ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS

THESAURUS LINGUÆ LATINÆ

IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTAM,

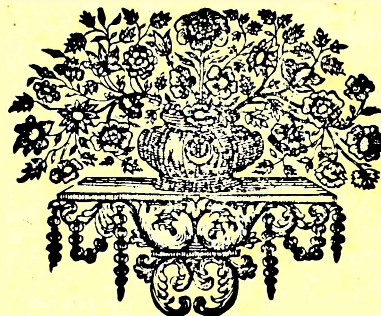
Accesserunt nunc primùm

HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum Citationibus atque Interpretationibus falsis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit
ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

TOMUS IV.

BASILEÆ

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.
M DCC XLIII.

Q

LITTERAM, veteres ignorabant: unde Locuntur, ſcribebant, non Loquuntur, ut teſtantur vetuſtiſſimi codices. Item Oblicum pro Obliquum. Nonnulli quia Q non litteram, ſed notam eſſe putabant, duas in ſe litteras continentem C & U, Qis, Qæret, & Qid ſcribere inſtituerunt abſque U, ut Velius Longus ait, quod alii Cuis, Cuæret, Cuid, ſcribere malebant. Vide Pierii annotationes in Virgilium, ubi ſcribit veteres aſſeveraſſe Q, & C & U præ ſe ferre; poſt enim C, vocalem uadplicitam eſſe parte illa, quæ ad inſtar gravis accentus premitur, adcurvata: altera vero quæ acuti accentus in morem ſurrigebatur, ſubter lineam dejecta, vel ex librariorum commoditate, vel ne præcedentibus litteris eſſet impedimento. Quintil. lib. 12. cap. 10. p. 1091. Duras & illa ſyllabas facit; quæ ad conjungendas demum ſubjectas ſibi vocales eſt utilis, alias ſupervacua: ut Equos ac Equum ſcribimus, quum ipſæ etiam vocales duæ efficiant ſonum, qualis apud Græcos nullus eſt, ideoque ſcribi illorum litteris non poteſt. Idem lib. 1. cap. 4. Et K, quæ & ipſa quorundam nominum nota eſt: & Q, cujus ſimilis effectus ſpecieſque, niſi quod paulum a noſtris obliquatur. Quaſi diceret, Inter KA & QUA hoc ſervandum eſt diſcrimen, ut KA recto ſono, QUA paulum obliquato proferatur. Sane qui recte proferunt, hanc (ut ita dicam) obliquationem ſervant in Q litteræ prolatione. Exceptis Latinis, nulla alia lingua hanc litteram habet. Hæc prius non erat, unde & ipſa ſupervacua eſt vocata, quia per C cuncta veteres ſcripſerunt. Iſidor. 1. 4.

Q. Quintus, vel Quintius. Q. vel QV. Quartus. Q. vel QVINT. Quintilius. [De Prænomine Quintus controverſia nulla eſt, & de Quintius conſentit Urſin. in nummis hujus gentis. Solent hâc littera ſolitariâ & Quinarii nummi deſignari. Pro Quintilius Quintilis forſan apud Probum legendum. Cetera nugæ germanæ fere ſunt.

Q. B. F. Quare bene factum, Quare bonum factum. Q. B. M. V. Quæ bene mecum vixit.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita cenſuerunt: Notæ quibus Senatuſconſulta deſignabantur. Probus.

Q. E. R. E. IV. DA. Quanti ea res erit, judicium dabo: Formula eſt Prætoria.

Q. F. Quinti filius.

Q. L. Quinti libertus, vel liberti. Q. L. F. Quinti Lucii filius. [Immo Quintus.

Q. M. Quintus Mucius, vel Quomodo.

Q. N. A. N. N. Quando neque ais, neque negas.

Q. R. F. E. V. Quod recte factum eſſe videbitur.

Q. S. S. S. Quæ ſupra ſcripta ſunt.

Q U A

QVAES. Quæſtor. QVAESS. Quæſtores.

QVAM. Quemadmodum.

QUA, QUACUNQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUADAMTENUS, vel QUADANTENUS, V. QUIDAM, poſt QUI, quæ, quod.

QUADI, [Κουάδοι] Dioni, Bohemorum olim gens, ſicut & Marcomani. Hieronymus. Sarmatæ, Quadi, Vandali, & innumerabiles aliæ gentes equorum & vulpium carnibus delectantur. V. Tacit. Germ. cap. 42. Cluverius Moravos eſſe putat.

QUADRA, QUADRAGENARIUS, QUADRAGENI, QUADRAGESIMUS, QUADRAGIES, QUADRANGULATUS, QUADRANGULUS, QUADRANS, QUADRANTAL, QUADRANTALIS, QUADRANTARIUS, QUADRARIUS, QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRATE, QUADRATIM, QUADRATIO, QUADRATOR, QUADRATUM, QUADRATURA, QUADRATUS, a, um, QUADRIDENS, QUADRIENNIS, QUADRIENNIUM, QUADRIFARIAM, QUADRIFARITER, QUADRIFIDUS, QUADRIFINALIS, QUADRIFINIUM, QUADRIFLUVIUS, QUADRIFORIS, QUADRIFORMIS, QUADRIFRONS, QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGEMINUS, QUADRIGULA, QUDRIJUGUS, QUADRILATERUS, QUDRILIBRIS, QUADRIMANUS, QUADRIMATUS, QUADRIMENSTRUUS, QUADRIMESTRIS, QUADRIMULUS, QUADRIMUS, QUADRINGENARIUS, QUADRINGENI, QUADRINGENTENI, QUADRINGENTESIMUS, QUADRINGENTI, QUADRINGENTIES, QUADRINUS, QUADRIPARTIO, QUADRIPARTITIO, QUADRIPARTITO, QUADRIPARTITUS, QUADRIPLICATUS, QUADRIREMIS, QUADRIVIUM, QUADRO, QUADRULA, QUADRUM, QUADRUMANES, QUADRUPEDANS, QUADRUPEDATIM, QUADRUPEDO, QUADRUPES, QUADRUPLARIS, QUADRUPLATOR, QUADRUPLEX, QUADRUPLICATIO, QUADRUPLICATO, QUADRUPLICO, QUADRUPLO, QUADRUPLOR, QUADRUPLUM, QUADRUPLUS, QUADRURBS, QUADRUS, V. Singula ſuo ordine in QUATUOR.

QUADURCUM, Nobile emporium Quadurcorum in Aquitania, Galliæ parte tertia. Hodie *Cahors*, patria Poetæ Gallici Clementis Maroti. Plin. lib. 4. cap. 19. Rurſus Narbonenſi provinciæ contermini Rutheni, Quadurci, Antobroges, Tarneque amne diſcreti a Toloſanis Petrogori. Sed rectius Cadurcum ſcribitur. q. V.

QUÆ, QUÆCUNQUE, QUÆDAM, QUÆLIBET, QUÆPIAM, QUÆQUAM, QUÆQUE, QUÆVIS. V. QUI, QUICUNQUE, QUIDAM, QUILIBET, QUISPIAM, QUISQUAM, QUISQUE, QUIVIS.

QUÆRO, quæsīvi, quæsītum, & per ſyncopen, quæſtum, [ζητέω, δίζημαι, μαίομαι, ματεύω] ĕre. Donatus, Non reperitur, niſi quod quæritur, non quæritur, niſi quod præſto non ſit. Ter. Eun. 2. 3. 3.

Ubi quæram: ubi inveſtigem? quem perconter? quam inſiſtam viam? Idem Adelph. 3. 4. 15. Te quærebam ipſum, ſalve Demea.

Quærere, inquit Varro de L. L. lib. 5. 8. dictum ab eo quod, Quæ res ut recuperaretur, datur opera. V. Voſſ. Etymol.

Per compita quærere aliquem. Juven. 9. Sat. 112.

Aditum quærere per avia. Virg. 9. Æn. 58.

Argentum quæritur. i. e. Opes quæruntur. Hor. 1. Epiſt. 2. 44.

Argentum quærere in fœnus, vel mutuo. Plaut. Aſin. 2. 4. 23.

Auribus quærere effigiem perfectæ eloquentiæ. Cic. in Orat. 9.

Conjugium quærere. Juven. 11. Sat. 15.

Conſilium. Ter. Andr. 4. 2. 19.

Diverticula. Cic. 5. de Finib. 74. Quin etiam ipſi voluptarii diverticula quærant.

Excuſationem. Cic. 12. Att. 29. Quæ ſi manebunt, quærenda erit excuſatio ad Brutum, & ut nunc eſt, manſuræ videntur.

Exitum. Cic. 3. Verr. 2. Tamen impudentiæ ſuæ pudentem exitum quæſiſſe videatur.

Fidem quærere promiſſo, In re promiſſa fidem aliquam & veritatem expetere. Plin. lib. 27. cap. 9.

Finem amori. Ovid. Rem. Amor. 143.

Fugam. Cæſ. 8. Bell. Gall. 19.

Fugam quærere ex aliquo loco. Cic. 7. Att. 16. De pueris in Græciam tranſportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Fugam morbi. Hor. 1. Epiſt. 6. 29.

Gloriam. Cic. 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur. i. e. Captatur.

Immortalitatem ipſa morte. Cic. 2. Tuſc. 20. Sed videamus Herculem ipſum, qui tum dolore frangebatur, quum immortalitatem ipſa morte quærebat.

Inimicitias. Plaut. Men. 4. 3. 1. Sed longe alia lectio in codd. noviſſime emendatis.

Latebram perjurio. Cic. 3. Off. 106. Sed ſi hoc ſibi ſumant, nullam eſſe fidem quæ infideli data ſit, videant ne quæratur latebra perjurio.

Liberos. Plaut. Capt. 4. 2. 109.

Liberorum quærendorum cauſa ei credo uxor data eſt.

Locum injuriæ. Liv. 5. 9.

Locum inſidiis. Liv. 35. 4.

Locum gratiæ apud aliquem. Liv. 25. 16.

Locum ſeditionis. Liv. 3. 49.

Materiam amori. Ovid. 1. de Arte Am. 49.

Moras. Ovid. 11. Met. 462.

Moram ſupplicio. Cic. 7. Verr. 164. Illum, quod moram ſupplicio quæreret, ideo clamitaſſe ſe civem Romanum, ſed ſpeculatorem fuiſſe.

Nova. Propert. lib. 1. 13. 12.

Numen & auxilium per ſacras quærere ſortes. Ovid. 1. Met. 368.

Occaſionem. Cæſ. 2. Bell. Civil. 14.

Opem quærere. Ovid. 5. Triſt. 7. 42.

Opes & amicitias. Hor. de Arte Poet. 167.

Periculum voce. Ovid. 2. Met. 565.

Quo modo aliquid fiat quærere. Ter. Heaut. 5. 4. 16.

Quæris id quod habes, parentes: quod abeſt, non quæris, patri
Quomodo obſequare, & ſerves quod labore invenerit.

Rationem quærit animus. Lucret. lib. 2. 1043.
Regnum quæritur armis. Lucret. lib. 1. 351.
Remedium quærere ab aliquo. Cic. 2. Tusc. 45. Cogamusque confiteri, non esse ab eo doloris remedia quærenda, qui dolorem malorum omnium maximum esse dixerit.
Remedium ad rem aliquam. Cic. pro Cluent. 71. Domo sibi quærendum remedium existimavit ad eam moram, quæ nuptiis afferebatur.
In remedio aliquid quærere. Plin. lib. 25. cap. 13.
Requiem quærit sibi Hor. 1. Epist. 7. 79.
Risus quærere sibi. Hor. 1. Epist. 7. 79.
Salutem alicui malo. Ter. Adelph. 3. 2. 2.
Sermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10. i. e. Occasionem colloquendi captare.
Sitim quærere, Provocare. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea decem & septem dies de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, sitim quærens: hæc enim ei causa solet esse declamandi. Budæus.
Somnum quærere re aliqua, Conciliare, inducere. Plin. lib. 12. cap. 17. Odore stirobi arboris somnum ægris quærunt.
Venenum quærere alicui. Cic. pro Cluent. 125. Qui quum venenum privigno suo quæreret, manifesto sit deprehensus.
Viam. Ovid. 10. Met. 504.

Quærebatque viam, qua se, genitrice relicta,
Exsereret. Scil. Infans.

Victoria sollicitis ardua quæritur armis. Ovid. 14. Met. 453.
Voluptatem. Cic. 1. de Finib. 32. Sed quia nonnunquam ejusmodi tempora incidunt, ut labore & dolore magnam aliquam quærat voluptatem.
Ad unum exemplum & regulam quærere, Omnes sub uno exemplo comprehendere. Cic. in Sallust. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit, velim mihi respondeat.
Quærere & Requirere hoc differt, quoniam Requirere, est diu quærere. Afranius Fratriis, Proin tu quum quæram, ne requiram te vide. Nonius, 5. 46. ut legit Mercer.
Quærere, cum Infinitivo. ut, Quæro doceri. Virg. 6. Æn. 614.

Inclusi pœnam exspectant: ne quære doceri,
Quam pœnam; aut quæ forma viros, fortunave mersit.

Et Cic. 3. de Finib. Egone, quæris, inquit, scire, quid sentiam? Hor. 3. Carm. 27. 56.

—speciosa quæro
Pascere tigres. [i. e. Volo, cupio.

Quærere, Velle, contendere. Plin. lib. 8. cap. 53. Potissimum e monte aliquo in alium transilire quærentes.
Quærere aliquem, pro Quæstionem habere de aliquo. Liv. 33. 28. pr. In præsentia placuit comprehendi eos qui simul fuissent, quæstionem de his haberi, dum quæruntur, &c. In emendatis codd. exstat, Quæstionemque ex his haberi. Qui dum quæruntur, &c. ubi simpliciter ponitur, pro Conquiruntur ad quæstionem.
Quærere aliquem ad necem. Cic. pro Sext. 54. Vexabatur uxor mea, liberi ad necem quærebantur.
Quærere, est Judicum, cum de factis inquirunt, unde & Quæsitores appellati. Cic. 1. Att. 17. Senatus censuit, ut de iis qui ob judicandum pecuniam accepissent, quæreretur. V. infra QUÆSITOR.
Quærere, est etiam id quod nunc dicimus, *Informationem facere*, & Legibus vindicare. Cic. Decernebat enim ut veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur. Idem pro Milon. 15. Tulit enim de cæde, quæ in Appia via facta esset, in qua P. Clodius occisus fuit. Quid ergo tulit? nempe ut quæreretur. Quid porro quærendum est? factumne sit? at constat. A quo? at patet. Hæc Budæus.
Quærere in aliquem. Cic. pro Cluent. 148. Cic. pro Milon. 60. Majores nostri in dominum de servis quæri noluerunt. conf. Quærere tormentis.
Quærere de crimine. Cic. 2. Verr. 27. Quum Prætores designati sortirentur, & M. Metello obtigisset, ut is de pecuniis repetundis quæreret.
Quærere rem, est Agitare causam criminis, ut Prætor quum judicium cogit. Cic. 4. Verr. 72. Illo die rem quæsiturus non esset, quum repente juberetur dicere.
Quærere rem tormentis, & per tormenta. Cic pro Cluent. 176. Tormentis omnibus vehementissimis quæritur. Suet. in Tiber. cap 58. pr. Acta res in Senatu: & quia ambigebatur, per tormenta quæsita est.
Nam quum more majorum de servis in dominum, ne tormentis quidem quæri, &c Cic. pro Dejot. 3.
Quærere, [ἐκπυνθάνομαι] Percontari, sciscitari, petere, interrogare. Plaut Amph. prol. 127.

Atque ut ne, qui essem, familiares quærerent. Ter. And. 1. 1. 63.
— item alio die
Quærebam: comperiebam nihil ad Pamphilum
Quidquam attinere.

Causam quærere quamobrem. Ter. Eun. 5. 6. 30.
Identidem quærere. V. IDEM.
Seria quæramus amoto ludo. i. e. Disquiramus. Hor. 1. Serm. 1. 27.
Quærere, Disputare, consulere, vel discutere. Cic. 9. Fam. 26. Ille baro te putabat quæsiturum, num unum cælum esset, an innumerabilia?
Quæro abs te, quare. Cic. pro Rosc. Amer. 73. Non quæro abs te, quare patrem Sex. Roscius occiderit.
Quærere horas ab aliquo Plin. lib. 7. cap. 53.
Circa aliquem quidpiam quærere. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Quærere de aliquo. Cic. 4. Acad 76. Quæsivit de Zenone fortasse quid futurum esset. Liv. 4. 40. Quæro de te, &c. h. e. Abs te.
Quærere de re aliqua. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 15. Nerviorum de natura moribusque Cæsar quum quæreret, sic reperiebat.
Quæro ex te. Cic. in Vatin. 10. Quæro illud etiam ex te quod privatus admisisti. Ter. Heaut. 4. 1. 45.

—nescio, nisi ut ex ipsa quæras, unde hunc habuerit.

Quærere secreto ab aliquo. Cæs. 1. Bell Gall. 18.
Ex re quæritur, veneficium fuerit, an cruditas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Eruditius aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Subtiliter aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Verum Hor. 2 Epist. 2. 45.
Si verum quæris. Cic. 12. Fam. 8. Spem omnem in Decimo Bruto & Planco habemus: si verum quæris, in te, & in meo Bruto, non solum ad præsens perfugium, sed, &c. [i. e. Ut verum dicam.

Quæro quid sit, cur, &c. Cic. 1. de Orat. 6.
Et ea res, si quæris, magno ei honori fuit. Cic. 3. Off. 80.
Quærat aliquis, quæ sint mentiti veteres magi. Plin lib. 30 cap. 2.
Forsitan quæratis, qui iste terror sit, & quæ tanta formido, quæ tot ac tales viros impediat, quo minus, &c. Cic. pro Rosc Amer. 5.
Quæret fortasse quispiam, displiceatne mihi legum præsidio a capite periculum propulsare. Cic. pro Cluent. 144.
Quid quæris amplius? Cic. pro Rosc. Amer. 145. [Et sæpe omisso Adverbio, Quid quæris, Quid quæritis. Quod vulgo dicunt, Quid vis amplius? &c.
Quærere, pro Captare: ut, Quærere furtum, pro Captare furtum, seu adniti & studere ut furtum committas. Plin. lib. 33. cap. 6. Quapropter id furtum quærentes, ovi liquore candido usum eum adulteravere, mox & hydrargyro. De argento vivo & auro loquitur.
Quærere, nonnunquam significat Comparare, sive acquirere. Ter. Adelph. 5. 4. 15. — Contrivi in quærundo vitam atque ætatem meam. Idem Heaut. 1. 1. 87. Laborans, quærens, parcens, illi serviens. Ibid. 3. 1. 38. Post illa cœpit victum vulgo quærere. Cic. pro Quint. 13. Nec mirum si is, qui vocem venalem habuerat, ea, quæ voce quæsiverat, magno sibi quæstui fore putabat. Ovid. 2. de Pont. 9. 40.

Et melius nulla quæritur arte favor. [Nisi pro Captatur.

Gratiam quærere alicui ad vulgum, dicitur res aliqua. Liv. 6. 34. Eaque ipsa affinitas haud spreta, gratiam Fabio ad vulgum quæsierat. i. e. Comparaverat apud vulgum.
Invidiam ex re aliqua alicui quærere, Conflare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Invidiam in aliquem. Cic. pro Rabir. Post. 46.
Laudem sibi in vita alterius. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
In medium quærere, In commune, sive in communi victum sibi quærere. Tunc enim omnia erant communia. Virg. 1. Georg. 127.
Finis quærendi. Hor. 1. Serm. 1. 92.
Quærere rem honeste mercaturis faciendis, &c. Cic. in Parad. 6. Iis, qui honeste rem quærunt, mercaturis faciendis, operis dandis, publicis sumendis, quæsito opus est.
Quærere multo labore. Cic. 2. de Finib. 111.
Quærere, Petere. Plaut. Aul. 1. 2. 13. Quid si quispiam ignem quæret?
Non quæro ex his illa initia mathematicorum. Cic. 4. Acad. 116.
Quæri de. Cic. de Orat. In quibus sæpe non de facto, sed de jure atque æquitate quæritur.
Quæritur inter medicos, cujus generis aquæ sint utilissimæ. Plin. lib. 31. cap. 3.
Quærendi Gerund. V. paulo supra, Finis quær.
Quærendo juvencum procumbit bucula. Virg. 8. Ecl. 86.
Quæso antiqui dicebant. V. infra f. l.
QUÆRENS, entis. Partic. [ζητῶν] Ovid. 6. Met. 584.

Verbaque quærenti satis indignantia linguæ
Defuerant.

Mihi percunctanti, aut aliquid quærenti nunquam defuisti. Cic. 1. de Orat. 287.
QUÆRENDUS, a, um. [ζητητέος] Partic. Senec. Herc. OEth. 211.

Quoties, genitor, quærendus eras? Lucret. lib. 5. 716.
— hoc tamen est, ut
Quærendum videatur, & in discrimen agendum.

QUÆSITUS, a, um. [ζητηθείς] Partic. ut, Artes quæsitæ. Virg. 3. Georg. 549. Ovid. 2. de Pont. 7. 47.

Artibus ingenuis quæsita est gloria multis.

Odium hominum quæsitum est mihi carmine. Ovid. 2. Trist. 87.
Salus quæsita fuga. Ovid. 14. Met. 216.
Adulatio quæsitior fuit. Tacit. 3. Ann. 57. h. e. Exquisitior.
Quæsitissimus, pro Exquisitissimo. Tacit. 2. Ann. 53. Excepere Græci quæsitissimis honoribus.
QUÆSITUM, i. n. pro Re parta. Ovid. 7. Met 657.

— parcum genus est, patiensque laborum,
Quæsitique tenax.

Cic. in Parad. 6. Cui quæsito autem opus sit, quis unquam hunc voce dixerit divitem?
Quæsitum, idem quod Postulatum. Ovid. 4. Met. 794.

Accipe quæsiti causam.

QUÆSITUS, ûs. m. Plin. lib. 5. cap. 9. Nilus incertis ortus fontibus, it per deserta & ardentia: & immenso longitudinis spatio ambulans, famaque tantum inermi quæsitu cognitus sine bellis, quæ ceteras omnes terras invenere, originem, &c.
QUÆSITIO, ōnis. f. a Supino Quæsitum, [ζήτησις] Idem quod Quæstio. Plaut. Casin. 3. 1. 16. Cave in quæsitione mihi sis. Antique.
QUÆSTIO, ōnis. f. [ζήτησις, ζήτημα, πρόβλημα] a Quæstum supino. Plaut. Cist. 2. 3. 49.

Vir tuus si veniet, jube domi opperirier,
Ne quæstioni mihi sit, quid eum velim.

i. e. Ne cogar eum quærere. Al. Ne in quæstione.
Quæstio, a quærendo. Varr. 5. de L. L. 8. Cic. 4. Acad 26. Quæstio autem est appetitio cognitionis: quæstionisque finis, inventio.
Quæstio, est aliquando Dubitatio & disceptatio. Magna. Cic. 2. de Finib. 34. In his primis naturalibus voluptas insit, necne, magna quæstio est.
Nulla quæstio est, quin, Controversia nulla. Paulus in l. ult. D. Quod jussu, Si dominus vel pater pecuniam mutuam accepturus, jusserit servo filiove numerari: nulla quæstio est, quin ipsi condici possit.
Quæstionis est. Ulpianus in l. Sed si damnum. D. de peculio, Sed est quæstionis, utrum ipsa furti æstimatio, &c. Cajus in l. Si noxali. eodem titulo.
Immensæ. Plin. lib. 7. cap. 28. Fortitudo in quo maxime exstiterit, immensæ quæstionis est.
Disceptatio & Quæstio. Cic. 3. de Orat. 127. De omni re, quæcunque in disceptationem, quæstionemque vocaretur, se copiosissime dicturum esse profitetur.
Quæstio de Cic. 4. Acad. 115. De sapiente loquamur, de quo, ut sæpe jam dixi, omnis hæc quæstio est.
Asperitas quæstionum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Frigus quæstionum & argumentorum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Vinculum quæstionis Quintil. lib. 2. cap. 23.
Dura quæstio, Ad solvendum difficilis. Quintil. lib. 7. cap. 2. Dura prima fronte quæstio.
Immensa quæstio. V. IMMENSUS, & paulo supra.

Infinitæ.

Infinitæ. V. INFINITUS.
Legitimæ. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Luforia. V. LUDUS.
Magna, V. Habere in.
Naturales. Quintil. lib. 1. cap. 4. De his Sen. libri 7.
Nodofæ & anxiæ. Macrob. 7. Saturn. cap. 1.
Perdifficilis & perobfcura quæftio eft de natura deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. conf. Exfiftit quæftio.
Quæftiones perpetuæ. V. PERPETUUS.
Summa quæftio. V. SUMMUS.
Adjuvare quæftionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Afferre quæftionem. V. AFFERO.
Agitare quæftionem. Martian. in l. Creditor. D. qui pot. in pig. hab. Erit autem facti quæftio agitanda, quid inter eos actum fit.
Confcribere fictam quæftionem. V. CONSCRIBO.
Decidere. Ulp. in l. Si fundus. D. de lege commiff. Sed jam decifa quæftio eft, ex vendito actionem competere.
Deducitur in judicium quæftio. Paul. in l. In duobus. D. de jurejur. Si modo eadem quæftio in judicium deducatur.
Dividunt noftri totam iftam de diis immortalibus quæftionem in partes quatuor: primum docent effe deos: deinde quales fint: tum mundum ab his adminiftrari: poftremo confulere eos rebus humanis. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Exoritur afpera & vehemens quæftio de jure belli. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Exfiftit autem hoc loco quæftio fubdifficilis, numquando, &c. Cic. de Amicit. 69.
Effe in quæftione. Plin. lib. 10. cap. 22. Nec fine caufa in quæftione eft, quis primus tantum bonum invenerit.
Ferre quæftionem. V. FERO.
Habere aliquid quæftionis dicitur res, quum dubia eft & incerta. Cic. in Or. 68 Sed id nec dubium eft: & fi quid habet quæftionis, hoc tamen, &c.
Habere aliquid in magna quæftione. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem autem, atque immuffulum, augures Romani in magna quæftione habent. h. e. Magna eft quæftio inter augures quid fit, &c.
Habere quæftionem de aliqua re. Cic. 5. de Fin. 7.
Indicare quæftionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Ratiocinativa, atque collectiva quæftio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Perfolvere quæftionem. V. PERSOLVO.
Hæc quæftio ita procedit, fi de peculio agi non poteft. Paul. l. 14. D. de in rem verfo.
Tenet eum quæftio, qui in jus vocatus eft. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judicatæ, Nam & quum alterum ex cohæredibus inofficiofi quæftio tenuit, aut etiam duobus feparatim agentibus alter obtinuit, libertates competere placuit.
Variare quæftiones. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Verfari in quæftione dicitur res, dum de ea difceptatur & dubitatur. Cic. pro Sull. Quæ res in quæftione verfetur.
Quæftionem intelligere debemus & tormenta, & corporis dolorem ad eruendam veritatem, inquit Ulpianus, de injuriis & famofis libellis, l. Injuriarum. D. Idem de S. C. Silaniano l. 1. Quæftionem, inquit, fic accipimus, non tormenta tantum, fed omnem inquifitionem, & defenfionem mortis.
Facti in eculeo quæftio eft, juris in judicio. Cic. pro Milon. 58.
Abripere ad quæftionem. V. ABRIPIO.
Accipere quæftioni fervos. Plaut. Moft. 5. 1. 39.
Habere quæftionem de viri morte. Cic. pro Cluent. 176. V. QUÆRO.
Habere quæftionem mortis paternæ de fervis paternis. Cic. pro Rofc. Amer. 78. Mortis paternæ de fervis paternis quæftionem habere filio non licet.
Habere quæftionem in caput alterius de furto. Cic. pro Cluent. 182.
Habere quæftionem tormentis. Liv. 33. 30. extr. De Pififtrato aliquæ quæftiones tormentis habitæ: & fumptum fupplicium eft.
Polliceri in quæftionem fervos. Cic. pro Rofc. Amer. 77. O dii immortales, rem miferam & calamitofam, quod in tali crimine innocenti faluti effe folet, ut fervos in quæftionem polliceatur, id Sexto Rofcio facere non licet?
Poftulare quæftionem ejus eft, qui injuriam fibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liv. 2. 29. Senatus tumultuofe vocatus, tumultuofius confulitur: quæftionem poftulantibus iis, qui pulfati fuerant, &c. Hæc Budæus.
Poftulare in quæftionem. Cic. pro Rofc. Amer. 77. Aliquoties duos fervos paternos in quæftionem ab adverfariis Sextus Rofcius poftulavit.
Quæftio & Tormenta. Cic. pro Sull. 78. Quæftiones nobis fervorum & tormenta accufator minitatur.
Quæftio & Animadverfio. Cic. 2. de Legib. 37. Quo in genere feveritatem majorum, Senatus vetus auctoritas de Bacchanalibus, & Confulum, exercitu adhibito, quæftio animadverfioque declarant.
Quæftio etiam dicitur quam vulgo *Informationem* dicunt.
Auri Tholofani quæftio. Cic. 3. de Nat. Deor. 74.
Potentiffimæ quæftiones. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Adhibere quæftionem. Cic. 1. de Divin. 46. Is quæftione adhibita confeffus eft, pateramque retulit.
Conftituere quæftionem. V. CONSTITUO.
Conftituitur quæftio de furto. Cic. pro Cluent. 183.
Decernere quæftionem. V. DECERNO.
Exercere quæftionem inter ficarios. Cic. 2. de Finib. 53. Quum Prætor quæftionem inter ficarios exercuiffet, aperte cepit pecunias ob rem judicandam.
Facere quæftiones juris. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Ferre quæftionem. V. FERO.
Ferre quæftionem de jure, non de facto. Cic. pro Milon. 31.
Habere quæftionem. Quintil. lib. 5. cap. 4.
Hoc falfum eft: habita enim quæftio eft. Cic. 2. de Orat. 173.
Inferenda eft alia quæftio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Inftituere quæftionem. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Quæftio quandoque pro Publico judicio ufurpatur, maxime apud Jureconfultos. Hotomanus, Quæftiones funt publica judicia, inde ducto nomine, quod in his reus in judicium vocatus, nocens fit, an innocens conftituto judicio quæritur. Libro fingulari de verborum quæ ad jus pertinent fignif. Quæftio numaria, pro judicio privato, in quo non de capite, fed de pecunia difceptatur. Calliftratus, l. ult. Ne de ftat. defuncto. in Pand. Per quæftionem numariam.
Quæftionem, & Judicium publicum, eodem fenfu dixit Cic. in Brut. 127. de C. Galba ita loquens: Hic, qui in collegio facerdotum effet, primus poft Romam conditam judicio publico eft condemnatus. Paulo poft 128. Invidiofa lege Manilia quæftio C. Galbam &c. L. Opimium &c. Gracchani judices fuftulerunt.

QUÆSTIUNCŬLA, æ. f. diminut. [ζητημάτιον] Parva interrogatio vel dubitatio. Cic. 1. de Orat. 102. Quid mihi nunc vos, inquit Craffus, tanquam alicui Græculo otiofo & loquaci, & fortaffe docto atque erudito, quæftiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?
Minutæ quæftiunculæ. V. MINUO.

QUÆSĪTOR, ōris. m. [ζητητής] Is dicitur qui quæftionem habet, hoc eft qui inquirendum curat de crimine, de eoque judicium exercendum. Hic Quæfitor fedebat pro tribunali, Judices autem in fubfelliis, omniaque ferme in poteftate habebat. Cic. in Bruto 200. Itaque intelligens dicendi exiftimator, &c. videt ofcitantem judicem loquentem cum altero, nonnunquam circulantem, mittentem ad horas, Quæfitorem ut dimittat rogantem. Quæfitorem vocat Prætorem, in cujus erat poteftate folvere confilium quum libuerat, & dare veniam abeundi coactis judicibus: quod interdum judices tædio affecti poftulabant, horam non exfpectantes. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, Vatini, num quis in hac civitate poft urbem conditam Tribunos plebis appellarit, ne caufam diceret: num quis reus in Tribunal fui Quæfitoris afcenderit, eumque vi deturbarit, fubfellia diffiparit, urnas dejecerit? Ad hanc autem fimilitudinem, inquit (in 3. Verr. pr.) Afconius, Virgilius Minoem, judicem apud inferos, tanquam Prætor fit rerum capitalium, Quæfitorem appellat. Dat ibi fortitionem, ubi urnam nominat: dat electionem judicum, quum dicit, Confiliumque vocat: dat cognitionem facinorum, quum dicit, Vitafque & crimina difcit. Verba Virgilii 6. Æn. 432. hæc funt,

> Nec vero hæ fine forte datæ, fine judice fedes:
> Quæfitor Minos urnam movet, ille filentum
> Confiliumque vocat, vitafque & crimina difcit.

Per fyncopen etiam Quæftor dicitur. Hæc Budæus. V. QUÆSTOR. Cic. pro Font. 11. Quid mihi opus eft fapiente judice? quid æquo Quæfitore? quid oratore non ftulto? Idem 3. Q. frat. 3. Gravis & firmus Quæfitor.
Quæfitor diftinguendus eft a Prætore: Judicum enim quæftionis duo video fuiffe genera, unum eorum, qui quum Prætores effent, Quæftionis etiam judices appellabantur; alterum eorum, qui quum Prætores non effent, capitali tamen de crimine quærebant. De Judice quæftionis Prætore, patet ex oratione pro Cluentio (148.) in qua ita fcriptum eft: Jubet lex Judicem quæftionis, hoc eft Q. Voconium, eofque, qui illi judices obvenerint, quærere de veneno. Voconium autem Prætorem fuiffe duobus argumentis conjicio: primum quod in eo loco paulo ante (147.) Cicero dixit; Quid fibi illi fcribæ? quid lictores? quid ceteri, quos apparere huic quæftioni video, volunt? Lictores enim, qui magiftratum non gereret, non habebat. Judicem autem quæftionis magiftratus nomen fuiffe, certe nemo dixerit. Alterum argumentum eft, quod ibidem Cicero fubjungit de aliis Prætoribus, fuam unoquoque quæftionem exercente. Hæc, inquit, quæftio fola ita gubernatur? quid M. Plætorii, & C. Flaminii inter ficarios? quid C. Orchinii peculatus? quid mea de pecuniis repetundis? quid C. Aquillii de ambitu? quid reliquæ quæftiones? Quibus ex verbis, Prætorem fuiffe Voconium, qui Judex quæftionis appellatur, quis non intelligit? nam, etfi Prætores non nominat; fatis tamen conftat, de Prætoribus intelligi. A quibus enim & tot quæftiones, nifi a Prætoribus, & tam graves exercerentur, inter ficarios, de repetundis, de ambitu, peculatus? præterea, fe quæfiiffe de repetundis, in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in Prætura, Valerius, (9. 12.) & Plutarchus (in vita) confirmant. Ut omittam, quod Quæfitorem Aquilium nominat: cujus annum fuiffe legitimum, eundem, qui Ciceroni, ad petendum confulatum, prima docet ad Atticum epiftola: ex quo, fuiffe collegas in Pretura, licet exiftimare. Quod etiam libro 2. de Officiis (60.) manifeftum eft. Collegam enim fuum Cicero appellat. Rurfus Judicem quæftionis Junium, qui Prætor non erat, quæfiiffe de veneno in Oppianici cauffa, docet Pedianus (in 2. Verr. 29.) his verbis: Junius Quæfitor fuit in Cluentii cauffa, Verre Prætore, in qua Oppianicus damnatus eft. Et alio loco: (3. Verr. 157.) Damnato Oppianico, res in invidia fuit; quod pecunia reus videretur oppreffus: & princeps illorum judicum damnatus eft, C. Junius, quod diceretur alios fuppofuiffe, qui reum damnarent, non eos, quos prætor Verres fuerat fubfortitus. Neque hic eum Pedianus, neque fupra Prætorem nominavit. Cicero autem in oratione pro Cluent. 89. Condemnatus eft, inquit, C. Junius, qui ei quæftioni præfuerat. Adde etiam illud, fi placet: tum eft condemnatus, cum effet judex quæftionis. & alio loco: (74.) L. Quinctius, qui cum effet eo tempore tribunus pleb. convicium C. Junio, Judici quæftionis, maximum fecit. Non fuiffe autem Prætorem, aperte, fic inquam aperte, ut clarius effe nihil poffit, idem demonftrat in eadem (79.) his verbis: In hanc flammam recentem C. Junium, qui illi quæftioni præfuerat, injectum effe memini, & illum, hominem Ædilicium, jam Prætorem opinionibus hominum conftitutum, de civitate effe fublatum. Ecce, non Prætorium, fed Prætorem opinionibus hominum conftitutum dicit: quod, eum Prætorem fine dubio futurum, homines opinarentur. Prætor autem fi fuiffet, non eum Ædilitium, fed Prætorium vocaffet. Laudabant enim veteres, ubi ornare aliquem vellent, ab eo magiftratu, quem poftremum geffiffet, itaque, Homo ædilicius, prætorius, confularis, dicebant. Præterea, quum Prætores in leges non juraverint, neque fententias tulerint: quod & Cicero & Pedianus (in. 2. Verr. 17.) docent, a Junio autem Judice quæftionis ideo multa petita fit, ut in oratione pro Cluentio legimus, quia in legem non juraffet: (erat enim illi jurandum idem, quod judicibus, leges omnino fe effe in ferenda fententia fervaturum) fatis conftat, Junium, quum de Oppianico quæfivit, Prætorem non fuiffe. Quod fi quis dixerit, non tam Junium Judicem quæftionis, quam Verrem Prætorem, in illa Oppianici cauffa quæfiiffe; quia Pedianus ita dicat, (in 2. Verr. 29.) Junius Quæfitor fuit in Cluentii cauffa, Verre Prætore; & quia idem alio loco (in. 2. Verr. 17. & 3. 157.) fortitionem, & fubfortitionem a Verre Prætore factam tradiderit: huic ita refponderi poterit, & fortitionem, & fubfortitionem, non illius modo judicii, verum etiam aliorum, ideo pertinuiffe ad C. Verrem, quia Prætor urb. erat. quod ipfe declarat Cicero in ea pro Cluentio. Prætor autem

autem urbanus de criminibus non quærebat; quare nec unquam Quæsitor dicebatur; sed jus tantum dicebat, hoc est judices & formam judicii dabat idemque judices, quibus alii Prætores ad cognoscendas capitales caussas uterentur, sortiebatur, & subsortiebatur. Quod ex Pediano, & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: (158.) quo in loco Q. Curtium Judicem quæstionis appellat Cicero, in caussa Verris repetundarum: de qua Prætor M. Acilius Glabrio cognoscebat, eumque Curtium ait Pedianus (ad loc.) a Cicerone esse rejectum. Illud addo; quum jam docuerim, Judicem quæstionis, & Prætorem, & non Prætorem, de crimine capitali cognovisse; tertium genus judicum quæstionis interdum fuisse, quorum jus cognoscendi non esset, sed tantummodo sortiendi. quod locus de Q. Curtio proximus jam ostendit, quem cognovisse de repetundis, absurdum est credere: quum, in ea caussa Prætorem quæsiisse Glabrionem, ex Cicerone & Pediano satis constet. itaque tertium hoc genus Quæsitores dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quærerent, Quæsitores & erant, & proprie dicebantur. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Edere quæsitorem. Cic. pro Planc. 43. Et si Quæsitor edendus fuisset, quem potius quam tunc, &c.

Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cujusque, regit quæsitor, &c. Cic. pro Sulla, 78.

QUÆSTOR, ōris. m. [ταμίας, ἀργυρολόγος, φορολόγος, χρηματιστής, ταμιοῦχος]

Quæstores, ait Varro de L. L. lib. 4. 14. a quærendo, Qui conquirerent publicas pecunias & maleficia, quæ triumviri capitales nunc conquirunt: ab his postea qui quæstionum judicia exercent, quæstores dicti. [Nisi Quæsitores legendum. V. tamen Fest. in Parici & Quæstor.

Quæstores creatos, regnante Romulo, Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Quæstor.) prodidit a Junio Gracchano traditum in iis libris, quos de Potestatibus inscripsit; idem tamen hæc subjungit: Sicuti dubium est, an Romulo & Numa regnantibus, Quæstor fuerit, ita, Tullo Hostilio rege, Quæstores fuisse certum est. Et sane crebrior opinio est, Tullum Hostilium primum in Remp. quæstores induxisse. Fuit autem quæstura patricius magistratus, nec a principio, multosque deinde per annos, nisi solis patriciis datus est. Postea non tam Quæsturam, quam reliquos omnes magistratus plebi communicatos animadverto. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Urbani Quæstores, ærarium curabant, ejusque pecunias expensas, & acceptas referre in tabulas publicas consueverant. Valer. lib. 2. cap. 8. 1. de Lege triumphi loquens, Ceterum ne tam præclara lex cupiditate laureæ oblitteraretur, legis alterius adjutorio fulta est, quam L. Marius & M. Cato Tribb. pleb. tulerunt. Pœnam enim Imperatoribus minatur, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum civium falsum numerum litteris Senatui ausi essent referre. Jubetque eos, quum primum urbem intrassent, apud Quæstores urbanos jurare de utroque numero vere ab iis Senatui esse scriptum. Hi autem Quæstores signa ex ærario promebant exeuntibus ad bellum Consulibus, aut aliis Imperatoribus. Auctor Liv. lib. 7. (23. pr.) Budæus.

Quæstorum item sub Imperatoribus munus fuit, orationes Imperatorum in senatu recitare, ut ex Tranquillo (in Tito cap. 6.) colligere est, ubi ait, Orationesque in Senatu recitaret Quæstoris vice. De Quæstoribus etiam illis, qui Candidati principis erant, sic refert Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Q.) Hi etenim soli libris principalibus in Senatu legendis vacabant. Annotavit Turnebus Adversf. 5. 11. quæ nos eo consilio huc transferenda putavimus, tum ut ne quid antiquitatis (cujus ductu locos alioqui difficillimos in classicis enodes reperias) ignorares, tum quod haud passim sint omnibus obvia. V. in CANDIDATUS notata.

Ærarios Quæstores hodie vocare possumus, quos multarum, id est *emendarum receptores* vocant. Tacit. 13. Ann. 28. Addidit L. Piso designatus Consul, ne quid &c. neve multam ab iis dictam Quæstores ærarii in publicas tabulas ante quatuor menses referrent, medio temporis contradicere liceret, deque eo Consules statuerent. de Tribb. pl. Budæus.

Quæstor Provincialis, qui comitandæ rei militari primum creatus fuit; eum nunc Thesaurarium bellicum vocamus. Cum Imperatoribus enim Populi Rom. mittebantur Quæstores, id est, cum Consulibus & Prætoribus, ad administrandam rem pecuniariam & prædam, ac manubias in rationes publicas referendas, ut videre est apud Livium multis locis. Cic. 1. Verr. 61. Sic enim a majoribus nostris accepimus, Prætorem Quæstori suo, parentis loco esse oportere: nullam neque graviorem, neque justiorem causam necessitudinis posse reperiri, quam conjunctionem sortis, quam provinciæ, quam officii, quam publicam muneris societatem. Asconius in Divinationem, (32.) Hæc erat, inquit, prima Senatoris administratio, Quæstorem fieri, & in provincia curam gerere publicæ pecuniæ in usus diversos erogandæ. Inde Cicero in Prætura urbana, sive Verr. 3. (34.) Ne diutius teneam, inquit, pecunia attributa numerata est: profectus est Quæstor in provinciam: venit in Galliam exspectatus ad exercitum Consularem cum pecunia. Hi autem Quæstores, lictores, & vestem & insignia quæstoria habebant: quod Cicero pro Plancio, 98. ostendit his verbis, Nam simul ac me Dyrrhachium attigisse audivit Plancius, statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abjectis, veste mutata profectus est. Budæus.

Quæstor non principis, sed Sacri palatii dicitur. Quæstor custos est justitiæ. Ex Quæstoribus sunt Codicillares, aut qui vere Quæstores fuerunt. Quæstori leges, preces, laterculum minus curæ fuit. Loquimur vero de posterioris temporis Quæstoribus: stante enim Rep. Rom. qui Quæstores dicerentur antea expositum est. Theodosius in Novella De homicid. cas. facto. Cujacius lib. 1. Institutionum civilium.

Quæstor, idem etiam significat quod Quæsitor. V. QUÆSITOR. Cic. 4. in Catil. 20. Jam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam, Quæstori gratulationem, indici præmium decrevit: quid de tota re & causa judicarit. Quibus verbis Quæstorem conjurationis sese vocat ob decretam sibi Consuli a Senatu quæstionem. Vetus tamen codex legit Quæsitori. V. QUÆSITOR.

Creare Quæstores. Ulpianus in l. 1. D. de Offic. Quæstor. ubi ter eam locutionem usurpat.

Sortiri alicui provinciæ Quæstores. Cic. pro Muren. 18.

QUÆSITŪRA, æ. f. Tacit. 3. Ann. 29. Quæsituram per leges petere. Idem ac

QUÆSTŪRA, æ. f. Quæstoris dignitas, sicut a Prætore Prætura. Cic. 13. Fam. 39. Cujus cum patre magna mihi fuit amicitia, jam inde a Quæstura mea Siciliensi.

Sed Quæstura utriusque propemodum pari momento sortis fuit. Cic. pro Muren. 18.

Consedit nomen in Quæstura. V. CONSIDEO.

Consignata litteris Quæstura. V. CONSIGNO.

QUÆSTŌRIUS, a, um. Adj. [ταμιευτικός] Quod ad Quæstorem pertinet. Cic. 2. Fam. 17. Quod ego officio quæstorio te adductum, &c.

Ager quæstorius dictus est, Qui ex hostibus captus, per Quæstores Pop. Romano, limitibus actis divisus, est venditus. Flaccus p. 2. Goes. Hyginus de Cond. agror. pr. p. 205. Quæstorii agri dicuntur, quos Pop. Rom. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque Quæstoribus, ut eos venundarent.

Vir quæstorius, Qui Quæsturam gessit. Cic. 3. Philip. 30. Qui ædilicii? qui tribunicii? qui quæstorii? V. Manut. in QUÆSTOR.

Sicinius quæstorius mortuus est. Cic. de Clar. Orat. 263.

Legatus quæstorius. Cic. 3. Verr. 56. i. e. Legatum ex Quæstore agens. Ascon.

Persona quæstoria. Cic. pro Planc. 100. Abjecta quæstoria persona, comitisque sumpta.

QUÆSTŌRIUM, i. n. [ταμίου σκηνή] in castris, Quæstoris tabernaculum erat. Liv. 10. 32. extr. Itaque captum quæstorium: Quæstorque ibi Pansa occisus. Cic. pro Planc. 99. Thessalonicam me in quæstoriumque perduxit.

QUÆSTUS, ûs, vel i. antique, [χρηματισμός, κέρδος] Dativum & Ablativum plurales facit Quæstibus per i, teste Valla: significatque Lucrum ex nummis, vel re qualibet. Cic. 5. Verr. 109. Tantum de quæstu ac lucro dicam unius agri & unius anni.

Quæsti Genit. pro Quæstus. Varro Prometh. Æmulum illius artis, atque obstrigilatorem, qui per aliquot annos quæsti nihil fecerit. Antiquum. Ex Nonio 8. 6. Plaut. Aul. 1. 2. 5.

Nam hic apud nos nihil est aliud quæsti furibus.

Quæstuis, item Genit. antiquus. Novius apud Nonium l. c. Per deam sanctam Lavernam, quæ cultrix quæstuis sit.

Rem aliquam gerere sui quæstus aut commodi causa. Cic. pro Rosc. Amer. 111.

Consequi quæstum. V. CONSEQUOR.

Pecuniam in quæstu relinquere. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi vasarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti?

Quæstus, pro Actione ipsa atque artificio lucrandæ pecuniæ, teste Valla. lib. 3. Cic. 1. Offic. 150. Jam de artificiis & quæstibus, qui liberales habendi, qui sordidi sint, hæc fere accepimus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

— imperavi egomet mihi
Omnia assentari: is quæstus nunc est multo uberrimus.

Quintilianus in proœm. lib. 1. Nam ut lingua primum esse cœpit in quæstu, institumque eloquentiæ bonis male uti. Quæstu dixit, quasi Acquisitione.

Carcerarius quæstus. V. CARCER.

Illiberales & sordidi quæstus mercenariorum omnium. Cic. 1. Offic. 150.

Judiciarius quæstus. V. JUDICO.

Opimi. Plin. lib. 10. cap. 51.

Uberrimus quæstus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

Abducere a meretricio quæstu. V. ABDUCO.

Callere ad quæstum. V. CALLEO.

Colere quæstum. V. COLO.

Comparare quæstum. Cic. 7. Verr. 26.

Constituere sibi magnos & uberes quæstus. Cic. 4. Verr. 30.

Conterere quæstum. V. CONTERO.

Duci quæstu & lucro emendi. Cic. 5. Tusc. 9.

Facere quæstum in aliqua re. Cic. 15. Fam. 14.

Facere quæstum furtis. Cic. 7. Verr. 140.

Facere maximos quæstus & prædas. Cic. 5. Verr. 119.

Habere Remp. quæstui, turpe. Cic. 2. Offic. 77.

Instituere sibi quæstum. V. INSTITUO.

Satiari quæstu. Claud. 1. in Ruff. 199.

Nunquam dives eris, nunquam satiabere quæstu.

Servire quæstui. Cels. lib. 3. cap. 4.

Quæstus quandoque plus est quam Lucrum. Cic. in Pison. 27. Uter eorum periisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat; immortalem vero quæstum, si uterque cecidisset. [Lucrum in singulis capturis est, Quæstus lucrum continuatum & quasi perpetuum ex pluribus capturis. Unde Cic. epitheton Immortalem apposuit. Gloss. Lat. Gr. Lucrum, κέρδος, Quæstus, πόρος, πορισμός. Optime.

QUÆSTUŌSUS, a, um. Adj. [χρηματιστικός] Idem quod Lucrosus. ut, Quæstuosus homo, Qui quæstus & lucri avidior, undique lucella quæritat, ut ait Valla. Cic. in Parad. 6. 3. Venio jam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. [Sed errat Valla. Ciceroni enim Quæstuosus dicitur, non Qui sectatur quæstum, sed Qui percipit. Ut ex subjectis ejus verbis apparet.

Res. Cic. 4. Verr. 115. Quam illa res calamitosa Heraclio, quæstuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur?

Quæstuosus & Sumptuosus ager, contraria. Cato R. R. cap. 1.

Damnum quæstuosum. Cic. 14. Att. 9. Sed tamen ea ratio ædificandi initur, consiliario quidem & auctore Vestorio, ut hoc damnum quæstuosum sit.

Edictum quæstuosissimum, & uberrimum. Cic. 5. Verr. 36. Quum illud edictum repente uberrimum & quæstuosissimum nascitur.

Insula quæstuosa margaritis, h. e. Ex cujus margaritis magnus fit quæstus. Plin. lib. 6. cap. 25.

Mercatura quæstuosa. Cic. 5. de Finib. 91. Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.

Ratio quæstuosissima pascendi. Columel. lib. 6. in præfat.

Scientiam quæstuosam habere. Cic. 2. Philipp. 8.

Quæstuosus, cum Genitivo. Cic. 2. Philipp. 35. Cujus domus quæstuosissima est falsorum commentariorum. i. e. Abundans, unde maximum quæstum faciat Antonius. Nam mortuo Cæsare commentaria ejus, Antonii domum translata sunt, in quibus decreta perscripta erant. Hinc Antonius quodcunque ipsius animo collibuisset, faciebat: aliis magistratus dabat, aliis immunitates; & hæc omnia faciebat quasi a Cæsare ante decreta, & incommentaria relata. [Sed iste Genitivus una cum epitheto refertur ad seq. vocem Officina haud dubie. Nulla est igitur hujus vocis cum Genitivo constructio.

Quæstuo-

Quæstuosus, cum Ablativo. Curtius lib. 4. 7. 19. A Septentrione Nasamones sunt, gens Syrtica, navigiorum spoliis quæstuosa: quippe obsident litora, & æstu destituta navigia notis sibi vadis occupant.

QUÆSTUŌSE, Adv. Cum quæstu. Compar. Plin. 19. 4. Compertum est non aliter quæstuosius censum haberi. Superl. Sen. de Benef. 4. 5. Ubi quæstuosissime habeas, unde facillime tollas.

QUÆSTUĀRIUS, a, um. Adj. [πόρνος] Seneca lib. de Benef. 6. 32. Quum ex adultera in quæstuariam versa, jus omnis licentiæ sub ignoto adultero peteret. [Subauditur Meretricem.

Mancipia quæstuaria. Ulpian. in l. Athletas. D. de his qui not. infam. Lenocinium facit, qui quæstuaria mancipia habet. [Hic quoque de Corporis quæstu κοινὰς. Gloss. Lat. Gr. Quæstuaria, ἐργαστική, πορνική. An emendandum πόρνη; In Gr. Lat. Πορνική Quæstuaria. & Πορνική Quæstoria. scribe Quæstuaria.

QUÆSTĬCŬLUS, i. m. [κερδύφιον] Dimin. significat Parvum quæstum. Cic. 2. de Divin. 34. Convenire potest aut fissum jecoris cum lucello meo, aut meus quæsticulus cum cælo, rerumque natura?

QUÆRITO, [ἐκζητέω] āre. frequentat. Instanter quærere. Ter. Adelph. 3. 3. 9.

Atque hercle hic de grege illo est: si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Catull. in Camerium, 53. 52.
Et multis languoribus peresus
Essem, te mihi, amice, quæritando.

Quæritare, proprie de iis dicitur, qui quotidie in quærendo vix victum inveniunt, ut ait Donatus ad istuc. Ter. And. 1. 1. 48. Lana, ac tela victum quæritans. Plaut. Qui inops & sordidus quæritando alit familiam.

QUÆSĪTO, V. QUÆSO infra.

QUÆSO, [δέομαι] idem significat quod Rogo: ita Quæsere ponitur ab antiquis pro Quærere, ut Ennius lib. 3. apud Fest.

Ostia munita est: idem loca navibus pulchris
Munda facit, nautisque mari quæsentibus vitam. Et in Cresphonte, Ducit me uxorem liberorum sibi quæsendûm gratia. Cic. in Arato v. 18.
— si quæsere perges. Plaut. Bacch. 2. 2.1.
Mirum est me, ut redeam, te opere tanto quæsere.

Idem significat ac Oro, rogo. Lucret. 5. 1228.

Non divûm pacem votis adit, & prece quæsit
Ventorum pavidus paces.

Anomalum verbum est, Sed præcipue in usu est prima persona utriusque numeri. Quæso, quæsumus. Quidam Quæsimus, per tertiam vocalem in secunda syllaba scribi volunt, quod tertiæ esset conjugationis, si integrum reperiretur, ut Legimus. Ter. Eun. 3. 2. 13.

Quæso, hercle, ut liceat, (pace quod fiat tua)
Dare huic quæ volumus, convenire & colloqui. Idem. Andr. 1. 2. 34. Bona verba, quæso. Cic. 1. de Legib. 6. Quamobrem aggredere, quæsumus, & sume ad hanc rem tempus.

Quæso, quid hoc est? Cic. 7. Att. 23.

Quid est, quæso, Metelle, judicium corrumpere, si hoc non est? Cic. 2. Verr. 28.

Quæso quid sit mihi faciendum. Cic. 11. Att. 15.

Fac quæso, qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 15.

Reficite vos, quæso, Judices, per deos immortales. Cic. 6. Verr. 105.

Quæso deos, Optandi formula. Ter. And. 3. 2. 7.

Deos quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono.

Deos quæsumus, consilia tua Reipub. salutaria sint. Cic. 11. Fam. 3.

A te maximopere peto, & quæso. Cic. 3. Fam. 2.

Quæso a vobis. Cic. pro Arch. 1. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, vobis quemadmodum spero, non molestam.

De te, quæso etiam atque etiam, vide. Cic. 15. Att. 8.

QUÆSĪTO, [ἐκζητέω] āre. frequentat. Plin. lib. 21. cap. 3. Semper tamen auctoritas vel ludicro quæsitatum fuit. Vetus codex habet Quæsitarum. subaud. Coronarum, ut sit nomen participiale. Loquitur autem de coronis.

Quæsito, frequentat. Prisc. lib. 8. cap. de Speciebus verborum. Mersu, merso, mersas. Quæro Quærito differentiæ causa facit, quia a Quæso, Quæsito fit. Ibidem præcedit & Lego, legis, Legito. H. St. V. fol.105. a. Aldi. Nimirum docet Grammaticus a secunda Præsentis persona formari utrumque, ut in iis verbis, quorum Præteritum in *gi* terminatur.

QUÆSTICULUS, QUÆSTIO, QUÆSTOR, QUÆSTUOSUS, QUÆSTURA, QUÆSTUS, V. QUÆRO.

QUALIBET, QUALUBET, V. QUI, quæ, quod.

QUĀLIS, e. [οἷος, ποῖος, ὁποῖος, ποιότης] relativum, alicujus rei naturam declarans: ut, Qualis pater, talis filius. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Qualis, interrogative aliquando ponitur. Plaut. Trin. 4. 4. 3.

Qualine amico mea commendavi bona?

Qualis, Infinite, pro Quis, quæ, quod, vel Cujusmodi. Cic. pro Font. 21. Quamobrem quali fide, quali pietate existimatis eos, qui, &c. Idem pro Lege Manil. 36. Ac primum quanta innocentia debent esse imperatores? quanta deinde omnibus in rebus temperantia? quanta fide? quanta facilitate? quanto ingenio? quanta humanitate? quæ breviter qualia sint in Cn. Pompejo consideremus.

Nulla gens est, quæ non etiam si ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum censeat, Cic. 1. de Legib. 24.

Nihil interest ad beate vivendum, quali utaris victu. Cic. 2. de Finib.90.

Qualis corpore, Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Concedo esse deos: doce me igitur unde sint, ubi sint, quales sint corpore, animo, &c.

Qualis & quantus. Cic. 3. Tusc. 56. Nam de ipsius rei natura, qualis & quanta sit, quæritur.

Qualis oratoris,& quanti hominis in dicendo putas esse, scribere historiam? Cic. 2. de Orat. 51.

Quid, quale, quantum. Cic. 1. Tusc. 60. Si, quid sit hoc, non vides, at quale sit, vides: si ne id quidem, at quantum sit, profecto vides.

Quale, ter repetitum. Cic. 2. de Divin. 135. Ad aperta & clara veniamus, quale est de illo interfecto a caupone Megaris: quale de Simonide, &c. quale etiam de, &c.

Tale, quale. Virg. 5. Ecl. 46.

Tale tuum carmen nobis, divine poeta,
Quale sopor fessis in gramine, quale, &c.

Ut non tales, quales ante habitæ sint, habeantur. Cic. 2. de Invent.176.

Præbe te talem hoc tempore, qualem te jam antea præbuisti. Cic. pro Rosc. Amer. 11.

Nullus pilus omnibus rebus talis, qualis sit pilus alius. Cic. 4. Acad. 85.

Vidi quosdam in te tales, quales tu eosdem in me videre potuisti. Cic. 1. Fam. 9.

Siquis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Cic. 2. Off. 44.

Qualis, pro Qualiter, comparationibus faciendis apta particula, apud poëtas. Virg. 4. Georg. 511.

Qualis, populea mærens philomela sub umbra,
Amissos queritur fetus, &c. Ovid. 3. Met. 682.
— falcata novissima cauda est,
Qualia dimidiæ sinuantur cornua Lunæ.

QUALISCUNQUE, [ὁποιοσοῦν] Cic. in Pison. 27. Quum tamen ille, qualiscunque est, qui est ab uno te improbitate victus, Gabinius, colligit ipse se vix. Idem 1. Tusc. 95. Totumque hoc leve est, qualecunque est.

Sed homines benevolos, qualescunque sunt, grave est insequi contumelia. Cic. 14. Att. 15.

Qualescunque summi civitatis viri sunt, talis & civitas. Cic. 3. de Legib. 31.

Quæ qualiacunque in me sunt (me enim ipsum non pœnitet quanta sint) sed apparent in orationibus. Cic. in Orat. 130.

Scripta qualiacunque. Ovid. 1. Trist. 1. 46.

Carmina nostra qualiacunque. Ovid. 3. Trist. 10. 18.

Qualis enim cunque est, per Tmesin. Ovid. 4. de Pont. 13.6.

Quale tamen cunque est. Ovid. 3. de Pont. 4. 6. [Extenuat fere rem.

QUALISNAM, Apul. Apol. p. 274. Elmenh. Facile intellectu cuivis fuit qualisnam accusatio futura esset. [Malim divise scribi Qualis nam.

QUALISQUALIS, Idem quod Qualiscunque. Tryphoninus in l. Rescriptum. D. De distract. pignor. Quia ex contractu, qualiquali obligatione a debitore interposita. [Separari etiam potest.

QUALISLĬBET, [ὁποῖος βούλει, ὁποιοσοῦν] Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Si innumerabiles unius & viginti formæ litterarum, vel aureæ, vel qualeslibet, aliquo conjiciantur. Legitur & separatis dictionibus, Quales libet.

QUĀLĬTAS, ātis. f. [ποιότης] est, Secundum quam quales dicimur; ut albedo, nigredo, advocatio, procuratio, legatio, paternitas, filiatio, qualitates sunt, quod secundum eas, albos, nigros, advocatos, procuratores, legatos, patres, filios esse dicimus. Hæc Perottus. Cic. 1. Acad. 25. Qualitates igitur appellavi, quas ποιότητας Græci vocant. Ibid. 25. Sed quod ex utroque (id est ex materia & vi) id jam corpus, & quasi qualitatem quandam nominabant. Et 2. de Nat. Deor. 94 Rursum 1. Acad. 26. Et quum ita moveatur illa vis, quam qualitatem esse dicimus, & quum sic ultro citroque versetur, & materiam ipsam totam penitus commutari putant, & illa effici, quæ appellant qualia.

Qualitatum aliæ principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad. 26.

Cæli qualitas. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Qualitatem litoris nostri contemplemur, si vitemus scopulos, an probemus. Columel. lib. 8. cap. 17.

Qualitas materiæ excipientis. Plin. lib. 2. cap. 80.

Qualitatis nomen apud Jureconsultos generale est, ut omne accidens, quicquid est præter substantiam rei, comprehendat. Amplitudo, quæ ipsa quantitatis est & dimensionis nomen a Celso numeratur inter ea, quibus prædia dicuntur qualiter se habere, id est qualia esse. l. quid aliud. 86. De verb. signific. in P. Qualitates autem prædiorum, quoniam quasi a natura insunt, nec possunt ab ipso fundo separari, & qui fundum vendit cum sua illum bonitate, quæcunque est, salubritate, amplitudineque vendidisse censetur: immo illo vendito, nihil de istis sibi retinere potest. Ideo videntur nihil aliud esse, quam ipsa prædia qualiter se habentia, id est iis qualitatibus prædita. Celsus, Quid aliud sunt jura prædiorum, quam prædia ipsa qualiter se habentia? &c.

QUALĬTER, Adv. V. Dict. anteced. In comparatione Plin. lib. 8. cap. 48. Antiquis enim torus e stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape. Val. Flacc. 4. 304.

Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruscat.

QUALITERCUNQUE, aliud Adv. significat Utcunque. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum, qualitercunque satum.

QUALITERQUALĬTER, pro Qualitercunque. Ulpian. in l. Quo enim in fine. D. rem ratam haberi, Nam qualiterqualiter quis eundem actum retractat, qui a procuratore actus est, committi stipulationem oportet.

QUĂLUS, i. m. [τάλαρος] Genus vasis viminei, per quod vinum guttatim defluit quum calcatur uva, reliqua vero materia exire prohibetur. Virg. 2. Georg. 241. — tu spisso vimine qualos,

Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Plin. lib. 17. cap. 10.

Alii in qualo pedibus in profluente deculcant, &c.

Qualus, In quo gallinæ ova edunt, apud Columel. lib. 8. cap. 3. Idem lib. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus saccus inversæ metæ similis, qualis est quo vinum liquatur, obscuro loco suspenditur.

Qualum, neutro genere etiam legitur. Cato R.R.cap.11.Corbulas Amerinas viginti, quala fataria septem, alveos quadraginta. Sunt autem, Turnebo interprete, Quibus ad ferendum opus est, id est ad sementem. Columel. lib. 7. cap.3. Sint quala mundissima, ne qua earum valetudo, quæ &c. Quidam hic legunt Caula Sed forte legendum, Sint quam mundissima, &c. Loquitur enim de stabulis ovium. [Gesn. Sintque illa. An Sintque alias?

Vindemiatorii quali. Ulpian. in l. Instrumento. D. de instruct. vel instr. leg.

Qualus, Cistula, in qua mulieres reponebant pensa. Hor. 3. Carm. 12. 4.

— tibi qualum Cythereæ
Puer ales, tibi telas, operosæque Minervæ.
Studium aufert.

Qualus, apud Apulejum lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. accipitur pro Canistro in quo panis servatur. Quanquam prius, cum essem Lucius, unico vel secundo pane contentus mensa decederem, tunc ventri tam profundo serviens, jam ferme tertium qualum rumigabam.

Qualus, Vas quo cæmentarii, sive calcarii, utuntur ad portandam calcem vel gypsum. Ulpian. in l. Sed & si quid inædificaverit, in principio. D.

de usufructu, Nam si librarium rus mittat, & qualum & calcem portare cogat. i. e. Calcem in qualo. [Hic est Qualus cæmentarius.

QUASILLUS, i. m. & QUASILLUM, i. n. [καλαθίσκος] dimin. a Qualus. Festus, Calathos Græci, nos dicimus quasillos. Cic. in 3. Philipp. 10. At vero hujus domi inter quasilla pendebatur aurum. Quasi diceret, Inter mulierculas & lanificia. Quem locum citat & Servius in illud 2. Eclog. 46.

Ecce ferunt nymphæ calathis. Sed corruptum. Tibul. 4. 10. 3.
Sit tibi cura togæ potior, pressumque quasillum.

Quasillus, Calathus, vas ipsis lanificiis aptum. Propert. lib. 4. 7. 41.
Et graviora rependit iniquis pensa quasillis. Gl. L. G. Quasillus, κάλαθος.

QUASILLĀRIA, æ. f. Petron. cap. 132. Convocat omnes quasillarias, familiæque sordidissimam partem.

QUAM, [ὅσον] Conjunctio, notæ significationis, cui eleganter in oratione præponitur Tam particula. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenonis tam scio esse hanc technam, quam me vivere. Cic. 2. Verr. 5. Quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, &c.

Nihil mihi nunc scito tam deesse, quam hominem eum, quicum omnia communicem. Cic. 1. Att. 15.

Quam, [ἤ] eleganter connectit duos Comparativos. Quintil. lib. 3. cap. 1. Sitque salubrior studiis, quam dulcior. Cic. Mil. 78. Non timeo, Judices, ne odio inimicitiarum mearum inflammatus, libentius hæc in illum evomere videar, quam verius.

Comparativo Positivum junxit Columel. Proœm. lib. 12. Idcirco timidiorem reddidit, quam virilem pluribus. [Inscite, ut tute, si præcedentia verba adjicias, videbis. Et quoniam hunc sexum custodiæ & diligentiæ assignaverat, id circo &c. Quare si τὸ Virilem ad Sexum referas, uti debet, non erit Comparativus Positivo junctus, perinde ac si nempe Viriliorem dicere licuisset.

Comparativo Verbum. Cic. 15. Fam. 8. Majora erga salutem, dignitatemque meam studia, quàm erant a muliere postulanda.

Quam, pro Magis, vel Potius quam: apud Jureconsultos frequentissimum; Paulus l. 2. D. De rebus credit. Mutui datio consistit in his rebus, quæ pondere, numero, mensura consistunt: quoniam earum datione possumus in creditum ire, quia in genere suo functionem recipiunt per solutionem, quam specie. Ulpianus l. 2. D. De judiciis: Alioquin compelletur judicium accipere, quam invenire eos, qui satis pro eo dent. Et alibi sæpius. [An non hæc dubia? H. St.

Quam, pro Quantum, positum post negationem in priore oratione, Tam non necessario sequitur. Liv. 35. 49. Homo, non quam isti sunt, gloriosus. Pro Non tam, quam &c.

Quam, cum verbis Possum, Queo, Valeo, & similib. Terent. Heaut. 3. 1. 7.
Haud faciam: nam quam potero adjutabo senem. Plaut. Men. 5. 9. 4.
— tua est imago, tam consimilis est, quam potest.

Quam, pro Quantum, quibusdam interpositis verbis, cujusmodi sunt, Possum, Valeo, & synonymis, tum Superlativis, tum Positivis additur. Superlativis. Sallust. in Jugurth. cap. 13. pr. Quam maximas potest copias armat.

Quam cum Adv. Superlativi gradus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 37. Re frumentaria, quam celerrime potuit, comparata. Cic. de Senect. 46. Convivium ad multam noctem, quam maxime possumus, vario sermone producimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Aves nidos construunt, eosque, quam possunt, mollissime substernunt.

Quam, pro Quantum, Positivo Adv. jungitur. Cicero, Videte quam valde malitiæ suæ confidat. Cic. 2. Philip. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum, celeriter perstringam. Vetus codex legit, Videte: quem quidem celeriter &c. Terent. And. 1. 1. 109.

Rejecit se in eum flens quam familiariter. [Hic videtur pro Perquam dictum. Plura exempla infra habes, in Quam pro Valde.

Quam, optantis cum affectus particula, & frequentius cum verbis Volo aut Cupio jungitur. Terent. Adelph. 4. 1. 16.

Vah! quam vellem etiam noctu amicis operam mos esset dari. Ubi Donatus, Quam vellem, præcipue dicimus in his, quæ non videmus fieri. Cic. 3. de Finib. 10. Quam vellem, inquit, ut te ad Stoicos inclinavisses.

Quam magis, & Tam magis: ut, Quo magis, eo, vel hoc magis, & Quanto magis, tanto magis, dicunt non parum frequenter Latini. Lucret. lib. 1. 537.

Et quam quæque magis cohibet res intus inane,
Tam magis his rebus penitus tentata labascit. Virg. 7. Æn. 787.
Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 135.
Quam magis aspecto, tam magis est nimbata, & nugæ meræ.

Quam, pro Quantum, interrogativum. Terent. Eun. 2. 2. 44.
Quam hoc munus gratum Thaidi arbitrare esse?

O rem difficilem, planeque perditam! quam nihil prætermittis in consilio dando! quam nihil tamen, quod tibi ipsi placeat, explicas! Cic. 9. Att. 2. Quam (hic) In Admiratione adhibitum. H. St.

Quam timeo, quorsum evadas! Terent. And. 1. 1. 100.

Quam, cum Indicativo. Cic. in Verr. Incredibile est autem, quam multa & quam præclara fuerunt.

Quam, cum Volo, pro eo quod vulgo dicitur *Tantum, quantum*. Terent. Hec. 4. 4. 12.
Dum ne reducam, turbent porro quam velint. Cic. pro Cœl. 22.
Quam velit sit potens.

Quam, pro Quanto, Comparativo datur: quod raro usu venit. Quintil. Proœm. lib. 1. Quam in his quoque libris erunt eadem aliqua &c. omnia compositiora, & quam nos poterimus elaborata. Sed in emendatis codd. Quare in his quoque.

Quam cum Superl. Varr. de L. L. lib. 7. 2. Impositicia nomina esse voluerunt quam paucissima, &c.

Quam, & Tam cum gemino Superlativo. Cato R. R. c. 65. Quam acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. Sallust. in Jugurtha c. 31. Itaque quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 44.

— namque adolescens quam minima in spe situs erit,
Tam maxime patris pacem in leges conficiet suas. Ovid. 1. Amor. 8. 27.

Tam felix esses, quam formosissima, vellem. [Non est simile illi. H. St. Nisi dicas, Positivum hunc vim Superlativi habere.

Quam, pro Valde, elegantissime Superlativo datur, & aliquando Positivo. [Subaud. Fieri potest.

Superlativo. Ter. And. 5. 1. 16.
Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum. Idem Heaut. 2. 3. 127.
Eademque ut esset apud te ob hoc quam gratissima. Cic. de Amicit. 45. Alienis nimis implicari, molestum esse: commodissimum esse, quam laxissimas habere habenas amicitiæ. Idem 2. de Nat. Deor. 3. Geram tibi morem, & agam quam brevissime potero.

Quam proxime hostem, & ad hostem. Cic. 6. Att. 5. Officium meum putavi, exercitum habere quam proxime hostem. Liv. 1. 23. Is ducit exercitum quam proxime ad hostem potest. Cic. 10. Philipp. 26. Operamque det, ut cum suis copiis quam proxime Italiam sit.

Quam maturrime. Tacit. 15. Ann. 74. Ut templum Divo quam maturrime publica pecunia poneretur.

Quam maturrimum. Tacit. 12. Ann. 65. Amplecti Britannicum, robur ætatis quam maturrimum precari. [Cave putes Hic τὸ Maturrimum Adverbium esse. Maturum robur dicitur, ut Matura senectus &c. V. ROBUR.

Positivo. ut, Quam longe, Quam multa, Quam celeriter. Ter. Eun. 2. 3. 43.
Continuo accurrit ad me, quam longe quidem. Cic. 3. de Nat. Deor. 54. Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur? Idem 3. Tusc. 83. Atqui stirpes sunt ægritudinis quam multæ, quam amaræ! Et 7. Att. 15. Suam in Senatu operam, auctoritatemque quam magni æstimat! Et alibi, Scribit ad me quam honorifice de restitutione Sexti Clodii. Quintil. lib. 12. cap. ult. Quam multa, immo pæne omnia, tradidit Varro. Virg. 2. Ecl. 20.
Quam dives pecoris nivei, quam lactis abundans. Liv. 26. 14.
Quam forti animo, &c.

Quam facile accipiter columbam consequitur. Virg. 11. Æn. 722.

Liberis dare operam quam honeste dicitur. Cic. 9. Fam. 22.

Suos valde quam paucos habet. Cic. 11. Fam. 13.
Valde quam puto jungi, ut Sane quam. H. St. V. SANE.

Quinto die quam, i. e. Postquam, & sic de aliis. Columel. lib. 8. cap. 8. Quinto die, quam sustuleris, condire oportebit. Idem lib. 12. cap. 38. Post nonum diem, quam id factum est.

Tabellarii venerunt post diem XL & sextum, quam a nobis discesserant. Cic. 16. Fam. 21.

Postero die, quam illa erant acta, Catulus venit. Cic. 2. de Orat. 12.

Triduo proximo quam. Plin. lib. 8. cap. 42. Terram attingere ore triduo proximo, quam sit genitus, negant posse.

Ego autem non commemini ante, quam natus sum, me miserum. Cic. 1. Tusc. 13.

Sæculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in iis philosophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21. V. ANTEQUAM.

Numa sapientiam constituendæ civitatis duobus prope sæculis ante cognovit, quam, &c. Cic. 2. de Orat. 154.

Tamdiu, quam. Plin. 3. Epist. 16. Si tamdiu, tantaque concordia vixerit tecum, quam ego cum Pæto, volo. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.

Quam longa. Virg. 4. Æn. 193.
Nunc hiemem inter se luxu, quam longa, fovere. Servius, i. e. In quantum longa est hiems. Fecit & talem figuram 8. Æn. 86.
Tibris ea fluvium, quam longa est, nocte tumentem
Leniit.

Quam, geminatum. Ter. Phorm. 2. 3. 61.
Potius, quam lites secter, aut quam te audiam.

Te igitur imitabor, quam multa, quam paucis. Cic. 11. Fam. 24.

Quam, pro Plus quam. Columel. lib. 1. cap. 8. Ferramenta duplicia, quam numerus servorum exigit, refecta & reposita custodiat. Budæus.

Alius, quam: Diversus, quam, Vide in DIVERSUS. H. St. & infra.

Plusculum quam, ut Plusculum, quam concedit veritas &c H. St. V. PLUS.

Nihil libentius quam. Cic. pro Cluent. 151. Quod si fieri posse existimasset, &c. nihil fecisset libentius, quam omnem illam acerbitatem proscriptionis suæ, &c.

Non me hercule quicquam libentius facio, quam scribo ad te. Cic. 15. Fam. 19.

Quam pro, Præcedente comparatione. Curt. lib. 5. 4. 25. Ne aurium quidem usus supererat, silvas quatiente vento, qui concutientibus ramis majorem, quam pro flatu, sonum edebat. Liv. Quicquid hinc aut illinc communis Mars belli aufert, multiplex quam pro numero damnum est.

Quam quantum. Cic. 3. de Orat. 15. Ut majus quiddam de L. Crasso, quam quantum a nobis exprimetur, suspicentur. Cic. 5. Verr. 102. Sexies tantum, quam quantum satum sit, ablatum esse.

Hic majorem pecuniam Prætori pollicetur, quam quantam tu dedisti. Cic 4. Verr. 70.

Quam quoad. Cic pro Domo 137. Id sperasti Rempub. diutius, quam quoad mecum expulsa careret his mœnibus, esse laturam?

Quam quod. Cic. 11. Att. 7. Sed ex omnibus, nihil magis tamen desideratur, quam quod in Africam non ierim. Quam quod, subaud. Id, ut sit: Nihil magis desideratur, quam id, quod scilicet non ierim in Africam.

Quam quomodo. Cic. 3. de Orat. 10. Quod si quis erit, qui ductus opinione vulgi, aut Antonium jejuniorem, aut Crassum pleniorem fuisse putet, quam quomodo a nobis uterque inductus est. Cic. de Senect. 12. Multa præclara in eo viro cognovi, sed nihil est admirabilius, quam quomodo ille mortem M. filii tulit.

Quam ut. Cic. 3. de Orat. 22. Hoc est altius, quam ut nos humi strati suspicere possimus. Cic. 5. Tusc. 117. Plerumque dolor vehementior, quam ut causa sit cur feratur.

Quam ut, pro Aliter quam ut. Sueton. in Galba, cap 8. In secessu plurimum vixit, nec ad gestandum quidem unquam iter ingressus, quam ut secum vehiculo proximo decies HS. in auro efferret.

Quam qui. Quintil. lib. 12 cap. 9 Ideoque ne suscipiendæ quidem sunt causæ plures, quam quibus suffecturum se sciat.

Quam qui, cum Superlativo. Liv. 34. 32. Nam quid minus conveniret, quam nos, qui pro libertate Græciæ adversus Philippum gereremus bellum,

lum, cum tyranno instituere amicitiam? & eo tyranno, quam qui unquam fuit, sævissimo & violentissimo in suos? Verba sunt Quintii de Nabide.
Contra quam, ut Contra facis, quam pollicitus es. Cic. 2. de Legib. 12. Cic. 1. Q. frat. 1. 2. Factum est enim mea culpa, contra quam tu mecum egeras. Cic. pro Cluent. 12. Generi, contra quam fas erat, amore capta.
Diversum quam. Quintil. lib. 1. cap. 8. Pransus quoque & potus, diversum valent, quam indicant.
Extra quam. V. EXTRA.
Super quam quod. V. SUPER.
Nulla æque, quam prædictæ falsuræ pabula. Columel. lib. 8. cap. 17.
Quam minime multi. Cic. 3. Verr. 75. Quo quam minime multi ex illis de istius nefario scelere audire possent.
Quam facete, Quam venuste; irridentis particula. Plaut. Asin. 3. 2. 35.
Ut assimulabat Sauriam me esse, quam facete! Ter.Eun.3. 2. 4.
— quam venuste! quod dedit
Principium adveniens.
Quam cito. Ter. Eun. 1. 2. 98.
Labascit, victus uno verbo, quam cito.
Quam extemplo, sic dicitur, ut Quam mox, apud Plautum, Nunc dicito, quam extemplo hoc erit factum. [Ubi?
Quam mox, interrogativum cum venustate. Plaut. Asin. 2. 4. 43. Quam mox mihi operam das? Idem Bacch. 4. 6. 6.
Bone serve salve, quid fit? quam mox navigo
In Ephesum, ut aurum repetam? Ter. Eun. 4. 7. 18. Quam mox irruimus?
Quam mox, aliquando non interrogat, & significat Quam cito, vel statim. Ter. Adelph. 5. 6. 1.
Hera, ego hinc ad hos, provisam, quam mox virginem
Arcessant. Cic. pro Rosc. Com. pr. Exspecto quam mox Chærea hac oratione utatur. conf. ibid. 44.
Quam mox, significat Quam cito. Sed si per se ponas Mox, significabit paulo post, vel postea. Festus.
Quam pæne tua me perdidit protervitas! h. e. Quam parum absuit quin me perdiderit &c. Ter. Heaut. 4. 6. 10.
Quam non multi. Cic. in Brut. Ut intelligatis, primum ex omni numero quam non multi ausi sint dicere, deinde ex iis ipsis, quam pauci fuerint laude digni.
QUAMDE, pro Quam, usos esse antiquos, cum multi veteres testimonio sunt, tum est Livius in primo:
Juppiter ut muro fretus magis quamde manu, &c. Item alibi,
Quamde tuas omneis legiones ac populares. Et Lucret. 1. 640.
Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes,
Quamde graves Grajos inter, qui vera requirunt. Festus. V. Scalig. & Dacer. not.
QUAMDIU, Adv. temporis. [ὅσον χρόνον, ἐς ὅσον, ἕως, ἄχρις ἄν, ἄχρις οὗ] Quanto tempore. Cic. 7. Verr. 112 Homo, quamdiu vixit, domi suæ non solum, post mortem tota Sicilia clarus & nobilis. [Sic distinguo.
Tamdiu, Quamdiu. Cic. 9. Att. 3. Ego tamdiu requiesco, quamdiu ad te scribo.
Quamdiu, interrogative. Cic. in Somn. Scip. 16. Ipsi autem qui de vobis loquuntur, quamdiu loquentur? Vetus exemplar elegantius legit, Quam loquentur diu? Idem pro Rosc. Amer. 89. Hæc tu, Eruci, tot & tanta si nactus esses in reo, quamdiu diceres? quo te modo jactares? Scribitur & divise.
QUAMDUDUM, Adv. interrogandi. Plaut. Asin. 2. 4. 43.
Quam mox mihi operam das? L. hem, optime, quamdudum tu advenisti? Ter. Eun. 4. 4. 30. — venit Chærea.
PH. Meus fraterne? DO. ita. PH. quando? DO. hodie. PH. quamdudum? DO. modo. [Veteres divise scripserunt, ut Jam dudum.
QUAMLIBET, Adv. pro Quantumlibet. Plin. lib. 36. cap. 22. Faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues crustas.
Quamlubet esto. Lucret. lib. 2. 542. — quamlubet esto
Unica res quædam nativo corpore sola.
Quamlibet parum. Quintil. lib. 1. cap. 1. [Et hoc divise scribas licet.
QUAMOBREM, V. QUI, quæ, quod.
QUAMPLURES, a nonnullis negatur esse Latinum: aliis contra, probantibus id ex locis sequentibus: quod an sit æquum, docti viderint. Plaut. Stich. 1. 3. 44.
Sed curiosi sunt hic quamplures mali. Idem Cas. 2. 2. 13.
Nec qua quamplura sunt mihi quæ velim. Al. Nec quacum. Gell. lib. 1. cap. 7. Videbatur quampluribus in extremo verbo menda esse. Al. Compluribus. Cæs. 1. de Bell. Civil. cap. 50. pr. Hæ permanserunt aquæ dies quamplures. Al. Complures. Cic. 5. Tusc. 61. Abacosque quamplures ornavit argento, auroque. Al. Complures. [Mihi quidem nulla dubitatio affertur, quin posterior lectio in omnibus his locis sequenda sit. Quin & in priore Plautino loco Complures legerim. V. Gronov. ad Gell. Quamplures tamen tuetur Cort. ad Sall. Catil. cap. 19. pr. ex quo τὸ Complures conflatum putat.
In FERIÆ itidem ex quodam Callistrati loco. H. St. Nisi error est.
QUAMPLURIMUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 156. Quamplurimam brassicam ederit, tam citissimum sanus fiet. Illitterati dicunt, Quanto plus, aut quanto magis ederis ex brassica, tanto citius sanus fies.
Quamplurimo vendere. Cic. 5. Verr. 43. Quæro, si ipse excogitare non poterat, quemadmodum quamplurimo venderet, &c. Scribitur & separatim.
QUAMPRIDEM, Quanto tempore ante, Interrogantis particula. Ter. Eun. 3. 3. 11.
Ubi friget, huc evasit, quampridem pater
Mihi & mater mortui essent. dico, jam diu. Cic. pro Rosc. Com. 8. Illud vero quod ad rem vehementer pertinet, quæro, quampridem hoc nomen, Fanni, in adversaria retulisti? Et hoc dividere licet.
QUAMPRIMUM, Valde cito. Ter. Adelph. 2. 4. 18.
— obsecro hercle hominem istum impurissimum
Quamprimum absolvitote. Cic. 3. Fam. 18. Gratissimum mihi feceris, si ad me in Ciliciam quamprimum veneris.
Perferre litteras ad aliquem quamprimum. Cic. 2. Fam. 5. [Hoc quoque dividitur rectius, & subauditur Fieri potest.
QUAMQUAM, vel ut frequentius scribitur, QUANQUAM, [καίτοι, καίπερ] Conjunctio causalis, idem significans quod Tametsi. Virg. 2. Æn. 12.
Quanquam animus meminisse horret. Ter. Adelph. 2. 1. 51.
Id quoque possum ferre, si modo reddat, quanquam injurium est.
Quanquam particulam aliquando subsequitur alia particula Tamen, & eleganter. Ter. Heaut. 1. 1. 1.
Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est, &c.
Tamen vel virtus tua, vel vicinitas, &c. Cic. in Partit. 127.
Quanquam uterque, tamen, &c. Et 1. Off. 7. Ea quanquam pertinent ad finem bonorum, tamen id minus apparet. Virg 2. Æn. 534.
Quanquam, sed tamen. Cic. 4. Acad. 75. Parmenides, Xenophanes, minus bonis quanquam versibus, sed tamen illis versibus increpant eorum arrogantiam.
Quanquam, Verumtamen. Ter. Eun. 1. 2. 92.
Quanquam illam cupio abducere, atque hac re arbitror
Id fieri posse maxime, verumtamen
Potius, quam te inimicum habeam, faciam ut jusseris.
Quanquam, cum interrogatione, & sine interrogatione, venustatem quandam habet corrigentis seipsum. Cic. 2. de Orat. 197. Quamobrem hoc vos doceo, Sulpici, &c. quanquam te quidem quid hoc doceam? qui, &c. Idem 3. de Nat. Deor. 41. Quanquam quem potissimum Herculem colamus, scire sane velim. Cic. 15. Fam. 16. In integro res nobis erit, quanquam quicum loquor? &c.
Quanquam, Subjunctivo additum. Cic. 2. de Orat. 1. Quanquam ita se rem habere arbitrarentur. Idem 1. de Orat. 21. Quanquam vis oratoris, professioque ipsa bene dicendi, hoc suscipere ac polliceri videatur. Alii legunt, Videtur.
QUAMVIS, [εἰ καὶ] Conjunctio adversativa. Cic. 12 Att. 37. Quamvis prudens ad cogitandum sis, sicut es: tamen nisi magnæ curæ tibi esset, ut ego consequerer id, quod magnopere vellem, &c Quintil. lib. 9. cap. 4. Quamvis enim juncta sit, tamen soluta videri debet oratio.
Etsi quamvis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certe fuisti. Cic. 16. Att. 7.
Quamvis licet. Cic. 3. de Legib. 24. At duo Gracchi fuerunt, & præter eos, quamvis enumeres multos licet, quum deni creantur, nullos in omni memoria reperies, &c.
Quamvis ille felix sit, sicut est, tamen, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 22.
Quamvis, pro Quantumvis. Cic. 1. Fam. 15. Quamvis parvis Italiæ latebris contentus essem. Idem pro Rosc. Amer. 47. Quasi vero mihi difficile sit, quamvis multos nominatim proferre. [i. e. Quamplurimos.
Quamvis increpitent socii. Virg. 3. Æn. 454.
Quamvis callide facere. Cic. 4. Verr. 134. Investigare, adire, appellare, corrumpere, quidvis facere in ejusmodi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter. [i. e. Quantum vis. Veteres etiam Quam vult, Quam vultis &c. dicebant, divise.
Quamvis subito. Lucret. lib. 4. 157.
Et quamvis subito, quovis in tempore, quamque
Rem contra speculum ponas apparet imago.
QUANDO, Adv. temporis. [ὅτε, πότε, ὁπότε, ἡνίκα, πηνίκα] significat Quo tempore: & acuitur in prima.
Utinam tunc essem natus, quando Romani, &c. non essem passus, &c. Cic. 2. Off. 75.
Interrogative sæpe ponitur. Ter. Heaut. 2. 2. 9. Jam aderunt. CLIN. quando istuc erit? Cic. in Pison. 49. Quando hoc bellum aut hic ordo. aut populus susceperat?
Infinite aliquando. Cic. 9. Fam. 1. Ex his litteris, quas Atticus a te missas mihi legit, quid ageres, & ubi esses, cognovi: quando autem te visuri essemus, nihil sane ex eisdem litteris potui suspicari.
Quando gentium. i. e. Quando, absolute, ea forma qua Ubi locorum, & Nusquam gentium. Plaut. Amph. 4. 3. 60. suppos. — quis te misit Furcifer? s. qui me rogat. A. quando gentium? s. dudum, jam pridem, modo.
Quandò, pro Siquidem, vel quoniam positum, Conjunctio est causalis, habetque accentum in ultima. Virg. 1. Æn. 265.
— quandò hæc te cura remordet. Ter. Adelph. 5. 3. 16.
Quandò ego tuum non curo, ne cura meum. Idem Eun. 1. 2. 116.
Meus fac sis postremo animus, quandò ego sum tuus. Liv. 34. 34.
Bene vertat, inquit, obsideamus Lacedæmonem, quandò ita placet. Cic. 10. Fam. 12. Quam quandò complexus es & tenes. Idem est ac Quando quidem. q. V.
QUANDOCUNQUE, sec. c. Adv. [ὁποτεοῦν] i. e. Quocunque tempore. Columel. lib. 2. cap. 10. Quandocunque in usus prompserimus, integram lentem reperiemus. Plin. lib. 29. cap. 1. Quandocunque ista gens suas litteras dabit, omnia corrumpet. De Græcis.
QUANDŎQUE, Adv. temporis. [ποτέ] Aliquo tempore, Aliquando. Cic. 6. Fam. 19. Ego me Asturæ diutius arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat.
Quandoque, pro Quandocunque. Hor. 4. Carm. 1. 17.
Et quandoque potentior
Largis muneribus riserit æmuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream sub trabe Cypria. Al. Citrea. Porphyr. Quandoque pro Quandocunque positum est. Et est sensus: Quandocunque apud puellam potior rivale suo fuerit, quamvis ille muneribus commendare se ei conatus sit, marmoreum signum ei & templum decorum statuet. Hactenus Porphyr. Idem in Arte Poet. 359.
Sic mihi, qui multum cessat, fit Chœrilus ille,
Quem bis terque bonum cum risu miror: idemque
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verum operi longo fas est obrepere somnum. Quemadmodum si forte aliquid eruditum elegansque protulit Chœrilus, malus poeta, ut portenti simile, dicit se Flaccus mirari: ita etiam ægre ferre ac stomachari, sicubi negligentior visus est Homerus, qui tamen excusatione non careat: opere enim in longo fas est obrepere somnum. Vide etiam Antonium Augustinum lib. 3. Emendation. cap. 7. & Hotomanum in Commentario verbor. juris, & Lambinum in Horatium.
QUANDŎQUIDEM, [ὅτε, ἐπειδήπερ, ἐπειδήπερ] Conjunctio causalis, pro Siquidem, vel quoniam. Virg. 3. Ecl. 55.
Dicite, quandoquidem in molli consedimus herba. Ter. Hec. 3. 5. 42.
Illique exopto, ut reliquam vitam exigat
Cum eo viro, me qui sit fortunatior:
Quandoquidem illam a me distrahit necessitas. Cic. 4. Verr. 9.
Urbes ac sedes suas relinquerent, quandoquidem jam ante istius injuriis exagitati reliquissent.
Quandoquidem tu istos oratores, inquit, tantopere laudas, vellem, &c. Cic. de Clar. Orat. 163.

Quandoquidem honestum ipsa virtus est. Cic. 5. de Finib. 66.
Quandoquidem, Quia. Ter. And. 3. 2. 7.
Deos quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono. Cic. 2. Philipp. 101. Quandoquidem hæ quondam arationes Campani & Leontini in Populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.

QUANQUAM, V. QUAMQUAM.

QUANTUS, a, um. Adj. [ὅσος, πόσος, ἡλίκος] Modo relativum, modo indefinitum, modo interrogativum est, referturque ad numerum & pondus & mensuram, inquit Perottus. Ter. Heaut. 2. 3. 9.
— væ misero mihi, quanta de spe decidi! Idem Eun. 5. 4. 3.
Quantam, & quam veram laudem capiet Parmeno. Cic. pro Sull. 76. Quantas audacias, quam incredibiles furores. Et 1. Tusc. 86. Is propagatione vitæ, quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates?
Quanta pecunia. Cic pro Sext. 24. Ab eo provincias acciperent quas ipsi vellent: exercitum & pecuniam quantam vellent. Idem pro Cluent. 87. Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat.
Quanti & quam multi mortales. Sallust. ad Cæsarem de Repub. ordinanda. Ep. 1. cap. 2. extr. Minus probantibus doctis.
Quantis animis ierit in L. Quintium Lucullus. Sallust. in oratione Macri Trib. pleb. ad plebem. §. 10. lib. 3. Fragm.
Quantus homo in dicendo. Cic. 3. de Orat. 51. Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere?
Parit ova quanta anseres. Plin. lib. 8. cap. 25. De crocodilo. i. e. Pari magnitudine.
Quanta potest maxima. Cic. de Amicit. 76. Nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia.
Quanta mea sapientia est, Quantum intelligo. Plaut. Stich. 1. 2. 62. Ter. Phorm. 5. 17. 10.
Heus heus, quanta hæc mea paupertas est, tamen
Adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides. Al. Heus, quanta quanta. conf. infra QUANTUS QUANTUS.
Tantus & Quantus. Cic. 7. Att. 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, &c. quanta nunquam fuit. Idem ad Brut. 3. Nam tantæ multitudinis, quantam capit urbs nostra, concursus est ad me factus.
Quantus, Tam. Liv. 9. 38. Profectio Q. Fabii trans Ciminiam silvam quantum Romæ terrorem fecerat, tam lætam famam in Samnium ad hostes tulerat.
Quanti est negotii? ironice, pro Minimi est negotii. Plaut. Truc. 2. 7. 29.

QUANTI, Genitivus, verbis pretii solet addi. Ter. Eun. 5. 6. 14.
Emit! peri hercle: quanti? P. viginti minis. Idem Adelph. 5. 9. 20.
Ob eam rem? D. ob eam. postremo a me argentum, quanti est, sumito. i. e. Quanto pretio valet, inquit Donatus. [Subauditur ubique Pretii, ut ex Cic. loco. 1. Q. frat. 2. 4. qui infra sequitur, apparet. conf. Ter. And. 5. 2. 16. & Hec. 5. 3. 1.
Quanti ea res erit, & Quanti eam rem esse apparet, idem valent: in utraque enim clausula placet veram rei æstimationem fieri. Ait Ulpianus, l. inter 179. D. De verb. signif. Hoc est, non ad id quod interest: sed ad verum rei pretium pertinent. ut l. Arbitro. D. De dolo mal. l. Prætor. 4. §. Hæc autem. Vi bon. rap. Interdum autem id etiam quod interest complectitur. ut l. 4. D. de Damno infecto. Hinc formula apud Valerium Probum, Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. D. D. P. F. Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ judicium recuperatorium dabo, testibusque duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam.
Quanti minoris. Ulpianus in l. Julianus. D. de action. empt. & vendit. Qui pecus morbosum, aut tignum vitiosum vendidit, siquidem ignorans fecit, id tantum ex empto actione præstaturum, quanti minoris esset empturus, si ita scisset. Paulo post, Qui furem vendidit, aut fugitivum: siquidem sciens, præstare debebit quanti emptoris interfuit non decipi: si vero ignorans, circa fugitivum quidem tenetur, quanti minoris empturus esset, si eum fugitivum scisset. Sed forte utrobique legendum est, Quanto minoris.
Pluris Senatus æstimasset, quam quanti esset annona. Cic. 5. Verr. 195.
Quanti plurimo, & Quanti minimo. Ulpianus in l. Ex empto. D. de act. empt. & vendit. Idem ait, non tradentem quanti intersit condemnari: satis autem non dantem, quanti plurimo auctorem periclitari oportet. Paulo post, Emptorem noxali judicio condemnatum, ex empto actione id tantum consequi, quanti minimo defungi potuit. Quæ locutio sic resolvitur: Tanti damnari debet venditor, quanti periclitari oportet emptorem, quum plurimo periclitatur, id est plurima pecunia. Quanti minimo defungi potuit, id est quanti explicari potest, quum minimo explicatur.
Quanti conductum erit aut locatum. Cato R. R. cap. 144.
Quanti veheret, interrogavi. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Quanti dimiserit. Cic. 7. Verr. 111. In qua docet, quot a civitate sua nautas acceperit, quot, & quanti quemque dimiserit. i. e. Quanta pecunia accepta.
Sed quanti quanti: bene emitur quod necesse est. Cic. 12. Att. 23. subaudi, Liceant horti. Sensus est, Etiamsi hortos emam quantivis, non male emero. quod enim necessarium est, id quanquam magno pretio emptum, bene tamen emptum est: horti autem mihi ad fanum necessarii sunt. [Observetur repetitio, ut Quantus quantus apud Ter. V. infra.
Translate. Cic. 4. Acad. 120. Quanti libertas ista æstimanda est, non mihi necesse esse quod tibi est?
Quanti interest. Africanus in l. Qui usumfructum. §. ultimo. D. de usufructu, & quemadmodum, Quanti legatarii intersit moram factam non esse.
Quanti est sapere. Ter. Eun. 4. 7. 21.
Quanti est ad famam. Cic. pro Muren. 38. Scil. Momenti. V. Periz. ad Sanct. Min. 2. 3. 2. & 3. 5. 5.
Quanti fuerit. Plaut. Capt. 1. 2. 42.
Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium,
Expertus quanti fuerit, nunc desidero.
Quanti penderes illum nunquam ostendisti. Ter. Heaut. 1. 1. 103.
Quanti sit homo. Cic. 1. Q. frat. 2. 4. extr. Noli spectare quanti homo sit: parvi enim pretii est, qui jam nihil sit. Al. Nihili. [Lego, Nihili fit.
Quanti faciam. Cic. 2. Fam. 15. An dubitas, quum scias quanti, cum illum, tum vero Tulliam meam faciam?
Quanti sim apud: pro Quanto in pretio & æstimatione. Cic. 7. Fam. 20. Vide, quanti apud me sis.

QUANTISPER, Adv. unde & Aliquantisper. Cæcil. Fallacia, apud Non. 11. 20. Velim paulisper experiri te. Quantisper? non plus triduum. Pompon. Dotata, Possum exorare te ut recedas a me paulisper modo? Quantisper sat habes?

QUANTUM, Adv. quantitatis. Proprie de His, quæ numero, vel mensura constant.
Quantum peditum. Tacit. 4. Hist. 33. Idem in vita Agric. 33. Quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent?
Quantum, subintellecto Tantum. Ter. Phorm. 1. 2. 3.
Lectum est, conveniet numerus quantum debui. Subaudi Argentum. Et And. 3. 2. 31.
Quod jussi ei dare bibere, & quantum imperavi, Date.
Quantum maximum potuit. Plin. Epist. 3. 21. Dedit enim mihi quantum maximum potuit, daturus amplius si potuisset.
Quantum plurimum. Columel. lib. 12. cap. 21. extr. Ut exploratum habeat quantum plurimum salsæ (aquæ) vinum, quod fecerit, sine offensa gustus pati possit.
Quantum, Tantum. Quintil. in proœm. lib. 4. Ut quantum nobis exspectationis adjecit, tantum ingenii aspiret. Virg. 2. Georg. 291.
Æsculus in primis, quæ quantum vertice ad auras
Ætherias, tantum radice ad tartara tendit. Idem 4. Æn. 446. iisdem verbis.
Quantum animis erroris inest! Ovid. 2. Fast. 789. pro Quantus error.
Quantum ad. Plin. Epist. 216. Quantum ad porticus, nihil interim occurrit, quod videatur istinc esse repetendum. h. e. Quod autem attinet ad porticus.
Quantum attinet ad antiquos nostros, ante, &c. Varr. 1. de R. R. 10.
Quantum est adhibere hominem amicum, ubi quid geras! Plaut. Pers. 4. 4. 46. h. e. Quanti est, Quam confert & præstat.
Quantum, pro Quantulum. Pompon. in l. 2. ff. de Orig. Juris. Quantum est jus in civitate esse, nisi sint qui jura regere possint? (i. e.) Jus autem qui constare potest. H. St. Exstant §. 13. ejusd. l.
Quantum, Quam multum. Plaut. Amph. 1. 1. 198.
Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis, &c. Al. Quam tu.
Quantum assequi potui. Cic. pro Cluent. 51. Sic ad omnia confugi, quantum ego assequi potui, remedia, ac perfugia causarum, ut, &c.
Quantum hunc audivi facere verborum. Plaut. Milit. 2. 6. 13.
Quantum conjectura auguramur. Cic. 2. Att. 9. Quantum conjectura auguramur, si erit nebulo iste cum his Dynastis in gratia.
Quantum ego opinione auguror. Cic. pro Muren. 65.
Quantum existimare possum. Cic. pro Rosc. Amer. 35. Tres sunt res, quantum ego existimare possum, quæ obstent hoc tempore Sexto Roscio.
Quantum ego intelligere possum. Ter. Heaut. 5. 2. 31. Cic. 3. Fam. 8. Etsi, quantum ex litteris tuis intelligere potui, videbam te hanc epistolam, quum ad urbem esses, esse lecturum.
Quantum ex ipsa re conjecturam facio. Ter. Heaut. 2. 3. 25.
Quantum e vultu ejus intelligo. Cic. 3. de Legib. 37. Nec mihi placet, nec Attico nostro, quantum e vultu ejus intelligo.
Quantum intellexi. Ter. And. 1. 3. 2.
Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ,
Quantum intellexi modo senis sententiam de nuptiis.
Quantum ego sentio. Cic. 4. Acad. 140.
Quantum suspicor. Ter. Eun. 1. 2. 62.
Quantum ex tuto poterat. Liv. 26. 38. Dasius Annibali amicus, Blasius, quantum ex tuto poterat, rem Romanam fovebat.
Quantum proxime conjectura potest. Liv. 25. 23. Simul altitudinem muri, quantum proxime conjectura poterat, permensus.
Quantum ego illum vidi, nonnihil timeo misera. Ter. Eun. 4. 1. 1. i. e. Quantum intelligere potui ex illius gestibus.
Quantum, pro Sicut. Sueton. in Vesp. cap. 4. Id de Imperatore Romano, quantum eventu postea patuit, prædictum, Judæi ad se trahentes rebellarunt.
Quantum in me situm est. Cic. pro Arch. 11. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus. i. e. Quantum per nos fieri potest. Sæpius tamen per ellipsin dicimus, Quantum in me est.
Quantum in me erit. Cic. 1. Q. frat. 1. 29. Neque te patiar (quantum in me erit) cum exceptione laudari.
Quantum illa ætas capit. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Quantum importunitatis habent. Velut per parenthesin dictum. Sallustius in Jugurtha 31. extr. Nam & illos, quantum importunitatis habent, parum est impune male fecisse, nisi deinde faciundi licentia eripiatur.
Quantum potest. i. e. Celerrime, ut ait Donatus. Ter. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi jube quantum potest. Idem Phorm. 5. 8. 3.
Quantum potest, nunc conveniendus Phormio est,
Priusquam, &c.
Quantum potes. Ter. Phorm. 4. 3. 69.
Quantum potes me certiorem inquit, face. Ter. And. 5. 2. 20.
— sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. Quam cito poteris; quasi dicas, celerrime.
Quantum potero. Cic. 2. de Finib. 39. Quantum enim potero minuam contentiones.
Quantum queo. Ter. Eun. 5. 2. 5.
— ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
In angiportum quoddam desertum. Deest in hoc loquendi genere, Cito, aut Velociter: ut sit, Quantum cito queo. Sic declarandum, Quantum possum, & quantum potes. [Nisi potius deest Maxime.
In quantum, ut In tantum vide In tantum in IN. H. St.

QUANTO, Adv. [ὅσῳ] comparativo jungitur, eique respondet Tanto. Ter. Heaut. 3. 1. 15. — & quanto diutius
Abest, magis cupio tanto, & magis desidero.
Quanto magis, Tanto. Virg. 4. Georg. 412.
Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes, Tanto &c.
Quanto magis, & Tam magis. Lucret. lib. 4. 79.
Quanto ita, pro Quanto tantum. Lucret. lib. 3. 200.
— igitur parvissima corpora quanto
Et lævissima sunt, ita mobilitate fruuntur. Loquendi genus est quod adverti debet.
Quanto, absque particula Tanto. Ter. Eun. 4. 5. 4.

— vah!

—vah! quanto nunc formosior
Videere mihi, quam dudum?
Quanto magis, similiter Ter. Eun. 3. 3. 1.
Profecto, quanto magis magisque cogito,
Nimirum dabit hæc Thais mihi magnum malum. Cic. 1. Acad. 10.
Quanto magis philosophi delectabunt, si ut illi Æschylum, &c.
Quanto plus delectationis habiturus est, quam ex illis ineruditis voluptatibus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Quanto minoris actiones in jure Civili duæ reperiuntur, quarum altera Civilis: altera Ædilitia est. Civilis, est quanto minoris empturus erat emptor, si vitium scisset. l. Julianus de Action. empt. in P. Ædilitia, est quanto minoris res fuit contractus tempore, quam quanti emptor est. l. Quod si nolit. §. si plures. de Ædilit. edict. in P.

QUANTŎPĔRE, Adv. [εἰς ὅσον] Contractum ex Quanto opere, pro Quam valde. Cic. 3. Tusc. 6. Quanquam de universa philosophia quantopere expetenda esset & colenda, satis, ut arbitror, dictum est in Hortensio.
Neque enim tantopere desiderabam, &c. quantopere delector, &c. Cic. 1. de Orat. 164.
Dici enim non potest quantopere gaudeant. Cic. 14. Att. 6.

QUANTUSQUANTUS, a, um. [ὁποσοῦν] i. e. Quantuscunque. Ter. Adelph. 3. 3. 40.
Tu quantusquantus, nihil nisi sapientia es. h. e. Totus, quantus es, sapientia es. Sic Quanti quanti Cic. V. QUANTI. Vett. divise scripsere.

QUANTUSCUNQUE, a, um. aliud Adj. Idem. [ὁπηλικοσοῦν] i. e. Quam magnus est, vel tantus quantus est. Cic. pro Corn. Balb. 56. Quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ejusmodi est, ut conservata magis, quam corrupta esse videatur. Idem 2. de Orat. 122. Atque ego is qui sum, quantuscunque sum, &c.

QUANTUMCUNQUE, Adv. [ὁποσοῦν] Tantum quantum. Cic. 3. de Fin. 34. Nec rursus in malis, quantumcunque eo addideris, in suo genere manebit. Ibidem, lib. 1. 10. Quantumcunque possim.

QUANTUSLĬBET, a, um. Adj. Idem significat, vel Unum quantum tibi capere licet, non omne; ut, Quantumlibet spatium, non omnem quantitatem spatii, sed unam quam tibi capere libet. Plin. lib. 20. cap. 5. Suppurationes quantaslibet sanat, fractæ incoctum fabæ, atque ita in cibo sumptum. Ovid. 6. Fast. 669.
Servus erat quidam, quantolibet ordine dignus.

QUANTUSVĪS, a, um. Adj. [ὁπόσος βούλει] Idem. Liv. 26. 42. Tum sitam super portum, satis amplum quantævis classi. De Carthagine. Lucret. lib. 4. 1165.
Sed tamen esto jam quantovis oris honore. Ibid. 901.
Et manus una regit quantovis impete euntem. De navi.
Quantivis pretii homo. Ter. And. 5. 2. 15.
Quum faciem videas, videtur esse quantivis pretii. Donatus, Ad magnitudinem refertur Quantivis, non ad parvitatem pretii. Plaut. Pers. 4. 4. 73.
Nomen atque omen quantivis est pretii. [Ad parvitatem Quantuli vis, vel Quantilli vis, diceres.

QUANTUMVĪS, Adv. [ὁπόσον βούλει] Plaut. Milit. 2. 2. 98.
Quantumvis prolationum, dum modo nunc prima via
Inducamus, vera ut esse credat quæ mentibimur. al. Quantum vis.
Et sane hæc quoque veteres divisisse apparet.
Quantumvis rusticus. Hor. 2. Epist. 2. 39.

QUANTĬTAS, ātis. f. [ποσότης, πηλικότης] Id quo quantum quid esse dicitur, aut judicatur. Plin. lib. 17. cap. 24. Laborant & fame & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate.
Quantitas in jure Civili quum opponitur Corpori, sic definienda videtur, Res cujus vis, ac momentum, vel solum, vel præcipue spectatur. Corpus vero, Res cujus materia vel sola, vel præcipue spectatur. Ulpian. l. 34. §. 2. de Legatis & fideicommiss. lib. 1. Pandectarum vero lib. 30.
Quantitas pro Pretio & valore apud Paulum lib. 2. Sententiarum, cap. 32. Servus qui furtum fecerit, damnumve dederit, nisi id pro sui quantitate dominus sarcire paratus sit, noxæ dedi potest.

QUANTŬLUS, a, um. Adj. diminut. a Quantus. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? De sole. Idem 2. de Legib. 47. Id autem quantulum est?
Misit conjectori quantulum visum est de argento. Cic. 2. de Divin. 134.
Etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an in Italiam aliove deducamini? Cic. 2. de Lege Agrar. 65.
Ut ne plus nos assequamur, quam quantulum tu in dicendo assecutus es. Cic. 1. de Orat. 133.
Sed magni referre ea primum quantula constent. Lucret. lib. 2. 893.
Quantula, cui respondet Tanta. Lucret. lib. 3. 379.
Quantula prima queant nobis injecta ciere
Corpora, &c. — tanta
Intervalla tenere exordia prima animaī.

QUANTŬLUM, Adv. Cic. 5. Verr 3. Nos qui jam & quid facere, & quantulum judicare possemus, ostendimus. Hor. 2. Serm. 3. 124.
Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum.

QUANTULUSCUNQUE, Adj. diminut. a Quantuscunque; significat Quamminimum, vel Quam parum tibi videbitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Nam si nox incessit, quantulocunque humore, prius quam obruatur, corrumpitur. Cic. 6. Att. 9. Procura, quantulacunque est, Precianam hæreditatem. Idem 1. de Orat. 135. Sed de hac mea quantulacunque est facultate, quæritis. Martial. lib. 11. 15.
Nam terra est illi quantulacunque gravis. Ovid. 4. de Pont. 15. 14.
Pars ego sum census quantulacunque tui. Idem 3. de Arte Am. 264.
Inque tuo jaceas quantulacunque toro.
Quantulumcunque videbitur. Cic. 4. Verr. 183. Sed tamen quicquid erit in his libellis, quantulumcunque videbitur esse, hoc quidem certe manifestum erit.
Quantulumcunque dicere. Cic. in Orat. 106. Jejunas igitur hujus multiplicis, & æquabiliter in omnia genera fusæ orationis aures civitatis accepimus, easque nos primi, quicunque eramus, & quantulumcunque dicebamus, ad hujus generis dicendi, audiendi incredibilia studia convertimus.
Quantulum id cunque est. Cic. 2. de Orat. 97. Per tmesin.

QUANTULUSLĬBET, Ulpian. in l. 4. §. ultim. D. de ædilit. edict. Non denique febriculam quantulamlibet ad causam hujus edicti pertinere.

QUANTILLUS, a, um. Aliud Adj. dimin. a Quantulus. Plaut. Capt. 1. 2. 90.
Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. Item Pseud. 4. 7. 95.

Quid meres? quantillo argenti te conduxit Pseudolus? Al. Argento.

QUANTILLUM, Adv. Plaut. Curc. 1. 2. 14.
Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est,
Capit quadrantal.

QUAPROPTER, V. QUA, in QUI, quæ, quod.
QUAQUA, ibid. QUAQUE, V. QUISQUE, in QUI, quæ, quod.
QUAQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.
QUARE, V. QUI, quæ, quod.

QUARIATES, Populi sunt in Gallia Narbonensi, alio nomine Cavaræ, a Cavo, opinor, Alpium dicti, quorum metropolis est Avenio, hinc Valentia; nunc inferi Delphinates appellantur. Eos, uti antea diximus, Strabo Quaros appellavit. Plinii vero locus si accuratius inspiciatur, Calepinum mendacii arguet: nam Plinius Cavaras a Quariatibus separavit, eos ad Antipolim referens, Cavaras supra Druentiam collocans. V. Plin. lib. 3. cap. 4.

QUARTA, QUARTANA, QUARTANUS, QUARTARIUS, QUARTICEPS, QUARTO, QUARTUM, QUARTUS, V. QUATUOR.

QUĀSI, [ὡς, ὥσπερ, ὡσεί, ὡσάν] Adv. similitudinis, significat Ita ut. Plaut. Stich. 4. 1. 33.
—fuit olim, quasi ego sum, senex, & ei filiæ
Duæ erant, quasi nunc meæ sunt: eæ erant duobus nuptæ fratribus,
Quasi nunc sunt meæ vobis. Cic. 4. Verr. 187. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia. Idem 4. Acad. 40. Sed prius potestis totius eorum rationis quasi fundamenta cognoscere. Ter. Adelph. 4. 7. 21.
Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris. Ubi Donatus, rectum erat, si diceret, Ita vita est hominum, quemadmodum tesseris ludere, aut quemadmodum ludus est tesserarum.
Quasi, geminatum. Ælius Spartianus in vita Antonini Getæ cap. 4. extr. Qui quum contenderet, & diceret, quasi joco, quasi serio, omnes cum liberis occidendos, &c. [Pro, Seu joco, seu serio.
Quasi, simulationem dicit. Ter. And. 3. 2. 19.
Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. Idem Adelph. 3. 1. 3.
Jam nunc times, quasi nunquam adfueris, nunquam tute pepereris? Cic. 2. de Finib. Quasi me pudeat, inquit, istorum, aut non possim quemadmodum ea dicantur ostendere. Idem 7. Verr. 129. Quasi ego excitare filium ejus ab inferis possem.
Quasi tu dicas me te velle argento circumducere. i. e. Verba tua eo tendunt, ut dicas, &c. Plaut. Pseud. 2. 2. 40.
Quasi vero. Ter. Eun. 4. 4. 18.
Tace obsecro: quasi vero paulum intersiet. Cic. 3. Fam. 7. Non poteram (credo) ante hiemem: sic enim scribis: quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint.
Quasi uti. Plaut. Merc. prol. 90.
Servom una mittit, qui olim a puero parvulo
Mihi pædagogus fuerat, quasi uti mihi foret
Custos.
Quasi, pro Pæne vel fere. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. De sole loquitur. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Quasi talenta ad quindecim coegi. [i. e. Circiter.
Quasi, Ita. Cic. pro Quint. 9. Qui quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sext. Nævii studio & cupiditati morem gerunt.
Quasi contractus, ex duobus verbis una res in Civili jure, est conventio tacita, nec civilibus verbis pacta: sed magis re ipsa in similitudinem contrahentium contracta: qua obligantur, qui se vel alienis negotiis immiscent, vel aliena absque aperto domini consilio auferunt. De illis Quasi contractibus, est titulus lib. 3. Civilium institutionum,
Quasi possessio, Quasi castrense peculium, nobilia quoque verba apud Jureconsultos. Quasi possessione ea retinere dicimur, quæ corpora non sunt: sed jura, ut Prædiorum dotes & onera, quas servitutes dicimus urbanorum & rusticorum prædiorum, item ea quæ solo jure consistunt: ut actiones, obligationes, hæreditates. Sic Quasi castrense peculium est, quod ad exemplum castrensis pecuniæ, filiusfamil. in reipub. gerritione acquirit. Est tit. in P. Civilib. de Peculio tam Castrensi, quam Quasi castrensi.

QUASILLUS, V. QUALUS.
QUASSO, QUATEFACIO. V. QUATIO.
QUATENUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.
QUATER, QUATERDENI, QUATERNARIUS, QUATERNIO, QUATERNUS, V. QUATUOR.
QUATINUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUĂTIO, ssi, ssum, [σαλεύω, σείω, κλονέω, τινάσσω, ψοφίζω] ĕre. Commovere cum vi quadam. Plin. 7. Epist. 27. Manibus catenas gerebat, quatiebatque. Liv. 1. 10. Carthaginis mœnia nunc quatit ariete. Plin. lib. 16. cap. 4. Non satius fuit Æmilianum Scipionem Carthaginis portas herba patefacere, quam machinis claustra per tot annos quatere? Virg. 2. Æn. 611.
Neptunus muros, magnoque emota tridenti
Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem
Eruit.
Quatere, Suspensum & vicinum rei alicujus motum significat, non ut Verrius putat Ferire, quum id ipsum verbum Concutere ex præpositione, quæ est, Con, & Quatere sit compositum. Quassare autem, est Sæpe quatere. Festus.
Quatere aliquem mente solida, pro Excutere, Deturbare. Hor. 3. Carm. 3. 4.
Justum & tenacem propositi virum,
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni,
Mente quatit solida. h. e. Non excutit, nec dimovet mente firma & constanti, vel A consilio & proposito firmo non depellit.
Quatere, Percutere. Virg. 8. Æn. 596.
Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Nonius.
Quatere, pro Infestare. Virg. 9. Æn. 608.
Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello. Nonius. [Hic ad Arietem mœnia quassantem allusio fit.
Alas quatere magnis clangoribus. Virg. 3. Æn. 226.
Comas splendidas quatiunt faces. Catul. in Epithal. 59. 78. i. e. Vibrant, Coruscant, Scintillant.

Cymbala quatere. Virg. 4. Georg. 64.

Tinnitusque cie, & matris quate cymbala circum. [Videtur anastrophe cum tmesi, pro Circumquate.

Cursu quatere armenta. Virg. 3. Georg. 132. i. e. Exercere.

Hastam certam quatit improbus. Virg. 11. Æn. 767.

Lacertos quatit ille nudos. Ovid. 2. de Arte Am. 89. de Icaro.

Pectora quatit gemitu dux. Valer. 5. Argon. 310.

Pennas quatere. Ovid. 4. Met. 676.

Risu quatere aliquem. Hor. 2. Epist. 2. 84. Quia venter risu succutitur.

Tædam quatere manu. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 15.

Tonitru quatiuntur cærula cæli. Lucret. lib. 6. 95.

Quatere foras, pro Excludere. Ter. Eun. 2. 3. 66.

— homo quatietur certe cum dono foras. Ex Nonio.

Membra quatit frigidus horror. Virg. 3. Æn. 30. Idem 5. Æn. 200.

— tum creber anhelitus artus

Aridaque ora quatit.

Ægritudine quati, quasi tempestate. Cic 3. Tusc. 12. Est naturale in animis tenerum quiddam atque molle, quod ægritudine, quasi tempestate, quatiatur. [Forte præpositio delenda.

Animum alicujus quatere. V. ANIMUS.

Terrore quatere populos. Senec. Herc. OEth. 17.

QUATIENS, entis. Partic. [σαλεύων] Virg. 11. Æn. 656.

Tullaque, & æratam quatiens Tarpeja securim.

QUASSUS, a, um. [σεισθεὶς] Partic. Ruptum. Plaut. Curc. 3. 26.

— nam quid id refert mea,

An aula quassa cum cinere effossus siet?

Membra quassa Ovid. in Ibin, 17.

Rates quassæ. Hor. 4. Carm. 8. 18.

Vox quassa, Fracta, Deficiens. Curt. lib. 7. 7. 20. Sic apud Catull. ad Flav. 6. 11.

— tremulique quassa lecti

Argutatio. De sono lecti intelligendum.

QUASSUS, ûs. m. [τιναγμὸς] Cic. 2. Tusc. 50.

Nam attrectatu & quassu sævum amplificatis dolorem. Ex Pacuv.

QUASSO, [διασαλεύω] āre. Frequentat. Sæpe, vel multum quatere. Plaut. Merc. 3. 4. 15.

Tristis incedit, pectus ardet, hæreo: quassat caput. Idem. Epid. 3. 3. 55.

Sed hic quis est, quem huc advenientem conspicor,
Suam qui undantem chlamydem quassando facit? Idem Bacch. 2. 3. 71.

Subducunt lembum capitibus quassantibus. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.

Caput quassare. Valer. 1. Argon. 526.

Tussis frequens quassavit me. Catul. ad Fundum, 42. 14.

Quassare, Rumpere. Virg. 1. Æn. 555.

Quass' tam ventis liceat subducere classem. Idem 4. Æn. 53.

Quassataque rates, & non tractabile cælum. Plin. Epist. 170.

Quassata atque etiam decussa monumenta.

QUASSANS, antis. Partic. [διασαλεύων] Lucret. 4. 591.

— cum Pan

Pinea semiferi capitis velamina quassans, &c.

QUASSĀTUS, a, um. Partic. [διασαλευθεὶς] Plin. lib. 18. cap. 26. Antelucanis ferramenta acuere, manubria aptare, dolia quassata sarcire. Legitur & Quassa.

Domus quassata. Ovid. 2. Trist. 83.

Homo quassatus tempora Lyæo. Sil. lib. 7. 201.

Rates quassatæ. Virg 4. Æn. 53. V. in ipso verbo.

Resp. quassata, Afflicta, oppressa. Cic. pro Marcell. 25. Non fuit recusandum, in tanto civili bello, tantoque animorum ardore, & armorum, quin quassata Respub. quicunque belli eventus fuisset, multa perderet & ornamenta dignitatis, & præsidia stabilitatis suæ.

Vasa quassata. Lucret. lib. 3. 435.

QUASSANDUS, a, um. Partic. Ovid. 1. de Arte Am. 696.

Quassanda est ista Pelias hasta manu.

QUASSĀBUNDUS, a, um. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. Herculem fictores veteres, non sine causa, cum poculo fecerunt, & nonnunquam quassabundum & ebrium. Quassabundum, i. e. Ex vino vacillantem, & velut casibundum.

QUASSĀTIO, ōnis. f. Liv. 22. 17. Quassatio irrita.

QUASSĀTŪRA, æ f. Plin. Valer. 4. 5.

QUASSĀBĬLIS, e. Adj Quod quassari potest. Lucan. lib. 6. 22.

Sed munimem habet nullo quassabile ferro.

QUATRIDUO, QUATRIDUUM, QUATRINI, QUATRIO, V. QUATUOR.

QUATUOR, vel QUATTUOR, [τέσσαρες, τέσσερα] Nomen numerale indeclinabile. Virg 5. Ecl. 65. — en quattuor aras.

Disputarunt viri docti de primæ syllabæ quantitate. Nonnulli correptam esse volunt nisi duplicatur T, & pro exemplo afferunt illud Ennianum apud Cic. 1. de Divin. 108.

Cedunt ter quatuor de cælo corpora sancta. Hoc autem rem non satis probat. Primo enim varia est lectio, & receptissima hæc est, quæ sequitur,

Cedunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Adeo ut Quatuor sit vox dissyllaba. V. Christ. Wasium de senario, cap. 9. Secundo, Utramvis lectionem accipias, Quatuor pro dissyllabo facile haberi potest. Porro, si in Quatuor prima sit natura brevis, mirum sane videtur Virgilium vicies hac voce usum semper produxisse. [At idem Quater semper corripit.

QUATUORVĬRI, [οἱ τέσσαρες] ut Triumviri. Pompon. in l. 2. de Origine juris. §. 30. Cic. 13. Fam. 76. inscripsit, Quatuorviris & Decurionibus.

QUATUORVIRĀTUS, ûs. m. [τῶν τεσσάρων ἀρχὴ, τετραδαρχία] Ipsa Quatuor virorum dignitas. Cic. 10. Fam. 32. Quatuorviratum sibi prorogavit.

QUATER, [τετράκις] Adv. numerale. Plaut. Pseud. 1. 3. 111.

Viginti minis? utrum vis, vel quater quinis minis. Columel. lib. 5. cap. 2.

Quater deni, pro Quadraginta [τετράκις δέκα] ut, Ovid. 3. de Pont. 2. 50.

Perque quater denos itur in illa gradus.

Anni quater deni Ovid 7. Met. 293. [Perperam ὑφὲν in edit. Lond. scribebatur, tanquam Adjectivum compositum.

Quater, pro Sæpius. Virg. 2. Æn. 242.

— quater ipso in limine portæ

Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

O terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 98. Tibul. lib. 3. 3. 26.

O mihi felicem, terque quaterque diem.

Quater decies. Cic. 3. Verr. 100. Huic HS quater decies P. Tadio numerati Athenis testibus planum faciam. [i. e. Quater & decies. V. Prisc. de Ponderib.

Quater & quadragies. Plin. lib. 7. cap. 27. Sit proprium Catonis quater & quadragies causam dixisse.

QUATERNI, æ, a. Adj. [τέσσαρες] Distributivum numerale, i. e. Quater in numero: ut, Quaterni denarii. Cic. pro Font. 9. Hor. 1. Serm. 4. 86.

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. Virg. 10. Æn. 202.
Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.

Quaternis diebus latent. i. e. Quatuor quotannis. Plin. lib. 8. cap. 36.

Quaternûm jugerum balenæ, pristes ducenûm cubitorum. Plin. lib. 9. cap. 3.

Quaternorum pedum latitudine. Plin. lib. 8. cap. 45. de singulis.

Quaternûm pedum spatia. Columal. lib. 5. cap. 5.

QUATERNĀRIUS, a, um. [τετραδικὸς] aliud Adj. Numerus qui quater est. Plin lib. 28. cap. 6. Numerum quoque quaternarium Demetrius condito volumine prodidit, & quare quaterni cyathi, sextariive non essent.

Quaternarii scrobes. Columel. lib. 11. cap. 2. Eorum (scilicet scrobium) quaternarii, hoc est quoquo versus pedum quatuor, si est commodum terrenum, XIIII ab uno fiunt. V. SCROBS.

QUATERNIO, ōnis. m. [τετράδιον, τετρὰς, τετρακτὺς] Quatuor chartarum, sive alterius cujuscunque rei compositio ex quatuor. ut, Quatuor quaterniones militum. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 40. V. & TERNIO.

QUATRĪNI, æ, a. Varro de L. L. 7. 30. Ut est ab uno uni, a tribus trini, a quatuor quatrini.

QUATRIO, [τετρὰς] quo verbo Latine Isidorus utitur, pars est in talo, quam pronam vocant. Galenus in libello de Ossibus, cap. 23. Talus (inquit) ab imis tibiæ suræque processibus comprehenditur. Ejus pars, quam Quatrionem vocant, sursum vergit. [In Græco est τέτρωρον, quod Quadrijuge, vel Quadrigam, sonat.

QUARTUS, a, um. [τέταρτος] Adj. numerale, ordinem significans. Liv. 24. 46. Eosque ubi quartæ vigiliæ signum ceciniisset, ad eum locum scalas jussit ferre.

Quartus pater, pro Abavo. Virg. 10. Æn. 619.

Pilumnusque illi quartus pater.

Hora quarta. Virg. 3. Georg. 327.

QUARTA, æ. f. solenne verbum in Civili jure, quo illa variarum hæreditatum portio designatur, quæ variis ex causis, variis quoque personis constituto jure debentur, subauditurque Pars.

Quarta Agnatorum,
Quarta Arrogati,
Quarta Curiæ,
Quarta heredis ex lege Falcidia,
Quarta Trebelliana,
Quarta filiarum ex bonis rei majestatis,
Quarta fiscalis,
Quarta liberorum, quæ in Trientem, aut Quadrantem, pro numero liberorum, commutata est,
Quarta matris, aut aviæ Curialium,
Quarta postumi,
Quarta fideicommissarii,
Quarta parentum præmortuis liberis, quas ex Pandectarum libris, Civilis juris candidati habent petere, ne nos in messem alienam (tametsi Encyclopædiam cudimus) misisse falcem pronuntient. Collegit & Hotomanus libro singulari, de verb. quæ ad jus pertinent significatione.

QUARTUM, Adv. [τέταρτον] pro Quarto. ut, Quartum Consul. Liv. 3. 66. pr. T. Quintius Capitolinus quartum & Agrippa Furius Consules inde facti.

QUARTO, Adv. Quarto Consul, & Quartum Consul inter se differunt, nam Quarto, locum designat, & tres ante factos: Quartum vero significat tempus, & ter ante factum. Perottus, ex Gellio lib. 10. cap. 1.

QUARTĀNUS, a, um. Adj. [τεταρταῖος] a Quarta scil. die. ut, Quartana febris, Quæ quarta quaque die novam accessionem habet, seu ingravescit ac sævit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicendum sit, quarum reversione & motu quid potest esse constantius?

Febri quartana liberari. Plin. lib. 7. cap. 50.

QUARTANA, æ. f. Subst. subaudito Febris. Cic. 16. Fam. 10. Sed quum in quartanam conversa vis est morbi (sic enim scribit Curius) spero te diligentia adhibita etiam firmiorem fore. Idem 8. Att. 6. Modo enim audivi quartanam a te discessisse.

Quartanas excutere, Sanare. Plin. lib. 20. cap. 6. Quartanas quoque excutere potum caput unum cum laserpicii obolo in vino austero.

Frigida quartana. Hor. 2. Serm. 3. 290.

Vetus quartana. Ulpian. in l. 1. D. de Ædil. edicto.

QUARTANUS, i. m. Quartæ legionis miles. Pl. Tacit. 4. Hist. 37. Dein mutati in pœnitentiam primani, quartanique, & duodevicesimani, Voculam sequuntur.

QUARTANARIUS, i. m. Qui Febri quartana laborat apud Juniores Medicos. conf. QUATERNARIUS.

QUARTĀRIUS, i. m. Quartarium apud Catonem sic congii quartam partem significare existimo, ut Tertiarius tertiam, & Sextarius sextam; Amurcæ (inquit ille c 95 R. R.) in vas æneum indito congios duos: postea igne leni coquito: rudicula agitato crebro, usqueadeo dum fiat tam crassum quam mel. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium: conterito in mortario per se utrumque. Columel. lib. 12. cap. 5. In sextarios duodequinquaginta fermenti libram, fici aridæ pondo quadrantem, salis sextarium: hæc subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Quartarium autem dicimus, non quartam partem alicujus majoris mensuræ, sed vas quod quatuor mensuras caperet: sic Tertiarium, quod tres. Hæc Budæus. Liv. 5. 46. Cui universi selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt.

Quartarius, mulio mercenarius. Festus, Quartarios appellabant antiqui muliones mercenarios, quod quartam partem quæstus capiebant. Lucilius,

Porro

Porro homines nequam, malus ut quartarius, cippos
Colligere omnes.

QUARTATO, Adv. Quarta vice. V. Tertiato in TRES.

QUARTICEPS, ĭpis. vox est a Varrone in libris de Lingua Lat. ut 4. 8. sæpe usurpata, significatque non tam ordinem, quam collium & jugorum multitudinem. Sic exponit Turnebus. [In edit. Stephanica est Quadricepsos, in Gothofrediana Quarticepsos. pro Quatricepsos, puto.

QUADRĪNUS, a, um. [τετραδικός] Adj. Idem ac Quaternus, a Quatuor, quemadmodum Trinus. Plin. lib. 11. cap. 36. Mutationes, & in alias figuras transitus, trinis aut quadrinis diebus. Idem lib. 7. cap. 50. Quadrini circuitus febrem, nunquam bruma, nunquam hibernis mensibus incipere. Quadrinæ divisionum copulæ, apud Varr. lib. 9. de L. L. §. 1. ad fin. [Alibi tamen Quatrinus per t. V. QUATUOR. & D litt.
Quadrinæ molæ dicebantur antiquitus, quæ plurimum farinæ in pistrinis faciebant. Pomponius in Pistore apud Non. 8. 6. Nam plus quæsti facerem, quam quadrinas si haberem molas. Ex Turnebo 12. Adverſ. 16.
Quadrina vasa, sunt Quadrina torcularia, ut apud Catonem de R. R. cap 18. legimus, quæ plus olei vinique premebant. V. Turneb. 7. 25. Al. Quadraria.

QUADRANS, antis. m. [τεταρτημόριον] Quarta pars alicujus rei. ut, Quadrans pedis. Gell. 3. 10.
Quadrans operæ. Columel, lib. 2. cap. 4. i. e. Quarta pars operæ.
Item, Nummi genus, quarta pars assis, vel Hæreditatis item proprie.
Quadrans erat (auctore Plinio) Nummulus, qui & Triuncis vel Triunx, vel Teruncius vocatus est a tribus unciis. Ut enim Sestertius quarta pars est denarii, ita Quadrans quarta pars assis. Juven. 7. Sat. 8.
Nam si Pieria quadrans tibi nullus in arca
Ostendatur. Hæc Budæus. Liv. 3. 18. In Consulis domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse fertur. Martial. lib. 3. 7.
Centum miselli jam valete quadrantes, &c.
Quadrans ratitus, sic dictus, quod in eo, & triente ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. Paulus. Idem & Nummus Ratitus. V. in RATIS.
Quadrantem solvisse videntur ingredientes balneum. Hor. 1. Serm. 3. 173.
— dum tu quadrante lavatum
Rex ibis. Juven. 6. Sat. 447.
Cædere Silvano porcum, quadrante lavari. [i. e. Publice, quod alias Matronæ non videntur fecisse, ut inspectante populo in Thermis publicis lavarent, quadrate balneatico dato, sed vel domi suæ, vel locis secretis.
Minus locuples uno quadrante. Hor. 2. Serm. 3. 93.
Quadrans, Quatuor cyathorum mensura. V. Sextarius Romanus, in SEX. Celsus lib. 3. cap. 15. de curatione quartanæ febris, Si quarto die cum horrore febris revertitur, vomere, sicut ante præceptum est: deinde post febrem modicum cibum sumere, vinique quadrantem.
Quadrans, Genus ponderis. Plin. lib. 27. Et lib. 28. Ad tussim veterem recens decoquitur, quadrantis pondere, in vini sextariis tribus.
Quadrans, Quarta pars jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars quarta pedes septem millia & ducentos, hoc est quadrans.

QUADRANTĀLIS, e. Adj. Plin. lib. 13. cap. 15. Quatuor pedum & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali. i. e. Pedis quartæ partis.

QUADRANTAL, ālis. n. [ἀμφορεύς] Festus, Quadrantal vocabant antiqui amphoram, quod vas pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capit. Plaut. Curc. 1. 2. 15.
Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est,
Capit quadrantal. Plin. lib. 14. cap. 2. Ne quis vinum Græcum, Aminæumque octonis assibus æris singula quadrantalia venderet. Varr. 1. de R. R. cap. 57. Quidam ipsum triticum conspergunt, quum addant circiter in M. modium quadrantal amurcæ. Budæus satis multis verbis docet, se nihil aliud potuisse colligere ex verbis auctorum, quid significaret Quadrantal, quam Amphoram. [Gloss. Lat. Gr. Quadrantale, Κεράμιον, & Gr. Lat. Κεράμιον, Orcium, Amphora.
Quadrantal, Figura est quæ omni ex parte quadrata sit, quales sunt cubi & tesseræ, quibus in alveolo luditur; in quamcunque enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20. Vel qualia sunt quadrata undique, quæ κύβους illi, nos quadrantalia dicimus.

QUADRANTĀRIUS, a, um. aliud Adj. [τεταρτημοριαῖος] Quadrante constans. Cic. pro Cœl. 62. Nisi forte mulier potens, quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori. Per contemptum dictum, id est Quæ accepto quadrante a balneatore familiaris facta est, more meretricum. Sic Cæcilius Clytemnestram quadrantariam dixisse videtur, apud Quintilianum lib. 8. cap. 6. id est Impudicam: siquidem quadrantes fuisse prostitutarum pretium, innuit Plutarchus in vita M. Tullii, inquiens, Adolescentem quendam in Clodii sororis loculos, pro argenteis nummis, quadrantes immisisse æreos: quam ob rem delusa puella Quadrans sive Quadrantaria est cognominata ex concubitus pretio. Est autem inquit Plutarchus, nummus ex ære minutissimus, quem quadrantem vocant.

QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRARIUS, QUADRATUS, Adj. V. QUADRUM.

QUADRĀTUS, i. m. [Κοδρᾶτος] Apostolorum discipulus, Præsul Atheniensis, una cum Philippi filiabus, prophetico spiritu clarus perhibetur. Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, sua prudentia redintegravit. Ex Hieronymo & Eusebio.

QUADRUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra, Quadratus, quadrata: τετράγωνον, Quadrum, quadratum! Hinc

QUĀDRA, æ. f. [πινακίς, πινακίσκος] Mensarium instrumentum ex stanno vel argento, super quod dapes scinduntur, sive apponuntur scissæ: quod quadrata forma fieri soleat: veluti rotunda repositoria, orbes dicimus. Fitque aliquando etiam ex pane. Virg. 7. Æn. 115.
— patulis nec parcere quadris. Juven. 2. Sat. 5.
Ut bona summa putes, aliena vivere quadra.
Quadram, Panis fragmentum sive frustum esse nonnulli dicunt: quia olim apud Romanos quadrati panes dicerentur. Martial. lib. 6. 75.
Quum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ,
Sive femur leporis, sive quid his simile. Sic apud eundem lib. 12. Quadra casei Tolosatis. [Gloss. L. G. Quadra, Τόμος. Forte Τόμος.

QUADRŬLA, æ. f. dimin. Solin. cap. 50. Nunc bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUĀDRUM, i. n. [τετράγωνον] Quod rectas atque æquales lineas quatuor, & quatuor rectos angulos habet. Columel. lib. 8. cap. 3. Perticæ dolantur in quadrum.
In quadrum sententias redigere: h. e. Æqualiter fundere, & suo numero servato æqualiter disponere. Forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Cic. in Orat. 208. Quin redigeret omnes fere in quadrum, numerumque, sententias. Vel, In quadrum numerumque, id est In numerum quadratum, sive perfectum & absolutum. [Immo hic Numerus intelligitur, non proprie, sed translate, pro Pedum modulo seu Rythmo, Cadentiam vulgo vocant. Redigere in quadrum, numerumque, est Facere ut apte quadrent, & numerose cadant.

QUADRĀRIUS, a, um. Adj. [τετράγωνος] ut, Vas quadrarium. h. e. ex quadrato lapide factum, ut contractius sit. Cato de R. R. cap. 18. Torcularium si ædificare voles, quadrariis vasis, uti contractiora sient, ad hunc modum vasa componito. Ibidemque sæpius. conf. QUADRINUS.

QUADRO, [τετραγωνίζω] āre. In quadrum redigere. Columel. lib. 11. cap. 2. Abies atque populus singulis operis ad unguem quadrantur. Hor. 1. Epist. 6. 35. translate,
— & quæ pars quadret acervum.
Quadrare, per translationem, pro Ex omni parte convenire, & absolutum esse ponitur. Tractum a lapidibus quadris, qui omnium laterum æquali proportione inter se optime conveniunt. Virg. 2. Georg. 278.
Arboribus positis secto via limite quadret. Cic. 3. de Orat. 173. Et tamen eam conjunctionem, sicuti versum, numerose cadere & quadrare & perfici volumus. conf. QUADRUM extr.
Quoniam tibi quadrat, omnia in illis fuisse paria. Cic. de Clar. Orat. 43.
Quadrare ad multa. Cic. 4. Att. 17. Visum est hoc mihi ad multa quadrare.
Quadrare apte in. Cic. pro Cœl. 69. Nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur.
Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla sunt reliqua: id est quum æqualis est summa accepti & expensi. Cic. 3. Verr. 92. Expensa Chrysogono servo sestert. sexcenta millia, accepta pupillo Malleolo retulit. Quomodo ex decies sestert. sexcenta sint facta, quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, ut illa de Cn. Carbonis pecunia reliqua sestert. sexcenta facta sint, &c. vos æstimabitis. Budæus.
Orationis quadrandæ industria. Cic. in Orat. 197. h. e. Artificium quo sic expolitur oratio, sic coagmentatur & construitur, ut in muro pavimentove quadrati lapides.

QUADRĀTUS, a, um. [τετράγωνος] Partic. h. e. Quatuor angulos habens. Liv. 6. 5. Capitolium quoque saxo quadrato substructum est. conf. Plin. 10. Epist. 37. de Aquæductu Nicomediensium.
Agmen quadratum. Cic. 2. Philip. 108. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur scutati milites.
Angulis quadratis palmus. Plin. lib. 17. cap. 11.
Imago quadrata. Lucret. lib. 4. 237.
Mensa quadrata. Varro 4. de L. L. 25.
In quadratum pedem ferantur. Columel. lib. 2. cap. 10.
Turres quadratæ. Lucret. lib. 4. 354.
Quadrata figura ideo perfecta putatur, quoniam ex nulla parte est neque brevior, neque longior. Unde etiam apud Latinos Quadrare, idem est quod Convenire: nam quadratum solidum in quamcunque partem cadat, semper sui simile est. Hinc Quadratus homo (τετράγωνος ἀνήρ) dicitur Sapiens & constans, ut Aristoteles Ethicorum primo docet. Quadratum autem & in numero, & in figura, & in corpore dicitur. Numerus enim quilibet in se ipsum multiplicatus, dicitur quadratus. Figura vero, quæ lineas quatuor æquales, & totidem angulos rectos continet, quadrata est. Corpus denique solidum quadratum, qui Cubus (κύβος Gr.) etiam dicitur, duodecim habet lineas omnes æquales, octo rectos angulos, sex æquales extremitates: ita formatum, ut in quamcunque partem ceciderit, semper rectum sit. Ex quo facile potest intelligi, cur Quadrum pro Re perfecta & absoluta ponatur. [V. Erasm. Adag. Chil. 4. cent. 8. 35. & H. Steph. Thes. voce Γωνία. Aristot. 3. Rhet. 2.
Quadratus numerus, Mathematicis est, Qui æqualiter æqualis, vel, qui a duobus æqualibus numeris continetur. Eucl. 7. Elemen.
Quadratum & Rotundum, opposita. Cic. 2. de Finib. 36. Hor. 1. Epist. 1. 100. — mutat quadrata rotundis.
Boves quadrati, grandibus membris. Columel. lib. 6. cap. 1. i. e. *Formati, & bene membrati*, quod vulgo dicunt. Idem de canibus lib. 7. cap. 12. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. Idem de gallinis lib. 8. cap. 2. Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.
Compositio quadrata. Quintil. lib. 2. cap. 5. p. 150. Burm. Quæ lenis & quadrata, sed virilis tamen compositio. i.e. Æqualiter fusa: forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Idem lib. 9. cap. 4. p. 851. Id quod ex illis conficitur, aut severum, aut luxuriosum, aut quadratum, aut solutum erit.
Corpus quadratum intelligit Cælius, Quod sit staturæ mediæ. Celsus lib. 2. cap. 1. Corpus autem habilissimum, quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, ut in juventa decora est, sic matura senectute conficitur: gracile corpus, infirmum: obesum, hebes est.
Quadrata, simpliciter, aut adjuncte Quadrata legio. Sex millium & ducentorum hominum primus C. Marius conscripsit legionem, quum antea quatuor millium fuisset: unde etiam appellabatur Quadrata, inquit Paulus lib. 17. voce Sex.

QUADRATA Roma (locus) in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quæ solent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi. Quia saxo munitus est initio in speciem quadratam. Ejus loci Ennius meminit quum ait,
Et quis exstiterat Romæ regnare quadratæ. Festus. Ubi vide not.

QUADRĀTUM, i. n. [τετράγωνον] Mathematicis figura est, quod & Æquilaterum, & Rectangulum est. Eucl. 1. Elemen. in Defin. Manil. 2. 332. Quadrati forma.
Triangula & quadrata. Cic. 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent. De stellis.
Dimensio quadrati. Cic. 5. Tusc. 57. Pusionem quendam Socrates interrogat quædam Geometrica de dimensione quadrati.
Forma cylindri, vel quadrati, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.
Efficere quadratum paribus oris. Quintil. lib 1. cap. 10.

QUADRĀTĀRIUS, i. m. [τετραγωνιστής] Quadratarii dicuntur marmorarii,

morarii, qui marmora ad amussim quadrant. Sidonius lib. 3. Epist. 12. Vide ut vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum sive ab industria, seu per incuriam, mihi magis quam quadratario lividus lector adscribet.

QUADRĀTE, Adv. Manil. 2.295.
Ternaque bis senis quadrate fingere signis.

QUADRĀTIM, Aliud Adv. qualitatis, a Quadra, aut quadro. Flavius Sosipater lib. 2. Institutionum.

QUADRĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 4.3. Anguli quadratio.

QUADRĀTOR, ōris. m. Qui lapides aut aliam rem quadrat. Cassiod. 2. Epist. 7. Marmorum quadratores.

QUADRĀTŪRA, æ. f. Hygin. de Limit. Goes. p. 203. Ut quadraturæ diligenter cludi possint.

QUADRŬPLEX, ĭcis. Adj. pr.c. [τετραπλάσιος] Quod quatuor est modorum, specierum, vel ordinum. Plin. lib. 12. cap. 11. Alia arbor floret, albæ violæ specie, sed magnitudine quadruplici. Liv. 30. 10. Onerariarum quadruplicem ordinem, pro muro, adversus hostem opposuit.
Quadruplex judicium. Plin. lib. 4. Epist. 24. Proxime quum apud centumviros dixissem, subiit recordatio egisse me juvenem æque in quadruplici judicio: processit animus ut solet, longius: cœpi reputare, quos in hoc judicio, quos in illo socios habuissem. Turnebus 4. Advers. 4. Quadruplex intelligit, quod coactum est e quatuor judicum consiliis & decuriis, quæ in basilica Julia sedebant. Nam in ea quatuor erant tribunalia. Sunt & apud Fabium Duplicia judicia lib. 11. in quibus duo consilia ad unam cogebantur hastam, unumque tribunal: in quadruplicibus quatuor. Posset fortasse & Centumvirale judicium Quadruplex dici, propter quatuor hastas, quatuorque tribunalia, idque verius putem. Tu judices. [V. in JUDICIUM. Junge Plin. Ep. 5. 22. unde liquet, Ipsum centumvirale judicium, quod alias quadruplex docet fuisse, in Basilica Julia haberi solitum.
Stellæ quadruplices. Cic. in Arat. 93. i. e. Quatuor.
Præter quadruplices stellas in fronte locatas.

QUADRUPLĬCO, [τετραπλασιάζω] āre. Plaut. Stich. 3. 1. 4.
Simul Mercurio, qui me in mercimoniis
Juvit, lucrisque quadruplicavit rem meam.

QUADRUPLICĀTUS, a, um. Partic. Varr. de L. L. 8. 24. pr. Vides ut Græci habeant eam quadriplicatam. Sed emendati codd. exhibent Quadripartitam.

QUADRUPLICĀTO, Adv. [τετραπλασίως] Plin. lib.14.cap.4. Emptis quadruplicato vineis.

QUADRUPLICATIO, ōnis. f. Ulpian. l. 2. D. de exceptionibus, Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem solet dari triplicatio, & contra triplicationem rursus quadruplicatio.

QUADRŬPLUS, a, um. Adj. Relativum. [τετραπλοῦς Gl. L. G.] Plaut. Truc. 4. 2. 49.
Post id ego in te manum injiciam quadruplus, venefica. Ubi interpres, Quadruplus, id est veniemus quatuor in te irrumpentes. Al. Quadrupli.
Consueverat (Tiberius) & quadruplam strenam, & de manu reddere. Suet. Tiber. 34. extr.

QUADRŬPLUM, i. n. Plin. Paneg. cap. 40. Alius tarditatem solvendi dupli vel & quadrupli irrogatione mulctaret.
Quadruplum alicujus rei alicui attribuere, h. e. Quater id quod dicitur. Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici novem nostras attribuit ætates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.
Quadruplum, Pœna furis. Quintil. lib. 7. cap. 5. Quum duo fures pecuniam abstulerunt, separatim quadruplum quisque, an duplum debeat. Cato de R. R. in præfatione, Furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.
Dare judicium in quadruplum. Cic. 5. Verr. 34. Qui in decumanos, octupli judicium se daturum dixit, idem habuit in edicto, se in aratorem in quadruplum datarum.

QUADRUPLO, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Pulmo quadruplo major bubulo. De elephantis.

QUADRUPLĀRIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 19. Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. [Ut Singularis. Hæc numeralia æquipollere putant in Arius desinentibus, ut Binarius, Ternarius &c.

QUADRŬPLOR, [συκοφαντέω, ἐνδείκνυμι] āri. Quadruplatorem agere, vel crimina publica deferre. Plaut. Pers. 1. 2. 10.
Neque quadruplari me volo: neque enim decet
Sine meo periculo abire aliena ereptum bona.
Quadruplari apud Jureconsultos id dicitur, quod in quadruplum damnatur. Ulpian. in l. Item si quum. §. 1. D. de eo quod metus, &c. Si quis non restituat, in quadruplum in eum judicium pollicetur. Quadruplabitur autem omne quodcunque restitui oportuit.

QUADRUPLĀTOR, ōris. m. [ἐνδείκτης, φιλεγκλήμων] Asconius in 1. Verr. 24. Quadruplatores, Delatores erant criminum publicorum, in qua re quartam partem de proscriptorum bonis, quos detulerant, assequebantur.
Quadruplatores dicebantur, Qui eo quæstu se tuebantur, ut eas res persequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio. Paulus apud Festum.
Quadruplatores nomen invenere ab illa quarta, quam lex accusatori pro præmio tribuebat. Id ex Cornel. Tacito satis constat, quum scribit 4. Ann. 20. 2. Contra M'. Lepidus quartam accusatoribus secundum necessitudinem legis, cetera liberis concessit. Monuit Turnebus Advers. 2. 9. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore, uti, si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, per homines honestissimos, virosque fortissimos, non imperitos adolescentulos, aut illiusmodi quadruplatores, leges judiciaque administrentur. In eundem, 4. 28. Petit Nævius Turpio quidam istius excursor & emissarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus. Liv. 3. 72. Populum Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ personam laturum?
Quadruplator, ut breviter describam, capitalis est: Est enim improbus & pestifer civis. Hanc definitionem Quadruplatoris, ut generalem nimis reprehendit. Auctor ad Herenn. lib. 2. 41.
Quadruplatores beneficiorum vocat Seneca, Qui exiguis magna venantur, 7. de Benefic. 25. Male istis improbis & importunis beneficiorum suorum quadruplatoribus eveniat, qui admonitionem tam bellam inter amicos sustulerunt.

QUADRANGŬLUS, a, um. Adj. [τετράγωνος] Quod quatuor angulos habet. Plin. lib. 13. cap. 22. Intus granum quadrangula figura.
Quadrangulus homo, pro Perfecto, qualem Plato ait esse difficile reperire. Erasmus in Parœmia Quadratus homo. Bapt. Pius in lib. 4. Lucret.

QUADRANGULĀTUS, a, um. aliud Adj. Tertull. de Anima, cap. 17.

QUADRICEPS, V. QUARTICEPS, in QUARTUS.

QUADRĬDENS, entis. Adj. [τετρόδους] Quod quatuor habet dentes. Cato de R. R. cap. 10. Rutra quinque, rastros quadridentes duos. Et cap. 11. Rutra quatuor: rastros quadridentes duos.

QUADRIDUUM per D non dixerunt, sed per T

QUATRIDUUM, i. n. [τετραημερία] Spatium quatuor dierum. Cic. 6. Verr. 6. Non ablata ex urbibus sociorum quatridui causa per simulationem Ædilitatis.
Quatriduum per vastas solitudines absumptum est. Curtius lib. 4. 7. 15.
Quatriduum fuit. Liv. 3. 3. Sic finem justitio, quod quatriduum fuit, reditus Quintii Consulis in urbem fecit.
Quatridui navigatio. Plin. lib. 6. cap. 22.
Quatridui iter. Cic. 12. Fam. 15.
Quatriduo, ut, Quatriduo ante. Cic. 3. Fam. 2. Triduo vero aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam.
Quatriduo, quo. Cic. pro Rosc. Amer. 105. Mors Sext. Roscii quatriduo, quo is occisus est, Chrysogono nuntiatur.

QUADRIENNIUM, i. n. [τετραετία] Spatium quatuor annorum. Cic. 5. Verr. 47. Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, sic mihi affecta visa est, &c.

QUADRIENNIS, e. Adj. Florus lib. 2. cap. 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies.

QUADRĪFĀRIAM, Adv. [τετραχῶς] Quadripartito, in quatuor partes. Varro apud Non. 2.181. Et ea quæ ad mortales pertineant, quadrifariam dispertierim. Liv. 4. 22. Quadrifariam diviso exercitu.

QUADRIFARĬTER, Idem. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de Gradib. & affinib. Proavus quadrifariter intelligitur. Paulo post, Pronepos quoque & Proneptis quadrifariter intelliguntur. h. e. Quatuor modis, quadrupliciter.

QUADRĬFĬDUS, a, um. Adj. [τετραχιδής] Quod in quatuor partes findi potest, aut fissum est. Virg. 2. Georg. 25.
Quadrifidasque sudes, & acuto robore vallos. h. e. Ita robustas, ut in quatuor partes dividi possint. Columel. lib. 4. cap. 33.
Trabs quadrifida. Valer. 1. Argon. 663.
Labor Solis quadrifidus. Propter quatuor anni partes. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 268.

QUADRĪFĪNIUM, i. n. Isid. 15. 14. Quadrifinium, quod quatuor possessionum fines adstringit. Occurrit & apud Rei Agrariæ scriptores.

QUADRIFINĀLIS, e. Adj. Apud Goes. aliosque de re agraria scriptores.

QUADRĬFLŪVIUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 9. de abiete, Ima autem, quum excisa quadrifluviis disparatur. V. not. Gul. Philandri ad loc.

QUADRĬFŎRIS, e. Adj. [τετράθυρος] Quod quatuor fores sive foramina habet. Plin. lib. 11. cap. 21. Vespæ nidos vere faciunt, fere quadrifores.

QUADRIFORMIS, e. Adj. [τετράμορφος] Quod habet formas quatuor.

QUADRĬFRONS, frontis. Jani epitheton apud Servium ad Virg. 7. Æn. 607. Janum certe apud aliquos quadrifrontem esse non mirum est.

QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGULA, V. QUADRIJUGUS.

QUADRĬGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τετραπλοῦς] ut, Quadrigemina cornicula. Plin. lib. 8. cap. 23. Cerastis corpore eminere cornicula sæpe quadrigemina: quorum motu, reliquo corpore occultato, sollicitent ad se aves.

QUADRĬJŬGUS, a, um. vel QUADRĬJŬGIS, e. Adj. [τετράζυγος] ut, Quadrijugi, sive Quadrijuges equi, Quaterni ad unum jugum alligati. Virg. 10. Æn. 571.
— quin ecce Nyphei
Quadrijuges in equos, adversaque pectora tendit.
Certamen quadrijugum. Stat. 6. Theb. 370.
Currus quadrijugus. Virg. 3. Georg. 18. Plin. in Paneg. cap. 22. pr. Jam hoc ipsum, quod ingressus es, quam mirum, lætumque: nam priores invehi & importari solebant: non dico quadrijugo curru, & albentibus equis, sed humeris hominum.
Quadrijuges, Absolute ipsi Equi dicuntur, quadrigis juncti. Ovid. 2. Met. 166. — tritumque relinquunt
Quadrijuges spatium: nec quo prius ordine currunt.
Nivei quadrijuges. Stat. 12. Theb. 533. Gl. Lat. Gr. Quadrijugem, Τέτρωρον.

QUADRĬGA, æ, vel potius QUADRIGÆ, arum. pl. f. [τέθριππον] pro Quadrijugæ, a quatuor equis junctis appellatæ. Gell. lib. 19. cap. 8. Quadrigas Cæsar, etiamsi currus unus, equorum quatuor junctorum agmen unum sit, plurativo semper numero dicendas putat. Sing. est apud Plin. lib. 7. cap. 21. Gloss. Lat. Gr. Quadriga, τέθριππον.
Binæ quadrigæ Latine loquentibus dicitur, non Duæ. Rationem pete ex Varr. lib. 9. de L. L. 2. pag. 130. ed. tert. Steph. ubi hoc pluribus persequitur.
Quadrigæ initiorum, per metaphoram. Sunt autem (ut Varro pluribus lib. 4. de L. L. 1. extr.) Locus, corpus, tempus, & actio.
Apta quadrigis equa. Hor. 1. Carm. 16. 35.
Nec enim in quadrigis eum secundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit. Cic de Clar. Orat. 173.
Minervam quadrigarum inventricem ferunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.
Quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Cic. pro Muren. 57.
Aliquando Quadrigarum nomine intelliguntur etiam Equi, qui quadrigas agunt. Columel. lib. 3. cap. 9. Unde sacrorum certaminum studiosi pernicissimarum quadrigarum semina diligenti observatione custodiunt, & spem futurarum victoriarum concipiunt propagata sobole generosi armenti.
Curru quadrigarum vehi. Cic. 1. de Divin. 144.
Albæ quadrigæ. Plaut. Asin. 2. 2. 13.
Nunquam pol indipiscet quadrigis albis postea. Quo loco Turnebus, Ego quadrigas Jovis interpretor, quæ celerrimo per cælum ferri curriculo censebantur. Movet me Plautus, qui alio loco scribit, Quadrigas si inscendas Jovis, nunquam effugies infortunium. Ad currum autem Jovis censebant equos nivali candore junctos esse, ut ex Suetonio videre est. Hæc ille. V. Plaut. Amph. 1. 1. 294. Suet. Aug. cap. 94.

Citæ

Citæ quadrigæ. Virg. 8. Æn. 642.
Insanæ, audaciori Metaph. Claud. 4. Conf. Hon. 63.
Niveæ. Claud. de Bell. Get. 127.
Pernicissimæ quadrigæ. V. PERNIX.
Pomeridianæ. Cic. in Orat. 157.
Roseæ, Auroræ. Virg. 6. Æn. 535.
Poeticæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Cursu corrigam tarditatem, tum equis, tum vero (quoniam scribis poëma ab eo nostrum probari) quadrigis poëticis.
Agitantur quadrigæ. Varr. de L. L. lib. 5. 5. extr.
Vehens quadrigis per. Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipub.

QUADRIGARIUS, a, um. Adj. Sueton. in Calig. cap. 19. Quadrigario habitu, curriculoque bijugi.

QUADRIGĀRIUS, i. m. [τεθριππηλάτης] Qui in Circensibus quadrigas agitabat, inquit Asconius. Varro 2. de R. R. cap. 7. Itaque peritus belli alios eligit, atque alit, & docet aliter quadrigarius, ac desultor.

QUADRIGĀTUS, a, um. Adj. [τεθριππωτὸς] Plin. lib. 33. cap. 3. Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ, & inde bigati, quadrigatique dicti. Subauditur Nummi, quod Liv. 22. 52. expressit.

QUADRIGŬLÆ, arum. pl. f. dimin. [τεθρίππιον] Cic. de Fato 5. Aut Philippus hasce in capulo quadrigulas vitare monebatur?
Singulariter Plin. lib. 34. cap. 8.

QUADRĬLĂTĔRUS, a, um. Adj. [τετράπλευρος] Isid. 2. 12. Figura quadrilatera.

QUADRĬLĪBRIS, e. Adj. [τετράλιτρος] Quod est pondo quatuor librarum. Plaut. Aulul. 5. 1. 2.
Quadrilibrem aulam auro onustam habeo: quis me est divitior?

QUADRĬMĂNUS, a, um. Adj. Qui quatuor habet manus, qua forma Virgilio dicitur Centimanus Briareus. Julius Obsequens lib. de Prodigiis, C. Lælio, L. Domitio coss. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminea natura, mortua nata. Hos idem auctor alibi Quadrumanes vocat inflexione tertia. T. Graccho, inquit, M. Juventio coss. pueri quadrupedes & quadrumanes nati.

QUADRIMESTRIS, e. Adj. Suet. Neron. cap. 14. Consulatus quatuor gessit &c. tertium quadrimestrem.

QUADRIMENSTRUUS, a, um. Adj. [τετραμηνιαῖος] Gloss. Cyrill.

QUADRĬMUS, a, um. Adj. [τετραετὴς] Quod habet quatuor annos. Liv. 27. 37. Frusinone infantem natum esse quadrimo parem. Plin. lib. 8. cap. 44. Ad tales partus equis neque quadrimis minores, neque decennibus majores legunt.
Quadrimus Cato. Cic. 16. Fam. 22. Hoc Cimmeriis velut tenebris involutum, sic explicat Turnebus, ut intelligat de quodam loco laudationis Catonis Uticensis, in quo scripserat aliquid factum a puero quatuor annorum Catone, ejus laudes & decora a prima usque infantia ducens. Hæc ille.
Merum quadrimum. Hor. 1. Carm. 9. 7.
Quadrima dies, pro Quarto anno. Alfenus in l. Aliud est. D. de pactis dotalibus, Si pater pro filia dotem promisit, ut annua, bima, trima, quadrima, quinto anno a se redderetur.

QUADRIMĀTUS, ûs. m. [τετραετία] Ætas quatuor annorum. Plin. lib. 19. cap. 11. Sed ex his, quæ sunt fortissima, nullum extra quadrimatum utile est.
Quadrimatum agere. Columel. lib. 7. cap 9. [Sic Bimatus, Trimatus, Quimatus. H. St.

QUADRIMŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. prol. 85.
Altera quinquennis, altera autem quadrimula,
Cum nutrice una periere.

QUADRINGENARIUS, V. QUADRINGENTI.

QUADRIPARTIO, īre. Dictys Cret. 1. 19. extr. Passive, Ita per æquationem numeri atque partium quadripartitur exercitus.

QUADRIPARTĪTUS, a, um. Partic. [τετραμερὴς] In quatuor partes divisum. Plin. lib. 15. cap. 22. Nucleorumque illis quadripartita distinctio. Cic. 3. Verr. 33. Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Legitur & Quadripertitus, per E secundam vocalem; sed minus recte.

QUADRIPARTĪTO, Adv. Columel. 4. 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRIPARTĪTIO, ōnis. f. Varr. de L. L. lib. 4. cap. 1. Quadripartitio magis sic apparebit. Et lib. 6. cap. 2. Et si quid excidit ex hac quadripartitione, &c.

QUADRIPLICĀTUS, a, um. V. QUADRUPLEX.

QUADRIRĒMIS, is. f. [τετρήρης Gl. L.G.] Navis quatuor remorum ordines habens. Liv. 24. 33. Præmissa quadriremis, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. 85. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes e portu.

QUADRĪVIUM, i. n. [τετρόδιον] Locus publicus, quo quatuor viæ concurrunt. Juven. 1. Sat. 64.
Nonne libet medio ceras implere capaces
Quadrivio.

QUADRO, V. QUADRUS.

QUADRUMANES, V. QUADRIMANUS.

QUADRŬPES, ĕdis. o. g. [τετράπους, τετραβάμων] Quod habet quatuor pedes. Ter. And. 5. 2. 24.
Cura adservandum vinctum, atque audin'? quadrupedem constringito. Per translationem dixit Masc. Ovid. 2. Met. 84.
Nec tibi quadrupedes, animosos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore & naribus efflant,
In promptu regere est. Femininum, ubi subauditur Bestia, apud Plin. lib. 10. cap. 33. Ut nulla quadrupes possit accedere. Neutr. apud Columel. lib. 11. cap. 2. Nec minus majora quadrupedia charactere signari debent. Intellige Animalia.
Eques quadrupes. Ennius lib. 7. Annal.
Denique vi magna quadrupes eques, atque elephanti
Projiciunt sese. In quo loco illud notandum Equitem pro Equo dici. V. Gell. lib. 18. cap. 5.
Infans quadrupes. Ovid. 15. Met. 222.
Absolute positum fere femininum est, ut,
Cornuta quadrupes. Varr. de L L. lib. 6. 3. de Elephanto.
Distentæ quadrupedes viridi pabulo. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Vasta. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
Nihil inter te atque inter quadrupedem interest. Cic. in Parad. 1.
Vectio quadrupedum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

QUADRUPEDĀTIM, Adv. qualitatis, a nomine Quadrupes. ut, Vivere quadrupedatim, Ambulare quadrupedatim. Flavius Sosipater libro 2. Instit. Es terminata nomina, videntur ex se duobus modis adverbia figurare, ut quadrupes, quadrupedatim: miles, militariter.

QUADRUPĔDO, āre. Quatuor pedibus incedere. Turneb. Adversf. 26. 29. Hinc Participium.

QUADRUPĔDANS, antis. Partic. [τετραποδίζων] Quod quatuor pedibus graditur, ut equi, & ejusmodi. Plaut. Capt. 4. 2. 34.
Tum piscatores, qui præbent populo pisces fœtidos,
Qui advehuntur quadrupedanti, crucianti canterio. Plin. lib. 8. cap. 45. Thessalorum gentis inventum est, equo juxta quadrupedante cornu intorta cervice tauros necare.
Substantive Virg. 11. Æn. 614.
— perfractaque quadrupedantum
Pectora, pectoribus rumpunt. i. e. Equorum.
Adjective, Sonitus quadrupedans. Virg. 8. Æn. 596.
Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

QUADRURBS, urbis, f. Civitas quæ ex quatuor urbibus in unam coaluit, velut Athenæ. Festus, Quadrurbem Athenas Attius appellavit, quod scilicet ex quatuor urbibus, in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Pireæo, Sunio.

QUATUORDĔCIM, [δεκατέσσαρα] ex Quatuor & Decem compositum. Plin. lib. 8. cap. 36. Præter quatuordecim dies. Sic lib. 2. cap. 14. Intra quatuordecim partes solis, semper occultam esse. De luna.
Quatuordecim, subaudito Gradus, pro Equestribus sedilibus in Spectaculis Romanorum. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, summo ludorum die, anulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit.
Tot enim fecerat ordines equestris loci.

QUATUORDECIES, Adv. [τεσσαρεσκαιδεκάκις] apud Plin. lib. 3. cap. 7. Quatuordecies centena.

QUARTUSDECĬMUS, a, um. [τεσσαρεσκαιδέκατος] Adj. ut, Quartadecima luna. Plin. lib. 2. cap. 59.

QUARTADECIMANUS, a, um. Adj. [τεσσαρεσκαιδεκατεῖοι] Quartadecimani paulum dubitaverant. Tacit. 1. Ann. h. e. Quartædecimæ legionis milites. Idem 2. Ann. 11.

QUADRĀGINTA, indecl. [τεσσαράκοντα, sive τετταράκοντα] Plin. lib. 2. cap. 8.
Annos natus magis quadraginta. V. MAGIS Adverbium.
Jugera quadraginta arvi. Catull. in Mentulam, 112. 2.

QUADRĀGĒNI, æ, a. [τεσσαρακοντα] Distributivum a Quadraginta. Pro Cardinali ipso apud Columel. lib. 5. cap. 2. Centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti.
Quadragena millia. Cic. 4. Att. 18. Ut ambo H-S. quadragena coss. darent, si essent ipsi coss. facti.
Quadrageni pedes in terga. Plin. lib. 17. cap. 23.
Quadragenis diebus latent. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quadragena, Absolute aliquando ponitur, Subaudito Millia nummûm. Suet. de Claris Gram. cap. 23. Nec sufficeret sumptibus, quanquam ex schola quadragena annua caperet.

QUĀDRĀGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [τεσσαρακοντούτης, ἢ τετταρακοντούτης] Qui natus est quadraginta annos. Arnob. lib. 2.
Quadragenariæ fistulæ. Vitruv. 8. 7. i. e. Quadragenum pedum.

QUADRAGĒSĬMUS, a, um. [τεσσαρακοστὸς] Ordinis Adjectivum a Quadraginta. Plin. lib. 14. cap. 20. Cocti parte quadragesima. Idem lib. 2. cap. 8. Quadragesima secunda Olympiade.
Quadragesimum stipendium. Tacit. 1. Ann. 64.
Quadragesima, Absolute dicitur, pro Quadragesima parte. Suet. in Calig. cap. 40. Quadragesima summæ, de qua litigaretur, exigebatur. Subaudi, Pars. Idem in Vesp. cap. 1. Publicanum quadragesimæ in Asia egit.

QUADRĀGIES, Adv. [τεσσαρακοντάκις] Auctor de Viris illust. cap. 47. Ipse quadragies quater accusatus, gloriose absolutus.
Quadragies, subaudito Centena millia nummum, ut in DECIES. Liv. 38. 55. Potius quadragies, quam ducenties quadragies litem æstimatam. Cic. pro Flacc. 30. Sestertiûm ter & quadragies.

QUADRINGENTI, æ. a. [τετρακόσιοι] numerale, Quater centum significans. Plin. lib. 8. cap. 17. Pompejus Magnus quadringentas decem misit, divus Augustus quadringentas viginti. Cic. in Pison. 10. Centum prope annos legem Æliam & Fufiam tenueramus: quadringentos judicium, rationemque Censoriam.
Tali quadringenti jacti. Cic. 2. de Divin. 48.

QUADRINGENTIES, Adv. [τετρακοσιάκις] Cic. 4. Verr. 26. H-S quadringenties accepisse te arguo contra leges. Supple Centena millia.

QUADRINGENTESĬMUS, a, um. [τετρακοσιοστὸς] Adj. ordinis Plin. lib. 8. cap. 6. Anno urbis quadringentesimo septuagesimo secundo. Liv. 5. 45.

QUADRINGENTĒNI, æ, a. Adj. Distributivum. Plin. lib. 8. cap. 43. Quadringentena millia nummorum.

QUADRINGENI, Idem syncopatum, vel ut nonnulli perperam legunt, QUADRIGĒNI, vel QUADRICĒNI, æ, a. Liv. 8. 11. Vectigal quoque eis Campanus populus jussus pendere in singulos quotannis (fuere autem mille & sexcenti) denarios nummos quadringenos quinquagenos. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Ubi tricenis ac quadrigenis millibus admissarii aliquot venierunt. Suet. Vitell. cap. 13.

QUADRINGENARIUS, a, um. Adj. ut, Quadringenariæ cohortes, Quadringenos viros continentes. Liv. 7. 7. Cic. 6. Att. 1.

QUAXO, āre. Quaxare ranæ dicuntur, quum vocem emittunt. Sunt qui non Quaxare, sed Quoaxare, alii Coaxare scribant. Festus. V. COAXO.

QUE

QUE, [τὲ] Conjunctio enclitica, & adjectio syllabica, quæ non nisi in compositione reperitur: & modo copulativa est, ut Virgil. 1. Æn. 5.
Arma virumque cano. Et 10. Eclog. 23.
Perque nives alium, perque horrida castra secuta est.

 Causativa,

Expletiva, quando ornatus tantum causa ponitur, in Polysyndeto. Propert lib. 3. 1. 29.
Deiphobumque, Helenumque & Polydamantas in armis.
Causativa, pro Quoniam, sive Quia. Cic. 12. Off. 22. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vendicat, partem amici.
Que, pro Id est. Plaut. Rudis est, nescitque quid expediat.
Que, Explanationem quandam præcedentium infert. Virg. 1. Æn. 30.
— manet alta mente repôstum
Judicium Paridis, spretæque injuria formæ. Quasi, Nempe injuria spretæ formæ: vel, Id est injuria spretæ formæ. Grammatici Epexegesim vocant. [V. Ovid. 6. Fast. 292.
Que conjunctio, duo membra conjungens. Cic. 2. Fam. 7. Sed tibi & gratulor: &, ut sempiternæ laudi sit iste Tribunatus, exopto: teque hortor, ut omnia gubernes & moderere prudentia tua.
Et ut apud Sueton. in Nerone, Ut e nigro rutilum, ærique assimilem capillum redderent, pro, Assimilemque æri. Et in Calig. cap. 51. Proripere se e strato, sub lectumque condere solebat. pro Condereque sub lectum. H. St. Prior. Suet. locus est cap. 1. Paucula hujus animadversionis verba empectæ culter abstulit. Innuit ita particulam hanc sæpe duo membra connectere, ut non suo tamen verbo, nominive jungatur, sed inversa constructione, ut in Cic. loco Teque hortor, pro Hortorque te.
Que, pro Etiam. Apul. Idque ei serio colloquenti non crederem. i. e. Etiam serio loquenti.
Que, sæpe repetitum legitur apud Cic. 2. de Nat. Deor. 147. Ex quo videlicet quid, ex quibusque rebus efficiatur: idque ratione concludimus: singulasque res definimus: circumscripteque complectimur.
Que disjunctiva pro Ve. Virg. 2. Æn. 36.
Aut pelago Danaûm insidias, suspectaque dona
Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis. Et eodem modo apud Hor. 2. Serm. 7. 58.
Quid refert uri virgis, ferroque necari?
Auctoratus eas, an turpi clausus in arca? Pro eo quod est, Quid refert uri virgis, an ferro necari? Quasi dicat, Nihil hoc ab illo differt.
QUEIS, QUEMADMODUM, V. QUI, quæ, quod.
QUĔO, quis, quivi, quitum, [δύναμαι, ἰσχύω] quire. Posse: inter verba defectiva numeratur a Grammaticis. Dictum Queo, quasi Quieo. Unde Quiens Partic. Frequenter additur Negatio, nec unquam alias periodum incipit. Cic. 14. Fam. 1. Non queo reliqua scribere, tanta vis lacrimarum est. Hor. 2. Serm. 7. 92.
— liber sum, dic age, non quis. i. e. Nequis, non potes. V. NON.
Non queat. Catul. 59. 71.
Quæ tuis careat sacris,
Non queat dare præsides
Terra finibus.
Quit. Lucret. lib. 3. 646.
Mobilitate mali non quit sentire dolorem.
Cum quiret. Tacit. 1. Ann. 66.
Quivi. Ter. Andr. 4. 1. 30. — is nunc propterea tibi
Succenset, nec te quivit hodie cogere, illam ut duceres.
Nec restitui quivere. Tacit. 3. Hist. 25.
Quistis, pro Quivistis. Juvenc. 2. 679. — nunquam comprendere quistis.
Ero velocior, si quivero. Varro de L. L. 4. 1.
Ut deterreri quiverit. Liv. 4. 24.
Dixit se loqui non quire. Gell. 11. 9.
Quisse. Idem 15. 1. Turrim ligneam ardere non quisse. Lucret. lib. 5. 1421.
Disperiisse, neque in fructum convertere quisse.
Queor. Lucret. lib. 1. 1044.
Dum veniant aliæ, ac suppleri summa queatur.
QUIENS, entis. Partic. Apul. Met. 6. p. 175. Elmenh. Nec indipisci maritum volatilem quiens.
QUĬTUS, a, um. Partic. a Queor. Ter. in Hecyr. 4. 1. 58.
Nam quum compressa est gnata, forma in tenebris nosci non quita est.
Sed antique, ut ait Donatus. Gell. lib. 20. cap. 1. Sævitia ista pœnæ contemni non quita est. Apul. Apol. p. 274. Elm. Ne sic quidem quitus est.
QUIENTIAM, pro Potentiam, veteres aliquando scripsere. Perottus.
QUERCERUS, V. QUERQUERUS.
QUERCETUM, QUERCICUS. V. QUERCUS.
QUERCUS, ûs. f. [δρῦς] Ablativo plurali Quercubus. Arbor nota. Cic. 1. de Legib. 12. Quercus glandifera. Virg. 3. Georg. 332.
Sic ubi magna Jovis, antiquo robore, quercus
Ingentes tendat ramos.
Festus, Quercus dicitur quod id genus arboris grave sit, ac durum: tum etiam in ingentem evadat, amplitudinem. Querqueram enim gravem & magnam quidam putant dici. [Lego Querquerum enim grave & magnum.
Aeria. Virg. 3. Æn. 680.
Annosa. Virg. 4. Æn. 441.
Auritæ. V. Auritus, in AURIS.
Decidua. Ovid. 8. Met. 758. Al. Deïoa. V. DECIDUUS.
Dura. Virg. 4. Ecl. 30.
Fatidica. Senec. Herc. OEth. 11.
Geminæ consurgunt. V. CONSURGO.
Glandifera. Ovid. 12. Met. 328.
Ingens. Virg. 11. Æn. 5.
Rigidæ motant cacumina. Virg. 6. Ecl. 28.
Sacra. Virg. 7. Ecl. 13.
Sublimis. Lucan. lib. 1. 136.
Torta querco redimitus tempora. Virg. 1. Georg. 349.
QUERNUS, a, um. Adj. [δρύϊνος] Quod est ex quercu. Virg. 1. Georg. 305.
Sed tamen & quernas glandes. Plin. lib. 3. cap. 5. Querno folio assimilata. [Ex Querneus, vel potius Quercinus contractum puto.
Corona querna. Ovid. 1. Fast. 614.
Stipes. Ovid. 4. Fast. 331.
Vimen. Virg. 11. Æn. 65.
QUERNEUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probatur maxime ulmea frons, post fraxinea, & ab hac populnea, ultimæ sunt iligna, & quernea, & laurea. Idem lib. 9. cap. 1. Querneæ glandis & iligneæ. Sic Cato R. R. cap. 5.

QUERCEUS, a, um. Adj. Idem Servius ad 6. Æn. 772. Querceam coronam accipiebant, qui in bello civem servassent.
QUERCĬCUS, a, um. Adj. Idem. Suet. in Calig. cap. 19. Primo die phalerato equo, insignisque quercica corona, & cetra, & gladio, aureaque chlamyde.
QUERCULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 10. Ubi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur emendatius Querquetulana.
QUERCĒTUM, vel QUERQUĒTUM, i. n. [δρυμός] Locus ubi consitæ sunt quercus. Varr. 1. de R. R. cap. 16. Si enim ad limitem quercetum habet, non possis recte secundum eam silvam serere oleam.
Querceta Gargani laborant. Hor. 2. Carm. 9. 7.
QUERELA, V. QUEROR.
QUERNUS, V. QUERCUS.
QUĔROR, ĕris, questus sum, [μέμφομαι] querĭ. a Quæ & Res, inquit Perottus, componitur, & significat Lamentari: nam lamentando, quæ res sit, quæ nos angat, explicamus. Ideo autem sine dipthongo scribitur, & corripit primam, ut a Quæror differat, quod est Passivum verbi Quæro. Absolute aliquando ponitur. Cic. 1. Fam. 9. Quid multa? questus est graviter. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 4. Bituriges ad eum legatos mittunt, auxilium petitum contra Carnutes, quos intulisse bellum sibi querebantur.
Aves queruntur in silvis. Hor. Epod. 2. 26.
Bubo visa sæpe queri ferali carmine. Virg. 4. Æn. 463.
Carmine queri. Ovid. 4. de Ponto, 14. 1.
Ore queri. Hor. Epod. 5. 11.
Dulce queruntur aves. Ovid. 3. Amor. 1. 4.
Queror, cum Accusativo. Cic. de Amicit. 73. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 39. Abditi in tabernaculis, aut suum fatum querebantur, aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur. Cic. 5. Att. 8. Romæ acceperam litteras, Milonem meum queri per litteras injuriam meam. Ovid. 5. Fast. 233.
Ibat ut Oceano quereretur facta mariti.
Queri cum aliquo, vel secum, significat Expostulare. Cic. 4. Acad. 81. Neque tam quereretur cum deo, quod parum longe, quam quod falsum videret. Idem 6. Att. 7. Mirifice conturbatum vidi puerum, lacrimans mecum est questus. Eidem, lib. 10. 3. Facile patior quod scribit, secum Tullium & Servium questos esse, &c.
Queror de. Sall. Catil. cap. 52. Sæpe de luxuria, atque avaritia nostrorum civium questus sum. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 8. Licere, si velint, in Ubiorum finibus considere: quorum sint legati apud se, & de Suevorum injuriis querantur.
Queri de conditione suorum temporum. Suet. in Calig. cap. 31. Alibi cum Accus. H. St.
Queri alicui multa de. Cic. 1. Fam. 9. Multa de mea sententia questus est Cæsari. Vetus exemplar habet Cæsar. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur, quod a nobis XI solis diebus prima actio sui judicii transacta sit. [Hic & mihi παρέλκει.
Queri super re aliqua. Hor. 2. Epist. 2. 24.
Queri apud, quod. Auctor de Viris illustr. cap. 15. Quo cognito, apud populum questus quod de se tale aliquid timuissent. [i. e. Cum populo.
Querebatur se, tum quum illa videre cœpisset, exstingui. Cic. 3. Tusc. 69.
QUERENS, entis. Partic. [μεμφόμενος] ut,
Multa querens. Virg 4. Georg 320.
Fidibus querens. Hor. 2. Carm. 13. 24.
QUESTUS, a, um. aliud Partic. [μεμψάμενος] Ovid. ad Liv. 166.
Oraque nequicquam per modo questa fluunt. i. e. Per ea, quæ modo questa fuerant. Idem 10. Met. 76.
Esse deos Erebi crudeles questus, in altam
Se recipit Rhodopen.
QUESTUS, ûs. m. [μέμψις] ablativo plurali Questubus, vel ut quidam volunt, Questibus. Virg. 4. Æn. 553.
Tantos illa suo rumpebat pectore questus. Idem 4. Georg. 515.
— & mæstis late loca questibus implet. Cic. 2. de Finib. 94.
Quod ejulatu, questu, gemitu, &c. Ex poeta. Et pro Quint. 64. Qui denique questus, qui mæror dignus inveniri, &c.
Acerbus questus. Valer. 5. Argon. 623.
Aniles. Ovid. 9. Met. 276.
Creber. Tacit. 3. Ann. 7.
Fictus. Catul. 60. 36.
Flebilis. Claud. 1. in Ruff. 127.
Mæsti. Sil. lib. 13. 258.
Secreti. Tacit. 3. Ann. 17.
Absumere questus. Stat. 11. Theb. 646.
Questibus absumptis tristem jam solvere nodum
Cœperat.
Agere iras vanis questubus, Exercere iras suas tantummodo verbis & lamentationibus sine effectu. Senec. Thyest. 180. Sic edit. Veneta. Al.
— questibus vanis agis
Iratus Atreus?
Ciere flebiles questus Senec. Theb. 2.
Edere questus. Ovid. 4. Met. 587.
Effundere quæstus pectore. Virg. 5. Æn. 780.
Effundi in questus, lacrimas, vota. Tacit. 1. Ann. 7.
Exaudire tristes questus. Senec. Octav. 1.
Exonerat sic dura suos patientia questus. Lucan. lib. 9. 881.
Fundere inanes questus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 46.
Implere cælum questibus. Virg 9. Æn. 480.
Implet mæstis late loca questibus. Virg. 4. Georg. 515.
Opprimere questus. Senec. Troad. 6.
Parcere questibus. Senec. Herc. OEth. 16.
Rumpere questus pectore. Virg. 4. Æn. 553.
Rumpere inexpleto questu pectora. Stat. 3. Silv. 3. 8.
Sedare questus. Senec. Herc. OEth. 14.
Seponere questus. Senec. Hippol. 4.
Tunc questus tenuere suos. Lucan. lib. 2. 20.
Volvunt tacitos muto in pectore questus. Lucan. lib. 1. 247.
QUERĪTOR, [μεμφιζόλειν] āri. frequent. sic Lexicographi, sed semper vitiosa lectio est Queritor, pro Quiritor. V. QUIRITOR in suo loco.

Tacit.

Tacit. 16. Ann. 34. Igitur flentes, queritantesque qui aderant, facessere propere jubet Thrasea. Sed rectius Quiritantes.

QUĔRĒLA, æ. f. [μεμψιμοιρία, μομφή] Querimonia. Cic. de Senect. 7. Sæpe enim interfui querelis meorum æqualium. Idem 11. Fam. 12. Sed tamen providendum sit, ne qua justa querela esse possit.
Plena querelarum epistola. Cic. 3. Q. frat. 8.
Querela temporum. Cic. 2. Fam. 15. Quid in illis fuit, præter querelam temporum? [i. e. De temporibus his.
Querelæ cum. Cic. pro Dejot. 9. Quanquam cui sunt inauditæ cum Deiotaro querelæ tuæ? Ovid. 17. Epist. 12.
Rustica judicio nostra querela tuo. i. e. Expostulatio. V. Queri cum.
In querelis mens. V. IN præpositionem.
Querelæ, Cantus lugubris. Lucret. lib. 4. 588.
Chordarumque sonos fieri, dulcesque querelas. Et lib. 5. 1383.
Inde minutatim dulces didicere querelas.
Falsa enim est querela, &c. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Femineæ. Stat. 10. Theb. 561.
Gravissima. Cic. pro Marcell. 21.
Inertes. V. INERS.
Infestæ. Lucret. lib. 6. 15.
Inveterata. V. INVETERO.
Justa querela mea est. Ovid. 4. de Ponto, 3. 22.
Mæstæ. Ovid. 3. Met. 239.
Molles. Hor. 2. Carm. 9. 18.
Supplices. Tibul. lib. 1. 4. 71.
Abruptæ. V. ABRUMPO.
Abscindere querelas. V. ABSCINDO.
Adhibere querelas. V. ADHIBEO.
Assurgere haud justis querelis. Virg. 10. Æn. 94.
Audire miseras. Ovid. 2. Met. 342.
Canere. Virg. 1. Georg. 378.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.
Compescere querelas. Lucret. lib. 3. 967.
Complere querelis nemus. Lucret. lib. 2. 358.
Delata est regi querela a parentibus puerorum. Justin. lib. 1. cap. 5. ubi de Cyro adhuc puero loquitur.
Deferri querela potuit ad competentem judicem. Paulus in l. Si ab arbitro. D. Qui satisdare cogan.
Deplorare querelas solebant. Cic. de Senect. 7. Si Quas legas, ubi alii Quæ, vel, quod præfero, Queis.
Effundunt justas in numina sæva querelas. Lucan. lib. 2. 44.
Expleta est annis ista querela tuis. Ovid. 2. Amor. 6. 8.
Expromam multas mente querelas. Catul. Argon. 62. 223.
Figere querelas intra se. Juven. 9. Sat. 94.
Habere querelam dicitur res aliqua. Cic. 10. Fam. 28. Ut vestrum illud divinum in Rempublicam beneficium nonnullam habeat querelam.
Jacere querelas ore. V. JACIO.
Incendere querelis aliquem. Virg. 4. Æn. 360.
Incessit turba querelis. Lucan. lib. 5. 681.
Incusat fata querelis. Stat. 1. Achil. 439.
Interponere querelas. V. INTERPONO.
Mitto veteres querelas. Stat. 12. Theb. 301.
Parere querelas. Senec. Medea, 2.
Proferre querelas extremis medullis. Catull. Argon. 62. 130. Lucan. lib. 5. 761. Tandem ut vox mæstas potuit proferre querelas.
Pulsare rabidis querelis injustos cælicolas. Stat. 5. Silv. 1. 22.
Scalpe querelam nostri memorem sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 52. Querulum carmen.
Sistere querelas. Ovid. 7. Met. 711.
Sum. ut, Eorum enim est hæc querela qui sibi cari sunt. Cic. 5. de Finib. 29.
Est querela de. Cic. pro Sext. 64. His de tot, tantisque injuriis in socios, &c. Consulum querela esse debuit.
Tollere, Emittere. Lucret. lib. 4. 552.
Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam.
Tolle querelas, Remove. Hor. 1. Epist. 12. 3.
Querela, apud Jureconsultos, peculiari significatione, Eam quasi actionem denotat, qua liberi adversum parentum suorum judicia inofficiosa, & vice versa parentes contra insana liberorum testamenta, naturalem portionem, id est trientem, aut semissem & postulant & obtinent. Toto titulo de Inofficioso testamento in Pand. Civilibus, & 3. lib. Cod. Justiniani.

QUĔRĪMŌNIA, æ. f. [μεμψιμοιρία] Querela, lamentatio. Hor. in Arte Poet. 75.
Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos. Cic. 2. Q. frat. 1.
Eo metu injecto repente magna querimonia omnium discessimus.
Cum querimonia. V. CUM præpositionem.
Quotidiana querimonia populi. Cic. 1. Verr. 9.
Malis querimoniis divulsus. Hor. 1. Carm. 13. 18.
Querimonias ultro citroque jactare. Liv. 7. 9.
Querimoniam habere de re aliqua. Cic. 7. Verr. 71. Ut si me in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, non modo vires, verum etiam vita deficiat.

QUĔRŬLUS, a, um. Adj. [μεμψίμοιρος, ὀδυρμαντικός] Qui conqueritur, sive qui querelis plenus est. Martial. lib. 2. 26.
Quod querulum spirat, quod acerbum Nævia tussit. Idem lib. 4. 44.
Missa nec a querulo mappa cliente fuit.
Calamitas querula. Curt. 5. 5. 12.
Caput querulum. Senec. Thyest. 8.
Doloris queruli causa nunquam abest. Ovid. 3. Trist. 8. 32.
Fores. Ovid. 3. Fast. 642.
Sub verbum querulas impulit aura fores.
Murmure querulo referens questus. Senec. Herc. OEth. 3.
Sono querulo referre aliquid. Propert. lib. 3. 6. 18.
Ululatus queruli. Ovid. 5. Epist. 73.
Querulus, Canorus aliquando dicitur a poetis. Virg. lib. 3. Georg. 328.
Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ. Servius. Sic apud Columellam lib. 10. v. 12. Querula rana.
Chordæ querulæ. Ovid. 5. Met. 339.
Calliope querulas prætentat pollice chordas. Hor. 3. Carm. 7. 30.
Sub cantu querulæ despice tibiæ. Ovid. de Medicam. faciei, 77.
Addita de querulo volucrum medicamina nido. [His duobus locis proprie intelligendum videtur. Nam & Tibiarum sonus lugubris questum imitatur, unde & Funeribus adhibitæ sunt. V. Barthol. de Tib. cap. 15. & Ovid. de Halcyonum nido loquitur, quibus Plenam querelæ vocem tribuit 11. Met. 734. Burmannus de Pullorum querulo strepitu exponit.

QUĔRĪBUNDUS, a, um. aliud Adj. [μεμπτικός] Lamentabilis. Cic. pro Sulla 30. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat.
Senectus queribunda. Sil. lib. 13. 583.

QUERQUEDŬLA, æ. f. Avis semper in aquis natans. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Altera species eorum quæ non sunt contenta terra solum, sed etiam aquam requirunt, ut sunt anseres, querquedulæ, anates. Vulgus nostrum corrupte *cercedulam* vocat.

QUERQUERNI, Hispaniæ citerioris sunt populi. Plin. lib. 3. cap. 3. Simili modo Bracarum XXIIII civitates CCLXXV M. capitum, ex quibus, præter ipsos Bracaros, Vibali, Celerini, Gallæci, Hequæsi, Limici, Querquerni citra fastidium nominentur. [Puto post Limici puncto distinguendum, ut in sola Querquernorum mentione mali ominis fastidium collocet, quasi a Querquera febri dictis.

QUERQUĒRUS, vel QUERCĒRUS, a, um. Adj. [κάρκαρος] Quod est frigidum cum tremore: a Græco κέρκερος. ut, Febris quercera. Lucilius, Jactas me ut febris quercera. Et alibi,
Querquera consequitur febris, capitisque dolores. Plaut. 1. Fragm. 88. Is mihi erat bilis querqueratus. Hæc Festus. ubi not. V. Gell. lib. ult. cap. 1. An tu forte morbum appellari hic putas ægrotationem cum febri rabida & quercera? Querceram enim Gravem & magnam quidam putant dici.

QUERQUETULANUS, a, um. Adj. Querquetulana Porta Romæ fuit ita dicta a Querceto, quod intra muros juxta se habebat. Festus. Al. Querquetularia. V. Querculanus, in QUERCUS.
Querquetulanæ dicebantur Nymphæ querqueto virescenti præsidentes. Paulus. Festus autem sic, Querquetulanæ viræ putantur significari Nymphæ, præsidentes querqueto virescenti, quod genus silvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetularia. Sed feminas antiqui, quas fagas dicimus, viras appellabant, unde adhuc permanent virgines & viragines.
Querquetulani, Populi in prima regione Italiæ, inter eos, qui carnem ex monte Albano quotannis peterent, memorantur Plin. lib. 3. cap. 5.
Querquetulanus collis, qui postea Cœlius a Cœlio Hetrusco, a querceto quoque appellabatur. Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 11.

QUERULUS, V. QUEROR.

QUI

QUI, quæ, quod; cujus, cui. [ὅς] Pronomen relativum. Plaut. Truc. 2. 7. 2. Qui amat, nequit quin nihili sit.
Qui Articulo postpositivo, a Græcis ὅς, respondens, Qua relativum cum suo antecedente, indicetur. Rabonius, qui legem nosset. Qua in lege &c. In Verrem 84. Sic pro M. Fontejo, Exstat oratio hominis, (ut opinio mea fert) nostrorum hominum &c. p. p. qua in oratione &c. H. St. V. 3. Verr. 134. Pro M. Font. 29.
Qui interrogativum, pro Quis. Ter. Phorm. 5. 8. 18.
Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Liv. lib. 3. 67. Qui finis erit discordiarum? Cic. pro Quint. 94. Qui deus appellandus est? Idem pro Domo 27. Qui tantus fuit labor? quæ simultas?
Qui, pro Nempe qui, utpote qui: id est Quia. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigassemus. Virg. 1. Æn. 392.
Quisquis es, haud, credo, invisus cælestibus auras
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. Cic. 6. Verr. 33. Pueri autem Sisennæ, credo, qui audivissent, quæ in istum testimonia essent dicta, de isto nusquam oculos dejicere, ab argento digitum non discedere. i. e. Credo, quia audiverant. Ter. Heaut. 4. 3. 6.
O mi Syre, audistin' obsecro? s. quid ni, qui usque una affuerim?
Ques antiqui dixerunt numero plurali, unde declinatum remanet dativo casu Quibus: nam Qui adhuc etiam Quis facit, ut Isti istis, Illi illis. Hæc Festus. Servius in illud Virg. 1. Æn. 99.
Quis ante ora patrum. Cato (inquit) in Originibus, Si ques sunt populi. Et declinavit Ques, quium: sicut Puppes, puppium.
Queis, [οἷς] Dativus vel Ablativus pl. a Qui. Cato R. R. cap. 11. Cola, queis florem demant, tria. Virg. 1. Æn. 100.
Queis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis
Contigit oppetere. Ubi Servius, Ab eo quod est a Qui in BUS mittit: ab eo quod est a Quo, in IS mittit. Sed a tertia declinatione in usu sunt Dativus & Ablativus plurales. Valerius Probus, inquit Pierius) Queis Iambum esse dicit, passimque dativo & ablativo casu pro Iambo accipi debere: itaque *queis* per *ei* scribendum, ut aliquot habent marmora.
Qui, Ablativus sing. etiam fem. Plaut. Amph. 1. 1. 263.
Pterela rex qui potitare solitus est, patera aurea. i. e. Quâ. Idem Pseud. 1. 1. 86. —restim volo
Mihi emere, P. Quam ob rem? C. qui me faciam pensilem. i. e. Quo.
Quoi, pro Cui. Cic. 2. de Legib. 60. Quoi auro dentes vincti essent.
Quojus, pro Cujus. Cic. 1. de Legib. 52. Ad finem bonorum, quo referuntur, & quojus adipiscendi causa sunt facienda omnia.
Qui, pro Qualis. Cic. 1. de Divin. 52. Xenophon Socraticus, qui vir & quantus? Et contra Antonium, Qui vir & quantus fuisses? Sic in Orat. 180. Et e poeticisne numeris, an ex alio genere quodam; & si e poeticis: quis eorum sit, aut qui. Ter. Adelph. 3. 7. 5. Nescis qui vir siet. Budæus.
Fac quæso qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 24.
Talem igitur te esse oportet, qui primum te disjungas, &c. Cic. 10. Fam. 6.
Si qui sunt, qui pauci sunt. Cic. 1. Fam. 1. Regis causa, si qui sunt qui velint, qui pauci sunt, omnes rem ad Pompejum deferri volunt.
Nisi qui (ut scis) Panhicus casus accesserit. Cic. 7. Att. 25. pro Quis.
Quibus ipsis, sive Quibus in ipsis. Quintil. lib. 1. Nec tamen ii quibus discere

discere ipsis non contigit, minorem curam docendi liberos habeant. Cic. de Senect. 4. Quibus enim nihil opis est in ipsis ad bene beateque vivendum, eis omnis gravis est ætas. Idem de Amicit. 79. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligantur.

Quem te appellem? Cic. 13. Philip. 22. O Spartace: quem enim te potius appellem, cujus propter, &c.

Qui, relativum ab antecedente discrepans. Gell. lib. 1. cap. 14. Memorantis multis magnisque rebus, quæ bene ac benevole post redditam pacem Samnitibus fecisset, &c. Enallagen vocant Grammatici.

Qui, pro Ut. Cic. 4. Fam. 3. Me quidem etsi nemini concedo, qui majorem ex pernicie & peste Reipub. molestiam traxerit: tamen multa jam consolantur.

QUEMADMŎDUM, [ὥσπερ, καθάπερ, ὃν τρόπον] Adv. similitudinis; compositum ex Quem, & Ad, & Modum; quæ tres particulæ in unum junctæ, idem significant quod Ad quem modum, vel Ad eum modum, quem,&c. Cic. de Amicit. 2. Pergratum mihi feceris, spero item Scævolæ, si quemadmodum soles de ceteris rebus, quum ex te quæruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Ibid. 37. Ut quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus. [Rectius puto divise scribi, ut Quem ad finem, Quem in finem, vel Modum, similiaque. Hinc

Aliquando NAM interponitur, & dicitur Quem nam ad modum. Plaut. Bacch. 2. 2. 13.

Qui scire possum? C. nullus plus. P. quem nam ad modum?

Quemadmodum, aliquando interrogative ponitur, pro Quo pacto. Plaut. Pers. 1. 1. 36.

Facere amicum tibi me potis es sempiternum. S. quemadmodum?
T. Ut mihi des nummos sexcentos &c. Cic. 7. Verr. 6. Quemadmodum est asservatus?

Sic sæpe apud Senecam. H. St.

Quemadmodum, positum ubi sæpius poni consuevit Ut. Cic. 14. Fam. 2. Nam ad me P. Valerius homo officiosissimus scripsit, id quod maximo cum fletu legi, quemadmodum a Vestæ ad Tabulam Valeriam ducta esses. Idem 4. Acad. 69. Excogitat, inquam, quemadmodum mense illo legitimo comitia haberentur.

Quemadmodum spero, Quemadmodum dicere audivi, per parenthesin dicta. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu (quemadmodum spero) dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate retinebimus. Idem 5. Verr. 153. Pepercit homini amico, & (quemadmodum ipsum dicere audivi) necessario.

QUÆ, [τίς] pronomen femininum a Qui, vel Quis. Interrogative aliquando pronuntiatur. Cic. in Verr. Quæ (malum) est ista tua audacia, atque amentia? Idem 1. Philipp. 15.

Quæ tua facilitas, & hujusmodi, per parenthesin posita, pro Pro ea facilitate, humanitate, &c. qua præditus es. Plin. lib. 5. Epist. 2. extr. Sed (quæ facilitas tua) hoc magis dabis veniam, quod se non mereri fatentur. Cic. 6. Att. 9. Spero enim (quæ tua prudentia & temperantia est) & hercule, ut me jubet Acastus, confido te jam, ut volumus, valere.

Quæ tua est humanitas, in principio sententiæ. h. e. Pro tua humanitate. Cic. ad Brut. 4. Quæ tua est humanitas, æquo animo te moneri patieris.

Quæ tua potestas. Cic. Antonio, 14. Att. 13. Quare quoniam hoc a me sic petis, ut (quæ tua potestas est) ea neges te, me invito usurum, &c.

Quæ tua virtus. Hor. 1. Serm. 9. 55.

— velis tantummodo, (quæ tua virtus)
Expugnabis. Genus loquendi est observatione dignum, quod tantundem valet, quantum si diceret: Ea est tua virtus, ut facile sis expugnaturus: vel, Ea, qua præditus es, virtute, facile ad amicitiam Mæcenatis pervenies. Sic sæpe loquitur Cic. ut, 5. Fam. 20. extr. Ibid. 7. 13. & aliis sexcentis locis. Ex Lambin.

Quæ mea mens in suscipienda causa fuit, fides in agenda: eadem vestra in judicanda sit. Cic. 7. Verr. 188.

Quæ, neutrum plurale a Nominativo singulari Quod. Virg. 3. Ecl. 72.

O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est.

Inter Quæ Relativum & Infinitum. Audivi quæ dixisti: hic Quæ relativum est, & subauditur pronomen Ea: ut sit sensus, Audivi ea, quæ dixisti. Audivi quæ dixeris: Quæ hoc loco, infinitum nomen est, nec petit quicquam subaudiri: est enim quasi tu dicas, Audivi qualia tu dixeris: hoc est qualia sint ea, quæ tu dixisti. Cic. 1. Fam. 6. Quæ gerantur accipies ex Pollione. h. e. Intelliges ex Pollione qualia gerantur: id est qualia sint ea, quæ geruntur.

QUĀRĒ, [τίνος ἕνεκα] Adv. interrogandi, ex Ablativis Qua re, subaudita præp. Ex. Significatione convenit cum Quam ob rem. Ter. And. 5. 4. 6.

Tu negas? itane huc paratus advenis: CH. quare? S. rogas? Cic. 1. de Orat. 71. Namque illud quare Scævola negasti?

Quare, infinite positum. Cic. pro Lege Manil. 49. Quare quum & bellum necessarium sit, ut negligi non possit, &c. Cn. Magnus ad Domitium, in Epist. 8. Att. 12. Miror quid causæ fuerit, quare consilium mutaris. Cic. pro Rosc. Amer. 41.

Quare, in principio orationis, pro Quamobrem. Cic. pro Quint. 12. Quare quod socium tibi eum velles adjungere, nihil erat. Idem 13. Fam. 72. Quare sic tibi eum commendo, ut, &c. Virg. 1. Æn. 631.

Quare, agite, ô tectis juvenes succedite nostris. i. e. Proinde.

Quare, pro Ut. Cic. 10. Fam. 21. Omnia feci, quare, Lepido conjuncto ad Rempub. defendendam, minore sollicitudine vestra perditis resisterem.

QUAMOBREM, [τίνος ἕνεκα, διὸ, παρ' ὃ, ἢ] unica dictio, quibusdam rectius tres, Quam ob rem: Interrogantis particula, & rationem alicujus rei petentis. Ter. And. 5. 2. 21.

— sublimen hunc intro rape, quantum potes.
DR. Quem? S. Davom. D. quamobrem? quia lubet. Cic. 1. de Fin. 15. Quamobrem tandem, inquit, non satisfacit?

Quamobrem, interdum non interrogat, atque idem significat quod Quapropter, vel Quam ob causam. Ter. And. 2 3. 8.

— dictum ac factum, invenerit
Aliquam causam, quamobrem ejiciat oppido. Cic. 3. Fam. 10. Multaque mihi veniebant in mentem, quamobrem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. Idem pro Cæcin 99. Deinde nihil rationis affers quamobrem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit.

Quamobrem, ut maxima de re æquo animo deliberanti, ita mihi des consilium velim. Cic. 8. Att. 3.

Verum illud est quamobrem hæc commemorarim, quod existimare vos volo, &c. Cic. 6. Verr. 135.

Quamobrem Collectiva particula, Vide IGITUR. H. St.

Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, utar, &c. Cic. 2. Fam. 3.

Quamobrem, quanquam in uno prælio omnis fortuna Reip. disceptat, &c. tamen ipsa fama, &c. Cic. 10. Fam. 10.

Quas ob res. Cic. 3. Philip. 37. Quas ob res, quod Trib. pleb. verba fecerunt, ut Senatus Cal. Jan. tuto haberi, sententiæque de summa Rep. libere dici possint, de ea re ita censeo, &c. Lucret. lib. 1. 156.

Quas ob res, ubi viderimus nil posse creari
De nihilo, &c.

QUŎD, cujus, cui. [τί, ποῖον] Interrogativum, & relativum est. ut, Quod pomum? Plaut. Quod facinus ausi tantum? Idem, Nec mihi, quod facinus conscirem, inveni.

Quod, aliquando Appellativi vicem obtinet, id est, rem multis communem significat. Cn. Magnus Lentulo, apud Cic. 8. Att. 12. Ego ad P. Lupum & C. Coponium Prætores misi, ut se vobis conjungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent. [i. e. Quantum haberent.

Quod biremium. Tacit. 5. Hist. 23. Complet & quod biremium, quæque simplici ordine agebantur, &c.

Quod castrorum, Quæ pars. Tacit. 1. Ann. 48. Eas aquiliferis, signiferisque, & quod maxime castrorum sincerum erat, occulte recitat.

Quod floris, quod roboris in juventute erat, amiserant. Liv. 37. 12.

Quod militum. Tacit. 2. Hist. 44. Et a Flavio Sabino, præfecto urbis, quod erat in urbe militum sacramento Vitellii adactum.

Quod provocabulum, etsi ut plurimum referri solet ad ea, quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ sequuntur. Cic. 2. Att. 3. Pompejus, nostri amores, quod mihi summo dolori est, ipse se afflixit. Quorum verborum hic ordo est, Pompejus, nostri amores, ipse se afflixit, quod mihi summmo dolori est. Sic alibi sæpe. Lambinus.

Quod, relativum, aliquando dissentit a suo antecedente. Cicero 2. Off. 70. Omnes non improbi humiles, quæ magna in populo multitudo est, sibi præsidium paratum putant. Sallust. in Catil. cap. 55. pr. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur. ubi Cort. V.

Quod, absolutum, pro Quæ res. Ter. Eun. 3. 1. 55.

Par pari referto, quod eam mordeat.

Quod, Propter quod, vel itaque. Ter. Hecyr. 2. 3. 3.

Nam (ita me ament di) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. Ubi Donatus. Deest In eo, ut sit, In eo, quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod conjunctio esse, qro Quantum pertinet ad.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut. Epid. 3. 4. 20.

Animum advorte: ut quod ego ad te venio, intelligas. i. e. Ut intelligas propter quod ad te venio. conf. QUID.

Quod te obsecro, i. e. Propter quod te obsecro. Hor. 1. Epist. 16. 94.

Quod te per genium, dextramque, deosque penates,
Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori. Lambinus. Ter. Andr. 1. 5. 54.

Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, pro Quare. ut, Quod te oro. qui modus est Latini sermonis, quo utebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde, ne quid tale eveniret, obsecrabant: & perinde est quasi, Quare te oro. Ter. Hec. 3. 2. 3.

Male metuo, ne Philumenæ magis morbus aggravescat.
Quod te, Æsculapi, & te Salus, ne quid hujus sit, oro.

Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 19.

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,
Egone illam, quæ illum, quæ me?

Qui omnes (quod ad me attinet) vellem viverent. Cic. pro Rosc. Amer. 90.

Quod attinet ad, aliter. Ter. Adelph. 3. 1. 9.

Quando vitium oblatum est virgini, quod ad illum attinet potissimum. [Nisi Quod hic conjunctio est, & Gr, ἐν respondet.

Quod, aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, sive connexione, quoties Utinam adjunctum habet. Cic. 14. Fam. 4. Quum autem scribo ad vos, aut vestra lego, conficior lacrimis, sic ut ferre non possim: quod utinam minus vitæ cupidi fuissemus, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. Ter. Phorm. 1. 3. 5.

Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset.

Quasi, Atque utinam, vel Utinam vero. [Ut Quod si, Quod nisi, &c.

Quod, In quo. Ter. And. 4. 3. 23.

— sed si quid est,
Quod mea opera opus sit vobis, aut tu plus vides,
Manebo.

Quod, pro Qui, vel Quæ &c. auctore Donato. Ter. Eun. 2. 1. 5.

— ego quoque una pereo, quod mihi est charius. i. e. Qui mihi charior sum. Et apud Plaut. Asin. 4. 1. 12.

Alienum hominem intromittat neminem,
Quod illa aut amicum aut patronum D. neminem.
P. Aut quod illa amicæ suæ amatorem prædicet. Plin. lib. 18. cap. ult. de tempestatum præsagiis, Nube gravida candicante, quod vocant tempestatem albam, grando imminebit.

Quod absque molestia fiat, Quod commode facere possis, Pace quod fiat tua, &c. modi sunt loquendi, honoris præfatiunculam quandam & humanitatis signum denotantes. Cic. 13. Fam. 24. Atque eum, quod absque molestia fiat, si qua in re opus ei fuerit, juveris. Idem 4. Fam. 5. Tu velim, quod commodo valetudinis tuæ fiat, quam longissime poteris, obviam nobis properes. Et 14. Att. 16. Et ipse, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Quod bonum &c. sit, modus bene precandi. Liv. 1. 28. Tum interrex, concione advocata, Quod bonum, faustum, felixque sit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. 2. Att. 4. Serapionis librum ad me misisti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) millesimam partem vix intelligo. Vulgus dicit, *Quod ego nolim alii dicere vel dici.*

Non novisti me? P. quod quidem veniat in mentem. Plaut. Epid. 5. 1. 32. h. e. Quod meminerim. Plin. 12. 14. Nec tamen ab ullo (quod equidem sciam) Latino arborum earum tradita est facies.

Quod satis est, pro Quantum satis est. Hor. 2. Serm. 7. 3.
—amicum
Mancipium domino, & frugi, quod sit satis. i. e. Tantum frugi, quantum sufficiat. [Tollendum videtur comma. Ordo est, Mancipium amicum domino, & quod satis frugi sit.
Sum quod ille, i. e. Talis sum, qualis ille: sum illi similis. Hor. 2. Serm. 7. 40.
Tu cum sis quod ego, & fortassis nequior, ultro
Insectere? Sensus est, Quum sis id quod ego sum, id est, similiter vitiosus, ut ego: tu me ultro insecteris?
Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo 111. Ornamentorum quod superfuit in fanis & communibus locis, tota e Græcia, &c. sane frugaliter, domum suam deportavit. Budæus.
Quod nunquam fere. Cic pro Milon. 18. Nullis Græcis comitibus, ut solebat: sine uxore, quod nunquam fere. Subaudi Facere solitus est, vel Fiebat.
Si quid erit, quod ad quos. Cic. 11. Att. 12. Si quid erit, quod ad quos scribendum meo nomine putes, velim, ut soles, facias.
Quod quum ita est, ex edicto bona possessa non sunt. Cic. pro Quint. 65.
Quod superest, modus est loquendi, quod etiam dicitur, Quod reliquum est, quod restat, h. e. Ceterum. Virg. 11. Æn. 15.
Quod superest, hæc sunt spolia. & de rege superbo
Primitiæ. Servius, i. e. De reliquo: & est absoluta locutio. Cic. 9. Att. 22. Quod superest, scribe quæso quam accuratissime.
Quod contra, pro E contrario vero. Cic. de Amicit. 91. Peccasse enim se non anguntur, objurgari moleste ferunt: quod contra oportebat, delicto dolere, objurgatione gaudere. Budæus. Subaudi fieri.
Quod genus, pro Quemadmodum, quale est, vel cujus generis est; loquendi genus similitudinem denotans. Lucret. lib. 3. 222.
Quod genus est, Bacchi cum flos evanuit, &c. Ostendit enim a simili animum minutis admodum primordiis constare, quia quemadmodum cum odor vini aut unguenti evanuit, vinum aut unguentum nihilominus est ad speciem atque ad aspectum: ita postquam animus excessit e corpore, ipsa extrema corporis cæsura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.
Quod idem, pro Id quod. Cic. de Arusp. 6. Quod idem in judicio capitis durum atque iniquum est. Idem 3. Philip. 25. Quod idem fecit L. Philippus, vir avo, patre, majoribusque suis dignissimus. Budæus.
Quod idem, pro Quod ipsum, quod etiam, id quod. Cic. pro Domo, 71. Quotiescunque de me consultus est, toties eam nullam esse judicavit. Quod idem tu, Lentule, vidisti in ea lege, quam de me tulisti. Et 2. de Nat. Deor. 53. Quod idem faciunt stellæ superiores. Budæus.
Quod ipsum. Cic. in Orat. 20. Nam & grandiloqui fuerunt, cum ampla & sententiarum gravitate, & majestate verborum, vehementes, varii, copiosi, graves: ad permovendos, & convertendos animos instructi & parati. Quod ipsum alii aspera, tristi, horrida oratione: &c. alii leni, & instructa &c. sunt consecuti.
Quod ipsum aliquando interjectis quibusdam inter Quod & Ipsum. Livius libro 44. Quod nisi dii mentem regi ademissent, ipsum ingentis difficultatis erat. p. 559. H. St. Exstant cap. 6. ad fin.
Quod unum. Cic. 14. Att. 20. Nunc autem videmur habituri ducem: quod unum municipia, bonique desiderant.
Quod, pro καθὸ, vel καθότι, sive quatenus, aliquando quantum. Ter. Phorm. 1. 2. 81. —omnia hæc
Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Ego, quod consuetudo obtinuerit, scribendum quicque judico, quomodo sonat. Pro Quoad, vel Quatenus. Alii legunt Nisi quod.
Quod quidem continens memoria sit. Vide in NULLUS, ubi affertur exemplum & Nullus dum ex Livio. H. St.
Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3. Ecl. 35.
Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. Cic. 14. Fam. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est. Idem pro Rosc. Amer. 1. Credo ego vos mirari, quid sit quod quum is, &c. ego potissimum surrexerim.
Quod, pro Ut, inquit Donatus. Ter. Phorm. 5. 9. 63.
Vin' primum hodie facere quod ego gaudeam, Nausistrata,
Et quod tuo viro oculi doleant? Cic. 10. Philip. 13. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod unus aliquis tuam sententiam secutus sit? Vetus tamen codex legit Ut unus.
QUOD, Conjunctio, [ὅτι] Quia significat, & Indicativo aliquando, frequentius tamen Subjunctivo jungitur. Indicativo. Cic. 1. Att. 4. Quod ad me scribis de Hermathena, per mihi gratum est, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quod & Hermes commune omnium, & Minerva singulare est ejus gymnasii. Idem, Utinam illum diem videam, quum tibi agam gratias, quod me vivere coegisti. Subjunctivo. Cic. Attic. Et arcessam, sed prohibebo, quod intelligam multo magis interesse tua, te agere quod agendum esset hoc tempore, quam mea, te adesse comitiis.
Respondisse quod, Vide RESPONDERE. Et ζήτ. illud Quod, an sit pro Quoniam. H. St.
Quod, Sed, verum, at: quo modo fere cum Si vel Nisi jungitur. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Quod ni fuissem incogitans. Virg. 1. Georg. 155.
Quod nisi & assiduis terram insectabere rastris. Cic. pro Muren. 4. Quod si e portu solventibus, ii qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent. h. e. Si vero.
Quod quum, pro Sed quum. Cic. 3. de Fin. 8. Quod quum accidisset ut alterum nec opinato videremus, surrexit statim. Budæus.
Quod quia, pro Sed quia, verum quando. Cic. 1. de Fin. 37. Quod quia nullo modo sine amicitia firmam & perpetuam jucunditatem vitæ tenere possumus. Budæus.
Quod quoniam. Cic. In præfat. 2. de Invent. 4. Quod quoniam nobis quoque voluntatis accidit, ut artem dicendi præscriberemus. Ubi principium est sententiæ, pro Quando vero nobis, vel, Quam vero nobis. Bud.
Quod pro ὅτι, ut, Scio quod scribis, vel scribas. Plin. 3. Epist. 5. Quod lectitas, mihi pergratum est.
Quod, ut ὅτι Gr. Justinus lib. 36. circa principium. Igitur Antiochus memor, quod etiam pater propter superbiam invisus, & frater propter segnitiem contemptus fuisset. Et libro 8. Immemores prorsus, quod in dubiis rebus suis illo deo etiam consiliorum auctore usi fuerant. Varro lib. 7. p. 99. poster. meæ edit. Sed eadem, quæ dicta ad judicandum satis sunt, quod analogias in collatione verborum sequi non debemus. Et p. 91. Sequitur quod in pluribus est dissimilitudo. Ht. St. Prior Justini locus est cap. 1. alter cap. 2. lib. cit. Varronis prior. 7. §. 39. posterior. 7. 19. de L. L.
Quod, aliquando præcedentis verbi significationem determinat. Plin. ad Servianum 6. Epist. 26. Gaudeo & gratulor, quod Fusco Salinatori filiam tuam destinasti. Ulpian. in l. j. §. denuntiare. D. de agnoscendis vel alendis liberis. Sufficit mulieri, notum facere, quod sit prægnans. Mariti est jam aut mittere custodes, aut eidem renuntiare, quod non sit ex eo prægnans. Paulo post, Illud notandum est, quod denuntiatio a marito non incipit, sed a muliere. Ibidem §. ult. Quæ causa si fuerit acta apud judicem, & pronuntiaverit quod ex eo prægnans fuerit: in ea causa est, ut agnosci debeat quasi suus.
Quod, pro Quantum ad illud. Ter. Eun. 4. 7. 15.
Sane quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est. Idem Adelph. 5. 9. 29.
Ut id ostenderem, quod te isti facilem & festivum putant,
Id non fieri ex vera vita. Cic. 3. Fam. 5. Quod itinerum meorum ratio te nonnullam in dubitationem videtur adducere, visurusne me sis in provincia: ea res sic habet: Brundusii quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c. Ibidem sub finem, Quod te a Scævola petiisse dicis, ut dum tu abesses, ante adventum meum provinciæ præesset: eum ego Ephesi vidi, fuitque mecum familiariter triduum illud, &c.
QUIS, quæ vel qua, quod vel quid; cujus, cui. [τίς, ποῖος] interrogative, aut infinite ponitur, nunquam relative. Ter. Andr. 5. 3. 1. Quis me vult? perii, pater est. Virg. 10. Ecl. 3.
Et quis erit modus, inquit? amor non talia curat.
Quis clarior in Græcia Themistocle? quis potentior? qui quum, &c. Cic. de Amicit. 42.
Quis, feminino genere, pro Quæ. Plaut. Aulul. 2. 1. 48.
Dic mihi, quæso, quis ea est, quam vis ducere uxorem?
Quo facto. i. e. Qua re facta. Ulpian. in l. Pro hærede. § Papinianus. D. de acquir. vel omit. hære. Qui hæreditatem repudiavit: quo facto statu liber filio nominatim pecuniam dare jussus, &c.
Infinite, apud Plin. Jun. Tum mihi nescio quis in aurem insusurravit.
Quis omnium. Sallust. in Jugurth. cap. 4. At contra, quis est omnium his moribus, qui non divitiis & sumptibus, &c.
Quis, de duobus etiam dictum. Liv. 39. 53. de Perseo & Demetrio Philippi filiis loquens, Et Philippus (inquit) ipse vix sui arbitrii fore, quem hæredem regni relinqueret, credens, sibi quoque graviorem esse, quam vellet, minorem filium censebat.
Immo hic excusari potest, quasi hoc dicatur generaliter, non jam ad illos duos filios spectando, sed latius. q. d. Non est in meo arbitrio, quem hæredem velim relinquere, sed primum ex duobus filii cogor alterum, deinde non eum quem volo. de Quis, pro Uter, aptius exemplum in meo indice registrali. 4. 4. H. St.
Quis, & Uter. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ex duobus uter dignior, ex pluribus quis dignissimus.
Quis, pro Qualis. Ter. And. 4. 2. 19. Quis videor? c. miser æque atque ego. Cic. 2. Fam. 7. Cui scribam video h. e. Video qualis sit is ad quem scribo. In hoc loco dativus Cui non a Qui, sed a Quis declinatur.
Quis ego sum, aut quæ in me est facultas? Cic. de Amicit. 17.
Queis, pro Quibus, in Dativo vel Ablativo. Hor. 1. Serm. 1. 75.
Queis humana sibi doluit natura negatis. Plin. 22. 1. Mille præterea sunt usus earum, sine queis vita degi non possit. De arboribus. V. in QUI.
Queiscum, pro Cum quibus. Plaut. Capt. 5. 4. 6.
Aut anates, aut coturnices dantur, queiscum lusitent.
E queis, pro Ex quibus. Columel. lib. 1. cap. 1. Athenæ vero scriptorum frequentiam pepererunt, e queis probatissimi auctores Chereas, Aristandros, &c.
In queis, pro In quibus. Gell. lib. 3. cap. 11. Alii Homerum quam Hesiodum natu majorem fuisse scripserunt, in queis Philochorus & Xenophanes: alii minorem, in queis L. Accius poeta.
Quem ad finem sese effrenata jactabit audacia? Cic. 1. in Catil. 1. i. e. Quousque.
Quis quisquam. Plaut. Aul. 5. 3.
Quis me Athenis nunc magis quisquam est homo, cui dii sint propitii?
QUID, [τί] Nomen substantivum, interrogat, aut infinite capitur, nunquam refert. Cic. 5. Ver. 79. Quid facerent miseri? aut quid recusarent? [Contractum ex Quod id, puto, ut Quis ex Qui is, licet corripiatur.
Quid ætatis. Plaut. Merc. 2. 2. 19. Quid tibi ego ætatis videor? i. e. Cujus ætatis, sive quot annos natus tibi videor?
Quid animi. Plaut. Merc. 2. 3. 115.
—qui scio,
Quid sit ei animi, venirene eam velit, an non velit?
Quid causæ. Ter. And 3. 4. 21.
Quid causæ est, quin hinc in pistrinum recta proficiscar via? Cic. 5. Tusc. 32. Quid est causæ, quin si Zenonis rationi consentaneum sit, &c.
Quid sui consilii sit, ostendit. Cæs. 1. Bell. Gall. 21.
Quid hominis, Cujusmodi, aut cujus formæ ac naturæ homo. Ter. Heaut. 4. 8. 7. Quæso, quid tu hominis es? Idem Eun. 3. 4. 8. Quid hoc hominis? qui hic ornatus est? Al. Quid hoc ornati est? Cic. 4. Verr. 143 Exponam vobis breviter quid hominis sit.
Quid gentium. Plin. lib. 17. cap. 24. Infestantur & arbores morbis: quid enim gentium caret his malis? h. e. Quæ natio, quæ gens, qui populi? Vetus autem codex habet, Quid enim genitum caret, &c. [Rectius.
Quid istuc gaudii est? Ter. And. 5. 5. 7. h. e. Quid sibi vult gaudium istud?
Quid juris sit, quæritur. Marcianus in l. Filius familias. §. apud D. de Legat. 1. Et Cajus in l. Mortis causa capitur. §. ult. D. de mort. caus. donatione.
Quid mulieris. Ter. Hec. 4. 4. 21.
— sed quid mulieris
Uxorem habes? aut quibus moratam moribus?
Quid hujus sit rei, sciam. Plaut. Aul. 4. 5. 72. i. e. Quid de hac re futurum sit.

Quid hoc rei est? pro Quæ res, vel Quidnam est? Liv. 1. 48.
Quis tu homo es? quid tibi vis? quid cum illa rei tibi est? Ter. Eun. 4. 7. 34.
Quid rerum geram, pro Quod negotium, vel quam rem. Plaut. Aulul. 1. 1. 15.
Quid sententiæ. Ter. Phorm. 2. 4. 4.
Quid de hac re dicat, quidve sit sententiæ. h. e. Quid de hac re sentiat.
Quid signi. Plaut. Amph. 1. 1. 266.
Quid verbi. Ter. Phorm. 2. 2. 29.
— cœna dubia apponitur?
s. Quid istuc verbi est? h. e. Quid sibi volunt hæc verba?
Quid viri. Plaut. Pœn. 3. 5. 15. Apage, nescio quid viri sis.
Quid, pro Aliquid. Ter. Hec. 5. 4. 25.
Dic mihi, harum rerum nunquid dixti jam patri? Idem Andr. 1. 1. 14.
Si tibi quid feci, aut facio, quod placeat, Simo.
Quid cum Genet. pl. pro Quantum, Quid rerum portant. Ter. Heaut. 2. 3. 6.
Quid captivorum ducunt secum? Plaut. Epid. 1. 1. 27. pro Quantum.
Quid militum, aut nautarum per triennium dederunt? Cic. 6. Verr. 150. h. e. Quos, vel quot milites.
Ad quid. V. AD.
Quid! admirative dictum a respondente quid factum sit. Ter. And. 1. 1. 61.
— eho quid Pamphilus? quid? symbolum
Dedit, cœnavit, &c.
Quid, Ob quid, propter quid. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid siet. [conf. in QUIANAM quæ notavi.
Quid, pro Quamobrem. Virg. 1. Æn. 749.
Quid tantum Oceano properent se tinguere soles.
Quid sit, quod, &c. Cic. 2. Verr. 38. Quid sit, quod P. Septimio Senatore damnato, Q. Hortensio Prætore, de pecuniis repetundis lis &c.
Quid ego nesciam factum? Ter. Heaut. 3. 2. 18.
Scin esse factum ut dico? c. quid ego nesciam? i. e. Cur ego nesciam? vel, quid, id est quam rem, quasi dicat, de qua re mihi loqueris, quam me scire oportuerit? Al. Ni sciam.
Quid est, quod. Ter. Eun. 3. 5. 11.
Quid est, quod lætus sis? quid tibi vis? satis ne sanus? quid me adspectas? Cic. 4. Verr. 49. Quid est quod tu alios accuses? i. e. Quid est in causa, quid est quamobrem, vel ptopter quod.
Quid est cur. Cic. 1. de Finib. 33. Hanc ego quum teneam sententiam, quid est cur verear, ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?
Quid est quamobrem quisquam nostrûm Censorias subscriptiones omnes fixas & in perpetuum ratas putet esse oportere? Cic. pro Cluent. 132.
Quid, quid? Emphasis. Ter. Eun. 3. 2. 51. Quid? quid aliud volui dicere? Donatus, pro, Quid aliud? Ibid. 5. 3. 1.
Quid? quid venire in mentem nunc possit mihi,
Quidnam? qui referam &c.
Quid, quid præterea, quid aliud. Cic. pro Cæcin. 24. Quid? testes, quid ajunt? P. Vetilius propinquus Æbutii, se Æbutio cum armatis servis venisse advocatum. Quid præterea? fuisse complures armatos. Quid aliud? minatum esse Æbutium Cæcinæ.
Quid? senem quoad exspectatis vestrum? Ter. Phorm 1. 2. 97. Donatus, Animadverte Quid secundum morem quotidianum tum dici, quum fit transitus a mentione alterius rei ad alteram. Idem Phorm. 5. 3. 28.
— age fiat: quid, illa filia amici nostri,
Quid futurum est? In hoc genere loquendi accipitur Quid, quasi pro Autem: ut sit sensus, Senem autem vestrum quoad exspectatis? Et, Illa autem amici nostri filia, quid futurum est? Cic. in Partit. 4. Quid orationis, quot sunt partes? h. e. Orationis autem quot sunt partes?
Quid, contemnendi adverbium, sive interjectio, vel potius ironice ac jocose dictum. Cic. 7. Fam. 1. Nosti enim reliquos ludos, quid? ne id quidem leporis habuerunt quod solent mediocres ludi.
Quid? tu me hoc mandasse existimas, ut, &c. Cic. 2. Fam. 7.
Quid est, si hoc non contumelia est? Ter. And. 1. 5. 2. Cic. 2. Verr. 29. Quid est, quæso, Metelle, judicium corrumpere, si hoc non est?
Quid pater, vivitne? h. e. Quid de patre? Plaut. Capt. 2. 2. 32. Et Ibid. 31. Quid divitiæ, suntne optumæ?
Quid, qui pecuniæ cupiditate, qui voluptatum libidine feruntur, quorumque ita perturbantur animi, ut non multum absint ab insania, quod insipientibus contingit, omnibus his nullane est adhibenda curatio? Cic. 3. Tusc. 4.
Quid ergo, & Quid igitur est? Cic. pro Rosc. Amer. 39. De hisce omnibus rebus me dicere oportere intelligo. Quid igitur est? non eodem modo de omnibus. Ibid. 55. Videnț omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt hujusce pecunia te adductum esse. Quid ergo est? &c.
Quid mecum est tibi, aut huic, aut Cum hac re? Plaut. Curcul. 5. 3. 10. Cic. pro Cluent. 172. Quic huic cum Avito? nihil. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum ista sanctimonia & summa diligentia?
Quid Antonio cum, &c. Cic. 10. Philipp. 11. Cum Illyrico vero, & cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? i. e. Quid ad eum pertinebant? Budæus.
Quid quidem tibi? pro Quid ad te? Cic. 4. Att. 7. Alii aliter leg.
Quid, quod; modus dicendi quum quis interrogatur, verbi gratia, Quid, quod me etiam occidere vult? Cic. 4. Acad. 95. Quid, quod eadem illa ars, quasi Penelope telam texens, tollit ad extremum superiora: utrum ea vestra, aut nostra culpa est? Ibid. 26. Quid, quod si ista vera sunt, ratio omnis tollitur?
Quid, quod; sæpius repetitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 109. Quid, quod ejusdem hominis in meum aliæ, aliæ in tuum? Quid, quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerant, &c.
Quid, quum ipse Antiochus dissentit quibusdam in rebus, ab his quos amat Stoicis, nonne indicat non posse illa probanda esse sapienti? Cic. 4. Acad. 133.
Quid illi fiet? Quid illi faciam? Quid illi factum est? Vetusta locutio, pro eo quod quidam admirantes, vel accepta aliqua calamitate, aut jactura, dicunt, Quid de illo fiet? quid de illo faciam? quid de illo factum est? Plaut. Merc. 2. 7. 78. Sed quid illi nunc fiet? Al. Illâ. Idem Most. 3. 2. 90.

— quid mihi fiet tertio,
Qui solus facio facinora immortalia?
Quid illo fiet? Cic. 6. Att. 1. Quid illo fiet, quem reliquero? Idem 14. Fam. 4. Sed quid Tulliola mea fiet? Idem de Lege Agrar. 71. Quæro, si, qui velint vendere, non fuerint, quid pecunia fiet?
Quid te futurum? pro Quid de te. Cic. 4. Verr. 155. Utrum tibi Siculos publice, privatimque amicos, an inimicos existimari vis? si inimicos, quid te futurum est?
Quid facerem? pro Quid facere possem? Virg. 1. Ecl. 41.
Quid faceret? Cic. 3. Off. 60. Stomachari Canius: sed quid faceret? nondum, &c.
Quid faceret aliud? Cic. 3. de Orat. 84. Valerius quotidie cantabat: erat enim scenicus, quid faceret aliud?
Quid sciam? Ter. And. 4. 4. 52.
Eho inepta, nescis quid sit actum? M. quid sciam? Nisi legendum est, Qui sciam, i. e. Quomodo, aut unde sciam. aut videtur esse Quid sciam, ut illud supra, Quid ego nesciam factum?
Quid si, vnnusta locutio, pro eo quod quis dicat, Quid futurum est, si; vel, rectumne fuerit, si; vel, quid dicas, aut censes, si. Plaut. Asin. 3. 3. 130. Quid si optaro? LE. eveniet. Ter. Phorm. 1. 4. 32.
Quid si assimulo, satin, est? G. garris. A. voltum comtemplamini, hem:
Satin' sic est? G. non. A. quid si sic? G. propemodum. A. quid si sic? G. sat est. Idem Eun. 5. 2. 36. Quid si hoc quispiam voluit deus?
Quid tibi videtur: adeon' ad eum? Ter. And. 2. 1. 17. Plaut. Mostel. 3. 3. 1.
Quid tibi visum est hoc mercimonii? T. totus gaudeo.
Quid eo? pro Ad quid? Ter. Hec. 5. 3. 11.
Parmeno, opportune te offers, propere curre ad Pamphilum.
P. Quid eo? D. dic me orare ut veniat. [Eò, Adv. subaudi Curram.
Quid tibi huc? Plaut. Bacch. 1. 1. 6. Ter. Heaut. 3. 2. 7. Syre. s. hem. c. quid tu istic? &c.
Quid tua refert? Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua (malum) id refert?
Quid nostra? pro, Quid nobis confert? quid nos juvat? Cic. ad Brut. 17.
Quid interest, utrum Prætor imperet, vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere? an hujusmodi judicium det, &c. Cic. 4. Verr. 43.
Quid postea? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum? Ter. Heaut. 3. 3. 41.
— fuit quædam anus Corinthia
Hic, huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum.
c. Quid tum? s. ea mortua est. Cic. 5. Tusc. 107. At multantur bonis exsules. Quid tum?
Quid tum si fuscus Amyntas? Virg. 10. Ecl. 38.
Quid tum postea? Ter. Adelph. 4. 5. 15.
Neque enim diu huc commigrarunt. Æ. quid tum postea? Idem Hec 4. 1. 37. Quid tum postea, si modeste ac raro hoc facit? Ubi Donatus, Idiotismus, quo contemninus crimina leviora.
Quid deinde? Ter. Eun. 4. 8. 24. Dicam. quid deinde? h. e. Quid postea? subaudi Dicam.
Quid, pro In quo. Cic. de Amicit. 30. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle. Quintil. Quid tibi tantum malum feci? quid offendi?
Quid istuc? adverbium est ægre concedentis, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 3. 96.
Quid istuc? si certum est facere, facias: verum ne post conferas
Culpam in me. Al. Quid istic?
Quid nunc agimus? consilium quærentis est, inquit Donatus. Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid quæris? ornate dictum, pro Quid vis præterea? Quid plura? Quid vis dicam? Sic loquuntur scriptores, quum paucis rem expedire volunt. Cic. 1. Att. 11. Quid quæris: nunc ut ad privata redeam? Eidem, lib. 10. 13. Quid quæris? atque jubebat. Est enim suspicio illa domestici mali & sermonis Lurtiani. Hor. 1. Epist. 10. 8.
Quid vultis amplius? Cic. pro Rosc. Amer. 32. Patrem meum, quum proscriptus non esset, jugulastis: occisum in proscriptorum numerum retulistis, me domo mea per vim expulistis, patrimonium meum possidetis. Quid vultis amplius?
Quid vis tibi? aut quid quæris? Ter. Heaut. 1. 1. 9.
Quid verbis opus est? reticentiæ forma, pro eo quod quis dicat, Quid cupis præterea? quid multa? Ter. Phorm. 1. 2. 25.
Cœpi advorsari primo: quid verbis opus est?
Seni fidelis dum sum, scapulas perdidi.
Τί δεῖ λόγων. H. St.
Quid multa? Utuntur auctores hoc interrogandi genere, quum properant ad eventum rei, & quum multis sigillatim enumeratis & commemoratis, significant longum esse cetera persequi. Cic. 1. Att. 10. Si unquam mihi ἐπιχειρήματα suppeditaverunt, illo tempore. Quid multa? clamores tanti fuerunt, ut ego brevior sim, quod eos usque isthinc exauditos putem. Hor. 1. Serm. 6. 82. Lambinus.
Quid multa? Cic. 3. Off. 59. Gravate ille primo: quid multa? impetrat. Idem 1. Att. 8. Quid multa? vereor, &c.
Quid multa verba? Ter Eun. 3. 5. 20.
In hac commotus sum. A. ain tu? c. primam dices, scio, si videris: Quid multa verba? amare cœpi.
Videri possit Verba vacare. H. St. Immo & in Quid multa subauditur. q. d. Quid multa verba facio? h. e. quod paulo supra Quid opus est verbis?
Quid multis moror? Ter. And. 1. 1. 87.
Quid dicam? Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Quid multitudinem, suavitatemque piscium dicam? Festinantis sunt verba, & exaggerantis. Budæus.
Quid dicam, vel Quid loquar; pro Mitto, & Non dico, Prætereo. venusta loquendi forma, quum aliquid nos tacere simulamus, quod tamen exprimimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Quid dicam quantus amor sit bestiarum in educandis custodiendisque iis quæ procreaverunt? Idem 2. de Nat. Deor. 128. Quid loquar quanta ratio in bestiis appareat?
Quid censes eos esse facturos, qui omnino virtutem a bonorum fine segregaverunt, Epicurum, Hieronymum, &c. Cic. 4. de Finib. 49.
Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum sciunt? Ter. Heaut. 4. 1. 29. Cic. pro Cæcin. 30. Quid huic tu homini facias?
Quid

Quid facias? ut homo est, ita morem geras. Ter. Adelph. 3. 3. 76.
Quid, aliquando in oratione vacat. Cic. 4. Fam. 1. Trebatio mandavi, ut si quid tu eum velles ad me mittere, ne recusaret. Idem 13. Fam. 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. Budæus.
Quid, pro Quid fecit. Cic. Patruus, inquit, meus cum Saturnino fuit. Quid pater? quicum? quid vicini, propinqui, &c.
Quid est factum? Varr. Quid funus? Quod funus? quid est factum? i. e. Quid est quod accidit?
Quid enim? hac interrogatione Latini uti solent, quum significare volunt se recte sentire, vel verum dicere, neque eum, quicum loquuntur, contra dicere quicquam posse, ut intelligere licet ex illo loco L. Luceji ad Cic. 5. Fam. 14. Quid enim, tu solus aperta non videbis, qui propter acumen occultissima perspicis? Sic Hor. 1. Serm. 1. 7.
Militia est potior: quid enim? concurritur, &c. i. e. Quid est, quod contra dici possit, quamobrem ita non sit? Ex Lambino.
Quid enim? Cic. 2. de Finib. 93. Quid enim? summus dolor plures dies manere non potest? Vide ne etiam menses. Ut γὰρ apud Græcos interrogationi congruit. Budæus.
Quid enim aliud quam admonendi essetis, ut morem traditum a majoribus servaretis? Livius.
Quid enim censes? si L. Mummius videret, &c. Utrum putaret, &c. Cic. in Parad. 5.
Quid enim, ad amicosne confugiam? Cic. 5. Fam. 15.
Quid ita? una pars orationis, inquit Donatus, pro Quamobrem. Ter. And. 2. 1. 22.
Si id facis, hodie postremum me vides. P. quid ita? C. hei mihi, Vereor dicere.
Quid ita? quia, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 34. Estne hoc illi dicto atque facto Fimbriæ non simillimum? Accusatis Sext. Roscium. Quid ita? quia de manibus vestris effugit, quia se occidi passus non est. Ter. Eun. 4. 4. 57.
Thais jam aderit. PY. quid ita? D. quia quum inde abeo, &c.
Quid ita non? Ter. Phorm. 4. 1. 2.
Quid ita tantum? Ter. Eun. 5. 4. 36.
— qua audacia
Tantum facinus audet? PY. quid ita tantum?
PA. Annon hoc maximum est?
Quid nisi, usurpavisse antiquos testis est Afranius in Epistola, Me auctore, mater, abstinebis: quid nisi? Festus. pro Quid ni. q. V.
Quid aliud nisi. Cic. 1. Tusc. 75. Num quid aliud agimus, quum, &c. quum a negotio omni sevocamus animum? quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus?
QUISNAM, quænam, quidnam. [τίς ἄρα, ἢ δήποτε] interrogativum est. Ter. Andr. 5. 6. 1. Quisnam homo est? P. ego sum. D. ô Pamphile. Cic. 6. Verr. 80. Quisnam igitur, per deos immortales, tuebitur P. Scipionis memoriam mortui: quis monumenta atque indicia virtutis, si tu ea relinquis ac deseris?
Quisnam igitur liber? Hor. 2. Serm. 7. 158.
Infinitum aliquando. Plin. lib. 11. cap. 37. Delphini quonam modo audiant, mirum. Gell. lib. 9. cap. 2. Tum Herodes interrogat quisnam esset.
QUIDNAM, interrog. [τί μήν] Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille commotus venit? Cic. 3. Tusc. 56. Quidnam dici potest quamobrem, &c.
Quidnam, sine interrogatione, pro Quid. Ter. Eun. 5. 4. 1.
Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 14. Attic. 20.
QUIDNI, [πῶς οὔ, πῶς γὰρ οὔ, τί μήν] Confirmandi adverbium, Cur non? Ter. Eun. 2. 3. 36.
Patris cognatum atque æqualem Archidemidem
Nostin'? P. quidni? Subaudi, Nossem. Cic. 2. Off. 75. Laudat Africanum Panætius, quod fuerit abstinens: quidni laudet? sed in illo alia majora.
Quid ego ni negem, qui egomet sciam? pro Quidni ego negem. Plaut. Amph. 1. 1. 278. conf. Quid nisi, in QUID. ad fin.
QUISPUTAS, Idem significat quod Quisnam. [Potius disjungenda hæc. In N. Test. H. St. Forsan in sua Novi Testamenti editione id se fecisse innuit.
QUA, cujus, cui. [τίς] Nominativo non utimur nisi in compositione, ut Aliqua, Siqua. [Multa hic a Stephano male divulsa, quæ loco suo reddere nondum licuit.
Quam ad rem. Plaut. Epid. 2. 2. 90. Quam ad rem istuc refert? Idem Milit. 3. 1. 176.
Quam rem agis? Ter. Heaut. 5. 1. 69.
Qua causa. Plaut. Men. 3. 2. 25.
Qua de causa. Cic. 1. Acad. 32. Qua de causa definitiones rerum probabant.
Qua gratia? i. e. Quamobrem. Ter. Eun. 1. 2. 79.
Ego excludor, ille recipitur: qua gratia,
Nisi illum plus amas quam me?
Qua ratione. Ter. Phorm. 2. 1. 68.
Qua ratione inopem potius ducebat domum?
G. Non ratio, verum argentum deerat.
Qua de re, pro Quam ob rem. Cic. 4. Verr. 28. Qua de re, Judices, vobis magnopere providendum est. Ter. And. 1. 2. 13. Quid ais? D. qua de re? S. rogas? [Hinc per ellipsin Præpositionis factum QUARE.
Qua de re, aliter, pro De qua re. Varro 2. de R. R. cap. 2. Emptor stipulatur illas oves, qua de re agitur, sanas recte esse. Cic. 1. de Invent. 82. Firmatur similitudine ejus rei qua de re agitur, ad eam rem qua de re judicatum est. Verum hic locus hodie sic legitur, Judicatum firmatur similitudine ejus rei, de qua agitur, ad eam rem, qua de judicatum est. Sic enim Cic. non infrequenter loquitur, ut hoc ipso primo libro, 27. Aut delectationis non alienæ ab eo negotio, quo de agitur. Et lib. 2. 7. Negare oportebit de vita ejus & moribus quæri, sed de eo crimine, quo de arguatur. Superior tamen lectio etiam Tulliana est. Sic enim ait lib. 1. de Invent. 29. Si locus opportunus ad eandem rem, qua de re narrabitur, fuisse ostendetur. Ibid. Ostendi oportet ejus esse rei signum proprium, qua de re agitur: ut &c. [Pleonasmo ejusmodi delectatur Cæsar.
Qua pro re argentum promisit hic tibi? Plaut. Rud. 5. 3. 22.
Qua impudentia est? Ut est impudens, vel, Qua est ejus impudentia? Cic. pro Rosc. Com. 45. Quod si facit, qua impudentia est? eumne testem improbabit, quem judicem probarit? [Qua pro Quanta, ut Quam pro Quantum, & Quamvis pro Quantumvis. Nec hic interrogat.
Qua, pro Qua ratione. Virg. 1. Æn. 678.
Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem. [Subauditur Via. V. QUA, Adv.

Prædico delectus, qua possit, habiturum. Cic. 6. Philipp. 5.
QUA, Adv. loci, Per quem locum. Auctor Priap. Carm. 29.
Ad fontem, quæso, dic mihi quâ sit iter? [Subauditur Parte, ut & in seqq. Etsi sit pro Quam in partem. Aliis placet Via subintelligi. Vid. Cort. ad Sall. Catil. 57. 3. Sed non ubique convenit æque.
Licet illi vagari quâ velit. Cic. 1. de Orat. 70.
Perge modo, & quâ te ducit via dirige gressum. Virg. 1. Æn. 404.
Omnes introitus, quâ adiri poterat in eum fundum. Cic. pro Cæcin. 21. Ipse in templum, nescio quâ, per cuniculum ascendit. Cic. 3. Philipp. 20.
Quâ digitum proferat non habet. Cic. pro Cæcin. 71.
Quâ proximum. Tacit. 15. Ann. 12. Quâ proximum, & commeatibus non egenum, regionem Comagenam, &c. petivit.
Quâ visus erat. Sallust. in Jugurth. cap. 101. extr. Postremo omnia, quâ visus erat, constrata telis, armis, cadaveribus, & interea humus infecta sanguine. [i. e. Quam longe lateque.
Eâ, quâ, inter se relata. Liv. 6. 24. Et Volsci, quâ modo simulato metu, eâ in veram fugam effusi. Sic locus ille emendandus est, ut ait Rhenanus in Castigationibus in lib. 19. Taciti.
Qua, aut quo. Cic. 8. Att. 3. Sin discedit, quo, aut qua, aut quid nobis agendum sit, nescio.
Qua, pro Qua ex parte. Ulpian. l. 1. §. 13. Idem Scævola. D. De Silaniano senatusconsf. Attamen ubi decessit, qua exstinctum legatum & libertas est, senatusconsulto fore locum dicit. Et alibi sæpe: sicuti Qua, pro Qua ratione utuntur.
Quâ, aliquando significat Tum, sive partim. Plaut. Trin. 4. 3. 37.
Neque istis quicquam lege sanctum est, leges mori serviunt,
Mores autem rapere properant, quâ sacrum, quâ publicum. i. e. Partim, vel Juxta potius, aut Tum sacrum, tum profanum, inquit Budæus. Cic. 2. Att. 19. Nam gladiatorii, quâ dominus, quâ advocati, sibilis conscissi. i. e. Dominus juxta ac advocati.
Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, quâ basim villæ, quâ intercolumnia ambulationis. Cic. 3. Q. frat. 1.
Quâ itineris, Quâ de Bruto: modus est dicendi, pro quo inepte dicitur, *Ea parte, qua itineris, vel de Bruto mentio fit.* Cic. 9. Att. 14. At quam honesta, quam expedita tua consilia, quam evigilata tuis cogitationibus, quâ itineris, quâ navigationis, quâ congressus sermonisque cum Cæsare. Eidem, lib. 15. 18. Intelligo te distentissimum esse, quâ de Buthrotiis, quâ de Bruto. i. e. Partim ob Bruti ludos, partim ob Buthrotios cives, inquit Budæus.
Quâ, pro Quatenus. Paulus, Sed nec ille, qui filium alienum possidet, tantum habet, quanti eum patri vendere potest. Sed in præsentia, non quâ filius alicujus, sed quâ homo æstimatur. Budæus.
QUAPROPTER, [διὰ τί] Adv. interrogandi, responsionem quærens, cur quid ita factum sit. Terent. And. 1. 1. 136.
Factum magis id adeo, mihi ut incommodet,
Quam ut obsequatur gnato. SO. quapropter? SI. rogas? Idem Heaut. 1. 2. 14. Cave faxis, non est opus, pater. CH. quapropter? CL. quia, &c.
Sed quid est, quapropter nobis malum minitemini? Plaut. Bacchid. 5. 2. 25.
Quapropter, a τινὸς ἕνεκα] infinite positum. Plaut. Pseud. 1. 5. 83.
— animum advorte nunc jam,
Quapropter te expertem amoris gnati habuerim.
Quapropter, [διό] Quamobrem. Ter. Adelph. 3. 2. 44.
— cum amet aliam, non est utile hanc illi dari:
Quapropter quoquo pacto celato est opus.
Quapropter nihil est quod metuas, ne quid mecum fingam. Cic. 4. Verr. 180.
Quapropter quoniam. Lucret. lib. 1. 794.
Quapropter, quoniam, quæ paulo diximus ante
In commutatum veniunt, &c. conf. 128.
QUATĔNUS, Adv. [ὅσον, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον] significat Quantum, sive Ad quem finem. Cic. de Amicit. 36. Quamobrem id primum videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Idem 1. Tusc. 107. Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium, nec docuerit, quatenus esset quodque curandum. Et 2. de Orat. 355. Itaque soli, qui memoria vigent, sciunt, quid, & quatenus, & quomodo, dicturi sunt. Idem 1. Fam. 2. Postulatum est ut Bibuli sententia divideretur: quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est. Liv. ab Urbe cond. Italiæ, nisi quatenus vallum castrorum cingit, nihil relinqueretis Pœno.
Quatenus, pro Quoniam, vel quandoquidem. Plin. 3. Epist. 51. ad Caninium Rufum, Et quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testemur. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 26. Confirmavitque pro concione apud Prætorianos, quatenus sibi matrimonia male cederent, permansurum se in cælibatu. Quintil. lib. 6. cap. 3. Propria tamen vis nominis, & exprimenda natura est, quatenus appellatione ipsa non satis significari videtur.
Quatenus, inquit Festus, significat Qua fine, ut Hactenus, Hac fine. At Quatinus, Quoniam. Sed antiqui Quatenos dicebant: ut Scipio Africanus in ea oratione, quam scripsit postquam ex Africa rediit, Uti negotium natum erat quatenos castra nostra ita munita erant, ut posses partem exercitus abducere. Ex his Festi verbis, videtur Quatinus pro Quoniam per i, tertiam vocalem scribendum: & ita observari video a doctis. Valla, de Quandoquidem pro Quoniam loquens, Ejusdem significati est Quatinus, apud sæculum duntaxat Quintiliani. Nam Cicero dixit Quatenus, solummodo pro Inquantum, sicut Eatenus, pro Intantum. Sæculum autem Quintiliani, a Livio, Virgilio, Horatio exordior: quorum ultimus, 2. Serm. 4. 47. sic ait,
Quatinus ima petit volvens aliena vitellus. Quo modo hic scripserit Valla, non est certum, quum pro voluntate chalcographi scribatur locus iste, sicut & alii multi. [Quum sine controversia Quatenus ex Qua & Tenus particula sui generis compositum sit, ut Ea tenus, Hactenus, &c. liquet futilem esse, quam afferant, hujus vocis a sequente distantiam. Tametsi Protinus quoque, pro Protenus usu frequens sit. V. Causaub. ad Suet. Claud. cap. 26.
Quatenus id facit. Hor. 1. Serm. 1. 63.
— jubeas miserum esse libenter
Quatenus id facit. Quem locum explicat Turnebus his verbis, Qui insanabilis est, nec deduci de aviditate studioque nummorum accumulandorum potest, eum quum videas in maxima versari miseria, jubeas,

jubeas eam, quantamcunque avaritia affert, libenter jucundeque ferre. Esse enim puto, Quatenus id facit, ad quam usque miseriam studium lucri perducere solet. Hæc ille.

QUATINUS, Conjunctio, [ὅτι] significat Quoniam, vel Quia, ut ait Festus. Juven. 12. Sat. 102.

Quatinus hic non sunt, nec venales elephanti. V. QUATENUS pro Quoniam, paulo ante.

Quatinus, pro Ut. Macrob. lib. 2. Saturnal. cap. 5. Non semel præceperat ei pater, temperato tamen inter indulgentiam gravitatemque sermone, quatinus moderaretur profusos cultus, perspicuosque comitatus. [Immo Hic Quatenus est Quem ad finem, Quo ad, In quantum.

QUI, Adv. ex Ablat. Qui pro Quemadmodum, vel quomodo, venuste ponitur. Ter. And. 2. 1. 36.

Facite, fingite, invenite, efficite qui detur tibi. Donatus putat hoc in loco pro Quemadmodum accipi. Non minus tamen recte pro Ut, exposueris, ut sit sensus, Efficite ut hæc Philumena detur tibi nuptum, Charine.

Qui interrogative. Cic. 4. Acad. 24. Qui poterit esse sapientia? Idem pro Cæcin. 7. Qui igitur convenit, quæ causa fuerit, &c.

Qui, Quomodo, Qui vocare? Plaut. Amph. 1. 1. 22. Et apud Ter. Adelph. 5. 6. 3.

Qui, Quamobrem. Ter. And. 5. 4. 52.

Recte admones, Davo istuc dedam jam negotii. S. non potest.
P. Qui? S. quia habet aliud magis ex sese. Donatus.

Qui, Unde, vel quomodo. Ter. Hec. 4. 1. 37.

Si modeste ac raro hoc fecit, nonne ea dissimulare nos
Magis humanum est, quam dare operam, id scire, qui nos oderit?
Idem And. 3. 2. 21. Nam qui istæc tibi incidit suspectio? Idem Hec. 2. 3. 6. Hæc Donatus. Cic. 2. de Fin. 12. Deinde qui fit ut ego nesciam, sciant omnes, quicunque Epicurei esse volunt?

Qui, Utinam. Ter. Phorm. 1. 2. 71. — est parasitus quidam Phormio, Homo confidens: qui illum di omnes perduint. Ubi Donatus, Qui illum? Qui, utinam est: ut Lucilius lib. 2. Satirarum,

Qui te, Momentane, malum jam cetera perdat. Aut, Qui hoc consilium quod dicam, dedit. Item, Qui aut expletivum est, aut pronomen, quo incipiens Phormionem describere, cohorruit consideratione ejus, & in hanc vocem, quasi confusus erupit. Hoc autem certum genus est parenthescôs. Cic. 4. Att. 7. De Apollonio quod scribis, qui illi dii irati, homini Græco, &c. In quem sic ait Paulus Manutius, Qui pro Utinam dixit, more Comicorum. [Nisi pro Quin. quocum & confundi solet. q. V.

Qui, pro ut. Ter. in prol. And. 6.

Nam in prologis scribundis operam abutitur:
Non qui argumentum narret, sed qui malevoli
Veteris poetæ maledictis respondeat. Donatus.

Qui, Quare, cur. Ter. Adelph. 5. 3. 14.

Cur emis amicam Micio? num qui minus
Mihi idem jus æquum est esse, quam mecum est tibi? Ubi Donatus, Aut Num, aut Qui abundat. Et est ordo, Qui minus æquum est esse idem jus mihi, &c. Qui ergo, Quare, vel cur significat. Hactenus Donatus. Al. Num quid. Cic. 5. Tusc. 109. Qui enim beatior Epicurus quod in patria vivebat, quam Metrodorus quod Athenis? Hic non inepte posset capi pro Quomodo. Idem 16. Att. 14. Qui minus autem ego istic recte esse possim quam est Marcellus?

Qui, Quomodo, qua re, qua ratione. Ter. Adelph. 4. 5. 57.

Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Cic. 16. Att. 14. Qui fieri poterat? Donatus.

Qui ne, pro Ut non. Ter. in Andr. 2. 1. 34.

Facite, fingite, invenite, efficite, qui detur tibi:
Ego id agam mihi qui ne detur. Verba sunt Pamphili ad Charinum, Ego, inquit, id agam, ut mihi non detur nuptum Philumena.

Quidum, Quare igitur? Plaut. Amph. 4. 2. 12.

Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia.
A. Quidum? M. quia senecta ætate a me mendicas, malum. Ter. Eun. 2. 2. 42. At nunquid aliud? P. quidum? C. quia tristis es.

QUICUM, [μεθ' ὅ] pro Cum quo: Qui enim Ablativus est. Ter. Heaut. 1. 2. 4. Quicum loquitur filius? Idem Eun. 4. 6. 21.

Immo hoc cogitato, quicum res tibi est, peregrinus est. Cic. 4. Fam. 1. Nemo est omnium, quicum potius mihi, quam tecum, communicandum putem.

QUO, [ποῖ] Adv. interrogandi ad locum. Virg. 1. Æn 374.

Quove tenetis iter? Cic. 6. Fam. 2. Tu velim scribas ad me quid agas, & ubi futurus sis, ut, aut quo scribam: aut quo veniam, scire possim.

Quo abis? Ter. Hec. 3. 5. 45. — quo abis? mane,
Mane inquam: quo abis? Ubi Donatus, Bene Quo abis? Quia patrem deseris & uxorem. Sic Virg. 10. Æn. 649.

Quo fugis Ænea? Ibid. 369.
Quo fugitis socii? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua perverso modo alius petatur, alius linquatur.

Quone, pro Quo. Hor. 2. Serm. 3. 295.

Quone malo mentem concussa? timore Deorum. Ubi Turnebus, Observandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus Quis & Quantus, addere ex supervacuo etiam interrogatricem particulam NE. ut Quantane, id est quanta? &c. [Hic Quo, non Adv. sed Pronomen est.

Quo te agis? Donatus, Admonitio discedentis. Nam a quo discedere desideramus, admonemus eum, qua vadat, aut quo eat. Ter. Andr. 4. 2. 25.

Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.
P. Ego hanc visam. D. quid tu? quo hinc te agis?

Quo non? Ter. Adelph. 4. 6. 4.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum:
Quo non? i. e. Non est locus ullus, quem non adierim.

Quo, pro Unde. Ter. Adelph. 2. 1. 36. Illuc quæso redi, quo cœpisti, Æschine. Ubi Donatus, Figurate: rectum enim erat, Unde cœpisti. Nisi forte, Quo pronomen est modo accipiendum, ut sit A quo.

Quo gentium fugiam? Plaut. Rud. 3. 1. 44.

Qua autem, & quo, nihil scimus. Cic. 8. Att. 3. Subaudi Eundum sit, aut simile quid.

QUO, Conjunctio, varia significat.

Quo, Quare, inquit Donatus. Terent. And. 2. 5. 18.

Ego cum illam vidi, virginem forma bona
Memini videre: quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quam illum amplecti maluit.

Quo ut. Cic. 2. de Orat. 52. Quo etiam feci libentius, ut eum sermonem, quem illi quondam inter se de his rebus habuissent, mandarem litteris. [Refertur ad Compar. & significat Eoque.

Quo bonum est? pro Quam ad rem utile est? Frequens locutio apud Jureconsul. Gajus in l. aliquando. 13. in fine. ad Velleja. in Pand. Quo bonum est exspectare conditionem vel diem, cum, &c. Ulpian. l. 3. §. si quis ex liberis. de bon. poss. contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l. si post mortem. 10. §. liberi. eod. Quo bonum est eis favere? Scævola in l. si duo. 93. de solution. Quo bonum est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique plane respondet, *A quoy sert-il?* [Cui bono alias Cic. V. Pro Mil. 32. & 2. Philipp. 35.

Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Ter. Eun. 1. 2. 16.

Non pol, quo quenquam plus amem, aut plus diligam,
Eo feci, sed ita erat res, faciundum fuit. Cic. 6. Verr. 64. Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed ut ne multi, &c.

Non quo libenter male audiam, &c. sed quia, &c. Cic. 2. de Orat 305.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. Epist 19. lib. 2. Cic. pro Quint. 4. Nam quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi.

Interpellent me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellent quo minus Respub. a me commode administrari possit. Cic. 11. Fam. 10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad investigandum curiosior. Cic. 4. Fam. 13.

Quo minus, interrogativum. Cic. 1. de Fin. 58. Neque enim civitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: quo minus animus a se ipse dissidens, secumque discordans, gustare partem ullam liquidæ voluptatis & liberæ potest? [Nulla est interrogatio.

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l. 3. C. de judic. Nihil prohibet, quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idem in l. j. C. qui dare tutor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. i. e. Quo minus. q. V.

Quo, pro Ut. Plin. jun. Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Ter. Heaut. 3. 2. 31.

Quone, pro Ut non. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quod præfinisti, quone pluris emerem [i e. Quanti, nec est Conj.

Eo, quo. Cic. pro Quint. 5. Non eo dico, C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic. pro Quint. 5. Quæ quo plura sunt, C. Aquili, eo te & hos, qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Quo, hoc. Quintil. lib. 2. cap. 2. Nam quo sæpius monuerit, hoc rarius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic. 4. Acad. 2. Quo plus in negotiis gerendis res quam verba prosunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maxime, ita maxime. Cic. 4. Verr. 27. Quo usque te maxime cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur.

Quo, Ad quid, in quem usum. Hor. 1. Epist. 5. 12.

Quo mihi fortunas, si non conceditur uti? conf. Quo bonum.

Quo tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic. 4. Verr. 183.

Martis vero signum quo mihi pacis auctori? Cic. 7. Fam. 24.

QUOAD, [ἕως ὅ, μέχρις ὅ] i. e. Quandiu, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Quid, senem quoad exspectatis vestrum? Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem, & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Quoad, Quoad usque, Quamdiu. Cæsar 5. Bell. Gall. cap. 17. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio confisi equites, præcipites hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quam antea. Cic. 1. de Lege Agr. 5.

Ego me ducem in civili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. 7. Att. 2.

Quoad vixit, Dum, donec. Suet. de Clar. Gram. 20.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. 13. Fam. 15.

Eatenus quoad. Ulpian. in l. j. D. de peric. & com. rei vend. Quod non designavit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

Nihil differt ita loqui, Quoad vivam, & Quoad moriar: hæc enim quamvis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita cohærentia ut alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert utrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Perottus. V. Gell. lib. 8. cap. 21.

Quoad, quantitatem rerum aliquando denotat. Cic. 1. de Lege Agr. 12. Audite, audite vos, qui amplissimo populi, Senatusque judicio exercitus habuistis, & bella gessistis, Quoad quemque pervenit, perveneri ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. i. e. Quantum.

Quod ad in meis Schediasmatis libro 2do. H. St. Sic & in emendatis libris expressum. conf. or. seq. 59.

Quoad, pro Quantum, fere cum verbo Possum.

Quoad potuit restitit. Cic. de Senect. 11.

Quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Arch. 1.

Quoad, pro Quantum ad. Cajus in l. iij. D. De acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) utrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno. i. e. Quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quintil. lib. 10. cap. 3. Nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quæ ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & cogitationis impetum frangunt.

Quoad munus officii exsequi & tueri possis. Cic. de Senect. 21.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quamdiu permisi & licuit. Cic. 5. Verr. 77. Denique domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic. 7. Verr. 175. Tulit hæc civitas quoad potuit, quoad necesse

necesse fuit, regiam istam vestram dominationem in judiciis, & in omni Repub. tulit.
Quoad ejus fieri potest, hic Ejus parelcon est. Auctor ad Heren. lib. 1. 2. Cic. 11. Att. 12. Tu tamen velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, scribere ad me. Cato R. R. cap. 32.
Quoad ejus potest. Liv. 39.
Quoad usque. Actius, Nihil te impedio, quoad usque rem peragas. Sueton. in Julio Cæs. cap. 14.
Quoadusque, Eousque, opposita. Ulpian. in l. j. §. Julianus. D. de itiner. actuque privato. Julianus ait, quoadusque ingressus est, eousque ei competere interdictum.
Quo ad sejunxit, per tmesin. Gell. lib. 1. cap. 15. Ulyssem Homerus virum sapienti facundia præditum, vocem mittere ait, non ex ore, sed ex pectore, quo scilicet, non ad sonum magis, habitumque vocis, quam ex sententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret. [Sed Aliter emendd. libri.
Quocirca, [τοιγάρτοι] Conjunctio rationalis, i. e. Quamobrem, Itaque. Cic. de Senect. 41. Quod quo magis intelligi posset, fingere animo aliquem jubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi posset maxima, nemini censebat fore dubium, quin tamdiu, dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione consequi posset: quocirca nihil esse tam detestabile, tamque pestiferum, quam voluptatem.
Quocirca bene apud majores nostros Senatus decrevit, &c. Cic. 1. de Divin. 92.
Quocum, [μεθ' ὅ] Ablativus a Quicum. Cic. 1. de Legib. 54. Ergo assentiris Antiocho familiari meo: magistro enim non audeo dicere, quocum vixi. [Qui potest esse Ablativus a Quicum, cum hoc ipsum sit Ablativus?
Quominus, [ὡς μὴ, μὴ ὁ, μὴ οὐχὶ] i. e. Ut non. Ter. Andr. 4. 2. 17.
Si poterit fieri ut ne pater per me stetisse credat,
Quominus hæ fierent nuptiæ, volo. Cic. 1. de Orat. 70. Nullis ut terminis circumscribat jus suum, quominus liceat vagari quo velit.
Nihil desideramus, quominus Epirum ipsam possidere videamur. Cic. 2. Att. 14.
Illud non perficies, quominus tua causa velim. Cic. 1. Fam. 7.
Abstinere quominus. V. ABSTINEO.
Adversari quominus. V. ADVERSOR. [Rectius divise scribitur. V. in QUO.
Quonam, [ποῖ δή] Adv. ad locum. Plaut. Trinum. 4. 3. 71.
Eamus intro, sequere. S. quo tu te agis? C. quonam, nisi domum?
Cic. 8. Att. 3. Eum si nunc sequor, quonam?
Quonam, [ποίῳ τῷ] Ablativus a Quinam: jungitur Ablativo Modo, estque tanquam una dictio vice Adverbii posita. Cic. 2. de Finib. 6. Quonam, inquit, modo? Quia, &c. [Subjungi debet τῷ QUOMODO.
Infinite. Cic. 4. de Finib. 69. Admirantes quæramus ab utroque quonam modo vitam agere possimus.
Quousque, [ἕως, ἕως ἄν, μέχρι τίνος] i. e. Quamdiu, vel usque ad quod tempus: & ponitur interrogative. Plaut. Asin. 1. 1. 29. Nam quousque? L. usque ad mortem volo. Cic. pro Cn. Planc. 75. Atque etiam clamitas, Laterensis, Quousque ista dicis? Nihil in Cispio profecisti.
Quousque tandem, primo loco positum, & quasi ex abrupto prolatum. Cic. 1. in Catil. 1. Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Quamdiu, &c.
Quousque, cui respondet Quoad. Cic. 15. Att. 24. Quousque inquies? Quoad erit integrum.
Quousque, pro Quatenus. Martian. in l. 1. §. 1. D. Quæ res pign. oblig. possunt. Facti tamen est quæstio, si quæratur, quousque eis permissum videatur peculium administrare.
Quomŏdŏ, [πῇ, πῶς, ὅπως, τίνι τρόπῳ] Adv. i. e. Qua ratione. Quidam volunt esse Ablativi casus & separatim legendum, Quo modo. [Quod ita esse ex Quo nam modo & similibus apparet.
Interrogative aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 1. 1. 8. Quomodo tibi se res habet? Cic. 5. Verr. 70. Etiamne si plus edidisset, quam quantum natum esset? etiam. Quomodo? Magistratus ex ipsius edicto exigere debebant. [πῶς ἄν.
Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 1. 3. 97.
Illa quidem nullum sacrificavit. G. quomodo?
Quid igitur me volt? [Hic Quomodo positum videtur, pro Quid ais? Quid ita?
Admirative aliquando. Cic. de Amicit. 9. Quomodo (ut alia omittam) mortem filii tulit?
Infinite ut plurimum. Ter. Heaut. 5. 3. 2.
Idque adeo miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi
Venire in mentem, mi vir. Cato R. R. cap. 2. Ubi cognovit, quomodo fundus cultus siet.
Locutus sum cum Cincio, quomodo se res habet. Cic. 2. Q. frat. 2.
Si Respubl. tibi narrare posset, quomodo sese haberet, non facilius, &c. Cic. 3. Fam. 3.
Ita me fecistis Consulem, quomodo pauci in hac civitate facti sunt. Cic. 3. de Lege Agrar. 33.
Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat. 18. i. e. Quo vocabulo.
Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. 140. Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos, Cotta noster & Sulpici, quomodo nunc se istorum artes habent, pertimescenda est multitudo causarum: est enim infinita.
Quomodo potuissem, te convenissem, si, &c. Cic. 5. Fam. 20.
Quomodo, pro Ut. Cic. 13. Att. 2. Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit: vult, opinor, regnum aliquod emere a Cæsare. Nam quomodo nunc est, pedem ubi ponat in suo, non habet. Et ad Q. frat. lib. 2. epist. 2. Quomodo res se habet, non est facillima. Idem 11. Att. 22. Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Ponto, quem occupaverat, non discedebat: ut ea res Cæsari in Italiam proficiscenti, moram allatura videretur.
Quomodonam, [πῶς] Cic. 2. Q. frat. 16. Quomodonam, mi frater, de nostris versibus Cæsar? Sic Quorsum nam &c.
Quonam modo, V. QUONAM paulo supra.
Quicunque, quæcunque, quodcunque, [ὅστις, ὅστισοῦν] Cic. 2. de Lege Agrar. 49. Ut quibuscunque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum una tuerer. Quintil. lib 19. cap. 4. Ex iis, quæ supra posui, apparet molossum quoque clausulæ convenire, dum habeat ex quocunque pede ante se brevem.
Quicunque is est, ei me profiteor inimicum. Cic. 10. Fam. 31.
Quicunque, geminatum. Cic. 1. de Orat. 51. Quicquid erit, quacunque ex arte, quocunque de genere, &c.
Quicunque, interpositis dictionibus, ut Hor. 2. Serm. 5. 51.
Qui testamentum tradet tibi cunque legendum. Hor. 1. Carm. 16. 2.
Quem criminosis cunque voles modum
Pones jambis.
Quæ me cunque vocant terræ. Virg. 1. Æn. 614.
Quodcunque hoc regni. Virg. 1. Æn. 82. V. QUODCUNQUE.
Omnia quæcunque. Cic. 2. de Orat. 44. Non omnia, quæcunque loquimur, mihi videntur ad artem & ad præcepta esse revocanda. Idem 3. de Lege Agrar. 5. Omnia quæcunque ille fecisset, essent rata.
Queiscunque obvertimus oris. i. e. Quibuscunque. Lucret. lib. 4. 168.
Quicunque, pro Qualiscunque. Cic de Orat. Quicunque in dicendo sumus. Plin. lib. 31. cap. 9. Sed quicunque sal acopis additur. i. e. Omnis generis, sive nativus, sive factitius. Hæc Budæus. Cic. pro Rabir. Post. 21. Quæcunque mens illa fuit, Gabinii fuit. Idem 1. de Orat. 117. Illam ipsam, quamcunque assequi potuerit in dicendo, mediocritatem. Ibidem 117. Illa ipsa facultate, quamcunque habet, &c.
Quodcunque, cujuscunque. [ὅτιοῦν] a Quicunque. Virg. 2. Æn. 77.
Cuncta equidem tibi, rex, fuerit quodcunque, fatebor. Cic. 3. de Legib. 6. Quodcunque Senatus decreverit, agunto.
Quodcunque, aliquando nomen appellativum est: ut Cic. 5. Fam. 19. Quodcunque cepissem consilii. Columel. lib. 1. cap. 5. Quodcunque rubiginis aut spurcitiæ resedit, siccare.
Quodcunque militum, pro Quoscunque milites. Cic. 8. Att. 17. Vos hortor, ut quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. V. in QUOD.
Quacunque, Ablativus a Quæcunque. Liv. 1. 3. Is Ascanius, ubicunque, & quacunque matre, genitus (certe natum Ænea constat) abundante, &c. Quasi dicat, Tametsi incertum ubi, & qua matre sit genitus, tamen, &c.
Separatur nonnunquam apud poetas per Tmesin. Lucret. lib. 6. 84.
Quid faciant, & qua de causa cunque ferantur.
Quacunque, Adv. pro Per quamcunque partem. Cic. 5. Verr. 44. Quacunque iter facit, ejusmodi fuit, non ut Legatus Populi Romani, sed ut quædam calamitas pervadere videretur. Idem 15. Att. 18. Quacunque nos commovimus.
Quacunque vacat spatium. Lucret. lib. 1. 509.
Sic & per Tmesim. Idem lib. 1. 209.
— qua porro cunque tenet se
Corpus, &c.
Quocunque, [ὁτῳοῦν] Ablat. a Quicunque. Plin. lib. 27. cap. 12. Quocunque hæc modo se habeant, vis earum est spissare, ac refrigerare. Quocunque tempore mihi potestas tui præsentis fuerit. Cic. 1. Fam. 9.
Quocunque, Adv. [πανταχόσε] Plin. lib. 15. cap. 27. Numerosis nominibus & novis, quocunque incedit insignis. Vetus exemplar legit Quacunque.
Ire pedes quocunque ferent. Hor. Epod. 16. 21.
Eleganter interponitur dictio inter Quo & Cunque, per eam figuram quæ Tmesis dicitur. Cic. 2. Tusc. 7. Ut enim heri feci, sic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, sequar.
Quomodocunque, [ὁπωσοῦν] pro Quocunque modo. Cic. 14. Fam. 14. Quomodocunque nunc res se habet, modo ut hæc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet Quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. 30. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur potest.
Quorsum, contractum ex QUO VORSUM, Adv. ad locum, Versus quem locum. Cum interrogatione, & sine interrogatione aliquando ponitur. Ter. Eun. 2. 3. 13.
Unde is? C. ego nescio hercle, neque unde eam, neque quorsum eam.
Quorsum, Ad quam rem. Ter. Eun. 1. 2. 75.
At ego nesciebam quorsum tu ires? h. e. Quid tuis verbis velles? quo tenderes? Idem And. 1. 1. 100.
Quam timeo quorsum evadas! i. e. Ad quem finem (vel exitum) perveniat oratio tua. Ibid. 1. 5. 29.
Incertum est, quid agam. M. misera timeo, hoc incertum quorsum accidat. i. e. Vereor ne illud Incertum, quod dixit Pamphilus, male vertat nobis, & in nostram perniciem convertatur. Cic. pro Rosc. Com. 43. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.
Quorsum istuc? quod vulgo dicitur *Ad quod propositum?* Ter. And. 2. 2. 24.
Non cohærent. P. quorsum nam istuc? D. ego me continuo ad Chremem. Cic. de Amicit. 42. Quorsum hæc? quia sine sociis nemo quicquam tale conatur. Idem Post red. ad Quir. 5. Quorsum igitur hæc disputatio? quorsum? ut intelligere possitis, neminem, &c.
Verebar quorsum id casurum esset. Cic. 3. Att. 24. Ter. Andr. 1. 2. 4.
Mirabar hoc si sic abiret, & heri semper lenitas
Verebar quorsum evaderet.
Unde mihi lapidem? quorsum est opus? Hor. 2. Serm. 7. 116. [Ad quid? Quorsum hæc tandem? h. e. Ad quid tandem hæc dicis? Hor. 2. Serm. 7. 21. Legitur & Tendunt.
Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib. 4.
Quorsus, ex QUO VORSUS, Idem. Cic. de Clar. Orat. 292. Quorsus, inquam, istuc? non enim intelligo. Idem 2. Att. 21. Nunc repente tanto in odio est omnibus, ut quorsus eruptura sit, horreamus.
Quidam, quædam, quoddam vel quiddam; cujusdam. [εἷς τις, ποιός τις, δεῖνα] Personam certam dicit, & singulare potius signum est, quam particulare. Ter. Eun. 3. 2. 30.
Neque pugnas narrat, neque cicatrices suas
Ostentat, neque tibi obstat, quod quidam facit.
Quidam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatus, & summa virtute præditus dixit. Cic. pro Cluent. 177.
Quidam de collegis. Cic. 11. Fam. 21.
Certus quidam. Cic. 1. de Orat. 183. Quæ si judicarentur certis quibusdam verbis, non novis nuptiis fieri cum superiore divortium.
Cujusdam modi. Cic. 4. de Finib. 25. Sumus igitur homines: ex animo constamus & corpore: quæ sunt cujusdam modi. i. e. Non cujuslibet.
Magni cujusdam hominis & persapientis videtur. Q. Cic. de Provinc. Consul. 44. Cic. 2. de Orat. 298. Crassi quidem responsum excellentis cujusdam est ingenii, ac singularis.

Quiddam divinum, quiddam portenti simile: pro Nescio quid vel quidvis. Cic. 1. Acad. 33. Ut in his quiddam divinum esse diceret. Idem 3. de Legib. 23. Ego enim fateor in ista ipsa potestate inesse quiddam mali. Et 2. de Orat. 298. Cui quiddam portenti simile esse visum est, posse aliquem &c. Alia exemplaria legunt, Cui quidem.
Cic. sæpe Quædam vel Quoddam cum Adjectivo ponit, ut si quis dicat Divinam quandam majestatem, vel Divinam quandam eloquentiam. Quem usum dat Dio voculæ τινὰ, ut, 385. ἀθανάτη τινὸς ἱστορίας. Perinde ac si dixisset, ἱστορίας, ἀθανάτης ὡς εἶπεν. Utitur alioqui Dio voce ἀθάνατος non minus audacter & improprie alibi, non adjecta vocula illa, ut dixi in Annot meis in illum. H. St. Sic Cic. 2. de Or. 298.
QUADAMTĔNUS, vel QUADANTENUS, Adv. [μέχρι τινὸς] Usque ad quandam partem, aliquantulum. Plin. lib. 29. cap. 10. Tria autem genera ejus, latum, & alterum longius, quadamtenus rubens.
QUODAMMŎDO, [τρόπον τινὰ] Adverbium id significans quod barbare dicitur *Aliqualiter*, & alias Latine Aliquo pacto. Cic. de Amicit. 29. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.
Quasi quodammodo. Cic. 1. de Orat 251. Idem 13. Fam. 27. Litteras ad te a M. Lepido Consule, non quæ te aliquid juberent, sed quodammodo quasi commendatitias sumpsimus.
QUILĬBET, quælibet, quodlibet vel quidlibet; cujuslibet. [ὅστις, ὅστισοῦν, ὅστις ἐθέλῃ] Unus quem tibi capere libet. Hor. 1. Serm. 2. 126.
Ilia & Ægeria est, do nomen quodlibet illi. i. e. Quodcunque placet, non tamen omne nomen. Ovid. 1. de Arte Am. 444.
Pollicitis dives quilibet esse potest. Sueton. in Tiber. cap. 12. extr. Non cessavit efflagitare aliquem, cujuslibet ordinis, custodem factis atque dictis suis. Justin. de Hæred. instit. Cuilibet conditioni obtemperare satis est. Cic. 4. Acad. 132. Ad vos nunc refero, quem sequar? modo ne quis illud tam ineruditum absurdumque respondeat: quemlibet, modo aliquem.
Indutus quilibet. Hor. 1. Epist. 17. 28.
Garrire quidlibet. Hor. 1. Serm. 9. 13.
Arti cuilibet idoneus. Hor. 2. Epist. 2. 7.
Quibuslibet temporibus egregius Senatus. Liv. 2. 49.
Quolibet modo. Plin. lib. 11. cap. 54.
Quidlibet, pro Vili & obscuro, aut etiam Imperito. Plin. lib. 7. cap. 28. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoste res fuit.
Non quælibet injuria est, i. e. Non vulgaris, aut parva, aut levis. Cajus in l. Si vero. D. Qui satisdat. cog. Sane non quælibet injuria est, duci in jus eum, qui satis idoneum fidejussorem det.
Peritus & Quilibet, veluti contraria. Cic. 2. de Divin. 71. Apud majores adhibebatur peritus, nunc quilibet.
QUĀLĬBET, sive QUĀLŬBET, Adv. Ubicunque libet, undecunque. Plaut. Mostel. 3. 2. 122.
Qualibet perambula ædes oppidò tanquam tuas. Quintil. lib. 5. cap. 13. Si vel maxima flumina in rivos deducantur, qualibet transitum præbent.
Quid vis? qualubet esse notus optas? Catull. 38. 6. Sunt qui divise Qua lubet scribunt.
QUĬSPIAM, quæpiam, quodpiam, & quidpiam vel quippiam; cujuspiam, cuipiam. [τὶς] Aliquis. Cic. 1. Off. 32. Ut si constitueris te cuipiam advocatum in rem præsentem esse venturum. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Nec si uredo aut grando quidpiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit.
Quid si hoc quispiam voluit Deus? Ter. Eun. 5. 2. 36.
Non vis te moneam quippiam. Nævius apud Charis. p. 192.
Absolvere quempiam alteri. V. ABSOLVO.
Abrogare quempiam. V. ABROGO.
Quispiam, pro Quidam. Gell. lib. 2. cap. 21. Tum quispiam ex iis, qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.
QUIDPIAM, cujuspiam. [τὶ] Aliquantulum. Ter. And. 2. 6. 7.
Num illi molestæ quidpiam hæ sunt nuptiæ? Quidam scribunt Quippiam.
QUODPIAM, [τὶ] a Quispiam. ut Quodpiam oppidum, pro Quoddam, apud Cic. in Verr.
Aliquod quodpiam membrum. Cic. 3. Tusc. 19. Rectius Aliud quodp.
QUOPIAM, Adverbium ad locum. Ter. Eun. 3. 2. 9. Iturane Thais quopiam es?
QUISQUAM, quæquam, quidquam vel quicquam; cujusquam, cuiquam. Aliquem, sive unumquemlibet significat.
Negative, interrogative, & subjunctive ponitur.
Negative. Cic. 1. Fam. 1. Nam cum in sermone quotidiano, tum in senatu palam sic egit causam tuam, ut neque eloquentia majore quisquam, nec gravitate, nec studio, nec contentione agere potuerit. i. e. Ut nemo agere potuerit majore eloquentia, nec gravitate.
Non fere quisquam. V. NON.
Interrogat fere semper cum indignatione. Cic. 3. Verr. 142. Quid enim quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat? Idem pro Lege Manil. 45. Et quisquam dubitabit quid virtute profecturus sit, qui tantum auctoritate profecerit? Virg. 1. Æn. 52.
— & quisquam numen Junonis adoret?
Subjunctive. Ter. prol. Eun. 1.
Si quisquam est, qui placere se studeat bonis
Quam plurimis, & minime multos lædere. Cic. Att. Quod si, non modo tu, sed quisquam alius fuisset. conf. ALIUS.
Quisquam, pro Quivis. Cic. 14. Fam. 7. Nisi vos fortiores cognossem, quam quenquam virum. pro Quemvis virum.
Quisquam, pro collectivo positum. Plaut. Amphit. 5. 1. 19.
Neque nostrum quisquam sensimus, quum peperit, neque prævidimus.
Quisquam, feminine. Ter. Eun. 2. 3. 82.
Quandoquidem illarum neque quisquam te novit, neque scit qui sies.
Quisquam gentium. Ter. Hec. 3. 1. 13. An quisquam gentium est æque miser? Ex emendato exemplari legendum, An quisquam usquam gentium est.
Quisquam unus. Liv. 2. 9. extr. Nec quisquam unus malis artibus postea tam popularis esset, quam tum bene imperando, universus Senatus fuit. Ibid. Quia nondum in quenquam unum sæviebatur.
Quisquam omnium. Cic. 4. Verr. 119. An hoc dubitabit quisquam omnium, quin is venalem in Sicilia jurisdictionem habuerit?

QUICQUAM, vel QUIDQ. cujusquam. [τὶ] i. e. Aliquid. Ter. And. 5. 2. 22.
Si quicquam mentitum invenies, occidito. Cic. 4. Acad. 6. Nec quicquam aliud videndum est nobis, quos populus Romanus hoc in gradu collocavit, &c. Liv. 26. 15. Queis neque quid facerent, neque quid dicerent, quicquam unquam pensi fuisset.
Ipsum quicquam. Lucret. lib. 1. 1056.
Ipsum si quicquam posse in se sistere credis.
QUAQUAM, Adv. per locum ullum. Lucret. lib. 1. 429.
Si nullum foret: haud usquam sita corpora possent
Esse, neque omnino quaquam diversa meare. i. e. Neque omnino per ullam regionem, sive hanc, sive illam meare. Alii codices habent Quoquam: sed sic legit Lambinus, ex fide manuscriptorum.
QUOQUAM, Adverbium ad locum. Cato R. R. cap. 72. Boves ne pedes subterant, prius quam in viam quoquam agas. Cic. 4. Verr. 52. O Verrea præclara, quoquam si accesisti, quo non attuleris tecum istum diem? Quoquam resolvi. Lucret. lib. 1. 1054.
— neque quoquam posse resolvi.
QUISQUE, quæque, quodque & quidque; cujusque, cuique. [πᾶς τις] Universale pronomen. Unico verbo contentum est. Virg. 6. Æn. 743.
Quisque suos patimur manes. Cic. 2. de Nat. Deor. 58. Ceteræ naturæ, suis seminibus quæque gignuntur. Idem in Sallust. 16. Elogium Appii Claudii & L. Pisonis integerrimorum virorum, quo usus est quisque eorum, pro lege, &c.
Quisque homo. Plaut. Merc. 5. 4. 51.
Cuique, cuique. Cic. 3. Philipp. 24. Divina vero opportunitas, ut quæ cuique apta esset, ea cuique obveniret. De provinciis.
Quid quemque cuique præstare oporteret. Cic. 3. Off. 70.
Ego quid ad te tuorum quisque necessariorum scribat, nescio. Cic. 1. Fam. 9.
Quisque, Superlativis, vel his quæ horum similem habent naturam jungitur: qualia sunt ex numeralibus nomina ordinalia, cum suo interrogativo vel infinito Quotus: vel Positivis his, quæ superlativa publico usu non recipiunt: vel duobus pronominibus Sui & Suus: vel obliquis relativi substantiæ fere junctum invenias. Hæc ex Valla.
Superlativis; ut, Doctissimus quisque. Aliquando in diverso casu a superlativo; ut, Maximo quisque animo. Cic. 1. Acad. 13. Certe enim recentissima quæque sunt correcta & emendata maxime. Idem 1. Tusc. 77. Sed nescio quo modo doctissimus quisque contemnit. [i. e. Ut quisque doctissimus, ita maxime.
Ordinalibus. Plaut. Pseud. 4. 2. 17.
Nam in foro vix decumus quisque est, qui ipsus sese noverit. Idem Merc. prol. 66.
Neque nisi quinto quoque anno posse tum visere
Urbem. conf. infra Quoque, Ablativ.
Cum Quotus. Quotus quisque, i. e. Nullus vel rarus. Cic. 2. Tusc. 11. Quotus enim quisque philosophorum invenitur, qui ita sit moratus? Idem 2. de Divin. 52. Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis?
Superlativis carentibus, Strenuus quisque, Singularis quisque, Principalis quisque. [Vellem exempla vett. prolata.
Cum Sui & Suus. Ter. prolog. Adelph. 21.
Quorum opera in bello, in otio, in negotio,
Suo quisque tempore usus est, sine superbia. Cic. 5. de Finib. 25. Sua cujusque animantis natura est. Et paulo post, Et sua cuique propria, & ad id apta, quod cujusque natura desiderat.
Pictores & poetæ suum quisque opus a vulgo considerari vult. Cic. 1. Off. 143.
Ex quo quia suum cujusque sit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat. Cic. 1. Off. 21.
Obliquis relativi substantiæ. Quintil. Cui quodque loco sit aptissimum.
Raro absolutis aliis, vel Comparativis. Suet. in Othon. cap. 2. pr. Ferebatur & vagari noctibus solitus, atque invalidum quemque obviorum vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime jactare.
Quisque cum Comparativo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sed quo quique pedes sunt temporibus pleniores, longisque syllabis magis stabiles, hoc graviorem faciunt orationem, breves celerem ac mobilem. Idem lib. 2. cap. 3. Erit etiam eo obscurior, quo quisque deterior.
Pro se quisque. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur. Idem 1. de Lege Agrar. 26. Huic pro se quisque nostrûm mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus.
Quoque, Ablativus. Cic. 4. Verr. 139. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. Idem pro Rabir. Post. 14. Modo vobis inspectantibus in judicio Gabinii tertio quoque verbo excitabantur.
Quid quoque loco quadret. Quintil. lib. 6. cap. 4. conf. paulo supra.
Quæque, pro Unaquæque. Cic. de Senect. 15. Earum, si placet, causarum quantum quæque valeat, quantumque justa sit unaquæque videamus.
Quisque, de duobus. Cajus in l. Si servus. §. Si inter. D. de verbor. obligat. Quia possit contingere, ut tam stipulator, quam promissor, ante aliquod tempus suo quisque dispensatori notum fecerit.
QUICQUE, vel QUIDQUE, [ἕκαστον, ἓν ἕκαστον] Quintil. lib. 3. cap. 11. Non ut quicque primum dicendum, ita primum cogitandum est. Cic. 3. de Nat. Deor. 60. Vestri autem non modo hæc non refellunt, verum etiam confirmant, interpretando quorsum quicque pertineat.
Primum quicque videamus. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.
Quidque, Absolute. Columel. lib. 12. cap. 7. Tum quidque vase conditur. Cic. 6. Verr. 35. Ede mihi scriptum, quid argenti in provincia Sicilia pararis, unde quidque aut quanti emeris.
Qui in sua quidque arte optime faciant. Quintil. lib. 1. cap. 2.
QUISQUIS, in utroque genere & m. & f. & QUIDQUID vel QUICQUID, n. cujuscujus. [ὅστις] significat Quicunque. Duo verba petit, quia per relativum declaratur. Plaut. Pseud. 4. 7. 42.
Quisquis es, adolescens, operam fac compendi quærere. Liv. 41. 8. Nam &, ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibusquibus in eam conditionem ut manumitterentur, mancipio dabant, &c.
Quisquis est ille, si modo est aliquis. Cic. de Clar. Orat. 255.
Quisquis, pro Quisque. Cic. 1. Off 46. Colendum autem esse ita quemque maxime, ut quisquis his virtutibus erit ornatus. Ex vetusto codice legitur, Ut quisque maxime virtutibus his lenioribus erit ornatus.
Quisquis, generi etiam feminino attribui posse veterum auctoritas voluit. Livius, (Andronicus,) Mulier quisquis es, te volumus. Cæcilius,

cilius, Quæso igitur quisquis es mea mulier. Pacuvius, Quisquis tu es, mea mulier, quæ me insueto nuncupasti nomine. Ex Nonio 3. 49.
QUICQUID, vel QUIDQUID, [ὅ,τι ἄν] infinite capitur, nunquam refert. Cic. pro Rosc. Amer. 122. Quicquid maleficii, sceleris, cædis erit, proprium id Rosciorum esse debebit. Ter. Heaut. 1. 1. 31.
Ne lacrima, atque istuc, quicquid est, fac me ut sciam.
De Orthographia Quintil. lib. 1. c. 7. Frigidiora his alia: ut Quicquid quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut sit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt.
Quicquid, Quoties. Hor. 1. Ep. 2. 14.
Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.
Quicquid est, pro Quicquid sit, vel quicquid eveniat. Plaut. Curcul. 5. 3. 16. Quicquid est, ipse ibit potius. Al. Quid? Quid est? Idem Truc. 2. 1. 42. Sed fores, quicquid est futurum, feriam. Cic. 1. Verr. 36. Aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis, quicquid est. Virg. 2. Æn. 49.
Quicquid id est, timeo Danaos & dona ferentes.
Quicquid sapit. Plaut. Pœn. 5. 4. 30.
Nunc hinc sapit, hinc sentit: quicquid sapit, meo amore sapit.
Quicquid pauxillulum. Plaut. Truc. 5. 48.
Da tu mihi de tuis deliciis summis quicquid pauxillulum. Al. Summis quid paux.
Quicquid, pro Quicque. Lucret. lib. 4. 146.
Semper enim summum quicquid de rebus abundat,
Quod jaculentur, &c. Lambinus.
QUĀQUA, Adv. [ὅπῃπερ ἄν] Plaut. Epid. 5. 2. 9.
Quaqua tangit, omne amburit, si prope astes, æstu calefacit. h. e. Quamcunque partem attingit.
QUAQUA VERSUS, vel QUAQUA VERSUM, Idem. Per quemcunque locum. Cæsar in Comment. de B. G. 3. 23. pr. Legatos quaqua versum dimittere. Al. Quoquo versus.
Quaqua versus. Cic. 9. Philip. 16. Circumque eam statuam locum gladiatoribus, ludisque, liberos, posterosque ejus, quaqua versus pedes quinque, habere. Legitur &
QUAQUE. Adv. Ibidem.
QUŌQUO, [ὁπωσοῦν] Ablativus, i. e. Quocunque. Cic. 9. Att. 4. Confido igitur adventum nostrum illi quoquo tempore fuerit, ut scribis, ἀτιμώρητον fore.
Quoquo consilio fecit, fecit certe suo. Cic. pro Rabir. 21.
Hic ager, quoquo pretio coemptus sit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic. 2. de Lege Agrar. 69.
Quoquo modo. Plaut. Men. 5. 2. 75.
Tibi, aut adeo isti, quæ mihi molesta est quoquo modo? i. e. Omnibus modis, omnino. Cic. Q. frat. 2 4. Tu quoquo modo, quoniam Ephesi est, hominem investiges velim: summaque diligentia vel tecum deducas.
Fuit aliquis casus quem tulimus, quoquo modo ferendus fuit. Cic. 6. Philipp. 19.
Quoquo modo ea res huic quidem cecidit. Cic. 8. Att. 3. & 7. Verr. 37. Tu quum esses Prætor renuntiatus quoquo modo. i. e. Quomodocunque, sive utcunque.
Quoquo modo de me meritus est. Cic. pro Milon. 94.
Quoquo modo, tamen. Cic. 4. Verr. 70. Quoquo modo se in ea quæstione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos e conventu Syracusano.
Quoquo pacto. Ter. Adelph. 3. 2. 44.
Quapropter quoquo pacto celato est opus. Idem Eun. 5. 9. 53.
Mirum, ni illoc homine quoquo pacto opus est.
QUOQUO, [ὁποιοῦν] Adverbium ad locum, In quemcunque locum. Cic. 2. de Divin. 149. Ita quoquo sese verterint Stoici, jaceat necesse est omnis eorum solertia.
Quoquo gentium. Plaut. Merc. 5. 2. 17.
Me usque quærere illam, quoquo hinc abducta est gentium.
QUOQUOVERSUM, sive QUOQUOVERSUS, [πάντῃ] Adverb. ad locum, i. e. Versus quemcunque locum. Cæsar 3. Bell. Gall. 23. Ejus imperio classem quoquoversum dimittunt. Idem 2. Bell. Civil. 8. Patebat hæc quoquoversus pedes XXX.
Quum quoquoversus spatium vacet infinitum. Lucret. lib. 2. 1052.
QUIVIS, quævis, quodvis, vel quidvis; cujusvis, cuivis. [ὃς βούλει] Unus e multis, sed indifferenter hic vel ille. Ter. Adelph. 2. 3. 1.
Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas pro A quovis. h. e. Ab hoc, sive Ab illo, indifferenter. Cic. pro Quint. 84. Utrumque quivis intelligere potuisset.
Non quivis unus e populo. Cic. de Clar. Orat. 320.
De quavis una re. Lucret. 1. 417.
Queisvis anni temporibus matura est & tempestiva. pro Quibusvis. Cato R. R. cap. 17. Legitur & Quidvis.
Quidvis potius quam. Cic. pro Cluent. 96. Vis illa fuit, & ut sæpe jam dixi, ruina quædam atque tempestas, & quidvis potius, quam judicium, aut disceptatio, aut quæstio.
Quidvis perpeti malle, quam. Cic. 5. Verr. 45. Tanta vis erat injuriarum, ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallent.
Quodvis. Cic. de Opt. gen. Orat. 1. Poematum suûm quodvis est diversum a ceteris.
Ut lutulentus sus cum quovis volutari. Cic. in Sallust. 3.
Cuivis tempori homo. Cic. 2. de Orat. 271. Per mihi scitum videtur C. Publicium solitum dicere, P. Mummium cuivis tempori hominem esse. Sensus est, P. Mummius lepidus & facetus quum esset, homo cuivis tempori a Publicio dictus est, quod in otio, in negotio, in rebus lætis, in asperis, jucundus hominibus esset, & cuicunque tempori aptus. Simile quiddam de Asinio Pollione refert Quintil. lib. 6. cap. 4. ad finem, hunc in modum: Ut de Pollione Asinio seriis jocisque pariter accommodato dictum est, Esse eum omnium horarum.
QUOVĪS, Adverbium ad locum.
Quovis gentium. Ter. Heaut. 5. 1. 55.
Immo abeat potius multo quovis gentium,
Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.
QUOVISCUNQUE, Martial. lib. 14. 1.
Quoviscunque loco potes hunc finire libellum.
QUIA, [ὅτι] Conjunctio causalis. Ter. Heaut. 3. 1. 100.
— an eo fit, quia in re nostra, aut gaudio
Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?
Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitiæ sempiternæ sunt. Cic. de Amicit. 32.
Quia, bis repetitum sequente Subjunctivo, vel Indicativo. Quintil. lib. 12. cap. 11. Non quia prodesse unquam satis sit, sed quia decet hoc quoque prospicere, ne quid pejus quam fecerit, faciat.
Quia, pro Quod, Subjunctivo. Cic. 1. de Finib. 32. Neque porro quisquam est, qui dolorem ipsum, quia dolor sit, amet.
Quia & Quod. Quintil. lib. 1. cap. 4. Danda est tamen omnibus aliqua remissio, non solum quia nulla res est, quæ perferre possit continuum laborem, sed quod studium, discendi voluntate, quæ cogi non potest, constat.
Quia, eo. Sallust. in Catil. cap. 20. pr. Sed quia multis & magnis tempestatibus vos cognovi fortes, fidosque mihi, eo animus ausus est maximum atque pulcherrimum facinus incipere.
Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 27.
— quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.
Quia enim. Plaut. Amph. 2. 2. 33.
Qui tibi istuc in mentem venit? s. quia enim sero advenimus. Et Cas. 2. 6. 33.
Quid tu id curas? CH. quia enim metuo ne in aqua summa natet.
QUIĂNAM, Interrogat. pro Quare, vel cur, ut annotat Festus. Plaut. Truc. 1. 2. 34. Virg. 5. Æn. 13.
Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Idem 10. Æn. 6.
Cælicolæ magni quianam sententia vobis
Versa retro? Legitur & Quænam. [Quid nam probarem, si codices juvarent. Nam & Quid causam quærit. ut Quidve dolens regina deûm &c. Sic in Quidni? Quid ita? &c. conf. QUID. Sed V. Fest.
QUIANE, Significat Certe, revera. Auctor Servius. Virg. 4. Æn. 538.
— quiane auxilio juvat ante levatos,
Et bene apud memores veteris stat gratia facti?
QUICQUAM, V. QUISQUAM, QUICQUE, V. QUISQUE, QUICQUID, V. QUISQUIS, in QUI, quæ, quod.
QUICUM, QUID, QUIDAM, QUIDDAM, V. in QUI, quæ, quod.
QUĪDEM, Adv. affirmandi. [μὲν, γοῦν, γέ τοι] i. e. Certe. Duobus autem tribusve modis in oratione accipi solet, Uno, ad distinguendas res. ut, Ego quidem scribo, tu vero legis, ille autem dormit. In quo modo his duabus tantum dictionibus jungitur Vero, Autem. Altero, quasi per exceptionem ejus quod affirmes. Quintil. in Infami Decl. 18. cap. 13. extr. Torquebis quidem filium, sed fatebitur mater. Cic. 3. Off. 39. Atqui hoc loco philosophi quidam, minime mali illi quidem, sed non satis acuti, &c. Et sequuntur istæ dictiones, Verum, verumtamen, sed tamen, at, attamen, ceterum. Idem ad Brut. 15. Suspicor illud tibi minus probari, quod ab tuis familiaribus, optimis illis quidem viris, sed in Republica rudibus non probatur. V. Vallam lib. 2. cap. 23. Tertio modo, Quum nulla sequitur ex prædictis conjunctionibus, ut apud Cic. de Amicit. 9. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit.
Tu quidem, ut Ille quidem: sequente semper adversativa Conjunctione. Cic. pro Planc. 52. Fortius tu quidem, quam nonnulli defuncti honoribus, sed apertius quam, &c.
Non tu quidem, sed. Cic. 2. Philipp. 107. Collegam quidem de cælo detraxisti: effecistique, non tu quidem etiam nunc, ut sit similis tui, sed certe ut dissimilis esset sui.
Vos quidem. Cic. 8. Att. 9. Num igitur peccamus? minime vos quidem, sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.
Ille quidem. Cic. de Clar. Orat. 115. Q. Mucius, enucleate ille quidem, & polite, ut solebat, dixit, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud causæ postulabat. Idem 2. in Catil. 10. Essent illi quidem desperandi: sed tamen essent ferendi.
Minus quidem illa severe, quam decuit, non tamen omnino dissolute. Cic. 6. Philipp. 1.
Id quidem ago, & tacitus, Lycida, mecum ipse voluto. Virg. 9. Ecl. 37.
Ea quidem, ut Illa quidem. Cic. 10. Att. 11. Quæ de fratre meo scribis, sunt ea quidem parum firma, sed habent nihil ὕπουλον. Alii legunt Equidem.
Nunc quidem. Cic. 1. Verr. 18. Hanc habent arcem socii, minus munitam aliquanto nunc quidem, quam antea: verumtamen si qua reliqua illis spes est, ea tota posita in lege est.
Jungitur etiam dictioni Ne, sed interjecta semper una dictione: & hoc, quum aliquid vehementer negare cupientes, id quod minus quoque est, negamus. Ut cupientes negare nos aliquem Romæ pulsasse, nos Romæ fuisse negemus. Tune illum Romæ pulsasti? Ne fui quidem Romæ. Interdum una tantum pars negatur: & altera negata intelligitur, ut in exemplo prædicto. Interdum utraque exprimitur, ut, Non solum homines non times, sed ne deum quidem.
Ne, vel nec quidem. Cic. 10. Fam. 2. Quapropter in privatis rebus, nullum neque officium, neque studium meum desiderabis: ne in publicis quidem, si quid erit in quo me interesse necesse sit, unquam decero, ne cum periculo quidem meo, dignitati tuæ.
Et quidem, vel Ac quidem, pro Atque etiam. Cic. de Clar. Orat. 22. Nobis vero, inquit Atticus, & vehementer quidem. Subaud. Placet. Idem 2. Att. 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem.
Et quidem, pro Et certe. Cic. 2. de Divin. 93. Post Solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus.
Quidem certe. Cic. 1. Fam. 9 Illud quidem certe nostrum consilium jure laudandum est. Et 2. Q. frat. Aliud hoc tempore de Repub. nihil loquebantur: agebatur quidem certe nihil. Et pro Quint. 1. Qui ut summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui.
Quidem hercle certo, vel certe. Ter. Phorm. 1. 3. 12.
Nam tua quidem hercle certo vita hæc expetenda, optandaque est. Idem And. 2. 2. 10.
Mea quidem hercle certe in dubio vita est. [Sic Donat. & MSS. An Certo?
Quidem profecto. Cic. 6. Att. 5. Nunc quidem profecto Romæ es. Et 10. 4. Hoc quidem est verum profecto.
QUIDNAM, QUIDNI, QUIDPIAM, QUIDQUE, QUIDQUID, V. in QUI, quæ, quod.

QUIDVIS, V. QUIVIS. ibid.
QUIDUM, V. QUI. ibid.
QUIES, ētis. f. [ἡσυχία, ἠρεμία, ἀτρεμία] Cessatio a quocunque motu, vel opere: unde etiam pro Somno sumitur, Requies, laxamentum, vacatio, cessatio, finis.
Potest facere Genitivum Quietis, & Quiei quintæ declinationis. Unde & Requies, requiem & requietem Accusativum facit.
Sed quis utitur? H. St.
Quies & Tranquillitas. Cic. 1. de Orat. 2. Qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur.
Mors, laborum aut miseriarum quies. Cic. 4. in Catil. 7.
Nec eum labor ad quietem revocavit. Cic. pro Lege Manil. 40.
Quies & Remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia delectarent.
Animi quies. Ovid. 4. de Pont. 9. 91.
Omnibus una quies operum. Virg. 4. Georg. 184.
Quies doctrinarum, Quieta litterarum vacatio. Plin. lib. 18. cap. 28.
Quies, Somnus. Ovid. 3. Met. 437.
Non illum Cereris, non illum cura quietis
Abstrahere inde potest.
In quiete, & Secundum quietem. Cic. 1. de Divin. 43. Quæ ei secundum quietem visa sunt. Ibid. 53. Ei visum in quiete egregia facie juvenem, &c. Sil. lib. 13. 56.
— medios inter somnos, altamque quietem.
Sub his facta quies. Celsus lib. 4. cap. 11.
Veniat quies. Celsus lib. 6. cap. 6. Noctu vero quo commodior quies veniat, non alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam.
Quies & Vigilia, opponuntur. Quintil. lib. 7. cap. 2. Refert enim convivium præcesserit an tristitia, labor an otium, vigilia an quies.
Amica. V. AMICUS.
Fremebunda, Somnus turbulentus. Stat. 5. Theb. 244.
Grata quies, & primam somnus in horam. Hor. 1. Epist. 18. 6.
Infestam miseris faciebant sæpe quietem. Lucret. lib. 5. 981. de Feris.
Insidiosa. Stat. 1. Silv. 4. 57.
Nocturna. Senec. Hippol. v. 100.
Opaca. Stat. 10. Theb. 89.
Præsaga. Stat. 10. Theb. 318.
Segnis. Sil. lib. 3. 166.
Sopita. V. Sopitus, in SOPOR.
Tremefacta. Stat. 1. Achill. 247.
Turbata. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Et nunquam turbata quies, somnique peracti.
Vesana quies, somnique furentes. Lucan. lib. 7. 764.
Abrupta. V. ABRUMPO.
Capere quietem. V. CAPIO.
Dedit feram per membra quietem. Virg. 8. Æn. 30.
Cura non dat quietem membris. Virg. 10. Æn. 217.
Dare parva tempora quieti. Ovid. 3. Amor. 6. 10.
Datur hora quieti. Virg. 5. Æn. 844.
Imus ad quietem integri, cui Onusti cibo opponitur. Cic. 1. de Divin. 60. Quæ quidem multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus. De somniis.
Excutitur terrore quies. Ovid. 4. Fast. 667.
Fugit pigra quies, inersque somnus. Stat. 1. Silv. 6. 91.
Irrigat placidam per membra quietem. Virg. 1. Æn. 695.
Irrorat quietem oculis somnus. Sil. lib. 10. 357.
Laxaverat artus inopina quies. Virg. 5. Æn. 857.
Laxarant membra quiete. Virg. 5. Æn. 836.
Levari dulci membra quiete. Ovid. de Rem. Amor. 206. al. Pingui.
Mandare corpus quieti. Lucret. lib. 4. 846.
Pressit oculos languida nocte quies. Virg. 12. Æn. 909.
Pressit dulcis & alta quies jacentem. Virg. 6. Æn. 522.
Reddere se quieti. Senec. Hippol. 4.
Sequitur vina quies. Ovid. 2. Fast. 305.
Sopitus quiete. Lucret. lib. 3. 1051.
Suscitare e molli quiete. Catull. 78. 3.
Tradere se quieti. Cic. 1. de Divin. 61. At qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit, ea parte, &c.
Turbare quietem alicujus. Propert. lib. 1. 3. 17.
Quies, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus.
Quies, Pax. Plin. lib. 15. cap. 30. Ipsa laurus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.
Quies, Tranquillitas, serenitas aeris vel clementia. Virg. 2. Georg. 344.
Si non tanta quies iret frigusque caloremque
Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.
Quies, Otium. Virg. 9. Æn. 187.
Aut pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum
Mens agitat mihi: nec placida contenta quiete est. Servius.
Vobis parta quies, nullum maris æquor arandum. Virg. 3. Æn. 495.
Portus æterna placidus quiete. Senec. Agam. 7.
Adversa. Sil. lib. 15.
Blanda. Stat. 2. Silv. 2. 140.
Impacata pelagi. Claud 1. in Ruff. 71.
Imperiosa. Claud. Conf. Mall. Theod. 241.
— mandata quae fortius urget
Imperiosa quies.
Mira quies pelagi. Stat. 2. Silv. 2. 26.
Modica. V. MODUS.
Obscura quies. i. e. In qua degunt Ignoti & humiles homines. Senec. Hippol. 11.
Secura quies, & nescia fallere vita. Virg 2. Georg. 467.
Summa. Lucret. lib. 2. 310.
Tranquilla. Lucan. lib. 1. 261.
Expellere. V. Rumpere.
Impetrare studiis quietem. Quintil. in Procem. lib. 1.
Mitigare febrem quiete & abstinentia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Pati quietem non. Claud. 2. in Ruff. 7.
Retineri quiete. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Rumpe, atque expelle quietem. Sil. lib. 15. 550.
Rupta quies populis. Lucan. lib. 1. 239.
Quietes in plurali. Sallust. Catil. 15. Namque animus impurus diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat. Cic. 1. Off. 103. Joco uti illo quidem licet, sed sicut somno & quietibus ceteris.
Quietes, Cubilia. Lucret. lib. 1. 405.
Namque, canes ut montivagæ persæpe ferai
Naribus inveniunt intectas fronde quietes.
QUIES, Dea apud Romanos, cui fanum extra urbem via Lavicana sacratum fuit. Alexander Gen. dier. lib. 2. cap. 4. Et lib. 4. cap. 16. Næniæ quoque sacellum, quod cantu querulo funeribus preesset pari exemplo ab urbe semotum, extra portam Viminalem statuerunt: sicut fanum Quietis via Lavicana, & Rediculi extra portam Capenam, quod secundo Punico bello constructum fuisse constat. Item, Collina, inquit, porta eo dicta quod anfractus multiplices circum haberet, & partim edita, partim declivia essent loca ad eam: extra eam Veneris Erycinæ, & Quietis templa fuere, & juxta campus Sceleratus: in quo incesti damnatas, vivas defodere Vestales Romani assueverant. De ea scribunt Augustinus lib. 4. 16. de Civitate Dei, & T. Liv. lib. 4. 41.
QUIES, ētis. Adj. Antique. Nævius,
Jamque ejus mentem fecerat Fortuna quietem.
QUIETĀLIS, e. Adj. a Quiete dea Romanorum, de qua jam diximus, Orcus Quietalis dictus. Lilius Syntag. 1. p. 49. edit. Basil. Sed
QUIETĀLUS i. m. ab antiquis dicebatur Orcus, inquit Festus. Verum Quietalis in MSS. exstat, teste Dacerio, ut & in Fragmento Fest.
QUIESCO, quiēvi, quiētum, [ἠρεμέω, ἀτρεμέω, ἡσυχάζω, παύομαι] ĕre. In quiete esse, vacare a labore, cura, officio, negotio, unde etiam pro Dormire sumitur. ut apud Cic. pro Rosc. Amer. 65. Propterea quod qui tantum facinus commiserunt, non modo sine cura quiescere, sed ne spirare quidem sine metu possunt. Idem 6. Verr. 32. Eo quum venio, Prætor quiescebat. Ovid. 2. Amor. 9. 39.
Infelix, tota quicunque quiescere nocte Sustinet.
Quiescere, de Mortuis dictum. Tibull. lib. 2. 4. 49.
Et bene discedens dicet placideque quiescas. Virg. 9. Æn. 445.
— placidaque ibi demum morte quievit. Idem 10. Ecl. 33.
— o mihi tum quam molliter ossa quiescant,
Vestra meos olim si fistula dicat amores! Lucret. lib. 3. 933.
Cum pariter mens & corpus sopita quiescunt.
Pulveris exigui jactu compressa quiescent. Virg. 4. Georg. 87. De apum certaminibus.
Quiescere in propria pelle. Hor. 1. Serm. 6. 22.
— in propria non pelle quiessem. Proverbiale est, sumptumque videtur a vestitu, & calceis, quæ tanquam hominum pellis est. Nam libertinus latum clavum, senatorii ordinis proprium, & calceos lunatos si gerat, intra pellem suam quiescere non putetur. Nisi quis a Cumano asino tractum putet, qui leonem mentiebatur leonis exuvio. Turnebus.
Conticuit tandem, factoque hic fine quievit. Virg. 3. Æn. 718.
Quiescere dicitur, Qui non est insolens & inquietus. Ter. in prol. And. 22.
Dehinc ut quiescant porro moneo, & desinant
Maledicere, malefacta ne noscant sua. [i. e. Taceant.
Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Auctor ad Heren. lib. 4. 68. [i. e. Tace.
Quiescere, Abstinere, & supersedere. Cic. pro Planc. 90. An si unquam in me vitæ cupiditas fuisset, ego, mense Decembri mei Consulatus, omnium parricidarum tela commossem, quæ, si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulum recidissent? Gell. lib. 2. cap. 28. Statuere atque edicere quiescebant. i. e. Abstinebant, & supersedebant.
Quiescas, vel quiesce: h. e. Sine, vel desine. Ter. And. 3. 4. 19.
— corrigere mihi gnatum porro enitere.
D. Faciam hercle sedulo. S. potes nunc dum animus irritatus est.
D. Quiescas. Cic. 3. Verr. 134. Iste Rabonium quiescere jubet, & simul ei nonnullam spem societatis ostendit. [i. e. Securum esse, vel potius Non tumultuari, sibique curam ejus rei relinquere. conf. QUIETUS Partic.
Æquora alta quierunt. Virg. 7. Æn. 6.
Æquora sæva quierant. Virg. 4. Æn. 523.
Arma quierunt. Sil. lib. 7. 253.
Bella quierunt. Lucan ad Pison. 26.
Cineres collapsi, & flamma quievit. Virg. 6. Æn. 226.
Pascitur in vivis livor, post fata quiescit. i. e. Desinit. Ovid. 1. Amor. 15. 39.
Opus quievit tuis humeris. Ovid. 2. de Ponto, 9. 60. Sed lectio dubia est.
Potentia. Cic. pro Cæcin. 71. Nimia ista, quæ dominatur in civitate, potentia in hoc solo genere quiescit.
Voces hominum quiescebant. Ovid. 1. Trist. 3. 27.
Quiescas cetera; activum. Plaut. Milit. 3. 3. 53. — potin' ut hominem Mihi des? quiescas cetera. ni lepide ludificata
Ero &c. Quasi dicat, Ne de ceteris sis sollicitus, sine ea. Idem Merc. 2. 3. 111.
Quiesce, inquam, istam rem: ego certe videro. [Sed rectius distinguunt alii puncto post Quiesce, sublata sequenti distinctione. In priore exemplo & Cetera Adverbii loco ponitur, neque proinde satis constat de verbo hoc transitive sumpto. Nam de seq. loco nihil pronuntio, quum indicatio falsa sit, ex Parisino mendosissimo indice, ut in sexcentis Plauti locis, temere descripta. Nec huc pertinet v. 51. ejusd scen.
Quiesce hunc tumultum qui est ante ostium. Plaut. Most. 5. 2. 5.
Quiescere, Permittere, sinere. Cic. 7. Att. 9. Aut si per Trib. pleb. non patiatur, tamen quiescat rem adduci ad interregnum. [Quod si post Quiescat distinguas, sequentia referentur ad Necesse est, quod præcessit. Idque rectius.
Quiesci, Impersonale. Ter. Andr. 4. 2. 8.
Quibus quidem quam facile poterat quiesci, si hic quiesset.
QUIĒTUS, a, um [ἥσυχος, ἡσύχιος, ἕκηλος, ἀκηλος] Adj. ex Partic. Plaut. Amph. 1. 1. 15.
Quietus esto. Ter. Phorm. 4. 5. 1.
Quietus esto, inquam: ego curabo, ne quid verborum duint. Ubi Donatus, Quietus, securus, ab eo quod præcedit, id quod sequitur.
Quietus esto de. Plaut. Curc. 4. 2. 6. Meminero: de istoc quietus esto.
Quietum

Quietum aliquem reddere, Efficere ut quietè & secure vivat. Ter. Eun. 2. 2. 46.
Æquor quietius. Hor. Epod. 10. 11.
Aer quietus. Virg. 5. Æn. 216.
Amnes quietos irritat diluvies. Hor. 1. Carm. 29. 40.
Animus in. Virg. 1. Æn. 307.
—in primis regina quietum
Accipit in Teucros animum, mentemque benignam.
Animus solutus & quietus. Cic. pro Rosc. Com. 43. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.
Animo quieto vivere. Cic. 2. Tusc. 2. Qui id quod vitari non potest, metuit, is vivere animo quieto nullo modo potest.
Annus. Liv. 2. 18. Bellum indictum, tacitæ induciæ quietum annum tenuere.
Dies cælestium quieti. Cic. 2. de Legib. 19.
Ense quieto latus securum. Stat. 1. Silv. 1. 43.
Gentes agitare quietas. Virg. 10. Æn. 71.
Homo quietissimus. Cic. 6. Verr. 40. Primo mirum omnibus videri Diodorum reum, hominem quietissimum, &c.
Nunquam quietum esse per aliquem. Cic. 10. Fam. 1. Nunquam per M. Antonium quietus fui. Quasi dicat, Semper adversatus est mihi, & persecutus est me.
Inane quietum. Lucret. 2. 238.
Mente quieta consistere. Cic. 2. de Divin. 149.
Nox quieta. Valer. 1. Argon. 158.
Officio quieto fungi. Ovid. 5. Trist. 12. 19.
Ossa quieta precor tuta requiescite in urna. Ovid. 3. Amor. 9. 67.
Pax. Senec. Thyeste 7.
Regnum. Hor. 1. Carm. 12. 33.
Respublica quieta, & Turbata, contraria. Cic. 2. in Catil. 19.
Sedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sermo quietus & remissus. Cic. de Senect. 28.
Somni quieti. Senec. Herc. furent. 10.
Vitam traducere quietam & otiosam. Cic. de Senect. 82.
Urbs quieta, & immunis belli. Virg. 12. Æn. 559.
Compar. ut Exsilium quietius oro. Ovid. 2. Trist. 578.
Superl. Valde quietus. Plin. 10. Epist. 7. ad Trajanum, Ad quam spem, alioqui quietissimum, hortatur natalium splendor, &c. De amico loquitur, cui Præturam petebat. Plura utriusque exempla supra V.

QUIETŪRUS, a, um. Partic. [ἡσυχάσων] Cic. 2. de Orat. 236. Videmur enim quieturi fuisse, nisi essemus lacessiti.

QUIĒTE, Adv. [ἡσύχως, ἠρέμα, ἀτρέμας] Cic. de Senect. 13. Quiete, & pure, & eleganter actæ ætatis placida ac lenis senectus.
Quietissime se recipere. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 46.

QUIESCENTIA, æ. f. Idem quod Quies. Firmic. lib. 1. cap. 3.

QUILIBET, V. in QUI, quæ, quod.

QUIMATUS, QUIMUS, V. QUINQUE.

QUĪN, [ὅπως οὐ, ὅτι μή, μὴ οὐ] Adv. varia significat, variusque est ejus usus, ut docet Donatus in Terentium passim. Gell. lib. 17. cap. 13. Quin particula, inquit, quam Grammatici conjunctionem appellant, variis modis, sententiisque connectere orationem videtur. Perlege caput integrum, ubi multa de hac particula.
Ecquis fuit, quin lacrimaretur, in LACRIMOR ex Cic. 7. Verr. Quin, pro Qui non. Et quid si ita legendum? saltem Quin ex Qui non videtur συγκοπὲν ὄνομα. H. St. Immo ex Qui ne, per apocopen.
Quin, Quod non. Ter. Adelph. 5. 4. 2.
Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, usus semper aliquid adportet novi.
Quin, pro Quod. Cic. Non dubito, quin eo sis animo, quo ego essem si quid tu me rogares. Ter. And. 1. 2. 1.
Non dubium est, quin uxorem nolit filius.
Non dubitare quin. Cic. pro Domo, 69. Non quod dubitaret, quin ab isto nihil legibus, nihil religionibus, nihil jure esset actum. Idem 5. Att. 11. Non enim dubitabat Zeno, quin ab Areopagitis invito Memmio impetrari non posset. Idem 9. Att. 11. conf. DUBITO.
Nihil abest quin. Cic. 11. Att. 15. Prorsus nihil abest, quin sim miserrimus. Idem in Orat. 233. Abesse non potest, quin ejusdem hominis sit, probos improbare, qui improbos probet.
Facere non possum, quin quotidie ad te mittam. Cic. 12. Att. 26. Idem pro Quin, dixit Ut non, ad Att. lib. 8. 16. Ut ad te nihil dem litterarum, facere non possum.
Non possum quin exclamem. Cic. 2. de Orat. 39. Ibid. 66. De musicis rebus non poterit, quin dicat, hoc onere suscepto, recusare.
Quin, Quominus. Ter. Eun. 5. 2. pr.
Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera, domi erant, ut nullo modo
Introire possem, quin viderent me. Cic. Non idcirco causas Isocrates non defendit, quin id utile esse & honestum existimaret.
Nemo esset, quin hoc se audisse liquido diceret. Cic. 6. Fam. 7. pr. Nemo nostrûm est, ut opinor, quin vota victoriæ suæ fecerit: nemo, quin &c. optaret.
Quin, Qui non, quæ non. Ter. Hec. 2. 1. 43.
Et merito adeo: nam vestrarum nulla est, quin gnatum velit
Ducere uxorem. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quis tam imperitus, quis tam procul a litteris, quin sic incipiat? Cic. 7. Verr. 57. Hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quam multa sint vulnera, quis est vestrûm, Judices, quin intelligat? Ibid. 71. & 140.
Nullum intermisi diem quin, &c. Cic. 7. Att. 5. Ut ne quis a me dies intermittatur, quin dem ad te litteras. Cic. 8. Att. 12.
Dies fere nullus est, quin hic Satyrus domum meam ventitet. Cic. 1. Att. 1.
Nego ullam gemmam aut margaritam fuisse, &c. quin quæsierit, inspexerit, abstulerit. Cic. 6. Verr. 1.
Pro Quam non. H. St.
Quin, Quare non, vel, ut non. Ter. Adelph. 2. 2. 39. Nunquid vis, quin abeam? Plaut. Cistel. 1. 1. 119.
Nunquid me vis, mater, intro quin eam? &c. Donatus.
Causæ nihil esset, quin secus judicaret. Cic. pro Quint. 32.
Nullam causam dico, quin. Vide CAUSA. H. St.
Quin, admirative. Ter. Adelph. 2. 3. 9.

—illius opera, Syre, nunc vivo, festivum caput!
Quin omnia sibi post putarit esse præ meo commodo. Legendum est Qui, sine liquida, ut in codd. emendatis legitur.
Quin, Certe, profecto. Plaut. Amph. 2. 2. 73.
— at pol quin certa res
Hanc est objurgare, quæ me hodie advenientem domum
Noluerit salutare. Idem Men. 2. 3. 74.
Hercle quin tu recte dicis, eadem ignorabitur.
Quin, Corripiendi vel imperandi vim habet. Ter. Andr. 2. 6. 18.
Quidnam est? D. puerile est. S. quid est? D. nihil. S. quin dic quid est.
Quin age, si quid habes. Virg. 3. Ecl. 52.
Quin, Cur non, interrogative sumitur. Ter. Phorm. 1. 4. 33.
Quid conterimus operam frustra? quin abeam? Cic. in Somn. Scip. 5. Quin tu aspicias ad te venientem Paulum patrem? Ibid. 6. Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Idem 7. Fam. 8. Quin tu urges occasionem istam? Et pro Rabir. 18. Quin continetis vocem indicem stultitiæ vestræ? Item 4. Att. 4. Quin tu huc advolas, & invisis illius nostræ Reipub. germanæ? [Hic est pro Quid ni?
Quin potius pacem æternam, pactosque hymenæos Exercemus? Virg. 4. Æn. 99.
Quin ergo, quod juvat, quod carum æstimant, id semper faciant, ament, potent. Sallust. in Jugurth. cap. 85. §. 41.
Quin, Etiam. Ter. Heaut. 3. 3 21.
—Syre, pudet me. S. credo: neque id injuria:
Quin mihi molestum est. [Plenius Quin adeo diceres.
Quin, Immo. Ter. Heaut. 4. 3. 23.
Quid dicam? quam causam afferam? S. quin nolo mentiare:
Aperte, ita ut res sese habet, narrato. Idem Eun. 5. 2. 63.
Non faciam, Pythias. P. non pol credo, Chærea,
Nisi si commissum non erit. C. quin, Pythias,
Tu me servato. Idem Heaut. 4. 4. 15.
Quin, Quin immo. Ter. Adelph. 4. 2. 5.
Verum. C. perii. S. quin tu animo bono es. Virg. 1. Æn. 283.
— quin aspera Juno,
Quæ mare nunc, terrasque metu, cælumque fatigat,
Consilia in melius referet. Plaut. Capt. 5. 4. 19.
Quid tu ais? adduxtin' illum hujus captivum filium?
PH. Quin, inquam, intus hic est.
Quin potius. Plaut. Casin. 1. 1. 12.
Quin potius quod legatum est tibi negotium,
Id curas, atque urbanis rebus te abstines? Plin. Epist. 3. 13. extr.
Quin potius illud, adnota, quæ putaveris corrigenda.
Quin, Quamobrem. Plaut. Epid. 3. 4. 19.
Quin tu alium quæras, cui centones sarcias. Ter. Andr. 1. 1. 18.
Quin tu uno verbo dic; quid est, quod me velis.
Quin, Quin etiam, insuper, præter id. Plaut. Aulul. 2. 4. 34.
Famem hercle utendam si roges, nunquam dabit:
Quin ipsi pridem tonsor ungues dempserat,
Collegit, omnia abstulit præsegmina.
Quin taces? correptio est silentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id est, Esto securus: nam tacere, securi est. Ter. Andr. 2. 3. 25.

QUĪNĔTIAM, [ἀλλὰ μὴν, ἀλλὰ μὴν, καὶ μὴν, καὶ] Conjunctio copulativa, qua nectimus quæ conjuncta significare volumus. Cic. de Amicit. 59. Quonam enim modo quisquam amicus esse poterit, cui se putabit inimicum esse posse? quinetiam necesse erit cupere & optare ut quam sæpissime peccet amicus. Ibid. 67. Quinetiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit. Virg. 2. Georg. 269.
Quinetiam cæli regionem in cortice signant. Ter. Eun. 4. 3. 3.
Quinetiam insuper scelus, postquam ludificatus est virginem,
Vestem omnem miseræ discidit, tum ipsam capillo conscidit.

QUĪNIMMO, [ἀλλὰ δὴ, καὶ μᾶλλον] Conjunctio, pro Immo vero, vel Immo etiam. Plaut. Cistel. 2. 1. 39.
Itaque me Ops opulenta illius avia. M. quinimmo mater quidem. Al. Immo ἁπλῶς. Plin. Epist. 4. 9. Prævaluit sententia Cæpionis; quinimmo consurgenti ei ad censendum, acclamatum est, quod solet residentibus. Cic. 2. Att. 10. Ejus autem Collega, & in me perhonorificus, & partium studiosus ac defensor bonarum. Quinimmo leviter inter se dissident: sed vereor ne hoc quod infectum est, serpat longius. Vetus codex legit, Qui nunc leviter.
Quinimmo quum prosperi quiddam ex provinciis nuntiatum esset. Sueton. in Neron. cap. 42. H. St. Rectius divise Quin immo scribitur.

QUINCTIA, Gens Patricia, Romam, Alba diruta, a Tullo rege translata est. Testes Liv. 1. 30. pr. & Dionys. lib. 1. V. Fulv. Ursin. in Denariis hujus gentis. Ejus familiæ nobiles passim ab Historicis celebrantur. In quibus cognomento Barbati, qui & Capitolini, Cincinnati, Crispini, Flaminini, Penni.
Omnium nobilissimus rebus domi forisque gestis T. Quinctius Flamininus, qui anno U. C. 554. cum Sex. Ælio Pæto cos. factus, fortitusque Macedoniam provinciam, de Philippo & Nabide regibus triumphum splendidissimum reportavit, libertatemque Græciæ in ludis Isthmiis promulgari curavit. V. Liv. lib. 32. & seq.
C. Quinctio M'. Acilio coss. Plin. lib. 7. cap. 36. Idem lib. 33. cap. 1. docet, In Quinctiorum familia aurum ne feminas quidem habere morem fuisse. Scribitur & Quintius, sed altera scribendi ratio in Denariis antiquis occurrit.

QUINCTIA prata, a L. Quinctio Cincinnato dicta. V. Fest. in voce. Liv. 3. 26. Plin. lib. 18. cap. 3.

QUINCUNCIALIS, QUINCUNX, QUINCUPEDAL, QUINCUPLEX, V. post QUINQUE.

QUINDA, n. pl. [Κύινδα] Munitio est Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarso Ciliciæ urbibus, quas belluam illum Sardanapalum uno die condidisse autumant. Strabo lib. 4. Supra Anchialam sunt Quinda, munitum castellum, in quo olim Macedones thesauros servabant. V. Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

QUINDECIES, QUINDECIM, QUINDECIMVIR, QUINDENI, V. post QUINQUE.

QUINETIAM, V. QUIN.

QUINGENI, QUINGENARIUS, QUINGENTESIMUS, QUINGENTI, QUINGENTIES, QUINI, æ. a. V. post QUINQUE.

QUINIMMO, V. QUIN.

QUINQUAGENARIUS, QUINQUAGENUS, QUINQUAGESIES, QUINQUAGESIMUS, QUINQUAGIES, QUINQUAGINTA, QUINQUATRIA, QUINQUATRUS, V. post QUINQUE.

QUINQUE, [πέντε] Nomen numerale.

Quinque ter implebat ulnas, i. e. Quindecim. Ovid. 8. Met. 742.

Quinque pedum usucapio, apud Ciceronem quid sit, lib. 1. de Legib. 55. ipsemet explicat: Ex hac, inquit, non rerum, sed verborum discordia controversia nata est de finibus, in qua (quoniam usucapionem, XII tab. intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines regemus. Eum locum sic, & recte, explicat Hotomanus: Ut in controversia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaqua versus pedes definiuntur, qui quamvis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen dirimendis reservantur: sic in controversia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ a Socrate positi, pervestigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia unicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regundis: sed quum tres tum essent, facete intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Urbicus p. 53. Gœs. De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem, vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus aratri, quod usucapi non potest.

Quinque primi, [πεντάπρωτοι] qui Græce, & cap. 2. C. de privilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cic. 5. Verr. 68. Agyrio Magistratus & Quinque primi, accitu istius, evocantur.

QUINQUIES, Adv. [πεντάκις] Quinque vicibus. Cic. 5. Verr. 188. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse. Idem 11. Philip. 11. At hic, me defendente, quinquies absolutus est.

Quinquies millies. Plin. lib. 2. cap. 23. Scribitur & Quinquiens.

QUIMUS ex. gr. etiam dicere licebit, ut Bimus, Trimus, Quadrimus. H. St.

QUIMĀTUS, ûs. m. [πενταετία] ut, Bimatus, & trimatus: hoc est, tempus vel spatium quinque annorum. Plin. lib. 8. cap. 45. Vita feminis XV annis longissima, maribus XX, robur in quimatu. De bobus.

QUĪNI, æ. a. [ἀνὰ πέντε] distributivum vel ordinale. Cic. 5. Verr. 114. In medimna singula video ex litteris publicis tibi Halesinos II S quinos denos dedisse. conf. QUINDECIM. Plaut. Pseud. 1. 3. 111. Quater quinis minis.

Quina millia peditum. Liv. 8. 8.

Quini deni. Curtius lib. 8. cap. 9. extr. Menses in quinos denos descripserunt dies. i. e. XV. De sapientibus Indorum.

Quina dena sestertiûm. Sueton. Claud. cap. 10. extr.

Quini viceni nummi. Liv. 22. 54.

Quinas hic capiti mercedes exigit. Hor. 1. Serm. 2. 14.

Quini versus. Nepos, 25. 18.

Græci stipati quini in lectulis. Cic. in Pison. 67.

QUĪNIO, ōnis. m. [πεντάς] Tertull. de Anim. c. 6. extr. Quinionem enixa filiorum. conf. c. 46.

QUINĀRIUS, a, um. Adj. [πεμπτὸς] dicitur Quod quinque complectitur. Plin. lib. 31. cap. 6. Fistulas denûm pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendere. V. Octonarius, in OCTO.

Quinarii nummi, quod quinos æris valebant, sicuti Denarii, quod denos. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 36.

Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarii dimidium. Budæus.

QUINTUS, a, um. [πέμπτος] Adj. ordinis, a Quinque. Liv. 31. 7. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam perveniet.

Quintæ Calendæ, & Quinto Calendas, pro eodem apud Jureconsultos usurpatum ubique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illisque diebus calari populus solebat. Fenestella.

Quintus Prænomen, V. paulo post.

QUINTUM, Adv. ut, Quintum Consul, tempus designat, & quater ante factum. Liv. 27. 6. Declarati Consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Flavius Flaccus quartum. Idem 6. 42. Ut M. Furius Dictator quintum diceretur. [Quod vulgo dicunt Quinta vice, ut pro Quinquies, Quinque vicibus.

QUINTO, Adv. vulgo usurpant, sed sine exemplo probati auctoris.

QUINTĀNUS, a, um. Adj. [πεμπταῖος] Plin. lib. 17. cap. 22. Semper vero quintanis semitari, hoc est ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.

Quintana febris, [πεμπταῖος] apud Galenum sæpe, quæ quinto quoque die redit.

Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. 4. Hist. 71. Adventu quintanorum, quintadecimanorumque auctæ legiones.

QUINTANA, æ. f. porta, & statio militum, quum legiones in castra fuerant dispositæ. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 12. Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra convehi, & rerum utensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad usum militaris multitudinis, quæque bello usui forent importari & exportari solita. Liv. 41. 6. Ad quæstorium forum, quintanamque hostes pervenerunt. Sueton. in Neron. cap. 26. Quintana domi constituta, ubi partæ prædæ & ad licitatiorem dividendæ pretium assumeretur. [Quibus ipsis ex locis, si minus aliunde constaret, satis apparet, Quintana non Portæ, sed Viæ castrensis nomen fuisse, ubi forum erat rerum venalium. Plenissime Lipf. de Mil. Rom. lib. 5. Dial. 3. & 4.

QUINTARIUS, a, um. Adj. Quintarium limitem ita nominavit Hygenus pag. 258. Gœs. Quintum quemque quintarium volunt. Porro autem inter Quintum & Quintarium interest aliquid. Quintus est, qui quinto loco numeratur: Quintarius, qui quinque centurias cludit. Hunc volunt esse quintum, qui est sextus. Nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic caverunt, ut a Decumano maxumo quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis hujus ambigua nisi eorum formæ sextum quemque limitem latiorem haberent, significatione qua & minores. Tractemus nunc diligentius quid dixerint A D. M. quintum quemque latiorem decumano. Quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum novissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex fiunt. Eandem observationem in reliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum A D M. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior, sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adjectis limitibus, summo, latitudinem suam servari placuit. Hæc ille.

QUINTĪLIS, is. m. [μεταγειτνιών] Quintilis mensis XXXI. dierum, ideo dictus est, quod in Anno Romuli quintus in ordine esset. Sed postea in honorem Julii Cæsaris Dictatoris, legem ferente M. Antonio, M. filio Consule, Julius appellatus est, quod hoc mense, a. d. IV. Idus Quintiles Julius procreatus sit, inquit Macrobius lib. 1. cap. 12. Meminit & Sueton. cap. 75. Cic. 14. Att. 7. Volo mense Quintili in Græciam.

QUINCŬPLEX, ĭcis. Adj. [πεντάπλους] ut Duplex dicitur. Martial. lib. 14. 4.

> Cæde juvencorum domini caret area felix,
> Quincuplici cera quum datur altus honor.

Quincuplices ceras vocat Tabellas, a numero quinque foliorum: his decretus triumphus nuntiabatur Imperatori, ut placet Domitio Calderino, vel potius Consulatus. [Gloss. Gr. L. Πεντάπλους, Quinqueplex, & Πενταπλῆ, Quinqueplex.

QUINCUPLICO, vel QUINQUIPLĬCO, āre. ut, Quinquiplicare magistratus, apud Tacit. 2. Ann. 36. pro In annum quintum prorogare.

QUINCUNX, quincuncis. m. [πεντόγκιον] Gloss. G. L.] Quinque unciæ. ut, Uncia remota de quincunce. Hor. de Arte Poet. 327.

Quincunx, Quinque cyathorum mensura, sive potius Quinque cyathi, qui Unciis totidem æquantur. Martial. lib. 11. 37.

> Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus:
> Caïus ut fiat, Julius, & Proculus. Idem lib. 1. 28.
> Hesterna tibi nocte dixeramus,
> Quincunces, puto, post decem peractos. h. e. Post epotes decies quinque cyathos, ut vult Bud. Idem lib. 2. 1.
> Te conviva leget misto quincunce, &c. V. Budæum lib. 5. de

Asse. Bessem poeta vocat octo cyathos. V. Sextarius Romanus in SEX. [Quod in Londin. edit. & in Thes. Lipf. Quincunx Mensuræ genus dicitur, paulum supra dimidiam Heminam continens, quid sit non assequor. Hemina enim, ἡμίξεστον, sive κοτύλη Græcorum, cyathos 6. continet, Quincunx vero 5. Nec rem expedies, si & ipsam Heminam in uncias 12. diviseris, ut quibusdam placet, ut Libram scil. mensuralem.

Quincunx, Jugeri pars tertia, & una duodecima, hoc est, quinque unciæ. Dividitur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars tertia & una duodecima, pedes duodecim millia, hoc est, quincunx.

In quincuncem [εἰς πεντάστιχον] arbores dispositæ cur dicantur, facile ex Quintil. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3. leguntur, Nullusne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam & in ordinem certaque intervalla redigam eas arbores. Quid enim illo quincunce speciosius, qui in quamcunque partem spectaveris, rectus est? Sed protinus in id quoque prodest, ut terræ succum æqualiter trahant. Cic. de Senect. 59. Quum admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, atque puram, & suavitatem odorum, qui afflarentur e floribus, tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus. Columel. 3. 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur. Fortasse autem antiqui sic Quincuncem appellaverunt exactam plantarum me[...]ionem: ut Decussem, exactam spatii divisionem. Hæc Budæus. V. Virg. 2. Georg. 277. seqq. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hos obliquis ordinibus, in quincuncem dispositis, scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varr. 1. de R. R. cap. 7. In quincuncem prope sint ordines atque intervalla modica. Baysius, Arborum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus intervallis sic disponuntur, ut figuram quincuncialem servare adinvicem videantur. Glareanus in Commentarios Cæsaris, quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinpunctialem, ut sit Quincuncialis ordo, qui in quovis quadrato centro ipsius quatuor angulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic fiunt quinque hoc modo ⁙ Quod si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius jugeri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

Vide paulo infra Quincuncialis figura &c.

Quincunces usuræ, sunt Quoties ex centum nummis (ut exempli gratia sit) quinque nummos usuræ menstruæ nomine percipimus. Sic Semisses usuræ, trientes, besses & hujusmodi.

Modesto quincunce nutrire nummos, Augere nummos suos fœnore quincunciali. Pers. 5. Sat. 149. V. Usura, in UTOR.

QUINCUNCIĀLIS, e. Adj. ut, Quincuncialis herba: quæ minor est semipede, & septenûm ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11. Inter omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant, alii diospyron; alii heracleos: Herba quincuncialis fere, foliis duplo majoribus quam rutæ. Et paulo post, Jacere eam, atque humi serpere auctores tradunt. Budæus.

Quincuncialis figura, ejus figuræ quæ Decussim antiquis significabat, media est. Fiebat vero decussis ad X litteræ formam, quæ quidem apud Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit V figura, quæ quinarium numerum, atque adeo quincuncem demonstrat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiam inferius multiplicata, figuram facit quæ quincuncialis appellatur.

Quincunx, Ordo quincuncialis.

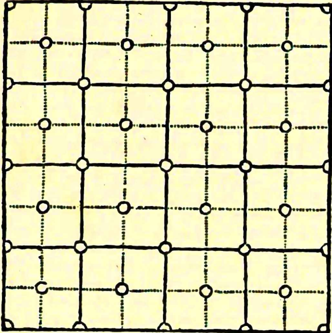
V

Quincun-

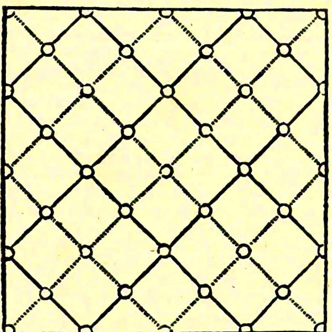
Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11. In disponendis arboribus arbustisque, ac vineis, quincuncialis ordinum ratio vulgata & necessaria, non perflatu modo utilis, verum & aspectu grata quocunque modo intueare, in ordinem se porrigente versu.

Didici, inquit Budæus in Asse, duplicem quincuncialis ordinis rationem esse. Alteram nostrates *Scacariam*, quasi alveolatam appellant, *en eschiquier*. Sumsit enim formam a postica parte alvei, in qua scrupos hodie lusitantes promovent & reducunt. Altera ratio reticulata dici potest, non in quadras ut prior, sed in rhombos conformata, ea forma, qua specularia apud nos plerumque videntur in fenestris lumen vitro transmittentibus, *en lozenges*. Hujusmodi ordinum observatio Northmannis solennis est instituendis pomariis: quorum arboratores e seminariis plantulas transferentes, ita stellatim decussare norunt ordines, ut in quamcunque partem te vertas, rectam semper seriem videas, nusquam obliquante prospectu in longinquum. Hæc Budæus.

Alveolata.

Reticulata.

QUINCUPĔDAL, Mensura quædam quinque pedum, qua fabri murarii in demetiendis parietibus uti solent. Hujus formam & usum sic depingit, Martial. lib. 14. 92.

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furta solet.

QUINQUĀTRIA, orum. n. [Παναθήναια Gloss. Lat. Gr.] ab eo quod Quinquatre, in singulari, sicut Bacchanale & Vulcanale. Festa erant quæ quinque diebus Palladi fiebant mense Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus post Idus celebrabantur: nam dies post Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinque ab atro die. Primo die fiebant sacrificia: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat lustratio. V. Ovid. 3. Fast. 809. &c. Sunt qui dicant hunc diem munusculorum quoque esse, quo tempore matronæ inter se invicem munera missitabant, & cœnas servis apponebant, ut viri Saturnalibus. Plaut. Milit. 3. 1. 98.

— da quod dem Quinquatribus,
Præcantatrici, conjectrici, ariolæ, atque aruspicæ. [Immo Nonæ illæ Juniæ sunt, quæ Caprotinæ dicebantur. V. Interpp. ad Ovid. 2. de A. A. v. 257. Quamquam & Quinquatrus hilariter transigebant. Quod item de Atris diebus additur nugæ sunt. V. seq. dict.

Festa Quinquatria. Hor. 2. Epist. 2. 197.

Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertiæ quam secundæ declinationis, sicut cetera festorum nomina. Diomedes vero Quinquatræ [vel Quinquatriæ] in prima declinatione protulit. Cic. 12. Fam. 25. Quinquatribus frequenti Senatu causam tuam egi, non invita Minerva. Alludens ad Deæ præsentiam.

QUINQUATRUS, ûs. m. etiam dicitur, sicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, Decimatrus. Jungiturque hæc particula ATRUS, nihil significans, supplementi causa. Auctor Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de L. L. 3. Quinquatrus: hic dies unus a nominis errore observatur proinde, ut sint quinque, dictus, ut ab Tusculanis post diem sextum Eidus similiter vocatur Sexatrus, & post diem septimum, Septimatrus, sic hic quod erat post diem quintum Idus Quinquatrus. Quinquatrus appellari quidam putant a numero dierum, qui fere his celebrantur. Qui scilicet errant, tam hercule, quam qui triduo Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nam omnibus his singulis diebus fiunt sacra. Forma autem vocabuli ejus, exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata est, quod post diem quintum Iduum est, is dies festus. ut apud Tusculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septenatrus, & apud Faliscos Decimatrus. Minervæ autem dicatum eum diem existimant, quod eo die ædis ejus in Aventino consecrata est. Hæc Festus. At Charisius lib. 1. Quinquatrus antiqui dicebant a Quinquando, id est lustrando, quod eo die arma Ancilia lustrari sint solita.

Quinquatrus, pl. f. pro ipsis Quinquatriis, antique. Cic. 9. Att. 12. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas, qua ego illum usum puto. Idem 2. Fam. 11. Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ quinquatrus afferebantur.

Minores etiam Quinquatrus erant, de quibus Ovid. 6. Fast. 651. Hæc erant Idibus Juniis. Idem v. 694.

— superest mihi discere, dixi,
Cur sit Quinquatrus illa vocata dies &c. V. Varr. l. c. Fest. in Minusculæ.

QUINQUĔFŎLIUM, i. n. [πεντάφυλλον] Herba, a numero foliorum nomen habens, unde etiam Græcis Pentaphyllon dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Quinquefolium nulli ignotum est, quum etiam fraga gignendo commendetur. Græci vocant pentapetes, sive chamæzelon, sive pentaphyllon. Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inarescens nigrescit, & angulosa fit. Nomen a numero foliorum habet: & ipsa herba incipit & desinit cum vite. Idem cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartito.

QUINQUELIBRĀLIS, e. Adj. [πεντελιτραῖος] Pondo quinque librarum. Columel. lib. 3. cap. 15. Dispositis lapidibus paucis, qui singuli non excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUEMESTRIS, e. Adj. [πεντάμηνιαῖος] Quod quinque mensium est. Varro 2. de R. R. cap. 7. Quinquemestribus pullis factis, quum redacti sunt in stabulum, objiciendum, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Castrari agnos, nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

QUINQUENNIUM, i. n. [πενταετία] Spatium quinque annorum, quod & Lustrum dicitur. Cic. 3. de Legib. 7. Bini sunto, magistratum quinquennium habento. De Censoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ovid. 12. Met. 584.

In quinquennio. V. IN.

QUINQUENNIS, e. Adj. [πενταετής] Quod quinque annorum est. Plaut. Pœn. prol. 85.

Carthaginensi duæ fuere filiæ,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula. Columel. lib. 7. cap. 6. Caper quinquennis parum idoneus. Ovid. 4. de Ponto 6. 5.
In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est. Hor. 2. Serm. 2. 57.
Quinquennes oleas est, & silvestria corna.

Vinum quinquenne. Hor. 2. Serm. 8. 47.

QUINQUENNĀLIS, e. Adj. [πενταετηρικός] Quod fit singulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. 127. Ex quibus Elæus Hippias, quum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum, gloriatus est, &c. Quinquennales ludi. Plin. lib. 4. cap. 5.

Quinquennalis magistratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liv. 4. 24. Alios magistratus annuos esse, quinquennalem censuram.

Tempus quinquennale. Varr. de L. L. lib. 5. 2.

Vota quinquennalia, in quinquennium suscepta, quod exactum tempus ludis solennibus celebrabatur. Liv. 31. 9. extr. Vovit in eadem verba COS. præeunte Max. Pontifice, quibus ante quinquennalia vota suscipi solita erant: præterquam quod tanta pecunia, quantam tum, quum solveretur, Senatus censuisset, ludos, donaque facturum vovit. conf. DECENNALIA.

QUINQUEPARTĪTUS, a, um. Adj. [πενταμερής] Quod in quinque partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 59. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Legitur etiam Quinquepertitam.

QUINQUEPARTĪTO, Adv. [πενταμερῶς] Plin. lib. 25. cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartito, nigris & ipsis, plumosisque.

QUINQUEPEDUM usucapio, QUINQUEPRIMI, V. QUINQUE.

QUINQUERĒMIS, is. f. [πεντήρης] Navis quinque remorum ordines habens. Liv. 41. 9. DC equites & decem quinqueremes naves, si deducere ex navalibus vellet. Cic. 6. Verr. 103. Certos homines in quinqueremi misisse, qui eos dentes reportarent.

Quidam Quinquiremis scribunt. H. St.

QUINQUERTIUM, i. n. [πένταθλον] Exercitationis genus, quod quinque artibus his constabat, jactu disci, cursu, saltu, jaculatione, luctatione. Festus. Budæus in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia. V. Aristot. 1. Rhet. 5. ad fin. & ex eo Hier. Mercur. de A. G. 1. 14. Vandale Diss. 8. De Gymnasiarchis &c. cap. 4.

QUINQUESSIS, is. m. Numus apud Romanos. Antonius Augustinus ad Festum; Quinquessis, inquit, quinarius, sive victoriatus dictus est, quod initio quinque assibus æstimaretur, postea octo valuit, ejusque nota erat Victoria. Plinius. [Planissume hic quidem lib. 33. cap. 3. de Quinario seu Victoriato. Quinquessis vero mentionem nusquam apud antiquos invenio.

QUINQUĔVIR, vĭri. [εἷς τῶν πέντε] dicitur ut Triumvir. Cic. 4. Acad. 136. Nescio an ne Quinquevirum quidem quenquam, nisi sapientem. Idem 2. de Lege Agrar. 17. Toties legibus Agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri. Hor. 2. Serm. 5. 59.

Scriba ex Quinqueviro corvum deludet hiantem.

QUINQUEVIRĀTUS, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν πέντε, πενταδαρχία] Officium (vel magistratus) Quinquevirorum. Cic. 9. Att. 2. Repudiari se totum magis etiam, quam olim in Quinqueviratu, putabit. Vetus codex legit, XX viratu. Idem de Provinc. Consul. 41. Me ille, ut Quinqueviratum acciperem, rogavit. Hic quoque F. Ursin. & Manut. legunt XXviratum.

QUINDĔCIM, [δεκαπέντε] Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pseud. 1. 3. 112. Et jam quindecim habeo minas.

QUINDECIMVIR, vĭri. m. [εἷς τῶν πεντεκαίδεκα, πεντεκαιδεκάδαρχος] Nomen magistratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43. Q. Metellus in ea oratione, quam habuit supremis laudibus patris sui L. Metelli, Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum, Quindecimviri agris dandis, &c. [Non Magistratus hic, sed Officii a S. P. Q. R. extra ordinem demandati nomen est.

Quindecimviri sacris faciundis, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam divinis mysteriis & sacrificiis solennibus, quam responsis dandis præesse in Algido, in templo Dianæ, jussi sunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16. [Primum duo ab ipso Tarquinio rege institutos fuisse docet Dionys. 4. 62. Decem deinde populus esse jussit, partim patricios, partim plebejos, anno U. C. 387. V. Liv. lib. 8. cap. 37. extr. & 42. pr.

Quindecimviri Sibyllini, a Sulla Dictatore fuerunt instituti, quum ante Sullæ Dictaturam decem duntaxat fuissent, ad quos tum custodia & inspectio librorum, seu carminum Sibyllinorum, quæ fata urbis continere putabant, tum ludorum Sæcularium procuratio pertinebat, ut docet Corn. Tacit. lib. 11. Ann. 11. his verbis, Nam is (Domitianus) quoque edidit ludos sæculares; iisque intentius affui, sacerdotio Quindecimvirali præditus, ac tum Prætor. Quod non jactantia refero, sed quia collegio Quindecimvirûm antiquitus ea cura mandabatur, & magistratus potissimum exsequebantur officia cæremoniarum. Hæc Tac. Eodem respexit in Carmine Sæculari Horatius, ubi ait, v. 70.

Quæque Aventinum tenet, Algidumque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, & votis puerorum amicas
Applicet aures.

Habuisse eos & Magistrum collegii, & Sacro quoque illo, quo vivi homines a Romanis defodiebantur, carmen præire consuesse docet Plin. lib. 28. cap. 2. Cujus sacri, inquit, precationem, qua solet præire Quindecimvirûm collegii Magister, si quis legat, profecto vim carminum fateatur. [Malim Quam solet. Sic enim passim vett. loquuntur. V. PRÆBO.

QUINDECIES, Adv. [πεντεκαιδεκάκις] Quindecim vicibus. Martial. lib. 7. 9.
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?
Quindecies, subaudito, centena millia. Cic. 4. Verr. 61. At illa H-S D. millia hæreditaria, accessit ipsius antiqua H-S quindecies pecunia.

QUINDENI, æ, a. [ἀνὰ πεντεκαίδεκα] Adj. Idem significat quod Quindecim distributive. Liv. 35. 40. Quindena jugera agri data in singulos pedites sunt, &c. Quidam legunt, Quina dena.

QUINI DENI, Quinæ denæ, Quina dena. Idem l. Qui quadraginta. §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QUINTUSDECIMUS, a, um. Adj. [πεντεκαιδέκατος] Plin. lib. 9. cap. 51.

QUINTIDECAGŌNUM, [πεντεκαιδεκάγωνον] Figura est æquilatera & æquiangula, composita ex XV angulis, & lateribus æqualibus. Euclid. 4. Element. Probl. 16. Propos. 16. In dato circulo, quintidecagonum & æquilaterum & æquiangulum describere. [Sic vetus Euclidis interpres. Al. Quindecagonum. Sed aut Græcum vocabulum retinendum fuit, aut Quindecangulum Latine dicendum.

QUINQUĀGINTA, indecl. [πεντήκοντα] Virg. 1. Æn. 707.
Quinquaginta intus famulæ, &c.

QUINQUĀGIES, Adv. [πεντηκοντάκις] Columel. lib. 5. cap. 2. Has duas summas in se multiplicato, quinquagies centeni fiunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit.
Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin. lib. 2. cap. 108.
Quinquagies centena millia. Plin. lib. 2. cap. 108. Quod & per ellipsin Quinquagies tantum dicitur.

QUINQUĀGĒSIES, Adv. Subaudito Centena millia. Plaut. Men. 5. 9. 99.
Vix credo tota auctione capiet quinquagesies. Alii legendum putant Quinquagies.

QUINQUĀGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ πεντήκοντα] Idem in distributione, quod Quinquaginta. Plin. 8. 36. Vivunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Idem 15. 24. Juba auctor est quinquagenûm cubitorum altitudine in Arabia esse eas. Cic. 5. Verr. 69. In singulos H-S quinquagenis millibus damnari mavultis? Quod & per ellipsin Quinquagena dicebant.

QUINQUAGENĀRIUS, a, um. Adj. [πεντηκονταδικός] Quod quinquaginta continet. Cato R.R. cap. 13. Urnam quinquagenariam unam, sextarium olearium unum. Sic cap. 10.
Quinquagenariæ cohortes, Quæ quinquaginta militibus constabant. Curtius lib. 5. 2. 3. Sed rectius Quingenariæ scribitur.
Quinquagenarius grex, h. e. Quinquaginta capitum. Varr. 2. de R. R. cap. 10.

QUINQUAGĒSĬMUS, a, um. aliud Adj. [πεντηκοστός] Ordinis, ut, Quinquagesimus unus. Plin. lib. 7. cap. 9. Quinquagesimo uno raptus anno.
Quinquagesima liba, Quinquagies oblata Natalitio sacro. Martial. lib. 10. 24.

Natales mihi Martiæ Calendæ,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ:
Quinquagesima liba, septimamque
Vestris addimus hanc focis acerram.

Quinquagesimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr. 116. Subauditur Partes.

QUINGENTI, æ, a. [πεντακόσιοι] ut, Quingenti milites: h. e. Quinquies centum. Cic. 16. Att. 8. Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib. 4. 2. Tusculanam villam quingentis millibus, Formianum H-S. ducentis quinquaginta millibus. Virg. 10. Æn. 204.
Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat.
Quingentis empto drachmis. Hor. 2. Serm. 7. 43.

QUINGENTIES, Adv. [πεντακοσιάκις] Cic. 4. Verr. 27. Ob eam rem H-S quingenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exactūrum.

QUINGĒNI, æ, a. [ἀνὰ πεντακόσιοι] Idem in distributione, quod Quingenti. Columel. lib. 5. cap. 2. Horum pars dimidia duo millia quingeni.
Quingena, subaudito Millia, in pecuniaria ratione Romanorum. Cic. 4. Att. 2. Apud eum H-S quingena deposuerunt, ut qui a Catone damnatus esset, id perderet.
Quingeni, pro Singulis quingenti. Suet. in Cæs. cap. 38. Populo præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim divisit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annuam etiam habitationem Romæ usque ad bina millia nummûm, in Italia non ultra quingenos sestertios remisit.
Sunt qui Quingenteni usurpant, sed nulla auctoritate freti. Etsi sane alterum illud ex hoc per Syncopen natum videtur.

QUINGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [πεντακοσιακός] Plin. lib. 33. cap. 11. Dispensator Hispaniæ Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat. i. e. Pondo quingentarum librarum.

QUINGENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [πεντακοσιοστός] Plin. lib. 15. cap. 1. Anno urbis quingentesimo quinto.

QUINTANUS, V. QUINTUS, post QUINQUE.

QUINTII, [Κυίντιοι] Populi sunt in Armenia ad Medorum montes. Strabo lib. 11. Has autem montium radices, ad summum usque a mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli quadam ex parte habitant, partem vero maximam Gelæ, Docusinii, & Amardi & Quintii, (al. Quitii, Κυῖνοι) & Anariacæ.

QUINTILIANI dicti sunt juvenes, qui per ludum & lasciviam currentes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus lib. 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno sacra facerent clamore pastorum excitos, quorum oves abactæ erant, in latrones præda onustos incurrisse nudos, prædamque detraxisse: qua postquam potiti sunt, sacra instituisse, ut nudi juvenes, incincti pellibus, per ludum & lasciviam currerent: ex quibus alii Faviani, nonnulli Quintiliani dicti. V. Fest. in Fabiani, & in ipsa voce.

QUINTILIĀNUS, i. m. [Κοϊντιλιανός] Cognomen adoptivum, a Quintiliis tractum. M. Fabius Quintilianus, Rhetor, ortus in Hispania, in civitate Calaguritana, ut Eusebio placet. Ipse Quintilianus Hispanos provinciales suos vocat. Eum dicuntRomam cumGalba Imp. venisse, brevique tempore postea in familiaritatem Domitiani principis receptum sororis ejus nepotes erudiisse. Id quod ipse testatur in proœmio lib. 4. Ludum Romæ aperuit, primusque e fisco salarium tulit. Laurentius Valla, eum in præceptis Ciceroni præferebat, stiloque ejus & doctrinæ magnopere adhærebat. Meminit ejus Martial. lib. 2. 90.

Quintiliane, vagæ moderator summe juventæ,
Gloria Romanæ, Quintiliane, togæ.

Plinius quoque ejus discipulus 2. Epist. 14. ad Maximum, Ita certe ex Quintiliano præceptore meo audisse memini. Sic lib. 6. Epist. 6. ad Fundanum. Idem 6. Epist. 3. extr. testatur se L millia nummûm donasse nupturæ ejus filiæ.

QUINTILIS, V. QUINQUE.

QUINTILIUS, i. m. Nomen gentile Ro.
Cn. Quintilius, Dictator Romæ veneficis matronis puniendis creatus est. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 6. Post quem quum Romæ de veneficiis quærerent, & aliquot matronæ damnatæ forent, eaque res prodigii haberetur loco: ut mentes alienatæ sui compotes fierent, simili memoria ex annalibus repetita, clavi figendi causa Dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clavo, quum eo piaculo civium mentes sui compotes fecisset, discordesque animos conciliasset, Dictatura se abdicavit. Ex Livii 8. 18. Scribitur & QUINCTILIUS per CT.
Quintilius Varus Poëta nobilis, ut scribit Eusebius ad Ol. 189. Cremonensis fuit, Virgilii olim & Horatii familiaris, qui obiit ante Virgilii obitum annis sex. Hujus meminit Horatius, cum alibi, tum 1. Carm 24. ubi ipsius mortem deplorat. Idem esse creditur, qui in Germania cum tribus legionibus totidemque alis & sex cohortibus cæsus est. Quam cladem Varianam graphice descripsit Vellejus lib. 2. cap. 117. & 118. V. Gyrald. de Poët. Hist. Dial. 4. & infra f. l. VARUS.

QUINTIPOR, V. QUINTUS, Prænomen.

QUINTUS, [Κόϊντος] Prænomen antiquis magno in usu. Fuit autem Quintus a principio is dictus, Qui loco natus esset quinto: ut Sextus, qui sexto: Decimus, qui decimo. Quod & in feminis est servatum, ut Claudia Quinta. Postea tamen Quintus cœpit esse prænomen ejus etiam quandoque, qui secundo, vel tertio, atque etiam primo loco natus esset, ut in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire. Scribitur & Quinctus.

QUINTIPOR, servile nomen frequens apud antiquos erat, a prænomine domini ductum, ut Marcipor, Caipor. Quamvis sint, qui a numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Festus. A Cajo scil. Marco, Quinto. Por autem, pro Puer. V. Dacer. ad loc.

QUINTIUS, vel QUINCTIUS, nom. gentis Ro. V. QUINCTIA gens.

QUINUS, V. QUINQUE.

QUIPPE, Adverbium, quo rationem ejus, quod præcessit, reddimus. Terent. Heaut. 2. 4. 9.

Nam expedit bonas esse vobis: nos, quibuscunque est res, non sinunt:
Quippe forma impulsi nostra nos amatores colunt.

Cic. 1. de Finib. 21. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in geometriaque perfecto.
Dixisti quippe, jam fixum & statutum est. Cic. pro Muren. 62.
Movet me quippe lumen curiæ. Cic. pro Milon. 34.
Quippe, pro Certe. Cic. pro Cæcin. 55. Recte igitur diceres te restituisse? quippe. quid enim facilius est quam probari iis, qui Latine sciant? &c. [Puto tollendum punctum post Quippe. q. d. Quid enim quippe &c.
Quippe quum. Cic. 2. Off. 34. Harum igitur duarum ad fidem faciendam justitia plus pollet: quippe quum ea sine prudentia satis habeat auctoritatis.
Quippe etenim. Lucret. lib. 2. 791.

Quippe etenim multo proclivius exorientur
Candida de pullo, &c. conf. paulo ante Quippe enim.

Quippe etiam festis quædam exercere diebus. Virg. 1. Georg. 268.
Quippe qui, Ut qui, nempe qui, vel nempe quum. Columel. lib. 11. 3. 55. de cappari, Quippe quæ res etiam in desertis agris, citra rustici operam, convalescit. Plaut. Amph. 2. 2. 113.

An etiam id tu scis? AL. quippe quæ ex te audivi, ut urbem maximam
Expugnavisses, &c.

Cic. pro Rosc. Amer. 52. Convivia cum patre inibat, quippe qui ne in oppidum quidem nisi perraro veniret.
Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 17.

Ego vero laudo. S. recte sane. C. quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quippe quod. Cic. 1. Fam. 9. Ubi de mea sententia quæstus est Cæsar: quippe quod etiam Ravennæ Crassum ante vidisset. Legitur in emendatis libris, Quippe qui.
Quippe quoniam. Plin. 26. 10. Insanabilis non est credendus: quippe quoniam & sponte desinit, in pluribus cura. De podagræ morbo.
Quippe ubi. Virg. 1. Georg. 507.

Quippe ubi fas versum atque nefas, tot bella per orbem,
Tam multæ scelerum facies.

Lucret. 3. 431.

Quippe ubi imaginibus fumi nebulæque moventur.

Græcanicum est: est enim quod Græci scriptores, ὅπου γε dicere solent, quod valet, Præsertim quum. Ait enim principia animæ tenuiora esse fumo & nebula, præsertim quum fumi & nebulæ imaginibus soleant moveri. Turneb.
Quippe in principio clausulæ. Cic. pro Muren. 74. Quippe, inquit, tu mihi summum imperium, summam auctoritatem, tu gubernacula Reip. petas fovendis hominum sensibus, & deliniendis animis, & adhibendis voluptatibus.

Quippe, indignantis, cum amaro quodam joco. ut Virg. 1. Æn. 43.
Quippe vetor fatis.

QUIPPINI, [τί γάρ] Cur non, antique. Plaut. Men. 5. 5. 45.
Ad me face ut efferatur. s. itan' censes? MED. quippini? Al. Quippe ni, rectius.

QUIRIĀNUS, a, um. Adj. ex Quiriis Italiæ populis confictum ac Catoni attributum a Plin. lib. 15. cap. 14. Cato adjicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana. Ubi V. Hard. not. & mox QUIRINIANUS.

QUIRINA Tribus, V. TRIBUS.

QUĪRĪNUS, i. m. [Κυρῖνος] inquit Servius, Romulus dictus est, vel quod hasta utebatur, quæ Sabinorum lingua Curis dicitur: hasta enim, id est curis, telum longum est, unde & Securis, quasi semicuris. Vel quod Græce κοίρανος Rex dicitur: constat autem Græcos fuisse Romanos. Vel propter generis nobilitatem. Mars enim quum sævit, Gradivus dicitur: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Urbe duo ejus templa sunt: unum Quirini intra urbem, quasi custodis & tranquilli: aliud in Appia via, extra urbem, prope portam, quasi bellatoris, vel Gradivi. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 296.
Cana fides, & Vesta, Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt, &c. - V. Ovid. 2. Fast. 475. [Gloss. Lat. Gr. Quirinus, Ἐνυάλιος, & Gr. Lat. Ἐνυάλιος, Quirinus.
Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 862.
Victor. Virg. 3. Georg. 27.
Armifer. Sil. lib. 16. 76.
Iliacus. Sil. lib. 13. 266.
Magnus. Ovid. 4. Fast. 808.
Martigena Quirinus. Ovid. 1. Fast. 199.
Trabbeatus. Ovid. 14. Met. 828.
Collis Quirini, Quirinalis. Ovid. 14. Fast. 375.

QUIRINĀLIS, e. Adj. [Κυρινάλιος] Quirinalis collis dictus est Romæ, quod in eo Quirini templum erat: sive quod in eum commigraverint Sabini a Curibus venientes. V. Fest. & Varr. de L. L. 4. 8.
Quirinalis porta etiam Romæ dicta, sive quod eâ in collem Quirinalem iretur: sive quod proxime eam esset Quirini sacellum. Fest.
Jugum Quirinale. Ovid. 6. Fast. 218.
Lituus Quirinalis, Qualem Quirinus habuit. Virg. 7. Æn. 187.
Trabea Quirinalis. V. TRABEA. conf. FLAMEN.

QUIRINĀLIA, um. n. pl. [Κυρινάλια] Dies quo Quirino fiebant sacra mense Februario. Idem Stultorum feriæ appellantur (ante, quam in eum commigrarent fere Sabini a Curibus venientes post fœdus inter Romulum & Tatium) quod quidem suorum fornacalium sacrorum cognominant, eo potissimum rem divinam faciunt. Festus. ubi V. Scalig. Ovid. 2. Fast. 513.
Lux quoque cur eadem stultorum Festa vocetur,
Accipe; parva quidem causa, sed apta subest. &c. Cic. 2. Q. frat. 13. Comitialibus diebus, qui Quirinalia sequuntur, Appius, &c. Ibid. epist. 3. Clodius in Quirinalia produxit diem.

QUIRINIĀNUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 7. Poma Quiriniana. Sic MSS. legitur & Quiriana. V. QUIRIANUS.

QUĪRĪTES, ium. m. pl. Cives Romani dicuntur a Quirino, id est Romulo, urbis Romæ conditore: vel a Curibus, Sabinorum urbe. Auctor Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 710.
— postquam in partem data Roma Sabinis,
Una ingens Amiterna cohors, priscique Quirites. V. de hujus nominis ratione Liv. 1. 13. & 2. 56. Varr. de L. L. 4. 8. & Fest. Cic. pro Cæcin. 96. Qui enim potest jure Quiritum liber esse is, qui in numero Quiritum non est. De Genit. V. mox.
Bellicosi. Hor. 3. Carm. 3. 57.
Mobiles. Hor. 1. Carm. 1. 7.
Quirites interdum ignominiæ causa Imperator vocabat milites, nimirum quum ob grave aliquod delictum integram legionem exauctoraret: ut est apud Lampridium in Alexandro cap. 54. qui de exauctorata una legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus post illa fremerent, exclamavit, Quirites discedite, atque arma deponite. Mirando exemplo, depositis armis, depositis etiam sagulis militaribus, non ad castra, sed ad diversoria varia discesserunt. Cui simile illud est Cæsaris apud Lucan. lib. 5. 357.
Jam certe mihi bella geram: discedite castris:
Tradite nostra viris ignavi signa Quirites. Quirites enim eos appellans, significabat non esse milites, sed cives tantum Romanos, & paganos jam esse. [V. Suet. Jul. cap. 70. Gloss. Lat. Gr. Quirites, Πολῖται Ρωμαῖοι. & Gr. Lat. Ἀνὴρ Ρωμαῖος, Quiritis, & Vocativo Ἄνδρες Ρωμαῖοι, Quirites.
Et quamquam hoc nomen Quirites, quidam tantum pluraliter declinari velint, apud poetas tamen reperimus Quiritem, a Quiris Quiritis, vel Quirites Quiritis, vel hic & hæc Quiritis. In Genitivo plurali Quiritium, & Quiritum per syncopen. Pers. 5. Sat. 75.
— heu steriles veri, quibus una Quiritem
Vertigo facit. Ovid. 1. Amor. 7. 29. Minimum de plebe Quiritem.
Quiritium fossæ dicuntur, quibus Ancus Marcius circumdedit urbem, quam secundum ostium Tiberis posuit. ex quo etiam Ostiam. Et, quia populi opera eas fossas fecerat, appellavit Quiritium. Festus.
Quiritium jus, erat jus Quiritibus, non etiam peregrinis, inter solos Quirites commune, velut Mancipatio, Usucapio, Cessio in jure, Justa hæreditas, Emptio ex præda sub corona, Emptio in bonis, sectioneve alicujus. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 1. & Ulpian. in fragment.

QUĪRĪTIA, Juno mensalis dicta est apud Romanos. De ea sic Alexander lib. Gen. dierum 1. cap. 17. Rursusque singulas Curias (Romanus populus in tres tribus Titiensem, Ramnensem, & Lucerem distributus, quinque & triginta postea superavit) in decurias, præfectos illarum Decuriones dixisse, ut in sua quisque Curia sacra facerent, suamque aram haberent: ubi Juno Mensalis, quæ Quiritia dicta est, colebatur: feriasque observarent, ac ex raptarum nominibus, decuriis nomina fuisse multi asseverant.

QUĪRĪTO, [χιτλιάζω, διαμαρτύρομαι] āre. & frequentius

QUĪRĪTOR, āri. Clamare, Romanorum civium, seu Quiritum auxilium invocare. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamans implorat. Et paulo post, Ut Quiritare urbanorum, sic Jubilare rusticorum. Nonius 1. 78. Quiritare, est Clamare: tractum ab iis qui Quirites invocant. Lucil. lib. 12. Satyr.
Concursans veluti ancarius, clareque quiritans. Budæus, Quiritari, deos hominesque implorare. Liv. 39. 8. extr. Occulebat vim, quod præ ululatibus, tympanorumque & cymbalorum strepitu, nulla vox quiritantium, inter stupra & cædes, exaudiri poterat. conf. cap. 10. extr. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet, & illi misero quiritanti, Civis Romanus natus sum: responderet, Abi nunc, fidem populi implora.
Quiritare, Exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8. Rogatus sententiam, si modo est sanus, non quiritet, sed quam maxime potest, civili & humano ingressu mereri assensum deliberantis velit.
Quiritare, Conqueri. Plin. lib. 9. cap. 17. Quæ reputatio aufert transversum animum ad contemplationem eorum, qui in conquestione luxus coquos emi singulos pluris, quam equos quiritabant. [Eò verisimilius est, hoc verbum non frequentativum a Queror esse, Sed à Quiritium fide implorata deduci, quod & primam brevem habet, & penultimam longam. Gloss. Lat. Gr. Quiritans, Ἐπιβοώμενος.

QUIRITATIO, ōnis. f. Liv. 33. 28. Fuga comitum & quiritatio facta, & tumultus tota urbe discurrentium factus cum luminibus.

QUIRITĀTUS, ûs. m. Clamor urbanorum, Jubilatus rusticorum, ut ostendit Valla ex auctoritate Varronis de L. L. 5. 7.
Quiritatus infantium. Plin. 6. Epist. 20. Audires ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum.
Eodem habitu & quiritatu. Valer. lib. 6. cap. 2. historia 8. H. St. Adde verba, quæ sequuntur, Sævitiam tuam exsecrantem.

QUIRITĀRIUS, i. m. Cui jure Quiritium dominium competit. Vox apud JCtos occurrens.

QUIRRITO, āre. Vocem edere verris. Auctor Philomelæ, v. 55.
Quirritat verres, pardus radit, oncat asellus.

QUIS, QUISNAM, QUISPIAM, QUISPUTAS, QUISQUAM, QUISQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUISQUĪLIÆ, ārum. pl. tantum, [περίψήματα] dici putantur quicquid ex arboribus minutis surculorum, foliorumve cadit, velut quicquid cadit, inquit Festus. Ob id Cæcilius Quisquilias volantes dicit.
Quisquilia, σκύβαλα Gloss. Lat. Gr. [legendum Quisquiliæ. in Gr. Lat. Σκύβαλον Stercus, retrimentum.
Quisquilias, Homines nihili vocat Cic. 1. Att. 13. Idem pro Sext. 94. Omitto jam Numerium, Serranum, Ælium, quisquilias seditionis Clodianæ.

QUISQUĪLIUM, i. n. [κόκκος δενδρύφιον] vocant exiguum fruticem ilicis, producentem coccum: quod granum est ad tingendas vestes gratissimum. Plin. 16. 8. Omnes tamen has ejus dotes ilex solo provocat cocco. Granum hoc, primoque ceu scapus fruticis parvæ aquifoliæ ilicis: Quisquilium vocant, pensionem alteram tributi pauperibus Hispaniæ donat. Vetus codex legit Cusculium, quem Hard. sequitur.
Hinc natum esse putatur, ut Vestis coccina, litteris per imperitiam interceptis, *squallata* (vel *Scarlata*) vulgo hodie dicatur, pro Quisquiliata vel cusculiata.

QUISQUIS, QUIVIS, V. QUI, quæ, quod.

QUO

QUO, QUOAD, QUOCIRCA, QUOCUM, V. QUI, quæ, quod.

QUOCUNQUE, V. QUICUNQUE, in QUI, quæ, quod.

QUOD, Pronom. & Conjunct. QUODAMMODO, QUODCUNQUE, QUODPIAM, QUOI, QUOJUS, QUOMINUS, QUOMODO, QUOMODOCUNQUE, QUOMODONAM, QUONAM, V. QUI, quæ, quod, & ibid. QUICUNQUE, QUIDAM.

QUONDAM, [πάλαι, πότε] Adverbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. 1. Catil. 3. Fuit ista quondam in hac Repub. virtus. Idem 2. Fam. 15. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, &c. Liv. 1. 47. Omnia onera, quæ communia quondam fuerint, inclinasse in primores civitatis. Cic. 1. de Orat. 135. Consuetudo mea, qua quondam solitus sum uti.
Aliquando Futurum. Virg. apud Priscian.
— quondam tua dicere facta Tempus erit.
Præsens nonnunquam. Virg. 2. Æn. 367.
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.
Quondam, Semper. Virg. 3. Georg. 99.
Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis. Servius in 2. Æneidos 678. [Tantum in comparatione poëtica.

QUŎNIAM, [ὅτι, ἐπεὶ, ἐπειδὴ] Conjunctio causalis. Ter. And. 1. 5. 15.
Aliquid monstri alunt: ea quoniam nemini obtrudi potest,
Itur ad me. Idem Eun. 2. 2. 6.
Quid istuc ornati est, inquam? quoniam miser quod habui perdidi.
Quamobrem, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, utar ea clausula, &c. Cic. 2. Fam. 3. Sic 3. Philip. 29. Quapropter, quoniam res in discrimen adducta est, utrum ille pœnas Reip. luat, &c.
Quoniam, aliquando significat Postquam, auctoribus Festo & Donato. Plaut. Asin. 3. 3. 121.
Quid nunc, quoniam ambo, ut est lubitum, nos ambo delusistis,
Datisne argentum? Ter. And. 2. 1. 6.
Quæso edepol, Charine, quoniam id fieri, quod vis, non potest, velis id,
Quod possis.
Quoniam & Idcirco, veluti relativa sunt. Propert. lib. 2. 24. 13.
An, quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Juppiter, idcirco facta superba, dea, es?
Quoniam quidem suscepi, non deest. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext. Rosc. 30. Idem 2. Att. 1. Quoniam quidem ea, quæ nos scribimus, &c. te etiam delectant.
Quoniam quidem, secundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5. Nos autem præcipimus easdem virgas, quum a matre fuerint præcisæ, sicubi demortuis vitibus ordines vacent, aut si novellam quis vineam instituere velit, pro viviradice ponere: quoniam quidem partes sarmentorum, quæ fuerant obrutæ, satis multas habent radices, quæ depositæ scrobibus confestim comprehendant.
Quanquam quoniam, &c. idem Roscius, &c. Cic. 1. de Orat. 254.
Quoniam, pro Quod, vel quia. Plin. lib. 23. cap. 1. Quo certe vocabulo satis consilii dedere prisci, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

QUOPIAM, V. QUISPIAM, QUOQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUŎQUE, [ἔτι, ὡς ἔτι] Conjunctio, pro Etiam, similiter. Ter. Eun. 2. 2. 20.

Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negent, laudo id quoque.

Idem And. 4. 4. 13. Ego quoque hinc ab dextera venire me assimulabo. Cic. pro Rabir. Post. 33. Si per eum reductus insidiose rediissem, me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellissem.

Quoque enim. Liv. 30. 1. P. Sempronius (ei quoque enim Proconsuli imperium in annum prorogabatur) P. Licinio succederet.

Quoque etiam. Ter. Hec. 5. 1. 35.

Nam non sunt solæ arbitratæ hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certe. Curtius lib. 8. cap. 10. extr. Puero quoque certe postea, ex ea utcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula Et. Plin. lib. 8. cap. 16. Sunt vero & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine sententiæ, venustatem habet in oratione. Quintil. lib. 8. cap. 6. Nam fit longa & inexpedita: ut in quæstionibus eam judices similem agmini, totidem lixas habenti, quot milites quoque. Idem lib. 9. cap. 4. Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset fidem quoque.

Quoque, pro Quidem veteres dixere. Gellius lib. 17. cap. 2. ex Q. Claudio, cujus hæc refert verba, Sese, ne id quoque, quod tum suaderet, facturum esse. Dein Gellius subdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: infrequens nunc ita loquendo, sed in libris veterum creberrimum.

QUOQUO, V. QUISQUIS. QUORSUM, QUORSUS, V. QUO in QUI, quæ, quod.

QUŎT, [πόσοι, ὁπόσοι] Nomen numerale. Plaut. Stich. 1. 3. 59.

Quot adeo cœnæ, quas deflevi, mortuæ!

Quot potiones mulsi! quot autem prandia! Admirative dictum. Et apud Terentium in Hec. 5. 3. 19.

Quot commodas res attuli! quot autem ademi curas!

Tot, quot. Ter. Phorm. 2. 4. 14.

Quot homines, tot sententiæ: suus cuique mos. Hæc eadem verba habet Cic. lib. 1. de Finib. 15.

Quot homines, tot causæ. Cic. 2. de Orat. 140.

Quot, quantæ, quam incredibiles calamitates. Cic. 1. Tusc. 86.

Quot sunt? S. totidem quot ego & tu sumus. Plaut. Rud. 2. 7. 6. Cic. in Orat. 53. Quot orationum genera, &c. totidem orationes sunt.

Quot modis. Ter. Andr. 1. 5. 13.

— quot modis

Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Quot annos nata? H. septendecim. Plaut. Cistel. 4. 2. 89. Idem Men. 5. 9. 56.

Quot eras annos natus, quum te pater a patria avehit?

MEN. Septuennis: nam tum dentes mihi cadebant primulum.

Quot mensibus, pro Quolibet mense, sive singulis mensibus: quemadmodum Quot annis, pro Singulis annis. Ulpian. in l. 8. Quum ii. §. 24. Si cui non. D. De transactionibus, Si tamen ita sine Prætore transegerit, ut in vicem eorum nummum quot annis, vel quot mensibus, acciperet, &c. V. Vallam lib. 6. cap. 6. conf. QUOTQUOT, & QUOTENNIS.

QUOTCUNQUE, Manil. 4. 315.

Totque dabit vires, dominos quotcunque recepit.

QUŎTUS, a, um. [πόστος, ὁπόστος, πόσατος] Relativum ordinale, quo significatur Cujus numeri, sive in quo numero aut ordine. Ut, Sum primus in civitate, quotus es in tua?

Quotus, simpliciter interrogat, & numerum petit. Cic. 5. Verr. 220. Quotus erit iste denarius, qui non sit deferendus? Hor. 2. Serm. 6. 44. Hora quota est?

Quotus, sine interrogatione. [in Oratione directa. H. St.] Hor. 2. Epist. 1. 35.

Scire velim chartis pretium quotus arroget annus. Martial. lib. 14. 217.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare.

Dic quotus esse velis. Horat. H. St. Immo

Tu quotus esse velis, rescribe. Hor. Ep. 1. 5. 30. i. e. Quo numero convivarum.

Quota pars, i. e. Minima pars. Ovid. 4. de Ponto, 10. 24.

Qui quota terroris pars solet esse mei? Idem 2. Amor. 12. 12.

Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? Martial. lib. 1. 28.

Cæsaris hæc nostri pars est quota? Quasi diceret, Minima.

Quoti. *Icy dessus.* H. St. Sed ejus animadversionem empecta resecuit, residuis his tantum verbis, Plin. Vide in libro meo de Latinitate falso suspecta.

QUOTUSQUISQUE, Nomen numerale, per interrogationem profertur: ut, Quotusquisque est, qui teneat artem numerorum? Quasi dicat, Nullus aut rarus. Et dividi potest, Quotus quisque. Cic. 5. de Fin. 31. Quis est enim, aut quotusquisque, cui, mors quum appropinquet,

Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Ex poeta.

At fuit fama. Quotus quisque istam potest effugere in tam maledica civitate? Cic. pro Cœl. 38.

Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? Idem 2. de Divin. 52.

Quotocuique lorica est? quis equum habet? Curtius lib. 9. 3. 11.

Ne quando perturbatione ordinis impediamur, quo secius quotoquoque loco libebit, possimus. Auctor ad Heren. lib. 3. 30. Scribitur & divise.

QUOTUSCUNQUE, [ὁπόστος οὖν] Tibul. lib. 2. 7. ad finem,

Moverit e votis pars quotacunque deos, i. e. Minima pars.

Quantumvis parua. H. St.

QUŎTŬMUS, a, um. pro Quotus. Apud Plaut. Pseud. 4. 2. 7.

Quotumas ædes dixerit, id ego admodum incerto scio. Al. Quotas.

Ibid. 4. 7. 77. Quotumo die.

QUŎTĒNUS, [πόσοι τις] Relativum divisivum, significat Usque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni, quini, seni, &c. refertur. Sic docet Priscianus. Cic. 12. Att. 32. Is, opinor, ita partes fecit in ripa nescio quotenorum jugerum, ut certa pretia constitueret, quæ mihi nota non sunt. Alii tamen dicunt nihil aliud significare quam Quot. [Forte tamen Tullius Nescio quot denorum scripsit, intelligens nimirum incertum supra Dena, ad Vicena, numerum, vel potius Nescio quot centenorum. Dispiciant acutiores.

QUŎTUPLEX, icis, Adj. &

QUŎTŬPLUS, a, um. Adj. [ποσαπλάσιος] Ad mensuram vel ad pondus refertur. ut, Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus?

QUŎTIĒS, [ὁσάκι, ὁσάκις, ποσάκις] Adverbium numerale, h. e. Quot vicibus. Ter. Hec. 1. 1. 3.

Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bachidi? Cic. 4. Verr. 145. Verum quoties, & quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? Quoties mihi certorum hominum potestas erit? Cic. 1. Fam. 7.

Apud veteres, Quotiens per N scriptum fuisse testatur Pierius his verbis, In omnibus codicibus antiquis quos evolverim, Quotiens per NS scriptum observavi. Quibus astipulatur Caper Grammaticus, ubi dicit, Sine N scribenda sunt Millies, Centies, Decies. Totiens & Quotiens quum scribuntur, per N scribenda sunt. In cujus sententiam Victorinus etiam descendit, dum ait, Adverbia vero cum N scribenda sunt, Totiens, Quotiens. [Gloss. Lat. Gr. Quotiens, ποσάκις, & Gr. Lat. similiter. Ut & Totiens τοσαυτάκις. Usus tamen Quoties voluit, & obtinuit hodie.

Quoties jam. Cic. 1. in Catil. 16. Quoties jam tibi extorta est sica ista de manibus? quoties vero excidit casu aliquo & elapsa est?

QUOTIESCUNQUE, [ὁσάκις ἄν] Cic. pro Cluent. 51. Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Idem 3. Tusc. extr. Cetera, quotiescunque voletis, & hoc loco & aliis parata vobis erunt.

QUOTQUOT, [ὅσοι δή] compositum a Quot. Catul. de Acme, 43. 2.

Adeste, hendecasyllabi, quot estis,

Omnes, undique, quotquot estis, omnes.

Quotquot eunt dies, Singulis diebus. Hor. 2. Carm. 14. 5. V. QUOTIDIE.

Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. Cic. 2. de Invent. 145.

Quotquot annis, pro Quotannis. Varro de L. L. lib. 4. cap. 4. Quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, appellata rura, &c. Idem paulo ante, Ager restibilis, qui restituitur, ac referitur quotquot annis. i. e. Singulis annis. V. QUOTANNIS.

Quotquot mensibus, pro Singulis mensibus. Varro de L. L. lib. 4. cap. 8. Quæ pertinet in arcem, qua sacra quotquot mensibus feruntur in arcem, &c. V. Quot mensibus in QUOT, ad fin.

QUŎTANNIS, [ὅσοι ἐνιαυτοί] Singulis annis. Plaut. Epid. 2. 2. 45.

Quid istæ, quæ vesti quotannis nomina inveniunt nova? Cic. 4. Verr. 131. Quod omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt. Sic 2. de Fin. 101. Columel. lib. 5. cap. 9. Omnis deinde soboles, quæ ex una stirpe nata est, quotannis exstirpanda est. Scribitur & Quot annis. V. seq. dict.

QUOTENNIS, e. Adj. Quot annorum, ut Biennis. Despaut. 655. 657. H. St. Hoc interrogative tantum ponitur, modo usquam occurrit ita scriptum. Quotannis videtur per Aphæresin ex Quot quot annis factum. Nam antiquiores sic usurpabant. V. QUOT, & QUOTQUOT.

QUOTIDIE, pr. & sec. com. Adv. [ὁσημέραι] Singulis diebus. Ter. Heaut. 3. 1. 14.

Nam mihi quidem quotidie augescit magis

De filio ægritudo. Cic. 3. Verr. 129. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie advocationes fiunt. Quintil. lib. 1. cap. 7. pr. de Orthographia, Frigidiora his alia: ut Quicquid C quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut sit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt. [V. Cort. ad Sall. Catil. cap. 14. extr. Videtur dici, pro Quoto quoto die.

Quotquot eunt dies. Horatius, quasi alludens ad derivationem, seu potius compositionem. H. St. exstat Carm. 2. 14. 5.

Quotidie, vel potius in singulos dies, breviores ad te litteras mitto. Cic. 5. Att. 7. [Quasi minus recte dixerit Quotidie.

QUŎTIDIĀNUS, vel QUOTTIDIANUS, a, um. Adj. [ὁσημερινός] Quod quotidie fit. Cic. 2. de Divin. 62. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item.

Quotidianum, magis quam Usitatum. Cic. ad Brut. 16. Audire aliquid de te, non solum usitatum, sed etiam quotidianum est.

Cœnam quotidianam alicui apponere. Plin. lib. 9. cap. 35. Ordinariam vulgo dicimus.

Culpa. Catull. ad Mallium 66. 139. prima producta, per Diplasiasmum.

Conjugis hic culpa flagravit quottidiana. [Nisi per se communis est.

Cura. Terent. Phorm 1. 3. 8.

Epistolæ quotidianæ odiosæ. Cic. 8. Att. 22.

Febris. Ter. Hec. 3. 2. 22.

Formæ quotidianæ, i. e. Vulgares & usitatæ. Ter. Eun. 2. 3. 5.

O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:

Tædet harum quotidianarum formarum. Ubi Donatus, Quotidianarum, hoc est Levium & usitatarum. Est quippe contrarium, Nova figura oris.

Opera quotidiana & pervagata. Cic. 3. de Orat. 186.

Querimonia. Cic. 1. Verr. 9.

Res. Plin. lib. 8. cap. 5.

Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. Cic. 1. Fam. 1. Idem 3. Verr. 199. Nam quid ego de quotidiano sermome, querimoniaque Pop. Rom. loquar. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Sermo quotidianus & familiaris. Cic. pro Cæcin. 52. Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos aucupabimur.

Sumptus quotidiani. Ter. Heaut. 4. 5. 7.

Verba quotidiana. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas quotidianis verbis texere solemus. i. e. Quibus in quotidiano sermone utimur.

Victus quotidianus. Cic. pro Rosc. Amer. 77.

Vitæ quotidianæ expressa imago. Cic. pro Rosc. Amer. 77. Hæc conficta arbitror a poetis esse, ut effictos nostros mores in alienis personis, expressamque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus.

Vita quotidiana, assidua, & urbana. Cic. in Pison. 64.

QUOTIDIANO, Adv. pro Quotidie. Plin lib. 11. cap. 37. Palpebræ in genis homini utrinque. Mulieribus vero etiam infectæ quotidiano. Tanta est decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque. [Suspectus locus. H. St. Sic tamen in libris MSS. exstare testatur Harduinus, qui Cura quotidiana suspicatur legendum. Malim Viro etiam, unius litterulæ mutatione. Agnoscis stilum Plinii, quavis occasione luxum feminarum perstringentis. Sic enim Fucum superciliorum ὠφρυάζει. conf. in VIRUS.

QUO-

QUOVIS, QUOVISCUNQUE, V. QUIVIS, in QUI, quæ, quod.
QUOUSQUE, V. QUO, ibidem.

QUU

QUUM, [ὅτε] vel QUM, vel QUOM, ſcribebant veteres, quando Adverb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet ſic eſſe ſcribendum, quum eſt Adverbium temporis. Ejus hæc ſunt verba, Cum autem, ſi fuerit adverbium temporis, per Q & U, ſive unum, ſive duo ſcribatis, ut Quum primum, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripſerunt veteres & QUOM, per o ante M. Plaut. Amphit. 2. 2. 36.

Gravidam ego illam reliqui, quom abeo. Ter. in prolog. And. pr.

Poeta quom primum animum ad ſcribendum appulit. Cic. de Amicit 29. Quom ſæpe multa, tum memini, &c. ſubaud. Narraret. Al. Quum. V. CUM Adv.

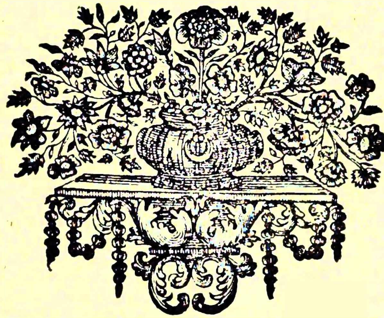
Quum, pro Quo, auctore Donato. Ter. And. 1. 1. 125.

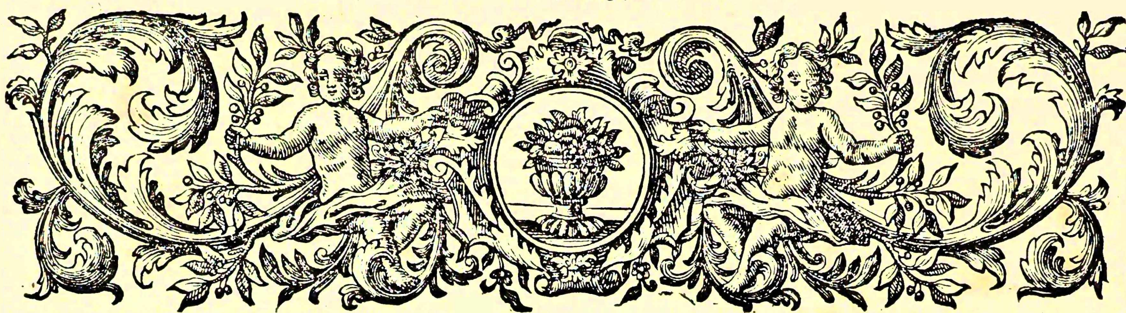
Prope adeſt, quum alieno more vivendum eſt mihi.

Rex Bocche, magna nobis lætitia, quum te talem virum di monuere. Apud Salluſtium in Bello Jugurth. col. 795. editionis cum Comment. Quum interim injurias pro beneficiis reddimus. pro, Quum interim reddamus. Seneca in Epitola 82. in fine p. 171. Laudo, laudo vos, Quirites, quum gratiſſimis animis proſequimini nomen &c. pro Quod proſequamini. Cic. initio Philipp. 4. H. St. Locus Sall. exſtat cap. 102. pr. Senecæ Ep. 81. extr. edit. Grut. Ciceronis 4. Phil. 3. Sed in editionibus noviſſ. ubique Cum expreſſum eſt. Notum eſt autem hanc particulam Indicativo & Subjunctivo modo promiſcue jungi, ut loco ſuo dictum eſt.

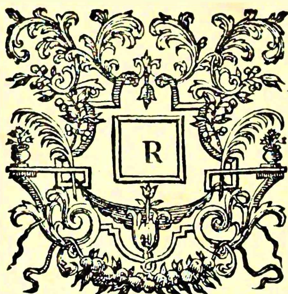
QURIS, vel QURINA, lingua Sabinorum Haſta dicebatur: unde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant vero per c, quoniam Q littera Hetruſcis in uſu, ſicut Romanis, non erat. V. Lilius 3. Syntagmate, pag. 120. edit. Baſil. & ſupra CURIS, & QUIRITES.

Quris cœlibaris, V. Cælibaris haſta, in CÆLEBS.

R

LITTERA consonans, semivocalis, Græcis P, ρ. Olim Romanis, mediis in dictionibus, incognita, cujusque vice, S litteram posuerunt: nam Lasibus, Fesiis, Valesiis, Fusiis; pro Laribus, Feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridii relatus in l. 2. §. Idem Appius. de Origine jur. lib. 1. Pandect. Idem Appius Claudius: qui videtur ab hoc processisse, R litteram invenit, ut pro Valesii, Valerii essent, & pro Fusiis Furii. V. Paulum, in R. Fabium lib. 1. cap. 4. Orat. institut. Liv. 3. 4. pr. & Cic. 9. Fam. 21.

R littera in compositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, ut in Perluceo, Pelluceo; Perlucidus, Pellucidus. Ulpian. l. 19. §. Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autem, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, Perlucidæ legitur. V. suo loco.

R & L promiscui fere usus in vocibus nonnullis, Latialis & Latiaris, Palilia & Parilia: ita ex κανθήλιος Latini fecerunt Cantherius: sic Cæruleus olim fuit Cæluleus; Lemures, Remures.

R Littera canina a Pers. 1. Sat. 109. dicitur, quod cum rictu pronuntietur, fragorem enim stridoremque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu vero stridulo: itaque ei L opponitur, quod tam leniat verba, quam R exasperat.

R liquida ante se in eadem syllaba quasvis mutas admittit, ut Brevis, Cresco, Draco, Frango, Gradior, Pratum, Traho, V & Q exceptis: item post se in diversis universas cum mutas tum liquidas; ut Arvum, Arquus, Perjurus, &c. & in fine solas S & X; ut Ars, Arx. [& T, Fert.

R, liquidarum maxime generosa, ut scribit D. Halic. Quæ cum Græce spiritum admittat, usus obtinuit ut aspirario illa apud Latinos post ponatur, ut ῥήτωρ, Rhetor; ῥέδη, Rheda.

R. vel RO. Roma.
R. C. Romana civitas.
R. D. Regis domus.
R. E. Requietorium erexit.
R. F. E. D. Recte factum esse dicetur. R. F. E. V. Recte factum esse videbitur. R. FERRARIN. Rurum Ferrarinorum. V. mox R. VE.
R. G. C. Rei gerundæ causa. RG. F. Regis filius.
R. I. Requietorium instituit.
R. L. P. Recte legi possit.
R. N. LON. P. X. Retro non longe pedes decem. [Saltem Non longius pedibus x dicendum.
R. P. Respublica, Romana pecunia, vel Romani principes. RP. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor, Reipublicæ causa, vel Retro pedes centum. [In nummis gent. Æmiliæ, Antoniæ, Juliæ, III. VIR. R. P. C. Triumvir reip. constituendæ.
R. R. Actuum solennis nota apud majores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus, R duobus in compluribus orationibus, quum de actis disseritur, etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta sint.
R. R. Rurum Romanorum, Ruderibus recolligendis, Rejectis rudibus, alias ruderibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, fame, flamma. R. REG. Rurum Regiensium.
R. S. P. Res sua publica, Requietorium sibi posuit.
R. VE. Res Veronensis. [Cur non & hic Rus Veronense? Sed rectius Res etiam supra.

R A B

RABBA, seu RABBATH, [Ῥαββάθ] Civitas Arabiæ Trans Jordanem, seu Decapoleos, quæ quondam Metropolis erat filiorum Ammon, postea a Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Judæa, Philadelphia nominata est. V. Cellar. Geogr. Ant. lib. 3. cap. 13. 292.

RĂBIES, ēi. f. [λύσσα] & RABIA, æ. apud antiquos; Morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inveniunt.
Alii rabiem, quasi Raviem dici putant, a raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29. cap. 5. Multo tamen utilissime jecur ejus, qui in rabie momorderit, datur.
Canum rabies. Ovid. 14. Met. 66.
Horrenda rabies ferarum. Sil. lib. 16. 104. & Hor. 2. Serm. 3. 325.
Non dico horrendam rabiem?
Inflammantur rabie equi. V. INFLAMMO.
Sparget intentam rabiem draconis. Senec. Herc. OEth. 12.
Venit canibus rabies. Virg. 3. Georg. 496.
Rabies, transfertur & ad hominum vitia. Cic. in Sallust. 9. Quod ista inusitata rabie petulanter in uxorem meam invasisti. Idem 3. Tusc. 63. Hecubam autem putant, propter animi acerbitatem quandam & rabiem, fingi in canem esse conversam.
Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tusc. 52. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquam fortiter facere posse?
Rabies, Furor alios laniandi. Hor. in Arte Poet. 79.
Archilochum proprio rabies armavit iambo.
Scelerum rabies. Lucan. lib. 5. 262.
— liceat discedere, Cæsar
A rabie scelerum.
Civica rabies, i. e. Civile dissidium. Hor. 3. Carm. 24. 26.
Effrenata Scytharum rabies, Crudelitas. Firmic. lib. 1. cap. ult.
Innata. Claud. 1. in Ruff. 48.
Promptissima in ferrum. Lucan. lib. 7. 244.
Addere rabiem in fines Italûm puero. Sil. lib. 1. 70.
Collegerat dolor rabiem. Ovid. 9. Met. 212.
Colligit os rabiem. Ovid. 1. Met. 234.
Dissimulare rabiem & minas. Stat. 2. Achil. 32.
Effundit cunctam rabiem, irarumque procellas. Sil. lib. 11. 224.
Parare rabiem alicui, i. e. Furorem bellicum. Hor. 1. Carm. 15. 12.
Placata cruore rabies. Stat. 10. Theb. 283.
Quievit fracta rabies. Claud. de Bell. Get. 432.
Sedare indomitam properat rabiem. Hor. Epod. 12. 9. conf. Sil. lib. 13. 344.
Servat frons irarum rabiem. Sil. lib. 13. 734.
Stimulatus ut furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 61. 4.
Tollere. Hor. 3. Carm. 24. 26.
Tument corda rabie fera. Virg. 6. Æn. 49.
Vertitur jocus in rabiem. Hor. 2. Epist. 1. 149.
Rabies, Fames, ut Virg. 9. Æn. 64. — collecta fatigat edendi
Ex longo rabies.
Improba ventris. Virg. 2. Æn. 357.
Remissa. Stat. 11. Theb. 30.
Rabies de Rebus inanimatis. ut Hor. 1. Epist. 10. 16.
Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. De æstu caniculari.
Sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7. Hor. 1. Carm. 3. 14.
Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti.
Comprimere rabiem cæli. Virg. 3. Æn. 802.
Exasperat fretum rabies ventorum. Ovid. 5. Met. 1.

RABIŌSUS, a, um. Adj. [λυσσώδης] Rabie correptus. Plaut. Capt. 3. 4. 15.
Hic homo rabiosus habitus est in Aulide.
Canis rabiosa. Hor. 2. Epist. 2. 75. Plin. lib. 29. cap. 5. Est limus salivæ sub lingua rabiosi canis.
Fortitudo. Cic. 4. Tusc. 49. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis.
Jurgia rabiosa fori clamosi. Senec. Herc. fur. 172.
Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 6. 126.

RABIOSE, Adv. [λυσσωδῶς] Cic. 4. Tusc. 48. Atque hi, collocuti inter se prius quam manum consererent, leniter & quiete, nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabioseve fecerunt. De Ajace & Hectore.

RABIŌSŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπολυσσώδης] Cic. 7. Fam. 16. pr. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit litteras asperas & mordaces. [An Rabiosulus?

RABĬDUS, a, um. Adj. [λυσσόδηκτος, λυσσῶν] Qui rabiem habet. Plin. lib. 29. cap. 5. In canis rabidi morsu tuetur a pavore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib. 8. cap. 9. Domantur autem elephanti rabidi fame & verberibus.
Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynth. 61. 85.
Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth. 61. 38.
Aspectu rabido circumspectare. Auctor ad Heren. lib. 4. 62.
Canes. Ovid. 3. Amor. 12. 21. Sen. OEdip. 932. Plin. lib. 29. cap. 5.
Certamen. Sil. lib. 16. 410.
Corpus. Cic. in Arat. 110.
Nec toto spirans rabido de corpore flammam.
Dens, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.
Dolor. Stat. 6. Theb. 83.
Fames. Virg. 6. Æn. 421.
Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Theb. 71.

Flatus.

Flatus. Stat. 2. Silv. 2. 118.
Ingenium. Claud. 1. in Ruff. 109.
Ira. Ovid. 7. Met. 413.
Miles. Sil. lib. 13. 255.
Mores. Ovid. 3. de Arte Am. 501. De ira,
Pertinet ad faciem rabidos compescere mores.
Murmur. Valer. 4. Argon. 239.
Os. Virg. 6. Æn. 80.
Tigres. Virg. 2. Georg. 151.
Voces. Claud. 1. in Ruff. 44.

RABĬDE, Adv. Cic. 5. Tusc. 16. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate, &c.

RABIO, īre. & RABO, [λυσσάω] ĕre. Verbum dictum a Rabie; Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimæo, Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio, 1.186. V. etiam vet. poeta apud Cic. 1. Divin. 66. Item Manil. 5. 207.
— latratque Canicula flammans
Et rabit igne suo. & v. 222.
Corda micant & lingua rabit.
Acerrime rabere. Sen. Epist. 29. Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere & acerrime rabere. V. Mur. H. St. Gloss. Lat. Gr. Rabiat, λυσσᾷ, Scribe Rabit.

RĂBIĒNUS, dictus est Labienus orator, mutato nomine, quod omnes passim laceraret. Cæl. lib. 11. cap. 13. In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, ut libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primum excogitata est nova pœna, effectum enim per inimicos, ut omnes ejus libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (inquit Seneca in Præf. lib. 10. contr.) ingenio suo esse voluit: sed in monumenta majorum suorum se ferri jussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subjectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantum finivit ipse se, sed sepelivit. Cassius Severus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri ejus comburerentur: Nunc (inquit) me vivum uri oportet, qui illos edidici. conf. LABIENUS.

RĂBŪLA, æ. m. [συκοφάντης Gl. Gr. L.] dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid, auferendumque: vel est ita dictus, quia acrior sit in negotiis agendis, & quasi rabiosus. Hæc Festus. Unde & pro causidico litigioso accipi solet. Vel dicitur a radendis auribus. Nam ut a Fando fabula, a Nando nabula, a Stando stabula, a Pascendo pabula, ita a Radendo rabula. Nec alia ratione Rabulas in foro dictos puto, ait Hermolaus in Plinium, quam quod suo clamore radant. id est offendant aures: & ut ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. V. in RADULANUS paulo infra. Quintil. lib. 12. cap. 9. Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & auctoritatis & fidei affert, modestia, si a viro bono in rabulam latratoremque convertitur. Cic. in Orat. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum quærimus. Idem 1. de Orat. 202. Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.
Rabulæ, Litigiosi, inquit Nonius 1. 106. a Rabie dicti. Varr. περὶ ἐγκωμίων: Ille ales gallus, qui suscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?
Rabula, inquit Nonius rursus, 1. 298. a Rabie dictus est, quem nunc Advocatum, vel Causarum patronum dicimus.
Rabula sane probabilis P. Antistius. Cic. in Brut. 226.

RABILUS, i, m. [Ῥάβιλος] Arabiæ rex, qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomen postea factum Motho, interfecit. Stephanus in dictione Μωθώ.

RĂBĪRIUS, [Ῥαβίριος] Nom. gent. Ro. C. Rabirius, Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ majestatis accusatus a T. Labieno Tribunoplebis, quod Saturninum virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus a Cicerone: cujus exstat oratio, quæ inscribitur pro C. Rabirio perduellionis reo.
C. Rabirius Postumus, Eques item Ro. & Publicanus potens, qui quod Ptolemæum Auleten, Ægypti regem, a subditis expulsum, & per A. Gabinium in regnum restitutum, recuperandi crediti causa, secutus erat, ejusque Diœceten egerat, Repetundarum, vel, ut alii volunt, Majestatis lege Julia postulatus, & a Cicerone item defensus est. V. Cic. orat. pro ipso & Dion. & Suet. Claud. 16.
Rabirius, Poeta quidam temporibus Ovidii, ut ipse Ovidius testatur 4. de Ponto 16. 5.
Quum foret & Marsus, magnique Rabirius oris. Magni oris vocat, i. e. Magniloquum. Adde Sen. de Benef. 6. 3. Quintil. lib. 10. cap. 1. Alius forte de quo Cic. in Acad. 1. pr.

RĂBO, ōnis. m. [ἀῤῥαβὼν] pro Arrhabone, concisum apud Plaut. Truc. 3. 2. 20.
— sequere
Intro me, amabo, mea voluptas. s. tene hoc tibi, rabonem habeto,
Ut mecum hac nocte sies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? s. ita facio lucri,
Ut Prænestinis conia est ciconia.

RABULA, V. RABIES.
RABULANUS, a, um. Adj. V. Radulanus, in RADO.
RĂBUSCŬLUS, a, um. Adj. Ravi coloris. ut, Rabuscula vitis vel uva. Plin. 14. 3. V. RAVUS.

R A C

RĂCĒMUS, i. m. [βότρυς] Pars botryonis, sive potius ipse Botryon, qui & botrys Græcis, & nostris botrus, hoc est integer uvæ racemus. Est enim illa Testa uvarum plurima grana continens. Virg. 2. Georg. 102.
Non ego te, mensis & diis accepta secundis,
Transierim Rhodia, & tumidis bumaste racemis. [An Diis & mensis?
Extentis racemis tumet uva. Ovid. 4. Trist. 6. 9.
Fulgentes sole racemi. Sil. lib. 7. 208.
Prima mihi variat liventibus uva racemis. Propert. lib. 4. 2. 13.
Lividi. Hor. 2. Carm. 5. 11.
Passi. Virg. 4. Georg. 269.
Turpes racemos fert uva. Virg. 2. Georg. 60.
Variis racemis uva. Ovid. 3. Met. 484.

Racemus non solum de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. cap. 34. de hedera, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis. V. plura in indice Hard.

RACEMŌSUS, a, um. Adj. [βοτρυώδης] Racemis plenum. Plin. lib. 13. cap. 6. Olivæ modo racemosus.

RACEMĀRIUS, i. m. [βοτρυοφόρος] Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces. Columel. lib. 3. cap. 18. Nec dubium, quin gemmæ, cacumini proximæ quæ sunt infecundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. [Gloss. Lat. Gr. Racemus, Περιφυὰς σταφυλῆς. An Racemarius?

RACĒMOR, āri. Racemos facere, item Racemos a vindemiatoribus prætentos sublegere. Varr. R. R. 3. 9.

RACEMĀTUS, a, um. Partic. seu Adj. [βοτρυωτὸν] Quod racemos habet. Plin. lib. 18. cap. 7. de panico, Parvis racemato paniculis.

RACEMĀTIO, ōnis. f. [βοτρυολογία] Racemorum vindemia, ut quando a vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur. Tertull. Apol. cap. 35. Post vindemiam racematio superstes.

RACEMĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βοτρυοφόρος] ut,
Uvæ racemiferæ. Ovid. 3. Met. 666.
Bacchus. Ovid. 15. Met. 413.
Capilli. Ovid. 6. Fast. 483.
Bacche, racemiferos hedera redimite capillos.

RACILIUS, Nomen gentis Ro. Plebejæ. L. Racilius, Tribunus pleb. qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu, ut scribit Cic. 2. Q. frat. 6.

R A D

RADAGASUS, Gotthorum rex, qui floruit Arcadii & Honorii Cæsarum temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.
RADAMANTHUS, V. RHADAMANTHUS.
RADIATIO, RADIATUS, RADIO. V. RADIUS.
RADICITUS, RADICOR, RADICULA. V. RADIX.

RĀDIUS, i. m. [ἀκτὶν, ἀκτὶς] Splendor a sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Fin. 71. Ita enim parvæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, ut quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem.
Solis radii. Lucret. lib. 1. 148.
Non radii solis, neque lucida tela diei.
Lumen radiorum. Lucret. lib. 2. 116.
Verbera radiorum. Lucret. lib. 5. 1103.
Vires radiorum. Ovid. 4. Met. 247.
Ardentes radii. Lucret. lib. 6. 754.
Coruscis radiis insigne jubar. Ovid. 1. Met. 768.
Micantes. Ovid. 2. Met. 41.
Tabifici, Pestilentes. Lucret. lib. 6. 737.
Nubes ardent radiis & auro, i. e. inquit Servius, Radiis aureis. Virg. 7. Æn. 142. [ἓν διὰ δυοῖν, pro Radiis aureis.
Calere radiis. Ovid. 2. Met. 171.
Erumpunt radii. Virg. 1. Georg. 446.
Excludunt radios frigora. Stat. 1. Silv. 2. 154.
Ingruentes solis radios sentit luna. V. INGRUO.
Inserti fundunt radii per opaca domorum. Lucret. lib. 2. 114. Inserti autem radii dicuntur, qui per domos inseruntur, & in eas subeunt, solisque lumina spargunt. Turnebus. Al. Insertim.
Interrumpunt nubes radios lucis. Lucret. lib. 5. 288.
Retexit Titan orbem radiis. Virg. 4. Æn. 119.
Rubescebat mare radiis. Virg. 7. Æn. 25.
Radius, Fulgor oculorum, ut vult Plin. Cujus ex oculis radii nocte micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intentionem.
Radii [κνῆμαι] quoque rotarum dicuntur, ut apud Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non alio pæne, quam ad radios rotarum utile. Virg. 6. Æn. 16.
Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
Districti pendent. Ovid. 2. Met. 108. de curru Solis,
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in pulvere delineabant. Sic Vives in Bucolica. Virg. 3. Ecl. 41.
Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inventa autem est hæc ars tempore, quo Nilus, plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innovandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis diviserunt agros. Servius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 2. Qui obierunt maria & terras, gaudent quum de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libenterque respondent, & describunt modo verbis, modo radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis objicere. V. Willichium in Bucolica. Putat enim radio significari Dioptram.
Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æn. 850.
A pulvere & radio Archimedes excitatus. Cic. 5. Tusc. 64. Ex eadem urbe humilem homunculum a pulvere & radio excitabo, qui multis post annis fuit, Archimedem.
Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Radius, [κερκὶς, κηνίον] Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æn. 476.
Excussi manibus radii, revolutaque pensa. V. Ovid. 6. Met. 132. Lucret. lib. 5. 1352.
Insilia, ac fusi, radii, scapique sonantes.
Acutus radius. V. ACUO.
Attriti manu. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 161.
Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, alias Hostorium dicitur. Plaut. Di deæque omnes, tantam nobis lætitiam, tot gaudia sine radio cumulent. [Unde hæc sint disquirat lector.
Radii, Olivæ oblongæ. Virg. 2. Georg. 86.

Nec pingues unam in faciem nascuntur olivæ
Orchades, & radii, & amara pausia bacca. Columel. lib. 5. cap. 8. Orchis quoque & radius melius ad escam, quam in liquorem stringitur.
Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.
Radius, Os minus brachii, & brevius, idemque superius: constat enim brachium duobus ossibus. Vulgus Anatomicorum Focile minus vocat, ut & in pede Fibulan. Cornel. Cels. lib. 8. cap. 1. Radius, quem κερκίδα Græci appellant. Plin. lib. 11. cap. 47. Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii. [Immo hic Radii sunt, quæ Calcaria vocant. V. Plin 30. 11. Gloss. L. Gr. Radius, Ἀκτὶς, κὴ κνήμη. Ubi & pro Sura ponitur.
Radius virilis, dicitur Membrum virile. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. V. Reines. Varr. Lect p. 662.
Rădiŏlus, i. m. dimin. Parva olea oblonga. Columel. lib. 12. cap. 47. Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes, primum quamque, ne decoloretur, in frigidam muriam demerge. [conf. **radius**, & **cercitis**. Isidoro Radiolæ. 17. 7. q. V.
Radiōsus, a, um. Adj. [ἀκτινώδης] Quod multos emittit radios. Plaut. Stich. 2. 2. 40.
Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.
Rădio, āre. Radios emittere, Columel. lib. 10. 288.
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Ovid. 3. Amor. 3. 9.
Argutos habuit, radiant ut sidus, ocellos.
Radiare, Fulgere. Martial. lib. 8. 45.
Vera minus flavo radiant electra metallo. Ovid. 2. Met. 4.
Argenti bifores radiabant lumine valvæ. Propert. lib. 4. 1. 27.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis.
Radior, Deponentis forma, Ovid. 3. de Pont. 4. 103.
Scuta sed & galeæ gemmis radientur, & auro. Nisi forte hoc Passivum sit. Vide Broekhus. ad Propert. 1. 15. 7.
Radians, antis. Partic. [ἀκτινοβολῶν] Cic. in Arat. 172.
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.
Astra. Ovid. 9. Met. 272.
Lumina solis. Ovid. 2. Trist. 325.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æn. 23.
Sidera. Ovid. 7. Met. 325.
Radians, Fulgens, ut Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Aurum. Ovid. 4. Met. 636.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ovid. 13. Met. 105.
Templa multo auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Toga radiante decorus, Picta, triumphali. Claud. 6. Cons. Hon. 371.
Radiātus, a, um. Partic. Quod radios hhabet ut,
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. 126. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus me intueri videtur) admonet, &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Divin. 44.
Splendor radiatus. Sil. lib. 7. 143.
Rota Varro 3. de R. R. cap. 5. V. **radius**.
Radiatum caput principis vocat Plin. quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie divorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore. [Radiata corona divorum insigne est in nummis antiquis. Primus vivus sumpsit Domitianus, testibus ejus nummis non nullis, quorum unum servo.
Radiatio, ōnis. f. [ἀκτινοβόλησις] Plin. lib. 36. cap. 5. Et Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cujus contemplationem admonent æditui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus lib. 1. cap. 1. & 4. sub finem.
Rādix, īcis. f. [ῥίζα] dicta est, quod sæpe effossa parumper terra raditur, ut arbor melius fruticescat. Cic. 5. de Fin. 33. Videamus ea, quæ terra gignit, corticibus & radicibus valide servari. [Videtur ex Gr. ῥίζα per metathesin factum. V. tamen Voss. Etym.
Ocelli radicis. V. Ocellus, in **oculus**.
Radix, Cujusvis rei ima pats. ut
Ultima radix linguæ. Ovid. 6. Met. 557.
Radix saxi, a Lucretio 2. 102. dicitur translate, veluti si diceres Stirpem saxi: sed & Græci terram ἐρριζωμένην non ineleganter solent dicere, eam stabiliter hærentem fundatamque dicere studentes. Ex Turnebo.
In radice Palatii, id est in ima parte Palatii. Cic. Anteq. iret in exsil. 24. Cujus templum a Romulo, victis Sabinis, in Palatii radice cum Victoria est collocatum. De Jovis Statoris templo.
Altæ radices. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Arborea. Ovid. 8. Met. 379.
Bibulæ radicis fibræ. Ovid. 14. Met. 633.
Bulbosa. V. **bulbus**.
Carnosa. V. **caro**.
Cavernosa. V. **caverna**.
Lata radice arbor. V. **latus**, adj.
Lenta. Ovid. 11. Met. 78.
Limosa. V. **limus**.
Nocens. Ovid. 14. Met. 56.
Nudis radicibus arbores. V. **nudus**.
Oleagina, Oleaginea. V. Oleagineus, Oleaginus, in **olea**.
Utilis radix medendi. Ovid. 5. Epist. 147.
Abeunt sursum radices, pro Sursum tendunt. V. **abeo**.
Affigere radicem terræ. Virg. 2. Georg. 318.
Agere radices. Plin. lib. 16. cap. 31.
Capere radices. V. **capio**.
Conterere radicem in pulverem. V. **contero**.
Descendit radice arbor. Plin. lib. 16. cap. 31. Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit.
Descendunt radices. Plin. lib. 16. cap. 31. Quidam non altius descendere radices, quam solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuioris crassiorisve dixere: quod falsum arbitror.
Eruta radicibus pinus. Virg. 5. Æn. 449. [An Radicitus?
Expulsa imis ab radicibus seges. Virg. 1. Georg. 319.
Figere radices. Ovid. 2 Met. 583.
Inflectere radices in nodum. V. **inflecto**.
Latens in locis asperis. Hor. Epod. 5. 68.
Mittere radicem. V. **mitto**.
Niti altis radicibus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Pullulat ab radice silva. Virg. 2. Georg. 17.
Revulsa. Claud. 2. in Eutrop. 29.
Ruptis radicibus vellitur arbor solo. Virg. 3. Æn. 27.
Vulsæ. Virg. 3. Æn. 650.
Radices agere, Translate. Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur.
Defixum radicibus. Cic. 4. Philip. 13. Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest.
Evellere fibras radicum. Cic. 3. Tusc. 13. Nos audeamus, non solum ramos amputare miseriarum, sed etiam radicum fibras evellere.
Habiturum malum fundamentum & radices altiores. Cic. ad Brut. 17.
Niti radicibus. Cic. pro Cœl. 14. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niterentur.
Radices montis, [κνημὸς, ὑπώρεια] pro Inferiori parte. Cæs. 1. Bell. Civil. 41. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringentis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18. Duo lacus italiæ in radicibus Alpium.
Imæ radices montis. V. **imus**.
Radix, metaphorice, de incorporeis. pro Etymo, vel voce primitiva. Varr. de L. L. lib. 5. 5. Primigenia dicuntur verba, ut lego, scribo, sto, sedeo: & cetera, quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices.
Radix Idæa, [Ἰδαία ῥίζα.] Nomen peculiare herbæ cujusdam, quæ in Ida nascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adhærent iis veluti exigui capreoli, e quibus flos. Dioscorides lib. 4. cap. 40.
Radicŭla, æ. f. [ῥίζιον] dimin. Plin. lib. 20. cap. 9. Laseris radicula. Cic. 2. de Divin. 135. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco is, quem mater Olympias alebat, radiculam ore ferre. Columel. lib. 5. cap. 5. Recisis radiculis.
Radicula, Herba. Plin. lib. 19. cap. 23. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo post, Struthion Græci vocant, floret æstate, grata aspectu, verum sine odore, spinosa, & caule lanuginoso: semen ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est usum. Hactenus Plinius. Hanc a Latinis Lanariam herbam appellari Dioscorides contendit. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Lanaria, Στρούθιον, βοτάνη. Sic enim distinguendum. Diosc. notha intelligit.
Quin etiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur, quam radicem vocat Dioscorides. [Gloss. Lat. Gr. Radix, ῥίζα δένδρου, κὴ ῥάφανος. Et Gr. Lat. ῥαφανὶς, Radix. Radiculam Celsus passim ad vomitum excitandum commendat.
Radicesco, ĕre. Sen. Epist. 87. Vidi vitem ex arbusto suo annosam transferri. Hujus capillamenta quoque, si fieri potest, colligenda sunt, deinde liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.
Radīcor, [ῥιζόομαι, ῥιζοβολέω] āri. Radicem facere, seu capere, vel emittere. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radicantur fibris.
Radicari in fruticem. Plin. lib. 13. cap. 4.
Radicari in rectum. Plin. lib. 19. cap. 6.
Radicātus, a, um. [ἐρριζωμένος] Partic. Columel. de Arbor. cap. 20. Arbores & radicata semina Autumno serito. Sidon. 7. Epist. 8.
Radīcōsus, a, um. Adj. [ῥιζώδης] Quod multas radices habet. Plin. lib. 16. cap. 34. Omnium ederarum generi radicosa brachia.
Radīcĭtus, Adv. [ῥιζόθεν Gl. L. G.] A radice, vel Usque ad radicem. Cato R. R. cap. 50. Herbasque malas omnes radicitus effodito. Plin lib. 21. c. 11. Eruitur post æquinoctium vernum radicitus. Catull. Argon. 62. 288.
Nonacrias atque ille tulit radicitus altas
Fagos. Propert. lib. 3. 7. 51.
Huic fluctus vivos radicitus abstulit ungues.
Radicitus, per translationem ponitur pro Omnino. Plaut. Mostell. 5. 1. 62.
Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verum etiam eradicitus. Cic. 2. de Fin. 27. An potest cupiditas finiri? tollenda est atque extrahenda radicitus.
Excutere opinionem radicitus. Cic. 2. Tusc. 111.
Rādo, si, sum, [ξέω, ξύω, ξυρέω] ĕre. Complanare, incidere, exstirpare, mundare. Columel. lib. 8. Sic tamen, ne quid radatur.
Arenas radit remus. Propert. lib. 3. 2. 23.
Arva radit imbribus Eurus. Hor. Epod. 16. 54.
Caput radere. Suet. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasisse, ad indicium maximi luctus. h. e. Radenda curasse.
Genas radere, i. e. Laniare, lacerare. In legibus XII Tabul. de sumptibus funerum, & sepulcris, tollendaque lamentatione, Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. Quæ legis verba sic alii concipiunt, Mulier genas ne carpito: ut videre est apud Cic. 2. de Legib. 59. Plin. lib. 11. cap. 33. Infra oculos malæ homini tantum, quas prisci genas vocabant, XII Tabul. interdicto radi a feminis eas vetantes. Hoc autem sumptum e Solonis legibus testatur Cicero. Solon, inquit Plutarchus (p. 90. ed. Francof.) lacerationes plangentium sustulit. Olim autem humanus sanguis ante rogum effundebatur, vel captivorum, ut apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum, unde Bustuarii gladiatores a Romanis vocati: quorum si copia deesset, feminæ genas laniantes, cruorem effundebant.
Guttur radere. Juven. 6. Sat. 105. Ætatem declarat barbatuli juvenis.
Janua expletis quoque raditur oris. Lucret. lib. 4. 535.
Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. i. e. Secat purum aerem. Virg. 5. Æn. 217.
Litora raduntur Circeæ proxima terræ. Virg. 7. Æn. 10.
Saxa raduntur impresso vomere. Sil. lib. 8. 393.
Terram radit corvus pedibus. Plaut. Aul. 4. 3. 2.
Tigna lævia radere. Lucret. lib. 5. 1266.
Aures radere. Quintil. lib. 3. cap. 1. Quorum ne jejuna, atque arida traditio averteret animos, & aures, præsertim tam delicatas, raderet, verebamur. h. e. Læderet, offenderet, fatigaret.
Nomen Pisonis radendum fastis censuit. Tacit. 3. Ann. 17. De Aurelio Cotta. i. e. Eradendum, Auferendum.

RADENS, entis. Partic. [ξέων] Lucret. lib. 6. 117.
— quam de latere ire
Diverso motu radentes corporis tractum. De nubibus.
Arva radens adhæret humo serpens. Stat. 5. Theb. 525.
Flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.

RĀSUS, a, um. aliud Partic. [ἐξυσμένος] Plaut. Pseud. prol. 13.
In scænam qui jejunus venerit aut sitiens,
Is risu & ventre raso vigilabit sedulo.
Barba rasa. Gell. 3. 4.
Liber rasus lima. Ovid. 2. de Pont. 4. 17.
Littera rasa in extremo margine. Ovid. 1. Amor. 11. 22.
Virgæ rasæ hastilia. Virg. 2. Georg. 358.
Tabellæ rasæ. Ovid. 1. de Arte Am. 436.
Terra rasa squamis serpentis. Ovid. 3. Met. 75. conf. RALLA infra.

RASUS, ûs. m. Varro de L. L. 4. 31. Homo in pratis festucas abradit, quo ab rasu rastelli dicti.

RĀSOR, ōris. m. [ξυρευτής] Qui radit. Et per translationem Rasores, Fidicines antiqui appellabant, qui, ut ait Verrius, ita appellati videntur, quia radere ictu chordas videantur artificio quodam. Festus.

RASŪRA, æ. f. [ξυσμός] Columel. lib. 4. cap. 29. Calamus autem non amplius tribus digitis debet allevari æqualiter ex ea parte, qua raditur, ut sit lævis, eaque rasura ita deducitur, ut, &c.

RASĪLIS, e. Adj. [ξυστὸς] Quasi rasum, nihil exstantis aut redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. Ovid. 8. Met. 318.
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. Plin. lib. 17. cap. 23. Nuper repertum, draconem serere juxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum, pluribusque induratum annis. Hunc præcisum quammaxima amplitudine, tribus partibus longitudinis deraso cortice, quatenus obruatur, unde & rasilem vocant, deprimere sulco, reliqua parte ad arborem erecta, ocissimum in vite.
Foris rasilis. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 168.
Hasta rasilis. Sil. lib. 4. 176.
Rasile, Quasi rasibile. Virg. 2. Georg. 449.
— & torno rasile buxum.

RĀMENTUM, i. n. [ξύσμα, ῥίνημα] Tenuis cujusque rei particula, a radendo, quasi rasura. Unde Ramenta auri, Ramenta argenti, lignorum & ceterarum rerum dicimus, quæ ex sectione earum rerum decidunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 29. Patri omne cum ramento reddidi. Subaudi, Aurum. Columel. lib. 4. cap. 29. Quippe non scobem, sed ramenta facit. De terebra Gallica. V. PERGMA. Gloss. Lat. Gr. Ramenta, ξύσμα, ξύσματα. Ramentum dici voluere, inquit Fulgent. de Prisco Serm. 31. quasi projectitium quoddam purgamentum. Q. Fabius Lucul. Epic. carm.
Vilissimum ramentum, proluviosa pestis.
Auri ramentum, inquit Budæus in lib. 4. de Asse, est Arena aurea, Chrysitis, & Chrysammos Græce dicta. V. suo loco.
Ferri ramentum. Lucret. lib. 6. 1043.
Fluminum ramenta; i. e. Arenæ particulæ. Plin. lib. 33. cap. 4.
Sulphurata ramenta. Martial. 10. 3.

RAMENTA, æ. f. Plaut. Bacch. 3. 4. 15.
Verum quam illa unquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumea propensior, &c. Ex Nonio, 3. 183.
Nunquam hercle hinc hodie ramenta fies fortunatior. Plaut. Rud. 4. 3. 77.

RAMENTŌSUS, a, um. Adj. Plenus ramentis. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Sanguinolenta & ramentosa. [Ramenta intestinorum intelligit.

RĀDŪLA, æ. f. [ξύστρον] Instrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix, liquata primum, vel in sole, vel lampade ardenti, educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam: a radendo dictum. Columel. lib. 12. cap. 18. Nam ea quæ demersa sunt, ferreis lampadibus ardentibus calefiunt: & quum picem in fundum distillavit, sublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curvata radula ducitur quod distillavit, aut quod in lateribus hæsit. conf. infra RALLUM.

RADULĀNUS, a, um. Adj. [ξυστικὸς] Radulana pix dicta, Quæ radula educitur e doliis. Plin. lib. 14. cap. 19. Italiæ pars aliqua radulana pice. Subaudi Lenitatem vini excitat. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice. Sic enim ait in Prioribus castigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quam Rabulana legere, quod auctor is instrumentum in pice ducenda Radulam, quasi a radendo nominaverit. Sed & Rabula quoque a Radendo flectitur, ut a fando, nando, pascendo, stando, fabula, nabula, pabula, stabula, mille hujusmodi. Idem in Posterioribus: Rabulana pice, Quidam Radulana, quasi ab instrumento Radula, cujus mentionem Columella faciat. Non probavi, cum ob alia, tum quod instrumentum id, si quid ad propositum pertinere posset, non minus belle Rabula a radendo, quam Radula vocaretur: quando & Rabulæ forenses etiam a radendis auribus, quia & Græci quoque garrulos, ajunt κνησιώδεις esse, & κνῆσιν τὰ ὦτα; ut Julius Pollux auctor: vel, ut Festus, a radendo, id est auferendo nomen traxere; quanquam & a Rabie, & a Ravi, hoc est raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque Transalpina instrumentum fabrile, quo assamenta lævigantur & poliuntur, non aliter fere quam Rabo, quasi Rabula vocatur, a radendo: in aliis locis a complanando Planula. Utcunque, verba Columellæ de Radula nihil omnino suffragantur. Ea sunt ultimo ejus libro de pice in universum, non de una aliqua ejus specie. Sunt qui Rabulanam picem, a colore quasi Ravulanam scribendum autument. Est enim Ravus color inter flavum & cæsium. unde, ut Festus ait, raviliæ dicantur & ravisceli, Plauto. Quidam a loco Ionii sinus Rhaba, de quo, non tamen de pice, Stephanus. Non desunt qui pro Zopissa rabulanam interpretentur. Est autem zopissa, ut ait Plinius, derasa maritimis navibus pix cum cera. Hæc Hermolaus. V. Beroald. in Columell. & Harduin. in Plin. MSS. habent Rabulana, vel Rapulana, eodem teste.

RĀSĪTO, [ξυρίζω] āre. frequentat. Sæpe radere. Gell. lib. 3. cap. 4. Comperimus autem ceteros quoque in eisdem temporibus nobiles viros barbam in ejusmodi ætate rasitavisse.
Faciem quotidie rasitare. Sueton. Otth. cap. 12.

R A G

RAGADES, V. RHAGAS.

R A I

RĀJA, æ. f. [βατίς, βάτος] Genus piscis plani & cartilaginei. Plin. lib. 9. cap. 42. Simili modo squatina & rhombus abditi pinnas exteras movent specie vermiculorum, itemque quæ vocatur raja. Hermolaus dicit Græce vocari, a rubi similitudine, qui βάτος Græcis dicitur, quoniam in tergo hamos habeat aculeatos, quos etiam habet pastinaca, sed præterea radium in cauda perniciosissimum & venenosissimum. Est & alia major Raja, quæ Latinis Læviraja, Græcis λειόβατος dicitur, quod uncos non habeat: Mucosa etiam hæc appellatur quibusdam. Gloss. Lat. Gr. Raja, Βατὶς, ἰχθύος εἶδος.

R A L

RALLA, æ. f. Genus vestis a raritate. Nam Rarum, diminutivum facit Rallum, auctore Nonio 14. 14. Ralla vestis, inquit, dicta a Raritate. Plaut. Epid. 4. 2. 46.
Quid istæ, quæ quotannis nomina inveniunt nova?
Tunicam rallam, tunicam spissam, &c. [Ita quidem Nonius, quod Spissam necessario opponi Rallæ putaret. Cui subscribit Voss. aliique, quasi a Rarulus, Rallus. Non dubito tamen quin potius Ralla pro Rasula dictum sit, ut innuit Isid. 19. 22. Ralla, inquit, quæ vulgo Rasilis dicitur. Rasas in muliebris luxuriæ supellectili ponit Juvenal. Sat. 2. 97.
Cærulea indutus scutulata, aut Galbina rasa. ubi Schol. Rasa, Polita, tenuiter rasa. Græcis sunt ξυστίδες, teste Polluce lib. 10. sect. 42. & 6. 10. & 4. 116. & 7. 49. & 96. voce item diminutiva. conf. Suid. Formatur autem Ralla, a Rasula, eodem modo, atque a Radula, ut in seq. dict. posui.

RALLUM, i. n. [ξυστήρ] Ferramentum est quo raditur vomer, & inhærente terra liberatur atque purgatur. Nomen habet a Radendo. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rallo. In editis legitur Rulla, sed corrupte. Posset & melius Ralla legi, quum præsertim reperiam in antiqui critici lexico Rallam esse ξυστήρ, quod & interpretationem nostram confirmat. Turneb. [Contractum nempe ex Radula. V. Voss. Etymol. Sic ex Paluda, Palla; ex Trua, Truola, vel Trudula, interposita littera, indeque Trulla; ab Hira, Hirula, Hilla, conf. ad præced. dict. Gloss. Lat. Gr. Ralla, Ξυστήρ. Gr. Lat. Ξυστήρ, Ralla, Rallum, Rallus, Rasorium.

R A M

RAMALE, V. RAMUS.

RAMENTA, RAMENTOSUS, RAMENTUM, V. RADO.

RĀMEX, ĭcis. m. [κήλη] Genus herniæ. Ramices has species sub se continent, Porocelam; quæ est quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia subduruit: Sarcocelam, quum in ipso scroto concrevit caro: Cirsocelam, quum venæ intumuerunt, tunicis testium integris, vel in ipso scroto, vel quum bubonocela dicitur in inguine. Hæc Hermolaus in Glossematis. V. Cels. lib. 7. cap. 22. Plin. lib. 20. cap. 13. Testium vero epiphoris cum ramis laureæ teneris, adeo peculiari in visceribus his effectu, ut silvestri ruta, cum axungia veteri illitos ramices sanari prodant. Plaut. Merc. 1. 29.
Tua causa rupi ramices, jamdudum sputo sanguinem. V. mox. Jacet exiguus cum ramice nervus. Juven. 10. Sat. 205. Ubi Vet. Scholiastes, Nervus, penis; Ramicem dicit intestinum. [Sic Hectoris hernia. 6. 326. Ramices, dicuntur Pulmones vel Hernia, inquit Nonius, 2. 743. Alii Perniones. [Male. Nec melius ipse Nonius, ex loco superiore Plauti non intellecto. Nec rectius Pectoris venas Hier. Mercurialis exposuit. Nimirum nemo vidit, fervulum ibi loquentem, & cursu exanimatum, voci parcere voluisse. Notum autem est, Clamorem juxta ac cursum, non solum anhelosis infestum esse, verum etiam herniosis. Hinc illæ lacrimæ. conf. reliqua apud Non. Gl. L. Gr. Ramex, Ἐντεροκήλη. Ramices, Longurii apud Columel. lib. 9. 1. 3. Cæl. lib. 5. cap. 14. Lectionum var.

RAMĪCŌSUS, a, um. Adj. [κηλήτης] Qui ramice laborat. Plin. lib. 30. cap. 15. Ramicosis cochlearum cinis cum ture ex ovi albi succo illitus per dies XXX medetur.

RAMĪSES, qui & RHAMSES. Tacit. 2. Ann. 60. Rex quidam Ægypti in Solis urbe, quo regnante Ilium a Græcis captum & solo adæquatum est, teste Plin. lib. 36. cap. 8. ubi eum docet quadraginta cubitorum columnas ex alabastrite fecisse. V. Hard. ad Plin. & Marsham. Can. Chron. sæc. 15.

RAMNENSES, [Ῥαμνῆται] Iidem qui & Ramnetes. Liv. 1. 13. Eodem tempore & centuriæ tres equitum conscriptæ sunt, Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati.

RAMNES, vel RAMNĒTES, Tertia pars fuere Populi Romani temporibus Romuli: de quibus plura vide in dictione LUCERES. Propert. lib. 4. 1. 31.
Hinc Tities, Ramnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alii Rhamnetes scribunt.

RĀMUS, i. m. [κλάδος, πτόρθος, κλών, ὄζος] est, Id in arbore, inquit Theophrastus, quod a caudice fissum, multiplexque spargitur; unde ramos nonnulli nodos appellavere, suntque veluti quædam ipsarum arborum brachia. Unde Virg 2. Georg. 296.
Tum fortes late ramos & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. 179. Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia, &c.
Insignis ramis olivæ. Virg. 6. Æn. 808.
Umbra ingens ramorum. Virg. 2. Georg. 489.
Alti rami. Lucret. lib. 2. 30.
Aureus. Ovid. 7. Met. 277.
Bifurcus. Ovid. 12. Met. 442.
Cæcus. V. CÆCUS.
Felix. Virg. 2. Georg. 81.
Fortis. Virg. 2. Georg. 296.
Fragilis. Virg. 8. Ecl. 40.
Frondens. Virg. 7. Æn. 135.
Ingens. Virg. 3. Georg. 333.
Laureus. V. LAURUS.
Lentus. Virg. 4. Georg 558.
Longus. Ovid. 2. Met. 352.
Nudi rami, Sine frondibus. Lucan. lib. 1. 139.
Pandi rami pondere Autumni. Ovid. 14. Met. 660.

Patuli. V. PATULUS.
Pingues olivæ. Hor. Epod. 2. 56.
Jucundior, quam lecta de pinguiſſimis
Oliva ramis arborum.
Teneri. Ovid. 2. Met. 359.
Virides. Ovid. 12. Met. 22.
Abrumpit teneros ramos manibus. Ovid. 2. Met. 359.
Adoptat ramus ramum. V. ADOPTO.
Amputans ramos inutiles falce. Hor. Epod. 2. 13.
Apprehendunt vites ramos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Compeſcere fluentes ramos. Virg. 2. Georg. 370.
Contingere ramos fragiles. Virg. 8. Ecl. 40.
Deciſis ramis quercus. Virg. 11. Æn. 5.
Defringere ramum arboris. Cic. pro Cæcin. 60. Qui prætereuntes ramum defringerent arboris.
Denudat foliis ramos & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
Deponere corpus ſub ramis arboris. Virg. 7. Æn. 108.
Diffunduntur late rami. Cæſ. 6. Bell. Gall. 25.
Diffundit ramis arborem Deus. Columel. lib. 3. cap. 10. Truncum deinde ſuperpoſuit velut quandam ſtaturam corporis & habitus: mox ramis diffudit quaſi brachiis.
Direpti rami arbore. Ovid. 11. Met. 29.
Extendere ſe rami poterunt. Virg. 2. Georg. 287.
Figere ramos humo. Ovid. 2. Faſt. 648.
Flectitur obſequio curvatus ab arbore ramus. Ovid. 2. de Arte Am. 179.
Frondeſcunt ſummi rami. Lucret. lib. 1. 1092.
Habet ramos pomiferos ſilva. Sen. Herc. fur. 9.
Mutilatus. Ovid. de Nuce 37.
Nutant pondere rami. Ovid. 2. de Arte Am. 263.
Percuſſi ventis. Sen. Hippol. 3.
Stetit ramus nudus fugiente pomo. Senec. Thyeſt. 2.
Turgeſcit in arbore. Ovid. 3. Triſt. 12. 15.
Nunc avis in ramo tecta laremque parat. Ovid. 3. Faſt. 241.
Ramus montis. Plin. lib. 6. cap. 27. Sub monte Cambalido, qui eſt Caucaſi ramus.
Ramus in radice arborum dicitur, quod in herbarum radicibus Capillamentum. Columel. lib. 5. cap. 10 Quum ad ſcrobis ſolum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur, & ex ſummo duûm ramorum ambas radices emittit. De nuce.
Amputare ramos miſeriarum. V. AMPUTO.

RAMEUS, a, um. Adj. [κλάδινος] Quod ex ramo eſt. Virg. 4. Georg. 303.
— & ramea coſtis
Subjiciunt fragmenta, thymum, caſiaſque recentes.

RAMŌSUS, a, um. Adj. [κλαδώδης] Ramos habens multos. Plin. lib. 13. cap. 5. Nam quæ durum, acutum, ſpinoſum, habet, oxycedros vocatur, ramoſa & nodis infeſta. Ovid. 8. Met. 237.
Garrula ramoſa proſpexit ab ilice perdix.
Arbor ramoſa. Lucret. lib. 5. 1095.
Cervix ramoſa colubris. Ovid 9. Met. 73. De Hydra Lernæa.
Cornua ramoſa cervi. Virg. 7. Ecl. 30.
Corpora ramoſa. Lucret. lib. 2. 446.
Domus Silvani ramoſa. Propert. lib. 4. 4. 5.
Stipes ramoſus. Ovid. 3. Faſt. 751.
Compar. Folium ramoſius. Plin. lib. 21. cap. 10.
Superl. Curalium quam ramoſiſſimum. Plin. lib. 32. cap. 2.

RAMĀLE, is. n. [κλαδίον] Ramus inutilis ex arbore deciſus. Ovid. 8. Met. 644.
Multifidaſque faces, ramaliaque arida tecto. Perſ. 1. Sat. 97.
Ut ramale vetus vegrandi ſubere coctum.
Veteris ramalia fagi. Perſ. 5. Sat. 59.

RAMŬLUS, i. m. dimin. [κλαδίσκος] Columel. lib. 5. cap. 5. Nam in brachiatis plerumque fit ut crure, aut cornibus boum, ramuli vitium defringantur. Cic. 1. de Divin. 123. Quum ille reſpondiſſet, in agro ambulanti ramulum adductum, ut remiſſus eſſet, in oculum recidiſſe, &c.
Floridi ramuli. Catull. 59. 22.
Nitidiſſimus ramulus. V. NITEO.

RAMULŌSUS, a, um. Adj. [κλωναριώδης] a dimin. Ramulus. Plin. lib. 16. cap. 24. Ramuloſa folia ulmo & cytiſo.

RAMUSCŬLUS, aliud dimin. [κλωνάριον] Plin. lib. 20. cap. 23. E viridi ferula ramuſculus, utilis eſt ad omnia ea vitia.

R A N

RĀNA, æ. f. [βάτραχος] Animal paluſtre notiſſimum, quanquam in genera diviſum. Ranarum aliæ ſunt terreſtres: aliæ in aquis dulcibus degunt: aliæ marinæ. Ex terreſtribus quædam in vepribus tantum vivunt, & rubetæ appellantur, auctore Plin. lib. 32. cap. 5. Aliæ inter arundines, fruticeſque verſantur. Eſt & rana arborem ſcandens, & ex ea vociferans, ob id a calamis calamita. Virg. 1. Georg. 378.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. Plin. lib. 10. cap. 29. Quum Theophraſtus tradat invectitias eſſe in Cyrenaica vocales ranas. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Ranæ autem marinæ dicuntur obruere ſeſe arena ſolere.
Loquaces. Virg. 3. Georg. 431.
Paluſtres. Hor. 1. Serm. 5. 14.
Turpes. Hor. Epod. 5. 19.
Virides. Ovid. 15. Met. 357.
Rana Gyrina. Plato, Nihilo rana Gyrina prudentior. In ſtupidos proverbium. Gyrini ſunt informes ranarum partus. Cæl. lib. 4. cap. 2. [A forma ſcilicet corporis pæne rotunda dicti γυρῖνοι. Nam γῦρος Circulus.
Rana, Morbus bobus peculiaris. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam faſtidia cibo afferre vitioſa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarii.

RANŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 9. p. 233. Elmenh. Virens exſiluit ranula.

RANUNCŬLUS, i. m. dimin. [βατράχιον]
Ranunculos per jocum vocat Cicero Ulubrenſes, qui ſibi obloquerentur, eo quod clamarent tanquam ranæ, quæ præſertim inſtante veſpere, totas paludes coaxationibus implent, 7. Fam. 18. in fine, Nam Ulubris honoris mei cauſa vim maximam ranunculorum ſe commôſſe conſtabat. Alii putant ſignificari Homines habitantes in paluſtribus locis, Ulubrenſes.
Ranunculus, [βατράχιον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. Ranunculum vocamus, quem Græci batrachion. Genera ejus quatuor, Unum pinguioribus quam coriandri foliis, & ad latitudinem malvæ accedentibus, colore livido, caule albo, gracili, & radice alba, Naſcitur in limitibus humidis & opacis. Alterum folioſius, pluribus foliorum inciſuris, altis caulibus. Tertium minimum eſt, gravi odore, flore aureo. Quartum ſimile huic, flore luteo. Omnibus vis cauſtica, ſi cruda folia imponantur, puſtulaſque, ut ignis, faciunt. conf. Apulej. de Herb c. 8. & 9.

RANCEO, ēre. ſicut & RANCO, āre. de quo verbo infra dicitur. Budæus. poſteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce tunc dicuntur (de cervis loquitur.) Rancentes autem ololygones (ſic enim tum vocantur) diluculo venator ſecundo vento exaudiens: decumanumque eſſe rancore dijudicans, aut alias memorabili magnitudine, eo decurias canum admovet, indagatore numellato venatus auſpicatum præeunte, ut fere alias ſolet.

RANCENS, entis. Partic. [σηπόμενος] a verbo inuſitato RANCEO, Idem quod Rancidus. Lucret. lib. 3. 720.
Unde cadavera rancenti jam viſcere vermes
Exſpirant? i. e. Unde cadavera e viſcere rancenti vermes edunt? Lambinus.

RANCESCO, ĕre. Idem quod Ranceo. Arnob. lib. 1. p. 12. Præcipiant, olearum fluenta ranceſcere.

RANCOR, ōris. m. [σηπεδὼν] Putor quidam aut odoris gravitas, quæ ex vetuſtate & putredine ac corruptione naſcitur. Palladius lib. 1. cap. 20 Receptacula olei ſemper ſint munda, ne novos ſapores veteris rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri, cap. 10. Canales, & omnia receptacula olei, calida aqua prius lavabis, ut nihil de anni præteriti rancore cuſtodiant. i. e. De mucido odore, ut exponit Cæl. lib. 7. cap. 27. in fine.

RANCĬDUS, a, um. Adj. [σαπρὸς] Quod eſt rancore putidum. Hor. 2. Serm. 2. 89.
Rancidum aprum antiqui laudabant, &c.
Rancidus, pro Putrido. Lucret. lib. 6. 1153.
Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, &c.
Rancidus, pro Inſuavi aliquando ponitur, ut,
Rancidus aſpectus. Plin. lib. 22. cap. 22.

RANCĬDE, Adv. [σαπρῶς] Tranſlate Gell. lib. 18. cap. 8. In collocandis verbis immodice faciunt & rancide. Idem cap. 11.

RANCIDULUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόσαπρος] Juven. 11. Sat. 135.
— non tamen his illa unquam opſonia fiunt
Rancidula. Martial. lib. 7. 33.
Qui ſic rancidulo loquatur ore.

RANCO, āre. Verbum fictitium, a voce tigridum. Auctor Philomelæ 49.
Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

R A P

RĀPA, æ. f. [γογγύλη] Radix eſculenta globoſæ figuræ. Columel. lib. 11. cap. ult. Napus & rapa duas ſationes habent, & eandem culturam, quam Raphanus. Paulo poſt, Rapæ ſemina Hyginus putat poſt trituram jacentibus adhuc in area paleis inſpergi debere. Gloſſ. Lat. Gr. Rapa, γογγύλη. & Gr. Lat. Γογγύλη, Rapa.
Rapa, dicta eſt, auctore Varrone lib. 4. de L. L. 22. quaſi Ruapa, quod rueret e rure.
Lutoſa rapa. V. LUTUM.

RĀPUM, i. n. [γογγύλη] Idem. Plin. lib. 18. cap. 13. Genera eorum Græci duo prima fecere, maſculinum, femininumque, & ea ſerendi modo ex eodem ſemine. Denſiore enim ſatu maſculeſcere, item in terra difficili. Semen præſtantius quo ſubtilius. Species vero omnium tres. Aut enim in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari. Tertiam ſpeciem ſilveſtrem appellavere, in longitudinem radice procurrente, raphani ſimilitudine, & folio anguloſo ſcabroque, ſucco acri: qui circa meſſem exceptus oculos purgat, medetur caligini admiſto lacte mulierum. Martial. lib. 13. 16.
Hæc tibi, brumali gaudentia frigore rapa,
Quæ damus, in cælo Romulus eſſe ſolet. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11. Nam ex ſemine braſſicæ ſato naſci ajunt rapa: & contra ex raporum, braſſicam. Columel. lib. 2. cap. 10. Rapa campis in locis humidis lætantur.
Rapum Seneca dixit, quod in capite radicis hæret: nempe fibras quibus arboris radix involvitur: Epiſt. 87. Magnarum, inquit, arborum truncos circumciſis ramis & ad unum redactis pedem cum rapo ſuo tranſtulit, amputatis radicibus, relicto tantum capite ipſo, ex quo illæ pependerant. Loquitur de modo tranſplantandi arbores annoſas.

RAPŬLUM, i. n. dimin. [γογγύλιον] Hor. 2. Serm. 8. 8.
In primis Lucanus aper leni fuit Auſtro
Captus, ut ajebat cœnæ pater: acria circum
Rapula. [Gloſſ. Lat. Gr. Rapilum, ῥαφίον. Scribe Rapulum, ῥάφυς, quod idem ac ῥάπυς. An Rapillum?

RAPUNCŬLUS, i. m. [γογγυλίδιον] aliud diminutivum, Radicula, quæ commeditur in acetariis.

RAPICIA, ſive RAPACIA, ōrum. n. pl. Raporum frondes, quas homines decoctas in cibum ſumunt. Plin. lib. 18. cap. 13. Quadrupedes & fronde eorum gaudent: & homini non minor rapiciorum ſuis horis gratia, quam cymarum, &c. Cato R. R. cap. 35. Rapinam & coles rapicii unde fiant, & rhaphanum in loco ſtercorato bene, aut in loco craſſo ſerito.

RAPĪNA, æ. f. Ubi ſeminatur rapum. Columel. lib. 11. cap. 2. Nam & napinæ, itemque rapinæ, ſiccaneis locis per hos dies fiunt. Sic Cato R. R. cap. 35. V. dict. ſuper.

RAPACITAS, RAPACITER, RAPAX. V. RAPIO.

RAPHAEL, RAPHANA, RAPHANIS, RAPHANITIS, RAPHANUS, RAPHIA, V. per RH, RHAPPHAEL, &c.

RAPICIUM, RAPINA, V. in RAPA, & RAPIO.

RĂPIO, rapui, raptum, [ἁρπάζω] ĕre. Per vim, aut cum feſtinatione, auferre.
De aquis. Virg. 1. Georg. 203.
Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.
Carinas venti rapuere. Lucan. lib. 3. 46.
Currum equi rapiunt per avia. Ovid. 2. Met. 205.

Pavore equi rapitur tractus. Sil. lib. 4. 257.
Pedes quo te rapiunt, & auræ. Hor. 3. Carm. 11. 49.
Ad se rapere, Trahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quum autem in locis semen insedit, rapit omnem fere cibum ad sese, eoque septum fingit animal.
Ad se convertere & rapere. Cic. 2. Off. 37.
Virginem rapere, est Ei vim inferre, &.violare. Plin. lib. 15. cap. 29. Propter raptas virgines.
Ad stuprum virgines. Liv. 26. 13.
Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima necessitudine, quum ad virum trahitur, quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. Rapi solet fax, qua prælucente nova nupta deducta est ab utrisque amicis, ne aut uxor eam sub lecto viri ea nocte ponat, aut vir in sepulchro comburendam curet, quo utroque mors propinqua alterius utrius captari putatur. Festus. [Lego Utriusque amicis.
Rapere, Per vim stuprare. Quintil. Declam. 259.
Rapere, cum furore trahere, evellere, auferre. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimen hunc intro rape, quantum potes. Idem Adelph. 3. 2. 21.
Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
De complexu parentum ad mortem rapere. Cic. 7. Verr. 138. Navium præfectos sine ulla causa de complexu parentum suorum, hospitumque tuorum, ad mortem, cruciatumque rapuisti.
In crucem. Cic. 7. Verr. 166. Ille, quisquis erat, quem tu in crucem rapiebas, qui tibi esset ignotus, quum, &c.
In jus aliquem rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœn. 5. 5. 56. Rapiamus in jus. Idem Asin. 2. 4. 32.
Nam vidi huc ipsum adducere, & rapere in jus Exærambum.
Al. Adducere trapezitam Exær. Hor. 2. Serm. 3. 72.
Cum rapies in jura malis ridentem alienis. Al. In jus.
Ad mortem rapi. Cic. 1. in Catil. 27. Nonne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?
Rapi ad mortem, de illo, qui rapitur, ut supplicio afficiatur. Sed Rapi etiam dicitur, Qui morte immatura moritur. V. RAPTUS Partic. Rapi Fatis. H. St.
Ad pœnam rapere. Cic. pro Flac. 5. Rapitur ad pœnam qui indicia communis exitii cepit.
Ad prætorem aliquem rapere. Plaut. Aul. 4. 10. 30.
Ad supplicium rapi, quod & Trahi dicitur. Cic. 3. Verr. 7. Rapiunt eum ad supplicium dii patrii, quod iste inventus est qui, &c.
Ad tortorem rapi. Cic. 5. Tusc. 13.
Præcipitem, famuli, rapite hunc. Ovid. 3. Met. 694.
Fatis rapi, Trahi. Ovid. 2. de Pont. 2. 32.
Imperium rapere. Tacit. 3. Hist. 19.
Invitum rapere aliquem. Ovid. 7. Met. 704.
In fomite flammam rapere, Raptim excitare. Virg. 1. Æn. 180.
Limis rapere: subaudi, Oculis. Hor. 2. Serm. 5. 53.
Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo
Cera velit versu. i. e. Obliquis oculis raptim perlegas.
Oscula rapere, Raptim dare. Tibull. lib. 1. 4. 53.
In partesque rapit varias. Virg. 4. Æn. 286.
In pejorem partem, Interpretari. Ter. prol. Adelph. 3. Ubi Donatus, i. e. Vitio dare, vituperare.
Se alicunde rapere ocius, Ejicere. Hor. 2. Serm. 7. 118.
Se aliquo rapere, Conjicere. Ovid. 3. Amor. 5. 29.
Se rapere ad. Cic. 13. Philip. 18. Inde se, quo furore, quo ardore, ad urbem, id est ad cædem optimi cujusque rapiebat?
In sublime. Plin. lib. 35. cap. 10.
Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin. in Paneg. cap. 14. Per hoc omne spatium quum legiones duceres, vel potius (tanta velocitas erat) raperes: non vehiculum unquam, non equum respexisti.
Campum rapit acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 1.
Fugam rapere. Valer. 5. Argon. 271.
Gressus rapit. Lucan. lib. 3. 115. i. e. Quanta vi potest, intendit cursum.
Laborem sibi quisque rapiunt. Sil. lib. 13. 187.
Viam rapere aliquo. Sil. lib. 8. 182.
Ad cognitionem rei cura & studio rapi. Cic. 1. de Divin. 111. Rarum est quoddam genus eorum, qui se a corpore avocent, & ad divinarum rerum cognitionem cura omni studioque rapiantur.
Cupiditate, aviditate, & similibus rapi. Cic. 3. Verr. 65. Iste qui una cupiditate raperetur, totum illius postulatum, causamque neglexit.
Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi. Cic. in Pison. 57.
Ὁρμὴ, quæ hominem huc & illuc rapit. Cic. 1. Off. 101.
Impetus rapit huc, rapit illuc. Stat. 12. Theb. 794.
Inops mentis rapitur. Ovid. 4. Fast. 457.
Classis studio inflammato rapitur ad Italiam. Cic. pro Lege Manil. 21. Ab eodem Imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertorianis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque depressam.
Disciplinam ad suam aliquem rapere, Attrahere & impellere ad disciplinæ suæ cognitionem. Cic. 4. Acad. 114. Neque vero tu solus, sed me ad suam disciplinam quisque rapiet.
Ad id rapi quod bonum videtur. Cic. 4. Tusc. 12.
In errorem rapi, Præcipitari. Cic. 2. de Legib. 43. Nos opinionibus vulgi rapimur in errorem, nec vera cernimus.
In fraudem aliquem rapere. Cic. 2. de Invent. 36. Eam causam putare, quæ homines audaces in fraudem rapere soleat.
Oculis in fraudem rapi. Cic. de Arusp. Resp. 39. Quare miserior es, quum in omnem fraudem raperis oculis, quam si omnino oculos non haberes.
In invidiam rapi, Invisum fieri. Cic. 4. Acad. 126. Sed quum rapior in invidiam, licetne per vos nescire quod nescio?
In mærorem me rapit stultitia mea. Plaut. Cist. 1. 1. 63.
In odium aliquem. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
Sensu & conjectura rapi, Duci. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Rapere, de amore sæpe dicitur, ut
Ocellos alicujus. Ovid. 2. Amor. 19. 19. Subaudi In amorem.
Vultus alicujus rapere. Ovid. 3. Amor. 6. 28.
De morte, & exitio quoque. ut

Flammæ rogales rapuere te. Ovid. 3. Amor. 9. 41.
Fortuna rapit juvenes. Ovid. ad Liv. 372. Subaudi Morte.
De luce alma rapi. Stat. 8. Theb. 102.
Vis leti improvisa rapuit, rapietque gentes. Hor. 2. Carm. 13. 20.
Urbes rapuerunt prælia, Vastarunt. Claud. 2. in Eutrop. 568.
Rapsere antiquum verbum, pro Rapere. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum, sacrove commendatum, qui clepserit rapseritve, parricida esto. [Præteritum syncopatum, pro Rapuerit.
Spes rapiendi & prædandi occæcat animos. Cic. 4. Philip. 9.
RAPIENS, entis. Partic. [ἁρπάζων] Hor. 3. Carm. 3. 52.
Omne sacrum rapiente dextra.
Flamma rapiente cursum ocior. Senec. Hippol. 6.
Ventus rapiens incendia. Lucan. lib. 3. 496.
RAPIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἁρπαστέος] ut, Pignora rapienda manu. Ovid. 6. Fast. 446.
Ad arces rapiendas tendit. Lucan. lib. 6. 14.
RAPTUS, a, um. similiter Partic. [ἁρπασθεὶς] ut, Raptus a diis Ganymedes. Cic. 1. Tusc. 65.
Sublime raptus. Tacit. 4. Hist. 30.
Amore cæco raptus furit. Ovid. 2. Fast. 762.
Auribus raptis populata tempora. Virg. 6. Æn. 496.
Fortuna rapta ex oculis. Liv. 28. 7.
Lingua rapta. Ovid. 6. Met. 632.
Nuptiæ raptæ. Cic. 3. Tusc. 26. Qualis tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui quondam a socero OEnomao rege Hippodamiam raptis nactus est nuptiis?
Occasio rapta. Liv. 27. 18.
Prædas raptas ad litora vertere. Virg. 1. Æn. 532.
Tecta rapta. Ovid. 3. Trist. 10. 18.
Virginitas rapta. Ovid. 8. Met. 85. de filia Erisichthonis.
Virgo rapta. Hor. 2. Carm. 4. 7.
Raptus, pro Præreptus immatura morte. Ovid. in lib. Ex Ponto, aut de Tristibus,
Quæ mihi de rapto tua venit epistola Celso. H. St. Exstant lib. 1. ex Ponto. Ep. 9. pr.
RAPTUM, i. n. [ἁρπασθὲν] Res rapta. Liv. 7. 25. Quos rapto vivere necessitas cogeret. Martial. lib. 7. 46.
Dividere rapta. Liv. 1. 4.
Potiri rapto. Virg. 4. Æn. 217.
Vivere de rapto. Ovid. 5. Trist. 10. 16.
Vivitur ex rapto. Ovid. 1. Met. 144.
RAPTURUS, a, um. Partic. [ἁρπάσων] Lucan. lib. 3. 99.
— namque ignibus atris
Creditur ut captæ rapturus mœnia Romæ.
RAPTIM, Adv. [ἁρπάγδην] Velociter, cito, quasi rapto tempore, non accepto. Plin. lib. 17. cap. 14. Semine raptim avium fame devorato. Liv. 3. 23. Fabius, omissis omnibus, prædam ex castris raptim Antium convehit. Cic. 1. Att. 17. Et raptim in eam sententiam pedarii cucurrerunt. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. pr. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate. Lucret. lib. 3. 1015.
— & plani raptim petit æquora campi.
Iste se raptim domum suam conjicit. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Imperia raptim mutata. Sil. 7. 21.
Raptim mittere. Lucret. lib. 1. 663.
Raptim scribere. Cic. 2. Att. 9. Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor, puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim.
RAPTIO, ōnis. f. [ἅρπαξις] ad personam refertur. Ter. Adelph. 3. 3. 2.
Disperii, Ctesiphonem audivi filium
Una fuisse in raptione cum Æschino. Ubi Donatus: Raptio ad personam refertur: Rapina ad rem: Raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus.
RAPTUS, ûs. m. [ἁρπαγμὸς] Cic. 6. Verr. 107. Locus ut ipse raptum illum virginis, quem jam a pueris accepimus, declarare videatur. Idem 4. Tusc. 72. Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid poetæ velint? Claud. 2. de Rapt. Proserp. 12.
It Venus, & raptus metitur corde futuros.
RAPTŪRA, æ. f. [ἁρπαγή] Idem. Plin. lib. 11. cap. 24. Quum vero raptura incidit, quam vigilans & paratus ad cursum? Castigatum exemplar habet Captura. h. e. Præda. De araneo.
RAPTOR, ōris. m. [ἁρπακτὴρ] Plaut. Epid. 2. 2. 115. Raptor hostium gloriosus. Idem Trin. 2. 1. 23. Raptores panis & peni. Columel. lib. 7. cap. 12. Quum & lupi repellere insidias, & raptorem ferum consequi fugientem, prædamque excutere atque auferre debeat.
Audax raptor. Hor. 3. Carm. 20. 4.
Consilium raptor vertit ad fallaciam. Phædrus 1. 31. 5. De milvio.
RAPO, ōnis. m. [ἁρπακτὴς] Idem quod Raptor. Pomponius,
Ne vos conturbent auri argentique rapones. V. Non. 1. 108.
RAPAX, ācis. Adj. [ἁρπακτικὸς] Avidus, & rapinis semper intentus. Plaut. Perf. 3. 3. 6. Procax, rapax, trahax. Sueton. Domit. cap. 3. Inopia rapax, metu sævus. Columel. lib. 8. cap. 17. Rapax lupus.
Olim furunculus, nunc rapax. Cic. in Pison. 66.
Falces rapaces. Lucret. lib. 3. 650.
Fata rapacia. Senec. Herc. OEth. 2.
Fluvii. Virg. 3. Georg. 142.
Ignis. Ovid. 8. Met. 843.
Mors. Tibul. lib. 1. 3. 65.
Torrens. Senec. Theb. 1.
Ventus. Valer. 4. Argon. 606.
Undis rapacibus committere se. Ovid. 8. Met. 550.
Rapax virtutis ingenium. Senec. Epist. 96.
Compar. Catull. ad Thallum, 23. 4.
Idemque, Thalle, turbida rapacior procella. Cic. de Amicit. 50.
Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura.
Superl. Rapacissimæ manus. Sallust. in Cic. 5.
RAPĀCĬTAS, ātis. f. [τὸ ἁρπακτικὸν] Columel. lib. 1. cap. 7. Nisi si maxima vel negligentia servi, vel rapacitas intervenit. Martial lib. 12. 53.
Diræ filius est rapacitatis.
Quis in rapacitate avarior! Cic. pro Cœl. 13. De Catilina.
RAPĀCĪDA, æ. c. Rapacidæ, imitatione patronymicorum, Homines rapaces

rapaces appellantur, joco comico ficti, ut Æacidæ dicuntur ab Æaco. Plaut. Aul. 2. 7. 8.

Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus. Turnebus.

RAPĬDUS, a, um. Adj. [ὁρμητικὸς] i. e. Velox: ab eorum, qui rapiunt, celeritate. Lucret. lib. 1. 295.

Corripiunt, rapidique rotanti turbine portant. Plin. lib. 16. cap. 39. Tantum tempestivitas etiam in rapida celeritate pollet.
Æquor rapidum. Valer. 4. Argon. 270. Hypallage.
Æstus. Virg. 3. Ecl. 10. Al. Rabidus.
Alæ. Claud 3. de Rapt. Proserp. 254.
Amnis. Virg. 6. Æn. 550.
Amnes rapidos tranant. Lucret. lib. 1. 15.
Arma pro Armatis. Sil. lib. 5. 98.
Aura rapida velocius. Ovid 3. Met. 209.
Bella. Claud. 1. in Conf. Stil. 188.
Canes. Lucret. lib 5. 890.
Clamores rapidi. Stat. 5. Theb. 96. Alia exemplaria habent Rabidi. [Sæpeque hæc duo confunduntur. V. infra plura exempla.
Currus. Virg 12. Æn. 478.
Cursus. Virg. 5. Æn. 291.
Decursus. Virg. 12. Æn. 523.
Equi. Ovid. 9. Epist. 28.
Feræ. Ovid. 11. Epist. 111.
Flamen. i. e. Ventus. Virg. 4. Æn. 241.
Flamma. Ovid. 2. Met. 123.
Flumen. Hor. 2. Serm. 3. 242.
Flumen rapidissimum. Cæs. 1. Bell. Civil. 50.
Gurges. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Ignis. Virg 4. Georg. 263.
Iræ. Stat. 3. Theb. 96.
Lapsus rapidi fluminum. Hor. 1. Carm. 12. 9.
Leones. Hor. de Arte Poet. 393. Al. Rapidi.
Lupa. Ovid 3. de Arte Am. 8. Al. Rabida.
Mare. Tibull. lib. 4. 1. 126. Ob æstus scilicet.
Oratio rapida, Concitata. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.
Passus. Virg. 7. Æn. 156.
Rotis rapidis insistere. Virg. 3. Georg. 114.
Sol. Virg. 1. Georg. 424.
Torrens. Virg 2. Æn. 305.
Turbo. Lucret. lib. 1. 638.
Venti. Virg. 6. Æn. 75.
Unda rapidior. Curt. 4. 9. 18.
Volucris rapidissima. Ovid. 2. Met. 716.
Vortex. Virg. 1. Æn. 121.

RAPĬDE, Adv. [ὁρμητικῶς] Cic. 2. de Legib. 6. Rapideque dilapsus cito in unum confluit. De Fibreno fluvio.
Ferri rapide. Cic. in Orat. 128. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. De argumento quod vocatur παθητικόν.

RAPIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Mart. Capel. lib. 8. Rapiduli sonitus raucitas.

RAPIDĬTAS, ātis. f. [τὸ ὁρμητικὸν] Cæs. 1. Bell. Civil. 62. Tum etiam rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur.

RAPĪNA, æ. f. [ἁρπαγή] ad rem refertur: Violenta rerum ablatio. Cic. 1. Verr. 3. Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, avaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset. Cæs. 1. Bell. Gall. 17. Satis habebat in præsentia hostem rapinis populationibusque prohibere.
Spes prædæ ac rapinarum. Cic. 12. Fam. 12.
Avida rapina. Ovid. 1. Trist. 11. 31.
Ingens. Stat. 10. Theb. 820.
Invidiosa. Ovid. 1. Amor. 8. 55.

RAPINĀTOR, ōris. m. antiquum, pro Raptor usurpatum. [ἁρπακτὴς] Lucil. apud Non. 2. 468. Homo impudicus impune est rapinator.

RAPTO, [διαρπάζω] āre. Frequenter rapere. Virg. 1. Æn. 483.

Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.

Fortunæ vexatæ, dissipati liberi, raptata conjux Cic. pro Sext. 145. V. mox.
Æthere raptavit toto. Lucret. lib. 5. 399.
In crimina raptare aliquem. Propert. lib. 3. 11. 27.
Captus raptatur manu. Stat. 9. Theb. 161.
Curru quadrijugo raptari. Cic. 1. Tusc. 105.
Equorum arbitrio raptatur. Ovid. 2. Met. 234.
Per vim raptari. Ovid. 12. Met. 223.
Ac subito vexantia turbine raptant. Lucret. lib. 1. 280. De ventis loquitur.
Raptare, pro Conviciari. Plaut. Aul. 4. 4. 5.

Quid me afflictas? Quid me raptas? Qua me causa verberas? Conf. Milit. 2. 6. [Est Vexare, Agere trahere. V. in RAPIO. Sic apud Cic. Raptata conjux, nisi forte In jus raptam intelligit.

RAPTĀTUS, a, um. Partic. [διαρπασθεὶς] ut, Bigis raptatus. Virg. 2. Æn. 272.

RAPTĬTO, āre. aliud frequent. Gell. lib. 9. cap. 6.

RAPSA, Oppidum in Pentapoli, seu Cyrenaica regione, apud Plin. lib. 5. cap. 5.

RAPULUM, RAPUM, RAPUNCULUS, V. RAPA.

R A R

RARE, RAREFACIO, RAREFIO, RARENTER, RARESCO, RARIPILUS, RARITAS, RARITUDO, RARO, V. in RARUS.

RĀRUS, a, um. Adj. [ἀραιὸς, μανὸς, σπάνιος] proprie dicitur, Quod non est densum. ut, Rari capilli.
Rarum, ut vult Nonius 4. 388. consuetudine Infrequens significat. Virg. 9. Æn. 508.

Quà rara est acies, interlucetque corona.

Acies rarior. Tacit. 3. Hist. 25.
Aer rarus. Lucret. lib. 2. 106.
Cribrum. Ovid. 12. Met. 437.
Lanugo. Plin. lib. 8. cap. 37.
Locus rarus & angustus. Cic. in Somn. Scip. 14. Vides habitari in terra raris & angustis in locis.
Retia. Virg. 4. Æn. 131.

Retia rara, plagæ, & lato venabulo ferro.

Segeti raræ, Densa opponitur. Colum. 2. 9. Etiam ex rara segete densam facit.
Textum tenue atque rarum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum rarum lætioribus numeris corrumpendum erat.
Umbra. Virg. 7. Ecl. 46.
Rarus, Paucus. Virg. 1. Æn. 122.

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Idem 6. Ecl. 40.
Rara per ignotos errent animalia montes.

Frutices rari apparent in vertice. Ovid. 10. Epist. 25.
Lacrima rara per genas manat. Hor. 4. Carm. 1. 34.
Racemi. Virg. 5. Ecl. 7.
Tectis raris habitata mapalia. Virg 3. Georg. 340.
Vocibus raris hisco. Virg. 3. Æn. 314.
Rarum, Electum. Nonius ex Virg. 4. Georg. 130.

Hic rarum tamen in dumis olus, &c.

Juvenum rarissimus. Stat. 4. Silv. 8. 32.
Facie rarus. Ovid. 14 Met. 337. de Nympha canente,

Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Locutio propter Ablativum annotanda.

Conjux rarissima. Stat. 5. Silv. 1. 11.
Turba rarissima. Ovid. 2. de Arte Am. 281.

Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ.

Rarum, Quod non ubique reperitur, unde etiam pro Præstanti sumitur. Cic. de Amicit. 81. Rarum genus (& quidem omnia præclara rara) nec quicquam difficilius quam reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Plin. in Paneg. cap. 60. ad fin. Sed in principe rarum ac prope insolitum est, ut se putet obligatum.
Rarum & Vulgare, contraria Cic. in Topic. 69.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet animadvertere, ne quum aliter multa sint judicata, solitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.
Rarum est enim, ut se quisque vereatur. h. e. Raro accidit quin. Quintil. lib. 10. cap. ult.
Audentia. Tacit. de German. 31. Rara & privata cujusque audentia apud Cattos in consensum vertit.
Fides. Hor. 1. Carm. 35. 21.
Gratia fratrum rara est. Ovid. 1. Met. 145.
Litteras raras tuas quidem, sed suaves accipio. Cic. 2. Fam. 12.
Salus. Plin. lib. 7. cap. 4.
Rarus in potu, Qui raro potat. Plin. lib. 8. cap. 16.
Rarum dictu, esse aliquid cui prosit negligentia. Plin. lib. 18. cap. 16. Sic lib. 9. cap. 17. Rarus inventu.

RARE, [ἀραιῶς] ius, issime. Adv. Non dense neque spisse. Columel. lib. 2. cap. 9. Nam nisi rare conseritur, vanam & minutam spicam facit. Subaud. Locus. Gloss. Lat. Gr. Rare, Σπανίως.
Compar. Plin. lib. 17. cap. 27. Ceteræ rarius tondentur. h. e. Infrequentius.
Rarius fieri. Cic. 1. Fam. 7. Quod si rarius fiet quam tu exspectabis, id erit causæ, quod non ejus generis meæ litteræ sunt, ut eas audeam temere committere. [Potest iste Comparativus & a seq. Adv. esse, ut a Sero Serius, a Cito Citius, &c.

RARO, aliud Adv. ex Ablativo n. [σπανίως, ὀλιγάκις] Insolenter, Non sæpe, Minus sæpe. Cic. 1. Off. 136. Si ad hoc genus castigandi raro, invitique veniamus. Idem pro Rosc. Amer. 37. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro exstitit, ut si quando auditum sit, portenti ac prodigii simile numeretur. Hor. 3. Carm. 2. 31.
Insolenter & Raro, cui Vulgo opponitur. Cic. 1. de Invent. 43. Deinde natura ejus evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro.

RARENTER, Adv. [σπανίως] Idem quod Raro. Gell. lib. 12 cap. 25. A rarus non dicitur Rare, sed alii Raro dicunt, alii Rarenter. Cato R. R. c. 103. Dato rarenter bibere. Macrob. 7. Saturn. cap. 12. conf. Non. 2. 731.

RARĬTAS, ātis. f. [ἀραιὸς, μανότης] Infrequentia. Plin. lib. 2. cap. 18. Namque modo multitudo conferta inest circa dimidios orbes lunæ, placida nocte leniter illustrante eas: modo raritas. Hic Confertam multitudinem opposuit Raritati.
Raritas arborum. Plin. lib. 11. cap. 27. Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. i. e. Ubi raræ sunt arbores, & non dense consitæ.
Raritas in pulmonibus, Laxitas, mollities spongiosa. Cic 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima.
Mirabilis raritate. V. Mirabilis, in MIROR.

RARĬTŪDO, ĭnis. f. [ἀραιότης] Idem quod Raritas. Columel. de Arboribus, cap. 3. Et mediocri raritudine optima est vitibus terra. Varro de L. L. 4. 29. Dictum rete a raritudine.

RARO, [ἀραιόω] āre. Rarum facere. Cujus composita sunt Disraro, & Interraro, quod est In medio rarum facio, quorum priore Columel. lib. 4. 32. utitur. [Nisi aliter legendum est. V. loc.

RARESCO, [ἀραιοῦμαι] ēre. significat Rarum fieri, sive deficere. Columel. lib. 3. cap. 16. Negligentia cultorum magna pars deperit, ac interim feminum cetera, quæ virent, rarescunt. Idem lib. 5. cap. 6. Vetustate rarescit. Virg. 3. Æn. 411.

Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ
Ventus, & angusti rarescent claustra Pelori. Ubi Servius, Rarescent ideo, quia venientibus de Ionio propter curvaturam litorum clausæ videntur angustiæ, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur.

Rarescere dicitur, quod fit subtilius & minus densum. Ovid. 15. Met. 245.

— resolutaque tellus
In liquidas rarescit aquas.

Colles paulatim rarescunt. Tacit. de German. 30.
Corpus rarescit. Lucret. lib. 4. 863.
Lanæ rarescunt. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili quadrupedibus senectute crassescunt, lanæque rarescunt.
Miles rarescit. Sil. lib. 17. 427.

Rarescit multo laxatus vulnere miles,
Atque aperit patulas, prostrato corpore, late
Inter tela vias.

Nubila rarescunt pluviis. Stat. 1. Silv. 2. 186.
Sonitus rarescit arenæ. Propert. lib. 3. 15. 33.

Tenebræ

Tenebræ profundæ rarefcunt. Stat. 11. Theb. 74.
Phocis, & Aoniæ jaculis rarefcitis umbræ. Stat. 1. Achil. 421.
Umbræ rarefcentes. Stat. 1. Theb. 343.
RARĔFĂCIO, [ἀραιόω] ĕre. Rarum facere. Columel. lib. 3. cap. 9. Hoc autem facile contingit, fi prius rarefeceris eas partes, quas fupra ramum fecaturus es, fœno aut ftramentis texeris. Ex vetufto codice legendum, Si prius varam feceris, & Eam partem quam, &c. Lucret. lib. 6. 870.
Et rarefecit calido mifcente vapore.
Rarefacit per tmefim dixit Lucret. lib. 6. 232.
— rareque facit lateramina vafis.
RAREFIO, [ἀραιοῦμαι] ĕri. Rarus fio. Lucret. lib. 1. 648.
Nil prodeffet enim calidum denfarier ignem,
Nec rarefieri, fi partes ignis, &c.
RAREFACTUS, a, um. [ἀραιωθεὶς] Partic. Lucret. lib. 2. 1138.
Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo
Sunt, &c.
Conquaffatum ex aliqua re ac rarefactum. Idem 3. 443.
RARĬPĪLUS, a, um. Adj. [ψιδὸς] Quod habet raros pilos. Columel. in præfat. lib. 1. Et id ipfum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum & fetofum, quale eft in Sicilia.

R A S

RASILIS, RASITO. V. RADO.
RASIS, is. m. Arabs, Nobilis & antiquus medicus, clarusque fcriptis fuis, a medicis fæpiffime laudatis. Alias Albubecar Muhamed, vel ut vulgo efferunt Abubeter dictus. V. Fabric. Elench. Medicor. vett. Biblioth. Gr. vol. 13. p. 46. & 383.
RĀSIS, is. f. [ῥητίνη] ut ait Columel. lib. 12. cap. 20. Genus eft crudæ picis: eaque quanto eft vetuftior, tanto melior habetur: nam longo tempore durior facta, quum eft contufa, in pulverem redigitur, & his medicaminibus admifcetur. Sed locus fufpectus eft.
RASTELLUM, V. RASTRUM.
RASTRUM, i. n. quod in plurali hi Raftri, & hæc Raftra dicimus: Inftrumentum rufticum ad glebas confringendas: dictum quod terram radat, & fodiendo conculcet. Ter. Heaut. 1. 1. 36.
— at iftos raftros interea tamen
Depone, ne labora. Columel. lib. 2. cap. 10. Subactum folum pluribus iterationibus aratri, vel raftri, largoque ftercore fatiatum poftulant. [Antiqui in recto fing. Rafter, i. m. ufurparunt, unde in plur. Raftri. Gloff. Lat. Gr. Rafter, Δίκελλα; & Græc. Lat. Δίκελλα, Rafter, Raftrum, Videns. Pro Bidens fcil. ut affuevit ifte Gloffographus.
Raftri, quibus dentalibus penitus eradunt terram, atque eruunt, a quo & rutabri dicti. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 31.
Raftra, orum. Cornel. Celfus apud Nonium 3. 190. Omnes raftra & attollunt, & adigunt.
Arva obnoxia raftris. Virg. 2. Georg. 439.
Intacta raftro tellus. Ovid. 1. Met. 101.
Graves raftri. Ovid. 11. Met. 36.
Quadridentes raftros. Cato R. R. cap. 10.
Tenaces. Virg. 2. Georg. 421.
Vulnera raftrorum fert tellus. Ovid. 2. Met. 287.
Frangere glebas raftris. Virg. 1. Georg. 94.
Affiduis terram infectabere raftris. Virg. 1. Georg. 155.
Humus patitur raftros. Virg. 4. Ecl. 40.
Rimari terram raftris. Virg. 3. Georg. 534.
Res ad raftros redit, pro Ad inopiam, quidam velut proverbio ufurpant ex illo Ter. Heaut. 5. 1. 58.
Nam fi illi pergam fuppeditare fumptus,
Menedeme, mihi illæc vero ad raftros res redit.
RASTELLUM, i. n. vel RASTELLUS, i. m. dimin. Varro 1. de R. R. cap. 49. Tum de pratis, inquit, ftipulam raftellis eradi, atque addere fœnificiæ cumulum. Columel. lib. 2. cap. 13. Medica obruitur, non aratro, fed ligneis raftellis.
Raftelli, inquit Varro de L. L. 4. 31. ut irpices, ferræ leves: itaque homo in pratis per fœnifecia eo feftucas abradit: quo ab rafu, raftelli dicti.
Raftellis & terram effodiebant. Suet. in Neron. cap. 19. Tubaque figno dato primus raftello humum effodit, & corbulæ congeftam humeris extulit.
RASURA, RASUS. V. RADO.

R A T

RATARIA, æ. f. Genus quoddam navium, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25.
RATIARIUS, V. RATIS.
RATIASTUM, auctore Ptolemæo, lib. 2. cap. 7. Lemovicum urbs eft, quam Galli vulgari noftro fermone *Limoges* nuncupamus.
RATIFICO, RATIHABITIO, RATIO, RATIOCINOR, &c. RATIONABILIS, &c. RATIONALIS, &c. RATIONARIUM, RATIONARIUS, RATIONATOR, V. Ratus participium, in REOR.
RĂTIS, vel RATES, is. f. fecundum Probum, [σχεδία] Navigium temere factum & inconditum, ut trabes connexæ, & fine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent. Cic. 9. Att. 14. Circumvallatum effe Pompejum, ratibus etiam exitus portus teneri. [conf. Cæf. 1. Bell. Civ. 25.
Ratis & Navis. Cic. 7. Verr. 5. Quum, aut navibus, aut ratibus, conarentur accedere.
Scirpea ratis. Plaut. Aul. 4. 1. 9.
Tanquam ratis in mari immenfo noftra vehitur oratio. Cic. 1. Tufc. 73.
Rates duplices. Cæf. 1. Bell. Civil. 25.
Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 247. Burm. conf. Flor. 4. 2. 32.
Advehi ratibus. Varr. de L. L. lib. 4. 7. extr.
Ratis, abufive ufurpatur pro Nave a poëtis. Virg. 1. Æn. 47.
Disjecitque rates.
Membra ratis. Ovid. 1. Trift. 1. 2.
Dii maris & cæli (quid enim nifi vota fuperfunt?)
Parcite quaffatæ folvere membra ratis.
Ratis dicta Navis longa propter remos: quod hi quum per aquam fublati fub dextra & finiftra, duas partes efficere videntur. Ratis enim unde hoc translatum, illic ubi plures mali aut afferes. Varro de L. L. lib. 6. 2. conf. RATITUS.
Cavæ. Ovid. 18. Epift. 8.
Celfa. Valer. 5. Argon. 9.
Ceratæ. Ovid. 5. Epift. 42.
Excelfæ. Sil. lib. 17. 623.
Fractarum ratium fubita ruina. Lucan. lib. 2. 574.
Frugiferæ. Claud. de Bell. Gildon. 58.
Infana. Valer. 1. Argon. 605.
Intrepida. Senec. OEdip. 11.
Laceræ ratis naufraga membra. Ovid. 1. de Arte Am. 412.
Laceræ ratis fracta membra. Ovid. in Ibin, 277.
Pronæ. Ovid. 14. Met. 548.
Quaffatæ. Virg. 4. Æn. 53.
Turbata. Claud. 4. Conf. Hon. 61.
Velivolæ. Ovid. 4. de Ponto, 5. 42.
Victrices. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 178.
Armare rates. Virg. 10. Æn. 165.
Committere ratem vento. Ovid. 3. Faft. 579.
Committere fragilem ratem pelago. Hor. 1. Carm. 3. 11.
Credita eft vento ratis. Senec. Agamemn. 6.
Nondum credenda periclis ratis. Stat. 4. Silv. 4. 100.
Dedere fluctibus ratem. Senec. Agamemn. 3.
Flectere ratem. Ovid. 10. Epift. 36.
Frenare ratem. Senec. Medea, 1.
Implicuit Aufter rates. Stat. 11. Theb. 520.
Impulerat aura ratem. Ovid. 15. Met. 697.
Mergere ratem in ima. Ovid. 11. Met. 557.
Merfa ratis. Juven. 14. Sat. 301.
Navigare ratibus. V. Navigo, in NAVIS.
Ponere carinas ratibus. Virg. 2. Georg. 445.
Provecta ratis fertur in altum. Senec. Octav. 6.
Recurrit læta ratis. Valer. 1. Argon. 170.
Reficere rates quaffas. Hor. 1. Carm. 1. 18.
Regere ratem in undis nocturnis. Virg. 5. Æn. 868.
Regere ratem dubiam. Ovid. 1. de Arte Am. 588.
Repens ratis in alto. Pacuv. apud Varr. de L. L. 6. 2. extr. (Æges) ferme aderant in æquore in alto ratibus repentibus.
Repletum mare everfis ratibus. Senec. Agamemn. 13.
Submerfis ratibus faturata Charybdis. Ovid. 2. Amor. 16. 25.
Solvere ratem. Ovid. 15. Epift. 213.
Subigere ratem conto. Virg. 6. Æn. 302.
Temperare ratem. Ovid. 13. Met. 396.
Tenuere altum rates. Virg. 3. Æn. 192.
Tentare Thetin ratibus. Virg. 4. Ecl. 32.
Tranfnare rates vidit. Stat. 1. Achil. 452.
Vectus rate parva. Ovid. 1. Met. 319.
Vectus rate celeri. Catull. de Berecynth. 61. 1.
Vexare rates. Virg. 6. Ecl. 77.
RATIĀRIUS, i. m. [σχεδιαγὸς] dicitur ut Navicularius, non opifex, fed negotiator. Paulus de Pignorat. act. l. 30. dig. Qui ratiario crediderat, quum ad diem pecunia non folveretur, ratem in flumine fua auctoritate detinuit: pofteaque flumen crevit, & inde ratem abftulit. Si invito ratiario retinuiffet, ejus periculo ratem fuiffe, refpondi.
RATĪTUS, a, um. attributum ex Rate verbo confictum.
Ratitus quadrans. Paulus apud Feftum, Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo, & triente, ratis fuerit effigies, ut navis in Affe. [conf. Varr. L. L. 4. 7. extr. Habebant autem Affes librales duntaxat effigiem roftri navis, Quadrantes vero & Trientes ratis, ut vult Plin. 33. 3. ex eo Feftus ac Paulus. Ego tamen etiam in quadrantibus & trientibus antiquis certæ notæ roftrum navis expreffum vidi, ut forfan erraverit Plinius, non attendens veteres Ratim Navem longam vocaffe, quæ Ennio Ærata ratis dicitur, ut afferit Varro L. L. 6. 2. Nam poëtica licentia Puppim pofuit Nafo 1. Faft. 239.
At bona pofteritas puppim fervavit in ære. Ubi V. interpp. ut & ad Feft. ac Plin. vel Lex. Pitifc.
RATIUNCULA, V. Ratio poft Ratum, in REOR.
RATUMENNA, æ. m. Auriga fuit, qui quum in ludis Circenfibus excuffus fuiffet, equi ejus cum corona & palma in Capitolium pervenerunt, fedemque ter luftrarunt. Ex quo factum eft, ut porta, per quam intraverant, Rutumenna diceretur. Plin. 8. 42. Solin. cap. 45. Al. 57.
RATUMENNA, æ. f. porta, a nomine ejus appellata eft, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etrufci generis juvenis, Vejis, confternatis equis excuffus Romæ periit: qui equi feruntur non ante conftitiffe, quam pervenirent in Capitolium, confpectamque fictilium quadrigarum (molem,) quæ erant in faftigio Jovis templi, quas faciendas locaverant Romani Vejenti cuidam, artis figulinæ prudenti, quæ bello funt reciperatæ: quia in fornace adeo creverant, ut eximi nequirent: idque prodigium portendere videbatur, in qua civitate eæ fuiffent, omnium eam futuram potentiffimam. Feftus. conf. loca in dict. fuper. allata & Plut. in Public. p. 104. edit Francf.
RATUS, V. REOR.

R A U

RAUCA, æ. f. Vermis eft. Plin. lib. 17. cap. 18. Olea, ubi quercus effoffa fit, male ponitur: quoniam vermes, qui raucæ vocantur, in radice quercus nafcuntur & tranfeunt. Ulpian. in l. Ex conducto. D. Locati & conducti, Si raucis, aut herbis, fegetes corruptæ fint. Alciatus tamen 7. Parerg. cap. 5. legendum putat apud Ulpianum, Erucis.
RAUCUS, a, um. Adj. [βραγχώδης] Qui nimio clamore vel ob aliam caufam, vocem habet compreffam & impeditam. [Forfan a Ravi, pro Ravicus. Et proprie quidem animalium voci tribuitur, ut
Sonare raucum quiddam. Ovid. 3. de Arte Am. 289.
Bubones rauci. Ovid. 1. Amor. 12. 19.
Cicadis raucis refonant arbufta, i. e. Clamofis & multum ftrepentibus. Virg. 2. Ecl. 12.
Cornices. Lucret. lib. 6. 751.
Cygni. Virg. 11. Æn. 458.
Dant fonitum rauci per faxa filentia cygni. Raucos cygnos vocat, non quidem canoros, fed alarum concuffione inter volandum, raucum per aera fonum efficientes, qualis eft tubarum. Talis enim auditur cygnorum volantium fonus, qualis tubarum clangor.
Garrulitas alitum, in quas Pierides converfæ funt. Ovid. 5. Met. 678.
Gutture rauco Avis. Ovid. 3. de Pont. 1. 22.

Mugitus raucos edere. Ovid. 14. Met. 409. Idem 1. Fast. 560.
Mugitum rauco furta dedere sono. conf. Sen. Nat. Q. 2. 27.
Palumbes. Virg. 1. Ecl. 58.
Pectus Senec. Agamemn. 7.
Vox ranæ. Ovid. 6. Met. 377.
Raucus, pro Fesso & defatigato loquendo: ut, Rauca fama. Cic. 9. Fam. 2. Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. i. e. Nisi quum ipse rumor jam defecerit. Budæus.
Chartæ raucæ, i. e. Libelli forenses. Martial. lib. 8. 67.
Male rauci. Hor. 1. Serm. 4. 66. i. e. Admodum rauci, ex quo significat eos admodum vocales & clamosos fuisse. Lambin.
Orator. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos sæpe attentissime audiri video.
Querela longa raucus. Propert. lib. 1. 16. 39.
Rumor. Cic. 9. Fam. 2. V. supra Rauca fama.
Dicitur de quovis sono, vel strepitu, ad vocis humanæ, vel alius animalis, raucedinem similitudine accedente.
Æris rauci canor. Virg. 4. Georg. 71.
Aquis raucis fervet mare. Ovid. 18. Epist. 26.
Aquilo raucus. Martial. 1. 50.
Bombus tubæ. Lucret. lib. 4. 550.
Concentus rauci, Dissoni. Stat. 6. Theb. 227.
Cornua rauca sonant. Claud. 2. in Ruff. 57.
Fragor. Claud. 2. in Eutrop. 163.
Fremitus. Valer. 2. Argon. 307.
Litus, Undarum allisione. Stat. 5. Theb. 291.
Murmur undæ. Virg. 1. Georg. 109.
Ora Acheloi fluvii. Ovid. 3. Amor. 6. 52.
Postes, Cardines. Propert. lib. 4. 9. 23. Al. 4. 8. 40.
Rivi. Claud. de Conf. Prob. & Olyb. 221.
Stridor. Ovid. 8. Met. 287.
Tympana. Ovid. in Ibin, 458.
Vallis rauca sonat. Stat. 4. Theb. 801.
Unda. Ovid. 11. Met. 783.

RAUCĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieron. Epist. 1. 16.

RAUCĬTAS, ātis. f. [βράγχος] Vocis obtusæ sonus. Plin. lib. 11. cap. 51. Elephas per nares tubarum raucitati similem elidit sonum.
Raucitas, Morbus. Idem lib. 22. cap. 23. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. Cels. 2. 1. Tussis, destillatio, raucitas.

RAUCĒDO, ĭnis. f. Isidor. 4. 7. Raucedo, amputatio vocis.

RAUCEO, ui, [βραγχάω] ēre. vel RAUCIO, si, sum, īre. Raucum esse. Vet. Gloss. Lat. Gr. Raucit, Βραγχᾷ. Priscian. lib. 10. p. 907. Aldi. 133. b. Præteritum & Supinum format Rausi, Rausum, & Lucilii eo versum refert;
Rausuro tragicus qui carmina perdit Oreste.
Obraucatus, Vide suo loco, in Solino. H. St.

RAUCĬSŎNUS, a, um. Adj. [βραγχιάζων] Lucret. lib. 2. 619.
Concava raucisonoque minantur cornua cantu. Catull. Argon. 65. 263.
Multi racisonis efflabant cornua bombis.

RAUDUS, vel RŌDUS, a, um. Adj. [ἀνέργαστος] significat, inquit Festus, Rem rudem & imperfectam. Nam Saxum quoque raudum appellant poetæ. Æs raudum, non solum imperfectum veteribus dictum, verum & signatum. Unde in mancipando dicebatur, Raudusculo libram ferito, asseque tangebatur libra. Ex Festo.
Rodus modo est Adjectivum, ut supra: modo Substantivum, ut & Rudus in architectura: & quum molem, glebam, massam significat. ut, Hinc rapere manibus rodus saxeum grande & grave. Et apud Lucilium,
Plumbi pauxillum rodus linique mataxam. Hic Rodus est Pondus. Ex Festo item in Rodus. q. V.

RAUDUSCŬLUM, i. n. dimin. Cic. 4. Att 8. pr. Nam de raudusculo quod scribis, &c. Id est, modico illo ære. Raudum enim pro ære apud veteres. Cic. hic usurpat pro Minimo sumptu. Eidem lib. 14. 15. Nec mehercule me raudusculum movet. i. e. Pecunia. conf. Fest. l. c.

RAUDUSCULĀNUS, a, um. Adj. unde, Raudusculana porta Romæ. Val. Max. lib. 5. cap. 6. 3. Genucio Cipo Prætori, paludato portam egredienti, novi & inauditi generis prodigium incidit. Namque in capite ejus subito velut cornua emerserunt, responsumque est, eum regem fore, si in Urbem revertisset; quod ne accideret, voluntarium ac perpetuum sibimet indixit exsilium. Cujus testandæ rei gratia, capitis effigies ærea portæ, qua excesserat, inclusa est: dictaque Raudusculana, quod olim Rauda æra dicebantur. Al. Raudera. conf. Fest. in Rodusculana.

RĂVENNA, [Ῥάβεννα] Urbs in octava regione Italiæ, Sabinorum oppidum, in ora litoris Adriatici, olim tota ligneis compacta ædificiis, aquis diffusa, pontibusque ac lembis peragrata: a Thessalis condita perhibetur. Alii post excisam Trojam, alii post confusa hominum labia in Babylone constructam fabulantur. De hac Sil. lib. 8. 603. Livius [ubi?] auctor est, ab Augusto muris cinctam fuisse, quos Valentinianus imperator postea ampliavit, ejusque Archiepiscopo duodecim civitatum Episcopos subjecit, Arimini, Cæsenæ, Fori Livii, Fori Cornelii, Faventiæ, Briucii, Bononiæ, Mutinæ, Rhegii, Parmæ, & Placentiæ: quæ civitates deinceps sub Exarchatu fuere. Hanc urbem vetustam esse, res ab Ostrogothis gestæ commemorant, qui eam regiam posuere. Et Alaricus subinde eam magnificavit, sic Theodoricus, qui in ea octo & triginta annis regni sedem habuit. conf. Suet. Aug. cap. 48.

RAVENNAS, ātis. [Ῥαβεννάτης] Ravennæ incola, aut Ad Ravennam pertinens. Martial. 3. 93.
Meliusque ranæ garriant Ravennates. V. Tacit. Hist. 2. 100. 5. & 3. 50. 3.

RAVIS, is. f. pr. comm. [βράγχος] Raucedo vocatur, quæ fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente, ex quibus vox homini plerumque negatur. Plaut. Aul. 2. 5. 10.
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum,
Ubi si quid poscam, usque ad ravim poscamus prius
Quam quicquam detur? i. e. Improbe, sæpius, clamose, adeo ut vox etiam toties vociferanti raucescat, inquit Erasmus. Idem Fragm. 1. 21.
Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. conf. Fest. & Nonius, 2. 730.

RĀVUS, a, um. Adj. [ἀμυδρός, μελανόχρους] Veteres dixerunt Obtusum. Unde,
Rava vox, Rauca & parum liquida, proxime canum latratum sonans: unde etiam Causidicus pugnaciter loquens Ravula. Paulus. V. s. l.
Rava frumenta, Nimium sicca, torrida & arida appellata esse scribit Festus in Raucos, ex Verrio: ex eo, ut suspicatur Turnebus, quod quemadmodum rauci ab ariditate vocis & gutturis appellantur, ab eadem nominatæ sunt spicarum aristæ, & frumenta rava: nisi quis in Festo Stramenta legat, eodem sensu, quanquam alterum magis illi probetur. [Forte tamen ad colorem referendum epitheton.
Ravus color, Obtusus, id est mistus niger cum fulvo, color inter flavum & cæsium. Nonius 2. 726. Ravum, Fulvum. Cic. 4. Acad. 105. Quia nobismet ipsis modo cæruleum videbatur, mane ravum. Legitur hic in nostris exemplaribus Flavum. Varro 2. de R. R. cap. 9. Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigricantibus, aut ravis. Quidam legunt Glaucis. Ibid. cap. 2. Cornibus pronis ad rostrum, ravis oculis.
Leones ravos, pro Flavos quidam ex vett. libris legunt. Vide Cruquium. H. St. Locum innuit Horatii ex Epod. 16. 33.
Lupa rava. Hor. 3. Carm. 27. 3.

RAVĪDUS, a, um. [μελανόχρους] aliud Adjectivum. ut, Ravidi oculi, Nigro & fulvo misti, qui color est inter flavum & cæsium. Columel. lib. 8. cap. 2. Ravidi, vel nigrantes oculi. [An Ravuli?

RAVILLUS, a, um. Adj. Dimin. Ravillæ mulieres a ravis oculis dictæ, quemadmodum a cæsiis, cæsullæ. Paulus.

RAVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Sidon. 9. Epist. 13. Ravuli choraulæ. conf. Rava vox supra in RAVUS.

RAVISCELLUS, a, um. similiter Adj. a Ravus. Plaut. apud Festum. Quia inquit hæc mulier, & ille raviscellus qui venit? Legitur & Ravistellus.

RAVIO, īre. Ad ravim usque clamare. Anglicè *to rave.* Plaut. Pœn. 3. 5. 33. Nego & negando, si quid refert, ravio. Meurs. Annuo. V. & Paulum in Festo.

RAURĂCI, [Ῥαυρακοί] Metaphr. Cæs.] Galliæ Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Comment. 1. 5. & 6. 25. & 7. 75. Plinio lib. 4. cap. 17. 10. Raurici dicuntur, quos nunc Basilienses esse conjectura est. V. Cluver. Antiq. Germ. 2. 5.

RAURĂCUM, vel RAURĬCUM, i. n. Oppidum Galliæ, Plin. lib. 4. cap. 12. Ejusdem populi caput. Rauriaca colonia eidem Plin. lib. 4. cap. 17. Nisi Raurica legendum, ut in Inscript. apud Gruter. p. 439. n. 8. IN GALLIA COLONIAS DEDUXIT LUGDUNUM ET RAURICAM.

RAURACUS, vel RAURICUS, a, um. Adj. ut Montes Rauraci, Ammian. 22. & Solin. cap. 23. pr.

R E

RĔ, [ἀνά] Præpositio inseparabilis, a Retro per apocopen facta videtur. Unde Respicio, retro aspicio. Revertor, retrovertor. & non nisi composita reperitur. [Ancipitem in compositis docet Broekhus. ad Propert. 4. 3. 29. & 8. 44. conf. Ricciol. & Borrich.
Re cum Rursum. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. Ibid. cap. 32. Quum prope ventum est, rursus fugæ præsidia repetentes. Plura V. in reliquis compositis.
Re cum Iterum. Plin. 2. Epist. 14. Iterum clamor. Iterum reticuit.
Rē, ablativus a Res, V. suo loco. Cic. pro Milon. 12. Quum diceret Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, re decernere. i. e. Exitu. Vetus codex non habet Re.

R E A

REA, V. RHEA.

READOPTO, V. REDADOPTO.

READUNO, āre, unde READŪNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Resur. carnis, cap. 30. Recorporatio est readunatio ossium.

REÆDIFĬCO, [ἀνοικοδομέω] āre. Rursum vel denuo ædificare.
Reædificare meritum, pro Resarcire. Cic. 6. Att. 1. Cæsarem in merito reædificando diligentiorem fore. Al. In Nemorensi ædificando. V. not. Varior.

REAPSE, V. RES.

REASSŪMO, umsi, ĕre. Plin. 5. Epist. 6. Æstate fluminis nomen arenti alveo deserit, autumno reassumit. al. Resumit.

REĀTE, is. n. [Ῥεάτε] Oppidum Sabinorum, Italiæ umbilicus, unde Reatini populi. Sil. lib. 8. 417.
— magnæque Reate dicatum
Cælicolûm matri.

REATĪNUS, a, um. Adj. Reatini, [Ῥεατινοί] Populi, a Reate oppido quartæ regionis Italicæ inter Nomentanos & Trebulanos. Plin. lib. 3. cap. 12. Varro 2. de R. R. cap. 6. Ego, inquit, de asinis potissimum dicam, qei sum Reatinus, ubi optimi & maximi fiunt.

REATUS, V. REUS.

R E B

REBAR, V. REOR.

RĔBELLIS, e. [ἀποστατικός] Adj. Qui debellatus resumit bellum, Translate Repugnans, Obstinatus in resistendo. ut,
Rebellis amor. Ovid. Rem. Amor. 246.
Flammæ rebelles. Stat. 1. Theb. 35.
Regio rebellis. Curt. 8. 1. 35.

REBELLIO, ōnis. f. [ἀφηνιασμός] Cæs. 3. Bell. Gall. 10. Rebellio facta post deditionem: defectio, datis obsidibus. [Dicitur ea forma, qua Perduellio, a Perduellis.
Cœptare rebellionem. Tacit. 3. Ann. 40.

REBELLIUM, i. n. Idem. [ἀπόστασις] Liv. 42. 21. Qui deditis contra jus & fas bellum intulisset, & pacatos ad rebellium incitasset. Al. Ad rebellandum. V. J. F. Gronov. not.

REBELLIO, ōnis. m. Idem quod Rebellis. Gloss. Lat. Gr. Rebellio, Ἀποστάτης, Ἀπόστασις. Vulcat. in Avid. Cass. cap. 9. extr. in Epist. Faustinæ ad Marcum, Ut, si amas liberos tuos, istos rebelliones acerrime persequaris. Capitol. in Antonino Pio cap. 5. extr. In Achaja, atque etiam Ægypto rebelliones repressit. ut vult Casaub. q. V.

REBELLO, [ἀφίσταμαι, ἀφηνιάζω] āre. ex Re & Bello, are, compositum; significat Iterum bellare. Ovid. 13. Met. 619. de Memnoniis avibus,
— quom

—quum sol duodena peregit
Signa, parentali moriturae more rebellant. i. e. Bellum instaurant, bellum iterum in se suscipiunt, more eorum qui inferis parentant.

Rebellare & Bellare. Livius libro 7mo. 130. Volsci, ferocior ad rebellandum, quam ad bellandum, gens. Sic alibi libro 34. pag. 408. & iterum 409. jungit haec duo verba. H. St. Locus prior est cap. 27. alter cap. 13. extr. tertium non reperias, nisi forte cap. 17. in oratione Catonis pro Rebellare, Bellare Stephanus legebat.

Rebellare, Bellum redintegrare, Renovare, aut Certando resistere. Caes. 8. Bell. Gall. cap. 44. Si tali ratione diversis in locis plures rebellare coepissent. Liv. 8. 14. Quia cum Latinis rebellare noluissent.

Rebellare vulnera, seu alia vitia dicuntur, quando semel curata repullulant. Plin. lib. 25. cap. 13. Creduntque, eâ rursus satâ, rebellare quae curaverint vitia: quo scelere & plantagine utuntur.

Rebellat humor. Plin. lib. 13. cap. 12. Minus sorbet politurâ charta, magis splendet. Rebellat saepe humor, incuriose datus, primo, malleoque deprehenditur, aut etiam odore, quum fuerit indiligentior. [An Inelegantior? V. Hard.

Rebellātio, ōnis. f. Valer. lib. 7. cap. 3. ext. 9. Quum crebris rebellationibus meruissent ut eorum urbem funditus Romani evertere vellent. Tacit. 14. Ann. 31. Commoti ad rebellationem.

Rebellātor, ōris. m. & Rebellātrix, īcis. f. [ἀφηνιαστής] Qui vel quae rebellat. Liv. 40. 35. Dictu quam re facilius sit, provinciam ingenio ferocem rebellatricem confecisse. Ovid. 3. Trist. 12. 47.

Teque, rebellatrix, &c.

Rĕbīto, [ἄνειμι] āre. a Re, & Ito frequentativo verbi Eo, compositum; Reverti significat, & redire. Interpositum est autem b, tantum euphoniae causa. Plaut. Capt. 2. 3. 20.

Si non rebitas huc, ut viginti minas
Dem pro te. Ibid. 3. 5. 89.
At unum hoc quaeso, si huc rebitet Philocrates, &c. Antiquum.

Reblata, V. antiochia.

Rĕbŏo, [ἀναβοάω] āre. ex Re & Boare. Virg. 3. Georg. 223.

— reboant silvaeque & magnus Olympus. i. e. Resonant, remugiunt. Est autem Graecum verbum. Nam apud Latinos nullum verbum est, quod ante o finalem, habeat o, excepto Inchoo: quod tamen majores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Incoho. Servius.

Laqueata templa citharis reboant. Lucret. lib. 2. 28.

Tympana reboant. Catul. de Berecynth. 61. 21.

Reboare, cum Accusativo. Sil. lib. 3. 439. de Hercule,

— maesto clamore ciebat
Pyrenen: scopulique omnes, ac lustra ferarum
Pyrenen reboant. al. Resonant.

Rebullio, īre. Apul. lib. 5. Met. p. 170. Elmenh. Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum. Et alibi, (lib. 1. p. 108.) Spiritum rebullire, pro Mori.

R E C

REC. Recondita.

Rĕcalcĭtro, [ἀντιλακτίζω] āre. Idem quod Calcitro. Hor. 2. Serm. 1. 20.

— nisi dextro tempore Flacci
Verba per attentam non ibunt Caesaris aurem:
Cui male si palpere, recalcitrat undique tutus.

Rĕcalco, [παλιμπατέω] āre. Rursum calcare. Columel. lib. 2. cap. 2. Si velis scrobibus egestam humum recondere, & recalcare, quum aliquo quasi fermento abundaverit.

Recalcans, Partic. Apul. 6. Milef. p. 181. Elmenh. Recalcans priora vestigia.

Rĕcăleo, ui, [ἀναθέρομαι] ēre. Idem quod simplex Caleo. Virg. 12. Æn. 35.

— vix urbe tuemur
Spes Italas, recalent nostro Tiberina fluenta
Sanguine.

Recălesco, [ἀναθερμαίνομαι] Rursus calescere. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quod nostris quoque corporibus contingit, quum motu atque exercitatione recalescunt. Ovid. de Rem. Amor. 629.

Quid juvat admonitu tepidam recalescere mentem?

Acrius multo atque vehementius Thessalici incendii cineres recaluere. Florus lib. 4. cap. 2.

Recălĕfacio, vel Recalfăcio, fēci, factum, [ἀναθερμαίνω] ĕre. Rursus calidum facere. Ovid. 8. Met. 444.

— calidumque prioris
Caede recalfecit consorti sanguine telum.

Recalefīo, vel Recalfīo, fieri. Scribonius Largus cap. & comp. ult. Rursus recalfiunt, & colantur per linteum.

Rĕcalvus, a, um. Adj. [ἀναφαλαντίας] Idem quod Calvus. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvom ac silonem senem, statutum, ventriosum.

Rĕcalvaster, tri. m. [ἀναφάλαντος] Qui fronte calvus est, non toto corpore, quasi Recalvatulus, quod est diminutivum. Valla lib. 1. cap. 5. Sen. Epist. 66. Comatum & crispulum malis, quam recalvastrum. Sed in quibusdam codd. abest hoc κάμινον. Exstat apud Interp. Vulgat. Levit. 13. 41.

Rĕcandeo, ui, [ἀναλευκαίνομαι] ēre. vel potius Recandesco, ĕre. Iterum candere, sive candidum esse, vel fieri. Ovid. 4. Met. 529.

Seque super Pontum, nullo tardata timore,
Mittit, onusque suum: percussa recanduit unda. i. e. Candida & alba facta est propter spumam, quam concitatum mare emittere solet.

Recandescere, [ἀναπυροῦσθαι] Rursus incalescere. ut,

Ira recanduit, Iterum inflammata est. Ovid. 3. Met. 707.

Tellus recanduit. Ovid. 1. Met. 434.

Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti
Solibus aethereis almoque recanduit aestu.

Recandens, entis. Partic. [ἀναπυρούμενος] Valde candens significat. Plin. 37. 9. Sed esse aliquas scabris lateribus & angulis inaequalibus dicunt, in sole aperto projectas, radios in se recandentes discurrere. Vetus exemplar legit Candentes.

Rĕcăno, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ĕre. Iterum canere. Plin. lib. 10. cap. 33. Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim & in occulto incubans, quum sensit feminam aucupis accedentem ad marem, recanat, revocetque. De perdice.

Recanere, pro Incantationem retorquere ac dissolvere. Plin. lib. 26. cap. 2. ut legit Turneb. Non pauci etiam serpentes ipsos recanere, &c. Sensus est, ut cantu angues rumpi prisci censebant, sic angues ipsos existimabant, si id praesentirent, recanere, & incantationem referre ac diluere. Quidam legunt Recantare. V. recanto. Ceterum magis usurpatur

Rĕcĭno, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ĕre. Rursus canere. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. Hor. 1. Epist. 1. 55.

— haec recinunt juvenes dictata, senesque.

Nomen alicujus recinere. Hor. 1. Carm. 12. 3.

Parrae recinentis omen. Hor. 3. Carm. 27. 1.

Recanto, [παλινῳδέω] āre. est Rem incantatam alio carmine liberare. Plin. lib. 28. cap. 2. Non pauci etiam serpentes ipsos recantari credunt.

Recantare, Iterum cantare. Martial. lib. 2. 85.

Nusquam Graecula quod recantat Echo. h. e. Cantanti vel loquenti respondet.

Recantātus, a, um. Partic. [παλινῳδημένος] Hor. 1. Carm. 16. 25.

— nunc ego mitibus
Mutare quaero tristia, dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. Recantatis, i. e. Meliore carmine deletis. Recantantur autem opprobria, quum mutato carmine laudibus corriguntur, ait Acron. Porphyrio vero, Recantari probra dicuntur, quum contraria probris carmina fiunt in eum cui maledixerimus.

Curae recantatae. Ovid. Rem. Amor. 259.

Nulla recantatas deponent pectora curas. i. e. Amores magicis carminibus repressos.

Rĕcăpĭtŭlo, [ἀνακεφαλαιῶ] āre. Summa rerum capita breviter repetere. Tertull. adv. Marc. 5. 17. Ut ita dixerim, sicut verbum illud in Graeco sonat, recapitulare, id est, ad initium redigere, vel ab initio recensere. August. de Civ. Dei lib. 20. cap. 21. Recapitulat ab initio. conf. cap. 14. Quintil. 6. 1. ἀνακεφαλαιῶν vertit Decurrere per capita.

Recapitulātio, ōnis. f. Sic Latine redditur ἀνακεφαλαίωσις. Laur. Valla.

Recasurus, V. recido.

Rĕcauta, uno verbo, Apochae species in Novel. 130. cap. 1. de transitu militum, in qua Justinianus ostendit de recauta de more facta. παρὰ τῶν ὀχλούντων τοῖς στρατιώταις ὑπὲρ τῶν παρ' αὐτῶν δαπανωμένων. Brissonius lib. 16. De verborum quae ad jus pertinent significat. V. Suid. in ῥέκαυτον.

Rĕcēdo, ssi, ssum, [ἀναχωρέω, ἀναχωρίζομαι, ὑπείκω] ĕre. quasi Retro cedere. Plin. lib. 3. cap. 23. Recedens a mari m. passuum.

Recedere ab aliquo procul. Plaut. Capt. 3. 4. 20.

Accedere ad aliquem, & Recedere ab aliquo, contraria. Cic. pro Planc. 15.

Ab hoste recedere. Ovid. 3. de Pont. 1. 131.

Ex acie. V. acies.

Longius. Virg. 4. Georg. 191.

Recede illuc. Plaut Rud. 3. 5. 7.

Jube dum recedere istos ambo illuc modo.

Flammae recedunt. Virg. 2. Æn. 633.

Turpiter victa Venus saepe recessit. Ovid. Rem. Amor. 199.

Recedere ab armis, pro Cessare, & desistere. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Posteaquam ab armis recesserunt, in summo otio, rediens a coena, Romae occisus est.

A causa alicujus paululum recedere. Cic. Post redit. in Senat. 6. Qua strage nonnulli permoti magistratus, partim metu mortis, partim desperatione reipub. paululum a mea causa recesserunt.

A conditione, a persona, a statu; est quod Immutare conditionem, personam, statum dicimus.

Ab usitata consuetudine. Cic. pro Quint. 67. Usque dum inveniretur, qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

A lege. Cic. 4. Verr. 44. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege recessisse: ipse te impedies.

A natura. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Ab officio, Non facere officium. Cic. 3. Off. 19. Quam si sequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.

Nullo dolore cogi, ut ab officio recedatur. Auctor ad Heren. 3. 5.

A vera longe ratione recedit. Lucret. lib. 2. 229.

A sententiis alicujus, pro Illas taxare. Cic. 12. Att. 4. Si a sententiis ejus dictis, si ab omni voluntate consiliisque, quae de Repub. habuit, recedam, &c.

A significatione dictio recessit. Cic. 1. Off. 37. Hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus, &c. quanquam id nomen durius jam effecit vetustas: a peregrino enim recessit, & proprie in eo, qui arma contra ferret, remansit.

A vitio recedere. Plin. Epist. 182.

De medio. Cic. pro Rosc. Amer. 112. Recede de medio, per alium transigam.

De statu dignitatis recedere. Cic. 1. Att. 17. Neque de statu nobis nostrae dignitatis est recedendum, neque, &c.

In otia tuta. Hor. 1. Serm. 1. 31.

In ventos vita. Virg. 4. Æn. extr.

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

In auras tenues recedere. Virg. 2. Æn. 791.

Illa etiam si quando in tergum pulsa recessit. Virg. 11. Æn. 653.

Ab oculis, Mori. Plin. 2. Epist. 1. Vivit enim, vivetque semper, atque etiam latius in memoria hominum & sermone versabitur, postquam ab oculis recessit.

A vita recedere, Mori. Cic. 4. Tusc. 40. Quippe qui ob eam causam a vita recesserit.

Corde alicujus recedere. Stat. 3. Silv. 5. 55.

Sic, ut mater, amas, sic nunquam corde recedit
Nata tuo.

Vita recessit patrio corpore, i. e. Mortuus est pater. Plaut. Merc. prol. 73.

Recedere, pro Reverti. Sallust. in Jugurth. cap. 36. extr. Albinus, Aulo

lo fratre in castris pro Prætore relicto, Romam recessit. [Sed rectius legitur Decessit, quod proprium in ea re verbum est.
Recedo, pro Discedo. Cic. 2. Att. 13. Tu si litteras ad Sicyonios habes, advola in Formianum. unde nos pridie Non. Maji recedere cogitamus.
Ante finem recedere, Quod Galli totidem verbis, *S'en aller devant la fin.* Plin. 1. Epist. 13. Nec tamen permanent, sed ante finem recedunt.
Recessit cura, fortuna &c. Virg. 2. Æn. 595.
Quid furis: aut quonam nostri tibi cura recessit? Virg. 3. Æn. 53.
Ille, ut opes fractæ Teucrûm, & fortuna recessit.
Recedere, pro Diminui. Plin. 6. Epist. 3. Recessit venter.
Recedere de. Stat. 11. Theb. 74.
Rarescunt tenebræ, tantum de luce recessit.
Recedere, pro Disjungi. Cels. lib. 8. cap. 7. Sed in aliis quidem ossibus ex toto sæpe fragmentum a fragmento recedit: maxillæ vero semper ossa, etiam vexata aliqua parte, cohærent.
Membra cæsa recesserunt a cute. Ovid. 6. Fast. 707.
Ante recessisset caput hoc cervice cruenta,
Quam tu, &c.
Domus recessit, In recessu posita est. Virg. 2. Æn. 300.
Et magis atque magis (quanquam secreta parentis
Anchisæ domus, arboribusque obtecta recessit.) &c. i. e. inquit Servius, a frequentia se removit. Et est speciosa translatio, quoties rei mobilis ad immobilem, vel e contra transfertur officium.
Recedere a, Remotum esse. Curt. lib. 4. 1. Maritimam tamen oram, & pleraque longius etiam a mari recedentia, rex ejus insulæ Strato possidebat. conf. Plin. supra a pr.
RECEDENS, entis. Partic. [ἀναχωρῶν] ut, Anni venientes & recedentes. Hor. de Arte Poet. v. 175.
Rursus recedens hospes. Valer. 7. Argon. 118.
RECESSUS, a, um. Partic. Compar. Vitruv. 5. 8. Recessior scena.
RECESSURUS, a, um. [ἀναχωρήσων, ὑπεξίων] aliud Partic. Ovid. in Ibin. 237. Jamque recessuræ, &c.
RECESSIM, Adv. [ἀναδρομάδην] Retro cedendo. Plaut. Amph. 5. 1. 60.
Ego cunas recessim rursum prorsum trahere & ducere.
RECESSIO, ōnis. f. Vitruv. 1. 6. Ventus inclinationibus & recessionibus varietates mutatione flatus facit.
RECESSUS, ûs. m. [ἀναχώρησις, ὕπεξις] Actus recedendi. Cic. 2. de Nat. Deor. 34. Bestiis autem sensum & motum dedit, & cum quodam appetitu accessum ad res salutares, a pestiferis recessum.
Accessus & Recessus æstus, contraria. Cic. 2. de Divin. 34. Quid de fretis, aut de marinis æstibus plura dicam? quorum accessus & recessus Lunæ motu gubernantur.
Recessus in oculo, pro Cavitate, sive profunditate quam vocant. Plin. lib. 8 cap. 33. Oculi in recessu cavo, tenui discrimine, prægrandes, & corpori concolores.
Oris recessus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quum vox quasi in recessu oris auditur.
Recessus in collibus. Martial. lib. 4. 64. 4.
Lati collibus imminent recessus.
Angulosi recessus. V. ANGULUS.
Apricus. V. APRICUS.
Longis recessibus ingens spelunca. Ovid. 1. Fast. 555.
Magni recessus & amœni. Curt. lib. 7. 2. 22.
Marmoreo superi sedere recessu. Ovid. 1. Met. 177.
Seducti. Ovid. 13. Met. 902.
Tenebroso recessu carceris obtecta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 82.
Tacito Natura recessu Formarit vultus. Stat. 1. Silv. 2. 271. de Utero materno.
Imitatio Ciceronis, vide in LATEBRA. H. St.
Umbra aliqua aut recessus. Cic. 3. de Orat. 99. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus, umbram aliquam aut recessum, quo magis id quod erit illuminatum, exstare atque eminere videatur.
Solitudo & Recessus. Cic. 12. Att. 25, Mihi solitudo & recessus provincia est. i. e. Instar solitudinis & recessus.
In recessu, & Fronte, contraria. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Plus habet in recessu, quam fronte promittit.
Letebræ & Recessus in animis hominum. Plin. 3. Epist. 3. Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. i.e. Reconditissima arcana. Bud.
RĔCELLO, is, [ἀνακλίνω] ĕre. Reducere, &, ut ait Festus, Reclinare. Apul. lib. 10. de Asino p. 249. Elmenh. Illa enim, quoties ei parcens nares recellebam accedens, toties nisu rabido, & spinam prehendens, ad eam appliciore nexu inhærebat. Liv. 24. 34. Ferrea manus, quum injecta proræ esset, gravique libramento plumbi recelleret ad solum: suspensa prora, navim in puppim statuebat. i. e. Deprimeret, inquit Budæus.
Terra retro recellit, i. e. Reclinat. Lucret. lib. 6. 572.
RECELLĬCULÆ, ārum. f. pl. Meretriculæ in Plauto apud Festum.
RĔCENS, entis. Adj. [νεαρὸς, πρόσφατος] Novum, quod nuper accidit. Ter. Adel. 3. 2. 14.
Ut iram hanc in eos evomam omnem, dum ægritudo hæc est recens.
Recens, novus. Cic. 11 Fam. 21. Quocirca Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) sed hanc ipsam recentem novam devoravit.
Recens & Vetus contraria, V. Recens e provincia, infra.
Recens & Inveteratus, contraria. Cic. de Senect. 72. Omnis conglutinatio recens, ægre: inveterata facile divellitur.
Pullus a partu recens. Varro 2. de R. R. cap. 8.
Dido recens a vulnere. Virg. 6. Æn. 450.
Recens ab ejus ætate. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Et quos Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit, sepultos dicit Lacedæmone.
Recens a diis, Qui nuper a diis profectus est. Sen. Epist. 91. Non tamen negaverim fuisse alti spiritus viros, &c. ut ita dicam, a diis recentes.
Recens e provincia. Cic. 2. Verr. 5. Quum e provincia recens esset, invidiaque & infamia, non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret.
Alius alio recentior est in dolore. Auctor ad Heren. lib. 2. 10. Al. Reticentior. [Sed Recentior retinendum, exponendumque Minus dolorem expertus, neque duratus in perferendo eo.
Ægritudo. Ter. Adelph. 3. 2. 14. V. supra.
Animæ recentes. Ovid. 8. Met. 488.
Recentissima bella Liv. 38. 45.
Cædes. Virg. 2. Æn. 718. Idem 9. Æn. 455.
—tepidumque recenti Cæde locum. Al. Tepidaque recentem, eodem sensu.
Causa recens accessit ad iras. Ovid. 3. Met. 73. al. Plaga.
Crimen. Ovid. 9. Epist. 53.
Cura. Ovid. 3. Amor. 9. 32.
Delectus recens. Tacit. 4. Hist. 70.
Dolor. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Epistola recentissima. Cic. 8. Att. 15.
Exemplum. Claud. 2. in Eutrop. 547.
Factum. Ovid. 1. Met. 164.
Fama. Plin. lib. 10. cap. 43.
Homines recentes. Nuper nati. Hor. 1. Carm. 10. 2.
Laudes. Ovid. 4. de Pont. 8. 87.
Litteræ recentissimæ. Cic. 6. Att. 1. Recentissimas a Cybistris meas litteras habere ais ad x. Cal. Oct. datas.
Malum. Ovid. 4. Trist. 6. 22.
Maritus. Plin. Epist. 176. Plaut. Novum dixit. Gr. νεόγαμος.
Memoria recentiore. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Et recentiore memoria iidem Tyndaridæ Persen victum nuntiaverunt. i. e. Haud ita multo ante.
Metu recenti trepidat mens. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Negotio recenti. Cic. 3. Verr. 101. Datam quidem esse tum inter omnes, recenti negotio, facile constabat.
Re recenti, i. e. Eo tempore, quo res contigit. Cic. 7. Verr. 75. An recenti re, Syracusis, apud notos, inspectante Sicilia pæne tota, securi ferire?
Seditio recens. Ovid. 12. Met. 61. al. Repens.
Sermo hominum recens, & Vetustas annalium, contraria. Cic. pro Muren. 17. Itaque non ex sermone hominum recenti, sed ex annalium vetustate eruenda est memoria nobilitatis tuæ.
Tempore recenti illo tu omnia, &c. Cic. ad Brut. 7.
Vestigia recentia. Cic. 5. Verr. 79. Præsertim quum in lectulo Decumanæ mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad perseverandum intelligebant.
Umbræ recentes, Quarum corpora nuper sunt mortua. Ovid. 10. Met. 48. de Orpheo.
Recentiores, Juniores, vulgo Moderni. Cic. 2. de Finib. 82. Attulisti aliud humanius horum recentiorum, nunquam dictum ab ipso illo, quod sciam. Nonius 2. 755. in hunc locum, Recentiorum, id est novorum.
Recentiores ex auctoribus. Plin. lib. 12. cap. 17.
Auctor recentior. Liv. 2. 56.
Recens, Illibatus, vegetus, purus.
Candore recenti sol irrigat cælum. Lucret. lib. 5. 283.
Flores recentes carpere. Hor. 3. Carm. 27. 43.
Fluvios recentes, pro Aqua statim hausta, Virg. 3. Georg. 301. Servius.
Folio velata recenti. Ovid. 3. Fast. 141.
Poma recentissima. Columel. lib. 12. cap. 44.
Prata recentia rivis. Virg. 6. Æn. 674.
Rore recenti gemmantes herbæ. Lucret. lib. 2. 319.
Recens & Lassus, contraria. Curt. lib. 3. 7. 9. Timere, ne non virtute hostium, sed lassitudine sua, vincerentur. Persas recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Hinc dicuntur Equi recentes. Ovid. 2. Met. ut paulo post videbis adnotatum. [Hic Recens est idem ac Integrum, recentibus viribus.
Animus, i. e. Præfervidus. Liv. 21. 52. Recentis animi alter, eoque ferocior. Opponitur Minuto & infracto.
Equi recentes, Non lassi, vel A lassitudine recreati. Ovid. 2. Met. 63.
Pede recenti recurrere. Plaut. Trin. 4. 3. 8.
Vires recentes. Ovid. 4. Trist. 6. 29.
RECENS, [προσφάτως] Adverbium est aliquando, idem quod Recenter significans. Virg. 3. Georg. 156.
Sole recens orto. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 1. pr. Inde Romam, recens conditam, cum magna clientum manu, commigravit. h. e. Nuper, modo.
Recens natus, apud Plaut. Cist. 1. 2. 17.
Recens dives. Ovid. 3. Amor. 8. 9. Gr. νεόπλουτος.
Recentes Roma venerunt. Cic. 16. Att. 7. Rhegini quidam illustres homines eo venerunt, Roma sane recentes.
RECENTER, Adv. Apic. 1. 1. Olivæ de arbore recenter sublatæ. Pallad. 1. 26. Poma recenter lecta.
Superl. Plin. lib. 18. cap. 23. Quam recentissime stercorato solo.
RECENTOR, [νεοῦμαι] āri. Renovari, & denuo recens fieri. Matius apud Gell. lib. 15. cap. 25.
Jamjam albicascit Phœbus, & recentatur
Commune lumen hominibus & voluptas. Nonius 2. 751.
RĔCENSEO, ui, sum. vel itum, [καταλέγομαι, ἀπαριθμέω] ēre. Recognoscere, summam totius numeri colligere. Liv. 1. 16. Inter hæc recenset exercitum, militem instruit.
Captivos recensere. Liv. 26. 49.
Numerum. Virg. 4. Georg. 436. Subaudi Gregis.
Numerum porcorum. Columel. lib. 7. cap. 9.
Vellera ad numerum pecoris. Columel. lib. 12. cap. 3.
Recensere, Narrare. Cic. 16. Att. 1. Ovius enim recenset multa, quæ vellem. Aliqui legunt, Obius enim recessis multa, al. recens; is &c.
Facta fortia recensere. Ovid. 9. Epist. 105. Stat. 4. Silv. 1. 29.
Dinumera fastos, nec parva exempla recense.
RECENSUS, a, um. Partic. [καταλεχθεὶς] a Recenseo. Suet. in Vesp. cap. 9. Amplissimos ordines, & exhaustos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia, purgavit, supplevitque, recenso Senatu & equite, submotis indignissimis, & honestissimo quoque Italicorum ac provincialium allecto.
RECENSĪTUS, a, um. Aliud Partic. [ἀπαριθμηθεὶς] a Recensio, quartæ conjugationis verbo antiquo, ut docet Georgius Valla: Idem quod Recensus. Suet. in Jul. Cæs. cap. 41. extr. Instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his, qui recensiti non essent, subsortitio a Prætore fieret. Claud. in Eutrop. lib. 2. 60.
Prisca recensitis evolvite sæcula fastis.
RECENSIO, ōnis. f. [κατάλογος] Ipse recensendi actus, ac recognitio. Cic. pro Milon. 74. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recensionis, tabulis publicis impressam, exstingueret. Suet. in Jul. Cæs. c. 41. extr. Ne qui novi cœtus recensionis causa moveri quandoque possent.
RECENSĪTIO, ōnis. f. Idem. Ulpian. in l. 3. §. Si quis noxali. D. Ad exhibend.

exhibend. Recensitione servorum facta. Sic habent Pandectæ Florentinæ, & Haloander.

Recensus, ûs. m. [ἀπαρίθμησις] Idem. Sueton. in Cæs. cap. 41. Recensum populi, nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit.

Receptaculum, Recepto. V. recipio.

Recessim, Recessus. V. recedo.

Rechămus, i. m. Trochlea, per cujus orbiculum funis ductorius trajicitur. Vitruv. 10. 2.

Recharmīdo, āre. ficta vox a Græco χάρμη, Lætitia, apud Plaut. in Trin. 4. 2. 135.

Tute itidem ut Charmidatus es, rursum recharmida. i. e. Conceptam lætitiam & nomen Charmidis depone.

Rechedipna, V. trechedipna.

Rĕcīdo, cĭdi, cāsum, [μεταπίπτω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Re & Cado compositum; Retro, sive iterum cadere. Jungitur præpositionibus Ad vel In. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Quia & recidant omnia in terras, & oriantur e terris.

Reccido, c geminato productionis gratia interdum dixerunt poetæ. Lucret. lib. 1. 857.

At neque reccidere ad nihilum res posse. Idem lib. 5. 281. Propert. lib. 4. 9. 18.

Reccidit inque suos mensa supina pedes. Legitur & Decidit. Sed Broeckh. Recidit pr. longa tuetur. q. V.

Tela in jugulum Consulum recidissent. Cic. pro Planc. 90.

Ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. Cic. 1. de Divin. 123.

Recidit eventus improsperæ curationis ejus in caput. Curt. lib. 9. 5. 25. Liv. 36. 29. Ætolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia, accusavit.

In te recident hæ contumeliæ. Plaut. Men. 3. 2. 54.

Ex qua illi fortuna, & in quam recidendum sit. Quintil. lib. 6. cap. 1.

In graviorem morbum recidere. Liv. 24. 29.

In pristinam causam recidere, i. e. In pristinam conditionem. Neratius in l. Quod in litore. D. de acquir. rer. domin.

In tenebras recidere. Cic. ad Brut. 16. Nonne hoc est in easdem tenebras recidisse?

Incassum recidit omnis impensa, Periit. Columel. lib. 4. cap. 3.

Eo recidit, Eo redactum est. Liv. 4. 2. Ne id Jupiter Opt. Max. sineret, regiæ majestatis imperium eo recidere.

Recidit ad paucas familias attenuata bellis civitas. Plin. 5. 2.

Ad luctum reciderunt ex lætitia. Cic. pro Sull. 91. Quam cito illa omnia ex lætitia & voluptate ad luctum & lacrimas reciderunt?

Ad ludibrium recidit. Curt. lib. 9. 7. 23.

Ad nihilum recidere. Cic. 7. Philip. 28. Hunc tuum tantum apparatum, tamque præclarum, ne ad nihilum recidere patiare.

Ad paucos recidit ars musica. Ter. in prol. Hec. 47.

Recidunt febres, Redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16. Quartanis magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari jubent: & ne recidant, non removeri septeno circuitu.

Hoc in memoriam recidit, Redit. Cic. 13. Philip. 19.

Quorsum recidit responsum. Cic. pro Rosc. Com. 43. Et quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Recāsūrus, a, um. Partic, [ἀναπεσούμενος] Retro casurus. Cic. 4. Att. 26. Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. Suet. Aug. 96. Adversa cuncta in illos recasura.

Recĭdīvus, a, um. Adj. [ὑπότροπος, ὑπόστροφος] Quod post casum renascitur. Charisius lib. 1. Rediviva dicimus, quæ post interitum redeunt: recidiva, quæ ex suo casu restituuntur. Virg. 4. Æn. 344.

Et recidiva manu posuissem Pergama victis. i. e. Quæ reciderunt. quasi Didoni se purgans Æneas, Si mihi, inquit, licuisset, ruinas Trojæ protinus instaurassem: non tot, tantisque laboribus ac periculis condere novam quæsissem. Servius Recidiva, Post casum restituta, interpretatur. Sed V. Interp. Sil. 1. 106. [Recidiva sunt Παλίμπτωτα, Ἐμπίπτωτα, Casui pristino obnoxia, Recidiva Pergama, μεταπεσθέντα, vel παλιμπεσθέντα, quasi quæ iterum excidium minentur. Quam expositionem ipse firmat poeta verbis Anchisæ, 2. Æn. 642.

— satis una, superque,

Vidimus excidia, & captæ superavimus urbi. Huc pertinet Cratetis dictum de Thebis restituendis apud Laertium 6. 93. Qui aliter exponunt, næ illi videntur cum Redivivus τὸ Recidivus confundere, quod & sæpe in MSS. factum. Nec miror. Apposite Gloss. Cyrill. Παλίγκοτος, Redivivus, Tanquam de urbe scilicet ab excidio resurgente. Atque ita forsan scripsit Virgilius, quod non ausus est rejicere Pierius. ad 10. Æn. 58. Recidivus ea tamen in significatione, quam Servius adstruit, apud Tertullianum sæpe positum occurit.

Recidivæ febres. Plin. lib. 30. cap. 11. Cels. 3. 4. Hippocrati ὑποτροπὴ & ὑποτροπιασμὸς dicitur, quod vulgo Recidivam vocant.

Recidivātus, ûs. m. Renovatio. Tertull. de Resur. carnis cap. 18. Scripturæ recidivatum carnis pollicentur. [Alibi Revivificatum dicit, nisi fallor.

Rĕcīdo, cīdi, cīsum, [ἀποτέμνω] ĕre. ex Re & Cædo compositum; Incidere. Unde, Recisos ramos dicimus. Cato R. R. cap. 2. Viam publicam muniri, vepres recidi. Martial. lib. 1. 32.

Quam primum longas, Phœbe, recide comas.

Barbam recidere falce. Ovid. 13. Met. 766.

Vulnus ense recidendum est. Ovid. 1. Met. 190.

Ornamenta ambitiosa recidere. Hor. de Arte Poet. 447.

Culpa reciditur supplicio. Hor. 3. Carm. 24. 34.

Recīsus, a, um. Partic. [ἀποτετμημένος] Plin. lib. 16. cap. 34. Itaque quum trunco inaruit recisa, etiam lætius fruticat.

Caput recisum est. Ovid. 9. Met. 71.

Columnæ recisæ. Hor. 2. Carm. 18. 4.

Fustes recisi. Hor. 3. Carm. 6. 40.

Vultus a cervice recisus. Lucan. lib. 2. 112.

Vitia recisa a stirpe, Excisa. Claud. 1. in Ruff. 56.

Coloni cuncti simul ense recisi, Interfecti. Lucan. lib. 2. 194.

Nationes partim recisæ, partim repressæ. Cic. de Prov. Cons. 31.

Ab omni parte recisum, Ancile. Ovid. 3. Fast. 377.

Opus recisum, Breve & contractum. Paterc. lib. 2. 89. pr. Quæ magnificentia triumphorum Cæsaris, quæ fuerit munerum, ne in operis quidem justi materia, nedum hujus, tam recisi, digne exprimi potest.

Compar. Callistrat. l. 2. D. De termino moto, Possunt ad tempus, ut cujusque ætas patietur, relegari: & si junior, in longius: si senior, recisius.

Recīsūrus, a, um. Partic. [ἀποτεμούμενος] Hor. 1. Serm. 3. 123.

— quum dicas esse pares res,
Furta latrociniis, & magnis parva, mineris
Falce recisurum simili te.

Recīsio, ōnis. f. [ἀπότμησις] Plin. lib. 21. cap. 4. Omnis autem recisione atque ustione proficit.

Recīsāmentum, i. n. [ἀπότμημα] Parvum frustum & quasi ramentum ex re aliqua recisum. Plin. lib. 34. cap. 11. Ocissime vero coronarium æruginem contrahit, recisamentis in acetum additis. De ære.

Rĕcingo, cinxi, cinctum, [ἀναζώννυμι] ĕre. Idem quod Discingere, quemadmodum Revincio, & multa alia, significationem habent suis simplicibus contrariam. Plin. lib. 17. cap. 28. Privatim autem contra erucas ambiri arbores singulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus, recincta. Subaud. Multi jubent. h. e. Discincta, & vestem recinctam habente, ut menses fluant super humo. Ovid. 4. Met. 510.

— sumptumque recingitur anguem. i. e. Iterum deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat.

Recinctus, a, um. Partic. [ἀνεζωσμένος] ut, Vestis recincta. Virg. 4. Æn. 518.

Tunica recincta. Ovid. 1. Amor. 5. 9.

Castaque fallaci zona recincta manu. Ovid. 2. Epist. 116.

Rĕcīnium, sive Rīcīnium, i. n. sive Rĕcīnus, i. m. Vestis antiquissima quadrata, ut ait Varro L. L. 4. 30. ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo dictum. Servius Comment. in primum Æneid. 286. Togas etiam feminas habuisse, cycladum & recini usus ostendit. Recinus autem dicitur, quod post tergum rejicitur, quod vulgo Mavorte dicunt. Hæc illi. [Reicinus igitur cum dipht. ei veteres scripserunt a Reicio, pro Rejicio, ut Reice capellas. Unde apparet Ricinium & Ricinus per i longum scribendum, ut Varronis exhibent codices. Recinium, omne vestimentum quadratum. Ii qui l. 12. tabul. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, pretextam clavo purpureo. Unde Reciniati mimi planipedes. Quam rem diligenter exsequitur Sentra libro secundo de Antiquitate verborum. Festus. conf. rica, & ricinium.

Reciniatus, vel Riciniatus, a, um. Adj. V. dict. præced.

Recino, V. recano.

Reciperatio, Recipero, &c. V. recupero.

Rĕcīpio, cēpi, ceptum, [ἀναδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι] ĕre. ex Re & Capio; Rursum capere significat. Liv. lib. 9. 11. Recipiant arma, quæ per pactionem tradiderunt. Auctor de Viris illustr. cap. 61. Apud Contrebiam oppidum cohortes loco pulsas redire, & locum recipere jussit. conf. Capere arma, locum, in capio.

Anhelitum recipere. Plaut. Epid. 2. 2. 21.

Animam. Quintil. in procem. lib. 6. Animam recipere, auramque communem haurire amplius potui?

Animum. Ter. Adelph. 3. 2. 26.

Animum vultumque. Ovid. 4. Fast. 615.

Animum vel animos a, vel ex pavore. Liv. 2. 50. Idem 21. 5. extr.

Mentem. Virg. 11. Æn. 899.

Se recipere, pro Ad se redire, & animum ac vires resumere. Cic in Somn. Scip. 11. Quæ quum intuerer stupens, ut me recepi, Quis hic, inquam, quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

Recipere, Recuperare, ut

Libertatem pristinam recipere. Cajus in l. Adeo. in prin. D. de acquir. rer. domin.

Res amissas. Liv. 3. 63.

Urbem aliquam recipere. Cic. de Senect. 11. Tarentum vero, qua vigilantia, quo consilio recepit?

Recipere se, Servare, ab his fere, quæ cum periculo conjuncta sunt.

Ab undis se recipere. Virg. 4. Georg. 404.

Ad aliquem fuga recipere se. Cæs. 1. Bell. Gall. 15.

In portum se. Cic. 5. de Finib. 15. Ex quo tantus error consequitur, ut quem in portum se recipiant, scire non possint.

In montem sese. Cæs. 1. Bell. Gall. 25.

Sub murum se. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.

Recipere, In tutum reducere, liberare. Virg. 6. Æn. 111.

— medioque ex hoste recepi.

In tutum recipi. Liv. 2. 19.

In periculo aliquem recipere. Vatin. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Ab aliquo pœnas, Sumere. Virg. 4. Æn. 656.

Ulta virum, pœnas inimico a fratre recepi. Bene Recepi, inquit Servius, quasi debitas.

Recipere se, Reverti, simpliciter. Ter. Phorm. 2. 4. 22.

Percunctatum ibo ad portum, quoad se recipiat.

Ad diem se recipere. Cic. 3. Off. 45. Qui quum ad diem se recepisset, &c.

Ex opere se recipere. Plaut. Men. 5. 3. 7.

Aliquo recipere se. Cic. 1. Att. 20. pr. Cum e Pompejano me Romam recepissem.

Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recipisset. Suet. in August. cap. 17.

Domum se recipere. Ter. Phorm. 5. 4. 7.

Neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa, &c.

Ad limina gressum recipere, Regredi. Virg. 11. Æn. 26.

Ad cœnam se recipere ad aliquem, Ire ad cœnam. Plaut. Capt. 4. 2. 51.

Ad dominum domum te recipe. Plaut. Trin. 4. 8. 8.

Ad me recipe te. Plaut. Pers. 1. 1. 48.

Ex loco aliquo se recipere. Cic 6. Verr. 22. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur.

Domo me recipio tempore. Cic. 11. Att. 6.

Recipere, In custodiam, Tutelam. Plaut. Rud. 3. 3. 34.

Nos in custodiam ut tuam recipias & tutere. Et apud Plin. in Paneg. Recipere in tutelam.

Sinu recipere. Cic. de Univerf. 36. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & confumptos finu recipiatis.
Domum recipere cuftodiendum aliquem. Liv. 39. 50. pr.
Recipere fe in principem, In qualitatem ac perfonam Principis. Plin. in Paneg. cap. 76.
Recipere fe ad frugem. Cic. pro Cœl. 28. Sed qui totam adolefcentiam voluptatibus dedidiffent, emerfiffe aliquando, & fefe ad frugem bonam, ut dicitur, recepiffe.
Recipere, Accipere, ut
Animis recipere confilia alicujus. Liv. 22. 39. pr. Sed in emendatis libris eft Accipere.
In aures recipere, Audire. Plaut. Cift. 2. 1. 34.
Epiftolas recipere. Cic. 12. Att. 36. A te heri duas epiftolas recepi, alteram pridie datam Hilaro, alteram eodem die a tabellario.
Ϛττ. an recte Recepi. H. St.
Sonum recipiunt aures. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Aures quum fonum recipere debeant, qui natura in fublime fertur, recte in altis corporum partibus collocatæ funt.
In fe omnia recipere, Capere, Comprehendere. Cic. 4. Acad. 118. Plato ex materia, in fe omnia recipiente, mundum effe factum cenfet a deo fempiternum.
Aufteritatem recipere dicuntur vina, Admittere, Pati. Plin. lib. 14. cap. 2. Vina, primo dulcia, aufteritatem annis recipiunt, & rubra fiunt. In vetufto exemplari legitur Accipiunt.
Cafum recipere res aliqua dicitur. Cæf. 3. Bell. Civil. 51. Quæ res tamen fortaffe aliquem reciperet cafum, ne imperatorias fibi partes fumpfiffe videretur.
Cunctationem non recipit hæc res. Liv. 29. 24.
Detrimentum. Cæf. 3. Bell. Civil. 9.
Frenum recipit equus. Hor. 1. Epift. 10. 36.
Frigus intima receperunt offa. Ovid. 11. Met. 417.
Ignem recipere dicitur lignum, & fimilia. Plin. lib. 14. cap. 20. Fæx vini ficcata recipit ignes, ac fine alimento per fe flagrat.
Incrementum, Capere. Columel. lib. 5. cap. 6.
Recipere, Approbare. Quintil. lib. 8. cap. 6. p. 737. Burm. de Metonymia loquens, Ex eo quod continetur, ufus recepit Bene moratas urbes, & Poculum epotum, Sæculum felix. Budæus.
Recipere in mores, Obfervatione quadam, non legibus confirmare. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Recipi in cibum, vel in menfas, dicitur herba, vel avis, quum recipitur pro cibo. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens. Et lib. 10. cap. 26. Quæ noviffimæ funt peregrinarum avium in menfas receptæ, propter ingratum virus. De Africis gallinis.
In fedem recipere, & Recipere dorfo dicitur equus hominem. Plin. lib. 8. cap. 42. Neminem hic alium, quam Alexandrum, regio inftratus ornatu recepit in fedem, alios paffim rejiciens. De equo Alexandri. Idem ibidem. Nec Cæfaris dictatoris quenquam alium recepiffe dorfo equus traditur.
Recipere aliquem, Admittere in urbem, vel Ad fe. Cic. 3. Off. 48. Cyrfilum quendam fuadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.
Adytis recipere fuis. Columel. lib. 1. in præf.
Civitate recipere. Cic. pro Corn. Balb. 31. Ubi eft igitur exceptum fœdere Gaditano, ne quem Populus Romanus Gaditanum recipiat civitate?
Hofpitio recipere aliquem. Ovid. 5. Met. 658.
Menfa, lare, tecto, &c. aliquem recipere. Liv. 26. 25. Cic. 4. Verr. 26. Idem pro Cluent. 170. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, &c.
Portis neu recipi, aut duci in mœnia poffint. Virg. 2. Æn. 187.
Tectis ac fedibus fuis aliquem recipere. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
Tectoque animoque recepi. Ovid. 6. Epift. 55.
Thalamo & animo aliquem recipere. Ovid. 2. de Arte Am. 407.
Ad deos recipi. Liv. 4. 15.
Ad fe hofpitio recipere aliquem domum. Cæf. 2. Bell. Civil. 20.
Ad fefe aliquem. Virg. 2. Æn. 524.
In aciem fecundam aliquem. V. ACIES.
In cælum. Ovid. 2. Met. 529.
In domum recipere hofpitem. Cic. 1. Off. 139. Sic in domo clari hominis, in quam & hofpites multi recipiendi funt, & admittenda hominum cujufque generis multitudo.
In navem eandem. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Non injuria fibi illud accidere, qui illum in eandem navem recepiffent.
In ornithona aliquem. V. ORNITHON.
In amicitiam. Cic. 2. Att. 20. Numeftium ex litteris tuis ftudiofe fcriptis libenter in amicitiam recepi.
In deditionem. Cæf. 3. Bell. Gall. 21.
In familiaritatem aliquem. Cic. 2. Philip. 78. Quem plane perditum ære alieno, egentemque, fi eundem nequam hominem audacemque cognoverat, hunc in familiaritatem libentiffime recipiebat.
In fidem civitatem. Plin. lib. 7. cap. 26. Cæf. 2. Bell. Gall. 15. Cæfar honoris Divitiaci caufa atque Heduorum, fefe eas in fidem recepturum, & confervaturum dixit. Ibid. lib. 8. 27. pr. Cic. 1. Off 35. Ut ii qui civitates aut nationes devictas bello in fidem recepiffent, earum patroni effent more majorum.
In fidem fuam aliquem. Cic. 13. Fam. 70. Ut igitur eum recipias in fidem, habeafque in numero tuorum, te vehementer etiam atque etiam rogo.
In fidem & neceffitudinem. Cic. 13. Fam. 20. Sed eo vehementius a te contendimus, ut Lyfonem in fidem, neceffitudinemque tuam recipias.
In gratiam. Cic. pro Rabir. Poft. 19. Quem, ex tantis inimicitiis receptum in gratiam, fummo ftudio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.
Cognitio recepta eft, i. e. Admiffa eft actio caufæ. Plin. Epift. 108.
Ignorantiam alicujus recipere, i. e. Excufationem ignorantiæ admittere. Ulpian. in l. Si fidejuffor. §. 1. D. Mandati, vel contra.
Hofpites recipere. Cic. 3. Verr. 121. Quum fuæ partes effent hofpitum recipiendorum.
Recipere fervum, inquit Ulpian. D. de fervo corrupto, l. 1. eft Abfcondendi caufa fervo refugium præftare, vel in fuo agro, vel in alieno, loco, ædificiove.

Recipere, Excipere ad ufum fuum, & refervare: quod fit quum quis venditis ceteris, fibi quippiam refervat. Plaut. Trin. 1. 2. 157.
—ubi nunc adolefcens habet?
C. Pofticulum hoc recepit, quum ædes vendidit. Nonius 4. 399.
Recipere, eft Exceptum facere. Budæus, Recipere, antiquum verbum juris. Gell. lib. 17. cap. 6. Quando mulier, inquit, dotem marito dabat, tum quæ ex fuis bonis retinebat, neque ad virum tranfmittebat, ea recipere dicebatur: ficuti nunc quoque in venditionibus quæ excipiuntur, neque veneunt. Receptitius ergo fervus mulieris eft proprius, quem cum pecunia reliqua mulier receperat, neque dixerat doti, fed retinuerat.
Nomen abfentis recipere. Cic. 4. Verr. 94. Et hac actione quam voletis multi dicent, & qui ex ifto ipfo audierint, viri primarii noftri ordinis, & alii, qui interfuerint quum abfentis nomen reciperetur. i. e. Inter reos reciperetur, inquit Bud. Valer. 3. 7. 9. de M. Antonio, Lex Memmia eorum, qui Reipub. caufa abeffent, recipi nomina vetabat. V. NOMEN.
Recipere corpore telum. Virg. 9. Æn. 348. h. e. Educere, inquit Servius. ut 10. Æn. 383.
—haftamque receptat
Offibus hærentem.
Senfu alio Cic. pro Rofc. Amer. 33. Ajunt hominem (ut erat furiofus) refpondiffe, quod non totum telum corpore recepiffet. h. e. Admififfet, feu intrare permififfet.
Recipere, Exftinguere, proiternere. Virg. 9. Æn. 348.
Pectore in adverfo totum cui cominus enfem
Condidit affurgenti, & multa morte recepit. Nonius 4. 399.
Recipere, Facienda fufcipere, & cum obligatione promittere. Cic. 5. Fam. 8. Quæ tibi promitto ac recipio, fanctiffime effe obfervaturum. Ter. Phorm. 5. 8. 9.
Quid ad me ibatis? ridiculum. an verabamini
Ne non id facerem, quod recepiffem femel? [Subauditur In me.
Ad fe recipere, In fuam fidem & periculum accipere. Ter. Heaut. 5. 5. 12. Ad me recipio, faciet.
In fe recipere. Cic. 13. Fam. 11. Sed tamen feparatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi & voluptati & ufui.
In me recipio & tibi fpondeo. Cic. 13. Fam. 18.
Recipere, Promittere. Cic. 6. Fam. 7. Sed tamen ego filio dixeram, librum tibi legeret & auferret: aut ea conditione daret, fi reciperes te correcturum.
Thermus omnia fe facturum recepit. Cic. 5. Att. 13.
Recipere alicui. Cic. 5. Att. 13. Ut ego ei coram dixeram, mihique ille receperat. Idem 13. Fam. 3. Velim ita tractes, ut mihi coram recepifti.
Caufam capitis recipere. Cic. poft Red. ad Quir. 11. i. e. Defendendam fufcipere. Idem 4. Verr. 1. Recepi enim caufam Siciliæ.
Fidem de aliquo recipere. Cic. 2. Att. 22.
Mandatum recipere. Cic. pro Rofc. Amer. 112. Quid recipis mandatum, fi aut neglecturus, aut ad tuum commodum converfurus es?
Officium receptum perfolvere. Cic. 7. Verr. 112. Quum & Populo Romano fatisfactum, & receptum officium Siculis, neceffariis meis, erit perfolutum.
Onus aliquod recipere. Cic. in Orat. 35. Volo mihi tecum commune effe crimen, ut fi fuftinere tantam quæftionem non potuero, injufti oneris impofiti tua culpa fit, mea recepti.
Inter Recipere, & Sufcipere. Cic. 1. Verr. 26. Ego in hoc judicio mihi Siculorum caufam receptam, Populi Rom. fufceptam effe arbitror. Ubi Afcon. Sufcipitur totum, Recipitur pars: Sufcipitur quod principale eft, Recipitur quod hinc pendet: Sufcipitur folum aliquid propter fe, Recipitur etiam propter aliud. Cic. 2. de Orat. 101. In quo eft illa quidem magna offenfio, vel negligentiæ fufceptis rebus, vel perfidiæ receptis. [Sufcipimus ultro, Recipimus promiffo rogati.
Recipere & Refpuere, contraria. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Cognofcere & Recipere. Cic. 1. Tufc. 3. Sero igitur a noftris poetæ, vel cogniti, vel recepti.
Recipere, Revocare. Lucil. lib. 29. Primum ex advorfo, fi quod eft cœnaculum, quo recipiat te. Virg. 2. Æn. 524.
—fic ore effata recepit
Ad fefe.
Receptum eft, Imperfonale, pro Approbatum eft, ut ait Budæus. Plin. lib. 28. cap. 2. Quin & abfentes tinnitu aurium præfentire fermones de fe, receptum eft.
Ratione falfa receptum eft. Lucret. lib. 1. 378.
RECEPTUS, a, um. Partic. [ἀναδεχθείς] ut Recepti in civitatem dicuntur, Qui cum fuffragio cives funt effecti, ut apud Livium fæpe legitur.
Ex facili nulloque urgente receptus. Lucan. lib. 4. 46.
Cælo receptus. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Sede cælefti receptus. Ovid. 3. de Pont. 5. 53.
Amans receptus tota nocte. Propert. lib. 2. 14. 28.
Enfis receptus pectore. Senec. Thyeft. 8.
Receptus mos, eft, Quem fua fponte civitas alienum adfcivit. Feftus.
Perfuafio publice recepta. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Preces receptæ. Stat. 4. Silv. 1. 9.
Somnus receptus parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Verba aure recepta. Ovid. 4. de Pont. 4. 14.
Receptus, Servatus. Virgil. 1. Æn. 182.
—frugefque receptas
Et torrere parant flammis, & frangere faxo. i. e. Liberatas, inquit Servius, ut, Medioque ex hofte recepit. Virg. 6. Æn. 111.
RECEPTUM, i. n. [ἀνάδεχμα] Cic. 2. Philipp. 79. Promiffum & receptum intervertit, ad feque tranftulit.
Promiffo ac recepto fuo fatisfacere. Cic. 7. Verr. 138.
RECEPTIO, ōnis. f. [λῆψις] Plaut. Afin. 5. 2. 70.
Quid tibi huc receptio ad te eft meum virum? i. e. Quare recipis ad te virum meum? Verbale nomen cum cafu verbi.
RECEPTUS, ūs. m. [ἀναδοχή] Ipfe recipiendi fe actus. Liv. 8. 10. Brevitate ipfa loci, facilique receptu in tam propinqua caftra, haud ægre militem a multa cæde eft tutatus.
Receptui canere, eft Tuba e prælio exercitum revocare. [ἀνακλητικόν]
Cic. 12. Philipp. 8. Quis enim revocante & receptui canente Senatu properet dimicare?
Per translationem, pro Difcedere & abire. Cic. 3. Tufc. 33. Vetat igitur ratio

ratio intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetem aciem ad miserias contemplandas: a quibus quum cecinit receptui, impellit rursum & incitat ad conspiciendas, totaque mente contrectandas varias voluptates.
Receptui signum dare. Liv. 2. 62.
Receptui signum, aut revocationem a bello audire. Cic. 13. Philipp. 15.
Receptus nimis pertinacis sententiæ, apud Livium lib. 4 57. pro Resipiscentia a sententia pertinaci. Alia constructione, lib. 28. Receptus a malis consiliis.
Receptus, [καταφυγὴ] Locus in quo se tuto recipit exercitus, & sine periculo hostem exspectare potest. Virg. 11. Æn. 527.
Planities ignota jacet, tutique receptus.
Habere aliquem receptum. Cic. 10. Fam. 11.
Amittere receptum. Cic. 8. Att. 19. Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam.

Receptor, ōris. m. [ὑποδέκτης] Qui latrones, eorumque surrepta recipit, occultatque. Cic. pro Milon. 50. Sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. Al. Receptator. Ulpian. l. 3. Quo naufr. §. 3. Non tantum. ff. de incend. ruin. naufrag. &c. Non tantum autem qui rapuit, verum is quoque qui recepit, ex causis supra scriptis, tenetur: quia receptores non minus delinquunt, quam aggressores. Al. Receptatores.
Prædarum receptor. Tacit. 4. Ann. 23.

Receptrix, īcis. f. [ὑποδέκτρια] Cic. 6. Verr. 17. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adjutrix scelerum, libidinum testis, prædarum ac furtorum receptrix.

Receptĭbĭlis, e. Adj. August. de Trin. 5. 13. Nostra scientia est amissibilis & receptibilis.

Receptītius, a, um. Adj. Quod reservatur. Unde, Receptitius servus appellatus est, Nuptæ mulieris proprius, quem scilicet, quum dotem marito daret, sibi reservavit. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. Cato apud Gell. lib. 17. cap. 6. V. Recipere, pro Excipere ad usum suum, in ipso verbo.
Receptitia dos apud Cajum l. 31. §. 2. D. de mort. caus. donat.

Receptōrius, a, um. Adj. Tertull. de Res. carn. cap. 27. Locus receptorius.

Receptorium, i. n. Idem ac Receptaculum. Sidon. 5. Epist. 17. Nunciatum est progredi Episcopum de receptorio.

Recepto, [ὑποδέχομαι] āre. frequentat. Ter. Heaut. 5. 2. 15.
Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium, Clitipho,
Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Idem Hec. 5. 1. 16.
Quid istuc est? meum receptas filium ad te Pamphilum. Liv. 5. 8.
Animam receptare. Lucret. lib. 3. 504.
Sinu suo cuncta receptat natura. Lucan. lib. 7. 810.
Receptare, Concedere, probare. Lucret. lib. 1. 669.
Scilicet ex ulla facere id si parte receptent,
Occidet ad nihilum, &c. Codices veteres habent Reparcent, plane mendose, ut ait Lambin. conf. Recipere telum in recipio.

Receptatio, ōnis. f. Ammian. Marcell. lib. 20. sub fin. Pro receptatione spiritus. Sed varia est lectio, de qua V. Valesf. in loc.

Receptātor, ōris. m. Qui fures, eorumque furta domi suæ receptat, seu recipit & occultat. Vulgus *Recelatorem* vocat. Marcianus Jurisconf. l. 1. D. tit. De receptatoribus, Pessimum, inquit, genus est receptatorum, sine quibus latere nemo diu potest. Al. Receptoribus, & Receptorum.
Receptator hostium atque defensor Rhenus. Flor. 3. 10. 9.
Ille latronum occultator & receptator locus. Cic. pro Milon. 50. V. receptor supra.

Receptācŭlum, i. n. [ὑποδοχὴ, δοχεῖον, ὁρμητήριον] Confugium. Cic. 7. Verr. 58. Illud tibi oppidum receptaculum prædæ.
Receptaculum omnium purgamentorum urbis. Liv. 1. 56.
Nisi illud & rei frumentariæ subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret. Cic. 4. Verr. 3.
Receptaculum animi corpus. Cic. 1. Tusc. 52. Corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum.
Mors æternum nihil sentienti receptaculum. Cic. 5. Tusc. 117.
Cibi receptaculum ventriculus. Lactant. de Opific. Dei, cap. 11.

Rĕcĭprŏcus, a, um. Adj. sec. comm. [παλίνδρομος, ἀντίστροφος] dicitur Quod eo redit, unde prodiit. Spiritus reciprocatur quum rursum resorbetur. Et, Unda a litore excussa, rursus litus alluens, reciprocari dicitur. Et, Horæ reciprocantur, quum expleto legitimo cursu, rursum ad pristinum ordinem redeunt. Haud aliter Pronomina reciproca ad id, unde prodierant revocantur. Hæc Erasmus. Varro de L. L. 6. 5. A recipiendo derivat reciprocum, qui esse asserit, id quod aliunde profectum, redit eo unde profectum est. Rectius alii a Procus.
Amnis reciprocus, Refluus. Plin. lib. 9. cap. 57.
Mare reciprocum. Idem lib. 5. cap. 4. Tertius sinus dividitur in geminos, duarum Syrtium, vadoso ac reciproco mari diros. Sil. lib. 3. 60.
Fertque, refertque fretum, sequiturque reciproca Tethys.
Argumenta reciproca, Græcis ἀντιστρέφοντα dicta, vitium sunt in oratione longe maximum, quum scilicet argumentum propositum referri contra convertique in eum potest, a quo dictum est, & utrumque pariter valet, quale est illud pervulgatum Protagoræ, de quo Gell. lib. 5. cap. 10. V. & lib. 9. cap. 16.
Motus reciproci. Sen. Herc. fur. 12.
Tela reciproca. Varro, Reciproca tendens nervo equino concita tela. Quod sic accipit Turnebus, quum arcus tenditur, sagitta ad nos versus trahitur, quæ mox, dum mittitur, in eam partem, unde trahebatur redit, idque est quod reciprocum appellat.

Recĭprŏco, [ἀντιστρέφω, παλινδρομέω] āre. Repetere, reflectere, remittere, retrogredi. Liv. 21. 57. Quum jam spiritum intercluderet, nec reciprocare animam sineret, aversi a vento parumper consedere. Cic. 1. de Divin. 10. Siquidem ista sic reciprocantur, ut si divinatio sit, dii sint: & si dii sint, sit divinatio. Idem 3. de Nat. Deor. 24. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? Liv. 28. 30. Quinqueremem satis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum æstum reciprocari non posse.
Reciprocare cœpit mare, magno tractu aquis in suum fretum recurrentibus, reddebatque terras paulo ante profundo salo mersas. Curt. lib. 9. 9. 20.
Reciprocare manu telum. Gell. lib. 9. cap. 11.
Reciprocare item, pro Recipere. Nonius 2. 737. Reciproca animum, inquam, odiose. Ex vet. Ennius Andromeda, Riscus prorsus reciprocat, fructus feram. [Mercer. Rursus & Fluctus. Legendum Rursus, prorsus. Idem interpretationis loco asteriscum posuit.

Reciprocans, Partic. ut Reciprocantes aquæ. Flor. lib. 2. cap. 8.

Recĭprocātus, a, um. Partic. ut Reciprocata vicissitudo. Arnob. lib. 2. advers. Gent. Cujus est autem pudoris, maledicti & criminis loco dare ea, quæ in te possint reciprocata vicissitudine retorqueri?

Reciprocatio, ōnis. f. [ἀντιστροφὴ] Retrogressio. Plin. lib. 8. cap. 52. Quum circumactum angustiæ non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate cæca. Idem lib. 9. cap. 8. Observata æstus reciprocatione. Idem lib. 11. cap. 24. Longitudo fili a culmine ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocatio.

Recisamentum, **Recisio**, **Recisus**. V. recido.

Rĕcīto, [λέγω, ἀπαγγέλλω, ἀναγινώσκω] āre. ex Re & cito, are. compositum; Scripturam clara voce, ut alii audiant, intelligantque, legere. Cic. 4. Verr. 23. Quid ego nunc hic Sext. Pompeji Chlori testimonium recitem?
Recitare identidem. V. idem.
Clare recitare. Plaut. in Pers. 4. 3. 30.
Carmen recitare. Ovid. 3. de Pont. 5. 39.
Edictum recitare. Cic. pro Quint. 39.
Litteras in senatu. Cic. 10. Fam. 26. Cave putes ullas litteras unquam graviores, quam tuas in Senatu esse recitatas.
Scripta recitant in medio foro. Hor. 1. Serm. 4. 73.
Recitare de, vel ex. Cic. pro Cluent. 135. Cui loco respondere posse vix videor, quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. Idem 5. Verr. 26. Da quæso scribæ, recitet ex codice.
De tabulis publicis recitare. Cic. pro Flacc. 40.
Recitatus hæres testamento, Factus, pronuntiatus, scriptus. Plin. lib. 7. cap. 52. Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri instituisse.
Recitare Senatum, aut Senatorem. Cic. pro Domo, 84. Patrem tuum, &c. L. Philippus Censor avunculum suum præteriit in recitando Senatu. [i. e. In recitando laterculo senatorum. V. Legere senatum in lego.
Recitare, Memoriter enuntiare. Quintil. Declamat. 6. At ista legem recitat. De muliere cæca. Cels. lib. 3. cap. 18. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. De phreneticis.

Recitatio, ōnis. f. [ἀνάγνωσις] Cic. pro Cluent. 141. Crassus tum ita Brutum ultus est, ut illum recitationis suæ pœniteret.
Litteram recitatio. Cic. pro Domo 22.
Item Lectio scriptorum in cœtu amicorum, ut judicium de iis fieret. Plin. 1. Epist. 13. Possum jam repetere secessum, & scribere aliquid quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor.

Recitātor, ōris. m. [ἀναγνώστης] Cic. 2. de Invent. 139. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putavit. Idem pro Cluent. 141. Tres & ipse excitavit recitatores cum singulis libellis.
Acerbus recitator. Hor. de Arte Poet. 474.
Recitatores sunt etiam, Qui in cœtu amicorum scripta sua recitant. Sen. Epist. 95. Recitator historiam ingentem attulit minutissime scriptam, arctissime complicatam, & magna parte perlecta; Desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, Recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. Plin. 1. Epist. 13. Subinde sibi nuntiari jubent, an jam recitator intraverit. conf. recitatio.

Reclāmo, pr. comm. [ἀντιλέγω, ἀντιβοάω, ἀναβοάω] āre. Clamore adversari, non acquiescere, repugnare, refragari. Cic. 6. Verr. 41. Reclamat Sicilia tota, propter cælati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium. Ibid. 76. Res agitur in Senatu, vehementer ab omnibus reclamatur. Ager canenti domino reclamat, Respondet ad vocem. Stat. 4. Silv. 5. 20. Idem 3. Theb. 120.
Fervet iter gemitu, & plangoribus arva reclamant.
Æquora scopulis illisa reclamant. Virg. 3. Georg. 261.
Ratio vera reclamat. i. e. Contradicit. Lucret. lib. 1. 617.
Theatra tota reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. At in his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.
Reclamare in libertatem. V. proclamo.
Reclamo tibi pro reo, i. e. Reprobo cum clamore quæ in reum dicis. Plin. 3. Epist. 9.
Reclamari, Passivum, pro Objici. Quintil. lib. 12. cap. 1. Nunc de iis dicendum, quæ mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur.
Ab universo Senatu reclamatum est. Cic. pro Domo 10.

Reclamatio, ōnis. f. [ἀναβόησις] Cic. 4. Philipp. 5. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobavistis. h. e. Nova acclamatione, iterato clamore. Re, enim, ait Cælius Secundus, hic repetit, non contrarium dicit.

Reclamātor, ōris. m. Apul.

Reclamātrix, īcis. f. Mart. Capel.

Reclamĭto, [ἀναβοάω] āre. frequent. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communio sanguinis, reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

Reclinatorium, **Reclinis**, V. reclino.

Reclīno, pr. comm. [ἀνακλίνω, κατακλίνω] āre. Ad aliquid flexum esse, recurvari & reflecti. Cic. in Arato, 417.
At Cepheus caput atque humeros, palmasque reclinat. Plin. lib. 29. cap. 3. Candido ovorum in oculis & pili reclinantur ammoniaco trito, admistoque. Cornarius in Diosc. lib. 2. cap. 41. Ex Galeno Reclinantur exponit Agglutinantur.
Nullum a labore me reclinat otium. Horat. H. St. Exstant Epod. 17. 24.
Reclino, neutrum est apud Senecam in Consolatione ad Marciam, cap. 2. In quem onus imperii reclinaret.

Reclinātus, a, um. Partic. [ἀνακλινθεὶς] Hor. 2. Carm. 3. 7.
Seu te in remoto gramine, per dies
Festos reclinatum, bearis
Interiore nota Falerni. h. e. Resupinum, Recumbentem. Porphyr.

Reclinātōrium, i. n. V. Barthii Advers. 35. 23.

RECLĪNIS, e. Adj. [ἀνάντης] Idem quod Acclinis, Recubans, jacens. Martial. lib. 9. 91.

Sic in gramine floreo reclinis,
Qua, gemmantibus hinc & inde rivis,
Curva calculus excitatur unda, &c.

Cubili reclinis. Stat. 1. Silv. 2. 161.
Pectus recline. Sen. Herc. OEth. 1643.
Reclinis in sinu juvenis. h. e. Reclinata. Ovid. 10. Met. 558. De Venere in sinu Adonidis recumbente. Al. leg. Renidens.
Super pedes cubitantis reclinis Tacit. pag. 256. editionis Plantini. H. St. Lib. 14. Ann. 5.
Reclinis, & nescio similis. Tacit. 13. Ann. 16.
In hisce auctorum locutionibus citatis, veteres quædam Edd. legunt. Reclivis. [Idque H. St. correxit his verbis. Reclivis, pro Reclinis, ut apud Horatium Acclinis scribendum, ubi editur Acclivis.

RECLŪDO, si, sum. pr. comm. [ἀνοίγω] ĕre. Aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10.
Cellas refregit omnes intus, reclusitque armarium. Virg. 8. Æn. 144.
Infernas reseret sedes, & regna recludat
Pallida.
Artus recludere. Sil. lib. 1. 120.
Cælum luce æstiva. Virg. 4. Æn. 52.
Ensem. Virg. 4. Æn. 646.
Jugulum recludere, Aperire. Ovid. 7. Met. 285.
Occulta recludere, Prodere. Stat. 1. Achil. 498.
Operta. Hor. 1. Epist. 5. 16.
Ora fontana recludere, Fonti dare cursum. Ovid. 1. Fast. 269.
Portas. Propert. lib. 3. 19. 24.
Tellus recluditur dente unco. Virg. 2. Georg. 423.
Tellure recludere thesauros. Virg. 1. Æn. 362.
Recludere, pro Claudere. Justin. lib. 1. 9. Orthanes per internuntios quærit a filia, quæ inter regias pellices erat, an Cyri regis filius rex esset. At illa nec se scire, nec ex alia posse cognoscere, quia singulæ separatim recludantur.

RECLŪDENS, entis. Partic. [ἀνοίγων] ut, Virtus recludens cælum. Hor. 3. Carm. 2. 21.

RECLŪSUS, a, um. Partic. [ἀνεῳγμένος] Apertus. ut, Fores reclusæ. Ovid. 7. Met. 647.
Domo reclusa vigilare. Hor. 2. Epist. 1. 103.

RECOCTUS, V. RECOQUO.

RĔCŌGĬTO, [ἀναπολέω, ἀναλέγομαι] āre. Iterum atque iterum cogitare. Cic. 2. Q. frat. 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minuciana & nominibus Pompejanis in otio recogitasse. Columel. lib. 1. in præfat. Quæ quum animadvertam, sæpe mecum retractans ac recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris.

RECOGITĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Cast. cap. 4.

RĔCOGNOSCO, nōvi, nĭtum, [ἀναγνωρίζω, ἀναγινώσκω] ĕre. Æstimare significat, & considerare, tractareque, inquit Budæus: In memoriam revocare, vel etiam agnoscere. Cn. Magnus ad Cic. 8. Att. 11. Tuas literas libenter legi: recognovi enim tuam pristinam virtutem etiam in salute communi. Idem 4. Verr. 18. Quum istius in Quæstura fugam & furtum recognosceret.
Aliquem penitus recognoscere. Cic. pro Dejot. 4. Perturbat me, C. Cæsar, etiam illud interdum: quod tamen, quum te penitus recognovi, timere desino.
Amorem alicujus erga se in litteris. Cic. 12. Fam. 12.
Dona. Virg. 8. Æn. 721.
Plura. Ovid. 4. Fast. 418.
Sacra recognosces annalibus eruta priscis. Ovid. 1. Fast. 7.
Verba sua recognoscere. Cic. ad Brut. 16. Verba tua recognosce, & aude negare servientis adversus regem istas esse preces.
Vetera. Cic. in Sallust. 2. Quod nullum vos sciatis novum crimen in Sallustium audituros, sed omnia vetera recognituros.
Recognoscere ex. Cic. 3. Verr. 15. Quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo, quem sui simillimum produxit, recognoscere potestis.
Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 57. Bene interroganti respondentem, declarare se non tum illa discedere, sed reminiscendo recognoscere.
Recognoscere cum aliquo. Cic. in Catil. 6. Recognosce mecum tandem illam superiorem noctem: jam intelliges, multo me vigilare acrius ad salutem, quam te ad perniciem Reipub.
Recognoscere, Opus compositum emendandi aut limandi, aut reprehendendi causa revidere, inquit Perottus. Cic. 3. de Legib. 37. Quamobrem quoniam, non recognoscimus nunc leges P. R. sed aut repetimus ereptas, aut novas scribimus. Idem 4. Verr. 190. Hæc omnia summa cura & diligentia recognita & collata, & ab hominibus honestissimis obsignata sunt.
Decretum recognoscere, Retractandi, vel emendandi causa cognoscere & videre. Cic. pro Corn. Balb. 11. Nos Cn. Pompeji decretum, judicium de consilii sententia pronuntiatum, recognoscemus?
Recognoscere in consilio. Cic. 4. Verr. 30. Quum hos sibi quæstus constituisset magnos, atque uberes ex iis causis, quas ipse instituerat in consilio, hoc est cum sua cohorte, recognoscere. Alii legunt Cognoscere.
Explorare & recognoscere. Columel. lib. 1. cap. 8. Panis, potionisque bonitatem gustu suo exploret: vestem, manicas, pedumque tegmina recognoscat. i. e. Recenseat.
Supellectilem pecuniamque omnem recognovit. Curt. lib. 5. 1. 24.
Recognoscere equitum turmas, pro Recensere. Suet. in Octav. cap. 37. Idem in Calig. cap. 16. Equites Romanos severe curioseque, nec sine moderatione recognovit, palam adempto equo, quibus aut probri aliquid, aut ignominiæ inesset.
Recognosci ab omnibus. Cognosci, vel Iterum cognosci. Cic. 7. Verr. 71. Alii quum a multis civibus Romanis recognoscerentur, ab omnibus defenderentur, securi feriebantur.

RECOGNĬTUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

RECOGNĬTIŌ, ōnis. f. [ἀνάγνωσις, ἀναγνώρισις] Plin. lib. 11. cap. 30. Et quoniam ex diverso convehunt, altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. De formicis.
Recognitio eorum, quæ in familia sunt. Columel. lib. 11. cap. 1.
Recognitio scelerum suorum. Cic. 6. Verr. 110. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum, quum ego ipse in commemoratione eorum, non solum commovear, verum etiam corpore perhorrescam?
Recognitio rei judicatæ, *Revisio processus* a barbaris dicitur. Budæus in forensibus, Instaurativum (inquit) judicium & instauratitium dici potest, quæ *Revisio* vulgo dicitur.

RĔCOLLĬGO, lēgi, lectum, [ἀναλέγομαι] ĕre. In unum colligere. Columel. lib. 8. cap. 5. Confestim circumire oportebit cubilia, ut quæ mota sunt ova, recolligantur. Plin. 9. Epist. 13. ad Quadratum, Postea actionem meam, utcunque potui, recollegi, addidi multa.
Annos primos recolligere. Ovid. 7. Met. 216.
Animum alicujus recolligere, qui est in alterum offensior, [ἐξιλάσκειν] Cic. 1. Att. 5. Quod scribis, etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere: quid dicas: neque id neglexi, sed est miro quodam modo affectus. i. e. Corrigi, revocari ab ira, inquit interpres.
Ignes sparsos recolligit. Lucan. lib. 1. 157.
Se recolligere dicitur æger, [ἀναλαμβάνειν] Plin. lib. 20. cap. 5. Heraclides contra argentum vivum dedit, & Veneri subinde offensanti, ægrisque se recolligentibus.
Se recolligere a longa valetudine, Resumere & recipere vires. Plin. lib. 23. cap. 7.
Vires recolligere longa ægritudine. Plin. lib. 24. cap. 6.

RĔCŌLO, āre. Iterum colare. Scribon. Largus, Comp. 268. Postea recolare per linteum duplex.

RĔCŎLO, colui, cultum, [ἀνακαινίζω] ĕre. Rursum colere. Liv. 27. 5. Omnes in urbes, in agros suos reductos, arare, serere, desertam recoli terram. Tacit. 3. Ann. 72. Quo tum exemplo Lepidus, quanquam pecuniæ modicus, avitum decus recoluit. h. e. Restituit, renovavit. Idem 1. Hist. 77. Et recens ab exsilio reversos nobiles adolescentulos avitis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit. h. e. Rursus coluit, decoravit, honoravit.
Intermissa recolere. Liv. 39. 24. Vectigalia regni, non fructibus tantum agrorum, portoriisque maritimis auxit, sed metalla etiam, & cetera intermissa, recoluit, & nova multis locis instituit.
Ingenia recolere. Plin. 7. Epist. 9. Ut enim terræ variis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nunc illac meditatione recoluntur. i. e. Poliuntur, renovantur.
Recolere, [ἀναλογίζεσθαι, ἀναμιμνήσκεσθαι] Repetere, meditari, & mente tractare. Diomedes, Superest ut singula recolendo, memoria tenus mandentur, ne frustra cum tempore evanescant. Cic. 13. Philipp. 45. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo, & majore consolatione moriere.
Studia recolere. Cic. pro Arch. 13. Quantum alii tribuunt tempestivis conviviis, quantum denique aleæ, quantum pilæ: tantum egomet mihi ad hæc studia recolenda sumpsero.
Studio recolere. Virg. 6. Æn. 681.
Inclusas animas, superumque ad lumen ituras
Lustrabat, studio recolens. i. e. Circumibat studiose retractans. Servius.
Artes inter se recolere, Exercere. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus otii datus est ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolendas.

RECULTUS, a, um. Partic. [ἀναγεωργηθείς] ut, Humus reculta. Ovid. 5. Met. 647.

RĔCOMMĬNISCOR, ĕris, [ἀναμιμνήσκομαι] isci. Reducere in memoriam. Plaut. Trin. 4. 2. 70. Litteris recomminiscar.

RĔCOMPŌNO, ĕre. Iterum componere & colligere. Ulpian. in l. 25. Argumento. §. Margarita, Sed si in hoc sunt soluti, ut recomponantur: ornamentorum loco sunt. De lapillis & margaritis.

RECOMPŌSĬTUS, a, um. Partic. [ἀνασυντεθείς] Idem quod Rursus compositus. Ovid. 1. Amor. 7. 68.
Pone recompositas in statione comas.

RĔCONCĬLIO, [καταλλάσσω, ἀπαλλάττομαι] āre. In gratiam restituere. Liv. 35. 19. Non movit modo talis oratio regem: sed etiam reconciliavit Annibali. Cic. 6. Att. 7. Cicero Q. filius, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem animum patris sui, sorori tuæ reconciliavit.
Novi conciliantur, Reconciliantur antiqui, inquit Festus.
Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Provinc. Conf. 21. Tuus pater, Philippe, nonne uno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit, quibuscum omnibus eadem Respub. reconciliavit, quæ alienarat?
Animos populi sibi reconciliare. Liv. 1. 27.
Civitates æmulas reconciliare. Plin. in Paneg. cap. 80. O vere Principis, atque etiam Consulis, reconciliare æmulas civitates.
Gratiam cum aliquo. Curt. lib. 10. 8. 12.
Gratiam veterem. Cic. 1. Att. 9. Eo accedebat hortator assiduus Sallustius, ut agerem quam diligentissime cum Luccejo, de vestra vetere gratia reconcilianda.
In gratiam reconciliari. Cic. pro Domo 129. Inimici in gratiam reconciliabantur.
Reducit, reconciliat, restituit in gratiam cum. Cic. de Provinc. Conf. 23. Hic me meus animus in Rempub. pristinus cum C. Cæsare, reducit, reconciliat, restituit in gratiam.
Pacem reconciliare. Liv. 42. 46.
Existimationem reconciliare, pro eo quod est Recuperare. Cic. 2. Verr. 2. In quo reconciliare existimationem judiciorum amissam possetis.
Filium reconciliare domum, h. e. Tantum efficere ut reducatur filius domum. Plaut. Capt. prol. 33.
In libertatem reconciliare. Plaut. Capt. 3. 4. 45.

RECONCILIĀTUS, a, um. Partic. [καταλλαχθείς] Cic. 1. Fam. 2. Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus esse.
Fructus libertatis reconciliatus. Cic. Anteq iret in exsil. 1. Etsi majores vestri eos imperatores, qui militum virtute hostium fregerunt furorem, jucundissimo fructu libertatis reconciliato, non solum statuis dignos putaverunt.
Reconciliata & Nunquam imminuta gratia, contraria. Cic. 5. Fam. 2. Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo, cur reconciliatam esse dicas, quæ nunquam imminuta est.

RECONCILIATIO, ōnis. f. [καταλλαγή, ἀνάκλησις] Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.
Reconciliatio gratiæ, vel concordiæ. Cic. 3. in Catil. 25. At illæ tamen omnes

omnes dissensiones, quarum nulla exitium Reipub. quæsivit, ejusmodi fuerunt, ut non reconciliatione concordiæ, sed internecione civium dijudicatæ sint.

Pl. Gratiarum reconciliationes. Cic. Post redit. ad Quirit. 13.

Reconciliātor, ōris. m. [καταλλακτὴρ, ἱλαστήριος] Liv. 35. 45. Phaneas reconciliatore pacis & disceptatore de iis, quæ in controversia cum Pop. Rom. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.

Reconcinno, [ἀνασκευάζω, ἀκέομαι] āre. Denuo vel rursum concinnare, hoc est Expolire. Plaut. Men. 2. 3. 72.

Pallam illam, quam dudum dederas ad phrygionem ut deferas,
Ut reconcinnetur, atque ut opera addantur quæ volo. Cic. 2. Q. frat. 6. Tribus locis ædifico: reliqua reconcinno. Varr. 3. de R. R. cap. 16. extr. Hoc faciundum secundum alvos, ut reconcinnatæ ad suum quæque opus & domicilium redeant. Al. Reconciliatæ.

Reconcinnatur detrimentum. Passive. Cæs. 2. Bell. Civil. 15. Diuturni laboris detrimentum solertia & virtute militum brevi reconcinnatur.

Rĕcondo, condĭdi, condĭtum, [ἀποτίθεμαι] ĕre. Reponere, contegere. Cic. 2. de Nat. Deor. 108.

Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit. Ex Arato. Plin. lib. 7. cap. 53. Flammæ vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset.

Caput strato recondere. Ovid. 11. Met. 649.

Gladium recondere in vaginam. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium propter appositum e vagina eduxit, & illum alterum occidit, nummos abstulit, gladium cruentatum in vaginam recondidit.

Gladium lateri. Ovid. 12. Met. 482.

Glandem recondere tabulatis fumo, vel cisternis in aquam. Columel. lib. 7. cap. 9.

In vasis aliquid recondere. Columel. lib. 12. cap. 15,

In aliquem locum se recondere. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Interius recondere venerem. Virg. 3. Georg. 137.

Nummos aurumque. Hor. 2. Serm. 3. 109.

Oculos erigere, & Recondere, opposita. Ovid. 4. Met. 146.

Opes recondere. Ovid. 1. de Arte Am. 628.

Uvas recondere in amphoras. Plin. lib. 12. cap. 16. Uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

Mens aliqua sic recondidit, e quibus memoria oritur. Cic. 4. Acad. 30.

Multi præterea, quos fama obscura recondit. Virg. 5. Æn. 362.

Recondĭtus, a, um. [ἀπόθετος, ἀποκείμενος] Partic. Plin. lib. 10. cap. 33. Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens.

Clausum & reconditum. Cic. 6. Verr. 42. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset.

Sepositum & Reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportebat, habebant sepositum & reconditum. Hor. 3. Carm. 28. 2.

— prome reconditum, Lyde, strenua Cæcubum.

Ægyptus recondita. Cic. 2. de Lege Agr. 41. Quid Alexandria, cunctaque Ægyptus! ut occulte latet? ut recondita est?

Angulus reconditus ac derelictus. Cic. 5. Verr. 193. Angulum mihi aliquem eligas provinciæ reconditum ac derelictum.

Saltus reconditi. Catul. 32. 11.

Mores penitus reconditi. Cic. 1. de Legib. 26. Tum speciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores effingeret.

Natura tristis ac recondita. Cic. pro Quint. 59. Vixit enim semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est.

Artes, Arcanæ, abstrusæ, non vulgares. Cic. 1. de Orat. 8. Studia quæ reconditis in artibus versantur.

Litteræ reconditæ, Interiores. Cic. 15. Fam. 21. Multæ erant & reconditæ litteræ. Idem de Clar. Orat. 265. Erant in eo plurimæ litteræ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ.

Reconditiora. Cic. 4. Acad. 10. A me enim ea, quæ in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiora desidero. Cic. 11. Fam. 20. Ad has litteras statim mihi rescribe: tuorumque aliquem mitte, si quid reconditum magis erit.

Rĕcondūco, ĕre. Iterum conducere. Ulpian. in l. Item quæritur. §. Qui impleto. D. Locati & conducti, Qui impleto tempore conductionis remansit in conductione: non solum reconduxisse videbitur, sed etiam pignora videntur durare obligato. Quintil. Declam. 12. Vicinarum provinciarum copias reconducit.

Reconductus, a, um. Partic. Plin. 29. 1. Unum agrum ex provincialibus HS ducentis reconductum.

Reconflor, [ἀναχωνεύομαι] āri. Rursus conflari. Lucret. lib. 4. 925.

Unde reconflari sensus per membra repente
Possit? h. e. Resuscitari.

Reconvĕnio, īre. Actionem contrariam intentare. &

Reconventio, ōnis. f. Voces apud JCtos. [De iterata conventione.

Rĕcŏquo, coxi, coctum, [ἀνέψω] ĕre. Iterum coquere. Martial. lib. 11. 46.

Altera non deerunt tenui versata favilla,
Et Velabrensi massa recocta foco.

Recoquere, per translationem, Rursus erudire, polire & formare, tanquam ea, quæ iterum coquuntur, ut meliora fiant. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Quum jam clarum meruisset inter patronos, qui tunc erant, nomen, in Asiam navigavit: seque & aliis sine dubio eloquentiæ ac sapientiæ magistris, sed præcipue tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, reformandum ac velut recoquendum dedit. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit.

Spicula recoxit. Lucan. lib. 7. 148.

Recoctus, a, um. Partic. [ἀνεψηθεὶς, ἔμπυρος] ut, Passum recoctum. Stat. 4. Silv. 9. 38.

Recocti aulici, i. e. (inquit Budæus) Veteratores, & consummati.

Senex recoctus. Catul. 54. 5. i. e. Qui sæpius eundem magistratum gessit. Victorius in Variis lectionibus significari putat, senem illum studio & artificio quodam senectam exuisse, & quasi iterum juvenem factum exquisito cultu corporis. [Videtur potius scomma in senem decrepitum & nequam, qui, velut alter Æson, recoctus videretur.

Scriba recoctus ex Quinqueviro. Hor. 2. Serm. 5. 55. Recocti dicuntur scribæ, qui sæpius pro Consulibus ad provincias missi, exercitatiores facti sunt ex ipsa frequentia & ipso usu. Acron. Lambinus vero sic: Recoctum scribam appellat, vel quod ex Quinqueviro refectus erat Scriba, quod munus ante Quinqueviratum gesserat: vel quia hic Coranus, quamvis aliquantum esset ætate provecta, ita firmus erat tamen, & validus, ut recoctus esse videretur. Nota autem est omnibus de Æsone a Medea recocto fabula. Alii Recoctum, Vafrum & callidum interpretantur, per translationem. Hæc ille. V. Drakenb. ad Sil. 7. 403.

Rĕcordor, [ἀναμιμνήσκομαι] āri. Rursus in cor revocare, vel iterum rem Cordi dare, hoc est in mentem revocare, reminisci. Cic. 1. Tusc. 57. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit, quam recordari. Hor. 2. Epist. 2. 145.

Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor. Ovid. 13. Met. 705.

Inde recordati Teucros, a sanguine Teucri
Ducere principium.

Recordor hujus rei. Cic. pro Planc. 69. Hujus meriti in me recorder.

Recordor hanc rem. Cic. de Senect. 79. Ut pedestres navalesque pugnas, ut bella a se gesta, triumphosque recordentur. Idem 2. de Lege Agrar. 72. Est operæ pretium diligentiam majorum recordari.

Si rite audita recordor. Virg. 3. Æn. 107.

Benefacta priora recordari. Catul. 74. 1.

Verbera, secures, & cruces recordari. Cic. 5. Verr. 6. Is non tibi plus etiam, quam inimicus esse debeat, quum tua verbera, quum secures, quum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur?

Recordor vocem, vultumque. Virg. 8. Æn. 156.

Et vocem Anchisæ magni, vultumque recordor.

Recordari cum animo suo aliquid. Cic. pro Cluent. 70. Atque hæc, Judices, quæ vere dicuntur a nobis, facilius credetis, si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam & naturam volueritis.

Recordor anteferre, pro Recordor me antetulisse. Cic. in Orat. 23. Sed ego idem, qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferre Demosthenem. V. Grammaticos.

Recordari de. Cic. pro Planc. 104. Quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas, &c. Idem 1. Tusc. 13. Tu si meliore memoria es, velim scire ecquid de te recordere.

Recordor quantum. Cic. 6. Verr. 129. Hinc colligere potestis, si recordari volueritis, quanta religione fuerit, eadem specie atque forma signum illud, &c.

Ut recordor, per parenthesin. Cic. 13. Att. 6. Et, ut recordor, una, &c.

Recordanda & cogitanda. Cic. pro Sull. 26. Mihi ne ad ea quidem, quæ pro salute omnium gessi, recordanda & cogitanda quicquam relinquitur temporis.

Recordo, āre. ab antiquis usurpatum. Quadrigar. Annal. lib. 5. Is ubi Dacium cognovit, & patria (alii patriæ) eum recordavit. Ex Nonio, 7. 65.

Recordans, antis. Partic. [ἀναμιμνησκόμενος] Cic. 4. Att. 16. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

Recordātio, ōnis. f. [ἀνάμνησις] Reminiscentia. Cic. 1. Fam. 6. Facile secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum.

Conscientia bene actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio jucundissima est. Cic. de Senect. 9.

Ultimi temporis recordatione & proximi memoria. Cic. de Provinc. Consf. 43.

Acerba sane recordatio veterem animi curam molestiamque renovavit. Cic. 3. de Orat. 1.

Assidua recordatio. V. Assiduus.

Doloris præteriti secura recordatio. Cic. 5. Fam. 12.

Veteris memoriæ non satis explicata recordatio. Cic. 1. de Orat. 4.

Fugere recordationes. Cic. 12. Att. 18. Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.

Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. al. Fundanum.

Recordātus, ûs. m. Tertull. de Resur. Carn. cap. 4. Caro recordatui tuo erepta.

Rĕcorrĭgo, ĕre. Senec. Epist. 51. Si modo ante incipimus formare animum nostrum & recorrigere, quam indurescat pravitas ejus.

Recrastĭno, pr. comm. [ἀναβάλλομαι] āre. Idem quod Procrastinare, seu In diem crastinum differre. Columel. lib. 2. cap. 21. Propter quæ recrastinari non debet, sed æqualiter flaventibus jam satis, antequam ex toto grana indurescant, quum rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est. conf. Plin. 17. 4.

Recreatio, V. recreo.

Recrementum, V. recresco.

Recrĕo, pr. comm. [ἀνακομίζω, ἀνακτάομαι, ἀναζωπυρῶ] āre. Iterum creare. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Atqui & nostrorum augurum, & Hetruscorum, & aruspicum disciplinam P. Scipione, C. Figulo coss. res ipsa probavit, quos quum T. Gracchus cos. iterum, recrearet, primus rogatorum, ut eos retulit, ibidem est repente mortuus. Sed Al. Iterum, crearet. V. not. Davis. & Bouhier.

Recreare carnes, Rursus creare. Plin. lib. 34. cap. 15. Præcipua tamen commendatio ejus in hygremplastro, ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas.

Recreari cum recipit res. Lucret. lib. 5. 278.

Recreare, [ἀνασκευάζειν] per translationem, pro Instaurare, & quasi novum facere. Plin. Sic enim defecta longis ægritudinibus corpora recreantur. h. e. Restaurantur & reficiuntur. Idem lib. 12. cap. 1. Ex arboribus recreans membra olei liquor, viresque potus vini.

Viribus recreandis, ore, stomachoque mulcendo, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.

Recreari & confirmari. Cic. 7. Verr. 178. Posteaquam iste recreari & confirmari visus est, lex statim promulgata est.

Recreari & restitui. Cic. pro Rosc. Amer. 137. Tum vero in isto bello, non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Rom. est.

Recreor ejus nomine. Cic. in Somn. Scip. 1. Cujus ego nomine ipse recreor.

Afflictos bonorum animos recreare. Cic. 1. Att. 13.

Arbor æstiva recreatur aura. Hor. 1. Carm. 22. 17.

Humerum recreare. Hor. 3. Carm. 20. 13.

Litteris amicorum recreari. Cic. 16. Fam. 6.

Litteris

Litteris recreari & ſuſtentari. Cic. 4. Att. 9.
Mentem meam conſpectus veſter reficit & recreat. Cic. pro Planc. 2.
E morbo recreatus. Cic Poſt. redit. ad Quir. 4. Tanquam bona valetudo jucundior eſt eis, qui e gravi morbo recreati ſunt, quam qui nunquam ægro corpore fuerunt.
Recreant piacula. Horat. lib. 1. Epiſt. 1.
— ſunt certa piacula, quæ te
Ter pure lecto poterunt recreare libello. H. St. v. 37. Hic eſt Sanare.
Perditum recreare. Cic. pro Lege Manil. 23. Idem 5. Verr. 212. Quibus illam tu provinciam afflictam & perditam erexiſti, atque recreaſti.
Se colligere & recreare. Cic. 1. Tuſc. 58. Quum ſe collegit atque recreavit, tum agnoſcit illa reminiſcendo.
Se ex magno timore recreare. Cic. 3. in Catil. 8.
Veritas debilitata recreatur. Cic pro Quint. 4. Ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.
Vitam recreare. Lucret. lib. 6. 3.
Vocem recreare. Cic. 2. Att. 23. Et quum recreandæ voculæ cauſa neceſſe eſſet mihi ambulare, hæc dictavi ambulans.
Urbes dirutæ ac pæne deſertæ per aliquem recreatæ. Cic. 1. Q. frat. 1. 120.
Ex vulnere recreatus. Cic. 2. de Invent. 154.

Recreātio, ōnis. f. Plin. lib. 22. cap. 23. Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

Recreātor, ōris. m. Tertull. de Anim. cap. 43. Somnus recreator corporum. V. Gruteri Inſcript. p. 1095. n. 7.

Recrĕpo, āre. pr. comm. Ut reſono. Catul. 64. 59.
Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. i. e. Crepitum reddunt.

Recreſco, crēvi, pr. comm. [ἀναφύομαι] ĕre. Rurſum creſcere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cartilago rupta non ſolideſcit. Nec præciſa oſſa recreſcunt. Liv. 26. 41. Vos modo, milites, favete nomini Scipionum, ſoboli Imperatorum veſtrorum, velut acciſis recreſcenti ſtirpibus.
Terra aucta recreſcit. Lucret. lib. 5. 261.
Luna quater latuit, toto quater orbe recrevit. Ovid. 2. Epiſt. 5.

Recrēmentum, i. n. [σκωρία] Id ipſum quod recrevit: hoc eſt, veluti purgamentum & retrimentum alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 16. Farrago ex recrementis farris prædenſa ſeritur. Celſ. lib. 6. cap. 8. Ulcera, illinenda ſunt aut plumbi recremento, aut ceruſſa. i. e. Scoria. [Non poteſt a Recreſco deduci, repugnante ſignificatione. Potius itaque a Recerno deducendum, ut ab Excerno, Excrementum. Dicitur autem & Retrimentum, & Recrementum eadem ſignificatione. Gloſſ. Lat. Gr. Recrementum, Σιτίασμα, ἀπότριμμα; Item Retrimentum, Σιτίασμα. & Gr. Lat. Σιτίασμα, ἡ ῥυπαρία τ̃ σίτυ; Detrimentum. Lego Retrimentum. conf. Retrimentum in retero.

Recrīmĭnor, āri. pr. comm. &

Recrimĭnātio, ōnis. f. apud Auguſtin.

Recrūdeſco, ui, ĕre. pr. comm. Renovari. Tractum a vulneribus, quæ agitatione nimia, vel male purgata, interdum pejora, id eſt cruda & nova fiunt. Cic. 4. Fam. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere, etiam illa, quæ conſanuiſſe videbantur, recrudeſcunt.
Recrudeſcere dicitur dolor, qui denuo repetit. Curt. lib. 7. non procul ab initio, Recruduit ſoporatus dolor. h. e. Sopitus qui fuerat.
Nefas recrudeſcit. Senec. Theb. 1.
Recrudeſcit ſeditio. Liv. 6. 18.
Recruduit pugna. Liv. 10. 19.

Recta, Recte, Rectio, Rector, Rectus. V. rego.

Rĕcŭbo, ui, ĭtum, [ἀνάκειμαι] āre. proprie eſt Toto corpore jacere, ita ſcilicet compoſito, ut facilius ſomnum capere poſſis, Quieſcere, jacere. Virg. 1. Ecl. 1.
Tityre, tu patulæ recubans ſub tegmine fagi. Ovid. 2. de Arte Am. 342.
Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit.
Aliter Cic. 1. de Divin. 57. Eum primo, perterritum ſomnio, ſurrexiſſe: dein quum ſe collegiſſet, idque viſum pro nihilo habendum eſſe duxiſſet, recubuiſſe. h. e. Rurſus cubuiſſe. [Hic videtur Præteritum a Recumbo.
Recubare in. Cic. 2. de Orat. 287. Ut M. Lepidus, quum ceteris in campo exercentibus, in herba ipſe recubuiſſet, Vellem hoc eſſet, inquit, laborare.
Toro Tyrio recubare. Tibul. lib. 1. 2. 77.
Recubare & Conſidere. Columel. lib. 7. cap. 3. extr. Neque ab his longius recedat: nec aut recubet, aut conſidat. [Hic motum habere Recubet videtur, niſi Recumbat legendum.

Recŭbans, antis. Partic. [ἀνακείμενος] Cic. 3. de Orat. 60. Sed in hortulis quieſcet ſuis, ubi vult, ubi etiam recubans molliter & delicate nos avocat a Roſtris, &c.
Solo recubans. Virg. 3. Æn. 392.

Rĕcūdo, di, ſum, [ἀνακόπτω] ĕre. Denuo cudere. Varro apud Perott. Ut hi ſolent qui vetera metalla recudunt.

Rĕcumbo, cŭbui, cubĭtum, [ἀναπίπτω] ĕre. Cubandi cauſa corpus ſubmittere. Interdum pro Accumbendi verbo uſurpatur. Hor. 1. Epiſt. 5. 1.
Si potes Archaicis conviva recumbere lectis, &c. Martial. lib. 2. 19.
Debet Aricino conviva recumbere clivo,
Quem tua felicem, Zoïle, cœna facit.
Recumbere, pro Recubare, & jacere. Plin. 4. Epiſt. 22. Cœnabat Nerva cum paucis, Vejento proximus, atque etiam in ſinu, recumbebat. Plin. lib. 17. cap. 22. Adeo non recumbat in eo, nec delicate ſe ſpargat.
Recumbebat mecum. Plin. Epiſt. 200. Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufinus, ſuper eum municeps ipſius.
Humo recumbere. Ovid. 14. Met. 100.
Cervix collapſa in humeros recumbit. Virg. 9. Æn. 434. Ovid. 10. Met. 195.
Ipſa ſibi eſt oneri cervix, humeroque recumbit.
Onus recumbit in partes proclinatas. Ovid. 2. Triſt. 84.
Recumbunt jugera jugo Janiculi, Adjacent. Martial. lib. 4. 64. Sed eleganter motum tribuit rei inanimatæ.

Recŭbĭtus, ûs. m. [ἀνάπτωσις] Plin. lib. 24. cap. 13. Itemque baculum ex ea factum, in quodvis animal emiſſum, etiamſi citra ceciderit defectu mittentis, ipſum per ſeſe recubitu propius adlabi.

Rĕcŭpĕro, [ἀνακτῶμαι, ἀνανομίζομαι. ἀναλαμβάνω] āre. a Recipio derivatur, ut ait Perottus: vel forſan a Reci, antiquo pro Re, & Paro; ſignificat Recipiendo parare, vel Rem amiſſam rurſus acquirere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 91. Quo confecto, ille ſuam dignitatem, & nos noſtram libertatem recuperabimus. Cic. 4. Verr. 86. Victoriam recuperare. Liv. 1. 45. Recuperare imperium.
Scribitur & Reciperare. Varro de R. R. 1. 13. Se quiete reciperare. Et eodem modo Tacit. 12. Ann. 34. Reciperandæ libertatis initium. Et 2. Hiſt. 24. Gloriam reciperare.
Recipero. Puto & a Cicerone ita apud Gell. Vide Annotat. in Juſtinum, ſed & Scaligerum. H. St. Etiam in Gloſſ. Lat. Gr. ordo poſtulat Recipero, etſi ſcriptum ſit, Recuperavit, Ἀνεκτήσατο, ἀνείνωσε. V. Voſſ. Etym. & Cellarii Orthogr.
Conſumpta replere, & erepta recuperare. Cic. pro Muren. 50.
Judicio ſuum recuperare. Cic. 5. Verr. 35. Ille autem unde oblatum eſt, judicio ſuum recuperare nullo modo poteſt.
Gloriam. Tacit. 2. Hiſt. 24.
Veterem belli gloriam. Cæſ. 7. Bell. Gall. 1.
Jus ſuum. Cic. 15. Att. 13.
Aliquam honeſtatis ſuæ partem recuperare. Cic. pro Cluent. 120.
Libertatem. Corn. Tacit. 2. Ann. 45.
Somnum interruptum. Suet. in Auguſt. cap. 78.
Vires. Tacit. 3. Hiſt. 22. Et recuperatis cibo ſomnoque viribus, confectum, algore, &c.
Recuperare aliquem per. Cic. 1. Q. frat. 2. Idem 13. Fam. 77. Ego ſi hominem per te recuperaro, ſummo me beneficio affectum arbitrabor.
Recuperare ſe, &c. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem ſi videro, & ſi in veſtrum complexum venero, ac ſi & vos & me ipſum recuperaro.
Reſpub. ſe adhuc tantummodo ulta eſt, nondum recuperavit. Cic. 2. Philip. 113.

Recuperatio, ōnis. f. [ἀνάκτησις, ἀνακομιδή] Cic. 10. Philip. 20. Ita præclara eſt recuperatio libertatis, ut ne mors quidem ſit in repetenda libertate fugienda.
Recuperatio, quæ & Reciperatio eſt, ut ait Gallus Ælius, quum inter populum, & reges, nationeſque & civitates peregrinas lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res reciperenturque, reſque privatas inter ſe perſequantur. Feſtus.
Reciperationem Turnebus eſſe dicit, quum inter populos lex convenit, quomodo res repetantur recuperenturque. Σύμβολα, ſi credimus Suidæ, appellat Demoſthenes 7. Philipp. quæ pacta conventa ſunt civitatum inter ſe, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Hæc ille.

Recuperātor, ōris. m. dicebatur ille, cui Prætor juriſdictionem mandabat privatarum cauſarum, qui Delegati judices poſtea appellari cœpti ſunt a recentioribus, ut ait Budæus. Plaut. Bacch. 2. 3. 36.
Poſtquam quidem Prætor recuperatores dedit. Cic. apud Quintil. 7. 3. Etenim recuperatoris non ea ſola vis eſt, quæ ad corpus noſtrum, vitamque pervenit, ſed etiam multo major ea, quæ periculo mortis injecto, formidine animum perterritum, loco, ſpe & ſtatu certo dimovet.
Sed rectius vocandi caſu, Recuperatores, ut legitur in emendatis Tullii codd. pro Cæcin. 42.
Sublatus e numero recuperatorum. Cic. pro Flacc. 11.
Sumere recuperatores. Liv. 43. 2.
Recuperator a Judice diſtinguitur proprie loqui volentibus. Cic. 5. Verr. 28. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Idem pro Cæcin. 8. At ſi quis mihi hoc judex, recuperatorve dicat, Potuiſti enim, &c.
Recuperatores, inquit Budæus in Forenſibus, hodie Judices commiſſarii vocantur.

Recuperātōrius, a, um. Adj. Quod ad recuperatorem pertinet. Cic. 2. de Invent. 60. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter ſicarios quæritur, præjudicium fieri.
Judicium recuperatorium, i. e. Commiſſariorum cognitio. Bud. in Forenſ. Adde Plin. 3. Epiſt. ult. & Suet. Veſp. cap. 3.

Recuperātīvus, a, um. Adj. ut, Status recuperativus. Aggen. Urb. de Limit. p. 63. edit. Goeſ.

Rĕcŭpio, ivi, ītum, [ὑπερίεμαι] ĕre. Valde cupere. Plaut. Capt. 4. 2. 76.
Quin ita faciam, ut recupias facere ſumptum, etſi ego vetem. Sed Gronovius legit, Ut te cupias.

Rĕcūro, [ἀνακομίζω] āre. Diligenter curare. Plin. lib. 13. cap. 12. Quæ non eſſet ita recurata, in ſuo manſit amphitheatrica.
Ocimo ſe recurare. Catul. 45. 15. al. Procurare.

Rĕcurro, curri, curſum, [ἀνατρέχω, παλινδρομέω] ĕre. Rurſum currere. Ter. Adelph. 4. 1. 10.
Nunc ubi me illic non videbit, jam huc recurret, ſat ſcio. Cic. 14. Fam. 3. Deſippo quoque ita imperavi, ſtatim ut recurreret.
Recurrere curſum ad aliquem. Plaut. Ciſt. 2. 3. 50.
Recurrere ad. Cic. 2. Att. 12. Quare quanquam jam te ipſum exſpecto, tamen iſti puero, quem ad me ſtatim juſſi recurrere, da ponderoſam aliquam epiſtolam.
Ad initia recurrere Luna dicitur, quum renovatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Lunæ ſpecies mutatur, tum creſcendo, tum defectionibus ad initia recurrendo.
In arcem recurrere. Liv. 4. 55. Cic. 13. Att. 45. Equidem Cal. in Tuſculanum recurram.
Recurrere eodem. Columel. lib. 8. cap. 14. Unaquæque recurrit eodem, ubi primo peperit.
Aqua verſa recurret ad fontem. Ovid. 5. Epiſt. 30.
Hiems. Ovid. 2. Faſt. 854.
Et metuit, ne qua verſa recurrat hiems.
Luna recurrit. Tibul. lib. 2. 4. 18.
Opus inceptum ſæpe recurrit. Ovid. 3. de Arte Am. 360.
Ad ſuos auctores recurrere, quod vulgo dicunt, *Avoir recours contre ſon auteur, ou vendeur.* Papirius Juſtus in l. Imperator. §. 1. D. de adminiſtr. rer. ad Remp. pertinent.
Ad rationem eam recurrunt, Confugiunt. Quintil. lib. 1. cap. 6. p. 74. Burm.
In contrarium recurrere dicuntur argumenta, quæ retrorſum aut reciproce valent. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Recurrere, cum Dativo. ut, Recurrit memoriæ hominum. Plin. in Paneg. cap. 88. extr. Etenim ut nomine Auguſti admonemur ejus, cui primum dicatum eſt: ita hæc Optimi appellatio, nunquam memoriæ hominum ſine te recurret.
Recurrere, cum Ablativo. ut, Recurrere rure. Hor. 1. Serm. 2. 127.

Recurrens, entis. Partic. [ἀνατρέχων] ut, Sol recurrens. Virg. 7. Æn. 100.
Anni

Anni recurrentes. Hor. 2. Epist. 1. 147.

RECURSIO, ōnis. f. Recurrendi actus. Mart. Capell. lib. 9 in Choriamb. pr.
Quo gemmata poli volvere sidera
Suevit lege ratâ sacra recursio.

RECURSUS, ûs. m. [ἀνάδρομή] Idem. ut Liv. 26. 42. Ut subeunti sæpe ad mœnia urbis recursus pateret.
Annui recursus pomorum. Plin. lib. 16. cap. 25. Natales pomorum recursus annuos versicolori nuntio promittunt.
Ad bonam valetudinem recursus facilis. Cels. lib. 4. cap. 4. Si vero his morbus levatus, jamque fauces & cibum & spiritum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recursus est.
Ad pristinum militiæ ordinem recursus. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Senatu Romano.
Cursus & recursus adversis spatiis inire. Virg. 5. Æn. 583.
Lydia perfusa Mæandri recursibus. Plin. lib. 5. cap. 29.
Celeres recursus spondere. Ovid. 6. Met. 450.
Insperati recursus. Claud. 1. in Ruff. 331.
Dant fata recursum. Ovid. 6. Epist. 59.

RECURSO, [ἀνατρέχομαι] āre. Frequent. Plaut. Mostel. 3. 1. 54.
Quid ego recursem? aut operam sumam, aut conteram? Virg. 4. Æn. 4.
— multusque recursat
Gentis honos.
Huc & huc recursare. Senec. Med. 6.
Cura sub noctem recursat. Virg. 1. Æn. 666.
Cura dies noctesque recursans. Stat. 1. Theb. 316.
Longe recursant. Lucret. lib. 2. 105.

RECURSĪTO, āre. Aliud Frequent. Mart. Capel. lib. 1. p. 10. Hic cursor plerumque recursitans gaudet occupari.

RĔCURVUS, a, um. Adj. [ἀνακαμπύλος] Idem quod Curvus: nisi ipsa præpositio aliquid augeat. V. PROCURVUS. Columel. lib. 3. cap. 18. Quicquid recurvum, & sursum versus spectans, demersum est, quum tempestivum eximitur, in modum hami repugnat obluctanti fossori. Plin. lib. 9. cap. 33. extr. Ad plausum apertis, ad buccinam recurvis. De Conchis.
Æra recurva, Hami. Ovid. de Rem. Amor. 210.
Cornu recurvum. Ovid. 3. Amor. 13. 17.
Hasta. Ovid. 2. Fast. 560.
Pedes. Ovid. 2. Fast. 251.
Puppis. Ovid. 8. Met. 141.
Rostrum. Claud. 2. in Eutrop. 230.
Tectum. Ovid. 10. Epist. 71.

RECURVO, [ἀνακαμπυλιάζω] āre. Columel. lib. 5. cap. 10. Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita, recurvatur, & ex summo duûm ramorum ambas radices emittit. De arboribus pomiferis. Stat. 3. Theb. 583.
Horrentesque situ gladios in sæva recurvant
Vulnera.
Aquas recurvare in caput. Ovid. 1. Amor. 8. 6. de Saga.

RECURVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνακαμπυλιασθείς] Quod recurvum factum est. Columel. lib. 3. cap. 18. Prætorto capite & recurvato semen. Cels. lib. 5. 26. 28. Recurvato articulo.
Undis recurvatis ludit Mæander. Ovid. 2. Met. 246.

RĔCŪSO, [ἀπαίνομαι, ἀναδύομαι] āre. Renuere. Tractum ab his, qui ad causam actitandam asciti onus rejiciunt. Virg. 2. Æn. 704.
Cedo equidem, nec, nate, tibi comes ire recuso. Auctor de Viris illust. cap. 44. extr. Imperatoris nomen a militibus, & a Senatu triumphum recusavit oblatum. Cic. 4. Verr. 5. Quando id, quod imperaretur, recusavit? Ibid. 6. 85. Quum recusaret, vehementer minatur. Virg. 1. Georg. 53.
Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuset? Subaudi Ferre.
Vires recusant ferre rem illam. Hor. 2. Epist. 1. 259.
Longe recusare. Virg. 5. Æn. 406.
Deprecari & Recusare. Cic. 7. Verr. 140. Servilius & recusare & deprecari.
Amicitiam alicujus recusare. Cæs. 1. Bell. Gall. 44.
Arma. Virg. 5. Æn. 417.
Jussa. Virg. 5. Æn. 749.
Munus legationis. Cæs. 1. Bell. Civil. 33.
Periculum. Cæs. 7. Bell. Civil. 19.
Sortem. Cæs. 8. Bell. Gall. 1.
Verbera. Tibull. lib. 1. 9. 37.
Vetera omnia recusabant animo. Tacit. 2. Hist. 78.
Vincla leones recusantes. Virg. 7. Æn. 16.
Filius uxorem grandi cum dote recusat. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Recusare, Negare, negationemque tueri. Cels. in l. 48. D. mandati, Quintus Mucius Scævola ait: Si quis sub usuris creditam pecuniam fidejussisset, & reus, in judicio conventus, quum recusare vellet sub usuris creditam esse pecuniam, & fidejussor, solvendo usuras, potestatem recusandi eas reo sustulisset, eam pecuniam a reo non petiturum.
Recusare actionem, Exceptione depellere. Ulpian. in l. Quod ad hæredem. D. de magistrat. conven. Idem l. 4. in princip. D. de re judicat. ubi etiam paulo post dicitur, Rem judicatam recusare.
Recusare judicem, pro Rejicere. Cic. pro Flacc. 97. Populum Rom. disceptatorem non modo non recuso, sed etiam deposco.
Recusare, pro Accusationem depellere. Cic. de Clar. Orat. 90. Tum igitur Galba recusans pro sese. Budæus.
Recusare de. Cic. 3. Verr. 6. Sin absolvitur, desinemus nos de judiciis transferendis recusare.
Non recuso quin, pro Non abnuo, non inficias eo. Cic. 2. Att. 1. Neque recusas, quin non modo, si opus sit, sed etiam si velim, accurras.
Non possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare. Cic. 4. Acad. 7.
Non recuso quominus. Cic. 1. de Fin. 7. Nec vero, ut noster Lucilius, recusabo, quo minus omnes mea legant.
Recusatur, Imperf. Passivum. Liv. 1. 24. Cum trigeminis agunt reges, ut pro sua quisque patria dimicent ferro: ibi imperium fore unde victoria fuerit: nihil recusatur: tempus & locus convenit.

RECŪSANS, antis. Partic. [ἀπαναινόμενος] Cic. 4. Verr. 129. Itaque fit, omnibus recusantibus, & plorantibus. Al. Implorantibus.
Rogatus & recusans hoc feci. Cic. in Orat. 36.

Militibus nullum periculum pro salute Cæsaris recusantibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 26. pr.
Ministri recusantes. Ovid. 2. Fast. 387.

RECUSĀTUS, a, um. aliud Partic. Ovid. 4. ex Pont. 13. 27.

RECŪSATIO, ōnis. f. [ἀπάρνησις] Cæs. 3. Bell. Civil. 98. Quod ubi sine recusatione fecerunt, &c. Cic. 2. de Orat. 26. Nam hæc ipsa recusatio disputationis, disputatio quædam fuit mihi quidem perjucunda.
Recusatio, pro Defensione seu exceptione. Cic. 2. de Legib. 41. Pœna vero violatæ religionis, justam recusationem non habet. Idem 2. de Invent. 12. Aliud accusatio aut recusatio conficere debet. Idem 2. de Orat. 364. Adimere, inquit, omnem recusationem Crasso volui.

RECUSĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. advers. Marc. 4. 35. Revelatio prima recusabilis, &c.

RĔCŬTIO, ĕre. August. Confess. 8. 11. Incutiebat horrorem, sed non recutiebat retro, nec avertebat.

RĔCUSSUS, a, um. Partic. [ἀνασεισθείς] Virg. 2. Æn. 53.
— uteroque recusso,
Insonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ. Recusso pro Concusso, inquit Servius, præpositio pro præpositione.
Æquor recussum. Valer. 6. Argon. 166.

RECUSSUS, ûs. m. Plin. lib. 8. cap. 53. In hæc se librant, ut tormento aliquo rotati in petras, potissimum e monte aliquo in alium transilire quærentes, atque recussu pernicius quo libuerit exsultant. De ibicibus.

RECUSSĀBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. Recussabilis sphæra, quam Italicam vocant. Al. Fera.

RĔCŪTĪTUS, a, um. Adj. [λειπόδερμος, περίτμητος] Curtatus, & cui resecta est cutis glandem penis tegens. Quo nomine dicti sunt Judæi, a verendorum cute summa recisa. Martial. lib. 7. 29.
Nec recutitorum fugis inguina Judæorum:
Nec te Sarmatico transit Alanus equo.
Recutitus, Ruptus & exulceratus. Martial. lib. 9. 59.
Nec ruptæ recutita colla mulæ. i. e. Nova pelle restituta.

R E D

REDA, V. RHEDA.

RĔDABSOLVO, solvi, sōlūtum, [ἀπολύω] ĕre. Idem quod Absolvere, vel solvere. Plaut. Curc. 3. 84.
Sequere hac, te redabsolvam qua advenisti gratia. Componitur ex Re, & Absolvo, D littera interposita, ut in plurimis vocibus, quæ partim infra sequuntur.

RĔDĂDOPTO, āre. Iterum sive denuo adoptare. Modestinus in l. si pater filium. D. de adopt. Sed nec is in patris potestatem, inquit Jurisconsultus, revertitur, quem avus retinuerat, filio dato in adoptionem, quem denuo redadoptavit. Nam etsi in vulgaribus legitur Readoptavit, in Pandectis tamen Florentinis legitur Redadoptavit, ac rectius.

RĔDAMBŬLO, [ἀναβαδίζω] āre. Reverti. Plaut. Capt. 4. 2. extr.
Cura quam optime potes. ER. bene ambula, & redambula.

RĔDĂMO, [ἀντιφιλῶ] āre. In amore respondere, Contra vel similiter, sive se amantem amare. Cic. de Amicit. 49. Quid enim tam absurdum, quam delectari multis inanibus rebus: ut honore, ut gloria, ut ædificio, ut vestitu, cultuque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel amare, vel, ut ita dicam, redamare possit, non admodum delectari?

RĔDANDRUO, āre. antiquum, dicitur in Saliorum exsultationibus, quum Præsul ampiruavit, quod est motus edidit, ei referuntur invicem iidem motus. Nonius 2. 739. Redandruare, Redire. Lucil. lib. 9. Sat. Ut vulgus redandruet inde. Pacuvius Chryse, Græcos nihil mediocriter redandruare. Alii legunt Redamtruo. q. V.

RĔDĂNĬMO, āre. Tertull. de Resur. Carn. cap. 13. Nec redanimari, sed reformari existimentur.

REDANIMĀTUS, a, um. Partic. Tertul. loc. cit. cap. 19. Redanimatus & revivificatus.

REDANIMĀTIO, ōnis. f. Tertul. loc. cit. cap. 38. Ad præsentem gratiam redanimationis.

RĔDARDESCO, [ἀναπυρεῦμαι] ĕre. Iterum ardescere, recandescere. Ovid. de Rem. Amor. 734.
Sic nisi vitaris quicquid revocabit amorem,
Flamma redardescet, quæ modo nulla fuit.

RĔDARGUO, ui, ūtum, [ἐξελέγχω] ĕre. Accusare cum reprehensione. Cic. 2. Tusc. 5. Philosophia nascatur Latinis quidem litteris ex his temporibus, eamque nos adjuvemus, nosque ipsos redargui refellique patiamur. Idem 3. de Nat. Deor. 88. Improborum igitur prosperitates, secundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum, ac potestatem.
Poterat autem impune, quis enim redargueret? Cic. 2. de Finib. 55.
Redargue me si mentior. Cic. pro Cluent. 62.
Inconstantiam alicujus. Cic. pro Domo 21.
Verba alicujus redarguere armis. Virg. 11. Æn. 688.
Redarguere, partem refutationis facit. Quintil. lib. 6. cap. 4. Refutatio, inquit, non sit in negando, redarguendo, defendendo, elevando.

REDARMĀTUS, a, um. Partic. Iterum armatus. Dict. Cretens. lib. 2. cap 40. Novis jaculis manus utriusque redarmatæ sunt.

RĔDAUSPĬCO, [ἐπάρχομαι] āre. & REDAUSPICOR, āri. Incipere significat, & Denuo auspicium sumere vel auspicari. Plaut. Capt. 3. 5. 109.
Exauspicavi ex vinculis, nunc intelligo
Redauspicandum hunc esse in catenas denuo. i. e. Cœpi ego illum e catenis eximere, nunc quoque volo ut rursus in catenas redeat.

REDDO, reddĭdi, reddĭtum, [ἀποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἀμείβω, ἀποτίω] ĕre. ex Re per diplasiasmon prod. & Do, proprie est Ablatum vel acceptum restituere. Ter. Adelph. 2. 4. 16. — reddetur, ne time.
SA. At ut omne reddat. S. omne reddet: tace modo, ac sequere hac.
Mutuari aliquid ab aliquo, & ei vicissim reddere aliquid aliud. Cic. de Fato, 3.
Anhelitum reddere, ac per vices recipere, Respirare. Plin 9. 7.
Animam reddere, Respirare. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Excipiatque animam, eam quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret, ac reddat. Plin. lib. 11. cap. 37. Sub corde pulmo est, spirandique officina, attrahens ac reddens animam.
Animam reddere, Mori, exspirare. ut Virg. 3. Georg. 495.
Et dulces animas plena ad præsepia reddunt. Ovid. 2. de Pont. 11. 7.

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras.
Animam tandem post fera tristem vulnera reddidit. Tacit. 4. Ann. [Videntur potius poetæ alicujus verba. Ceterum cum Anima reddi dicitur, subauditur Naturæ.
Reddere, Retorquere, revibrare, rejicere. Stat. 9. Theb. 121.
Tandem intermissa jaculantum nube, potestas
Reddere tela fuit. i. e. In se ab hostibus missa in ipsos retorquere.
Beneficium reddere, Referre. Ter. Phorm. 2. 2. 22.
Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere. Quintil. lib. 7. cap. 5. In paupere gratior liberalitas, quam in divite: dante beneficium, quam reddente. Cic. 1. Off. 48. Nam quum duo genera liberalitatis sint, unum dandi beneficii, alterum reddendi.
Clamorem. Liv. 5. 38.
Data reddere nolunt. Ovid. 1. de Arte Am. 433.
Depositum. Cic. 1. Off. 31.
Dicta reddere, i. e. Respondere. Lucret lib. 4. 463.
Gratiam cum fœnore reddere. Columel. lib 4. cap. 3. Experto mihi crede, Silvine, bene positam vineam, bonique generis, & bono cultore, nunquam non cum magno fœnore gratiam reddidisse.
Judicium iterum de eadem causa reddere. Ter. Phorm. 2. 3. 57.
Jura, legesque civitati. Cæs. 7. Bell. Gall. 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jusserat, jura, legesque reddiderat. [Adempta scil. prius, eidem restituerat.
Lucem patriæ reddere. Hor. 4. Carm. 5. 5.
Me vitæ redde priori. Hor. 1. Epist. 7. 95.
Merces reddita mihi. Ovid. 3. de Pont. 3. 39.
Mors ô fortunata, quæ naturæ debita, pro patria est potissimum reddita. Cic 14 Philipp. 41.
Mors jam vitaï reddita. Lucret. 4. 765. Mors vitæ reddita. h. e. (ut opinor) Vita cum morte commutata, inquit Lambinus.
Odium pro gratia. Tacit. 4. Ann. 18. extr.
Operam. Plaut. Epid. 1. 1. 22. —te volo
Percontari, operam da, opera reddibitur tibi.
Operas reddere. Cic. 16. Fam. 12. Tu Musis nostris para ut operas reddas. i. e. Absolvas pensum. [Immo, Sicut ante fecisti, operam des rursus mihi a litteris.
Ornamenta reddere. Cic. 2. Verr. 14.
Pœnæ reddere aliquem, Restituere ad pœnam. Plin. Epist. 275. Reddendumque pœnæ, quam fractis vinculis evasit. conf. lib. 10. Ep. 40. & 41.
Servum reddere in potestatem domini. Ulpian. in l. Aut damnum. §. ult. D. de pœnis.
Se convivio reddere, Redire in. Liv. 23. 9.
Sese epulis reddere. Sil. lib. 11. 368.
Se labori reddere. Claud. 8. Paneg.
Spiritum reddere alicui. Liv. 28. 34. Ut aut (si ita videatur) reddant spiritum P. Scipioni, ab eodem illo acceptum: aut servati bis uni debitam vitam pro eo in perpetuum devoveant. i. e. Pro Scipione fundant, quibus ut ne funderetur, defendit Scipio.
Suggillata reddere colori, Restituere pristino. Plin. lib. 20. cap. 11.
Vacuum se reddere alicui. Cic. 12. Att. 44. Sed, quæso, confice, & te vacuum redde nobis. i. e. Ab omni sollicitudine vacuus redi.
Veniam rursus reddere. Hor. 1. Serm. 3. 75.
Vicem reddere meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
Vicem alteris reddere, aliter. Plin. lib. 2. cap. 8.
Vitam reddere ferro. Cic. 7. Verr. 89. Quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebant. i. e. Reliquum vitæ pugnando finire.
Vitam reddere pro Republica. Cic. pro Planc. 92. Qui pro Repub. vitam reddiderunt, licet me desipere dicatis, nunquam mehercule eos mortem potius, quam immortalitatem assequutos putavi. i. e. Mortui non sunt.
Voces audire, & reddere, Humaniter loqui, inquit Servius. Virg. 1. Æn. 413.
Vota reddere, Solvere. Cic. 3. de Legib. 22. Caute vota reddunto. Curtius lib. 3. 7. pr. Vota deinde, pro salute suscepta, per ludum atque otium reddens, &c.
Reddere pro pietate. Catull. 74. 26.
O dii reddite mi hoc pro pietate mea. Ex antiquorum consuetudine id dixit, qui sæpe a diis pietatis suæ in ipsos præmia mercedemque petebant, quod æquum esse videretur, a diis eos facilius aliquid impetrare, qui numina pie colerent, venerarenturque. Sic apud Plaut. Rud. 1. 3. 6.
Hanccine ego partem capio ob pietatem præcipuam? Ex Turnebo.
Reddit ager, i. e. Fructum affert. Varro 3. de R. R. cap. 3. Ut LX eo anno reddiderit ea pars villæ: bis tantum, quantum tuus fundus reddit. Ter. Phorm. 4. 3. 75.
Fructum, quem Lemni uxoris reddunt prædia.
Reddere, pro Dare. Cels. De verb. signif. l. Verbum, Reddendi (inquit) verbum, quanquam significatum habet retrodandi, recipit tamen & per se dandi significationem.
Colorem vini, Exhibere, referre. Plin. lib. 27. cap. 12.
Corpus sepulchro reddere. Virg. 2. Æn. 542.
Epistolam reddere. Cic. 1. Att. 20. Cincius noster eam mihi abs te epistolam reddidit, quam tu Idib. Feb. dederas. conf. Litteras.
Exsequias reddere, Solvere. Ovid. ad Liv. 218.
Farinam reddere dicuntur quæ moluntur. Plin. lib. 18. cap. 9.
Flores reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26. Abies flores croci colore circa solstitium, semen reddit post vergiliarum occasum.
Gestus reddunt brachia. Ovid. 6. Met. 308.
Honorem suum cuique & gradum reddere. Cic. pro Rosc. Amer. 136.
Imaginem reddere. Plin. lib. 11. cap. 37. Adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva pupilla totam imaginem reddat hominis.
Imaginibus redditis veris. Plin. lib. 35. cap. 7.
Impendium reddere usque ad assem. V. AD assem.
Reddere judicium, Constituere, ut vult. Græv. Cic. pro Quint. 71. Neque judicium redditum esse usitatum.
Jura reddere. Ovid. 1. Fast. 252.
Jura reddere foro. Stat. 1. Silv. 4. 47.
Justa reddere funeri. Plin. lib. 10. cap. 2.
Litteras reddere, Tradere. Cic. 2. Fam. 1. Scripta & obsignata jam epistola, litteræ mihi redditæ sunt a te. [Dare litteras significat scribere. Inde Reddere, pro Tradere ei, ad quem datæ fuerunt. Non tamen id perpetuum.

Ludos reddere. V. LUDUS.
Motus genitales. Lucret. lib. 2. 228.
Nitorem. Plin. lib. 28. cap. 8.
Nomen. Plin. lib. 7. cap. 21.
Odorem reddere, pro Odorem emittere, sive spirare. Plin. lib. 36. cap. 23.
Partum reddere, Parere. V. Partus, in PARIO.
Pœnas reddere. V. PŒNA.
Quies nulla reddita est corporibus. Lucret. lib. 2. 95.
Responsa nec potest consultus reddere vates. Virg. 3. Georg. 491.
Saporem reddere. Plin. lib. 19. cap. 12.
Semen reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.
Solatia reddita confusæ menti. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
Sonum reddere, pro Facere & excitare. Plin. lib. 11. cap. 51.
Sonitum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuerat teterrimus.
Sonitum plangoris reddere, Reciprocare. Ovid. 3. Met. 493. De Echo.
Statua reddita est ei tum a majoribus pro vita. Cic. 9. Philipp. 5.
Stridorem reddit janua. Ovid. 11. Met. 608.
Titulum reddere meritis. Ovid. 13. Met. 372.
Vitam reddere pro aliquo, Subaudito Naturæ. Ovid. 10. Met. 203.
Atque utinam pro te vitam. tecumque liceret Reddere.
Vocem humanam reddit psittacus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Reddere cum Adj. Facere. ut, Reddo te certiorem: & Tu me reddidisti probum virum.
Ut caritas liberorum, amiciores Reipub. parentes redderet. Cic. 12. Fam. 3.
Arborem reddere truncam. Columel. lib. 2.
Animum alicujus conciliatum reddere. Cic. 14. Att. 14. Puero quoque hoc a me dabis, si tibi videbitur, ut animum ejus conciliatum reddas.
Commotum reddere. Ter. And. 5. 2. 13. Ubi Donatus, Commotum, citum, celerem.
Delibutum gaudio reddere. V. DELIBUTUS.
Dictum ac factum. Ter. Heaut. 4. 5. 12.
Dubia omnia. Cic. 4. Acad. 84. Et si una fefellerit similitudo, dubia omnia reddiderit.
Exercitatum te reddam. V. EXERCITOR.
Ferociorem & impotentiorem aliquem reddere. Cic. 4. Fam. 9.
Impetratum reddere aliquid alicui, i. e. Impetrare. Plaut. Epid. 1. 1. 46.
Incerta omnia reddere. Cic. 4. Acad. 110. Itaque non metuit, ne confundere omnia videatur, & incerta reddere.
Infectum. Hor. 3. Carm. 29. 47.
Insignem arte multa reddere aliquem. Virg. 5. Æn. 705.
Meliorem aliquem reddere. Cic. 2. Att. 1.
Otiosum aliquem reddere. Cic. 9. Fam. 25. Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius: quid multa? non mehercule tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris.
Paria reddere in utramque partem. Cic. 3. de Fin. 12. Qui omnia sic exæquaverunt, ut in utramque partem ita paria redderent, uti nulla selectione uterentur ejus, virtutem ipsam sustulerunt. Hic Cicero exponit quid sit Paria reddere, quum ait Omnia exæquaverunt.
Perfectum reddere aliquid, Perficere. Plaut. Asin. 1. 1. 109.
Promissa reddere alicui. Virg. 5. Æn. 386.
Segniorem reddere ad respondendum, &c. Cic. 1. de Fin. 34.
Transactum reddere aliquid, Transigere. Plaut. Capt. 2. 2. 95.
Vastitatem reddere, i. e. Efficere. Liv. 3. 26. Tantam vastitatem in agro Sabino reddidit.
Reddere, Reponere. Plaut. Most. 1. 2. 29.
— tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque: ibi
Dominus indiligens reddere alias nevolt. V. Nonium 4. 392.
Reddere, pro Referre, sive recensere. Plin. in præf. Tria, non amplius, ut opinor, absolute quæ traduntur inscripta, ille fecit, quæ suis locis reddam.
Redde, age, illa, quæ deinceps risisti. Hor. 2. Serm. 8. 80. i. e. Renuntia. Tralatio est.
Perge, Pomponi, de Cæsare, & redde quæ restant. Cic. de Clar. Orat. 258.
Causas reddere. Hor. 1. Serm. 4. 116.
— sapiens vitatu, quodque petitu
Sit melius, causas reddat tibi.
Rationem reddere. Plaut. Aul. 1. 1. 6.
Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges?
Ratio reddunda est. Lucret. lib. 5. 67.
Rationem reddere facti, vel suæ vitæ. Cic. 3. de Fin. Idem 1. Verr. 27. Nihil est enim quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitæ reposcere eum, qui non possit suæ reddere.
Rationem sententiæ suæ redderet. Cic. 1. Tusc. 39.
Rationem reddere cur. Cic. 4. Acad. 105. Ut etiam si possis rationem reddere cur id eveniat, tamen, &c.
Rationem reddere, quare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Reddere aliquem inter philosophos, Referre, & connumerare iis. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Auctoribus suis reddere, Acceptum referre. Cels. lib. 2. cap. 14. Oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quæ vel repererunt, vel recte secuti sunt: & tamen ea, quæ apud antiquiores aliquos posita sunt, auctoribus suis reddere.
Aliquem reddere, pro Referre, æquare, repræsentare. Plin. Epist. 139. Tantæ feminæ matrem rursus videor amittere, quam hæc ut reddit, ac refert nobis, sic, &c.
Clodius omnes Catilinas reddidit. Cic. 4. Att. 3.
Eloquentiam alicujus eloquentiorem reddere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Et Lælii filia reddidisse in eloquendo paternam eloquentiam eloquentiorem dicitur. i. e. Dicitur ita retulisset paternam eloquentiam, ut etiam elegantius patre loqueretur. [An Reddidisse in loquendo, & Eloquentior?
Exemplum ac effigiem virtutis alicujus reddere, Repræsentare denuo. Liv. 26. 14. extr.
Facies quas hominum reddunt, qualesque colores? Lucret. lib. 6. 812.
Nomine aliquem reddere, Habere idem nomen. Virg. 6. Æn. 768.
Vim alicujus herbæ reddere, Saporem gustu, vel vires referre. Plin. lib. 21. cap. 18.

Aliquem

Aliquem sibi ipsi reddere, Restituere. Cic. Post redit. in Senat. 1. Qui denique nosmetipsos nobis reddidistis.
Animum reddere alicui, pro Reconciliari alicui, intelligi videtur debere apud Hor. 1. Carm. 16. 28.
—dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. h. e. Spem mihi redintegrandi amoris facias. Acron. Al. Animam. [Significat Animum, velut amissum, restituere exanimato metu, vel ægritudine morituro.
Animum reddere, aliter. Ter. And. 2. 1. 35.
Nuptias effugere ego istas malo, quam tu adipiscier.
CHAR. Reddidisti animum. [An Animam? i. e. Vitam.
Reddere, Egerere. Plin. lib. 10. cap. 47. Inter aquaticas mergi soliti sunt devorare quæ ceteræ reddunt. [Reddunt ore scil. assumpta. i. e. Vomunt. An potius Alvo? conf. quæ hic sequuntur.
Crepitum. Plin. lib. 27. cap. 12. h. e. Pedere.
Excrementa. Plin. lib. 9. cap. 43.
Fimum reddere, pro Cacare. Plin. lib. 8. cap. 15.
Humorem reddere, pro Mejere. Plin. lib. 11. cap. 26.
Onera ciborum. V. ONUS.
Sanguinem reddidit, Exspuit, Vomuit. Plin. Epist. 114.
Urinam reddere. Plin. lib. 8. cap. 42.
Latine reddere, Vertere. Cic. 1. de Orat. 155. Ut quum ea, quæ legerim Græce, Latine redderem, non solum optimis verbis uterer, &c.
Verbum reddere pro verbo: Hoc intelligitur interpretando. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. V. not. Gulielm.
Reddere, interdum est, Id, quod ab aliquo acceperis, ac didiceris, vel recitare, vel cantare. Hor. 4. Carm. 6. extr.
Reddidi carmen docilis modorum
Vatis Horati. Et 1. Epist. 2. 13.
Ut puerum sævo credas dictata magistro
Reddere, &c.
Reddere aliquid sine scripto. Cic. de Clar. Orat. 301. Primum memoria tanta, quantam in nullo cognovisse me arbitror, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus excogitavisset. De Hortensio loquitur. Cujus rei meminit his verbis Quintil. lib. 10. cap. 6. Cicero certe Græcorum Metrodorum Sceptium, & Eriphylum Rhodium, nostrorumque Hortensium tradidit, quæ cogitaverant, ad verbum in agendo retulisse. Paulo ante capite eodem dixerat, Assumendus usus paulatim, ut pauca primum complectamur animo, quæ reddi fideliter possint.
Reddibo, futurum antiquum, pro Reddam. Plaut. Men. 5. 7. 49.
Salvum tibi ita, ut mihi dedisti, reddibo. Al. Redhibebo. Idem Vidular. Ego servabo, quasi sequestri detis, neutri reddibo. Nonius 17. 75.
REDDĬTUS, a, um. Partic. ut, Redditæ litteræ, cujus generis innumerabilia exempla reperies.
Redditus his primum terris. Virg. 6. Æn. 18.
REDDITŪRUS, a, um. Partic. [ἀναδώσων] Catul. de Acme, 40. 4.
Et negat, mihi vestra redditūram
Pugillaria, si pati potestis.
REDDĬTIO, ōnis. f. [ἀπόδοσις] Quintil. lib. 8. cap. 3. Redditio illa rem utramque comparat.
REDDITUS, ûs. m. pro Proventu, vide REDITUS, in REDEO. H. St.
REDDĬTOR, ōris. m. August. Epist. 5. Debitorum redditores.
REDEMPTIO, REDEMPTOR, REDEMPTURA, &c. V. REDIMO.
RĔDEO, īvi, & frequentius ii, ĭtum, [ἐπανήκω, ἐπανέρχομαι, ἀπονοστέω, ἐπάνειμι] īre. Retroire, sive Reverti. Ter. Andr. 1. 1. 110. Redeo inde iratus atque ægre ferens. Virg. 9. Ecl. 23.
Tityre, dum redeo, (brevis est via) pasce capellas.
Redire actutum. Plaut. Pseud. 1. 5. 148.
Redire rursum. Ter. Eun. 4. 2. 6.
Redire retrorsum. Plin. lib. 9. cap. 31.
Mature redire. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Tardius. Ovid. 10. Met. 674.
Domum. Ovid. 5. Fast. 455.
Inde domum redeunt sub prima crespuscula mæsti. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat.
Redire a foro. Plaut. Aul. 2. 3. 6. Virg. 1. Georg. 249.
Aut redit a nobis aurora, diemque reducit.
Redire e suburbano. Plin. lib. 8. cap. 40.
Redire ad. Plaut. Amph. 2. 2. 32. Redire ad navim melius est. Ter. Heaut. 2. 3. 37. Ad lanam redit.
Redire in. Liv. 2. 43. Redeunt in castra. V. mox Redire pedibus, &c.
Redire cum Dativo, V. infra Animus mihi redit, & similia plurima.
Itque reditque viam toties. Virg. 6. Æn. 122.
Redire viam, & Inire viam apud Jurisconsultos. Cic. pro Muren. 26. Prætor interea, ne pulchrum se ac beatum putaret, atque ipse aliquid sua sponte loqueretur, ei quoque carmen compositum est, cum ceteris rebus absurdum, tum vero nullo usu, utrisque superstitibus, præsentibus, istam viam dico, Inite viam. Præsto aderat sapiens ille, qui inire viam doceret. Redite viam, eodem duce redibant.
In semitam rectam redire, sive in viam. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si est erratum, P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam: optimus est portus pœnitenti, mutatio consilii.
Redierit victor, seu victus. Cic. 10. Att. 10. Et dubita, si potes, quin ille, seu victus, seu victor redierit, cædem facturus sit.
Redire pedibus. Plaut. Men prol. 49.
Nunc in Epidamnum pedibus redeundum est mihi.
Pedibus invitis redit. Propert. lib. 2. 25. 20.
Carbasa redierunt adverso vento. Ovid. 21. Epist. 71.
In ordines redire, dicuntur milites. Liv. 35. 5. Obstabant duces, hastilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes.
Redire, pro Referri, revocari. Lucil. lib. 27. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc carebis commodo. Et Virg. 2. Georg 401.
— redit agricolis labor actus in orbem. Ex Nonio 4. 401.
Redire, Reverti, frequens est in formulis post Digressionem. Ter. Heaut. 4. 3. 41.
Quid si redeo ad illos, qui ajunt, quid si nunc cælum ruat?
Atque (ut ad me redeam) meministis, Q. Maximo, fratre Scipionis, &c. Cic. de Amicit. 96. i. e. Ut redeam ad propositum.

Sed redeamus illuc, unde divertimus. Cic. 12. Fam. 25.
Illuc quæso redi, quo cœpisti. Ter. Adelph. 2. 1. 36.
Illuc, unde abii, redeo. Hor. 1. Serm. 1. 108.
Ad pauca ut redeam, Ut in pauca conferam. Ter. Phorm. 4. 3. 43.
Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias.
Ad illa prima redeamus. Cic. de Amicit. 100.
Ad propositum. Cic. 1. Tusc. 23. Utrum igitur inter has sententias dijudicare malimus, an ad propositum redire.
Ad rem. Ter. Heaut. 2. 3. 78. —quas, malum, ambages mihi
Narrare occipis? c. Syre, verum hic dicit: mitte, ad rem redi. V. Cic. 1. de Fin. 66.
Amores redeunt vel cum odio depositi. Plin. lib. 24. cap. 17.
Animus mihi redit. Ter. Hec. 3. 2. 12.
Animi rediere viris. Valer. 3. Argon. 468.
Calor vere redit ossibus. Virg. 3. Georg. 272.
Color redit. Plin. lib. 13. cap. 25. Restinctis colore suo redeunte.
Color rediit in ora. Ovid. 3. de Arte Am. 730.
Febres redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16.
Gramina jam redeunt campis. Hor. 4. Carm. 7. 1.
Mens rediit. Ovid. 14. Met. 519.
Mos redit. Liv. 2. 43. pr. Redibatque, non sua sponte, plebi mos detrectandi militiam.
Rabies eadem redit. Lucret. lib. 4. 1111.
Vires rediere. Valer. 4. Argon. 673.
Virtus redit in præcordia victis. Virg. 2. Æn. 367.
Vultus, ardore remisso, rediit. Stat. 8. Theb. 518.
Ad ineptias redire. Cic. 2. Tusc. 29. Ad ineptias redis: illud enim quod me angebat, non eximis.
Ad ingenium. Ter. Adelph. 1. 1. 46.
Ad pugnam. Virg. 5. Æn. 454.
Ad rationem. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Ad se redire, Animum recipere, animam colligere. Cic. 7. Att. 3. Et id, quod animum induxerat, paulisper non tenuit, sed cito ad se rediit. Adde Ter. Andr. 3. 5. 16. & Adelph. 5. 3. 8.
Ad se, & ad mores suos redire, i. e. Pristinos mores resumere. Cic. 1. Verr. 57.
Ad somnum res rediit. Lucret. lib. 3. 923.
Ad vestitum suum. Cic. pro Sext. 32.
In amicitiam alicujus redire. Liv. 25. 16.
In concordiam redire. Plaut. Amph. 3. 8. 7.
In conspectum. Cic. 7. Verr. 144. Nunquam te in horum conspectum rediturum, nunquam in forum Populi Rom. venturum, &c.
In deditionem. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 25.
In familiam. Quintil. lib. 3. cap. 6. In adoptionem dato redire in familiam liceat.
In fidem alicujus. Liv. 25. 1.
In gratiam cum aliquo. Cic. 1. Fam. 9. Ut cum Crasso redirem in gratiam. Simpliciter Ter. Phorm. 5. 9. 40.
Redeat sane in gratiam, jam supplicii satis est mihi. [conf. 3. Fam. 8. 27.
In gratiam redire cum libris. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris, in gratiam.
In magistrum sæpe scelera rediere sua, In caput magistri reciderunt. Senec. Thyest. 4.
In metum redire. Plin. Epist. 164.
In mores patrios. Liv. 29. 1.
Redit in rugas. Pers. 6. Sat. 79.
Jam decies redit in rugas. i. e. Eum tanta summa non satiat, sed corrugat & iratum reddit, adductumque vultum. Vulgo tamen exponitur Decies crumenam non explet, & eam adhuc rugosam, necdum distentam relinquit. Turnebo prior magis arridet.
In saporem redire. Plin. lib. 11. cap. 42. Caseos redire in musteum saporem, aceto & thymo maceratos, certum est. h. e. Recipere easdem saporis vires, quas mustum, vel Musteum, id est recentem & novum.
In sedes antiquas primordia redeunt. Lucret. lib. 6. 87.
In speciem veram rediit, solitumque nitorem. Ovid. 4. Met. 231. De Apolline, qui in feminam mutatus fuerat.
In statum antiquum redire. Liv. 3. 9.
Redit animo aliquid, In memoriam redit. Plin. Epist.
Ad animum alicujus redire. Quintil. lib. 7. cap. 2.
In corda redeunt tumultus, Tumultus recordor. Claud. de Bell. Get. 216.
In memoriam secum redire, Reminisci. Ter. Phorm. 5. 3. 19.
Non temere dico, redi mecum in memoriam. Cic. de Senect. 21. His enim ipsis legendis redeo in memoriam mortuorum.
Res adeo rediit. Ter. Phorm. 1. 2. 5.
Præsertim, ut nunc sunt mores: adeo res rediit,
Si quis quid reddit, magna habenda est gratia. Ubi Donatus, figurate, pro ita ut loqueris, adeo res rediit dixit, & proprie Res rediisse dicitur, quum aliquid pejus exspectatione contigit.
Ad nilum redeunt res funditus omnes. Lucret. lib. 2. 755.
Ad restim rediit res, sive ad rastros: Proverbium de re desperata. Ter. Phorm. 4. 4. 5.
In eum locum res rediit, ut, &c. Ter. Adelph. 2. 4. 8.
Redire, Provenire unde fit Reditus, Proventus. q. V. Plin. lib. 14. cap. 4. Varro 1. de R. R. cap. 44. Ut ex eodem semine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo: ut in Hetruria, & locis aliquot in Italia. In Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum.
Nihil ad me rediit ex his. Cic. 2. de Fin. 78. i. e. Nullum ex his percipio commodum.
Ad te redit hæreditas. Ter. Hec. 1. 2. 97.
Redītur, Impersonale. Liv. 3. 5. Romam reditum est, justitium remissum est. Cic. 3. de Legib. 18. Sed jam, si placet, de provinciis discedatur, in urbemque redeatur.
REDIENS, entis. Partic. [ἐπανιὼν] ut, Annnus rediens. Hor. 3. Carm. 8. 9.
Lunæ redeuntis cornua. Ovid. 10. Met. 479.
REDITŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἐπανήξων] Cic. 13. Att. 9. Ad quos dies rediturus sim, ad te scribam. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Fluminaque in fontes cursu reditura supino.
Dies non reditura. Propert. lib. 2. 15. 24.
Vela reditura tenebat Eurus. Ovid. 7. Met. 664.

Reditio, ōnis. f. Cic. 3. Verr. 16. Cæs. 1. Bell. Gall. 7. Ut domum reditionis spe sublata, paratiores ad omnia pericula subeunda essent.

Reditus, ûs. m. [ἐπάνοδος, ἀνακομιδὴ, κάθοδος] Reversio. Cic. de Amicit. 13. Idem dicebat semper animos hominum esse divinos, iisque, quum e corporibus excessissent, reditum ad cælum patere.
Aditus & Reditus. Cic. pro Cluent. 119. Hominibus ignominia notatis, neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus patet.
Itus & Reditus, opponuntur. Cic. 15. Att. 5. Quis porro noster itus, reditus, vultus, incessus inter istos?
Profectio & Reditus, contraria. Cic. de Clar. Orat. 227. Inter profectionem & reditum L. Sullæ.
Solis anfractus, reditusque. Cic. de Somn. Scip. 3.
Ad meum reditum. V. AD præpositionem.
Abscindere dulces reditus. Hor. Epod. 16. 35. i. e. Impedire quo minus revertamur.
Aperire reditum. V. APERIO.
Arcere reditu. V. ARCEO.
Cessare ex reditu. V. CESSO.
Conficere reditum. V. CONFICIO.
Excusare reditus. Ovid. 2. Epist. Sabin. 63.
Ferre reditum, Redire. Catull. de Coma Berenicis, 66. 35.
Si reditum tetulisset is. i. e. Si sospes rediisset. Idem de Berecynth. 61. 79.
Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat. conf. mox Referre.
Morari reditus. Hor. 3. Carm. 5. 52.
Parare reditum sibi. Hor. 1. Epist. 2. 21.
Parere sibi reditum. V. Segnis providentia, in PROVIDEO.
Patent reditus populo. Ovid. 1. Fast. 279.
Perimere reditum. V. PERIMO.
Pollicitus maturum reditum. Hor. 4. Carm. 5. 3.
Prohibere reditu aliquem. Cic. 8. Philipp. 32.
Promittere inanes reditus sibi. Ovid. 11. Met. 576.
Referre reditum. Catull. de Berecynth. 61. 47.
Animo æstuante rursus reditum ad vada retulit. Alii legunt Tetulit.
Reservare ad reditum. V. AD.
Rupere reditum Parcæ. Hor. Epod. 13. 22.
Non erit emisso reditus tibi. Hor. 1. Epist. 21. 6.
Reditus in gratiam. Cic. 3. Fam. 50. Quid illa tandem popularia? reditus illustris in gratiam, in quo ne per imprudentiam quidem errari potest sine suspicione perfidiæ.
Gratiæ reditus ei patet. Cic. de Arusp. Resp. 52. Quid existimatis eum, si reditus ei gratiæ patuerit, esse facturum?
Reditus, Proventus, eo quod singulis annis redeat. Ovid. 2. de Pont. 3. 17.
At reditus jam quisque suos amat: & sibi quid sit
Utile, sollicitis computat articulis. Plin. lib. 17. cap. 1.
Sic Redire apud Æmilium Probum. Vide in Indice edit. Lambini. H. St. Nepos in Themist. cap. 2. & 10. V. in ipso verbo ad fin. & infra.
Pecuniæ reditus, i. e. Usuræ. Scævola in l. 30. D. de adimen. vel transferen. legat. §. 1. Et si putaveris eam ad bonam vitæ consuetudinem reversam, ita viginti auri libras ei reddere, quum morieris, interim tamen reditus ejus, id est usuras semisses, ei præstes.
Populi reditus. Ovid. 4. de Pont. 5. 19.
Aut populi reditus positam componet ad hastam,
Et minui magnæ non sinet urbis opes.
Tutior reditus. Plin. lib. 16. cap. 37. Nullius quippe tutior est reditus minorisve impendii, aut tempestatum securior. De salice loquitur.
Uberiores reditus. Paterc. lib. 2. [Nisi error est.
Scribitur & Redditus, pro Proventu. Sic in Suetonio edit. Bononiensis, & ita ipse Beroald. Sic in Historicis Rom. Frob. ut apud Vopiscum in Tacito 295. Redditibus. Puto & Bud. ita scripsisse. Sed Ovid. in versu repugnat. Alioqui & Varro (ni fallor) ita videtur voluisse scribi a Reddendo. H. St. V. Cellarii Orthogr. Lat. Redditus pl. tribuitur & Asconio Pediano.

Redito, [ἐπανοστέω] āre. frequent. Statim, sive continuo redire. Plaut. Capt. 2. 3. 20. Si non reditas huc, &c. Exemplaria quæ legimus, Rebitas hoc loco legunt. V. REBITO.

Redhibeo, ui, ītum, ēre. ex Re & Habeo compositum, D interposita, causa melioris soni. Est, inquit Ulpian. De ædilicio edicto, l. Redhibere, Facere ut rursus habeat venditor quod habuerat: quia id reddendo fiebat, idcirco Redhibitio est appellata, quasi redditio. Festus, Redhiberi dicitur, id quod redditum est, improbatumque. Plaut. Merc. 2. 3. 83.
Quid si igitur reddatur illi unde empta est? D. minime gentium.
C. Dixit se redhibere, si non placeat. De venditore loquitur. i. e. Pretium restituere, re reddita scilicet. Idem Men. 5. 7. 49.
Salvum tibi, item ut mihi dedisti, redhibebo: hic mane. Al. Reddibo. Subaudi Marsupium. i.e. Restituo, reddo. Ulp. in l. Pomponius, D. De acqui. vel amit. poss. Præterea quæritur, si quis hominum venditori redhibuerit, an accessione uti possit venditio ex persona ejus. Cic. 3. Off 91. In mancipio vendendo dicendane vitia, non ea, quæ nisi dixeris, redhibeatur mancipium?
Redhiberi, tum id proprie dicitur, quod redditum est, improbatumque, & qui dedit, idemque rursus coactus est habere id quod ante habuit. Nonius. [Nisi error. V. & Lex. Pitisc.

Redhibitio, ōnis. f. Quintil. lib. 8. cap. 3. An non pudeat certam creditam pecuniam periodis postulare, aut circa stillicidia affici, aut in mancipii redhibitione sudare? h. e. In agendo tanta uti vehementia, ut sudorem emittas. Est autem Redhibitio actionis nomen, quæ & Redhibitoria actio vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quid corrupti vitio commutaverit sive vendiderit, ut cogatur & restituere pretium, & retro quod tradiderat accipere: hoc est enim redhibere, ut ex titulo De ædilicio edicto colligi potest. Hæc interpres.

Redhibitor, ōris. m. Qui venditum recipit, l. 25. ff. de except. rei jud.

Redhibitorius, a, um. Adj. ut, Actio redhibitoria, Exceptio redhibitoria. Pompon. in l. Si tamen. D. de Ædilic. edict. & Papinianus ibidem in l. Actioni redhibitoriæ.
Judicium redhibitorium. Cajus in l. Si quid venditor. D. de Ædilit. edict. & alibi sæpius eodem titulo.

Redhostio, īre. antiquum. Redhostire, inquit Festus, Referre gratiam. Nævius inn Lupo, Vel Vejens regem salutat, jube Albanum milium, comitem, senem, sapientem, contra redhostis Menalus. Et Accius in Amphitryone, Cedo ecquid te redhostitum, quum meassem objectet facilius? Hæc Festus. Quæ valde corrupta esse nemo non videt. V. Scalig. not.
Redhostit, Redit, inquit Nonius 2. 740. Accius in Amphitryone, Quid hic redhostit viam? comitem obiet facilius. Sic Mercer. Hadr. Junius legit, Quid hic redhostit eam, quum mi assem obhiet facilius. Alii aliter. [Puto pro Redit apud Non. Reddit scribendum. Cetera excutere non vacat. conf. HOSTIO, īre.

Redhostimentum, i. n. vulgo usurpant, nulla tamen antiquorum auctoritate suffragante. V. Cellar. Cur. poster. p. 365. & Antibarb. p. 91.

Rĕdĭcŭlus, i. m. Deus, extra portam Capenam a Romanis cultus. Festus, Rediculi fanum extra portam Capenam Cornificius ait fuisse, qui Rediculus propterea appellatus est, quia accedens ad Urbem Hannibal, ex eo loco redierit, quibusdam visis perterritus. V. Alex. Alexandrinus libro Genialium dierum 2. cap. 4. Campus Rediculi appellatus occurrit apud Plin. 10. 43. [Suspicor tamen Campum, Fanumque rediculi dictum a recto Rediculum, i, n. ut Diverticulum, &c. Ipse enim Deus Tutanus dictus est, qui in fano colebatur, ut apparet ex Varr. versibus apud Non. 1. 242.

Rĕdĭgo, ēgi, actum, [ἀνάγω] ĕre. ex Re & Ago compositum, A in I conversa, & D interposita: est Vi quadam vel industria ducere ad aliquid vel aliquo, & semper Accusativum postulat cum præpositione, multisque accommodatur actibus, & in utramque partem sumi solet. Proprie tamen est Rursus, vel Retro agere, ut
In rura sua boves actos. i. e. Abactos. Ovid. 3. Fast. 64. al. In jura.
Redigere, pro Agere, sive ducere. Liv. 26. 12. extr. Hi supra LXX comprehensi, & cum transfugis novis mulcati virgis, manibusque præcisis, Capuam rediguntur.
In urbem redigere, Reducere. Auctor de Viris Illust. 23. pr.
Monte capras redigere. Ovid. 4. Fast. 511.
Filia parva duas redigebat monte capellas. h. e. Reducebat.
Hostem in castra redigere, Vi agere. Liv. 21. 9.
Rem ad pristinam belli rationem redigere, Reducere. Cæs. 1. Bell. Civil. 76.
Ad æqualitatem redigere. Plin. lib. 30. cap. 13. Carnesque excrescentes ad æqualitatem redigit.
Ad necessitatem ordinis sui verba. Quintil. lib. 8. cap. 6.
In concordiam redigere. Plaut. Amph. 1. 2. 13.
In gratiam redigere aliquos. Ter. Phorm. 5. 8. 73.
In speciem. Plin. lib. 14. cap. 4. Durantque adhuc vina ducentis fere annis, jam in speciem redacta mellis asperi.
In tranquillum remp. Liv. 3. 40.
Facilia ex difficillimis redigere, Facilia reddere. Cæs. 2. Bell. Gall. 27. extr. Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. [An Reddiderat?
In memoriam redigere, Reducere, Revocare. Ter. Phorm. 2. 3. 36. Cic. 2. Philipp. 8. Qui autem tibi venit in mentem, redigere in memoriam nostram, te domi Publii Lentuli esse educatum?
In testatum redigere, Testatum facere. Ulp. in l. 1. §. Necte. D. Usufruct. quemad. caveat.
Frequens usus hujus verbi in Re pecuniaria est, significatque Cogere, Colligere ex re aliqua, ut
Bona redigere alicujus: Accumulare, in unum reducere. Cic. 4. Verr. 47. Syracusani, qui præfuerant his Heraclii bonis, verbo redigendis, re dispertiendis, reddebant eorum negotiorum rationem in Senatu. Idem 1. Verr. 56. Deinde bona vendit, pecuniam redigit.
Pecuniam ex bonis patriis in prædæ dissipatione redigere. Cic. 13. Philipp. 10.
Quæstum totum ad se redigere. Cic. de Arusp. Resp. 42. Unde ut rediit, quæstum illum maxime fecundum, uberemque campestrem, totum ad se ita redegit, ut homo popularis fraudaret improbissime populum.
In ærarium redigere venditum sub hasta quod prædæ est. Liv. 4. 53.
In unum pecuniam. Cic. 5. Philipp. 12. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coacervata est, ut si hoc genus in unum redigatur, non sit pecunia Pop. Rom. defutura.
Sæpe in malum ponitur, & quodammodo Desperationem vel Rei deminutionem exprimit, ut
Redactus eo, & In id loci redactus sum, ut &c. h. e. Eo deveni, ac perductus sum. Ter. Eun. 4. 4. 23.
Eo redigis me, ut quid egerim, egomet nesciam. Idem Phorm. 5. 7. 86. Et Eun. 2. 2. 7.
Ad interitum. Lucret. lib. 5. 875.
Ad irritum & vanum victoriam redigere, Irritam victoriam facere. Liv. 26. 37.
Ad maciem ultimam. Columel. lib. 4. cap. 3.
Ad inopiam redigere aliquem. Ter. Heaut. 5. 1. 56.
Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.
Ad onus minimum redigantur membra consumpta. Ovid. 14. Met. 149.
Ad paucos. Cic. pro Marcell. 10.
In mala antiqua. Liv. 3. 9.
In servitutem redigere. Plaut. Aul. 2. 1. 47.
Nihil moror quæ in servitutem sumptibus redigunt viros.
Ad assem redigere pretium alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 3.
Ad libros sex redigere. Varro 1. de R. R. cap. 1.
Ad nihilum redigi. Lucret. lib. 1. 791.
Ad numerum duorum redigi. Ovid. 6. Met. 199.
Ad, vel In peregrinitatem redigere Censores dicebantur, Quos albo civium Ro. eradebant. Sueton. in Claudio, cap. 16. Ulpianus l. 10. §. 6. D. De in jus vocando, Sed si per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus, putat Pomponius eum amisisse honorem.
In deditionem imperii redigere, Cogere ut se dedant. Cic. 4. Philipp. 13. Potentissimos reges, bellicosissimas gentes in deditionem hujus imperii redegerunt.
In ditionem suam. Cic. pro Corn. Balb. 25. Quos Gaditanis adjutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus.
In ordinem. V. ORDO. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Burm. Auctores alios in ordinem redegerint, alios omnino exemerint numero.
In potestatem, Subdere potestati suæ. Cic. 3. Off. 79. Si se Consulem fecissent, brevi tempore, aut vivum aut mortuum Jugurtham se in potestatem Pop. Romani redacturum.
In provinciam. Cæs. 1. Bell. Gall. 45. V. PROVINCIA.
In turbam sordidissimam. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15. extr.

Sub

Sub imperium redigere. Cæs. 5. Bell. Gall. 29. V. & Gruter. Inscript. p. 226. n. 7.

REDACTUS, & REDACTURUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

REDACTUS, ûs. m. i. e. Pecunia ex frugibus venditis redacta. Scævola, l. 58. §. 1. D. de usufructu, Sempronio do lego, ex redactu fructuum oleris & porrinæ, partem sextam. sic enim in Pandectis Flor. & manuscriptis codicibus legitur, non Reditu.

RĔDĬMIO, [ἀναστέφω, στεφανόω] īre. ex Re & Emio, D interposita compositum, & E in I mutata: significat Ornare, coronare, circumdare. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 2 99. Idem in Laud. Seren. 2. Martial. 8. 65.

Hic lauro redimita comas, & candida vultu, &c. Ibid. 70.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare vela fuæ. Cic. 3. Tusc. 43. Incendes odores, & fertis redimiri jubebis & rosa.

Redimire & Circumdare. Idem in Somn. Scip. 15. Cernis autem terram eandem, quasi quibusdam redimitam & circumdatam cingulis.

Capillos frondibus redimita. Ovid. 1. Fast. 713. Idem 9. Epist. 63.
Ausus es hirsutos mitra redimire capillos.

Caput coronis redimire. Lucret. lib. 5. 1368.

Cervix redimita jacebat. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 3. 246.

Comas intonsasque viridi redimita corona. Sil. lib. 16. 526.

Crinem redimire corymbis. Stat. 1. Silv. 5. 16.

Frons redimita corymbis. Tibul. lib. 1. 17. 45.

Tempora vittis & sacra redimitus lauro. Virg. 3. Æn. 81.

Puppis votiva redimita corona. Ovid. 3. Amor. 11. 29.

Fastigium ædis tintinnabulis redimivit. Suet. in August. cap. 91.

Loca redimita silvis. Catul. de Berecynth. 61. 39.

REDĬMĪTUS, ûs. m. Solin. cap. 33. Mitrata capita, redimitu pari, rasa in cutem barba. Sed Salmas. legit, Mitrata capita, pars rasa in cutem barba.

REDĬMĪCŬLUM, i. n. [ταινία, κάλυπτρον] Ornamentum capitis mulierum, & vittarum tæniæ pendentes a posteriore parte mitræ. Virg. 9. Æn. 616.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Juven. 2. Sat. 84.
— accipient te
Paulatim, qui longa domi redimicula sumunt
Frontibus, & toto posuere monilia collo. Cic. 5. Verr. 76. Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.

Redimiculum vocant mulieres Catellam, qua maxime utuntur ornatus causa. Paulus. [i. e. Catenulam.

Aurea redimicula demere collo. Ovid. 4. Fast. 135.

Longa redimicula. Juven. 2. Sat. 84.

Auferre collo redimicula. Ovid. 9. Epist. 71.

Pendent aure leves baccæ, redimicula pectore. Ovid. 10. Met. 265.

Redimiculum, per translationem. Plaut. Truc. 2. 4. 41.

Ut esset aliquis laqueus & redimiculum. Quum enim redimiculo innexi implexique teneantur crines mulierum, Redimiculum pro quodam vinculo & nodo, quo velut alligatus teneretur Babyloniensis miles, id est miles Græcus, qui Babylone stipendia meruerat, jucunda suavique translatione dixit.

REDIMICŬLO, āre. Gloss. Lat. Gr. Redimiculat, ἀναλύει δέσματα.

RĔDĬMO, ēmi, emptum, [λυτρόω, ἀπολυτρόω, ἐξωνέομαι] ĕre. ex Re & Emo, D interposita euphoniæ causa, compositum: pro simplici accipitur. Plaut. Men. 4. 3. 6.

Ego tibi redimam bis tanto pluris pallam, quam voles.

Paululo redimere. V. PAULULUM.

Domum redimere. Cic. 13 Philipp. 10. Eamque, non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet inquam Cn. Pompeji domum filius.

Hostias redimere. Cic. 2. de Invent. 96.

Jus sepulchri auro redimere. Ovid. 13. Met. 472.

Potestatem sepeliendi redimere pretio. Cic. 7. Verr. 119.

Voluntates militum redimere largitione. Cæs. 1. Bell. Civil. 39.

Amicos sibi redimere, Acquirere. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere posset.

Pacem sibi redimere re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1. 27. Æquo animo parte aliqua suorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat, atque otium.

Qui ab hostibus capti sunt, vel alicui pœnæ obnoxii, soluto pretio redimuntur. Cic. 2. Off. 55. Liberales, qui suis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum. Ovid. Rem Amor. 229.

Ut redimas, corpus ferrum patieris & ignes. Ter. Eun. 1. 1. 29.
Quid agas, nisi ut te redimas captum quam queas
Minimo: si nequeas paululo, at quanti queas.

Qui injuste vexantur, si per solutionem pecuniæ, vel alio incommodo suscepto, liberati fuerint, redemisse vexationem dicuntur. Curtius 5. 9. 3. Sed medici quoque graviores morbos asperis remediis curant: & gubernator, si naufragium timet, jactura quicquid servari potest, redimit.

Acerbitatem a Repub. suis privatis & domesticis incommodis redimere. Cic. 2. Fam. 15.

Culpam redimere præteritam. Cic. 10 Fam. 8. Ille præteritam culpam redimere dicitur, qui aliquo egregio facto compensat.

Metum virgarum redimere pretio. Cic. 7. Verr. 117. Metum virgarum navarchus nobilissimæ civitatis pretio redemit.

Mortem morte redimere. Ovid. 1. de Pont. 3. 105.

Pœnam ut per nostram sua redimat perjuria. Ovid. 3. Amor. 3. 21.

Redimere dicitur qui pretio accepto aliquid faciendum suscipit, quod & Conducere dicimus. Cic. 3. Verr. 142. Si pupillo opus redimitur, mihi præda de manibus eripitur. conf. Ibid. 141.

Conducere & Redimere, pro eodem. Ulpian. in l. Plenum. D. de usu & habitation. Quare etsi lanam conduxerit usuarius expediendam, poterit etiam per usuarias ancillas opus perficere. Itemque si vestimenta texenda redemerit, vel insulam, vel navem fabricandam: poterit ad hoc operis uti usuariis. [Insulam. i. e. Domum. V. f. l.

Opus faciendum redimere. Cic. 5. Verr. 128. & 131. Eundemque te memini Censorias quoque leges in sartis tectis exigendis tollere & commutare, ne is redimeret cuja res esset.

Vectigalia redimere. Cic. 5. Verr. 78. Ne forte ab nocturno suo quæstu animum ad vectigalia redimenda transferret.

Redimere, pro Corrumpere: ut, Redimere delatorem, Pecunia eum a delatione deducere. Ulp. l. 26. D. de jure fisci.

Eripiendum reum redimere. Cic. 3. Verr. 31. Etenim qua stultitia fuissem, si quam diem, qui istum eripiendum redemerunt, in cautione viderunt, &c. Redemerunt (inquit) id est, qui susceperunt procurationem corrumpendorum judicum, vel conduxerunt corrumpendum judicium. Budæus.

REDIMENDUS, a, um. Partic. [λυτρωτέος] Ovid. 3. Epist. 39.

Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuissem.

REDEMPTUS, a, um. Partic. [λυτρωθείς] Virg. 9. Æn. 213.

Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum,
Mandet humo.

Mercede capitis redemptus. Ovid. 1. Amor. 8. 63.

Plausor redemptus, i. e. Ad plaudendum pretio conductus. Petron. cap. 5. V. ibi Burm.

REDEMPTIO, ōnis. f. [λύτρωσις, ἀπόλυτρωσις] Cic. 2. Verr. 116. Ut primum e provincia rediit, est redemptio hujus judicii facta grandi pecunia. Temeritas redemptionis, Conductionis. Cic. de Provinc. Conf. 11. Itaque, P. C. videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inscitia, sed avaritia, superbia, &c. pæne afflictos jam atque eversos publicanos.

Redemptio, Quod pro liberatione datur. Auctor de Viris Illust. cap. 55. His facile victis, inter captivas uxor Regis Orgiagontis Centurioni cuidam in custodiam data, a quo vi stuprata de injuria tacuit, & post, impetrata redemptione, marito adulterum Centurionem interficiendum tradidit. Sic & Valer. Maxim. lib. 4. cap. 3. 1. de Scipione, Aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat, summæ dotis adjecit.

REDEMPTOR, ōris. m. [ἐργολάβος, ἐκλήμπτωρ Gl. L. G.] Vectigalium emptor. Hor. 1. Epist. 2. 72.

Festinat calidus mulis, gerulisque redemptor.

Redemptores, inquit Festus, proprie atque antiqua consuetudine dicebantur, Qui quum ad faciendum aut præbendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus Emere pro Accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur Redemptores, qui quid conduxere præbendum, utendumque.

Redemptor, Qui certo pretio conducit universum aliquod opus faciendum. Cic. 2. de Divin. 47. Et redemptor, qui columnam illam de Cotta & de Torquato conduxerat faciendam, non inertia aut inopia tardior fuit, sed a diis immortalibus ad istam rem reservatus est. Idem 2. Q. frat. 4. Redemptori tuo dimidium pecuniæ curavi.

Litium redemptor, seu causarum quis dicatur pulchre explicat Alexandrinus Alexand. lib. 4. cap. 16. Redemptor causarum is dicitur, qui lites quotidianas pecunia mercari, illasque pactionibus muneribusque pellicere conaretur, haud secus quam qui domos ædificiumque faciendum, utendumve pretio conducit: qui etiam Quadruplator, & Interceptor alienæ litis dictus est, quos homines, tanquam inciviles, & malarum artium artifices, Jureconsulti jure incessere.

Pontis redemptor portorium ab eo exigebat. Labeo in l. Cum in plures §. Vehiculum. D. Locati & cond.

Silvæ redemptor, Qui conduxit operas ad silvam custodiendam, vulgo Silvanus dicitur. Alfenus in l. Lege. D. Locati & cond.

Redemptor κατ' ἐξοχὴν Christus. [λυτρωτής] Prudent. Cathem. 10. 157.

Sequimur tua dicta, Redemptor.

REDEMPTRIX, īcis. f. Prudent. in Romano v. 774.

Prima offeratur in sacramentum necis,
Et sit redemptrix prima membrorum omnium.

REDEMPTŪRA, æ. f. Redemptio, quæ fit per mancipes. Gallice *Ferme.* Liv. 23. 48. Exhortandos qui redempturis auxissent patrimonia, ut Reip. ex qua crevissent, ad tempus commodarent. Ulp. in l. Quicunque. §. 1. D. de institoria actione, Labeo quoque scribit, Si quis iis pecuniis fœnerandis, agris colendis, mercaturis, redempturisque faciendis præposuerit, &c.

REDIMIÆ, arum. f. pl. Gloss. Gr. Lat. Λύτρα, Redimiæ.

REDEMPTO, āre. frequent. Tacit. 3. Hist. 34. A propinquis occulte redemptabantur.

REDEMPTĪTO, [λυτρόομαι] āre. Aliud frequent. Plautus, Redemptitavere ad unum captos. Cato apud Festum, Lege facta benefactis non redemptitavere.

RĔDINTĔGER, egra, um. pen. comm. Adj. ex Re & Integer compositum; Rursus integrum & renovatum significat. Liv. 8. 32. Tunc Papirius redintegra ira spoliari Magistrum equitum, ac virgas & secures expediri jussit. Vetus exemplar habet Redintegrata.

REDINTEGRO, pen. comm. [ἀνανεόω Gl. L. G.] āre. Rursus inchoare, instaurare, sive innovare & integrum facere. Componitur a Re & Integro, D interposita, euphoniæ causa. Plin. in Paneg. cap. 61. extr. Hominisne istud ingenium est, hominis potestas, renovare gaudia, redintegrare lætitiam, nullamque requiem gratulationis dare?

Animum redintegrare, Instaurare, resumere. Cæs. 2. Bell. Gall. 25.

Bellum redintegrare, Renovare. Cic. 11. Fam. 9. Ne bellum nobis redintegrare possit, Antonio sibi conjuncto.

Ira redintegrata. V. REDINTEGER.

Legatum redintegratur. Ulp. in l. 4 D. de adimend. legat.

Locatio redintegratur. Ulp. in l. Qui ad certum. D. Locati.

Pacem. Liv. 2. 13.

Seditionem redintegrari. Tacit. 1. Ann. 21. Horum adventu redintegratur seditio.

Spem victoriæ. Cæs. 7. Bell. Gall. 25.

Vires. Cæs. 3. Bell. Gall. 26.

Redintegro, plus est, quam Renovo. Auctor ad Heren. lib. 2. 47. Breviter, ut renovetur, non redintegretur oratio.

REDINTEGRĀTUS, a, um. Partic. ut, Memoria redintegrata. Liv. 3. 56. Acies redintegrata. V. ACIES.

Clamor redintegratus. Liv. 3. 63. conf. Aggen. de Limit. p. 52. Gœs.

REDINTEGRATIO. ōnis. f. Renovatio. Ter. And. 3. 3. 24.

Amantium iræ, amoris redintegratio est. Cic. Anteq. iret in exsil. 10. Nam quid ego improborum facta renovem oratione, ut redintegratione illius conjurationis animos vulnerem vestros?

REDINTEGRĀTOR, ōris. m. Vet. Inscript. Grut. p. 459. n. 1. REDINTEGRATORI OPERVM PVBLICORVM.

Carnis redintegrator. Tertull. de Resur. Carn. cap. 57.

RĔDĬNUNT, pro Redeunt scripserunt veteres. Festus.

RĔDĬPISCOR, redeptus sum, [ἀνακτάομαι] isci. Recuperare. Assequi. Plaut. Trin. 4. 3. 15.

Inter eosne homines condalium te redipisci postulas,
Quorum eorum unus surripuit currenti cursori solum?

REDITIO, REDITUS. V. REDEO.

REDĬVIA, V. REDUVIA.

Rediviyus, vel Reduvius, i. m. [κρότων] Vermiculus, seu animalculum quoddam quod infixo semper sanguini capite vivit, cui uni ex omnibus, cibi exitus non est, sed usque adeo intumescit satietate, ut ipso alimento moriatur. Hoc Græci κρότωνα vocant. Latini Redivium a rediviendo, id est solvendo, quod carnem animalium suctu resolvat. Columel. lib. 6. cap. 2. Ventri quoque, & sub femina, manum subjicere convenit, ne ad ejusmodi tactum postmodum pavescant, & ut redivii, qui plerumque feminibus inhærent, eximantur. Emendata exemplaria habent Ricini. V. in hac voce.

Rĕdīvīvus, a, um. Adj. [παλίμψυχος] Quod ex vetusto renovatur. Juven. 6. Sat. 361.

Prodiga non sentit pereuntem femina censum,
Ac velut exhausta redivivus pullulet arca
Nummus, & e pleno semper tollatur acervo,
Non unquam reputat quanti sibi gaudia constent. i. e. Revivi scens ac renascens, postquam exstinctus est.

Lapis redivivus. Cic. 3. Verr. 147. Utrum existimatis minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? Et paulo post 148. prolatis edicti verbis, Rediviva sibi habeto. Quasi quicquam redivivi ex opere illo tolleretur: ac non totum opus ex redivivis constitueretur.

Bella rediviva, Renovata. Sil. lib. 10. 257.

Gens rediviva. Sil. lib. 1. 106. conf. recidivus.

Rēdo, ōnis. m. Genus piscis ignoti. Auson. Mosella v. 89.
Et nullo spinæ nociturus acumine redo.

Rĕdŏleo, ui vel ēvi, [ὄζω] ēre. Multum olere. Virg. 4. Georg. 169.
Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella. [Redolere est Late olere. Eadem particulæ vis in Relucere, Resonare, aliisque.

Fœtorem redolet. Columel. lib. 12. cap. 18.

Situm redolet. Plin. lib. 12. cap. 12.

Vinum. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens, frustis esculentis, vinum redolentibus, gremium suum & totum tribunal implevit.

Virus. Plin. lib. 12. cap. 12.

Solitudinem, Translate. Plin. lib. 12. cap. 17. Odor ferus, & quodammodo solitudinem redolens.

Antiquitatem redolet; per translationem. Cic. de Clar. Orat. 82. Sed nescio quomodo hujus, quem constat eloquentia præstitisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Lælii, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis.

Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipsæ loquuntur? Cic. pro Cœl. 47.

Sermonem ejus redolet. Cic. pro Sext. 24. Et quod ita domus ipsa fumabat, ut multa ejus sermonis indicia redoleret.

Redŏlens, entis. Partic. [ὄζων] ut,
Mella redolentia thymi flore. Ovid. 15. Met. 80.
Mala redolentia. Ovid. 8. Met. 675.

Redones, um. m. Galliæ populi. V. rhedones.

Rĕdōno, [ἀναδίδωμι] āre. Reddere. Hor. 2. Carm. 7. 3.
Quis te redonavit Quiritem
Diis patriis, Italoque cælo?
Invisum nepotem Marti redonabo. Hor. 3. Carm. 3. 3.

Redonātor, ōris. m. Inscript. Grut. p. 1095. n. 7. REDONATOR LIBERTATIS.

Rĕdordior, orsus sum, [ἀνυφαίνω] dīri. Rursus ordiri, Retexere: Quod orsum est & textum, filatim explicare, & dissolvere. Quod bombyces ordiuntur, nos redordimur: deinde rursum teximus, & pannum conficimus. Plin. lib. 9. cap. 17. Unde geminus feminis nostris labor, redordiendi fila, rursumque texendi. Et lib. 11. cap. 22. Primas eas redordiri, rursusque texere invenit.

Rĕdormio, [ἀνακοιμᾶμαι] īre. Rursum dormire. Plin. 9. Epist. 36. Paulum redormio: dein ambulo, mox orationem Græcam Latinamve clare & intente, non tam vocis causa, quam stomachi lego.

Redormītio, ōnis. f. [ἀνακοίμησις] Plin. lib. 10. cap. 73. In redormitione vana esse visa, prope convenit. Harduinus legit Redormitatione.

Rĕdūco, xi, ctum, [ἀνάγω, ἐπανάγω, κατάγω] ĕre. Retroducere, retrahere. Suet. in Calig. cap. 27. Equitem Romanum objectum feris, quum se innocentem proclamasset, reduxit: abscissaque lingua rursus induxit.

E convivio reducere. Cic. 7. Verr. 31. Curritur ad Prætorium, quo istum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres cum cantu atque symphonia.

Domum reducere aliquem. Cic. 2. Q. frat. 8. Crassum cos. ex Senatu domum reduxi.

Reducere ad. Cic. 1. Acad. 1. Satis eum longo intervallo ad suam villam reduximus. Virg. 4. Georg. 434.
Vesper ubi e pastu vitulos ad tecta reducit.

In viam reducere. Plaut. Pseud. 2. 3. 2.

Æstas dum mox frondosa reducitur, Redit. Virg. 3. Georg. 296.

Amicitiam pulsam & errantem reduxisti. Plin. in Paneg. cap. 81. pr.

Amorem scelerum reduxit. Lucan. lib. 4. 236.

Diem reducit Aurora. Virg. 1. Georg. 249.

Exemplum reducere, libertatem, morem. Plin. in Paneg. Hæc nempe intentio tua, ut libertatem revoces ac reducas.

Exsules reducere. Cic. 7. Verr. 12. Vincti solvantur, exsules reducantur.

Febrim reducere. Hor. 2. Serm. 3. 294.

Lucem reducit Aurora, invecta croceis rotis. Ovid. 3. Met. 150.

Luctus fortuna iterum reduxit. Claud. 2. in Eutrop. 551.

Passus reducere, Retrocedere. Valer. 5. Argon. 374.

Solem reducere. Virg. 1. Æn. 147.
Collectasque fugat nubes, solemque reducit.

Somnum. Hor. 3. Carm. 1. 21.

Spem mentibus anxiis. Hor. 3. Carm. 21. 17.

Ad colorem reducere, Revocare. Plin. lib. 27. cap. 12. Caustica vi exulcerat cicatrices, & ad colorem reducit.

Ad divitias reducere & revocare. Plaut. Cist. 2. 3. 17.

Ad etymum varie & multipliciter verba reducere. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Ad maciem reducere obesum corpus. Plin. lib. 34. cap. 8.

Ad planum cicatrices. Plin. lib. 20. cap. 9.

Ad salutem reducere aliquem medicina. Cic. Post red. ad Quirit. 15.

Ad consilium vitæ reducere aliquem. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.

Animum alicujus ad misericordiam reducere. Ter. And. 3. 3. 28.

In concordiam pristinam distractos reducere. Balbus Cic. 8. Att. 24. Obsecro te, Cicero, suscipe curam & cogitationem dignissimam tuæ virtutis, ut Cæsarem & Pompejum, perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas.

In gratiam. Ter. And. 5. 4. 46.
Jamdudum res reduxit me ipsa in gratiam.

In gratiam cum aliquo reduci. Cic. pro Rabir. Post. 12.

In memoriam reducere, quod & Revocare dicitur. Cic. 1. de Invent 98. Et reducere in memoriam, quibus rationibus unamquamque partem confirmaris.

Reducere, Liberare, & sine periculo recipere. Apulejus, Meque oppido in arcem reduco.

A morte reducere aliquem, Eripere. Virg. 4. Æn. 375.
Amissam classem, socios a morte reduxi.

Reducere numen, Reconciliare. Virg. 2. Æn. 178.
— numenque reducant. Servius.

Reducere, Attenuare, vel Refrenare, Contrahere, In angustum redigere. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, & frenis arctioribus reprimam. [Quod p. p. dicit, Benignitatis fines introrsus referre.

Se reducere undique, pro Contrahere. Senec. Epist. 14. Undique nos reducamus. [Quod paulo supra dixerat In tutum nos reducamus. Estque dictum pro Recipiamus. V. Partic. reductus.

Redduco duplici d propter carmen, apud Lucret. lib. 4. 990.
— & crebras redducunt naribus auras. V. re, particula.

Redūcens, entis. Partic. [ἐπανάγων] ut, Sinum nitidum reducens. i. e. Aperiens, veste utrimque reducta. Catul. in Camerium, 53. 11.

Reductus, a, um. Partic. [ἐπαναχθείς] ut,
Reductus de exsilio. Cic. 9. Att. 17.
Reductus in gratiam. Cic. pro Cluent. 110.

Eminens & Reductus, opposita. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ut qui singulis pinxerant coloribus, alia tamen reductiora, alia eminentiora fecerunt.

Medium vitiorum virtus est, & utrimque reductum, i. e. Remotum. Hor. 1. Epist. 18. 9.

Sinus reductus, Replicabilis. Virg. 1. Æn. 165. Servius.

Vallis reducta. Virg. 6. Æn. 703. h. e. Secreta. Acron. Lambinus vero in illud Hor. 1. Carm. 17. 17.
Hic in reducta valle, &c. Reductam vallem appellat, Quæ sinus quosdam flexuosos & recessus habeat, in quibus quis a ventis & injuria cæli tutus esse queat.

Producta & Reducta. Cic. 5. de Finib. 90. Hæc igitur quum ego tot nominibus a Stoicis appellata, partim novis & commentitiis, ut ista, producta & reducta: partim idem significantibus, &c. [Producta, προηγμένα; Reducta, ἀποπροηγμένα Stoïcorum.

Testes reductos possum excitare multos liberalitatis tuæ. Cic. pro Rabir. Post. 47. Al. Relictos.

Reductio, ōnis. f. [ἀναγωγή] Cic. 1. Fam. 7. Quoniam Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit. V. Vitruv. 5. 10.

Reductor, ōris. m. [κατάγωγεύς] Liv. 2. 33. Reductori plebis Romanæ in urbem, sumptus funeri defuit.

Litterarum senescentium reductor. Plin. 8. Epist. 12. pr.

Reducto, āre. frequent. Aurel. Vict. Schotti in Numeriano: Cum exercitum reductaret.

Redux, ŭcis. Adj. [παλίνορσος, παλίνοστος] Qui ex itinere domum, vel e periculis in tutum, ab exsilio sive captivitate rediit in patriam. Cic. pro Milon. 16. Quid me reducem esse voluistis? an ut spectante me expellerenter hi, per quos essem restitutus? Virg. 1. Æn. 394.
Namque tibi reduces socios classemque relatam
Nuntio.

Facere reducem ab Orco in lucem. Ter. Hec. 5. 4. 12.
— egone? qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris?

Facere reducem in patriam. Ter. Heaut. 2. 4. 16.
Ergo, mea Antiphila, tu nunc sola reducem me in patriam facis.

Gratari aliquem reducem. Virg. 5. Æn. 40.

Carina redux. Ovid. 6. Epist. 1.

Fortuna redux, quod e bello, aut longinqua peregrinatione, exsiliove reduceret, appellata, eoque nomine illi sacrum in urbe fabricatum referunt ex veterum monumentis. Lilius Syntagm. 116. p. 445. edit. Basil. & Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13.
Τύχη Ἐπαναγωγὸς, ut Dio interpr. Vide col. 604. H. St. Exstant lib. 54. in Augusto, τύχῃ τῇ ἐπαναγωγῷ (οὕτω γὰρ πως αὐτὴν ἐκάλεσαν) βωμὸν ἱδρυθῆναι. Occurrit in nummis Augusti, Vespasiani & Hadriani apud Oisel. Tab. 53. n. 8, 9, 10, 11.

Reduces, pro Redeuntibus simpliciter. Plin. lib. 8. cap. 5. Initur autem biennio, quinis (ut ferunt) cujusque anni diebus, nec amplius: sexto perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen.

Choreæ reduces, Multitudo comitum divitem aliquem reducentium. Martial. lib. 10. 70.

Redulcĕro, [ἑλκόω] āre. ab Ulcere fit. ut, Cutis redulceratur, h. e. Rursus ulcerosa fit: vel etiam Plaga redulceratur, h. e. Redintegratur. Columel. lib. 7. cap. 5. Tepefactumque medicamentum linitur scabræ parti, quæ prius aspera testa vel pumice defricata redulceratur. Nempe ut facilius medicamentum penetret.
An Illinitur? H. St.

Redulcerātus, a, um. Partic. Apul. 5. Met. p. 163. Elmenh. Redulcerato prorsus dolore.

Rĕduncus, a, um. Adj. [ἀνακαμπής] contrarium est Adunco. Plin. lib. 11. cap. 37. de cornubus quadrupedum. Aliis adunca, aliis redunca. [Adunca antrorsus, Redunca retrorsus flexa exponit Hard. Idem in MSS. Reunca exstare testatur.

Rostrum reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Redundo, [κυμαίνω, πλεονάζω, πλεονεκτέω, περισσεύω] āre. ex Re & Unda compositum; significat Superabundare.

Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romam perituram. Cic. 2. de Divin. 100.

Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. Ovid. de Rem. Amor. 536.

Pituita redundat. Cic. 4. Tusc. 22.

Sanguine redundare. Cic. pro Lege Manil. 30. Testis est Africa, quæ magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit.

Cœna

Cœna hesterna redundare. Plin. in Paneg. cap. 63. Non alii marcidi somno, hesternaque cœna redundantes, comitiorum suorum nuntios opperiebantur?
Eloquio. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 151.
Ornamentis omnibus redundare. Cic. 3. Fam. 10. Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel præsidiis redundares.
Digito uno. i. e. Plus habere, & supervacaneum. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus, manibus, pedibus, feminibus, cruribus.
Verbis non complere quod proposueris, & Redundare, contraria. Cic. in Partit. 18. Numeros aures ipsæ metiuntur, ne aut non compleas verbis quod proposueris, aut redundes.
Nihil prætermittatur, cui opponitur Nihil redundet. Cic. in Orat. 117. Nulla neque prætermittatur, neque redundet.
Deesse & Redundare, contraria. Cic. 3. de Orat. 16. Neque in Antonio defuit hic ornatus orationis, neque in Crasso redundavit.
Oratio redundat. Cic. 5. de Finib. 14. Critolaus imitari antiquos voluit, & quidem est gravitate proximus, & redundat oratio.
Vindicta libelli fera redundavit veteris. Ovid. 2. Trist. 454.
Ad amicos infamia redundat. Cic. de Amicit. 78. Erumpunt sæpe vitia amicorum tum in ipsos amicos, tum in alienos, quorum tamen ad amicos redundet infamia.
Ad fructum alicujus redundare. Cic. pro Ligar. 8. Quod laudem adolescentis propinqui etiam existimo ad meum aliquem fructum redundare. i. e. Referri, & pertinere. Budæus.
Ad te damni periculum non redundat. Imp. Alexand. l. Et si scisses C. De administ. tut.
Redundare de. Cic. 5. Verr. 155. Necesse est quod redundaret de vestro frumentario quæstu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse.
Redundat ex. Cic. 5. Verr. 103. Quibus quod tum aut remissum, aut relictum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundarit. Cic. 3. Verr. 100. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamen aliqua ex particula investigamus, redundarunt.
Redundabit ex necessitate onus legatorum ad hæredem. Ulpian. in l. Si servus plurium sit. §. Si quis ante. D. de legatis. 1.
Redundat in. Plaut. Hoc facinus in tuum redundabit caput. i. e. Redibit, recidet, revertetur.
Redundat mihi in posteritatem. Cic. 1. in Catil. 29. Certe verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret.
In annum seq. redundare. Cic. pro Muren. 85. Sed quid tandem fiet, si hæc, elapsa de manibus nostris, in eum annum, qui consequitur, redundarint?
In eum captio redundat, qui suscepit mandatum. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. ult. D. Mandati.
In genus auctoris miseri fortuna redundat. Ovid. 3. Trist. 1. 73.
In me commissi pœna redundet si scelus est. Ovid. 6. Fast. 451.
Redundare, Abundare, superesse. Cic. 3. Off. 91. Nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant. Et Hortens. Tum intelligas, quam illud non sit necessarium, quod redundat. Ex Nonio 4. 400.

Redundans, antis. Partic. [πλεονάζων] ut, Redundans homo. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum intersit videmus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis esse pituitosos, & quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos.
Is dedit operam, (si modo id consequi potuit) ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coërceret. Cic. de Clar. Orat. 316. Ibid. 51. Sed parum pressi, & nimis redundantes.

Redundātus, a, um. Partic. [πλεονασθείς] Ovid. 6. Fast. 402.
Amne redundatis fossa madebat aquis. al. Redundanti.

Redundanter, Adv. Plin. 1. Epist. 20. Ut illud immodice & redundanter, ita hoc jejune & infirme.
Compar. Ambros. Epist. 82. Pro remedio parcius, pro deliciis redundantius bibendum.

Redundantia, æ. f. [πλεονασμός] quam Superfluitatem appellamus. Cic. in Orat. 108. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

Redundātio, ōnis. f. [πλεονασμός] Plin. lib. 7. cap. 6. Fastidium in cibis, redundatio stomachi, indices sunt hominis inchoati. i. e. Nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

Redŭvia, æ. f. [παρωνυχία] Morbus est quum cutis extra ungues se solvit. Plin. lib. 29. cap. 2. Lana succida reduvias sanat ex aqua frigida. Rediviam quidam, alii Reluviam appellant, cum circa ungues cutis se resolvit, quia Luere est Solvere. Festus. Sed peritiores dicunt Reduvia per quintam vocalem, & l in d mutata. V. paronychia.
Reduviam curare. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Intelligo me ante tempus, Judices, hæc scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscii mederi debeam, reduviam curem. h. e. Qui res maximi momenti & præcipuas negligam, secundarias & infinitis partibus minoris æstimandas consecter. Narrat Plutarchus quendam consuluisse medicum de vitio unguium, quum color argueret illum esse vitiato hepate. At medicus intelligens ineptum hominis pudorem, Nihil, inquit, tibi periculi est a reduvia, sed gravius malum urget te. Inde natum proverbium, De reduvia queritur. quo utimur, ubi quis pravo pudore, levissimis malis quærit remedium, dissimulans majora. Erasm.
Escarum reduviæ. Solin. cap. 45. Trochilos avis parvula est. Ea dum reduvias escarum affectat, os belluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in usque fauces facit, &c. Reduvias escarum vocat Reliquias ciborum, inter crocodili dentes hærentium. Has dormiente crocodilo appetit Trochilus, inde victum sibi parans, ut scribit etiam Plin. lib. 8. cap. 25.

Reduviōsus, a, um. Adj. Asper & exstans. Lævius:
Scabra in legendo reduviosaque offendens. V. Fest. in Redivia cum not. Dacer.

R E E

Reexĭnānio, Ire. Apic. 4. 2. Reexinanire in cacabum.

REF. C. Reficiendum curavit.

Refacio, **Refectio**, **Refectus**. V. reficio.

Rĕfello, felli, [ἀνασκευάζω, ἀποσκεδάζομαι] ĕre. ex Re & Fallere; Quod dictum est, arguendo falsum ostendere, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 82.
Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. i. e. Quum factum non negabis. Donatus, Refelles, refutabis, redargues, Cic. 2. Tusc. 5. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia parati sumus. Virg. 4. Æn. 380.
— neque te teneo, neque dicta refello.
Refello & Approbo, contraria. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Ex re ipsa refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Aliquem refellere, Alicujus sententiam oppugnare. Cic. 4. Acad. 15. Socrates autem de se ipse detrahens, in disputatione plus tribuebat eis, quos volebat refellere.
Refellere quæ ab aliquo dicta sunt. Cic. 4. de Finib. extr. Ut audias me, quæ a te dicta sunt refellentem.
Fortunam refellere. Stat. 2. Silv. 2. 126. legitur & Repellere.
Mendacium alicujus refellere & coarguere. Cic. pro Ligar. 16.
Opprobria non possunt refelli. Ovid. 1. Met. 759.
Orationem suam vita. Cic. 2. de Finib. 81. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vitâ refellatur oratio.
Sensus non possunt refelli. Lucret. lib. 4. 481.
Testimonia refellere, & testes, & tabulas dicebant veteres. Cic. pro Flacc. 17. Nam aut oratio testium refelli solet, aut vita lædi. Tranquillus in August. cap. 56. Testem se in judiciis & interrogari & refelli æquissimo animo patiebatur. Dicitur & Elevare, apud Quintil. Budæus.

Rĕfercio, si, tum, [ἐμπλέω] īre. ex Re & Farcio; significat Implere. Cic. de Senect. 56. Semper enim boni, assiduique domini referta cella vinaria, olearia, & penaria est, villaque tota locuples est.
Complere & Refercire. Cic. pro Sext. 77. Meministis tum, Judices, corporibus civium Tiberim compleri, cloacas referciri.
Omnia referserunt libris. Cic. 2. Tusc. 6. Idem pro Corn. Balb. Quod eis rebus urbem Italiamque referserunt.
Refercire in. Cic. 1. de Orat. 163. Sed hoc nobis da, Scævola, & perfice, ut Crassus hæc, quæ coarctavit, & peranguste refersit in oratione sua, dilatet nobis atque explicet.
Sermonibus aures hominum refercire. Cic. pro Rabir. Post. 40. Tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem unam complures aures refersit istis sermonibus.

Refertus, a, um. Partic. [ἐπισεσωρευμένος] ut, Refertæ suavitate litteræ, h. e. Omni officio plenæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Accepi tuas litteras datas Placentiæ. Deinde alteras postridie, datas Blandenonæ, cum Cæsaris litteris, refertis omni officio, diligentia, suavitate.
Locuples ac Refertus. Cic. 5. Verr. 128. Cum provinciâ tam locuplete ac refertâ, non modo rem, sed ne spem quidem ullam reliquam cuiquam feceris.
Plenus & Refertus. Cic. 1. Acad. 17. Sed utrique Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam.
Domus referta; Plena, dives. Senec. Med. 17.
Domus locuples & referta. Cic. 1. de Orat. 161. conf. paulo supra Locuples & Refertus.
Genitivo aliquando jungitur. Gell. 1. 8 Is librum multæ variæque historiæ refertum composuit. Cic. pro Font. 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. Idem 8. Att. 4. Etsi propediem video bonorum, id est lautorum & locupletum, urbem refertam fore.
Genitivo, quia Plenus, quod συνώνυμον est, Genitivo jungitur, Græcorum imitatione. H. St. Ut verba copiæ. V. Non. 9. 6. & 13. Vechner. Hellenol. 1. 24. 1.
Elephantorum saltus referti. Plin. lib. 5. cap. 1.
Hominum oppida referta. Varr. de vita Pop. Rom. Ipsa Italiæ oppida sunt vastata, quæ prius fuerunt hominum referta. Ex Nonio 9. 13.
Prædonum mare refertum. Cic. pro Rabir. Post. 20.
Ablativo frequentius. Cic. 3. Verr. 137. Domus erat, non meretricio conventu, sed Prætoria turba referta. Et 7. Verr. 70. Referta piratarum prædâ navis.
Divitiis puppis referta. Claud. 6. Conf. Hon. 134.
Pecunia annus refertus. Cic. 6. Verr. 41. Primus annus erat provinciæ: non, ut in Sthenio, jam refertus pecunia. [Si modo ad ☞ Annus referendum.
Compar. ut Ærarium refertius. Cic. 5. Verr. 202. Tum refertius erit ærarium Populi Romani, quam unquam fuit.
Superl. Refertissimus, quod & Confertissimus dicitur. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare, quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, &c.

Referrina faba. V. refrina.

Rĕfĕrio, [ἀντιτύπτω] īre. Repercutere. Ter. Adelph. 4. 2. 26.
— quia miseram mulierem, & me servolum,
Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter! Ovid. 4. Met. 349.
Opposita speculi referitur imagine Phœbus.

Rĕfĕro, tŭli, lātum, [ἀναφέρω, ἀνάγω, ἀνακομίζω, ἐπαναφέρω] ferre. Reportare, quasi retro ferre. Quintil. Decl. 4. 5. Ad patrem arma non retuli. Tacit. 14. Ann. 24. Quum ex agris segetes domum referrent.
Præteritum perpetuo a poëtis, propter metrum pr. diplasiasmo prod. scribitur Rettulit. Unde quidam communem pr. putant.
Humeris suis pecunias alicui referre. Cic. 6. Att 2. Itaque sine ulla ignominia suis humeris pecunias populis retulerunt.
Sub tectum referre. Columel. lib. 11. cap. 3.
Pateram referre, pro Restituere. Cic. 1. de Divin. 54. Is pateram retulit.
In tectum referre. Varro 3. de R. R. cap. 6. Præterea ova emit, ac supponit gallinis: ex quibus ex his excussos pullos refert in id tectum, in quo pavones habet. [Nisi Defert legendum.
Dexteram ad osculum referre. Plin. lib. 28. cap. 2.
Manum ad poplitem referre. Plin. lib. 28. cap. 4.
Pedem quam mollissime referre. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Pedem rettulit ad me. Plaut. Epid. 3. 4. 3.
Ad aliquem referre. In consultationem illius ponere, ut ait Valla lib. 3. Plaut. Curc. 2. 2. 4.

Tute ipse, si quid somniasti, ad me refers. Cic. 1. de Divin. 144. Ex eo evenit, ut & Tarquinius augure Attio Navio uteretur, & populus de suis rebus ad eum referret.

De rebus obscuris & incertis ad Apollinem censeo referendum. Cic. 1. de Divin. 122.

Ad Senatum de re aliqua referre, Consules & ii, quibus Senatum cogere licebat, dicebantur, quum rem in Senatu, ad deliberandum proponebant, rogantes Senatorum sententias. Cic. 2. in Catil. 11. Reliquis autem de rebus constituendis, maturandis, agendis, jam ad Senatum referemus, quem vocari videtis. Virg. 3. Æn. 58.

Delectos populi ad proceres, primumque parentem,
Monstra deûm refero. Et ne dubitares de sensu sermonis, more suo aperuit, subjungens,
— & quæ sit sententia posco. Cic. in Pison. 29. An tum eratis Consules, quum quacunque de re verbum facere cœperatis, aut referre ad Senatum, cunctus ordo reclamabat? ostendebatque, nihil esse vos acturos, nisi prius de me retulissetis? Ex Budæo.

Rem omnem ad Patres Conscriptos retuli. Cic. 2. in Catil. 12.

Consulere se, & ad se referre. Cic. pro Quint. 53. Sed ne ipse quidem te consuluisti, sed ne ipse quidem ad te retulisti.

Ad se ipsum aliquid referre, i. e. Perpendere, & quasi de suo facto, alienum metiri. Cic. pro Dejot. 7. Quæ quoniam angustiora parietes faciunt, actioque causæ maxime debilitatur loco; tuum est, Cæsar, qui pro multis sæpe dixisti, quid nunc mihi animi sit, ad te ipsum referre.

Ad arbitrium alicujus referre. Cic. 5. Tusc. 81. Omnia ad suum arbitrium referre, suis stare judiciis.

Ad finem aliquem referre omnia. Cic. 4. Acad. 60. Nempe fines constituendi sunt, ad quos & bonorum & malorum summa referatur.

Ad ostentationem nihil, omnia ad conscientiam referre. Plin. 1. Epist. 22. Tanquam ad finem scil.

Ad memoriam vetustatis referre omnia. Cic. 7. Verr. 84. Atque hæc omnia ad memoriam vetustatis, non ad contumeliam civitatis referri volo.

Ad summam unam referre omnia. Cic. 4. de Finib. 40. Introduci enim virtus nullo modo potest, nisi omnia, quæ leget, quæque rejiciet, unam referantur ad summam. conf. 32.

Ad voluptatem, vel Ad ventrem referre omnia, & similia, est Omnia propter voluptatem facere. Cic. de Amicit. 31. Ab iis, qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longe dissentimus.

Consilia referre aliquo. Cic. 1. de Finib. 20. Quid ultimum, quo sint omnia bene vivendi, recteque faciendi consilia referenda?

Curas omnes referre ad aliquem, & in eum consumere, i. e. Illum solum curare, de eo solo sollicitum esse. Cic. ad Brut. 18. Rogatus sum a prudentissima femina, matre tua, cujus omnes curæ ad te referuntur, & in te consumuntur, ut venirem ad se a. d. VIII Calend. Sext.

In acceptum referre. Cic 3. Verr. 149. Postquam reus factus est, primo negabat opus in acceptum referre posse. Referre in acceptum, inquit Budæus, est Scribere opus esse præbitum & probatum, quod Prætoris munus erat in fartis tectis.

In acta referri. Juven. 2. Sat. 136.

In album referre. Liv. 1. 32.

In censum aliquid referre. Liv. 39. 44.

In codicem referre. Cic. pro Sull. 44. Tibi, meo familiari & contubernali, prius etiam edituri fuerint indicium scribæ mei, si voluisses, quam in codicem retulerint?

In commentarium referre. Cic. 7. Att. 3. Quod ipse in Tusculano me referre in commentarium mea manu voluit.

In libellum referre. Cic. 1. Philipp. 19. Nisi forte, si quid memoriæ causa retulit in libellum, id numerabitur in actis.

In libros referre. Macrob. 7. Saturn. cap. 15. Quod tantum virum in libros retulisse, mirandum est.

In litteras publicas referri. Cic. 6. Verr. 14. Turpitudinem summam esse arbitrabantur referri in publicas litteras, pretio adductam civitatem.

In numeros referre. Plin. 3. Epist. 8. extr. Neque enim adhuc nomen in numeros relatum est. Militum scil.

Rationibus referre, & in rationes, est Rationibus adscribere, hoc est *Impensam vel receptam facere*, ut vulgus loquitur. Tranquillus in Vesp. cap. 22. Expugnatus autem a quadam, quasi amore sui deperiret, quum perductæ pro concubitu sestert. quadraginta donasset, admonente dispensatore quemadmodum summam rationibus referri vellet, Vespasiano, inquit, adamato. Alii legunt, Inferri. Dicitur & Referre in rationes, ut Referre in publicas litteras, quod Juvenalis Referre in acta dixit. Budæus. Paulus in l. Nesennius, ad finem. D. de negot. gestis, Maxime si etiam in rationes impensam eam retulisse aviam apparebit.

In tabulas referre. Cic. 7. Verr. 101. Iste in tabulas refert, obsignat signis amicorum providens homo.

Acceptum referre alicui, est Fateri se ab eo accepisse: idque In codicem accepti referre: denique est quasi Debitorem se profiteri. Significat etiam interdum [Immo semper] Fateri, sibi pecuniam a se creditam, a debitore esse solutam. Cic. pro Cæcin. 17. Se habere ait argentarii tabulas, in quibus sibi expensa pecunia lata sit, acceptaque relata.

Per tralationem autem dicimus, Acceptum referre alicui bonum, vel malum, & tam rei, quam personæ, pro eo quod est, Ingenue fateri ac prædicare, sibi illius opera id boni evenisse, vel mali. Exempla passim reperies. V. in FERO, & ACCIPIO.

Acceptam referre [ἀπαντᾶν] salutem suam benevolentiæ alicujus, pro Fateri accepisse. Cic. 11. Att. 2. Te etiam atque etiam oro, ut me totum tuendum suscipias: ut si ii salvi erunt, quibuscum sum, una cum iis possim incolumis esse, salutemque meam benevolentiæ tuæ acceptam referre.

Cum Infin. Ovid. 2. Trist. 10.
Acceptum refero versibus esse nocens.

In ærarios referre. V. Ærarius, adj. in AES.

In judices selectos referre Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre.

In Novocomenses retulit, i. e. Adscripsit iis. Cic. 13. Att. 35.

In numerum deorum referre aliquem. i. e. Adscribere diis. Suet. Jul 88.

Referre, Adscribere Varr. Eumen. Forenses decernunt, ut existimatio nomen meum in fa orum numerum referat. Nonius 4. 394.

In reos referre, Reum facere. Relatus inter reos quid sit, ex Jurecconsultis & Asconio Pediano disce. Ulpian. in l. 15. §. 1. D. ad legem Jul. de adult. Legis (inquit) Juliæ de adulteriis cap. 7. ita cavetur, ne quis inter reos referat eum, qui tum sine detrectatione Reip. causa aberit: neque enim æquum visum est absentem reipublicæ causa inter reos referri, dum Reipub. operatur. Asconius ad 2. Verr. 5. Quid est reum fieri, nisi apud prætorem legibus interrogari? quum enim in jus ventum esset, dicebat accusator apud Prætorem reo, Aio te Siculos spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebatur a magistratu dies inquirendorum ejus criminum, & instituebatur accusatio. Hæc ille. Interea autem ejus nomen in reorum album referebatur, ut causa ex ordine ageretur, dicebaturque in reos receptus, vel relatus. V. l. 3. D. de accusat.

Cælum & terram in Deos refert Heraclides. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.

Diem inter nefastos referre. Auctor de Viris illustr. cap. 14. & 23.

Diem prodictam referri, i. e. Anteferri. Festus.

Judices rejicere, & Referre, contraria. Cic. pro Planc. 41. An vero nuper clarissimi cives nomen editi judicis non tulerunt, quum ex CXXV judicibus, principibus Equestris ordinis, V & LXX reus rejiceret, L referret?

Animum referre ad rem aliquam. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Age nunc, refer animum sis ad veritatem, & considera. Ovid. 3. de Arte Am. 499.
Sed libet a parvis animum ad majora referre.

Animum ad mala sua referre. Ovid. de Rem. Amor. 559.

Animum & oculos ad aliquem. Cic. pro Quint. 47.

Aspectum referre in curiam. Cic. de Provinc. Consul. 38. Qui si ex illa jactatione, cursuque populari, bene gesta Repub. referunt aspectum in curiam, atque huic amplissimæ dignitati commendati esse volunt, non modo non repellendi sunt, verum etiam expetendi.

Oculos referre ad aliquem, vel ad terram. Cic. pro Quint. 47. Quum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. Idem in Somn. Scip. 14. Hæc ego admirans, referebam tamen oculos ad terram identidem.

Oculos & ora in aliquem referre. Virg. 12. Æn. 657.

Ora rettulit ad juvenem, Aspexit juvenem. Valer. 7. Argon. 79.

Se referre, pro Redire domum. Virg. 4. Georg. 180.

Se domum referre ad &c. Redire. Hor. 1. Serm. 6. 115.

Se iterum Romam referre. Cic. pro Flacc. 50.

Se ab æstu referre. Ovid. 14. Met. 52.

Se in gregem suum veterem referre. Cic. 6. Att. 1. Velim te in tuum veterem gregem retulisses.

Se ad ordinem referre. Cic. 4. Acad. 67. Jam enim referam me ad ordinem. i. e. Ordine omnia agam ut cœperam.

Se ad studia referre, ad philosophiam. Cic. 2. Off. 45. Existimavi honestissime posse deponi, si me ad philosophiam retulissem. i. e. recepissem.

Referre, Reddere. Virg. 8. Æn. 560.
O mihi præteritos referat si Juppiter annos!

Ensem vaginæ referre. Sil. lib. 7. 508.

Eodem referri, Reportari. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejiciemur, tamen eodem paulo tardius referamur necesse est.

Rationes referre, pro eo quod vulgo *Computum reddere* dicunt. Cæs. 2. Bell. Civil. Relatis ad eum publicis rationibus, cum fide, quod penes eum est pecuniæ, tradit. Cic. 3. Verr. 37. Ut hoc pacto rationem referre liceret, eo Sullanus repente factus est.

Rationes referre ad ærarium V. Ærarium, in AES.

Manubias referre. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Is excipitur unus, ne manubias referre debeat.

Gratiam referre, est facto: ut si tu a me sublevatus, aut pecunia, aut patrocinio, aut manu, aliove subsidio, vicissim me aliquo modo sublevaveris; gratias retulisti, reddidistique, ut ait Valla lib. 5. Liv. 37. 37. Satiatus tandem complexu filii, Renuntiate, inquit, gratias regi me agere: referre gratiam aliam nunc non posse, quam ut suadeam, ne ante in aciem descendat, quam in castra me rediisse audierit. Cic. in Sallust. 9. Non enim me sperasti mutuam tibi gratiam relaturum, ut vicissim tuos compellarem. Referre gratiam hoc loco, etiam verbo dicitur. Cic. 2. Off. 69. Nimirum enim inops ille, si bonus est vir, etiamsi referre gratiam non potest, habere certe potest.

In malum. Ter. Eun. 2. 3. 93.
Nunc referam gratiam: atque eas itidem fallam, ut ab illis fallimur.
Se ipsum exponit Terent. Ubi Donatus, Referam gratiam, non eas, inquit, lacessam: sed quod justum est, vicem reddam.

Gratia referenda est emeritis. Ovid. 1. de Pont. 7. 61.

Gratia referatur factis. Ovid. 5. Trist. 4. 47.

Gratiam referre in aliquo. V. IN præpositionem.

Gratiam plenius referre. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Gratiam referre in majus, pro Majorem gratiam. Senec de Benef. 3.

Gratiam bonam, vel præclaram referre. Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic noster Hierosolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit, quarum exspecta divinam παλινῳδίαν.

Gratias referre, Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 27.

Honorem officii. V. Fructum.

Par referre. Ter. Adelph. 1. 1. 48. Donatus, Par referre, i. e. Benefacere. [Immo Beneficium obsequio rependere.

Salutem alicui referre, pro Resalutare. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari, ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Referes igitur ei plurimam salutem.

Vicem referre, Rependere. Ovid 1. de Arte Am. 370.

Voces. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Theatrum Asiæ ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.

Animo aliquid. Ovid. 7. Epist. 26.
Ænean animo noxque diesque refert.

Diem referre dicitur sol. Virg. 1. Georg. 458.
At si, quum referetque diem, condetque relatum.

Pedes referunt me in locum aliquem. Cic. 15. Att. 16.

Ventus me retulit ad vel in Italiam. Cic. 12. Fam. 25.

Aliquem ore referre, i. e. Ore similem esse alicui. Virg. 4. Æn. 329.

Colorem paternum referre. Columel lib. 7. cap. 2.

Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.

Laudem referre familiæ alicujus, Desitam & antiquatam in dignitatem restituere, sive revocare. Cic. pro Flacc 1. Quum L. Flaccus veterem Valeriæ gentis in liberanda patria laudem prope quingentesimo anno Reipub. retulisset?

Consue-

Consuetudinem repetere atque referre. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo longo intervallo repetita atque relata. i. e. In usum restituta, quæ desita & antiquata fuisset.
Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.
Morem referre, Revocare, & quasi rursus ferre. Virg. 5. Æn. 598.
Hunc morem, hos cursus, atque hæc certamina primus
Ascanius, longam muris quum cingeret Albam,
Rettulit. [Sic semper, ut dixi. An quia per Syncopen ex Retetuli?
Mores patris referre, i. e. Exprimere, & imitari. Plin. 5. Epist. 16. Amisit enim filiam, quæ non minus mores ejus, quam os vultumque referebat: totumque patrem mira similitudine exscripserat.
Saporem salis, Exhibere. Virg. 3. Georg. 397.
Senium parentis referre. Columel. lib. 7. cap. 3. h. e. Imitari, reddere.
Similitudinem referre. Plin. lib. 22. cap. 8.
Sonum eundem referre in cadendo. Cic. in Orat. 38.
Fructum diligentiæ referre alicui, Reportare. Cic. 3. Verr. 149. Quum in eo vestra mihi dignitas fructum diligentiæ referret, id sum assecutus ut, &c. i. e. Reciperem a vestra dignitate fructum ob diligentiam meam. Ovid. 2. Met. 286.
Hos ne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem,
Officiique refers?
Quæstum majorem referre. Columel. lib. 1. cap. 3.
Repulsam referre, quod & Ferre repulsam simpliciter dicitur, & Pati repulsam, hoc est Repelli, rejici. Cic. 1. Off. 139. Hic, summi & clarissimi viri filius, in domum multiplicatam, non repulsam solum retulit, sed ignominiam etiam & calamitatem.
Spem referre. Cic. pro Rosc. Amer. 110. Pro re certa spem falsam domum retulerunt. h. e. Reportarunt.
Victoriam. Liv. 4. 17.
Referre, Ostendere. Lucret. lib. 1. 76.
Unde refert nobis victor, quid possit oriri,
Quid nequeat. Ex Nonio 4. 394. Est potius
Referre, Narrare, indicare. Virg. 2. Æn. 547.
— referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori. Non. ibid. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæsivitque quidnam mihi videretur.
Ordine referre. Ovid. 9. Met. 5.
Horresco referens. Virg. 2. Æn. 204.
Acta memoranda referre. Ovid. 13. Met. 956.
Dicta referre. Ovid. 1. Met. 656.
Facta. Hor. 2. Epist. 1. 130.
Palam facta. Ovid. 3. Amor. 14. 8.
Magna facta. Ovid. 4. de Pont. 8. 88.
Referre numerum, Numerare. Virg. 6. Ecl. 85.
Pauca referre. Virg. 4. Æn. 333.
Pugnas referre, Recensere. Ovid. 12. Met. 160.
Versus in ordine referre. Virg. 7. Ecl. 20.
Vera referre. Ovid. 3. Met. 659.
Voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Tum senior tales referebat pectore voces.
Voce referre. Virg. 1. Æn. 98. Servius, Pleonasmos est.
Ad aures alicujus referre aliquid. Virg. 3. Ecl 73.
O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est?
Partem aliquam venti divûm referatis ad aures. i. e. Utinam referatis.
Refertur, pro Narratur. Plin. lib. 7. cap. 41. Una feminarum in omni ævo Lampito Lacedæmonia refertur.
Referre, pro Perferre. Cic. ad Cæs. Junior. Sed hæc videbimus, cum legati responsa retulerint. Ex Nonio 4. 394. V. mox, Responsum.
Epistolam referre. Cic. 4. Att. 11. extr. Statim ut sit qui a te mihi epistolam referat.
Facta referre quæ mandata sunt. Plaut. Capt. 2. 3. 86.
Mandata referre ad aliquem. Cæs. 3. Bell. Civil. 58.
Mandata referre alicui. Virg. 7. Æn. 267.
Responsum referre alicui, Quod responsum est, referre & recensere. Cic. 6. Att. 1. Dejotarus etiam mihi narravit se ad eum legatos misisse de re Bruti: eos sibi responsum retulisse, illum non habere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap 35. His responsis ad Cæsarem relatis, iterum ad eum Cæsar legatos cum his mandatis mittit.
Referre, Convertere. Virg. 11. Æn. 425.
Multa dies, variusque labor mutabilis ævi,
Rettulit in melius. Ex Nonio 4. 394.
In deterius referre, Interpretari. Tacit. 13. Ann. 13. extr.
In spem sibi aliquid referre alicunde. Plaut. Epid. 3. 2. 3.
Consilia in melius. Virg. 1. Æn. 285.
Referre, pro Respondere. Cic. pro Cæcin. 85. Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco dejectus, &c. i. e. Respondeo. Idem pro Quint. 44. Quid autem a nobis refertur?
Referre introrsus, Revocare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Quare si quis existimat nos, quum ista præcipimus, benignitatis fines introrsus referre, & illi minus laxum limitem aperire.
Gradum referre, quod & Pedem referre dicitur. Liv. 3. 70. Idem 1. 14. Et quum, velut inter pugnæ fugæque consilium trepidante Equitatu, pedes quoque referret gradum, plenis repente portis effusi hostes. Ovid. 2. Fast. 502.
Rettulit ille gradus, horrueruntque comæ.
Os suum referre in se. Ovid. 2. Met. 303.
Pedem referre, quod inepte dicitur *Retrahere se*. Virg. 10. Æn. 794.
Ille pedem referens, & inutilis, inque ligatus
Cedebat. Cæs. 1. Bell. Civil. 44. Pedem referre, & loco excedere, non turpe existimarent. Liv. 3. 22. Inde signum observare jussit, ut pariter & socii rem inciperent, referrentque pedem, si receptui cecinisset. Virg. 4. Georg. 485.
Jamque, pedem referens, casus evaserat omnes.
Referre rem judicatam, Retractare. Cic. pro Domo 78. Si Decemviri sacramentum in libertatem injustum judicassent, tamen quotiescunque vellet quis, hoc in genere se rem judicatam referre posse voluerunt. Sic, Referre mysteria dixit lib. 3. de Orat. 72. pro Iterare. Et Ter. in prol. Hec. 7. Referre comœdiam, pro Denuo agere.

Ad capita referre, Redigere in. Quintil. lib. 3. cap. 11. p. 295. Burm. Theodori schola, ut dixi, omnia refert ad capita.
Omnia referre ad unum. i. e. In unum omnia conferre. Cic. pro Lege Manil 52. Si ad unum omnia referenda sunt, dignissimum esse Pompejum. De re intelligitur, non de oratione. Valla lib. 3. cap. 38 Sed in emendatis codd scribitur, Si uni omnia tribuenda sunt.
Opem referre. Cic. 1. de Divin. 67.
— cives referte opem, & restinguite. Ex poeta. Al. Ferte. Idem 3. de Legib 43. De quibus sæpe opem referre possit. Subaudi Cæli partibus Al. R. P. i. e. Reip. ferre. i. e. Auxilio esse.
Opes in apertum referre. Cic. in Parad. 1. [Nisi error est.
Primas referre ad aliquem Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus referebant. Vetus exemplar habet Deferebant.
Refert & Referunt Imperf. V. infra.
Relatum, relatu, Supin. Plin. lib. 32. cap. 11. Præter hæc purgamenta aliqua, relatu indigna, & algis potius annumeranda, quam animalibus.
Digna relatu. Ovid. 4 Met. 792.
Fœdum relatu. Ovid. 9. Met. 167.
Horrenda relatu res. Ovid. 15. Met. 298.

Refert, Imperf. pr. comm. [διαφέρει]Utile est significat. & Genitivo jungitur.
Refert quum dicimus, errare nos Verrius ait, esse enim rectum Reifert, Dativo scilicet, non Ablativo casu. Sed esse jam usu possessum.
Alii Refert, quasi Res fert. An Refert, quasi Fert ad rem, quod fert ad rem. Puto & Gellium meminisse. H. St.
Aliquando his Adverbiis jungitur, Multum, plus, plurimum, parum, paulum, pauxillum, nihil, aliquid, & similibus. Martial. lib. 9. 102.
Multum, crede mihi, refert, a fonte bibatur,
Quæ fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.
Magnopere. Cic. pro Cœl. 57. At quibus servis? refert enim magnopere id ipsum.
Nihil referre iniquitatis, h. e. ut ego quidem opinor, Nihil interesse quod ad iniquitatem attinet. Plin. in Panegyr. cap. 40. extr. Vetuisti exigi, quod deberi non tuo sæculo cœperat. Alius ut contumacibus irasceretur, tarditatemque solvendi, dupli, vel & quadrupli irrogatione multaret: tu nihil referre iniquitatis existimas, exigas quod deberi non oportuerit, an constituas ut debeatur.
Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. Quintil. lib. 9. cap. 4. Cic. 5. de Fin. 90. Tantum refert quam magna dicam.
Cum Genitivis pretii frequentissime construitur, Magni, parvi. Cic. 13. Fam. 99. Ut habeamus aliquam Rempub. cujus consiliis magni referebat te interesse. Ter. Phorm. 4. 3. 41.
— parvi rettulit
Non suscepisse: inventa est quæ dotem petat. Cic. 1. Q. frat. 1. 16.
Parvi refert abs te ipso jus dici æqualiter & diligenter, nisi, &c.
Permagni referre eadem primordia sæpe. Lucret. lib. 1. 907.
Cum Ablativis his, Mea, tua, sua, nostra, vestra. Plaut. Curc. 3. 25.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effosus siet? h. e. Non magnopere laboro. Et Amph. 2. 2. 108. Tua istuc refert si curaveris. h. e. Tuo sit commodo. Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua, malum, id refert?
Utramque constructionem conjunxit Salustius in Jugurtha cap. 111. pr. Faciendum aliquid quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. De posteriore V. Periz. ad Sanct. Minerv. 3. 5.
Nihil mea refert utrum tu, &c Cic. in Pison. 29.
Non adscripsi id quod tua nihil referebat. Cic. 5. Fam. 20.
Quid rettulit? Ter. And. 3. 2. 16.
Interminatus sum ne faceres? num veritus? quid rettulit? Ubi Donatus, Retulit, profuit, vel interfuit.
Refert, cum Infinitivo. Cic. de Clar. Orat. 110. Neque enim refert videre quid dicendum sit, nisi, &c.
Refert, [ἀνήκει] Ad rem pertinet. Plin. lib. 14 cap. 6. Quibus exemplis, nisi fallor, manifestum est, patriam, solumque referre, non uvam. i. e. Ad vini præstantiam maxime pertinet, eligere solum & regionem. Idem lib. 16. cap 30. de arboribus cædendis, Infinitum refert lunaris ratio, nec nisi a vicesima in tricesimam cædi volunt. Hæc Budæus. Varro 1. de R R. cap. 8. Refert, inquam, quod genus vineæ sit, quod sunt multæ species ejus.
Plurimum referre aliquid. Plin. lib. 21. cap. 11. Diximus & terram referre plurimum.
Refert in ea re. Cic. 2. de Divin. 97. Fac in puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.
Aves pascantur, necne, quid refert. Cic. 2. de Divin. 72.
Nec multum refert an villatici corporibus graves, & parum veloces sint. Columel. lib. 7. cap. 12. De canibus loquens.
Nihil refert, quomodo. Plaut. Rud. 4. 4. 25.
Quomodo habeas, nihil id refert, jure, anne injuria? Al. Illud refert, jure ne, an inj.
Sed refert quomodo adhibeatur. Cic. 3. Tusc. 42.
Nec terræ tantum natura circa has refert. Plin. lib. 16. cap. 33. i. e. Ad rem non tantum pertinet.
Adeone est fundata leviter fides, ut ubi sim, quam qui sim magis referat? Liv. 2. 7.
Refert, Necesse est. Sallustius Catil. cap. 52. Quare vanum quidem hoc consilium est, si periculum ex illis timuit: si in tanto omnium metu solus non timet, eo magis refert me mihi atque nobis timere. Al. Me omittunt. Virg. 2. Georg. 104.
— neque enim numero comprehendere refert.
Ad rem hæc referunt, i. e. Pertinent Plaut. Pers. 4. 4. 44.

Relātus, a, um. Partic. [ἀναφερόμενος] Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Sed duros, & quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. De auribus.
Causa relata mea est. Ovid 3. Fast. 476.

Relātio, ōnis. f. [ἀναφορά, ἐπαναφορά] Referendi actus.
Criminis relatio, Illatio mutua. Ulpian. in l. Is qui reus. D. de publ. judiciis. Is qui reus factus est, purgare se debet: nec ante potest accusare, quam fuerit excusatus. Constitutionibus enim observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [An Reillatione?
Gratiæ relatio Senec. lib. 5. de Benefic. cap. 11.
Meritorum relatio, Commemoratio. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 301. Burm.

Relatio, Actus referendi ad senatum. Cic. in Pison. 14. Nam relatio illa salutaris & diligens fuerat Consulis: animadversio quidem & judicium, Senatus. Ibid. 29. Quis audivit, non modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? Plin. Epist. 190. Et relationem quidem de eo Cæsar ad Senatum non remisit. Hic propositionem criminis & rei apud Senatum significat.

Jus quintæ relationis, est Jus de quinque rebus quoties senatus haberetur, referendi. Scribit Julius Capitolinus in Pert. cap. 5. ominosum Pertinaci Imperatori fuisse, quod ei, pro jure quintæ relationis, jus quartæ relationis decretum fuisset: par enim numerus infaustus est. Nam Probo Imperatori jus tertiæ relationis decretum est, nec ominosum fuit. V. Vopisc. cap. 12. extr. Initio autem jus unius relationis dabatur, ut Augusto Cæsari. Dion, Et quandocunque senatus haberetur, jus esse ei unius relationis, de quacunque re vellet.

RELĀTUS, ûs. m. Tacit. 1. Hist. 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est.

RELĀTOR, ōris. m. [μηνυτής] Cic. 8. Att. 24. Incipiam sperare, etiam consilio Senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Cæsarem conjungi posse.

RELĀTŌRIUS, a, um. Adj. Relationem continens. Cod. Theod. lib. 13.

RELATĪVUS, a, um. Relationem habens. Arnob lib. 7. p. 221. Honos relativi est ad alterum generis.

Pronomen relativum apud Grammaticos.

RELATĪVE, Adv. Augustin. lib. 5. de Trin.

REFĔRENDĀRIUS, i. m. Referendarii apud Ro. Imperatores dicebantur, Per quos ipsi singulorum desideria perdiscebant, teste Cassiodoro, qui libro 6. Variar. Epistolar. 17. quibus verbis hæc dignitas solebat concedi, indicat. Horum funguntur ministerio, qui hodie in aulis Principum Cancellarii appellantur. Nominat autem eos ipse Justinianus Spectabiles, qui mox suum post Illustres obtinebant locum. V. No. De Referend. sacri palatii. Alciatus lib. 3. Dispunct. & Jureconsulti in l. Eos. C. de Excusationib. munerum. lib. 10. C. Cocleus hanc vocem ad barbaros relegavit. [Suid. Ῥεφερενδάριος, ἀξίωμα Ῥωμαϊκόν, ἤγουν Ἀναφορεύς. Scribendum Ῥεφερενδάριος.

RĔFERVEO, bui, [ἀναζέω] ēre. Valde fervere. Partic. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in sartagine referventi.

Crimen refervens. Cic. pro Rosc. Com. 17. Nonne ut ignis in aquam conjectus continuo restinguitur, & refrigeratur: sic refervens falsum crimen, in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & exstinguitur?

Refervere, aliquando contrarium significat. Cic. de Clar. Orat. 316. Nam & contentio nimia vocis reciderat, & quasi referbuerat oratio. h. e. Refrixerat.

An Deferbuerat? H. St. Videtur ad seq. dict. pertinere, nisi vera Steph. conjectura est.

REFERVESCO, [ἀναζέω] ĕre. Idem quod Refervere. Cic. 1. de Divin. 46. Ex his Mercurium ex patera, quam dextera manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui quum terram attigisset, refervescere videretur, sic ut tota domus sanguine redundaret.

RĔFĪBŬLO, [ἀποπορπόω] Fibulam tollere, vel solvere. Martial. lib. 9. 28. Refibulavit turgidum faber penem. V. INFIBULO.

RĔFĬCIO, fēci, fectum, [ἀνακτίζω, ἀναλαμβάνω] ĕre. est Instaurare, renovare, ut Ulp. ait, Quod corruptum est in pristinum statum restaurare. Verbo item reficiendi, tegere, substruere, sarcire, ædificare, & advehere, apportareque ea, quæ ad eandem rem opus sunt, continentur. Hæc Ulpianus l. 1. D. De rivis, §. 6. Deinde Prætor.

Ædes reficere quæ vitium fecerunt. Cic. in Topic. 15.

Puppes laceras refeci. Ovid. 2. Epist. 46.

Rates quassas reficere. Hor. 1. Carm. 1. 17.

Templum. Cic. 1. de Divin. 4. Quin etiam memoria nostra templum Junonis Sospitæ L. Julius, qui cum P. Rutilio Consul fuit, de Senatus sententia refecit. Hor. 3. Carm. 6. pr.

> Delicta majorum immeritus lues,
> Romane, donec templa refeceris
> Ædesque labentes deorum.

Villam reficere, vel stabulum. Ulpian. in l. Ex conducto. in princ. D. Locati.

Reficere opus ex pecunia alicujus. Cic. 3. Verr. 142. Locatur id opus, quod ex mea pecunia reficiatur.

Memoriam judicum reficere brevi repetitione rerum, pro Recolligere. Quintil. in procem. lib. 4.

Pecuniam reficere ex venditionibus. Papin. in l. Tutores. §. Patruus. D. de administr. tutor.

Reficitur ei tantum ex suis possessionibus. Cic. in Parad. 6. Hoc proposito nunquam eris dives, ante quam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones & magna equitum ac peditum auxilia possis. i. e. Redeat.

Testamentum reficere, Facere denuo. Ulpian. in l. Idemque erit. D. de militari testamento.

Reficere Tribunos, & alios magistratus, pro Recreare, seu iterum creare. Cic. de Amicit. 65. Papirius legem ferebat de Tribunis reficiendis.

Tribum reficere. Cic. pro Planc. 45. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne diligant, ne reficere necessariis suis suam tribum possint. Conficere Græv. q. V.

Refici, In pristinum statum reponi. Lucret. lib. 1. 557.

> Nam quidvis citius dissolvi posse videmus,
> Quam rursus refici.

Reficere, Recreare, delectare, Ad animum refertur, & ad corpus. Plin. Jun. Quum reficiendi animi gratia id fecisset. Idem in Paneg. cap. 77. ad fin. Adhæc tam assiduus in Tribunali, ut labore refici ac reparari videretur.

Refectus sum, quum tua legerem. Plin 4. Epist. 3.

Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amisi. Cic. 7. Fam. 27. Hic pro Restaurare sumitur, & vires recipere ex morbo.

Exercitum reficere ex labore & inopia, Cibo & potu reparare, atque etiam quiete, ne labore victus deficiat. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 83.

Herbas teneras aurora refecit. Ovid. 3. Fast 711.

Me consilium Cn. Pompeii recreat, & reficit. Cic. pro Milon. 2.

Salutem communem reficere. Cic pro Sext. 15.

Reficere se ab imbecillitate. Plin. lib. 26. cap. 11. Reficientibus se ab imbecillitate utilissima.

Se reficere ex magnis caloribus. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego ex magnis caloribus, non enim meminimus majores, in Arpinati summa cum amœnitate fluminis me refeci ludorum diebus.

Se reficere ad audiendum. Cic. 6. Verr. 105. Ad ea autem, quæ dicturus sum, reficite vos, quæso, Judices, per deos immortales.

Vires reficere cibo, Reparare. Liv. 37. 24.

Vultum reficere. Cic. 12. Att. 15.

Refici dicitur, qui convalescit. Plin. 8. Epist. 11. Quanquam vereor ne post gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, ut simul quod periclitata sit, perhorrescas. Jam hilaris, jam sibi, jam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri.

Arte Æmonia refectus Thelephus, Sanatus. Stat. 1. Silv. 4. 112.

Furiis refecti ardebant. Virg. 3. Georg. 511. Quia languentia corpora in vires quodammodo excitat furor, & facit ea in exitium convalescere. Servius.

REFĂCIO, [ἀνασκευάζω] ĕre. antiquum, apud Plautum legitur in Truc. 4. 4. 24. Nam refacere si velim, non est locus.

REFECTUS, a, um. Partic. Cic. 16. Att. 3. pr. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractatius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Ovid. 4. Fast. 610.

Opibus curisque amici refectus. Hor. 2. Epist. 2. 136.

REFECTIO, ōnis. f. [ἀνάκτισις] Ipse reficiendi & restaurandi actus. Columel. lib. 12. cap. 3. Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinnanda tradantur.

Quies & Refectio. Quintil. lib. 10. cap. 3. Tempora ab ipsa rerum natura ad quietem, refectionemque nobis data, in acerrimum laborem convertimus.

Instar refectionis. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Quod si quando cum influentibus negotiis paria fecisti, instar refectionis existimas mutationem laboris.

Valere refectioni, Sufficere viribus ad. Cels. lib. 3. cap. 15.

Dicitur etiam Ciborum refectio. Cels. lib. 4. cap. 9. extr. Si in refectione quoque manserit tussis, intermittere oportebit uno die. [Hic quoque Refectio est ἀνάληψις, quam Cæl. Aurel. Resumptionem vocat. Status nempe eorum, qui reficiuntur ex morbo. Non ergo Ciborum refectio.

REFECTUS, ûs. m. [ἀνάληψις] Ipsa refectio. Plin. lib. 18. cap. 7. Panem ex hordeo, antiquis usitatum, vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. [Hard. Quadr. fere cibus est. Porro Esitatum lego.

REFECTOR, ōris. m. Sueton. in Vespas. cap. 18. Item colossi refectorem insigni congiario magnaque mercede donavit.

RĔFĪGO, xi, xum, [καταπήγνυμι] ĕre. Rursus, sive valde figere. Columel. lib. 4. 16. Nam sive prope truncum defigitur palus, pedali tamen spatio refigendus est. Al. Recedendum est. Virg. 4. Georg. 202.

> — aulasque & cerea regna refigunt. i. e. Figunt, inquit

Servius. Al. Refingunt. [Omnia ergo hæc suspecta sunt.

Refigere, [ἀποκαθηλόω] Frequentius contrarium significat primitivi: nempe Quod fixum est educere. Inde, Refigere tabulas, & leges, i.e. Rescindere. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis. Leges enim in tabulis æneis incisæ & affixæ erant.

Æra refigere. Cic. 12. Fam. 1. Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus.

Leges figere & refigere. Virg. 6. Æn. 622.

Signa. Hor. 1. Epist. 18 56.

> Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.

REFIXUS, a, um. Partic. ut, Clypeus refixus. Virg. 5. Æn. 36. & Hor. 1. Carm. 28. 11.

Sidera refixa cælo. Virg. 5. Æn. 527.

RĔFĪGŪRO, [ἀνατυπόω] āre. Reformare. Vulg. Interpr. Sapient. cap. 19. 6. Omnis creatura ad suum genus ab initio refigurabatur.

REFINGO, in. H. St. Unica vocula, quia diffluxit atramentum, legi nequit. Occurrit vero id verbum apud Apul. 3. Milef. p. 134. Elmenh. Quantumque poteram lætiorem me refingens.

REFLĀGĪTO, pr. comm. [ἀπαιτίζω] āre. Iterum flagitare. Catul. de Acme, 40. 6.

> Persequamur eam, & reflagitemus. Subaudi Codicillos.

REFLATIO, REFLATUS, V. REFLO.

REFLECTO, xi, xum. pr. comm. [ἀνακάμπτω] ĕre. Retro flectere. Plin. lib. 11. cap. 50. Canum degeneres caudam sub alvum reflectunt.

Aciem reflectere. Senec. Herc fur. 8. Aciem oculorum intelligit.

Caput leviter reflectens. Catul. de Acme, 43. 10.

Colla mollia ei reflectunt. Virg. 11. Æn. 622.

Oculos reflectere. Ovid. 7. Met. 342.

Pedem reflexit inde. Catull. Argon. 62. 112.

Visus reflectere. Valer. 5. Argon. 454.

Reflecti in ungues. Ovid. 5. Met. 547. De Ascalapho in bubonem verso.

> Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues.

Reflectere, per translationem, pro Revocare. ut,

Revocare & reflectere animum ad aliquid. Cic. pro Sull. 46. Fero ego te, Torquate, jam dudum, fero: & nonnunquam animum, incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse & reflecto.

Reprimere atque Reflectere. Ter. Adel. 3. 2. 9.

> Quem neque fides, neque jusjurandum, neque illa misericordia
> Repressit, neque reflexit, neque quod partus instabat prope.

Incitare & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. 53. Quæ nisi qui naturas hominum, vimque omnem humanitatis, causasque eas, quibus mentes, aut incitantur, aut reflectuntur, penitus perspexerit, dicendo quod volet perficere non poterit.

Animum reflexi. Virg. 2. Æn. 741.

REFLEXUS, a, um. Partic. [ἀνακαμφθείς] ut, Cervix reflexa. Stat. 1. Achill. 382. Telum reflexum. rotabat obliquo Marte. Sil. lib. 16. 54.

Reflexum & Rectum, contraria. Plin. lib. 11. cap. 37.

REFLEXIM, Adv. Vice versa. Apul. de Syll. Categor. p. 34. Elmenh. Reflexim inferre; cui opponitur Directim.

REFLEXIO, ōnis. f. Apul. ibid.

REFLEXUS, ûs. m. Apul. 1. Florid. p. 242. Elm. Prope Oceani reflexus.

REFLO, pr. comm. [ἀντιπνέω] āre. Retro, vel contra spirare. Cic. 6. Att. 7. Inde quamprimum Athenas, etsi Etesiæ valde reflarint. Idem 2. Off. 19. Nam & quum prospero flatu ejus utimur, ad exitus pervehimur optatos: & quum reflavit, affligimur. De Fortuna.

Reflo,

Reflor, Passiv. Lucret. lib. 9. 936.
Interiorem etiam partem spirantibus aer
Verberat hic idem, quum ducitur, atque reflatur.
REFLANS, antis. Partic. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejicimur.
REFLĀTUS, a, um. Partic. ut, Reflata succositas. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151.
REFLATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. 12. Ex alto reflatio quædam viarum nuditate permittitur.
REFLĀTUS, ûs. m. [ἀντίπνοια] Plin. lib. 9. cap. 6. Quorum unum mergi vidimus reflatu beluæ expletum unda. Cic. 12. Att. 2. pr. Hic rumor est T. Murcum periisse naufragio, Asinium delatum vivum in manus militum; L naves delatas in Uticam reflatu hoc.
REFLĀBĬLIS, e. Adj. ut, Cibi facile reflabiles. Cæl. Aurel. Tard. 4. 1. 6.
REFLŌREO, ui, pr. comm. [ἐξανθέω] ēre. sive potius REFLORESCO, ĕre. Rursum florere. Plin. lib. 18. cap. 16. Secatur incipiens florere, & quoties refloruit, &c. Idem lib. 19. cap. 8. Cujus natura in carnariis reflorescens sæpius dicta est. Sil. lib. 15. 738.
Celsus, ceu prima reflorescente juventa,
Ibat consul ovans.
REFLUO, xi, xum, pr. comm. [ἀναῤῥέω] ĕre. Rursum fluere. Plin. lib. 2. cap. 87. Nec unquam eodem tempore, quo pridie, refluit. Virg. 9. Æn. 32. Undis refluentibus stridet mare. Virg. 4. Georg. 262.
REFLUUS, a, um. Adj. [παλίῤῥοος, παλίῤῥοος] Quod refluit. ut, Refluum mare, Plin. lib. 2. cap. 97.
Gurges refluus. Stat. 5. Silv. 1. 91.
REFLUĀMEN, ĭnis. n. Fortunatus 1.
Parvula Grammaticæ lambens refluamina guttæ.
RĔFOCILLO, [ἀνακομίζομαι, ἀναψύχω] āre. Idem quod Focillare, Recreare, reparare, instaurare. Plin. lib. 3. Epist. 14. Ipse paucis diebus, ægre refocillatus, non sine ultionis solatio decessit, ita vivus vindicatus, ut occisi solent. Verbum ex Focillo, quod Calefacio significat, compositum: quod ex Focillo diminutivo hujus nominis Focus, derivatur. [Immo ex verbo Foculo, ut a Scribo Scribillo, a Sorbeo Sorbillo, ut placet Voss. Sunt qui Focilo scribunt, pr. prod. sec. corr. decepti falsa, ut vult Scaliger, lectione Lucani ad Pison. 114. V. Voss. Etym. Gloss. Lat. Gr. Focilat, Θωπεύει. Refocilat, Ἀνακτᾶται τὴν λειποψυχήσαντα. Focilatus etiam in MSS. apud Suet. in Aug. cap. 17. Unde a Faucibus deducit & Ricciol. pr. prod.
Lugentem efficacibus remediis refocillare. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 9.
RĔFŌDIO, fōdi, fossum, [ἀνασκάπτω, ἀνορύσσω] ĕre. contrariam habet significationem suo primitivo: significat enim Extra terram educere, fodiendo eruere. Plin. lib. 15. cap. 18. Quæ mitiore cælo refossæ cum arbore, atque in lucem remissæ, novos soles recipiunt. Idem lib. 2. cap. 63. Si ulli essent inferi, jam profecto illos avaritiæ atque luxuriæ cuniculi refodissent. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de integro refodi debet.
REFOSSUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.
RĔFORMĪDO, [ὑποπτήσσω] āre. Idem quod simplex Formidare, sive Valde formidare. Cic. 3. de Finib. 7. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi inanem reformidans, in ipsa curia soleret legere sæpe. De Catone. Idem pro Cæcin. 84. Istum locum fugis & reformidas.
Crimen amicitiæ reformidare. Cic. pro Cœl. 14.
Ferrum reformidant frondes. Virg. 2. Georg. 369.
Solem insuetum lumina reformidant. Ovid. 3. de Pont. 4. 49.
Tactum membra faucia reformidant. Ovid. 2. de Pont. 7. 13.
Tempus illud mens reformidat. Ovid. 3. Trist. 6. 29.
Vulnus humus reformidat. Ovid. 1. Fast. 666.
REFORMIDĀTIO, ōnis. f. [ὑπόπτηξις] Cic. in Partit. 11. In suasione autem, aut spem, aut reformidationem deliberantis.
RĔFORMO, [ἀνασκευάζω, ἀνατυπόω] āre. In priorem, vel meliorem, formam redigere. Plin. in Paneg. cap. 53. pr. Ut ostendam quam longa consuetudine corruptos depravatosque mores principatus parens noster reformet & corrigat.
Reformare, & velut recoquere. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Qui postquam egit pro Sestio, tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, Rhodi rursus reformandum, ac velut recoquendum, se dedit. Legitur &, Rursus formandum.
Reformare ad exemplum. Senec. Epist. 94. Deinde jubetur imitari proposita, & ad illa reformare chirographum.
Reformare, h. e. Constituere denuo. Hermogenianus, De publicanis & vectigalibus. l. Vectigalia, Vectigalia sine Imperatorum præcepto, neque præsidi, neque curatori, neque curiæ constituere, neque præcedentia reformare, & his vel addere vel diminuere licet. Budæus.
Reformo, Transformo. μεταμορφῶ. Gloss. Gr. Lat. Ovid. 11. Met. 254.
Sed preme, quicquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. i. e.
Dum formam mutet in pristinam denique. Apul. 3. Met. p. 138. seq. sæpius.
REFORMATUS, a, um. Partic. Ovid. 9. Met. 339.
Ora reformatus primos Iolaus in annos.
REFORMĀTIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις] Apul. 3. Met. p. 140. Elmenh. Facilior hujus reformationis medela suppeditat. & ibid. sæpius.
REFORMĀTUS, ûs. m. Tertull. adv. Valent. cap. 13. Tutelaris reformatus.
REFORMĀTOR, ōris. m. [ἀνασκευαστής] Plin. Epist. 12. lib. 8. ad Minucianum, Ipsarum denique litterarum jam senescentium reductor ac reformator.
REFORMATRIX, īcis. f. Idem. JCt. in Dig.
RĔFŎVEO, fōvi, fōtum, [ἀναθάλπω] ēre. Rursum fovere, sive nutrire. Columel. lib. 2. cap. 1. Licet enim majorem fructum percipere, si frequenti, & tempestiva & modica stercoratione terra refoveatur.
Artus refovet complexibus. Lucan. lib. 8. 67.
Corpus refoventque foventque. Ovid. 8. Met. 536.
Ignes tepidos refoverat. Ovid. 2. Amor. 19. 15. Amoris scil.
Membra refovere quiete. Sil. lib. 3. 637.
Oculos inungere ac refovere. Plin. lib. 8. cap. 37. Quod vulgus dicit *fomentare*.
Vites absumptas refovere stercore. Columel. lib. 2. cap. 14.
Vires dat refovetque deus. Stat. 6. Theb. 521.
Refovere, per translationem. Plin. in Paneg. cap. 69. extr. Si quid usquam stirpis antiquæ, si quid residuæ claritatis, hoc amplexatur, & refovet, & in usum Reipub. promit. Ibid. cap. 18 pr. Quam speciosum est enim, quod disciplinam castrorum lapsam exstinctamque refovisti, depulso prioris sæculi malo, inertia & contumacia.
REFŌTUS, a, um. Partic. Suet. Neron. cap. 27. Refotus sæpius calidis piscinis.
Animus refotus. Gell. 15. 2.
REFRACTARIUS, V. REFRINGO.
REFRÆNO, &c. V. REFRENO.
REFRĂGOR, pr. comm. [ἀντιπράττω, ἀντιψηφίζομαι] āri. Resistere, repugnare. Plin. 3. Epist. 19. extr. Proinde hoc te non moveat, si cetera non refragantur, quæ velim quam diligentissime examines. Idem 2. 5. Si materia non refragetur. Plin. lib. 19. cap. 8. Quidam eunuchion, quoniam hæc maxime refragetur veneri.
Refragari, Repugnare, sed proprie verbis. Cic. 11. Philipp. 20. Etsi, quis potest refragari, non modo non petenti, verum etiam recusanti?
Ingenium illi refragatur. Quintil. lib. 10. cap. 6.
Refragabunt, pro Suffragabunt. Sisenna lib. 22. Multi populi, plurimæ concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragavere. Nonius 7. 3. [In edit. Gothofr. Conciones & Refragabunt Mercer. Contionis & Suffragaverunt. Locus mutilus est, exciderunt que loca veterum, ubi Refragare pro Refragari dixerunt, quibus alium subjicit, ubi Suffragaverunt, pro Suffragati sunt legitur. Nihil aliud enim eo capite proposuit sibi Nonius, quam Contrario in genere posita verba referre. Quare a pr. Refragabunt, pro Refragabuntur reliquisse putem, etsi etiam a Suffrago exemplum afferat, quod in aliis item verbis passim facit. Probabiliter autem utrumque arcessitur ab antiquo verbo Fragor pr. prod. quod ex Gr. φράσσω, ut vult Voss. q. V. Gloss. Lat. Gr. Refragatur, Ἐναντιοῦται. Refragantes, Ἀντιψηφίζοντες.
REFRAGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Omnes martyriorum refragatores ebulliunt.
REFRAGATIO, ōnis. f. August. Epist. 177. In re facillima curvam refragationem & nodos difficultatis posuisse.
REFRĒNO, pr. comm. [ἀναχαιτίζω, ἀνασείω] āre. a Freno deductum verbum, significat Valde frenare, cohibere, coercere: ut, Refrenare libidines. Cic. in Parad. 5. Et 2. de Lege Agrar. 54. O libidinem refrenandam.
Refrenare atque Coercere. Cic. 2. de Divin. 4. His præsertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. De juventute.
Aquas, Earum cursum sistere. Ovid. 6. Epist. 87.
Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. De Medea.
Licentiam indomitam refrenare. Hor. 3. Carm. 24. 19.
Morsus refrenat voluptas, i. e. Mitigat. Lucret. lib. 4. 1079.
A gloria refrenare, cui Incitare opponitur. Cic. pro Cœl. 76. Semper magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi fuerunt.
A reditu refrenare. Cic. 11. Philipp. 4. A progressu arcuit, a reditu refrenavit.
Ab exitio refrenare, i. e. Tueri, defendere. Lucret. lib. 1. 850.
— neque ab exitio res ulla refrenat. Metaphora est.
Refrenor, Passiv. usus est Lucret. lib. 2. 283.
Et projecta refrenatur, retroque residit? i. e. Reprimitur. Lambinus.
REFRENĀTUS, a, um. [ἀναχαιτισθείς] Partic. ut, Relligione refrenatus. Lucret. lib. 5. 115.
REFRĒNĀTIO, ōnis. f. Senec. 3. de Ira, 15. Necessaria est ista doloris refrenatio, utique hoc sortitis vitæ genus, & ad regiam mensam adhibitis.
REFRĬCO, ui, ctum, vel āvi, ātum, pr. comm. [ἀναψάω] āre. Rursum, vel valde fricare. Cato R. R. cap. 87. Id in linteum novum indito, exprimito cremorem in patinam novam, aut in mortarium: id omne ita facito, & refricato denuo.
Refricare, [ἐπικαινίζω] Renovare. Tractum a vulneribus, quæ plerumque fricando renovantur. Cic. 3 de Lege Agrar. 4. Refricare obductam Reipub. cicatricem. Idem 5 Fam 17. Sin autem omnia quæ fentio perscripserim, ne refricem meis litteris desiderium ac dolorem tuum.
Nec hæc, quæ refricant, hic me magis angunt. Cic. 12. Att. 45.
Animum memoria refricat cinis patriæ. Cic pro Sull 19. Quum cinis patriæ versari ante oculos, atque animum memoria refricare cœperat.
Vulnera refricare. Cic. 5. Att. 15. Appii vulnera non refrico, sed apparent, nec occuli possunt. V. paulo supra.
Refricare, neutrum. Cic. 10. Att. 19. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediat scriptionem meam.
REFRĪGEO, xi, pr. comm. [ἀναψύχομαι] ēre. vel potius REFRIGESCO, ĕre. Frigidum fieri. Cato R. R. cap. 105. Ubi jam vinum refrixerit, in dolium quadragenarium infundito. Columel lib. 2. cap. 2. Et boves inhibeat, ut colla eorum refrigescant, quæ celeriter conflagrant, nisi assidue refrigerentur: & ex eo tumor, ac deinde ulcera invadunt.
Cor refrixit. Ovid. 12. Met. 442.
Refrigescit enim cunctando plaga per auras. Lucret. lib. 4. 707.
Res refrigescit, per translationem. Cic. 3. Q. frat. 8. Sed tota res & timetur & refrigescit. Idem 9. Fam. 10. Ego, cetera qui animo æquo fero, unum vereor ne hasta Cæsaris refrixerit. Al. Cæsari.
Res refrixerit, pro Refrigescit: ut ait Donatus. Ter. Adel. 2. 2. 24. Nihil est, refrixerit res. i. e. Tacent de hac re, nulla amplius mentio fit. Cic. 2. Q. frat. 6. Nam quod de Pompejo Caninius agit, sane quam refrixit.
REFRĪGĔRO, pr. comm. [ἀναψύχω, καταψύχω] āre. Frigus inducere, rem calidam frigidam facere. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa ætas, aut æque calescere, vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari salubrius?
Refrigerare & Incendere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Quarum tantus est concentus ex dissimillimis motibus, ut quum summa Saturni refrigeret, media Martis incendat. De stellis.
Aliquem refrigerat frigus. Cic. 5. Fam. 10. Et eo minus quod me frigus Dalmaticum, quod illinc ejecit, etiam hic refrigeravit.
Æstum refrigerare. Plin. lib. 20. cap. 7.
Calor refrigeratur & extinguitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Refrigerato autem & extincto calore, occidimur ipsi & extinguimur.
Membra refrigerat unda. Ovid. 13. Met. 903.

Piſcinas refrigerare. Varro 3. de R. R. cap. 17.
Thermas refrigerare. Martial. lib. 5. 28.
Teſtem refrigerare. Tranſlate, Ad frigus redigere, id eſt Attonitum reddere, & perturbare, & pæne explodere. Quintil. De teſtibus interrogandis, lib. 5. cap. 7. Teſtis, inquit, brevi interlocutione patroni refutandus eſt, aut aliquo, ſi continget, urbane dicto refrigerandus. Budæus.

Refrigerātus, a, um. Partic. [ἀναψυχθεὶς] Plin. lib. 12. cap. 15. Myrrha melior radice refrigerata.
Ardens & Refrigeratus, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Quæ, ſi mundus eſt deus, quoniam mundi partes ſunt, dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda ſunt.
Accuſatio defeſſa ac refrigerata. Cic. 2. Verr. 31. Ita, defeſſa ac refrigerata accuſatione, rem integram ad M. Metellum Prætorem eſſe venturam.
Amor inventionis refrigeratus. Quintil. Tryphoni.
Sermone leviſſimo hominum provincialium refrigerato. Cic. 3. Fam. 8.
Refrigeratus, Refocillatus. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 41. Et quum primum frequenti auditorio commiſiſſet, ægre perlegit, refrigeratus ſæpe a ſemet ipſo. [i. e. A ſtudio & contentione in recitando, ſubito ad ſilentium & frigus redactus. V. frigus.

Refrigescentia, æ. f. Idem quod Refrigeratio. Tertull. de Anima cap. 43. Sed non refrigeſcentiam admittam.

Refrigerātio, ōnis. f. [ἀνάψυξις, ψυγμὸς] Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplaſtra, quibus lenis quæritur refrigeratio & ſiccatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui quum ſit una profectus, umbras arborum, fonticulorumque amœnitatem, vel auræ refrigerationem captavit. Cic. de Senect. 46. Et refrigeratio æſtate, & viciſſim aut ſol, aut ignis hibernus.

Refrigerātor, ōris. m. & **Refrigerātrix**, īcis. f. [ἀναψυκτὴς] Plin. lib. 19. cap. 8. Eſt quidem natura omnibus refrigeratrix.

Refrigerātōrius, a, um. Adj. [ἀναψυκτικὸς] ut, Vis refrigeratoria. Plin. lib. 22. cap. 2.

Refrigĕrium, i. n. Idem. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 17. Aliter anima non capiat paſſionem tormenti ſeu refrigerii. V. Cur poſt. Cellar. p. 228. & Antibarb. p. 91.

Refrina, V. refriva.

Refringo, frēgi, fractum, pr. comm. [ἀνακλάω, ἀποθραύω] ĕre. Rumpendo aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus.
Carcerem refringere. Liv. 34. 44.
Clauſtra, Tranſlate eleganter. Plin. 2. Epiſt. 10. Enotuerunt quidam tui verſus, & invito te clauſtra tua refregerunt.
Clauſtra nobilitatis. Cic. pro Muren. 17. Quum vero ego tanto intervallo clauſtra iſta nobilitatis refregiſſem, ut aditus ad Conſulatum poſthac, ſicut apud majores noſtros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret.
Aditus. Valer. 1. Argon. 595.
Domos. Valer. 8. Argon. 322.
Belli ferratos poſtes, portaſque refregit. Hor. 1. Serm. 4. 61. de Diſcordia.
Portas refringere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 33.
Silvas refringens pectore. Stat. 4. Theb. 139.
Virgulta refringit pede vago. Catul. de Berecynth. 61. 86.
Aculei judicii delinimentis refringuntur. Plin. 3. Epiſt. 15. extr. Confido tamen, me non ſic auribus duci, ut omnes aculei judicii mei illarum delinimentis refringantur. Hebetantur fortaſſe, & paululum retunduntur, revelli quidem, extorquerique non poſſunt.
Mucronem unguium refringere & hebetare. Plin. lib. 8. cap. 15.
Radius ſolis refringitur. Plin. 2. 59.
Gloriam alicujus. Cic. pro Milon. 5. Nunquam exiſtimavi ſpem ullam eſſe habituros Milonis inimicos, ad ejus, non ſalutem modo exſtinguendam, ſed etiam gloriam per tales viros refringendam. al. Infringendam.
Impetus ingeniorum anguſtiſſimo gyro refringere. Plin. lib. 9. Epiſt. 26. ad Lupercum, Sed hoc intelligi volo, laxandos eſſe eloquentiæ frenos, nec anguſtiſſimo gyro ingeniorum impetus refringendos.
Opes alicujus. Propert. lib. 3. 3. 44.
Vim fortunæ refringere, Coërcere. Liv. 5. 37.

Refractus, a, um. Partic. [ἀνακεκλασμένος] ut, Aquilo refractus. Stat. 4. Silv. 5. 8.
Clauſtris pudoris refractis. Plin. 2. Epiſt. 14.
Gubernacula refracta. Lucret. lib. 4. 442.

Refractio, ōnis. f. ut, Refractio ſeu repercſſi o luminis, lib. 8. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

Refractārius, a, um. Adj. [αὐθάδης] a Refringo, quaſi Repercutiens ad tactum & reluctans: ſignificat Contumacem, & nimis in ſua ſententia tenacem. Senec. Epiſt. 74. Errant ſi qui exiſtimant philoſophiæ fideliter deditos contumaces eſſe ac refractarios, & contemptores magiſtratuum. al. Regum.

Refractariōlus, a, um. Adj. dimin. Cic. 2. Att. 1. Fuit enim mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur, enituerat civis ille tuus Demoſthenes, & quod ſe ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerat, ut σεμνότερός τις & πολιτικώτερος videretur, curare ut meæ quoque eſſent orationes, quæ Conſulares nominarentur.

Refrīva, æ. f. Faba dicitur, ut ait Cincius quoque, quæ ad ſacrificium referri ſolet domum ex ſegete, auſpicii cauſa, quaſi revocent fruges, ut domum datantes te virtito ad rem divinam faciendam. Ælius dubitat, an ea ſit, quæ prolata in ſegetem, domum referatur: an quæ refringatur, quod eſt teratur: ſed opinionem Cincii adjuvat, quod in ſacrificiis publicis, quum puls fabata diis datur, nominatur refriva. Hæc Feſtus. Turnebus quum illud Te virtito nihil ſignificet, ſcribendum putat E tritico, hoc ſenſu, Quum obſeverant ſegetem, quia in agrum fruges tulerant, quod inauſpicatum videbatur domo eas exportaſſe, ut non redituras, ſolebant e ſegete, aut ſtatim ſementi facta, aut poſtea auſpicii cauſa, domum fabam referre, pro tritico & frugibus. Retuliſſeque fabam perinde erat ac retuliſſe fruges, & auſpicari earum reditum, ominarique, eas domum reverſuras, non in agro ſemper remanſuras. Plin. lib. 18. cap. 12. Namque fabam utique e frugibus referre mos eſt, auſpicii cauſa, quæ ideo refriva appellatur. Al. Refrina, ut & apud Feſt. Turnebus in quibuſdam legit Referiva: edit. Parmenſ. Refervia. [Turnebi ſententiam confirmat ex MSſ. Harduin. Cui aſtipulatur Voſſ. in Etymol. Analogia tamen poſtulare videtur Refertiva, a Refertum antiquo Partic. quod & in aliis a Fero deductis ſervatum reperimus. Standum tamen fide codicum in tam obſcuris & antiquis vocabulis. Pro Te virtito, emendati Feſti codd. Re virtito exhibent. An, Domum dotantes revertito? i. e. Reverſi. vel potius Referto? i. e. Relato.

Refrondesco, pr. comm. ĕre. Sidon. Apollin. Carm. 22. 46.
Sponte refrondeſcit per brachia roſcida palmes.

Rĕfŭgio, fūgi, fŭgĭtum, [ἀποδιδράσκω, ἀποφεύγω, καταφεύγω] ĕre. Retro fugere. Plin. lib. 9. 57. Contraque venantes refugere (nempe piſces) in ſuas cavernas. Gellius, Poſtea quum prælio victus in ultima regione refugiſſet. [Forte In ultimas regiones. De Pompejo, puto.
Trepiduſque repente refugit. Virg. 2. Æn. 380.
A mari refugere. Columel. lib. 1. cap. 5.
A peſtiferis & nocentibus refugere. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Quinetiam a caulibus braſſicis, ſi propter ſati ſint, ut a peſtiferis & nocentibus refugere dicuntur. De vitibus.
Aliquo. Cic. 7. Verr. 99. Qui ex illo numero reliqui Syracuſas, claſſe amiſſa, refugerant. Liv. 5. 39. Præter eos, qui Romam refugerant.
Ad urbem refugere. Liv. 23. 47.
Ad aliquem refugere. Cic. pro Dejot. 32. Nonne quum eſſet productus teſtis, & quum tecum fuiſſet, refugit ad legatos?
Ad planctus refugit. Stat. 5. Silv. 1. 30.
Ex cæde nemo refugit. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 36. Magnæ felicitatis eſſe arbitrabatur, neminem ex cæde refugiſſe.
In ſecundam aciem refugere. V. acies.
Tela refugere, Devitare. Cic. pro Cæcin. 22. Et jam ingrediens intra finem ejus loci, quem oleæ terminabant, impetum armati Antiochi, ceterorumque tela atque incurſus refugit.
Virum mors ipſa refugit. Lucan. lib. 2. 75.
Ab inſtituta conſuetudine refugere. Cic. 1. Att. 1. Et poſtea prorſus ab inſtituta noſtra paucorum dierum conſuetudine longe refugit.
Memoriam noſtram refugiunt iſta, i. e. Non meminimus iſtorum. Columel. lib. 12. cap. 50.
Refugere, Devitare, valde fugere. Columel. lib. 3. cap. 3. pr. Idque adeo plurimi dubitant, ut multi refugiant & reformident talem poſitionem ruris.
Neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerent. Pro M. Cœlio 500. Lamb. H. St. Exſtant ſegm. 40.
Animus refugit, eaque reformidat dicere, quæ, &c. Cic. 14. Philip. 9.
Fortuna refugit procul hæc. Lucan. ad Piſon. 116.
Invidiam refugere muneris, Munus recuſare propter malevolam invidorum calumniam. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
Jurgia vicina refugit. Hor. 2. Epiſt. 2. 171.
Periculum refugere ac deprecari. Cic. 10. Fam. 31.
Venerem omnem refugerat Orpheus. Ovid. 10. Met. 79.
Refugere, Recuſare. Cic. pro Roſc. Com. 45. Quem ego ſi ferrem judicem, refugere non deberet: quum teſtem producam, reprehendere audebit?
Refugere ab admonendo aliquo. Cic. 12. Att. 19. Dum recordationes fugio, quæ quaſi morſu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.
Refugere a dicendo. Cic. 2. de Orat. 10. Pudore a dicendo & timiditate ingenua quadam refugiſti,

Refugiens, entis. Partic. [καταφεύγων] Auctor de Viris illuſtr. cap. 7. ad fin. Qua re audita Servius, dum ad curiam properat, juſſu Tarquinii gradibus dejectus, & domum refugiens, interfectus eſt.

Refŭgus, a, um. Adj. Quod eſt quaſi Retrofugiens, Item reclive, aut rejectum. Amnis refugus. Plin. Paneg. 30. Ovid. 18. Epiſt. 182.
Spemque ſuo refugi fluminis ore ſequi.
Mare refugum. Stat. 12. Theb. 634.
Umbra refuga. Valer. 4. Argon. 41.
Capilli refugi a fronte, h. e. Reflexi, & velut refugientes, quales ſunt criſpi Maurorum capilli. Lucan. lib. 10. 132. Sidon. Capitis apex rotundus, in patulum a planitie frontis verticem cæſaries refuga criſpatur.

Refŭga, æ. m. & f. [δραπέτης] Qui aliorum dominium refugit. Ulpian. in l. Aut damnum. D. De pœnis, Quique refugæ ex opere metalli in metallum damnantur. Marcellus, De re militari, in lege, Milites agrum, Quia cuſtodiæ refuga, non deſertor militiæ eſt.
Angelos refugas, vocat Hieron. Epiſt. 151.

Refŭgus, i. m. [ἀποφεύγων] Qui ſe fuga ſubducit, vel Retro fugit. Tacit. 13. Ann. 40. Quibus juſſerat, ut inſtantibus cominus reſiſterent, refugos non ſequerentur. h. e. Refugientes.
Refugus in locum. Tacit. 3. Hiſt. 61. Quidam in caſtra refugi, omnia formidine implebant.

Refŭgium, i. n. [ἀποφυγὴ] Locus ad quem confugimus. Cic. 2. Off. 26. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus. Suet. in Tiber. cap. 35. Ne refugium in tali fraude cuiquam eſſet.
Refugia, ſunt Loca domus abditiora, & penitiora, in quæ imminente vi majore, vel hoſtium, vel incendii, bona ſua refugiendi incendii vel hoſtium impetus cauſa, paterfamilias conjicere ſolet. Hujuſmodi loca aperire, & pervia facere, uſufructuario non licet. Ulpian. in l. Si cujus rei. D. de uſufr. & quemad. quis utat. fruat. Sed neque diætas transformare, vel conjungere, eaſve ſeparare ei permittitur: vel aditus, poſticaſve vertere, vel refugia aperire, vel atrium mutare, &c.

Refugisco, ĕre. Idem quod Refugere. Commodian. Inſtruct. 23.

Rĕfulgeo, ſi, [ἀπολάμπω] ēre. Valde fulgere. Virg. 1. Æn. 592.
Reſtitit Æneas, claraque in luce refulſit.
Cervice roſea refulſit. Virg. 1. Æn. 406.
Humus refulſit luce purpurea. Ovid. 6. Faſt. 252.
Lucifer refulgens ab occaſu. Plin. lib. 2. cap. 8.
Nubes longe refulget. Virg. 8. Æn. 623.
Galea radiis refulget adverſa. Virg. 9. Æn. 374.
Sol refulget in liquida aqua. Ovid. 2. de Arte Am. 722.
Suſpectu refulgere. Plin. lib. 9. cap. 38. Color ſanguinis concreti, nigricans aſpectu, idemque ſuſpectu refulgens.
Umbris refulgere. Plin. lib. 37. cap. 5.
Fama ſplendida refulget. Propert. lib. 3. 20. 8.
Spes refulſit. V. spes.

Refulgens, entis. Partic. Plin. lib. 11. cap. 28. Nunc pennarum hiatu refulgentes.

Refulgentia, æ. f. Fulgor. Apul. Florid. 4. pr. p. 359. Elmenh. Lacunarium refulgentia.

Rĕfundo, fūdi, fūſum, [ἀναχέω] ĕre. Idem quod Fundere. Plin. lib. 2. cap. 101. Glaciem refundat, cunctaque humifico ſpiritu laxet.

De

De luna. Refundat, i. e. Regelet, resolvat, liquefaciat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Quibus altæ, renovatæque stellæ, atque omnis æther refundunt eadem, & rursum trahunt indidem. Refundunt, h. e. Remittunt, rejiciunt, rursus fundunt, regerunt.
Aquas refudit urna. Propert. lib. 2. 26. 50.
Æquor refundit in æquor. Ovid. 11. Met. 488.
Unda refunditur. Stat. 9. Theb. 465.
Refundere, Reddere, restituere. Ulpian. in l. Si pecuniam. D. de condit. caus. dat. Consequens est, ut dicamus eum refundere quod accepit.
Sanguinem alicui refundere & bona, pro Reddere. Liv.

REFŪSUS, a, um. Partic. [ἀναχυθεὶς] ut, Refusum mare, Redundans. Plin. lib. 36. cap. 26.
Oceanus refusus. Virg. 7. Æn. 225.
Ponto sonat unda refuso. Virg. 2. Georg. 163. h. e. Retro fuso, & molibus oppositis repulso.
Stagna refusa vadis. Virg. 1. Æn. 130. i. e. Effusa.
Campos pariter vallesque refusas, Litoraque impleat Nomas. Sil. 17. 63. [Ubi agitur de Equitatu Numidico, effuse vagante. Forte legendum Refusus, ut referatur ad 𝔗 Nomas.

REFŪSE, ius, issime. Adv. [ἀνακεχυμένως] Redundanter. Compar. Columel. lib. 4. cap. 1. Nam semper in plano refusius egesta humus tumidior est, quam gradus soli crudi.

REFUSIO, ōnis. f. Macrob. 1. Saturn. 21. Pluvialis copia est refusio humoris, ad supera tracti.

REFUSŌRIUS, a, um. Adj. ut, Refusoriæ litteræ. Sidon. 9. Epist. 10.

RĔFŪTO, [ἀνασκευάζω, ἀποσκευάζομαι] āre. Festus, Refutare, redarguere, compositum a Fando, versa A littera in U, unde Confutare, & Refutare, id est redarguere, sive non ita esse ostendere, reprehendere. V. CONFUTO, & Voss. Etymol. Cic. in Vatinium testem, 1. Nemo enim horum te ita refutandum, ut gravem adversarium: aut ita rogandum, ut religiosum testem, arbitrabatur.
Manifesta refutant id. Lucret. lib. 2. 866.
Res vero refutat id. Lucret. lib. 2. 245.
Testes refutare. Cic. pro Font. 1. Plus ego in hac causa laboris & operæ consumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis.
Testibus refutare. Cic. 2. de Orat. 2. Quos tum, ut pueri, refutare domesticis testibus, patre, & C. Aculeone propinquo nostro & L. Cicerone patruo, solebamus.
Refutare, Reprimere. ut, Conatum alicujus refutare, Reprimere aut verbis, aut etiam facto. Cic. de Arusp. Resp. 7. Et aut concedente, aut etiam adjuvante Milone, ejus conatum refutabo. V. Cic. 1. Fam. 9.
Bello refutare. Cic. de Provinc. Consul. 32. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt.
Oratione feroci refutando plebem. Liv. 2. 52.
Refutare ac Rejicere. Cic. 2. Tusc. 55. In primisque refutetur ac rejiciatur Philocteteus ille clamor.
Aspernari & Refutare, Complecti & augere, contraria. Cic. pro Rabir. Post. 44. Quam quidem vos, Judices, in novo genere bonitatem, inusitatam claris ac præpotentibus viris, non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam & augere debetis.

REFUTĀTUS, a, um. Partic. Cic. pro Lege Manil. 52. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata.

REFUTATIO, ōnis. f. [ἀνασκευὴ] Cic. in Topic. 93. Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quæ Græce στάσις dicitur, Latine appelletur Status, in quo primum insistit, quasi ad repugnandum congressa, defensio
Firma refutatio. Quintil. lib. 5. cap. 10.

REFUTĀTUS, ûs. m. [ἀποσκευὴ] Refutatio. ut, Ancipiti refutatu convincere falsum. Lucret. lib. 3. 524.

REFUTĀTOR, ōris. m. Arnob. lib. 1. p. 18. Refutator incredulus.

REFUTĀTŌRIUS, a, um. Adj. Refutatoriæ preces, l. j. C. de relat. l. 18. C. de appell. & Refutatorii libelli, l. 37. §. j. C. eodem tit. l. 8. eod. in C. Theod. Judex a quo provocatum erat opinionis suæ exemplum litigatoribus dare debebat & acta edere. Quod si cui minus plena, vel contraria viderentur, is refutatorias preces offerebat, quæ simul mittebantur. Absolute Symmach. lib. 1. Epist. 31. Cujus meritum Perennitas vestra, lectis gestis ac refutatoriis cohærentibus, æstimabit.

R E G

REG. Regio. REG. SACR. Regi sacrorum.

REGALIOLUS, REGALIS, V. REX, in REGO.

RĔGĔLO, āre. contrarium est suo simplici, Gelu resolvere. Columel. lib. 1. cap. 5. Idem lib. 2. cap. 16. Alter quod assiduis humoribus rigens hoc adhibito regelatur. Idem lib. 10. 77.
Post ubi Ripheæ torpentia frigora brumæ
Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura.
Regelare, Refrigerare. Varro R. R. 1. 57. Granaria, quæ ventus regelare possit. [V. in REGYRO.
Utitur & Martialis, & Seneca. H. St. Locum Martialis V. in dict. seq.

REGELĀTUS, a, um. Partic. Calefactus. Martial. lib. 11. 9.
Succina virginea quod regelata manu.

REGELĀTIO, ōnis. f. Aggen. de Limit. p. 57. Gœs. de Gallia Togata, Immodicas Alpium nives in mare transmittit, & subitarum regelationum repentinas inundationes patitur.

RĔGĔNĔRO, [ἀναγεννάω] āre. Iterum, sive rursum generare. Plin. lib. 12. cap. 1. Platani fatæ regeneravere vitium. Idem lib. 7. cap. 11. Signa quædam, nævosque & cicatrices etiam regenerari.
Avum regenerare, Similem avo gigni. Plin. lib. 7. cap. 12. Indubitatum exemplum est Nicæi nobilis Pyctæ, Byzantii geniti, qui adulterio Æthiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Æthiopem. h. e. Niger natus est, qualis fuerat avus, quum tamen alba esset mater.
Regenerare patrem, idem significat quod Repræsentare, seu naturam & mores referre. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium ferebatur.
Immo, non simpliciter Repræsentare, sed Ita repræsentare patrem, ut redivivus esse videatur, quod ad hanc rem attinet. H. St.

REGENERĀTIO, ōnis. f. [παλιγγενεσία] Vox ecclesiastica, apud Patres passim, & in Vulg. Nov. Test. Interpr. Matth. 19. 28. Tit. 3. 5. occurrens. Gloss. Gr. Lat. Παλιγγενεσία, Regeneracio, Recreacio, renacio. ut solet c pro t ante i.

RĔGERMĬNO, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum germinare. Plin. lib. 16. cap. 33. Et in Ænaria succisa regerminat.

REGERMINĀTIO, ōnis. f. [ἀναβλάστησις] Plin. lib. 17. cap. 20. Regerminatione cædua, vel salice lætior.

RĔGĔRO, ssi, stum, [ἀνάγω] ĕre. Retro portare, reducere, rejicere. Plin. lib. 2. cap. 9. In coitu quidem non cerni, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. De Luna. Columel. lib. 2. cap. 20. Deinde quum ad alteram partem areæ pervenerint, in acervum culmos regerant.
Culpam communem regerere in aliquem. Plin. 10. Epist. 30.
Contagia regerere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Crimen alicui regerere, i. e. In aliquem rejicere. Senec. Hippol. 2. 720.
Invidiam regerere in aliquem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Alicui regerere alterum, pro Objicere, vel opponere. Cic. 15. Fam. 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut Catium Athenis natum esse dicas.
Regerere in commentarios, In librum referre. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 253. Burm. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. Budæus. De Rhetoricis Ciceronis.

REGESTUS, a, um. Partic. ut, Tellus regesta. Ovid. 11. Met. 188.

REGESTUM, i. n. Latine dici potest, quod vulgo *registrum* vocamus, teste Budæo. Vopisc. in Probo, 2. Usus sum etiam ex regestis scribarum porticus Porphyreticæ: Actis etiam Senatus ac populi. Subauditur Libris.

REGESTUS, ûs. m. Regesta terra, sive Terra ex sulco egesta, ut ait Budæus. Columel. lib. 3. cap. 13. Quum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi præbet regestum.

REGIA, æ. V. REGO.

REGIESCO, ĕre. Cresco. Festus: & apud eum Paulus: Regiescit, apud Plautum, significat crescit. Sed quum Glires, inquit Turnebus, indidem nomen habere in fragmento significare videatur, Reglescit esse scribendum affirmo, pro Regliscit a Gliscο. V. edit. Dacer.

REGIFUGIUM, V. REX in REGO.

RĔGĬGNO, ĕnui, ĭtum. [ἀναγεννάω] ĕre. Iterum gignere. Hinc passivum Regignor, apud Lucret. lib. 5. 245.
— quapropter maxima mundi
Quum videam membra, ac partes consumpta regigni.

REGĔNĬTUS, a, um. Partic. Pro Renato, utuntur vulgo Theologi.

REGILLA, V. REX, in REGO.

REGILLIANUS, Gallieni tempore Imperator Romanus factus est, miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium evectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortaque esset quæstio unde Regilliani nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum, aliis alio originem ejus referentibus, Grammatista, qui forte aderat, deflectere hoc nomen a rege exorsus est: Regi, Regillianus; qua voce veluti omine quodam excepta, succlamatum est protinus a militibus: Merito itaque rex eris. Quum itaque postridie in publicum prodiisset, ab universis Imperator est consalutatus. Treb. Poll. in XXX. tyrann. cap. 10.

RĔGILLUS, i. m. [Ῥήγιλλος] Lacus est in Agro Tusculano, ad quem Aulus Postumius Dictator prospere adversum Tarquinium Superbum, patria ejectum, & Latinos, bellum inferentes, pugnavit. Liv. 2. 19.
Regillus, Appellativ. V. in REGULUS.

REGILLUM, i. n. vel potius REGILLUS, i. m. [Ῥήγιλλος Steph.] Oppidum est in Sabinis, unde Claudii oriundi, teste Liv. 2. 16. &

RĒGILLI, orum. m. pl. Idem. Suet. Tiber. cap. 1.

REGIMEN, REGINA, REGIO, V. REGO.

REGINDALIA, Ludus, vel potius ea Sors, qua ducta rex creatur. Vide Cælium Rhodiginum, & Lilium Gyraldum, 13. Syntagmate Histor. deorum. p. 385. ed. Bas.

REGIS-VILLA, æ. f. [Ῥηγισβίλλα] Urbs exigua in extrema Italia, non procul ab Ostia. Strabo lib. 5. A Cosis Ostiam navigantibus exiguæ occurrunt urbes, Graviscium, Pyrgi, Alsium, Fregenia, ad Graviscos CCC sunt stadia. Inter hæc locus est, quem Regis villam vocant.

REGIUM, i. n. vel REGIUM LEPIDI, vel LEPIDUM, [Ῥήγιον Λεπίδου Ptol.] Galliæ Cisalpinæ oppidum, a quo Regienses. Auctor Plin. lib. 3. cap. 15.
Rhegium aliud, cum aspiratione, Promontorium. V. suo loco.

REGLŪBO, ĕre. Gloss. Lat. Gr. Regluvo, Ἐκδέρω.

REGLŪTĬNO, pr. comm. [ἀποκολλάω] āre. contrarium suo simplici Glutinare. Catull. ad Thallum 25. 9.
Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina & remitte.
Reglutinare, Redintegrare. Prudent. Peristeph. 10. 873.
Vel amputatum plaga collum dividens
Rursus coibit ac reglutinabitur.

REGLUTINĀTUS, a, um. Partic. Deglutinatus. ut, Reglutinatis luminibus. Mart. Capel. lib. 6. p. 191.

REGLUTINŌSUS, a, um. Adj. [κολλώδης] Valde glutinosum significat. Plin. lib. 11. cap. 15. Sequens probatio, ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Vetus exemplar habet Glutinosum. [Re adhæsit ex præcedente voce.

REGNO, REGNUM. V. REGO.

RĔGO, rexi, rectum, [ἡγέω, ἰθύνω] ĕre. Gubernare: quasi rem populi agere. Virg. 4. Ecl. 17.
Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.
Regere & Moderari. Cic. in Somn. Scip. 19. Siquidem deus est, qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet: qui tam regit & moderatur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum princeps ille Deus.
Consilio rem aliquam. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Aliquem regere disciplina. Cic. 10. Att. 7. extr. Hoc autem vitium puto te existimare, non nostra indulgentia, sed a natura profectum, quem tamen nos disciplina regimus.
Animum regere. Hor. 1. Epist. 2. 62.
Animos dictis regere. Virg. 1. Æn. 157.
Ingenium alicujus. Plaut. Bacch. 3. 3. 90.
Mentem suam. Lucan. ad Pison. 56.
Mores regere suo exemplo. Ovid. 15. Met. 834.
Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.
Semet ipsum. Cic. 4. Fam. 14.

Imperium regere. Virg. 1. Æn. 344.
Opes Auſonias. Ovid. 14. Met. 773.
Populos imperio. Virg. 6. Æn. 851 Idem 4. Æn. 230.
Sed fore, qui gravidam imperiis belloque frementem
Italiam regeret.
Res imperio. Virg. 1. Æn. 234.
— ô, qui res hominumque deûmque
Æternis regis imperiis!
Rempublicam. Cic. 1. Off. 92. Illud autem eſt judicandum, maximas geri res & maximi animi ab iis, qui Reſpub. regunt: quod earum adminiſtratio latiſſime pateat.
Senatum conſiliis. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Urbes regere in longa pace. Virg. 7. Æn. 46.
Urbes conſiliis. Quintil. in procem. lib. 1.
Bella regere. Sil. lib. 7. 47.
Fines regere. Cic. pro Muren. 21. Ille exercitatus eſt in propagandis finibus, tu in regendis. Fines regi dicuntur (inquit Boethius lib. 2. Topic.) quando agri propoſitis terminis finiuntur. Nam Regere, antiquæ legis XII Tab. ſignificatione, eſt ſuis finibus terminatum habere & ſtatuere. Juſtinian. lib. 4. Inſt. tit. 17. De officio jud. §. ultimo, Si finium regundorum actum fuerit, &c. Eleganter ad ipſos terminales lapides, rem inanimatam, tranſtulit Tibul. lib. 1. 3. 44.
— non fixus in agris,
Qui regeret certis finibus arva, lapis.
Equos, Moderari. Ovid. 1. Triſt. 3. 28.
Lunaque nocturnos alta regebat equos.
Habenas regere. Ovid. 1. Faſt. 25.
Iter rexit lino Theſeus. Propert. lib. 2. 14. 8.
Ora equi. Ovid. 8. Met. 34.
Navem, vel Ratem arte. Ovid. 1. Triſt. 4. 12.
Rates gubernacula regunt. h. e. Dirigunt. Plin. lib. 12. cap. 19.
Rates reguntur remo. Ovid. 1. de Art Am. 3. al. Moventur. Sic. Curſus, Virg. 6. Æn. 350.

REGENS, entis. Partic. Virg. 6. Æn. 30.
Cæca regens filo veſtigia. Sic Iter lino ſupra.
Fortuna ita regente. Juſtin. l. 9. 23.

REGENDUS, a, um. Partic. [ἰθυντέος] Senec. Octav. v. 446.
Regenda magis eſt fervida adoleſcentia.
Juvenem ſuſcipere regendum. Cic. 10. Att. 6.

RECTUS, a, um. Partic. [ἰθυνθεὶς] ut, Rectus ad ingenium bonum. Plaut. Bacch. 3. 3. 8.

RECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ὀρθὸς, ὄρθιος, ἰθὺς, εὐθὺς, εὐθύπορος, ἰθύβολος] Erectus, Qui ſtat & erectus eſt.
Rectus, Qui nullam in partem inflectitur, cujus contrarium eſt, Obliquus. Plin. lib. 12. cap. 19. Recto curſu.
Acies recta oculorum. V. ACIES.
Coma recta, i. e. Preſſa, Criſpæ opponitur. Senec. Epiſt. 96.
Flumine recto. Virg. 8. Æn. 57.
Ipſe ego te ripis & recto flumine ducam.
Lux recta aut obliqua. Lucret. lib. 2. 799.
Ore recto voces emittere foras. Lucret. lib. 4. 552.
Platea recta, Via recta. Ter. Phorm. 2. 1. 80. Eo recta via quidem illuc. quod & Recta, formâ Adv. per ellipſin dicitur. Cic. 1. in Catil. 23. Recta perge in exſilium. V. infra.
Talo recto ſtare. Hor. 2. Epiſt. 1. 176.
— poſt hoc
Securus, cadat, an recto ſtet fabula talo. i. e. Parum ſollicitus poſt hoc, utrum exſibiletur, atque explodatur comœdia, an probetur. Recto talo dixit per tralationem, quia qui ſtant, recto ſunt talo. Ita dicebant Stare fabulam, quæ attente audiretur, & quæ placeret: Cadere & excidere hiſtriones, qui explodebantur. Lambinus. V. STO.
Truncus rectus. Ovid. 2. Met 822.
Via recta rem narrare, Narrare rem ut eſt, nihil mentiri. Ter. Heaut. 4. 3. 28. Immo ut recta via rem narret ordine.
Via recta animi. Propert. lib. 3. 5. 10.
Cœna recta. V. CŒNA & SPORTULA.
Cœnæ rectæ jus habere, i. e. *Buccam ad curiam*, inquit Budæus.
Tunica recta dicebatur, Quæ ita contexta erat, ut veluti rigens ſtaret. Vel Quæ a ſtantibus ab imo in altum texebatur. Hac tirones & novæ nuptæ induebantur. Hanc parentes liberis ſuis conficiendam curabant, ominis cauſa. Ex Feſto.
Conſcientia recta, Translate. Cic. 13. Att. 20. In omni vita ſua quemque a recta conſcientia tranſverſum unguem non oportet diſcedere.
Conſilium rectum & tutum capere. Ter. Heaut. 2. 3. 86. Idem And. 2. 1. 11.
Facile omnes, quum valemus, recta conſilia ægrotis damus.
Indoles recta, i. e. Bonæ naturæ. Senec. Hippol. 20.
Ingenia recta, i. e. Non depravata. Senec. Hippol. 21.
More recto ſervat munia vitæ. Hor. 2. Epiſt. 2. 131.
Vitæ rationem rectæ, honeſtæque, ut quidam putaverunt, ad philoſophos relegandam non conceſſerim. Quintil. in procem. lib. 1.
Rectus, cum Genitivo: ut, Rectus judicii animus. Seneca de Vita beata.
Compar. Hor. 1. Serm. 2. 82.
Sit licet hoc, Cerinthe, tuæ, tenerum eſt femur, aut crus
Rectius: atque etiam melius perſæpe togatæ eſt.
Longa trabe rectior. Ovid. 3. Met. 78.
Superl. Rectiſſimus in dicendo. Cic. 2. de Orat. 206. Ego mehercule, inquit, Antoni, ſemper is fui, qui de te oratore ſic prædicarem, unum te in dicendo videri rectiſſimum.

RECTUM, i. n. per translationem, pro Eo quod eſt cum virtute conjunctum; & pro Bono ponitur: ut Recte Adv. pro Bene. ut, Hor. 2. Epiſt. 2. 44.
— curvo dignoſcere rectum. h. e. Quid ſit vitium, quid virtus. Porphyrio.
Non agere iter in rectum. Ovid. 2. Met. 715. i. e. Non recta pergere.
Rectum eſt. Cic 6. Att. 9. Sauſejum ſine meis litteris ad te venire vix rectum erat. i e. Honeſtum.
Videre rectum. Hor. 1. Epiſt. 1. 63.
Interdum vulgus rectum videt, eſt ubi peccat.
Rectum in oratione, & Pravum, contraria. Cic. 1. Acad. 16. Tertia de diſſerendo, & quid verum, & quid falſum, quid rectum in oratione, pravumve, quid conſentiens, quid repugnet judicando.
Amor recti. Stat. 5. Silv. 3. 248.
Conſcia mens recti. Virg. 1. Æn. 608.
Capeſſere recta. Hor. 2. Serm. 7. 7.
Colere rectum. Ovid. 1. Met. 90.
Defendere rectum. V. DEFENDO.
Præponere rectum utilibus. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 103.
Servare animi rectum. Hor. 2. Serm. 3. 201. h. e. ut ita dicam, Rectitudinem.
Trahere ad. Hor. 2. Serm. 6. 75.
Quidve ad amicitias, uſus, rectumne trahat nos.

RECTA, Adv. ex Ablat. f. ſubaudito Viâ. [ἰθὺ, εὐθὺ] Ter. Eun. 1. 2. 7. Cur non recta introibas? Cic. 5. de Fin. extr. Sed tempus eſt, ſi videtur, & recta quidem ad me. Idem 7. Verr. 159. Sibi recta iter eſſe Romam: Verri ſe præſto advenienti futurum. Et 4. Att. 5. Tu de via recta in hortos. E navi recta ad me venit. Cic. 6. Att. 8. conf. ſupra Via recta.

RECTE, Adv. [ὀρθῶς, καλῶς] Proprie eſt, cui Oblique opponitur. Cic. 1. de Fin. 20. Sive aliæ declinabunt, aliæ ſuo nutu recte ferentur. Primum erit hoc quaſi provincias atomis dare, quæ recte, quæ oblique ferantur. Al. Rectæ, quæ obliquæ.
Recte translate, Bene. Cic. 4. Acad. 98. Recte concluſit, teneo: ſin vitioſe, minam Diogenes reddet.
Auguraris recte de me, bene enim tibi cognitus ſum. Cic. 9. Att. 19.
Recte an ſecus, nihil ad nos. Cic. in Piſon. 68.
Recte atque ordine facere. V. ORDO.
Recte, in reſponſione. Ter. Hec. 3. 2. 20.
Quid tu igitur lacrimas? aut quid es tam triſtis? PA. recte mater. Ubi Donatus, Recte mater, Sic dicimus quum ſine injuria interrogantis aliquid reticemus. Alii Recte ſic accipiunt, ut intelligant, Nihil eſt mali. Hæc Donatus. [Subauditur Eſt, ut in ſeq.
Recte, pro Nihil, auctore Donato. Ter. Eun. 2. 3. 49.
Dum hæc dicit, abiit hora, rogo nunquid velit,
Recte inquit, abeo. Idem in Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte eſt: nam nihil eſſe mihi, religio eſt dicere. h. e. Nihil. Quare autem Recte pro Nihil dixerit, oſtendit ſubdens, Nam nihil &c. i. e. Dicere quod nihil mihi ſit, quod dem amicæ, eſt religio, id eſt, metus mali ominis cavendi. Putabant enim ſuperſtitioſi illi mortales, ſi dixiſſent ſibi nihil eſſe, nihil etiam futurum: & ſi interroganti Quis me petiit? puer reſpondiſſet, Nullus, ſe a nullo deinceps expetendos: unde reſpondere ſolebat, Bona fortuna here; id eſt nullus. Al. Satis eſt exponunt.
Recte, ut dicitur, ἐπαινῶ. H. St.
Recte, pro Sic eſt, etiam, ita. Ter. Adelph. 3. 3. 79. S. Tu rus hinc abis? D. recte. [Subauditur Putas, quod alias addit. V. And. 1. 1. 114.
Recte, reſponſio ad Quid fit? Ter. Adelph. 5. 5. 3.
Quis homo? ô Syre noſter, ſalve: quid fit? quid agitur?
S. Recte. D. optime eſt.
Recte facitis, Gratiarum actio eſt, interprete Donato. Ter. Eun. 5. 8. 54.
Mirum ni illoc homine quoquo pacto opus eſt. C. idem arbitror.
G. Recte facitis. [V. Facis bene, in BENE.
Recte parere, Non monſtrum parere, inquit Donatus. Ter. Hec. 4. 1. 17.
— præſertim quum & recte, & tempore ſuo pepererit.
Recte, pro Juſte. Ter. Andr. 5. 4. 53. Pater, non recte vinctus eſt. Et Andr. 4. 4. 27. Recte ego ſemper fugi has nuptias.
Recte abuti. Quintil. lib. 5. cap. 10. Poteſt videri hoc nomine recte abuſus.
Lata recte, & Vitio lata, contraria. Cic. de Aruſp. Reſp. 48. Augures interrogabant, quæ ita lata eſſent, rectene lata eſſent: illi vitio lata eſſe dicebant. [In hoc & ſeq. eſt Auſpicato, rite.
Tabernaculum recte captum. Cic. 2. de Divin. 75.
Recte apud Juriſcon maxime in ſtipulationibus, idem quod Arbitratu boni viri. l. hæc verba. 73. D. de Verb. ſign. l. jam tamen. 5. §. 3. D. jud. ſol. Cato de R. R. cap. 144. & cap. 146. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4.
Admones recte. Cic. 6. Verr. 5. Sed earum artificem quemnam? recte admones, Polycletum eſſe dicebant.
Convivari recte. V. Recta cœna, in CŒNA.
Dicere non recte alicui, pro Maledicere. Plaut. Pſeud. 4. 6. 23.
Dicis recte. Ter. Adelph. 4. 3. 18. Et recte & verum dicis. Plaut. Capt. 5. 2. 7.
Recte & vera loquere: ſed neque tu vere neque recte adhuc
Feciſti unquam. Al. Recta & vera.
Recte & Secus contraria. Cic. de Clar. Orat. 331. Quæ, ſi recte eſſet, ſalute reip. ſin ſecus, interitu ipſo teſtimonium meorum de rep. conſiliorum darent. i e. Si omnia bene & commode cederent. Budæus. V. ſupra.
Eſſe recte alicui, pro Valere. Cic. 14. Att. 16. extr. De Attica pergratum mihi feciſti, quod curaſti ante ſcirem ei recte eſſe, quam non belle fuiſſe.
Facere alicui recte. Plaut. Aul. 2. 5. 12.
Factum recte, & Peccatum. Cic. 1. Acad. 36. Sic inter recte factum atque peccatum, officium, & contra officium, media locabat quædam: recte ſola, &c.
Ferre moleſtias recte, i. e. Patienter. Ter. Eun. 1. 1. 33.
Meminiſti recte. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Sat recte hoc mihi in mentem venit [i. e. Opportune, commode.
Miniſtrare recte. Hor. 2. Serm. 8. 70.
Olere recte, Bene olere. Plaut. Moſtel. 1. 3. 113.
Oneratus recte. Plaut. Bacch. 2. 3. 115.
Ille eſt oneratus recte, & plus juſto vehit.
Ponere otia recte. Hor. 2. Serm. 7. 112.
Sperare recte. Cic. 13. Att. 17. Artica noſtra quid agat ſcire cupio, etſi tuæ litteræ (ſed jam nimis veteres ſunt) recte ſperare jubent.
Valere tecte. Plaut. Bacch. 2. 2. 14.
Quia ſi illa inventa eſt, quam ille amat, vivit, recte valet.
Vivere recte. Hor. 1. Epiſt. 6. 29.
Recte, Tuto. Cic. 14. Fam. 14. Si ille Romam modeſte venturus, recte in præſentia domi eſſe poteſtis.
Dare recte litteras. Cic. 1. Fam. 7. Quoties mihi certorum hominum poteſtas erit, quibus recte dem: non prætermittam. i. e. Quibus tuto & citra periculum dare poſſim litteras,

Dare recte fundum. Cic. 13. Att. 48. Ut ipse ei Puteolis fundum recte mancipio dare posset. [Delectatur hac phrasi Corn. Celsus, ut ea Recte dari ægris dicat, quæ Sine periculo dantur.

Esse recte alicubi, pro Sine reprehensione manere. Cic. 16. Att. 9. Qui minus autem ego istic recte esse possim, quam est Marcellus? [i. e. Tuto, seu In tuto.

Est recte apud matrem. Cic. 1. Att. 7.

Epicurus circuitione quadam deos tollens, recte non dubitat divinationem tollere. Cic. 2. de Divin. 40. h. e. Aperte, non dissimulanter, nec per circuitionem. Al. Recta.

Compar. Rectius. Plaut. Merc. 4. 4. 61.

Eadem licebit mox cœnare rectius.

Meminisse rem rectius. Plaut. Epid. 4. 1. 26.

Perspicere rectius. Lucret. lib. 1. 157.

Tenere rem rectius. Plaut. Amph. prol. 110.

Valere rectius. Plaut. Trin. 1. 2. 125.

Superl. ut, Rectissime animadvertere. Cic. 3. de Legib. 12.

Probare rectissime. Ulp. l. 54. §. 4. Dig. pro socio.

RECTO, Adv. Anton. & Verus apud Papir. l. 21. pr. D. de Appellat. & relat. Appellationes, quæ recto ad Principem factæ sunt. [An Recta? vel Non recte?

RECTIO, ōnis. f. [ἰθύνσις] Cic. 5. de Fin. 11. Quum autem tertia pars bene vivendi præcepta quæreret, ea quoque est ab iisdem, non solum ad privatæ vitæ rationem, sed etiam ad Rerumpub. rectionem relata.

RECTŪRA, æ. f. ut, Rectura limitum, apud rei agrariæ scriptores. V. Goes. Ind. & Rigalt. Gloss. & Fines regere in ipso verbo.

RECTOR, ōris. m. [ἰθυντήρ, ἰθυντὴς, ἰθυντής] Qui regit. Cic. 2. de Nat. Deor. 90. Intelligere inesse aliquem, non solum habitatorem in hac cælesti ac divina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis, tantique muneris.

Majestas rectoris. Sil. lib. 15. 417.

Divûm Juppiter maximus rector. Virg. 8. Æn. 572.

Juvenum rectores. Virg. 9. Æn. 173.

Olympi rector. Ovid. 9. Met. 498.

Pelagi, Neptunus. Ovid. 1. Met. 331.

Populorum centum. Ovid. 7. Met. 481.

Regum rector maximus. Sen. Troad. 10.

Superûm. Ovid. 1. Met. 668.

Rectores sequiori ævo proprie dicti sunt Provinciarum præsides. Cassiod. Var. 6. 12. Fuit & dignitas aulæ Constantinop. Suid. Ῥαίκτωρ, εἶδος ἀξιώματος. conf. Gloss. Cang.

RECTRIX, īcis. f. Quæ regit. Columel. lib. 3. cap. 10. Videmus hominibus inspiratam, velut aurigam, rectricemque membrorum animam. Plin. lib. 37. cap. 13. Italia rectrix parensque mundi altera.

RECTITŪDO, ĭnis. f. Aggen in Goes. Agrar. p. 46. Rigor suæ rectitudinis naturalis nomen accepit.

RĒGĬBĬLIS, e. Adj. Quod facile regitur. ut, Acies regibilis. Ammian. 19. 15. Juventus regibilis. Idem 15. 2.

REGĬMEN, ĭnis. n. [ἰθυνσις] Ipsa rectio. Lucret. lib. 3. 95.

In quo consilium vitæ, regimenque locatum est. Liv. 3. 33. Regimen totius magistratus penes Appium erat, favore plebis.

Cruentum regimen manu tractare, Regere in Tyrannide. Stat. 11. Theb. 658.

Lentum regimen navis. Senec. Agamem. 6.

Vocis, sermonisque regimen primores tenent dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.

REGĬMENTUM, i. n. Idem quod Regimen. Arcad. in l. 1. §. 1. De offic. præf. præt. Regimentis Reipub. ad Imperatores perpetuo translatis, &c. Adde Ammian. 28. 1. & 25. 9. Apud antiquiores non occurrit.

RĔGĬTO, [ἰθύνομαι] āre. frequentat. Varro 1. de R. R. cap. 57. extr. Granaria in agro quidam sublimia faciunt, ut in Hispania citeriore, & in Apulia: ita ut non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regitare possit. Vetus exemplar habet Regelare. Al. Regyrare, vel Regirare, vel Regerare. [Puto syllabam librarios omisisse, legendumque Refrigerare. V. in hac dict. & in REGELO.

RĔGIO, ōnis. f. [χώρα, κλίμα] dicta a Rego, quod prius quam provinciæ fierent, regiones sub regibus erant, atque ab his regebantur. Virg. 9. Æn. 390.

Euryale infelix, qua te regione reliqui?

Regio & Ora. Cic. pro Sext. 66. Quæ regio, orave terrarum erat latior, in qua non, &c.

Certa regio loci. Lucret. lib. 2. 260.

Terræ regio. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus.

Agrorum regiones. Justinian. lib. 4. tit. 17. De officio jud. §. ultim. Quod si de una re, veluti de fundo: siquidem iste fundus commode regionibus divisionem recipiat, partes ejus singulis adjudicare debet.

Deserta siti regio. Virg. 4. Æn. 42.

Montosa. V. Montosus, in MONS.

Ignota. Ovid. 2. Met. 203.

Cultu vacantes. V. COLO.

Apprehendere regionem. V. APPREHENDO.

Attingere regionem. V. ATTINGO.

Defendere regiones suas & fines. Cic. in Orat. 141.

Obire pedibus regiones. V. OBEO.

Peragrare mente regiones. V. PERAGRO.

Regiones cæli quatuor, Ortus, Occasus, Meridies, Septentrio. Ortus & Occasus, mobilia ac varia sunt: Meridies & Septentrio perpetuo statu permanet. Oritur quippe sol non ibidem semper, sed aut Æquinoctialis oriens dicitur, aut Solstitialis, aut Brumalis. Idem non in eundem semper occidit locum: sed occasus ejus similiter fit. Ab his quatuor regionibus, quatuor venti flare dicuntur, qui sunt Eurus, Auster, Favonius, Aquilo. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis. De regione Lunæ.

Regiones, Cæli spatia, in quæ Augures illud lituo dividebant. Cic. 1. de Divin. 30. de lituo agens, Eo, inquit, Romulus regiones direxit, tum quum urbem condidit.

Ara locata sub media cæli regione. Cic. in Arato, 193.

Australis regio. V. AUSTER.

Vespertina. Hor. 1. Serm. 4. 30.

Arctis regionibus exire. Lucret. lib. 6. 119.

Regio, inquit Budæus, vulgo *quartarium* dicitur, apud Cic. pro Planc. 22. qui etiam Tractum vocat, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Allifanus: tota denique nostra illa aspera & montuosa & fidelis & simplex & fautrix suorum regio, &c.

Viarum regio nota. Virg. 2. Æn. 737.

Recta regione viæ declinare. Lucret. lib. 2. 250.

Regiones, Majores urbis partes appellari cœptæ a similitudine earum regionum, in quas orbis dividitur. Quatuor autem fuerunt antiquitus urbis Romæ regiones: e quibus prima regio Suburrana: secunda, Exquilina: tertia, Collina: quarta, Palatina. Sub Augusto 14. vocari cœperunt. V. Suet. Aug. cap. 30. & l. 3. ff. de Off. præf. vigil. vel Lex. Pitisc. qui rem late persequitur.

Natura & regio provinciæ, h. e. Natura partis & regionis ejus provinciæ quam incolis, vel cui præfeceris. Cic. 1. Fam. 7. Eam esse naturam & regionem provinciæ tuæ, ut, &c. [Vulgo Situm, vel Situationem dicunt.

Regiones vineæ, Fines & limites. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. An Attii Navii lituus ille, quo ad investigandum suem regiones vineæ terminavit, contemnendus est? Al. Investigandam uvam. conf. 1. de Divin. 31.

Regionibus officii sese continere. Cic. 2. de Lege Agrar. 96. Singularis homo privatus, nisi magna sapientia præditus, vix facile sese regionibus officii, magnis in fortunis & copiis continet. [i. e. Intra terminos officii sui.

Modicæ regiones orationis. Cic. 2. de Orat. 67. Sed ita ut sit circumscripta modicis regionibus.

Regionibus circumscriptum vitæ spatium, i. e. Finibus & terminis, ut ait Budæus. Cic. pro Arch. 29. Si nihil animus præsentiret in posterum, &, si quibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas.

Regiones & fines eloquentiæ. Cic. in Orat. 141. de Juris scientia loquens, Ea vero, inquit, repugnante eloquentia vix suas regiones finesque defenderet.

Regio, pro Orbita & linea. Cic. 7. Verr. 176. De omnibus nobis, si quis tantulum de recta regione deflexerit, &c. Ibid. 181. Hæc eadem est nostræ rationis regio & via, horum nos hominum sectam atque instituta persequimur. Inde E regione idem pro Rectis lineis accipit. Budæus.

E regione, tanquam Adverb. ponitur in oratione, pro In conspectu, quasi rectis lineis. V. E præp. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 35. Quum uterque utrique esset exercitui in conspectu, fereque e regione castris castra poneret. Cic. 4. Acad. 123. Nonne etiam dicitis esse e regione nobis, e contraria parte terræ, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?

RĔGIŌNĀTIM, Adv. [κατὰ χώρας] Per singulas regiones. Suet. in Cæs. cap. 39. Ludos etiam regionatim urbe tota, & quidem per omnium linguarum histriones. conf. Liv. 40. 51. extr.

RĔGIONĀLĬTER, Adv. Apul. de Mundo p. 68. Elmenh. Quæ tamen illi cum regionaliter videantur esse pestifera, ad omne salutaria sunt. conf. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

RĔGIONĀRIUS, i. m. Frontin. de Colon. p. 134. Goes. Cassium oppidum militi regionarii diviserunt. [Legendum Casinum opp. milites legionarii, ut ex coll. p. 104. liquet.

RĒGŬLA, æ. f. [κανών Gl. L. G.] Norma, qua lineæ diriguntur, quasi mensuram regens. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam duas regulas, ejus latitudinis, qua pastinator sulcum facturus est, in speciem Græcæ litteræ χ decussavimus: atque ita mediæ parti, qua regulæ committuntur, antiquam illam ciconiam infiximus.

Regula prima. Lucret. lib. 4. 516.

Denique ut in fabrica, si prava 'st regula prima. Quo loco Lambinus, Regula, lignum est rectum, oblongum, & latum, quo fabri utuntur ad exigendas rectitudines, & parietes ædificiorum dirigendos. Fiunt etiam e ferro regulæ. Hæc ille.

Regula & Norma quid differant, V. NORMA.

Exemplum & Regula. Cic. in Sallust. 4. Primum igitur, quoniam omnium majores Crispus Sallustius ad unum exemplum & regulam quærit.

Mediocritatis regula optima. Cic. 2. Off. 59. In his autem ipsis mediocritatis regula optima est.

Naturæ norma, regula, & præscriptio. Cic. 4. Acad. 140.

Oratoris. Plin. Epist. 9. 26. ad Lupercum, Sed Demosthenes ipse ille norma oratoris & regula.

Philosophiæ regula. Cic. 4 Acad. 29. Hanc esse regulam totius philosophiæ, constitutionem veri, falsi, cogniti, incogniti.

Omnium una regula est, quam cupio tibi esse notissimam, &c. Cic. 3. Off. 81.

Aberrare a regula & præscriptione vitæ. V. ABERRO.

Dirigere ad regulam. Cic. 1. de Fin. 63. Servata illa, quæ quasi delapsa de cælo est ad cognitionem omnium, regula, ad quam omnia judicia rerum dirigentur.

Habere regulam qua vera & falsa judicentur. Cic. de Clar. Orat. 152.

Irrogat regula pœnas æquas peccatis. Hor. 1. Serm. 3. 118.

Loqui ad regulam. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque enim loquuti sunt ad hanc regulam & diligentiam primi homines.

Regula, Baculus quo aliquid rectum tenetur. Columel. lib. 6. cap. 19. Deinde prius quam ferrum admoveas, duabus angustis ligneis regulis, veluti forcipibus, apprehendere testium nervos, &c.

Regula, Instrumentum, eundem usum præbens in factura olei, quem fiscus. V. FISCUS loco suo. Columel. lib. 12. cap. 50. Aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fiscis sampsæ exprimi.

RĒGŬLĀRIS, e. Adj. [κανονικός] Quod secundum regulam est, vel quod in regulam trahi potest.

Æs regulare, Quod obsequitur malleis, & quasi in utramque partem regi potest, quod etiam ab aliis Ductile appellatur. Plin. lib. 34. cap. 8. In Cypro coronarium æs & regulare est, utrumque ductile.

RĒGULĀRĬTER, Adv. Ulpian. in l. Quod si servus. §. 2. D. de in rem verso, Et regulariter dicimus toties de in rem verso esse actionem. Idem in l. Regulariter definiendum est. De petit. hæred.

REGULATIM, Adv. Idem. Veget. de Re Vet. 2. 41. Regulatim curare.

RĒGŬLO, āre. Cæl. Aurel. Tard. 3. 4. 62. Regulantur vel diriguntur eorum virtutes non natura loci.

REX, rēgis. m. [βασιλεύς, ἄναξ] Qui regit populum, & regnum possidet. Cic. 2. Off. 41. Mihi quidem, non apud Medos solum, ut ait Herodotus, sed etiam apud majores nostros, justitiæ fruendæ causa videntur olim bene morati reges constituti. Idem 3. de Fin. 75. Rectius enim appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit.

Triumphi regum. Ovid. 1. Amor. 15. 33.

Cælicolûm rex, Juppiter. Virg. 3. Æn. 21.

Deorum.

Deorum. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Divûm pater, atque hominum rex, Juppiter. Virg. 1. Æn. 69.
Olympi magnus rex. Virg. 5. Æn. 533.
Fluviorum rex, Eridanus. Virg. 1. Georg. 481.
Infernus, Pluto. Virg. 6. Æn. 106.
Nominis ingentis. V. INGENS.
Regum rex. Hor. 1. Epist. 1. 107. de Sapiente Stoicorum.
Æquævus. Virg. 2. Æn. 561.
Fortissimus gentis Sidoniæ. Sil. lib. 8. 212.
Indomitus. Lucan. lib. 2. 581.
Magni. Hor. 2. Serm. 3. 45.
Minantes. Hor. 2. Carm. 12. 12.
Purpureus, i. e. Purpuratus, seu purpura ornatus. Ovid. 7. Met. 103.
Semidei. Stat. 2. Achil. 363.
Superbus. Virg. 11. Æn. 15.
Timendi. Hor. 3. Carm. 1. 5.
Tremendus. Virg. 4. Georg. 470.
Abacta pauperies epulis regum. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Colere reges, non regna. Sen. Herc. OEth. 5.
Constituere regem populis. V. CONSTITUO.
Editus atavis regibus. Hor. 1. Carm. 1. 1.
Expugnant reges, capiuntur, prælia miscent. Lucret. lib. 4. 1007.
Imminent duo reges toti Asiæ. V. IMMINEO.
Imponere regem alicui regioni. V. IMPONO.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Interceptus mortalitate rex. V. INTERCIPIO.
Pati imperia regum. Sen. Herc. fur. 6.
Pati famulum & regem, i. e. Infimam & summam conditionem. Sen. Herc. OEth. 3.
Succurrere regis tectis. Virg. 2. Æn. 451.
Reges etiam appellantur Liberi affinesque regum. Cæs. 3. Bell. Civil. 107. Interim controversias regum ad P. R. & ad se, quod esset Consul, pertinere existimans. Per Reges intelligit Ptolemæi regis Ægyptiorum liberos.
Populus rex. Adjective. Virg. 1. Æn. 25.
Hinc populum, late regem, belloque superbum,
Venturum excidio Libyæ.
Rex, pro Rectore. Hor. 1. Carm. 36. 8.
— memor
Actæ non alio rege puertiæ. i. e. Moderatore ac magistro.
Rex, (ait Donatus) alias Regnatorem, alias Dominum, alias Divitem significat. Sed nunc rationem habet nominis ad aliquid dicti, ad significandum Parasitum. Ut enim parasitus regis est, & libertus patroni: sic e contrario rex parasiti est, & patronus liberti. Hæc ille in illud Ter. Phorm. 2. 2. 24. Immo enim nemo satis pro merito gratiam regi refert.
Rex, Potentior: & is, quem nobis veluti in patronum eligimus, quem affectemur. Martial. lib. 2. 18.
Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnam,
Tu captas alias: jam sumus ergo pares.
Mane salutatum venio, tu diceris isse
Ante salutatum: jam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis,
Tu comes alterius: jam sumus ergo pares.
Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse.
Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Captare, est Blanditiis & servilibus officiis aliquid quærere, ut scurræ & parasiti. Vicarius, est Servi servus.
Rex, Dives, qui a clientibus colitur & parasitis. Hor. 2. Carm. 14. 12.
— sive reges,
Sive inopes erimus coloni. Juven. 1. Sat. 136.
Vestibulis abeunt veteres lassique clientes,
Votaque deponunt, quamvis longissima, cœnæ:
(Spes hominum!) caulis miseris, atque ignis emendus.
Optima silvarum interea, pelagique vorabit
Rex horum, vacuisque toris tantum ipse jacebit:
Nullus jam parasitus erit. Spes hominum: acclamatio est poetæ in miseriam clientum, qui diu speraverant se apud divitem cœnaturos. Plaut. Capt 1. 1. 24.
Nam postquam meus rex est potitus hostium, &c. Verba sunt Ergasili parasiti, Philopolemum ob id Regem suum appellantis, quod sæpe apud eum cœnaret. Hor. 1. Serm. 2. 86.
Regibus hic mos est, ubi equos mercantur, opertos
Inspiciunt. Ubi Schol. vet. Reges hic divites sunt, & nobiles.
Coram rege suo. Horat. Hoc est Patrono & amico suo potentiore. Cruq. 575. H. St. Locus hic est Hor. 1. Epist. 17. 43.
Coram rege suo de paupertate tacentes
Plus poscente ferent.
Ærarii, &c. reges, Qui præsunt ærario, &c. Cic. 2. de Lege Agr. 15. Atque ego a primo capite legis usque extremum reperio, Quirites, nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi uti decem reges, ærarii, vectigalium, provinciarum omnium, totius Reip. regnorum, liberorum populorum, orbis denique terrarum domini constituerentur, legis Agrariæ simulatione atque nomine. [Omnino sic distinguendum est, ut non dicat Reges ærarii, &c. sed Dominos Tullius Decemviros Rullianos, & eo ipso totidem reges.
Mensæ rex, qui & Dominus convivii. Macrob. Saturn. lib. 2. cap. 1. Ipse rex mensæ, nec in moribus Socrate minor. Varro apud Gell. lib. 13. cap. 11. Dominum autem convivii esse oportet, non tam lautum, quam sine sordibus.
Nemorensis. V. NEMUS, vel Lex. Pitisc.
Sacrorum rex. Cic. de Arusp. Resp. 12. L. Claudius rex sacrorum. Plin. lib. 11. cap. 37. V. Lex. Pitisc.
Rex fuit etiam cognomen gentis Marciæ. V. MARCIUS.

RĒGĪNA, æ. f. [βασιλίς, βασίλισσα, βασίλεια, ἄνασσα] Regis uxor. Cic. 14. Att. 8. Reginæ fuga mihi non molesta.
Teque, particeps connubii, socia regni, regina Juno. Cic. Anteq. iret. in exsil. 24.
Regina deûm, Juno. Virg. 1. Æn. 13.
Siderum regina bicornis, Luna. Hor. in Carm. sæcul. 35.
Regina, Quæ provinciæ alicui præest & eam regit: quemadmodum Dido apud Carthaginienses, & Cleopatra in Ægypto.
Regina, Domina. Plaut. Truc. 2. 6. 50 Sed istæ reginæ domi suæ fuere ambæ. [i. e. Ambæ domi suæ Regibus nuptæ fuerunt, vel Regum etiam filiæ.
Omnium regina rerum oratio. Cic. 2. de Orat. 187.
Pecunia regina. Adjective. Hor. 1. Epist. 6. 37.
Reginæ, Divites, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 88.
— eunuchum porro dixti velle te,
Quia solæ utuntur his reginæ: repperi. [Potest tamen & proprie de Regii generis, vel fastigii feminis intelligi. Idque rectius.

RĒGŬLUS, i. m. [βασιλίσκος] dimin. quasi Parvus rex, non quod parvæ staturæ, sed quod parvi regni, puta alicujus urbis, aut oppidi, dominus sit: qui generali vocabulo Dominus aut Princeps dicitur. Reguli sunt etiam Filii aut Nepotes regum. Plin. lib. 18. cap. 3. Ut quum regulis Africæ bibliothecas donaret. Liv. 21. 2. [Gl. G. L. βασιλίσκος, Regula.
Regulus, Avis minima, a quibusdam Regaliolus dictus: alio nomine Trochilus, ut Plin. lib. 10. cap. 74. docet. Et ab Aristotele τρόχιλος, quasi Rex & præses avium dicitur. V. REGALIOLUS.
Regulus, Serpentis genus est, quem Græci Basiliscum dicunt. [Gloss. Gr. Lat. βασιλικὸς, ὁ ὄφις, Regulus. Scribendum βασιλίσκος. In iisdem male, βασιλικὸς Reguliosus, Regius, Regalis, Imperialis, Principalis. Regillus, Regulus. Interponendum enim ante duo postrema vocabula, βασιλίσκος. Quod, ut multa, librarii omiserunt.
Regulus, nomen proprium. ut, M. Attilius Regulus. V. infra in suo loco.

RĒGIUS, a, um. Adj. [βασιλικὸς] Quod est regis: sive Quod rege dignum est. Cic. 3. Off. 78. Erat autem regius pastor. De Gyge.
Apparatu regio acceptus. Cic. de Somn. Scip. 1.
Bellum regium, Cum rege. Cic. pro Lege Manil. 50. Cur non ducibus diis immortalibus eidem, cui cetera summa cum salute Reipub. commissa sunt, hoc quoque bellum regium committimus?
Civitatem regiam Ægyptios invenisse, Popularem Atticos scribit. Plin. lib. 7. cap. 56.
Conditio. Cic. 12. Att. 13. Balbi regia conditio est delegandi.
Conjux. Virg. 2. Æn. 783.
Consuetudo. Cic. 5. Verr. 76.
Dona. Virg. 1. Æn. 700.
Honos. Virg. 7. Æn. 814.
Regium imperium pati. Sen. Med. 4.
Insigne. Tacit 6. Ann. 42.
Juvenis. Ovid. 2. Fast. 761.
Moles. Hor. 2. Carm. 15. 1.
Nutus regios omnes tuemur interfecto rege. Cic. 12. Fam. 1.
Ornatus. Cic. 1. Tusc. 116. Codrum, qui se in medios immisit hostes, famulari veste, ne posset agnosci si esset ornatu regio.
Parens. Ovid. 13. Met. 484.
Potestas. Cic. 1. Philip. 3.
Principatus. Cic. 3. de Fin. 32. Sed eos, qui in aliquo honore sunt, quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.
Progenies. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.
Puer. Virg. 1. Æn. 681.
Sanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.
Virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Urbs. Plin. lib. 12. cap. 1.
Superbum istuc ac regium. Plin. junior. in Panegyr. Vide SUPERBUS. H. St. Exstant cap. 7. conf. REGIE Adv.
Ales regia, Aquila Jovis satelles. Ovid. 4. Met. 362.
Chartæ regiæ. Catul. ad Varum, 20. 6. V. PAPYRUS.
Morbus regius, qui & Arquatus. Plin. lib. 22. cap. 24. Varro regium cognominatum morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur. Hor. in Arte Poet. 453.
Aut mala quem scabies, aut morbus regius urget. Alias Aurigo dicitur hic morbus. Cels. lib. 3. cap. 24. Æque notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant.
Olea regia. Columel. lib. 5. cap. 8.
Pira regia, apud Columel. lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10.

REGIA, æ. f. [βασίλειον] Domicilium & aula regis. Cic. 3. de Fin. 52. Ut enim, inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. [Subst. ex Adj. est, & subauditur Domus. Gloss. Gr. Lat. βασιλικὸς οἶκος, Aula. Sic & Lat. Gr.
Cæli regia. Virg. 1. Georg. 503.
Jampridem nobis cæli te regia, Cæsar, Invidet.
Solis regia. Ovid 2. Met. 1.
Regia Solis erat, sublimibus alta columnis.
Aurea regia cæli. Virg. 7. Æn. 210.
Celsa regia Priami. Ovid. 1. Epist. 34.
Opulenta. Catull. Argon. 62. 44.
Parva regia Numæ antiqui. Ovid. 3. Trist. 1. 30.
Festaque confusa resonabat regia turba. Ovid. 12. Met. 214.
Regia, Romæ status sub regibus. Livius lib. 1. p. 17. Tulit enim & Romana regia sceleris tragici exemplum. H. St. Exstant cap. 46. Nec tam pro Statu sub regibus, quam pro Domo ac stirpe regia positum est.
Contingere regiam affinitate. V. CONTINGO.
Urbes ac oppida cognomento velut appellantur Regiæ in Vet. Inscript. sic, BACTRA REGIA: COLONIA AELIA HADRIANA REGIA. [Est Adj.
Regia, Locus in urbe Roma, ubi Rex immolabat arietem Agonalibus diebus. Varr. 5. L. L. 3. pr. & infra paulo, Ab Dea Ope consiva, cujus in Regia sacrarium. V. Lex. Pitisc.

REGIE, Adv. [βασιλικῶς] Ut decet regem, vel ut solet rex. Cic. 1. in Catil. 30. Si in hunc animadvertissem, crudeliter & regie factum esse dicerent. Correctius exemplar habet, Non egregie factum. [Perperam. Politum regie ædificium Varr. 1. de R. R. cap. 2.
Statuere regie. Cic. 5. Verr. 115. Nunc, ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice, statuit in aratores Apronius, prætermittam.

RĒGILLUS, a, um. Adj. Dimin. a Regius, teste Non. 14. 13. unde
RĒGILLA, æ. f. [βασιλική] Vestis, quæ & Basilica, & Trabea dicitur, quoniam ea reges uterentur, auro & purpura intexta. Plaut. Epid. 2. 2. 39.
Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam?
Meminit Nonius 14. 13. ubi tamen Regillam tuniculam legit.

Regillis,

Regillis, tunicis albis, & reticulis luteis, utrisque rectis, textis sursum versum, a stantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutæ cubitum ibant, ominis causa, ut etiam in togis virilibus dandis observari solet. Festus.

REGĀLIS, e. Adj. [βασιλικός] ad excellentiam & eminentiam pertinet, & significat Dignum rege. Cic. de Senect. 56. Nihil ei tam regale videri, quam studium agri colendi.
Animus regalis. Liv. 27. 19.
Arma. Propert. lib. 4. 4. 21.
Armentum. Ovid. 2. Met. 842.
Atria. Ovid. 5. Met. 2.
Aula regalis. Senec. Troad. 771.
Carmen regale, Tragœdia. conf. Scriptum. Ovid. 4. de Pont. 16. 9.
Cultus. Hor. 4. Carm. 9. 15.
Divitiæ. Hor. 1. Epist. 12. 6.
Domus. Ovid. 1. Met. 171.
Epulæ. Ovid. 6. Met. 488.
Gaza regali splendida domus. Catul. Argon. 62. 46.
Genus civitatis regale. Cic. 3. de Legib. 15.
Imago Jovis. Ovid. 6. Met. 74.
Impendia. Plin. lib. 36. cap. 15.
Luxus. Virg. 1. Æn. 641.
Mensæ. Virg. 1. Æn. 690.
Nomen. Cic. pro Lege Manil. 24.
Nomine regali a Senatu dignus existimatus Dejotarus. Cic. de Arusp. Resp. 29. [i. e. Rex & amicus populi Ro. appellatus. V. in APPELLO.
Ornatus. Cic. 2. de Finib. 69.
Potestas. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Sceptrum. Ovid. 5. Met. 422.
Scriptum. Ovid. 2. Trist. 553.
Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. conf. Carmen, supra.
Sententia. Cic. 1. Off. 38. Regalis sane, & digna Æacidarum genere sententia.
Solium. Liv. 1. 47. Dii te penates patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale solium, & nomen Tarquinium, creat, vocatque regem. Ovid. 6. Fast. 353.
Tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Virgo. Ovid. 1. de Arte Am. 697.
Regales, etiam Filii regum dicuntur. Ammian. 16. 27. Hos sequebantur potestate proximi, reges numero quinque, regales decem.
Regalia, dicta sunt, Quæ multum felicitatis & fortunæ pollicentur. Alexandrinus Alexander lib. 5. cap. 25. Subaudi Exta.
Regalia exta appellantur, Quæ potentibus insperatum honorem pollicentur: privatis & humilioribus hæreditates, filiofamiliæ dominationem. Festus.

REGALĬTER, Adv. [βασιλικῶς] Idem quod Regie. Ovid. 2. Met. 397.
— precibusque minas regaliter addit.

REGĀLIŎLUS, i. m. [ἰκτῖνος] Avis, quam Plin. lib. 10. cap. 74. scribit appellari regem avium in Italia, propter dissidia & bella, quæ sunt inter eam & aquilam. V. TROCHILUS. Alii putant Galgulum, quæ avis Græce dicitur Icteros, a colore. Suet. in Jul. Cæs. cap. 81. Pridie autem easdem Idus, avem regaliolum, cum laureo ramulo, Pompejanæ curiæ se inferentem, volucres varii generis e proximo nemore prosecutæ ibidem discerpserunt. [Gloss. Lat. Gr. Regaviliolus, Σπίνος. Regausolus, Βασιλίσκος, ὀρνύφιον. At in Gr. Lat. Σπίνος, ὁ σφῆνος, Fringillus, fringillus. Regaviliolus autem, ut solet, pro Regabiliolus, quod idem ac Regaliolus.

REGĬFĬCUS, a, um. Adj. [βασιλικός] ut,
Luxus regificus. Virg. 6. Æn. 605.
— epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.
Paratus regificus. Valer. 2. Argon. 652.

REGIFĬCE, Adv. [βασιλικῶς] Cic. 3. Tusc. 44.
Vidi ego te, astante ope Barbarica
Tectis cælatis, laqueatis,
Auro, ebore, instructam regifice. Ex poeta. Sil. lib. 11. 273.
Regifice exstructis celebrant convivia mensis.

REGĬCĪDA, æ. c. & REGICĪDIUM, i. n. vulgo Politici usurpant, pro Percussore regis & Cæde regia.

REGĪFŪGIUM, i. n. Festus dies apud Romanos 6. Cal. April. quo die fugisse Tarquinios Historia antiquitatis testis meminit. Lilius Syntag. 17. Historiæ deorum. V. Auson. Ecl. de Feriis Rom. v. 13.

REGNUM, i. n. [βασιλεία] Ipsa Regiæ potestatis possessio. Cic. 12. Fam. 1. Nam ut adhuc quidem actum est, non regno, sed rege liberati videmur.
Regnum, pro Dominatu, sive dominatione. Plaut. Pseud. 1. 1. 13.
Sub Veneris regno vapulo, non sub Jovis.
Aut dominatus, aut regnum. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Regnum ac Ditio. Cic. 6. Verr. 60. Nationes, quæ in eorum regno ac ditione sunt.
Eversor regnorum Priami Achilles. Virg. 12. Æn. 545.
Fructus regni feritas. Sil. lib. 1. 148.
Novitas regni. Virg. 1. Æn. 567.
Alterna. Stat. 1. Theb. 1.
Barbara. Hor. 2. Epist. 1. 253.
Cælestia. Ovid. 1. Met. 152.
Continua. V. CONTINEO.
Famosa. Lucan. lib. 7. 277.
Furentia. Sil. lib. 3. 491.
Ignobile. Hor. 1. Serm. 6. 9.
Inamabile Plutonis. Ovid. 4. Met. 476.
Inamœna Plutonis. Ovid. 10. Met. 15.
Inferna. Sen. Herc. fur. 11.
Infelix Erebi. Stat. 8. Theb. 22.
Inhospita regna. Ovid. 11. Met. 284.
Injusta. Valer. 6. Argon. 608.
Invia vivis. Virg. 6. Æn. 154. Orcum intelligit.
Lacerum. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 202.
Lamentabile. Virg. 2. Æn. 4.
Lata. Virg. 4. Æn. 199.
Liberale regnum, Munificum. V. LIBER adj.
Magni regni potentia. Ovid. 6. Met. 153.
Nobile. Ovid. 17. Epist. 153.
Opacum, Plutonis. Sen. Herc. fur. v. 809.
Custos opaci pervigil regni canis. de Cerbero.
Opulenta. Senec. Theb. 1.
Pallida Ditis. Lucan. lib. 1. 451.
Piceum Ditis. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 90.
Potentia. Ovid. 1. Amor. 1. 13.
Stabile. Sen. Herc. fur. 6.
Tristia regna, Inferorum regna. Hor. 3. Carm. 4. 46.
Trux regnum. Sen. Herc. fur. 9.
Vasti regni silentia, Inferorum. Ovid. 10. Met. 30.
Uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Viduata lumine, Orcus. Sil. lib. 3. 601.
Abuti regno & licentia ad omnia. V. ABUTOR.
Affectare regnum. Ovid. 1. Met. 152.
Appetere regnum. Cic. pro Milon. 72. In suspicionem incidit regni appetendi. Idem de Senect. 56. C. Servilius Ahala Sp. Melium, regnum appetentem, & occupare volentem, interemit.
Capessere regna. Virg. 8. Æn. 507.
Concutere regna Jovis. Senec. Medea, 10.
Contribuere in regna. V. CONTRIBUO.
Decernere regnum. V. DECERNO.
Deducere aliquem ex regno. V. DEDUCO.
Deferre regnum alicui. Cic. 2. Philipp. 87. At etiam ascribi jussit in fastis, ad Lupercalia, C. Cæsari Dictatori perpetuo M. Antonium Consulem, populi jussu, regnum detulisse, Cæsarem uti noluisse.
Detrudere superis regnis Jovem. i. e. Cælo. Virg. 6. Æn. 584.
Dividitur ferro regnum. Lucan. lib. 1. 109.
Dare & Adimere regna, contraria. Cic. pro Milon. 74.
Dominari regno capaci. Sen. Herc. fur. 9.
Exercere regnum. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fœdant mea regna suis ruinis. Sil lib. 15. 538.
Gerere indeserta regna pectore. Ovid. 2. Amor. 9. 52.
Gerere regna superba. Tibul. lib. 1. 9. 80.
Habere regna, Regnare. Virg. 1. Æn. 350. Idem 6. Æn. 566.
Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna.
Impendere regnum. Ovid. 6. Met. 463.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Instituere regnum. V. INSTITUO.
Insurgere regnis alicujus. Ovid. 9. Met. 444.
Intercipere regnum. V. INTERCIPIO.
Invadere regnum aliquod. Ovid. 3. Fast. 551.
Locare aliquem in parte regni. Virg. 4. Æn. 374.
Occupare regnum. Cic. 5. Philipp. 17. Neque ii, qui regibus exactis regnum occupare voluerunt.
Optare locum regno. V. OPTO.
Permittere regnum alicui. Hor. 1. Serm. 3. 123.
Permittere regnum alicui in aliquos. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Pollutum regnum sanguine. Sil. lib. 1. 22. al. Crimine.
Possidere regna. Sen. Herc. fur. 9. Ter. Adel. 2. 1. 21.
Prodere regna alicujus. Ovid. 7. Met. 38.
Pulsi regnis. Virg. 7. Æn. 217.
Regere regnum. Ovid. 11. Met. 270.
Resurgunt regna. Virg. 1. Æn. 210.
Sancire regnum. Tacit. 5. Hist. 2.
Sum sub regno. Cic. 7. Att. 7. Nisi eos timere putas, ne sub regno sint, qui id nunquam, dummodo otiosi essent, recusarunt.
Tenere regna. Lucret. lib. 5. 1127.
Tenere injusta regna. Ovid. 5. Met. 277.
Torpent regna. Virg. 1. Georg. 124.
Trahere ad auxilium septem regna. Senec. Theb. 12.
Viget regnum consiliis. Virg. 2. Æn. 88.
Regnum, Regio quæ a rege possidetur. Cic. 1. de Lege Agrar. 35. Nullum regnum fuit unquam, quod non, si minus jure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur. Virg. 1. Æn. 576.
Vultis & his mecum pariter considere regnis?
Dissona regna, Linguis diversis utentia. Valer. 5. Argon. 607.
Pulsata gemino mari regna Pelopis. Sen. Herc. fur. 13.
Regnum etiam dici potest quicquid a quoquam possidetur. Cic. 1. de Orat. 4. Nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem. i. e. In Tusculano. Item 14. Att. 17. Post in Cumana & Puteolana regna renavigare.
Humida. Virg. 4. Georg. 363. Intelligit regna Cyrenes Nymphæ sub aquis.
Undosa regna, Najadum. Sil. lib. 5. 21.
Adusta regna, Zona torrida. Sen. Herc. fur. 4.
De Possessionibus exiguis. Virg. 1. Ecl. 70.
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. Quem locum imitatur Quintil. Declam. 13. pr. V. not. Burm. p. 272.
Regnum, In quo quis ita eminet, ut in eo regnare videatur. Cic. 1. Att. 1. Aquilium non arbitrabamur, qui denegat & juravit morbum, & illud suum regnum judiciale opposuit. h. e. Juris interpretandi munus: in quo ita excellebat Aquilius, ut quasi regnare videretur, omnibus ad unum consilii causa confluentibus.
Amisso forensi regno. Idem 9. Fam. 18. pr. i. e. Eloquentiæ forensis principatu.
Ereptum Censuræ regnum. i. e. Magistratus pæne regius. Liv. 4. 32.
Sortiri regna vini talis. Hor. 1. Carm. 4. 18. Hoc, inquit Porphyr. ad Magisteriorum convivia pertinet. V. Talus pro ludo, in TALUS. Lambinus in hunc locum, Regna vini ea, inquit, appellat, quæ in conviviis constituebantur, in quibus is e convivis, cui tale regnum forte obtigisset, leges bibendi ferebat, quibus ceteros omnes parere erat necesse. Hujusmodi regem, Arbitrum bibendi nominat idem Hor. 2. Carm. 7. 25. conf. Lips. in Tacit. 13 Ann. 15. 2.

REGNO, [βασιλεύω, ἀνάσσω] āre. Regnum possidere & gerere. Priscian. Rex, solum quod a Regendo nascitur, peperit ex se aliud verbum quod est Regno. Cic. 15. Fam. 2. Illum cohortatus sum, ut in vita sua conservanda primum regnare disceret: a quibus perspexisset sibi insidias paratas, in eos uteretur jure regio, &c. Idem pro Lege Manil. 7. Sed ab illo tempore annum jam tertium & vicesimum regnat, & ita regnat, &c. Senec. Medea, 194.
Si judicas, cognosce: si regnas, jube.
Meditatus est regnare. V. MEDITOR.

Impotenter regnare. V. IMPOTENS.
Latius regnare. Hor. 2. Carm. 2. 9.
In otio. Sen. Herc. fur. 7.
Cælo regnare. Hor. 3. Carm. 5. 1.
Mundo vacuo. Sen. Herc. fur. 1.
Oppido alicui regnare. Cic. 4. Verr 136. Timarchidem in Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. [Nisi Oppidis Ablativus est, & subauditur præpositio, quæ præcessit.
Regnare in centuriis equitum. Cic. 11. Fam. 16. Quum equitum centurias tenes, in quis regnas.
Per urbes Grajas. Virg. 3. Æn. 295.
Advenæ in nos regnaverunt. Tacit. 11. Ann. 24. 7.
Ardor edendi regnat per fauces & viscera. Ovid. 8. Met. 828.
Ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. 12. Met. 226.
Oratio in hoc uno regnat. Cic. in Orat. 128.
Regnavit populorum, pro Rex fuit. Hor. 3. Carm. 30. 11.
Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
Regnavit populorum. Sic emendavit hunc locum Lambinus, idque optime. Solet enim Horatius structuram Græcam servare etiam in sermone Latino, ut Desine mollium querelarum, Abstineto irarum, & cetera id genus. Dicerent autem Græci, ἐβασίλευσε τῶν λαῶν.
Regnare, pro In auctoritate esse. Cic. 7. Fam. 25. Olim, quum regnare existimabamur, &c.
Regnare, pro Beatum esse, & suo voto vivere. Hor. 1. Epist. 10. 8.
Quid quæris? vivo & regno. Phædr. 3. 8. extr.
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.
Regnatur, Imperf. Virg. 1. Æn. 276.
Hic jam tercentum totos regnabitur annos
Gente sub Hectorea. Sil. lib. 3. 592.
Hinc Cytherea tuis longo regnabitur ævo.
Regnatum est. Liv. 1. 17. Oriundi a Sabinis, ne, quia post Tatii mortem ab sua parte non erat regnatum, in societate æqua, possessionem imperii amitterent, sui corporis creari regem volebant. Romani veteres peregrinum regem aspernabantur. In variis voluntatibus regnari tamen omnes volebant. Idem lib. eod. extr. Regnatum Romæ ab condita urbe ad liberatam annos CCXLIV.
Regnor, Pass. ut, Gentes regnantur. Tacit. 1. Hist. 16. 7. Idem Germ. 43. 7. Trans Lygios Gothones regnantur, paulo jam adductius, quam ceteræ Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
Gens regnata feminis. Plin. lib. 6. cap. 20. Ab iis gens Pandæ, sola Indorum regnata feminis. i. e. Quibus imperaverunt feminæ.
Terra regnata Philippo. Ovid. 4. de Pont. 15. 15.
Cupido dira regnandi. Virg. 1. Georg. 37.
Accipere Albam regnandam. Virg. 6. Æn. 770.
REGNANS, antis. Partic. Virg. 1. Æn. 269.
Tertia dum Latio regnantem viderit æstas. Justin. 7. 6. 1. Uno ex Amyntæ filiis regnante.
REGNĀTUS, a, um. Partic. [βασιλευθεὶς] Hor. 2. Carm. 6. 11.
— & regnata petam Laconi Rura Phalanto. Idem. 3. Carm. 27. 29. & Virg. 3. Æn. 14. Plura. V. in ipso verbo.
REGNĀTOR, ōris. m. [βασιλεύτης] Qui regnat. Plaut. Amph. prol. 45.
Deorum regnator, architectus omnibus. Juppiter scil.
Olympi superi regnator. Virg. 2. Æn. 779. conf. Idem 4. Æn. 269. & 7. 558.
Regnator agelli, pro Possessore. Martial. lib. 10. 61.
REGNĀTRIX, īcis. f. [βασιλεύτειρα] ut, Domus regnatrix. Tacit. 1. Ann. 4.
REGRĀDO, āre. pr. comm. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβάζω, Regrado.
REGRADĀTUS, a, um. Partic. ut, Regradati menses. Solin. cap. 3. conf. Salmas. in loc.
REGRADATIO, ōnis. f. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβασμὸς, Regradacio. conf. Theod. Cod. tit. 8. l. 5. & Vales. in Ammian. p. 65.
REGRĔDIOR, ĕris, gressus sum, pr. comm. [ἀναχάζω, ἀναχωρέω] gredi. Retro gradi, reverti. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Illuc regredere ab ostio. Cic. 8. Att. 19. Quamobrem nolito commoveri, si audieris me regredi, si forte Cæsar ad me veniet.
Ad formandos animos, statuendasque vitæ leges regressi, partem quidem potiorem (si dividi posset) retinuerunt. Quintil. procem. lib. 1.
In memoriam regredi. Plaut. Capt. 5. 4. 26.
Regredi & Progredi, contraria. Cic. 1. Off. 33. Cum utrisque separatim locutum, ne cupide quid agerent, nec appeterent, atque ut regredi quam progredi mallent. [Hic Regredi est de Finibus controversis cedere, Progredi vero Fines proferre.
REGRĔDO, ĕre. legitur apud antiquos, pro Revocare. Ennius Achille, Quo nunc, incerta re, atque inorata, gradum regredere conare? V. Nonium, 2. 745. [Non per se Revocare, sed τῷ Gradum addito, significat.
REGRESSUS, a, um. Partic. Justin. 22. 4. 4. Inde regressus Cretam contenderat. conf. Tacit. 2. Hist. 74. 5.
REGRESSIO, ōnis. f. [ἀναστροφὴ Gl. L. G.] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter consilium profectionis, & regressionis meæ. Apul. lib. 2. Aur. Asin. p. 122. Elmenh. Metum istum tibi demam maturata regressione.
Regressio, Schema rhetoricum. Quintil. 9. 3. Ἐπάνοδος Græce dicitur; nostri Regressionem vocant.
REGRESSUS, ūs. m. [ἀναχώρησις] Liv. 24. 6. Neque locus pœnitendi, aut regressus ab ira relictus esset. Tacit. 1. Ann. 30. extr. Et Drusus, non exspectato legatorum regressu, quia præsentia satis consederant, in urbem rediit.
Progressus & Regressus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.
Neque habet fortuna regressum. Virg. 11. Æn. 413.
Regressus ad aliam actionem. Ulp. in l. Quod in hærede. D. de tributor. action. Eligere quis debet, qua actione experiatur: utrum de peculio, an tributoria, quum scit sibi regressum ad aliam non futurum.
Mandati regressum habere. Ulpian. in l. Sed si paterfamilias. §. ult. D. ad Senatuscon. Maced Quia & ipsi mandati habent regressum.
REGULA, REGULUS. V. REGO.
RĒGULUS, i. m. M. Attilius, de quo Gell. lib. 6. cap. 4. sic scribit, Eundem Regulum Tubero in historiis rediisse Carthaginem, novisque exemplorum modis excruciatum a Pœnis dicit. In atras (inquit) & profundas tenebras eum claudebant, ac diu post, ubi erat visus sol ardentissimus, repente educebant, & adversus ictus solis oppositum continebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. Palpebras quoque ejus, ne connivere posset, sursum ac deorsum diductas insuebant. Tuditanus autem, somno diu prohibitum, atque ita vita privatum refert. Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pœnorum captivos, liberis Reguli a Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque insomnia cruciatos interisse. Hactenus Tubero apud Gellium. Cic. in Pison 43. M. Regulus, quem Carthaginienses, resectis palpebris, illigatum in machina, vigilando necaverunt. Idem. 5. de Finib. 82. Qui in potestate hostium, vigiliis & inedia necatus est Regulus? De rebus ab eo gestis V. Auctor de Viris Illust. cap. 40. & Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 6. conf. Drakenb. ad Sil. 6. 539.
Mens provida Reguli. Hor. 3. Carm. 5. 3.
Sunt & alii hujus nominis, inter quos ille M. Aquilius Regulus, de quo Plin. lib. 1. Epist. 5. & passim. Tacit. 4. Hist. 42. Qui & Memmium Regulum cos. & alium Livinejum, & Roscjum memorat.
RĔGUSTO, [ἀπογεύομαι] āre. Iterum gustare. Cic. 4. Att. 16. Nam Vestorio dandi sunt dies, & ille Latinus Ἀττικισμὸς ex intervallo regustandus. Eidem, lib. 13. 13. Sed crebro regusto tuas litteras: in his aquiesco, tamen exspecto novas. i. e. Crebro tuas litteras in manus sumo, iis legendis acquiesco, quia scribis te de Attica ægrotante bene sperare.
Laudationem alicujus regustare. i. e. Orationem scriptam de laude. Cic. 13. Att. 48. Velim M. Varronis & Ollii mittas laudationem. Ollii utique: nam illam legi: volo tamen regustare. conf. Sen. de Provid. 3.
REGUSTĀTUS, a, um. Partic. Perf. 5. Sat. 138. Regustatum salinum. al. Falernum.
REGȲRO, āre. Revolvi. Flor. 4. 2. 6. Postremo in Hispaniam regyravit. V. Gruter. Varr. R. R. 1. 57. sed locus incertus. V. REGELO. Gloss. Gr. Lat. Περικάμπτω, Regyrare.

R E H

RĔHĀLO, [ἀάζω, ἀθμίζω] āre. ex Re & Halo; Iterum halo, & spiro. Lucret. lib. 6. 522.
Terraque quum fumans humorem tota rehalat. i. e. Humorem e cælo delapsum iterum atque iterum sursum halat. Lambinus.

R E I

REI. GER. CAVS. Rei gerundæ causa. **REIP.** Reipublicæ.
RĔJĬCIO, jēci, jectum, [ἀναβάλλω, ἀναπέμπομαι, ἀπορρίπτω, ἀποπέμπομαι] ĕre. Retro jacere. Virg. 11. Æn. 619.
Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Cæs. 1. Bell. Gall. 46. Suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostem rejicerent. h. e. Vicissim jacerent, retorquerent.
E gremio rejicere aliquid. Ovid. 1. Trist. 1. 66.
Amictum rejecit ex humeris. Virg. 5. Æn. 421.
Lictores togulis acceptis sagula rejecerunt. Cic. in Pison. 54.
Vestem de corpore rejicere. Ovid. 9. Met. 32.
Rejicere ex humeris vestem. Ovid. 2. Met. 582.
Cum autem hic de rheda, rejecta pænula, desiluisset. Cic. pro Milon. 29. [Subauditur In tergum.
Rejectis ad tergum manibus. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet.
Rejicere se in aliquem. Ter. And. 1. 1. 109.
Ut domus eorum fores extra aperirentur, & janua in publicum rejiceretur. Plin. lib. 36. cap. 15.
Rejici a vento ad, vel in. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. Et 3. Att. 8. Vento rejectus ab illo in Macedoniam. De navigatione.
Rejicere, Repellere. Virg. 3. Ecl. 96.
Tityre, pascentes a flumine reice capellas. V. infra.
Hostem ab aliquo loco, Repellere. Cic. 2. Fam. 9.
A studio ad famem aliquem. Ter. prol. Phorm. 19.
Ille ad famem hunc ab studio studuit rejicere.
Rejicere, Abjicere, & pro vili habere. Ter. Phorm. 4. 5. 5.
Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos rejiciat.
Spernere & Rejicere. Cic. 1. de Finib. 4.
Rejicere, Repulsam dare. Cic. 3. Verr. 140. Rejecti a Chelidone, capiunt consilium necessarium.
Aliquid a se rejicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer. 153.
Refutetur ac rejiciatur clamor. Cic. 2. Tusc. 55.
Deligere bona, & Rejicere, contraria. Cic. 2. de Legib. 60.
Rejicere judices, [ἀπολέγειν] aliquando pro Eligere & accipere judices. Cic. 5. Verr. 28. Quid Prætor? jubet Recuperatores rejicere. Decurias scribamus. quas Decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. Rejecti enim, Electi dicuntur, inquit Asconius. Alibi pro Iniquum dicere, & alium subsortiri cupere: ut ibid. 95. Sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnes, qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, judices rejicere. Hoc ipse in eadem 137. Iniquum ejurare appellat. Cur autem utramque significationem habeat, ex loco ejusdem orationis intelligi potest, 140. Apronio permittis, ut quos velit de cohorte sumat Recuperatores. Indignum, uni potius ex iniquis sumendi, quam utrisque ex æquis rejiciendi fieri potestatem. Qui enim rejicit, is quasi electos sumit. Budæus. V. SUBSORTITIO, [V. & Ascon. ad 2. Verr. 16. seq. & 3. Verr. extr.
Rejicere ex albo, significat Judicem ut suspectum & iniquum recusare & aversari. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rejectio, Ἀποβολὴ, ἀπόλεξις κριτῶν. scribend. ἀπόλεξις.
Rejicere, pro Remittere & differre. Cic. 10. Fam. 16. Tu quamquam consilio non eges, vel abundas potius, tamen hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias: neve in rebus tam subitis, tamque angustis a Senatu consilium petendum putes.
In mensem Quintilem rejecti sumus. Cic. 1. Att. 4.
Rejicere aliquem ad, Remittere. Cic. 9. Att. 15. Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio.
Si huc te rejicis. Cic. 8. Att. 15. i. e. Si hanc curam suscipis. Manut.
Rejicere causam ad Senatum, pro Referre ad Senatum, quod vulgus dicit *Remittere*. Liv. 3. 13. Summam pecuniæ, quantam æquum esset promitti

mitti veniebat in dubium, id ad Senatum rejicitur. Idem 39. 7. De ea re consultationem integram Senatus ad novos magistratus rejecit.

Rejicere sanguinem, Exspuere. Plin. 8. Epist. 1. ad Septitium, Encolpius quidem lector, ille seria nostra, ille deliciæ, exasperatis faucibus pulvere, sanguinem rejecit. Idem lib. 5. Ep. 19. ad Paulinum, Hic dum intente, instanterque pronuntiat, sanguinem rejicit. Paulo post, Reddidit dixit.

Rejicere, pro Reponere seu reclinare. Curt. lib. 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit.

Per contractionem, Reïcere, dempta littera, & per syncopen Reice disyllab. cum diphth. Virg. 3. Ecl. 96.

— a flumine reice capellas. conf. Drakenb. ad Sil. 8. 671.

Rejectus, a, um Partic. [ἀπωσθεὶς] Cic. 2. Verr. 16. Ut primum e provincia rediit, redemptio est hujus judicii facta grandi pecunia, mansit in conditione atque pacto usque ad eum finem, dum judices rejecti sunt.

Capillus rejectus circum caput, h. e. Projectus. Ter. Heaut. 2. 3. 49.
Capillus passus, prolixus, circum caput
Rejectus negligenter. [i. e. Retro flexus sine arte.

Os rejectum terræ quemadmodum obtegatur. Cic. 2. de Legib. 55.
Minæ rejectæ retrorsum. Hor. 4. Carm. 8. 16.
Naves tempestate rejectæ. Cæs. 5. Bell. Gall. 5.
Præda rejecta. Hor. 2. Serm. 3. 68.
Rutuli bis rejecti respectant. Virg. 11. Æn. 630.
Conquesti Romæ apud senatum, rejectique ad consulem. Liv. 39. 3. pr.

Rejectūrus, a, um. aliud Partic. [ἀπωσθήσων] Ovid. 9. Met. 512.
Ergo ego quæ fueram non rejectura petentem,
Ipsa petam?

Rejectio, ōnis. f. [ἀπόθεσις, ἀπώθησις, ἀποβολή] Ipse rejiciendi actus. Selectio & Rejectio, contraria. Cic. 3. de Finib. 12. Deinceps ut ea teneat quæ secundum naturam sint, pellatque contraria, quæ inventa selectione, & item rejectione sequuntur.

Rejectio civitatis. Cic. pro Corn. Balb. 29. Quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exsilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis.

Rejectio judicum, cui Selectio contrarium est. Cic. 2. Verr. 16. Posteaquam rejectio judicum facta est, quod, & in sortitione istius spem fortuna Pop. Romani, & in rejiciendis judicibus, mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conductio. [V. omnino Ascon. ad eum locum & seqq. & supra in ipso verbo. conf. Gloss. Lat. Gr.

Rejectio sanguinis, pro Fluxu. Plin. lib. 25. cap. 13. sect. 105.

Rejectio, Vomitus. Plin. Et vernatio utilis erat, si postquam sorpta fuerat, statim rejectio sequatur. [Ita Steph. Sed error videtur.

Rejectus, ûs m. [ἀναγωγή] Idem quod Vomitio. Cels. Et rejectus cibi non erit inutilis, si raro fiat. Conf. Hygin. Astr. 3. 36. & ibi Scheffer. [Celsi verba non fideliter adducta puto.

Rejĭcŭlus, a, um. Adj. [ἀπόβλητος] Rejiculæ res dicuntur, Quæ propter vitium aliquod rejiciuntur. Varro 2. R. R cap. 1. Scire oportet in grege, quod rejiculæ sint alienandæ. de Ovibus. Ibid. Rejiculæ soboles. Cato R. R. cap. 2. Vendat boves vetulos, armenta rejicula, oves rejiculas, lanam, pelles. Nonius Reiculas scribit 2. 757. q. V.

Dies rejiculi. Sen. de Brev. Vitæ cap. 8. & Quæst. Nat. 7. 32.
Rejicula mancipia. Idem Epist. 47.

Rejectītius, a, um Adj. Scriban. de Pass. Christ. cap. 3.

Rejecto, [ἀντιβάλλω] āre. frequent. Lucret. lib. 2. 330.
— clamoreque montes
Icti rejectant voces ad sidera mundi. i. e. Referunt voces. Lambin. Capitol. in Ant. Pio, cap. 12. Quum caseum edisset avidius, nocte rejectavit.

Rejectans, antis. Partic. Virg. 5. Æn. 469.
— crassumque cruorem
Ore rejectantem, &c.

Rejectātio, ōnis. f. Solin. cap. 5. Æterna rejectatione terram terra evomit.

Rejectāneus, a, um. Adj. [ἀποπροηγμένος] Rejectanea a philosophis dicuntur mala: ut morbus, dolor, &c. quod ab omnibus rejiciantur, vel rejici debeant. Cic. 4. de Finib. 71. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed si libet, rejectanea.

Reĭtĕro, āre. Apul. 8. Met. p. 204. Elmenh. Ferinos mugitus reiterans.

Reiterātio, ōnis. f. [ἀνάληψις] Repetitionem significat. Quintil. lib. 11. cap. 2. Sola, quæ exciderunt, retractantur, ut crebra, reiteratione firmentur.

R E L

Rĕlābor, ēris, lapsus sum, [κατολισθαίνω] lābi. depon. Iterum, vel Retro labi significat. Ovid. 15. Epist. 95.
Huc ades, inque sinus formose relabere nostros.
In præcepta alicujus relabi. Hor. 1. Epist. 1. 18.
Relabi dicuntur flumina, Quum eo refluunt & revertuntur, unde fluxerant. Hor. 1. Carm. 29. 11.
— quis neget arduis
Pronos relabi posse rivos
Montibus, ac Tiberim reverti? h. e. In montes arduos, unde descendunt, posse referri & refluere, quum tu vitæ studia in contrarium verteris, quod nemo speraverat posse fieri. [Retro labi dixit Ovid. 1. Trist. 8. pr.
In caput alta suum labentur ab æquore retro
Flumina.

Rĕlanguĕo, ui, [καταμαραίνω] ēre. Valde languere. Languidum fieri. Vel potius **Relanguesco**, ĕre. Ovid. 6. Met. 291.
Imposito fratri moribunda relanguit ore. Cic. 13. Att. 39. Quod autem ille relanguisse se dicit, ego ei tuis litteris lectis σκολιαῖς ἀπάταις significavi me non fore.

Relanguescit animus. Cæs. 2. Bell. Gall. 15. 4. Quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.

Impetus relanguescit. Liv. 35. 45. Ut tædio & impetus relanguescat regis, & Romani tempus ad comparandum habeant.

Relatio, **Relator**, **Relatus**. V. refero.

Rĕlăvo, lāvi, lōtum, āre. Frequenter lavare. Lucret. lib. 6. 799.
Denique si calidis etiam quum te relavaris,
Plenior effueris solio ferventis aquaï. al. Cunctere lavacris.

Rĕlaxus, a, um. Adj. [πολύχαυνος] Valde laxum & solutum significat. Columel. lib. 11. cap. 3. Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

Relaxo, [ἐκλύω, χαυνόω] āre. Laxum facere, aperire, liberare, dissolvere. Cic. de Senect. 81. Ex quo intelligitur quales futuri sint, quum se plane corporis vinculis relaxaverint.

Vincula tunicarum relaxat, Solvit. Ovid. 2. Fast. 321.

Campum, Aperire. Sil. lib. 7. 715.
Agmina deturbat gladio, campumque relaxat.

Densa relaxare, & laxa densare. Virg. 1. Georg. 420.
Ora fontibus relaxare. Ovid. 1. Met. 281.
Pelagus relaxans fontes Oceani. Sil. lib. 3. 51.
Calor relaxat cæca spiramenta, Aperit breves & occultas cavernulas. Servius. Virg. 1. Georg. 89.

Alvum astringere, & Relaxare, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Alvus tum astringitur, tum relaxatur.

Relaxare & Astringere, contraria. Cic. 10. Att. 6. Patet enim nimis indulgens, quicquid ego astrinxi, relaxat.

Dat intervalla & relaxat dolor. Cic. 2. de Finib. 95. Si longus, levis: dat enim intervalla & relaxat.

Relaxantur insani. Cic. 4. Acad. 52. Quod idem contingit insanis, ut & incipientes furere, sentiant, & dicant aliquid, quod non sit, id videri sibi: & quum relaxentur, sentiant, atque illa dicant Alcmæonis,
Sed mihi neutiquam cor consentit cum oculorum aspectu.

Relaxare animum, & Relaxari animis, Recreari. Cic. 1. Off. 122. Atque etiam, quum relaxare animos, & dare se jucunditati volent. Idem 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur. Sic de Clar. Orat. 21. Relaxa modo paulum animum: aut sane, si potes, libera.

Mentem relaxare. Senec. Hippol. 4.

Relaxatus somno animus, h. e. Resolutus sopore. Cic. 2. de Divin. 100. Hæc me Peripateticorum ratio magis movebat, &c. qui censent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præsentiant, si aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus, solute moveatur ac libere.

Relaxare se occupatione. Cic. 16. Att. 15. Cum sorore ages attentius, si te occupatione ista relaxaris. i. e. Remiseris occupationem istam: plane te illa exsolveris, & omnino reliqueris.

A nimia necessitate aliquid faciendi se relaxare. Cic. in Orat. 176.

Relaxātus, a, um. Partic. V. supra in ipso verbo.

Relaxatio, ōnis. f. [ἔκλυσις] Cic. 7. Fam. 27. Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse. Idem 2. de Orat. 22. Verum otii fructus est, non contentio animi, sed relaxatio.

Relaxātor, ōris. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 38. Relaxator fluentium.

Rĕlēgo, [ἀποπέμπω, ἀποδιοπομπέομαι] āre. Separare, semovere. Virg. 3. Georg. 212.
Atque ideo tauros procul atque in sola relegant
Pascua. Cic. 3. Off. 112. Criminabatur etiam quod Titum filium, qui postea est Torquatus appellatus, ab hominibus relegasset, & ruri habitare jussisset. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 30. Ne rejecti, & longe relegati ab ceteris, aut ferro, aut fame intereant.

Relegare alicui causas alicujus rei, i. e. Prætexere illum esse in causa. Tibul. lib. 4. 6. 5.
Illa quidem ornandi causas tibi, diva, relegat:
Est tamen, occulte cui placuisse velit. i. e. Assignat tibi causam sui ornatus, quod te religiosius colere voluerit hodie, sed alia causa subest, quod habet cui placere, quam tibi, ornata mavult.

Relegare, Remittere. Plin. lib. 7. cap. 1. Nec tamen ego in plerisque eorum obstringam fidem meam, potiusque ad auctores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus. Paterc. 2. 64. 2. Invidiam rei in auctorem relegabat.

Relegare, [ἐξορίζειν] In exsilium mittere. Plin. 2. Epist. 11. Marcianum in quinquennium relegandum, Marium repetundarum pœnæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Att. 12. Narro tibi, plane relegatus mihi videor postquam in Formiano sum. Ovid. 2. Trist. 201.
Unde precor supplex ut nos in tuta releges. Cic. pro Sext. 29. L. Lamiam, qui &c. in concione relegavit: edixitque ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. [Subauditur In exsilium, quod addit Liv. 25. 6. Nemo eorum relegatus in exsilium est.

Verba alicujus relegare. Ovid. 2. de Pont. 2. 7.

Relegare in alio significato, V. Ulpian. in l. 1. & 2. D. de dote prælegata, vel relegata.

Relegātus, a, um. Partic. [ἀποπεμφθεὶς, ἐξωρισμένος] ut,
Relegatus, Remotus. Cic. 2. Tusc. 20. Ex poeta.
Non sæva terris gens relegata ultimis.
Ambitio relegata, Semota. Hor. 1. Serm. 10. 84.
Relegatus, In exsilium missus. Ovid 4. de Pont. 13. 40.
— sed me jam, Care, nivali
Sexta relegatum bruma sub axe videt. conf. relegatio.

Relegati dicuntur proprie, Quibus ignominiæ, aut pœnæ causa necesse est ab urbe Roma, aliove quo loco abesse lege, Senatusque consulto, aut edicto magistratus, ut etiam Ælius Gallus indicat. Festus.

Relegatio, ōnis. f. [ἐξορισμός] est Exterminatio, quum quis exire fines patriæ jubetur: quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. Liv. 3. 10. Exsilio & relegatione civium ulciscentes Tribunos.

Relegatio ac Supplicium. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuosa, Sext. Roscius filio suo relegationis ac supplicii gratia colenda ac tuenda tradiderat?

Relegatio atque Amandatio. Cic pro Rosc. Amer. 43. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Jejuna & bella relegatio. Cic. 2. Att. 7. Hæc jejuna ac bella relegatio datur ei, cujus Tribunatus ad istorum tempora reservatur. Emendatiores codices legunt, Jejuna tabellarii legatio, &c.

Relegationem semper Exsilio minorem facit Ovid. ut 2. Trist. 137.
Quippe relegatus, non exsul dicor in illo.

Relegātor, ōris. m. in Digest.

Rĕlĕgo, lēgi, lectum, [ἐπαναγινώσκω] ĕre. Rursus legere. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo.
Scripta relegere, & Scripta relecta. Ovid. de Rem. Amor. 717.
Pecuniam Idibus relegere, Recolligere. Hor. Epod. 2. 69.
Hæc ut locutus fenerator Alfius,
Jamjam futurus rusticus,
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere. Tanquam enim eum, inquit Acron, pro fenoris lucro jam receptæ pecuniæ pœniteret, ita recollectam Idibus, Calendis properat commodare.
Alii Redegit ibi scribunt. V. Cruquium 257. priori parte. H. St. Cruquium, vel potius codices MSS. ejus, sequutus est Bentl. aspernante Cuningamio.
Iter relegere, Redire per eandem viam. Stat. 1. Achil. 23.
Litora errata retrorsum relegens. Virg. 3. Æn. 690.
Sæpe relegendo feci plura. Ovid. 3. de Pont. 5. 11.
Relĭgens, entis. Partic. Gell. lib. 4. 9. Disputatur de versu antiqui Poetæ;
Religentem esse oportet, religiosum nefas: ubi prius mediocritatem, alterum excessum religionis significare dicunt.
Relectus, a, um. Partic. V. Ovid. supra in ipso verbo.
Religio, V. infra suo loco.
Rĕlentesco, ĕre. Idem quod Lentescere. Ovid. 1. Amor. 8. 76.
Neve relentescat sæpe repulsus amor. i. e. Lentus fiat, & imminuatur.
Rĕlĕvo, [ἀνακουφίζω] āre. Rursum levare.
E terra corpus relevare. Ovid. 9. Met. 318.
Humeros paternos relevare. Ovid. 4. Fast. 169.
Per translationem ad multa alia transfertur. ut,
Æstus relevare. Ovid. 3. de Arte Am. 697.
Aliquem relevare, Excusare, & quasi noxæ eximere. Cic. 3. Att. 10. Hæc eo scripsi, ut potius relevares me, quod facis, quam aut castigatione, aut objurgatione dignum putares.
Animum relevare alicui, h. e. Suscitare & erigere. Ter. Adelph. 4. 4. 11.
Caput relevare. Plin. 1. Epist. ult.
Casus alicujus relevare. Ovid. 5. Trist. 3. 43.
Casum communem. Cic. 1. Q. frat. 4. ad fin. Si relevare potes communem casum misericordia hominum: scilicet incredibile quiddam assequeris Vetera exemplaria legunt, A se levare potest, vel Si levare potest.
Famem copia nulla relevat. Ovid. 11. Met. 129.
Laborem relevare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 19. Ut studium omnium, laboremque, & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps, sociusque relevares.
Laborem longum requie relevare. Ovid. 15. Met. 16.
Pectus mero. Ovid. 3. Fast. 304.
Et relevant multo pectora sicca mero.
Satietas cibi atque fastidium relevatur. Cic. 1. de Invent. 25. Cibi satietas atque fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Al. Levatur.
Sitim relevare. Ovid. 6. Met. 354.
Relevari cura, metu, molestiis, Liberari. Cic. 2. de Divin. 7. Ut animus molestiis potissimum relevaretur. Vetus codex habet, Ut & animus molestiis hac potissimum re levaretur. Idem 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura & metu esse relevati.
Dolore relevari. Ovid. 9. Met. 674. al. Labore.
Relevari, Ex morbo convalescere. Ovid. 1. de Pont. 3. 17.
Non est in medico, semper relevetur ut æger.
Fructus dotis relevat onera matrimonii. Paulus in l. Quæris. D. de pactis dotalibus.
Mulier pro parte dimidia relevatur. Papinianus in l. Quum pater. §. Quum existimaret. D. de leg. 2.
Mulier per senatusconsultum relevatur. Ulpian. in l. Quamvis. §. Interdum. D. ad senatusconsultum Vellejanum.
Relevare aliquem satisdatione. Modestinus in l. Si procuratorem. D. de procurat.
Relevari in aliquo. Ulpian. in l. post rem. D. de transactionib. Etsi transactio non perimit rem judicatam, tamen in eo quod datum est, relevari rem judicatam oportet.
Relevari, pro Exonerari. Ulpian. in l. 4. in princ. D. de censibus. Illam enim æquitatem debet admittere censitor, ut officio ejus congruat, relevari eum, qui & in publicas tabulas delato modo frui certis ex causis non potuit; quare & si agri portio chasmate perierit, debebit per censitorem relevari.
Relevari, in sensu illo vulgari, qui est, In integrum restitui. Modestinus in l. Etiam. §. 1. D. de minoribus. Ex causa curationis condemnata pupilla, adversus unum caput sententiæ restitui volebat: quia videbatur in ceteris litis speciebus relevata fuisse.
Relevātus, a, um. Partic. [ἀνακουφισθεὶς] ut,
Mens relevata cura. Ovid. 1. Trist. 10. 12.
Relevata mihi & recreata respublica videtur. Cic. 2. Catil. 7.
Relevatio, ōnis. f. Octav. Hor. 1. 9. Capillorum relevatio.
Relevāmen, ĭnis. n. Priscian. Perieg. —facilis relevamine partus.
Relībo, āre. Papinian.
Relicĭnus, a, um. Adj. Antiquum vocabulum, significat, In occiput refugiente capillamento recrispum. Nomen (ut quidam putant) a Recello deductum, quod significat Retraho, revibro, reclino, & cæsim reduco. Et quoniam ad cranium capillitium retorquetur, inde Relicinus veluti Recellinus crinis appellatus, euphoniæ causa. Apul. lib. 1. Florid. pr. p. 341. Elmenh. de Marsya loquens, Laudans sese, quod erat & coma relicinus, & barba squalidus, & pectore hirsutus. Et Relicina frons dicitur, ut idem paulo post p. 344. de Alexandro M. loquens. Utque omnibus statuis, & tabulis, & toreumatis, idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi honoris, eadem forma viridis juventæ. eadem gratia relicinæ frontis cerneretur. Frontem scilicet intelligit, quæ lata, aperta, spectabilis. & a capillorum tegmento libera viseretur. Alii deduci putant a Participio Relictus: ut sit Frons relicina, Capillitio denudata. & velut relicta. [Onomast vet. ὑποδιδυκῶς. Relicinus. Gloss. Lat. Gr. Licinus, ἀνάθριξ, quod idem ac Relicinus. V. Voss. Etymol. in utraque voce.

Relictus, V. relinquo.
Rĕlĭgĭo, ōnis. f. [θρησκεία, θεοσέβεια, ἐναγισμὸς] est, ut ait Cic. 2. de Invent. 161. Quæ superioris cujusdam naturæ (quam divinam vocant) curam cærimoniamque affert.
Relligio vulgo apud poëtas per ll. H. St. Male fortassis, quia pr. syll. anceps esse potest, ut in multis aliis.
Religiosi, quasi Relinquosi: Vide dict. seq. H. St. Miror hunc Nonii locum omissum a Vossio in Etymol. q. V.
Religio & Superstitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. de atheis loquens, Horum enim sententiæ (inquit) non modo superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem: quæ deorum cultu pio continetur. Cujus dicti meminit Augustinus lib. 4. de Civitate, cap. 30. Idem ibid. lib. 6. cap. 9. Quale autem illud est, quod Varro religiosum a superstitioso ea distinctione discernit, ut a superstitioso dicat timeri deos: a religioso autem tantum vereri, ut parentes: non ut hostes timeri?
Religio quid a Superstitione differat. Cic. 2. de Nat. Deori 72. Non enim philosophi tantum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, ut sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen patuit postea latius. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent: sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo, tanquam a deligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quæ in religioso. Ita factum est in superstitioso & religioso, alterum vitii nomen, alterum laudis. Lactantius lib. 4. cap. 28. a Religando dici Religionem tradit, carpitque interpretationem Cicer.
Religare religione ex Cic. H. St. V. paulo infra, & in religo, are. extr.
Pietas, sanctitas, religio, quæ omnia pure & caste deorum numini tribuenda sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Religio est justitia erga deos. Cic. in Partit. 78.
Superstitio imitatur religionem. Cic. in Partit. 81.
Divûm religio, i. e. Religio erga deos. Lucret. lib. 6. 1274.
Prisca religione sacer recessus. Ovid. 10. Met. 693.
Ætheris alti relligio. Virg. 12. Æn. 181.
Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio colebatur. Cic. 1. de Invent. 2.
Cadit labefacta religio. Claud. 1. in Ruff. 14.
Conficere sacra Cereris summa religione, cærimoniaque. Cic. pro Balb. 55.
Consecrata omnium religione. V. consecro.
Eripere religionem e domo Pontificis. Cic. pro Domo, 104. Publiusne Clodius, qui ex Pontificis Maximi domo religionem eripuit, is in meam intulit?
Expiabo religionem ædium mearum. Cic. de Arusp. Resp. 10.
Habet magnam religionem dedicatio. Cic. pro Domo, 126.
Implicare se religionibus. Cic. pro Domo, 105.
Interponere religionem. Cic. in Pison. 50.
Manere in religione. Virg. 3. Æn. 409.
Hac casti maneant in relligione nepotes.
Polluere religionem. Cic. Quid te impurius, qui religiones omnes pollueris, &c.
Possidet magnam religionem paternus, maternusque sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. 66.
Religare religione. Cic. pro Domo, 124. V. supra.
Suscipere cultum deorum, & puram religionem. Cic. 1. de Legib. 69.
Tollere religionem. Cic. 1. de Divin. 105.
Trahere in religionem. Liv. 5. 23.
Tueri populum antiqua sub relligione. Virg. 2. Æn. 188.
Venire in religionem res aliqua dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, quum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, rem ad Senatum retulit.
Violare religiones maximas. Cic. 6. Verr. 88.
Ponitur interdum pro Superstitione. Justin. 18. 6. 11. Cruenta sacrorum religione & scelere pro remedio usi. Idem 22. 6. 1. Terrebat eos portenti religio.
Religio, Conscientiæ scrupulus. Cic. de Arusp. Resp. 10. Quæ tanta religio est, qua non in nostris dubitationibus, atque in maximis superstitionibus unius Servilii ac Luculli responso ac verbo liberemur? Hæc Budæus. Ter. And. 5. 4. 39.
At mihi unus scrupulus etiam restat, qui me male habet. P. dignus es
Cum tua relligione, odio: nodum in scirpo quæris
Liber religione animus. V. liber, adj.
Afferre religionem. V. affero.
Cepit quosdam religio. V. capio.
Constringi religione. Curt. lib. 6. 7. 7.
Religio est mihi. Plaut. Curc. 2. 3. 71.
Vocat ad cœnam: religio fuit, denegare nolui. Budæus. Ter. Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte est: nam nihil esse mihi, religio est dicere.
Suet. Aug. cap. 6. Huc introire, nisi necessario & caste, religio est, i. e. Nefas, non licet.
Religio mihi non est quo minus hoc faciam. Cic. 3. in Catil. 15.
Eximere religionem aliquam. Liv. 4. 31. i. e. Scrupulum, & vanum metum adimere. Budæus.
Exsolvere religione. V. exsolvo.
Habere religioni, pro Vereri, & aversari. Cic. 2. Off. 51. Nec tamen, ut hoc fugiendum est, ita habendum est religioni, nocentem aliquando & nefarium defendere impiumque. Budæus.
Impediri religione. V. impedio.
Incessit dein religio. Tacit. 3. Ann. 71.
Incutere religionem. V. incutio.
Infixa animis religio. V. infigo.
Injicere religionem alicujus rei. V. injicio.
Mederi religioni. V. medeor.
Obligare religione, vel Obstringere dicebant veteres, pro eo quod dicimus Conscientiæ metum incutere. Cic. 2. Philip. 83. Obstrinxisti Populum Romanum religione, Augur Auguri, Consul Consuli obnuntiasti. i. e. De cælo servasse te dixisti, ne populus eo die comitia haberet, & vitium obvenisse dixisti (verba sunt auguralia) ut comitia disturbares, & populum

lum adalligares, & morareris hac obnuntiatione. Verebantur enim Romani aliquid agere vetantibus auspiciis, ne male cederet, si contra deorum monita agerent.
Offerre religionem. V. OFFERO.
Oppressa gravi sub religione vita. Lucret. lib. 1. 64.
Solvere civitatem religione. Cic. pro Cæcin 98. Plaut. Merc. 5. 2. 40. Liv. 7. 2. V. Gronov.
Tangi religione. Liv. 1. 45.
Vertere in religionem. Liv. 26. 11. Et postero die eodem loco acies instructas eadem tempestas diremit: ubi recepissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Pœnos versa est. i. e. Pœni interpretati sunt id diis non placere, ut pro urbe Roma capienda confligerent, vel ut urbs Roma armis oppugnaretur. Budæus.
Religio judicis, Integritas, vel anxia cura. Callistratus in l. divus Adrianus. D. de re jud. Conspiratione adversariorum testibus pecunia corruptis, religionem judicis circumventam esse. [Religio Judicibus & Testibus tribuitur, ob jusjurandum, quo astringebantur. Simia judex apud Phædrum. lib. 3. fab. 13. 8.
Ac ne relligio peccet imprudens mea. Sic in seqq. exemplis.
Religio, quam vulgo *Conscientiam rectam* dicunt. Cic. pro Cæcin. 28. Splendor Equestris ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquæ religionis. Budæus.
Religio, Fides. Cic. pro Flacc. 10. de testibus, Itaque videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. Budæus.
Testimoniorum religionem & fidem nunquam ista natio coluit. Cic. pro Flacc. 9.
Religio, Metus, & sollicitudo, inquit Servius. Virg. 8. Æn. 344.
Jam tum relligio pavidos terrebat agrestes
Dira loci.
Religio scelerosa. Lucret. lib. 1. 84.
Refrenatus relligione. Lucret. lib. 5. 115.
Religiones Plur. Sic apud Suet. in Tiber. cap. 69. pr. Circa religiones negligentior, quippe addictus mathematicæ. Sic puto & apud Livium. H. St. Sæpe in malum, ut Superstitio.
Cælestes religiones. Tacit. 1. Ann. 11.
Colere religiones. Cic. pro Planc. 80. Qui sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritam diis immortalibus gratiam justis honoribus & memori mente persolvunt?
Expiare solennes religiones supplicio alicujus. Cic. pro Milon. 74.
Suscipiunt gentes bella pro suis religionibus. Cic. pro Font. 20.
Arcti nodi relligionum. Lucret. lib. 4. 6.
Inducere religiones inexpiabiles in Rempub. i. e. Anxietates & formidines impendentis, quasique adventantis iræ divinæ. Cic. 1. Philip. 13. Ut inexpiabiles religiones in Rempub. inducerentur?
Religionibus suus tenor suaque observatio reddenda. Val. Max. 1. 1. 8. V. & supra.
Numinum religiones introspicere. Tacit. 3. Ann. 60.
Religio officii, est Latine loquentibus, id quod vulgo *Debitum officii*, hoc est justam muneris functionem appellant. Cic. 7. Verr. 2. Nam qui sibi hoc sumpsit, ut corrigat mores aliorum, ac peccata reprehendat: quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinarit? Budæus. [Vet. Gloss. Lat. Gr. Religio, Θρησκεία, Εὐσέβεια, Διάθεσις καὶ Αἰδώς. In posteriore significatione hic ponitur. Ibid. Religione, Ἀκριβείας καὶ αἰδοῦς. Διάθεσις autem exponi debet, ut in Gr. Lat. Διάθεσις, ποθή, Affectio, Affectus. Religio officii, pro Religioso officii respectu.
Religio recte judicandi. Plin. 4. Epist. 13. ad C. Tacitum, Si parentibus solis jus præceptoris conducendi relinquatur, iisdemque religio recte judicandi necessitate collationis addatur. i. e. Sollicita, & anxia cura probos præceptores idoneosque deligendi liberis suis. Budæus.
Religio, Diligentia, & vehemens cura. Cic. in Orat. 25. Atheniensium religioni quum serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. Religionem vocat eam Diligentiam, qua utebantur Attici, ne quod insolens verbum aut loquerentur aut audirent.
Adhibere religionem. V. ADHIBEO.
Oratio nimia religione attenuata. Cic. de Clar. Orat. 282.
RELIGIŌSUS, a, um. Adj. [Θρησκὸς, εὐσεβὴς, εὐλαβὴς] Gellius lib. 4. cap. 9. ex Nigidio Figulo, Quocirca religiosus is appellabatur, qui nimia & superstitiosa religione sese alligaverat: eaque res vitio assignabatur. Sed præter ista, quæ Nigidius dicit, alio quodam diverticulo significationis, Religiosus pro casto atque observanti, cohibentique sese certis legibus, finibusque dici cœptus. Simili autem modo illa quoque vocabula ab eadem profecta origine, diversum significare videntur, Religiosi dies, & Religiosa delubra. Religiosi enim dies dicuntur tristi omine infames, impeditique, in quibus & res divinas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum prave & perperam Nefastos appellant. Itaque M. Cicero in lib. 9. Att. 5. Majores, inquit, nostri funestiorem diem esse voluerunt Alliensis pugnæ, quam urbis captæ, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. Idem tamen M. T. in oratione de Accusatore constituendo, (1. Verr. 3.) Religiosa delubra dicit, non ominosa nec tristitia, sed majestatis venerationisque plena. Massurius autem Sabinus in commentariis, quos de indigenis composuit, Religiosum, inquit, est quod propter sanctitatem aliquam remotum ac sepositum a nobis est. Verbum a relinquendo dictum, tanquam cærimoniæ a carendo. Hactenus Gell.
Religiosi, ut Nonio 5. 36. placet, dicti sunt, quasi Relinquosi ceterorum omnium, (sacrificiis deserviant. V. tot. loc.
Religentes & Religiosi. Bongars. Annot. in Justinum. In his conferendis non religentes solum, sed & religiosi esse debemus. H. St. V. Religens Partic. in RELEGO.
Religiosus & Impius, contraria. V. IMPIUS.
Justus, integer, religiosus, timidus, perferens injuriarum. Cic. 2. de Orat. 184.
Ita non religiosus, ut edat de patella. Cic. 2. de Fin. 22. Atqui reperiemus asotos, ita non religiosos, ut edant de patella. V. Patella, in PATINA.
Dedicatio est religiosa. Cic. pro Domo, 125.
Delubrum sanctum, & religiosum. Cic. 6. Verr. 124. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.
Dies religiosi, V. paulo ante ex Gellio. Cic. 2. Q. frat. 4. Dies erant duo, qui post Latinas habentur religiosi. conf. Liv. 6. 1.
Domum facere aliquam religiosam. Cic. de Arusp. Resp. 33.
Limina religiosa deorum. Virg. 2. Æn. 365.
Res religiosissimæ, & Nefas, contraria. Cic. 2. de Invent. 135.
Religiosum est quod jurati legibus judicaverunt. Cic. 1. de Invent. 48.
Religiosum est id facere, Vulgus dicit *Facienda est conscientia.* Liv. 2. 5.
Religiosum habere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Religiosus testimonio, vel testis, Fidelis. Cic. pro Cæcin. 26. Huic ego testi gratias agam, quod & in te misericordem se præbuit, & testimonio religiosum. Ita Budæus. Rursum Cic. 4. de Fin. 61. Religiosissimus testis. V. in RELIGIO.
Aures Atticorum teretes, & religiosæ, Delicatæ & fastidiosæ. Cic. in Orat. 27.
Religiosus, aliquando pro Superstitioso ponitur. Ter. Heaut. 4. 1. 37.
Ut stultæ & miseræ omnes sumus religiosæ.
Compar. Agricolæ religiosiores. Columel. lib. 11. extr. conf. Plin. lib. 29. cap. 1.
Superl. Mortales religiosissimi. Sallust. Catil. cap. 12.
Sacra religiosissima. Paterc. 2. 45. conf. Sen. Nat. Quæst. 7. 16. Petron. cap. 21. & Cic. 1. Verr. 3.
RELIGIOSŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieronym. adv. Ruffin. 3. 3.
RELIGIŌSE, Adv. [Θρησκῶς] i. e. Sollicite & accurate, inquit Budæus. Columel. lib. 3. cap. 10. Nihil curiose, nihil religiose administrant.
Religiose testimonium dicere, Ex jurisjurandi fide. Cic. pro Cœl. 55. Utrum temeraria, procax, irata mulier finxisse crimen: an gravis, sapiens, moderatusque vir religiose testimonium dixisse videatur.
Religiose promittere, i. e. Summa fide. Nepos 25. 15. 1.
Cineres & ossa religiose quiescentia. Quintil. Decl. 10.
Compar. Plin. 3. Epist. 7. Natalem alicujus religiosius, quam suum, celebrare. Idem Paneg. cap. 65.
Superl. Cic. 2. de Invent. 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant, egregiis picturis locupletare voluerunt. Plin. 3. Epist. 15. Poëticen religiosissime veneror. conf. Petron. cap. 117.
Religiose, pro Subtimide & verecunde. Cic. 13. Fam. 18. Faciamque id quod debent facere hi, qui religiose & sine ambitione commendant.
RELIGIOSĬTAS, ātis. f. Apul. Doctr. Plat. p. 16. Elmenh. Justitia cum religiositate, id est ὁσιότητι, copulatur; &c. conf. Tertull. Apol. cap. 25.
RELĬGO, [ἀναδέω] āre. Ligare significat, aut Fortius ligare. Columel. lib. 2. Diutiusque perennat quæ firmis truncorum & idoneis locis religata est.
Classem religavit ab aggere. Virg. 7. Æn. 106.
Funiculus a puppi religatus. Cic. 2. de Invent. 54.
Funis ab humeris religatus. Plin. lib. 9. cap. 46.
Religatus ad. Cic. 1. Tusc. 105. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. Columel. lib. 12. cap. 44.
Religare ex. Cajus, D. de divisione rerum l. riparum, Funes ex arboribus religare.
Religare in. Plin. lib. 2. cap. 65. Religetur in mali cacumine.
Funem religare in querno stipite. Ovid. 4. Fast. 331.
Catena religari. Ovid. 10. Epist. 89.
Classem religavit litore, Alligavit. Ovid. 13. Met. 439. Catull. 65. 174.
Robora catenis religare. Lucan. lib. 2. 671.
Religare lineo funiculo. Columel. lib. 7. cap. 10.
Jussu ipsius quadrigis religatus, ac in diversa distractus est. Auctor de Viris illust. cap. 4. extr.
Religare religionibus bona alicujus, pro Consecrare alicui deo. Cic. pro Domo, 124. Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Censori Tribunum plebis facere; nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? &c.
RELIGĀTUS, Partic. [ἀναδεδεμένος] Hor. 4. Carm. 11. 5.
— est hederæ vis
Multa, qua crines religata fulges.
Nodo religatus brachia. Tibul. lib. 1. 8. 5.
Si prudentia extrinsecus religata pendeat. Cic. 3. Tusc. 37.
Somno religata agmina. Claud. 6. Cons. Hon. 472.
Hedera crines religata. Virg. 9. Æn. 352.
RELIGATIO, ōnis. f. [ἀνάδεσις] Cic. de Senect. 53. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propagatio vitium sarmentorumque.
RELIGĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Psychom. 359.
Combibat infusum croceo religamine nardum.
RELIGIO, V. suo ordine.
RĔLĬNO, lēvi & lĭni, lĭtum, [ἀποχρίω] ĕre. Quod obturatum oblitumque erat aperire. Ter. Heaut. 3. 1. 51.
Relevi dolia omnia, omnes serias. Plaut Stich. 5. 4. 38.
Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relerimus postea. Pro Releverimus. i. e. Nulli deinceps vinum deprompserimus. [Solebant enim veteres doliorum opercula pice circumlinere.
Epistolam relinere. Cic. 1. Att. 13. pr. Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam per lectionem releverit? Al. Per lectionem vel Pellectione relevarit. [Lego Perlatione relevarit. Jocus est, pro Se relevarit perlatione ejus. i. e. perferenda ea.
RĔLINQUO, liqui, lictum, [καταλείπω, καταλιμπάνω, ἐγκαταλείπω, ἐγκαταλιμπάνω] ĕre. notæ significationis. Plaut. Most. 1. 3. 45. Reliquit, deseruitque me. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 9. In litore molli atque aperto deligatas ad ancoras relinquebat.
Relinquere ab se aliquem, Dimittere. Plaut. Truc. 2. 6. 32.
Relinquere aliquem, pro Non juvare. Cic. 13. Fam. 64. Tantum a te petimus ut agas eam rem, ne relinquas hominem innocentem ad alicujus tui dissimilis quæstum.
Amata relinquere pernix, Deserere. Hor. in Arte Poet. 165.
Amicitiam relinquere. Cic. 2. de Fin. 45. Quid ages tandem, si utilitas ab amicitia (ut fit sæpe) defecerit relinquesne?
Animam relinquam potius, quam illas deseram. i. e. Moriar potius, sive Mori me malim. Ter. Adelph. 3. 4. 52.
Comites in valle reliquit. Ovid. 3. de Arte Am. 711.
Consuetudinem relinquere. Cic. 1. Acad. 17. Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nulla affirmatione adhibita consuetudinem disserendi reliquerunt.
Dominos relinquens, ut famuli solent, Deserens. Catul. de Berecyn. 61. 51.
In egestate relinquere. Cic. 3. Verr. 72. Nemo jam, Dolabella, neque tui

tui, neque tuorum liberûm, quos tu miseros in egestate, atque in solitudine reliquisti, misereri potest.
Gaudia relinquere. Ovid. 16. Epist. 204.
Incertam relinquere aliquam, & vulnere mentis turbatam. Virg. 12. Æn. 160.
Incœpta fila relinquit. Ovid. 6. Met. 34.
Infecta sacra relinquunt. Ovid. 6. Met. 202.
Limen. Virg. 5. Æn. 316.
Lucem. Virg 4. Æn. 452.
Mature relinquere aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 100.
Negotia longa relinquere. Hor. 3. Carm. 5. 54.
Obsessionem alicujus oppidi. Cic. 10. Fam. 33. Antonium turpiter Mutinæ obsessionem reliquisse.
Opus incœptum dextra reliquit. Ovid. 2. de Arte Am. 78.
Spem relinquere, Abjicere. Cic. 1. Tus. 39. Quam (nisi quid dicis) prætermittamus, & hanc totam spem immortalitatis relinquamus.
Studium rei alicujus. Cic. 4. Acad. 7. Neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.
Terras dulces relinquere. Virg. 4. Æn. 281.
Verba imperfecta reliquit. Ovid. 13. Epist. 13.
Vitam. Virg. 3. Georg. 547. Tacit. 4. Ann. 34. Relinquendæ vitæ certus.
Prætereo ac relinquo. Cic. 5. Verr. 105.
Curionem quondam concio reliquit. Cic. de Clar. Orat. 26.
Animus relinquit eam, pro Deficit, sive concidit animo. Plaut. Mil. 4. 8. 37. Et Men. 5. 2. 6 Reliquere vires.
A febre quartana relinqui. Cic. 8. Att. 6.
Ossa pavor reliquit. Virg. 3. Æn. 57.
Vita reliquit eum. Lucret. lib. 5. 64.
Aculeos relinquere in animis auditorum. V. ACULEUS.
Dubitationem relinquere apud aliquem. Cic. 15. Fam. 21. Nullam enim apud me reliquisti dubitationem, quantum me amares.
In medio relinquere. Cic. pro Cœl. 48. Hic ego jam rem definiam: mulierem nullam nominabo, tantum in medio relinquam.
In opinione alicujus relinquere. Cic. 1. Verr. 16. Verum non id mihi sumo, Judices, & hoc, non modo in oratione mea non pono, sed ne in opinione cujusquam relinquo, me omnibus patronis esse præpositum.
In spe aliorum relinquere. Cic. 1. Verr. 26. In quo quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe, quam in oratione mea relinquere.
In suspenso. Plin. Epist. 248.
Suspicionem alicui. Suet. Cæs. cap. 86.
Verbum in ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
Consultationi relinquere. Liv. 25. pro Remittere, vel Rejicere ad consultationem
Direptioni urbem relinquere. Cic. 4. Fam. 1. Urbem, sine legibus, sine judiciis, sine fide, relictam direptioni & incendiis.
Diis votisque relinquere navem, Permittere. Ovid. 2. Met. 185.

Præcipiti pinus Borea, cui cuncta remisit
Frena suus rector, quam dis, votisque reliquit. Pinus, i. e. Navis pinea.

Relinquere, est Aliquid testamento alicui transmittere, seu legare. Plaut. Aul. prol. 13.

Agri reliquit ei non magnum modum.

Absolute, sine Dativo. Ter. Phorm. 2. 3. 46.

At si talentûm rem reliquisset decem,
Primus esses, &c.

Æs alienum relinquere. Cic. pro Quint. 15. Propterea quod C. frater aliquantum æris alieni reliquerat. i. e. Mortuus fuerat non persoluto ære alieno omni.
Arraboni relinquere. Ter. Heaut. 3. 3. 42.

Ea relicta huic arraboni est pro illo argento. i. e. In pignus.

Confectum relinquere. Cic. 5. Att. 21. Illud tamen non definam, dum adesse putabo, de Cæsaris nomine rogare, ut confectum relinquas.
Consolationem alicui relinquere. Cic. 15. Fam. 21. Ut unam mihi consolationem relinquas.
Excusationem relinquere ad aliquem. Cic. 9. Att. 6. Etsi Ciceroni meo togam puram quum dare Arpini vellem, hanc eram ipsam excusationem relicturus ad Cæsarem.
Hæredem testamento. Cic. pro Quint. 15. Hæredem testamento reliquit hunc P. Quintium.
Memoriam alicujus rei. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam, aut brevem, aut nullam omnino, sint relicturi.
Memoriam acrem sui relinquunt. Tacit. 15. Ann. 68. De asperis facetiis.
Monimentum æternum audaciæ relinquere in sermone hominum. Cic. 3. Verr. 19. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie advocationes fiunt: in eo loco, in sermone hominum, audaciæ suæ monimentum æternum relinquere?
Nihil de tanto patrimonio relinquere. Cic. pro Rosc. Amer. 10.
Patrimonium filio meo satis amplum in memoria nominis mei relinquam. Cic. 2. Fam. 15.
Pecuniam in quæstu. Cic. pro Lege Manil. 37. Quid hunc hominem, magnum aut amplum de Repub. cogitare, qui pecuniam, ex ærario depromptam ad bellum administrandum, aut propter cupiditatem provinciæ magistratibus diviserit, aut propter avaritiam Romæ in quæstu reliquerit?
Testamento aliquid alicui. Cic. 3. Off. 93. Quum ei testamento sestertiûm millies relinquatur.
Vestigium amoris. Plin. lib. 36. cap. 5.
Certatio relinquitur mihi cum aliquo. Cic. 2. de Fin. 44. Ita ceterorum sententiis semotis relinquitur, mihi non cum Torquato, sed cum virtute certatio. [i. e. Reliqua est mihi.
Ita relinquitur, ut ea fortuita divinari possint, quæ nulla nec arte, nec sapientia provideri possunt. Cic. 2. de Divin. 14.
Mihi ne ut dubitem quidem rel nquitur. Cic. 4. Acad. 120.
Locum admonitionibus, Reliquum facere. Cic. 1. Fam. 1. Sed plane nec precibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum. i. e. Nec se orari, nec se admoneri sinit: adeo præstat omnem diligentiam in tuo negotio.
Locum precibus non relinquere, dupliciter dicitur. Aut enim significat, Facere aliquid vel non rogatum; ut Cic. 1. Fam. 1. aut plane Non Admittere preces, ut Ter. And. 3. 4. 23.
Locum subtilitati nullum relinquere. Plin. lib. 35. cap. 10.
Locum vituperandi. Cic. 2. Q. frat. 4. Ne cui iniquo relinqueremus vituperandi locum. i. e. Daremus ansam, &c.
Spem relinquere, Reliquam facere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Ne qua spes in fuga relinqueretur.
Præsidium relinquere castris, Imponere. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Postridie ejus diei Cæsar præsidium utrisque castris, quod satis esse visum est, reliquit.
Scriptum relinquere. Cic. de Clar. Orat. 74. Utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata a singulis convivis de clarorum virorum laudibus, in Originibus scriptum reliquit Cato. i. e. Scripsit. conf. Nep. 9. 5. 3.
In commentariis relinquere. Plin. lib. 29. cap. 4. Subaud. Scriptum.
Relinquitur ut, pro Restat, sive Reliquum est. Cic. 9. Att. 4. Relinquitur, ut, si vincimur in Hispania, quiescamus. conf. paulo supra.
Relinquendo. Ovid. 3. Trist. 13. 9.

Inque relinquendo, quod idem fecere sodales,
Tu quoque dixisses tristis in urbe, vale. al. Jamque relinquendâ.

RELINQUENS, entis. Partic. Catull. 36. 3. Relinquens Comi mœnia. Paterc. 1. 17. 7. Occupatam relinquens materiam, quærit novam.
RELICTUS, a, um. Partic. [ἀπολειφθεὶς] Ter. Eun. 2. 2. 55.

Etiamnum hic stas, Parmeno, eho numnam tu hic relictus custos,
Ne quis forte internuntius clam a milite ad istam cursitet? Ovid. 2. Met. 187.
Quid faciat? multum cæli post terga relictum. De Phaethonte.

Postes a tergo relicti. Virg. 2. Æn. 454. [Postici periphrasis.
Spatium. Virg. 5. Æn. 321.

Insequitur Salius: spatio post deinde relicto,
Tertius Euryalus.

Relictum esse sibi. Plin. 9. Epist. 36. Ab his, quæ avocant, abductus, & liber, & mihi relictus, non oculos animo, sed animum oculis sequor.
Relictus, Desertus. Virg. 9. Æn. 290.

At tu, oro, solare inopem, & succurre relictæ. Ovid. 14. Met. 217.
Solus, inops, exspes, leto, pœnæque relictus. Idem 2. Amor. 16. 47.
Si qua mei tamen est in te pia cura relicti.

Relictus ab omni honestate, Inhonestus. Cic. pro Rabir. 23. Nemo est, inquam, inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni, non modo honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur.
Æs alienum relictum. Cic. pro Quint. 77.
Ætate relicta dissimilem animum subiit. Ovid. 7. Met. 170. De Æsone sene pristinæ juventuti restituto.
Arbitrium relictum cuique intelligendi. Plin. lib. 6. cap. 29.
Cursus relictos iterare. Hor. 1. Carm. 34. 5.
Fides relicta. Ovid. 3. de Arte Am. 460.
Loci relicti. Hor. 2. Carm. 1. 37.
Officiis omnibus relictis. Hor. 2. Epist. 2. 67.
Rebus relictis; usitatum loquendi genus veteribus, quod idem valet, atque Rebus aliis omnibus postpositis. Plaut. Epid. 4. 2. 35.

Ego relictis rebus, Epidicum operam quærendo dabo. Idem Cistel. 1. 1. 6.
— ita omnibus relictis rebus,
Mihi frequentem operam dedistis. h. e. Præ aliis omnibus. Lucret. lib. 3. 1084.
— jam rebus quisque relictis
Naturam primum studeat cognoscere rerum. Lambin. conf. Ter. And. 2. 5. 1.

Virtute relicta invidiam placare paras. Hor. 2. Serm. 3. 13.
Vita tantummodo relicta est mihi. Ovid. 4. de Pont. 16. 48.
Repetere relicta. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Relicta loca sunt, Quæ limites non acceperunt, ut ait Frontinus de limitibus p. 42. Gœs. Cic. 1. Lege Agr. 2. Ut a majoribus nostris possessiones relictas disperdat & dissipet.
RELICTIO, ōnis. f. [ἐγκατάλειψις] Cic. 3. Verr. 35. Quibus illam relictionem proditionemque Consulis, &c. Paulo ante dixerat, Consulem, exercitum, provinciamque deseruit. Idem 16. Att. 7. Quod effugissem duas maximas vituperationes. Unam, quam itinere faciendo me intelligebam suscipere, desperationis ac relictionis Reip. Aliqui legunt Religionis, sed inepte.
RELICTUS, ûs. m. Gell. 3. 1. Ut, sicut alia in his omnia, præ pecunia, ita labor quoque virilis, exercendique corporis studium relictui sit.
RĔLĬQUUS, a, um. Adj [λοιπός, ὑπόλοιπος] Quod relinquitur, vel superest. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Demonstrant sibi, præter agri solum, nihil esse reliqui. Ter. Adelph. 3. 2. 48.

Periit, pro virgine dari nuptum non potest: hoc reliquum est,
Si inficias ibit, testis mecum est annulus, quem reliquerat.

Perge reliqua. V. PERGO.
Dies reliqui. Cic. pro Planc. 99. O reliquos omnes dies, noctesque eas, quibus iste, a me non recedens, Thessalonicam me, in Quæstoriumque perduxit.
Græcia in reliqua. Cic. de Amicit. 6. Nec sicut vulgus, sed ut eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.
Oppida erant mihi complura etiam reliqua, quæ adire vellem. Cic. 4. Verr. 65.
Operam reliquam dare. Plaut. Truc. prol. 15.
Spes reliqua in. Ter. Eun 2. 2. 9.

Itane parasti te, ut spes nulla reliqua in te siet tibi. Cic. 11. Fam. 5. Spem reliquam nullam video salutis.

Tempus omne reliquum Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres quum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis.
In reliquum tempus sancit. Cic. 1. de Lege Agrar. 13. conf. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.
Tranquillitatis reliquæ spe luctus fugere. i. e. Futuræ. Cic. pro Sext. 73.
Vaticinationis reliqua brevi confecta sunt. Cic. 1. de Divin. 68
De reliquo velim tibi persuadeas, &c. Cic. 1. de Orat. 100. Quoniam, id

id quod difficillimum nobis videbatur, ut omnino de his rebus, Craffe, loquerere, affecuti fumus: de reliquo jam noftra culpa fuerit, fi te, nifi omnia quæ percunctati erimus explicaris, dimiferimus.

In reliquum. Quintil. lib. 4. cap. 5. Propofitis enim probationibus, omnis in reliquum gratia novitatis præcerpitur.

Reliquos facere, pro Relinquere: ut, Miffos facere. Cic. 5. Verr. 126. Quos belli calamitas reliquos fecerat. Budæus.

Reliqui nihil facere de aliqua re, vel alicujus rei, locutio Latinitatis optimæ. Cic. 5. Verr. 115. Et quibus nihil, non modo de fructu, fed ne de bonis quidem fuis reliqui fecit. i. e. Omnia abfumpfit. Idem 7. Verr. 89. Et quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potiffimum reddere volebat. conf. 128. Nepos, 25, 21. 5.

Reliqui nihil eft ei. Cic. 5. Verr. 126. Quid effe reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amitteret, fed etiam omne inftrumentum vendere cogeretur? conf. 121.

Reliquum eft, ut de me id fcribam, quod te ex tuorum litteris & fpero, & malo cognofcere. Cic. in quadam epiftola. Idem 7. Fam. 32. Reliquum eft, ut officiis certemus inter nos.

Præter te neminem habeo reliquum, in quo, &c. Cic. 9. Fam. 15.

Reliqui, pl. Cic. 4. Acad. 96. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non ament litteras, plures qui philofophiam, reliqui, qui etiamfi hæc non improbent, tamen, &c.

Reliquum, i, n. Subft. pro Reliqua fumma. Plaut. Cift. 1. 3. 41.

Nunc, quod reliquum reftat, volo perfolvere:
Ut expungatur nomen, ne quid debeam Ter. Phorm. 1. 1. 2.
— erat ei de ratiuncula
Jampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum, id ut conficerem.

Reliqua, n. pl. [ἐλλείμματα] ut, Reliquorum ratio, h. e. Debitorum ab aliquo. Cic. 16. Att. 3. Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quanquam explicata funt, tamen, quod & Dolabellæ nomen in iis eft, & attributio eft mihi nominum ignota, conturbor. i. e. Quanquam fint folvendo qui mihi debent, vel non fit controverfa perfecutio. Idem ad eundem, lib. 16. 1. Plin. 9. Epift. 37. ad Paulinum, Nam priore luftro, quanquam poft magnas remiffiones, reliqua creverunt. Idem 3. Epift. 19. Reliqua colonorum minuit ad tempus. i. e. Debita contracta colonis.

Reliqua. Subductis rationibus, & collatis creditorum debitorumque nominibus, quum eam pecuniam quam ipfi debemus, & quam alii nobis, redigimus in fummam: id quod fuperat a nobis, reliqua dicuntur. Budæus.

Accepiffe fe reliqua mea Camillus fcribit. Cic. 6. Att. 1. i. e. Quæ mihi reliqua debentur.

Contrahere reliqua. V. feq. Trahere reliqua.

Trahere reliqua, quod alii Contrahere dicunt. Paulus, ff. de adminiftratione & periculo tutorum. l. L. Titius, Curator Caji Seji, tempore curæ fundum Cornelianum locavit Sempronio: qui Sempronius reliqua traxit. Sic enim habent Pandectæ Flor. & Haloander. Al. Contraxit. Ibidem paulo poft, Ex quibus quidam, quum reliqua traherent, idonei ipfo tempore adminiftrationis effe defierunt. Papin. in l. Servus fi hæredi. §. 1. D. de ftatu liberis, Quod refcriptum ita accipi debet: ut fi reliqua non trahat, liber fit. Quod fi trahat: ita demum, fi obtulerit eam quantitatem, quæ refundi debuit, ex fide veritatis. Eft igitur Reliqua trahere, idem quod Reliquari.

Sunt, qui fecundam producunt, vel prima geminatione litteræ producta, fcribunt

Rellĭqŭus, vel **Rellĭcŭus**, ut, Rellicuo tempore. Lucret. lib. 1. 561. conf. 2. 953.

Relĭquor, [λοιπάζομαι] ări. deponens, Æs alienum ex reliquis rationum contrahere. Paulus de adminiftratione tutorum, l. L. Titius, Paulus refpondit, non ex eo quod adultus eum, qui prædia ejus coluit, procuratorem habere voluit: debitum quod ex conditione reliquatus eft, agnoviffe eum videri. Ulpianus de Muneribus & honoribus, l. Refcripto, Eos demum debitores Reip. accipere debemus, qui ex adminiftratione Reip. reliquantur. Budæus.

Relĭquātio, ōnis. f. [λοιπογραφία Gl. L. G.] Paulus in l. Qui nominibus. D. de adminift. & peric. tut. Sed & fi pupillus poft pubertatem, rationibus a tutore acceptis, reliquationem ejus fecutus, ufuras acceptaverit: privilegium fuum non amittit in bonis tutoris venditis. conf. Tertull. de Anima, cap. 56.

Relĭquātor, ōris. m. Qui reliqua contraxit: Qui integrum non folvit, fed partem æris alieni fervat fibi. Scævola, De folutionibus & liberat. l. Creditor, D. Valerius, L. Titii fervus fcripfit, Accepi a Marino Materno ex fumma majore tot aureos. Quæro an hæc fumma in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum fuperioris anni fit reliquator? Budæus. Conf. Crinit. de H. D. 15. 3.

Relĭquātrix, īcis. f. Tertull. de Anima cap. 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exfolvat noviffimum quadrantem.

Relĭquia, æ. f. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. ex poëta,

Converritorem pridianæ reliquiæ.

Reliquia, apud Plinium & Apulejum, ut citat Gulielmus Lilius. Vide **converritor**. H. St. defiderabatur in Lugd. hæc vox. Sed frequentius

Relĭquiæ, arum. f. pl. [λείψανα, κατάλειμμα] ut, Reliquiæ cibi, prandii, cœnæ. Plaut. Stich. 2. 3. 40. Et Men. 3. 1. 13. Idem Perf. 1. 2. 25.

Nunc huc introibo, vifam hefternas reliquias
Quieverint recte, necne. Scribitur & Relliquiæ, pr. prod.

Cibi reliquiæ, Excrementa. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Cibi reliquiæ depelluntur, tum aftringentibus fe inteftinis, tum relaxantibus.

Cœnæ vel prandii reliquiæ, translate. Cic. 12. Fam. 4. Vellem Idibus Martiis me ad cœnam invitaffes: reliquiarum nihil fuiffet.

Nihil reliquiarum exftat. Lucret. lib. 1. 1102.

Animæ reliquias reddere omnes. Lucret. lib. 3. 656.

Belli. Paterc. 2. 17.

Cladis reliquiæ. Liv. 22. 56.

Conjurationis reliquiæ. Cic. in Parad. 4. Et reliquiæ conjurationis, a Catilinæ furiis ad tuum fcelus furoremque converfæ.

Exercitus reliquiæ. Liv. Reliquias duorum exercituum cum cura colligerent. conf. Hirt. Bell. Alex. cap. 40.

Febrium reliquiæ. Celf. lib. 3. cap. 4.

Flagitiorum reliquias colligere. Cic. 4. Verr. 74. de Timarchide, Non folum nummos, fi qui ifti exciderant, tollere folebat, ex quibus pecuniam maximam fecit: fed etiam voluptatum, flagitiorumque iftius ipfe reliquias colligebat.

Generis hujus reliquiæ. Ter. Adelph. 3. 3. 91. Subaudi Hominum.

Legionum reliquias confervare. Paterc. 2. 46. 4.

Motus vitalis reliquiæ. Lucret. lib. 2. 954.

Vitæ reliquias membris ex omnibus aufert. Lucret. lib. 6. 825.

Vitæ alicujus lacerare reliquias & diftrahere. V. **lacer**.

Colligere, velut ex naufragio, tantæ cladis reliquias. Liv. 22. 56.

Reliquias alicujus perfequi. Cic. de Senect. 16. de Carthaginis everfione loquens, Quam palmam utinam dii immortales, Scipio, tibi refervent, & avi reliquias perfequare, i. e. Superioris Africani præfcriptum fequare, & peragas inceptum. Budæus.

Reliquiæ, pro Offibus & Cineribus defunctorum. Modeftinus in l. Quidam. D. De cond. inftit. Quidam teftamento fuo hæredem fcripferat tali conditione, fi reliquias ejus in mare projiciat. Plinius lib. 10. 73. ad Trajanum, de reliquiis fepultorum transferendis epiftolam fcripfit. Budæus. Suet. Domit. cap. 8. Monimentum, quod libertus ejus e lapidibus templo Capitolini Jovis deftinatis, filio conftruxerat, diruit per milites: offaque & reliquias, quæ inerant, mari merfit.

Receptæ reliquiæ ex ardente Troja. Virg. 7. Æn. 244.

Legere reliquias. Suet. Aug. cap. 100. extr.

Colere reliquias fuorum. Virg. 4. Æn. 343.

Sic λείψανα, cum apud alios, tum apud Herodianum puto. H. St. Herodian. 4. 1. 6. Κάλπην φέροντες, ἔνθα ἦν τὰ Σεβήρου λείψανα. Urnam cum Severi reliquiis geftantes, interp. Polit. Sic & alias.

Relĭquia, orum. n. pl. Phædr. 1. Fab. 23. 6.

— ut fruaris reliquiis,
Quæ funt rofuri. Al. Quas. Plaut. Milit. 1. 1. 54.
At pedites tibi reliquia erant, fi viverent. Al. Peditatus reliquiæ.

Relĭquārium, i. n. Ἐκθεσις λειψάνου. Gloff. Lat. Gr.

Rĕlŏco, āre. Rurfus locare. Ulpian. in l. Item quæritur §. Si lege. D. Locati & conducti, Si in lege operis locandi comprehenfum effet, ut fi ad diem effectum non effet, alii relocare id liceret.

Rĕlŏquor, ēris, lŏqui. Idem quod Eloqui. Varro lib. 5. de L. L. 7. Hinc etiam amplius dicuntur Eloqui ac Reloqui, in fanis Sabinis, e cella dei qui eloquuntur, &c. Al. Loquuntur.

Rĕlūceo, luxi, [στίλβω, ἐκλάμπω] ēre. Valde lucere. Virg. 2. Æn. 312.

— Sigæa igni freta lata relucent. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
Huic non una modo caput ornans ftella relucet. Ex poeta. Liv. 22. 17. Relucens flamma.

Dies reluxit cæco. h. e. Vifum recepit. Tacit. 4. Hift. 81.

Barba reluxit flammis. Virg. 12. Æn. 300.

Focus reluxit vivo torre. Valer. 3. Argon. 115.

Veftis fulgore reluxit. Ovid. 11. Met. 617.

E Vefuvio latiffime flammæ atque incendia relucebant. Plin. 6. Epift. 16.

Relucesco, ēre. Mart. Capell. 8. Luna, qua folem fpectat pleno lumine relucefcit. Idem infra, Plena luminis effigie relucefcit.

Rĕluctor, [ἀντιπαλαίω] āri. Repugnare, reniti five obniti. Martial. lib. 5. 36. Sufcitanti reluctatur. Claud. 2. Ruff. 354.

— equites pofcentia curfum
Ora reluctantur preffis fedare lupatis.

Dracones reluctantes. Hor. 4. Carm. 4. 11.

Hoftis reluctans. Ovid. 2. Amor. 9. 12.

Ore reluctanti it equus. Ovid. 3. Amor. 4. 14.

Relucto, āre. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Jam faucibus ipfis hiantis Cerberi reluctabat. Fulgent. de Cont. Virg. Contra omnem furiam fapientiæ & ingenii arma reluctant.

Reluctātus, a, um. Partic. [ἀντιπαλαισθείς] Claud. 1. de Rapt. Proferp. 42.

Pæne reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupiffent elementa fidem. i. e. Convulfis. Paffive enim accipitur. Ut vult Barth. vero, Reluctari aufis, aut quæ tum reluctatæ fuiffent. Diu precibus reluctatum ægre vicerunt. Curt. 8. 2. 11.

Reluctatio, ōnis. f. Apul. de Mundo, Terrenæ reluctationes.

Rĕlūmĭno, āre. Lumine redonare. Tertull. Apol. cap. 21. Cum ille cæcos reluminaret, leprofos purgaret. Paul. Nolan. Epift. 30. Reluminare, quod cæcatum fuerat.

Reluminātio, ōnis. f. Gloff. Lat. Gr. Reluminatio, ἀναυγασία.

Rĕluo, ui, ĕre. eft, inquit Feftus, Refolvere, repignerare. Cæcil. in Carine, Ut aurum & veftem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipfi oppofuit pigneri. A Luo compofitum, quod eft Perfolvo. Paulus, Reluere, Solvere, repignerare. Ufus eft Cic. in Salluft 19. ut in optimo codice legit Turneb. 17. 8. Unde tu, inquit, qui modo ne paternam quidem domum reluere potueris, repente, tanquam fomnio beatus, hortos pretiofiffimos, villam in Tiburti C. Cæfaris, reliquafque poffeffiones paraveris? Al. Redimere.

Rĕlŭvia, æ. f. a Reluendo dicitur, grammaticis auctoribus, Quum fe cutis reluit, quod eft refolvit circa ungues. Unde Turnebus quam Reduviam dicunt, ipfa vocabuli origine adductus, contra fidem librorum omnium & famam, Reluviam libenter appellaret. Quod probaris, fequere.

R E M

REM. P. N. Rempublicam noftram. REMP. Rempublicam.

Remacresco, ĕre. pr. comm. Suet. Domit. cap. 18. Poftea calvitio quoque deformis, ventris obefitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerant.

Rĕmălĕdīco, xi, ctum, [ἀντικακολογέω] ĕre. Maledictum maledicto retaliare. Suet. Vefp. cap. 9. extr. De jurgio quodam Senatoris Equitifque Romani ita pronuntiavit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, civile fafque effe. conf. Tertull. de Idol. cap. 21.

Rĕmancĭpo, [ἀνταχηρέω] āre. pro Mancipatam rem reddere, & iterum mancipare, hoc eft redhibere. Boethius in 4. Topic. Fiduciam inquit accepiffe dicitur, cuicunque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet. V. **fiducia**.

Remancipātus, a, um. Partic. Remancipatam Gallus Ælius effe ait, Quæ mancipata fit ab eo, cui in manum convenerit. Feftus. V. Lex. Pitifc.

Rĕmando, di, fum, [ἀναμαρυκάομαι] ĕre. Rurfus mandere, Ruminare. Plin. lib. 10. cap. 73. Pontici mures fimili modo remandunt. Quintil. lib.

lib. 11. cap. 3. Devoret initio tædium illud, & scripta, & lecta sæpius revolvendi, & quasi eundem cibum remandendi.

REMĂNEO, si, sum, [καταμένω, ὑπολείπομαι] ēre. Retro manere, sistere. Cic. 1. Tusc. 2. Expone igitur, nisi molestum est, primum, si potes, animos remanere post mortem. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 87. Annon audistis ex iis, qui per causam valetudinis remanserunt, cohortes esse Brundusii factas?

Recedere ab aliquo, & Remanere in aliquo, contraria. Cic. 1. Off. 36. A peregrino recessit, & proprie in eo, qui contra ferret arma, remansit. De verbo Hostis loquitur, quod Peregrinum olim significabat.

Remanet in mente. Varro 5. de L. L. 6. Cum id, quod remansit in mente, in id rursus &c.

Cubito remanere presso. Hor. 1. Carm. 28. 7.

Amicus remanens in duris rebus. Ovid. 1. Trist. 8. 23.

Causa injuriæ remanet. Cic. 1. Verr. 59.

Effigies remansit non cognoscenda. Ovid. 9. Met. 263.

Mens animusque remansit. Lucret. lib. 3. 403.

Res incolumi remanent corpore. Lucret. lib. 1. 147.

Vestigia antiqui officii in illo remanent. Cic. pro Rosc. Amer. 27.

REMANSIO, ōnis. f. [καταμονή] Mansio. Cic. pro Ligar. 4. Profectio certe animum tuum non debet offendere: non igitur remansio? multo minus.

REMANSOR, ōris. m. pro Emansore dixit Arrius in l. 4. §. 13. de re milit. D. Edicta faciebant, qui diu abfuisset, ut is inter remansores haberetur. Et l. 5. §. 6. Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis, aut extra contubernium agens, non credetur ei.

REMĀNO, [ἀποῤῥέω] āre. Repetere, inquit Festus. Ennius lib. 5.

— deferunt rivos, camposque remanant. Al. Remant.

V. seq. dict.

Remanare, Refluere. Lucret. lib. 5. 207.

Percolatur enim virus, retroque remanat

Materies humoris. i. e. Retrocedit.

RĔMANT, Repetant. Ennius lib. 1. Desunt rivos, camposque remant. Festus. Certe eo verbo, eaque significatione utimur Vocontini. Remere enim pignora, pro Repetere dicimus. [Immo, pro Redimere, ut passim J. C. Galliæ utuntur. Sed nihil hæc ad Ennium & Festum, cujus locum inquinatissimum esse omnes fatentur.

REMEDIABILIS, REMEDIALIS, REMEDIATIO, REMEDIATOR, REMEDIO, REMEDIOR, V. REMEDIUM.

REMĔDĬTOR, āri. ita legit Lipsius in Sen. Epist. 72. pr.

RĔMĔDIUM, i. n. [ἀλεξιφάρμακον, ἀντιφάρμακον] a Medeor, ēri. Id quod medendi causa alicui morbo adhibetur. Ter. Heaut. 3. 2. 28.

Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est. Cic. 3. Verr. 142.

Quod est igitur remedium?

Ratio certa remedii. Lucret. lib. 6. 1224.

Remedium & Allevamentum. Cic. pro Sull. 66. In adversis fortunis sine ullo remedio atque allevamento permanere.

Incommodorum remedia. Cic. 5. Fam. 12.

Remedium unum incommodis. Cic. 1. Verr. 9. Quum hoc unum his tot incommodis remedium esse arbitrarer, ut homines idonei atque integri causam Reipub. legumque susciperent. Ter. And. 3. 1. 10.

Quod remedium nunc huic malo inveniam?

Remedium ad. V. Comparare, & Quærere remedium infra.

Remedium contra tonitrum, clavus ferreus sub stramine ovorum positus. Plin. lib. 10. cap. 54.

Acre remedium. Cic. pro Cluent. 67. Acrioribus saluti suæ remediis subveniendum putavit.

Aspera. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Lene. Liv. 2. 23.

Efficax remedium Cels. lib. 3. cap. 18.

Eximium remedium. Plin. lib. 27. cap. 12.

Salutare. Firmic. lib. 6. cap. 34.

Singulare. Plin. lib. 26. cap. 8.

Adhibere remedium. V. ADHIBEO.

Cedere remediis. V. CEDO.

Comparare remedium ad frigorum magnitudinem. Cic. 7. Verr. 26. Primum temporibus hibernis, ad magnitudinem frigorum, & ad tempestatum vim ac fluminum præclarum sibi hoc remedium comparat.

Habere remedium, & Uti remedio. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Auditum est pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere, quo quum essent usæ, non morerentur.

Invenire remedium alicui malo. Cic. 13. Philip. 25. Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit?

Lenire molli & levi manu remedia aspera. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Pati remedium. Liv. 1. in præf. Donec ad hæc tempora, quibus nec vitia nostra, nec remedia pati possumus, perventum est.

Quærere remedium. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærerent.

Quærere remedium ad aliquam rem. Cic. pro Cluent. 7.

Reperire remedium. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 50.

Scatet remediis urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.

Tentare remedia. Cels. præf. lib. 1. Quod si jam incidat mali genus aliquod ignotum: non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obscuris, sed eum protinus visurum, cui morbo proximum sit, tentaturumque remedia similia istis, quæ vicino malo sæpe succurrerunt: & per ejus similitudinem opem reperturum.

REMEDIĀLIS, e. Adj Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem, Perunctus unguentis remedialibus. Macrob. lib. 7. Saturn. extr. Inest æri vis quædam remedialis & siccifica, quam dimittit in vulnere.

REMEDIO, āre. Curare, sanare. Scribonius Largus compos. 14. Constat inter plures, & crocodili testiculum denarii P. 1. aut victoriati, ex aquæ cyathis tribus sumptum, multos remediasse. Idem comp. 18 Illud non oportet ignorare, sanari hoc vitium, quum cognitum est, aliquibus: viros facilius mulieribus remediari. Idem Comp. 11. & 104. & 122. Item Hieron. vit. Hilar. f. 94. Et Tertull. adv. Marc. 4. 35.

REMEDIOR, āri, Deponentaliter usurpatur, ut Munckerus probavit ad Hygin. Fab. 101. Et Andr. Borrich. Vind. p. 201. Ex Apul. de Herb. cap. 2. Herba quinquefolium contrita, potui si datur cum vino, mire remediatur. Idem cap. 195. Febricitanti mire remediaberis. V. & 122. & Rhodii Lexicon Scribonian.

REMEDIĀTUS, a, um. Partic. Scribonius Largus compos. 122. extr. Oportet tamen non indifferenter remediatos in futurum vivere. Paulo post, Ante quam remediati erunt. Conf. Tertull. ad Scap. cap. 4.

REMEDIATIO, ōnis. f. Sribonius Largus comp. 11. Quod signum est remediationis.

REMEDIĀTOR, ōris. m. Tertull. contr. Marc. 4. 8. Remediator valetudinum. Idem cap. 35. Remediator languorum.

REMEDIĀBĬLIS, e. Adj. Sen. Epist 95. Minora peccantes & levi cura remediabiles. Cassiod. Varr. 3. 14. Remediabile bonum est in peccatum accelerata correctio.

REMELĪGO, ĭnis. f. Remeligines, & Remoræ a morando dictæ sunt. Plaut. Cas. 4. 3. 7.

— nam quid illæ nunc

Tam diu intus remorantur remeligines. Afranius in Prodito, remeligo a laribus missa sum. Lucill. Quænam vox ex te resonans, meo gradu remoram facit. Fest. Al. Remoragines. al. omnino omittunt. Conf. Dacer. ad Fest. not.

RĔMĔO, [ἀναπορεύομαι] āre. Retromeare, redire, reverti. Plaut. Asin. 1. 3. 75.

Remeato audacter: mercedem si eris nactus, nunc abi. Martial. lib. 1. 99.

Gaudia non remeant, sed fugitiva volant.

Remeare, redire, ut Commeare, ultro citroque ire. unde Commeatus dari dicitur, id est tempus, quo ire, redireque possit. Afranius in Emancipato, Vetuit me sine mercede prosum paucius remeare in ludum. Festus.

Remeare ad. Virg. 2. Æn. 95.

Si patrios unqum remeassem victor ad Argos.

Remeare ex. Varro 3. de R. R. cap. 5. Idemque faciunt, quum ex Italia trans mare remeant.

Urbem remeare. Virg. 11. Æn. 793.

Aer remeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Neque remearet aer, cujus ortus, aqua omni exhausta, esse non posset. Al. Remaneret, vel Remanaret.

Remeant aquæ. Plin. lib. 6. cap. 27.

Calor remeat pestifer. Plin. lib. 7. cap. 50.

Dies remeat. Tibul. lib. 1. 4. 28.

Remeare in se, pro Replicari, sive revolvi. Senec. Epist. 36. Observa orbem rerum in se remeantium: videbis in hoc mundo nihil extingui, sed vicibus descendere ac resurgere.

Remeandi, do, dum. Lucret. lib. 4. 724.

— aut quod penetrantibus illis

Exitus ex oculis liber datur, in remeando

Lædere ne possint, &c. i. e. In redeundo.

REMEANS, antis. Partic. [ἀναπορευόμενος] Tacit. 1. Ann. 3. Cajum remeantem Armenia, & vulnere invalidum, mors fato propera, vel novercæ Liviæ dolus abstulit.

REMEĀTUS, ûs. m. Martianus in l. Relegati, in fine. D. de pœnis, Nemo potest commeatum, remeatumve dare exsuli, nisi Imperator ex aliqua causa. *Rappel de ban.* Budæus.

REMEĀBĬLIS, e. Adj Prudent. Apoth. 1053.

— e tumulo cum jam remeabilis adstat.

Cerno Deum.

REMEĀCŬLUM, i. n. Apul. Met. lib. 6. pr. Illuminarium Proserpinæ nuptiarum demeacula, & luminosarum filiæ inventionum remeacula.

RĔMĒTIOR, mensus sum, [ἀναμετρέω] iri. Rursum metiri. Aliquando etiam Reddere.

Astra servata remetior. Virg. 5. Æn. 25.

Iter remensus. Stat. 3. Theb. 324.

Mari remenso ire. Virg. 3. Æn. 145.

Pelagus remetiri. Virg. 2. Æn. 181.

Stadia XXX fuere, quæ remensi sunt. Curt. 5. 3. extr.

Voluntatem apud. Cicer. Ego autem voluntatem tibi profecto remetiar. Ubi est Emetiar. V. EMETIOR. H. St. De Clar Or. 16. ubi V. not. Gruter.

Remetiri, pro Recognoscere. Senec. 3. de Ira 36. Quum sublatum e conspectu lumen est, & conticuit uxor, moris jam mei conscia, totum diem mecum scrutor, facta ac dicta mea remetior. Plin. 8. Epist. 11. Jam sibi, jam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri.

Fabulam illam tuam remetire. Apul. lib. 2. Met. p. 123. Elmenh.

Remetiri, pro Pensare vel remunerari. Quintil. Decl. 12. 19. extr. Frumentum pecunia remetiamur, libertatem nostram addicimus.

REMENSUS, a, um. Partic. Martial. lib. 6. 89.

Ille fide summa testæ sua vina remensus.

Remensum spatium. Lucret. lib. 2. 515.

Finitu' est, retroque pari ratione remensum 'st.

Passive, Pelagoque remenso. Virg. 2. Æn. 181.

REMEX, V. REMUS.

REMIGERO, V. REMIGRO.

REMIGIUM, REMIGO, V. REMUS.

RĔMĬGRO, fec. comm. [ἐπαναστέλλομαι] āre. Iterum migrare, reverti. Cic. 1. Tusc. 118. In nostram domum remigremus. Idem 1. Acad. 13. Remigrare in domum veterem e nova.

In locum remigrant. Lucret. lib. 2. 965.

Romam tibi remigrandum est. Cic. 9. Fam. 18.

Atque ei ne integrum quidem erat, ut ad justitiam remigraret. Cic. 5. Tusc. 62.

Remigrare, ad alia translatum. Plaut. Pœn. prol. 47.

Ad argumentum nunc vicissatim volo

Remigrare. Idem Epid. 4. 1. 42.

— remigrat animus nunc demum mihi.

REMIGĔRO, āre. Antique pro Remigrare. Reverti. Plaut. Pers. 4. 6. 3.

Crumenam hanc emere, aut facere, ut remigeret domum. Al. Remigret.

REMILLUS, V. REMUS.

REMINISCENTIA, V. REMINISCOR.

RĔMĬNISCOR, ēris, [ἀναμιμνήσκομαι, ἀναμίμνημαι] isci. Depon. Recordari: quod fit quum ea, quæ mens tenuit, repetuntur, inquit Varro 5. de L. L. 6.

l. 6. quasi iterum rem in mentem revocare. Jungitur aliquando Genitivo, aliquando etiam Accusativo.
Genitivo. Cic. 4. Att. 2. Reminiscebantur enim Calendarum Januar. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Reminisceretur veteris incommodi.
Accusativo. Ovid. 5. Trist. 4. 30.
Sæpe etiam mærens tempus reminiscitur illud.
Aliquem animo reminisci. Ovid. 1. de Pont. 8. 31.
Nam modo vos animo dulces reminiscor amici.
Actus miseros reminiscitur. Stat. 12. Theb. 391.
Dies reminiscor illos. Accius apud Nonium 9. 8. Heu me miserum, quum hæc recordor, quum illos reminiscor dies. Ubi plura V.
Reminisci & Recordari aliquid. Cic. de Senect. 79. Magno esse argumento, homines scire pleraque antequam nati sint: quod jam pueri, quum artes difficiles discunt, ita celeriter res innumerabiles arripiant, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci & recordari.
Reminiscentem recordari de re aliqua. Cic. pro Ligar. 36. Quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenii tui, te aliquid de hujus Quæstoris officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam Quæstoribus reminiscentem, recordari.
Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 29. Declarare se, non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere.
Reminiscens, entis, Partic. Cic. Anteq. iret in exsil. 11. In nostro eventu aliorum reminiscentes casus.
Reminiscentia, æ. f. Tertull. de Anima, cap. 23.
Reminiscentiæ, plur. Arnob. lib. 2.
Remisceo, ui, [ἀναμίγνυμι] ēre. Idem quod simplex Misceo. Hor. in Arte Poet. 151.
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet.
Remistus, vel **Remixtus**, a, um. Partic. ut, Venenum remistum. Sen. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Al. de Const. cap. 7. Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam, remistum cibo, perdidit. Paulin. 6. Nat. Fel. 80. Remixto corpore.
Remitto, misi, missum, [ἀναπέμπω, ἀνασέλλω, ἀνίημι, ὑφίημι, ἀποσέλλω, ἐνδίδωμι] ēre. Retro mittere, ut ait Perottus. Plaut. [Forte in suppos.]
Munera accipit frequens, remittit nunquam. Ovid. 13. Met. 702.
Nec leviora datis Trojani dona remittunt.
Remittere, primo loco: & Mittere, secundo. Cic. 16. Fam. 1. Volebam ad te Marionem remittere, quem quum meliuscule tibi esset, ad me mitteres. [Nempe quia & ante jam miserat.
Ablativo pretii aliquando jungitur. Curt. lib. 4. 11. 15. Captivos, si placet reddi, honestius dono dabimus, quam pretio remittemus.
Remittere aliquem sub furca. Plaut. Cas. 2. 8. 1.
Sine modo rus veniat, remittam ad te virum
Sub furca in urbem, tanquam carbonarium. Quo loco Turnebus, Furca aptati gestabantur carbones, & furciferi servi sub furca plectebantur, & in exemplum traducebantur. Ærumnæ etiam furculæ erant, quibus onera tollebantur ferebanturque. Hæc ille. Al. Cum furca.
Ædes remittere alicui, quas emeris. Plaut. Most. 3. 2. 111.
Mandata remittere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 10. Illi, re deliberata, respondent, scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.
Nuntium ad aliquem. Plaut. Capt. 2. 3. 15.
Remittere, Rursus emittere, reddere. Columel. lib. 1. cap. 6. Plin. lib. 9. cap. 18. His aquam acceptam ore remittunt.
Remittere, Concedere, condonare, dimittere, ignoscere, & Dativo construitur.
Remitto & Condono. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.
Dionysio ego, non modo placabilem me præbuissem, sed totum remisissem. Idem 10. Att. 16.
Culpam remittens. Valer. 3. Argon. 407. i. e. Condonans.
Legem. Curt. lib. 6. 11. 20. Legem se supplicio conjunctis sontium remittere edixit.
Pœnam. Liv. 40. 10.
Verba aspera remittere alicui, i. e. Non acrius objurgare aliquem. Ovid. 2. de Pont. 6. 8.
Urgere, & nihil remittere. Cic. 4. de Finib. 77.
De custodia remittere, Negligentiorem fieri in custodiendo. Columel. lib. 1. cap. 8. ad finem.
De supplicio remittere. Cic. 7. Verr. 82. Aliquid de summo supplicio remitteres. i. e. Minueres supplicium.
De voluntate nihil remittere. Cic. ad Brut. 17. Persuade tibi de voluntate mea nihil esse remissum, de judicio largiter.
Ex rugis aliquid vis tu remittere? Plin. Epist. 194.
Ex virtute pristina remittere aliquid. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 28.
Annum remittere alicui. Plin. 7. Epist. 16. Ille me in Tribunatu, &c. quum mihi Cæsar annum remiserit. i. e. Anno citius petere siverit, quam lege licuit.
Animum remittere a. Liv. 39. 24. Nunquam tamen remisit animum a colligendis in pace viribus, quibus, quandocunque data fortuna esset, ad bellum uteretur. i. e. Nunquam cessavit colligere vires, &c.
Ardorem pugnæ remittere. Liv. 35. 5. h. e. Minuere.
Contentionem. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 14.
Curas remittens. Stat. 4. Silv. 6. 1.
Curam animi remittere. Cic. 6. Verr. 137. Quum diutius in eo negotio, curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertebar.
Diligentiam in. V. Memoriam.
Iracundiam. Cic. 8 Philipp. 19. Quotidie aliquid iracundiæ remittebat.
Iras. Virg. 4. Georg. 536.
Labores remittere, Cessare a laboribus, sive minus & parcius laborare. Martial. lib. 10. 82.
Memoriam remittere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 13. Quod fere plerisque accidit, ut præsidio litterarum diligentiam in perdiscendo ac memoriam remittant. i. e. Memoriam non curent, & negligant meminisse.
Nervos remittere, & Intendere, contraria. Plin. lib. 26. cap. 10.
Numeros in cantu. Cic. 1. de Legib. 11. Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu remiserat. V. Numerus.
Opera belli remittere. Liv. 30. 3. pr.
Saporem remittere, pro Minus acrem reddere, vel temperatiorem. Senec. de Provident. Non mutant saporem maris, neque remittunt quidem.
Sonum vocis intendere, & Remittere, contraria. Cic. in Orat. 59.

Spiritus remittant, comprimant animos suos, sedent arrogantiam. Cic. pro Flacc. 38.
Tempus nullum remittis, neque te respicis. i. e. Non cessas. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Remitto, Permitto, sino, concedo. Ovid. 11. Met. 376.
Sed mora damnosa est, nec res dubitare remittit. Cic. 10. Att. 5. Tullium & Servium questos esse, quia non idem sibi, quod mihi remisisset. V. Burm. ad Quintil. Decl. 2. 1. & Drakenb. ad Sil. 17. 367.
Remittere alicui aliquid, Concedere. Cic. 4. Acad. 106. Sed tibi aut concedendum est ita esse, quod minime vis: aut memoriam mihi remittas oportet, & facile esse ei locum, etiam si comprehensio, perceptioque nulla sit. i. e. Concedas mihi memoriam esse.
Remittere, Rursus demittere: cui contrarium est Erigere. Plin. lib. 8. cap. 32. Quum erexere aures, acerrimi auditus: quum remisere, surdi.
Remittere, pro simplici Mittere apud antiquos. Lucilius, Cohibet domi mæstus se Albinus, repudium quod filiæ remisit. Nonius 4. 398.
Nuntium remittere uxori, Repudiare uxorem. Cic. in Topic. 19. Si mulier, quum fuisset nupta cum eo, cui connubii jus non esset, nuntium remisit, quoniam qui nati sunt, patrem non sequuntur.
Repudium remittere, Repudiare. Ter. Phorm. 5. 7. 35.
Quum ego vestri honoris causa repudium alteræ
Remiserim, quæ dotis tantundem dabat.
Remittere cum Infin. Cessare. Ter. And. 5. 1. 8.
Nam si cogites, remittas jam me onerare injuriis.
Remittere, Dissolvere. Virg. 4. Georg. 35. — frigore mella
Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit.
Animum remittere, Delectare, inquit Nonius 4. 398. cui contrarium est Intendere. Cic. in Hortens. Quæro enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem, ac remittam.
Animos remittere & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Legib. 38. Et incitat languentes, & languere facit excitatos: & tum remittit animos, tum contrahit. De cantu.
Fila incœpta remisit. Ovid. 2. Fast. 755.
Frena remittere equo, Laxare. Ovid. 1. Trist. 4. 14.
Frenos remittere dolori, per translationem. Plin. lib. 5. Epist. 104.
Frontem remittere, Minus severum effici. Plin. 2. Epist. 5. Idem tamen, qui a te hanc austeritatem exigo, cogor id quod diversum est postulare, ut in plerisque frontem remittas.
Habenas adducere & Remittere, contraria. Cic. de Amicit. 45.
Vincula sæva. Ovid. 2. de Arte Am. 291.
Vultum. Ovid. 2. de Pont. 2. 65.
De suo remittere, Pati deduci. Cic. pro Rabir. Post. 31. Neque fuit Gabinii, remittere tantum de suo, nec regis imponere tantum pati suis.
Ex pecunia remittere. Cic. 5. Verr. 83. In illo reprehenditur, quod ex ea pecunia remiserit, quam ipse quæsierat.
Debitum remittere. Cic. 13. Att. 23. Ne existimes eos, qui non debita consectari soleant, quod debeatur remissuros.
Decimam ejus, quod solveris. Plin. Epist. 155. Rursus ergo iis, qui solverant, ejus quod solverant, decimam remisi.
Horam remittere de suis legitimis horis, Prætermittere, præterire. Cic. 3. Verr. 121. Hic tu fortasse eris diligens, ne quam ego horam de meis legitimis horis remittam.
Inimicitias suas remittere Reip. Condonare in gratiam reip. Liv. 39. 5.
Intercessionem remittere, Cessare ab intercessione. Liv. 38. 54.
Jus domini ægro, Manumittere. Martial. lib. 1. 96.
Lacrimis remittere, adolescentiæ alicujus remittere. Plin. Epist. 198.
Multam remittere. V. Multam dicere, in Dico.
Voluntate remittere. Liv. 35. 45.
Remittere alicui dicimur, quæ non exigimus ab eo, etsi debita.
Beneficium suum alicui. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. extr.
Nomen remittere. Tacit. 4. Hist. 11. Vim principis complecti, nomen remittere.
Officium alicui remittere, cui opponitur Exigere. Plin. Epist. 143. i. e. Condonare.
Remittere, intransitive, Minui. V. Dolor.
Dolores pedum remiserunt, i. e. Remissiores sunt. V. Dolor.
Febres ex toto remittuntur. Cels. lib. 3. cap. 12. Horror autem eas fere febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur.
Furor ille se remisit. Ovid. 4. Epist. 51.
Hiems se remittit Vere. Tibul. lib. 3 5. 4.
Imbres remiserunt. Liv. 40. h. e. Cessarunt, vel Minores fuerunt.
Causam integram ad Senatum remittit, Rejicit Tacit. 3. Ann. 10. 5.
Librum remittere dicitur arbor, quando librum sua sponte relinquit. Columel. lib. 11. cap. 2. Possuntque, si jam librum remittunt, inseri oleæ, vel emplastrari.
Opinionem, Dimittere Cic. pro Cluent. 6. Deinde si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis: si eam ratio convellet, si ratio labefactabit, si denique veritas extorquebit, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus aut æquis remittatis. i. e. Discedatis ab ea.
Remittor, ēris. Pass. pro Interquiesco, occupationes intermitto, & animum remitto. Plin. 1. Epist. 16. Erucio, Est ergo mecum per diem totum: eundem antequam scribam, eundem quum scripsi, eundem etiam quum remittor, non tanquam eundem lego.
Lege remissum, Concessum lege. Ovid 2. de Arte Am. 599.
Thyades membra remissæ. Senec. OEdip. 5.
Remittens, entis. Partic. Valer. Flacc. 3. 407. Culpam remittens.
Remissus, a, um. [ἀνειμένος, ἀνετος] Partic. ut,
Ambage remissa. Ovid. 7. Met. 149.
Hos populos potius in dotem, ambage remissa,
Accipe. i. e. Omissa. Alii legunt, Ambage remota.
Ramus adductus, quum remissus esset, in oculum recidit. Cic. 1. de Divin. 123.
Sanguis e pulmone remissus, i. e. Ejectus. Ovid. 1. de Pont. 3. 19.
Remissus, Adj. Laxus, negligens.
Tristis & Remissus, contraria. Cic. pro Cœl. 13. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde: cum senibus graviter, cum juventute comiter: cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere.
Remissus & Acris, contraria. Cic. 3. de Finib. 2. Quanquam in eo sermone, qui cum Torquato est habitus, non remissi fuimus: tamen hæc acrior est cum Stoicis parata contentio.

Remissiorem esse, & Summo jure contendere, contraria. Cic. 16. Att. 15. Ego, si me non improbissime Dolabella tractasset, dubitassem fortasse utrum remissior essem, an summo jure contenderem.
In ulciscendo remissior. Cic. Post redit. ad Quirit. 23.
Remissus animo. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.
Mente remissus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 143.
Remissior æstimatio, quam annona. Cic. 5. Verr. 214. Remissior aliquanto ejus fuit æstimatio, quam annona.
Animus remissus. Cic. 2. de Divin. 81. Hæc scilicet in imbecillo remissoque animo multa omnibus modis confusa & variata versantur.
Animo leni & remisso esse. Cic. 2. de Orat. 193.
Animo ad otium & ad omnem comitatem remississimo. Suet. August. cap. 98.
Corpus contentum & Remissum, contraria. Cic. 2. Tusc. 54. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt.
Digitos inter remissos cecidere pocula. Propert. lib. 4. 9. 27.
Frigus remissius. Cæs. 5. Bell. Gall. 12.
Genus dicendi remissius. Cic. pro Sext. 115. Facit, Judices, vester iste in me animorum oculorumque contuitus, ut mihi jam licere putem remissiore uti genere dicendi.
Ira remissior. Liv. 24. 39.
Opus remissum, Humile & non magnæ artis, aut magni laboris. Ovid. 2. Trist. 547.
Pectus remissum. V. PECTUS.
Studia remissa temporibus. Cic. 1. Tusc. 1.
Ventus remissior. Cæs. 3. Bell. Civil. 26.
Remissus, Solutus febri. Plin. 7. Epist. 1. Quin etiam, quum perustus ardentissima febri, tandem remissus unctusque, acciperem a medico potionem, &c.

REMISSE, Adv. [ἀνειμένως] Leniter vel laxe. Sallust. Pauca timide, remisseque locutus abscessit. [An Demisse? locum frustra quæsivi.
Remisse, Lente, & veluti remisso, id est laxato animo. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res, præter hunc, tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractarit? Nonius 4. 398. Remisse hoc loco, Læto animo interpretatur.
Remisse disserere, & Nervose, contraria. Cic. 3. Off. 106. Nervosius qui ista disserunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit: qui autem remissius, hi tamen non dubitant summum malum dicere.
Remisse se gerere, ὀκνεῖν. H. St.
Remissius agere. Cic. 1. de Finib. 1. Quidam autem non id tam reprehendunt, si remissius agatur: sed tantum studium, tamque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.
Agere versum leniter, remisse, non actuose. Cic. 3. de Orat. 102.
Remisse, leniter, urbane cum aliquo, cui opponitur Graviter, severe, prisce. Cic. pro Cœl. 33.
Remisse & Vehementer, contraria. Cic. 6. Verr. 76. Quum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius, instaret quotidie.
Remisse, & Serio contraria. Suet. Claud. cap. 33. Ingredientem destituebant poplites minus firmi, & remisse quid, vel serio, agentem multa dehonestabant. conf. Non. 4. 398.

REMISSIO, ōnis. f. [ἔνδεσις, ἄνεσις, πάρεσις, χάλασις] Plin. 4. Epist. 3. ad Hadrianum, Ego tamen te vel magis in remissionibus miror; nam, &c. Alii legunt Remissioribus, id est levioribus, & hilarioribus.
Remissio pœnæ. Cic. 4. in Catil. 13.
Remissio, Relaxatio & dissolutio. Cic. 5. Fam. 2. Si humanitas appellanda est in acerbissima injuria remissio animi ac dissolutio.
Quies & remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem, non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia, delectarent.
Danda tamen est omnibus aliqua remissio. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Non inutilis laborum remissio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Remissio morbi senescentis. Cic. 7. Fam. 26. Visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Remissio animorum. Cic. 9. Fam. 24. Nec id ad voluptatem refero, sed ad communitatem vitæ atque victus, remissionemque animorum, quæ maxime efficitur sermone familiari, qui est in conviviis dulcissimus.
Remissio & moderatio vocis. Cic. de Clar. Orat. 313.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 2. de Orat. 261.
Remissio & contractio superciliorum. Cic. 1. Off. 146. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, aut superciliorum remissione, aut contractione.
Remissio pensionis. Suet. Jul. cap. 20.
Remissio, Relevatio. Columel. lib. 1. cap. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium, nunquam detrimentum affert, eoque remissionem petere colonus non audet. *Rabais de son marché.*
Remissiones. Tacit. in Vita Agric. cap. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa. conf. supra Plin.

REMISSOR, ōris. m. Ambrof. de Off. 1. 7. & Chrysolog. Serm. 84.

REMISSA, æ. f. pro Remissione. Cyprian. lib. 8. Epist. 14. Tertull. adv. Marc. 4. 18. conf. Zimmerm. Anal. Miscell. Mens. 5. §. 1.

REMISSĀRIUS, a, um. Adj. [ἀνετικός] ut, Remissarius vectis in fucula torcularis, quia frequenter remittitur: vel quia ad remissionem factus est. Cato R. R. cap. 19. Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedum sexdecim, tertios pedum quindecim, remissarios pedum duodecim.

REMISSĪVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

REMIXTUS, V. REMISCEO.

REMOBOTH, Monachorum genus apud Ægyptios deterrimum. Rhodiginus lib. 10. Antiq. lect. cap. 4. Quia vero Antonii anachoretæ facta mentio est, ambigentque forsan multi, quæ sit cognominis ejus ratio: sciendum in Ægypto tria fuisse monachorum genera. Quidam Cœnobitæ dicebantur, vel ejus gentis lingua *Sauses*. Alii Anachoretæ, qui deserta fere incolebant: unde & nominis profluit ratio, ex Græcæ linguæ interpretamento. Tertios Remoboth appellant, deterrimos, neglectosque: quibus mos est, ut bini ternive habitent simul, suoque vivant arbitrio, conquisita in medium conferentes. Verum apud eos omnia affectata, laxæ manicæ, follicantes caligæ, vestis crassior, crebra suspiria, inquit Hieronymus.

RĒMŌLIOR, [ἀπωθέω] īri. Rursus moliri, vel De suo loco pellere. Ovid. 5. Met. 354.
Sæpe remoliri luctatur pondera terræ,
Oppidaque & magnos devolvere corpore montes. De Typhoeo.
h. e. Excutere: vel decutere & demoliri.
Arma remolitur. Sil. lib. 1. 36. i. e. Retractat, & instaurat. conf. REMOLLIO.

REMOLĪTUS, a, um. Partic. ut, Orbis remolitus. Sen. Herc. fur. 6.

REMOLLESCO, [ἀναμαλάττομαι] ĕre. Molle fieri. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 2. Vinum ad se importari non sinunt, quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines, atque effeminari arbitrantur.
Cera remollescit sole. Ovid. 10. Met. 285. Idem 9. Met. 661.
Sole remollescit, quæ frigore constitit unda.
Remollescere, per translationem, Mitem & placatum fieri. Ovid. 1. Met. 377.
— precibus si numina justis
Victa remollescunt, si flectitur ira deorum.

RĔMOLLIO, īvi, ītum, [ἀναμαλάττω] īre. Valde, vel rursus mollire. Columel. lib. 2. cap. 12. extr. Nihil itaque amplius in iteratione, quam remolliri terra debet æqualiter. Sed in emendatis codd. legitur Remoliri.
Artus tactos remollit Salmacis. Ovid. 4. Met. 286.

REMOLLĪTUS, a, um. Partic. [ἀναμαλαχθείς] Suet. in August. cap. 79. Vultu erat, vel in sermone, vel tacitus, adeo tranquillo sereno que, ut quidam e primoribus Galliarum confessus sit inter suos, eo se inhibitum ac remollitum, quo minus, ut destinarat, in transitu Alpium, per simulationem colloquii propius admissus, in præcipitium propelleret.
Grana humore remollita. Apul. Herb. cap. 3.

REMONIUM, i. n. Locus juxta urbem, quem ad inauguranda templa Remus cepit. Alexander lib. 6. Genial. dier. cap. 11. Al. Remoria. q. V.

RĔMŌRA, æ. f. a Remo, Romuli fratre, appellatio. Ennius apud Cic. 1. de Divin. 107.
Certabant urbem Romam, Remoramne vocarent. Sic in manuscriptis. Editi habent, Remamne vocarent. Turnebus priorem scripturam magis probat. Adversf. 23. 4. V. Grut. not. conf. REMURIA in REMUS.

REMORA, Appellativ. REMORES, V. REMOROR.

RĔMORBESCERE, [ἀνανοσεῖν] In morbum recidere, inquit Festus. Verbum antiquum.

RĔMORDEO, di, sum, [ἀντιδάκνω] ēre. Mordere eum a quo quis est morsus.
Remordere, Cruciare, sollicitare. Virg. 1. Æn. 261.
— quando hæc te cura remordet. conf. Claud. de Bell. Get. 302. Lucret. 3. 840.
Præteritisque admissa malis peccata remordent.
Animus conscius remordet. Lucret. lib. 4. 1129.
Libertatis desiderium remordet animos. Liv. 8. 4.

RĔMORSŪRUS, a, um. Partic. [ἀντιδήξων] Hor. Epod. 6. 4.
Quin huc inanes, si potes, vertis minas,
Et me remorsurum petis?

RĔMŎROR, [ἀναβάλλω, ἐπέχω, ἀνέχω, παρέλκω] āri. Retardare: a Remora pisce, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 4. 18.
Monebo, ne quod vestrum remorer commodum. Idem Eun. 2. 3. 10.
Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est.
Ituros remorari. Ovid. 13. Met. 220.
Verba & preces puellæ me remorantur. Propert. lib. 1. 6. 5.
Aliquem remorari a re aliqua. Cic. 1. in Catil. 4. Num unum diem postea L. Saturninum Trib. pleb. & C. Servilium mors a Reipub. pœna remorata est?
Gradum remorari. Plaut. Perf. 1. 2. 28.
Iter. Ovid. 11. Met. 233.
Pœnam. Ulpian. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injusto testamento.
Spes alicujus. Cic. 3. Att. 13. Scito te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.
Remorari, fine casu. Liv. 37. 45. In deteriore sua fortuna pacem faciet rex, quia serius facit, quam facere potuit; si nunc remoratus fuerit, &c. Vetus codex habet Moratus. Plaut. Caf. 4. 3. 7.
— nam quid illæc nunc
Tam diu intus remoratur, quasi ob industriam?
Non diu remoratus es. Catul. in Epithal. Mallii, 59. 200.

REMŎRANS, antis. [ἀναβάλλων] Partic. Ovid. 6. Fast. 772.
Et fugiunt, freno non remorante, dies. conf. Ovid. 4. Met. 137. & 10. 671.

REMORĀTUS, a, um. Partic. [ἀναβεβλημένος] ut, Calamitas remorata longius serpit. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

REMORĀTIO, ἀναστροφή, διατριβή. }
REMORĀTOR, παρέλκυτης. } In Vet. Gloss. Cyrill.
REMORĀTRIX, παρέλκυστρα. }

REMORĀMEN, inis. n. Ovid. 3. Met. 567.
— remoraminaque ipsa nocebant. V. Heins.

REMŌRA, æ. f. [παρέλκυσις] Idem quod Mora, vel Retardatio. Lucilius, Quæ vox ex te resonans meo gradu remoram facit? Plaut. Trin. 1. 1. 15.
Quæ in rebus multis obstant, odiosæque sunt,
Remoramque faciunt rei privatæ & publicæ. Idem Pœn. 4. 2. 106.
Remora, [ἐχενηίς] Animal aquatile, admodum breve: a remorando nomen trahens, quod navem, cui adnixum sit, remoretur. Plin. lib. 32. cap. 1. Tamen omnia hæc pariterque eodem impellentia unus ac parvus admodum pisciculus, echeneis appellatus, in se tenet. Ruant venti licet, & sæviant procellæ, imperat furori, viresque tantas compescit, & cogit stare navigia: quod non vincula ulla, non ancoræ pondere irrevocabili jactæ. Et paulo post, E nostris quidam Latinis remoram appellavere eum.

RĔMŌRES, um. m. pl. Aves in auspicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt. Festus. conf. REMUS.

RĔMŎVEO, mōvi, mōtum, [χωρίζω, διαχωρίζω, ἀναζεύγνυμι, μετάγω] ēre. Amovere, abducere, auferre. Cic. 16. Fam. 11. Accepimus conditiones, sed ita, ut removeat præsidia ex his locis, quæ occupavit.
Infantem removere, A lacte depellere. V. INFANS.
Manus removere ex oculis. Ovid. 9. Met. 390.
Oculos removere, & se totum avertere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Fuisse judicem ex illis equitibus Romanis, gravissimis viris, neminem, quin removeret oculos, & se totum averteret.
Artem removere. Cic. in Brut. 48. Lysiam primo profiteri solitum artem esse

esse dicendi: deinde quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus autem jejunior, orationes eum scribere aliis cœpisse, artem removisse. Similiter Isocratem primo artem dicendi esse negavisse, scribere autem solitum aliis orationes, quibus in judiciis uterentur. Artem removisse, h. e. Negavisse ullam esse artem dicendi, ut multi alii negarunt: quod Cic. 1. de Orat. 90. scripsit. Ita vero interpretandum docet particula, Similiter, quæ sequitur. Et Quintil. lib. 2. cap. 18. scribit Lysiam negasse artem esse.
Causas desidiæ removere. Ovid. 3. Trist. 7. 31.
Invidiam a se removere. Ovid. 12. Met. 626.
Metum. Liv. lib. 2. 2. Hunc tu, inquit, tua voluntate, L. Tarquini, remove metum.
Moram. Plaut. Stich. 2. 1. 37.
Operam suam a populari cœtu. Cic. 4. Acad. 18. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari cœtu removemus, sed ne litteram quidem ullam facimus nisi forensem.
Pudorem. Ovid. 8. Met. 157.
Suspicionem levare, atque ab se removere. Cic. 5. Verr. 136. Tum iste, homo innocens, qui illam suspicionem levare, atque ab se removere cuperet.
Vim procul hinc remove. Ovid. 1. Amor. 14. 29.
Nubem animi removit ipse dolor. Ovid. 1. Trist. 3. 13.
Soporem cura removens. Ovid. 6. Met. 489.
Removere aliquem a legibus, Dejicere eum a spe legum ferendarum. Cic. 2. Q. frat. 5. Hunc Catonem Lentulus a legibus removit.
Removere aliquem a Rep. Potestate privare. Cæs. 3. Bell. Civil. 31. Senatus Cœlium a Repub. removendum censuit. V. RESPUBLICA.
Removere ab oculis, & Occultare, idem. Cic. 1. Off. 129. Quæ natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, removent ab oculis.
Removere de medio, Clam auferre. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat.
Ex urbe me removi in montes. Hor. 2. Serm. 6. 16.
A vulgo & scæna in secreta se removere. Hor. 2. Serm. 1. 18.
Ministerio sceleris me removi. Ovid. 3. Met. 645.
Se removere ab aliquo, pro Alienare. Cic. 4. Att. 8. Quid sit, quod se a me removit, si modo removit, ignoro.
Se a negotiis publicis removere, Extricare se. Cic. 1. Off. 69. Multi & sunt & fuerunt, qui eam, quam dico, tranquillitatem expetentes, a negotiis publicis se removerunt. i. e. Abdicaverunt se muneribus publicis. [Immo Abstinuerunt publicis negotiis, vel Supersederunt.
Se ab amicitia alicujus removere. Cic. de Amicit. 79.
Se a suspicione alicujus commodi. Cic. 2. de Lege Agrar. 22.
Se arte sua removere, Non eam exercere amplius. Cic. in Orat. 5. Ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut Ialysi (quem Rhodi vidimus) non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari.
Remôsse, pro Removisse. Lucret. lib. 3. 68.
— falso terrore coacti
Effugisse volunt longe, longeque remôsse.
A vulgo remôrant se in secreta, i. e. Removerant, secesserant. Hor. 2. Serm. 1. 71. Syncope est. Sil. lib. 11. 175.
— hi sunt qui jura dedere
Terrore expulso, Sidicinaque bella remôrant.
REMŌTUS, a, um. Partic. Cic. 7. Verr. 80. Remoto atque ablegato viro, non liberius quam ante, &c. Virg. 1. Æn. 220.
Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ.
Ambage remota verum abdidit. Ovid. 3. Fast. 337.
Arbitris remotis, dicit, esse quæ secreto agere de Repub. velit, &c. Liv. 2. 37.
Custos remotus. Hor. de Arte Poet. 161.
Delectu omni & discrimine remoto, officia tollebantur. Cic. 4. de Finib. 69.
Joco remoto, tibi hæc amicissimo animo præcipio. Cic. 7. Fam. 11. Quod & Amoto joco dicitur.
Nimbi verni jam remoti. Hor. 4. Carm. 4. 8.
Pietas remota. Lucan. lib. 5. 155.
Res remota ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 2. Sine dubio res a Lentulo remota videtur esse.
Remotus, Adj. Qui longius abest.
Remotum procul. Cic. 5. Verr. 85. Etiamne hæc tam parva civitas, tam procul a manibus tuis atque a conspectu remota?
Procul urbe remotus. Ovid. 4. de Pont. 9. 123.
Longa regione remotus. Ovid. 3. Trist. 4. 73.
Remotus ab aliqua re, & subauditur Animo.
Longe remotus homo ab ambitione. V. LONGUS.
A cupiditate remotus. Cic. 3. Verr. 35. Quis tam remotus fuit a cupiditate?
Ab inani remotus laude & sermonibus vulgi. Cic. 15. Fam. 4. Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude, & sermonibus vulgi, ego profecto is sum.
A pudore remotus longissime. Cic. 2. de Lege Agrar. 31.
A religione remotus testis, Perjurus. Cic. pro Font. 11. Testibus, Judices, non credere cupidis, & iratis, & conjuratis, & ab religione remotis, non solum potestis, sed etiam debetis.
Femina a viris remotissima, Non dedita libidini. Columel. lib. 12. cap. 1.
Vitio ab omni remotus. Hor. de Arte Poet. 384.
A culpa remotus, Qui caret culpa. Cic. pro Muren. 73.
A dialecticis remotus homo, i. e. Alienus, non exercitatus in dialecticis. Cic. 14. Att. 12. Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium, hominem remotum a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.
Ab injuriis alicujus remotissimus. Cic. 4. Verr. 160. Homines quietissimi, qui maxime, ab injuriis nostrorum magistratuum remotissimi consueverant esse, præsidio fœderis, &c. Al. Remoti conf. rectius.
Ab oratoris officio procul remotæ quæstiones, Sejunctæ. Cic. 1. de Invent. 8.
A sensibus remotum, Insensibile. Lucret. lib. 5. 149.
A suspicione minimi errati remotissimus. Cic. 6. Verr. 40.
Res a memoria nostra remota. Cic. 1. de Invent. 39. Quum autem res ab nostra memoria, propter vetustatem, remotas ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.
Locus ab arbitris remotus. Cic. 7. Verr. 80.
Antrum remotius. Ovid. 6. Fast. 121.

Sermo a strepitu forensi remotissimus. Cic. in Orat. 32.
REMŌTE, Adv. Compar. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. de Stellis, Aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem spatia conficiunt.
Superl. Remotissime. Augustin. de Trin. 12. 5.
REMOTIO, ōnis. f. [ἀποκίνησις] Cic. 1. de Invent. 15. Ejus partes sunt quatuor, concessio, remotio criminis, relatio criminis, comparatio. Ibid. Remotio criminis est, cum id crimen, quod infertur, ab se, & sua culpa, vi, & potestate, in alium reus removere conatur. Et 2. de Invent. 86. Remotio criminis est, cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. [Forte & in priori loco Demovere legendum.
RĔMŪGIO, īvi vel ii, ītum, [ἀναμυκάομαι, ἀναβρύχω] īre. Resonare mugitu. Ovid. 1. Met. 657.
— quodque unum potes, ad mea verba remugis. Verba Inachi ad filiam mutatam in vaccam. h. e. Mugitum reddis, non verba.
Cælum remugit, Tonat. Virg. 9. Æn. 504.
Mons totus circum remugit. Virg. 12. Æn. 928. Terræ scil. Tremore.
Nemus remugit ventis. Hor. 3. Carm. 10. 5.
Nemus remugit bellatore. Stat. 12. Theb. 602.
Sinus Ionius remugiens Noto. Hor. Epod. 10. 19.
Tympanum remugit. Catul. de Berecynth. 61. 29.
Vox ingeminata, Echo. Virg. 3. Georg. 45.
Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.
Antro remugit Sibylla. Virg. 6. Æn. 99.
Insanis ululatibus remugit. Stat. 12. Theb. 274.
RĔMULCEO, si, sum, [ἀνακηλέω] ēre. ut,
Corda stimulata remulcere. Stat. 8. Theb. 93.
Minas remulcere. Stat. 8. Theb. 93.
Remulcere, pro Reflectere. Virg. 11. Æn. 812.
Ac velut ille, prius quam tela inimica sequantur,
Continuo in montes sese avius abdidit altos,
Occiso pastore, lupus, magnoque juvenco,
Conscius audacis facti, caudamque remulcens
Subjecit pavitantem utero, &c. Caudam remulcens, inquit Turneb. Adversf. 21. 22. i. e. Reflectens: sic enim lupi & canes timentes reflectunt caudam, ut eam sub verenda reducant. Sic & Demulcere aures pro Demittere dixit Lactantius. V. DEMULCEO.
REMULCO, V. REMULCUS.
RĔMULCUS, i. m. vel REMULCUM, i. n. ut vult Isidor. 19. 4. Machina, trahendis navibus idonea. Cæs. 3. Bell. Civil. 40. Ad Oricum venit, submersamque navim remulco, multisque contendens funibus, reduxit. Liv. 25. 30. Itaque Marcellus nocte navim onerariam cum armatis remulco quadriremis, trahi ad Achradinam jussit. Idem 37. 24. Contemplatus Eudamus hostes, claudas, mutilasque naves apertis navibus remulco trahentes, viginti paulo amplius integras abscedentes, &c. Qui locus aperte docet, Remulcum, non esse parvam navem, aut scapham, ut quidam sunt interpretati. Quas enim Naves apertas Livius vocat, quis tam stupidus, ut Scaphas intelligat? Quis rursum in superioribus, ubi scribit Navim onerariam remulco quadriremis tractam, Quadriremem dici putet, aut parvam navem aut scapham? Certe nihil aliud est, Navim remulco trahi, quam Remigio sive remigatione. Naves enim vel plus æquo oneratæ, vel fractæ, vel mutilæ, aliis navibus remigum plenis alligatæ ducuntur: ut quo simpliciter a nautis duci non possunt, aliorum navigiorum adminiculo perveniant. Itaque quemadmodum navis oneraria quadriremi alligata, eorum, qui in ea quadriremi erant remigio, trahebatur, sic & naves claudæ mutilæque navibus apertis alligatæ. Sunt qui putent Remulcum esse Funem, ad quem navis alligata remorum vice trahitur, in quibus Isidor. l. c. Sunt qui putent Hastam esse prælongam unco ferreo præfixam, quo navis grandior e minore scapha attrahebatur. V. Voss. Etymol. Scheff. de Mil. Nav. 2. 5. p. 150. seq. conf. Lex. Pitisc.
Translate Ammian. 18. 5. Non contis, nec remulco, ut ajunt, id est, non flexiloquis ambagibus vel obscuris, sed velificatione plena in rempublicam ferebatur.
REMULCO, [ῥυμουλκέω] āre. Latinis minus in usu. Proprie est, Remigando e scapha grandiorem navim trahere, quod aliquando non solum necessitatis gratia fit, sed ut navis quietius agatur.
Remulcare dictum, quasi Molli & leni tractu ad progressum mulcere. Sisenna Hist. lib. 2. Si quæ celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. Non. 1. 282. [Forte Remulco retrahit legendum. Non raro enim, de verbo locutus, nomen, unde fluxit, e. g. profert iste Grammaticus. Suid. Ῥυμουλκεῖν, ῥῆμα, τὸ τὰς ναῦς ἑλκύειν. conf. dict. super.
Remulco, est, Quum scaphæ remis navis magna trahitur, ait Festus.
RĔMŬLUS, i. m. Silvius cognomine, Rex Latinorum ob impietatem fulmine ictus. Ovid. 4. Fast. 49.
Jam tamen Agrippam natum Remulumque nepotem
Viderat, in Remulum fulmina missa ferunt. Rēmulus. V. in REMUS.
REMUNCŬLUS, i. m. Navigium piscatorium, inquit Nonius, 13. 8. Sallust. Histor. lib. 2. Primo incidit forte super (alii per) noctem in remunculo piscantis. Meminit & Gell. lib. 10. cap. 25. al. Renunculus, vel Lenunculus. V. Gell. loc. cit. & suo loco.
RĔMŪNĔRO, [ἀντιμισθόω, ἀντιχαρίζομαι] āre. & REMUNĔROR, āri. depon. Retribuere, compensare, beneficium reddere, mutuam gratiam referre. h. e. Munere aliquo, munus aliud compensare. Plin. Epist. 165. Remuneranda est igitur probitas eorum, &c. Cic. Post red. in Senat. 8. Quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? Idem 8. Att. 1. Tu si tibi eadem causa est, me remunerare sane velim.
Officio aliquem remunerare. Q. Cic. de Petit. Consul. 29.
Remunerare præmio. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 44.
Remunerari aliquem munere. Cic. 9. Fam. 8. Ut possem te remunerari quam simillimo munere.
Ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.
Suppliciis his te remunerabor. Catul. ad Calvum, 14. 24.
REMUNERĀTUS, a, um. Partic. Gell. 18. 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus.
REMUNERĀTIO, ōnis. f. [ἀντιδωρεά, ἀντίχαρις] Cic. de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Idem 2. Off. 68. A quo enim expeditior & celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior.

Remunerātor, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 36. A Deo remuneratore.

Remunerābĭlis, e. Adj. Sarisb. Epist. 143. Remunerabilius est exsulem ad bonorum participium invitare.

Remuria, Remurinus, V. mox rēmus.

Remurmŭro, [ἀντιμορμύρω] āre. Contra murmurare. Stat. 5. Silv. 1. 153.

Qualiter alta comam silvarum gloria pinus,
Seu Jovis igne malo, seu jam radice soluta,
Deficit, & nulli spoliata remurmurat auræ. conf. Fortunat. lib. 3. extr.

Rĕmus, i. m. [Ῥέμος, Ῥῶμος] filius Martis & Iliæ, a fratre Romulo interemptus, ut scribit Liv. 1. 5. &c. Post cujus mortem, oborta pestilentia, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes fratris exstincti: ob quam rem sella curulis cum sceptro & corona, & ceteris regni insignibus semper juxta sancientem aliquid Romulum ponebatur, ut pariter imperare videretur: unde est illud Virg. 1. Æn. 296.

— Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt. Hæc Servius. Tibul. lib. 2. 5. 24.
Romulus æternæ nondum firmaverat urbis
Mœnia, consorti non habitanda Remo. De ratione nominis ita Victor. de Orig. gent. Rom. Romulum scribit a virium magnitudine appellatum: nam Græca lingua ῥώμη Virtutem dici, certum est: alterum vero Remum dictum a tarditate, quippe talis naturæ homines ab antiquis Remores dicti.

Fuit hoc nomine alius quidam Æmathionis filius. Item alius Latinorum tyrannus, de quo Plutarch. in Romulo.

Rĕmūria, orum. n. pl. Remi occisi funesti dies. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 20. Etiam mense Majo, dies quibus Remuria celebrantur, ut occisi Remi umbra placaretur: & Nonis Julii, quæ Caprotinæ dictæ sunt, qua die Romulus apparere desiit. Postea Lemuria dicti sunt. V. Lex. Pitisc. Ovid. 4. Fast. 47.

Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit. conf. seq. dict.

Rĕmurīnus, a, um. Adj. ut, Remurinus ager dictus, Quia possessus est a Remo, & habitatio Remi Remora: sed & locus in summo Aventino Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus. Paulus apud Festum. q. V.

Rēmus, i. m. [ἐρετμός, κώπη, πλάτη] Instrumentum, quo naves aguntur. Cic. 3. Verr. 134. Quam multos esse oporteret, ex ipso navigio, quod erat factum sex remorum numero, conjiciebant.

Remi, sunt navales pedes, sicuti plerumque remus remigis. Virg. 5. Æn. 153. — quam deinde Cloanthus
Consequitur melior remis, sed pondere pinus
Tarda tenet. Ex Nonio 4. 393. [Sed Mercerus exhibet plenius & emendatius, Plerumque Remos remiges Virgilii auctoritate possumus dicere. Facit enim id h. l. poëta, per metonymiam adjuncti scil.

Breves remi. Juven. 15. Sat. 128.

Inflexus. Cic. 4. Acad. 19. Neque vero hoc loco exspectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam. i. e. Cur in aqua inflexus videatur.

Lenti remi. Sen. Hippol. 3.

Validi. Valer. 2. Argon. 311.

Abstergere remos. Curt. 9. 9. 16. V. abstergo.

Adjicere vela remis. Ovid. de Rem. Amor. 790.

Admotum fretum remis. Ovid. 6. Met. 512. Hypallage.

Aptare remos. Virg. 5. Æn. 753.

Confisa minutis remis cymba. Propert. lib. 1. 11. 9.

Consurgunt ordine terno remi. Virg. 5. Æn. 120.

Contorsit remum in hostem. Lucan. lib. 3. 671.

Convulsum remis dehiscit æquor. Virg. 5. Æn. 143.

Detergere remos transcurrentes. Cæs. 1. Bell. Civil. 58. pr. V. detergo.

Dare aliquem ad remum. V. in præpositione ad.

Ducere remos. Ovid. 1. Met. 294.

Franguntur remi. Virg. 1. Æn. 108.

Impellere remos. Ovid. 4. Æn. 594.

Impellere navim remis, i. e. Remigare. Cic. 4. Tusc. 9.

Impellit æquora properantibus remis. Ovid. 3. Met. 65.

Incumbere remis. Ovid. 2. de Arte Am. 731. Virg. 5. Æn. 15.
Colligere arma jubet validisque incumbere remis.

Incurvans lentos gurgite remos. Catul. Argon. 62. 183.

Inhibere remos. V. inhibeo.

Ineunt gravibus certamina remis. Virg. 5. Æn. 114.

Insistere remis. Ovid. 5. Met. 558. V. Alarum remi.

Insurgere remis. Virg. 3. Æn. 207.

Intenta remis brachia. Virg. 5. Æn. 136.

Lentandus remus in unda. Virg. 3. Æn. 384.

Obsistunt remis freta. Ovid. 13. Epist. 5.

Peragit freta agili remo. Ovid. 15. Epist. 65.

Perstant in verbere remorum. Ovid. 3. Met. 662.

Petit maria agmine remorum celeri. Virg. 5. Æn. 211.

Petere æquora summis remis. Lucan. lib. 3. 532.

Pulsata freta remis resonant. Sen. Octav. 6.

Reducere remum ad pectora. Ovid. 11. Met. 402.

Reguntur rates remo. Ovid. 1. de Arte Am. 3. al. Moventur.

Sollicitare freta remis. Virg. 2. Georg. 503.

Stringere remos, Fabricare. Virg. 1. Æn. 556.

Subducere remos, Tollere. Ovid. 11. Met. 486. Sed varia lectio est.

Torsit aquas remis. Ovid. 5. Fast. 644.

Verrunt vada remis. Virg. 6. Æn. 320. & 3. Æn. 668.
Verrimus & proni certantibus æquora remis.

Verrebant freta demissi remi. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Remis ventisque. Virg. 3. Æn. 563.
Lævam cuncta cohors remis ventisque petivit.

Ventis remisqae, idem quod Remis ac velis, hoc est Citissime; proverbialis est locutio. Cic. 12. Fam. 25. Atque inde ventis remisque in patriam omni festinatione properavi. Vetus codex legit Ventis remis. conf. Interpr. ad Sil. 1. 566. [Festinationem indicat proverbium.

A remo ad tribunal. V. a vel ab præpositiones.

Corporis remos, pro Brachiis natantis dixit Ovid. 18. Epist. 215.

Alarum remi. Ovid. 5. Met. 558.
Posse super fluctus alarum insistere remis
Optastis. i. e. Posse volare.

Pennarum remos dixit Sil. 12. 98.

Rēmĭgo, [ἐρέσσω, ἐρέττομαι, κωπηλατέω] āre. Remum agere, Remis navigare. Cic. 4. Tusc. 9. Utrum igitur mavis: statimne nos vela facere, an quasi e portu egredientes, paululum remigare? Plin. lib. 32. cap. 1. Tenuit & nostra memoria Caji principis ab Astura Antium remigantis. Harduin. Renavigantis. Liv. 6. 4. Qui non remigasset Romam.

Remĭgans, antis. Partic. Sen. Epist. 122. extr. Contra aquam remigantes.

Remigātio, ōnis. f. [εἰρεσία] Cic. 13. Att. 21. Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem, remigationis navem convertentis ad puppim.

Remex, ĭgis. m. [ἐρέτης, κωπηλάτης, Gl. L. G.] Qui remos agit, & remigandi ministerio fungitur. Plaut. Merc. 4. 2. 5.
Nimium obsonavit, sed coquos quasi in mari
Solitus est hortator remiges hortarier,
Ita hortabatur. Cic. 2. de Divin. 114. Quid, inquies, remex ille de classe Coponii, nonne ea prædixit, quæ facta sunt? Cæs. 3. Bell. Gall. 9. Naves interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in Oceanum: remiges ex provincia institui: nautas, gubernatoresque comparari jubet.

Ictus remigis. Ovid. 3. Amor. 6. 3.

Officium remigis. Ovid. 15. Met. 367.

Classis infirma, propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic. 7. Verr. 85.

Opem remigis addere velo. Ovid. 1. de Arte Am. 368.

Acri remige velocem agit Pristin. Virg. 5. Æn. 116.

Remige iter carpere. Ovid. 1. Trist. 9. 4.

Exercere remiges. Nepos, 10. 9. 2.

Exstructi remigis ordo quater surgens. Lucan. lib. 3. 525.

Imperare remiges. Cic. 2. de Orat. 40.

Nominat. Sing. Remigis in Gloss. Gr. Lat. Κωπηλάτης, Remigis, Remix. [Nisi retrogrado ordine legendum, Remex, remigis. Nam sæpe flexiones indicat vocum iste Glossularius.

Remĭgĭum, i. n. [εἰρεσία] Ipsa remorum agitatio & remigatio. Virg. 1. Georg. 202.
Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit.

Aptæ remigio aquæ. Ovid. 2. de Arte Am. 196.

Aptat remigio biremes. Virg. 8. Æn. 80.

Findere aquas remigio. Ovid. 3. Fast. 586.

Meo remigio rem gero. Plaut. Mil. 3. 1. 152. Proverbiale est, huncque sensum continet, Illis velint nolint parendum est, quum mei sint. Aliis enim fortasse remigibus imperare quod vellem invitis non possem: nunc vero meis remigibus & servis rem gero, qui mihi dicto audientes esse coguntur. Turnebus.

Nudum remigio latus navis, Remis. Hor. 1. Carm. 14. 4.

Remigium, Remigum multitudo. Virg. 3. Æn. 471.
Remigium supplet, socios simul instruit armis. Cic. 5. Tusc. 14.
Quæ pugna, quæ acies, quo remigium, qui motus hominum, &c.

Vitiosum remigium Ulyssis. Hor. 1. Epist. 6. 63. Per metonymiam, Socios Ulyssis intelligit, nequam & voluptatibus addictos, ut qui nec a Circes poculis temperarint, nec a Lotophagis avelli potuerint. Proverbii speciem habet. V. Erasmum.

Remigium, ad Volatum transfertur, quoniam alis, veluti remis quibusdam, ad diffindendum aerem utuntur. Virg. 1. Æn. 300.
— volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. de Mercurio. conf. Idem 6. 19.

Pennarum remigium. Lucret. lib. 6. 743.

Remulus, i. m. Dimin. Turpil. ap. Non. 13. 1.

Remillus, a, um. Adj. i. e. Repandus, ut docet Festus: Instar remi qui inflexus in aqua videtur, secundum Perott. & Dacer.

Remĭpes, ĕdis. Auson. Mosell. 201. Remipedes lembi. Idem Epist. 3. 13. Anates remipedes. Sic quoque legendum videtur in Varr. apud Non. 6. 65. pro Tremipedas.

Remĭvăgus, a, um. Adj. ut, Remivaga celox. Varr. apud Non. 13. 1.

Rĕmūto, āre. Tacit. de Orat. 19. 2. Vidit namque, ut paulo ante dicebam, cum conditione temporum ac diversitate aurium, formam quoque ac speciem orationis remutandam. al. Esse mutandam.

R E N

Rēn, rēnis. m. [νεφρός] Renes sunt qui lumbis summis coxis inhærent. ἀπὸ τοῦ ῥεῖν, Fluere, quod rivi spermatis ab his oriantur. Raro in Singulari ponitur. Gloss. Lat. Gr. Renes, Νεφροί. Ren, Νεφρός. & Gr. Lat. Νεφρός, Ren, renis. Veteres Rienes dicebant, teste Festo. Rienes, inquit, quos nunc vocamus, antiqui Nefundines appellabant, quia Græci νεφροὺς eos vocant. Plautus in Satyrione,
Malo tibi evenisse video: qui glaber erat, tanquam rien. [Scribendum puto, Rienes, quos nunc Renes vocamus, Antiqui &c.

Dolent renes. Plaut. Curc. 2. 1. 21.
Sed quid tibi est? c. lien necat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur.

Humores qui ex renibus vesicaque profunduntur. i. e. Urina. Cic. 2. de Nat. Deor. 137.

Laborare e renibus. Cic. 2. Tusc. 60. Quum ex renibus laboraret, ipso in ejulatu clamitabat falsa esse illa, quæ &c.

Tentantur renes morbo acuto. Hor. 2. Serm. 3. 163.

Renes, pro Lumbis ipsis. Nemesianus in Cynegeticis v. 112.
Renibus ampla satis validis, diductaque costas. Usus est & ea in significatione Ausonius. Turneb. Advers. 5. 6. & Barth. in loc.

Renĭcŭlus, & Renuncŭlus, dimin. Marc. Empir. cap. 26

Renālis, e Adj. [νεφριτικός] Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Renalis passio.

Renōsus, vel Rienōsus, Vet. Gloss. Lat. Gr. Renitiosus, νεφριτικός. [An Rienosus? In Gr. Lat. Νεφριτικός, Renosus.

Rĕnanciscor, ĕris, nactus sum, sci. Reprehendo, Festus, Renanciscitur Verrius quidem significare ait Reprehendit: unde adhuc nos dicimus Nanciscitur, & Nactus, id est Adeptus. [Reprehendit, pro Rursus prehendit scil.

Rĕnarro, [ἀπαγγέλλω] āre. Idem quod Narrare. Virg. 3. Æn. 717.
Sic pater Æneas intentis omnibus unus
Fata renarrabat divûm, cursusque docebat.

Facta renarrare. Ovid. 6. Met. 316.
Utque fit, a facto propiore priora renarrant.

RĔNASCOR, ĕris, nātus sum, [ἀναφύω] nasci. Iterum nasci. Plin. lib. 11. cap. 29. Deinde ad Canis ortum obire, & alias renasci. Liv. 26. 41. Ut revixisse, aut renatum sibi quisque Scipionem Imperatorem dicat. Cic. 1. Tusc. 54. Nam principium exstinctum, nec ipsum ab alio renascetur, nec a se aliud creabit.
Renatum bellum. Cic. ad Brut. 13. Renatum bellum est, idque non parvo scelere Lepidi.
Ardor occultus renascitur sub corde. Stat. 2. Achil. 315.
Renascitur malum. Cic. ad Brut. 4. Neu semper primi cujusque mali excidendi causa sit, ut aliud renascatur illo pejus.

RENASCENS, entis. Partic. [ἀναφύων] ut, Renascens annus, pro Primo vere. Plin. lib. 16. cap. 25.

RENĀTUS, a, um. [ἀναπεφυκώς] aliud Partic. ut,
Dentes renati. Plin. lib. 11. cap. 37. Equus septimo anno dentes omnes habet, & renatos, & immutabiles.
Dies renatus. Senec. Troad. 1.
Flumen. Lucan. lib. 3. 262.
— rursusque renatum
Fonte novo flumen, pelagi non abnegat undis.
Renata urbs. Liv. 6. 1.
Renasci de. Lucret. lib. 1. 675.
De nihiloque renata forent quæcunque videmus.

RENASCĪBĪLIS, e. Adj. &

RENASCIBILĬTAS, ātis. f. apud Augustin.

RĔNĀVĪGO, [ἀναπλέω] āre. Navigatione redire. Cic. 14. Att. 17. Post in Puteolana & Cumana regna renavigare. Plin. lib. 6. cap. 23. Ex India renavigant mense Ægyptio Tybi incipiente. conf. REMIGO.

RĔNĀVO, āre. Cic. 1. Att. 14. extr. Videro hominem, valde petitur, renavabo operam. h. e. Diligenter ac celeriter præstabo. Sunt qui sejunctim legant, Re navabo: sunt qui Renovabo. Manutius legit, Video hominem valde pœnitere; navabo operam. Turneb. Adversf. 9. 3. ex MSS. Video hominem valde petiturire: Atque ita Bos. Lambin. Gronov. Græv. [Petebat tum cum maxime consulatum L. Lucceius cum C. Cæsare, ab optimatium factione, quæ M. Bibulo studebat, dejectus, teste Suet. in Jul. cap. 19. pr.

RĔNĪDEO, ui, [στίλβω] ēre. Resplendere. Proprium est æris, quum politum & lævigatum fuerit. Stat. 10. Theb. 654.
Emicat effigies, & sparsa orichalca renident.
Hor. 2. Carm. 18. 1.
Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar. h. e. Fulget. Porphyrio. Idem 2. 5. 19. V. infra ex Gloss.
Oratio renidet. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Renidere, pro Ridere. [μειδιᾶν, μειδᾶν] Catul. in Egnatium, 37. 1.
Egnatius, quod candidos habet dentes,
Renidet usquequaque: seu ad rei ventum est
Subsellium, quum orator excitat fletum,
Renidet ille: seu pii ad rogum filii
Lugetur, orba quum flet unicum mater,
Renidet ille. quicquid est ut icunque est,
Quodcunque agit, renidet. Et paucis interjectis,
Tamen renidere, usque quaque te nollem:
Nam risu inepto res ineptior nulla est.
Renidere dicitur, quicquid hilarem aliquam speciem præ se fert. quo sensu transfertur etiam ad inanimata. Exempla supra vide.
Renidere, Lætari, gaudere. Hor. 3. Carm. 6. 12.
— & adjecisse prædam
Torquibus exiguis renidet. Lambinus. [Gloss. Lat. Gr. Renidet μειδιᾶ, ἀντιλάμπει. Reniduit, ἐμειδίασεν.

RENĪDENS, entis. Partic. [στίλβων] Resplendens: ut,
Domus auro renidens. Lucret. lib. 2. 27.
Ære renidenti fluctuat tellus. i. e. Splendet armis rutilantibus. Virg. 2. Georg. 281.
Lares renidentes. Hor. Epod. 2. 65. h. e. Splendentes, aut vultu, aut garrulitate. Acron. [Melius Schol. Cruq. Nitidos, resplendentes.
Falsum vultu renidens. Tacit. 4. Ann. 60.
Os renidens. Ovid. 8. Met. 197.
— puer Icarus una
Stabat, & ignarus sua se tractare pericla,
Ore renidenti modo quas vaga moverat aura
Captabat plumas. h. e. Ore hilari, læto, & ridenti. Acro in illud Hor. 2. Serm. 7. 38.
— nasum nidore supinor: Nidor, inquit, a nimio odore tractum, seu risu: unde & Renidet. Ibid. Porphyr. Nidorem pro risu posuit, a quo verbum fit Renideo.
Puer renidens. Stat. 4. Theb. 789. h. e. Labra contrahens. Lactantius. conf. Ovid. 2. de Arte Am. 49.

RENIDESCO, [ἀναστίλβω] ĕre. Inchoativum. Lucret. 2. 328.
Fulgur ibi ad cælum se tollit: totaque circum
Ære renidescit tellus. h. e. Splendore armorum perfusa hilaritatem quandam præ se fert, & quasi risu diffundit spectatorem. Lambin.

RĔNĪTEO, ui, [ἀποστίλβω] ēre. Valde nitere. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque non gracili, neque in recessu gemmæ aut in dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

RĔNĪTOR, ĕris, nīsus vel nixus sum, [ἀντερείδω] niti. Contra, vel adversum niti. Plin. lib. 2. cap. 82. Postesque alterno pulsu renitentes. Cels. 5. 28. Si magis id renititur.
De hominibus. Liv. 5. 49. Quum illi renitentes pactos dicerent sese, negat eam pactionem ratam esse. Ammian. 18. 2. Renitebatur firmissime Cæsar.

RENITENS, entis. Partic. ut Sanis consiliis male renitens. Sulp. Sev. 1. 20. 8.

RENIXUS, ûs. m. [ἀντέρεισις] Cels. lib. 5. cap. 28. de fistulis, At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet, perventumque esse ad eam ex renixu patet.

RĔNO, [ἀνανήχομαι] āre. Iterum nare, aut natando redire. Ovid. ad Liv. 432.
Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. Hor. Epod. 16. 25.
— simul imis saxa renarint Vadis levata.

RĔNŌDIS, e. Adj. Julius Capitol. in fine vitæ Clodii Albini. Capillo renodi & crispo. H. St.

RENŌDO, āre. In nodum constringere. Hor. Epod. 11. extr.
Aut teretis pueri longam renodantis comam. Valer. 5. Argon. 380.
Teque renodatam pharetris, ac pace fruentem. [Hic videtur potius, Resoluto nodo, pharetris liberatam significare.

RĔNŎVO, [ἀνανεόω, ἀνακαινίζω] āre. notæ significationis.
Vetera renovare. Cic. 1. Acad. 14. Immo vero, & istam, & totam veterem Academiam, aquâ absumptam diu, renovari a te, nisi molestum est, velim. Al. Absorptam, vel A qua absum tam. [An Æque absumtam diu? vel Atque?
Ager renovatur aratro. Ovid. 5. Trist. 12. 23.
Amicitia ac societas renovata. Liv. 34. 31.
Amores veteres renovamus desiderio. Catul. ad Calvum, 93. 3.
Animum renovare. Hirt. de Bell. Afric. cap. 18. At cohortes, suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, legionarios conversis equitibus, &c.
Animum alicujus renovare, & revocare ad. Cic. 2. de Orat. 199. Animos Equitum Romanorum, apud quos tum judices causa agebatur, ad Q. Cæpionis odium, a quo erant ipsi propter judicia abalienati, renovabam, atque revocabam. Idem 2. de Invent. 49. Animus aut renovatur ad ea quæ restant, aut omnibus jam dictis exsuscitatur.
Annos renovaverat Titan. Tibul. lib 4. 1. 113.
Aratrum renovans terram. Ovid. 4. Trist. 6. 13.
Arvum renovaverat taurus. Ovid. 15. Met. 125.
Bellum renovare. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 2.
Campus renovatur aratris. Ovid. 1. Amor. 3. 9.
Casus omnes renovare. Virg. 2. Æn. 750.
Clamorem renovare. Liv. 34.
Commendationem. Cic. 7. Fam. 18. Multa, mihi crede, assequêre: ego enim renovabo commendationem, sed tempore.
Consilia belli. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 1.
Desiderium. Cic. Post red. ad Quir. 8. Frater erat unus, qui suo squalore vestros oculos inflecteret: qui suo fletu desiderium mei, memoriamque renovaret.
Dictum renovare, pro Iterum dicere. Cic. 2. de Lege Agr. 24. Hic quoniam video vos hominis dignitate, & contumelia legis esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem vestram hac lege funditus tolli.
Dolorem, Memoriam doloris. Virg. 2. Æn. 3.
Fœdus. Liv. 1. 14. Fœdus inter Romam Laviniumque urbes renovatum est.
Honores. Cic. 2. Q. frat. 11.
Hospitium. Cic. pro Dejot. 8. Tu vetus hospitium renovare voluisti.
Humum. Martial. lib. 2. 74.
Institutum referre ac renovare. Cic. 1. Verr. 68. Hoc institui, atque adeo institutum referri atque renovari moleste ferunt.
Legendo renovare. Cic. 1. Acad. 11. Hæc inclusa habebam, & ne obsolescerent, renovabam, quum licebat, legendo.
Locationem. Ulp. in l. Item quæritur. §. ult. D. Locati.
Luctus renovabantur acerbi. Tibul. lib. 2. 6. 41.
Memoriam. Cic. pro Muren. 16. Et ut Scaurus memoriam prope intermortuam generis sui, virtute renovaret. conf. supra Desiderium.
Militiam. Cic. 7. Verr. 146. Renovabitur prima illa militia, quum iste e foro abduci, non, ut ipse prædicat, perduci solebat.
Operam. Cic. 1. Att. 14. V. RENAVO.
Opibus novis se renovare. Cic. pro Muren. 33. Tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovarit.
Nuptias. Papin. in l. Inter. §. ult. D. de pact. dotalib.
Orationem. Cic. 1. de Invent. 100.
Prælium. Cæsar 3. Bell. Gall. cap. 20.
Recordatione, vel commemorando rem aliquam renovare. Cic. 1. de Fin. 57. Stulti malorum memoria torquentur, sapientes bona præterita grata recordatione renovata delectant.
Scelus pristinum in aliquem renovare & instaurare. Cic. 2. Verr. 11. Quum in Cn. Dolabellam scelus suum illud pristinum renovavit, & instauravit Quæstorium.
Servitutem. Jabolen. in l. Si locus. D. Quemad. servit. amit.
Societatem. Cic. 12. Fam. 27. Quod societatem Reip. conservandæ, tibi mecum a patre acceptam, renovas, gratum est.
Studia. Cic. 2. de Divin. 7. Quod quum accidisset nostræ Reip. tum pristinis orbati muneribus, hæc studia renovare cœpimus, ut & animus molestus hac potissimum re levaretur, & prodessemus civibus nostris qua re cunque possemus.
Testamentum renovatum. Ulpian. in l. In fraudem. §. j. D. de milit. testam. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Revocatum legat Haloander.
Vulnera alicujus. Ovid. 2. Trist. 209.
Renovare a. Quintil. lib. 6. cap. 4. Animum a satietate, vel a fatigatione renovat, h. e. Recreat vel instaurat, & reficit. De risu.

RENOVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνανεωθείς] Quintil. lib. 1. cap. 3. Itaque & virium plus afferunt ad discendum renovati ac recentes. De pueris.
Ager renovatus. Ovid. 1. Met. 110.
Clades domus renovata. Juven. 10. Sat. 243.
Lucifer renovatus unda Oceani, Surgens. Sil. lib. 7. 639.
Senecta renovata in florem redit. Ovid. 7. Met. 215.
Stellæ altæ & renovatæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Templum Honoris a M. Marcello renovatum, Restitutum. Cic. 2. de Nat. Deor. 61.

RENOVATIO, ōnis. f. [ἀνανέωσις, ἀνακαίνωσις] Cic. 6. Att. 1. Confeceram ut solverent centesimis sexennii ductis, cum renovatione singulorum annorum.
Usurpatione & renovatione doctrinæ. Idem de Clar. Orat. 150.
Renovatio timoris. Cic. 11. Fam. 18.

RENOVĀTOR, ōris. m. Inscript. apud Fabrett. p. 102. INSTITVTORI NOVOR. AC RENOVATORI OBR. OPERVM PVBLICORVM.

RENOVĀMEN, ĭnis. n. Idem, quod Renovatio. [ἀνακαινισμός] Ovid. 8. Met. 729. Forma semel mota est, & in hoc renovamine mansit.

RENOVĀTĪVUS, a, um. Adj. ut,

Renovativum fulgur vocatur, Quum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, si factum est simile fulgur, quod idem significet. Festus.

Renŏvello, [ἀνανεόω] āre. Rursus novellum facere. Columel. de Arbor. cap. 6. Ejusmodi itaque vinea, si non aridos in corpore habet truncos, & flecti potest, factis sulcis optime sternitur, atque ita renovellatur.

Renŭmero, [ἐπαναριθμέω] āre. Reddere quod ante nobis numeratum fuerat, ut aurum, dotem, &c. Ter. Hec. 3. 5. 52.

Sin alio est animo, renumeret dotem huc, eat.

Renuntio, [ἀπαγγέλλω] āre. Referre quid actum sit, aut velit aliquis: quemadmodum nuntios referre dicimus, de his ob quæ missi sunt. Cic. 5. Verr. 132. Fremebat tota provincia, nemo id tibi renuntiabat? Idem pro Cluent. 17. Nam hoc persæpe dixisti, tibi sic renuntiari, me habere in animo causam hanc præsidio legis defendere.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliæ filiæ tuæ. Sulpic. ad Cic 4. Fam. 5.

Renuntiare domum ad Senatum acta. Cic. 5. Verr. 73. Qua de re Agyrinenses magistratus, & Quinqueprimi, quos tui quæstus causa evocasti, acta & imperia tua domum ad Senatum suum renuntiaverunt: quorum renuntiatio legibus illorum litteris publicis mandata est conf. 3. 88.

Renuntiare, Deferre arcanum, vel rem novam narrare. Cic. pro Cluent. 143. Quisnam tibi hoc renuntiavit? quis tam improbus fuit? cui ego autem narravi? Budæus.

Ut nobis renuntiatur. Cic. pro Cluent. 163.

Renuntiare, Aperte denuntiare, significare. Ter. And. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens,
Ne tu mihi hoc posterius dicas, Davi factum consilio, aut dolis.

Cic. 2. Verr. 19. Renuntio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis esse absolutum.

Renuntiare alicui de re aliqua. Plaut. Men. 2. 3. 67.

Renuntiare ad patrem, dixit Plaut. 1. 3. 49.

Amicitiam renuntiare, redemptionem, repudium, Denuntiare amicitiam discissam, testari se non esse redemptorem, & repudiare uxorem. Tacit. 2. Ann. 70. Componit epistolas, quis amicitiam ei renuntiabat. Ter. Phorm. 4. 3. 72.

Jam accipiat: illis repudium renuntiet, hanc ducat. Cic. 3. Verr. 141. Itaque renuntiat Rabonius illam decisionem tutoribus: accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Junius patruus. i. e. Significat se non esse redemptorem, ex decisione antegressa.

Conductionem renuntiare. Cic. 2. Verr. 16. Renuntiata est tota conductio. Ubi Asconius, Renunciatio dicitur recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Alii Conditio legunt. V. not. Verburg.

Hospitium renuntiare alicui dicebatur is, quem contracti hospitii pœnitebat, ne hospitii jus violaret. Cic. 4. Verr. 89. Itaque iste vehementer Sthenio infensus, hospitium ei renuntiat, domo ejus emigrat. i. e. Denuntiat sese nolle amplius hospitari in domo ejus. Liv. 25. 18.

Societatem alicui renuntiare. Liv. 38. 31.

Renuntiare deposito, est Rerum depositarum curam & custodiam deponere. Ulpian. in l. Si hominem. §. Quoties. D. Depositi vel contra.

Exceptionibus renuntiare, Declarare se uti nolle. Ulpian. in l. Sed & si quis. §. Quæsitum est. D. Si quis caution.

Excusationi renuntiare. Ulpian. in. l. Prætor. §. ult. D. de vacation. muner.

Legationi renuntiare. Paulus in l. Si absenti. D. de legation.

Societati renuntiare. Ulpian. in l. Si convenerit. & Paulus in l. Actione. D. pro Socio.

Renuntiare, pro Nuntium remittere, & salutem ultimum dicere. Quintil. lib. 10. cap. 7. Mea quidem sententia, civilibus officiis renuntiabit.

Stoicis renuntiare, Valedicere. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio supplosit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Vitæ. Suet. Galb. cap. 11.

Renuntiare, aliter, & quod vulgo dicitur *Contramandare*. Senec. 1. de Clement. 9. Renuntiari extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit. i. e. Indicavit mutato consilio nihil se eorum opera in præsens usurum.

Renuntiatur Consul, Tribunus, aliusve magistratus, i. e. Declaratur factus Consul, Tribunus, &c. Quod more solenni id in Campo Martio voce ejus, qui comitiis præerat fiebat.

Consulem renuntiare aliquem. Cic. 2. de Orat. 260.

Prætorem. Idem de Lege Manil. 7.

Renuntiatur pro suffragio in tribus sacerdotibus. Cic. 4. Verr. 129. de sacerdotibus Jovis, Perfecerat iste imperio, ut pro suffragio Theomnastus familiaris suus in tribus illis renuntiaretur. Conf. Lex. Pitisc.

Renuntiātus, a, um. Partic. Plin. in Paneg. cap 92. Tuo judicio Consules facti, tua voce renuntiati sumus: ut idem honoribus nostris suffragator in curia, in Campo declarator exsisteres.

Renuntiātio, ōnis. f. [ἀπαγγελία] Relatio. Cic. 5. Verr. 88. Cæsio renuntiat se dedisse: cognoscite renuntiationem ex litteris.

Suffragiorum renuntiatio. Cic. pro Planc. 14.

Renuntiatio, Testimonii genus, quod *Rapportum* vulgo dicunt: cujusmodi edere solent architecti & magistri uniuscujusque opificii, quum opus est, qui propterea publice sacramento adiguntur. Budæus. Ulpian. in l. 1. in princ. D. Si mensor falsum modum dixerit, Adversus mensorem agrorum Prætor in factum actionem proposuit, a quo falli nos non oportet: nam interest nostra ne fallamur in modi renuntiatione.

Renuntiatio dicitur Recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Asconius in 2. Verr. 16.

Renunciatio, In significatione vulgari, *Renoncement, ou Renonciation.* Ulpian. in l. Verum est. in fine. D. Pro socio, Voluntate distrahitur societas renuntiatione. *Par y renoncer; Eny renonceant.*

Renuntiātor, ōris. m. Tertull. de Anima, cap. 57. & de Pallio cap. 4.

Renuntius, i. m. [ἀνάγγελος] Qui aliquid iterum nuntiat. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

Cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis & peni.

Theod. Cod. 3. t. 7. Taciti nuntii, renuntiique corrupti.

Rĕnuo, ui, ūtum, [ἀναίνομαι, ἀπαγορεύω] ĕre. Respuere, & quasi signo aliquo ostendere aliquid sibi displicere. Martial. lib. 2. 14.

Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

Nullum convivium renuere. Cic. pro Cœl. 27.

Fato renuente novos furores. Sil. lib. 10. 49.

Oculo renuente negavi. Ovid. 17. Epist. 89.

Quibus superciliis renuentes huic decem millium crimini? Cic. pro Rabir. Post. 36.

Renūtus, ûs. m. [ἀνάνευσις] Plin. 1. Epist. 7. Nam ego quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo possum. Nutu, i. e. Assensu, dum promitto non agere adversus Gallum. Renutu, dum nolo adesse Gallo adversus Bæticos.

Renūto, [ἀπαγορεύω] āre. Frequent. Negare, renuere, non velle. Lucret. lib. 3. 351.

Quod superest, si quis corpus sentire renutat.

Simulachra renutant. Lucret. lib. 4. 604.

Incolumis transire potest, simulachra renutant.

R E O

Rĕor, rātus sum, [νομίζω, δοκέω] rēri. Existimare, opinari. Quintil. lib. 8. cap. 3. Horridum Reor, tolerabilius Autumo. Ex quo apparet in Præf. Indic. rarius Fabii ætate usurpatum fuisse. V. not. Burm. p. 687. Sallustius in Catil. cap. 57. extr. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare.

Quod minime reris. Virg. 6. Æn. 97.

Illos in quibus eas virtutes esse remur, a natura ipsa diligere cogimur. Cic. 2. Off. 32.

Ducebam animo, rebarque. Virg. 6. Æn. 690. Ter. Hec. 4. 2. 5.

Teque antequam me amare rebar, ei rei firmasti fidem.

Tibi si rebare pudendum justa pati. Sil. lib. 13. 378. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Rebantur enim fore, ut exercitus imperatorem, equo incitato se in hostem immittentem, persequeretur, id quod evenit.

Ratus sum. Plaut. Amph. 2. 2. 24.

Victis hostibus, quos nemo superari posse ratus est.

Rectius Æneid. xi.

At juvenis, vicisse dolo ratus, avolat ipse. H. St. versus est 712.

Tum restitutas fratribus rebor meis animas. Senec. Herc. fur. 20.

Rear. Virg. 9. Æn. 253.

Quæ vobis, quæ digna, viri, pro talibus ausis
Præmia posse rear solvi?

Uti tenebras omnes Acherunta reamur Liquisse. Lucret. 4. 171.

Rătus, a, um. Partic. [νομίσας] Priscianus, Reor quoque Ratus facit Participium, ut puto, differentiæ causa: quia Ritus aliud significat, & Reus pro Reatus dicebant, quomodo Saucius pro Sauciatus, Lassus pro Lassatus.

Ratus sum, significat Putavi: sed aliquando pro Firmo certoque ponitur Ratus. Festus.

Abunde ratus, pro Satis ratus. Tacit. 2. Hist. 95.

Obsidionem flagitii ratus. Tacit. 3. Ann. 20.

Ratum, [κύριον] Firmum, constans, certum, fixum. Ter. Hec. 4. 1. 39 Ne quod egissem, esset ratum.

Vide an Reor in hac significatione. H. St.

Certus & Ratus. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Qui quum tam certos cæli motus, tam ratos astrorum ordines, tamque inter se omnia connexa & apta viderit.

Constans & Ratum. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.

Ratum & Immutabile. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Astrorum in omni æternitate rati & immutabiles cursus.

Jussum, ratum atque firmum. Cic. pro Cæcin. 96. Si populus jusserit me tuum, aut item te meum servum esse, id jussum, ratum atque firmum futurum?

Verum illud certum, comprehensum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. Cic. 4. Acad. 141.

Ratum & Irritum, contraria. Cic. de Provinc. Consul. 45. Cujus Tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Cæsaris possit esse.

Ruptum & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentum ruptum aut ratum.

Dicta rata. Ovid. 2. Fast. 488.

Fides. Ovid. 3. Trist. 10. 36.

Leges natura. Senec. OEdip. 12.

Opus Parcarum. Ovid. in Ibin, 76.

Quæque ratum triplici pollice netis opus.

Pro rata, sive Pro rata parte, quod vulgus nostrum *Ad æquipollentiam*, & etiam Pro rata dicit, Latinam vocem usurpans. Ulp l. In his vero § Imperator. D. de Soluti. Si vero summa usurarum debitarum non eadem sit, æqualiter ad utramque causam proficit, quod solutum est: non pro rata. Idem ibidem, §. 3. Si quis ita caverit debitori in sortem & in usuras ejus se accipere: utrum pro rata & fortis & usurarum decedat. Cic. 1. Tusc. 94. Omnia ista, perinde ut cuique data sunt pro rata parte a vita, longa aut brevia dicuntur. conf. Liv. 45. 40. & Cæs. 1. Bell. Civil. 17.

Pro rata portione. V. Ad portionem, in præp. ad.

Ratæ preces, i. e. Exauditæ. Ovid. 1. Fast. 696. Budæus.

Spes irrita, ex Ovidio in spes, sic videtur dici posse & Spes rata. H. St.

Rato tempore, Certo, fixo. Cic. 2. de Divin. 29. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nihil evenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore, quæ potest esse fortuna?

Habere ratum aliquid, [δοκιμάζειν] Approbare, confirmare. Cic. pro Rosc. Com. 3. Quis hoc frater fratri, quis parens filio tribuit, ut quodcunque retulisset, id ratum haberet? Hinc Ratihabitio.

Judicium ratum habere, & Rescindere, contraria. Cic. in Partit. 125.

Ratum habere aliquid, pro Comperto & constituto. Cic. 1 de Nat. Deor. 10. Id habent ratum, quod ab eo, quem probant, judicatum vident. De Pythagoreis.

Ratum facere augurium. Cic. 1. de Divin. 85. Quid habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? Quid augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? Subaudi, Augurium.

Ratum mihi est, h. e. Probo vel approbo. Cic. 7. Fam. 24. Attamen ista ipsa, quæ te emisse scribis, non solum mihi rata erunt, sed etiam grata. Superl. Festus, Ratissima quoque ab iis quæ rata dicimus: unde etiam Rationes

rationes dictæ. Cato in Q. Thermum, Erga Rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima.

RATO, Adv. Certo. Tertull. de Anima, cap.35. & ad Uxor.2. 9. & adversf. Marc. 4. 8.

RATIFICO, [κυρόω] āre. Approbare, quod actum est confirmare. Veteres Ratare pro Ratificare dicebant: unde & Irritare contrarium. Perottus. V. IRRITO.

RATIHĂBĪTIO, ōnis. f. Vox apud JCtos; de qua V. Julian. 3. t. 5. l. 6. § 6. Nihil agitur ratihabitione.

RĂTIO, ōnis. f. [λόγος, τὸ λογικόν] a Supino Ratum; est illa Vis animi, qua a ceteris animalibus homo disjungitur, iisque præpollet atque imperat. Cic. 1. Off. 101. Duplex est enim vis animorum atque naturæ. Una pars in appetitu posita est, quæ est ὁρμὴ Græce, quæ hominem huc & illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat, quid faciendum fugiendumque sit. Ita fit ut ratio præsit, appetitus vero obtemperet. Idem 3. de Nat. Deor. 69. Sic haud scio, an melius fuerit, humano generi motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, quoniam pestifera sint multis, admodum paucis salutaria, non dari omnino, quam tam munifice, & tam large dari.
Ratio quasi quædam lux, lumenque vitæ. Cic. 4. Acad. 26.
Omni ratione valentior amor patriæ. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
Homines rationis egentes. Ovid. 15. Met. 150.
Egestas rationis. Lucret. lib. 5. 1210.
Tentat enim dubiam mentem rationis egestas.
Expers rationis, & Utens ratione, contraria. Cic. in Topic. 69.
Particeps rationis, Quod rationale dicimus. Cic. 1. Off. 11. Homo autem, quoniam rationis est particeps, consequentia cernit, causas rerum videt, earumque progressus & quasi antecessiones, non ignorat, similitudines comparat, rebusque præsentibus adjungit atque annectit futuras.
Tenor rationis. V. Jus singulare, in JUS.
Abstrusa ratio. V. ABSTRUDO.
Bona. Cic. 2. in Catil. 25. Postremo copiæ cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia, &c. confligit. [Videtur hic σκέψις intelligi.
Naturalis. Lucret. lib. 6. 200.
Perdita. V. Bona.
Perversa. Lucret. lib. 4. 831.
Omnia perversa præpostera sunt ratione.
Sagax. Lucret. lib. 1. 131.
Scruposa. Lucret. lib. 4. 526.
Vitalis. Plin. lib. 11. cap. 4.
Abstrahere a ratione. V. ABSTRAHO.
Carere ratione. Senec. Troad. 10.
Confirmare quicquam animi ratione, i. e. Intelligentia. Lucret. lib. 1. 426. Utitur autem hoc loquendi genere frequenter.
Demere usum rationis alicui. Ovid. 3. de Pont. 6. 47.
Dictat ratio. V. Dicto, in DICO, ĕre.
Exsolvere animi ratione aliquid. Lucret. lib. 2. 381.
Exspuere ex animo rationem. Lucret. lib. 2. 1040.
Inire impia elementa rationis. Lucret. lib. 1. 82.
Labi a vera ratione. Lucret. lib. 1. 638.
Obtendere rationem turpitudini. V. OBTENDO.
Orta ratio ab sensu falso an valeat. Lucret. lib. 4. 485.
Vincere furorem ratione. Ovid. 7. Met. 11.
Vociferari ratio cœpit. Lucret. lib. 3. 14.
Nam simul ac ratio tua cœpit vociferari,
Naturam rerum, &c.
Ratio, pro Respectu & cura. Cic. 10. Fam. 2. Peto a te, ut mei rationem habere velis, & salutis & dignitatis meæ. Sic 2. Off. 64. Habenda autem est ratio rei familiaris. V. mox Habere rationem, & in HABEO.
Ratio prior est, i. e. Potior respectus. Quintil. lib. 1. 1. pr. Et morum quidem in his haud dubie prior ratio est: recte tamen etiam loquantur. h. e. In his morum potius, quam sermonis habenda est ratio.
Ventosa ratio vani favoris. Claud. de Bell. Get. 113.
Ducere sui commodi rationem. Cic. 7. Fam. 17. Ego, si mei commodi rationem ducerem, te mecum esse maxime vellem.
Ducere rationem, aliter. Cic. 8. Fam. 5. Tuus porro exercitus vix unum saltum tueri potest. Hanc autem nemo ducit rationem. i. e. Nemo hanc habet considerationem de paucitate tui exercitus. V. DUCO.
Habere rationem officii in socios. Cic. 4. Verr. 154.
Habenda auctoritatis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Habere rationem fi. Cic. 7. Verr. 37. Neque illud rationis habuisti, si forte expergefacere te posses. [Suid. ex Theopompo, λόγον ἔχειν, φροντίζειν.
Habere rationem alicujus in petitione honoris. V. HABEO.
Haberi ratio eorum dicebatur in Comitiis, Quibus petendi honoris copia jure fiebat, quos vulgo Eligibiles vocant. Liv. 4. 7. Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sui, quam quibus ut indigni præterirentur.
Populari ratione alicui se anteponere. Cic. pro Domo 88. i. e. Populi studio ac favore.
Quæ ratio tibi cum illo intercedit? V. INTERCEDO.
Laboriosissima vitæ ratio. Cic. pro Lege Manil. 70.
Varia & commutabilis vitæ ratio. Cic. pro Milon. 69.
Ratio, Causa. Cic. 15. Fam. 4. Quum autem ad Cybistra, propter rationem belli quinque dies essem moratus. Cæs. 8. Bell. Gall. 6. Quantum hibernorum opportunitas, bellique ratio postulabat.
Non est ratio. Cic. 2. Verr. 24. Minari denique divisoribus ratio non erat, propterea quod, &c.
Nulla est ratio amittere ejusmodi occasionem. Cic. pro Cæcin. 15.
Rationis est. Columel. lib. 3. cap. 5. Tenuissimo solo vitiarium facere minime rationis est, quoniam, &c.
Operta ratio, Obscura, difficilis. Ovid. 3. Fast. 763.
Parva ratio. Ter. Eun. 3. 5. 27.
Num parva causa, aut parva ratio est? traditus sum mulieri.
Potens ratio. Juven. 14. Sat. 39.
Sordidissima & inquinatissima. V. INQUINO.
Quid habuit argumenti aut rationis res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. 115. Vidi argenteum Cupidinem cum lampade, quid tandem habuit argumenti aut rationis res, quamobrem in eo potissimum Sthenianum præmium poneretur?

Poscitur ab aliquo ratio. Varr. de L. L. lib. 5.
Invenire rationem cur. V. INVENIO.
Pendent rationes ex conjecturis. V. PENDEO.
Reddere rationem doctis dictis. Lucret. lib. 2. 986.
Reddere perfacile exemplo rationem possis. Lucret. lib. 2. 762.
Trahere rationem. V. TRAHO.
Exponere facti sui rationem alicui. Cic. de Arusp. Resp. 3.
Probare alicui rationem facti sui. Cic. pro Muren. 3.
Ratio, Modus, via, forma, mos, consuetudo. Sallust. Catil. cap. 40. At ego vobis (inquit) si modo vultis esse viri, rationem ostendam, qua tanta ista mala fugiatis. Cic. 6. Att. 1. Tantummodo dissimilitudo meæ rationis offendit hominem. i. e. Viæ, quam sequor in administranda provincia. [Ibidem Consilium, & Institutum vocat.
Ratio dicendi. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidisti.
Assumpta tamen a dialecticis argumentandi ratione. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Artificialis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Fieri celeri ratione. Lucret. lib. 3. 181.
Fusa latius. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Insolita ratio dicendi. V. INSOLITUS.
Navigii ratio, Ars navigandi. Lucret. lib. 5. 1004.
Improba navigii ratio tum cæca jacebat.
Alia ratione, Aliter. Cic. pro Quint. 19. Negat se alia ratione facturum.
Multis rationibus provisum. Cic. 2. Verr. 27. Verri ne noceri possit, multis rationibus esse provisum.
Nulla ratione. V. NULLUS.
Pari ratione. Lucret. lib. 6. 902.
In rationem eandem. V. in præpositione IN.
Duæ epistolæ in eandem rationem scriptæ, In eandem sententiam. Cic. 1. Att. 11.
Ad rationem, i. e. Comparatione. Cic. de Clar. Orat. 46. Et Græciæ quidem oratorum partus, atque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. Et infra, Ad nostrorum temporum rationem vetus. Budæus. conf. Exquirere paulo post.
Inire rationem, Invenire modum. Ter. Heaut. 4. 2. 7.
Inire rationem de, quomodo, ut, utrum, &c. V. INEO, īre.
Instituere rationem operis. V. INSTITUO.
Labuntur sidera vaga & mutabili ratione. Cic. de Univers. 32.
Tractare rem aliquam ratione modoque. Hor. 2. Serm. 3. 267.
Ratio, interdum Consilium, & propositum significat. Cic. 4. Verr. 10. Ut ego istum accusarem, a quo mea longissime ratio, voluntasque abhorrebat. Et 7. Fam. 17. Posteaquam mea mutata ratio est.
Ratio & Consilium. Cic. 2. Verr. 34. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem: ita fiet ut tua ista ratio existimetur astuta: meum hoc consilium necessarium.
Vestram nequeo mirari satis rationem. Ter. Adel. 3. 3. 23. Cic. 10. Philipp. 18. Quæ (malum) est ista ratio, semper optimis causis veteranorum nomen opponere?
Adduci rationibus. V. ADDUCO.
Adhibere rationem. V. ADHIBEO.
Admittere. Juven. 1. Sat. 21.
Afferre rationem quamobrem, &c. Cic. pro Cæcin. 96.
Agitare rationes. V. Agito, in AGO.
Augere rem bonis & honestis rationibus. Cic. pro Rabir. Post. 38.
Capere rationem oculis. V. OCULUS.
Cognoscere rationem facti. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Colligere rationem & rationes. V. COLLIGO.
Confligere ratione. V. CONFLIGO.
Dicere rationem. Plaut. Truc. 1. 2. 57.
Dicam coram contra istam rationem meam. Cic. 2. Fam. 2.
Dictare rationem. Plaut. Amph. 2. 2. 38.
Disputare rationibus conquisitis. V. CONQUIRO.
Dare rationem. Quintil. lib. 4. cap. 2. Alias causas, aliam, atque aliam rationem dabo.
Dare rationem suarum fabricarum. Plaut. Milit. 3. 1. 175.
Dabatur certa ratio remedii. Lucret. lib. 6. 1224.
Dare rationem, pro Referre. Cic.
Duci aliqua ratione. Lucret. lib. 4. 597.
Exponere rationem suam alicui. Lucret. lib. 1. 945.
Exquirere facta alicujus ad. Cic. 6. Verr. 10. Noli isto modo agere cum Verre, noli ejus facta ad antiquæ religionis rationem exquirere.
Facere ratione. V. FACIO.
Facere aliquid certum ratione. Ter. Eun. 1. 1. 17.
Facere rem mala ratione. Hor. 2. Serm. 6. 6.
Geratur cum ratione. Lucret. lib. 2. 165.
Jacent rationes. V. JACEO.
Incumbere toto animo & studio omni in aliquam rationem. Cic. 1. Q. frat. 1. 21.
Inire aliquid ratione. Ter. Phorm. 2. 2. 30.
Insanire certa ratione. Hor. 2. Serm. 3. 271.
Limat ratio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Repetere altius rationem. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Scrutari aliquid ratione. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Servare. ut, Cic. 2. Fam. 16. Certa quadam ratione non servat.
Subjicere & supponere rationem. Cic. 2. de Invent. 70.
Timere aut cupere aliquid ratione. Juven. 10. Sat. 4.
Tractare rationes. Cic 7. Att.
Videre rationem opinionis suæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Ratio, Supputatio aliquando dicitur, vel Calculus; Nonnunquam & Expensa. Plaut. Aul. 3. 5. 53.
Itur, putatur ratio cum argentario. Plin. lib. 12. cap. 14. Schœnus patet Eratosthenis ratione, stadia XL. Columel. lib. 1. cap. 3. Ne majorem agrum, quam ratio calculorum patiatur, emere velit.
Castrensis ratio. V. CASTRUM. [Gloss. Cyrill. Λόγος ὁ στρατιωτικός, Racio.
Implicita rario, apud Jurisconsultos, est quotiens ex multis & variis causis, ultro citroque facta sunt nomina, qua computata, vel solvitur quod

quod deberi apparet, vel constitutæ summæ chirographum datur. Jacob. Cujacius ad l. Emptor. §. Lucius. de pactis. in Pandect.
Lunaris ratio, Calculus. V. Lunaris, in LUNA.
Nummaria. V. NUMMUS.
Accipere rationem. V. ACCIPIO.
Apparet ratio. V. Non comparet ratio argenti, in COMPAREO.
Comparet ratio argenti. V. ibid.
Computare rationem. Columel. lib. 5. cap. 1.
Conficere, ut Tabulas conficere. Cic. 7. Verr. 146. Cedo rationem carceris, quæ diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit.
Constat ratio. V. CONSTO.
Constat Pergami non multum auri ratio. Cic. pro Flacc. 68.
Convenit inter eos ratio accepti & expensi. V. CONVENIO.
Exacta tenuis ratio saporum. Hor. 2. Serm. 4. 36.
Habere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habeo rationem, quid a Pop. Rom. acceperim. Cic. 7. Verr. 36.
Inducere pecuniam in rationem. V. INDUCO.
Ponere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habere rationem de aliquo. Lucret. lib. 1. 128.
Quapropter bene cum superis de rebus habenda
Est ratio; solis lunæque meatus
Qua fiant ratione, & qua vi quæque gerantur
In terris: tum &c.
Habere rationem cum terra. V. HABEO.
Habere rationem cum Musis. V. HABEO.
Putare rationem argentariam, frumentariam, oleariam, vinariam. Vulgo dicunt, *Audire computum vini, olei*, &c. Cato de R. R. cap. 2.
Reddere rationem, translate. Lucret. 3. 260.
— rationem reddere aventem
Abstrahit invitum patrii sermonis egestas. V. REDDO.
Reddere rationem de factis aliorum. Cic. 4. Verr. 30.
Semper ita vivamus, ut rationem nobis reddendam arbitremur. Cic. 4. Verr. 28.
Rationem conficere ad denarium: Phrasis elegans, & aliquantum subdifficilis propter antiquitatis ignorationem. Significat vero, ut ex Turnebo didici, quum summa quædam, quæ in ære debebatur (ut puta si centum millia æris debita sint) in argento solvi desiderabatur: quod sæpe fit, quum nemo non magnam summam in argento, quam in minuto ære habere malit. Et hoc est quod Ad denarium rationem conficere, sive solvere dicimus. Erat enim denarius argenteus, & in argento ratio, vel ad denarium fiebat, vel ad sestertium. Volusius Mæcianus, Quare si ad denarium rationem conficies. Et paulo post, Quum ad denarium ratio conficeretur. Rursum Volusius, Si prius inspexeris ad quem modum sestertiaria ratio conficiatur.
Reposcere rationem vitæ ab altero, vocat Cic. 1. Verr. 27. item Edere & exponere quod in magistratu quisque gesserit: quod nunc Jurisperiti, nullo antiqui juris exemplo, *syndicari* dicunt. Budæus. [Immo, interprete Pediano, Rationem vitæ reposcere, est Accusatorem esse.
Revocare ad veritatem rationem, Accurate expendere. Cic. 3. Off. 84.
Omnes quibuscum ratio huic aut est, aut fuit. Cic. pro Quint. 75.
Sæpius in plur. Rationes, tumque plerumque de Publicæ, vel Provincialis pecuniæ administratione & computo intelligitur.
Vertere rationes vitæ. Lucret. lib. 1. 106.
Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint.
Rationum summa quadrans, In qua nulla sunt reliqua: illi contraria est, Summa excurrens. V. Quadro in QUATUOR.
Domesticæ rationes, Curæ œconomicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12. pr.
Familiares componere. Tacit. 6. Ann. 16. extr.
Longæ rationes. Hor. de Arte Poet. 325.
Sumptuariæ. Cic. 13. Att. 45.
Accipere rationes a colono. Cic. pro Cæcin. 94.
Componere rationes. Tacit. 6. Ann. 16.
Conferre rationes. V. CONFERO.
Conficere rationes in ordinem. V. CONFICIO.
Confingere rationes. V. CONFINGO.
Consulere rationibus. V. CONSULO.
Deponere rationes. Cic. 2. Fam. 17.
Rationes expunctæ & subscriptæ. V. EXPUNGO.
Inferre rationibus, apud Latine ac ex formula loquentes, est In rationario perscribere, quid cui sit erogatum. Cæl. Rhod. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 21. Suet. in Cæsare cap. 47. extr. conf. mox Referre.
Inferre rationes falsas. Cic. pro Flacc. 20.
Onerare rationes. V. Onero, in ONUS.
Putare rationes cum aliquo. Cic. 4. Att. 10.
Reddere rationes, Reliqua solvere. Africanus, l. 53. D. de condit. & demonstrat. Quamvis, inquit, rationes reddere, nihil aliud sit, quam reliqua solvere, &c.
Referre rationes. Cic. 3. Verr. 7.
Rationes ad ærarium per Quæstores suos Magistratus ex provinciis decedentes Referre dicebantur, pro eo quod nunc *Computum reddere* dicunt. Cic. in Pison. 61. Rationes ad ærarium retuli continuo, Cæsar, sicut lex tua jubebat: neque alia ulla in re legi tuæ parui. Quas rationes si cognoris, intelliges nemini plus quam mihi, litteras profuisse. Budæus.
Referre rationibus summam, est Inter recepta computare, hoc est *Receptam facere*, ut vulgus loquitur. Sueton. in Vespasiano cap. 22. Budæus. V. REFERO.
Potius Inferre, ut in aliis, Vide supra. H. St. Ita ex Mss. Salmasii Torrent. Gujet. Gronov. legunt.
Procurare rationes Galliæ. Plin. lib. 7. cap. 16. In filio Cornelii Taciti Equitis Rom. Belgicæ Galliæ rationes procurantis. V. PROCURO.
Subducere rationes. V. SUBDUCO.
Subducta bene ratione esse ad vitam. Ter. Adelph. 5. 4. 1. Donatus, Bene disposita, bene computata. Ducere enim, est digitis computare: sed Ducere, est apud alium & palam, Subducere, apud se ipsum & secreto; quo magis in verbo isto majoris attentionis & diligentiæ signum est.
Ratio, pro eo quod recentiores Quantitatem dicunt. Cato de R. R. 1. 1. Ad villam quum venies, videto, vasa, torcula, & dolia multane sient. Ubi non erunt, scito pro ratione fructuum esse. i. e. Secundum quantitatem.
Pro ratione pecuniæ liberius est Brutus tractatus, quam Pompejus. Cic. 6. Att. 3.
Ad rationem & loci & temporis. Plin. 3. Epist. 18. pr.
Ratio Mathematicis, pro Magnitudine & quantitate. Eucl. 5. Elemen. Ratio, est duarum magnitudinum, ejusdem generis, mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

RATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Cic. 2. Tusc. 29. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum: quasi de verbo, non de re laboretur. Sic 4. Tusc. 42.
Suggerere ratiunculas. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Ratiuncula, Supputatio. Ter. Phorm. 1. 1. 2.
— erat ei de ratiuncula
Jam pridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum: id ut conficerem: confeci, affero.

RATIŌNĀLIS, e. Adj. [λογικός] Quod ratione utitur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale; Nam equus est animal, sed irrationale. [Formatur ἀναλόγως a subst. Ratio, ut ab Auctio, Auctionalis; ab Emptio, Emptionalis. Et hinc Irrationalis. Sed alia ratio in Rationabilis & Irrationabilis, q. V.
Rationalis particula, ut Causalis, Grammatici. H. St.
Quæstio rationalis, Quæ in re, non in scripto versatur. Quintilian. lib. 3. cap. 5.

RATIONALIS, is. m. Qui est a rationibus, vel Rationes procurat. Rationales, & Procuratores Cæsaris iidem erant, ut ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo. [Locus hic est cap. 45. Ubi aliquos voluisset, vel rectores Provinciis dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, id est Rationales, ordinare.
Rationales, officiales dicuntur a Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curationeque fuerint, nondum rerum a se administratarum rationem retulerunt. ὑπεύθυνοι a Græcis appellantur, id est reddendis rationibus obnoxii l. 4. C. de Episc. & Cleric. Lampridius in Alexandro a fisci procuratoribus nihil differre Rationales putat. Hunc Budæus sequitur, cui ego adstipulor: nam nos quoque eos, qui rationum cognoscendarum susceperunt officium, seu reddiderint, seu non reddiderint, Rationales dicimus, *Maistres rationaulx, ou Gens de comptes*. Primum illud adnotat Hotomannus, lib. singulari de verborum quæ ad jus attinent significatione.
Vide Torr. in Suet. Domitianum cap. XI. H. St. conf. PROCURATOR. f. l. & Lex. Pitisc.

RATIONALĬTER, Adv. Sen. Epist. 109. Hominem movere rationaliter. Tertull. de Anima cap. 16. Indignabitur Deus rationaliter.

RATIONALĬTAS, ātis. f. Tertull. de Anima cap. 38. Anima habet immortalitatem, rationalitatem, &c.

RATIONĀBĬLIS, e. Adj. Ulpian. in l. 2. §. Ei quoque. D. de judiciis. Et hæc sententia vera & rationabilis est. Sen. de Vit. Beat. cap. 14. Rationabilem sortiris naturam. [Suspecta tamen hæc dictio cum inde derivatis Vossio fuit, de Vit. Serm. 4. 35. ut & contraria eidem Irrationabilis, ibid. 33. afferente utramque Borrichio Cogit. p. 150. & 216. Ego vero cum videam, Senecæ, Celsi, Fabii codices variare in hac voce, ita ut alii Rationalis, alii Rationabilis præferant, standum esse priore lectione puto, quæ sine controversia Latina est, de sequioris ævi consuetudine nil contra dico. Exstat etiam in Gloss. Græco Lat. λογισμὸν ἔχων Rationabilis. Verum cum formam Adjectivi verbalis habeat, unde formetur non apparet. Non enim dicitur Rationor, sed Ratiocinor, unde lege artis Ratiocinabilis dicendum foret, & forsan ita scribendum in Gloss. L. Gr. pro Ratiocinale λογικόν. & Ratiocinalia λογικά. Forte tamen veteres etiam Rationor dicebant, ut Sermonor pro Sermocinor, teste Gell. 17. 2. unde & Rationator. conf. Cellar. Cur. post. p. 119. & Antib. p. 130.

RATIONABILĬTER, Adv. Hieron. Epist. 25. cap. 5. Rationabiliter errare.

RATIONABILĬTAS, ātis. f. Apul. de Doctr. Plat. 1. p. 9. Elmenh. Rationabilitas, mentis optima portio, capitis arcem tenet. al. Rationabilis.

RATIONĀRIUS, a, um. Adj. [λογιστικός] ut, Rationarius codex, In quo rationes continentur. Marcellin. 18. 5. Quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.

RATIONARIUM, i. n. Commentarius rationum. Suet. Aug. cap. 28. pr. De reddenda Rep. bis cogitavit: primo post oppressum statim Antonium, memor objectum ab eo sibi sæpius, quasi per ipsum staret, ne redderetur; ac rursus tædio diuturnæ valetudinis, cum etiam magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium imperii tradidit.

RATIONARIUS, i. m. Qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest.

RATIONĀTOR, ōris. m. Idem. Ulpianus, in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Sed etsi duas tabernas ejusdem negotiationis exercuit, & ego fui tabernæ (verbi gratia) quam ad Bucinum habuit, rationator: alius ejus, quam trans Tiberim: æquissimum puto, &c. [An Ratiocinator?

RATIOCĬNOR, [ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι] āri. Ratione colligere & deprehendere, vel etiam *Computare* quod dicitur. Cic. 1. Tusc. 4. At nos metiendi ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.
Ratiocinari, Argumentis colligere. ut,
Cujus illi conatus, ut ille ratiocinabatur, nec si cuperent, reprimere possent. Cic. pro Milon. 32.
De pecunia ratiocinari. Cic. 2. de Invent. 125. De pecunia ratiocinari sordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.

RATIOCINĀTUS, a, um. Partic. Pass. Vitruv. 10. 15. Omni proportione eorum ratiocinata ex longitudine.

RATIOCINATIO, ōnis. f. [συλλογισμός] Computatio. Vitruv. 1. 1. Ratiocinationes cognoscere & percipere.
Tralate ad mentis actum. Cic. 2. de Invent. 18. Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio, &c.

RATIOCINĀTOR, ōris. m. [λογιστής] Calculator. Cic. 1. Att. 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, & clientem tuum.
Ratiocinatores officiorum. Cic. 1. Off. 59. Et consuetudo exercitatioque capienda, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & addendo, deducendoque, videre quæ reliqui summa fiat.

RATIOCINĀTĪVUS, a, um. Adj. [συλλογιστικός] Quod ad ratiocinationem pertinet. ut, Ratiocinativum genus orationis. Cic. 1. de Invent. 17. Ratiocinativa atque collectiva quæstio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 6. Ratiocinativus status, id est syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ratiocinium, i. n. Ipse ratiocinandi actus. Columel. lib. 5. cap. 1. Hæc non aliena, nec procul a ratiocinio, quod tradituri sumus, breviter præfari oportuit.

R E P

REP. Republica.

Repagulum, i. n. [κλεῖθρ ϖύλης θύρας. Gloss. Græc. Lat.] quod & Repages dicitur feminino genere, Obex dici potest, ex Re & Pago compositum. Festus, Repagula sunt, ut Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita finguntur, ut ex contrario oppagantur, ut Cic. 6. Verr. 94. Postea, convulsis repagulis, effractisque valvis, demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Quæ poetæ interdum Repages appellant. Hactenus Festus. Plaut. Cist. 3. 18.
Ubi estis, servi? occludite ædes pessulis, repagulis.
Portæ repagula ceciderunt. Ovid. 14. Met. 783.
Convellere repagula. V. convello.
Laxare repagula. Lucan. lib. 1. 295.
Perfringere repagula juris. V. perfringo.
Pulsant pedibusque repagula. Ovid. 2. Met. 155.
Rapta robusta repagula de poste. Ovid. 5. Met. 120.
Recludere iram repagulis. Cic. 3. de Nat. Deor. 66. Illa, versa mente, mihi hodie tradidit repagula, quibus ego iram omnem recludam.

Repagularius, a, um. Adj. ut,
Repagularii judices, seu disceptatores, Commissarii sunt, ad fores Curiæ jus dicentes. Et sententiæ eorum, vel interfata, seu interlocutiones, Acta repagularia vocantur. Budæus in Forensibus.

Repandus, a, um. Adj. [ἀνάκυρτος] Quod est recurvum & sinuosum, quodque retrorsum patet. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad hæc pertinet pectorosa cervicis repandæ ostentatio. Idem 9. 8. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Quam tu nunquam, ne in somnis quidem, vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. conf. Solin. cap. 43.

Repandirostrus, a, um. Adj. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 26. Repandus vero, nunc retro patentem significat, nunc reflexum: unde Repandirostrum concinnavit Pacuvius, quanquam dure, Quintiliano teste 1. 5.

Repango, pegi, & panxi, pactum, ere. Idem quod Pangere. Columel. lib. de Arborib. cap. 22. In quo scrobe destinaveris nucem serere, terram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen ferulæ repangito. Idem 5. 10.

Reparco, si, sum, [ἀναφείδομαι] ere. Idem quod Parcere. Plaut. Truc. 2. 4. 25.
Utinam a principio rei item parsissem meæ,
Ut nunc reparcis suaviis. Antiquum est.
Reparcere, ex contrario sensu, pro Non parcere, ut in Claudere & Recludere. Lucret. lib. 1. 668.
Scilicet ex ulla facere id si parte reparcent. Sic, enim legit Lambinus, alii aliter, ut annotavit Turnebus.

Reparo, [ἀνακτάομαι, ἀναλαμβάνω, ἀνασκευάζω, ἀκέομαι] are. Instaurare. & in statum pristinum redigere, quasi rursus parare. Plin. Epist. 291. Sed quæ sunt vetustate sublapsa, reparentur in melius.
Perdere & Reparare contraria. Cic. 5. Verr. 199. Quibus injuriis gravissimis tamen illud erat miserum solatium, quod id perdere videbatur, quod alio Prætore, eodem ex agro reparare posset.
Reparare quod amiseris. Plin. 6. Epist. 94.
Amissas res reparare. Hor. 2. Serm. 5. 2.
Exercitum. Plaut. Capt. 1. 5. 52. al. Imperare.
Reparare bellum. Liv. 30. 7.
Requies reparat vires. Ovid. 4. Epist. 90.
Reparare, pro Repetere. Ut enim Parare, est Quærere: sic Reparare, Requirere, recuperare. Hor. 1. Carm. 37. 24.
Fatale monstrum: quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentes
Classe cita reparavit oras. Monuit Turnebus.
Reparare, Redimere, rursus emere. Alfenus in l. Quidam. D. de in rem verso, Quidam fundum colendum servo suo locaverat, & boves ei dederat. Quum hi boves non essent idonei, jusserat eos venire, & his nummis, qui recepti essent, alios reparari. Servus boves vendiderat: alios redemerat: nummos venditori non solverat, &c.
Reparari, Passive, Resarciri. Lucret. lib. 1. 1036.
Unde amissa solent reparari in tempore quoque
Reparari labore, ac refici. Plin. in Paneg. cap. 77.

Reparatus, a, um. Partic. ut, Vina Syra reparata merce. Hor. 1. Carm. 31. 12. h. e. ut interpretatur Duarenus lib. 1. Anniverf. disput. Vina, quæ sint empta nummis, ex venditione Syræ mercis refectis. Jurisconsultis autem, Parare, pro Emendi verbo in usu est. Reparare igitur, pro Parandi verbo ab Horatio est usurpatum, quemadmodum & Redimere, pro eo quod est Emere, ponere solemus. Lambinus.
Majores copias esse reparatas. Curt. 4. 911.

Reparatio, onis. f. [ἀνασκευή] Sall. in Jugurth. c. 31. Sed sane fuerit regni reparatio, plebi sua jura restituere. Al. Paratio. Prudent. Hymn. Exseq. 120.
Mors hæc reparatio vitæ est. Veget. R. M. 3. 14. extr. Reparationis spes.

Reparator, oris. m. [ἀνασκευαστής] Stat. 4. Silv. 1. 11.
Ipse etiam immensi reparator maximus ævi
Attollit vultus &c. conf. Fab. Pict. apud Serv. in 1. Georg. 21.

Reparabilis, e. Adj. [ἀνασκευαστός] ut, Damnum reparabile. Ovid. 1. Amor. 14. extr, & Met. 1. 379.
Pudicitia nulla arte reparabilis. Ovid. 5. Epist. 103.
Vitam abire, ut rem supervacuam & reparabilem, finitis. Senec. de Brev. vitæ cap. 6.

Repastino, [ἀνορύσσω] are. Repastinari dicebant veteres vineas, Quæ refodiebantur. Festus, Repastinari is ager dicitur, ut Verrius existimat, cujus natura mutatur fodiendo, quum aut silvester excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat pascui, vel pecoribus herba, vel hominibus satione. Cato in ea quam scribit de suis virtutibus contra Thermum, Ego jam a principio in parcimonia, atque in duritia, atque industria omnem adolescentiam meam abstinui, agro colendo, saxis Sabinis silicibus repastinandis, atque conserendis. Hactenus Festus. Columel. lib. 4. cap. 32. Quum deinde cultus consenuit, repastinandum est. Idem lib. 2. cap. 15. Æstivis deinde mensibus, non aliter ac si repastines, totum sterquilinium rastris permisceri oportet. Plin. lib. 13. cap. 13. Cn. Terentium scribam, agrum suum in Janiculo repastinantem, offendisse arcam. conf. Varro 1. de R. R. 18.

Repastinatio, onis. f. Cic. de Senect. 54. Quid agri fossiones, repastinationesque proferam?

Repatrio, are. Redire. Solinus cap. 46. extr. Hoc Arabiæ sat est, hinc ad Pelusium repatriemus. Idem cap. 40. Assiduis denique exemplis patet eos pepercisse, quum multi captivorum, aliquot leonibus obviis, intacti repatriaverint. h. e. In patriam reversi sint.

Repecto, xi, vel xui, xum, [ἀνακτενίζω] ere. Rursum pectere. Unde

Repexus, a, um. Partic. [ἀνακτενισθείς] ut Equi repexi. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 3.
Sparge diem meliore coma: crinemque repexi
Blandius elato surgent temone jugales.
Coma repexa modo. Ovid. 3. de Arte Am. 154.
Repecto, Quod pexum erat & compositum dissolvo. Stat. 6. Theb. 418.
Colla toris crinita tument, stantesque repectit
Aura jubas. h. e. Dispergit, dissolvit. Lactantius. De equis loquitur.

Repedo, [ἀναποδίζω] are. Pedem retrahere, Repedare, Recedere, inquit Festus. q. V. Lucilius apud Non. 2. 738 Rediisse ac repedasse, ut Romam vitet gladiatoribus. Cic. 3. de Legib. 13. Domum cum laude repedandum. Correctius exemplar legit Redeunto.

Repello, puli, pulsum, [ἀπωθέω, ἀνακρούω] ere. Retro pellere quod ingruit, rejicere, propellere sive propulsare. in Præt. scribitur & Reppuli metri causa. Plaut. Bacch. 4. 9. 43.
Conflixi, atque hominem repuli: dein pugnam conserui seni. Cic. 6. Verr. 94. Qui primo quum obsistere ac defendere conarentur, male mulcati clavis ac fustibus, repelluntur.
Armis repellere, Fugare, & avertere aliquem. Cic. pro Cæcin. 33.
Repellere a vel ab. Cic. Post redit. in Senat. 16. Tu meum generum propinquum tuum, tu affinem tuam, meam filiam, superbissimis & crudelissimis verbis a genibus tuis repulisti? Idem pro Domo, 54. Homines audaces ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti?
Jugum servitutis a corpore suo. Cic. Anteq. iret in exsil. 1. Sit is vestris animis acceptissimus, qui a vestro corpore jugum acerbissimum repulit servitutis.
Legatum a se. Julian. in l. Si hæreditatem. D. Mandati.
Servitutem a civibus. Cic. ad Brut. 14. Tibi persuade, non te Idib. Martiis, quibus servitutem a tuis civibus repulisti, plus profuisse patriæ, quam si mature veneris, profuturum.
Repellere ab impediendo & lædendo. Cic. de Petit. Conf. 42.
Repellere & Excludere a. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina, rerumque majorum scientia, &c. videbam.
Quum te a Consulatu repuli. Cic. 1. in Catil. 27.
Bellum repellere. Cic. de Provinc. Consul. 32. Bellum Gallicum, P. C. C. Cæsare imperatore gestum est, antea tantummodo repulsum; semper illas nationes nostri Imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt.
Causam repellere. Cic. 3. de Finib. Nec qui defendunt eam, versuti sunt in disserendo: nec qui contra dicunt, causam difficilem repellunt. [An refellunt? & Versati? Locum falso notatum non reperi.
Contumelia repellatur, severitas adhibeatur. Cic. 1. Off. 137.
Dolorem a se. Cic. 1. de Finib 30. Dolorem aspernari, ut summum malum, & quantum possit a se repellere.
Facinus. Ovid. 15. Met. 777.
Famem arte humili reppulit. Ovid. 4. de Pont. 3. 40.
Fraus concessa est repellere fraudem. Ovid. 3. de Arte Am. 491.
Hiemem ver repellit. Ovid. 10. Met. 164.
Impetum ægre repellere. Cic. de Provinc. Consul. 6.
Ictus validos cute reppulit. Ovid. 3. Met. 64.
Nefas reppulit ille. Ovid. 2. Fast. 140. al. Submovet.
Preces alicujus. Ovid. 14. Met. 377.
Sanguinem repellere, pro Depellere, vel extrahere. Plin. 18. 16.
Tellurem hasta. Ovid. 2. Met. 786.
Verba fastidita. Ovid. 4. de Pont. 1. 19.
Vim vi. Cic. pro Sext. 88. Non verebar ne quis, aut vim vi repulsam reprehenderet, aut, &c.
Vim repellere, & Inferre vim, contraria. Cic. pro Milon. 52.

Repulsus, a, um. Partic. [ἀπωσθείς] ut,
Repulsus foribus, pro A foribus, apud Hor. 2. Serm. 7. 90.
A vera ratione repulsum. Lucret. lib. 6. 767.
Æra repulsa toties. Tibul. lib. 1. 3. 24.
Æra repulsa sonant. Tibul. lib. 1. 9. 22. h. e. Frequenter pulsata seu percussa.
Amor sæpe repulsus. Ovid. 1. Amor. 8. 76.
Hostis repulsus. Ovid. 6. Fast. 393.
Noxa repulsa effugiat meis stabulis. Ovid. 4. Fast. 748.
Tellus repulsa est. Ovid. 6. Met. 512.
Telum repulsum ære. Virg. 2. Æn. 545.
Repulsior secunda conlatione dixit Cato in ea quæ est contra Cornelium apud populum. Nec quis, inquit, incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior. Repulsior Comparative dixit a Repulso. Fest.

Repulsio, onis. f. Cæl. Aurel. Chron. 2. 7. 112.

Repulsus, us. m. [ἀπώθησις] Ipse repellendi actus. Plin lib. 34. cap. 8. Cervumque una ita vestigiis suspendit, ut linum subter pedes trahatur alterno morsu digitis calceque retinentibus solum, ita vertebrato dente utrisque in partibus, ut a repulsu per vices resiliat. Idem lib. 11. cap. 37. Vipera prægnans veneno impresso, dentium repulsu virus fundit in morsus.
Repulsus scopulorum. Cic. 1. de Divin. 13.
Rauci repulsus umbonum. Claud. de Bell. Gild. 433.
Assiduus creberque repulsus. Lucret. lib. 4. 105.
Repulsus, pro Repercussu. Plin. lib. 8. cap. 43. de asinis, Repulsu durioris materiæ clauditatem illico affert.

Repulsa, æ. f. Rejectio ab honore vel magistratu. V. Valer. Max. lib. 7. cap. 5. Dicimus autem Accipere repulsam, & Ferre repulsam. Cic. pro Planc. 51. C. Marius, duabus Ædilitatis acceptis repulsis, septies Consul est factus. Idem 5. Att. 19. Quod scribis, libenter repulsam tulisse eum, qui cum sororis tuæ filii patruo certaret, hoc magni amoris signum.

Gravior

Gravior mihi morte repulsa est. Ovid. 20. Epist. 167.
Offensiones & repulsas, quasi quandam ignominiam & infamiam, timere. Cic. 1. Off. 71.
Rara repulsa. Ovid. 2. Amor. 19. 6.
Sordida. Hor. 3. Carm. 2. 17.
Tristes. Claud. 6. Cons. Hon. 361.
Turpis. Hor. 1. Epist. 1. 43.
Accipere repulsam, V. paulo supra.
Afferre repulsam. V. AFFERO.
Assequi honores sine repulsa. Cic. in Pison. 2.
Ferre repulsam. Cic. 2. de Orat. 280. Nepos 4. 25. V. paulo supra.
Ferre repulsam & Præteriri. Cic. 11. Philipp. 19.
Pati repulsam. Ovid. 2. Met. 97.
Referre repulsam in domum. Cic. 1. Off. 139. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam, non solum repulsam retulit, sed ignominiam, &c.
Dolore repulsæ crescit amor. Ovid. 3. Met. 395.

REPULSO, [ἀπωθίζω] āre. Frequent. unde
REPULSANS, antis. Partic. [ἀπωθίζων] Lucret. lib. 4. 583.
— ita colles collibus ipsis
Verba repulsantes iterabant dicta referre.
Pectus repulsans vera. Lucret. lib. 4. 912.
Vera repulsanti discedas pectore dicta.

RĔPENDO, di, sum, [ἀντιπαδίδωμι, ἀμείβω, ἀμείβομαι, ἀνταποδίδωμι, ἀντιτιμίζω] ĕre. Retribuere, compensare. Virg. 1. Æn. 243.
— fatis contraria fata rependens. Plaut. Pseud. 1. 2. 86.
Sine modo, rependam ego cuncta ob hæc hercle una opera. al. Reprehendam.
Rependere argento. Plin. lib. 12. cap. 25. de opobalsamo, Alexandro Magno res ibi gerente, toto die æstivo unam concham impleri justum erat. Omni vero fecunditate e majori horto congios senos, minore singulos, cum duplo rependebatur argento.
Damna ingenio formæ rependo meæ. Ovid. 15. Epist. 32.
Dona rependere alicui. Stat. 9. Theb. 658.
Gratia rependatur facto, Reddatur, Referatur. Ovid. 2. Met. 694.
Pœnas sceleribus rependere pares. Senec. OEdip. 14.
Præmia digna. Stat. 9. Theb. 50.
Pretium pro officiis. Ovid. 2. Amor. 8. 21.
Vices. Propert. lib. 4. 4. 58.
Vota alicui rependere pro re aliqua. Stat. 3. Silv. 3. 155.

REPENSUS, a, um. [ἀντισταθμισθεὶς] Partic. ut, Repensum aurum pro capite alicujus, & Repensum auro caput, Idem. Cic. 2. de Orat. 259. Plin. lib. 33. cap. 3. Quum Septimulejus C. Gracchi familiaris, auro repensum caput ejus excisum ad Opimium tulerit.

REPENSŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἀμείψων] ut, Magna repensurus. Sil. lib. 17. 578.

REPENSO, [ἀντισηκόομαι] āre. Frequent. Columel. lib. 3. cap. 2. Id tamen incommodum repensat uvarum multitudine. Paterc. lib. 2. 12. 15. quem vide.
Repensans. Seneca Troad.
Brevi repensans, quicquid adjecit moræ
Scyros, &c. H. St. Sed locum aliter in Membranis legi docuit Gronov. q. V. Est autem v. 206.

REPENSATIO, ōnis. f. Salvian. lib. 4. Ad repensationem vicissitudinis.

REPENSĀTRIX, īcis. f. ut, Repensatrix data. Mart. Capell. lib. 9.

RĔPENS, entis. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπιναῖος] Subitus & repentinus. Tacit. 6. Ann. 7. Quid repens, aut vetustate obscurum?
Adventus hostium repens, & Exspectatus, contraria. Cic. 3. Tusc. 52. Quanquam hostium repens adventus magis aliquando conturbat, quam exspectatus; & maris subita tempestas, quam ante provisa, terret navigantes vehementius.
Bellum repens. Liv. 10. 7. Si quod repens bellum oriatur.
Casus. Liv. 33. 2.
Causa. Tacit. 15. Ann. 68.
Clades. Liv. 22. 8. pr.
Clamor. Sil. lib. 3. 220. Claud. de Bell. Get. 460.
— gavisa repens per mœnia clamor Tollitur.
Cogitatio. Tacit. 1. Hist. 23. 1. Idem 4. 25. 2.
Consternatio. Curt. lib. 10. 2. 15.
Cura repens. Cic. 3. Tusc. 29.
Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Poeta.
Defectio Lucanorum. Liv. 8. 29.
Discordia. Virg. 12. Æn. 313.
Fama repens belli Gallici allata. Liv. 6. 42.
Ictus fulminis repens. Lucret. 5. 401.
Lacrimas repentes fuderunt simulachra. Tibul. lib. 2. 5. 77. al. Tepentes.
Metus. Senec. Troad. 6.
Perfidia. Tacit. 4. Hist. 25.
Religio repens civitatem eo tempore invaserat. Liv. 29. 10.
Sonus. Seneca Medea, 12.
Terror. Liv. 21. 30.
Tumultus. Liv. 1. 14.
Vox. Valer. 2. Argon. 91.

REPENTE, Adv. [αἰφνίδιον, ἐξαίφνης, ἄφνω, αἰφνιδίως] Subito, statim. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt.
Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim diffuere, quam repente præcidere.
Modo egens, repente dives. Cic. 2. Philipp. 65.
Repente præter spem dixit. Cic. 4. Fam. 4.
Sed repente, e vestigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus est verres. Cic. 1. Verr. 57.
Repente tanquam somnio. Cic. in Sallust. 20.
Ruere omnia visa repente. Virg. 8. Æn. 525.
Lapsa repente turris. Virg. 2. Æn. 465.
De repente. V. DE præp.

REPENTĪNUS, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπιναῖος] Subitum, & a nemine provisum, seu de quo nemo cogitaverat. Ter. And. 5. 4. 34.
— vix sum apud me, ita animus commotus est metu,
Spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.
Exspectatus & Repentinus. Cic. 2. de Orat. 225.
Aquas repentinas ejaculatus est. Ovid. 1. Fast. 270.
Consilium. Nepos 4. 4. 5.
Edictum exoritur peculiare repentinum. Cic. 5. Verr. 36.
Exitus repentinus & informis. Tacit. 6. Ann. 49.
Fragor. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 211.
Homines. Cic. de Clar. Orat. 242. Ignoti homines & repentini, Quæstores celeriter facti sunt, oppidano quodam & incondito genere dicendi. Turnebus, Homo repentinus dicitur, homo novus, qui subito repenteque in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. conf. REPERTITIUS.
Mala. Cic. 3. Tusc. 40.
Mors. Cic. 2. de Divin. 74.
Motu repentino accidentia, & Quæ meditata inferuntur, contraria. Cic. 1. Off. 27. Leviora sunt ea, quæ repentino aliquo motu accidunt, quam ea quæ meditata & præparata inferuntur.
Nuntius. Cic. 7. Verr. 27. Veniunt Syracusas parentes, propinquique miserorum adolescentium, hoc repentino calamitatis suæ commoti nuntio.
Tumultus. Ovid. 5. Met. 5.

REPENTĪNO, Adv. [αἰφνιδίως] Plaut. Pseud. 1. 1. 37.
Quasi solstitialis herba, paulisper fui:
Repente exortus sum, repentino occidi. Cic. pro Quint. 14.
Moritur in Gallia Quintius, quum adesset Nævius, & repentino.

RĔPERCŬTIO, cussi, cussum, [ἀντικρούω, ἀντιτυπέω] ĕre. Percutientem ferire. Plin. 4. Epist. 30. An ut flumina, quæ in mari deferuntur, adversantibus ventis, obvioque æstu retorquentur: ita est aliquid, quod hujus fontis excursum per momenta repercutiat?
Repercutere aciem oculi dicit Senec. Epist. 115. pro Repercutiendo perstringere.
Repercutere alicujus dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3. Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. i. e. Refellimus. [Immo Retorquemus in adversarium.
Repercutere fascinationes, Discutere. Plin. lib. 28. cap. 4.

REPERCUSSUS, a, um. Partic. [ἀντιτυπτόμενος] Plin. lib. 17. cap. 21. Quum vero concreti ademere transitum, repercussa erumpit.
Repercussus sol. Virg. 8 Æn. 23.
Sic ut aquæ tremulum, labris ubi lumen ahenis,
Sole repercusso, aut radiantis imagine Lunæ,
Omnia pervolitat late loca. Ubi Servius, Repercusso, aut vacat RE, aut bene Repercussum, quia primo aquam ferit, inde postea tendit ad tecta. Ovid. 2. Met. 110.
— positæque ex ordine gemmæ
Clara repercusso reddebant lumina Phœbo.
Imaginis repercussæ umbra. Ovid. 3. Met. 434.
Repercussæ clamoribus valles. Liv. 21. 33.

REPERCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 7. 19. Per repercussionem vicinorum siderum. conf. Ulp. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

REPERCUSSUS, ûs. m. [ἀντιτυπία] Ipse repercutiendi actus. Plin. Epist. 282. Nec in flumen, sed in ipsum mare emittere, repercussus maris servabit, & reprimet quicquid e lacu veniet. conf. 2. Epist. 17.
Repercussus colorum. Plin. lib. 37. cap. 2. Sunt qui maxime in iis laudent extremitates, & quosdam colorum repercussus, quales in cælesti arcu spectantur. *La reverberation des couleurs.*
Repercussus solis, quæ vulgo *Reverberatio* dicitur. Plin. lib. 5. cap. 5.
Repercussus ventorum. Plin. lib. 5. cap. 9.
Repercussu vox intumescit. Tacit. Germ. 3. 2.

REPERCUSSĪBĬLIS, e. Adj. ut, Repercussibilis usus. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. Repercussibilis sphæra. Idem ibid. 3. 6.

RĔPĔRIO, reperi, vel Poetice, repperi, repertum, [εὑρίσκω, ἀλφίω] īre. est Casu offendere non quæsitum aliquid. Plaut. Aul. 5. 1. 10.
Reperi. L. quid reperisti? S. non quod pueri clamitant
In faba se reperisse. Ovid. 1. Met. 654.
— tu non inventa reperta es. i. e. Tu quæ non invenibilis olim eras. [Sed rectius legitur, mutata distinctione,
— tu, non inventa, reperta
Luctus eras levior. V. Voss. Etymol. in Aperio.
Reperio, ex Re & Pario componitur: ut, Repertum sit quasi Repartum, & in lucem proditum. V. Voss. l. c.
Reperire, non est aliquando fortunæ. Ter. Phorm. 1. 4. 15.
Sed ubi Antiphonem reperiam? aut qua quærere insistam via?
Reperiri dicitur aliquis, aut aliqua, Quum palam & comperta nobis est. Cic. pro Quint. 56. Tamen in ista populatione & proscriptione bonorum, improbissimus reperiebare.
Pro Comperiebare. H. St. Et refertur ad Adj. Improbissimus.
Repertus es ingratus. Plaut. Pers. 5. 3. 59. i. e. Palam visus & compertus es esse ingratus.
Aditum sibi reperire. V. Aditus, in ADEO.
Auxilium alicui rei. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 15.
Causam reperire, Invenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Ter. Phorm. 2. 1. 4. Quid mihi dicent? aut quam causam reperient? Idem Eun. 3. 3. 6.
Ubi veni, causam, ut ibi manerem, repperit.
Causas reperio cur senectus misera esse videatur. Cic. de Senect. 15. Quum complector animo, quatuor causas reperio, cur senectus misera videatur.
Consilium reperire. Ter. Phorm. 1. 4. 1.
Nullus es, Geta, nisi aliquod jam tibi consilium celere repereris. conf. Idem Heaut. 3. 2. 22.
Exitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Nec vos exitum reperitis, resque tota vacillat & claudicat.
Gloriam armis. Ter. Heaut. 1. 1. 60.
Malefacta vestra repperi radicitus. Plaut. Most. 5. 1. 62.
Medicinam alicui rei. Cic. 1. Verr. 70. Profecto nulla unquam medicina his tot incommodis reperietur.
Negotium repperi in hac re. Plaut. Rud. 2. 5. 26.
Novi aliquid. Cic. 4. Acad. 16. Posteaquam Arcesilas Zenoni, ut putatur, obtrectans, nihil novi reperienti, sed emendanti superiores immutatione verborum, &c.
Occasionem. Plaut. Pseud. 4. 4. 9.

Periculum

Periculum suum. Ovid. 8. Met. 333.
Rationes bellandi. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 50. In novo genere belli novæ ab utrisque bellandi rationes reperiebantur.
Viam. Cic. 2. Att. 1. Quod si in eam me partem incitarem, profecto jam aliquam reperirem resistendi viam. Idem 5. Verr. 110. Mihimet ineunda ratio, & via reperienda est, qua, &c. Virg. 5. Æn. 807.
Reperire parentes. Ter. And. 4. 6. 11.
Hoc non secus reperies. Plaut. Capt. 3. 4. 93.
Non reperiebam, quemadmodum posset jungi sententia duorum tam diversa censentium. Cic. de Clar. Orat. 8. Quibus armis quemadmodum uterentur, non reperiebant.
Quid ad hæc repereris? solvamus inquis. Cic. 7. Att. 3.
Reperire quamobrem. Ter. Adel. 4. 3. 1.
Reperio eum venisse Tarentum. Cic. de Senect. 10. Quem Tarentum venisse L. Æmilio, App. Claudio Consulibus reperio.
Non reperitur ullo vestigio. Cic. pro Cluent. 30. Cluentii nummus nullus judici datus ullo vestigio reperitur.
Reperitur de quodam. Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam potore reperitur Syracusis, tamdiu potare solitum, donec cooperta terra fœtum ederent ova.
Reperiam multos, vel potius innumerabiles, non tam, &c. Cic. 2. de Finib. 29.
Reperibo, in futuro antiqui dixerunt. Cæcil. Obolostate, Nunc enimvero est, quum meæ morti remedium reperibit nemo. Auctor Nonius, 10. 29.
Reperibitur, in futuro Pass. dixit Plaut. Epid. 1. 2. 48.
Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.
Reperirier, pro Reperiri. Lucret. lib. 4. 482.
Nam majore fide debet reperirier illud, &c.
Reperiens, entis. Partic. Cic. 4. Acad. 16. Zeno nihil novi reperiens, sed emendans superiores.
Repertus, a, um. Partic. ut, Carmina labore reperta. Lucret. lib. 3. 420.
Civis repertus frater ejus. Sulpic. Apoll. in Ter. Eun. arg. 11.
Divina antiqua reperta. Lucret. lib. 5. 13.
Divitiis repertis incumbere. Virg. 6. Æn. 610.
Obscura reperta Grajorum. Lucret. lib. 1. 137.
Superl. Apul. Apol. Per me licet fuerit repertissimum.
Repertum, i. n. [εὕρημα] Lucret. lib. 1. 732.
Carmina quinetiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclara reperta. i. e. Inventa, quæ ipse Empedocles (de quo hic fit mentio) primus adinvenit. Idem 5. pr. Divina reperta.
Repertus, ûs. m. Apul. Met. 11. pr. Ceres repertu lætata filiæ. Idem Florid. pr. Quippe adhuc ars ista repertu novo commodum oriebatur.
Repertor, ōris. m. Qui reperit. Ovid. 3. Fast. 762. Plin. 2. 12.
Doctrinarum repertores. Lucret. lib. 3. 1050.
Hominum rerumque repertor. Virg. 10. Æn. 829.
Legum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Opis medicæ repertor Phœbus. Ovid. de Rem. Amor. 76.
Pœnæ mirandus repertor. Ovid. 3. Trist. 11. 51.
Tormentorum. Claud. 1. in Eutrop. 163.
Vitis repertor, Bacchus. Ovid. 2. Fast. 329.
Repertrix, īcis. f. Apul. Apol. p. 285. Elmenh. Paupertas omnium artium repertrix.
Repertōrium, i. n. quid sit, declarat Ulpianus De administratione & periculo tutorum, l. Tutor, his verbis, Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo Inventarium appellatur, dolo fecisse videtur, nisi forte aliqua necessaria & justissima causa allegari possit, cur id factum non sit.
Repertītius, a, um. Adj. Quod repertum est. Sallust in Cic. 1. Repertitius, ascitus, & paulo ante insitus huic urbi civis. Repertitius autem appellatur civis, Turnebo auctore, Qui non est origine civis, sed jure, ut in civitate receptus, quasi repertus civis & quæsitus. Alii tamen Reptitius legunt eleganter: quidam Irreptitius: non deest etiam qui Repetitius, quasi is sit, qui quum se civem Romanum ferat, ab aliis repetatur. Sed Repertitius, quod in veteribus libris perscribitur, ut ingenuum & verum libentius retinuerim. [Nec inscite legeris Repentinus. V. in voce ex Cic. Homo repentinus. Nihil enim Tullio, nisi novitatem objici his verbis perspicuum est. de Reptitius conf. in repo.
Reperīto, āre. frequent. Varr. R. R. 1. 1. Indicabo a quibus scriptoribus reperites. al. Reperias.
Rĕpĕto, īvi vel ii, ītum, [ἀπαιτέω, μεταιτέω, ἐπαναλαμβάνω] ĕre. proprie Restituendum petere. Auctor ad Heren. lib. 2. 19. Id quod argentario obtuleris expensum, a socio ejus recte repetere possis. Ter. Eun. 4. 6. 12.
Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretii. Cic. 7. Verr. 127. Repetere res suas.
Dare & Repetere. Cic. 1. Tusc. 116. At ea quidem dedit usuram vitæ, tanquam pecuniæ, nulla præstituta die. Quid est igitur quod querare, si repetit quum vult?
Beneficium repetere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Bona sua repetere ac persequi lite atque judicio. Cic. 5. Verr. 32.
Fructum repetere; dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro Arch. 1. Earum rerum omnium, vel in primis hic A. Licinius fructum a me repetere prope suo jure debet. Hoc dixit Cicero post commemoratum ingenium suum, & dicendi exercitationem, & optimas artes. Est autem metaphora a villico, a quo dominus villæ rationem fructuum solet exigere.
Fructum & officii præmium repetere. Cic. Anteq. iret in exsil. 4.
Gratiam pro beneficio repetere. Liv. 1. 47.
In servitutem urbes. Liv. 34. 58.
Jus. Cic. 1. Verr. 18. Ecquid auctoritatis apud vos in suo jure repetundo socii Populi Romani, supplices vestri, habere debeant.
Pœnas ab aliquo, Exigere. Cic. 7. Verr. 16. Verebatur ne Populus Romanus ab isto eas pœnas vi repetisse videretur, quas veritus esset, ne istis legibus & vestro judicio non esset persoluturus.
Repetere, Revocare. Plaut. Truc. 4. 3. 72.
Bene agis mecum, filium istinc tute melius est repetere. Ter. And. 1. 5. 14. Hem, repudiatus repetor.
Repetere, Sæpius petere. Cic. pro Planc. 101. Quid me aspectas? quid mea promissa repetis? quid meam fidem imploras?

Repetere, Iterare. Columel. lib. 4. cap. 28. Postea licet eandem pampinationem repetere.
Audita repetens. Ovid. 20. Epist. 193.
Omina repetere, i. e. Auspicia iterare. Virg. 2. Æn. 178.
Extemplo tentanda fuga canit æquora Calchas:
Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis
Omina ni repetant Argis. Sumptum ex disciplina Roman. apud quos duces e provincia & exercitu auspiciorum repetendorum causa Romam sæpe advolabant. Liv. 8. 30. Namque Papirius Dictator a pullario monitus, quum ad auspicium repetendum Romam proficisceretur, magistro Equitum denuntiavit, ut sese loco teneret. Ex Turnebo.
Sermonem de re aliqua. Plin. lib. 33. cap. 1.
Somnum. Cic. 13. Att. 37. Deinde somno repetito simul cum sole experrectus sum.
Verba. Ovid. 20. Epist. 9.
Repetere per judicem. Ulpian. l. 3. §. Si liber. D. de condict. caus. dat.
Repetere reum. Paulus in l. Reum. D. de accusat. Quod si libelli inscriptione legitime ordinati non fuerint: rei nomen aboletur: & ex integro repetendi reum potestas fiet. i. e. Rursus accusandi. V. reus.
Vox quoque gladiatorum erat, qui icti novo ictu feriuntur. V. Lips. Saturn. 2. 20. Huc pertinet tessera percussorum Caligulæ apud Suet. cap. 58. Repete. Sic Liv. 4. 19. pr. Repetitum cuspide ad terram affixit.
Repetere, [ἐπανιέναι] Reverti: ut, Castra repetere. Liv. 31. 21.
Domum. Ovid. 3. Met. 204.
Præsepia tauri repetunt. Virg. 7. Ecl. 39.
Urbem. Virg. 2. Æn. 749.
Iter. Ovid. 3. de Arte Am. 747.
Repetere in Africam. Liv. 25. 27.
Consilia. Cic. 2. in Verr. 17. Comitiis consularibus factis, eadem illa vetera consilia pecunia majore repetuntur. i. e. Renovantur. Bud.
Ministeria repetere solita, Redire ad consuetum opus. Plin. 9. Epist. 33.
Opus propositum. Ovid. 3. Met. 151.
Relicta repetere, Redire ad intermissa negotia. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Studia. Cic. de Fato. 4.
Repetere, Petere. Tibul. lib. 1. 3. 39.
Nec vagus ignotis repetens compendia terris, &c.
Repetere, est Retrorsum petere: ut quum Alte repetitam orationem dicimus. Cic. 3. de Orat. 89. Quorsum igitur hæc spectat, inquit, tam longa, & tam alte repetita oratio? Alte repetita, pro A principiis rerum exorsa dixit: quod ipsum interdum vitiosum est. Ibid. 23. Repetam, & non ab incunabulis nostræ veteris puerilisque doctrinæ, quendam ordinem præceptorum. Budæus.
Repetita longius interrogatio, apud Quintil. lib. 5. cap. 7. Vulgo dicimus, *Longissime rem quærere*, vel *longissime vestigare*. Hæc Budæus.
Altius repetere. Cic. pro Cluent. 66. Repetam paulo altius, Judices, & omnia quæ in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini.
Altius omnis rei repetenda oratio est. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Alte & a capite repetere. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus.
Ab initiis Urbis. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
Ab origine prima. Virg. 4. Georg 286.
Expediam, prima repetens ab origine famam.
Ab ultimis, vel Ab ultima antiquitate repetere. Cic. 1. de Divin. 2. Principio Assyrii, ut ab ultimis auctoritatem repetam.
Ab ultimo aliquid repetere, i. e. Ab initio, Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
Ex litterarum monumentis res repetere. Cic. 1. de Invent. 1. Quum autem res ab nostra memoria propter vetustatem remotas, ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.
Longe repetere principia. Cic. 1. de Legib. 20. Dii immortales, quam tu longe juris principia repetis!
Memoriam alicujus temporis. Cic. pro Dejot. 20.
Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic. 6. Verr. 105. De quo si paulo altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
Originem repetere. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
Rem repetere supra annos multos. Liv. 1. in præfat. Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum repetatur, &c.
Inde usque repetens. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari ultimam, inde usque repetens hunc video, &c.
Repetere usque a. Cic. 1. de Orat. 91. Quum repeteret usque a Corace nescio quo, &c.
Repetita consuetudo & institutum dicitur, hoc est Longo intervallo relata, id est, ut clarius dicam, A longissimis retrorsum temporibus petita. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo, longo intervallo repetita atque relata. Hæc Budæus.
Repetita die, Locutio a Jurisconsultis usurpata pro eo quod *antidatam* appellant. Paulus l. 3. t. 4. D. de fide Instr. Repetita quidem die cautionem interponi non debuisse. i. e. Die retrorsus ementita. Ubi dies pro tempore intelligi debet, quum feminino genere sit positum, ut in illa locutione, Annua, bima, trima die. Ulp. l. 15. Si finita. §. 31. Item. D. De damno infecto, Videamus si cautio ei offeratur postquam missus est in possessionem, an prius decedere debeat, quam si ei caveatur, etiam de eo damno quod ei contigerit posteaquam missus est in possessionem: quod quidem magis probatur: repetita igitur die cavendum erit. i. e. Referenda retrorsus cautio & in præteritum. Huic opponitur, Prolata die, in titulo De edendo. Ex Budæo. conf. Ulpian. l. 4 Julianus. §. 6. proinde si. D. Ad exhib.
Repetere, [ἀναμιμνήσκεσθαι] pro Recordari. Suet. de Clar. Gram cap. 17. Me quidem adolescentulo, repeto quendam Principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare. Subauditur Memoriâ. Plin. 3. Epist. 5. Repeto me correptum ab eo cur ambularem.
Repetere memoriâ. Cic. 1. de Or. 1. Cogitanti mihi sæpenumero, & memoriâ vetera repetenti, perbeati fuisse, Quinte frater, illi videri solent, qui, &c.
Repetere, pro eo quod Galli *Regretter* dicunt. Sic enim quidam exponunt. Cic. 4. Acad. 13. Repetunt jam P. Valerium, qui exactis regibus primo anno Consul fuit: commemorant reliquos, qui leges populares, &c. Repetunt & Commemorant videtur eodem sensu dixisse.
Repetere, pro Referire. Unde Repetere mulam calcibus, & canem morsu. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 27. i. e. Vicissim impetere mulam, & canem

& canem remordere. *Refrapper des pieds, & remordre.* Idem ibid. lib. 2. cap. 34.

Repetītus, a, um. [ἐπαναληφθείς] Partic. V. supra.
Per arma repetitus. Ovid. 16. Epist. 341.
Clades repetita. Claud. de Bell. Get. 284.
Emptio repetita dicitur Retrorsum petita: ut si re vendita & pretio soluto conveniat inter contrahentes, ut discedatur ab ea venditione, & consistat secunda, & quasi alia non præcesserit. Certe ex quo res non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repertita: & sic discediturа secunda, & recurritur ad priorem. Pompon. in l. 2. De resc. vend.
Exordia repetita. Sil. lib. 7. 435.
Memoria repetita. Cic. in Parad. 4. Esset juris & æquitatis (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria.
Possessio repetita per interdictum. Cic. pro Cæcin. 9.
Somno repetito. Cic. 13. Att. 37. Deinde quum somno repetito, simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola a sororis tuæ filio.
Vulnus. Ovid. 12. Met. 287.
Semicremoque novat repetitum stipite vulnus.
Divinatio est ab omni æternitate repetita. Cic 1. de Divin, 25.
Loci ex intima quæstionum naturalium subtilitate repetiti. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Repetendus, vel antique Repetundus, a, um. [ἐπαιτητέος] Partic. ut, Terra nunquam repetenda. Ovid. 13. Met. 947.
Vulnera repetenda. Sil. lib. 6. 320.

Repetundæ, f. pl. Repetundarum, Repetundis: hos duos tantum casus habet. Repetundarum, vel De repetundis pecuniis a provincialibus accusatur is, qui præses provinciæ sociorum pecunias aut vi, aut dolo expilavit. Unde Marcian. l. 1. pr. lib. 48. D. t. 11. de l. Jul. Lex Julia repetundarum pertinet ad eas pecunias, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel alio officio, munere, ministeriove acceperit. Sed postea latius patuit, ut hoc nomine, omnia, quibus divitiæ constant, contineantur, ut vasa pretiosa, vestes, frumentum, navigia: ut etiam si quis populus alteri populo injuriam fecerit, aut captivorum, aut incendii, aut prædæ, qui injuriam repeteret, diceretur Agere repetundarum rerum. Ergo quum repetuntur quæ sunt ablata, tunc Repetundarum rerum agitur, vel De repetundis. Hæc fere omnia ex Marciano, Ad legem Juliam repetundarum. Plin. lib. 2. Epist. 11. Marium repetundarum pœnæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Off. 75. Nondum centum & decem anni sunt, quum de pecuniis repetundis a L. Pisone lata est lex. Valla lib. 1. extr. Repetundarum, & De pecuniis repetundis, non habet alios casus: & dubitari potest Participiumne sit, sive Nomen, an Gerundium. Verres accusatus est repetundarum, vel de pecuniis repetundis. Quum dico Repetundarum, subintelligo Pecuniarum: quo nomine, pecuniæ & omnia quibus divitiæ constant, contineri dicimus. Et paulo post, Hoc autem sive Participium, sive Nomen, sive Gerundium, a tertia conjugatione natum, mutavit E in U, vel ob hoc saltem ut differret ab illo quod dicitur Ad res repetendas, ut Sunt missi legati ad res repetendas: quo significatur, aut principi aut populo erepta esse vel pecorum, vel hominum, vel locorum, aut terrarum, agrorumque corpora. [Falso in Diptotis poni hanc vocem contra Vallam docuit Voss. de Anal. 1. 48.
Repetundæ, crimen capitale necne fuerit, dubitatur a doctis. Verum omnem dubitationem tollit una distinctio. Prioribus enim temporibus capitale non fuit: postea, cum avaritia magistratuum haud paulo latius manare jam in Provinciis cœpisset, visum est, ut acrioribus remediis obviam iretur. Itaque, lege lata, capitale crimen factum est. Utrumque probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis damnatum, postea cum L. Marcio Censorino Censorem esse factum, tradit Valerius lib. 6. (9. 10.) Quo patet, damnatione, jus Romæ manendi ademptum illi non esse, siquidem Censuram sit assecutus, quam gessit anno ab urbe condita DCVI. Idem illa confirmant, quæ scripta sunt lib. 1. 20. Rhetoricorum ad Herennium; Lex vetat eum, qui de repetundis damnatus sit, in concione orationem habere. Altera lex jubet, Augurem, in demortui locum qui petat, in concione nominare. Augur quidam damnatus de pecuniis repetundis, in demortui locum qui petat, nominavit. Petitur ab eo mulcta. Veteris enim legis, non ejus, quæ postremis Reip. temporibus lata esset, exemplum videtur attulisse: cum libro 2. de Offic. 75. ita loquatur Cicero: Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hæc mansisse Romæ primis illis temporibus, qui jam de repetundis damnati essent, facile demonstrant. Rursus, capitale crimen fuisse, eoque damnatos exsulasse, interdictis aqua & igni, A. Gabinii, & C. Verris exemplo cognoscitur. Quod si quis objecerit, non eos lege exsulasse: sed quia, cum solvendo non essent, aut omnino cum nollent solvere, voluntarium in exsilium profecti sint: adjungemus de C. Catone: quem & esse damnatum de repetundis Cic. 6. Verr. 22. Vellejusque (2. 8. pr.) tradunt, & exsulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo (28.) perspicuum fit, cum tamen æstimata ei lis esset tantummodo HS XVIII millibus, ut exsulasse videatur: non, quod fortasse posset aliquis de Gabinio & Verre suspicari, ne solveret quod æstimatum erat, quod minimum sane pecuniæ fuit, sed quia legi, quæ repetundarum damnatis aqua & igni interdiceret, parere cogeretur. Est etiam apud Vellejum (2. 13.) P. Rutilii exemplum, repetundarum lege damnati: quem exsulasse & Cicero in oratione pro Balbo (l. c.) & epitome Liviana lib. 70. declarat. Verum, ut hæc sint dubia, quæ tamen satis aperta mihi quidem videntur, Pediani testimonio nihil illustrius. Is, ubi exponit illud Cic. 3. Verr. 8. Avaritiæ supplicio communi; subjungit, Æstimatione litis, & exsilio. Satis manifeste exsilium cum pecuniaria pœna in repetundarum crimine conjungens. Actionem fuisse in hoc crimine adversus hæredes, nisi si rei in reatu, ut Jurisconsulti loquebantur, periissent: cum ex ipsis cognoscitur Jurisconsultis, tum Valerius indicat (9. 12. 7.) his verbis: C Licinius Macer, vir Prætorius, Calvi pater, repetundarum reus, dum sententiæ dicerentur, in Mænianum conscendit: deinde M. Ciceronem, qui id judicium cogebat, prætextam ponentem quum vidisset, misit ad eum, qui dicerent, se non damnatum, sed reum periisse, nec sua bona hastæ posse subjici: ac protinus sudario, quod forte in manu habebat, ore & faucibus coarctatis, incluso spiritu pœnam morte præcurrit. Qua cognita re, Cicero de eo nihil pronuntiavit. Igitur illustris ingenii orator, & ab inopia rei familiaris, & a crimine domesticæ damnationis, inusitato paterni fati genere vindicatus est. Pœna vero damnatis de repetundis, quod ex Pediano satis liquet, dupli fuit (immo, vel simpli, vel dupli, vel quadrupli ratio ducebatur, ut ipse ait Pedian. in 2. Verr. 18.) Lex per annos DC hoc de crimine lata Romæ nulla est: Consulibusque Censorino & Manilio, L. Piso Frugi Tribunus pl. primum de repetundis rogationem tulit, ut Cic. 2. Off. 75. & in Bruto, 106. docet. Eodemque anno, aut certe proximo, alia lex a Cæcilio tribuno pl. lata est: qua damnatum L. Lentulum, eum, de quo proxime meminimus, qui postea Censor fuit, prodidit Valerius lib. 6. (l. c.) Aliæ deinde leges de repetundis, Servilia, Acilia, Cornelia, Julia: quibus singulis aliquamdiu judicia sunt administrata. Nam posterior quæque proximam superiorem abrogavit, sic tamen, ut quædam retineret, atque adeo interdum multa. Non enim dubito, quin quot in rebus crimen repetundarum Servilius constituit, iisdem in rebus, aut omnibus, aut plerisque idem crimen Acilius, quum suam legem ferret, esse voluerit: pœnam vero semper fere auxit posterior lex, & judicii rationem aliqua re multæ mutarunt. Itaque C. Servilius Glaucia, (redeo enim ad quatuor leges, quas proxime nominavi) is qui cum Saturnino Tribuno pl. Prætor est occisus, quum de repetundis rogationem ferret, novum de Comperendinatione caput primus tulit, intraque spatium hoc judicii tempus conclusit, ut accusatori dies viginti ad agendum, totidem defensori ad defendendum darentur. Ante hanc legem ampliari quidem licebat, comperendinari vero in judicio repetundarum non licebat. Quorum alterum lege Servilia confirmatum: alterum, nulla in veteri lege scriptum, sed novum inductum, Acilia sustulit. Qua de re Pedianus (in loc. infra seq.) sic, Ante legem Glauciæ de comperendinatione, aut statim sententia dicebatur, si absolvendus esset reus: aut amplius pronunciabatur, si videretur esse damnandus, quum dixissent judices, Non liquet, hoc est, obscura caussa est. Itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cujus peroratione videbatur obscuritas. Comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Aciliam legem, quam tulit M. Acilius Glabrio, pater ejus, qui Verris in caussa Prætor fuit, severissimam fuisse Cic. 3. Verr. 26. & Pedianus (ibid.) tradunt. Nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari reum licebat. Itaque multi, nulla omnino, neque comperendinationis, neque ampliationis, dilatione interposita, semel accusati, semel dicta caussa, semel auditis testibus, ea lege damnati sunt. Quod autem eo in loco Cicero dixit, Ego tibi illam Aciliam legem restituo, non dixit, Restituo, quasi de lege ante Serviliam lata, sed habuit rationem præsentis temporis, cum ex lege Cornelia, non jam ex Acilia, de repetundis quærebatur. Acilia enim tollebat omnino & comperendinationem, & ampliationem: quæ utraque, comperendinatio quidem certe, lege Cornelia permittebatur. Id Cicero significavit satis aperte quum (paulo supra) dixit: Adimo enim comperendinatum: quod habet lex in se molestissimum, bis ut caussa dicatur. Et in eo, (paulo post,) Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus. Nam si primus Glaucia, ergo aliquis post eum idem de comperendinatione tulit. Eum autem Acilium constat non fuisse, id quod ostendimus. Fuit igitur L. Sulla, cujus ex lege eo tempore judicia de repetundis administrabantur. Idemque declarat Pedianus, quum ait, (in 3. Verr. 24.) Ideo testibus usum esse Ciceronem, ut si posset, comperendinationem tolleret. Frustra enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisset. Quum autem subjunxit, (26.) Ita mittam in consilium, ut etiam si lex ampliandi faciat potestatem, tamen illi turpe sibi existiment, non primo judicare. Hoc dicit: Ita testes interrogabo, ita scelera Verris patefaciam, ut etiam si lex Acilia, quam, quod ad me attinet, tibi restituo, (adimo enim comperendinatum) permittat id, quod minime permittit, dilationem videlicet, judices tamen haudquaquam ampliantes, (comperendinationem non nominat, quia comperendinatio, non judicum, sed accusatoris & defensoris erat, eorumque alterutro petente, fiebat, ampliatio vero judicum) magnitudine criminum, & vi probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo judicare. Et quod Aciliam Cicero mitissimam vocat, quam Asconius severissimam; uterque recte: severissimam, si cum veteribus, mitissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis, quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatis: & in eo interpretes omnes implicati, tanquam in salebra hæserunt. Cornelia, L. Sullæ Dictatoris fuit, ut posterior quæque lex, durior, quam Acilia: etsi comperendinationem concedebat, quam Acilia tollebat. Sicuti lex Glauciæ durior, quam vetus: cum tamen Glauciæ lege comperendinari posset reus, veteri lege non posset. Id Cicero (26.) significat his verbis: Utram putas legem molliorem? opinor, illam veterem. Eodemque modo severior, quæ consecuta est, Julia, quam Cornelia. Quod idem Cicero scripsit in oratione pro Postumo, 9. Sunt autem lege Cornelia judicia de repetundis omnia usque ad C. Cæsaris, qui postea Dictator fuit, primum consulatum administrata. Consul enim Cæsar novam de repetundis legem rogavit: cujus quidem capita, quæ ex veterum scriptis liceat colligere, hæc maxime fuerunt: Ut repeterentur pecuniæ, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministeriove publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: Ut urbani magistratus ab omni sorde se abstinerent, neve plus domi muneris ve in anno acciperent, quam quod esset aureorum centum: Neve quis ob judicem arbitrumve dandum, mutandum, jubendumve, ut judicaret; neve ob hominem in vincula publica conjiciendum, vinciendum, vincirive jubendum, vel ex vinculis dimittendum, neve quis ob hominem condemnandum, absolvendumve, neve ob litem æstimandam, judiciumve capitis pecuniæve faciendum, aliquid acciperet. Quæ verba non minus pertinebant ad Provinciales, quam ad Urbanos Magistratus. Item, ne quis omnino ob negotium faciendum, vel non faciendum, per calumniam pecuniam acciperet. Cautum præterea, ne Provinciæ Præsidum avaritia premerentur, aut exhaurirentur: ne illi, qui Provincias regebant, quive circa eos erant, negotiarentur, nec mutuam pecuniam darent, fœnusve exercerent; neque hoc tantum, sed ne uxorem quidem ducere quisquam posset ex ea provincia oriundam, vel domicilium ibi habentem; neve filio uxorem ducenti consentiret: ne iis in liberos populos jus de pecuniis creditis dicere liceret: Item, ne quis de provincia exiret, aut exercitum inde sua auctoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum injussu senatus ac populi accederet, ut libertas sociis, ac præmia, ob merita in Rempubl. data, integra, essent: ne cuiquam aurum coronarium aut imperare, aut accipere liceret, nisi cui decretus esset a senatu triumphus: ne dona Quæstores acciperent, aut xenia: ut rectores provinciarum, rationes, priusquam decederent, apud duas in provincia civitates deponerent: ne quis Pro consule, aut Pro

Pro Prætore Legatum suum ante se de provincia dimitteret: quod ab Ulpiano in lege Meminisse, traditum est. (Immo vix quicquam in hac lege, quæ est 10 De offic. Proc. & Legat. Plura V. in l. 4 Observare. ejusd tit. 16. lib. 1. D.) Spectavit hæc lex non modo ad eos, qui cum aliqua potestate erant, verum etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publice faciendum, frumentum comparandum, vel viam reficiendam: item ad Legatos, qui provinciarum rectoribus a senatu dabantur, (& a Præsidib. assumebantur) Præfectosque, & Tribunos, Quæstores etiam, totamque cohortem Prætoriam, si quid accepisse a provincialibus convicti essent. Eadem lege illud etiam sancitum erat, Quid rectoribus provinciarum, dum in provinciam irent, a sociis pop. Rom. liceret accipere. Qua de lege Cicero, dum in provinciam proficiscitur, ita scribit ad Att. lib. 5. 14. (Al. 10.) Adhuc sumptus, nec in me, aut publice aut privatim, nec in quenquam comitum. Nihil accipitur lege Julia nihil ab hospite. Postea vero, quam in provinciam pervenit, eodem libro epist. 21. (Al. 16.) sic: Scito non modo nos fœnum, aut quod lege Julia, dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & tectum, quenquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, rerum potitus, fortasse caput hoc addidit, Ut repetundarum convicti etiam ordine senatorio moverentur. Id quidem ab eo factum, Sueton. (cap. 43. vitæ) narrat. Quod vel aucta, ut dixi, sua vetere lege potuit, vel nova lege lata, vel etiam, lege nulla, pro ea, quam omnium rerum unus habebat, potestate Scriptum etiam apud Marcianum Jurisconsultum (V. l. c.) invenio, lege Julia repetundarum cautum esse, ne judicare, neve testimonium dicere liceret ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset. Ex P. Manutii libro de Legibus Romanis. [V. omnino totum tit. de lege Julia repetundarum, qui est 11. lib. 48. D. junge Lex. Pitisc. in Repetund. & in Lex. Glaucia, &, quæ eadem rectius sic vocatur, Servilia.

Repetundarum judicium inde dictum est, quod eo judicio socii pecunias sibi contra leges ereptas repetebant, quas ex condemnatorum litibus æstimatis domum reportarent. [Ut apparet ex Cic. 7. Verr. 128. & 1. Verr. 17. & 18.

Crimina repetundarum. Tacit. 4. Ann. 19.
Insimulari repetundarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Postulare aliquem repetundis. Tacit. 3. Ann. 66.
Cicero fere plenius, sublata ellipsi, profert, ut 6. Verr. 56. Ejus, qui primus de pecuniis repetundis legem tulit.
Repetere ab aliquo rationem de pecuniis repetundis. Cic. pro Cluent. 104.
Teneri lege pecuniarum repetundarum. Cic. pre Cluent. 148.

Repetentia, æ. f. [ἀνάμνησις] Recordatio, & memoria. Lucret. lib. 3. 864.
Interrupta semel quum sit repetentia nostra. Sic legit Lambinus. Quidam vero Repentia: sed prior magis placet. [Gl. L. G. Repetentia, Ἐπανάληψις.

Repetītio, ōnis. f. [ἀπαίτησις, ἐπαναφορά] Cic. 3. de Orat 204. Et ejusdem verbi crebra, tum a primo repetitio, tum in extremum conversio.

Repetītor, ōris. [ἀπαιτητὴς] ut, Ademptæ nuptæ repetitor. Ovid. 8. Epist. 19.

Repetītius, V. Repertitius in reperio, & Reptitius, in repo.

Rĕpīgnĕro, [ἀνεχυριάζω] āre. Pignus recipere soluto pretio. Ulpian. tit. Commodati, l. Si ut certo. §. Nunc videndum, in quibus speciebus commodati actio locum habeat: & est apud veteres de hujusmodi speciebus dubitatum. Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares: dedisti, non repigneras, ut mihi reddas. Paulo post, Si a me culpa absit repignerandi, creditor autem nolit reddere pignus, &c. Alii legunt Repignoras, & Repignorandi. Est autem Repignorare, Pignus luere.

Repigro, āre. pen. comm. Retardare. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

Repigrātus, a, um. Partic. Apul. 1. Met. p. 106. Elmenh. Obsepto utero & repigrato fetu.

Replaudo, ĕre. & Hinc

Replaudens, entis. Partic. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Dextra frontem replaudens. Et 6. Met. p. 185. Quadrupedi cursu solum replaudens.

Repleo, ēvi, ētum, pr. com. [ἀναπληρόω Gl. L. G.] ēre. Implere. Plaut. Pœn. 3. 3. 88. Ibi te replebo usque unguentorum echeugmatis.
Corpora replere tosta carne. Ovid. 12. Met. 156.
Delubra mors replerat corporibus exanimis. Lucret. lib. 6. 1270.
Dolia replere. Propert. lib. 2. 1. 67.
Domos exhaustas. Cic. de Provinc. Conf. 4.
Fossa repletur humo. Ovid. 4. Fast. 823.
Lagenam replere vino. Martial. lib. 7. 19.
Misto lagenam replet ad pedes vino.
Litora voce replet. Ovid. 1. Met. 338.
Locum rumore. Ovid. 4. de Pont. 4 19.
Nemora ac montes silvasque gemitu replebat. Lucret. lib. 5. 990.
Populos fama replebat multiplici sermone. Virg. 4. Æn. 189.
Tectum omne gemitu replebat. Virg. 2. Æn. 679.
Femina lacte repletur quæ peperit. Lucret. lib. 5 811.
Repletur ex lege, quod sententiæ judicis deest. Ulpian. in l. 4. §. Si quis condemnatus. D. de re judicata. [i. e. Suppletur.
Repleri numerum, Compleri. Lucret. lib. 2. 535.
Multa licet genere esse in eo, numerumque repleri.

Replētus, a, um. Partic. [ἀναπεπληρωμένος] ut, Auris repleta. Celf. lib. 7. cap. 8. pr. & paulo post, Specillo tentandum est, alte ne id repletum, an in summo tantum glutinatum sit.
Eruditione repletus. Suet. in August. cap. 89.
Terrore trepido repletus. Lucret. lib. 5. 41.
Cornu repletum pomis & flore. Ovid. 9. Met. 87.
Genus pietate repletum. Lucret. lib. 2. 1167.
Insula repleta silvis. Plin. lib. 12. cap. 10.
Mare repletum ratibus eversis. Senec. Agam. 13.
Templis omnibus repletis refertoque foro. Cic. pro Lege Manil. 44.
Vox repleta. Stat. 2. Theb. 625.

Replētio, ōnis. f. ut, Bellissima repletio. Imp. Cod. 7. t. 2. l. 15. §. 4.

Repletūra, æ. f. Idem. ut, Accrescentes repleturæ. Cod. Theod. lib. 13.

Replĭco, pr. com. [ἀναπτύσσω] āre. contrarium est sui simplicis Plico. Plaut. Replica tricam, atque extende.
Replicare ad, Retro plicare, flectere. Cato R. R. cap. 4. extr. Eos surculos facito sint longi pedes binos, eos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. conf. 21.
Replicari in rugas, pro Plicari. Plin. lib. 17. cap. 14.
In se replicari. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 4. Chrysippi acumen nimis tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.
Replicare, per translationem, pro Rursus explicare, dicere. Plin. Quum sæpius ille replicasset, tandem persuasit.
Memoriam annalium vel temporum replicare. Cic. pro Sull. 27. Si quæris, qui sint Romæ regnum occupare conati, ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies. Evolvas annales.
Replicare nunc est opportuum. Marcell. 30. 499. in m. Vide & in Indice Francf. H St. Exstant cap. 7. pr. Valef. Sic cap. 1. pr Scribendo ad Comitatum, assidue Cylacis necem replicabat & Artabanis. i. e. Repetebat, inculcabat.

Replĭcans, antis. Partic. ut, Replicans tempus, Explicans, proferens, ostendens, patefaciens, quod vulgus *deplicans* dicit. Cic. 1. de Divin. 127. Non illa quæ futura sunt subito exsistunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis & primum quidque replicantis.
Replicans, Invertens. Plin. lib. 8. cap. 27. de angue membranam exuente, Exuit autem a capite primum, nec celerius quam uno die ac nocte, replicans, ut extra fiat membranæ quod fuerat intus.

Replicātus, a, um. Partic. ut, Intus replicatum. Plin. lib. 9. cap. 33. Cervix replicata. Plin. lib. 34. cap. 8.

Replicĭtus, a, um. Partic. contracte **Replictus**. Stat. 4. Silv 9. 29. Replictæ bulborum tunicæ.

Replicātio, ōnis. f. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Modo alium quendam præficit mundo, eique eas partes tribuit, ut replicatione quadam mundi motum regat.
Est & Replicatio verbum Jurisconsultis frequens, ad eas allegationes pertinens, quæ intentionem sustentant adversum exceptionis iniquitatem. De qua tractatus est lib. 4. Instit. Justiniani. inde dicta Replicatio, quod implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. [Gl. L. G. Replica, Ἀνακόλαφις, Ἀναγεγραμμένη. Replicatura, Ἀναδίπλωσις.

Replum, i. n. pr. com. Operimentum quoddam. Vitruv. 4. 6. Item replum, inquit, de impage dimidia & sexta parte. Et 10. 17. Cheloni, inquit, replum, quod est operimentum securiculæ, includitur. In quibus tamen locis Peplum legi debere suspicatur Turnebus, ut tanquam ornamentum & vestimentum esse videatur. Auget conjecturam quod hæc dictio vix apud alium Latine loquentem reperiatur. [Philander priori loco Coronicem impagis arbitratur intelligi, de posteriori non liquere sibi silentio declarat.

Replŭmbo, pr. comm. [ἀπομολυβδόω] āre. Dissolvere. Ulpian. in l. Cum aurum. D. de aur. argent. mundo legatis. Celsus libro decimo octavo Quæstionum quærit, si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic adpendantur? Et Proculus & Celsus ajunt, exempto plumbo adpendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ assignantur, & in rationes argenti pondus sic defertur. Senec. Nat. Quæst. lib. 4. cap. 4. Argentum replumbatur. De calorib. Æthiopiæ loquitur.

Replŭmis, e. Adj. pr. comm. Quod iterum plumis vestitur. Paulinus Iambo ad Cytherium v. 853.
Ut pullus aquilæ dicitur repascere
Cura parentes mutua:
Quos vis senectæ rursus implumes facit
Nidoque pascendos refert:
Donec replumi vestiantur corpore,
Pennisque florescant novis.

Repluo, ĕre. pr. comm. Vicissim pluere. Senec. Controv. 5. Præf. Quis ferret hominem de siphonibus dicentem: cælo repluunt.

Rĕpo, psi, ptum, [ἕρπω] ĕre. proprie dicitur de animalibus quæ pedibus & ventre gradiuntur, ut sunt vermes: quamvis & ea quæ parvos pedes habent, repere dicantur, ut sunt lacertæ & similia. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 17.
Cum Veneris filia angues repsisse tellus Epirotica
Vidit.
Vulpecula per rimam repserat in cumeram. Hor. 1. Epist. 7. 29. Bentlejus legit Nitedula, probante Cuning.
Genibus repere. Plin lib. 8. cap. 7.
In purpuris repere. Quintil. lib. 1. cap. 2. de infantibus.
Per iter longum causa repsere latenti. Lucan. lib. 3. 458. i. e. Promotæ sunt. Nam de turribus loquitur.
Repere, Lente incedere. Hor. 1. Serm. 5. 25.
Millia tum pransi tria repsimus. conf. repto frequent.
Repere etiam Radices dicuntur. Columel. lib. 8. Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent.
In altitudinem repit vinea. Columel. de Arbor. cap. 16.

Repens, entis. [ἕρπων] Partic. ut, Repens humi. Plin. lib. 16. cap. 34. Animantis repentis itus. Lucret. lib. 3. 389.
Sermones repentes per humum. i. e. Humiles, sive stili humilioris. Hor. 2. Epist. 1. 251.
Rĕpens, Adj. pro Celeri & subito, pr. br. V. repens paulo ante alphabetico ordine.

Reptĭlis, e. Adj. [ἑρπυστικός] Quicquid repit. ut, Cochleæ reptiles. Sidon. 8. Epist. 12.

Reptītius, a, um. Adj. [ἑρπυστικός] Sallust. in Cic. 1. Ubi M. Tullius leges, judicia Populi Romani defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quasi unus reliquus ex familia viri clarissimi Scipionis Africani, ac non reptitius, ascitus, ac paulo ante insitus huic urbi civis. Reptitius, i. e. Qui velut clanculum irrepsit in hanc urbem novus homo. Sunt qui legant Repetitius, quam recte ipsi viderint. [Si Irrepsisse in civitatem Tullium intelligi voluit, cur non potius Irreptitium dixit? Qui autem Ascitus & insitus est, qui potuit irrepsisse videri. Quare non pœnitet me ejus conjecturæ, quam in repertitius posui.

Repto, [ἑρπύζω] āre. frequentat. Sæpe seu continue repere.
Sine cruribus & pennis reptare. Plin. lib. 11. cap. 29.
Reptare, per translationem, dicimus eum, Qui segniter & quasi testudineo passu incedit, quales sunt qui in hortis aut vineis spatiantur. Hor. 1. Epist. 4. 4.
An tacitum silvas inter reptare salubres?
Pecudes reptant in colli tondentes pabula. Lucret lib. 2. 318. i. e. Sensim procedunt.
Per vada reptabat pronus equus. Claud. 2. in Eutrop. 443.

Solo nostro reptasti. Stat. 1. Silv. 2. 262. Infans scil. conf. REPO.
Nive effossa reptans. Stat. 1. Achill. 477. de puero Achille.
Reptare cum Accusativo. Tacit. 4. Ann. 23. pr. Et adhuc reptabat Africam Tacfarinas. Sed Raptabat in libris emendatis.
Caput reptant. Plaut. Merc. suppos. 4. 6. 9.

REPTĀTUS, a, um. Partic. [ἑρπυσθεὶς] ut, Ager reptatus. Stat. 5. Theb. 581.

REPTĀBUNDUS, a, um. Adj. Idem quod Reptans. Senec. de Vita beata, cap. 18. Ex ingenti intervallo reptabundus sequar.

REPTATIŌ, ōnis. f. Quintil. lib. 1. cap. 12. Nec illa per manus & genua reptatio graviter affligit infantium corpora.

REPTĀTUS, ùs. m. [ἑρπυσμὸς] Plin. lib. 14. cap. 1. de Vitibus, Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, peritia domini, amplo discursu atria media complentes.

RĔPŎLIO, īre. Rursus polire. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Sin protinus usui destinantur (nempe frumenta) nihil attinet repoliri: satisque est in umbra refrigerari, & ita granario inferri. Paulo ante Repurgari debere dixerat.

RĔPONDĔRO, āre. Sidon. 1. Epist. 4. Reminiscaris velle me tibi studii hujusce vicissitudinem reponderare.

RĔPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [ἀποτίθημι, Gl.Gr.Lat. & L.G.] ĕre. Rursus ponere. Virg. 3. Æn. 231.

— arisque reponimus ignem. i. e. Rursus adhibemus ignem, & sacrificamus. Liv. 1. 34. Rursus, velut ministerio divinitus missa, capiti apte reponit.

Insigne regium, quod ille de suo capite abjecerat, reposuit. Cic. pro Sext. 58.
Lapidem loco suo reponere. Cic. 3. Verr. 146. Quid erat quod rescinderet, quum suo quemque loco lapidem reponeret?
Reponere, idem quod Ponere, collocare, ut
Membra reponunt stratis. Virg. 4. Æn. 392.
Sensibus imis reponere. Virg. 4. Ecl. 54.
In causa eadem reponere aliquem. Cic. 10. Philipp. 15. Nam si quatuor exercitus ii, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Rom. libertate arma ceperunt, quid est cur hic M. Bruti exercitus non in eadem causa reponatur?
In coronamenta reponere, pro Inter herbas, quibus coronæ fiunt, numerare. Plin. lib. 22. cap. 21.
In deos reponere aliquem, pro Inter deos collocare. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. Quo quid absurdius, quam aut res sordidas atque deformes deorum honore afficere: aut homines jam morte deletos reponere in deos, quorum omnis cultus esset futurus in luctu?
In gremio reponere aliquid. Liv. 26. 15.
In libris aliquem reponere pro alio. Cic. 12. Att. 7.
In numeuo aliquem reponere. Cic. de Opt. gen. Orat. 17. Tamen hunc in numero non repono. Sic 1. de Orat. 63. Reponere in numero eloquentium.
In numero deorum reponere. Cic. pro Sext. 143. Quos equidem in deorum immortalium cœtu ac numero repono.
In numerum fabularum reponere aliquid. Cic. 1. de Invent. 39.
In ordinem aliquorum. Columel. lib. 9. cap. 12.
In obscuritate & silentio reponuntur recte facta. Plin. 1. Epist. 8.
In suis aliquem reponere, pro Inter Amicos. Cic. 10. Att. 13. Sic volo te tibi persuadere, mihi neminem esse cariorem, te excepto, Cæsare meo, meque illud una judicare, Cæsarem maxime in suis M. Ciceronem reponere.
Grues in tergo prævolantium capita reponunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Ligna large reponere super foco. Hor. 1. Carm. 9. 6.
Pocula reponere. Virg. 4. Georg. 378.
Vina reponite mensis. Virg. 7. Æn. 134.
Animas lætis sedibus reponere. Hor. 1. Carm. 10. 30.
Capillum reponere. Quintil. lib. 8. c. 1. [Loco suo scil. quod & Componere.
Cervicem reponere, pro Reprimere, contrahere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reponere omnia in aliquo, Ponere, Collocare. Cic. 9. Fam. 14. Intelligere debes in te repositam esse Remp. i. e. In te fixam, & ex te pendere, in te spem habere. [Velut humeris tuis sustineri.
Animum suum omniaque sua in aliquem reponere. Valer. 5. Argon. 390.
Causam reponere in mansuetudine judicum. Cic. pro Sull. 92. Vestræ jam sunt partes, judices: in vestra mansuetudine atque humanitate causam totam repono.
Fiduciam suam reponere in aliquo. Plin. 3. Epist. 9. ad Minutianum.
Spem alicujus rei in alicujus virtute reponere. Cic. 5. Philipp. 42. Magnam spem in ejus virtute, auctoritate, felicitate reponere, otii, pacis, concordiæ, libertatis.
Spem sui in se ipso reponere. Cic. 5. Tusc. 36.
Spem unicam senectutis in aliquo reponere. Quintil. in procem. lib. 6.
In vita alterius vitæ suæ partem reponere. Cic. 1. Q. frat. 3. Testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum, quod omnes in mea vita partem aliquam tuæ repositam esse dicebant.
Reponere, Seponere, Condere, Recondere. ut,
Acervum farris tecto reponunt. Virg. 4. Æn. 403.
Alimenta in hiemem. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Fructus condere ac reponere. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Neque serendi neque colendi, neque tempestive demetendi, percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum scientia est.
Provisa ante reponere. Virg. 1. Georg. 167.
Seorsum reponere. Columel. lib. 9. cap. 15.
Vasa in horreum siccissimum reponi convenit. Columel. lib. 12. cap. 15. Paulo post, Religatas junco, vel qualibet herba, offas reponunt in crates. Ibid. Siccatam in tabulatum reponunt. Quam locutionem idem auctor semel & iterum usurpavit lib. eod. cap. 12. Rursus cap. 16. Quum deinde modice aruerint, in vasa nova sicco loco reponito.
Hiemi reponere aliquid, Reservare in hiemem. Virg. 3. Georg. 403.
Lacrimas reponere. Stat. 5. Silv. 5. 47.

— repono
Infelix lacrimas, & tristia carmina servo.

Odium reponere, donec impetus famæ & favor exercitus languesceret. Tacit. in vita Agric. 39. extr.
Onus mens reponit, Graves curas deponit. Catul. ad Sirmionem, 29. 8.
Remum reponere, Cessare a remigando. Plaut. Asin. 3. 1. 16.

In medium quæsita reponunt. Virg. 4. Georg. 157. Quæsita & parta in commune conservant. De apibus. Servius.
In vetustatem reponere aliquid. Columel. lib. 12. cap. 44. h. e. Ut diu servetur.
Reponere, Reddere quod ablatum est. Cic. 13. Att. 13. Catulo & Lucullo alibi reponemus: ita tamen si tu hoc probas: deque eo mihi rescribas velim. Budæus. Al. Catullum & Lucullum.
Deterioribus reponi, Restitui. Hor. 3. Carm. 5. 30.

Nec vera virtus, quum semel excidit,
Curat reponi deterioribus.

Reponere alicui, [ἀντεμβάλλειν] pro Vicissim objicere, quasi replicare, recriminari. Cic. 1. Fam. 9. Cur autem laudarim, peto a te ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras, ne tibi idem reponam quum veneris: tametsi possim vel absenti. i. e. Ne te vicissim rogem, ne tibi idem objiciam. Budæus.
Reponere, Vices, reddere. Juven. 1. Stat. 1.

Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? i. e. Semper ero auditor, & nunquam scribam, aut mea opera recitabo? Nunquam poetis sua recitantibus, me auditore, vicem rependam mea recitans? Nunquam illis paria faciam, aut quod debeo, & ab illis accepi, reddam?

Cœnam reponere, Dare cœnam ei qui prior dederat. Martial. lib. 2. 37.

Ullus si pudor est, repone cœnam. Vel potius, Repone cœnam, i. e. Refer quæ sustulisti e mensa.

Donata reponere, Relinquere, vel reddere. Hor. 1. Epist. 7. 39.
Fabulas & scripta sua reponere poetæ dicuntur, quum secundo hæc in scena apponunt, i. e. Quum runsus recitant. Solebant enim (ut Porphyrio meminit) qui ludis apud veteres præerant, scriptores, quum primum in scenam prodirent, benigne excipere: ut si forte non recte egissent, iterum ad scribendum audientium benignitate allicerentur: propterea inquit Hor. in Arte Poet. 190.

Fabula quæ posci vult & spectata reponi. i. e. Primo & secundo in scena recitari. Ibid. 123.

Scriptor honoratum si forte reponis Achillem. h. e. Si fabulam semel de Achille positam, rursus ponere in animo est.

Injuriam reponere, pro Rependere. Senec. de Ira, lib. 2.
Mentem reponere, Reddere animum. Valer. 7. Argon. 295.
Nummos reponere, Reddere, restituere. Plaut. Pers. 1. 1. 38.
In gradum reponere. Quintil. lib. 5. cap. 7. Dejectum scil. de gradu. V. Erasm. Chiliad.
In locum alicujus reponi. Cic. ad Brut. 16. Scilicet ut illo prohibito, rogaremus alterum, qui se in ejus locum reponi pateretur.
In sceptra reponere aliquem. Virg. 1. Æn. 257.
In vicem alicujus rei aliud reponere. Columel. lib. 4. cap. 26.
Reponere, Revocare, reprimere, cohibere. Stat. 7. Theb. 201.

— quoties jam torta reponam
Fulmina, quam rarus terris hic imperet ignis. [Ponere dixit Horat. V. supra.

Reposivi pro Reposui. Plaut. Asin. 3. 4. 16. Si reposivi remum.

RĔPŎSĬTUS, & per syncopen REPOSTUS, a, um. [ἀποτεθεὶς Gl.L.G.] Partic. ut, Repositi & frigidi cibi. Quintil. lib. 2. cap. 4. h. e. Rursum appositi mensæ.
Epulæ repostæ. Virg. 3. Georg. 527. i. e. Abundantes, aut variæ. Servius.
Cervice tereti reposta. Lucret. lib. 1. 36.
Honos repositus, i. e. Restitutus. Tacit. 14. Ann. 61.
Judicium mente repostum. i. e. Reconditum. Virg. 1. Æn. 26.

— manet alta mente repostum
Judicium Paridis, spretæque injuria formæ.

Pecunia in thesauris reposita. Liv. 31. 13.
Puer in optima spe repositus. Antonius Conf. ad Cic. 14. Att. 13. Et voles P. Claudium in optima spe puerum repositum, existimare, non te insectatum esse, quum potueris amicos paternos.
Terras tentare repostas. Virg. 3. Æn. 364.

Italiam petere, & terras tentare repostas. i. e. Longe positas. Servius.

Tellure repositi, i. e. Sepulti. Virg 6. Æn. 665.

REPOSĪTIO, ōnis. f. Pallad. 1. 32. Repositiones fœni, ligni, &c.

REPOSTOR, ōris. m. Restitutor. Ovid. 1. Fast. 63.

Templorum positor, templorum sancte repostor.

REPOSĬTŌRIUM, i. n. Id quod super antiquorum mensa reponebatur ad fercula collocanda, quæ subinde una cum ipso repositorio adferebantur & auferebantur; vel dictum fortassis quod super eo fercula & mensæ reponerentur. Plin. lib. 28. cap. 2. Bibente conviva mensam, vel repositorium tolli, inauspicatissimum judicatur.
Ponitur pro Loco secretiori apto ad asservandas res pretiosas. [ἀποθήκη] Capitol. Anton. Phil. cap. 17. Gemmas multas in repositorio sanctiore Adriani repererat. [Vulgo Reposorium corrupte, pro Repostorium.

RĔPORTO, [ἀνακομίζω] āre. notæ significationis. Virg. 1. Georg. 275.

— aut atræ massam picis urbe reportat. [i. e. Urbe rediens portat.

Dorso vel collo reportare. Columel. lib. 7. cap. 1.
Humeris suis. Sallust. in Cic. 7. Italia exsulem humeris suis reportavit.
Ad aures alicujus reportare aliquid, Nuntiare. Virg. 7. Æn. 167.
Frigidissime reportare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commodatum reportare. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Dicta hæc tristia adytis reportat, Accipit. Virg. 2. Æn. 115.
Exercitum reportare Britannia. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 23. Duobus commeatibus exercitus reportare constituit. [Proprie de navibus dicitur, ut Deportare. q. V. conf. de Bell. Gall. 4. 29. extr.
Mandata. Propert. lib. 3. 6. 37.
Pedem reportat ex hoste. Virg. 11. Æn. 764.
Prædas ac manubias reportare ad Decemviros. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Si est æquum prædas ac manubias suas imperatores, non in monimenta deorum immortalium, neque in urbis ornamenta conferre, sed ad Decemviros, tanquam ad dominos, reportare.
Reportare, Acquirere, Partum referere, ut
Benevolentiam de provincia. Cic. 6. Att. 1. Si nihil aliud de hac provincia, nisi illius benevolentiam reportassem, mihi id satis esse. Vetus exemplar legit Deportassem.
Gaudia mente reportare. Stat. 1. Silv. 3. 13.

Gloriam reportaverat ex Proconsulatu. Plin. 3. Epist. 7. pr.
Laudem ex hostibus. Cic. 3. de Legib. 18. Nihil præter laudem bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, neque a sociis, reportandum.
Victoriam ab aliquo rege. Cic. pro Lege Manil. 8. Adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ab illo insignia victoriæ non victoriam reportarent

Reportātus, a, um. Partic. ut, Equis & curru reportatus. Cic. Post redit. in Senat. 27.

Reportatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Rĕposco; pŏposci, poscitum, [ἀπαιτέω] ĕre. Ab aliquo petere quod nobis debet, vel quod a nobis accepit. Virg. 7. Æn. 606.

— Parthosque reposcere signa. Ter. Adelph. 1. 2. 52.
— nam ambos curare, propemodum
Reposcere illum est, quem dedisti.

Reposcere, duobus Accusativis jungitur, ut apud Plaut. in Curc. 5. 2. 16. Quam tu virginem me reposcis? Cic. 6. Verr. 115. Sese a suis civibus hæc habere mandata, ut ad Verrem adirent, & eum simulacrum Cereris & Victoriæ reposcerent.
Aliquid reposcere ab aliquo. Cic. Post redit. in Senat. 9. Quorum alter a me Catilinam, amatorem suum, multis audientibus, alter Cethegum consobrinum reposcebat.
Auxilium datum reposcere. Liv. 3. 23.
Fœdus reposcite flammis. Virg. 12. Æn. 573.
Fratrem clamore magno reposcit. Sil. lib. 17. 460.
Pacta reposcere. Stat. 11. Theb. 570.
Pœnas. Virg. 6. Æn. 530.

— dii talia Grajis
Instaurate, pio si pœnas ore reposco.

Pœnas ab aliquo. Catul. ad Licinium, 48. 20. al. Reponere.
Promissa sua reposci videt. Virg. 12. Æn. 2.
Rationem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 30.
Rationem vitæ ab altero. Cic. 5. Verr. 1. Legem sibi ipsi indicunt innocentiæ, continentiæ, virtutumque omnium, qui ab altero vitæ rationem reposcunt.
Rationem vos reposcitis, quid Achæi Lacedæmoniis bello victis fecerimus? Liv. 39. 37.
Vicem. Martial. lib. 8. 38.
Reposcere per judicem, Callistratus in l. Exstat. D. de eo quod metus causa, &c.
Causa reposcit, Exigit. Ulpian. in l. in eos. D. Ad legem Jul. maje.
Reposco, pro Posco. Lucret. lib. 6. 920.

Quo magis attentas aures animumque reposco.

Ad pœnas reposcere aliquem. Virg. 2. Æn. 139.
Ad supplicium aliquem reposcere. Virg. 8. Æn. 495.
Propensiores ad bene merendum, quam reposcendum. Cic. de Amicit. 32.

Reposcōnes, um. m. Ammian. 22. 6. Ægyptii controversi & reposcones acerrimi. Hic forte iidem qui Flagitatores acres, molesti & assidui, apud Cic. in Brut. 5.

Repositorium, V. **repono**.

Rĕpōtia, ōrum. n. pl. [ἐπαύλια] dicta sunt, quod postridie nuptiarum apud novum maritum fiunt, nempe Cœna & compotationes, quia quasi reficitur potatio. Hæc Festus. Hor. 2. Serm. 2. 60.

Cujus odorem olei nequeas perferre, licebit
Ille repotia, natales, aliosve dierum
Festos albatus celebret.

Ubi Porphyrio, Repotia dicebatur Dies post nuptias. Acron vero, Repotia, inquit, dicuntur Septimus dies, quo nova solet nupta redire ad parentes suos. Hic pro Festis diebus. Gell. lib. 2. cap. 24. Nuptiis autem & repotiis H S. millies esse. Turnebus hunc Horatii locum aliter explicat his verbis, Sed crediderim etiam repotia celebrari solita liberis natis, & cum maritis nova quotannis prope soboles nascatur, ut renovanda sit epulatio, idcirco ea convivia repotia appellata. Nec vero Avidieni personæ convenit nuptiale convivium. Ea, nisi me fallit augurium, dicere voluit Acron Grammaticus παιδοτρόφια Græce vocari, veluti sublatis & susceptis liberis & parentibus eos alere decernentibus. Nam in Græcorum potestate erat liberos exponere, nec alere. Ut autem ita Repotia interpreter, mihi persuadet Ausonius Epist. 9. 50. sic scribens,

Conjugioque dapes, & sacra repotia patrum.

Ecce eorum epulas dicit, qui susceptis liberis facti sunt parentes. Hactenus ille, 3. 6. [Gloss. Lat. Gr. Reproca, Ἐπίδεῖπ, ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν. Scribo Repotia.

Repotiālis, e. Adj. ut, Liber repotialis. Pacuv. apud Festum. V. Turneb. Adverf. 13. 25. Scalig. & Dacer. ad Fest.

Repotatio, ōnis. f. Varro de L. L. lib. 5. cap. 8. Ab eadem lingua πότω, unde Potio, unde poculum, potatio, repotatio: &c.

Repræsaliæ, pr. com. Verbum quod ex tyrannide in Jus civile irrepsit, ut Corvata quæ diurna opera est. Prendere est manu injecta trahere, ducere. Hinc Reprehendere, quasi quod evaserat, ita volente fato, recarpere, recuperare. Hinc & Repræsaliæ elicitum a Barbaris verbum, pro Remancipatione. At Barbaros de re omnino non Barbara, sed quæ in usu frequens sit, audiamus: Repræsaliæ sunt pignorationes hominum, quæ concedi solent ob damna, vel injurias adversus quoslibet habitatores loci, in quo fuerint admissa hujusmodi delicta, C. 1. de injuriis lib. 6. No. Ne personæ, vel rei, vel auri alterius, pro alio oppignerationes fiant: sed oppigneratione oblæso, ejus quadruplum restituatur. Constit. 52. Novis fœderibus inter potentissimum Galliarum principem & Allobrogum ducem Repræsaliæ funditus sublatæ sunt edicto, anno 1588. [Quasi Reprehensaliæ. Sed quum Præsalias etiam dixisse constet, merito in dubium vocatur hoc etymon. V. Cang. Gloss. Forte a Represso Repressaliæ. An potius a Præsalio, Præsaliæ?

Repræsento, pr. com. [ἐμφανίζω, ὑποτυπόω, παρίστημι] āre. Velut præsens aliud ostendere vel offerre oculis. Plin. 8. Epist. 6. Altruitur his, quum Senatui, Populoque Romano liberalitatis gratior repræsentari nulla materia posset, quam si, &c.
Aliquid repræsentare animo, In memoriam revocare. Curt. lib. 3. 10. 7.
Faciem veri maris repræsentare. Columel. lib. 8. cap. 17. h. e. Facere ut stagnum quam proxime accedat ad similitudinem maris.
Imaginem sceleris repræsentare. h. e. Tanquam præsens ostendere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Iram Deûm. Liv. 8. 6. Ad representandam iram Deûm ficta.
Memoriam alicujus rei. Cic. pro Sext. 26. Erat eodem tempore Senatus in æde Concordiæ, quod ipsum templum repræsentabat memoriam consulatus mei.
Mores repræsentare. Hor. 1. Epist. 18. 14.
Se repræsentare. Columel. lib. 11. cap. 1. Itaque non ægre consequetur, si semper se repræsentaverit. i. e. Præsentem se ostenderit, inquit Budæus, neque discesserit.
Vicem alicujus rei repræsentare. Plin. lib. 28. cap. 10. Nam si oleum non sit, vicem ejus repræsentat.
Virtutem & mores alicujus. Hor. 1. Epist. 19. 14.
Repræsentare, proprie locum habet in pecunia in diem debita, die præsenti solvenda: & Diem promissi repræsentare, est Promissum, antequam dies advenerit, vel certe quum advenerit, exsolvere. Ex quo repræsentandi verbo utimur pro eo quod est Rem, quæ abest, præsentem constituere, ut Cic. pro Sext. 26. Hor. 1. Epist. 19. 14.

Virtutemne repræsentet, &c. Ex Lambino. V. Pretium repræsentare.

Repræsentare ab aliquo. V. A vel AB præpositiones.
Diem promissorum repræsentare. i.e. Præstare ante diem dictam promissa. Cic. 16. Fam. 14. Conserva te mihi: dies promissorum adest, quem etiam repræsentabo, si adveneris.
Legata repræsentare. Suet. Calig. cap. 16.
Mercedem repræsentare, i. e. Exhibere. Suet. in Claud. cap. 18.
Pecuniam ab aliquo repræsentare. V. PECUNIA.
Pœnam repræsentare, i.e. Statim & sine dilatione exigere. Suet. Claud. c. 34.
Pretium rei emptæ repræsentare, est Præsenti pecunia solvere, non autem ante diem solvere. Cic. 12. Att. 25. Reliquæ pecuniæ vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræsentabimus. Hæc Budæus. Paulus Manutius hunc Ciceronis locum exponens dissentit a Budæo. Sic enim ait, Repræsentare. Budæus hoc loco dicit esse, Præsenti pecunia solvere, non, ut aliis locis, Ante diem solvere. Non improbo eruditi hominis opinionem; quanquam ne cur probem quidem est. Cur enim usitatam verbi significationem sine causa negligimus? Sane mihi placet, ac vehementer quidem placet, ut hic Repræsentare valeat Ante diem solvere: contra Budæi sententiam, fateor; sed nunquid apud me pluris esse debet ullius auctoritas, quam ratio & veritas ipsa? Neque tamen illum, quem omnibus nostræ ætatis hominibus eruditione video præstitisse, ut male sentientem reprehendo: sed quando interpretis partes suscepi, & præter communem utilitatem nihil specto, quod meum officium est, quodque mihi a principio ad hoc opus aggredienti propositum fuit, id facio, ut omnia libere exponam, cum hoc tamen ne quid temere affirmem. Sensum igitur consideremus, & enodatum quam planissime poterit exponamus. Siliani, inquit, horti, de quibus ad me scripsisti, placent: sed ita, ut numerato eos malim accipere, quam æstimatione. Si autem numerato accipimus, unde pecunia? habebimus infert, HS DC, ab Hermogene expressa: & DC item, quæ domi sunt. erit igitur unde sumamus HS MCC. quæ autem reliqua pecunia erit, quæ scilicet a nobis supra HS MCC Silio debebitur, ei pecuniæ solvendæ diem, puta annuam, vel bimam, præstituemus: interea Silio vel versuram pendemus. Quoniam autem hoc posuerat, Versuram pendemus, veritus ne Attico videretur insanire, qui hortos eo usque cuperet, ut etiam usuras subire vellet: quasi se excusans adjecit, dum a Faberio repræsentabimus: hoc significans, diuturniorem usuram non futuram: quum putet se, pecunia a Faberio debitore sumpta, repræsentaturum, hoc est solutionem fa... arum ante diem reliquæ pecuniæ solvendæ præfinitam. Certe enim hortos, nisi præsenti pecunia potuisset, vel pendendis usuris emere cogitabat: quas putabat fore ut non diu penderet, quum speraret, hortorum pretium, pecunia a debitoribus suis exacta, brevi se posse totum persolvere. Quod confirmat illud aliquanto ante, ut usuram ei pendam a quo emero, non plus annum possum assequi, si tu me adjuvas. Simili sententia dixit, Repræsentare medicinam, in Epistola ad Titium 5. Fam. 16. & Repræsentare diem, ad Tironem, 16. 14. &, Repræsentare libertatem, Philip. 2. 118. &, Repræsentare improbitatem, lib. 16. ad hunc ipsum Atticum 2. Quibus ex locis quum de significatione hujus verbi liqueat unicuique vel negligenter consideranti: quumque in eum, quem ostendimus, sensum accipi hoc in loco non absurde possit vox illa Repræsentabimus: non video cur assentiar Budæo, docto aliqui viro, & de litteris optime merito: quum præsertim Repræsentare pro Præsentem pecuniam solvere, quo modo ipse exponit: nusquam apud eos, quos ego auctores in Latina lingua vehementer sequor, positum reperiam. Hæc Paulus. [Cujus sententiam ita amplector ut statuam, & eam pecuniam, quæ sine mora numerata est, Repræsentatam recte dici, & eam, quæ ante diem solvitur, Repræsentari. conf. Ant. Schori phras. Latin. & plenissime Gronov. de Pec. vet. lib. 1. cap. 6. Gloss. Lat. Gr. Repræsento, Ἐν παρουσίᾳ ποιῶ, Ἀποκαθίστημι, Ἀμύνομαι, Ἀποδίδωμι.

Spectaculum repræsentare, pro Protinus exhibere. Suet. in Calig. 58.
Tormenta repræsentare. Suet. in Claud. Cæs. cap. 34. Tormenta quæstionum, pœnasque parricidarum repræsentabat, exigebatque coram.
Improbitatem suam repræsentare. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur istorum animi incendi ad repræsentandam improbitatem suam. i. e. Citius aliquanto, quam fecissent, ostendendam. Sic exponit Paulus Manutius.
Libertatem civitatis morte sua. Cic. 2. Philipp. 118. Quin etiam corpus libenter obtulerim, si repræsentari morte mea libertas civitatis potest. i. e. Dari nunc & statim. [Vel potius Celerius, maturius.
Libertatem. Ulpian. in l. Si pure. D. de fideicom. libert. & Sbævol. in l. Thais. §. 1. eodem tit.
Repræsentare, pro Accelerare: Propere edere. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur istorum animi incendi etiam ad repræsentandam improbitatem suam. Sic apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Innumerabiles incidunt subitæ necessitates, vel apud magistratus, vel repræsentatis judiciis continuo agendi. Budæus.

Repræsentans, antis. Partic. Cic. 8. Fam. 2. pr. Certe, inquam, absolutus est. Me repræsentante pronuntiatum est. Al. Me præsente. Gronov. Me in re præsenti.

Repræsentātus, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 5. Omnibus dena sestertia repræsentata.
Minæ cœlestes repræsentatæ. Liv. 2. 36.

Repræsentatio, ōnis. f. [ὑποτύπωσις] Plin. lib. 9. cap. 6. Hoc scire orcas, infestam his beluam, & cujus imago nulla repræsentatione exprimi possit alia, quam carnis immensæ, dentibus truculentæ.

Repræ-

Repræfentatio, pro Ipfa pecuniarum folutione. Cic. 12. Att. 30. Si enim Faberianum venderem, explicare vel repræfentatione non dubitarem de Silianis, fi modo adduceretur ut venderet. Senfus eft, Non dubitarem Silii hortos emere, vel fi repræfentandum fit: hoc eft, vel fi pretium nunc numerandum fit, nulla temporis dilatione. Eft enim Repræfentare, quod aliquando futurum eft, id præripere, ut nulla interpofita mora, ftatim fiat. Quoniam autem conftituerat hortos ita emere, ut partem pecuniæ folveret, reliquæ pecuniæ ufuram penderet: nunc fi Faberianum nomen poffit vendere, dicit fe non cogitare de die, neque folutionis tempus velle differre, fed repræfentaturum, hoc eft, non exfpectaturum diem, quam conftituerat, univerfumque pretium ftatim perfoluturum.

Concludere repræfentatione. Cic. 13. Att. 29. Nomen Dolabellæ jam expeditum videtur, ut etiam repræfentatione concludam.

Repræsentātor, ōris. m. Tertull. adverf. Praxean. cap. 24. Filius repræfentator patris.

Repræsentāneus, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 27. Repræfentaneæ poteftatis refpectu aliquid facere.

Reprĕhendo, vel per fyncopen **Reprendo**, di, fum, pr. comm. [ἐπιλαμβάνω, Gloff. Lat. Gr.] ĕre. Retrahere, quafi Retro prehendere, & corripere. Plaut. Pfeud. 1. 3. 19. Reprehende hominem, adfequere. Propert. lib. 3. 19. 9.

Quam poffit noftros quifquam reprehendere curfus.

Manu reprehendere. Cic. 4. Acad. 139. Revocat virtus, vel potius reprehendit manu, pecudum illos motus effe dicit, hominem jungit Deo.

Verba elapfa reprendere. Ovid. 11. Epift. 53.

Vires cupiunt reprehendere vinclum extremum. Lucret. lib. 3. 598.

Se. Ter. Adelph. 4. 4. 15.

Senfi illico id illas fufpicari, fed me reprehendi tamen,
Ne quid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palam.

Reprehendere, Arguere, increpare. [ψέγω, καταγινώσκω Gl. L. G.] Cic. 4. Aca. 65. Nam fi minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coercetur.

Pergraviter reprehendere. V. **Pergraviter**.

Reprehendere & exagitare aliquem. Cic. in Orat. 26.

Difceffum alicujus reprehendere & fubaccufare. Cic. pro Planc. 86.

Factum alicujus. Ovid. 20. Epift. 49.

Juftius reprehendi. Hor. 2. Serm. 4. 86.

Studia aliena. Hor. 1. Epift. 18. 39.

In aliquo vitio reprehendi. Cic. in Partit. 129.

Reprehensus, a, um. Partic. Retractus. De fugitivis dixit Curt. 4. 14. 2. Reprehenfos ex fuga Perfas pugnaturos.

Locus reprehenfus. Ter. Adelph. prol. v. 14.

Membra reprenfa relinquere. Ovid. 15. Met. 526.

Item Culpatus. Nepos 4. 1. 3. Paufanias in eo reprehenfus, &c. V. Hor. 1. Serm. 10. 55.

Reprehensio, ōnis. f. [κατάγνωσις Gl. G. L.] Actus reprehendendi, Nonnifi tranflate. Cic. 1. de Finib. 1. Quamobrem diffentientium inter fe reprehenfiones non funt vituperandæ.

Non indigna laude. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Levis reprehenfio. V. **Levis**.

Abeffe a reprehenfione temeritatis. V. **Absum**. Cic. 10. Fam. 23.

Capere reprehenfionem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Si reprehenfionem non capit ipfa perfona, infamare fignatores licet. De teftibus.

Fugere reprehenfionem. Cic. 10. Att. 3.

Incurrere in varias reprehenfiones. Cic. 1. de Finib. 1.

Vereri reprehenfionem doctorum atque prudentium. Cic. in Orat. 1.

Reprehensor, ōris. m. [ἐπιτιμητής] Qui reprehendit. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Nam ut profluens amnis, aut vix, aut nullo modo, conclufa autem aqua facile corrumpitur: fic orationis flumine reprehenforis vitia diluuntur.

Delicti reprehenfor. Ovid. 17. Epift. 219.

Reprehenfor, pro Emendatore & correctore. Cic. de Opt. gen. Orat. 18. Duo genera reprehenforum.

Reprehensĭbĭlis, e. Adj. ut, Ebrietas reprehenfibilis. Salvian. lib. 4. de Gubern. Dei, p. 141.

Reprehensibilĭter, Adv. Rufinus in Apolog. Libellus reprehenfibiliter fcriptus.

Reprehenso, [ἐπικαταλαμβάνω] āre. frequentat. Liv. 2. 10. Reprehenfans fingulos, obfiftens, obteftanfque deûm & hominum fidem, teftabatur, nequicquam, deferto præfidio, eos fugere.

Reprendo, &c. V. **Reprehendo**.

Repressor, **Repressus**. V. **Reprimo**.

Reprĭmo, preffi, preffum, pr. com. [ἀνακόπτω, κατακόπτω, ἐπιστομίζω] ĕre. Continere, cohibere. Ter. Adel. 5. 3. 8.

Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.
D. Repreffi, redii: mitto maledicta omnia.

Cic. 2. de Legib. 51. Reprimam jam me, nec infequar longius, eoque minus, quo plus pœnarum habeo, quam petivi.

Coercere & Reprimere. Cic. 1. de Finib. 2. Difficilem quandam temperantiam poftulant in eos, quod femel jam miffum coerceri, reprimique non poteft.

Reprimere & Comprimere. Cic. 1. in Catil. 30. Hæc Reipub peftis paulifper reprimi, non in perpetuum comprimi poteft.

Fletu reprimi, ne quid fcribamus, Prohiberi. Cic. 11. Att. 15.

Bella nafcentia repreffit. Claud. de Bell. Get. 400.

Conatus hominum reprimere. Cic. 4. Verr. 64.

Confuetudinem peccandi. Cic. 4. Verr. 53.

Famam, five fermones. Cic. 11. Philipp. 23. Hanc, quæfo, pro tua fingulari fapientia, reprime famam, atque effice ne id, quod non curas, cupere videare.

Ferocitatem alicujus. Cic. 2. Off. 40.

Fluvium redundantem. Cic. 2. de Divin. 69.

Furorem exfultantem. Cic. pro Sext. 95.

Gemitum virtute. Ovid. 9. Met. 163.

Impetum populi. Cic. 3. de Legib. 27.

Iram repreffit pudore. Ovid. 1. Met. 755.

Objurgationem fufceptam. Cic. 4. Att. 15. Nunc reprimam fufceptam objurgationem.

Se continere & reprimere a fupplicio. Cic. 7. Verr. 73. Fit in eo gemitus omnium & clamor, cum tamen a præfenti fupplicio tuo fe continuit pop. Rom. & repreffit, & falutis fuæ rationem Judicum feveritati refervavit.

Se reprimere & revocare ab omni contagione vitiorum. Plin. in Paneg. cap. 83. Eft magnificum, quod te ab omni contagione vitiorum reprimis, ac revocas: fed magnificentius, quod tuos.

Reprimere, Suftinere, fiftere, ut

Dextram. Virg. 12. Æn. 939.

Enfem. Stat. 11. Theb. 309.

Curfum Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 93.

Itinera. Cic. 10. Att. 1. Dubitaverat noftrûm nemo, quin Cæfar itinera repreffiffet. [Itinera dixit, pro Itinerum celeritate.

Pedem repreffit retro. Virg. 2. Æn. 378.

Repressus, a, um. Partic. [κατεσταλμένος] Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hoftium repreffos effe intelligunt ac retardatos.

Represse, Adv. Compar. Gell. 12. 11. Repreffius pudentiufque peccabitur. al. Suppreffius.

Repressor, ōris. m. [κατασταλτής] Cic. pro Sext. 144. Exftinctorem domeftici latrocinii, repreſſorem cædis quotidianæ, defenforem templorum atque tectorum, &c.

Reprŏbo, pr. com. [ἀθετέω, ἀπελέγχω, ἀποδοκιμάζω] āre. Improbare, rejicere; notæ fignificationis. Cic. 4. Acad. 130. Qui quum Zenonis fuiffet auditor, reprobavit ea, quæ ille verbis, Nihil effe bonum, nifi virtutem. Legendum exiftimo, Re probavit, disjunctim. [Lapis eft qui non videat, nec aliter codd. correctiores omnes.

Afcifcere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Finib. 23. Confirmat autem illud vel maxime, quod ipfa natura, ut ait ille, afcifcat & reprobet, id eft voluptatem & dolorem.

Reprobātus, a, um. Partic. Scævola JCt. Statuas imperatorum reprobatas conflare.

Reprobatio, ōnis. f. cui contrar. Electio. Tertull. Apol. cap. 13. Nec electio fine reprobatione.

Reprobātor, ōris. m. Auguftin. Unde

Reprobātrix, īcis. f. Tertull. contr. Marc. 4. 36. Difciplina reprobatrix fuperbiæ.

Reprŏbus, a, um. Adj. [ἀδόκιμος] Vulg. Interpr. Rom. 1. 28. Ulpian. l. 24. §. 1. ff. de pign. act. Qui reprobos nummos folvit creditori. Gloff. Gr. Lat. Ἀδόκιμος, Reprobus, Abfurdus.

Repromitto, mifi, miffum, ĕre. pr. comm. Spondere ftipulanti. Cic. pro Rofc. Com. 37. Repromittis tu abhinc triennium Rofcio? quid? recita iftam reftipulationem clarius. Plaut. Afin. 2. 4. 48.

Verum iftuc argentum tamen mihi, fi vis, denumerare,
Repromittam iftoc tibi nomine folutam rem futuram.

i. e. Stipulatione a te facta me obftringam. Cic. de Clar. Orat. 18. Non me hercule, inquit, tibi repromittere iftuc quidem aufus fim. Auctor de Viris Illuft. 2. Illa petiit, quod illi in finiftris manibus gerebant, videlicet annulos, armillas: quibus dolofe repromiffis, Sabinos in arcem perduxit. Ibid. 12. Necem regis repromittens. Budæus.

Repromittit, inquit Alciatus, qui nuda ftipulatione fe obligat.

Repromittere differt a Satifdare, inquit Budæus, ut ex exemplo fequenti Pauli patet, De operis novi nuntiatione, l. Non folum D. Si, quum jure poffem te prohibere, nuntiavero tibi opus novum, non alias ædificandi jus habebis, quam fi fatis dederis. Quod fi nuntiavero tibi ne quid contra leges in loco publico facias, repromittere debebis: quoniam de eo opere alieno jure contendo, non meo; & tanquam alieni juris petitor, repromiffione contentus effe debeo. conf. l. 9. §. 7. Dig quod met. caufa, &c.

Repromittere, pro fimplici Promittere. Suet. in Claud. cap. 19. Quum quidam privato fumptu emiffuros fe repromitterent, fi fibi ficcati agri concederentur. [Nifi legendum Sefe prom. Tertull. de Ref. carn. p. 61. Frob. Dum præripiunt, quod poft illam repromittitur. An Fore promittitur? fed iterum p. 79. & fæpius.

Repromissus, a, um. Partic. Aurel. Vict. de Vir. Illuft. cap. 2. V. in ipfo verbo.

Repromissio, ōnis. f. Cic. pro Rofc. Com. 39. Rofcius, qui ex jurifperitorum confilio & auctoritate reftipularetur a Fannio diligenter, ut quod is exegiffet a Flavio, dimidiam partem fibi diffolveret, fi quidem fine cautione & repromiffione nihilo minus id Fannius focietati, hoc eft, Rofcio debebat.

Repropītio, āre. pr. & fec. comm. Expiare. Tertul. ad Nation. 1. 17. Neque imagines Cæfarum repropitiando hoftes populi nuncupamur.

Reptabundus, **Reptile**, **Repto**, &c. V. **Repo**.

Rĕpūbesco, [ἀνηβάω] ĕre. Rurfum pubefcere, juvenem fieri, *rejuvenefcere*, quod vulgo dicitur. Columel. lib. 2. cap. 1. Non ergo eft exiguarum frugum caufa terræ vetuftas, fi modo quum femel invafit fenectus, regreffum non habet, nec revirefcere, nec repubefcere poteft.

Rĕpŭdium, i. n. [ἀποστάσιον, ἀποπομπή] proprie dicitur Recufatio ea, qua vir uxorem a fe rejicit ob rem aliquam pudendam. Quintil. lib. 7. cap. 5. Simpliciores illæ quæftiones injufti repudii. Cajus de divortiis, l. Divortium. D In repudiis, i. e. Renuntiationibus comprobata funt hæc verba, Res tuas tibi habeto. Item hæc, Tuas res tibi agito. [Repudium a Divortio diftinguit Modeftinus J. C. quod hoc fit inter conjuges, illud inter fponfum & fponfam. V. loc. in **Divortium** Non tamen ubique antiqui eam differentiam obfervant. Ceterum verbale nomen puto a Repudio, ut Divortium a Diverto, Repurgium a Repurgo &c.

Repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam. Feftus.

Mittere repudium. V. poft, in **Repudio**.

Repudium alicui remittere. Ter. Phorm. 5. 6. 35.

Repudium renuntiare. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

Repudiōsus, a, um. Adj. Plaut. Perf. 3. 1. 56.

Verum videto, me ubi voles nuptum dare,
Ne hæc fama faciat repudiofas nuptias.

i. e. Ut nemo velit me habere in uxorem propter hanc famam.

Repudio, [ἀποπέμπω, ἀπωθέω, ἀφοσιόομαι] āre. Matrimonium dirimere, & quafi ob rem pudendam aliquam uxorem repellere. Sueton. in Cæf. cap. 1. Neque ut repudiaret illam compelli a Dictatore Sulla ullo modo potuit.

Repudiat etiam maritum uxor. Quintil. lib. 7. cap. 9. pr. Sæpe fecubanti amatorium dedit, repudiavit. Ulp. l. Julianus. D. De divortiis, Julianus lib. 8. Digeftorum, quærit, an furiofa repudium mittere, vel repudiari poffit: & fcribit furiofam repudiari poffe, quia ignorantis loco habetur: repudiare autem non poffe; neque ipfam, propter dementiam; neque

neque curatorem ejus. Patrem tamen ejus nuntium mittere posse. Ter. And. 1. 5. 15.
Contemptus, spretus? facta, transacta omnia: hem,
Repudiatus repetor.
Repudiare, Non accipere, recusare, respuere, aspernari. Ter. Adel. 5. 4. 4. Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.
Repudiare & Recipere, contraria. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.
Repudiare & Assumere, contraria. Cic. in Orat. 209.
Beneficium repudiare. Cic. 2. de Finib. 76. Metrodorum non putant ipsum professum: sed quum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisset.
Conditionem repudiare æquissimam. Cic. pro Quint. 46.
Consilium. Ter. And. 4. 4. 12.
Repudio consilium, quod primum intenderam.
Gratiam alicujus repudiare. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 40.
Morem patrium contumaciter repudiare. V. CONTUMAX.
Obsecrationem alicujus repudiare & aspernari. Cic. pro Font. 38. Cavete, ne periculosum superbumque sit, ejus vos obsecrationem repudiare, cujus preces si dii aspernarentur, hæc salva esse non possent.
Hoc non repudio. Cic. 2. Att. 19. Honestior hæc declinatio periculi, sed ego hoc non repudio.
Voluntatem alicujus. Cic. 3. Verr. 98. Eorum ego voluntatem omnium repudiavi: non modo proditori, sed ne perfugæ quidem locus in meis castris cuiquam fuit.
Auctoritas alicujus repudiata, Neglecta, contempta. Cic. 3. Verr. 153.
Funditus repudiare aliquid. Cic. in Orat. 25.
Repudiari, pro Repulsam ferre in comitijs. Cic. pro Planc. 21. Nunquam enim nobilitas, præsertim integra atque innocens, populo Rom. supplex repudiata fuit.
Iracundia omnibus in rebus repudianda est. Cic. 1. Off. 89.

REPUDIATUS, a, um. Partic. Ἀπωσθείς. Gloss. Lat. Gr.

REPUDIĀTIO, ōnis. f. [ἀποπομπή] Cic. 12. Att. 51. Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

REPUDIĀTOR, ōris. m. Qui repudiat. Tertul. adv. Marc. 1. 14. Marcionita repudiator creatoris.

RĔPŬĔRASCO, [ἀνηβάω / ἀνανηπιάζομαι] ĕre. quasi In puerilem ætatem reverti: & De senibus fere semper dicitur, quum desipere vitio ætatis incipiunt. Plaut. Merc. 2. 2.25. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus largiatur ut ex hac ætate repueraſcam, & in cunis vagiam, valde recusem. Vetus exemplar legit Repuerifcam. Idem 2. de Orat. 22. Quum is diceret socerum suum Lælium semper fere cum Scipione solitum rusticari, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos, quum rus ex urbe, tanquam ex vinculis, evolavissent.

RĔPUGNO, [ἀντιμάχομαι, ἐναντιόομαι, ἀνθίσταμαι, ἀνταγωνίζομαι, ἀντικρούω, ἀντιφέρομαι, ἀντιφιλονεικέω] āre. Resistere, contradicere, refragari, obsistere. Cic. de Amicit. 64. Cum omnium rerum simulatio est vitiosa (tollit enim judicium veri, idque adulterat) tum amicitiæ repugnat maxime.
Non pugnare, sed repugnare. Cn. Magnus Domitio, Cic. 8. Att. 19.
Oppugnare aliquem, & Repugnare alicui. Cic. 5. Fam. 2. Quare non ego oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi.
Dictis & factis repugnare & resistere crudelitati. Cic. pro Rabir. 15.
Repugnare & Concedere, contraria. Cic. 1. Fam. 2. Consules neque concedebant, neque valde repugnabant.
Nimium repugnare. Ovid. 1. de Arte Am. 127.
Repugnare alicui rei. Cic. 3. Tusc. 17. His autem perturbationibus, quas in vita hominum stultitia quasi quasdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum est.
Amori fœdo. Ovid. 10. Met. 319.
Dictis. Ovid. 2. Met. 103.
In una parte repugnare. Ovid. 15. Met. 854.
Repugnant hæc inter se. Cic. 3. Tusc. 72.
Resistere & repugnare contra veritatem. Cic. pro Rosc. Com. 51. Hoc cum sentit Saturius esse apertum, resistere & repugnare contra veritatem non audet.
Repugnare circa. Quintil. in procem. lib. 8. Circa quæ si is, qui instituitur, non repugnarit, primum ad cetera habiturus est cursum.
Cum sæpe obnitens repugnasset. Paterc. lib. 2. 89.

REPUGNANS, antis. Partic. [ἀντιμαχόμενος] Plin. lib. 8. cap. 16. Ita ut devinciatur non repugnans.
Adversans & repugnans natura. Cic. 3. Off. 110.
Cede repugnanti. Ovid. 2. de Arte Am. 197.
Compar. Quo quid repugnantius dici possit? Lactant. de Ira Dei, cap. 9.

REPUGNANTER, Adv. [ἐναντιωμένως] cui contrarium est Patienter. Cic. de Amicit. 93. Ut igitur & monere, & moneri, proprium est veræ amicitiæ: & alterum libere facere, non aspere: alterum, patienter accipere, non repugnanter.

REPUGNANTIA, æ. f. [ἐναντίωσις] Cic. 2. Philipp. 19. Sed qui tantarum rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapis.

REPUGNĀTIO, ōnis. f. Actus repugnandi. Apul. de Phil. Platon. p. 9. Elmenh. Repugnationes nocivæ.

REPUGNĀTŌRIUS, a, um. Adj. Ad repugnandum utilis. Vitruv. lib. 10. cap. ult. In repugnatoriis rebus non tantum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.

REPUGNAX, ācis. Adj. [ἀντιμάχος] Qui obsistit & reluctatur. Cic. 1. de Orat. 95. Quibus dicere Carneades solebat, ingenium tuum, Crasse, vehementer admirans, me sibi perfacilem in audiendo, te repugnacem in disputando esse visum. Vetus exemplar legit, Perpugnacem.

RĔPULLŬLO, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum pullulare. Plin. lib. 16. cap. 20. Larix ustis radicibus non repullulat, picea repullulat.
Repullulare e radicibus. Plin lib. 16. cap. 44.

REPULLULASCO, [ἀναβλαστάνω] ĕre. Rursum pullulascere, & novos pullos emittere; & de arboribus ac plantis fere semper dicitur. Columel. lib. 4. cap. 22. Quoniam fere plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Ibid. cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullulascentem vellere, quam nodosam & scabram plagam relinquere.

REPULSA, REPULSIO, REPULSO, V. REPELLO.

RĔPŪMĬCO, āre. videtur a Pumice deduci, ut sit quasi Pumice expolire. Unde

REPUMICĀTIO, ōnis. f. in arboribus dicitur, quando gemmæ hirsutæ propter frigus, expoliuntur Vere. Plin. lib. 17. cap. 26. de remediis arborum, Item succo emisso quibusdam veluti detractio sanguinis circumrasi corticis, vitium extenuatio, & domitura palmitum. Gemmas si frigus retorridas hirsutasque fecerit, repumicatio, & quædam politura. V. Harduin. in loc.

RĔPUNGO, pŭpŭgi, & punxi, punctum, [ἀντικεντέω] ĕre. Vicissim pungere. Cic. 1. Fam. 9. Quoniamque illi haberent suum Publium, darent mihi ipsi alium Publium, in quo possem illorum animos, mediocriter lacessitus, leviter repungere. [Pungo Præt. facit Pupugi, sed Composita in xi, ut Compunxi, Dispunxi.

RĔPURGO, [ἀνακαθαίρω] āre. Idem quod Purgare, vel diligenter emundare. Plin. lib. 19. cap. 10. Enecatur cyminum ab imo dorso, nisi repurgetur.
Humum repurgare. Ovid. de Nuce 125.
Nomas repurgare. Plin. lib. 23. cap. 4.
Cælum repurgatum. Ovid. 5. Met. 286.
Repurgatus in sincerissimum nitorem. Senec. Epist. 67.
Repurgare, Iterum purgare. Colum. 2. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduntur, repurgari debent.

REPURGIUM, i. n. a Repurgando, utuntur Justinianus, C. de aquæ ductibus, & Ambrosius ad Theodosium. Non audisti, Imperator, quia quum jussisset Julianus reparari templum Hierosolymis, divino qui faciebant repurgium igne cremarunt.

RĔPŬTO, [ἀναλογίζομαι Gloss. Lat. Græc.] āre. Diligenter putare.
Reputare, per translationem, pro Multum ac diu cogitare, considerare, secum volvere. Ter. Eun. 3. 5. 44.
Dum hæc mecum reputo, arcessitur lavatum interea virgo. Idem And. 2. 6. 11.
Etenim eam secum rem recta reputabit via. Cic. 1. Fam. 9. Tamen non reputans quid ille vellet. Idem 2. de Nat. Deor. 119. Hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio. Sil. lib. 17. 347.
— sed enim reputa tecum ipsa furores
Sidonios.
Non facile est reputare, utrum, &c. Cic. in Sallust. 14.
Reputare, pro Imputare. Modestinus in l. Nihil interest. §. Si quum filius. D. de inofficioso testamento, Tamen est aliquid quod testatoris vitio reputetur ut merito repellendus non sit.
Reputare, Computare, compensare. Ulpian. in l. 1. §. Si pupillus. D. de tutel. & rationibus distrah. Item sumptus litis tutor reputabit, & viatica, si ex officio necesse habuit aliquo exire vel proficisci. Papin. in l. Sed si nondum. D. relig. & sumpt. funer. Sed si nondum pater dotem recuperaverit: vir solus convenietur, reputaturus patri, quod eo nomine præstiterit. [i. e. Expensum laturus, quod barbari dicunt Super computum ejus missurus, vel positurus.

REPUTĀTIO, ōnis. f. [ἐπιλογισμός Gl. L. G.] Consideratio. Plin. lib. 10. cap. 37. Gell. lib. 12. cap. 5. Per incrementa ætatis exorta e seminibus suis ratio est, & utendi consilii reputatio, & honesti contemplatio. Plin. Paneg. cap. 70. Ingenia hebetabat misera sed vera reputatio.
Reputatio, pro Computatione. Cajus in l. Item ex diverso. D. familiæ erciscundæ. Si judex aut reputationes inter eos fecerit, aut curaverit cautiones interponi, quibus inter eos communicentur commoda & incommoda. Marcellus in l. Titia. D. de solutionibus. Titia, quum propter dotem bona mariti possideret, omnia pro domina egit: reditus exegit, & moventia distraxit. Quæro an ea quæ ex re mariti percepit, in dotem ei reputari debeant? Marcellus respondit, reputationem ejus quod proponeretur, non iniquam videri. [Etiam hic est Expensilatio.

R E Q

REQ. Requiescit.

RĔQUIES, ēi, vel ētis. f. [ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις, κατάπαυσις, ῥαστώνη, ἡσυχία, ἠρεμία] Ipse quiescendi actus. Cic. de Senect. 52. Ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis. Charisius lib. 1. Cicero requietem dixit, ad Hostilium. [Ut & Requietis &c. V. infra.
Labori requies hæc erat. Ovid. 7. Met. 812.
Requietis intervalla. Cic. 1. de Finib. 49. Et ad dolores ita paratus est, ut meminerit maximos morte finiri, parvos multa habere intervalla requietis.
In amicitia Scipionis, requies plena oblectationis mihi fuit. Cic. de Amicit. 103.
Requies spatiumque. Virg. 4. Æn. 433.
Tantum temporis quantum ad animi & corporis requiem conceditur. Cic. pro Arch. 13.
Bellorum requies, i. e. A bellis. Stat. 3. Theb. 295.
Doloris feri requies. Ovid. 2. de Arte Am. 490.
Curarum requies animi oblectatio. Cic. 2. Off. 6.
Curæ medicina & requies. Ovid. 4. Trist. 10. 118.
Laborum certa requies. Virg. 3. Æn. 393.
Laboris grata requies. Ovid. ad Liviam, 306.
Mali nulla requies erat. Lucret. lib. 6. 1176.
Pugnæ requiem sperabant. Virg. 12. Æn. 241.
Senectæ meæ fera requies. Virg. 9. Æn. 481.
Alterna requies. Ovid. 4. Epist. 89.
Quod caret alterna requie durabile non est.
Mæsta. Stat. 8. Theb. 161.
Tutior. Ovid. 8. Met. 557.
Attulit pugna requiem multorum dierum. Ovid. 12. Met. 146.
Dare requiem ab opere. Columel. lib. 6. cap. 14.
Dare voce requiem & modum. Ovid. 3. Met. 618.
Habere requietem. Cic. 1. Att. 15. Ita sum ab hominibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola & mellito Cicerone consumitur.
Negare requiem. Ovid. 10. Met. 135.
Petit exiguam requiem. Ovid. 4. Met. 622.
Poscunt requiem socii. Ovid. 7. Epist. 175.
Quærere requietem. Cic. 5. de Finib. 54. Itaque si aut requietem natura non quæreret, aut eam posset alia quadam ratione consequi.
Quærere requiem ex occupationibus. Cic. 5. Fam. 14. Vel animo defatigato tuo, qui nunc requiem quærat ex magnis occupationibus.

REQUIESCO, ēvi, ētum, [ἀναπαύομαι, ῥαστωνέω] ĕre.

Requiescere, pro Conquiescere, vel quietem capere, & tranquille vivere, sine ullo animi aut corporis impedimento.
Requiescere, & curam animi levare. Cic. 6. Verr. 13. Quum diutius in eo negotio curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii praeclaras tabulas revertebar.
A malis. Cic. 1. Tusc. 107.
Ubi remissa humana vita corpus requiescat a malis. Ex Ennio.
A turba rerum. Ovid. 4. de Pont. 5. 27.
In lectione poetarum. Quintil. lib. 10. cap. 1.
In miseriis. Cic. 8. Att. 22. Et simul, crede mihi, requiesco paulum in his miseriis, quum quasi tecum loquor.
In sermone alicujus. Cic. 2. de Orat. 234. Sed tamen defessus in labore, atque itinere disputationis meae, requiescam in Caesaris sermone, tanquam in aliquo peropportuno diversorio.
In spe alicujus adolescentis. Cic. pro Coel. 79. h. e. Ex spe futurae illius probitatis, quietem sibi polliceri.
Non requiescere consilio cujusquam. Cic. 1. Att. 15. Non sunt permolesti, sed tamen insident & urgent, & nullius amantis consilio aut sermone requiescunt.
Arva requiescunt mutatis fetibus. Virg. 1. Georg. 82.
Aures requierant omnibus. Catul. de Ario, 82. 7.
Cum tot sideribus caelum requievit in illo. Ovid. 4. Met. 661.
Pectora requierunt. Stat. 12. Theb. 514.
Requiescere frequenter, pro Dormire. Virg. 1. Ecl. 80.
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte
Fronde super viridi.
Lecto requiescere. Tibul. lib. 1. 1. 43.
Humo. Ovid. 10. Met. 556.
Somno molli. Catul. ad Mallium, 66. 5.
Noctes longas. Tibul. lib. 3. 7. 21.
In sella. Cic. 1. de Divin. 104. Quum virgo staret, & Caecilia in sella sederet, neque diu ulla vox exstitisset, puellam defatigatam petiisse a matertera, ut sibi concederet, paulisper ut in ejus sella requiesceret.
Requiescere, Quietum facere, sive retardare, cum Accusativo, teste Servio. Virg. 8. Ecl. 4.
Et mutata suos requierunt flumina cursus. Ubi Servius, Requierunt, Cursus proprios retardaverunt, & quietos esse fecerunt. Eodem modo Propert. 2. 2. 47.
Juppiter Alcmenae geminas requieverat Arctos. [Apud Virg. posset constructio Graeca videri, Mutata suos cursus, pro Mutatis cursibus suis, requierunt. Sed sententiam suam pluribus antiquorum exemplis astruit Serv. Cui junge Voss. de Analog. 3. 4. & Sanct. Minerv. 3. 3. litt. R. & ad Quiesco Periz. ibid.

REQUIĒTUS, a, um. Partic. [ἀναπεπαυμένος] Qui requievit. Salluſt. Paululum requietis militibus. apud Serv. l. c.
Ager requietus. Ovid. 2. de Arte Am. 351. i. e. Ager qui aliquantulum requievit.
Arvum requietum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Lac requietum. Columel. lib. 7. cap. 8.
Requietior. Columel. lib. 2. cap. 1. Neque enim idcirco rudis & modo ex silvestri habitu in arvum transducta fecundior haberi terra debet, quod sit requietior & junior.

REQUIETIO, ōnis. f. Hieron. adv. Jovin. 2. 12. Septimo requietionis anno.

REQUIĒTŌRIUM, i. n. Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 1030. n. 8. SIBI ET CONIVGI CARISSIMAE REQVIETORIVM FECIT.

RĔQUĪRO, sīvi, sītum, [ἐπιζητέω, ἀναζητέω] ĕre. Saepius vel rursum quaerere, aut investigare. Virg. 1. Æn. 221.
Amissos longo socios sermone requirunt. Ter. Phorm. 2. 1. 79.
Abi Phaedria, eum require, atque adduce huc. Cic. 3. de Finib. 10. Tu autem quum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris?
Requirere & Quaerere hoc differunt: quoniam Requirere, est diu quaerere. Afranius Fratriis: Proin tutum quaeram, ne requiram te vide. Ex Nonio. V. in QUÆRO.
Animo & oculis aliquem. Ovid. 4. Met. 129.
Oculis requirere terram. Curt. lib. 4. 7. 11.
Sermone, V. paulo supra.
Aliquem vocibus requirere. Plin. Epist. 106.
Requirere ab aliquo, Quaerere ab aliquo, interrogare aliquem. Cic. 12. Att. 40. Si quis requirit a te? cur Romae non sim, quia discessus est. Idem 1. Acad. 3. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere.
Requirere ex. Cic. pro Coel. 67. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint.
Requisivit rex, quis supremum diem Athenis obiisset. Plin. lib. 7. cap. 29.
Illud quoque requisivi, qua ratione ex tot creditoribus nemo neque tum idem fecerit, neque nunc contradicat. Cic. pro Quint. 84.
Studiose requirere. Ovid. 1. de Arte Am. 145.
Causam. Ovid. 10. Met. 388.
Causas requirit inscius. Virg. 6. Æn. 710.
Domum alicujus. Cic. 6. Verr. 7.
Requirere, pro Inspicere, animadvertere, inquirere. Cajus in l. 4. D. de testam. Si quaeramus an valeat testamentum: in primis animadvertere debemus, an is, qui fecit testamentum, habuerit testamenti factionem: deinde si habuerit, requiremus an secundum regulas juris civilis testatus sit.
Requirere, Postulare, flagitare, deposcere. Cic. pro Lege Manil. 34. Quibus amissis, & pacis ornamenta, & subsidia belli requiretis. De Vectigalibus.
Requirere & flagitare. Cic. 7. Verr. 70. Abs te officium tuum debitum generi & nomini requiro & flagito.
Requirere auxilium. Cic. 7. Verr. 142. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & qui ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant, vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt.
Divitias. Tibul. lib. 1. 1. 41.
Requirere, pro Desiderare quod non adest. Cic. 6. Fam. 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras. Nam supra dixerat, Vereor ne desideres officium meum. Idem in Parad. 1. In quo equidem continentissimorum hominum majorum nostrorum prudentiam requiro.
Requirere, pro Desiderio rei amissae teneri, vel praeteritae, vel absentis, vel eam poscere. Cic. de Senect. 50. Denique isto bono utare dum adsit: quum absit, ne requiras: nisi forte adolescentes, pueritiam: paulum aetate progressi, adolescentiam debeant requirere.
Requiri, pro Necessarium esse: & Requirere, pro Opus habere. Cic. 1. de Finib. 61. Virtutem autem nixam hoc honesto, nullam requirere voluptatem, atque ad beate vivendum se ipsa esse contentam.

REQUĪSĪTUM, i. n. ut, Ad requisitum respondere. Quintil. lib. 8. procem.
Post requisitum etiam, nisi ejusmodi esset visum verum, quale falsum. Cic. 4. Acad. 77.
Requisita naturae, dixit Sallustius per periphrasin, ut notat Quintil. lib. 8. cap. 6. pro Exoneratione alvi.

REQUISITIO, ōnis. f. Gell. lib. 1. cap. 2. Historiae antiquioris requisitio.

REQUIRĪTO, [ἀναζητοῦμαι] āre. frequent. Plaut. Most. 4. 3. 11.
Quid tu ut otiosus res novas requiritas?

R E S

RESP. Respublica. REST. Restitutum.

RĒS, rēi. f. [χρῆμα, πρᾶγος, πρᾶγμα] generalem habet significationem.
Abdita rerum. Hor. in Arte Poet. 49.
Asperitas rerum. Cic. 1. de Orat. 3. Sed tamen in his vel asperitatibus rerum, vel angustiis temporis, obsequar studiis nostris.
Caput & fons rerum. Hor. 1. Epist. 17. 45.
Causas rerum cognoscere. Virg. 2. Georg. 490.
Concordia rerum discors. Hor. 1. Epist. 12. 19.
Creatrix rerum natura. Lucret. lib. 1. 623.
Cursus rerum. Cic. 4. Fam. 2.
Desiderium rerum. Lucret. lib. 3. 931.
Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.
Fama rerum incredibilis. Virg. 3. Æn. 294.
Fundamina rerum mole sub ingenti ponit. Ovid. 15. Met. 433.
Gravitas rerum. Cic. ad Brut.
Inscitia rerum. Hor. 1. Epist. 3. 33.
Interitus rerum. Cic. 6. Fam. 1.
Majestas rerum. Lucret. lib. 5. 7.
Natura rerum. Cic. 4. Acad. 84. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse.
Novatrix rerum natura. Ovid. 15. Met. 252.
Opifex rerum, Deus. Ovid. 1. Met. 79.
Perturbatio rerum vel confusio. Cic. 1. Off. 93.
Prudens rerum animus. Hor. 4. Carm. 9. 35.
Prudentia rerum. Virg. 1. Georg. 415.
Sepulchrum commune rerum, terra. Lucret. lib. 5. 260.
Status rerum. Cic. 12. Fam.
Tumor rerum. Cic. 14. Att. 5. Ne deferere viderer hunc rerum tumorem.
Turba, & confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum viveremus.
Turbine rerum miserarum attonitus. Ovid. 7. Met. 614.
Varietas rerum. Cic. 2. Fam.
Absurda res. V. ABSURDUS.
Acerba. Lucret. lib. 4. 665.
Amplissimis rebus ornatus. Cic. 5. Fam. 2. pr.
Angustae res, Exiguae, non magni momenti. Virg. 3. Georg. 290.
Ad faciendam fidem res appositae. Quintil. lib. 5. cap. 8.
Arcana. Ovid. 4. Met. 223.
Ardua. V. ARDUUS.
Bona. V. BONUS.
Bonae res, vel optimae. Cic. 4. Fam. 3. ad fin.
Calamitosae res. Cic. pro Lege Manil. 53.
Certa. V. CERTUS.
Contorta. V. CONTORQUEO.
Contractae res, Implicatae, ut vult Gronov. Cic. 7. Fam. 31.
Conversae res. Cic. 1. Fam.
Corporea. Lucret. lib. 2. 185.
Credula res amor est. Ovid. 6. Epist. 21.
Declamatoria res, Declamationi apta. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Desperatae res. Cic. 5. Fam. 21.
Deteriores res. Cic. Quanto deteriores res offensurus sis, &c.
Dissociabilis res principatus ac Libertas. Tacit. Agric. cap. 3.
Eversae res. Cic. 6. Fam. 21.
Facilis. Lucret. lib. 2. 1025.
Furtiva. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Horrenda relatu. Ovid. 15. Met. 298.
Illiberalis ad cognoscendum. V. ILLIBERALIS.
Immoderata res est Cupido. Ovid. 4. de Pont. 15. 31.
Implicata res controversiis. V. IMPLICO.
Incognita res turbat animos. Virg. 1. Æn. 519.
Incommodae res. Cic. 6. Fam. 4. V. INCOMMODUS.
Incredibilis dictu res. Quintil. in Gladiatore, non procul a fine.
Infirma & nugatoria ad probandum. V. INFIRMUS.
Ingeniosa res est. Ovid. 1. Amor. 8. 62.
Inquisita & comperta. V. INQUIRO.
Insolitam rem apportare auribus, Referre aliquid inauditum antea. Lucret. lib. 5. 101.
Invidiosa. V. INVIDEO.
Involutae & occultae res. V. INVOLVO.
Luculenta res. Cic. 4. Att. 15. Est enim res luculenta.
Ludicra. Hor. 2. Epist. 1. 180.
Manifestas contra res & veras repugnare. Lucret. lib. 3. 354.
Manifestaria res est. V. MANIFESTUS.
Medicatissima. V. MEDICO, as.
Missiles res. V. Missilis, in MITTO.
Molesta & odiosa. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Nec opinata. V. NEC.
Negotiosa. V. NEGOTIUM.
Novae res. V. NOVUS.
Nudae atque inornatae. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Operosa res. Cic. 3. Q. frat. 5. Res operosa est, & hominis, &c.
Otii plurimi res. Cic. 4. Att. 16.

Otiosa.

Otiosa. V. Otiosus, in OTIUM.
Parva res. Virg. 3. Ecl. 54.
Pensitata. V. PENSO.
Perditæ res. Cic. 6. Fam. 1. V. Perditus, in PERDO.
Periculosa res. Cic. 4. Acad. 68. In magnis, periculosisque rebus, &c.
Perturbatæ res. Cic. 6. Fam. 6.
Ridicula & jocosa. Catul. ad Catonem, 54. 1.
Suaves. Hor. 2. Serm. 8. 92.
Testata. V. TESTOR.
Turbulentæ res. Cic. 9. Fam. 1.
Abducere a re aliqua ad aliam. V. ABDUCO.
Abire in rem aliquam. V. ABEO.
Abjicere rem. Cic. 7. Att. 3. Quin nunc ipsum non dubito rem tantam abjicere.
Abrumpere ex re aliqua. V. ABRUMPO.
Abstinere rebus urbanis. V. ABSTINEO.
Abesse res videtur. V. ABSUM.
Absumere aliquot dies frigidis rebus. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum.
Abundare in re aliqua. V. ABUNDO.
Accedere alicui rei. V. ACCEDO.
Accipere ab aliquo rem aliquam. V. ACCIPIO.
Accommodare in rem aliquam. V. ACCOMMODO.
Acquiescere alicui rei. V. ACQUIESCO.
Addere nomina rebus. Ovid. 5. Met. 525.
Adducere rem in locum, vel deducere. Cic. 16. Fam. 12. pr.
Adducere rem in discrimen. Cic. 5. Fam. 21.
Adhibere rebus cautionem. Cic. 1. Att. 16.
Agere alias res. Cic. Ita furebat, ut mirarer tam alias res agere populum, &c. V. ALIUS.
Agere res aliquas. V. AGO.
Cedit illi res. V. CEDO.
Cogitare rem aliam ex alia. V. COGITO.
Conferre rem in pauca. V. CONFERO.
Consolatur me hæc res. V. CONSOLOR.
Deducere rem aliquo. Hor. 1. Serm. 1. 15.
Deducta est eo res. V. DEDUCO. conf. Adducere.
Deducere rem aliquam in diversas partes. V. DEDUCO.
Deferre rem ad aliquem, vel alicui committere. Cic. 1. Fam. 8.
Differre rem. Cic. 10. Fam. 16.
Esse rem in motu. Cic. Q. frat.
Esse rem in integro. Cic. 5. Fam. 20.
Esse rem loco, id est statu. Cic. 12. Fam.
Exasperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833.
Habere se. Cic. 10. Fam. 6.
Jactare rem sermonibus. V. Jacto, in JACIO.
Imperitare rem æquam. Hor. 2. Serm. 3. 188.
Inclinari rem. Cic. 1. Fam. 1.
Increbuit res proverbio. V. INCREBRESCO.
Inducere chaos rebus. Senec. Agamemn. 6.
Intendere honestis rebus animum. Hor. 1. Epist. 2. 36.
Ire melius rem, pro Expediri. Cic. 14. Att. 15. Incipit res melius ire, quam putaram.
Ibat prorsus res. Cic. 14. Att. 20. i. e. Erat cur bene speraremus. *Tout alloit bien: tout l'affaire se portoit bien.* [i. e. Procedebat.
Loqui magnis de rebus. Lucret. lib. 4. 1012.
Movere res. Cic. 2. Q. frat. 3.
Nasci rem. Ter. Hec. 5. 2. 30.
Notare res nominibus novis. V. NOTA.
Notare insigni aliqua & nota re quippiam. V. INSIGNIS.
Pando rem ordine. Virg. 3. Æn. 179.
Procurare rem. Cic. 6. Att. 9.
Reddere rationem rei. Lucret. lib. 6. 918.
Refrigescere rem. Cic. 1. Att. 16.
Rejicere rem. Cic. 5. Fam. 6.
Revocare rem ad manus. V. MANUS.
Secernere apertas res a dubiis. Lucret. lib. 4. 469.
Sequar summa fastigia rerum. Virg. 1. Æn. 346.
Suscipere rem. Cic. 3. Q. frat. 1.
Tentare rem. Hor. 2. Epist. 1. 259.
Res, aliquando relativum est, referens præcedentia. Ter. Phorm. 2. 1. 41.

Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Ubi Donatus, Res ad Culpam relatum. [Ex qua re. i. e. Ex quo.

Vilissima rerum aqua. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Pulcherrima rerum Roma. Virg. 2. Georg. 534.
Trepidus rerum. Virg. 12. Æn. 589. ubi vacat Rerum.
Fessi rerum. Virg. 1. Æn. 182.
Res, Negotium, causa ipsa. Ter. Adelph. 5. 3. 10.

Rem ipsam putemus: dictum inter nos hoc fuit. Ubi Donatus, Res, causa litis. Ter. Hec. 3. 5. 18.
Omnem rem scio, ut sit gesta, adveniens audivi omnia. Idem Heaut. 1. 1. 23.
Chreme, tantumne est ab re tua otii tibi;
Aliena ut cures, eaque quæ ad te nihil attinent? h. e. Præter familiaria negotia tua, estne tantum tibi otii ut, &c.

Res est mihi cum illo. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Cic. 13. Fam. 27. Si qui difficiliores erunt, ut rem sine controversia confici nolint, si eos, quando cum Senatore res est, Romam rejeceris.
Rem habere cum aliquo, i. e. Consuetudinem, amorem. Ter. Eun. 1. 2. 39.
Integra res. V. INTEGER.
Parvula. V. PARVUS.
In invidia res est. V. INVIDEO.
Accingi ad rem aliquam. V. ACCINGO.
Agitur res in scenis, aut acta refertur. Hor. in Arte Poet. 179.
Agere rem quasi alienam. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Agitare res. V. AGITO.
Agitur res tua. Cic. 5. Verr. 115. Quod si res tua non ageretur, a te potius postularent, ne amplius, &c.
Attinet ad rem. Hor. 2. Serm. 2. 27.

Credenda fuit nemini res tanti sceleris. Cic. pro Cœl. 52.
Gerere rem male. Hor. 2. Serm. 3. 74.
Gerendis in rebus acer. V. ACER, adj.
Gerendis a rebus abstrahere. V. ABSTRAHO.
Gerendis rebus minus apta. Ovid. 1. de Arte Am. 415.
Habebo si quid in eam rem. V. IN præpositionem.
Incipiunda in re. V. IN præpositionem.
Interest nihil ad rem. V. INTEREST.
Locuti sumus nihil, neque ante rem, neque præter rem. Auctor ad Herenn. lib. 4. 1.
Ministrare res timide gelideque. Hor. in Arte Poet. 171.
Monet res. V. MONEO.
Moventur res magnæ. V. MOVEO.
Natus rebus agendis. Hor. in Arte Poet. 82.
Novi rem omnem. V. NOSCO.
Salva res est. Ter. Eun. 2. 2. 37.
Apud Jurisconsultos Res, ut Cajus inquit in l. 1. D. de rerum divisione, sive corporalia, sive incorporalia comprehendit. Corporales res sunt, quæ tangi possunt, ut fundus, homo, vestis: incorporales sunt, quæ tangi non possunt, qualia sunt ea quæ in jure consistunt, sicut hæreditas, usus fructus, obligationes.
Animales res. Ulpian. in l. a divo. D. de re jud.
Communis. Hor. 2. Serm. 6. 36.
Comperendinata res significat Judicium in diem tertium constitutum. Festus. V. COMPERENDINO.
Confessa. V. CONFITEOR.
Corporales res. V. CORPUS. & paulo supra.
Incorporales res. V. ibidem.
Manifestæ. V. MANIFESTUS. Hic est Crimen. V. Ascon. 3. Verr. 122.
Damnatus rei capitalis. V. DAMNO.
Ire in rem præsentem. V. IN præpositionem.
Venire in rem præsentem. Totum ad rem judiciariam pertinet, neque admodum absimile est, ac Justo sacramento contendere. Budæus.
In re præsenti. V. IN præposit.
Res prolatæ, & Rerum prolatio, significat Tempus illud, quum homines feriarentur. Declarat maxime Plautus in Capt. 1. 1. 10. ex persona parasiti,

Ubi res prolatæ sunt, quum rus homines eunt,
Simul prolatæ res sunt nostris dentibus.
Quasi quum caletur, cochleæ in occulto latent,
Suo sibi succo vivunt, ros si non cadit:
Item parasiti rebus prolatis latent,
In occulto miseri victitant succo suo, &c. Cic. pro Muren. 28.

Sapiens existimari nemo potest in ea prudentia, quæ neque extra Romam usquam, neque Romæ rebus prolatis, quidquam valet. Idem 14. Att. 5. Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere viderer hunc rerum tumorem. Et 3. Q. frat. 2. a fine, Res prolatæ, ad interregnum comitia adducta. Idem 7. Att. 12. Istum quidem, cujus phalarismum times, omnia tæterrime facturum puto. Nec enim rerum prolatio, nec Senatus magistratuumque discessus, nec ærarium clausum tardabit. Rerum igitur prolatio, sive Res prolatæ, idem est ac si dicas, Vacatio a muneribus: quæ maxime erat ludorum diebus. Ludorum autem nomina, Votivi, Romani, Victoriæ, Plebeji. Quorum primi Votivi XVII Cal. Sept. commissi, per quindecim dies celebrabantur: & continuo Romani per decem dies: quum interea res prolatæ dicebantur. Confectis Votivis & Romanis, rursus ad negotia: judicia fiebant: senatus habebatur: tum publice, tum privatim quisque satagebat in sua re: hoc usque ad VIII Cal Novembris Nam quum inter ludos Romanos & ludos victoriæ dies interfintXLV; quod aperte ipse declarat lib. 2. in Verrem: (4. Verr. 130.) recte subducenti perspicuum fiet, ludorum Victoriæ commissionem incidere in diem VIII Cal. Novembris. iterum igitur res prolatæ. Victoriæ autem ludi, cumque his Plebeji conjuncti, dies auferebant octo: ut ad IIII Nonas Novembris, & magistratus, & cujusvis ordinis homines intermissam rei, sive publicæ, sive privatæ administrationem repeterent. Itaque 4. Att. 16. non procul a fine, Pontinius vult a.d. IIII Nonas Novembris triumphare. Ex quo patet, non fuisse diem festum IIII Nonas Novembris. Quocunque igitur tempore ad Urbem Cæsar venerit, statim aget quæ putabit e re sua. non eum tardabit rerum prolatio, quo tempore nihil neque publice fit, neque privatim; contemnet antiquum morem: sine senatu, sine magistratibus decernet ipse ex libidine: refringet ærarium, publicasque pecunias ad usum Reipublicæ servatas, ad rei publicæ oppugnationem convertet. Ex P. Manut. ad 7. Att. 12. [conf. reliqq. Interpp. & Ascon. in 2. Verr. 31. & 54.
Mobiles res. Ulp. in l. a divo. D. de re jud.
Moventes res, pro Mobilibus. V. MOVEO.
Res voluptatum. Plaut. Amphitr. Act. 2. Scena 2.

Satis parva res est voluptatum in vita,
Atque in ætate agunda. H. St. priora verba culter abstulit, voluit sine dubio Græcorum more Rem voluptatum, pro Ipsis voluptatibus Plautum dixisse, τὸ χρῆμα τῶν ἡδονῶν, ut ad locum Muretus annotavit.

E re, & Ex re. V. E & EX præpositiones.
E re nata, i. e. Occasione, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 3. 1. 8. V. E præpos.
Ex re consulere. Tacit. 1. Ann. 24. h. e. Prout res, vel occasio tulerit.
Pro re pauca loquar. Virg. 4. Æn. 337.
Pro re nata, Pro eventu rei & occasione. Cic. 14. Att. 6. Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. i. e. Quantum ad præsens tempus attinet. *Pour le temps.*
Cum re præsenti deliberare. V. CUM præpositionem.
Ob rem. V. OB præpositionem.
Ab re. V. A & AB præpositiones.
Ab re, i. e. Ab eventu. Liv. 1. 17. Id ab re (quod nunc quoque tenet nomen) interregnum appellatum.
Verba ad rem conferre. Ter. Eun. 4. 6. 4. Ubi Donatus; Verba ad rem contulit, h. e. Agere quod dicebat, aggressus est. Idem Andr. 5. 1. 5.

Ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.

Re juvare. Ter. Heaut. 1. 1. 34.

Aut consolando, aut consilio, aut re juvero. [Nisi hic Re est Pecunia, Re familiari mea.

Dictu, quam re, facilius. Liv. 31. [i. e. Dicere, quam facere.
Res, pro Sumptu. Marcianus in l. Quum vir. D. de doli mal. & me. except. Quum vir in area, ab uxore sibi donata, aliquid ædificasset, plerisque placet, doli mali exceptione posita rem servari posse.
Res, Utilitas. Ter. Hec. 1. 2. 27.
Ita dí deæque faxint, si in rem est Bacchidis. Idem Phorm. 2. 4. 9.
Ego quæ in rem tuam sint, ea velim facias.
In rem nostram est. V. IN.
Cogitate rem suam tractare. V. COGITO.
In rem suam aliquid convertere. Cic. pro Rosc. Amer. 15.
E re, Ex utilitate, utiliter. Papin. in l. Donationes. in §. 1. D. de donationib. Nec matrem offensam e re petitionem habere. h. e. Matrem ex levi offensione eas res utiliter repetere non posse.
Alicui rei esse. Ter. Adelph. 3. 3. 4.
Id misero restat mihi mali, si illum potest,
Qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. Ubi Donatus, Recte: de hoc enim supra dixit, 1. 2. 15.
— non fratrem videt
Rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium?
Res, Patrimonium. Ter. Adelph. 5. 3. 44.
— at enim metuas ne ab re sint tamen
Omissiores paulo. i. e. Negligant curare rem domesticam. Idem Adelph. 5. 3. 23.
Tu illos duos olim pro re tollebas tua. Ubi Donatus, Pro re, pro Patrimonii tui qualitate.
Res, Hæreditas. Ter. Phorm. 2. 3. 46.
At si talentûm rem reliquisset decem. Donatus.
Res, Pecunia, & etiam fortunæ bona. Ter. Eun. 1. 2. 51.
— ejus frater aliquantum ad rem est avidior. Idem Adelph. 5. 3. 48.
Solum unum hoc vitium affert senectus hominibus,
Attentiores sumus ad rem omnes, quam sat est. Cic. 2. in Catil. 10. Res eos jam pridem, fides deficere nuper cœpit. [Subauditur & Familiaris. q. supra V.
In re mea est. V. IN.
Res & aurum. Lucret. lib. 5. 1112.
Accisæ res. V. ACCIDO.
Ampla res domi. Juven. 12. Sat. 10.
Angusta res domi. Juven. 3. Sat. 165.
Arctis in rebus absit pudor, In magna rerum angustia. Valer. 5. Argon. 324.
Avita res & patria. V. Avitus, in AVUS.
Contemptæ rei dominus splendidior. Hor. 3. Carm. 16. 25.
Contracta res. V. CONTRAHO.
Curtæ nescio quid semper abest rei. Hor. 3. Carm. 24. 64.
Modica. Juven. 13. Sat. 143.
Parvis rebus alta præstatur quies. Sen. Thyest. 5.
Paupera res, apud Plautum. V. PAUPER.
Pauperculæ res, modicæ & modestæ. V. MODUS.
Præclara filius in re sublatus male alitur. Hor. 2. Serm. 5. 45.
Salva res & Perdita, contraria. Ter. Eun. 2. 2. 26.
Ampliare rem. Hor. 1. Serm. 4. 32.
Augere rem, Locupletari. Cic. pro Rabir. Post. 3. Ita ut in augenda re, non avaritiæ prædam, sed instrumentum bonitati quærere videretur.
Conficere rem. Cic. Post redit. in Senat. 10. Cum suam rem, non minus strenue quam publicam, confecisset. V. CONFICIO.
Confringere rem. V. CONFRINGO.
Facere rem, Lucrari. Ter. Adel. 2. 2. 12.
Nunquam rem facies: abi, nescis inescare homines, Sannio. Ex Donato.
Habere rem, Non inopem esse. Cic. 2. Off. 73. Illud male dixit, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent.
Nitet res magna domino sene. Hor. 2. Serm. 5. 12.
Obstat virtutibus res angusta domi. Juven. 3. Sat. 164.
Quærere rem honeste mercaturis faciendis. Cic. in Parad. 6.
Stringat præclaram ingrata malus ingluvie rem. Hor. 1. Serm. 2. 45.
Vir haud magna cum re. Cic. de Senect. 1. Licet enim versibus eisdem mihi affari te, Attice, quibus affatur Flamininum
Ille vir, haud magna cum re, sed plenus fidei.
Haud magna cum re. Hinc Pontanus, Ipsique haud magna sane cum mentis atque ingenii re, senes tamen sumus, philosophamurque. In principio libri primi de prudentia. H. St.
Curare rebus alienis, suo vestimento & cibo. Plaut. Truc. 1. 2. 35.
Intercipere res alicujus. Ovid. 9. Met. 122.
Mersat membra copia rerum. Lucret. lib. 5. 1006.
Officient tibi multæ res. Hor. 1. Serm. 2. 97.
Partæ sanguine res. Ovid. 1. Epist. 92.
Res, Status, conditio. ut, Res publica, Res privata. Cicero, Id enim, rebus nostris minime conducebat. i. e. Statui nostro. Virg. 6. Æn. 857.
Hic rem Romanam, magno turbante tumultu,
Sistet eques. Ubi Servius, Rem Romanam, Statum Reip.
Tueri armis res Italas. Hor. 2. Epist. 1. 2.
Privatæ ac domesticæ res. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Obire rem privatam vel publicam. V. OBEO.
Ordinare publicas res. Hor. 2. Carm. 1. 11. V. RESPUBLICA, infra.
Cibaria re copiosus. V. COPIA.
Divina, Sacrificium. Cic. 4. Att. 15. Senex ad rem divinam dicit se velle discedere.
Facere rem divinam alicui deo. Cic. 3. de Nat. Deor. 47.
Bellica res. Hor. 4. Carm. 3. 6.
Rem bellicam administrare. Cic. 2. de Divin. 76.
Familiaris res ministra & famula corporis. Cic. 1. Tusc. 75.
Familiaris res mea. Cic. 2. de Orat. 97.
Familiaris rei naufragia. Cic. 1. Fam. 9.
Administrare rem familiarem. V. ADMINISTRO.
Amplificare rem familiarem. V. AMPLIFICO.
Comminuti re familiari sumus. Cic. 4. Att. 3. extr. V. COMMINUO.
Corrumpere rem familiarem. V. CORRUMPO.
Diminui rem familiarem. Cic. 11. Fam. 28.
Dissipare rem familiarem. Cic. 4. Fam. 7.
Impertire de re familiari. Cic. 2. Off. 87.
Forensis res. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Revocare se ad curam rei domesticæ, rei forensis, Rei publicæ. Cic. pro Cœl. 42. V. RESPUBLICA.
Frumentaria res. Cic. 8. Att. 2.
Militaris res divinitus constituta. V. CONSTITUO.
Militaris rei scientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
Militarem rem discere. V. MILES.
Navalis res, sive nautica. Cic. 7. Verr. 42. Tacit. 15. Ann. 46.
Nummaria res. V. NUMMUS.
Pastoria. V. PASTOR.
Perdere rem patriam, Patrimonium. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Pecuniaria. V. PECUNIA.
Pecuaria. V. Pecuarius, in PECUS.
Res privatæ, i. e. Bona privatorum. Cic. 9. Att. 6.
Invisere res rusticas, vel fructus causa, vel delectationis. Cic. 1. de Orat. 249.
Res, [ἀρχή] Imperium. Virg. 3. Æn. 1.
Postquam res Asiæ, Priamique evertere gentem
Immeritam visum superis. Ibid. 54.
Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. Servius.
Res Romana, pro Acie, vel potius Imperio, Fortuna. Livius, Sed res Romana erat superior. Et sic sæpe. Budæus.
Adepta rerum. V. ADIPISCOR.
Domina rerum Roma. Ovid. 15. Met. 447.
Caput rerum. Tacit. 1. Ann. 47.
Custos rerum Cæsar. Hor. 4. Carm. 15. 17.
Eventus rerum. Lucan. lib. 5. 779.
Forma rerum. Ovid. 1. de Pont. 10. 17.
Imperia rerum. Hor. 2. Serm. 7. 75.
Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Origo rerum & molitio. V. ORIGO.
Potestas summa rerum. Virg. 10. Æn. 100.
Summæ rerum consulere. Ovid. 2. Met. 300.
Rem, vel res gerere, pro Pugnare apud Jurisconsultos, & alios. Livius 21. 60. Malletque adversus singulos separatim, quam adversus duos simul rem gerere. Plin. lib. 2. cap. 67. In Arabico sinu res gerente C. Cæsare Augusti filio, signa navium ex Hispaniensibus naufragiis feruntur agnita. i. e. Belligerante.
Bene gestæ res. Virg. 9. Æn. 157.
Maxima res effecta. Virg. 11. Æn. 14.
Abscissa res erat. V. ABSCINDO.
Tunc res immenso placuit statura labore. Lucan. lib. 3. 381.
Dare rem in casum. Tacit. 12. Ann. 52.
Emittere rem de manibus, Occasionem rei gerendæ. V. MANUS.
Dura. Virg. 1. Æn. 567.
Inclinata. V. INCLINO.
Infracta. V. INFRINGO.
Rem miseram, Adverbium dolentis. Cic. 7. Att. 24.
O rem lugubrem! V. LUGEO.
Adversæ res. V. ADVERTO.
Afflictæ. Virg. 1. Æn. 456.
Angustæ. Hor. 2. Carm. 10. 21.
Dubiis rebus non deficere. Virg. 6. Æn. 196.
Diffidere rebus suis. Liv. 1. 2.
Duris urgens in rebus egestas. Virg. 1. Georg. 146.
Egenis in rebus. Virg. 6. Æn. 91.
Extremæ. Tacit. 1. Hist. 45.
Fessis rebus ferre finem. Virg. 3. Æn. 145.
Fluxæ. Sil. lib. 7. 17.
Fractæ. Virg. 4. Georg. 240.
Humanæ. Virg. 10. Æn. 152.
Jucundæ. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Secundæ. Virg. 9. Æn. 301.
Secundis rebus mersus. V. MERGO.
Res, quod vulgo Realia vocant.
Inopes rerum versus. Hor. in Arte Poet. 322.
Res, Modus. Plaut. Rud. 4. 3. 87.
Mane jam: repperi rem, quo pacto nec fur, nec socius sies.
Res, [πεῖρα] Experientia. Ter. Adel. 5. 4. 1.
Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, usus, semper aliquid apportet novi. Donat.
Re vera, [ὄντως] duæ dictiones sunt, aut unica Revera, vice Adverbii. Cic. pro Quint. 7. Deinde habet adversarium P. Quintius, verbo Sex. Nævium, re vera hujusce ætatis homines disertissimos. Idem pro Cluent. 54. Verbo ille reus erat: re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus [Sæpe omittitur & Vera; unde liquet non unam esse dictionem.
Nomine, & Re vera, contraria. Cic. 3. Verr. 76. Quod iste M. Marcelli, & P. Africani monimenta, quæ nomine illorum, re vera Pop. Rom. & erant, & habebantur.
Verbo & simulatione, & Re vera, contraria. Cic. 5. Verr. 133.
Re vera pugnare: quod vulgus dicit, *De facto*. Hor. 2. Serm. 7. 99.
Res ipsa. V. IPSE.
In re ipsa. V. IN præpositionem.
Ex re ipsa. Quintil. lib. 5. cap. 13. Accusator dat testem, patronus ex re ipsa refellit.
Ex re ipsa natus. i. e. Temporalis. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Reque eapse, pro Re ipsa. Scipio Africanus Pauli filius, quum pro æde Castoris dixit, hac compositione usus est: Quibus de hominibus ego sæpe, atque in multis locis opera, factis, consiliis, reque eapse (sæpe) bene meritis spem, &c. Festus. V. infra.
Res, Veritas. Ter. Adelph. 4. 7. 15.
Quid facias? si non in re ipsa tibi istuc dolet,
Simulare certe est hominis. Al. Si non ipsa re. Item Hec. 5. 2. 8.
Hæc res hic agitur, Pamphilo me facere ut redeat uxor,
Oportet. Ubi Donatus, Aut sic intelligendum est, quasi dicat, Hoc agebamus, quum tu advenires: aut cum asseveratione pronuntiandum est, ut sit Res, Veritas: quasi dicat, Hic non verba sunt, sed res agitur.
Res ipsa atque veritas. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua a re ipsa, atque a veritate.

Res ipſa indicat. V. INDICO, āre.
Res ipſa loquitur. V. LOQUOR.
Re ipſa & Verbo. Cic. pro Roſc. Amer. 123. Qui recuſet, eum profecto, tametſi verbo non audeat, tamen re ipſa de maleficio ſuo confiteri.

REAPSE, [τῷ ὄντι] ſignificat Re ipſa. Pacuvius, Si non eſt ingratum reapſe quod feci. Feſt. Cic. 1. de Divin. 81. Formæ quæ reapſe nullæ ſunt, ſpeciem autem offerunt. Al. Re ipſa.

RESPUBLĬCA, æ. f. [πολιτεία] ex duobus integris compoſita dictio, quam nonnulli disjungunt; Res populi dicitur, & negotium publicum. Videtur tamen debere ſeparari apud Ciceronem in orat. pro Marco Cœlio, Revocent ſe aliquando ad curam rei domeſticæ, rei forenſis, rei publicæ. Apud Lamb. tamen Reipublicæ conjuncte. p. 500. H. St. Locum ſupra in RES, ſtatus, conditio, V. Conf. 7. Verr. 175. Veteres perpetuo diviſe ſcripſiſſe quis dubitet, ut Res familiaris, Res militaris, Res nummaria, Res frumentaria &c? ſed frequentior uſus copulavit, ut alia innumerabilia. Unde & ſæpe Publica res per anaſtrophen apud poëtas, nec raro tmeſi ſeparant oratores, interjecta voce, ut 3. Fam. 8. Et pro re, non privata ſua, ſed publica. conf. 1. Off. 92. & plura ſupra.
Conjuncte ſine dubio Plin. 7. Epiſt. 15. Reipublicæ ſuæ negotia curare. Niſi alia lectio in Mſſ. exſtaret. Cic. 2. Legg. 33. Et noſtra eſt plena reſp. &c.
Sed neceſſe eſt, caritate eam præſtare, qua R. P. nomen univerſæ civitatis eſt: pro qua mori: & cui nos totos dedere, & in qua noſtra omnia ponere, & quaſi conſecrare debemus. Cic. 2. de Legib. 5.
Converſiones Rerumpublicarum. Cic. 2. de Divin. 6. Id ipſum a Platone, philoſophiaque didiceram, naturales eſſe quaſdam converſiones Rerumpub. ut eæ tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a ſingulis.
Forma Reip. Cic. 3. Fam. 11.
Interitus. Cic. pro Sull. 33.
Salus. Cic. 4. Catil. 4.
Status. V. STATUS.
Summa. Cic. 13. Fam. V. SUMMUS.
Ægra Reſp. V. ÆGER.
Beata. V. BEATUS.
Caſtrata. V. CASTRO.
Commutabilis. V. COMMUTO.
Conſtituta. V. CONSTITUO.
Nuda a magiſtratibus Reſp. V. NUDUS.
Inclinata. V. INCLINO.
Summa Reſp. & Municipalis. Cic. 3. de Legib. 36. Utinam, inquit, M. Cicero, iſto animo atque virtute in ſumma Rep. nobiſcum verſari, quam in municipali maluiſſes. conf. 2. 5. Dicitur & Summa Reip. & Res ſumma & Summa rerum. V. RES.
Abducere aliquem a Repub. V. ABDUCO.
Accedere ad Remp. V. ACCEDO.
Accipere Rempub. V. ACCIPIO.
Accommodare ſe ad Remp. V. ACCOMMODO.
Adire ad Rempub. V. ADEO.
Adminiſtrari eo cenſu nullius civitatis Reſpubl. potuit. Cic. 4. Verr. 138.
Ædificare Remp. V. ÆDIFICO.
Agere Remp. Paulus. l. 35. §. 3. D. ex quib. cauſ. major.
Amplificare Remp. V. AMPLIFICO.
Arrodere. V. ARRODO.
Attingere. Cic. 1. Fam. 9. Atque hanc quidem ille cauſam ſibi ait non attingendæ Reip. fuiſſe, quod quum offendiſſet populum Athenienſem prope jam deſipientem ſenectute, &c.
Cadere Remp. vel occidere. Cic. 6. Fam. 6.
Capere Remp. pro Occupare. Salluſt. in Catil.
Capeſſere Remp. V. Capeſſo in CAPIO.
Cedere de Rep. V. CEDO.
Celebrare Remp. V. CELEBRO.
Cenſere e Rep. Tacit. 3. Ann. 53. pr. [Subauditur Eſſe.
Conferre ſe ad Rempub. V. CONFERO.
Conflictare Rempub. Tacit. 6. Ann. 48.
Conſultare Reipub. V. CONSULTO.
Continere Remp. V. CONTINEO.
Conſtituere Remp. pro Stabilire vel confirmare. Cic. 6. Fam. 17.
Convellere Remp. Cic. in Piſon. 4.
Cruentare Remp. vulneribus. V. CRUENTO.
Deficere a Rep. Cic. 12. Fam. 10.
Delere Remp. Cic. 10. Att. 6.
Erigere. Cic. 8. Att. 19.
Excitare. Cic. pro Sext. 99.
Exſurgere. Cic. 12. Fam. 10.
Facere contra Rempub. Eſt Hoſtem eſſe Reip. vel perduellem. Cic. 2. Q. frat. 1.
Gerere Remp. Cic. 15. Fam. 12.
Gubernare Remp. Cic. 1. Fam.
Habere Remp. Cic. ad Brut. 15. Hoc bello victores quam Remp. ſimus habituri neſcio, victis certe nulla unquam erit.
Incumbere in Remp. Cic. 10. Fam. 1.
Interire Remp. Cic. 6. Fam. 21.
Labefactare & evertere Remp. V. LABES.
Lugere Remp. V. LUGEO.
Mederi Reipub. V. MEDEOR.
Mereri bene de Rep. Cic. 10. Fam. 5. Nec quicquam ex omnibus rebus humanis eſt præclarius aut præſtantius, quam de Republica bene mereri.
Obruere Remp. Salluſt. Et quam Remp. ſervitio non potuerat obruere, &c.
Opprimere. Cic. 4. Fam. 3.
Oppugnare. Cic. pro Sext. 110.
Pendet Reſp. e Bruto. V. PENDEO.
Perturbare Remp. Cic. 9. Fam.
Præcipitare. Cic. pro Sull. 87.
Profligare. Cic. 3. de Orat. 3.
Regere. Cic. 4. Acad. 115.
Reviviſcere. Cic. 6. Fam. 10.
Salvare. Cic. in Piſon. 78.
Serere. Cic. 1. Tuſc. 31. Al. Conſerere.
Stabilire. Cic. pro Sext. 143.
Suſtinere. Cic. pro Domo, 142.
Temperare inſtitutis & legibus. Cic. 1. Tuſc. 2.
Temperare res publicas. V. TEMPERO.
Tenere, pro Occupare. Cic. 1. Fam. 9.
Tenere, pro Gubernare. Cic. 4. Fam.
Tractare. Cic. 6. Fam. 6.
Trahere funditus. Tacit. 3. Ann. 54.
Vaſtare. Salluſt. Profecto neque Reſpub. ſicuti nunc, vaſtaretur.
Violare. Cic. 1. Fam. 9.
Reſpublicas multarum civitatum pluraliter dixit C. Gracchus in ea quam conſcripſit de lege P. Ennii & peregrinis, quum ait: Eæ nationes, cum aliis rebus, per avaritiam atque ſtultitiam, Reſpublicas ſuas amiſerunt. Feſtus. [Lege, Tum per av. conf. ibi Dacer. & quæ ſupra.

RECULA, æ. f. Diminutiv. p. 260. H. St. Reliqua reſecta fuerunt. Videtur ex Pontano attuliſſe. Affertur in Theſauro Fabriano ex Plaut. Citell. fragm. v. 29. qui potius eſt 32.
Si quidem imperes pro copia, pro recula. Apul. Met. 4. Paupertinas, pannoſaſque reculas miſerrimæ anus. Ut legit Pric. p. 71. Sed Elmenh. p. 148. Reſculas, ut ſæpius apud Salvianum. Ex quo apparet quam remiſſe hunc Theſaurum in Stephanianum transfuderint Londinenſes. Ceterum Recula potius, quam Reſcula analogia poſtulat, ut a Spes Specula; a Dies, Diecula. conf. Cang. Gloſſ.

RESACRO, V. RESECRO.

RĔSÆVIO, īre. Iterum ſævire. Ovid. 1. Triſt. 1. 103.
Quæque quieſcebat, ne mota reſæviat ira.

RĔSĂLŪTO, [ἀντασπάζομαι] āre. Salutantem rurſus ſalutare. Plaut. Pſeud. 2. 4. 19.
Dic utrum Spemne an Matrem reſalutem, Pſeudole? legitur & hoc modo,
Dic utrum Spemne an Salutem te ſalutem, Pſeudole? Cic. 2. Philipp. 106. Sed tum nimis inter omnes conſtabat, neminem eſſe reſalutatum. Martial. lib. 4. 84.
Securus nullum reſalutas, deſpicis omnes.

RESALUTĀTIO, ōnis. f. Suet. Neron. cap. 37. Neque proficiſcens quenquam oſculo impertivit, ac ne reſalutatione quidem.

RĔSĀNESCO, ānui, ĕre. Ad ſanitatem redire. Lactant. 5. 2. Ut ſuſceptis Deorum cultibus reſaneſcant. Ovid. 1. Amor. 10. 9.
— animique reſanuit error.

RĔSĀNO, āre. Ad ſanitatem reducere. Lactant. lib. 4. cap. 20. Ne adduceret eos in pœnitentiam, atque reſanaret. Idem 5. 22.

RĔSARCIO, ſi, tum, [ἀκέομαι] īre. Idem quod ſimplex Sarcire, ſignificatque Reficere, Id quod detractum eſt reſtituere, Explere. Ἀναπληρῶσαι reddit Gloſſ. Lat. Gr. Proprieque de veſtibus dicitur. Ter. Adel. 1. 2. 41.
Fores effregit? reſtituentur: diſcidit
Veſtem? reſarcietur. Hæc eadem verba habet Cic. pro Cœl. 38.
Damnum reſarcire. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 6. Quod decretum abolitum eſt, excuſante Tiberio imbecillitatem ejus, ac damnum liberalitate ſua reſarturum pollicente.
Damna reſarcire. Cic. 1. Fam. 9.
Quæſtum reſarcire. Columel. lib. 11. cap. 1.

RĔSARRIO, īvi, ītum, [ἀνασκάλλω] īre. Rurſum ſarrire. Plin. lib. 18. cap. 20. Quum hieme prægelida captæ ſegetes eſſent, reſeverunt, reſarrientes campos.
Reſarrire, inquit Varro, ab Serra dictum, i. e. Aperire. Hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. Quidam Reſerare legunt. V. lib. 6. de L. L. 6.

RESCINDO, ſcĭdi, ſciſſum. [ἀναξαίνω, ἀναχίζω Gl. L. G.] ĕre. Tollere, auferre, deſtruere. Virg. 1. Georg. 280.
Et conjuratos cælum reſcindere fratres.
Locum aliquem reſcindere. Cic. 2. de Lege Agrar. 3.
Pontem. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Pontem, qui erat ad Genevam, jubet reſcindi.
Vias. Sen. Phœniſſ. v. 226.
Reſcindere, ad omnia quæ reſecari & ſcindi poſſunt aut ferro, aut alio quovis inſtrumento, pertinet. Columel. lib. 2. cap. 14. Et quod falx reliquerit, prius quam inareſcat, vomis reſcindat, atque obruat: id enim cedit pro ſtercore. Virg. 3. Georg. 453.
Quam ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. i. e. Aperire.
Pectora ferro reſcindere. Stat. 11. Theb. 507.
Terram reſcindere, quod & Proſcindere dictum eſt. Columel. lib. 2. cap. 2.
Vitem reſcindere. Columel. lib. 4. cap. 29.
Reſcindere, pro Abolere, ſive abrogare accipitur, per translationem. Ter. Phorm. 2. 4. 16.
Mihi non videtur, quod ſit factum legibus,
Reſcindi poſſe.
Acta alicujus. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii reſcidiſtis, leges refixiſtis per vim.
Beneficium. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Comitiatus & Concilia. Cic. 2. de Legib. 31. Quid enim majus eſt, ſi de jure quærimus, quam poſſe a ſummis imperiis & ſummis poteſtatibus comitiatus, & concilia, vel inſtituta dimittere, vel habita reſcindere?
Crimina reſcindere, Renovare, Refricare, Iterum commemorare. Ovid. 3. Triſt. 11. 63. al. Vulnera.
Damnationem. Cic. 4. Verr. 100.
Fedus. Paterc. lib. 2. 90.
Injurias alicujus reſcindere, & irritas facere. Cic. 4. Verr. 63. Fecerat hæc egregie primo adventu Metellus, ut omnes iſtius injurias, quas modo poſſet, reſcinderet & irritas faceret. [Injuſta Verris acta & decreta intelligit.
Judicia reſcindere, ſive rem judicatam. Cic. pro Planc. 10.
Judicium reſcindere, & Ratum habere, contraria. Cic. in Partit. 125. Negat probari oportere, eos, qui leges ſcripſerunt, ratum habere judicium, ſi totum corruptum ſit: Si unus accuſator corruptus ſit, reſcindere nititur æquitate.
Juſſa Jovis. Ovid. 2. Met. 677.
Luctus obductos annis reſcindere, i. e. Renovare luctus multitudine annorum obrutos & oblitos. Ovid. 12. Met. 543.

Pactiones. Cic. de Provinc. Conf. 10. Pactiones fine ulla injuria factas rescidit.
Venditio rescindenda est. Scævola in l. Tutor. D. de minoribus. Pandectarum lib. 18. titulus quintus est, De rescindenda venditione.
Voluntatem mortui rescindere. Cic. 3. Verr. 111. Solus tu inventus es, cui non satis fuerit corrigere voluntates vivorum, nisi etiam rescinderes mortuorum.

Rescissus, a, um. Partic. [ἀνεῤῥηγμένος] ut, Propert. lib. 3. 8. 8.
Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
Palatum rescissum. Lucan. lib. 4. 328.
Rescissoque nocent suspiria dura palato.
Gloria rescissa cunctis. Claud. de Bell. Get. 586.

Rescissio, ōnis. f. Ulpian. in l. Sed etsi. D. Ex quibus caus. major. in integr. rest.
Rescissio prioris decreti. Callistratus in l. pen. D. de decret. ab ordin. faciend.
Rescissio, præcise pro Rescissio matrimonii, quum scilicet Prætor matrimonium in danda possessione pro nihilo ducens, tacite illud rescindit, & quantum ad jus impetrandæ possessionis pertinet, exstinguit. Ulpianus, l. 3. §. 5. D. de bonor. poss. contra tab. Si emancipatus filius, uxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit sortitus, dein nepos, patre jam mortuo, ad bonorum possessionem avi velit venire: admittendus est ad eam. Non enim per rescissionem is, qui filius justus est, efficietur non filius, quum rescissio quo magis, non quo minus adhibeatur.
Mortis rescissio. Tertul. de Resur. Carn. cap. 57.

Rescissōrius, a, um. Adj. ut, Actio rescissoria. Ulpian. in l. Exemplo. D. Ex quibus caus. major. &c.

Rescio, īvi, ītum, [μανθάνω] īre. Factum aliquod occultius, aut inopinatum, insperatumque cognoscere: ut vult Gellius 2. 19. vel potius Rem postquam gesta est, scire, quam nesciebas quum gereretur. Sic enim interpretatur Valla carpens Gell. lib. 6. cap. 23. Pro Gellio tamen exempla stant antiquorum. Liv. 29. 14. pr. Quanquam nondum aperte Africa provincia decreta erat, occultantibus id, credo, Patribus, ne rescirent Carthaginienses. Ter. Adel. 5. 3. 5. Rescivit omnem rem. Cic. 3. Off. 91. Quærit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id rescierit, soluturusne sit eos, si cui debeat, pro bonis? Cic. 8. Fam. 12. Id postquam rescit, excanduit. [Et hæc Præterita, & quæ apud Gell. sunt, a seq. verbo esse possunt, & apud Liv. forsan Rescíscerent scribendum.

Rescisco, [ἐπιγινώσκω] ĕre. Idem. Ter. Hec. 5. 4. 27.
Omnia omnes, ubi resciscunt: hic, quos par fuerat resciscere,
Sciunt; quos non autem scire æquum est, neque resciscent, neque scient. Ovid. 2. Met. 424.
Hoc certe conjux furtum mea nesciet, inquit:
Aut si rescierit, sunt, o! sunt jurgia tanti. conf. dict. præced.

Rescrībo, psi, ptum, [ἀντιγράφω, ἀντεπιστέλλω] ĕre. Rursus scribere. Suet. in Jul. cap. 56. Existimatque rescripturum, & correcturum fuisse.
Alterius scripto respondere. Ovid. 1. Epist. 2.
Nil mihi rescribas attamen, ipse veni. [Sic distinguo.
Manu trepida rescribere. Ovid. 2. Amor. 2. 6.
Cui rei fugerat me rescribere. Cic. 5. Att. 12. Nostra negotia, (quoniam Romæ commoraris) amabo te, explica, cui rei fugerat me rescribere.
Alicui rescribere ad. Cic. 11. Fam. 2. Rescribas nobis ad omnia, rogamus.
Ad omnia quæ quæruntur rescribere. Cic. 1. Fam. 9.
Rescribere de aliquo. Cic. 2. Att. 1. Tu tamen de Curtio ad me rescribe certius.
Epistolæ alicujus rescribere. Cic. 7. Att. 16. Uni tuæ disertissimæ epistolæ non rescripsi. i. e. Non respondi.
Rescribere, pro E contrario scribere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Melius hoc quam rescribere veteribus orationibus.
Rescribere legionem ad equum, est Eam quæ peditum erat, in numerum equitum transcribere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42.
Argentum alicui rescribere. Ter. Phorm. 5. 8. 28.
Sed transi, sodes, ad forum, atque illud mihi
Argentum jube rursum rescribi, Phormio. Ubi Donatus, Rescribi, reddi, seu per mensæ scripturam dari. Quoniam ad numerationem pecuniæ antecedit scriptura, rescribere dicebant pro renumerare. Hor. 2. Serm. 3. 76.
Dictantis, quod tu nunquam rescribere possis. Plaut. Asin. 2. 4. 34.
— adducit domum etiam ultro, & rescribit nummos. Est autem Rescribere nummos, non præsentes solvere, sed pro his in certum diem solvendis apud Trapezitam se obligare, & per argentarium in certam diem cavere redditum iri nummos, qui debeantur. Quæritur enim pro pecunia præsenti cautionem solvendæ per mensam pecuniæ apud argentarium factam: & ante dictum erat,
Nam vidi huc ipsum adducere ad Trapezitam Exærambum. Hæc Turnebus. Al. Scribit legunt, pro Rescribit.

Rescriptus, a, um. Partic. Cic. 4. Tusc. 3. ubi scribit Cantus rescriptos fuisse sonis. i. e. Notatos & scriptos suis sonis, nec antiquis defuisse musicam. V. Turnebus.

Rescriptum, i. n. [ἀντιγραφὴ?] significare videtur id genus Epistolæ, qua Imperatores, aut summi Pontifices consulentibus respondent: cujusmodi sunt quas Decretales vocant. Ulpian. in l. 1. De appellationibus, Quæsitum est an adversus rescriptum Principis provocari possit: si forte Præses provinciæ, vel quis alius consuluerit, & ad consultationem ejus fuerit rescriptum.
Immite rescriptum. Tacit. 6. Ann. 9. Immiti rescripto venas resolvit.

Rescriptio, ōnis. f. Idem. L. 8. D. de Off. Præsidis. Sæpe audivi Cæsarem nostrum dicentem, hac rescriptione, &c.

Resculpo, psi, ptum, ĕre. Tertull. de Jejun. cap. 5. Populus primi hominis resculpserat crimen. Prudent. Psychom. præf. v. 51.
Quam nostra recto vita resculpat pede.

Rĕsĕco, secui, sectum, [ἀνατέμνω] āre. Rescindere, de aliquo exscindere. Columel. de Arboribus, cap. 6. Veterem vineam, si in summo radices habebit, resecare nolito: alioqui etiam novella vinea, quæ ex resectione enata fuerit, vim inutilem habebit.
Alas resecare. Ovid. de Rem. Amor. 701.
Ferro resecare capillos. Ovid. 11. Met. 183.
Linguam. Cic. 2. de Divin. 96. Aut quorum linguæ sic inhærerent, ut loqui non possent, hæ scalpello resectæ liberarentur?
Palpebras. Cic. in Pison. 43. Quem Carthaginienses, resectis palpebris, illigatum in machina vigilando necaverunt. De M. Regulo.
Ungues resecare, apud Valer. Max. 3. 2. 15.
Ad vivum resecare. Columel. lib. 6. cap. 12.
Resecare, per translationem. Cic. 4. Tusc. 45. Hæc tamen ita disputant, ut resecanda esse fateantur: evelli penitus dicant nec posse nec opus esse. Idem 2. in Catil. 11. Quæ sanari poterunt, quacunque ratione sanabo: quæ resecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare.
Libidinem resecare. Cic. 1. Att. 15. In qua ego nactus (ut mihi videbar) locum resecandæ libidinis & coercendæ juventutis, vehemens fui. Sic 5. Verr. 208. Resecare audacias ac libidines.
Reseco spem longam spatio brevi. Hor. 1. Carm. 11. 7.

Resecandus, a, um. Partic. [ἀνατμητέος] ut, Seges falce resecanda. Ovid. 1. Epist. 53. conf. paulo supra in Verbo.

Resectus, a, um. Partic. [ἀνατετμημένος] ut, Farra resecta. Ovid. 2. Fast. 520.
Barba resecta. Ovid. 4. Trist. 10. 58.
Lingua ense resecta. Ovid. in Ibin, 441.

Resecatus, a, um. aliud Partic. unde
Compar. Apulejus Florid. Sic enim ferme assolet apud prudentes viros esse in operibus elaboratis judicatio resecatior, in rebus subitariis venia prolixior. Ita Aldus, sed Elmenh. p. 364. Restrictior.

Resectio, ōnis. f. [ἀνατομή] V. paulo ante in primo exemplo, in verbo ipso. Columel. lib. 4. cap. 29. Is nodus etiam si quatuor digitis a resectione abfuerit, illigari tamen eum prius, quam vitis findatur, conveniet.

Resecatio, ōnis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 7. Dum peccata auferre cupiunt, ipsi in peccatorum resecatione peccant.

Resegmen, īnis. n. [ἀπότμημα] Quod ex aliquo resecatur: ut Resegmina unguium. Plin. lib. 28. cap. 1.

Rĕsex, secis m. Palmes, qui & Custos, & Præsidiarius palmes, & subsidiarius dicitur in vitibus. V. custos. Columel lib. 3. cap. 10. Nam confiteor pampinarios quoque, quum e duro prorepserint, tempore anni sequentis acquirere fecunditatem, & ideo in resecem submitti, ut progenerare possit. Verum ejusmodi partum comperimus, non tam ipsius resecis, quam materni esse muneris. Pampinum resecem vocat Columella, Qui resectus, recisusque melius provenit: fitque fructuosior. Idem lib. 4. cap. 21. vocat Custodem & Præsidiarium, & Subsidiarium, ibid. cap. 24.

Rĕsecro, vel Resacro, sec. com. [ἀνταντιβολέω?] āre. est aut Easdem preces iterare, aut Contrarias facere. Plaut. Aul. 4. 7. 4.
— nunc te obsecro,
Fac mentionem cum avunculo, mater mea,
Resecroque, mater, quod dudum obsecraveram.
Id est, Hoc tibi remitto, quod a te tantopere contenderam. H. St.
Resecrare, inquit Festus, Resolvere religione, utique quum reus populum comitiis oraverat per deos, ut eo periculo liberaretur, jubebat magistratus eum resecrare: &c. Nepos 7. 6. de Alcibiade, Restituta ergo huic sunt publice bona. Iidemque illi Eumolpidæ sacerdotes rursus resacrare sunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio fuerat scripta, in mare præcipitatæ. Resacrare enim ibi legitur per primam vocalem.

Resecratio, ōnis. f. Augustin.

Rĕsēda, æ. f. Plin. lib. 27. cap. 12. Circa Ariminum nota est herba, quam resedam vocant. Discutit collectiones inflammationesque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Reseda morbos reseda, scisne scisne quis hic pullos egerit? radices, nec caput, nec pedes habeant. Hæc ter dicunt, totiesque despuunt.

Rĕsēdo, [ἀναπαύω] āre. Plin. lib. 27. cap. 12. Idem quod Sedo simplex significat. V. dict. præced. reseda.

Resegmem, V. resĕco.

Rĕsēmĭno, āre. Ovid. 15. Met. 692.
Una est, quæ reparet, seque ipsa reseminet, ales.

Reseminātio, ōnis. f. Columel.

Rĕsĕquor, ĕris, secutus sum, [ἀνακολουθέω, ἀποκρίνω] sequi. Sequi, Respondere. Ovid. 8. Met. 862.
Illa dei munus bene cedere sensit, & a se
Se quæri gaudens, his est resecuta rogantem. i. e. Sic respondit interroganti. Ovid. 13. Met. 749.
Nereis his contra resecuta Crateide natam est.

Rĕsĕro, [ἀνοίγω] āre. Aperire. Cic. 2. Off. 54. Quamobrem, nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit: nec ita reseranda, ut pateat omnibus.
Reserare, inquit Nonius 1. 195. Aperire, a Sera dictum, qua remota valvæ patefiunt. Virg. 8. Æn. 244.
Non secus, ac si qua penitus vi terra dehiscens
Infernas reseret sedes. [Gloss. Lat. Gr. Reserat, Ἀνοίγει, κλείεις? Μοχλὸν ἀνοίγει. Et Græc. Lat. Μοχλὸς θύρας, Sera.
Claudere & Reserare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fores reserare. Ovid. 10. Met. 384.
Mœnia. Ovid. 8. Met. 61.
Urbem reserare, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Reserare Italiam exteris gentibus. Cic. 7. Philipp. 2. Ut conditiones ferret, leges imponeret, reserare nos exteris gentibus Italiam juberet.
Pelagus. Lucan. lib. 2. 682.
Ut reseret pelagus, spargatque per æquora bellum.
Annum reserat Janus. Ovid. 4. de Pont. 4. 23.
Oracula reserabo augustæ mentis. i. e. Divinæ. Ovid. 15. Met 145.
Secreta reserans. Valer. 2. Argon. 438.

Reserātus, a, um. Partic. [ἀνεῳγμένος] ut, Janua reserata patet. Ovid. 2. Fast. 456.
Carcere reserato patent postes. Ovid. 3. Amor. 2. 77.
Pectore reserato egerere dapes. Ovid. 6. Met. 663.

Rĕsĕro, sevi, satum, [ἀναφυτεύω] ĕre. Rursus serere, seu rursus plantare. Plin. lib. 18. cap. 20. Nam quum hieme prægelida captæ segetes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio. Columel. lib. 3. cap. 11. Nam de vinetis, quæ longo usu exoleverant, inter omnes auctores constitit, pessima esse, si reserere velimus.

Rĕservo, [διαφυλάττω, ἀνατηρέω] āre. Retro servare, vel In futurum servare. Plin. 10. Epist. 3. Sed hoc votum meum bonitati tuæ reservatum est.

Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservari. Cic. in Orat. 160.
Rem totam vobis integram reservavi. Cic. 11. Fam. 21.
Quæsita reservare. Ovid. 7. Met. 657.
Judici reservare rationem salutis rei. Cic. 7. Verr. 66. Quum tamen a præsenti supplicio tuo se continuit Populus Rom. & repressit, & salutis tuæ rationem judicum severitati reservavit.
Præsenti sermoni reserventur cetera. Cic. 2. Q. frat. 8.
Pœnas in diem. Cic. pro Cœl. 59. Pro dii immortales! cur interdum in hominum sceleribus maximis aut connivetis, aut præsentis fraudis pœnas in diem reservatis?
Supplicia reservare alicui. Stat. 8. Theb. 121.
Ad aliam rem aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 151.
Reservabo in congressum nostrum. Cic. 1. Att. 17. Mihi vero ut invideant piscinarii nostri, aut scribam ad te alias, aut in congressum nostrum reservabo.
Ad extremum. Cæsar. 3. Bell. Gall. cap. 3.
Ad majora reservare se. Virg. 4. Æn. 368.
Ad meliora sese. Sil. lib. 10. 56.
Ad pœnam vel ad periculum. Cic. 7. Verr. 121. Quos (ut mihi videtur) ab illorum innocentium pœna, Fortuna ad hanc causam reservavit.
Quartam partem agri in pratum reservare. Cato R. R. cap. 29.
Ad spem aliquam. Cic. 3. Verr. 20. Ad quam spem tam perfidiosum, tam importunum animal reservetis?
Ad tempora dubia. Cic. pro Font. 34. Nonne & hominem ipsum ad dubia Reipub. tempora reservandum, & ceteros studio laudis ac virtutis inflammandos putatis?
In aliud tempus. Cic. 3. de Nat. Deor. 3. Quare & mundus universus, & sol, & luna, & stellæ sensum ac mentem haberent, in idem tempus reservabo.

RESERVĀTUM, i. n. }
RESERVĀTIO, ōnis. f. } Voces apud JCtos.
RESERVĀTOR, ōris. m. }

RESES, V. RESIDEO.
RESEX, V. RESECO.

RĔSĬDEO, sēdi, [ἀναμιθίζω, ἀνακάθημαι, ἀνάκειμαι] ēre. Quiescere, sedere, sine motu, ac firmum stare. Virg. 7. Æn. 27.
Quum venti posuere, omnisque repente resedit Flatus.
Residere, deinde spatiari. Cic. pro Rosc. Amer. 59. [In his puto a Resido.
Aselli tergo. Ovid. 3. Fast. 749.
Humi. Ovid. 3. Fast. 15. & 3. de Arte Am. 696.
Monte suo. Ovid 5. Met. 364.
Saxo resedit pastor. Ovid. 4. Trist. 1. 11.
In clunes residere dicuntur quædam animalia. Plin. lib. 8. cap. 37. Similiter resident in clunes, & binis pedibus gradiuntur. Alii legunt, Residunt rectius.
In rupe residere. Virg. 5. Æn. 180.
In solio. Ovid. 6. Fast. 613.
Resideamus, si placet. Cic. 3. de Fin. 9. h. e. Sedeamus.
Acies residet hoc campo. V. ACIES, pro Exercitu.
Bellum horum tectis ac sedibus residet. Cic. pro Domo, 61.
Residere, Residuum, vel reliquum esse, remanere, inhærere, ut
In corpore mortui nullus residet sensus. i.e. Reliquus est. Cic. 1. Tusc. 104.
In vobis resident mores pristini. Plaut. Truc. prol. 7.
Per artus residet animæ pars. Lucret. lib. 3. 399.
Nam sine mente, animoque nequit residere per artus
Temporis exiguam partem pars ulla animaï.
Si quid amoris residet in te erga me. Cic. 5. Fam. 5.
Auctoritas residet in. Cic. de Senect. 61. Quorum, non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas.
Culpa ejus rei residet in te. Cic. ad Brut. 16. Cujus culpa non magis in te residet, quam in omnibus aliis. Idem 1. Att. 17.
Culpa in nobis resedit. Lucret. lib. 5. 1424.
Culpa residet penes eum. Alphenus in l. Si ex plagis. §. 2. D. ad l. Aquiliam.
Periculum residet. Cic. 1. in Catil. 31. Videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura, & metu esse relevati: periculum autem residebit, & erit inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reipublicæ.
Ratio residet in. Cic. Anteq. iret in exsil. 30. O misera vitæ ratio, quæ tamdiu resides in voluptate!
Spes residet in virtute tua. Cic. 12. Fam. 3. Etiam nunc residet spes in virtute tua.
Spes reliquis residet. Cic. Anteq. iret. in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis residebit, quum civibus præclusa sit exspectatio incolumitatis?
Suspicio. ut, Res gestæ, in quibus nulla potest residere inertiæ suspicio. Cic. 1. Q. frat. 1. 22.
Iræ cum resedissent. Liv. 2. 29. i. e. Quievissent, sedatæ sunt, cessarent. [A Resido. Sic
Tumor animi residet. Cic. 3. Tusc. 26. i. e. Quiescit. [Submisit se, detumuit.
Pecunia publica residet apud eum, i. e. In debitos usus ab eo non erogata. Marcianus in l. 4. D. ad legem Juliam peculatus. [Immo Resedit, Detenta est ultra diem solutionis. V. in RESIDUUM.
Residere esuriales ferias. Plaut. Capt. 3. 1. 8.
Itaque venter, gutturque resident esuriales ferias. i. e. Otiantur aguntque ferias esuritione plenissimas, feriantur, quiescunt. Residere enim Feriari est. Sic dicimus Vivo vitam, Servio servitutem.
Resideor, Pass. Cic. 2. de Legib. 55. Nec vero tam Denicales, quæ a nece appellatæ sunt, quia residentur mortui, quam ceterorum cælestium quieti dies, Feriæ nominarentur, nisi majores eos, qui ex hac vita migrassent, in deorum numero esse voluissent. h. e. Quia feriamur mortuis. Residere enim feriari est, a quiete feriarum ducto vocabulo. Quidam codices habent Residunt.

RESĪDENS, entis. Partic. Post factum aliquod sedens, quiescens. Plin. lib. 34. cap. 14. Aristonides artifex quum exprimere vellet Athamantis furorem, Learchum filium præcipitare volentis, & præcipitato illo residentis pœnitentiam, &c. Alia exemplaria sic habent, Quum exprimere vellet Athamantis furorem Learcho filio præcipitato residentem, pœnitentiamque, ferrum & æs miscuit: ut rubigine ejus per nitorem æris relucente, exprimeretur verecundiæ rubor.
Vertice residens. Sil. lib. 7. 366.
In vertice residens. Sil. lib. 5. 206.

RESES, ĭdis. Adj. [ἀνακείμενος] Qui residet, vel remanet, Otiosus a labore, seu opere, quod exercere solebat. Liv. 2. 32. Timere patres residem in urbe plebem: incerti, manere eam, an abire mallent.
Viros resides in arma movere. Virg. 6. Æn. 813.
Reses aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Piscinas ejus despiciebat, quod æstuaria idonea non haberet, ac in residem aquam & locis pestilentibus habitarent pisces ejus.
Curas resides solvere. Valer. 8. Argon. 220.
Reses animus, Piger. Virg. 1. Æn. 726.
Jampridem resides animos, desuetaque corda. Ubi Servius, Resides, pigros, & ad amandum inertes.

RESĪDUUS, a, um. Adj. [ὑπόλοιπος Gl. L. Gr.] Quod residet & superest, sive reliquum est. Liv. 33. 47. pr. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso, &c. Cic. 10. Fam. 11. Cupio mehercules, nullam residuam sollicitudinem esse.
Quid relatum, quid residuum sit. Cic. 2. de Lege Agr. 58.
Residua & vetus simultas. Liv. 29. 37.
Residuus, pro Relictus. Sueton. in August. cap. 73. Instrumenti ejus & supellectilis parsimonia apparet etiam nunc, residuis lectis, atque mensis.
Residuus pœnæ suæ homo, Qui tantum in pœnam vivit. Quintil. in Gladiatore, Cum confectum cladibus senem, & tantum pœnæ suæ residuum considero.

RESIDUUM, i. n. Paulus in l. Sacrilegi. D. ad l. Juliam peculat. Lex Julia residuorum. Papin. ibidem. l. ultim. Publica judicia peculatus, & de residuis, & repetundarum. Marcianus ibidem. l. 4. Lege Julia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua causa, pecunia publica resedit. [i. e. Penes quem pecuniæ publicæ reliqua, ex pacto solvenda, detenta fuerunt. Gloss. Lat. Gr. Residuo, τοῦ ἐπιλοίπου, & Residuum, Υπόλοιπον, ἐγκατάλειμμα, Εγκάθισμα.

RĔSĪDO, sēdi, [ἀνακαθίζομαι] ĕre. Motum significat. Plin. Epist. 22. extr. lib. 4. ad Sempronium, Nam Viennensium vitia intra ipsos residunt, nostra late vagantur. Al. rectius Resident. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto residant. i. e. Supersint & remaneant, residuæ sint. [Ergo Resideant legendum.
Si montes resedissent, amnes exaruissent. Cic. in Pison. 82.
Retro residere. Lucret. lib. 2. 283. i. e. Quiescere.
Residunt in clunes. Plin. lib. 8. cap. 37. De muribus Ponticis. Al. Resident. Sed hæc lectio melior videtur. V. supra in RESIDEO.
Corda ex ira residunt. Virg. 6. Æn. 407.
Omnia quæ commoverat, pace & otio resederunt. Cic. in Sallust. 10.

RĔSIGNO, [ἀποσφραγίζω Gl. Gr. Lat.] āre. Quod signatum erat aperire, relaxare, patefacere: ut, Resignare litteras. Plaut. Trin. 3. 3. 65.
Jam si obsignatas non feret, dici non potest
Apud portitorem eas res resignatas sibi,
Inspectasque esse. Cic. 11. Att. 9. Quas si putabis illi ipsi utile esse reddi, reddes: nihil me lædet: nam quod resignatæ sunt, habet, opinor, ejus signum Pomponia.
Testamenta resignare. Hor. 1. Epist. 7. 9.
Resignare, [ἐπισφραγίζειν] Perfecte signare. Columel. lib. de Arboribus, cap. 20. Prius quam arbusculas transferas, rubrica resignato, ut hisdem quibus ante steterunt constituas eas. Qui locus ex castigato exemplari sic legitur, Rubrica, vel alia qualibet re signato, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt, constituas eas.
Resignare, Claudere. Virg. 4. Æn. 244.
Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat. Serv. Turnebus contra Aperire exponit, Adverf. 24. 26. & 26. 5. V. Taubm. not.
Fata venientia resignare, Resolvere, vel Revelare. Ovid. 6. Fast. 535.
Resignare, pro Rescribere dicebant antiqui, sicuti Subsignare, pro Subscribere: & Resignatum æs dicebatur militi, quum ob delictum jussu Tribuni militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas referebatur. Festus.
Resignare, Reddere, ut ajunt Acron & Porphyrio: quod fit quum in libris datorum & acceptorum, pecuniam, quam acceptam signavimus, redditam demonstramus. Hor. 3. Carm. 29. 54.
— si celeres quatit
Pennas, resigno quæ dedit. De Fortuna. Idem 1. Epist. 7. 9.
Hac ego si compellar imagine, cuncta resigno. h. e. Reddo, restituo.
Resignare, [λύειν] pro Dissolvere, perimere, abrogare. Cic. pro Arch. 9. Nam quum Appii tabulæ negligentius asservatæ dicerentur, Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas: post damnationem, calamitas, omnem tabularum fidem resignasset. Budæus.
Sic, Parem rationem resignare. Senec. de Benef. 6.
Perjuria resignare. Sil. lib. 17. 426.
— irrumpit mole ruinæ
Ausonius globus, & perjuria Graja resignat. h. e. Aperit & laxat Macedonum perjurorum phalangem densam, & quasi signatam & clausam.

RESIGNĀTUS, a, um. Partic. Cic. 11. Att. 9. Litteræ resignatæ.
RESIGNĀTOR, ōris. m. [ἀποσφραγιστής] Gloss. Cyrill. seu Græc. Lat.
RESIGNĀTRIX, īcis. f. Tertull. de Habit. mulier. cap. 1. Eva arboris illius resignatrix.
RESIGNĀCŬLUM, i. n. [ἀποσφράγισμα] Tertull. Adv. Marc. 2. 10. Tu es resignaculum similitudinis. Ex Ezech. 28. 12.

RESĪLIO, silīvi, vel silii, sultum, [ἀναθρώσκω] īre. In contrarium agi, rebellare, inquit Perottus. Lucret. lib. 4. 689.
Omnia quandoquidem cogit natura referri,
Ac resilire ab rebus ad æquos reddita flexus. Plin. Quandoque resilit vulnus, & curare scalpello oportet. [Celsi potius, quam Plinii verba putem, quæ apud neutrum tamen reperire licuit.
Grando resilit a culmine tecti. Ovid. 12. Met. 480.
In spatium breve resilire manus. Ovid. 3. Met. 677. Resilire dixit pro Retrahi, seu potius Contrahi.
Resilire dicitur mamma quando sterilescit. quasi Retro saliat, sive intro se recipiat. Plin. lib. 11. cap. 40. Detracto mamma alumno suo sterilescit illico, ac resilit.
Resilire crimen ab aliquo, translate, pro Non inhærere, non convenire ei.

ei. Cic. pro Rosc. Amer. 79. Ubi scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resilire videas, verum omnem suspicionem in vosmet ipsos recidere intelligas.

Resilire, A priore emptione discedere, sive abire. Ulpian. in l. Sabinus. D. de in diem addictiōn. Quid tamen, si hoc erat nominatim actum, ut liceret emptori resilire, meliore conditione allata? Dicendum erit dissolutam priorem emptionem.

Rĕsulto, [ἀναπάλλομαι, ἀναβάλλω, Gl. Lat. Gr.] āre. frequent. Sæpe resilire, inquit Festus.

Resultant colles clamore. Virg. 5. Æn. 150.

— pulsati colles clamore resultant.

Imago vocis resultat. i. e. Echo vocem reddit. Virg. 4. Georg. 50.

Oranti nox & juga longa resultant. Stat. 2. Theb. 714. i. e. Vocem orantis reddunt.

Resultantia vocibus tecta. Plin. in Paneg. cap. 73. pr.

Resultans sonus. Plin. lib. 11. cap. 19.

Resultatio, ōnis. f. August.

Rĕsīmus, a, um. Adj. [ἀνάσιμος] ex Re & Simus compositum; Qui sursum versus reductas habet nares. Columel. lib. 6. cap. 1. Naribus resimis, patulisque.

Labra. Varro 2. de R. R. cap. 9. Labris subnigris, aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus.

Rostrum. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum aduncis, &c.

Lamina. Celsus lib. 8. cap. 3. Lamina autem ænea est, firma, paulum resima. i. e. Repanda.

Rĕsīna, æ. f. [ῥητίνη] Humor ex arboribus defluens, in iisdemque residens. V. Suid. Plin. lib. 16. cap. 10. Pinus fert minimum resinæ, interdum & nucibus ipsis, &c. Plaut. Merc. 1. 2. 28.

Resinam ex melle Ægyptiam vorato, salvum feceris.

Resina terebinthina. Columel. lib. 12. cap. 20.

Resina condita, frigidis stomachis utilia existimantur. Plin. lib. 23. cap. 1. h. e. Quæ resina condita sunt: ut vinum resinatum, & hujusmodi.

Gloss. Gr. Lat. Ῥητίνα, Retina. Scribe Ῥητίνη, Resina. De quantitate pr. & sec. V. Ricciol. & Borrich. qui rectius produci statuunt utramque.

Resinŭla, æ. f. dimin. Arnob. 7.

Resinācĕus, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod resinam refert. Plin. lib. 24. cap. 11. Alterum sterile, alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod cachrys vocatur.

Resinālis, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. Resinale quid in semet habeat. conf. cap. 14. 207.

Resinōsus, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod resina abundat. Plin. lib. 15. cap. 7. Est enim pinguissima & resinosissima.

Resinātus, a, um. [ῥητινωτός] aliud Adj. Quod est resina illitum. Juven. 8. Sat. 114. — quid resinata juventus? [Videtur a Resino, āre. Partic. ut dicitur Picare & Picatus.

Resinatum vinum, Cui resina admista est. Plin. lib. 23. cap. 1. Martial. lib. 3. 77.

Resinata bibis vina, Falerna fugis.

Rĕsĭpio, īvi, & ui, [ὄζω] ĕre. ex Re & Sapio compositum; Eodem modo, ac ab Oleo, fit Redoleo. Unde dicimus Resipit picem. Plin. lib. 14. cap. 1. Jam inventa vitis per se in vino picem resipiens.

Rĕsĭpisco, [ἀνανήφω, σωφρονίζω] ĕre. est (ut ait Valla lib. 5.) Ad priorem mentis statum, vel Ad meliorem mentem redire. Ter. And. 4. 2. 15.

Resipisco. P. non Apollinis magis verum, atque hoc responsum est. Idem Heaut. 4. 8. 3. Quum te intelligo, resipisse. pro Resipuisse. Cic. 4. Att. 5. Vix aliquando te auctore resipivi. Al. Resipui. Liv. 36. 22. Ut tunc saltem, experti regiam vanitatem, resipiscerent.

Resipiscere dicuntur ægroti, quum ad se redeunt ex defectione vel animi deliquio. Cic. pro Sext. 80. An quod, quum esset ablatus, primumque resipuisset, non se referri jussit? Al. Resipisset. Suet. in Tiber. cap. 73. Quum extractum sibi deficienti annulum mox resipiscens requisisset. [Huc & priorem Terentii locum spectare putem; Nam responsio ex ambigua significatione verbi petita est. Gloss. Lat. Gr. Resipisco, Ἀναζωπυρῶ, Ἀνανήφω. Ubi Activum vim Passivi habet.

Resipiscentia, æ. f. Budæus in lib. 2. De transitu Hell. Resipiscentiam autem nemo nescius est, opinor, mæstam & veluti scallentem recordationem esse, ob errorem admissum in vita instituenda, atque in ratione comparanda ad functiones animæ commodas, naturæque rationali consentaneas & congruentes.

Vox a recentioribus solis usitata, ut patet ex Lactant. 6. 24. Μετάνοιαν nos possimus resipiscentiam dicere. [Vetus interpres Bibliorum Pœnitentiam convertit fere. V. in voce.

Rĕsisto, stĭti, stĭtum, ĕre. Consistere. Liv. 1. 12. Restitere Romani, tanquam cælesti voce jussi. Ovid. 5. Fast. 234.

Restitit ad nostras fessa labore fores. & 2. de Arte Am. 704.

Ad thalami clausas, Musa, resiste fores.

Resistere in gradu aliquo. Cic. 4. de Fin. 50. Quod bonum sit, id esse optabile: quod optabile, id esse expetendum: quod expetendum, laudabile: deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto.

In voce media. Virg. 4. Æn. 76.

Nihil est jam, unde nos reficiamus, aut ubi lapsi resistamus. Cic. pro Muren. 84.

Resistere, Remanere. Liv. 36. 13. extr. Bæbius restitit ad Pellinæum oppidum.

Resistere, [ἀνθίσταμαι] Adversari, Repugnare. Cæsar 2. Bell. Gall. cap. 22. Quum diversis locis legiones aliæ alia in parte hostibus resisterent. Cic. 5. Verr. 36. Q. Septitio, honestissimo homine, equiteque Rom. resistente Apronio, & affirmante, se plus decima non daturum, exoritur peculiare edictum repentinum.

Resistere & Pervincere. Cic. 2. Att. 1.

Age restitero Peripateticis. Cic. 4. Acad. 115.

Amori restitit robur. Lucan. lib. 2. 379.

Armis resistere. Cic. 2. Tusc. 33.

Malo resistere. Ovid. 1. Met. 288.

Resistere alicui clamore hominum. Cic. 3. Verr. extr. Cui ego nisi vi populi & hominum clamore, atque convicio restitissem.

Arbor resistit ventis. Ovid. 2. de Arte Am. 651.

Resistere immobilem. Plin. lib. 12. cap. 9.

Resistere contra. Columel. lib. 1. cap. 5. Præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.

Contra veritatem resistere & repugnare. Cic. pro Rosc. Com. 51.

Contumaciter resistere. V. Contumax.

Fortiter resistere dolori. Cic. 5. Fam. 17.

Obfirmate resistere. V. Obfirmo.

Paulisper resistere. V. Paulisper in Parum.

Sero resistimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Cic. 7. Att. 5.

Resistere dicitur veneno herba aliquis. Plin. lib. 8. cap. 27. Cervus herba cinare venenatis pabulis resistit.

Resistĭtur, Imperf. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 3. Omnibus his resistitur, omnibusque oratio cos. Scipionis, Catonis opponitur. Liv. 3. 11. Tamen legi resistebatur.

Resistens, entis. Partic. ut

Resistens oratio. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde Interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio. h. e. Intersistens, non perpetuo tenore fluens, sed interdum subsistens & hærens.

Species resistentes. V. Adæro, āre.

Resistentia, æ. f. Vox barbara.

Rĕsolvo, solvi, sŏlūtum, [ἀναλύω] ĕre. Quod ligatum erat rursus solvere. Ovid. 1. Met. 382.

Et velate caput, cinctasque resolvite vestes. Plin. lib. 8. cap. 12.

Resolvunt illi nodos manu. Ovid. 3. de Arte Am. 272.

Arida nec vinclis crura resolve suis.

Vincire & Resolvere, contraria. Columel. lib. 11. cap. 1.

Colligere & Resolvere, contraria. Quintil. lib. 12. cap. 2, Proprietates vocis cujusque nosse, & ambigua aperire, & perplexa discernere, & de falsis judicare, & colligere ac resolvere quæ velis.

Resolvere & Componere, contraria. Senec. Epist. 30.

Ab amplexu resolvi. Ovid. 1. Epist. Sabin. 66.

Artus nexos resolvere. Virg. 4. Æn. 695.

Artus & animam. Virg. 4. Æn. 695.

Crines. Liv. 24. 26.

Fila resolvunt Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

— triplicesque Deæ tua fila resolvent.

Galeam alicui. Oxid. 13. Epist. 147.

Latus ense, Ensem latere. Lucan. ad Pison. 132.

Litteras, Vincla litterarum. Liv. 26. 15.

Vittas capitis. Virg. 3. Æn. 370.

Resolvere, Aperire, Reserare, ut

Claustra vitæ resolvere. i. e. Animam a corpore separare. Lucret. lib. 1. 416.

Fauces resolvere in verba, Aperire fauces ad loquendum. Ovid. 2. Met. 282.

Ora sono. Ovid. 13. Met. 126.

Operata resolvimus ora. Ovid. 6. Fast. 249.

Vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.

Jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643. & 1, 227.

Vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.

Vulnera resolvi. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Bella, Debellare. Sil. lib. 8. 277.

Curas, Dissipare. Virg. 1. Georg. 302.

Fraudes. Sil. lib. 7. 153.

Tristitiam animi. Plin. lib. 24. cap. 6.

Gleba se resolvit Zephyro, Mollitur. Virg. 1. Georg. 44.

Humum resolvere, Mollire, subigere. Columel. lib. 2. cap. 2. Neque enim aliud est colere, quam resolvere & fermentare terram.

Nebulæ ventis ac sole resolvuntur. Ovid. 14. Met. 400.

Tenebras. Virg. 8. Æn. 591.

Resolvere in pulverem, Reducere. Columel. lib. 11. cap. 2.

Resolvere in tabem margaritas. Plin. lib. 9. cap. 35.

Mollire & resolvere hominem: pro Effeminare. Senec. Epist. 36.

In desidiam nimia quiete resolvi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Appio Claudio.

Vires resolvunt. Lucret. lib. 4. 950.

Emptio sub conditione resolvitur, Ad nihilum redigitur. Ulp. in l. 2. D. de in diem addictione.

Jura sacrata. Virg. 2. Æn. 157.

Obligatio resolvitur. Paulus in l. 3. & 4. D. de rescind. vendit.

Resolvere corruptam partem a viva, Separare. Cels. lib. 5. cap. 28.

Resolvere, pro Numerare pecunias creditoribus, aut aliis quibus promisimus. Plaut. Epid. 3. 2. 16.

Nam leno omne argentum abstulit pro fidicina: ego resolvi. Cic. 14. Philipp. 38. Senatum quæ sit antea pollicitus legionibus exercitibusque nostris, ea summo studio, Rep. recuperata, resoluturum. Al. Persol.

Resolvere, Refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Resolvere ex parte diversa dicta difficile erit.

Resolvere, pro Absolvere piaculo. Hor. 1. Carm. 28. 34.

Teque piacula nulla resolvent. h. e. Nullis hostiis expiaberis.

Piacula enim dicebantur quibus facinus expiabatur admissum. Acron.

Rĕsŏlūtus, a, um. Partic. [ἀναλελυμένος] ut, Comas resoluta puella. Tibul. lib. 1. 3. 31.

Vincla resoluta. Sil. lib. 3. 462.

Amore resolutus, Liber ab amore. Tibul. lib. 1. 9. 83.

Ira resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Transactio resoluta. Ulpian. in l. Eleganter. in princ. D. de condictiōn. indebit.

Corpore resoluto somnus habebat regem. Ovid. 7. Met. 328.

Quiete resolutus, Dormiens. Ovid. 9. Mut. 468.

Brachia resoluta somno. Ovid. 1. Fast. 371.

Corpora fluxa & resoluta. Columel. lib. 1. cap. 1.

Pondus. Sil. lib. 3. 643.

Dat gemitum patiens resoluto pondere moles. h. e. Saxo putrefacto igni & aceto.

Tellus resoluta rarescit in aquas. Ovid. 15. Met. 245.

Mens in gaudia resoluta. Sil. lib. 11. 305.

Compar. Martial. 10. 98. Resolutior cinædo. i. e. Mollior.

Os resolutius. Valer. Max. 8. 7. ext. 1. de Demosthene, Fertur ori insertis calculis multum ac diu loqui solitus, quo vacuum promptius esset & resolutius.

Resolūte, Adv. Compar. Tertull. ad Nation. 1. 19. Quo facilius rideatis & resolutius decachinnetis.

Resolūtio, ōnis. f. Gell. 17. 9. Resolutio lori.
Sophismatis resolutio. Idem 18. 2.
Ventris resolutio. Cels. 2. 6. & alibi passim.

Rĕsŏno, ui, [ἀντηχῶ, κατηχῶ, κοναβίζω, ῥοχθῶ, τερετίζω] āre. Contra sonantem sonare. Virg. 1. Ecl. 5.
Formosam resonare doces Amaryllida silvas. de Echo.
Gloria virtuti resonat, tanquam imago. Translate. Cic. 3. Tusc. 3.
Resonare, Sonum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Qui quum conjectus in carcerem, triginta jussu tyrannorum, venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut id resonaret. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ.
Cornua, quæ ad nervos resonant in cantibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Cantu assiduo. Virg. 7. Æn. 12.
Ore superbo. Sil. lib. 3. 247.
Æther clamoribus resonat. Virg. 5. Æn. 228.
Æther resonat latratibus. Ovid. 3. Met. 231.
Arbusta resonant cicadis. Virg. 2. Ecl. 13.
At mecum raucis, tua dum vestigia lustro,
Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. Hic Virgilius e cicadarum cantu maximum æstum significat, perinde ac si diceret, At nunc meridiano tempore solis vapore omnia torrentur, quod arbusta cicadis resonantia ostendunt. Per æstum enim cicadæ vehementius canunt. Turnebus.
Avia tum resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.
Spectacula plausu resonant. Ovid. 10. Met. 668.
Umbræ acutum resonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Umbræ triste resonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Recinere & resonare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. V. Urbanius recinere & resonare, in urbs.
Resonavi, pro Resonui apud Manil. 5. 566.
Imperf. Pass. ut, In fidibus testudine resonatur, aut cornu. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

Resŏno, ĕre. per Tertiam conjugationem ab antiquis reperitur usurpatum. Acc. Æneadis, aut Decio: Clamore & gemitu templum resonit cælitum. Pacuv. Dulorest. Hymenæum fremunt æquales, aura resonit crepitu musico. Non. 10. 4.
Clypei resonunt. Ennius apud Priscian. 9. V. Laurenb. Antiquar. p. 427. Dict. Sonit.

Resŏnans, antis. Partic. [κρέκων, ἠχῶν] ut, Saxa resonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Carmina resonantia chordis Romanis. Lucan. ad Pison. 229.
Theatrum. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur.
Unda resonante tunditur litus. Catul. ad Furium, 11. 3.

Resonantia, æ. f. Vitruv. 5. 8. Locus ubi non impediatur resonantia. Idem paulo post, Voces sine resonantia perveniunt ad aures.

Resonābĭlis, e. Adj. Ovid. 3. Met. 358.
Vocalis nymphæ, quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo. Verbum de verbo expressit. Nam Echo dici potest Resonantia. Resonabilis, i. e. Resonans. conf. Auson. Epigr. 99. & mox resona.

Resŏnus, a, um. Adj. [κατηχὴς] ut,
Ictus resoni. Valer. 1. Argon. 619.
Voces resonæ. Ovid. 3. Met. 496.

Resona, æ. f. [Ἠχώ] in Gloss. Lat. Gr.

Rēsōpio, īre. Fulgent. Cont. Virg. Tricerberum mellitis resopit offulis.

Rĕsorbeo, bui, & psi, ptum, [ἀναρροφέω, ἀναρροιβδέω] ēre. Rursum sorbere. Plin. lib. 4. Epist. ult. An quæ Oceano natura, fonti quoque? quaque ille ratione aut impellitur, aut resorbetur, hac modicus hic humor, vicibus alternis supprimitur, vel egeritur?
Vomere & Resorbere, contraria. Ovid. 12. Epist. 125.
Quæque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet.
Resorbent interanea, quæ evomuerunt. Plin. lib. 9. cap. 43. pr.
Æstum resorbet mare. Lucret. lib. 6. 695.
Lacrimas resorbere. Stat. 5. Theb. 654.
Pontus saxa revoluta resorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Vocem resorbere. Plin. lib. 18. cap. 35.

Rĕsortior, [ἀναλαγχάνω] īri. a quo verbum Resortus elicuerunt pragmatici, quo Territorium aut jurisditionem significant. Budæus in notis ad Pandectas adnotavit, Λαγχάνειν δίκην, inquit, Græcis dicitur, quasi Sortiri judicium. Sorte enim cognoscendarum causarum diem capiebant, auctore Servio lib. 6. Æn. in illum locum Virgilii, v. 431.
Nec vero hæ sine sorte datæ, sine judice sedes. Cujus moris reliquias lingua vernacula retinet: Resortiri enim in curiam eos dicimus, qui curiam appellant, hoc est quorum disceptationes in curia per provocationem agitantur. [Nusquam tamen hoc verbum legitur apud veteres.

Respecto, & **Respectus**. V. respicio.

Respergo, si, sum, [διαρραίνω] ĕre. Circum circa spargere. Columel. lib. 1. cap. 6. Deinde quum prædictum tectorium inaruit, rursus amurca respergitur. Cic. 7. Verr. 78. Quum Prætoris nequissimi inertissimique oculos prædonum remi respergerent.
Sanguine respergere dextram. Catull. Argon. 62. 230. conf. Liv. 1. 13.
Mero respergere tergora. Columel. lib. 6. cap. 2.

Respersus, a, um. Partic. [διαρραινθεὶς] ut, Respersæ matris cruore virgines. Liv. 24. 26.
Cæde fraterna juvenis respersus. Catull. Argon. 62. 181.
Pulvere respersus. Stat. 8. Theb. 8.
Sanguine manus respersæ. Cic pro Rosc. Amer. 68.
Comæ respersæ sanguine. Ovid. 3. Fast. 452.
Mensa respersa cruore. Liv. 39. 43. conf. Idem 1. 48.
Vinum respersum dixerunt antiqui, quia vino sepulcrum spargebatur. Paulus. V. Festus.

Respersio, ōnis. f. [ἐπίρρανσις] Cic. 2. de Divin. 48. Habes & respersionem pigmentorum, & rostrum suis, & alia permulta.

Respersus, ûs. m. [διάρρανσις] Plin. lib. 10. cap. 3. Hæc causa est gregatim avibus natandi: quia plures simul non infestantur, respersu pinnarum hostem obcæcantes.

Respĭcio, spexi, spectum, [ἀναβλέπω, ἀνακύπτω] ĕre. Retro aspicere, sive flexis in terram oculis aspicere, ut ait Erasmus. Cic. 1. de Divin. 49. Tum ei ducem illum præcepisse, ne respiceret.
Inter Respicere & Prospicere. Prospicere enim advorsum videre significat: Respicere vero, quasi retro aspicere. Varr. Manio, Sedens altus alieno sumptu, neque post respiciens, neque ante prospiciens. Ex Nonio 5. 85.
Respicit Æneas subito. Virg. 6. Æn. 548.
Instantem tergo Cloanthum respicit. Virg. 5. Æn. 168.
Tellus respicitur. Ovid. 2. Amor. 11. 23.
Tam longe retro respicere non possunt. Cic. 5. Tusc. 6.
A tergo respicere. Virg. 8. Æn. 697.
Respicere ad. Ter. And. 2. 5. 6. Quasi de improviso respice ad eum. Idem Eun. 2. 3. 50. Quum huc respicio ad virginem. Cic. 1. de Divin. 69. Et noctu ad oppidum respicientes.
Ad aliquid respicere, Subaud. Animo. Quintil. lib. 2. cap. 12. Et quum Latinis studebimus litteris, non respiciamus ad Græcas.
Respicere, Retrorsum aspicere & in præteritum. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari.
Mala sua respicere, Considerare. Lucret. lib. 4. 1152.
Vitæ exemplar respicere. Hor. in Arte Poet. 317.
Respicere aliquem, Rationem ejus habere. Cic. 2. Fam. 15. Ut respiciam generum meum, adolescentem optimum, mihique carissimum. Stat. 3. Theb. 159. — nulloque ululata dolore
Respexit Lucina domum. V. Respicere, Juvare.
Rempub. respicere. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempublic. cui susceptus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.
Cavere alicui, & respicere eum. Cic. 5. Verr. 26.
Respicere Cæsarem, Juvare, favere, vel obsequi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 1.
Se respicere, pro Sui rationem habere. Plaut. Pseud. 2. 2. 18.
Se respicere, Sibi prospicere, vel consulere. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Nullum remittis tempus, neque te respicis. Cic. 2. de Finib. 79. Ne tum quidem te respicies, & cogitabis, sibi quemque natum esse & suis voluptatibus?
Ætatem suam respicere, Prospicere ætati suæ. Ter. Phorm. 2. 3. 87.
Homo aptissimus ad jocandum, minimeque respiciens patriam. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Respicere aliquem, pro Juvare. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Al. Rebus omittunt. Idem Adel. 3. 2. 55. Nam hercle alius nemo respicit nos.
Respicit nos Deus, i. e. Custodit, vel diligit. Ter. Phorm. 5. 3. 34.
Di nos respiciunt: gnatam inveni nuptam cum tuo filio. Cic. 1. Att. 13. Nisi quis nos Deus respexerit.
Pietas respicit labores humanos. Virg. 5. Æn. 689.
Periculum rei venditæ ad venditorem debet respicere. Ulpian. in l. Si quis vina vendiderit. D. de pericul. & comm. rei vendit. quod exp. Idem ibidem, dicens, Periculum acoris & mucoris ad venditorem pertinebit.
Summa imperii ad me respicit, i. e. Ad me pertinet. Cæs. 3. Bell. Civil. 5. extr.

Respiciens, entis. Partic. [ἀναβλέπων] Ovid. 1. Trist. 3. 60.
Respiciens oculis pignora cara meis.
Æneas mœnia respiciens. Virg. 5. Æn. 3.
Respiciens Fortuna. Notum est litteratis omnibus, antiquos idololatras, varias Fortunæ finxisse functiones, & numina, quæ & illi varia quoque nomina pepererunt. Respicienti, id est prosperæ fortunæ fanum Romæ ædificatum atque sacratum scimus, non procul a fano Jovis Victoris. V. Alex. ab Alex. lib. 1. Genial. dier. cap. 13.

Respiciendus, a, um. aliud Partic. [ἀναβλεπτέος] Ovid. 1. Amor. 8. 38.
Quantum quisque ferat, respiciendus erit.

Respectus, ûs. m. [ἀφόρασις] Ipse oculorum conjectus. Plautus, Et me respectu terruit. [Puto in suppos.
Effuse ac sine respectu fugit rex Philippus. Liv. 32. 12.
Respectus, Id quod respicitur. Cic. 1. de Divin. 68. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore. i. e. Horrendum spectaculum.
Respectus, [λόγος] Ratio, qua ad aliquid agendum movemur. Martial. lib. 11. 50.
Sit pudor, & tandem veri respectus & æqui. Cic. ad Brut. 1. Meus quidem animus in acie est, neque respectum ullum quærit, nisi me utilitas civitatis forte converterit.
Respectus honesti. Lucan. lib. 8. 490.
Movebat hæc multitudo hostium, respectu paucitatis suæ. Justin. 11. 9. 2.
Occultæ musicæ nullum esse respectum. Suet. Neron. cap. 20.
Respectum habere ad aliquem. Cic. 5. Philipp. 49. Itaque quum respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet.
Rerum privatarum respectus. Liv. 2. 30. Sed factione, respectuque rerum privatarum, quæ semper offecere, officientque publicis consiliis, Appius vicit.
Abscindere rerum omnium respectum. V. abscindo.
Respectu mei. Ovid. 1. Trist. 3. 100. Ovid. 4. de Pont. 9. 100.
Respectu cupiunt hic tamen esse sui.

Respecto, [ἀναπαπτλαίνω] āre. frequent. Ter. Adel. 2. 1. 3. Quid respectas? nihil pericli est. Cic. pro Planc. 45. Ne par ab his munus in sua petitione respectent.
Lumine obliquo respectare aliquem. Stat. 3. Theb. 377.
Si qua pios respectant numina. Virg. 1. Æn. 607.
Sed patet immani, & vasto respectat hiatu. Lucret. lib. 5. 376. i. e. Janua leti valde late, & vaste retrorsum patefacta est. Lambinus.

Respectans, antis. Partic. [ἀναπαπτλαίνων] Lucret. lib. 6. 1232.
Funera respectans, animam & mittebat ibidem. Paterc. 2. 107.
Sine fine respectans Cæsarem.

Respīro, [ἀναπνέω, ἀμπνυμαι] āre. Recipere intro anhelitum. Ter. Heaut. 2. 2. 12. ô Clitipho, timeo. clit. respira. Plaut. Epid. 2. 2. 20.
Mane, sine respirem quæso. p. immo acquiesce. e. animo male est,
Recipiam anhelitum. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Quum tot tantisque negotiis distentus sit, ut respirare libere non possit. Sic 1. de Finib. 53.
Respirare & Reddere animam, h. e. Anhelitum extra mittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Eaque ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam, eam, quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret, & reddat.
A re aliqua respirare. Quintil. lib. 1. cap. 8. Quum poeticis voluptatibus aures a forensi asperitate respirent.

A metu respirare. Cic. pro Cluent. 200.
Respirat civitas, quum in pristinum statum redit. Cic. 6. Fam. 2. Si armis, aut conditione positis, aut defatigatione abjectis, aut victoria detractis, civitas respiraverit, & dignitate tua frui tibi, & fortuna uti licebit.
Respiraro si te videro. Cic. 2. Att. 24. Item, atque eò si potest acrius, te rogo, ut plane ad nos advoles: respiraro, si te videro.
Respiravi, liberatus sum. Cic. pro Milon. 48.
Respirat cupiditas, Paulum cessat. Cic. pro Quint. 53. Si mehercule hæc tecum duo verba fecisses, Quid ago? respirasset cupiditas atque avaritia paululum.
Respiro, Efflo, Exhalo, aut emitto odorem aliquem. Stat. 2. Silv. 2. 78.
— inde malignum
Aera respirat pelago circumflua Nessis.

Respiratio, ōnis. f. [ἀναπνοή] Cic. de Univers. 16. Neque erant anima circumfusa extrema mundi, ut respirationem requireret.
Respiratio parva atque anhela. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. 167.
Mora & respiratio in oratione. Cic. in Orat. 53. Distincta alios, & interpuncta intervalla, moræ, respirationesque delectant.
Respiratio aquarum, pro Evaporatione quam vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse oritur ex respiratione aquarum, earum enim quasi vapor quidam aer habendus est.

Respirātus, ûs. m. [ἀνάπνευσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima: qui tum se contrahunt aspirantes, tum in respiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo maxime aluntur animantes. Aliqua exemplaria habent, Respiritu; alia, Tum spiritu dilatant, &c. Apul. Met 4. p. 149. Elmenh. Parvis respiratui circa nares & oculos datis foraminibus.

Respirāmen, ĭnis. n. [ἀνάπνευμα] pro Halitu seu meatu spiritus. Ovid. 2. Met. 828.
Vitalesque vias, & respiramina clausit.

Respiramentum, i. n. Augustin. Confess. 7. 7. Laxamentum & respiramentum.

Respirācŭlum, i. n. Claud. Mamert. 2. 12. Redactæ paululum respiraculo pausæ vires.

Respirium, i. n. Gloss. Lat. Gr. Respirium, ἀναπνοή. ut Suspirium.

Resplendeo, ui, [μαρμαίρω, στίλβω] ēre. Idem quod Splendere. Cic. 2. de Finib. 23. Adsint etiam formosi pueri, qui ministrent: resplendeat iis vestis, argentum, vel Corinthium orichalcum, locus ipse, ædificium.

Respondeo, di, sum, [ἀποκρίνομαι, ὑπολαμβάνω, ἀμείβομαι] ēre. notæ significationis. Ter. Adel. 2. 1. 26. Responde. Virg. 10. Ecl. 8.
Non canimus surdis, respondent omnia silvæ.
Responde quod rogo. Plaut. Pseud. 4. 2. 12.
Acute respondere. V. acuo.
Benigne. Hor. 1. Epist. 7. 63.
Incaute. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Memoriter. V. memor.
Paratissime. V. Paratus, in paro.
Propalam aliquid. Tacit. 12. Ann. 46.
Pudice. Quintil lib. 5. cap. 11.
Venuste. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Corde sedato. Virg. 12. Æn. 18.
Respondere ad. Cic. 7. Verr. 147. Quid ad hæc cogitas respondere.
Ad ea quæ quæsita sunt respondere. Cic. 1. Philipp. 2.
Ad rogatum respondere, sive ad interrogata. Cic. pro Flacc. 10. Nunquam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quam ad rogatum. Liv. 3. 4. Ita responderunt ad interrogata, ut magis suspecti, quam venerant, dimitterentur.
Ad postulata. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Ariovistus ad postulata Cæsaris pauca respondit.
Ad voluntatem alicujus. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 5.
Videat quid de illis respondeat, quos, &c. Cic. 3. Verr. 12.
Respondere aliquid in utramque partem. Cic. 4. Acad. 104. Item ea quæ interrogati in utramque partem respondere possumus.
Respondit quod. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Ajunt hominem, ut erat furiosus, respondisse, quod non totum telum corpore recepisset. Accusaturum sc.
Respondere pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. 122. Ut etiam pro Bruto respondeam.
Graviter respondere contra inimici contumeliam Cic. de Arusp. Resp. 17.
Respondere criminibus. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus, quibus tu pro me, ut par erat tua singulari bonitate & amicitia nostra, sæpe restitisti.
Maledictis respondere. Ter. in prol. And. 7.
Respondere jus. Plin. Epist. 101.
De jure respondere. Cic. de Clar. Orat. 13. Multaque opera, multaque industria Rutilius fuit, quæ erat propterea gratior, quod idem magnum munus de jure respondendi sustinebat.
Ad nomina respondere, quod vulgo in jure dicitur, *Comparere*. Liv. lib. 7. 4.
Non respondere citatum: est ut nunc loquuntur in jure, *Deficere*. Cic. 3. Verr. 19. Budæus.
Non respondere dicitur citatus, Quando non comparet. Marcellus in l. penult. D. de in integrum restitution.
Ad tempus respondere, vel ad diem debitor dicitur, qui in mora non est. Cic. 16. Att. 2. Quanquam enim reliqua satis apta sunt ad solvendum, tamen fit sæpe ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. Turnebus, Ut Appellari, inquit, dicitur debitor, quum flagitatur ut solvat, ita quum solvere se dicit, Respondere dicitur.
Amore, vel In amore respondere alicui, Amantem redamare. Cic. 15. Fam. 21. Cui ego quidem amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo.
Respondere, Convenire, quadrare, consentire, & parem esse. De rebus inanimatis, atque adeo quibusvis. Virg. 1. Æn. 585.
— dictis respondent cetera matris.
Pariter & æqualiter. V. pariter.
Respondere, pro Profectum habere, & non fallere consilium & propositum medici. Cels. lib. 2. cap. 10. Id quod si in cura quoque aquæ, quæ inter cutem est, ita respondet, quanto magis necesse est in sanguine respondeat? Alibi Cedere vocat. Budæus.
Varie respondere. Cels. lib. 5. cap. 18. Credo autem, quo pejus id malum est, minusque facile discutitur, eo plura esse tentata: quæ in personis varie responderunt. De malagmate ad strumas.
Dextra dextris respondent. Cic. de Univers. 41.
Ut omnia omnibus, paribus paria respondeant. Cic. 1. de Nat. Deor. 50.
Par pari respondere. Plaut. Truc. 2. 7. 45.
Convenire & respondere. Cic. 3. de Finib. 8. Quid posterius priori non convenit? quid sequitur, quod non respondeat superiori?
Ad normam respondere. Structuram ad normam & libellam & ad perpendiculum respondere oportet i. e. Competere & quadrare. Vitruv. lib. 7. c. 3.
Ad illud respondet. Varro de L. L. 9. 4. Quemadmodum crepat prima ad quartam chordam, sic quarta ad septimam respondet. i. e. Concinit cum septima.
Respondet frumentum ad pondus & mensuram. Senec. de Brevitate vitæ.
Respondet ad spem eventus, h. e. Secundum exspectationem accidit. Liv. 28. 6.
Spei respondere. V. spes.
Sic Exspectationi respondere. H. St.
Respondisset tibi, pro Spei tuæ, aut Exspectationi. Vide in opimitas. H. St.
Invidiæ respondere. Ovid. de Rem. Amor. 397.
Labori suo fama responsura. Hor. 2. Serm. 8. 66.
Labori fructus non respondens. Ovid. 4. Fast. 642.
Laudibus respondere Græcorum. Cic. 1. Tusc. 3. Idem ad Brut. 7. Qui vestris paucorum respondeat laudibus. i. e. Qui vestras æquet laudes.
Meritis favor non respondet. Hor. 2. Epist. 1. 9.
Opinioni hominum tua virtus non respondet. Cic. 3. Fam. 4.
Voto respondere. Plin. 1. Epist. 7. Non ego quoque simili nutu, ac renutu respondere voto tuo possum. i. e. Facere quod desideras.
Si bonitas tua responderit judicio meo. Antonius Cic. 14. Att. 13.
Neque quicquam tam obscænum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas sua respondeat. Cic. in Sallust. 1.
In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Cic. 2. Fam. 1.
Respondere patri, pro Imitari mores patris, nec degenerare. Cic. 3. de Finib. 8. Est enim magnæ curæ (quanquam quidem hoc proprium tuum munus est) ut ita erudiatur, ut & patri, & Scipioni nostro, & tibi tam propinquo respondeat. Budæus.
Nobilitati majorum respondere. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Plenius & uberius respondere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 17.
Respondere, Respicere, seu contra positum esse. Virg. 6. Æn. 23.
Contra elata mari respondet Gnosia tellus. Servius.
Ædificare porticum quæ palatio respondeat. Cic. de Arusp. Resp. 49.
Res ibi respondent simili forma, &c. De speculo. Lucret. lib. 4. 168.
Responsum est, Impers. Cic. 1. de Finib. 2. Quanquam philosophiæ quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis philosophia defensa & collaudata est.
Responsu, Supinum, pro Responsione sive responso. Cic. pro Cluent. 164. Videtis hæc quam sint levia genere ipso, quam brevia responsu.
Etiam in Tertia conjugatione usi sunt veteres. Manil. 5. 734.
Sic etiam magno quædam respondere mundo
Hæc natura fecit. Hinc Martial. lib. 3. 4.
Si quando veniet, dicet responde Poeta.

Respondens, entis. Partic. [ἀποκρινόμενος] ut, Tympana respondentia, i. e. Sonantia, quod pulsata reclamant. Stat. 2. Achill. 175. V. supra.

Responsus, a, um. Partic. unde

Responsum, i. n. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Ipsum id, quod respondetur. Ter. in prol. Phorm. 17. Is sibi responsum hoc habeat. Idem in prol. Eun. 6. Sciat responsum, non dictum esse. Cic. 7. Att. 16. Ex illius ad nostra responsa responsis intelligentur.
Liberale responsum. V. liber, adj.
Fida. Virg. 2. Æn. 376.
Medium. V. medius.
Torva responsa trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Auferre responsum ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 239.
Dare. Cic. 6. Verr. 85. Senatus Sopatro responsum nullum dat, sed commotus, perturbatusque discedit. Virg. 1. Ecl. 45.
Hic mihi responsum primus dedit ille petenti.
Elicere. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Ferre ab aliquo. Cic. 1. in Catil. 19. A me quoque id responsum tulisti, me nullo modo posse.
Reddere. Cic. pro Planc. 34. Quum senatus impediretur quo minus id, quod hostibus semper erat tributum, responsum equitibus Romanis redderetur.
Responsa atque decreta jurisconsultorum. Cic. pro Muren. 28.
Responsum, Oraculum. Virg. 9. Æn. 134.
Si qua Phryges præ se jactant responsa deorum.
Τῶν χρηστηρίων τὰς ἀποκρίσιας Herod. 24. pag. 13. Ἐπειρώτα δὲ, τί δὲ χρήσειε κ. τ. λ. H. St.
Responsum aruspicis. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Multa ex aruspicum responsis commemorare possum.
E responso. Tacit. 13. Ann. 24.
Perplexum responsum. V. perplexus.
Delusit Apollo animum responso. Virg. 6. Æn. 344.
Edere responsa. Tacit. 2. Ann. 54.
Horrent divûm responsis regna Caspia. Virg. 6. Æn. 798.
Petunt in dubiis responsa. Virg. 7. Æn. 86.
Poscens responsa sacerdos. Sil. lib. 1. 121.
Reddere responsa. Virg. 3. Georg. 491.

Responsio, ōnis. f. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Cic. pro Corn. Balb. 36. Accusatoris interpretatio indigna responsione. Et in Pison. 55. Responsione inimica. Quintil. lib. 9. cap. 1. Sibi ipsi responsio.

Responsus, ûs. m. [ἀναλογία] Convenientia, consensusque. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus: ex partibusque separatis, ad universæ figuræ speciem ratæ partis responsus.
Pontanus 432. A membrorum responsu & conformatione. H. St.

Responsor, ōris. m. [ἐγγυητής] Fidejussor, qui pro aliquo spondet. Hor. 1. Epist. 16. 38.
Quo responsore, & quo causæ teste tenentur. Sed videndum nunquid de eo loquatur, qui de jure respondebat, qualis erat Scævola & alii multi. V. q. seq.

Immo

Immo legendum, Quo res sponsore. Vide Cruquium. H. St.

Responsīve, Adv. Ascon. in Verr. p. 106. Interrogative pronuntiandum est, & contra responsive.

Responso, [ἀντιλογοῦμαι] āre. frequent. Ferociter & aspere alteri compellanti respondere. Plaut. Men. 4. 1. 57. Responsa aut loquere.
Responsare cupidinibus, i. e. Resistere, repugnare, contradicere. Hor. 2. Serm. 7. 85. Acron.
Gallina dura malum responsat palato, i. e. Non sapit, non convenit palato. Vel, ut exponit Acron, Resistit, reluctatur in faucibus. Tralatio est. Hor. 2. Serm. 4. 18.
Fortunæ superbe responsare, Contumaciter respondere. Hor. 1. Epist. 1. 68.

Responsīto, [ἀνταποκρίνομαι] āre. aliud frequentativum a Responso, responsas. Gell. lib. 17. cap. 19. Consulentibus de jure publice responsitavit. Cic. 1. de Legib. 14. Egone? summos fuisse in civitate nostra viros, qui id interpretari populo, & responsitare soliti sint.

Respublica, V. supra in res.

Respuo, ui, ūtum, [ἀναπτύω, ἀποπτύω] ĕre.
Frenos cum sanguine respuit equus, Exspuit. Stat. 8. Theb. 543.
Tela in aliquem respuere, Rejicere. Senec. Epist. 54. Quædam tela Philosophia discutit, & in eum usque, qui miserat, respuit.
Respuere, Repudiare, & quasi Cum sputo per contemptum rejicere. Liv. 2. 41. Adeo propter suspicionem insitam regni, velut abundarent omnia, munera ejus in animis hominum respuebantur.
Aspernari & respuere aliquid. Cic. 3. de Orat. 97.
Respuere aliquid, & pro nihilo putare, Cic. pro Cæcin. 56.
Conditionem respuere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42.
Consolationem. Cic. 3. Tusc. 79. Prodest hæc quidem consolatio, sed nec semper, nec omnibus: sunt enim qui respuant.
Curam. Claud. conf. Mall. Theod. 160.
Imperium. Columel. lib. 6. cap. 2.
Interdictum. Cic. 7. Att. 25. Cæsaris interdicta si te secundo lumine hic offendero, respuuntur.
Munera parva. Tibul. lib. 4. 1. 7.
Auribus respuere hominem. Cic. in Pison. 45. Qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur?
Respuunt aliquid aures, per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Respuit hoc sapientissimi cujusque fides. Plin. lib. 28. cap. 2. h. e. Nemo sapiens id credit.
Cadaver humus respuet invisum. Ovid. in Ibin, 170.
Ab se respuere liquorem dicuntur parietes picati, Vitruv. 7. 4.
Ictum respuit hoc ferri. Plin. lib. 7. cap. 15. h. e. Ferro non læditur.
Secures respuere dicitur lignum, Quod securibus non potest findi. Plin. lib. 17. cap. 10.
Tela omnia respuit, h. e. Repulit, rejecit. Lucan. lib. 3. 484.
Tergus respuens vulnus: h. e. Quod nullo vulnere affici aut offendi potest, præ duritie. Plin. lib. 8. cap. 21.
Respuor. Pass. Lucret. lib. 2. 389.
Præterea lumen per cornua transit, at imber
Respuitur. i. e. Humorem non transmittunt. Juvenc. 2. 689.
Respuor a vobis.

Respuens, entis. Partic. [ἀποπτύων] pro Adj. Gell. lib. 6. cap. 15.
Communium vocum respuens minus, & fastidiens.

Restagno, [λιμνάζω, πλημμυρῶ] āre. Aquam pigram & residem, stagni modo, continere. Columel. lib. 2. cap. 17. Itaque si palus in aliqua parte subsidens restagnat, sulcis derivanda est: quippe aquarum abundantia atque penuria graminibus æque exitio est. Idem lib. 8. cap. 15. Ora lacus ne corrumpantur violentia restagnantis undæ, quæ semper interfluere debet, opere signino consternuntur.
Aquis restagnantibus. Plin. lib. 5. cap. 5.
Flumina restagnant alto vallo. Lucan. lib. 4. 89.
Lacus restagnant vasto gurgite. Sil. lib. 5. 4.
Mare. Ovid. 11. Met. 364.
Palus. Sil. lib. 8. 382.

Restagnātio, ōnis. f. [λιμνασμὸς] Restagnatio Euphratis. Plin. lib. 6. cap. 28.
Alvi restagnatio, Ructus, ut vult Hard. Plin. lib. 11. cap. 37. Ne restagnatio intempestiva alvi obstrepat.

Restauro, [ἐπισκευάζω, ἀνακαινίζω, ἀνανεόω] āre. Renovare, Redintegrare, proprieque de Ædificiis dicitur. Tacit. 3. Ann. 72. 2. At Pompeji theatrum, igne fortuito haustum, Cæsar exstructurum pollicitus est, eo quod nemo e familia restaurando sufficeret. Idem 4. Ann. 43. 4. Et Segestani ædem Veneris, montem apud Erycum, vetustate delapsam restaurari postulavere.
Bellum, translate. Justin. lib. 20. 5. Ita facta societate, & auxiliis Gallorum auctus, bellum, velut ex integro, restaurat. conf. idem 20. 10. pr. & 3. 5.
Actio furti restauratur. Tryphoninus in l. Si alienus. D. de noxalibus actionibus.
Obligatio vetus restauratur. Papinianus in l. Ob eam. D. de præscriptis verbis. Ulpian. in l. Licet. §. 1. D. de jure dotium. Restauranda erit in diem pristinum obligatio.
Servitutem. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fundo dotali. Redintegrare servitutem, dicitur ibidem, eodem significatu.

Restaurātus, a, um. Partic. ut, Navis restaurata. Ulpian. in l. Quid tamen. §. In navis. D. Quib. mod. ususfructus, &c.

Restauratio, ōnis. f. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fund. dotal. Si eundem fundum Titio reddiderit sine restauratione servitutis.

Restaurātor, ōris. m. Spon. Miscel. p. 27. CVRAT. ET RESTAVRATOR.

Restĭbĭlis, e. Adj. [παλίμβλαστος] ut,
Restibilis ager. Festus, Restibilis ager fit, qui continuo biennio seritur farreo spico, id est, aristato; quod ne fiat, solent qui prædia locant, excipere. Varro 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum interest in rudi terra, an in ea feras, quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis, an in vervacto, quæ interdum requierit.
Arbor restibilis. Plin. lib. 16. cap. 32. Est in exemplis, & sine tempestate, ullave causa alia, quam prodigii, cecidisse multas, ac sua sponte resurrexisse. Factum hoc pop. Rom. Quiritibus ostentum Cimbricis bellis, Nuceriæ in luco Junonis, ulmo, postquam etiam cacumen amputatum erat, quoniam in aram ipsam procumbebat, restituta sponte, ita ut protinus floreret. A quo deinde tempore majestas pop. Rom. resurrexit, quæ ante vastata cladibus fuerat. Memoratur hoc idem factum & in Philippis, salice procidua atque detruncata: & Stagiris in Museo populo alba. Omnia fausti ominis. Sed maxime mirum, Antandri platanus, etiam circumdolatis lateribus, restibilis sponte facta vitæque reddita, longitudine quindecim cubitorum, crassitudine quatuor ulnarum. Ex his Plinii verbis apparet vocem hanc, Restibilis, ductam esse a verbo Restituo. [An a Restibilio? vel poscente Analogia, ut & Vossius mavult, a Resto? V. ejus Etymol. Gothofr. placet a Restituo, ut a Prostituo, inquit, Prostibulum. V. Gothofr. not. ad Varr. de L. L. 4. 4. Quasi non & Prostibulum a Prostando dicatur, quia propalam prostat. Gloss. Lat. Gr. Restibulis, Ἀγρὸς ὃς δὶς τῷ ἔτει ἠροτριωμένος.
Arvum restibile. Plin. lib. 18. cap. 17.
Crassitudo restibilis. Plin. lib. 18 cap. 17.
Fecunditas restibilis. Plin. lib. 28. cap. 29.
Seges restibilis, est Quæ regerminat, quasi cujus fecunditas in sequentem quoque annum resistat. V. supra. Varro 1. de R. R. cap. 9. Contra in agro pingui, ut in Hetruria, licet videre fructuosas segetes, ac restibiles, & arbores prolixas.
Vinea restibilis. Columel. lib. 3. cap. 11.
Vinetum restibile. Columel. lib. 3. cap. 18. Pastinum vocant agricolæ, ferramentum bifurcum, quo semina panguntur, unde etiam repastinatæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebantur: hæc enim propria appellatio restibilis vineti erat. Restibilis, i. e. Quod restituebatur. *d'une vieille vigne, qu'on remettoit en nature, & qu'on repeuploit de nouveau plant.*

Restibĭlio, īre. Restituere. Pacuv. apud Fest. in Sas. Teucrum regi sapsa res restibiliet. [Videtur pro Restabilio dictum. V. in dict. præced.

Restillo, āre. Rursus instillo. Prudent. adv. Symmach. 2. 287.
—ad proprium restillet vena metallum. Cic. 9. Att. 7.
Litteræ tuæ mihi quiddam quasi animulæ restillarunt.

Restingo, vel **Restinguo**, stinxi, stinctum, [ἀποσβέννυμι] ĕre. Idem quod Exstinguere. Plaut. Casin. 4. 1. 16. Ignem restingunt aqua. Liv. 1. 39. pr. Quum quidam familiarium aquam ad restinguendum ferret, ab regina retentum, &c.
Sic Gall. *Esteindre* & *Resteindre*. H. St.
Incendere & Restinguere, contraria. Cic. 4. de Finib. 7. Quid ille incendat? restinguet citius, si ardentem acceperit.
Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur & refrigeratur. Cic. pro Rosc. Amer. 17.
Favillas ardentes restinxit lacte. Stat. 5. Silv. 5. 17.
Flammam restinguere. Hor. 1. Serm. 5. 76.
Flamma restinguitur. Lucret. lib. 4. 871.
Ignes restinguere fontibus. Virg. 2. Æn. 686.
Ignis vento restinguitur. Ovid. de Rem. Amor. 807.
Incendium restinguere. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 42.
Restinguere, — & omnes
Restinxit stellas, exortus ut ætherius sol. citat Lactant. de Falsa sap. lib. 3. puto esse Lucretii de Epicuro. H. St. Apud Lucret. 3. 1057. Præstinxit legitur, sed in Lactantii codicibus 3. 17. 28. constanter Restinxit. Estque dictum, ut paulo post Studia restinguere, ex Cic.
Restinguere, per translationem. Cic. 1. de Finib. 43. Omnium cupiditatum ardore restincto.
Flammam. Cic. 7. Verr. 14. Exortam videtur flammam, paucorum dolore ac morte restinxisse.
Genus suum. Plaut. Trin. 3. 2. 50.
Improbitatem. Cic. 3. Verr. 153. Communi præsidio talis improbitas, tanquam aliquod incendium, restinguenda est.
Incendium, ruina. V. Ruina, in ruo.
Iracundias restinguere & cupiditates. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
Sermones restinguere, sive rumores. Cic. 12. Att. 10. Sermunculum omnem aut restinxerit, aut sedarit: sunt enim qui loquantur etiam mecum.
Sitim. Cic. 2. de Finib. 9. Eademne, inquam, quæ restincta sitis? Immo alio genere: restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, inquit. Virg. 5. Ecl. 47.
— sitim restinguere rivo.
Studia. Cic. in Orat. 5. Nec ipse Aristoteles, admirabili quadam scientia & copia, ceterorum studia restinxit. conf. Stellas restinguere paulo supra.
Restinguere incensum aliquem, Sedare iram, lenire. Ter. Phorm. 5. 8. 82.
Verba alicujus. Ter. Eun. 1. 1. 24.

Restinctus, a, um. Partic. [ἀποσβεσθεὶς] ut, Restinctum bellum. Cic. 11. Fam. 12. Ex tuis litteris, & ex Græceji oratione, non modo non restinctum bellum, sed etiam inflammatum videtur.
Restincta est seditio, inventum est temperamentum. Cic. 3. de Legib. 24.
Vapor restinctus omnis. Virg. 5. Æn. 698.

Restinctio, ōnis. f. [σβέσις] Cic. 2. de Finib. 9. Illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est.

Restio, īvi, ītum, īre. est, Ad referendum, laborandum, colendumve aptum esse. Columel. lib. 3. cap. 21. Nam & quæ restire incipiunt tempestive leguntur; & quæ nondum maturitatem ceperunt uvæ, sine dispendio differuntur. Legitur in aliis exemplaribus, Et quæ maturescere incipiunt. Al. Putrescere. [De hac ipsa vero lectione ne γρῦ quidem in editione novissima Gesneri. Nec sane scio quid verbi sit.

Restĭpŭlor, [ἀντεγγυάω] Gl. L. G.] āri. Restipulari dicitur is, qui cum eo certat, a quo sponsione est provocatus, i. e. Vicissim stipulari, & mutuam sponsionem exigere. Valer. lib. 2. cap. 3. tit. 1. Valerius sponsione Luctatium provocavit, non se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punica classis esset oppressa: nec dubitavit restipulari Luctatius. Cic. pro Rosc. Com. 35. Tua vox est, Fanni: quid tu auferri petis a Flavio, si Flavius nihil debet? quid hic porro nunc restipulatur, quod jam pridem ipse exegit? quid vero Flavius tibi daturus est? Budæus; Restipulari, pro Stipulari, sive Vicissim stipulari, vel Post rem actam stipulari. conf. Varro L. L. 5. 36.

Restipulatio, ōnis. f. [ἀντεγγυησμὸς Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Com. 37. Quid enim restipulatio clamat? Quod a Flavio abstulero, partem dimidiam, inde Roscio me soluturum spondeo. Et paulo post, Quis est hujus restipulationis scriptor, testis, arbiter? quis?

Restis, is. f. [σχοινίον μικρὸν Gl. L. G.] Funiculus. In Accusativo Restem vel Restim. Plaut. Pers. 5. 2. 34.

Reſtim tu tibi cape craſſam, ac ſuſpende te. Ibid. 2. 4. 11. Cædere hodie tu reſtibus. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Reſtim, qua (grabatulus) erat intextus, aggredior expedire. Plin. lib. 17. cap. 10. Eaque intrita reſtem circumlini.

Deſpaut. 271. ex Plauto,

Si nunc me ſuſpendam, meam operam luſerim,

Et præter operam reſtim ſumpti fecerim. Non tamen conjuncte ſcribit. At ego conjuncte puto ſcribendum, ut Lucrifacio. Sed in ſequentibus ponit & Aſſifacio, vide ab Aſſis. H. St. Locus Plauti eſt Caſ. 2. 7. pr. V. in Facio Sumpti facio.

Ad reſtim mihi quidem res rediit planiſſime. Ter. Phorm. 4. 4. 5. Hoc adagio ſumma rerum deſperatio ſignificatur; nam in hac ſolent quidam amentes ad laqueum confugere. Juven. 6. Sat. 30.

Ferre potes dominam, ſalvis tot reſtibus, ullam? Eraſmus.

Alliorum connexa capita, Reſtes apud Plinium dicuntur, lib. 20 cap. 6. Reſtim ducere In ſaltatione dicuntur chori puerorum puellarumque manibus conſertis. Ter. Adelph. 4. 7. 34.

Tu inter eas reſtim ductans ſaltabis. Liv. 27. 38. de ſacrificio Junoni Reginæ facto loquens, Per manus reſte data virgines, ſonum vocis pulſu pedum modulantes, inceſſerunt.

Restiārius, i. m. & Restio, ōnis. Vet. Gloſſ. Gr. Lat. σχοινοπλόκος, Reſticularis, reſtio. Fronto, Reſtiarius, qui facit; Reſtio, qui vendit. Suet. cap. 2. vitæ tradit Auguſto proavum libertinum reſtionem exprobratum fuiſſe.

Resticŭla, æ. f. Dimin. [σχοίνιον, σπαρτίον] Varro 1. de R. R. cap. 41. Tum enim reſticulas per ficus, quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerint, complicant, ac quo volunt, mittunt. Ammian. 14. 23. Hirſutis reſticulis cruribus ejus innexis

Resticŭlus, i. m. aliud Dimin. Ulpian. in l. Si vero. §. fin. D. de iis qui dejecerunt, Si amphora ex reſticulo ſuſpenſa decidiſſet, & damnum dediſſet. Alias legitur Reticulo. [An Retinaculo?

Resticulāris, is. m. Idem quod Reſtiarius, vel Reſtio Gl. G. L. V. restiarius. In iisdem Σχοινάς, Reſor, Reſticularis. [Forte Reſtio ſcribendum.

Restĭfer, ĕri. m. Reſtiferi [σειροφόροι] Genus militum Parthorum. V. Suidas in dict. Græca.

Restito, V. resto.

Restĭtuo, ui, ūtum, [ἀνίστημι, ἀποκαθίστημι, ἐπανορθόω] ĕre. ex Re & Statuo; ſignificat Reponere, Reddere. Ter. And. 4. 1. 57.

Cupio, reſtitue in quem me accepiſti locum. Idem Heaut. 3. 1. 83.

Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis,

Dum id quæro, tibi qui filium reſtituerem.

Reſtituere ac reddere. Ter. Eun. 1. 2. 67.

Animum alicui. Liv. 25. 18.

Calliditatem ſuam veterem reſtituere. Cic. pro Roſc. Amer. 61. Reſtitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam.

Fraudata. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 60. Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac ſuis ſatisfacere, & fraudata reſtituere vellent.

Imperium populo Rom. Plin. lib. 7. cap. 26.

Jus reſtituere ereptum. Ovid. 1. Faſt. 626. al. Exemptum.

Nomen ſuum alicui. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 32.

Rem reſtituere alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 114. Nonne, ſi ex eo negotio tantulum in rem ſuam convertiſſet, damnatus per arbitrum, & rem reſtitueret, & honeſtatem omnem amitteret?

Tutelam reſtituere, pro Rationem & reliqua tutelæ, apud Africanum in l. 10. D. rem pupil ſal. fore.

Viſum reſtituere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reſtituere aliquem, Venia proſequi. Curt. lib. 8. 6. extr. Fratremque, antequam pro ſalute ejus precaretur, reſtituit. [Subaudi In gratiam.

Reſtituere ex toto, Perſanare. Celſ. lib. 8. cap. 20.

Dies nulla poteſt igne exſtinctos reſtituere. Ovid. 3. de Pont. 6. 36.

Reſtituere rem, In ſtatum priſtinum reducere. Ter. And. 3. 5. 13.

Tu rem impeditam & perditam reſtituas? hem quo fretus ſiem.

In antiquum ſtatum provinciam reſtituere. Cic. 2. Verr. 12. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.

A limine mortis reſtituere aliquem. Catul. ad Mallium 66. 4.

Reſtituuntur proprie volentes, auctore Donato, cupienteſque: ut Civis patriæ. Cajus de Verb. ſignif. l. Plus eſt. Plus eſt, inquit, in reſtitutione, quam in exhibitione: nam exhibere eſt præſentiam corporis præbere: Reſtituere vero, eſt etiam poſſeſſorem facere, fructuſque reddere.

Ejicere aliquem, & Reſtituere, contraria. Cic. pro Milon. 37. Quæ fuiſſet igitur cauſa reſtituendi mei, niſi fuiſſet injuſta ejiciendi?

Damnatum. Cic. 9. Fam. 10. Nec committam, ut ſi ego eum condemnaro, tu reſtituas.

Reſtitui in bona paterna. Papin. in l. Si uno. §. ult. D. loc. & cond.

Dignitatem in priſtinam. Cic. pro Domo, 87. Rurſus ab eodem populo placato ſunt in ſuam priſtinam dignitatem reſtituti.

In gaudium reſtituere. Plaut. Merc. 5. 2. 44.

In gratiam. Ter. Hec. 3. 1. 11.

Rem cognoſces, iram expedies, reſtitues rurſum in gratiam. Cic. de Provinc. Conſul. 23. Hic me meus in Rempub. animus priſtinus ac perennis cum C. Cæſare reducit, reconciliat, reſtituit in gratiam.

In honorem Tribunicium. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 77.

In integrum reſtituere, Integrum facere ut prius, inſtaurare, reparare. Cic. 7. Verr. 12. Hos ſolent exitus exitiales habere, ut damnati in integrum reſtituantur, vincti ſolvantur, exſules reducantur. Ter. Phorm. 2. 4. 11.

— quod te abſente hic filius

Egit, reſtitui in integrum æquum eſſe & bonum. V. restitutio.

In locum antiquum gratiæ & honoris reſtituere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 18.

In locum reſtitui, unde quis decidit. Cic. 2. Att. 14. Primum illud te ſcire volo, Sampſiceramum, noſtrum amicum, vehementer ſui ſtatus pœnitere, reſtituique in eum locum cupere, ex quo decidit.

In poſſeſſionem. Cic. pro Cæcin. 36. In poſſeſſionem in præſentia non reſtituetur.

Patientiæ veteri aliquem reſtituere. Tacit. in vita Agric. cap. 16.

Reipublicæ reſtitui. Cic. 1. Fam. 9. Quum ſe maximum fructum cepiſſe dicerent ex libertate mea: meque tum denique ſibi viſum Reipub. qualis fuiſſem, reſtitutum, i. e. Me fortem & conſtantem eſſe in libere loquendo pro Repub. defendenda, qualis ſcilicet fuiſſem ante exſilium meum.

Reſtituere, [ἐπισκευάζειν] Inſtaurare ac reficere. Cic. in Topic. 15. Si ædes exeſæ corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum uſusfructus legatus eſt, heres reſtituere non debet. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap 28. Ipſos oppida, vicoſque, quos incenderant, reſtituere juſſit. Ter. Adelph. 1. 2. 40. Fores effregit? reſtituentur.

Aciem reſtituere. Liv. 5. 18.

Comas turbatas. Ovid. 3. Faſt. 16.

Horam reſtituere. Cic. pro Quint. 32. Dicendum neceſſario eſt, reſtituendæ horæ ad arbitrium noſtrum. Vetus codex legit Præſtituendæ rectius.

Prælium, ſive pugnam. Liv. 6. 8. Idem 4. 38.

Sanitatem reſtituere, & ſanitati. Plin. lib. 20. cap. 6. Ibid. cap. 7.

Se reſtituere, ac reviviſcere. Varro 3. de R. R. cap. 16.

Vina reſtitui ſibi dicuntur, quæ mutata fuerunt. Plin. lib. 14. cap. 18. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, poſteaque reſtituuntur ſibi. Budæus.

Reſtituiri, pro Reſtitutum iri. Julianus l. 23. D. de actio. empti.

Restĭtuens, entis. Partic. ut, Capitis ulcera manantia ſanitati reſtituens. Plin. lib. 20. cap. 6.

Restituendus, a, um. Partic. [ἀποκαταστατέος] Plin. lib. 17. cap. 10. Inſito reſtituenda. Ovid. 4. de Pont. 13. 38.

Cæſaris imperio reſtituendus eris.

Lingua ſuppreſſa palato reſtituenda mero. Ovid. 3. Triſt. 3. 22.

Restĭtūtus, a, um. Partic. ut, Animus reſtitutus, Liv. 21. 53. Reſtituta acie, Plin. 29. 6. Ab Alexandro reſtituta Smyrna. Idem 5. 29. Oppidum reſtitutum. Idem 6. 16. Poteſtas reſtituta. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Lux ſaluſque. Idem pro Domo 75. conf. Ibid. 71. & 86.

Restĭtūtio, ōnis. f. [ἀποκατάστασις] Cic. 4. Att. 1. Profecto hac reſtitutione fortunæ me ipſe non ſatis dignum judicabo.

Nemini eſt triumphus honorificentius, quam mihi ſalus reſtitutioque perſcripta. Cic. in Piſon. 35.

Reſtitutio ædificiorum, pro Inſtauratione. Ulpian. in l. Creditor. Si certum pet.

Reſtitutio in integrum. Judicium quod peracta cauſa ſequebatur a Principe pro reo, qui litem perdiderat. V. Ulp. l. 1. D. de integr. reſtit. vel Lex. Pitiſc.

Restĭtūtor, ōris. m. Cic. pro Milon. 40. P. Lentulus, ultor ſceleris illius, propugnator Senatus, defenſor veſtræ voluntatis, patronus illius publici conſenſus, reſtitutor ſalutis meæ.

Reſtitutor orbis, urbis, provinciæ, Tituli Imperatorum in nummis. V. Spanh. de U. & P. num. diſſ. 13. Vaillant. Occon. &c.

Restitutōrius, a, um. Adj. Cajus in l. Qui proprio. §. Item. D. de procurator. Item quæritur, ſi judicium acceperit. defenſor, & actor in integrum reſtitutus ſit: an cogendus ſit reſtitutorium judicium accipere.

Actio reſtitutoria. Ulpian. in l. Quamvis pignori. D. ad Senatuſconſul. Vellejan.

Interdictum reſtitutorium. Ulpianus in l. Stipulatio. D. de nov. ope. nuntiat.

Resto, as, ſtĭti, ſtĭtum, [ὑπολείπομαι] āre. Snepereſſe, ſive reliquum eſſe ſignificat: & vel Perſonaliter, vel Imperſonaliter ſumi videtur.

Perſonaliter. Cic. pro Quint. 33. Illud etiam reſtiterat, quod heſterno die fecerunt, ut te in jus adducerent. V. Id reſtat, infra. Idem 3. Off. 9. Qui e diviſione tripertita duas partes abſolverit, huic neceſſe eſt reſtare tertiam. Item ad Brut. 15. Longa ſunt, quæ reſtant.

De viginti reſtabam ſolus. Ovid. 3. Met. 687.

Dum reſto. Idem 3. 626.

Duæ noctes reſtant de menſe ſecundo. Ovid. 2. Faſt. 758.

Reſtat reliquum. Ter. Hec. 4. 2. 11.

Reſtat ex. Cic. 2. de Invent. 109. Quid etiam nobis ex eo genere reſtet & quare reſtet, admonendum videtur.

Id reſtat etiam: ironia eſt, qua Terentius utentem Æſchinum inducit in Adelph. 2. 1. 34. qui lenoni dicenti,

Leno ſum, fateor, pernicies communis adoleſcentium,

Perjurus, peſtis: tamen tibi a me nulla eſt orta injuria: reſpondet,

Nam hercle etiam id reſtat. Cic. 13. Att. 13. Illud utique ſcire cupio, quem intellexeris ab eo ζηλοτυπεῖσθαι, niſi forte Brutum: id hercle reſtabat. Quaſi dicat: Invidia exſiſtit inter pares: at Varro neutiquam Bruto comparandus: cur igitur illi invideat? conf. ſupra a pr.

Reliqua pars eſt, & reſtat. Cic. pro Marcell. 28. Hæc igitur tibi reliqua pars eſt, hic reſtat actus, in hoc elaborandum eſt, ut Rempublicam conſtituas.

Hoc nunc reſtat. Ter. Heaut. 5. 5. 22.

Reſtat aliud nihil, niſi. Ter. Phorm. 1. 2. 35.

Reſtabat aliud nihil, niſi oculos paſcere.

Quid reſtat, niſi porro, &c. Ter. Hec. 3. 1. 20.

Nihil reſtat præter. Cic. 3. Q. frat. 1. In Maniliano offendi Diphilum Diphilo tardiorem, ſed tamen nihil ei reſtabat, præter balnearia, & ambulationem, & aviarium.

Unum etiam reſtat amico noſtro ad omne dedecus, ut Domitio non ſubveniat. Cic. 8. Att. 7.

Reſtat. Imperſonaliter. Cic. 2. de Divin. 70. Reſtet etiam de Chaldæis: ſed primum auſpicia videamus.

Ire reſtat. Hor. 1. Epiſt. 6. 27.

Ire tamen reſtat, Numa quo pervenit & Ancus.

Reſtat ut. Cic. 4. Acad. 19. Reſtat ut his reſpondeam, qui ſermonibus ejuſmodi nolint perſonas tam graves allegari.

Reſtat mihi. i. e. Futurum eſt, manet me. Virg. 7. Æn. 271.

Hoc Latio reſtare canunt, qui ſanguine noſtrum

Nomen in aſtra ferant. [Hic perſonale eſt.

Reſtare, Retro ſtare, Remanere, vel reſidere, ac immorari, vel remorari. Ter. And. 2. 6. pr.

Hic nunc me credit aliquam ſibi fallaciam

Portare, & ea me hic reſtitiſſe gratia. Idem Eun. 2. 3. 11.

Ut illum di deæque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt:

Meque adeo, qui reſtiterim. Cic pro Ligar. 5. Tertium eſt tempus, quo poſt adventum Vari in Africa reſtitit. Item 3. Off. 110. Ita incolumis in patria Regulus reſtitiſſet. & pro Muren. 79. Ab illo in ſpeculis atque inſidiis relicti, in capite atque in cervicibus noſtris veſtiterunt. [Niſi Præterita ſunt totidem a Reſiſto. q. V.

Ratio nulla eſt reſtandi. Lucret. lib. 1. 111.

Reſtare,

Restare, Resistere. Ter. Heaut. 5. 3. 6.

In qua re nunc tam confidenter restas stulta? ego nescio. Cic. 5. de Fin. 74. Quin etiam ipsi voluptarii diverticula quærant, & virtutes habeant in ore totos dies, voluptatemque primo duntaxat expeti dicant, deinde consuetudine, quasi alteram naturam effici, qua impulsi multa faciant, nullam quærentes voluptatem. Stoici restant. [i. e. Reliqui sunt, de quibus agamus.

Restat pro Distat ait Ennium ponere, cum is dicat,

Impetus, aut longe mediis regionibus restat. Festus. Subaudi Verrius. [Sic legit Scalig. & in versu Enniano Impetus ast, &c. Malim Quin petis. Haut longe, &c. Haut, pro Haud, antique.

Restavi, pro Restiti. Propert. 2. 25. 53.

Nec si post Stygias aliquid restaverit undas. al. Restabit ad.

Restans, antis. Partic. [ὑπολειπόμενος] Sil. lib. 10. 25.

Nunc in restantes mucronem cominus urget.

Claustra restantia solvit. Sil. lib. 7. 130. i. e. Obstantia. Ita Æra claustris restantia. Lucret. 2. 450.

Laminæ restantes adversus pila & gladios. Tacit. 3. Ann. 46. 6.

Dona restantia flammis. i. e. Quæ ex flammis reliqua fuerunt & relicta incendio. Virg. 1. Æn. 683.

Restītrix, īcis. f. Plaut. Truc. 4. 2. 5.

Restīto, [ἐφίσταμαι] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 2. 3:

— ita me miserum restitando,

Retinendoque lassum reddiderunt. Ter. Eun. 4. 4. pr.

Exi foras, scelеste! at etiam restitas?

Ubi restitaret, mortem denuntiantes. Liv. 7. 39.

Restītans, antis. Partic. Liv. 10. 19. Prope restitantes Consules. Idem 30. 31. Restitantem ac tergiversantem attraxerim. conf. Plin. lib. 8. cap. 16.

Restringo, strinxi, strictum, [ἀνασπάω, κατασπάω, περισφίγγω] ĕre. Retro stringere, sive Valde stringere. Plaut. Capt. 3. 1. 25.

Saltem si non arriderent, dentes ut restringerent. Plin. 6. Epist. 19. Nam sumptus Candidatorum, fœdos illos & infames, ambitus lege restrinxit.

Restrinxit Bellona faces. Stat. 11. Theb. 413. al. Restinxit rectius.

Sol exortus restrinxit stellas. Lucret. lib. 3. 1057. al. Præstinxit, vel Restinxit. V. restingo.

Restringere sermonem, V. sermo. H. St.

Restringere ad, pro Astringere. Plin. 1. Epist. 8. Nam quum omnes homines ad custodiam pecuniæ natura restrinxerit.

Restringere, Solvere. Apul. Jumentum restrinxit, abireque stabulo liberum sivit, quod stabularius inventum mox domum reducit.

Restringere viam, Aperire. Lucret. lib. 2. 405.

Hæc magis hamatis inter se nexa teneri,

Propterеaque solere vias restringere nostris

Sensibus, introituque suo perrumpere corpus.

Restringere, Rursus stringere. Apul. Et duplici, ne solvi facile queat, restringit.

Restringit nauseam hæc herba. h. e. Reprimit, coercet, facit ad vel contra nauseam. Plin. lib. 8. cap. 27. Ex vetusto codice legendum Restinguit.

Restrictus, a, um. [ἀνασπασθείς] Partic. ut,

Lacertis restrictis sensit lora. i. e. Vinctis. Hor. 3. Carm. 5. 35.

Membra catena restrictus. Catul. Argon. 62. 296.

Imperium restrictum. Tacit. 15. Ann. 48. 5. Idque pluribus probatur, qui in tanta vitiorum dulcedine summum imperium, non restrictum, nec perseverum volunt. i. e. Austerum & rigidum.

Restrictus, pro Avaro & parco, per translationem: quoniam qui avari sunt, pecuniam ita stringunt, ut nihil prodigant aut profundant. Cic. 3. Fam. 8. Quum & natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior.

Restrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54.

Compar. Plin. 9. Epist. 19. An restrictius arbitraris, per orbem terrarum legendam dare duraturam memoriam sui, quam uno in loco duobus versiculis signare quod feceris?

Superl. Imp. Cod. 1. t. 17. l. 2. §. 10. Restrictissima regula.

Restricte, [περισταλμένως, φειδομένως] Parce, cui opponitur Plene. Cic. de Amicit. 58. Ditior mihi & affluentior videtur esse vera amicitia, nec observare restricte, ne plus reddat quam acceperit.

Restricte præfinire. Cic. 2. de Legib. 45. Sed ego cetera non tam restricte præfinio, vel hominum vitiis, vel subsidiis temporum victus.

Parce & restricte. Cic. 2. de Fin. 42. Nec tamen cur id tam parce tamque restricte faciant, intelligo.

Superl. Plin. lib. 5. Epist. 8. Tam si laudaveris, parcus: si culpaveris, nimius fuisse dicaris, quamvis illud plenissime, hoc restrictissime feceris.

Restrictim, aliud Adv. Idem. [κατεσταλμένως] Afranius, Eaque firme federe melius consultoribus, quam restrictim cogitata, atque omnibus rationibus. Nonius, 11. 55.

Restrictio, ōnis. f. Augustin. de Morib. Eccl. Cath. cap. 31. Epularum restrictio.

Restrīgo, āre. Non strigare, non interquiescere. Sen. Epist. 4. Surge & restriga, ac clivum istum uno, si potes, spiritu exsupera. V. Scalig. ad Propert. p. 281. & in Catalect. p. 240.

Restruo, xi, ctum, ĕre. Rursus struere. Tertull. Apol. cap. 6. Licet aras restruxeritis. Idem de Ref. Carn. cap. 31. Deus eam restruebat fidem, quam populus destruebat.

Restructus, a, um. Partic. ut, Altitudo muri restructa. Nepos, 2. 6. 5. al. Exstructa. Tertull. ad Nation. 1. 10. Varro commemorat statuas a Senatu dejectas, non nisi per vim popularium restructas.

Rĕsūdo, āre. Curt. 7. 10. 3. Solum, sub quo amnis fluit, ne modico quidem resudat humore.

Resūdans, antis. Partic. Curt. 5. 1. 12. Toto fere solo, propter venas aquarum, resudante.

Rĕsulco, āre. Prudent. Vincent. 144.

Præsicca rursus ulcera

Manus resulcans diruet.

Rĕsulto, āre. V. resilio.

Rĕsūmo, sumpsi, sumptum, [ἀναλαμβάνω] ĕre. Iterum sumere. Plin. 4. Epist. 13. pr. Vereor enim ne si hanc intentionem jam in finem laxavero, ægre resumam. Idem 2. Epist. 18. Nam beneficio tuo in scolam redeo, & illam dulcissimam ætatem quasi resumo.

Ponere & Resumere, opposita. Ovid. 9. Met. 524.

Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit.

Curas principales resumere. Plin. Paneg. cap. 79. Hic Consularibus curis exsolutus, principales resumpsit.

Gemitus resumere, Iterare. Stat. 6. Theb. 11.

Tela. Ovid. 2. Amor. 9. 34.

Vires, Recuperare. Ovid. 9. Met 59.

Resumptus, a, um. Partic. Ovid. 4. Met. 665.

— pennis ligat ille resumptis

Parte ab utraque pedes. Ibid. 15. 743.

— specie cæleste resumpta.

Resumptio, ōnis. f. [ἀνάληψις] Vide epanalepsis. H. St. V. Barth. Adverf. p. 2554. de usu hujus vocis in re medica.

Resumptīvus, a, um. [ἀναληπτικός] Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Odoramenta resumptiva.

Resumptōrius, a, um. Idem Acut. 3. 8.

Rĕsuo, ui, ūtum, [ἀναῤῥάπτω] ĕre. Iterum suere: aliquando contrarium significat suo simplici; ut apud Suet. Aug. cap. 94. Sumenti virilem togam, tunica lati clavi, resuta ex utraque parte, ad pedes decidit.

Rĕsŭpīno, [ὑπτιάζω, ἀνακλάω] āre. Invertere, supinum aliquid devolvere. Ter. Phorm. 5. 6. 24.

Pone apprehendit pallio, resupinat: respicio: rogo,

Quamobrem retineat me. Liv. 4. 19. Adsurgentem ibi regem umbone resupinat. Plin. lib. 24. cap. 17. Hac admota, leones resupinari cum hiatu laxo.

Resupinare collum. Plin. lib. 10. cap. 34.

Valvas resupinare. Propert. lib. 4 9. 24.

Resupinare, Pervertere. Juven. 3. Stat. 112.

Horum si nihil est, aulam resupinat amici. [Ita MSS. Sed Aviam, in correctis est libris. Et hanc tamen lectionem probare nequeo, quum manifeste absurda sit. Vetus Scholiastes Et anum resupinat legisse videtur, unde forsan sciolus Aviam reformavit. Si hoc minus arridet, lege

Horum si nihil, ancillam resupinat amici. Est autem sensus obscænus.

Resupinare, A proposito seu incœpto revocare, differre. Accius, Quid agis? perturbas rem omnem, ac resupinas, soror. Nonius, 2. 734.

Resupinātus, a, um. Partic. [ἀνασεσιλλωμένος] Juven. 8. Sat. 176.

Et resupinati cessantia tympana Galli. conf. Petron. cap. 29. & Vitruv. 3. 3.

Rĕsŭpīnus, a, um. Adj. [ὕπτιος] Qui ventre in altum converso est, facie in cælum versa. Plin. lib. 7. cap 2. Eosdemque sciopodas vocari, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegant. Jacuit resupinus humi. Ovid. 4. Met. 121.

Hæret curru resupinus inani. Virg. 1. Æn. 480.

Corpora phocarum summo resupina profundo. Ovid. 2. Met. 267.

Spiritus resupinus. Lucret. lib. 1. 38.

Eque tuo pendet resupini spiritus ore.

Stans resupinus in ungues. Martial lib. 12. 78.

Multis dum precibus Jovem salutat,

Stans summos resupinus usque in ungues. Mos erat precantium, ut cælum respicientes resupini summis pedum digitis insisterent. Domitius.

Vultus resupinus. Martial. 9. 44.

Resupinus, pro Molli & effeminato. Quintil. lib. 5. cap. 12. Quapropter eloquentiam, licet hanc libidinosam resupina voluptate auditoria probent: nullam esse existimabo, quæ ne minimum quidem in se indicium masculini & incorrupti, ne dicam gravis & sancti viri, ostendet.

Resupinus, Negligens. Paul. l. 25. ff. de probat. Qui solvit, nunquam ita resupinus est, ut facile suas pecunias jactet. conf. supinus.

Rĕsurgo, surrexi, surrectum, [ἀνίσταμαι, ἀνεγείρομαι] ĕre. Rursum surgere. Ovid. 1. Fast. 523.

Victa tamen vinces, eversaque, Troja, resurges.

Resurgere dicitur herba, vel arbor, quæ rursus crescit. Plin. lib. 13. cap. 9. Sed præcipua utilitas, quod cæsa anno tertio resurgit. De spina Ægyptia. V. Restibilis arbor, in restibilis. Ovid. 2. Amor. 16. 9.

Amor resurgens. Virg. 4. Æn. 531.

Incendium resurrexit. V. incendo.

Majestas resurrexit. Plin. lib. 16. cap. 32.

Res Romanæ resurgunt contra spem. Liv. 24.45.

Urbs resurrexit. Curt. 5. 7. 9. Adde Paterc. 1. 7. 4. & Propert. 4. 1. 87.

Resurrectio, ōnis. f. [ἀνάστασις] Tertull. de Ref. Carn. passim. quomodo Ecclesiastici omnes pro Mortuorum resuscitatione, & vulg. interpr. Biblior, ut Matth. 22. v. 28. & 32.

Rĕsuscĭto, [ἀνεγείρω] āre. Iterum suscitare. Ovid. 8. Met. 474.

— positamque resuscitat iram.

Legatum resuscitatur. Paul. in l. Si servo. D. de adimend. legat.

Prior obligatio novo pacto resuscitatur. Paulus in l. Si unus ex. §. Sed si pactum. D. de pactis. [Gloss. Gr. Lat. Ἀνεγείρω, Resuscito, Excito.

Resuscitatio, ōnis. f. Tertull. Ref. Carn. cap. 30. & 25.

Resuscitātor, ōris. m. Idem ibid. cap. 30.

R E T

RET. P. Retro pedes.

Rētæ, arum. f. pl. sunt Arbores, quæ ex ripis fluminum eminent, aut in alveis ipsorum exstant: a retibus dictæ, quod prætereuntes naves impedirent, & quasi irretirent. Unde ex edicto Prætorum, retanda flumina locari solebant, hoc est, purganda, ne quid aut moræ aut periculi navibus in ea virgulta incidentibus fiat. Hæc fere Gell. lib. 11. cap. 17. ex libro Gaji de Origine vocabulorum. Hinc

Reto, āre. ut, Retare flumina, pro Purgare. Gell. l. c. V. Voss. Etymol.

Retārius, i. m. Inscr. Vet. NEGOTIATOR ET RETARIVS.

Rĕtālio, āre. pro Talionem, sive par referre, apud Jureconsultos non raro usurpatum. Talio (inquit interpres verborum juris Spiegelius) pœnæ genus est ex Duodecim tabulis, quo damnum illatum simili damno pensabatur: veluti si oculus eruatur ei, qui alteri oculum effoderit. Unde Retaliare dicimus, Quum par pari refertur. Gell. 20. 1. Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.

Rĕtardo, [ἐπέχω, ἀναχάζω] āre. Remorari, retinere. Cic. de Senect.

nect. 57. Agro bene culto nil potest esse, nec usu uberius, nec specie ornatius, ad quem fruendum, non modo se non retardat, verum etiam invitat, atque allectat senectus. Plin. Epist. 123. Sed quid imprudens, quem revocare conor, retardo? Cic. 1. Att. 7. Sed, mihi crede, simulatque hoc nostrum legerunt, nescio quo pacto retardantur.
In via aliquem retardare. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.
Flumina objecta retardant equos. Virg. 3. Georg. 253.
Ora retardare. Ovid. 3. Met. 82.
— instantiaque ora retardat
Cuspide prætenta.
Retinere ac Retardare. Columel. lib. 2. cap. 2.
Incitari & Retardari, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, sæpe etiam insistunt.
Animum alicujus retardare. Cic. 3. Verr. 17. Quum iste, atque istius amici, homines lauti & urbani, sermones hujusmodi dissipassent, quo animos testium retardarent.
Celeritatem. Cic pro Lege Manil. 22. Ut eorum collectio dispersa, mærorque patrius, celeritatem persequendi retardaret.
Impetum reprimere, ac retardare. Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt, ac retardatos. Hirt. Bell. Afric. 68.
Iter retardare. Ovid. 3. Trist. 9. 32. al. Morari.
Loquacitatem. Cic. in Vatin. 2.
Maritum alterius retardare dicitur formosa. Hor. 2. Carm. 8. extr.
Menses mulierum. Plin. lib. 21. cap. 21.
Sed vereor, ne nunc mea te fortuna retardet. Ovid. 3. Trist. 7. 22.
Aliquantum retardati sunt Bœotii. Nepos, 15. 9. 2. conf. Tacit. 4. Hist. 34. 9. Idem 6. Ann. 35. 5. & Curt. 4. 15. 28.

Retardātus, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 8. Et primo egressu inundationibus Tiberis retardatus. Idem Galba, cap. 20. In auxilium advolavere, sed serius, itinere devio, per ignorantiam locorum, retardati. conf. Hirt. Bell. Afric. cap. 66.
Juventa retardata arte. Claud. 1. in Eutrop. 345.

Retardatio, ōnis. f. [ἐποχὴ] Mora. Cic. 5. Philipp. 30. Unde est adhuc bellum, nisi retardatione & mora?
Plur. Retardationes facere. Vitruv. 4. 9.

Rĕtaxo, [ἀντεγκαλέω] āre. Suet. Vespas. cap. 13. Licinium Mucianum notæ impudicitiæ, sed meritorum fiducia minus sui reverentem, nunquam nisi clam, & hactenus retaxare sustinuit, ut apud communem aliquem amicum querens, adderet clausulæ, Ego tamen vir sum. Retaxare, est Eum a quo fueris taxatus, suorum vitiorum admonere, & vicissim reprehendere.

Rete, is. n. [δίκτυον, πλέγμα, ἀμφίβληστρον] Quo pisces capiuntur. Plaut. Rud. 4. 2. 8.
— neque piscium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nisi hoc, quod nunc fero in rete. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Ut in araneolis, aliæ quasi rete texunt: ut si quid inhæserit, conficiant: aliæ ex inopinato observant, &c.
Rete, ab raritudine dicitur, ut ait Varro de L. L. 4. 29. Al. A rapio. V. Voss. Etymol.
Retis jactus. V. jacio.
Fallentia retia. Ovid. 2. de Arte Am. 189.
Rete jaculum. Plaut. Asin. 1. 1. 86.
Jubeas una opera me piscari in aere,
Venari autem reti jaculo in medio mari. Nemo, inquit Turnebus, venari possit in mari, nemo piscari in aere, sed venari & aucupari. Rete autem jaculum dicitur ad verriculi discrimen. Nam jaculum jacitur, fundaque etiam appellatur a Marone, a fundendo vel a fundo; σφαῖρα, a Græcis dicitur, inquit Servius, & recte jaculum vocatur. Verriculum autem non jacitur, sed verritur, id est trahitur. Plaut. in Truc. 1. 1. 14. de reti jaculo,
Quasi in piscinam rete qui jaculum parat. Alii emendant, Recte qui jacit vim parat, quibus non assentior. Hactenus Turnebus. V. Jaculum, in jacio. [Rete jaculum, non in piscatus, sed in aucupii instrumento erat. Verum alioqui rete.
Rara retia. Virg. 4. Æn. 131.
Exire retibus. Lucret. lib. 4. 1141.
Retia dolum meditantur cervis. Virg. 5. Ecl. 60.
Ponere retia cervis. Virg. 1. Georg. 307.
Servare retia. Virg. 3. Ecl. 75.
Summittere alicui retia. *Baisser les rets, & le laisser evader.* Plin. lib. 9. cap. 8. Saltu nullus conatur evadere, ni summittantur sibi retia.
Tendere retia cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Idem 5. Epist. 19.
Retia sæpe comes, maculis distincta, tetendi.

Retis, m. & f. quidam probant ex Plaut. in Rud. 4. 3. 5.
Non vides me referre uvidum retem, sine squammoso pecu? Ubi in nostris exemplaribus nunc legitur Uvidum rete, neutro genere. Varro 3. de R. R. cap. 5. Intra retem aves sunt omne genus, maxime cantrices: ut lusciniolæ, ac merulæ, quibus aqua ministratur per canaliculum, cibus objicitur sub retem. [Plaut. in eadem Sce. v. 45.
Ubi demisit retem atque hamum, quicquid hæsit, extraho. Gloss. Lat. Gr. Retes augurales, νεφέλη ὀρνίων. An Retis Aucupalis? Nisi vox augurii.

Retia, æ. f. [δίκτυον] antiquum pro eodem, ut nonnullis placet. Plaut. Rud. 4. 1. 9.
Jam nunc & operam ludos facit, & retiam. Nunc, legitur Retia, neutro genere. [Vet. Gloss. Gr. Lat. Δίκτυον, Retium. Δίκτυον κυνηγετικὸν, Plagulæ, retium, retia. & Lat. Gr. Retia, Δίκτυα, Σαγήνη. Nisi neutrum pl. est, ut puto.

Retĭcŭlum, i. n. dimin. [πλεγμάτιον] Plin. lib. 31. cap. 6. Item demissæ reticulis in mari concavæ e cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se colligunt humorem.
Reticulum, [κεκρύφαλος] Genus retis, quod in orbem spargitur: unde aliquando capitur pro Muliebri fascia, quæ capillos continet. Juven. 2. Sat. 96.
Reticulumque comis auratum ingentibus implet.
Reticulum, ait Nonius 14. 32. Tegmen capitis muliebre. Varro, Suspendit laribus marinas molles pilas, reticula, ac strophia.
Reticulum, Fascia quædam lanea, vel linea ad formam retis facta, quam faciei admovemus ne agnoscamur, vel ut naribus suaves odores admoveamus. Cic. 7. Verr. 27. Ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo: reticulumque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. Masculinum esse hic contendit Nonius 3. 188.
Reticulum junceum vel lineum. Columel. lib. 12. cap. 51.
Reticulum, Instrumentum lusorium, quo pilam accipimus & remittimus. Ovid. 3. de Arte Am. 361.
Reticuloque pilæ leves fundantur aperto.
Reticulum, Sacculus in modum retis, quo viatores pecuniam & panem gestant. Hor. 1. Serm. 1. 47.
Non tuus hoc capiet venter plus quam meus; ut si
Reticulum panis venales inter onusto
Forte vehas humero, nihilo plus accipias, quam, &c. Ubi Acron; Reticulum, Rete quo in urbe panis inter venales servos portari solet.
Reticula etiam appellantur Cancelli quibus loca separantur a communi accessu. Festus in voce Secespita; Sacraria in Templis reticulo æneo olim sepiebantur, in quo tubæ relictæ sunt, per quas manibus sacra tangere licet.

Retiacŭlum, i. n. [δικτύδιον] antiquum Diminutivum a Retia, ut nonnullis placet. Plaut. Asin. 1. 1. 86. Quidam legunt Jaculo: alii Reti jaculo. V. supra in rete.

Retĭcŭlus, i. m. [κεκρύφαλος] Plin. lib. 12. cap. 14. At hercule Alexandriæ ubi tura interpollantur, nulla satis custodit diligentia officinas. Subligaria signantur opifici. Persona adjicitur capiti, densusve reticulus: nudi emittuntur. V. Lex. Pitisc.
Reticuli e nervis, pro Cancellis. Varro 3. de R. R. cap. 5. Inter columnas exteriores, pro pariete reticuli e nervis sunt, ut perspici in silva possit, & quæ ibi sunt, neque avis ea transire.
Masculine etiam protulit Ulp. in l. fundi nihil. D. de action. empt. & vend. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, ædium non sunt. conf. Non. 3. 188. [Gloss. Lat. Gr. Reticulus, Γύργαθος, καὶ Κεκρύφαλος. Reticulum, Γύργαθος. genere utroque.

Reticulātus, a, um. Adj. [δικτυωτὸς] Quod factum est in modum retis. Plin. lib. 36. cap. 22. Dictyotheton vocant reticulatam structuram, quam frequentissime Romæ struunt, rimis opportunam.
Fenestræ reticulatæ, Reticulis objectis munitæ. Varro 3. de R. R. cap. 7. conf. Vitruv. 2. 8.

Retiŏlum, i. n. dimin. Apul. Met. 8. Calcata retiola. Gloss. Cyrill. Retiolum, κεφαλοδέσμιον. [Nec hoc in Gloss. reperio, & apud Apul. p. 202. Elmenh. femininum esse apparet a Recto Retiola, æ.

Retiārius, i. m. [δικτυοφόρος] Gladiatoris genus, qui rete immittit. Nam compositi gladiatores per paria, diversa nomina sortiebantur. Nam alter dicebatur Retiarius, quod rete jaceret: alter Sequutor, perinde ac retiarium fugiens, vel fugam simulans, sequeretur. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Pedo de Mirmillone, qui retiarium consequebatur, nec feriebat: Vivum, inquit, capere vult. V. Gladiator in gladius, & Sequutor, in sequor. & Voss. Etymol.
Retiario pugnante adversus Mirmillonem cantatur Non te peto, piscem peto, quid me fugis, Galle? Quia Mirmillonicum genus armaturæ Gallicum est, ipsique Mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Hoc autem genus pugnæ institutum videtur a Pittaco, uno ex septem sapientibus, qui adversus Phrynonem dimicaturus, propter controversias finium, quæ erant inter Atticos & Mytilenæos, rete occulte lato, impedivit Phrynonem. Festus.
Contra retiarium ferula. Martial. in præf. lib. 2. Denique videas an te delectet contra retiarium ferula. i. e. An id faciendum tibi putes, quod nemo non damnet atque exsibilet. Domitius Calderinus interpres admonet subesse Proverbium, dici solitum in eos, qui infirmo præsidio contra maxime instructum pugnarent. Quanquam idem paulo post alio dilabitur, nempe huc, gladiatores olim, si minus placuissent, ferula cæsos ejici solere. Erasmus.
Retiarius, Qui retia conficit. Gloss. Gr. Lat. Δικτυοπλόκος, Retiarius.

Retĭna, æ. f. [ἀμφιβληστροειδὴς] sive Retiformis, & Reticularis, est in oculis tunica, sive Pellicula pertenuis, quæ in duas dividitur partes, anterior Aranea nominatur: posterior retina. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. lib. 16. cap. 1. V. Anatomicos.

Rĕtĕgo, texi, tectum, [ἀποκαλύπτω, ἀνακαλύπτω] ĕre. Nudare, aperire. Virg. 1. Æn. 360.
— cæcumque domus scelus omne retexit. Juven. 6. Sat. 277.
Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.
Animi commenta retegere. Ovid. 13. Met. 38.
Caput retexit. Petron. cap. 17.
Consilium. Hor. 3. Carm. 21. 15.
Damna dies clara retexit Pharsalica. Lucan. lib. 7. 787.
Diem lucifer retegens. Ovid. 8. Met. 1.
Insidias. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 214.
Orbem retexit Titan radiis. Virg. 4. Æn. 119.
Pectus. Ovid. 13. Met. 459.
Silvas ferro, Cædere. Stat. 3. Theb. 174.
Thecam nummariam retegere. Cic. 4. Att. 7.
Vultus retegit scisso velamine. Lucan. lib. 8. 669.
Retecta es, dixit Lucretius, forma quadam Passivi Præteriti, lib. 3. 30.
His tibi me rebus quædam divina voluptas
Percipit, atque horror, quod sic natura tua vi
Tam manifesta patens ex omni parte retecta es. Sic enim legendum contendit Lambinus, non Retecta est, ut vulgo.

Retectus, a, um. Partic. [ἀνακεκαλυμμένος] ut, Res luce retectæ. Virg. 9. Æn. 461. conf. 12. 374.
Idem quod Tectus, reconditus. Suet. Aug. cap. 78. Post cibum meridianum, ita ut vestitus calceatusque erat, retectis paulisper pedibus, conquiescebat. [An Rejectis? Solet enim minima quæque hujus principis attingere, positum corporis, gestus &c.

Rĕtendo, di, sum, vel tum, [ἀνίημι] ĕre. Laxare, contrariam habet significationem suo simplici. Ovid. 2. Met. 419.
Exuit hic humero pharetram, lentosque retendit
Arcus. Ibid. 3. 166.
— Nympharum tradidit uni
Armigeræ jaculum, pharetramque arcusque retentos.
Passive. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Rĕtento, [ἀναπειράω] āre. Ex Re & Tento compositum; Iterum tentare. Ovid. 1. Met. 746.

— timide verba intermissa retentat. i. e. Iterum tentat proferre. Idem 10. Epist. 11.

Nullus erat, referoque manus, iterumque retento.

Memoriam retentare. Sen. Epist. 73. Diu res ista non retentavit memoriam meam.

Studium retentare, Intermissa studia repetere. Ovid. 5. Trist. 12. 51.

Viam leti sine fine retentat. Ovid. 11. Met. 792.

Retento, frequent. a Retineo. V. suo loco.

Retentātus, a, um. Partic. ut, Dominatio retentata. Aur. Vict. de Cæs. 37. 1.

Precibus frustra retentatis. Ovid. 14. Met. 382.

Rĕtergo, si, ĕre. Rursus tergere. Ammian. 29. 37. Retersit obrutas ruderibus fossas.

Rĕtĕro, trīvi, trītum, [ἀνατρίβω] ĕre. Iterum terere, purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, reteri debent. Emendati libri præferunt, Repurgari.

Retrīmentum, i. n. pr. comm. [λύμασμα] a Retero; sicut Detrimentum a Detero. Varro lib. 1. de R. R. cap. 64. Amurca, quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile.

Retrimentum, Excrementum fæculentum, & stercus ipsum. Macrob. lib. 7. cap. 4. In ventre fit prima digestio, cujus fæx, retrimenta sunt, quæ per intestina inferiora orificio trudente labuntur. Idem, Aridiora retrimenta in alvum convenire refert, humidiora in vesicam retrahi. Intelligit Stercora & urinam. Hæc, Recrementa a Celso vocantur. Gellio item quum ait, Recrementa aridiora in alvum conveniunt. V. recrementum in recresco. [Videntur hæc duo vocabula veteri errore confusa, ut ex his, quæ ibidem ex Gloss. ascripsi apparet. Gloss. Cyrill. Σκύβαλον, Stercus, Retrimentum.

Rĕtexo, texui, textum, [ἀνυφαίνω, ἀναλύω] ĕre. Quod textum erat, distractis filis resolvere, & non textum reddere.

Telas intertextas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.

Penelopes telam retexere. V. penelope.

Properata fata retexere. Resolvere, ut possit qui mortuus est ad vitam redire. Ovid. 10. Met. 31. al. Fila, quod eodem redit, quum de Parcis intelligatur Fata hominum filo nentibus.

Idem ordo retexitur, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 249.

Plenum orbem Luna quater retexuit, Dissolvit. Ovid. 7. Met. 531.

Noxas retexere, Reminisci. Stat. 9. Theb. 148.

Retexere, per translationem, Irritum facere. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum, ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modo ea, quæ jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, vel potius detexta prope retexantur. Ovid. de Rem. Amor. 12.

Nec nova præteritum Musa retexit opus.

Retexere orationem, pro In contrarium mutare, expolire, emendare, vel potius Rursus texere, & ordiri quasi aliam telam. Cic. 2. Philipp. 32. Itaque jam retexo orationem illam: scribam & illos, ut si qui forte quod a te mihi objectum est, quærent sitne verum. i. e. Quod negabam confiteor.

Novi timores retexunt superiora. Cic. 11. Fam. 14. i. e. Irrita & vana reddunt.

Se ipsum retexere. Cic. 11. Fam. 28. An quod adolescens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam?

Retexere, pro Dissolvere, revocare, irritum facere. Cic. 4. Verr. 63. Omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam suam Præturam retexere videretur. Supra dixerat, Ut omnes istius injurias, quas posset, retexeret. Budæus.

Retexi, Inf. Pass. [ἀναλύεσθαι] Resolvi. Lucret. lib. 1. 530.

Hæc neque dissolvi plagis extrinsecus icta

Possunt, nec porro penitus penetrata retexi.

Retexens, entis. Partic. [ἀνυφαίνων] Hor. 2. Serm. 3. 2.

— scriptorum quæque retexens.

Retextus, a, um. Partic. Ovid. 3. Amor. 9. 30.

Tardaque nocturno tela retexta dolo.

Retiarius, **Reticulum**, **Reticulus**. V. rete.

Rĕtĭceo, [ἀποσιωπάω] ēre. A loquendo desistere: & proprie de iis dicitur, quæ dolorem sive sollicitudinem afferunt. Ter. Heaut. 1. 1. 33.

Ne lacrima: atque istuc quicquid est, fac me ut sciam.

Ne retice: ne verere. Cic. 2. de Legib. 41. Quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo.

Nihil nec temere dicere, nec astute reticere debeo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Non possum reticere. Catull. ad Mallium, 66. 41.

Patefacere & Reticere, contraria. Cic. 14. Fam. 2. Quod ii, qui ea patefacere possent, propter metum reticuissent.

Negare & Reticere. Cic. 3. Verr. 90. Hoc tantum facinus, non modo negare interrogati, sed ne producti quidem reticere poterunt.

Celare & Reticere. Cic. 3. Off. 36. Neque enim id est celare quicquid reticeas: sed quum quod tu scias, id ignorare emolumenti tui causa velis eos, quorum intersit id scire.

Reticere de. Cic. 3. Verr. 139. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit, alio responsionem suam derivavit.

Dolores reticere. Propert. lib. 1. 10. 13.

Passiv. Ovid. 20. Epist. 151.

— reticetur formula pacti.

Arteriæ reticendo acquiescunt. Auctor ad Herenn. lib. 3. 21.

Retĭcens, entis. Partic. Compar. Auctor ad Herenn. 2. 10. Alius alio reticentior est in dolore. al. Recentior.

Reticendus, a, um. aliud Partic. Propert. 2.24.4. Reticendus amor. Multa reticenda lingua modesta. Ovid. 19. Epist. 63.

Crimina reticenda deorum. Stat. 1. Theb. 230.

Reticentia, æ. f. [ἐχεμυθία, ἀποσιώπησις] est, Quum id non dicitur quod dici debuit, ut vitium ædium, vel rei venalis. Cic. 3. Off. 65. A Jureconsultis etiam reticentiæ pœna constituta est. Plaut. Merc. 5. 2. 52.

Quid taces? dic: enecas me miserum tua reticentia.

Est & Figura rhetorica, Gr. ἀποσιώπησις. V. Quintil. 9. 2. & Cic. 3. de Orat. 205.

Retina, V. rete.

Rĕtĭneo, tinui, tentum, [ἐπέχω, ἀνακωλύω, κατέχω, ἐφίστημι] ēre. Remorari, quod & Detinere dicitur. Ter. Phorm. 1. 3. 23.

Cui de integro est potestas etiam consulendi, quid velis

Retinere, amare, amittere. Ovid. 1. de Arte Am. 393.

Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo.

Aliquem retinere, Remorari. Cic. 13. Att. 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines.

Euntem retinere. Ovid. 18. Epist. 99.

Firmis vinclis. Ovid. Rem. Amor. 213.

Abalienare & Retinere, contraria. V. abalieno.

Amore patriæ retineri. Ovid. 1. Trist. 3. 49.

Animo studia retinere. Cic. 1. Tusc. 1. Retuli me, Brute, te hortante maxime, ad ea studia, quæ retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi.

Assensum retinere, Dictum est in assensus. Puto esse tamen apud Ciceronem. H. St. Sustinere se ab assensu, vel Assensum sustinere, continere, cohibere frequentius Cic. dicit. Sed istuc tamen etiam ex 4. Acad. quæst. affert Nizol. ubi sæpius Assensus vel Assensionis retentio occurrit. V. infra hoc verbale.

Complexu retinere. Cic. pro Planc. 100. Vi me Plancius & complexu suo retinuit.

Custodiis retineri atque servari. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum scitote biduum cibo, tectoque prohibitum, biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum atque servatum: neque ante dimissum, &c.

Memoria retinere. Cic. pro Rosc. Amer. 33. Neque plura tamen dici possunt, quam pop. Rom. memoria retinet. Nepos 25. 5. 11.

Mensa. Ovid. de Rem. Amor. 631.

Non facile esuriens posita retinebere mensa.

Morbo retineri. Liv. 34. 10.

Tempestatibus retineri. Cic. 11. Att. 16. At eas Cephalioni dedi, qui multos menses tempestatibus retentus est.

Vi aliquem retinere, aut metu. Cic. 4. Verr. 7. Aut hi qui contra istum legatos decreverant, & testimonium publicum, mandataque acceperant, vi ac metu retinerentur.

In fide retinere animos sociorum. Liv. 25. 41.

In officio. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ maleficio summoverentur.

In possessione. Cic. 2. Off. 65. Quam quidem ante hanc confusionem temporum in possessione sua principes retinuerunt.

Sermone in longo aliquem retinere, Occupare longo sermone & detinere. Cic. 4. Att. 15. Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id ætatis in tam longo sermone diutius retinuisset.

Virtute retineri in vita. Cic. 3. de Finib. 61. Neque his qui virtute retinentur in vita, nec his qui sine virtute sunt, mors est oppetenda.

Commissa retinent aures. Hor. 1. Epist. 18. 70.

Gaudia, non retinere. Lætitiam præ se ferre. Ovid. 12. Met. 285.

Gemitus non retinere. Ovid. 4. Fast. 461.

Lacrimas. Ovid. 1. Met. 648.

Manus. Ovid. 6. Met. 35.

Nummos & similia. Cic. 5. Verr. 170. Quos de publico nummos acceperat, retinuit omnes.

Pilam. Cic. in Pison. 69. Iste claudus (quomodo ajunt) pilam retinere: quod acceperat, testificari. V. pila.

Se retinere. Cic. 1. de Legib. 52. Quin labebar longius, nisi me retinuissem.

Retinere dicitur qui adversum aliquem tenet, inquit Donatus. Ter. Adel. 1. 1. 32.

Pudore & liberalitate liberos

Retinere satius esse credo quam metu. [i. e. In officio continere.

Retinere, Facere, vel aliquem retrahere, ne cadat. Plaut. Curc. 2. 3. 31.

— retine, retine me obsecro.

Vides, ut expalluit? datin' isti sellam, ubi assidat cito. Ter. Heaut. 2. 4. 23. Ah! retine me, obsecro.

Retinere, pro Tenere etiam accipitur. Cic. 6. Verr. 74. Sagittæ pendebant ab humero, sinistra manu retinebat arcum.

Retinere, Relinquere. Plin. 10. Epist. 40. Et in publicis officiis retinere damnatos, non satis honestum putabam.

Judicem retinere aliquem. Cic. 2. Verr. 31. Quem ego hominem, si ejus fidei diffisus essem, judicem non retinuissem.

Amicos retinere, Conservare. Cic. pro Quint. 59. Id egit, ut amicos observantia, rem parcimonia retineret.

Caritatem retinere in aliquem. Cic. de Amicit. 72. Quum cogniti sunt & aut deorum, aut regum filii inventi, retinent tamen caritatem in pastores, quos patres per multos annos esse duxerunt. i. e. Amant semper ipsos pastores.

Decus nativum retinent inviolata. Ovid. de Nuce 52.

Dignitatem in Rep. Cic. 1. Att. 13. Sum enim & ab observando homine perverso liber, & ad dignitatem in Rep. retinendam contra illius voluntatem solutus.

Existimationem. Cic. pro Cluent. 56. Affirmabat enim lacrimans, non se cupidiorem esse civitatis retinendæ, quam existimationis.

Fidem in amicitia, Fidelem esse. Cic. de Amicit. 90. Una illa sublevanda offensio est, ut & utilitas in amicitia, & fides retineatur.

Gratiam alicujus. Cic. 2. Q. frat. 3. Quæ tibi eo scribo quod me de retinenda Sextii gratia litteris sæpe monuisti. Idem 1. Att. 1. Vides enim in quo cursu sumus, & quam omnes gratias, non modo retinendas, verum etiam acquirendas putemus.

Gravitatem. Cic. 1. Off. 137. Rectum est autem etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicissimis fiunt, etiamsi nobis indigna audiamus, tamen gravitatem retinere, iracundiam repellere.

Humanitatem. Cic. 3. Verr. 65. Hic Philodamus, postquam jus suum obtinere non potuit, ut humanitatem suam retineret laborabat.

Invidiam suam apud improbos. Cic. 2. Att. 9. Sunt enim illi apud bonos invidiosi: ego apud improbos meam retinuissem invidiam, alienam sumpsissem.

Judicium suum. Cic. 1. de Finib. 50. Qui suum judicium retinent, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum: Hi voluptatem maximam adipiscuntur, prætermittenda voluptate. i. e. In suo judicio perseverare.

Jus

Jus retinere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 5.
Jus fuum. Cic. de Senect. 37. Ita enim fenectus honefta eft, fi fe ipfa defendit, fi jus fuum retinet, fi nemini mancipata eft.
Juftitiam. Cic. 1. de Invent. 3. Urbibus conftitutis, ut fidem colere, & juftitiam retinere difcerent.
Majeftatem retinere, pro Confervare, [διαφυλάττειν] Cic. in Orat. 102. Jus omne retinendæ majeftatis Rabirii caufa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarfimus.
Memoriam gratiffimam alicujus rei. Cic. 3. de Legib. 29. Ille vero, etfi tuus totus eft ordo, gratiffimamque memoriam retinet confulatus tui, pace tua dixerim, non modo cenfores, fed etiam judices omnes poteft defatigare.
Modum ludendi. Cic. 1. Off. 104. Ludendi etiam eft modus retinendus, ut ne nimis omnia profundamus, elatique voluptate in aliquam turpitudinem delabamur.
Morem. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a pofterioribus non effet retentus, Arcefilas eum revocavit.
Officium retinere, pro In officio manere. Cic. pro Cluent. 133. Neque enim hoc nomine fanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior effe quifquam poteft.
Pacem. Cic. Cn. Magno, 8. Att. 11. Meaque femper fuerit fententia, primum de pace, vel iniqua conditione retinenda, deinde de urbe.
Religionem retinere. Cic. 2. Verr. 46. Obfervant quemadmodum fe unufquifque veftrûm gerat in retinenda religione, confervandifque legibus.
Spem retinere. Tacit. 3. Hift. 84.
Veritatem. Cic. pro Quint. 75. Unum tamen hoc cogitent, ita fe graves effe, ut fi veritatem volent retinere, gravitatem poffint obtinere.
Virtutem. Cic. 15. Fam. 19. Itaque & Panfa, qui ἡδονὴν fequitur, virtutem retinet.
Vitam retinere. Cic. 5. Verr. 81. Hic tantum potuit, ut nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere poffet.
Utilitatem hæc & gratiam retinent. Plin. 1. Epift. 8.
Retineor, Paffiv. Lucret. lib. 2. 453.
Nec retinentur enim inter fe glomeramina quæque. i. e. Non cohærent inter fe, neque manent conftipatæ. Lambinus.
Retinens, entis. [κατέχων] Partic. ut,
Retinentis pocula rite manu. Lucret. 1. 495.
Ferociam retinens. Salluft. Catil. 60.
Vento retinente morari. Ovid. 13. Epift. 3.
Membra retinentia aliquid animæ. Ovid. 6. Met. 644.
Retinens, Adj. cum Genitivo, ut
Dignitatis retinens. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Fert enim graviter, homo & mei obfervantiffimus, & fui juris, dignitatifque retinens.
Modeftiæ retinens. Tacit. 5. Ann. 11.
Superl. Gell. lib. 10. cap. 20. Salluftius quoque proprietatum in verbis retinentiffimus.
Retinendus, a, um. Partic. [καθεκτέος] ut, Cura retinendæ puellæ. Ovid. 2. de Arte Am. 295. V. fupra plura.
Retentus, a, um. Partic. [κατασχεθεὶς Gloff. L. G.] h. e. Detentus, remoratus. Martial. lib. 1. 47.
Exfpectare jube: velocius ibo retentus. Cic. 1. Verr. 29. Potamonem, fcribam & familiarem tuum, retentum effe a Verre in provincia, quum tu decederes. Sen. Epift. 9. Retentus in navigatione longa. Ovid. 6. Faft. 741.
Solliciti terrentur equi, fruftraque retenti,
Per fcopulos dominum duraque faxa trahunt.
Lingua retenta metu. Ovid. 11. Epift. 82.
Verba dolore retenta. Ovid. 10. Met. 474.
Hoc retento, reliqua voluntas auctoritati aut gratiæ traditur. Cic. 3. de Legib. 39.
Retinentia, æ. f. Tenacitas, & memoria. Nomen Lucretianum, & aliis, quod fciam, inufitatum: quod fignificat, inquit Lambinus, ἀνάμνησιν, five μνήμην, i. e. Recordationem feu memoriam rerum præteritarum: vel, ut quidam malunt, Continuationem quandam partium, ex quibus conftamus, permanentem. Lucret. lib. 3. 676.
Nam fi tantopere eft animi mutata poteftas,
Omnis, ut actarum exciderit retinentia rerum, &c. Idem eodem libro v. 864.
Interrupta femel cum fit retinentia noftri.
Retentio, ōnis. f. [κατάσχεσις, κράτησις Gl. L. G.] Cic. 13. Att. 21. Semperque Carneades προβολὴν pugilis, & retentionem aurigæ fimilem facit ἐποχῇ. Idem 4. Acad. 59. Ex his illa neceffario nata eft ἐποχή, id eft affenfionis retentio. & 79. Illud certe, opinatione & perceptione fublata, fequitur, omnium affenfionum retentio: ut fi oftendero nihil poffe percipi, tu concedas nunquam affenfurum effe. conf. Vitruv. 9. 4. & Lactant. 6. 10.
Retentus, ûs. m. Claud. in Rufin. 2. 438. Vivosque imitata retentus.
Retentor, ōris. m. Apul. 1. Florid. Retentores fuos toto corpore oblidere.
Retinax, ācis. Adj. Symmach. 1. Epift. 47. Retinax advenarum lotos. H. St. In Lugd. defiderabatur.
Retinaculum, i. n. [ἡνία, ῥυτὴρ, ἐπίγυιον, κάτοχος Gl. L. G.] Quo aliquid retinetur. Virg. 1. Georg. 265.
Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.
Retinacula vitæ abrupit multa Corelius. Plin. 1. Epift. 12. ad Caleftrium Tironem. h. e. Pofthabitis omnibus rationibus, quæ eum retinere potuiffent in vita, mori decrevit.
Unca retinacula. Stat. 3. Silv. 2. 32.
Ferit retinacula ferro ftricto. Virg. 4. Æn. 580.
Prærumpere puppis retinacula. Ovid. 14. Met. 547.
Solvere retinacula. Ovid. 7. Epift. 55.
Retento, [ἐπέχω] āre. frequent. Cic. 1. de Divin. 17.
Quæ penitus fenfus hominum vitafque retentat. Ex poeta. Lucan. lib. 4. 723.
Ipfe cava regni vires in valle retentat. h. e. Retinet exercitum.
Cælum a terris retentare. i. e. Facere ne cælum cum terris mifceatur. Lucret. lib. 2. 728.
Frena retentare. Ovid. 2. Amor. 9. 30.
Lora retentat. Sil. lib. 4. 211.
Cur me retentas? Plaut. Afin. 3. 3. pr.

Qui tanquam cochlea abfcondens retentat fefe tacitus. Auct. ad Herenn. 4. 46.
Retento, compofitum a Tento, are. V. fuo loco.
Retentans, antis. Partic. Aur. Vict. de Cæf. 41. 10. Liberis Cæfarum nomina retentantibus. i. e. Retinentibus.
Retentator, ōris. m. Caffiod. 2. Epift. 10. & 1. Epift. 22. Gloff. Cyrill. Διακάτοχος, Poffeffor, Detentator, Retentator.
Retentatrix, īcis. f. Macrob. 7. Saturn. 4. Secundæ hoc cura virtutis eft, quam Græci, quia retentatrix eft, vocant καθεκτικήν. De Digeftione.
Rĕtingo, [ἀναβάπτω] ĕre. Stat. 1. Silv. 4. 73.
— nec in otia pacis
Permiffum laxare animos, ferrumque retingi. Sed hic legendum puto, Recingi, i. e. Difcingi. Pallad. 13. tit. 2. Vinum myrtite retingemus.
Retis, V. rete.
Reto, āre. V. retæ.
Rĕtondeo, di, fum, [κατακείρω] ēre. Omnino vel perfecte tondere. Plaut. Pfeud. 1. 2. 26.
At hæc retonfa eft. b. fine fiet, itidem quoque vos eftis plagis omnes. Rectius al. Retunfa.
Retonsus, a, um. Partic. Plin. lib. 18. cap. 17. Retonfarum vero etiam femel omnino certum eft, granum longius fieri. De fegetibus.
Rĕtŏno, [ἀντιβροντάω] āre. Contra tonare, refonare. Catul. de Berecynth. 61. 82.
Face cuncta mugienti fremitu loca retonent. Verba Cybeles ad Furorem.
Rĕtorpesco, ĕre. Tertull. adv. Gnoft. cap. 1. Priftini fenfus retorpefcunt.
Rĕtorqueo, torfi, tortum, [ἀποστρέφω, ἀνακάμπτω] ēre. Retro torquere, vel remittere. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficifcentem haud fane quis facile retraxerit, nec tanquam pilam retorferit. Vetus codex legit, Neve tanquam Peliam recoxerit. Ovid. 3. Met. 68.
Ille dolore ferox, caput in fua terga retorfit.
Retorquere aliquem, pro In alteram partem invertere. Quintil. Decl. 16.
Colla retorquere ferocis equi. Ovid. 4. Epift. 79.
Currus averfos retorfit. Virg. 12. Æn. 485.
Retorqueri fub terra. Plin. lib. 17. cap. 10. h. e. Reflecti.
Retorquere telam, Diffolvere, retexere. Plin. lib. 11. cap. 22. Prima telas bombycinas retorquere, &c. Ex vetufto codice legendum, Redordiri.
Retorquere farmentum. Columel. lib. 4.
Oculos. Ovid. 10. Met. 686.
Oculos ad urbem. Cic. 2. in Catil. 2. Retorquet oculos profecto fæpe ad hanc urbem, quam ex fuis faucibus ereptam effe luget.
Animum ad præterita. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 3.
Retorquere gubernacula. Retro flectere, i. e. Reverti. Plin. Paneg. cap. 86. extr. Nec dubito quin agitaverit fecum, an gubernacula retorqueret: & feciffet, nifi quod pæne ipfo contubernio principis felicius, jucundiufque eft defiderare principem.
Crimina in aliquem, Rejicere. Ulp. l. 14. §. 6. Dig. de bon. libert. Si ab eo petitus, retorfit in eum crimina.
Retorquens, entis. Partic. Virg. 8. Æn. 460.
Demiffa ab læva pantheræ terga retorquens. Tertull. de Pallio cap. 2.
Retortus, a, um. Partic. [καμπύλος] ut, Retortæ cervices. Plin. Paneg. cap. 34. Quum delatorum fupina ora, retortafque cervices agnofcebamus, & fruebamur.
Brachia tergo retorta. Hor. 3. Carm. 5. 22.
Manibus retortis trahi. Hor. 2. Epift. 1. 191.
Specus in cochleam retorti. Columel. lib. 8. cap. ult.
Undæ violenter retortæ. Hor. 1. Carm. 2. 13.
Retorsio, ōnis. f. verbum vulgare JCtorum.
Retorresco, [καταξηραίνομαι] ĕre. Retorridum fieri. Columel. lib. 3. cap. 3. Deinde fata non ita enutriunt, ut ante convalefcant ac profiliant, quam retorrefcant. Idem cap. 5.
Retostus, a, um. Partic. [παλίνοπτος] Iterum toftus. Plin. lib. 13. cap. 4. Marcefcitque non retoftus furnis.
Rĕtorrĭdus, a, um. Adj. [κατάξηρος] Quod intempeftive, amiffis viribus, a fole retorretur. Columel. lib. de Arbor. cap. 17. Si in olea unus ramus aliquanto ceteris latior eft, nifi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib. 3. cap. 11. Igitur fi non retorrida & fcabra, fed lævia & nitida, & prolixa fecundaque viderimus, eam intelligemus effe terram furcularem. conf. Plin. 13. 29.
Retorridi rami. Sen. Epift. 12.
Retorridum etiam dicitur Quod igne combuftum eft: ut Seneca vocat manum Mucii Scævolæ retorridam, Epift. 66.
Retorrida frons. Columel. lib. 2. cap. 2.
Tralate, Veteratorius, verfutus, vafer. ut, Phædr. 4. 1. 7.
Aliquot fecutis, venit & retorridus:
Qui fæpe laqueos & mufcipulam effugerat, &c. De mure.
Retorride, Adv. [κατεξηρασμένως] Plin. lib. 17. cap. 5. Terram amaram, five macram, fi quis probare velit, demonftrant atræ herbæ, frigidam autem retorride nata.
Retostus, V. retorresco.
Retracto, V. retraho.
Retrādo, tradĭdi, traditum, ĕre. pr. comm. Rurfus tradere. Pomponius in l. Tenetur. D. de action. empt. & vendit. Si aream tibi vendidi certo pretio, & tradidi, ita ut infula ædificata partem dimidiam mihi retradas: verum eft, ut ædifices, agere me poffe ex vendito, & ut ædificatam mihi retradas.
Retrăho, traxi, tractum, pr. comm. [ἀνέλκω, ἀφέλκω, ἀπείργω, ἀνακαλέω] ĕre. Retro trahere: five Rurfus, vel in contrariam partem trahere. Virg. 5. Æn. 709.
Nate dea, quo fata trahunt, retrahuntque, fequamur. Cic. pro Cœl. 63. Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexiffet, retraxiffe. Idem de Senect. 83. Quo quidem me proficifcentem haud fane quis facile retraxerit.
Non habeo certum, quæ te res hinc maxime retrahat. Cic. 5. Fam. 14.
Retrahere ad fe argentum. Ter. Heaut. 4. 2. 11.

Ex

Ex fuga retrahere. Plaut. Merc. 1. Perioch. 7.

Retrahere verba fugitiva. Varro lib. 4. de L. L. pr. Quare illa, quæ jam majoribus nostris ademit oblivio, fugitiva si sedulitas Mucii & Bruti retrahere nequit, non, si non potuero indagare, eo ero tardior. Transf. latio est: Fugitivi enim servi dicuntur retrahi, qui e fuga reducuntur ad herum. unde & apud Varronem de R.R. 1. 14. pr. Fugitivarius dicitur, qui fugitivum conquirit & sectatur. De verbis igitur, ut de servis, honesta præclaraque translatione loquutus est. Turnebus Adverf. 24. 29. Alii post Fugitiva distinguunt, ut sit Fugitiva oblivio.

Retrahere se ne. Cic. pro Coel. 64. Qui minus enim Licinius comprehendi potuit, quum se retraxit, ne pyxidem traderet, quam si non retraxisset? Ab ictu se retrahere. Ovid. 3. Met. 87.

Aliquem a studio. Ter. prol. Phorm. pr. i. e. Revocare. Sic, Retrahere aliquem a Republica. Cic. pro Sext. 34.

Scipio Annibalem in Africam retraxit. Cic. 2. de Finib. 56.

Versus errones retrahere in corpus. Plin. 1. Epist. 10.

Nocturnæ quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit. Tac. 16. Ann. 1.

Retrahere se, Desistere a re aliqua. Catull. ad Alphenum, 28. 9. Hor. 1. Epist. 18. 58.

Ac ne te retrahas, & inexcusabilis absis. i. e. ut Lambinus, explicat, Ne te nimis longe abducas ab exercitationibus tuis, &c.

Retrahere verba, pro Reducere & quasi resorbere: quum interventu alicujus sermonem interrumpimus. Senec. Epist. 3.

Passiv. Retrahi ex fuga. Sallust. Catil. 47. extr. V. Partic. RETRACTUS.

RETRAHENS, entis. Partic. Cic. in Sallust. 10. Ipsa republica manu retrahente me.

RETRACTUS, a, um. Partic. [ἀνθελκυσθείς, ἀνελκυσθείς] Cic. 6. Philipp. 10. Nescio quomodo se conjecit in urbem, atque ita mæstus rediit, ut retractus, non reversus videretur.

Retractis ac resupinis capitibus. Columel. lib. 2. cap. 2.

Retractus in tutum animus. Senec. de Benef.

Retracti, Fugitivi dicuntur, quum reprehenduntur, ut apud Cic. in Verr. Tranquillus Reprehensos dicit. Salustius Catil. cap. 47. extr. Cæparius (namque is paulo ante ex fuga retractus erat) Cn. Terentio senatori traditur. Idem cap. 48. Ad Catilinam proficiscentem ex itinere retractum esse ajebant. Bud. conf. cap. 39.

Retractus locus, pro Remoto. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Hujus a læva retractius paulo cubiculum est amplum. Liv. 34. 9. Hispanis retractior a mari trium millium passuum in circuitu murus erat.

Retractus, pro Abdito. Liv. 36. 1. Thespiensium emporium est in intimo sinu Corinthiaco retractum.

RETRACTIO, ōnis. f. pro Contractione. Vitruv. 3. 3. Retractiones graduum. Macrob. 1. Saturn. 14. pr. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat.

RETRACTUS, ûs. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem de scorpio nominant.

RETRACTO, pr. comm. [ἀνθέλκομαι] āre. Rursus, vel retro trahere; frequentativum a Retraho, ut Tracto a Traho. [Nisi potius ab hoc ipso est compositum, etsi a retinuit, cum alia composita in e mutent, ut Contrecto, Attrecto, Detrecto.

Arma retractare. Liv. 2. 30. Tutius visum est defendere inermes Latinos, quam pati retractare arma.

Mentem. Tacit. Germ. 22. extr. Ergo detecta & nuda omnium mens, postera die retractatur, & salva utriusque temporis ratio est.

Retrahere. Virg. 12. Æn. 889.

Quæ nunc deinde mora est, aut quid jam, Turne, retractas?

Largitiones retractare, Revocare, reprobare, Trajanus ad Plin. lib. 10. 112. pr.

Retractare, [ἀνατίθεσθαι] Revocare, velut sub incudem, repolire, repetere. Plin. 7. Epist. 6. ad Macrinum, Præceptum est Serviano, ut vacaret finitam causam retractanti, si quid novi afferret.

Pedamenta retractare. Columel. lib. 4. cap. 26. Tamen in his, hæc eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandæ, &c. Quibus verbis abunde declarat quid sit Pedamenta retractare, nimirum Superioris anni pedamenta in manus resumere, rursum exacuere, putrefactis partibus amputatis, inutilia rejicere, redolare, ut ita dicam. Gallis dicitur, *Remanier, reparer.*

Retractare aliquid, Rursum tractare, ut ait Festus, sive Refricare, & iterum commemorare, [ἀναμεταχειρίζειν] Cic. 8. Att. 9. Sed hæc omittamus: augemus enim dolorem retractando. Plin. ad Septitium, lib. 1. Epist. 16. Ex Budæo. Hor. 2. Carm. 1. 38.

Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceæ retractes munera næniæ.

Vulnera cruda retractare, Rursus vel frequenter contrectare. Ovid. 3. Trist. 11. 19. Idem 4. Trist. 4. 41.

Neve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera.

Actiones retractare, i. e. Repetere, & iterum tractare & rescribere, repolire, emendare. Plin. 5. Epist. 8. Egi magnas & graves causas, has destino retractare. Ibid. Rescribere vocat. Budæus.

Dicta retractare. Virg. 12. Æn. 11.

Materiam eandem. Quintil. lib. 2. cap. 4. V. Partic. RETRACTATUS.

Verba desueta. Ovid 5. Trist. 7. 63.

Diligenter retractare. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo.

Retractare ac recogitare secum. Columel. in præfat. lib. 1.

RETRACTANS, antis. Partic. [ἀνθελκόμενος] Sallust. Fragm. cap. 7. Vos mussantes & retractantes verbis. conf. Liv. 3. 49. pr. & cap. 52. & 53. Item Aurel. Vict. de Cæs. passim.

Retractans juvencus, & calcitrosus, Qui non potest facile duci quo volumus, & retractat ac renuit. Columel. lib. 2. cap. 2. Alii legunt Retrectantem per E secundam vocalem. Gallice, *Restif.*

RETRACTĀTUS, a, um. [ἀναμεταχειρισθείς] aliud Partic. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.

Compar. Retractatius opus, pro Emendatiori, & lituris pleno. Cic. 16. Att. 3. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractatius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Quasi dicat Limatius & politius.

RETRACTATIO, ōnis. f. [ἀναμεταχείρισις] Actus ipse retractandi: h. e. Opinionem revocandi. Cic. 13. Att. 25. pr. Conficies igitur, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. Idem 5. Tusc. 29. Sine retractatione libere dicere. V. Gronov. ad Liv. 3. 49.

RETRACTĀTOR, ōris. m. Tertull. de Jejun. cap. 15. Retractator officii. conf. Salmas. ad Spartian. Hadr. c. 12. & ad Getam, c. 4. pr.

RETRECTANS, RETRECTO, &c. V. superius RETRACTANS, &c. in RETRACTO.

RETRĬBUO, ui, ūtum, pr. comm. [ἀνταποδίδωμι, ἀντιμετρέομαι] ĕre. notæ significationis, Reddere. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. Idem Anteq. iret in exsil. 1. Fidei conducit, in loco debitum retribuere. Liv. 2. 41. Pecuniam acceptam retribui populo. Rebus retribuere corpora. Lucret. lib. 5. 278.

RETRIBŪTUS, a, um. Partic. Paulin. Epist.

Nec retributa suis, nec potienda tibi.

RETRIBUTIO, ōnis. f. August. Civ. Dei, 22. 23. Tertull. adv. Marc. 5. 4. & 2. 18. Lactant. 4. 13. & 6. 18.

RETRIBŪTOR, ōris. m. Paulin. Nolan. Epist. 11. Salvian. Gub. Dei. 1. Tertull. adv. Marc. 4. 29. & 5. 16.

RETRICES, um. pr. com. aut, si a Gr. ῥεῖθρον, ut vult Martin. longa. Rivuli nomen extra Urbem, ex quo aqua irrigandorum pratorum ac hortorum gratia derivabatur. Festus, Retricibus quum ait Cato, in ea quam scripsit, quum edissertavit Fulvii Nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum & tertium, qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam, usque ad Latinam. conf. Nardin. Rom. vet. 3. 3. vel Lex. Pitisc.

RETRIMENTUM, V. RETERO.

RETRO, Adv. utraq. comm. ut vult Ricciol. ut Voss. & Borrich. ult. prod. [ὄπισθεν, κατόπιν, ὀπίσω, ἄψορρον] contrarium habet Ante. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Est mihi ultimis conclave in ædibus quoddam retro. Plin. lib. 28. cap. 6. Contra lippitudines retro aures fricare prodest.

Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. Cic. 8. Fam. 15.

Retro & A tergo. Cic. 1. de Divin. 49. Tum visam belluam vastam, &c. præcepisseque ut pergeret protinus: quid retro, atque a tergo fieret, ne laboraret.

Retro inhibita rostrata. Liv. 30. 10. V. INHIBEO.

Vocare retro aliquem. Virg. 4. Georg. 495.

Longe & Retro. Cic. 5. Tusc. 87. Ut omnia, quæ sine ea sint, longe & retro ponenda censeat. Ibid. 6. Quod tam longe retro respicere non possunt. Virg. 5. Æn. 428.

Abduxere retro longe capita ardua ab ictu.

Abscedere retro. V. ABSCEDO.

Ambulare retro. Plin. lib. 7. cap. 45.

Cedere retro, sive unica dictione, ut aliis placet, Retrocedere. Liv. 8. 8. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso, eos retro cedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

Cedentia retro semper arva Ausoniæ. Virg. 3. Æn. 496.

Commeare retro. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Cumque eadem vicissim retro commeant.

Dare retro, & Retro reddere. Marcellus in l. Si quis duos. D. de solution.

Discedere retro. Lucret. lib. 4. 911.

Fluere retro amnes nostra vidit ætas. Plin. lib. 2. cap. 103.

Fugit retro. Virg. 11. Æn. 405.

Ire retro. Hor. 3. Carm. 10. 10.

Properare retro. Ovid. 5. Epist. 31.

Recurrere retro, pro Reciprocum esse. Plin. in Paneg. cap. 38. extr. Cur enim posteris amplior honor, quam majoribus haberetur? curve non retro quoque recurreret æquitas eadem? [i. e. Majoribus etiam impertiatur.

Referri retro. Virg. 1. Georg. 200.

Ruere retro. Stat. 12. Theb. 19.

Versa retro. Virg. 10. Æn. 6.

Dubiique discesserint, in castra Galli, Græci retro ad naves, victos se, an victores putarent. Livius lib. 7. pag. 9. a principio. Legati retro, unde venerant, iverunt. Sic ὀπίσω Herodot. lib. 1. non procul ab initio, ὀπίσω ἀπικέσθαι. Eum fortasse voluit imitari. H. St. Prior Livii locus exstat lib. 7. cap. 25. Alterum reperire difficile est, quum loci notatio paginis neque Frob. neque Feirab. quas alias denotat, respondeat. Herodoti locus est ubi de Arionis fabula. Ita autem sæpe idem scriptor, ut paulo supra de Cyaxare, ἀπελάσασθαι ὀπίσω.

Retro, pro Ante, usurpavit Jul. Capitol. in Pertinace cap. 9. Stipendia, inquit, plurimis retro debita exsolvit. Pacatus in Paneg. Theodosii pr. Cum te semper ultra omnes retro principes laudari oportuerit. Quomodo videtur etiam usus Plin. ad Trajanum 10. Epist. 119. a fine, Hic quoque, ait, non mediocriter hæreo, ne cujusquam retro habeatur ratio, dandumque quod tunc, quum vincerent, non debebatur.

Sic, Retro-anni, Retro sæcula, &c. per hyphen dicuntur. V. Borrich. Cogit. adv. Sciopp. p. 282. & Gruter. Inscript. p. 281. n. 4. & p. 283. n. 11. [Hic est Adv. temporis.

Retro, pro Contra, vel e converso. Africanus in l. Si de eo. D. de acqu. vel amitt. possess. Non ideo magis hoc tempore clam possidere me videri ait. Nam retro quoque, si sciens tuum non a domino emerim, &c.

RETRŎĂGO, ēgi, actum, [ἀναχωρίζω, ἀναποδίζω] ĕre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currusque illa sua violentia Fortuna retroegit, per mediam urbem Censore tracto?

Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2. conf. Mela 3. 1.

RETROACTUS, a, um. Partic. Quintil. lib. 9. cap. 4. Dactylus retroactus vocatur Anapæstus. [i. e. Inversus.

RETRŌCĒDO, ĕre. Liv. 8. 8. Pede presso retrocedentes. Al. divise Retro ced. V. in RETRO.

RETROCESSUS, ûs. m. Apul. Doctr. Plat. 1. p. 53. Elmenh. Processus & retrocessus, &c.

RETRŌCĬTUS, a, um. Partic. a Retrocieo. Lucret. lib. 4. 546.

Aut reboat raucum retrocita barbara bombum. Sed lectio varia est.

RETRŌDŪCO, ĕre. Vitruv. 10. 6. extr. Necesse erat rursus retroducere.

RETRŎĔO, īvi, ĭtum, [ἀναχωρέω, ἀναχωρεῖν, ἀναποδίζω] īre. Plin. lib. 2. cap. 16. Retroire incipiunt stellæ. Ibid. Et retroire cogit vapor repercussas.

RETRŌFĔRO, fers, tŭli, lātum. Retroferre se, pro Retrocedere. Seneca

neca in præf. Decl. Neſcio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia ſe retrotulerit. [Niſi diviſe ſcribendum Retro tulerit.

RETROLĀTUS, a, um. Partic. Cod. Theod. 13. 1. Retrolatarum ſanctionum auctoritas. [i. e. Ante latarum.

RETRŎFLECTO, ĕre. Petron. cap. 126. Frons radices capillorum retroflexerat. Al. Retro flexerat.

RETROFLEXUS, a, um. Partic. Apul. Met. 3. Retroflexum effligere lapide geſtit. At Elmenh. p. 131. Capillo abreptum, ac retro reflexum.

RETRŌGRĂDIOR, vel grĕdior, ĕris, greſſus ſum, [ἀναχάζομαι] grădi. Plin. lib. 2. cap. 15. Ab his retrogradiuntur ad ſolem, & occaſu veſpertino deliteſcunt. Idem lib. 8. cap. 15. Ob id retrograditur in paſcendo.

RETROGRESSUS, ûs. m. Macrob. 1. Saturn. 17. Sol retrogreſſum agit.

RETROGRĂDUS, a, um. Adj. [ἀναποδίζων, ὀπισθόρμητος, ἄψορρος] ut, Retrogradus exortus. Plin. lib. 2. cap. 17. Firmic. lib. 1. cap. 2.

RETROGRĂDO, āre. Mart. Capell. 8. Eas retrogradare facit.

RETROGRADATIO, ōnis. f. Idem lib. 8. Retrogradatione ſui viciniæ ſólis admotus.

RETRŎLĔGO, ĕre. Quintil. Decl. 6. Curva litora retrolego. Al. Retro lego.

RETROPENDŬLUS, a, um. Adj. Apul. Met. 5. p. 168. Elmenh.

RETRORSUM, vel RETRORSUS, [ὀπίσω, εἰς τ' ὀπίσω] pro Retro verſum. Plin. lib. 6. cap. 15. Ab ea gente retrorſus ad Cyrum amnem produntur ducenta viginti millia. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Nam ex terra aqua: ex aqua oritur aer: ex aere æther: deinde retrorſum viciſſim, ex æthere aer, inde aqua: ex aqua terra infima. i. e. Contra, ſive e converſo. Hor. 1. Epiſt. 1. 75.

Omnia te adverſum ſpectantia, nulla retrorſum. conf. Varro L. L. 4. 30.

Rejectæ retrorſum Hannibalis minæ. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Retrorſum valere dicuntur argumenta, quæ reciproca ſunt. Quintil. lib. 5. cap. 9. Sed quædam & retrorſum idem valent: ut vivere hominem qui ſpirat, & ſpirare qui vivit. Vulgo Convertibilia.

Retrorſum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus ſit. Ulpian. in l. Si ex duobus. D. de peculio.

Retrorſum ſe actio refert. Ulpian. in l. Item illa. §. 1. D. de conſtituta pecunia.

Retrorſum homo mihi venit. Africanus in l. Si duobus. D. de diverſis præſcriptionibus.

RETRORSUS, a, um. Adj. [ὀπισθοφανής] Plin. lib. 26. cap. 9. Negat Apollo peſtem poſſe creſcere, quam nuda virgo reſtinguat: atque ita retrorſa manu ter dicat, totieſque ambo deſpuant. Apul. Met. 2. Denique ſæpe retrorſa reſpiciens ſubſtitit. i. e. Reflexa, obliquata. Sic Elmenh. in indice, at p. 117. in textu Retrorſus. Idem 4. pr. ubi item Elmenh. p. 145. Ac me retrorſus celeri gradu rurſus in ſtabulum, quo deverteram, recipio.

RETRŌSĔCUS, Adv. Tacit. Germ. 38. 3. Apud Suevos uſque ad canitiem horrentem capillum retroſecus. conf. Voſſ. Etym. p. 401.

RETROSPĬCIO, ĕre. Vitruv. 9. 4. Orientis orbem Sol retroſpiciens.

RETRŌTRIMĔTER, tri. m. Inverſus trimeter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sat adeo adjungat retrotrimetros.

RETRŌVERSUS, a, um. Adj. Ovid. 4. Met. 655.

Ipſe retroverſus ſquallentia prodidit ora. conf. Solin. cap. 4. & Lactant. 1. 16. Al. Retro verſus diviſe.

RETRŪDO, ſi, ſum, pr. comm. [ἀνωθέω] ĕre. Retro trudere. Plaut. Epid. 2. 2. 64.

Cœpi rurſum vorſum ad illas pauxillatim accedere,
Quaſi retruderet hominum me vis invitum. Sulp. Sever. Vita Martin. cap. 4. Retrudi in cuſtodiam jubetur.

RETRŪSUS, a, um. Partic. Cic. 3. Verr. 7. Simulachra jacent ab iſto retruſa atque abdita.

Retruſum atque abditum in. Cic. 1. de Orat. 87. Hæc autem eſſe penitus in media philoſophia retruſa atque abdita, quæ iſti rhetores ne primoribus quidem labris attigiſſent.

RĔTUNDO, tŭdi, tūſum, [ἀνακόπτω, ἀμβλύνω] ĕre. Repercutere, cuſpidem vel aciem alicujus rei uſu nimio, vel alio caſu, perſtringere, atque hebetare. Plin. lib. 16. cap. 40. Argumentum afferunt, quod citiſſime aſcias retundat.

Ferrum retundere jugulis. Lucan. lib. 6. 61.

Gladios retundere, per translationem. Cic. 3. in Catil. 2. Iidemque gladios, in Rempub. diſtrictos, retudimus, mucroneſque eorum a jugulis veſtris rejecimus.

Mucronem ſtili retundere. Cic. pro Cluent. 123. Ne Cenſorium ſtilum, cujus mucronem multis remediis majores noſtri retuderunt, æque poſthac, atque illum Dictatorium gladium, pertimeſcamus.

Improbitatem alicujus retundere, Reprimere. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Linguam & ſermones quorundam. Liv. 33. 33.

Tela conjurationis retundere. Cic. pro Domo 63. In me omnia quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæſerunt.

In præſentia aliquem. Cic. 16. Att. 14. In præſentia belle iſte puer retundit Antonium. h. e. Reprimit.

RETŪSUS, a, um. Partic. [ἀμβλυνθείς] Columel. lib. 4. Quod evenit in retuſo & craſſo ferramento.

Aurum retuſum hebeti mucrone. Lucret. lib. 5. 1273.

Ferrum. Hor. 1. Carm. 35. 39.

Securis. Plaut. Pſeud. 1. 2. 26.

Tela. Ovid. 12. Met. 456.

Res retuſæ, Fractæ, imminutæ. Sil. lib. 16. 21.

— rebuſque retuſis
Fidas ductoris tenuit reverentia mentes.

Cor retuſum, Translate. Plaut. Pſeud. 4. 4. 8.

Ingenium retuſum: cui contrarium eſt Acutum. Cic. 1. de Divin. 79. Et ſunt partes agrorum aliæ peſtilentes, aliæ ſalubres, aliæ quæ acuta ingenia gignant, aliæ quæ retuſa.

RĔTŪRO, āre. Recludere. Varro Agathone, Pueri obſcænis verbis novæ nuptulæ aures réturant. V. Non. Marc. 4. 330.

R E V

RĔVĂLESCO, ui, [ῥαΐζω, ἀνηξαίζω, ἀνασφάλλω] ĕre. Ad ſanitatem redire. Gell. lib. 16. cap. 13. Quod in eorum finibus ſub ipſo oppido ex capitali morbo revaluiſſet. Ovid. 21. Epiſt. 231.

Ne tamen ignores ope qua revaleſcere poſſis. conf. l. 28. §. 3. ff. de uſur.

RĔVĀNESCO, [ἀναφανίζομαι] ĕre. Iterum evaneſcere, & in nihilum redigi. Ovid. 2. Amor. 9. 27.

Quum bene pertæſum eſt, animique revanuit ardor,
Neſcio quo miſeræ turbine mentis agor.

An Evanuit? H. St. Al. Reſanuit, vel Relanguit. V. Heinſ. not.

RĔVĔHO, xi, ctum, ĕre. Reducere. Plaut. Bacch. 1. 1. 9.

Ab iſtoc milite, ut, ubi emeritum ſibi ſit, ſe revehat domum. Liv. 3. 70. Conficerent equos viroſque, ne quis reveheretur inde ad prælium, aut integraret pugnam. Stat. 2. Theb. 734.

— ſigamque ſuperbis
Arma tholis, quæque ipſe meo quæſita revexi
Sanguine.

Aliquem domum revehere. Hor. Epod. 13. 16.

In caſtra revectus Conſul. Liv. 2. 47.

Curru revectus eſt triumphali. Plin. lib. 7. cap. 26.

Equo revehi. Liv. 34. 15. pr.

Famam optimam revehere ex provincia. Plin. Epiſt. 177.

Manus revehere, Reducere exercitum. Senec. Med. 7.

Pecuniam ex re vendita revehere, pro Colligere. Liv. 35.

Prædam revehere. Liv. 1. 35.

Ad ſuperiorem ætatem revehi, Incidere in ſermonem de ſuperiore ætate. Cic. de Clar. Orat. 225. Sed ad paulo ſuperiorem ætatem revecti ſumus, nunc ad eam, de qua aliquantum locuti ſumus, revertamur.

RĔVĒLO, [ἀποκαλύπτω] āre. contrarium eſt ſuo ſimplici Velo, quod Tego ſignificat. Unde Revelare, Detegere ſignificat.

Frontem revelare. Tacit. Germ. 31. 2.

Tempus omnia revelat. Tertull. Apol. cap. 7.

REVĒLĀTUS, a, um. Partic. ut, Os revelatum. Ovid. 6. Faſt. 619.

REVELĀTIO, ōnis. f. ut, Revelatio pudendorum. Arnob. 5. Auguſtin. Confeſſ. 9. 10. Somnia & imaginariæ revelationes. conf. Hieron. Epiſt. 25. cap. 2.

RĔVELLO, velli & vulſi, vulſum, [ἀποσπάω, ἀνασπάω] ĕre. Rurſus vellere, Avellere, Exſtirpare.

Præterit. Revelli, habet Virg. 12. Æn. 787. Ovid. 6. Epiſt. 104. & Cic. 5. Att. 20. Perilluſtres fuimus, & omnes injurias revellimus ſuperiores. [Revulſi merito ſuſpectum eſt. V. in EVELLO.

Revellere, Attollere. Columel. lib. 2. cap. 3. Boves quum ab opere disjunxerit, ſubſtrictos confricet, manibuſque comprimat dorſum, & pellem revellat, nec patiatur corpori adhærere.

Revellere frequentius pro Auferre ſimpliciter & detrahere ſumitur, ut in ſequentibus exemplis. Cic. 6. Verr. 124. Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit, atque abſtulit. [Vi nempe a valvis.

Acies revellunt ſigna. Lucan. lib. 7. 77.

Clauſtra revellere & effringere multorum fores. Cic. 6. Verr. 52. Et apud Liv. 5. 21. Revellere clauſtra portarum.

Humum revellit dente, Aravit. Ovid. 3. Amor. 10. 14.

Tabulam revellere, in qua nomina civitate donatorum inciſa ſunt. Cic. 13. Fam. 37.

Titulum chartæ de fronte revellere. Ovid. 4. de Pont. 13. 7.

Revellere tela de corpore Reip. per translationem. Cic. in Piſon. 25. Et abſentem, principe Cn. Pompejo referente, & de corpore Reip. tuorum ſcelerum tela revellente, revocarunt.

Vincula judiciorum revellere. Cic. pro Cæcin. 70. Nam qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, ſed etiam utilitatis, vitæque, communis.

Oſcula revellere. Stat. 3. Silv. 2. 57.

Revellere ex omni memoria. Cic. 13. Philipp. 26. In quibus tu es videlicet conſularis, cujus totus conſulatus eſt ex omni monimentorum memoria revulſus.

Revellor, Paſſ. Lucret. lib. 1. 602.

Quæ quoniam per ſe nequeunt conſtare: neceſſe eſt,
Hærere: ut nequeant ulla ratione revelli.
Revellatur penitus falſorum recepta perſuaſio. Sen. Epiſt. 95.

REVULSUS, a, um. Partic. [ἀποσπασθείς] ut,

Axis revulſus temone. Ovid. 2. Met. 316.

Caput a cervice revulſum. Virg. 4. Georg. 523.

Fores Templi revulſæ. Suet. Calig. cap. 6.

Gradibus revulſis, ſublato aditu. Cic. in Piſon. 23.

Janua effracta & revulſa. Cic. pro Muren. 33.

Limen revulſum tellure. Ovid. 12. Met. 281.

Saxum e monte revulſum. Ovid. 12. Met. 341.

Statuæ revulſæ jacenteſque. Cic. 4. Verr. 144.

Tabula revulſa. Cic. 4. Verr. 112.

REVULSIO, ōnis. f. [ἀπόσπασμα] Plin. lib. 13. cap. 12. Sed ratio deprehendit vitium, unius ſchedæ revulſione plures infeſtante paginas.

RĔVENDO, dĭdi, dĭtum, [ἀναπωλέω] ĕre. Iterum vendere. Ulpian. in l. Julianus. D. de bonis libertorum. Julianus ait, ſi patronus libertatis cauſa impoſita liberto revendiderit, filium ejus a bonorum poſſeſſione ſubmoveri. Paulo poſt, Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

RĔVĒNEO, īre. Iterum venire, rurſus vendi. Neratius in l. Lege fundo vendito dicta. D. de lege commiſſoria, Sed ſi fundus reveniſſet: Ariſto exiſtimabat, venditori de his judicium in emptorem dandum eſſe.

RĔVĔNIO, vēni, ventum, [ἐπανέρχομαι] īre. Reverti. Plaut. Amphit. 1. 1. 33.

Victores, victis hoſtibus, legiones reveniunt domum. Idem Capt. 2. 3. 87.

Et tua, & tua, huc ornatus reveniam ex ſententia. Cic. 1. de Orat. 175. Quum miles domum reveniſſet, egiſſetque lege in hereditatem paternam.

Revenire ex aliquo loco. Tacit. 3. Ann. 24.

Revenire in gratiam. Plaut. Stich. 1. 3. 8.

REVENTUS, ûs. m. Macrob. 2. Saturn. 14. Suo poſt inde reventu.

RĔVĒRĀ, Ablativus ex Re & Verus. V. RES, rei.

RĔVERBĔRO, āre. Senec. 2. de Clement. 5. Omnem Fortunæ impetum reverberabit, & ante ſe franget.

REVE-

Rĕvĕreor, ēris, veritus sum, [αἰδέομαι, ἐντρέπομαι] ēri. Timere, vereri, vel etiam Honorare. Ter. Phorm. 1. 5. 3.

Nec meum imperium, age, mitto imperium, non simultatem meam
Revereri? saltem non pudere? &c. Hæc eadem verba refert

Cic. 2. Att. 19. Ter. Hec. 3. 1. 10.

Sed nunc adventum tuum ambas, Pamphile, scio revrituras.

Difficile est primum virtutem revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 17.

Lectum reverere parentis. Ovid. 4. Epist. 127.

Apud Ovidium, pro Vereri simpliciter. H. St.

Revereri & Colere aliquem. Cic. 2. de Invent. 66. Observantiam, per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur & colimus.

Revereri, Genitivo junctum. Varro Sardis Venalibus: Non te tui saltem pudet, si nihil mei revereatur? Ubi Nonius 9. 3. Veteribus Genitivum pro Accusativo poni placuit, quod multis exemplis docet.

Revereo & Revereor Priscianus p. 799. refert inter ea, quæ tam Activa, quam Passiva voce unum atque idem significant.

Rĕvĕrens, ior, issimus. Adj. ex Partic. [αἰδήμων] Qui defert, sive dat honorem. Tacit. 1. Hist. 17. pr. Sermo erat erga patrem Imperatoremque reverens. Sed frequentior usus Compar. Plin. 6. Epist. 17. ad Restitutum extr. Nisi forte aliud judicas tu. Quanquam quis uno te reverentior hujus operis, quis benignior æstimator?

Quis enim vel uno die reverentior Senatus candidatus, quam tu, cum omni vita, tum illo ipso tempore, quo judicas de candidatis? Plin. in Paneg. cap. 69.

Illa nulla est reverentior deorum. Ovid. 1. Met. 323. al. Metuentior.

Florus tum de eo qui exhibet, tum qui meretur reverentiam, 2. 12. 11. Nec reverentior captæ majestatis alius Paulo fuit. Idem 4. 12. 66. Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti.

Superl. Plin. 10. Epist. 18. pr. Probum, industrium, atque inter ista reverentissimum mei.

Rĕvĕrendus, a, um. Partic. [αἰδοῖος, αἰδέσιμος] ut,

Canities reverenda. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 12. leg. Lucida.

Nox reverenda specie tenebrarum. Ovid. in Ibin, 73.

Superl. Reverendissimum, habent Impp. Honor. & Theod. 1. Cod. tit. 55. l. 8. & Inscriptio Christiana apud Fabrett. p. 145.

Rĕvĕrĭtus, a, um. Partic. Gell. lib. 11. cap. 11. Nigidium Cicero summe reveritus. Curt. 6. 2. 8. Fortunam captivæ reveritus. Idem 3. 13. 17. Regis vicem reveritus.

Rĕvĕrenter, Adv. [αἰδημόνως] Honorifice. Plin. 7. Epist. 31. Idem quam reverenter, quam fideliter, amicos colat, multorum supremis judiciis, &c. credere potes.

Reverenter habere fortunam. Ausonius in exhortatione ad modestiam, epigr. 8.

Fortunam reverenter habe, quicunque repente
Dives ab exili progrediere loco.

Compar. [αἰδημονέστερον] Plin. lib. 8. Epist. 21. Lego enim omnia, ut omnia emendem: quod contingere non potest, electa recitantibus. At illud modestius, & fortasse reverentius, sed hoc simplicius, & amantius. Idem Paneg. 25.

Superl. Suet. Neron. 23. Reverentissime alloquebatur. Idem Octav. cap. 93. pr. Peregrinarum cæremoniarum, sicut veteres ac præceptas reverentissime coluit, ita ceteras contemptui habuit.

Rĕvĕrentia, æ. f. [ἐντροπή, αἰδώς, σέβας] Honor, quem tam verbis, quam factis alicui exhibemus. Cic. 1. Off. 99. Adhibenda est igitur quædam reverentia adversus homines.

Frequentius cum Genit. Propert. lib. 3. 13. 13.

Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. Columel. lib. 11. cap. 1. Nisi magnitudo rei peperit reverentiam vel discendi, vel profitendi pæne immensam scientiam. h. e. Timorem.

Famæ reverentia. Ovid. 9. Met. 555.

Imperii reverentia. Tacit. 1. Hist. 55.

Sacramenti reverentia. Tacit. 1. Hist. 12.

Claustra pudoris & reverentiæ refracta. Plin. 2. Epist. 14. ad Maximum.

Vultu placido decens reverentia. Ovid. 5. Fast. 23.

Adsit reverentia vero. Ovid. 5. Epist. 11.

Adhibere reverentiam. V. Adhibeo.

Amittere reverentiam. V. Amitto.

Constat magistratibus reverentia. V. Consto.

Debetur reverentia parentibus. Quintil. lib. 11. cap. 1. Juven. 14. Sat. 44.

Maxima debetur puero reverentia, si quid
Turpe paras.

Exuere reverentiam imperii. Tacit. 1. Hist. 55. 4.

Inservire reverentiæ alicujus, h. e. Deferre honorem. Plin. in Paneg. extr.

Intendere reverentiam auditorum. Plin. 5. Epist. 3. Primum quod ipse qui recitat, aliquanto acrius scriptis suis auditorum reverentiam intendit. i. e. Auget.

Obstat nobis reverentia personæ. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Præstare reverentiam. Plin. 3. Epist. 8.

Remisit libertas reverentiam. Stat. 1. Silv. 6. 45.

Rumpere sacramenti reverentiam. Tacit. 1. Hist. 12. 1.

Rĕvĕrecundĭter, Adv. a Reverecundus. ex Ennio apud Priscianum, 15. Al. Revericunditer.

Rĕverto, vel **Rĕvertor**, ĕris, verti, vel versus sum, [ἀναστρέφω, μεταστρέφω, ὑποστρέφω, ἀναχωρέω, ἀνακάμπτω, ἐπανέρχομαι] verti. notæ significationis. Ter. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor mæstus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 54. Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti cœperunt. Virg. 4. Georg. 132.

— feraque revertens
Nocte domum, dapibus mensas onerabat inemptis.

Iterum reverti. Virg 6. Æn. 720.

Cum laude reverti. Ovid. 13. Met. 248.

Unde cum honore discesseris, eodem cum ignominia reverti. Cic. pro Muren. 89.

Ad diem. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 33. extr. Ad eam diem revertantur.

Ad pristinum actum. Plin. Epist. 246.

Ad vitam. Lucret. lib. 2. 960.

In civitatem. Cic. 6. Fam. 6.

In gratiam cum aliquo. Liv. 8. 35.

Frequenter ad orationem transfertur, ut

Ad causam. Cic. 5. Verr. 109. Ad illam, quam institui, causam frumenti ac decumarum revertar.

Ad propositum. Cic. 2. de Finib. 104. Sed ut ad propositum revertamur, &c. nunc totum illud concludi sic licet.

Eo reverti, unde egressus es. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Reverti, pro Venire, vel divertere. Cic. de Fato 7. Sed Posidonium, æquum est, cum bona gratia dimittamus: ad Chrysippi laqueos revertamur. Cum nihil de Chrysippo antea dixisset.

Reversus sum pro Reverti. Hirt. de Bell. Hisp. cap. 13. Qui cum in oppidum reversi essent. conf. ibid. cap. 18. Phædr. 4. 13. 10.

Sero domum est reversus. V. Borrich. Vind. 204.

Reverto, ĕre. Active, sæpe apud Ciceronem legitur: sed non nisi in Præterito, aut in temporibus a Præterito formatis, ut 3 Fam. 10. Conscendens jam navem, Ephesi Laodiceam revertit. Idem 3. Off. 45. Vas factus est alter sistendi ejus: ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi.

Revortit, pro Revertit in tempore Præsenti dictum est antiquis. Pomponius Majali, Cœnam quæritat, si eum nemo vocat, revortit mæstus ad me, nam miser. Ex Nonio 17. 68.

Reverti aliquo. Cic. 8 Att. 3. Ipse ne quo inciderem, reverti Formias.

Legati Ameriam, re ignorata, reverterunt. Cic. pro Rosc. Amer. 26.

Ad eum revertit, unde exorta est. Lucret. lib. 5. 1152.

Ad illum animum meum reverti pristinum. Cic. 10. Fam. 28.

Subitoque revertit. Lucret. lib. 3. 1074.

Revertendi, [τοῦ ἀναστρέφειν] Ovid. 1. Epist. 80.

Neve revertendi liber abesse velis.

Rĕvertens, entis. Partic. Virg. 1. Georg. 274.

— lapidemque revertens —— reportat. Ibid. 427.
Luna revertentes cum primum colligit ignes.

Adversa revertens. Cic. 2. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. h. e. Revolvens & reputans apud se. Nisi forte legendum putes Reverens, i. e. Timens.

Rĕversus, a, um. Partic. Manil. 5. 464. Sol reversus. Adde Sallust. apud Non. 1. 232. & Cæs. 6. Bell. Gall. 41.

Rĕversūrus, a, um. Partic. [ἀναστρέψων] Ovid. 1. de Arte Am. 340.

Pœna reversura est in caput ista tuum.

Rĕversio, ōnis. f. [ἀναστροφή, ἀναχώρησις, ἐπαναστροφή] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter consilium & profectionis & reversionis meæ.

Reversio & Reditus nonnihil differre videntur. Cic. 16. Att. 7. Dii immortales, quam valde ille reditu, vel potius reversione mea lætatus, effudit illa omnia, quæ tacuerat! Qui regreditur ante quam eo perveniat, quo animum intenderat, is non redire dicitur, sed reverti: redire autem, qui cœptum iter absolvit. Reversione igitur, quia quum processisset, ab austro retro versus est: id quod ipse luculentissime dicit in ipso statim initio hujus epistolæ.

Febrium reversio & motus. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Temporum reversiones. Apul. Doctr. Plat. 1.

Rĕvertĭcŭlum, i. n. Idem quod Reversio. ut, Solis annua reverticula. Apul. 4. Florid. p. 361. Elmenh. conf. 3. Met. p. 134.

Rĕversor, āri. Frequentat. Veget. Mulom. 3. 11. Si dysenteria jumentum apprehenderit, reversatur ejus extalis. [i. e. Descendit intestinum.

Rĕversātus, a, um. Partic. Plin. Valer. 1. 23. Reversata prius palpebra.

Rĕvīlesco, ĕre. Vile fieri. Sen. de Tranquil. vitæ, lib. 1. cap. ult. Sed nec virtuti periculum est, ne admota oculis revilescat.

Rĕvincio, vinxi, vinctum, [ἀναδεσμῶ] īre. Retro vincire, vel Vehementer & arcte vincire. Virg. 2. Æn. 57.

Ecce manus juvenem interea post terga revinctum.

Latus ense revincit. Propert. lib. 3. 14. 11.

De muri Gallici structura Cæs. 7. Bell. Gall. 23. Revinciuntur retrorsus, & multo aggere vestiuntur.

Rĕvinciens, entis. Partic. ut,

Mentem amore revinciens. Catul. in Epithal. Jul. 59. 33.

Rĕvinctus, a, um. [δεθεὶς Gl. L. G.] Partic. Lucret. lib. 5. 554.

— nisi esset
Partibus aeriis mundi, cæloque revincta.

Rĕvinco, vīci, victum, [ἐξελέγχω] ĕre. Convincere & confutare. Lucret. lib. 4. 490.

An confutabunt nares oculive revincent? Cic pro Arch. 12.

Quære argumenta, si qua potes: nunquam enim hic neque suo, neque amicorum judicio revincetur.

Revincere crimen verbis, aut rebus. Liv. 6. 26.

Revinci in culpa. Gell. lib. 6. cap. 2. Apul. Apol.

Revincere, Vicissim vincere & superare. Lucret. lib. 1. 587.

— nam si primordia rerum
Commutari aliqua possent ratione revicta. i. e. Vicissim superata. Lambinus.

Rĕvictus, a, um. Partic. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh. Simulanter revicta Charite suscipit, &c. i. e. Se revictam simulans, infit.

Vires revictæ. Lucret. lib. 5. 410.

Rĕvictio, ōnis. f. Apul. de Syllog. Cat. Utriusvis harum revictio confirmat alteram.

Rĕvĭresco, ui, [ἀναθάλλω, ἀναθηλέω] ĕre. Iterum virescere. Columel. lib. 2. cap. 1. Non est ergo exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invasit senectus, regressum non habet, nec revirescere nec repubescere potest.

Silvæ læsæ revirescunt. Ovid. 2. Met. 407.

Revirescere, per translationem, pro Reviviscere & renovari ac renasci. Cic. de Provinc. Consul. 34. Impolitæ vero res, & acerbæ, si erunt relictæ, quanquam sunt abscissæ, tamen efferent se aliquando, & ad renovandum bellum revirescent. Idem 15. Att. 13. Ille enim nunquam reviruisset, nos timor confirmare ejus acta non coegisset. Ovid. 7. Met. 305.

Arte suum parili revirescere posse parentem. i. e. Rejuvenescere.

Pignore laudis revirescens, Gaudens, & animum recipiens ob promissa. Sil. lib. 8. 228.

Revirescere, Revixisse. Idem 15. 134. — pars lumina patris,
Pars credent torvos patrui revirescere vultus.

Rĕvĭreo, ēre. Albinovan. de morte Mæcen. 113.
Redditur arboribus florens revirentibus ætas.

Rĕvĭrĭdo, āre. Vulg. Int. 4. Esdr. 5. 36.

Revisito, V. REVISO.

Rĕvīso, si, sum, [ἀνεπισκέπτομαι] ĕre. Redire ad videndum. Ter. Eun. 5. 4. 1. Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 1. Att. 15. Revise nos aliquando. Eidem 12. 49. Quare quum poteris, revises nos.
Sæpius aliquem revisere. Virg. 7. Ecl. 67.
Agrum sæpe revisere. Columel. lib. 1. cap. 4.
Domos. Liv. 7. 39.
Ad aliquem. Gell. lib. 13. cap. 29.
Sedes suas. Virg. 1. Æn. 419.
Urbem. Lucret. lib. 3. 1080.
Crebra revisit ad stabulum mater vituli. Lucret. lib. 2. 360.
Ad hanc quia signa revisunt. Idem 5. 635.
Furor revisit, Redit. Lucret. lib. 4. 1111.

Revisens, entis. Partic. Catull. 65. 376.
Non illam nutrix oriente luce revisens. Ibid. 387.
Sæpe pater divûm templo in fulgente revisens. Virg. 11. Æn. 426.
— multos alterna revisens
Lusit, & in solido rursus fortuna locavit.

Revisio, ōnis. f. Claud. Mamert. ad Sidon. 4. Epist. 2. Revisionis potestas intercluditur.

Rĕvīsĭto, [ἀνεπισκέπτομαι] āre. Frequent. a Reviso. Iterum visitare. Plin. lib. 18. cap. 3. Nundinis urbem revisitabant.

Rĕvīvisco, revixi, [ἀναβιόω, ἀναζωπυρεῦμαι] ĕre. Rursum vivum fieri. Cic. 4. de Finib. 61. Quid si reviviscant Platonici illi, & deinceps illi, qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur?
Is ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat. Cic. in Pison. 67.
Anima moribunda revixit ab alloquiis. Ovid. 4. Trist. 5. 3.
Ad verba alicujus reviviscere. Ovid. 1. de Pont. 3. 9.
Pennæ reviviscunt, Renascuntur. Plin. lib. 11. cap. 28. Nullis eorum pennæ reviviscunt avulsæ.
Reviviscere, per translationem, Ad pristinum statum redire. Cic. 4. Fam. 4. Ut speciem aliquam viderer videre quasi reviviscentis Reip. Et 7. Philipp. 1. Senatum dolent ad auctoritatis pristinæ spem reviviscere.
Reviviscere, respirare a metu cædis, emergere a fluctibus servitutis. Cic. de Arusp. Resp. 48.
Adventu nostro reviviscunt justitia, abstinentia, clementia tui Ciceronis. Cic. 5. Att. 16.

Rĕvīvo, ĕre. Idem. Paul. Nolan. de obitu Celsi pueri, 563.
— omnes in qua vixerunt carne revivent.

Rĕvīvĭfĭco, āre. unde

Revivificātus, a, um. Partic. Tertull. de Resur. Carn. cap. 19. Redanimatus & revivificatus Deo.

Rĕunctor, ōris. m. a Reungo, Minister & mediastinus eorum medicorum qui iatralepticen, hoc est reunctoriam medicinam docebant. Plin. lib. 29. cap. 1. Prodicus Selymbriæ natus, discipulus ejus, instituens, quam vocant, iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediastinis vectigal invenit.

Rĕvŏco, [ἀνακαλέω] āre. Rursum vocare. Plaut. Merc. 2. 4. 6.
Mane, mane, obsecro, Charine. c. qui me revocat? Cic. pro Quint. 83. Revocares eum, quem in Galliam miseras?
Revocare in signif. pæne contraria pro Iterum vocare. Sed apud Valerium, quia dicit, Revocatus aliquoties, non potest Revocatus exponi Iterum vocatus, sed Jussus repetere. H. St.
Repetere & revocare aliquem. Cic. pro Domo 44.
Unde tu me ex jure consertum vocasti, inde ibi ego te revoco. Cic. pro Muren. 26. Verba juris.
Forum revocare. Ulp. in l. Si quis postea. D. de judiciis, In ea causa jus revocandi forum non habebit.
Quæstio revocatur inter easdem personas, quum eadem res, quæ priore judicio petita fuit, secundo petitur. Ulp. in l. 3. D. de except. rei jud. Quoties inter easdem personas eadem quæstio revocatur, vel alio genere judicii.
Testes revocare, quod Recolere dicimus, apud Marcianum in l. Divus, De custodia & exhibitione reorum. Budæus.
Publice aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 11.
Ab opere revocare. Cæs. 1. Bell. Civil. 82. Cæsar ab opere legiones revocat.
Ab exsilio. Plin. lib. 7. cap. 30.
Ab inferis. Cic. pro Milon. 80. Etiamsi propter amicitiam vellet illum ab inferis revocare, propter Remp. non fecisset.
A morte, A limine mortis. Plin. 7. 44. A limine ipso mortis revocatus. Idem 23. 6. Dysentericos a morte revocari.
Reprimere ac revocare se a contagione vitiorum. Plin. Epist. 137.
Ab armis ingenium revocatur. Ovid. 2. Amor. 18. 11.
A consilio revocare. Cic. 3. Att. 15. Quod si non modo tu, sed quisquam fuisset, qui me, Pompeji minus liberali responso perterritum, a turpissimo consilio revocaret, &c.
A cupiditate revocare. Cic. pro Cluent. 12.
A cursu instituto. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab instituto cursu ad prædam aliquam revocavit. al. Devocavit.
Ab incœpto furore revocare. Cic. 4. Verr. 99. Commoventur amici Sthenii, sperant fore, ut patris litteris, nuntiisque, filius ab incœpto furore revocetur.
Ab errore lapsos. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Ab ira animum. Ovid. 2. Trist. 557.
Mentem revocare a. Cic. 1. Tusc. 37. Magni autem est ingenii revocare mentem a sensibus, & cogitationem a consuetudine abducere.
A scelere. Cic. 2. de Legib. 16. Quam multos divini supplicii metus a scelere revocavit.
Revocare cum præpositione Ad, fere semper Referre significat. Cic. 5. Verr. 213. An me ad M. Antonii æstimationem frumenti, exactionemque pecuniæ revocaturus es? h. e. Dicesne me imitatum fuisse Antonium in exactione pecuniæ, & simile Antonio aliquid fecisse, quod ad æstimationem frumenti attinet?
Ad arbitrium suum revocare rem aliquam. Cic. ad Brut. 4. Quod enim nondum Senatus censuit, nec populus Rom. jussit, id arroganter non præjudico, neque revoco ad arbitrium meum. i. e. Nolo arbitratu meo rem peragi.
Ad conjecturam revocare rem aliquam. Cic. pro Domo 15. Nonnulli autem illam rem ad illam rationem, conjecturamque revocabant.
Ad curam revocare aliquid. Plin. lib. 28. cap. 9. h. e. Cum cura & diligentia facere.
Ad manus rem revocare. Cic. pro Cluent. 136. Quum Tribunus plebis populo concitato rem pæne ad manus revocavisset. h. e. Ita commovisset populum, ut propter eam rem pæne inter se digladiarentur.
Ad mediocritatem revocare modum alicujus rei. Cic. 1. Off. 140. Quarum quidem certe est adhibendus modus, ad mediocritatemque revocandus.
Ad potentiam suam revocare omnia. Cic. de Amicit. 60. Sed impuri cujusdam, & ambitiosi, aut omnia ad suam potentiam revocantis, esse sententiam.
Ad scientiam omnia. Cic. 2. de Finib. 43. Herillus autem ad scientiam omnia revocans, unum quoddam bonum vidit.
Ad sollicitudinem suam rerum administrationem revocare, In se recipere. Scævola in l. Mævia. D. de annuis legat. & fideicommiss.
Ad exempla aliquem. Cic. 5. Verr. 210. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas?
Ad memoriam alicujus rei animos aliquorum revocare. Cic. pro Flacc. 60. Revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam, ad illa universorum civium Romanorum, per tot urbes, uno puncto temporis, miseram, crudelemque cædem.
At vero Ascensius ibi, Hæreo, utram signif. dicere debeam. H. St.
Ad rationem operum operarumque villicum. Cato R. R. cap. 2.
Ad mæstitiam se revocare, Reverti. Cic. 3. Tusc. 33. Quod si qui forte, quum in luctu esse vellent, aliquid fecerunt humanius, aut si hilarius locuti sunt, revocant se rursus ad mæstitiam, peccatique se insimulant, quod dolore intermiserint.
Ad studia pristina se revocare. Cic. de Clar. Orat. 313. Nam vestris primum litteris recreatus, me ad pristina studia revocavi.
Ad vitam revocare, Facere ut aliquis reviviscat. Cic. 7. Att. 2. Sed tamen M. Lepidum, L. Torquatum, C. Cassium Trib. plebis, Philotimi litteræ ad vitam revocarunt.
Ad vitam revocare, alio sensu dicit Lucretius, de mortuis intelligens, quos solebant veteres abluere, & per intervalla conclamare, quod plerumque solet spiritus extremus efflatus esse putari, & homines fallere. Lucret. lib. 3. 469.
Unde neque exaudit voces, nec noscere vultus
Illorum potis est, ad vitam qui revocantes
Circumstant, lacrimis rorantes ora, &c. V. Donat. in Eun. Terentii 2. 3. vel s. l. CONCLAMO.
Revocare ex. Cic. pro Cæcin. 84. Et me ex hoc (ut ita dicam) campo æquitatis, ad istas verborum angustias, & ad omnes litterarum angulos revocas.
Ex itinere revocare. Cic. 2. de Divin. 88. Quod enim is, qui divinat, prædicit, id vero futurum est, ut ne illud quidem sciam quale sit, quod Dejotarum, necessarium nostrum, ex itinere Aquila revocavit.
Ex otio revocare. Plin. in Paneg. cap. 87.
Revocare, cum præpositione In. Seneca Epist. 51. Robora in rectum, quamvis flexa, revocabis. i. e. Restitues.
In crimen mandati revocare negligentiam alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. 113. In minimis privatisque rebus etiam negligentia in crimen mandati, judiciumque infamia revocatur. h. e. Crimine mandati prætermissi & infamiæ judicii damnaturi. [V. not. Græv.
In dubium. Cic. pro Cæcin. 38. Populi Rom. causa, civitatis jus, bona, fortunæ, possessionesque in dubium incertumque revocabuntur.
In formam priorem. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 21.
In lucem aliquid. Plin. lib. 29. cap. 1.
In memoriam revocare. Non est etiam in MEMORIA. H. St. [Dubia phrasis.
In vitam revocare. Cic. 7. Att. 23. Aliter supra.
Facta revocare. Ovid. 9. Met. 617. — si facta mihi revocare liceret. h. e. Si possem efficere, ut facta essent infecta.
Promissum revocare, pro Negare quod promiseras. Seneca de Benef. 4. 39.
Gradum revocare, Redire. Virg. 6. Æn. 128.
Labores incœptos. Valer. 3. Argon. 625.
Opus cœptum. Ovid. 1. Epist. Sabin. 54.
Pedem revocare, quod dictum est etiam de fluminibus. Virg. 9. Æn. 125. V. Non. 6. 75.
Amor revocatur admonitu. Ovid. de Rem. Amor. 729. al. Refricatur.
Revocare *avec un substantif semble ne'stre bien exposé.* H. St.
Euntem. Catull. ad libellum suum.
Manus cupidas. Ovid. 1. de Arte Am. 452.
Et revocat cupidas alea sæpe manus.
Oculos alicujus. Ovid. 16. Epist. 252.
Pecuniam revocare & exigere ab aliquo. Plin. 10. Epist. 240. ad Trajanum.
Se revocare, Mutare sententiam. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæsitant, revocant se interdum, hisque, quæ videntur, imbecillius assentiuntur.
Vires victu revocare, Resumere. Virg. 1. Æn. 218.
Revocare, auctore Nonio 2. 751. Per vices mutuo (ad cœnam) vocare Varr. Sexages. Qui nobis ministrarunt pueri diebus festis cicer viride, qui nos provocare ac vocare cum audeant, nos illos revocare timemus. Lactant. 6. 12. Idem Deus præcepit, ut, si quando cœnam paraverimus, eos in convictum adhibeamus, qui revocare non possunt, & vicem reddere. conf. Phædr. 1. 27. 3. & Turneb. Advers. 28. 13.
Revocare, Instaurare. Suet. Claud. cap. 22. Item circa omnium ordinum statum, domi forisque, aut correxit, aut exoleta revocavit, aut etiam nova instituit.
Exordia pugnæ. Virg. 7. Æn. 40.
Libertatem revocare ac reducere. Plin. in Paneg.
Morem revocare. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a posterioribus non esset retentus, Arcesilas eum revocavit.
Prætermissum revocare. Plin. lib. 18. cap. 6. Sic Cic. 4. Acad. 11. Philosophia ista nunc prope dimissa revocatur.
Studia intermissa revocare, Reprehendere. Cic. 1. Tusc. 1.

Revŏcans, antis. Partic. Ovid. 1. Met. 503.
— neque ad hæc revocantis verba resistit.

Revocātus, a, um. Partic. [ἀνακεκλημένος] ut, Millies revocatus. V. MILLE. Petron. cap. 10. Cæs. 5. Bell. Gall. 7. & Virg. Æn. 1. 235.
Voce revocatus de cursu Reip. Cic. 10. Fam. 1.

Servare aliquem revocatum a morte. Virg. 5. Æn. 476.
Puncta revocata. Ausonius,
Narrantem fido per singula puncta recursu
Quæ data per longas, quæ revocata moras. De ludo tesserarum loquitur, in quo bolos vel dabant, vel revocabant.
Revocatus, Eructatus. Ovid. 3. Amor. 5. 17.
Dum jacet, & lente revocatas ruminat herbas.
Revocātio, ōnis. f. [ἀνάκλησις] Cic. 13. Philipp. 15. Receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus.
Revocatio ad contemplandas voluptates. Cic. 3. Tusc. 33. Levationem autem ægritudinis in duabus rebus ponit, avocatione a cogitanda molestia, & revocatione ad contemplandas voluptates.
Plur. Vitruv. 9. 4. A sole revocationibus.
Revocāmen, ĭnis. n. [τὸ ἀνακλητικόν] Idem quod Revocatio. Ovid. 1. Fast. 561.
Accipio revocamen ait: vocemque sequutus,
Impia per silvas ultor ad antra venit. Idem 2. Met. 596.
Talia dicenti tibi, ait, revocamina corvus, &c.
Revocātor, ōris. m. ut, Revocator animarum. Quintil. Decl. 10. extr.
Revocātōrius, a, um. Adj. ut, Revocatoria emplastra. Theod. Prisc. 2. 32. Vulgo Revellentia.
Revocābĭlis, e. Adj. [ἀνακλητὸς] Qui potest revocari. Ovid. ad Liv. 427.
— non est revocabilis istis.
Carmen fatorum nulli revocabile. Propert. 4. 7. 51.
Damnum revocabile. Claud. 2. in Eutrop. 488.
Telum non revocabile. Ovid. 6. Met. 264.
Mansurum, & non revocabile verum. Stat. 1. Theb. 291.
Rĕvŏlo, [ἀνίπταμαι] āre. Retro, vel rursum volare. Virg. 1. Georg. 361.
Cum medio celeres revolant ex æquore mergi. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Eæque in tergo prævolantium colla & capita reponunt: quod quia ipse dux facere non potest, quia non habet ubi nitatur, revolat, ut ipse quoque quiescat. De gruibus.
De celeri regressu Paterc. lib. 2. cap. 120. pr. Revolat ad patrem Cæsar. Paulo post cap. 123. Festinanter revocavit filium. Ille ad patrem patriæ exspectato revolavit maturius.
Revŏlans, antis. Partic. Manil. 1. 190.
Cum sol æquoreis revolans decurrit ab astris.
Rĕvolvo, volvi, vŏlūtum, [ἀνελίσσω, ἀνακυλίω, ἀνακυλινδέω] ĕre. Rursum volvere. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Torvus draco serpit subter, supraque revolvens
Sese, conficiensque sinus e corpore flexos. Ex poeta.
Fluctus revolvere. Columel. lib. 8. cap. 17. Quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem superiorem.
Revolvere iter, Repetere, remetiri retro. Virg. 9. Æn. 391.
— rursus perplexum iter omne revolvens
Fallacis silvæ.
In locum revolvi. Cic. 13. Att. 26. Itaque revolvor identidem in Tusculanum.
Revolvi ad, per translationem, pro Recidere, redire. Cic. 2. de Orat. 130. Contraque quæ pro reo dicentur, omnia necessario a tempore, atque homine ad communes rerum & generum summas revolventur.
Ad sententiam alicujus revolvi. Cic. 4. Acad. 148. Egone, inquit, ad patris revolvor sententiam?
In eandem vitam revolvi. Ter. Hec. 4. 4. 69.
Nam in eandem vitam te revolutum denuo
Video esse. Ubi Donatus, Non rediisse, sed revolutum esse, tanquam invitum aut nescium; relinquit enim quandam veniam, ut velit esse correctior.
In aliqua revolvi. i. e. In cogitationem aliquarum rerum recidere. Ovid. 10. Met. 335.
— quid in ista revolvor? Id fit quum jam consilio stabilito, nescio quid novi consilii institutum interturbat.
Revolvi, Recidere, reduci, ut
Victoria ad irritum revolvebatur. Tacit. 3. Hist. 26. 2.
Eo revolvi, vel eodem. Cic. 4. Acad. 18. Et 1. Tusc. 12. Revolveris eodem. h. e. Idem dicis. Cels. lib. 7. cap. 26. 2. Cum majore periculo eodem revolvuntur.
In eundem somnum revolvi, Relabi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Q. Metello.
Retro, quasi ruina quadam, revolvuntur. Cels. lib. 2. cap. 2. pr. Subaudi Bona.
Revolvitur ad emptorem infecti damni stipulatio. Paulus in l. Damni. §. Emptor prædii. D. de damno infecto, &c.
Revolvere libros, ineptias, pro Volvendo tractare & legere, quod de libris convolutis veterum proprie dicebatur. Liv. 34. 5. Martial. lib. 11. 1.
Antiqua revolvere, Repetere, referre. Sil. lib. 8. 49.
Casus revolvere. Virg. 10. Æn. 61.
— Xanthum & Simoenta
Redde oro miseris: iterumque revolvere casus
Da pater Iliacos Teucris. Ubi Servius, Si ad Trojam vis referre, sic dicit, Nobis redde Trojam per naufragia & pericula i. e. Patiamur denuo quæ pertulimus: duntaxat nobis Troja reddatur. Si vero ad Italiam vis referre, sic intellige, Redde nobis Italiam, & libenter repetimus ea, quæ in Troja pertulimus.
Vulnera sua revolvere, Mortes suorum memorare. Stat. 1. Silv. 2. 100.
Rĕvŏlūtus, a, um. Partic. [ἀνελιχθείς] Redactus.
Equo suffosso revolutus. Virg. 11. Æn. 671.
Pensa revoluta. Virg. 9. Æn. 476.
Saxa æstu revoluta Pontus resorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Sæcula revoluta, Ætates, sive anni jam exacti. Ovid. 4. Fast. 29.
Revolutus ad dispensationem inopiæ, Redactus. Liv. 4. 11. extr.
Revolutus, Apertus. Virg. 10. Æn. 256.
— & interea revoluta ruebat
Matura jam luce dies. Revoluta, aperta: sicut contra, Involum dicimus esse quod clausum est. Servius.
Revolūtio, ōnis. f. Augustin. de Civitate Dei, 22. 12. extr. Post multas per diversa corpora revolutiones. Idem lib. 12. de Trin. cap. ult.
Revolūbĭlis, e. Adj. [δινητὸς] Ovid. in Ibin, 191.
Sisyphe, cui tradas revolubile pondus, habebis.

Rĕvŏmo, ui, ĭtum, [ἀνεμέω] ĕre. Idem quod Emovere. Plin. lib. 10. cap. 72. Dracones avibus devoratis solidis, contentione plumas, & ossa revomunt. Sil. lib. 10. 326.
Ac miseri fluitant revomentes æquora nautæ.
Revomere, Sæpius vomere. Virg. 5. Æn. 182.
Et salsos rident revomentem pectore fluctus. Servius.
Charybdis vorat raptas, revomitque carinas. Ovid. 13. Met. 731.
Revomere, per tralationem, pro Rejicere; ut, Humor aquæ revomit sursum tigna. Lucret. lib. 2. 199.
Tam cupide sursum revomit magis, atque remittit.
Rĕus; i. m. [ἔνοχος, ὑπαίτιος, ὑπόδικος, ὑπεύθυνος] Quicunque in litem adducitur, etiamsi nihil amiserit, i. e. Contra quem quispiam lege agit. Cic. 2. de Orat. 183. Reos autem appello, non eos modo, qui arguuntur, sed omnes, quorum de re disceptatur. Plaut. Truc. 2. 7. 58. Reus solutus causam dicit.
Reus dictus est a re, quam promisit, ac debet: Paulus. Reus stipulando est, qui stipulatur. Reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promisit: Paulus. Festus vero, in hunc modum: Reus nunc dicitur, qui causam dicit: Et item qui quid promisit, spoponditve, ac debet. At Gallus Ælius lib. 2. significationum verborum, quæ ad jus pertinent, ait: Reus est, qui cum altero litem contestatam habet, sive is egit, sive cum eo actum est. Reus stipulando est, idem qui stipulator dicitur; quippe suo nomine ab altero, qui stipulatus est, non is qui alteri adstipulatus est. Reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid promisit, quive pro altero quid promisit. At Capito Atejus in eadem quidem opinione est, sed exemplo adjuvat interpretationem. Numa in secunda tabula, secunda lege, in qua scriptum est: Qui horum fuit unum judici, arbitrove, reove, eo die diffensus esto. Nunc uterque, actor, reusque in judicio me vocatur: itemque accusator de vi, accitur more vetere & consuetudine antiqua. Hæc Festus. conf. Scalig. & Dacer. not. & Lex. Pitisc.
Petitor & Reus, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 42.
Capulares rei, i. e. Capulo digni, apud Cæcil. Lucil. & Plaut. ut ex Nonio 1. 13. & Fulgentio 23. discimus.
Diuturni rei, quorum lis diu pendet. Suet. August. cap. 32.
Nocens reus. Cic. 1. Verr. 9.
Sontes rei. Claud. 4. Cons. Hon. 88.
Trepidi rei. Ovid. 1. de Pont. 2. 118.
Reus est maximis plurimisque criminibus in judicium vocatus. Cic. 4. Verr. 95.
Ambitus reus. Cic. 4. Att. 15. Candidati consulares omnes rei ambitus.
Capitis reus. Apul. Met. 3. i. e. Rei capitalis. V. infra Facere reum.
Criminis alicujus reus. Ovid. 16. Epist. 324.
Culpæ reus. Cajus in l. Ex maleficio. §. ult. D. de act. & oblig.
Culpæ alienæ. Liv. 24. 22.
Delicti reus. Nepos 7. 8. 4.
Facti reus, Qui factum aliquod commisit. Plaut. Cist. 1. 3. 16.
Injuriarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Majestatis læsæ. V. LÆDO.
Peculatus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Sacrilegii reus est. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reus de vi. Cic. 2. Att. 56. Nunc reus erat apud Crassum Divitem Vectius de vi, & quum esset damnatus, erat judicium postulaturus. conf. infra Facere reum.
Avaritiæ reus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re, turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen, effugit. i. e. Repetundarum pecuniarum, quasi propter avaritiam.
Desidiæ. Martial lib. 10. 70.
Fortunæ ejus diei reus. Liv. 6. 24. Orare singulos, universosque, ut se, reum fortunæ ejus diei, crimine eximerent.
Pugnorum reus, ebriæque noctis. Martial. lib. 10. 87. i. e. Nocturnæ petulantiæ.
Reus etiam, interdum pro Expromissore accipitur. Ulp in l. 1. §. Exceptionem. D. Quarum rerum actio non datur, Exceptionem onerandæ libertatis causa, sicut & ceteras, fidejussori non esse denegandam sciendum est: nec ei quidem, qui rogatu liberti reus factus est. Modestinus. Quum servus pecuniam pro libertate pactus est, & ob eam rem reum dederit, quamvis servus ab alio manumissus est, reus tamen obligabitur. Budæus.
Reus satisdandi, ab Ulpiano dicitur, qui satisdato obligatus est, id est fidejussore dato. Reus vero satisaccipiendi, qui fidejussores accepit ob debitum. In l. Qui hominem. §. Quidam. De solutionibus, Dici potest quoties reus satisdandi, reo satisaccipiendi heres exstiterit, fidejussores liberari.
Promittendi reus, qui suo nomine, quid pro altero promittit. Stipulandi reus, qui stipulatur. Modest. in l. j. D. de duobus reis constit. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur.
Reos, inquit Nonius 6. 71. non solum crimini & culpæ obnoxios, sed etiam honesti, vel voti debitores promissi, auctoritas voluit. Virg. 5. Æn. 236.
Constituam ante aras, voti reus. [Scribo, Vel promissi, &c.
Tutandæ suæ stationis reus dicitur, Qui stationem ea lege custodit, ut illi imputetur si quid adversi acciderit. Liv. 25. 30.
Voti reus, inquit Macrobius 3. Saturn. 2. Qui suscepto voto numinibus se obligat. Virg. 5. Æn. 237.
Constituam ante aras voti reus. [Qui & Damnatus voti. V. DAMNO.
Agere reum. V. AGO. Agitur autem reus, qui accusatur. Ovid. 20. Epist. 91.
Nunc reus infelix absens agor.
Agitur spretarum legum reus. Ovid. 15. Met. 36.
Ampliati rei. V. AMPLIO.
Arguere reum. V. ARGUO.
Citare reum V. CITO. Cic. Anteq. iret in exsil. 6. Non citatur reus audaciæ, virtutis reus citatur.
Coarguere reum testibus V. COARGUO.
Comperendinare reum. V. COMPERENDINO.
Considere in reum. V. CONSIDEO.
Constituere aliquem reum, i. e. Facere. Papinian. in l. libertus a patrono reus constitutus. D. de in jus vocand.

Deferre reum criminis. Quintil. lib. 11. cap. 1. h. e. Accusare.
Denuntiare testimonium reus poterit, & inquirere. Plin. 6. Epist. 5. ad Ursum, Addidit etiam petendum a Consulibus, ut referrent sub exemplo legis ambitus, de lege Repetundarum, an placeret in futurum ad eam legem adjici, ut sicut accusatoribus inquirendi, testibusque denuntiandi potestas ea lege esset, ita reis quoque fieret. ex Budæo.
Eximere ex, vel de reis. Cic. 4. Verr. 99.
Facere aliquem reum, pro Accusare, sive reum agere. Tacit. 1. Ann. 58. Violatorem fœderis vestri Arminium, apud Varum, qui tum exercitui præsidebat, reum feci.
Facere aliquem rei capitalis reum. Cic. 4. Verr. 94. Ea postea quam numerata est, contentus hac iniquitate non fuit: palam de sella, ac tribunali pronuntiat, si quis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese ejus nomen recepturum, & simul ut ad causam accederet, nomenque deferret.
Facere aliquem reum de moribus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Fieri reum, inquit Asconius in 2. Verr. 5. est Apud Prætorem legibus interrogari. Quum enim in jus ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Ajo te Siculos, verbi gratia, spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebat a magistratu dies accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio.
Fieri reum, est Se expromissorem & alieni debiti debitorem constituere. Ulp. in l. 1. §. Except. D. Quarum rerum act non dat. Cum enim propositum sit Prætoris, in hujusmodi obligationibus reo succurrere: non servaturus est propositum suum, nisi fidejussorem quoque & eum, qui rogatu liberti reus factus fuerit, adversus patronum defenderit.
Pendentes rei. V. PENDEO.
Peragitur reus, qui damnatur. Plin. 3. Epist. 9. Dum ille peragitur reus, sedimus. Jurisconf. Peregisse reum non alias quis videtur, nisi condemnaverit. V. PERAGO.
Postulare reum, pro Accusare. Plin. jun. Reum postulavit, tanquam in causa prævaricaretur. V. POSTULO, & PRÆVARICOR.
Referre in reos. V. REFERO.
Repetere reum. V. REPETO.
Subdere reum. Tacit. 1. Ann. 6.
Supponere se reum. Cic. pro Dejot. 42.

REA, æ. f. Seneca Controvers. lib. 4. cap. 29. Rea es. Idem mox, Hæc rea non mittenda in exsilium. Ibid. plur. Comparemus inter se duas reas. Agi ream falsi criminis. Ovid. de Rem. Amor. 388.
Agi ream laudis. Ovid. 14. Epist. 120.

REĀTUS, ûs. m. Vocabulum Augusti ætate inventum a Messala, qui primus dixit, ut auctor est Quintil. lib. 8. cap. 3. quo designatur Status & conditio reorum, hoc est Habitus demissus, pannosus, squalidus, & misericordiæ aucupator. Unde reorum Sordes, Sordidatique rei dicebantur. Modestinus, D. de pœnis, in l. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit, aliquatenus pœna ejus sublevanda erit. i. e. In eum mitius animadvertendum, qui diu sordidatus fuerit: id quod evenire solet, aut judicum consilio in diem longiorem judicium rejicientium: aut pro re nata, si qua de causa plane non liquebat, reus sæpius ampliatus est. Pars enim pœnæ visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate & miseranda. Paulus D. de bonis damnat. l. Cum ratio, Fraudis autem causa adoptio facta videtur, etiamsi non reatu, sed in desperatione rerum per conscientiam metu imminentis accusatoris quis adoptet.
Dat Fortuna reatum alicui. Martial. lib. 2. 24.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
Squallidus hærebo, pallidiorque reo.

Revocare ad reatum. Justin. lib. 4. Histor. cap. 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Nicias & Lamachus faciunt. Ad reatum, inquit, i. e. Ad causam dicendam. Budæus.
Sustinere reatum. Apul. 3. Met. p. 133. Elmenh. Nec possum reperire, cur justæ ultionis, qua contra latrones deterrimos commotus sum, nunc istum reatum sustineam. Idem 7. p. 191. Malæ conscientiæ reatum intra me sustinebo, si quod bonum mihi videtur dissimulavero. Ubi Reatum pro Tacita criminatione conscientiæ dixit.
Obligari reatu. Quintil. Decl. Trib. Mar. cap. 8. p. 81. Burm. Nemo paternis reatibus obligatur.
Errore autem miro hæc opinio inter Jurisperitos, aliosque invaluit, ut Reatus pro Crimine exaudiatur. Budæus. Sequiori tamen ævo Ecclesiastici sic usurparunt. V. Prudent. Nat. Dom. 10. Hymn. Jejun. 175. Alcim. Avit. 2. 180.

REVULSIO, **REVULSUS**. V. REVELLO.

R E X

REX, regis. V. REGO.

R H A

RHĀ, indecl. n. [Ῥᾶ] auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. Sarmatiæ fluvius, in Europa: alio nomine *Volga*, *Volha*, a Tartaris *Edel* nuncupatus. Ab hoc nomen medicamento nobili, (ut Ammian. Marcel. lib. 12. Historiarum inquit) quod Rheon, ῥῆον, seu Rha barbarum, atque aliud Ponticum, vocatur. Cornelius Celsus in antidoto Mithridatis 5. 23. 3. radicem Ponticam nominavit. V. Diosc. 4. 164. Ruellium lib. 3. cap. 2. & Salmas. exerc. Plin. p. 796. & Pomp. Melæ interp. 3. 5.

RHABA, æ. f. [Ῥάβα] Oppidum est ad sinum Ionium, a quo deducitur gentile Rhabæus, Stephan.

RHĀBARBĂRUM, [ῥῆον] V. RHA paulo supra.

RHABATHMŌMA, æ. f. [Ῥαβαθμωμᾶ] tertiæ Palestinæ urbs, alio nomine Areopolis dicta. Auctor Steph.

RHABBENUS, i. m. [ῥαββῖ] Rhabbi, magister. Haccas Rhabbenus Antoninum instruxit quid nomen Jehova יהוה significaret Hebræis. Lilius refert primo Syntagmate historiæ Deorum.

RHABDOS, i. f [ῥάβδος] Latine, Virga. Meteoron apud Apul. de Mundo p. 64. Elmenh. Ad virgæ rigorem per longum colorata nubecula.

RHACHIS, is. f [ῥάχις] Lat. Spina. Portio est Sturionis, qua dorsum flectit. Est sturio piscis apud Gallos notissimus, nempe Martio Aprilique mensibus, multus Rhodanum averso flumine fecat: capitur plurimum inter Arelatem & Tarasconem: sed & alibi Cælius de eo scribit lib. 12. cap. 12.

RHACINUS, i. m. Piscis pulli coloris a nemine eorum, qui Halieutica scripserunt, præterquam ab Ovidio commemoratus: ob id fortassis quod non alibi, quam in Ponto enascatur, ubi supremis suis temporibus opus hoc Ovidius inchoavit. Plin. lib. 32. cap. ult. Orphum rubentem, Rhacinumque pullum, inquit. Rhacinus est ex conchatorum piscium in mari degentium numero. V. Ulit. not. ad Ovid. Halieut. v. 103.

RHĂCŌDES, is. f. [ῥακώδης] Cutis lacera in abscessibus. Cæl. lib. 3. cap. 19. Est & in abscessibus cutis nuncupata Rhacodes, puris virulentia insigniter attenuata & τρίβακας, id est, attritis linteis admodum assimilis. Lacernosam autem Latine appellant nonnulli, quia lacernæ instar rodatur. V. Fœsii OEconom. Hippocr. in Ῥάκος.

RHĂCŌMA, ătis. n. [ῥάκωμα] Herba, cujus radix costo nigro est similis, minor & russior paulo, sine odore, calefaciens gustu & astringens. Plin. lib. 27. cap. 12. Rhacoma, inquit, adfertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus.

RHĂCŌSIS, is. f. [ῥάκωσις] i. e. Detritio, laceratio, multa scroti extensio est. Galen. in libro finitionum Medicæ artis.

RHADAMÆI, orum. pl. m. [Ῥαδαμαῖοι] Populi in Nabathæa Arabiæ regione, quorum originem referunt quidam ad Rhadamanthum Minois fratrem. Plin. lib. 6. cap. 28. [Forsan Ῥαδαμάνες Nonn. Dionys. 21. 302.

RHĂDĂMANTHUS, i. m. [Ῥαδάμανθυς, υος] Jovis ex Europa filius, & rex Lyciæ, qui quod severus fuerit, & justitiæ exsecutor, fingitur a poetis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. 6. Æn. 566.

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, &c.

conf. Ovid. 9. Met. 436. & Plin. lib. 7. cap. 56.

RHADAMANTHĒUS, a, um. Adj. [Ῥαδαμάνθειος] ut, Rhadamantheum judicium, [Ῥαδαμάνθυος κρίσις] proverbio de incorrupte judicantibus dictum: Rhadamanthus enim Manium judex, neque muneribus, neque gratia flecti dicebatur, quo minus severe judicaret. Erasmus in Chiliad. V. Suid.
Rhadamantheum jusjurandum, [Ῥαδαμάνθυος ὅρκος] quod nullo numine contestato aut nominato fit, nefas enim est Deum jurando testem istis quisquiliis advocare. Erasm. in Chiliadibus. V. Suid.

RHADAMISTUS, i. m. Regis Iberiæ filius fuit, qui dum simularet cum Mithridate rege Armeniæ fœdus inire, & ob id colligandi pollices forent, lorum ad terram callido astu decidere simulasse fertur, quo Mithridatis pedes vinculo invasit, ipsumque cum uxore & liberis captivum secum abduxit, atque occidit. Alexand Alex. lib. 5. cap. 3. Ex Tacit. Ann. 12. 44. seqq.

RHADATA, æ. f. [Ῥάδατα] Oppidum Syenitarum in Æthiopia, in quo felis aurea pro Deo colebatur. Plin. lib. 6. cap. 29.

RHADĪNE, es. f. [ῥαδινή] i. e. Gracilis, tenella. apud Lucret. lib. 4. 1160. Item
Virgo quædam, quæ Corinthio nuptum data tyranno, dicitur e Samo flante Zephyro navigasse. Strabo lib. 8. In quam hymnum sive Epithalamium concinnavit Stesichorus. V. Casaub. in Strabonis loc. cit.

RHÆBOS, Adj. & n. pl. **RHÆBA**, [ῥαιβός] Galen. de Causis morbor. c. 7. Intempestivi autem, & vehementiores motus labefactant membra, ac in quam minime fit opportunum partem circumagunt. Crura etenim ex ipsa innitentium corporum gravitate, aut ad exteriora, aut ad interiora vertuntur, ut magis ad hæc quam ad illa primum tibiæ momentum declinet: quibus enim est rectior, quam natura conveniat, blæsa fit magis: quibus autem cavior, efficitur Rhæba. Voco autem blæsum, quod ad exteriora convertitur: Rhæbum autem, quod in contrariam partem. Al. scrib. ῥοιβός, vel ῥοικός. V. Fœsii Oecon. Hipp. βλαισὸς Valgum denotat. ῥαιβὸς Varum.

RHÆTIA, **RHÆTI**. V. RHETIA, &c.

RHAGA, æ, vel as, [Ῥάγα] sive RAGE, es. f. Mediæ urbs a Nicatore condita, & ab ipso quidem Europus, a Persis vero Arsasia appellata. Strabo lib. 11. conf. seq. dict.

RHĂGÆ, pl. n. [Ῥαγαί] **RHAGÆA**, æ. f. [Ῥαγαία Ptol.] Regiuncula est in Parthia, affinis Hyrcaniæ & Persicæ regionibus. Rhagis nomen impositum dicitur a terræ motibus, qui ibi frequenter fiunt, a quibus multæ urbes, ut Posidonius refert, & duo millia vicorum eversa sunt. Strabo lib. 11.

RHĂGAS, ădis. f. [ῥαγάς] pl. Rhagades & **RHAGADIA**, orum. n. [ῥαγάδια] Diminutiv. vocantur Scissuræ, sive fissa, quæ in sede, pedibus, labiis, aliave qua corporis parte, proveniunt; dictæ a verbo Græco ῥήσσω, quod significat Rumpo. Plin. lib 23. cap. 4. Attrita sanat & furfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Ibid. cap. 3. Usus ejus cum aceto, aut vino vetere, aut mulso, ut quæque causa exigat in curatione oris, dentium, aurium, ulcerum manantium, genitalium, rhagadum. Idem lib. 7. cap. 15. Arboris ipsius cinis ex melle sedat rhagadia. Alias Scissuras vocat. V. Galen. in lib. Finitionum Medicæ artis; & Cels. lib. 6. cap. 18. 7. Qui & Ani fissa vocat. V. in FINDO.

RHĂGION, i. n. [ῥάγιον] Aranei species, acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis, tanquam imperfectis. Dolor a morsu ejus qualis a Scorpione. Plin. lib. 29. cap. 4. Sane ῥάγιον, dimin. a ῥάξ, vertitur Latine, Parvus acinus.

RHĂGŌĪDES, is. f. [ῥαγοειδής] Tunicula oculi inferior. Cels. lib. 7. cap. 7. 13. Oculus summas habet duas tunicas, ex quibus superior a Græcis κερατοειδὴς vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adjuncta est, media parte, qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ ῥαγοειδὴς a Græcis nominatur. Hæ duæ tunicæ cum interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt, extenuatæque, & in unum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhærescunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est. Hæc Celsus. [In edit. Linden. χοροειδὴς legitur, quod ex margine, opinor, editionum antiquiorum arripuit, quæ partim χοροειδὴς, partim mendose χοροειδὴς adscriptum exhibent. Est autem Choroïdes, vel Chorioïdes, & Rhagoïdes unius, ejusdemque tunicæ oculi commune nomen, quam vulgo Uveam vocant, dicta. ὅτι ἔοικε ῥαγὶ τοῦ βοτρύου, ut vult Rufus Ephes.

RHĂGŎPŌDES, um. m. [ῥαγόποδες] Chiropodes, qui morbo pedum laborant, quasi rupturas in pedibus habentes. Cæl. Rhod. lib 4. cap. 12. Denique in pedibus quæ fiunt rupturæ, vocantur Chiræ, unde ita affecti Chiropodes nuncupati, velut Rhagopodes.

RHAMNES, um. m. pl. [Ῥαμνήσιοι] Hor. de Arte Poet 342.
Celsi prætereant austera poemata Rhamnes. Acron, Rhamnes, Luceres, Tatienses, Romanæ tribus erant: vel ut verius, Equites. Hactenus ille.

Rhamnes alii a Romulo appellatos: alii Rhamnes & Luceres vocabula esse Tusca volunt, ut refert Varro lib. 4. de L. L. 9. Sed rectius sine aspirata scribitur. V. RAMNENSES, & RAMNETES.

RHAMNIS, is. f. Urbs fuit in Eubœa, in qua Fortunæ templum habebatur maximum: hinc Rhamnensis, & Rhamnenses. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 13. [V. RHAMNUS.

RHAMNŪS, i. m. [ῥάμνος] Genus fruticis, asperrimum aculeis, & flore gratissimum. Plin. lib. 24. cap. 14. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior & fruticosior. Is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut ceteri aduncis, foliis majoribus. V. Ruell. lib. 1. cap. 123. Diosc. 1. 119. & Columel. lib. 10. cap. 373. Alias Spina alba.

RHAMNŪS, untis. m. [Ῥαμνοῦς] Pagus in Attica, non procul a Marathone. Plin. lib. 4. cap. 7. & cap. 12. In hac Fortunæ simulacrum fuit Phidiæ manu factum. Unde

RHAMNŪSIUS, a, um. possess. [Ῥαμνούσιος] Quod est ex Rhamnunte. Ter. And. 5. 4. 26.

Hoc certo scio, Rhamnusium se ajebat esse.

Rhamnusia dea, seu Virgo Rhamnusia, Fortuna. Catull. Argon. 62. 395. V. Hesych. & Alexandrum ab Alex. lib. 4. cap. 26.

RHAMNŪSIA, æ. f. [Ῥαμνουσία] Indignationis dea, quam Græci Νέμεσιν vocant. Nam quum Narcissus formæ bonitate abuteretur superbius, recte fingitur ejusmodi Dea adversus eum, qui præsentibus bonis sit indignus. Claud. de Bell. Get. 601.

Sed Dea, quæ nimiis obstat Rhamnusia votis. Ovid. 5. Trist. 9. 9.
Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas. V. NEMESIS.

RHAMNŪSIS, idis. patronym. f. [Ῥαμνουσίς] Ovid. 14. Met. 694.

— memoremque time Rhamnusidis iram. h. e. Rhamnusiæ deæ.

RHAMPSINITUS, i. m. [Ῥαμψίνιτος] Nomen proprium regis Ægypti, ut Herodotus lib. 2. Hist. refert. Idem qui & Ramises & Ramses, & Rhapsaces, & Rhemphis. conf. RAMISES.

RHĀNIS, idis. f. [Ῥανίς] nomen Nymphæ unius Dianæ comitum, cujus meminit Ovid. 3. Met. 171.

Excipiunt laticem Nymphæque, Hyalæque, Rhanisque.

RHĂPHÆ, arum. f. pl. [ῥαφαί] Suturæ in cranio, quæ serratæ inter se coalescunt, Rabdoiadas sunt qui appellent.
Item pisces. V. RHAPHIS.

RHĂPHĀEL, elis. m. [Ῥαφαήλ] Rhaphael Volaterranus, vir insignis doctrinæ & virtutis, nostro ævo excelluit: de quo quoniam Alexander Alexandrinus ejus familiaris ingenue scribit lib. 6. cap. 7. non necesse est hasce paginas replere: sed cupidum lectorem ad Alexandrum remittimus.

Rhaphaeles, Jurisconsulti duo, celebrantur: alter Fulgosius, Comensis alter, quorum uterque Patavii jus civile professus est circiter annum 1420. Volaterr.

RHĂPHĀNA, [Ῥαφάνεια Steph.] Nobilis civitas in Decapoli regione Syriæ. Plin. lib. 5. cap. 18. Plurimi tamen Damascum & Optoton riguas amne Chrysorroa, fertilem Philadelphiam, Rhaphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

RHAPHANE, es. f. [Ῥαφάνη] quæ & Apamia, Oppidum in Media. Plin. lib. 6. cap. 14. Reliqua Medorum oppida, Phausia, Agamzua, Apamia Rhaphane cognominata.

RHAPHANĪTIS, idis. f. [ῥαφανῖτις] Iridis Illyricæ genus primum. Plin. lib. 21. cap. 7. Illyrica quoque (de Iride loquitur) duorum generum est, Rhaphanitis a similitudine, quæ & melior: Rizotomos subrufa, optima, quæ contactu sternutamenta movet. Illa herba caulem habet cubitalem, erectum. Floret diversi coloris specie, sicut arcus cæleslis, unde & nomen habet.

RHAPHANOS AGRIA, [ῥάφανος ἀγρία] Herba, quæ alias Apios, sive Ischas dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8.

RHĂPHĀNUS, sive RAPHĀNUS, i. m. [ῥάφανος] Genus radicis hortensis notæ. Plin. lib. 19. cap. 5. Cortice & cartilagine constant raphani: multisque eorum cortex crassior etiam, quam quibusdam arborum. Amaritudo plurima illi est, & pro crassitudine corticis, cetera quoque aliquando lignosa. Et vis mira colligendi spiritum, laxandique ructum. Ob id cibus illiberalis: utique si proxime olus mandatur: si vero cum olivis drupis, rarior ructus fit, minusque fœtidus.

Raphanis utebantur veteres ad adulterorum pœnam, quos deprehensos constituebant quadrupedes, ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem summo cum cruciatu grandiores raphanos, aut mugiles pisces, immittebant. Catul. ad Aurel. 16. 19.

Percurrent raphanique, mugilesque. Ubi V. interpp. Juven. 10. Sat 317.

— quosdam mœchos & mugilis intrat.

Aliud raphani genus agreste, de quo Plin. lib 20. cap. 4. Est & sativi usus in Italia, & Armoraciam vocant sativam. Sativi vero decocti mane poti ad ternos cyathos, comminuunt & ejiciunt calculos.

Raphanus, pro Brassica, Hermolaus in lib. 19. Plin. cap. 7. Attica lingua Rhaphanus brassicam significat, non radicem, quam illi proprie raphanida, non raphanum vocabant. Sed postea inolevit atque obtinuit, ut Rhaphanus pro radice caperetur, non pro brassica. Idem in Corollario, cap 349. Brassicam antiqua Græcia, non Cramben, sed Rhaphanon appellabat: quod & Aristoteles, ut Julius Pollux inquit, & Theophrastus, fere sequitur. Hæc ille. Cornarius in cap. 2. lib. 7. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, Brassicam, inquit, id est κράμβην, a veteribus fuisse item ῥάφανον dictam, Aristot. lib. 5. cap. 19. de animalium historia testatur, ubi de brassicarum erucis ait, αἱ δὲ γίγνονται ἐκ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ῥαφάνου, ἣν καλοῦσί τινες κράμβην. Et sic sane etiam Theophrastus vocat. Atque inde natus error videtur eorum, qui cramben & brassicam, rhaphanum hodiernum esse existimant, æquivoco rhaphani decepti, qui veteribus etiam de brassica, (ut dixi) hodie de ea tantum, quam Radicem & Radiculam appellamus, usurpatur, velut etiam Galen. lib. 2. de Aliment. testatur. Plin. certe lib. 17. cap. 24. in fine, Rhaphanum, ex Theophrasto ut apparet, itidem Rhaphanum reddidit, quam brassicam oportuit, velut ex eodem Theophrasto, lib. 20. cap. 9. manifestum fit, ubi de brassica idem repetit. Hæc & plura Cornarius. Scribitur & Rhephanus. Gloss. Cyrill. ῥάφανος, Radix.

RHAPHANĪNUS, a, um. Adj. [ῥαφάνινος] ut, Rhaphaninum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Dioscor. lib. 1. cap. 36.

RHĂPHĀNIS, idis. f. [ῥαφανίς] Idem quod Radix, vel Radicula, item Rhaphanus. Gloss. Cyrill. Ῥαφανίς, Radix. V. RADIX.

Rhaphanides Thasiæ, apud Cæl. lib. 9. cap. 12.

RHAPHEA, æ. f. [Ῥάφεια] Oppidum in Palæstina Idumææ, non procul a Rhinocolura. Plin. lib. 5. cap. 13. Forsan idem cum Rhaphia.

RHAPHEION, i. n. Herba eadem quæ Leontopetalon. Plin. lib 27. cap 11.

RHAPHĪA, æ. f. [Ῥαφία, Ῥάφεια Steph.] Ptolemæo lib. 5. cap. 19. Urbs Judææ Palestinæ prope Jordanem fluvium, a Judæis *Rama* appellatur.

Rhaphia, [Ῥάφεια] Locus in Arabia post Gazam, ubi Ptolemæus quartus cum Antiocho Magno, prælium commisit. Strabo lib. 16.

RHAPHIS, idis. f. [ῥαφίς] Gr. Acus dicitur. Item piscis genus, qui & Latine Acus dicitur. V. ACUS.

Rhaphidas, ut vult Cæl. lib. 13. Lect. antiq. cap. 28. Dorion in libello de piscibus Rhaphidas aliud multo esse, quam βελόνας, dicit: nam esse pisciculos, quos & Belonas vocant, auctor est. V. Athen. Deipnosoph. lib. 7.

RHAPHIUS, i. m. Animal. Plin. lib. 8. cap. 19. Pompeji magni primum ludi ostenderunt chaum, quem Galli rhaphium vocabant, effigie lupi, pardorum maculis.

RHAPSŌDIA, æ. f. [ῥαψῳδία] Sic dictæ sunt partes Homerici poematis. Nepos 10. 6. 4. Versum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia. V. Scalig. Poet. 1. 41. & Salmas. Exerc. Plin. p. 867. & Suid.

RHAPSŌDI, ōrum. m. pl. [ῥαψῳδοί] Divinorum interpretes dicuntur. Cælius Rhod. lib. 7. cap. 1. Constat nimirum divino instinctu ab interpretibus, quos & Rhapsodos nuncupant, alienam enarrari poesin. V. Suid.

RHASCUPOLIS, V. RHESCUPORIS.

RHATŌUS, i. m. [Ῥατοῦς] fluvius Austrum versus in Ionium sinum influens. Strab. lib. 7. Sed Xyl. probante Casaub. legit Ἄψος.

RHAURARIS, is. m. Obris, & Atax ex Cemmeno monte, per Galliam Narbonensem in ipsum mare devolvuntur. Strabo lib. 4. Hæc quidem flumina e Pyreneo monte inter Narbonem & Aphrodisium ex utraque Narbonis parte ac etiam ex Cemmeno monte feruntur in mare, quo ex monte & Atax oritur & Obris, & Rhauraris; quem integriore lectione quidam vocant Araurarim. Gallice, *Eraud*, *Orb*, *&* *Aude*.

RHAXYALI, orum. m. pl. [Ῥαξύαλοι] Populi sunt extra Germaniæ fines, trans Albim ad Septentrionis oram. Strabo lib. 7. Verum enimvero quid ultra Germaniam exsistat & quid de aliis ex ordine positis, sive Bastarnas appellare oporteat, ut plures arbitrantur, sive alios intermedios, seu Iazygas, seu Rhaxyalos, seu quoslibet alios ex iis, qui pro tecto carris utuntur, non facile protulerim.

R H E

RHEA, æ. f. [Ῥέα] aliis nominibus Ops, Deûm mater, Cybele, Magna mater, Dea Phrygia, Vesta, Idæa, Dindymene, Pylena, Pesinuntia, Enthea, aliisque compluribus nominibus vocitata, re vera (ut auctor est Orpheus in hymnis) Protogenis cujusdam filia. Hanc fabulantur Cæli & Terræ filiam, Saturni uxorem, denique terram esse. Cui quanta religione olim sacra Galli dicti, Sacerdotes ejus facerent, auctores sunt Festus in Gallus, Arnobius, Augustinus, aliique, ex quibus Lilius, 4. Syntagmate Historiæ deorum. Hujus semiviri, id est exsecti sacerdotes, se castrabant furentes. V. Stat. 2. Achil. 154.

Rhea Sylvia, filia Numitoris, Vestæ sacerdos Romulum & Remum (si fides fabulæ) de deo Marte, aut potius furtivo concubitu ex quopiam adolescente, uti adsolent connubio prohibitæ, & concepit & peperit. Livius lib. 1. 4.

RHĒBANUS, i. m. [Ῥήβανος] Fluvius in Faucibus Bosphori Thracii, ut scribit Orpheus in Argonaut. Idem forsan, ac

RHĒBAS, æ. m. [Ῥήβας] Plin. lib 6. cap. 1. Ergo a faucibus Bosphori est amnis Rhebas, quem aliqui Rhœsum dixerunt. Valer. 4. Argon. 698.

— nigrantia quin jam
Litora, longinquique exirent flumina Rhebæ.

RHECAS, æ. m. Unus ex iis ducibus qui Laconas Heniochiam deduxerunt. Auctor Strabo lib. 11.

RHECTÆ, arum. m. pl. [ῥῆκται] Species terræ motuum, quorum impulsu dissilit tellus, ut habet Apul. de Mundo p. 65. Elmenh.

RHĒDA, vel RĒDA, æ. f. [ἀπήνη] vocabulum Gallicum, ut ait Quintil. lib. 1. in cap. 5. de virtut. & vitiis oration. Est autem genus Leviculi currus, quo gestabantur nobiliores in villas suas, cujusmodi sunt hodie quos Itali *cocchos* vocant. Cic. 5. Att. 17. Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, quum in castra proficiscerer, a quibus aberam bidui. Eidem 6. 1. Hic Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnemque aciem suam rhedis & carris circumdederunt. V. Lex. Pitisc. [Gloss. Gr. Lat. ῥαίδιον, Reda. Conf. Suid. in ῥαίδιον.

Tollere aliquem rheda. Hor. 2. Serm. 6. 42.

RHEDĀRIUS, a, um. Adj. ut, Rhedarius mulus, Qui rhedam ducebat. Varro 3. de R. R. cap. 17.

RHEDĀRIUS, i. m. [ἀπηνηλάτης] Auriga, rectorque ipsius rhedæ. Cic. pro Milon. 29. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum, adversi rhedarium occidunt. conf. Capitol. Max. & Balb. cap. 5.

RHEDONES, um. m. pl. Galliæ populi, in ducatu Britanniæ, de quibus Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 75. Scribitur & sine aspiratione.

RHĒGIUM, i. n. [Ῥήγιον] Oppidum situm in margine Italiæ, cui Græci a fractura nomen dedere. Hic enim Sicilia avulsa abruptaque est ab Italia, auctore Plin. lib. 3. cap. 8. Olim Rheginæ civitatis ingens fuit potentia, ob eamque causam nomen civitati factum esse alii autumant, quasi Regia urbs foret. Unde & Strabo scribit quosdam existimasse a quodam rege dici potuisse: sicque absque aspiratione scribendum esset. Ovid. 14. Met. 48.

Liquerat & Zanclen, adversaque mœnia Rhegi. Nunc vulgo dicitur *Rezo*, testis Olivarius in Melam.

Rhegium appellatur id municipium, quod in freto Siciliæ est, quoniam id a rumpendo dictum est, quod est Græce ῥῆξαι, eo quidem magis, quia in Gallia Cisalpina, ubi forum Lepidi fuerat, Rhegium vocatur. Festus. conf. Justin. 4. 1.

Est alterum illud Rhegium Cisalpinæ Galliæ oppidum, non longe a Parma & Mutina a Lepido instauratum, quod & Rhegium Lepidi pro differentia alterius dicitur, a quo Rhegienses.

Rheginus, a, um. Adj. [Ῥηγῖνος] Sil. lib. 13. 94.
Dum Lybis haud lætus Rhegina ad litora tendit.

Rhegini, orum. m. [Ῥηγῖνοι] Populi qui Rhegium incolunt. Cic. pro Arch. 5.

Rhegma, ătis. n. [ῥῆγμα] in Gloſſ. Cyrill. Volſura. Eſtque citra plagam, ut ſpaſma in nervoſis, Trauma τραῦμα, ex illato ictu in corpulentis, ut vult Cæl. lib. 3. cap. 17.

Rhegma, ătis. n. [Ῥῆγμα] Lacus eſt poſt Anchialam, qui antiqua navalia habet multa, haud procul a Tarſo, qua parte ſpectat Rhodios. Strabo lib. 14.

Rhegmochasmus, i. m. [ῥηγμοχασμὸς] Hians ruptura. Celſ. 4. 7. 5.

Rhemi, ōrum. m. pl. [Ῥῆμοι] Galliæ Belgicæ populi, ut ſcribit Cæſar in Commentariis, & Plin. lib. 4. cap. 17. Vulgo *Rhemenſes*. [Hi videntur eſſe, qui Stephano Ῥῆμοι, minus recte audiunt. Scribitur & remi.

Rhemnia Lex, pœnam calumniatoribus irrogat: Calumniator enim cum falſa intendat ſciens crimina, innocentemque laceret immeritum, ea lege coercetur. V. tit. in Pandect. Civil. ad Sen. Conſ. Turpil.

Rhenbia, æ. f. [Ῥήνεια] Exigua eſt inſula Delo uſque adeo vicina, ut a Polycrate Samiorum Tyranno duæ hæ inſulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc mortuos ſuos Delii inferebant, eo quod in Delo nec parere licebat, nec mortuos ſepelire, nec canem alere. auctor Thucydides lib. 1. & 3. belli Peloponneſiaci. V. Strab. lib. 10. Hermolaus, Rhenen, vocat, ut & Steph.

Rheno, ōnis. f. [Διφθέρα] Veſtis pellicea, præcipue ovilla, ad uſum humanum redacta. Ab ovibus nomen habet, quas Græci ῥῆνας appellant. Licebit etiam pelles caprinas Rhenones appellare. Plurimum enim his duobus pecorum generibus indifferenter tribuitur. Cæſ. 6. Bell. Gall. 20. ſcribit Germanos uti parvis rhenonum tegumentis. V. & Varr. 4. de L.L. 35. Iſidor. 19. 23. Voſſ. Etymol.

Rhenus, i. m. [Ῥῆνος] Germaniæ fluvius celeberrimus, qui ab Alpibus defluens, tribus oſtiis in mare Germanicum effunditur. Cæſ. 4. B.G. 10. Rhenus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo ſpatio per fines Nantuatium, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Triboccorum, Trevirorum citatus fertur: & ubi Oceano appropinquavit, in plures diffluit partes, multis ingentibuſque inſulis effectis: quarum pars magna a feris barbariſque nationibus incolitur: ex quibus ſunt, qui piſcibus atque ovis avium vivere exiſtimantur: multiſque capitibus in Oceanum influit. Hactenus ille. V. Tacit. 2. Ann. 6.
Rhenus veteribus Germanis dictus eſt a puritate, quod unda ſit limpidiſſima & pura. Nam *Rein* purum ſignificat. Vel a fluendo, quod *Rinnen* Germanis dicitur. Hic in principio agri Batavorum juxta Lobeccam arcem in tria exit cornua, ſeu oſtia. Primum quod ad Auſtrum labitur, Flandriam atque Selandiam verſus, Cornelio Tacito Ann. 2. 6. & Hiſt. 5. 26. Vahalis, Cæſari 4. Bell. Gall. 10. pr. Vacalos, Plinio 4. 15. Helium, Marliano Wallis, Conrado Celti Balus, Germanis *der Waal* appellatur. In hoc Moſa fluvius defertur. Secundum oſtium, quod medium eſt, nunc Lecca, *der Lech* dicitur. Tertium Friſiam Occidentalem alluens, ad Septentrionemque deſcendens, Iſſula, ſive Iſela, *die Yſſel*, Germanis vocatur. Plinius l. c. & Mela 3. 2. Flevum dicunt. His itaque tribus oſtiis Rhenus in Germanicum evolvitur mare, totamque inundat Geldriam, Hollandiam, Selandiam, & Friſiam. Porro quod Ptolemæus & alii multi tria Rheni oſtia faciunt, Virgilius loco infra ſeq. & Veteres duo tantum: hinc accidit, quia tertium oſtium, quod hodie *Iſela* dicitur, antiquitus non fuit: ſed Druſi adverſus Germanos bellantis juſſu, foſſa in mare ducta, factum eſt, ut munimentum adverſus Barbaros eſſet. Atque ideo Ptolemæo tria ſunt Rheni oſtia, quæ veteribus duo. Ex Andrea Althamero in Tacitum, & Glareano in Cæſarem. Ovid. 2. Met. 258.
Heſperioſque amnes, Rhenum, Rhodanumque, Padumque.
Caput luteum Rheni. Hor. 1. Serm. 10. 37.
Ripæ feraces Rheni. Lucan. lib. 1. 459.
Bicornis Rhenus: propter duo cornua, ſeu oſtia. Virg. 8. Æn. 727. [Non neceſſe eſt de duobus Rheni oſtiis intelligi. Forſan enim imaginem fluvii, virili ſpecie, ac capite bicorni, (quomodo fere fluvios effingebant,) reſpexit poeta.
Citatus Rhenus. V. cito.
Gallicus. Catull. ad Furium, 11. 11.
Spumans vertice Arctoo. Lucan. lib. 1. 371.
Squallidus. Ovid. 3. de Pont. 4. 108.
Rhenus, pro populis. Rheni accolis,
Minax. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 220.
Rebellis. Stat. 1. Silv. 4. 89.
Flumen Rhenum. n. g. Hor. de Arte Poet. 18. Ubi Schol. vet. V.
Alius item fluvius Italiæ Bononiam alluens. Sil. lib. 8. 601.
— parvique Bononia Rheni. conf. Plin. 3. 16.

Rheni, orum. m. pl. [Ῥῆνοι] Rheni accolæ, Germani videlicet Galli dicti ſunt a Perſ. 6. Sat. 47. conf. remi.

Rhenanus, a, um. Adj. [Ῥηνανὸς] Unde Ciſrhenanus, & Tranſrhenanus, qua dictione utitur Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 16. Ubii autem, qui uni ex tranſrhenanis, ad Cæſarem legatos miſerunt, &c.
Rhenana manus. Martial. 9. 36.

Rheon, i. n. [ῥῆον] apud Pharmacopolas Rha barbarum, itemque aliud Ponticum: radix eſt nobilis, quam medicamentis inſertam multis uſibus applicant. V. rha.

Rhescuporis, vel Rhescyporis, ĭdis. m. [Ῥησκύπορις] Thraciæ regis Rhæmetalcis frater. V. Tacit. Ann. 2. 64. & 67. Vellej. 2. 129. Spanh. Numm. diſſ. 8.

Rhesus, i. m. [Ῥῆσος] Rex Thraciæ fuit, inquit Servius, qui quum ad Trojæ veniſſet auxilia, clauſiſque jam portis tentoria locaviſſet in litore, Dolone prodente Trojano, qui miſſus fuerat ſpeculator: a Diomede & Ulyſſe eſt interfectus, qui & ipſi ſpeculatum venerant, abductique ſunt equi, quibus pendebant fata Trojana. Hactenus Servius apud Virg. 1. Æn. 473.
Nec procul hinc Rheſi niveis tentoria velis.
Sithonii tentoria Rheſi. Ovid. 2. de Arte Am. 137.
Nec Rheſi niveæ citæque bigæ. Catul. 56. 26. conf. Suid.

Rhesus, i. m. [Ῥῆσος] Fluvius in Zelia Aſiæ regione. Strabo lib. 13. Circa Zeliam eſt Tarſius amnis, qui eadem via viginti locis tranſitur, quemadmodum is, de quo poeta dixit,
Et ſeptem Rheſi vada, qui a Nicomedia Niceam fertur.

Rheti, vel potius Ræti, orum. m. [Ῥαιτοὶ] inter Alpinas gentes, Plinio commemorantur, lib. 3. cap. 20. Hi duce Rheto, a Gallis pulſi, Alpes occupaverunt: & a nomine ducis Rheti condiderunt Rhetiam. Hor. 4. Carm. 4. 17.
Immanes Rheti. Hor. 4. Carm. 14. 15.
Sævi Rheti Claud. in Epithal. Palladii 89. al. Geti. [Ræti, cum diphth. & ſine aſpirata rectius ſcribi docet ex vett. monum. Cellar. in Orthographia ſua p. 57. & 143. Atque ita conſtanter Græci.

Rhetia, vel potius Rætia, æ. f. [Ῥαιτία] Regio Europæ eſt, quæ (ut lib. 2. cap. 12. Ptolemæus refert) ab Occaſu limites habet montem Adulam, & fontes Danubii & Rheni: ab Ortu Lycium fluvium, qui in Danubium exit, & Rhetiam a Vindelicia dividit: a Septentrione Danubium: a Meridie Alpibus terminatur, ſupra Galliam Ciſalpinam. Poſt Rhetiam verſus Orientem ſequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, OEno tantum fluvio disjuncta. Quidam eam Bavariam appellant.
Rhetia antiquitus in Primam, & Secundam, Ripenſem, & Mediterraneam fuit diviſa, & ab ipſa Germania Danubio flumine ſeparata. Prima Rhetia, quæ & Superior, complexa eſt Alpes. Sed & trans Rhenum, & Brigantinum lacum, quem Conſtantienſem vocant, verſus Occidentem & Rhodanum flumen ſuam habet portionem. Inſuper bonam ejus provinciæ partem comprehendit, quam Atheſinam ab Atheſi amne vocant. In Telinam præterea vallem & Larium lacum excurrit: ubi Rheticum vinum in primis generoſum profert, quo ſummopere delectatus eſt Auguſtus Cæſar, (teſte Suet. cap. 77. vit.) Germani *Veltlyner* & *Paſſauner*, Traminium & Vernaciolum vocant. Hi Rheti nunc vulgo *Griſones*, *Graubunter*, Engedini, Curienſes, Atheſini, Tirolenſes, &c. nuncupantur. Rhetia Secunda ſive inferior ab Lyco amne, qui primam a ſecunda diſterminat, incipit: & ad OEnum amnem uſque porrigitur, qui Rhetiæ & Norici terminus eſt. Hæc comprehendit Vindeliciam. Bojoarii ipſam hodie incolunt. Rhetia Ripenſis, ea eſt portio provinciæ, quæ Danubii ripam attingit: in qua ſunt Ulma, Guntia, id eſt *Guntzburgum*, &c. Rhetia Mediterranea eſt tractus qui interjacet, per quem Iler, Guntia, Camilachus, Mindula, Zaſum, & Smutec fluvii labuntur.
Rhetiam in provinciæ formam redegit Auguſtus Cæſar per Tiberium & Druſum, Vellejo Paterculo 2. 95. Suetonio Aug. 21. & Horatio Carm. 4. 4. & 14. teſtibus.
Univerſa Rhetia nunc intra Germaniam connumeratur, ad quam olim non pertinebat, moribus, lingua, & flumine Danubio diſcreta. Germanicum quoque idioma recepit, præter Alpinæ Rhetiæ partem, quæ adhuc Romana lingua utitur. Suevi Alemanni nunc Rhetiam tenent. Andreas Althamerus in Corn. Tacitum. V. Cluver. de Vindelicia & Norico cap. 3. Claud. de Bell. Get. 330.
Prominet Hercyniæ confinis Rhetia ſilvæ.

Rheticus, a, um. Adj. [Ῥαιτικὸς] ut, Rheticæ vites, & Rheticum vinum, quod inter generoſa Italiæ vina numeratur: quod (ut Strabo lib. 4. ſcribit) in montanis Rhetorum radicibus naſcitur, qui populi Veronam Comumque uſque pervenerunt. V. Virg. 2. Georg. 96. Suet. Aug. 77.
Arma Rhetica. Ovid. 2. Triſt. 226.
Rheticæ vites. Plin. lib. 14. cap. 2.
Rheticæ Alpes, quæ Rhenum effundunt, late porriguntur, & ab Curia Rhetiæ civitate, ſupra quam Occidentem verſus oriuntur, per Helvetios Tridentum uſque contra Orientem vagantur, variaque aſciſcunt nomina. Incipiunt (inquit Alciatus in Tacitum) ab Adya monte (Straboni corrupte legitur nunc Adula, nunc Aduela) id eſt inacceſſo, vernacula ſimplicitas montem *Braglium* nuncupat in Volturena, ſeu ut imperiti, in valle Telina, & in Venetiam protenduntur, donec Ocriæ ſubeant.

Rhetico, ōnis. m. [Ῥητικὼν] Mons apud Pomp. Melam lib. 2. 3. Eſt jugum illud Rhetiæ primæ, inter fines Curientium & Valleſianorum, Helvetiis imminens, cujus adhærens vallis reliquias nominis vetuſti ſervat. Vulgo enim *Bretigau*, eſt Rhetorum ager, pagus, aut vallis pro Rheticone appellatur. Apparet Pomponium *Bretigau* ad Romanæ linguæ figuram in Rheticonem deflexiſſe. Andreas Althamerus in Tacitum.

Rhetor, ŏris. m. [ῥήτωρ] Acc. Rhetorem vel Rhetora, Qui artem oratoriam profitetur, & dicendi præcepta tradit. Cic. 3. de Fin. 4. Item ipſæ rhetorum artes, quæ ſunt totæ forenſes atque populares. Martial. lib. 5. 57.
Omnes grammaticoſque, rhetoraſque
Divites moneo. Plin. Epiſt. 3. lib. 3. Jam circumſpiciendus rhetor Latinus, cujus ſcholæ, ſeveritas, pudor, in primis caſtitas conſtet.
Rhetor a Sophiſta & Oratore differt, Rhetor eſt, qui docet, atque artis traditor eſt eloquentiæ: Sophiſta vero, apud quem dicendi exercitium diſcitur: Orator qui in cauſis publicis & privatis plena & perfecta utitur eloquentia. Cæl. Rhod. lib. 19. cap. 17. conf. Voſſ. de Nat. & Conſt. Rhet. cap. 1.
Rhetores, & qui dicendi præcepta tradunt. Cic. 1. de Orat. 84. Græce ab eloquendo ῥήτωρ, & Latine eloquens dictus eſt. Cic. in Orat. 61. Antiquum enim verbum ῥέω, & per contractionem ῥῶ, quod in futuro facit ῥήσω, idem ſignificat quod Eloquor: unde ῥῆσις, eloquutio, & ῥήτωρ, Eloquens.
Cicero noſter, dum ego adſum, non ceſſavit apud rhetorem. Cic. 3. Q. frat. 1.
Eminentiſſimus rhetor. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Magnus & nobilis. V. nobilis.
Congredi cum rhetore. V. congredior.
Rhetor interdum pro Oratore uſurpatur. Cic. in Brut. 42. At ille ridens, Tuo vero, inquit, arbitratu, quoniam quidem conceſſum eſt rhetoribus ementiri & in hiſtoriis, ut aliquid dicere poſſint argutius. Ut enim tu nunc de Coriolano, ſic Clitarchus, ſic Stratocles de Themiſtocle finxit. Et in hiſtoriis, hoc eſt etiam in hiſtoriis, nedum in aliis rebus. Rhetoribus, & his qui docent artem dicendi, & his qui orant. Utrumque enim Cicero hic complecti voluit: quod & qui docent, declamationes fingant, ac mentiantur: & qui orant, hiſtorias ſæpe aliter referant. Sic Æſchinem mentitum ſæpe convincit Demoſthenes. Idem libro eodem 265. Reliqui ſunt, qui mortui ſint; L. Torquatus, quem tu non tam cito rhetorem dixiſſes, (etſi non deerat oratio) quam, ut Græci dicunt, πολιτικόν. Rhetorem, id eſt oratorem, in hoc enim libro catalogum texit oratorum. Vel Eloquentem: nam Græce ab eloquendo rhetor, & Latine eloquens dictus eſt, ut ait in Oratore. Πολιτικόν, civilem, Reipublicæ adminiſtrandæ peritum. Idem lib. 2. de Fin. 17.

Quaſi

Quasi vero perpetua oratio Rhetorum solum, non etiam Philosophorum sit. Juven. 1. Sat. 44.

Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

Rhĕtŏrĭcus, a, um. Adj. [ῥητορικός] Quod ad rhetorem sive rhetoricen pertinet. Cic. 2. de Orat. 10. Rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas.
Ars rhetorica. Quintil. lib. 2. cap. 17.
More rhetorico loqui. Cic. 1. de Orat. 133.
Umbra, Umbratilis exercitatio. Juvenal. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra.

Rhetorica, orum. n. pl. [ῥητορικά] Cic. de Fato, 4. Rhetorica mihi nostra sat nota.

Rhetorici, orum. m. [ῥητορικοί] Libri de Rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1. Post quem tacere modestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret. De Cicerone. Idem numero quoque singulari usus est lib. 3. cap. 5. Sicut ex Ciceronis quoque rhetorico primo manifestum est.

Rhĕtŏrĭca, æ. vel **Rhetorice**, es. f. [ῥητορική] Quintil. lib. 2. cap. 15. Huic ejus substantiæ maxime convenit finitio, rhetoricen esse bene dicendi scientiam. Cic. 2. de Fin. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem compressius.
Rhetorica duplex est, altera forensis, altera philosophica, quod lib. 2. de Fin. 17. ostendit Cicero, quum ait: Obsequar igitur voluntati tuæ, dicamque si potero rhetorice: sed hac rhethorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paulo hebetiorem. De forensi sic idem Cic. in Orat. 13. Sic eloquentia hæc forensis, spreta a philosophis & repudiata, multis quidem illa adjumentis, magnisque caruit: sed tamen ornata verbis atque sententiis, jactationem habuit in populo, nec paucorum judicium reprehensionemque pertimuit. Sensus est: Quoniam Philosophi eloquentiam forensem spreverunt, qui poterant ei plurimum prodesse: populares homines ejus studium amplexi, verborum luminibus exornarunt, & populi judicio contenti, quid de se philosophi sentirent penitus neglexerunt. Hanc igitur forensem eloquentiam philosophi spreverunt, non illam doctam & elegantem, quam in Platone & Aristotele videmus. Spreverunt, inquam, quoniam ab administratione Reipublicæ remoti, suis tantum studiis vacabant. Subdit ibidem Cicero: Ita & doctis eloquentia popularis, & disertis elegans doctrina defuit. Doctis, id est, philosophis: Disertis, oratoribus, qui tantum forensi eloquentia instructi, philosophiam non attigerunt.
Exercere rhetoricen apud Grammaticos. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Rhetorĭce, Adv. Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Rhetorice, id est, Eleganter, copiose, electis verbis & ornatis, qualibus rhetores uti solent. Tragice, Graviter, & verbis grandibus quibus tragici utuntur.

Rhetoricotĕros, [ῥητορικώτερος] Compar. Græc. Magis rhetor. Cic. 3. de Orat. 169. Quæ quum dixisset, in Albucium illudens, ne a me quidem abstinuit,

Crassum habeo generum, ne rhetoricotero' tu sis. Versus est fictus a Cicerone ad antiquum morem. Rhetoricotero' dixit pro Rhetoricoteros. Veteres enim s finalem frequenter elidebant.

Rhetorĭcor, [ῥητορίζω] āri. Rhetorum, vel oratorum more loqui. Tertull. de Ref. Carn. cap. 5. Ita nos rhetoricari provocant hæretici.

Rhetorĭco, āre. Novius Asinio, Age nunc, quando rhetoricasti, responde, quod te rogo. Nonius, 7. 69.

Rhetorisso, [ῥητορίζω] āre. Rhetorice loqui. Pomp. Medico, Dolasti uxorem nunc, & propter me cupis concidere, & jam rhetorissas. Nonius, 2. 742.
Rhetorissem. Jo. Picus pag. 164. H. St.

Rhetra, æ. f. [ῥήτρα] Responsio Apollinis. Dein de legibus Lycurgi dicitur. Ammian. 16. 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi & axonibus Romam translatas diuque observatas & senescentes paullatim, reparavit Sulla dictator. V. Dempster. Paralip. ad Rosin. Ant. Rom. 8. p. 764.

Rhetus, V. Rhœtus.

Rheum, i. n. V. Rha, & Rheon.

Rheuma, ătis. n. [ῥεῦμα] Unda, fluxus, catharrhus, fluentum, impetus aquarum, tempestas, ἀπὸ τοῦ ῥέω, quod est fluo. Hieron. Epist. 46. cap. 2. [Gloss. Gr. Lat. ῥεῦμα, Aquæ cursus ῥεῦμα ποταμοῦ, Fluentum, Fluor. ῥεῦμα ἐπὶ πτιάγους, Libor. Forsan pro Livor, ut solet. Apud medicos significat quemvis fluxum humoris, vel Destillationem, in quacunque parte corporis. Hinc Gallica vox *Rheume*, vel *Rhûme*, ut observat Henr. Stephanus in Thes. suo Græco, q. V. To. 3 col. 680.

Rheumătĭcus, a, um. Adj. [ῥευματικός] Qui rheumate sive fluxione laborat. Plin. lib. 29. cap. 6. Humanissimi eorum cinerem crematarum reservandum ad hos usus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoïcis, aut rheumaticis.

Rheumatĭdĭo, āre. [ῥευματίζομαι] Fluxione laborare. Th. Prisc. 1. 12. Si oculi rheumatidiaverint.

Rheumatisma, ătis. n. Idem quod Rheuma, ut vult Cæl. lib. 7. cap. 27. Lect. Antiq. Apud antiquos tamen non invenio.

Rheumatismus, i. m. [ῥευματισμός] Fluxio dicitur. a v. ῥευματίζομαι. Plin. lib. 22. cap. 18. Radicem ejus aliqui concisam servari jubent funiculis pendentem, decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. Cæl. Tard. 3. 2. 42.
Rheumatismus ventris. Plin. lib. 27. cap. 12.

Rhexēnor, oris. m. [Ῥηξήνωρ] Nausithoi filius, & frater Alcinoi Pheacum regis, & pater Aretes, ab Apolline sagittæ ictu interfectus. Homer. lib. 7. Odyss.

Rhexia, æ. f. Herba, proprio nomine Onochelos. Plin. lib. 24. cap. 3.

R H I

Rhimotalces, is. m. [Ῥιμητάλκης] Thracum rex, qui ab M. Antonio ad Cæsarem Octavianum transierat. Hic quum Cæsari petulantius, crebriusque inter pocula societatem & convictum exprobraret, illud ab indignante Augusto reportavit: Ἐγὼ, inquit, προδοσίαν φιλῶ, προδότας δ' οὐκ ἐπαινῶ, Amo proditionem, Proditores vero odi. Plutarchus in Apophthegm. p. 207. edit. Francf. V. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. lib. 8. cap. 3. & Spanheim. de Usu & Præst. Num. diss. 8 p. 499. Scribitur & Rhœmatalces, & Rhymitalcus. Plut. Rhymetalces, Ῥυμητάλκης.

Rhīna, æ. f. [ῥίνη] Piscis marinus, alias Squatina. Plin. lib. 32. cap. 7.

Rhīnenchȳtes, æ. m. [ῥινεγχύτης] Instrumentum quo aliquid in nares infunditur. Rhinenchytos Cæl. Aurel. 2. Tard. 4. 82. & 3. 2. 42. Rhinenchyto ferramento, Adjective. V. Rhodium in Scrib. Larg. p. 38.

Rhīnion, i. n. dictum videtur voce diminutiva, hoc est, Limula, quod ad limæ similitudinem cicatrices & callos oculorum deterat: ῥίνη enim Lima est. Celsus lib. 6. cap. 6. De Rhinio collyrio, Collyrium vero aptissimum est, quod Rhinion vocatur. Meminit & Galenus lib. 4. cap. 7. De compos. pharmacor. sec. loc. Habet item Paulus lib. 7. quod Rhinarion vocat. [Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Ῥινίον, Lima redditur.

Rhinæ, arum. f. pl. sunt Nigriores caricæ. *Figues noires.* Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 15.

Rhinnea, æ. f. Insula Nomadum in mari Arabico. Plin. lib. 6. cap. 28.

Rhīnŏcĕros, ōtis. m. [ῥινόκερως] Animal, dictum a ῥὶν, ῥινὸς, quod Nasum significat; & κέρας, Cornu. Plin. lib. 8. cap. 20. Iisdem ludis & rhinoceros, unius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephanto: cornu ad saxa limato præparat se pugnæ, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Festus, Rhinocerotem quidam putant esse bovem Ægyptium. Pausanias affirmat rhinocerota duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstans, alterum quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Martial. de Spectac. 22. de Rhinocerote & urso,

Namque gravem gemino cornu sic extulit ursum,
Jactat ut impositas taurus in astra pilas.

Rhinocerotis nasum habere dicimus Sagacem & prudentem virum. Martial. lib. 1. 4. ad Librum suum,

Majores nusquam ronchi: juvenesque, senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent.

h. e. Producunt mentum & rostrum in tantam longitudinem, ac si esset cornu Rhinocerotis. [Immo Nasum, quo ronchantur. V. Rhonchus.
Rhinoceros, ponitur pro quodam Vase oleum guttatim fundente lavantibus se in balineis. Martial. lib. 14. 52. Guttus corneus loquitur,

Gestavit modo fronte me juvencus,
Verum rhinocerota me putabis.

Juven. 7. Sat. 130.

— exitus hic est
Tongilli, magno cum rhinocerote lavari
Qui solet.

i. e. Illo vase ex cornu rhinocerotis facto, quo potentiores utebantur in balneis.
Rhinoceros, per translationem dicitur, Qui dente eminente bronchus est. Lucilius, Bronchus bovillanus dente adverso eminulo, hic est rhinoceros. Quid sit autem Bronchus, vide suo loco.

Rhinocerōtius, a, um. Adj. ut, Cornua rhinocerotia.

Rhinocerōtĭcus, a, um. aliud Adj. Sidon. Carm. 9. extr.

Rugato Cato tetricus labello
Narem rhinoceroticam minetur.

Rhinoclisia, æ. f. sec. comm. [ῥινοκλίσια] alterum Callæ herbæ genus. Plin. lib. 27. cap. 8. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, alii Rhinoclisiam. Folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita.

Rhinocolūra, æ. f. sive ut Stephanus, **Rhinocurura**, [Ῥινοκόρουρα] legitur in Ægypto fuisse urbs, inde ita nuncupata, quod incolæ forent mutilati naribus, ut Stephanus idem interpretatur, & pluribus exposuit Diodorus. Colura namque dicunt, quæ caudam omnino non habent, aut mutilatam præcisamque habent. Meminit ad Dardanum Hieronymus: sed Rhinocolura ab eo dicitur. Cælius Rhodig. lib. 3. cap. 30. Strabo lib. 16. V. Senec. lib. 3. de Ira cap. 20. cum Not. Lips.

Rhīnos, [ῥινός] Pellis: hinc λιπόρρινος, Andreas non contemptibilis auctor: Si Salamandræ (inquit) sanguine, vel manum, vel omnino vestem infeceris, nocumenta ex igne haud prorsum sentiet. Cælius Rhodig. lib. 10. cap. 10. addit; Postremo, animal nec corio contegitur, nec præfulcitur squamma. Quin eo argumento Græcus poeta λιπόρρινον appellavit, quoniam pellem dicant rhinon.

Rhinthon, [Ῥίνθων] Poeta Comicus, patria Tarentinus, nugator vilissimus in agendis præcipue fabulis, ad quem alludunt tam Varro, quam Columella, apud quos modo legitur Mython, modo Rhynton. Varro 3. de R. R. cap. 3. Quis contra nunc Rhinthon non dicit sua nihil interesse, utrum his piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? Eadem verba habet Columel. lib. 8. cap. 16. Athenæus lib. 3. δειπνοσοφιστῶν hunc Rhinthonem citat in comœdia Amphitryone. Cicero quoque ad Atticum 1. Epist. ult. Nam ut ait Rhinthon ut opinor,

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δ' οὐδὲν μέλει. Ad quem senariolum, vice proverbii jactatum, putantur allusisse Varro & Columella. Meminit sæpe Pollux. V. & Suid.

Rhiocharus, i. m. [Ῥιόχαρος] Fluvii nomen in Colchide. Strabo lib. 10. In Colchidis autem finibus non procul a Dioscuriade Rhiocharus flumen labitur.

Rhīon, i. n. [Ῥίον] Achaiæ promontorium est. Plin. lib. 4. cap. 2. Promontorium Antirrhium, ubi ostium Corinthiaci sinus, minus mille passuum latitudine influentis, Ætolosque dirimentis a Peloponneso. Promontorium, quod contra procedit, appellatur Rhion. Livius quoque lib. 28. 7. hujus Rhii meminit. conf. Antirrhium. Græcis proprie Verticem, vel Rupem significat.

Rhīphæus, a, um. Adj. Rhiphæi montes, [Ῥιπαῖα ὄρη] montes Septentrionalis Scythiæ, quorum Cosmographi omnes meminerunt. Plin. lib. 4. cap. 12. Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod ἀπὸ τῆς ῥιπῆς, hoc est a flatuum vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus. Latini vero tenuem π, mutant in Φ, ad differentiam Rhipæorum montium, qui in Arcadia, teste Servio, collocantur. Scribitur & Riphæus, sine aspirata a pr. & Ripæus, ut Græci.
Arces Rhiphææ. Virg. 1. Georg. 240.
Nix Rhiphæa. Stat. 11. Theb. 115.
Pruinæ Rhiphææ. Virg. 4. Georg. 518.

Rhiphæus, a, um. Adj. Virg. 3. Georg. 382.

Gens effrena virûm Rhiphæo tunditur Euro.

Rhiphæi Populi sunt Septentrionales Rhiphæorum montium accolæ.

Rhiphæos populos Riphath filius Gomer instituit, quos a se Rhiphæos nominavit, ut scribit Josephus lib. 1. Jud. 7.

RHIPHEARMA, æ. f. Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28. Rhiphearma oppidum, quo vocabulo hordeum appellant.

RHĪPHEUS, sive RIPHEUS, i. m. dissyll. [Ῥιφεὺς] unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. Met. 352.
Fuit & alter Rhipheus Trojanus, Justitiæ nomine Trojanis omnibus prælatus: ut auctor est Virg. 2. Æn. 426.

RHITIMNA, æ. f. [Ῥίτυμνα] Ptolemæo lib. 3. cap. 17. Urbs Cretæ, hodie Rhetimum, vulgo *Retimo* sive *Retino*.

RHIZAGRA, æ f. [ῥιζάγρα] Forceps, quo Chirurgi dentes radicitus eximunt. Cels. 7. 12. 1.

RHIZÆI, orum. m. pl. [Ῥιζαῖοι] Populi Dardaniæ confines. Sunt in Asia populi de quibus Strabo lib. 7. ita scripsit: Post Ardiæorum & Pleræorum oram maritimam Rizæorum sinus est, & eorundem oppidum cum quibusdam castellis. Hinc

RHIZĪCUS, a, um. Adj. [Ῥιζικὸς] ut, Rhizicus sinus. Apud eundem lib. 7. Post sinum vero Rhizicum Lissus, &c.

RHIZES, um. m. pl. [ῥίζεις] Animalia quædam in Æthiopia frequentia, forma tauris persimilia, vita vero & magnitudine, pugnandi quoque viribus elephantes referentia. Strabo lib. 17.

RHIZIAS, æ. m. [ῥιζίας] Succus est ex radice laserpitii profluens: nam qui e caulibus exprimitur, caulias appellatur. Plin. lib. 19. cap. 3.

RHIZINIUM, RHISINIUM, RHIZON, & RHISINUM, i. n. [Strab. & Steph. Ῥίζων, Ptolemæo, Ῥίζινον] Dalmatiæ oppidum non longe ab Epidauro, in intimo recessu Rhizonici sinus. Plin. lib. 3 cap. 22. Ab Epidauro sunt oppida civium Romanorum, Rhizinium, &c. V. Liv. 45. 26. Hodie *Risine*. Volaterranus putat id esse oppidum quod hodie *Cataro* vocatur; quoniam sinus Rhizonicus hodie *le Golphe de Cataro* dicitur. Hinc

RHIZŌNICUS, a, um. Adj. [Ῥιζωνικὸς] ut, Sinus Rhizonicus. Plin. 3. 22.

RHIZŌNITÆ, arum. m. pl. [Ῥιζωνῖται] Populi, Livio lib. 45. 26. & Steph.

RHIZŎTŎMUS, i. m. [ῥιζοτόμος] Qui radices colligit.
Item herba, Subrufæ iridis species. Plin. lib. 21. cap. 7.

RHIZOTOMŪMĔNA, n. pl. [ῥιζοτομούμενα] a v. ῥιζοτομέω. Rhizotomumena scripsit Miction. Plin. lib. 20 cap. 23.

RHIZUS, i. m. [Ῥίζους] Oppidum in Magnesia juxta Melibœam & Erymnas. Plin. lib. 4. cap. 9.

R H O

RHŌÆ, arum. [ῥωαὶ] sunt Costæ tenuiores mollioresque. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 4. Tenuiores molliorefque costas Græci ῥωὰς vocant.

RHOALI, orum. m. pl. Populi in Mesopotamiæ finibus. Plin. lib. 5. cap. 24. Qui cohærent Mesopotamiæ, Rhoali vocantur.

RHOAS, æ. m. Flumen in Themiscyrena, quod ex Caucaso defluit. Plin. lib. 6. cap. 4.

RHŎDA, æ. f. [Ῥόδη] Rhodiorum in Gallia Narbonensi metropolis: a quibus Rhodiis & Rhodanum dictum putant. Plin. lib. 3. cap. 4. Oppida de cetero rara, præjacentibus stagnis, Agatha quondam Massiliensium & regio Volcarum Tectosagum: atque ibi Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus. [Hæc eadem videtur Rhodanusia, Ῥοδανουσία Steph. & Rhodope Strab.

RHŎDÆI, orum. m. pl. [Ῥωδαῖοι] Strabo lib. 6. de Calabria agens, Ceterum in mediterranea regione Rhodæi sunt & Lupiæ. Item paulo supra, Hinc observato ferente vento, Brundusinis propinquant portubus, & egressi Rhodæos urbem Græcam pedestres ocius adventant; ex qua oriundus Ennius poeta fuit. V. RUDIÆ.

RHŎDĂNUS, i. m. [Ῥοδανὸς] Fluvius Galliæ, a Rhoda, Rhodiorum oppido, ut ait Plin. lib. 3. cap. 4. Adeo magni cursus est, ut vix adversa possit navigari aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, quæ Italiam a Gallia dividunt, non longe a fontibus Rheni & Danubii. Fertur per Lemanum lacum ad Genevam, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Ararim suscipit. Inde ad meridiem conversus, & Isaram Druentiamque suscipiens, apud Heracleam, uno ostio, & paulo ulterius duobus aliis in mare Tyrrhenum irrumpit. V. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Vulgo, *le Rhosne*. [Quod si Græcis appellationem Rhodani acceptam referimus, multo verisimilius mihi videtur a Rapiditate, qua fertur, nomen invenisse. Ῥοδανὸς enim Rapidus, ut apparet ex Iliad. σ. 576.
Gentes feræ Rhodani. Lucan. lib. 6. 145.
Celer. Tibul. lib. 1. 7. 11.
Torrens. Claud. de mulabus Gallicis 1.
Velox. Claud. 2. in Ruff. 111.

RHODANĪCUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 418. n. 3. IIVIR. VIENNENSIVM PATRONO RHODANICORVM ET ARRICOR.

RHODANĪTIS, ĭdis. f. Sidon. Anacr. Epist. 13. lib. 9.
Rhodanitidas per urbes.

RHŎDIA, æ. f. [Ῥοδία] Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Thetidis filiæ a roseo, ut videtur, genarum colore impositum. Hesiod. in Theogonia v. 351.
Rhŏdia radix, Herbæ nomen proprium, de qua sic Dioscorides, lib. 4. cap. 41. Gignitur Rhodia radix in Macedonia, Costo similis, levior, inæquabilis, quæ contrita rosas redolet. Utilissima capitis doloribus, si madefacta, fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

RHODIGIA Jacoba, mulier quædam Rhodigina, quæ malo genio correpta, a Cælio compatriota deprehensa est mendax in futurorum admonitionibus. Dæmoni malo nomen erat Cincinnatulus. Cæl. lib. 8. cap. 18.

RHODĪGĪNUS Cælius, ex Rhodigio Insubriæ oppidulo, homo tantæ lectionis, scientiæ, sapientiæ, ut vere eum anterioribus omnibus humanarum litterarum scriptoribus palmam præripuisse libere, vereque pronuntiem: nostris vixit temporibus, quem tamen ex solis scriptis cognovimus. Libros Lectionum variarum 30. bibliothecam divinam, posteritati tradidit. [De hoc opere V. Birrii præf.

RHŎDĪNUS, a, um. [ῥόδινος] Adj. a Rhodon, ῥόδον, quod Latine Rosam significat. Unde Rhodinum oleum, quod Rosaceum nostri nuncupaverunt. Plin. lib. 15. cap. 7. de oleo factitio loquens, Sic & rhodinum e rosis, juncinum e junco, quod est rosaceo simillimum.
Rhodinum, aut cum adjectione Oleum rhodinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Itaque simplicissima Rhodini mistura diu fuit, additis omphacio, flore rosæ, &c.

RHŎDĪDES, um. f. pl. [ῥοδίδες] Pastilli ex rosis confecti. Diosc. 1. 116.

RHŎDĪTES, [ῥοδίτης] Gemma a rosæ rubore nomen sortita. Plin. lib. ult. cap. 11. & Diosc. 5. 35.

RHŎDŎDAPHNE, es. f. [ῥοδοδάφνη] Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens colore similem rosæ, folium autem indeciduum, simile lauri foliis, unde Rododaphne appellatur, nomine ex rosa & lauro composito: ῥόδον enim Græci appellant, quam nos rosam: & quam nos laurum dicimus, illi vocant δάφνην. V. Plin. lib. 16. cap. 20. Diosc. 4. 82. Prudent. Hamartig. 234.
— viridem qui vestit flos rhododaphnen. conf. seq. dict.

RHŎDŎDENDROS, i. n. [ῥοδόδενδρον] quasi Rosa arborescens dicta. Frutex est idem, qui & Nerion & Rhododaphne dicitur a flore roseo, & folio laureo; eam ait esse Barbarus, quæ vulgo *Sabina herba* dicitur, officinis tamen ea est, quæ *Oleander* appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum: Rhododaphnen vocant aut Nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes præsidium, ruta addita, & e vino pota. Pecus etiam & capræ, si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. conf. Diosc. 6. 82. dict. super. & f. l. NERIUM. [Mira autem est in hujus vocis interpretatione Grammaticorum inconstantia. Gloss. Lat. Gr. Rosa Græca, λυχνὶς ἢ Ῥοδοδάφνη. & Gr. Lat. Ῥοδοδάφνη, Taxus, Lauria, Andrum, Viburna. An ὄφιν Lauriandrum? Rosam lauream etiam appellabant, ut docet Apul. 4. Milef. pr. quem omnino V.

RHŎDŎMĔLI, n. [ῥοδόμελι] Mel rosaceum. Pallad. in Majo, cap. 16. & Diosc. 5. 35.

RHŎDŌNIA, æ. f. [ῥοδωνιὰ] Locus ubi rosæ enascuntur, sicut Ionia locus in quo violæ excrescunt, quæ vocantur Ia. At Rhoduntia olla. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 10. Ionia si accentiunculam in postrema recipiat apud Græcos, locum signat, ubi violæ nascuntur, quæ dicuntur Ia, quod probat Libanius: sicuti Rhodonia, ubi rosæ. Sunt qui plantam ipsam eo nomine intelligant: quanquam est & ganeati genus condimenti Rhodonia, in Athenæi monumentis. Sed ῥοδωνιὰ, inquit, λοπὰς nuncupatur quoque, id est olla rhoduntia: concinnabatur avium cerebellis ac porcorum in rosa decoctis, numerosiore addito item garo, oleo, vino, pipere, ovorum luteis, quæ is vocat τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ. conf. Suid. & Hesych.

RHŎDŎPE, es. f. [Ῥοδόπη] Oppidulum est Emporiensium, quod plerique a Rhodiis conditum fuisse tradunt. Strabo lib. 3. Casaubon. Ῥόδη legit. V. RHODA.
Rhodopes Plin. in Epiro commemorat lib. 4. cap. 1. [Immo Rhodopen montem, postea, quæ ad lævam Epiri sequuntur, in Thracia. V. loc.

RHŎDŌPĒ, es. f. [Ῥοδόπη] Mons Thraciæ, a Rhodope Thracum regina ibi sepulta. Vel a Rhodope Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Sed Ovidius ipsam Rhodopen in montem sui nominis conversam tradidit, quod deos aspernaretur. V. 6. Met. 86. Virg. 8. Ecl. 44.
Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes. Idem 3. Georg. 351.
Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem. i. e. inquit Servius, Qua Rhodope, mons Thraciæ, protentus in Orientalem plagam, Gammaides in Septentrionalem reflectitur. Nam ideo ait, Redit sub axem. Nam axis est Septentrio, qui Græce ἅμαξα nominatur. Hæc Serv. Nunc vocatur Basilissa, βασίλισσα, quasi montium regina. Aliis Mons argenti dicitur, propter argentifodinas, quæ illic sunt frequentes.
Glacialis Rhodope. Ovid. 2. Epist. 113.
Thracia. Senec. Herc. OEth. 12.

RHODOPEĪUS, a, um. [Ῥοδοπήϊος] Adj. possessivum, quinque syllab. ut Orpheus Rhodopeius, i. e. Thracius. Ovid. 10. Met. 50. Idem 3. de Arte Am. 321.
Saxa ferasque lyra movit Rhodopeius Orpheus.
Rhodopeia spicula, Thracum sagittæ. Sil. 12. 399.
Rhodopeiæ arces, Montes Thraciæ. Virg. 4. Georg. 461.

RHŎDŎPIS, ĭdis. f. [Ῥοδῶπις, Suid.] vel RHŎDŎPĒ, es. [Ῥοδόπη] secundum Plin. Meretrix fuit quædam Thraciæ miræ pulchritudinis, quæ una cum Æsopo captiva fuit. Illam Charaxes Mytilenæus frater Sapphûs maxima pecunia redemit, ut Herodotus scribit lib. 2. Cujus rei etiam meminit Sappho in epistola ad Phaonem apud Ovid. 15. Epist. 63. Hanc eandem Plin. lib. 36. cap. 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, ne quis opes regum miretur: ut majore sit miraculo, eam tantas opes meretricio quæstu conquisisse: asseritque una cum Herodoto, illam Æsopi philosophi conservam & contubernalem fuisse. Juven. 9. Sat. 4.

RHODŎRA, æ f. Herba. Plin. lib. 24. cap. 19. Rhombotinum (inquit) arborem demonstravimus inter arbusta. Juxta hanc viduam vite nascitur herba, quam Galli Rhodoram vocant: caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum. Præcipua contra tumores, fervoresque & collectiones, &c.

RHŎDŎS, i. f. [Ῥόδος] Nomen urbis, ut ait Strabo, super Orientali promontorio sita, dicta quod capulo rosæ illic invento sit ædificata. Nomen etiam hodie retinet. Ea portubus olim & viis & mœnibus & reliquis ornamentis tantopere ceteras superavit, ut nulla putaretur æqualis: legum præstantia & navalis rei peritia adeo valuit, ut annis multis maris imperio potiretur, & piratarum latrocinia sustulerit.
Eodem etiam nomine dicta est insula, in qua ea urbs est, quam Plinius Lyciæ, & primam Cycladum scribit esse venientibus ab Oriente. Prius Ophiusa dicta est, deinde Stadia, postea Telchin, eo quod Telchines insulam incolerent. Auctor Strabo lib. 14. Sunt qui hanc insulam Carpathio mari adsignant, ut ex Luciniano versu intelligi licet,
Carpathium Rhodos in pelagus se inclinat apertum. Soli sacra est, qui puellæ nomine Rhodi amore captus, Rhodum ab ea nominavit, ut Diodorus lib. 6. refert. Nam ut Solinus cap. 21. auctor est, nunquam ita cælum nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Diodorus Siculus lib. 6. cap. 13. Neptunus jam vir, ex alia Telchinum sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex, femellam unicam nomine Rhodon: a qua & insula cognominata est. Pindarus etiam a Rhodo Nympha dictam scribit, sed, quæ fuerit Apollinis & Veneris filia. Alii a Rosa nomen ducunt, quæ Græce ῥόδον vocatur: vel quod locus ille pulchras ferat rosas: vel quod dum urbs ædificaretur, in fundamentis inventa sit rosa.

rosa. Aurum Rhodi pluisse ob felicitatem insulæ cecinit Pindarus, ubi studia liberalium artium, & in primis oratoriæ facultatis floruerunt. In ea fuit admirandæ magnitudinis Colossus. In ea etiam urbs opulentissima Lindus, ex qua Chares statuarius, qui Colossum fecit, teste Plin. 34. 7. Gymnasium habuit Asiatica eloquentia & mathematicis studiis clarissimum. V. Vitruv. præfat. lib. 6. Dicta etiam est Asteria, Æthræa, Trinacria, Corymbia, Pœessa, Atabyria ab rege. Plin. 5. 31. conf. Meurs. Rhodum, vel Lex Pitisc. Hanc urbem usque ad An. 1522. tenuerunt Equites Joannitæ, quo Solimannus 2. Turcarum Imp. semestri oppugnatione facta, occupavit, suoque cum tota insula imperio subjecit.
Aspera Rhodos. Stat. 1. Silv. 1. 104.
Clara Rhodos. Hor. 1. Carm. 7. 1.
Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mytilenen. Vel quod in ea nunquam (ut ait Plin. lib. 2. cap. 62) tanta nubila obducantur, ut non aliqua hora Sol cernatur: vel quod clara, nobilis & illustris fuit libertate, re maritima, Romanorum amicitia, rebus gestis, pictura, & artibus etiam liberalibus, quas ibi magni viri sunt professi, & in his Posidonius & Molo, cui Cicero & Cæsar operam dederunt. [Sic & Mytilene clara.
Nobilis. Catull. de Phaselo, &c. 4. 8.
Phœbea. Ovid. 7. Met. 365.

RHODIUS, a, um. Adj. [Ῥόδιος] ut Rhodiæ aves. Columel. lib. 8. cap. 11. Vitis Rhodia, Genus est vitis e Rhodo insula primum in Italiam advectum. Virg. 2. Georg. 102.
Non ego te, mensis & diis accepta, secundis
Transierim, Rhodia. V. Varr. L. L. 7. extr.

RHODIACUS, a, um. Adj. Plin. lib. 31. extr. Rhodiacæ spongiæ.

RHODIENSIS, e, Adj. ut Rhodiensis hospes. Suet. Tiber. 62.

RHODUNTIA, æ. f. [Ῥοδουντία] est locus bene munitus, apud Heracleam, non procul ab antiqua Thracide. Strabo lib. 9.

RHODUSSÆ, arum. f. [Ῥοδοῦσσαι] duæ Insulæ in Bosphoro ante Propontidem & Hellespontum. Plin. lib. 5. cap. ult.

RHŒAS, ădis. f. [ῥοιάς] tertii generis Papaver, quod nostri appellant Papaver erraticum. Plin. lib. 19. cap. 36.

RHŒBUS, i. m. [Ῥοῖβος] Equus fuit Mezentii apud Virg. 10. Æn. 861.
Rhœbe diu, res si qua diu mortalibus ulla est,
Viximus, &c.

RHŒCUS, V. RHŒTUS, & RHÆCUS.

RHŒDIAS, æ. m. Fluvius Macedoniæ, qui in Axium influit. Plin. lib. 4. cap. 10.

RHŒMATALCES, V. RHIMOTALCES.

RHŒO, ūs, f. [Ῥοιώ] Cæl. lib. 7. cap. 15. Vino autem veritas attribuitur: hinc Græci, οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. Superpondii vero id loco fuerit, Staphylum Dionysi filium, Ῥοιὼ, id est, Rhœo, filiam suscepisse, quam Apollo compressit: id ubi rescivit pater, conjectam in arcam demisit in mare.

RHŒSUS, V. RHESUS.

RHŒTACES, is. m. Fluvius in Armenia, qui ex Caucaso monte in Arabonem influit: Arabo autem in mare Caspium intrat. Strabo lib. 11.

RHŒTUS, i. m. [Ῥοῖτος] Marrubiorum Rex in Italia, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit novercam, hanc privignus stupravit, quo cognito, quum eum pater persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille, se ad Turnum contulit. Hæc Servius in illud Virg. 10. Æn. 388.
Hinc Sthelenum petit, & Rhœti de gente vetusta
Anchemolum, thalamos ausum incestare novercæ.
Rhœtus, Centaurus, Ixionis filius. Lucan. lib. 6. 390.
Teque sub Ætnæo torquentem vertice vulsas,
Rhœte ferox, quas vix Boreas inverteret, ornos. conf. Horat. 3. Carm. 4. 55. Rhetus ab aliis scribitur, ab aliis Rhœcus.
Insanus multo Rhœtus Iaccho. Valer. 1. Argon. 141.
Quidam Rhœtum montem Trojanum fuisse dicunt, in quo Ajax Telamonius postquam se ipsum interfecit, sepultus fuit. [Immo Rhœteum.

RHŒTĒUM, i. n. [Ῥοίτειον] Troadis oppidum & promontorium, ubi fuit Ajacis Asylum, inquit Servius, sicut in Sigæo Achillis.
Capax Rhœteum. Ovid. 4. Fast. 279. al. Rapax.

RHŒTĒUS, [Ῥοιτήϊος] & RHŒTĒIUS, a, um. Adj. ut,
Litora Rhœtea. Virg. 6. Æn. 505.
Oræ Rhœteæ. Virg. 3. Æn. 108.
Profundum Rhœteum. i. e. Mare. Ovid. 11. Met. 197.

RHŒTI, V. RHETI.

RHOICUS, V. RHUS.

RHOĪTES, æ. m. [ῥοΐτης] Vinum ex malis Puniceis expressum, quæ Græci ῥοιὰς appellant. V. Plin. 14. 16. Dioscorides lib. 5. cap. 25.

RHOLUS, i. m. Unus ex his architectis, qui Lemnium Labyrinthum ædificarunt. Plin. lib. 36. cap. 13.

RHOMBĪTES, æ. m. [Ῥομβίτης] major & minor, nomina sunt locorum in Mæotide, de quibus ita Strabo lib. Geographiæ, 11. Navigantibus secus terram & ad octingenta stadia Tanaide progredienti, primum est is, qui magnus Rhombites dicitur, ubi piscatio multa est, & condituræ aptæ: deinde aliorum octingentorum stadiorum intervallo, est minor Rhombites; quod promontorium non adeo piscibus abundat. Majores Rhombitani insulas habent stationibus plenas, &c.

RHOMBUS, i. m. [ῥόμβος] Græca vox est, significatque Figuram quadratam solidam, cujus latera omnia sunt æqualia, anguli vero obliqui, tetrapleuros, id est, quatuor laterum. Hic si in terram jactetur, volvitur ad similitudinem fere cylindri.
Rhombus item apud Theocritum est magicum instrumentum. Corymbum ab Atheniensibus quidam dici putant. Apollonii interpres Rhombum esse rotulam dicit, quam loris diverberantes circumagunt, atque ita sonum inde eliciunt. Quidam etiam Didymon vocant Rhombum dimidiatum.
Utebantur maleficæ mulieres ad deducendam lunam tortis filis confecto. Martial. lib. 9. 30.
Quæ nunc Thessalico lunam deducere rhombo.
Rota staminea rhombi. Propert. lib. 3. 6. 26.
Rhombus, Torques, sive machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lanicium nent.
In re militari etiam transformatum in triquetrum, cuneum seu rostrum vocamus.
Rhombus strumba, seu bombix.
Rhombus, jaculi evibratio, apud Pindarum, quæ sine rotata vertigine non fiat. Cælius Rhodigin. lib. 9. cap. 22. [Gloss. Gr. Lat. ῥόμβος, Tornus. V. & Suid.
Rhombus, Piscis, quem Græci alio nomine ψῆτταν vocant, ut scribit Athenæus lib. 7. extremo. A figura autem Rhombus appellatus est. Galli lingua vernacula *turbinem*, & *turbonem* nominant. Piscem fuisse magni pretii declarat. Hor. 2. Serm. 8. 30. Juven. 4. Sat. 39.
Incidit Hadriaci spatium admirabile rhombi
Ante domum Veneris. Martial. lib. 13. 81.
Quamvis lata gerat patella rhombum,
Rhombus latior est tamen patella. Sic Plin. lib. 32. cap. 9.
Grandes rhombi. Hor. 2. Serm. 2. 95.
Rhombus, Fasciæ genus apud Galenum in lib. de Fasciis.

RHOMBŎĪDES, [ῥομβοειδής] quod Rhombi assimile est.
Rhombus, est quadrilatera figura, quæ tamen rectangula non est: sicut Rhomboides, quod in contrarium collocatas lineas, atque angulos habet æquales, non autem rectis angulis, neque lateribus æquis, continetur.

RHOMPHÆA, æ. f. [ῥομφαία] Genus gladii. Liv. 31. 39. Thracas quoque Rhomphææ, ingentis & ipsæ longitudinis, inter adjectos undique ramos impediebant. V. Isidor. 18. 3. Valer. Flacc. 6. Argon. 98.
Æquaque nec ferro brevior, nec rhomphæo ligno. Penultima corripitur a Flacco hoc loco, licet a Græcis scribatur cum diphthongo ῥομφαία. Heinsius legit Rumpia. [An Framea? Gloss. Græc. Lat. Ῥομφαία, Framia, Gladium. Vox Germanica, teste Tacito, *Ein pfriem*. V. FRAMEA.

RHOMPHÆALIS, e. Adj. Prudent. Cathem. 7. 93.
Dextram perarmat rhomphæali incendio. i. e. Rhomphæa flammante.

RHONCHUS, i. m. [ῥόγχος] Stertentis sonus, nomen fictitium. Martial. lib. 1. 4.
Majores nusquam rhonchi: juvenesque, senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent. de hac & seq. dict. V. mox ad RHONCHISSO.

RHONCHO, āre. Sidon. 1. Epist. 6. Bubsequæ rusticani, subulcique rhonchantes.

RHONCHISSO, [ῥογχάζω] āre. Stertere. Plaut. Cyathissat dum cœnat: dum dormit, rhonchissat. [Ita Calepin. Sed locum frustra quæras. In Gloss. Græc. Lat. Ῥογχάζω, Runcino, & in Lat. Gr. Runcinat, ῥυγχίζει, καὶ ῥογχάζει. Sterto vero ῥέγχω in utroque Gloss. longe utique distante significatione, redditur. At in Gloss. Gr. Lat. Ῥύγχαινα, Nasuta, ῥύγχος, Rostrum. Quod Græcis neut. est, & σχηματισμένως quoque scribitur. Sed non dubito, quin etiam ῥύγχος, ο. m. pro Nasuto usurparint, ita ut Martialis Rhynchi scripserit, quum Nasutos intelligi vellet, & minime Stertentes, nisi forte errore litteræ Rhonchos pro Rhynchis Romanum vulgus appellabat, quod ex imitatione Sidonii verisimile fit. conf. Suid. in utraque voce.

RHONCHĪSŎNUS, a, um. Adj. Qui sonat rhonchos, & derisor est. Sidonius Carm. 3.
Nec nos rhonchisonos rhinocerote notat.

RHŎPĂLON, i. n. [ῥόπαλον] Græcis Clavam significat. Quæ quia Herculi tribuitur, inde sic dicta est Herba, quam alii Nymphæam, alii Heraclion nominant. Plin. lib. 25. cap. 8. Nymphæa nata traditur, Nympha, zelotypia erga Herculem, mortua. Quare Heraclion vocant aliqui, alii Rhopalon, a radice clavæ simili. Ideoque eos, qui biberint eam, duodecim diebus coitu geniturаque privari. Laudatissima in Orchomeno & Marathone. Bœoti Madon vocant, qui & semen edunt. Nascitur in aquosis, foliis magnis, in summa aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio simili, & quum defloruit, capiti papaveris, tenui caule: secatur Autumno. Radix nigra in sole siccatur, adversaturque alvinis.

RHOPALĬCUS, a, um. Adj. [ῥοπαλικὸς] Grammaticis Rhopalicus versus dicitur, qui a monosyllaba voce incipiens gradatim crescit, & ῥόπαλον, i. e. Herculis clavam imitatur, ab angusto & tenui in latitudinem desinens. ut,
Spes Deus æternæ stationis conciliator. V. Salmas. ad Solin. p. 942.

RHOPTRON, i. n. [ῥόπτρον] est quod nos in janua Cricum dicimus. Lysias: Ad sacrum rhoptrum equum destinavit. Cæl. lib. 8. cap. 13. Ex Suida.

RHŌSOS, i. f. [Ῥῶσος Steph. Ῥωσὸς Strab.] Oppidum Syriæ ad Casium montem, inter Issum Ciliciæ & Seleuciam positum. Plin. lib. 5. cap. 22. & Strab. lib. 16. Scribitur & Rhossus.

RHOSIUS, a, um. Adj. Plin. lib. 5. cap. 22. Oppidum Rhosos, & a tergo portæ, quæ Syriæ appellantur, intervallo Rhosiorum montium & Tauri.

RHOSIĂCUS, a, um. Adj. [Ῥωσιακὸς] Idem. ut, Rhosiaca vasa. Cic. 6. Att. 1.

RHOSPHODŪSA, æ. f. alio nomine a Stephano Rhodussa dicta, Insula est maris Pontici, paulum admodum a Matra distans. Plin. lib. 4. cap. 13. Al. Rhodusa. q. V.

RHOSSUS, V. ROSOS.

RHOXĀLĀNI, orum. m. [Ῥωξαλανοί] vel RHOKŎLĀNI, [Ῥωξολανοί] Populi in Scythia Septentrionali, inter Borysthenem & Tanaim amnes, campestria incolentes. Strabo lib. 7. Plin. lib. 4. cap. 12.

RHOXANA, æ. f. [Ῥωξάνη] Oxyartis Bactrii filia, & uxor, ex captiva, Alexandri Magni, quæ illi jam vita functo postumum peperit, de qua multa tum apud Q. Curtium lib. 8. 4. 23. qui Cohortanum vocat patrem, & 10. 6. 9. Arrianum lib. 4. & 7. tum apud Plutarchum in opusculo de Virt. & Fortuna Alexand.

RHOXOLANI, V. RHOXALANI.

R H U

RHUDIÆ, V. RUDIÆ.

RHŪS, rhŏis. f. [ῥοῦς] Fruticis genus, duplicem utilitatem habentis: ab antiquis enim ad condienda opsonia veniebat, & concinnandis conficiendisque pellibus utilis erat, unde frutex coriarius, & rhus sutorius appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhus, quæ erythros appellatur, frutex est, & hujus fruticis semen vim habet astringendi, refrigerandive. Vulgo vocatur *du Rhodoul*. Eo utuntur coriarii ad coria depilanda.

RHOĬCUS, a, um. Adj. [ῥοϊκὸς] Plin. lib. 25. cap. 11. Medici rhoicis utuntur ad contusa. Subaudi Foliis.

RHUSCENO, V. RUSCINO.

RHUSĔLĪNON, i. n. [ῥουσέλινον] Apium rusticum. Apul. de Herb. cap. 8.

R H Y

Rhyas, ădis. f. [ῥυὰς] est, Vitis genus apud Suidam, Item vitium earum, quum effluunt.
Rhyas, dicitur, quum angulos oculi ex latente quadam causa secesserit, aut prava curatione sublatus fuerit, ut lacrimas continere non amplius possit: sed humorem dimittat. Galenus in lib. Finitionum medicæ artis. conf. Suid. in Ῥυάδες.

Rhymitalcus, V. RHIMOTALCES.

Rhȳmus, i. m. [Ῥῦμος] Mysiæ fluvius juxta Alasiam fluens, & per Mygdonium campum in Rhyndacum influens. Strabo lib. 12.

Rhyndacus, i. m. [Ῥύνδακος] Fluvius, teste Strabone lib. 12. ex Aranitide ortum habens, qui assumptis ex Abrettana Mysia cum aliis, tum etiam Mecesto, ab Anchora Abasitica in Propontidem juxta Besbicum insulam emittit.

Rhyntnon, V. RHINTHON.

Rhyparographus, Rhypodes, Rhypographus, V. RHYPOS seq.

Rhypos, i. [ῥύπος] m. & n. Pulvis sordidus, sordes, pulverulentum. Galen. lib. 8. de Simplicium medicamentorum facultatibus cap. 82. Hinc

Rhypōdes, is. m. [ῥυπώδης] Emplastrum ad extrahendum, a Sordium colore sic dictum Cels. 5. 19. 5. &

Rhȳpogrăphus, [ῥυπογράφος] vel potius

Rhȳpărogrăphus, i. m. [ῥυπαρογράφος] A ῥυπαρὸς Sordibus, & γράφω Pingo, Sordidarum humiliumque rerum pictor. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia, ob hoc cognominatus Rhyparographus, in iis consummatæ voluptatis: quippe eæ pluris veniere quam maximæ multorum.

Rhyptūsa, æ. f. [ῥύπτουσα] Medicamentum abstergens. Cels. 5. 26. 23. A ῥύπτω Abstergo.

Rhyssōsis, ĕos, f. [ῥύσσωσις] Morbus est oculorum, quem Latine Rugationem appellamus. Cæl. lib. 7. cap. 20.

Rhythmus, i. m. [ῥυθμὸς] Latine Numerus dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sunt numeri rhythmi, qui neque finem habent certum, nec ullam in contextu varietatem: sed qua cœperunt sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. Diomedes, Rhythmus est versus imago modulata, servans numerum syllabarum, positionem sæpe sublationemque continens. Differt a Metro: quia temporum, syllabarum, pedumque congruentia in infinitum multiplicatur ac profluit. V. & Suid.
Translate Vitruv. 1. 1. Est ratiocinatio medicis de venarum rhythmo. i. e. De harmonia & justa proportione pulsuum.

Rhythmĭcus, a, um. Adj. [ῥυθμικὸς] ut, Rhythmica musicæ pars. Isidor. Orig. 2. 16. & 21.
Tempus rhythmicum. Mart. Capel. 9. p. 327.

Rhythmĭcus, i. m. [ῥυθμικὸς] Musicus dicitur, Qui numeros in cantu vel in prolatione aut sono observat. Cic. 3. de Orat. 190. Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda.

Rhythmĭce, es. f. [ῥυθμικὴ] Mart. Capell. 9. p. 327. Rhythmice est ars omnis in numeris.

Rhythmizŏmenon, i. n. [ῥυθμιζόμενον] Materia numerorum. Idem 9. p. 336.

Rhythmizatio, ōnis. f. Vet. Interpr. Irenæi 2. 20. Apta rhythmizatio.

Rhythmŏīdes, is. [ῥυθμοειδὴς] i. e. Similis numeris. Mart. Capel. 9. p. 327.

Rhythmŏpœia, æ. f. [ῥυθμοποιΐα] Rhythmificatio. Idem l. c.

Rhytium, i. n. Genus vasis curvi, instar lunæ cornuum. Martial. lib. 2. 35.
Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ,
In rhytio poteras, Phœbe, lavare pedes. al. Imbricio. V. Imbricium, in IMBREX.

R I C

Rīca, æ. f. est Vestimentum quadratum, fimbriatum, & purpureum, quo Flaminicæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt, quod ex lana fiat succida alba, quod conficiunt virgines ingenuæ patrimæ, matrimæ, cives, & inficiatur cæruleo colore. Hæc Paulus. conf. Festus. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.
Nonius 14. 15. Rica est quod nunc sudarium dicimus.
Rica, a ritu, inquit Varro de L. L. 4. 29. quod Romano ritu sacrificium feminæ quum faciunt, capita velant.

Ricŭla, æ. f. dimin. pro Rica ponitur, apud Festum. Turpil. apud Nonium 14. 16. Velitern.
Ducit me secum, postquam ad ædem venimus,
Veneratus deos. Interea aspexit virginem,
Injectam in capite riculam indutam ostrinam.
Ricæ, & riculæ, inquit Festus, vocantur parva ricinia, ut palliola ad usum capitis facta.

Ricīnus, a, um. Adj. apud Non. 14. 15. ut Mitra ricina. Varr. Prometheo lib. 1. Aliæ mitram ricinam, aut mitram Melitensem.

Ricīnium, i. n. Palliolum est femineum breve. Varro de Vita populi Romani lib. 1. Et quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. Cic. 2. de Legib. 59. Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. Varro περὶ Μενίππου, Nihilo magis dicere muliebre, quam de muliebri ricinio pallio lum simplex. Quidam Ricinus scribunt. Al. Recinium. q. V. ut & Voss. Etym. p. 434.

Riciniātus, a, um. Adj. Ricinio indutus. Arnob. lib. 6. adversus gentes, Fronte Janus ancipiti, riciniatus Juppiter.

Rĭcĭnus, [κρότων] Genus vermis, canes acrius atque boves infestans. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quod muscæ, & ricini & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) eas exulcerare. Plin. lib. 22. cap. 18. Et ricinos canum necant. Columel. lib. 6. cap. 2.
Ricini quoque ovium sunt. Cato de R. R. cap. 103. V. Plin. 11. 34. conf. REDIVIVUS. Gloss. Lat. Græc. Riginus, Κρότων. scribe Ricinus, ut in Gr. Lat. Κρότων, Φθεὶρ, Ricinus.
Ricinus, [κίκι] Frutex grana ferens ricinis animalibus similia, unde nomen traxit. Græcis Cici appellatur. Plin. lib. 15. cap. 7. Proximum fit & e Cici arbore in Ægypto copiosa: alii crotonem, alii trixin, alii sesamum silvestre appellant. Et paulo post, Nostri eam vocant ricinum, a similitudine seminis. Vulgus nostrum hodie vocat *palmam Christi*. Cujus e semine & granis exprimitur oleum cibis fœdum, lucernis emplastrisque utile, cicinum appellatum, inquit Dioscorides lib. 4. cap. 164. Galenus Cicininum vocat. Ceterum ricinum Hetrusci phaselum Romanum appellant.
Ricinus, Mori fructus immaturus. Plin. lib. 23. cap. 7. Mori germinatione, prius quam in folia exeant, sinistra decerpi jubentur futura poma, ricinos Græci vocant. Hi terram si non attigere, sanguinem sistunt adalligati.

Ricto, Rictus, V. RINGO.

Ricotia, æ. f. Medicamenti genus. Octav. Hor. 1. 5.

Ricula, V. RICA.

R I D

Rīdeo, si, sum, [γελάω, μειδάω, μειδιάω] ēre. notæ significationis. Cic. 5. Verr. 62. Ridere convivæ, cachinnari. Gell. lib. 1. cap. 19. Rex, quasi avus ætate desiperet, risit.
Fletu misto risit. Stat. 9. Theb. 820.
Ore ridere catuli Gallicani, est Turpiter & late inter ridendum os diducere, ut patulus erat oris rictus canibus Gallicis venaticis. Catull. 40. 9.
Ridere catuli ore Gallicani. Turnebus.
M. Crassus semel in vita risit, ex quo vocatus ἀγέλαστος. Cic. 5. de Finib. 91.
Alicui ridere. Plaut. Truc. 5. 8. Virg. 5. Æn. 358.
— risit pater optimus olli.
Rideo canterio; Proverbium est, quod Sinnius Capito interpretatur de iis, qui principio rei alicujus inchoatæ deficiunt animo. Sulpicius Galba, quum in provinciam exiens ad portam ipsam Canterium suum animadvertisset cecidisse, Rideo, inquit, canteri, te jam lassum esse, quum tam longum iter iturus, vix id sis ingressus. Festus.
Ridere aliquem, vel aliquid, pro Deridere. Ter. Adelph. 4. 2. 10. Cic. de Arusp. Resp. 8. Quum riseritis impudentiam hominis, tum a me de tota concione audietis. Ovid. 2. Fast. 356.
Ridet amatorem Lyda puella suum.
Deos ridere inultum. Ovid. 3. Amor. 3. 20.
Nivem risi atram, teque hilari animo esse & prompto ad jocandum valde me juvat. Cic. 2. Q. frat. 2.
Risum ridere. Cic. 7. Fam. 26. Videris mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδόνιον. Atticismus. conf. RISUS.
Vitia ridere, pro De vitiis. Tacit. in lib. de moribus German. 19. De severitate in adulteriis puniendis, Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, sæculum vocatur. Hoc est, Nemo connivendo vitia probat, vel excusat: nemo arridet, applaudit, blanditur vitiis, nemo vitiis prætexit illud, sic sæculum est.
Versus alicujus ridere. Hor. 1. Serm. 10. 54.
Ab omni conventu rideri. Hor. 1. Serm. 7. 22.
De re aliqua ridere. Cic. 14. Att. 15. De hæresi Vestorina, & de Phetrionum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere.
Ridere in stomacho. Cic. 2. Fam. 15. Hoc asperfi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. [i. e. Non obstante stomacho.
Intempestive ridere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum. Hor. 1. Epist. 7. 27.
Ridere etiam dicitur quicquid hilaritate nobis adblanditur. ut,
Omnia nunc rident. Virg. 7. Ecl. 55.
Æquora Ponti tibi rident. Lucret. lib. 1. 8.
Angulus mihi ridet, i. e. Arridet, placet. Hor. 2. Carm. 6. 13.
Domus ridet argento, Splendet. Hor. 4. Carm. 11. 6. Acron.
Fortuna ridet vultu sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.
Tempestas ridet. Lucret. lib. 5. 1394.
Venus dulce ridet. Ovid. 16. Epist. 83.

Rido, ĕre. antiquum, Idem. Lucret. lib. 3. 22.
— diffuso lumine ridit. al. Ridet.

Ridens, entis. Partic. [γελῶν] ut, Arridere ridentibus. Hor. de Arte Poet. 101.
Dulce ridens. Catul. ad Lesbiam, 49. 5.
Undæ ridentes. Lucret. lib. 5. 1003.

Ridendus, a, um. Partic. [γελαστέος] Hor. 1. Epist. 1. 9.
Solve senescentem mature sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.

Ridībundus, a, um. Adj. [μειδιῶν] Abunde ridens. Plaut. Epid. 3. 3. 33.
Ita ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. V. Gell. lib. 11. cap. 15. ubi late de his quæ in BUNDUS finita sunt, disserit.

Rīsio, ōnis. f. [μειδίασις, γέλασις] Plaut. Stich. 5. 2. 10.
Quot ego voluptates fero, quot jocos.

Rīsus, ûs. m. Idem quod Risio. [γέλως, μειδίασμα] Plaut Milit. 4. 2. 81.
— nequeo hercle quidem risu meo moderarier. Al. Me admoderarier.
Blando risu fraudem prætexere. Claud. 1. in Rufin. 99.
Gratus risus. Hor. 1. Carm. 9. 22.
Ineptus. Catul. in Egnatium, 37. 16.
Lentus. Hor. 2. Carm. 16. 26. Al. Lætus.
Multus. Hor. 4. Carm. 13. 27.
Soluto risu ludere. Virg. 2. Georg. 386.
Tremulus. Lucret. lib. 1. 918.
Adimere risum. V. ADIMO.
Compescere mappa. Hor. 2. Serm. 8. 63.
Concitare risum. Cic. 2. de Orat. 235. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quo modo exsistat, atque ita repente erumpat.
Consequutus est risus. Cic. 5. Fam. 2. Visa est oratio non injucunda, & mediocris quidem est risus consequutus.
Consumere risum. V. CONSUMO.

Continere.

Continere. V. CONTINEO.
Elicere risum alicui. Juven. 7. Sat. 212.
Est risus de. Cic. 2. Philipp. 73. Qui risus hominum de te erat?
Excipere aliquid risu & osculo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Excitare risum. V. RIDEO.
Excutere sibi risum. Hor. 1. Serm. 4. 34.
Factus est risus. Cic. 6. Verr. 27. Risus populi atque admurmuratio omnium facta est.
Mereri risum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Movere risum. Cic. 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis quam stomachum movere solet.
Movere risum facto aliquo, vel ipso vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Quatere populum risu. Hor. 2. Epist. 2. 84.
Solventur risu tabulæ. Hor. 2. Serm. 1. 86. Audax Metonymia. Tabulæ i. e. Judices.
Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. 292. Equidem in quibusdam risum vix tenebam.
Tollere risum. Hor. in Arte Poet. 381.
Risus sæpe plurali numero, non poëtæ modo, sed & Oratores dicunt, quum Magnum risum intelligi volunt. Lucret. 5. 1402.
Unde oriebantur risus, dulcesque cachinni.
Lacrimosi. Stat. 6. Theb. 164.
Obscæni. Ovid. 2. Trist. 409.
Teneri risus pueri. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 346.
Captare risus. Cic. 2. Tusc. 17. Epicurus ea dicit, ut mihi risus captare videatur.
Conciliatur risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Consequebantur magni risus. Cic. 2. Q. frat. 6.
Dare risus alicui. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Edere miros risus. Cic. 2. Q. frat. 9. Memini quum hominem portarem ad Bajas, &c. miros risus nos edere.
Ridere risum Sardonium *Ris d'hoste*, apud Gallos; Ridere risum Sardonium, in eos dictum, qui præferunt lætitiam, cum intus angantur curis, quique blanditiis velant odium. Risus Sardonius dicitur, quod in Sardinia Apiastro similis herba nascatur, cujus esus diducto ore velut ridentes homines mortem oppetere cogit. V. Chiliad. Describit periphrasi Tibul. lib. 3. 6. 35.
Non bene mendaci risus componitur ore. conf. Risum ridere in verbo.

RISUS, Idoli nomen. Deum enim risuum multi olim populi, risu, gesticulatione, summaque lætitia coluerunt. Lilius Syntag. 1. lib. Histor. Deorum: Risûs simulachrum, ut Dei, Lycurgum apud Lacedæmonios erexisse testis est Plutarchus. (p. 55. ed. Francf.) Putabat enim ille, Risum laboris & modesti victus esse condimentum. Apud Apulejum quoque (2. Met. extr. & 3. Met. p. 134. Elmenh.) Risus, quod etiam interpres notat, mentio est. Hypatenses Thessali huic Deo quotannis rem divinam in summa lætitia faciebant γέλωτι θεῷ, id est Dei risus. Pausanias meminit.

RISOR, ōris. m. [γελαστής] Hor. in Arte Poet. 225.
Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet Satyros.

RISŌRIUS, a, um. Adj. Fulgent. Mythol. 2. Risorii honores.

RISĬBĬLIS, e. Adj. Aptus ad ridendum: utuntur eo Philosophi scholastici.

RIDICŬLUS, a, um. Adj. [γελοῖος, καταγέλαστος] Qui vel quod aliis risui est, & de quo alii rident. Ter. Eun. 2. 3. 13.
At ego infelix, neque ridiculus esse, neque plagas pati
Possum. Cic. 4. Verr. 143. Hoc postulatum de statuis ridiculum esse videatur ei, qui rem sententiamque non perspiciat. Cic. 2. Verr. 19. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur. Plaut. Stich. 1. 3. 68.
Jocos ridiculos vendo, agite, licemini. Al. Logos.
Ridiculus proprie dicitur, Qui in rebus turpibus ridetur. Festus.
Ridiculus, Facetus, quique diceret ea, quibus homines riderent, non ipse rideretur. Cic. in Brut. 217. Cn. Sicinius, homo impurus, sed admodum ridiculus, neque aliud in eo oratoris simile quicquam: is quum Tribunus plebis Curionem & Octavium Consules produxisset, Curioque multa dixisset, sedente Cn. Octavio collega, qui devinctus erat fasciis, & multis medicamentis, propter dolorem artuum, delibutus: Nunquam, inquit, Octavi, collegæ tuo gratiam referes: qui nisi se suo more jactavisset, hodie te istic muscæ comedissent. Et libro eodem, 114. Longe autem post natos homines improbissimus C. Servilius Glaucia, sed peracutus, & callidus, cum primisque ridiculus. i. e. Facetus, cujus etiam joci lib. 2. de Orat. 217. ponuntur.
Facie magis, quam facetiis, ridiculus. Cic. 1. Att. 10.
Multa Græcorum ridicula & falsa. Cic. 2. de Orat. 217.
Mus ridiculus. Hor. de Arte Poet. 139.
Poema ridiculum. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Rem ô ridiculam! Catul. ad Catonem, 54. 1.
Ridiculissimus, antiquum. Plaut. Stich. 2. 2. 58.
Quando adbibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus. al. Ridiculosissimus.

RIDĬCŬLUM, i. n. [γελοῖον] Res, vel Sermo risum excitans. Ter. And. 3. 1. 6. Hui, tam cito? ridiculum. Idem Eun. 5. 7. 3.
Mihi solæ ridiculo fuit, quæ, quid timeret, sciebam. Gloss. Græc. Lat. Γελοῖον, Ridiculum, Jocus.
Dicuntur sæpe etiam sententiose ridicula. Cic. 2. de Orat. 286.
Eludere ridiculum ridiculo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Est ridiculum ad ea, quæ habemus, nihil dicere, &c. Cic. pro Arch. 8.
Esse in ridiculo. V. IN.
Haberi in ridiculo. V. IN.
Jacere ridiculum, & Mittere. V. JACIO & MITTO.
Iteratu ridiculum. V. ITERUM.
Per ridiculum. Cic. 2. Off. 134. Quum studiose de absentibus detrahendi causa, aut per ridiculum, aut severe, maledice, contumelioseque dicitur. Al. ὕφει Perridiculum. q. V. s. l.

RIDICŬLĒ, Adv. [γελοίως] Ter. Adel. 4. 5. 42.
— hæc, mi pater,
Te dicere æquum fuit, & id defendere.
M. Ridicule, adversumne illum causam dicerem,
Cui veneram advocatus? Cic. 1. de Orat. 243. Non modo acute, sed etiam ridicule ac facete.

RIDICULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum, [καταγέλαστος] Idem quod Ridiculum. Plaut. Trin. 1. 2. 28.
Sed hoc animum advorte, aufer ridicularia. Gell. lib. 4. cap. 20.
Qui jurabat cavillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit.

RIDICULŌSUS, a, um. Idem. Arnob. 5. p. 175. Ridiculosa negotia defendere. Et Hieron. adv. Rufin. 3. 4. pr. Non ridiculosa, ut scribis, sed ridicula mihi forte res accidit. Gloss. Græc. Lat. Γελοιώδης, Jocosus, Ridiculosus.

RĪSĬTO, āre. frequent. a Rideo. Nævius apud Non. 3. 116. Clam ineunt, irruunt, cachinnos, joca, dicta risitant.

RISĬLŎQUIUM, i. n. Tertull. de Pœnit. cap. 10. In risiloquio consistere.

RĬDĪCA, æ. f. [χάραξ] Pedamentum vinearum. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Pedamentum item fere quatuor generum. Unum robustum, quod optimum solet afferri in vineam e quercu ac junipero, & vocatur ridica. Columel. lib. 4. cap. 12. Hic annus nondum vehementem palum aut ridicam desiderat. Idem lib. 11. cap. 2. Palos una opera cædere, & exputatos acuere centum numero potest: ridicas autem querneas sive oleagineas findere, & dedolatas utraque parte exacuere numero sexaginta. Plin. lib. 17. cap. 22. Pedamenta optima, quæ diximus, aut ridicæ robore, oleaque: aut si non sint, pali e junipero, cupresso, laburno, sambuco. Pedamentum vinearum, inquit Budæus, aut est fissile ut ridica, quo hodie plurimum utimur: aut est teres, ut palus.

RIDICŬLA, æ. f. dimin. Senec. Quæst. Nat. 1. 3. pr. Idem videbis accidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit, & vestimenta, ridiculis diducta, leviter aspergit. [Ald. Tendiculis. Utraque lectio firmatur MSS. V. not. Muret. & Grut. Posset & Rudiculis legi.

RIDICULUS, Adj. V. RIDEO.

R I E

RIENES, um. Rienes quos nunc vocamus, antiqui Nefrundines appellabant quia Græci νεφροὺς eos vocant. Plaut in Satyr. Male tibi evenisse video: glaber erat tanquam rien. Festus. V. eund. in Nefrendes. & supra suo ordine REN.

R I G

RIGEO, RIGIDUS. V. RIGOR.

RIGIACUM, i. n. auctor Ptolemæo lib. 3. cap. 9. Attrebatum civitas: vulgo *Arras*.

RĬGO, [ἄρδω, βρέχω, ποτίζω] āre. Madefacere, humorem aspergere. Ac proprie de his dicitur, quæ humoris aspersione indigent. Ovid. 2. de Pont. 1. 13.
Juppiter utilibus quoties rigat imbribus agros. al. Juvat. Plin. lib. 12. cap. 11. Rigatur arbor gelidis fontibus.
Conspergere & Rigare. Columel. lib. 5. cap. 6.
De flumine. Hor. 3. Carm. 3. 48.
Qua tumidus rigat arva Nilus.
Hortus rigatur fonte. Ovid. 5. Fast. 210.
Ora vatum rigantur Pieriis aquis. Ovid. 3. Amor. 9. 26.
Non raro ad lacrimarum periphrasin transferunt poetæ. Ovid. 1. de Arte Am. 532.
Indigno teneras imbre rigante genas. Idem 11. Met. 410.
— ter fletibus ora rigavit. Virg. 9. Æn. 251.
— & vultum lacrimis atque ora rigabat.
Sanguinem venæ rigant vitalem membris. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rore vitali rigare, Lactare. Cic. 1. de Divin. 20.
— quæ parvos Mavortis semine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
De mictione. Lucret. lib. 4. 1023.
Tum Babylonica magnifico splendore rigantur.
Arma cruore rigare. Virg. 12. Æn. 308.
Cælum lux solis rigat. Lucret. lib. 4. 203.
Metaph. ut, Ingenia omnium rigare. Auctor ad Herenn. lib. 4. 10. Isti, cum non modo dominos se fontium, sed se ipsos fontes esse dicant, & omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum si, quum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate.
Rigari, per metaphoram pro Compleri, amplificari, & propagari. Lucret. lib. 2. 262.
Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas
Principium dat: & hinc motus per membra rigantur. Lambinus.

RIGANS, antis. Partic. [βρέχων] ut, Nimbi rigantes. Lucret. lib. 6. 520.
Atque aliis aliæ nubes, nimbique rigantes.

RIGĀTIO, ōnis. f. [βροχή] Columel. lib. 11. cap. 3. Sin autem sicco loco seri debuerint, quod rigationem ministrari non expediat, mense Feb. sesquipedali altitudine sulci faciendi sunt.

RIGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Valent. cap. 15. O fletum rigatorem.

RIGUS, ōris. n. Plin. 5. 4. Diarrhytum a Græcis dictum propter aquarum rigus. al. Irrigua. [An Rigua? Sic solet Plin. V. paulo infra.

RĬGUUS, a, um. Adj. [ἐπίῤῥυτος] Quod æquis irrigatur: cui opponitur Siccaneus. Columel. lib. 2. cap. 17. de prato loquens, Ejus igitur, inquit, animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum.
Amnes rigui. Virg. 2. Georg. 485.
Hortus riguus. Ovid. 8. Met. 646.
Saltus rigui. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 5.

RIGUUM, i. n. Rigatio, vel Aquæ ipsæ rigantes. Plin. lib. 17. cap. 26. Rigua æstivis vaporibus utilia, hieme inimica, autumno varia. Paulo post, Circa canis ortus rigua maxime prosunt, ac ne tunc quidem nimia, quoniam inebriatis radicibus nocent. Rursus cap. 27. Urit vineas simum suillum, nisi quinquennio interposito, præterquam si riguis diluatur.

RĬGOR, ōris m. [ῥῖγος] Frigus vehemens. Plin. 8 Epist. 8. ad Romanum, Rigor aquæ certaverit nivibus, nec color cedit. Columel. lib. 9. cap. 14. Quam recentissimi rigoris aqua infusa. Plaut. Bacch 2. 3. 46.
Longum est rigorem maleficum exornarier. Al. Strigorem, vel Strigonem. [Locus obscurus, &, ut videtur, male habitus. Certe de frigore ex poni nequit.
Calor & Rigor, contraria. Plin. lib. 7. cap. 50.
Horridus rigor tenet artus. Valer. 3. Argon. 263.

Rĭgor, is, m. [σκληρότης] Durities. Virg. 1. Georg. 143
Tum ferri rigor, atque argutæ lamina serræ. Servius.
Auri rigor. Lucret. lib. 1. 493.
Conlabefactatus rigor auri solvitur æstu. Tralatio est. [Immo Hendyadis pro Rigido auro, ferro &c.
Nervorum rigor, Spasmus. Celf. lib. 4. cap. 3.
Formosus. Claud. de Nupt. Honor. 324. [Puto Vigor legendum.
Juris rigor, Translate. Modestin. in l. Si expressim. D. de appel. Si expressim sententia contra juris rigorem data fuerit. [i. e. Rigidam observantiam.
Naturæ rigor. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ, duram & inflexibilem, affectusque humanos adimit.
Rigore nimio in id negotium justit inquiri. Animanus lib. 28. p. 468. Francf. H. St. Exstant cap. 1. ejus libri, sed perperam legitur in edit. Gronov. Vigore.
Orationi tribuit Quintil lib. 9. cap. 3. extr. Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.
Rigor, Rapiditas, ῥοίζημα. Ulpian. in l. 1. D. de fluminibus. ne quid, &c. Ripa autem recte ita definitur: id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. Idem titulo sequenti proxime, Quod autem, ait, Aliter fluat, non ad quantitatem aquæ fluentis pertinet, sed ad modum, & ad rigorem cursus aquæ referendum est. [Rigor hic pro Tenore dicitur, vel tractu quodam, ut apud scriptt Gromaticos.
Stillicidii rigor. Scævola in l. Olymp. §. ult. D. de servit. urb. præd.
Rigor est etiam Tractus rectus. Frontin. de qualitate agrorum p. 31. edit. Goes. Rigor est, quicquid inter duo signa, vel in medio lineæ, rectum perspicitur. Et mox: Quicquid in agro mensori operis causa ad finem rectum fuerat, rigor appellatur.
Rigōrātus, a, um. Adj. [σκληρωθεὶς] Plin. lib. 17. cap. 23. Traduces Gallica cultura, bini utrinque lateribus, si pars quadrageno distet spatio: quaterni, si viceno: inter se obvii miscentur, alliganturque una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. h. e. Rigidiores & firmiores facti. V. ibi Harduin. not.
Rĭgĭdus, a, um. Adj. [ψυχρὸς, καὶ ψυχρὸς Gl. L. G.] Frigidum. ut Pruinæ. Lucret. lib. 2. 520.
Hinc flammis, illinc rigidis infessa pruinis. Virg. 2. Georg. 316.
Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor,
Tellurem Borea rigidam spirante movere. Ovid. 3. Trist. 10. 48.
Nec poterit rigidas scindere remus aquas. [His duobus locis potius pro Duro poni videtur.
Rigidus, [ἀτενής] Durus, Erectus, Quod non nisi ex duritie accidit. Virg. 6. Ecl. 28. — tum rigidas motare cacumina quercus.
Æsculus rigida. Hor. 3. Carm. 10. 17.
Capillis rigidis hirta canities. Ovid. 10. Met. 425.
Cornu. Ovid. 9. Met. 85.
Cruribus rigidis aves ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Ensem in rigidum falces conflantur. Virg. 1. Georg. 508.
Ferro rigido fodit pectora. Ovid. de Rem. Amor. 19.
Mons. Ovid. 8. Met. 797.
Rostrum. Ovid. 5. Met. 673.
Silex. Ovid. 10. Met. 242.
Ungues. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Rigidus, Durus, agrestis, ut Ovid. 1. Amor. 4. 36.
Nec mite in rigido pectore pone caput.
Manus rigida, Dura. Ovid. 14. Met. 647.
Signa Canachi rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem. Cic. de Clar. Orat. 70. Intelligit Statuas, in quibus nihil molle expressum.
Caligo rigida. Cic. 1. Tusc. 37.
Per speluncas saxis structas asperis, pendentibus,
Maximis, ubi rigida & crassa constat caligo inferûm. Ex quodam poeta. [Ubi forsan Frigidam intelligit, vel potius Inflexibilem, atque inexorabilem.
Rigidus quasi ad animum translatum, Durus, severus, constans. ut,
Leo rigidus. Martial. lib. 10. 65.
Fores. Ovid. 3. Amor. 7. 24. V. in rigeo, ad fin.
Innocentia rigida. Liv. 39. 40.
Jus est rigidum & inevitabile. Ovid. ad Liviam, 443.
Mente rigida patriæ negavit opem. h. e. Dura & pertinaci. Ovid. 3. Epist. 96.
Minæ. Ovid. 1. Amor. 8. 24.
Mores. Ovid. de Rem. Amor. 762.
Mors. Lucret. lib. 6. 1194. [Ab effectu, an quia Flecti nequit?
Pudor. Claud. Conf. Mall. Theod. 246.
Sententia. Plin. 4. Epist. 9. Sententiam Macri, ut rigidam duramque, reprehendunt.
Vultus rigidus & trux. Ovid. 4. Epist. 73.
Rigĭdē, adv. ut, Submovere rigide. Ovid. 3. de Pont. 3. 55.
Compar. Valer. Max. 9. 7. extr. Disciplinam præfractius & rigidius adstringere.
Rigiditas, ātis. f. Vitruv. 2. 9. Rigiditatem habere.
Rĭgeo, [ῥιγῶ] ēre. Frigere. Plin. lib. 6. cap. 13. Verum Asiæ quoque magna portio apposita Septentrioni, injuria sideris rigentis, vastas solitudines habet. Sic lib. 8. cap. 36.
Frigore rigent partes mundi incultæ. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Frigore rigere. Lucret. lib. 3. 904. Ovid. 2. de Pont. 7. 72.
Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.
Gelu rigere. Liv. 21. 32. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimaque omnia rigentia gelu, cetera visu, quam dictu, fœdiora terrorem renovavere.
Prata rigent, Horrent gelu. Hor. 4. Carm. 12. 3.
Rigere, Erectum esse. ut,
Comæ rigebant terrore gelido. Ovid. 3. Met. 100.
Capilli metu rigent. Ovid. 1. Fast. 97.
Cervix horrida riget. Ovid. 8. Met. 284.
Lingua riget. Ovid. 1. de Arte Am. 515.
Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. [i. e. Ut loqui audeas, ne lingua torpeat pudore.
Rigere, Durum esse. Virg. 5. Æn. 405.
Terga boum, plumbo insuto ferroque, rigebant.
Rigere nobis dicuntur, quæ preces non admittunt nostras. Ovid. 1. Amor. 6. 38.
Roboribus duris janua fulta riget. Sic Propert. 4. 11. 6.
Non exorato stant adamante viæ. i. e. Obstant, resistunt votis & precibus clausæ foribus adamantinis. Sic & Fores rigidi supra.
Rigens, entis. [ῥιγῶν] Partic. ut,
Artus rigentes imbri ventoque. Stat. 1. Theb. 387.
Bruma rigens. Lucan. lib. 1. 16. sc. Gelu.
Caput prædurum ac rigens. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Corpus rigens, Nullo modo flexum. Quintil. lib. 1. cap. 13. A summo ad imum rigens corpus. Alii legunt, A summis ad ima rigens opus. De Statuis & picturis.
Membra rigentia. Lucan. lib. 2. 25.
Oculi rigentes, apud Plin. lib. 11. cap. 37. Qui non circumaguntur, ut ait Budæus.
Palla rigens signis & auro. Virg. 1. Æn. 652. i. e. Signis auro intextis rigida est.
Vestes auro & ostro rigentes. Virg. 11. Æn. 72.
Ungue rigente secare genas. i. e. Duro. Ovid. 5. Epist. 72.
Rigesco, [ῥιγῶμαι] ĕre. Indurari. Virg. 3. Georg. 363.
Æraque dissiliunt vulgo, vestesque rigescunt. Ubi Serv. Rigescunt, Durantur, ut frangi potius, quam scindi posse videantur. Plin. lib. 17. cap. 22. Uva quæ nascatur e duro rigescente.
Lacrimæ rigescunt sole. Ovid. 2. Met. 364.
Ubera sensit rigescere. Ovid. 9. Met. 357.
Rigĭdor, āri. Rigidum fieri. Senec. Epist. 71. Recta est, flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii leguntRigida est.
Rigĕfăcio, ĕre. Frontin. Strat. 2. 5. 23. Jejunum exercitum in maximo frigore transitu fluminis rigefecit. Alii, Rigere fecit.
Riguus, a, um. V. rigo.

R I M

Rīma, æ. f. [ὀπὴ, τρῆμα, σχίσμα] Fissura. Rimæ proprie dicuntur, Exiguæ distantiæ tabularum in juncturis. Unde tractum est ut omnes fissuræ, rimæ dicantur. Lucan. lib. 1. 619.
Cor jacet, & saniem per hiantes viscera rimas
Emittunt. Plin. lib. 15. cap. 8. Ut formicæ, rimæque absint.
Agere rimas. Ovid. 2. Met. 211.
Explere rimas dicuntur oratores, per translationem, quum verba infarciunt, ut pleniorem orationem faciant. Cic. in Orat. 231. Neque infarciens verba, quasi rimas expleat, nec minutos numeros sequens concidat, delumbetque sententias.
Fatiscunt naves rimis. Virg. 1. Æn. 127.
Invenire rimam; in tergiversatores dictum, qui nulla in causa tot fidei vinculis astringi possunt, quin aliquid inveniant, qua elabantur: ut ait Erasmus. Plaut. Curc. 4. 2. 24.
Rogitationes plurimas propter vos populus scivit:
Quas vos rogatas rumpitis, aliquam reperitis rimam.
Plenus rimarum, dicitur Qui nihil celat eorum, quæ creduntur ipsi. Ter. Eun. 1. 2. 25.
Plenus sum rimarum, hac atque illac perfluo. Tralatio sumpta a vase aquario fictili.
Habet & obscænum sensum. Juvenal. Sat. 3. 96.
— vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum, & tenui distantia rima. [Gloss. Lat. Gr. Rima, Ραγὰς, Ῥίμη, Γυναικεία φύσις. A Gr. ῥίμη, Lat. Rima.
Rimŭla, æ. f. dimin. Celf. 8. 4. Ne parvæ rimulæ fallant.
Rimōsus, a, um. Adj. [διαῤῥωξ, διάτρητος] Quod est rimis plenum. Columel. lib. 1. cap. 5. Quicquid ab inferiore mox apposueris, fissum erit rimosumque.
Cymba rimosa. Virg. 6. Æn. 414.
Auris rimosa. i. e. Rimarum plena, & hac & illac perfluens, vel quæ negligenter audit, & audita statim obliviscitur, nec memoriæ mandat. Hor. 2. Serm. 6. 46.
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure. [Schol. Cruq. Rimosis, h. e. Garrulis. & Auris rimosa, Auris patula est, quæ nihil secreti continet. Sumptum ex dicto Terentiano, Plenus, &c.
Compar. Gell. 17. 11. Pulmo rimosior.
Rimor, [ἐκζητέω, ἐρευνάω] āri. Diligenter quærere, scrutari, quasi rimulas quasque perquirere Tractum a suibus, qui glandes rimantur de rimis terrarum, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 385.
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. i. e. Pascuntur in pratis, cibum per terræ rimas requirentes: inquit Servius. At Nonius 4. 395. Rimantur exponit hic, Inhabitant. Pro Servio stant seqq. loca. Cic. 1. de Divin. 130. Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.
Diligentissime rimari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Juga rimari canibus. Claud. de Bell. Gild. 357.
Partes apertas rimari. Virg. 11. Æn. 748.
Vultus alicujus rimari lumine acerbo, Contemplari. Stat. 11. Theb. 526.
Rimari, Scindere, & quasi In rimas agere. Virg. 3. Georg. 534.
Ergo ægre rastris terram rimantur. Servius. [Immo Rimantur, Fodiunt, Scrutantur. V. rastrum.
Rimari, Expleri, pasci. Virg. 6. Æn. 599.
— rimaturque epulis, habitatque sub alto
Pectore. Servius, & Nonius l. c. [Verum rectius subauditur τὰ σπλάγχνα Viscera. Rimatur viscera epulis, i. e. Ad epulas, ut inde famem expleat. Et expressit hoc ipso verbo poenæ modum.
Rimo, āre. Festus in voce Rufpari: Et ego ibo, ut latebras ruspans rimarem optimas. Ita in schedis legi testatur Dacerius; sed Scaliger legere cupit, Rimer maritimas. alii, Rimer amaptimas.
Rimans, antis. Partic. Quærens. Virg. 7. Æn. 507.
— quod cuique repertum
Rimanti, telum ira facit.
Rimātus, a, um. Partic. Passive. Sidon. 7. Epist. 2. Diligenter, quæ ad focrum pertinuerant, rimatis, convasatisque. [i. e. Conquisitis.
Rimābundus, a, um. Adj. Intente contemplans. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.
Rimātim, Adv. Per rimam. Martian. Capella 2. Rimatim ab ostio speculari.

Rimātor, ōris. m. Qui rimatur. Arnob. 5. p. 161. Varro in antiquitatis indagatione rimator.

R I N

Ringo, rixi, rictum, ĕre. vel **Ringor**, ĕris. deponens; Os torquere: quod canes faciunt latraturi, vel quum ex ira in rugas deducunt os.

Deducunt. Præt. Rinxi Despauter. Vide Ringi, pro Irasci. H. St.

Ringi, Irasci, & tacitum stomchari, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 2. 2. 27.

— quum ille & cura & sumptu absumitur,
Dum tibi sit quod placeat, ille ringitur, tu rideas. Sidonius;
Multum ringitur otiosa virtus. Gloss. Lat. Gr. Ringitur, πικραίνεται, Ὀργίζεται. Non. 2. 735. Ringitur, Irascitur.

Ringi dicitur a narium tortura. nam ῥὶν naris dicitur, ut sit Ringi, quasi narem agi, hoc est narem torqueri, inquit Perottus. Rhingo e Græco habet originem, sed Latinum pæne factum videtur. Ideo aspiremus, an non parum refert. Ex Georgio Valla affert Despaut. 681. Intelligit autem puto factum esse ex ῥίζω. H. St. Immo quasi ῥῖνα ἄγω.

Ringens, entis. Partic. Petron. cap. 75. Me non facies ringentem, amasiuncula.

Ricto, āre. frequent. est leopardorum quum vocem emittunt. Spartianus in Geta cap. 5. Leopardi rictant.

Rictus, ûs. m. [τὸ στόμα, sive τὸ χάσμα] est Oris distentio, qualis esse solet in ridentibus: a Græcis Gelasinus dicta, inquit. Budæus. Martial, lib. 3. 93.

Quum comparata rictibus tuis, ora
Niliacus habeat crocodilus angusta.

Rictus, Rixæ, Rixosæ, Ringitur, dici videntur, quia in diversum rumpantur, contrariaque sint recto: quod vocabulum dictum videtur a regendo. Festus.

Ferarum rictum dici volunt, inquit Non. 6. 43. cum Titinnius auctor sit, hominis dici debere: ut, Cave frontem excordem, labia, percilia, rictus. Item Pomponius Prostibulo, Quis hic est, quamobrem hic prostat, rictum & labia quum considero?

Columbi rictus. Plin. lib. 10. cap. 9.
Caninus rictus. Juven. 10. Sat. 272.
Crudi. Senec. Agamemn. 9.
Dehiscens rictus ad aures. Plin. lib. 8. cap. 21.
Flexibiles rictus quadrupedis sive equi. Lucan. ad Pison. 53.
Fluidi sanguine. Ovid. 14. Met. 168.
Fulmineus lupi. Ovid. 11. Met. 367.
Immanes. Claud. 4. Conf. Hon. 249.
Lati. Ovid. 3. Met. 673.
Letiferi. Claud. 1. in Ruff. 261.
Modici. Ovid. 3. de Arte Am. 283.
Niger. Sil. lib. 13. 560.
Oblitus spumis. Ovid. 11. Met. 367.
Patuli. Ovid. 6. Met. 378.
Pestiferi. Ovid. 3. Met. 74. De serpente Cadmeo.
Spumantes. Ovid. 4. Met. 98.
Tabido rictu mæsta jacens Fames. Sen. Herc. fur. 9.

Rictus etiam ponitur pro Minaci habitu oris. Tractum a canibus dum ringuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum, ne labra distorqueantur, ne immodicus hiatus rictum distendat. i. e. Os in ringentis modum formet. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rictus, Ἐπισκύνιον. At Gr. Lat. Ἐπισκύνιον, Supercilium.

Contrahere rictum, eorum est qui mæsti aut meditabundi sunt. Budæus.
Diducere risu rictum, Ad hilaritatem impellere. Hor. 1. Serm. 10. 7. Budæus.
Diducere rictum, Os aperire. Juven. 10. Sat. 230. Budæus.
Distendere rictum. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Reddere rictum alicujus in loquendo. Plin. lib. 7. cap. 12.
Ruunt nimbosoque spumantia flumina rictu. i. e. Ore vehente nimbos & aquas. Sil. lib. 1. 207.

Rictum, i. n. ut vult Non. 3. 185. Lucret. lib. 5. 1063.

Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. Adde 6. 1193.

Cic. 6. Verr. 94. Usque eo, judices, ut rictum ejus ac mentum paulo sit attritius. Gloss. Vet. Rictum, mensura oris.

R I P

Rīpa, æ. f. [ὄχθη] Extremitas terræ, aquæ vicina. Dicta quod aquarum agitatione rumpatur. Et proprie est fluminum vel fontium, sicut Litus maris. Ovid. 1. Met. 42.

— campoque recepta
Liberioris aquæ, pro ripis litora pulsant. Cæs. 6. Bell. Gall. 6.

Erat inter Labienum atque hostem difficili transitu flumen, ripisque præruptis. Sic lib. 5. 18.

Ripa & Litus, pro eodem accipi videntur apud Columel. lib. 1. cap. 5. Villa semper mare recte conspicit, quum pulsatur, aut fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulum summota a litore.

Ripa de mari Pontico. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni dextra ripa intrant, læva exeunt.

Agger ripæ gramineus. Virg. 7. Æn. 106.
Anfractu riparum incurvus fluvius. Stat. 4. Theb. 52.
Margo riparum. Ovid. 2. Fast. 222.
Murus riparum. Plin. lib. 16. cap. 37. h. e. Ripæ vicem murorum præbentes.
Vestitus viridissimi riparum. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Abruptissimæ ripæ. Plin. Epist.
Algentes. Stat. 1. Silv. 3. 44.
Arentes. Virg. 3. Georg. 555.
Arundineæ. Stat. 6. Theb. 274.
Declives. Ovid. 5. Met. 591.
Fluviales. Ovid. 5. Epist. 25.
Frondentes. Claud. 6. Conf. Hon. 194.
Gelidæ. Hor. 2. Serm. 3. 294.
Limosæ. Ovid. 3. Amor. 6. 1.
Opacæ. Sil. lib. 4. 85.
Pendens ripa. Ovid. 1. de Arte Am. 620.
Peregrina. Ovid. 2. Met. 337.
Tacens. Stat. 4. Silv. 3. 90.
Trementes ripæ verbere. i. e. Undis & ventis verberatæ. Hor. 3. Carm. 27. 24.
Tumentes æstate ripæ Nili. Lucan. lib. 8. 826.
Virides. Ovid. 2. Met. 371.
Viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Umbrosa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Ascendit eodem equo adversam ripam. Cic. 1. de Divin. 58.
Assuetæ ripis volucres. Virg. 7. Æn. 33.
Caret taciturna ripa ventis vagis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Cingere obliquis ripis flumina. Ovid. 1. Met. 39.
Coercere fluvium extra ripas diffluentem. Cic. de Clar. Orat. 316.
Effusus capacibus ripis amnis. Ovid. 3. Amor. 6. 19.
Habitare ripis. Virg. 3. Georg. 430.
Inambulare in viridi & opaca ripa. Cic. 1. de Legib. 15.
Intrare ripas fluminis. Virg. 7. Æn. 201.
Labuntur altis ripis aquæ. Hor. Epod. 2. 25.
Rodunt flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.
Stringens Tiberis ripas flumine pleno. Virg. 8. Æn. 63.
Mæoniæ. Ovid. 2. Met. 252. i. e. Caystri, fluminis Mæoniæ sive Lydiæ.

Ripŭla, æ. f. dimin. [ὀχθίον] Cic. 15. Att. 6. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, tamen hæc πυγογραφία ripulæ videtur habitura celerem satietatem.

Ripārius, a, um. Adj. Quod in ripis habitat. ut, Ripariæ hirundines. Plin. 30. 4. Ita vocant in riparum cavis nidificantes.

Ripārius, i. m. [ὀχθοφύλαξ] Gloss. Lat. Gr. In Gr. Lat. ὄχθη, Ripa limitum. Unde apparet Riparium militem intelligi.

Pipariŏla, æ. f. Hirundo riparia. Marcell. Emp. cap. 15.

Riparienses, um. de quibus mentio fit C. de Re militari. l. de castris Ripariensibus, erant Milites, qui in imperii limitibus excubabant pro Republica adversus Barbaros: puta in ripis Danubii, ad tuendas Pannonias adversus Sarmatas: & in ripis Euphratis, adversus Parthos. Herodianus lib. 6. 7. Alciatus, Qui ripam inhabitant, Riparii dicuntur: & legiones, quæ prætendebant apud riparios, dictæ Riparienses. Vopisc. Aurel. cap. 38. extr. Septem millibus Hiberorum, & Ripariensium, & Castrianorum, & Daciscorum interemptis.

Ripensis, e. Adj. Juxta ripam, cui opponitur Mediterraneus. Ammian. 26. 30. Dacia ripensis.

Ripātĭcum, i. n. Tributum, quod accipitur in ripis. JCti.

Ripa alta, [Ὄχθη ὑψηλή] Britanniæ locus, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 3.

Ripepora, æ. f. Civitas ex Cordubensi conventu populo Romano fœdere conjuncta. Plin. lib. 3. cap. 1.

Riphæi montes, & **Riphæi** populi, V. in **rhiphæus**, a, um.

Ripheus, V. **rhipheus**.

R I R

Rira, æ. Fluvius in Thracia, regione Astice, non procul a Cherroneso, Plutarchi patria. Plin. lib. 4. cap. 11.

R I S

Risagallum, i. n. alias Realgar, Pharmaci quoddam genus pulverulenti, quod & virus est, & Aurificibus atque Chymistis usui esse solet ad metallorum faciliorem tractationem & fabricam. V. Matthiolum in Dioscoridem lib. 6. cap. 29. Sunt qui idem esse dicunt, quod Auripigmentum. Alii distinguunt. V. Lexica Chymica & Pharmac.

Risardir, Portus in Mauritania e regione Gaditani freti. Plin. lib. 5. cap. 1.

Riscus, i. m. [ῥίσκος] auctore Donato, est Cista pelle contecta. Nomen Phrygium. Servius vero ait Fenestram esse parvam in pariete. Ter. Eun. 4. 6. 16.

Abi tu, cistellam, Pythia, domo effer cum monumentis.
c. Viden' tu illum Thais? p. ubi sita est. t. in risco, odiosa, cessas?

Riscus, loca in parietibus angusta. Nonius 2. 736.

Riscus in mundo muliebri ponitur ab Ulpiano in l. 25. §. 4. D. de auro, & argen. leg. Pollux 7. Sect. 160. Riscon inter arculas muliebres memorat. [Gloss. Lat. Gr. Riscus, Κιβώτιον μεγάλη. V. Voss. Etymol. vel Lex. Pitisc.

Risinum, V. **rhizinium**.

Risus, V. **rideo**.

R I T

Rītus, ûs. m. [θεσμός, θρησκεία] Paulus, Ritus, mos est comprobatus in administrandis sacrificiis. Festus, Ritus est mos, vel consuetudo. Cic. 2. de Legib. 22. Ex patriis ritibus optima colunto.

Antiquus ritus. Juven. 10. Sat. 335.
Barbarici. Lucan. lib. 1. 445.
Profani. Tacit. 2. Ann. 85.
Ediscere populi pios ritus. Ovid. 2. Fast. 546.
Exigere ritus humanos ad cælestia. Ovid. 9. Met. 500.
Exuere ritus profanos. Tacit. 2. Ann. 85. extr.
Indere novos ritus. Tacit. 5. Hist. 4. pr.
Lustrari magico ritu. Ovid. 10. Met. 398.

Ritu, Ablat. vice Adv. Instar, vel More, lege, consuetudine, modo. Cantherino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.

Certe hæc mulier cantherino ritu astans somniat.

Quadrupedum ritu, & Ferarum more. Lucret. lib. 4. 1260.
Tempestatis ritu mobilia. Hor. 2. Serm. 3. 268.
Vivere latronum ritu. Cic. 2. Philipp. 62. [conf. Varr. L. L. 6. 5.

Rituis, pro Ritûs, Genitivus antiquus. Varr. Cato, vel De liber. educand. Itaque domi rituis nostri, qui per deum Fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. Nonius 8. 93.

Rites, is. m. Idem. [θεσμός] Stat. 11. Theb. 285.

Hei mihi primitiis ararum, & rite nefasto
Libatus, &c. [Noluit Rituque. An est Adv. Rite?

Rituālis, e. Adj. [θεσμοθετικός] Rituales nominantur Hetruscorum libri,

libri, in quibus perſcriptum eſt, quo ritu condantur urbes; aræ, ædes ſacrentur; qua ſanctitate muri; quo jure portæ; quo modo tribus, curiæ, centuriæ diſtribuantur; exercitus conſtituantur, ordinentur, ceteraque ejuſmodi ad bellum, ad pacem pertinentia. Feſtus.

RITUALITER, Adv. Rite. Ammian. 29. 7. Ritualiter conſecratus.

RĪTĔ, Adv. [κατὰ θεσμὸν] a Rito verbo, ſecundum Priſcianum, ſignificat Recte, quia nihil traditur ritibus, quod non rectum eſſe credatur. Vel, ut ait Varro L L. 6. 5. quia quod fit rite, id ratum & rectum eſt. Feſtus, Rite, bene ſignificat, ac recte. Cic. 2. de Fin. 37. Quam igitur pronuntiabit ſententiam ratio? Adhibitâ primùm divinarum humanarumque rerum ſcientia, quæ poteſt appellari rite ſapientia.
Affuerunt teſtes rite, teſtamentum ipſo præſente conſcribunt. Auctor ad Herenn. lib. 1. 23. Gloſſ. Lat. Gr. Rite, Ὀρθῶς, Ἐνθέσμως.
Coli rite. Ovid. 13. Met. 633.
Colere deos rite. Cic. 1. de Divin. 21.
Perpetrare rite ſacrificium. Liv. 44. 37. extr.

R I V

RIVALIS, RIVALITAS, RIVINUS, V. RIVUS.

RIVOLTA Sicca, Nomen loci, in quo contra Venetos pugnarunt Galli non procul ab Addua Italiæ flumine. V. Cæl. lib. 5. cap. 1.

RIUSIANA, æ. f. Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Gingen*.

RĪVUS, i. m. [ῥύαξ] eſt Locus, inquit Ulpianus D. de rivis, l. 1. per longitudinem depreſſus, quo aqua decurrat: cui nomen eſt, ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. Feſtus, Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquæ, non ſpe, conſiliove factus, verum naturali ſuo impetu. Sed & ii rivi dicuntur, qui manu facti ſunt, ſive ſuper terram foſſa, ſive ſuper ſpecu. Cujus vocabuli origo ex Græco pendet. Hæc ille. Turnebus legit, Non ſpecu, inciliove. Cic. in Topic. 33. Tanquam rivorum a fonte deductio. Gloſſ. Lat. Gr. Rivus, Ὀχετὸς, Ῥεῖθρον. Gr. Lat. Ὀχετὸς, Rivus canalium, clabata. conf. in RIVUM.
Aquæ puræ rivus. Hor. 3. Carm. 16. 29.
Ruris rivi. Hor. 1. Epiſt. 10. 6.
Signinus. Ulpian. in l. De rivis.
Cæmentitius. Ulp. in l. 3. D. de rivis.
Apertus rivus. Paul. in l. 2. D. de rivis.
Arens, Siccus fere. Virg. 3. Æn. 350.
Fluens. Virg. 8. Ecl. 87.
Garrulus. Ovid. 2. Faſt. 316.
Integer. Ulpian. in l. 1. D. de rivis.
Lapidoſus. Ovid 3. Faſt. 273.
Mobiles. Hor. 1. Carm. 7. 14.
Obliquus. Hor. 2. Carm. 3. 12.
Proni. Hor. 1. Carm. 29. 11.
Rauci. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 221.
Saliens rivus dulcis aquæ. Virg. 5. Ecl. 47.
Structilis. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Terrenus. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Agit aquas rivus. Ovid. 1. Faſt. 404.
Claudere rivos. Virg. 3. Ecl. 111.
Deducere rivos. V. DEDUCO.
Fugiens tenuis per gramina. Virg. 4. Georg. 19.
Gaudent potis rivis intyba. Virg. 4. Georg. 120.
Indigens rivus purgatione & refectione. Ulp. in l. 1. D. de rivis.
Inficere gelidos rivos ſanguine. Hor. 3. Carm. 13. 104.
Labens rivus cum murmure. Ovid. 2. Met. 456.
Morari celeres rivos. Hor. 3. Carm. 11. 14.
Reficere rivos. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Trepidat aqua cum murmure per pronum rivum. Hor. 1. Epiſt. 10. 21.
Argenti rivus & auri. Lucret. lib. 5. 1255.
Facundiæ, Tranſlate. Lactantius de Opific. Dei, cap. ult. Tenuis in nobis facundiæ rivus eſt.
Fortunæ rivus. Hor. 1. Epiſt. 12. 9.
Lacrimarum rivus. Ovid. 9. Met. 655.
Lactis uberes rivi. Hor. 2. Carm. 19. 11.
Sanguinis rivus. Plin. lib. 11. cap. 37. Virg. 11. Æn. 668.
> Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam
> Mandit humum, morienſque ſuo ſe in vulnere verſat.

Flumina facere e rivo. Proverbii figuram habet, ut illud, Ex muſca elephantum, i. e. E re minima rem maximam. Ovid. 2. de Pont. 5. 22.

RIVUM, i, n. Idem. Gloſſ. Græc. Lat. Ῥεῖθρον, Rivum, Rivus, Alveum, Flumen. Atque ita ſæpe Rei agr. auctores. V. Indic. Gœſ.

RIVŬLUS, i. m. dimin. [ῥυάκιον] Cic. 1. Acad. 7. ut ea fontibus potius hauriant, quam rivulos conſectentur. Idem pro Cœl. 19. Nam ſi ipſe orietur & naſcetur ex ſeſe: fortaſſe, ut ſoleo, commovebor: ſive autem ut rivulus accerſitus & ductus ab ipſo capite accuſationis veſtræ, lætabor.

RIVĀLIS, e. Adj. Rivos frequentans. [ῥυάκιος] Columel. lib. 8. cap. 15. Datur cammarus, & rivalis alecula, vel ſi qua ſunt incrementi parvi fluviorum animalia.
Rivales, Qui eodem rivo utuntur, Ulpian. in l. 1. D. de aqua quotidia. & æſtiv. Si inter rivales, id eſt, qui per eundem rivum aquam ducunt, ſit contentio de aquæ uſu, &c. Idem l. 3. eodem tit. Is qui jus aquæ quotidianæ habet, vel fiſtulam in rivo ponere, vel aliud quodlibet facere poteſt, dummodo ne fundum domino, aut aquagium rivalibus deterius faciat. V. Gell. 14. 1.

RĪVĀLIS, is. m. [ἀντεραστὴς, Gl. L. G.] Qui eandem amat cum aliquo: quemadmodum Procus qui eandem petit. Plaut. Stich. 3. 1. 30.
> Eadem eſt amica ambobus: rivales ſumus. Ter. Eun. 2. 2. 37.
> Sed Parmenonem ante oſtium Thaidis triſtem video,
> Rivalis ſervum.

Rivales dicti ſunt, inquit Nonius 1. 137. quaſi in unum amorem derivantes. Ter. Eun. 2. 3. 62. Miles Thraſo, Phædriæ rivalis. [Gothofr. interponit Rivum. Scripſit puto Nonius, In unam.
Amare nullo rivale. Ovid. 1. Amor. 8. 95.
Sine rivale diligere dicuntur, qui ſtulte mirantur, quod nemo alius concupiſcat. Veluti ſimia catulos ſuos & miratur & amplectitur: & indocti poetæ ſuas nugas ſoli diligunt. Sumpta allegoria ab amantibus quibus eſt amica deformis, & quam alius nemo velit. Exſtat adagium in Epiſtolis Auſonianis. Cic. 3. Q. frat. 8. O dii, quam ineptus, quam ſe ipſe amans, ſine rivali? Hor. in Arte Poet. 444.
> Quin ſine rivali, teque & tua ſolus amares.

Tranſlatio ſumpta vel a beſtiis, quæ ſitientes, quum ex eodem rivulo hauſtum petunt, prælium contra ſe invicem concitant. Vel a re ruſtica: nam rivales dicuntur ii, quorum agros rivus aliquis determinat, qui incertitudine & mutatione crebra curſus, lites ſæpe inter eos ſuſcitat.
Rivalis aries. Columel. lib. 7. cap. 3.

RIVALĬTAS, ātis. f. [ζηλοτυπία] dicta eſt Æmulatio illa inter amatores. Cic. 4. Tuſc. 56. Obtrectare vero alteri, aut illa vitioſa æmulatione, quæ rivalitati ſimilis eſt.

RIVĀRIA, æ. f. Ζήλη. Gloſſ. Lat. Gr. [At in Gr. Lat. Ζήλη, Pelix. Scribe Pellex, ut ex adjectis vocabulis apparet.

RIVĪNUS, i. m. [ζηλότυπος] Idem quod Rivalis. Priſcian. in Plaut. Aſin. Perioch. 6. Rivinus, amens ob præreptam mulierem.

RIVĀTIM, Adv. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ igitur ratio facit, ut rivatim aquæ de Ponto fluant, quum foris influentes aquas Pontus accipiat?

RIVŎRUM, i. n. Minor rivus. ut, In monte poſita tria rivora, &c. Vet. Auct. Rei agr. Goeſ. p. 25. V. indicem Goeſ.

RIVŌSUS, a, um. Gloſſ. Gr. Lat. Ῥειθρώδης, Rivoſus.

RIVĬFĪNĀLIS, e. Adj. Objectu rivi fines inter vicinos faciens. Siculus Flacc. de Condit. Agr. p. 12. Goeſ. Per omnem tractum rivifinalem. Al. Rivifinem. [Sic Index Goeſ. in textu vero Rivi finalem diviſe ſcribitur.

R I X

RIXA, æ. f. [Ἔρις] Nomen fictitium, a ringendo, quod eſt proprium canum quando irritantur. Feſtus, Rictus, rixæ, rixoſæ, ringitur, dici videntur, quia in diverſum rumpantur, contrariaque ſint recto. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa. h. e. Contentio & pugna. Gloſſ. Lat. Gr. Rixa, Μάχη. Græc. Lat. Μάχη ἡ διὰ χειρῶν, Rixa.
Calidæ rixæ. Hor. 3. Carm. 27. 70.
Dulcis rixa. Propert. lib. 3. 8. 1.
Nocturna. Ovid. 3. de Arte Am. 71.
Sanguineæ rixæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.
Vecors. Catull. ad Ravidum 38. 4.
Committere rixam. V. COMMITTO.
Committere ſe rixæ. Lucan. ad Piſon. 187.
Concitus ad rixam. V. CONCIO.
Excitare. Catull. ad Ravidum, 38. 4.
Inſerere rixas. Tibull. lib. 1. 1. 74.
Eſt rixa cum eo magna. Cic. 9. Fam. 22.
Sedata rixa. Liv. 2. 29.

RIXŌSUS, a, um. Adj. [ἐριστικὸς, δύσερις] Contentioſus.
Aves rixoſæ, Pugnaces, & ad ineunda inter ſeſe certamina proclives, cujuſmodi erant Græcorum alites, inquit Columella: eorum enim ſtudium erat ferociſſimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparare. Columel. lib. 8. cap. 2.

RIXOR, [ἐρίζω, ἐριδαίνω] āri. Jurgiis agere, contendere. Gloſſ. Lat. Gr. Rixatur, Μάχεται. Hor. 1. Epiſt. 18. 15.
> Alter rixatur de lana ſæpe caprina,
> Propugnat nugis armatus.

Proverbium eſt in eos, qui de re nihili diſceptant: quod a quopiam eventu natum apparet, contentioſe decertantibus duobus, utrum lanam haberet caper, an ſetas. Aut alioqui de villis caprinis dimicantibus, re videlicet inutili, minimique momenti, cujuſmodi jocus fertur & De aſini lana. Loquitur autem Horatius de moroſis in amicitia, qui quantumlibet frivola de cauſa litem cum amico ſuſcipiunt.
Rixantur inter ſe. Plin. lib. 16. cap. 2.
Rixari cum aliquo de. Cic. 1. de Orat. 240. Quum eſſet cum eo Tarracinæ de amicula rixatus.
Herbæ aridæ rixantur. Varr. 1. de R. R. cap. 47. Aridæ factæ herbæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam ſequuntur.

RIXO, āre. Antiqui pro Rixor ſunt uſi. Varr. apud Non. 7. 82. Armorum judicio, Ille viros hortari, ut rixarent, præclari philoſophi. Idem Setrano, Dormit altius, nimirum vigilant, clamant, calent, rixant. Idem de Rerum Natur. lib. 1. Ne familiæ rixent cum vicinis.

RIXANS, antis. Partic. [ἐρίζων] Lucret. lib. 6. 1284.
> Rixantes potius, quam corpora deſererentur.

RIXĀTOR, ōris. m. Firmic. lib. 5. cap. 8. Homines erunt mali, litigioſi, rixatores, contentioſi. Quintil. 11. 1. p. 967. Burm. Videns autem rixatores quoſdam, &c.

R I Z

RIZONICUS, a, um. V. RHIZINIUM.

R O

RO. Roma, Romanus, Romilia. ROB. Robigalia.

R O B

ROBETHRON, i. n. [ῥόβεθρον] Herba eadem, quæ Hypociſtis. Dioſc. 1. 112.

ROBIGALIA, V, ROBIGO.

RŌBĪGO, ĭnis. f. Dea, quam Romani putabant robiginem ſive Rubiginem avertere. Ovid. 4. Faſt. 907.
> Flamen & antiquum lucum Robiginis ibat.

Erat &

ROBIGUS, i. m. deus, cui Robigalia ſacra VII Calend. Maji fiebant, quoniam tunc fere ſegetes robigo occupat, ut ait Plin. 18. 29. V. Varronem 1. de R. R. cap. 1. & L. L. 5. 3. vel Lex. Pitiſc.

ROBIGĀLIA, um. pl. n. Dies feſtus ſeptimo calendas Majas, quo Robigo deo ſuo, quem putabant rubiginem avertere Romani ſacrificabant. Paulus. V. Præced. dict.

RŌBĪGO, vel RŪBIGO, ĭnis. f. [ἐρυσίβη] Morbus ſegetum, qui culmis frumentorum innaſcitur ex nimio humore, ut ait Varr. Hoc vitio, ſpicæ marcidæ fiunt, & in pulverem fœtidum confriatiles. Virg. 1. Georg. 151.
> Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos
> Eſſet rubigo.

Servius vero dicit, Rubiginem genus eſſe vitii quo culmi

culmi pereunt, sed abusive Robigo dicitur: nam proprie Rubigo dici debet. V. RUBIGO. [Gloss. Lat. Gr. Rubigo, ὡς πάχνη γίνεται, ἢ τις Ἐρυσίβη καλεῖται. Et Gr. Lat. Ἐρυσίβη, Rubigo.

RŌBOR vel RŌBUR, ŏris. n. [δρῦς] Species quercûs durissimæ. Plin. lib. 16. cap. 2. Roborum vastitas intacta ævis & congenita mundo. Cic. 2. de Divin. 85. Itaque perfracto saxo sortes erupisse in robore insculptis priscarum litterarum notis. Gloss. Lat. Gr. Robor, Ἐιδ☉ ξύλου, μελάνδρυς, & rursus Robor, Ἔρ☉. & Gr. Lat. Ἔρ☉, Robur.
Acutum robur. V. ACUO.
Ambesa flammis. Virg. 5. Æn. 753.
Antiquo robore quercus. Virg. 3. Georg. 332.
Cavum. Virg. 2. Æn. 260. Sic vocat Equum durateum.
Congesta robora. Virg. 3. Georg. 377.
Fissile robur cuneis scinditur. Virg. 6. Æn. 181.
Grave robur aratri. Virg. 1. Georg. 162.
Indurata flammis. Stat. 4. Theb. 64.
Infabricata. Virg. 4. Æn. 399.
Innata rupibus. Ovid. 7. Epist. 38.
Magnum. Senec. Herc. fur. 9. Clavam intelligit trinodem.
Nodoso robore fregit illi tempora. Ovid. 12. Met. 349.
Solidum. Virg. 2. Georg. 64.
Movere convulsa robora terra. Ovid. 7. Met. 204.
Succidere robur. Ovid. 8. Met. 752.
Robur etiam Fustem lignumque significare videtur, quo fontes tundebantur fustuario. Lucret. lib. 3. 1030.
Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tedæ. Nam locum hic, ut reor, non significat, nec vinculum: de suppliciis enim loquitur, non de vinculis. Turnebus.
Robur quoque in carcere, dicitur Is locus, quo præcipitatur maleficorum genus, quod antea arcis robusteis includebantur. Hæc Festus. Quidam legunt Robus. Plaut. Curc. 5. 3. 14. At ego vos ambo in robusto carcere, ut pereatis. Erat enim genus supplicii, quod idem Plaut. Pœn. 5. 3. 34. Codicem robustum vocat. Liv. 38. 59. Ut in carcere, inter fures nocturnos & latrones, vir clarissimus Scipio includatur, & in robore & tenebris exspiret. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. in Ti. & C. Gracchos, Quin etiam familiares eorum, ne quis Reipub. inimicis amicus esse vellet, de robore præcipitati sunt. Hinc facinora magnitudine rara, novitate dira & inauspicatissima, Robore digna solent appellari. Apulejus in secunda Apologia p. 325. Elm. O mirum commentum, ô subtilitas digna carcere & robore. Meminit Cælius Rhodig. lib. 17. cap. 8. [Non satis constat idem ne Robur fuerit id, quo damnati rerum capitalium includebantur, necabanturque plerumque laqueo, & illud, unde præcipitabantur. V. Lex. Pitisc. & Just. Rycq. de Capitol. cap. 45.
Robur, omnium rerum Firmitas, duritiaque. Columel. lib. 2. cap. 9. Quod protinus exile natum sit, nunquam robur accipere manifestum est. Unde Servius dicit, Omne quod forte est, robur vocamus. Virg. 7. Æn. 610.
— æternaque ferri Robora. conf. Lucret. lib. 2. 449. [Apud Colum. Magnitudinem significat.
Firmamentum & robur. Cic. pro Lege Manil. 10. Sed tamen alterius partis periculum, Sertorianæ atque Hispaniensis, quæ multo plus firmamenti ac roboris habebat, Cn. Pompeji divino consilio ac singulari virtute depulsum est. Gloss. Lat. Græc. Robor, Ῥώμη, Σθέν☉, Στερέωμα, Στῖλιχ☉, Ἐρυθρίασις. [De posteriori voce conf. Fest. in Robum. Qui & inde Robur Materiam dictam putat, quod Robi, i. e. Rubri coloris multas venas haberet.
Robur, [ἰσχύς] Corporis firmitas, quæ adversus omnes difficultates firmiter obnititur. Cic. pro Rosc. Amer. 149. Fori judiciique rationem Messala, ut videtis Judices, suscepit: qui si jam satis ætatis ac roboris haberet, ipse pro Sext. Roscio diceret. Idem 10 Philipp. 16. Alter virtutis robore firmior, quam ætatis, cum istis ipsis veteranis ad D. Brutum liberandum profectus est. V. Ætatis robur seqq.
Ætatis firmius robur. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Ætatis quam maturrimum robur. Tacit. 12. Ann. 65.
Adultum. V. Adultus, in ADOLEO.
Virili robore aucta proles. Stat. 4. Silv. 8. 26.
Accessit robur ætati. Cic. pro Cœl. 73. Quum autem paulum jam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est. V. ACCEDO.
Subest robur illi ætati. Celsus lib. 2. cap. 10.
Robur, [τὸ ἀνδρεῖον μέν☉] per translationem, pro Animi fortitudine, qua quis durat adversus pericula. Cic. pro Font. 16. Equites Rom. quos non vidimus, &c. habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut &c. Idem 2. de Orat. 343. Aliæ quæ in ingenii aliqua facultate: aut animi magnitudine & robore. Idem 6. Fam. 1. Quantum in cujusque animo roboris est atque nervorum.
Tenere firmitatem & robur in virtute. Cic. 5. de Fin. 12. Dummodo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis & roboris.
Animis inest robur. Lucan. lib. 5. 18.
Incredibili quodam robore animi homo. Cic. pro Milon. 102.
Firmamentum & robur accusationis. Cic. pro Muren. 58. Venio nunc ad Catonem, quod est firmamentum & robur accusationis.
Soboles & robur militum interiit. Cic. 11. Fam. 33.
Arboris robur. Ovid. 3. Met. 94.
Herba expers roboris. Ovid. 15. Met. 202.
Non expugnabile. Stat. 6. Theb. 103.
Illibatum robur hominis. V. ILLIBATUS.
Rude. Valer. 3. Argon. 680.
Assumere robora. Ovid. 15. Met. 422.
Capere robur. V. CAPIO.
Collectum robur viresque receptæ. Virg. 3. Georg. 235.
Habere robur. Cic. pro Rosc. Amer. 149.
Mentiri inani sagina verum robur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Ponebat invictum non pectore robur, i. e. Deponebat. Sil. lib. 11. 157.
Prosequi honore verborum robur. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Stant vires solidæ suo robore. Virg. 2. Æn. 639.
Sumere robur corporibus. Liv. 1. 4.

ROBŎREUS, a, a, um. Adj. [δρύιν☉ Gl. L. G.] Quod est ex materia roboris. Columel. lib. 6. cap. 19. Est autem talis machinæ forma, roboreis axibus compingitur solum.
Pons roboreus. Ovid. 5. Fast. 622.

ROBURNEUS, a, um. aliud Adj. Quod ex robore nascitur. ut, Fruges roburneæ, pro Glande. Columel. lib. 9. cap. 1. 5.

ROBUSTEUS, a, um. Adj. denominat. a Robur. ut, Robustea materies, Quæ ex robore erat. Varro 1. de R. R. cap. 38. Alii legunt Robusta. V. Vitruv. 3. 3. & supra Robur quoque in carcere. ex Festo.

ROBUSTUS, a, um. Adj. Idem quod Robusteus & Roboreus. Columel. lib. 2. cap. 15. Sed eodem medio loco robustam materiam defigere convenit. Robustus codex apud Plaut. in Pœn. 5. 3. 34. & Robustus carcer, apud eundem in Curc. 5. 3. 14. h. e. Ex robore arbore. [Potest tamen & his locis pro Valido accipi.
Robustus, [εὔρωσ☉, ἐρρωμέν☉, εὔτον☉, ἰσχυρός] Quod est multi roboris. Columel. lib. 2. cap. 9. Neque dubium est, ex robusto semine posse fieri non robustum. Gloss. Lat. Gr. Robustus, a, um. Ῥωμαλέ☉, ῥωμαλέον.
Ad incursum robustus. Plin. lib. 11. cap. 37.
In clamando robustus atque exercitatus. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
Exercitatione robustus. Cic. 2. in Catil. 20. Tertium genus est, ætate jam confectum, exercitatione robustum.
Vetustate res robusta. Cic. 1. de Divin. 35. Quæ est igitur ista calliditas, res vetustate robustas calumniando velle pervertere?
Animus. Cic. 1. Off. 67.
Collum. Catull. Argon. 62. 332.
Improbitas. Cic. 2. Philipp. 63. Sed hæc, quæ robustioris improbitatis sunt, omittamus.
Legiones robustissimæ. Cic. 7. Fam. 3.
Malum robustius. Cic. 5. Philipp. 63. Omne malum nascens facile opprimitur: inveteratum fit plerumque robustius.
Plaustra. Hor. 2. Epist. 2. 74.
Satelles robustus, & valens: & audax. Cic. 2. de Lege Agrar. 84.
Ætate robustus, Adolescens, vel Pueritiam egressus. Cic. 5. Philipp. 31. Magni honores habiti Cn. Pompejo, quum esset adolescens, & quidem jure: subvenit enim Reipub. sed ætate multo robustior.
Ætas robustior. Claud. 4. Conf. Hon. 360.
Puer robustus acri militia. Hor. 3. Carm. 2. 2.
Viribus robustis adolevit ætas. Lucret. lib. 3. 450.
Annus robustior, Adultus. Ovid. 15. Met. 206.
Transit in æstatem post ver robustior annus.

ROBORŌSUS, a, um. Adj. ut, Roborosa passio. Veget. de Re Vet. 3. 24.

ROBORĀRIUM, i. n. [παράδεισ☉] Roboraria, inquit Gellius, antiquis significabant ea, quæ nunc Vivaria vulgus vocat. Sic autem erant appellata, a tabulis roboreis, quibus septa visebantur: quod genus septorum se adhuc plerisque locis in Italia vidisse scribit. Usus est hoc vocabulo Scipio in oratione contra Cl. Asellum quinta, ut idem Gellius auctor est lib. 2. cap. 20.

ROBORĒTUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. δρυμών, Quercetum, roboretum.

ROBŎRO, [τονόω, ἰσχυρίζω] āre. Robur addere, firmare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidos luto construunt, stramento roborant.
Artus adulta ætas roborat. Lucret. lib. 4. 1032.
Gravitatem roborare constantia. Cic. 1. Off. 112. Catoni autem cum incredibilem tribuisset natura gravitatem, eamque ipse perpetua constantia roboravisset, semperque in proposito, susceptoque consilio permansisset, moriendum potius, quam tyranni vultus aspiciendus erat.
Se roborat eloquentia. Cic. in Orat. 42. Sed quod educata ejusmodi nutrimentis eloquentia est, ipsa se postea colorat & roborat, non alienum fuit de oratoris quasi incunabulis dicere.
Vox roboratur. Plin. lib. 11. cap. 51.

ROBORĀTUS, a, um. Partic. Saresb. 7. 1. Humanis viribus roborati intumuerunt.
Compar. Tertull. de Anima, cap. 25. Roboratior exitus.

ROBORASCO, ĕre. Nævius apud Nonium, 2. 368. Cujus vox gallulascit, ejus jam ramus roborascit.

ROBUS, a, um. Adj. [ἐρυθρός] apud veteres dicebatur pro Rubeus. Festus, Robum, Rubro colore, & quæ rufo significari, ut bovem quoque Rustici appellant, manifestum est. Unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta est robur: hinc & homines valentes, ac boni coloris, robusti. Apud Colum. Robius. V. indic. Gesn.

ROBUS, i. m. Genus frumenti. Columel. lib. 2. cap. 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime ferendum est, quod robus dicitur, quoniam & pondere, & nitore præstet.

ROBEUS, a, um. Adj. Rubeus. ut, Robeus color. Varro. de R. R. 2. 5.

ROBUSTEUS, ROBUSTUS, V. ROBOR.

R O D

RŌDO, si, sum, [τρώγω, κατατρώγω] ĕre. proprie Murium est, qui dentibus fere semper aliquid demoliuntur. Cic. 2. de Divin. 59. Quasi vero quicquam intersit mures, diem & noctem aliquid rodentes, scuta an cribra corroserint.
Dentem dente rodere dicitur, qui carpit eum, qui neque lædi queat, neque sentiat: aut qui mordet pari mordacitate præditum quempiam. Martial. lib. 13. 2. in obtrectatorem quendam,
— quid dentem dente juvabit
Rodere? carne opus est, si satur esse velis.
Pollicem rodens. Hor. Epod. 5. 78.
Ungues rodere. Hor. 1. Serm. 10. 71.
Ripas radentia flumina rodunt. Lucret. lib. 5. 257.
Rodere aliquem, per translationem, pro Obtrectare alicui, & obscure, ac dissimulanter maledictis insectari. Cic. pro Corn. Balb. 57. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis iccirco vellicant.
Amicum absentem rodere. Hor. 1. Serm. 4. 81.

RODOR, Pass. Lucret. lib. 5. 259.
Præterea, pro parte sua quodcunque alid auget,
Roditur, &c. Tralatio est.
Ferrum roditur scabra rubigine. Ovid. 1. de Pont. 1. 71.

ROSIO, ōnis. f. Plin. lib. 20. cap. 14. Stomachi autem ex aqua item rosiones sistit, & vomitiones cum aceto & polenta. Ibid. cap. 21. Succus decoctæ nervis prodest, & vesicæ, & intestinorum rosionibus.

ROSOR, ōris. m. Qui rodit. Ambros. Serm. 81. p. 380. Mures, horreorum rosores.

RODUS, V. RAUDUS.

R O E

Rœcus, V. Rhoecus.

R O F

Roffredus, i. m. Juriſconſultus Beneventanus, jus Civile publice Bononiæ, dein Aretii, profeſſus eſt circiter annum 1200.

R O G

Rogatianus, i. m. Nobilis ſenator, cujus tantam frugalitatem prædicat. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 11. ex Porphyrio, ut podagræ morbum ea depulerit.

Rŏgo, [δέομαι, καταδέομαι, λιτανεύω, ἀξιόω] āre. notæ ſignificationis. Gell. lib. 13. cap. 20. Crepidarium, inquit, cultellum rogavit a crepidario ſutore. Accuſativo jungitur rei quam rogamus.
Moleſtum verbum eſt, Rogo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2. Moleſtum verbum eſt, oneroſum, & demiſſo vultu dicendum, Rogo.
Monito magis eo, quam rogato. Livius. V. magis. H. St.
Rogare ad & in. Plin. 1. Epiſt. 9. ad Fundanum, Ille me ad ſignandum teſtamentum, ille in advocationem, ille in conſilium rogavit.
Ab amico rogari. Cic. 9. Att. 9. Quod majus imperium a minore rogari non ſit jus. [Hic eſt Rogare magiſtratum. V. infra.
De proximo aquam rogare. Plaut. Rud. 2. 3. 73.
Rogare aliquem de. Cic. 3. Q. frat. 1. Et ſimul Taurum, quem tibi audio promiſiſſe, qui nunc Romæ erat, de aqua per fundum ejus ducenda rogabo.
Auxilium rogare, Petere precibus. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 13. Legatos ad Cæſarem mittunt rogatum auxilium.
Beneficium hoc meo jure te rogo. Cic. 14. Att. 13.
Divitias deos rogare. Martial. lib. 4. 33.
Nunquam divitias deos rogavi.
Finem rogant erroris. Ovid. 14. Met. 484.
Opem rogavit ſummiſſa voce. Ovid. 4. de Pont. 3. 41.
Rogare & orare, ne, vel ut. Cic. 1. Verr. 3. Rogare & orare, ne illos ſupplices aſpernarer, quos me incolumi nemini ſupplices eſſe oporteret. Idem 13. Fam. 67. Te oro atque rogo, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves.
At te illud primum rogabo, ne quid, &c. Cic. 13. Fam. 1.
Rogare ut. Ter. Heaut. 2. 3. 64.
Ubi dicimus rediſſe te, & rogare uti
Veniret ad te, mulier telam deſinit.
Studio magno rogare. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Hoc te ita rogo ut majore ſtudio rogare non poſſim.
Voce ſupplice rogare. Ovid. 6. Met. 33.
Concinne rogare. V. Concinne. in concinnus.
Impudenter rogare, & impudentiſſime poſtulare. V. impudens.
Leviter rogare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.
Miſerabiliter rogare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.
Moleſte rogare. Cic. 1. Att. 17. Jam illud moleſte rogo, quod maxime cupio, ut quam primum venias. Moleſte refertur ad perſonam legentis, i. e. Cum moleſtia tua.
Nominatim rogare. V. Nominatim, in nomen.
Precario aliquem rogare. Cic. 7. Verr. 58. Quo tempore in tanta inopia navium tantaque calamitate provinciæ, etiamſi precario eſſent rogandi, tamen ab iis impetraretur.
Suppliciter rogare deos. Ovid. 1. Pont. 10. 44.
Occidere aliquem rogando. Hor. Epod. 14. 5. i. e. Moleſtum eſſe alicui, & inſtare ſemper rogando.
Omittere rogare. V. omitto.
Rogare, Utendum accipere. Cic. 6. Verr. 12. Profecto hinc natum eſt, Malo emere, quam rogare [Precario gratis accipere.conf.ſupra ex Senec.
Rogare utendum. Cato R. R. cap. 5.
Mutuum aliquem rogare. V. mutuus.
Pecuniam mutuam aliquem rogare. Celſ. in l. Si me. D. Si certum petatur.
Vaſa inſpicienda rogare, i. e. Commodato petere, ut tantum inſpicere liceat. Cic. 6. Verr. 41. Mittit rogatum vaſa ea, quæ pulcherrima apud illum viderat, ait ſe ſuis celatoribus velle oſtendere. Budæus.
Rogare, [ἐρωτᾶν] Interrogare. Plaut. Amphit. 2. 2. 76.
Alcumena, unum rogare te volo. Al. quidvis rogare? roga?
Rogavi, perveniſſentne Agrigentum? dixit perveniſſe. Quæſivi, quemadmodum revertiſſent? negavit adhuc revertiſſe. Cic. 6. Verr. 27.
Rogare de. Plaut. Perſ. 4. 4. 90.
Jam de iſtoc rogare omitte: non vides nolle eam loqui? Al. Nolle eloqui. Cic 7. Fam. 23. Eſtne aut tui pudoris, aut noſtri, primum rogare de die? deinde plus annua poſtulare? [Si modo hic eſt Interrogare, non vero ſynonymum & Poſtulare.
De aliquo aliquid rogare. Cic. in Vatin. 10. Tum reſpondeto ad ea, quæ de te ipſo rogaro.
Roget quis. Modus eſt loquendi, & veluti quædam dilutio eorum, quæ objici poſſent: pro quo multi inepte dicunt, *si aliquis me interrogaret, peteret, diceret.* Ter. Eun. 3. 3. 5.
Roget quis, quid tibi cum illa? ne noram quidem.
Rogat, eſt Conſulit populum, vel petit ab eo, ut id ſciſcat, quod ferat. Unde nos quoque in conſuetudine habemus pro Petere & Orare. Cato in diſſuaſione, ne lex Bæbia derogaretur, ait, Hoc potius agam, quod hic rogat. Feſtus.
Uti rogas, Formula ſolennis, qua populus Ro. jubebat, quæ rata eſſe vellet, quo ſenſu dici ſoleret, hinc intelliges. Cic. 1. Att. 14. Quum dies veniſſet rogationi ex ſenatuſconſulto ferendæ, concurſabant barbatuli juvenes, totus ille grex Catilinæ, duce filiola Curionis: & populum, Ut antiquaret, rogabant. Piſo autem Conſul, lator rogationis, idem erat diſſuaſor. Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ miniſtrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. Hic tibi Roſtra Cato advolat, &c. Quum populus in campum Martium convenerat, uti rogationem aliquam, aut acciperet, aut antiquaret: tabellæ ſingulis binæ dabantur, diverſe inſcriptæ: altera ſic. V. R. id eſt Uti rogas: qua ſignificabant, ſe rogationem accipere, & velle, uti rogaſſet is, qui rogationem tuliſſet: altera, cum littera A, quæ erat antiquatæ, id eſt ſublatæ rogationis nota. Liv. 10. 8. extr. Ego hanc legem, Quirites, quod bonum, fauſtum, felixque ſit vobis ac reipublicæ, uti rogaſtis, jubendam cenſeo. Tametſi ſuſpicor mendoſe ſcriptum in Livio, Rogaſtis: non enim populus rogat, ſed rogatus jubet: mallem igitur, Rogati: aut Rogati eſtis: ut apud eundem lib. 33. 26. Ea rogatio in Capitolio ad plebem lata eſt, omnes quinque & triginta tribus, uti rogatæ, juſſerunt. Libro autem de Legibus 3. 38. Vos demum, ut video, legem antiquaſtis ſine tabella. Corrupti igitur Clodiani, qui tabellas miniſtrabant, quum eas tantum darent, quibus antiquari rogatio poſſet. Cic. in Piſon. 3. Me univerſa civitas, non prius tabella, quam voce, priorem Conſulem declaravit. Ex P. Manut. V. Suffragia quomodo ferri ſolerent, in suffragor.
Legem rogare. Gell. lib. 2. cap. 24. Lex deinde Licinia rogata eſt. Cic. 2. Philip. 72. Ego leges pernicioſas rogavi? Hinc, Legis rogatio dicitur, quoniam rogare populum magiſtratus ſolebant, an id placeret, quod ſtatuerant. Rogare populum, eſt Agere cum populo. In qua re hæc erant verba ſolennia, Velitiſne, jubeatiſne, Quirites, ut hoc vel illud fiat? Cic. 2. de Legib. 23. Et ſi quæ forte a me hodie rogabuntur, quæ non ſint in noſtra Repub. nec fuerint, tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. ex P. Manut. De legibus. Ro. V. adrogo. & infra rogatio.
Magiſtratum aliquem rogare, Rogatis ſuffragiis creare. Cic. 9. Att. 11. Id aſſequitur, ſi per Prætores Conſules creantur. Nos autem in libris habemus, non modo Conſules a Prætoribus, ſed ne Prætores quidem creari jus eſſe, idque factum eſſe nunquam: Conſules, eo non eſſe jus, quod majus imperium a minore rogari non ſit jus: Prætores autem, quum ita rogentur, ut collegæ Conſulum ſint, quorum eſt majus imperium. Idem 1. de Divin. 33. Comitia Conſulibus rogandis habuit. Et populum rogare magiſtratum dicebatur is, qui comitia habebat: id eſt, populum rogare, ut ſuis ſuffragiis eum magiſtratum crearet, cujus magiſtratus cauſa comitia haberentur. Et legimus in Livio 6. in fine, Factum eſſe Senatuſconſultum, ut duos viros Ædiles ex patribus Dictator populum rogaret. Cic. 3. de Legib. 10. Tribuniſque, quos ſibi plebes rogaſſit, jus eſto cum patribus agendi. Verba ſunt xii Tabul. Rogaſſit, id eſt Creaverit rogatione ſuffragiorum.
Militem ſacramento rogare. Liv. 35. 2. Idem 32. 26. Cum quinque legatis profectus, obvios in agris ſacramento rogatos, arma capere & ſequi cogebat.
Additur interdum nomen poteſtatis, ut Rogare Conſulis ſacramento, id eſt, jure Conſulari. Cæſar in princip. lib. 6. Bell. Gall. Quos ex Ciſalpina Gallia Conſulis ſacramento rogaviſſet, ad ſigna convenire, & ad ſe proficiſci juberet. Al. Conſul is &c. diviſe.
Sententiam rogare. In ſenatu primi ſententias a Conſule rogabantur Conſules deſignati, ſi modo poſt conſularia comitia ſenatus haberetur: ſin ante, rogabat Conſul arbitratu ſuo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, ſed quem vellet e numero Conſularium. Et antiquæ conſuetudini dabatur, ut quem ordinem interrogandi ſententias Conſul Calendis Januariis inſtituiſſet, eum toto anno conſervaret, quo ordine Cæſar neglecto, primum Pompejum poſt affinitatem Conſul rogare ſententiam cœpit, quum antea Craſſum ſolitus eſſet. (Suet. Cæſ. 21.) Quoniam autem, quum deſignati Conſules fuiſſent, ii ſententiam primi rogabantur: queri poteſt, uter ex ipſis deſignatis prior rogaretur. Sciendum igitur, ſive patricius & plebejus, ſive duo plebeji deſignati conſules eſſent, qui priore loco declaratus eſſet Conſul, eum in magiſtratu priorem quoque ſententiam rogaſſe. Ideoque rogavit in re Catilinaria non C. Antonius, ſed M. Cicero, quia Conſul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. Et 1. Att. 13. pacificatorem Allobrogum (C. Calpurnium Piſonem intelligit) rogat ſententiam M. Pupius Piſo Conſul, ex familia plebeja; M. Valerius Meſſala, etſi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur patricio: cur? quia priore loco declaratus Conſul. Uter in magiſtratu prior rogaret, oſtendi: quo conjicitur, & uter rogaretur, quum deſignati eſſent. Ex P. Manut. de Senat. Ro.
Sententiam rogare aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 3. Poſt acceptam hæreditatem, primus ſententiam rogabatur, cujus hæreditas eſt.
In perpetuum rogari. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Rogans, antis. Partic. [δεόμενος] ut,
Partes rogantis agere. Ovid. 6. Faſt. 70.
Veniam dare roganti. Ovid. 6. Met. 33.
Facilis rogantibus. Ovid. 2. Amor. 3. 5.
Verba rogantia. Adjective. Ovid. 20. Epiſt. 93. Idem 1. de Arte Am. 442.
Flectitur iratus voce rogante deus.

Rogandus, a, um. Partic. [δεητέος] Ovid. 3. Triſt. 8. 20.
Tunc quoque ſollicita mente rogandus erit.
Comitia Conſulibus rogandis habere. Cic. 1. de Divin. 53. Qui quum tabernaculum vitio cepiſſet imprudens, quod inauſpicato pomarium tranſgreſſus eſſet, comitia Conſulibus rogandis habuit. Liv. 38. 42. Comitia conſulibus rogandis fuerunt ad xii. Calend. Mart. Creati Conſules M. Æmilius Lepidus, C. Flaminius. i. e. Rogatione ſuffragiorum creandis. conf. Cic. 3. de L. L. 10.

Rogātus, a, um. Partic. [ἐρωτηθεὶς] ut, Rogatus ſententiam in Conſulatu. Plin. lib. 7. cap. 48.
Creditores rogati. Cic. 3. Verr. 113. Erat in conſilio etiam æquiſſimus judex, ipſe Verres: erant nonnulli rogati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbiſſimi cujuſque legati plurimum proderat gratia. Emendatiora exemplaria legunt Togati, & poſt hanc vocem diſtinguunt commatis nota.
Leges rogatas rumpere. Plaut. Curc. 4. 2. 24.
Puellæ gaudent eſſe rogatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 345.

Rogatum, i. n. Cic. de Amicit. 39. Æque autem nefas ſit, tale aliquid & facere rogatum, & rogare. [Hic potius eſt Accuſativus, a recto Rogatus, m. g.
Non reſpondere ad rogatum, Ad interrogationem. Cic. pro Flac. 10. Nunquam nobis ad rogatum reſpondent: ſemper accuſatori plus, quam ad rogatum.

Rogatio, ōnis. f. [δέησις, δέημα, λιτανεία] Interrogatio.
Rogatio & huic finitima percontatio. Cic. 3. de Orat. 201.
Judicis rogatio. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, ſi eum teneremus, quæ ſalva fide facere poſſit. Hæc rogatio judicis ad ea pertinet, quæ paulo ante dixi, honeſta amico a judice poſſe concedi.
Rogatio, pro Supplicatione, & prece. Valer. Max. lib. 6. cap. 4. de Publio

Publio Rutilio, Quum amici cujuſdam injuſtæ rogationi reſiſteret, atque is per ſummam indignationem dixiſſet, Quid ergo, inquit, mihi opus eſt amicitia tua, ſi quod rogo, non facis? reſpondit, Immo quid mihi tua, ſi propter te aliquid inhoneſte facturus ſum?
Alicujus rogatione aliquem diligere. Cic. 3. Q. frat. 1.
Rogationis etiam nomine continetur Lex, plebiſcitum, & privilegium. Suet. in Cæſ. cap. 5. Reditum in civitatem rogatione Plotia confecit. i. e. Lege a Plotio lata. Cic. 4. de Finib. 77. Et eadem imbecillitate & inconſtantia L. Tubulum fuiſſe, qua illum, cujus condemnatus eſt rogatione, P. Scævolam.
Rogatio ea dicitur, inquit Feſtus, quum populus conſulitur de uno, pluribuſve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, pluribuſve rebus, de quibus non omnibus ſanciatur. Nam quod in omnes homines resve populus ſcivit, Lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, Inter Legem & Rogationem hoc intereſt: Rogatio eſt genus legis, quæ lex non continuo eſt, ea rogatio eſt, non poteſt non eſſe lex, ſi modo juſtis comitiis rogata eſt. V. Ant. Auguſtin. & Dacer. not. & Gell. 10. 20.
Rogationem a Lege nihil differre oſtendit Cic. in Brut. 89. de C. Galba: Rogatione, inquit, Manilia, Jugurthinæ conjurationis invidia, oppreſſus eſt. Paulo poſt, Invidioſa lege Manilia quæſtione C. Galbam Gracchani judices ſuſtulerunt. Nihil igitur differunt Lex & Rogatio: niſi prius ſit Rogatio, & poſtea Lex: quo ordine in his exemplis ponuntur. [Rogationem & legem ferre auctor legis & ſuaſor dicitur, quod populum rogat, etſi Legem revera ferat populus, rogationem accipiendo demum. Veteres tamen nonnunquam hoc diſcrimen neglexerunt, ut Legem & Rogationem promiſcue dicerent, quum tamen Lex non ſit niſi Rogatio perlata; ſeu quam populus juſſit. Gloſſ. Græc. Lat. Ἐισφορὰ νόμου, Rogacio legis, & Lat. Gr. Rogatæ, Εἰσενεχθεῖσαι. At minus recte in iisdem, Rogatæ ſunt, Ἐκυρώθησαν, & Al. Gloſſ. Rogacio, Κύρωσις. Nam Κυρῶσαι eſt Decernere, Sancire, & Κύρωσις ipſa Sanctio, ut in Gr. Lat. recte legitur. Nec audiendus Nonius 4. 397. Qui Rogare, Inſtituere ſignificare his locis putat, quum ſubaudiatur ſemper Accuſativus, Populum, ſicut in Ferre rogationem ſubauditur Ad populum. Prorſus ſicut in Senatu Sententia cenſentis, ſi Senatus frequens aſſenſu comprobaſſet, in Senatus conſultum tranſibat, ſimiliter Rogatio, juſſu populi comprobata, tranſibat in legem, alioqui neutra ullam ſanctionis vim habebat.
Rogationes & plebiſcita. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Accipere rogationem, i. e. Legem jubere. Cic. 1. Att. 11. Ut Conſules populum cohortarentur ad rogationem accipiendam. V. ACCIPIO.
Ferre rogationem ad populum. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 1.
Perferre rogationem per vim, idem quod Legem perferre. Cic. 2. Q. frat. 2. Sed tamen ſuſpicor per vim rogationem Caninium perlaturum.
Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie. Cic. pro Sext. 25.

ROGATIUNCŬLA, æ. f. [λημμάτιον] dimin. Cic. pro Domo 51. Te meam domum conſecraſſe, te monimentum feciſſe, in meis ædibus te ſignum dedicaſſe, eaque te ex una rogatiuncula feciſſe.
Rogatiuncula, Syllogiſmus. Cic. 1. de Fin. 39. Illum in hac eſſe rogatiuncula delectatum.

ROGĀTUS, ûs. m. [ἀξίωσις] Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Nam quum feriis Latinis ad eum, ipſius rogatu, arceſſituque, veniſſem, offendi eum ſedentem in exhedra.
Impetravit rogatu meo. Cic. 13. Att. 36.

ROGĀTOR, ōris. m. [αἰτητὴς] ut, Rogator comitiorum, Qui populum ſuffragia rogat in comitiis. Cic. 1. de Divin. 33. Qui recentibus comitiis in Senatum introducti, negaverunt juſtum comitiorum rogatorem fuiſſe. V. mox.
Rogatores in comitiis dicebantur Conſules, qui comitia habebant: ſed & illi qui in centuria aliqua rogabant ſuffragia, & renuntiabant Conſuli comitia habenti, interrogante præcone, ut facile colligitur ex verbis Cic. 2. de Orat. 260. de Scipione Maluginenſi. Tum autem voce ſuffragia, non tabella ferebantur, nondum latis legibus tabellariis. Rogatores vero renuntiatores centuriarum fuiſſe, ita docet Cic. 2. de Divin. 74. Quos quum Ti. Gracchus propter mortem repentinam ejus, qui in prærogativa referenda ſubito concidiſſet, in ſenatum introduxiſſet, non juſtum rogatorem comitiorum fuiſſe dixerunt. Primum vide ne in eum dixerint, qui rogator centuriæ fuiſſet. Is enim erat mortuus. Sed & Conſul renuntiabat, ut Cicero Murænam ſe renuntiaſſe dixit in ipſo ſtatim orationis pro Muræna principio. Præco etiam populo renuntiabat quem centuria quæque relata & renuntiata a rogatoribus Conſulem faceret. [Nec hic alius ſane Rogator comitiorum, quam ipſe Conſul intelligitur, cujus rogationem adverſum auſpicium irritam fecit. conf. Non. 4. 397.
Rogator, Poſtulator, qui quid poſtulat. Pro mendico Plaut. Ut rogator oſtiatim petam panem? Cic. 16. Att. 17. Quanquam hæc epiſtola non ſuaſoris eſt, ſed rogatoris. V. Bucca, pro fruſto panis, in BUCCA.

ROGATĀRIUS, i. m. [ἐπερωτητὴς] Tabellio qui rogat quod quiſque ſtipulatur, hoc eſt promittit. Perottus.

ROGATŌRIUS, a, um. Adj. ut, Rogatoriæ litteræ. Alcuin. de Div. Offic.

ROGATŪRA, æ. f. Gloſſ. Gr. Lat. Ἀσπασμὸς, Salutatio, Amplexus, Rogatura.

ROGĀMEN, ĭnis. n. Eædem Gloſſ. Δέημα, Rogamen.

ROGAMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Syllog. Categ. p. 31. Elmenh. Rogamentum proponere. conf. ROGATIUNCULA.

ROGĬTO, [ἀξιοῦμαι] āre. frequent. Multum, vel Sæpe rogare.
Rogitare, Precari. Plin. Patrem adit, rogitat ut ſui miſereatur. Ter. Eun. 2. 2. 35.

— ſed ego ceſſo
Ad Thaidem hanc deducere, & rogitare ad cœnam ut veniat.

Rogitare, Sciſcitari. Ter. And. 1. 1. 57.

Obſervabam mane illorum ſervulos,
Venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer,
Dic ſodes, quis heri Chryſidem habuit? Idem Adelph. 1. 2. 2.
Quid triſtis es? D. rogitas me, ubi nobis Æſchinus
Siet, quid triſtis ego ſim? Al. Rogas. Plaut. Aul. 2. 8. 3.
Venio ad macellum, rogito piſces, indicant
Caros, &c.

Rogitare ſuper aliquo, De aliquo interrogare. Virg. 1. Æn. 754.

Multa ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore multa.

ROGITATIO, ōnis. f. [ψήφισμα, νομοθεσία] Lex, plebiſcitum. Plaut. Curc. 4. 2. 23.

Rogitationes plurimas propter vos populus ſcivit.

RŎGUS, i. m. [πυρὰ] Strues lignorum ad cremanda cadavera. dictus, quod in eo dii Manes rogentur. Plaut. Men. 1. 2. 44.

Age ſane igitur quando æquum oras, quam mox incendo rogum?

Cic. 3. de Finib. 76. Nam ſi beatus unquam fuiſſet, beatam vitam uſque ad illum a Cyro exſtructum rogum protuliſſet. Quintil. Decl. 6. Refertur rogus. Hoc eſt, lignum cremando cadaveri advectum refertur domum.
Avidi rogi. Ovid. de Rem. Amor. 38.
Flagrans. Senec. Herc. fur. 1.
Laceri. Senec. Octav. v. 307.

Impia currus, laceroſque ſeni
Violenta rogos nata negavit.

Sed legendum potius, Laceroque ſeni, cum codd. corr.
Ploratus. Ovid. 4. Faſt. 856.

Ultima plorato ſubdita flamma rogo eſt.

Tepidi. Ovid. 6. Epiſt. 90.
Triſtis. Lucan. lib. 8. 762.
Accendere rogum. Lucan. lib. 9. 55.
Aſcendere in rogum ardentem. Cic. 1. de Divin. 47. Siquidem ad mortem proficiſcens Calanus Indus, quum aſcenderet in rogum ardentem, O præclarum diſceſſum, inquit, e vita, quum (ut Herculi contigit) mortali corpore cremato, in lucem animus exceſſerit!
Conſumptus rogis. Ovid. 7. Epiſt. 193.
Dare corpus plebejo rogo. Ovid. in Ibin, 154.
Exſtruere rogum. Lucan. lib. 6. 825.
Imponere aliquem in rogum. Cic. 1. Tuſc. 85.
Impoſiti rogis juvenes. Virg. 4. Georg. 477.
Proſequi uſque ad rogum. Cic. pro Quint. 99.
Rogum etiam neutro genere dicitur, ut auctor eſt Nonius 3. 186. Afran. Epiſtola, Pulchre hoc incendi rogum, ardet, tenetur, hoc ſepulcro ſepeli licet. [Niſi forte ante & Incendi diſtinguendum fuit.

ROGĀLIS, e. Adj. [ὁ τῆς πυρᾶς] ut, Ignis rogalis. Stat. 1. Theb. 112. Flammæ rogales. Ovid. 3. Amor. 9. 41.

ROGĀRIUS, i. m. Gloſſ. Gr. Lat. Νεκροκαύστης, Rogarius, buſtuarius.

R O M

ROM. ET AVG. Romæ & Auguſto, in nummis Aug. & Tiberii. ROM. FEL. Romæ felici.

RŌMA, æ. f. [Ῥώμη] Orbis aliquando caput dicta, & ampliſſimi imperii jure in hunc uſque diem felix. Cujus ſitum atque habitum, quo tempore cœpta eſt condi, obſervaverunt antiqui, e quorum numero fuit Lucius Tarutius Mathematicus, Chaldaicis litteris eruditus, quemadmodum Cic. 2. de Divin. 98. ſcriptum reliquit. Hæc parvum ab initio oppidum fuit, a juventute Latina Valentia appellatum. Quod quum Evander ad ea loca veniens extendiſſet, ſervata prius impoſiti nominis ſignificatione, Romam nuncupavit. Siquidem Græci ῥώμην Robur appellant. Alii volunt Troja capta quoſdam ex Achivis in ea loca, ubi nunc Roma eſt, deveniſſe per Tiberim. Deinde ſuadente nobiliſſima captivarum, cui Rome nomen erat, incenſis navibus, poſuiſſe ſedes, & ſtructo oppido Romen ab ea vocaſſe. Alii Romam a Romulo dictam volunt, Romulus vero a Romula arbore, id eſt ficu, ſub qua Romulus & Remus pueri inventi ſunt cum lupa præbente infantibus Rumen, id eſt mammam. Vel a Ruminando, quod æſtate ſub ea pecudes ruminabant. Sunt etiam qui Romulum & Remum a Robore, ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volunt. Multa de Roma ex variis auctoribus, ſed antiquis, vide apud Sext. Pompejum Feſtum, ſuo ordine.
Duos populos ſeminarium gentium Romanarum fuiſſe reperio, Aborigines, & Trojanos, qui utrique ab Ænea, ut Livius & Dionyſius tradunt, communi nomine Latini ſunt appellati. Aborigines autem, qui ante adventum Æneæ, Latium, regente Latino, tenebant, docet Dionyſius ex Græcis in Italiam venientibus eſſe conflatos. Græcos autem hos nominat, OEnotrum ex Arcadia, Pelaſgos ex Theſſalia, Evandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneſo profectum. Atque etiam iidem ſcribunt, Romulum, ſuperante Latinorum Albanorumque multitudine, urbem in Palatio condidiſſe. Quæ quum ita ſint, jam id dubium eſſe non poteſt, quin ad hos populos alii etiam plurimi acceſſerint, qui Romanam urbem gentibus repleverint. Siquidem accepimus, Romulum Cæninenſes, Antemnates, Camerinos, Vejentes, Fidenates, quos bello devicerat, Sabinos vero etiam, quibuscum æquo Marte pugnaverat, in ſocietatem novæ urbis vocaſſe. Quin etiam multas Etruſcorum urbes ſe ad eum recepiſſe, initio a Medullia facto, traditum eſt. Hoc autem Romuli inſtitutum, reliqui deinceps reges ſtudioſiſſime ſibi conſervandum eſſe duxerunt, ut finitimas civitates aut vi, aut benevolentia ſibi adjungerent, Romamque transferrent. Itaque Tullus Hoſtilius, everſa Alba, familias ejus urbis Romam traduxit. Ancus Lucumonem Etruſcum in ſenatum aſcivit. Priſcus Ser. Tullium Corniculanum ſibi etiam generum adjunxit. Idem poſt quoque factum eſt, liberata regio dominatu Repub. Neque enim unquam deſitum eſt, civitatem victis populis & gentibus dari, Italiamque ipſam municipiis devinciri, quouſque bello Marſico univerſa fere civitate donata eſt. Ex libro Caroli Sigonii de Nominibus Romanorum.
Roma Urbs dicta κατ' ἐξοχήν. H. St.
Civium Romanorum tria genera fuiſſe video, ſenatores, equites, de plebe: qui tres ordines dicebantur, & ex duplici genere conſtabant, Patricio & Plebejo. Duplex enim eſt civium Romanorum diviſio, quarum altera ad alteram nihil pertinet. Prior hæc, Vel patricii ſunt cives Romani, vel plebeji. Poſterior hæc, Vel ſenatores ſunt cives Romani, vel equites, vel de plebe; ita vel a genere, vel ab ordine diſtinguebantur: ut civis Romanus genere patricio natus, equeſtris tamen ordinis, ſi nondum in ſenatum lectus eſſet, diceretur; ſin ſenator eſſet factus, ordinis ſenatorii. Quod ſi patricius non modo in ſenatum allectus non eſſet, verum nec inter equites locum haberet; quia ſcilicet equeſtri cenſu non eſſet, hoc eſt ſeſtertiorum quadringenta millia non poſſideret, (minus enim qui habebat, eques eſſe non poterat, ſed, ut Horatii verbis utar, Plebs erat) aut quia, quum quadringenta millia poſſideret, annulo tamen aureo & equo publico non uteretur, quæ illi, equeſtris ordinis inſignia, Cenſor ob aliquod flagitium ademiſſet; aut

 denique,

denique, quia neque majores ejus, neque pater, neque ipse, cum quadringenta millia, eove amplius haberet, de equestri dignitate laborassent, equestrisque ordinis indicia, annulum scilicet aureum, & equum publicum, neque in militia a Duce, neque domi a Censoribus, quum cenferetur, postulasset: quod tamen vix est ut credi possit. Quis enim contemnit honestatem? quis, quum ab infimo ordine plebejo ad equestrem possit ascendere, aut ab equestri ad senatorium, recuset? Si quis igitur patriciæ gentis neque senator esset, neque eques, is Patricius quidem & erat, & dicebatur, idem tamen de plebe & erat, & dicebatur. Quandoquidem, civis Romanus quicunque erat, is de tribus ordinibus unum haberet, senatorium aut equestrem, aut plebejum, necesse erat. Senator non es, ergo eques, aut de plebe. Neque senator, neque eques, ergo de plebe. Ordo enim præterea nullus superest: at quadringenta millia, qui est equestris census, aut octingenta millia, qui senatorius, possideo: sequitur ergo, ut eques ob quadringenta millia sim, aut senator ob octingenta millia. Falsum. Census enim dat, non ut eques aut senator necessario sis, sed ut esse possis: neque propter opes honor datur, sed ob inopiam negatur. Turpe enim & indecorum, senator egens: malasque res non omnino malis mentibus quandoque persuadet inopia. Erant ergo Patriciorum tria genera, patricii senatores, patricii equestris ordinis, patricii de plebe. Sed oritur consideratio. Civis Romanus, ex equite senator factus, amittitne ordinis equestris insignia, annulum aureum, & equum? minime. Auctus enim dignitate, tantum abest ut de pristino jure quidquam amittat, ut etiam aliquid præterea consequatur. Nam præter annulum, & equum, quæ equitum erant, habebant senatores tunicam purpuream, ut ab equestri ordine aliqua omnino specie distinguerentur, sicuti equester ordo a plebe annulo aureo, & equo distinguebatur. Ex Manutii observationibus. [Rectius diceret Tunicam laticlaviam, quæ alba cum clavo purpureo erat. V. suo loco in CLAVUS, &c.

Roma, in montibus posita & convallibus, cœnaculis sublata atque suspensa. Cic. 2. de Lege Agrar. 95.
Urbs Roma. Hor. 3. Carm. 5. 12.
Altæ Romæ mœnia. Virg. 1. Æn. 11.
Beata. Hor. 3. Carm. 29. 12.
Bellatrix. Ovid. 2. Trist. 321.
Dardania. Ovid. 15. Met. 431.
Domina Roma, Dominans. Hor. 4. Carm. 14. 44. Sic Virgil. de Romanis ait, Populum late regem, 1. Æn. 25. & Romani rerum domini. 1. Æn. 286.
Ferox. Hor. 3. Carm. 3. 44.
Magna. Martial. lib. 12. 69.
Martia. Ovid. ad Liviam, 246.
Potens. Hor. 2. Epist. 1. 61.
Princeps urbium. Hor. 4. Carm. 3. 13.
Pulcherrima rerum. Virg. 2. Georg. 534.
Regia. Hor. 1. Epist. 7. 44.
Romæ ambitum varie prodiderunt auctores. Plin. lib. 3. cap. 5. Mœnia ejus collegere ambitu, Imperatoribus Censoribusque Vespasianis anno conditæ DCCCXXVIII. pass. XIII. M. CC. Fla. autem Vopiscus tradit, Aurelianum imperatorem ambitum urbis ad triginta millia passuum ampliasse. V. cap. 39. pr. & 21. extr. conf. Is. Voss. de magnitud. Rom. vet. in Observ. ejus.

Romæa, Parilia dici cœperunt, Fortunæ templo ab Adriano in urbe restituto. Cælius Rhodig. lib. 5. cap. 4. V. in dictione PARILIA.

Romānus, a, um. Adj. [Ῥωμαῖος] Quod ad Romam pertinet, vel e Roma est.
Achilles Romanus. V. ACHILLES.
Arces. Virg. 2. Georg. 172.
Gens. Virg. 1. Æn. 37.
Linguæ Romanæ facundia. Ovid. 1. de Pont. 2. 69.
Ore Romano profluit Græcia. i. e. Homo Romanus Græce loquitur. Lucan. ad Pison. 77.
Populus. Hor. 1. Epist. 1. 70.
Porta Romana, propria appellatione dicta est ea in urbe Roma, quam Romulus infimo clivo Victoriæ instituit. Appellata autem Romana a Sabinis præcipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Festus, Romanam portam vulgus appellat, ubi ex epistylio defluit aqua. Qui locus ab antiquis appellari solitus est Statuæ Cinciæ, quod in eo fuit sepulcrum ejus familiæ.
Potentia. Ovid. 15. Met. 877.
Pubes. Hor. 4. Carm. 4. 46.
Sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Tellus. Virg. 4. Æn. 275.
Romana urbs, pro Roma. Lactant. de Divino præmio, lib. 7. p. 420. edit. Plantin. cap. 15. H. St. En verba, Non inscite Seneca Romanæ urbis tempora distribuit in ætates.
Urbis Romanæ conditor. Ovid. 14. Met. 849.

Romanus, i. m. [ὁ Ῥωμαῖος] Qui e Roma est, vel Romam inhabitat.
Domini rerum Romani. Virg. 1. Æn. 286.
Acer Romanus. Virg. 3. Georg. 346.
Vincit Romanus sedendo; Proverb. in eos, qui tranquilli atque otiosi, tamen quæ volunt, efficiunt. Varro 1. de R. R. 2. pr.

Romanula porta teste Varrone lib. 4. de L. L. 34. in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia ad Volupiæ sacellum. conf. 5. 3. ad fin.

Romāne, Adv. [Ῥωμαϊκῶς, Ῥωμαϊστί] Gell. 13. 21. Hæc Romane & severe dixit.

Romanensis, e. Adj. [Ῥωμαϊκηνός] Qui alibi ortus est, sed in Roma versatur. Unde Cato in lib. de R. R. cap. ult. Salem Romanensem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur.

Romaniensis, e. Adj. Grut. Inscript. p. 41. n. 7. PISTOR ROMANIENSIS.

Romanĭcus, a, um. Adj. [Ῥωμαϊκός] Cato R. R. cap. 135. Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica, juga Romanica optima erunt. Sic
Romanicum oleum, apud eundem, cap. 153. in lege oleæ pendentis.

Romania, æ. f. Barbariæ opponitur. Fortunat. 6. Carm. 4. 7.
Hinc cui barbaries, illinc Romania plaudit.

Romanĭtas, ātis. f. pro Orbe, sive Imperio Romano, ponitur a Tertull. de Pallio cap. 4. pr.

Romandues, [Ῥωμανδύεις] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Populi sub Rhotomago. Trunco capite nomine. Nam aliis Veromandui, vel Veromandi, q. V. Hodie *Vermandois.*

Romilia, gens Patricia, ex qua T. Romilius cum C. Veturio COS. A. U. 299. idemque 303. Decemvir.

Romilius, a, um. Adj. ut Romilia lex, cavit, ne alii præter patres & magistratus, sacra inirent, postea plebi quoque aditus ad sacra fuit. Nam rogationibus tribunitiis, primum Sextio Licinia sancitum est, ut Decemviri sacrorum, non ut antea omnes patricii, sed ex parte dimidia de plebe crearentur. Deinde secuta est Ogulnia, ut quum quatuor Pontifices essent, placeretque sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea Pontifices, quinque Augures, de plebe omnes allegerentur, ut omnino octo Pontificum, novem Augurum numerus fieret. Ex Manutio de Legib. Rom.
Tribus Romilia. V. TRIBUS.

Romphæa, V. RHOMPHÆA.

Romphus, i. Pedamenti vitium genus. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 10. Quod autem nativum ex arboribus in arbores traductis vitibus, nonnulli traduces. quidam Romphos, plerique arbusta dixere, quas in Transpadana Italia ex Cornu, Populo, Tilia, Acere, Orno, Carpino, & Quercu frequenter arbustari tradunt. [Latinum vocabulum non videtur.

Romula, Arbor dicebatur sub qua Remus & Romulus pueri inventi sunt. V. ROMA, & RUMINALIS.

Romulensis, e. Adj. Romulensis, Colonia Romanorum in Celtica Hispalensium. Plin. lib. 3. cap. 1. Et a læva Hispalis colonia, cognomine Romulensis.

Rōmŭlus, i. m. [Ῥωμύλος] Martis & Iliæ filius, frater Remi, primus rex Romanorum. Cujus & Remi fratris historiam sic scribit Servius, Amulius, inquit, & Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, & filium ejus necavit: filiam vero ejus Iliam, Vestæ sacerdotem fecit, ut spem sobolis auferret, a qua se puniri posse cognoverat. Hanc, ut multi dicunt, Mars compressit, unde sunt nati Remus & Romus, quos cum matre Amulius præcipitari jussit in Tiberim: tum, ut quidam dicunt, Iliam sibi Anien fluvius fecit uxorem: ut alii, inter quos Horat. Tiberis: unde ait, 1. Carm. 2. 17. Uxorius amnis. (V. ibi Acronem.) Pueri vero expositi sunt ad ripam vicinam: hos Faustulus reperit pastor, cujus uxor erat ante meretrix, Acca Laurentia, quæ susceptos aluit pueros. Hi postea avum suum Numitorem, occiso Amulio, in regna revocaverunt. Quibus dum cum eo angustum Albæ videretur imperium, recesserunt, & captatis auguriis urbem condiderunt. Sed Remus prior sex vultures vidit, Romus postea duodecim: quæ res postea bellum creavit, in quo exstinctus est Remus: & a Romi nomine Romani appellati. Ut autem pro Romo, Romulus diceretur, blandimenti gratia factum est, quod gaudet diminutione. Quod autem a lupa dicuntur nutriti, fabulosum figmentum est, ad celandam auctorum Romani generis turpitudinem: nec incongrue factum est: Nam & meretrices Lupas vocamus, unde & Lupanaria. Et constat hoc animal in tutela esse Martis. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 278.

— donec regina sacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.

Romulus, Martis filius, educatusque a Lupa dicitur. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Romulus post excessum suum dixit Proculo Julio, se Deum esse, & Quirinum vocari, templumque sibi dedicari in eo loco jussit. Cic. 1. de Legib. 3.
Mavortius Romulus. Virg. 6. Æn. 778.
Alius Romulus Silvius, de quo Liv. 1. 3.

Romulēus, a, um. Adj. [Ῥωμύλειος] possessivum: ut,
Colles Romulei. i. e. Romani. Ovid. 14. Met. 845.
Culmo Romuleo sedens. Virg. 8. Æn. 654.
Ense Romuleo cadit Amulius, i. e. Ense Romuli. Ovid. 3. Fast. 67.
Muri Romulei. Sil. lib. 7. 485.
Urbs Romulea. Ovid. 15. Met. 625.

Romŭlus, a, um. Adj. pro Romuleus: ut,
Gens Romula. Hor. in Carm. sæcul. 1.
Tellus Romula. Virg. 6. Æn. 876.

Romulĭdæ, arum. m. Patronym. [Ῥωμυλίδαι] dicti sunt Romani a Romulo. Pers. 1. Sat. 31.

— ecce inter pocula quærunt
Romulidæ saturi quid dia poëmata narrent.

Arx Romulidarum. Lucret. lib. 4. 687.

Rompotinum, V. RUMPOTINUM.

R O R

Roro, āre. V. ROS.

R O S

Rōs, rōris. m. [δρόσος, ψεκάς, ἐέρση, ἕρση] Humor qui sereno tempore e cælo fluit, serena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis exsistentibus. Aristoteles lib. 1. Meteor. cap. 10. scribit rorem fieri ex vaporatione modica, atque in hoc differre a pluvia, quæ largo vapore progeneretur. Apulejus lib. de Mundo p. 61. Elmenh. Ros nocturnus humor, quem serenitas tenuiter spargit. Al. Serenitatis tenuitas. A Græcis dicitur ὁ δρόσος.
Ἡ δρόσος, non, ὁ. Idem tamen error in vulg. Lex. Ex δρόσος factum, ut Mos ex Νόμος. H. St. Gloss. Lat. Gr. Ros, Δρόσος, φλοιός. At hoc posterius Corticem significat.
Gelidus. Virg. 2. Georg. 202.
Levis. Virg. 6. Æn. 230.
Liquidus ros, Aqua fontana. Ovid. 3. Met. 164.
Nocturni. Plin. lib. 21. cap. 17. ad finem.
Purus ros Castaliæ. Hor. 3. Carm. 4. 61.
Vitreus. Ovid. 1. Amor. 6. 55.
Canent recente rore herbæ. Ovid. 3. Fast. 880.
Stillavit sanguineis roribus arbor. Lucan. lib. 7. 837.
Quum ros in tenera pecori gratissimus herba est. Virg. 8. Ecl. 15.
Amarus ros, Aquæ marinæ. Virg. 4. Georg. 431.
Salis ros, pro Aqua marina. Lucret. lib. 4. 440.

Nam quæcunque supra rorem salis edita pars est
Remorum, recta'st, &c. Rorem salis, i. e. Aquam maris. Lambin.

Tepidus,

Tepidus, Lacrimæ. Ovid. 10. Met. 360.
Lacrimarum rore madidæ coronæ. Ovid. 14. Met. 708.
Vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.
Ros maris, vel Ros marinus, Herba. V. infra post derivata.

RŌRĀLIS, e. Adj. Ovid. 4. Fast. 728.
Virgaque rorales laurea misit aquas. i. e. Ad irrigandum, sive ad aspergendum, vel aspergentes. Alii legunt Roratas.

ROSCĪDUS, a, um. Adj. [δροσερὸς, ἑρσήεις, ἐερσήεις] Quod est rore perfusum; unde Nox roscida dicitur, Quæ rore humecta est. Plin. lib. 18. cap. 28.
Antra roscida. Ovid. 2. Fast. 332.
Aurora. Ovid. ad Liviam 281.
Colles. Plin. lib. 3. cap. 12.
Gramina. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 104.
Herba roscida. Varro 2. de R. R. cap. 2.
Iris. Virg. 4. Æn. 700.
Mala roscida, Quæ matutino rore humecta sunt. Virg. 8. Ecl. 37.
Mella. Virg. 4. Ecl. 30.
Poma. Propert. lib. 2. 20. 36.
Pruina roscida foliis excussa. Ovid. 5. Fast. 215.
Solum roscidum. Columel. lib. 3. cap. 2.
Tellus roscida. Senec. Hippol. 1.
Folia melle roscida. Plin. lib. 11. cap. 11. Itaque tum, prima aurora, folia arborum melle roscida inveniuntur.

RŌSĬDUS, a, um. Idem. Columel. 5. 6. Rosidum & nebulosum solum. [Sic 3. 1. & 4. 30. Alioqui Roscidum, vel Roridum legendum putes.

RŌRĬDUS, a, um. Idem. Propert. 2. 23. 27. V. ibi Broekhus.

RORŬLENTUS, a, um. Adj. [δροσερὸς, δροσώδης, πολύδροσος] Plenum rore. Columel. lib. 5. cap. 6. Cavendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ ferantur vites. Idem lib. 12. cap. 38. Ne rorulentæ baccæ legantur cavendum.

RŌRĀRIUS, a, um. Adj. Rorarii milites dicebantur, Qui armatura levi prælium primi committebant: quod ut ante pluvias cælum rorare solet, sic illi ante gravem armaturam qui prodibant, rorarii appellabantur, qui & Ferentarii. Hæc ex Festo. Liv. 8. 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios, minoris roboris ætate factisque.
Rorarii appellati, quod imbribus fere primum rorare incipiat. Varro de vita Pop. Roman. lib. 3. Idem lib. 6. de L. L. 3. Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante, ideo quod ante rorat, quam pluit. V. Non. 18. 3.
Vinum rorarium, Quod rorariis dabatur. Festus. V. Heins. ad Sil. lib. 1. Stewech. ad Veget. lib. 1. cap. 20. & Dalechamp. ad Plin. lib. 2. cap. 60. [Gloss. Lat. Gr. Rogarii, Ἀκροβολισταί. scribe Rorarii.

RŌRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [δροσοφόρος] ut, Aura rorifera. Senec. Hippol. v. 11.
Biga Lunæ rorifera. Stat. 1. Theb. 338.
Umbris roriferis terram nox obruit. Lucret. lib. 6. 864.

RORIFLUUS, a, um. sec. comm. Adj. ut,
— rorifluam sectemur carmine lunam. Vetus Poeta lib. 2. Catalect. p. 239. edit. Scalig.

RŌRO, [δροσίζω, ψεκάζω, ῥαίνω] āre. Humorem instar roris paulatim destillare. Virg. 8. Æn. 645.
— & sparsi rorabant sanguine vepres. Columel. lib. 11. cap. 2. IIII Id. Jun. Delphinus vespere exoritur, Favonius interdum rorat. In vetusto exemplari absolute legitur, Nonnunquam rorat. V. infra. Plin. lib. 17. cap. 10. Periculum tantum eo die est, si roraverit quantulumcunque imbrem.
Undique dant saltus, multaque aspergine rorant. Ovid. 3. Met. 683. De delphinis.
Oculi rorantur lacrimis obortis. Ovid. 15. Epist. 97. i. e. Rigantur.
Rorare saxa cruore. Sil. lib. 10. 263.
Quum videt in scopulo rorantem saxa cruore,
Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum.
Rorat, absolute: quomodo dicimus Pluit, Ningit, Tonat. Columel. lib. 11. cap. 2. Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat. [Gloss. Lat. Gr. Rorat, ψεκάζει.

RORANS, antis. Partic. [δροσίζων, ῥαντίζων] Lucret. lib. 3. 470.
— lacrimis rorantes ora, genasque.
Antra rorantia fontibus. Ovid. 3. Met. 177.
Astra rorantia. Virg. 3. Æn. 567.
Capilli rorantes. Ovid. 4. Fast. 141.
Lacrimis rorantibus spargunt ora. Lucret. lib. 2. 976.
Pocula minuta, atque rorantia. Cic. de Senect. 46.

RORĀTUS, a, um. [ῥανθεὶς] Partic. ut, Rorata pruina. Ovid. 3. Fast. 357.
Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii legunt Rorataque, ut referatur ad Tellus.
Rosæ roratæ. Ovid. 2. de Pont. 1. 36.

RORATIO, ōnis. f. [ῥανισμὸς] Roris distillatio. ut, Nocturnæ rorationes. Apul. 9. Met. p. 232. Elmenh.
Roratio, quam Theophrastus Rhoada, quasi defluxum, appellat, morbus est vitium, quem vulgo *Colaturam* vocamus. Plin. lib. 17. cap. 24. Siderationis genus est in vitibus deflorescentibus roratio. Aut quum acini priusquam crescant, decoquuntur in callum. Theophrastus lib. 4. de plantis cap. 16. Roratio, inquit, fit quum vitis deflorescens irrorat. Fit autem id genus affectionis, quum acini defluunt: & qui remanent, parvuli sunt. Propter hoc vitium Floralia, ab antiquis instituta sunt. Plin. lib. 18. cap. 29. Floralia quarto Cal. Maji instituerunt, anno urbis quingentesimo sextodecimo, ex oraculis Sibyllæ: ut omnia bene deflorescerent.

RORĀMENTUM, i. n. Capitolin. in Vero cap. 10. Capiti auri roramenta respergere. Alii Ramenta rectius.

RORESCO, [δροσίζομαι] ĕre. Rore aspergi. Vox dubiæ auctoritatis. Plin. lib. 18. cap. 34. Aquilonem prænuntiat terra siccescens, sed rorescens repente, &c. Sic leg. in veteri edit. A. D. 1491. sed hodierna exemplaria omittunt voces, Sed rorescens. Ovid. 15. Met. 245. — resolutaque tellus In liquidas rorescit aquas. al. Rarescit, quam lectionem recepit Robertus Stephanus. V. RARESCO.

RŌS MĂRĪNUS, roris marini, m. [ξηρόμυρον. Gl. L. G.] officinis Anthos. Horat. 3. Carm. 23. 15.
Parvos coronantem marino
Rore deos, fragilique myrto. Dicitur &

RŌS MĂRIS, Ovid. 3. de Arte Am. 690.
— tegit arbutus herbam,
Ros maris, & laurus, nigraque myrtus olent. Alii conjuncte scribunt. Idemque

ROSMARĪNUM, i. n. vel **ROSMARĪNUS**, i. m. [λιβανωτὶς] Frutex. Plin. lib. 19. cap. 12. Libanotis, locis putridis & macris ac roscidis seritur semine. Radicem hobet olusatri, nihil a ture differentem. Usus ejus post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13. Et Columel. lib. 9 cap. 4.
Rosmarinum coronarium. Rosmarinum (Gallice *Romarin* appellatur) duplicis est differentiæ: Unum fecundum frugiferumque, cujus semen cachrys vocatur. Folia fœniculi habet, &c. Alterum coronarium quo in sertis coronisque amasii abutuntur. De utroque vide Dioscoridem lib. 3. cap. 72. & 73.

RŎSA, æ. f. [ῥόδον] Flos e spina nascens, cui ῥόδος Græcis nomen est. Plin. lib. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quam frutice, in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti, &c. Cic. 7. Verr. 27. Sed quum rosam viderat, tunc incipere Ver arbitrabatur. Martial. 4. 29. 4.
Hibernæ pretium sic meruere rosæ.
Flos rosarum. Hor. 3. Carm. 29. 3.
Atria plena rosarum. Ovid. 2. Met. 113.
Albentes rosæ. Ovid. 3. de Arte Am. 182.
Amœnæ. Hor. 2. Carm. 3. 14.
Arentes. Virg. 4. Georg. 268.
Confusa rubore. V. CONFUNDO.
Plena nimium pudoris rosa, Nimium rubra. Columel. lib. 10. 102.
Punicea. Hor. 4. Carm. 10. 4.
Sera. Hor. 1. Carm. 38. 3.
Carpere rosam. Virg. 4. Georg. 134.
Deligere primam tenui ungue rosam. Ovid. 4. Epist. 30.
Fulgent quale rosæ inter sua lilia mistæ. Ovid. 2. Amor. 5. 37.
Perlucidus pulvinus Melitensi rosa farctus. Cic. 7. Verr. 17.
Redimiri sertis & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
Spargere rosas. Hor. 3. Carm. 19. 22.
Vivere in rosis, i. e. Florere, & omni felicitate affluere. Martial. 8. 77.
Liber, in æterna vivere digne rosa. Cic. 5. Tusc. 73. Etiamnum in cruciatu atque tormentis? M. Antu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
Rosam, quæ præteriit, ne quære iterum: i. e. Noli te cruciare desiderio rerum, quæ restitui nequeunt. V. Chiliad.
Rosas loqui, i. e. Blanditias. Erasm. ibid.
Rosam suam vocat amicam amator quidam apud Plaut. Asin. 3. 3. 74. blandiendi gratia.
Rosa, pro Oleo rosaceo. Cels. lib. 8. cap. 3. Neque alienum est instillare paulum rosæ, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur. Ibid. cap. 4. Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida.
Rosa Græca. V. RHODODAPHNE.

ROSŬLA, æ. f. dimin. Dracont. Hexaëm. v. 597.
Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros
Imperat Autumni, &c.

ROSEUS, a, um. Adj. [ῥόδεος, ῥοδόεις Gl. G. L.] Quod est coloris rosæ. Plin. 28. 19. Asini a coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem stimulat. Idem lib. 14. cap. 1. Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. Gloss. Græc. Lat. Ῥοδόχρους, Roseo colore.
Cervix rosea, i. e. Pulchra. Servius. Virg. 1. Æn. 406.
Convalles roseæ, i. e. Florulentæ, species pro genere. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 85.
Dea rosea, Aurora. Ovid. 3. de Arte Am. 84.
Ῥοδόκυκλος Ἠὼς. Roseis Aurora quadrigis. Vide VICE. H. St. V. Virg. 6. Æn. 535.
Face rosea sol infert lumina cælo. Lucret. lib. 5. 974.
Genæ roseæ. Virg. 12. Æn. 606.
Labella. Catul. de Berecynth. 61. 74.
Os roseum. Virg. 2. Æn. 593.
Rubor. Ovid 3. Amor. 3. 5.

ROSĀCEUS, a, um. Adj. [ῥόδινος] Quod ex rosa factum est: unde Rosaceum oleum, quod ex rosis oleo infusis expressum est, quod Græci Rhodinon vocant. Plin. lib. 20. cap. 3.
Corona rosacea. Plin. lib. 21. cap. 3. L. Fulvius argentarius, bello Punico secundo, cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus.

ROSACEUM, i. n. subaud. Oleum. Plin. 21. 29. & 37. 3.

ROSALIA, ōrum. n. pl. Ῥοδισμὸς Gloss. Græc. Lat.

ROSĀRIUS, a, um. Adj. ut, Absortio rosaria. Suet. Neron. cap. 27. V. in ABSORBEO.

ROSĀRIUM, i. n. [ῥοδὼν] Copiam fruticum significat, uno loco rosas gignentium: vel Locum in quo sunt hujusmodi frutices. Plin. lib. 21. cap. 11. Rosaria a Favonio fossa oportet esse, iterumque folstitio. Columel. lib. 11. cap. 2. Rosarium serotinum, perfossum & cultum habere jam tempus est.
Amœna rosaria. Ovid. 5. Trist. 2. 23.

ROSO, āre. Rosa imbuere. Hinc

ROSĀTUS, a, um. Partic. ut, Propoma rosatum. Pallad. Feb. tit. 32.

ROSATUM, i. n. Lamprid. Heliogab. cap. 19. & 21. & Apic. 1. 4. Ubi modum faciendi docet.

ROSĒTUN, i. n. [ῥοδωνιά] Locus rosis consitus. Virg. 5. Ecl. 17.
Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. [Gloss. Gr. Lat. Ῥοδωνιὰ, Rosetum & Ῥοδὼν, Rosetum. Item Ῥόδον, Rosum. Puto Ῥοδὼν, Rosarium, vel certe Rosetum scripsisse grammaticum, nisi Rosum, n. g. pro Rosa dixit.

ROSULENTUS, a, um. Plenus rosarum. Mart. Capella lib. 1. p. 19. Rosulenti splendoris gratia totam aulæ ipsius curiam &c. illuminavit. de Aurora Solem antegressa.

ROSEA, æ. f. auctore Festo, Campus in agro Reatino appellatur, quia in eo arva rore humida semper feruntur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus Ædilicius, causam quum ageret apud Censores, campos

campos Roseæ, Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Hinc

ROSEĀNUS, a, um. Adj. ut, Roseani equi. Varro de R. R. 2. 7.

ROSCIDUS, V. ROS.

ROSCIUS, i. m. cognomine Otho, [Ῥώσκιος Ὄθων] Tribunus plebis legem tulit, ut Equitibus Romanis in theatro XIIII gradus proximi assignarentur, qui censum CCCC. HS. haberent. V. Livii. Epit. 99. De hoc Cicero pro Muren. 21. L. Otho, vir fortis, meus necessarius, equestri ordini restituit, non solum dignitatem, sed etiam voluptatem.

Q. Roscius Gallus, Comœdus, Ciceronis præceptor in pronuntiationis & gestus exercitatione, eo præstantiæ venit, ut quum de perfecto in arte aliqua loquimur, in suo genere Roscius a nobis dicatur, teste Cicerone lib. 1. de Orat. 130. Hic a Cicerone defensus est, quum a Fannio quodam ob pecuniariam rationem in judicium adductus esset. V. Fest.

Doctus Roscius. Hor. 2. Epist. 1. 82.

Sex. Roscius Amerinus, etiam in causa parricidii defensus a Cicerone patrem habuit hominem locupletem, quem quidam clam interfecerunt: filius per occasionem discordiæ cujusdam, quæ inter eos intervenerat, paternæ cædis auctor accusatur. Præda ad quendam Sullæ satellitem L. Cornelium Chrysogonum redibat, accusatore Erucio, quam causam egit primam publicam Cicero, annos natus XXIII ut est Auctor Corn. Nepos. apud Gell. 15. 28. De qua causa ipse in Bruto 312.

ROSCIUS, a, um. Adj. ut, Lex Roscia. Hor. 1. Epist. 1. 62.

ROSCIĀNUS, a, um. Aliud Adj. ut, Rosciana imitatio. Cic. 2. de Orat. 242.

ROSEUS, V. ROSA.

ROSIO, V. RODO.

ROSMARINUM, ROSMARINUS, ROSMARIS, V. in ROS ad fin.

ROSTELLUM, V. ROSTRUM.

ROSTRUM, i. n. [ῥύγχος, ῥάμφος Gl. L. G.] Quo aves cibum capiunt. Nec solum de avibus, sed etiam de reliquis animalibus, & de ipso homine interdum dicitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Procero corneoque rostro aves. Ovid. 14. Met. 282.

Osque meum sensi pando occallescere rostro.

Acumen rostri. V. Acumen, in ACUO.

Acies rostri. Plin. lib. 11. cap. 37.

Rostrum, de Quadrupedis, ut

Canum. Plin. lib. 8. cap. 40. Ventos & odorem captantes, prodentesque rostro cubilia.

Caprarum. Varro 2. de R. R. cap. 3. Duo enim genera earum, sub rostro duas ut mammulas pensiles habeant.

Cervorum. Plin. lib. 8. cap. 32.

Hippopotami. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum, &c.

Suum. Columel. lib. 7. cap. 9. Rostris brevibus & resupinis. Cic. 1. de Divin. 23. Sus rostro si humi A litteram impresserit, num propterea, &c. & 2. 48. Rostrum suis.

Tragelaphorum. Plin. lib. 8. cap. 33. Eminet rostrum ut in parvo sit haud dissimile suillo.

Rostrum Piscium, ut

Delphinorum. Plin. lib. 9. cap. 8.

Draconum piscium. Plin. lib. 9. cap. 27.

Testudinum piscium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Rostrum de Homine etiam dicitur. Plaut. Men. 1. 1. 13.

Apud mensam plenam homini rostrum deliges. Petron. cap. 75. p. 277 Ut celerius rostrum barbatum haberem. V. Non. 6. 41.

Acutum rostrum. V. Acutus, in ACUO.

Aptum rapinæ. Ovid. 6. Fast. 133.

Corneum. V. Corneus, in CORNU.

Crepitante ipsa sibi plaudat cocnia rostro. Ovid. 6. Met. 97.

Immodicum. Ovid. 6. Met. 673.

Obuncum vulturis. Virg. 6. Æn. 597.

Pandum. Ovid. 14. Met. 282.

Punica. Ovid. 2. Amor. 6. 22. de Psittaco.

Tincta gerens rubro punica rostra croco.

Reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Rigidum. Ovid. 6. Met. 673.

Contingere cibum terrestrem rostris facile. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.

Exacuere spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74.

Prominet immodicum pro longa cuspide rostrum. Ovid. 6. Met. 673.

Malleorum rostrum. Plin. lib. 34. cap. 14. i. e. Ferreum illud in malleis, quo proprie ad percutiendum utimur.

Rostrum insulæ. Cic. 2. de Legib. 6. Sed ventum in insulam est. Hac vero nihil est amœnius. Ut enim hoc quasi rostro finditur Fibrenus, & divisus æqualiter in duas partes latera hæc alluit, &c.

A similitudine autem rostri avium, aut aliorum animalium, dicta est pars illa navis exporrecta atque acuta e prora, a quo Naves ipsæ, Rostratæ dicuntur. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Rostro enim noceri non posse cognoverant. Virg. 5. Æn. 143.

Convulsum remis rostrisque stridentibus æquor. Gloss. Lat. Gr. Rostra, Ἔμβολαι, Ῥύγχη, Χελῶναι.

Rostra, pl. [ἔμβολα] auctore Liv. 8. 14. extr. dictum est Templum, seu forum, ante curiam Hostiliam, in quo erat pulpitum ornatum ex rostris navium Antiatium, ex quo loco Magistratus concionari solebant. Unde sæpe legimus Pro rostris, id est, In rostris: in eo enim loco rostra ab hostibus capta, fixa erant. Charisius lib. 1. Rostra, locus in urbe ubi concionantur. Cic. 3. Off. 80. Conscripserunt communiter edictum, cum pœna atque judicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostra post meridiem descenderent. V. Græv. not.

Ascendere in rostra. V. ASCENDO.

Convocare ad rostra. V. CONVOCO.

Deducere de rostris. V. DEDUCO.

Peroraffet quum Vectius, descendissetque de rostris. Cic. in Vatin. 26.

Statuere in rostris statuam alicui. Cic. ad Brut. 15.

ROSTRĀTUS, a, um. Adj. [ῥυγχωτὸς] ut, Rostrata navis. Cic. 2. de Invent. 98. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit: publicetur. V. NAVIS.

Corona rostrata, Navalis victoriæ præmium. Plin. lib. 16. cap. 4. Virg. 8. Æn. 685.

—cui, belli insigne superbum,

Tempora navali fulgent rostrata corona. Sextus Pompejus, Pompeji filius, in Sicilia piraticam exercuit, contra quem primo cum Agrippa pugnavit Augustus. Postea Agrippæ cura data est, qui eum delevit: ob quod Augustus ei rostratam dedit coronam, quia vicerat navali certamine. Servius. V. CORONA.

Falces rostratæ. Columel. 2. 21. *Faucilles bechues, non pointues.*

Impetus rostratus, Qui fit ipso rostro. Plin. lib. 10. cap. 23.

ROSTRĀLIS, e. Adj. Sidon. 1. Epist. 10. Dignum poema, quod apicibus pererrandum auratis juste tabula rostralis acciperet. [An Perarandum?

ROSTRO, [ῥυγχῶ] āre. Rostro scrutari. Gloss. Lat. Gr. Rostrat, Ἐπιζητεῖ. Hinc

ROSTRANS, antis. Partic. Plin. lib. 18. cap. 19. In collibus transverso tantum monte aratur: sed modo in superiora, modo in inferiora rostrante vomere. i. e. Rostrum impingente, ut ait Budæus.

ROSTELLUM, i. n. dimin. [ῥαμφίδιον] Parvum rostrum. Columel. lib. 8. cap. 5. Die vicesimo animadvertat an pulli rostellis ova percuderint. Plin. lib. 30. cap. 11. Muris rostellum, auriculasque summas roseo panno, ipsumque dimittunt.

ROT

RŎTA, æ. f. [τροχὸς, κύκλος] a rotunditate, seu a ruendo: ruit enim facile in suos orbes. Plaut. Capt. 2. 3. 9.

— pro rota me uti licet:

Vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile.

Curvatura summæ rotæ. Ovid. 2. Met. 107.

Orbis rotarum. Plin. lib. 8. cap. 16.

Radii fractarum rotarum. Ovid. 2. Met. 317.

Strepitus rotarum. Hor. 1. Epist. 18. 7.

Vestigia rotæ. Ovid. 2. Met. 133.

Currens. Hor. 3. Carm. 10. 10.

Effusæ rotæ, Currentes. Propert. lib. 4. 8. 18.

Errantes. Stat. 1. Theb. 220.

Volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.

Evitata fervidis rotis meta. Hor. 1. Carm. 1. 5.

Inducere rotam. V. INDUCO.

Terenda hæc erit admissa meta rota. Ovid. 1. de Arte Am. 40.

Rota figuli. Pers. 3. Sat. 23.

Udum & molle lutum es, nunc nunc properandus, & acri Fingendus sine fine rota.

Aquariæ totæ, apud Paulum lib. 4. sentent. tit. 6. sunt, Per quas tollitur aqua.

Aquilega rota. Tertullian.

Rota, pro Vi dicendi, sive orationis impetu ponitur. Sidon. 9. Epist 15.

Homericæque par & ipse gloriæ

Rotas Maronis arte sectans compari. V. Auson. Profess. Burdigalens. Commem. carm. 5. [Sidonio non est Pro impetu orationis, sed pro ipso curriculo, seu curuli certamine ponitur, quo velut certare inter se ingenia finguntur, parum verecundâ sane metaphorâ.

Fortunæ rota. Cic. in Pison. 22.

Rota, pro Solis orbe a Latinis usurpatur, sicut κύκλος pro eodem a Græcis. Sidonius,

Inde patefecit radiis rota candida cælum. i. e. Sol exortus cælum noctu clausum aperuit luce sua: noctu enim cælum claudi censebant. Hinc illud Maronis, 1. Æn. 378.

Ante diem clauso componet vesper Olympo. Turnebus. [V. Broekh. ad Tibull. 1. 10. 62.

Rota, Supplicii genus quoddam fuit apud Græcos, quo distento corpore homines torquebantur, sicque definiebant, Τροχὸς ἐπὶ βασανιστικὸν ὄργανον, διατεῖνον τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων. Cic. 5. Tusc. 24. In eo etiam putatur dicere, in rotam (id est genus quoddam tormenti apud Græcos) beatam vitam non ascendere. Apud Josephum, in Maccabæis, ejus supplicii crebra mentio est. Meminit & Aristophanes, sed & Plutarchus quoque in Nicia. Cælius lib. 10. cap. 15. putat illi simile esse, quod apud Gallos grassatoribus infertur, vocaturque vulgo *La Roue*. Quanquam lubentius crediderim genus quoddam tormenti fuisse ad verum exsculpendum. V. Turneb. Adverf. 7. 16. [Id quod ex loco Aristoph. in Plut. 4. 3. 26. perspicue apparet, ubi Servile tormentum fuisse docet Schol. Conf. Henr. Steph. Thes. Græc. dict. τροχὸς, in τρέχω vol. 4.

Rotæ, Genus caprarum. Varro 3. de R. R. cap. 1. Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, ubi greges videntur complures: ut in Samothrace, caprarum, quas Latine rotas appellant.

Rota, Piscis cetarii generis. Plin. lib. 32. cap. 11.

ROTŬLA, æ. f. dimin. [τροχίσκος, τροχίδιον] Plaut. Pers. 3. 3. 38.

Mirum, quin citius jam a foro argentarii

Abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. Plin. 18. 18. Galliæ vero duas addiderunt rotulas.

ROTŬLO, āre. Saresb. 8. 12. In orbe rotulari quam incedere magis idoneus est.

ROTĀTIM, Adv. Rotarum modo. Apul. 10. Met. p. 253. Elmenh. In orbe rotatim flexuosi.

ROTĀLIS, e. Adj. ut, Carpentum rotale. Capitolin. in Macrin. cap. 12.

RŎTO, [κυκλόω, γυρόω] āre. In modum rotæ versare, vertere, circumagere. Rotavit, Ἐδίνευσεν, Ἐτρόχισεν. Gloss. Lat. Gr. & Græc. Lat. τροχηλατῶ, Roto. Τροχιάζω, Roto, Rotor. Δινεύω, Roto.

More fundæ rotare aliquem. Ovid. 4. Met. 17.

Canes rotat aper. Ovid. 2. de Arte Am. 374.

Caput ense rotare, Lucan. lib. 8. 673.

Flammas venti rotant cavis fornacibus. Lucret. lib. 6. 201.

Silvas rotare rapiens amnis dicitur. Stat. 4. Silv. 3. 79.

Telum immane rotat. Stat. 9. Theb. 802.

Circumque infraque rotantur Tyrrheni greges. Stat. 1. Achil. 56.

Rotare proprie dicuntur pavones. Columel. lib. 8 cap. 11. Signa sunt exstimulatæ libidinis, quum semet ipsum, veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis, protegit: idque quum facit, rotare dicitur. De pavone.

ROTANS, antis. Partic. [κυκλῶν] ut,

Turbine rotanti portant res venti. Lucret. lib. 1. 294. conf. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Rotantia,

Rotantia, Ἑλιγσόμενα, Κοιλαινόμενα, Κυλιόμενα. Glosf. Lat. Græc.

ROTĀTUS, a, um. Partic. [κυκλωθεὶς] ut, Cervix rotata. Lucan. ad Pison. v. 53.

Ignis rotatus. Ovid. 12. Met. 296.

Sermo rotatus. Juven. 6. Sat. 448.

— & curtum fermone rotato

Torqueat enthymema. Sermonem rotatum, Turnebus hic interpretatur, Orationem converfione conclufam, atque comprehenfam ambitu: quod genus dicendi a Cicerone Verfum, ab Ariftotele συνεστραμμένον appellatur: quo genere loquendi contorta oratio eft, ideoque brevior, quam fponte naturæ fufa.

Sol rotatus, i. e. In præceps datus. Prudent. Cathem. 11. 29.

Viri rotati. Valer. Flacc. 4. 181.

ROTATIO, ōnis. f. Circum actio. Vitruv. 10. 8. Sine porrecto rotationis. Et in fine capitis, Per rotationem circini. V. Apul. Apol. p. 303. Elmenh.

ROTĀTUS, ûs. m. Idem. Claudian. de Conful. Mallii v. 77. Rapido cæli rotatu.

Præceps rotatus. Aufon. Mofella, v. 362.

ROTĀTOR, ōris. m. Stat. 2. Silv. 7. 7. de Baccho,

Et tu, Baffaridum rotator, Evan.

ROTĀTĬLIS, e. Adj. Sidon. 2. Epift. 9. Inter rotatiles cataftropharum gyros.

ROTABĬLIS, e. Idem. Ammian. 23. 4. Agiliter rotabilis.

ROTHOMAGUS, i. m. [Ῥοθόμαγος] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 8. Galliæ civitas ad Sequanam. Vulgo *Rouen*.

RŎTUNDUS, a, um. Adj. [στρογγύλος, περιφερὴς, περίτροχος, κυκλόεις, κυκλοτερὴς] dicitur quafi collectum, & per omnem circuitum læve fine offenfione afperi anguli. Non. 1. 297. ex Cic. Plin. lib. 10. cap. 52. Aquatilium ova rotunda.

Dictum rotundum a Retundendo: quod omnis undique retufa & veluti deformata fit afperitas. Habet enim quod rotundum eft, unicam fuperficiem, in qua nec principium notari poteft, nec finis. Rotundum etiam e Radendo dici poteft. quod circum rafum atque expolitum fit.

Rotundum a rota dictum, tefte Nonio 1. 297. vel rota, a rotundo. Cui fubfcribit Voff. q. V.

Quadratum & Rotundum velut contraria. Cic. 2. de Fin. 36.

Ambitus rotundus. Cic. de Univerf. 23.

Baccæ rotundiores. Hor. Epod. 8. 53.

Cælum rotundum. Cic. 3. de Orat. 176.

Deus volubilis & rotundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.

Figuræ rotundæ præftantia & perfectio fatis intelligitur ex Cic. de Univerf. 15. & 2. de Nat. Deor. 47. Quid pulchrius, inquit, ea figura, quæ fola omnes alias figuras complexa continet, quæque nihil afperitatis habere, nihil offenfionis poteft, nihil incifum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunofum? Cumque duæ formæ præftantes fint, ex folidis globus (fic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος, Græce dicitur, his duabus formis contingit folis, ut omnes earum partes fint inter fe fimillimæ, a medioque tantum abfit extremum, quantum idem a fummo, quo nihil fieri poteft aptius: hujus enim figuræ extremitas paribus a medio radiis attingitur. Hactenus Cicero. Unde perfuadent nobis philofophi, cælum, ftellas, elementa, mundum denique totum, rotunda atque globofa effe figura formatum a Deo. Hinc factum eft, ut quum aliquid egregium & plane perfectum fignificare volumus, illud rotundum appellemus.

Forma rotunda ullam negat effe pulchriorem Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Lances rotundæ. Hor. 2. Serm. 4. 40.

Stellæ globofæ & rotundæ. Cic. de Somn. Scip. 6.

Rotundum eleganter ad orationem tranftulit primus Cicero, ut vult Nonius l. c.

Claufulæ rotundæ. Quintil. lib. 8. cap. 5. Rotundas claufulas intelligit, Intra quas fententiæ clauduntur, cum fequentibus non hærentes. Budæus.

Conftructio verborum apta, & quafi rotunda. Cic de Clar. Orat. 271.

Diftributio rotunda. Quintil. lib. 3. cap. 4. Celeri magis ac rotunda ufi diftributione, quam vera.

Orator rotundus, per translationem. Cic. in Orat. 40. Thucydides autem præfractior, nec fatis, ut ita dicam, rotundus. i. e. Elegans & compofitus: vel rotundam non habens fententiarum & claufularum elegantiam, qua integra claufula integram fententiam comprehendit.

Ore rotundo loqui. Hor. in Arte Poet. 323. i. e. inquit Parrhafius, Perfecto, pleno, vel fine offenfione & afpiratione in fe revolvente.

Rotundior. Compar. Celf. 5. 28. Rotundiffimus Superl. Idem 8. 1. & Plin. lib. 10. cap. 52. extr. de ovis, Exeunt a rotundiffima fui parte dum pariuntur.

RŎTUNDA, proprium nomen templi ejus quod Numa Pompilius Veftæ facravit. Feftus, Rotundam, ædem Veftæ Numa Pompilius rex Roman. confecraffe videtur, quod eandem effe terram, qua vita hominis fuftentaretur crediderit, eamque pilæ forma effe, ut fui fimili templo Dea coleretur. [Sed non videtur poft hanc vocem diftinguendum, nec dicit Appellaffe rotundam, fed Confecraffe. Hodie Romæ Sancta Maria rotunda dicitur Pantheon Agrippæ, Deiparæ virgini confecratum.

ROTUNDE, Adv. [στρογγύλως] Cic. 5. de Finib. 7. Ifta ipfa, quæ tu breviter Regem, dictatorem, divitem, folum effe fapientem, a te quidem apte ac rotunde, quippe habes enim a rhetoribus. i. e. Eleganter, Concinne, vel Collecte, ut ait Nonius 2. 727.

ROTUNDŬLA, æ. f. Idem quod Rotula. Apul. de Herb. cap. 13. His bene commixtis, facies exinde velut rotundulam. [i. e. Pilulam.

ROTUNDĬTAS, ātis. f. [τὸ κυκλοτερὲς] Plin. lib. 9. cap. 30. Cornibus, quæ funt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis. Ibidem cap. 36. Rotunditas oris. Idem lib. 16. cap. 23. Folia in juventa circinatæ funt rotunditatis. Gloff. Gr. Lat. Στρογγυλότης, Rotunditas.

ROTUNDO, āre. [στρογγυλίζω. Gl. G. L.] Rotundum facere. Cic. de Univerf. 31. Quumque fimilem univerfi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Id ad circinum rotundatur.

Caput rotundare, Rotundum habere, vel producere. Plin. lib. 20. cap. 18.

Rotundare, pro Complere, & perficere. Hor. 1. Epift. 6. 34.

Mille talenta rotundentur, totidem altera porro,

Tertia fuccedant, & quæ pars quadret acervum.

ROTUNDĀTUS, a, um. Partic. ut, Solis orbis rotundatus. Vellej. 2. 59. 6. Hendecafyllabi rotundati. Sidon. 8. Epift. 4.

ROTUNDATIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Sic & in rotundatione & in longitudine æqualia fpatia fient.

ROTUNDĬFŎLIUS, a, um. Adj. ut, Phlomides rotundifoliæ. Apul. de Herb. cap. 71.

R O X

ROXANA, æ. f. [Ῥωξάνη] Alexandri concubina, quæ quum prægnans effet ex defuncto rege, eamque præcipuis honoribus Macedones cumularent, Statiram æmulam dolo ad fe pertractam, una cum forore, occidi & in puteo obrui curavit. Auctor Plutarchus in Alexandro extr. V. RHOXANA.

ROXICUM, i. n. [Ῥώξικον] Corficæ infulæ civitas. Ptolemæo lib. 3. cap. 2.

R R

RR. R duobus, inquit Feftus, in compluribus orationibus, quum de actis differitur, etiam præfcribi folet: id eft, Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta fint.

R U B

RUBEAS, Promontorium eft in Ponto. Plin. lib. 4. cap. 13. Philemon Mocimarufam a Cimbris vocari, hoc eft mortuum mare, ufque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium.

RUBEDO, RUBEFACIO, RUBELLIANUS, RUBELLULUS, RUBELLUS, RUBENS, V. RUBEUS.

RUBENSIS, e. Adj. ut, Rubenfis lacus in Narbonenfi provincia, quem præterlabitur Atax. Plin. lib. 3. cap. 4. Flumen Atax e Pyrenæo Rubenfem permeans lacum.

RUBER, quod huc tranfponi debuit, V. ante RUBEUS.

RŬBĒTA, æ. f. [φρύνος] Plin. lib. 8. cap. 31. Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra & in humore vita, plurimis refertæ medicaminibus. Idem lib. 32. cap. 5. Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, ut diximus, quas Græci phrynos vocant, grandiffimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt auctores. Juven. 1. Sat. 70. — quæ molle Calenum

Porrectura viro mifcet fitiente rubetam.

Rana rubeta. Plin. 25. 10. Auxiliantur contra ranam rubetam. Propert. lib. 3. 6. 27. [Videtur a Rubo dicta. In Gloff. Cyrill. tamen Φρύνος, Rubeta, Rana rubra. quafi fcil. a Rubro colore.

RUBETUM, V. RUBUS.

RŬBER, bra, brum. Adj. [ἐρυθρὸς, φοινικοῦς, κόκκινος, ἐρυθραῖος] Idem quod Rubeus, fed magis in ufu eft Ruber. Martial. lib. 1. 56.

Flavaque de rubro ponere mella cado. [Gloff. Lat. Gr. Rubrum, Ἐρυθρὸν, Ξανθόν.

Æquor rubrum. Virg. 3. Georg. 359.

Aurora rubra. Propert. lib. 3. 13. 16.

Flamma rubra. Ovid. 11. Met. 368.

Humor ruber occupat os. Lucret. lib. 4. 1044.

Sanguis ruber. Hor. 3. Carm. 13. 7.

Ruber crine. Martial. lib. 12. 54.

Hunc dico rubrum, brevem, incurvum, canum, fubcrifpum, cæfium. Auctor ad Herenn. lib. 4. 64.

Deus ruber hortorum, Priapus. Ovid. 1. Faft. 415.

Mare Rubrum. Plin. lib. 6. cap. 23 ad finem, Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixere noftri. Græcia Erythræum, a rege Erythra, aut (ut alii) folis repercuffu talem reddi colorem exiftimantes: alii ab arena terraque: alii tali aquæ ipfius natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. V. ERYTHRÆUS.

Compar. Plin. lib. 10. cap. 63. Colorem illico mutant rubriore pilo.

Superl. ut, Uva ruberrima. Scribon. Larg. Compof. 249.

RŪBRUS, m. Idem quod Ruber. Solinus cap. 53. Colores duo funt, quos fingere non valet, rubrus & candidus: ceteros facile mentitur. De chamæleonte. [Gl. Gr. Lat. Ἐρυθρινος, ἰχθὺς, Rubrus. Ibid. Ἐρυθρὶς, Rubra.

RŬBEUS, a, um. Adj. [ἐρυθρὸς] Rubeus & Rufus generalia nomina funt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. Etenim fanguineus, rofeus, aureus, oftrinus, fulvus, flavus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, fpadicus, rubei feu rufi coloris funt, aut acuentes eum, quafi incendentes, aut cum colore viridi mifcentes, aut nigro infufcantes, aut virenti fenfim albo illuminantes. Hactenus Perottus ex Gell. lib. 2. cap. 26. Negant tamen quidam Latinam effe dictionem, Rubeum. Inter quos fic Hermolaus in Plinium lib. 9. cap. 38. Rubens color nigricante deterior. Non Rubeus. Prætermiffem, inquit idem, hoc ut leve, nifi in omnibus codicibus inoleviffet: vulgoque imperiti barbariem fuam in eo verbo tueri laborarent. Hactenus Hermolaus. Columel. lib. 6. cap. 1. Colore rubeo, vel fufco. Ubi alii tamen legunt Rubro. Nam in eodem capite legitur, Umbria vaftos & albos, eademque rubros. Gellius loco fupra adducto, Rufus enim color & ruber nihil a vocabulo rubei differunt. Firmic. lib. 4. cap. 12. Rubeis capillis, oculis fanguinolentis. Gloff. Lat. Gr. Rubeus, Ἐρυθρὸς.

De alia fignific. V. in RUBI, & RUBUS.

RUBELLUS, a, um. Adj. [ὑπέρυθρος] dimin. a Ruber, bra, brum. Rubellum vinum, Vinum fubrubens. Martial. lib. 1. 104.

Et Vejentani bibitur fæx craffa rubelli.

Vites rubellæ, & Vineæ rubellæ appellatæ funt, quarum materia rubra fit. Plin. lib. 14. cap. 2. Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vineas.

RUBELLŬLUS, a, um. Adj. aliud dimin. ut, Umbilicus rubellulus. Mart. Capell. 5. p. 187.

RUBELLIĀNUS, a, um. Adj. ut, Rubellianæ vites. Columel. lib. 3. cap. 2. Sed earum quoque feracior eft minor, cujus & folium parcius fcinditur, & materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianæ nuncupantur.

RUBELLIO, ōnis. m. [ἐρυθρῖνος] Pifcis. Plin. lib. 32. cap. 10. conf. RUBRUS. Item f. Rubigo. Gloff. Lat. Gr. Rubellio, Ἐρυσίβη, κὴ ἰὸς σιδήρου.

RUBOR, ōris. m. [ἐρύθημα. Gloff. Græc. Lat.] Color rubens, qui & Rubedo dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. In malis maxime oftenditur rubor. Idem lib. 2. cap. 18. Ardentior in ruborem.

Dilutus rubor, Debilis, & velut aqua permifta parum intenfus atque ardens. Plin. lib. 22. cap. 22. & cap. 23. Tutiffimi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti.

Igneus rubor. Lucan. lib. 5. 214.
Mistus candore. V. MISCEO.
Tyrii rubores, Purpura. Virg. 3. Georg. 307.
Virgineus rubor, pro Pudore. Virg. 1. Georg. 430.
Acuere ruborem. V. ACUO.
Confessus secreta rubor, Pudor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 9.
Consequitur pudorem rubor. Cic. 4. Tusc. 19.
Ejectus rubor attrita de fronte. Juven. 13. Sat. 240.
Incanduit ore rubor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 8.
Notavit subitus rubor ora. Ovid. 6. Met. 46.
Præstet ingenuitatem & ruborem suum, verborum turpitudine, & rerum obscænitate vitanda. Cic. 2. de Orat. 242.
Traxerunt pectora tenuem percussa ruborem. Ovid. 3. Met. 482.

RUBĒDO, ĭnis. f. Firmic. lib. 2. cap. 12. Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem. V. Voss. de vit Serm. p. 602.

RŬBEO, [ἐρυθραίνω, ἐρυθαίνομαι] ēre. Rubrum esse. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed quum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocus. Virg. 2. Georg. 430.
Sanguineisque inculta rubent aviaria baccis.
Facies rubet igne sacri veneni. Stat. 9. Theb. 748.
Prata ante novis rubeant quam coloribus. Virg. 4. Georg. 306.
Terra rubet sanguine. Ovid. 2. Fast. 212.
Rubere, Pudore suffundi. Cic. 15. Att. 4. Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram, delere nolui. Idem 4. Verr. 187. Hærere homo, adversari, rubere. [Gloss. Lat. Gr. Rubet, Ἐρυθραίνει.

RUBENS, entis. Partic. [ἐρυθραίνων] ut, Dulce rubens. Stat. 4. Theb. 224.
— sublimis agebat
Dulce rubens, viridique genas spectabilis ævo.
Color rubens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Hiacynthus suave rubens. Virg. 3. Ecl. 63.
Ferrum rubens igne. Ovid. 12. Met. 277.
Nupta rubens dulci probitate. Stat. 1. Silv. 2. 12.
Vina rubentia. Ovid. 5. Fast. 511.
Zona semper sole corusco rubens. Virg. 1. Georg. 234.

RUBESCO, [ἐρυθραίνομαι] ēre. Rubrum fieri. Plin. lib. 9. cap. 35. Miror ipso tantum eas cælo gaudere, sole rubescere, coleremque perdere ut corpus humanum.
Aurora rubescebat. Virg. 3. Æn. 571.
Mare radiis rubescit. Virg. 7. Æn. 25.
Mundus rubescit. Ovid. 2. Met. 116.
Tum pater, ut terras mundumque rubescere vidit.

RUBĔFĂCIO, fēci, factum, [ἐρυθραίνω, ἐρυθραίνω] ēre. Ruborem afferre. Sil. lib. 16. 137.
Vixque Atlantiadum rubefecerat ora sororum.
Setas rubefecit sanguine. Ovid. 9. Met. 383.

RUBEFACTUS, a, um. Partic. [ἐρυθρανθεὶς] Ovid. 13. Met. 394.
Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus.

RŬBĬCUNDUS, a, um. Adj. [ἐρυθρίας, ἐρυθραῖος] Rubore plenus, sive Abunde rubens. In quo alternitatis causa, ut ait Priscianus, C loco B ponitur, ne sit absonum, si Rubibundus dicatur. Ter. Hec. 3. 4. 26.
Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsius. Martial. lib. 14. 114.
— Cumano rubicundam pulvere testam.
Cornua rubicunda. Hor. 1. Epist. 17. 8.
Conjux rubicunda Umbri mariti. Ovid. 3. de Arte Am. 303.
Compar. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Hinnus qui appellatur, ex equo & asina, minor est, quam mulus corpore, plerumque rubicundior.

RUBICUNDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Juven. 6. Sat. 425.
— tandem illa venit rubicundula, totum
OEnophorum sitiens.

RUBĬDUS, a, um. Adj. [ἐρυθρίζων] Quod est colore rufo atrore multo mistum. Plaut. Stich. 2. 1. 77.
Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam.
Panis rubidus, Scaber, atque asper: unde a scabritie, panis secundo coctus, rubidus vocatur, qui & a nautarum usu, nauticus appellatur. Plautus, Exiguam buccellam rubidi panis. Festus, Rubidus apud Plaut. Cas. 2. 5. 2. Panis vocatur parum coctus.
Rubidæ dicuntur etiam Scorteæ ampullæ & rugosæ. Festus.

RUBRANS, antis. Partic. a Rubro, are. Rubens, rubeum. Alcim. Avit. 5. 525. Rubranti profundo.

RUBRĬCUS, a, um. Adj. ut, Amurcam rubricam diluere. Columel. 5. 10 Emendati codd. legunt, Rubricam amurca.
Terra rubrica. Idem 2. 10. Exilem amat terram, & rubricam præcipue. [Potest esse Substantivum per appositionem.

RUBRĪCA, æ. f. pr. comm. [μίλτος] Terra rubentis coloris, & minio proxima. Plin. lib. 35. cap. 6. Ex reliquis rubricæ generibus fabris utilissima Ægyptia & Africana: quoniam maxime sorbentur. Picturis autem apta nascitur & in ferrariis metallis. [Gloss. Græc. Lat. Μίλτος, Rubrica. At Lat. Græc. Rubrica, Μιλτώδης. An Μιλτίτης;
Fabrilis rubrica. Dioscorid. lib. 5. cap. 71.
Sinopica rubrica. Dioscorides ibid.
Delibutus rubrica. Auctor ad Herenn. lib. 3. 37.
Notare rubrica. Columel. lib. de Arboribus, cap. 17. ad finem, Omnes arbusculas, prius quam transferas, rubrica notare convenit: ut quum ferentur, easdem cæli partes aspiciant, quas etiam in seminario conspexerant.
Rubrica, pro Jure civili & publico, ab eo quod capita legum rubrica essent insignita. Pers. 5. Sat. 90.
— vivere tolle,
Vindicta postquam meus a Prætore recessi,
Cur mihi non liceat jussit quodcunque voluntas,
Excepto si quid Masuri rubrica vetavit? Quod de Jureconsulto Masurio Sabino est intelligendum. Etsi enim Jurisconsultorum officium consumebatur potissimum in jure civili & privato enucleando, tamen iidem jus publicum in legum sanctionibus positum explicabant, quod Rubricæ nomine hic intelligendum videtur esse. Nam quamvis Jurisconsulti hodie ob miniata capita juris, Rubricas in ore habeant in quocunque jure, tam privato quam publico, tamen veteres in publico legitimoque Rubricas posuisse videntur, ut majestas legibus accresceret, capitibus earum sinopide aut cinabari notatis, & sanguineum quiddam, & cruentum fortasse etiam minantibus. Itaque a Prudentio in Symmach. 2. 461. scriptum est,
— dicant cur condita sit lex
Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur,
Quæ prohibet peccare reos? Quintilianus quoque, non de Jure Prætorio, sed de Duodecim tabulis Rubricas intelligit, non tamen tantum ubi criminibus minantur pœnas, cum credibile sit omnia earum capita milto picta fuisse, Verba Fabii sunt 12. 3. Quorum alii se ad album ac rubricas transtulerunt, ac formularii, ac (ut Cicero ait) leguleji esse maluerunt. Ecce hic Album pro Jure Prætorio dixit, Rubricas pro Jure civili, quod Duodecim tabulis continebatur: ut & formularios ad prætorias retulit formulas: legulejos ad duodecim tabularum leges. Ex Turnebo.

RUBRICĒTA, æ. f. [ἀνδρείκελον] Color quo mulieres ad emendandum faciei ruborem utuntur. Plaut. Truc. 2. 2. 39.
Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi. Purpurissum etiam dicitur. unde idem Plaut. Truc. 2. 2. 35. Buccas purpurissatas vocat, Rubriceta intinctas. Al. Rubricæ cera omne &c.

RUBRICŌSUS, a, um. Adj. [μιλτώδης] ut, Terra rubricosa, h. e. Rubra & rubrica veluti conspersa, aut rubris arenulis, ut differat ab aliis, hoc est, pulla, &c. Plin. lib. 18. cap. 17. In solo autem rubricoso lupinum. Columel. lib. 4. cap. 33. Spissum solum & rubricosum reformidat.

RUBRĪCO, āre. Rubrica tangere. Claudiano tribuit Passeratius.

RUBRICĀTUS, a, um. Partic. ut, Herba rubricata. Marc. Empir. cap. 33. Libri rubricati, i. e. Quorum capita & tituli sunt minio notati. Petron. Fragm. Tragur. p. 18. V. Not. Scheff. p. 106.

RŬBI, orum. [Ῥοῦβοι, seu Βάτοι] tantum pluraliter, Oppidum Campaniæ, a ruborum frequentia, seu a colore ruboris. Hor. 1. Serm. 5. 94.

RUBEUS, a, um. Adj. ut, Vimina Rubea, pro Fiscellis quæ inde adferebantur. Virg. 1. Georg. 266.
Nunc facilis Rubea texatur fiscina virga. V. ibi Servium.

RUBIA, æ. f. [ἐρυθρόδανον, ἐρευθέδανον] Herba. Plin. lib. 24. cap. 11. Erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur: in medicina urinam ciet. Vulgus pharmacopolarum *rubram majorem*, & *rubram tinctorum* vocant.

RŬBĪCON, ōnis. m. [Ῥουβίκων] Fluvius Galliam citeriorem a reliqua disterminans Italia, cujus multa mentio est apud Plutarchum in vita Pompeji & Cæsaris. Sueton. in Cæs. cap. 31. Consecutusque cohortes ad Rubiconem flumen, qui provinciæ ejus finis erat, paulum constitit. Volaterranus lib. 6. Geograph. de hoc flumine hæc habet, Rubicon ipse nunc Pisitella, parvus quidem amnis, sed memorabilis, quod terminus Gallorum ac Romanæ provinciæ fuerit. Blondus in Italia illustrata, Sequitur magni quondam nominis torrens perexiguus Rubicon, Cisalpinæ Galliæ & Italiæ arva disterminare solitus: Pisatellum nunc qui sub Flaminia via, Ruconem qui supra accolunt, vocant: fuitque olim stante & integra Republica Romana, lege prohibitum, ne quispiam armatus illum injussu magistratuum transgrederetur. Eaque lex loco mota, in quo ab initio fuit posita, marmore litteris incisa elegantissimis, etiam nunc visitur. Sabellicus in Suetonium, Rubiconem hodie corrupto nomine Riconem accolæ appellant. Priusquam ad mare sit ventum, proximo amniculo insinuatus, aquis & nomine confusis, in Adriam inter Ariminum & Ravennam evolvitur. Sulpicius in Lucan. Ultima Italiæ urbs Ariminum erat: prima Galliæ, Ravenna. Ejus legis seu edicti, cujus meminit Blondus, verba, tum ex ipso Blondo, tum ex Volaterrano, tum ex Petro Crinito lib. 12. cap. 5. de Hon. Discip. sic collegimus; Jussu mandatuve pop. Rom. Consul, Imperator, Tribune, miles, tiro, commilito, armate, quisquis es, manipularis, Centurio, turmarie, legionarie, hic sistito: vexillum sinito: arma deponito: nec citra hunc amnem Rubiconem, signa, arma, exercitum, commeatumve traducito. Si quis hujusce jussionis ergo adversus præcepta ierit feceritve, adjudicatus esto hostis populi Rom. ac si contra patriam arma tulerit, penatesque e sacris penetrabilibus asportaverit. S. P. Q. R. SANCTIO PLEBISCITI. S. V. C. hoc est, Senatusve consulti.
De Rubiconis ortu & nomine sic ait Merula in Galliæ Cisalpinæ antiquitatibus: Rubicon non procul a Sarsina, Plauti patria, fontes habet: vocaturque hac ætate a circumvicinis populis materno idiomate altius Rugum, paulo inferius Rugozum, non procul a sinu, in quem influit, Adriatico, Pisciatellum ingreditur per duo millia juxta Cisennam. Non est audiendus Vibius Sequester, qui Rubiconem putat eum esse fluvium, qui Varus appellatur inter Avenionem & Niceam in extremis Liguriæ finibus. Hæc Merula.
Undæ Rubiconis. Lucan. lib. 7. 254.
Amœni Rubiconis incola. Claud. ad Gennadium, 1.
Parvus Rubicon. Lucan. lib. 1. 185.
Puniceus. Lucan. lib. 1. 213. Putat Sidonius Rubiconem a rubro arenarum colore, seu puniceo, nomen habere.

RUBICUNDUS, RUBIDUS. V. RUBER.

RUBĪGO, ĭnis. f. pr. comm. [ἰὸς] in metallis situ quodam contrahitur, arida & rubra, metallum paulatim absumens, qualem in ferro videmus. Dicta a colore, nam veteres Robum, rubrum dicebant.
Dicit tanquam scribens Robigo. Vide ROBIGO. H. St. V. & ROBUS, Adj.
Adorandæ rubiginis pocula, Antiqua. Juven. 13. Sat. 148.
Nigræ rubiginis morsu scabri enses. Lucan. lib. 1. 243.
Putris. Stat. 3. Theb. 582.
Salsa. Virg. 2. Georg. 220.
Squalida. Catull. Argon. 62. 42.
Detersa. Sil. lib. 4. 12.
Exesa inveniet scabra rubigine tela. Virg. 1. Georg. 495.
Obducere rubiginem. Plin. lib. 17. cap. 4. Ferroque omnis rubiginem obducit.
Dicitur & de aliis. ut, Dentium rubigo. Ovid. 2. Met. 776.
Ingenium rubigine læsum. Ovid. 5. Trist. 12. 21.
Nomen rubigine tangere. Catull. 69. 151.
Rubigo, [ἐρυσίβη] idem quod Robigo significat, estque vitium in segetibus. V. ROBIGO. Plin. lib. 18. cap. 17. Rubigo quidem, maxima segetum pestis, lauri ramis in ore defixis, transit in earum folia ex arvis. Rubigo vel Ærugo in segetibus, inquit Budæus, est quam *nuyllam* nostrates agricolæ vocant. Spicæ enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in pulverem fœtidum confriatiles.

Sterilem

Sterilem rubiginem non sentiet seges. Hor. 3. Carm. 23. 7.
RUBIGO Dea. & RUBIGALIA. V. ROBIGO.
RUBELLIO, ōnis. f. Idem quod Rubigo, V. RUBER.
RUBĪGĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum rubigine. Plaut. Stich. 1. 3. 77. Rubiginosam strigilem.
Rubiginosi dentes. Martial. lib. 5. 29.
RUBIGĬNO, [ἰοῦμαι] āre. Rubiginem contrahere. Pass. Apulejus lib 3. Florid. p. 357. Elmenh. Profecto ut gladius usu splendescit, situ rubiginatur, ita vox in vagina silentii condita, diutino torpore hebetatur.
RUBOR, RUBRANS, V. RUBER.
RUBRIANUS, V. RUBRIUS.
RUBRICA, RUBRICATUS, V. in RUBER.
RUBRICATUM, i. n. [Ῥυβρίκατον] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis fluvius. Plin. 3. 3. Vulgo *Lobregat*.
RUBRICETA, RUBRICO, RUBRICOSUS, RUBRICUS, V. RUBER.
RŬBUS, i. m. vel f. [βάτος] Sentis genus. Columel. lib. 11. cap. 3. de sepibus hortorum, Ea semina sint vastissimarum spinarum, maximeque rubi & paliuri, & ejus, quam Græci vocant κυνόσβατον, nos sentem canis appellamus. Horum autem ruborum semina quam maturissima eligi oportet. Ibidem in femin. gen. Alternis ordinibus ferulas, alternis rubos in hortis consitas habere. Et Gell. lib. 19. cap. 12. Videt forte vicinum rubos late atque alte obortas excidentem. [At Gloss. Græc. Lat. Βάτος, Hic Rubus, Ruscus. V. & RUSCUS.
Acuta rubus. V. Acutus, in ACUO.
Asper rubus. Virg. 3. Ecl. 89.
Duri rubi. Ovid. 4. de Pont. 4. 4.
Horrentes rubi. Virg. 3. Georg. 315.
Mordax rubus. Ovid. de Medic. faciei, 4.
Punicei rubi. Propert. lib. 3. 13. 28. i. e. Mori silvestres.
Caninus rubus. Palladius lib. 1. cap. 34. Columella cynosbaton vocat, & sentem canis. *Esglantier*. V. supra.
Idæus rubus, ab Ida monte Phrygio. Dioscorid. lib. 4. cap. 34. & Plin. lib. 24. cap. 14. *Un framboisier*.
RUBEUS, a, um. Adj. Spinosus. ut, Virga rubea. Virg. 1. Georg. 266. a Rubo, frutice, vel potius a Rubis oppido Campaniæ, ut putat Servius. V. supra in RUBI.
RUBĒTUM, i. n. [βατών] Locus in quo rubi sunt. ut,
Dura rubeta. Ovid. 1. Met. 105.

R U C

RUCTAMEN, RUCTATOR, RUCTATUS, RUCTITO, RUCTO, RUCTOR, RUCTUOSUS, V. RUCTUS.
RUCTUS, ûs. m. [ἐρυγή] Cibi vel potus in stomacho male concocti ventosa per os efflatio. Cic. 9. Fam. 22. Stoici crepitus ajunt æque liberos ac ructus esse oportere. Cels. lib. 4. cap. 5. ad finem, Sed si coacuit intus cibus, aut computruit (quorum utrumlibet ructus ostendit) ejiciendus est. Plin. lib. 20. cap. 18. Anethum quoque ructus movet, & tormina sedat. [Gloss. Lat. Gr. Ructeus, Ἐρυγή. Scribe Ructus.
Ructus Nonio 2. 733. a Ructando dictus. Plaut. Pseud. 5. 2. 9.
Quid lubet? pergin' ructare in os mihi, p. suavis ructus mihi est, sic fine modo. Lucilius Satira, Exhalas tum acidos ex pectore ructus.
[Rectius Voss. ab antiquo verbo Erugo. q. V.
Crebri ructus, cruditatis indicium. Columel. lib. 6. cap. 6.
Ructu gravis herba. h. e. Gravem odorem ipso ructu ori referens, quale est allium. Plin. lib. 24. cap. 15.
RUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ἐρυγματώδης] ut, Spiritus ructuosi. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ipsum offendunt temulento sopore profligatum, totis præcordiis stertentem, ructuosos spiritus geminare.
RUCTO, [ἐρεύγομαι] āre. Ructus emittere. Plaut. Pseud. 5. 2. 9. Pergin' ructare in os mihi? Cic. 12. Fam. 25. Quem ego, ructantem & nauseantem, conjeci in Cæsaris Octaviani plagas. Juven. 3. Sat. 108.
— laudare paratus,
Si bene ructavit, si rectum minxit amicus.
Cui ructare turpe esset, is vomuit. Cic. 2. Philipp. 63.
Confer sudantes, ructantes, refertos epulis, tanquam opimos boves. Cic. 5. Tusc. 100.
RUCTOR, [ἐρυγγάνομαι] āri. Depon. Idem significat.
Aves ructari. Varr. 3. de R. R. cap. 2.
Versus ructari. Translate dixit Hor. in Arte Poet. 457.
RUCTĀTUS, a, um. Partic. [ἐρευχθείς] ut, Ructati cruores, Eructati. Sil. lib. 15. 432.
Permiscetque mero ructatos ore cruores.
RUCTĀTOR, ōris. m. [ἐρεύκτης] & RUCTĀTRIX, īcis. f. Ructatrix herba, Quæ ructus inducit. Martial. lib. 10 cap. 48.
Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.
RUCTĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 466.
Carnis & immodicæ spurco ructamine crudos.
RUCTĬTO, [ἀνερεύγομαι] āre. frequent. Columel. lib. 6. cap. 6. de bove ægrotante sic inquit, Gemitus exprimit, locoque stare non patitur, sæpe decumbere & ructitare cœpit, caudamque crebrius agere. Locus corruptus est, legi autem debet, Sæpe decumbere, & agitare caput, caudamque, &c.
RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

R U D

RUDENS, entis. V. RUDO.
RUDERA, RUDERO, RUDETUM. V. RUDUS.
RŬDIÆ, ārum. f. [Ῥωδίαι] vetus Apuliæ oppidum, Ennii patria. Pomponius Mela lib. 2. 4. Post Barium (inquit) Egnatia, & Ennio cive nobiles Rudiæ. conf. Plin. lib. 3. cap. 11. [Stephano Rhodæ, Ῥόδαι, nisi error est. Straboni tamen etiam incolæ Rhodæi, Ῥοδαῖοι. V. suo ordine. V. & Alex. ab Alex. lib. 1. cap. ult. Dier. gen. Hodie non exstant.
RUDIUS, a, um. Adj. Hominem Rudium, Cic. pro Arch. 22. Ennium vocat.
RUDĪNUS, a, um. Adj. Idem. Auson. Idyll. 12.
Unde Rudinus ait divûm domus altisonum cæl.
RŬDIARIUS, V. RUDIS, substantivum.
RUDIMENTUM, V. RUDIS, adject.

RŬDIS, is. f. [ῥάβδος, σπάθη] Virga impolita dicitur. Cato de R. R. cap. 104. Hæc rude misceto ter in die, dies quinque continuos.
Rudibus solitos pugnare gladiatores, testis est Lampridius, quum ait, Commodum in arena rudibus inter cubiculares gladiatores pugnasse. [Habentur cap. 5. Quum autem subjungit, Lucentibus aliquando mucronibus, eo ipso docet, non gladiatoria hæc arma, neque pugnæ arenali apta fuisse, verum novitiorum, tironamque hujus disciplinæ exercitationi destinata, præciso etiam ligneo mucrone. Unde & magistri, seu Lanistæ proprie dicti, itemque emeriti & missione donati gladiatoris insigne fuit. Gloss. Lat. Gr. Rudes, Ῥάβδος ἐπιστάτου μονομάχου, & rursus Rudis Ῥάβδος, ἡ τῶν ἐπιστατῶν τῶν μονομάχων. Unde apparet & Rudes in Recto sing. veteres dixisse. Ceterum miror Dionem, qui eadem de Commodo referens, quæ supra ex Spartiano allata sunt, ξίφος ξύλινον interpretatur. De rude plura Lips. Saturn. 1. 15. & 2. 23. & ex eodem aliisque Lex. Pitisc. & Voss. Etym.
Accipere rudem, pro Dimitti a munere; Rude donare, pro Dimittere, apud idoneos auctores obvia sunt. Inde ducta metaphora, quod antiquitus gladiatores, quibus permissum erat a gladiatorio munere cessare, Rude donati dicebantur. Ea cessatio dabatur virgâ, quam rudem appellabant: unde hoc modo dimissi, Rudiarii vocabantur. Cic. 2. Philipp. 74. Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? [Non nisi tamen de Emeritis fere dicitur.
Compellere ad rudem. Cic. ad Octav. Veteres vulneribus & ætate confectos Julianos gladiatores, egentes, reliquias Cæsaris ludi, ad rudem compulisset? quibus ille septus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret. i. e. Certare facere.
Donatus rude. Hor. 1. Epist. 1. 2.
Spectatum satis, & donatum jam rude, quæris,
Mæcenas, iterum me antiquo includere ludo. Item Juven. 7. Sat. 171.
Ergo sibi dabit ipse rudem, si nostra movebunt
Consilia.
Meruit rudem. Martial. lib. 3. 36. in Fabianum,
Hoc merui, Fabiane, toga, tritaque, meaque,
Ut nondum credas me meruisse rudem. h. e. Missionem, vel cessationem ab officio præstando & salutationibus. Domitius sic exponit: Putas me non meruisse rudem, i. e. Ut me alas sine officio: Gladiatores enim ætate ingravescente donabantur rude: qua rude accepta non cogebantur amplius pugnare, sed publica alebantur pecunia.
Tuta rudis. Ovid. 2. Amor. 9. 22.
Fessus in acceptos miles deducitur agros:
Tutaque deposito poscitur ense rudis.
RŬDĬCŬLA, æ. f. dimin. [ῥαβδίον] Parva virga impolita ad multa utilis, potissimum autem ad movenda & agitanda ea, quæ super igne decoquuntur: vulgus nostrum *spatulam* vocat. Cato cap. 9. de R. R. Convolvulus in vinea ne siet, amurcam, igni leni coquito, ridicula agitato crebro, usqueadeo, dum fiat tam crassa quam mel. Plin. lib 29. cap. 3. Non est opus in hoc usu lanas rudiculis esse curatas. Sed hic locus aliter nunc legitur. Columel. lib. 12. cap. 46. [Onomast. vet. Rudicula, Σπάθη.
RUDIĀRIUS, i. m. [ἀφετος] Rudiarii gladiatores dicti sunt, qui impetrarant missionem artis suæ, donati rude. Sueton. in Tiber. cap. 7. Rudiariis quoque quibusdam revocatis auctoramento centum millium.
Rudiarius, Qui saga rudia & nova polit, ut ait Hermol. ex Festo in Rodus.
Rudiarius, Qui ruderarium cribrum facit, & rudiora linteamina.
RŬDIS, e. Adj. [ἀμαθής, ἀδαής, σκαιός, αὐτόματος, ἄγραφος] Imperitus, indoctus, inscius, ignarus; a Rudere, derivatur. V. Voss. Etymol. Cic. pro Flacc. 16. Quum in theatro homines imperiti, homines rerum omnium rudes, ignarique consederant.
Rudis ad, ut
Ad bella rudis. Liv. 24. 48. Ovid. 3. de Pont. 7. 18.
Ad mala jampridem non sumus ulla rudes.
Ad seditiones rudis. Liv. 28. 25.
Rudis in. Cic. 1. de Orat. 40. Quem tu adolescentulus perpulisti, ignarum legum, hæsitantem in majorum institutis, rudem in jure civili.
In re nulla orator tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes esse debet. Cic. 1. de Orat. 18.
Rudes, & omnium ignari. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Artium rudes homines. Liv. 1. 7.
Artium bonarum rudis. Tacit. 1. Ann. 3.
Belli rudis, Inexpertus armorum. Hor. 2. Epist. 2. 47.
Conjugii rudis juvenca. Ovid. 4. Fast. 336.
Exemplorum rudis. Cic. pro Corn. Balb. 47. Dicat se non imperitum fœderis, non rudem exemplorum, non ignarum belli fuisse.
Litterarum Græcarum rudes. Cic. 1. Off. 1.
Operum rudes juvenci. Ovid. 1. Fast. 83.
Provinciæ rudis & tiro. Cic. 4. Verr. 17. Nolebat in agendo discere, tametsi non provinciæ rudis erat & tiro.
Rerum rudis. Valer. 1. Argon. 771.
Rerum omnium rudis. Cic. 1. Tusc. 57.
Rei militaris rudis. Cic. 4. Acad. 2. Quum esset Roma profectus rei militaris rudis.
Dicendi rudis. Tacit. 1. Ann. 29.
Tractandi rudis militares animos. Curt. lib. 4. 2. 17. h. e. Imperitus.
Rudis, cum ad animum transfertur, Rudes illi dicuntur, qui adhuc animum non expolivere disciplinis & doctrina, rerumque usu. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude, in eam cursu vadit. Festus, Hominem imperfectum rudem dicimus.
Anni rudes. Claud. 3. Cons. Hon. 85.
Campus rudis. V. CAMPUS.
Capilli rudes, Non compti. Senec. Hippol. 3.
Carmen rude, Inemendatum. Ovid 1. Trist. 7. 22.
Discipulum me rudem atque integrum accipe. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.
Epicurus hebes ac rudis. Cic. 2. de Divin. 103.
Forma ingenii admodum impolita & plane rudis. Cic. de Clar. Orat. 293.
Genus hominum rude, hebes & impolitum. Cic 2. de Orat. 133.
Ingenium rude, Nullis studiis excultum. Hor. de Arte Poet. 410.
Lanæ rudes. Ovid. 2. de Arte Am. 220 i. e. Impolitæ.
Materia rudis, Chaos informe. Lucan. lib. 2. 8.
Moles rudis indigestaque. Ovid. 1. Met. 7.

Pectus. Ovid. 4. Epist. 23.
Populi. Ovid. 1. Fast. 38.
Puer rudis ignoto amore tactus. Ovid. 2. Amor. 1. 6.
Sermo rudis. Cic. 1. de Orat. 32. Quid esse potest in otio aut jucundius, aut magis proprium humanitatis, quam sermo facetus ac nulla in re rudis?
Simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.
Vetustas. Ovid. 1. Fast. 131.
Vulgus. Ovid. 2. Fast. 292.
Rudis, pro Rustico. Juven. 11. Sat. 143.

Tunc rudis, & Grajas mirari nescius artes. Budæus.

Superl. Ammian. 26. 6. In rabido corde rudissimus.

RUDĪTAS, ātis. f. [ἀμαθία, σκαιότης] Imperitia, & obtusitas ingenii. Perottus.
Litteratoris ruditatem eximere. Apul. 4. Florid. p. 363. Elmenh.
Utitur Pontanus 400. 401. H. St. Exemplum Apuleji desiderabatur in Lugd.

RŪDĪMENTUM, i. n. [προπαίδευμα] Principium sive prima disciplina quæ rudibus datur: quod & tirocinium appellatur. [Gloss. Lat. Gr. Rudimentum, Ἰδιωτισμὸς, πρωτοπειρία.
Clara rudimenta primæ militiæ. Stat. 5. Silv. 2. 9.
Dura rudimenta. Virg. 11. Æn. 157. Difficilia.
Turpe rudimentum. Ovid. 5. Epist. 97.
Dicendi rudimenta. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Lucis rudimentum, pro Initio vitæ, apud Plin. lib. 7. in procem.
Militiæ rudimentis imbutus cum aliquo actæ. Paterc. lib. 2. sub finem.
Regni puerilis rudimentum. Liv. 1. 3.
Virtutis rudimenta & incunabula. Cic. in Sallust. 8. An ulla alia putas esse rudimenta & incunabula virtutis?
Deponere rudimenta tirocinii sub aliquo. Justinus lib. 9. pr. Ut sub militia patris tirocinii rudimenta deponeret.
Ponere rudimentum, Idem. Cic. in Sallust. 2. Verum eo magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare minimis rebus posuit rudimentum, sed ita ingressus est, ut neque ab alio vinci possit, &c.

RUDO, pr. comm. [ὀγκάομαι Gl. L. G. & G. L.] ĕre. proprie ad asinos pertinet, qui Rudere dicuntur, quum vocem emittunt. Pers. 3. Sat. 9.

Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas.

Vide MUGIO. H. St. & infra RUDENS.
Asellus sono intempestivo rudit. Ovid. 6. Fast. 342. Idem 3. de Arte Am. 290.

Ut rudit a scabra turpis asella mola.

Rudere, abusive & de leonibus, & de hominibus dicitur. Virg. 7. Æn. 16.

— sera sub nocte rudentum. Idem 8. Æn. 248.
Inclusumque cavo saxo, atque insueta rudentem. i. e. Clamantem:

& abusive dictum est. Servius.
Rudeo, ēre. per secundam conjugarunt antiqui. Lucilius,

Hæc inquam rudet ex nostreis, atque hinnilitabat. Meminit

Varr. lib. 6. de L. L. 5.

RUDENS, entis. Partic. [ὀγκώμενος] ut, Prora rudens. Virg. 3. Æn. 561.

— primusque rudentem
Contorsit lævas proram Palinurus ad undas.

Asellus rudens. Ovid. 1. Fast. 433.
Leones rudentes. Virg. 7. Æn. 16.

RUDĪTUS, ûs. m. Clamor asini. Apul. 8. de Asino, p. 215. Elmenh. Audito ruditu meo. [Gloss. Gr. Lat. Ὀγκηθμὸς, Hoc Ruditum. Al. Gloss. Rugitus, Ὄγκημα, scribendum Ruditus.

RUDOR, ōris. m. Idem. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Vox hominis & tuba rudore torvior, & lyra concentu variatior.

RŪDENS, entis. m. & f. [πεῖσμα, κάλως, πρότονος] Funis nauticus: quod quum vento agitatur, veluti rudere audiatur. Virg. 1. Æn. 91.

Insequitur clamorque virûm, stridorque rudentum. Plaut. Rud. 4. 3. 1.
Heus mane. G. quid maneam? T. dum hanc tibi rudentem, quam trahis, complico.

Cic. 5. Tusc 40. Non sane optabilis est quidem, inquit, rudentibus apta fortuna. [Gloss. Lat. Gr. Rudentes, Κάλοι. Græc. Lat. Κάλως, ἡ σχοῖνος, Funis, Rudens.
Rudentes ea caussa sapientissimi dictos volunt, quod funes, quum vento verberantur, rudere existimentur: atque hunc sonum proprium funium, non asinorum putant. Nonius 1. 254.
Aptare remos & rudentes. Virg. 5. Æn. 753.
Excutere rudentes. Virg. 3. Æn. 682.
Explicare rudentem. Cic. 1. de Divin. 127. de fato loquens, Sed est quasi rudentis explicatio.
Jactare rudentes. Ovid. 4. de Pont. 9. 73.
Immittere rudentes. V. IMMITTO.
Laxare excussos rudentes. Virg. 3. Æn. 267.
Porrexit innumeros rudentes puppis utrinque. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Sustollunt intorti rudentes vela. Catul. Argon. 62. 235.
Tractare duros rudentes. Juven. 6. Sat. 102.

RUDENTĪSĪBĪLUS, i. m. dictio composita, qua usi sunt antiqui, & in primis Pacuvius, ut auctor est Varro lib. 4. de L. L. pr.

RŪDUS, ĕris. n. quod & Raudus dicitur, [ἐρείπιον] proprie significat Rem rudem, asperam & imperfectam. Ideo hominem imperfectum, Rudem nominamus. Et Rudis, impolita virga: de quibus suis locis.
Rudus, Æris frustum, Liv. 26. 11. Æris acervi, quum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi. [Gloss. Lat. Gr. Rudus, Βῶλος, χῶμα, καὶ Χαλκὸς ἀνέργαστος, καὶ γῆς σωρός. Al. Gloss. Rudus hoc, Σωρὸς γῆς. Sed rectius in Gr. Lat. Σωρὸς, Cumulus, Σωρὸς γῆς, Rudus, Agger. Χῶμα, Agger, Rudus, Tumulus.
Dicitur autem Novum rudus, & Vetus rudus, sed diversa significatione. Novum rudus, est Materia pavimenti, hoc est, saxa recens contusa, seu testæ confractæ cum calce ad pavimentum faciendum. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Deinde ruderi novo tertia pars testæ tusæ admisceatur, calcisque duæ partes ad quinque mortarii mistionibus præstent responsum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Ridivivum rudus. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Rudus si novum erit, ad tres partes una calcis misceatur. Si redivivum fuerit, quinque ad duûm mistiones habeant responsum.
Vetus rudus, est Materia pavimentorum & dirutorum ædificiorum, quæ lapidibus, testis confractis, calceque arena comista constat. Plinius, Complanatæ veteri rudere erant viæ. [Si hæc Plinii sunt modo.
Rudus, Stercus, quod raditur, ut vult Nonius 1. 65. Lucil. Sat. lib. 11. Viam sternendam, & jaciendum huc aggerem, & id genus rudus.
Rudera pl. Rutil. Numant. 1. 412.

RUDĔRO, āre. Rudus inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Tunc insuper statuminetur, ne minore saxo, quam quod possit manum implere, statuminationibus inductis ruderetur.

RUDERĀTIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Primumque incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expolitionum.
Ruderatio, & Statuminatio differunt. Statuminatio fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus, sive calce & arena: Ruderatio vero statumini super inducitur cum calce & arena, aut rudere novo, aut redivivo, id est, ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e cæmento, ad differentiam nuclei, qui e testa contusa constat, & tertio loco inducitur. De his omnibus Vitruvius abunde lib. 7. Monuit Turnebus ex Budæo.

RUDERĀTUS, a, um. Adj. Ruderatus ager, Qui veterum ædificiorum materia scatet. Plin. lib. 21. cap. 4.

RUDĒTUM, i. n. Locus plenus ruderibus: sive Terra, quæ prius rudis fuerat & inculta, tum autem arata. Cato R. R. cap. 38. Lentim in rudeto & rubricoso loco, qui herbosus non siet, serito. Idem cap. 37. Ager rubricosus, & terra pulla, materina, rudeta, arenosa. Vetus exemplar habet Reducto, Rudecta.

RUDERARIUS, a, um. Adj. Ruderarium cribrum, vilius & furfurarium Apulejus dixit 8. Met. p. 212. Elmenh. [Quo rudus redivivum cribratur.

RUDUSCŬLUM, i. n. Non modo pro Ære infecto vulgus usurpat, sed etiam pro Signato, ut cum dicitur in mancipando: Rudusculo libram ferito, id est, asse libram tangito. Festus. V. RAUDUS.

RUDUSCULĀNUS, vel RODUSCULĀNUS, a, um. Adj. Festus, Rodusculana porta, rudis & impolita relicta, vel raudo, id est ære, vincta. conf. Valer. Max. 5. 6. 3.

RUDECTUS, vel RUDEATUS, a, um. Adj. Cato R. R. cap. 34. Terra pulla, materina, rudecta. Al. Rudeta.
Loca rudeata. Idem cap. 131.

R U E

RUBLLIUS, Joh. Inclyti nominis Physicus ac Medicus, qui eruditionis suæ reliquias posteritati, libris de natura stirpium editis, reliquit, qui sæpius in hoc opere laudantur.

R U F

RVF. Rufus.

RŪFILLUS, i. m. Nomen viri apud Hor. 1. Serm. 2. 27.

Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. [Videtur diminut. a Rufinus, vel Rufulus.

RŪFINUS, i. m. Cornelius Rufinus, vir Consularis a Fabricio Censore damnatus, quod decem pondo argenti apud eum inventa essent. Valer. Max. 2. 9. 4.
Rufinus alter una cum Stilicone & Gildone relictus a Theodosio seniore imperii administrator pro tutela Arcadii & Honorii filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in Occidente, Rufinus vero in Oriente, omnes sane cupiditate regni incensi in suos principes arma converterunt: ex quo diversis modis oppressi periere. Exstant in hunc Rufinum Claudiani poetæ invectivæ. V. Volaterranum.

RUFRÆ, arum. f. Oppidum Campaniæ, cujus meminit Virg. 7. Æn. 739. V. Sil. lib. 8. 568. & ibi Drakenb.

RUFRENI, orum. m. Incolæ. Cic. 10. Fam. 21.

RUFRIMĀCĒRIÆ, ārum. f. Oppidum Campaniæ. Cato R. R. cap. 22. Venduntur ad Rufrimacerias nummis centum octoginta, temperantur nummis triginta, tantidem Pompejis emuntur. Idem cap. 135. Est & Pompeji, oppidum Campaniæ.

RŪFUS, a, um. Adj. [πυῤῥὸς, ξανθὸς Gl. L. G.] Color non plene ruber. Martial. lib. 14. 129.

Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis.

Rufus, qui Rufo capillo est. Ter. Phorm. 1. 2. 1. Si quis me quæret rufus. Idem Heaut. 5. 5. 17. Rufamne illam virginem, &c.
Quidam scribunt duplici F, Ruffus. Sed hi vehementer falluntur, ut palam facit Martial. lib. 8. 51. ubi aperte docet vocativum Rufe constare tantum litteris quatuor. V. SEPTUNX. [Sic & in nummis scribitur.
Agna rufa. Hor. 2. Serm. 3. 214. al. Nitida.
Color. Plin. lib. 12. cap. 12.
Gingiva. Claud. in Egnatium 37. 19. al. Russa.
Vela lutea & rufa. Lucret. lib. 4. 73.

Et vulgo faciant id lutea, rufaque vela. al. Russa.

Compar. [πυῤῥότερος] Plin. lib. 16. cap. 14. Namque & materies maris dura, rufiorque, ac nodosa.

RUFŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόπυῤῥος] Plaut. Amphit. 4. 4. 63.
Ut primum coivit cicatrix rufula.
Rufuli appellabantur, Tribuni militum, quos Consul faciebat, non populus, de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulerat, qua eis cavebatur multis modis, Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutilli appellati sunt. Festus. V. Liv. 7. 5. [Apud Fest. puto postremo loco Rufilli legendum, etsi Paulus Rutuli habet.

RUFO, [πυῤῥοποιέω] āre. Rufum facere. Plin. lib. 15. cap. 22. Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Et lib. 23. cap. 2. Tunc addito lentiscino oleo illita una nocte rufat capillum.

RUFEO, ēre. a quo RUFESCO, [πυῤῥοποιοῦμαι] ĕre. Rufum fieri. Plin. lib. 10. cap. 29. Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit.

RŪFUS, i. m. [Ῥοῦφος] Cognomen multis Ro. gentibus commune, ut Aureliæ, Cœliæ, Cordiæ, Curtiæ, Luciliæ, Mesciniæ, Minuciæ, Plotiæ, Pomponiæ, Sulpiciæ, &c.
P. Rutilius Rufus, Trib. mil. sub Scipione Africano, cujus & res gestas, & belli apparatum descripsit. Auctor Appianus.
Virginius Rufus, Orator egregius, interfectus a Nerone, de quo Tacitus Ann 15. 71. Virginium, inquit, Rufum claritudo nominis extulit. Et paulo inferius, Nam Virginius studia juvenum eloquentia, Musonius præceptis sapientiæ fovebat.
Rufus, Poeta Bononiensis, cujus meminit Martial. lib. 6. 85.

Funde

Funde tuo lacrimas, orbata Bononia, Rufo,
Et resonet tota planctus in Æmilia.

Rufus Ephesius, Medicus, sub Trajano principe multa conscripsit, quorum nonnihil ad nos pervenit. Sæpe ab antiquis testis citatur. Suid.

Rufus Corinthius, Sophista, quanquam divitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad ejus laudem dicendi gloria, linguæque gratia contulit. Auctor Philostratus.

R U G

RŪGA, æ. f. [ῥυτὶς] Pl. Rugæ, ῥυτίδες. Gloss. omn. in hominibus præ senectute accidit. Cic. de Senect. 92. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere possunt, sed honeste acta superior ætas, &c. Ovid. 2. de Arte Am. 118.
Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.
Aniles rugæ. Ovid. 14. Met. 96.
Cavæ. Ovid. 7. Met. 291. al. Venæ.
Deformes. Claud. 2. in Eutrop. 67.
Senilis. Ovid. 5. Fast. 58.
Cogitur densissima ruga in frontem. Juven. 13. Sat. 215.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post. red in Senat. 14.
Exarat senectus frontem rugis. Hor. Epod. 8. 3.
Excutere rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Inducit rugas senectus. Tibul. lib. 2. 2. 20.
Laxantur corpora rugis. Ovid. 3. de Arte Am. 73.
Portare rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Trahere rugam. Juven. 14. Sat. 325.
Turpant te capitis nives & rugæ. Hor. 4. Carm. 13. 11.
Rugæ, pro Severitate. Plin. 9. Epist. 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis.
Ruga, non solum in corporibus dici solet, sed etiam in vestibus. Plin. lib. 35. cap. 8. Præter quæ in veste & rugas & sinus invenit.
Ruga in arboribus. Plin. lib. 12. cap. 7. Deest tota illa maturitas, ideoque & rugarum colorisque similitudo.

RUGŌSUS, a, um. Adj. [ῥυτιδώδης, πτυχώδης, ῥυτιδωτὸς] Rugis plenus. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomum laudatur quammaxime punici mali foliis simile, nec rugosis. [Gloss. Lat. Gr. Rugosus, Ῥυσὸς, Ῥυσώδης.
Acina rugosa. Columel. lib. 13. cap. 43.
Cortex rugosus. Plin. lib. 16. cap. 31.
Facies rugosior uva passa. Claud. 1. in Eutrop. 111.
Folium rugosum. Plin. lib. 13. cap. ult.
Frons. Martial. lib. 3. 93.
Genæ. Ovid. 1. Amor. 8. 112.
Palmæ. Ovid. 8. Met. 674.
Senecta rugosa ora pallent. Tibull. lib. 3. 5. 25.

RUGINŌSUS, a, um. Adj. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 1. 11. Cutis veluti ruginosa vel sulcata pannositas.

RUGOSĪTAS, ātis. f. pro Severitate posuit Tertull. de Patient. cap. 15. Frons nulla mæroris aut iræ rugositate contracta.

RUGO, āre. Rugare dicitur vestis, quum multos sinus facit. Plaut. Casin. 2. 3. 30. Vide palliolum ut rugat.

RUGĀTUS, a, um. Partic. ut, Rugata testa, apud Plin. lib. 9. cap. 33.

RUGIO, pr. anc. [βρυχάομαι] Ire. Rugire dicitur leo, quum vocem emittit. Auctor Philomelæ, v. 49.
Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones. [Ἔλαφος κράζει, Bardit, Rugit. Gloss. Gr. Lat.

RUGĪTUS, ûs. m. [βρυχηθμὸς] Vopisc. in Prob. cap. 19. Una missione centum jubatos leones, qui rugitibus suis tonitrua excitabant. V. Ruditus, in RUDO.

RUGUSCI, orum. n. Alpini populi inter eos quos maximus ille Cæsar Julius sub jugum Romanorum misit. Plin. lib. 3. cap. 20.

R U I

RUĪDUS, sive RUVĪDUS, a, um. Adj. [ἄξεστος] Plin. lib. 18. cap. 10. Major pars Italiæ ruido utitur pilo. Hermolaus, Præferratum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, ut a pilo ruido (sic enim vocat ipse) distinguatur: ad molas videlicet, quas aqua versat, utili: nec tam, quod sine ferro est, id nomen habet, quam quod asperum, impolitumque. Nam & Ruvidus panis Plauto, ut ait Festus, eum significat, qui parum coctus, rugosusque sit, quanquam Rubidus fere scribitur.

RUINA, V. RUO.

R U L

RULLA, æ. f. Instrumentum ferreum, stimulo rusticorum additum, ad vomerem detergendum. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rulla. Diminutivum a Runa, quod est teli genus, ut ait Festus. Ennius, apud Fest. in Runa, Runata recedit. Habet autem hoc telum latiorem cuspidem. Al. Rallo, quod s. l. V.

RULLUS, i. m. Mendicus, Ἀγύρτης. Gloss. Lat. Gr. &

RULLA, æ. f. Χωρικὴ, Ἀγροῖκος. eædem Gloss. [Videtur a Rure derivari, ut sit tertium Diminut. a Rusticus, Rusticulus scil. Rusticellus, Rullus, a, um.

RULLUS, i. m. [Ῥοῦλλος] cognomen gentis Serviliæ plebejæ. P. Servilius Rullus, teste Plin. lib. 8 cap. 51. solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit, qui Ciceronis Consulatu legem Agrariam promulgavit, a Cic. duabus orationibus impugnatam. V. Alexandrum Alexandrin. lib. 1. cap. 9.

R U M

RŪMA, æ. f. [Θηλὴ Gl. L. G.] Idem quod Rumen. A veteribus dicebatur Mamma. V. Non. 2. 756. & RUMEN, ac RUMIS. In Gloss. Lat. Gr. redditur & Κιόνης. In Gr. Lat. Θηλὴ, Mamma, Papilla, Ruma, Mamilla. Rūma, Gutturis pars eminens. Servius in Virg. Ecl. 6. 54. Rumatio dicta est a ruma eminente gutturis parte, per quam demissus cibus a certis revocatur animalibus. In emendatis codd. legitur Ruminatio.

RUMO, [ἀναμασάομαι, μηρυκάζω] āre. Idem quod Ruminare dicebatur apud veteres, teste Festo.
Est etiam Rumare, Lactare, quasi mammam in rumen immittere. [Rumat, Ἐμβρωματίζει. Gloss. Lat. Gr.

RUMATIO, ōnis. f. V. RUMA.

RŪMIA, æ. f. [Ῥουμία] dicta est, Dea, quæ rumis, id est, mammis, hoc est, pueris lactentibus præsidebat. Hujus meminit Augustin. lib. 4. de Civit. Dei. Varro 2. de R. R. cap. 11. Non negarim, inquam, ideo apud divæ Rumiæ sacellum a pastoribus satam ficum. Ibi enim solent sacrificare lacte pro vino, & pro lactentibus.

RUMBOTINUS, V. RUMPOTINUS.

RŪMEN, ĭnis. n. Eminens sub mento gutturis pars, qua cibus in alvum demittitur. Festus, Rumen est pars colli, qua esca devoratur: unde & rumare dicebatur, quod nunc ruminare.
Rūmen, Mamma dicitur. [μαστὸς] Plin. lib. 15. cap. 19. de Ficu Ruminali, Magisque ob memoriam ejus, quæ nutrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata: quoniam sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato, tanquam in comitium sponte transiisset.
Ῥοῦμεν, βρέφος νηγνόν. Suid. 1252. H. St.
Rumen, Nonius 1. 64. docet esse Locum in ventre, quo sumitur cibus, & unde redditur. Pomponius Prostibulo, Ego rumorem parvifacio, dum sit rumen qui impleam. conf. RUMA & RUMIS.

RŪMĪNO, [μηρυκάω Gl. L. G. & G. L.] āre: & RUMĪNOR, āri. est Revomere, ac rursus consumere, quasi cibum ad rumen revocare, iterumque conficere. Columel. lib. 6. 6. pr. Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua se deterget.
Herbas ruminare. Ovid. 3. Amor. 5. 17. Virg. 6. Ecl. 54.
Ilice sub nigra pallentes ruminat herbas.
Ruminari, per translationem, In memoriam revocare. Varro Tanaquile, Non modo absens quicquam de te sæpius cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem. Livius Ægistho, Nemo hæc vos ter ruminabitur mulieri, Alii legunt, Vostræ ruminetur Nonius 2. 756. & 17. 103.
Utitur Gellius lib. 19. cap. 7. H. St. Verba hæc sunt, Figuras habitusque verborum, nove aut insigniter dictorum, in Læviano illo carmine ruminabamur.

RUMINANS, Partic. Ruminantes, Μαρυκώμενος. Gloss. Lat. Gr.

RUMINĀTIO, ōnis. f. [μηρυκισμὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Quibus neque dentes utrimque, nec ruminatio.
Hiemis ruminatio. Idem lib. 17. cap. 22. Si saucias recenti medicina mordeat quædam hiemis ruminatio. i. e. Frigoris reiteratio. Ducta metaphora a cibi repetitione & revocatione.
Ruminatio, Ipsa in memoriam revocatio. Cic. 2. Att. 12. Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius sermone, quid ageretur de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, &c.

RUMINĀTOR, ōris. m. Arnob. 7. p. 230. Rumæ sunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos & referre natura est ruminatoribus sæculis. conf. Voss. Etym. p. 438.

RUMINĀLIS, e. Adj. Ficus ruminalis, [Ῥωμινάλιος ἐρινεὸς] sub qua Lupa Romulo & Remo dicitur mammam præbuisse, ut ait Festus: quæ & Romula vocitata est. Sive quod sub ea pecudes æstatis tempore frigora captantes, herbas ruminare consueverunt. conf. Liv. 1. 4.
Ruminales hostiæ, Eorum animalium quæ ruminant. Plin. lib. 8. cap. 51.

RUMINUS, a, um. Adj. Idem. Ovid. 2. Fast. 411.
Arbor erat, remanent vestigia, quæque vocatur
Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. ubi V. Heins.

RUMĪNA, æ. f. Dea eadem, quæ paulo supra Rumia dicta est. Varro Cato, vel de Liberis educandis: Hisce manibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Ruminæ propter rumam, id est, prisco vocabulo, mammam, a quo subrumi etiam nunc dicuntur agni. Ex Nonio, 2. 756.

RŪMEX, ĭcis. m. [λάπαθον Gl. L. G. & G. L.] Herbæ genus. Plin. lib. 19. cap. 12. Solum vero ex omnibus lapathum silvestre melius, hoc in sativis rumex vocatur, nasciturque fortissimum.
Rumex, Genus teli, simile spari Gallici, ut ait Festus. Lucilius,
Tum spara, tum rumices portantur, stragula porro. V. Gell. lib. 10. cap. 25.

RUMIA, V. RUMA.

RŪMĪCA, æ. f. Avis eadem, quæ Cuculus. Gloss. Lat. Gr. Rumica, Κόκκυξ. [Hanc vocem restituendam Juvenali puto, Sat. 6. 176.
Tu tibi tunc rumica places. Ubi vulgo Curruca. al. cum Schol. vet. Uruca, vel Urtica legunt. Certe Cuculi appellatio non nostro demum ævo in probris haberi cœpit.

RUMIFERO, RUMIGERO. V. RUMOR.

RUMIGERSTRI, orum. Telorum genus quoddam fuit apud antiquos, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25. Rumigestri, faces. Sed quia in MSS. divise scribitur Rumi gestri faces, Lipsius Rumices, trifaces legit. V. not. Gronov. conf. CESTRUS.

RUMĪGO, āre. apud Apul. lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. Tum ventri profundo serviens, jam fere tertium qualum rumigabam. i. e. ut interpretor, Ruminabam.

RUMINA, RUMINO, RUMINOR. V. RUMEN.

RUMINUM, i. n. quid sit disquirendum. Gloss. Lat. Gr. Ruminum Ἱμάτιον κάτω ἔχον πορφύραν. [An pro Ricinio posuit?

RŪMIS, is. f. [Θηλὴ] Idem quod Ruma, id est, mamma, sed proprie animalium. Varro lib. 2. de agricultura, cap. 11. Mammæ enim rumis, sive rumæ, ut ante dicebant, a rumi, & inde dicuntur subrumi agni lactentes, a lacte. Sic ibid. cap. 1. Gloss. Lat. Gr. Rumis, Θηλὴ, Ἀρχαία.

RUMON, Præceps in Tiberi locus. Alexander Alexandrin. lib. 5 cap. 26. Præterque aram Consi, quæ in circo fuit, ab accessu hominum semota, etiam ara Ditis & Proserpinæ in loco abdito in Martio campo ad Terentum colebatur, locum denominatum, quod ibi Tiberis ripas tereret, qui Rumon propterea dictus & Serra, ad quam rarus erat accessus hominum.

RŪMOR, ōris. m. [Θρόος, Θρύλλος, φήμη, Θρύλλημα] Sermo in populo sine certo auctore, de re quacunque recenti dispersus. Cic. 5. Verr. 98. Multa sunt imposita huic ordini munera, multi labores, multa pericula, non solum legum ac judiciorum, sed etiam rumorum ac temporum. Gloss. Lat. Gr. & Gr. Lat. Rumor, Θρύλλος, Θροῦς.
Multitudinis rumor. Cic. 2. de Finib. 49. Honestum quid sit, si id non est in voluptate, negat se intelligere: nisi forte illud quod multitudinis rumore laudetur.
Rumor de. Cic. 12. Fam. 9. Nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine auctore.
Ex sermone rumor attulit ea ad aures. Cic. pro Lege Manil. 25. Sinite hoc loco, Quirites, sicut Poetæ solent, qui res Romanas scribunt,

præterire me nostram calamitatem, quæ tanta fuit ut eam ad aures L. Luculli, non ex prælio nuntius, sed ex sermone rumor afferret.
Aura rumoris. Cic. pro Muren. 35. Totam opinionem parva nonnunquam commutat aura rumoris.
Adversus. V. ADVERTO.
Amarus. Virg. 4. Æn. 203.
Atrox. Tacit. 1. Hist. 54.
Bellus, vel Non bellus. Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæsarem attinet, crebri, & non belli de eo rumores veniunt: alius equitem perdidisse: alius, &c.
Celebris. V. CELEBRIS.
Clemens. V. CLEMENS.
Constans. V. CONSTO.
Crebri rumores. V. Bellus rumor.
Fallax. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 294.
Firmus non. Cic. 11. Att. ult. Illum discessisse Alexandria rumor est non firmus, ortus ex Sulpicii litteris.
Iniquus. Ovid. 4. Fast. 307.
Injucundus. Cic. 3. Q. frat. 8. Rumor Dictatoris injucundus bonis.
Magnus. V. MAGNUS.
Miserabilis. Claud. de Bell. Get. 199.
Nuntius rumor. Cic. 12. Fam. 10. Nos de Dolabella quotidie quæ volumus, audivimus: sed adhuc sine capite, sine auctore, rumore nuntio.
Secundo rumore, h. e. Grato. Tacit. 3. Ann. 29. Utque hæc secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod filio Claudii socer Sejanus destinaretur. Hor. 1. Epist. 10. 9.
Quæ vos ad cælum effertis rumore secundo. conf. ad finem.
Sinister. Lucan. lib. 8. 52.
Tristis. Cic. 15. Fam. 17. Rumores tristiores, sed ἀδέσποτοι.
Vagus. Tacit. 2. Ann. 39.
Validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Afferre rumores. V. AFFERO.
Affingere rumoribus. V. AFFINGO.
Aucupari inanem rumorem. V. AUCUPOR.
Colligere rumorem. V. COLLIGO.
Differre rumorem. Tranquillus in Octav. cap. 7.
Dissipatis rumoribus improbissimis. Cic. 14. Philipp. 10.
Excipere rumores. Cic. pro Dejot. 25. At eo, inquit, tempore ipso Niceam Ephesumque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad se referrent.
Exstinguere rumorem. Cic. 15. Att. 10.
Flagrare rumore malo. Hor. 1. Serm. 4. 125.
Inflat animos. V. INFLO.
Intelligere rumore. Plaut. Casin. prol. 11.
Nos, postquam populi rumore intelleximus,
Studiose expetere vos Plautinas fabulas.
Pugnare rumoribus cum aliquo. Cic. 3. de Nat. Deor. 13. Rumoribus, inquit, mecum pugnas, Balbe, ego autem a te rationes requiro.
Serere varios rumores. Virg. 12. Æn. 228.
Servire rumori, i. e. Famæ. Plaut. Trin. 3. 2. 14.
Spargere rumorem. Cic. pro Dejot. 25.
Subdere rumorem. Tacit. 3. Hist. 25.
Erat claro apud vulgum rumore. Tacit. 15. Ann. 48. De Pisone.
Afflavit rumor. Cic. 16. Att. 5. Sed tamen rumoris nescio quid afflaverat, commissione Græcorum frequentiam non fuisse. i. e. Nescio quid rumoris affluxerat, quum Græci ludi committerentur, infrequentem populum affuisse.
Affluere rumorem. Cic. 3. Q. frat. 3.
Ait rumor. Martial. lib. 3. 80.
Rumor ait linguæ te tamen esse malæ.
Calent rumores. V. CALEO.
Diditur hic subito Trojana per agmina rumor. Virg. 7. Æn. 144.
It facti rumor per oppida. Ovid. 6. Met. 147.
Fieri raucum rumorem, i. e. Exstingui. Cic. 9. Fam. 2.
Incedit rumor. Tacit. 1. Ann. 5. h. e. Subit.
Increbrescit. V. INCREBRESCO.
Manat frigidus a rostris per compita rumor. Hor. 2. Serm. 6. 50.
Narrat rumor. V. NARRO.
Ortus rumor. V. ORIOR.
Perferret multa etiam ipse rumor. Cic. 2. Fam. 7. Ovid. 2. de Pont. 1. 49.
Pertulit hoc idem nobis, Germanice, rumor.
Perstrepit rumor in aula. Stat. 2. Achil. 76.
Pervaserat rumor, ipso tempore flagrantis urbis, &c. Tacit. 15. Ann. 39.
Senescunt rumores. Tacit. 2. Ann. 77. h. e. Vanescunt, & consumuntur.
Serpere rumorem. Cic. pro Muren. 45.
Est rumor in ambiguo. Ovid. 3. Met. 253.
Est rumor, erit, & erat. Ter. And. 1. 2. 14.
Meum gnatum rumor est amare. Idem Phorm. 5. 8. 18.
Nam qui erit rumor populi, inquit, si feceris? Cic. 1. Fam. 8.
Rem te valde bene gessisse rumor erat. Sic Martial. 4. 16.
Surrexit rumor. Tacit. 2. Hist. 42.
Vagantur rumores. Ovid. 12. Met. 55.
Mistaque cum veris passim commenta vagantur
Millia rumorum.
Venit rumor, datum iri gladiatores. Ter. in Hec. prol. 39.
Rumor, pro Favore. Virg. 8. Æn. 90.
Ergo iter incœptum peragunt rumore secundo. i. e. Prospero favore, & auxilio fluminis. V. supra Secundus rumor.

RUMUSCŬLUS, i. m. dimin. [θρυλλίδιον] Cic. pro Cluent. 105. Tum etiam illi quinque, qui imperitorum hominum rumusculos aucupati, tum illum absolverunt, jam suam clementiam laudari magnopere nolebant.
Rumusculi populares. Cic. 3. de Legib. 35.

RUMĬFĔRO, [θρυλλέω] āre. Rumoribus ferre: antique. Plaut. Amph. 2. 2. 46.
Quamque adeo cives Thebani vero rumiferant probam. Al. Rumificant.

RUMĬGĔRO, [θρυλλῶ Gl. Gr. L.] āre. Vulgo, sed obsoletum. V. Fest. in voce Rumito.

RUMIGERĀTIO, ōnis. f. Lamprid. Heliogab. cap. 10. Infami rumigeratione pasci. V. Voss. de Vit. Serm. Lat. 4. 22. p. 769.

RUMIGERŬLUS, i. m. [θρυλλήτης, ἢ θρυλλητὴς Gl. Lat. Gr. & Gr. Lat.] Ammian. 14. 1. Per clandestinos rumigerulos.

RUMĬTO, āre. Festus, Rumitant, rumigerantur. Nævius. Simul alius aliunde rumitant inter se.

RUMPO, rūpi, ruptum, [ῥηγνύω, ῥήσσω] ĕre. Frangere.
Aditus rumpere. V. ADEO, īre.
Aera ictibus rumpit. Ovid. 4. Met. 124.
Amnes fontibus rumpuntur. Virg. 3. Georg. 428.
Capillos. Ovid. 10. Met. 723.
— pariterque sinus, pariterque capillos Rupit.
Diem. ut, Fulmen emicuit, & rupit diem, i. e. Erumpendo emisit lucem igneam. Lucan. lib. 1. 153.
Frena pudoris. Propert. lib. 3. 19. 3.
Funem ab litore rumpere, & fugere. Virg. 3. Æn. 640.
Guttura cultro, Secare. Ovid. 15. Met. 464.
Iter rumpere ad litora dicitur fluvius, armorum congerie & corporum. Sil. lib. 1. 54.
Pectora rumpere ense. Virg. 9. Æn. 432.
Pectora fremitu rumpere. Lucret. lib. 3. 298. De leonibus.
Præcordia ferro. Ovid. 6. Met. 251.
Telum rupit terga novena boum clypei. Ovid. 12. Met. 97.
Tunicas. Virg. 2. Georg. 75.
Vestes. Ovid. 6. Met. 131.
Vincula, Catenas, &c. Virg. 10. Æn. 233.
Rupimus invitæ tua vincula. Hor. 2. Serm. 7. 70. Rumpere catenas. Cic. 7. Verr. 78. Quid si aufugisset, si vincula rupisset?
Rumpere intro, Introire protinus. Ter. Eun. 5. 6. 26. Cesso huc intro rumpere? Nonius 4. 396.
Rumpere, Translate non uno modo, ut
Amores tantos rumpi non speret. Virg. 4. Æn. 292.
Edicta rumpere. Hor. 3. Carm. 15. 22.
Fidem. Liv. 9. 40. Idem 24. 29. Rupta pacis fides.
Fœdus. Liv. 3. 25. Virg. 12. Æn. 585. Ibid. 8. 540.
Fœdera negligere, violare, rumpere. Cic. pro Corn. Balb. 13.
Imperium. Tacit. 13. Ann. 36.
Iter cœptum. Ovid. 3. Amor. 6. 88.
Jus rumpere. Liv. 4. 17.
Leges. Virg. 1. Georg. 510.
Vicinæ ruptis inter se legibus urbes
Arma ferunt.
Moras rumpere, h. e. Festinare, quasi moram frangere, in mora non esse. Virg. 3. Georg. 43. Martial. lib. 2. 64.
Eja age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
Græcia conjurata rumpere nuptias. Hor. 1. Carm. 15. 7.
Patientiam rumpere. V. Patientia, in PATIOR.
Questus pectore rumpere. Virg. 4. Æn. 553. i. e. In questus repente & clare erumpere.
Quies populis rupta. Lucan. lib. 1. 239.
Reverentiam sacramenti rumpere. Tacit. 1. Hist. 12.
Silentium rumpere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Silentia sermone rupit. Ovid. 1. Met. 208.
Somnos. Lucan. lib. 3. 25.
Testamentum rumpere. Cic. 1. de Orat. 241. Quia constat agnoscendo rumpi testamentum, ergo in hoc genere juris judicia nulla sunt.
Testamentum rumpi dicitur, quum permanente suo in statu testatore casu aliquo evertitur. l. 3. §. 2. D. de injusto, rup. & irrito testamen.
Testamentum ruptum, & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173.
Verba singultu. Ovid. de Rem. Amor. 598.
Ruptaque singultu verba loquenris erant. i. e. Interrupta.
Vocem rumpere, de eo dicitur, qui cum diu tacuerit, repente quidpiam edit. Virg. 2. Æn. 129.
Composito rumpit vocem, & me destinat aræ. Servius, h. e. Erumpit in vocem. Et dictum est per contrarium. Nam si Silentium rumpere, est loqui: Vocem rumpere, est tacere. Sed aliqua interdum simpliciter, interdum per contrarium intelliguntur. Idem 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem. h. e. Cum indignatione loquitur, ut ait Servius.
Ῥῆξαι φωνήν. H. St.
Rumpere, Disjicere. Virg. 8. Ecl. 71.
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Non. l. c.
Ut aliquando ista quæ sunt inflata rumpantur. i. e. Crepant. Cic. in Vatin. 10. Phæd. 1. 24. extr.
— dum vult validius
Inflare sese, rupto jacuit corpore.
Rumpo, i. e. Rumpi facio. Plin. lib. 30. cap. 4. de bupresti, Devoratumque tacto felle ita bovem inflammat, ut rumpat. Martial. lib. 10. 79.
Invidia rumpi, Crepare, translate. Virg. 7. Ecl. 26.
Malis rumpi, & Non moveri, contraria. Cic. 3. Q. frat. 9. pr.
Rumpere, Defatigare. Plaut. Merc. 1. 2. 40.
— opera licet
Experiri, qui me rupi currendo tua causa. Ter. Hec. 3. 4. 21.
Ut me ambulando rumperet? Nonius. 4. 396.
Rupisse videtur, qui corrupit. Ulpianus, vi bonor. rapt. l. Prætor. Idem in l. Si servus servum. §. inquit. D. ad l. Aquil. Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres sic intellexerunt, Corruperit. Alphen. in l. Qui insulam. Locati, Qui mulas ad certum pondus oneris locarat, quum majore onere conductor eas rupisset.
Mulas rumpere. V. paulo ante, Rupisse videtur, &c.
Horrea rumpere dicuntur immensæ messes, quum eas Horrea non capiunt. Virg. 1. Georg. 49.
Rupsit, pro Ruperit, Præteritum antiquum in XII Tab. apud Festum, Si membrum rupsit, &c. i. e. Ruperit.

RUMPOR, Passiv. Hor. 1. Serm. 3. 136.
Urgeris turba circum testante: miserque
Rumperis, &c. Plura in ipso verbo.

RUMPTUS, a, um. Partic. pro Ruptus. Ulpian. l. 3. §. Dig. de injusto, rumpto, irrito facto testamento. [Nisi error est.

RUPTUS, a, um. Partic. ut, Gloss. Lat. Gr. Ruptum, Φθαρέν.
Aggeres rupti. Virg. 2. Æn. 496.
Comis ruptis exsulare. Ovid. 15. Epist. 114. al. Scissis.

Fides. Ovid. 2. Epist. Sabin. 96.
Rupi, quam ruptam sum mihi questa, fidem.
Montes rupti. Lucan. lib. 3. 63.
Pustula rupta lædit teneras manus. Tibul. lib. 2. 3. 10.
Vincla rupta. Virg. 8. Æn. 651.
Rupta, Absolute, Fracturam passa. Plin. lib. 20. cap. 6. Convulsis & ruptis, cum sale & oleo.

RUPTIM, Adv. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. Aguntur omnia ruptim atque turbate. Sed Raptim legit D. Voss. q. V.

RUPTIO, ōnis. f. Ulpianus in l. Si servus. §. rupisse. D. ad legem Aquiliam, Aquilia enim eas ruptiones, quæ damna dant, persequitur.

RUPTOR, ōris. m. Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris? Adde Tacit. 4. Hist. 57.

RUMPI, orum. m. qui & Traduces dicuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. [An hi Romphi Alex. Alexandrino? V. s. l.

RUMPOTĪNUM, i. n. Columel. lib. 5. cap. 7. Est & alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum: id desiderat arborem humilem, nec frondosam. Plin. lib. 24. cap. ult. V. hic sequentia.

RUMPOTINĒTUM, i. n. Locus arboribus rumpotinis consitus. Columel. lib. 5. cap. 7. Nam fere ita constitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis siccis & clivosis, ad duodecim locis planis & uliginosis tabulata disponantur, plerumque autem ea arbor in tres ramos dividitur, quibus singulis ab utraque parte complura brachia summittuntur, tum omnes pæne virgæ, ne umbrent eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Arboribus rumpotinis si frumentum non inseritur, in utramque partem viginti pedum spatia interveniunt.

RUMPOTĪNUS, i. f. [αἴγειρος] vocatur & alio nomine Populus arbor Italiæ Padum transgressis. Plin. lib. 14. cap. 1. Alii tamen legunt Rumbotinus. [Hard. ex Colum. de Arb. 16. pr. Opulus legendum censet. Etiam Varr. R. R. 1. 8. Quartum arbusta, ubi traduces possint fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant Opulos. Gloss. Lat. Gr. Opulus, Κισσόφυλλον. Videtur ea Populi species, quæ Plin. Lybica, junioribus Tremula, & Alpina dicitur.

RUMUSCULUS, V. RUMOR.

R U N

RUNA, æ. f. Genus teli significat. V. Fest. Hinc

RUNATUS, a, um. Ennius, Runata recedit, i. e. Pilata. Paulus.

RUNCA, V. RUNCINA.

RUNCALIÆ, vel RONCALIÆ, arum. f. Locus est campestris ad Padum, haud longe a Placentia. Otho Frising. lib. 2. cap. 11. Rerum Ænobarb. Fit mentio in libris Feudorum, De cap. Conrad. in princip.

RUNCĪNA, æ. f. [πρίων] Runcinæ (ut ait Hermolaus) sunt Majores serræ, quibus fabri materiarii secant arborum moles, subjectis canteriis. Plin. lib. 16. cap. 42. Ad incitatos runcinarum raptus. [Immo & hic est quod seq.
Runcina, præterquam quod significat serram majorem, signat & Planulam, qua levigandis lignis lignarii fabri utuntur. Gallice appellamus *un Chevalet*, *une planne*. Cæl. lib. 8. cap. 4. [Gloss. Lat. Gr. Runcina, Ῥυκάνη. & Gr. Lat. Ῥυκάνη, Tribula, Roncina. Rursus Lat. Gr. Tribula, Τυκάνη. scr. Ρυκ. conf. Suid. Hesych. & Hard. in Plin.

RUNCA, æ. f. pro Runcina veteres usurpaverunt, teste Festo.

RUNCĪNO, āre. Varro de L. L. 5. 10. Runcinare a runcina, cujus origo Græca, ῥύγχος. Et Arnob. 5. p. 177. Ex arbore ramum, dolat, runcinat, &c. [Gloss. Lat. Gr. Runcinat, Ρυκανίζει, καὶ ῥογχάζει. & Gr. Lat. Ῥογχάζω, Runcino. Ῥυκανίζω, Runcio.

RUNCO, [βοτανίζω Gl. Gr. L.] āre. Eruere, evellere noxias herbas. Cornutus, Runcari proprie segetes vel herbæ dicuntur. Plin. 18. 21. Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato, quibus dictum erit diebus. Apud Caton. R. R. cap. 2. Runcare spinas. V. ERUNCO. H. St.

RUNCATIO, ōnis. f. [βοτανισμὸς] Evulsio ipsa. Plin. lib. 18. cap. 21. Runcatio, quum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a cæspite.

RUNCĀTOR, ōris. m. [βοτανιστὴς] Columel. lib. 11. cap. 3. Quæque præteriero, intelligi oportebit nullam operam postulare runcatoris.

RUNCINA Dea, frumento præesse ab antiquis Idololatris credita est. Lilius Syntagmate, 1. Histor. Deorum, Runcina Dea (inquit) tum placabatur, quum frumenta runcanda essent, id est, a terra auferenda. Augustinus & Varro de L.L. [Ubi dixi l. 5. extr. de instrumento, non de Dea.

RUNCO, ōnis. m. Pallad. 1. 43. Runcones, quibus vepreta persequimur. conf. Isidor. 20. 16.

R U O

RŬO, rui, rŭtum, [ἐρείπομαι, πίπτω, ἀΐσσω, ὁρμῶ] ĕre. Concidere. Virg. 2. Æn. 290.
— ruit alto a culmine Troja. Ter. Heaut. 4. 3. 41. Quid si nunc cælum ruat? Gloss. Lat. Gr. Ruit, Συμπίπτει, καὶ Συνίπτει, Ἐπιφέρεται.
Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefacta motu concidant. Cic. pro Lege Manil. 19. Ovid. 4. de Pont. 3. 36.
Et subito casu, quæ valuere, ruunt.
Æther arduus ruit. Virg. 1. Georg. 324.
Cælum ruit imbribus. Martial. lib. 3. 100.
Dies ruit, matura jam luce, pro Oritur. Virg. 10. Æn. 256.
Nox ruit. Virg. 6. Æn. 539.
Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.
Venti ruunt, qua data porta. Virg. 1. Æn. 87.
Venti ruant licet, & sæviant procellæ, imperat furori, viresque tantas compescit. Plin. lib. 32. cap. 1.
Ver ruit, Præcipitatur, declinat, in finem vergit. Virg. 1. Georg. 313.
— vel quum ruit imbriferum ver.
Ruere, Effundi. Virg. 6. Æn. 44.
Unde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.
Amnes de montibus ruunt. Virg. 4. Æn. 164.
Flumina ruunt per apertos campos. Ovid. 1. Met. 285.
Impetus unde ruit. Ovid. 11. Met. 530.
Ruere, Festinanter ire, seu in præceps ferri, & impetum de improviso facere in aliquem. Virg. 10. Æn. 811.
Quo moriture ruis? majoraque viribus audes? Ter. Heaut. 2. 3. 128.
Sed heus tu, vide sis ne quid imprudens ruas Cic. 7. Att. 19. de Cæsare, At illum ruere nuntiant, & jam jamque adesse.
Ira ruit resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.
Ad interitum. Cic. pro Marcell. 14. Tantumque apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut nulla, non modo cupiditate, sed ne spe quidem, prudens & sciens tanquam ad interitum ruerem voluntarium.
Ad urbem ruere infesto agmine. Liv. 3. 3.
In agendo ruere, & sæpe peccare. Cic. pro Domo, 141.
In arma media ruere. Virg. 2. Æn. 353.
In bella. Virg. 7. Æn. 782.
In facinus. Senec. Octav. 17.
In fata media. Liv. 8. 24.
In ferrum. Virg. 8. Æn. 648.
In fugam. Liv. 26. 40.
In furias & ignem. Virg. 3. Georg. 244.
In perniciem suam. Liv. 37. 43.
In prælium avidi ruunt. Liv. 7. 14. extr.
In rixam. Quintil. lib. 2. cap. 12.
In hostium tela. Liv. 7. 15.
In vulnera ac tela. Liv. 26. 44.
Per fas omne nefasque ruere. Lucan. lib. 5. 313.
Per medios ruit. Virg. 4. Æn. 647.
Per nefas vetitum gens humana ruit. Hor. 1. Carm. 3. 26.
Sine lege ruere. Ovid. 2. Met. 204.
Portis mane ruunt. Virg. 4. Georg. 185.
Portis ruere. Liv. 27. 41.
Ruere, Decipi cupiditate. Cic. 3. Off. 55. Si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere.
Ruere, Iracunde furere. Cic. 2. Att. 14. Nihil est jam quod magis timendum nobis putem, quam ne ille noster Sampsiceramus, quum se omnium sermonibus vapulare videbit, ruere incipiat. Pompejum intelligit.
Ruere, Evertere, diruere, complanare, Accusativo junctum. Virg. 1. Georg. 105.
Quid dicam, jacto qui semine cominus arva
Insequitur, cumulosque ruit male pinguis arenæ? Servius.
Ruit nubem ad cælum. Virg. 2. Georg. 308.
Et totum involvit flammis nemus: & ruit atram
Ad cælum picea crassus caligine nubem. i. e. Egerit, emittit, & ruere facit. nam modo Ruit, agentis est. Servius.
Ruere, Impellere. Ter. Adelph. 3. 2. 21.
Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
Ruere, Eruere, levare. Virg. 11. Æn. 211.
Mærentes altum cinerem & confusa ruebant
Ossa focis. i. e. De cineribus eruebant. Servius.
Ruere herbas & limum. Eruere, proruere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornea & acuta volucribus rostra. Eadem rapto viventibus adunca: collecto, recta: herbas ruentibus, limumque lata, ut suum generi.

RUENS, entis. Partic. Virg. 4. Æn. 401.
Migrantes cernas, totaque ex urbe ruentes. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Nec sævus ignis, nec tremendo
Juppiter ipse ruens tumultu.
Acervus ruens. Hor. 2. Epist. 1. 47.
Imperium ruens. Lucan. lib. 5. 200.
Ira ruens. Propert. lib. 3. 14. 44.
Fulcire ruentem. Sil. lib. 11. 234.

RUITŪRUS, a, um. Partic. ut, Pons ruiturus. Lucan. lib. 2. 499.

RUĪNA, æ. f. [πτῶσις μεγάλη, κατάπτωσις Gl. L. G.] proprie Casum significat alicujus rei quæ concidit. Cic. 2. de Divin. 40. Eos enim ipsos jocandi causa inducit Epicurus perlucidos & perflabiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos propter metum ruinarum. De diis loquitur. Hor. 2. Carm. 19. 15.
— tectaque Penthei,
Disjecta non levi ruina. Ratio carminis exigit Leni, non Levi,
Cæli ruina. Virg. 1. Æn. 133.
Fluctibus oppressos Troas, cælique ruina. i. e. Tonitribus, quorum sonus similis est ruinis. Servius. [Immo Sæva tempestate.
Fortunarum ruinæ. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum.
Mentis illa fuit prima ruina meæ. Ovid. 12. Epist. 32.
Neronis ruina, i. e. Mors violenta. Plin. lib. 17. cap. 25.
Patriæ ruina. Ovid. 8. Met. 498.
Avida. Stat. 8. Theb. 132.
Graves. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Impendens. Ovid. ad Liv. 363.
Innocens. V. INNOCENS.
Perlucens. Juven. 11. Sat. 13.
Probrosæ. Hor. 3. Carm. 5. 40.
Putres. Lucret. lib. 2. 1145.
Tristes. Virg. 1. Æn. 242.
Cadunt properante ruina summa. Lucan. lib. 5. 746.
Collabi ruina. V. COLLABOR.
Convulsa loca ruina. Virg. 3. Æn. 414.
Dedit ruinam domus. Virg. 2. Æn. 310.
Dare sonitu ingenti ruinam. Virg. 11. Æn. 613.
Edere ruinas. Cic. 1. de Legib. 39.
Facere ruinam, Ruere. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Facere ruinam, per tralationem pro Errare, labi, decipi. Lucret. lib. 1. 741.
Principiis tamen in rerum fecere ruinas. i. e. Graviter ceciderunt, lapsi sunt.
Fit quasi paulatim nobis per membra ruina. Lucret. lib. 4. 940.
Impendet magna ruina. Cic. 11. Att. 22.
Incident ruinæ capitibus nostris. V. INCIDO.
Labent cuncta quassata ruina. Senec. Thyest. 9.
Opprimi ruina. V. OPPRIMO.
Perire ruina. Lucan. lib. 5. 637.
Restinguere incendium ruina. Catilina apud Sallust. in Catil. cap. 31. extr.
Incendium meum ruina restinguam.
Sarcire generis lapsi ruinas. Virg. 4. Georg. 249.

Subdere caput ruinæ, Periculo se exponere. Curt. lib. 5. 10. Ruinæ rerum illos subdere capita, in perniciem trahi.
Tonat horrificis Ætna ruinis. Virg. 3. Æn. 571.

RUINŌSUS, a, um. Adj [ἐρειπώδης] Quod ruinam minatur. Cic. 3. Off. 54. Male materiatæ, ruinosæ. Subaudi Ædes. Vitruv. lib. 2. cap. 8.

R U P

RŪPES, is. f. [κρημνὸς, Κρημνοί. καὶ ῥαχάδες Gl. L. G.] est Prærupta pars terræ, vel scopuli, aut saxi prægrandis, propter altitudinem ac proclivitatem inaccessa, quod veluti abrupta sit, a Rumpendo dicta. Fluminum quoque altiores atque inaccessæ ripæ, Rupes dicuntur. Cæs. 2. Bell. Gall. 29. Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectusque haberet, una ex parte leviter acclivis aditus, in altitudinem non amplius ducentorum pedum, relinquebatur.
Rupes, proprie de Montibus dicuntur. Virg. 10. Ecl. 14.
Pinnifer illum etiam sola sub rupe jacentem
Mænalus.
Acuta. Senec. Agamem. 6.
Aërea. Virg. 4. Georg. 508.
Alta. Virg. 1. Ecl. 57.
Ardua. Ovid. 5. Fast. 293.
Cavata. Virg. 1. Æn. 314.
Exesa. Lucan. lib. 3. 226.
Frigida. Propert. lib. 1. 18. 27.
Frondosæ. Sil. lib. 7. 468.
Maxima. Hor. 2. Serm. 3. 59.
Nubifera. Valer. 4. Argon. 599.
Præcelsa. Virg. 3. Æn. 647.
Scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.
Vastæ. Virg. 1. Æn. 166.
Undisonæ. Stat. 1. Achil. 198.
Exscindere rupes. Stat. 3. Silv. 1. 124. [Nisi Excidere legendum.

RUPĬCAPRA, æ. f. pr. comm. [αἲξ ἄγριος] Capra silvestris, quasi Rupium capra. Plin. lib. 11. cap. 37. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum.

RUPĬCES, um. m. Rupices a rupibus dicebantur & rustici, ut & Petrones a petrarum asperitate appellabantur. Festus. Gell. 13. 9. Sed enim veteres nostri non usque adeo rupices & agrestes fuerunt. V. Tertull. de Pallio cap. 5. & Salvian. de Gubern. Dei, 1. p. 34.

RUPĬCO, onis. m. Homo nullius pretii. Apul. Florid. p. 344. Elmenh. Rupicones, bajuli, tabernarii.

RUPINÆ, arum. f. pl. Abrupta montium. Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Vides istas rupinas proximas, & præacutas in his præminentes silices. V. Voss. Etym. in Rupes.

RŪPĬLIUS, i. m. cognomento Rex, Præturam gerens, ab III viris Octaviano M. Antonio, M. Lepido proscriptus est: qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit, eumque postea perpetuo secutus est. Hujus meminit Hor. 1. Serm. 7. 1.
Proscripti Regis Rupili pus atque venenum, &c
Hybrida quo pacto, sit Persius ultus, &c.

RUPITIO, īre. Rupitias in XII Tab. significat Damnum dederis. Festus. [Valde obscura hæc sunt, & quod in Gloss. Lat. Gr. exstat, Rupiat, Ῥάπτει Ὀππίῳ. Rupiam, Ῥαπίς.

RUPLUS, i, m. Σπεῖφος γαλιάγρας, καὶ ἀποψήκτοι. Hæc quoque obscuriora.

RUPTOR, RUPTIO, RUPTUS. V. RUMPO.

R U R

RVR. Rura, vel Rursus.

RURESTRIS, RURICOLA, RURO, āre. V. RUS.

RURINA, V. RUSINA.

RURSUM, RURSUS, [ἀνάπαλιν. Gl. L. G.] Adv. significant Retro. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, & cursari rursum prorsum. Donatus, Rursum proprie Retro, Prorsum Ante significat, & est proverbiale, ut dicimus, Sursum deorsum, Intro foras, Hac illac, & similia.
Rursus, & Prorsus, contraria. Varr. Andabat. apud Non. 4. 402. Mortales multi rursus ac prorsus meant.
Rursus, E contrario, ut vult Donatus. Ter. Eun. 4. 4. 44. Heus tu, negato rursum. i. e. Contrarium superioribus dicito. Ibid. 2. 2. 20.
Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negant, laudo id quoque.
Rursus, Temporis Adv. Denuo, iterum. Ter. Eun. 1. 1. 16.
In amore hæc omnia insunt vitia: injuriæ,
Suspiciones, inimicitiæ, induciæ,
Bellum, pax rursum. Cic. pro Muren. 15. Facis ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. Virg. 2. Æn. 337.
Rursus in arma feror. Idem 2. Æn. 401.
Scandunt rursus equum.
Rursus & Denuo, simul conjuncta. Plaut. Pœn. prol. 79.
Revertor rursus denuo Carthaginem.

R U S

RŪS, rūris. n. [ἀγρὸς, χωρίον, ἀγρὸς Gl. L. G.] Locus extra urbem, ubi agri sunt & villæ. Dictum quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, ut vult Varro L. L. 4. 4. extr. Ter. Eun. 1. 2. 107. Rus ibo. [Ab ἀγρὸς Voss. An ab Ἀγρὸς per Aphæresin, ut ex ῥόπος, ros, ex νόμος, mos?
Rura, veteres Incultos agros dicebant, id est, silvas, & pascua. Ex libello variorum auctorum, de Limitibus apud Rigalt. p. 299.
Solatia ruris aves. Ovid. 1. Fast. 441.
Amatores ruris. Hor. 1. Epist. 10. 2.
Amœnum rus. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Habet animi relaxandi causa rus amœnum & suburbanum.
Aprica. Hor. 3. Carm. 18. 2.
Aspera dumis. Virg. 4. Æn. 527.
Cretosa rura Cimoli. Ovid. 7. Met. 463.
Devia. Ovid. 1. Met. 676.
Divini gloria ruris. Virg. 1. Georg. 168.
Exiguum rus colere. Virg. 2. Georg. 413. V. illic commentarios.
Ferax. Ovid. 1. Met. 694.
Florea, Prata. Virg. 1. Æn. 434.
Fluvialia. Sil. lib. 13. 85.
Frigida. Virg. 3. Georg. 324.
Gaudentia. Stat. 3. Silv. 1. 78.
Inambitiosa. Ovid. 11. Met. 766.
Ingentia rura colere. Virg. 2. Georg. 412. V. commentarios.
Innocui ruris labor. Senec. Herc. fur. 11.
Obsita pomis. Ovid. 13. Met. 719.
Opaci ruris umbræ. Virg. 1. Georg. 156.
Opulenta. Senec. Troad. 15.
Parva. Hor. 2. Carm. 16. 37.
Pascua. Lucret. lib. 5. 1247.
Saturum. Pers. 1. Sat. 71.
Sobria, In quibus non nascitur vinum. Stat. 4. Silv. 2. 37.
Sordida. Virg. 2. Ecl. 28.
Suburbana. Hor. 1. Epist. 7. 76.
Abducere rus. V. ABDUCO.
Evolare rus ex urbe, tanquam ex vinculis. Cic. 2. de Orat. 22.
Mittere aliquem rus. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Tendit rus. Quintil. lib. 11. cap. 2.
Habitare ruri. Cic. 3. Off. 112.
Morans rure. Martial. lib. 4. 45.
Redire vel venire rure. Ter. Eun. 5. 5. 25. Cic. 5. Fam. 20. Quum Tullius rure redierit, mittam eum ad te. Hirtius Ciceroni, 15. Att. 6. Rure jam redierim.
Est ruri. Cic. pro Cluent. 141. Forte evenit ut in Privernate essemus.
Rure esse autumant. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 18. conf. ad fin.
Carpere rura. V. CARPO.
Inducere in rura oves & armenta. V. INDUCO.
Nutrit rura Ceres, almaque Faustitas. Hor. 4. Carm. 5. 18.
Pascuntur omni rure. Columel. lib. 8. cap. 10.
Peragrare rura. V. PERAGRO.
Scindere rura bubus. Senec. Troad. 11.
Rus, per translationem, pro Sermone inconcinno, invenusto, illepido, inornato, & rusticitatis pleno. Catull. in Annales Volusii, 34. 19.
Pleni ruris, & inficetiarum
Annales Volusi, cacata charta. Hor. 2. Epist. 1. 160.
—sed in longum tamen ævum
Manserunt, hodieque manent vestigia ruris. Lambinus.
Merum. V. MERUS.
Ruri & rure, Adverbialiter, ut Peregre & peregri, docet Flav. Sosipater. Festus, Ruri esse, non rure, dicendum. Testis est Ter. in Phorm. 2. 3. 17. quum ait, Ruri se continebat: ibi agrum de nostro patre, &c.
Rure, κατ' ἀγρὸν, χωρία, χώρατα. Gloss. Lat. Græc. Ubi aut repetendum puto & κατὰ post primam distinctionem, aut inferendum Rura.

RUSCŬLUM, i. n. dimin. Gell. lib. 19. cap. 9 Sub urbe in rusculo.

RŪRINA, æ. f. Dea agrorum apud antiquos. vide in dictione RUSINA.

RŪRĀLIS, e. Adj. Quod ad rus pertinet. ut Opus rurale. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 2. Virgilius Theocritum sibi fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum.
Falx ruralis. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Falces præacutæ, insertæ, affixæque longuriis, non absimili forma ruralium falcium. Sic enim legit Robortellus Annot 1. 28. non Muralium, idque ex tribus vetustis codicibus. [Sed explosus merito ab Hotom. q. V.
Officium rurale. Firmicus lib. 8. cap. 11. In Virginis parte decima oritur Spica. Quicunque sub hoc sidere natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & ad agrorum cultum patientia laboris adjunctus.

RURALĬTER, Adv. Cassiodor. 3. Epist. 51. Necdum fundatis ædificiis ruraliter.

RURESTRIS, e. Adj. [ἐπάγριος] Quod est ruris, vel eorum proprium, qui ruri degunt: antiquum. Apulejus 4. Met. p. 143. Elmenh. Rurestri vocabulo vulgus indoctum *Rosas laureas* appellat. Gloss. Græc. Lat. Ἀγροικικὸς, Ruricola, Rurester.
Opus rurestre, i. e. Rusticum. Paulus in l. Servis urbanis. §. muliones. D. de legat. 3. Muliones de urbano ministerio sunt: nisi propter opus rurestre testator eos destinatos habebat.

RUSTĬCUS, a, um. Adj. [ἄγροικος] Quod ruris vel rustici est. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & rustica sane bene culta & fructuosa.
Rusticus dicitur, Qui moribus & vita incultus est, quasi semibarbarus. Virg. 2. Ecl. 56.
Rusticus es Corydon. V. seq. dict.
Aratra rustica. Ovid. 2. de Arte Am. 184.
Conjux. Ovid. 1. Epist. 77.
Convicia. Ovid. 14. Met. 522.
Corda. Propert. lib. 4. 1. 12.
Dona. Ovid. 2. de Arte Am. 264.
Homines rustici & agrestes. Cic. 10. Philipp. 143.
Manus indoctæ ac rusticæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mores. Cic. pro Rosc. Amer. 75.
Populus. Ovid. 3. Fast. 783.
Proverbium. Liv. 23. 47.
Quærela. Ovid. 17. Epist. 12.
Res rusticas vel fructûs causa, vel delectationis invisere. Cic. 1. de Orat. 249. conf. pr. dict.
Silva rustica. Ovid. 4. Epist. 102.
Titulus rusticior. Senec. Epist. 88.
Rustica vinalia appellantur, mense Augusto, quarto decimo Kalend. Septemb. Jovis dies festus, quia Latini bellum gerentes adversus Mezentium, omnis vini libationem ei Deo dedicaverunt. Eodem autem die Veneri templa sunt consecrata, alterum ad Circum maximum, alterum in luco Libitinensi, quia in ipsius Deæ tutela sunt horti. Fest. Paulus, Rustica vinalia XIV. Kal. Septemb. celebrabantur, quo die primum vinum in Urbem deferebant. V. Alexander lib. 6. dierum cap. 8.
Vita rustica & agrestis. Cic. pro Rosc. Amer. 75.

RUSTĬCUS, i. m. [ἄγροικος, ὁ ἀγροῖκος] Idem. ut,
Acer rusticus. Virg. 2. Georg. 406.

Jam

Jam tum acer curas venientem extendit in annum
Rusticus, &c.
Urbani fiunt rustici. Plaut. Merc. 4. 3. 17.
Sermo urbanorum, & Rusticorum, contraria. Cic. in Orat. 81.
Immo, non omnis, qui dicitur Rusticus, intelligendus est Semibarbarus, sed a Cicerone is quoque, qui non est Urbanus, dicitur Rusticus. H. St. Hæc ideo subjunxit, quia in Lugd. edit. Ciceronis iste locus cum Virgiliano ex 2. Ecl. 56. jungebatur, quum tamen in hoc & Rusticus epitheton hominis sit, & Ruralem simplicitatem ipsius denotet, qui muneribus parvulis confidat.

Rustĭce, Adv. [ἀγροίκως] Ut solet rusticus, hoc est, Imperite. Cic. 3. de Orat. 42. Ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non aspere, ut ille, quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, & æqualiter, & leniter.
Compar. Hor. 1. Serm. 3. 31.
— rideri possit, eo quod
Rusticius tonso toga defluit. i. e. Nimis rustice & negligenter, ut ab imperito tonsore.

Rusticĭtas, ātis. f. [ἀγροικία Gl. Gr. L.] contraria est Urbanitati. Quintil. lib. 6. cap. 3. Martial. lib. 7. 57.
Quære aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem,
Hirsutum, & dura rusticitate trucem. Plin. lib. 25. cap4. Post eum M. Agrippa, vir rusticitati quam deliciis propior.
Vultus pudentes sine rusticitate. Ovid. 20. Epist. 59.
Rusticitas, Timida quædam & indecens verecundia. Ovid. 1. Amor. 8. 44.
Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.
Excutienda est rusticitas. Ovid. 17. Epist. 186.
Rusticitas, pro ipsis Rusticis. Lege 3. §. 3. Cod. de defens. civit. Utili ratione prospectum est, ut innocens & quieta rusticitas peculiaris patrocinii, id est, defensoris locorum beneficio fruatur.

Rusticŭlus, a, um. Adj. Dimin. Martial. lib. 10. 19.
Nec doctum satis, & parum severum,
Sed non rusticulum nimis libellum,
Facundo mea Plinio Thalia,
I, perfer, &c.

Rusticŭlus, i. m. dimin. [ὑπαγροῖκος] Qui utcunque moribus rusticis est præditus. Cic. pro Sext. 82. Sensit rusticulus non incautus, &c.

Rusticula, æ, f. Avis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet, de qua Martial. lib. 13. 76.
Rustica sum perdix; quid refert, si sapor idem est?
Carior est perdix; sic sapit illa magis.

Rusticellus, a, um. Adj. aliud dimin. Varro apud Plin. lib. 7. cap. 10. Rusticellus, inquit, Hercules appellatus.

Rusticānus, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Idem quod Rusticus. Cic. 7. Verr. 34. Unum illud, quod ita fuit illustre, notumque omnibus, ut nemo tam rusticanus homo, L. Lucullo & M. Cotta Consulibus, Romam ex ullo municipio vadimonii causa venerit.
Homines rusticani ex municipiis. Cic. 3. Verr. 127.
Parcimonia rusticana. Cic. pro Quint. 92.
Verbum. Cic. 3. de Orat. 39. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.
Vita. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Rusticārius, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Quod ad rusticum pertinet. Cato R. R. cap. 11. Falces silvaticas quinque, arborarias tres, rusticarias decem. Vetus exemplar habet Ruscarias. Varro 1. de R. R. cap. 22. Rusticariæ falces. Et hic Ruscariæ legitur.

Rūro, [ἀγραυλέω] āre: & **Rūror**, āri. Depon. Ruri agere. Plaut. Capt. 1. 1. 16.
Dum ruri rurant homines, quos liguriant. Varro Serrano, Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas. Non. 2. 731.

Rurātio, ōnis. f. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Iste nec diis rurationis, qui eum pascunt ac vestiunt, segetis ullas, aut vitis, aut gregis primitias impertit.

Rustĭcor, [ἀγραυλέω] āri. Ruri agere. Cic. 16. Fam. 23. Liceat modo rusticari. Idem pro Arch. 16. Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Rusticātim, Adv. [ἀγροίκως] pro Rustice. Pomponius Aleonibus, At ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. Apud Non. 2. 747.

Rusticātio, ōnis. f. [γεωργία Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Et hoc undecimum præceptum rusticationis memoriæ tradidi. Cic. de Amicit. 103. Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes.

Rusticātus, ūs. m. Rusticatio. Cic. 12. Att. 1. In rusticatu garrire & scribere. Alii aliter legunt.

Rurĭcŏla, æ. c. [ἄγροικος, ἀγροῖκος] Qui colit rus. Columel. lib. 10. 339.
Hæc ne ruricolæ paterentur monstra.
Boves ruricolæ. Ovid. 5. Met. 479.

Ruricolāris, e. Adj. Fortunat. da vita Martin. lib. 1. v. 326. Cultores ruricolares.

Rusazus, V. RUZASUS.

Ruscĭno, ōnis. Oppidum in extremis Galliæ finibus, non procul a Pyrenæis montibus, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie, *La Tour de Rousillon* appellatur.
Item fluvius præter fluens eidem. Strab. lib. 4. E Pyrena fluunt Ruscino & Illiberis, uterque urbem habens cognominem.

Rusco, ōnis, m. Ruppo, Rusco. Κοίαγρος, Κώφαγρος. Gloss. Lat. Græc.

Rusconiæ, arum. f. Colonia Augusti in Tingitana provincia. Plin. lib. 5. cap. 2.

Ruscum, i. n. sive **Ruscus**, i. m. [μυρσίνη ἀγρία] Virgultum unde vites ligantur, auctore Servio. Virg. 2. Georg. 413.
— nec non etiam aspera rusci
Vimina per silvam. Ex eo enim rusco magis vimina fiebant, ex quo nunc scopæ fiunt. Folia autem habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora: unde Myrtus silvestris & chamæmyrsine & oxymyrsine vocatur. [Gloss. Lat. Græc. Ruscum, Χαμαιδάφνη, Κυνόσβατον, εἶδος βοτάνης. conf. in RUBUS. & Fest. in voce.
Horridior rusco Virg. 7. Ecl. 42. Rusto legit Gifan. Ind. Lucret.
Rusco etiam sepes muniebantur antiquis. Columel. lib. 10. 375.
— hirsuta sepes nunc horrida rusco
Prodit.

Ruscarius, a, um. Adj. ut, Falx ruscaria, i. e. Ruscis secandis apta. Cato R. R. cap. 11. V. Rusticarius Adj. in RUS & RUSTARIUS.

Rusco, āre. i. e. Runcare. Ita legit Havercamp. ad Tertull. Apol. cap. 4.

Ruscurium, i. n. Populi Rom. oppidum in Tingitana provincia a Claudio civitate honoratum. Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Rusconiæ.

Rusellana, æ. f. Colonia in Hetruria. Plin. lib. 3. cap. 5. Intus coloniæ, Falisca, Argis orta, ut auctor est Cato, quæ cognominatur Hetruscorum, Lucus Feroniæ, Rusellana, Senensis, Sutrina.

Rusicade, es. f. Oppidum in Numidia. Plin. lib. 5. cap. 3. Mela 1. 5. & 7. Rusicadam nominat. Nunc *Stora* dicitur.

Rusina, æ. f. Dea fuit, cui rura committebant antiqui, ut ait Divus Augustinus. Eam quidam Rurinam vocitarunt. Lilius Syntagmate primo Histor. Deor.

Ruspina, æ. f. Oppidum in Africa proprio nomine dicta, non procul ab Adrumeto. Plin. lib. 5. cap. 4.

Ruspino, āre. Verbum obscænum. Gloss. Lat. Gr. Ruspinat, χειροτριβεῖ.

Ruspor, [ἐξερευνάω] āri. est Scrutari. Accius Meleagro, Vagent ruspantes silvas. Hæc Nonius 2. 744. Festus, Ruspari esse quærere crebro, hoc versu indicatur, Et ego ibo ut latebras ruspans rimer amaptimas.

Russatus, V. RUSSUS.

Russus, & **Russeus**, a, um. Adj. Coloris nomen, ad rufum inclinantis, dilucidius tamen rubentis. Unde in factionibus aurigantium Russati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. Thylesius in libello de Coloribus. Gloss. Græc. Lat Πυῤῥός, Rufeus.
Faciem russeam, pro Colore russeo, dixit Cato, qui e viridi rutilus est, aut flavus. Sic enim scribit, Coronas aureas russea facie, galbeas lineas, pelles, redimicula. Al. Ruscea. Turnebus. V. Fest in Ruscum. Tunicæ russæ, i. e. Militares. Trebell. Pollio in Claud. cap. 14.
Vela russa. Lucret. lib. 4. 73.
Et volgo faciunt id lutea, russaque vela. Al. Rufa.

Russātus, a, um. Adj. Russata veste indutus. Isidor. 19. 22. Russata, quam Græci Phœniceam vocant, nos Coccineam, reperta est a Lacedæmoniis ad celandum coloris similitudine sanguinem, ut quoties quis in acie vulneraretur, contemplanti adversario animus augesceret. Hac sub consulibus & Romani usi sunt milites: Unde etiam Russati vocabantur. Hinc Tertullianus de Christiano milite loquens lib. 1. de Coron. cap. 1. Et nunc sanguine suo russatus, spe calceatus. V. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 20. conf. idem lib. 6. cap. 22.
Russata factio, V. FACTIO in FACIO.

Russŭlus, a, um. Adj. Dimin. Idem quod Russus. ut, Fasciolæ russulæ. Capitol. in Albino cap. 5. V. Scalig. in Fest. v. Rufeum. Tunicæ russulæ. Vopisc. in Probo cap. 4.

Russeŏlus, a, um. Adj. Idem. ut, Sanies russeola. Prudent. Peristeph. 11. 130.

Rustarius, a, um. Adj. ut, Rustariæ falces, apud Varronem sunt, Quibus ruri secantur rubi, qui per agros serpunt. Turnebus 13. 26. auctor est, conjiciens ex eo quod legitur apud Festum, Rustum ex rubus. Alii Ruscariæ. V. supra.

R U T

Ruta, orum. n. pl. apud Jurisconf. quasi Eruta dicuntur, ut arena, creta, & similia.
Ruta cæsa dicuntur (ut ait Festus) quæ venditor possessionis sui usus gratia concidit, ruendaque contraxit. Ulpian. in l. Fundi. §. Si ruta cæsa, De actionibus empt. & vendit. Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse Ruta, quæ eruta sunt, ut arena, creta & similia: Cæsa ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mucius, l. In rutis, de Verb. signif. In rutis & cæsis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere structili, tectoriove non continentur.
Ne rutis quidem & cæsis. Haud dubie proverbiali figura dictum est a Cic. 2. de Orat. 226. pro eo quod est, Nulla in parte: Sed dicet te, quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum recepisse. Est hoc loco Recipere, idem quod Excipere Meminit & in Topicis de Rutis & cæsis, in fine; & in Partit. 107. Et quum significamus inclementius tolli omnia, neque quicquam fieri reliqui, venuste dicimus, Ne rutis quidem ac cæsis receptis, ut Jureconsultorum more loquar. Ex Erasmo.

Rūta, æ. f. [πήγανον] Herba: dicta a ruendo, quod una ex omnibus herbis, propter multiplices ejus usus maxime eruatur. Peculiaris illi auctoritas propter venena, quibus remedium exhibet præsentaneum. V. Plin. lib. 20. cap. 13.
Rutam per translationem, ac prope ænigmatice usurpavit Cic. 16. Fam. 23. scribens, de Lepta, Etenim ad cujus rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. Significat enim Leptam virum fuisse doctum, & acris judicii, qualis est in condimentis ruta: sed & pulegium quoque, quod rutæ opponit, acumen & eruditionem Tironis innuens. Ex Turneb. Adverf. 8. 5.
Conjici in rutæ folium; proverbii speciem habet, & significat In spatium minimum cogi & contrahi posse.

Rutŭla, æ. f. Ruta pusilla. Cic. 9. Fam. 22. Volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam.

Rutāceus, a, um. Adj. Ex ruta, aut mixtum, aut omnino confectum. Oleum rutaceum. Plin. Valer. 2. 28.

Rutātus, a, um. aliud Adj. [πηγανωτός] Ex ruta factum. Plin. lib. 19. cap. 8. Invenio mustum rutatum populo datum. h. e. In quo macerata est ruta, sive ruta medicatum.
Lacerti rutati, Ruta involuti. Martial. lib. 10. 48. 11.
Secta coronabunt rutatos ova lacertos.

Rŭtabri, sec. comm. orum. pl. m. dicti sunt olim Rastri, quod eradant terram atque eruant, teste Varrone lib. 4. de L. L. 31.

Rutābŭlum, i. n. Instrumentum quo utuntur rustici in proruendo igne, panis coquendi gratia. Festus. q. V. Cato R. R. cap. 11. & Columel. lib. 12. cap. 18. Vulgo dicitur *Rable*. [Al. *Rouable*. H. St. Provinciali nempe sermone.
Ponitur & pro Veretro. Nævius obscænam viri partem describens, Vel, inquit, quæ sperat se nupturam iri adulescentulo, ea licet senile tractet retritum rutabulum. Festus. [An Rotabulum?] i. e. Cylindrum.

RUTĒLA, æ. f. *Tarantula* Galli appellamus, maxime Massilienses, nam apud eos sæpe Phalangium vidimus, *Tarante*: animal est non absimile ei quam *tarantulam* vulgo dicimus. Cælius Rhodiginus lib. 7. cap. 16. Phalangium vero ex araneorum decuria, solers recentiorum perpensio dici ab Arabibus Rutelam animadvertit, collatis quæ cum Galeno prodit Avicenna, vulgo autem Tarantulam, cujus exitiale virus stuporem læsis inducat, genuum labefactationem, demumque universi corporis tremorem, qui in proverbium usque profecerit. Illud gravius multo, qua quis affectione morsus tempore distrahatur, eandem vel ad extrema servare perpetem. Sic qui, uti assolet, per mentis hallucinationem, Regem se aut Deum ementiatur, imaginario malo perdurante, regiæ claritatis aut divinæ excellentiæ opinionem exuere nunquam. Hæc Cælius.

RŪTĒNI, orum. m. [Ῥουτηνοὶ Strab. Ῥουτανοὶ Ptol.] Galliæ Aquitanicæ populi, Narbonensi provinciæ contermini, & Cadurcis vicini. Auctor Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo *Rhodez*.

RŪTĪLIUS, [Ῥουτίλιος] Nomen gentis Ro. plebej. P. Rutilius M. F. Rufus libros Pontificales fecit, de quo Cicero in Brut. 113. Rutilius in quodam tristi & severo dicendi genere versatus, magnum munus de jure respondendi sustinebat. Sunt ejus orationes jejunæ, multa præclara de jure, doctus vir, & Græcis litteris eruditus, Panætii auditor, prope perfectus in Stoicis. Hic actus in exsilium a partibus Sullanis, & a Sulla deinde redeundi potestate facta, respondit illud, quod a Seneca lib. 6. de Benefic. cap. 37. ponitur, Malo ut patria mei exsilii erubescat, quam reditu mæreat. V. Valer. lib. 6. cap. 4. 4. conf. RUFUS.
P. Rutilius, primus legem pugnandi militibus tradidit. De quo Valerius lib. 2. cap. 7. 3. Al. Rupilius.
Rutilius Lupus, rhetor, cujus meminit Quintil.
Rutilium, inquit Festus, Rufum significat: cujus coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuere, unde traxere cognomina Rutiliæ, ut indicat frequenter Afranius. [Sed rectius scribitur Rutilum & Rutilæ. V. infra.

RUTILESCO, RUTILO, V. RUTILUS.

RŪTĬLUS, a, um. Adj. [πυῤῥάκης, πυῤῥός] Quod habet aliquid ruboris admistum, ut conspicuum & lucidum videatur. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Nam hoc quidem pol e rubigine, non e ferro, fabrefactum est:
Ita quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit. Plin.

lib. 8. cap. 18. Albis maculis rutilum colorem distinguentibus.
Sueton. principio Neronis, Ut e nigro rutilum, ærique assimilem, capillum redderent. H. St.
Aurei, rutili, inquit Varro, & inde etiam mulieres valde rufæ, rutilæ dictæ. V. lib. 6. de L. L. 5. conf. RUTILIUS extr.
Canes rutilæ, id est, non procul a rubro colore, immolantur, ut ait Atejus capito, Canario sacrificio pro frugibus, deprecandæ sævitiæ causa sideris Caniculæ. Festus.
Capilli rutili. Ovid. 2. Met. 319.
Comæ. Plin. lib. 6. cap. 22. Ipsos vero excedere hominum magnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris sono truci.
Cruor. Ovid. 5. Met. 83.
Flamma. Ovid. 3. Fast. 285.
Mars rutilus & horribilis terrenis. Cic. in Somn. Scip. 9. De sidere.
Squamæ. Virg. 4. Georg. 93.

RUTĬLO, [πυῤῥίζω] āre. Splendere: unde dicimus Aurum rutilare.
Arma rutilant. Virg. 8. Æn. 529.
Rutilare, Activum, pro Rutilum facere. Plin. lib. 18. cap. 12. Gallorum hoc inventum rutilandis capillis ex sevo & cinere.
Comam rutilare. Suet. Calig. cap. 47.
Aliter in Gloss. Lat. Gr. Rutilat, Ἐρευνᾷ, Σκυζαλίζει. V. SCRUTINO.

RUTĬLANS, antis. Partic. ut, Arva rutilantia. Stat. 11. Theb. 514.

Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro.

Compar. Fortunat. 8. 5.

Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

RUTILĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 4. Hist. 61. Propexum rutilatumque crinem patrata demum cæde legionum, deposuit.
Comæ promissæ & rutilatæ. Liv. 38. 17.

RUTILESCO, [πυῤῥακύομαι] ĕre. Rutilum fieri. Plin. lib. 8. cap. 55. In Alpibus candidi lepores, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse: certe liquescente ea rutilescunt annis omnibus.

RUTILUS, cognomen gentis Marciæ. C. Marcius Rutilus Censorinus, teste Valerio de Moderatione lib 4. cap. 1. 3. iterum Censor creatus, in concione populum corripuit, quod eam potestatem bis sibi detulisset, cujus majores, quia nimis magna videretur, tempus coarctandum judicassent.
Item Nautiæ. V. Rupert. in Pompom. de O. J. lib. 3. cap. 6.

RUTŬLUS, i. m. Idem, quod Rutilus. V. Salmas. ad Hist. Aug. in Vopisc. Prob. cap. 19. p. 705.

RUTRUM, i. n. pr. com. [σκάφη] Instrumentum quo quid eruitur. A ruendo. Nam sicut Aratum, aratrum; sic Rutum, rutrum facit. Festus, Rutrum tenentis juvenis est effigies in Capitolio, Ephebi, more Græcorum, arenam ruentis, exercitationis gratia, quod signum Pompejus Bithynicus ex Bithynia, supellectilis regiæ, Romam deportavit. Cato R. R. c. 11. Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rastros quadridentes duos. Plin. lib. 36. cap. 23. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat. Adde Plin. lib. 28. cap. 45.

RUTELLUM, i. n. dimin. [σκαφίον] Lucil.

Frumentarius est, modium hic secum, atque rutellum,
Una adfert. Nonius 1. 66. a radendo dici putat, proinde quasi

instrumentum sit hostorium ad æquandam mensuram & radendam: cum tamen significari possit instrumentum, quo fruges corruuntur in modium, id est, conjiciuntur. Turnebus Adverf. 8. 6.

RŪTŪBA, æ. m. [Ῥούτουβα] Fluvius Liguriæ ex Apennino fluens, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5.
Cavus Rutuba. Lucan. lib. 2. 422.

Dexteriora petens montis declivia Tibrim
Unda facit, Rutubamque cavum.

RUTUBAM, [τύρβην] Veteres Perturbationem appellabant. Varro Sexagesima, Ergo tum Romæ parce, pureque pudentis vivere in patriam: nunc sumus in rutuba. Nonius, 2. 750.

RUTŬLI, orum. m. Antiquissimi Italiæ populi, qui Latium tenuerunt, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Virgil. 8. Æn. 474. & passim.

RUTŬLUS, a, um. Adj. ut,
Castra Rutula. Tibull. lib. 1. 5. 47.
Colles Rutuli. Virg. 7. Æn. 798.
Hostes Rutuli. Ovid. 1. Trist. 5. 22.

RUTŬLUS, i. m. Viri proprium. ut,
Magnanimus Rutulus. Ovid. 1. de Pont. 3. 63.

Et grave magnanimi robur mirare Rutuli
Non usi reditus conditione dati. al. Rutili. V. RUTILIUS.

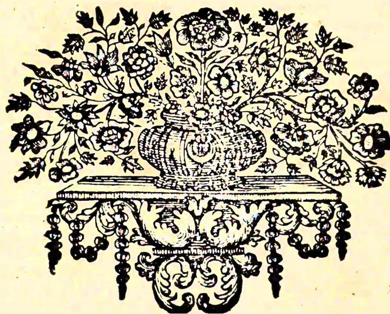
RUTUPIÆ, arum. f. [Ῥουτουπίαι] Britanniæ insulæ portus, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Vulgo *Sandvvich*.

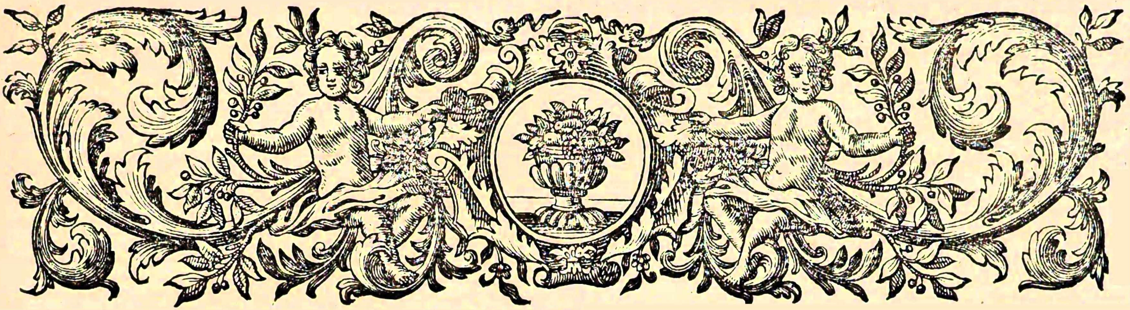
RUTUPĪNUS, a, um. Adj. [Ῥουτουπῖνος] Lucan. lib. 6. 67.

Aut vaga quum Thetys, Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

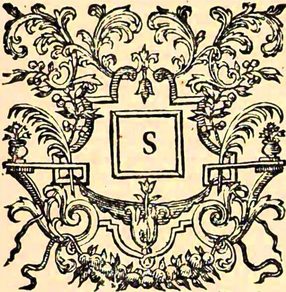
R U Z

RUZASUS, i. m. Augusti colonia in Tingitania. Plin. lib. 5. cap. 2. Rusazus legit Harduinus.

S

LITTERA ſemivocalis, quæ tantam habet cum H aſpiratione cognationem, ut veteres eam loco ipſius H aſpirationis poſuerint, in hujuſmodi vocibus & aliis; ἅλς, ſal: ἕξ, ſex: ἑπτὰ, ſeptem: ἕ, ſe. A Græcis derivata eſt ejus figura, & facili mutatione ex Σ fit S. Apud veteres Græcos pingebatur ad inſtar Romanæ G, a qua haud multum differt minuſcula Ϲ. Sicut Græca σ in initiis & mediis, ς autem tantum in fine vocum ſcribitur; ſic apud Latinos [hac ætate] ſ principium & medium ſolummodo, s vero finem nec ullum alium locum occupat, excepto immediate ante aliam ſ; non enim ſcribitur *posſum*, ſed *poſsum*, vel *poſſum*.

S literam in fine dictionis veteres elidebant ſubſequente conſonante. Quintil. lib. 9. cap. 4. de compoſitione, Ceterum conſonantes quoque, eæque præcipue, quæ ſunt aſperiores, in commiſſura verborum rixantur, & s ultimâ cum x proxima, quarum triſtior etiam, ſi binæ collidantur, ſtridor eſt; ut Ars ſtudiorum. Quæ fuit cauſa & Servio (ut dixi) ſubtrahendæ s litteræ, quoties ultima eſſet, aliaque conſonante ſuſciperetur. Quod reprehendit Lauranius: Meſſala defendit. Nam neque Lucilium putant uti eadem ultima, quum dicit Serenu' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit ſic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. 161. Quinetiam, quod jam ſubruſticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eædem erant poſtremæ duæ litteræ, quæ ſunt in Optumus, poſtremam litteram detrahebant, niſi vocalis ſequebatur. Ita non erat ea offenſio in verſibus, quam nunc fugiunt poetæ novi. Ita enim loquebamur,

Qui eſt omnibu' princeps. non, Omnibus princeps. &,
Vita illa dignu' locoque. non, Dignus. V. & Gell. 12. 4. qui hoc affert Ennii exemplum;
Suavis homo, facundu', ſuo contentu', beatus. [Quam plurima exempla ſuppeditant Plautus & Lucretius. In ſoluta tamen oratione hac eliſione abſtinuiſſe veteres videntur, præterquam in compoſitis vocabulis, ut in ſeq. apparebit.

Tollebatur etiam in dictionibus, quibus annexa eſt conjunctio enclitica NE, ut Scin' pro Sciſne; Satin' pro Satiſne.

Tollebatur etiam in dictionibus, quæ a Græcis derivatæ fuerunt, ut a ποιητὴς, Poeta. [Dorice ποιητάς. Nonnullis Vocativus videtur pro recto. V. Priſcian. l. 17. extr. Sed rectius habetur pro Æolicæ dialecti proprietate. conf. eundem lib. 6. fol. 61. a. Aldi.

Ciceronis temporibus, paulumque infra (ut inquit Quintil. lib. 1. cap. 7.) fere quoties ſ littera media vocalium longarum, vel ſubjecta longis eſſet, geminabatur: ut Cauſſa, Caſſus, Diviſſiones; quo modo & ipſum, & Virgilium quoque ſcripſiſſe, manus eorum docent. Atque paululum ſuperiores etiam illud quod nos gemina ſ, dicimus Juſſi, una dixerunt.

Huic litteræ magna cum T cognatio eſt, & cum R, ut idem Quintilianus teſtatur lib. 1. cap. 4. nam & T in S, & rurſus S in T tranſit, ſimiliterque de R: dicit enim, Nam ut Valeſii & Fuſii, in Valerios Furioſque venerunt: ita Arbos, Labos, Vapos, etiam & Clamos, ac Laſes, ætatis fuerunt. Et hæc ipſa S littera ab his nominibus excluſa, in quibuſdam ipſa alteri ſucceſſit: nam Mertare, atque Pultare dicebant. [Pro Pulſare & Merſare. Laſes, pro Lares. V. ſ. l.

Nonnunquam tranſiit in X, ut Αἴας, Ajax; πίστρις, Piſtrix. [Sic Ulixes in Mſſ. optimæ notæ, pro Ulyſſes.

S, ſi ſequatur nomen proprium, denotat Servum vel ſervam; ſic AVG. N. S. Auguſti noſtri ſervus. [Niſi eſt, Auguſti numini ſacrum.

Item S. pro Sacellum, Sacrum, Scriptus, Semis, Senatus, Sepulcrum, Sequitur, Sibi, Silentium, Stipendium.

S Semuncia. [vel Semis, ut dictum.

ᔕ Uncia, vel Centuria.

S — Bes.

S. A. Sub aſcia. SA. Sua. $\overline{\text{SA}}$. Sanguis.

S A B

SAB. Sabatina.

SĂBĀ, [Σαβᾶ, Σαβαὶ Steph.] Civitas regia Æthiopiæ, inquit Joſephus, quam poſtea Cambyſes ſororis ſuæ nomine, Meroen denominavit. Hanc Nilus circumdans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, ἀπὸ τοῦ σέβειν, quod eſt Revereri: quia tus mittit, quo in ſacrificiis utuntur: V. SABÆI. Et ideo Turiferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua Myſterium ſignificari. Saba appellatur, quod ſignificare Græci Myſterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus vero Converſionem ſonare autumat.

Saba quidem civitas eſt regalis Æthiopiæ, ut ſcribit Hieronymus in libro de Locis Hebraicis: ſed tunc ſcribitur Saba per litteram Samech. Eſajæ 43. 3. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te, ſortiturque nomen a Saba filio Chus. Geneſis 10. 7. Filii autem Chus: Saba, Hevila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba ſcribitur per Sin litteram, & ſignificat Arabiam, a ſuo auctore Saba filio Regma, ut Geneſis 10. 7. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici, ut ſupra, ſed Arabici, de quibus Strabo libro 16. poſtquam de Nabathæis multa loquutus eſt. Unde quando invenitur per Sin litteram ſcriptum, transfertur Arabia, ut Pſalmo 72. 15. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulo ſuperius 10. reges Arabum & Saba dona adducent. Ubi utraque vocabula in eodem verſiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facile decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per Sin, Arabia eſt turifera, ad mare Rubrum, odorifera, & dives, ac Beatæ cognomine inclyta. Per Samech autem, Æthiopica. Unde facile eſt intelligere reginam Saba, quæ ad audiendum Salomonem acceſſerat, 3. Regum 10. non fuiſſe Æthiopiſſam, ſed Felicis Arabiæ reginam.

SABÆUS, a, um. Adj. [Σαβαῖος] ut, Tus Sabæum, Quod in Saba regione invenitur, vel quod apud Sabæos creſcit. Virg. 1. Æn. 420.

— centumque Sabæo
Ture calent aræ.

Flores Sabæi. Stat. 5. Silv. 1. 211.
Myrrha Sabæa. Sen. OEth. 376.
Ros Sabæus. Flacc. 6. Argon. 709.

SABÆI, [Σαβαῖοι] Arabiæ felicis populi, quorum metropolis eſt Saba, quam Strab. lib. 16. Meriabam vocat: His proxima eſt (inquit) feliciſſima Sabæorum terra, quæ maxima natio eſt. Apud hos tus & myrrha, & cinnamomum naſcitur, in ora etiam balſamum, &c. Meriaba, Sabæorum urbs, in monte jacet arboribus pleno. Sub rege ſunt, qui judiciorum ac ceterarum rerum poteſtatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Joſephus lib. 1. a Saba Chuſi filio, qui a Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Servius ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι, hoc eſt, venerari: quod deos per ipſorum tura veneramur, enarrans illud. Virg. 1. Georg. 57.

India mittit ebur, molles ſua tura Sabæi.

Dociles Sabæi. Claud. 4. Conſ. Hon. 305.
Leves Sabæi. Claud. 1. in Eutrop. 321.
Turiferi Sabæi. Valer. 6. Argon. 138.

SABACUS, Æthiopum rex, qui Aniſim Ægypti regem fugavit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teſte Herodoto, lib. 2.

SABĀJA, æ. f. apud Illyricos Cereviſiæ genus vocatur Ammian. 26. 8. Eſt ſabaja ex hordeo vel frumento in liquorem converſis paupertinus in Illyrico potus. Ubi V. Lindenbr. qui & Sabajum, i, n. ex Hieron. in Eſaj. 6. 19. affert.

SABĀJĀRIUS, i. m. Sabajam potans. Ammian. 26. 8. Injurioſe compellabatur ut ſabajarius.

SABĂNUM, i. n. [σάβανον] Linteæ veſtis genus. Marc. Empir. cap. 26. In ſabanis conſtitutus. V. Caſaubon. ad Suet. Aug. cap. 83. Gloſſ. Græc. Lat. Σάβανον, Sabanum, Lentium. [Ut in N. T. λέντιον, pro Linteum.

SABAOTH, f. pl. [σαβαώθ] Hebræis Militiæ vel exercitus: unde Dominus ſabaoth. V. Tertul. adverſ. Jud. cap. 13.

SĀBĀTA, [Σαββατία Steph.] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Sabatium, Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia, Pomponio lib. 2. 4. Maritima civitas Liguriæ, vulgo *Savona*, aliis *Saona*. V. SAVONA.

SABĀTIUS, a, um. Adj. ut, Stagna Sabatia. Sil. lib. 8. 491.

Quique tuos, Flavina, focos, Sabatia quique
Stagna tenent.

Strab. lib. 4. Ad Genuam Liguſticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes ſunt, Apenninus quidem a Genua, Alpes vero a Sabatiis initium capiunt: Inter Genuam vero & Sabatios ducenta ac ſexaginta ſtadia interſunt.

SABATE, Lacus Italiæ eſt. Unde fit

SABATINUS, a, um. Adj. Columel. lib. 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volſinienſis, & Ciminus, lupos, aurataſque procreaverunt.

SABATINA Tribus. V. TRIBUS.

SABATHRA, [Σάβαθρα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs parvæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgo *Raxaniabes*. V. Drakenb. ad Sil. 3. 256.

SABĀZIUS, i. m. [Σαβάζιος] Bacchus ſive Dionyſus ita dicitur ab σαβάζειν, quod barbari, præſertim Phryges, σαβάζειν vocant. Auctor Suidas. Eſt autem σαβάζειν Bacchari, tripudiare, & more furentium ſaltare. Valer. Max. lib. 1. cap. 3. 2. de Cornelio Hiſpalo, Idem, qui Sabazii Jovis cultu

cultu simulato mores Romanos inficere conati sunt, domos suas repetere coegit. Eundem vero esse & Dionysum, cum alii, tum Amphitheus in secundo libro Heracleæ. Mnaseas vero Pataræus Sabazium ait filium esse Dionysi. V. Cælium lib. 7. cap. 15. [Vel potius Suid.
Item nomen fuit Jovis, in cujus honorem Cretenses Orgia celebrabant, & eum Sabazium vocabant. V. Valer. paulo ante.

SABAZIA, orum. n. [Σαβάζια] Sacra in honorem Bacchi instituta; de quibus. V. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. & Arnob. 5. p. 171.

SĀBĂTUM, vel SABBĂTUM, i. n. [τὸ σάββατον] Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, significans Quietem, cessationem ab opere. Est autem Septimus dies, quo requievit Deus ab operibus suis. Prima itaque sabbati dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: secunda sabbati, secundus dies: tertia sabbati, tertius dies: quarta sabbati, quartus dies: quinta sabbati, quintus dies: sexta sabbati, sextus dies, a die Dominico: & ipsum Sabbatum, septimus dies. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: ut prima a Sole, secunda sabbati a Luna sit tertia a Marte, quarta a Mercurio, quinta a Jove, sexta a Venere, ipsum Sabbatum a Saturno. Apud Græcos & Romanos, semper pro Septimo die, Saturno sacra. Sueton. in August. cap. 76. Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter sabbatis jejunium servat, quam ego hodie servavi. Verba sunt Augusti. Idem in Tiber. cap. 32. Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, &c. Hor. 1. Serm. 9. 69. Hodie tricesima sabbata. V. Justin. 36. 2. 14. Tertul. Apol. cap. 18. Plin. 31. 2. In Judæa rivus sabbatis omnibus siccatur. V. & Sen. Epist. 95. Rutil. Itin. v. 389. De Sabbato gentilitio peculiaris est Jo. Jac. Syrbii disquisitio. conf. item Broeckh. in Tibul. 1. 3. 18.
Σάββατον, Sabata. Gloss. Græc Lat. In Singulari apud Latinos antiquiores rarius occurrit.
Festa sabbata observare. Juven. 6. Sat. 158.
Observant ubi festa mero pede sabbata reges.
Peregrina sabbata. Ovid. Rem. Amor. 219.
Nec pluvias opta, nec te peregrina morentur
Sabbata, nec damnis Allia nota suis.

SABBATĀRIUS, a, um. Adj. ut Sabbatarius luxus, i. e. Magnus & Festivus. Sidon. 1. Epist. 2.

SABBATĀRIUS, i. m. [ὁ σαββατίζων] Qui sabbatum colit & observat, quod faciunt Judæi. Unde & Sabbatarii a Martiale dicuntur, lib. 4. 4.
Quod jejunia sabbatariorum,
Mæstorum quod anhelitus reorum, &c.

SABBATIZO, āre. [σαββατίζω] Tertull. adv. Jud. cap. 2. Justos sabbatizasse.

SABBATISMUS, i. m. [σαββατισμός] Sabbati celebratio. Augustin. de Civ. Dei, 22. 30.

SABE, Syrorum lingua, Mensis Februarius dicitur.

SABELLUS, SABELLICUS. V. SABINUS.

SĀBĪDIUS, Vir Romanus, gulæ deditus. Cujus voracitatem & fœtorem ex eo animæ, insectatur Martial. lib. 3. 17.
Circumlata diu mensis scriblita secundis,
Urebat nimio sæva calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo
Sufflavit buccis terque quaterque suis.
Illa quidem tepuit, digitosque admittere visa est:
Sed nemo potuit tangere, merda fuit. Eundem & hoc epigrammate insectatur, lib. 1. 33.
Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare:
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensura, non pondere persolvunt.

SĀBĪNA, æ. f. [τὸ βράθυ] Herba de qua sic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina, brathy appellata a Græcis, duorum generum est. Altera tamaricæ similis folio est, altera cupresso. Columel. lib. 6. cap. 4. Alii sabinam herbam, rutamque cum mero diluunt.

SĀBĪNA, æ. f. Illyrii appellabant Telum venabuli simile. Ennius apud Paulum,
Illyrii restant sicis sabinisque fodentes. al. Sibynis. V. suo loco.

SĀBĪNI, ōrum. m. [Σαβῖνοι] Antiquissimi Italiæ populi sunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samnitesque in colonias defluxere. Sabinorum agrum Tiberis alluit, quemadmodum Umbriam, Latiumque. Quippe inter Umbros ac Latinos sunt Sabini, extenduntúrque usque ad Nomentum oppidum, & a religione & deorum cultu, hoc est ἀπὸ τοῦ σέβειν, dicti sunt Sabini, quasi Sebini. Auctor Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam Silius a Sabo, gentis auctore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. 423. sic ait,
— pars laudes ore ferebant,
Sabe, tuas: qui de proprio cognomine primus
Dixisti populos magna ditione Sabinos. Sabum istum Sanci vel Sancti esse filium tradit Dion. Halicarn. Antiq. 2. 51.
Sabinos vocat fortissimos & florem Italiæ. Cic. pro Ligar. 32.
Tristem & tetricam disciplinam antiquis Sabinis tribuit Liv. 1. 18.
Mulieres Sabinæ præ ceteris placuerunt tanquam pudicæ & castæ; V. Ovid. 1. Amor. 101. &c. Hor. Epod. 2. 39. Martial. 1. 63.
Ardui Sabini. Hor. 3. Carm. 4. 21.
Baccifero Sabino nutrita gens. Sil. lib. 3. 596. ob oleæ copiam.
Incultæ Sabinæ. Ovid. 1. Amor. 8. 39. al. Immundæ.
Rigidi Sabini. Hor. 2. Epist. 1. 25.
Tetricæ Sabinæ. Ovid. 3. Amor. 8. 61.
Veteres Sabinæ. Juven. 10. Sat. 299.
Hordeum, quod Fordeum Sabini dixerunt. Pontanus de Aspir. p. 18. Idem p. 49. Nam Fostem & Fostiam (antiqui) dixisse inveniuntur, idque ex Sabinorum lingua. H. St. V. fol. 27. a. Aldi, ubi de O ante S.

SABĪNUS, a, um. Adj. [Σαβῖνος] ut,
Ager Sabinus. Hor. 2. Serm. 7. 118.
Cælum. Idem 1. Epist. 7. 77.
Diota. Hor. 1. Carm. 9. 7.
Gens Sabina. Ovid. 15. Met. 4.
Herba Sabina. Propert. lib. 4. 3. 58. V. supra SABINA.
Sol Sabinus. Stat. 5. Silv. 1. 123.
Vile Sabinum. Hor. 1. Carm. 20. 1.
— vile potabis modicis Sabinum
Cantharis. Subaudi, Vinum.

SĂBELLUS, a, um. aliud Adj. Juven. 3. Sat. 169.
Fictilibus cœnare pudet, quod turpe negavit
Translatus subito ad Marsos, mensamque Sabellam. Virg. 2. Georg 167. de Italia loquens,
Hæc genus acre virûm Marsos, pubemque Sabellam,
Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos
Extulit, &c. Idem 8. Æn. 510.
Gnatum exhortarer, ni mistus matre Sabella
Hinc partem patriæ traheret.
An quasi Sabinellus? H. St. Gloss. Græc. Lat. Σαβίνη, Sabella. Stephano Σαβίνη est etiam regionis nomen, quod apud Latinos ita absolute positum non reperi. Semper enim illi gentile ponunt, additis præpositionibus, ut In Sabinos, vel Sabinis, Ex Sabinis &c. Suspicor tamen Sabium dixisse, ut Samnium. Quod de aliorum Sabinorum trans Padum regione satis constat, quæ adhuc *Val di Sabio* vocatur.
Anus Sabella. Hor. 1. Serm. 9. 29.
Carmina Sabella. Hor. Epod. 17. 28.
Jaculator Sabellus. Sil. lib. 4. 221.
Ligonibus Sabellis versare glebas. Hor. 3. Carm. 6. 38.
Pubes Sabella. Virg. 2. Georg. 167. V. supra.

SABELLĬCUS, a, um. aliud Adj. ut, Sus Sabellicus. Virg 3. Georg. 255.
Ipse ruit, dentesque Sabellicus exacuit sus.

SABELLIUS, i. m. [Σαβέλλιος] Hæreticus Trinitatem Personarum in Deitate negans. V. Arat. 1. Apost. v. 924. A quo Sabelliani.

SABĪNUS, i. m. [Σαβῖνος] Cognomen multarum gentium Romæ fuit. Sabinus Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio. Cujus meminit Seneca in Declamationibus. [Forsan Asellius Sabinus, de quo Suet. in Tib. cap. 42.
Flavius Sabinus, Vespasiani frater, Præf. Urb. per ann. XII. sub Nerone & Othone, interfectus a Vitellio, qui Vespasiano res contra Judæos gerente, post Othonis mortem, Capitolium cum æde Jovis occupaverat. V. Suet. Vesp. pr. & Vitell. 15. Tac. Hist. 1. 46. Plut. in Othon. p. 1068. edit. Francf.
Sabinus, Sergius, Zeugmatensis sophista, sub Adriano principe. Scripsit Isagogen ad materias & hypotheses, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucydidem enarrationem. Suidas in Σαβῖνος & Σέργιος.
Sabinus Masurius J. C. sub Ti. Cæsare, scripsit Fastorum & memorabilium rerum libros. Ejus meminit Pompon. Enchir. C. 13. §. 2. ubi V. Rupert.
Sabinus Syrus, memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hierosolymorum muros ascendit: auctor Josephus lib. 7. cap. 1.
Sabinus Tiro, qui scripsit περὶ κηπευτικῶν, id est de Hortensibus, ut scribit Plin. lib. 19. cap. 10.

SABIS, Fluvius inter Belgas. V. SAMAROBRINÆ.

SABIUSA, Porta Romæ dicebatur, quæ recta in Sabinos ducebat. [Quis auctor?

SABOTA, [Σάβω Steph.] Urbs Arabiæ in monte excelso, a quo octo mansionibus differt regio eorum turifera. Auctor Camers, Solini interpres.

SABRATHA, vel SABRATA, cum tenui [Σαβράθα Ptol.] Plin. 5. 4. Syrticæ regionis urbs, contingens Syrtim minorem. Meminit Itin. Anton. Solin. cap. 27. Videtur eadem ac Sabathra Ptol. V. SABATHRA. Hinc

SABRATENSIS, e. Adj. gentile. Suet. Vesp. cap. 3. pr. Statilii Capellæ equitis Romani Sabratensis ex Africa delicatam,

SABRIANA, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Æstuarium Britannici maris.

SABRINA, æ. f. [Σαβριάνα Ptol.] Fluvius Angliæ celeberrimus, qui ortus in comitatu Montgomeriensi, deinde per Angliam fluens, Salopiam & Vigorniam irrigat. Hodie vocatur, *Severn*. Hujus meminit Tacit. 12. Annal. 31.

SABUCUS, V. SAMBUCUS.

SĀBŬLUM, i. n. [ἄμμος] Arena tenuior & minutior. Plin. lib. 17. cap. 4. Invicem sabulum album in Ticinensi, multisque in locis nigrum, itemque rubrum, etiam pingui terræ permistum, infecundum est. Curt. 4.6.9. Desidens sabulum. Gloss. Lat. Gr. Sabulum, γῆ μιλίνη, Ἀμμώδης.

SABŬLO, ōnis. m. Idem. Columel. lib. 4. cap. 33. de castanea. Pullam terram & resolutam desiderat, sabulonem humidum, vel refractum tophum non respuit. Varro 1. de R. R. cap. 9. In quis lapis marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. Ibidem 4. Præterea discrimina etiam omnium horum generum subtiliora alia, ut in sabulosa terra, quod ibi refert, sabulo albus sit, an rubicundus. Columel. lib. 3. cap. 11. Nigrum tamen & rutilum sabulonem, qui sit humidæ terræ permistus, probaverunt antiqui.
Item Qui sabulo canit. Macrob. 2. Saturn. 1. [Nisi Subulonis legendum. q. V.

SABULŌSUS, a, um. [ἀμμώδης] Adj. Plenum sabulo. Columel. lib. 2. cap. 9. Nec in sabulosa solo, sed in arena quoque proveniunt modo humido cælo, vel riguo solo. Plin. lib. 13. cap. 4. Palma gignitur levi, sabulosaque terra. Apud Columel. 6. cap. 23. Stabula sabulosa.

SABULĒTUM, i. n. [ψαμμῶδες] Locus qui sabulo abundat. Plin. lib. 27. cap. 8. Crocodilium nascitur in sabuletis.

SĂBŪRA, æ. m. Nomen viri proprium, qui secundum post regem Jubam obtinuit locum apud Numidas. Lucan. lib. 4. 723.
Mittitur, exigua qui prælia prima lacessat,
Eliciatque manu, Numidis a rege secundus,
Ut sibi commissi simulator Sabura belli. V. Cæs. Civil. 2. 38. seq.

SĂBURRA, æ. f. [ἕρμα, θημέλιος Gl. L. G.] Arena crassior & vilior, qua naves onerari usque ad certam mensuram, quo stabiliores sint, consueverunt. Plin. lib. 10. cap. 23. Certum est, Pontum transvolaturas, primum omnium angustias petere, inter duo promontoria Criu metopum, & Carambinc mox saburra stabiliri. De gruibus. Liv. 37. 14. Se in animo habuisse tota classe Ephesum petere, & onerarias ducere, multa saburra gravatas, atque eas in faucibus portus supprimere. Virg. 4. Georg. 195.
— & sæpe lapillos,
Ut cymbæ instabiles fluctu jactante saburram,
Tollunt.

SABURRĀLIS, e. Adj. Saburra constans. Vitruv. 9. 9. V. SACOMA.

SABURRO, [ἑρματίζω] āre. Satagere in sabulo, ac mersare. Plin. lib. 18. cap. 35. Echini affigentes sese, aut arena saburrantes, tempestatis signa sunt.

sunt. Solin. cap. 15. Grues volaturæ arenas devorant, sublatisque lapillis ad moderatam gravitatem saburrantur.

SABURRĀTUS, a,um. Partic. [ἑρμαπωθεὶς] Saburra oneratus; & per translationem, Plenus, oppletus. Plaut. Cistel. 1. 2. 1. Quæ ubi saburratæ sumus, largiloquæ extemplo sumus.

SABUS, V. SABINI.

SABYLLUS, Gelæ urbis Siciliæ tyrannus, post a se ipso interfectum Cleandrum. Auctor Herodotus lib. 6.

S A C

SAC. Sacerdos, Sacrum.

SACA, V. AMANUS & ANANITIS.

SACÆ, ārum. m. pl. [Σάκαι] sunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari a Persis omnes Scythas: item Plin. lib. 6. cap. 17. Ultra (inquit) sunt Scytharum populi, Persæ illos Sacas universos appellavere a proxima gente, antiqui Aramæos, Scythæ ipsi Persas Chorsaros. Horum meminit & Strabo lib. 11. Dicuntur & Sagæ, teste Mela lib. 3. cap. 5. & 6. V. infra.

Sacarum, Regio est (ut Ptolemæus lib. 6. cap. 13. ait) in Asia ultra mare Caspium, Sogdianis contermina: in qua nec urbes nec vicos esse testatur: sed incolæ ejus regionis nemora & specus habitant, sagittandi arte peritissimi. Qui olim Bactrianam provinciam occupavere, & optimam Armeniæ regionem adepti sunt, ut lib. 11. Strabo refert, atque usque ad Cappadocas processerunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent, Persarum imperatores eos noctu adorti, funditus delevere. Hos quidam Saccasanos vocant.

SACCARIA, SACCARIUS, SACCATUS, SACCELLUS, SACCIA, SACCIPERIO, SACCIPERIUM, SACCO, SACCULARIUS, SACCULUM, SACCULUS, V. SACCUS.

SACCHARUM, i. n. [τὸ σάκχαρον] Succus ex certi generis arundinibus collectus, concretusque gummi, vel salis modo, candidus, ac fragilis & mellei saporis. Quibusdam Mel arundinaceum dicitur. Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum & Arabia fert, sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummium modo candidum, dentibus fragile. Amplissimum, nucis avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum usum. V. Harduin. ad loc.

SACCUS, i. m. [ὁ σάκκος] Receptaculum ad pecuniam, frumentum, aut aliud quidpiam condendum; necnon ad vinum percolandum & defæcandum.

Saccus, peccuniæ servandæ. Hor. 1. Serm. 1. 70.
— congestis undique saccis
Indormis inhians. Idem 2. Serm. 3. 149.
— mensam poni jubet, atque
Effundi saccos nummorum.

Saccus frumentarius, Quo frumentum geritur. Cic. 3. Verr. 95. Quum iste civitatibus frumentum, coria, cilicia, saccos imperaret, neque ea sumeret: pro his rebus pecuniam exigeret.

Saccus nivarius, sic loquitur apud Martial. lib. 14. 140.
Attenuare nives norunt & lintea nostra,
Frigidior colo non salit unda tuo. Domitius, Nives in penu servatæ vina refrigerabant hoc pacto. Cola, vel sacci nivibus implebantur, per quas effusa vina colabantur gratissimo frigore. Hinc Colum nivarium apud Martialem, & Saccus nivarius. V. Nivarius in NIX. Cola autem serviebant lautioribus, erantque majoris pretii: Nam ex politis viminibus, aut certe panno crassiore constabant. Conficiebantur item sacci ad eundem usum linteis, sed minore pretio. Huc faciunt Plinii verba lib. 19. cap. 4. Heu, inquit, prodigia ventris. Hi nives, illi glaciem potant, pœnasque montium in voluptatem gulæ vertunt. Servatur algor æstibus, excogitaturque ut alienis mensibus nix algeat. Decoquunt alii aquas, mox & illas hiemant. Paulo ante dixerat, Inveterari vina, saccisque castrari. Tunc autem Castrari vina dicuntur, quum vires sacco franguntur. Plin. lib. 23. cap. 50. Utilissimum omnibus sacco viribus fractis.

Saccis vina castrare. V. CASTRO.

Saccus vinarius. [Ὑλιστήρ. Gloss. Lat. Græc] Plin. lib. 24. cap. 1. de quo idem lib. 14. cap. 22. Quinimmo ut plus capiamus, sacco franguntur vires. Columel. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus saccus inversæ metæ similis. Idem lib. 12. cap. 17. Postea in junceis fiscellis, vel sparteis saccis percolant.

Bisaccia, Commentator Horatii. Vide in Schediasmate quodam in Chartario, quod est assutum Thesauro col. 104. b. Gall. *Il fait ses Bouges.* H. St. Sed Thesaurus iste Gallicus ad manus non erat nobis, ut satis quo pertineat hæc animadversio appareret. conf. AVERTA & BISACCIUM. Dictum autem Bisaccium, quod sacco duplici constaret.

SACCIA, æ. f. Gloss. Græc. Lat. Σάκκος, Saccia, saccus.

SACCŬLUS, i. m. dimin. [σακκίον] Cic. 2. de Fin. 23. Cui nihil dum sit, jus & sacculos abstulerit. Vetus codex legit Sarculos. V. not. locus desperatus. Martial. lib. 5. 40.
Excussi loculosque sacculumque. Plaut. Capt. 1. 1. 20.
Vel ire extra portam trigeminam ad sacculum licet. Al. Saccum.
Catul. 13. 8. Plenus sacculus est aranearum.
Pleno cum turget sacculus ore. Juven. 14. Sat. 138.

SACCŬLUM, i. n. Idem. Vet. Gloss. Græc. Lat. Βαλάντιον, Sacculum, Sacculus. Βαλαντίδιον, Sacculum.

SACCELLUS, i. m. aliud dimin. Vet. Gloss. Lat. Gr. Saccellus, Βαλάντιον. Petron. cap. 40. Sonantes ære saccellos mittere. [Suid. Σακέλλιον, Βαλάντιον, μαρσίππιον: ἐξ οὗ καὶ Σακελλάριος. Scribendum fuit Σακκέλλιον & Σακκελλάριος. Sed ita & alibi Μάρσιππος, σάκκος, θυλάκιον, σακέλλιον. Etsi litteram in primitivo geminaverat.

SACCĀRIUS, a, um. Adj. ut,
Saccaria navis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Fallunt etiam verba, vel regionibus quibusdam magis familiaria, vel artium propria, ut Atabulus ventus & navis Saccaria. V. Cælium lib. 25. cap. 20.

SACCARIUS, i. m. Bajulus vel gerulus [ὁ σακκοφόρος] qui saccis gestandis victitat. Paulus in l. Qui fundum, De contrahend. empt. Ceterum secundum verba non esse exceptum quod ex stipula nasceretur, non magis, quam si quid ex eo quod ex sacco saccarii cecidisset, aut avibus ex ore cecidisset, natum esset. Budæus.

Item, Qui saccos conficit. Vet. Gloss. Gr. Lat. Σακκοπλόκος, Saccarius.

SACCARIA, æ. f. [ἡ τῶν σάκκων ἐμπολησις] Saccorum mercatura. Apul. lib. 1. de Asino, Saccariam faciens merebam. Sagariam legit Elmenh. pag. 105.

SACCULĀRIUS, i. m. [βαλαντιοκλέπτης] quid significet, declarat Ulpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularii, his verbis, Saccularii, qui vetitas artes exercentes, in sacculos partem subducunt, partem subtrahunt.

SACCO, āre. [ὑλίζω Gl. L. G.] Sacco percolare, uti explicat Columel. 12. 17. Martial. 2. 40.
Cæcuba saccentur, quæque annus coxit Opimi. Plin. 29. 2.
Quæ pinguitudo in linteo saccatur.
Dicitur interdum in eodem sensu Castrare vinum, ut apud Plin. 19. 1. & Vinum liquare, apud Hor. 1. Carm. 11. 16.

SACCĀTUS, a, um. Partic. [ὁ διὰ σάκκου κεχυμένος] Plin. lib. 20. cap. 19. De diacodio, fit autem hujus papaveris aut cujuscunque silvestris capitibus CXX in aquæ cælestis sextariis tribus biduo maceratis, in eademque discoctis: deinde saccatis, iterumque cum melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui. Idem lib. 29. cap. ult. Saccatusque lineis saccis, & in fictili novo repositus loco frigido, minus putrescit addito melle. De adipe avium præparando. Saccatus, i. e. Per saccum colatus, sic vinum Hippocraticum colant pharmacopolæ. Sen. Epist. 86. Non saccata aqua lavabatur, sed sæpe turbida. Sic MSS; sed alia est lectio quorundam exemplarium.
Saccatus corporis humor, Urina. Lucret. 4. 1022.

SACCĬPERIO, ōnis. m. Marsupium majoris modi; a Sacco & Pera. Non. cap. 12. 50. Nubentes assem in sacciperione condidissent. V. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 12.

SACCIPERIUM, i. n. Idem. Plaut. Rud. 2. 6. 64.
Quod plenum argenti fuit in sacciperio.

SACELLUM, [τὸ ναΐδιον] V. SACER.

SĂCER, acra, um. pr. comm. [ἅγιος, ἱερὸς Gloss. Lat. Gr.] Venerabilis, Religione sanctum. Virg. 8. Æn. 591.
Sustulit os sacrum cælo. Plaut. Men. 5. 5. 38.
At ego te sacram coronam surripuisse Jovi scio. Plin. Epist. 177. Reverere gloriam veterem, & hanc ipsam senectutem, quæ in homine venerabilis, in urbibus sacra est.
Confundere sacra profanis. Claud. 4. Conf. Honor. 238.
Miscere sacra profanis. Hor. 1. Epist. 16. 54.
Ædes sacra. Cic. 13. Fam. 12.
Amor sacer. Valer. 3. Argon. 367. Sic vulgati codices; sed rectius in hodiernis editionibus legitur Acer.
Tib. Elegia 2. libri primi. H. St. Reliqua resecta fuerunt. Puto versum 27. ejusdem elegiæ adscripsisse hunc,
Quisquis amore tenetur eat tutusque sacerque. Unde forsan non inscite & Amor ipse Sacer dicetur.
Aræ sacræ. Virg. 3. Georg. 160.
Aut aris servare sacris, aut scindere terram. Sic scriptum legimus in nonnullis editionibus, sed in Romano & Mediceo codice legitur Sacros, quod Pierio potius arridet.
Arvum sacrum Martis. Ovid. 7. Met. 100.
Chorus sacer. Ovid. 2. Fast. 156.
Dies sacer. Hor. 2. Carm. 12. 20.
Effigies sacræ divûm. Virg. 3. Æn. 148.
Fontes sacri. Virg. 1. Ecl. 53.
Horror sacer. Claud. 6. Conf. Hon. 33.
Ignibus sacris imponit libamina. Virg. 6. Æn. 244.
Jura sacerrima lecti. Ovid. 9. Epist. 159.
Locus sacer, & Profanus, contraria. Cic. 1. de Invent. 38. & Nep. 2. 6.
Lucus late sacer. Virg. 5. Æn. 761.
Medicamen sacrum, Divinum. Ovid. 2. Met. 122.
Mens sacra. Ovid. 6. Fast. 6.
Est deus in nobis, agitante calescimus illo,
Impetus hic sacræ semina mentis habet. i. e. Divinæ.
Signa sacra & religiosa. Cic. 3. de Legib. 31.
Voce sacra profatur Tellus. Ovid. 2. Met. 278. Alii hic leg. Voce sicca locuta est.
Vulgus sacrum. Cœtus dearum. Claud. 2. de Rapt. Proserp 71.
Sacer, cum Genitivo. Plin. lib. 8. cap. 21. Feram nomine Axim, hinnuli pelle, pluribus candidioribusque maculis, sacram Liberi patris. Græco more. H. St. V. ejusd. not. ad primum epigram. Anthologiæ ipsius edit.
Sacer, cum Dativo. Plin. lib. 16. cap. 4. Civica iligna primo fuit, postea magis placuit ex æsculo Jovi sacra. Ibidem cap. 33. Diti sacra cupressus.
Sacrum est ritu. Plin. lib. 11. cap. 37. Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu sacrum est.
Sacer, Exsecrandus, scelestus. [ὁ καὶ ἐναγὴς] Virg. 3. Æn. 56.
— quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames? Plin. lib. 33. cap. 1. Utinamque posset e vita in totum abdicari aurum, sacra fames, ut celeberrimi auctores dixere.
Homo sacer, inquit Festus, is est, Quem populus judicavit ob maleficium, neque fas est eum immolari, sed qui occidit, parricidii non damnatur. Nam lege Tribunicia prima cavetur, Si quis eum, qui plebiscito sacer sit, occiderit parricidane sit. Ex quo quivis homo malus atque improbus, Sacer appellari solet. Hor. 2. Serm. 3. 181.
— uter Ædilis fuerit, vel
Vestrûm Prætor, is intestabilis & sacer esto. Budæus, Antiqui Sacros homines vocabant, quasi Exsecrandos & detestandos. Unde, Sacra fames Virgilio: & Sacer atque intestabilis Horatio, e XII Tabulis sumptum vocabulum: quod more Gallorum Servius translatitium esse ait. Nam quum Massilienses peste laborarent, unus se ex egentibus offerre solebat annum integrum alendum publicis cibis & purioribus. Postea verbenis, vestibusque sacris ornatus circumducebatur per urbem cum exsecrationibus, precabantur enim ut in eum omnia mala civitatis incumberent & inciderent: sicque projiciebatur. Plaut. Bacchid. 4. 6. 14.
Men' criminatus est? optume est: ego sum malus,
Ego sum sacer, scelestus.
Sæpe additur Dativus. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 7. Hoc loco, inquit, non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis sacros esse jubent: quia non ignoro quibusdam mirum videri, quod

qunm cetera sacra violari nefas sit, hominem sacrum jus fuerit occidi. Cujus rei causa hæc est: Veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines deorum, quibus sacrum esset: animas vero sacratorum hominum diis debitas esse existimabant. Liv. 3. 55. Ejus caput Jovi sacrum esset. Inde Sacratæ leges dictæ, ut Festus alibi auctor est, Quibus sanctum est, qui quid adversus eas fecerit sacer, alicui deorum, sicut familia pecuniaque. Hactenus Budæus. [Lego, Deorum sit, ut.

Sacer item pro Magnus. Sil. 8. 100.

Heu sacri vatum errores. Ubi Heinsius interpretatur Sacros, Magnos ex Græcorum more. Lucanus utrumque conjunxit, 9. 983.

O sacer & magnus vatum labor.

Sacer ignis, [ἑρυσίπελας, ἡ ἑρπυσπελας Gl. L. G. & G. L.] Morbus, cujus multa sunt genera, quæ apud Plin. lib. 25. cap. 11. habentur. Columel, lib. 7. cap. 5. Est etiam insanabilis sacer ignis, quam pusulam vocant pastores. Ea nisi compescitur intra primam pecudem, quæ tali modo correpta est, universum gregem contagione prosternit: sic quidem quod nec medicamentorum, nec ferri remedia patitur: nam pæne ad omnem tactum excandescit. V. IGNIS. Lucret. lib. 6. 600.

Et simul ulceribus quasi inustis omne rubere
Corpus, ut est, per membra sacer quum diditur ignis.

Ignis sacer edit contactos artus. Virg. 3. Georg. 566.

Sacer morbus, appellatur Comitialis. Gloss. Græc. Lat. Ἱερὰ νόσος, Sacer morbus, Morbus sonticus, Morbus comicialis, V. COMITIUM.

Os sacrum. Gloss. Gr. Lat. Ἱερὸν ὀστοῦν, Coxendix, Maspina. [l. Ima spina.

SACER Mons, appellatur trans Anienem, paulo ultra tertium milliarium, quod eum plebes (Romana) cum secessisset a patribus, creatis Tribunis plebis, qui sibi essent auxilio, discedentes Jovi consecraverunt. Festus. Cic. in Brut. 54. Videmus item, inquit, paucis annis post reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliarium consedisset, eumque montem, qui Sacer appellatus est, occupavisset, M. Valerium Dictatorem dicendo sedavisse discordias, eique ob eam rem honores amplissimos habitos, & eum primum ob eam ipsam causam Maximum esse appellatum. Hactenus Cicero. Sunt qui Sacrum esse dictum putant, quod in eo leges sacratæ sint latæ, & magistratus sacrosancti creati. Festo præit Cic. Fragm. Or. pro C. Cornel. V. p. 1794. Verburg.

SACRA Via, Locus in urbe Roma, ubi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cujus meminit Cicero pro Planc. 17. his verbis, Equidem, inquit, si quando, ut fit, jactor in turba, non illum accuso, qui est in summa Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor: sed eum qui in me ipsum incurrit atque incidit. Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendebat autem a regia usque in arcem. Hor. 1. Serm. 9. 1.

Ibam forte via sacra, sic ut meus est mos. Hanc idem auctor Sacrum clivum nuncupavit. V. 4. Carm. 2. & Fest. in Sacram viam.

SACRUM Promontorium, Lusitaniæ locus, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 2. *Caput sancti Vincentii* hodie dicitur, ubi Cuneus ager. *Cabo de san Vincente.*

SACRUM, i. n. [ἱερὸν, θεῖον Gl. L. G.] dicitur Omne quod nomine deorum habetur. Frequenter pro Sacrificio.

Familiare sacrum, erat Sacrificium privatum singularum familiarum. V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Non gratum sacrum. Lucan. lib. 1. 611.

Novendiale sacrum. V. NOVEM.

Piaculare sacrum facere, h. e. Sacrificium pro expiatione sceleris. Liv. 29. 19. Sacrum piaculare fieri. Et 29. 21. Prætor Legatique Locros profecti, primam, sicuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim sacram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquisitam, cum ea quam ipsi secum attulerant, in thesauris reposuerunt, ac piaculare sacrum fecerunt.

Populare sacrum dicebatur Publicum, quia pro populo publice fiebat. Festus.

Publicum vocabatur, Quod publico sumptu pro populo fiebat, quodque pro montibus, pagis, curiis & sacellis. Festus.

Seclusum sacrum fuit, quod Græci Mysterium vocabant. Festus.

Solenne, Quod certis temporibus annisque fieri solet. Festus. Vocabatur etiam Statum. V. infra.

Solenne, & necessarium sacrum. Tacit. 9. Ann.

Solenne sacrum lustri Troici. Sen. Troad. 8.

Facere sacrum. Liv. 29. 19. V. Piaculare sacrum.

Instaurabat sacrum diis loci. Tacit. 2. Hist. 70. h. e. Adornabat. Sic enim hoc verbum usurpant auctores aliquando.

Jurare per commune sacrum doloris. Stat. 12. Theb. 392.

Sacrum, dicitur Templum; [ἱερὸν] Paulus Jureconf. D. Ad legem Juliam peculatus, L. Sacrilegi capite puniantur, Sunt autem Sacrilegi, qui publica sacra compilarint. At qui privata sacra, vel ædiculas incustoditas tentaverint, amplius quam fures, minus quam sacrilegi, merentur. [Gloss. Lat. Gr. Sacrum, τὸ σηκός. & Græc. Lat. Ἱερὸν, Sacrum, Templum.

Sacrum, sacrove commendatum qui clepserit rapseritque, parricida esto. Cic. 2. de Legib. 22.

Inter sacrum & saxum stare: proverbialis locutio, pro In periculo esse. Plaut. Capt. 3. 4. 84.

Nunc ego inter sacrum saxumque sto, nec quid faciam scio. i.e. In summo vitæ periculo sto. Apulejus in Asino Aureo, lib. 11. extr. p. 271. Elm. Plurimum ergo, duritia paupertatis intercedente, quod ait vetus proverbium, Inter sacrum & saxum positus, cruciabar. Explicat hic Apulejus allegoriam adagii, videlicet alludens ad sacerdotium, cui erat initiandus: & paupertatem saxo duriorem, per quam non suppetebant sumptus. Sumptum apparet ex priscis fœderis feriendi cærimoniis, in quibus Fecialis porcum saxo feriebat, hæc interim pronuntians, Qui prior populus fœdus rumpet, Juppiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed undecunque fluxit adagium, satis liquet dici solitum in eos, qui perplexi, ad extremum periculum rediguntur. Ex Erasmo. [Hic Sacrum puto ipsam Victimam intelligi. Gloss. Gr. L. Ἱερεῖον, Victima, Sacrum.

Sacra pl. [ἱερὰ, ἀπόρρητα, μυστήρια. Gl. L. G.] In priori significatione sæpius apud poetas. Virgilius quoties Sacra nominat, additionem fere deorum facit, ut 3. Æn. 19.

Sacra Dionææ matri divisque ferebam. Idem 4. Æn. 638.
Sacra Jovi Stygio, quæ rite incœpta paravi,
Perficere est animus. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16. Sacra, Celebritas est, vel quum sacrificia diis offeruntur, vel quum dies divinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ observantur. Al. Sacra celebritas, rectius.

Ne quid de sacrorum religione mutetur. Cic. pro Domo 36.

Vates sacrorum. Ovid. 11. Met. 68.

Accersita sacra. V. ACCERSO.

Anniversaria sacra. Cic. 1. Att. 18.

Annua sacra. Virg. 1. Georg. 338. & 8. Æn. 173.

Arcana sacra. Ovid. 10. Met. 436.

Fera sacra. Ovid. 13. Met. 454.

Funebria sacra. Ovid. 4. Trist. 4. ad finem.

Gentilicia sacra; ita vocabantur Sacrificia Gentium Romanarum propria. Liv. 5. 52. An gentilitia sacra ne in bello quidem intermitti, publica sacra & Romanos Deos etiam in pace deseri placet? V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Horrida sacra. Sil. lib. 3. 140.

Jugalia sacra. Nuptiarum celebritas aut celebratio. Ovid. 7. Met. 700.

Municipalia sacra. V. MUNUS.

Mystica sacra. Ovid. 2. Epist. 42.

Nefanda sacra. Ovid. 10. Met. 227.

Nuptialia sacra. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Peregrina sacra. V. PEREGRINUS.

Privata sacra perpetua manento. Cic. 2. de Legib. 22.

Pura sacra. Ovid. 2. Met. 713.

Sancta sacra generis. Sen. Herc. fur. 13.

Socialia sacra, Conjugium. Ovid. 21. Epist. 155.

Stata sacra, dicuntur, Quæ stato & certo tempore singulis annis recurrunt, diversa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirum vel in alia tempora rejici possunt, vel etiam omitti penitus. Ovid. 1. Fast. 660.

Ter, quater evolvi signantes tempora Fastos,
Nec Sementinæ est ulla reperta dies.
Tum mihi (sensit enim) lux hæc indicitur, inquit
Musa, quid a Fastis non stata sacra petis?

Veneranda sacra. Sil. lib. 7. 382.

Accedere castis sacris. Stat. 1. Achil. 370.

Alligari sacris. V. ALLIGO.

Astringere se sacris. V. ASTRINGO.

Canere sacra. Virg. 2. Æn. 239.

— circum pueri innuptæque puellæ
Sacra canunt. i. e. Hymnos dicunt. Servius.

Conficere sacra. V. CONFICIO.

Facere sacra. Cic. de Arusp. Resp. 57. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum.

Frequentare sacra. Ovid. 3. Met. 581.

Initiari sacris. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Obire sacra. V. OBEO.

Parare sacra. Ovid. 12. Met. 11.

Parcere sacris. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Peragere sacra de more. Ovid. 5. Fast. 444.

Peregisse mihi videor sacra tradentium artes. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Sacra, Magicum quoddam sacrificium, ad compescendas detrahentium linguas. Ovid. 2. Fast. 571.

Ecce anus; in mediis residens annosa puellis,
Sacra facit tacite, nec tamen ipsa tacet.

Magica sacra. Virg. 8. Ecl. 66.

Legationis sacra. Tacit. 1. Ann. 42. Hostium quoque vis, & sacra legationis, & fas gentium rupistis.

Mensæ sacra. Tacit. 13. Ann. 17. Quanquam intra sacra mensæ, &c. properata sit. sc. Mors.

De sacris autem (qui locus patet latius) hæc sit una sententia, ut conserventur, & deinceps familiis prodantur, & (ut in lege posui) perpetua sint sacra. Cic. 2. de Legib. 42.

SĂCELLUM, i. n. [ναΐσκιον Gl. Gr. L.] Dimin. a Sacrum; significat Locum parvum deo consecratum cum ara. Trebatius Jureconf. scribit, Sacellum, compositum verbum, quasi Sacra cella. Virg. 3. Ecl. 9.

Novimus & qui te, transversa tuentibus hircis,
Et quo, sed faciles Nymphæ risere, sacello. Plin. lib. 8. Epist. 8. ad Romanum, Sparsa sunt circa sacella complura, totidemque dei: sua cuique veneratio, suum nomen. Cic. 2. Lege Agr. 36. Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, quæ post restitutam Tribuniciam potestatem nemo attigit: quæ majores in urbe, partim periculi perfugia esse voluerunt. Idem 1. de Divin. 104. Quum vellet sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum, ominis capiendi causa: quod fieri more veterum solebat. Plin. lib. 6. cap. 29. Delubrum Ammonis est ibi religiosum, & toto tractu sacella. Propert. lib. 4. 3. 57.

Flore sacella tego.

A Sacrum, ut a Lucrum Lucellum. At ego puto dici, quasi Sacra cella. H. St. Dicitur & Ædicula. q. V.

Ponere modicum sacellum alicui deo. Tacit. 3. Hist. 74. Modicum sacellum Jovi Conservatori, aramque posuit.

SACRĀRIUS, i. m. Æditus, vel Sacrorum custos. Inscript. apud Gruter. p. 308. n. 1. SACRARIVS IVNONIS QVIRITIS.

SACRĀRIUM, i. n. [Ἡρῷον, θυσιαστήριον, ἱεροθήκη, ναΐσκιον. Gl. L. G.] Locus sacer in templo, in quo sacra reponuntur. Unde a Cicerone pro Milon. 86. Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Ulpian. l. Sacra. De divisione rerum, Sacer locus est, locus consecratus. Sacrarium, est locus in quo sacræ res ponuntur. Propert. 3. 24. 19.

Mens bona (si qua dea es) tua me in sacraria dono. Al. Condo. Liv. 7. 20. Cære, sacrarium Populi Rom. diversorium sacerdotum, ac receptaculum Romanorum sacrorum, intactum, inviolatumque crimine belli, hospitio Vestalium, cultisque diis darent.

Diri sacraria Ditis. Virg. 12. Æn. 199.

Probro vetito temerat sacraria: Templum polluit & violat concubitu nefario. Ovid. 10. Met. 695.

Sacrarium, [τὸ ναΐδιον] pro Sacello, locoque sacrato sumpsit Suetonius, de Augusto loquens, cap. 5. Natus est, inquit, Augustus ad capita bubula, ubi nunc sacrarium habetur, aliquanto post, quam excessit constitutum. Cic. 6. Verr. 4. Erat apud Heium sacrarium cum magna dignitate

tate in ædibus a majoribus traditum, perantiquum. Ibidem 99. Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione, qua Romæ, qua in ceteris locis. conf. Tacit. 2. Ann. 41.

Sacrarium Fidei fuit in urbis regione prima. Liv. 1. 21.

Sacrarium Martis Gradivi fuit locus in ipsius templo, in quo Ancilia servabantur. V. Servium in Virg. 7. Æn. 603.

Sacrarium, pro Larario in ædibus privatis. Cic. 13. Fam. 2. Cajo Aviano Evandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multum utor, & patrono ejus M. Æmilio familiarissime.

Sacrarium vocabatur locus, in quem conveniebant senatores, apud Vopiscum in Tacito 294. H. St. In oratione Metti Falconii Nicomachi in senatu habita. cap. 6. Nulla unquam, neque gravior, neque prudentior in hoc sacrario dicta sententia est.

Testor mentis sacraria, Jovis jusjurandum. Stat. 3. Theb. 246.

Scelerum sacrarium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.

Sacrarium principis, pro Interiore ejus consilio usurpatur. V. Inscriptionem Romæ repertam apud Pitisc. in Lex. Ant. Ro.

Sacris, e. Adj. Sincerus, ad sacrificium idoneus. ut, Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, ut immolarentur. Plaut. Men. 2. 2. 16.

Adolescens, quibus hîc pretiis porci veneunt
Sacres, sinceri? Et in Rud. 4. 6. 4. Sunt domi agni & porci sacres. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma non disjunguntur agni, hœdi tres, porci duo, e quis, quoniam puri sunt ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait, Quanti sunt porci sacres? Ibidem cap. 4. Porci, qui a partu decimo die habentur puri, ab eo appellantur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificia idonei dicuntur primum. V. Turneb. Adverf, 29. 32.

Sacro, pr. comm. [ἱερόω] āre. Deo dicare, & sacrum facere. Plin. lib. 36. cap. 11. Ejusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post cæcitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacravit. Cic. 1. de Divin. 22.
Quod patriæ vocis studiis, nobisque sacrasti. Ex poeta.

Aras sacrare. Virg. 5. Æn. 305.

Conditionem parentum sacrare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Parentum conditionem sacravimus, quia expediebat liberos tolli.

Honorem sacrare alicui. Virg. 12. Æn. 413.
— hunc illi rex ætheris altus honorem
Juppiter erepta pro virginitate sacravit.

Nomen alicujus sacrare. Martial. lib. 1. 117.
Condidit hic natæ cineres, nomenque sacravit.

Templum sacrare deo. Plin. lib. 8. cap. 16. extr. Libero patri templum in Samo Elpis sacravit.

Vota sacrare diis, quod & Consecrare dicimus. Virg. 8. Æn. 715.
— votum immortale sacrabo.

Fœdus sacrare, pro Sancire. Liv. 38. 33. Fœdus, quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.

Carmina sacrarunt avum tuum, Immortalem fecerunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 64.

Sacrare, [ἐναγίζειν] Devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impune occidi & violari possit. Liv. 2. 8. Ante omnes de provocatione adversus magistratus ad populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui regni occupandi consilia inisset, gratæ in vulgus leges fuere. Aliter lib 5. 25. extr. Eum prædam Vejentanam publicando, sacrandoque ad nihilum redegisse, absentes ferociter increpant.

Sacror, ari. Pass. ut, In aris sacrari. Ovid. 1. Fast. 535.
Utque ego perpetuis olim sacrabor in aris,
Sic Augusta novum Livia numen erit.

Sacrātus, a, um. [ὁ ἱερωθείς] Partic. Ponitur pro Sacro, ut Caput sacratum. Virg. 3. Æn. 371.
Exorat pacem divûm, vittasque resolvit
Sacrati capitis.

Corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Tempora sacrata mea sunt velata corona. i. e. Corona hederacea Baccho sacra, qua coronabantur poetæ.

Dona ducum sacrata. Lucan. lib. 1. 138.

Jura. Virg. 2. Æn. 157.
Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura. i. e. Jusjurandum militare. Serv. [Aperire juris jurandi religione celanda.

Homines sacrati dicebantur, Qui diis sacra faciunt, & sese dicant. Macrob. 3. Saturn. 7. Augustin. de Civ. Dei, 2. 26.

Leges sacratæ, Quibus sacer jubetur esse alicui deorum, qui quid adversus eas fecerit, sicut familia, pecuniaque. ex Fest. q. V. Liv. 2. 54. Præcipuus pavor Tribunos invaserat, quam nihil auxilii sacratæ leges haberent morte Collegæ monitos. Idem 36. 38. pr. Sub idem ferme tempus Ligures, lege sacrata coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. conf. Cic. pro Domo 43.

Opus alicui sacratum. Ovid. 2. Trist. 552.

Sede sacrata recondere. Virg. 1. Æn. 685.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco, & arbore, in qua gignatur, sacratius.

Numen nullum sacratius. Sil. lib. 8. 228.

Superl. [ἱερώτατος] Gl. Gr. L. Plin. lib. 33. cap. 4. Aurea statua prima omnium nulla inanitate, & ante quam ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significavimus, numine illis gentibus sacratissimo.

Pontifices sacratissimi. Sidon. 7. 6.

Sacrate, Adv. August. Epist. 22. Aliud bene, aliud sacrate vivere.

Sacratio, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 7. Sacrationis vocabulo observantiam divini juris implevit. Conf. Fest. in Sacramento.

Sacrātor, ōris. m. August. Epist. 140. Sacrator justitiæ.
Item nomen proprium apud Virgil. 10. Æn. 747.
Cædicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspen.

Sacrāmentum, i. n. [ὁρκωμόσιον, Gl. L. G.] Quod jusjurandi sacratione interposita geritur, ut ait Paulus. conf. Festus.

Contendere sacramento. Cic. 7. Fam. 33. Nisi cetera, quæ sunt a me in secundo libro de Oratore, per Antonii personam, disputata de ridiculis, ἀστεῖα & arguta apparebunt, ut sacramento contendas mea non esse. Est autem Contendere sacramento, Contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulo post, Sacramentum ex Varronis, &c.

Contendere justo sacramento. Cic. 1. de Orat. 41. Quod vero in extrema oratione tua, Crasse, quasi tuo jure sumpsisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissime posse versari, id nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem: multisque præissem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu consertum vocarent, quod in alienas possessiones tam temere irruisses. Agerent enim tecum lege, primum Pythagoræi omnes atque Democritici, ceterique in suo genere Physici: vindicarentque ornati in dicendo & graves, quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. Justo sacramento cum Pythagoræis & Democriticis contendere oratori non licere dixit Scævola, propter præstantiam ingenii eorum hominum, qui fundatores auctoresque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationisque professione, nullus fane orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præjudicium, vel quia impudentiæ daretur, si quis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum usque adeo illustrarunt. Hæc Budæus.

Obstringere aliquem religione sacramenti. Justin. 1. 9.

Rogare aliquem sacramento. Quintil. lib. 12. cap. 2. Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. i. e. Jurejurando adacti & jurati. Budæus. V. rogo.

Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de Lingua Latina 36. extr. Sacramentum (inquit) a Sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus utrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui judicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat. Id est, ut Budæus exponit, victus ea pecunia, quam deposuerat, mulctabatur in pœnam injustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, ipsam Pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, Ad pontem: quum sit legendum, Apud Pontificem, vel forte rectius Ad Pontificem. Erat igitur Sacramentum, Litis genus simile Sponsionis. Cic. 1. de Orat 42. Quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. i. e. Deposita pecunia contendere. In privatis enim controversiis, ne calumniatores impune discederent, moris erat, ut qui litem intenderet, adversarium sponsione certæ pecuniæ lacesseret, ni veram causam haberet. V. Vindiciæ in vindex. Festus lib. 17. Sacramentum Æs significat, quod pœnæ nomine penditur, sive eo qui interrogatur, sive contenditur. Id in aliis rebus l assium est, in aliis rebus d inter eos, qui judicio inter se contenderent. Et id quidem propter ærarii inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus divinis. Hæc Festus. Cic. pro Cæcin. 97. Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari, quod Aretinis adempta civitas esset, &c.

Sacramentum militare. [ὅρκος στρατιωτικός Gl. L. G. & G. L.] Veget. de Re Mil. lib. 2. 5. Milites jurare solenr, & ideo militiæ sacramenta dicuntur. Jurant autem se omnia strenue facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin. 10. Epist. 29. ad Trajanum, De servis inter tirones inventis, Ipse enim dubito ob hæc maxime, quod, ut jam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.

Longum sacramentum. Tacit. 1. Hist. 5.

Solenne sacramentum. Tacit. 1. Hist. 55.

Accedere sacramento alicujus. V. accedo.

Adigere sacramento alicujus. V. adigo.

Dicere sacramento. Cato apud Fest. in voce. V. dico, ĕre.

Dicere sacramentum. Tacit. 5. Hist. 59. Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem 1. Ann. 28. Percennio ne, & Vibuleno sacramentum dicturi sumus? V. dico, ĕre.

Dicere perfidum sacramentum. i. e. Falso jurare, pejerare. Hor. 2. Carm. 17. 9.

Exuere sacramentum. Tacit. 3. Hist. 42. Cujus sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.

Imbutus sacramento. Tacit. 1. Hist. 76. Miles urbanus longo Cæsarum sacramento imbutus, &c.

Interrogari sacramento. Fest. in voce bis. Frequentius tamen Rogare. q. V.

Obligare sacramento. Cic. 1. Off. 36. Secundo eum obligaret militiæ sacramento.

Renovare sacramentum in nomen alicujus. Tacit. 1. Ann. 8. Addebat Messala Valerius, renovandum per annos sacramentum in nomen Tiberii.

Rogare sacramento milites. Cæs. de Bell. Gall. 6. 1.

Teneri sacramento. Suet. in Cæs. 42. Sanxit, ne quis civis major viginti annis, minorve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.

Sacramenta, Milites ipsi a Juvenale dicuntur, 16. Sat. 36.
Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum. h. e. Militum juratorum & sacramento rogatorum. [Nisi potius Militiam, vel Ipsa stipendia intelligit, i. e. Annos militiæ. Gloss. Græc. Lat. Στρατεία, Milicia, Sacramentum.

Sacramentum sodalitii juris, est Formula seu pactio, in quam se obligant sodales vel collegiati. Justin. 20. 4. Sed trecenti ex juvenibus, cum sodalitii jure sacramento quodam nexi separatam a ceteris civibus vitam exercerent, quasi cœtum clandestinæ conjurationis haberent, civitatem in se converterunt. Sic Plin. 10 Epist. 97. de Christianis ad Trajanum refert, Eos se sacramento, non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne latrocinia, ne adulteria committerent, ne fidem fallerent, ne depositum appellati abnegarent. Et hoc sensu accipitur, cum Christiani per Sacramentum baptismi Ecclesiæ inseruntur. Sic utuntur Hieronymus, Tertullianus aliique Scriptores Ecclesiastici.

Inviolati cubilis sacramenta custodiat. Lactant. Divin. Institut. Epit. cap. 6. p. 540. Plant. H. St.

Aliquando etiam pro Mysterio ponitur. ut, Redemptionis sacramentum, pro Mysterio Redemptionis. Fulgent. de Incarn. cap. 2.

Sacramentālis, e. Adj. Ad sacramentum pertinens. Gloss.

Sacrĭcŏlæ, arum. m. pl. [ἱεροδοῦλοι] Tacit. 3. Hist. 74.pr. Domitianus prima irruptione apud æditumm occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ facricolarum immiftus, ignoratusque, apud Cornelium Primum, paternum clientem, juxta Velabrum delituit. Macrob. 5. Saturn. cap.19. Velut ad facricolarum, fagarumque, carmina & devotiones fugientem. Et ipfi Ciceroni hanc vocem refert Guiliel. 6. Verr. 111. Omnes facricolæ & Antiftites Cereris effe videntur. Vulgo, Accolæ.

Sacrĭfĕr, ĕra, um. [ἱεροφόρος] Adj. Qui fert facra: ut Rates facriferæ, Quæ facra vehunt. Ovid. 4. Faft. 252.

Quum Trojam Æneas Italos portaret in agros,
Eft dea facriferas pæne fecuta rates.

Sacrĭfĭcus, a, um. [ἱερατικός] Adj. Quod ad facra facienda pertinet. ut, Sacrificæ tibiæ, Quibus utebantur in facrificiis. Plin. lib. 16. cap.36. Nunc facrificæ Tufcorum e buxo tibiæ.
Aræ facrificæ. Valer. 8. Argon. 243.
Dies facrifici. Ovid. 13. Met. 590. — diesque
Des mihi facrificos, calituraſque ignibus aras.
Os facrificum. Ovid. 1. Faft. 130.
Preces facrificæ. Sen. Med. 2.
Ritus facrifici. Ovid. 15. Met. 483.
Veftis facrifica. Sil. lib. 3. 27.

Sacrĭfĭcus, i. m. [ἱερουργός, ἱεροποιός] Qui facra facit.
Ancus facrificus. Ovid. 6. Faft. 803.

Sacrificŭlus, i. m. [ἱερομνήμων] Diminut. ut pleraque, contemptum denotans. Liv. 35. 48. extr. Sueton. in Domit. cap. 1. Ardente templo, apud æditumm clam pernoctavit: ac mane Ifiaci celatus habitu, interque facrificulos vanæ fuperftitionis, &c.
Sacrificulus & Vates. Liv. 25. 1. & 39. 8.
Rex facrificulus, qui, Rex facrorum, in locum Regum expulforum, ad facra patranda creatus. Liv. 2. 2. Idem 6. 41. Vulgo ergo Pontifices, Augures, Sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo fit, imponamus. Unde apparet ex Patriciis lectum. Meminit. Gell. lib. 10. cap. 15. conf. rex.

Sacrificium, i. n. [θυσία, ἱερουργία Gl. L. G.] Sacrum, feu res divina. Liv. 1. 28. Sacrificium luftrale in diem pofterum parat.
Sacrificium facere. Cic. de Clar. Orat. 56. Quum M. Popilius facrificium publicum cum læna faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Idem 15. Fam. 11. In eo fum majorum exemplum fecutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos Pontifices ad aram in Velabro facrificium facere foletis. Et de Arufp. Refp. 12. De illo ipfo facrificio quod fit pro falute Pop. Rom.
Anniverfaria facrificia. Cic. 6. Verr. 128.
Penetrale facrificium, V. Penetralis in penetro.
Perpetrare facrificium. Liv. lib. 44. 37. extr. Sacrificio rite perpetrato.

Sacrificālis, vel Sacrificialis, e. [ἱερουργικός] Adj. ut, Apparatus facrificalis. Tacit. 2. Ann. 69. Sacrificalem apparatum, feftam Antiochenfium plebem per lictores proturbat. Al. Sacrificialem. Apul. Met. 9. pr. Epulæ facrificiales. V. Tertull. adv. Hæret. cap. 40. Macrob. Saturn. 3. 2.

Sacrifĭco, [ἱερουργέω, Gl. L. G.] āre. Sacrum facere. Plaut. Moftel. 1. 3. 84.
Edepol fummo Jovi fi vivo argento facrificaffem. Idem Capt. 2. 2. 41.
Quin etiam, ut magis nofcas, genio ubi fuo quando facruficat,
Ad rem divinam quibus eft opus, Samiis vafis utitur.
Deæ forti facrificare. Ovid. 3. Faft. 850.
Suem facrificare. Ovid. 4. Faft. 414.
Sacrificare, & Litare. Plaut. Pœn. 2. 42.
Si hercle iftuc unquam factum eft, tum me Juppiter
Faciat, ut femper facruficem, neque unquam litem. De differentia inter Sacrifico & Lito V. Non. 5. 12. & lito. f. l.
Sacrificare alicui deo vel Deæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Namque diva Angerona, cui facrificatur ante diem xii Cal. Januarii, ore obligato, &c.
Orco facrificare. Plaut. Epid. 2. 1. 7. V. orcus.
Sacrificare abfolute, Immolare hoftias. Nepos 23. 2. 4.
Videtur Varro innuere, dictum fuiffe Sacrificor, pro Sacrifico. H. St. V. Varr. de L. L. 8. 61. In edit. Lugd. defiderabatur locus fequens.
Sacrificor pro Sacrifico fcribit Nonius ex Varrone 7. 98.

Sacrificans, antis. Partic. [θύων] Vulg. Interp. Ifai. 66. 3. Sacrificans de grege.

Sacrificātus, a, um. Partic. Cypr. Epift. 52.

Sacrificātio, ōnis. f. [τὸ ἱερουργεῖν] Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Itaque in ea dea, quod eft rerum cuftos intimarum, omnis & precatio & facrificatio externa eft.

Sacrificātus, ûs. m. Apul. Met. 7. Nullum pecus facrificatui habere.

Sacrificātor, ōris. m. Tertull. de Spectac. cap. 8

Sacrĭlĕgus, i. m. [ἱερόσυλος Gl. L. G. & G. L.] Qui facra, aut de facro legit, id eft furatur. Plin. lib. 24. cap. 17. Ophiufam in Elephantine ejufdem Æthiopiæ, lividam, difficilemque afpectu, qua pota terrorem minafque ferpentium obverfari, ita ut mortem fibi eo metu confcifcant, ob id cogi facrilegos illam bibere.
Sacrilegum interpretatur Cicero, Qui aliquid e facro abftulerit. Cic. 2. de Legib. 40. Sacrilego pœna eft, neque ei foli, qui facrum abftulerit, fed etiam ei, qui facro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis.
Sacrilegus & Hoftis facrorum. Cic. 3. Verr. 3. Non facrilegum, fed hoftem facrorum, religionumque.
Græcos vocat Cicero facrilegos, 5. Verr. 69. Juven. 13. Sat. 150.
Hæc tibi fi non funt, minor exftat facrilegus, qui &c.

Sacrilegus, a, um. Adj. ut
Bellum facrilegum. Cic. 7. Verr. 187. Ceteros iterum deos, deafque omnes imploro atque obteftor, quorum templis & religionibus ifte, nefario quodam furore & audacia inftinctus, bellum facrilegum femper, impiumque, habuit indictum.
Furores facrilegi, Bellum contra Principem facratum. Martial. lib. 9.85.
Quum tua facrilegos contra, Norbane, furores
Staret pro domino Cæfare fancta fides.
Ignes facrilegos admovere templis. Tibul. lib. 3. 5. 11.
Lingua facrilega. Ovid. Rem. Amor. 367.
Manus facrilega. Hor. 2. Carm. 13. 2. Cic. 12. Philipp.
Sanguis facrilegus. Virg. 7. Æn. 595.

Sacrilegus in conviciis quoque fuit. Ter. Adelph. 2. 4. 1. Ubi eft ille facrilegus? Idem Eun. 5. 1. 13. Quid ais, facrilega? Adelph. 3. 2. 6. O genera facrilega!
Artes facrilegæ meretricum. Ovid. 1. de Arte Am. 435.
Superl. Plaut. Rud. 3. 4. 1.
Exi e fano, natum quantum eft, hominum facrilegiffume.

Sacrilege, Adv. Tertull. Apol. cap. 12. Contumeliofiffime & facrilege.

Sacrilegium, i. n. [ἱεροσυλία Gl. Gr. L.] Ipfum facrarum rerum furtum. In fodalitium facrilegii alicujus abire. Cic. in Sallust. 14.
Admittere facrilegium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Committere facrilegium. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Facere facrilegium. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si quis facrilegium faciet, faciet & furtum.
Reum effe facrilegii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Sacrilegium verius, quam facrum videbatur. Curt. 4. 3.
Prope facrilegium ratus fum. Liv. 4. 20.

Sacrilego, ἱεροσυλῶ. Glofſ. Græc. Lat.

Sacrim, Ἀπαρχὴ γλεύκους. Glofſ. Lat. Gr.

Sacrimensis, m. Ἱερομηνία. Glofſ. Græc. Lat.

Sacriportus, ûs. m. Sacer portus. Locus Romæ fic dictus. Varr. de L. L. 4. 8. In hac regione facriportus eft. conf. Aur. Vict. Vir. ill. cap. 68. 75.

Sacrosanctus, a, um. Adj. [ἅγιος, ἱερός, καθωσιωμένος, ἀφιερωμένος. Gl. L. Gr.] Maxime fanctus, vel Inviolabilis.
De quantitate antepenultimæ ambigi poteft; Corripitur a Voffio Arte Gram. 2. 20. auctoritate Drepanii, cujus hic verfus eft,
Te laudet cæli facrofancto exercitus ore. [Verum fi quondam feparatim conftructum fuit Sacro fanctus, quemadmodum dicitur, Edicto, Fide, Lege, Jurejurando fanctum quid effe, ut admodum verifimile eft, rectius producitur o, ut in his, quæ cum Adv. in o compofita funt. Cui fententiæ accedit Borrichius. ad v. 135. Parnaff.
Sacrofanctum, Quod jurejurando interpofito eft inftitutum: fi quis id violaffet, morte pœnas penderet: ut ait Budæus. Cic. pro Corn. Balb. 35. Quid fuit in rogatione ea, quæ de Pompejo a Gellio, & a Lentulo coss. lata eft, in quo aliquid facrofanctum videretur?
Sacrofanctum nihil effe poteft, nifi quod per populum, plebemve fancitum eft. Cic. pro Corn. Balb. 35.
Sacrofanctus Trib. pleb. dicebatur, quem violare nefas erat: qui fine capitali piaculo attingi violenter non poterat. [ὁ ἱκετηθεὶς ἄσυλος] Plin. lib. 7. cap. 44. Quum refiftendi facroque fanctum repellendi jus non effet, virtutis fuæ opera & cenfura periturus, &c. Liv. 9. 8. Tum Poftumius, Interea dedite, inquit, profanos nos, quos falva religione poteftis: dedetis deinde & iftos facrofanctos, quum primum magiftratu abierint. Ibid. Pro eo, quod fpondendo pacem, fervaffent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos effe: neque ad extremum, quum facrofancti effent, dedi hoftibus violarive poffe. Ideo principes Romanos legimus Tribuniciam poteftatem affumere fibi folitos: ut auguftiores fe & facrofanctos facerent: id quod in numifmatis quoque eorum exftat. Tranquil. in Aug. cap. 27. Tribuniciam poteftatem perpetuam recepit. Tacit. 1. Hift. 47. Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia poteftas, & nomen Augufti, & omnes principum honores. De hac poteftate, multa Cic. lib. 2. de Legib.
Sacrofancta poteftas, h. e. Tribunicia. Liv. 29. 20. Comprehendere Tribuni juberent, ac jure facrofanctæ poteftatis reducerent.
Sacrofanctæ poffeffiones. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vaftatione omnium tuas poffeffiones facrofanctas futuras putas? h. e. Intactas, & ab omni injuria tutas.
Sacrofanctæ ecclefiæ dictæ, In quibus eft jus afyli.
Compar. Valer. Max. lib. 5. cap. 3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres facrofanctiores colis.

Sacrŏvir, ĭri. m. Cognomen Julii apud Tacit. 3. Ann. 40. 1. & 3. 44. 3.

Sacrovirĭānus, a, um. Adj. ut, Bellum facrovirianum. Tacit. 4. 18. 1.

Săcerdos, ōtis. c. [ὁ ἱερεὺς, καὶ ἱέρεια. Gl. L. G.] Qui deo dicatus eft ad facrificia facienda: a Sacris dictus. Apud Romanos varia erant Sacerdotum genera, Flamines, Dialis, Martialis, Quirinalis, &c. Salii, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges facrorum, facrificuli, Augures, &c. V. Liv. 10. 6. & Lucan. 1. 595. qui multa facerdotum genera defcripferunt. Cic. 4. Acad. 121. Sed quum facerdotes deorum vacationem habeant, quanto eft æquius habere ipfos deos?
Mufarum facerdos; Poeta, vates. Hor. 3. Carm. 1. 3. Ovid. 3. Amor. 8. 23.
Ille ego Mufarum purus, Phœbique facerdos.
Cafti facerdotes. Virg. 6. Æn. 661.
Doctus facerdos. Claud. 6. Conf. Hon. 326.
Religiofus libertatis facerdos. Cic. pro Domo 111.
Stuprorum facerdos. Cic. pro Sext. 39. Cum fororis adultero, cum ftuprorum facerdote, cum venefico.
Maximum facerdotem creare. Cic. 4. Verr. 128.
Furiata facerdos. Stat. 2. Theb. 21.
Magna facerdos. Virg. 6. Æn. 544.
Longæva facerdos. Virg. 6. Æn. 321.
Sacra Cereris per Græcas femper curata funt facerdotes. Cic. pro Corn. Balb. 53.
Pro Augure Romano. Plin. 2. Epift. 1. Illo die, quo facerdotes folent nominare. conf. 4. Epift. 8.
Eft etiam Sacerdos in propriis nominibus. V. Quintil. 6. 3. Cic. in Verr. paffim.

Sacerdōtissa, æ. f. Vet. Infcriptio Hifpanica; CORNELIAE CLEMENTIS FILIAE TVSCAE SACERDOTISSAE PERPETVAE. Sed raro admodum invenitur; Sacerdos potius frequentiffime de femineo fexu dicitur. [Forte in Infcr. diftinguendum SACERDOTI SSÆ. i. e. Sacrofanctæ.
Sacerdotiffa Flaminica. Gell. lib. 10. cap. 15. Eædem ferme cerimoniæ funt, quas Flaminicas facerdotiffas Dialis feorfum ajunt obfervitare. Ita vett. edit. Idem tamen lib. 13. cap. 19. Sacerdotes feminas dicit: & iftud Sacerdotiffa eruditi plerumque, ut Gloffema, rejiciunt.

Sacerdōtŭla, æ. f. Varro de L. L. 4. 24. Sacerdotulæ in capite capital nunc folent habere. V. Gronov. ad Gell. l. c.

Sacerdōtium, i. n. [ἱερωσύνη, ἱερατεία. Gl. L. G.] Sacerdotis dignitas. Liv. 30. 26. Augur in locum ejus inauguratus Q. Fabius Max. Filius: in ejufdem

ejusdem locum Pontifex, (nam duo sacerdotia habuit) Ser. Sulpicius Galba Idem lib. 9. 29. Gens Potitia, cujus ad aram Herculis familiare sacerdotium erat.
Auctus sacerdotiis & honoribus. V. AUGEO.
Inire sacerdotium. Cic. pro Domo 135.
Mandare sacerdotia per religionem populus non poterat. Cic. 2. de Lege Agr. 18.
Præditus sacerdotio. Cic. pro Domo 136 Quum Licinia virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T. Flaminino, Q. Metello COSS. aram & ædiculam & pulvinar sub sacro saxo dedicasset. Idem 1. de Divin. 89. In qua & reges augures, & postea privati eodem sacerdotio præditi Rempub. religionum auctoritate rexerunt. Tacit. 11. Ann. 11. Iisque intentius assui, sacerdotio Quindecimvirali præditus.
Venire in sacerdotium. Cic. pro Domo 37. Cur enim quisquam vellet Tribunum plebis se fieri non licere? angustiorem sibi esse petitionem Consulatus, in sacerdotium quum possit venire, quia Patricio non sit is locus, non venire?

SACERDOTALIS, e. Adj. [ἱερατικός] Quod ad sacerdotem pertinet. Liv. 5. 40. extr. Virgines, sacraque in plaustrum imposuit, & Cære, quo iter sacerdotalibus erat, pervexit. Emendatis in codd. scriptum est, Sacerdotibus.
Lex sacerdotalis. Tertull. adv. Jud. cap. 5.
Nomen sacerdotale. Macrob. 3. Saturn. 5.

SĀCŌMA, ătis. n. [σάκωμα, σήκωμα] est Æquipondium, hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ sursum latæ adjungitur, ut graviori fiat æqualis. Testis Julius Pollux lib. 4. cap. 24. Aristoteles in Mechanicis dicit σήκωμα ποιεῖν, pro Æquilibrium facere. Vitruvius lib. 9. cap. 3. de Archimede, Quum auream coronam votivam diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locavit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter, regi approbavit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. Idem eod. lib. cap. ult. Pendet ex una parte phellos sive tympanum, quod ab aqua sublevatur, ex altera æquo pondere phelli sacoma saburrale.

SACRAMENTUM, &c. V. SACER.

SACRĀNI, Populi sunt, quorum origo sic Servio narratur in illud Virg. 7. Æn. 795.
Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici. Dicunt quendam Corybantem venisse ad Italiam, & tenuisse loca, quæ nunc Urbi vicina sunt. Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam sacrati sunt Matri deûm Corybantes. Alii Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum pestilentia laborarent, Ver sacrum voverunt, unde Sacrani dicti sunt Hactenus Servius [Nugæ sunt. Scripsit Maro Satricanæ.

SACRATUS, SACRIFICO, SACRILEGUS, SACRO, SACRUM. V. SACER.

S A D

SADDŪCÆI, [Σαδδουκαῖοι] Judæorum de gente dicebantur, Qui Sadducæum (Σαδδὼκ) quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse. V. Hieron. in Matt. cap. 22. Tertul. adv. Hæret. cap. 45.

SADYATTES, fuit Ardyos filii Gygis filius, qui post patrem regnavit in Lydia. Vide Herodotum lib. 1. Historiarum.

S Æ

SÆCŪLUM, sive per Sync. SÆCLUM, i. n. [αἰὼν Gl. G. L. & L. G.] pro Certo annorum ambitu usurpari solet. Spatium centum annorum, inquit Festus. Et Varro de L. L. 5. 2. extr. Sæculum spatium annorum centum vocarunt. Liv. lib. 1. 18. pr. scribit Numam Pompilium ante Pythagoram centum amplius annis fuisse. Unde Cic. 2. de Orat. 154. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium, regem nostrum, fuisse Pythagoræum ferunt, qui annis permultis ante fuit quam ipse Pythagoras: quo etiam major vir habendus est, quum illam sapientiam constituendæ civitatis, duobus prope sæculis ante cognorit, quam eam Græci natam esse senserunt. Virg. 4. Ecl. 5.
Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo.
Sæculum, nonnulli scribunt, & revera legitur Σαικουλάρια apud Dionem cum αι. Vide SÆCULARIS. H St. Nempe in edit. Lugd. cum e Seculum scriptum fuerat. Cum diphthongo autem rectius scribi satis constat inter eruditos. V. Cellarii Orthogr. p. 144. Sic & in nummis perpetuo ad infimam usque ætatem scribitur.
Seculum alii scribunt, a Sequendo, eo quod sequatur se, atque in se revolvatur. Varro l. c. a Sene derivat, quod longissimum spatium senescendorum hominum id putaverunt. Sed V. paulo supra.
Sæculum, spatium XXX annorum nonnulli dici putant. Servius in illud Virg 8. Æn. 508.
Sed mihi sera gelu, sæclisque effeta senectus. Notandum, inquit, dicta sæcula etiam in uno homine, secundum eos, qui dicunt sæculum triginta annos habere. Nam alii volunt centum & decem: alii mille annis putant sæculum contineri. Hæc ille. Plaut. Milit. 4. 2. 87.
Quin mille annorum perpetuo vivunt ab sæculo ad sæculum. [Sed rectius ante Ab distinctio ponitur. Millenarium sæculum in nummis. V. Oisel. Tab. C.
Aliquot sæcula, vel sæculis. Cic. 6. Verr. 73. Aliquot sæculis post P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Univers. 1. Quum aliquot sæcula in Italia viguisset.
Tot annis & sæculis. Cic. 5. Verr. 21. Verres tot annis, atque adeo sæculis, inventus est, qui hæc, non commutarit, sed everterit.
Tot sæculis, vel sæcula. Cic. 6. Verr. 122. Parietes, quorum ornatus tot sæcula manserat. Idem 4. Acad. 15. Nihilne tot sæculis, summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?
Multis sæculis ante. Cic. de Clar. Orat. 74. Atque utinam exstarent illa carmina, quæ multis sæclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata a singulis convivis, &c.
Sæculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in his philosophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21.
In multa sæcula, i. e. Diu & in multos annos. Cic. 11. Fam. 14. In multa sæcula videbamus Remp. liberatam.
Postera sæcla. Lucret. lib. 3. 980.
Priora sæcla scriptorum. Lucret. lib. 3. 629.
Proximum sæculum. Cic in Brut. 41. Denique Pisistratum proximo sæculo Themistocles insequutus est. h. e. Ætate sequenti. Nam sæculum integrum, id est spatium centum annorum, esse non potuit: siquidem annis septuaginta post Pisistratum Themistocles fuit.
Serere arbores, quæ alteri sæculo prosint. Cic. de Senect. 24.
Sempiternis sæculorum ætatibus non immutari. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Vitæ vestræ tot sæcula aguntur. Ovid. 3. Met. 444.
Proinde licet quotvis vivendo condere sæcla. Lucret. lib. 3. 1103.
Senectus effeta sæclis. Virg. 8. Æn. 508.
Animantum sæcla brevi spatio mutantur. Lucret. lib. 2. 77.
Propagare multa sæcula Reip. Cic. 2. in Catil. 11.
Sæcula & posteri. Martial. lib. 10. 19.
Multaque vivendo vitalia vincere sæcla. Lucret. lib. 1. 203. Post multa sæcula, & ætates multas, superesse adhuc in vivis, Multas ætates vixisse, & adhuc vivere.
Sæculum, pro Tempore sæpe usurpatur: ut, Sæculum sterile, effetum. Plin. Epist. 112. Cic. in Parad. 6. Etiam ipse fortasse in hujus sæculi errore versor. Idem 9. Philipp. 13. Hujus sæculi insolentia. Virg. 1. Æn. 295.
Aspera tum positis mitescent sæcula bellis. [Hic non tam tempus, quam ætatis alicujus homines & mores denotat.
Æreum sæculum. V. ÆS.
Aurea sæcula. V. AURUM.
Fecunda culpæ sæcula. Hor. 3. Carm. 6. 17.
Impia sæcula. Virg. 1. Georg. 467.
Rude sæculum. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Sæculum, pro Moribus sæculi. Tacitus in lib. de Moribus German. 19. verba faciens de eorum in puniendis adulteriis severitate: Nemo, inquit, illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi sæculum vocatur. h. e. Nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excusat, hoc illis prætexens, Sic sæculum est. Nunc vero nullis non vitiis, flagitiisque obtendimus illud, Sic sæculum est, culpamque corrupti moris in sæculum rejicimus.
Insipiens sæclum & inficetum. Catull. 41. 9.
Sæculum, sive potius Sæclum, sæpius Lucret. usurpat pro Genere, sobole, multitudine: ut, Serpentia sæcla. lib. 6. 766. & lib. 3. 753.
Desiperent homines, saperent fera sæcla ferarum. i. e. Feræ bestiæ. Idem lib. 4. 1221.
Et muliebre oritur patrio de semine sæclum. & lib. 2. 994.
Et genus humanum parit omnia sæcla ferarum.
Ut propagando possit procudere sæcla. Lucret. lib. 5. 848.
Efficis ut cupide generatim sæcla propagent. Lucret. lib. 1. 21.
Sæva sæcla leonum. Lucret. lib. 5. 861.
Bucera sæcla. Idem 5. 864. V. Bucerus in BOS.

SÆCULĀRIS, e. Adj. Quod centesimo quoque anno instauratur: ut, Ludi sæculares apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 48.
Carmen sæculare apud Horat. exstat & Catullum.
Sæculares ludi apud Romanos, post centum annos fiebant, sæculum in centum annos extendi existimabant. Paulus.
Auctores Christiani utuntur pro Mundano & perituro. ut,
Viri sæculares. Tertull. de Corona, cap. 7. i. e. Mundanis curis dediti.
Codices sæculares, i. e. Profani. Hieron. Epist. 22. 13.

SÆCULARIA, orum. n. pl. cum æ. Τὰ σαικουλάρια, τὰ πενταετηρικὰ ἐπινίκια. Dio 363. Paris. Αὐγουστάλια ὀνομάζεται. 558. H. St. Subauditur Sacra. V. Oisel. Tab. C.

SÆPĔ, [πολλάκις] Adv. ius, issime. i. e. Frequenter. Recipit diphthongum, ut differat a Sepe Ablativo nominis Sepes. Sed V. Voss. Etym. qui utrumque diphth. scribi vult. Ter. Eun. 5. 2. 34.
— sæpe ex hujusmodi re quapiam,
Malo ex principio, magna familiaritas
Conflata est. Idem Heaut. 4. 1. 53.
Non licet hominem esse sæpe ita ut vult, si res non sinit.
Multum & Sæpe. Cic. 1. de Invent. pr. Sæpe & multum hoc mecum cogitavi, boni ne, an mali plus, &c. Idem pro Quint. 3. M. Junius, &c. in hac multum & sæpe versatus.
Sæpe ac diu. Cic. pro Quint. 96.
Sæpius, Πλειστάκις, πυκνότερον. Gloss. Lat. Gr.
Semel, atque iterum, ac sæpius. Cic. pro Font. 16.
Sæpe, & Sæpius. Cæsar Ciceroni, 9. Att. 6. Etsi hoc & feci sæpe, & sæpius mihi facturus videor.
Quod etsi sæpe dictum est, dicendum tamen est sæpius. Cic. 3. Off. 69.
Iterum & sæpius te rogo. Cic. 13. Fam. 43.
Nimium sæpe. Cic. 2. de Fin. 41. Interdum, vel potius nimium sæpe. V. NIMIS.
Non sæpe. Cic. 1. Fam. 7. Scis temporibus illis non sæpe in Senatu fuisse. Subaud. Pompejum.

SÆPIOR, us. Compar. & Superl.

SÆPISSIMUS, a, um. Adjectiva antiqua ab adv. Sæpe, ut testatur Priscian. lib. 15.

SÆPICŬLE, Adv. Idem quod Sæpe. Frequens vox est apud Apul. ut 1. Met. p. 107. Elmenh. Ut lacrimæ sæpicule de gaudio prodeant. & 2. pr. Sæpicule nomen inter tuos frequentatum educatores Sic 6. p. 185. & 9. p. 235. Occurrit & semel in Plaut. Cas. 3. 5. 59. Sæpicula peccas. Sed

SÆPIUSCŬLE, Adv. Priscianus asserit a Sæpius derivari; & ita legit Plaut. l. c.

SÆPENUMĔRO, Adv. [πολλάκις] composita dictio ex Sæpe & Numero. Idem significat quod simplex Sæpe. Plin. lib. 11. cap. 37. Septimo mense genitis sæpenumero foramina aurium & narium defuere. Cic. 16. Fam. 21. Sum totos dies cum eo, noctisque sæpenumero partem. Cic. de Senect. 1. Sæpenumero mirari soleo, &c.
Sæpiusnumero. Gell. 3. 16. pr. Gigni hominem septimo rarenter, nunquam octavo, sæpe nono, sæpiusnumero decimo mense. Ita MSS.

SÆPINUM, Σαίπινον. Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Urbs Samnii. Hodie *Supino.*

SÆTABIS, [Σαίταβις] Urbs ad Sucronem fluvium apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Augusta Valeria alio nomine dicta, Sectanis olim, nunc *Xativa.*

SÆVIO, SÆVITIA. V. post SÆVUS.

SÆVUS, a, um. Adj. [χαλεπός, δεινός] Significationes varias recipit, proprie tamen tribuitur iratis.
Sævus, [ἐχθρός] Inimicus. Virg. 1. Æn. 8.
— sævæ memorem Junonis ob iram.

Sævus,

Sævus, [κρατερός] Fortis. Virg. 1. Æn. 105.
Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector.
Manibus sævum esse. Tibull. lib. 1. 10. 67.
Sed manibus qui sævus erit, scutumque, sudemque
Is gerat.
Sævus alicui, Iratus. Virg. 1. Æn. 462.
— & sævum ambobus Achillem.
Sævus, Magnus. Virg. 12. Æn. 107.
— maternis sævus in armis.
Sævus, Potens. Virg. 1. Æn. 142.
Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem,
Sed mihi sorte datum.
Sævus, Durus, crudelis. Virg. 5. Æn. 270.
Quum sævo e scopulo multa vix arte revulsus. Ter. Adel. 5. 4. 12.
Ergo ille agrestis, sævus, tristis, parcus truculentus, tenax. Ex Nonio 4. 413 hæc omnia. [Subtilius, quam verius distantia notata. Gloss. Lat. Græc. Sævus, Χαλεπός. & Græc. Lat. Χαλεπός, Sevus, Severus, Acerbus, Durus, Atrox. A Scævus deducit Voss.
Adulationes sævæ. Tacit. 4. Ann. 20. Nam pleraque ab sævis adulationibus aliorum, in melius flexit. De Lepido.
Amor sævus. Virg. 8. Ecl. 47.
Amore sævo saucia Medea. Cic. pro Cœl. 18.
Armis sævis cominus certare. Virg. 12. Æn. 890.
Belluæ sævæ. Hor. 1. Carm. 12. 22.
Belli sævi certamina. Lucret. lib. 1. 476.
Cædes sæva. Ovid. 1. Met. 161.
Catenæ sævæ. Hor. 3. Carm. 11. 45.
Dolor sævus. Sil. lib. 13. 234.
Dolores sævi animo exciderant. Virg. 1. Æn. 29.
Facies sæva ac deformis. Tacit. lib. 3. Hist. 83.
Faces sævæ. Virg. 4. Æn. 566.
Feræ sævæ. Ovid. 7. Met. 387.
Gelu sævum. Valer. 1. Argon. 512.
Gens sæva. Cic. 2. Tusc. 20.
Horror sævus. Virg. 2. Æn. 556.
Hiems sæva. Valer. 7. Argon. 52.
Jocus sævus. Hor. 1. Carm. 33. 12. Idem 2. Epist. 1. 148. Jocus scil. Deus.
Ira sæva. Ovid. 1. Met. 453.
Lea sæva. Ovid. 4. Met. 102.
Militia sæva. Hor. 1. Epist. 18. 55.
Necessitas sæva. Hor. 1. Carm. 35. 17.
Noverca sæva. V. NOVERCA.
Odor vini sævus. V. ODOR.
Paupertas sæva. Hor. 1. Carm. 12. 43.
Rabies ventorum sæva. Ovid. 5. Met. 6.
Scopulo e sævo revulsus. Virg. 5. Æn. 270.
Tempestates sævæ. Tacit. in vita Agric. 22.
Turbines sævi. Cic. 3. de Orat. 155.
Venenum sævum. Virg. 12. Æn. 857.
Ventus sævus. Cic. 5. Att. 12. A. d. VIII Iduum ab Ceo jucunde inde ad Gyarum sævo vento, non adverso.
Verbera sæva. Virg. 3. Georg. 252.
Verba sæva. Hor. Epod. 12. 13.
Vox sæva. Cic. 2. de Divin. 115.
Unde superstitiosa primum sæva evasit vox fera. [Obscurus locus. An Sæcla evasit?
Sævum, Adverbialiter. ut, Cui sævum arridens, Sil. 1. 398. Sævum fremere, Claud. de Rapt. Proserp. 1. 285. & 2. 242.
Compar. Juvencis indomitis sævior. Ovid. 13. Met. 798.
Pestis nulla sævior. Virg 3. Æn. 214.
Superl. Centaurorum sævorum sævissimus Eurytus. Ovid. 12. Met. 219.
Sævissimus quam qui unquam. Liv. 34. 32. pr. Et tyrranno, quam qui unquam, sævissimo & violentissimo in suos?
Juno sævissima. Virg. 2. Æn. 612.
Jussa sævissima matris ferre. Valer. 3. Argon. 47.
SÆVE, Adv. [χαλεπῶς. Gl. G. L.] Suet. Tiber. cap. 59. Multa sæve & atrociter factitavit.
Compar. Aut sævius, aut lenius, agendo. Columel. 11. 1.
Superl. Quædam loca æstate sævissime candent. Idem 1. 4.
SÆVĪTER, Aliud Adv. Plaut. Pseud. 5. 2. 3.
Num mea gratia pertimescit? magis cogito, sæviter, blanditerne alloquar.
Nimium sæviter. V. NIMIS.
SÆVĪTIA, æ. f. [ἡ ὠμότης] Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17. Proxima inculta sævitia gentium. Idem lib. 18. cap. 31. Hoc non tam sæpe proventu nimio evenit, quam sævitia insidiantium caritati civili. Tibull. lib. 1. 6. 3. Quid tibi sævitiæ mecum est?
Clementia & Sævitia, contraria. Cic. in Partit. 11. Quas res sibi proponet in istis tribus generibus orator? C. P. Delectationem in exornatione; in judicio, aut sævitiam, aut clementiam.
Intestabilis sævitia, sed obtectis libidinibus. Tacit. 6. Ann. 51.
Intolerabilis sævitia. V. INTOLERABILIS.
Nefandæ sævitiæ mos, parcere morti pereuntis. i. e. Crudele est hominem ita cruciare, ut non statim moriatur, sed efficere ut elangueat, quo sint cruciatus graviores. Lucan. lib. 2. 180.
Adhibere sævitiam in aliquem. V. ADHIBEO.
Afflictat sævitia. Tacit. 13. Ann. 30. Italiam luxuria, sævitiaque afflictavisset.
Demere aliquid sævitiæ. Catull. ad Juventium 96. 6.
Da breve sævitiæ spatium, pelagique, tuæque. Ovid. 7. Epist. 73.
Gliscit sævitia. Tacit. 6. Ann. 19. Quantumque sævitia gliscceret, miseratio arcebatur.
Relinquere sævitiam. Ovid. 6. Met. 688.
Trahere aliquid ad sævitiam. Tacit. 3. Ann. 22. Exemit etiam Drusum Consulem designatum dicendæ primo loco sententiæ quod alii civile rebantur, ne ceteris assentiendi necessitas fieret: quidam ad sævitiam trahebant.
SÆVITIES, ēi. f. Idem. Tacit. 11. Ann. 10. Per sævitiem & luxum adegit Parthos.
SÆVĪTAS, ātis. f. Idem quod Sævitia. Firmicus lib. 5. cap. 5. Semper ad arma parati, unde alios sua fortitudine aut sævitate deterreant. Apul. Met. 9 En rei sævitatem. Scævitatem Elmenh. p. 221.
SÆVITŪDO, inis. f. Plaut. apud Non. 2. 796. Mole sævitudo mala fit pejor.
SÆVĪDĬCUS, a, um. Adj. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Ne te iratus suis sævidicis dictis protelet. Al. Sævidictis, aut Sævis dictis.
SÆVIO, īvi, vel ii, ītum, [μαίνομαι, χαλεπαίνω] īre. Crudeliter in aliquem agere, aut Vehementius irasci. Virg. 6. Æn. 544.
— ne sævi, magna sacerdos. Liv. 28. 34. extr. Ceterum se neque arma iis ademturum, neque se in obsides innoxios, sed in ipsos, si defecerint, sæviturum. Idem 3. 45. Sævite in tergum, & in cervices nostras, pudicitia saltem in tuto sit.
Graviter sævire. Virg. 4. Georg. 456.
Flagellis sævire. Juven. 10. Sat. 180.
Rabie fameque sævit. Ovid. 11. Met. 369.
Accipiter in aves omnes sævit. Ovid. 11. Met. 345.
Amor resurgens sævit. Virg. 4. Æn. 532.
Dolor sævit in erepto amore. Propert. lib. 2. 8. 36.
Ira sævit in illum. Ovid. 14. Met. 193.
— ô si quis referat mihi casus Ulyssem,
Aut aliquem ex sociis, in quem mea sæviat ira.
Quo fortuna magis sævit, magis ipse resistis. Ovid. 2. de Pont. 3. 51.
Latratus canum sævit in auras. Virg. 5. Æn. 257.
Sævitur. Impers. Liv. 7. 19. pr. In Tarquinienses acerbe sævitum, multis mortalibus in acie cæsis. conf. 28. 19. pr.

SAG

SĀGA, æ. f. [ἡ φαρμακίς, ἡ φαρμακεύτρια, ἡ ἐπῳδός] Mulier prudens, versuta, quæ multa scire vult, inquit Cic. 1. de Divin. 65. Item Perita sacrorum, & divina. Acron, Saga dicta est Incantatrix & malefica, quod fatis agat: & ea est quæ carminibus & herbis mala hominibus dicebatur vel arcessere, vel pellere. Hor. 1. Carm. 27. 21.
Quæ saga, quis te solvere Thessalis
Magus venenis, quis poterit deus? Columel. lib. 11. cap. 1. Sacrificia, nisi ex præcepto domini, facere nesciat, aruspicem sagamque sua sponte non noverit: quæ utraque genera, vana superstitione rudes animos infestant.
Rapacis sagæ præcepta. Tibull. lib. 1. 5. 59.
Thessala saga. Propert. lib. 3. 24. 10.
Saga est etiam, virorum Indagatrix ad libidinem, ut interpretatur Nonius 1. 86.
Saga, Vestis. V. SAGUM.
SAGÆ, [Σάκαι] Iidem qui Sacæ antea dicti, Auctor Pomponius Mela lib. 3. cap. 5. & 6.
SAGĀNA, æ. f. Priscian. 4. Sagana & Saga idem significant. Item celebris Venefica apud Hor. Epod. 5. 25. [Non videtur proprium.
SAGAPĒNUM, i. n. [σαγάπηνον, ἡ σαγαπηνόν] Succus est herbæ ferulaceæ, quæ in Media nascitur. Optimum est translucens, fulvo forinsecus colore, & intus albo, nescio quid inter laser & galbanum redolens, gustu acri. Auctor Dioscorides lib. 3. cap. 95. Officinæ interpolato vocabulo Serapinum appellant. Sagapeni meminit Plin. lib. 20. cap. 18. & alibi. Dicitur & Sacopenium. V. & Suid.
SAGARIA, SAGARIUS. V. SAGUM.
SAGĀRIUS, sive SAGARIS, [Σαγγάριος Steph. & Suid.] Fluvius Phrygiæ, teste Herodoto lib. 3. Livius autem in octavo de bello Macedonico fluvium esse dixit Gallogræciæ, qui per Phrygiam defluens; & ad Berecynthum pertingens, in Propontidem tandem influit. Emendati codd. Livii sic habent, lib. 38. cap. 18. Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, miscetur ad Bithyniam Tymbri fluvio: Inde major jam, geminatis aquis, per Bithyniam fertur, & in Propontidem sese effundit, non tamen tam magnitudine memorabilis, quam quod piscium accolis ingentem vim præbet. Strabo lib. 12. Sangarius fontes habet apud Sangiam vicum. Distat a Pesinunte CL. stad. & magnam Phrygiæ Epicteti ac Bithyniæ partem percurrit, ut ab urbe Nicomedia paulo pluribus quam CCC. stad. absit, ubi Gallus amnis in eum influit, &c. Homerus apud eundem Strabonem lib. 13.
Ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῆς ἔπι Σαγγαρίοιο. id est,
Sangarium Phrygiæ campos habitantis ad amnem. Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem, Sagaris fluvius ex inclytis. Oritur in Phrygia, accipit vastos amnes, inter quos Tembrogium & Gallum. Idem Sangarius a plerisque dictus. V. & Solinum cap. 55. pr. Ovid. 4. de Pont. 10. 47.
Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque, Hypanisque, Cratesque
Influit, & crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc fluvium & Sagarim dici & Sangarium. [Et Sagarum & Sangarum appellant alii. V. Burm ad Ovid. & infra SANGARIUS.
SAGATUS, V. SAGUM.
SAGACITAS, SAGACITER, SAGAX, V. SAGIO.
SĂGĒNA, æ. f. [σαγήνη] Genus retis piscatorii. Gloss. Græc. Lat. Σαγήνη, Verriculum., & Lat. Græc. Verriculum, Σαγήνη. conf. Suid. Manilius lib. 5. 678.
Excipitur vasta circumvallata sagena.
SĂGĪNA, æ. f. [σιτία, ἡ σίτισις Gl. G. L.] Cibus quo animalia pinguia efficiuntur. Plin. lib. 9. cap. 56. Saginam cochlearum commentatus est sapa & farre, aliisque generibus. Columel. lib. 8. cap. 14. Est facilis harum avium sagina. [Gloss. Lat. Gr. Sagina, παραπλήρωμα.
Immunda sagina. Propert. lib. 4. 8. 25.
Qui dabit immundæ venalia fata saginæ. Al. Farta.
Sagina, Nepotatus. Juven. 4. Sat. 67.
— genialis agatur
Iste dies, propera stomachum laxare saginis. Plaut. Mil. 3. 2. 31.
Postules sagina ejicere cellaria.
Cedere saginam. Plaut. Most. 1. 1. 62.
Quomodo occœpistis, bibite, pergræcamini,
Este, effercite vos, saginam cædite. Scriver, Tendite. V. Salmas. not. Ibid. 1. 3. 79. — dies noctesque estur,
Bibitur, neque quisquam parcimoniam adhibet. sagina plane est.
Sagina, Largitio. Cic. pro Flacc. 17. Qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat. De Mithridate. V. loc.

Sagina, [τὸ λῖπ@, τὸ πῖ@] Pinguedo supervacua, arte, non natura adaucta, per totum corpus dispersa. Justinus lib.21.2.pr.Sublatis deinde æmulis in segnitiem lapsus, saginam corporis ex nimia luxuria, oculorumque valetudinem contraxit.

Conjicere se in saginam. V. CONJICIO.

Sagina dicendi, Ubertas. Quintil. lib. 10. cap. 5. Forensibus certaminibus exercitatos, & quasi militantes reficit ac reparat hæc velut sagina dicendi.

Inanis sagina. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sagina, Onus jumenti. Gloss. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. [Hæc videtur propria vocis significatio, ceteræ translatæ. V. in seq. dict.

SAGĪNO, [σιτίζω Gl. Gr. L.] āre. Pinguefacere. Columel. lib. 6. cap. 37. Ea herba viridis, nec tarde tamen arida, fœni vice saginat jumenta, verum modice danda, ne nimio sanguine stranguletur pecus. Ibid. cap. 27. Ordeo saginandus equus. Ibid. Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admissarium saginare, ut hac sagina hilaris plurimis feminis sufficiat. Varro 3. de R. R. cap. 3. Et nata nutricare, saginareque in macellum ut perveniant.

Saginat asinum, Σάττει ὄνον. Saginatus, Σεσαγμένος Gloss. Lat. Græc. [Est autem Σάττω, Onus, vel Clitellas impono. V. Henr. Steph. Thes. Gr. Voss. legit Sagmat, & Sagmatus. Sed parum sibi constat, quum τὸ Sagina a Σάττω, Onero deducat, de ceteris, quasi ab eadem radice non sint, neget. Suidas etiam Σάγην pro Sagmate dici docet, Σάγη, τὸ τῷ ὄνῳ ἐπίθεμα. Sed & Telum notare in Σάγμα docet. Gloss. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. Σαγματοποιὸς, Saginarius. An potius Sagma & Sagmarius scribendum? conf. seqq. dict.

Saginare exquisitis epulis. Plin. lib. 9. cap. 35.

Saginari sanguine civium. Cic. pro Sext. 78.

Saginare plebem populares suos ut jugularentur. Liv. 6. 17. pr.

SAGINĀTUS, a, um. Partic. [ὁ σιτιστὸς] ut, Porcus saginatus. Propert. lib. 4. 1. 23.

SAGINATIO, ōnis. f. [λιπασμὸς, πιασμὸς] Plin. lib. 8. cap. 51. Pinguescunt sexaginta diebus, sed magis tridui inedia saginationem orsa.

SAGINATOR, ōris. m. Gloss. Græc. Lat. Σιτιστὴς βοῶν, Saginator.

SAGIMEN, īnis. n. Calepinus probat ex Columel. lib. 6. cap. 38. Ne nimio sagimine strangulentur pecora. Ubi nunc legimus, Ne nimio sanguine stranguletur pecus.

SAGINĀRIUS, a, um. Adj. Quod saginatum est. Unde a Servio Mulus saginarius, Bos saginarius.

SAGINĀRIUM, i. n. [τὸ σιτιστήριον] Locus ubi saginantur altilia. Varro lib. 3. de R. R. cap. 10. Ad saginandum eligunt pullos circiter sesquimense qui sunt natu, eos includunt in saginario, ibique polentam & pollinem aqua madefacta dant cibum, ita ut perinde se saturent.

SAGINARIUS, i. m. Qui saginas conficit. [Gloss. Græc. Lat. Σαγματοποιὸς, Saginarius. Miror Voss. non hic quoque legere Sagmarius.

SĀGIO, [καλῶς ὀσφραίνομαι] īre. Acute sentire. Cic. 1. de Divin. 65. Sagire enim, sentire acute est: ex quo Sagæ anus, quia multa scire volunt, & Sagaces dicti canes. Is igitur qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur Præsagire, id est futura ante sentire. Hæc Cic. conf. Priscian. 4. & Voss. Etym. [Quantitas tamen discrepat.

SĀGAX, ācis. Adj. [ἐχέφρων, ἀγχίνους, πανοῦργος, σωφρονικὸς Gl. L. G.] Acutus, solers. Festus, Sagaces appellantur, multi ac solertis acuminis. Martial. lib. 12. 87.

Excogitavit homo sagax & astutus.

Cic. 6. Att. 3. Quæstorem nemo dignum putat: etenim est levis, libidinosus, sagax. Al. Tagax. An Fugax?

Mens sagax. Cic. 2. de Finib. 45. Homines enim, etsi multis aliis, tamen hoc uno a bestiis plurimum differunt, quod rationem habeant a natura datam, mentemque & acrem & vigentem, celerrimeque multa simul agitantem, & ut ita dicam, sagacem, quæ & causas rerum, & consequutiones videat.

Sagax ad. Cic. 10. Fam. 23. Sed certe nimia ejus indulgentia in Lepidum, ad hæc pericula perspicienda fecit eum minus sagacem. Cic. in Catil. 1. 19. Quem tu videlicet & ad custodiendum te diligentissimum, & ad suspicandum sagacissimum, & ad vindicandum fortissimum fore putasti.

Acies oculorum sagax. V. ACIES.

Animus sagax. Lucret. lib. 1. 403.

Curæ sagaces. Hor. 4. Carm. 4. 75.

Cura sagaci aliquid videre. Cic. 1. de Divin. 22.

Mens sagax. Lucret. lib. 1. 1021. conf. supra.

Naris sagax. Lucan. lib. 7. 829.

Palatum sagax in gustu. Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus, Quorum palatum in gustu sagacissimum, auctores quonam modo intellexerint, miror.

Ratione sagaci videndum est. Lucret. lib. 1. 131.

Naturæ rerum sagacissimus, Peritissimus. Columel. lib. 1. cap. 1. Nam qui se in hac scientia perfectum volet profiteri, sit oportet rerum naturæ sagacissimus, declinationum mundi non ignarus.

Nasum sagax, apud Plaut. in Curc. 1. 2. 17.

Canem esse hanc quidem magis par fuit: sagax
Nasum habet.

[Nisi post Sagax distinguas, ut Nasum habet, sit exegesis ejus vocis. V. Martial. 1. 42. 18.

Sagaces canes dicuntur, auctore Festo, Qui ferarum cubilia præsentiunt. V. SAGIO.

Catulo sagaci sectari leporem. Ovid. Rem. Amor. 201.

Anser sagacior canibus. Ovid. 11. Met. 599.

Superl. Sagacissimus, Ἀγχίνους, φρονιμώτατος. Gloss. Lat. Græc. V. supra.

SAGACĪTER, Adv. [ἀγχίνως] Perspecte, prudenter, callide. Cic. 1. de Orat. 123. Acuto homine nobis opus est, & natura usuque callido, qui sagaciter pervestiget, quid sui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit, cogitent, sentiant, opinentur, exspectent. Columel. lib. 7. cap. 12. Satisque pulchre funguntur officio, si & advenientem sagaciter adoriuntur, & latratu conterrent. Liv. 27. 28. pr. Ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem.

Compar. Odorari sagacius. Hor. Epod. 12. 4. Cic. 6. Att. 4.

Superl. Sagacissime odorari. Cic. 2. de Orat. 186. Omni mente in ea cogitatione curaque versor, ut odorer, quam sagacissime possim, quid sentiant, quid existiment, quid exspectent, quid velint.

SAGĀCĬTAS, ātis. f. [ἡ εὐαισθησία] Calliditas. Cic. 6. Verr. 29. Tuam tantam fuisse sagacitatem, ut eas per illum ipsum inspiceres, ubi erant depositæ, &c. Idem 3. Verr. 105. Utrum admonitus, an tentatus, an (qua est iste sagacitate in his rebus) sine duce ullo, sine indice pervenerit ad hanc improbitatem, nescio.

Narium sagacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.

Sagacitas etiam sensuum corporis. Sen. Epist. 96.

Vigili sagacitate occulta facinora perquirere. Firmic. lib. 5. cap. 5.

SĂGITTA, æ. f. [βέλος, καὶ βέλα Gl. L. Gr.] Jaculi genus, quod arcu emittitur. Dicta Sagitta, quod satis longe agatur. Vel a Satis & Ictus: ad longum enim spatium profert ictum suum. Vel quod Sagax sit ictus ejus. V. Voss. Etym.

Aculeus sagittæ. V. ACULEUS.

Acuta sagitta. V. ACUO.

Hamatæ. Ovid. 3. Trist. 10. 63.

Infestæ. Juven. 15. Sat. 74.

Leves. Virg. 5. Æn. 68.

Missiles. Hor. 3. Carm. 6. 16.

Penniferæ. Sil. lib. 8. 375.

Sceleratæ. Ovid. 1. de Arte Am. 199.

Volucris sagitta. Sil. lib. 7. 646.

Acuere sagittas. V. ACUO.

Aptare nervo sagittas. Virg. 10. Æn. 131.

Armatus sagittis ac face Cupido. Quintil. lib. 2. cap. 4. Et quid ita crederetur Cupido puer, ac volucer, & sagittis ac face armatus?

Asperare sagittas ossibus. Tacit. de Germ. 46. Sola in sagittis spes, quas inopia ferri ossibus asperant.

Configere sagittis. V. CONFIGO.

Celeres sagittas corripere. Virg. 1. Æn. 191.

Depromere sagittam pharetra. Virg. 11. Æn. 858.

Diverberat auras sagitta. Virg. 5. Æn. 503.

Primaque per cælum nervo stridente sagitta
Hyrtacidæ juvenis volucres diverberat auras.

Emittere sagittas arcu. V. EMITTO.

Expellere sagittas arcu. V. ARCUS.

Ire in aliquem sagittis. Stat. 3. Silv. 5. 4.

Non metuo ne læsa fides, aut pectore in isto
Alter amor, nullis in te datur ire sagittis.

Imbuit sagittas Phœbi primus draco. i. e. Tinxit cruore suo. Sen. Herc. fur. 6.

Imponere sagittam nervo. Ovid. 8. Met. 380.

Impellere. Virg. 12. Æn. 856.

Non secus ac nervo per nubem impulsa sagitta.

Infigere sagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.

Pendebant sagittæ ab humero. Cic. 6. Verr. 74.

Promere celeres sagittas. Hor. 3. Carm. 20. 9.

Volans sagitta. Ovid. 3. Trist. 10. 55.

Uti nudis sagittis ad bella. Ovid. Rem. Amor. 25.

Sagitta, Signum cæleste. Plin. lib. 18. cap. 26. Pridie Nonas Januarii Cæsaris Delphinus matutino exoritur, & postero die Fidicula, quo Ægypto Sagitta vesperi occidit.

Sagittam, inquit Columel. lib. 3. cap. 17. rustici vocant Novissimam partem surculi: sive quia longius recessit a matre, & quasi emicuit atque prosiluit: seu quia cacumine attenuata, prædicti teli speciem gerit. Idem lib. 3. cap. 10. Nam si sagittam, id est superiorem partem malleoli, vituperandam censebant, quum esset eadem pars surculi frugiferi: quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, si est sterile improbatum ab his ratio ipsa declarat? Sic Plin. lib. 17. cap. 21. pr.

Sagitta, Herba. Plin. lib. 21. cap. 17. extr. Item pistanam dicit a Græcis vocari, quam inter ulvas sagittam appellamus.

SAGITTŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 254. Elmenh. Pinnulis & sagittulis.

SAGITTĀRIUS, a, um. Adj. [ὁ πρὸς τὸ βέλος ποιῆσαι ἐπιτήδειος] Quod ad sagittam pertinet, sive idoneum est ut ex eo fiant sagittæ. Plin. lib. 16. cap. 36. Suum genus sagittario calamo.

SAGITTARIUS, i. m. [τοξότης Gl. L. G. & G. L.] Qui sagittas emittit, Artis sagittandi peritus. Cic. 5. Att. 20. Magna tormentorum copia, multis sagittariis, magno labore, apparatu, multis sauciis nostris, incolumi exercitu negotium confecimus. Idem 15. Fam. 4. Ususque multis tormentis, multis sagittariis, magno labore meo, sine ulla molestia sumptuve sociorum, septimo & quinquagesimo die rem confeci.

Translate. Idem pro Sext. 133. Neque putavi, quum omnibus machinis ac tormentis, vi, exercitu, copiis oppugnarer, de uno sagittario me queri convenire.

Sagittarius, Signum cæleste. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.

Sagittarius, Numisma erat Persicum, a notæ genere ita nuncupatum. Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, auctore Plutarcho in Apophthegmatis Lacon. p. 211. ed. Francf. Ex quo celebre manavit Agesilai dictum, se ex Asia pulsum triginta millibus sagittariorum, quum Persarum rex, ea nummorum summa corruptis per Timocratem Atheniensibus, effecisset ut is de provincia decederet. conf. eund. in Agesil. p. 604. & in Arat. p. 1021.

SAGITTĬFER, Adj. [βελοφόρος] Qui fert sagittas: ut Geloni sagittiferi. Virg. 8. Æn. 725.

Pecus sagittifera. Claud. de Histrice, 48.

Pharetræ sagittiferæ. Stat. 1. Achill. 416. & Ovid. 1. Met. 468.

SAGITTĬPŌTENS, [βελοκράτωρ] Cic. in Arato v. 311.

Mense sagittipotens solis quum sustinet orbem.

SAGITTO, [τοξεύω Gl. Gr. L.] āre. Sagittas emittere. Curt. 7. 5. 42. Sagittandi celebris usus. conf. Justin. 41. 2. 5. Voss. de Vit. Serm. 1. 23. & 4. 23.

SAGITTĀTUS, a, um Partic. Cæl. Aurel. Tard. 2. 12. Quidam in bello sagittatus. Plaut. Trin. 2. 1. 16.

Quam extemplo saviis sagittatis perculsus est.

[Hic videtur Adj. non Partic. τὸ Sagittatis. i. e. Sagittis instructis.

SAGITTATOR, ōris, m. Pontanus de bello Neapol. 519. Sagittatorem petiisse. Id est eum, qui sagittam emisisset. H. St.

SAGMA, æ. f. vel SAGMA, ătis. n. [σάγμα] Sella, quam vulgus *bastum* vocat, super qua componuntur sarcinæ: vel instratum, quo mollior fiat sessio. Sed & pro Sarcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib. 11. cap. 47. V. in SAGINA & derivatis ab eodem conf. Polluc. lib. 10. c. 161. & 142. & 7. 157.

SAGMARIUS, a, um. Adj. Sarcinarius: ut, Equus sagmarius, qui onera portat. V. Salmas. ad Vopisc. Aurel. cap. 7. Voss. Etymol. & paulo supra in

in SAGINATUS. Suid. Σαγμάρια. τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον τύλον, τὰ βαστάζοντα τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὴν μεταχειμάδιον τῶν ἐπιτηδείων.

SAGMEN, inis n. [ὁ στεφάνι] quasi Segmen; Herba vulgaris ubique sponte sua crescens, de qua sic Festus, Sagmina vocantur verbenæ, id est herbæ puræ, quia ea loco sancto arcebantur a Consule, Prætoreve, legatis proficiscentibus ad fœdus faciendum, bellumque indicendum. Vel a Sanciendo, id est confirmando. Nævius, Jus sacratum Jovis jurandum sagmine. Et alibi, teste Paulo, Scapos atque verbenas sagmine sumpserint. Liv. 1. 24. Jubesne me, rex, cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire? Jubente rege: Sagmina, inquit, te, rex, pasco. Rex ait, Puram tollito. Fecialis ex arce graminis herbam puram attulit: ita postea regem interrogavit: Rex, facisne me tu regium nuntium, Populique Rom. Quiritium, vasa, comitesque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, Populique Rom. Quiritium fiat, facio. Hactenus Livius. V. Idem 30. 43. Plin. lib. 22. cap. 2. Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est Gramen ex arce cum sua terra evulsum. Marcianus in l. Sanctum. D. de divisione rerum. Sanctum est, quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Sanctum autem dictum est a sagminibus. Sunt enim Sagmina quædam Herbæ, quas legati populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. conf. SANCTUS.

SAGOCHLAMYS, V. SAGUM.

SAGRA, æ, f. [Σάγρας Strab.] Fluvius est in ora magnæ Græciæ in Italia. Auctor Plin. lib. 3. cap. 10. de Locris & Italiæ fronte. Hujus meminit & Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Quum ad fluvium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio devicissent. Ibid. 3. 13. De Sagra Græcorum est vulgare proverbium, qui, quæ affirmant, certiora esse dicunt, quam illa quæ apud Sagram.

SAGULATUS, SAGULUM, V. SAGUM.

SAGUM, i. n. [τὸ σάγιον] Vestimentum apertum & infibulatum, quodque reliquis vestimentis superinduceretur. Sil. 17. 531.
— humeris imponit honorem
Fulgentis saguli.
Sinistras sagis involvunt. Cæs. de Bell. Civil. 1. 75.
Sagum fuit Index belli, ut Toga pacis, quam tamen Consulares non gestabant: id quod ostendit Cic. 8. Philipp. 32. Equidem, Patres Conscripti, quanquam hoc honore usi togati esse solent, quum est in sagis civitas: statui tamen a vobis, ceterisque civibus in tanta atrocitate temporis, tantaque perturbatione Reip. non differre vestitu. Non ita nos gerimus hoc bello Consulares, ut æquo animo pop. Rom. visurus sit nostri honoris insignia. Budæus. [Magno exorto bello populus universus nempe, positis togis, saga sumebat, nec ante ad pristinum habitum revertebatur, quam belli periculum depulsum esset. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 3. 3. & 7.
Sagum autem Militare ac bellicum gestamen fuisse, cum ex Nonio 14. 10. tum ex Tranquilli verbis in Augusto, cap. 26. intelligimus, Consulatum (inquit) vicesimo ætatis anno invasit: admotis hostiliter ad Urbem legionibus, missisque, qui sibi nomine exercitus deposcerent. Quum quidem, cunctante Senatu, Cornelius Centurio, princeps legationis, rejecto sagulo, ostendens gladii capulum, non dubitasset in curia dicere, Hic faciet, si non feceritis vos. Capitolinus in M. Antonino Philosopho cap. 27. Per Brundusium veniens in Italiam, togam & ipse sumpsit, & milites togatos esse jussit, nec unquam fuerunt sagati sub eo milites. Hæc Budæus.
Ad saga ire, & redire ad togas. Cic. 14. Philipp. 2.
Lugubre sagum mutare Punico. Hor. Epod. 9. 28.
Sumere sagum. Cic. 7. Verr. 93. Tum iste excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide, sagum sumit.
Sagum, est etiam Vestis stragulæ genus, non dissimilis cilicio. Suet. in Oth. cap. 2. Ferebatur & vagari noctibus solitus, & invalidum quemque obviorum, vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime jactare. Plin. lib. 16. cap. ult. ad finem, de visco loquens, Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce demetit, candido id excipitur sago. Ceterum quod Tranquillus, In sublime sago jactare, dicit, vulgo *bernare* dicunt, i. e. Sago excutere sursum versus. Hæc Budæus. Cic. 7. Fam. 10. Valde metuo ne frigeas in hibernis: quamobrem camino luculento utendum censeo. Idem Mucio & Manilio placebat, præsertim qui sagis non abundares: quanquam vos nunc istic satis calere audio. Columel. lib. 1. cap. 8. Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel sagis cucullis. [Videtur tamen omnibus his locis de veste eadem exponendum, quæ non soliis a militibus gestabatur. conf. CUCULLUS.

SAGA, æ. f. Vestimenti idem genus. Cato de R. R. cap. 59. Quoties cuique tunicam aut sagam dabis, prius veterem accipito, unde centones fiant. [Nisi Sagum Cato reliquit.

SAGUS, i. m. [Σάγος Gl. G. L.] Idem. Ennius apud Non. 3. 201.
— tergum sagus pinguis opertat.

SAGŬLUM, i. n. dimin. [σάγιον] Brevius sagum. Virg. 8. Æn. 660.
Virgatis lucent sagulis. Cæs. 5. Bell. Gall. 41. Gladiis cæspites circumcidere, manibus, sagulisque terram exhaurire cogebantur. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. [Gloss. Græc. Lat. Σάγιον, Lodix. Hæc autem est Stragula vestis. Ceterum non videtur esse Diminutivum, nisi quod Sagum, quia contractius erat, eo etiam Sagulum, quasi distaret a Sago, diminutiva voce, dicebatur.
Fulgentis saguli honor. Sil. lib. 17. 531.
— atque humeris imponit honorem
Fulgentis saguli.
Sagulum gregale. Liv. 7. 34. Hæc omnia sagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustravit.
Sagulum Hispanum, apud Liv. 27. 19. extr.
Sagulo militari opertus. Liv. 21. 4. de Annibale, Multi sæpe militari sagulo opertum, humi jacentem, inter custodias, stationesque militum conspexerunt. [Forte hic Lodicula est.

SAGĀTUS, a, um. Adj. [σαγοφόρος] Qui sago indutus est. Suet. in Cæs. cap. 48. Convivatum assidue duobus tricliniis, uno quo sagati, palliative, altero quo togati cum illustrioribus provinciarum discumberent. Martial. lib. 6. 11.
Vis te purpureum, Marce, sagatus amem?
Deinde cras sagati prodeamus. Cic. 14. Philip. 1.
Sagati milites erant ad bella exeuntes, ut Paludati Consules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus. V. supra & Lex. Pitisc.
Galli sagati, bracchatique. Cic. pro Font. 23.

SAGULĀTUS, a, um. Adj. [σάγιον ἐνδεδυμένος] Sagulo indutus. Suet. in Vitell cap 11. Urbem denique ad classicum introiit paludatus, ferroque succinctus, inter signa atque vexilla, sagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

SAGARIUS, a, um. Adj. Ad saga pertinens. ut Ulp. in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat, puta sagariam & linteariam.
Sagaria communio. Ulp. in l. Cum duobus. §. Quidam. D. pro socio, Quidam sagariam communionem inierunt.
Senatus auctoritate sagaria. Sisenn. apud Non. 14. 10.

SAGARIUS, i. m. [σαγοπώλης] Qui saga vendit. Gruter. Inscript. p. 650. n. 2. MERCATOR SAGARIVS.

SAGARIA, æ. f. [σαγοπωλεία] Exercitium vendendi saga: sicut ab Argento, Argentaria.

SAGESTRE, is. n. Lucil. Turnebus 12. 16. sic explicat; Operimentum crassum, ut sagorum erat crassior pannus. V. SEGESTRE.

SAGŎCHLĂMYS, ÿdis. f. [Σαγοχλαμύς] Vestis composita ex Sago Romano, & Chlamyde Græcanica. Treb. Poll. in Claud. cap. 14.

SĂGUNTIA, [Σαγουντία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. & Plin. lib. 3. cap. 3. Hispaniæ urbs. Eidem etiam Saguntia dicta, cap. 1. Seguntia Liv. 34. 19. Nunc *Seguenza*.

SĂGUNTUS, i. m. vel SAGUNTUM, i. n. [Σάγουντος] Hispaniæ civitas ultra Iberum fluvium a Zacynthiis condita. Florus 2. 6. Saguntus vetus Hispaniæ civitas, & opulenta, fideique erga Romanos magnum quidem, sed triste monumentum. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit a Zacynthiis condita, quam Annibal, contra populi Romani fœdera, diruens belli Punici secundi suscitavit incendium. Hactenus ille lib. 3. Hujus urbis situm eleganter descripsit lib. 1. Silius. v. 270. seq. Meminit cladis Liv. lib. 21. cap. 7. seq. Nunc vulgo dicitur *Morvedre* teste Olivario in Melam.

S A I

SĂII, [Σάϊοι] sunt Populi, qui Thracia relicta, in Samum insulam navigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10. Sunt qui a Saiis, priscis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitant, Samum appellatam esse dicunt. Seu illi sint, qui Sapæi aut Sinti vocabantur, quosque poeta Sintias nuncupat, aut alii. Saiorum quidem meminit Archilochus,
Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, κ. τ. λ.

SĂIS, aëos, f. [Σάϊς] Civitas est in Ægypto, paulo infra Osiridis asylum. distat a Naucrate Fluvio schœnis duobus. Strabo lib. 17. Plin. 5. 10. extr.

SAĪTES, [Σαΐτης νομὸς] Præfectura in Ægypto, hinc dicta, auctore Plin. lib. 5. cap. 9.

SAITÆ, [Σαΐται] Populi in Asia, juxta Susianen, teste Plin. 6. 27. de quibus sic scribit Alexander Alexandrinus lib. 3. cap. 2. Genial. dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra septa templi sepelire assuetum erat, hoc sepulturæ genus optimum pietatis ultimum officium æstimantes.

S A L

SĀL, sălis. m. & n. conf. Non. 3. 197. & Priscian. 5. 1. extr. fol. 46. Aldi. [ἅλς] Quo in condendis cibis utimur. Dictio Græca, ὁ ἅλς, metathesi litterarum. [Non est Metathesis, sed mutatio spir. asp. in s, & apocope. Mascul. Cato l. c. Ex sale, qui apud Carthaginienses fit. Salustius in Jugurtha cap. 89. extr. Neque salem, neque alia gulæ irritamenta quærebant.
Modius salis. Cic. de Amicit. 69. Verumque est illud, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiæ munus expletum sit.
Concha salis puri. Hor. 1. Serm. 3. 14.
Animam pro sale datam sui ait Chrysippus. Cic. 2. de Nat. Deor. 160.
Sal torridum. Columel. lib. 7. cap. 5.
Sal fossilis. Cels. lib. 6. cap. 13.
Fusile sal. Columel. lib. 6. cap. 33. Al. Fossile rectius.
Flos salis. Plin. lib. 32. cap. 10.
Flumina salis. Plin. lib. 31. cap. 7. Sed & summa fluminum densantur in salem, amne reliquo veluti sub gelu fluente, ut apud Caspias portas, quæ salis flumina appellantur.
Grumus salis. Plin. lib. 33. cap. 4. Torretur & cum salis grumo.
Montes salis nativi. Plin. lib. 32. cap. 7. Sunt & montes nativi salis, ut in Indis Oromenus, in quo lapicidinarum modo cæditur renascens: majusque regum vectigal ex eo est, quam ex auro atque margaritis.
Aspergere salem carnibus, & Sale carnes. V. ASPERGO.
Obruere sale. V. OBRUO.
Sales pl. [ἅλες, ἅλατα. Gl. L. G. & G. L.] pro Condimento ipso. Columel. lib. 7. cap. 8. Aspergitur tritis salibus.
Sal, interdum est Vitium in gemmis. Plin. lib. 37. cap. 2. De myrrhinis.
Sal, aliquando Mare dicitur, [ἡ ἅλς] quia salsum est, & ex cujus aqua sal elicitur. Virg. 1. Æn. 39.
— & spumas salis ære ruebant. Idem 5. Æn. 848.
Mene salis placidi vultum, fluctusque quietos
Ignorare jubes? Idem 3. Æn. 383. & 10. 214.
Tremuli salis adversæ undæ. Catul. Argon. 64.
Vesco sale saxa peresa. Lucret. lib. 1. 327.
Sal, Translate, pro Sapientia. Ter. Eun. 3. 1. 10.
Labore alieno magno partam gloriam,
Verbis sæpe in se transmovet, qui habet salem,
Qui in te est. Ubi Donatus; Sal neutraliter, Condimentum: masculinum, pro Sapientia. Sed V. supra ex Non. & Prisc.
Sal, [ἀστειότης Gl. L. G.] Urbanitas, jocus, & dicta ad risum vel delectationem composita, tam singulari, quam plurali numero. Catul. de Quintia 84. 4.
Nulla in tam magno est corpore mica salis. h. e. Nihil venustum. Quintil. lib. 6. cap. 3. non recte exponi dicit, Nihil in corpore ejus esse ridiculum. Victorius lib. 12. Variar. lect. cap. 13. Salem apud Catullum interpretatur Venustatem, argutiamque ac leporem: quomodo Græci salsam sua voce, quæ huic respondet, acremque pulchritudinem appellabant, ἁλμυρὸν & δριμὺ τὸ κάλλος, intelligentes, non inertem, nec parum aptam ad conciliandos sibi eos qui vidissent: sed contra mistam venustate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam pungit

pungit ac vehementer commovet, ut dapes sale conditæ delectare magis excitareque desiderium cibi consueverunt. Id testatus est Plutarchus in 5. lib. συμποσιακῶν capite extremo. Plin. lib. 31. cap. 7. Ergo hercule vita humanior sine sale nequit degere, adeoque necessarium elementum est, ut transierit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur, omnisque vitæ lepos & summa hilaritas: laborumque requies non alio magis vocabulo constat.
Salis enim satis est, sannionum parum. Cic. 9. Fam. 16. V. SANNA.
Sal dicendi & facetiæ. Cic. 1. Q. frat. 2. §. 2. Quibus quidem in rebus, si apud te plus auctoritas mea, quam tua, sive natura paulo acrior, sive quædam dulcedo iracundiæ, sive dicendi sal, facetiæque valuissent, nihil sane esset quod nos pœniteret.
Sal humanitatis. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur, cum humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.
Sal & lepor, vel facetiæ. Cic. 5. Tusc. 55. C. Cæsaris, in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis, leporis. Idem 1. Off. 135. Sale vero & facetiis Cæsar, Catuli patris frater, vicit omnes.
Sal & venustas. Cic. 1. de Finib. 8. Quem quidem locum cum multa venustate & omni sale, &c.
Facetus sal. Plin. lib. 36. cap. 63.
Versiculi habent salem ac leporem. Catul ad Aurelium, 16. 7.
Frequentius plurali numero Sales Martial. lib. 3. 20.
Lepore tinctos Attico sales narrat.
Librorum sales. Propert. lib. 3. 21. 28.
Amari sales. V. AMARUS.
Aspersi sales. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 170.
Liberi sales. Seneca Suasoria prima. Callisthenem occidit Alexander propter intempestive liberos sales.
Periculosi sales. Sen. lib. 1. de Tranquill. vitæ, cap. 4. Quidam urbanitatem nesciunt continere, nec periculosis abstinere salibus.
Protervi sales. Stat. 1. Silv. 6. 6.
Et ridens jocus, & sales protervi.
Vehemens salibus natis intra pomœria, h. e. Urbanis, non rusticis. Juven. 9. Sat. 11.
Urbani sales. Cic. 9. Fam. 15.
Sale, in nominativo etiam dicitur, auctore Prisciano. Ennius lib. 4. Annal.
Cæruleum spumat sale conferta rate pulsum. i. e. Mare.

SALĀRIUS, a, um. Adj. [ὁ ἁλὸς] Quod ad sal pertinet. Plin. lib. 31. cap. 7. Sicut apparet ex nomine Salariæ viæ, quoniam illa sal in Sabinos portari consueverat. Varr. lib. 3. de R. R. cap. 2. 11.
Salaria via Romæ est appellata, quia per eam Sabini sal a mari deferebant. Liv. 7. 9.
Annona salaria. Liv. 29. 37. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt.

SALARIUS, i. m. [ἁλοπώλης] Qui sal, vel salsamenta vendit. Martial. lib. 1. 42.
Quod viles pueri salariorum.

SALARIUM, i. n. dicitur Stipendium, seu Merces, quam quis pro servitio meritus est. [Gloss. Lat. Græc. Salarium, Ὀψώνιον, πορεχὴ, συνήθεια, ἁλατικόν. Posterius synonymon originem vocis declarat. V. hic seqq. Vox Συνήθεια corrupta videtur.
Salarium, a Sale originem habere, vel ipsius vocabuli sono notum est: accedit auctoritas Plinii (31. 7.) verborum non incallidi investigatoris. Nam honoribus, inquit, etiam militiæque interponitur, salariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum erant Annonæ ipsorum: proinde ἁλάριον Græci, sic enim recentiores hoc nomen æmulati sua effinxerunt lingua, interpretantur σιτηρέσιον. Vopiscus in Aureliano cap. 9. Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta. Deinde sic scribit, Panes militares numero sedecim, panes militares castrenses quadraginta, vini mensalis sextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcinæ pondo triginta, & quæ sequuntur. E quibus quis non intelligit annonam cuique destinatam & assignatam Salarium dici? Latius tamen patuit hoc vocabulum, significavitque non tantum eorum Annonam, verum etiam Commoda & Stipendium. Plin. 34. 3. pr. Nec pudet tribunorum militarium salariis emere. Quod Juvenalis dicit, 3. Sat. 133.
Alter enim, quantum in legione Tribuni
Accipiunt, donat Calvinæ vel Catienæ. Hæc ex Turnebo.
Salario aliquem sustentare. Suet. Tiber. cap. 46.
Salarium Proconsuli solitum offerri. Tacit. Agric. 42. 5.
Salarium annuum, & Salarium constituere. Scævola in l. ult. D. de act. & obligat.

SALARIĀRIUS, i. m. Cui salarium solvitur. Ulpian. Nisi si salariarius fuit, & hoc convenit, ut sumptus de suo faceret ad hæc itinera. hoc est, de salario. lib. 17. Dig. t. 1. leg. 10. §. 9.

SĂLĪNA, æ. f. [ἁλυκίς] Locus ubi fit sal. Frequentius pl. Salinæ [ἁλαί, ἡ ἅλαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. Att. 12. De strue salinarum plane rogo. Idem pro Lege Manil. 16. Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portubus atque custodiis, magno periculo se habere arbitrentur. al. Saltibus. V. Turneb. Adverf. 1. 5.
Salinæ ab ora maritima remotissimæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.
Salis magna vis ex salinis congesta. Cæs. 2. Bell. Civil. 37.
Stagnum salinarum. Hirt. Bell. Afr. 8.
Salinæ pro Salibus & jocis ex ambiguo. Cic. 7. Fam. 32. Quibus in litteris omnia mihi perjucunda fuerunt, præter illud, quod parum diligenter possessio salinarum mearum a te procuratore defenditur. Sic
Salinas celebrare. Manil. 5. 682.

SALINĀRIUS, a, um. Adj. Ad salinas spectans. ut Areæ salinariæ apud Vitruv. 8. 3.

SALINĀTOR, ōris. m. Qui rei salariæ operam dat. Arnob. inter artifices numerat lib. 2. Et hinc Livio Salinatori cognomen est inventum. Liv. 29. 37. de M. Livio & C. Claudio Censoribus loquens. Vectigal etiam novum ex salaria annona statuerunt, sextante sal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendum locaverunt. Id vectigal commentum alterum ex Censoribus satis credebant, populo iratum, quod iniquo judicio quondam damnatus esset: & in pretio salis maxime oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Livio inditum cognomen. Hæc T. Livius. Hunc solo cognomine appellat Cic. in Bruto 73. Ludi juventutis, quos Salinator Senensi prælio voverat. Quo in loco πρόληψις est; quum ludos enim vovit, nondum Salinator dicebatur, ut ex verbis Livii apparet, scribentis eum, quum Censor esset, id est annis tribus post, quam Consul ludos voverat, Salinatorem appellatum fuisse. Prælium autem Senense describit Liv. lib. 27. cap. 46. & seqq.

SĂLĪNUM, i. n. [ἁλοδοχεῖον] Vasculum in quo sal reponitur, tum ad mensæ usum, tum ad sacrificia paratum. In eo enim cum sale diis primitiæ offerebantur. Perf. 3. Sat. 25.
— purum & sine labe salinum. Liv. 26. 36. Ut salinum patellamque deorum causa habere possint.
Exiguum salinum. Stat. 1. Silv. 5. 131.
Regustatum salinum digito terebrare. Perf. 5. Sat. 138.
Salinum ponitur pro quocunque Vase fictili mensæ pauperis. Hor. 2. Carm. 16. 13.
Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum. [Si splendet, argenteum sane, non fictile salinum intelligitur. Indicat pro omni argento mensæ, unicum salinum pauperi sufficere.
Uterque patellam Deorum & salinum habuit. Val. Max. 4. 4.
Salinum in mensa pro Aquali solitum esse poni ait (Cincius) cum patella, quia nihil aliud sit sal, quam aqua. Salinum cum sale in mensa ponere figulis religioni habetur, quod quondam in Esquilina regione figulo, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proxime eam convivatus, super modum potus, somno esset oppressus cum convivis suis, præteriens quidam petulans, ostio patente, ex mensa salinum conjecit in fornacem, atque ita, incendio excitato, figulus cum suis concrematus est. Hæc Festus.

SĂLILLUM, i. n. Dimin. Plaut. Trin. 2. 4. 91.
— verum nos homunculi,
Salillum animæ qui cum extemplo amisimus, &c.
Purior salillo. Catull. ad Furium, 23. 19.

SALMĂCĬDUS, a, um. Adj. [ἁλμυρὸς] Gloss. Lat. Græc. Ibid. Salmacidum, ἁλμυρόν. Et Salmacia aqua, ἁλμυρὸν ὕδωρ. De alia v. notione V. in SALACIA. Salinacida contendit legendum Salmaf. Sed receptam lectionem ex Plinio Valeriano asserit Turneb. Adverf. 28. 37. Nec aliter in Plinii codicibus lib. 31. cap. 3. V. in SALMACIS.

SALĬFŌDĪNA, æ. f. Vitruv. 8. 3. Per salifodinas percurrentes fontes & lacus.

SALNITRUM, vel SALŌNITRUM, i. n. Plin. 31. 10. Salnitrum sulphuri concoctum vertitur in lapidem. Hard. Sal nitrum, divise.

SALLO, li, sum, [ἁλίζω] ĕre. Idem, quod Salire, & quidem antiquiore usu. V. SALIO. Lucil. Sat. 4.
Sallere murænas, mercem in frigidaria ferre. Salluft. in tertio Histor. Parte consumpta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem usus sallerent. Hæc ex Prisciano lib. 10. extr. q. V.
Pecus occidere & fallere. Varr. de L. L. 4. 22.

SALSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἁλμυρὸς, ἁλυκὸς, ἁλμυρὸς, ἁλμυρώδης] Quod sale conditum aut asperfum est, sive Quod salis saporem habet. Plaut. Rud. 2. 7. 31. Itaque alvum prodi speravit nobis salsis poculis.
Æquora salsa. Hor. Epod. 16. 34.
Fluctus salsos pectore revomere. Virg. 5. Æn. 182.
Lacrimæ salsæ. Lucret. lib. 1. 126.
Rubigo salsa. Virg. 2. Georg. 220.
Saporis salsi humor. Lucret. lib. 4. 223.
Sudor salsus. Virg. 2. Æn. 273.
Compar. Marina aqua salsior. Plin. 31. 7.
Superl. Mare salsissimum. Plin. 31. 6.
Salsus etiam pro Facetus, a sale qui facetias significat. Cic. 2. Philipp. 42. Salsum omnino hominem. Hinc
Salsum, in consuetudine, pro Ridiculo tantum accipimus, inquit Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 9. Fam. 15. Accedunt non Attici, sed, salsiores quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani sales.
Dictum salsum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

SALSE, Adv. [ἀστείως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde salseque dicuntur. i. e. Acute, & quasi cum quadam reprehensione.
Dicere salse. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Compar. Nihil dicitur salsius. Quintil. ibid.

SALSŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Ammian. 28. 4. Aqua salsula. conf. SALSULÆ. f. l.

SALSIUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Augustin. Confeff. 8. 3. Ebriosi salsiuscula comedunt.

SALSŪRA, æ. f. [ταρίχευμα] Idem quod Salsamentum. Columel. lib. 8. cap. 17. Nulla tamen æque, quam prædictæ salsuræ pabulum, commode dantur, quoniam odorata sunt. Idem frequenter lib. 12. cap. 53. Et Varro de R. R. 2. 4. Corpus suis in salsura fuit. Plaut. Curc. 2. 1. 27.
Nunc dum salsura sat bona est. Idem Stich. 1. 2. 35.
Quia ita meæ animæ salsura evenit.

SALSĪLĀGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Salsilago tota liquida.

SALSŪGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Appellatur in salinis salsugo.

SALSĪTŪDO, ĭnis. f. Plin. 20. 14. Salsitudo corporis. Vitruv. 1. 4. Inconsueta salsitudo.

SALSĒDO, ĭnis. f. [ἁλυκότης] Ipse salis sapor. Onomaft. vet. Lat. Gr.

SALSĬPŎTENS, entis. Adj. Plaut. Trin. 4. 1. 1. Salsipotens Neptunus.

SĂLIO, [ἁλίζω] īre. Sale condire. Columel. lib. 12. cap. 53. Cocto sale, nec nimium minuto, sed suspensa mola infracto, diligenter salito. Celf. lib. 2. cap. 18. Item pisces omnes, qui salem non patiuntur, solidive saliuntur.

SALLIO, īvi, ītum, īre. veteres dixerunt. Sisenna, Sic meam paludem multi piscium salliendorum causa a navibus semionustis commeant. Ex Prisciano lib. 10. extr. ubi plura V.

SALLĪTUS, a, um. Partic. [ἁλισθεὶς] Corn. Severus, (apud Priscian. l. c.) Ad quem salliti pomiliones adferebantur. Sed rectius cum simplici L scribitur.

SALĪTOR, ōris. m. [ταριχευτὴς] Gloff. Lat. Græc.

SALITŪRA, æ. f. [ταρίχευσις] Condimentum cum sale factum. Columel. lib. 12. cap. 21. Fœnum Græcum, quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post salituram musti cochlear cumulatum.

SALSO, āre. [ταριχεύω] Gloff. Græc. Lat. Hinc

SALSĪTIO, ōnis. f. [παρ́χυσις] Gloss. Græc. Lat.

SALSĀMEN, ĭnis. n. Arnob. 7. Pulpamenta & salsamina. [Gloss. Lat. Græc. Salamen, παρόψημα. [An Salsamen? Nam in Græc. Lat. Ταρίχιον, Salsamen.

SALSĀMENTUM, i. n. [τάριχος Gl. L. G. & G. L.] Quod sale conditur ad usum diuturnum, ut pisces, & cetera id genus. Ter. Adel. 3. 3.27.
— salsamenta hæc, Stephanio,
Fac macerentur pulchre. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Præterea salsamenta in eas piscinas emptitia conjiciebat. Sic Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate. Adde Colum. 12. 13. Gell. 2. 7.

SALSAMENTĀRIUS, a, um. Adj. [ταριχοπωλικός] Quod ad salsamenta pertinet. Plin. lib. 32. cap. 8. Quin &, testis cadi salsamentarii tusis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Columel. lib. 2. cap. 10. In vasis oleariis, salsamentariisque. Plin. lib. 28. cap. 9. Parotidas admista farina salsamentariæ testæ. Subaud. Sanat.

SALSAMENTARIUS, i. m. [ταριχοπώλης G. G. L.] Qui salsamenta vel facit, vel vendit. Auctor ad Herennium. lib 4.67. Ut si salsamentarii filio dicas: Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Suet. in Vita Hor. pr. Patre, ut ipse tradit, libertino, & exactionum coactore, ut vere creditum est, salsamentario. [Leg. Ut vero.

SALA, [Σάλα] Oppidum & Fluvius Mauritaniæ. Plin. 5. 1. [An Stephani Σάλαι;
Est item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ superioris atque Armeniæ. Ptolem. lib. 4. cap. 1.
Est & Franciæ orientalis fluvius. V. SALII Germaniæ populi.

SALABASTRÆ, Gentes sunt circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SALABRIA, quæ & Sarabrea, civitas est Cappadociæ, Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SĂLĀCIA, æ. f. Amphitrite, Dea aquæ, a Salo ciendo appellata. Paulus apud Festum, Salaciam, inquit, dicebant Deam aquæ, quam putabant salum ciere, hoc est mare movere: unde Ovidius,
— Nymphæque salaces. Quo vocabulo poetæ pro Aqua usi sunt. Pacuvius, Hinc sævitiam salaciæ fugimus, id est fluctuum. Hæc ille.
Oceanus & Salacia, cæli satu, terræque conceptu generati. Cic. de Univers. 35.
Salacia, scribit Gellius 13.21. in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Latiam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini. Est autem Salacia, quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni uxor. Salmacia item dicitur, ut in antiquo lexico legisse se Turnebus scribit. V. August. 4. de Civit. Dei, & Lilium 5. Syntagm. [Gloss. Lat. Græc. Salmacia, Ἀμφιτρίτη, Νηρεΐς.

SALACIA, Urbs imperatoria ad Tagum Lusitaniæ fluvium. Plin. lib. 4. cap. 22. Nunc pagus cui nomen *Alcazar de sal.*

SALACŌMA, ătis. n. [σαλάκωμα] Cic. 14. Att. 2. Altera epistola de Madaro scripta: apud quem nullum salacoma. i. e. Apud quem nulla mea fuit inanis jactantia, tanquam interitu Cæsaris recuperata Republica al. φαλάκρωμα.

SĂLĂCŌN, vel SALĂCO, ōnis. m. [Σαλάκων] Autolyci pater, mollículus, & deliciis diffluens, defamatusque propterea, ut vult Scholiast. Aristoph. Hinc fit substantivum nomen Salaconia, (σαλακωνία) quo Deliciæ molliores significantur. Aristoteles in Rhetoricis lib. 2. cap. 16. pr. a Delicato disparare Salaconem videtur: nam divitum mores exprimens, eos esse ait Trypheros, id est deliciosos & Salaconas. Et Trypheros quidem ob delicias & felicitatis ostentationem: Salaconas autem & Solœcos, quia insueverint omnes circa id quod amant immorari, quodque admirantur, ac putare eisdem ceteros affici, quibus ipsi. Est vero deductum nomen a verbo σαλακωνίζειν, quod nos Cevere dicimus. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16. Hesychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem fere litteris ἀλάζων vocatur, id est Superbus, arrogans, gloriosus, jactabundus, insolens, præferox. Cic. 7. Fam. 24. Cognosti meam causam & istius salaconis iniquitatem. [Nec aliter Aristot. d. l. At Suidas & Hesy. Divitias in paupertate simulantem exponunt, qui & πλουταλαζών dicitur.

SALACŌNĬA, æ. f. [σαλακωνία] Græca vox a Latinis usurpata, Jactantiam significans cum vanitate & superbia conjunctam. Quidam & Mollitiem interpretantur. V. dict. super.

SALÆ, Populi Themiscyrenæ regionis apud Plin. lib. 6. cap. 4.

SĂLĂMANDRA, æ. f. [σαλαμάνδρα] Plin. lib. 10. cap. 67. Sicut salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nunquam nisi magnis imbribus proveniens & serenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem tactum exstinguat, non alio modo quam glacies. Ejusdem sanie, quæ lactea ore vomitur, quacunque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat. Aristoteles de natura animalium, scribit esse animal in igne vivens. V. Ælian. Hist. An. cap. 31. Petron. cap. 107. extr. Quæ salamandra supercilia tua excussit?

SALAMANTICA, [Σαλμάντικα] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Oppidum est in orientali tractu Lusitaniæ in Hispania Verronum, vulgo *Salamanca.*

SALAMBO, ōnis. Salambonem Babylonii Venerem dicunt. Lampridius in Heliogabalo cap. 7. Salambonem (inquit) omni planctu Syriaci cultus & jactatione exhibuit.

SALAMBRIÆ, [Σαλαμβρίαι] Civitas est Cappadociæ in Gardaucrotæ præfectura Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SALAMINUS, Unus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Historiæ Deorum, Syntag. 1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent; Salaminum, Damnancum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deûm matris ministros, id est Dactylos dixerunt.

SĂLĂMIS, vel SALĂMĪN, ĭnis: sive SALAMĪNA, æ. f. [Σαλαμίς, ῖνος] Insula in mari Euboico contra Athenas sita, in qua urbs est ejusdem nominis, ubi Telamon, Ajacis & Teucri pater, regnavit. Sed quum reverteretur Teucer a bello Trojano, nec inimicos Ajacis ultus fuisset, expulsus a patre, in Cyprum navigavit: ibique urbem aliam condidit nomine Salaminam. Inde Jovis Salaminii cognomen Teucro auctore, qui ad Salaminem Cypri huic deo insigne & magnificum templum exstruxit, ut auctor est Tacitus, 3. Ann. 62. Cic. 1. Off. 75. Citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ. De qua V. Nepot. Themist cap. 5.
Salamina. Cic. 1. Tusc. 119. Ante enim Salaminam ipsam Neptunus obruet, quam, &c.
Item Urbs Cypri a Teucro condita. V. supra. Hor. 1. Carm. 7. 28.
— Teucer, Salamina patremque
Cum fugeret, &c.
Certus enim promisit Apollo,
Ambiguam tellure nova Salamina futuram.

SALAMĪNIUS, a, um. Adj. possess. [Σαλαμίνιος] Ex Salamine urbe: unde Solon Salaminius dicitur. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant.
Salaminia pugna. Nepos 3. 2.
Salaminium trophæum. Cic. 1. Tusc. 110.

SALAMINIĂCUS, [Σαλαμινιακός] aliud Adj. ut, Mare Salaminiacum. i. e. Mare Salaminis insulæ. Lucan. lib. 5. 109.
Salaminiaca tropæa. Sil. 14. 283.

SALAPHITANUM, Urbs Africæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 4.

SĂLĀPIA, [Σαλαπία] Urbs est Apuliæ Daunorum, meretricio Hannibalis amore nobilitata. Plin. lib. 3. cap. 11.

SALAPITTA, æ. f. [ῥάπισμα] Gloss. Lat. Gr.

SĂLĀPŪSIUS, a Sale & Pusius compositum nomen. Pusius enim, sive pusus, & pusio, apud Latinos dicitur Puer. Quo nomine dictus est Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem, plenus salis & oratoriæ mordacitatis. Catul. 54. 5.
Di magni, salapusium disertum. [Sed mira lectionum varietas V. not. Is. Voss. An Salapusius, pumilio salitus? V. Sallitus in SALLIO.

SĂLAR, aris. m. Piscis. Auson. Mosel. v. 88.
Purpureisque salar stellatus tergora guttis
Rapacissimi salares. Sidon. 2. Epist. 2.

SĂLĀRIA, Regio, vel via potius, Italiæ, suis castaneis Romæ nobilitata; quas & Salarianas appellarunt. Meminit Varr. R. R. 1. 14. Hinc

SALARIĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 15. cap. 23. Pura & plana est ex eis & Salariana. Subaud. Castanea. V. in SAL.

SALARIUM, V. SAL.

SĂLAS, [Σάλας] Fluvius Germaniæ, inter quem & Rhenum quum Drusus Germanicus belligeraret, domitis hostibus, victor oppetiit. Strabo lib. 7. Vulgo Isala, *Yssel.*

SĂLASSI, [Σαλασσοί] nunc Salussiani, *Saluffes.* Regio seu Marcha est nobilissima inter Alpium juga, auro abundans, quæque olim Ebrodunum Pedylorum metropolim attingebat: ea Salassos habitatores habuit, de quibus sic scribit Strabo lib. 4. Post istos & Padum Salassi sunt. Et paulo post, Salassorum quidem regio magna est, profundam utrinque vallem, agrumque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in superiora extenditur cacumina. Item paulo post; Tellus Salassorum aurifodinas habet, quas Salassi, quum olim potentia valerent, possidebant, &c. conf. SALISII.

SALAUCES, Colchorum rex ditissimus ob peritiam auri inveniendi. De eo sic Plin. lib. 33. cap. 3. Jam regnaverat in Colchis Salauces & Esubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique eruisse dicitur in Suanorum gente, & alioqui velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesostre Ægypti rege, tam superbo, ut prodatur annis quibusque sorte reges singulos e subjectis jungere ad currum solitus, sicque triumphare.

SĂLAX, ācis. Adj. [καταφερής, καταγύναιος Gl. L. G.] Libidinosus, vel qui præceps in libidinem fertur. Vossius in Etym. a Salio est Salax; ut ab Audeo, Audax. Alii a Sale deducunt, quia Sal libidinem excitare putatur. Columel. lib. 7. cap. 9. Maximeque quod ad rem pertinet, quam salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commode progenerant. [Salacia primum pecora mascula dicta videntur, quæ cupidius salirent, i. e. feminas inirent. Inde ad homines, ut alia, translatum. V. SALIO, ire, infra.
Aquæ salaces. i. e. Scaturientes, quasi e terra prosilientes. [Quis auctor? Aries salax. Ovid. 4. Fast. 771.
Cibi salaces, Venerem concitantes; ut, Erucæ salaces. Ovid. de Rem. Amor. 799.
Herba salax. Ovid. 2. de Arte Am. 422.
Taberna salax. Catull. ad contubernales, 37. 1.

SALĀCĬTAS, ătis. f. Lascivia & proclensio in Venerem, [τὸ ἀφροδισιαστικόν] Plin. lib. 10. cap. 36. Passeri minimum vitæ, cui salacitas par. conf. Columel. 8. 2. Pallad. 1. 29.

SALDÆ Colonia, [Σάλδαι κολωνία] Mauritaniæ Cæsariensis urbs Ptolemæo auctore lib. 4. cap. 2. hodie *Algier* vel *Algeria*, olim Barbarossæ regnum. Saldæ colonia Tingitanæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Salde.

SALDUBA, Urbs Hispaniæ apud Melam. lib. 2. 6. Nunc vulgo dicitur *Ubeda* teste Olivario.

SALE, Stagnum est Mæoniæ, eodem in loco, in quo olim Sipylum, totius regionis caput, terræ hiatu defedit. Plin. lib. 5. cap. 29.
Sale, is. n. pro Sal. V. in SAL. De Sale promont V. SALENTINUM.

SĂLEBRA, æ. f. sec. com. [σκληγμα] Frequentius pl. Salebræ, a Saltu dictæ, ut ait Nonius 2.388. edit. Gothofr. Nam Mercerus hæc verba omisit: Sunt Loca inæqualia & aspera, quæ quasi sine saltu præteriri non possunt. Martial. lib. 11. 91.
Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altaque saxa cadunt. Hic per translationem. Propert. lib. 3. 15. 15.
Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. Hor. 1. Epist. 18. 53.
Qui queritur salebras & acerbum frigus.
Translate Cic. 2. de Finib. 30. Hic si diffinire & dividere didicisset, si loquendi vim, si denique consuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. i. e. In tantas asperitates, & incultas orationis formulas.
Salebra recto sing. Valer. Max. 6. 9. 5. Tristitiæ salebra. Apul. lib. 1. Met. Verborum salebra. Cic. 5. de Finib. 84. Quod vestri non item, tria genera bonorum, proclivius currit oratio, venit ad extremum, hæret in salebra. Sed numerus singularis minus est frequens. [Gloss. Lat. Gr. Salabræ, (Sic enim scriptum) Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνωμαλίαι, καὶ βόθυνοι. Onomast. vet. Salebræ, Ἐκρήγματα.

SALEBRĀTUS, a, um. Adj Sidon. 2. Epist. 2. Fluvio intratur, qui salebratis saxorum obicibus anfractus, &c.

SALEBRATIM, Adv. Sidon. ibid. ut alii legunt.

SALEBRŌSUS, a, um. Adj. [σκληγματώδης] Quod multas habet salebras, quodque est asperum. Martial. lib. 11. 2.

Lectores

Lectores tetrici, falebrofum edifcite Santram. Per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde interruptus actionis impetus, & refistens ac falebrofa oratio.
Salebrofa & exfiliens oratio. Sen. Epift. 101.
SALEBRĬTAS, ātis. f. Afperitas viæ. Apul. Met. 6. p. 178. Elmenh. Inaccefla falebritate lubricus.
SĀLĒJUS, i. m. Pauper quidam Poeta. Juven. 7. Sat. 80.
—tenuique Salejo
Gloria quantalibet. conf. Quintil. 10. 1.
SĀLENTIA, [Σαλεντία] Urbs Meffapiorum, a qua
SALENTĪNUS, , a, um. Adj. [Σαλεντῖνος] Nomen gentile, Stephano Sallentinus litt. gem. Ovid. 15. Met. 51.
Præterit & Sybarim, Salentinumque Neæthum.
Campi Salentini. Virg. lib. 3. Æn. 400.
Et Salentinos obfedit milite campos.
Salentini campi, peninfulæ forma intra Tarentinum & Adriatici fauces propanfi, Ifthmo fe juxta Brundufium & Rudias contrahente, non amplius CCCX ftadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula difcitur.
Cohortes Salentinæ. Sil. lib. 8. 576.
SALENTINI, [Σαλεντῖνοι] Populi dicti, quod in falo amicitiam fecerint Idomeneus & Locrenfes. Hos, Strabo fcripfit effe Cretenfes. V. Serv. ad 3. Æn. 400.
Regio Salentinorum, quæ nunc (ut quidam volunt) *Terra Idrunti*, five *Terra di Bari* vocatur, in Italia fita eft, & Apuliæ finitima. In ea eft Iapygium promontorium, quod & Salentinum dicitur. Saluftius, Omnis Italia coacta in anguftias fcinditur in duo promontoria, Pachynum & Salentinum.
Salentini Illyrici, Cretæ. Feftus Pompejus: Salentini a falo dicti funt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrenfibus navigantes focietatem fecerunt ejus regionis Italiæ, &c. V. feq. dict.
SALENTĪNUM, i. n. [Σαλεντῖνον] Ptolemæo promontorium eft extremum totius Italiæ, quo illa quam longiffime in mare excurrit, quod alio nomine Acran Iapygian Græci appellant. Plin. lib. 3. cap. 11. Sale dicitur a Pomponio Mela lib. 2. 4. de Italiæ finubus, Primus (inquit) Tarentinus dicitur, inter promontoria Salen, & Lacinium, in eoque funt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.
SALERNUM, i. n. [Σαλέρνον] Picentinorum oppidum in Italia. Plin. lib. 3. cap. 5. A Surrento ad Silarum amnem XXX. M. paff. ager Picentinus fuit Tufcorum, templo Junonis Argivæ, fub Iafone condito, infignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuiffe ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale focietatem.
Caftrum Salerni. Liv. 32. 29.
SALERNUS, i. m. Gentile, ut
Pugnax Salernus. Sil. lib. 8. 583.
SALETES, Una ex Jovis filiabus, quam Nilo ortam, Minervam Ægyptii fabulantur: Alexandrinus Alexander Genial. Dierum, lib. 6. cap. 4.
SALGĀMA, orum. n. pl. [σάλγαμα] appellabantur a prifcis Quæcunque conditanea ad victum in vafis fervabantur, interdum ficca, fæpe cum liquamine & jure: ut puta mala, pyra, fici, uvæ, rapæ. Columel. lib. 10. 117.
Tempore non alio vili quoque falgama merce,
Capparis, & triftes inulæ, ferulæque minaces,
Plantantur. Idem lib. 12. cap. 4. Poft hoc præceptum, locum & vafa idonea falgamis præparari jubent. Locum effe debere averfum afole, quam frigidiffimum & ficciffimum, ne fitu penora mucorem contrahant. In Codice Imperatorio, lib. 12. legimus Salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.
SALGAMĀRIUS, i. m. [σαλγαμοπώλης] Columel. lib. 12. cap. 44. Libros tres edidit, quos infcripfit nominibus coci, & cetarii, & falgamarii.
SALGANEUS, [Σαλγανεύς] Perfarum dux a Metabate non procul ab Euripo interfectus. Sufpicabatur Metabates præ malitia claffem eo fraude illum conjeciffe, & anguftum in mare minime pervium induxiffe. At ubi intellexiffet falfum fe, Barbarus ille pœnitentia ductus, ipfum claffis ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore fepulturæ decoravit. Strabo lib. 9. V. fubjecta.
Salganeus item Locus in Aulide ad Euripum fluvium de quo fic Strabo lib. 9. Prope quidem locus eft fublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum affequutus ibi fepulto. Is homo fuit Bœotius origine, qui fefe navigantibus e Malea hoc mare Perfis ducem præbuit. Ipfum vero claffis præfectus Metabates, priufquam Euripum attingeret, occidit, & occifum in eo loco fepelivit.
SALI, orum. m. Aviculæ funt, quas Ariftoteles αἰγίθους, & αἰγιθοὺς appellat, fecunditatis magnæ, ut Perdices, gallinæque. Plin. lib. 10. cap. 52. Plurima ova pariunt ftruthiocameli, gallinæ, perdices, fali.
SALIA, [Σαλία] Fluvius eft Hifpaniæ ad oram Britannici maris, a quo Saleni accolæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib. 2. cap. 6. nominaffe exiftimat Hermolaus
SALIARIS, V. SALIUS in SALIO.
SALICA LEX, V. SALII Germaniæ populi.
SALICASTRUM, SALICETUM, SALIGNEUS. V. SALIX.
SALICI, Populi funt in Cordubenfi conventu. Plin. lib. 3. cap. 1. Conventus vero Cordubenfis circa flumen ipfum Offigi, quod cognominatur Laconicum, Illiturgi, quod Forumjulium, Ipafturgi, quod Triumphale. Et paulo poft, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.
SĀLII, [Σάλιοι] Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, ejus regionis incolæ quæ vulgo *Franconia* vocatur. Sidonius, in Paneg. Socero dict.
Sauromata, clypeo, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib. 17. cap. 8. de Conftantio fcribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos confuetudo Salios appellavit. Andreas Althamerus in Tacitum, fufpicatur ita fuiffe nuncupatos ab Sala fluvio. Francia enim illa Orientalis irrigatur fluminibus Mœno, Radiantia, Æfto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulfis, eorum fedes occuparunt, Franciamque de fuo nomine appellarunt. Ab his Saliis putat Alciatus Legem Salicam nomen duxiffe, quafi dicas Francicam.
Salii, Appellativ. V. in SALIUS.
SALINÆ, arum. Urbs Siciliæ juxta Lilybæum palmis abundans.
Sunt & aliæ non paucæ ejufdem nominis urbes, a falfis fontibus nomen fortitæ, inter quas minime convenit præteriri, quæ apud Sequanos vifuntur, & ftructuræ genere, & falis proventu adeo admirandæ, ut non immerito octavum fibi locum inter orbis miracula poffint vendicare. Vulgo a nobis dicuntur *Salins* non procul a Claudiano monte.

SALINÆ, Appellativum, SALINATOR, SALINUM, &c. V. SAL.
SĀLIO, falīvi, vel falii, vel falui, faltum, [πηδάω, ἅλλομαι Gl. G. L. & L. G.] īre. Virg. 2. Georg. 383.
Mollibus in pratis unctos falicre per utres. Quidam legunt Saluere. Plin. lib. 10. cap. 38. Saliunt aliquæ aves, ut pafferes.
Ad ftrepitum tibicinæ falire. Hor. 1. Epift. 14. 26.
Saliendo fe exercere. Plaut. Bach. 3. 3. 25.
Salire de muro. Liv. 25. 24.
Salire e terra. Lucret. lib. 1. 188. i. e. Prodire, emitti.
Grando falit in tectis. Virg. 1. Georg. 449.
Salit mihi cor, per translationem. Plaut. Ciftel. 2. 6. 62.
Salire dicuntur animalia ratione carentia, Quando mares ineunt feminas, nam faliendo afcendunt. Ovid. 2. de Arte Am. 485.
Læta falitur ovis, tauro quoque læta juvenca eft.
Salire matrem; de equo dictum. Varr. 2. de R. R. cap. 7.
Salire in aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 10.
SALIENS, Partic. [ἀλλόμενος] ut Mica faliens. Ovid. 4. Faft. 409.
Farra deæ, micæque licet falientis honorem
Detis, & in veteres turea grana focos. Micam falientem pro Sale accipit. [Non tamen, ut in Lond. Thef. a fale, verum a faltu arceffendum epitheton, quod in igne crepitent & fubfiliant falis micæ.
Aqua faliens, pro Currente. Plin. 2. Epift. 17. 24. & Suet. Aug. cap. 82.
Grandine faliente graves ceciderunt nimbi. Ovid. 14. Met. 543.
Rivo faliente fitim reftinguere. Virg. 5. Ecl. 47.
Vena faliens fanguine. Virg. 3. Georg. 460.
SALIENS, m. Salientes Latinis dicuntur Capita fiftularum, atque etiam ipfæ tubulorum, fiftularumque Scaturigines, quæ & Siphunculi dicuntur & Sipunculi, ab aquæ expreffione, tanquam ex fiphone falientis. Hos Græci κρουνοὺς dicunt, Vitruvius lib. 8. cap. 3. Hæc maxime confiderantur Athenis: ibi enim ex ejufmodi locis fontibus, & in Afty, & ad portum Piræum, ducti funt falientes, e quibus bibit nemo, fed lavationibus & reliquis rebus utuntur, bibunt autem ex puteis. Ibid. cap. 7. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica fuavitate te villam habiturum pifcina & falientibus additis palæftra & filva viridicata.
Κρουνηδὸν, In vulg. exp. Inftar falientium. H. St.
SALITIO, ōnis. f. Actus faliendi. Veget. de Re Milit. 1. 18. Salitio equorum.
SALTUS, ûs. m. [πήδημα Gl. G. L.] Qualis eft cervorum & leporum. Virg. 9. Æn. 554.
—faltu fupra venabula fertur. Dicitur & de hominibus. Sic Virg. de Turno 9. Æn. 815.
Tum demum faltu præceps, fefe omnibus armis
In fluvium dedit.
Superbus faltu. Virg. 12. Æn. 326.
Agreftis faltus. Ovid. 14. Met. 521.
Facilis faltus. Claud. de Bell. Get. 178.
Rapidus faltus. Stat. 1. Achil. 178.
Volucer faltus. Stat. 6. Theb. 569.
Dare faltum. Ovid. 1. Faft. 507. i. e. Salire.
Infilire faltu. V. INSILIO.
Superare viam faltu. Virg. 3. Georg. 141.
Uti excurfione & faltu. Cic. de Senect. 19.
Saltus, Silva, V. cum derivatis fuo ordine.
SALTUOSUS, a, um. Adj. [πηδητής] Gloff. Græc. Lat.
SALTĪCUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Gnoft. cap. 8. Contumeliofa cæde truncatur in puellæ falticæ lucar.
SALTUĀRIS, e. Adj. [πηδηματικός] Plin. lib. 2. cap. 95. Sunt & in Nymphæo parvæ infulæ, Saltuares dictæ, quoniam in fymphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum moventur.
SALTUĀTIM. Adv. [πηδηματικῶς] h. e. Per faltus. Gell. lib. 9. cap. 4. Atque item effe alia apud ultimas Orientis terras miracula: homines, qui monomeri appellantur, fingulis cruribus faltuatim currentes, vivaciffimæ pernicitatis.
Saltuatim fcribere; h. e. Non fcribere rem aliquam fuo ordine, fed ut fefe offert, id eft digredi. Sifenna lib. 1. Hiftor. Nos una ætate in Afia & Græcia gefta litteris idcirco continentia mandavimus: ne vellicatim, aut faltuatim fcribendo, lectorum animos impediremus. ex Non. 2. 758. conf. Amm. 26. 12. Sidon. 4. 3.
SALTO, [ὀρχῶ, ὀρχέομαι] āre. Frequent. Tripudiare. Cic. in Catil. 2. 23. Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non folum amare & amari, neque cantare & faltare, fed etiam ficas vibrare, & fpargere venena didicerunt. Vetus exemplar legit, Pfallere. Idem 3. Off. 93. At fi dares hanc vim M. Craffo, ut digitorum percuffione heres poffet fcriptus effe, qui revera non effet heres, in foro, mihi crede, faltaret.
Nemo fere faltat fobrius. Cic. pro Muren. 13.
Nudus in convivio faltaret. Cic. in Pifon. 22.
Laudes alicujus faltare, pro Saltationibus immifcere, ut ait Budæus. Plin. in Paneg. cap. 54. pr. Ita Cantari faltarique commentarios dixit Tacit. de Orat. 26. [Veteres nimirum, non ad organorum fonum duntaxat, fed & Cantica defaltabant, fumpto etiam habitu Deorum aut Heroum, quorum perfonas cantando agebant. Apud Tac. eft Fracta modulis oratio.
In oratione faltare. Cic. in Orat. 226. Saltat, incidens particulas.
Carmina faltantur theatro. Ovid. 5. Trift. 7. 25. i. e. Populus faltat ad carminum menfuras.
Saltata poëmata populo. Ovid. 2. Trift. 5. 9.
SALTĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 20. 2. Saltabundi canebant, quæ nunc ftantes canunt.
SALTĀTIO, ōnis. f. [ὄρχησις, ὀρχηθμός Gl. Gr. L.] Cic. pro Muren. 135. Intempeftivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes eft extrema faltatio. Idem 3. de Fin. 24.
Cordax faltatio. V. Cordax, in COR.
Saltationi Titius nomen. Cic. de Clar. Orat. 225. Quos Sex. Titius confequutus, homo loquax fane & fatis acutus, fed tam folutus & mollis in geftu, ut faltatio quædam nafceretur, cui faltationi Titius nomen effet.
Armatam faltationem Curetes docuere: Pyrrichen Pyrrhus. Plin. lib. 7. cap. 56.
SALTĀTIUNCŬLA, æ. f. dimin. Vopifc. in Aurel. cap. 6. Pueri faltatiunculas in Aurelianum componerent.

Saltātus, ûs. m. [ὀρχηθμὸς] Ipsa saltatio. Liv. 1. 20. Per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu jussit. Ovid. 14. Met. 637.
Quid non & satyri, saltatibus apta juventus,
Fecere ?

Saltātor, ōris. m. [ὀρχηστὴς Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos nomen contemptum insinuans. Cic. pro Muren. 13. Idem 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. conf. Suet. Calig. cap. 54. Plin. 35. 11. Quintil. 6. 3.
Facere aliquem saltatorem. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Motus certus datus saltatori. Cic. 3. de Fin. 24.

Saltātrix, īcis. f. [ὀρχήστρια Gl. G. L.] Cic. in Pison. 18. Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reip. occasum atque interitum lugere vetuisti. Gabinium intelligit. conf. Justin. 9. 8. Plin. 10. 23.

Saltatricŭla, æ. f. [ὀρχηστρίσκη] dimin. a Saltatrix. Gell. lib. 1. cap. 5. Dionysiamque eum, notissimæ saltatriculæ nomine, appellaret.

Saltatōrius, a, um. Adj. [ὀρχηστικὸς] Quod ad saltationem pertinet: ut, Ludus saltatorius, In quo saltare docetur. Scipio Africanus Æmilianus, apud Macrob. Saturn. lib. 2. 10.
Orbis saltatorius. Cic. in Pison. 22. Quumque ipse nudus in convivio saltaret, in quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunæ rotam pertimescebat.

Saltĭto, āre. Frequent. a Salto. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Sed quid loquor de histrionibus, quum Appius Claudius, vir triumphalis, qui Salius adusque senectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quod inter collegas optime saltitabat. Arnob. l. 2. Saltitaret & caneret. Adde Quintil. 9. 4. Vopisc. in Aurel. cap. 6.

Salissatio, ōnis. f. [παλμὸς] Palpitatio. Gloss. Gr. Lat. [In iisdem Gloss. Salatio, παλμὸς vitiosa puto lectione, pro Saltio. Nam in Græc. Lat. Παλμὸς, Salcio. c. pro t. ante i ubique ponit.

Salisator, ōris. m. Gloss. Isid. 8. 9.

Salax, **Salius**, V. suo ordine.

Salialium, i. n. Στρατιωτικὸν, φιλάνθρωπον. Gloss. Lat. Gr. Quod Oedipo indiget enarratore.

Saliocanus, Portus Galliæ, Urbs apud Ptolemæum lib. 2. cap. 8. Vulgo *S. Paulus.*

Sālīsii, vel **Salēsii**, [Σαλήσιοι] Stephano pars Pannonum. Forsan iidem ac Salassi.

Salisubsulus, V. **salius.**

Sālīva, æ. f. vel **Salīvum**, i. n. [σίαλον Gl. L. G. & G. L.] Sputum: quod fere salis saporem habeat. Vel a faliendo, quod in ore saliat & crescat. Plin. lib. 28. cap. 4. Quidam vero aggravant ictus ante conatum simili modo saliva in manu ingesta.
Jungere salivas oris. Lucret. lib. 4. 1101.
Jejuna saliva. Plin. lib. 28. cap. 4.
Spurca saliva lupæ commistæ. Catul. ad Juventium, 96. 10.
Mercurialis saliva, pro Lucro. Pers. 5. Sat. 12.
Tenuis saliva turdorum, i. e. Gustus, aut sapor. Pers. 6. Sat. 24.
Item in genere pro quovis Succo aut humore. Plin. 9. 36. Purpuræ conchæ vivunt saliva sua.
Saliva lacrimationum, Humor lacrimarum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Saliva siderum. Plin. lib. 11. cap. 12. Sive est cæli sudor, sive quædam siderum saliva.
Saliva vino innocentissima. Plin. lib. 23. cap. 1. Sua cuique vino saliva innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media.

Salivōsus, Adj. [σιαλώδης] Quod salivæ saporem habet, vel salivæ est simile. Plin. lib. 16. cap. 38. Humor ulmis salivosus. Sub finem carminis obscæni,
Quibus repletus, aut salivosis aquis,
Obesam ad uxorem redis.

Salivatum, i, n. V. Salviatum in **salvia**, etsi hæc verior lectio videtur.

Salivāris, e. Adj. ut, Herba salivaris. [πύρεθρον] Diosc. 3. 86.

Salivārius, a, um. Adj. [σιαλικὸς] Plin. lib. 9. cap. 51. Quæ durioris testæ sunt, ut murices, purpuræ, salivario lentore proveniunt. i. e. Viscositate salivæ simili.

Salīvo, [σιαλόω] āre. Salivam facere, sive emittere. Plin. lib. 9. cap. 36. Congregantur verno tempore purpuræ, mutuoque attritu lentorem cujusdam ceræ salivant.
Salivare etiam est, quod Salviare quoque a nonnullis dicitur. Quid autem hac voce intelligant vide infra suo loco. Columel. lib. 6. cap. 5. Tunc panacis & eryngii radices fœniculi seminibus miscendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentique aqua conspergendæ, eoque medicamine salivandum ægrotum pecus. Ibid. cap. 37. de asino admissario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam salivandus erit.

Salivatio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Plurima salivatio.

Saliunca, æ. f. [ἀγριόναρδον, λευκόροδον Gl. L. G] Nardus Celtica, ut putat Ruellius, lib. 2. cap. 7. Herba statim e terra exsiliens. Plin. lib. 21. cap. 7. Saliunca foliosa quidem est, sed brevis, & quæ necti non possit. Radici numerosæ cohæret: herba verius quam flos, densa veluti manu pressa, breviterque cæspes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica.
Humilis saliunca. Virg. 5. Ecl. 7.

Saliuncanus Portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam insulam spectat. Auctor Ptolemæus lib. 2. cap. 8.

Salius, i. m. [Ἱερεὺς, ὁ τῷ Ἄρεϊ τὰ ὅπλα θεραπεύων, ὑμνῳδὸς, σκύτευς. Gl. L. G.] Martis Gradivi sacerdos. Pompeius Festus, Salios a saliendo & saltando dictos esse, quamvis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace cum Ænea Deos Penates, qui Lavinium transtulerit, Saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatos esse Salios, quibus per omnes dies ubicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt, saliares appellantur.
Salii, Sacerdotes Martis dicti, quod in portandis Ancilibus saltare eos mos esset. Liv. 1. 20. Numa item Salios duodecim Marti Gradivo legit, tunicæque pictæ insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu jussit. V. Plin. lib. 21. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 197. Ut epularum solennium fides ac tibiæ. Saliorumque versus indicant. Ovid. 3. Fast. 387.
Jam dederint Saliis a saltu nomina dicta.
Exsultantes Salii. Virg. 8. Æn. 285.
Curia Saliorum. Cic. 1. de Divin. 30.
Iidem vocantur Salisubsuli, a Catullo, 18. 6. V. infra.

Salius, a, um. Adj. ut, Salius mos. Hor. 1. Carm. 36. 12.
Neu, morem in Salium, sit requies pedum. i. e. Neu cessemus Saliorum more saltare. Erant autem Salii Martis Gradivi sacerdotes a Numa Pompilio instituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & saltibus solennibus: de quibus qui plura scire volet, legat Dionys. Halycarn. lib. 2. Ex Lambino.
Saliæ virgines, Cincius Salias virgines esse ait Conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius Stilo scripsit sacrificium facere in Regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum Saliorum. Festus. Ego Salias, illis non absimiles existimo, quas Saliis Provincialibus Aquarum Sextiarum (quæ urbs in Provincia est Massiliensium) cives Sacramentario die, per vicos salire, rident.

Saliāris, e. Adj. Ad Salios pertinens. Saliare Numæ carmen. Tacit. 2. Ann. 83. conf. Hor. 2. Epist. 1. 86.
Cursus Saliaris. Sen. Epist. 15.
Saliares Cœnæ, Dapes, Epulæ, [Σαλιακοὶ δεῖπνοι] auctore Festo, Magnæ & copiosæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales solebant facere Salii sacerdotes Martis. Hor. 1. Carm. 37. pr.
Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus, nunc Saliaribus
Ornare pulvinar Deorum
Tempus erat dapibus. V. **salius.**
Epulari Saliarem in modum. Cic. 5. Att. 9.

Sălĭsubsŭlus, Mars dictus a saliendo subsultandoque: Nonius ex Pacuvio. Catull. 18. 6.
Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
In quo vel Salisubsuli sacra suscipiunto. [Sed vocem nihili esse contendit Is. Vossius, & a Mureto suppositum versum, qui pro Pacuviano affertur, vultque legi Salii ipsulis.

Sălix, ĭcis. f. [ἰτέα Gl. L. G. & G. L.] Arbor: a Saliendo dicta: vel quia casu terræ impacta salit ac repente surgit. V. Plin. lib. 16. cap. 37. Virg. 10. Ecl. 40.
Mecum inter salices lenta sub vite jaceret.
Salicem, Verrius, Virgulti genus, non Arboris dicit, & ridicule interpretatur dictam, quod ea celeritate crescat, ut salire videatur, Festus.
Amaræ salices. Virg. 1. Ecl. 79.
Amnicolæ salices. Ovid. 10. Met. 96.
Curva salix. Ovid. 5. Met. 594.
Erratica. Vitruv. 8. 1.
Fecundæ salices viminibus. Virg. 2. Georg. 446.
Frugiperda salix. V. Frugiperda, in **fruges.**
Glaucæ salices. Virg. 4. Georg. 182.
Lenta salix. Virg. 3. Ecl. 83.
Munda salix apud Jurisconsultum, Ea dicitur, quæ omni spurcitia & frondibus liberata & purgata est, aptaque est ad vinciendum & alligandum: ut quum ex arundine juga fiunt, aut pedamenta adminiculaque vitium. Verba Jurisconsulti sunt, Et salicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. V. l. Cajus. D. de ann. legatis.
Perticalis salix. V. Perticalis, in **pertica.**
Teneræ salices. Lucret. lib. 2. 361.
Viminalis salix. V. Viminalis, in **vimen.**
Salicis tria genera. V. Columel. lib. 4. cap. 30. & Plin. lib. 16. cap. 37.
Salix Græca, Ἄγνος, Οἶσος. Gloss. Lat. Græc.

Salignus, a, um. Adj. [ἰτέϊνος] Quod ex salice factum est. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractoque sanguine colligari saligneo libro, vel etiam ulmeo. Idem lib. 11. cap. 3. Et lib. 6. cap. 2. Salignea clava.
Virgas saligneas instituendi salicti causa si quis desixerit, hæque radices egerint. Ulp. in l. 3. §. j. D. arb. furt. cæsar.

Salignus, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 7. cap. 1. Quippe vel foliis, spininisque, vel perticis salignis alitur.
Crates unbonum salignæ. Virg. 7. Æn. 632.
Falx saligna. Virg. 4. Georg. 110.
Fores salignæ. Stat. 4. Theb. 161.
Fustis salignus. Hor. 1. Serm. 5. 22.
Lectus salignus. Ovid. 8. Met. 659.

Salĭcētum, & per syncopen, **Salictum**, i. n. quod est usitatius, [ἰτεὼν Gl. G. L.] Locus salicibus consitus. Varro, Idoneus locus eligendus ubi faciat salictum.
Flos salicti. Virg. 1. Ecl. 55.
Amœna salicta. Cic. 1. de Divin. 40.
Canentia salicta fronde glauca. Virg. 2. Georg. 13.
Densis salictis obsessa palus. Ovid. 11. Met. 363.
Humile salictum. Juven. 11. Sat. 67.
Incultum salictum. Virg. 2. Georg. 415.
Udum salictum. Hor. 2. Carm. 5. 8.
Instituere salictum, V. paulo ante Virgas saligneas.

Salictarius, a, um. Adj.
Adjective apud Plin. 21. 15. Lupus salictarius; Herba quædam.

Salictarius, i. m. Qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedandæ jugandæque parat. Meminit Cato de R. R. cap. 11. ubi de vinea instruenda loquitur.

Salicastrum, i. n. [ἀγριάμπελος] Labrusca in salicetis nascens. Plin. 23. 1. Est labruscæ similis, sed in salictis nascens, ideo distinguitur nomine, quum eosdem usus habeat, & salicastrum vocatur.

Sallio, **Sallo**, V. **sal.**

Sallustius, i. m. [Σαλλούστιος] C. Sallustius Crispus. Natus est Amiterni, oppido Sabinorum. A. U. C. 668. Obiit autem A. U. C. 723. Scripsit Historiam Romanam, egregium opus, de quo Martial. 14. 191.
Crispus Romana primus in historia. Tacit. lib. 3. Ann. 30. Crispum Equestri ortum loco, C. Sallustius rerum Romanarum florentissimus

mus auctor, sororis nepotem in nomen adscivit. V. CRISPUS. V. Quintil. lib. 2. cap. 5. Hodie ejus exstant tantum,
1. Bellum Jugurthinum.
2. Bellum Catilinarium, sive de Conjuratione Catilinæ liber.
3. E sex libris Historiarum populi Romani, a morte Sullæ A. U. C. 676. usque ad Catilinæ conjurationem, pauca quædam fragmenta.
4. Duæ Orationes (sive Epistolæ) de Republica ordinanda: quas quidem nonnulli Sallustii esse negant.
5. Declamatio in Catilinam, & alia in Ciceronem; de quibus V. Vossium de Vit. Serm. 3. 6.
Subtilissimæ brevitatis artifex dicitur Gell. 3. 1.
SALLUSTIĀNUS, a, um. Adj. ut Tacit. 13. Ann. 47. Horti Sallustiani. Sallustiana brevitas. Quintil. lib. 4. cap. 2.
SALMĂCIS, ĭdis f. [Σαλμακίς] Nympha Cæli & Terræ filia, fertur causa fontis Halicarnassi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui bibisset vitio impudicitiæ mollesceret, ob eam rem, quod ejus aditus angustatus parietibus, occasionem largitur juvenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarumque violandarum, quia non patet refugium. Ennius, Salmacidas spolia sine sudore & sanguine. Festus. Ita enim legendus est ille senarius, non Salmaci da. Itaque M. Cicero lib. 1. de Off 61. Intelligendum est, &c. sic restituendus est: Et si quid ejusmodi: Salmacidas spolia sine sanguine & sudore. [Salmacida spolia Scalig ad Fest. Alii tamen divise Salmaci, da spolia malunt. V. Ant. August. Dacer. ad Fest. Turneb. Adversf. 28. 37. & interpp. Cic. Item Fons in Caria, juxta Halicarnassum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, ubi paulatim homines illecti, omnem feritatem deposuerunt. Strabo lib. 14. Salmacis fons, nescio quamobrem calumniatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities videtur ab aëre, vel ab aqua causam trahere, quum ea minime sint causa mollitiei, sed divitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque sine labore parta, Salmacia dicuntur, & Salmacida Bajas dixit Macer. [ap. Sen. puto] Ovid. 4. Met. 285.

Unde sit infamis, quare male fortibus undis
Salmacis enervet, tectosque remolliat artus,
Discite. V. ibi fabulam.

Undæ obscænæ Salmacis. Ovid. 15. Met 319.
Oppidum Cariæ hoc nomine memorat Steph.
SALMĂCIS, Adj. [Σαλμακίς] ut, Salmacides aquæ. Plin. lib.31.cap.3. Nam nitrosas atque Salmacides, in desertis Rubrum mare petentes, addita polenta, utiles intra duas horas faciunt. [Immo Salmacidas Accus. pl. f. ab Adj. Salmacidus, a, um. quo de supra V. & Harduin. ad loc.
SALMANI, Gentes sunt in Arabia. Auctor Plin. lib. 6. cap. 26.
SALMANTICA. V. SALAMANTICA.
SALMO, ōnis. m. Genus piscis. Alii a Sale, alii a Saliendo ducunt. Plin. lib. 9. cap. 18 In Aquitania salmo fluviatilis, marinis omnibus præfertur. Quibusdam tamen Sulmo rectius placet dici. Auson. in Mosel. v. 97.

Nec te, puniceo rutilantem viscere, salmo,
Transierim, latæ cujus vaga verbera caudæ
Gurgite de medio summas referuntur in undas. Onomast. Vet.

Salmo, Ἀτλακτός.
SALMŌNA, æ. f. Fluvius in Mosellam profluens. Auson. Mosell. v. 366.
Nec fastiditos Salmonæ usurpo fluores.
SALMONE, [Σαλμώνη] Una ex octo urbibus Pisanæ regionis, in qua olim Salmoneum imperasse auctor est Strabo lib 18. conf. Steph & Actor 27.7.
SALMŌNEUS, ĕos. vel i. m. trisyllabum, [Σαλμωνεύς] Æoli filius, non regis ventorum, sed cujusdam apud Elidem, ubi regnavit: qui fabricato ponte æreo, super eum agitabat currus, ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi. Hic postea verum expertus est fulmen. Hactenus Servius enarrans locum Virg 6. Æn. 580.
Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, &c.
SALMŌNIS, ĭdis. f. [Σαλμωνίς] patronym. Ovid. 3. Amor. 6. 43.
Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus.
Nympha Salmonis, Tyro Salmoneos filia. Valer. 5. Argon. 478. [V. Ovid. 6. Met. 116. vel potius Homer. Odyss. λ. 235.
Ex hac & Cretheo natus est Æson Iasonis pater.
SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot. lib. 4.
SALMYDESSUS, [Σαλμυδησσός] Regio Ponti sinistra, quam cœno increvisse Strabo lib. 1. auctor est. V. eundem lib. 7. & Steph.
SAL-NITRUM, ut vulgo nunc dicitur, factitium est, & ad tormenta ignium missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum ἁλόνιτρον. Corrupta tamen dictio est: nam legitur apud Plinium 31. 10. Sal nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. V. in SAL & NITRUM. & Hard. in loc.
SĂLO, ōnis. m. [Σάλων] Fluvius est apud Celtiberos non procul a Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martial. lib. 10. 96.
Auriferumque Tagum sitiam patriumque Salonem.
Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæsar vastavit incendio. Strabo lib. 7. Dehinc Dalmatarum litus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures adversus Romanos bella gessit. Castella ad quinquaginta habuerunt dignitate præstantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & novum & vetustum, quæ Cæsar Augustus vastavit incendio. conf. SALO & SALONÆ.
SALOBRIASÆ, Populi sunt circa Indum, apud Plin. lib. 6. cap. 20.
SALŌME, es. f. [Σαλώμη] Soror ejus Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Judæorum invaserat, quo tempore Jesus Christus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib. 16. Cæsar & Herodis filios, & sororem Salomen, & Berenicen ejus filiam, honore prosecutus est.
SĂLŌMŌN, ōnis. m. [Σαλομών] Nomen regis Hierusalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, sapientissimus judicatus. Templum Deo pulcherrimum exstruxit, ut in litteris Sacris habetur. Ab Hebræis Schelomoh scribitur, a Græcis vero Solomon, Σολομών.
SALOMONIUS, a, um. Adj. possess. [Σαλομώνιος] ut, Templum Salomonium, apud Lactant. 4. 13.
SALON, [Σάλων] Regio est Bithyniæ pascendis bobus idonea. Unde etiam Salonensis caseus dicitur. Strab. lib. 12. conf. Steph. in Σαλώνεια, & SALO supra.
SALONA Litorea, Oppidum in Provincia, medio itinere inter Avenionem Cavarûm & Phocensium Massiliam, nobilitatum Craucea lapidea Craucea est planities, quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non possis tamen digito terram tangere, quin te saxum impediat: tantus est lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planitie numerus. Sunt & apud Salonem Marii monumenta & Cæsaris: nempe callata via, murus Marius, Augusti lapides, & missilia multa passim inveniuntur. Gallice, *Salon de crau*.
SALŌNÆ, arum. f. pl. [Σαλῶναι] Urbs Dalmatiæ, capta olim ab Asinio Pollione. Hor. 2. Carm. 1. 15. conf. SALO, SALONINUS, & Steph.
SALŌNIUS, a, um. Adj. [Σαλώνιος] ut, Quercus Saloniæ. al. Chaoniæ. Claud. 3. Cons. Hon. 118.
SALŌNĪNUS, [Σαλωνῖνος] Serv. in 4. Ecl. pr. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas, Dalmatiæ civitatem, primo meruisset lauream, post etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem a capta civitate, Saloninum vocavit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem constat natum risisse statim: quod parentibus omen est infelicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa primordia periisse manifestum est.
Saloninus dictus est & Gallieni Imp. filius a matre Cornelia Salonina. Periit a militibus Postumianis occisus Coloniæ Ubiorum, & a patre Romæ fuit consecratus.
SALONENSIS, [Σαλωνίτης] In SALON.
SALONIĀNI, Catones, Catonis Censorii genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cujus ille filiam uxorem duxit, atque genuit anno suæ ætatis LXXX. Plin. lib. 7. cap. 14.
SALPA, æ. f. [σάλπη] Genus piscis circa Ebusum, obscænus alibi, & qui coqui non possit, nisi verberatus, ut ait Plin. lib. 9. cap. 18. Ibid. cap. 51. Salpæ Autumno gignuntur.
SALPIÆ, [Σαλαπίαι] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Apulorum urbs in Ionio pelago: Salapia Plinio. q. V.
SALPINA, Palus in Apulia juxta Salpiam civitatem meretricio amore Hannibalis inclitam. Lucan. lib. 5. 377.
Quos recipit Salpina palus. Sunt qui non Salpiam: sed Salapiam & Salapinus scribant, de quo suo loco scripsimus.
SALPŪGA, æ. f. Genus formicarum. Plin. 29. 4. & 34. 4.
SALSAPARILLA, æ. f. aut, ut nonnulli voluerunt, Sparta parilia, Ebulo similis herba, de qua ad Dioscoridem scribit Matthiolus lib. 11. cap. 111.
SALSAMENTUM, &c. SALSE, V. SAL.
SALSICORTEX, ĭcis. a nonnullis appellatur Arbor ex genere glandiferarum, quam Græci ἀλίφλοιον nominant. Est autem hæc arbor cortice atque caudice crassissimo & plerumque cavo, fungosoque. Sola corde caret etiam quum vivit putrescens, fulmine frequenter icitur, etiamsi altitudine non excellat: ideo ad sacrificia uti nefas erat apud Æoles. Eadem fere sterilis est, & si quando glandem tulerit, ea adeo est amara, ut præter sues, a nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum possunt nancisci. [V. Plin. 16. 6. ad fin.
SALSILAGO, SALSITUDO, V. SAL.
SALSOS, Amnis in Cassandro Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 25.
SALSŪLÆ, ārum. f. pl. [Σαλικεῖς] Fons Narbonensis Galliæ juxta Ruscinonem, non dulcibus, sed salsioribus, quam marinæ sunt, aquis defluens. Pomponius Mela lib. 2. 5. Vulgo *Saulses*: ubi est arx munitissima regum Galliæ ditionis.
SALSURA, V. SAL.
SALTATOR, SALTATRICULA, SALTATRIX, V. SALIO, & SALTO.
SALTEM, [κἄν, γῦν Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, per defectionem dicitur, quasi Si aliter non potest. Perottus.
An Si autem aliter non potest? H St.
Servius in 4. Æn. 327. Saltem, Vel hoc. Est autem sermo tractus a captivis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublatis manibus, Salutem concede. Inde per synæresin, hic natus est sermo, ut in contemptu rerum multarum petituri aliquid saltem dicamus. Donatus in Andr. 2. 1. 13. Desperatis rebus, solam petentes salutem, hoc verbo utimur. V. Gellium lib. 12. cap. 14. Ter. And. 3. 2. 14.

— itane tandem idoneus
Tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?
Saltem accurate, ut metui videar, certe si resciverim. Idem

Phorm 2. 10. 2. Cic. 8. Att 16. Quare nunc saltem ad illos calculos revertamur. Eidem, 9. 6. Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem. Atque aliquo, si non bono, at saltem certo statu civitatis hæc inter nos studia exercere possemus. Cic. 9. Fam. 8.
Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap 5. Illud vix saltem præcipiendum videtur. Nonnulli scribunt Saltim. V. Priscian. 15. & Voss Etymol.
SALTIÆ, Populi sunt juxta Pontum Euxinum, postea Pheirophagi a tenuitate victus appellati.
SALTITO, SALTO, SALTUARES, SALTUS verbale, &c. V. SALIO.
SALTUS, ûs. m. [νάπη, ὑλώδης τόπος Gl. G. L.] Densior silva & invia, quod ibi arbores saliant, in quo pasci & æstivare pecudes solent: ut ait Valla lib. 4. Sunt qui dicant Saltus esse Loca arboribus expedita, quia facile in his saltetur. Virg. 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Plaut. Cas. 5. 2. 41.
Ubi illum saltum video obseptum, rogo ut altero sinat ire.

Saltum, Gallus Ælius libro secundo significationum, quæ ad jus pertinent, ita definit: Saltus est, ubi silvæ, & pastiones sunt, quarum causa casæ quoque. Si qua particula in eo saltu, pastorum aut custodum causa, aratur, ea res non perimit nomen saltui, non magis, quam fundi, qui est in agro culto, & ejus causa habet ædificium, si qua particula in eo habet silvam. Festus.
Significat etiam Campi spatium. Vide Pontanum in 3. Georgic. 471.
Saltus, salti, secundæ declinat. antiquis. Accius Menalippo, Hic Menalippum interea trajectus nemorum in salti faucibus. Nonius. 8. 18.
Nemorum saltus. Virg. 6. Ecl. 57.
Apti saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17.
Floriferi saltus. Lucret. lib. 3. 11.
Innoxius saltus. V. INNOXIUS.
Invii saltus. V. INVIUS.
Profundi. Virg. 2. Georg. 391.
Umbriferi saltus. Juven. 10. Sat. 194.
Cingere saltus indagine. Virg. 4. Æn. 121.
Circumdare magnos saltus canibus. Virg. 1. Georg. 140.
Depascere saltus. Ovid. 5. Fast 283.
Detrudi de saltu agroque communi. Cic. pro Quint. 28.
Occupare saltus. V. OCCUPO.
Peragrare virides saltus. Lucret. lib. 2. 355.

Sepire saltum plagis. Lucret. lib. 5. 1250.
Pyrenæi. Cæs. Bell. Civil. 1. 37. Celeriter Pyrenæos saltus occupari jubet. Sic cap. seq. pr. Alter a saltu Castulonensi, &c.
Saltum pro Magna possessione accepit Catullus, ut a Varrone memoratum est in libris de R. R. 1. 10. extr. Sic autem scribit Epigr. penult.
Firmano saltu non falso mentula dives. Turnebus. V. If. Voff.
SALTUARIUS, vel SALTARIUS, i. m. [ὀρεοφύλαξ, Gl. L. G. & ἀγροφύλαξ Gr. L.] Silvarum seu saltus custos. Pomponius de Usu & Habit. lib. 7. l. Si ita, D. Dominus proprietatis, etiam invito usufructuario vel usuario, fundum, vel ædes, per saltuarium, vel insularium, custodire poterit. Petron. cap. 53. Saltuariorum testamenta.
SALTUENSIS, e. Adj. Qui saltus a publico redimit, conducitve, Diocletianus & Maximianus Principes. Cura pervigili observare debebit Sublimitas tua, ne coloni, vel saltuenses, ultro etiam se offerentes ad militiam suscipiantur armatam, aut cogantur inviti. Per saltus pascunt pecora, sunt enim herbosi saltus, quos si cultore destituas, deserta silvæ fient: itaque eos haud esse avocandos ab opere principes constituunt: Ex agris quippe sitia: ex saltibus carnes accipimus. Antoninus. vide l. j. de fugit. Colon. lib. 11. C. & l. 13. Qui militar. non possunt. l. 13. De fundis patrimonial. eodem lib.
SALTUOSUS, a, um. Adj. [ναπώδης] Locus saltibus plenus. Liv. 27.12. Aperta erat regio sine ullis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde cœpit. Nepos 14. 4. 2. Regio saltuosa.
SALUBER, SALVEO. V. SALUS.
SALVIA, æ. f. [ἐλελίσφακον, ἡ ἐλελίσφακος] Herba, dicta quod diversos sanet morbos. Plin. lib. 22. cap. 25. Nostri, qui nunc sunt, herbarii elelisphacon Græce, Latine salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam. Partus emortuos ea apposita extrahunt. Item vermes aurium ulcerumque. Idem lib. 26. cap. 6.
SALVIATUM, i. n. Genus potionis, quo veterinarii seu mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione. Græce πότιν vocant, a Salvia, quam veteres pro succo accipere consueverunt. Quidam tamen volunt Salviatum, a Salviæ succo deduci. Columel. lib. 6. cap. 10. pr. Recens tussis optime salviato farinæ ordeaceæ discutitur. Plin. lib. 27. cap. 11. Ex hac in tres modios salviati additur. Docti quidam contendunt legendum esse Salivatum, & ita in vetustis haberi codicibus testis est Harduinus, in loc. & Victor. ad Colum. 6. 9. pr. Porro Salivatum appellant, quod Apsyrtus & alii, qui de medicina equorum scripserunt, πρόπομα vocant & Salivare, quod illi προποτίζειν.
SALVIO, āre. Salviatum in potum dare, vel, ut alii volunt, Salviati more demittere. Columel. lib. 6. cap. 34. Vel tenero olere, commisto torrido, molitoque milio, & per unam noctem lacte macerato salviatur. Alii legunt Salivatur.
Salviandum pecus, h. e. Salviato potionandum. Salviatum, quod a quibusdam Salivatum dicitur, Potionis genus est, quo in veterinis jumentisque maxime utuntur veterinarii, hoc est, medici veterinorum. Sunt autem Veterina, Animalia quæ vehere possunt. Salivatum a Saliva quasi succo dictum videtur. Qui Salviatum legere mavult, a Salvia sive Sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. V. Gesneri indicem.
SALVIA, Mater Apuleji.
Salvia, Oppidum Treïensium in quinta Italiæ regione. de quo Plin. lib. 3. cap. 13. Hard. conjuncte, Urbesalvia Pollentini.
SALVIUS Fufius inter eximii roboris viros recensetur a Plin. lib. 7. cap. 20. in hunc modum: Fufius Salvius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra scalas ferebat. [Harduinus dividit, ut duo nomina gentilicia sint. Homines Italici generis sæpe occurrunt cum Cognomine simili gentili in *ius*, aut forte corruptum fuit cognomen hominis Romani. An Salvinus?
Salvii in Romana historia in primis memorandi Othones cognomine, de quibus V. Suet. pr. vitæ Othonis Imp.
Salvius Julianus cognomento Severus, origine Mediolanensis, nobili familia, juris peritissimus fuit. Is perpetuum edictum diligentissime composuit: floruit sub Hadriano, post Christum anno 134. V. Rutilium lib. singulari de vita Jurisconsultorum.
SALVIANUS, a, um. Adj. ut, Salvianum interdictum de quo lib. 43. P. tit. 33. quo adversus se frustrantes creditores, ad pignora recuperanda, agunt.
Fuit & proprium nomen Presbyteri Massiliensis, cujus exstant de Gubernatione Dei libri III. & Adversus avaritiam IIII. ut & Epistolæ.
SĂLUM, i. n. [ἅλς] Mare dicitur a sapore salis. Vel a verbo Græco σαλεύω, quod significat movere, fluctuare. Virg. 1. Æn. 541.
Perque undas superante salo. Cic. 3. Tusc. 67. Nec tam ærumnoso navigassem salo. [Ex Gr. Σάλος. de q. V. Suid.
Spumante salo fit sonitus. Virg. 2. Æn. 209.
Salus, masculine protulit Ennius Hecuba, Undantem salum. Non. 3.199.
SĀLŪS, ūtis. f. [ὑγεία, σωτηρία Gl. L. G.] Incolumitas. Plaut. Capt. 3.3.3.
Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum. Ter. Adel. 4. 1. 3.
— utinam quidem
(Quod cum salute ejus fiat) ita se defatigarit velim,
Ut triduo hoc perpetuo prorsum e lecto nequeat surgere. h.e. Sine malo aliquo. Ibid. 3. 2. 2.
Salus, contrarium habet Exitium. Cic. pro Rosc. Amer. 149.
Rerum salus. Lucan. lib. 2. 221.
Reipub. salus. Cic. 5. Verr. 207. Reip. salus deerit, si improborum exemplis improbi judicio ac periculo liberabuntur.
Salus omnis in sociis. Plin. lib. 9. cap. 46.
Cum salute. V. CUM præpositionem.
Dubius salutis Æneas. Ovid. 15. Met. 437.
Incertus sum salutis meæ. Ovid. 3. Trist. 3. 4.
Socius salutis. Virg. 5. Æn. 174.
Via prima salutis. Virg. 6. Æn. 96.
Afflicta salus. V. AFFLIGO.
Dulcis salus. Ovid. 5. Trist. 7. 3.
Infesta alicui sua salus. V. INFESTUS.
Afferre salutem. Cic. 3. de Legib. Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem a bonis potuit afferre.
Amittere salutem. V. AMITTO.
Confidere de. V. CONFIDO.
Consistit salus. V. CONSISTO.
Consulere saluti. Cic. 4. Fam. 14. Idem 2. Att. 19. Saluti, si me amas, consule. V. CONSULO.
Consulere de salute alterius. V. CONSULO.
Continetur salus publica incolumitate illius. V. CONTINEO.
Dare salutem. Cic. 1. de Or. 32. Dare salutem, liberare periculis. Ovid. 4. Ep. pr.
Debere salutem suam alicui. Ovid. 4. de Pont. 15. 3.
Deferere salutem. Cic. 1. Fam. 7. Multum enim interest, utrum laus minuatur, an salus deferatur.
Desperare salutem. Ovid. 3. de Pont. 7. 23.
Donatus æterna salute. Lucret. lib. 5. 1214.
Ferre opem & salutem indigentibus. Cic. 2. de Finib. 118. Et pro Arch. 1. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus.
Fulcire salutem. Lucret. lib. 3. 125.
Habere salutis rationem. Cic. 1. Fam. 6.
Jacere salutem in reliqua. V. JACIO.
Impetrare precibus salutem. V. IMPETRO.
Incumbere ad salutem Reipub. V. INCUMBO.
Invisa est mihi ipsa quoque salus. Ovid. 4. de Pont. 14. 5.
Juncta salus nostra est. Ovid. 20. Epist. 233.
Monstrat salutis iter Fortuna. Virg. 2. Æn. 387.
O socii, qua prima, inquit, Fortuna salutis
Monstrat iter.
Periclitanda salus. V. PERICLITOR.
Petere salutem. Cic. 6. Fam. 19.
Posita est nostra salus in te uno. Ovid. 3. Met. 648.
Potiri stabili salute, Firma esse valetudine. Ovid. 20. Epist. 179.
Quæsita salus fuga. Ovid. 14. Met. 236.
Recuperare salutem. Cic. 14. Fam. 1.
Reducere ad salutem. Cic. Post redit. ad Quirit. 15. An ego quum mihi esset exploratissimum, &c. dubitarem quin is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduceret.
Restituere salutem. Cic. pro Domo 75.
Retinere salutem. Cic. 6. Fam. 21.
Sperare. Virg. 2. Æn. 354.
Saluti esse alicui. Cic. 9. Att. Quum ei saluti, qui mihi fuerit, fuisses, tamen lectis ejus litteris, quas, &c.
Superest salus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Vocari ad perniciem, & Ad salutem, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.
Utitur medicis suis, non ad salutem, sed ad necem. Cic. de Arusp. Resp. 35.
Salus, Remedium. Virg. 2. Æn. 354.
Una salus victis, nullam sperare salutem.
Suprema salus in aliquo. Virg. 12. Æn. 653.
Salutem dicere alicui, Salutare, salutem precari. Plaut. Capt. 2. 3. 29.
Omnium primum salutem dicito matri & patri. Cicero salutem dicit Appio Pulchro, lib. 3. ad Fam. atque ita in ceteris epistolis. Idem 5. Tusc. 90. Anacharsis Hannoni salutem. Subaudi Dicit. Sic 4. Att. 47. Dionysio plurimam salutem. [Gloss. Lat. Græc. Salutem, Χαίρειν. Et plenius Græc. Lat. Χαίρειν λέγω, Salutem dico.
Accepta, redditaque salute. Liv. 7. 5.
Adscribere salutem alicui. Cic. 6. Att. 20. Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut salutem mihi adscriberes. V. ASCRIBO.
Dicere multam, plurimam salutem. V. MULTUS.
Dicere multam salutem foro & curiæ. Cic. 7. Fam. 33. Quas si ut volumus exceperimus, ego vero multam salutem & foro dicam, & curiæ: vivamque tecum, & cum communibus nostris amatoribus. h. e. Jubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.
Dic a me illi salutem. Cic. 14. Fam. 1.
Data redditaque salute. Liv. 3. 26. [An Dicta?
Impertire salutem alicui, & Impertire aliquem salute. Cic. 2. Att. 12. Ter. Eun. 2. 3. 39.
Mittere salutem alicui. Ovid. 16. Epist. 1. & 4. 1.
Mittere salutem, & Referre salutem: pro Salutare, & Resalutare. Cic. 16. Att. 4. Atticam nostram cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est, per te missa ab illa: Referes igitur ei plurimam salutem.
Nuntiare salutem. V. NUNTIO.
Referre, V. MITTERE.
SALUS, [Ὑγεία] Dea apud Martianum Capell. In sedecim, inquit, discernitur cœlum omne regiones, in quarum prima, sedes habere memorantur post Jovem dei Consentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag. 1. lib. Historiæ deorum. Ferebatur Æsculapii filia, & hanc precari solebant, ut morbos depelleret. Ter. Hec. 3. 2. 2.
Male metuo, ne Philumenæ magis morbus ingravescat,
Quod te, Æsculapi, & te, Salus, ne quid sit hujus, oro. Et Plaut. Capt. 3 3. 14.
Neque jam servare, Salus si vult, me potest: nec copia est. Item meminit Tacit. 12. Ann. 23. Ejus typus frequens in nummis. V. Oisel. Tab 80.
SALŪBER, bris, bre: vel SALŪBRIS, bre. Adj. [ὑγιεινός, ὁ ὑγιεινὸς Gl. L. G. & G. L. σωτήριος idem Gl.] Quod præbet sanitatem, ut ait Valla: unde Aer, Cibus, Locus, Salubres dicuntur. Columel. lib. 1. cap. 2. Salubri cælo.
Annus salubris, & Pestilens, contraria. Cic. 1. de Divin. 130.
An Saluber? H. St.
Aquæ salubres. Hor. Carm. sæcul. 31.
Aura salubris. Ovid. 3. de Arte Am. 693.
Fluvius saluber. Virg. 1. Georg. 272.
Herbis salubribus sanare curas. Tibul. lib. 2. 3. 13.
Locus. Varr. de R. R. 1. 2.
Lympha salubris. Propert. lib. 3. 22. 26.
Malvæ salubres corpori. Hor. Epod. 2. 58.
Verba salubria. Ovid. 6. Fast. 753.
Salubris huic rei. Plin. lib. 8. cap. 27.
Adoptio salubris pupillo, i. e. Utilis. Ulpian. in l. Nec ei. §. Et primum. D. de adoption.
Consilium salubre. Cic. 8. Att. 12. Quare nunc saltem ad illos calculos reverta-

revertamur, quos tum abjecimus, ut non solum gloriosis consiliis utamur, sed etiam paulo salubribus. [An Salubrioribus? vel Paulum salubribus?
Factum salubre. Ovid. Rem. Amor. 316.
Liber studiis salubrior, quam dulcior. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Princeps. Sueton. in Aug. cap. 42. pr. Sed ut salubrem magis, quam ambitiosum principem scires. H. St.
Sententia Reipub. saluberrima. Cic. pro Domo 16.
Quicquid salsum aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est. Cic. in Orat. 90.
Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liv. 3. 8. Graviore tempore anni jam circumacto, defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. [Hoc vel de Aquis Bajanis, vel de Cælo, sub quo positæ sunt intelligendum est, neque proinde Salubre pro Sano.
Comp. & Superl. exempla supra exstant. Gloss. Græc. Lat. Ὑγιεινότατος, Saluberrimus. Item Σωτηριωδης, Saluberrimus.

SALUBRĬTER, Adv. [ὑγιεινῶς] Liv. 3. 62. Et trahi bellum salubriter, & mature perfici potest.
Emere salubriter. V. EMO.
Refrigerari salubrius. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa ætas aut æque calescere vel apricatione melius, vel igni; aut vicissim umbris, aquisve refrigerari salubrius?
Superl. Plin. lib. 27. cap. 3. Sed majores, oculorum quoque medicamentis aconitum misceri saluberrime promulgavere.

SALUBRĬTAS, ātis. f. [τὸ ὑγιεινὸν] Sanitas. Plin. lib. 37. cap. 13. Jam situ ac salubritate cæli atque temperie, accessu cunctarum gentium facili, &c. Cato R. R. cap. 157. De brassica Pythagorea, quid in ea boni sit, salubritatisque. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 52. Quantum satis esset ad mutationem locorum, propter salubritatem.
Urbis vel alicujus loci salubritas. Cic. 2. de Lege Agrar. 94.
Afferre salubritatem. V. AFFERO.
Vini salubritas. Plin. 14. 6.
Dictionis salubritas, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 51. Ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus: omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perderet, ac loqui pæne dedisceret. De eloquentia. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Salubritates in plur. dixit Vitruv. 5. 3.

SALUTĀRIS, e. Adj. [ὑγιεινός, σωτήριος Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Saluber, hoc est salutem præstans, vel ad salutem idoneum. Cic. ad Octav. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ sunt salutaria.
Cultura agrorum generi universo salutaris. Cic. de Senect. 56.
Salutaris stella ad ortus puerorum. Cic. 1. de Divin. 85. Quid astrologus, cur stella Jovis aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortus puerorum salutaris sit, Saturni Martisve contraria?
Accessus ad res salutares, A pestiferis recessus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Civis beneficus & salutaris. Cic. pro Milon. 20.
Salutares litteræ, Quæ consolationem afferunt. Cic. 6. Att. 9. Sic ergo habeto, salutares te mihi litteras misisse: neque solum has longiores, quibus nihil potest esse explicatius, nihil perfectius, sed etiam illas breviores, &c. Idem 2. de Nat. Deor. 27. Salutaris calor. Et 3. de Fin. 66. Salutaris Juppiter.
Salutaris severitas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Salutaris littera dicitur A, quod Absolutionis nota fuit in tabulis judicum. V. A præpositionem.
Salutaris digitus, Qui pollici est proximus, qui & Index dicitur. Suet. de August. Cæs. cap. 80.
Salutaris porta appellata est ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus.
Compar. Cic. 14. Fam. 17. Nihil magnificentius, nihil præclarius actum unquam, nihil Reipub. salutarius.

SALUTARĬTER, Adv. [σωτηριωδῶς Gl. G. L.] Cic. de Clar. Orat. 8. Tum arma sunt ea sumpta, quibus illi ipsi, qui didicerant eis uti gloriose, quemadmodum salutariter uterentur, non reperiebant. Cic. 10. Fam. 24.

SALUTARIUM, i. n. Munus a convalescentibus debitum. Tertull. Apol. 46. Statuis & salutariis remunerari.

SALUTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj [σωτήριον φέρων] Ferens salutem. Martial. lib. 5. 1.
Puer salutifer orbi. Ovid. 2. Met. 642. de Æsculapio.
Venit urbi salutifer. Ovid. 15. Met. 744.
Opem salutiferam dare. Ovid. 21. Epist. 174.
Sorte salutifera succurrere rebus miseris. Ovid. 15. Met. 632.

SALUTIFICATOR, ōris. m. Salvator. Apud Ecclesiasticos.

SALUTĬGER, ĕra, ĕrum. Idem quod Salutifer. Auson. Ecl. de Nom. 7. dier.
Sexta salutigerum sequitur Venus alma parentem.
Item Qui salutem nuntiat. Apul de Deo Socr. p. 4. Elmenh. Interpretes & salutigeri.

SALUTIGĔRŬLUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Aulul. 3. 5. 28.
Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehar. Pueros salutigerulos vocat, Servos qui jussu dominæ hunc illum salutant, suntque Nuntii & Renuntii. al. Sandaligerulos legunt.

SALUTIGERULUS, i, m. ἐπισκέπτης Gloss. Lat. Græc. i. e. Salutator.

SALŪTO, [ἀσπάζομαι, σωτηριάζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Salutem dicere, quod non accedentibus solum, sed abeuntibus quoque attribuitur. Ter. Eun. 2. 2. 29.
Salutant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur. Idem Adel. 3. 3. 92.
Opperiar hominem hic, ut salutem, & colloquar. Cic. 5. Att. 23.
Domus te tota nostra salutat. Idem de Univers. 2. Venissetque eodem Mitylenis me salutandi & visendi causa.
Salutare benigne, comiter appellare unumquemque. Cic. 13. Philip. 4. Liv. 23. 4. pr. Plebem adulari, salutare, benigne invitare.
Salutare, Salutem precari. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur sternutamentis salutemur? h. e. Quum sternutamus.
Salutabant antiqui, non homines modo, sed & loca, quo veniebant, vel redibant. Virg. 3. Æn. 524.
Italiam læto socii clamore salutant. Ovid. 1. Trist. 1. 15.
Vade liber, verbisque meis loca grata saluta.
Agros salutare. Ovid. 3. Met. 25. Idem 15. Met. 687.
Assuetasque domos, habitataque templa salutat.
Salutare, pro eo quod Vale dicere vulgo dicitur. Plaut. Milit. 4. 8. 29.
Etiam nunc saluto te familiarius, priusquam eo.
Conservi, conservæque omnes bene valete & vivite. Stat. 4. Theb. 31.
Stant tamen, & nota puppim de rupe salutant.
Salutare deum, Venerari. Ter. Phorm. 2. 1. 81. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur. Plaut. Bacch. 2. 3. 113. Salutatum ire Deos. Ter. Phorm. 1. 5. 81.
At ego Deos Penates salutatum domum
Devortar. [Ob adventum scilicet felicem ture supplicabant.
Salutare deum precibus. Martial. lib. 12. 74.
Deum læto clamore salutare. Ovid. 15. Met. 731.
Salutare, Appellare, ut Regem, Imperatorem &c. Hor. de Arte Poet. 87.
Descriptas servare vices, operumque colores
Cur ego, si nequeo, ignoroque, poeta salutor? V. Liv. 1. 6. Cic. 2. Fam. 10. Suet. Aug. 58.
Salutare: Servare. Plin. lib. 17. cap. 22. Sequenti anno palmites salutentur, pro viribus matris, singuli aut gemini. Salutentur dixit, pro Serventur incolumes, nec resecentur. [Sed lectio dubia est. Dalec. legit Summittantur, Harduin. Salventur. Sed quum paulo post Nutriantur dicat, cum idem intelligi velit, suspicor Plinium reliquisse, Palmites alitentur, verbo frequentativo ab Alo deducto; ut quasi alludere videatur ad fetus animantium, qui pro viribus matris aluntur, aut macello destinantur, vel ad liberos quoque, qui pro facultatibus patris familias, vel tollebantur, vel exponebantur.
Salutari, Passivum. Cic. de Senect. 62. Salutari, appeti, decedi, &c.
Visne salutari sicut Sejanus? Juven. 10. Sat. 90.
Esse salutatum te vult mea littera primum. Ovid. 2. de Pont. 7. 1.
Salutanti mutuam salutationem reddere. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, cap. 13.

SALUTĀBUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capel. l. 7.

SALUTATIO, ōnis. f. [ἀσπασμὸς Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison 96. Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet?
Dare se salutationi, Admittere salutantes. Cic. 7. Fam. 28. Quum enim salutationi nos dedimus amicorum, &c. [De matutinæ salutationis officio intelligendum est, quod solenne domi potentiorum civium fuit. conf. lib. 9. Ep. 20. Sall. Catil. cap. 28. pr. & Cort. not. Lampr. Alex. 18. & dict. seq.
Tempus consumere salutationibus. V. CONSUMO.
Facere salutationem. Liv. 2. 1. Curt. 10. 8 extr. Utrumque agmen, mutua salutatione facta, coït. Ritus militaris est. conf. in FACERE, & CONSALUTO.

SALUTĀTOR, ōris. m. [σωματοφύλαξ?] Cic. de Petit. Consul. 28. Jam deductorum officium, quo majus est, quam salutatorum.
Salutator mercenarius. Colume. in præfat. lib. 1. An honestius duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui sportularum spe singulis matutinis veniebant potentiores salutatum. V. Juvenal. Sat. 5. v. 15. seq. [Togati autem & calceati id officium obire cogebantur salutigeruli isti.
Regum salutator. Stat. 2. Silv. 4. 29.

SALUTĀTRIX, īcis. f. Adjective, Turba salutatrix. Juven. 5. Sat. 21.
Charta salutatrix. Martial. 9. 109.

SALUTATŌRIUS, a, um. Adj. [ἀσπαστικὸς Gl. G. L.] Plin. lib. 15. cap. 11. Omnia jam & virorum salutatoriis cubilibus inclusa. i. e. Vestibulis.
Salutatorius casus, qui & Vocativus dicitur: ut, Salve Ænea. Priscian. lib. 5. cap. de Casu.

SALUTATŌRIUM, i. n. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, seu de Const. c. 14. Itaque illi quoque, quisquis erit, qui salutatorium publicum exerceat, donabit. Qui salutatorium publicum exercet, is est, quem Seneca & Janitorem & Ostiarium appellat. [Salutator scilicet, seu Salutigerulus. Sed emendati codd. præferunt, Salutationum publicum. V. Grut. not. Certe etsi veterem lectionem sequaris, tamen non erit substantivum, sed Adj. & Salutatorium, refereturque, ad dict. Publicum, Quasi nempe Salutatores non minus laboris sustineant in colligendo lucello ex hoc molesto officii genere, quam qui Publicum exercent, in vectigalibus po. Ro. exigendis.

SALVE, [χαῖρε Gl. L. G. & G. L.] Verbum defectivum, sic conjugatur, Imper. Salve, salveto. Pl. salvete, salvetote, Infin. salvere. Ter. Phorm. 2. 1. 56.
Here salve, salvum te advenisse gaudeo.
D. O Bone custos salve. Hor. lib. 1. Epist. 10. 1.
Urbis amatorem Fuscum salvere jubemus
Ruris amatores.
Multum salve. V. MULTUS.
Salve cura deûm. Tibul. lib. 3. 4. 43.
Salve læta dies. Ovid. 1. Fast. 87.
Salve sancte parens. Virg. 5. Æn. 80.
Dionysium salvere jubeas. Cic. 4. Att. 15.
Salve & Vale. Salve dicimus in salutatione matutina: Vale, quum discedimus. Sueton. in Galba c. 4. Ut liberti servique bis die frequentes adessent: ac mane salvere, vespere valere sibi singuli dicerent. Utrumque Virgilius posuit, quum scripsit, 11. Æn. 97.
— Salve æternum mihi maxime Palla,
Æternumque vale. Turnebus.

SALVEO, ēre. dixit Plaut. pro Salvus & sanus sum: in Trucul. 2. 2. 4.
Salve. s. satis est mihi tuæ salutis, nihil moror, non salveo.
Salvebis, in futuro, dixit Cic. 6. Att. 6. Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam nostram jubebis litteris, & salvebis a meo Cicerone. i. e. Cicero meus te salutat. [Puto Salveo, Salvus sum, ēre. ut Audeo, Ausus; Gaudeo, Gavisus; Prandeo, Pransus &c.

SALVUS, a, um. Adj. [σῶος, σωθεὶς Gl. Lat. Gr.] i. e. Sanus. Ter. Phorm. 2. 1. 56. Salvum te advenisse gaudeo. Idem And. 4. 5. 7.
— O Mysis salve. M. salvus sis, Crito. Ubi Donatus; Salvus sis, Asseveratio salutantis est, non quasi responsio.
Te salvum venisse in Epirum vehementer gaudeo. Cic. 5. Att 20.
Sum salvus, si hæc vera sunt; h. e. Tutus, extra periculum. Ter. Andr. 5. 6. 9.
Salvus & incolumis. Cic. 2. de Invent. 169.
Salvus, ad inanimata transfertur. Plaut. Merc. 1. 62.

Quid alia armamenta? A. salva & sana sunt. h. e. Integra. Ter. Eun. 2. 2. 37. Salva res. & 2. 2. 27.

Quibus & re salva & perdita profueram, & prosum saepe. h. e. Dum divites erant. Plura infra V.

Salva res est, quum saltat senex; ab Apollinaribus ludis tractus mos. Servius in 8. Æneidos v. 110. conf. 3. 279. Festus, Salva res est, quum saltat senex, quare Parasiti Apollinis in scæna dictitent, causam Verrius reddit: quod P. Sulpicio & Cn. Fulvio consulibus, M. Calpurnio Pisone Prætore Urbis faciente ludos, subito ad arma exierint, nuntiato adventu hostium, victoresque in theatrum redierint, solliciti, ne intermissi religionem adferrent, instaurandique essent, inventum esse ibi C. Pomponium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari. De Ludis Apollinaribus V. suo loco.

Clypeus salvus, Servatus. Cic. 2. de Fin. 97. Simulatque ipse gravi vulnere exanimari videret se, ut primum dispexit, quæsivit, salvusne esset clypeus. Quum esse flentes sui respondissent, &c.

Epistola salva. Cic. 7. Fam. 26. Quod epistolam conscissam doles, noli laborare: salva est domi.

Res salva est. Plaut. Capt. 2. 2. 34. V. supra. conf. Satin' salvæ? in SATIS.

Respublica sana ac salva. Cic. 12. Fam. 23.

Salvum me fac, Σῶσόν με. Gloss. Græc. Lat. Hinc Salvifico ductum verbum.

Salvus, Illæsus, inviolatus, integer, & fere duobus Ablativis. ut

Auspiciis proscriptionem illam salvis rogatam esse dicebant. Cic. de Provinc. Conf. 45.

Capite salvo. Cic. pro Cæcin. Cecinæ placuit & amicis, quoad videretur salvo capite fieri posse, experiri.

Fide salva aliquid facere. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, si eum teneremus, quæ salva fide facere possit.

Gratia salva. Quintil. lib. 11. cap. 3. Quum aliquid detrahere salva gratia velis, concedas alia omnia.

Jure salvo amicitiæ. Cic. 13. Fam. 77. pr. Quum his temporibus non sane in senatum ventitarem, tamen ut tuas litteras legi, non existimavi me, salvo jure nostræ amicitiæ veteris, multorumque inter nos officiorum, facere posse, ut honori tuo deessem.

Lege salva. Cic. 3. Fam. 6. Et ut habere rationem possis, quo loco me, salva lege Cornelia, convenias. Idem 1. Fam. 2. Ne quid agi cum populo, aut salvis auspiciis, aut salvis legibus, aut denique sine vi possit, &c.

Magnitudine salva tua, domine, descendas oportet ad meas curas, quum jus mihi dederis referendi ad te. Plin. Epist. 248.

Officio salvo aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

Pietate salva. Ovid. 15. Met. 109.

Corpora missa neci salva pietate fatemur.

Pudore salvo. Ovid. 1. de Pont. 2. 68.

Gratia quod vestro salva pudore queat.

Reverentia salva, &c. Martial. lib. 1. 29.

Virginitate salva. Ovid. 16. Epist. 160.

Urbe. Cic. 16. Fam. 12. Modo ut Urbe salva.

SALVE, Adv. Plaut. Men. 5. 2. 26. Salven' arcessi jubes? Apul. Milef. 1. extr. Quam salve agit, inquit, Demeas noster? conf. Satin salve, in SATIS.

SALVIFICUS, a, um. Adj. }
SALVIFICO, āre. Salvum facere. V. SALVUS. } Apud Ecclesiasticos.
SALVIFICATIO, ōnis. f. σωτηρία, Gloss. Græc. Lat. }
SALVIFICATOR, ōris. m. }

SALVO, [σώζω Gl. G. L.] āre. Salvum reddere, Conservare. Quintil. lib. 12. cap. 10. Quod si non eveniret, omnes pares essent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & salvant personarum discrimen, ita quo quisque plus efficit dicendo, hoc magis secundum naturæ eloquentiam dicit. In castigatis exemplaribus legitur Servant. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Itaque maximæ Reipub. partes in iis bellis, quibus Reipub. salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia salvantur. Hoc verbum apud veteres doctissimorum judicio non invenitur: ideoque hi duo loci suspecti sunt, cum & in meliore sensu legi possit, Servant & Servantur. Quintil. Decl. 5. 7. Perdiderunt pulchritudinem sanctitatemque naturæ, qui putant illis parentibus jura succurrere, quibus apud liberos salvanda est de mutua caritate reverentia. Castigatiores codices habent Salva est, &c. Apud Lactantium tamen legitur Salvare, oppositum verbo Perdere, de ira Dei cap. 5. 449. Vivificare, quam occidere: salvare, quam perdere. H. St. Sic apud alios Latinos patres, ut Sedul. 1. 109.

SALVĀTIO, ōnis. f. vox apud Ecclesiasticos scriptores non infrequens.

SALVĀTOR, ōris. m. [σωτὴρ Gl. L. G.] Verbale, de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ auctores. Servator enim Latine magis dicitur. Cic. 4. Verr. 254. negat exstare Latinum nomen, quod respondeat Græco vocabulo σωτήρ. V. dictionem SOTER. Sed Lactantius, Arnobius, aliique Patres Latini hac voce utuntur. Et veterem fuisse & vere Latinam probare videtur vetus Inscriptio apud Gruter. p. 19. IOVI CVSTODI QVIRINO SALVATORI PRO SALVTE CAESARIS NERVAE TRAIANI AVG. COL. SARM.

Salvator quidem plus significat, quam Servator; Servare enim est vox militaris denotans Parcere in bello, quos interimere possumus: Salvare autem est, non tantum Vitam, sed & Felicitatem & meliorem omnino statum impertire. V. SERVO.

SALVĀTRIX, īcis. f. Fulgent. de Nativ. Christi. Et Prosper. Aquit. Epist. 16. Salvatrix gratia Christi.

SALYES, um; vel SALYI, orum. m. pl. [Σάλυες] Straboni & Ptolemæo, Populi sunt Narbonensis Galliæ Liguribus finitimi, Plinius tamen Sallyos vocat & Salluvios, Liguriæ eos adscribens: Ligurum celeberrimi ultra Alpes. Salyes Liv. 21. 26. Salyi Flor. 2. 3. 5.

Vocantur & Salvii in Epitome Livii. Et Salluvii apud Plin. & Marcellin.

Salyes, sunt Populi, qui Salonam atque vicinos agros inhabitant. Salona castellum est provinciæ ejus nostræ, quæ Massiliam & SextiasAquas principes civitates habet. Strabo post princip. lib. 4. A Massilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum cursu usque ad Druentiam amnem, per stadia quingenta Salyes incolunt.

S A M

SAMA, æ. f. Creta Italica. Isidor. 20. 4. Al. Samia.

SAMACIA, [σαμάκια] Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5. cap. 16.

SAMÆNA, [σάμαινα, ἡ Σαμαίνη] est Navigium dicrotum, hoc est biremе, rotundum, concavum, ac in ventris similitudinem formatum, ut mare percurrere & celeriter converti possit. Alii Samænam, Numisma intelligunt. Cæl lib. 7. cap. 31. V. Hesych. & Suid.

SAMANÆI, orum. m. pl. sunt Gymnosophistæ apud Indos, quos Porphyrio solis pomis, oryzis, aut farina vivere asserit. Eos rex veneratur ut deos, quod illorum precibus omnia a Deo impetrare se credit. Vitam hanc fastidiunt, itaque emori student, beatos tum demum se futuros opinati. Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 25.

SAMARA, V. SAMERA & SAMAROBRINA.

SAMARABRIÆ, Gentes circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SĂMĀRĪA, [Σαμάρεια] Judææ Palestinæ regio est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 13.

Est autem Civitas regalis in Israel, a qua tota regio decem Tribuum est Samaria. Postea Sebaste dicta ab Augusti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea est Palestinæ inter Judæam & Galilæam sita. Hinc

SAMARĪTĀNI & SAMARĪTÆ, [Σαμαρεῖται] dicti sunt, qui Samariam habitant, quorum frequens mentio in Bibliis.

SAMAROBRĪNA aut SAMAROBRĪVA, æ. f. [Σαμαρόβριγα] civitas Galliæ dicitur Cæsari & Ptolemæo lib. 2. cap. 9. inter Belgas, ubi Cæsar Gallorum concilium indixit. Cæs. de Bell. Gall. 5. 24. pr. Hanc Cameracensem esse urbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluvius interfluit. Constantior tamen opinio urbem esse putat Novioduno vicinam, quam vulgo Sancti Quintini dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluvius.

SAMBICUS, i. m. [Σάμβικος] Famosi sacrilegi nomen, qui cum Dianæ τῆς ἱππικῆς, fanum aliquoties expilasset: tandem deprehensus annum perpetuum in quæstione tormentisque habitus, miserrimo mortis genere excarnificatus, sacrilegii pœnas luit. Hinc factus est locus proverbio, ut Sambico graviora pati dicamus, quem significare volumus Exquisitissimo tormenti genere excruciari. V. Cæl. lib. 18. cap. 3.

SAMBRACATÆ, Insulæ & oppidi nomen in Chaldæorum Arabia apud Plin. commemoratur lib. 6. cap. 28.

SAMBRUCENI, Populi sunt circa Indum teste Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMBŪCA, æ. f. [σαμβύκη] Auctore Festo, Organi & instrumenti musici genus. Vitruv. 6. 1. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi harmonica, Triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudine sicut & crassitudine nervis efficitur. V. Isidor. 3. 20. Athen. lib. 14. Suid. & Barth. Adverf. 55. 9.

Sambuca primo usam Sibyllam produnt aliqui a Sambyce quodam inventa, unde & nomen. Est vero organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi sunt usi, ac Troglodytæ. Cæl. lib. 9. cap. 4.

Sambucam citius caloni aptaveris alto. Pers. 5. Sat. 95.

Sambuca, eodem Festo auctore, Machina, qua urbes expugnantur, similiter vocatur: nam ut in organo chordæ, sic in machina intenduntur funes. conf. Veget. de Re Mil. 4. 21. Athenæus 14. 8. & Polyb. 8. 5. & Suid.

SAMBUCĪNA, æ. f. [σαμβυκίστρια] Quæ sambuca canit. Plaut. Stich. 2. 2. 57.

Post, ut occœpi narrare, fidicinas, tibicinas,
Sambucinas advexit secum forma eximia.

SAMBUCISTRIA, æ. f. [σαμβυκίστρια] apud Festum, Idem quod Sambucina. Liv. 39. 6. Tunc psaltriæ, sambucistriæque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis. conf. Arnob. 2.

SAMBŪCUS, i. f. [ἀκτῆ] Arbor. V. Plin. lib. 24. cap. 8. Scribitur & Sābucus. Seren. cap. 4. & sæpius. Gloss. Lat. Gr. Sabucus, Ἀκτῆ, ἡ βοτάνης. Et Græc. Lat. Ἀκτῆ, τὸ φυτὸν, Sabucus.

SAMBUCEUS, a, um. Adj. [ἀκτῖνος] Quod ex sambuco est. Auctor de Viris Illust cap. 10. Juvenibus regiis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes adscitus, baculo sambuceo aurum infusum deo donum tulit. Sambucea arbor. Plin. lib. 29. cap. 4.

SAMBULOS, Mons in Perside Herculi sacer. Alex. ab Alex. lib. Genial. dierum 2. cap. 14.

SAMBYCE, V. SAMBUCA.

SĀMĒ, [Σάμη] Insula ante sinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicta est, non procul ab Ithaca, si Ovidio credimus 1. Trist. 4. 67.

Nec mihi Dulichium domus est, Ithaceve, Sameve.

Dulichiumque Sameque. Virg. 3. Æn. 271.

Item Oppidum ejusdem insulæ a Romanis dirutum. Plin. lib. 4. cap. 12. V. & SAMOS.

SAMĔRA, æ. f. [πτελέας σπέρμα] Columel. lib. 5. cap. 6. Atineam ulmum Trimellius Scrofa non ferre sameram (quod est semen ejus arboris) falso est opinatus. Plin. lib. 16. cap. 17. Atineæ, inquit, non ferunt samaram: ita vocatur ulmi semen: omnesque radicum plantis proveniunt: reliquæ semine. Scribitur enim & Samara.

SAMIA, SAMIARIUS, SAMIATOR, &c. V. SAMOS.

SAMICUM Litus, ubi sacellum est Neptuni maxima veneratione cultum, in Asia situm est. Strabo lib. 8.

SAMIO, SAMIUS, V. SAMOS.

SAMMŌNIUM, [Σαμμώνιον] Promontorium est Cretæ, adversum Rhodo, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Al. Samonium, & Salmone. q. V.

SAMNĪTES, um, & ium. m. [Σαμνῖται, ἢ Σαυνῖται] Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiæ inter Picenum, Campaniam & Apuliam. V. Liv. 7. 29. Flor. 1. 16. Urbes in ea sunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneventum, Corfinium. Quidam etiam Sannites per duplex N scribunt. Rectus sing. est Samnis.

Samnites quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profligaverunt, quos postea L. Papirius sub jugum misit. De Samnitibus multa Strabo lib. 5. & historiæ Romanæ scriptores V. Liv. maxime l. 7. 29.

Samnitibus, inquit Festus, nomen factum ab hastis, propter genus hastæ, quod σαυνία appellant Græci. Alii dicunt Sabinis, vere sacro voto, hoc genus hominum extra fines ejectum, Comio Castronio duce, occupasse collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites.

Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites quum attulissent, repudiati sunt. Cic. de Senect. 55.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Ductum autem est nomen a Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella gesserunt, ut testatur Livius 9. 40. Et Romani quidem ad honorem Deûm insignibus armis hostium usi sunt: Campani ab superbia & odio Samnitium, gladia-

gladiatores, eo ornatu armarunt, Samnitiumque nomine appellarunt. V. Lipf. Saturn. 2. 11. vel Lex. Pitifc.

SAMNIUM, i. n. [Σάμνιον, Σαυνῖτις] Regio Samnitium. Flor. 1. 16. Populus Romanus ruinas ipfas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipfo Samnio requiratur. conf. Varro de R. R. 2. 1.

SAMNĪTĬCUS, a, um. Adj. [Σαμνιτικὸς] Flor. 1. 16. Bellum Samniticum. Suet. Vitell. cap. 1.

SAMNITIUS, a, um. Adj. Liv. 7. 29. pr. Samnitium bellum ancipiti Marte geftum. [Nifi vel Samniticum legendum, vel Genitivus pl. eft Samnitium. Sic Bellum fugitivorum Cic. 7. Verr. 5. & 2. Agrar. 83. Bellum Pyrrhi. 5. Epift. 12. Bello Latinorum. 2. de Nat. Deor. 6. Affert etiam Σάμνιος ἐθνικὸν Steph. apud quem pro Βεστιανίας, Βεστῖνος legendum puto. Sed apud Latinos non invenio. Samniti bello dixit Plin. 34. 6.

SAMONIUM, Cretæ infulæ promontorium Rhodo obverfum, ficut contrario litore Cyrenas verfus, κριοῦ μέτωπον prominet. Pomponius Mela, lib. 2. 7.

SAMORNION, [Σάμορνον, ἢ Σάμορνα Steph.] Urbs Ephefus apud Plin. lib. 5. cap. 29.

SĂMOS, vel SAMUS, i. f. [Σάμος] eft Nomen duarum infularum, quarum altera eft in mari Icario, modica, & Junoni dicatiffima, quod in ea nata fuerit & educata, & Jovi nupta. Unde Virg. 1. Æn. 20.

Pofthabita coluiffe Samo. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, ubi antiquiffimum fuit templum, & fimulacrum (Junonis) in habitu nubentis figuratum: & facra ejus anniverfaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Juno Samia dicta eft. In ea Pythagoras quoque philofophus ortum habuit, necnon & una ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta eft, quam ferunt de Chrifto prædixiffe. Fiebant etiam in ea vafa fictilia egregie ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc infulam Thraciæ adjacere, quæ poltea ex commiftis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg. 7. Æn. 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgo vocatur *Samo*.

Altera vero eft Samos infula, a Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multum diftet ab Epiro, ubi de Augufto ait cap. 17. Ab Actio quum Samum infulam in hiberna fe recepiffet. Same vero, ut ait Servius, in 3. Æn. 271. civitas Thraciæ eft Cephalenia. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum urbem effe, Samen vero infulam. Sunt qui fcribant Samothraciam infulam effe, quæ prius Dardania vocabatur a Dardano, qui Palladium Minervæ fecum ferens, eo confugiffe traditur. Poft Samiis infula bello ejectis, quum eo fe in Thraciam ex Afia reciperent, inditum nomen, ut pro Dardania, Samothracia vocaretur. [Samus Ioniæ oræ adjacet, e regione oftii Cayftri fl. Samothrace vero in ora Thraciæ ad oftium Hebri fluvii, & ipfa olim Samos Thracia dicta. V. Geographos, & Suid. in Σαμοθράκη. Mela quoque 2. 7. Samon & Samen vocat. Juno Sami colebatur. Cic. 6. Verr. 71.

Concinna Samos. Hor. 1. Epift. 11. 2.

SĂMIUS, a, um. Adj. [Σάμιος] Quod e Samo infula eft. ut

Afferit his Samius, i. e. Pythagoras. Sidon. Carm. 15. 52.

Bathyllus Samius. Hor. Epod. 14. 9.

Terra Samia. Plin. 35. 16.

Teftæ Samiæ. Tibull. lib. 2. 3. 51.

Vafa Samia, Fictilia. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Plin. 35. 12. conf. Plaut. Men. 1. 2. 65. Gell. 17. 8. Plin. 36. 21. Ifidor. 20. 4. Samium, eft Tefteum. Lucil. Sat. lib. 14. apud Non. 4. 434.

Et non pauper uti Samio, curtoque catino. Cic. 6. de Republ. Exftat oratio Lælii, quam omnes habemus in manibus, quam fympuvia Pontificum diis immortalibus grata fint, Samiæque, ut is fcribit, capedines.

Confringi vas cito Samium folet. Plaut. Bacch. 2. 2. 24.

Samium, Acutum, fi credimus Nonio l. c. unde & Samiare dicimus Acuere, quod in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Sat. lib. 8.

Hanc ubi vult male habere, ulcifci pro fcelere ejus,
Teftam fumit homo Samiam, fibique illico telo
Præcidit caulem, teftefque una amputat ambo.

SAMIŎLUS, a, um. Adj. dimin. [Σαμίδιον] Plaut. Stich. 5. 4. 12. Nos noftro Samiolo poterio tamen vivimus.

SAMIA, æ. f. [Σάμιος πλακοῦς] Placentæ genus, veteribus nobilitatæ. Tertull. adv. Marc. 3. 5. Non tamen ut de Glebis credas te unquam placentas & Samias cocturum. Athenæus 14. p. 644. C. Excellere Samias placentas, V. Salmaf. in Vopifc. Aurel. cap. 7. Jun. in Tertull. Cafaubon. in Athen.

SAMIO, āre. Veteres pro Acuere ponebant, & quafi Samiæ teftæ acumen inducere, auctore Nonio 4. 434. V. paulo ante Samium, Acutum, &c. conf. Stewech in Veget. 2. 14. Aufon. Epift. 4. 68. [De Samio Lapide V. Plin. 36. 21. Unde Samiare, ut a Pumice Pumicare, & Pumicare, pro Politore.

SAMIATUS, a, um. Partic. Vopifcus Aureliano cap. 7. Ferramenta famiata. Nonius l. c. Acuta & mucronata explicat: & recte, quod ex eo credo, quia Samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi effe noverunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, unde ducta Nonii interpretatio, quæ mihi valde probatur. Nam & Samiator in vetere lexico ἀκονητὴς exponitur, & in antiqua infcriptione, Samiariis doryphoron legitur. Ex Turnebo. V. fuper & feq. dict.

SAMIĀTOR, ōris. m. Qui arma acuit & tergit. Gloff. Lat. Græc. Samiator, Ἀκονητής. Litem Cotiarius & Samiator, Ἀκονητής. V. Salmaf. in Vopifc. Aurel. cap. 7.

SAMIARIUS, i. m. Idem. Turneb. Adv. 27. 21. ex antiqua Infcriptione, SAMIARIIS DORYPHORON. Gloff. Græc. Lat. Ἀκονητής, Samiarius, Cociarius, Acuciator. in Lat. Græc. Samiator, q. V.

SAMŎLUS, i. m. Herba. Plin. 24. 11.

SAMŎSĀTA, n. pl. [Σαμόσατα] Urbs Afiæ ad Euphratem, auctore Strabone, lib. 14. Samofata Luciano fophifta alumno nobilis. V. Steph.

SĂMOTHRĀCE, es. five SAMOTHRACIA, æ. f. fec. com. [Σαμοθράκη] Stephano Infula eft maris Ægei, Thraciæ adjacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta, a Dardano quodam Trojano, qui Palladium fecum ferens eo traditur confugiffe. Gentilia funt Samothrax & Samothracius. Virgil. 7. Æn. 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Fuit hæc infula religione & templo Junonis celeberrima; ubi Cereris & Proferpinæ myfteria celebrata fuerunt. V. Strab. & Liv. 45. 5. Diod. Sic 5. 47.

Hic & inventum fuit annulorum genus ferreorum; unde Lucret. 6. 1042.

Exfultare etiam Samothracia ferrea vidi. conf. SAMOS.

SĂMOTHRĀCIA, Gemma nigri coloris ab infula Samothracia nomen fortita, quia in illa invenitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Samothracia infula, ejufdem nominis gemmam dat, nigram ac fine pondere, fimilem ligno.

SAMOTHRĀCES, um. m. pl. [Σαμοθρᾷκες] Populi hujus Infulæ. Curt. 8. 1. 26.

Dii Samothraces, i. e. Caftor & Pollux. Varr. de L. L. 4. 10. V. & Macrob. 3. Saturn. 4.

SAMOTHRACĪCUS, a, um. Adj. [Σαμοθρακικὸς] Macrob. 3. Saturn. 4. Samothracicis religionibus myftice imbutus.

SAMPSA, V. SAMSA.

SAMPSĪCĔRAMUS, [Σαμψικέραμος] Baffi Cæcilii filius fuit, qui juxta Apamiam & Arethufam regnavit: Phylarcha quoque genti Emifenæ præfuit. Strab. lib. 16.

Sampficeramus, Pompejus vocatus eft a Cic 2. Att 14. a regulo quodam in Syria Sampficeramo devicto, ut eft apud Strabonem. [V. quæ Græv. de hoc nomine ex Reinefio affert. Puto tamen Tullium fcripfiffe Sampficeramius, vel Sampficeramicus nofter. Ut fit nomen triumphale, datum Pompejo ob victoriam de Sampficeramo reportatam. Sic alibi Hierofolymarium vocat, ob Hierofolyma capta.

SAMPSŪCHUM, i. n. five SAMPSȲCHUS, i. m. [σάμψυχον] Herba quæ & Amaracus dicitur. Plin. lib. 21. cap. 22. Sampfuchum, five amaracum, in Cypro laudatiffimum & odoratiffimum. conf. Idem 13. 1. Scribitur & Sanfucus. V. AMARACUS. Columel. lib. 10. 172.

Nataque jam veniant hilari fampfucha Canopo. [Gloff. Græc. Lat. Σάμψυχον, Cafia, Sambuchum. Scribendum Sambfuchum.

SAMPSUCHĪNUS, a, um. Adj. [σαμψύχινος] ut, Sampfuchinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 22. & 13. 1.

SAMSA, five SAMPSA, five SANSA, æ. f. Cum offulis preffa oliva dicitur. Columel. lib. 12. cap. 49. Et quum eft in famfam redacta, tunc fal coctus, tritufque manu permifcetur cum ceteris aridis condimentis. Idem lib. 12. cap. 50. Et aut regulis, fi confuetudo erit regionis, aut certe novis fifcinis fampfæ exprimi.

SAMULA, vel SAMULLA, ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Afconio Pediano primum, deinde a Plinio lib. 7. cap. 48. nobilitata mulier. Al. Sammula. [Forte Samiola, ut fit gentile Samiæ mulierculæ.

S A N

SANABILIS, SANATIO. V. SANO.

SANĀTES, um. m. pl. dicti funt, inquit Paulus, Qui fupra, infraque Romam habitaverunt: quod nomen iis fuit, quia quum defeciffent a Romanis, brevi poft redierunt in amicitiam, quafi fanata mente. Itaque in XII cautum eft, ut idem juris effet Sanatibus quod fortibus, id eft, bonis, & qui nunquam defecerant a Populo Romano. conf. Feftus. Gell. 16. 10.

SANAUS, Phrygiæ oppidum, Apolloniæ metropolis, tefte Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanida* appellat.

SANAZARIUS, Jac. Libertus Accii Sinceri apud Alex. ab Alex. lib. Genial. dier. 2. cap. 1. Sed V. elogium ejus apud Jov. p. 149.

SANCHONIATHON, ōnis. m. [Σαγχωνιάθων] Berytius, Scriptor inter antiquiffimos numeratus, quem vel ante tempora Trojana floruiffe prodiderunt Porphyrius Tyrius philofophus in quarto eorum, quos adverfus Chriftianos libros evomuit, & Eufebius Pamphil. lib. 1. Præpar. Evang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam transftulit. Lilius Syntag. 1. Hift. deorum. conf. Suid.

SANCIO, īvi, ītum, vel fanxi, fanctum, [κυρῶ, θεσπίζω Gl. L. G. & G. L.] īre. Confirmare, religiofe inftituere. Cic. de Amicit. 40. Hæc igitur prima lex in amicitia fanciatur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virg. 12. Æn. 200.

— qui fœdera fulmine fancit. Ubi Servius; Sancit, Confirmat, fancta effe facit; quia quum fiunt fœdera, fi corufcatio fuerit, confirmantur. Vel certe quia apud majores aræ non incendebantur, fed ignem divinum precibus eliciebant. Sancire autem proprie eft Sanctum aliquid, id eft, confecratum facere, fufo fanguine hoftiæ: & dictum fanctum, quafi fanguine confecratum. Hactenus Servius. Cic. 1. de Legib. 20. Populariter interdum loqui neceffe erit, & eam legem, quæ fcripto fanciat quod vult, aut jubendo, aut vetando, ut vulgus, appellare.

Cavere & Sancire. Cic. 2. de Fin. 101. Quum reliqui nihil fit omnino quod pertineat ad nos, tam accurate, tamque diligenter caveat & fanciat. V. Hotom. in 6. Verr. 114.

Sancire ne. Cic. 6. Verr. 9. Sanxerunt, ne quis emeret mancipium, nifi in demortui locum. i. e. Vetuerunt & interdixerunt lege.

Sancire de. Cic. 4. Verr. 123. In quibus multa fanxit de ætate hominum. Cæfar digna fcelere hominum perditorum fancit. Cic. 4. in Catil. 8.

Cærimonias violatas religione fancire. Cic. 1. Tufc. 27. Quas maximis ingeniis præditi, nec tanta cura coluiffent, nec violatas tam inexpiabili religione fanxiffent.

Dubia fancire. Cic. 3. de Lege Agr. 13. Quæ dubia funt, per vos fancire vult. i. e. Poffeffiones dubii juris confirmare legis auctoritate.

Exfilium fancire. Tacit. 1. Ann. 65.

Fidem fancire. Stat. 5. Theb. 155.

Leges fancire. Cic. 2. Tufc. 33. Cretum quidem leges, quas five Juppiter, five Minos fanxit, de Jovis quidem fententia, ut poëtæ ferunt. [Gloff. Lat. Græc. Sancit legem, Κυρῶ νόμον ὅρκῳ. Non tamen omnes leges jure jurando fancitæ, fed pœnis. V. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Leges de ambitu fancire. Cic. pro Planc. 44.

Legem fancire in aliquem. Hor. 1. Serm. 3. 67.

Quam temere in nofmet legem fancimus iniquam!

Orbem purgatum fanxerat Hercules. Propert. 4. 9. al. 10. 73. [i. e. Purum & fanctum fecerat.

Pacem victoria fancit mundo. Claud. de Bell. Get. 573.

Pœnas fancire malorum. Stat. 3. Theb. 244.

Præcepta fancire. Quintil. lib. 2. cap. 13. Neque enim rogationibus, plebisve fcitis fancta funt ifta præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Auguftus fanxit. Tacit. 5. Hift. 9.

Societatem fancire. Sen. de Benef lib. 1. cap. 4. Quibus tam convenit hæc adhortatio, quam vobis, focietatem humani generis fancientibus.

Templum fancire. Coripp. 4. 264.

Augurem sancire aliquem. Cic. 13. Philipp. 12.
Carmina sancire alicui, Dicare, consecrare. Stat. 3. Silv. 3. 215.
Capite sancire. Cic. 10. Att. 1. Ego vero Solonis, popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit. i. e. Multavit, vindicavit, punivit lege sua.
Dictis connubia sancire. Claud. in Epithal. Pallad. 129.
Dolore suo sancire militaris imperii disciplinam. Cic. 1. de Fin. 33.
Edicto sancire ne. Cic. pro Flacc. 67. Prætor sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret de frumento.
Exsecrationibus publicis sancire. Cic. 3. Off. 55. Quod Athenis exsecrationibus publicis sanctum est. i. e. De quo lege cautum est si quid admitteretur hujusmodi, &c. Budæus.
Fidem dextra ejus volebat sancire. Liv. 28. 35. pr. i. e. Firmare, ut cap. 17.
Fide sancire. Liv. 25. 8. Congressi cum Annibale, rursus fide sanxerunt, liberos Tarentinos, leges, suaque omnia habituros.
Fœdera sancire fulmine. de Jove, Virg. 12. Æn. 200.
Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine sancit.
Fœdus capite, vel sanguine, alterius cum aliquo sancire. Liv. 25. 16. Nisi imperatoris, & ejusdem hospitis, proditi capite ac sanguine fœdus cum hostibus sanxisset. conf. 23. 8. extr.
Jurejurando sancire. Liv. 39. 37.
Lege sancitum est. Cic. 2. de Legib. 65. Id quoque ne fieret, lege sancitum est.
Lege nat. Communi jure Gentium sancitum. Cic. de Arusp. Resp. 32. Hoc si minus jure Civili perscriptum est, lege tamen naturæ, communi jure Gentium, sancitum est.
Pœna sancire aliquid. Cic. pro Planc. 47. Religione. V. Cærimonia sancire.

SANCIENDUS, a, um. Partic. Gloss. Lat. Græc. Sancienda, κυρωθέα.

SANCTUS, a, um. [κεκυρωμένος Gl. L. G.] Partic. usurpat Liv. 10. 9. De provocatione legem diligentius sanctam. conf. Exsecrationib. sancire.
Sanctus, Adj. Ulpian. ff. de divisione rerum. l. Sacra loca, scribit Sanctum esse, Quod nec sacrum, nec profanum est, sed sanctione aliqua firmatum: ut, Sanctæ leges, h. e. Sanctione quadam subnixæ. Marcian. in l. Sanctum, ff. De divisione rerum, ait Sanctum proprie dici, Quod ab injuria hominum defensum atque munitum est. Tractum a sagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret. V. SAGMEN. Alii dicunt Sanctum esse Religiosum, sacrum, & incorruptum. Virg. 12. Æn. 648.
Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpæ
Descendam. i. e. Incorrupta. Idem lib. 11. 158.
—tuque, ô sanctissima conjunx,
Felix morte tua. i. e. Castissima. Juven. 14. Sat. 68.
— & sanctam filius omni
Aspiciat sine labe domum, vitioque carentem. Unde, Sanctus vir, dicitur Integer moribus. Donatus in Ter. Adelph. 5. 7. pr. Sanctum dicitur, Quod omni observatione inviolatum est.
Sanctus, ὅσιος, ἅγιος. Sanctum, ἁγνόν, κεκυρωμένον, ἅγιον, Sancta, ἱερά. Sanctissimus, ἱερώτατος, θειότατος, ὁσιώτατος. Hæc Gloss. Lat. Gr. In Græc. Lat. Ὅσιος, Sanctus, Justus. Item Ἅγιος, Sanctus. Ἁγιώτατος, Sanctissimus.
Sanctus & personis & rebus variis modis tribuitur, & vel quid Sanctione, venerationeve inviolabile denotat, ut. Cic. 2. Philip. 60. Tanta enim est caritas patriæ, ut vestris etiam legionibus sanctus essem, quod eam a me servatam esse meminissent. Sic
Amicitiæ sanctum nomen & venerabile. Ovid. 1. Trist. 8. 15.
Animal sanctius. Ovid. 1. Met. 76.
Antiquius & sanctius. Cic. 12. Att. 19.
Concilium sanctum patrum. Hor. 4. Carm. 5. 4. Al. Consilium.
Consilium sanctissimum gravissimumque. Cic. in Catil. 1. 9. Hic, hic sunt, in nostro numero, P. C. in hoc orbis terræ sanctissimo gravissioque consilio.
Fides induciarum sancta. Liv. 8. 36.
Fidem sanctam violare. Catul. 74. 3.
Jus sanctum atque integrum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
Leges sanctæ. Hor. 2. Serm. 1. 81.
Libertas. Liv 3. 52.
Memoria sancta. Tacit. 4. Hist. 10.
Officium sanctum & solenne. Cic. pro Quint. 26.
Testimonia firmissima & sanctissima. Cic. pro Rosc. Com. 43. Firmissimis enim & sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscii communita est.
Sanctus, ad Mores relatum inculpatos, pro Casto & Puro,
Sanctus atque integer. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
Sanctus & innocens. Liv. 32. 27.
Nihil jam sanctum atque sincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Ætate grandis natu, natura sanctus & religiosus homo. Cic. pro Rosc. Com. 44.
Sanctum, augustum, & religiosum. Cic. de Arusp. Resp. 12.
Sanctius & reverentius visum est nomen Augusti. Flor. 4. 12. 66.
Amor sanctus. Cic. 3. de Fin. 61. Ne amores quidem sanctos a sapiente alienos esse arbitrantur.
Di sancti. Ovid. 3. Amor. 8. 54.
Flumen sanctum. Virg. 8. Æn. 72.
Fons sanctus, augustusque. Cic. 5. Tusc. 36. Ex hoc igitur Platonis, quasi quodam sancto augustoque fonte, nostra omnis manabit oratio.
Numina sancta Palladis. Virg. 3. Æn. 543.
Ornatus sanctus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Hic. ornatus virilis, fortis & sanctus sit, nec effeminatam levitatem, nec fuco eminentem colorem amet.
Pietas sancta. Sen. Octav. 4.
Præmia virtutis sancta & casta esse oportet. Cic. 2. de Invent. 114.
Pudicitia. Liv. 3. 52.
Sententia sancta. Lucret. lib. 3. 372.
Vates sanctissima. Virg. 6. Æn. 65.
Vir sanctissimus. Cic. 10. Fam. 21. At Laterensis, vir sanctissimus, suo chirographo mittit mihi litteras, &c. Plin. 2. Epist. 9. Nam pater ejus Erucius, clarus vir, sanctus, antiquus, disertus. Ad Mores perfectissimos, vitæque integritatem refertur hic Sanctus.
Sanctum, Interius, arcanum, secretum, ut
Ærarium sanctius. V. ÆS, æris. Cic. 6. Verr. 140. Primum mihi litteras publicas, quas in ærario sanctiore conditas habebant, proferunt.
Aula sanctior. Martial. lib. 5. 6.
Admittas timidam, brevemque chartam
Intra limina sanctioris aulæ. V. AULA.
Sanctum ad silendum. Liv. 23. 22. extr. Et si quid unquam arcani sanctive ad silendum in curia fuerit. conf. SANCTUARIUM.

SANCTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieron.

SANCTE, Adv. [ὁσίως] Auguste, Religiose. Cic. pro Font. 12. Cum his vos testibus vestram religionem conjungetis, ab his quicquam sancte aut moderate dictum putabitis?
Pie sancteque Deum colere. Cic. 1. de Nat. Deor. 57.
Auguste sancteque consecrare aliquem. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.
Sancte, Firmiter. Ter. Hec. 2. 2. 26.
— sancte adjurat,
Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Cic. 5. Fam. 8. Meque ea, quæ tibi promitto ac recipio, sanctissime observaturum, diligentissimeque esse facturum. Idem 13. Fam. 20. Quam ego necessitudinem sancte colendam puto.

SANCTIO, ōnis. f. [κύρωσις Gl. Gr. L.] Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Corn. Balb. 3. Primum enim sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus, plebsve sanxisset. Deinde sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis aut pœnæ, quum caput ejus, qui contra facit, consecratur. Idem 6. Verr. 149. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, pœnamque recitassem, tabularum mihi potestas facta non esset. Liv. 4. 41. Ægerrime plebs ferebat jacere tamdiu irritas sanctiones, quæ de suis commodis ferrentur.
Fœderis sanctio. Cic. pro Corn. Balb. 36.

SANCTOR, ōris. m. [κυρωτής] Qui aliquid sancit. Tacit. 3. Ann. 26. Sed præcipuus Servius Tullius sanctor legum fuit.

SANCTĬTAS, ātis. f. [ἁγιότης, ἁγιωσύνη, ὁσιότης Gl. G. L.] est (ut ait Cic. 1. de Nat. Deor. 116.) Scientia colendorum deorum. Idem Post red. in Senat. 33. Mecum libertas, mecum etiam frugum ubertas, mecum deorum & hominum sanctitates omnes & religiones affuerunt. Sic pro Cœl. 32. Si matremfamiliâs, secus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. Item 3. Philip. 15. Quod in juventute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis?
In genere Sanctitas est Innocentia, integritas, justitia. Nepos 6. 4. 1. Petiit ut sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. conf. Sidon. 6. 10. Tacit. 14. Ann. 60.
Sanctitas regum, Majestas. Suet. Cæs. cap. 6.
Constituere sanctitatem in aliquo. V. CONSTITUO.

SANCTĪMŌNIA, æ. f. [ἁγιότης, ὁσιότης. Gl. G. L.] Idem. Cic. pro Rabir. perd. reo, 30. Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & sanctimoniam demigrasse. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia?
Habere domum clausam pudori & sanctimoniæ. Cic. pro Quint. 93.
Nuptiarum sanctimonia. Auct. ad Herenn. lib. 4. 45.
Femina sanctimonia insignis. Tacit. 12. Ann. 6.

SANCTIMONIUM, i. n. Ἁγιασμός, ἁγιότης. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIMONIĀLIS, e. Adj. Sanctimoniæ addictus. Augustin. de Civ. Dei, 1. 16.
Sanctimoniales appellant Imperatores Virgines, Deo devotas, dicatas & consecratas. Rub. de Rapt. Virg. & l. unic. ad finem. lib. 9. C. tit. 13.
Ut hæc tantummodo lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus sufficiat, quam de sanctimonialibus, & virginibus, & viduis, locum habere sancimus.

SANCTIMONIALĬTER, Adv. Just. Cod. 1. tit. 3. l. 56. §. 1.

SANCTĬTŪDO, Inis. f. [ἁγιότης] Idem ac Sanctimonia, sed antiquius. Accius Tereo, Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen, & numen Jovis. Idem Phœnissis, Delubra cæli, tu maris sanctitudines. Cic. lib. 4. de Rep. Eosdem terminos hominum curæ, atque vitæ, sic Pontificio jure sanctitudo sepulturæ. Nonius 2. 805. conf. Gell. 17. 2. & 13. 3.

SANCTUĀRIUM, i. n. [ἁγιαστήριον] Sacer locus, templum, sacrarium. Sanctuarium, sive Sanctuaria Mithridatis appellavit Plinius, Quæ alio loco Arcana, lib. 23. cap. 8. In sanctuariis Mithridatis, maximi regis, devicti, Cn. Pompejus invenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti. conf. SANCTUS extr.
Sanctuarium non solum Locum sacrum, aut Sacrosanctum significat: sed etiam Tabulas, aut Librum, in quo sancta referuntur, rescribuntur, subnotantur. Hinc, Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro Libris atque Commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, vel potius Locum ipsum & tabularium, in quo hujusmodi libri repositi adservabantur, significare voluit. Sic. Flacc. in libro de Conditionibus agror p. 16. Goes. Quod si quis contradicat, Sanctuarium Cæsaris respici solet. Omnium enim agrorum, & divisorum & adsignatorum, formas, sed & divisionem commentarius & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium principis revertendum erit. Al. Divisionum commentarios princ.

SANCTESCO, ĕre. Accius apud Non. 2. 576.

SANCTIFĬCUS, a, um. Adj.

SANCTIFICIUM, i. n.

SANCTIFĬCO, āre. Ἁγιάζω. Gloss. Græc. Lat. Prudent. Cath. 3. 15.

SANCTIFICĀTUS, a, um. Partic. [ἡγιασμένος] Vulg. Interp. Joh. 17. 19.

SANCTIFICATIO, ōnis. f. Ἁγιασμός, ἁγιασμός, ἁγιωσύνη. Gloss. Græc. Lat.

SANCTIFICĀTOR, ōris. m.

SANCTILŎQUUS, a, um. Adj. Prudent. Apoth. 1002. Septem hæ voces leguntur passim in Scriptoribus Ecclesiasticis.

SANCUS, i. m. Unus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Marcianus Capella enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodo advocatur. Refert Syntagmate 1. lib. Histor. Deor. Lilius Giraldus. Sabinis Sangus, Græcis Hercules, Latinis Dius Fidius appellatur. Varr. de L. L. 4. 10. Nomen a Sanciendo ductum. Propert. 4. 10. extr.
Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
Sic Sancum Tatiæ composuere Cures.

SANDĂLĪDES, um. f. pl. [σανδαλίδες] Palmæ genus, a similitudine sandalii dictum. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis, Quarta, inquit, auctoritas, sandalidum, a similitudine appellatarum.

SANDALION, [Σανδάλιον] Insula in mari Ionico auctore Plinio lib. 5. c. 31.

SANDĂLIŌTIS, [Σανδαλιῶτις] Sardinia insula denominata est, ab effigie sandalii, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnussan vocant, a similitudine vestigii, quod Græce ἴχνος dicitur. Plin. 3. 5.

SANDĂLIUM, i. n. [σανδάλιον, βλαυτίον] Calceamenti muliebris genus, quod & viri gestabant, Græci σανδάλιον, voce diminutiva a σάνδαλον, vocant. Ter. Eun. 5. 7. 4.

Utinam tibi commitigari videam sandalio caput. [Gloss. Græc. Lat. Σανδάλιον, Gallicula. An Caligula? Sed V. Gallicæ in GALLUS. Sandalium, Farris Gallici genus. Plin. lib. 18. cap. 7. Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani. Hard. Bracem, & Sandalam, cujus not. V.

SANDALIĀRIUS, a, um. Adj. Sandaliarius vicus, ab Apolline Sandaliario, cujus effigiem ornatam sandalio, quod est calceamenti genus, in quarta urbis regione auctores ponunt. Alex. ab Alex. lib. 9. Genial. Dier. cap. 18. Meminit Suet. Aug. cap. 57. Gell. 18. 4.

SANDALIĀRIUS, i. m. Qui sandalia conficit. Reines. Inscript. class. 1. n. 299. GENIO VIARVM L. LVTATIVS L. L. PACCIVS SANDALIARIVS.

SANDALĬGĔRŬLUS, a, um. Adj. [σανδαλιοφόρος] Qui sandalia fert. Plaut. Trinum. 2. 1. 22. Flabelliferæ, sandaligerulæ.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Crœso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib. 1. & 2. Sardanis a quibusdam appellatur.

SANDĂPĬLA, æ. f. [νεκροφορεῖον, Gl. L. G.] Genus feretri, quo mortui efferebantur. Martial. lib. 2. 81. Idem lib. 8. 75.

Permutatur onus, stipataque tollitur alte
Grandis in angusta sarcina sandapila.

Fabri sandapilarum. Juven. 8. Sat. 157.

Sandapilam antiqui dici voluerunt Feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilium corpora, sed in quo plebejorum, atque damnatorum, cadavera portabantur, sicut Stesimbrotus Thasius de morte Polycratis Samiorum regis scripsit, dicens, Posteaquam de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio de Prisc. serm. §. 1.

SANDAPILĀRIUS, i. m. [νεκροθάπτης] Sidon. 2. Epist. 8. Vespillonum sandapilariorum ministeria.

Sandapilarii erant Vespillones, aut ex eorum grege, quos Vulturios seu Codonophoros, id est tintinnabula gestantes, sive anteambulones, feralesve præcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand. Vide POLLINCTOR. H. St.

SANDAPILO, ōnis. m. Idem. Gloss. Lat. Græc. Sandapelo, Νεκροθάπτης. V. Voss. Etymol.

SANDĂRĂCHA, æ. f. [σανδαράχη] Festus, Sandaraca scribit & Sandaracinus. Plin. lib. 34. cap. 18. Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Invenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalefacere, perfodere. V. idem lib. 35. cap. 6. Vitruvius architecturæ lib. 7. cap. 12. Cerussa vero, quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendii sandaracha fit. Id autem, incendio facto, ex casu didicerunt homines: & ea meliorem usum præstat, quamquæ de metallis, per se nata, foditur. Hinc conjicere licet duplicem esse sandaracham metallicam, Fossitiam nempe & Factitiam. Fossitia est colore cinnabaris. Vulgo *Arsenicum rubrum* vocatur. de qua Vitruv. 7. 7. extr. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Plin. l. c. Adulterinam vocat. Errant Arabes medici, qui putant Sandaracham esse nostrum Vernicem: quum hic sit Juniperi gummi. Philander in Vitruvium l. c. & Ruell. lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, Genus coloris. Festus.

Sandaraca, Herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine Cerinthum & Erithacen appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

SANDARACHĪNUS, a, um. Adj. [Σανδαράχινον] Colore sandarachino. Nævius, Merula sandaracino ore. Festus.

SANDARACHĀTUS, a, um. aliud Adj. [σανδαραχωτὸς] Cui sandaraca admista est. Plin. lib. 35. cap. 15. Item lendes (tollit) in palpebris, aceto sandarachato admisto.

SANDARACURGIUM, [Σανδαρακουργεῖον] Mons est concavus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12. Sandaracurgium mons est concavus propter metallorum effossionem: hunc operarii maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publice operari & fossoribus utebantur servis, ex aliquo maleficio redemptis. Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis letiferum esse, atque intolerabilem, propter odoris gravitatem e glebis prodeuntem. Unde corpora cito ibi mori, sæpeque metallorum effossionem deficere, propter operariorum incommoditatem, qui cum plures sint quam ducenti, continue & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille. [Videtur Σανδαρακουργεῖον, Sandaracurgium penult. prod. dicendum, id enim Sandarachæ officinam, seu fabricam denotat.

SANDARESOS, Gemma, a Sandareso Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, lib. 37. cap. 7. Cognata est huic Sandaresos, quam aliqui Garamantitim vocant: nascitur in India, loco ejusdem nominis.

SANDASEL, seu SANDARESEON, Gemma quæ expolita, ad Sandaresi splendorem quamproxime accedit: Plin. lib. 37. cap. 7.

SANDASTROS, Gemma eadem. Plin. l. c.

SANDIX, V. SANDYX.

SANDOBANES, Fluvius est Albaniæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDRACORA, Locus Cappadociæ. Strabo lib. 14.

SANDYX, ȳcis. f. [σάνδυξ] Herba. Virg. 4. Ecl. 45.

Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos. Plinius de Sandyce herba intelligit, & ut verum fateamur, est concinnior sententia agnos inter pascendum ejus herbæ, quam comedant, fuco colorari. Contra tendunt Grammatici recentiores: censent enim Sandycem esse Colorem sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de Herba loquutus potius quam de Pigmento Gratius cum scripsit Cyneg. 86.

Interdum Libyco fucantur sandyce pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proveniat: nisi si quis censeat metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, quando in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, ut & in Vopisco cap. 29. extr. cujus hæc verba sunt, Dicitur enim sandyx Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turneb. Adverf. 15. 20.

Sandyx, Genus coloris metallici, auctore Plinio lib. 35. cap. 6. Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandycem facit.

Amictus sandycis, i. e. Sandycini coloris. Propert. lib. 2. 25. 45. V. & Hesych. Suid. Σάνδυξ, χρῶμα κόκκινον.

SANE, SANESCO, V. SANUS.

SANGA, [Σάγγα] Plinio lib. 4. cap. 20. Fluvius Cantabrorum in Hispania citeriori.

Est etiam Servi nomen. Terent. in Eunucho.

SANGĀRIUS, [Σαγγάριος] Fluvius est Lycaoniæ apud Plin. lib. 5. cap. ult. Oritur in Phrygia. Idem auctor lib. 6. cap. 1. Ejus meminit & Servius. in 6. Æn. 785. Alio nomine dicitur & Sagaris, & Coralius, ut testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgo *Zagari*. conf. SAGARIUS. Hesiod. in Theog. v. 344. Magnum vocat.

SANGĀRIUS, a, um. Adj. [Σαγγάριος] ut, Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3. Silv. 4. 41. V. Steph.

SANGĒNOS, i. m. Gemma ex Opalorum genere. Plin. lib. 37. cap. 6. Sunt & qui privatum genus ejus faciunt, Sangenonque ab Indis vocari dicunt. Traduntur vero nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

SANGUEN, ĭnis. n. usurpabant antiqui pro m. Sanguis, ĭnis. Lucret. 1. 836.

Visceribus viscus gigni, sanguenque creari. Charisius lib. 1. Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc Sanguinem. Sed Cato de habitu ait, Sanguen demittatur. [Hoc ex loco falso colligebat Thes. Lond. compilator, Sanguen etiam masculino in genere veteres posuisse, quum contrarium Charisius velit intelligi.

Sanguen illi fervet. Petron. cap. 59. conf. Non. 3. 203.

SANGUIS, ĭnis. m. [αἷμα] a Sanguen veteri, unde Sanguinis in Genitivo: Humor est vitalis in venis contentus. Celsus lib. 5. cap. 26. 20. de sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis, nimium aut tenuis, aut crassus, colore vel lividus vel niger, aut pituita mistus, & varius. Optimus, calidus, rubens, modice crassus, non glutinosus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit.

Sanguis interdum ultimam producit. Sil. 10. 23.

Et color, & sanguis, & tela minora periclo. V. Drakenb. ad loc. Ovid. 6. Fast. 488. Et 10. Met. 459.

Amore sanguinis asper. Sil. lib. 1. 148.

Dulcedine sanguinis asper lupus. Ovid. 11. Met. 402.

Detractio sanguinis, Cels. lib. 2. cap. 8. & Sanguinis missio. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Fluxio sanguinis. [αἱμοῤῥαγία] Plin. lib. 23. cap. 1. & lib. 20. cap. 17.

Habitus sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cum sanguis erumpit, colorem ejus, habitumque oportet attendere.

Profluvium sanguinis, per nares. Columel. 6. 33.

Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11. cap. 39.

Vitio occurrit sanguinis quinquefolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Altilis sanguis. V. ALO.

Ater sanguis. V. ATER Adjectivum.

Conglobatus sanguis. V. CONGLOBO.

Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutrop. 17.

Crassus sanguis. V. CRASSUS.

Generosus sanguis. Ovid. 13. Met. 457.

Integer sanguis. V. INTEGER.

Juvenilis sanguis. Ovid. 7. Met. 334.

Largus sanguis. Claud. Conf. Mall. Theod. 309.

Niger sanguis. Ovid. 12. Met. 326.

Pinguis, Pinguior, pinguissimus sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Rapidus sanguis. Claud. 3. Conf. Hon. 101.

Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1. 610.

Salsus sanguis. Ennius in Cresphonte, apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 2.

Neque miseræ lavere lacrimæ salsum sanguinem.

Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Tætri sanguinis profluvium. Lucret. lib. 6. 1203.

Vitiosus sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (subaud. Sanguis) ideoque utiliter effunditur.

Vitiosus sanguis, & Verus, opponuntur. Cic. de Clar. Orat. 282. Metuensque, ne vitiosum colligeret, verum sanguinem deperdebat.

Astringit rigens sanguis sicca vulnera. Lucan. lib. 4. 291.

Avertere aliquo profusionem sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 11.

Avertitur interdum sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur. Cels. lib. 2. cap. 10.

Augere sanguinem. Plin. lib. 20. cap. 7.

Coagulant sanguinem, & ideo rejicientibus sanguinem prosunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Coit celerrime taurorum sanguis, atque durescit: ideo pestifer potu maxime. Aprorum & cervorum, caprarumque & bubalorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnerum. Plin. lib. 22. cap. ult.

Concrescere sanguinem non patitur thymum e melle. Plin. lib. 21. cap. 21.

Concretum sanguinem ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Concreti sanguine crines. Valer. 3. Argon. 286.

Concutitur sanguis. al. Quatitur. Lucret. lib. 3. 250.

Conquievit sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. ad finem.

Densari sanguinem prohibet Balsaminum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Detrahere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.

Diffunditur sanguis per venas in omne corpus. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Discutit conglobatum sanguinem acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dare alternum sanguinem dicuntur, Qui se invicem vulnerant. Sen. Thyest. v. 339.

Quis vos exagitat furor,
Alternum dare sanguinem,
Et sceptrum scelere aggredi? V. infra.

Duratur sanguis, h. e. Concrescit. Quintil. Decl. 2.

Editur sanguis per urinam. Cels. lib. 2. cap. 7. [An Redditur?

Effunditur sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ovid. 10. Met. 136.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4. 1043.

Emittere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit gravitec sanguis. Cels. lib. 4. cap. 7. 5. De tussi.

Exit sanguis ex gingivis, ex ore. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Exonerare oculos suffusos sanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.
Exscreare sanguinem spumantem. Celf. lib. 2. cap. 7.
Exspirans sanguinis flumen de pectore. Lucret. lib. 2. 354.
Exspuere sanguinem. Celf. lib. 4. cap. 7. De tussi. Plin. lib. 26. cap. 7.
Extrahunt inutilem sanguinem raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.
Extrahit densatum sanguinem abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.
Extundit sanguinem frequens tussis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Facere sanguinem, Fundere. Liv. 2. 30. extr. Plusque ibi sanguinis, promiscua omnium generum cæde, quam in ipsa dimicatione factum. Idem. lib. 35. 51. pr. Nondum, aut indicto bello, aut ita commisso, ut strictos gladios, aut sanguinem usquam factum audissent.
Fertur sanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex jecinore. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. de tussi.
Fervescit sanguis. Pers. 3. Sat. 115.
Fluere mihi solet sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Fluit mihi sanguis ex naribus. Celf. lib. 2. cap. 7. [Gloss. Græc. Lat. Αἱμοῤῥαγῶ, Sanguinem fluo.
Fluens sanguis per nares. Plin. lib. 26. cap. 13.
Fundere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 10.
Fuso per venas sanguine exstinguitur. Tacit. 4. Hist. 11. De cæde Calpurnii Galeriani. i. e. Incisis venis.
Fundere sanguinem de rege, h. e. Ob regem. Curt. lib. 10. 5. 13.
Hebet gelidus sanguis tardante senecta. Virg. 5. Æn. 395.
Incitatur sanguis ex ea parte. Scribonius Largus comp. 84.
Incitatur sanguinis eruptio musculorum compressione. Scribonius Largus comp. 84.
Inficere æquor sanguine. Hor. 3. Carm. 6. 34.
Inficere rivos rubro sanguine. Hor. 3. Carm. 13. 8.
Madens vestis sanguine. V. MADEO.
Manat cicatrix multo sanguine. Sen. Troad. 3.
Minuere sanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.
Miscetur letifero sanguine orbis. Ovid. 1. Fast. 123.
Mittere sanguinem ex brachio, Venam secare in brachio. Celf. lib. 2. cap. 10. conf. MITTO.
Mittere sanguinem in brachiis. Celf. lib. 2. cap. 10. Mitti vero is debet, si totius corporis causa fit, ex brachio: si partis alicujus, ex ea ipsa parte, aut certe quamproxima: quia non ubique mitti potest, sed in temporibus, in brachiis, juxta talos.
Missus sanguis e corpore. Lucret. lib. 2. 194.
Mittere sanguinem translate dicuntur oratores, quum adversariorum argumenta ita solvunt, ut causa ipsa stare non possit. Unde Quintil. lib. 8. cap. 6. Illa agendis causis jam detrita, Pedem conferre, & Jugulum petere, & Sanguinem mittere, inde sunt: nec tamen offendunt.
Obstiterit frigidus circum præcordia sanguis. Virg. 2. Georg. 484.
Occupare sanguinem. Celf. lib. 8. cap. 4. Inter quæ si sanguis fertur, spongia subinde in aceto tincta cohibendus est, occupandusque objectis linamentis, & caput altius excitandum.
Pellere sanguinem per urinam. Plin. lib. 35. cap. 15.
Pellit copiosum sanguinem per nares. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.
Perfusus sanguine. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Persolves calido sanguine pœnas mihi. Virg. 9. Æn. 422.
Procedit sanguis ex ore. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Profluit sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Prorumpit ex naribus sanguis. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. De tussi.
Redditus sanguis per os. Plin. lib. 26. cap. 13.
Reddere sanguinem per urinam, vel alvum. Scribonius Largus. comp. 149.
Refugere sanguinem in metu, certum est: multisque non transfluere transfossis. Plin. lib. 11. cap. 38.
Rejicientibus sanguinem datur succus porri. Plin. lib. 20. cap. 6.
Rejicientibus sanguinem occurrit quinquefolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.
Reliquit sanguis corpus. Ovid. 3. Met. 39.
Respondet sanguis per menstrua. Celf. lib. 4. cap. 7. 4. Sæpe feminæ, quibus sanguis per menstrua non respondet, hunc exspuunt. De tussi.
Revocetur sanguinis cursus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus profusionem sanguinis in vulneribus.
Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Satiare ferrum sanguine. Ovid. 5. Fast. 575.
Sistere sanguinem. Plin. lib. 25. cap. 8.
Sistit sanguinem ex vulnere glycyrrhiza commanducata. Plin. lib. 22. cap. 9.
Sistit sanguinem interiorem ruta pota, & narium indita. Plin. lib. 20. c. 13.
Sistit æque maribus ac feminis sanguinem menta. Plin. lib. 20. cap. 14.
Sistunt sanguinem vulnerum folia vitium. Plin. in proœm. lib. 23. Sic lib. 31. cap. ult.
Trahere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap. 19.
Venit sanguis. Celf. lib. 2. cap. 10.
Vocatus in corpus sanguis. Ovid. 2. Met. 235.
Vomens globos sanguinis. Ovid. 12. Met. 238.
Vomere sanguinem. Celf. lib. 2. cap. 6.
Vomens rivos sanguinis. Virg. 11. Æn. 668.
Sanguis ærarii, per translationem, pro Substantia, quæ in ærario continetur. Cic. 5. Verr. 83. Quæ quum de Populi Romani victu, de vectigalium nervis, de sanguine detraxisset ærarii, Tertiæ mimæ condonavit.
Sanguis sæpe pro hominibus, vel hominum vita, nonnunquam & pro cæde, ut Plenus sanguinis homo, Sanguinis effusionem appetens, sanguine coinquinatus.
Captivus sanguis. V. Captivus in CAPIO.
Venalis sanguis. Valer. 6. Argon. 558.
Dare sanguine pœnas. Virg. 2. Æn. 366.
Dandus invidiæ est sanguis, nihil ne ego quidem moror, quominus Decemviratu abeam. Livius 3. 54. pr. conf. supra.
Exsorbere. ut, Ne judicio iniquo exsorbeatur sanguis tuus. Cic. 1. de Orat. 225.
Luere quippiam sanguine. V. LUO.
Poscere pœnas cum sanguine. Virg. 2. Æn. 72.
Sitire sanguinem. Sen. Troad. 10.
Sumit pœnam scelerato ex sanguine. Virg. 12. Æn. 949.
Sanguis, pro Vigore & viribus. Cic. 4. Att. 16. Amisimus, mi Pomponi, omnem succum & sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam civitatis: nulla est Resp. quæ delectet, in qua acquiescam.
Sanguis orationis incorruptus translate, Cic. in Brut. 36. Succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Sanguis, i. e. Oratio fortis, robusta, vires, lacertos, & nervos habens. Sic enim solet a Cicerone per translationem dici, ut Viri fortes & robusti dicuntur, Qui plurimum sanguinis habent: unde Plaut. Bacch. 1. 2. 45.

> Nihil moror discipulos mihi esse jam plenos sanguinis:
> Valens afflictat me nunc jam vacuum virium.

Incorruptus, h. e. Purus, sanus, integer, non vitiosus. Hinc eodem in dialogo 51. dixit, Salubritatem Atticæ dictionis, quasi Sanitatem, & Sanum genus dicendi in Calidio: in libello vero de Opt. gen. orat. 8. Incorruptam sanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Atheniensium, ut in Orat. 25. scribitur, ita prudens sincerumque judicium fuit, ut nihil possent, nisi incorruptum & elegans, audire.
Sanguis, Progenies. Virg. 1. Æn. 19.

> Progeniem sed enim Trojano a sanguine duci
> Audierat, &c.

Auctor sanguinis. Virg. 7. Æn. 49.
Cognatio sanguinis Transalpini. Cic. Post redit. in Senat. 14. Is non me, quanquam equidem non cognorat eum, propter Pisonum affinitatem, quam longe hinc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset.
Degener sanguinis. Stat. 9. Theb. 619.
Gradu sanguinis propior. Ovid. 3. Epist. 28.
Nomina sanguinis, Nomina consanguinitatis: ut pater, frater, soror, &c. Ovid. 9. Met. 465. de Byblide quæ fratrem amabat,

> Jam dominum appellat, jam nomina sanguinis odit,
> Byblida jam mavult, quam se vocet ille sororem.

Vincula cari sanguinis, Consanguinitas. Propert. lib. 1. 15. 16.
Alto a sanguine genus. Virg. 4. Æn. 230.
Aureus sanguis, Proles aurea sub Saturno. Stat. 3. Theb. 559.
Carus sanguis. V. Vincula &c. paulo ante.
Claro sanguine genitus. Sen. Octav. v. 90.
Cognatus sanguis. Virg. 12. Æn. 29.
Consors sanguis. Ovid. 8. Met. 444.

> — calidumque prioris
> Cæde recalfecit consorti sanguine telum.

i. e. Occidit etiam fratrem ejus.
Obscuri sanguinis deformes ortus. Stat. 5. Silv. 3. 116.
Paternus & maternus sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus, maternusque sanguis.
Regius sanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.
Attingere aliquem sanguine. V. ATTINGO.
Cohærere sanguine alicui, pro Consanguineum esse. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Conjungi sanguine alicui, Idem. Cic. 2. de Invent. 66.
Hortamur fari, quo sanguine cretus. Virg. 2. Æn. 74.
Rumpere vincula sanguinis. Propert. 1. 15. 16.
Sanguis pro Morte, vide in TRANSCENDO. H. St.
Sanguinum, αἱμάτων. Gloss. Lat. Græc. Sic Interp. vulg. Joh. 1. 13. Sanguinibus.

SANGUĬCŪLUS, i. m. [αἱμάτιον] Sanguis hœdi, sive suis, &c. in cibum formatus. Plin. lib. 28. cap. 14. Utuntur ad utrunque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite, magnitudine fabæ poto: & sanguine ejusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

SANGUĬNEUS, a, um. Adj. [αἱματώδης Gl. G. L.] Ad corpus aliquando refertur, & Plenum sanguine, vel Sanguinolentum significat.
Caput sanguineum. Ovid. 3. Trist. 9. 30.
Guttæ sanguineæ. Ovid. 2. Met. 360.
Imber sanguineus. Cic. 2. de Divin. 60.
Pulmo sanguineus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Color sanguineus. Plin. lib. 14. cap. 3.
Cometæ sanguinei. Virg. 10. Æn. 273.
Frutices sanguineæ. V. Virga sanguinea infra.
Mora sanguinea. Virg. 6. Ecl. 22.
Virga sanguinea, Cujus cortex ad sanguinis similitudinem rubet. [Plin. lib. 24. cap. 10. Sic, Frutices sanguineæ. Idem lib. 16. cap. 18.
Aliquando ad animum, pro Crudeli, cruentoque. Apulejus, Immani ac sanguinea voce perterruit. Virgil. 4. Æn. 643.

> At trepida, & cœptis immanibus effera Dido,
> Sanguineam volvens aciem, &c.

Bellum sanguineum, Cruentum. Stat. 5. Theb. 5.
Cædes sanguinea. Ovid. 13. Met 65.
Rixæ sanguineæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

SANGUĬNĀLIS, e. Adj. ut, Sanguinalis herba, [πολύγονον] eadem quæ Sanguinaria, inde nomen habens, quod sanguinis fluorem, undecunque feratur, sistat. Columel. lib. 6. cap. 12. Celf. lib. 2. cap. ult. Herba sanguinalis, quam Græci πολύγονον vocant.

SANGUĬNĀRIUS, a, um. aliud Adj. [φιλαίματος] Sævus, crudelis sanguinem sitiens. Cic. Itaque gravem illam ac sanguinariam vocem audivimus. Sic Sanguinarius homo, Qui gaudet humano sanguine.
Juventus sanguinaria. Cic. 2. Att. 7.
Nuntius sævus, sanguinarius. Plin. lib. 19. cap. 4.
Sententia sanguinaria. Plin. lib. 4. Epist. 17. De hujus nequitia, sanguinariisque sententiis, in commune omnes super cœnam loquebantur. i. e. Iis quibus morti homines adjudicaverat.
Herba sanguinaria dicta est, cujus succus infusus naribus, supprimit sanguinem. Columel. lib. 7. cap. 5. Est etiam gravis pernicies herbæ sanguinariæ, quam si pasta est ovis, toto ventre distenditur, contrahiturque, & spumam quandam tenuem tætri odoris exspuit. conf. SAGUINALIS, ubi aliud etymon allatum.

SANGUĬNARIUS, i, m. Bestiola, insectorum generis, quæ & Hirudo. Onomast. vet. Lat. Græc. in tit. de Serpentib. Sanguinarius, αἱμοπότης. Gloss. Græc. Lat. Αἱμοπότης, Sanguinarius.

SANGUĬNŎLENTUS, a, um. Adj. a Genit. Sanguinis. [αἱματώδης Gl. G. L.] Plenus sanguinis, & sanguine conspersus. Auctor ad Heren. lib. 4. 52. Sanguinolenta palma.
Color sanguinolentus. Ovid. 1. Amor. 12. 12.

Littera sanguinolenta, Quæ exitio sit alicui. Ovid. in Ibin, 4.
Pectora sanguinolenta. Ovid. 3. Epist. 50.
Seditio. Varro de Vita pop. Rom. apud Non. 6. 101. Magistratus gravatim seditionibus sanguinolentis urbem perturbavere.
Sanguinolentos appellant Jurisconsulti Ro. & Principes, Infantes recenter editos, quique vixdum sordes materni uteri amiserunt, cum aut venduntur aut exponuntur. Constantinus, Si quis, propter nimiam paupertatem, egestatemque, victûs causa, filium, filiamve sanguinolentos vendiderit. l. ii. C. de patribus. qui fil. distraxer. lib. 4. C. tit. 43. non enim ibi Sanguinolentus legendum est: sed Sanguinolentos. Auctor mihi est ea Rubrica, quæ 8. lib. C. tit. 52. inscribitur, De infantibus expositis liberis & servis, & de iis qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.

SANGUILENTUS, a, um. aliud Adj. a genit. Sanguis. Idem. Scribon. Largus Compos. 143. Etiamsi sanguilentam urinam faciant. Idem comp. 182. Oculi sanguilenti conspiciuntur. Semperque ita usurpat hic auctor. V. Lexic. Rhodii.

SANGUINŌSUS, a, um. Adj. Idem Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

SANGUISŪGA, æ. [βδέλλα] Vermis in aqua degens, qui & Hirudo dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem præstare sanguisugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem lib. 8. cap. 10. [In Gloss. Græc. Lat. Βδέλλα, Suga. Βδέλλα χερσαία, Hirudo. Βδέλλα ὕδατος, Sanguisuga. At Lat. Græc. Hirudo, λιμναία βδέλλα, & Sanguisuga, βδέλλα, λιμναία. conf. SANGUINARIUS.

SANGUĪNO, [αἱμάσσω, αἱμάττω Gl. G. L.] āre. Sanguine manare. Quintil. in Declam. 10. Tum repetitis sanguinavere planctibus jam convalescentes lacerti. Ibid. non procul a fine, Quando non lividum pectus & sanguinantes vidit lacertos.
Coluber veneno noxio colla sanguinans. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.
Lex a contactu feminæ sanguinantis submovet. Tertull. ad Marc. 4. 40.
Eloquentia lucrosa & sanguinans. Tacit. in Orat. 12. Plin. lib. 30. cap. 9. Si pedes sanguinent. Sed varia est lectio. [Apud Tacit. suspicor Saginantis legendum. In Gloss. Græco Lat. Φλεβοτομῶ, Sanguino. Φλεβοτομοῦμαι, Sanguinor. Ubi Sanguinem mittere significat. Unde est Gall. *Saigner*. At alibi in iisdem Gloss. αἱμάσσω, Sanguino, αἱμάττω, Sanguino, Sanguinor. Quod Italis *Sanguinare*, illud vero *Sanguinarsi*.

SANGUINATIO, ōnis. f. [αἱμοῤῥαγία] Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. & 1. 4. Gingivarum sanguinatio.

SANGUS, i. m. Deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti sunt. Sangi sacellum urbis regione septima statuit P. Victor. Cæl. lib. 2. cap. 3. V. SANCUS.

SANICULA, æ. f. Herba, quam nos *Ozeille* vel *aigrette* appellamus, a Matthiolo describitur in Dioscoridis lib. 4. cap. 9.

SĀNIES, ēi. f. [λύθρος, ἰχὼρ Gl. L. G. & G. L.] Cels. lib. 5. 28. Sanguis omnibus notus est: Sanies est tenuior hoc, varie crassa, & glutinosa, & colorata: Pus crassissimum albidissimumque, glutinosius & sanguine & sanie. Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam sanescente: sanies est inter utrunque tempus. Pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Virg. 8. Æn. 487.
— & sanie taboque fluentes. Cic. in Pison. 43. Saxa spargens tabo, sanie, sanguine atro.
Jocinoris recentis inassati sanies. V. INASSATUS.
Putris sanies. Stat. 12. Theb. 569.
Serpentium sanies. Sen. Med. 9.
Ejectat saniem permistus viscere sanguis. Lucan. lib. 3. 658.
Emittere saniem conjecto ferro. Ovid. 7. Met. 338.
Eructare saniem. Virg. 3. Æn. 632.
Exspirant saniem tabificam. Sil. lib. 6. 276.
Vomunt saniem serpentes. Ovid. 4. Met. 493.
Sanies, pro Infectura purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 38. Rursusque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem.
Pro Pestifero serpentis afflatu. Sil. 12. 10.
— saniem sublatis faucibus efflat. conf. supra.
Oleæ sanies amara, pro Fæce. Plin. lib. 15. cap. 3.

SANIŌSUS, a, um. Adj. [ἰχωρώδης] Sanie & impuro sanguine conspersus. Plin. lib. 7. cap. 15. Ergo quum gravidis fluxit, invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, ut auctor est Nigidius.

SANITAS, V. SANUS.

SANNA, æ. f. [μῶκος Gl. L. G. & G. L.] Solutus derisus dicitur, a narium sonitu. vel in genere, Derisus aliquis gestu mimico expressus. Juven. 6 Sat. 305.
I nunc, & dubita, qua sorbeat aëra sanna
Tullia, quid dicat notæ Collatia Mauræ.
Postica sanna. Pers. 1. Sat. 58.
Rugosa sanna cadat naso. Pers. 5. Sat. 91. i. e. Subsannatio, quæ fit cum crispatione & corrugatione nasi, remittatur. V. Schol. Juven. l. c.
Sanna, pro Derisore. Gloss. Lat. Græc. Sanna, Subsannator, Μῶκος.

SANNAS, æ. m. [σάννας] apud Cratinum, Fatuum indicat: unde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiamsi a narium sonitu Grammatici opinentur ductum. Cæl. Rhodig. Ant. Lect. 8. 43.

SANNIO, ōnis. m. [χλευαστὴς] Qui soluto risu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam gestu per contemptum exprimit, ut stultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cic. 2. de Orat. 251. Quid enim potest esse tam ridiculum, quam sannio est? sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Idem 9. Fam. 16. Salis enim satis est, sannionum parum. Proverbii forma.
Sanniones, dicuntur, a Sannis, qui sunt in dictis fatui, & in motibus, & in schemis, quos μωροὺς vocant Græci, inquit Nonius 1. 302. [Sic legit & Mercer. Suspicor tamen Μώκους scribendum. Quæ vox & Sannam & Sannionem denotat. V. Suid. in ea dict. Gr.

SANNO, āre. vel SANNOR, āri. Dep. unde Desannnare, & Subsannare compos. Gloss. Græc. Lat. Μυκτηρίζω, Sannor, Desanno.

SANNATOR, ōris. m. Μυκτηριστής. Gloss. Lat. Græc. & in Græc. Lat. Μυκτηριστής.

SANNALI, Populi sunt immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, ut suspicor, prodigiosa illa fabula ficta est, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, ut cum hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. 3. 6. Et Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui, pro veste sunt. Vulgo *Satmalos* legitur, sed ex veteri libro sic Tornebus restituit. Al. Otomegalos.

SANNAUS, Lacus de quo Plin. lib. 2. cap. 103. Lacus Sannaus in Asia circumnascente absinthio inficitur.

SANNYRION, ōnis. [Σαννυρίων] cognomine Canabus, poëta comicus Atheniensis, de quo V. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. cap. ult. vel potius Athen. & Suid.

SANO, āre. Sanor, āri. V. SANUS.

SANQUĀLIS, is. f. Avis. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem avem atque immussulum, augures Romani in magna quæstione habent. Immussulum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualem ossifragæ. Massurius sanqualem ossifragam dicit esse, Immussulum autem pullum aquilæ, prius quam albicet cauda. al. Sangualis. conf. IMMUSSULUS.
Sanqualis avis appellatur, quæ in commentariis Auguralibus Ossifraga dicitur, quia in Sangi Dei tutela est. Festus.
Sanqualis porta appellata est, ab avi Sanquali, ideoque eodem est nomine, quo avis ipsa appellatur. Festus. Paulus dicit, esse proximam ædibus Auci. Al. Ædi Sangi.

SANSŪCUS, V. SAMPSUCHUM.

SANTĀLUM, i. n. [σάνταλον] (quod vulgus nostrum Sandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, Lignum est quod India mittit. Hujus tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum: quibus simul commistis, fit compositio vulgaris, quæ Triasandali appellatur, vel trium sandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quin etiam nullæ non fere medicorum potiones hodie his santalis imbuuntur, ut gratiam a fumentibus ineant, & aliquid jucundi saporis habeant. Ex Ruellii commentariis.

SANTERNA, æ. f. [χρυσοκόλλα] Plin. lib. 33. cap. 5. Chrysocollam & aurifices sibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam similiter utentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis urina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: santernam vocant nostri. Idem lib. 34. cap. 12.

SANTŌNES, & Santŏni, sive Xantōnes, [Σάντωνες Steph.] populi Galliæ, non longe a Tolosatium finibus, quæ civitas est in Provincia, ut Cæsar Comment. lib. 1. cap. 10. pr. scribit. Lucan. lib. 1. 422.
— gaudetque amoto Santonus hoste. Vulgo *Xaintonge*.
Aliis *Santonges*, & oppidum ipsum *Saintes*, *Xaintes*.

SANTŎNICUS, a, um. Adj. [Σαντωνικός] Juven. 8. Sat. 145.
Tempora Santonico velas adoperta cucullo. V. Martial. lib. 14. 128.
Oceani litora Santonici. Tibul. lib. 1. 8. 10.
Santonica Herba, quam Absinthium Santonicum vocat Plin. lib. 27. cap. 7. a Galliæ civitate nomen accepit, estque absinthii genus illius, quod nobis in vulgari usu est. Columel. lib. 6. cap. 25. Potest etiam cum arida fico & ervo conteri herba Santonica, & formata in offam, [illegible] Salviatum demitti. V. Diosc. 3. 28. qui Σαντόνιον vocat.

SANTONICUM, i. n. [Σαντωνικόν] Semen herbæ Santonicæ, vel ipsa herba. Gloss. Lat. Græc Sandonicum, Θηριοκτόνον, βοτάνη. Quod vermes scil. necat.

SANTONUM Portus, [Σαντόνων λιμήν] Ptolem. lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs. Vulgo *La Rochelle*.

SANTONUM Promontorium [Σαντόνων ἄκρον] in Gallia. Ptolem. lib. 2. cap. 7. Vulgo *Blaye*.

SĀNUS, a, um. Adj. [σῶος, Gl. L. G. ὑγιής] Integer & incorruptus, bene valens. Cic. pro Sext. 135. Non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur. Idem pro Sext. 97. Qui integri sunt, & sani.
Sanum facere aliquem. Cic. 2. Philipp. 101. Quasi medicus ille te sanum fecisset. [Ambiguo sensu.
Medicamento sanum fieri. Cic. 3. Off. 92. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, si eo medicamento sanus factus esset, &c.
Fieri sanum ex morbo. Cato R. R. cap. 157.
Sanum abire ex. Propert. lib. 2. 12. 12.
Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
Respub. sana ac salva, translate. Cic. 12. Fam. 23. Nullam partem per ætatem sanæ ac salvæ Reip. gustare potuisti.
Sanum genus dicendi. Cic. in Brut. 202. i. e. Incorruptum. V. SALUBER.
Sanus, Ad animum translatum. Ter. Eun. 3. 5. 8. Quid mihi quæram? sanus sim: anne insaniam? Idem Heaut. 4. 3. 29. Satin' sanus est, aut sobrius? Sic Cic. 2. de Divin. 94. Sanus homo.
Pro sano aliquid facere. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 7. extr. Nihil hunc se absente pro sano facturum arbitratus, qui præsentis imperium neglexisset.
Homo sanus, cui opponitur Furiosus. Cic. 4. Acad. 89.
Male sanus, i. e. Insaniens. Cic. 9. Att. 15.
Mentis sanus. Plaut. Trin. 2. 4. 53.
Mens bene sana. Hor. 1. Serm. 9. 44.
Mentis sanæ homo. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Esse igitur deos ita perspicuum est, ut, id qui neget, vix eum sanæ mentis existimem.
Mentis sanæ vix compos. Ovid. 8. Met. 35.
Mente sana scribere. Cic. 9. Att. 18. Misi etiam Cæsaris ad eos sana mente scriptas litteras, quomodo in tanta insania?
Compar. Hor. 2. Serm. 3. 241. — qui sanior, ac si
Idem illud in rapidum flumen, jaceretve cloacam?
Saniores oratores. Cic. de Clar. Orat. 51.

SANE, Adv. [ὑγιῶς, ὑγιεινῶς Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Curc. 1. 3. 20.
Nam bonum est pauxillum amare sane, insane non bonum est.
Sane, [μέντοιγε, ἐκόντως, ὑγιῶς, ὁμολογουμένως, ὅμως. Gl. L. G.] Adv. a Sanus. Quandoque (inquit Valla) affirmative ponitur pro Certe: ut, Ita sane. Cic. 1. Fam 9. Sane moleste Pompejum id ferre constabat. [In Gloss. male ὁμοίως, pro ὅμως.
Sane, pro Quidem. Cic. in Verr. 6. 182. Sane homini præter opinionem improviso incidi. [Pro sane quidem.
Herennius tribulis tuus, sane homo nequam. Cic. 1. Att. 19.
Sane; Permissiva particula, quando aliquid adversario tribuimus: ut, Sit, sane, ut vis. Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris? sed habeat sane. Quintil. in Corpore projecto, Tulerit sane filius noster merito pœnas, dederit spiritum supplicio. h. e. Esto tulerit, fac tulerit.
Sane, pro Satis, ac Valde aliquando ponitur: quando qui sani sunt, iidem & validi, ut ait Donatus in illud Ter. Adelph. 4. 2. 41.
Sane hac multo propius ibis, & minor est erratio. [Pro Certe, puto.
Sane bene, pro Bene quidem. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & rustica, sane bene culta & fructuosa. [& Bene abundat, nec recte cum Sane copulatur. Etiam hic Certe est.

Sane

Sane, quod. Ter. Eun. 4. 7. 15.
Sane, quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est, ne metuas.
Ne sit sane. Cic. 4. Acad. 57. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum adversario facili: ne sit sane videri recte potest. [Dist. Ne sit, sane.
Sane si placet, Responsive. Cic. in Partit. 2. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latine interrogem? C. P. Sane si placet.
Sane; in principio sententiæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Sane restat, ut qualis eorum natura sit, consideremus. Budæus. Vetus exemplar non habet Sane.
Sane, pro Satis. Cic. 4. Verr. 69. Sopater, cum hoc belli improvisum accidisset, commotus est sane. Sic apud eundem sæpe. Budæus.
Sane autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. 3. Fam. 5.
Et sane; Affirmativum est. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et sane concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nonne, &c.
Sane quam, Admirantis. Cic. 11. Fam. 13. Sane quam sum gavisus. Idem 2. Q. frat. 5. Nam quod de Pomponio Caninius, sane quam refrixit.
Sane quidem, Permittentis. Ter. And. 1. 2. 24.
Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui? D. sane quidem.
Cic. 2. de Legib. 8. Sane quidem hercle, & est ista recte dicendi via.
Sane tamen; in principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sane tamen claritas patriæ privatos vicerit metus.
Sane quia vero. Ter. Eun. 1. 2. 9. — quid taces?
PH. Sane quia vero hæ mihi patent semper fores. Ironicon est.
Sane pol, Multum. Ter. Andr. 1. 4. 2.
Sane pol, illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.
Recte sane. Ter. Adelph. 4. 2. 48. Ubi potetis vos. D. recte sane. Ubi Donatus; Recte sane, hic ironia est, non approbatio.
Non sane, pro Non admodum. Cic. 3. Tusc. 74. Mediocritatem, vel perturbationum, vel morborum mihi non sane probant. i. e. Non valde eos probo. Idem 2. de Fin. Post enim Chrysippum non sane est disputatum. Idem de Senect. 3. Rem haud sane, Scipio & Læli, difficilem. Budæus.
Non sane, Responsive. Cic. in Partit. 3. Semperne igitur ordinem collocandi, quem volumus, tenere possumus? C. P. non sane.
Non ita sane vetus. Cic. de Clar. Orat. 41.
Compar. Sanius. in propria signif. Hor. 2. Carm. 7. 26.
— non ego sanius
Bacchabor Edonis: recepto
Dulce est mihi furere amico. i. e. Libet mihi Edonos illos Thraciæ populos, intemperanter bibendo, imitari. [Immo Bacchantes.
SANĪTER, Adverbium priscum auctore Nonio 11. 51. Afran. Megalensibus, Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.
SANĪTAS, ātis. f. [ὑγεία, ἴαμα, ῥῶσις Gl. Gr. Lat.] proprie ad corpus pertinet. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas.
Petere sanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Reddere sanitatem veram. Cels. lib. 8. cap. 2.
Reddita sanitas. Cels. lib. 5. cap. 20.
Metri sanitas. V. METRUM.
Insulsitatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit, sanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cic. de Clar. Orat. 283. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, perdidit. Cic. de Clar. Orat. 51.
Qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum. Cic. de Opt. gen. Orat. 8.
Animi sanitas. Cic. 3. Tusc. 9. Ita fit ut sapientia sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eademque dementia.
Sanitas, Absolute sæpissime, pro Bono statu mentis, & Animo quieto ac tranquillo. Cic. 12. Fam. 10. Quibus tamen ad sanitatem redeundi ante Cal. Septemb. potestas facta est.
Suum quemque scelus de sanitate ac mente deturbat. Cic. in Pison. 46.
Alienus a sanitate. Cic. pro Sull. 83. Adeone vobis alienus a sanitate, adeo oblitus constantiæ meæ, adeo immemor rerum a me gestarum esse videor?
SANITAS Dea, cujus tessera, seu symbolum ab Alexandro illo Magno tribunis datum legitur, ut eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum. [Nisi est Hygea, seu Salus.
SANO, [σαόω, θεραπεύω, Gl. L. G. & ὑγιάζω, ἰάομαι G. L.] āre. Sanum facere. Cic. 4. Tusc. 82. Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo depellitur.
Corpora vix ferro quædam sanantur. Ovid. Rem. Amor. 527.
Medicina sanat dolores. Propert. lib. 2. 1. 57.
Carmine & herbis sanare. Ovid. 10. Met. 397.
Vulnera sanare. Ovid. 1. de Pont 3. 22.
Sanare vulnera Reipublicæ; per translationem. Cic. 4. de Finib. 66.
Remediis sanare vulnera. Cic. 7. Verr. 121. Qui te existimares, avaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.
Animos sanare & mentes consolatione. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 38. Idem 1. Bell. Civil. cap. 35. conf. infra.
Curas sanare. Tibull. lib. 2. 3. 13.
Dolorem levare, minus quam sanare. Cic. 5. Fam. 16. Quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.
Malum sanabunt vina. Propert. lib. 3. 17. 10.
Malum nativum sanare. Cic. pro Domo 12.
Rempublicam ægram & labentem sanare & confirmare. Cic. pro Milon. 69.
Sanare, Ad sanam mentem perducere. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos placare Reip.
Sanor. Lucret. lib. 3. 509.
Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum,
Cernimus, &c.
Domi sanata discordia. Liv. 2. 32.
Sanari est ad consilium redire. Cæsar lib. 2. de Bello civili. Uti majore spatio temporis interjecto, militum mentes sanarentur. Et sic identidem. Bud. H. St. Exstant cap. 30. extr.

SANĀTOR, ōris. m. [ἰώμενος] Vulg. Interp. Exod. 15. 17. Ego Dominus sanator tuus.
SANĀTIO, ōnis. f. [ἴασις] Cic. 4. Tusc. 35. Eorum igitur malorum in una virtute posita sanatio est. Ibid. 60. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.
SANĀBĪLIS, e. Adj. [ἰάσιμος Gl. G. L.] Quod facile sanatur. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid, ii sunt ejusmodi, constituti quasi in mala valetudine animi, sanabiles tamen.
Genus vulneris sanabile. Ovid. 2. de Pont. 2. 59.
Vulnus sanabile. Ovid. Rem. Amor. 101.
SANESCO, [ῥώννυμαι] ēre. Sanum fieri. Columel. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula urina convenit. Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent talia quoque ulcera & difficile sanescunt. Adde Cels. 3. 18. & 5. 26.
Sanescere pro Sanari identidem Celsus dicere solet, & de morbo & de homine. Bud. H. St. V. loc. præced. & CONSANESCO.
SANATES, V. in suo loco.

S A O

SAOCONDARIUS Castor, [Σαωκονδάριος] qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygiæ, uti auctor est Strabo lib. 12
SAOS, [Σάος] vel SAOCE, [Σαώκη] Mons Samothraces insulæ apud Plin. lib. 4. cap. 12. Attollitur monte Saoce decem M. pass. importuosissima omnium.
SAOS, fl. V. SAVUS.

S A P

SĂPA, æ. f. [ἕψημα, Gl. L. G.] a Sapiditate dicitur; & est Mustum coctum ad mediam, vel tertiam partem, de quo Plin. lib. 23. cap. 2. Vino cognata res sapa est, musto decocto, donec tertia pars supersit. Ex albo hoc melius. Idem lib. 9. cap. 56. de cochleis, Quin & saginam earum commentus est sapa & farre, aliisque generibus. Varro lib. 3. de R. R. cap. 14.
Sapa, inquit Nonius 17. 14. quod nunc Mellacium dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de Vita pop. Rom. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant. hæc Nonius. conf. DEFRUTUM.
Purpurea sapa. Ovid. 4. Fast. 778.
SĂPÆI, [Σαπαῖοι] Populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4. cap. 11. Inter Eletos, Diobesos, Carbylesos, inde Brysas, Sapæos. Ovid. 1. Fast. 389.
Exta canum vidi Triviæ libare Sapæos.
SĂPERDA, æ. m. [κορακῖνος] Saperdæ, inquit Nonius 2. 823. quasi Sapientes ut elegantes. Varro Modio, Omnes videmur nobis esse belli, festivi, saperdæ, quum simus copriæ: ut legit Lipsius; i. e. Scurræ, ut exponit Scaliger. V. Voss. Instit. Or. 5. 5. 1. vel σαπροί, i. e. Putidi, ut legit & exponit Junius, cum eoque Mercerus. [Forte Σαπέρδαι quum simus σαπροί, conjuncte legendum. q. d. Pisciculi putidi, vel Nugatorii. Nam quemvis sale conditum piscem eo nomine comprehendi docet Etymologus. Saperda, [σαπέρδης] est Ponticum (inquit Cæl Rhodig. lib. 13. cap. 26.) obsonium. Pers. 5. Sat. 134.
— saperdam advehe Ponto. Athenæus lib. 7. Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inveterata arundini inserta usurpat. Item pro Succidia & larido.
SAPERDION, [Σαπέρδιον] cognomen alterius Phrynes meretricis. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynas fuisse duas: quarum alteram Clausigelota cognominarunt, Saperdion alteram. Ex Athen. lib. 13.
SAPHAR, Urbs regia Arabum, apud Plin. lib. 6. cap. 23.
SAPHON, onis. m. Funis in prora positus ut ex Cæcilio habet Isidor. 19. 4.
SAPHIRUS, V. SAPPHIRUS.
SAPIDUS, SAPIENS, SAPIENTIA. V. SAPIO.
SAPINOS, Gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib. 37. cap. 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.
SAPĪNUS, i. f. [ἐλάτη] Plin. lib. 16. cap. 29. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluviata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: superior pars nodosa duriorque, fusterna. Et in ipsis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacisque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. conf. Vitruv. 1. 2. & Varr. de R. R. 1. 6. [Videtur primam longam habere, quum in Gloss. Lat. Græc. geminetur littera, Sapinus, πίτυς. Sappinus, πεύκη. At in Græc. Lat. Πίτυς, Pinus. Πεύκη, Larix, Pinus, Tæda. Quasi nihil distaret a Pinu, & Picea, quæ Abies rubra Botanicorum, Mas Theophr. & forsan Sapinus nigra Catoni R. R. cap. 31. Pro Plinio, qui, non arboris sui generis, sed Materiæ abiegnæ nomen esse docet, consuetudo Gallorum stat, quibus adhuc *Sapinus* Abies dicitur.
SAPINĔUS, a, um. Adj [ἐλάτινος] Columel. lib. 12. cap. 5. Alii nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt. conf. Vitruv. 2. 9.
SĂPIO, īvi vel ii, ītum, vel (quod frequentius) ui, ĭtum; [χυμίζω] ĕre. Proprie pertinet ad sensum gustûs: diciturque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Juven. 11. Sat. 81.
Qui meminit, calidæ sapiat quid vulva popinæ.
Jucundissime sapit. Columel. lib. 7. cap. 8.
Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.
Oleum male sapiet. Cato de R. R. cap. 66.
Palatus sapit. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. h. e. De saporibus recte judicet.
Sapio, interdum refertur ad odorem: ut apud Plinium 13. 3. cum dicuntur jucundiora unguenta esse, quæ terram sapiunt, quam quæ crocum. i. e. Redolent. Plaut. Pseud. 2. 4. 47.
Sed istic servus, ex Carysto huc qui advenit, quid sapit?
CH. Hircum ab alis. Editi habent, Usque a cunabulis, nullo aut inepto sensu. Turnebus.
Sapere, [νοεῖν, φρονεῖν Gl. L. G.] ad animum sæpissime transfertur, pro Sapientem esse, seu Rectam sententiam vel opinionem habere. Ter. Adel. 3. 3. 32.
Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est
Videre, sed etiam illa, quæ futura sunt,
Prospicere. Ibid. 5. 3. 41.

— video,

— video, eos sapere, intelligere, in loco
Vereri, inter se amare. Cic. 14. Fam. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primum sapere cœpit, acerbissimos dolores miseriasque percepit.
Intelligere & Sapere. Cic. 2. Off. 48. Quem qui audiunt, intelligere etiam & sapere plus quam ceteros arbitrantur.
Nemo mortalium omnibus horis sapit. Plin. lib. 7. cap. 40.
Pectus sapit illi. Plaut. Bacch. 4. 4. 12.
Rem suam sapit. Plaut. Pseud. 1. 5. 81.
Desiste, recte ego meam rem sapio, Callipho. h. e. Scio quid mihi agendum sit.
Semitam sibi sapere. Cic. 1. de Divin. 133.
Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Ex poëta.
Sapiunt male miseri. Plaut. Merc. 4. 6. 8.
Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 2. 2. 101.
Sapitis plus, vel satis. Plaut. Epid. 2. 2. 77. Idem Trin. 3. 2. 10.
Sapere recta. Cic. 14. Att. 5. Nam ista quidem Cæsaris libertorum conjuratio facile opprimeretur, si recta saperet Antonius.
Sapere ad. Plaut. Perf. 1. 3. 28. Sapis multum ad genium. h. e. Nosti probe curare cuticulam & indulgere genio. Plaut. Truc. 4. 4. 1.
Blittea & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam.
Aliquid sapere. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam quis, qui aliquid sapiat, nunc esse beatus potest?
Nihil sapere. Cic. 2. de Divin. 81. Idem 1. Verr. 55. Hic plane nihil sapit.
Per se sapere. Hor. in Arte Poet. 367.
Sapivi, pro Sapui antiquis. Novius Virgine prægnante, Quando ego plus sapivi, qui fullonem compressi quinquatribus. V. Nonium 10. 31.
Sapisti, Præterit. Martial. lib. 9. 6.
Nubere vis Prisco, non miror, Paula, sapisti.

SAPIENS, entis. Adj. ex Partic. [σοφὸς, φρόνιμος. Gl. L. G.] Qui sapit. Cic. 1. Off. 16. Ut enim quisque maxime perspicit, quid in re quaque verissimum sit, quique & acutissime, & celerrime potest videre & explicare rationem, is prudentissimus & sapientissimus rite haberi solet. Idem pro Cluent. 84. Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus sit, ipsi veniat in mentem: proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet.
Misera mors sapienti non potest accidere. Cic. 4. in Catil. 3.
Sapiens ad. Cic. 10. Philipp. 17. Quis aut sapientior ad conjecturam rerum futurarum?
Ad normam alicujus sapiens. V. NORMA.
Facere sapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Formare sapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Judicatus sapiens. V. JUDICO.
Dictum sat sapienti. Plaut. Perf. 4. 7. 19.
Ætas sera & sapientior. Ovid. 1. de Arte Am. 65.
Consilium sapiens. Ovid. 13. Met. 433.
Excusatio sapiens. Cic. 1. Att. 16.
Mores sapientes. Plaut. Rud. 4. 7. 25.
Nutrices sapientes. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Populus sapiens. Hor. 2. Epist. 1. 18.
Puella sapiens. Ovid. 10. Met. 622.
Vir bonus & sapiens. Hor. 1. Epist. 7. 22.
Sapientes κατ' ἐξοχὴν apud Græcos memorantur septem, Cleobulus, Solon, Chilo, Pittacus, Thales, Bias, Periander, quorum multæ sunt sententiæ, quas leges vitæ vocat Quintil. 5. 11. Lactantius 4. 1. temere eos sibi sapientum nomen tribuisse affirmat. conf. Cic. de Amic. 6.
Sapiens cognomento dictus est C. Lælius. Cic. l. c. & de Senect. 5.

SAPIENTIA, æ. f. [σοφία, φρόνησις, Gl. L. G.] in primo sensu ad sensus corporeos pertinet, & de Sapore dicitur. Sic lusit in hac voce, ut quidam volunt, Ter. Adel. 3. 4. 72.
Hoc salsum, hoc adustum est, hoc lautum est parum:
Illud recte: iterum sic memento: sedulo
Moneo, quæ possum, pro mea sapientia. Sed plerumque ad animum refertur, & est (ut ait Cic. 4. Tusc. 51.) Rerum divinarum & humanarum scientia cognitioque, quæ cujusque rei causa sit. conf. Idem 2. Off. 5.
Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Cic. 1. Off. 153.
Ita sit, ut mater omnium bonarum rerum sapientia sit: a cujus amore, Græco verbo Philosophia nomen invenit. Cic. 1. de Legib. 58.
Sapientia, hominis custos & procuratrix. Cic. 4. de Finib. 1.
Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Invent. 5.
Doctores sapientiæ, pro Philosophis. Tacit. 14. Ann. 16.
Præcepta sapientiæ. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Professores sapientiæ. Quintil. in procem. lib. 1. de philosophis.
Studia sapientiæ. Tacit. 14. Ann. 56.
Sapientia custodiendæ civitatis, Politices scientia. Cic. 2. de Orat. 154.
Cælestis sapientia. Hor. 1. Epist. 3. 27.
Compositissima sapientia. Plin. lib. 18. cap. 3. in fine; qui locus nunc aliter legitur.
Consummata sapientia. V. CONSUMMO.
Erudita sapientia. Cic. Philipp. 13. 6. Næ ego istam eruditam sapientiam non audiam.
Fracta sapientia cadet. Ovid. 5. Trist. 12. 13.
Inops dicendi sapientia. V. INOPS.
Insaniens sapientia Epicureorum. Hor. 1. Carm. 34. 2. Oxymoron.
Oscitans & dormitans sapientia. Cic. 2. de Orat. 144. Istam oscitantem & dormitantem sapientiam, Scævolarum & ceterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi Jurisprudentiam. Oscitantem & dormitantem, quia languet otio, domique secura manet. *Signum languoris & securitatis est oscitatio. Significat Jurisconsultos non agitari tumultu forensium causarum dictionumque, quibus insudant causidici: sed in otio securaque tranquillitate de jure consulentibus domi respondere.
Par sapientis. V. PAR.
Perversa sapientia Tuberonis. Cic. pro Muren. 75.
Compilare sapientiam alicujus. V. COMPILO.
Sapientiam pro Judicio videtur ponere Cic. in Orat. 70. Sed est eloquentiæ, inquit, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientia. Ut enim in vita, sic in oratione nihil est difficilius, quam quid deceat videre. πρέπον appellant hoc Græci, nos dicamus sane decorum. Certe multa sunt vocabula, quæ Cicero pro Animi sagacitate usurpat: ut, Prudentia, Sapientia, Judicium, Consilium, Ratio, Intelligentia, Mens & nonnulla alia, quæ sæpenumero idem significant: ut non mirum sit hoc loco Sapientiam pro Judicio poni. Est igitur Judicium, Eloquentiæ fundamentum: sicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam si quis judicio careat, non tantum infans erit, sed etiam omnia perquam insipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimum juvant ipsius Ciceronis verba præcedentia. [Et Horatii imitatio in Arte v. 309.
Scribendi recte sapere est & principium & fons.

SAPIENTIĀLIS, e. Adj. Sapientia pollens. Tertull. de Anim. 15. Summus in anima gradus vitalis & sapientialis.

SAPIENTIPŎTENS, Adj. [σοφοκράτωρ] Cic. 2. de Divin. 116. Postremo quanquam semper fuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Æacidarum, bellipotentes sunt magis quam sapientipotentes, tamen hanc Amphiboliam versus intelligere potuisset.

SAPIENTER, Adv. [σοφῶς] Plaut. Men. 5. 7. 2.
Vitam sapienter instituere. Ter. And. 1. 1. 40.
Fallaciter & Sapienter, contraria. Cic. pro Domo 77. Quia jus a majoribus nostris, qui non ficte & fallaciter populares, sed vere & sapienter fuerunt, ita comparatum est, &c.
Agendum sapienter. Ovid. 13. Met. 377.
Amare sapienter. Ovid. 21. Epist. 57.
Facere sapienter. Cic. pro Rosc. Amer. 70.
Facere aliquid sapienter & fortiter. Cic. 1. Fam. 7.
Monere sapienter. Cic. 3. de Finib.
Uti ratione sapienter. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Compar. Cic. 2. Fam 6. Nemo est, qui tibi suadere sapientius possit te ipso.

SAPOR, ōris. m. a Sapio, [γεῦσις, χυμὸς Gl. L. G. & G. L.] Qualitas illa, quæ lingua sive gustu deprehenditur. Interdum etiam ipse Sensus, quo aliquid sapimus, vel quale sit dignoscimus. i. e. Gustus. Plin. lib. 15. c. 27. Interim quæ sunt communia & pomis omnibusque succis saporum genera, tredecim reperiuntur, dulcis, suavis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, salsus, &c. Cic. 3. de Finib 34. Ut enim mel, etsi dulcissimum est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis, dulce esse sentitur.
Sapor oris. Plin. lib. 30. cap. 4. Oris saporem commendari. [ἴσως Emendari.
Acumen saporis. V. Acumen in ACUO.
Acidulo sapore jucunda pira. Plin. lib. 15. cap. 15.
Asper in ore sapor. Virg. 4 Georg 277. Plin. lib. 2. c. 100. Sapor maris asper.
Asperrimus sapor. V. ASPER.
Calidus ac vinosus sapor. V. Calidus, in CALOR.
Cerealis sapor. V. Cerealis, in CERES.
Cibarius sapor. V. CIBUS.
Dulcis sapor. Hor. 3. Carm. 1. 19.
Durus sapor. Virg. 4. Georg. 102.
Ferruginei saporis aqua. Plin. lib. 31. cap. 2. V. FERRUM.
Fœdus sapor. Lucret. lib. 2. 401.
Horridus sapor. Plin. lib. 3. cap. 13.
Ingrati saporis caseus. V. INGRATUS.
Infirmi saporis vinum. V. INFIRMUS.
Inimitabilis sapor Quintil. lib. 2. cap. 10.
Jucundus sapor. V. JUCUNDUS.
Medicatus sapor. V. MEDICO.
Mulseus sapor. V. MULSUM.
Salsi saporis humor. Lucret. lib. 6. 928.
Tardus sapor. Virg. 2. Georg. 126.
Tristis sapor. Ovid. 4. Trist. 6. 12.
Vinosus sapor. Plin. lib. 12. cap. 13.
Adjudicare saporem. V. ADJUDICO.
Capi aliquo sapore. Cic. pro Cœl. 42.
Conspurcare tætro sapore omnia. Lucret. lib. 6. 21.
Domare saporem durum. Virg. 4. Georg. 102.
Imbuere sapore. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Infuscare saporem. V. INFUSCO.
Nosse saporem. V. NOSCO.
Perficere saporem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Redolere saporem, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 3. Atticismos, redolens Athenarum proprium saporem. conf. SAPIO.
Sapor, per translationem, pro Jucunditate sermonis. Cic. de Clar. Orat. 172. Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Budæus. V. Urbanius recinere & resonare, in URBS.
Sermonem habere non publici saporis. Petron. cap. 3.
Sapor item, pro Sapientia. Arnob. 3. Quisquamne est hominum rationis alicujus sapore contactus. Et Ennod. Epigr. 15.
Tu mea vel tenui perfundis corda sapore. conf. Barth. Adverf. 43. 19.

SAPŌRO, āre. Sapore imbuere. Petr. Chrysol. Serm. 15. Christus in nuptiis aquas saporavit in vinum.

SAPORĀTUS, a, um. Petron. Fragm. p. 675. Burm.
Mille saporatam medicatis frugibus offam. Haud multum differt ab illo Virg. 6. Æn. 420.
Melle saporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. sed alii legunt Soporatam: de qua lectione V. Turnebi Adverf. 28. 45. & 29. 6. V. in SOPOR.
Saporatos cibos dixit Ammian. 3. 2.
Pulmenta bene saporata. Tertull. de Spectac. cap. 27.
Comparativo usus est Arnob. 5. Ex sanguine saporatiore genus ducunt.

SAPŌRUS, a, um. Adj. Lactant. 3. 16. extr. vocat Piper & Palmas, merces saporas, Tanquam, inquit, sapientia cum saporis mercibus fuerit invecta. [Ubi Genitivum ego sing. esse puto τὸ Saporis. Sed exstat apud Prudent. 4. Cathem. 94.
Nil est dulcius ac magis saporum.

SAPORŌSUS, a, um. aliud Adj. Constant. Afer. de Febr. cap. 4. Sanguis est omnibus elementis saporosior. [Hinc Gallorum *savoureux*.

SAPĬDUS, a, um. Adj. Quod gratum habet saporem. Apic. 9. 10. Jus sapidum. & cap. 11. Pisces sapidiores. conf. Apul. Met. 2. p. 117. Elm. Attamen barbaram esse hanc vocem censet Vossius. V. Borrich. Cogit. p. 232.

Sapide, Adv. Superl. apud Apul. Met. 8. extr. Femur sapidissime concoctum.

Sapires, [Σάπειρες] Stephano, Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, Σάβειρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis 753. Sapiri a quibusdam appellantur.

Sapis, is. m. Fluvius Italiæ in Flamminia prope Cæsenam urbem. Plin. lib. 3. cap. 15.
Est & Sapis, Galliæ Cisalpinæ fluvius Senogalliam urbem subterlabens, juxta quam & Isaurus fluit. Lucan. lib. 2. 406.
Crustumiumque rapax & junctus Sapis Isauro. adde Sil. 8. 450.
[Idem qui superior fluvius est, nec Junctus hic proximitatem indicat, verum ad omnes, quos ibidem recenset Lucanus, Italiæ fluvios jungendum, & hunc cum Isauro dicit.

Sapium, vel Sappium, i. n. Picis genus. Plin. lib. 16. cap. 12. Inter hæc genera proprium quidam fecere sapium, quoniam ex cognatione earum seritur, qualis dicta est in nucleis. V. not. Hard. [An Sappinium.

Saplutus, V. zaplutus.

Sapo, onis. m. pr. dub. [σάπων Gl. G. L.] Plin. lib. 28. cap. 12. Prodest & sapo: Gallorum hoc inventum rutilandis capillis, ex sevo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: uterque apud Germanos majore in usu viris, quam feminis.

Sapor. V. sapio.

Sapphirus, i. f. [σάπφειρος] Lapis pretiosus cæruleus opacus. Plin. lib. 37. cap. 9. Sapphirorum, æquo cum purpura, optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles scalpturæ intervenientibus crystallinis centris. Quæ sunt ex iis cyanei coloris, mares existimantur. conf. Diosc. 5. 100. Tertull. adv. Marc. 2. 10. [Differt a Sapphiro juniorum Sapphirus Plinii. Forsan est Lazuli dictus lapis officinis.

Sapphirinus, a, um. Adj. [σαπφείρινος] ut, Lapis sapphirinus. Plin. lib. 37. cap. 9. De Cyano loquens, Inest ei aliquando & aureus pulvis, non qualis in sapphirinis. In sapphiris enim aurum punctis collucet cæruleis.

Sapphiratus, a, um. Adj. [σαπφειρωτὸς] Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius 2. Epist. 10. Ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

Sappho, ûs. f. [Σαπφώ] Nomen mulieris vatis. Unde Sapphici versus appellati. Ferunt autem nonnulli fuisse duas hoc nomine, quarum una Eresia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempestate Alcæus claruit, Stesichorus, & Pittacus, tempore Tarquinii Prisci. Ea plectrum prima invenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegeia, Iambos, & Monodias. Altera Mytilenæa, longe junior, cujus pulcherrimum opusculum ad amicum Phaonem exstat. Scripsit & alia multa apud Græcos, ut merito nona inter Lyricos poëtas annumeretur. V. Suid. Ælian. V. H. 12. 19. Strab. lib. 13. & Hor. 2. Carm. 13. 25. In eam exstat Antipatri Sidonii epigramma in Anthologia cap. ξ ζ. 9. E junioribus V. Tanaq. Faber de Poët. Græc. Perizon. ad Ælian. l. c. & Fabric. Bibl. Græc. Vol. 1. p. 589.
Mascula Sappho. Hor. 1. Epist. 19. 28.
Lesbia Sappho. Ovid. 2. Trist. 365.

Sapphicus, a, um. Adj. [Σαπφικὸς] ut, Carmen Sapphicum. Diomed. p. 508.
Musa Sapphica. Catull. ad libellum, 35. 17.

Sapros, pr. com. [σαπρὸς] Nugatorius, nugax, fœdus in Gl. G. L. ex ponitur. Sed & Putrem denotat, unde de caseo loquens Plin. lib. 28. cap. 9. Sapron, inquit, vocant, qui cum sale & forbis siccis e vino tritus potusque medetur cœliacis.

Saprophagus, i. m. [σαπροφάγος] Qui saprum devorat. Martial. lib. 3. 77.
Nescio quod stomachi vitium secretius esse
Suspicer: ut quid enim Bætice saprophagis? [Græce scribendum σαπροφαγεῖς, ut sit secunda præs. Indic. a Σαπροφαγέω, Putribus vescor, nequaquam vero nomen. Explicationem pete ex superiore Plin. loco. An Ad quid enim?

Sapsa, a veteribus dictum est pro Ipsa, vel Seipsa. Ennius,
Quæ res sapsam loco sese ostendat. conf. sas.

Sapula, æ. f. Λάμζα in duobus Gloss. Lat. Gr. Piscis genus.

S A R

Saraballum, i. n. Vestis erat Parthorum fluxior. Hieronymus in Danielem. [Puto esse dict. seq. diminutivum Saraballium, Σαραβάλλιον.

Sarabara, orum. n. pl. [σαράβαρα] Vestis erat Medica fluxa. Alii interpretantur crurum Operimenta & indumenta. Ejus mentio apud Septimium Florentem de Pall. cap. 4. Monuit Turneb. 7. 10. V. Salmas. not. p. 321. Suid. & Hesych.

Saraca, [Σάρακα] Ptolemæo lib. 6. cap. 2. Oppidum in mediterraneis Mediæ. Steph. in Arabia collocat.
Est & Ptolem. lib. 5. cap. 10. Sarace civitas in Colchide.

Saraceni, orum. m. pl. [Σαρακηνοὶ Suid.] Arabum gens, vaga & inculta. Sarraceni Steph. q. V.

Sarangæ, Populi sunt Caucasi juga incolentes apud Plin. lib. 6. cap. 16.

Sarapani, Populi sunt Colchidis, de quibus sic scribit Strabo: Navigatur autem usque ad Sarapanos, quæ munitio urbis habitatores recipere posset. Strabo lib. 10.

Saraparæ, Populi sunt circa Caucasum, non procul ab Hyrcano: Plin. lib. 6. cap. 16.

Sarapis, V. serapis.

Sarapus, ŏdis. m. [σαράπους] Homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuisse refert. A naturæ quippe deformitate multi cognomina sua traxerunt. Alex. ab Alex. lib. Genial. Dier. 2. cap. 11. ex Suid.

Sarasa, Urbs Parthorum quos Carduchos appellabant. Strabo lib. 16.

Sarastes, V. sarrastes.

Sarbonis, idis. Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib. 1.

Sarcasmus, i. m. [σαρκασμὸς] Latine dicitur Jocus cum amaritudine: ut apud Virg. 2. Æn. 547. — referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori: illi mea tristia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento. V. Suid.

Sarcina, æ. V. sarcio.

Sarcio, si, tum, [ἀναπληρῶσαι Gl. L. G.] ire. est Integrum facere, inquit Festus. Proprie est Vestes consuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib. 11. cap. 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis a solo fornicatis, ne desit aditus ad farciendum. Cato R. R. cap. 31. pr. Vimina matura: salices per tempus legantur, uti sit unde corbulæ fiant, & veteres farciantur. conf. 23. pr.
Sarcire, Rependere beneficium. Cic. 13. Fam. 62. Primum tibi ago gratias, &c. deinde impudentia prosequor, sed idem sarciam.
Damna sarcire, Reparare. Columel. lib. 9. cap. 15.
Detrimentum sarcire, Restaurare. Cæs. 1. Bell. Civil. 45. Dum sarcire acceptum detrimentum volunt, temere insecuti fugientes, &c.
Fideicommissum sarcire. Ulpian. in l. Fideicommissa. §. si quis alicui decem. ff. de legat. 3.
Infamiam sarcire, Delere. Cæs. 3. Bell. Civil. 74.
Ruinas sarcire generis lapsi. Virg. 4. Georg. 249.
Usuram longi temporis, magnitudine officiorum sarcire. Cic. 3. Fam. 1. Quod cum ita sit, perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus intermissa nostra consuetudine & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam.

Sartus, a, um. Partic. [ἐπισκευασθεὶς] ut, Male sarta gratia nequicquam coit. Hor. 1. Epist. 3. 31.
Sarta tecta vocabantur, auctore Festo, Opera publica, quæ locabantur, ut integra præstarentur.
Sarta tecta exigendi cura ad Censores spectabat, interdum etiam ad Ædiles, raro ad Prætores, nec nisi quum Senatus decreverat. Cic. 3. Verr. 128. In sartis tectis vero quemadmodum se gesserit. Ibid. 130. Quum L. Octavius C. Aurelius Consules ædes sacras locavissent, neque potuissent omnia sarta tecta exigere, neque ipsi, neque ii Prætores, quibus erat negotium datum, C. Sacerdos & M. Cæsius: factum est Senatusconsultum, quibus de sartis tectis cognitum & judicatum non esset, uti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoscerent, & judicarent. Idem paulo post, 131. Quæsivit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere. Et rursus, Monumentum illa amplitudine, illo opere, quamvis sartum tectum, integrumque esset: tamen aliquid se inventurum, in quo moliri prædarique posset, arbitrabatur. Ex cujus orationis lectione, facile intelligimus quomodo sarta tecta locari solerent exigique. Hæc Budæus [At hic coss. exigunt Gloss. Lat. Græc. Sarta tecta ὑπεργάφθαι. Scribendum, ὑπεργάφαι.
Censores sarta tecta acriter & cum summa fide exegerunt. Liv. 29. 37. Idem 42. 3. Censorem moribus regendis creatum, cui sarta tecta exigere sacris publicis, & loca tuenda more majorum traditum esset.
Quibus sarta tecta ædium sacrarum locorumque communium tueri possunt. Cic. 13. Fam. 11.
Dicitur interdum cum conjunctione, Sarta tectaque, & Sartum & tectum, quum plena est locutio, quomodo Cicero sæpe usus est. Budæus. [Cic. 3. Verr. 136. Verum etiam in his sartis tectisque dominata est. Ubi Ascon. Addidit *que*, ut esset plenum dictum. Nam *Sarta tecta* dicuntur.
Sartum tectum habere aliquid, per translationem est Integrum & incorruptum servare. Budæus. Nonnunquam & cum præpos. a. V. post.
Sartum & tectum Cic. de homine. H. St. Vide locum ex 13. Fam. infra.
Utuntur & hac locutione antiqui metaphoricôs. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Si igitur aliquo tempore his hominibus consuluistis, quorum animus est religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque prospicere, qui numini deorum consecratum sartum tectum ab omni periculo conservavi, & vos ut tutam tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia. Quo tamen in loco, non Periculo, ut in omnibus exemplaribus legitur, sed Piaculo lego: hoc sensu, ut Cic. significet animum suum integrum intactumque ab omni piaculo conservasse: id est indigno facinore & gravi aliqua pœna expiando, ac nihil in sese scelestum admisisse. Idem 13. Fam. 50. Hoc mihi da atque largire, ut M. Curium sartum & tectum, ut ajunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conserves. Plaut. Trinum. 2. 2. 36. joculari metaphora usus est,
Sarta tecta tua præcepta usque habui mea modestia. h. e. Omnibus numeris obedientiæ tibi parui: unguem latum, aut digitum transversum, a tuis præceptis non discessi. Budæus.

Sarte, Adv. Festus, Sarte in Auguralibus pro Integre ponitur, Sane, sarteque audire videreque.

Sartor, ōris. m. [ἠπητὴς] Non. 1. 24. Sartores dicti, non solum a sarciendo, verum etiam a sarriendo. Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sartor, satorque scelerum & messor maxume. Et in subsequentibus aperuit. V. loc. & infra in sarrio.

Sartrix, īcis. f. apud Frontonem.

Sartūra, æ. f. Refectio, instauratio. Columel. 4. 26. Jugo, si non erit opus nova sartura, recentia vincula inferantur. conf. in sarrio.

Sarsūra, æ. f. Idem. Varr. R. R. 3. 9. Ego quæ requiro, sarsuræ, assuræ, membra de palumbis. V. Turnebi Adversf. 24. 22. al. Farsuræ. conf. Assura, in asso.

Sarcĭna, æ. f. [φορτίον ὁδοιπορικὸν Gl. L. G.] a Sarcio derivatur, ut ait Perottus: & proprie Utensilium est, & eorum quæ ad cultum, ad ornatum, & ad reliquum usum pertinent, veluti Fascis, quem quis in itinere faciendo portare possit. Plaut. Mostel. 2. 1. 83.
Unde advenienti sarcinam imponam seni.
Fida sarcina. Propert. lib. 4. 3. 46.
Magna sarcina. Ovid. 3. Epist. 68.
Constringere sarcinam. Plaut. Trin. 3. 2. 93.
Sarcinæ pl. Σκεύη ὁδοιπορικὰ, τύμοι. Gloss. Lat. Græc. Et Græc. Lat. Σκεύη στρατιωτικὰ, Sarcinæ, singulare non habet [Nam fere de Militum onere, qui Sub sarcinis esse dicuntur, dum iter faciunt. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 17. Hanc (legionem) sub sarcinis adoriri. Quod Metaphr. Græc. reddit, ἐν τοῖς σκευοφόροις ἐπιπεσεῖν.
Colligere sarcinas dicuntur milites, Quum castra movere volunt: & qui in aliam domum immigrant, sarcinas suas componere solent. [Immo Vasa colligere id est. Colligere vero sarcinas solebant, instante pugna. Sall. Jugurth. 97. Et ipsi hostes aderant, & priusquam exercitus aut instrui, aut sarcinas colligere, denique antequam signum ullum accipere quivit, equites &c. Translate tamen in priore significatione posuisse videtur Varro 1. de R. R. pr. Annus enim octogesimus admonet me, ut sarcinas colligam, antequam proficiscar e vita.
Conjicere sarcinas in medium. V. conjicio. conf. Liv. 8. 11.
Sarcinas etiam vocamus Res nostras domi, cistis capsisque compositas. Quintil. in Pastu cadaverum, Jacent relictæ sine herede sarcinæ. Hæc ex Valla lib. 4. cap. 49.

Sarcinas, ātis. neutro genere dixit Plaut. Mostel. 3. 2. 83.
Quid sarcinatis ecqua est, si umbram non habes? De hac voce varia est Auctorum opinio. V. Interp. in loc. In emendatis codd. Sarsinatis, V. in sarsina.

SARCĬNŬLA, æ. f. dimin. [σκευάριον] Juven. 3. Sat. 161.
Aptæ farcinulæ, & expeditæ. Catul. ad Veranium, 28. 2.
Colligere farcinulas. Juven. 6. Sat. 145. conf. Petron. 81.

SARCINĀLIS, e. Adj. Ad farcinas pertinens. Ammian. 15. 7. Sarcinalium jumentorum actuarius. itemque

SARCINĀRIUS, a, um. Adj. [σκευοφορικός] Quod ad farcinas pertinet. Cæf. 1. Bell. Civil. 81. Illi & inopia pabuli adducti, & quo effent ad id expeditiores, omnia farcinaria jumenta interfici jubent.

SARCINARIUS, i. m. Ἀχθοφόρος, Gerulus, Onera ferens, Sarcinarius, Bajolator. Gloff. Græc. Lat.

SARCINŌSUS, a, um. Adj. Saginatus. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Lupos enim numerofos, grandes, & vaftis corporibus farcinofos, &c.

SARCĬNO, [σκευάζω] āre. Vet. Onom.

SARCINATUS, a, um. Partic. [σκευοφορῶν] Sarcinis onuftus. Plaut. Pœn. 5. 2. 19. Viden' homines farcinatos confequi?

SARCINĀTOR, ōris. m. Sartor, qui refarcit ac reparat; vel Qui farcinas compingit. Plaut. Aul. 3. 5. 41. Petunt fullones, farcinatores petunt. Lucilius apud Non. 2. 818.
Sarcinatorem effe fummum, fuere centonem optime. Paulus De furtis: in L. Fullo, Fullo vel farcinator, qui polienda & farcienda veftimenta accepit, ex contrectatione eorum furtum facit. [At in Gloff. Græc. Lat. eft Idem qui Sarcinarius, nempe σκευοφόρος.

SARCINĀTRIX, īcis. f. [ἠπήτρια, Gl. L. G. ἀκέστρια, ἡ ῥαμματίστρια G. L.] Quæ veftes fuit & reficit. Cajus in l. Et ancillarum, De peculio, D. Et ancillarum nomine, & filiarumfamilias in peculio actio datur: maxime fi qua farcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.
Sarcinatricis in machinis. Varro apud Non. 1. 276. V. SARCITRIX.

SARCĪTOR, ōris. m. Idem ac Sarcinator. Infcript. apud Fabrett. p. 753.
M. PVPIVS. M. L. VRBANVS. SARCITOR. SIBI. ET CLARAE. CONLIBER. ET LAVRENTINAE. F.

SARCĪTRIX, īcis. f. Non. 1. 276. improbat. Sarcinatricis, inquit, non (ut quidam volunt) Sarcitricis, quafi a Sarciendo; fed magis a Sarcinis, quod plurimum veftium fumant. [Videtur jocus Varronis.

SARCĪMEN, īnis. n. [ῥαφή] Sutura. Apulejus Met. 4. p. 149. Elmenh. Tunc tenui farcimine fummas oras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam fetæ denfitate fepfimus.

SARCĪTECTOR, ōris. m. Ifidor. 19. 19. Sarcitector dictus, quod ex multis hinc inde conjunctis tabulis unum tecti faciat corpus; idem & tignarius.

SARCION, [σάρκιον] eft veluti Caro quædam gemmarum. Vena, vitiumque Carchedoniis & Smaragdis peculiare. Plin. 37. 5. Caruncula Lat.

SARCITES, [σαρκίτης] Gemma, quæ bubulas carnes repræfentat. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARCOCOLLA, æ. f. [σαρκοκόλλα] Lacrima arboris in Perfide nafcentis, inquit Diofcorides; dicta ab effectu, quem præftat, & vi poteftateque fua, nempe a vulneribus glutinandis, hoc eft carnibus, quas Græci σάρκας vocant, κόλλαν enim illi glutinum vocant. Plin. lib. 24. cap. 14. Sunt qui & farcocollam fpinæ lacrimam putent, pollini turis fimilem, cum quadam acrimonia dulcem. Idem lib. 13. cap. 11. Fit & ex farcocolla (ita vocatur arbor) gummi utiliffimum pictoribus ac medicis, fimile pollini thuris. Vides quemadmodum Plinius & Arborem ipfam & Gummi, eodem nomine appellet. conf. Diofc. 3.90. Apul. de Herb. cap. 31.

SARCŌMA, ătis. n. [σάρκωμα] Ifidor. 4. 7. Superfluum carnis incrementum, quo ultra modum corpora faginantur. [A v. σαρκόω. Gloff. Gr. Lat. Σάρκωμα, Pulpamentum.

SARCŎPHĂGOS, i. m. [σαρκοφάγος] Sepulchrum, auctore Nonio 1. 13. Macer in l. Funeris fumptus. D. de relig. &c.
Sarcophagus, Lapis. Plin. lib. 2. cap. 96. At circa Affon Troadis lapis nafcitur, quo confumuntur omnia corpora: farcophagus vocatur.
Contentus farcophago. Juven. 10. Sat. 172.

SARCŬLUM, i. n. & SARCULUS, i. m. [σκαλίς, σκαφίον Gl. L. G.] a Sarriendo dicitur, Inftrumentum eft rufticum, quo fegetes purgantur. Cato de R. R. cap. 10. Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul. 2. 2. 21. Ita me amabit farculum, ut ego me ruri &c.
Ceffant farcula. Ovid. 1. Faft. 699.
Difperfa per agros farcula. Ovid. 11. Met. 36.
Arare farculis. Plin. lib. 18. cap. 19.
Agros findere farculo patrio. Hor. 1. Carm. 1. 11.
Sarculi vel fimplices vel bicornes. Pallad. Jan. tit. 43.

SARCŬLO, [σκαλίζω Gl. L. G.] āre. Sarculo abfcindere. Columel. lib. 5. 9. Primo (plantæ) farculari debent, ita ut fimplex ftilus altitudinem maximi fcrobis non excedat. Al. Surculari. q. V.

SARCULĀTIO, ōnis. f. [σκάλισις] Idem quod Sarritio. Plin. lib. 18. cap. 21. Sarculatio induratam hiberno rigore foli triftitiam laxat temporibus vernis. Videtur legendum Teporibus.

SARDA, æ. f. [σάρδιος] Genus gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, fcalpturæ contumaciter refiftunt, partemque ceræ in figno tenent. E diverfo ad hæc farda utiliffima, quæ nomen cum fardonyche communicavit. Ipfa gemma vulgaris & primum Sardibus reperta.
Sarda, Pifcis ex genere pelamidum. Plin. lib. 32. cap. ult. V. SARDINIA.

SARDABALA, Fluvius Tingitanæ provinciæ. Plin. lib. 5. cap. 2.

SARDACHATES, Gemma Achates a Sardinia nomine accepto, quod ibi inveniatur a ceteris degenerans. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARDĂNĂPĂLUS, i. m. [Σαρδανάπαλος] Ultimus Affyriorum rex, de quo Juftinus lib. 1. 3. Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter fcortorum greges nere, quin & muliebri habitu feminas omnes lafcivia anteibat. Quamobrem indignati Affyrii tali femine parere, duce Arbace defcifcentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam fe recepit, & exftructa pyra, fe atque divitias in incendium mifit. Hic fuit a Nino trigefimus rex, ut ait Diodorus lib. 3. Biblioth. Et moriens condidit hoc epitaphium,
Ede, bibe, lude, poft mortem nulla voluptas. Cic. 5. Tufc. 101. Quomodo igitur jucunda vita poteft effe, a qua abfit prudentia, abfit moderatio? ex quo Sardanapali, opulentiffimi Syriæ regis, error agnofcitur, qui incidi juffit in bufto:
Hæc habui, quæ edi, quæque exfaturata libido
Haufit, at illa jacent, multa & præclara relicta. [Scribendum videtur Affyriæ, ut 2. de Fin. 106.
Athenæus autem aliud huic Epitaphium attribuit. V. 12. 7. conf. Max. Tyr. Diff. 29. extr. & Clem. Strom. 1. 2. extr. Juven. 10. Sat. 362.
—& potiores
Herculis ærumnas credat, fævofque labores,
Et Venere, & cœnis, & plumis Sardanapali.

SARDANAPALĪCUS, a, um. Adj. Sidon. 2. Epift. 13. Sardanapalicum in morem.

SARDEMISOS, Tauri montis promontorium eft, quod inter Lyciam & Pamphyliam in noftrum mare imminet. Plin. lib. 5. cap. 27.

SARDESSUS, [Σαρδησσός] Urbs Lyciæ, quæ a Lyrneffo non multum diftabat: ab ea urbe dictus eft Sardeffius Juppiter, quod in ea urbe fanctiffime coleretur Σαρδήσσιος Ζεύς. Auctor Stephanus.

SARDI, V. SARDINIA.

SARDIA, [σαρδία] inter Ornamenta muliebria recenfentur a Polluce lib. 7. cap. 22. ad finem.

SARDIÆI, [Σαρδιαῖοι] Populi ad Pannonias gentes relati a Strabone lib. 7. Sunt & Sardiæi (inquit) ad meridiem procedenti, quorum ab initio Adriæ finus regio montana, ad Rhizonicum finum progrediens, agrumque Sardiæorum inter mare gentefque Pannonias cadit. Alii Sardiæos provinciam inter Illyricanos ftatuunt. Cafaub. Ardiæos putat effe.

SARDĬCA, æ. f. [Σαρδική] Illyrii civitas; de qua Epiphanius Tom. 2. l. 2. Scribitur & Serdica. Hodie *Triadizza*.

SARDICENSIS, e. Adj. Attributum a Sardica. Sardicenfis fynodus (inquit Spiegel.) non a Sardibus, fed Sardica Illyrii civitate dicta, de qua poft Epiphanium lib. 2. Tom. 2. V. & Vadianum, Illyria, Hiftor. tripart. lib. 4. cap. 21. Theodor. lib. 2. cap. 4.

SARDĬNIA, [Σαρδώ] Infula maris Mediterranei. Salluftius, Sardinia, in Afro mari, facie humani veftigii, in Occidentem, quam in Orientem, latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, ut lib. 12. Silius, & Solinus fcribunt. De ea Plin. lib. 3. cap. 7. Eadem Sandaliotis & Ichnufa, a forma fandalii, vel humani veftigii dicta. Claud. de Bello Gildon. 508.
Humanæ fpeciem plantæ finuofa figurat.
Infula: Sardiniam veteres dixere coloni. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quam fit lata. Nam Eoum litus CLXXVIII mil. paf. longitudinis habet, maxima latitudine CXXII mil. paf. cognita. Eadem prope & Pomponii Melæ 2. 7. fententia eft. Nam anguftius fpectare eam in Ortum quam Occafum ait, litoribus videlicet medio contractis: in univerfum autem ubique fpatiofiorem effe, quam Corfica fit, etiam tractu quo latiffima eft. De Sardinia Paufanias in Phocic. p. 332. Wech. & Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16.
Ferax eft, & inter fubfidia frumentaria Romæ, ut fcribit Varro de R. R. lib. 2. præf. conf. Plin. 3. 7.
Opima Sardinia. Hor. 1. Carm. 31. 3.
Aere fuit infaluberrimo infamis. Unde Cic. 7. Fam. 27. Sardum quendam patria fua peftilentiorem fuiffe dixit. V. SARDI. Et in hoc Martialis Sardiniam Tiburi opponit lib. 4. 60.
Nullo fata loco poffis excludere: quum mors
Venerit, in medio Tibure Sardinia eft. Et Claud. de Bello Gildon. extr.
Hinc hominum pecudumque lues, hinc peftifer aer
Sævit, & exclufis regnant Aquilonibus Auftri. V. & Tacit. 2. Ann. 85.

SARDUS, a, um. Adj. [Σάρδος] Hor. de Arte Poet. v. 375. Mel fardum; i. e. Peffimum.

SARDI, [Σαρδοί, Σαρδῷοι, Σαρδόνιοι] Indigenæ, qui in Sardinia nati funt, A Græco infulæ nomine Σαρδώ, ut vult Steph.
Sardi venales. In eo libello cui titulus eft, De Viris illuftribus, quem alii Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, utriufque reclamante ftilo, cap. 57. hujufmodi quoddam adagium refertur, Sardi venales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc effe ortum tradunt, quod Ti. Sempronius Gracchus, quum altero confulatu Sardiniam domuiffet, tantum ex ea captivorum adduxit, ut longa venditione res in proverbium abierit. Plutarchus in problematis Rom. Quæft. 53. aliam affert caufam, nimirum olim inolevifse morem apud Romanos folennem, ut qui ludos ederent in Capitolio, Sardos venales pronuntiarent, prodiretque puer quifpiam, per ludibrium monili cinctus, quam bullam vocant. Eum morem hinc ortum putat, quod Vejentes Hetrufcorum populi multum temporis cum Romulo bellum geffiffent, quod horum urbem poftremam Romulus expugnaffet. Ufus eft hoc adagio Cic. 7. Fam. 24. Habes, inquit, Sardos venales, alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contemptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis. Nam ita fcribit paulo ante hunc locum, Id ego in lucris pono, non ferre hominem peftilentiorem patria fua. Erafmus.

SARDŌUS, a, um. Adj. [Σαρδῷος] ut
Sardoa herba felino fimilis, id eft apio: eam Paufanias in Phocic. p. 333. Wech. nafci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum rifus fpecie afferre. Inde Homerum ac pofteros, Sardonium rifum, nuncupaffe. V. in RISUS, & infra SARDONIUS.
Sardoa lex eft, Senefcentes jam parentes fuftibus letaliter a filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 26.
Regna Sardoa. Ovid. 4. Faft. 289.

SARDŌNIUS, a, um. Adj. [Σαρδόνιος] Solin. cap. 4.
Sardonius rifus, [Σαρδόνιος γέλως] Proverbium de rifu ficto aut amarulento, aut infano denique. Senfus & origo proverbii varie traditur auctoribus. Zenodotus in collectaneis fuis Æfchylum citat, qui hujufmodi ferme tradiderit in opere de parœmiis, Gentem effe quandam Carthaginienfium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem effe, fenes feptuagefimum prætergreffos annum Saturno facrificare, ridentes interim, ac mutuo fefe complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut ejulatum edere, aut lacrimas profundere. Hinc adfimulatum rifum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis confuetudinem fuiffe, ut filii parentes jam grandiores juxta foffam aut præcipitium, in quo fepeliendi forent, collocarent: atque inde fuftibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, exiftimantes eam mortem felicem atque egregiam, quod liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum infula herbam nafci quandam, cui Sardoæ cognomen fit, apiaftro fimilem: eam fapore quidem effe dulcem, verum guftatam, ora hominum in rictus dolore contrahere, ut veluti ridentes emoriantur. Hoc fenfiffe videtur Solinus, cumque hoc Servius grammaticus, enarrans hunc Virgiliani Thyrfidis verfum ex Eclog. 7. 41.
Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. 7. Fam. 21. Videris,

Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδόνιον. Significans futurum, ut si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnopere displicerent. Alii risum Sardonium ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, Præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi arcessere: sive in ea re esse hilarem, quæ paulo post magnum malum est allatura. Plura de origine proverbii apud Erasmum in Chiliadibus, unde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonii. Claud. de Bell. Get. 218.

Sardŏnĭcus, a, um. Adj. [Σαρδωνικός] Rutil. 1. 354.

Nec quæ Sardonico cespite massa fluit. Al. Sardonio. [Sed o longum Græca consuetudo postulat. Aut igitur Sardoo legendum, aut poëticæ licentiæ tribuendum.

Sardiniensis, e. aliud Adj. Nepos, 24.1.4. Triumphus Sardiniensis.

Sardinia, Piscis genus ad condimenta & salituras utilis, apud Italos plurimus. Columel. lib. 8. cap. 17. Tabentes haleculas, & salibus exesam chalcidem, putremque sardiniam. Sardelam exp. Beroald.

Sardĭs, [Σάρδις] Urbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maxime celebris, ut testis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. cap. 29. Eadem fuit olim regia Crœsi Lydorum regis, ut late ostendit Herodotus, & Hor. 1. Epist. 11. 2.

Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis? Terminat autem nominativum & accusativum in is productam, quomodo Tralis & Syrtis.

Frequentius legitur pluralis Sardes. Nepos, 1. 4. 1. Atheniensium auxilio Iones Sardes expugnassent.

Magnæ Sardes. Ovid. 11. Met. 137.

Vade ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

Sardianus, a, um. Adj. [Σαρδιανός] Sardiani balani a Græcis dictæ sunt Castaneæ, quod circa Sardis primum fuerint inventæ. Plin. lib. 15. cap. 23.

Sardo, āre. Antiquum verbum, quo Nævius usus est. Paulus: Sardare, intelligere: Nævius,

Quod bruti nec satis sardare queunt.

Sardonici, [Σαρδόνιοι ὄρος] Montes Liburniæ. Ptolemæo lib.2.cap.17. Vulgo *Maranai*.

Sardŏnyx, ychis. m. & f. [σαρδόνυξ] Lapis pretiosus. Componitur ex Sarda, quæ lapis fuit in Sardinia primum compertus, coloris rubentis, & Onyx gemma, cui est candor subcandidus, unguis humani similitudine, quasi utriusque colorem obtineat. Plin. lib. 37. cap. 7. E diverso ad hæc sarda utilissima, quæ nomen cum sardonyche communicavit. Juven. 6. Sat. 382.

— organa semper
In manibus, densi radiant testudine tota
Sardonyches. Pers. 1. Sat. 16.
Et natalitia tandem cum sardonyche albus.

Sardonychus, i. m. Idem. [σαρδόνυχος] Juven. 13. Sat. 139.

Arguit ipsorum quos littera, gemmaque princeps
Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis. Sed in emendatis codd. Sardonychum. Genitivo pl.

Sardonychātus, a, um. [σαρδονυχωτός] Sardonyche ornatus. Martial. lib. 2. 29.

Cujus & hinc lucet sardonychata manus.

Sardous, V. sardinia.

Sardus, i. m. [Σάρδος] Urbs Illyrici, teste Steph. &

Sardēnus, a, um. Adj. [Σαρδηνός] f. Sardina, Θέρισσα, Gloss. Lat. Gr.

Sardus, [Σάρδος] Herculis filius, qui adhuc puer, ab Iolao eorum furori subtractus, quos Hercules vivens lacessierat, cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam pervenit, eamque, quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur, a nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

Sarepta, æ. f. [Σαρέπτα] Urbs Sidoniorum, inter Tyrum & Sidonem sita; ubi divinus vates Elias esurientem viduam miraculo pavisse scribitur in Sacris litteris. Sarapta, Σάραπτα. Steph. Hinc

Sareptānus, a, um. Adj. possess. [Σαρεπτανός] Sidonius Apoll. Carm. 17. 15.

Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,
Quæque Sareptano palmite missa bibas.

Sargăcæ, Populi juxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. Pomponius eos Satarchas appellat cap. 1. lib. 2. De Scythia Europæa de quibus suo loco.

Sargapises, Tomyris filius, qui a Cyro Persarum rege captus, cum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, se ipsum interfecit. Herodotus.

Sargaurasanæ, Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

Sargus, i. m. [σαργός] Piscis genus, inquit Festus, qui in Ægyptio mari fere nascitur. Lucil. in Sat.

Quem præclarus elops, quem Ægypto sargu' movebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibid. cap. 17. Lutarium semper comitatur sargus nomine alius piscis: &, cænum fodiente eo, excitatum devorat pabulum.

Sări, n. indecl. [σάρι] Genus fruticis proveniens in aqua, radice dura intortaque, ferrariis officinis utile, de quo Plin. lib. 13. cap. 23. Fruticosi est generis & Sari, circa Nilum nascens, duorum cubitorum altitudine, pollicari crassitudine, coma papyri, similique manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis usu, propter duritiam. Vocatur & Saripha.

Sărissa, æ. f. [σάρισσα] Hastæ Macedonicæ genus, auctore Festo. Liv. 9. 19. Arma, clypeus, sarissæque illis: Romano scutum majus, corpori tegumentum. Idem 37. 42. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercursu suorum usus prælongarum hastarum (sarissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia sarissa. Ovid. 12. Met. 466. Lucan. lib. 8. 298.

Primi Pellæas arcu fregere sarissas. Idem lib. 10. 47.

Sarissŏphŏrus, i. m. [σαρισσοφόρος] Alexander lib. 6. Genial. Dierum cap. 13. Sequutis inde tempestatibus, Græcorum duces diversas turmas legionesque descripsere, inter quas Macedonum robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in posterum usi sunt.

Sarmatia, æ. f. [Σαρματία] Sarmatarum regio. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundum Ptolemæum: quarum una est in Europa, quæ (ut libro tertio scribit) a Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, a Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, ut idem lib. 5. refert, quæ a Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluvio. In ea sunt Caucasii montes.

Sarmătæ, arum. m. pl. [Σαρμάται] Populi Scythiæ sunt, qui a Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Nomina diversa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, utuntur plaustris pro domibus, pascunturque lacte equino, unde quidam eos vocant ἱππημολγούς, hoc est equarum mulsores: alii γαλακτοφάγους, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virg. 3. Georg. 115.

Item Sarmatæ alii sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, e cruris venis aluntur. Alii etiam, qui pro victimis homines immolant. Alii bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem ejus, quem primum interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & ut quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur.

Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alii qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocantur Anthropophagi, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν τοὺς ἀνθρώπους, hoc est ab hominibus edendis. Iidem ab usu plaustrorum Hamaxobitæ Pomponio, Hamaxobii Ptolemæo vocantur. Hi, ut auctor est Mela lib. 2. 1. auri & argenti, maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæva hiemis admodum assidue demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11. Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Olivarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 4. Conf. Hon. 484.
Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEth. 2.
Intonsi Sarmatæ. Sen. Herc. fur. 7.
Refugi Sarmatæ. Stat. 4. Silv. 7. 50.
Vagus Sarmata. Sen. Hippol. 1.

Sarmatĭcus, a, um. Adj. [Σαρματικός] ut,

Belli Sarmatici jejunia. Lucan. lib. 3. 282.
Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon. 424.
Hiemes Sarmaticæ. Stat. 5. Silv. 1. 128.
Juga Sarmatica. Ovid. 1. Trist. 7. 40.

Sarmatĭce, Adv. [Σαρματιστί] Ovid. 5. Trist. 12. 59.

Jam didici Græce, Sarmaticeque loqui.

Sarmătis, ĭdis. f. [Σαρματίς] patronym. Adjective. Ovid. 1. Pont. 2. 11.

Terreat haud manes Sarmatis umbra meos.
Tellus Sarmatis. Ovid. 1. Trist. 2. 82.

Sarmentitius, Sarmentosus, Sarmentum, V. sarpo.

Sarmentus, i. m. [Σάρμεντος] Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cujus meminit Hor. 1. Serm. 5. 52. — nunc mihi paucis
Sarmenti scurræ pugnam, Messique Cicerri,
Musa, velim memores. conf. Voss. Etymol. in Sarmentum.

Sarnus, i. m. [Σάρνος] Campaniæ fluvius, ex Sarno, ejusdem nominis monte, ortum ducens, juxta oppidum in Sarni redicibus situm: primoque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas desinit, quæ graves incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesevum montem radit, & inde parvo contentus cursu, in Tyrrhenum mare influit. Strabo lib. 5. Plin. 3. 5.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8. 539.
Pompejanus Sarnus. Stat. 1. Silv. 2. 265.

Saron, [Σάρων] Deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, a quo datum est mari nomen. Lilius Syntag. 5. Histor. deorum. Stephano est locus apud Trœzenem. Hinc

Sarōnĭcus, [Σαρωνικός] Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4. cap. 5. Sinus (inquit) Saronicus, olim querno nemore redimitus, unde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi a Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic post Althepum, Neptuni filium, regnarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. p. 73. Wech. Saronicus sinus, dictus & Megaricus.

Sarophages, Gentes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, auctore Plinio lib. 6. cap. 20. [Forte Saurophagi, Σαυροφάγοι, quod Lacertis vescerentur.

Sarpēdon, ŏnis. m. [Σαρπηδών] teste Homero lib. Iliad. 16. Jovis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus vero in Polyhymnia scribit eum fuisse Jovis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Trojanis contra Græcos favit: & multa bellando virtutis documenta demonstrans, à Patroclo tandem interfectus est, ut idem Homerus scribit.

Sarpedon Jovis progenies. Virg. 10. Æn. 471.
Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æn. 100.
Lycius Sarpedon. Ovid. 13. Met. 256.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam a Pamphylia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. 13. in descriptione Ciliciæ. Stephano Urbs Thraciæ.

Sarpo, psi, ptum, ĕre. Idem quod Putare, apud Priscianum: unde Vineta sarpta. Hinc nos hodie Falcem vinitoriam, Sarpam vocamus. Sed fortasse tamen verius sit Sarpam ab Harpe deduci, & sibilum, ut plerumque, in densum spiritum exasperari: atque adeo Falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quod cedit & putat arbusculas. Turnebus Adversf. 6. 16. V. Voss. Etymol.

Sarptus, a, um. Partic. ut Sarpta vineta, Putata, id est pura facta. Virgulæ enim relictæ impedimento vitibus solent esse, quæ ideo abscinduntur: inde etiam Sarmenta scriptores dici putant. Sarpere enim antiqui pro Purgare dicebant. Hæc Festus. V. Turnebi Adverf. & Voss. l. c.

Sarmentum, i. n. frequentius pl. Sarmenta [κλήματα ἢ φρύγανα Gl. L G.] Sarmenta sunt Virgulæ vitium supervacuæ abscissæ. V. sarpo. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Juncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest ejicere vitem, quam minorem vocant flagellum, majorem etiam unde uvæ nascuntur, palmam.

Sarmentum pro Palmite. [κλῆμα τὸ βότρυς ἔχον, Gl. G.L.] Columell. lib. 3. cap. 16. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur: sed si per unumquemque pampinum major uvarum numerus dependet. Idem lib. 3. cap. 10. Et lib. 4. cap. 6. Amputa-

Amputatio sarmentorum, & immissio, contraria. Cic. de Senect. 52.
In vitibus nova sarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat. 88.
Silvescere sarmentis dicitur vitis. Cic. de Senect. 52. Vitis, quæ natura caduca est, &, nisi fulta sit, ad terram fertur: eadem ut se erigat claviculis suis, quasi manibus, quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.
Sarmenta, Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur uvarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1. Sarmenta earum, in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.
Frequentius de Aridis, seu vitium, seu aliarum fruticum virgultis usurpant antiqui, unde utrumque apud Græcos nomen habent, Nam κλῆμα proprie Fragmentum significat, & φρύγανον Arefactum quid, a φρύγω vel φρύττω, Torreo, Arefacio. Gloss. Græc. Lat. Κλῆμα ξηρὸν, Sarmentum. Quidam etiam Cremia vocant. Cato R. R. cap. 37. extr. De vinea & arboribus putatis sarmenta degere. Al. Deterge, vel Digere.
Devecta sarmenta cremare. Virg. 2. Georg. 408.
Ligna & sarmenta circumdare, ignem subjicere cœperunt. Cic. 3. Verr. 69.

Sarmentitius, a, um. Adj. [φρυγάνιος] Quod est ex materia sarmentorum. Columel. lib. 6. cap. 26. Verum vulnera ejus sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt. Cæl. lib. 10. cap. 8. Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semassios probrose nuncupatos, quod ad stipitem dimidii assis revincti, sarmentis circumjectis comburerentur.

Sarmentosus, a, um. aliud Adj. [φρυγανώδης] Quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11. Psyllion alii cynoides, alii crystallion, alii sicelion, alii cynomyian appellant, radice tenui, supervacua, sarmentosum.

Sarra, æ. f. [Σάῤῥα] Nomen civitatis, quæ postea Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14. cap. 6. a qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque a pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar Tyria lingua vocatur, ex cujus sanguine sericum in purpuram tingebatur.

Sarranus. a, um. Adj. [Σαῤῥανὸς] Quod ex Sarra est. Unde, Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & Ostrinæ & Purpureæ. Virg. 2. Georg. 506.
— Sarrano dormiat ostro.
Aulæa Sarrana. Juven. 10. Sat. 38.
— aut pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ, i. e. Togam pictam & purpura distinctam: ut sit periphrasis Togæ triumphalis.
Gens Sarrana. Sil. lib. 1. 72.
Numina Sarrana. Sil. lib. 8. 46.
Viola Sarrana. Columel. lib. 9. cap. 4.

Sarraca, [Σάῤῥακα] Duarum urbium nomen, quarum una est in Media: altera in felici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

Sarraceni, [Σαῤῥακηνοὶ] Populi post Nabathæos Arabiæ populos, ut auctor est Stephanus. Al. Saraceni.

Sarracum, i. n. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueverunt. Juven. 3. Sat. 255.
— longa coruscat,
Sarraco veniente, abies. Idem 5. Sat. 23.
— illo tempore, quo se
Frigida circumagunt pigri farraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3. p. 685. Burm. An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in farraco advehatur, incidisse videtur in sordidum nomen?
Nonnulli scriptum esse potius Soracum volunt, ducentes a Gr. σωρακὸς. Et Soracum habet Plaut. Pers. 3. 1. 64. Festus, Soracum dicitur, Quo ornamenta portantur scænicorum. Plautus d.l. in Persa,
Librorum eccillum habeo plenum soracum. Sunt tamen qui Soracum, de quo Pollux lib. 1. s. 245. & lib. 10. s. 129. 130. & Suid. a Sarraco, vel Saraco, vel Serraco, tot modis enim scribitur, distinguunt, Gloss. Lat. Græc. Sarraca, Ἅμαξα. Plaustra exponit Schol. Juvenal. loc. poster.

Sarrastes, [Σαῤῥάσται] Populi Campaniæ Sarno amni vicini, a quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æn. 738.
— late jam tum ditione premebat
Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarrio, ivi, itum, [σκάλλω, σκαλίζω, σκαλεύω] ire. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum segetes leviter scalpendo, & rastris a noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 3. 5. 5.
Nam semper occant prius, quam sarriunt rustici. Varr. 1. de R. R. cap. 29. Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri.
Sarrire frumenta. Cato R. R. cap. 37. extr.
Sarrire saxum. Martial. lib. 3. 93.
Scribitur & Sario. Gloss. Lat. Græc. Sario, βοτανίζω. Sic fere Mss.

Sarritio, onis. f. [σκάλευσις] Varro de R. R. lib. 2. cap. 12. Peracta sementi, sequens cura est sarritionis. Columel. lib. 2. cap. 9. Frequentem tamen exigunt sarritionem.

Sarritura, æ. f. [σκάλισις] Columel. lib. 11. cap. 2. Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie, modios tres una opera recte sarrit. Et apud Plin. 18. 27. legitur Sartura. Ab æquinoctio sartura nocere & vineæ & segeti æstimatur. conf. dict. seq.

Sarritor, oris. m. [σκαλιστής] Qui sarrit. Columel. lib. 2. cap. 13. Tritici modii quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, sarritoris duas primum, & unam quum iterum sarriuntur. Scribitur & pro Sarritor, Sartor apud Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sator sartorque scelerum, & messor maxime. V. Sartor.

Sarritorius, a, um. Adj. Columel. 2. 13. Opera sarritoria.

Sarsenna, æ. m. Pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius commemorat damnasse arbustorum rationem ad vites sublevandas, lib. 17. cap. 23.

Sarsina, æ. f. [Σάρσινα] Plin. lib. 3. cap. 14. Oppidum in Umbria, ex quo Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib. 8. 463.
— his Sarsina dives
Lactis, &c. V. Drakenb. ad loc. qui ostendit quosdam hunc locum nominare Sassinam. Martial. 9. 59.
Nec tua Bajanas Sarsina malit aquas.

Sarsinas, atis. m. Ibi natus. Plin. 3. 14.
Sarsinatis Fem. Plaut. Most. 3. 2. 83.
Quid, Sarsinatis ecqua est? si Umbram non habes.

Sarsura, V. in Sarcio.

Sartago, inis. f. [τήγανον Gl. L. G. & G. L.] Patella ænea, in qua caro frigitur. V. Voss. Etym. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in sartagine referventi. Juven. 10. Sat. 64. de statuis Sejani conflatis,
Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellæ. conf. Onomast. vet.
Sartago loquendi, translate. Pers. 1. Sat. 79.
Hos pueris monitus patres infundere lippos
Quum videas, quærisne unde hæc sartago loquendi,
Venerit in buccas? h. e. Hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cum aliquid frigitur, sonat: vel, Hic corruptus ac depravatus loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit strepitum. V. Casaubon. ad loc. qui aliter exp.

Sartor, V. Sarcio, & Sarrio.

Sarus, Fluvius Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

S A S

Sas, Verrius putat significare Eas, teste Ennio, qui dicat libro primo,
Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas magis videatur significare. Sicuti ejusdem libro quarto fatendum est Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, (quam doctrinam Latina lingua non habet, sapientiaque perhibetur,)
Insomnis vidit, prius quam sam discere cœpit. Festus. [Puto, Quam ipsam licuit, idque omnino intelligi voluit poëta.

Sason, onis. m. [Σάσων] Insula est inter Epirum & Brundusium, ut auctor est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7. 480.
Adriaci fugite infaustas Sasonis arenas.

Sassumini, Populi sunt in Aquitanica Gallia apud Plinium lib. 4. cap. 19.

Sasuri, Gentes sunt in India auctore Plin. lib. 6. cap. 19.

S A T

Sat, V. Satis.

Satagitæ, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

Satago. V. Satis.

Satan, indecl. **Satanas**, æ. m. [Σατανᾶς] Hebraicum verbum, quod Adversarium hostemque significat. Quo nomine appellatus est Diabolus, quod bonorum adversarius sit: nam & διάβολος calumniantem, impostoremque significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & adversatur, & quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas recte exprimitur: sicut legitur in Regum libris. Quia suscitavit deus Salomoni Satanam, adversus eum qui erat pacificus. Et, filii Sarviæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Jobi historia apparet Malum genium eo verbo, velut propria notatione, designari. Item in Evangelio Matthæi, Ductus est Jesus Christus Dei spiritu in desertum, ut ibidem a Satana tentaretur. Sed cum idem Christus Jesus D. Petrum, fatalia impedire volentem, redarguendo Satanam appellavit, figurate loquutus est. Dæmones enim scelerati, quosque ad bonos exercendos Deus plerunque commovet atque excitat, proprie pessimi sunt mortales, eorum ductu. [V. tu Suid. vel potius Suic. Thes. Eccl. Satanas princeps hujus mali generis. Tertull. Apol. cap. 22.
Satanas præter Notam calumniantis significationem, Terræ malleum apud Hieremiam cap. 50. denotat. Cæl. lib. 2. cap. 9.

Satarchæ, [Σατάρχαι] Populi sunt Septentrionales, ad paludem Mæotin vergentes, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 1. Hi bellicosissimi sunt. De quibus Valer. Flacc. 6. Argon. 144.
Exomatæ, Torinique, & flavi crine Satarchæ.

Satarchei, Gentes sunt eædem circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

Sataros, notiore nomine Patara, Urbs in Lycia apud Plin. lib. 6. cap. 27.

Sataspes, is. m. Vir Archæmenius fuit, Theaspis filius, qui cum Zopyri filiam violasset, & ob eam rem a Xerxe cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darii erat soror, impetravit ut in exsilium ageretur, donec Africam universam lustrasset, cumque jam aliquot menses aliqua in peregrinatione consumpsisset, navigationis tædio adductus in Persidem rediit, regique retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod naves a magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, ut antea destinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

Satelles, itis. m. [δορυφόρος, σωματοφύλαξ] Miles mercede conductus, ut ab dominantis latere non discedat. Plin. lib. 12. cap. 14. Sed præter hos, & custodes satellitesque, & ostiarii, & ministri populantur. Liv. 2. 12. Comprehensum regii satellites retraxissent ad tribunal regis. Ovid. 5. Fast. 538.
Ille deæ custos, ille satelles erat.
Administri & satellites alicujus. Cic. pro Quint. 90.
Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cic. 14. Att. 5.
Per medios ire satellites. Hor. 3. Carm. 16. 9.
Rigidus satelles. Hor. 1. Epist. 17.
Satelles Jovis, Aquila. Cic. 2. Tusc. 24.
Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Jovis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Divin. 106.
Satellites alicujus dicuntur, Qui partibus ejus devoti ac mancipati sunt. Liv. 23. 12. Ista, quæ modo Mago jactavit, Himilconi, ceterisque Annibalis satellitibus jam læta sunt. conf. loca Cic. supra.
C. Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cic. 1. in Catil. 7.
Ministri ac satellites cupiditatum alicujus. Cic. 5. Verr. 21. Qui primus certos instituerit, nomine Decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.
Satellites voluptatum virtutes. Cic. 2. de Fin. 37.

Satellitium, i. n. [δορυφόρημα, τὸ δορυφορικὸν] Luciano collectivum nomen est, ipsos significans Satellites, tuendi corporis causa adhibitos, quemadmodum Servitium accipitur pro ipsis Servis, Sodalitium pro ipsis Sodalibus. Gloss. Vet. V. Sodalis.
An Lucano? H. St.

Satellius Quadratus, (uti ait Seneca Epist. 27.) fuit quidam stultorum divitum arrosor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum est, derisor.

Satias, V. in Satis.

Saticulus, i. m. Populus Campaniæ moribus asper, de quo Virg. 7. Æn. 729. — amnisque vadosi
Accola Vulturni: pariterque Saticulus asper. Al. Satriculus.

Saties, **Satietas**, **Satin'**, **Satio** verbum, &c. V. in Satis.

Satio, ōnis. V. sero, ſevi.

Sătĭs, Adv. [ἅλις, ἱκανῶς] & per apocopen Sat; ſignificat Quantum opus eſt. Plaut. Men. 5. 5. 49.

Arceſſe homines, qui illunc ad me deferant. s. quot ſunt ſatis?
Hor. 1. Epiſt. 2. 6.

Quod ſatis eſt cui contingit, nihil amplius optet. Cic. de Amicit. 98. Satis erat reſpondere magnas, ingentes inquit.

Puto ex ἍΛις, mutato λ in τ. Hinc conſtruitur cum Genitivo Satis. H. St. Imitatione nempe Græcorum, ut & reliqua Adv. copiæ. Exempla infra V.

Satis ad. Cic. 5. Verr. 172. Sed ab iis, quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti ſatis ſit, quem civitati Imperas.

Mihi autem ad vincendum ſatis eſt, fuiſſe procuratorem, quicum experiri poſſet, quales is, &c. Cic. pro Quint. 68.

Satis cum periculo. Ter. And. 1. 1. 104.

Satis audacter. Plaut. Amph. 3. 1. 208.

Satis bene. Plaut. Pœn. 1. 2. 73.

Satis certe, vel certo, ſcio. Ter. Adelph. 2. 3. 3. Idem Heaut. 1. 1. 19.

Hæc non voluptati tibi eſſe, ſatis certo ſcio.

Satis diu hoc jam ſaxum volvo. Ter. Eun. 5 9. 55.

Satis recte mones. Plaut. Perſ. 4. 4. 53.

Satis ſæpe jam & virtutem militum & fortunam tentatam. Salluſt. in Jugurth. cap. 62. pr.

Satis, ſatis. Ter. Heaut. 3. 1. 30.

Non poſſum; ſatis jam, ſatis pater durus fui. Gloſſ. Lat. Græc.

Satis ſatis eſt, Ἀρκεῖ, πολύ ἐστι.

Satis tempore. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat ſe ad comitia tempore venturum, ſi pridie veniſſet. h. e. Satis tempeſtive.

Satis abundeque, Ἱκανῶς καὶ ἐκτενῶς. Gloſſ. Lat. Græc.

Satis abundeque coerceri menſorem viſum eſt, ſi &c. Ulpian. in l. 1. §. Hæc actio. ff. Si menſor falſum modum dixerit Papinianus l. Tutores qui poſt. §. 1. ff. de adminiſtratione tutorum. Quum ſatis abundeque ſit, vel in una ſpecie per amici laborem domino conſuli.

Satis ſuperque. [ἐξαρκούντως, πέρα] Virg. 2. Æn. 642.

— ſatis una ſuperque
Vidimus excidia. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Nam contra Epicurum ſatis ſuperque dictum eſt. Hor. Epod. 1. 31.

Satis ſuperque me benignitas tua
Ditavit.

Reſponſa non dabantur fida ſatis. Virg. 2. Æn. 375.

Satis fortis homo, & ſatis plane frugi. Cic. 5. Verr. 67.

Imbrem ſatis largum cælo demittere. Virg. 1. Georg. 23.

Satis magna pecunia. Cic. 1. Offic. 25. Ut nuper M. Craſſus negabat ullam ſatis magnam pecuniam eſſe ei, qui in Repub. princeps vellet eſſe.

Satis multa. Cic. 11. Fam. 10. Satis me multa ſcripſiſſe, quæ litteris commendari poſſint, arbitror. Idem 4. Acad. 147. Et quoniam ſatis multa dixi, eſt mihi perorandum.

Satis ſanus. Curt. lib. 4. 1. 23. Interdum, ſatiſne ſani eſſent, qui tam proterve ſibi illuderent, percontabatur. conf. Satin'.

Satis, cum Genitivo; Satis cauſæ. Ter. And. 1. 1. 111.

Nec ſatis ad objurgandum cauſæ. V. ſupra Satis ad.

Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liv. 32. 21.

Satis hiſtoriarum eſt? Plaut. Bacch. 1. 2. 50.

Orationis ſatis eſt. Vide Oratio in oro.

Satis eſt mihi tuæ ſalutis, nihil moror. Plaut. Trucul. 2. 2. 4.

Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verr. 1.

Satis jam verborum eſt. Plaut. Capt. 1. 2. 16.

Satis credo. Ter. Eun. 5. 9. 21.

Gaudeo. c. ſatis credo: nihil eſt Thaide hac, frater, tua dignius.

Satis jam deluſum cenſeo: nunc rem, ut eſt eloquamur. Plaut. Aſin. 3. 3. 141.

Satis habeo. Plaut. Capt. 2. 3. 86. Ter. Adelph. 3. 2. 15.

Satis mihi id habeam ſupplicii, dum illos ulciſcar modo. Salluſt. in Jugurth. 31. 20. Satis habebatis animam retinere. [conf. Cic. 5. Fam. 2. 14. Vulgo dicunt Contentum eſſe.

Et ne ſatis habeas ſemel circuire. Cato cap. 1. R. R.

Satis mirari nequeo. Ter. Eun. 3. 4. 9. Quid illud mali eſt? nequeo ſatis mirari.

Nec ſatis, extremas Coriti penatravit ad urbes. Virg. 9. Æn. 10.

Non ſatis alere. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Sed quum agellus eum non ſatis aleret, ut opinor, ludimagiſter fuit. [i. e. Non ſufficeret ad alendum.

Non eſt ſatis æſtimare, parens melior homini, an triſtior noverca fuerit. Plin. lib. 7. in præfat. h. e. Non ſatis æſtimari poſſit.

Non enim ſatis intelligebam: per parentheſim poſitum. Cic. 4. Acad. Me quoque jocanſne, an ita ſentiens? (non enim ſatis intelligebam) cœpit hortari, ut ſententia deſiſterem.

Satis pernoſti qualis ſim. Ter. Adelph. 3. 2. 23.

Satis proſpicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 5. 1. 7. Ter. Adel. 3. 3. 85.

Sed quis illic eſt, quem video procul? eſtne hic Hegio,
Tribulis noſter? ſi ſatis cerno, is hercle eſt.

Plus quam ſatis opus eſt, doleo. Cic. 7. Verr. 122.

Satis præceptum. Plaut. Pœn. 3. 2. 17.

Satis ſcire. Liv. 1. 9.

Quum hominem nomino, ſatis mihi videor dicere. Cic. pro Quint. 40.

Quare de hoc ſatis. Cic. 6. Att. 9. Subaudi Dictum eſt.

Satis hoc tibi eſt. Ter. Eun. 4. 7. 39. His furti ſe alligat. ch. ſatis hoc tibi eſt.

Quod ſatis eſt ſapio mihi. Perſ. 3. Sat. 78.

Satis eſt, Ἱκανόν ἐστι. Gloſſ. Græc. Lat.

Non eſt ſatis, niſi præſens confirmaſſem, ne id quidem ſatis eſt. Cic. 5. Verr.

Non ſatis eſt id, cur alia percipi poſſe dicas, alia non poſſe. Cic. 4. Acad. 44.

Satin', pro Satiſne. Ter. Eun. 5. 2. 12. Satin' id tibi placet? c. non. Idem And. 4. 5. 10. Satin' ſanus es, qui me id rogites?

Satin' ſalvæ? Modus loquendi apud veteres, quum ubi quid turbati erat, interrogabant an ſatis ſalvæ res eſſent. Ter. Eun. 5. 5. 8.

Hem quid eſt? quid trepidas? ſatin' ſalvæ? dic mihi. Alii ſic legunt,
Hem quid eſt quod trepidas? ſatiſne ſalve? dic mihi. In quem locum ſic ait Donatus; Salve, Integre, recte, commode. Plaut. Trinum. 5. 2. 53. Satin' ſalve? dic mihi. Nunc Adverbium eſt: producta eſt e littera. Salluſtius, Inde ortus ſermo, percontantibus utrinque, ſatin' ſalve? quam grati ducibus ſuis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus. [Sed errat magiſter, & ſine dubio Satin' ſalvæ ſcribendum, ſubauditurque Res. Quod & ſæpius additur. Liv. 1. 58. Quærentique viro, Satin' ſalvæ? Minime, inquit. Quid enim ſalvi eſt mulieri, amiſſa pudicitia. Qua ex reſponſione apparet ſatis, non eſſe Adv. Salve h. l. Sic

Satin' ſalva omnia. Liv. 3. 26. Admiratus, rogitanſque ſatin' ſalva omnia? togam propere e tugurio proferre uxorem Raciliam jubet.

Săt, [ἱκανόν Gl. G. L.] Adv. per apocopen, a Satis; ſignificat Abunde, vel Quantum opus eſt. Virg. 10. Ecl. 70.

Hæc ſat erit divæ veſtrum ceciniſſe poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Roſc. 89.

Sat commode. Ter. And. 3. 1. 17.

Sat diu vixit. Plaut. Capt. 4. 2. 12. Cic. 15. Att. 3. Modo & libenter fuerit, & ſat diu.

Sat eſt. Ter. And. 1. 1. 143. Sat eſt, curabo. Cic. de Senect. 48. Quantum ſat eſt.

Sat eſt oſculi. Plaut. Stich. 1. 2. 34. Sat litium; apud eundem legitur in Rud. 2. 7. 25. Cic. 2. de Fin. 62. Teſtium ſat eſt.

Sat fecit officium. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Sat habere. Ter. And. 4. 2. 22. Sat habeo. Idem Eun. 3. 2. 32.

Ubi tempus tibi erit, ſat habet, ſi tum recipitur.

Sat ſcio. Ter. Adelph. 3. 3. 6. Perſuaſit ille impurus, ſat ſcio. Ibid. 4. 1. 10.

Pone hic satio. H.St. quia in Lugd. ſeparata erat hæc dictio a satis.

Sătăgo, ēgi, [ἀγωνιάω. Gl. L. G.] ĕre. Sat habere quod agas, Anxium eſſe, anxie diſtorqueri difficultate alicujus rei conficiendæ. Cum Genitiv. Ter. Heaut. 2. 1. 13.

Nam hic Clinia, etſi is ſuarum rerum ſatagit. Al. Sat agitat.

Satagere, Diligentem eſſe, ſeu feſtinare. Plaut. Aſin. 2. 4. 34.

Nunc ſatagit, adducit domum etiam ultro, & ſcribit nummos.

Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11. Conſulibus de vi ac multitudine hoſtium ſatagentibus. h. e. Sollicitis.

Agere & Satagere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Afer venuſte Manlium Suram multum in agendo diſcurſantem, ſalientem, manus jactantem, togam dejicientem & imponentem, Non agere dixit, ſed ſatagere. h.e. Anxie multa ſimul agere, ſed ita, ut nullum pro dignitate conficiat.

Satisaccĭpio, ēpi, eptum, [ἱκανῶς λαμβάνω, συγγράφομαι, κατεγγυάω] ĕre. dictum eſt eodem modo, quo Satisfacere. Nam quia id, quo quis contentus erat, ei præſtabatur, Satisfieri dictum eſt: ita quia tales quibus contentus quis futurus eſſet, ſic dabantur, ut verbis obligarentur, Satiſaccipi dictum eſt. Hæc Pomponius in l. ſtipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plaut. Stich. 4. 1. 4. Cic. pro Roſc. Com. 40. Qua de cauſa Flavius, quum de tota lite faceret pactionem, neque ſatiſacciperet a Roſcio, neque judicio abſolveretur a Fannio. Idem pro Quint. 44. Si veretur ut res judicio facto parata ſit, judicatum ſolvi ſatiſaccipiat. Cato R. R. cap. 2. Quæ ſatiſaccipienda ſient ſatiſaccipiantur.

Plerumque ſeparatim ſcribitur, Satis accipio. Idque more veteri rectius.

Satiſaccipere, contrarium habet Satiſdare. q. V.

Satis acceptum, per translationem pro Certum, compertum, & firmum, veluti datis fidejuſſoribus & ſponſoribus. Satis enim accipit, cui prædes & ſponſores dantur. Plaut. Moſtel. 1. 3. 90.

Si acceptum ſat habes, tibi fore illum amicum ſempiternum. Et in Stich. 4. 1. 4.

Satis abs te accipiam, niſi videam mihi te amicum eſſe, Antipho. Ex Turnebo.

Satisacceptio, ōnis. f. [ἱκανοληψία] Stipulatio. Satiſacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verb. obligat. Stipulationem, quæ ita obligat promiſſorem, ut expromiſſores quoque ab eo accipiantur: id eſt qui idem promittunt.

Satisdo, dĕdi, dătum, [ἱκανὸν δίδωμι] ăre. ſignificat Fidejubere, promittere per vadem, ſive fidem ſuam pignori dare, & re ipſa certum facere. Cajus ff. Qui ſatiſdare cog. l. 1. Satiſdatio eodem modo appellata eſt, quo Satisfactio. Nam ut Satisfacere dicimur ei, cujus deſiderium implemus: ita Satiſdare dicimur adverſario noſtro, quum pro eo, quod a nobis petit, ita cavemus, ut eum hoc nomine ſecurum faciamus, datis fidejuſſoribus. Cic. 5. Att. 1. De ſatiſdando te rogo quoad eris Romæ, tu ut ſatiſdes. Cic. pro Quint. 30.

Judicatum ſolvi ſatiſdare. Cic. 4. Verr. 60. Amici, ſi quis quid peteret judicio, ſecum agi paſſuros, judicatum ſolvi ſatiſdaturos eſſe dicebant.

Satiſdare Genitivo junctum. Cic. 3. Ver. 146. Qui redemerit, ſatiſdet damni infecti. Scilicet Nomine.

Satisdătum, i. n. [ἱκανοδοθέν] Cic. 16. Att. 15. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod ſatiſdato debeat, procuratores ejus non diſſolvere. Pomponius, in l. Et magis. ff. de ſolut. Potius enim eo nomine exſolviſſe videor, quod ſatiſdato, quam quod ſine ſatiſdatione debeo.

Satiſdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff de cuſtod. reor. Ulpianus duobus locis in l. Sed & ſi quis §. Quæſitum eſt. ff. Si quis caution.

Satisdatio, ōnis. f. [ἱκανοδοσία Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 1. De ſatiſdando vero te rogo quoad eris Romæ tu ut ſatiſdes: & ſunt aliquot ſatiſdationes ſecundum mancipium, in his Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.

Capitalis ſatiſdatio, Cum aliquid in nos recipimus cum obſtrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæſtio eſt in Septis, Olympum & Pana Chironemque cum Achille qui fecerint, præſertim quum capitali ſatiſdatione fama judicet dignos. Hoc autem & ipſe Plinius lib 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas noſtra vidit in Capitolio, priuſquam id noviſſime conflagravit, a Vitellianis incenſum, in cella Junonis, canem ex ære, vulnus ſuum lambentem: cujus eximium miraculum & indiſcreta veri ſimilitudo, non eo ſolum intelligitur, quod ibi dicata fuerat, verum & nova ſatisdatione: nam ſumma nulla par videbatur: capite tutelarios cavere pro ea, inſtituti publici fuit.

Satiſdationem implere non potuit. Papinian. in l. 2. ff. de cuſtod. reor.

Præſtare ſatiſdationem. Ulpian. in l. ſi fidejuſſor §. ſi neceſſaria. ff. qui ſatiſd. cog. Si neceſſaria ſatiſdatio fuerit, & non facile poſſit reus ibi præſtare, ubi convenitur: poteſt audiri, ſi in alia ejuſdem provinciæ civitate ſatiſdatioem præſtare paratus ſit. Si autem ſatiſdatio voluntaria eſt, non in alium locum remittitur.

Satisdător, ōris. m. [ἱκανοδότης Gl. L. G. & G. L.] Sidon. 4. Epist. 24. Curatori necdum satisdator est inventus.

Satis exĭgere, vel non exigere; ea forma dicitur, qua Satisdare, vel non dare. Ulpian. in l. Julianus. §. Si tibi. ff. ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cum in testamento. ff. de administrat. tutorum, A quo magistratus satis exegerunt rem salvam fore. [Semper divise legas.

Satisfăcio, ēci, actum, [πληροφορέω Gl. Gr. L.] ĕre. Tantum facere quantum satis sit irato, ad vindictam, inquit Asconius in 3. Verr. 79.
Publice satisfacere, h. e. Publico nomine. Cic. 3. Verr. 70. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publice satisfactum sit, ei civitati bellum indici atque inferri solere. i. e. Nisi decreto publico traditi ad pœnam sint culpæ auctores, inquit Ascon.
Dativo jungitur. Plaut. Amph. 3. 2. 8. — quin ego illum aut deferam, Aut satisfaciat mihi ille, atque adjuret insuper. Cic. 7. Att. 23.
Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. conf. 11. Fam. 13. pr.
Satisfaciat, quibus debet. Cic. 11. Att. 16. extr. [i.e. Solvat debita. Al. Quibus debeat.
Satisfacere, & fraudata restituere. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 60. extr.
Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissolvere, hoc est sua ipsius pertenui re. Cic. 1. Q. frat. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filii tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim.
Satisfacere alicui in pecunia. Cic. 8. Fam. 12. Ut si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.
De re aliqua plene & statim satisfacere. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Deo alicui satisfacere, Pro ope præstita sacrificare. Cic. 14. Fam. 7. Cui quidem tu deo, quemadmodum soles, pie & caste satisfacias: id est Apollini & Æsculapio.
Satisfacere alicui, pro Purgare se ei. Cic. 2. Philip. 49. Acceperam enim jam ante Cæsaris litteras, ut mihi satisfieri paterer a te. i. e. Ut acciperem tuam excusationem & purgationem. Inde, Satisfactio, pro Purgatione & excusatione.
Satisfacere cumulate alicui. Cic. 2. Q. frat. 4. Idem in Topicis.
Satisfacere de injuria. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 1. Seseque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de injuriis satisfacere. [i. e. Reparare damnum.
Existimationi hominum satisfacere, Purgare se hominibus. Cic. 5. Verr. 133. Commoveri te oportuit, vocare Apronium, nec illum ante tibi satisfacere, quam tu omnium existimationi satisfecisses.
Opinioni omnium ut satisfiat. Cic. pro Rabir. Post. 45.
Suspicioni alicujus satisfacere. Cic. pro Rabir. Post. 45. Sed ut omnium vel suspicioni, vel malevolentiæ, vel crudelitati satisfiat, occultat pecuniam Postumus, latent regiæ divitiæ. [Pro Crudelitati, lego Credulitati, ut sententia postulat. Error frequens in MSS.
Frequens usus hujus verbi in his, quæ ad officium pertinent, ut,
Amicitiæ satisfacere. Cic. 10. Fam. 1. conf. infra ad fin.
Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Verr. 40.
Mandatis alicujus satisfacere. Cic. 6. Att. 1. Noli enim putare, me quidquam maluisse, quam ut mandatis tuis satisfacerem, nec ulla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hic habet, Ut mandat is facerem.
Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 29. Morte & Exsilio ipse exp.
Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, Fungi officio. Cic. 2. Q. frat. 2. In ea re nos, & officio erga Lentulum mirifice, & voluntati Pompeji præclare satisfecimus.
Promisso nostro ac recepto satisfactum est. Cic. 7. Verr. 138.
Vitæ satisfacere, vel ætate, vel factis, vel gloria. Cic. 10. Fam. 1. pr.
Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.
Loco in disputatione alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. 5. Nec enim satis fieri censent huic loco, qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ jus esse disputarint.
Immortalitati laudum alicujus satisfacere. Cic. 13. Fam. 17. Nunc autem incensus studio rerum tuarum, eas litteris Græcis mandare cupiebat. Posse arbitror: valet ingenio: habet usum: jampridem in eo genere studii, litterarumque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. i. e. Laudes tuas reddere immortales.
Histriones in dissimillimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat. 109.
Sæpe interjectis quibusdam ponitur, ut Cic. 4. Fam. 8. extr. Me certe in omnibus rebus satis nostræ conjunctioni amorique facturum.

Satisfīo, [πληροφορέομαι] ĕri. Ovid. de Rem. Amor. 698.
Quanquam a te quidem cumulate satisfit & mihi & omnibus. Cic. 13. Fam. 33. Plura supra V.
Satisfacitur, pro Satisfit. Varr. apud Priscian. 8.

Satisfactio, ōnis. f. [πληροφόρημα Gl. L. G.] Purgatio, excusatio. Cic. 7. Fam. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Idem 4. Att. 6. Et simul ne βαθύτης mea, quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio levitatis habere videatur.

Satispræsto, [ἱκανῶς παρέχω] āre. Idem quod Satisdare. [Divise melius.

Sătior, us; ōris. Adj. Melior. Plin. lib. 17. cap. 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior. De terra tenera. Harduinus exhibet, Optima & operi & satis.

Sătius, [ἄμεινον Gl. L. G.] Adv. compar. a Satis, & significat Melius, quasi ultra id, quod opus est. Ter. Heaut. 3. 1. 66. — & tibi perdere
Talentum hoc pacto satius est, quam illo minam. Virg. 2. Ecl. 15.
Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia? Cic. 7. Att. 1. Video cum altero vinci satius esse, quam cum altero vincere. [Comparativum a Satis esse dubitare nos non sinit Glossographus Græcus, Ἱκανῶς, Abunde, Satis. Ἱκανώτερον, Sacius.
Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum devenire? Est quum non est satius, si &c. Auctor ad Herenn. lib. 4. 36.
Multo satius est. Lucret. lib. 5. 1126.
Nimio satius. V. nimis.

Satiĕtas, ātis. f. [χορτασία πορῆς Gloss. Lat. Gr. Κόρος Gr. Lat.] Fastidium ex copia abundanti cibi, alteriusve rei. Cic. 7. Verr. 99.
Posteaquam e portu piratæ, non metu aliquo affecti, sed satietate exierant.
Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1. de Invent. 25.
Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cic. 1. de Invent. 76.
Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12.
Satietas hominum. Ter. Eun. 3. 1. 13.
Satietas nostri & Desiderium, contraria. Cic. 2. Att. 5.
Satietas & Aviditas, contraria. Plin. lib. 12. cap. 17.
Citra satietatem. V. citra præpositionem.
Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.
Affert hæc res multum hominibus satietatis ac fastidii. Cic. pro Muren. 21.
Afficere satietate. Cic. 7. Verr. 99. V. supra.
Capere satietatem. Ter. Eun. 3. 1. 13. Sumere. Phorm. 5. 4. 6.
Deesse non. ut, Satietas voluptatibus non deest. Plin. lib. 5. cap. 1.
Defatigari satietate, vel Defessum esse. Cic. 2. de Orat. 177. Et 2. Fam. 3.
Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 90.
Explere naturam satietate vivendi. Cic. pro Marcell. 28.
Facere. ut, Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cic. de Senect. 76.
Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Et odium ex quadam servitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.
Fugere satietatem. Cic. Facillime fugiant satietatem.
Habere satietatem, pro Afferre. Cic. 15. Att. 16.
Occurreret varietas satietati. Cic. in Orat. 174.
Parere satietatem. Cic. 4. ad Herenn. 7.
Superare satietatem. Cic. pro Mur. 21. Ego mei satietatem magno meo labore superavi.
Tenet me alicujus rei satietas. Sallust. in Jugurth. 31. Nisi forte nondum etiam vos dominationis eorum satietas tenet. [i. e. Pœnitet nondum.
Trucidare ad satietatem. Liv. 24. 38. extr.
Vincere satietatem. Cic. 3. de Orat.
Vitare satietatem. Cic. ad Herenn.

Satias, ātis. f. [πλησμονή] pro Satietas aliquando ponitur. V. Non. 2. 791. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hec. 4. 2. 18.
Satias me jam tenet studiorum istorum. Lucret. lib. 5. 40.
Nil, ut opinor, ita ad satiatem, &c.
Fessus satiate vivendi. Lucret. lib. 2. 1037.
Facta satias frumenti. Sallust. Frumentique ex inopia gravi satias facta.
Satias eum cepit amoris in uxore. Liv. 30. 3.
Cibi satias. Lucret. lib. 5. 1390.
Satias capit. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 12. Cur qui avidius vorant, facilius satias capit, quam qui eadem quietius ederint? Male al. Capiunt.

Saties, ēi. f. Idem. [κόρος Gl. G. L.] Nec finis satiesve. Sil. lib. 4. 110.
Satie necari. Plin. lib. 8. cap. 51.
Sed non satis certa est hæc vox Saties. Nam in utroque loco (scil. tam Plinii, quam Silii) datur lectionum varietas. V. Drakenb. ad Sil. l. c.

Sătio, [κορέννυμι, κορέω, ἐμφορέω, χορτάζω] āre. a Sat deduci videtur; significatque Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum transfertur.
A Sat sejungi non debet, quum sit inde. H. St. Id factum fuit in Lugd.
Ad corpus. Columel. lib. 8. cap. 9. Satiatque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures.
Satio populum tritico, χορτάζω τὸν δῆμον σίτῳ. Gloss. Græc. Lat.
Ad animum. Cic. de Senect. 52. Satiari delectatione non possum, ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis.
Legendo non posse satiari. Cic. 3. de Fin. 7.
Nunquam expletur, nec satiatur, cupiditatis sitis. Cic. in Parad. 1.
Animum non posse satiare in lacerando alicujus corpore. Cic. 11. Philipp. 8.
Cor satiare. Ovid. 9. Met. 178.
Cupiditatem satiare. Plin. lib. 34. cap. 8.
Desideria naturæ satiare. Cic. 2. de Fin. 15. Veniebat enim ad cœnam, ut satiaret animo quieto desideria naturæ. [i. e. Famem & sitim.
Iram satiare. Ovid. 3. Trist. 8. 19.
Lumina satiavit longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.
Oculos satiemus amore. Propert. lib. 2. 16. 23.
Odium satiare, cupiditates explere. Cic. in Partit. 96.
Pectora sua satiare luctu alterius. Ovid. 6. Met. 281.
Fretum non satiatur aquis. Ovid. 8. Met. 836.
Numerus satiat. Cic. in Orat. 215.
Satiare videtur a Plinio positum pro Abundare, lib. 5. cap. 9. Propterea observatum est, prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increscere. [Subaudi Ipsum Nilum. scil. aquis

Satians, antis. Partic. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Hæc autem novissima, quam fetu satiante postremus partus effudit.

Satiātus, a, um. Partic. [κεκορεσμένος, διακορής, διάκορος] ut, Cruore hostium satiatus. Tacit. 2. Ann. 21.
Longo nimis ludo satiate. Hor. 1. Carm. 2. 37. ad Martem.
Somno satiatus. Liv. 2. 65.
Suppliciis satiati nocentium. Liv. 8. 20.
Ira nondum satiata cædibus. Lucan. lib. 7. 803.
Libido mentis satiata. Catul. Argon. 62. 147.
Senecta vita longa satiata. Sen. Herc. fur. 10.

Satiate, Adv. Vitruv. 2. 9.

Satianter, Adv. Apul. Met. 7. p. 195. Elm. Satianter pastus.

Sătŭr, ŭra, ŭrum. Adj. [κορεσθείς, ἐμπλεως] Quod est cibo plenum. Ter. Hec. 5. 2. 2.
Sed quum tu satura atque ebria eris, puer ut satur sit facito. Cic. 1. de Divin. 77. Præclara vero auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.
Altilium satur. Hor. 1. Epist. 7. 35. h. e. Saturatus altilibus.
Rerum satur omnium. Ter. Adel. 5. 1. 3.
Fricando satur. Plaut. Pœn. 1. 2. 21.
Capellæ saturæ. Virg. 10. Ecl. 77.
Colonus satur, Locuples, copiosus. Tibul. lib. 2. 1. 23.
Conviva satur. Hor. 1. Serm. 1. 119.
Cor saturum. Catull. 46. 4.
Verna satur, Bene pastus. Martial. 2. 90.
Sit mihi verna satur; sit non doctissima conjux;
Sit nox cum somno; sit sine lite dies.
Satur, Fecundus & abundans. Pers. 1. Sat. 71.
— nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. 197.
Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Ubi Servius; Saturi, aut Fecundi: aut Quod juxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum

Saturum vicinæ funt Calabriæ civitates. [Nugæ. exp. Juvenal. Sat. 6. 297.
Adque coronatum, & petulans, madidumque Tarentum.
Præfepia fatura. Virg. 3. Georg. 214.
Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus noftrum *oneratum* vocat. Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea eft, fed raro faturo colore lucet.
Vellera fucata faturo colore. Virg. 4. Georg. 335.
Satura jejune dicere. Cic. in Orat. 132. Eloquens nec fatura jejune dicet, nec grandia minute, nec item contra: fed erit rebus ipfis par & æqualis oratio. Senfus eft, Si quæ res funt faturæ, hoc eft plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari poffunt, non eas jejune & exiliter tractabit orator, effet enim indecorum: fed quantam maximam poterit ubertatem orationis illis adjunget.
Compar. Saturior lactis agnus. Columel. lib. 7. cap. 4. Sen. Q. Nat. 1. 5.

SATULLUS, a, um. Adj. dimin. Varr. de R. R. 2. 2. Ut agni fatulli fiant lacte.

SĂTŬRA, æ. f. Lanx variis frugum, pomorum, vel fimilium, generibus referta. Porphyr in Hor. 1. Serm. 1. pr. Lanx plena diverfis frugibus in templum Cereris infertur, quæ Saturæ nomine appellatur. Diomed. 3. p. 483. Lanx referta variis multifque primitiis in facro apud prifcos Diis inferebatur, cujus generis lancium meminit Virg. 2. Georg. 194.
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Et Ibid. 394.
— lancefque & liba feremus.
Nimirum mos erat apud antiquos, quando Cereri, Baccho, aut aliis Diis agri, annua vota folverent pro læto frugum fructumque proventu, ut primitias rerum collectarum, in lancem congeftas, cuique Deo pro ratione ejus cultus, offerrent. Et cum lances refertæ fuerunt variarum rerum copia, Lances faturæ appellabantur, vel uno verbo Saturæ. Et hinc, Aliarum rerum mixturas, vocarunt Saturas. Poftea ad multa alia vox translata eft. [Pro ipfa Satietate in Gloff. Græc. Lat. Κόρος, Satura, Sacietas, Sacies.
Satura vocabatur Farciminis genus variis rebus refertum. Varro Plautin. Quæft. 2. Satura eft, ubi uva paffa & polenta & nuclei pinei ex mulfo confperfi: ad hæc addunt alii de malo Punico grana. Diomed. 3.
Satura etiam vocabatur Poematis genus e vario metrorum genere compofitum, ab illa Saturæ fignificatione, qua quod varium eft, confufumque fic dicitur. Diomed. 3. p. 483. Olim carmen, quod ex variis poëmatibus conftabat, Satura vocabatur, quale fcripferunt Pacuvius & Ennius. At Varro non tantum vario & metro & argumento faturam condidit; fed etiam profam mifcebat carmini. Has faturas a Menippo, philofopho Cynico, quem imitatus eft, Menippeas dixit. Gell. 2. 18. Servus Menippus fuit, cujus libros M. Varro in faturis æmulatus eft, quas alii Cynicas, ipfe Menippeas appellat. Quintil. 10. 1. Alterum illud eft, & prius faturæ genus, quod non fola carminum varietate miftum condidit Terentius Varro. Quod, fi non folum carmine conftitit, profa etiam fcriptum fuiffe confequitur. V. Voff. Inftit. Poet. 3. 10. 1. & Voff. Etymol. Schott. Obfervat. Philolog. 1. 4. Cafaubon. 2. de Sat. Poef. J. C. Scal. Poet. 1. 12. Poftea fuaviori littera Satira dici cœpit. V. SATYRA.
Per faturam, antiqui ritu proverbii, pro Re confufa ac mifta, fcribit Juftinian. in Proœm. de Rat. difc. Jur. Et primi anni (ait) hoc opus legentibus tradebatur, non fecundum edicti perpetui ordinationem, fed paffim, & quafi per faturam collectum, & utile cum inutilibus mixtum. Et pro Eo quod inordinate & nullo recto inftituto, (fed more quodam faltantis & ludentis fatyri.) Conft. de Lat. lib. toll. Cum dedititii liberti jam fublati funt, ea propter imperfecta Latinorum libertas incertis veftigiis titubat, & quafi inducta per faturam adhuc remanet. Quomodo dixit Salluft. de Bell. Jugurth. cap. 31. Poftero die quafi per faturam fententiis exquifitis in deditionem accipitur. i. e. Paffim, & nullo ordine, nec more majorum, &, ut poeta quidem loquitur, Seminatim hinc inde exquifitis fententiis.
Item, Lex vocabatur Satura, quæ multa fimul comprehendit. [νόμος πολλὰ περιέχων. Gl. L. G.] Diomed. & Fefto auctore, Satura eft Lex multis aliis legibus conferta. Hinc, Per faturam fieri dicitur, Quicquid raptim & confufe fit. Lucil. apud Diomed. 1. 3.
Per faturam ædilem factum qui legibu' folvat.

SATURIO, ōnis. m. [Δειπνοφιλής] Idem quod Satur. Plaut. Perf. 1. 3. 23.
Nam efurio venio, non advenio Saturio. [Jocus eft ex proprio nomine Saturionis parafiti. Gr. Σατυρίων.

SATURĬTAS, ātis. f. [χορτασία Gl. L. G.] Plaut. Capt. 4. 2. 85.
Proin tu Deum hunc faturitate tranquillum facias tibi. conf. v. 97.
De colore Plin. lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor, faturitate fraudata.
Saturitas, pro Abundantia. Cic. de Senect. 56. Neque folum officio, quod hominum generi univerfo cultura agrorum eft falutaris, fed etiam delectatione, quam dixi, & faturitate, copiaque rerum omnium, quæ ad victum hominum, & cultum etiam deorum pertinent.
Saturitas, pro Excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultiorefque circumagi docent, & foris faturitatem emittere.

SATŬRO, [κορέννυμι, χορτάζω Gl. G. L.] āre. Explere. Ad omnes fenfus pertinet, proprie tamen ad guftum. Virg. 10. Ecl. 30.
Nec cythifo faturantur apes, nec fronde capellæ.
Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate faturantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Famem epulis faturare. Claud. de Phœnice 13.
Expleri & Saturari hanc habent differentiam: Expleri eft tantummodo plenum effe; Saturari, fupra modum. Cic. lib. 6. de Repub. Quæ quia expleri, nec faturari ullo modo poffunt. Non. 5. 13. Al. Satiari.
Placare & Saturare. Cic. pro Domo 44. Explevi animos invidorum, placavi odia improborum, faturavi etiam perfidiam & fcelus proditorum.
Saturare fe fanguine. Cic. 2. Philip. 59. Verfatus in bello eft, faturavit fe fanguine diffimillimorum fui civium.
Odium faturare fanguine. Cic. pro Flacc. 95. Mactare victimam gratiorem, quam fi L. Flacci fanguine illius nefarium in vos omnes odium faturaveritis?
Saturnus appellatus quod fe faturat annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 64.
Stercore faturare terram. Columel. lib. 2. cap. 9.
Cum Genitiv. conftr. in Gloff. Lat. Græc. Saturo exercitum commeatus, Χορτάζω τὸ στράτευμα ἐπιτηδείων.

SATURĀTUS, a, um. [διάκορος, χορτασθείς] Partic. ut, Juno faturata. Virg. 5. Æn. 608.
Multa movens, necdum antiquum faturata dolorem. Synecdoche.
Expletus & Saturatus. Cic. 5. Verr. 100. Ut aliquando ex eorum agris, atque urbibus expleti atque faturati, cum hoc cumulo quæftus, decederent.
Cæde armenti faturati leones. Ovid. 10. Met. 541.
Homines faturati honoribus. Cic. pro Planc. 20.
Mens faturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Divin. 61.
Lumina faturata cara figura. Catul. Argon. 62. 220.
Saturatæ veftes murice, i. e. Tinctæ. Martial. lib. 8. 48.
Compar. ut, Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8.

SATURANTER, Adv. Compar. Fulgent. Mytholog. 3. Hæc faturantius Apulejus enarravit.

SATURĀTIM, Adv. [κατακόρως] Gloff. Gr. Lat.

SATURATIO, ōnis. f. [χορτασία τροφῆς] Gloff. Vet. Lat. Græc.

SATURATUS, ūs. m. χορτασία Gloff. Græc. Lat.

SATURABĬLIS, e. Adj. [χορταστικός] Gloff. Vet. Lat. Gr.

SATULLO, [χορτάζω] āre. Idem quod Saturare. Varro apud Non. 2. 786.
Neque in pulvere mythico coquam carnes, quibus fatullem corpora, & famem ventris.

SATOR, SATIVUS. V. SERO, fevi.

SATRÆ, Populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.

SATRĂPA, vel SATRĂPES, æ. m. pr. comm. [σατράπης] dictio Perfica, quæ apud nos Præfectum fignificat. Ter. Heaut. 3. 1. 43.
— fatrapes fi fiet
Amator, nunquam fufferre ejus fumptus queat. Al. Satrapa.
Mardonius, fatrapes regius, natione Medus, regis gener. Nepos 4. 1. 2. V. Gell. 10. 18. Plin. 6. 26. Freinsh. indic. in Curt.

SATRAPS, ăpis. m. Idem. Sidon. Carm. 2. 78.
Quifque fedet, fub rege fatraps.
Non eft prætereundum factum Pharnabazi fatrapis regii. Nepos 6. 4. 1.
Sed de hoc Genitivo, (qui vel a Satraps, vel a Satrapes deduci poteft) V. Voff. de Anal. 2. 3.

SATRAPĪA, æ. f. [σατραπεία] Præfectura, vel Provincia apud Perfas. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab Occidente, non Indo amne determinant, fed adjiciunt quatuor fatrapias, Gedrofos, Arachotas, Arios, Paropamifadas.
Dicitur & Satrapēa. Curtius lib. 5. 1. 44. Mazeum transfugam fatrapea Babyloniæ donat. Idem lib. 6. 2. 11.

SATRĬCUM, i. n. pr. comm. [an Σατρία Steph.?] Clara Latii civitas apud Plinium lib. 3. cap. 5. conf. SATICULUS.

SATRĬCUS, i. m. pr. comm. Quidam a Silio memoratus, quem filius fuus interfecit. Sil. lib. 9. v. 68. 77. 104. 111.

SATRUS, a. um. Adj. Vietus. Plin. 8. 5. Cato eum, qui fortiffime præliatus effet in Punica acie fatrum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Al. Surum. V. Harduin. in loc.

SATULLO, & SATULLUS. V. SATUR, in SATIS.

SATUM, i. n. [σάτον] Genus menfuræ Palæftinæ, quæ capit fefquimodium, five, ut nos lingua noftra dicimus, Sefquibœetium. V. Suid.

SATUR, SATURA, Appellativ. V. in SATIS.

SATURA, æ. f. Palus, quæ & Pomtina, juxta Circejos fuit viginti trium olim urbium locus, ut eft Muciani fententia apud Plinium lib. 3. cap. 5. Hæc ad viam ufque Appiam pertinebat, ubi & navibus trajiciebatur inter Appii forum & Anxuren. Virg. 7. Æn. 801.
— queis Juppiter Anxurus arvis
Præfidet, & viridi gaudens Feronia luco,
Qua Saturæ facit alta palus, gelidufque per imas
Quærit iter valles atque in mare conditur Ufens. conf. Sil. 8. 381.

SATURABILIS, SATURANTER, SATURATIM, SATURATIO, SATURATUS, SATURIO, SATURITAS, SATURO, V. SATUR, in SATIS.

SĂTŪRĒJA, æ. f. [θύμβρα Gl. L. G.] Herba fragrantis odoris, quæ & Cunila dicitur, & Origanum Heracleoticum: a Saturo dicta, quod nullum fere condimentum fine ea fiebat, propter quod faturitatem inducere videbatur. Columel. lib. 10. 233.
Et fatureja thymi referens thymbræque faporem. Plin. lib. 19. cap. 8. Thymbram vero, quæ fit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, fatureja dicta, in condimentario genere. Seritur menfe Februario, origano æmula.

SATUREJUM, i. n. Idem. Ovid. 2. de Arte Am. 415.
Sunt qui præcipiunt herbas fatureja nocentes
Sumere. Martial. 3. 74.
Improba nec profunt jam fatureja tibi.

SĂTŪRĒJUM, i. n. Urbs in Apulia. Scribitur & Saturum. Hinc

SATUREJĀNUS, a, um. Adj. ut, Caballus Saturejanus. Hor. 1. Serm. 6. 59.

SATURCHEI, Populi funt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.

SATURNIA, V. SATURNUS.

SATURNIA, æ. f. Colonia civium Romanorum in agro Caletrano, tefte Liv. 39. 55. Hinc

SATURNINI Populi in Etruria. Plin. 3. 5.

SATURNINUS Volufius, Urbis præfectus, cui, ut Plinius lib. 11. cap. 38. commemorat, quotannis fanguis per ora profluxit, tametfi nonagefimum exceffferit annum.
L. Apulejus Saturninus, Tribunus plebis fuit feditiofus, qui cum perniciofis legibus rempublicam perturbaret, fumptis ex Senatufconfulto armis, in Capitolio occifus eft a Scæva quodam Q. Crotonis fervo, cui idcirco libertas præmii loco data eft. Fuerunt multis poft annis, qui a C. Rabirio occifum dicerent, quo nomine ille a T. Labieno in judicium vocatus, & perduellionis reus factus, a Cicerone defenfus eft pulcherrima illa oratione, quæ pro C. Rabirio Poftumo perduellinis reo, infcribitur. V. Flor. 3. 16. & Aur. Vict. de Vir. Ill. cap. 73.
Saturninus, item Hæreticus, de quo Iren. 1. 22. Eufeb. H. Eccl. 4. 7.

SATURNUS, i. m. [Κρόνος] Cæli filius, auctore Cicerone lib. 2. de Nat. Deor. 63. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam opplevit, fcilicet exfectum Cælum a filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipfum a filio Jove. Phyfica ratio non inelegans inclufa eft in impias fabulas. Cæleftem enim altiffimam æthereamque naturam, id eft igneam, quæ per fefe omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ conjunctione alterius egeret

egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conversionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Græce id ipsum nomen habet: Κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est Spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quod saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annisque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem a Jove, ne immoderatos cursus haberet, atque ut eum siderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. V. & Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 40. 41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti a satietate intellectus, eo quod Græce Satietas κόρος; Intellectus vero sive mens νοῦς dicitur, ut sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa Satietas mentis. Sunt qui Saturnum a Satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. V. Fest. & Varr. L. L. 4. 10. Quidam a verbo quod Græci dicunt σαθη, quo Virilia significantur, quod patris pudenda abscidisse, atque in mare projecisse dicitur: unde Venerem procreatam ferunt, quæ a spuma, unde coaluit, Aphrodites nomen accepit.
Rarissime in monumentis veterum apparet. Alias pingebatur homo senex & canus, barba prolixa, incurvo corpore, capite aperto, tristis & pallidus cum falce adunca. Albric. de Deor. Imag. f. 1. Macrob. 1. Saturn. 7. De quo Virg. 7. Æn. 179.
Vitisator curvam servans sub imagine falcem,
Saturnusque senex. Dextra serpentis portabat imaginem, qui caudam propriam dentibus commordebat. Sinistra vero filium parvum ad os applicabat, & eum devorare videbatur.
Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorum præsidere videtur, quod etiam falx est ei insigne. Festus.
Dies Saturni religiosa habebatur. Tibull. 1. 3. 17.
Aut ego sum causatus aves, aut omina dira,
Saturni aut sacrum me tenuisse diem. V. SABBATUM. & Broekh. not.
Dens curvus Saturni, i. e. Falx. Virg. 2. Georg. 406. Servius.
Saturnus regnis a Jove pulsus erat. Ovid. 3. Fast. 796.
Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. 538. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.
Gravis Saturnus. Pers. 5. Sat. 50.
Impius Saturnus. Hor. 2. Carm. 17. 22. Quia liberos devoravit, & patrem vinxit.
Senex Saturnus. Virg. 7. Æn. 180.
Saturni stella, Phænon Græce, XXX fere annis cursum suum conficit. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Sidus grave Saturni. Propert. lib. 4. 1. 84.
Stella Saturni frigida. Virg. 1. Georg. 336.

SATURNIUS, a, um. Adj. [Σατούρνιος, Κρόνιος] ut,
Arva Saturnia. Virg. 1. Æn. 573.
Conjux Saturnia. Sil. lib. 10. 338.
Juno Saturnia. Virg. 3. Æn. 380. V. SATURNIA.
Mons Saturnius, Tarpejus & Capitolinus, Romæ notissimus. V. ibid.
Regna Saturnia. Virg. 4. Ecl. 6.
Stella, quam in terris Saturniam nominant. Cic. de Somn. Scip. 9.
Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg. 173.
Versus quoque antiquissimi, inquit Festus, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur: quibus & a Nævio bellum Punicum scriptum est, & a multis aliis plura composita sunt.

SĀTURNIA, æ. f. [Σατουρνία] Nomen regionis, & oppidi. Virg. 8. Æn. 358.
Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.
Æditiora etiam loca (ut Diodorus scribit) Saturnia dici consueverunt.
Saturnia, Italia: & Mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quod in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, Qui castrum in imo clivo Capitolino incolebant, ubi ara dicata ei deo (Saturno) ante bellum Trojanum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus. Nam Italici, auctore Ænea, velant capita, quod is, cum rem divinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Ulysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis evitavit. Hæc Festus.
Item Cognomen Junonis, quod sæpe absolute ponitur Ovid. 1. Trist. 2. 7.
Oderat Æneam, propior Saturnia Turno.

SATURNĀLIA, ōrum. n. pl. [Κρόνια] Festa septem, seu quinque dierum, mense Decembri, Saturno dicata: erantque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Diebus quoque his munera ultro citroque mitti remittique solebant, quæ Saturnalitia dicebantur. Suet. in August. cap. 75. Saturnalibus, & si quando alias libuisset, modo munera dividebat, vestem & aurum & argentum: modo nummos omnis notæ. Cic. 5. Att. 20. Saturnalibus mane, &c. Hor. 2. Serm. 3. 5.
De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.
Secundis & tertiis Saturnalibus, pro Secundo & tertio die Saturnaliorum. Cic. 13. Att. 50. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulo post, Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quenquam admisit.
Hilara Saturnalia. Cic. 5. Att. 20.
Saturnalia, Proverbii modo, Vitam lautam & Securam vocabant. Petron. cap. 44. Seneca in Apocoloc.

SATURNĀLĪTIUS, a, um. Adj. [Κρόνιος] Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. 19.
Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibid. 30.
— potiusque videtur
Saturnalitias perdere, Varro, nuces. V. Gell. 18. 2. Spartian. in Hadr. cap. 7.

SATURNĪGĔNA, æ. m. Nomen Jovis a Saturno geniti. Auson. Idyll. 15. 22.
Testatur Saturnigenam nec nomine cessat
Incusare Jovem. conf. Sidon. Carm. 9. 132.
Apposuit, sed sine exemplo Hen. Steph. quum in Lugd. desideraretur.

SATURO, V. SATUR.

SATUS, V. SERO, sevi.

SĂTYRA, æ. f. [σατύρα] quasi Satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim Satyra, Carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Juvenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quod personis, factisque satiatum abundare videatur. Quidam a Satura lance, quæ referta multis variisque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii a Lege Satura, dictam existimant, quæ uno rogatu multa simul comprobat. De qua lege supra V. Varro a quodam farciminis genere, quod multis rebus referciebatur, dictam Saturam esse scribit. Unde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satura est uva passa & polenta, & nuclei pinei ex musto conspersi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ a Satyris, quos illotos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, Satyram ideo vocatam, quod in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminum varietate constabat: Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum objurgationem.
Nondum satis inter doctos convenit, utrum quando de Horatii, Persii, aut Juvenalis carminibus sermo fit, scribendum sit Satyra, an Satura, an Satira. If. Casaubonus de Poes. Sat. contendit veram orthographiam esse Saturam, aut Satiram, non Satyram; atque adeo non a Satyris, sed a Satura lance nomen esse factum. Eadem sentit Scaliger ad Manil. lib. 5. p. 408. At Heinsio contra videtur nulla esse firma ratio, quare non scribatur Satyra ex recepto modo, & a Satyris deducatur. [V. Voss. Etymol. in utraque dictione Satura & Satyra. Omnino Latinum nomen videtur, & Græcam litteram respuere. Satyra Romanis Satyrici generis feminam denotat, ut infra dicetur. Græci nunquam omnino hoc genus poëmatis, nec nomen ejus, usurparunt. Nam quod illi Σατυρικὸν vocant, subaudita voce δρᾶμα, id fabulæ genus est, multum a Satura Latinorum discrepans; quæ casu inventa, ante fabulas in theatro Romæ, producta fuit, teste Livio lib. 7. cap. 2. quem omnino vide.
Livens satyra. Stat. 1. Silv. 3. 103.

SATYRA, femina, SATYRIASIS, SATYRIASMUS, SATYRICE, SATYRICUS, SATYRIDES, SATYRION, SATYRISCUS, SATYRISMUS, V. SATYRUS.

SĂTȲRUS, [Σάτυρος] Satyri Animalia sunt in ultimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis, præter effigiem, habent. Simiarum genus. Plin. 9. 45. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quod in libidinem semper sint proni, a virili membro, quod Græci σάθην dicunt. V. Etymolog. magn. Veteres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro silvestribus diis, coluerunt, quemadmodum Faunos, Silvanosque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Silvanos silvarum: confunduntur tamen hæc omnia a poetis. Ovid. 1. Met. 192.
Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c.
Ex superiori parte forma hominis induti sunt (nisi quod capite cornuti) ex altera vero capri; unde Capripedes nominari solent. V. Plin. 7. 2. Solin. cap. 44. Hor. 2. Carm. 19. 3. — aures
Capripedum Satyrorum acutas.
Recte observat Casaubonus Poes. Sat. 1. 2. Satyros haud esse in rerum natura, sed omnia de iis dicta a Poetis esse meras fabulas & figmenta. V. Melam lib. 3. 10. in descriptione Æthiopiæ.
Juventus Satyrorum in Venerem prona. Ovid. 1. Fast. 397.
Agrestes Satyri. Hor. in Arte Poet. 221.
Lascivus Satyrus. Sil. lib. 3. 103.
Leves Satyri. Ovid. 1. de Arte Am. 542.
Protervi Satyri. Hor. in Arte Poet. 233.
Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. Ecl. 73.
Satyrus de Simulacro Cic. 6. Verr. 135. Satyrus, qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.
Item Satyrus, est scriptor Satyrarum apud Hor. de Arte Poet. 225.
Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet satyros. [Immo hic Satyri sunt Dramatis Satyrici Græcorum personæ, Satyri effigie sumpta.
Suidas pro Saltatore ponit, Σάτυρος, ὁ χορευτής. [Nempe quia Satyri assidue tripudiantes fingebantur. At in Gloss. Græc. Lat. Σατυρικὸς, ὁ σκηνικός, Ludio.

SATYRISCUS, i. m. dimin. [Σατυρίσκος] Cic. de Divin. 1. 39. Dionysii mater somniavit se peperisse Satyriscum.

SATYRA, æ, f. [Σατύρα] Satyrum generis, vel Satyris similis femina. Lucret. lib. 4. 1162.
Simula, Silena ac Satyra est; labiosa Philema

SĂTȲRĬCUS, a, um. Adj. [σατυρικὸς] Vitruv. 5. 8. Genus scænarum satyricum.
Satyricum signum. i. e. Priapi effigies, quæ in hortis constitui solet ad fascinationes hortorum arcendas, Græce σατυρικὸν ἄγαλμα. Plin. lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est & religio quædam: hortosque & fores tantum contra invidentium fascinationes dicari videmus, in remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat. V. Harduin. in loc. & Fest. in Rustica vinalia.

SATYRICUS, i. m. [σατυρικὸς] Qui satyras scribit. Sidon. 4. 1. Si quid satyricus figuratum condidit. Sed V. in SATURA.

SATYRICE, Adv. [σατυρικῶς] Acriter, cum convitio. V. ibid.

SATYRISTES, æ. m. [σατυριστής] Ludio. V. in Satyrus ad fin.

SATYRIDES, idum. f. [Σατυρίδες] Insulæ, in quibus inhabitent Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se a quodam Euphemo Care de Satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cum in Italiam navigaret, se vi ventorum & tempestate abreptum, a recto cursu longe admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique navigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi; quibus caudæ, non multo caudis equinis minores, ad coxas usque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias in Attic. p. 21. Wech. V. & Ptolem. 7. 2.

SATYRISMUS, i. m. [σατυρισμὸς] apud Hippocratem Tuberculum prælongum, cujus visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 8. V. Isidor. 4. 8. qui vocat Satyriasin, vel potius Fœsii Oecon. Hippocr. in voce.

SATYRIĀSIS, vel SATYRIASMUS, i. m. [σατυρίασις, σατυριασμὸς] Pulsus testium, & velut Singultus quidam inguinis frequens inflammatam quandam passionem feminalis receptaculi, cum intentione & tentigine. Quod si non cessaverit pulsus ille, solent feminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyriasmus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est Virilis membri

membri præter naturam arrectio, σατυριᾶν enim Græcis Arrigere est: & rei Venereæ pruritu exstimulari. Idem & Priapismus dicitur, ab obscæno hortorum custode ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto. [V. Foes. l. c. Accurata morbi hujus descriptio exstat apud Cæl. Aurel. Acut. 3. 18.

SATYRION, i. n. [σατύριον] Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo ejus genera: una longioribus foliis quam oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & femina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis utili. Nascitur fere juxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sacerdotis*.

Satyrion bibisse, pro Ad libidinem esse incitatum & inflammatum, e vi illius herbæ. Petronius cap. 8. Ubique omnes mihi videbantur satyrion bibisse. conf. Apul. de Herb. cap. 15. & in dict. ORCHIS.

SATYRUS, i. m. [Σάτυρος] Insignis quidam architectus quem commemorat Plin. lib. 36. cap. 9. A Satyro (inquit) architecto aliqui devectum tradunt rate.

S A U

SAUCIO, [τραυματίζω, ἐντρώσκω Gl. G. L.] āre. Vulnerare. Plaut. Rud. 3. 4. 53.

Quid causæ est, quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? Cic. 2. Verr. 67. Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Genas sauciat ungue. Ovid. 3. de Arte Am. 708.

Per latus alicujus sauciari, Metaphora proverbialis. Cic. in Vatin. 13. Omniaque mea tela sic in te conjicientur, ut nemo per tuum latus (quod soles dicere) saucietur.

Vites sauciare. Colume. lib. 4. cap. 4.

Ferro sauciare vitem. Columel. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, sauciandа ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte, qua pampinum studemus elicere.

Famam sauciare, translate Plaut. Bacch. 1. 1. 30.

Animum fodicant, bona destimulant, facta & famam sauciant.

Sauciabitur. Fut. Pass. Cic. de Fato 36. Ex his igitur necesse est invito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: ut sauciabitur Philocteta, omnibus ante sæculis verum fuit: non sauciabitur, falsum.

SAUCIATUS, a, um. Partic. [τρωθεὶς Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis (quod plerumque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

SAUCIATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 41. Et sauciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?

SAUCIUS, a, um. [τραυματίας Gl. L. G. & G. L.] Adj. quod nascitur a Participio Sauciatus: quomodo Lassus, a Lassatus. & Lacerus vel Lacer, a Laceratus. Significat Vulneratus. Virg. 2. Æn. 223.

Quales mugitus, fugit quum saucius aras
Taurus. Cic. pro Cæcin. 40. Nemo inquit, occisus est, neque saucius.

Leviter saucius. V. LEVIS.

Vulnere gravi saucius. Virg. 12. Æn. 5.

Pectus saucia Bellona. Tibull. lib. 1. 6. 49. Al. 7. 55.

Brachia direpta saucia fecit acu. Ovid. 1. Amor. 14. 18.

Gladiator confectus & saucius. Cic. 2. in Catil. 24.

Saucius, ex Labore etiam dicitur. Apulejus lib. 2. de Asino p. 121. Elmenh. cum Genitivo junxit, Mihi vero, fatigationis hesternæ etiam nunc saucio, da veniam.

Nubila dividuis clarescunt saucia sulcis. Claud. Cons. Prob. 102.

Terra saucia vomeribus. Ovid. 1. Met. 102.

Trabs securi saucia. Ovid. 10. Met. 372.

Saucia vina mero. Martial. 4. 6.

Saucius sævo amore. Cic. pro Cœl. 18.

Animus saucius, Iratus. Cic. 1. Att. 17. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, sauciumque ejus animum, & insedisse quasdam odiosas suspiciones.

Mens saucia amore. Lucret. lib. 4. 1041.

Saucius pro Ebrius. Martial. 4. 66.

Incaluit quoties saucia vena mero. [Ad libidinem quoque & Saucius refertur, quomodo sæpe Apulejus. Sic idem 3. 68.

Hic, jam deposito post vina rosasque pudore,
Quid dicat nescit, saucia Terpsichore.

Mulieres sauciæ. Petron. cap. 67. Interim muleres sauciæ inter se riserunt, ebriæque junxerunt oscula. conf. Justin. 24. 8. & 1. 8. [An Ebriaque?

SAUCIĔTAS, ātis. f. Læsio. Cæl. Aurel. Chron. 2. 13. 179.

SAVĒRA, æ. f. [Σαϐάτρα] Vicus est Lycaoniæ, qui postea in urbem magnam evadens, metropolim regionis obtinuit. Strabo lib. 12.

SAUFĒJUS, i. m. prænomine Appius Romanus quidam, qui cum a balneo reversus mulsum bibisset, ovumque sorberet, morte repentina absorptus a Plin. lib. 7. cap. 53. commemoratur.

Licet me Saufeium putes esse, nihil est me inertius. Cic. 2. Att. 8. conf. Nepos 25. 12. 3. Cic. 4. Att. 6. & 7. 1. Fulv. Ursin. in Famil. Ro.

SAVILLUM, SAVIOR, SAVIUM. V. SUAVIUM.

SĀVO, ōnis. m. Fluvius est in finibus Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Piger Savo. Stat. 4. Silv. 3. 66.

Item oppidum Liguriæ, alias

SAVŌNA, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vadum Sabbatium Plinio 3. 5. Sabatia Pomponio 2. 4. Urbs Liguriæ notissima: hodie Genuensium ditionis. Vulgo *Savone*. [Priscis Savo, ōnis. m. ut Narbo, Salo &c. Apud Pomp. Sabatia n. pl. esse putant, & subaudiri Vada. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 1. 52. Steph. tamen Σαϐϐατία. f. g.

SAURA, æ. f. [σαύρα] Lacerta, quæ in maceriis & in sepibus delitescit. Gloss. Lat. Gr. Scribitur & m. g. Σαῦρος, Saurus. q. V.

Est & Piscis nomen, quem & Latini Lacertum nominant. Diosc. 2. 57. Gloss. Græc. Lat. Σαύρα, ἑρπετὸν, Σαῦρος, ἰχθὺς, Lacertus.

SAURITES, æ. f. [σαυρίτης] Gemmæ species, quæ in ventre viridis lacertæ traditur inveniri. Plin. lib. 37. cap. 10. Harduin. Sauritis.

SAUROCTONOS, i. m. [σαυροκτόνος] Signum, quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem, quem Sauroctonon vocant. [q. d. Lacerticidam.

SAUROMĂTÆ, arum. m. pl. [Σαυρομάται] Iidem populi Græcis dicuntur qui Latinis Sarmatæ. V. SARMATÆ. Soli usurpant poetæ.

Inter Sauromatas Getasque. Ovid. 3. Trist. 3. 6.

Truces Sauromatæ. Juven. 15. Sat. 125.

Avidi Sauromatæ. Stat. 3. Theb. 352.

SAURUS, i. m. [Σαῦρος] Nobilis statuarius, cujus opera commemorat Plin. lib. 36. cap. 5.

Item Latro ab Hercule interfectus. Pausan. lib. Eliac. p. 199. Wech.

Item Piscis ita vocatus. Plin. 32. 8. V. SAURA, & LACERTUS.

SĂVUS, i. m. [Σάος] Fluvius qui ex Alpibus defluit in Germaniam, mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos. Strabo lib. 4.

Pannonius potorque Savi. Claudian. de Laud. Stil. 2. 192.

S A X

SAXŌNES, um. m. pl. [Σάξονες] Ptolemæo lib. 3. cap. 11. Germaniæ populi, non longe a Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inviis. Unde nomen ducitur vix constat.

Domitus Saxo. Claud. 1. in Eutrop. 392.

SAXONIA, æ. f. Duplex hodie est, superior & inferior. V. Cluver.

SAXONĬCUS, a, um. Adj. ut, Domus Saxonica.

SAXUM, i. n. [πέτρα Gl. L. G. & G. L.] majus, (asperius, duriusque,) quam Lapis. Cic. de Fato 6. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura ejus incidisse?

Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.

Saxum silex. Liv. 1. 24. extr. Id ubi dixit, porcum saxo silice percussit.

Radices validæ saxi. Lucret. lib. 2. 102.

Robur saxi. Lucret. lib. 1. 881.

Adamantina saxa. V. ADAMAS.

Antiqua saxa, Ingentia. Virg. 12. Æn. 897.

Arentia. Ovid. 13. Met. 691.

Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.

Circumlita musco saxa. Hor. 1. Epist. 10. 7.

Cruda. Valer. 2. Argon. 542.

Dura. Virg. 3. Georg. 230.

Frigida. Stat. 10. Theb. 52.

Grave. Ovid. 13. Met. 26.

Ingens. Virg. 6. Æn. 616.

Intemerata gradu, Inaccessa. Sil. lib. 3. 499.

Liquefacta saxa. Virg. 3. Æn. 576.

Liquefacta saxa volvit Ætna. Virg. 1. Georg. 472.

Lucida saxa. Stat. 3. Silv. 3. 200.

Missilia saxa. V. Missile in MITTO.

Obliqua saxa. Ovid. 8. Met. 552.

Obluctantia saxa. Stat. 3. Silv. 1. 20.

Præruptis oppida saxis. Virg. 2. Georg. 156.

Putria saxa. Claud. in Eutrop. 2. 277.

Rigidum saxum. Ovid. 4. Met. 517.

Rubrum saxum quadratum. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.

Scruposa saxa. Lucan. lib. 5. 675.

Surda saxa. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Venerabile tumuli saxum. Lucan. lib. 8. 855.

Vivum saxum. Ovid. 14. Met. 712. in Iphis fabula,

Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis,
Et saxo, quod adhuc vivum radice tenetur. h.e. Quod nondum e terra est effossum. Saxa enim nondum a sua radice avulsa, & viva dicuntur, & duriora sunt.

Aptant saxorum orbes altis murorum turribus. Lucan. lib. 2. 451.

Asperari saxo pugionem, & mucronem ardescere jussit. Tacit. 15. Ann. 54.

Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.

Cavari. Ovid. 1. de Arte Am. 476.

Dura tamen molli saxa cavantur aqua.

Conjicere grandia saxa. Virg. 4. Georg. 26.

Defendere saxis. Virg. 10. Æn. 130.

Facere molle manu, Sculpere scienter. Ovid. 3. Fast. 832.

Quique facis docta mollia saxa manu.

Frangere corpora ad saxum. Virg. 3. Æn. 625.

Ingerere saxa. V. INGERO.

Intorquere saxum. Sil. lib. 7. 623.

Perrumpere saxa. Hor. 3. Carm. 16. 10.

Pertundunt guttæ saxa. Lucret. lib. 4. 1281.

Peti saxis a populo. Ovid. de Nuce, 2.

Revulsum saxum e monte. Ovid. 12. Met. 341.

Rotare mœnibus avulsa saxa. Stat. 10. Theb. 528.

Signare carmine saxum, Insculpere epitaphium. Ovid. 2. Met. 326.

Structum saxo. Virg. 3. Æn. 84.

Templa Dei saxo venerabar structa vetusto.

Subigere saxum, Rotare, volvere. Sil. lib. 13. 610.

Volant faces & saxa. Virg. 1. Æn. 154.

Volvere saxa infesto pondere. Virg. 9. Æn. 512.

Volvere saxum. Ter. Eun. 5. 9. 55. Satis diu jam hoc saxum volvo. Donatus admonet Proverbium fuisse, dictum in eos, qui inextricabili sudore affligerentur: tractumque putat a notissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum volventis. Unde Virg. 6. Æn. 616.

Saxum ingens volvunt alii.

Saxum, pro Scopulo. Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet. Ibid. 541.

Perque undas superante salo, perque invia saxa
Dispulit.

Ardua saxis insula. Virg. 3. Æn. 271.

Acuta saxa. Hor. 3. Carm. 27. 61.

Asperum saxum. Cic. in Pison. 43. Tu naufragio expulsus uspiam, saxis fixus asperis, &c. ex Ennio.

Aspera saxa. Ovid. 6. Met. 76.

Cæca saxa. Virg 5. Æn. 165.

Candentibus late saxis Anxur impositum. Hor. 1. Serm. 5. 26.

Cava saxa. Virg. 3. Æn. 566.

Dolosa saxa, Sub undis latentia. Sen. Troad. 9.

Fera. Valer. 4. Argon. 585.

Gelida.

Gelida. Lucret. lib. 3. 905.
Immania. V. IMMANIS.
Invia. Virg. 1. Æn. 541.
Lævia saxa. Virg. 1. Georg. 110.
Latentia saxa. Virg. 1. Æn. 112.
Navifraga saxa. Stat. 5. Theb. 415.
Peresa. Lucret. lib. 1, 327.
Præcipitia. Ovid. in Ibin, 495.
Procurrentibus in saxis infelix hæsit. Virg. 5. Æn. 204.
Rauca. Virg. 5. Æn. 866.
Resonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Rigentia saxa. Sen. Herc. OEth. 2.
Salebrosa saxa. Ovid. 4. Epist. 103.
Uudisonum saxum. Valer. 4. Argon. 44.
Illidere saxis. V. ILLIDO.
Saxum, pro Monte. Virg. 2. Æn. 307.
— stupet inscius alto,
Accipiens sonitum saxi de vertice pastor. Servius.
Apricis in saxis mitis coquitur vindemia. Virg. 2. Georg. 522.
Concava saxa. Virg. 5. Æn. 677.
Hirta dumis saxa. Stat. 3. Silv. 1. 13.
Immobile saxum Capitolii. Virg. 9. Æn. 448.
Nubilosa saxa. Lucan. lib. 6. 91.
Ducere saxa, ac silvas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Saxum, Genus cretæ. Plin. 35. 17.

SAXŬLUM, i. n. Dimin. [πετρίδιον] Cic. 1. de Orat. 196. Ut Ithacam illam in asperrimis saxulis, tanquam nidulum affixam, &c.

SAXEUS, a, um. Adj. [πέτρινος, λίθινος Gl. L. G.] Quod est e saxo. Plin. lib. 12. cap. 1. Saxeæ intus crepidinis corona muscosos complexa pumices.
Dissepta saxea domorum. Lucret. lib. 6. 951.
Effigies saxea. Catul. 62. Argon. 61.
Imber saxeus ingruit. Sil. lib. 13. 181.
Moles saxea. Ovid. 12. Met. 283.
Pons saxeus. Lucan. lib. 4. 15.
Septa saxea. Lucret. lib. 4. 703. — quoniam per saxea septa
Non penetrat.
Strata saxea detrita vulgi pedibus. Lucret. lib. 1. 317.
Tecta saxea. Ovid. 10. Epist. 128.
Umbra saxea. Virg. 3. Georg. 145.

SAXŌSUS, a, um. Adj. [πετρώδης Gl. G. L.] Quod abundat saxis. Columel. lib. 5. cap. 10. Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & saxosa amat.
Flumina saxosa. Virg. 5. Ecl. 84. Plin. lib. 5. cap. 24. Mox ubi perfregit, (Taurum scil.) Euphratem, ultra quoque saxosum & violentum.
Frutex saxosus, In saxis crescens, vel saxosis locis. Plin. lib. 15. cap. 7.
Incendia saxosa Phlegethontis. Sil. lib. 13. 565.
Montes saxosi. Virg. 2. Georg. 111.
Viam saxosam terere. Propert. lib. 4. 5. 20.
Hypanis sonans saxosum. Virg. 4. Georg. 370.

SAXUŌSUS, a, um. Adj. Sicul. Flacc. Goes. p. 4. Locis saxuosis & sterilibus.

SAXŌSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. 82. &

SAXĬTAS, ātis. f. [σκλήρωσις] Idem 3. 4. pr. Saxeam duritiem vocat. 3. 6. pr.

SAXIĀLIS, e. Adj. Frontinus de Colon. p. 132. Goes. Termini lapidei, alii saxiales, alii morales.

SAXĀTĬLIS, e. Adj. [πετραῖος Gl. L. G.] Quod saxa incolit: ut, Pisces saxatiles. Columel. lib. 8. cap. 16. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Sic Plin. lib. 9. cap. 15. [Peculiare quoque genus piscium faciunt ejus nominis Glossographi. In Lat. Græc. Saxatilis, φυκος, εἶδος ἰχθύος, Saxatiles, φυκίδες. In Græc. Lat. Φυκις, ἰχθὺς, Saxatila.
Saxatilis piscatus, Qui inter saxa fit. Plaut. Rud. 2. 1. 10.
Saxatiles aves, Quæ saxa incolunt. Varro 3. de R. R. cap. 7. Unum agreste, ut alii dicunt saxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, a quo appellatæ columbæ.

SAXĒTUM, i. n. [τραχὺ] Locus saxosus & petricosus. Cic. pro Lege Agr. 2. 66. Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit? aut quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

SAXETĀNUS, a, um. [πετρικὸς] Adj. Quod in saxetis habitat. Martial. lib. 7. 77.
Quum saxetani ponatur cauda lacerti.
Colias saxetanus. Plin. 32. 11. al. Sexitanus, ab oppido Bæticæ Sex. [Atque ita etiam apud Martialem scribendum esse ex eodem Plinii loco liquet.

SAXĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Valer. Flacc. 5. Argon. 60.
— saxiferæ surgat quibus imber arenæ.

SAXIFĬCUS, a, um. Adj. [πετροποιὸς] ut, Os saxificum, i. e. Vultus temere aspicientes in saxa vertens. Sen. Herc. fur. 11.
Saxifica Medusa. Lucan. lib. 9. 670.
In quo saxificam jussit spectare Medusam.
Vultus saxificus. Ovid. 5. Met. 217.

SAXIFRĂGUS, a, um. Adj. Saxifragæ undæ. Cic. 3. de Orat. 165.

SAXIFRĂGUM, i. n. & SAXIFRĂGA, vel SAXIFRAGIA, æ. f. Herba, cujus permulti variam sententiam habent: alii enim eam esse putant Bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis serrato & minime piloso, quam vulgus *parvam acum pastoris* vocat. Græci Empetron, alii genus alterum adianti esse putant: de quo Plin. lib. 2. cap. 21. Calculos e corpore mire pellit, frangitque, utique nigrum: Qua de causa potius, quam quod in saxis nasceretur, & a nostris Saxifragum appellatum crediderim.

S C

S.C. Senatus consultum, i, &c. SC. Sicut. S̄C̄Ā. Sancta. SCA. vel SCAPT. Scaptia, scil. Tribus. SCAPHAR. Scapharum. SCD. Secundum. S. C. D. Senatus consultus decrevit. SCDO. CSL. Secundo consul. S. C. D. E. R. I. C. Senatus consultus de ea re, ita censuit. S. C. D. S. Sibi curavit de suo. S. C. E. C. Simul cum eo conditus. SCE. ECCL. ROM. Sanctæ ecclesiæ Romanæ. S. C. FAC. C. vel S. C. F. C. Senatus consulto faciundum curavit. S̄C̄Ī. Sancti. S̄C̄ĀT̄Ē. Sanctitate. SC. ĪM̄P̄. Scipio Imperator. SCL. Scilicet. SC. L. Sacræ largitionis. SC. L. CM. Sacrarum largitionum comes. SCM. Sanctum. SC. MM. Sanctæ memoriæ, vel sacræ. SCOR. Sanctorum. S. C. P. S. Senatus consulto Plebiscitum. SCR. Scriba. SCS. Sanctus. SCTI. Sancti.

SCABELLUM, V. SCAMNUM.

SCĂBĔR, abra, brum. Adj. pr. comm. [τραχὺς, τραχώδης] a Scabie deducitur; & Asperum significat: quod scabies asperitatem inducat ipsi cuti. Virg. 1. Georg. 495.
Exesa invenies scabra rubigine pila. Hinc Ungues & Dentes dicuntur scabri, qui sordidi sunt, etiamsi non sint asperi tactu: ut ait Valla in Raudensem.
Intonsus & scaber. Hor. 1. Epist. 7. 90.
Aspectu scabro res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 25.
Corticem scabrum myrrhæ quidam dixere. Plin. lib. 12. cap. 15.
Dentes scabri rubigine. Ovid. 8. Met. 802.
Ensis. Lucan. lib. 1. 243.
Et scabros nigræ morsu rubiginis enses.
Molæ scabræ. Ovid. 6. Fast. 312.
Oves scabræ. Plaut. Trin. 2. 2. 140.
Pectus scabrum. Cic. 3. Tusc. 26.
Atque intonsa infuscat pectus illuvie scabrum. Subaudi Barba.
Pecus scabrum, pro Scabioso. Cato R. R. cap. 96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7. cap. 4. ad finem.
Rubigo scabra. Virg. 1. Georg. 495.
Versus scabri. V. Versus in VERTO.
Unguis scaber. Ovid. 3. de Arte Am. 276. Cels. lib. 6. cap. ult. ad finem,
At ubi scabri ungues sunt, circumaperiri debent, qua corpus contingunt.
Compar. Plin. 33. 6. Lapis scabrior & horridior.

SCABRUM, i. n. [τὸ τραχὺ] Idem quod Scabritia. Plin. lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c. De crystallis.

SCABRĒ, Adv. [τραχέως] Aspere. Varro Manio, apud Non. 2. 761. Ager derelinquetur, ac periret, squale, scabreque illuvie & vastitudine.

SCABRITIA, æ. f. [τραχύτης] Asperitas: unde Plinius Unguium scabritiam dixit. Idem lib. 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.
Arteriæ scabritias sanat ex passo. Plin. lib. 17. cap. 12.
Cutis scabritias in facie emendat oleum raphaninum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Faucium scabritiæ. Plin. lib. 29. cap. 3.
Genarum scabritiæ. Plin. lib. 23. in prooem.
Oculorum scabritias ac prurigines emendare. Plin. lib. 28. cap. 7. V. mox.
Unguium scabritias expolit. Plin. lib. 14. cap. 4.

SCABRITIES, ēi. f. [τραχύτης] Idem. Columel. lib. 7. cap. 5. Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ. Plin. lib. 31. cap. 9.

SCABRĒDO, ĭnis. f. Idem quod Scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus est usus in Divi Hilarionis vita. Et Apul. de Herb. cap. 73.

SCABRO, ōnis. m. l. 12. §. ult. D. de ædil. edict. Qui illuvie laborat, nec os colluit. Voss. Etym. V. Cujac. Observ. 2. 10.

SCABRŌSUS, a, um. Adj. [τραχώδης] Idem quod Scaber. Plin. lib. 20. cap. 21. Hippolapathi radices privatim ungues scabrosos detrahunt. Harduin. legit Scabros.

SCABRĀTUS, a, um. Adj. [πετραχυσμένος] Columel. lib. 4. cap. 24. extr. Quo plerumque fit, ut quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabrataque putrescat humoribus, nec plagæ consanentur. [Videtur Partic. a Scabro, āre. Scabrum reddere.

SCĂBIĒS, ēi. f. [ψώρα Gl. L. G. & G. L.] a Scabo, vel a corporis Scabritia, i. e. asperitate dicta est, quæ ut Celsus scribit lib. 5. cap. 28. segm. 16. est Durior cutis, rubicundior, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam ficciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens. [Ita vett. edit. Alii Humor cutis rubicundus, al. Tumor durior. Al. Durities cutis, quod Lind. secutus est. Morgan. Afspritudo cutis. Sane Oculorum vitium Aspritudinem memorat Celsus lib. seq. cap. 6. 26. Sed Duritiem ex finitione scabiei non exterminandam esse apparet ex subjecta descriptione Impetiginis, quæ similitudine scabiem repræsentet, Nam & rubet, inquit, & durior est, & exulcerata, & rodit. Forte excidit vocabulum, scribendumque Aspritudo, vel, ut alias quoque solet, Asperitas durior cutis, &c. Nomen sine dubio a Scabendo habet, ut Prurigo a Pruriendo. Attamen Gloss. Lat. Gr. Scaber, Scaver, ψωρὸς. Id autem est Scabiosus, quasi hinc dicta sit Scabies.
A Psora distinguere videtur Plin. lib. 20. cap. 17. Ad scabiem, pruriginem, psoras. [Scribo Porriginem. Sic & 28. 7. V. supra.
Vetusta scabie lævis canis. Juven. 8. Sat. 34. Idem 2. Sat. 79.
— grex totus in agris
Unius scabie cadit & porrigine porci.
Ferre scabiem. Virg. 3. Georg. 299.
Tentat turpis oves scabies. Virg. 3. Georg. 441.
Urget illum mala scabies. Hor. de Arte Poet. 453.
Scabies voluptatis, Titillatio. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis, quos modo enumeravi, &c. vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas, malorum autem mater omnium: cujus blanditiis corrupti, quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.
Modo haud multum absimili Scabiem dixit Horatius de nimio Lucri studio, quod, scabiei ad instar, animum sollicitat ac pungit, 1. Epist. 12. 14.
Cum tu inter scabiem tantam & contagia lucri
Nil parvum sapias. Dicitur & Scabia, æ. in utroque Gloss.

SCABIOLA, æ. f. Dimin. [ψώριον] Onomast. Græc. Lat. vet.

SCABITŪDO, ĭnis. f. Idem. Petron. cap. 99. Omnem scabitudinem animo, tanquam bonarum artium magister, deleret sine cicatrice.

SCABIŌSUS, a, um. Adj. [ψωρὸς, ψωραλέος Gl. G. L.] Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Utile tale existimantes erosis, & duris genis, angulis scabiosis & lacrimantibus. Pers. 2. Sat. 13.
— nam-

— namque est scabiosus, & acri
Bile tumet. Gloss. Lat. Græc. Scabiosus, ψωρὸς, λεπρὸς.

Scabio, āre. Scabie laborare. Gloss. Græc. Lat. ψωριῶ, Scabio.

Scăbo, scābi, [κνήθω Gl. L. G.] ĕre. Scalpere, quasi unguibus fodere. In Gloss. Lat. Gr. Scavere, frigare, pro Scabere, Fricare. Plin. lib. 8. cap. 27. Si vero squamæ obtorpuere, spinis juniperi se scabit. Ibid. cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quammaxime inhiantes.
Caput scabere. Hor. 1. Serm. 10. 71.
— & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.
Mulum muli scabunt. Proverbium, in mutua facientes. V. Erasm. Chil.
Aliæ scabentes sese. Plin. 36. 25. *Scil. Columbæ.

Scabile, Scabillum. V. scamnum.

Scabīnus, i. m. Consul civitatis seu rector: Gallice *Echevin*, appellatur. Insulanus, Nihil vetat (inquit) omnino, quin judices vulgo *Scabinos*, aut ejusmodi homines vocemus *Juratos*, quo nomine etiam scimus in plerisque orbis terrarum partibus a plebe recenseri. Profert exemplum e Cic. lib. de Invent. 1. 48. Religiosum est quod jurati legibus adjudicaverunt. Exstat quoque verbum hoc in Pontificio jure, cap. 1. §. 1. De immunitate Ecclesiæ. lib. 6. Decretal. & cap. 2. De alienat. judic. mutan. caus. fact. [Jurati erant Judices Romæ. Sed hoc nil ad Scabinos, de quibus V. Cang. Gl.

Scadira, æ. f. Una ex Sporadibus insulis in sinu Pagasico. Plin. lib. 4. cap. 12. Sed Cycladum & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c. Harduin. legit Scandilam.

Scææ, ārum. pl. f. [Σκαιαὶ] Porta Trojana, in qua sepulcrum fuit Laomedontis, ut Homerus lib. 3. Iliados scribit. Virg. 2. Æn. 612.
— hic Juno Scæas sævissima portas
Prima tenet. Sil. lib. 13. 73.
Scæa porta, i. e. Sinistra. Cæl. lib. 1. cap. 10. Quod si dextra cæli pars Oriens est, significat vero ipsum hoc Grammaticorum ratio, Scæas portas astruentium dici, quod Occidentales forent: nam Scæa intelligi sinistra, Occidentaliaque. [Immo potius a Scæis Thraciæ populo, ut vult Strabo. V. scæus.

Scæna, V. scena.

Scæva, V. scævus.

Scævus, a, um. Adj. [σκαιὸς] Paulus, Scæva res dicitur Mala, quasi sinistra, σκαιὸς enim Græce, sinistrum dicitur. At Festus, Scævam vulgus quidem & in bona & in mala revocat: cum ajunt bonam, & malam scævam. At scriptores in mala ponere consueverunt, ut apud Græcos invenitur positum. Pro sinistro Scævum usurpavit Hostius. Vulgus Scævam & malam rem vocat. Varro de L. L. 6. 5. Dicta ab scæva, id est sinistra, quod quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur.
Translate Gell. lib. 12. cap. 14. Scævus profecto & cæcus animi forem.
In bonam partem Gloss. Græc. Lat. Σκαιὸς, Scævus, Oportunus. [Nisi forte Importunus legendum.

Scæva, æ. f. Omen & augurium significat, estque & bona scæva & mala. Plaut. Cas. 5. 4. 4.
Hac ibo, caninam scævam spero meliorem fore. Est igitur Canina scæva, Cum canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grave fore seni latratum canis, quam probra & contumelias & jurgia, quibus ab uxore rixosa onerabitur. Turnebus 8. 11. Quem reprehendit Gronov. cujus not. Plautin. V.
Scæva, æ. f. [σκαιὰ] Latine dicitur Sinistra. apud Fest. & Varr. de L. L. 6. 5.
Scæva, Ἀριστερὰ χείρ. Gloss. Latino Gr.

Scæva, æ. m. [Σκαιὸς] Qui sinistra manu pro dextera utitur: quos Ulpianus l. Qui clavum, De Ædilitio edicto, ait non esse morbosos aut vitiosos, præterquam si imbecillitate dexteræ validius sinistra utuntur: sed hos non scævas, sed mancos dici. conf. scævola.
Scæva etiam in Cognomen transiit. Hor. 1. Epist. 17. 1.
Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis, & scis. In quem locum observat Torrentius illud Juniorum & Cassiorum cognomen fuisse. conf. Hesych.

Scævĭtas, ātis. f. Perversitas. Ammian. 30. 12. Artium scævitas. i. e. Perversa earum abusio. Gellii Præfat. Male doctorum hominum scævitas. i. e. Sinistra voluntas. Arnob. 2. Scævitas innumerabilis vitiorum. Apul. Met. 9. p. 221. Elmenh. In indignæ rei scævitatem.

Scævŏla, æ. m. [Σκαιόλας] a Scæva appellatus est, uti nos docet Varro de L. L. 6. 5. Unde ita dictus est Mucius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, sinistra usus est. Liv. 2. 12. V. mucius.

Scæus, a, um. Adj. [σκαιὸς] Thrax, aut Trojanus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eisdem nominibus appellantur, ut Scæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Trojanæ portæ. conf. Steph. in Σκαιοί. & Hesych.

Scāla, æ. vel Scalæ, arum. f. pl. [κλίμαξ, κλίμακες Gl. L. G. & G. L.] a Scandendo, quod iis altiora scandamus. Nam proprie Scalæ sunt, Quæ ex pluribus gradibus constant. Plaut. Rud. 3. 1. 10. Rogare scalas ut darem utendas sibi.
Vide gallæ. H. St.
Lapsu scalarum exanimatus. V. labor, laberis.
Applicare scalas parieti. Liv. 26. 44.
Admovere. Curt. 9. 1. 18.
Ascendere scalis muros. Virg. 9. Æn. 507.
Conjicere se sub scalas tabernæ librariæ. Cic. 2. Philipp. 21.
Hærent parietibus scalæ. Virg. 2. Æn. 442.
Induere scalas. Ovid. 14. Met. 650.
Induerat scalas, lecturum poma putares. Qui scalas ferunt, videntur eas induere, quum collo, per interstitia scalæ transmisso, ferunt.
Scalam, a Scalis distinguunt quidam hoc pacto: ut Scala sit, quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliave materia simili, huc atque illuc transferri possit. Cajus Jureconf. in l. Si pignore. D. de furtis. Vel scalam sciens accommodaverit ad ascendendum. Scalæ vero, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur. Confunditur tamen sæpe hæc differentia. Sallust. in Jugurth. cap. 60. extr. Deinde ubi unæ atque alteræ scalæ comminutæ: qui supersteterant, afflicti sunt. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 81. Cic. pro Milon. 41. Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset. Sic Columel. lib. 12. cap. 50.

Scalāris, e. Adj. Vitruv. 10. 13. Regulæ scalari forma compactæ.

Scalarium, i. n. [κλιμακεῖον] Gloss. Gr. Lat. [Hinc Gall. *Escalier*.

Scalabis, [Σκαλαβὶς] alio nomine, Præsidium Julium: Municipium civium Romanorum, & Colonia in Oceano Lusitaniæ, a qua Scalabitanus conventus legitur apud Plin. lib. 4. cap. 22. Hæc

Scalabiscus, [Σκαλαβίσκος] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. eadem Lusitaniæ civitas, antea Julium præsidium, sive Turris Julia: hodie Trosilum, vulgo *Trugillo*. Harduin. putat Σκαλαβὶς κολ. i. e. κολωνία scribendum.

Scalde, [Σκάλδη] Fluvius Galliæ Belgicæ, ex Cæsaris commentariis notissimus. Plin. lib. 4. cap. 17. A Scalde ad Sequanam Belgica, &c. Aliis vocatur Scaldis: in Veromanduis ortus inter Artesiam & Hannoniam, per Flandriam & Brabantiam infra Antverpiam in Oceanum decurrit, Cameraco, Valencenis, Tornaco, Gandavo & Antverpia urbibus irrigatis. V. Cluver. lib. 2. cap. 12.

Scăli, orum. m. pl. Pisces plani, qui supine vescuntur. Plin. 9. 24.

Scalmus, i. m. [σκαλμὸς] Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, ut ad navigandum firmius remigent: sive ut alii volunt, Lignum crenatum ac fenestratum in apsidem capiens remum, ut facilius ac solidius impellatur. Vitruv, 10. 8. Remi circa scalmos strophis religati. Cic. 3. Off. 59. Venit ipse mature: scalmum nullum videt. Idem de Clar. Orat. 196. At vero ut contra Crassus ab adolescente delicato, qui in litore ambulans, scalmum reperisset, ob eamque rem ædificare navem concupivisset, exorsus est: similiter Scævolam ex uno scalmo captionis centumvirale judicium hæreditatis effecisse.
Navicula duorum scalmorum. Cic. 1. de Orat. 174.
Græca vox est. Gloss. Græc. Lat. Σκαλμὸς, ὅπου ἡ κώπη δεσμεῖται, Scalmus, Strurus. conf. Polluc. 1. segm. 87. & 10. 134. & Etymol. M.

Scalphas, æ. f. est Asopiæ terræ locus apud Strabonem lib. 9.

Scalpo, psi, ptum, [γλύφω, κνήθω Gl. L. G. & Gr. L.] ĕre. Fodere, & unguibus pruritum auferre: scalpunt enim homines unguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos pisces, attrituque petræ scalpentes pruritum, invadit. De urtica marina.
Caput scalpere uno digito. Juven. 9. Sat. 133.
Terram scalpere unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.
Scalpere morsu. Columel. lib. 7. cap. 5.
Scalpere, Fodere. Gloss. Græc. Lat. Σκαλιδεύω, Scalpo.
Scalpere gemmam [γλύφω] aut aliquid aliud dicimus, auctore Diomede, non Sculpere. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos ac tibiarum, apta manus est admotione digitorum.
Scalptus e saxo. Cic. 4. Acad. 100. Non enim est e saxo scalptus, aut e robore dolatus: habet corpus, habet animum, movetur mente. Vetus codex legit Sculptus: & sic optima exemplaria.
Scalpere querelam sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 50.
— i secundo
Omine, & nostri memorem sepulcro
Scalpe querelam. conf. sculpo.

Scalptus, a, um. Partic. [γλυπτὸς Gl. G. L.] ut Hor. 2. Serm. 3. 23.
Quid scalptum infabre, quid fusum durius esset. Plura supra V.

Scalptum, i. n. [γλυφή Gl. G. L.] Scalptura.

Scalptor, ōris. m. [γλύπτης] Qui scalpit. Plin. lib. 37. cap. 4. Expetuntur a scalptoribus, ferroque includuntur, nullam non duritiem ex facili cavantes. Plin. 3. Epist. 10. Sed tamen ut scalptorem, ut pictorem, qui filii vestri imaginem faceret, admoneretis, &c.

Scalptūra, æ. f. [γλυφὴ] Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, scalpturæ contumaciter resistunt, partemque ceræ in signo tenent. Adde Vitruv. 4. 1. & 3. 3. Solin. cap. 33. Pallad. Nov. t. 15.

Scalptōrium, i. n. Instrumentum, quo scapulæ prurientes fricantur. Martial. 14. 83. habet hunc titulum,
Scalptorium
Defendet manus hæc scapulas, mordente molesto
Pulice, vel si quid pulice sordidius. [An scarifando utile ferramentum?

Scalper, pri. m. [ἐγκοπεὺς] Quo quid exciditur. Cels. lib. 8. cap. 3. Tunc excisorius scalper, ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id, quod inter utrumque medium est, excidit. Ibid. cap. 4. Ab eoque scalper duabus lineis ad rimam agendus. Unde apud eundem Scalpellus pro Ferramento venisecæ identidem accipitur. lib. 2. cap. 9.

Scalprum, i. n. [σμίλη Gl. G. L.] Scalpra sunt, Ferramenta sutoria, primore parte curva, & a flexu procurrentia acie recta quibus corium secant. Hor. 2. Serm. 3. 106.
Si scalpra & formas non sutor. Subaudi Quis emat. Sed & a similitudine in falce vinitoria pars illa, quæ sic acie est recta, post sinum curva, Scalprum vocatur a Columella. Nomen adeptum est a scalpendo. Eo enim commodius sic post flexum procurrente, quam directo, scalpi potest. V. Turnebum. Scalpro utuntur diversi artifices. Cato de R. R. cap. 42. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, aut oleam esse voles, inde librum scalpro eximito. Columel. lib. 4. cap. 2. Quæ pars vinitoriæ falcis a flexu procurrit, scalprum: quæ deinde adunca est, rostrum appellatur.
Scalprum librarium. Suet. in Vitell. cap. 2. Ac post Præturæ honorem inter Sejani conscios arreptus, & in custodiam fratri datus, scalpro librario venas sibi incidit.
Scalprum fabrile vocat Livius, Quo magistri elephantos interimebant. Liv. 27. 49.
Scalprum inter Instrumenta chirurgica numerat Cornelius Celsus, inquiens lib. 8. cap. 4. Tum demum ad manum scalprumque veniendum est. Scalper ab eodem dicitur. V. paulo ante. [Nec hic Neutrum videtur.
Studiorum scalprum. Tacit. 5. Ann. 8.

Scalpium, i. n. Idem. Gloss. Lat. Gr. Scalpium, Σμίλα.

Scalprātus, a, um. Adj. [κολαπτηροειδὴς] Ferramentum scalpratum dixit Columel. lib. 9. cap. 15. Ad similitudinem scalpri formatum, quo ait opus esse ad castrandos apum alveos.

Scalpellus, i. m. vel Scalpellum, i. n. dimin. [σμιλίον Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum Iatricum. Cic. pro Sext. 135. Non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integræ. Cels. lib. 7. cap. 7. Non nimium adducto ungue, scalpellus adhibendus est. Ibid. cap. 19. Sed primo rectus scalpellus quam levissima manu teneri debet, donec scrotum ipsum diducat.
Resecare linguam scalpello. Cic. 2. de Divin. 96.
Scalpellus, Ferramentum, quo chirurgi venas incidunt. Cels. lib. 2. cap. 10. At si timide scalpellus demittitur, summam cutem lacerat: neque venam incidit. *Lanceolam* vulgo vocant.

Scalpellum

Scalpellum agricolæ. Columel. lib. 5. cap. 11. Medium truncum acuto scalpello permodice findito.

SCALPELLO, āre. Scalpello, incidere. Gloss. Lat. Gr. Scalpellat, κατασχίζει, κατακνίζει.

SCALPTŪRO, [γλύφω] āre. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, &c. Romæ scalpturatum in Jovis Capitolini æde primum factum est post tertium Punicum bellum initum. Hoc est (ut ego quidem interpretor) Variis scalpturis elegantius factum.

SCALPŪRIO, īre. Idem quod Scalpere, quod proprie est galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aul. 3. 4. 8.

Ubi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire ungulis
Circumcirca. al. Scalpturire. V. not. Glandorpii ad Cic. 4 Fam. 5. conf. Non. 2. 789.

SCALPURĪGO, īnis. f. Prurigo. Solinus cap. 45. Os beluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim, scalpurigine blandiente, aditum sibi in usque fauces facit.

SCĂMANDER, dri. m. [Σκάμανδρος] Fluvius Trojæ, ex Ida monte descendens, quem Hesiodus in Theog. v. 345. θεῖον Σκάμανδρον, id est, Divinum Scamandrum appellavit. Catull. 65. 353. Unda Scamandri. Parvi Scamandri frigida flumina. Hor. Epod. 13. 14.

SCAMANDRIA, æ. f. [Σκαμάνδρεια] Urbs parva a portu Iliensi parum remota. Plin. lib. 4. cap. 30.

SCAMANDRIUS, i. m. [Σκαμάνδριος] Hectoris & Andromaches filius, quod nomen ei pater Hector imposuerat, teste Homer. lib. 6. Iliados 400. sed ceteri Astyanacta vocari maluerunt, quod solus illius pater urbem tutaretur.

SCAMBUS, i. m. [σκαμβός] Qui crura depravata habet curvaque. Suet. in Othon. cap. ult. pr. Fuisse, inquit, traditur & modicæ staturæ, & male pedatus scambusque. In quibusdam editis Calvus legitur: sed cum calvitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis merito hunc locum ambiguæ fidei esse non credat? Turnebus in manuscriptis modo Campus, modo Cambus reperisse se quodam loco scribit: quo fit ut legendum censeat Scambus, sicut reposuimus. Nec mirum esse debet, hanc vocem usurpasse Suetonium, cum & tanta scribendi libertate usus sit, & hanc appareat vocem Latinis usitatem fuisse. Sic enim apud Nonium 1. 109. legitur: Strabones sunt, quos Scambos nunc dicimus: videlicet a depravata oculorum acie. [Sed in edit. Gothof. Quos strabos. Mercer. Sunt Strambi quos nunc dicimus. Utrumque Græcum vocabulum, idem oculorum vitium denotans, ut suo loco dicetur, Strabo & Strabus. Sic enim legendum, unde Strabo Gallo adhæsit cognomen. Sed apud Sueton. certatim docti viri Turnebi conjecturæ applaudunt, Torrent. Casaub. Salmas. quum in optimis MSS. Cambus, in aliis ipsa vox expressa legatur. Facili nimirum, & frequenti librariorum mendo, præcedentis vocis ultima littera primam sequentis elisit. Gloss. Græc. Lat. Σκαμβός, Scaurus, Valgus, Σκαμβός, Curvus, Lat. Gr. Scaurus, Σκαμβός, Σκελής, Στρεβλόπους. Valgium, Στρεβλόν. Scribe Valgum. conf. Suid. in ipsa voce.

SCAMMA, ătis. n. [σκάμμα] Spatium definitum certamini & fossa vel stadiis circumscriptum. Hieron. Epist. 61. 5. De scammate egredi, est E proposito divagari. [Proprie Fossam significat, a Σκάπτω. Gloss. Græc. Lat. Σκάμμα, Fossum.

Interdum pro ipso Certamine athletico intelligitur. Tertull. ad Martyr. cap. 3. Epistates vester vos spiritu unxit, & ad hoc scamma produxit. conf. Hesych.

SCAMMŌNĒA, vel SCAMMONĪA, æ. f. vel SCAMMONIUM, i. n. [σκαμμώνιον] Herba in transmarinis regionibus, præsertimque Asia & Colophonio agro crescens, cujus succus valet ad medicinas, quanquam quidam Scammoniam, fem. gen. pro Herba: Scammonium autem neutro, pro Succo radicis ponunt. Plin. lib. 24. cap. 15. Sed Græci clematidas & alias habent, unam quam aliqui echitem vocant, alii laginem, nonnulli tenuem scammoniam: & pedales, foliosos, non dissimiles scammoniæ ramos habet, nisi quod nigriora, minoraque sunt folia. Cic. 1. de Divin. 16. Quid scammoneæ radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. Adde Caton. de R. R. cap. 157. Cels. 3. 24. [Et præcipue Plin. 26. 8. qui n. g. pro Succo ponit, qui Græcis ὀπὸς σκαμμωνίας.

SCAMNUM, i. n. [βάθρον] Gl. L. G. & G. L.] Quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectum facilius ascendatur. Varro de L. L. 4. 35. Quia simplici scansione scandebant in lectum non altum scabellum, in altiorem Scamnum, duplicata scansio Gradus dicitur. Ovid. 1. de Arte Am. 162.

Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem.

Scamnum, pro Subsellio sæpe ponitur, quoniam in his sedere consuevimus. Ovid. 6. Fast. 305.

Ante focos olim scamnis considere longis
Mos erat. [Gloss. Græc. Lat. Βάθρον, Sedilium, Scampnum, Subsellium, hæc Sessio.

Scamnum in agris. Plin. lib. 18. cap. 19. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquantur, glebæ ne exsultent. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant. Idem lib. 4. cap. 13.

Scamna etiam in arboribus dicuntur, Rami & brachia per quæ vites ascendunt. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exemplum Caji principis in Veliterno rure mirati, platani unius tabulata, laxisque ramorum trabibus scamma patula.

Scamnum regni, Thronus. Cic. 1. de Divin. 108.

Auspicio regni stabilitaque scamna solumque.

SCAMNATUS, a, um. Adj. In scamna divisus. ut, Ager scamnatus. Frontin. de Colon. p. 333.

SCAMNELLUM, vel SCAMELLUM, vel SCAMILLUM, i. n. Dimin. Parvum scamnum. Ut enim a Mamma Mamilla diminuitur, sic a Scamnum Scamillum, auctore Prisciano 3. p. 615. qui & illud affert, Verum infirma scamillorum obice fultæ fores. Alii Scabillorum legere malunt. Usus est hac voce & Vitruvius 5. 9. m. g. cum scribit, Adjectionem per scamillos impares, i. e. Per parvula scamna. Hæc Turneb. 2. 2. [Utrumque ut synonymon affertur in Gloss. Græc. Lat. Υποπόδιον, Scabellum, subsellium, scamillum, suppositorium.

An a Scamnum Scamellum, elisa littera n ut Columella, pro Columnella; Deinde b. præposito Scabellum? H. St. Nisi hoc ex Scandibulum forte est.

SCABELLUM, vel SCABILLUM, i. n. dimin. [ὑποπόδιον Gl. L. G. & G. L.] Cato de R. R. cap. 10. Sbamnum in cubiculo unum, scabilla tria, sellas quatuor. al. Scabilia, sed male.

Scabellum, quo scænici saltabant pedibus subjecto. Cic. pro Cœl. 65. Mimi ergo est etiam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde scabella concrepant, aulæum tollitur. Suet. in Calig. cap. 54. Repente magno tibiarum & scabellorum crepitu cum palla tunicaque talari prosiluit.

SCAMOS, Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 29.

SCANDALIUM, [Σκανδάλιον] Nomen (opinor) insulæ apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Scandillas nominat. Sita est in mari mediterraneo, apud quam est Con civitas Coum. V. Strabonem lib. 14.

SCANDĂLUM, i. n. [σκάνδαλον, πρόσκομμα] Græca vox est, quam nos Offendiculum, vel Ruinam, vel Impactionem possumus dicere. Verbum adeo frequens apud Sacrarum litterarum scriptores, ut in nostrum quoque idioma transitum fecerit. Ejus duo sunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, est cum antea inculpatæ vitæ homo, in scelera prolabitur, eo utique judicio, ut probus nihilominus videri velit, cum tamen sit nequissimus facto, sive oratione. Acceptum dicitur cum viri boni, nihil contra virtutem aut dicentes, aut facientes: vitæ suæ integritate offensioni sunt nefariis, aut aliis imperitis, hypocritisve: quæ res nihil bonos viros movere debet, uti sæpe Jesus Christus docuit. V. Tertull. de Virg. Veland. cap. 3. & alibi sæpe.

Effertur & m. g. Gloss. Lat. Gr. Scandalum, σκάνδαλος. Nisi error est.

SCANDALIZO, [σκανδαλίζω] āre. Præbere scandalum, Offendere. Tertull.

SCANDIA, vel SCANDINAVIA, æ. f. Regio in Europæ partibus, Borealibus, quam veteres Insulam credidere. Ita Plin. lib. 4. cap. 13. refert Insulam esse incompertæ magnitudinis; sed certo certius hodie compertum est tractum esse telluris satis amplum, & revera Continentem; quæ dividitur in Sueciam & Norvegiam. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 3. cap. 19.

Notandum est autem, quosdam fuisse, qui Scandinaviam existimarunt eandem esse quam Codonaniam, de hac re citantes Melæ lib. 3. cap. 6. & Solin. Polyhist. cap. 33. sed perperam.

SCANDIANUS, a, um. Adj. ut, Scandiana mala. Columel. lib 5. cap. 9. Præterea malorum genera exquirenda, maxime Scandiana, Matiana, orbiculata. Ab insitore Scandio, teste Plin. 15. 14. [Malim tamen Scantius & Scantiana scribere per t. Scantiæ Vestalis meminit Tacit. 4. An. 16. extr. Scandiorum nusquam mentio. conf. infra suo ordine

SCANDIX, īcis. f. [σκάνδιξ] Herba, quæ inter olera silvestria a Græcis ponitur. Plin. lib. 21. cap. 15. Reliqua vulgarium in cibo apud eos herbarum nomina condrylla, hypochœris, & caucalis, anthriscum, scandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco simillimis. Idem lib. 22. cap. 22. Scandix quoque in olere silvestri a Græcis ponitur, ut Opion. & Erasistratus tradunt. conf. Suid.

SCANDO, di, sum, [βαίνω, ἀναβαίνω] ĕre. In altum ingredi. Cic. de Senect. 27. Ut si qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent.

In adversum scandere. V. ADVERTO.

In subjectum scandere, felium modo. Plin. lib. 10. cap. 18.

In aggerem scandere. Liv. 3. 67.

In arces Tarpeias scandere. Ovid. 2. de Pont. 1. 57.

Cymbam. Propert. lib. 3. 18 24.

Scandenda est torvi publica cymba Canis.

Equum scandere. Virg. 2. Æn. 401.

Montem scandere. Catul. 102. 1.

Muros scandere. Virg. 2. Æn. 237.

—scandit fatalis machina muros.

Gradus ætatis paulatim scandere adultæ. Lucret. lib. 2. 1121.

Super titulos majorum suorum scandere. Lucan. ad Pison. 33.

Scandere versum, apud Grammaticos est, Pedibus suis mensurare.

SCANDOR, Pass. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur vite una Cypria. Sic lib. 2. cap. 16. Quæ quum ita sint, manifestum erit ab exortu matutino latitudines scandi.

SCANSIO, ōnis. f. Ascensio per gradus. Vitruv. 6. 1. Scansiones fanorum. conf. Varr. L. L. 4. 35.

Scansio versuum. V. supra SCANDO.

SCANSOR, ōris. m. [καταστρώτης] Strator, qui equum scil. parat ut inscendatur. Vet. Gloss. Lat. Græc. [Fortassis tamen est is, qui Catastroma conscendere consuevit, nauticis nempe in operis; Vel faber, qui Catastromata facit. In eodem Gloss. Στρώτης, Strator.

SCANSŌRIUS, a, um. Adj. Vitruv. 10 1. Machina scansoria.

SCANSĬLIS, e. Adj [ἀναβατός] Per quod facile ascenditur. Plin lib. 17. cap. 11. Ficumque sic etiam scansilem fieri. Ficum arborem vocat scansilem, quæ ita assurgit, & ita provenit, ut scandi facile possit. Scansilis annorum lex, Per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. Plin. lib. 7 cap. 49.

SCANDŬLA, æ. f. [σχίδαξ] Scandulæ, Parvæ tabellæ, hoc est in parvas laminas scissæ, quibus tecta teguntur. a Scando, vel, ut aliis placet Scindo. Plin lib. 16. c. 10. Scandulæ e robore aptissimæ, mox e glandiferis aliis, fagoque: facillimæ ex omnibus, quæ resinam ferunt: sed minime durant, præter quam e pinu. Scandula contectam fuisse Romam usque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX, Cornelius Nepos auctor est. Columel. lib. 8. cap. 3. Ab cohorte forinsecus prædictis fenestellis scandulæ similiter injungantur, quibus irrepant aves ad requiem nocturnam. De gallinariis. conf. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 42.

SCANDULĀRIUS, i. m. Faber est lignarius, qui scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios jure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus civilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem munerum gravior conditio tribuit, ut sunt mensores, carpentarii, scandularii, gladiatores, aquilices &c. Ultimo responso. de Jure immunitatis, lib. 50. P. titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, ut Cornelius Nepos auctor est: Scandulis Roma contecta fuit, usque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCLXX. Bud. V. l. 6. D. de jure immunit.

SCANDULĀRIS, e. Adj. Apul. Met. 3. p. 137. Elmenh. Tectum scandulare consulare. Al. Scindulare.

SCANDULACA, Herba est, quam Scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi Scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta ac orobanche videtur esse. Nos Convolvulum appellamus. V. Festum.

SCANTACE, is. f. Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib. 6. cap. 28.

SCANTIANUS, a, um. Adj.
Scantiana poma, a Scantio inventore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optime condi, referente Plinio lib, 15. cap. 14.
Scantiana uva a Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea major appellatur, ut refert idem Plin. lib. 14. cap. 4. conf. SCANDIANUS.

SCANIUS, V. SCATINIUS.

SCĂPĀNĒ, es. f. [σκαπάνη] Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam Tzapion, inquit Theocriti interpres. Cæl. lib. 9. cap. 22. Gloss. Græc. Lat. Σκαπάνη, Rastrum. conf. SCAPHIUM.

SCĂPHA, æ. f. [σκάφη] Navicula ex ligno cavata: a σκάπτω, fodio, cavo. Unde & σκάφη a multis Fissura, Alvus, Linter traducitur, quæ navim majorem sequitur. Et, Parvæ ad piscandum naves, Scaphæ dicuntur. Liv. 25. 3. Quum mersissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Invent. In scapham confugeret.
Biremis scapha. Hor. 3. Carm. 29. 62.
Conscendere in scapham. Auctor ad Heren. lib. 1. 19.
Scapha piscatoria. Justin. 2. 14. 10. Gloss. Græc. Lat. Σκάφη, τὸ πλοιάριον, Alveum, Alveus, Cumba. Σκάφη, Scapha, Lintreum, Alveum. Σκάφη, τὸ ὄρυγμα, Fossura.

SCAPHE, es. f. [σκάφη] Vitruv. 9. 9. pr. Vas concavum ad hemisphærii formam confectum. conf. SCAPHIUM.

SCAPHŬLA, æ. f. dimin. [σκαφίδιον] Veget. de Re Mil. 3. 7.

SCAPHĪTA, æ. m. [σκαφίτης] Scaphitæ sunt, Qui scaphis navigant. Cæl. lib. 8. cap. 3. Sic & Scapharii dicuntur.

SCAPHARIUS, i. m. Qui scaphis negotiatur. Gruter. Inscript. p. 258. n. 1. SCAPHARII QVI IVLIAE ROMVLAE NEGOTIANTVR.

SCAPHALOS, i. m. [σκάφαλος, ἀντλητήρ] Haustor. Cæl. lib. 8. cap. 3. ex Hesych.

SCAPHIS, ĭdis, f. [σκαφίς] Scaphides Vasa sunt, in quibus meliceridés, id est favi collocantur. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCAPHISTĒRIUM, i. n. [σκαφιστήριον, Gl. G. L.] Instrumentum Columellæ purgandis seminibus aptum. Cæl. lib. 8. cap. 3.

SCĂPHĬUM, i. n. [σκάφιον] Proprie Alveolum denotat, Dimin. a Σκάφη, vel σκάφος.
Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Ulpianus in l. Q. Mucius. D. de aur. arg. &c. Scaphia, habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Julium Pollucem 10. 9. pr. Matula est, in quam mejunt feminæ. Juven. 6. Sat. 264.
Et ride, positis scaphium cum sumitur armis. [Alii de Capitis ornamento exponunt. Male scholiastes de poculo. V. infra.
Scaphium mœchæ. Martial. 11. 12.
Vas amplum. Lucret. lib. 6. 1044.
Et ramenta simul ferri furere intus ahenis
In scaphiis, &c. Ex Lambino. conf. Vitruv. 8. 1.
Scaphium. Plaut. Bacch. 1. 1. 37.
Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis. Ubi Scaphium non videtur esse Vas illud, cui solent immejere mulieres. Nec Ornamentum capitis meretricii videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci, Genus esse tonsuræ meretriciæ sed pro certo, Poculum est oblongioris figuræ laterumque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Pers. 1. 3. 44.
Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem ejus forma cum galeæ figura, ut pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus 2. 30. [Verum ut capiti indui posset vix poculi modulus recipit. Quare nil vetat etiam hic spurcius illud vasculum intelligere, quod Σκαφίδα Hesych. appellat. Quem omnino conf. & ad omnia hæc Lexic. Pitisci. Nec abhorret Plautina jocandi licentia. V. & Henr. Steph. Thes. Græc. in voce, & Voss. Etymol.
Scaphia pro Poculis Cic. 6. Verr. 37. & Plaut. Stich. 5. 4. 11. planissime.
Scaphia, inquit Marcianus Capella 5. 1. Vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus stili, seu gnomonis proceritate discriminant. Cæl. lib. Lect. Antiq. 8. cap. 3. conf. Philand. in Vitruv. 9. 9. pr.
Scaphium, [σκαφεῖον] Instrumentum rusticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτω, hoc est fodio. Ligonem intelligit Erasmus. [Etiam hoc per jota scribitur in Gloss. Græc. Lat. Σκαφίον, ἤτοι ὀρὺξ κηπευτική, Ascisculum. Et Lat. Græc. Sarculum, Σκαλὶς, σκαφίον. Junge Polluc. 10. 29. sect. 129. At Suid. Σκαπάνη, Σκαφεῖον, ὀρύγιον, δικέλλιον, ὃ παρ' ἡμῖν τζόκος λέγομεν. A τζόκος Gall. *Soc.* conf. SCAPANE.

SCAPHUS, i. m. Rei cujusvis civitas. Vitruv. 9. 9. Æqualiter per id cavum influens aqua sublevat scaphum inversum, quod ab artificibus phellos, sive tympanum dicitur. V. not. seq.
Est etiam Meatus aurium tortuosus. Cæl. Rhodig. lib. 3. cap. 29. Quærat hic forte quispiam, cur meatus ille aurium (scaphum vocant) anfractu sit tortuoso. [Græcum est, σκάφος, ut ex Polluc. 2. s. 85. apparet, & gen. neutri. Neutrum & Vitruv. facit. Quare suspicor Scaphium reliquisse.

SCAPOS, i. f. Insula deserta est maris mediterranei non procul a Cherroneso. Plin. lib. 4. cap. 12.

SCAPTĒSULA, æ. f. [Σκαπτησύλη] Festo, Locus, ubi argentum effoditur in Macedonia, dictus a fodiendo, quod est Græce σκάπτειν. Ut autem notior sit hujus vocabuli origo, Scaptesula dicta est, quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in s, Scapte hula, Scaptesula, ut in ὗς sus, ὑπὲρ super, &c. Lucret. 6. 810.
Quales exspirat scaptesula subter odores. Sic legit Lambinus. Gifanius autem aliique Scaptensula. [V. Steph. de Urb. in ipsa dict. Græc.

SCAPTIA, [Σκαπτία] Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum in Latio, a quo

SCAPTIUS, a, um. Adj. ut
Scaptia Tribus vocitata est. V. TRIBUS.
Pubes Scaptia. Sil. lib. 8. 397.
Est & gentile Ro. P. Scaptius, homo de plebe, Ardeatium agrum testimonio suo ad Pop. Romanum transtulit. Liv. 3. 71.

SCĂPŬLA, æ. f. [συνωμία, ὠμοπλάτη Gl. L. G. & G. L.] Humerus unde pendet. Fere pl. A scandendo, ut quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus jugulis a cervice demittitur. V. Isid. 11. 1. A Gr. Σκάπτω Voss. Plaut. Trin. 4. 3. 2.
Ne subito metus exoriatur scapulis, stultitiam abde.
Varro 2. de R. R. cap. 7. Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maxime duplici.
Tutari scapulas. Claud. 1. in Eutrop. 76.
Radiantibus scapulis gestati enses. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 91. al. Capulis.
Seni fidelis dum sum, scapulas perdidi. Ter. Phorm. 1. 2. 26.

SCAPULĀRIS, e. Adj. Ad scapulas pertinens.
Scapulares, Servi dicti sunt, quia scapulis cæduntur.
Scapularis vestis, Quæ tantum scapulas tegit. V. Cang. Gloss.

SCAPILIUM, i. n. [μετάφρενον] Veteres pro Tergo usurparunt, & aliquando pro ipsa Scapula. Unde & Spatium, quod inter scapulas quasi vallicula, Interscapilium dicitur. Perott. V. in dict. ipsa.

SCĀPUS, i. m. [στῦλος] Columnæ pars inter basin & capitellum. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus, quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infraque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruvio. Vitruvius lib. 3. cap. 3. In summis columnarum scapis. Ibid. Imus scapus. Sic alibi frequenter.
Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulo crassius lignum in valvis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipue, & cujus capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valvæ ipsæ volvuntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruvius lib. 4. cap. 6. Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c.
Candelabrorum scapi. Plin. lib. 34. cap. 3.
Scapus trutinæ. V. AGINA.
Scapus, [καυλὸς] Ruell. lib. 1. cap. 2. Radix, est in quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis vero, in quod idem defertur nutrimentum, simplexque supra terram assurgit. Is si in stili modum sursum prorepat, aut in altum feratur, Scapus Latinis nominari consuevit, ducta a columnaribus scapis similitudine. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Quibus quum sursum serpit, ad scapum lupini. Plin. lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Iis constat classicis auctoribus, scapum pro caule frequenter usurpatum. Idem quoque, quod in virgulæ modum, vel teli rectitudinem consurgat, thyrsi nomen sibi vindicavit. Hactenus Ruellius. V. & THYRSUS.
Albuci scapus. Plin. lib. 21. cap. 17.
Asphodeli scapus. Columel. lib. 9. cap. 4.
Ferulæ scapus. Plin. lib. 22. cap. 4.
Loti scapus. Plin. lib. 13. cap. 8.
Arbores grandiscapiæ. Pincianus apud Senecam. Sed malim Grandiscapæ. Vide in mea Proodop. H. St. Exstant verba Ep. 86. extr. Vulgo legitur Grandis copiæ.
Scapos quidam interpretantur Siliquas leguminum: citantes Plinianum illud lib. 18. cap. 10. Inventus est jam & scapus unus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inventam siliquam, quæ centum fabas contineret, sed scapum, seu colem fabaceum, in quo tam multæ erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, ut centenarium explerent numerum.
Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. [χάρτυ τόμος, τόμος βιβλίων, χάρτης. Gl. L.G.] Plin. lib. 13. cap. 12. Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se junguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo quam vicenæ. Id putatur esse, quod vulgo *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius. V. PAPYRUS.
Scapus, ut aliqui putant, dicitur In quo semina quarundam herbarum dependent, ut in papavere. In papavere enim & similibus Scapus, in arundinibus, in glandulis, in avellanis, Panicula appellatur. V. Cæl. lib. 12. cap. 14. & quæ paulo supra exstant.
Scapi, In quibus uvarum grana sunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum scapi cum folliculis subjiciendi sub prelum, ut si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Vetus exemplar habet Scopi. Meminit Cælius lib. 12. cap. 14. V. SCOPUS.
Scapi, [κανόνες μέσακοι Gl. L. G.] Instrumonta textoris, quorum pulsu tela coarctatur & condensatur. Lucret. lib. 5. 1352.
Insubula, ac fusi, radii, scapique sonantes. Ex Lambino in Lucretium.

SCARABANTIA, æ. f. Oppidum Bojorum in Norico: Plin. lib. 3. cap. 24.

SCĂRĂBÆUS, i. m. [κάνθαρος Gl.L.G.& G.L.] Animal, insectorum generis, volatile. Plin. lib. 11. cap. 28. Quibusdam pennarum tutelæ crusta supervenit, ut scarabæis: quorum tenuior fragiliorque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex cervice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui e fimo ingentes pilas aversis pedibus volutant: parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulantur. Volitant alii magno cum murmure ac mugitu. Alii focos & prata crebris foraminibus excavant, nocturno stridore vocales.

SCARDŌNA, æ. f. [Σκαρδῶνα] Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Liburniæ urbs, hodie *Scardo*.
Item Amnis Liburniam a Dalmatia segregans. Plin. lib. 3. cap. 22. Ab ea fit attributum.

SCARDONITANUS, a, um. Adj. quo utitur Plinius eodem lib. cap. 21. Conventum Scardonitanum petunt Iapides, inquit ille.

SCĂRĬFĬCO, [ἐπιξέω, ἐπιχαράσσω, ξέω] āre. Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin. lib. 22. cap. 23. Pedum clavos, circum scarificatos ferro, mistum ceræ extrahit. Legitur & Circumscarificatos, unica dictione. Idem lib. 32. cap. 7. Dentium dolores sedantur, ossibus draconis marini scarificatis gingivis. Idem 28. 1. Vi interempti dente gingivas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato R.R. cap. 52. Quem radicem capere voles scarificato, trajicitoque.
Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, h. e. Scarificando dolorem expellere. Plin. lib. 28. cap. 11.

SCARIFICATIO, ōnis. f. Apertio facta tenui vulnere, ut humor facilius exeat. Columel. 6. 12. Post sacrificationem ferro factam.

SCARIFĪO, ĕri. Scribonius Largus Comp. 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui ante leniter scarifiant.

SCĂRĪFO, āre. Id quod Scarifico. Gloss. Lat. Græc. Scarifo, Χαράσσω, Κατα-

κνίζω. Scarifat, Καταξάζει, Κατακνίζει; Καταχαράσσει. [Recte, opinor. Est enim ex Græco Σκαριφάω, quod & σκαριφιάω & σκαριφίζω dixerunt, unde forsan apud Plin. & R. R. scriptores Scarifizare scribendum, vel Scarifare reponendum, ut vult cum Voss. Salmas. codd. MSS. astipulantibus.

SCARIŎLA, æ. f. Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Matthiolus lib. 2. cap. 125. ex Serapionis sententia. Al. Seriola.

SCARIPHISMOS, i. m. [σκαριφισμὸς] Oratio philosophorum tanquam umbra & ænigma: auctor Aristophanes. Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 6. V. Suid. Hesych.

SCARITES, æ. f. [σκαρίτης] Gemma est quæ Scari piscis colorem refert, ut ait Plin. lib. 37. cap. 11.

SCARPHĒA, sive SCARPHĪA, æ. f. [Σκάρφεια] Insula Helladi adjacens in mari Ægeo, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12.
Est & Scarphia, Urbs Locrorum Epicnemidiorum decem stadiis distans a mari. Strabo lib. 9. a Stephano Phocidi falso adsignata.
Scarphia, Civitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræ motu eversam fuisse prodidit, ab imisque fundamentis humi esse dejectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo lib. 1.

SCARTHON, Fluvius Asiæ ex Pholoë in Heliensem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

SCĂRUS, i. m. [σκάρος Gl. G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur v. 9.
— sic & scarus arte sub undis Incidit, &c.
Scarum inclusum nassis, non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere: sed aversum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum ejus si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda, adjuvare nisus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8. scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friatilis, dulcis, levis, ad concoquendum facilis, facile redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum, propterea quod lepores marinos captat, iisque vescitur, idcirco ejus intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. Ἁλιευτ. 134. solum vocalem esse scribit. [Solus & ruminat. V. Ovid. Halieut. 119. & Suid.

SCĂTEBRA, Fluvius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, ut in Arcadiæ Stymphali enascuntur aquatiles musculi. Plin. lib. 2. cap. 103.
Scatebra, Nomen commune V. post SCATEO.

SCĂTEO, ui, [βρύω, βράζω] ēre. Ebullire, & ita plenum esse ut exsiliat quod continetur. Cic. 1. Tusc. 69.
Fontes scatere, herbis prata convestirier. Ex poëta.
Ablativo jungitur. Columella lib. 6. cap. 16. Solent etiam neglecta ulcera scatere vermibus.
Amore scatet tuus animus. Plaut. Pers. 2. 1. 9.
Belluis pontus scatens. Hor. 3. Carm. 27. 26. h. e. Repletus, pullulans, fremens, ebulliens. Acron.
Miraculis scatet. Plin lib. 7. cap. 2.
Remediis scatet urtica plurimis. Plin. lib. 22. cap. 13.
Scateo, cum Genitivo. Gell. lib. 1. cap. 17. Irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat.
Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5. 41.

SCATO, ĕre. per tertiam. Idem quod Scateo. Lucret. lib. 5. 597.
— ita ad satiatem terra ferarum
Nunc etiam scatit, & trepido terrore repleta'st. Et ibid. 950.
Largifluum fontem scatere, atque erumpere flumen.

SCATEBRA, æ. f. sec. com. [βρασμὸς] Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georg. 110.
— scatebrisque arentia temperat arva. Ubi Servius, Scatebris, Ebullitionibus, quæ fiunt quum aqua in aliquas rimas defluxerit. Plin. lib. 19. cap. 10. Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.
Fontium scatebræ. Plin. lib. 5. cap. 1. [Gloss. Lat. Græc. Scatebra, Βρασμὸς ὕδατος ἀπὸ γῆς, πίδαξ ὕδατος, πομφόλυξ. Scatebris, Πομφόλυξιν, Βρύσεσι.

SCATŪRĪGO, ĭnis. f. Idem. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam præstat non conferere, quam in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obvia (sicut in agro Ravennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3. In nigra scaturigines non fere sunt perennes.
Scaturigines turbidæ & tenues emicare cœperunt. Liv. 44. 33.

SCATURIGĬNŌSUS, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 8. Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper uligo consistit.

SCATŪREX, vel SCATŪRIX, īcis. f. Idem. Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fluit scaturex. Ex Nonio 2. 794.

SCATŪRIO, [βλύω, βλύζω, φλύζω, ἀνακλύζω] īre. Idem quod Scatere: quod est, non solum aquarum, sed herbarum, & ceterorum sua sponte ubertim nascentium. Columel. lib. 3. cap. 1. Modice tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed ut vicinum radicibus humorem subministret.
Scaturire aliquid. Cic. 8. Fam. 4. de Curione, Totus, ut nunc est, hoc scaturit. Id est, undique bonum virum olet, & Cæsaris adversarium sapit. Alii legunt, Hoc statu erit, Alii, Hic scaturit. V. Turneb. Adverf. 13. 20. [Scribitur & geminata littera, Scaturrio. Gloss. Lat. Gr. Scaturrit, Πηδᾷ, καὶ βράζει, καὶ πομφολύζει. At Græc. Lat. Βράζω, Scaturio.

SCĀTĪNIA Lex, vel ut nonnulli, SCANTINIA, est Qua præposteræ Veneris usus coërcebatur, ita a Scatinio latore dicta. Juven. 2. Sat. 38.
Quod si vexantur leges ac jura, citari
Ante omnes debet Scatinia.
Postulandum me lege Scantinia curant. Cic. 8. Fam. 12. conf. ibid. 14. V. Lex. Pitisc. [P. Scantinii Pontif. meminit Liv. 23. 21. extr. Sed rectius sine n scribi puto. Apud Varr. enim L. L. 7. 38. extr. Scatinia familia jungitur Atiniæ, ut ἀνάλογον. Sic & Vatinia.

SCAURUS, i. m. [σκαῦρος] Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Hor. 1. Serm. 3. 48.
— hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum, pravis fultum male talis. Acron, Scauri sunt Qui exstantes talos habent. Alii dicunt Scauros esse, Qui habent talos inversos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Pansæ. conf. SCAMBUS.

SCAURUS, [Σκαῦρος] Cognomen Æmiliæ & Aureliæ gentis Ro.
M. Æmilius Scaurus, cujus pater, quamvis Patricius, carbonarium ob paupertatem negotium exercuit; ipse primo dubitavit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ consultus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque de his triumphavit. Censor viam Æmiliam stravit, pontem Mulvium fecit: utrique nomine ab se imposito. Hæc Victor de V. I. c. 72. Plinius lib. 34. c. 7. Nat. Hist. dicit eum principem fuisse civitatis, & Marianarum rapinarum socium. Sallust in Jugurth. cap. 15. Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callide occultans.
Scaurus alter, superioris filius, L. Sullæ privignus, de cujus Ædilitate lege Plinium lib. 34. cap. 7.
M. Aurelius Scaurus, Cos. ut Vellej. 2. 12. vel ut Liv. scribit, consularis legatus, a Cimbris fuso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his evocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eo quod diceret Romanos vinci minime posse, a Bolo rege, feroci juvene occisus est. Liv. Epit. lib. 67.
Frontinus in 4. 1. 13. scribit, Scaurus filium suum, quod in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi conscivit. Eadem Victor l. c. Huic alii codd. T. plures M. prænomen adscribunt.

SCĀZŌN, ontis. m. [σκάζων] Quoddam genus Iambici versus delumbe & claudum, quod & Choliambum appellant. Habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem a perfecto senario iambico, quod hic in sexta sede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur jugati hi pedes in choliambo, tertius pes jugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima brevis ante tres longas. Cavendum igitur ne in quinta sede ponatur spondeus, aut alii, quos integer senarius iambicus in ea suscipit. Hanc legem accurate servavit Persius his versibus claudis, in Præfat. 1.
Nec fonte labra prolui Caballino,
Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c. Ecce in quinta sede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem Scazon a Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro major est, quam sextus, qui in senario perfecto. Σκάζω enim, est Claudico: unde Σκάζων, σκάζοντος, Participium, id est, Claudicans. Eadem ratione χωλίαμβον dicunt. Χωλὸς enim Græce, Latine Claudus: unde Choliambus componitur, quasi Claudiambus. Hujus carminis inventor fuisse dicitur Hipponax.
Scazonta mittit ad Apollinarem. Martial. 7. 25.
Scazontes convicio extorquent. Plin. 5. Epist. 11.

S C E

SCEACERIGES, Fluvius Cercetarum in Colchide ex Caucasi jugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

SCELATITI, Populi sunt in Africæ regionis Mauritania. Plin. lib. 5. cap. 1.

SCELBÆ, arum. f. pl. [σκελαὶ] inter Calceamentorum genera positæ a Polluc lib. 7. cap. 22. ubi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum Autopodiis, de quibus supra. Has autem Gualtherus vertit Ocreas. [Immo cum ibi, tum aliis locis, idem genus calceamenti ac Anaxyrides facit, αὐτοποδίων nusquam meminit. Nec erat his opus in Lexico Latino.

SCELERATUS, SCELESTUS, &c. V. SCELUS.

SCĔLĒTUS, i. m. [σκελετὸς] Cadaver exarefactum, vel decarnatum, sola ossium compage constans. Vet. Gloss. Græco lat. Σκελετὸς, Larva, Sceletus. [Ejus descriptionem hanc affert. Apul. Apolog. p. 314. Elmenh. Macilentam, vel omnino evisceratam formam dici cadaveris fabricatam, prorsus horribilem & larvalem. Subjicit enim p. seq. Dudum ergo cum audirem sceletum perquam impudenti mendacio dictitari. Et rursus, En vobis, quem scelestus ille sceletum nominabat. Et p. p. Hiccine est sceletus? hæccine est larva? Et rursus, Hunc, qui sceletum audet dicere, &c. & Hunc denique, qui larvam putat. Suid. Σκελετὸς, ὁ ξηρός. Etymol. M. Σκελετὸς, ὁ νεκρὸς, ἀπὸ τοῦ σκέλλω. τὸ ἐξηραμμένον. Eadem Plutarchi sententia Sympos. 8. extr. quam sequitur etiam Henr. Steph. Pollux tamen 4. 2. f. 194. ἀπὸ τῶν σκελῶν arcessit. conf. Galen. de Ossib. pr. Imperite vulgo n. g. faciunt.

SCELIO, onis. m. [σκυλαῖ] Petron. Fragm. cap. 50. Annibal, homo vafer & magnus scelio. Al. Scelero. q. V. in SCELUS.

SCELITHRIA, [σκελίθρια] sunt Parvi tripodes. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. 15.

SCĔLŎTYRBE, es. f. [σκελοτύρβη] Morbi genus, quo compages in genibus resolvuntur. Plin. lib. 25. cap. 3. In Germania trans Rhenum, castris a Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur, stomachacen medici vocant, & scelotyrben. Hoc mali genere Ælii Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum esu, auctor est Strabo lib. 15. Fit etiam mali hujus mentio in medicis definitionibus Galeno attributis. conf. Voss. Etymol.

SCĔLUS, ĕris. n. [ἀνομία, ἀσέβημα, μῖσος Gl. L. G.] Flagitium, facinus, nefas. Plaut. Stich. 1. 2. 24.
Advorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus. Virg. 9. Ecl. 17.
Heu! cadit in quemquam tantum scelus?
Ἐλίφθα apud Suidam pro Scelera, ut puto. Vide col. 456. H. St.
Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æn. 351.
Ministri sceleribus. Tacit. 6. Ann. 36.
Affinis scelerum. Cic. pro Sull. 70.
Artifex scelerum. Sen. Troad. 8.
Conatus scelerum. Stat. 5. Silv. 2. 87.
Hortator scelerum. Virg. 6. Æn. 529.
Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Instinctor sceleris. Tacit. 1. Hist. 22.
Machinator, vel architectus scelerum. Cic. pro Cluent. 60.
Molimen sceleris. Ovid. 6. Met. 473.
Ministri atque socii scelerum. Lucret. lib. 3. 61.
Ferox scelerum. Tacit. 4. Ann. 12.

Lugu-

Lugubris sceleris ara. Ovid. 10. Met. 224. [Sed vexatae lectionis locus est. Lugubris scelerum reliquisse poetam puto. Constructio Graeca offudit tenebras sciolis.
Clandestinum scelus. V. Clandestinus in CLAM.
Crudele scelus. Virg. 2. Æn. 124.
Detestabile scelus. Cic. de Amicit. 27.
Exitiale scelus Lacaenae. Virg. 6. Æn. 511.
Gravissimum scelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Importunum scelus. V. IMPORTUNUS.
Impunita scelera. V. IMPUNITUS.
Infandum scelus. Senec. Agam. 13.
Infestum scelus & immane. Cic. pro Cluent. 188.
Ingens scelus. Senec. Octav. 3.
Invisum scelus. Senec. Herc. fur. 1.
Leve scelus. Sen. Theb. 2.
Nefandum scelus. Lucan. lib. 4. 228.
Nefarium scelus. Cic. 1. Fam. 9.
Saevum scelus. Lucan. lib. 7. 766.
Non usitatum scelus. Sen. Theb. 2.
Abesse ab aliquo scelere. V. ABSUM. Ovid. 3. Fast. 310.
Abuti scelere, Abuti scelere & perfidia ad alicujus exitium. V. ABUTOR.
Accepi scelus majus pretium sceleris. Sen. Theb. 1.
Addere scelus in scelus. V. ADDO.
Admittere scelus. Hor. 2. Serm. 3. 212.
Affluere scelere. Cic. pro Cluent. 189.
Aggredi scelus. Ovid. 2. Amor. 2. 63.
Alligare se scelere. Cic. pro Flac. 41.
Anhelare scelus. V. ANHELO.
Arcere scelus. Senec. Thyest. 1.
Astringi scelere. Cic. pro Sext. 108.
Coarguere sceleris. V. COARGUO.
Committere scelus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Conari scelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Concipere scelus. V. CONCIPIO.
Contaminari scelere. Cic. de Provinc. Consul. 14. Hoc statuit senatus primum homini sceleribus flagitiis contaminatissimo nihil esse credendum, &c.
Convictus scelere. Sen. OEdip. 12.
Coopertus sceleribus. V. COOPERIO.
Cruentari scelere. V. CRUENTUS.
Cumulare scelus scelere. V. CUMULO.
Damnare aliquem sceleris. Ovid. 5. Fast. 624.
Defungi scelere aliquo. Senec. Theb. 2.
Devincire se scelere. Cic. de Arusp. Resp. 5.
Edere scelus in aliquem. Cic. pro Sext. 58.
Esse in scelere. Cic. pro Sull. 38.
Exercent curae supplicium sceleris parati. Stat. 3. Theb. 4.
Expendere scelus. Virg. 2. Æn. 229. —& scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt. h. e. Supplicium: ab eo quod praecedit, id quod sequitur. Servius, Meritas sceleris poenas dedisse.
Expiare scelus. Cic. in Pison. 85.
Facere scelus. Cic. pro Rosc. Amer. 25. Intelligitur, Judices, id quod jam ante dixi, imprudente L. Sulla scelera haec & flagitia fieri.
Facere palam aliquod scelus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Imbuere scelere gladium. Cic. 5. Philip. 20.
Liberare scelere, vel A scelere. Cic. pro Marcell. 13.
Loquuntur mera scelera. V. MERUS.
Moliri scelus. Cic. Sexcenta alia scelera moliri.
Obligare aliquem scelere. V. OBLIGO.
Pendere eos poenas immani pro scelere omnes. Lucret. lib. 5. 119.
Perficere scelus. Cic. pro Cluent. 194. Neque ad scelus perficiendum caesis hostiis posse placari.
Praetermittere, vel praeterire scelus. Cic. 1. Fam. 9.
Refugere. Ovid. 3. Fast. 51.
Amne jubet mergi geminos, scelus unda refugit.
Relinquere monimenta scelerum. Ovid. 1. Amor. 7. 31.
Rependere poenas sceleribus pares. Senec. OEdip. 14.
Resistere sceleri. Ovid. 10. Met. 322.
Solvere breves poenas magnis sceleribus. Sen. OEdip. 12.
Suscipere scelus aliquod. Cic. 11. Philip. 2.
Suspectare scelus alicujus. Tacit. 1. Annal. 5.
Tegendis sceleribus obscurum. Tacit. 6. Ann. 24.
Velandum scelere scelus. Senec. Hippol. 5.
Ulcisci scelera. Senec. Thyest. 3.
Volutari in scelere. Cic. 9. Fam. 3.
Scelus & Flagitium, differunt. Flagitium, peccatum est ab aliqua animi mollitie, aut ignavia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & caede, vel cum impietate conjunctum est. Itaque Libidines flagitiosas dicimus, & Flagitiosam vitam. Cic. 9. Att. 12. Spes me sustentabat fore, ut aliquid conveniret potius, quam aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitii admitteret. Sceleratum Caesarem, flagitiosum Pompejum esse significat.
Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2. 3. Scelus quem hic laudat? Ubi Donatus, Non est hic soloecismus, ad sensum enim, non ad verba respexit. Ibid. 3. 5. 1.
Ubi illic scelus est, qui me perdidit? Donatus; quia Scelus, Scelestus intelligitur, Qui subjunxit, non Quod.
SCELESTUS, a, um. Adj. [ἀνόσιος, ἀθέμιτος] Qui scelus committit. Plaut. Milit. 3. 1. 139.
Et minus audacter scelesta facerent facta, &c. Et paulo ante, Qui improbi essent & scelesti, iis adimerent animam cito.
Quo, quo scelesti ruitis? Hor. Epod. 7. 1.
Civis scelestus. Cic. in Sallust. 6.
Coena scelesta. Plaut. Rud. 2. 6. 24.
Facinus scelestum ac nefarium. Cic. pro Rosc. Amer. 37.
Manus scelestas evitare. Senec. Agam. 11.
Pectus scelestum. Senec. OEdip. 12.
Res scelesta, atrox, nefaria. Cic. pro Rosc. Amer. 62.
Servitus scelesta, lenonis aedium. Plaut. Curcul. 1. 1. 40.
Scelestus, Infelix. Plaut. Mostel. 3. 1. 1.

Scelestiorem ego annum argento foenori
Nunquam ullum vidi, quam hic mihi annus obtigit.
Plebs scelesta, Misera. Hor. 2. Carm. 4. 17.
Compar. Liv. 5. 27. Scelestior sermo.
Superl. Plaut. Amph. 2. 1. 2. Scelestissimum te arbitror.
SCELESTE, Adv. [ἀνοσίως] Cic. 6. Att. 1. Illud de gestu histrionis tu sceleste suspicaris, ego ἀφελῶς scripsi.
Scelestе atque impie. Liv. 24. 25. pr.
SCELERŌSUS, a, um. Adj. [κατάεργος] proprie dicitur, ut vult Donatus, Auctor scelerum multorum. Ter. Eunuch. 4. 3. 1.
Ubi ego illum scelerosum, misera, atque impium inveniam?
conf. Lucil. & Afran. apud Non. 2. 809.
Facta scelerosa atque impia. Lucret. lib. 1. 84.
SCELĔRO, ōnis. m. Cic. 9. Att. 18. In qua erat Eros scelero. Sed varia est Lectio. Lambinus legit, Eros celeris; alii, Eros celeri; alii, Oratio celeris; alii, Area scelerum; alii ἄλως scelerum, & MS. Pal. Æro scelerum. Gronovius autem l. ἀχέρων leti. V. Verburg. in loc. Barth. Adverf. 11. 17. Petron. cap. 50. Annibal, homo vafer, & magnus scelero. Al. Scelio, vel Stellio. V. Reinef. in Petron. p. 74. & reliquos interpp.
SCELĔRO, [μιαίνω] āre. Polluere scelere. Virg. 3. Æn. 42.
Parce pias scelerare manus. Ubi Scelero verbum non dici, ait Serv.
Dextram sanguine scelerare. Stat. 9. Theb. 666.
Sanguine vivo fauces scelerare. Stat. 8. Theb. 761.
Animum scelerare. Sil. lib. 16. 122.
Penates scelerare. Catul. in Argon. 65. 404.
Impia non verita est divos scelerare penates.
SCELERĀTUS, a, um. [ἀνόσιος, μυσαρός Gl. L. G.] Adj. ex Partic. dicitur auctore Donato in 4. Eun. 3. pr. In quo scelus sit constitutum, vel commissum. Significat proprie Scelere pollutum. Cic. 9. Att. 15. Ego autem illum male sanum semper putavi, nunc etiam impurum & sceleratum puto. Ovid. 3. Met. 5. —facto pius & sceleratus eodem.
Amor habendi sceleratus. Ovid. 1. Met. 131.
Arma scelerata devovere. Ovid. 5. Met. 102.
Audacia scelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
Gens scelerata. Virg. 9. Æn. 137.
Hasta scelerata, Sub qua bona proscriptorum civium venduntur. Cic. 2. Off. 29. Idem sexto & tricesimo anno post a sceleratiore hasta non recessit. conf. 7. Att. 2.
Ignes scelerati. Ovid. 6. Fast. 59.
Mens stulta, non scelerata nobis fuit. Ovid. 1. Trist. 2. 100.
Miles sceleratus. Lucan. lib. 3. 130.
Praelia scelerata. Lucan. lib. 2. 251.
Puellae sceleratae facta. Ovid. Rem. Amor. 299.
Sanguis sceleratus. Ovid. 5. Fast. 575.
Terra scelerata. Virg. 3. Æn. 60.
Telum sceleratius. Sen. de Ira, 3. 14.
Vox inhumana & scelerata. Cic. 3. de Fin. 64.
Campus sceleratus, Romae appellatus est, proxime portam Collinam, in quo virgines Vestales, quae incestum fecerant, defodiebantur. Et, Sceleratus vicus Romae, in quo, quum Tarquinius Superbus interficiendum curasset Servium regem, socerum suum, corpus ejus jacens filia carpento supervecta est, properans in possessionem domus paternae. Haec omnia scelerata dicta sunt, h.e. Polluta scelere. V. Fest. & Liv. 1. 48. & 8. 15.
Porta scelerata, quae & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam sex & trecenti Fabii, cum clientium millibus quinque, egressi adversus Hetruscos, ad amnem Cremeram omnes sunt interfecti. Festus. V. & Serv. ad Virg. 8. Æn. 337.
Sedes scelerata, Impiorum apud inferos proprie dicta. Tibull. 1. 3. 67.
Vicus sceleratus. Liv. 1. 48. V. paulo ante Campus sceleratus.
Compar. Alio sceleratior. Ovid. 11. Met. 781. Plura supra exempla.
Superl. Homini post homines natos sceleratissimo. Cic. pro Domo 23. conf. Quintil. Declam. 10. & 372. Sallust. Jugurth. cap. 102.
Sceleratus, ad inanimata etiam aliter transfertur. Virg. 2. Georg. 256.
— at sceleratum exquirere frigus,
Difficile est. h. e. Nocens, omnia exurens. Servius. Plaut. Pseud. 3. 2. 28.
Teritur sinapis scelerata cum illis: qui triverunt,
Priusquam triverunt, oculi ut exstillent facit.
In Inscriptionibus scelerados se vocant li, qui parentibus aut filiis monumenta ponunt; quasi Infelices. Fabrett. p. 237. FILIIS SVIS INFELICISSIMIS FECIT MATER SCELERATA. [q. d. Impia, quod supervixit.
SCELERĀTE, Adv. [μιαρῶς] Cic. 1. Q. frat. 1. Quare peccavi, scelerateque feci.
In aliquos loqui scelerate. Cic. Anteq. iret in exfil. 15.
Bellum scelerate susceptum. Cic. 1. in Catil. 26.
Superl. Cic. pro Sext. 133. Omnes est insidias sceleratissime machinatus.
SCĒNA, vel SCÆNA, ae. f. [σκηνή, μίμων, θυμέλη Gl. G. L.] Inumbratio, ἀπὸ τῆς σκιᾶς. Apud antiquos enim theatralis scena parietem non habuit: sed de frondibus umbracula quaerebant, ut docet Servius. Inumbrationis igitur causa reperta fuit scena, ubi prius carmina incondita decantabantur. Quare & a nonnullis Tabernaculum ac Papilio traductum fuit: postea tabulata coeperunt componere in modum parietis. Sed quum in orbem deducta fuit scena, redactum est nomen ad eam partem theatri, quae ab uno ejus cornu ad aliud ducebatur. Constat autem scenam theatri frontem, binis pluribusve contignationibus constructam, in quibus histriones recitabant, mimique, & ceteri ludii, varios ludos ac gesticulationes edebant. In scena autem, quum hemicycli formam haberet, gradus sediliaque fuere: de quibus primarii magistratus, honoratioresque spectarent: eorumque sedilium pars intima Orchestra est dicta. Placidus Grammaticus scribit esse cameram hinc inde compositam, quae in umbrae locum in theatro erat, in quo ludi actitabantur. Item Scenam dici arborum in se cubantium, quasi concameratam densationem, ut subter positos tegere possit. Item scenam vocari compositionem alicujus carminis, quae digna sit agi in theatro, exclamationibus tragicis. Scena sic definitur a Labeone, apud Ulpianum, De his qui notantur infamia. l. 2. Quod ait Praetor. §. 5. Ait Praet. Quae ludorum faciendorum causa quolibet loco, ubi quis consistat, moveaturque, spectaculum sui praebiturus, posita sit in publico, privatoque, vel in vico: quo tamen loco passim homines spectaculi causa admittantur. Hactenus Labeo.
Scena autem versatilis erat, aut ductilis. Versatilis, quae subito tota

quibus-

quibusdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorem picturæ speciem denudabat. Virg. 3. Georg. 24.

Vel scena ut versis discedat frontibus. Idem 1. Æn. 433.
— immanesque columnas
Rupibus excidunt, scenis decora alta futuris. [Pro Theatro.

Scæna cum diphthongo scribit perpetuo Varro, etsi fatetur ex Græco σκηνὴ ductum esse vocabulum. Rationem autem hanc affert, quod in pluribus verbis A ante E alii ponant, alii non ponant. V. ipsum de L. L. 6. 5. conf. Cellar. Orthogr.

Scenæ spectacula amantur. Ovid. 3. de Arte Am. 351.

Scena sine arte. Ovid. 1. de Arte Am. 106.

Struere scenam. Tacit. 1. Ann.

Sceleribus scena referta. Cic. 3. de Nat. Deor. 69. Nec solum scena referta est iis sceleribus, sed multo vita communis pæne majoribus.

Idque tum in vita, tum in scena intelligi potest ex iis fratribus, qui in Adelphis sunt. Cic. de Senect. 65.

Orestes agitatus scenis. Virg. 4. Æn. 471. Ἐκπεπραγῳδημένος.

Agere gestum in scena. Cic. 2. de Orat. 233.

Stare in scena. Hor. 2. Epist. 1. 205.

In scenam producere, & Reducere in scenam. Plin. lib. 7. cap. 48.

Dignus qui spectetur in scena. Cic pro Quint. 78. Etenim cum artifex ejusmodi sit, ut solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur, tum ubi ejusmodi est, ut solus dignus videatur, qui eo non accedat.

In scena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum est. Cic. de Amicit. 97.

Scena totius rei hæc est, pro eo quod est, Hæc est totius rei actio, metaphora e fabularum actione. Cic. 8. Fam. 11. Scena rei totius hæc, Pompejus, tanquam Cæsarem, &c. Scenæ, Partes actuum in fabulis. Scena totius rei hæc est. i. e. Actio.

Discutiendæ tamen oratione hujusmodi scenæ. Quintilianus lib. 6. cap. 1.

Servire scenæ, M. Tullius dixit, pro eo quod est Servire tempori, & rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histrionibus fabularum metaphora, qui non suopte ingenio agunt, sed hoc unum spectant, ut quovis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi exsibilandique. Sic enim scribit ad Brut. 9. Tibi nunc populo, & scenæ, ut dicitur, serviendum est. Erasmus.

Ne quid scenæ deesset; i. e. Apparatui ad fallendum composito. Petron. cap. 117. conf. MIMUS.

Scena minore, pro Minore apparatu & ostentatione, usus est Suetonius Calig. cap. 15.

In scena esse dicitur, Qui oculos hominum ad se convertit. Ovid. 1. Trist. 8. 48.

Scena manet dotes grandis, amice, tuas.

Scena, Inumbratio montis, silvæ, aut alius rei similis. Virg. 1. Æn. 168.

— tum silvis scena coruscis
Desuper horrentique atrum nemus imminet umbra.

Scena ab aliis, a quibusdam Sacena, appellatur Dolabra pontificia apud Festum. Et ibid. Livius, Corruit quasi ictus scena. V. loc. & not. [An Secina a Secando?

SCENĀLIS, e. Adj. [σκηνικός] ut, Species scenalis. Lucret. lib. 4. 77.

Namque ibi consessum caveaï subter, & omnem
Scenalem speciem patrum, matrumque, deorumque,
Inficiunt. h. e. Colorant omnem ornatum & cultum scenæ.

SCENARIUS, a, um. Adj. Idem. Ammian. 28. 4. Artifices scenarii per sibilos exploduntur.

SCENATĬCUS, a, um. Adj. Idem. Comici nitidi, scenatici. Varr. apud Non. 2. 822.

SCENATĬLIS, e. Adj. Idem. Varro apud Non. 2. 822.

Sed, ô Petrulle, ne meum taxis librum,
Si te pigeat hic modi scenatilis. Mercer. Pepigat hic modo.

SCENĬCUS, a, um. Adj. Idem. [σκηνικός, θυμελικός Gl. G. L.] Quod ad scenam pertinet, vel in scena agit.

Nihil scenicum apud Græcos pudori est. Liv. 24. 24.

Actores scenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Adulteria scenica. Ovid. 2. Trist. 514.

Artifices scenici. Cic. pro Arch. 10. Quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic, summa ingenii prædito gloria, noluisset.

Decor scenicus. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Dicacitas scenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Ostentatio scenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Plebs scenica. Stat. 1. Silv. 6. 73.

Venustas scenica. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res præter hunc tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractavit?

SCENICUS, i. m. absolute, pro Actore in scena, vel Histrione. Cic. pro Planc. 30. Quod dicitur Atinæ factum a juvene, vetere quodam in scenicos jure, maximeque oppidano. Idem 1. Off. 114. Suum igitur quisque noscat ingenium, acremque se & bonorum & vitiorum suorum judicem præbeat, ne scenici plus quam nos videantur habere prudentiæ. conf. Suet. Neron. cap. 21. Tacit. 15. Ann. 59.

SCENICE, Adv. [σκηνικῶς] ut, Facere aliquid scenice. Quintil. lib. 6. cap. 1.

SCENOFACTŌRIUS, a, um. Adj. [σκηνοποιητικός] ut, Ars scenofactoria, Qua fiunt umbracula & tabernacula, quacunque re fiant, ut aulæis vel pellibus. Legitur in vulg. Act. Apost. 18. 3. de Paulo, & Aquila, Erant autem scenofactoriæ artis. In Græco est σκηνοποιοί.

SCENOPEGIA, orum. n. pl. [σκηνοπηγία] Festa tabernaculorum, in quibus Judæi faciebant tabernacula ad similitudinem tabernaculorum, in quibus habitaverant, quum, ex Ægypto profugi, peregrinarentur in eremo. Ab σκῆνος, & πήγνυμι. Vulg. Int. Joh. 7. 2. V. Levit. 23. 34. Aliter in Gloss. Græc. Lat. Σκηνοπηγία, σρατιωτικά, Tentoria.

SCENEOS, Indeclinatum nomen loci cujusdam in Asiæ limitibus, non procul ab insula Sadano, quæ est maris Troglodytici, apud Plinium lib. 6. cap. 29.

SCENÆ, ārum. pl. f. [Σκηναί] Urbs Persica nobilis. Steph. ex Strab. lib. 16. Hinc, ut idem vult,

SCENĪTÆ, [Σκηνῖται] Populi.

Sed alii sunt Arabiæ Felicis, auctore Plinio lib. 6. cap. 28. vagi, & a tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur ubi libuit. De his & Solinus cap. 46. his verbis, Scenitæ carnibus suillis abstinent. Sane hoc animalis genus, si invectum illo fuerit, moritur illico. Hos Scenitas deinde Saracenos appellatos, indicat Ammianus lib. 22. cap. 15. & lib. 23. cap. 6. Scribitur & Schenitæ.

SCENOGRAPHIA, æ. f. [σκηνογραφία] dicitur quasi Scenæ imaginaria excitatio, vel potius, ex definitione Vitruvii 1. 2. est Frontis & laterum abscedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum responsus. Quomodo differat ab Orthographia & Ichnographia plenius docet Salmas. Exercitat. Plin. p. 577.

SCENSA, æ, f. Scensas antiqui dicebant, quam nunc cenas, quæ autem nunc Prandia pro Cenis habebant, & pro Cenis Vespernas appellabant. Festus. Sed locus contaminatus videtur, ut & Pauli ibidem subjectus.

SCEPTĬCA, æ. f. [σκεπτική] Philosophorum secta, sic dicta ἀπὸ τοῦ σκέπτομαι, i. e. Cogito, consulto, quod semper quærat, & nunquam inveniat, inquit Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita s. 70. Idem paulo post s. 74. Sceptici sectarum omnium dogmata evertere perstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, ceterorum tantum enuntianda dogmata atque enarranda proponentes, nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap. 5. Quod Pyrrhonios philosophos vocamus, ii Græco cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id ferme significat, quasi Quæsitores & consideratores. Vide ibidem multo plura, ubi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philosophos intersit. Utrique enim nihil affirmant, nihilque comprehendi posse putant. Sed ex omnibus rebus perinde visa fieri dicunt, quas Phantasias appellant, non ut ipsarum natura est, sed ut effectio animi corporisve est eorum, ad quos ea visa perveniunt. Tandem respondet, in hoc potissimum differre inter sese, quod Academici quidem ipsum illud, Nihil posse comprehendi, quasi comprehendunt: & Nihil posse decerni, quasi decernunt: Pyrrhonii Ne id quidem ullo pacto videri verum dicunt, quod nihil esse verum videtur. V. Sext. Empiric. l. 1. & Suid. in Πύῤῥων.

SCEPTICUS, a, um. Adj. [σκεπτικός] V. dict. super. In Gloss. Græc. Lat. redditur, Consultus, Meditativus. Philosophi Sceptici dicuntur Græcis & οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, & ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, aliisque nominibus.

SCEPTRUM, i. n. [σκῆπτρον] Virga, qua reges pro majestatis insigni utuntur. Proprie autem Sceptrum Jovis erat, ab eo ad reges & principes & magistratus translatum. Hinc ad fœdera facienda semper adhiberi sceptrum consuevit, quando veteres in hoc Jovis simulacrum adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquando præsertim quando fœdera cum remotissimis fiebant, inventum est ut sceptrum, quasi imaginem Jovis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sext. 57. Sedens cum purpura & sceptro & insignibus illis regiis. De rege Ptolemæo.

Gravitas sceptri. Ovid. 2. Met. 847.

Eburno sceptro innixus. Ovid. 1. Met. 178.

Exitiale sceptrum tyrannis, Stat. 1. Theb. 34.

Gemmantia sceptra. Ovid. 3. Met. 264.

Regale sceptrum. Ovid. 3. Amor. 1. 13.

Sublime sceptrum Jovis. Claud. 2. Conf. Stilich. 210.

Superba sceptra. Lucret. lib. 5. 1136.

Sceptrum figurate usurpatur pro ipso Imperio. ut,

Accipere sceptra alicunde. Virg. 7. Æn. 173.

Capit sceptra loci, rerumque moderamen. Ovid. 6. Met. 677.

Potiri sceptris. Virg. 9. Æn. 267.

Potiri perenni sceptro & regem esse. Ovid. 15. Met. 585.

Reponere aliquem in sceptra, Regno restituere. Virg. 1. Æn. 257.

Tenere sceptra. Virg. 1. Æn. 61.

Transferre sceptrum alio. Stat. 11. Theb. 649.

SCEPTRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκηπτροφόρος] ut, Manus sceptriferæ. Ovid. 6. Fast 480. Sil. 17. 143.

Sceptriferas arcta palmas vinxere catena.

SCEPTRĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Sil. 16. 244.

Sceptrigero cum rege pari sub honore residunt.

SCEPTŪCHUS, i, m. [σκηπτοῦχος] Latine Sceptrum tenens. Tacit. 6. Ann. 33. Contra Pharasmanes adjungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum sceptuchi, utrinque donis acceptis, more gentico, diversa induere. Al. Sceptruchi. [Sed altero Homerus reges denotare solet. V. Iliad. α. 278.

SCERIA, V. SCHERIA.

S C H

SCHASTERIA, æ. f. [χαστηρία] Pars quædam navis, ubi interquiescente remigatione reponebantur remi. Plaut. Asin. 3. 1. 16.

Quin pol si, reposivi remum, sola ego in schasteria. Sic legit Turnebus Adverf. 4. 13. sed perperam; nam codices omnes castigatiores exhibent Casteria.

SCHĔDA, æ. f. [σχίδη, σχίδος] Tabella sive pagella philyracea hoc est tiliacea, qua pro chartis priscos uti solitos Eustathius & Ælianus asseverant. Hodieque Græcorum vulgus Schedas vocat Tabulas eas, quibus supputatores numeris scribendis utuntur, ut mox litu spongiæ leviter aboleri possint.

Scheda, Folium chartæ, sive papyri, nondum compactæ & ligatæ, quod & Philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin. lib. 13. cap. 125. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedæ revulsione. Cic. 1. Att. 17. Nunc, si amas me, si te a me amari scis, enitere per amicos, clientes, hospites, libertos denique ac servos tuos, ut scheda ne qua depereat. Nam & Græcis his libris, quos suspicor, & Latinis, quos scio illum reliquisse, mihi vehementer opus est. Vetus codex legit Schida.

Schedæ, pro Libris monumentisque litterarum. Martial. lib. 4. 91.

Nec summa potes in scheda teneri.

Excutere omnes schedas. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Isidor. 6. 14.

SCHEDŬLA, æ. f. dimin. [σχεδάριον] Cic. 15. Fam. 16. Hæc te tertia jam epistola ante oppressit, quam tu schedulam, aut litteram. Vetustum exemplar legit Schedam. V. Suid. in Σχεδάριον.

SCHEDIA, æ. f. [σχεδία] Ratis est Latine, ut in Gloss. utroque expressum, id est, navigium temere factum, & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent, auctore Festo & Suid. Ulpian. in l. 1. D. de exercit. act. Navem accipere debemus, sive marinam, sive in aliquo stagno naviget, sive schedia sit Sic enim legunt Budæus & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent. Sunt tamen qui legant Synedria.

Schedia, ponitur aliquando pro Ponte, seu Loco fluminis quoquo modo juncto

juncto, auctore Suida. Herodotus certe Pontem, quo Darius Bosphorum junxit, Schediam vocat. Pons tumultuarius.

Schedion, i. n. [σχέδιον] dicitur a Græcis Extemporaneum, id est, quicquid inelaboratum, quicquid temere factum est, nec satis confectum. Budæus. Gloss. Græc. Lat. Σχέδιον, Ex tempore dictum. Suid. Σχέδιον, ἐκ τοῦ ἐπείγω. Unde

Schedia, orum. n. pl. [σχεδιάσματα] Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quæ nostri Silvas appellant. Et Græci σχεδιάζειν usurpant pro eo quod est Ex tempore dicere. Gloss. Græc. Lat. Σχεδιάζω, παρὰ χεῖρα λέγω, Ex tempore dico. Schedia, inquit Festus, usus quoque poëmata dicit & versus, non satis perfecti qui essent. Sic Ausonius Libellum Epigrammatum, gratia puellæ conscriptorum, vocat Schedium,

Bissula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. V. Sidon. 9. 16.

Schedicus, a, um. [σχέδιος] Extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce usus est Apulejus in Florid. In ipso (inquit) schedico & incondito experimini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Sed Elmenh. p. 364. exhibet, Etiam in isto, ut aït Lucilius, scedio. pro Schedio.

Schĕdius, [Σχέδιος] Phocensium princeps fuit, cui & honorificum sepulcrum ædificarunt in Daphno antiqua sua urbe, ac diruta. Huic sepulcro nomen est Schedieum, Σχέδιειον. Strabo lib. 9.

Schēma, ătis. n. [σχῆμα] Forma Latine dicitur, figura, sive cultus, ornatusve. Gloss. Græc. Lat. Σχῆμα, Figura, cultus, habitus. Lat. Gr. Figuræ, Σχήματα.

Geometrica schemata. Vitruv. in præfat. lib. 6.

Schema, Rhetoribus, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1. proprie dicitur, Quod est a simplici ac in promptu posito dicendi modo poëtice vel oratorie mutatum. Cic. de Clar. Orat. 275. Erant autem & verborum & sententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus, tanquam insignibus in ornatu, distinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, sententiarumque, quæ appellantur σχήματα. Cic. in Topic. 34.

Non injucunda schemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognationum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergôn cap. 30. Sicque apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum esse admonet.

Schema, Figura, Scomma ambiguo sensu jactum, ut

Dubium schema. Martial. lib. 3. 68.

Schemate non dubio, sed aperte nominat illam,
Quam recipit sexto mense superba Venus. Illam, Mentulam.

Sexto mense, Augusto, quo matronæ Romæ eam in fanum Veneris extra Collinam portam ritu solenni ferebant. V. FIGURA.

Schema, æ. f. Idem pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. prol. 117.

Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini,
Quod ego huc processi sic cum servili schema. In antiquioribus

codicibus Scema absque aspiratione scriptum visitur.

Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiber. cap. 43. Ne cui in opera edenda exemplar impetratæ schemæ deesset. Quibus verbis significatur Forma ea concubitus & complexus, quam a portentosis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui hiantibus & avidissimis oculis talem impuritatem spectabat. Ex Turneb. Al. codd. Imperatæ, vel Impuratæ, vel Perpetratæ. [Quid si Impatratæ scripsit Tranquillus, i. e. Nondum patratæ? Sed omnino placet Imperatæ cum Casaub. Ex saltatorum vario flexu ac statu arcessitum vocabulum videtur. V. Polluc. lib. 4. segm. 105. & Suid. in Ἀσυνάσετα.

Schema, pro Schemate sermonis obliqui. Petron. cap. 44. Nec schemas loquebatur.

Schematismus, i. m. [σχηματισμός] Figuratio, a Σχηματίζω, Figuro. Quintil. 1. 8. Vitia in carmine metaplasmos, & schematismos & schemata vocamus. [Hic sunt Grammaticæ figuræ.

Schenitæ, V. SCENITÆ.

Schĕria, æ. f. [Σχερία] Insula est ex adverso Thesprotiæ, a Buthroto XII M. pass. distans, quæ aliis nominibus Phæacia & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Plin. lib. 4. cap. 12.

Schēsis, [σχέσις] vox Græca est, Habitum, vel Habitudinem significans, ut est in Gloss. Græc. Lat. Accipitur autem apud Rhetores pro Figura non absimili anthypophoræ, qua adversariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schidia, orum. n. pl. [σχίδια] a σχίζω, Findo, sunt Fragmenta quæ fabri materiarii ex ligno dejiciunt. Ex Cæl. lib. 14. cap. 13. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Intervallaque, quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto obstruunt.

Schinalus, Piscis vulgo, notiore nomine Sphondylus. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 2.

Schinis, [Σχίνις] Pausanias in Corinthiacis, in Isthmi initio locus est, ubi Schinis latro apprehensas piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aerem efferri: quocirca quum utraque arbor alligatum ad se traheret, vinculique nodus in neutram laxaretur partem, sed utrinque pariter convelleret, eveniebat ut, qui alligatus esset, laceraretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniavit, viamque, quæ ex Trœzene Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit. In edit. Wech. p. 44. Sinis, Σίνις. V. SCINIS.

Schīnos, [σχῖνος] Arbor est eadem cum Lentisco, mastichen exsudans, ex cujus ligno cuspides fiunt, purgandis dentibus accommodæ, unde σχινοτρῶγες a Græcis dicti sunt Homines delicatiores, qui ut dentibus candorem concilient, perpetuo lentiscum arrodunt. Ex Cœlio. V. LENTISCUS.

Schinussa, æ. f. [Σχίνουσσα] Insula est Asiatici maris, auctore Plin. lib. 4. cap. 12.

Schisma, ătis. n. [σχίσμα] in Gloss. Græco Latino Scissura, Scissus, a verbo Græco σχίζω, quod est Scindo, Findo. Hinc Divisionem in Religione Schisma dicimus, cum varii varia de ejus partibus sentiunt, integris manentibus principiis. Hinc &

Schismătĭcus, a, um. Adj [σχισματικός] Schismatici, dicti sunt Qui in Ecclesia diversum ab Orthodoxis sentiunt & statuunt, salvis principiis, Tertull. adv. Marc.

Schismaticum accurate definit Augustinus, & ab Hæretico distinguit. V. libr. de Fide & Symb. cap. 10.

Schistos, [σχιστός] Fissilis, Scissilis; vel Fissus, Scissus, ut Σχιστὸν γάλα, Serum lactis. Plin. lib. 28. cap. 9. Medici speciem unam addidere lactis generibus, quod schiston appellavere.

Schista ova. Plin. lib. 29. cap. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schista quum triduo incubata tolluntur.

Schistus, sive **Schistos**, i. m. [σχιστός] etiam Lapis est, crocei coloris, in tenuissimas bracteas fissilis, unde & nomen habet ἀπὸ τοῦ σχίζεσθαι, idque κατ' ἐξοχήν. Multi enim præterea sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam Hispaniæ locis circa Iberum fluvium, morsus omnino expers: unde & ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodie Seplasiarii ejus loco utuntur Creta alba.

Schœneus, [Σχοινεύς] qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalantæ pater. Hinc

Schœnēius, a, um. Adj. [Σχοινήϊος] ut, Virgo Schœneia, Atalanta. Ovid. 2. Trist. 399. &

Schœnēis, ĭdis. patronym. f. [Σχοινηΐς] Ovid. 16. Epist. 263.

Ut tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

Schœnĭcŏlæ, vel **Schœnicŭlæ**, ārum. f. pl. Meretrices, propter usum unguenti schœni sic appellatæ. Festus. Varro de L. L. 6. 3. Diobolares, schœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ schœno unguentario (sic enim in Varrone legendum existimo) nonnullam odoris gratiam arcesserent, quas & schœno delibutas ipsemet Plautus dixit Pœn. 1. 2. 55. Turneb. V. seq. dict.

Schœnus, i. m. [σχοῖνος] Latine dicitur Funis & Juncus. Gloss. Lat. Gr. Juncus, Σχοῖνος, Græc. Lat. Σχοῖνος, Funis. Plaut. Rud. 2. 1. 5.

Hi schœni enim, atque hæ arundines sunt nobis, quæstu & cultu. Al.

Hisce hami, atque &c. Cato de R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum. Columel. lib. 12. cap. 20. Est Unguenti genus sordidissimi ex σχοίνῳ seu junco odorato confecti. Turneb. Adverſ. 23. 18.

Schœno delibutæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 55.

Miseras, schœno delibutas, servolicolas, sordidas. Meursius

tamen explodit hanc sententiam, & Scænum pro Cæno dixisse antiquo sermone Plautum putat. [Certe si quod fuit Schœninum unguentum ex junco odorato, id non potuit vilius esse, quum juncus iste inter pretiosa exotica numeratus sit.

Schœnus, Mensura est Ægyptiaca, sexaginta stadia capiens, auctore Herodoto: licet Plin. lib. 5. & 12. quadraginta stadia dicat, id est quinque millia: nisi sit error notarum. Budæus. Porro loci Pliniani sunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

Schœnus, untis. f. [Σχοινοῦς] Urbs Græciæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus, Portus in Græcia, in ora Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus sinus maris Carpathii. Plin. lib. 5. cap. 28.

Schœnus, untis. f. [Σχοινοῦς] Flumen Athenis proximum (ut ait Strabo) a juncis dictum, proindeque juncarios in Hispania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis fit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant. V. Steph.

Schœnus, i. m. [Σχοῖνος] Fluvius est Bœotiæ per ejusdem nominis oppidum labens quinquaginta stadiis a Thebis. Strabo lib. 9. Puto eundem esse, cum eo quem Schœnuntem Plin. lib. 4. cap. 7. appellat.

Schœnisma, ătis. n. [σχοίνισμα] &

Schœnismos, [σχοινισμός] Mensura quædam terræ est, & torturæ genus, quod fit per funes.

Schœnŏbătes, æ. m. [σχοινοβάτης] Qui per funes ludendo graditur, a σχοῖνος funis, & βαίνω ascendo. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοβάτης, Funambulus. Juven. 3. Sat. 77.

Augur, schœnobates, medicus, magus, omnia novit.

Schœnobatĭcus, a, um. Adj. [σχοινοβατικός] Quod ad schœnobatem pertinet. Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompeium Baulis schœnobaticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei. Ubi interpres, Schœnobaticam facere artem, id est, qui scirem eum propter paupertatem factum schœnobatem, id est funambulum. Vetus autem codex habet Embæneticam. V. suo loco.

Schœnoplocos, [σχοινοπλόκος] Qui funes torquet, quem Latini Restionem appellant. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοπλόκος, Resticularis, Restio.

Schŏla, æ. f. [σχολή] Litterarum ludum significat, a verbo Græco σχολάζω, inquit Paulus, quod est Vaco: quia ceteris rebus omissis, vacare liberalibus studiis pueri debent. Auson. Eidyll. 4. 16.

— Grajo schola nomine dicta est,
Justa laboriferis tribuantur ut otia Musis. Et huc pertinet illud

Virg. 4. Georg. 564.

— studiis florentem ignobilis oti. Ideo & Ludus vocatur,

quia studia sunt animi liberalis ludus.

De Scholæ & Ludi vocabulis ita Festus: Scholæ dictæ sunt, non ab otio ac vacatione omni, sed quod ceteris rebus omissis vacare liberalibus studiis pueri debent: ut etiam Ludi appellantur, in quibus minime luditur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri fungi suo munere.

At Schola, in significatione maxime usitata, est Locus, in quo ars aliqua publice docetur. Plin. 7. Epist. 24. extr. Lætor etiam, quod domus aliquando C. Cassii hujus, qui Cassianæ scholæ princeps & parens fuit, serviet domino non minori. Hic est Schola Jurisconsultorum.

Philosophorum scholæ. Quiutil. in procem. lib. 1. Cic. in Orat. 95. E philosophorum scholis tales fere evadunt.

Epicuri schola. Cic. 2. de Fin. 67. Nunquam audivi, in Epicuri schola Lycurgum, &c. nominari.

Cœtus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Consuetudo scholarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exercitationes scholarum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Frequentia scholarum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Magnæ scholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Audire hominem de schola. Cic. 2. de Orat. 8.

Definire in schola. Cic. 5. de Finib. 89. Nec ego solus, sed tu etiam, Chrysippe, in foro, domi, in scholis definis.

Eligere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Explicare scholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cic. 2. de Finib. 1.

Fugere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Institutæ severe scholæ. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Homo politus e schola. Cic. in Pison. 59.

Vitare scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Erat

Erat & in balneis Schola, apud Vitruvium lib. 5. cap. 10. Pars labri sive alvei, a præstolando, ut Hermolaus arbitratur dicta: ut occupato ab his, qui priores venissent, labro, in schola ceteri circumspectantes recte stare possent. Aliis magis placet, Scholam apud Vitruvium esse Porticum in circuitu labri, sive solii aut alvei, id est fossæ lapideæ, balneorum.
Erat & in porticibus, auctore Plinio lib. 35. cap. 18. Et Hesionam nobilem pinxit, & Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerva, qui sunt in schola, in Octaviæ porticibus. conf. 36. 5.
Scholæ, pro Disputationibus & controversiis atque dissertationibus, quæ in scholis inter doctorem & discipulos otiose agitari solent, apud Cic. 1. Tusc. 8. Ponere jubebam de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas (ut Græci appellant) in totidem libros contuli. Ibid. lib. 3. 81. Separatim autem certæ scholæ sunt, de exsilio, de interitu patriæ, &c. Hæc Græci in singulas scholas, & in singulos libros dispertiunt.
Explicare scholam aliquam. Cic. 2. de Finib. pr.
Regestæ scholæ in commentarios. Quintil. lib. 3. cap. 6. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. De Ciceronis rhetoricis. Alii sic legunt, Sunt enim velut res regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola.
Vertere se ad alteram scholam. Cic. in Pison. 60. Vertes te ad alteram scholam, differes de triumpho.
Pomeridianis scholis Aristoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Quintil. lib. 3. cap. 1. h. e. Disputationibus & prælectionibus pomeridianis.
Schola, non solum est eorum collegium, qui bonarum litterarum studia persequuntur: sed ut diximus militum: Scholas porro militum undecim fuisse Justinianus in l. ultima. C. de loc. & conduct. significat. In qua lege, non Opinionibus, uti hactenus lectum est, sed Optionibus est legendum. Et in l. 7. C. de aquæductib. ubi Calculis scriptum est quum esse debeat Scholis. Veget. de Re Mi. 2. 21. In orbem quendam per diversas cohortes & diversas scholas promoveantur. Scholæ illæ tametsi ex Vegetio colligi possunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Est igitur;
Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorum, Agentium in rebus, Domesticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis sacrarum largitionum, Gentilium. Ex l. 6. C. de advocat. diversor. judic. l. 9. de annon. civilib. in C. Theod. & in Notitia imperii Romani, & apud Marcellinum lib. 14. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. judic. l. j. de agentib. in reb. l. 12. C. l. j. C. de offic. magistr. offic. l. 12. C. de offic. sacror. scrin. l. j. C. de præposit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l. 3. C. ubi Senator. l. 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. fin autem. & §. illo proculdubio. C. de judic. l. 13. C. de palat. sacrar. larg. lib. 12. C. Marcellinus lib. 26. 2. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militiæ. Notavit Brissonius in eo libro, quem de Verborum, quæ ad jus pertinent, significatione edidit lib. 17.
Sunt aliæ vocis Scholæ significationes, quas V. apud Valesf. ad Ammian. lib. 14. conf. LUDUS & Lex. Pitisc.

SCHOLĀRIS, is. c. novatum a novitiis Jurisperitis verbum, Eum significat, qui scholas cujuscunque ordinis assidue frequentat. Utitur Fridericus Imperator in sua. l. Habita. quæ subjicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui causa studiorum peregrinantur scholaribus, & maxime divinarum atque sacrarum legum professoribus, &c.
Scholares militantes sunt in sacro Palatio. Nam & Scholæ militum sunt, Vegetio, Severo Sulpicio in vita Martini c. 2. Alciatus in tit. De privilegiis scholar. lib. 12. C. V. dict. præc. & Cellar. Cur. sec. p. 319. seq.

SCHOLASTER, vel SCHOLIARCHUS, i. m. Is recte dicitur, qui in collegiis sacerdotum Scholasticus barbare vocatur. Erasm. in opusculo de Pronuntiatione. Spieg. [Quasi illa minus barbara sint.

SCHOLĬCUS, a, um. Adj. [σχολικός] Gell. lib. 4. cap. 1. pr. Ostentabat quispiam Grammaticæ rei doctior scholica quædam nugalia, de generibus & casibus vocabulorum differens. Nisi malis ScholicaSubstantivum n. esse.

SCHOLASTICUS, a, um. Adj. [σχολαστικός] Quod ad scholam pertinet. Unde, Scholastica disciplina; & Scholastici discipuli, Qui discendi causa scholas frequentant. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quædam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo rei seriem.
Controversiæ scholasticæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. 66. & 69.
Scholasticus, pro Declamatore, solum in fictis causis & otiosis versato, non in veris litibus. Plin. 2. Epist. 3. Scholasticus tantum est. Quo genere hominum nihil, aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus terimur, multum malitiæ, quamvis nolentes, addiscimus. Schola & auditorium & ficta causa res inermis, innoxia est, nec minus felix, senibus præsertim.

SCHOLASTICUS, i. m. est, Qui sese litteris dedit. Plin. Epist. ult lib. 1. Scholasticis porro, ut hic est, sufficit abunde tantum soli &c. Sever. Sulp. Dial. 1. 5. Quia scholasticus es, non immerito te versu comici illius admonebo. i. e. Eruditus. [Atque ita Plin. supra, & sæpe Apulejus.

SCHŎLĬUM, i. n. [σχόλιον] Interpretatio brevior, breve scriptum. Cic. 16. Att. 7. Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere. (Hæc sunt Attici ipsa verba) Itane, mi Attice, defensione eget meum factum, præsertim apud te, qui id mirabiliter approbasti? ego vero istum ἀπολογισμὸν συντάξομαι, sed ad eorum aliquem, quibus invitis & dissuadentibus profectus sum. Etsi, quid jam opus est σχολίῳ; si perseverassem, opus fuisset. Eidem, lib. 3. 18. Hic autem jam languescit, & ait tibi illum jure iratum: sed utar tuo consilio. σχόλια enim tibi video placere. [Suid. Σχόλιον, τὸ διδασκάλιον, σχόλιον δὲ, Σχόλια, σημειογράφηματα, ἢ ὑπομνήματα, καὶ ἑρμηνεῖαι.

S C I

SCIÆNA, æ. [σκίαινα] Piscis, ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibentur. Plin. lib. 9. cap. 16. [Gloss. Græc. Lat. Σκιὰς, ἰχθύς. Nulla adjecta interpretatione. Hujus vero femininum est Σκίαινα, ut a λύκος, λύκαινα. At Onomast. vet. Umbra, σκία. de Pisce item.

SCIAGRAPHIA, [σκιαγραφία] Prima illa & rudis picturæ delineatio, quæ & Ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamenta carbone, creta, vel rubrica ducuntur. Vitruv. 1. 2. V. ICHNOGRAPHIA. [Latine Adumbrationem sonat.

SCIAMACHIA, [σκιαμαχία] Umbratilis pugna: ut Gell. lib. 13. cap. 21. transtulit. ad quam Juvenalis alludens Sat. 7. 173. dixit,
Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. Umbratilis autem pugna propterea dicebatur, quia hujusmodi pugnæ simulacra sub tecto fieri solita erant: non ut vera pugna, in sole & pulvere. V. paulo ante in SCHOLASTICUS.
Talem sciamachiam, seu pugnam umbratilem ex Ennio descripsit Virg. 5. Æn. 363.
Sciamachia, Pugna umbratilis, quæ in proverbium abiit de iis, quæ fieri nequeunt. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 6. Ex Suid. q. V.

SCIĀPŎDĒS, [Σκιάποδες] Populi sunt Troglodytis finitimi, ut ex Ctesiæ sententia tradit Plin. lib. 7. cap. 2. Qui & Monosceli a singulis cruribus sunt appellati, miræ pernicitatis ad saltum. Sciapodes inde dicti, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra pedum se protegant. Augustinus in lib. de Civitate Dei. V. Suid.

SCIĀTHĒRĬCON, i. n. [σκιαθηρικόν] Horologium apud Plinium dicitur lib. 2. cap. 76. i. e. Umbræ indagatorium. Est autem Solarium, quo hodie utimur ad horas æquales æquinoctialesque colligendas: antiqui autem ad inæquales & temporales. Alii Sciotericon legunt apud Plinium.

SCIATHĒRAS, æ. m. sive SCIOTHERON, i. n. [σκιαθήρας ἢ σκιοθῆρον] Instrumentum gnomonicum, quo umbras indagamus. Hoc Architecti in metandis urbibus utebantur, octoque cæli regiones exacte colligentes, ventorum vim, molestam urbibus, oppositis platearum angiportorumque angulis, frangebant aut amoliebantur: aurasque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Vitruv. 1. 6. A Græcis autem σκιαθήρας vocatur, quod θήρα indaginem significet. [Apud Suid. Σκιοθήρας, ἀστρολάβος.

SCIĀTHOS, i. f. [Σκίαθος] Insula est in mari Ægæo, teste Plin. lib. 4. cap. 12. & Herodoto in Polymnia. Valer. 2. Argon. 8.
Jam Sciathos subsedit aquis.

SCIATĬCA, æ. f. Lumbago, quæ vocatur & Morbus sciaticus. Vox corrupta est a medicis, pro Ischiacus, ab ἰσχίον coxendix. V. Voss. de L. L. 1. 1. & 2. & suo ordine h. v.

SCIBILIS, V. SCIO.

SCIBONES, Telorum genus antiquis, ut refert Gellius 10. 25.

SCIENS, SCIENTER, SCIENTIA, SCILICET, V. SCIO.

SCILLA, Saxum. V. SCYLLA.

SCILLA, æ. f. [σκίλλα Gl. L. G. & G. L.] sive ut Varro appellat, Squilla, Hippocrates vero etiam Scella per ε; Herba & terra & mari crescens. Radix tamen sit, an bulbus, an cyma, sive fructus, a Theophrasto 7. 11. dubitatur. Plin. lib. 21. cap. 17. Notabilis & scillæ crocique natura, quod quum omnes herbæ folium primum emittant, moxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quam folium. Et in croco flos quidem impellitur caule, in scilla vero caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib. 19. cap. 5. Nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, acetoque exacuendo. Nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: Masculus albis foliis, femina nigris: & tertium genus est cibis gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero: Seminis plurimum omnibus. Columel. lib. 5. cap. 10. At si jam arborem satam habueris, scillam secundum radicem arboris serito.
Scilla, Piscis, V. SQUILLA.

SCILLĪNUS, a, nm. Adj. [σκίλλινος] Quod ex scilla factum est. ut Acetum scillinum. Plin. lib. 23. cap. 2. Acetum scillinum inveteratum magis probatur: prodest super ea, quæ diximus, acescentibus cibis: gustatum enim discutit pœnam eam, &c.

SCILLĪTĬCUS, a, um. aliud Adj. [σκιλλιτικός] Idem. ut,
Acetum scilliticum. Columel. lib. 12. cap. 34.

SCILLĪTES, æ. m. [σκιλλίτης] Vinum factitium ex scilla, vel etiam oleum, &c. Columel. lib. 12. cap. 33. Vinum scillites ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itemque ad veterem tussim, & ad stomachum, hoc modo condire oportet.
Acetum scillites, h. e. In quo scillarum bulbi ad medicamentum infusi sunt. Plin. lib. 32. cap. 10. Urtica marina trita ex aceto scillite, &c.

SCILURUS, V. SCYLURUS.

SCIN' pro Scisne. Vide SCIO. H. St.

SCINCUS, i. m. [σκίγκος] Animal Niliacum. Plin. lib. 8. cap. 25. Similis Crocodilo, sed minor etiam Ichneumone, est in Nilo Scincos, natus contra venena, præcipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

SCINDO, scidi, scissum, [σχίζω Gl. L. G.] ere. Notæ significationis. Cic. 5. Fam. 20. Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est. [Gloss. Græc. Lat. Σχίζω γῆν, Hiulco, Scindo. Σχίζω ἱμάτιον, Scindo. Σχίζω ξύλον, Findo. Virgil. tamen loc. seq. de Ligno posuit. conf. SCISSUS, m.
Cuneis robur fissile scinditur. Virg. 6. Æn. 181.
Aquam scindit remus. Ovid. 3. Trist. 10. 48.
Nec poterit rigidas scindere remus aquas.
Fluvios scindere natatu. Claud. 4. Conf. Hon. 346.
Fretum scindens Glaucus. Ovid. 13. Met. 904. al. Findens.
Humum scindere vomere. Ovid. 12. Epist. 94. al. Findere. [Vide quæ supra ex Gloss. Ubique Scindere rectius puto. Finduntur arida, quæ dissiliunt.
Mare scindere navigiis. Ovid. 2. de Arte Am. 671. al. Findere.
Nebulas scindere, Ire per nebulas. Ovid. 2. Met. 159.
Penulam scindere: hodie vulgo tritissimum est, pro eo, quod est Impensius retinere hospitem, atque invitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam injecta, quasi vi conantur retinere. Id adagium ex antiquitate fluxit, ut alia complura. Cic. 13. Att. 33. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nosque imparati. Quid refert? Paulo post C. Capito cum T. Carinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt.
Solum scindere. Virg. 2. Georg. 399.
Tellurem mare scindit. Lucan. lib. 3. 61.
Terram scindere vomere. Ovid. 2. de Arte Am. 671.
Viam scindens per stagna Nerei Orion. Virg. 10. Æn. 765.
Unda scindit se in sinus reductos. Virg. 4. Georg. 420.
Scindere, pro Laniare & vellere, ut in illo poetæ prisci versu a Cicerone in 3. Tusc. 62. prolato,
Scindens dolore identidem intonsam comam. Ita autem Scindere accipi hinc apparet, quod Bionis facetum dictum, Agamemnonem irridentis, statim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis, Perinde stultissimum regem in luctu sibi capillum evellere, quasi calvitio mæror levaretur. Atque, ut interea hoc moneam, puto hic distractas esse particu-

particulas, quæ conjungendæ ſunt in ordinanda ſyntaxi. Nam perinde quaſi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.

Capillos ſcindere. Ovid. 3. Triſt. 3. 51.

Crines ſcindere. Virg. 12. Æn. 870.

Latus ſcindere flagello. Ovid. in Ibin, 184.

Scinde tranſlate varie accipitur, ut

Dolorem ſuum ſcindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. 3. Att. 15. pr. Nolo commemorare quibus rebus ſim ſpoliatus, non ſolum quia non ignoras, ſed etiam ne ſcindam Ipſe dolorem meum. Græv. Reſcindam. [Paulo poſt dicit, Suis vulneribus manus afferre, quo ſatis docet quid intelligi velit.

Neceſſitudines ſanctiſſimas ſcindere, Dirimere. Plin. in Paneg. cap. 37. extr.

Sententiam ſcindere. Cic. 13. Att. 20. extr. Putas autem me voluiſſe aliquid, quod perfectum non ſit? Non licet ſcindere ſententiam ſuam. Sed tamen quæ tum acta ſunt non poſſum non probare. Sed emendati codd. præferunt, Non licet ſcilicet &c. oratione elliptica, ubi alii Mutare, alii Oſtendere ſubauditum volunt.

Sententia diſcors ſcinditur vario motu. Stat. 12. Theb. 173.

Studium deinde ſe ſcidit. Quint. in proœm. lib. 1. [i. e. In partes diviſum eſt.

Verba fletu ſcinduntur, Interrumpuntur. Ovid. 3. de Pont. 1. 157.

Vulgus ſcinditur in contraria ſtudia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus: i. e. Dividitur, & in diverſas ſententias, veluti partes quaſdam, it.

Scindidi, Præteritum antiquum apud Plaut. Pſeud. 3. 2. 42.

Nam ego cicilendrum quando in patina ſcindidi. Giſan. Sciſcidi. Al. In patinas indidi.

Seſcidi, Antiquum item Præteritum a verbo Scindo. Gell. lib. 7. cap. 9. extr. Inveni a verbo Sc ndo ſimili ratione, non Sciderat, ſed Seſciderat dictum eſſe. L. Attius in Sotadic. lib. 1. Seſciderat dixit. Verba hæc ſunt, Non ergo aquila, ita uti prædicant, ſeſciderat pectus. Sciſcidi affert Priſcianus lib. 10. cap. penult. p. 551. & 890. [Forſan eſt Seſcidi, a Seſcindo.

Scissus, a, um. Partic. [ἐσχισμένος Gl. L. G.] Liv. 3. 58. Teſtis productus, qui ſeptem & viginti enumeratis ſtipendiis, octies extra ordinem donatus, donaque ea gerens in conſpectu populi, ſciſſa veſte, tergum laceratum virgis oſtendit. [Puto Emeritis ſtipendiis Livium ſcripſiſſe. V. emereo & stipendium.

Sciſſus comam, per Synecdochen. Virg. 9. Æn. 478.

Alumen ſciſſum. Columel. lib. 6. cap. 13. i. e. Sciſſile. V. schistos.

Capilli ſciſſi. Tibul. lib. 1. 10. 55.

Tunica ſciſſa. Ovid. 11. Epiſt. 57.

Veſtis ſciſſa. Virg. 12. Æn. 609.

Viſcera ſciſſa. Ovid. in Ibin, 280.

Scissim, Adv. Prudent. Tetraſt. 9.

Ecce Dei famulis ſciſſim freta rubra dehiſcunt.

Scissio, ōnis. f. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Ratione ſciſſionis.

Scissus, ûs. m. [σχισμὸς] pro ipſa Sciſſura. Varro, Sciſſu materiæ fatigatus, quieſcebat lectulo. Gloſſ. Cyrill. Σχισμὸς, Sciſſura, Sciſſus.

Scissūra, æ. f. [σχίσμα Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Pennæ inſectis omnibus ſine ſciſſura.

Sciſſura Nili. Plin. lib. 5. cap. 9. Adde Celſ. 6. 18. & Senec. N. Q. 3. 14.

Scissor, ōris. m. [χειρονόμος] Qui obſonia conſcindit. Petron. cap. 36. Proceſſit ſtatim ſciſſor, & ad ſymphoniam ita geſticulatus laceravit obſonium. V. Douſ. in loc. & Lipſ. Sat. 2. 2.

Scissĭlis, e. Adj. [σχιστὸς] Quod ſcindi poteſt; vel Quod ſciſſum eſt: ut, Sciſſile alumen, apud Celſum lib. 6. cap. 11. ubi quinquies hac dictione uſus eſt.

Scindŭla, æ. f. Vegetius & alii dixerunt pro Scandula, quod vide. conf. Turneb. Adverſ. 22. 18.

Scindulāris, e. Adj. Apul. Met. 3. Tectum ſcindulare. V. ibid.

Scingomagus, i. m. [Σκιγγόμαγος] Vicus eſt trans noſtras Alpes, a quo Italia incipit. Strabo lib. 4.

Scĭnis, vel **Sinis**, is. m. [Σίνις] Latro Corinthius, Iſthmum obſidens, quem memorarunt Propert. 3. 20. 37. Ovid. 7. Met. 440. & Stat. 12. Theb. 576. Pauſan. Attic. p. 35. Wech.

Scintilla, æ. f. [σπινθὴρ Gl. L. G. & G. L.] proprie eſt, Quæ e ſilice, quum is cæditur, exſilire ſolet. Ovid. 4. Faſt. 795.

Pars quoque, quum ſaxis paſtores ſaxa feribant,
Scintillam ſubito proſiluiſſe ferunt.

Scintillis plurimis carbo. Plin. lib. 16. cap. 66.

Agere ſcintillas. Lucret lib. 2. 674.

Excudere ſilicis ſcintillam. Virg. 1. Æn. 174. Al. Silici. [l. Silice, ult. poſ. prod.

Proſiluit ſcintilla. Ovid. 4. Faſt. 796.

Ad alia etiam eleganter transferri poteſt. Cic. 10. Fam. 14. Scintilla belli, pro Reliquiis. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Et quoniam animadvertiſtis illam conſpirationem conflatam ita eſſe reſtinctam, ut nulla ſcintilla compareat incendii, vos quoque Tribuniciam ſedate temeritatem. Cic. 4. Acad. 61. Iſti autem, quos tu probas, tantis offuſis tenebris, ne ſcintillam quidem ullam nobis ad aſpiciendum reliquerunt.

Scintillŭla, æ. f. dimin. [σπινθήριον] Cic. 5. de Fin. 43. Non ſine cauſa eas, quas dixi, in pueris virtutum quaſi ſcintillulas videmus, e quibus accendi philoſophi ratio debet.

Scintillo, [σπινθηρίζω] āre. Splendere, micare, & veluti ſcintillas quaſdam emittere. Plaut. Men. 5. 2. 77. Ut oculi ſcintillant vide. Plin. lib. 20. cap. 1. Hoc enim veri experimentum eſt, ſi admotum prius quam exſtinguat, ſcintillare ſurſum ac deorſum cogat.

Criſtæ ſcintillant. Sil. lib. 7. 593.

Oleum ſcintillat cum ardente teſta. Virg. 1. Georg. 392.

Scintillatio, ōnis. f. [σπινθηρισμὸς] Plin. lib. 20. cap. 9. Prodeſſe tradit capitis doloribus, oculorum caligini, ſcintillationibuſque, vel ſtomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

Scĭo, ſcīvi, ſcītum, [οἶδα Gl. L. G. & G. L.] ſcīre. Noſſe, gnarum eſſe, cognitum habere. Ter. And. 1. 1. 68.

Scias poſſe habere jam ipſum ſuæ vitæ modum. Idem Hec. 3. 2. 25.
Quid? non ſciunt ipſi viam, domum qua redeant?

Scire de argento ut factum ſit, pro Quid factum ſit de argento. Plaut. Aſin. 3. 3. 153.

Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sull. 67. De quo aliquid ſcire ipſe atque exiſtimare potuiſſet. Ibid. 39.

Scire ex aliquo. Plaut. Curcul. 2. 2. 7. Nam quod ſcio, omne ex hoc ſcio. Ter. Heaut. 3. 1. 2.

Scire utrum. Cic. 15. Fam. 19. Velim ſcire, utrum iſta ſollicito animo, an ſoluto legas?

Ordine rem ſcire. V. ordo.

Scire certum de cognitione virginis. Ter. Eun. 5. 3. 12. Cic. 1. de Orat. 222. Nihil certum ſciri, nihil plane cognoſci & percipi poſſit.

Scire pro certo. Liv. 25. 10. pr. Quid rei eſſet nemo ſatis pro certo ſcire.

Certe & certo ſcire. V. certus.

Incerto ſcio. V. incertus.

Haud ſcio. Cic. 2. de Orat. 72. Magnum eſt quoddam opus, atque haud ſciam, an de humanis operibus longe maximum. V. haud.

Quod ſciam. Cic. 16 Att. 2. Sed non venerat, quod ſciam.

Volo te ſcire illud, &c. Cic. 2. Att. 23. Primum igitur te ſcire volo, Sampſiceranum, &c.

Ut ſcires. Puto apud Ovid. Sciendo. Sic Senec. Sueton. Aug. cap. 42. pr. Sed ut ſalubrem magis, quam ambitioſum principem ſcires. H. St. Scires ſæpe apud Ovid. omiſſa conj. ſed paulo aliter tamen. V. Indicem Burm.

Tenere & ſcire, ut. Cic. pro Muren. 22. Ille tenet & ſcit, ut hoſtium copiæ: tu ut aquæ pluviæ arceantur.

Scit omnes linguas, h. e. Novit, ſive callet. Plaut. Pœn. prol. 112.

Scire fidibus, ſubaud. Canere. Ter. Eun. 1. 2. 53. Vetuſta ellipſis, inquit Donat.

Scire Latine vel Græce. Cic. de Clar. Orat. 140. Non enim tam præclarum eſt ſcire Latine, quam turpe neſcire. Idem 2. de Fin. 15. Quum Græce ut videor, luculenter ſciam. [An ſubauditur Loqui?

In Imperativo. Cic. 6. Verr. 77. Apud Segeſtanos repertum eſſe, Judices, ſcitote neminem, neque liberum, neque ſervum, neque civem, neque peregrinum, qui illud ſignum auderet attingere.

Scire, in Infinitivo, pro Nomine. Perſ. 1. Sat. 27.

Scire tuum nihil eſt, niſi te ſcire hoc ſciat alter.

Sciri, Paſſivum. Cic. 2. de Orat. 30. Ars enim earum rerum eſt, quæ ſciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non ſcientia continetur. V. Non. 2. 836.

Sciri poteſt de aliquo. Cic. 12. Att.

Scibo in futuro facit, antiquis, & Sciam. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Aut ſcibis cujus ſis. Idem Phorm. 5. 1. 38. Nemo ex me ſcibit. Idem Eun. 4. 4. 59.

Magis ſcibo. V. magis.

Scibītur. Imperſ. Plaut. Capt. 4. 2. 5.

Quod quum ſcibitur, per urbem irridebor.

Sciebatur inter eum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scin', pro Sciſne. Ter. Eun. 4. 7. 30. Scin' tu ut tibi res ſeſe habeat?

Sciens, entis. [εἰδὼς Gl. L G. & G. L.] Partic. cui contrarium eſt Neſciens. Ter. Andr. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut ſis ſciens. Idem Heaut. 4. 8. 32.

Nam te ſcientem faciam quicquid egero.

Sciens, Prudens. cui contrar. Inſciens. Idem Adel. 4. 5. 78.

Ne forte imprudens faciam quod nolit, ſciens cavebo. Ubi Donatus, Sciens per alios. Sic Phorm. 2. 1. 7.

Verum ſcientem, tacitum, cauſam tradere adverſariis. Idem Heaut. 5. 5. 6.

— egon' mea bona ut dem Bacchidi dono ſciens? h. e. Data opera, de induſtria, ſi reſcivero. Cic. 7. Verr. 25. Certe nihil ſciens prætermiſi. [Vulgo Bene ſciens, Scienter.

Si ſciens fallo, Jurisjurandi formula. Idem 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, Si ſciens falleret, quod inſcientia multa verſaretur in vita. conf. scienter.

Nullum a me ſciente facinus occultatur. Cic. pro Sull. 86.

Scientem ludificari & calumniari. Cic. pro Roſc. Amer. 55. Quum enim aliquid habeat, quod poſſit criminoſe & ſuſpicioſe dicere, aperte ludificari, & calumniari ſciens non videatur.

Contra fœdera ſcientem & inſcientem facere. Cic. pro Corn. Balbo 13.

Scientibus omnibus. Cic. 6. Verr. 37.

Sciens prudenſque. Cic. 8. Fam. 16. Etiam atque etiam, Cicero, cogita, ne te, tuoſque omnes funditus evertas, ne te ſciens prudenſque eo demittas, unde exitum vides nullum eſſe. Ulpian. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellationis omiſerunt. Idem in l. j. §. ult. ff. de ventr. in poſſ. mittend. Si ſciens prudenſque ſe prægnantem non eſſe, conſumpſerit.

Sciens Adj. [ἔμπειρος Gl. L. G. Εἰδήμων Græc. Lat.] Fere cum Genitivo, ut

Sciens locorum, ἔμπειρος τῶν τόπων. Gloſſ. Lat. Gr.

Sciens, cum Genitivo. Varro 3. de R. R. cap. 3. Primum, inquit, dominum ſcientem eſſe oportet eorum animalium, quæ in villa, circumve eam ali poſſunt. Sic Gell. lib. 18. cap. 5. Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur lib. 6. cap. 9. Linguæ Latinæ ſcius. Et apud Quintil. lib. 9. cap. 3.

Sciens agendi. Paterc. lib. 2. 88. Vir, ubi res vigiliam exigeret, ſane exſomnis, providens, atque agendi ſciens. De Mæcenate loquitur.

Sciens citharæ. Hor. 3. Carm. 9. 10.

Fieri ſcientem conſilii alicujus. Senec. Thyeſte 3.

Sciens pugnæ, Doctus ad pugnandum. Acron. Hor. 1. Carm. 15. 24.

Compar. [εἰδημονέστερος] Cic. pro Lege Manil. 28. Quis igitur hoc homine ſcientior unquam aut fuit, aut eſſe debuit?

Venefica ſcientior. Hor. Epod. 5. 72.

Superl. Cic. 1. de Orat. 214. Regendæ Reip. ſcientiſſimus. Columel. lib. 11. cap. 3. Sit oportet idem ſcientiſſimus, robuſtiſſimuſque.

Scientiſſimus regionum. Salluſt. Jugurth. cap. 100.

Scitūrus, a, um. [εἰσόμενος] Partic. Lucan. lib. 6. 168.

— ſequuntur Sciturі juvenes.

Scienter, [εἰδημόνως, ἐμπείρως, καὶ ἐπιστημόνως Gl. L. G.] Adv. Cum ſcientia Plin. in Paneg. cap. 64. Explanavitque verba, quibus caput ſuum, domum ſuam, ſi ſcienter fefelliſſet, deorum iræ conſecraret.

Cum aliquibus moderate & ſcienter uti. Cic. 2. Off. 18.

Scienter, Scite, perite. Cic. de Clar. Orat. 199. Ut enim ex nervorum ſono in fidibus, quam ſcienter ii pulſi ſint, intelligi ſolet. Suet. in Tito, cap 3. Sed ne muſicæ quidem rudis, ut qui cantaret & pſalleret jucunde ſcienterque.

Perite & Scienter. Cic. de Clar. Orat. 195. Quam omnino multa de conſervando jure Civili? quæ quidem omnia, cum perite & ſcienter, tum ita breviter & preſſe & ſatis ornate & pereleganter diceret.

Animadvertere & interpretari aliquid ſcienter. Cic. 1. de Divin. 92.

Compar.

Compar. Cic. in Orat. 175. Nam neminem in eo genere ſcientius verſatum Iſocrate confitendum eſt. i. e. Eruditius, peritius.
Superl. Cic. 1. de Divin. 16. Hetruria autem cælo tacta ſcientiſſime animadvertit. Idem 4. de Fin. 21. Perge porro, ſequentur enim quæ tu ſcientiſſime complexus es.

Scientia, æ. f. [εἴδησις, γνῶσις Gl. L. G.] Qua aliquid ſcitur; ut, Conjurationis ſcientia. Tacit. 16. Ann. 17.
Futurorum malorum ignoratio utilior eſt, quam ſcientia. Cic. 2. de Divin. 23.
Scientia, Alicujus rei parta cognitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 117. Sanctitas autem eſt ſcientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. 153. Prudentia eſt rerum expetendarum, fugiendarumque ſcientia. Idem 1. Acad. 41. Et ſi ita erat comprehenſum, ut convelli ratione non poſſet, ſcientiam: ſin aliter, inſcientiam nominabat.
Citra ſcientiam. V. citra, præpoſitionem.
Hominibus nihil eſt jucundius ſuavitate ſcientiæ. Cic. 3. de Orat. 53.
Cognitio & ſcientia. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & ſcientiæ cupiditatem. Idem 5. de Fin. 48. Tantus eſt innatus in nobis cognitionis amor & ſcientiæ, ut nemo dubitare poſſit, &c.
Legitur & Amor cognitionis & ſcientia. 5. de Fin. ubi de pueris loquitur. H. St. Idem locus eſt. Sed Scientiæ omnino cum emendatis codd. legendum eſt.
Diſciplina & Scientia. Cic. 1. de Divin. 91. Nec quiſquam rex Perſarum poteſt eſſe, qui non ante Magorum diſciplinam, ſcientiamque perceperit.
Juris Civilis ſcientia: cui opponitur Ignoratio juris. Cic. 1. de Legib. 18.
Machinalis ſcientia, Mechanice. V. machina.
Militaris rei ſcientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
Officiorum civilium ſcientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Bene dicendi ſcientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Recte loquendi ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Uſus & Scientia. Cic. in Orat. Uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervavi. H. St. V. paulo infra Reſervare ſcientiam.
Scientia de. Cic. pro Sull. 39. Cujus ſcientiam de omnibus conſtat fuiſſe, ejus ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.
Efficax ſcientia. Hor. Epod. 17. 1.
Multa ſcientia. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Trivialis ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Afferre ſcientiam. V. affero.
Comprehendere aliquid ſcientia. Cic. 6. Fam. 12.
Conſequi omnium magnarum rerum atque artium ſcientiam. Cic. 1. de Orat. 20.
Dare ſcientiam artium. Cic. 2. de Divin. 123. Muſæ ſcribendi, legendi, ceterarum artium ſcientiam ſomniantibus non dabunt.
Efficere ſcientiam. Cic. 1. de Divin. 2. Chaldæi diuturna obſervatione ſiderum ſcientiam putantur effeciſſe, ut prædici poſſet, quid cuique eventurum, & quo quiſque fato natus eſſet.
Exercere ſcientiam. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed exercere altiſſimam quoque eruditionem ac ſcientiam poſſit.
Habere ſcientiam magnarum artium. Cic. 7. Fam. 3. Et 2. de Divin. 131. Si dii ea nobis objiciunt, quorum neque ſcientiam, neque explanationem habeamus. Al. Explanatorem.
Habeo ſcientiam natandi. Celſ. lib. 5. cap. 27. tit. ſecundo.
Habere ſcientiam in re aliqua. Cic. 2. Philip. 8. Quo me teſte convinces? an chirographo, in quo habes ſcientiam quæſtuoſam?
Profiteri ſcientiam. Cic. 2. de Orat. 36.
Reſervare ſcientiam ſibi. Cic. in Orat. 160. Quum extorta mihi veritas eſſet, uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervavi.
Sumere certam ſcientiam rei, Cui ſuſpicio opp. Auctor ad Heren. lib. 4. 54. Veſtrum eſt, Judices, his in unum locum collatis, certam ſumere ſcientiam, non ſuſpicionem maleficii.
Tenere medicinæ ſcientiam. Cic. 4. Fam. 5. Qui in alienis morbis profitentur tenere ſe medicinæ ſcientiam, ipſi ſe curare non poſſunt.
Tenere ſtabilem rerum ſcientiam. Cic. 1. de Finib. 65.
Tentare auguratus ſcientiam. Cic. 1. de Divin. 32.

Scientiŏla, æ. f. dimin. Arnob. 2. Concinnavit ſcientiolas artium.

Scius, a, um. Adj. Idem quod Sciens. Unde compoſita Conſcius, Inſcius, Neſcius, Præſcius, &c. Gloſſ. Lat. Græc. Scius, Εἰδώς. V. Voſſ. Etym. in Scio.
Scius, alicujus rei. Macrob. lib. 6. cap. ult. Lucilius vir apprime linguæ Latinæ ſcius. Apud Gellium tamen lib. 18. cap. 5. legitur, Linguæ Latinæ ſciens. V. sciens.
Scius & Conſcius hoc differunt, quod Scius ſecum: Conſcius cum alio ſcius eſt: licet Conſcium indifferenter poſitum legerimus. Nonius 5. 29. In Gloſſ. Lat. Gr. Εἰδὼς Scius, in Græc. Lat. Conſcius, Sciens redditur.

Sciŏlus, a, um. Adj. i. e. Semidoctus, litteris leviter tinctus, qui quum in muſarum ædem vix a limine inſpexit, nihil tamen non audet, falſaque eruditionis opinione intumeſcit. Arnob. 2.

Scibĭlis, e. Adj. Quod ſciri poteſt. Tertull. adverſ. Marc. 5. 16.

Scītus, a, um. Adj. [εἰδήμων, χαρίεις Gl. L. G.] Sciens & argutum. Ter. Eun. 2. 2. 23.
Scitum hercle hominem, hic homines prorſus ex ſtultis inſanos facit.
Interrogationes ſcitæ. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Scitus lyræ, Sciens lyra canere. Ovid. 5. Faſt. 54.
— & curvæ ſcita Thalia lyræ.
Vadorum ſcitus. Ovid. 9. Met. 108. h. e. Peritus.
Scitus, Placens, elegans. Plaut. Merc. 4. 4. 15. Satis ſcitum filum mulieris. Ter. And. 3. 2. 6. Per ecaſtor ſcitus puer natus eſt Pamphilo. conf. Feſt.
Scitum eſt, Argutum, elegans, & prudenter factum. Ter. Heaut. 1. 2. 36.
Scitum eſt, periculum ex aliis facere, tibi quod ex uſu fiet. Idem Phorm. 5. 4. 2.
Quam ſcitum eſt, ejuſmodi parare animo cupiditates,
Quas quum res adverſæ fient, paulo mederi poſſis? Cic. 3. de Orat. 226. Scitum eſt enim cauſam conferre in tempus, cum, &c.
Scitum eſt enim, quod Carneades noſter dicere ſolebat. Idem in Orat. 51. Idem 2. de Divin. 51. Vetus autem illud Catonis admodum ſcitum eſt. Idem pro Planc. 35. Ego autem, ſi quid eſt, quod mihi ſcitum eſſe videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aſpernor. [i. e. Scite dictum, facetum.
Conſilium ſcitum. Plaut. Trin. 3. 3. 35.
Scitum, ut ego opinor, conſilium inveni.
Scitum, pro Juſſu vel Decreto. V. paulo infra in scisco.

Scite, Adv. [εὐφυῶς] Docte, artificioſe, venuſte. Ter. Heaut. 4. 5. 16.
At ſi ſcias, quam ſcite in mentem venerit.
Satis ſcite. Cic. 11. Fam. 16. Satis ſcite & commode tempus ad te cœpit adeundi.
Mire ſcite. Idem 4. Verr. 87. Capella quædam, ea quidem mire, ut etiam nos qui rudes harum rerum ſumus, intelligere poſſimus, ſcite facta & venuſte.
Scite ſcitus. Plaut. Caſin. 3. 1. 8. Eho nimirum ſcite ſcitus es.
Scite & litterate perſcriptæ rationes. Cic. in Piſon. 61.
Superl. Scitiſſime ſeparare. Gell. 10. 11.

Scitŭlus, a, um. Adj. dimin. Plaut. Rud. 2. 7. 7. Qua ſunt facie? 2. ſcitula. Ibid. 4. 1. 3.
Atque ambas forma ſcitula atque ætatula.

Scitule, Adv. dimin. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Tuceta concinnat, apponit ſcitule. Idem lib. 2. p. 123. Puellæ ſcitule miniſtrantes. [Sed melius Scitulæ.

Scīlĭcet, [δηλαδὴ Gl. L.G.] Confirmandi Adverbium, idem quod Scire licet, Videlicet, vel Certe: ſed per amaritudinem quandam cum deriſu permiſtam, ut ait Valla lib. 2. ut ſit Adverbium negandi per ironiam. Virg. 4. Æn. 379.
Scilicet is ſuperis labor eſt. Ter. And. 1. 2. 14.
Meum gnatum rumor eſt amare. D. id populus curat ſcilicet. Hoc eſt, veluti per ſenſum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita exiſtimato, populo non maxime eſſe curæ, filius tuus amet, necne. Cic. 4. Acad. 96. Quid enim faceret huic concluſioni, Si lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Crederet ſcilicet. Ovid. 2. Met. 471.
Scilicet hoc etiam reſtabat, adultera, dixit,
Ut fecunda fores, &c.
Scilicetque. Cic. pro Milon. 48. Scilicetque latronem ac ſicarium abjecti homines & perditi deſcribebant.
Scilicet. Virg. Georg. lib. 1.
Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam
Scilicet, atque Oſſæ frondoſam imponere Olympum. Ubi Scilicet alii finem præcedentis verſus, alii principium ſequentis eſſe volunt. H. St. Exſtant v. 281. 282.
Scilicet; interrogativum. Cic. pro Rabir. perd. reo 14. Scilicet tibi graviorem dolorem patrui tui mors attulit, quam C. Graccho fratris?
Quis? tu ipſe ſcilicet laudator & factorum & ſcriptorum meorum. Cic. 7. Att. 1.
Quid ad hæc Nævius? ridet ſcilicet noſtram amentiam. Cic. pro Quint. 55.
Scilicet, nonnunquam ſine amaritudine dicitur, & irriſione: & Adverbium affirmandi eſt, pro Certe. In reſponſione. Ter. And. 5. 4. 48. Idem Eun. 5. 8. 10. Fratris igitur Thais tota eſt? c. ſcilicet. Cic. 4. Att. 6. Si taceo, oppreſſus & captus, quo dolore eſſe debeo? quo ſum ſcilicet.
Seq. Nunc. Ter. Heaut. 4. 5. 44.
— neque tu ſcilicet
Eo nunc confugies; quid mea? num mihi datum eſt?
De Lentulo ſcilicet ſic fero ut debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Peto igitur a te, tanto ſcilicet ſtudio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi neceſſario & tam familiari. Cic. 13. Fam. 26.
Suſpenſo animo exſpecto primum te ſcilicet, deinde Marionem. Cic. 16. Fam. 3.
Scilicet id agitur, utrum hac petitione, an proxima Prætor fias. Cic. 10. Fam. 26.
Scilicet, ſi iſta Juppiter ſignificaret, tam multa fruſtra fulmina emitteret? Cic. 2. de Divin 44.
Scilicet, [Δῆτα] pro Id eſt, vel Nempe, ſive Nimirum ponitur. Ter. Heaut. 5. 1. 18.
— nam ubi deſponſam nuntiaſti filio,
Continuo injeciſſe verba tibi Dromonem, ſcilicet,
Sponſæ veſtem, aurum, ancillas, opus eſſe argentum ut dares.
Cic. 2. in Catil. 19. Quibus hoc præcipiendum videtur, unum ſcilicet & idem, quod ceteris omnibus, ut deſperent ſe id quod conantur conſequi poſſe. Idem 2. Q. frat. 5.
Quid tu in eo potes? nihil ſcilicet. Cic. 11. Att. 7.
Pro Scilicet, aliquando Nimirum poſuit Cicero; ut pro Roſc. Amer. 128. Opinor enim eſſe in lege, quam ad diem proſcriptiones, venditioneſque fiant: nimirum ad Calend. Junias. Aliquando, Videlicet; ut pro Cluent. 148. Qui eorum, quorum? videlicet qui ſupra ſcripti ſunt.
Nonnunquam eleganter ipſe Cicero ſubticet ipſum Scilicet; ut pro Muren. 66. Quem non pœnitebat facere idem, quod tu, habere erudititiſſimum hominem, & pæne divinum, domi, cujus oratione & præceptis &c. aſperior non eſt factus. h. e. Habere ſcilicet hominem.
Et ſcilicet. Cic. 1. Q. frat. 2. Et Flavii cauſa, & ſcilicet Pompeji omnia facies.

Sciscĭtor, [γινώσκω, πυνθάνομαι, φιλοπευστῶ Gl. L. G.] ari. dep. Idem quod Scitari. Cic. in Orat. 33. Quod quidem ego, Brute, ex tuis litteris ſentiebam, non te id ſciſcitari, qualem ego in inveniendo & in collocando ſummum eſſe oratorem vellem: ſed id mihi quærere videbare, quod genus ipſius orationis optimum judicarem. Ter. Eun. 3. 4. 10.
Niſi quicquid eſt, procul hinc libet prius quid ſit ſciſcitari. Cic. 1. de Nat. Deor. 17. Epicuri ex Vellejo ſciſcitabar ſententiam.
Sciſcitari aliquem. Sueton. in Domit. cap. 15.

Sciscĭto, [πεύθω] āre. Activum protulit Plaut. in Merc. 2. 3. 52.
Paucula etiam ſciſcitare prius volo. CH. dic quid velis.

Sciscitatus, a, um. Partic. Paſſ. Ammian. 25. 8. Omnium ſententiis ſciſcitatis.
Active apud Petron. cap. 137. Sciſcitata cauſam triſtitiæ.

Sciscitābundus, a, um. Adj. Percontareturque Antonium P... ſciſcitabundus, qui &c. H. St. Videntur Pontani verba ex Antonio dialogo.

Sciscitātio. ōnis. f. Petron. cap. 24. Diligentiſſima ſciſcitatione quærere. Ammian. 25. 4. Præſagiorum ſciſcitationi nimiæ deditus. [An Nimie?

Sciscitātor, ōris. m. Martial. 82. 16.
— ſciſcitator urinæ. al. Suſcitator rectius.

Scisco, scīvi, scītum, [πυνθάνομαι Gl. L. G.] ĕre. Idem significat quod Scire, vel Rescire. Plaut. Amph. 5. 1. 17. Accurro ut sciscam quod velit. Scisco, Sententiam dico. Paulus. Al. Sciscito. [Neutrum probe.

Sciscere, [κυρῶν, νομοθετεῖν] Sancire, Decernere. Plaut. Curcul. 4. 2. 23.

Rogitationes plurimas propter vos populus scivit. Cic. pro Flacc. 15. Quæ scisceret plebs, aut quæ populus juberet, summota concione, distributis partibus, &c. Idem de Provinc. Consul. 36. Simul ostendit etiam se sciscere legem, quam esse legem neget. Idem 2. de Legib. 13. Quid quod multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quam si latores aliquas concessu suo sanxerunt? Sic pro Planc. 35. Plancus primus legem scivit de publicanis. Sil. lib. 7. 543.

— nunc munera Martis
Æquent imperio, & solem concedere nocti
Sciscant, &c. V. SCITUM infra.

Sciscor & Scisco in eadem significatione fuerunt apud veteres, teste Priscian. 8.

SCĪTUM, i. n. [δόγμα, ψήφισμα Gl. G. L.] Jussum, decretum, sancitum. Liv. 10. 22. Et L. Volumnio ex Senatusconsulto & scito plebis prorogatum in annum imperium est. Cic. pro Corn. Balb. 42. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. si tum fit fundus, quum scita ac jussa nostra sua sententia comprobat, quam quum hospitium fecit?

Fatalis sciti lex. Firmic. lib. 1. cap. 3.

Scitum facere. Cic. de Opt. gen. Or. 19. De hoc igitur Ctesiphon scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut corona aurea donaretur. conf. præced.

Scita artium, quæ Græci vocant Dogmata. Senec. Epist. 96. Præterea nulla ars contemplativa sine decretis suis est, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel Decreta licet appellare, vel Scita, vel Placita.

Scitum populi dicebatur, quod sine plebe cunctus patricius ordo, rogante patricio, suis suffragiis jussit. Quod autem aliquo interrogante ex patribus, & plebe suffragante, scitum esset, id jam Leges scriptæ dicebantur. Sed illud Plebei scitum est, quod Tribunus plebis sine patriciis plebem rogavit; id est, consuluit; plebsque scivit. Plebes autem est omnis populus, præter Senatores, & præter Patricios. Hæc Festus.

SCĪTO, āre. frequent. pro Scire. Ammian. 30. 5.

SCĪTOR, [πεύθομαι] āri. a Scisco. Interrogare, seu Investigare, quæ occulta magis ac secretiora sunt. Virg. 2. Æn. 114.

Suspensi, Eurypylum scitatum oracula Phœbi
Mittimus. Ovid. 10. Met. 357. — scitatur ab ipsa,
Nominibus dictis, cujus velit esse mariti? Hor. 1. Epist. 7. 60.
Scitari libet ex ipso, quodcunque refers, dic.

Scitari causam viæ. Ovid. 2. Met. 511.

Nomen scitari. Ovid. 2. Met. 741.

SCITĀTIO, ōnis. f. Interrogatio. Ammian. 18. 9.

SCITĀTOR, ōris. m. Ammian. 22. 8.

SCITĀMENTUM, i. n. [κομψότης] Gell. lib. 18. cap. 8. Ceteraque hujusmodi scitamenta. i. e. Scite & argutule, ut ipsis videntur, excogitata orationis ornamenta. Utitur & Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 14.

Scitamenta apud Plaut. sunt Cibi sciti aut elegantes, Men. 1. 3. 26.

Atque aliquid scitamentorum de foro obsonarier.

Post SCITUS. H. St. Formam tamen servat nominis verbalis.

SCIOGRAPHIA, V. SCIAGRAPHIA.

SCIŌNE, [Σκιώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Oppidum Macedoniæ in sinu Thermaico.

SCIOPODES, V. SCIAPODES.

SCIOTERICON, Horologium, V. SCIATHERICON.

SCIPIO, ōnis. m. [σκίμπων] Baculus. Plaut. Asin. 1. 1. 110.

Nam ego illud argentum tam paratum filio
Scio esse, quam me hunc scipionem contui. Idem Amph. 1. 3. 22.

[Gloss. Lat. Græc. Scipio, Σκιπίων. [Forte Σκίμπων. Unde fluxisse Lat. dictio videtur. Apud Polluc. 10. 29. extr. σκίπων. MSS. σκήπων.

Scipio eburneus, aquilam sustinens, fuit inter insignia Consularis potestatis apud Romanos. Veteres autem consules Scipionem tantum gerebant die triumphi. Dionys. 5. Hinc, triumphanti tribuit. Juven. 10. Sat. 43.

Da nunc & volucrem, sceptro quæ surgit eburno. At postea quotidie gestabant, & cum Scipione curiam ingrediebantur. V. Serv. ad Virg. 11. Æn. 238. Liv. 5. 41. M. Papirius unus ex his dicitur Gallo barbam suam (ut tum omnibus promissa erat) permulcenti, scipione eburneo in caput incusso, iram movisse. [Consularis scipio in nummis utrinque præpilatus, Triumphalis cum aquila.

Scipio eburneus in donis Regum. Idem 30. 15. Ibi Masinissam primum Regem appellatum, eximiisque ornatum laudibus, aurea corora, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.

Scipio, in vite, quo ipsa uva veluti baculo sustinetur: Scapum Varro, nostri Caudam appellant, alii Pedem uvæ. Columel. lib. 12. cap. 43. Tum vinaceorum pes bene prelo expressus proruitur, & modice separatis scipionibus, resolutaque intrita folliculorum, in dolio substernitur. Idem de arboribus, cap. 8. Quum scipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidito.

A Scipione Gens patricia Romæ Scipionum nomen sortita est.

SCIPIO, Corneliorum cognomen. [Σκιπίων] Scipiones dicti, teste Macrobio 1. Sat. 6. quod Cornelius quidam cognominem patrem, luminibus carentem, pro baculo regebat, quem scipionem veteres appellabant, uti jam observatum fuit.

P. Cornelius, Cn. F. L. N. Scipio, cum quo primum imperatore Annibal signa in Italia, ad Ticinum, contulit. Is quum Cn. fratri conjunctus, multas esset in Hispania victorias consecutus, resque gessisset memoratu dignas, demum, cum Magone Pœno & Indibili Hispano loco difficili congressus, dum se offert ubi plurimum periculi erat, una cum exercitu. occiditur. Livius lib. 21. & 25.

P. Cornelius, Scipio Africanus, hujus filius, cujus vitam ac res gestas multi veterum litteris mandavere. Is puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabaturque apud vulgus cum Jove loqui: annum agens decimum septimum, a patre in castra ductus est principio bel. Pun. 2. Constatque jam tunc in congressu Annibalis primo circunventum ab hostibus, ac saucium patrem liberasse, ut sunt auctores. Reliqua apud Livium, Plutarchum, Aurel. Vict. &c. V.

P. Cornelius Scipio Æmilianus, qui & Africanus minor L. Æmilii Pauli fil. ab P. Africani majoris filio adoptatus, Numantiam evertit, in qua expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam, ejectis scortis, restituit. Factus etiam Consul ante ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idque de sententia Catonis in Senatu, qui præmaturas ac recentes ostentans ficus, ait, Eæ, Patres Conscripti, Carthagine nuper allatæ sunt, tam prope domum hostem habemus. V. Sil. 13. 615.

P. Cornelius Scipio Nasica, Cn. Scipionis, qui una cum P. fratre in Hispania cecidit, filius, a Senatu vir optimus judicatus, Matrem deûm, tunc primum advectam, apudque virum optimum ex oraculo hospitio recipiendam, excepit. Quum adversus auspicia Consulem se a Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicavit. Censor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem habebat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatiæ urbem, expugnavit, Imperatorisque nomen a militibus, & a Senatu triumphum oblatum recusavit. Eloquentia primus, jurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit: unde vulgo Corculum dictus. Hæc fere auctor de Viris Ill. cap. 44. Quem filium cum patre confundere putant viri docti. V. Schott. not.

P. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter similitudinem suarii cujusdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebi admodum gratus, dignusque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocavit: quaque præferebatur, flores e prospectu omni sparsit. Hactenus Plin. lib. 21. cap. 3. [Idem ac superior est Valerio 9. 14. 3.

Cn. Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium 3. 5. pr. qui a parentibus claris degeneraverunt: inter eruditos tamen a Cic. in Brut. describitur. Plutarchus in Africano, nihil sane de eo se compertum habere dicit, nisi eum Præturam gessisse, & in ea consequenda, a Cicerejo patris scriba adjutum fuisse.

Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, Pompeji Magni socer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum refoventes in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Juba etiam rege adscito. Qui primo feliciter adversus Cæsarianos pugnans, victus tandem in fuga occubuit. V. Hirt. de Bello Afric.

Scipionem cognomento Salutionem, e Corneliorum familia, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit, quod cognosceret adversarios vetusto quodam confidere vaticinio, quod semper in Africa, vincere fatale Scipionum generi foret. Plutarch. in Cæsare.

SCIPIĂDA, vel SCIPIADES, æ, m. [Σκιπιάδης] patronym. Pl. Scipiadæ, pro Scipionibus ipsis. Virg. 2. Georg. 170.

Scipiadas duros bello.

Fortis Scipiada. Hor. 2. Serm. 1. 17.

Scipiadæ duces rapidi. Virg. in Culice v. 369.

Gentis fulmina Scipiadæ. Sil. lib. 7. 106.

SCIRA, orum. n. pl. [Σκίρα] Celebritas fuit populi Atheniensium, in qua umbracula & scenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, fere, ut similis esset Scenopegiæ Hebræorum. Lil. Syntag. 17. Histor. Deorum.

SCIRAS, ădis, f. [Σκιρὰς] Ægina quondam dicta est, unda & Minerva Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & mensis Scirophorion. Strab. lib. 9.

SCIRESSA, Mons in Achaia notissimus, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

SCIROMA, V. SCIRRHOMA.

SCĪRON, ōnis. m. [Σκίρων ἢ Σκείρων] Latro fuit, cujus ossa quum in mare cecidissent, in scopulos conversa feruntur, quæ adhuc Scironia saxa vocantur. Ovid. 7. Met. 443.

Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes
Composito Scirone patet: &c. Filius fuit Canethi & Heniocles.

[An Henioches? H. St.] Pythei locum in Megara habitavit, quem dixerunt petras Scironides, unde viatores spoliatos præcipites agebat. Alii tradunt hospitibus jejunare coactis, panem pedibus offerre consuevisse: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenses scribunt virum bonum fuisse: & ejus filiam Endeidem Æaco Jovis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem: ut Plutarch. auctor est. Scironem Theseus interemit. Hujus meminit Ovid. 2. Epist. 69.

Quum fuerit lectus Sciron, torvusque Procustes. Propert. lib. 3. 14. 12.
Nec tamen est quisquam, sacros qui lædat amantes,
Scironis media sit licet ille via.

Item ventus Caurus, spirans a saxis Scironiis, haud procul Athenis. Sen. Quæst. Nat. 5. 17. Athenas infestat Sciron. V. & Dalechamp. ad Plin. 2. 47.

SCIRŌNIUS, a, um. Adj. [Σκιρώνιος ἢ Σκειρώνιος] ut,

Scironia saxa, [Σκειρωνίδες πέτραι] Scopuli sunt non longe ab Athenis, de quibus Strab. lib. 9. Post Crommyona igitur Scironides Atticis finibus imminent petræ, juxta mare transitum non relinquentes. Super eas autem via est in Atticam atque Megara ab Isthmo ducens. Adeo autem magis ac magis via petris propinquat: ut in multis ejus partibus præcipitium viatori minetur: tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte gestæ, latronumque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quos Theseus obtruncavit. Ab hisce locis extremis flantem, procellasque cientem sævum Caurum produnt, Athenienses Scironem appellant. V. SCIRON supra. Hic paulo ab Argeste deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & a nonnullis Hellespontius. Claud. de Bell. Get. 188.

— vallata mari Scironia rupes.

SCIRPUS, i. m. [φλοῦς, πάπυρος. Gl. L. G. & G. L.] est, ut ait Donatus in Ter And. 5. 4. 39. sine nodo, & lèvis Junci species, palustris res. Festus, Scirpum est id, quod in palustribus locis nascitur, lève & procerum, unde tegetes fiunt. Hic neutro genere declinat Festus. Al. tamen legunt Scirpus. Scribitur nonnullis absque c post s primam litteram, Sirpus. Scyrpus a nonnullis per y psilon.

Inde proverbium, Nodum in Scirpo quærere, ductum est, de Iis qui difficultates vident, ubi non sunt; vel ut ait Festus, In eas natum res, quæ nullius impedimenti sunt. Ennius apud eundem,

Quærunt in scirpo (soliti quod dicere) nodum. Plaut. Men. 2. 1. 22. Ter. Andr. 5. 4. 39. Et Phorm. 4. 5. 3.

Scirpi, [γρῖφοι] apud Gell. dicuntur Captiunculæ, Argutiæque, vel Ænigmata. Sic enim ait lib. 12. cap. 6. Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scirpos appellarunt. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt Scrupos. Qui Scirpos legunt suam sententiam sic tuentur. Scirpis usos fuisse antiquos in vineis ligandis auctor est Varro lib. 4. de L. L. 31. Unde Scirpare pro Ligare usurparunt. Quæ autem ligantur,

ligantur, ea modo non carent. Nodum autem pro Difficultate, fententiæque obfcuritate capi, nemo dubitat. Unde eft illud Horat. in Arte Poet. 191.

Nec deus interfit, nifi dignus vindice nodus
Inciderit. Qui vero Scrupos legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus proprie Lapillus eft brevis, qui preffus follicitudinem creat: unde Scrupus, pro Moleftia & animi angore ufurpatur. Porro ænigmatum iterpretatio mentem viri ftudiofi nihilo reddit minus moleftam, quam fcrupulus in calceo, aut via fcrupulofa pedem offendit. Mofellanus putat Scirpos dici Ænigmata per antiphrafim. Alias enim proprie Scirpus, Herbam quandam junceam, omnino enodem, fignificat. Unde proverbium extulit Ter. And. 5. 4. 39. Nodum in fcirpo quæris. i. e. Scrupulos in re manifefta inveftigas. Apud Gellium vero fermones maxime nodofi & involuti, fcirpi vocantur. Hæc ille. [Alii Scirpum, vel Sirpum apud Gell. Naffam pifcatoriam exponunt.

Scirpeus, a, um. Adj. [σχοίνινος] Ex fcirpo factum. Plautus Aulul. 4. 1. 9.
Quafi pueri, qui nare difcunt, fcirpea induitur ratis.
Imago fcirpea. Ovid. 5. Faft. 659. conf. Varr. 6. L. L. 3. ubi de Argeis.

Scirpea, æ. f. dicitur, Quæ virgis fcirpatur, hoc eft colligando implicatur, in qua ftercus, aliudve fimile vehitur jumentis. Ovid. 6. Faft. 680.
— in plauftro fcirpea lata fuit. Cato de R. R. cap. 10.
Crates ftercorarias vimine contextas appellat Scirpeas. Al. Sirpeas. V. Scheff. de Re ve hic. 1. 7. & 2. 20.

Scirpĭcŭla, æ. f. [δρέπανις] Falx, qua in fcirpandis, hoc eft ligandis vineis utuntur, ad amputanda fuperflua ligamentorum. Varr. de L. L. 4. 31. Idem de R. R. 1. 22. Falces dicuntur vineaticæ opus effe fex, fcirpiculæ quinque. Cato de R. R. cap. 11. Al. Sirpicula.

Scirpicŭlum, i. n. [σπυρίδιον σκολύθριον] Caniftrum quod fcirpis aut viminibus confectum eft: a fcirpando dicitur. Apud Columel. 10. 304.
— cavo jam vimine textum
Scirpiculum ferrumineis onerate hyacinthis. Propert. 4. 2. 40.
Scirpiculis medio pulvere ferre rofam. Alii fcribunt Sirpiculum, & Sirpiculis. V. f. l.

Scirpicŭlus, i. m. Dimin. Parvus fcirpus. Varro 2. de R.R. cap. 2. Cum inter hæc bina loca, ut jugum continet fcirpiculos, fic colles publice diftantes paftiones, &c.
Eis ego ora verberabo fcirpiculis. Plaut. Capt. 4. 2. 36. al. Surpiculis.

Scirpo, āre. non occurrit, nifi in Varr. de L. L. 4. 31. & ibi femper legitur Sirpo. Sirpiculæ, inquit, a Sirpando, id eft Alligando. Sic Sirpata dolia, Quaffa, cum alligata dicta.

Scirrhōma, ătis. n. [σκίρρωμα] Duritia. Eft & Affectio hepatis, vel aliarum corp. partium, curari nefciens. Plin. lib. 25. cap. 8. Hæc cum cera fcirrhomata difcutit. Suidas fcribit σκίρωμα, cum littera folitaria.

Scirrhus, [σκίρρος] Tumor induratus cum nullo aut modico dolore, originem trahens ab atra bile, aut a pituita. Galen. lib. 14. Method. V. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. dict. præced.

Scirtari, Populi Liburniæ apud Plin. lib. 3. cap. 22.

Sciscitor, Scisco, V. in scio.

Scissile, V. scindo. Scitor, Scitum, V. scio.

Sciūrus, i. m. [σκίουρος] Animal parvum, murini generis: fic dictum ἀπὸ τῆς σκιᾶς, καὶ τῆς οὐρᾶς, id eft ab umbra caudæ. Nam quoties fub dio, atque non fub tecto eft, cauda illi pro tecto eft atque umbra. Plin. lib. 8. cap. 38. Prævident tempeftatem & fciuri: obturatifque, qua fpiraturus eft ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores: de cetero ipfis villofior cauda pro tegmento eft. Martial. lib. 5. 37.
Cui comparatus indecens erat pavo,
Inamabilis fciurus.

S C L

Sclavi vel Slavi, orum. m. plur. Populi Germaniæ tefte Tacit. Germ. 46. 1. 2. Alii rectius e Sarmatia fuiffe exiftimant, uti judicat Cluver. Ant. Germ. 3. 44.

Sclavonia, æ. f. Eorundem fedes, olim Pannonia, inter Savum & Dravum fita.

Sclŏpus, i. m. [ψόφος] Sonus, qui ex inflatione buccarum erumpit. Perf. 5. Sat. 13.
Nec fclopo tumidas intendis rumpere buccas. Aliis Stlopus dicitur per t.

S C N

Scnips, ĭpis. f. [σκνίψ] Scnipes Vermiculi funt culicibus fimiles; vitium oculos erodentes, quos ruftici ampelitide terra enecabant. Galen. lib. 9. Simplic. Medicam. [Gloff. Græc. Lat. Σκνίψ, ὁ μύρμηξ, σκνὶς, ὁ κνίψ, Curculo. fcribe Curculio. Scribitur & Scips, σκίψ. V. Suid. in utraque voce.

S C O

Scobina, V. scobs.

Scobs, & Scŏbis, is. f. fecundum Prifcianum: vel Scobis, is. m. fecundum Phocam; [πρίσμα, Gl. L. G. ῥίνημα G. L.] eft Id quod ab aliqua materia minutiffimum decidit, dum vel ferra fcinditur, vel terebra perforatur, vel lima teritur: necnon ex attritione laterum fcobs habetur, qua frequenter ad metalla & pavimenta tergenda feduli miniftri utuntur. Hor. 2. Serm. 4. 81.
Vilibus in fcopis, in mappis, in fcobe quantus
Confiftit fumptus? &c. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimatam fcobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum.
Eburnea. Columel. lib. 7. cap 10. Naufeantibus quoque falutaris habetur eburnea fcobis fale fricto, &c.
Abiegna fcobe. Colum. lib. 12. cap. 43.
Centrofa fcobs. V. centrum.
Semodium fcobis. Juven. 14. Sat. 64.
Scobem facit terebra. Columel. lib. 4. cap. 29.

Scobīna, æ. f. [ῥίνη] a Scobe, inquit Varro L. L. 6. 3. Lima enim materia fabrilis eft. [An Limæ?
Scobina fabri. Plin. lib. 11. cap. 37. Poftea arteria & ftomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conficiendos cibos, decrefcentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Noviffima afperitas, ut fcobina fabri.

Scodra, [Σκόδρα] Albaniæ, qua contingit Dalmatiam, urbs, Turcarumque, cujus nunc eft ditionis, Præfecti fedes. Italis vulgo *Scutari*, ipfis autem Turcis *Efcodar*. V. Plin. lib. 3. cap. 22. & Ptolem. lib. 2. cap. 17.

Scolax, acis. m. Funale. Ifidor. 20. 10. Funalia Græci fcolaces vocant, quod fint fcoliciæ, id eft mortis. Sic vulgo legitur. Al. Quod fint σκολιοὶ id eft intorti. Quod magis congruum videtur. [Nec Latinos, Græcos dictionis hujus apud Lexicographos veftigia funt.

Scolex, ēcis, m. [σκώληξ] Cæl. lib. 19. cap. 1. Scolecas autem Vermes interpretamur, quorum fpecies aliquot funt: nam qui funt in virentibus lignis, ac humectis vocantur ἶπες, qui in aridis, Thrypes: vitium dicuntur Ices, cornuum Ipes, leguminum Troges, veftium σῆτες: ficuti chartis qui adnafcuntur, appellantur Tilphæ.

Scōlēcia, æ. f. [σκωληκία] Plin. lib. 34. cap. 12. Eft & alterum genus æruginis, quam vocant fcoleciam, in Cyprio ære: hoc trito, alumine & fale, aut nitro pari pondere cum aceto albo quam acerrimo, &c. Teritur autem donec viride fiat contrahatque fe in vermiculorum fpeciem, unde & nomen. Hactenus Plin. σκώληξ Græce Vermis dicitur.

Scōlēcium, i. n. [σκωλήκιον] Plin. lib. 24. cap. 4. Coccum autem ilicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua, & oculis fuffufis fanguine inftillatur. Eft autem genus ex eo in Attica fere, & Afia nafcens, celerrime in vermiculum fe mutans, quod ideo fcolecion vocant, improbantque. Gloff. Græc. Lat. Σκωλήκιον, Vermiculum.

Scolium, vel Scolius, Mons in Pylo Arcadiæ, vel Theffalia. difputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strab. lib. 8.

Scōlŏpax, ăcis. f. [σκολόπαξ] Avis roftro oblongo, in partibus noftris frequens, *Beccatiam* appellamus. Noctu capitur retibus dum roftro exfugit terram. Quidam Gallinaginem appellant. V. Gefner. de Avib.

Scōlŏpendra, æ. f. [σκολόπενδρα] Pifcis. Plin. lib. 9. cap. 43. Scolopendræ terreftribus fimiles, quas centipedes vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant, deinde reforbent. [Gloff. Græc. Lat. Σκολόπενδρα, Contifes, Centipes. Prior vox quid fignet nefcio.

Scolopendrion, i. n. [ἄσπληνον] eft herba, quam totus officinarum chorus herbariorumque, Ceteracum vocant, vel Ceterac, fine caule, fine flore, fine femine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib. 3. cap. 67. Ad calculofos herba fcolopendrion, quam nos calcifragam appellamus, belle facit contufa. Scrib. Larg. Comp. 150.

Scolopomacharion, i. n. [σκολοπομαχαίριον] Cultellus pali imagine inter chirurgica organa a Galen. numeratus. Rhodig. 19. Lect. antiq. 1. [Gloff. Græc. Lat. Σκόλοψ, Sudis. Apud Henr. Steph. exftat Σκολομαχαίριον.

Scōlus, i. m. [Σκῶλος] Urbs in Græcia eft, juxta Thebas, notat Plin. lib. 4. cap. 7.
Apud Scolum Bœotiæ præftantes fieri panes confueffe fcribit Cæl. lib. 9. cap. 16.
Scolus, [Σκῶλος] Strab. lib. 9. Pagus eft in ora Afopia fub Cythærone, fedes injucunda atque afpera. Indeque natum eft proverbium, Ad Scolon neque ipfe vades, neque alteri comes ibis. V. Chiliad. Ex eo quoque loco deductum Pentheum difcerptum fuiffe memoriæ proditur.

Scōlўmos, i. f. [σκόλυμος] Herba, quæ & Strobilus, quod echinum habeat nuci pineæ fimilem: & Cinara, quod cineribus gaudet, appellatur. Theodorus Carduum vertit. Eft enim revera carduus fativus, quem vulgus *articocallum* vocat. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limoniam appellat. Frutex eft nunquam cubitali altior, criftifque foliorum ac radice nigra, fed dulci. V. cinara. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14.) Æginetam Paulum Aetiumque fcolymon a cinara diremiffe, hanc officere ftomacho, illum prodeffe monftrantes. Nec invenio Græcis aliud habere difcriminis, quam quod fcolymos ferus eft & filvefter, cinara vero domita cultu ruditate mitior & altilis. [Cinara, vox Græcæ originis eft. Gloff. Græc. Lat. Κινάρα, Hic carduus, Carix. — & carice paftus acuta.

Scombraria, æ. f. [Σκομβραρία] Herculis infula eft ad Carthaginem fpectans, quam a Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strab. lib. 3. notat.

Scomber, vel Scombrus, i. m. [σκόμβρος] Genus pifcis marini. Plin. lib. 9. cap. 15. Cum thynnis hæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum fuis quæque ducibus, & primi omnium fcombri, quibus eft in aquis fulphureus color, extra qui ceteris. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Plin. lib. 32. cap. 11. Laudatiffimi, fcomber, falpa, fparus, &c. V. Columel. 8. 17. & Catul. 96. 8.
Iberum pifcem vocat Hor. 2. Serm. 8. 46.
Scomber, Ruellio fignificat eum pifcem, qui apud Gallos dicitur *Maquereau*, a frequentibus fcilicet maculis. Angl. *Mackerel.* Et vitiligines tibiarum variegatarum ab igne per hiemem (cujus exemplum videre eft in vetulis) dicuntur *Maquereaux.*

Scomma, ătis. n. [σκῶμμα] Latine dicitur Cavillum; eft (ut ait Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 3.) Morfus figuratus, quia fæpe fraude vel urbanitate tegitur, ut aliud fonet, aliud intelligas, nec tamen femper ad amaritudinem pergit: fed nonnunquam in quos jacitur & dulce eft τὸ σκῶμμα. [Gloff. Græc. Lat. Σκῶμμα, Cavillacio. Σκώπτω, Cavillor.

Scōpæ, ārum. f. pl. pr. dub. [σάρος, σαρὶς Gl. L. G. & G. L.] Inftrumenta quibus pavimenta verruntur. Plaut. Stich. 2. 2. 23.
Munditias volo fieri hic: ferte huc fcopas, fimulque arundinem
Ut operam omnem aranearum perdam, & texturam improbem.
Scopæ, quafi Scobæ dicuntur, quod his purgamenta veluti fcobem edicimus. Perott. Sed difcrepat quantitas.
Viles fcopæ. Hor. 2. Serm. 4. 81. V. scobs.
Scopas diffolutas, Homines nihili nulliufque prorfum confilii Cicero vocat 7. Att. 13. L. Cæfarem vidi Minturnis ad viii Calend. Febr. mane, cum abfurdiffimis mandatis, non hominem, fed fcopas folutas, ut id ipfum mihi ille videatur irridendi caufa feciffe. Idem in Orat. 235. agens contra eos, qui numeros orationis contemnunt, Scopas diffolvere dixit, pro eo quod eft, Rem prorfus inutilem efficere. Nam Scopæ colligatæ, & fpeciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pavimentum funt accommodatæ: porro fi diffolveris, nihil inutilius, nihil inelegantius. Erafm.
Scopæ, dicuntur Virgæ & putamina, quafique frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: ut, Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgo *manipulos* vocant. Plin. lib. 24. cap. 15. Cato de R. R. cap. 152. Facito fcopas virgeas ulmeas aridas, in afferculo alligato, duabus latera

latera doliis intrinsecus usque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhærescat. Veget. de Re Mil. 2. 33. Sagittarii, vel funditores, scopas, hoc est fruticum, vel straminum fasces pro signo ponebant.
Scopa regia, [Σιδηρῖτις Gl. L. G.] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. De achilleo herba, quæ & millefolia appellatur, Etiamnum aliam similem huic, sed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vineis nascentem. Aliam vero binûm cubitorum, ramulis exilibus, triangulis, folio filicis, pediculo longo, betæ semine, omnes vulneribus præcipuas. Nostri eam, quæ est latissimo folio, scopam regiam vocant. Ruellius dicit eam esse quam vulgus *herbam carpentariorum* appellat, quod materiarii fabri sæpicule hac utantur ad glutinanda vulnera. [Alias, ut observarunt Grammatici & Glossularii in Singulari hæc dictio non invenitur. Quædam Gloss. Lat. Græc. tamen, Scopa, Σάρον. Scopam regiam, ἱερὰν μυρσίνην interpretatur Scribon. comp. 153.
Scopelismus, V. post scopus.
Scopŭla, æ. f. Dimin. [σαρώτριον] Columel. lib. 12. cap. 18. Deinde peniculo detergitur, & ferventissima pice infusa, novo alio rutabulo & scopula picatur. Idem lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti feria suffriatur.
Scopium, i. n. & Scopus, i. m. Ramosum id, ex quo dependent acini. Cato de R. R. cap. 112. extr. Tum acina de uvis miscellis decerpito de scopio in idem dolium.
Scopus uvæ. Ruell. lib. 1. cap. 2. Uva, scopo & frequentibus acinis compacta. Scopus, ramosum id, quo dependent acini. Quibusdam etiam proprie Racemus existimatur, etsi plerumque cum Uva confundatur. Varr. 1. de R. R. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum scopi cum folliculis subjiciendi sub prelum: ut si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Acini constant folliculo, vinaceis, musto. Meminit & Cæl. lib. 12. cap. 14. Sed V. scapus.
Scopo, āre. Verro. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 5. In fustium virgarumque per tintinnaculos admonitione usurpat simplex vulgus, quo tamen scientissimus ac eloquentissimus utitur Hieronymus, quum in Esajæ tralatione ita scribit: Scopabo Babylonem in scopa terens, dicit dominus exercituum. Dignum vero scitu est: Scopam, seu verius Scopas, uti Fabio placet, dici a Græcis κόρημα, ἀπὸ τοῦ κορεῖν, quod scopare, ornareque nobis indicat. Unde illud apud Aristophanem elegantissimum, Μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα. Ne scopes Græciam. i. e. Ne in desolationem redigas.
Scopārius, i. m. [σαρωτής] Minister, cujus ministerium est ut deverrat pavimenta sordentia. Ulpian. in l. Instrumento fundi. D. de fund. instruct. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrienses, scoparii.
Scŏpas, æ. m. [Σκόπας] Statuarius eminentissimus, qui Mausoleum cælavit. Plin. lib. 35. cap. 5. Hor. 4. Carm. 8. 6.

Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic saxo, liquidis ille coloribus. conf. Vitruv. 9. 9. & Suid.

Scŏpĕlos, [Σκόπελος] Insulæ nomen, quæ est ante Troada Ascaniæ apud Plin. lib. 5. cap. 31.
Scŏpes, um. f. pl. [σκῶπες] Aves sunt nocturnæ ex genere noctuarum, eædem cum his, quos Bubones Latini appellant. Dictæ Scopes, quasi σκαιὰν ὄπα ἔχοντες: sunt enim raucæ & minime canoræ. V. Plin. lib. 10. cap. 49.
Scopius, Mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.
Scoptŭla, n. pl. Scoptula operta [ὠμοπλάται] quæ medicis dicantur, docet Celsus his verbis, lib. 8. cap. 1. A cervice duo lata ossa utrinque ad scapulas tendunt, nostri scoptula operta, ὠμοπλάτας Græci nominant. Ea in summis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatimque latescentia, ad spinam tendunt: & quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora. Hactenus Celsus. Latos humeros quidam vocant, alii Ossa humeraria. [Sed Celsi verba sine dubio corrupta sunt. Neque enim ὠμοπλάται, i. e. Scapulæ, ut alias ipse Celsus vocat, ad scapulas tendunt. Puto reliquisse, Ad humeros tendunt; nostri lata scapularum ossa &c. Sic enim ibidem sæpius vocat deinceps.
Scŏpus, i. m. [σκοπός] Finis in quem emittendo tela dirigimus: a Græco σκοπεῖν, quod est considero, contemplor, speculor. Macrob. Propositum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.
Scopus, metaphorice pro Eo, quo mens & propositum nostrum dirigitur. Cic. 8. Att. 11. Eidem lib. 15. 18. Σκοπὸς hic est enim huic nostro, nihil præbere. Idem 12. Philipp. 22. quid sit scopus declarat his verbis, Quum omnes actiones horum mensium, omnes sententiæ meæ pervenerint ad eum exitum, qui mihi fuit propositus.
Scopum vocat Cic. 16. Fam. 24. Proram & Puppim. [Gloss. Græc. Lat. Σκοπὸς, εἰς ὃν βάλλουσι, Scopulus. Σκοπὸς, ἡ προαίρεσις, Voluntas. Ubi forsan Scopus legendum. V. tamen in scopulus.
Scŏpŭlus, i. m. dimin. [σκόπελος, σκοπιά] Saxum est eminens, ut aitServius: a speculando ita vocatus, σκοπεῖν enim speculari est. Plin lib. 12. cap. 14. Saba regio a dextra maris, scopulis inaccessa. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Et eadem de causa minus incommode scopulis continebantur. Virg. 1. Æn. 49. — scopuloque infixit acuto. [V. Suid. Apud Latinos tamen non fere nisi Maris vel Litoris scopulos legimus. Hinc Gall. *Escueil.*
Vertex scopulorum. Catull. 62. 244.
Altus. Virg. 5. Æn. 220.
Exesi. Sen. Herc. fur. 2.
Frequentes. Juven. 13. Sat. 246.
Immanis. Ovid. 14. Met. 182.
Piscosi. Virg. 4. Æn. 255.
Præruptus scopulus, sicut Rupes prærupta. Ammian. Marcell. lib. 30. Oblitus profecto, quod regenti imperium omnia nimia, velut prærupti scopuli, sunt devitanda. H. St. In edit. Vales. cap. 8. exstat, Proceri scopuli.
Sævus. Virg. 5. Æn. 270.
Sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turriti. Virg. 3. Æn. 536.
Vomentes æquor scopuli. Lucan. lib. 6. 24.
Accedere ad scopulos. V. accedo.
Appellere ad scopulos. V. appello.
Conscendere scopulum. Virg. 1. Æn. 184.
Dant clamorem scopuli. Virg. 3. Æn. 566.

Ter scopuli clamorem inter cava saxa dedere.

Ire ad scopulum, pro Perire, & in nihilum redigi; metaphora est a navibus sumpta, quæ quum ad scopulos impingunt, dissolvi solent, atque summergi. Lucret. lib. 2. 1172.
Excutere aliquem præcipitem scopulo. Virg. 12. Æn. 532.
Exstruere immanes scopulos. Claud. 4. Cons. Hon. 103.
Minantur scopuli gemini in cælum. Virg. 1. Æn. 163. i. e. Eminent. Servius.
Pendere minaci scopulo. Virg. 8. Æn. 668.
Scopulus, per translationem. Cic. pro Rosc. Amer. 79. Restare tibi videbatur servorum nomen, quo quasi in portum rejectus a ceteris suspicionibus confugere posses: ubi scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resilire videas, verum omnem suspicionem in vosmet ipsos recidere intelligas.
Ad eosdem scopulos navem appellere. Cic. pro Rabir. perd. reo, 25. Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sexti Titii afflictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres.
Gestare scopulos in corde, dicitur Is qui nulla movetur misericordia. Ovid. 7. Met. 33.
Scopulus, pro Scopo. Suet. Domit. cap. 19. extr. Nonnunquam in pueri procul stantis, præbentisque pro scopulo dispansam dextræ manus palmam, sagittas tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digitorum innocue evaderent. [Nisi Scopo, ut doctis placet, scribendum. Etiam in Gloss. tamen legitur. V. supra in scopus. Possis etiam Pro scopula legere. V. quæ ex Veget. in scopæ afferuntur.
Scopulōsus, a, um. Adj. [σκοπελώδης] Scopulis plenum. Plin. lib. 9. cap. 18. Dejectumque per scopulosa & abrupta, ubi primum mollis planities contingat, in quodam lacu hospitari.
Colles scopulosi. Sil. lib. 7. 274.
Limes scopulosus. Stat. 1. Theb. 332.
Rupes scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.
Scopulosus locus & difficilis, translate. Cic. 1. Verr. 36. Intelligo quam scopuloso difficilique loco verser: nam cum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenii, atque eloquentiæ multo molestissima. Idem 3. de Orat. 66. Oratores autem in inferum hoc, Tuscum & Barbarum, scopulosum, atque infestum laberentur, in quo etiam ipse Ulysses errasset.
Scopĕlismus, i. m. [σκοπελισμός] Ulp. in l. Saccularii. D. de extraord. crimin. Sunt quædam, quæ more provinciarum coercitionem solent admittere: utputa in provincia Arabia σκοπελισμὸν crimen appellant, cujus rei admissum tale est. Plerique inimicorum solent in prædium inimici σκοπελίζειν, id est lapides ponere, indicio futuros, quod si quis eum agrum coluisset, malo leto periturus esset insidiis eorum, qui σκοπέλους posuissent: quæ res tantum terrorem habet, ut nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timens eorum, qui σκοπελισμὸν fecerunt. Hanc rem præsides exsequi solent graviter usque ad pœnam capitis: quia & ipsa res mortem comminatur.
Scordalus, i. m. velut Scorodalus, i. e. Homo alliatus, fœdus, impurus, & fordidus illuvie squaloreque. Seneca in epist. 83. Tullius, inquit, Cimber, & nimius erat in vino, & scordalus. Idem Epist. 57. pr. Adjice nunc scordalum, & furem deprehensum. Hoc verbum etiam exstat in Petronio cap. 95. Ego autem, inquit, nactus occasionem vindictæ, Eumolpum excludo, redditaque scordalo vice, sine æmulo scilicet, & cella utor & nocte. Ut tamen verum fatear, Scardalus in Petronio scribitur, ut existimo, perperam. Est & hodie Græcis Scordalus, Morbus in oculis equorum, in angulo crescente caruncula. Ex Turneb. 7. 4. V. Pitisc. in Suet. Aug. 65. & not. var. ad Petron. [Apud Senecam alius intelligi nequit, nisi πορνοβοσκὸς, i. e. Ganeo, vel Stuprator aliquis. Nolim igitur ab Allio vocem arcessere.
Scordiscus, i. m. [ἐφίππιον] Ephippium. Vet. Gloss. Lat. Græc. Hinc
Scordiscālĕ, is. n. Idem. Gloss. Græc. Lat. Ἐφίππιον, Scordiscale.
Scordiscārius, i. m. apud Hieronymum, Qui talia strata vel coactilia facit & tegumenta. Turnebus. conf. Lex. Pitisc.
Scordisci, [Σκορδίσκοι] Populi Pannoniam incolentes in montis Claudii fronte, quo monte dividuntur a Tauriscis. Plin. lib. 4. cap. 25.
Scordisci etiam gens Gallica a Cimbris devexata traditur a Strabone lib. 7.
Scordium, i. n. [σκόρδιον] Herba est apud Dioscoridem, tam in montosis, quam in palustribus locis nascens, foliis Trixaginis, majoribus tamen, & in ambitu non usqueadeo divisis, caule quadrangulo, flore subrubro. Dictum Scordion ἀπὸ τοῦ σκορόδου, hoc est ab allio, cujus odorem refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8. Simplic. facultat.
Scordona, Insula Dalmatiæ adjacens, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgo *Malconsiglio.*
Scordŏtis, [σκορδῶτις] Herba, magnitudine cubitali, quadrangulo caule, ramosa, quernæ similitudine, foliis lanuginosis, amari gustus: reperitur in campis pinguibus. Ea a quibusdam appellatur Scordion. Ex Plin. lib. 25. cap. 6. pr.
Scŏria, æ. f. [σκωρία] Metallorum purgatio, & recrementum, quasi fæx, sicut spuma, quæ ex fervescente materia tollitur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur spurcitia, in omni metallo vocatur scoria.
Æris scoria. Plin. lib. 34. cap. 11.
Argenti scoria. Plin. lib. 33. cap. 6.
Plumbi scoria. Plin. lib. 34. cap. 18.
Scŏrŏdon, i. n. [σκόροδον] Herba est notissima, Allium Latini appellant. Gloss. Græc. Lat. Σκόροδον, Allium, Neccar. V. allium. Est & Silvestris allii genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκόροδον, quasi allium anguinum, vocitatur. Diosc. 2. 141.
Scorodoprasum, i. n. [σκοροδόπρασον] magnitudine porrum æquans herba. Participat sapore allium & porrum: unde sibi vires promiscuas ex utroque vendicavit, effectus allii & porri præbens: inefficacius tamen Coctum, porri modo, dulcescit, & in olerum vicem transit. Dioscorid. lib. 2. cap. 142. apud Matthiolum.
Scorpæna, æ. f. [σκόρπαινα] Genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. ult. Meminit ejus & Ambrosius: Scorpæna (inquiens) quoque castitatem immaculati connubii generi suo servat, non percutit sed reficit.
Scorpio, ōnis. & Scorpius, i. m. [σκορπίος] Bestiola, venenato caudæ ictu nocens. Plin. lib. 11. cap. 25. Semper cauda in ictu est, nulloque momento meditari cessat, nequando desit occasioni. V. plura in eodem capite. V. etiam Cels. lib. 5. cap. 27. Dicitur & Nepa. Gloss. Græc. Lat. Σκορπίος, Scorpius, Nepa; & alibi Γῆινος σκορπίος, Nepa. Lat. Græc. Nepa, Σκορπίος.
Metuendus acumine caudæ scorpius. Ovid. 4. Fast. 163.
Scorpius, sive Scorpio, Signum cæleste. Columel. lib. 11. cap. 2. Sol ingreditur Scorpium XIIII Calend. Novemb. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario. Ardens

Ardens Scorpius. Virg. 1. Georg. 35.
Cauda minax ſcorpius. Lucan. lib. 1. 654.
Concavat brachia Scorpius. Ovid. 2. Met. 195. V. BRACHIUM.
Formidoloſus Scorpius. Hor. 2. Carm. 17. 17.
Scorpio, Militare inſtrumentum, quod parvis ac ſubtilibus ſpiculis inferat mortem: ſive quod ſcorpionis ſimilitudinem habeat, quum arcus hinc atque hinc chelarum ſimilitudinem præ ſe ferat, ſpiculum caudæ. Sunt qui Arcubaliſtam appellant. Quidam etiam accipiunt Scorpium pro Genere inſtrumenti torquendi, ut ſunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, ut ſcutica habens in ſummitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56. Et in tormentis ſcorpionem Cretas inveniſſe dicunt. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25. extr. Scorpione ab latere dextro trajectus concidit. [Metaphr. Βέλους τινὸς βολῇ. Sic Liv. 26. 47. Unde liquet Miſſile telum eſſe. Suidas σκορπίδιον vocat ex Polyb. q. V.
Scorpio, Tormentum eſt bellicum, ſed telum etiam illius tormenti, id eſt quod eo tormento mittitur. Hirt. de Bello Afric. cap. 29. extr. Scorpione accuratius miſſo, atque eorum decurione percuſſo & ad terram defixo. Videtur enim potius Telum hic, quam Tormentum ſignificari: quanquam ſi quis Tormentum velit, non repugnabo. conf. Lex. Pitiſc. & Etymol. Voſſ.
Scorpio, Piſcis. Plin. lib. 32. cap. 11. Onomaſt. Lat. Græc. Scorpios, Σκορπίος. [Scribe Scorpio, vel Scorpius. Idem f. σκόρπαινα, & σκορπίς.
Scorpius, [σκορπιοειδὴς] Herba eſt ſemen habens ad ſimilitudinem caudæ ſcorpionis, quæ valet adverſus animal ſui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.

SCORPIŌNĪUS, a, um. Adj. [σκορπιόνειος] Plin. lib. 20. cap. 1. Aliqui etiam ab eo ſcorpionium cucumim vocant, efficaciſſimum contra ſcorpionum ictus.

SCORPĪTES, [σκορπίτης] Gemma eſt ſcorpionis colore. Plin. lib. 37. cap. 11.

SCORPIŪROS, [Σκορπίουρος] Herba quam Tricoccum appellant, foliis parvis, in terram declinantibus: ſemen ei eſt effigie ſcorpionis caudæ; qua ex re ei nomen. Plin. lib. 22. cap. 21.

SCORTATOR, SCORTATUS, SCORTEUS, SCORTILLUM, SCORTOR, SCORTULUM, V. poſt SCORTUM.

SCORTUM, i. n. proprie Corium eſt animalium, præſertim eorum, quæ craſſiorem pellem habent, ac duriorem. V. Varr. de L. L. 6. 5. & Feſt.
Scortum, dicitur etiam Meretrix. [ἑταίρα, πόρνη, ἱερωμένη, φιλουμένη, Gl. L. Gr.] Plaut. Aſin. 4. 2. 5. Idem 5. 2. 17.
Is apud ſcortum corruptelæ & liberis luſtris ſtudet. Cic. 2. in Catil. 10. Quod ſi in vino & alea comeſſationes ſolum & ſcorta quærerent, eſſent illi quidem deſperandi, ſed tamen eſſent ferendi.
Scorta appellantur Meretrices, quia, ut pelliculæ, ſubigantur. Omnia namque ex pellibus facta, ſcortea appellantur. Scortes id eſt pelles teſtium arietinorum ab eiſuem pellibus dictæ. Paulus apud Feſtum. Hinc & Scrotum Chirurgi noſtri dicunt, pro Scortum. [Immo ipſe Celſus. V. ſ. l.
Scortum devium; non proſtitutum in propatulo omnium libidini, ſed honeſtius, minuſque vulgare, ab Horatio dicitur 2. Carm. 11. 21. V. DEVIUS.
Scortum preſſum quaſillo. Tibull. 4. 10. 4. — preſſumque quaſillo
Scortum, quam Servi filia Sulpicii. Scortillum ſignificat Egenum, & ſe meretricio quæſtu male tolerans, lanificioque miſeram trahens vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa ſe Minerva exhibebant. Turnebus.
Honeſtum officium ſcorto poſtponere. Hor. 1. Epiſt. 18. 34.
Scortis impliciti. Vide IMPLICITUS. H. St.
Scortum etiam dicitur de Pueris muliebria patientibus. Liv. 39. 42. Philippus nobile ſcortum. [In Gloſſ. Græc. Lat. Πόρνος, Scortus.

SCORTA, æ. f. Gloſſ. Lat. Græc. Scorta, Χαμαιτύπη, Χαμαιτυπεῖον. Græc. Lat. Πόρνη, Lupanaria, Scorta, Meretrix, Fornix. [Forte in priore ſcribendum Χαμαιτύπιον, voce diminutiva, i. e. Scortillum. Nam Χαμαιτυπεῖον eſt πορνεῖον, Lupanar.

SCORTŬLUM, i. n. Gloſſ. Vet. Lat. Gr. Scortulum, Πόρνη.

SCORTILLUM, i. n. dimin. [ἑταιρίδιον] Catull. de Varo & ſua amica, 10. 3.
Scortillum mihi quum repente viſum eſt,
Non ſane illepidum, nec invenuſtum.

SCORTEUS, a, um. Adj. [σκύτινος, δερμάτινος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne id, quod ex pellibus factum eſt, ut ait Feſt. conf. Varr. d. l. & Ovid. 1. Faſt. 629.
Scorteum, ab eadem cauſa, qua Scortum, vocabatur Pelliceum, in quo ſagittæ reconduntur: ab eo quod ex pellibus factum eſt: quia pellibus nomen a σκύτος, quod Pellis, unde Scuticæ & Scuta, quia non ſine pellibus ſunt. Feſtus.

SCORTEA, æ. f. Subaudito Veſtis. Gloſſ. Lat. Gr. Scortea, Δερματοχιτών. [Scribe Δερματιχιτών. Hæc
Pænula ſcortea. Martial. lib. 14. 130.
Ingrediare viam cælo licet uſque ſereno,
Ad ſubitas nuſquam ſcortea deſit aquas. Subaud. Penula, quod in Lemmate expreſſum eſt.

SCORTOR, [ἑταιρίζω, Gl. L. G. πορνεύω G. L.] āri. Eſt, ut Varro de L. L. 6. 5. exponit, Sæpius meretriculam ducere. Ter. Heaut. 1. 2. 32.
Scortari crebro nolunt, nolunt crebro convivarier. Idem Adel. 1. 2. 22.
Non eſt flagitium (mihi crede) adoleſcentulum
Scortari, neque potare.

SCORTĀTOR, ōris. m. [πορνευτὴς] Scortorum ſectator. Cic. 2. in Catil. 24. O bellum magnopere pertimeſcendum, quum hanc ſit habiturus Catilina ſcortatorum cohortem Prætoriam. Hor. 2. Serm. 5. 75.

SCORTATUS, ûs. m. Apul. 5. Mileſ. p. 171. Elmenh. Quod ille quidem montano ſcortatu, tu vero marino natatu ſeceſſeritis.

SCŌTI, vel SCOTTI, [Σκότιοι] Britanniæ Septemtrionalis populi, quondam Anthropophagi. Hieronymus contra Jovinianum lib. 2. Quid loquar de ceteris nationibus, quum ipſe adoleſcentulus in Gallia viderim Scotos, gentem Britannicam, humanis veſci carnibus, & quum per ſilvas porcorum greges, & armentorum, pecudumque reperiant, paſtorum nates, & feminarum papillas ſolere abſcindere, & has ſolas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui divus Chryſoſtomus in ſermone Pentecoſtes, ſtudio pietatis ſubſcribit, Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis veſcebantur carnibus? Nunc jejuniis reficiunt animam. Lingua omnibus ſibila. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipſe Romæ viderit.

SCŌTIA, vel SCOTTIA, æ. f. Regio Septemtrionalis Britanniæ, quam incolunt Scoti, de quibus ſupra. Olim Caledonia vocata eſt. V. Tacit. in Agric. Vita. Vulgo *Albayn*; hodie vero *Scotland*. V. plura apud Boeth. & Buchanan. in Hiſt. Scot.

SCŌTĬCUS, a, um. Adj. Claud. de Laud. Stil.
— ne bella timerem
Scotica, vel Pictum tremerem.

SCŎTIA, æ. f. [σκοτία Gl. G. L.] Idem quod σκότος, Tenebræ. Item Cavitas in alicujus rei fundo.
Eſt & verbum Architecturæ proprium, quod Heſychius Triglyphum dicit ſignificare. Uſus eſt Vitruvius 4. 3. cum ſcribit Scotiam a Græcis trochilon appellari. V. Turnebum & Baldi Lex.

SCOTĪNUS, a, um. Adj. [σκοτεινὸς] Tenebroſus, obſcurus. Gloſſ. Græcol.
Scotinus dictus eſt Heraclitus Epheſius, vir nobilis & memoratu dignus, ſed in Phyſicis valde obſcurus; de quo vide Strabon. lib. 14. conf. Cic. 2. de Fin. 15. & Diog. Laert.

SCOTITAS, [Σκοτίτας] Locus eſt apud Lacedæmonios, denſis quercubus umbroſus, in quo Juppiter colebatur, cognomento Scotitas, ut eſt auctor Pauſanias in Lacon. p. 91. Wech.

SCOTŌMA, ătis. n. [σκότωμα] Hermolaus, Scotomata, ſive ſcotodiniæ, ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum devocatis oriuntur: ita ut ſic affecti occaſione parva ſuccidant. Vertigines eas appellant noſtri, quoniam ob oculos eorum verticoſa quædam & rotatilia circumagi videantur. [Verbale eſt a Σκοτοῦμαι, quod a Σκότος. Gloſſ. Græc. Lat. Σκοτοῦμαι, Verticinor. Scribo Vertiginor. Dicitur & Σκοτοδινία, quod ibidem Cæcia redditur. Suid. Σκοτοδινιᾷ, Σκοτοῦται, μετὰ σκότους ὀφθαλμῶν συμφέρεται, ὅ ἐστιν ἰλιγγιᾷ.

SCOTOMĂTĬCUS, a, um. Adj. [σκοτωματικὸς] Vertigine laborans. Scribonius Largus comp. 99. Item ſanat, quibus ſubitis tenebris obſcurantur oculi cum vertigine, ſcotomaticos hos Græci vocant.

SCOTUSSA, [Σκότουσσα] Oppidum eſt in confinio Macedoniæ ad Neſſum amnem, locum habens, quem κυνὸς κεφαλὰς, hoc eſt Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli, T. Quintio duce, Philippum, Demetrii filium, Macedoniæ regem, ingenti prælio ſuperarunt. Auctor Strabo lib. 9. conf. Liv. in Hiſt. belli Macedonici.

SCOTUSSÆUS, a, um. Adj. [Σκοτουσσαῖος] Scotuſſæi, Populi liberi in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

S C R

SCRACIA, æ. f. æque deſpicienda ac contemnenda ut ſcrea ſputaque, ſic vocata quaſi Screacia. Verſus Accii extat apud Varro. de L. L. 6. 3. Scraciæ, ſcrupedæ, ſtrictabillæ, tantulæ. Videtur Varro Scraciam explicare Siccam. Nam in eo videtur legendum, Scracia Siccam ſignificat, vel Exſiccam ſignificat. Nam cum ſiccæ ſunt & arentes fauces, magno & difficili ſtrepitu & roncho velut trochlea ſcreatum trahimus. Turnebus. At plerumque longe aliter legitur hic verſus. viz. Strateæ, ſcrupede, ſtrativolæ, ſordidæ. V. Gell. 3. 3. Al. vero. Scraptæ, ſcrupedæ, &c. Nempe.

SCRAPTA, æ. f. Vox Plautina apud Non. 2. 765. q. V.
Scraptæ, dicebantur Nugatoriæ, ac diſpiciendæ mulieres, ut ait Verrius, ab iis, quæ ſcrea iidem appellabant, id eſt, quæ quis exſcreare ſolet, quatenus id faciendo ſe purgaret. Titinius in Priſla:
Rectius mecaſtor piculetæ poſtumæ
Lectum hodie ſtratum vidi ſcraptæ mulieris. Feſtus.

SCREO, [χρέμπτομαι] āre. Cum conatu quodam de pectore ſputum ejicere. Nonio 2. 811. Screare idem eſt ac Exſpuere. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
Vini pollens lepidus Liber,
Tibi qui ſcreanti ſiccæ, ſemiſomnæ
Affert, potionem & te ſedatum it. Plin. lib. 26. cap. 1. Eadem, in jumento homineque, phlegma aut ſanguinem qui ſcreatur, talos circum ligata, ſanat. De radice aſparagi. Vetus exemplar ſcriptum legit, Flemina, aut ſanguinem, qui ſe ad talos dejecerit, circumlig.

SCREĀTUS, ûs. m. [χρέμψις] Ter. Heaut. 2. 3. 132. Gemitus, ſcreatus, tuſſis, &c. V. Suet. Neron. cap. 24. Tacit. 16. Ann. 4.

SCREĀTOR, ōris. m. [χρεμπτὴς] Qui ſcreat. Plaut. Milit. 3. 1. 52.
Minime ſputator, ſcreator ſum, itidem minime muccidus.

SCREĀBĬLIS, e. Adj. [χρεμπτὸς] Quod ſcreari poteſt. Non legitur extra compoſitum Exſcreabilis. V. EXSCREO.

SCRIBA, V. SCRIBO.

SCRIBLĪGO, ĭnis. f. [σολοικισμὸς] a vetuſtioribus Latinis dicebatur Solœciſmus, a tortuoſæ orationis pravitate ac verſura. Sed ſcribendum potius Stribligo. V. ſuo loco.

SCRIBLĪTA, æ. f. Genus cibi appellatum eſt, quod in circuitu ad reſtis modum torqueretur. Hoc ſolum differens a placenta, quod ſine melle coquebatur, & ferventiſſima edi ſolebat. Cato R. R. cap. 78. Martial. lib. 3. 17.
Circumlata diu menſis ſcriblita ſecundis,
Urebat nimio ſæva calore manus. Plaut. Pœn. prol. 43.
Nunc, dum ſcriblitæ æſtuant, occurrite.
Alii Striblita. Vide STRIBLIGO. H. St. Male. Gloſſ. Lat. Græc. Scriblita, Ἐγχύτου πλακοῦς. Sic enim, ſublata diſtinctione legendum. Eſt enim Ἐγχύτης inſtrumentum, per quod maſſa ad has cruſtulas conficiendas in ſartaginem, oleo vel butyro liquato fervidam, demittitur.

SCRIBLITĀRIUS, i. m. Qui ſcriblitas conficit. Afran. apud Non. 2. 483.

SCRĪBO, pſi, ptum, [γράφω] ĕre. notæ ſignificationis. Plaut. Aſin. 4. 1. 10.
Et ſcribas vide plane & probe. Idem Pſeud. 1. 5. 131.
Quaſi in libro quum ſcribuntur calamo litteræ.
Sunt qui Partic. Scribtum faciunt, atque ſimiliter, per b, inde derivata. Quaſi ſcilicet ex Scribitum contractum ſit. Atque ita apud Non. Mercerus V. Voſſ. de Analog. 3. 25.
Corticibus ſcribere. Propert. lib. 1. 18. 22.
Notis ſcribere, & Celeriter excipere. Quintil. lib. 11. cap. 2. V. NOTA.
Notis, & Sermonibus ſcribere, opponuntur. Varro apud Servium in 6. Æn. 74. In foliis palmæ, interdum notis, interdum ſermonibus ſcribebat. Turnebus.
In animo ſcribere. Ter. And. 1. 5. 49.
In aqua ſcribere. Catull. 68. 4.
Scribere ſua manu, non autem Propria manu. Nuſquam enim apud bonos auctores poſterius reperitur. Cic. 5. Att. 14. Antequam aliquo loco conſedero,

ro, neque longas a me, neque semper mea manu litteras exspectabis. Ibid. lib. 7. 2. pr. Sexcentas uno tempore accepi, aliam alia jucundiorem, quæ quidem erat tua manu. Idem 3. in Catil. 10. Legimus, erat scriptum ipsius manu. Liv. 37. 10. Coram nuncio ejus Polyxenidas sua manu scripsit. Junge Plin. 23. 8.
Fœdera Amilcaris scripta manu. Liv.
Ab singulari amore scribere. V. A vel AB præpositiones.
Ad aliquem scribere, quemadmodum. Cic. 14. Fam. 2.
Ad aliquem scribere de rebus, &c. Cic. 4. Acad.
Ad aliquem de re aliqua in aliam sententiam scribere. Cic. 3. Q. frat. 1. In ejus sermone ego utcunque soleo admirari, & te de suburbano emendo quum ad illum scribas, non modo ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbano scribere: & quæ ad illum scribas, nihil te recordari de se, de epulis illis, quas tu in Tusculano ejus mihi ostendisti. [Omnibus fere his locis subauditur & Litteras, vel Epistolam, ut & in sequentibus multis.
Ambitiose scribere. Cic. 4. Acad. V. AMBITIOSE.
Caute. Cic. 4. Fam. Caute perscribas. V. CAUTE.
Commodius. Cic. 5. Fam. V. COMMODE.
Enucleate. Cic. 3. Q. frat. 3.
Explorate. Cic. ad Q. frat. V. EXPLORATE.
Frustra. Cic. 13. Att. 13.
Graviter. Cic. 1. Q. frat.
Humane. Cic. 3. Fam.
Humaniter. Cic. 2. Fam. Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.
Liberius. Cic. 5. Fam.
Officipse scribere. V. Officiosus in OFFICIUM.
Plane. Cic. 2. Fam. 13.
Plenissime. Cic. Quamplenissime ad me scribas.
Raptim. Cic. 2. Att. 9.
Recte, i. e. Non frustra. Cic. Id ipsum scire cupio, quod ad tempus recte ad te scribere possim. V. RECTE.
Sæpissime. Cic. 3. Fam.
Subtiliter. Cic. ad Att.
Summatim. Cic. 5. Att. 16.
Velociter ac bene. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Verbose. Cic. 7. Fam. 3. extr. Hæc ad te scripsi verbosius, tibique molestus fui.
Pluribus scribere. subaud. Verbis. Cic. 2. Fam. 13. Hæc eo pluribus scripsi, quod nonnihil significabant tuæ litteræ subdubitare, qua essem erga illum voluntate. Al. Quod mihi sig.
Quod in buccam. Cic. 7. Att. 10.
Quod in mentem venerit. Cic. ad Q. frat.
Tectis verbis. Cic. 9. Fam. 22.
Vacuo animo. Cic. 1. Q. frat. 8.
Scribere, proprie est eorum, qui aliquod ingenii monumentum condunt, vel aliquod opus faciunt, quod & Conscribere dicitur. Ter. Eun. prol. 36.
Qui magis licet currentes servos scribere, &c. Cic. 12. Fam. 17.
Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi. Idem 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis. Ovid. 1. Trist. 1. 41.
Carmina secessum scribentis, & otia quærunt.
Accurate, & cogitate. V. COGITO.
Concinne. V. CONCINNUS.
Diligentissime scripta. Quintil. in procem. lib. 1.
Licenter. Hor. de Arte Poet. 265.
Luculente. V. LUCULENTUS.
Mendose. V. MENDA.
Separatim de re aliqua. Quintil. in procem. lib. 4.
De integro scribere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Expertus sum prodesse, quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.
De Græcis Latine scribere. Cic. 1. de Finib. 8. Sed ex eo credo, quibusdam usu venire ut abhorreant a Latinis, quod inciderint in inculta quædam & horrida, de malis Græcis Latine scripta deterius.
De hac re in utramque partem & dicta sunt, & scripta multa. Cic. 4. Acad. 124.
Aliquem ad historiæ fidem scribere. Cic. 1. Q. frat. 19. Cyrus ille a Xenophonte, non ad historiæ fidem scriptus, sed ad effigiem justi imperii.
Formulam alicui scribere. V. Formula, in FORMA.
Libellum scribere. Ovid. 4. de Pont. 13. 19.
Litteras ex sermone alterius scribere. Cic. 10. Fam. 4. Gratissimæ mihi tuæ litteræ fuerunt, quas ex Furnii sermone te scripsisse animadverti. Ego autem præteriti temporis excusationem affero, quod te profectum audieram: nec multo ante rediisse scivi, quam ex epistola tua cognovi. Plura supra V. ubi & absolute poni diximus.
Salutem alicui scribere. Plaut. Bacch. 4. 4. 79. V. SALUS.
Orationes scribere. Cic. de Clar. Orat.
Poemata scribere. Hor. 2. Epist. 1. 117.
Versus scribere. Cic. 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi, supra tribunal & supra Prætoris caput, scribebantur.
Amor scribendi te rapit. Hor. 2. Serm. 1. 10.
Laborem scribendi ferre. Hor. 1. Serm. 4. 12.
Nulla voluptas scribendi est mihi. Ovid. 4. de Pont. 2. 29.
Scriptum est. Cic. 1. de Divin. 123. Scriptum est item, cum Critonis, &c.
Scriptum reliquit. Cic. 1. de Divin. 36. Nonne, ut C. Gracchus filius ejus scriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehensis, aruspices convocavit? conf. 33. & 56.
Scriptum video. Cic. 4. Acad. 129. Cujus, ut scriptum video, princeps Xenophanes, quem modo nominavi, deinde eum sequuti Parmenides & Zeno.
Scribere, Accusare. Martial. in præfat. lib. 1. Absit a jocorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Catanæus, Scribat, dictum putat pro Accuset. Est tamen qui apud Martialem Cribret legat, non autem Scribat. Forte sensus est, Epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ sibi describat legenda. [Lego Nec in epigr.
Dicam alicui scribere. Cic. 2. Verr. 37. V. DICA.
Hæredem aliquem scribere; Instituere, Facere testamento. Martial. lib. 10. 97. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 264. Burm. Hæredi scripto opponitur lex. Idem Declamat 1. Neque gravissimum patrem suprema sua juveni jactasse ediderim, ut hæredem filiam scriberet. Hor. 2. Serm. 5. 48.
Hæredem aliquem testamento scribere. Hirt. Bell. Alex. cap. 33.
Leges scribere, quod & Condere, & Dicere, & Facere dicitur. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ejus porro civitatis sapientissimum Solonem dicunt fuisse eum, xui leges, quibus hodie quoque utuntur, scripserit.
Legem scribere de, &c. Cic. 2. de Legib. 10. Nec si regnante Sex. Tarquinio nulla erat Romæ scripta lex de stupris, idcirco non contra illam legem sempiternam Sex. Tarquinius vim Lucretiæ, Tricipitini filiæ, attulit?
Libertatem servo scribere, est, Ei libertatem testamento relinquere. Ulpian. in l. Si servum. D. de acquir. vel omittenda.
Nummos alicui scribere, Per mensæ scripturam dare: ut ait Budæus. Plaut. Asin. 2. 4. 34. i. e. Nummos, non præsentes solvere, sed pro his in certum diem solvendis per scriptum se obligare.
Supplementum scribere legionibus. Cic. 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere, ut in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur.
Scribere, Pingere. Plinius de Nicomacho pictore, lib. 35. cap. 10. Scripsit & Apollinem & Dianam, deumque Martem in leone sedentem. Unde & Picturam legere dicimus. Virg. 6. Æn. 33.
— quin protinus omnia
Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinii habet Pinxit. V. Harduin. in loc. Stat. 1. Silv. 3. 9.
Visa manu tenera tectum scripsisse Voluptas. [Nisi forsan Struxisse a manu poetæ relictum fuit.
SCRIPTUS, a, um. Partic. [γεγραμμένος] ut, Notæ scriptæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 90.
Absumere igne scriptos libellos. Ovid. 5. Trist. 13. 61.
Diem scriptum proferre, Diem prædefinitum. Sen. Herc. fur. v. 190.
Scriptum lapidem esse ait, & ita vocari, Antistius Labeo in agro Menullino, ubi Scribæ divinam rem facerent. Festus. [Pro Menullino, scribendum Medullino.
SCRIPTUM, i. n. [γεγραμμένον G. L. G.] dicitur Id quod de re aliqua scribitur. Ovid. 1. de Arte Am. 469.
Si non accipiet scriptum, illectumque remittet. Idem 6. Epist. 4.
Debueram scripto certior esse tuo.
Veterum scriptorum Musæ. Catull. ad Manl. 66. 7. [Hic est a recto Scriptor.
Copia magna scriptorum. Catull. 66. 33.
Antiquissima scripta. Hor. 2. Epist. 1. 28.
Electissima scripta poetæ pessimi. Catul. in Annal. Volusii, 34. 6.
Nefaria scripta. Catull. ad Fundum 42. 18.
Optima scripta Græcorum. Hor. 2. Epist. 1. 28.
Regale scriptum Tragicis cothurnis. Ovid. 2. Trist. 533.
Adire aliquem scripto. Tacit. 4. Hist. 39.
Dicere de scripto. V. DE præpositionem.
Exardescere scriptis. Ovid. 3. de Arte Am. 481.
Ah quoties dubius scriptis exarsit amator.
Mandare scriptis. V. MANDO.
Peccare scripto. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Recitare scripta. Hor. 1. Serm. 4. 75.
Relinquere scriptum aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. in ipso verbo.
Sequi scripta oculis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tradere aliquid scripto. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Abdicare sese scripto. Piso apud Gell. lib. 6. cap. 9. i. e. Officio notarii vel scribæ renuntiare. &
Facere scriptum, pro Scribendo victum lucrari: apud Gellium lib. 6. cap. 9. V. SCRIPTUS, ûs.
Scripturam facio. H. St. Sed longe aliud est Scripturam, ac Scriptum facere. V. SCRIPTURA, & SCRIPTUS, us. m.
SCRIPTIO, ōnis. f. [σύγγραφή] Actus scribendi. Varro, apud Nonium 2. 807. Avarus fœnerator spe lucri rem scriptione duplicarat. Cic. 9. Fam. 12. Oratiunculam pro Dejotaro, quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram: itaque eam tibi misi: quam velim sic legas, ut rem tenuem & inopem, nec scriptione magnopere dignam. Idem lib. 2. de Orat. 5. Illud autem est hujus institutæ scriptionis. i. e. Hujus rei quæ scribitur ad memoriam diuturnam.
Scriptio, Epigramma, sive Id quod scribitur, ut sit memorabile. Cic. pro Arch. 14. Quam multas nobis imagines, verum etiam ad imitandum fortissimorum virorum expressas scriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Ubi tamen nonnulli, & inter ceteros Gruterus legit Imagines expressas scriptores &c.
Scriptiones philosophicæ. i. e. Libri de philosophia scripti. Cic. 5. Tusc. 121. Ad Brutum nostrum hos libros alteros quinque mittemus, a quo non modo impulsi sumus ad philosophicas scriptiones, verum etiam lacessiti.
Scriptio, aliter. Cic. in Orat. 37. Quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum, & historiarum: &c. Laudationes vocat Encomia; quibus, non homines tantum laudantur, sed etiam res aliæ: ut Aristides Romam laudavit, Alcidamus mortem, Synesius calvitium, Lucianus muscam, Erasmus stultitiam. Scriptiones appellat, Exercitationes quidem oratorias, sed quæ remotæ sint a foro: qualis est Paranesis Isocratis ad Demonicum, Nicocles de regno: tales sunt Chriæ, Declamationes, & siqua sunt alia ejus generis. [Nisi synonymum & Historiarum.
SCRIPTIUNCŬLA, æ. f. Salvian. Præf. libror. de Gub. Dei.
SCRIPTIONĀLIS, e. Adj. Ad scriptionem pertinens. Mart. Capell. l. 5.
SCRIPTUS, ûs. m. Scribæ officium. Gellius ex Pison. Annal. lib. 6. cap. 9. Cn. Flavius, Annii filius, dicitur tabulas posuisse, scriptu sese abdicasse. Alii codices habent, Scripto. [Idque rectius, ut in SCRIPTUM, i. n. extr. quo & seq. Livii locus pertinet. Non satis constat igitur de hoc verbali. Scriptum facere; i. e. Exercere scripturam, sive Scribam agere. Liv. 9. 46. V. in FACIO.
SCRIPTOR, ōris. m. [γραφεύς Gl. omn.] Qui scribit, sive texit epistolam, orationem, librum, opusve aliquod. Liv. lib. 1. in Procem. Et, si in tanta scriptorum turba, mea fama in obscuro sit. Donatus in Prolog. Terentii, Indifferenter, inquit, omnis, qui aliquid scripsisset, Scriptor a veteribus dicebatur. Cic. 7. Att. 16. Qui quum scriptor luculentus esset, tantas res, atque eas, quæ in omnium manus venturæ essent, Sestio nostro scribendas dederit. Martial. lib. 3. 20.
An quæ Neroni falsus astruit scriptor? Cic. in Orat. 29. Vetustissimus ille scriptor & politissimus Lysias. Idem de Clar. Orat. 35. Lysias, ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor atque elegans.

Artium

Artium ſcriptores. Quintil. lib. 2. cap. 13. Cic. 1. de Orat. 158. Omnium bonarum artium ſcriptores ac doctores, & legendi & pervolutandi.
Belli Trojani ſcriptor, Homerus. Horat. 1. Epiſt. 2. 1.
Carminum ſcriptores. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Aſſiduus ſcriptor. V. ASSIDUUS.
Delirus inerſque ſcriptor. Horat. 2. Epiſt. 2. 126.
Nobilium ſcriptorum auditor. Horat. 2. Epiſt. 19. 39.
Scriptor, ſimpliciter pro Eo qui ſcribit alteri. Cic. 2. Fam. 4. Domeſticarum rerum habes & ſcriptores & nuncios.
In Epiſt Scriptorem rerum domeſticarum. H. St. Idem locus 2. Fam. 4. pr. Tuarum enim rerum domeſticarum habes & ſcriptores & nuntios.
Scriptor, A manu ſervus. Cic. 1. de Orat. 136. Neque precibus unquam, nec inſidiando, nec ſpeculando aſſequi potuit, &c. ex ejus ſcriptore & lectore Diphilo ſuſpicari liceret.
Scriptor legum, pro Legumlatore. Cic. ad Brut. 15. Neque ſolum ut Solonis dictum uſurpem, qui & ſapientiſſimus fuit ex ſeptem, & legum ſcriptor ſolus ex ſeptem.

SCRIPTŌRIUS, a, um. Adj. [γραφικός] Quod aptum eſt ad ſcribendum, ſeu Quod ad ſcriptorem pertinet. ut, Atramentum ſcriptorium. Celſus lib. 6. cap. 4.
Calamus ſcriptorius. Celſ. lib. 5. 28. 12. de fiſtulis.

SCRIPTŪRA, æ. f. [γραφὴ Gl. G. L.] Id quod ſcribimus.
Scriptura, Compoſitio libri. Auctor ad Heren. lib. 3. 27. Non ſum neſcius quantum ſuſceperim negotii, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari ſcriptura conatus ſum voces. Scriptura, i. e. Scribendo Idem lib. 4. Reliquum ſcripturæ conſumetur in exemplis. i. e. Ejus quod ſcribendum eſt. Ter. in prol. Adelph. 1.
Poſtquam poeta ſenſit ſcripturam ſuam
Ab iniquis obſervari, &c.
Scriptum facere ex Gellio p. præced. forte Scripturam. H. St. V. quæ ſubjeci ibidem.
Diurna actorum ſcriptura. Tacit. 3. Ann. 3.
Perſequi ſcriptura. Cic. 15. Fam. 21. Quum vero ea, quæ ſcriptura perſecutus es, ſine ſummo amore cogitare non potueris. V. PERSEQUOR.
Scriptura, Stilus quo quis utitur in ſcribendo. Cic. 6. Fam. 7. Genus autem hoc ſcripturæ, non modo liberum, ſed incitatum atque elatum eſſe debere quis ignorat?
Levis ſcriptura. Ter. Phorm. prol. 5.
Scriptura, pro Inſcriptione. Vell. Paterc. 2. 61. 3. Statuæ ætatem ſcriptura indicat.
Scriptura, pro Vectigali quod percipitur e paſcuis: vel ipſa ratio eorum qui præſunt hujuſmodi vectigalibus. Et tam ii, quam qui portus aut portoria curabant, vectigalia deſcribentes, aut colligentes, Magiſtri ſcripturæ & portus dicebantur. In illa autem ſocietate & Magiſtri, & pro Magiſtris erant. V. ſ. l. Plaut. Truc. 1. 2. 42.
Illa, haud ego, habuit publicum, perverſe interpretaris.
Nam adverſum legem a me ob meam ſcripturam pecudem accipi,
Fierique. A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes:
Ubi non eſt ſcriptura, unde dent, incuſant publicanos. Quem locum ſic reſtituit Turnebus,
Nam adverſum legem a me, ob meam ſcripturam, pecudem accepit.
Æraque. A. idem, quod tu facis, faciunt rei male gerentes:
Ubi non eſt, ſcripturam unde dent, incuſant publicanos. Pecuarii, inquit, & qui greges habebant, certam in ſingula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro paſtione, quæ pecunia Scriptura vocabatur. Cic. 2. Att. 10. P. Terentius, meus neceſſarius, operas in portu, & ſcriptura Aſiæ pro magiſtro dedit. h. e. Portorio & ſcripturæ Aſiæ magiſtri loco præfuit. Idem 4. Verr. 169. In ſcriptura Siciliæ pro magiſtro eſt quidam L. Carpinatius. Ibidem 171. Portum autem, & ſcripturam eadem ſocietas habebat. Aſconius in Divin. 33. Mancipes, ſunt publicanorum principes. Romani homines, qui, quæſtus ſui cauſa, decumas redimunt, Decumani appellantur: Si portum, aut paſcua publica, Portitores, aut Pecuarii, quorum ratio Scriptura dicitur. Hi omnes exigenda a ſociis ſuo periculo exigunt, & Reipublicæ repræſentant: providentes etiam in illa redemptione commodis ſuis. [Sic puto ſcribendum & diſtinguendum locum. Scriptura autem ad ſolos Pecuarios pertinet. V. pro Manil. 15.
Magiſter ſcripturæ, Qui vectigal ſcripturæ manceps curabat. Cic. 5. Attic. 15. extr. Sæpe dare tabellariis publicanorum poteris, per magiſtros ſcripturæ & portus noſtrarum diœceſium. V. ſupra & MAGISTER, ac PROMAGISTE.

SCRIPTURĀRIUS, a, um. Adj. Ad ſcripturam pertinens, ut Scripturarius ager publicus appellatur, In quo, ut pecora paſcantur, certum æs eſt; quod Publicanus ſcribendo conficit rationem cum paſtore. Feſt.

SCRIPTURĀRIUS, i. m. Idem quod Magiſter ſcripturæ. Scripturarii dicebantur a Nonio & Feſto, Ii qui mancipum rationes faciebant: quales hodie ſunt quos *clericos & commiſſarios* vocant octavanorum & viceſimanorum. Ex Budæo. V. ſeq.
Scripturarios veteres, quos nunc Tabularios dicimus, dici volunt, quod ſcripturis, vel commentariis omnia, vel urbium, vel provinciarum complecterentur. Lucil. lib. 26. Publicanus vero ut Aſiæ fiam, ut ſcripturarius. Non. 1. 172.

SCRIPTĪLIS, e. Adj. Ammian. 17. 8. Elementa ſcriptilia, i. e. Quæ ſcribi poſſunt. [Immo Quæ ſcripturæ ſerviunt, i. e. Litteræ.

SCRĪBA, æ. m. [γραμματεὺς Gl. L. G. & G. L.] Qui litteras, vel geſta, vel tabellas, & alia quæcunque ſcribit nomine regis vel alterius.
Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poetas vocabant. At nunc dicuntur ſcribæ quidem librarii, qui rationes publicas ſcribunt in tabulis. Itaque quum Livius Andronicus bello Punico ſecundo ſcripſiſſet carmen, quod a virginibus eſt cantatum, quia proſperius reſp. Pop. Rom. geri cœpta eſt, publice attributa eſt, & in Aventino ædes Minervæ, in qua liceret ſcribis hiſtrionibuſque conſiſtere, ac dona ponere in honorem Livii, quia is etiam & ſcribebat fabulas & agebat. Hactenus Feſt.
Scriba, Qui a manu eſt, vel Amanuenſis. Liv. 2. 12. de C. Mucio loquens, Ibi, quum militibus ſtipendia forte darentur, & ſcriba cum rege ſedens pari fere ornatu multa ageret. Et paulo poſt, Scribam pro rege obtruncat. Cic. 5. Fam. 20. Ad ea quæ ſcripſi commodius equidem poſſem de ſingulis ad te rebus ſcribere, ſi M. Tullius, ſcriba meus, adeſſet.
Scribæ, qui peculiarem ordinem Romæ efficiebant, numerantur in Apparitoribus Præſidum provinciarum a Cic. 5. Verr. 183. & ſeq. ubi de eorum officio plura V.
Scribæ fuerunt diverſi a Notariis, ut Litteræ a Notis. Notis enim excipiebantur, quatenus illæ pro elementis ipſis, vel memoriæ juvandæ cauſa ſumuntur, Litteris vero deſcribebatur, quod legendum erat. V. Paull. C. 40. de teſtam. milit. Barth. Adverſ. 50. 1. [V. Suid. in γραμματεὺς.
Scribarum varia ſunt nomina, pro munerum ratione. ut,
Scriba Ædilicius. Solebant nimirum ſibi ſcribæ ea adſcribere elogio, quibus magiſtratibus ſcribæ fuiſſent; uti teſtatur vetus titulus. CAPITONI SCRIBAE AEDILITIO. Reineſ. Inſcr. Claſſ. 11. n. 17. Turneb. Adverſ. 11. 10.
Ærarius. V. ÆS.
Cenſualis erat, Apud quem teſtamenta aperiebantur, publicabantur, ſeu actis inſerebantur. l. 18. C. de Teſt.
Cubicularius eſt, quem vocant Galli *Secretaire de la chambre*. Inſcript. apud Gruter. p. 575. n. 7.

IANVARIVS DOMITIANI CAESARIS
L. SCRIB. CVB. CONTVBERNALI
OPTIMAE FECIT.

Epiſtolaris vocatur, Qui epiſtolis ſcribendis inſerviebat. Inſcr. apud Gruter. p. 577. n. 8.

TI. CLAVDIVS. ALCIBIADES. MAG.
A. BIBLIOTHECA. LATINA. APOLLINIS.
ITEM. SCRIBA. AB. EPISTVLIS. LAT.

Libellenſis eſt, Qui libellis ſcribendis inſerviebat. Inſcr. apud Gruter. p. 582. n. 1.

TI. CLAVDIO. TI. AVGVSTI. LIB.
ARRIO. CLAVDIANO. SCRIB. LIBELL.

Navalis ſcriba, Qui in nave apparebat, inter aliud genus ſcribarum minimæ dignationis habebatur, quod periculis quoque ejus miniſterium eſſet objectum. Plaut. in Fragment. apud Feſtum.
Non ego te novi, navalis ſcriba, columbar impudens? Al. Columbari.
Prætorius fuit, Qui prætori apparebat. Inſcript. Jaderæ,

C. MODIVS. S C R.
PR. VERRONA.
ANN. XX.

Quæſtorius denique ſcriba, inferior erat ordine, quam Ædilicius, aut Prætorius. Et huic Elogium hoc adſcribebatur, cujus magiſtratus ſcriba eſſet;

SVLPICIANO SCRIBAE QVAESTORIO.

Turneb. Adverſ. 11. 10. Inſcript. Reineſ. Claſſ. 11. n. 16. & 120. Notandum vero omnes, qui Magiſtratibus & Sacerdotibus publicis miniſtrabant, Scribas publicos, & abſolute Publicos appellatos fuiſſe. Vetus Lapis apud Gruter. p. 306. n. 7. Q. INGENVVS. MAXIMIANVS. SCRIB. PVBLICVS. PONTIF. ET CVRATOR. AERARI.
Σκρίβας, Σκρίβων, κατὰ Λατίνους, ὁ τῶν συμμαχοφυλάκων ὑπερφερόμενος. Suid. Unde apparet poſterioribus temporibus & Scribones dictos.
Inſanus ſcriba. Hor. 1. Serm. 5. 35.
Recoctus ſcriba. Hor. 2. Serm. 5. 56. V. RECOQUO.

SCRIBĀTUS, ûs. m. Scribæ munus & officium. Imp. Philipp. in L. Si ad ſcribatum. C. De appellationibus.

SCRIPTO, āre. Frequent. Hor. 1. Serm. 6. 122.
Ad quartam jaceo, poſt hanc vagor, aut ego lecto,
Aut ſcripto, quod me tacitum juvet: ungor olivo. In quem verſum ſic ſcribit Vet. Scholiaſt. Lecto producta ſyllaba enuntiare debemus, quia frequentativum eſt, ab eo quod eſt Lego. Bentlejo autem Lecto & Scripto ſunt Ablativi participiorum Lectus & Scriptus; eumque illorum miſeret, qui Lecto hic & Scripto verba eſſe volunt, pro Lectito & Scriptito, quoniam (inquit) verba ſunt inaudita, & in ultimam barbariem releganda.
Scribit Non. 2. 781. Scriptat, conſtat eſſe rarum. V. Gell. 9. 6.

SCRIPTĪTO, [συχνογράφω] āre. frequent. a Scripto. Cic. 7. Att. 12. Et hæc, & ſi quid aliud, ad me ſcribas, vel potius ſcriptites. Idem 1. de Orat. 152. Neque ea quiſquam, niſi diu multumque ſcriptitarit, etiamſi vehementiſſime ſe in his ſubitis dictionibus exercuerit, conſequetur.

SCRIPTŬRIO, īre. Sidon. 7. Epiſt. 18.

SCRĪBŌNIUS, [Σκριβώνιος] Nomen Rom. gentile.
Gens ſcribonia Plebeja Curionum & Libonum familiis emicuit.
Cn. Octavio C. Scribonio Conſulibus. Plin. lib. 2. cap. 35.
Aphrodiſeus, Orbilii ſervus atque diſcipulus, mox a Scribonia Libonis filia, quæ prius Auguſti uxor fuerat, redemptus & manumiſſus. Hujus meminit Suet. de Ill. Gram. 19. de Scribonia Aug. cap. 62.
Scribonius Largus, Medicus ſub Tiberii principatu. Cujus in hoc opere ſæpe Compoſitiones memorantur.

SCRIBONIĀNUS, a, um. Adj. Tacit. 2. Ann. 27. Ala Scriboniana.

SCRĪNIUM, i. n. [χαρτοφυλάκιον Gl. G. L.] a ſecernendo; dicitur Locus in quo ſervantur pretioſa ac ſecreta. Plin. lib. 7. cap. 25. Captis apud Pharſaliam Pompeji Magni ſcriniis epiſtolarum. Ibid. cap. 29. Inter ſpolia Darii Perſarum regis unguentorum ſcrinio capto, quod erat auro, gemmiſque ac margaritis pretioſum. Hor. 2. Epiſt. 1. 113.
— & prius orto
Sole, vigil calamum, & chartas, & ſcrinia poſco.
Librariorum ſcrinia. Catull. 14. 17.
Clauſa ſcrinia. Propert. lib. 3. 6. 14.
Compilare ſcrinia alicujus. Hor. 1. Serm. 1. 120.
Retegere ſcrinia. Juven. 6. Sat. 277.
Scrinia, ſunt Plutei, vel Loculi, in quibus acta Principum, libelli & commentarii aſſervantur. V. Plin. & Horat. ſupra.
Sueton. in Nerone cap. 47. Inventus eſt poſtea in ſcriniis ejus hac de re ſermo formatus. Ubi Beroald. Scrinio, in quo ſc. epiſtolæ reponuntur. Seneca in ult. Controverſ. pr. Et ſcrinium, in quo miſſæ erant ab hoſtibus litteræ ſuſtulit. Hinc Magiſter ſcrinii dictus. H. St. V. ſeq. dict.

SCRINIĀRIUS, i. m. [χαρτοφύλαξ] Qui ſcrinium cuſtodit. In jure Civili Scriniarii dicuntur, qui iidem Chartularii appellantur. Quod enim chartæ in ſcrinia referuntur, & ab Scriniariis, i. e. Scriniorum cuſtodibus, quos quondam Æditues Pontificeſque dixerunt, cuſtodiantur, Scriniarios dixerunt. V. l. ult. C. de Caſtren. pecul lib. 12. & l. 8. & 10. C. de numerat. lib. 12. l. ult. de appar. præfecti præto. Alexander Ulpianum ſuum

suum scriniarium appellat. Lamprid. Vide l. ultima. C. de testam. milit. [Lampridii verba puto hæc sunt cap. 26. Nam & consiliarius Alexandri & Magister scrinii Ulpianus fuisse perhibetur. Suidas, Σκρινιάριος, ὁ Χαρτουλάριος ὁ ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὸ σκρίνιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον. Lamprid. in eadem vita cap. 31. omnino vide, ubi eos, Qui scrinium gerebant ab his, qui Ab epistolis & A libellis & A memoria appellabantur, nominatim distinguit. Gloss. Græc. Lat. Χαρτοφύλαξ, Chartularius, Χαρτοφυλάκιον, Scrinium. conf. Favorin. Lex.

SCRIPTITO, SCRIPTURA. V. SCRIBO.

SCRIPTULUM, SCRIPTUM, SCRIPULUM. V. SCRUPUS.

SCRIPULA, Vitis genus. Plin. lib. 14. cap. 3. Item scripula passo acino.

SCROBS, scrŏbis. m. & f. secundum Priscianum: Servio tamen masculini potius. [βόθρος Gl. L. G. & G. L.] Sunt autem Scrobes, Fossiones, ut putei vel foveæ, intra terram manufactæ, ad vineas, vel arbores conserendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Columel. lib. 4. cap. 1. pr. Nimium me profundos censuisse fieri scrobes. Ibidem p. p. Contenti bipedaneo scrobe. Ibidem, Melius consurgunt altioribus demissa scrobibus: nam bipedanei etiam provincialibus agricolis vix approbari possunt. Idem lib. 4. cap. 15. Ex alto scrobe submersa perducitur ad vacantem palum. Plin. lib. 9. cap. 51. Mus marinus in terra, scrobe effossa, parit ova, & rursus obruit terra.

Ternarii scrobes & quaternarii. Columel. lib. 11. cap. 2. Scrobes omnis generis, quos eris Autumno consiturus, hoc tempore præparare oportebit. (mensem Martium intelligit.) Eorum quaternarii, hoc est quoquoversus pedum IIII. si est commodum terrenum, XIIII. ab uno fiunt: ternarii autem XVIII.

Repletæ scrobes. Virg. 2. Georg. 235.

Subactæ scrobes. Virg. 2. Georg. 50.

Invertere scrobes oleis. V. INVERTO.

Scrobis etiam in Nominativo dicitur. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed arboris maritandæ causa scrobis viviradici fieri debet, latus pedum duorum. Ibid. cap. 10. Sed scrobis clibano similis fiat. Non. 3. 207. [Gloss. Lat. Græc. Scrobis, Βόθρος. & Græc. Lat. Βόθρος, Borago, Scrobis, Scrobes, Fossa, Fovea, Lacuna. Borago, pro Vorago. An igitur & in recto sing. Scrobes?

SCRŎBĬCŬLUS, i. m. dimin. [ὀρυγμάτιον] Plin. lib. 21. cap. 5. Atque ita in scrobiculis feruntur, heminis fæcis circumfusis. Columel. lib. 4. cap. 15. Et id, quod a matre abscissum recens erit, confestim alte circumfoditur, & scrobiculo facto ad imum solum præciditur. Non. 3. 207.

SCRŌFA, æ. f. [Γρόμφαινα, Gl. L. G. & G. L. & Onomast.] Sus, quæ multos peperit porcos: tamen etiam pro Porca ipsa peculiariter sumitur. Varro 2. de R. R. cap. 4. Scrofa in sua quæque hara, suos alat oportet porcos. Plaut. Capt. 4. 2. 29.

Eorum si cujusquam scrofam in publico conspexero, &c. Columel. lib. 7. cap. 9. Scrofæ probantur longissimi status, & ut sint reliquis membris similes descriptis verribus. [Gloss. Græc. Lat. Γρόμφαινα, ὑς, ἡ θήλεια. An Θυλάζουσα intelligi voluit? Suid. Γρομφάς, ὗς, ἡ παλαιὰ Σκρόφα. Porca igitur feta, seu mater est. conf. Hesych.

Candida scrofa. Juven. 12. Sat. 73.

SCRŌFA [Σκρόφας] Tremellius ponitur in lib. 2. cap. 4. Varronis de R. R. ubi de avo suo, Avus, inquit, meus primum appellatus est Scrofa. Qui, Quæstor quum esset Licinio Nervæ Prætori in Macedonia provincia, relictus, qui præesset exercitui, dum Prætor rediret, hostes arbitrati occasionem se habere victoriæ, impressionem facere cœperunt in castra. Avus, quum hortaretur milites ut caperent arma, atque exirent contra: dixit celeriter se illos, ut scrofa porcos, disjecturum, id quod fecit: Nam eo prælio hostes ita fudit atque fugavit, ut eo Nerva Prætor, Imperator sit appellatus: & avus cognomen invenerit ut diceretur Scrofa. Itaque proavus, & superiores de Tremelliis nemo appellatus Scrofa. Nec minus septimus sum deinceps Prætorius in gente nostra. Hactenus Varro.

Scrofa, scripsit de Re rustica libros, quos Plin. allegat lib. 17. cap. 23.

SCROFĪNUS, a, um. Adj. ut Scrofinum fel. Plin. 28. 11. ut legit Hard. Al. Hircinum.

SCROFŬLA, æ. f. [χοιράς] Dimin. Medicis junioribus quid Morbi sit, vide in STRUMA.

Scrofulas dici a Scrofa sue, palam est: quoniam eas Græci ab ejusmodi bruto χοιράδας appellarunt. Solenne est Francorum regibus, eas sola manuum attrectatione fideliter curare. Utitur Veget. Mulom. 2. 23. pr.

SCROFĬPASCUS, i. m. [χοιροβοσκὸς] Qui pascit scrofas. Plaut. Capt. 4. 2. 27.

Tum pistores scrofipasci, qui alunt furfure sues.

SCRŌTUM, i. n. [ὄσχεον, ὄσχεος] Cutis, quæ testiculos continet. V. Celsum lib. 7. cap. 19. & cap. 20. ubi frequenter hanc vocem usurpat. *Bursam testicularem* nominant. conf. SCORTUM.

SCRUPĒDA, æ. c. a Scauro pede, quasi Scauripeda: Scaurus autem exponitur σκολιόπους & σκαμβὸς, σκελὴς a vetere Critico. Hor. 1. Serm. 348.

Balbutit scaurum pravis fultum male talis. Accius apud Varr. de L. L. 6. 3. Scrantiæ, scrupedæ, stritabillæ, tantalæ. Turneb. Ad hæc verba notat Gellius 3. 3. Poetam delectatum faceta verborum antiquitate, meretricum vitia atque deformitates significantium. V. loc. & sup. SCRATIÆ.

SCRUPEUS, SCRUPOSUS, SCRUPULUS. V. infra sub dict. seq.

SCRŪPUS, i. m. [λίθαξ, λιθάριον] Lapillus brevis, qui pressus sollicitudinem creat. Serv. Festus, Scrupi dicuntur Aspera saxa & difficilia, petræ etiam attrectari insuetæ, aut naufragiorum pollutæ scelere; unde & Scrupulosam rem dicimus, Quæ aliquid in se habet asperi. [Gloss. Græcolat. Γῆ ἔχουσα χάλικα, Scurpus. lege Scrupus.

Per omnes scrupos trahere cruentos pedes. Petron. cap. 79.

Scruporum lusus, apud Quintil. lib. 11. cap. 2. Cic. 1. de Orat. 217. Pila bene, & duodecim scrupis ludere. Hujus ludi meminit Ovid. 3. de Arte Am. 363. ubi inquit,

Est genus in totidem, &c. Scruporum lusus esse putatur, qui vulgo *Dominarum lusus* vocatur. Victor. lib. 5. Variar. Lect. cap. 13. legendum putat Duodecim scriptis, tum apud Ciceronem, tum apud Quintilianum, propterea quod apud Nonium in litera s ita scribitur. Scripta constat esse rarum. [Immo Scriptat. V. in SCRIBO] M. Tullius in Hortensio, Itaque tibi concedo, quod in duodecim scriptis solemus, ut calculum reducas, si te alicujus dati pœnitet. Huc accedit Charisius lib. 1. sic inquiens: Scriptulum, quod nunc vulgus sine T dicit, Varro in Plautorino dixit. Item in Annali nummum argenteum conflatum primo a Servio Tullo dicunt: is quatuor scriptulis major fuit, quam nummi. Hinc apparet a Scriptum forma diminutionis factum Scriptulum, deinde per ablationem litteræ T Scripulum. Volusius Mæcianus in libro de Asse, Uncia, inquit, dividitur in scriptula viginti quatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna scrupula distribuitur, quæ a Græcis γράμματα, id est Litteræ, ideo dicuntur, quod quatuor viginti litteras Græci in alphabeto suo habent, quod uncia scrupulos capit. Quidam, teste Glareano in libro de Asse, ut Gramma exprimant, Scriptulum primum vocatum putant, postea Scripulum abjecto T. Argentarii hodie Denarium vocant, & viginti quatuor grana continere ajunt. Fannius,

Semioboli duplum est obolus: quem pondere duplo
Gramma vocant, Scrupulum nostri dixere priores.

V. Gronov. de Pec. vet. lib. 3. cap. 15. & paulo infra SCRUPULUS.

Scrupus, [αἴνιγμα] Ænigma significat apud Gell. lib. 12. cap. 2. V. Scirpi apud Gellium, in dictione SCIRPUS.

SCRUPEUS, a, um. [λιθώδης Gl. G. L.] Lapillosus. Virg. 6. Æn. 236.

Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. i. e. Lapillosa. Serv.

Scrupeus. Varr. Ex eo ab Accio positum in Curiosa. Itaque est in Menalippa, Rejicis abs te religionem scrupeam pone. Accius, inquit, Scrupeum pro Curioso usurpavit in Menalippa, cum Religionem scrupeam dixit, quam post tergum rejiciendam ait. Ex Turnebo. Sed aliter apud ipsum Varr. L. L. 6. 3. q. V. conf. Enn. apud Fest. in Scrupi.

SCRUPŌSUS, a, um. Adj. [λιθακώδης] Plenum scrupis. Lucan. lib. 5. 675.

Scruposisque angusta vacant ubi litora saxis.

Scruposus, Difficilis, asper. Tralatio a viis. Scrupi autem dicuntur Saxa aspera. Ex quo Scruposam rem dicimus, Quæ aliquid habet in se asperitatis. Lucret. lib. 4. 526.

— haud quaquam ratio scruposa relicta est. Lambin.

Saxum scruposum. Apul. 6. extr. Super aliquod saxum scruposum.

Via scruposa. Plaut. Capt. 1. 2. 82.

SCRIPTŬLUM, i. n. [γράμμα] Vigesima quarta pars unciæ. Scribitur & Scripulum, omissa T, & per contractionem Scriplum. Sosip. Charis. 1. 81. V. supra SCRUPUS. [Barbaris Scrupulus. Gloss. Lat. Græc. Scripulum, Γράμμα, σταθμός. Alt. Gloss. & tert. Scripulum, Γράμμα, ὁ σταθμός. Scripulum semper, adjecto t. Sic autem & Columellæ codd. Mss. lib. 5. pr. ut & Varronis, Ciceronis, &c. Primam producunt Ovid. & Martial. Corripit Rhemn. Fannius ubique, qui sub Claudio vixisse putatur, quod ægre mihi persuadeo. Porro nec pro Pondere nisi in neutro genere positum apud antiquiores reperio, ita ut distent Scripulum & Scrupulus.

SCRŪPŬLUM, i. n. vel SCRŪPŬLUS, i. m. dimin. [ψηφὶς] proprie Lapillus brevis & asper, qui in calceo latens, pedem lædit, & presso pede, dolorem creat. V. super. dict.

Scrupulus, translate pro Sollicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur. Unde, Injicere scrupulum, & Eximere scrupulum alicui dicimus. Ter. Phorm. 5. 9. 30.

Ea mortem obiit; e medio abiit: qui fuit in re hac scrupulus?

Scrupulum, Μέριμνα, ἡ Μέριμνα. Scrupulo, Ψυχῆς κίνησις. Gloss. Lat. Gr. [An Scrupulus scribendum? non memini enim in hac significatione aliter legere. An posteriore loco Scrupulositas? Occurrunt enim trunca quædam in eo Lexico.

Sine scrupulo. Columel. lib. 5. cap. 11.

Odiosus scrupulus. V. Odiosus in ODIUM.

Aculei sollicitudinum & scrupuli. Cic. 1. Att. 15. At domesticarum quidem sollicitudinum aculeos omnes & scrupulos occultabo.

Evellere scrupulum alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies noctesque stimulat ac pungit, ut evellatis postulat.

Eximere. Idem 5. Att. 13. Exime, quæso, quoad potes, de illo domestico scrupulum, quem non ignoras.

Injicere scrupulum alicui. Ter. Adelph. 2. 2. 20. Timet, injeci scrupulum homini.

Injicere scrupulum & dubitationem. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus est hominibus scrupulus, & quædam dubitatio, quidnam esset actum.

Scrupulus unus restat. Ter. And. 5. 4. 37.

Scrupulum, sive Scrupulus, Nomen ponderis. Scrupulum, inquit, Budæus, in binos obolos dividitur, ut obolus in binos semiobolos. Glareanus in libro de Asse, Obolum Columella semiscrupulum vocat: est enim scrupuli dimidium: drachma igitur sex habet obolos. V. SCRUPUS & SCRIPTULUM. Valer. Max. lib. 4. 4. 9. De paupertate Æliorum, Eadem gens nullum ante scrupulum auri habuit. Cic 4. Att. 16. Etiam illud jam cognitum est, neque argenti scrupulum esse ullum in illa insula, neque ullam spem prædæ, nisi ex mancipiis. Al. Scripulum. Ex Budæo. Martial. lib. 4. 88.

Ergo nec argenti sex scrupula Septitiani, &c. Al. Scripula. Ovid. de Medicam. faciei, 92.

Quinque trahant marathri scrupula, myrrha novem. Al. Scripula.

Scrupulum, etiam Mensura est in metiendis terris. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subcisivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerunt, id habet scrupula ducenta octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Asse. Columel. lib. 5. cap. 1. Igitur, ut diximus, jugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt scrupula ducenta octoginta octo. Ut autem a minima parte, id est ab dimidio scrupulo incipiam, pars quingentesima septuagesima sexta pedes efficit quinquaginta, id est jugeri dimidium scrupulum: pars ducentesima octogesima octava pedes centum, hoc est scrupulum: pars centesima quadragesima quarta, pedes CCLX, hoc est scrupula duo. Al. Scripula & Scripulum. [Quæ sine dubio sequenda lectio est. V. in SCRIPTULUM.

Hora etiam in scrupulos dividitur, ut patet ab inscript. apud Fabrett. p. 96.

SYLVANA QVÆ HIC DORMIT VIXIT ANN. XXI. MENS. III.
HOR. IV. SCRVPVLOS VI.

SCRUPULŌSUS, a, um. Adj. [σκρυπώδης, μικρολόγος Gl. L. G.] Plenus scrupulis. Plaut. Capt. 1. 2. 82. Nam meus scrupulosam victus commeat viam. Scalig. hic legit Scruposam. Sic, Scrupulosæ cotes apud Cic. 4. Tusc. 33. Al. Scruposæ. V. CAUTES. Et apud Plin. lib. 15. cap. 23. Ceteræ suum pabulo gignuntur, scrupulosa corticis intra nucleos quoque ruminatione. De castaneis.

Scrupulosus, Sollicitus & anxius. Plin. 3. Epist. 5. Miraris, quod tot volumina, multaque in his tam scrupulosa, homo occupatus absolverit. De Plinio avunculo.

Disputatio scrupulosa. Quintil. 9. 1.

Scrupulosus in def.... Amm. Marcell. 501. in fine edit. Francf. H. St. Marcellini reliqua verba culter empectæ sustulit, sed explebunt facile quibus ea editio in promptu erit.
Ventorum paulo scrupulosior observatio. Plin. lib. 18. cap. 33.
Scrupulosissima saltatio. Columel. in præfat. lib. 1. i. e. Quæ anxie & cum cura & studio exercetur. Al. Scrupulosissime. V dict. seq.

Scrupulōse, Adv. [ὑπερακριβῶς] Columel. lib. 9. cap. 8. At quæ dono vel aucupio contingunt minus scrupulose probantur. Plin. 8. 14. Minutius & scrupulosius scrutantur omnia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Scrupulosissime requirant. Colum. lib. 1. pr.

Scrupulosĭtas, ātis. f. [ὑπερακρίβεια] Anxietas, difficultas. Columel. lib. 11. cap. 1. In hac autem ruris disciplina non desideratur ejusmodi scrupulositas. Utitur & Tertull.

Scrupulāris, e. Adj. Quod ad scrupulum nummum, vel pondus pertinet. Plin. lib. 33. cap. 8. His coticulis periti, quum e vena ut lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti vel æris, scrupulari differentia. Hard. Scripulari.

Scrupulātim, Adv. Per scrupula. Plin. lib. 22. cap. 24. Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires, non conjecturæ humanæ opus, sed impudentia est. [Nisi Scripulatim legendum.

Scrūta, orum. pl. [γρύτη Gl. L. G. & G. L.] Attritæ usu vestes, dimidiatæ strigiles, & jumentorum soleæ, refixi clavi, idque genus alia, quæ vilissimi proxenetæ venalia habent, quos antiqui Scrutarios appellabant. Cæl. lib. Antiq. 10. cap. 56. Verbo, Scruta, Veteramenta omnifaria significari puto, quæ cum usu jam detrita sint, pretio item deminuta censentur. Horat. 1. Epist. 7. 65.
Vilia vendentem tunicato scruta popello. Ex qua origine factum ut Scrutaria dicantur Vilissima quæque. Lucil. apud Gell. Noct. Attic. lib. 3. 14.
Quidni? & scruta quidem ut vendat, scrutarius laudat
Præfractam strigilem, soleam improbus dimidiatam. Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centurias allegisse videtur, Nunc, inquit, frivola quædam, nunc ludo apta virgineo scruta donabat. Quo in loco sunt qui Imaguncuias pueriles operis dulciarii Scruta posse accipi, augurentur. Ad hæc quæ de scrutorum significantia pronuntiavimus, plane allusit Apulejus fabulæ Græcanicæ lib. 4. p. 146. Elmenh. Enimvero vos, bonæ frugi latrones, inter furta parva atque servilia, timidicule per balneas & aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis. Hæc Cæl. Quidam perperam scribunt Scutra. V. Burman. ad Petron. cap. 62.

Scrutāria, æ. f. [γρυτοπωλία] Scrutorum venditio, ut fagaria, cœnacularia, lintearia. Apul. lib. 4. Scrutariam facitis. V. dict. præced.

Scrutārius, i. m. [γρυτοπώλης Gl. G. L.] Scrutorum venditor. Gell. 3. 14. V. supra in scruta.

Scrutarium, i. n. [γρυτοπωλεῖον Gl. G. L.] Locus, ubi scruta venum proponuntur.

Scrutillus, i. m. Isidor. Gloss. Scrutulus, vel Scrutillus est ventriculus fartus.

Scrutator, **Scrutinium**. V. post scrutor.

Scrutor, [γρυτεύω, ἐρευνάω Gl. L. G. & G. L.] āri. Inquirere. Plaut. Aul. 4. 4. 24. Jam scrutari mitte.
Excutere & scrutari. Cic. pro Rosc. Amer. 97. Non excutio te, si quid forte ferri habuisti: non scrutor, nihil ad me arbitror pertinere. Idem 1. Q. frat. 1.
Tabellarios scrutari. Cic. 10. Fam. 31. Tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui locis omnibus dispositi ab utraque parte scrutantur tabellarios & retinent.
Abdita terræ ferro scrutantes. Lucret. lib. 6. 809.
Fretum scrutari. Lucan. lib. 3. 698.
Ignem gladio scrutari. Hor. 2. Serm. 3. 276. Parœmia.
Orbem scrutari. Plin. lib. 5. cap. 5.
Arcanum alicujus scrutari, Exquirere. Hor. 1. Epist. 18. 37.
Argumenta scrutari & quærere. Cic in Partit. 8.
Mentes deûm scrutantur in extis. Ovid. 15. Met. 136.
Vestigia scrutari domini sui dicitur canis. Plin. lib. 8. cap. 40.
Scruto, active dixerunt Veteres. V. Non. 7. 6. & Priscian. 8. Nec aliter in Gloss. Græc. Lat.

Scrutātus, a, um. Partic. Pass. Aur. Vict. Or. gent. Rom. cap. 6. Scrutatis omnibus latebris.
Idem active. Curt. 6. 5. 17. Ille venantium modo latibula scrutatus.

Scrutanter, Adv. Ambros. Epist. 40. Scrutanter discutere.

Scrutatio, ōnis. f. [ἔρευνα Gl. L. G. & G. L.] Seneca de Vita beata cap. 23. Ita dico si tuto & securus scrutationem populo præbuerit. i. e. Permiserit sua scrutanda.

Scrutātor, ōris. m. [ἐξεταστής] ut, Pallidus scrutator auri. Lucan. lib. 4. 298.
Profundi scrutatores, Marini piscatores. Stat. 3. Silv. 1. 84.
Quodque legit mersus pelagi scrutator Eoi. i. e. Urinator scrutans uniones in mari Indico. conf. Quintil. Decl. 18.
Scrutatores dicebantur servi, qui Salutatores, sive eos, qui mane ad principem salutandi causa veniebant, scrutabantur, & excutiebant, ne telum, aliudve armorum genus, absconditum gestarent. Suet. Claud. cap. 35. Reliquo autem tempore salutatoribus scrutatores semper apposuit. Et hic mos a Claudio ad Vespasianum. Suet. Vespas. cap. 12. Consuetudinem salutantes scrutandi manente adhuc bello civili omiserat. [Repetitus tamen a malis subinde principibus.

Scrutātrix, īcis. f. Alcim. Avit. 2. 326.
— scrutatrix Eva malorum.

Scrutīno, āre. Idem, quod Scrutor. Vulg. Int. 4. Esdr. 16. [Gl. L. G. Rutilat, Ἐρευνᾷ, σκυβαλίζει. Scribe, Scrutinat, Ἐρευνᾷ. Nam in Græc. Lat. Ἐρεύνα, Scrutinacio, Indagacio. Ἐρευνῶ, Scruto, Rimor. & in ipso rursus Lat. Gr. Scrutatio, Ἔρευνα, Scrutatur, Γρυτεύει, ἐρευνᾷ. Hinc

Scrutīnium, i. n. [ἐξέτασις, ἔρευνα] Investigatio. Apul. lib. 9. Met. extr. Postremum magistratibus placuit obstinate denegantem scrutinio detegere. Ammian. 29. 2. Inter scrutinia supellectilis.

S C U

Sculna, æ. f. [συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] Antiquum verbum, dictum quasi Sequulna: quem qui elegantius loquuntur Sequestrem appellant. Utrumque vocabulum a sequendo factum est: quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Hæc Gell. apud quem vide plura lib. 20. cap. 10.

Sculpo, psi, ptum, [γλύφω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Cædendo imaginem aliquam effingere. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore sculpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula. Alii legunt Scalpendo. V. mox.
Ebur sculpsit mira arte. Ovid. 10. Met. 248.
Scalpo, non Sculpo dici debere, auctor est Diomedes. V. in dictione scalpo. [Promiscue fere hæc dictio ponitur in codd. MSS. ut & in vet. Gloss. similiterque in derivatis & compositis. Nec satis distat significatio, ut duo verba putentur. Lapidibus tamen sculpturam proprie tribuere videtur Glossographus Lat. Gr. Scalpit, Γλύφει, κνήθει. Sculpit, Γλύφει λίθον. Sed Græc. Lat. Γλύφω, Scalpo, Cudo, Γλύφος, Sculpa. V. paulo post.

Sculptus, a, um. Partic. [γεγλυμμένος] ut, Animalia sculpta. Lucan. lib. 3. 224.

Sculptor, ōris. m. [λιθογλύφος Gl. L. G. & G. L.] Qui sculpit. Plin. lib. 36. cap. 5. Jam fuerant in Chio insula Malas sculptor, dein filius ejus Micciades, &c. Idem lib. 20. cap. 13. Sculptores & pictores utuntur. Alii legunt Scalptores. Gloss. Al. Lat. Gr. Scalptor, Γλύπτης.

Sculptūra, æ. f. [γλυφή] Ars, quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemmis, opera efficit. Plin. lib. 16. cap. 40. Habent in sculpturis facilitatem. Sic lib. 35 cap. 12. Vitruv 4. 6.

Sculptĭlis, e. Adj. [γλυπτός] ut, Opus sculptile. Ovid. 4. de Pont. 9. 28.

Sculpo, āre. occurrit in Gloss. Græc. Lat. Γλύψον, Sculpa. Modo scil. imperandi. Inde

Sculpātor, ōris. m. Γλύπτης. Ibidem.

Sculptūro, āre. Sculptura ornare. Verbum a Sculptura ductum, ut a Pictura, Picturare. Inde

Sculpturātus, a, um. Partic. Fortunat. 9. Carm. 15.
Et sculpturata lusit in arte faber.

Sculponea, æ. f. apud Catonem de R. R. cap. 59. Calceamentorum genus est: nomenque Turnebo habere videtur a Sculpo vel Scolpo. Nihil enim differt, cum u & o propter soni vicinitatem sæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo Sonum significat, qualem ipsum nomen repræsentat. Fulgentius tamen de Prisc. serm. 21. Sculponeas explicat Cestos plumbo ligatos. Plautus in Cas. 2. 8. 59.
Soleas. C. qui quæso potius, quam sculponeas?

Sculponeātus, a, um. Adj. Sculponeis calceatus dicitur a Varrone in Serano; Dum in agro, inquit, studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas, &c. Non. 2. 731.

Scurgum, [Σκοῦργον] Germaniæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 11. Vulgo *Schmeben.*

Scurra, æ. m. [ἄνομος, γελωτοποιός, ἐυτράπελος, ὀρχηστής, σκώπτης, ἡδυλόγος. Gl. L. G.] Scurra dictus est, ut quidam volunt, a sequendo, quod & tenuioris fortunæ homines, & ceteri alioqui, qui honoris gratia prosequerentur quempiam, non antecedere, sed sequi sint soliti. Fest. ex Verrio. Itaque Scurra nihil aliud fuit, quam Sectator aut Pedissequus; neque primum inhonestum sensum præ se ferebat, sed Homines denotabat urbano otio assuetos. Non fuit, Qui jocularia & scurrilia loqueretur, sed Homo urbanus: non Rusticus, sed Elegans. Plaut. Most. 1. 1. 14.
Tu urbanus vero scurra, delitiæ popli,
Rus mihi tu objectas? Epid. 1. 1. 13. T. Scurra es. E. scio te esse quidem hominem militarem. Trin. 1. 2. 165.
Quam urbani assidui cives, quos scurras vocant. Videntur autem sic appellati fuisse, Qui assidue in urbe essent, nunquam in agris, quod Sine cura fortasse & opere omni essent. Turneb. De hac & aliorum opinionibus V. Voss. Etymol.
Postea, cum otiosi divites effusos risus ex omni materia quærerent, adeoque in omnem licentiam jocantium studia erumperent, male audire Scurrarum nomen cœpit, & iis solis attribui; qui risum ab audientibus captant, non habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Cic. pro Quint. 55. Memini, vetus est, De scurra multo facilius divitem, quam patremfamilias fieri posse. Idem [de Carbone, puto. V. 9. Fam. 21. extr.] Quoniam frequentissime usus est jocis, & notissimos sæpe hoc dicendi genere tutatus est, scurra ab inimicis suis est dictus. Et 5. Verr. 146. Albam habebo judicem, eum hominem, qui se ipse scurram improbissimum existimari vult, qui a scurris potius semper gladiator, quam scurra appellatus sit. Scurræ etiam vocabantur, Qui gestu & imitatione (ut mimi & gesticulatores) risum movere conati sunt. Sic Phædrus 5. 5. 27. Scurram vocat, Qui porcelli vocem imitabatur fua. [Notum urbano sale, non Mimum.
Non parum facetus scurra. V. non.
Fugitivus scurra. Juven. 13. Sat. 111.
Improbus atque petulans scurra. Cic. pro Cluent.
Infidus scurra. Hor. 1. Epist. 18. 4.
Vagus scurra. Hor. 1. Epist. 15. 28.
Veles scurra, Promptus ad alios lacessendos, ut vult Gronov. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse, non moleste tuli. [Forsan legendum in Gloss. Græc Lat. Scurra veles, pro Scurræ vili, ubi tamen interpretatio Gr. deest. Dicitur & Scurrus. Gloss. Græc. Lat. Εὐτράπελος, Scurra, Scurrus.

Scurrŭla, æ. m. dimin. Arnob. 6. Urbanus scurrula. Apul. Met. 10. p. 246. Elmenh. Quidam denique præsens scurrula, &c.

Scurrīlis, e. Adj. [βωμολοχικός] Ridiculum cum turpitudine. Cic. 2. de Orat. 239. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus.
Dicacitas scurrilis & scænica. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Lusus scurriles, pro Levibus & nugatoriis sine turpitudine, posuit Valer. lib. 7. cap. 8. 9.
Strepitus scurrilis. Auctor Philomelæ v. 34.

Scurrilĭter, Adv. [βωμολόχως] Procaciter. Plin. 4. Epist. 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludat? Justin. 24. 6. 4. Scurriliter jocatus.

Scurrilĭtas, ātis. f. [ευτραπελία Gl. L. G. & G L.] vitium Urbanitati oppositum, Turpis & procax dicacitas. Auctor Dialog. de Orat. cap. 22. Fœda & insulsa scurrilitas.

Scurror, [ὀρχίζω Gl. L. G.] āri. Scurram agere. Hor. 1. Epist. 17. 19. Scurror ego ipse mihi, populo tu.

Scurrans, antis. [βωμολοχῶν] Scurriliter agens. Hor. 1. Epist. 18. 2.

Scurrantis speciem præbere, professus amicum. h. e. Turpiter adulantis Porphyrio.

SCUTALE, SCUTARIUS, &c. V. SCUTUM.

SCŪTĬCA, æ. f. [σκῦτος Gl. L. G.] Flagellum ex pelle. Martial. lib. 10. 62.
Scuticaque loris horridis Scythæ pellis,
Qua vapulavit Marsyas Celenæus. Al. Cirrata loris.
Habenis scuticæ tremefactus. Ovid. 9. Epist. 81.
Rubere scutica. Juven. 6. Sat. 478.
Dignus scutica. Hor. 1. Serm. 3. 117.

SCUTĬLUS, a, um. Adj. Tenue, & macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Festum. V. Voss. Etymol.

SCUTRA, æ. f. [χαλκίον Gl. L. G. λέβης Al.] Vasis ænei genus. Plaut. Pers. 1. 3. 8.
Commisce mulsum, struthea, colutheaque appara,
Bene ut in scutris concaleat, & calamum injice. In quem locum tradit Camerarius, a Scutris dici forma diminutiva Scutulas, ut a Culcitra dicitur Culcitula. Certe a Mitra sic fit Mitella, a Capra Capella. Servius a Scaturire deducit, sed minus recte.

SCUTRISCUM, i. n. Vasis genus apud Catonem R. R. cap. 10. & 11. a Scutra derivatum.

SCŪTŬLA, æ. f. [σκύτλα Gl. G. L.] Errant, qui a Scuto deducunt, nam in Scuto prima producitur, at in Scutula corripitur. Igitur a Scutra deducimus, cum significet Vasis genus concavum. Martial. lib. 8. 71.
Bessalem ad scutulam sexto pervenimus anno. Idem lib. 11. 32.
Sic implet gabatas, paropsidasque,
Et leves scutulas, cavasque lances. Gloss. Græco lat. Σκῦτλα, σκυτάλιον, Scutella. Σκυτάλη, Scutula. pro Scutala.
Scutulis vestes dividere Gallia instituit. Plin. lib. 8. cap. 48. V. SCUTULATUS.
Scutulæ in pavimentis vocantur Frusta marmoris rotunda, a scuti videlicet figura. V. Vitruv. lib. 7. cap. 1. & Pallad. lib. 1. cap. 9.
Scutula in arboribus emplastratis. Plin. lib. 17. cap. 16. Ergo amputatis omnibus ramis, ne succum avocent, nitidissima in parte, quaque præcipua cernatur hilaritas, exempta scutula (ita ne descendat ultra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum sui germinis mamma. Vulgus Gallicum vocat *un escusson.*
Scutula, Particula quædam ballistæ apud Vitruvium. Sic enim scribit, Describatur, inquit, scutula, quæ Græce περίτρητος appellatur. Hæc scutula, auctore Turnebo, est in summo & imo capitulo, dextra & sinistra, atque inde nomen habet Græcum, quod multis locis pertusa & perterebrata est. Itaque & perinfirma est, sed laminis ferreis, & regulis & clavis confixa continetur firmaturque. In ea est foramen, quo tenduntur toni, id est nervi, qui brachia ballistarum continent. Insunt & foramina, quibus induntur cardines. Hæc Turnebus.
Scutula, Hasta teres, qua lina tunduntur. Quapropter & exigua hastula, in qua Lacedæmonii membranam involventes, litteras scribebant, scutula vocabatur: Perottus. Rectius tamen dicitur Scytala. [Quia dictio Græca est, quam tamen Glossographus hac Latina reddit.
Scutula, Serpentis genus in Africa.

SCUTELLA, æ. f. Dimin. [παροψίδιον] Genus vasis concavi, rotundi, quo minutal ex carne vel oleribus in mensam exhibebatur. Cic. 3. Tusc. 45. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea, psaltriam adducamus, hedychrum incendamus, demus scutellam dulciculæ potionis, aliquid provideamus & cibi. [Hinc *Escuelle* Gall. V. SCUTRA.

SCUTULĀTUS, a, um. Adj. [περοψιδωτός] Forma rotunda factum, quale aranea texit. Plin. lib. 11. cap. 24. Quanta arte celat pedicas scutulato rete grassantes, &c.
Scutulata vestis. a Scutula, quæ habet quosdam orbes, vel circulos, quasi Scutulis distincta. Nam sicut diversos colores picturæ Babylonii, plurimis vero liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli scutulis vestes dividere, quæ scutulata dixerunt, instituere. Plin. lib. 8. cap. 48.
Istriæ, Liburniæque pilo propior. quam lanæ, pexis aliena vestibus, & quam sola ars scutulato textu commendat in Lusitania. Juven. 2. Sat. 97.
Cærulea indutus scutulata, aut galbina rasa.
Scutulatus color, apud Palladium in Mense Martio, cap. 13. Colores (inquit) hi præcipui, albineus, russeus; murteus, cervinus, gilbus, scutulatus, albus guttatus, candidissimus, niger pressus. De coloribus equorum loquitur. Est autem Scutulatus equus, qui nunc vulgo *pomulatus* vocatur. [Locum vulgo aliter distinguunt.

SCUTULUM, V. in SCUTUM.

SCŪTUM, i. n. [θυρεὸς, ἀσπὶς ϰ) ὅπλον Gl. L. G.] Oblongum tegumen militis, ut Clypeus rotundum. Dictum ἀπὸ τοῦ σκύτος, id est a pelle, quod non sine pellibus fiat, inquit Festus in Scorteum. Plin. lib. 35. cap. 3.
Scutis enim, qualibus apud Trojam pugnatum est, continebantur imagines. Cæs. 5. Bell. Gall. 43. Quo percusso & exanimato, hunc scutis protegunt hostes, & in illum universi tela conjiciunt. Cic. 2. Tus. 54.
Ignavus miles ac timidus, simul ac viderit hostem, abjecto scuto, fugiat quantum possit.
Scutum quid a Clypeo differat, V. in CLYPEUS. & Voss. Etymol.
Scuta autem oblonga erant & ampliora; Clypei rotundi & minores. V. Liv. 8. 8. Et 9. 19. & 40. In Gloss. utroque confunduntur invicem.
Scutorum impulsus. V. IMPELLO.
Fulgentia scuta. Virg. 8. Æn. 93.
Longa scuta. Virg. 8. Æn. 539.
Cælare scuta auro. V. CÆLO.
Incumbere in scuta. V. INCUMBO.
Reclinare scuta. Virg. 12. Æn. 130.
Rejicere scutum, i. e. Post tergum. Cic. 2. de Orat. 294.
Vitare periculum scuto. Cæs. 2. Bell. Civil. 35.
Scutum eleganter pro quovis Præsidio. Liv. 3. 53. Scuto magis, quam gladio, plebi opus est.

SCUTUS, i. masculino genere dixit Turpil. Demiurgo, Quia non minus res hominem, quam scutus tegit. Ex Non. 3. 233.

SCUTĀLE, is. n. Corium, cujus loris consutis habena facta erat: sic appellatum, quod ex eo genere corii scuta conficerentur. Nam, ut apud Polybium est, exterior scuti facies corio vitulino obducta erat. Liv. 38. 29. Sed triplex scutale crebris futuris duratum. Ex Turneb.

SCUTĀRIUS, a, um. Adj. [ἀσπιδιαῖος] Quod ad scuta pertinet. Veget. Rei Mil. lib. 2. 11. In Romana militia habebant fabricas scutarias & loricarias, quibus armorum genera formabantur.

SCUTĀRIUS, i. m. [ἀσπιδοποιὸς Gl. G. L.] Qui scutorum curam habet, vel Qui scuta facit. Plaut. Epid. 1. 1. 35.
Id modo videndum, ut materies suppetat scutariis.
Scutarius fuit & Miles, qui Principem comitabatur. Zos. 3. 29. conf. Suet. Aug. cap. 56. Ammian. 20. 5. Gloss. 2. Lat. Græc. Scutarius, Θυρεοφόρος.

SCUTĀTUS, a, um. [ὁπλίτης] Adj. Scuto tectus & munitus. Cic. 2. Philipp. 108. Agmine quadrato, cum gladiis, sequuntur scutati milites, ficas portari videmus. Liv. 28. 2. Virg. 9. Æn. 370. Cæs. de Bell. Gall. 1. 39.

SCUTĬGĔRŬLUS, a, um. Adj. Scutum gestans. Scutigerulum Plaut. Cas. 2. 3. 44. pro Armigero usurpat, nempe pro eo servo, qui scutum domini gerit;
Qui (malum) homini scutigerulo dare lubet.

SCUTŬLUM, i. n. dimin. [ἀσπίδιον] Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. Plin. 8. 48. Scutulis vestes dividere Gallia instituit. Alii a recto sing. Scutula ducunt. ut & Scutulatus, q. V.

S C Y

SCYATHUS, vel potius SCIATHUS, [Σκίαθος] Insula est cum oppido in Ægeo mari prope Thraciam, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 7. vulgo *sciatho.*

SCYDISSA, [Σκυδίσσης] Mons asperrimus, & Moschicis montibus conjunctus, qui ultra Colchidem sunt, cujus summa ab Heptacometis obtinentur, & Paryadra, qui usque in Armeniam protenditur, & locis Sidenæ Themiscyræ proximis, & orientale Ponti latus efficit. Strabo lib. 12.

SCYDRA, [Σκύδρα] Oppidum Macedoniæ, in ora Heraclea. Plin. lib. 4. cap. 10.

SCYLACE, [Σκυλάκη] Urbs circa Cyzicum ut inquit Hecateus. Pomponius 1. 19. Placia & Scylace parvæ Pelasgorum coloniæ.

SCYLĂCEUM, i. n. [Σκυλάκειον] Oppidum Calabriæ; de quo Virg. 3. Æn. 553.
Caulonisque arces, & navifragum Scylaceum. Al. Scyllæum. sed vide Pier. not. & Turneb. Adverf. 19. 21. Valer. Flacc. 3. Argon. 36.
Spumosumque legunt fracta Scylaceon ab unda. al. Scylacæon cum diphthongo scribunt cum Servio. Sed eo rectius sine ea, quod & scribitur

SCYLACIUM, [Σκυλάκιον] Bruttiorum civitas, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Scylletium, Σκυλλήτιον Strab. Vulgo *squillacci.*

SCYLLA, æ. f. [σκύλλα] Herba, V. SCILLA.

SCYLLA, [Σκύλλα] Saxum in mari Siculo, periculosum mare faciens nautis. V. paulo infra.
Scyllæ duæ fuerunt: Una, Nisi, Megarensium regis, filia: contra quos cum devictis jam Atheniensibus pugnaret Minos, propter filii Androgei interitum, quem Athenienses & Megarenses dolo necaverant, amatus est a Scylla, Nisi filia: quæ ut hosti posset placere, comam purpuream patri abscissam ei obtulit: quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tam diu regno potiretur quamdiu illam habuisset intactam. Postea & Scylla a Minoë contempta, dolore in avem cirin, quæ & alauda dicitur, conversa est: & Nisus exstinctus, deorum commiseratione in halyæeti avis mutatus est formam. Virg. 1. Georg. 405.
Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. V. fabulam apud Ovid 8. Met. Fab. 1.
Altera fuit Scylla, Phorci filia, quæ versa fertur in saxum, cui nomen est Scylla, in mari Siculo periculosum. Ovid. 14. Met. 52.
Evitata Charybdi incidere in Scyllam, h. e. Vitato gravi malo, in aliud, diversum licet, incidere. Servius indicat Scyllam Phorci & Chreteidos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe, quæ illius amore tenebatur, quod eum in Scyllam propensiorem esse videret, fontem in quo nympha lavare consueverat, magicis venenis infecit: In quem quum illa descendisset, pubetenus in varias mutata est formas. Horrens itaque suam deformitatem, sese in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc postea Glaucus deam marinam fecit: quæ classem Ulyssis & socios evertisse narratur. Virg. 6. Ecl. 74.
Quid loquar? aut Scyllam Nisi, &c. De rei veritate diversa est scriptorum opinio. Salustius putat esse saxum in mari prominens, quod procul visentibus muliebrem formam imitetur, in quod illisi fluctus, quoniam & luporum ejulatum, & canum latratum videntur imitari, finxerunt illam a pube hujusmodi feris succinctam esse. De Charybde vero narrant poetarum fabulæ, hanc feminam fuisse voracissimam, quæ quod Herculis boves rapuisset, a Jove fulmine icta, in mare præcipitata est, & in hujusmodi versa est monstrum, quod adhuc pristinam servat naturam. Absorbet enim universa: quæque absorbuerit, ea circa Tauromintanum egerit litus, ut Salustius est auctor. Unde tanquam proverbio Scortum vorax, & aviditatis nunquam satiatæ, Charybdim appellat Hor. 1. Carm. 27. 19.
— ah miser
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma. Servius ait Scyllam in Italia esse, Charybdim in Sicilia. Virg. 3. Æn. 414. transitum hunc inter duo pericula angustum eleganter describit,
Hæc loca vi quondam vasta convulsa ruina, &c. Plura in Erasmi Chiliad. Cic. 7. Verr. 145. Non enim Charybdim tam infestam, neque Scyllam nautis, quam istum in eodem freto fuisse arbitror.
Cærulea Scylla. Virg. 5. Æn. 122.
Informis Scylla. Virg. 3. Æn. 432.
Rapax Scylla. Ovid. 12. Epist. 123.
Vorax Scylla. Catull. 62. 156.
Propertius ex ambabus unam fecit, lib. 4. 4. 39. quum ait,
Quid mirum in patrios Scyllam sævisse capillos,
Candidaque in sævos inguina versa canes? Lucret. lib. 5. 890.
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas.
Biformes Scyllæ. Virg. 6. Æn. 286.

SCYLLÆUS, a, um. Adj. [Σκυλλαῖος] ut, Monstra Scyllæa. Stat. 5. Silv. 3. 280.
Litora Scyllæa. Ovid. 15. Met. 702. al. Scylacea. q. V.
Rabies Scyllæa. Virg. 1. Æn. 200.
Undis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib. 2. 433.

SCYLLÆUM, i. n. [Σκυλλαῖον] Promontorium, in Peloponneso, ut Plin. 3. 5. Straboque lib. 6. testantur, sed sinu Argolico juxta Hermionem, quo Scylla Nisi filia fluctibus ejecta creditur. Nunc Damala vocatur, ut scribit Olivarius in Melam.

Est

Est & Oppidum Bruttiorum in Italia, ut est auctor Pomponius Mela lib. 2. 3. Nunc *Desquillache*, vel *Esquillache*, ut tradit idem Olivarius in eundem Melam lib. 2. cap. 4.

Scyllias, [Σκυλλίας] Herodoto lib. 8. Vir quidam Scionæus, omnium ea tempestate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio, ad Pelium facto, multam pecuniam Persis servavit, multa & sibi lucratus est. Hunc Pausanias in Phocic. p. 334. Wech. Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllis Scionæus homo cum Cyane filia classis Persicæ, qua Xerxes Græciæ bellum intulerat, anchoras natando urinandoque præcidit ad Pelium montem & Sepiada Magnesiæ: idque signum in Apollinis templo positum ab Amphyctionibus, quod erat commune Græciæ concilium, a Nerone principe Romam translatum. Plin. lib. 35. cap. 11. Andro-bius pinxit Scyllin ancoras Persicæ classis præcidentem.

Scyllis, [Σκύλλις] Scalptor egregius. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore scalpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula.

Scyllis, Urinator. V. in dictione SCYLLIAS. conf. Alex. ab Alex. l. 2. cap. 21.

Scyllus, untis, f. [Σκιλλοῦς] Oppidum Achajæ, ut Strabo scribit, quo Xenophon a Lacedæmoniis donatus est. conf. Laert. 2. 52.

Scylūrus, i. m. [Σκύλουρος] Nomen Scytharum regis proprium, qui, ut Plutarchus auctor est de Garrulit. p. 511. ed. Francf. quum, relictis maribus filiis octoginta, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique obtendens, illum confringere jubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facile confregit. Ita docens illos, ubi una esse perseverarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, si separarentur ac dissiderent. Apud Plut. scribitur Σκίλουρος.

Scylurus, [Σκύλουρος] Chersonesi rex, a quo multa castella condita fuisse commemorantur a Strabone lib. 7.

Scymnus, [Σκύμνος] inter eos qui cælare argentum egregie noverant, commemoratur a Plin. lib. 34. cap. 8.

Scymnus, i. m. [σκύμνος] Græcis significat Catulum leonis, ut aliarum ferarum scylacia, Julio Polluce 5. 2. auctore. Lucret. lib. 5. 1035.

At catuli pantherarum, scymnique leonum. [Gloss. Græc. Lat. Σκύμνος, Canulus. An Catulus? conf. Suid.

Scyphius, Equus Neptuni. Lilius Hist. Deor. Syntag. 5. ex Probo. Campi sunt in Thessalia Petræi, in quibus locus Petra nomine, percussus tridente Neptuni, equum, qui Scyphius vocatus est, edidit.

Scўphus, i. m. [σκύφος] Vasis potorii genus, quo veteres usi sunt in conviviis. Cic. 6. Verr. 54. Hinc illa Verrea nata sunt, hinc in convivium Sextum Cominium protrahi jussit, in quem scyphum de manu jacere conatus est. Plin. lib. 33. cap. 11. L. vero Crassus orator duos scyphos, Mentoris artificis manu cælatos, sestertiis centum habuit. Baysius, Scyphum, quem sciphum nonnulli scribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύπφον, ut docet Athenæus in undecimo, Vasculum est potorium. Plutarchus tamen in Antonio, statim in ipso principio, Scyphum posuisse videtur, pro eo vase quod vulgo *bassin* dicimus. Martialis quoque 8. 6. Scyphos avorum vocat Vasa potoria, quæ & Archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille. [Gloss. Græc. Lat. Σκύφος, Scifus. An ita vox Latina scribenda est? Nil monuit tamen Pier. ad 8. Æn. 278.

Cælatus scyphus. V. CÆLO.

Capaciores adfer huc, puer, scyphos. Hor. Epod. 9. 133.

Faginus scyphus. Tibull. lib. 1. 11. 8.

Nati in usum lætitiæ scyphi. Hor. 1. Carm. 27. 1.

Sacer scyphus. Virg. 8. Æn. 278. Valer. 2. Argon. 272.

Scyphus, pro Navigio. si fides Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. extr.

Scyreticum Metallum. In Scyro Insf. ut vult Hard. Plin. lib. 31. cap. 2. In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis.

Scyri, Populi sunt in Arabia, Indorum lingua loquentes, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

Scyrītæ, [Σκυρῖται] Gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco habent foramina tantum. Plin. lib. 7. cap. 2.

Scyron, pro Gypso positum inveniri notat Cæl. Rhodig. lib. 14. Lect. Antiq. cap. 13. unde & Scyria terra, pro Alba dicitur quandoque.

Scўros, i. f. [Σκῦρος] Insula est contra Magnesiam, in mari Ægeo, una ex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua est urbs ejusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine XXV. M. passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta est autem Scyros, quia σκῦρος dicatur salebra & asperitas, ut ait Eustathius.

Scopulosa Scyros. Stat. 2. Achil. 17.

In hac Achilles sub puellari habitu adolevit: atque ejus regis filiam Deidamiam vitiavit, quæ ab insula & ipsa Scyrias est appellata. Ovid. 1. de Arte Am 882.

Scyrĭas, ădis. f. [Σκυριάς] Patron. Scyriades pl. mulieres, ex Scyro insula. Stat. 2. Achill. 147.

Nec minus egressæ thalamis Scyriades ibant
Ostentare choros.

Scyrius, a, um. Adj. possess. [Σκύριος] Ovid. 8. Epist. 112.

Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert. lib. 2. 9. 16.
Scyria nec viduo Deidamia viro.

Pubes Scyria, A Scyro insula. Virg. 2. Æn. 477.

Scyricus, a, um. Adj. [Σκυρικός] aliud possessivum. Unde

Scyricum, i. n. Genus coloris cærulei. Plin. lib. 33. cap. 7. & 8.

Scytala, æ. f. [Σκυτάλη] est Insula sinus Troglodytici, apud Plin. lib. 6. cap. 29.

Scytăla, æ. vel **Scytălē**, es. f. [σκυτάλη] Mus araneus Latine dicitur. Plin. lib. 32. cap. 5. Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, privatim scytalen & angues. V. Colum. l. 6. c. 17. [Ubi tamen alii μυγάλην legi volunt. q. V. f. l. & quæ mox seq.

Scytale, Genus serpentis. Solinus, cap. 40. Scytale, tanta præfulget tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hiemales exuvias prima ponit. Lucan. lib. 9. 720. [Nec de alio genere Plinius agere videtur.

Scytala Laconica, [σκυτάλη Λακωνική] Genus erat furtivarum litterarum, quibus utebantur publice Lacones. Rationem & modum pulchre describit Gell. lib. 17. cap. 9. cui junge Plut. in Lysandro p. 444. ed. Francf. Harpocr. & Suid. Cur autem Scytala dicta sit V. in SCUTULA.

Scytalis, ĭdis. f. [σκυταλίς] Dimin. Parva scytala. Scytalides dicti sunt Articuli, qui subsunt digitis pedis. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 3. ex Polluc. 2. 4.

Scytha. V. SCYTHIA.

Scythas, æ. m. [Σκύθης] Nomen filii Herculis, a quo & Scythæ dicti sunt: licet nonnulli dictos putent ἀπὸ τοῦ σκύζεσθαι, quod Irasci significat: sunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cæl. Rhodig. lib. 18. Lect. Antiq. cap. 24.

Scythes, [Σκύθης] Plin. lib. 7. cap. 56. Jovis fuit filius, qui primus arcus sagittarumque usum reperisse dicitur.

Scўthĭa, [Σκυθία] Regio Septemtrionalis, a Scytha Herculis filio, ut ait Herodotus, ita dicta. Hæc dividitur a Tanai fluvio: & pars una remanet in Europa, altera in Asiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea solum est aurum producens (ut Pomponius refert 2. 1. pr.) inhabitabile tamen, propter gryphos aurum custodientes. Ibi Borysthenes, qui gentem sui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœnissimus. Scythia vero Asiæ ita a Justino lib. 2. cap. 2. describitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab uno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, a tergo Asia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitis. Uxores liberosque secum in plaustris vehunt, quibus, coriis imbrium hiemisque causa tectis, pro domibus utuntur. Justitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto gravius. Quippe, sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus, quid salvum esset, si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis usus ac vestium ignotus. Et quanquam continuis frigoribus urantur, pellibus tantum ferinis aut murinis vestiuntur. Scythæ ab alieno imperio, aut intacti, aut invicti manserunt. Darium regem Persarum turpi a Scythia submovere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyrona cum copiis universis deleverunt. Romanorum audivere, non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immensæ. Hi hodie Tartari appellantur.

Scўthă, vel **Scythēs**, æ. m. [Σκύθης] Qui ex Scythia est. ut, Anacharsis Scythes, apud Cic. 5. Tusc. 90. & Phædr. 3. prol. 53.

Gelidus Schythes. Hor. 4. Carm. 5. 25.

Profugus. Hor. 4. Carm. 14. 42. i. e. Aut sub Aquilone interius constitutus, aut qui nunquam in eodem loco maneat. Acron.

Scythæ, arum. pl. [Σκύθαι] frequentiore in usu.

Campestres Scythæ. Hor. 3. Carm. 24. 9.

Superbi Scythæ. Hor. in Carm. sæcul. 55.

Vagi Scythæ. Sen. Troad. 1.

Scythis, ĭdis. patronym. f. [Σκυθίς] Ovid. 15. Met. 360.

Exercere artes Scythides memorantur easdem.

Scythissa, æ. f. Corn. Nep. 14. 1. Matre Scythissa natus. Al. Cilissa.

Scўthĭcus, a, um. Adj. possess. [Σκυθικός] Apulejus, Plerique eorum Scythicis moribus vivebant. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictus est Scythicum tegmen.

Aura Scythica. Ovid. 5. Trist. 6. 19.
Gens Scythica. Stat. 12. Theb. 519.
Herba Scythica. Plin. 25. 8.
Montes Scythici. Ovid. 15. Met. 285.
Orbis Scythicus. Ovid. 3. Trist. 12. 51.
Poli Scythici sidera. Martial. 6. 58.
Pontus Scythicus. Ovid. 3. Trist. 4. 46.

Scythicæ, [Σκυθικαί] Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanum, auctore Cælio Rhodig. lib. 18 cap. 24.

Scythice, es. f. [σκυθική] Herba, quæ cum ex Scytharum solertia cognita sit, ab illis proprium nomen accepit. Plin. lib. 25. cap. 8. Scythia primum eam, quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam nascens, prædulcis. Idem lib. 26. cap. 5. Peucedani succus pectoris doloribus, & acorum subvenit, & ideo antidotis miscetur, tussi daucum: Item Scythica herba. V. cap. 1. lib. 27. ejusdem.

Scythisso, āre. [Σκυθίζω] Scythissare apud Scythas, proverbii figura, erat Intemperantius bibere. Alex. Alexandrinus Genial. Dier. lib. 5. cap. 22. Ælian. Varr. Hist. 2. 41. Cæl. Rhod. 14. 60.

Scўthōn, ōnis. m. [Σκύθων] Nomen proprium viri, quem poetæ fabulantur, pro suo arbitrio, modo in feminam sese commutasse, modo rursus in virilem formam rediisse. Ovid. 4. Met. 280.

Quid loquar, ut quondam, naturæ jure novato,
Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina Scython.

Scythŏpŏlis, is. f. [Σκυθόπολις] Urbs est in Decapolitana Syriæ regione, nomen habens a Scythis in eam deductis, quum antea a Liberi patris nutrice ibi sepulta Nysa diceretur. Plin. lib. 5. cap. 18. conf. Steph.

Scythotauri, orum. m. pl. [Σκυθόταυροι] Populi Scythiæ Tauricæ regionis juga incolentes, qui ut Solinus cap. 25. refert, pro hostiis advenas cædere consueverunt. Meminit horum & Plinius lib. 4. cap. 12.

Scytopolis, is, f. [Σκυτόπολις] non aspirato verbo, Libyæ oppidum est, ut ex Polyhistoris sententia tradit Stephanus.

Scyzinum, [σκύζινον] Vinum, cujus (cum ex herba fieret) obliterata ratio est. Plin. lib. 14. cap. 16.

S E

S. E. Sibi et, Sita vel Situs est. SEBERA. Severa. SEC. Secundus. SEPT. September. [Septimius, in numm. Severi Imp.] SEQ. Sequanus. S. EQ. Senatus, equester. SER. Servus, vel Servius. S. E. S. O. Sibi & suis omnibus. S. E. T. L. Sit ei terra levis. S. ET. S. Sibi & suis. SEV. Severus. SEX. Sextus.

Sē, Pronomen, V. SUI.

Sē, pro διὰ Græca præpositione, separativa est: ut Separo, Seduco. Est etiam abnegativa, ut Securus, Sine cura. Hæc Priscianus lib. 14. in fine. V. hic seq.

Se, dicebant etiam veteres pro Sine. Cic. 2. de Legib. 60. Ast im cum illo sepelire ureive, se fraude esto. Verba sunt legis XII Tabularum, ut & illa apud Gellium lib. 20. cap. 1. Tertiis nundinis partes secanto. Si

Si plus minusve secuerint, se fraude esto. Sic enim legit Budæus, & recte, non autem Sine, quod vulgo Gelliani habent codices. Porro in primo exemplo Im accusativus est antiquus pro Eum, a nominativo Is.

Se, particula, interdum valet Semis, i. e. Dimidium: ut in Selibra, Semodius, Semuncia. [Pro Semilibra, Semimodius &c. quæ ipsa quoque occurrunt. Est autem ex Gr. ἡμι, quod solum in compositione occurrit. Porro repræsentat etiam Sex, in quibusdam inde compositis, ut Sedecim, pro Sexdecim; Sepedes, pro Sexpedes; Sevir, pro Sexvir, &c.

S E B

Sebaste, [Σεβαστὴ] Urbs Judææ, ante Samaria dicta, quam Herodes in honorem Augusti Sebasten, i. e. Augustam, appellavit. Auctor Strabo lib. 16. Meminit hujus Plin. lib. 5. cap. 13. extr.
Item Sebastia post dicta Armeniæ, auctore Steph. Item Cherronesus ad Corycum Ciliciæ.

Sebastenus, a, um. Adj. [Σεβαστηνὸς] gentile. Sebasteni, orum. m. pl. Samaritani a Sebaste, id est Augusta, civitate Judææ extremæ. Eorum meminit Jurisconsultus Scævola in tit. De annuis legatis in P.

Sebastia, [Σεβαστία] Oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de quo Plin. lib. 6. cap. 3.

Sebastopolis, [Σεβαστόπολις] Ponti Cappadocii urbs Ptolemæo lib. 5. cap. 6. & Plin. l. c. Vulgo *S. Gregorius.*

Sebennytus, [Σεβέννυτος] Stephano, Urbs in Ægypto, ubi & palus & amnis sunt cognomines. Unde præfectura quoque Sebennytica Σεβεννύτης νομὸς, & Sebennyticum Nili ostium Σεβεννυτικὸν στόμα, vocari constat, quod in duo alia dividitur scilicet in Saiticum & Mendesium: Herodotus lib. 2.

Sebethos, i. m. [Σέβηθος] Fons apud Neapolim, cujus aqua vicatim decurrens, omnes fere usus Neapolitanis præstat. Stat. 1. Silv. 2. 263.
— & pulchra tumeat Sebethos alumna. Hujus & Virgilius & Columella meminerunt, quod quidem nomen sine R littera procul dubio scribendum est (etsi sciam esse qui Sebethrus per R legant) testis est, ut alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P. MEVIUS EVTYCHVS AEDICVLAM RESTITVIT SEBETHO. [Quod fontis ipsius Numen, seu Deus.

Sebethis, idis. f. [Σεβηθὶς] Virg. 7. Æn. 734.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis,
OEbale, quem generasse Telon Sebethide Nympha
Fertur.
Item Adjective. Columel. lib. 10. v. 134.
Doctaque Parthenope Sebethide roscida lympha, &c.

Sebinus, [Σέβινος] Lacus, quem facit fluvius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipsum lacum, *Isei* appellat. Plin. lib. 3. cap. 19.

Sebritæ, arum. m. pl. [Σεβρῖται] Populi Ægyptii, Nili insulam incolentes, non procul a Meroe. Sebritæ dicti quasi advenæ eo quod Psammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo lib. 17.

Sebo, Sebum, V. **sevum.**

S E C

Secale, is. n. Frugis genus, quod inquit Ruellius, Galli detrita una littera *Seclam* vocant. Plin. lib. 18. cap. 16. Id autem, quod secale, atque farrago, appellatur, occari tantum desiderat. Secale Taurini sub Alpibus asiam vocant, deterrimum, & tantum ad arcendum famem utile: fecunda, sed gracili stipula, nigritia triste, sed pondere præcipuum. Admiscetur huic far, ut mitiget amaritudinem ejus, & tamen sic quoque ingratissimum ventri est. Nascitur qualicunque solo, cum centesimo grano ipsumque pro lætamine est. Hæc Plinius. conf. **farrago.**

Secamentum, Secarius. V. **seco**, āre.

Secedo, ssi, ssum, [ἀναχωρέω Gl. L. G.] ĕre. Seorsum cedere, vel ire.
A lusu secedere. Propert. lib. 1. 10. 9.
Secedere de via. Plaut. Curc. 2. 3. 2.
Secede huc. Plaut. Capt. 2. 1. 23.
Secedere & secernere se a bonis. Cic. 1. in Catil. 32.
Secedere in. Liv. 27. 17. Eadem causa &c. cum omni popularium manu, relicto Asdrubale, secedendi in imminenteis castris ejus tumulos.
In hortos vacuos secedere. Ovid. 4. Trist. 8. 87.
Ad stilum secedere, Secessum scribendi causa petere. Quintil. lib. 1. cap. 12. p. 123. Burm.
Secedere; verbum judiciale aut senatorium. Sen. Epist. 117. pr. Antequam incipio secedere, & in aliam partem considere. Translatum a discessionibus, quæ fiebant in Senatu.
Trabes pondere commoto secessere. Stat. 12. Theb. 436.
A corpore sensus secedent. Catull. Argon. 62. 189.

Secessio, ōnis. f. [παραχώρησις, μεταχώρησις] Defectio, præcipue vero militum, aut vulgi. Cæs. 1. Bell. Civil. 20. Divulgato Domitii consilio, milites secessionem faciunt. Cic. pro Muren. 49. Etenim te inquirere videbant, tristem ipsum, mæstos amicos, observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum, animadvertebant. Budæus Secessionem verbum criminosum esse dicit. Id enim est in bello Secessio, quod Defectionem vocamus. Cic. pro Ligar. 10. Secessionem tu illam existimavisti, Cæsar, initio, non bellum. Tacit. 16. Ann. 22. Secessionem jam id, & partes, etsi idem multi audeant, bellum esse dictabat.
Secessiones, Narrationes dicebant. Paulus. [Immo Sectiones. q. V.

Secessus, ūs. m. [ὑποχώρησις, ἀναχώρησις Gl. L. G. & Gl. L.] significat modo Discessum, modo Locum secretiorem.
Secessus, Locus a turba & tumultu separatus. Plin. 2. Epist. 13. Ille meus in urbe, ille in secessu contubernalis. i. e. In villa. Et 3. Epist. 15. Petis ut libellos tuos in secessu legam.
Altus pinguisque secessus. Plin. 1. Epist. 3. ad Caninium, Quin te in alto isto pinguique secessu studiis adseris?
In secessibus agere, i. e. Morari. Ulp. in l. Quid tamen. §. Si arbiter jusserit. D. de recept. arbit. [Vulgo *Retractionem* vocant, & Est actus ipse ejus, qui se a negotiis & frequentia in solitudinem reduxit, proprie.
Secessus, Sinus remotus maris. Virg. 1. Æn. 163.
Est in secessu longo locus.
Secessus avium. Plin lib. 10. cap. 29.

Secerno, crēvi, crētum, [χωρίζω, διαχωρίζω Gl. L. G.] ĕre. Dividere, separare. Cic. 4. de Fin. 63. Itaque illa, non dico me expetere, sed legere: nec optare, sed sumere: contraria autem, non fugere, sed quasi secernere. Varro 2. de R. R. cap. 2. Arietes, quibus sis usurus ad feturam, bimestri tempore ante secernendum & largius pabulo explendum.
Secernere, Discernere. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero, & internosci tam potest, adhibita diligentia, quam omnia fucata & simulata a sinceris atque veris.
Aliquem populo secernere. Hor. 1. Carm. 1. 32.
E grege secernere. Liv. 35. 14.
Facultatem dicendi a majore, ac magis expetenda vitæ laude secernunt. Quintil lib. 2. cap. 15.
Iniquum secernere justo. Hor. 1. Serm. 3. 113.
Nucleos secernere. Cato R. R. cap. 10. Pilum feminarium unum, qui nucleos secernat. h. e. Quo nucleos a putaminibus separet. De fabis enim loquitur.
Publica privatis secernere. Hor. de Arte Poet. 397.
Res apertas a dubiis secernere. Lucret. lib. 4. 469.
Voluptatem a bono secernere. Cic. 2. de Fin.
Est ratio secernendi, seorsumque vivendi. Lucret. lib. 2. 472.
Secernere, pro Seligere. Hor. Epod. 16. 63.
Juppiter illa piæ secrevit litora genti.

Secretus, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Separatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Habent igitur suam sphæram stellæ inerrantes ab ætherea conjunctione secretam & liberam. Lucret. lib. 4. 87.
Nec sigillatim possunt secreta videre.
Secretus a voluptate. Cic. 2. de Fin.
Sejunctum & secretum ab inani. Lucret. lib. 1. 432.
Secretum & extra vulgarem usum positum. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Consultant secretæ. i. e. Seorsum. Plaut. Bacch. 5. 2. 35.
Firmabat domi secretus animum adversus suprema. Tacit. 15. Ann. 59.
Aure secreta divisos stridere susurros. Hor. 2. Serm. 8. 78.
Colloquium secretum. Auctor de Viris Illust. cap. 28.
Cubilia secreta. Ovid. 1. Fast. 427.
Domus secreta. Virg. 2. Æn. 299.
Iter secretum. Hor. 1. Epist. 18. 103.
Locus secretus & Celebris, contraria. Cic. 2. de Legib. Loco publico, privato ne; celebri, an secreto; aliena civitate, an tua; in castris, an foro dicas, interest plurimum.
Loca secreta petere. Hor. de Arte Poet. 298.
Pabulationes secretissimæ, Longissime remotæ. Columel. lib. 9. cap. 4.
Questus secreti. Tacit. 3. Ann. 17.
Studia secreta. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Secretum, i. n. [ἀπόκρυφον, ἀπόλυθον, λιλαθὸς Gl. L. G.] pro Secessu. Plin. 3. Epist. 1. Quam pulchrum illud, quam dulce secretum, quantum ibi antiquitatis?
Venire in secreta. Ovid. 13. Met. 555.
Facere secretum. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Stilus secreto gaudet. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Secreti licentiam nactus. Sueton. in Tiber. cap. 42.
Secretum, [μυστήριον Gl. L. G.] pro Re secreta, & separata, quam nulli communicavimus, eamque apud nos tacitam servamus: Quintil. lib. 1. cap. 1. Profert enim mores plerumque oratio, & animi secreta detegit. Ovid. 2. Met. 556.
Et legem dederat sua ne secreta viderent.
A Secretis. V. **secretarius**, &, a, præp.
Mentis secreta ore confuso exserit. Senec. Herc. OEth. 4.
Est mihi libertas tecum secreta loquendi. Ovid. 9. Met. 558.
Occulere secretum. Senec. Hippol. 7.
In hujusmodi secretis. Vide Fabii locum in **situs**. in phr. Dicere situm. H. St.

Secreto, [κατ' ἰδίαν Gl. L. G.] Adv. Sine arbitris. Cic. 7. Att. 8. Una Formias venimus, & ab hora octava ad vesperum secreto collocuti sumus. Idem 7 Fam. 25. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verr. 100. Ex his quæritur secreto in curia, quid esse factum arbitrarentur.
Loqui cum aliquo secreto. Hor. 1. Serm. 9. 67.
Secreto narrare. Cic. 8. Fam. 1. Inter paucos, quos tu nosti plane, secreto narrantur.
Secreto rogare. Plin. 3. Epist. 1.
Secreto occidere filium. Quintil. lib. 9. cap. 2.
Secreto ab aliis coquere consilia. Liv. 3. 36. pr.
Secretius, [ἰδιαίτερον] Separatius. Columel. lib. 11. cap. 2. His diebus commode instruuntur horti, de quibus suo loco dicam secretius. Justin. 21. 4. 3. Ut secretius senatum, & sine arbitro, interficeret. conf. Sen. Quæst. Nat. 5. 4.

Secrete, Adv. Idem. Tertull. de Orat. cap. 1. & de Pallio cap. 4.

Secretim, Adv. Ammian. 29. 1.

Secretio, ōnis. f. [διαχωρισμὸς] Cic. 1. Tusc. 71. Est enim interitus quasi discessus & secretio, ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur.

Secretarium, i. n. Aula, in qua judices conveniunt, & jus redditur, fere eo sensu, quo Auditorium, id est, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P. lib. 12. tit. 1. Secretarii sæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in summis confessibus pro Scriba in Galliis, non illepide abutimur, quia in Secretario decreta excipiat, vulgo non communicanda.

Secretarius, i. m. qui A secretis Latinius dicitur. V. in dictione **secretarium**. Videnda sunt ecclesiasticorum synodorum monumenta, in quibus Secretarii verbo pro Scriba, usos fuisse patres certissimum est, & adnotavit Spiegelius. [Suid. Σηκρῆτον, καὶ σηκρητάριος. Idem in Γραμματεὺς, Γραμματικὸς, ὁ νοτάριος, τὸν τῶν σηκρήτων γραμματέα Ἀσηκρήτης καλοῦσι τὸ ἀξίωμα Ῥωμαῖοι.

Secespita, æ. f. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, solido, vincto ad capulum argento auroque, fixo clavis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificesque ad sacrificia utebantur: a secando dicta, Paulus ex Festo. Idem Secespitam alii Securim, alii Dolabram æneam, alii Cultellum putant. Alii scribunt Secepista. V. not. var. Sueton. in Tiber. 25. Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro secespita plumbeum cultrum subjiciendum curavit. V. Lex. Pitisc.

Secessio, Secessus. V. secedo.
Secium, Libum est, quod secespita secabatur. Festus.
Secius, Adv. [ἧττον] Perottus putat e Secus comparativum esse, & aliquando pro Secus, id est prope, poni. Festus a Sero. V. infra.
Notandum est Virgilium primam in Secius semper producere, in Secus vero corripere. [Fere autem subjungitur negationi.
Nihilo secius, est Nihilo minus. Festus. Ter. And. 3. 2. 27.
Sed nihilo secius mox deferent puerum huc ante ostium.
Secius, Minus. Apul. Nec eo secius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg. 2. Georg. 277.
— nec secius omnis, in unguem
Arboribus positis, secto via limite quadret. Idem 3. Georg. 367.
Interea toto non secius aëre ningit.
Secius, Tardius. Accius,
Si forte paulo, quam veniam secius. Festus citans ista Accii verba, a Sero dicit derivari, indicans simul geminam esse lectionem hoc loco, Serius. conf. Sectius in sectus Partic. & secus.
Sēclūdo, si, sum, [ἐκκλείω] ĕre. Seorsum claudere. Cic. 1. Tusc. 72. Nam qui se humanis vitiis contaminassent, & se totos libidinibus dedidissent, &c. iis devium quoddam iter esse, seclusum a concilio deorum. i. e. Clausum. Propert. lib. 1. 20. 29.
Ille sub extrema pendens secluditur ala.
Aliquem inter similes puellas secludere. Stat. 1. Achill. 359.
Nemus seclusum in valle reducta. Virg. 6. Æn. 704.
A communi luce seclusum. Cic. 6. Verr. 23.
Secludere, Excludere. Virg. 1. Æn. 561.
Solvite corde metum, Teucri, secludite curas.
Vitam corpore secludere, Emori. Plaut. Rud. 1. 4. 1.
Quid mihi melius est, quid magis in rem est, quam corpore vitam secludam? i. e. Quam ut me occidam?
Seclūsus, a, um. Partic. Virg. 6. Æn. 703.
— videt Æneas in valle reducta
Seclusum nemus. i. e. Separatum.
Seclusa sacra a priscis dicebantur, quæ Græci μυστήρια, appellant, ab eo quod separata ac seorsum clausa a nobis, propter sanctitatem aliquam, esse debeant. Id genus sacra Plinius appellat Opertanea, quod in operto occulta sint, ne oculis profanorum obvia polluantur. V. Fest.
Seclusōrium, i. n. [ἐκκλειστήριον] In quo aliquid secluditur. Varro 3. de R. R. cap. 5. Quum opus sunt ex hoc aviario ut sumantur idoneæ, excluduntur in minusculum aviarium, quod est conjunctum cum majore ostio & lumine illustriore, quod seclusorium appellant.
Sĕco, secui, sectum, [σχίζω, τέμνω Gl. L. G.] āre. Excidere. Cicero, Id totum secuit in duas partes.
In frusta secare. Virg. 1. Æn. 212.
Infinite secare atque dividere. V. infinitus.
Congeriem dispositam Deus secuit. Ovid. 1. Met. 33.
Capillos secare. Martial. lib. 5. 49.
Crinem secare. Virg. 4. Æn. 704.
Herbas secare. Virg. 3. Georg. 126. Columel. lib. 2. cap. 11. Quum secueris autem (herbam medicam,) sæpius eam rigato.
Pabulum secare. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 14.
Marmora secanda locare, Cædenda. Hor. 2. Carm. 18. 17.
Varices secare alicui. Cic. 2. Tusc. 35.
Membra alicujus secare, Exsecare aliquem. Ovid. in Ibin, 275.
Terga secare verbere intorto, Cædere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Corpora secant hirsuti vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Plantas teneras secat glacies. Virg. 10. Ecl. 49.
Æquora ultima secare fuga. [διαπερᾶν] Virg. 5. Æn. 218.
Æquora secare ærata nave. Virg. 10. Æn. 166.
Æthera pennis secare. Virg. 1. Georg. 408.
Campos salis ære secare, Secare mare navibus æratis. Virg. 10. Æn. 214.
Culta pinguia secat fluvius. Virg. 8. Æn. 63.
Ventos secare. Virg. 4. Æn. 257.
Viam secare. Virg. 6. Æn. 899.
Ille viam secat ad naves. i. e. Tenet, ut ait Servius.
Seneca lib. 6. de Benef. c. 15. Certam secanti viam. H. St. V. locum totum.
Spem secare. Virg. 10. Æn. 107.
Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. Ubi Servius; Secat, Sequitur, tenet, habet: ut, Ille viam secat ad naves. Unde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & instituta philosophica circa disciplinam. [q. d. Metit spem. An potius pro Præcidit? Magnæ lites secantur bono viro judice. i. e. Dirimuntur. Hor. 1. Epist. 16. 42.
Exsors secandi cos. Hor. de Arte Poet. 305.
Sectus, a, um. Partic. [τετμημένος] Cic. 2. Tusc. 53. At vero C. Marius, rusticanus vir, sed plane vir, quum secaretur, ut supra dixi, principio vetuit se alligari, nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus. i. e. Cum ipsi varices secarentur.
Capilli secti. Ovid. 3. Met. 506.
Corpus sectum. Hor. 4. Carm. 4. 61.
Herbæ sectæ. Hor. 2. Serm. 4. 67.
Pellis secta. Ovid. 2. Fast. 31.
Unguis sectus. Hor. 1. Epist. 1. 104.
Annus sectus. Stat. 8. Theb. 64.
Compita secta in multas vias. Ovid. 3. Amor. 1. 18.
Divisio scrupulose in partes secta. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Limes. Virg. 2. Georg. 278.
Arboribus positis secto via limite quadret.
Sectius, instar Comparativi, pro Secius refert Gell. 18. 9. ex Plauti Men. 5. 7. 57. conf. Trin. 2. 3. 6. V. secius.
Secātūrus, a, um. Partic. [τμήξων] pro Secturus. Columel. lib. 5. cap. 9. Supra quam ramum secaturus es.
Secāmentum, i. n. [πρίσμα] Quod secando dividitur. Plin. lib. 16. cap. 10. Piceæ ad fissiles, scandulas, cupasque, & pauca alia secamenta.
Secarius, a, um. Adj. [σφυρηλατικός] Cato R. R. cap. 11. Villicum habere oportet, sportas secarias tres, molas asinarias tres, trusatiles unas. Vetus exemplar habet Fæcarias.
Sectio, ōnis. f. [τμῆμα, Gl. L. G. τομή G. L.] Secandi actus dicitur. Plin. lib. 25. c. 13. Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesque ne sentiantur.
In infinitum sectio. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Dividi sectionibus. Vitruv. 2. 2.
Sectiones a veteribus appellatæ sunt, quas Narrationes dicimus. Gell. 18. 9. [Al. Insectiones. Male apud Paulum Secessiones.
Sectio, Media, vel aliqua pars bonorum, sive omnia, quibus quis multatur. Cic. 2. Philipp. 64. Exspectantibus omnibus, quisnam esset tam impius, tam demens, tam diis hominibusque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inventus est nemo præter Antonium, præsertim quum tot essent circa hastam illam, qui alia omnia auderent. Cic. 1. de Invent. 85. Hoc commode reprehenditur, si dici possit ex hostibus equus esse captus, cujus prædæ sectio non venierit. V. seq.
Sectio, Bona ipsa, confiscata quæ vocant. Tacit. 1. Hist. 90. Reliquias sectionum Neronianarum, nondum in fiscum conversas, revocatis ab exsilio concessit. Cæs. 2. Bell. Gall. 33. extr. Postridie ejus diei, refractis portis, quum jam defenderet nemo, atque intromissis militibus nostris, sectionem ejus oppidi universam Cæsar vendidit. i. e. Bona oppidi vendidit sub hasta. [Non particulatim tamen, sed universa simul, ne moram faceret, addixit plurimum offerenti. Græcus interpres. ἐπικηρυκείαν reddit. V. dict. seq.
Sectio, Persequutio juris. Hinc Sector, de quo verbo, præter nobilem significationem, sic Paulus apud Festum: Sectores, & qui secant, dicuntur, & qui empta sua persequuntur. V. dict. seq.
Sector, ōris. m. [πρίστης Gl. G. L.] Qui secat. ut Sector zonarius. Plaut. Trinum 4. 2. 20. — mira sunt,
Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.
Sectores, inquit Ascon. in 3. Verr. 61. dicti sunt, qui, spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, proque his pecunias pensitabant singulis, ac postea, pro compendio suo, singulas quasque res pecunia populo venditabant. Unde a Cicerone 2. Philipp. 65. Antonius, Sector Pompeji appellatur, quoniam in subhastatione bona Cn. Pompeji redemerat. Idem pro Rosc. Amer. 80. Nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum & bonorum?[Sensu duplici.
Sectores Budæus dicit proprie eos appellari posse, qui delationibus faciendis, confiscationes a principibus impetrant, ut homines interdum insontes fortunis omnibus evertant. Cic. pro Rosc. Amer. 80. Nonne cogitas te a sectoribus huc adductum esse? Et 2. Philipp. 39. Et ejus viri nomine me insectari audes, cujus me amicum, te sectorem esse fateare? Sic 3. Verr. 19. Hæc, inquam, duo, quæ in ædibus tuis sola jam sunt, quæ sectorem exspectant, relicta ac destituta a ceteris signis. Populus fui favoris sector. Lucan. lib. 1. 178. i. e. Emptor & venditor, sive auctionator suffragiorum comitialium.
Voluit Annibal contra fiduciam imitari; subjecitque argentarias Urbis tabernas; nec sector inventus est. Flor. 2. 6. 48. [Male Valla 1. 2. ex Sectore Accusatorem facit. Gloss. Lat. Græc. Sector, διώκτης. Et Græc. Lat. διώκτης, ὁ ὠνούμενος, ἢ ὁ ἀγοράζων οὐσίαν, Sector. Ubi v. ὠνούμενος corrupta videtur. Quod autem in Lat. Græc. sequitur, id sublata distinctione sic legendum, Sector, Secundarius auctor, Δεύτερος, καὶ ἴσος, καὶ Οὐρος, καὶ Θυμήρης, Βεβαιωτής. Omnia enim Adjectiva pendent a Substantivo Βεβαιωτής, licet id in Græc. Lat. absolute positum sit, Βεβαιωτής, Secundus auctor. Non memini me in ea significatione alibi vocem legere. An, Secutor? De sectoribus ad hastam publicam conf. Pedian. ad 3. Verr. 52.
Sectrix, īcis. f. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater, proscriptionum sectrix?
Sectūra, æ. f. [τμῆσις] Idem quod Sectio. Plin. lib. 17. cap. 17. Ut sectura inferior ponatur semper. Idem lib. 37. cap. 8.
Secturæ ærariæ. Cæs. 3. Bell. Gall. 21. Illi alias eruptione tentata, alias cuniculis ad aggerem vineasque actis, cujus rei longe peritissimi sunt Aquitani, propterea quod multis locis apud eos ærariæ secturæ sunt. Videtur, pro Fodinis accipere; ubi æs dividitur vel secatur. [Al. Stricturæ, q. V. & Æraria in æs.
Sectĭlis, e. Adj. [τμητός] Quod sectum est, aut excidi potest: vel potius, quod in nostros usus secari solet ut, Sectile porrum, i. e. Sectum & sua sponte concisum (ut ait Valla lib. 1.) Juvenal. 3. Sat. 293. V. sectivus.
Ebur sectile. Ovid. De medicamine faciei, v. 10.
Medulla sectilis. Plin. lib. 16. cap. 39.
Sectiles laminæ, Sectæ. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Sectilis, pro Sectibilis, quod facile secari potest. Plin. lib. 16. cap. 43. Durabilia ac sectilia, quæ modice humida. Ibid. Dat & alnus tuber, sectile, sicut citrus acerque.
Tessellata & sectilia pavimenta. Sueton. in Jul. cap. 46. Multi eum prodiderunt in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumtulisse. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Ad regulam & libellam exacta pavimenta struantur, sive sectilibus, seu tesseris. Per Sectilia intelligimus Sectas parvas marmoreas crustas in varios interdum colores. i. e. Opus amussetatum, sive Musivum, ut Spartianus in Pescennio, aut Mosaicum vocamus. Per Tesseras, Quadrata grandia. conf. in musivus, pavimentum, tessera.
Sectīvus, a, um. Adj. Idem. ut, Sectivum porrum, quod folia ejus sæpius secantur, ut profundius crescat. Columel. lib. 11. cap. 3. Apud Martialem titulus est, Porri sectivi, lib. 13. 1. Plin. lib. 19. cap. 10. Sectivi duo genera. conf. sectilis.
Secābĭlis, e. aliud Adj. Lactant. de Ira Dei, cap. 10. Dividua & secabilia sunt. Auson. Ecl. 1. 7. Secabile segmen.
Secăle, is. n. Frumenti genus, V. suo ordine.
Secŭla, æ. f. Instrumentum rusticum. Varro de L. L. 4. 31. Seculæ falces, a secando. Claud. Conf. Hon. 6. 391. Circumflexa secula.
Segmen, ĭnis. n. [τμῆμα] Quicquid ab aliquo resecatur: a secando, quasi Secamen dictum, c in g mutato. Plin. lib. 13. cap. 12. Segminibus utrinque amputatis. Gell. lib. 10. cap. 15. Unguium Dialis & capilli segmina subter arborem felicem terra operiuntur.
Segmentum, i. n. [πρίσμα. ἀπότμημα] Idem Plin. lib. 36. cap. 6. Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris.
Segmenta, etiam Incisuræ & virgulæ sectæ ex gemmis & unionibus.
Segmenta sunt Partes sphæræ, vel circuli, apud Geometras.
Segmenta, [κλίματα] dicuntur Partes, &, ut ita dicam, Membra mundi, in quæ universa terra digeritur. Plin. lib. 6. cap. 33. Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellavere: Græci parallelos. Idem, Quod superest terrarum, tribus assignatur segmentis.

Segmentum, Ornamentum colli, quod monile vocatur, sic dictum, quod ex segmentis fieri consuevit, id est ex bracteolis argenteis, aureisve. Val. Max. lib. 5. cap. 2. pr. In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinem benignissimis decretis adornavit. Sanxit namque, &c. Permisit quoque his purpurea veste, & aureis uti segmentis. Juven. 2. Sat. 124.
Segmenta, & longos habitus, & flammea sumit. Sunt tamen qui ibi Segmenta interpretantur Fasciolas, quæ in ordine vestis extrema parte assutæ, junctæque, ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus nova nupta amicitur, ut ait Probus. Alii accipiunt pro Margaritis & murenulis, hoc est torquibus. Ovid. 3. de Arte Am. 169.
Quid de veste loquar? non jam segmenta requiro.

SEGMENTĀTUS, a, um. Adj. Segmentatæ vestes, dicuntur Purpureæ bracteolis argenteis, aureisque depictæ. Plautus, Quam pulcre segmentatam vestem. Martial. lib. 6. 74.
Segmentatum, Quicquid ex tenuissimis segmentis vermiculatim compositum est, etiamsi segmenta lignea sunt. Juven. 6. Sat. 89.
Et segmentatis dormisset parvula cunis. i. e. Vermiculato emblemate pictis, vel præsegminibus, id est tenuissimis ligneis ramentis, ac versicoloribus depictis. [Rectius opinor Schol. vet. Segmenta dicit, vittam pendentem de vestibus, intextam auro. Vitta autem Ταινία in Gl. exp.

SECORDIA, SECORS. V. SOCORS.

SECRETARIUM, SECRETARIUS, SECRETO, SECRETUM, SECRETUS, V. SECERNO.

SECTA, SECTARRIUS, SECTATOR. V. SEQUOR.

SECTILIS, SECTIO, SECTOR, ōris, SECTUS. V. SECO.

SECTOR, āri. V. SEQUOR.

SĔCŪBO, ui, ĭtum, [ἀποκοιτῶ] āre. Separatim sive seorsum cubare. Liv. 39. 10. Per jocum adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubuisset. Suet. in Tiber. cap. 7. Cum Julia primo concorditer & amore mutuo vixit: mox dissedit, & aliquanto gravius, ut etiam perpetuo secubaret. Aliter Propert. lib. 2. 25. 5. Broekh. 19. 41.
Miles depositis annosus secubat armis. [i.e. Abditus latet, ut vult Broekh. vel potius; Solus cubat, non excubat in cohorte.
In vacuo toro secubare. Ovid. 3. Amor. 9. 34.
A papillis alicujus secubare. Catul. 59. 105.

SECUBĬTUS, ûs. m. [ἀποκοίτησις] ut, Puellæ secubitus. Catul. Argon. 379.
Tristes secubitus ferre. Ovid. 3. Amor. 10. 43.

SECULA, V. supra in SECO. SECULARIA, SECULARIS, SECULUM, V. SÆCULUM.

SECUM, V. SUI.

SĔCUNDUS, a, um. Adj. [δεύτερος Gl. L. G.] quasi Sequundus, vel Sequebundus, a Sequor. Quod sequitur primum: & tam numerum, quam ordinem denotat. Plaut. Pœnul. 1. 2. 118.
— primum prima salva sis,
Et secunda tu secundo salve in pretio: tertia
Salve extra pretium.
Secundus de tribus. Cic. in Orat. 50. Quoniam id secundum erat de tribus.
Secundus alicui re quapiam. Virg. 11. Æn. 441.
Nulli virtute secundus. Sil. lib. 7. 55.
Forma nulli secunda. Ovid. 1. Amor. 8. 25.
Secundus a rege. Hirt. Bell. Alex. 66.
Secundus ad. Cic. 3. de Fin. 32. Nemo dicit, in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, sed eos, qui in aliquo honore sunt: quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.
Facies toto orbe secunda. Juvenal. Sat. 10. 63. de Sejani facie, qui secundus a Cæsare Tiberio fuit.
Hæres secundus, Substitutus. V. HÆRES.
Loco secundo, Deinde. Cic. pro Cæcin. 23. Maxime fuit optandum Cæcinæ, Recuperatores, ut controversiæ nihil haberet: secundo loco, ut ne cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam stulto haberet.
Locus in dicendo secundus. Cic. 2. Att. Et ille secundus in dicendo habet auctoritatem pæne principis, & voluntatem non minus devinctam beneficio cos.
Lumen secundum, Dies sequens. Cic. 7. Att. 26. Si te secundo lumine hic offendero.
Mensa secunda. Cic. 14. Att. 6. Hæc ad te scripsi apposita secunda mensa. Idem 16. Fam. 21. In lacinia servantem ex mensa secunda semina. Virg. 2. Georg. 101.
Non ego te, diis & mensis accepta secundis,
Transierim, Rhodia, &c.
Partes tractare secundas, Tragœdiæ scilicet. Hor. 1. Epist. 18. 14.
Partium esse secundarum. Cic. 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, quum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. V. PARS.
Interdum reticetur substantivum. Plin. lib. 7. cap. 12. Ejusdem familiæ Scipioni post eum cognomen Salutio mimus dedit: sicut Spinter secundarum, tertiarumque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli coss.
Secundas agere, pro Assentiri alicui, & pæne assentari. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 8. Cœlium oratorem fuisse iracundissimum constat: cum quo cœnabat in cubiculo lectæ patientiæ cliens: sed difficile erat illi, in crapulam conjecto, rixam ejus, cum quo edebat, effugere. Optimum judicavit, quicquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Cælius assentientem, sed exclamavit, Dic aliquid contra, ut duo simus. conf PARS.
Auctoritatis secundæ, Proximum primæ. Plin. lib. 35. cap. 6. Rubricæ genus in ea voluere intelligi quidam, secundæ auctoritatis: Palmam enim Lemniæ dabant.
Notæ secundæ vites, h. e. Bonitatis & præstantiæ. Columel. lib. 3. cap. 2.
Panis secundus, idem qui Secundarius. Hor. 2. Epist. 1. 123.
— vivit siliquis, & pane secundo.
Secundus, pro Pari. Hor. 1. Carm. 12. 18.
Unde nil majus generatur ipso,
Nec viget quicquam simile, aut secundum:
Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores. [Proximos longo intervallo, non quasi gradu unico distans, quod proprie ejus est, quod secundum locum obtinet.
Secundus, Pronus, De his, quæ fluxum, cursumve habent.
Amni secundo pars cetera defluit. Virg. 8. Æn. 549.
Amni secundo missus defluit aries. Virg. 3. Georg. 447. Defluit, Cum aqua scilicet. Servius.
Aura secunda, Grata, aspirans, prospera. Plin. lib. 8. cap. 32.
Currus. Virg. 1. Æn. 160.
Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. i. e. inquit Servius, Obsequenti Trojanis. Et tractus est sermo a sequentibus servis, i. e. pedisequis secundis. Unde & Secundam fortunam dicimus: quod secundum nos est, i.e. prope nos. [Immo quod Sequitur nos, V. infra.
Flumen secundum, Pronum. Tacit. 5. Hist. 23. Ovid. 4. de Pont. 15. 27.
— sed flumine sæpe secundo
Augetur remis cursus euntis aquæ.
Mare secundum. Liv. 29. 7.
Ventus secundus, [οὔριος ἄνεμος, Gl. L. G.] Prosper, gratus. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Isque, quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Videtis ne, inquit, amici, quam bona a diis immortalibus navigatio sacrilegis detur? Plaut. Merc. 5. 2. 34.
Huc secundus ventus nunc est, cape modo versoriam. Cic. 2. Att. 16. Quid si etiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem? Hic per translationem.
Vela intendere ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.
Verba iræ secunda, pro Apta & congruentia. Liv. lib. 2. 38. pr. Sedulo audientes secunda iræ verba.
Secundus, [αἴσιος Gl. G. L.] Faustus, Lætus, Prosper.
Avibus secundis, Bonis, Lætis auspiciis. Liv. 6. 12. Deos, qui secundis avibus in prælium miserint.
Auspicia secunda. Hor. 4. Carm. 14. 16.
Numinibus secundis, Propitiis. Tacit. 15. Ann. 34. pr. Illic, ut plerique arbitrabantur, triste, ut ipse, providum potius, & secundis numinibus, evenit.
Omine secundo ire. Hor. 3. Carm. 11. 50.
Secundus, [εὔφορος, δεξιός Gl. L. G.] Benevolus & favens, item Lætus & facilis. Et contrarium habet Adversus.
Admurmurationibus secundis Senatus illum accusavi. i. e. Senatu submissis verbis assentiente. Cic. 2. Q. frat. 1. Multa feci verba de toto furore latrocinioque P. Clodii: tanquam reum accusavi, multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.
Actiones secundæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Amor summe secundus. Lucret. lib. 4. 1135.
Auribus secundis aliquid accipere, Benevolis. Liv. 6. 40. Omnia ne semper, quæ magistratus ille dicet, secundis auribus; quæ ab nostrûm aliquo dicentur, adversis accipietis?
Clamor secundus. Virg. 5. Æn. 591.
Cursus secundos dare. Virg. 3. Æn. 460.
Di faciles, & in amore secundi. Ovid. 18. Epist. 3.
Existimatio secunda, h. e. Fama prospera. Suet. in Claud. Cæs. cap. 7.
Exitus secundi, Felices. Hor. 4. Carm. 14. 38.
Fama secunda, Bona, prospera. Liv. 27. 10. extr. conf. Compar.
Fortuna secunda, & Dubia. Cic. 3. Verr. 38. Si nullam religionem sors habebit, nullam societatem conjunctio secundæ dubiæque fortunæ, nullam auctoritatem mores atque instituta majorum. [Hæc & Obsequens fortuna dicitur. conf. Currus, supra.
Fortuna adversa, & Secunda, contraria. Virg. 9. Æn. 282.
Laboribus secundis crevit Romana pubes. i. e. Prosperis. Horat. 4. Carm. 4. 45.
Oratione secunda extollere aliquem, Grata, plausibilis. Sall. in Jugurth. c. 65.
Plausuque volat fremituque secundo. Virg. 5. Æn. 338.
Populo secundo aliquid facere, Favente, non repugnante. Cic. 2. Tusc. 4. Est enim Philosophia paucis contenta judicibus, multitudinem consulto ipsa fugiens, eique ipsi & suspecta & invisa: ut vel si quis universam velit vituperare, secundo id populo facere possit.
Prælium secundum. Tacit. 4. Hist. 79. Secundum prælium fecit.
Res secundæ, Prosperæ, ex animo succedentes. Dictæ (ut ait Festus) non a numero, sed quia ut velimus sequantur. Cic. de Amicit. 22. Nam & secundas res splendidiores facit amicitia, & adversas, partiens, communicansque, leviores. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis rebus respice. Hor. 1. Epist. 10. 30.
Quem res plus nimio delectavere secundæ.
Res secundæ de. Ter. Heaut. 2. 2. 1.
Si mihi secundæ res de amore meo essent, jamdudum, scio, Venissent.
Rumor secundus. Hor. 1. Epist. 10. 9. Virg. 8. Æn. 90.
Ergo iter inceptum celerant rumore secundo. V. RUMOR.
Tempestas secunda. Tacit. in Vita Agric. 38.
Tempora secunda. Horat. 4. Carm. 9. 35.
Vires secundæ. Virg. 2. Æn. 617.
Voluntate secunda hominum. Cic. 13. Fam. 19. Pansam nostrum secunda voluntate hominum paludatum ex urbe exisse, cum ipsius causa gaudeo, tum mehercle etiam omnium nostrûm.
Secunda in aliquem voluntas. Cæsar 2. Bell. Civil. cap. 17. Tanta ac tam secunda in Cæsarem voluntas provinciæ reperiebatur.
Compar. Suet. in Jul. cap. 2. Reliqua militia secundiore fama fuit. i. e. meliore.
Secundiores res concedere Deos. Cæs. 1. Bell. Gall 14.
Superl. Hirt. Bell. Alex. cap. 11. Prælium secundissimum.
Omnia secundissima nobis accidisse videntur. Cic. 10. Att. 8.
Secundus, Cognomen frequens apud Romanos, ut C. Plinius Secundus. V. infra.

SECUNDO, Adv. [δεύτερον] Secundo Consul, pro Iterum. Et, Secundo eum noveram, i. e. Bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an secundo mihi redeundum esset, ignorabam. [Ita Nizol. Sed alius locus est pro Planc. 50. quem subnotat. Ubi Secundum malim.

SECUNDUM, [κατὰ, Gl. G. L.] Præpositio Accusativo casui serviens, pro Juxta sive prope. Nam quod secundo loco positum est, prope est. Cic. 4. Fam. 12. Duo vulnera accepisse, unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Plaut. Rud. 1. 2. 60.
Proh dii immortales! quid illuc est, Sceparnio,
Hominum secundum litus? Cic. 8. Att. 12. Cn. Magn. L. Dom.
Et si secundum mare ad me ire cœpisset, confestim in Samnium ad me venturum.
Secundum, Post. Plaut. Capt. 2. 1. 42.
Nam secundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2. Offic. 11.

Proxime autem & secundum deos, homines hominibus maxime utiles esse possunt. Liv. 28. 9. Se vero ea, quæ postularent, decernere, Patres, merito Deorum primum, dein, secundum deos, Consulum, respondernnt.
Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic. 4. Acad.
Secundum te nihil est mihi amicius solitudine. Cic. 12. Att. 16.
Hæres secundum aliq. institutus. Cic. 3. Verr. 114. Appellat hæredem L. Annium, qui erat institutus secundum filiam.
Secundum hunc diem, Cras. Cic. 1. de Orat. 264. Hoc facilius nobis expones ea, quæ abs te de officiis, præceptisque oratoris quæsita sunt: sed, opinor, secundum hunc diem: satis enim multa a nobis hodie dicta sunt.
Secundum ea quæro, servarisne in eo fidem. i. e. Postea, vel Præter hæc. Cic. in Vatin. 15.
Secundum & Ante, contraria. Cic. 2. Verr. 33. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem.
Secundum, Pro. ut, Secundum te litem do, i. e. Pro te: Secundum me judica, Pro me. Suet. in Claud. Cæs. cap. 15. Absentibus secundum præsentes facillime dabat. Cic. 4. Verr. 41. Utatur instituto suo, ne cogat ante horam decimam de absente secundum præsentem judicare. Ulpianus, Et post edictum secundum præsentem judicabitur, ac si præsens esset.
Secundum causam multa disputare, In favorem causæ. Cic. 4. Att. 2.
Secundum te decrevit. Cic. 4. Att. 2. Nunciat jam populo, Pontifices secundum se decrevisse.
Secundum Buthrotios judicavit. Cic. 16. Att. 18.
Secundum, In. Cic. 1. de Divin. 126. Quumque solidam invenisset, statuissetque tollere: ei secundum quietem visam esse Junonem: prædicere ne id faceret.
Secundum quod possibile est. Paulus in l. 1. D. De fundo dotal.
Secundum, alio modo. Ter. Eun. 5. 9. 60.

— postquam eis mores ostendi tuos,
Et collaudavi secundum facta & virtutes tuas,
Impetravi.

Secundum jus fasque. Liv. 30. 31. Dii testes sunt: qui & illius belli exitum secundum jus fasque dederunt, & hujus dant, & dabunt.
Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cic. 7. Verr. 163.
Judicare secundum aliquem. Cic. pro Rosc. Com. 3. V. paulo supra.
Secundum, Super. Sallust. in Jugurth. Secundum ea uti deliberetis. [Error videtur. Cap. 14. exstat, Vellem potius ob mea &c. secundum ea, si desideranda erant, uti debitis uterer. V. Priscian. in 14. fol. 157. b. Aldi & 18 240. a. ubi docet Secundum pro κατὰ, vel μετὰ, Græcorum imitatione dici.
Secundum Platonem, i. e. Juxta Platonis sententiam.

Secundum, Adv. pro Secundo, vel Iterum. [δεύτερον Gl. G. L.] Varro apud Non. 2. 681.

Secunde, Adv. Idem. Gell. 7. 3.

Secundæ, ārum. f. pl. [ὕστερα] Membrana illa, quæ post partum utero prodit, quæ & Secundina vocatur. Dictæ secundæ, quod nascentem infantem sequantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Brassicæ succus contra ardorem febrium & stomachi vitia, utilissime imponitur, & ad secundas. Idem lib. 20. cap. 13. Feminarum etiam purgationes, secundasque, etiam emortuos partus, ut Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgo *L'arriere faix*.

Secundārius, a, um. Adj. [δεύτερος Gl. G. L.] quasi Secundi ordinis. ut, Panis secundarius. Suet. in August. cap. 76. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris semodium, & cibarii, quod secundarium vocant, sextarios quatuor, furfuris sextarios quatuor. Sic, Secundarium minium, apud eundem lib. 33. cap. 7. conf. cibarius.
Secundarium, pro Proximum, vel Secundum. Cic. 2. de Invent. 24. In hoc autem loco, caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini.

Secundarius, i. m. [δευτεραγωνιστής] Actor scenicus secundarum partium. Cicero metaphorice usus est in Bruto 244. Quod idem faciebat, inquit, Q. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. Budæus interpretatur, Secundæ & proximæ classis. Sunt qui legunt Secundarum: subaudiuntque Partium. Alii Secundanus: nec desunt qui Secundator legendum putent. [Gloss. Lat. Græc. Secundarius, Subdiga, Ὑποκριτής.

Secundānus, a, um. Adj. [δευτερανός] Secundæ legionis miles, vel emeritus. Plin. lib. 3. cap. 4. In mediterraneo coloniæ Arelate sextanorum, Bliterræ septumanorum, Arausio secundanorum. h. e. Sextæ, septimæ, & secundæ legionis militum. Liv. 34. 46. extr. Quartæ hic, ille secundæ legionis (rem in asperis præliis sæpe tentatam) signa, adempta signiferis, in hostes jecerunt: Dum repetunt enixe signum, priores secundani se porta ejecere. Idem 34. 15. Secundani terga hostium cædunt.

Secundīcerius, i. m. [σεκουνδικήριος] non Secundocerius, aut Sericerius, legendum est in Codice Justiniani lib. 12. titul. 7. in Rub. Est autem Secundicerius, Secundarius; sicut Primicerius, Primarius: i. e. Qui secundum locum in dignitate primicerii obtinet: quasi notarius secundarius & post protonotarium. V. l. Scriniis omnibus. §. Scrinii. De palatinis. lib. 12. C. tit. 24. conf. primicerius.

Secundo, [δευτερῶ] āre. Gemino, Itero. Gloss. Græc. Lat.
Secundo, [εὐοδόω Gl. G. L.] Prosperum reddere. Propert. lib. 3. 21. 14.

Jam liquidum nautis aura secundat iter. Virg. 7. Æn. 259.
— di nostra incœpta secundent. [In Gloss. Lat. Græc.

mendose scriptum puto, Secundo, εὐφόρω, ἡ αὐτῶ, pro εὐφορῶ, αὐξῶ.
Aura blanda secundat aquas. Ovid. 13. Epist. 136.
Visus secundare, & omen levare. Virg. 3. Æn. 36.
Deus secundet votum nostrum. Senec. Herc. fur. 9.
Secundare, In melius convertere. vel obsequi, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 5. 9. 37.

Hæc reprehendere & corrigere me, & secundare in loco. Emendata exemplaria hoc loco legunt Obsecundare.

Tempus ei rei secundat. Plaut. Rud. 4. 2. 3.

Secundans, antis. Partic. [ἐπουριάζων] ut, Vento secundante. Tacit. 2. Ann. 24.

Secundatio, ōnis. f. Augustin.

Secundātus, ûs. m. Locus secundus. Tertull. de Anima, cap. 27. Alteri primatum damus, alteri secundatum. [Non est verbale.

Secundator, ōris. m. Hieron.

Secundus, [Σεκοῦνδος] Philosophus fuit Atheniensis, quem aliqui Epithyrum vocant, quod Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmulusque Herodis Attici, qui illud Hesiodi eleganti mutatione in eum cavillatus est,

Figulus æqualem exagitat, tu Rhetora tecton.

Nihilominus tamen senem postea mortuum & epicedio & lacrimis honoravit. Ex Philostrato.
Secundus alter Tridentinus, vir sanctus, Agilulphi regis Longobardorum tempore, scripsit breviter Longobardorum historiam. auctor Paulus Forojuliensis.
Fuit etiam hoc illustris Veronensis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus, Naturalis historiæ scriptor. V. plinius. Fuit & multis aliis Ro. gentibus usurpatum cognomen.

Secuplum, V. sesquiplum.

Securidaca, æ. f. Herba est ciceris foliis pusilla, foliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his semen rufum, securiculæ ancipitis figura, a quo argumento & nomen invenit, πελέκινος. Nascitur in hordeo & tritico, quæ & amplexu suo non raro enecat. Alio nomine Hedysarum dicitur. Apud Gallos varia sortitur nomina: aliis Fabam lupinam, aliis Erbum, aliis Granum appellantibus.
Securidāca, Nomen est in Latinis scriptoribus non rarum. Turnebus tamen istam nominis formam non agnoscit, cum præsertim Græce πελεκῖνος a securi vocetur, & a securitate nomen oriri non possit. Ex eo fit ut contra fidem omnium librorum Securiclatam scribi debere contendat, id est Securiculatam, a securicula, cujus figuram semen refert.

Sĕcūris, is. f. [πέλεκυς Gl. L. G.] Instrumentum fabrile, ad secanda ligna; quasi Semiquiris, ut ait Servius. Sabini enim Quirim hastam appellabant. Virg. 11. Æn. 656.

— æratam quatiens Tarpeja securim.

Acies securium. V. acies.
Anceps securis. Ovid. 8. Met. 397. Ex utraque parte incidens, utrimque acuta. [Nisi periphrasis est Bipennis. Gloss. Græc. Lat. πέλεκυς δίστομος, Bipennis.
Curvæ secures. Virg. 7. Æn. 184.
Ex adamante facta securis. Ovid. 3. Fast. 805.
Hebetes secures. Juven. 8. Sat. 137.
Laurigeræ secures, Imperatoris victoris fasces laureati, cum securibus. Claud. 4. Cons. Hon. 14.
Pacificæ secures. Lucan. lib. 7. 64.
Sacrifica securis. Ovid. 12. Met. 249.

— veluti qui candida tauri
Rumpere sacrifica molitur colla securi.

Sævæ secures. Virg. 6. Æn. 819.
Tenedia, V. Infligere securim infra.
Valida securis. Virg. 11. Æn. 696.
Rara securis eo fertur, i. e. Eo raro venitur cædendorum lignorum gratia. Hor. 1. Serm. 7. 27.
Cædere securi. Virg. 3. Georg. 364.
Impacta securis cædit rotas bigarum. Juven. 10. Sat. 59.
Infligere securim, vel Injicere, dicuntur, qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic. pro Muren. 48. Sed tamen, Servi, quam te securim putas injecisse petitioni tuæ, quum tu populum Rom in eum metum adduxisti, ut pertimesceret, &c. Atque inibi paulo superius, quod hic Securim dixit, velut exponens, appellat Plagam: Atque ex omnibus illa plaga est injecta petitioni tuæ, non tacente me, maxima. Item pro Planc. 70. Graviorem potuerunt Reip. infligere securim. Idem 2. Q. frat. 10. Tenediorum igitur libertas, securi Tenedia præcisa est. Et Demosthenes Phocionem appellare solet suorum argumentorum securim. Omnia tela in patriam intenta, dixit Cic. de Provinc. Cons. 23. Erasmus.
Percutere securi. Cic. 3. Verr. 7. Agunt eum præcipitem pœnæ civium Romanorum, quos partim securi percussit, partim in vinculis necavit.
Subjicere cervices securi. Cic. in Pison. 83. Quum miser ille securibus hospitis sui cervices subjicere gestiret.
Secures fascibus inserebantur, & solebant Consulibus Romæ, & Prætoribus in provincia fasces & secures præferri. Liv. 24. 9. Consul admonuit cum securibus sibi fasces præferri. Idem 2. 18. Creato Dictatore primum Romæ, postquam præferri secures viderunt, magnus plebem metus incessit. [Immo Romæ detractæ erant Consularibus fascibus secures. V. in fasces & submitto.
Secures pro ipso honore curulis magistratus, cui competunt secures. Hor. 3. Carm. 2. 19.

Nec sumit, aut ponit secures
Arbitrio popularis auræ.

Secura, æ. f. & **Securum**, i. n. etiam dicitur, si credimus Glossographo Græcolat. Πέλεκυς, Secura, hoc Securum.

Secūrĭcŭla, æ. f. [πελέκιον Gl. G. L.] dimin. Plin. lib. 18. cap. 19. Securiculam in stiva pendere oportet, qua intercidantur radices.
Securicula, Ligneum retinaculum, quod etiam suscus, subscusque dicitur, quo duo ligna tenacissime inter se vinciuntur: Unde Securiclati cardines, apud Vitruvium lib. 10. 15. Nostri (ut arbitror) *hirundinum caudas* appellant. Bud. Philand. in Vitruv. 2. 8. & 4. 7.
Securicula [πελεκῖνος] in fabrica ballistæ apud Vitruvium l. c. ea est, quæ inclusa & insita, operitur chelonii pulvino. Turneb.
Legitur per contractionem Securicla. Unde

Securiclātus, a, um. Adj. Securiclis compactus. Vitruv. 10. 15. extr. Securiclati cardines. V. securicula.

Secūrĭfer, a, um. Adj. [πελεκυφόρος] Qui fert securim: ut Pyracmon securifer. Ovid. 12. Met. 460.

Secūrĭger, a, um. [πελεκυφόρος] aliud Adj. Idem.
Catervæ securigeræ. Valer. 5. Argon. 137.
Dextra securigera. Sil. lib. 16. 48.
Puellæ securigeræ, Amazones. Ovid. 4. Epist. 117.

Sēcūrus, a, um. Adj. [ἀμέριμνος Gl. L. G.] Qui sine cura est, quasi seorsum a cura. Ac proprie de hominibus ipsis dicitur, atque ad animum refertur. Ovid. 1. Met. 100.

Mollia securæ peragebant otia gentes.

Plin. 3. Epist. 14. Vides quot

quot periculis, quot contumeliis, quot ludibriis simus obnoxii: nec est quod quisquam possit esse securus, quia sit remissus ac mitis.
Securus ab afflatu. Plin. lib. 12. cap. 1. i. e. Nullum afflatum timens sibi.
Securus de bello. Liv. 36. 41.
Reddere securum ab aliqua parte aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Si Africanæ legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.
Animi securi homo. Cic. 12. Att. 52. De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia scribis.
Securus, Dissolutus, sine ulla cura, quem & Supinum Jurisconsulti vocare solent, id est, socordem, & desidem.
Genitivo jungitur. Quintil. de Tautologia loquens, lib. 8. cap. 3. Hæc enim quanquam non magnopere summis auctoribus vitata, interim vitium videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam parvæ observationis. i. e. Negligens & contemptor. [Vel potius Parvipendens, quod & Incuriosus dicitur.
Atque etiam de Bestiis dicitur, ut apud Lucan. lib. 1. 212. de leone,
Per ferrum tanti securus vulneris exit.
Amorum securus. Virg. 10. Æn. 329.
Conjugii secura. Valer. 8. Argon. 206.
Damni secura libido. Tacit. Agric. 43. 6.
Decoris securus. Tacit. 3. Hist.
Famæ securus, Sine cura comparandæ laudis. Ovid. 1. Trist. 1. 49.
Fortunæ secura virtus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 2.
Futuri secura. Ovid. 6. Met. 137.
Odii securus. Tacit. in Vit. Agric. 43.
Pœnæ securus. Hor. 2. Epist. 2. 17.
Potentiæ securus. Tacit. lib. 4. Ann. 60.
Veniæ securus. Lucan. lib. 8. 784.
Securus eleganter ad res etiam inanimatas transfertur, A quibus cura & metus abest. Estque tum fere synonymum τῷ Tutus. ut,
Securus a metu somnus. Plin. lib. 28. cap. 9.
Securæ ab hoste res. Liv. 24. 19. Et nec dum securæ res ab Annibale essent.
Ævum securum agere. Lucret. lib. 6. 57.
Damno securo ruit porticus. Martial. lib. 1. 83.
Dies securos ire tibi non sinit puella. Tibull. lib. 3. 4. 54.
Domus securæ stant. Plin. in Paneg. cap. 51. pr. A metu ruinæ scil.
Otia secura agere. Virg. 3. Georg. 376.
Somnos securos rumpere. Lucan. lib. 3. 25.
Testamentum securum, Testamenti factio libera a metu calumniæ delatorum. Plin. in Paneg. cap. 34.
Virtus secura. Lucan. lib. 3. 25.
Casuum secura loca. Tacit. 1. Hist. 86. Non modo jacentia, & plana urbis loca, sed secura hujusmodi casuum implevit.
Æther terris securior. Ovid. 1. Met. 151.
Securissimus, apud Sidon. 8. Epist. 12. Tertull. & August.
Secūre, Adv. [ἀδεῶς] Paterc. 2. 129. 4. Secure aliquid continere.
Securius pugnare pro aliena domo. Justin. 9. 10.
Secūrĭtas, ātis. f. [ἄδεια, ἀμεριμνία, ἀφροντισία] Curæ & anxietati opponitur: estque Animi recta placidaque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Cic. 5. de Fin. 23. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν. Idem 5. Tusc. 42. Qui autem illam, maxime optatam & expeditam securitatem, (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,) in qua vita beata posita est, habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum? Plin. lib. 9. cap. 47. Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, ubi maleficæ bestiæ.
Infelix securitas. Quintil. in Prooem. lib. 6.
Inhumana securitas. Tacit. 3. Hist. 83.
Compositus in securitatem, Securitatem simulans. Tacit. 3. Ann.
Consequi securitatem. Ulpian. in l. Si servus communis. D. de noxalib. action.
Parere securitatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Præstare securitatem. Cic. 15. Fam. 5. Vale, & nos dilige: & instituto itinere securitatem, diligentiamque sociis & Reipub. præsta.
Ut tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic. 1. Off. 69.
Sĕcus, n. per omnes casus integra forma declinatur, Veteres dixere pro Sexus. Sallust. Fragm. cap. 15. Muliebre & virile secus. i. e. Sexus. Auson. Edyll. 11. 8.
Vesta, Ceres & Juno, secus muliebre, sorores. Dixit & Arnob. 5. Femineum secus. V. Gronov. ad Liv. 26. 47. & Elmenh. Indic. in Apulej. Cort. ad Sall. fragm. p. 960.
Sĕcus, [πλησίον Gl. L. G.] Præpositio, Accusativo jungitur, significatque Prope. ut, Secus decursus aquarum feruntur salices.
Nascitur secus fluvios. Plin. 24. 15. Ubi tamen Secundum legi vult Manut. V. Charis. 1.
Secus viam stare. Quintil. 8. 2.
Utrinque secus. Cato R. R. cap. 21. Dextra sinistra foramina utrimque secus laminas. Et p. p. Cupam, qui fini in modiolos erit, utrinque secus imbricibus ferreis IV desues, ibi utrimque secus facito, qui figas. Rursusque ibid. Foramen librarium ferreum, digitos VI latum, indito, pertusum utrinque secus, qua clavus eat.
Undique secus. Solin. cap. 64. Arcent sane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate undique secus objecti, prohibent auras pestilentes.
Sĕcus, [ἑτέρως, Gl. L. G.] Adv. significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet. Plaut. Epid. 2. 2. 94.
Ubi erit empta, ut aliquo ex urbe amoveas: nisi quid tua
Secus sententia est. Cic. de Clar. Orat. 229. Nemo dicet secus. [Sic Secus admissa in remp. Suet. Tib. 2. Ubi alii Secius, vel Sequius ex MSS. Sed Casaubonus κατ' εὐφημισμὸν dictum docet, pro κακῶς.
Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.
Secus quam. Plaut. Cas. prol. 46. Et Aul. 3. 2. 22. Quid diximus tibi secus, quam velles. Cic. 6. Att. 2. Mihi autem erit maxime curæ, ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet.
Non secus ac. Cic. pro Muren. 10. Non secus, ac si meus frater esses, Et 2. de Orat. 24. Non dixi secus, ac sentiebam. Virg. 3. Æn. 236.
Haud secus, ac jussi, faciunt.
Secus atque. Cic. 3. de Orat. 117. Sed paulo secus a me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Nat. Deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.

Longe secus. V. Longus.
Multo secus. V. Multus.
Secius compar. a Secus. V. in suo loco.
Secusses, Populi sunt in Alpibus, ut notat Plin. lib. 3. cap. 20.

SED

Sed, [ἀλλὰ, Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, aliquando Transitum significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? A. ipsus est.
Puto Politianum solitum scribere Set. H. St. Ut postea Lindenbrogius in Terentio suo, & nuper Bentlejus, ex MSS. V. ad fin. dictionis ex Cassiod. allata.
Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Ter. And. 3. 1. 4.
Sed hic Pamphilus. S. quid dicit? M. firmavit fidem. Idem 3. 2. 45.
Atque haud scio, an, quæ dixit, sint vera omnia,
Sed parvipendo. Donat. Virg. 9. Ecl. 55.
Sed, incœptivum, pro Atque. Ter. And. 2. 1. 12.
Tu si hic sis, aliter sentias. B. age age, ut lubet. C. sed Pamphilum Video. Donatus.
Sed mane, quasi Incipientis, demonstrantisque aliquid novi se invenisse. Ter. And. 4. 1. 59.
Faciam. P. at jam hoc opus est. D. hem! sed mane: concrepuit a Glycerio ostium. Donat.
Sed quid hoc! non Interrogantis, sed Mirantis & non intelligentis est, inquit Donat. Ter. And. 4. 5. 2.
Sed videon' ego Philotion? Ter. Hec. 1. 2. 6. Sic solet (inquit Donatus) dubitari, advenientibus ipsis, quos post multum temporis intervallum vident. conf. a pr.
Sed, interdum auget. V. Certus homo, in Certus.
Sed, Epitrope servit. Cic. 4. Acad. 75. Idem mihi quidem non videtur: sed dissolverit sane, certe tam multa non collegisset, quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligar. 35. Sed ierit ad bellum, dissenserit non a te solum, verum etiam a fratribus.
Sed, in objectione ponitur, & in anthypophora. Cic. 12. Philip. 26. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonii congressum, colloquiumque veniendum est. i. e. Verum esto ut effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.
Sed, in confirmatione, superiorum positum. Cic. 5. Verr. 67. Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane frugi ac sobrii.
Non, sed. Cic. 1. Att. 15. Non odio adductus alicujus, sed animo corrigendæ & sanandæ civitatis.
Sed non, sed. Cic. 4. Acad. 66. Sed, non de me, ut dixi, sed de sapiente quæritur. Idem 2. de Orat. 299. Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.
Sed vellem non solum, &c. sed etiam, &c. Cic. 1. Fam. 9. V. Non.
Non modo, sed ne. Cic. pro Rabir. perd. reo, 13. Non modo hujus libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii. V. Non.
Sed, sive est ars, sive artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verum intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat. 109.
Sed, pro Sed etiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, poplitibus, manibus. Idem 1. Fam. 6. Non interfuit modo, sed præfuit. Cic. pro Milon. Obliti estis, Judices, recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modo inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pison. 64. Senatus odit te, quod eum tu facere jure concedis, afflictorem & proditorem, non modo dignitatis atque auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic fere ubique. Bud.
Sed, pro Sed is. Cic. 5. Verr. 109. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed honestus atque concessus.
Sed de perceptione hactenus. Cic. 4. Acad. 17.
Sed, plerunque in oratione vacat. Sed eo solent interdum uti Latini, cum inchoatum sensum, & longo tractu productum, aut interpellatum interjectione, & distractum, revocare & continuare volunt: ut apud Hor. 1. Serm. 1. 27.
Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cic. 2. Tusc. 3. Etenim si orationes, quas nos multitudinis judicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & affectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quod se imitari posse confiderent, quemque & sperandi sibi, eundem & bene dicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cum adjutore populo, quo utebamur antea, nunc minime nos uti posse videamus? Ex Turneb.
Sed pro Quin etiam. Plin. 7. 30. Sed & nostrorum gloriam percenseamus.
Sedecum, Ἐπιδὴ. Gloss. Lat. Græc. [Scribe Sed eccum, divise. V. Eccum.
Sed autem. Plaut. Rud. 2. 5. 15.
Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam
Sacram urnam Veneris?
Sed contra. Cic. 1. Acad. 35. Zeno igitur nullo modo is erat, qui, ut Theophrastus, nervos virtutis inciderit, sed contra qui, &c.
Sed enim, pro Certe. Plaut. Curc. 1. 3. 19.
Sed enim nequeo durare, quin herum accusem meum. Al. Enimvero. Cic. 6. Att. 1. Sed enim. οἰκονομία si perturbatior est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Cœl. 60. Sed revertar ad crimen: sed enim hæc facta illius, &c. al. Etenim.
Sed enimvero. Liv. 45. 19. Sed enimvero, quum detestabilis altera res & proxima parricidio sit, quid ad deliberationem dubii superesse?
Sed vero, pro Sed potius. Cic. 7. Verr. 14. O præclarum Imperatorem, nec jam cum M. Aquilio, fortissimo viro, sed vero cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum. [conf. 25. ubi Vero omisit.
Sed nunc vero. Curt. lib. 3. 6. 10. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pependit: sed nunc vero arbitror sacro & venerabili ore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum. [In emendatis codd. Nunc vere legitur.
Antiqui Sedum pro Sed ponebant. Charis. l. 1. [Cassiod. de Orthogr. cap. 1. Sed cadit in quæstionem, & aliis per t, aliis per d placet scribi. Apud antiquos enim Scio Sedum fuisse: unde nos, duabus litteris novissimis ablatis, reliquas litteras, salva d, in usum habemus. Quem admodum

admodum si quæras, Sat qualiter scribi oportet? Dicemus per t, quia integrum ejus sit Satis.

SEDATE, SEDATIO, SEDATUS. V. SEDO, are.

SEDECENNIS, SEDECIES, SEDECIM, V. SEX.

SĔDEO, ēs, sēdi, sessum, [καθῆμαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. componitur ex Se, & Eo; quasi Seorsum eo: nam seorsum ire videmur, & quasi a ceteris separari dum sedemus. Quidam a Do fieri existimant, quod qui sedet, seorsum dare se videtur. Virg. 10. Ecl. 71.
Dum sedet, & gracili fiscellam texit hibisco. Plaut. Capt. prol. 12.
Si non, ubi sedeas, locus est: at est, ubi ambules.
Immo Sedes ab ἕδος, a quo Sedes est Sedeo. H. St. Rectius Voss. Etymol. ab ἕδω, quod est idem ac ἕζομαι. Ut sit nomen a verbo potius, unde & Sido.
Ad aliquem sedere. Ovid. 1. de Arte Am. 421.
Ad latus alicujus sedere. Cic. 7. Verr. 106. Atque eum vident sedere ad latus Prætoris, & ad aurem familiariter, ut solitus erat, insusurrare.
Ad gubernacula Reipubl. sedere. Cic. pro Rosc. Amer. 51. Cum apud majores nostros, summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. sedere debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserint.
In subselliis, sella, rheda, sedere. Plaut. Pœn. prol. 5. Cic. 4. Att. 9. Maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. Idem pro Milon. 55. Quum alter veheretur in rheda penulatus, una sederet uxor.
In equo sedere, pro Equitare. Cic. 7. Verr. 27. Ut eum nemo unquam in equo sedentem videret.
Equo, vel Carpento sedere. Martial. 5. 39.
Uno credis equo posse sedere duos? Liv. 1. 34. Ibi ei, carpento sedenti cum uxore, aquila, suspensis demissa leniter alis, pileum aufert.
Subauditur præpositio In.
Vehiculo sedere. Cels. lib. 4. cap. 19. In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.
Post equitem sedet atra Cura. i. e. A tergo ejus sedet. Hor. 3. Carm. 1. 40.
Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4. Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.
Altis sedibus sedere. Ovid. 6. Met. 73.
Gremio tuo sedi. Ovid. 8. Epist. 94.
Humo sedere. Ovid. 4. Met. 261.
Sedere de avibus dicitur, In loco altiore esse: ut, Passer sedet in tecto. Virg. 12. Æn. 864.
Nocte sedens, serum canit importuna per umbras.
Sedere, aliquando Ignaviam cessationemque denotat; Sedere enim dicuntur, qui otio languent: & qui quod agendum est non agunt, & tempus otiose terunt. Virg. 12. Æn. 15.
— sedeant, spectentque Latini. Ter. Adel. 4. 5. 38. Cic. 16. Fam. 7. His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus. [Hic moram tantum diuturnam notat.
Sedere ad. Liv. 22. Id horreum fuit præsidium Pœnis sedentibus ad Trebiam.
Sedere apud hostes. Plaut. Amph. 2. 1. 52.
Ordine omne, ut quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Edissertavit.
Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æn. 575.
Sedere, vox militaris, pro Castra posita habere. Liv. 2. 12. Sedendoque expugnaturum se urbem spem Porsenna habebat. Valer. Max. 7. 4. 5. Apud mœnia armatum sedendo.
Sedere, Considerare. Virg. 1. Æn. 60.
— celsa sedet Æolus arce. i. e. Curat. Servius. Idem 9. Æn. 4. — Turnus sacrata valle sedebat. Ubi Servius, Sedebat, ut Asper dicit, Erat; quæ clausula antiqua est, & de usu remota. Secundum Plaut. Frag. 3. 54. Sedere, est Consilium capere, qui inducit servum dicentem, Sine juxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est Augurium captare: nam post designatas cæli partes, a sedentibus captantur auguria: quod & supra ipse ostendit latenter, inducens Picum solum sedentem: ut, — parvaque sedebat Succinctus trabea. Aut Erat, aut Consilia capiebat, aut Augurabatur.
Ars sedendi, Cunctatio. Sil. lib. 8. 13. De Fabio, qui cunctando dicitur rem restituisse.
Totos dies sedere in villa. Cic. 2. Att. 43.
Continenter sedere. Catul. 35. 6.
Sedere nives diutinas. Plin. lib. 17. cap. 2.
Sedere, pro Placere, Dativo construitur. Virg. 5. Æn. 418.
Idque pio sedet Æneæ, probat auctor Acestes. Idem 2. Æn. 660.
Et sedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.
Animo sedet fixum, immotumque, Statutum est. Virg. 4. Æn. 15.
Sedere judicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Sen. Epist. 46.
Sedens auribus vox, Hærens. Quintil. lib. 11. cap. 3. Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ovid. 3. Epist. Sabin. 23.
Nondum Tyndaridis nomen mihi sederat aure. i. e. Nondum audiveram.
Nomen in ore sedet. Stat. 12. Theb. 114. — unum Polynicis amati Nomen in ore sedet. i. e. Nil aliud loquitur quam Polynicem.
In ingenio alicujus sedere, Hærere in memoria alicui. Ovid. 2. Epist. 76.
Sedere, Figi. Flor lib. 4. cap. 2. Egregia virtus Scævæ centurionis emicuit, cujus in scuto centum atque viginti tela sedere. De hoc sic ait Cæsar. lib. 3. Bell. Civil. 53. Scutoque ad eum relato Scævæ centurionis, inventa sunt in eo foramina CCXXX.
Judicem in aliquem sedere. Cic. pro Rabir. Post. 10. Modo vos iidem in A. Gabinium Judices sedistis.
Sedere, dicuntur judices, cum sui copiam faciunt & cognitionibus vacant. Unde & Dies *Sessionum* apud hodiernos. Cic pro Cluent. 105. Sedissent judices in C. Fabricium. Liv. 3. 46. Ne ejus rei causa sedisse videretur. Plin. 10. Epist. 8. Ubi cum sedissem cogniturus.
In proximo Senatui sedendi jus, Plin. lib. 16. cap. 4. [i.e. Post orchestram.
Sella curuli sedere, In magistratu curuli esse. Liv. 29. 37. pr.
In ovis sedere, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap. 51.
Sedere, de locis depressis usurpatur. ut, Lucan. 3. 380.
— mediisque sedent convallibus arva.
Per udos Alba sedet campos. Sil. 8. 508.
Flumina sederunt viso Jovis nutu, Quieverunt cursu. Stat. 9. Theb. 115.
Sedet morbus penitus. Martial. lib. 1. 90.
Adeone penitus sedit hic tibi morbus,
Ut sæpe in aurem, Cinna, Cæsarem laudes.
Sedere vestis dicitur, quæ Apta est. Quintil. lib. 11. cap. ult. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.
Sedet imperium humeris alicujus, Sustinetur. Plin. in Paneg. cap. 10. extr. Quum abunde expertus esset, quam bene humeris tuis sederet imperium.
Partes, quascunque flectimus sedendo. Ovid. 2. Met. 820.
Sessum deducere in. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, summo ludorum die, annulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit.

SEDETUR, Imperf. Pass. legitur in Gell. 2. 2. In domestica re atque vita sedetur. [Add. Varr. L. L. 5. 1.

SEDENS, entis. Partic. Cic. de Amicit. Suet. Cæs. 78. pr. Adeuntes se, cum plurimis honorificentissimisque decretis, universos Patres conscriptos sedens pro æde Veneris Genetricis excepit.
Prope limina tecti sedens janitor. Ovid. 1. Fast. 137.
Adversus sedens. Catul. 49. 2.
Adjective apud Martial. lib. 10. 48. Sedens lactuca legitur, quæ Sessilis etiam dicitur. q. V.

SESSŪRUS, a, um. Partic. [καθεδούμενος] Hor. de Arte Poet. 154.
Si plausoris eges, aulæa manentis, & usque
Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat.

SESSIO, ōnis. f. [καθίσμα Gl. L. G.] Cic. 2. de Orat. 20. Num tandem, aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovent? Idem 1. de Nat. Deor. 94. Accubatio, inclinatio, sessio. Sic 1. Off. 128. Status, incessus, sessio, accubatio, &c. teneant illud decorum.
Sessio, Sedile. Gloss. Græcolat. Βάθρον, Sedilium &c. hæc Sessio.
Sessio, pro Mora, & ignavia. Nam sedere quandoque valet Nihil agere, tempus otiose terere. Cic. 14. Att. 14. Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.
Dies sessionum sunt, In quibus ad jus dicendum judex sedere consuevit. Vox apud JCtos frequens. Ulpian. 36. Dig. t. 4. l. 19. conf. in ipso verbo.

SESSIUNCŬLA, æ. f. Scaliger hanc vocem legit in Cic. 5. de Finib. 56. Circulos aliquos & sessiunculas consectari. Ubi Vulgo, Semicirculos.

SESSUS, ûs. m. Ut in comp. Assessus, Confessus, &c. Apul. Flor. 3. p. 353. Elmenh. Locum sessui impertiunt.

SESSOR, ōris. m. [καθεδρτής] Hor. 2. Epist. 2. 130.
In vacuo lætus sessor, plausorque theatro.
Sessores veteres ex urbe ejecit. i. e. Habitatores. Nep. 5. 2. 5.
Sessores, Otiosi. Catull. 38. 8. Me una ducentos irrumare sessores.
Sessorem recusare. Sen. de Conf. cap. 12. de Equo.

SESSŌRIUM, i. n. Sella bajulatoria. Petron. Fragm. cap. 77. Viperæ hujus sessorium.

SESSĬLIS, e. Adj. [ἑδραῖος] Quod sedet, vel sedere videtur. Plin. lib. 15. cap. 3. de piris, Incerta nominum causa est barbaricis, venereisque, quæ colorata dicunt: regiisque, quæ minimo pediculo sessilia: patriciis, &c. Tergum sessile, Latum, in quo quis possit sedere. Ovid. 12. Met. 401. De Cyllaro Centauro dixit. Passive accipitur.
Sessilis lactuca, quæ & Sedens dicitur; h. e. Quæ ita humi projecta est, ut sedere videatur, neque sursum vecta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 3. 47. Carm. Priap. 51. 19.

SESSIBŬLUM, i. n. [ἑδραστήριον] Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœn. 1. 2. 56.
Quæ tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

SESSĪTIUS, a, um. Adj. Sidon.

SESSIMŌNIUM, i. n. Ubi simulacra reponuntur. Vitruv. præf. lib. 7. In deorum sessimonio.

SESSIUS, a, um. Adj. Tertull.

SESSĪVUS, a, um. Adj. Sext. Placit.

SEDĪMEN, ĭnis. n. Cæl. Aurel. 5. Tard. 4. Id quod fundum petit, Feces.

SEDĪMENTUM, i. n. Idem. Plin. 35. 10.

SEDENTĀRIUS, a, um. Adj. [ἑδραῖος] Quod sedendo fit: unde, Sedentarium laborem dicimus, Qui sedendo peragitur. Apulejus procem Miles. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.
Sedentaria assentiendi necessitas. Plin. in Paneg. cap. 76. Ceteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariam assentiendi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?
Opera sedentaria, Quæ sedendo fit. Columel. lib. 12. cap. 13.
Vita sedentaria. H. St.

SEDENTARII, orum. m. pl. [ἑδραῖοι] Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aul. 3. 5. 39.
Propolæ, linteones, calceolarii,
Sedentarii sutores, diabathrarii. conf. Sellularius, in SELLA.

SESSITO, [καθέζομαι] āre frequent. Cic. de Clar. Orat. 59. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. i. e. Sæpius sedisse. [Vel potius Sedere consuesse.

SĒDES, is. f. [ἕδρα, θᾶκος, Gl. L. G. καθέδρα G. L.] In qua sedemus. Plin. in Paneg. 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes, auro staret, aut ebore. [Suid. Σῖδος, Καθέδρα.
Ab ἕδος. H. St. V. in SEDEO.
Locare in sede sacra. Virg. 2. Æn. 525.
Celsa sedes. Pers. 1. Sat. 17.
Solidæ, Firmæ & stabiles. Ovid. 2. Met. 147.
Considere in sedibus. Cic 1. de Orat. 29.
Cellissima sedes honoris. V. CELSUS.
Sedes, Habitaculum ac domicilium. [οἴκησις Gl. L. G.] Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt. [Vereor ut hæc Cæsaris verba sint.
Ætheræ sedes. Ovid. 15. Met. 449.

Augusta

Augusta sedes. V. AUGUSTUS.
Beatæ sedes. Virg. 6. Æn. 639.
Dulcis sedes. Stat. 1. Silv. 1. 40.
Exiguam sedem pariturae terra negavit. Ovid. 6. Met. 187.
Horrida sedes Tænari. Hor. 1. Carm. 34. 10.
Imæ sedes Erebi. Virg. 4. Georg. 471.
Infausta sedes. Sen. Thyest. 1.
Inferna sedes. Ovid. 4. Met. 433.
Infida instabilisque sedes. V. INFIDUS.
Lætæ sedes. Hor. 1. Carm. 10. 17.
Maligna sedes. Stat. 4. Silv. 3. 45.
Moribunda sedes Pisauri. Catull. 79. 3.
Nemoralis sedes. Ovid. 2. Amor. 6. 57.
Optatæ sedes. Virg. 6. Æn. 203.
Patria sedes. Virg. 7. Æn. 193.
Peregrina ac sordida sedes. Lucan. lib. 5. 9.
Quietæ sedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sanctæ sedes deûm. Lucret. lib. 5. 147.
Secreta. Virg. 2. Æn. 568.
Stabilis sedes & domicilium certum. Cic. pro Marcel. 29. Sedem quidem stabilem, & domicilium certum non habebit.
Superæ sedes, Cælum. Ovid. 3. Fast. 324.
Siderea sedes. Virg. 10. Æn. 3.
Tenebrosa sedes. Ovid. 5. Met. 359.
Verendæ sedes. Lucan. lib. 5. 123.
Capere sedem. V. CAPIO.
Commovere sedibus. V. COMMOVEO.
Deserere sedem. Virg. 3. Æn. 190.
Destituere sedem. Claud. de Bell. Get. 509.
Exuere aliquem sedibus. Tacit. 13. Ann. 39.
Figere sedem alicubi. Juven. 3. Sat. 2.
Habere sedes. Cæs. 1. Bell. Gall. 44. pr.
Incolere sedem aliquam. Cic. Anteq. iret in exsil. 24. Dii deæque Immortales, qui excellenti tumulo civitatis sedem Capitolii in saxo incolitis constitutam.
Inire sedes lucidas, Cælo recipi. Hor. 3. Carm. 3. 33.
Mutare sedem. V. MUTO, & quæ supra.
Ponere sedes. Virg. 3. Æn. 8.
Præbere sedem & domicilium. Cic. de Provinc. Conf. 34.
Revisere suas sedes. Virg. 1. Æn. 419.
Succedere sedibus alicujus. Virg. 4. Æn. 10.
Tenere sedem Jovis Optimi Max. Capitolium captum obtinere. Tacit. 3. Hist. 72.
Transferet regnum a sede Lavini. Virg. 1. Æn. 275.
Sedes: per translationem, pro Statu. Cic. 2. contra Rull. 96. Coloni Capuæ, in domicilio superbiæ, atque in sedibus luxuriæ, collocati. Idem pro Arch. 9. At domicilium Romæ non habuit is, qui tot annis ante civitatem datam. sedem omnium rerum & fortunarum suarum Romæ collocavit.
Sedes belli. Tacit. 3. Hist. 8. 1. Quæsitum inde, quæ sedes bello legeretur.
Sedes, vocatur Statio militum. Veget. de Re Mil. 3. 4. Qui in sedibus otiose delicateque vixerunt, armorum exercitia declinant.
Sedes, Sepulcrum. Virg. 6. Æn. 371.
Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. [Sedes apud inferos sepultorum manium intelligit. Exempla plura supra occurrunt.
Sedes, Locus proprius cujusque rei. Cic. 1. Tusc. 19. Alii in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.
Reponere in sedem suam ossa. Cels. lib. 8. cap. 10.
Habent sedem argumenta in. Quintil. lib. 6. cap. 1. ad fin.
Sedes, Fundamentum, ut.
Convellere ex suis sedibus. V. CONVELLO.
Labefactare animam sedibus. Lucret. lib. 6. 798.
Sedes, aliquando pro Natibus, & tota ea parte corporis accipitur, super qua sedentes innitimur. Plin. lib. 24. cap. 7. Lacrima sedis vitiis prodest, ne quid siccari, excalfierive opus sit. [Non sunt Nates, sed imi intestini orificium, vel ipse Anus, Ἕδρα Græcis. Gloss. Græcolat. Ἕδρα, ὁ δακτύλιος, Anus. Et alibi, Δακτύλιος, ὁ τῆς ἕδρας, Anus.
Procidentia sedis. V. PROCIDO.
Sedes procidua. Plin. lib. 21. cap. 20. ad finem. Testes vero, ut sedem prociduam, quæque ibi sint vitia, &c.
Scribitur & Sedis in recto singulari, ut in Gloss.

SEDĔCŬLA, æ. f. dimin. [ἑδράνιον] Parva sedes. Cic. 4. Att. 10. Sic litteris sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. Valla mavult Sedicula. [Ut Ædicula ab Ædes. At Nubecula, a Nubes, &c.

SEDICULUM, i. n. Sedile. Paulus. Sed Varro de L. L. 7. 30. negat dici Sediculum. H. St.

SEDĪLE, is. n. [ὁ θρόνος, θᾶκος Gl. L. G.] Super quod sedemus. Plin. 5. Epist. 6. Sunt locis pluribus disposita sedilia e marmore.
Sedile avium. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
Sedilia vivo saxo. Virg. 1. Æn. 167.
Complete sedilia. Claud. 1. in Eutrop. 470. Hor. de Arte Poet. 205.
Nondum spissa nimis complere sedilia flatu.
Fusi per dura sedilia nautæ. Virg. 5. Æn. 837.
Facta de vivo saxo sedilia. Ovid. 5. Met. 317.
Relevare membra sedili. Ovid. 8. Met. 639.
Vitrea sedilia Nympharum. Virg. 4. Georg. 350.

SEDILIUM, i, n. [βάθρον] Gloss. Græcolat.

SEDULĀRIUM, i. n. Lectica, seu Sella: inquit cum Spiegelo Nebrissensis. At rectius Antonius Augustinus, ut homo est prudentissimi acutissimique ingenii: Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, Quæ in rheda sedenti subjiciebantur. Paulus in l. Rhedæ. De supellectile legata. lib. 33. P. titul. 10. Rhedæ & Sedularia supellectili adnumerari solent. Male reposuerant Sellularia, & Seliquastra.
Sedularia, Sedilia videntur esse, eaque multa, ut a Cathedraria, Cathedræ; sicut Rosaria, Rosæ; Cibaria, Cibi: suntque Sedularia, tanquam Sedillaria. Turneb. Adversf. 8. 9.

SĒDŬLUS, a, um. Adj. [ἐγκάρτερος, μόνιμος, σπουδαῖος Gl. L. G.] Donato in And. 4. 1. extr. Eun. 1. 2. Adel. 1. 1. & Hec. 1. 1. & Nonio 1. 171. testibus, dicitur Qui ex animo & sine dolo, instanterque intentus est alicui rei, ut sit quasi assiduus: quia negligentes dolosi dicuntur. Cic. de Clar. Orat. 176. Eloquentes enim videbare, non sedulos, velle conquirere. Sedulus, quasi Sine dolo. Acron in Horat. lib. 1. Epist. 13. 5. [Utramque originem, & a Sede, & a Dolo ducti vocabuli, Synonymis expressit Glossographus Latinogræcus, qui & Latinum, Efficiolus adjunxit, nisi forte Officiosus scripsit. Sed sine dubio vox a Sedes, ut & Vossio placuit, arcessitur, videturque Diminutivum, pro Seduolus, ab inusitato Seduus, a, um; cui respondet Assiduus in compositis. Nec obstat discrepans primæ syllabæ quantitas, quum eadem & in Sedeo & Sedes observetur, nisi forsan a Sido, quod veteres Seido efferebant, Seidis vel Seides, & postea Sedes. Itemque Seiduus, Seduus, &c.
Anus sedula. Tibul. lib. 1. 3. 84.
Turba sedula. Ovid. Rem. Amor. 182.

SEDŪLE, Adv. [σπουδαίως Gl. L. G.] Idem quod Sedulo. Columel. lib. 9. cap. 9. Semper quidem custos sedule circumire debet alvearia.

SEDULO, Adv. [ἀδόλως, ἀκριβῶς, σπουδαίως, καρτερικῶς, φροντιστικῶς. Gl. L. G.] Ex animo & sine dolo, Instanter, Impense exponit Donatus. V. SEDULUS. Plaut. Aul. 1. 2. 35.
Nam nunc, quum celo sedulo omnes, ne sciant,
Omnes videntur scire. Ter. Phorm. 2. 4. 13.
Ego sedulo hunc dixisse credo. i. e. Simpliciter, inquit Donatus. Idem Hec. 4. 2. 2. Etsi ea dissimulas sedulo. Idem Eun. 2. 3. 70.
Obsecro hercle, Parmeno, fac ut potiar. P. faciam sedulo. Plaut. Men. 5. 6. 17.
— propterea heri imperium
Exsequor, bene & sedulo servio. conf. 5. 7. 20. Cic. 3. de Finib. 13. Sedulo inquam faciam, sed fortuna fortis.

SEDULĬTAS, ātis. f. [ἐπιμέλεια, ἱκάνωσις, σπουδή Gl. L. G.] Instans & fidele officium, & diligentia, assiduitas. Cic. pro Cæcin. 14. Quis igitur? Ille quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus, magis opportuna opera nonnunquam, quam aliquando fideli. Idem 11. Att. 9. pr. Quæ si non essent sedulitate effectæ, & benevolentia tua, liceret mihi abire in solitudines aliquas.
Apta sedulitas. Ovid. 10. Met. 409.
Arguta sedulitas. Cic. 8. Fam. 1.
Blanda sedulitas. Ovid. 2. de Arte Am. 334.
Mundæ sedulitatis anus. Ovid. 3. Fast. 668.
Officiosa sedulitas. Hor. 1. Epist. 7. 8.
Senilis sedulitas. Sil. lib. 7. 186.
Placere sedulitate. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

SĔDUM, i. n. [ἀείζωον] herba, quæ & Sempervivum dicitur, a semper sedendo. V. Varr. L. L. 4. 28. pr. ubi al. Solium. Plin. lib. 18. cap. 17. Democritus succo herbæ, quæ appellatur aïzoon, in tegulis nascens, tabulisve, Latine vero sedum aut digitellum, medicata seri jubet omnia semina. Columel. lib. 2. cap. 9. Id ne fiat, remedio est mistus succus herbæ, quam rustici sedum appellant. [Gloss. Lat. Græc. Seduus, Ἀείζωος, βοτάνη. An igitur Sedum, pro Seduum?

SELICASTRUM, vel potius SELIQUASTRUM, i. n. Sedile muliebre. Seliquastra, inquit Festus, Sedilia antiqui generis appellantur, D littera in L conversa, ut etiam in Sella factum est, & Subsellio, & Solio, quæ non minus a Sedendo dicta sunt. conf. Varr. de L. L. 4. 28. Paulus in l. 4 D. de suppellectili legata, Instrumenti significatione rhedæ & selicastra in suppellectili adnumerari solent. Ita legit Haloander. Antonius vero Augustinus Sedularia, id est quæ in rheda sedenti subjiciuntur. V. s. l.

SELLA, æ. f. [δίφρος, κάθισμα Gl. L. G.] quasi Seda, a sedendo. Plaut. Curcul. 2. 3. 32.
Vide ut expalluit, datin' isti sellam ubi assidat cito? Cic. 1. de Divin. 104. Ut in ejus sella requiesceret. Cato R. R. cap. 10. Scabilia tria, sellas quatuor, solia duo, &c. [An quasi Sedela?
Aurea sella. Propert. lib. 4. 11. 23.
Curulis sella. [θρόνος ἡγεμονικός Gl. G. L.] Quintil. lib. 6. cap. 3. V. CURULIS in CURRUS.
Sella, Absolute, pro Sella curuli. Cic. 3. Verr. 119. Quod vos oblitos esse non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam, isto Prætore, solitus sit convenire. Idem 5. Verr. 135. Jam antea in sella sedens Prætor, quum Provinciam Siciliam obtineret.
Sella familiaris, sive familiarica. V. FAMILIA.
Gestatoria sella. V. Gestatorius in GERO.
Sella, apud medicos, pro Dejectione. Scribonius Largus comp. 193. Qui id biberint, primum ab ore sanguinem exspuunt, deinde & stomacho cruorem rejiciunt, postea per sellas abundantius eundem dejiciunt.
Græci recentiores usi sunt. Nam Suidas Ἕδραι exp. αἱ Σέλλαι. H. St. Gloss. Cyrill. Σέλλα, Sella.

SELLĀRIA, æ. f. A sellis, ubi scorta prostabant. Sueton. in Tiber. c. 43. Secessu vero Capreensi etiam sellariam excogitavit, sedem arcanarum libidinum. Loca in quibus sedes disponi solebant. Plin. lib. 34 cap. 8. Violentia Neronis in urbem convecta, & in sellariis domus aureæ disposita.

SELLARIUS, i. m. Gloss. Græcolat. Sellarius, Διφροφόρος. [Est qui sellam gestatoriam humeris portabat, ut qui Lecticam, Lecticarius. Sellarius, qui Sellas conficit, a quibusdam dictum fuit, sive quod repertum fuit apud aliquem ex antiquis, sive quod analogia id ferre videretur. H. St.

SELLĀRIUS, a, um. Adj. ut Meretrices sellariæ sunt, Quæ sedentes in sellis emptores captabant. Tacit. Ann. 6. 1. Unde Juven. 3. Sat. 13.
Et dubitas alta Chionem deducere sella.

SELLARIA, ōrum. n. pl. Σελλάρια, Σατυρικά. Suid. in Ἕδραι.

SELLARIŎLUS, a, um. [ἑδραῖος] Adj. dimin. Martial. lib. 5. 71.
In sellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, In quibus desident homines ignavi ad libidinem & luxum.

SELLISTERNIUM, i. n. [σελλίστρωσις] Munus sternendi sellas. Gloss. Cyril. Festus ait, Sellas sternere dicuntur, qui sellisternium habent.

SELLULA, æ. f. Dimin. Unde

SELLULĀRIUS, a, um. Adj. [ἑδραῖος] ut, Sellularii opifices, Qui sedendo opus faciunt, quos Livius lib. 8. 20. scribit militiæ minime aptos. Vita sellularia. Jo. Picus in epist. p. 378. Inde fortasse audies quid tuus Picus in vita umbratili & sellularia contemplando profecerit. Alii dicunt Sedentaria. H. St.

SEDIGITUS, V. SEX.

SEDĬTIO, ōnis. f. [στάσις Gl. L. G. & G. L.] Tumultus, diſſenſio; a Se, id eſt, ſeorſum, & Itio, quod ab Eo, īre, derivatum eſt, interpoſita d, euphoniæ cauſa. V. Non. 1. 96. Iſidor. 5. 26. Cic. lib. 6. de Rep. declarat Seditionis proprietatem a Diſſenſione civium dictam eſſe, quod ſeorſum eunt alii in alium. Eſt enim proprie Quum populo diſcordante itur ad manus, qualem deſcribit Virg. 1. Æn. 153.

Ac veluti magno in populo, quum ſæpe coorta eſt
Seditio, ſævitque animis ignobile vulgus:
Jamque faces & ſaxa volant, furor arma miniſtrat.

Dicitur autem Seditio in exercitu, in claſſe, in campo, & ubicunque eſt mulitudo hominum.

Incurſio ſeditionis. V. INCURRO.
Adulta ſeditio. V. ADOLEO.
Clamoſa. Claud. de Bell. Get. 467.
Recens. Ovid. 12. Met. 61.
Turbida ſeditio. Ovid. 9. Met. 426.
Abſtinere ſeditionibus. V. ABSTINEO.
Afferre ſeditiones. V. AFFERO.
Agitare ſeditionibus plebem. V. Agito in AGO.
Ardere ſeditiones. Liv. lib. 6.
Colere ſeditiones. V. COLO.
Commota ſeditio. Cic. 2. Att. 1.
Comprimere ſeditionem. Tacit. 1. Ann. 69.
Concire ſeditionem. V. CONCIEO.
Concitare ſeditionem & diſcordiam. Cic. pro Muren. 89.
Conferre ſeditionem. V. CONFERO.
Conflare ſeditionem. V. CONFLO.
Deflagrante paulatim ſeditione. Tacit. 2. Hiſt. 29.
Diſcuſſa eſt ſeditio. Paterc. lib. 2. 81. pr. Subita deinde exercitus ſeditio, partim ſeveritate principis diſcuſſa eſt.
Exſtinguere ſeditionem. Liv. lib. 6.
Facere ſeditionem. Cic. 10. Fam. 32. Singulæ quædam cohortes ſeditionem fecerunt. Idem ad Brut. Ep. 2. pr. Quod ſcribis de ſeditione, quæ facta eſt in legione quarta, de Catoniis (in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum ſeveritas, quam tua.
Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 1. 2. 14. jogulariter.
Gliſcente in dies ſeditione. Liv. 6. 14. pr.
Inceſſere ſeditio milites dicitur, pro Subire. Tacit. 1. Ann. 16. Quum Pannonicas legiones ſeditio inceſſit.
Inducere ſeditionem. Tacit. 2. Ann. 15. pr. Al. Induere.
Inducere ſeditionem in civitatem. V. INDUCO.
Lenire ſeditionem. Liv. lib. 6. 16.
Oritur ſeditio. Cæſ. 7. Bell. Gall. 28.
Redintegratur ſeditio. Tacit. 4. Hiſt. 34.
Reſtincta ſeditio eſt. Cic. 3. de Legib. 24.
Sedata militum ſeditio ab Appio. Cic. 5. Att. 14.
Suſtinere ſeditionem. Liv. de Bell. Maced.
Prope ſeditionem ventum. Tacit. 3. Hiſt. 21.
Juxta ſeditionem ventum. Tacit. Germ. 6.
Maris ſeditio, Tempeſtas. Stat. 9. Theb. 142.
Seditio, Καλάμη. Gloſſ. Lat. Græc. [Quod quid ſit neſcio, cum Græca vox Stipulam denotet.

SEDITIŌSUS, a, um. Adj. [στασιαστὴς Gl. L. G. & G. L.] Qui ſeditionem amat. Cic. 3. Verr. 37. Malus civis, improbus Conſul, ſeditioſus homo Cn. Carbo fuit. Idem 3. de Legib. 44. Initis ſeditioſis Tribuniſpl. Seditioſa vita, & tumultuoſa. Cic. 1. de Invent. 4.
Superl. Val. Max. 3. 8. 3. Tacit. 1. Ann. 44.

SEDITIŌSE, Adv. [στασιωδῶς] Contentioſe. Cic. pro Cluent. 2. Altera autem, quæ procul a judicio remota eſt, quæ concionibus ſeditioſe concitatis accommodatior eſt, quam tranquillis, moderatiſque judiciis.
Superl. Idem 2. Att. 21. Multa quum ſeditioſiſſime diceret, vocem exprimere non potuit.

SĒDO, [καταστέλλω, σβέννυμι Gl. L. G. ἱδρύζω G. L.] āre. Mitigare, placare, lenire, exſtinguere. Variis nominibus jungitur. [A Sede arceſſendum videtur. Nam proprie Ad quietem redigere ſignificat, unde & ἱδράζειν Gloſſulario.
Animum ſedare. Salluſt. Catil. 15. extr. Namque animus impurus, diis hominibuſque infeſtus, neque vigiliis, neque quietibus ſedari potuit, ita conſcientia mentem excitam vexabat. Al. Vaſtabat.
Arrogantiam. Cic. pro Flacc. 53. Remittant ſpiritus, comprimant animos ſuos, ſedent arrogantiam.
Bellum. Cic. 2. in Catil. 28. Atque hæc omnia ſic agentur, Quirites, ut res maximæ, minimo motu: pericula ſumma, nullo tumultu: bellum inteſtinum ac domeſticum, poſt hominum memoriam crudeliſſimum, & maximum, me uno togato duce & imperatore ſedetur.
Controverſiam. Cic. 1. de Legib. 54. Hoc dico controverſiam totam iſtam poſſe ſedari.
Diſcordias. Cic. 1. Philipp. 1.
Flamma per incenſas citius ſedetur ariſtas. Propert. lib. 3. 19. 5.
Fletus. Propert. 2. 16. 31.
Jejunia carne. Ovid. 15. Met. 83.
Incendia. Ovid. de Rem. Amor. 117.
Infamiam. Cic. 2. Verr. 1. Quod unum ad invidiam veſtri ordinis, infamiamque judiciorum ſedandam maxime pertinebat, id, non humano conſilio, ſed prope divinitus, datum atque oblatum vobis, ſummo Reipub. tempore, videtur.
Iram. Plaut. Merc. 5. 4. 1.
Laſſitudinem. Plaut. Bacch. 1. 1. 75. Nep. 18. 9.
Lites. Cic. 5. Verr. 132.
Mentes commotas. Plin. lib. 20. cap. 13.
Metum ſedat dies. Sen. Thyeſt. 8.
Miſerias. Plaut. Pœn. 5. 4. 93.
Motus animi. Cic. 3. Tuſc.
Pavorem. Liv. 1. 16. pr.
Queſtus. Sen. Herc. OEth. 14.
Sitim. Lucret. lib. 4. 848.
Tempeſtatem. Cic. 3. Verr. 46. Tempeſtas ſedatur.
Tumultum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 106.
Vulnera, Cohibere dolorem. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Paſſive uſurpat Cn. Gellius apud A. Gell. 18. 12. Poſtquam tempeſtas ſedavit, Adherbal taurum immolavit.
Incendere & Sedare, contraria. Cic. 3. de Legib. 24. At aliquando inceditur, & quidem ſæpe ſedatur. Scil. Populi impetus.

SEDULO, āre. in eadem ſignificatione, niſi error eſt, in Gloſſ. Lat. Græc. Sedulo, Καταστέλλω, Καταπραΰνω.

SEDĀTUS, a, um. [ἤρεμος, πεπαυμένος] Partic. & Adj.
Amnes ſedati. Virg. 9. Æn. 30.
Animo ſedatiore ſcribere. Cic. 8. Att. 3.
Corde ſedato reſpondere. Virg. 12. Æn. 18.
Curæ ſedatæ. Stat. 12. Theb. 514.
Homo ſedatus. Minime præceps, moderatus. Hor. 1. Epiſt. 18. 90.

Oderunt hilarem triſtes, triſtemque jocoſi,
Sedatum celeres.

i. e. Præcipites oderunt ſedatum.
Orator ſedatus in numeris. Cic. in Orat. 176. Eſt enim, ut in transferendis, faciendiſque verbis tranquillior, ſic in ipſis numeris ſedatior.
Pectus ſedatum. Virg. 9. Æn. 740. & Sil. 11. 261.
Tempore ſedatiore. Cic. pro Cluent. 103. Paulo ſedatiore tempore eſt accuſatus, quam Junius, ſed eadem fere lege, & crimine.
Venti ſedati. Ovid. 15. Met. 349.
Sedatiſſima voce uti. Auct. ad Heren. 3. 24.

SEDĀTE, Adv. [ἠρεμαίως] Conſtanter. Cic. 2. Tuſc. 58. Non conſtanter & ſedate feres? Sic in Orat. 92. Cujus oratio cum ſedate placideque loquitur, &c.
Exercitu ſedatius procedente. Ammian. 25. 2.

SEDĀTIO, ōnis. f. [ἠρέμησις] Cic. 1. de Finib. 64. Sic e phyſicis fortitudo ſumitur contra mortis timorem, & conſtantia contra metum religionis, & ſedatio animi, omnium rerum occultarum ignoratione ſublata.
Afferre ſedationem. Cic. 3. Tuſc. 65. Ut apud Homerum quotidianæ neces interituſque multorum ſedationem mærendi afferunt.
Perturbationum ſedatio. Cic. 1. Off. 93.

SEDĀTOR, ōris. m. Arnob. 3. Sedator militaris inſaniæ.

SEDĀMEN, īnis. n. Sen. Hippol. v. 1188.

O mors, amoris una ſedamen mali.

SĒDŪCO, xi, ctum, [εἰς τὸ κατ' ἰδίαν ἀπαγαγεῖν, καὶ ἐξάγειν. Gl. L. G.] ere. proprie Seorſum ducere ab aliis, quaſi de re quapiam colloquendi cauſa. Ter. Hec. 1. 2. 69.

Poſt Pamphilus me ſolum ſeduxit foras. Ibid. 4. 1. 7.
Uxor ubi me ad filiam ire ſenſit, ſeduxit foras.

Al. Se educit. Cic. 5. Att. 21. Quum hæc diſſeruiſſem, ſeducit me Scaptius.
Manu blanda ſeduxit eum. Ovid. 2. Met. 691.
Oculos ſeducere. Propert. lib. 1. 9. 27.

Quippe ubi non liceat vacuos ſeducere ocellos.

Seducere, ad animum tranſtulit Cic. 1. Tuſc. 75. Quum a negotio omni ſevocamus animum, quid, inquam, tum agimus, niſi animum ad ſe ipſum advocamus, ſecum eſſe cogimus, maximeque corpore ſeducimus? Legitur alibi Abducimus.
Mors ſeducit artus anima. Virg. 4. Æn. 385.
Caſtra ſeducere, Copias in duas partes dividere. Ovid. 13. Met. 611. de Memnonidibus avibus.
Seducere, in malam partem per tranſlationem ſignificat Decipere. Cic. 10. Att. 15. extr. Me vero adjuvarent iis in anguſtiis ſeductum. In emendatis codicibus abeſt Seductum. Ter. And. 4. 1. 20.

Quid tandem? etiam nunc me ſeducere iſtis dictis poſtulas?

al. Subducere, vel Ducere. [Quod poſterius docti præferunt. Suſpecta igitur hæc phr.
Frequentius apud Chriſtianos ſcriptores pro Corrumpere, vel In vitia ducere. Tertull. adv. Marc. 2. 8. Angelus, qui ſeduxit. V. Burm. ad Quintil. 7. 2. [Gloſſ. Lat. Græc. Seduco, Πλανῶ, ὑποτίθεμαι, ἐξαπατῶ. Et Græc. Lat. Ἀπατῶ, Seduco, Fallo, &c.

SĒDUCTUS, a, um. Partic. [ἀπαχθεὶς] Seorſum ductus vel diſcretus. Liv. 30. 5. Singulos deinde ſeparatim, Lælium ac Maſiniſſam, ſeductos obteſtatur, ut quantum nox providentiæ adimat, tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claud. Cæſ. cap. 37.
Receſſus ſeducti, Sinus ſecreti. Ovid. 13. Met. 902.
Terræ ſeductæ ex æthere, Separatæ, ſejunctæ. Ovid. 4. Met. 622.
Seductus, pro Diſtincto ſeu diſcreto. Sen. Epiſt. 118. Si proprium habent quiddam & a corporibus ſeductum.

SĒDUCTIO, ōnis. f. [ἀπαγωγή] Cic. pro Muren. 49. Mæſtos amicos, obſervationes, teſtificationes, ſeductiones teſtium, ſeceſſionem ſubſcriptorum animadvertebant.
Mors eſt corporis animæque ſeductio. Lactant. 2. 12.
Corruptio apud ſcriptores eccleſiaſticos. Tertull. adv Marc. 2. 2. Adam confeſſus eſt ſeductionem. [Gloſſ. Græcolat. Ἀπάτη, Fraus, Seductio, &c.

SĒDUCTUS, ûs. m. pro Seceſſu. Senec. de Tranquil. vitæ, 3. Sic hominum, quorum maximæ in ſeductu actiones ſunt, &c.

SĒDUCTOR, ōris. m. [ἀπατητὴς] Gloſſ. Vet. Al. Ἐνεδρευτής.

SĒDUCTRIX, īcis. f. Tertull.

SĒDUCTĪLIS, e. Adj. [εὐεξαπάτητος] Auguſtin. Confeſſ. 2. 3. Seducebat me, quia ſeductilis eram.

SEDULARIUM, SEDULE, SEDULITAS, SEDULO, SEDULUS, V. SEDEO.

SEDUM, pro SED vett. ut ex Satis factum Sat. Caſſiod. de Orthogr. quidem, & dicuntur Arſes. Vide SED. H. St. Apocopen Grammatici vocant.
Sedum, i. n. V. in SEDEO.

SĒDŪNI, Populi in Alpibus, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E G

SĔGĔS, ĕtis. f. [ἄρουρα, καὶ λήιον, καὶ σῖτος Gl. L. G.] proprie Fruges eorum ſeminum, ex quibus conficitur panis, nondum demeſſa, ut ait Valla lib. 4. Plin. lib. 18 cap. 17. Si in articulum ſeges ire cœperit, runcare remedium eſt, ne herbæ vincant. Et paulo poſt, Luxuria ſegetum caſtigatur dente pecoris, in herba duntaxat. Ovid. 1. de Arte Am. 351.

Fertilior ſeges eſt alienis ſemper in agris.

Segetibus, Καρποῖς, Γεννήμασιν, ἀρούραις. Gloſſ. idem Lat. Græc.
Luxuries ſegetum. Virg. 1. Georg 112.
Rapinæ præmaturæ ſegetum. Lucan. lib. 7. 98.
Ægra ſeges negabat victum. Virg. 3. Æn. 142.
Altæ ſegetes. Virg. 1. Georg. 198.

Arida

Arida seges. Ovid. 2. Met. 213.
Cana seges. Ovid. 10. Met. 655.
Dura seges. Tibul. lib. 2. 3. 65.
Gravida seges. Virg. 1. Georg. 319.
Immatura seges. Sil. lib. 15. 536.
Intacta seges. Virg. 7. Æn. 808.
Lætæ segetes. Virg. 1. Georg. 1.
Quid faciat lætas segetes. V. LÆTUS.
Meliores segetes existimantur esse campestres. Varr. lib. 1. de R.R. cap. 6.
Opimæ segetes. Hor. 1. Carm. 31. 4.
Opportuna pecori seges. Virg. 4. Georg. 129.
Teneræ segetes. Ovid. 4. Fast. 923.
Facit mora validas segetes. Ovid. Rem. Amor. 84.
Ferre. Ovid. 2. de Arte Am. 668.
Iste feret segetes, iste serendus ager.
Fluctuat adulta leni Zephyro seges. Sen. Herc. fur. 9.
Indui segetibus dicitur terrra. V. INDUO.
Intereunt segetes. Virg. 1. Georg. 152.
Metere segetem. Sil. lib. 16. 616.
Obducunt herbæ segetem. Virg. 2. Georg. 411.
Occare segetes. Horat. 2. Epist. 2. 167.
Pectinare segetem. V. Pectino in PECTEN.
Prætendere sæpem segeti. Virg 1 Georg. 270.
Proculcare crescentes segetes. Ovid. 8. Met. 290.
Resecanda falce seges. Ovid. 1. Epist. 53.
Runcare segetes. Varro lib. 1. de R. R. cap. 30.
Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Sternuntur segetes Ovid. 1. Met. 272.
Surgit matura seges. Senec. Thyest. 5.
Veniunt hic segetes, illic felicius uvæ. Virg. 1. Georg. 54.
Urit campum seges lini. Virg. 1. Grorg. 77.
Seges, de leguminibus. Columel. lib. 2. cap. 14. Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit. Plura supra exempla.
Seges, [ἄρουρα, ἠργασμένη] accipitur nonnunquam pro ipsa Humo arata, & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de R. R. cap. 29. Seges dicitur, quod aratum, satum est: Arvum, quod aratum, necdum satum est. V. ARVUM. Festus, Seges dicitur ea pars agri, quæ arata & consita est. Virg. 1. Georg. 47.
Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin. 18. 11. Segetes, quæ interquievere, fundunt rosam odoratiorem sativa: adeo terra non cessat parere.
Fecunda seges. Lucan. lib. 6. 521.
Segetes fecundæ, & uberes. Cic. in Orat. 48. Segetes fecundæ & uberes, non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
Seges de aliis quoque per metaphoram, ut
Picturata seges. Claud. de Histrice 12.
Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æn. 663.
Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6.
Telorum ferrea seges. Virg. 3. Æn. 45.
Virûm seges. Virg. 2. Georg. 142. Ovid. 6. Epist. 11.
Seminibus jactis segetes adolesse virorum.
Clypeata seges virorum. Ovid. 3. Met. 110.
Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milon. 36. Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suæ gloriæ.
SEGETĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. 78. Gladiolus segetalis.
SEGESTA, vel SEGETIA, æ. f. [Σεγέστα] Deæ nomen, teste Plin. lib. 18 cap. 2. V. SEJA, infra. Divus Augustinus Civitatis divinæ libro 4. Sata, inquit, frumenta, quamdiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Sejam. Quum vero jam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis vero collectis atque conditis, ut tuto servarentur, deam Tutilinam præposuerunt.
SEGESTA, æ. f. [Σεγέστα] quæ nunc appellatur, Oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit, sed præposita est ei s littera, ne obscæno nomine appellaretur, ut factum est in Malevento, quod Beneventum dictum est, & in Epidamno, quod usurpant Dyrrachium. Festus. Plin. lib. 3. cap. 5, & 8. Cic 6. Verr. 72. & seqq. Steph. est Ἔγεστα, Strab. Αἴγεστα.
SEGESTĀNUS, a, um. Adj. [Σεγεσταῖος] Qui Segestam incolit. Cic. 6. Verr. l. c. Segestani non solum perpetua societate, &c.
SEGESTENSIS, e. [Σεγεσταῖος] aliud Adj. Cic. 5. Verr. 83. Multo etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.
SEGESTRE, is. n. Quo aliquid involvitur. Varr. de L. L. lib. 4. 35. Quo lecticam involvebant, quod fere stramenta erant e segete, segestria appellabant, ut etiam nunc in castris. Festus Pompejus lib. 4. Διφθέρας Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus 1. 35. Lecticam quo involvebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribendo, involucris chartarum segestriumque usum præbet, & ideo a mercatoribus cognominata. Suet. Aug. cap. 83. Augustum refert exercendi corporis causa deambulasse segestro, vel lodicula involutum. Al. Sestertio. [Scribitur enim & Segestrum, i. n. Gloss. Lat.Gr. Segestrum, Στίγαστρον, περίδεσμα.
Hinc puto Gallicum *Guestres*, ut ex Bracæ *Brayes*. H. St.
SEGETIA, V. SEGESTA Dea.
SEGMEN, SEGMENTARIUS, SEGMENTATUS, SEGMENTUM, V. SECO.
SEGNESCO, V. SEGNIS.
SEGNIS, e. Adj. [βραδύς. Κυρίως, δὲ ὁ Ἀδρανὴς καὶ ἀργὸς, Gl. L.G. νωχελὴς, G.L.] quasi Seorsum a recto nitens, G interposita, causa euphoniæ, componitur enim a Se, & Nitor, ĕris. Vel Segnis quasi Sine igne: unde Segnis dicitur Tardus & ignavus; cujus contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virg. 3. Æn. 513.
Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos. Cic. 8. Att. 13. Ego, si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
Ad credendum alicui segniorem fieri. Liv. 24. 13. extr.
Ad imperandum segnior. i. e. Tardior. Cic. pro Font. 7. Segniores ad imperandum posthac ceteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis, populi Roman. imperium incolume esse non possit.

Segnis & jacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Acta segnia, Ignavia. Ovid. 12. Met. 500.
Animus segnis. Plin. lib. 11. cap. 52.
Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ovid. ad Liviam, 449.
Campus segnis situ durescit. Virg. 1. Georg. 72.
Cultus terræ segnior. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam, ferroque subjiciendam, superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera, h. e. Ad vulnera inferenda. Ovid. 5. Trist. 7. 19.
Discordia non segnior domi. Liv. 2. 43. pr.
Epistola non segnis, Non lenta mora. Stat. 4. Silv. 4. 1.
Exitus segnis. Stat. 5. Silv. 3. 258.
Indoles segnis. Tacit. 12. Ann. 26.
Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon. 788.
Mens segnis ad lætitiam. Ovid. 3. de Pont. 4. 50.
Mora segnis. Liv. 25. 8. extr. Suspecta esse jam segnis mora ejus desierat.
Moras segnes rumpere. Virg. 3. Georg. 42.
Mors segnis, Lenta. Liv. 40. 4. extr. Haurite poculum, si segnior mors juvat.
Otium segne. Ovid. 1. de Pont. 5. 43.
Pes segnis. Hor. 3. Carm. 12. 8.
Prælium persegne. Liv. 25. 15. & 27. 2.
Pugna segnior. Liv. 3.
Sopor segnis. Lucan. lib. 5. 689.
Segnis, cum Genitivo. Tacit. 16. Ann. 14. pr. Inquietus animo, & occasionum haud segnis. i. e. Haud negligens.
Segnis, Inutilis. Virg. 1. Georg. 151.
— segnisque horret in arvis
Carduus. Servius.
SEGNĪTER, Adv. [νωθρῶς] Liv. 2. 58. Segniter, otiose, negligenter, contumaciter, omnia agere, nec pudor, nec metus coërcebat. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec segniter vita in eo elaboravit. Virg. 9. Æn. 441.
Positi artus segniter. Stat. 1. Silv. 4. 106.
Segnius [βραδύτερον Gl. L. G.] oppugnare. Liv. 40. 27.
Segnius irritant animos. Hor. de Arte Poet. 180.
Ire non segnius sagitta Scythica. Ovid. 10. Met. 588.
Nihilo segnius. Nepos 14. 3. 5. Liv. 7. 18.
Segnissime torpere. Cassiod. 1. Edict. 35.
SEGNE, pro Segniter. Ammian. 21. 10.
SEGNITIA, æ, vel SEGNITIĒS, ēi. f. [νωχέλεια, ῥαθυμία Gl. G. L.] Tarditas ac negligentia ad agendum, inquit Donatus: quod ut ait Festus, fit sine nitendo quid utile & honestum. Plaut. Trin. 3. 3. 67.
Diem sermone terere, segnities mera est. Ter. And. 1. 3. 1.
Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ. Cic. 1. de Fin. 5. Rudem enim esse omnino in nostris poëtis, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fastidii delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic. 1. de Orat. 185. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities. Virg. 2. Æn. 374.
Immunda segnities. V. IMMUNDUS.
Segnities, pro Sterilitate. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnities. i. e. Sterilitas. Perottus.
SEGNITAS, antiquis pro Segnitia. Acc. Ænead. apud Non. 2. 808. Eo nunc quod eorum segnitate ardet focus. V. plura ibid.
SEGNESCO, ĕre. Segnem fieri. Cæl. Aurel. Acut. 2. 18. Segnescentibus sputis.
Segnesco alicubi. Sed & apud Livium Segnescerent consilia puto legendum, ubi est Senescerent. Vide SENESCO. H. St. V. & quæ nos ibid.
SEGNĬPES, ĕdis. c. [βραδύπους] Qui tarde incedit. Juven 8. Sat. 66.
— tritoque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hic loquitur.
SEGOBRIGA, [Σεγόβριγα] Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo lib. 3.
SĔGŌR, [Σηγὼρ] fuit quinta civitas post Sodomam & Seboim, quæ (ut Sacræ testantur litteræ) ad preces Loth servata est. Moses in Genesi.
SEGOREGII, Populi, de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segoregiorum vetus erat mos, ut paratis instructisque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex convivis aquam dederat, eum sibi virum delegisse videbatur.
SĔGRĔGO, [διαχωρίζω, διΐστημι] āre. Ab aliorum numero, vel societate & grege separere; quasi Seorsum a grege ponere. Plaut. Mil. 3. 1. 60. Ter. And. 1. 5. 56.
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras.
Sejungi & segregari. Lucret. lib. 1. 453.
Segregare e senatu aliquem. Plaut. Mostel. 5. 1. 9.
Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Theb. 184.
A numero civium segregare. Cic. pro Arch. 4. Quod si mihi a vobis tribui, concedique sentiam, perficiam profecto, ut hunc A. Licinium, non modo non segregandum, quum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse.
Segregare ab se culpam vel suspiciones. Plaut. Trin. 1. 2. 42.
Virtutem segregare a summo bono. Cic. 3. de Fin. 30.
Pugnam segregare. Liv. 1. 25. Ut segregaret pugnam eorum, capessit fugam. i. e. Ut singulos seorsum aggredi posset.
Sermonem segregare. Plaut. Milit. 3. 1. 60. Idem Pœn. 1. 2. 136. Segrega sermonem, tædet. h. e. Tace.
Seque gregari, pro Segregarique, apud Lucret. lib. 1. 453.
Dissidio potis est sejungi, seque gregari.
SEGREGĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Anim. cap. 42.
SEGREGATOR, ōris. m. Idem.
SEGREX, ĕgis. Adj. ut, Segrex vita, i. e. Solitaria. Seneca de Benef. lib. 4. 18. [Ab hoc nomine verbum Segrego ductum videtur.
SEGRĔGUS, a, um. Adj. Auson. Parent. carm. 9.
Ipse tuo vivens segregus arbitrio.
SEGREGĀTIM, Adv. Prudent. in præf. Hamart. v. 39.
Et segregatim numen æternum colens.
SEGULLUM, i. n. Plin. 33. 4. Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. Alveus ubi id est, arenæque lavantur, atque

atque ex eo quod resedit conjectura capitur, ut inveniatur aliquando in summa tellure protinus, rara felicitate.

SEGUNTIA, V. SAGUNTIA.

SAGUSIUM, [Σεγύσιον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Segusianorum urbs in Græcis Alpibus. Vulgo *Sion*.

S E I

SEJA, æ, f. & SEGESTA, Dearum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius lib. 18. cap. 2. Sejamque, a serendo: Segestam, a segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Codex manuscriptus Seriam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius 1. Sat. 16. Sajam, ut Segestam Segetiam: atque, Qui nominasset Salutem, Semoniam, Sajam, Segetiam, Tutilinam, ferias observabat. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, ut reor, erat. Turneb. In emend. codd. Seja. V. SEGESTA supra.

SĒJĀNUS, i. m. [Σηϊανὸς] Cognomen L. Ælii, ex paterna stirpe ductum, siquidem Seji Strabonis, Equitis Romani, Vulsinis oriundi, filius fuit, in Æliam, maternam, opinor, nobilissimam gentem adoptatus. Hunc Ti. Cæsar ad Præfecturam Prætorii una cum patre Strabone evectum, etiam collegam sibi in Consulatu A. U. C. 782. asscivit, tantoque favore amplexus est, ut per omnia sibi æquaret, feroque, imperium sibi, sublatis Principis liberis, destinantem, timere cœpit, atque absens per epistolam Senatui detulit, hostemque judicatum unco trahi voluit, omnibus, etiam in ejus superstites liberos, & innocentes amicos, crudelitatis exemplis editis. Quæ plenius relata V. apud Vellej. Paterc. 2. 27. & 28. Tacit. Ann. lib. 1. 3. 4. & 5. Sueton. in Tiber. cap. 48. 61. & 62. Juven. 10. Sat. 66.

— Sejanus ducitur unco
Spectandus.

SEIR, [Σηίρ] Mons in terra Edom, in quo habitavit Esau in regione Gabalena, quæ ex eo, quod Esau pilosus esset & hispidus; Seir, id est pilosi nomen accepit.

SEJUGES, SEJUGI, V. in SEX.

SĒJŬGO, [διαζεύγνυμι] āre. Idem quod Sejungere. Cic. 1. de Divin. 70. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat; non esse ab actione corporis sejugatam.

SEJUGĀTIO, ōnis. f. Augustin.

SEJUNGO, nxi, nctum, [διαζεύγνυμι, ἀποζεύγνυμι. Gl. L. G.] ĕre. Seorsum jungere, sive seorsum ponere & separare. Cic. 1. Fam. 9. Tibi autem multo notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni, quo sejuncti fuimus, & una & Romæ fuissemus.

Discidio perniciali sejungi. Lucret. lib. 1. 451.

Sejungendus ab Antonio. Cic. 15. Att. 12. extr.

Ab honestate sejungi. Cic. 1. Acad. 7.

A spe pariendarum voluptatum sejungi non potest. Cic. 1. de Finib. 33.

SEJUNCTUS, a, um. Partic. [διαζευγμένος] Propert. lib. 2. 16. 23.

Dolor sejunctus abest corpore. Lucret. lib. 2. 18.

Sejunctum & secretum a corpore. Lucret. lib. 1. 432.

Semota, & sejuncta a rebus nostris. Lucret. lib. 1. 59.

SEJUNCTIO, ōnis. f. [διάζευξις] Cic. 3. de Orat. 201. Propositoque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum sejunctio, & reditus ad propositum, & iteratio, & rationis apta conclusio.

SĒJUS, i. m. [Σήϊος] gentile Ro. nomen: a quo Sejanus cognomen, &

SĒJĀNUS, a, um. Adj. ut Equus Sejanus. Gell. lib. 3. cap. 9. Cajus Bassus in commentariis suis, item Julius Modestus in XI. Quæstionum confusarum, historiam de equo Sejano tradunt, dignam memoria atque admiratione. Cn. Sejum quempiam scribunt fuisse, eumque habuisse equum, natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset, tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuissent, quos Hercules, Diomede occiso, e Thracia Argos perduxisset. Eum equum fuisse dicunt, magnitudine inusitata, cervice ardua, colore phœniceo, flava & comanti juba, omnibusque aliis equorum laudibus quoque longe præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, sive fortuna ferunt, ut quisquis haberet eum, possideretque, is cum omni domo, familia, fortunisque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Sejum dominum ejus a M. Antonio, qui postea Triumvir Reipub. constituendæ fuit, capitis damnatum, miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam COS. in Syriam proficiscentem, fama istius equi adductum, Argos divertisse, cupidineque habendi ejus exarsisse, emisseque eum H-S. centum millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello civili obsessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum, qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium, qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium postea satis notum est, victis partibus, fusoque exercitu suo, miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassii, parta victoria, equum illum nobilem Cassii requisisse: & quum eo potitus esset, ipsum quoque postea victum atque desertum detestabili exitio interiisse. Hinc proverbium de hominibus calamitosis ortum, dicique solitum, Ille homo habet equum Sejanum. conf. SEJANUS, i. m.

S E L

SELACHE, n. pl. [σελάχη] a Sing. τὸ Σέλαχος, εος, appellantur apud Græcos omnes Pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit. V. Aristot. Hist. Anim. 3. 1. Plin. 9. 24.

SELĀGO, ĭnis. f. Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro, dextra manu, per tunicam, qua sinistra exuitur, velut a furante, candida veste vestito, pureque lotis nudis pedibus, sacro facto prius, quam legatur, pane vinoque. Fertur in mappa nova. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum ejus prodesse. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI Dii, SELECTIO, SELECTUS. V. SELIGO.

SELĒNĪTES, æ. m. [σεληνίτης] Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore, imaginem Lunæ continens, reddensque in dies singulos, crescentis minuentisque numeris. Plin. lib. 37. cap. 10.

SELENITIUM, i. n. Hederæ genus, cujus est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16. cap. 34. V. not. Hard.

SĔLEUCĪA, æ. f. [Σελεύκεια] Prima Syriæ civitas, ut ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. juxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Selda* vocatur, teste Olivario in Melam 1. 12. Hanc a Seleuco Nicanore, sive Nicatore conditam ferunt. Strabo, Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, juxta Babylonem, tercentis fere stadiis, Seleucus Nicator exædificavit. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerumque Mesopotamiam dictam fuisse. [Error videtur.

Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. De priore Cic. 2. Att. 20. Plures memorat Plinius. De Seleuco infra.

SELEUCIĀNUS, a, um. Adj. Cic. 4. Att. 18. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contemptionem Seleucianæ provinciæ. h. e. Nobilis provinciæ Ciliciæ, quam Seleucus urbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, ut Proconsul in Ciliciam mittar. Al. Selicianæ. Gronov. Seleucianæ, de Macedonia exp.

SELEUCIS, ĭdis. f. [σελευκὶς] Calceamentum muliebre, apud Pollucem lib. 7. cap. 22. Item poculum. V. Hesych. & Steph. in Σελεύκεια.

Seleucides, Aves vocantur, quarum adventum ab Jove precibus impetrant Cassii montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec unde veniant, quove abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

SĔLEUCUS, [Σέλευκος] Unus fuit ex ducibus Alexandri, qui post ejus mortem primus in Syria regnavit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syriaca. V. Justin. 15. 4.

Dictus Nicanor, vel potius Nicator. H. St. V. Suid. in dict. & Νικητεὺς. Item Citharœdi nomen apud Juven. 10. Sat. 211.

SELIBRA, V. SEMILIBRA, in SEMIS.

SELICASTRUM, f. SELIQUASTRUM, V. in SEDEO.

SĒLĬGO, ēgi, ectum, [διακρίνω, ἀφορίζω] ĕre. Seorsum colligere, secernere. Ovid. 3. Amor. 11. 49.

— tu selige tantum. Cic. in Orat. 103. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. Idem in Orat. 47. Nec utetur vero imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finib. 22. Sed hoc quasi ultimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem, ut feriat, quasi seligendum, non expetendum.

SELECTUS, a, um. Partic. [ἀφωρισμένος] ut, Selectæ, brevesque sententiæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 86.

Pectora selecta. Ovid. 5. Fast. 71.

Selecti Dii, apud Romanos vocabantur Præcipui & Summates, qui habebant ampliorem potestatem, quique celebriores, & in majori haberentur cultu ac veneratione. Hi a D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: feminæ octo, Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Certe selecti alii erant a Consentibus. Augustinus lib. 4. de Civit. Dei. priorib. capp. Lilius Gyraldus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Selecti Judices, [ἀπόλεκτοι] Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores tantum urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre. Hor. 1. Serm. 4. 123.

— habes auctorem, quo facias hoc:
Unum ex judicibus selectis objiciebat. i. e. Ex Equestri ordine.

Cic. 4. Verr. 32. Ceterarum rerum selecti judices ex civium Romanorum nventu proponi solent. i. e. Equitibus qui illuc conveniunt. Ibid. 5. 7. Hic tu medicum & Aruspicem & Præconem tuum, recuperatores bis? aut etiam illum ipsum, quem tu in cohorte tua Cassianum judicem habebas, si qua res major esset, Papirium Potamonem, hominem verum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta nt. Selecti judices, sunt præcipui. Unde Dii selecti & præcipui, de ibus supra. Hæc Budæus. [Non puto tamen in priore Cic. 4. Verr. co nominatim Equites intelligi. V. quæ ibidem sequuntur.

Selectis sub Augusto, & deinceps. Plin lib. 33. cap. 2 pr. Decuriæ quoe ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum. & Judicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur, ex omnibus selecti, ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret. [Puto Nongentorum.

Selecti in Militia Ro. de quibus Polyb. 6. 28. & ex eo Lips. de Mil. Ro. 5. Dial. 3. plura V. in Lex. Pitisc.

SELECTIO, ōnis. f. [ἐκλογὴ] Cic. 2. de Finib. 43. Dum enim in una virtute sic omnia esse voluerunt, ut eam rerum selectione exspoliarent: nec ei quicquam, aut unde oriretur, darent, aut ubi niteretur. Idem 3. de Legib. 32. Selectio vitiorum.

SELĪNOĪDES, is, m. [σελινοειδὴς] Brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. c. 9. In tres species divisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinoidea vocaverunt, a similitudine apii foliorum, stomacho utilem, alvum modice mollientem. vide Cato c 157. de R.R. Est autem

SELĪNON, [σέλινον] a Græcis appellata herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt composita Petroselinon, Hipposelinon & Eliofelinon. V. Dioscor. 2. 206.

SELĪNŪS, [Σελινοῦς] Multorum fluviorum nomen. Unius in Asia, qui in mare Ionium influens, Dianæ Ephesiæ templum alluit, teste Strab. Alius ad Pergamum. Plin. lib. 5. cap. 29. Σελινοῦς in nummis.

Est & Selinus alius in Ægiensium agro, qui est Achajæ proprie dictæ. Item alius in Elide.

Rursus alius in Sicilia juxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8. Alius Ciliciæ, de quo idem lib. 14.

Selinus, untis, m. & f. [Σελινοῦς] Siciliæ, inquit Servius, Civitas juxta Lilybæum, abundans palmis, quibus vescuntur, & apio. Virg. 3. Æn. 705.

Teque datis linquo ventis, palmosa Selinus,
Et vada dura lego saxis Lilybeïa cæcis. Sil. 14. 201.

Audax Hybla favis, palmis quoque onusta Selinus. Al. Palmæque arbusta.

SELINUNTIUS, a, um. [Σελινούντιος] ut Selinuntiæ, Aquæ in Ætna salsæ ad Himeram, Egestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELINUSIUS, a, um. [Σελινούσιος] aliud attributum; ut, Terra Selinusia, quæ a Galeno lib. 9. simplicium Medic. inter Medicamenta ophthalmica ponitur. Plin. 35. 16.

Selinusius, est Lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo lib. 14.

SELIQUASTRUM, i. n. V. in SEDEO SELICASTRUM.

SELLA, SELLARIA, SELLARIOLUS, SELLARIUS, SELLISTERNIUM, SELLULARIUS, V. in SEDEO ad fin.

SELLÆ, vel SELLI, [Σελλοὶ] Populus est Epiri, qui & Dodonæi dicuntur. Lucan. lib. 3. 179. — quercusque silentes
Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.
SELLĒIS, entis. m. [Σελλήεις] Fluvius est proximus Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo lib. 8.
SĔLYMBRIA, æ. f. [Σηλυμβρία] Civitas est Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio. Herodot. lib. 6.

S E M

SEMAXIUS, SEMBELLA, V. in SEMIS.
SĔMĔL, Adv. [ἅπαξ Gl. G. L.] quasi Una, non divisim, vel uno (ut ita dicam) tempore: nam quod semel fit, nullam recipit divisionem. Plaut. Capt. 3. 5. 99. Satis sum semel deceptus. Ter. Heaut. 1. 2. 34.
Verum animus ubi semel se cupiditate devinxit mala,
Necesse est, Clitipho, consilia consequi consimilia. Cic. 7. Verr. 63. Verum hoc erat, si ille semel vetus archipirata securi percussus esset: pecuniam illam non haberes.
Semel anno. Plin. lib. 12. cap. 14. Tus meti semel anno solebat.
Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. 49. Cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, ut re semel atque iterum præjudicata, condemnatus in judicium venerit.
Semel, iterum. Liv. 1. 19. Semel T. Manlio consule, post Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod nostræ ætati dii dederunt ut videremus.
Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem sella curuli semel ac vicies sedit, quoties nemo alius.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35. Dein quum in cælum se reciperet, lampadem factam, semel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio COSS.
Semel, inquit Asconius, vicinum est ad Pæne nunquam, in illuc Cic. 2. Verr. 5. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quum primum a me reus factus sit. Quasi dicat, Fere nunquam. Simile est quod semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius.
Semel a condito ævo. Plin. lib. 7. cap. 34. Vir optimus, semel a condito ævo, judicatus est Scipio Nasica a jurato Senatu. Ibid. cap. 35. Pudicissima femina semel matronarum sententia judicata est, Sulpicia Paterculi filia. Hic particula, Semel, affirmantis venustatem habet, ut quod verissimum esse asseverare volumus, id semel tantum dixisse sufficiat. [Pro Nonnisi semel, vel Semel duntaxat. Sic & in seq.
Semel, Irrevocabiliter. Quintil. lib. 1. cap. 3. Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. Budæus.
Semel, omnino & prorsus, ita ut iterum obtineri non necesse fit. Cic. pro Dejot. 9. Cum facile exorari Cæsar, tum semel exorari soles. Budæus.
Semel, Ad summam, vel In summa. Valla de Ad summam loquens, Quintilianus in sensu priore solet uti tali genere dicendi per adverbium Semel, lib. 9. cap. ult. Denique, ut semel finiam, sic fere componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et lib. 11. cap. 1. Et ut semel omnia complectar. Id est, Ut in summa dicam. Cujus rei causa est ipsum illud Semel, quod significat Una vice pro omnibus, ita ut postea non oporteat quid addi. Quod enim semel tantum fit, id non habet regressum ut iterum fiat. Virg. 11. Æn. 417.
— qui ne quid tale videret,
Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. Ovid. 5. Epist. 103. — nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est, deperit illa semel. Bud. & hic Irrevocabiliter exp. Lucan. lib. 9. 578.
— dixitque semel nascentibus auctor
Quicquid scire licet. Semel, inquit, ut nullum postea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6. [Barbari dicunt Pro semel & semper. V. quæ supra.
SĔMĔLA, æ. & sæpius SEMELE, es. f. [Σεμέλη] Filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Juppiter Bacchum genuit, Hinc Horatio 1. Carm. 19. 2. Thebanæ Semeles puer, dicitur.
Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. 4. 45.
SEMELĒIUS, a, um. Adj. [Σεμελήϊος] ut, Thyoneus Semeleius. Hor. 1. Carm. 17. 23.
Proles Semeleia. Ovid. 5. Met. 329. h. e. Bacchus.
SEMEN, V. in SERO.
SEMESTRIS, V. SEMIS, & SEX.
SEMESTRIUM, SEMESUS. V. SEMIS.
SEMET, V. SUI.
SEMIANIMIS, & cetera a Semis, sive Semi composita, V. SEMIS.
SĔMIGRO, sec. com. [ἀποικίω] āre. Idem quod Migro: ut, Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cœl. 18. Reprehendistis, a patre quod semigrarit: quod quidem jam in hac ætate minime reprehendendum est: qui quum & ex Reipub. causa esset mihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modo permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigravit.
SEMIGUNTUS, [Σεμιγοῦντος] Segesti filius Cheruscorum ductor, a Germanico bello captus, & ductus est in triumpho. Strabo lib. 7.
SEMINARIUM, SEMINIUM, SEMINO. V. SEMEN, in SERO.
SĔMĪRĀMIS, is & ĭdis. f. [Σεμίραμις] unde Accusativum Semiramin vel Semiramidem facit: fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis uxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac lib. 3. Diodorus, Justinus, Orosius, Eusebius, Augustinus, Josephus, Plutarchus, Philostratus, scripserunt & alii. Ea, mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longe celeberrima: quamque cum Cyro præcipue Alexander admiratus fertur, quod in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuisset: quum sibi jam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis reconderetur, strueret, inscriptionem ejusmodi exsculpendam curasse dicitur; Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam senserit, conditorio recluso sumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisset Darius, ut qui auri foret avidior, sepulcrum jussit recludi: sed in eo pecuniam quidem invenit nullam, in eas autem incidit litteras; Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplebilis, non utique mortuorum loculos moveres: exprobratione lepida in sacram auri famem, ut eminentissimi auctores tradidere. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 23. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verum eadem impudica & mollis fuisse traditur, utpote quæ filii concubitum expetierit, & equum usque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, Avem significat. Namque ab avibus adhuc infans nutrita dicitur. V. DERCETO. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. extr. Cum ei circa cultum capitis sui occupatæ nuntiatum esset, Babylonem defecisse, altera parte crinium soluta adhuc, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quam tantam urbem in potestatem suam redegit. Juven. 2. Sat. 108.
Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. lib. 3. 11. 21.
Persarum statuit Babylona Semiramis urbem, &c. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris, Semiramin ancillam fuisse invenies, quæ Ninum interfici jussit, precario accepto sceptro.
SEMIRAMIUS, Adj. [Σεμιράμιος] Claud. Conf. Prob. & Olyb. 162.
Nostra Semiramiæ timeant insignia turres. i. e. Assyriæ.
Sanguine Semiramio cretus. Ovid. 5. Met. 85.
SĒMĬS, vel SEMĪ, indecl. [ἥμισυ Gl. L. G. & G. L.] Dimidium significat, & melius definit in Semi: quo extra compositionem raro utuntur: ut Semivivus, a Græco deducitur ἡμι, & S habet pro aspiratione Græca. Festus. conf. Vitruv. 4. 1.
Semi, puto ex ἡμι, quo utebantur in compositione. H. St.
Semis, Semodius, Semuncia: qua ratione ex Græco trahuntur alia, quod S litteram pro aspiratione eorum habent, ut ἑπτὰ, Septem: ὕλη, Silva: sic ista ab eo, quod illi ἥμισυ dicunt, declinata videntur. Festus. Significat & Semissem. Gloss. Lat. Græc. Semis, ἥμισυ, ἡμιασσάριον. Componitur varie cum Subst. Adj. & Partic. rarius cum Verbis, ut
SEMATUS, a, um. Adj. Gloss. Latinogræc. Sematum, Ἡμίκοπον, ἀπηρτισμένον; & SEMUM, ἡμίκοπον.
SEMIASSIS, & contr. SEMISSIS, is. m. Gloss. Lat. Græc. Semissem, Ἡμιτέλες, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ νομίσματος. [Dimidia pars Assis, quo omne totum denotabant. V. AS.
Semissis, is. m. [ἥμισυ] Idem quod Semis. Cic. 15. Att. 29. pr. De Tulliano semisse Maxianam adhibebis, ut scribis. Al. M. Axianum.
Semissis, Monetæ pars. Lampridius in Alexandro cap. 39. Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Tuncque primum Semisses aureorum formati sunt: nunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tremisses: dicente Alexandro etiam Quartarios futuros, quod minus non posset, quos quidem jam formatos in Moneta detinuit, exspectans, ut si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conflari eos jussit, & Ttremisses tantum, Solidosque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam, atque amplius usque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus invenerat, resolvi præcepit, neque in usu cujusquam versari. Atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse Imperatori causam, si, quum multos solidos minores dare posset, dans decem vel amplius, una forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridii, quæ vulgo corruptissime leguntur, facile intelligimus, Solidos primum dictos esse aureos nummos, certi cujusdam, suique ponderis, quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarii, a tertia parte dicti, qui Semisses, Tremissesque dicebantur: quemadmodum binarii, ternarii, quaternariique, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denosque penderent. Sic intelligendi Tremisses, in l. Jubemus, De erogatione mil. an. lib. XII. Cod. Trientales autem Latine dici possent. Hæc Budæus. Cic. pro Sext. 55. Sed ab uno gladiatore innumerabilia alia nova conscriberentur: ut, remissis semissibus & trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur, &c.
SEMISSIS, e. Adj. ut, Homo semissis, dicitur Homo vilis, & quasi Semihomo: sicut Semissem, Semiassem dicimus. Cic. 5. Fam. 10. Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi. [Nisi ellipsis est, pro Non semissis faciendus. Ut dicitur Non assis facere.
Usura dicitur Semissis, quoties de centum nummis fenus nummus usuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro cap. 21. Trientarium fenus ait eum ut æquissimum & levissimum exercuisse ad usum Reip. Hæc Budæus. Plin. lib. 14. cap. 4. Ex his tamen usura multiplicata semissibus. Scævol. in l. Qui semisses. D. de usur. & fructib. Qui semisses usuras promiserat, &c. Semissis usura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet) semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quod si ad annuam usuram subducamus, asses sex in anno penduntur. Quum igitur pro centum nummis aureus in mense pendetur: si hæc summa in asses dividatur, pendi pro centenis assibus dimidium assem reperietur. Itaque Semissis semper dicetur, quum pro Centum nummis, sive argenteis, sive magni pretii, sive parvi, dimidius usuræ nomine pendetur [In menses scil. V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 13.
SEMISSĀLIS, e, Adj. Modestin. in l. Septitia. D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, uti sors apud eam remaneret, & ipsa usuras semissales ad præmia certantium exsolveret.
SEMISSĀRIUS, a, um. Semissarius coheres, pro Ex Semisse, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat. lib. 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario, inquit Florentinus, duobus extraneis concurrentibus, non amplius tertia parte.
SEMISSO, are. Veget. de Re Vet. 1. 26. extr. Semissare animal. Quod 3. 41. Urere ad mensuram semissis.
SEMĬBOS, ŏvis. c. [ἡμίβους] Ovid. 4. Trist. 7. 18.
Centimanumque Gygen, semibovemque virum.
SEMICĂPER, pri. m. Ovid. 5. Fast. 101.
Semicaper coleris succinctis, Faune, Lupercis.
Deus semicaper. Ovid. 4. Fast. 752.
Pan semicaper. Ovid. 14. Met. 515.
SEMICAPUT, V. SINCIPUT.
SEMICINCTIUM, i. n. [ἡμιζώνιον] quod & Ventrale dicitur, vulgo *demi-ceint*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib. 14. 15.
Det tunicam dives: ego te præcingere possum,
Essem si locuples, munus utrumque darem. Alii Semicinctium, Vestem brevissimam, interpretantur.
SEMICIRCŬLUS, i. m. [ἡμίκυκλος] Dimidium circuli. Columel. lib. 5. cap. 2. Cic. 5. de Fin. 56. Quumque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & semicirculos consectari. conf. SEMIORBIS.

Semicirculāris, e. Adj. [ἡμικύκλιος] Columel. lib. 5. cap. 2. Semicircularis agri forma.

Semicirculātus, a, um. Adj. Celf. lib. 7. cap. 26. tit. 2. extr. Ferramentum fecit rectum, in summa parte labrosum, in ima semicirculatum acutumque.

Semicubitus, i. m. &

Semicubitālis, e. Adj. Liv. 41. 65. Bipalme spiculum hastili semicubitali infixum.

Semideus, a, um. Adj. [ἡμίθεος] Indiges. Gloss. Græcolat. ut, Canes semidei. Lucan. lib. 8. 831.

Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semideosque canes. Anubim intelligit.

Genus semideum. Ovid. in Ibin, v. 80.

Nos quoque plebs superûm Fauni, Satyrique, Laresque
Fluminaque, & Nymphæ, semideumque genus. Deos indigetes significare putatur poëta. [Potest esse Genetiv. pl. a Semideus, i. m. Et omnino in ceteris locis per appositionem dictum puto. V. Priscian. lib. 1. fol. 4. a. Aldi.

Semidea, æ. f. Ausonius Gripho v. 21.

Tres volucres, tres semideæ, tres semipuellæ.

Semĭdĭgĭtus, i. m. &

Semidigitālis, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen semidigitale, &c.

Semihŏmo, ĭnis. c. [ἡμιάνθρωπος Gl. G. L.] Columel. lib. 10. 19.

Quamvis, semihominis vesano gramine feta,
Mandragoræ pariat flores, mæstamque cicutam. Quadrisyll.

Cacus semihomo. Virg. 8. Æn. 194.

Nasamones semihomines. Sil. lib. 11. 36.

Semihōra, æ. f. [ἡμιώριον] Cic. pro Rabir. perd. reo 6. Nunc quoniam, T. Labiene, diligentiæ meæ, temporis angustiis obstitisti, meque ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti, parebitur, &, quod iniquissimum est, accusatoris conditioni, &, quod miserrimum, inimici potestati. Adde Plin. 28. 29. Ammian. 17. 13. & 18. 8.

Semijūgĕrum, i. n. [ἡμίπλεθρον] Columel. lib. 5. cap. 1. At Galli Candetum appellant in areis urbanis, spatium centum pedum, in agrestibus autem pedum CL; quod aratores Candetum nominant: Semijugerum quoque Arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18. Vel in semijugera omnibus modis dirimatur.

Semilătĕres, pl. m. ἡμιπλίνθια Gloss. Græcolat.

Semilībra, & per Syncopen **Sēlibra**, æ. f. [ἡμίλιτρον Gl. L. G. & G. L.] Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri selibris in musti congios duos additis. Liv. 5. 47. Selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt. Gell. lib. 7. cap. 18. Darent argenti pondo libram scilicet & selibram. Fit autem selibra e Semi libra, per syncopen, licet prima brevi, Martial. lib. 4. 46.

Et turis, piperisque tres selibræ.

Vide **Pondo**. H. St.

Semilībella, & contracte **Sembella**, æ. f. [ἡμιλίτριον] Quod fit libellæ dimidium, quod Semis assis, inquit Varro de L. L. lib. 4. 36.

Semilixa, æ. m. [ἡμισκευοφόρος] Liv. 28. 28. Sed illi primum, non Annium Umbrum, semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Jubellium Tribunum militum secuti sunt.

Semilixula, æ. g. dub. Dimidia lixula. Panificii genus, Sabina vox. Varr. L. L. 4. 22.

Semĭmās, ăris. c. [ἡμιάρρην] Castratus, eviratus. Varro 3. de R. R. cap. 9. Capi semimares, quod sunt castrati.

Ovis semimas. Ovid. 1. Fast. 588.

Semimaris flammis viscera libat ovis.

Semimares, dicuntur etiam Androgyni. Ovid. 4. Met. 381. de Hermaphrodito,

Ergo ubi se liquidas, quo vir descenderat, undas
Semimarem fecisse videt, &c. Liv. 31. 12. Ante omnia abominati semimares, jussique in mare extemplo deportari.

Semimithra, æ. f. Vox reperitur apud Jurisconsultum, tanquam Dimidium mithræ est. Est autem minor quædam Mithra, ut Semicinctium ante explicavimus. Quæ enim similis & geminæ formæ sunt, ex proportione parem explicationem desiderant. Turneb. Suid. Ἡμισυς, ὁ ξέσχύς.

Semimodius, contr. **Sēmŏdius**, i. m. [ἡμιμόδιον] Dimidius modius. Juven. 14. Sat. 67. — & tamen uno

Semodio scobis hæc emundat servulus unus. Columel. lib. 2. cap. 11. Martial. lib. 7. 53.

Semodiusque fabæ cum vimine Picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9.

Præterea floris semodium.

Semodium, i, n. Idem. ἡμιμόδιον Gloss. Græco lat.

Semodiālis, e. Adj. Semodium continens. ut, Olla semodialis. Marcell. Emp. cap. 16.

Placenta semodialis. Cato de R. R. cap. 76. extr.

Semiorbis, is. m. [ἡμικύκλιον] Semicirculus. Senec. Quæst. Nat. 1. 8. In semiorbe nihil prohibet aspici totam pilam.

Ostendere semiorbem. Ammian. 20. 4.

Semipăter, ătris. m. [ἡμίπατρος] Ovid. 6. Fast. 214.

Quærebam nonas Sanco, Fidione referrem,
An tibi, semipater: tunc mihi Sancus ait, &c. Al. Semo Pater, rectius.

Semĭpēs, ĕdis. m. [ἡμίπους Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19. Paulo minor dodrante, longior utique semipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de R. R. cap. 8. Infimum ordinem oportet abesse a terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, a summo ad cameram ad semipedem.

Semipĕdālis, e. Adj. [ἡμιποδιαῖος] Quod dimidii pedis longitudinem habet. Plin. lib. 13. cap. 4. Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem lib. 36. cap. 25. Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semipedāneus, a, um. Adj. Idem. Columel. 4. 1. Abunde est, semipedaneam consitis resolutam vitibus terram subjicere.

Semiphalarica, æ. f. inter Tela recensetur Gell. 10. 75. V. **Falarica**.

Semiplotia, orum. n. pl. Latinis Soleæ dimidiatæ, quibus utebantur in venando. Fest. V. Turneb. Adverf. 19. 19.

Semipuella, æ. f. de Harpyiis, Auson. Gripho v. 21.

Tres volucres, tres semideæ, tres semipuellæ.

Semisŏnārius, i. m. Qui crotalia sonitat, quæ veluti medii tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii astant, astant semisonarii. Al. Semizonarii rectius. i. e. Qui semicinctia faciunt.

Semispatha, æ. f. & **Semispathium**, i. n. [ἡμισπάθιον] Brevior ensis; quasi Dimidiata spata. Veget. de Re Mil. 2. 15. & 19.

Semitŏgium, i. n. Brevis & quasi dimidiata toga, a quo Semitogatus, ἡμιτήβεννος.

Semitonium, i. n. [ἡμιτόνιον] Macrob. in Somn. Scip. 2. 1. extr. Sonum tono minorem veteres semitonium vocitare voluerunt.

Semĭvir, ĭri. m. [ἡμίανδρος] Ovid. 9. Epist. 141.

Semivir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Nessus. Dubia lectio est. V. Heinf.

Semivir, pro Effeminato. Liv. 33. 28. Errare ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiviros crederent. Virg. 4. Æn. 215.

Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. Ovid. 4. Met. 386.

Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir, & tactis subito mollescat in undis. V. Suid. Ἡμισυς ἀνήρ.

Chorus semivir. Sil. lib. 17. 20. De sacerdotibus Cybeles.

Semiuncia, vel **Semuncia**, æ. f. [ἡμιούγκιον Gl. G. L. sed L. G. ἡμιούγκιον, item Γράμματα δύο] Perf. 5. Sat. 121.

— sed nullo ture litabis,
Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti. Cic. pro Cæcin. 17.

Facit hæredem ex deunce & semuncia Cæcinam. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars vicesimaquarta, pedes mille ducentos: hoc est semuncia, in qua sunt scrupula duodecim. [Quod & Glossularius indicat.

Semunciālis, e. Adj. Quod ad semunciam pertinet. Plin. lib. 33. cap. 3. Mox lege Papiria semunciales asses facti.

Semunciārius, a, um. Adj. Idem. Liv. 7. 27. Semunciarium tantum ex unciario fœnus factum.

Semizonārius, i. m. Qui semizonia, sive semicinctia conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii astant, astant semizonarii. Al. mendose Semisonarii.

Semĭădăpertus, a, um. Adj. Ovid. 1. Amor. 6. 4.

— aditu fac janua parvo
Obliquum capiat semiadaperta latus.

Semiagrestis, e. Adj. sec. com. Aur. Vict. in Diocl. cap. 39. Maximianum, quanquam semiagrestem, Imperatorem jubet. [Potest esse Subst.

Semiambustus, a, um. Adj. Idem quod Semustus. Sil. lib. 2. 681.

Semiambusta jacet nullo discrimine passim,
Infelix, obiens permisto funere turba.

Semiambustum cadaver. Suet. Calig. cap. 59.

Semiămictus, a, um. Adj. Apul. Met. 1. p. 104. Elmenh.

Semiănĭmis, e. & **Semianĭmus**, a, um. Adj. [ἡμίθνης, ἡμίψυχος Gl. G. L.] Quasi exanimatus. Auctor de Viris Illustr. cap. 39. Ipse cum trecentis pugnans cecidit: postea ab Attilio semianimis inventus, & sanatus, magno postea terrori hostibus fuit. Liv. 3. 57. pr. Ubi tollentes corpus semianime virginis. Idem 28. 23. Quum turbam feminarum, puerorumque imbellem, inermem cives sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleraque injicerent corpora, &c.

Poetæ quadrisyllabum faciunt, neglecta i. Ovid. 1. Trist. 3. 92.

Semianimis media procubuisse domo.

Anguis. Cic. 1. de Divin. 106.

Arboris e trunco serpentis saucia morsu,
Subigit ipsa, feris transfigens unguibus, anguem
Semianimum, & varia graviter cervice micantem. Ex Ennio.

De aquila. Davis. Subjugat.

Artus semianimes. Ovid. 14. Met. 209.

Clamor semianimis. Stat. 8. Theb. 598.

Corpore semianimo languida membra. Lucret. lib. 6. 1266.

Cruor semianinis. Stat. 10. Theb. 477.

Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.

Heram semianimem attollere terra. Lucan. lib. 8. 66.

Semiăpertus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιάνοικτος] Liv. 26. 39. extr. Paucos ex multis, trepida fuga incidentes semiapertis portarum foribus, in urbem compulit.

Semiassus, a, um. Adj. [ἡμίοπτος] Cic. 1. Tusc. 106.

Heu reliquias semiassi regis denudatis ossibus. Ex poeta.

Semiaxius, vel **Sēmaxius**, a, um. Adj. Semaxii Christiani vocabantur, quod ad stipitem dimidii axis exurerentur. Tertull. Apol. cap. 50. V. in dictione **Sarmentitius**; & Cæl. Rhodig. lib. 10. Lect. Antiq. cap. 9.

Semicoctus, a, um. Adj. [ἡμίεφθος Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 11. Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis. Columel. lib. 8. cap. 5. Semicoctum hordeum. Et apud Plin. lib. 22. cap. 25. Semicocta aqua.

Semicombustus, a, um. Adj. ex Partic. Prudent. Roman. v. 859.

Alunt olivo semicombustas faces.

Semicorpŏrālis, e. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Aries est signum in cælo, masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporĕus, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Cancer signum est in cælo, femininum, mobile, semicorporeum, irrationale. Rursus ibid. Libra signum est in cælo masculinum, mobile, semicorporeum, rationale.

Semicrĕmus, a, um. Adj. Ovid. 12. Met. 287.

Semicremoque novat repetitum stipite vulnus. i. e. Qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicremātus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυτος] ut, Membra semicremata. Ovid. in Ibin, v. 364. Et Martial. lib. 11. 55.

Turaque de medio semicremata rogo.

Semicrūdus, a, um. Adj. [ἡμίεφθος Gl. G. L.] Semicoctus. Columel. lib. 6. cap. 26. Si jam tali vitio laborant, lupini semicrudi conteruntur, & offæ, salviati more, faucibus ingeruntur. Stat. 4. Silv. 9. 48.

Quid si cum bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem? ubi Semicrudus est Semisopitus. [Immo, Ante peractam concoctionem cibi somno excitatus.

Semidoctus, a, um. Adj. [ἡμιπαίδευτος] Cic. 2. de Orat. 177. Hæc, ut & properans, & apud doctos, & semidoctos, ipse percurro, ut aliquando ad illa majora veniamus. Plaut. Asin. 1. 3. 74.

Tua ista culpa est, quæ discipulum semidoctum abs te
Semoves. [Hic est Adj. ex Partic.

SEMIERMIS, e. Adj. [ἡμίοπλος Gl. G. L.] Partim tantum armatus. Liv. 25. 19. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitusque, alterum vincendo veteranum, alterum novum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium, & semiermem. Ibid. lib. 22. 50 Binis in castris quum multitudo semiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & Semermis ut Idem 30. 28. Ex agrestium semermi turba.

SEMIĒSUS, vel SEMĒSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίβρωτος Gl. G.L.] Semicomestum. Eadem forma dicitur, qua Ambesum & Comesum. Sueton. in Tiberio cap. 34. Solemnibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semesa obsonia apposuit. Virg. 8. Æn. 297.
Ossa super recubans antro semesa cruento.
Frusta lardi semesa. Hor. 2. Serm. 6. 85.
Membra semesa. Sil. lib. 6. 338.
Præda semesa. Virg. 3. Æn. 244.
Pisces semesi. Hor. 1. Serm. 3. 81.

SEMĪFACTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίεργος] ut, Opera semifacta. Tacit. 15. Ann. 7.
Portæ semifactæ. Hirt. Bell. Afric. cap. 83.

SEMĪFERUS, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμίθηρος] Plin. lib. 8. cap. 57. Semiferum & ipsum animal, cui vivaria in doliis idem, qui apris, instituit.
Caput semiferum Panis. Lucret. lib. 4. 591.
Corpus semiferum. Valer. 6. Argon. 51. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tum, gelidum valido de pectore frigus anhelans,
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum semiferi. Valer. 6. Argon. 233.
Lupi semiferi. Valer. 1. Argon. 455.
Pectus semiferum. Virg. 10. Æn. 212.
Species hominum semiferæ. Lucret. lib. 2. 701.

SEMIFER, i. m. Ovid. 2. Met. 633.
Semifer interea divinæ stirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro.

SEMIFORMIS, e. Adj. [ἡμίμορφος] Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Cui superposita semiformis lunæ species, securis dicitur. Idem lib. 8. cap. 5. Pullique semiformes interimuntur, ante quam totis partibus suis consummentur.

SEMIFULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιστήρικτος] Martial. lib. 5. 14.
Subsellioque semifultus extremo, &c.

SEMIFŪMANS, antis. Adj. ex Partic. Sidon. 1. Epist. 7. Qui adhuc in eo semifumantem præfecturæ nuper extortæ dignitatem venerabatur.

SEMIGERMĀNUS, a, um. Adj. [Ἡμιγερμανός] Liv. 21. 38. Utique quum, quæ ad Apenninum ferant, obsepta gentibus Semigermanis fuissent.

SEMIGRÆCUS, a, um. Adj. [Ἡμιέλλην] Varro 2. de R. R. cap. 1. Ut Semigræcis pastoribus dicam Græce.

SEMIGRĂVIS, e. Adj. [ἡμιβαρύς] Liv. 25. 24. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraves potabant.

SEMIHIANS, antis. Adj. ex Partic. Catull. 61. 220. Semihiante labello.
Labiæ semihiantes. Apul. 10. Milef. p. 252. Elmenh.
Vox semihians. Idem 5. Milef. p. 166.

SEMIHIULCUS, a, um. Adj. Gell. 19. 11.
Dum semihulco suavio, &c. Semihulco pro Semihiulco dixit metri causa. [Nil vetat Semihiulco scribere, ut Semianimis quadrisyll.

SEMINĀNIS, e. Adj. pro Semiinanis. [ἡμίκενος] Plin. lib. 2. cap. 18. Itaque in quadrato solis dividua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in adverso. De Luna. conf. in SEMIS supra.

SEMIINTĔGER, gra, grum. Adj. Ammian. 20. 11. Pauca, quæ semiintegra sunt relicta.

SEMILĂCER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιρραγής] Ovid. 7. Met. 344.
Ille cruore fluens, subito tamen allevat artus,
Semilacerque toro tentat consurgere.

SEMILĪBER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιελεύθερος] Cic. 13. Att. 31. Obsecro, abjiciamus ista, & semiliberi saltem simus.

SEMIMĂDĬDUS, a, um. Adj. [ἡμίβροχος] Columel. lib. 2. cap. 4. Ne lutosus ager tractetur, neve exiguis nimbis semimadidus.

SEMIMĂRĪNUS, a, um. Adj. [ἡμιάλιος] Lucret. 5. 890.
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circumlatrantes, sint partim pisces, partim terrena animalia. V. SCYLLA.

SEMIMĀTŪRUS, a, um. Adj. Pallad. Jun. 12. Hordeum semimaturum.

SEMENSTRIS, e. Adj. ἡμιμηνιαῖος, & SEMENSTRE, is. n. Ἡμιμήνιον. Gloss. Lat. Græc. & hinc contr.

SEMESTRIUM, i. n. Dimidia mensis pars. Columel. 11. 2.

SEMIMORTUUS, a, um. Adj. [ἡμιθανής] ut, Membra semimortua. Catul. ad Licin. 47. 14.

SEMĪNEX, ĕcis. Adj. [ἡμιθανής, Gl. G. L. & L. G. & ἡμίθνης] Semimortuus, parum adhuc vivens. De saucio. Liv. 29. 2. Tandem postquam ii, qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum, pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibid. lib. 23. 15. Seminecem eum ad Cannas, in acervo cæsorum corporum inventum, curatumque benigne, etiam cum donis Annibal domum remiserat.
Artus semineces. Ovid. 1. Met. 228.
Oculi semineces. Ovid. ad Liviam, 394.

SEMINECIS, idem. ἡμίπνικτος. Gloss. Græcolat. & rursus Ἡμιφαγής, Seminecis.

SEMINŪDUS, a, um. Adj. [ἡμίγυμνος] Liv. 9. 6. pr. Primi Consules prope seminudi sub jugum missi, tum ut quisque gradu proximus erat, ita ignominiæ objectus. Idem 31. 35. Ita nec eques regius equiti par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes, concursator, & vagus, & prope seminudus, genere armorum veliti Romano, parmam gladiumque habenti.

SEMIPAGĀNUS, a, um. Adj. [ἡμικωμήτης] Persius in prologo, v. 6.
— ipse semipaganus
Ad sacra vatum carmen affero nostrum. V. Paganus in PAGUS.

SEMIPERFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτελής] ut, Opera semiperfecta. Suet. Calig. cap. 21.
Sententia semiperfecta. Ambros. 2. Off. 3. pr.
Virtutes semiperfectæ. Apul. 2. Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.

SEMIPLACENTĪNUS, a, um. Adj. [Ἡμιπλακεντῖνος] Cic. in Pison. 14. Quum esses interrogatus, quid sentires de Consulatu meo, gravis auctor, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius Semiplacentinus Calventius, respondes, altero ad frontem, &c.

SEMIPLĒNUS, a, um. Adj. [ἡμιπληρής] Liv. 25. 30. Qui improviso adorti semiplenas stationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verr. 62. Semiplenæ naves. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.

SEMIPLENE, Adv. Sidon. 4. Epist. 22. Præterita infructuose, præsentia semiplene dicuntur.

SEMIPŪTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικλάδευτος Gl. G. L.] ut, Vitis semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.

SEMIQUĪNĀRIUS, a, um. Adj. [πενθημιμερής] Semiquinaria versus cæsura, seu divisio est, quum in scandendo quinque pedes per dimidium dividuntur, ita ut post duos pedes, ultima dictionis supersit, ut Arma virumque cano. Semiseptenaria autem divisio, quum post tres primos pedes syllaba similiter relinquatur dictionem terminans: ut Arma virumque cano Trojæ.

SEMIRĀSUS, a, um. Adj. ex Partic. pro Eo qui est extremæ ultimæque conditionis & sortis. Nam servitia, præsertim, quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apulejus 9. Met. p. 222. Elmenh. Frontes litterati, & capillum semirasi, & pedes anulati. Catull. 60. 5.
A semiraso tonderetur ustore. i. e. Extremæ sortis viro. Turnebus.

SEMIRĔDUCTUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 2. de Arte Am. 614.
Protegitur læva semireducta manu. [i. e. Semiretracto corpore.

SEMIRĔFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιανακαινισθείς] ut, Classis semirefecta. Ovid. 7. Epist. 176.
Et socii requiem poscunt: laniataque classis
Postulat exiguas semirefecta moras,

SEMIRŎTUNDUS, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 160. Elmenh. Viso proximo semirotundo. subaudi, Lecto.

SEMIROTUNDUM, i. n. Apul. 11. Met. p. 260. Elmenh. In ipso subterraneo semirotundo. h. e. Hemisphærio.

SEMIRŪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίχωστος Gl. G. L.] quasi Semidirutus. Liv. 32. 17. Purgato loco, qui strage semiruti muri cumulatus erat. Et lib. 28. 44. Semiruta Bruttiorum castella.
Patria semiruta ac spoliata; Fere deleta. Liv. 26. 32. Quum ubi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.
Tecta semiruta. Lucan. lib. 1. 24.
At nunc semirutis pendent quod mœnia tectis. conf. Liv. 10. 4.
Vultus semiruti. Stat. 5. Silv. 3. 104.

SEMISĔNEX, is. vel SEMISENEX, antique. [ἡμιγέρων] Plaut. Milit. 3. 1. 54.
O lepidum semiseneum, næ, si, quas memorat, virtutes habet! Quædam exemplaria Semisenem legunt, alia Senicem. q. V. in SENEX.

SEMISEPULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίταφος] ut, Ossa semisepulta. Ovid. 1. Epist. 55.
Semisepulta virûm curvis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.

SEMISOMNIS, e. Adj. [ἡμίυπνος Gl. G. L.] Adhuc somnolentus, neque dum experrectus satis. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipsi se, cum is etiam tum semisomnis stuperet, arma capiunt. Liv. 37. 20. Sparsos per negligentiam, & semisomnes prope, adorti sunt.

SEMISOMNUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
Vini pollens lepidus Liber:
Tibi qui screanti, siccæ, semisomnæ,
Affert potionem. Cic. 7. Fam. 1. Quum illi interea, qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liv. 40. 15. E convivio & comessatione, prope semisomnus, raptus sum ad causam parricidii dicendam. Tacit. 1. Ann. 51. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes cæciderant.

SEMISŎNANS, antis. Adj. ex Partic. Idem quod Semivocalis. ut, Litteræ semisonantes. Apul. de Mundo p. 66. Elmenh.

SEMISŌPĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικοίμητος] Liv. 25. 39. Pars semisopitos hostes cædunt. Gronovius ex MSS. restituit Semisomnos. Ovid. 1. Amor. 14. 20.
Purpureo jacuit semisopita toro. Sed Heinsius metri gratia ex MSS. legit Semisupina. Ita ut adhuc hujus dictionis exemplum desideremus.

SEMISŎPŌRUS, a, um. Adj. Idem. Sidon. 11. Carm. 60.
Semisopora levi scalpebat lumina penna.

SEMISŪPĪNUS, a, um. Adj. [ἡμιύπτιος] Martial. lib. 6. 35.
Ampullis potas semisupinus aquam. Ovid. 3. de Arte Am. 788.
Quum jacet in dextrum semisupina latus. conf. SEMISOPITUS.

SEMITECTUS, a, um. Adj. ex Partic. ut, Capituli semitecti. Apul. 4. Met. p. 150. Elmenh. conf. Arnob. 6. p. 299. Ammian. 19. 11.

SEMITRĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτριβής] Columel. lib. 1. cap. 6. Huic autem nubilarium applicari debet, maximeque in Italia, propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

SEMIVIĒTUS, a, um. Adj. Mollis, fere consumptus. Columel. lib. 12. cap. 16. Aliis foliis vitigineis, nonnulli plataninis, semivietas uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

SEMIVĪRĬDIS, e, Adj. Gloss. Græcolat. ἡμιθαλής, & ἡμίχλωρος.

SEMIVĪVUS, a, um. Adj. [ἡμιθανής Gl. L. G.] Idem quod Semimortuus. Cic. 3. Verr. 45. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semivivum reliquit.
Semivivus, Fracto animo. Cic. in Pison. 31. Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abjecti hominis & semivivi, &c.
Vox semiviva. Cic. pro Sext. 126. Et quum erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus, &c.

SEMIVŌCĀLIS, e. Adj. [ἡμίφωνος Gl. G. L.] Quod proxime ad vocalem litteram sono accedit. Earum semivocalium meminit Plutarchus in Symposiacis, quarum Latinis numero sex sunt, ut ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est. V. Priscian. lib. 1. De accid. litt.

SEMIVOCĀLE, is, n. [ἡμίφωνον] Gloss. Græcolat.

SEMIVOCĀBĪLIS, e. Adj. Idem. Vet. Interpr. Irenæi 1. 10. Litteræ inloquibiles novem: octo semivocabiles.

SEMIUSTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυστος] Liv. 22. 40. pr. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse. conf. AMBUSTUS.
Cadaver semiustum. Suet. Domit. cap. 15.
Castra semiusta. Sil. 17. 104.

SEMUSTUS, a, um. Adj. Idem [ἡμίφλεκτος Gl. L. G. ἡμίκαυστος G. L.]
Corpus

Corpus semustum fulmine. Virg. 3. Æn. 578.
Fax semusta. Ovid. 4. Fast. 167.
Membra semusta. Lucan. lib. 9. 3. legitur Semiusta. [Et patitur metrum.
Robora semusta. Lucan. lib. 8. 785. al. Semiusta.

SEMIUSTŬLANDUS, a, um. Adj. ex Partic. Suet. in Tiber. cap. 75. Corpus, ut moveri a Miseno cœpit, conclamantibus plerisque Atellam potius deferendum, & in amphitheatro semiustulandum, Romam per milites deportatum est, crematumque publico funere.

SEMIUSTULĀTUS, a, um. aliud Adj. ex Partic. [ἡμίοπτος] Idem quod Semiustus. Cic. pro Milon. 34. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti domo, tu in publicum ejecisti, tu spoliatum imaginibus, exsequiis, pompa, laudatione, infelicissimis lignis semiustulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

SĒMĪTA, æ. f. [ἀτραπὸς, ἡμίοδον Gl. L. G. pr. & G. L.] quasi Semiiter, arcta via, sive dimidia via. Virg. 9. Æn. 383.
Rara per occultos ducebat semita calles. Plaut. Casin. 1. 33.
Post id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora una, & una semita,
Fons unus, unum ahenum, & octo dolia. Meurs. legit Semina, antique pro Hemina. Cæs. 7. Bell. Gall. 27.
Ferri semitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Semita pro Via. Cic. 4. Verr. 57. Attendite, jam intelligetis, hanc pecuniam, qua via modo visa est exire ab isto, eadem semita revertisse.
Semita, Vestigium gubernaculi navis abeuntis. Valer. 2. Argon. 430.
Jam remi rapuere ratem, jam flumina portant,
Spumea subsequitur fugientis semita clavi.
Velox semita Lunæ, pigra Saturni. i. e. Cursus, vel motus. Claud. 2. Paneg. 438.
Vitæ fallentis semita, Vita occulta & solitaria. Hor. 1. Epist. 18. 103.
In semitam rectam reverti, metaphorice dicitur a Plauto. Casin. 2. 8. 33.
Nunc pol ego demum in rectam redii semitam.
Semitæ sunt in urbe, qui Limites etiam dicuntur. Inde

SEMITĀLIS, e. Adj. ut, Semitales dii, Semitarum præsides. Auctor ejus Iambici, quod est inter obscæna carmina, cujus titulus est, De Sabino,
Neque ulla vota semitalibus Deis
Sibi esse facta.

SEMITĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad semitas pertinet. Catull. ad Contubernales, 35. 15.
Omnes pusilli & semitarii mœchi. Semitarios mœchos vocat, Qui vulgaria scorta & in semitis prostituta sectantur.

SEMĪTO, āre. eo modo dictum, quo Limitare. Plin. lib. 17. cap. 22. Vineas limitari decumano, XVIII pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque transversis limitibus denûm pedum distingui per media jugera. Aut, si major modus sit, totidem pedum cardine, quot decumano, limitari. Semper vero quintanis semitari, hoc est, ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. Al. Seminari.

SEMITĀTUS, a, um. Partic. Divisus in semitas. Martial. 6. 74.
Calvam trifilem semitatus unguento. Alii legunt Semitactus.

SEMITATIM, Adv. Per semitas. Titinnius apud Sosipatrum 2. p. 194.
Fugi atque effugi semitatim.

SEMITECTUS, SEMITONIUM, SEMITRITUS, SEMIVIETUS, SEMIVIR, SEMIVIRIDIS, SEMIVIVUS, SEMIUSTUS, & cetera deinceps a Semis composita, V. in SEMIS.

SEMNESERTEUS, i. m. Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras navigavit in Ægyptum. V. Plin. lib. 36. cap. 8. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliscus, quem Divus Augustus in circo magno statuit, excisus est a rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim ejusdem lapidis. Is vero qui est in campo Martio, novem pedibus minor, a Sesostride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philosophiæ continent. V. not. Hard.

SEMNION, i. n. Herba a Majestate sic dicta, Pavonis picturis similis, odore eximio. Hanc a Persarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatemque mentis commemorant. Theombrotium a Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

SĒMO, ōnis. & SEMONES, um. m. pl. inquit Fulgentius de Prisc. serm. 11. dici voluerunt deos, quos nec cælo adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, Epona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ veneratione, sicut Varr. in Mystagog. ait,
Semoneque inferius derelicto
Deum depennato attollam orationis eloquio. Hæc ille.
Bona Semoni Sanco censuerunt consecranda. Liv. 8. 20. V. loc. & Ovid. 6. Fast. 213. & supra SANCUS.

SEMODIALIS, SEMODIUM, SEMODIUS, V. SEMIMODIUS, in SEMIS.

SĒMŎVEO, ōvi, ōtum, [χωρίζω] ēre. Seorsum movere. Plaut. Asin. 1. 3. 74.
Tua isthæc culpa, quæ discipulum semidoctum abs te semoves.
Alii legunt Amoves.
Semovere & Segregare. Cic. de Arusp. Resp. 26. Itaque qui antea voce præconis a liberis semovebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberos segregabant.
A contemplatu mali semoveo me. Ovid. 5. Trist. 7. 66. Alii legunt Submoveo.
A disciplina semovere. Cic. 1. Acad. 34. Nam Strato, ejus auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino semovendus est.
Voluptas est igitur semovenda, non solum ut recta sequamini, sed etiam ut loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin. 39.

SEMŌTUS, a, um. Partic. [χωρισθεὶς] ut,
A curis semotus. Lucret. lib. 1. 46.
Sententiis semotis. Cic. 2. de Fin. 44.
Compar. Lactant. 5. 15. Nihil a sapientis ratione semotius.

SEMOTĒ, Adv. Plin. Valer. 3. 4. Terere semote.

SEMPĔR, Adv. temporis. [ἀεὶ, πάντοτε Gl. L. G. & G. L.] Ter. Andr. 4. 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. Tusc. 53. Quod semper movetur, id æternum est. Idem 1. Off. 31. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.

SEMPERFLORENS, entis. Adj. ut, Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1. 125.
Unde sibi exortam semperflorentis Homeri
Commemorat speciem. V. Ovid. 7. Met. 702.

SEMPERFLŌRIUM, i. n. Herba semper viridis atque vigens. Apul. de Herb. cap. 123.

SEMPERLĒNITAS, ātis. f. unica dictio, auctore Donato. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar, hoc si sic abiret: & heri semperlenitas
Verebar quorsum evaderet.

SEMPĪTERNUS, a, um. Adj. [ἀιώνιος, Gl. L. G. ἀΐδιος, G. L.] quasi Perpetuus, & quod semper durat. Plaut. Merc. 2. 3. 2.
Homo me miserior nullus, æque, opinor,
Neque advorsa cui plura sint sempiterna. Ter. And. 5. 5. 3.
[Apud Plaut. puto Sempiterne scribendum.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. 5. Fam. 12. Neque autem ego sum ita demens, ut me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia sempiterna. Tacit. 3. Ann. 30.
Ratio perfecta & sempiterna. Cic. 4. Acad.

SEMPITERNĒ, Adv. antiquum, pro Semper. Pacuvius Medo,
Populoque ut Medum sempiterne sospitent. Nonius 2. 778.

SEMPITERNŌ, Adv. Solinus cap. 53. At juxta Ilium Memnonis stat sepulcrum, ad quod sempiterno ex Æthiopia catervatim aves advolant, quas Ilienses Memnonias vocant. Idem cap. 48. Tenacibus foliis sempiterno inumbrantur.

SEMPITERNUM, aliud Adv. [ἀιώνιον] Gloss. Lat. Græc. [Nisi est Adj.

SEMPITERNĬTAS, ātis. f. Apul. in Trismegisto p. 94. Elmenh. Mundus stabili sempiternitate vivendi circumvallatus.

SEMPERVĪVUM, i. n. [ἀείζωον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. Aizoi duo genera, Majus in fictilibus vasculis seritur. Et paulo post, Alterum minusculum quod erithales vocant, alii tritales, quia ter floreat, alii chrysothales, aliqui isoetes: sed aizoum utrumque, quoniam vireat semper, aliqui sempervivum. Majus cubiti altitudinem excedit, crassitudine plus quam pollicari. Vulgus nostrum *Jovis barbam* vocat.

SEMPRŌNIUS, [Σεμπρώνιος] Nomen gentile Romanum.
De P. Sempronio J. C. Pomponius De origine juris, l. Necessarium, sic ait, Fuit post eos maximæ scientiæ Sempronius, quem Pop. Rom. σοφὸν appellavit: nec quisquam ante eum, aut post hunc, hoc nomine cognominatus est. Fuerunt autem plures Sempronii: de quibus multa apud Livium. [V. not. Ruperti ad Pompon. 3. 3. §. 37.
Semproniorum, qui præclara gesserunt, seriem legito apud Volaterranum, lib. 19.

SEMPRONIUS, a, um. Adj. ut, Leges Semproniæ. Cic. 7. Verr. 162.
Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad custodiam frumenti publici. Festus. Subaud. Horrea, ut vult Ant. August.

SEMPRONIĀNUS, a, um. Adj. ut, Sempronianum senatusconsultum. Cic. 12. Fam. 29.

SEMURIUM, i. n. Campus erat Romæ propinquus, in quo, ut reor, templum erat Apollinis. Cic. 6. Philip. 14. Quis est iste ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque divisit Semurium. Cato apud Macrob. Saturn. 1. 10. Larentiam post excessum suum pop. Romano agros Turacem, Semurium, Lutirium, & Solinium reliquisse scribit. Hinc

SEMURĪNUS, a, um. Adj. ut, Semurini campi. Martial. 9. 49.
Campis dives Apollo Semurinis. Perottus & Domitius aliter legunt, ut videre est, sed perperam, ut doctissime Turnebus adnotavit.

SEMUSTUS, V. in SEMIS.

S E N

SĒNA, vel SENNA, æ. f. Herba dissolvendo alvo utilissima, quam egregie depictam, viribusque illustratam tradit Matthiolus in Dioscoridis lib. 3. cap. 70. Is videndus, ne prolixiores simus, & pro Grammaticis medici videri velimus.

SĒNA, æ. f. Britannici maris insula, Osismicis adversa litoribus, Gallici numinis oraculo insignis, cujus antistites perpetua virginitate sanctæ Gallicænas edidere nomen, ingenii potestate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mire concitare, sed & in quæ collibuerit animalia identidem sese efformare: quin & medicam prorsus manum respuentia, divinitus persanare: futurorum item sibi vendicare scientiam, ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cæl. Rhodig. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 33. Quæ ille, suppresso nomine, ex Pomponio Mela de Situ orbis lib. 3. cap. 6. pæne ad verbum expressa extulit. Præceptor vero meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum de Oraculorum defectu, non Gallicænas, aut, ut apud Pomponium Gallicenas, legi debere statuit: sed Galli Senas aut Zenas distinctis verbis.

SĒNA, æ. f. [Σῆνα] quæ & Sena Julia, Colonia Hetruriæ, octingentis stadiis a Roma distans. Profertur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3. cap. 5.
Sena alia Umbriæ, quæ & Senogallia, de qua in hac dict. V.

SENENSIS, e. Adj. ut, Colonia Senensis. Plin. 3. 14. Senogallia scil.
Prælium Senense. Cic. de Clar. Orat. 73. Alii legunt Senonense. [Qui merito vapulant Corrado. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 167. & 228.

SENACULUM, V. SENATUS.

SENARIUS, V. SEX.

SENATOR, SENATORIUS, V. SENATUS.

SĒNĀTUS, ûs, & i, m. [σύγκλητος Gl. L. G. & G. L.] tam Locum, in quem senatores conveniunt, quam ipsos Senatores significat. Cic. de Arusp. Resp. 158. Senatus princeps salutis, mentisque publicæ. Idem 4. Fam. 1. Atque ipse ad te antea scripsissem, te frustra in senatum, sive potius in conventum senatorum esse venturum. Et 3. de Legib. 18. Nam ita se res habet, senatus dominus publici consilii, &c. Item 1. in Catil. 2. Hic tamen vivit: vivit? imo in senatum venit, publici consilii particeps. Primi sententias in senatu a Consule rogabantur Consules designati: si modo post Consularia comitia senatus haberetur: sin ante, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni senatorum frequentia, sed quem vellet e numero Consularium: & antiquæ consuetudini dabatur, ut, quem ordinem interrogandi sententias Consul calendis Januariis instituisset, eum toto anno conservaret. Quo ordine Cæsar neglecto, primum Pompejum post affinitatem Consul rogare sententiam cœpit,

cum antea Crassum solitus esset. (Suet. Jul. 21.) Quoniam autem cum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, uter ex ipsis designatis prior rogaretur? Nec difficile est quærenti respondere. Nam me quoque olim ex ipsa re in eandem dubitationem adductum, & aliquamdiu hærentem, observatio vetusti moris expedivit. Sciendum igitur, sive patricius, & plebejus, sive duo plebeji designati Consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideoque rogavit in re Catilinaria, non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. & lib. 1. Epist. ad Attic. rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur Patricio. Cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi. Quo conjicitur, & uter rogaretur, cum designati essent. Ex Pauli Manutii commentario in epist. ad Attic. 1. 13.

Legitimi habendo senatui dies erant, Calendæ, Nonæ, Idus: reliquis diebus, modo comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus, neque lege, neque more statutus erat dies. Positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commentario ad Q. fratrem. Animadversione dignum est, quod legendo observavimus: qui ex Equestri ordine Senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent, eos inter Senatores quidem esse censos, ut, si quid ordine Senatorio minus dignum admisissent, Senatu moverentur, verum eosdem, cum deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter Equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, ut, si flagitium ullum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. Patet hoc apud Livium duorum Censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cum census Equitum ageretur, equum ademit: quos tamen ante, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, hujus generis cives, minime crediderim, sua manu, ut ceteros Equestris ordinis, equum per forum traduxisse. Proprius enim eorum census, non in Equestri, sed in Senatorio erat ordine: nec Equestris ordinis, sed Senatorii dicebantur: nec ideo, quod Equestris essent ordinis, quem adepti Senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter Equites citabantur. Qui vero in Senatum, etsi nondum a censoribus lecti, jure tamen Magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si Equites essent, equum publicum, inter ceteros Equestris ordinis cives, ante Censores per forum traduxisse, nec inter Senatores, cum tamen irent in Senatum, esse lectos. Quod de Pompejo, qui postea cognomentum Magni est adeptus, a Plutarcho traditum observavimus. Is enim Eques adhuc, nondum in senatum lectus, Consul, ob virtutem ac singularia in Remp. merita, ante legitimam ætatem creatus, (solvebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad Censores adduxit: præclarumque fuit populo Romano spectaculum, Consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de civibus Romanis, & ex Equestri ordine, & ex plebe in Senatum lectis, ita tradimus, ut ad reipub. tempora spectemus. Nam regum ætate solis Patriciis curia patuit: cum tamen, quod Dionysius Halicarnassæus docet, non omnes Patricii Senatores essent, sed alii Senatores, alii Equites, alii de plebe: ut vere diceres: Senator est, ergo Patricius: non contra: Patricius est, ergo Senator: & quanquam ex familiis, tum Patriciis, tum plebejis Senatus constaret, veteres tamen ita locutos animadverti, ut de universo plane Senatu Nobilitatis nomen usurparent: quia scilicet summus ordo Senatus esset, eumque adepti præter ceteros Nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges vere facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius lib. de Senatu Rom.

Princeps senatus. V. PRINCEPS.

Senatus frequens divinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Cic. 2. Q. frat. 8.

Clarus. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 19.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu.

Prætextus Senatus, A toga prætexta. Propert. lib. 4. 1. 11.

Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit, rustica corda, patres. [Gloss. Græcolat. Συγκλητικὸς ἀνὴρ, ὁ ἔχων πορφύραν, Penulatus. Συγκλητικὸν φόρημα ὁλοπόρφυρον, Prætexta. Συγκλητικὸν φόρημα, Toga. An divulsa verba conjungenda sunt, Συγκλητικὸν φόρημα, Ὁλοπόρφυρον συγκλητικὸν φόρημα, Prætexta toga?

Purpureus senatus. Stat. 2. Silv. 7. 47.

Et doctos equites, & eloquente
Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg. 1. Æn. 430.

Cogere senatum, Senatores in consilium convocare, quod Consulum fuit, & secundum hos Prætoris Urb. vel Tribunorum pleb. Cic. 5. Fam. 2. Recordare cetera, quam cito senatum illo die, facta sortitione, coegerim. Et 3. de Fin. 7. Quippe qui, ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere, dum senatus cogeretur. De Catone.

Convocare senatum, Idem. Cic. 10. Fam. 12. Senatus est continuo convocatus, frequensque convenit, propter famam atque exspectationem tuarum litterarum.

Contrahere. Idem. Valer. 2. 2. 6. V. SENACULUM.

Vocare. Idem. Cic. 10. Fam. 28. Nam quum Senatum a. d. XIII Cal. Januar. Tribunipl. vocavissent, deque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Dare senatum alicui, Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. 2. Q. frat. 13. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens. conf. DO.

Discedit Senatus, Quum senatores a Cos. vel Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas litteras. [Nisi hic Discessus ab urbe est: quærat lector locum.

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. 1. Fam. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Pupiam, id quod scis, non potest. Idem 2. Q. frat. 2. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Mitti vel Dimitti senatus dicitur, Quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod a Cos. vel Prætore apud Romanos fiebat his verbis, Nihil vos moramur, Patres conscripti. Cic. 2. Q. frat. 1. Sed fecit humaniter Licinius, quod ad me, misso senatu, vesperi venit. Idem de Amicit. 12. Quum, senatu dimisso, domum reductus ad vesperam est a Patribus Conscriptis. [V. Capitolin. in Marc. cap. 10.

Esse senatum, pro Convocari. Cic. 1. Fam. 2. Eo die senatus erat futurus. Idem 12. Fam. 25. Eo die non fuit Senatus, neque postero.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic. 4. Verr. 122. Quum haberent inter se controversias de senatu cooptando: leges a senatu nostro petiverunt. conf. 123. & COOPTO.

Efficere frequentem senatum, pro Facere ut frequens conveniat. Cic. 8. Fam. 5. Marcellus idem illud de provinciis urget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Legere senatum. V. LEGO legis, & CENSOR.

Lectus senatus. Ovid. 1. de Arte Am. 463.

Legere in senatum, pro Senatorem facere. Cic. 13. Fam. 54. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille, ista possessione amissa, tueri vix potest.

Movere senatu, quod Censorum fuit. Auctor de Viris Illust. cap. 47. Censor L. Flamininum Consularem senatu movit. V. MOVEO.

Rejicere ex senatu. Idem. Cic. pro Domo 123. Atqui C. Atinius patrum memoria, bona Q. Metelli, qui eum ex Senatu Censor rejecerat, avi tui, Q. Metelle, & tui, P. Servili, & proavi tui, P. Scipio, consecravit; foculo posito in Rostris, adhibitoque tibicine.

Venire vel Pervenire in senatum, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacc. 42. Temni usque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibid. 43. Pari felicitate una legatus Nicomedes, qui neque in senatum ulla conditione pervenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

Expulsus senatus. Lucan. lib. 5. 270.

Exstinguere senatum, Senatus auctoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus auctoritatem tollere. Cic. 3. Off. 3. Nostrum autem otium negotii inopia, nec requiescendi studio constitutum est. Exstincto enim Senatu, deletisque judiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Revocare ad virtutem pristinam senatum jam languentem & defessum. Cic. 10. Fam. 28. Senatum jam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinemque revocavi.

Senatum consilii in cor convocare. Plaut. Most. 3. 1. 158. Idem Epid. 1. 2. 56.

Jam senatum convocabo in corde consiliarium. h. e. Consulam memet ipsum, quid agendum sit.

Senati, Genitivus antiquus, ut testantur Non. 8. 10. Quintil. 1. 6. p. 78. Burm. Sosipater 1. p. 116. Priscian. 6. p. 711. & ex his Cort. ad Salust. Catil. cap. 30.

SENATUSCONSULTUM, i. n. [δόγμα, ἢ διάταγμα, τῆς συγκλήτου] i. e. Senatus sententia. Quod fiebat aut per Rogationem, quum rogabatur unusquisque sententiam, quam verbis efferebat. Aut per Discessionem, quando plerique idem sentientes, in unam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flavius Vopiscus de Aureliano cap. 20. pr. Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr. V. paulo post Facere S. C.

Magnificentissimum senatusconsultum. V. MAGNUS, & ibid.

Tacitum senatusconsultum dicebatur, Quod a solis senatoribus, exclusis servis publicis, fieri solebat. V. Capitolin. in Gordian. Sen. cap. 17.

Facere Senatusconsultum de. Cic. 1. de Divin. 59. Ut audivisses in monumento Marii de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum.

Facere S. C. in. Cæs. 1. Bell. Gall. 43. Quæ Senatusconsulta, quoties, quamque honorifica, in eos facta essent.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Senatusconsultum per discessionem facere de. Cic. 3. Philipp. 24. Effugere festinans, senatusconsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset antea nunquam.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere. Plin. lib. 8. cap. 17.

SENĀTOR, ōris, m. [συγκλητικός, Gl. G. L.] Ulpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit, qui a Patriciis & Consularibus usque ad omnes viros Illustres descendunt, quia hi soli in senatu dicere sententiam possunt. Appellatique sunt ab ætate provecta, quod tales in principio in senatum electi fuere. Festus, Senatores a Senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc, quum Senatores adesse jubentur, quibusque in Senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex junioribus magistratum cepere, & in Senatu sententiam dicunt, & non vocantur Senatores ante, quam in senioribus sint censi. Cic. 3. de Legib. 40. Senatori tria jussa sunt, Ut adsit; nam gravitatem res habet, quum frequens ordo est: Ut loco dicat, id est rogatus: Ut modo, ne sit infinitus. De numero Senatorum Romanorum, V. Carol. Sigon. de Antiq. Jure Civ. 2. 2. & Berneg ad Suet. Aug. cap. 35. Senatori ab Urbe diutius abesse non licebat, nisi jure liberæ legationis impetrato.

SENĀTŌRIUS, a, um. Adj. [συγκλητικὸς Gl. G. L.] Cic. 3. Verr. 4. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maxime posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. 15. Ann. 28.

Decuria senatoria. Cic. 4. Verr. 79.

Judicia senatoria. Cic. pro Cluent. 61.

Lex senatoria. Cic. pro Rabir. Post. 17.

Litteræ senatoriæ. Cic. 2. Off. 3.

Munera senatoria. Cic. 1. Tusc. 1.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluent. Idem pro Flacc. 43.

Potentia senatoria. Cic. 2. Att. 24.

SENĀCŬLUM, i. n. [γερουσία Gl. G. L.] Ubi Senatores consultandi gratia consistebant. Paulus. Senaculum, Locus Senatorum. Valer. lib. 2. cap. 2. 6. scribit, Senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodieque Senaculum appellatur, nec exspectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat. [V. Varr L. L. 4. 32.

Senacula tria, inquit Festus, fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriæ prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Unum ubi nunc est Ædes Concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare.

deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Hæc Festus.

Senatŭlus, i. m. Mulierum senatus, apud Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 33. dicitur. [Ex Lamprid. Elag. cap. 4. & Vopisc. Aurel. 49. Ubi tamen Senaculum in codd. emendatis legitur.

Senĕca, æ. m. cognomen Annejorum, vel Annæorum, cujus originem V. in SENICA. Duo clari fuerunt Senecæ, Pater & Filius.

M. Annæus Seneca pater, Cordubensis Hispanus, insignis Equestri ordine, sed doctrina liberisque longe nobilior. Floruit Rhetor, Imperante Augusto & Tiberio. V. Lips. Elect. lib. 1. cap. 1. Scripsit declamationes, quarum unam memorat Quintilianus 9. Inst. 11. sed jam omnes deperditæ sunt.

L. Annæus Seneca M. Filius, inter Philosophos præclarum nomen obtinuit; & scripsit libros quamplurimos, e quibus hodie supersunt;

1. De Ira, ad Novatum, libri tres.
2. De Consolatione, liber unus ad Polybium, pr. mutilus.
3. Alter de Consolatione, ad Helviam matrem.
4. Tertius de Consolatione ad Marciam.
5. Liber de Providentia; extrema parte mutilus.
6. De Animi Tranquillitate, ad Serenum.
7. De Constantia sapientis, vel Quod in sapientem non cadit injuria.
8. De Clementia, ad Neronem Cæs.
9. De Brevitate vitæ, ad Paulinum.
10. De Vita beata, ad Gallionem fratrem.
11. De Otio aut secessu sapientis, libri pars.
12. De Beneficiis, ad Ebucium Liberalem libri septem.
13. Epistolæ CXXIV, ad Lucilium Siciliæ procuratorem.
14. Naturalium Quæstionum libri septem.
15. Satyra Menippea de morte Claudii Cæs. quæ & Apocolocyntosis Claudii inscribitur.

Neronem instituit, qui postea eum e vita excedere jussit, ideoque ferro sibi ipsi venas exsolvit, balneumque ingressus obiit A. C. 65.

Princeps eruditionis vocatur a Plin. 14. 4. Martial. lib. 4. 39.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Idem lib. 7. 45.
Facundi Senecæ potens amicus. Idem lib. 1. 62.
Duosque Senecas, unicumque Lucanum
Facunda loquitur Corduba. [Ex hoc disticho quidam putant in priore loco τὸ Ter numeranda domus de tribus Annæis exponendum Senecis patre & filio, tertioque Lucano poëta. Ego non dubito, quin Ter memoranda scribendum sit, quod idem est ac In primis memoranda.

Utrum tertius fuerit Seneca, qui Tragœdias scripsit, an idem, qui ultimo memoratur, haud convenit inter auctores. Senecæ Philosopho tribuuntur a Fr. Petrarcha, Petro Crinito, Dan. Cajetano, Mart. Delrione, &c. Aliis (ut Balth. Bonifacio lib. 15. cap. 7.) videntur scriptæ a M. Seneca nepote Philosophi. Aliis vero (ut Joan. Boccatio) dubium est, utrum filius Annæi, vel frater, vel ex fratre nepos, M. Annæus Lucanus eas scripserit. Senecam Philosophum a Tragico distinguit Sidon. Apollinaris Carm. 9. v. 231. Aliud autem hodie sentiunt plerique inter eruditos, & non sine ratione, quoniam procul omni dubio est, Senecam Philosophum carmine valuisse, & aliquas tragœdias ad eum recte referri. V. Senecæ Epist. 107. & 115. & Lips. ad Tacit. 14. Ann. 52.

Senecio, **Senecta**, **Senectus**, **Senesco**. V. SENEX.

Sĕnex, is. [γέρων, πρεσβύτης Gl. G. L.] omn. gen. secundum Priscianum 3. pr. fol. 26. a. Aldi. Pompon. apud Varr. de L. L. 6. 3. Et tua amica senex. V. infra Senex Adj. Cic. pro Cœl. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderet Cœlius. Et pro Sext. 24. Imbecillus senex. Idem de Senect. 20. Nec enim unquam sum assensus illi veteri, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri senem, si diu velis esse senex.

Senex, quasi Seminex Perottus. H. St. V. Voss. Etymol.

Genitivus est Senis, vel Senĭcis antique. Plaut. Clitell. Frag. 1. 34.
Datores bellissimi negotioli senicis soletis esse.

O Lepidum senicem. Idem Mil. 3. 1. 54. conf. Voss. l. c.

Ingenio senex. Plaut. Mil. 3. 1. 37.
Acheronticus senex, vietus, decrepitus. Plaut. Merc. 2. 2. 20.
Anheli. Virg. 2. Georg. 135.
Annosus. Ovid. 1. de Arte Am. 14.
Aprici senes. Pers. 5. Sat. 179. h. e. Sole gaudentes, sive Qui libenter apricantur.
Comici senes. V. Comicus, in COMŒDIA.
Delirus. Hor. 2. Serm. 5. 71.
Grandævus. Lucan. lib. 3. 518.
Invalidus. Virg. 12. Æn. 132.
Justus. Ovid. 1. Epist. 29.
Longævus. Virg. 5. Æn. 715.
Maturus. Hor. in Arte Poet. 115.
Miserabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Odiosus. Ovid. de Rem. Amor. 461.
Parcus. Hor. 2. Carm. 8. 20.
Priscus. Ovid. 10. Met. 646.
Rugosi passique senes. Lucil. apud Nonium 1. 38.
Sanctus. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 71.
Siccus. Hor. 2. Serm. 3. 261.
Verendus. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 433.
Vetus. Tubull. lib. 1. 9. 50.
Vietus. V. VIEO.

Adjective sæpe veteres usurpant, atque ad alia etiam transferunt. ut,
Miles. Ovid. 1. Amor. 9. 4.
Turpe senex miles, turpe senilis amor. [Nisi Substantivum est.
Cervus. Lucret. 3. 614.
Anni seniores. Ovid. 15. Met. 470.
Autumnus senex. Martial. 3. Epigr. 58. 7.
Dies senex. Plaut. Stich. 5. 1. 8. i. e. Jam ad occasum perductus.
Memoria senex, Antiqua. Cic. pro Sext. 21. Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Rep. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed ejus loco habent Bene.
Oratio senior. Cic. in Brut. Exstat in eam legem senior (ita dicam) quam illa ætas ferebat, oratio. i. e. Stilo & dicendi genere remissiore & maturiore, quali senes uti solent, scripta. [Nisi Ætas est Sæculum. Videat lector.

Senior, Compar. [γεραίτερος, πρεσβύτης Gl. G. L.] Valde senem significat. Ovid 12. Met. 182.
Tum senior, quamvis obstet mihi longa vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Isocr. Eoque jam seniore, octavum enim & XC implevit annum: &c.

An Senior? Jam Senior in soluta Oratione, apud poëtam autem dici potest senior ceteris omnibus. Ita fere præcedente particula Jam, & aliquid subaudiendum videtur. q. d. Jam senior, quam ut talia præstare posset, vel tali oneri par esse, vel Jam senior, quam ut ejus auctoritas elevari debeat, aut aliud quidpiam, pro loco. Valer. lib. 4. cap. 3. Sophocles autem, ætate jam senior, quum ab eo quidam quæreret, &c. H. St. quædam adhuc sequebantur, cultro resecta. Apud Veler. externor. exemplum est 2. Virgil. 2. Æn. 435.
— Iphitus ævo
Jam gravior.

In senioribus est. V. IN, præposit.

Vis & ætas senior. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi sic oportet & hæc, & alia jussa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi: quæ vis non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed qualis illius, cælum atque terras tuentis & regentis, Dei.

Seniores, pro Senatu, quoniam ex provectioris ætatis hominibus fieret. Liv. 34. 60. Scriptum erat: Aristonem, privatim ad neminem, publice ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse De Carthaginiensi senatu. [Sic Hebræorum Seniores, πρεσβύτεροι, in N. T.

Senĕcio, ōnis. m. Dimin. [γερόντιον] Gloss. Græcolat. [Ut Homuncio, scilicet ab Homo, Pumilio, Pusio, &c.

Senecio, Planta. [ἠριγέρων] Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron, nostris vocatur senecio. Et paulo post, Herba est, trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput ejus numerosa dividitur lanugine (qualis est spinæ) inter divisuras exeunte. Isidor. 17. 9.

Est & Cognomen Romanum, ut Claudius Senecio, Tullius Senecio, &c. quorum meminit Tacitus. Et sic Herennius Senecio, apud Plin. 3. Epist. 11.

Senĭca, æ. m. significat Senex, teste Nonio 1. 59. Pompon. Præcon. poster.
Sed me exercet senica nequam, neque illo quid faciam scio. Obsoletum. Hinc Senecæ cognomen deducit Voss. q. V.

Senecta, æ. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Senilis ætas. Virg. 6. Æn. 114.
— vires ultra sortemque senectæ.

Amara senectæ pondera. Ovid. 9. Met. 436.
Annosa senecta. Ovid. 7. Met. 237.
Curva. Ovid. 2. de Arte Am. 670.
Extrema. Catull. Argon. 62. 217.
Frigens. Sil. lib. 5. 570.
Gravis. Ovid. 7. Met. 299.
Infirma. Tibull. lib. 1. 4. 31.
Longæ senectæ extrema tempora. Ovid. 6. Met. 37.
Nestorea senecta. Stat. 1. Silv. 3. 110.
Occiduæ senectæ declive iter. Ovid. 15. Met. 227.
Orba senecta luminibus. Plin. lib. 9. cap. 22. V. ORBUS.
Rugosa senecta. Tibull. lib. 3. 5. 16.
Sacra senecta. Juven. 13. Sat. 59.
Tarda senecta. Ovid. 4. Trist. 8. 23. Sen. Herc. fur. 9.
Tardante senecta gelidus sanguis. Virg. 5. Æn. 395.
Lenior, & melior sis accedente senecta. Hor. 2. Epist. 2. 211.
Confectus longa senecta. Ovid. 6. Met. 37.
Finire senectam morbis. Lucan. lib. 5. 282.
Trahere inopem senectam. Ovid. 7. Met. 2.
Ventura. Propert. lib. 4. 12. 93.
Discite venturam jam nunc sentire senectam. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Venturæ memores jam nunc estote senectæ.

In senecta. V. IN præpositionem.

Senecta, Ablativus, pro In senecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senecta caruisse potu.

Senecta dies. V. DIES.

Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima, ut placet quibusdam, est ab infantia usque ad septimum annum, quæ quidem ætas nomen accepit a non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est ejus sermo. Secunda, pueritia; cujus pars est pubertas, usque ad XIIII annum. Tertia, adolescentia. Quarta, juventa. Quinta, virilis ætas. Sexta, senecta; cujus pars est ætas decrepita.

Senecta tribuitur & Plantis. Plin. lib. 16. cap. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim, & pirus, in senecta fertilissimæ, ut glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Senecta, Serpentium vernatio, sive Corium illud, quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu, ut diximus, senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alii cum senecta serpentium & aceto includunt lanas, ante aqua calida collutas.

Senectas, ātis. f. [γῆρας] Idem Gloss. Græcolat.

Senectus, ūtis. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Cic. in Topic. 32. Senectus est occasus vitæ. Ter. Phorm. 4. 1. 9. Senectus ipsa est morbus.

Balba senectus. Hor. 1. Epist. 21. 18.
Cana. Ovid. 14. Epist. 109.
Cariosa. Ovid. 1. Amor. 12. 29.
Cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29.
Deserta. Sen. Herc. fur. 13.
Effeta sæclis. Virg. 8. Æn. 708.
Exhausta. Stat. 3. Silv. 3. 156.
Exsanguis. Lucan. lib. 1. 343.
Infesta. V. INFESTUS.
Longa. Hor. 2. Carm. 16. 30.
Longa & cervina. Juven. 14. Sat. 251.
Loquax. V. LOQUOR.
Placida. Hor. in Carm. sæc. 46.
Provecta. Tacit. 1. Ann. 4.
Queribunda. Sil. lib. 13. 583.
Sera. Sen. Herc. fur. 11.

Summa.

Summa. Cic. 8. Philipp. 31. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.
Tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 58.
Tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Vivax. Sen. Herc. fur. 11.
Urgens & adventans senectus. Cic. de Senect. 25. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis, & te & me ipsum levari volo.
Adipisci senectutem. Cic. de Senect. 4. Quo in genere in primis est senectus, quam ut adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.
Adjuvat senectus iners baculo gradum. Sen. Herc. fur. 9.
Confectus senectute. Cic. 5. de Finib. 32.
Degere turpem senectutem. Hor. 1. Carm. 31. 20.
Desipere senectute. Cic. 1. Fam. 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope jam desipientem senectute, &c.
Exarat frontem rugis vetus senectus. Hor. Epod. 8. 4.
Habet senectus auctoritatem. Cic. in Orat. 69. Habet autem, ut in aetatibus auctoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.
Obrepit non intellecta senectus. Juven. 9. Sat. 129.
Venit aegra senectus tremulo gradu. Ovid. 14. Met. 143.
Vivere ad summam senectutem. Cic. de Clar. Orat. 179.
Senectus orationis, Maturitas, gravitas. Cic. de Clar. Orat. 8. Quumque oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem & quasi senectutem.
Plena litteratae senectutis oratio. Cic. de Clar. Orat. 265.
Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quae & Vernatio dicitur. Unde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

Senium, i. n. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Dicimus enim Hominem confectum senio, pro Sene decrepito.
Anguis senio liber. Stat. 4. Theb. 96. — ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad spiramina solis
Erigitur liber senio, & squallentibus annis
Exutus. Deposita enim pelle dicuntur serpentes in juventutem redire. Herba quaedam dicitur Mathios, quam cum comederint, senium deponunt aetatis. Lactantius.
Mens senio fluxa. Tacit. 6. Ann. 38.
Deforme senium. Sen. Hippol. 912.
Senium a senili acerbitate, & vitiis dictum posuit Caecil. in Hymnide, Sine (inquit) suam senectutem ducat utique ad senium sorbitio. Festus.
Senium, dicitur Taedium, & Odium, ut ait Nonius 1. 1. dictum a Senectute, quod senes omnibus odio sint, & taedio. Turpilius, Quia odio ac senio mihi nuptiae sunt. Naevius Senium sonticum appellat, quasi nocens: quia senectus, naturalis morbus est, ut inquit Aristoteles.
Torpescere senio rerum. Sil. lib. 16. 14.
Componere senium patria terra. Stat. 3. Silv. 5. 13.
Senium ad convicium retulit Ter. Eun. 2. 3. 10. pro Improbo & moroso sene;
Ut illum di, deaeque senium perdant, qui me hodie remoratus est.
Lucil. At quidem te senium, atque insulse sophista.
Senium, pro Tristitia & squalore. Cic. pro Milon. 20. Luget Senatus, maeret Equester ordo, tota civitas confecta senio est, squalent municipia, affictantur coloniae.
Senium lunae, pro Decursu. Plin. lib. 7. cap. 48.

Seniālis, e. Adj. [γεροντικός] Gloss. Graecolat.

Senīlis, e. Adj. [γεροντικὸς, γέρων, γηραλέος] Quod ad senem pertinet: ut, Cic. 4. Verr. 87. Erat etiam Stesichori poetae statua senilis.
Animus senilis. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 174.
Annis senilibus fessus. Ovid. 7. Met. 163.
Corpus senile. Plin. lib. 34. cap. 18.
Declamatio senilis. Cic. 1. Tusc. 7. Ut enim antea declamitabam causas, quod nemo me diutius fecit, sic haec mihi nunc senilis est declamatio.
Genae seniles. Ovid. 8. Met. 210.
Guttur senile. Hor. Epod. 3. 2.
Hiems senilis. Ovid. 15. Met. 212.
Inde senilis hiems tremulo venit horrida passu. i. e. Senectus hiemi similis.
Judicio senili adolescens. Cic. pro Sext. 111. Te sororis filius Postumius, adolescens gravis, senili judicio, notavit, quum in magno, &c.
Prudentia senilis. Cic. 3. de Divin. 30. Is autem Tages, ut in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentia.
Ruga senilis. Ovid. 3. Trist. 7. 34.

Senīlĭter, Adv. [γεροντικῶς] at, Tremere seniliter. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Seneo, ui, [γηράω Gl. G. L.] ēre. Senem esse. Catul. 4. 26.
Sed haec prius fuere: nunc recondita
Senet quiete, seque dedicat tibi.

Senesco, [γηράσκω Gl. G. L.] ēre. Senem fieri. Plin. lib. 7. cap. 42. Feminas gigni celerius, quam mares, sicut celerius senescere. Ovid. 6. Fast. 771.
Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis.
Aevo & macie senescere. Lucret. lib. 1. 326.
Fama senescere dicitur quis, quando declinat ab existimatione & auctoritate. Liv. 29. 3. extr. Annibalem ipsum, jam & fama senescere, & viribus.
Amor senescet. Ovid. 3. de Arte Am. 594.
Caseus in salem senescens. Plin. lib. 11. cap. 42.
Civitas otio senescit, Torpescit otio. Liv. 1. 22.
Consilia senescunt, quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liv. 35. 12. Ne cunctando senescerent consilia.
Ubi lego Segnescerent. H. St. Ego vero hic nil mutem, etsi non negem haec videri nonnusquam in codicibus confusa. V. interim quae Cort. ad Salust. Jugurth. cap. 35. pr. adnotavit. Forsan ita scripsit Liv. 25. 7. Vir inquietis animi, & minime otium (quo tum diutino segnescere videbatur) patientis. Ubi legitur Senescere.
Equus senescens. Hor. 1. Epist. 1. 8.
Fama senescens. Tacit. 2. Hist. 24. Liv. 27. 20. Fulvii senescere fama.
Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit. Ovid. 1. Amor. 8. 53.
Humus lassa senescit. Ovid. 1. de Pont. 4. 14.
Hiems senescit, Declinat. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Et ea duo tempora, quorum alterum hiemi senescenti adjunctum est, alterum aestati.
Laus senescit, Deprimitur. Cic. 2. de Orat. 7. Vel mehercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, quantum possem ab oblivione hominum, atque a silentio vindicarem.
Litterae senescunt. Plin. Epist. 165.
Luna senescens, cui Crescens opponitur. Varr. 1. de R. R. cap. 37. Quaedam facienda in agris potius crescente luna, quam senescente.
Mens. Lucret. lib. 3. 447.
Crescere sentimus, pariterque senescere mentem.
Morbus senescit, Remittitur, relaxatur. Cic. 7. Fam. 26. Sed visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Pugna senescit. Liv. 5. 21.
Rumores senescunt. Tacit. 2. Ann. 77.
Seges alta imbre nimio senescit. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Virtus paulatim evicta senescit. Sil. lib. 3. 581.
Vitia senescunt, maturescunt virtutes. Liv. 3. 12. ad fin.

Senescens, entis. Partic. V. exempla in SENESCO.

Senectus, a, um. Adj. ex Partic. Lucret. lib. 3. 779.
Quidve foras sibi vult membris exire senectis? Alii legunt Senectus.
Aetas senecta. Plaut. Aul. 2. 2. 75. Idem Trin. 1. 2. 5.
Hic ille est, senecta aetate qui factus est puer. Lucret. lib. 5. 884.
Post ubi equum validae vires aetate senecta,
Membraque deficiunt, &c.
Corpus senectum, Salust. apud Prisc. 10.
Dies senecta. V. DIES.

Seni, ae, a. V. SEX.

Senia, Oppidum est Illyrici apud Plin. lib. 3. cap. 21.

Senilis, **Seniliter**, V. SENEX.

Senio, V. SEX.

Senium, V. SENEX.

Senna, V. SENA, & SENOGALLIA.

Sennaar, [Σεννάαρ] Campus Babylonis, in quo a Nimrod exstructa est turris illa celsissima, divortio linguarum notissima. Inde egressus Assur Niniven aedificavit. V. Mosem in Genesi cap. 11.

Sĕnŏgallia, [Σηνογαλλία Strab.] Italiae urbs, quam Plinius 3. 14. pr. & Ptolemaeus infra Anconam, Ariminum versus, statuunt, Pomponius Mela lib. 2. 4. Senogallia maritima, ad Aterni fluminis ostia. Senogallia autem est dicta a Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Sil. lib. 8. 455. & 15. 555. ubi Senam appellat, quae Sena Gallica Ptol. 3. 1. Sunt qui & Senegallia scribunt. Nunc *la Romandiola & Campagna*, Olivarius in Melam. conf. SENA. [An haec Σήνη Stephani? Aliis est regionis nomen.

Sĕnŏnes, m. pl. [Σένονες] Populi Galliae Lugdunensis, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 17. finitimi Belgis, qui olim urbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus adgressus adeo caecidit, ut incendiorum vestigia Gallici sanguinis inundatione deleret.
Senonas Gallos, Verrius ait existimari appellari, quia novi venerunt ex Transalpina regione: ac primum appellatos ξένους, postea Senonas. Festus.
Sil. lib. 4. 160.
— sociata examina densant
Infandi Senones. Stat. 5. Silv. 3. 198.
Et Senonum furias Latiae sensere cohortes.
Motus Senonum. Lucan. lib. 1. 254.

Sensibile, **Sensim**, **Sensus**, &c. V. SENTIO.

Senta Fauna, [Σέντα Φαῦνα] Filia fuit Pici regis, & conjux Fauni fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantae pudicitiae fuisse, ut nemo illam, dum vixit, praeter suum virum, mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod in operto mulieres illi sacrificabant, & Bonam deam nominabant. Augustin. lib. 4. c. 11. de Civitate Dei Sentiam appellat. V. Lactantium lib. 1. cap 22. Ubi non Senta Fauna legitur, sed Fatua Fauna. conf. FATUA. & Lex. Pitisc.

Sententia, **Sententiosus**. V. SENTIO.

Sentes, V. SENTIS.

Sentica, [Σεντίκα] Hispaniae urbs Ptolemaeo lib. 2. cap. 6. Vulgo *Simancas*.

Sentīna, ae. f. [ἀντλία πλοίου Gl. L. G. & G. L.] Pars navis inferior: in quam quicquid instillat aquarum, defluit, corruptaeque male olent. A Sentio, sentis, quod ejus foetor sentiatur. Nam odorem foedum emittit.
Sentina, per translationem, Receptaculum sceleratorum hominum, vel Ipsi scelerati homines. Cic. 2. in Catil. 7. O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam hujus urbis ejecerit: uno mehercle Catilina exhausto, relevata mihi & recreata Resp. videtur, &c. Idem pro Lege Agr. 69. Hoc enim verbo est usus, quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum civium genere loqueretur.
Sentina, pro Loco infimo in Repub. Cic. 9. Fam. 15. Sedebamus enim in puppi, & clavum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.
Sentina, pro Nausea ex sentina, quod & Sentinae vitium dicitur. Juven. 6. Sat. 99.
Si jubeat conjux, durum est conscendere navim:
Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aër. Caes. 3. Bell. Civil. 28. At veteranae legionis milites, item conflictati & tempestatis & sentinae vitiis. conf. NAUSEA.

Sentinōsus, a, um. Adj. Sordibus sentinae plenus. Cato apud Non. 2. 645. Naves putidae & sentinosae.

Sentīno, āre. Satagere: dictum a Sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, evacuare contendit. Caecilius in Aethrione, Cum Mercurio capit consilium, postquam sentinat satis. Est itaque Sentinare, Periculum subtilitate evitare. Festus.
Complorantibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit. Gell. 19. 1. ut legit Scalig. & ex eo Laurenb. in Antiquar. Al. In sentina satis agentibus. [Sentinare proprie est Sentinam exhaurire, ut ex Paulini ad Macarium Epist. docet Laurenb. Atque ita puto & apud Caecil. ac Gell. exponendum omnino.

Sentinātor, ōris. m. Qui sentinam exhaurit. Paulin. Nolan. Epist. 49. cap.

49. cap. 12. Quid huic, quæso, obfuit seni persona sentinatoris, & in nautis vilissima.

SENTINUM, i. n. [Σεντῖνον] Italiæ oppidum in finibus Umbriæ & Piceni, a quo

SENTINATES, Populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

SENTINUS, i. m. Deus apud D. Augustinum lib. 7. de Civitat. Dei cap. 2. a veteribus cultus, quod sensus a puerperio largiri crederetur. V. Lil. Syntag. 1. Histor. Deor.

SENTIO, si, sum, [αἰσθάνομαι Gl. G. L.] Ire. Sensu percipere: ad corpus pertinet proprie. Plaut. Curc. 1. 2. 69.
Sonitum sentio. Lucret. lib. 1. 299.
Sentire, Effectum alicujus rei experiri, Pati; Etiam de inanimatis. Virg. 1. Georg. 136.
Tunc alnos primum fluvii sensere cavatas.
Cariem sentit ea res. Plin. lib. 12. cap 7. h. e. Efficitur cariosa.
Clavem sensit janua. Tibul. lib. 2. 4. 31.
Famem sentire. Liv. lib. 25. 13. Famem Campani sentiebant, quia sementem eos facere prohibuerant Rom. exercitus. Sic Sentire situm aut vitium, pro Contrahere. Budæus.
Labor non sentitur sedulitate. i. e. Vehemens studium laborem fallit. Ovid. 4. Fast. 434.
Lætitiam toto pectore sentire. Ovid. 10. Met. 443.
Medicinam sentire, pro Melius habere post medicinam, apud Celsum. Sic Plin. lib. 22. cap. 25. Quæ cibum non sentiunt. Et lib. 29. cap. 5. Vermiculo, qui lytta vocatur, exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fastidium sentiunt. Budæus.
Teredinem sentire dicitur herba, caro, aut res alia. V. TEREDO.
Vetustatem non sentire. Plin. lib. 11. cap. 42. i. e. Non senescere.
Animo sentire. Cic. 1. de Fin. 55. Nam corpore nihil nisi præsens, & quod adest sentire possumus: animo autem & præterita & futura.
Mature sentire. V. MATURUS.
Sentire, Intelligere. Ter. And. 1. 2. 25.
Si sensero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari. Idem Adelph. 3. 3. 8. — si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Ovid. 2. Met. 545.
Sensit adulterium Phœbeius, utque latentem, &c.
Sentire, Videre, Experiri synon. Cic. 1. Fam. 5. Te videre, & sentire, eandem fidem esse hominum in tua dignitate, quam ego in mea salute sum expertus, ex tuis litteris intellexi.
Villicus sentit te dominum. Hor. 2. Epist. 2. 160.
Sentire, Scire. Plaut. Trin. 3, 2. 13.
Scio ego & sentio ipse quid agam, neque a me officium migrat. Ibid. 2. 3. 29. Ter. Eun. 1. 1. 21.
Mori me malim: sentiet qui vir siem.
Sentire, Judicare, opinari, existimare, statuere. Cic. de Amicit. 18. Sed hoc primum sentio, nisi in bonis, amicitiam esse non posse.
Recte sentire. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sentire de. Cic. de Amicit. Hactenus mihi videor de amicitia quod sentirem, potuisse dicere.
Bene de rep. Idem 1. Off. 149. Bene de Republica sentientes ac bene meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, observare & colere debemus.
Omnes idem sentiunt de. Cic. de Amicit. 81. De amicitia omnes ad unum idem sentiunt. h. e. Idem omnes judicant.
Ab aliquo sentire. Plaut. Rud. 4. 4. 56.
Omnia ego facile patior, dum hic hinc a me sentiat.
Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.
Cum aliquo sentire. Ter. And. 2. 1. 24.
Sponsam hic tuam amat. P. næ iste haud mecum sentit. Cic. 1. de Invent. 6. Nam neque cum iis sentimus, qui civilem scientiam eloquentia non putant indigere.
Sentire graviter de aliquo, est Ei male cupere & optare. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. Quid enim irati gravius de vobis sentire possent, quam ut eos prodatis, qui se vobis omnia debere judicant: & in eorum potestatem veniatis, qui se per vos perisse existimant? Sic dicitur ut, Graviter de aliquo judicare & statuere; quo idem scriptor utitur. Budæus.
Male sentire de aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 2.

SENSUS, a, um. Partic. Pass.
Sensum est. Cic. 3. de Orat. 165. Non ut dictum est in eo genere intelligitur, sed ut sensum est.
Legitur & Sensitus sum apud Frontin. de Colon. p. 333.

SENSURUS, a, um. Partic. [αἰσθησόμενος] Ovid. 13. Met. 287.
Est animus certe vestros sensurus honores.

SENSUM, i. n. Vix legitur nisi in numero plurali. Cic. 1. de Orat. 32. Hoc enim uno præstamus vel maxime feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensa possumus. Ibid. lib. 3. 52. Sensa mentis & consilia sic verbis explicat.
Mentis conceptus ex Quintil. lib. 8. cap. 5. V. paulo infra, SENSUS.
Sensus & Sensa hoc separantur. Sensus enim sunt, qui sentiunt: Sensa, quæ sentiuntur. Cic. 1. de Orat. 32. Et quod exprimere dicendo sensa possumus. Nam primum manifestum est, & sapere nos cum incitatio sit, vel sensus. Ex Non. 5. 41. [Locus depravatus, & hiulcus.

SENSUS, ûs. m. [αἴσθησις Gl. L. G. & G. L.] Quo sentimus. Unde dicimus quinque esse sensus, Tactum, Gustum, Visum, Odoratum, Auditum. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur a multis: aquilæ clarius cernunt, vultures sagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denso atque surdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. Gustatus præclare sæptus est: ore enim continetur, & ad usum apte, & ad incolumitatis custodiam: omnisque sensus hominum multo antecellit sensibus bestiarum.
Cassa sensu simulacra. Lucret. lib. 4. 127.
Accensi sensus, Incitati, vegetati, anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2. 958.
Acerrimus sensus. V. ACER Adject.
Integer sensus. V. INTEGER.
Nitidi sensus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 193.
Abstulit timor mihi omnem sensum. Ovid. 14. Met. 177.
Accendere sensus. V. paulo ante & ACCENDO.
Accipere sensum. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non enim audire judex videtur aliena mala deflentes, sed sensum ac vocem auribus accipere miserorum.
Affluit corpus sensu. Lucret. lib. 3. 685.
Avertere sensus infandos non sani pectoris. Sen. Herc. fur. 11.
Avertere sanos sensus alicujus sacris magicis. Virg. 8. Ecl. 67. Servius; Avertere, A sanitate mutare: aut Avertere ait, pro Convertere, ut sit mutata præpositio.
Cesserunt attonito pectore sensus. Lucan. lib. 5. 760.
Credere sensibus. Lucret. 4. 437.
Deducere sensum membris. Lucret. lib. 3. 534.
Deperdere vitalem sensum membratim. Lucret. lib. 3. 526.
Deponere sensum. Cic. 1. Fam. 8.
Fruatur mens jucundo sensu. i. e. Jucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2. 19.
Haurire sensibus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 193.
Impellunt sensum vox & sonitus. Lucret. lib. 4. 530. i. e. Lacessunt & commovent.
Intendere sensus ad res percipiendas. V. INTENDO.
Labefactantur sensus. Lucret. lib. 4. 437.
Lædere sensus. Lucret. lib. 2. 429.
Obstruere sensus. V. OBSTRUO.
Orbare sensibus. Cic. 4. Acad. 61.
Pellere sensum, Movere. Lucret. lib. 4. 528.
Præbere sensum & materiam malis. Ovid. 4. de Pont. 16. 50.
Reconflatur sensus, i. e. Resuscitatur. Lucret. lib. 4. 925.
Reducere sensum, Redire ad se. Claud. 2. in Eutrop. 518.
Reddere vitalem sensum. Lucret. lib. 2. 889.
Titillare sensus. Lucret. lib. 2. 429.
Uti sensibus. Leviter feriri. Lucret. lib. 3. 561.
Sensus humanitatis. Cic. 3. Verr. 47. Non dubito quin, tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio unquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculoque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem.
Affici sensu doloris. Cic. 7. Verr. 123. An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus & mæror pari sensu doloris afficit?
Amittere sensum humanitatis. V. AMITTO.
Auferre humanum sensum. Cic. in Orat. 109. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris. Sensus est, Judiciis non convenit concinna & composita oratio, quoniam non patitur ut orator indignetur, conqueratur, supplicet, doleat, illacrimet: quæ res ab humano sensu proveniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus est, affectus illi graviores evanescunt. Ita neque actor ipse movetur, neque alios movet. Oportet autem oratorem ipsum primo commoveri, si alios commovere studet, ut M. Anton. 2. de Orat. testatur. Et Hor. Arte Poët. 102.
— si vis me flere, dolendum est
Primum ipsi tibi.
Inest sensus formicis. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. 9. 42.
Percipere sensum & voluptatem. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Neque enim ego, ut multi, invideo aliis bonum, quo ipse careo: sed contra sensum quendam voluptatemque percipio, si ea, quæ mihi denegantur, amicis video superesse. h. e. Velut quandam titillationem cum delectatione, Superesse, id est, abundare.
Sensus, Mentis conceptus, Quod mentis sensu comprehenditur. Cic. 1. Acad. 41. Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appellabat. Quintil. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo sensissent vocaverunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in usu quotidiano quasdam reliquias habet. Nam & juraturi ex animi nostri sententia, & gratulantes ex sententia dicimus. Non raro tamen & sic loquuti sunt, ut Sensa sua dicerent: nam Sensus, corporis videbantur. Sed consuetudo jam tenuit, ut mente concepta, sensus vocaremus: lumina autem, præcipueque in clausulis posita, sententias. Plin. Jun. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum sonitus inanis, sine sensu ac scientia.
Sensus, Mens, voluntas. Ter. Adel 4. 1. 17.
Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulchre calleo. i. e. Quid ille sentiat.
Sensus, Intellectus, [νοῦς, Gl. L. G.] per metaphoram. Ovid. 4. de Pont. 12. 48.
Et sensus cum re consiliumque fugit.
Manus est ministra sensus. i. e. Voluntatis, seu Animi. Litteris enim exprimit, quod habemus in animo. Ovid. 18. Epist. 24.
Arcanus sensus. V. ARCANUS.
Communis sensus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Sensum ipsum qui communis dicitur ubi discet, quum se a congressu, qui non hominibus solum, sed multis quoque animalibus naturalis est, segregarit? ubi interpres, Communis sensus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congressu comparata, non pro sensu communi, qui in interiore cerebri ventriculo a physicis collocatur. Discere sensum communem Budæus interpretatur *Apprendre son entregent.* Phædrus 1. 8. 3.
Hoc illis dictum est, quibus honorem & gloriam,
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.
Carere communi sensu. Hor. 1. Serm. 3. 68. De stupidis & imperitis dictum est.
Permodestus sensus. Tacit. 1. Ann. 7.
Unus sensus bonorum omnium. Cic. 1. Fam. 9. Idemque memineram nobis privatis usque ad Cæsarem & Bibulum Consules, cum sententiæ nostræ magnum in Senatu pondus haberent, unum fere sensum fuisse bonorum omnium.
Vulgatissimi sensus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad meum sensum. V. AD præpositionem.
Abstrahere a sensu mentis. V. ABSTRAHO.
Accipere sensum oculis & animo. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi causa dicam, Judices, sed quem accepi ipse oculis animoque sensum, hunc vere apud vos, & ut potero, planissime exponam.
Convertere se ad sensum alterius. V. CONVERTO.
Expromit varios sensus animus. Lucret. lib. 2. 886.
Fateri alicui suos sensus. Ovid. 21. Epist. 204.
Gerere sensus abditos. V. Abditus, in ABDO.
Judico de meo sensu. V. JUDICO.
Orta a falso sensu oratio. Lucret. lib. 4. 485.

Ostendere sensum suum. Plaut. Most. 5. 1. 22.
Remota a sensibus nostris natura deûm. Lucret. lib. 5. 149.
Suffugere sensum res dicitur, quam sensu percipere non possumus. Lucret. lib. 4. 361.

SENSICŬLUS, i. m. [νοημάτιον] dimin. a Sensus. Quintil. lib. 8. cap. 5. Inde minuti, corruptique sensiculi, & extra rem petiti.

SENSIM, Adv. [αἰσθητικῶς Gl. G. L.] Cum sensu. Sed hujus signif. desideratur exemplum.
Sensim, Paulatim [χολῇ, ἠρέμα Gl. L. G.] Quia ea maxime sensum faciunt, quæ morantur, quasi cum meditatione & sensu. Plin. in Paneg. Gratius tamen, quod sensim & placide, & quantum respectantium turba pateretur, indiceres.
Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim diffuere, quam repente præcidere.
Sensim postulare & Passim, veluti contraria. Liv. 2. 45.
Sensim & moderate arrepere. Cic. 5. Verr. 158. Quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam arrepserat, sed brevi tempore totum hominem, totamque ejus Præturam possederat.
Sensim & modice crescere. Plin. lib. 5. cap. 9.
Sensim ad montes succedit. Liv. 1. 27.
Sensim progredi. Cic. 5. de Fin. 41.

SENSĬBĬLIS, e. Adj. [αἰσθητὸς] dicitur tam Quod sentit, quam Quod sentitur. Apul. Trismeg. ad Asclep. p. 97. Elmenh. Mundus, qui dicitur sensibilis, receptaculum est omnium sensibilium specierum. Hinc Insensibilis apud Gell. lib. 17. cap. 10. V. in suo loco.

SENSIBILĬTER, Adv. Arnob. 7. Nec odor sensibiliter commovere eos potest aura nidoris alicujus.

SENSIBILITAS, ātis. f. Non. 12. 30. Sensibilitatis ejus non levis ratio est.

SENSĬLIS, e. Adj. [αἰσθητὸς] Idem quod Sensibile, quod sensui subjectum est. Lucret. lib. 2. 887.
Ex insensilibus ne credas sensile gigni. i. e. Corpus sensum habens.

SENSĀTUS, a, um. Adj. [νουνεχὴς Gl. L. G.] Sensu i. e. Intelligentia præditus. Firmic. lib. 3. cap. 10. Sensatos quidem & intelligentes, & quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur. Idem lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet sensatos, callidos, astutos.
O insensati Galatæ in vet. interp. N. T. H. St. V. Ep. ad Galat. 3. 1. In Græco, ἀνόητοι. Hinc Gall. *Sensé* & *Insensé*.

SENSUĀLIS, e. Adj. Sensu præditus. Tertull. de Anim. cap. 43. pr. Stoici somnum resolutionem sensualis vigoris affirmant.

SENSUALĬTAS, ātis. f. Idem de Anim. cap. 17. pr. Plato irrationalem pronuncians sensualitatem.

SENSĬFĬCUS, a, um. Adj. [αἰσθηματοποιὸς] Quod sensus causam præstat. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9. Spiramentum sensificum ad sua quæque loca naturali lege ducentes.

SENSĬFER, ĕra, ĕrum. [αἰσθηματοφόρος] aliud Adj. Lucret. lib. 3. 273.
— ideo conclusa movebunt
Sensiferos motus. i. e. Motus qui faciunt sensus. Ibid. 937.
Longe ab sensiferis primordia motibus errant.

SENSĬLŎQUUS, a, um. Adj. Non. 2. 898.

SENTIFĬCO, āre. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 17. Universum corpus movere & sentificare. [An Sensificare?

SENTISCO, [αἰσθάνομαι] ĕre. Meditativum. Lucret. lib. 3. 394.
Quam primordia sentiscant concussa animaï. Idem lib. 4. 587.
Et genus agricolûm late sentiscere, quum Pan
Unco sæpe labro calamos percurrit hiantes.

SENTENTIA, æ. f. [ἀπόφασις, γνώμη Gl. L. G.] i. e. Quod animus sentit; quod & Opinio vocari solet, sive ipsum Judicium. V. quæ ex Quintil. in SENSUS afferuntur.
Hæc mea sententia est. Plaut. Pseud. 1. 3. 145.
Hæc mea sententia est, ut hinc porro quid agas, consulas. Cic. 3. Off. 116. Cum his, velis equisque (ut dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est, decertandum est.
Meâ sententiâ. V. MEUS. Ter. Phorm. 2. 2. 21.
Alere nolunt hominem edacem, & sapiunt mea quidem sententia. Cic. pro Rosc. Amer. Postremo, Judices, id quod ad rem, mea sententia, maxime pertinet, utrum inimicus potius, an filius?
Sententia de. Ter. Adel. 3. 5. 5.
Si ita est, facturus ut sit officium suum,
Faciat: sin aliter de hac re est ejus sententia, &c. Idem And. 1. 3. 2.
Quantum intellexi senis sententiam de nuptiis.
Testis mearum centimanus Gyges sententiarum. Hor. 3. Carm. 4. 69.
Benignior sententia. Ulpian. 1. Per servum. ff. de usu & habitatione.
Discors sententia. Stat. 12. Theb. 173.
Divina futuri sententia. Divinatrix rei futuræ. Hor. in Arte Poet. 219.
Dubia est sententia nobis. Ovid. 3. de Pont. 4. 87.
Exquisita sententia. Tacit. 12. Ann. 23.
Fallax hominum sententia. Ovid. 5. Fast. 191.
Fida & felix. Ovid. 13. Met. 318.
— non hæc sententia tantum
Fida, sed & felix quum sit, facit esse fidelem.
Levi sententia puer. V. LEVIS.
Libera sententia. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Melior sententia menti. Virg. 2. Æn. 35.
Mollis sententiæ. V. MOLLIS.
Muliebris sententia. V. MULIER.
Nulla sit hac potior sententia. Hor. Epod. 16. 17.
Saluberrima sententia. V. Saluber, in SALUS.
Sancta sententia. Lucret. lib. 3. 372.
Velox sententia. Lucan. ad Pison.
Abesse a sententia. Cic. 1. de Orat. 255.
Adducere in sententiam. Cic. 2. Fam.
Cedit loco sententia. Virg. 9 Æn. 220.
Nec mea jam mutata loco sententia cedit.
Confirmare sententiam. Cic. 1. Philipp. 7. Cum hominis amplissima fortuna, auctoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmassem, &c.
Constat animo sententia. Virg. 5. Æn. 748.
Deducere de sententia. Cic. de Clar. Orat. 97.
Dejicere de sententia. Cic. 2. Tusc 28.
Desistere sententia, vel de sententia. Cic. 1. de Fin. 63.
Destinare sententiam. Cic. 2. Tusc.
Deterrere de sententia. Cic. 2. de Divin. 81.
Detrudere de sententia. Cic. 14. Fam.
Dicere ex sententia alicujus. Cic. 3. de Legib. 42. Quod vero actoris esse jubeo fraudem, id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia.
Discrepat sententia. Hor. in Arte Poet. 219.
Diffidet & variat sententia. Ovid. 15. Met. 648.
Ducere in sententiam. Cic. 1. de Invent.
Habere sententiam. Cic. 6. Verr. 138.
Illigari sententiam verbis. V. ILLIGO.
Inclinat sententia. V. INCLINO.
Inspicere sententiam alicujus. Plaut. Mil. 2. 1. 51.
Ego quoniam inspexi mulieris sententiam, &c.
Intelligere sententiam alicujus. V. INTELLIGO.
Loqui in eandem sententiam. V. LOQUOR.
Manere in sententia. V. MANEO.
Manent in sententia philosophorum. V. MANEO.
Movere aliquem de sententia. V. MOVEO.
Mutare sententiam. V. MUTO, are.
Nata est sententia. V. NASCOR.
Ostendere sententiam suam. V. OSTENDO.
Ostendere sententiam suam per alium. Ter. Heaut. 2. 1. 7.
Non ut meus, qui mihi per alium ostendit suam sententiam.
Pensata diu sententia alicujus rei, Examinata. Sil. lib. 7. 223.
Stat pensata diu belli sententia.
Perducere ad sententiam. Cic. 16. Att. 8.
Perseverare in sententia. V. PERSEVERO.
Perstare in sententia. V. PERSTO.
Ponere suam sententiam. Quintil. lib. 3. cap. 1. Non tamen post tot ac tantos scriptores pigebit meam quibusdam locis posuisse sententiam.
Positus in multis sententiis, De quo variæ sunt hominum sententiæ. Plaut. Epid. 3. 4. 80.
Quid nunc, qui in tantis positus sum sententiis,
Eumne ego sinam impune?
Scire sententiam alicujus. Plaut. Cist. 2. 1. 32.
Non remittes? M. scis jamdudum omnem meam sententiam. Ter. Phorm. 5. 9. 54. Immo ut jam scias meam sententiam.
Sic stat sententia. Ovid. 1. Met. 243.
Sic est sententia. Plaut. Trin. 3. 2. 90.
Ego amicus nunquam tibi ero alio pacto: sic sententia est. i. e. Ita statui in animo.
Sum in ea sententia, Ita sentio. Cic. 3. de Legib. 33. Nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio. Idem 2. de Fin. Ut facile intelligi possit, eos qui aliquid sibi videri dicant, non ipsos in ea sententia esse, sed audire velle contraria.
Sententiæ alicujus esse. Liv. 1. 8. Me haud poenitet eorum sententiæ esse, qui, &c.
Hæc sententia est mihi cordi. Sil. lib. 16. 649.
Surgit animo sententia. Virg. 1. Æn. 586.
Nate dea, quæ nunc animo sententia surgit? i. e. Oritur.
Tenere vel retinere sententiam. Cic. de Fato, 29.
Traducere aliquem ad suam sententiam. Cic. pro Cluent. 144.
Variant sententiæ. V. VARIUS.
Vertit te sententia, Mutavit. Virg. 1. Æn. 241.
— quæ te, genitor, sententia vertit? Idem 10. Æn. 7.
Cælicolæ magni, quianam sententia vobis
Versa retro?
Sententia, pro Voto, Hor. in Arte Poet. 76.
Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos. Sed fere cum præpos. Ex. Sic Nepos 7. 7. 1. Minus ex sententia rem gessit.
Ex sententia navigare. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conscendens navem sapiens, num comprehensum animo habet atque perceptum, se ex sententia navigaturum? Adde Quintil. 11. 1.
Sententia aliquando dicitur Judicatum, hoc est quum ex lege, ex æquo & bono sententia dicitur. ut, Judex in causa mea sententiam dixit. i. e. Sancivit, quod jus vellet. Estque, cum Judicis, tum Prætoris, quum Judicii decretum pronuntiat. Dicere sententiam (inquit Paulus, ff. De arbitris) æstimatur is, qui ea mente id pronuntiat, ut secundum hoc discedere eos, qui litigant, a tota controversia velit. Quintil. lib. 5. cap. 13. Apud judices quidem secundum leges dicturos sententiam, de confessis præcipere ridiculum est.
Candida sententia, Qua quis obsolvitur. Alludit ad calculos. Ovid. 15. Met. 47.
Contrariam sententiam accipere, Causam in judicio perdere. Papinian. in l. Judicatæ. §. fi. D. De except. rei ju. Si debitor de dominio rei, quam pignori dedit, non admonito creditore causam egit, & contrariam sententiam acceperit: creditor, &c.
Dicere sententiam, Proferre. Ulpian. in l. 1. D. De feriis & dilationibus. Sed si Prætor sententiam dixerit, præsentibus illis, & sponte litigantibus: sententia valebit. Sin vero, quum abesse perseveraverint, sententiam protulerit, etiam absentibus illis: consequens erit dicere, sententiam nullius esse momenti. Citra igitur appellationem sententia infirmabitur.
Dicere sententiam. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. eundem paulo supra.
Ferre sententiam de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Tristis sententia lata est, Condemnatus est reus. Ovid. 15. Met. 43.
Inclinabant eo sententiæ. i. e. Judices. V. INCLINO.
Omnibus sententiis, pro Omni consensu, omnibus sentientibus & deliberantibus. Cic. 12. Fam. 10. Idem 2. Q. frat. 4. Omnibus sententiis absolutus est. Et. 6. Verr. 100.
Servare sententiam suam dicitur judex, quum id agit ut in solidum, non partim ea observetur. Papin. in l. Judicat. in prin. D. de excep. rei. jud. Nec in servitute videtur peti post rem pro libertate judicatam, nondum ex causa fideicommissi manumissus: sed Prætoris oportet in ea re sententia servari, quam pro parte victi præstare non potest.
Sententia apud Romanos proprie, Quod quis censet in consilio aliquo, & maxime in Senatu. Unde & S. C. fieri in alicujus sententiam dicitur.
Salutaris sententia. Liv. 6.
Accipere sententiam. Liv. 36. 12. pr. Media visa est Clyti sententia, eoque accepta est. *On a pris ceste opinion pour la meilleure.*

Decedere

Decedere sententia. Tacit. 14. Ann. 49. Non ideo aut Consules mutavere relationem, aut Thrasea decessit sententia.
Depellere de sententia. Cic. 1. Fam.
Discedere a sententia. Cæs. 1. de Bell. Civil. 2. 5.
Dividere sententiam. Cic. 1. Fam. 2. Itaque quum sententia prima Bibuli pronuntiata esset, ut tres legati Regem reducerent, &c. Postulatum est ut Bibuli sententia divideretur. Quatenus de religione dicebat, ei rei Bibulo assensum est: de tribus legatis, frequentes ierunt in alia omnia. Sensus hic est: Quum Bibulus sententia sua duas res complexus esset, de religione, & de tribus legatis: postulatum est ut ejus sententia divideretur. Ut singulis de rebus separatim referretur. Ac de religione quatenus dixit, ut scilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur, qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: assensum est. Caput illud, de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum. V. DIVIDO.
Frangere sententiam alicujus, Labefacere, infirmare. Cic. 1. Fam. 4. Quum in senatu pulcherrime staremus, quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus.
Ire in sententiam alicujus. Cic. 1. Fam. 2.
Numerantur sententiæ, non ponderantur. Plin. 2. Epist. 12.
Peragere sententiam suam alicui. V. PERAGO.
Repudiare sententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Rogatus sententiam. Sallust. Catil. cap. 52. pr. At M. Porcius Cato, rogatus sententiam, hujuscemodi orationem habuit.
Rogantur sententiæ de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 8. Et primum, aut propter ipsam rem, de qua sententiæ rogantur, consultabitur, aut, &c.
Sequi sententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Perrogare sententias. Tacit. 4. Hist. 9. Quum perrogarent sententias Consules, Vulcatius Tertullinus, &c.
Ornare aliquem sententiis. V. ORNO.
Ornatissima sententia. V. Ornatus, in ORNO.
Verborum sententia, Sensus. Lucret. lib. 4. 565.

> Ergo fit, sonitum ut possis sentire: neque hilum
> Internoscere verborum sententia quæ sit.

Currit sententia. Hor. 1. Serm. 10. 8.

> Est brevitate opus, ut currat sententia: neu se
> Impediat verbis, lassas onerantibus aures.

Sententia, [γνώμη, ἐπιφώνημα, λόγος. Gl. L. G.] Lumen orationis dicitur, quod in clausulis breviter collectum est. ut Ter. And. 1. 1. 41.

> Obsequium amicos, veritas odium parit. V. paulo ante, SENSUS, Mentis conceptus.

Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breviter ostendit, hoc modo, Difficile est primum virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. Inde dictæ sunt sententiæ, quod similes sunt consiliis & decretis. Quintil. lib. 8. cap. 5.
Grandes sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Otiosæ sententiæ. V. Otiosus, in OTIUM.
Populares sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Præcipites vel obscuræ sententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 2.
Dictare sententiam. Quintil. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.
Ducere sententias ex quæstionibus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Eminent sententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt, magis eminent.
Reficere sententia stomachum Judicis. Quintil. lib. 4. cap. 3. Ne sententia quidem, velut fatigatum intentione, stomachum judicis reficere dissuaserim.

SENTENTIŎLA, æ. f. dimin. [γνωμίδιον] Cic. 3. Philipp. 21. At in rebus tristissimis quantos excitat risus? sententiolas edicti cujusdam memoriæ mandavi, quas videtur ille peracutas putare. Quintil. lib. 5. cap. 13.

SENTENTIĀLĬTER, Adv. Macrob. 5. Saturn. 6. Sententialiter proferri. Tertull. de Carne Christ. cap. 15. Sententialiter & definitive pronunciare.

SENTENTIŌSUS, a, um. Adj. [γνωμολογικός, ἀποφθεγματικός] Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breviter collectis. Cic. de Clar. Orat. 325. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Unum sententiosum & argutum, sententiis, non tam gravibus & severis, quam concinnis & venustis.

SENTENTIOSE, Adv. [γνωμολογικῶς] Cic. 2. de Orat. 268. Sæpe etiam sententiose ridicula dicuntur. Idem in Orat. 236. Res autem se sic habet (ut brevissime dicam quod sentio) composite & apte, sine sententiis dicere, insania est: sententiose autem sine verborum & ordine & modo, infantia.

SENTIS, is. m. [ἄκανθα] teste Phoca, Spina, quod a tangentibus quamprimum sentiatur. Frequentius in pl. Sentes [ἄκανθαι Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Cas. 3. 6. 1.

> Vide fur, ut senteis sub signis ducas. C. qui vero sunt sentes?
> O. Quia quod tetigere, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt. Idem Capt. 1. 2. 85.
> Asper meus victus sane est. E. sentesne esitas?

Aspri sentes. Virg. 2. Æn. 379.

> Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
> Pressit, humi nitens, trepidusque repente refugit
> Attollentem iras, & cærula colla tumentem.

Densi complerant undique sentes. Virg. 9. Æn. 382.
Hamati sentes. Ovid. 2. Met. 799.

> — pectusque manu ferrugine tincta
> Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet.

Inculti. Virg. 4. Ecl. 29.

> Incultisque rubens pendebit sentibus uva.

Secant crura sentes. Ovid. 1. Met. 529.
Liberantur arva sentibus, qui æstivo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerumque intereunt radicitus. Columel. lib. 6. cap. 3.
Sentis canis, Major ille rubus in agris crescens, & numerosa atque crassiora mora ferens. Columel. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abunde est esse bipedaneum, sed eos vacuos perhiemare patiemur, præparatis seminibus, quibus obserantur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximeque rubi, & paliuri, & ejus quam Græci vocant κυνόσβατον, Sentem canis appellamus.

Senticem habet Apulejus de Herb. cap. 87.

SENTICŌSUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης] Sentibus plenum, spinosum & asperum. Afran. apud Fest.

> Quam senticosa verba pertorquet turba. Apul. Florid. p. 361.

Elmenh. Merces Protagoræ tam aspera, tam senticosa, &c. Mart. Capell. 2. p. 59.

SENTOSUS, a, um. Adj. Fulgent. Gloss. Græcolat. Ἀκανθώδης, Sentosus, Spinosus.

SENTICĒTUM, i. n. [ἀκανθών] Locus in quo sentes sunt. Plaut. Capt. 4. 2. 80. Non enim es in senticeto, eo non sentis.

SENTIA, æ. f. Idem. Gloss. Græcolat. Ἀκανθών, ὁ τόπος, Dumetum, Hæc sentia.

SENTUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης. Onom. Antiq.] Horridus, inquit Donatus: quasi spinosus, Laceras vestes habens. Ter. Eun. 2. 2. 5.

> Video sentum, squallidum, ægrum, pannis, annisque obsitum.

Loca senta situ. Virg. 6. Æn. 462.

S E O

SEORSUM, Adv. pr. com. [κατ' ἰδίαν Gl. L. G. χωρὶς G. L.] Separatim, Secreto; quasi Secus vorsum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.

> In ædiculam hanc seorsum concludi volo. Liv. 22. 52. In castra hostes acceperunt: traditique in custodiam omnes sunt, sed seorsum cives, sociique.

Seorsum a patre si filiusfamilias habitet. Cajus in l. ex maleficio. §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorsum a domino rationem habere. Pompon. in l. 4. in princ. D. de pecul.
Seorsum ab altero aliquid parare. Cic. 8. Fam. 9. Hoc vehementius laboro nunc, quod seorsum a Collega puto mihi omnia paranda.
Seorsum a te sentio, Diversam habeo a te opinionem. Plaut. Capt. 3. 5. 52.

> Sed male ne id arbitrare factum? AB. pessume.
> T. At ego ajo, recte: qui abs te seorsum sentio. h. e. Aliud sentio quam tu.

Seorsum, Nominatim, præsertim. Ter. Adel. 5. 9. 14.

> Omnibus gratiam habeo, & seorsum tibi præterea, Demea.

SEORSUS, Idem quod Seorsum, antique. Plaut. Rud. 5. 2. 27.

> Præterea centum mnæ Philippicæ in paceolo seorsus. Al. Seorsum.

Seorsus dissyll. Lucret. lib. 4. 497.

> Seorsus item sapor oris habet vim: seorsus odores,
> Nascuntur, seorsum sonitus, &c.

SEORSUS, a, um. Adj. Separatus. Virgilio tribuitur; sed falso. Legitur autem in Auson. Idyll. 17. 5.

> Alterutro pariter nonnunquam, sæpe seorsis
> Obsistunt studiis. [Ubi tamen Seorsus legi potest, quod τῷ Pariter opponitur.

S E P

SEPA, æ. f. V. SEPS.

SĒPAR, ăris. Adj. ex Se & Par, ut Impar, Compar, Dispar. Separatus. Valer. Flacc. 5. 58.

> Ossaque nec tumulo nec separe contegat urna.

Tu separe cœtu. Stat. 4. Theb. 482.
Est ratio separ, ait, ac diversum genus. Phædr. 1. 31. 7. Sed in plerisque codd. legitur, Est ratio separata; sed melius constabit metrum, si legitur Separ. Alii aliter. V. not. Burm. & Bentl.

SĔPĀRO, [διαχωρίζω, χωρίζω Gl. L. G.] āre. Dividere, distrahere; a Se, & Paro compositum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox separant lavando, & siccata tundunt. [Mendose in Gloss. Latinogr. Sepasum, pro Separat. A domina separari. Ovid. 1. Amor. 4. 60.
Separare vera a falsis. Cic. 4. Acad. 141. Quoniam vera a falsis nullo discrimine separantur.

SĔPARĀTUS, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Cic. 4. Tusc. 34. Quando igitur virtus est affectio animi, &c. & virtus ipsa per se, sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis. Idem 14. Att. 18. Ista vero, quæ tu contexi vis, aliud quoddam separatum volumen exspectant.
Separatum extra. Cic. 1. de Invent. 64. Separatum quiddam est, extra assumptionem approbatio.

SĔPARĀTIM, Adv. [χωρὶς, κεχωρισμένως Gl. L. G.] Idem quod Seorsum. Cæs. 7. Bell. Gall. 36. At Vercingetorix, castris pro oppido in monte positis, mediocribus circum se intervallis, separatim singularum civitatum copias collocaverat.
Conjunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Finib. 44. Etenim si & sapere expetendum sit, & valere. Conjunctim utrumque magis expetendum sit, quam sapere solum: neque tamen, si utrumque sit æstimatione dignum, pluris sit conjunctim, quam sapere ipsum separatim. Legitur & Conjunctum, ac Separatum.
Communiter, & Separatim. Cic. 13. Fam. 12. pr. Alia epistola communiter commendavi tibi legatos Arpinatium, ut potui diligentissime, ac separatim Q. Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt, diligentius commendo.
Separatim de re quapiam dicere, pro Peculiariter. Cic. 13. Fam 10 Videor mihi, quum separatim de probitate ejus & moribus dicturus fuissem, si prius caussam, cur eum tantopere diligerem, tibi exposuissem, in ipsa caussa exponenda satis etiam de probitate dixisse.
Separatim a. Cic. 2. Fam. 16. Nihil accidit ei separatim a reliquis civibus.

SEPARATE, aliud Adv. In gradu compar. legitur apud Cic. 2. de Invent. 156. Quare in hoc quoque genere caussæ quædam argumentationes communiter, ac similiter tractabuntur: quædam separatius ad finem, quo referri omnem rationem oportet, adjungentur.

SEPARATIO, ōnis. f. [χωρισμὸς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Invent. 55. Facti ab illa definitione separatio. Gell. 2. 8. Separatio animi & corporis. Adde Quintil. 7. 1. & Columel. 3. 21.

SĔPARĀTUS, ûs. m. Apul. Flor. p. 350. Elmenh. Crinibus fronte parili separatu per malas revulsis.

SĔPARĀTOR, ōris. m. [χωριστὴς Gl. G. L.] Tertull. de Præscrip. cap. 30. Factum separatum ostendit separatorem.

SĔPARĀTRIX, īcis. f. Augustin. de Trin. 11. 10. Voluntas conjunctrix ac separatrix hujuscemodi rerum.

SĔPARĀBĬLIS, e, Adj. Cic. 1. Tusc. 21. A corpore separabilem esse.

SĔPARĀTĪVUS, a, um. Adj. [διαζευκτικὸς] Gloss. Gr. Lat.

SĔPĔLIO, sepelīvi, sepultum, [θάπτω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Humo injecta

injecta contegere, vel Terræ mandare mortuum. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII Tab. in urbe ne sepelito, neve urito. Credo, vel propter ignis periculum. Quod autem addit, Neve urito, indicat, non qui uratur sepeliri, sed qui humetur. Plin. lib. 17. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus vero, humo tectus. conf. in SEPULCRUM.

Sepelire dolorem, per translationem, pro Deponere, Tollere. Cic. 2. Tusc. 43. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor. Propert. lib. 1. 17. 19.

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem.

Cuncta tuus sepelivit amor. Propert. lib. 3. 15. 9.

Somnum sepelire. Plaut. Most. 5. 2. pr.

Ubi somnum sepelivi, omnemque obdormivi crapulam.

Se vino & epulis sepelire. Sen. Epist. 12.

SEPULTUS, a, um. Partic. [τεθαμμένος, ταφεὶς] Cic. in Pison. 10. Hæc sunt, ô carnifex, in gremio sepulta Consulatus tui.

Templis & auro sepultus. Lucan. lib. 8. 859.

Custos sepultus, Sopitus. Virg. 6. Æn. 424.

Somno sepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1. 134.

Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus,
Cervicem inflexam posuit. Virg. 3. Æn. 265.
Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. Ovid. de Rem. Amor. 806.
Et stupeant multo corda sepulta mero.

Assiduo mero lingua sepulta. Propert. lib. 3. 11. 56.

Sepultus sum, pro Perii. Ter. Phorm. 5. 8. 49.

Lemni habuit aliam. C. nullus sum. P. ex qua filiam
Suscepit, & eam clam educat. C. sepultus sum. Ubi Donatus, ἀφέξομαι: plus est enim, quam Nullus sum.

Bellum sepultum, ac sublatum. Cic. pro Lege Manil. 30. Quod bellum exspectatione Pompeji attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum.

Domus sepulta. Catul. 66. 94.

Tecum una tota est nostra sepulta domus.

Fama sepulta. Ovid. 7. Epist. 92.

Inertia sepulta. Hor. 4. Carm. 9. 29.

Urbs sepulta. Tacit. 3. Hist. 35. Ceterum assidere sepultæ urbis ruinis noxia tabo humus haud permisit. De urbe excisa.

Sepelitus pro Sepultus, Cato usus est, teste Prisciano p. 909.

SEPULTUS, ûs. m. [τάφος] Gloss. Græcolat. pro Sepultura.

SEPULTŪRA, æ. f. [ταφὴ Gl. G. L.] Funus & exsequias proprie denotat. Cic. 2. de Legib. 65. Nec de mortui laude, nisi in publicis sepulturis, nec ab alio, nisi qui publice ad eam rem constitutus esset, dici licebat. Cic. 1. Philipp. 5. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. [Oxymôron. Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tusc. 102. Cujus hoc dicto admoneor, ut aliquid etiam de humatione & sepultura dicendum existimem.

Mos sepulturæ. Lucret. lib. 6. 1276.

Afficere sepultura. V. AFFICIO.

Fata sepulturæ. Propert. lib. 2. 28. 26.

Aliquando Sepulcrum significat. Cic. 4. Fam. 12. Ab Atheniensibus locum sepulturæ intra urbem ut darent, impetrare non potui.

Justæ sepulturæ tradere. Martian. in l. Divi fratres. D. de relig. & sumpt. funer. Divi fratres edicto admonuerunt, ne justæ sepulturæ traditum, id est terra conditum, corpus inquietetur.

SEPULTOR, ōris. m. [θάπτης] Qui sepelit. August. de Trin. 4. 3. Sepultores corporis mortui.

SEPULTŌRIUS, a, um. Adj. Unde

SEPULTORIUM, i. n. [θαπτήριον] Gloss. Gr. Lat. pro Sepulcro.

SEPELĪBĬLIS, e. Adj. [ἐνταφιαστὸς] Quod sepeliri debet, aut est sepultum. Plaut. Cist. 1. 1. 64.

Indidem, unde oritur, facito ut facias stultitiem sepelibilem.

SEPULCHRUM, vel potius **SEPULCRUM**, i. n. [τάφος Gl. L. G.] Locus, in quo corpus defunctum, vel ossa cremati cum cineribus sepeliuntur. Dictum est quasi Seorsum a pulchro, ut ait Servius, propter recordationem doloris. Vel dicitur a Semis: quia pulchrum superficie, intus ossibus plenum est. Vel ut ait Donatus, quod sine re pulchra sit. Aut quod ibi sine pulsu sint, id est mortui. Aut a separando, quod illis animæ a vivis separentur. Rectius tamen videbitur si Sepulcrum dicatur a Sepeliendo; ut Fulcrum a Fulcio, Simulacrum & Lavacrum a Simulando & Lavando. [Unde & apparet rectius sine aspirata scribi.

Sepulcri appellatione, Omnis sepulturæ locus continetur, ut ait Ulpianus De sepulcro violato, l. Prætor ait. D. Idem de Religiosis & sumpt. fun. l. Locum, Sepulcrum est, ubi corpus, ossave hominis condita sunt. Cic. 9. Philipp. 17. Utique locum sepulcro in campo Esquilino C. Pansa Consul, seu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaqua versus designet, quo Servius Sulpicius inferatur. Quod sepulcrum ipsius, liberorum, posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est. Idem de Senect. 21. Nec sepulcra legens vereor (quod ajunt) ne perdam memoriam.

Sepulcri violator, Τυμβωρύχος. Gloss. Lat. Græc.

Causa sepulcri. Ovid. 9. Met. 561.

Neve merere meo subscribi causa sepulcro.

Clausum sepulcrum. Ovid. 15. Met. 389.

Commune sepulcrum rerum terra. Lucret. lib. 5. 260.

Familiaria sepulcra, l. 5. D. de religios. Familiaria sepulcra dicuntur, quæ quis sibi familiæque suæ constituit.

Hereditaria sepulcra. l. 5. & 6. D. de relig. Hereditaria autem, quæ quis sibi heredibusque suis constituit: vel quod paterfamilias jure hereditario adquisivit.

Inane sepulcrum. Ovid. 6. Met. 658. V. CENOTAPHIUM.

Patrium sepulcrum. Ovid. 15. Met. 405.

Asterni sepulcro. V. ASTERNO.

Condere corpus sepulcro. Ovid. 8. Met. 234.

Condere animam sepulcro. Virg. 3. Æn. 67.

Donare cinerem sepulcro. Stat. 3. Silv. 3. 216.

Effossis mirabitur ossa sepulcris. Virg. 1. Georg. 498.

Excire animas sepulcris. V. EXCIO.

Latere post magna sepulcra. Hor. 1. Serm. 8. 36.

Reddere corpus sepulcro. Virg. 2. Æn. 542.

Stat sepulcrum. Hor. 1. Serm. 8. 10.

Hoc miseræ plebi stabat commune sepulcrum.

Sacra fuisse Romanis jura sepulcrorum, antiquæ (XII tabb.) legis illa verba declarant: Ubi corpus demortui hominis condas, sacer esto. Et illa, Ne quis vestibulum aditumve ad sepulcrum, usucapito, neu bustum violato. Et illa, Deorum manium jura sancta sunto. Quod & antea servatum esse, irrogata violantibus pœna, posteriores jurisconsulti Ulpianus, Paulus, Cajus tradiderunt. Quod autem Cic. scripsit lib. 2. de Legib. 58. Credo fuisse, aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis caussa tributum est, ut Poplicolæ, ut Tuberto: quod eorum posteri jure tenuerunt: aut eos, si qui hoc, ut C. Fabricius, virtutis caussa soluti legibus, consecuti sunt. Id plane significat, etiam ante XII Tab. intra urbem sepeliri non licuisse, siquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis caussa tributum est. Quod ipsum & Dionysius confirmat, & Plutarchus. Servius quidem, ubi exponit illud Virg. 11. Æn. 206.

Finitimos tollunt in agros, urbique remittunt.

Duilio consule primum a Senatu decretum esse ait, ne quis in urbe sepeliretur: quod Imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renovarunt: & fuisse hanc veterem consuetudinem patet in lege Mortuorum, C. de religiosis, & sumptibus funerum. Legis quidem XII Tab. illa nota sunt: In urbe ne sepelito, neve urito. (V. in ipso verbo.) Quæ scripta sunt ob eam caussam, tum ut ab oculis viventium cadavera, quæ mæstitiam animis inferunt, quamprimum amoverentur, tum ne cælum illud urbanum, unde proxime spiritus duceretur, tætro putrescentium corporum nidore corruptum, pestem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphassent, ut cum eorum corpora extra urbem cremata essent, in urbem ossa & cineres referrentur, humique mandarentur. Hoc Pyrrhonem Liparæum scripsisse tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. (Quæst. Ro. 78.) Illa vero, non inutile est cognoscere, in agris sepulcra fuisse, in agri venditione, jura tamen sepulcrorum penes eum, qui venderet, remansisse, eumque sibi tantum agri in venditione excepisse, quantum adeundo sepulcro satis esset: quod qui non faceret, ei summo probro ac turpitudini fuisse. Unde illud in oratione Cic. pro Rosc. Amer. 24. Cui, de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulcrum patrium relictum est. Hac autem ipsa de re Pomponius Jurisconsultus ita scripsit: Dominis fundorum, in quibus sepulcra fecerint, etiam post venditos fundos adeundorum sepulcrorum jus est. Tum igitur in agris, tum juxta militares, vel publicas vias cadavera, aut, si cremata essent, cineres condebantur. Nam & sepeliendi cadaveris, & cremandi consuetudinem fuisse, indicat illud in XII Tab. In urbe ne sepelito, neve urito. & illud quod in 2. de Legib. (56.) scripsit Cicero: P. Cornelium Africanum sepultum esse, L. Cornelium Sullam primum e Corneliis cremari voluisse. Sepeliri autem antiquius fuisse, quam cremari, Plin. lib. 7. cap. 54. declarat his verbis: Ipsum cremari, apud Romanos non fuit veteris instituti: terra condebantur. At postquam longinquis bellis obrutos erui cognovere, tunc institutum, & tamen multæ familiæ priscos servavere ritus: sicut in Cornelia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus, idque voluisse veritum talionem, eruto C. Marii cadavere. Hæc Plin. Cui, quod ante XII Tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum est. Cremandi consuetudo usque ad Antoninorum Imperatorum ætatem perduravit. Rursus terra condi cœptum est. Legimus & illud, Majores natu ad tubas, minores ad tibias ad sepulcrum esse Delatos: qui vero claris majoribus orti essent, his eorum imagines in funere prælatas. Addit Servius Honoratus, ante sepulcrum aram fieri solitam: quod & Cicero in epistolis ad Atticum significat: tametsi non aram modo, sed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Festo (in Membrum) scitu dignum, ante quam cadaver ad pyram deferretur, digitum abscissum esse, ut reliquo corpore perusto, ad eum justa fierent. Cadavere pyræ imposito, qui propinquitate mortuo devinctus arctissime fuerat, is aversus rogo facem accensam inferebat. Signum hominis sepulti non unum fuit; nam & lapis, & tegula, & cæspes, & tumulus, & cippus sepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutii de Legibus Romanis. c. 16. conf. Lex. Pitisc.

SEPULCRĀLIS, e. [ἐπιτάφιος] Quod ad sepulcrum pertinet: ut, Cærimoniæ sepulcrales, quæ pertinent ad impensam, structuramque sepulcrorum.

Aræ sepulcrales. Ovid. 8. Met. 480.

Fax sepulcralis. Ovid. 2. Epist. 120.

SEPULCRĒTUM, i. n. Locus, ubi multa sunt sepulcra. Catull. 59. 1.

Uxor Meneni, sæpe quam in sepulcretis
Vidistis ipso rapere e rogo cœnam. i. e. In cœmeteriis, ut posteriores locuti sunt.

SEPES, vel **SÆPES**, is. vel **SÆPS**, sæpis. f. [φραγμὸς Gl. G. L.] Quæ objecta inter agrorum divisiones, vel ipsis hortis, introitum prohibet. Cic. 1. de Nat. Deor. 120. Prætereo Samothraciam eaque, quæ Lemni nocturno aditu occulta coluntur, silvestribus sæpibus densa. Columel. lib. 10. 27.

Talis humus vel parietibus vel sæpibus hirtis
Claudatur, neu sit pecori, neu pervia furi. Virg. 8. Ecl. 37.
Sæpibus in nostris parvam te roscida mala
(Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem.

Rectius cum Diphthongo SÆPES scribi docent monumenta antiqua, itemque & inde derivata omnia. Quomodo & Gloss. Latino Græc. scribit, sed Græcolat. per e.

Longæ sæpes. Ovid. 3. Fast. 267.

Opaca sæpes. V. OPACUS.

Sinistræ sæpes. Ovid. 2. Fast. 501. al. Nubes sinistræ.

Structiles sæpes. V. Viva sæpes.

Texendæ sæpes. Virg. 2. Georg. 371.

Virgea sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3.

Viva sæpes. Columel. lib. 11. cap. 3. Vetustissimi auctores vivam sæpem structili prætulerunt.

Prætendere sæpem segeti. Virg. 1. Georg. 270.

Sæps legitur apud Auson. Monosyll. f. Edyll. XII. v. 151. & 154.

Seps pro Serpente. V. infra.

Sepes, ēdis, V. SEX.

SÆPĬCŬLA, æ. f. Apul. Met. 8. p. 210. Elmenh. Dum forte passerem, incantantem sæpiculæ, consectatur.

SÆPIO, sæpīvi, sæpītum, vel sæpsi, sæptum, [φράττω Gl. G. L. περιφράττω, L. G.] īre. dictum a Sæpibus, quæ objectæ iter claudunt, inquit Nonius 1. 193. Virg. 1. Æn. 415.

At Venus obscuro gradientes aëre sæpsit. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Quæ

Quæ primum oculos membranis tenuissimis vestivit & sæpsit, quas primum perlucidas fecit, ut per eas cerni posset. Ibid. 143. Latent præterea utiliter, excelsis undique partibus sæpiuntur.
Circumdare & sæpire. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi: sex castellis, castrisque maximis sæpsi.
Acribus namque custodiis domum & vias sæpserat Livia. Tacit. 1. Ann. 5.
Abitus sæpire. V. Abitus in ABEO.
Sæpire se difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. 3. Att. 23. Neque enim ulla est lex, quæ non ipsa se sæpiat difficultate abrogationis.
Sæpire, veteres ambage quadam verborum rem obscurare, & quadam sæpe obducere dixerunt, ut & Circumvestire. Cic. 3. de Orat. 156.
Quandoquidem iste circumvestit dictis, sæpit sedulo. Turnebus.
Sæpire, Tenere, Impedire. Non. 1. 193. ex Afran. Perii, lacrimæ linguam sæpiunt.

SÆPTUS, a, um. Partic. [περιφραγμένος] Stat. 1. Silv. 1. 32.
Ipse autem puro celsum caput aëre sæptus.
A gentibus belligeris sæptus. Ovid. 3. Trist. 11. 13.
Sæpta ab armatis pubes. Liv. 1. 28. Ad hæc Albana pubes, inermis ab armatis sæpta, in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, silentium tenet.
Aggere sæptus. Sil. lib. 16. 2.
Armis sæptus. Virg. 1. Æn. 508.
Caritate sæptus. Plin. in Paneg. cap. 49. Frustra se terrore succinxerit, qui sæptus caritate non fuerit. Armis enim arma irritantur.
Comitatu sæptus. Cic. in Parad. 2. Non denique animus ipse, qui tot virtutum præsidio, tantoque comitatu virtutis sæptus. In quibusdam exemplaribus desiderantur hæc verba, Virtutis sæptus.
Fraude locorum sæpti. Sil. lib. 7. 279.
Nebula sæptus. Virg. 1. Æn. 443.
Opibus sæptus & munitus contra conscientiam. Cic. 1. de Finib. 51. Quod si qui satis opibus hominum sibi contra conscientiam sæpti esse, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.
Præsidiis philosophiæ sæptus. Cic. 16. Fam. 23.
Loca sæpta. Lucret. lib. 6. 87.

SÆPTUM, i. n. [χαράκωμα Gl. L. G.] Idem quod Sæpes vel Sæpimentum.
Sæpta, pl. [φραγμοὶ Gl. L. G.] autem generali vocabulo dicuntur omnia Loca quodam munimento circumdata, seu vallata. Inde Stabula, Ovilia, Bubilia, Caprilia, & id genus reliqua, Sæpta nuncupantur. Unde & Sæpta aliquando pro Ovilibus ponuntur. Virg. 1. Ecl. 34.
Quamvis multa meis exiret victima sæptis.
Domorum sæpta. Lucret. lib. 1. 490.
Transit enim fulmen cæli per sæpta domorum.
Varro de Re rustica vocat Sæpta, Omnia quæ habent inclusa animalia, quæ pascuntur; 1. de R. R. cap. 11. Intra sæpta villæ habeat aquam. Apud eundem inscriptio est, De fundo & sæptis. lib. 1. de R. R. cap. 14.
Septum, Sæpes, & Sæpimentum, idem significare declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 14. Nunc de sæptis, quæ tutandi causa fundi, aut partis fiant videamus, Earum tutelarum genera IV. Unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Horum unumquodque species habet plures. Primum naturale sæpimentum, quod obseri solet virgultis, &c. Secunda sæpes est ex agresti ligno, &c.
Sæpta, pro Obicibus & claustris quibus utimur ad impetus fluviorum coërcendos accipiunt Jurisconsulti. Ulpianus D. de rivis l. prima, Sæpta sunt, quæ ad incile opponuntur, aquæ derivandæ compellendæve ex flumine causa, sive ea lignea sunt, sive lapidea, sive ex alia qualibet materia, ad continendam, transmittendamque aquam excogitata.
In Martio campo loca inclusa tabulatis, in quibus stans Pop. Rom. suffragia ferre consueverat, Sæpta dici meruerunt ad similitudinem ovilium, ubi & rerum venalium forum erat. Martial. lib. 9. 60.
In Sæptis Mamurra diu, multumque vagatus,
Hic ubi Roma suas aurea vexat opes. Ovid. 1. Fast. 53.
Est quoque, quo populum fas est includere Sæptis. V. Lex. Pitisc.

SÆPTIO, ōnis. f. Actio sæpiendi. Vitruv. 5. 12. Locus qui in ea sæptione finibus fuerit.
Item Murus, apud Vopisc. Aurel. cap. 22. Quæ ad sæptiones atque urbis statum pertinent.

SÆPĪMEN, īnis. n. Apul. pr. Colliculus sæpimine consecratus

SÆPĪMENTUM, i. n. [θριγγὸς, θριγκὸς] Id dicitur quo aliquid sæpitur. V. SÆPTUM. Varro 1. de R. R. cap. 14. Primum naturale sæpimentum, quod obseri solet virgultis, aut spinis, quod habet radices vivæ sæpis. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo vallabit, disserendi ratione, veri & falsi judicandi scientia.

SÆPTUOSE, Adv. a Sæpio, i. e. Obscure. [ἀσαφῶς] Livius Antiopa, Ita sæptuose dictio abs te datur, quod consecutam sapiens ægre contulit. Non. 2. 777.

SÆPTO, āre, Frequent. unde

SÆPTATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. p. 46. Culmen sæptatum.

SĒPIA, æ. f. [σηπία] Genus piscis, atrum cruorem per aquam spargens, cum se prehensum videt, atque ita piscatoribus iter sæpit & occludit. Pers. 3. Sat. 13.
Nigra quod infusa vanescat sepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29.
Sepiarum generis mares varii & nigriores, constantiæque majoris. Percussæ tridente feminæ auxiliantur, at femina icto mare fugit. Ambo autem ubi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

SEPIŎLA, æ. f. dimin. [σηπίδιον] Plaut. Casin. 2. 8. 57.
Emito sepiolas; lepadas, lolligunculas.

SĒPIAS, [Σηπιὰς] Magnesiæ promontoriorum est. Herodot. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 9. unde

SEPIĀCUS, a, um. Adj. [Σηπιακὸς] Ripa Sepiaca: Strabo extremo lib. 9. Tamen ipsam ripam Sepiacam tragœdiarum scriptores vulgarunt, posteaque collaudarunt, cum ibi Persarum classis interierit, & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidem ipsa saxosa est: inter illam vero vicumque Castanæum, sub Pelio locatum litus jacet, in quo classis ipsa Xerxis, cum staret in anchoris, ingenti flante Euro, periit.

SEPIMEN, SEPIMENTUM, V. SEPIO.

SEPINĀTES, vel potius SÆPINATES: [Σαιπινᾶται] Populi sunt inter Samnites, in quarta regione Italiæ a Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur a Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

SEPIO, V. SEPES.

SEPIUSSA, Urbs in Ceramico Asiæ sinu, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SĒPLASIA, æ. f. sec. com. [Σιπλασία] fuit Forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur, cujus deliciis fractam fuisse Punicam ferociam testatur Valer. Max. lib. 9. 1. ext. 1. Cic. 2. de Lege Agr. 93. Jam vero qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia, &c. Hinc Seplasiarius, pro Unguentario & Salgamario. Plin. lib. 34. cap. 11. Nunc quoties incidere in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc est impendio miserorum experiri commentaria, credunt Seplasiæ, ea omnibus quidem fraudibus corrumpenti, factaque jampridem emplastra & collyria mercantur, tabesque mercium. Idem lib. 16. cap. 10. Et inde fraus Seplasiæ. Scribitur & geminata litt. Seplassia. Certe in Gloss. Seplassarius.

SEPLASIUM, i. n. [παντοπωλεῖον Gl. G. L.] Varr. apud Non. 3. 234.
Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum,
Seplasia Capuæ, macellum Romuli.

SEPLASIĀRIUS, i. m. Unguentarius. Lamprid. Heliog. cap. 30. Pinxit se, ut cupedinarium, ut popinarium, ut seplasiarium. al. Finxit. In Glossis Philoxeni, seu Latinogræcis, exponitur παντοπώλης, i. e. Qui omnia vendit. Sed nimis laxa videtur hæc interpretatio. In Græcolat. Παντοπώλης, Seplasiarius, Salgamarius.

SĒPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [ἀφορίζω Gl. L. G.] ĕre. Seorsum ponere.
Seponere & occultare. Cic. 11. Att. 22. Sed equidem venire nunc nil posse, sed seponi & occultari possunt, ut extra ruinam sint eam, quæ impendet.
Seponere a. Cic. 2. de Orat. 22. Græci sepesuerunt a ceteris dictionibus eam partem dicendi, quæ &c.
Seponere ad. Cic. 15. Att. Quodque ex istis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud fanum sepositum putabam.
Seponere extra. Liv. 6. 37. Seponendum extra certamen alterum Consulatum, ad quem plebi sit aditus: quoniam in certamine relictus, præmium semper potentioris futurus sit.
Seponere pecuniam in ædificationem. Liv. 1. 53. Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi seposuit. conf. 55. extr.
Divitiæ sepositæ. Stat. 2. Silv. 2. 150.
Seponere sibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. 143. Alteros enim respondentes audire sat erat, ut ii, qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent: sed eodem tempore & discentibus satisfacerent, & consulentibus.
Seponere aliquid alicui. Phædr. 4. 4. 21.
Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem, &c.
Onus tutum conjugii seponere, i. e. Uxorem in loco tuto. Lucan. lib. 5. 724.
Sepositum ac reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportuerat, habebant sepositum ac reconditum. Idem 2. de Divin. 112. Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, ut id quod proditum est a majoribus, &c.
Sepositæ vestes dicuntur, Quæ non sunt quotidiani usus. Tibull. 2. 5. 8.
Seponere, Discernere. Hor. Arte Poet. 273.
Scimus in urbanum lepido seponere dicto.
Fontis sepositi aquam quærere, Secreti. Propert. lib. 1. 20. 24.
Sepositus, pro Remoto, qui in longinquis habitat finibus. Martial. 2. 3.
Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?
Seponi etiam dicuntur, qui ut odiosi & graves removentur, & quasi relegantur. Sueton. Aug. cap. 65. Agrippam ob ingenium sordidum ac ferox abdicavit, seposuitque Surrentum. Tacit. 1. Hist. 13. Mox suspectum in provinciam Lusitaniæ, specie legationis, seposuit.

SEPOSITUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

SEPS, sepis; pro Sæpe, f. g. V. SEPES.

SEPS, sĕpis. m. [σὴψ] Parvus serpens, ex cujus ictu membra percussa putrefcunt: a σήπω putrefacio. Nam quicquid momorderit, resolvitur in putredinem. Solin. cap. 40. §. 582. Lucan. lib. 9. 723.
Ossaque dissolvit cum corpore tabificus seps.
Lacertæ genus, Plin. 29. 5. [Male Sepa, æ. f. in Lond.

SEPTA, orum. V. Sepio, in SEPES.

SEPTEM, Numerale nomen, indecl. VII. Græci ἑπτὰ dicunt, Latini spiritu aspero in S mutato, & terminatione græca in EM Latinam, Septem dicunt. Virg. 6. Æn. 646. Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

SEPTĒNUS, a, um. [ἀνὰ ἑπτὰ] Adj. Idem quod Septem in distributione. Cic. in Somn. Scip. 3. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reditusque converterit. Idem 4. Verr. 122. [Singulariter vix repericur positum. Epistolæ septenæ. Plin. lib. 7. cap. 25.
Fistula dispar cannis septenis. Ovid. 2. Met. 683.
Corpora septena quotannis. Virg. 6. Æn. 21. — tum pendere pœnas
Cecropidæ jussi (miserum) septena quotannis
Corpora natorum: stat ductis sortibus urna.
Noctes septenæ, Septem. Propert. lib. 2. 16. 23.
Non quia septenas noctes sejuncta cubaris.
Portæ septenæ. Stat. 3. Theb. 39.
Volumina anguis traxit septena. Virg. 5. Æn. 85. i. e. Multa.

SEPTENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑπταδικὸς] Idem quod Septimus: ut, Septenarius numerus. Macrob. Somn. Scip. 1. 6.
Septenarius versus, Qui constat septem pedibus. Cic. 1. Tusc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios funndat ad tibiam.
Septenaria synthesis. Martial. lib. 1. 152.
Piceno quoque venit a cliente
Parcæ cistula non capax olivæ,
Et crasso figuli polita cæno
Septenaria synthesis Sagunti.
Septenaria synthesis vasorum dicitur, Quæ septies mutari poterant pro vario mensæ ornatu.

SEPTĪMUS, a, um. Adj. [ἕβδομος] Numerus ordinalis a Septem. Plin lib. 7. cap. 52. Ut tamen in septimum & quinquagesimum atque centesimum vitæ duraret annum. Plaut. Pseud. 2. 2. 3. Ædes esse septimas a porta.

SEPTIMUM, Adv. [ἑβδόμον] Septies. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Cur enim Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus?

SEPTIMĀNUS, a, um. Adj. Septimestris. Arnob. 3. Præpropero partu septimanæ feturæ.

SEPTIMĀNUS, i. m. Miles e septima legione. Plin. 3. 4.

Septimāna, æ. f. Vox apud recentiores haud infrequens, sed veteribus ignota; qui pro ea usurparunt Hebdomas vel Hebdomada. V. Voss. de Vit. L. L. 1. 3.

Septimania, æ. f. Locus quem Septimani occuparunt. Sidon. 3. Epist. 1. conf. Scal. Lect. Auson. 1. 24.

Septimātrus, ûs. m. Festus dies Minervæ, septimus ab Id. Martiis. V. Varr. de L. L. 5. 2. Alex. Alexandrin. Genial. dier. 2. 22.

Septemplex, ĭcis. Adj. [ἑπτάπλοος] Quod in septem partes divisum est: ut Clypeus septemplex. Virg. 12. Æn. 925.

— & clypei extremos sextemplicis orbes
Per medium stridens transit femur. Ovid. 13. Met. 2.
Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Ajax.

Ister septemplex. Ovid. 2. Trist. 189.
Nilus septemplex. Ovid. 5. Met. 187.

Septŭplus, a, um. Adj. [ἑπταπλάσιος] Gloss. Cyrilli. Vulg. Interpr. Prov. 6. 31. Septuplum reddet fur. conf. Hieron. 1. Epist. 8.

Septies, Adv. [ἑπτάκις] Plin. lib. 16. cap. 40. Septies restituto templo. Cic. 2. Philip. 93. Ubi est septies millies sestertiûm, quod in tabulis quæ sunt ad Opis, patebat. conf. Liv. 28. 6.

Septifariam, Adv. In septem partes. ut Multifariam. Santra de Verborum antiquitate, In quod volumen unum nos lectitavimus, & postea invenimus septifariam divisum. Nonius 2. 779.

Septembre, bris. m. [Μαιμακτηριών] Mensis dictus est, quod sit septimus in ordine. Cic. 1. Att. 1. Mense Septembri. [Quod in solitario nomine subauditur, hic expressum est. Nam revera est Adj. ut reliqua id genus. Aliquando sumitur adjective: ut

Horæ Septembres. Hor. 1. Epist. 16. 16.
Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ,
Incolumen tibi me præstant Septembribus horis.

Septennis, vel Septuennis, e. Adj. [ἑπταέτης] Quod est septem annorum. Plaut. Bacch. 3. 3. 36.

At nunc, prius quam septuennis est, si attingas eum manu. Idem Men. prol. v. 24.

Postquam jam pueri septuennes sunt, pater &c. Sic enim legitur in multis Plauti exemplaribus. Sed Pœn. prol. 66.

Puer septennis surripitur Carthagine. [Immo Septuennis hic, illic Septennis legitur. V. Prudent. Peristeph. 10. 656.

Septennium, i. n. [ἑπταετία] Intervallum septem annorum.

Septĭcollis, [Ἑπτάλοφος] urbs Roma, quod septem colles habeat, Palatinum, Quirinalem, Aventinum, Cœlium, Viminalem, Exquilium, & Janicularem. conf. septimons.

Septemfluus, a, um. Adj. [ἑπτάρροος] Quod septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. ut

Flumina septemflua Nili. Ovid. 15. Met. 753.
Perque papyriferi septemflua flumina Nili
Victrices egisse rates.

Septĭfŏlium, i. n. [ἑπτάφυλλον] Apul. de Herb. cap. 116.

Septiforis, e. Adj. Habens septem foramina. Sidon. 2. Epist. 12.

Septiformis, e. Adj. Isidor. Orig. 7. 3.

Septemgemĭnus, a, um. Adj. [ἑπταπλοῦς] aliud Adj. ut Nilus septemgeminus. Catul. ad Furium, 11. 8. Virg. 6. Æn. 801.

Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Septemmestris, e. Adj. Censorinus cap. 11. Partus septemmestris.

Septĭmons, tis. Adj. [ἑπτάλοφος Gl. G. L.]

Septimontium, i. n. [Ἑπτάορον Gl G. L.] Varro lib 5. de L. L. 3. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his septem montibus, in queis sita urbs est: feriæ non populi, sed montanorum. Hoc etiam testatur Festus lib. 17. auctorem citans Antistium Labeonem. Septimontium, ait Lilius in historia deorum, inveni nuncupatum, quum septimus collis Urbi esset additus: in cujus celebritate in locis septem sacrum factum fuisse, testis est Varro, Palatio, Velia, Fagutali, Suburra, Cœlio, Oppio, & Cispio. Quo die per urbem vehiculis vehi, criminosum habitum fuit. [Octo tamen loca commemorat Festus, nam septem enumeratis Cermalum addit.] Plutarchus in Problemat. Roman. 68. Quid est quod Septimontio vehiculis junctis uti cavebant, & nunc etiam, qui vetera non contemnunt, cavent? Septimontium vero diem festum agunt Romani, quod quum septimus collis Urbi attributus est, septicollis Roma facta est. An, ut quidam Latini accipiunt, quod urbs nondum suis partibus penitus conjuncta erat? An, hoc quidem ad rem non pertinet? Magna vero re effecta, constituta civitate, quod urbem jam augeri, & quasi ulterius progredi desiisse existimarent, cum se ipsos, tum vero jumenta quibus fuerant usi, quiete affecerunt, & communis festi otio frui voluerunt? An quod cum omnes dies festos civium præsentia ornari ac celebrari semper voluerunt, tum illum præcipue qui propter civitatis habitationem ageretur? Quapropter ne urbem cujus dies festus ageretur, relinquerent, eo die vehiculis uti permissum non est. V. Lexic. Pitisc.

Septimontiālis, e. Adj. Columel. lib. 2. cap. 10. De fabis loquens, Media sementi feri, & pars ultima debet, quæ septimontialis fatio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4. Septimontiali sacrorum quidem die senatui, equitique panariis, plebejis sportellis cum obsonio distributis. Initium vescendi primus fecit: &c. h. e. Domitianus die urbis festo, qui Septimontialis vocatur, epulum largissimum inter spectacula dedit: in quo ordini senatorio, & equestri panaria distributa sunt cum obsonio, sicut plebejis sportellæ. In eo autem epulo ipse princeps primus fecit initium vescendi.

Septempedālis, e. Adj. [ἑπτάπους] Quod est mensuræ septem pedum. Plaut. Curc. 3. 69. — ibi nunc statuam vult dare auream
Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ fiet septempedalis.

Septemstădium, i. n. [Ἑπταστάδιον] Secessus est in Alexandria. auctor Strabo lib. 17.

Septemtrio, ōnis. m. [Ἄρκτος, ἡ κατ' ἄρκτον, Ἀπαρκτίας Gl. L. G.] Septemtriones sunt septem stellæ polares, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Scribit Varro de L. L. 6. 4. triones rusticorum vocabulo boves vocari, quasi teriones, hoc est arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideo magis hæ septem stellæ triones appellatæ sunt, quoniam ita sitæ sunt, ut ternæ quæque stellæ proximæ inter se trigona, id est triquetram figuram constituant, quam recentiores vocant triangulum. Ex septem siquidem stellis duæ pariles uno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquæ plaustri figuram designant. Itaque & proximum hujus sidus, Bootes, id est bubulcus appellatur, qui more bubulci currum sequitur. Hoc sidus a figura, quia simile plaustro videtur, antiqui Græcorum ἅμαξαν id est Plaustrum dixerunt: nostri a bobus junctis, Septemtriones appellarunt. V. Gellium lib. 2. cap. 21. Plaut. Amph. 1. 1. 117.

Nam neque se Septemtriones quoquam in cælo commovent. Cæs. 7. Bell. Gall. 83. Erat a Septemtrionibus collis. Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Inflectens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æstates & hiemes efficit. Divise Virg. 3. Georg. 381.

Talis Hyperboreo Septem subjecta trioni
Gens effrena virum Ripæo tunditur euro.

Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Siderum in navigando nulla observatio, Septentrio non cernitur. Plura supra V.

Ab his etiam ventus spirat, qui Austro objectus est, & Latine Septemtrio, & Septemtrionalis ventus, & Septemtrionarius: Græce vero, quod ab Arcto flat, Aparctias appellatur. Liv. 26. 45. usus est in numero singulari pro Vento Boreali: Acer Septemtrio ortus, &c. Plinius 2. 47. A Septemtrionibus Septemtrio spirat.

Septemtriones venti, pl. [Ἀπαρκτίαι] Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septentriones venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse aut incendisse dicunt.

Septemtrionālis, e. Adj. [Ἀρκτῷος Gl. L. G.] ut, Septemtrionalis ventus, a Septemtrione flans. Plin. lib. 9. cap. 17.

Septemtrionalis pars terræ. Justin. 2. 1. 15.

Septemtrionales, οἱ ἀρκτῷοι. Gloss. Latinogræc. Scil. Populi.

Septemtrionārius, a, um. Adj. Ventus qui a Septemtrione flat Latinis dicitur, quem Græci Ἀπαρκτίαν vocant. De hoc Gellius lib. 2. c. 22.

Septemvir, ĭri. m. [εἷς τῶν ἑπτά] ea forma dictum, qua Triumvir; Nomen magistratus apud Romanos. Septemvirorum officium erat facere sacrificium epulare, vel convivium ludorum, & Septemviri epulonum nominabantur. Plin. l. 2. Ep. 11. Vet. Inscr. apud Grut. p. 227. n. 1. SACERDOT. BONAE DEAE. ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON. i. e. Septemvirum epulonum. V. de iis Buchnerum ad Plin. 10. Epist. 8. Cic. 15. Att. 25. Cajus Antonius noluitne fieri septemvir? Idem 5. Philip. 21. Judicandumque nullos Septemviros fuisse. conf. epulo.

Septemvirālis, e. Adj. [τῶν ἑπτά] Quod ad Septemviros pertinet. Liv. 24. 45. Ut proditio pro septemvirali judicio esset, semperque aliud sentiret, insidus socius, vanus hostis, &c.

Septemvirātus, ûs. m. [ἑπταρχία] ipsa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Philip. 99. Eundem in Septemviratu nonne destituisti? intervenit enim. Plin. 10. Epist. 8.

Septunx, uncis. m. [ἑπτούγκιον Gl. G. L.] nomen dictum a Septem & Uncia: estque Pondus septem Unciarum. Interdum etiam Mensura jugeri, hoc est partis mediæ & unius duodecimæ ipsius jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars dimidia & una duodecima, pedes sexdecim millia & octingentos, hoc est septunx, in quo sunt scripula CLXVIII. Liv. 5. 24. Triumvirique ad id creati, terna jugera & septunces viritim diviserant.

Septunx, pro Septem vini cyathis. Solebant enim veteres, quando se paulo liberalius invitabant, tot vini cyathos haustibus singulis ebibere, quot erant litteræ in suorum amicorum amicarumve nominibus, singulosque cyathos appellabant uncias. Martial. lib. 8. 51. De phiala ab Instante Rufo sibi data.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi,
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Thelethusa venit, promissaque gaudia portat:
Servabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est: septunce trahar, si fallit amantem:
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam. Instans constat septem litteris, Rufe vocativus quatuor. Si Thelethusa Martialis amica venit, epoturus est trientem. id est quatuor cyathos, quot sunt litteræ in vocativo Rufe. Si dubia est, ventura sit necne: bibet septuncem, hoc est septem cyathos, quot sunt litteræ in Instans. Si omnino ventura non est: bibet utrumque nnmen, id est undecim cyathos. Tot enim litteras habent duo hæc nomina Instans & vocativus Rufe. V. Sextarius Romanus in sex.

Item Moneta apud Liv. 23. 19. Septuncis auri in singulos pretium convenit.

Septunciālis, e. Adj. [ἑπτουγκιαῖος] ut, Septuncialis satio, quando media & ultima pars sementis feritur. Columel. lib. 2. cap. 10. Media sementi pars feri, & pars ultima debet, quæ septuncialis fatio dicitur. Alii legunt Septimuncialis.

Septemdĕcim, [δεκαεπτά] nomen indecl. XV. Liv. 38. 33. Septemdecim interfecti sunt. Notandum est autem plerumque scribi litteris numeralibus XVII, vel divisim Septem & decem.

Septuāginta, indecl. LXX. [ἑβδομήκοντα] Cic. 5. Verr. 121. Unus ager Agyrinensis centum septuaginta aratoribus inanior quum sit, vos conjecturam totius provinciæ non facietis?

Septuagēnus, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑβδομήκοντα] Numerale distributivum. Plin. lib. 26. cap. 10. Septuageno coitu durare libidinem contactu herbæ cujusdam, &c. h. e. Septuagesimo. Columel. lib. 5. cap. 2. Hoc in se multiplicato, septuagies septuageni fiunt quatuor millia & noningenti.

Septuagenārius, a, um. Adj. [ἑβδομηκονταέτης] Annos septuaginta natus. l. 5. Dig. de Jure immun. §. 7. Antequam septuagenarius fieret.

Septuagĕsimus, a, um. Adj. [ἑβδομηκοστός] Cic. 1. de Divin. 46. Cyrus ad septuagesimum pervenit, cum XL annos natus regnare cœpisset.

Septuăgies, Adv. [ἑβδομηκοντάκις] V. septuagenus paulo ante.

Septingenti, æ. a. DCC. [ἑπτακόσιοι Gl. G. L.] pluraliter tantum. Plin. lib. 35. cap. 2. Et M. Varro benignissimo invento, insertis voluminum suorum fecunditati nominibus tantum septingentorum illustrium. Liv. 23. 20. pr.

Septingēni, æ. a. Idem distributive. Plin. 33. 3. Auri unciæ in septingenas & quinquagenas bracteas. conf. Lampr. Commod. cap. 10.

Septingenārius, a, um. Adj. Quod septingentorum numerum complectitur, [ὁ ἑπτακοσιαῖος, ἑπτακοσιαπλοῦς] ut, Septingenarius grex. Varro de R. R. 2. cap. 10. In quibus septingentæ sunt oves.

Septingentesĭmus, a, um. Adj. [ἑπτακοσιοστός] Liv. 1. in proœmio, Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum repetatur.

Septingenties, Adv. Plin. 36. 15. & Lamprid. in Commod. cap. 11.

Septianus, a, um. Adj. ut, Septiana mala: aut verius Sextiana, a quodam Sextio libertino, eorum primo institore, insigni rotunditate prædita. Columel. lib. 5. cap. 10.

Septi-

Septĭcus, a, um. Adj. [σηπτικὸς] Corrosivus, a verbo Græco σήπω, Putrefacio. Unde σηπτὰ, & σηπτικὰ, medicamenta, quæ vim habent erodendi, putrefaciendique. Plin. lib. 28. cap. 9. Quin & sanguis equorum septicam vim habet. Idem lib. 34. cap. 18. Summa ejus dos septica.

Septimana, V. septem.

Septĭmius, [Σεπτίμιος] Nomen gentile Romanum, ut Septimius cujus amores describit Catullus. A quo

Septimillus, dimin. Catul. de Acme, 46. 13.

Sic, inquit, mea vita, Septimille,
Huic uni domino usque serviamus.

Septimius, a, um. Adj. ut Mons Septimius apud Varr. 4. L. L. 8.

Septimiānus, a, um. Adj. ut, Septimiana porta, novitia denominatione in urbe dicta fuisse perhibetur. Alexan. Alexandrinus lib. Genial. Dier. 4. cap. 1.

Septĭmŭlejus, C. Gracchi interfector, tametsi antea familiaris. Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumboque in os addito, parricidio Rempublicam etiam circumscripsit. Plin. lib. 33. cap. 3.

Septimus, Septuagies, Septuaginta, &c. V. in septem.

Septio, Septum, Septuose, V. supra in sepes.

Sepulchrum, Sepultura. V. sepelio.

Sepum. V. sevum.

S E Q

Sequacitas, Sequaciter, Sequax, V. sequor.

Sēquăna, æ. f. [Σηκουάνα] Fluvius Provinciæ Belgicæ & Celticæ in Gallia, & Lugdunensis limes, juxta quem habitantes, Sequani dicti sunt. Plin. 4. 17. pr. Hodie Burgundiæ ducatum incolentes, Helvetiis, Heduis, ac Lingonibus finitimi.

Sequănus, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 1. sub finem, Arverno, Sequanoque, & Helvico, generibus non pridem illustrata.
Gens Sequana. Lucan. 1. 425.
Optima gens flexis in gyrum Sequana frenis.

Sequanĭcus, a, um. Adj. Martial. 4. 19.
Hanc tibi, Sequanicæ pinguem textricis alumnam.

Sequax, Sequela. V. sequor.

Sequester, is, & e. vel **Sequestris**, e. & **Sequester**, tra, trum, vel **Sequester**, i. m. [μεσίτης, ἔγγυος, συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] dicitur (inquit Modestinus de Verb. signific.) Apud quem plures eandem rem, de qua controversia est, deposuerunt. Dictus a Sequendo, ut docet Gell. lib. 20. cap. 11. Quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Plaut. Rud. 4. 3. 65.
Tu istunc hodie non feres, nisi das sequestrum aut arbitrum,
Cujus hæc res arbitratu fiat. Idem Merc. 4. 3. 36. Immo sic sequestro mihi data est. [Ut Dare arrhaboni, pignori, &c. V. infra.
Pace sequestra, dixit Virg. 11. Æn. 133. Inducias intelligens, quod sit media inter bellum præteritum & futurum. Servius.
Pacis sequester, Sil. lib. 6. 347. Mediator, Arbitrator in Gloss. Cyrill.
Sequestres sunt, inquit Asconius, in Cic. 2. Verr. 36. Apud quos pecunia deponitur. Budæus, Corrumpendarum tribuum conductorem sequestrum exp. Cic. 4. Verr. 108. Qui tabulas tenet? qui scribit? qui monet? qui proximus est? is est C. Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope Collega Timarchidi, numerabatur. Idem pro M. Cœl. 16. Quod haud scio, an de ambitu, & de criminibus istis sodalium ac sequestrium, quoniam huc incidi, similiter respondendum putem Idem pro Cluent. 25. Quo sequestre in illo indice corrumpendo dicebatur esse usus.
Rem perficiendam suscipere, & inde lucrum facere, ut redemptores solent, hoc genus Cicero Sequestres (teste Budæo) appellare solet, ut in prima in Verrem actione. Loco, in quem Pediani verba modo adduximus.
Sequester, apud Quintilianum, pro Eo, qui a litigatore doctus, docet patronum, lib. 12. cap. 8. Quo modo autem sequester ille, & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, quum dicturus ipse non sit? [Hic Cic. & Ascon. Cognitor. V. s. l.

Sequestrārius, a, um. Adj ut, Sequestraria actio, quæ adversus sequestrem datur. l. 12. §. cum sequestre. Cum sequestre (inquit Pomponius) recte agetur deposito sequestraria actione. in tit. Depositi. vel contra. lib. 16. P. tit. 16.

Sequestrum, i. n. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Proprie (inquit) in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque traditur. l. 6. Depos. vel contr. lib. 16. P. tit. 3.

Sequestro, Adv. ut vult Gell. Sequestro ponere, pro Apud sequestrem deponere. Cato de Ptolemæo contra Thermum, Per deos immortales, nolite vos sequestro ponere. Meminit Gellius lib. 20. cap. 11. [Nisi Dativus est. V. in sequester loc. Plaut.

Sequestrātim, Adv. Separatim. Cassiodor. Varr. 11. Epist. 1. Quæratis forsitan sequestratim Principis bona.

Sequestro, āre. [μεσιτεύω, Gl. G. L.] Intervenire, Deponere. Prudent. Hymn. Exseq. 127.
Hominis tibi membra sequestro.

Sequestrātus, a, um. Partic. Macrob. 7. Saturn. 11. Sequestrata verecundia, i. e. Abjecta, seposita. Ammian. 20. 7. Sequestrata ira.

Sequestratio, ōnis. f. [μεσιτεία Gl. G. L.] est Rei, de qua agitur in controversia, vel separatio, vel compositio, vel possessionis interdictio. Est autem duplex. Quædam est Voluntaria, quando partium consensu deponitur res litigiosa. Et hæc semper potest fieri ante judicium, vel pendente judicio. l. 1. in principio. D. depositi. l. Si solutorus. D. de solutionib. Quædam vero est Contentiosa, seu ut nonnulli vocant, Necessaria sequestratio, quæ per judicem decernitur causa cognita, etiam invitis utrisque litigatoribus, & altero eorum petente. V. tit. C. de prohibit. sequestrat. [In Gloss. Cyrilli redditur & Arbitrium, Arbitratus.

Sequestrator, ōris. m. Idem qui Sequester. Symmach. 8. Epist. 54.

Sequestratōrium, i. n. Locus, ubi aliquid sequestratur, vel deponitur. Tertull. de Resur. Carnis, cap. 52.

Sequior, us. [χείρων, Gl. L. G.] Ulp. in l. Cum hi. §. Sed & personarum. D. de transact. Sed & personarum contemplatio habenda est, hoc est, cujus vitæ sint hi, quibus alimenta relicta sunt: utrum frugi vitæ, & qui alias sufficere sibi possint: an sequioris, qui de alimentis pendeant.
Sequius, pro Deterius. Apul. Met. 10. p. 249. Elm. Sequior sexus, pro Muliebri. Hac voce Varro etiam apud Non. (2. 746.) utitur, Non modo absens quicquam sequius de te cogitat, sed etiam ruminabitur humanitatem. Nam Sequ or pro Deterior dici, non est perinde infrequens, quod a sequendo reor deduci: deteriora enim sequi, meliora præcedere solent. Sed & Nihilo eterius, quod insolentius videri poterat, pro Nihilo secius apud Asconium legi. Petebat, inquit, nihilo deterius consulatum. Turnebus.
Quomodo... Sequiore genere utramque vocem enuntiandam putat. In Sorite autem, quem Latini Acervalem interpretantur, fallitur. Ablegata nempe omni suspicione nostri generis est. H. St. Priora verba cum mentione auctoris cultro empectæ recisa sunt. Suspicor autem Pontanum esse.

Sēquius, pro Secius, Adv. Liv. 2. 37. pr. Invitus, inquit, quod sequius sit, de meis civibus loquor: non tamen admissum quicquam ab iis criminatum venio, sed cautum ne admittant. V. secius, & secus. [Apud Liv. tamen non videtur Adv. sed Adj. neut. Et forte Secus legendum. Mirandum autem non est confusa hæc frequenter in MSS. cum & vox ipsa prope eadem sit, & significatio ejus.

Sĕquor, sequūtus, vel, ut plerumque scribitur, secutus sum, [ἀκολουθῶ, Gl. L. G. & G. L.] sequi. a Seco secas, derivatur, ut vult Perottus. Ter. And. 1. 1: 101.
— funus interim
Procedit, sequimur, ad sepulcrum venimus. Varro 1. de R R. cap. 47. Nam aridæ factæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.
Sequi & Assequi. Cic. 1. Off. 10. Neque enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi, quod assequi non queas.
A tergo sequi. Virg. 1. Æn. 190.
Discordia vadit, hanc Bellona sequitur. Virg. 8. Æn. 703.
Fames sequuta est. Plin. lib. 7. cap. 3.
Intervallo magno sequi aliquem. Cæs. 1. Bell. Gall. 32.
Ordinem vitæ sequi. Plin. lib. 12. in procem.
Otiose sequi. V. otiosus, in otium.
Pedibus sequi. Liv. 34. 7. Illas vehi per Urbem, se pedibus sequi.
Pone sequi. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 453.
Sponte sequi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Vestigiis sequi aliquem. Liv. 9. 45. Pergunt hostem vestigii sequi.
Voce aliquem sequi. Virg 9. Æn. 17.
Sequitur ut. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat ei non sapiat palatus. Idem de Fato, 18. Nec si omne enuntiatum verum aut falsum est, sequitur ilico esse causas immutabiles & æternas.
Cibum sequitur somnus. Lucret lib. 4. 951.
Cogitationes lætus eventus sequitur. Plin. Epist. 231.
Fama sequitur aliquem. Virg. 6 Ecl. 47.
Necessitas militandi sequitur vos, quam fugitis, Consequitur. Liv. 3. 68.
Pœna damnatum sequitur. Cæs. 1. Bell. Gall cap. 4.
Studia sequuntur disparia dispares mores. Cic. de Amicit. 76. Dispares enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias.
Sequitur, absolute, pro Hinc est. Cic. 4. Acad. 78. Illud certe, opinatione & perceptione sublata, sequitur omnium assensionum retentio.
Sequitur videre de eo, quod veteres constituerunt. Paul. in l. Si servum. §. sequitur. ff. de verbo. obligat.
Sequi, Obsequi, Amplecti.
Amicum sequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicit. 41. Quare talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est: ut ne quis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Plaut. Merc. 4. 6. 5. suppos. Quicquid complacitum, id sequuntur.
Auctoritatem alicujus sequi. Cic 2. de Finib. Hujus ego nunc auctoritatem sequens, idem faciam. V. auctoritas in augeo.
Consilia alicujus sequi. Vell. Paterc. 2. 72. 3.
Consuetudinem sequi, Facere secundum consuetudinem. Plin. 2. Epist. 6.
Disciplinam philosophorum sequi. Cic. 4. Acad. 7.
Aliquem sequi, Partium ejus esse. Cæs. 3. Bell. Civil cap. 102. Quicunque ex fuga Pompejum sequerentur, atque in insulam venissent, oppido ac portu recepti erant. i. e. Quicunque fugientium sequerentur Pompejum.
Fidem alicujus sequi. Cæs 5. Bell. Gall. cap. 20. pr. Ex qua Mandubratius adolescens, Cæsaris fidem sequutus, ad eum in continentem Galliam venerat. V. fides.
Fidem Populi Romani sequi, Populo Romano fidem servare, non discedere a fide. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 21. Cic. 2. de Divin. 17. Quod fidem sequutus amicitiamque populi Romani functus sit officio. Vulgo, *Tenere bonum pro populo Romano.*
Fortunam suam sequi. Liv. 22. 27. pr.
Judicium alterius sequi. Cic. ad Brut. 8. Optimus enim quisque vir, & civis, maxime sequitur tuum judicium, tibique omnes fortes viri navare operam & studium volunt.
Magistrum sequi. Plin. 5. Epist. 19.
Meliora sequi. Virg. 3. Æn. 188.
Cedamus Phœbo, & moniti meliora sequamur.
Naturam ducem sequi, Facere quemadmodum natura aliquò inclinat. Cic. 1. Off. 22. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes utilitates in medium afferre. Idem 1. de Legib. 56. Sed certe ita res se habent, ut ex natura vivere, summum bonum sit: id est, vita modica, & apta virtute perfrui: aut naturam sequi, aut ejus quasi lege vivere; id est, nihil, quantum in ipso sit, prætermittere, quo minus ea, quæ natura postulet, consequatur.
Officium sequi. Cic. 2. de Finib. 68. Tamen ea faciatis, e quibus appareat, non voluptatem vos, sed officium sequi.
Opportunitatem sequi. Cic. 1. Off. 35. Sed credo illos secutos opportunitatem loci, maxime ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari. [i. e. Spectasse loci opportunitatem, vel Ea adductos fecisse.
Promissa vana sequi. Liv 24. 20.
Sectam, imperium, auspiciumque alicujus sequi. Liv. 29. 27. pr.
Sententiam alicujus sequi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 2. Inviti & coacti Scipionis sententiam sequuntur. Cic. 2. de Finib. 55. Unde si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent, nummum nullum attigisset.
Verbum aliquod sequi. Cic. pro Cæcin. 49. Nonne, si verbum sequi volumus,

volumus, hoc intelligamus necesse est, eum detrudi, cui manus afferantur?
Feras sequi, Persequi. Ovid. 2. Met. 498.
Librum lapsum sequi. Plin. Epist. 2. 1. Al. Consequitur.
Sequi, Sectari, Quærere, Appetere.
Compendia temporis sequi. Columel. lib. 9. cap. 4.
Famam sequi. Hor. in Arte Poet. 119.
Gratiam Cæsaris. Cæs. 1. Bell. Civil. pr.
Lites sequi. Ter. Adel. 2. 2. 40.
Matrimonium divitis sequi. Plin. 8. Epist. 18.
Militiam sequi. Cic. pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi, sequutus est.
Quæstum & sumptum sequi. Cic. pro Quint. 94. Non usque eo tamen, ut in capite fortunisque hominum honestissimorum dominentur hi, qui relicta bonorum virorum disciplina, & quæstum & sumptum Gallonii sequi maluerunt.
Ratione sequi voluptatem. Cic. 1. de Finib. 17.
Utilitatem sequi. Cic. de Amicit. 101. Amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæsita: quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiamsi tu eam minus sis sequutus.
Sequo in Activa forma usurparunt veteres, ut testis est Priscianus 8. unde & Insequo. V. Gell. 18. 9.

SEQUENS, entis. Partic. [ἀκόλουθον, ἐπόμενον Gl. L. G.] Cæs. 8. Bell. Gall. 50. Anni sequentes.
Sequentia, τὰ ἑξῆς. Gloss. Lat. Græc. [Sic enim scribendum, pro Sequientes, vel certe Sequientia. Nam & ita scribitur in Gloss.

SEQUUTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 13. cap. 22. ad finem, Nero Cæsar claritatem ei dedit initio imperii, nocturnis grassationibus converberatam faciem illinens sibi cum ture ceraque, & sequuto die contra famam cutem sinceram circumferens.
In recentioribus libris plerumque scribitur, Secutus.

SECUTURUS, a, um. Partic. [ἀκολουθήσων] Gloss. Lat. Græc.

SEQUENDUS, a, um. Partic. Pass. Tryphoninus in l. penul. D. de curatoribus furioso dandis. Per omnia judicium testatoris sequendum est. Ulpian. in l. Item videndum. D. de petitione hereditatis. Octaveni sententia sequenda esse videtur.

SEQUUTIO, vel SECUTIO, ōnis. f. Gell. 18. 9. Secta & secutio consuetudine loquendi differunt. Al. Sectio. V. loc.

SEQUUTOR, vel SECUTOR, ōris. m. [ἀκόλουθος Gl. G. L.] Qui sequitur. Marti tribuit cognomen Apul. 7. Milef. p. 192. Elmenh.
Secutor Gladiator dictus est, qui cum Retiario pugnabat. Armaturam ejus sic describit Isidorus 18. 55. Secutor, inquit, est ab insequendo Retiarium dictus. Gestabat enim cuspidem & massam plumbeam, quæ adversarii jaculum impediret, ut antequam ille feriret rete, iste superaret. Quem tamen refellit Justus Lipsius, Secutori arma tribuens, gladium, clypeum, & galeam. q. V. Saturn. 2. 7. Sunt qui eundem cum Mirmillone faciunt, sed præter veterum auctoritatem. Acron in illud Hor. 2. Serm. 6. 44. — Thrax est Gallina Syro par. Thrax, inquit, dicebatur gladiator Sequutor. Retiarius Mirmillo. Gallina nomen est gladiatoris. Sed fallitur Acron. Melius Schol. Cruq. Thrax Gallina fuit Secutor, Syrus autem Retiarius, uterque gladiator. De Retiario V. s. l. Dispescit pulcre quatuor genera, ubi pugnam Gracchi Retiarii expressit, Juven. 8. Sat. 200.

Dedecus Urbis habes: nec mirmillonis in armis,
Nec clypeo Gracchum pugnantem, aut falce supina:
Damnat enim tales habitus; sed damnat & odit:
Nec galea faciem abscondit; movet ecce tridentem,
Postquam vibrata pendentia retia dextra
Necquicquam effudit, nudum ad spectacula vultum
Erigit, & tota fugit agnoscendus arena. Dein paucis interjectis,
Ergo ignominiam graviorem pertulit omni
Vulnere cumGraccho jussus pugnareSequutor. ClypeoHoplomachi, Galea Secutoris, Falce supina Threcis armaturam designat. Suet. inCalig. cap. 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, sine certamine ullo, totidem sequutoribus succubuerant, quum occidi juberentur, unus, resumpta fuscina, omnes victores interemit. V. Gladiator in GLADIUS.

SECUTULEJA, æ. f. Quæ virum sectatur. Petron. cap. 81. Tanquam mulier secuteleja, unius noctis tactu omnia vendidit. [Secutuleja mulier est, Quæ amatorem sequitur, secura fortunarum & famæ. Cujusmodi Eppiam, vel Hippiam, describit Juvenal. Sat. 6. v. 82. seq. & Fabullam Martial. Epigr. 4. 9.

SEQUELA, æ. f. [ἀκολουθία Gl. G. L.] Scævola in l. Si duo rei. ff. de solut. Ut ubi ei obligationi, quæ sequelæ obtinet locum, principalis accedit, confusa sit obligatio: quoties vero duæ sint principales, &c. Lactant. de Opific. Dei cap. 4. Mors sequela morborum est.

SEQUAX, ācis. Adj. [ἀκολουθητικός] Quod aliquid facile sequitur. Plin. in Paneg. cap. 45. Flexiles quamcunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sequax natura.
Capreæ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Vineta enim sequuntur, & eis plurimum nocent. Virg. 2. Georg. 374.
Curæ sequaces. Lucret. lib. 2. 47.
Flammæ sequaces. Virg. 8. Æn. 432. — sonitumque metumque
Miscebant operi, flammisque sequacibus iras. h. e. Persequutricibus. Servius.
Hederæ sequaces. Pers. in prol. 6.
Lanæ sequaces. Martial. lib. 13. 57.
Oculi sequaces. Stat. 3. Theb. 500.
Telum sequax. Sil. lib. 15. 723. Quo persequimur hostem.
Undæ sequaces. i. e. Persecutrices. Servius. Virg. 5. Æn. 193.
Materia sequax, pro Inhærente manibus tractantis, & tenaci. Plin. lib. 11. cap. 2.
Bitumen sequax, Lentum, & quod attactum digitos sequitur, picis vel visci more. Plin. lib. 7. cap. 5.
Mores sequaces. Qui sequuntur cujusque naturam. Lucret. lib. 3. 316. [Flexiles, ceræ instar tractatu faciles, & formam quamvis recipientes. Compar. Plin. lib. 36. cap. 26. Nec est alia nunc materia sequacior, aut etiam picturæ accommodatior. De vitro & similibus loquitur.

SEQUACITER, Adv. [ἀκολούθως] Consequerter. Arnob. lib. 2. adversus gentes, Concludere acutissime syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Rursus lib. eodem, Non enim si negemus muscas, scarabæos, & cimices omnipotentis esse opus regis: sequaciter postulandum a nobis est, ut quis ea fecerit dicamus.

SEQUACITAS, ātis. f. Sidon. 4. Epist. 11. Pigra sequacitas.

SEQUITAS, ātis. f. Idem. Gloss. Lat. Gr. Sequitas, παρέδρεία, σπουδή, ἐπιείκεια. [Nisi Sequacitas omnino scribendum. Pro Obsequio certe ponit.

SECTOR, āri. [διώκω, παρατηρέομαι, ἐπακολουθέω, μιμέομαι. Gl. L. G.] frequent. Sectari aliquem dicitur, qui eum sequitur frequenter, ut eum possit vel videre vel alloqui. Cic. 6. Verr. 148. Qui illic ejusmodi est, ut eum pueri sectentur, ut omnes, quum loqui cœperit, irrideant. Idem in eund. 4. 169. Is Prætorem circum omnia fora sectaretur. Et pro Muren. 70. Sectari aliquem totos dies.
Aliquem pennis sectari. Ovid. 2. de Arte Am. 57.
Sectari aliquem, convenienter sequi, ut fit, quum quempiam in sermonibus, in sententiis, in disciplinis & ceteris factis sedulo, perpetuoque sequimur ac imitamur. Ter. Eun. 2. 2. 31. Sectari jussi. V. Donat. in Phorm. 1. 2. 36.
Sectabar cum discendi gratia. Gell. 3. 17.
Sectari belluas, apros, cervos; Venando persequi, investigare, perquirere, sequi. Plaut. Milit. 2. 2. 23.

Ille mihi abiens ita respondit, se sectari simiam. conf. v. 7. Ter. in prol. Phorm. 6.
Quia nusquam insanum fecit adolescentulum
Cervam videre, fugere, & sectari canes. Virg. 3. Ecl. 75.
Si, dum tu sectaris apros, ego retia servo.

Leporem sectari. Hor. 2. Serm. 2. 9.
Ad gulam transfert Hor. 2. Serm. 4. 44.

Fecundi leporis sapiens sectabitur armos.

Sectantem lenia nervi deficiunt. Hor. in Arte Poet. 26. i. e. Enervator versus scribet, qui dat operam ut scribat delicatos.
Aratrum sectari, Pone sequi. Tibull. lib. 2. 3. 7.

SECTO, āre. Active apud antiquos, teste Prisciano lib. 8. unde Sector Passive, apud Varr. de R. R. 2. 9. 6. Qui vellet se a cane sectari.

SECTATIO, ōnis. f. Tertull. ad Uxor. 1. 6. Homines sectationibus perdere.

SECTATOR, ōris. m. [ἀκόλουθος] Qui frequenter aliquem consequitur. Cic. pro Muren. 70. Quid opus est, inquit, sectatoribus.
Sectator, Sectæ alicui addictus. Plin. lib. 18. cap. 28. Hoc postea Sextius, e Romanis sapientiæ sectatoribus, Athenis fecit eadem ratione. Gell. lib. 1. cap. 3. Sectatores Philosophiæ.
Apud Hieronymum in libro de Ecclesiasticis scriptoribus videtur Sectator de Discipulo dici, ubi scribit, Tatianum fuisse Justini Martyris sectatorem. Vide præfationem meam in Justini libellos. H. St.

SECTA, æ. f. [αἵρεσις, φιλοσόφου δόγμα, ἀγωγή, Gl. L. G.] Formula disciplinæ. a Sector, ari, vel a Sectus: Græce Hæresis dicitur, unde Sectæ Philosophorum, familiæ & disciplinæ. apud Cic. 1. de Orat. 120. Est autem secta, disciplina, certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ.
Secta in proscindendis agris. Columel. lib. 2. 2. sub fin. Quam vel ut sectam, legemque in proscindendis agris sequantur agricolæ. Al. Secta, vel Scita, legemque.
Secta & ratio vitæ. Cic. pro Cœl. 40. Qui hanc sectam rationemque vitæ re magis, quam verbis, secuti sumus. [Gloss. Latinogræc. Sectum, Τὸ τμῆμα. Sectam puto emendandum. Ibidem, Sectæ, Ἐνδιαιτήματα. Puto Ἐν φιλοσόφῳ ἤθει.
Asperrima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Immota Catonis secta. Lucan. lib. 2. 381.
Severissima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Exsequi sectam alicujus. Catull. de Berecynth. 61. 15.
Viam & sectam quandam sequi. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam, & sectam, quam sequatur.
Sectam & instituta aliquorum persequi. Cic. 7. Verr. 180. Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur.
Sequi sectam aliquorum. Cic. de Clar. Orat. 120. Quo magis tuum, Brute, judicium probo, qui eorum, id est ex vetere Academia Philosophorum, sectam sequutus es.

SECTARIUS, a, um. Adj. ut, Vervex sectarius, Qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui Petroni nomen indunt verveci sectario. Cato de R. R. cap. 150. Menses decem ab coactore releget porcos sectarios.

SECTACULA, æ. f. [αἱρέσιον] dimin. a Secta; quasi Sequela quædam & propagatio. Apulejus Met. 5. Occipiunt sciscitari qualis ei maritus, & unde natalium sectacula proveniret? Ita Colv. p. 80. Sed Elmenh. p. 165. Unde natalium, secta cuja provenerit?

SER

SER, eris. m. [σήρ] Vermiculus apud Seres, qui sericum procreat. Bays. de Re vestiar. cap. 5.
Item nominis Seres nomen singulare. V. SERES.

SERA, æ. f. [μοχλὸς θύρας, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum, quo clauduntur ostia. Juven. 6. Sat. 346.

Pone seram, cohibe, sed quis custodiet ipsos
Custodes? Varro de L. L. 6. 6. Nec satis Resarrire ab Serra dictum, id est aperire: hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. [In Gloss. Latinogræc. bis scribitur Seria, mendose opinor.

Afferere manum est admovere, quod ea quoque, quæ in terram dimittuntur Seri dicuntur: unde etiam Seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea, quæ terræ inferuntur. Festus.
Dura sera. Tibul. lib. 1. 2. 6.
Rigidæ seræ. Ovid. 1. Fast. 124.
Mille domos clausere seræ. Ovid. 8. Met. 629.
Excutere seram poste. Ovid. 1. Amor. 6. 24.

SERO, āre. a Sera; Claudere. Columel. 6. 38. Feminæ serari & interdum inuri solent. al. Secari. Mantuan.

Tartareæ serat antra domus.

SERANUS, i. m. [Σερανός] Roman. Atiliorum familiæ cognomen, ductum a C. Atilio Serano Regulo: cui, quum suum agrum & araret & sereret, Consulatus a populo Romano delatus est. Unde a serendo Seranus

nus appellatus eſt. V. Plin. 18. 3. Virgil. 8. Æn. 844. Sil. 6. 62. [Male hunc cum T. Quintio Cincinnato, Cui Dictatura in opere ruſtico verſanti delata eſt, Servius aliique confundunt. Ceterum quum id cognomen in denariis gentis Atiliæ, & vett. lapidibus conſtanter per *a* Saranus ſcribatur, ſuſpicor ab ipſiſmet antiquis confuſis vocabulis, pro Sarano, cui cognomen Saritio dederat, quod ſarientem eum agellum legati populi Romani invenerint, Seranum poſteris fuiſſe obtruſum, quaſi a Serendo ducta appellatione, licet quantitas primæ ſyllabæ repugnet, unde & plerumque Serranus metri cauſa ſcribunt. Sario autem pr. prod. & Sarrio promiſcue ſcribi ſolet.

Seranus, Satira una fuit Varronis, ſic inſcripta, quod ex agro evocatus eſſet Seranus, quem ſerentem dati honores invenerunt. Turneb. Apud Non. Varro Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν ſæpe allegatur.

Serapeum, V. serapis.

Sĕrăphim, [σεραφίμ] vox eſt Hebraica, pluralis numeri, idem ſignificans quod Igniti, candentes, a verbo שרף saraph, ſuccendo, uro, exuro, comburo. V. Suid. Numeri 21. Miſit Dominus in populum hanneaſim haſeraphim, id eſt ignitos ſerpentes.

Significat & certum ordinem Angelorum cæleſtis hierarchiæ, eſtque generis, tam maſculini, quam neutri. Iſajæ 6. Seraphim ſtabant ſubter illud. Ibidem, Et volavit ad me unus de Seraphim. Divus Hieronymus ad Furiam: Hæc ſunt duo Seraphim ter glorificantia Trinitatem.

Serapias, [ὄρχις σεραπιάς] Herba quæ & Orchis dicitur, quod (inquit Dioſcorides) ejus radix inter pauca ſit utilis. Dicitur & Cynoſorchis, Latine Teſticulus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta Triorchin appellant, a tribus teſticulis in radice dependentibus. Plin. lib. 26. cap. 10.

Serapinus, V. serapis infra.

Serapion, vel **Sarapion**, [Σεραπίων ἢ Σαραπίων] Ælius dictus, orator Alexandrinus, ſcripſit ad Adrianum principem Panegyricum: Orationes in genere deliberativo, apud Alexandrinos: item Utrum Plato jure removerit Homerum a ſua Republica: præterea Artem rhetoricam. Auctor Suidas.

Serapion, Pictor cognominatus Rhyparographus, auctor Plin. lib. 35. cap. 10. V. in hac dict.

Serapion, Præſul Antiochenus ſub Commodo principe, cujus meminit Hieronymus.

Serapion alter Chriſtianus, qui ob elegantiam ingenii Scholaſticus meruit cognominari, carus Antonio monacho: ſcripſit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei conſtantiam ſub Conſtantino principe, ut idem Hieronymus auctor eſt.

Alius item Iſidoro ſoli notus, alias ſupra modum lucifuga. de quo plura apud Suidam. Forſan idem, quem laudat Pallad. in Lauſiaca c. 84.

Serapion, herba Serapias ſic vocatur apud Apul. de Herb. cap 15.

Sĕrāpis, vel **Sărāpis**, is & ĭdis. f. [Σεράπις ἢ Σάραπις] Serpens; Deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Tacit. 4. Hiſt. 84. Monitu Serapidis Dei, quem dedita ſuperſtitionibus gens ante alios colit. Martial. lib. 9. 30.

Heu quæ lingua ſilet? non illam mille cataſtæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. Mart. Capella auſus eſt corripere penultimam, lib. 2.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Oſirin. Reprehenſus eo nomine a Lil. Gyraldo. Plin. lib. 37. cap. 5. Apion, cognominatus Pliſtonices, paulo ante ſcriptum reliquit, eſſe etiam in labyrintho Ægypti coloſſeum Serapin e ſmaragdo novem cubitorum. Hujus meminit Cic. 3. de Nat. Deor. 47. V. Cæl. Rhodig. lib. 2. cap. 13. conf. apis & osiris.

Serăpĭcus, vel **Sarapicus**, vel **Serapīnus**, a, um. Adj. Cœna Serapica, i. e. Sumtuoſa. Tertull. Apol. cap. 39.

De Serapinis Ammian. 28. 4.

Serapēum, i. n. [Σεραπεῖον] Templum Serapidis. Ammian. 22. 16.

Serarius, a, um. in serum, i. n.

Serbōnis, [Σερβωνίς] Palus eſt, juxta quam eſt mons Caſſius, teſte Herodoto lib. 2.

Seren, Civitas Arabum non procul a Troglodytis. Plin. lib. 6. cap. 29.

Sĕrēna, [Σερήνα] ex Hiſpania oriunda, uxor fuit Stiliconis, ſocrus Honorii Imperatoris, qui Mariam filiam ipſius, uxorem duxit. Hujus Serenæ laudes eleganti carmine celebravit Claudianus.

Docta Serena. Claud. de concha 3.

Sĕrēnus, a, um. Adj. [αἴθριος, εὔδιος Gl. L. G. & G. L.] Tempeſtati proprie tribuitur, ſignificatque Tranquillum, ſine nubibus, ſine imbre, quod id maxime tempus ſationi aptum ſit. Plaut. Merc. 5. 2. 35.

Hic Favonius ſerenus eſt, hic Auſter imbricus. Hic Siccum ſignificare poteſt, quod ſereno cælo ſicca ſit maxime tempeſtas. V. Non. 2. 812.

Æſtas ſerena. Virg. 6. Æn. 707.
Cælum ſerenum. Martial. lib. 1. 170.
Hiemes ſerenæ. Virg. 1. Georg. 100.
Lumen ſerenum. Lucret. lib. 2. 149.
Lux ſerena. Virg. 5. Æn. 105.
Lux ſerena & tranquilla ex turbido die. Liv. 1. 16. pr.
Nubes ſerenæ, Siccæ. Virg. 1. Georg. 461. Nonius 2. 812.
Sidera ſerena. Lucret. lib. 4. 213.
Tempeſtas ſerena. Sueton. Veſp. cap. 10.
Venti ſereni. Ovid. 1. Faſt. 681.
Ver ſerenum. Virg. 1. Georg. 340.
Ad alia item transfertur; ut,
Color ſerenus, Lucidus, purus. Plin. lib. 9. cap. 35.
Animus ſerenus. Ovid. 1. Triſt. 1. 39.
Horæ ſerenæ, Tranquillæ, felices. Sil. lib. 15. 53.

Sed current albuſque dies, horæque ſerenæ. i. e. Vita felix & ſine perturbatione.

Pectora facta ſerena. Ovid. 1. Triſt. 9. 40.
Vitam ſerenam degere. Lucret. lib 2. 1093.

Nam (prô ſancta deûm tranquilla pectora pace
Quæ placidum degunt ævum, vitamque ſerenam!)

Doctrina ſerena. Lucret. lib. 2. 8

Frons tranquilla & ſerena, pro Læta. Cic. 1. Tuſc. 31. Nec vero eadem frons erat, quæ M. Craſſi illius veteris, quem ſemel ait in omni vita riſiſſe Lucilius, ſed tranquilla & ſerena. Martial. l. 7. 11.

Gravitate ſerena plenus vultus. Lucan. ad Piſon. 88.
Ore ſereno annuere. Martial. lib. 2. 24.

Vultu ſereno fortis. Hor. 1. Carm. 37. 26.
Vultu ridet fortuna ſereno. Ovid. 1. Triſt. 4. 27.

Sereniſſimus, [εὐδιέστατος, γαληνότατος Gl. L. G.] Pleniſſimus, ut ita dicam, tranquillitate: non triſtis, affabilis, lætus.

Sæpius Principes hoc titulo honorificantur, uti notat Barthius Adverſ. 143. 3. [Capitolin. in Macrino extr. Serenitati tuæ.

Sereniſſimo principi ſupplicare, dixit Juſtinianus in l. Imperialis benevolentiæ. §. ſimilis vero. De nuptiis lib. 5. C. tit. 4. Sed & ſi (inquit) non ſereniſſimo principi ſupplicaverim, &c.

Serēnum, i. n. [αἰθρία, εὐδία Gl. L.G.] Serena tempeſtas. Virg. 1. Georg. 394.

Nec minus ex imbri ſoles, & aperta ſerena Proſpicere.

Caligo in terras nitido reſoluta ſereno. Sil. 5. 58

Sereno, Ablativus, pro Sereno tempore, cui Nubilo opponitur. Plin. lib. 11. cap. 24. Aranei ſereno non texunt, nubilo texunt. Liv. 31. 12. Sereno per diem totum. Sen. Nat. Quæſt. 2. 18. Et ſereno tonat.

Serene, Adv. Auguſt. de Trin. 8. 9.

Serēnĭtas, ātis. f. [αἰθρία, γαληνότης Gl. G. L.] Tranquillitas, claritas. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra ſerenitate deficiens.

Serenitas, & Perturbatio cæli, contraria. Cic. 2 de Divin. 94. Hæc igitur cum ſit, tum ſerenitas, tum perturbatio cæli, eſtne ſanorum hominum hoc ad naſcentium ortus pertinere non dicere? quod certe non pertinet.

Mira ſerenitas cum tranquillitate oriebatur. Liv. 26. 11.
Tranquilla ſerenitas eſt. Liv. 2. 62.

Legitur in plurali apud Columel. 3. 1. Vitis imbribus magis, quam ſerenitatibus, offenditur. [Serenitas tua. V. in Sereniſſimus ſupra.

Serenĭfer, ĕra, ĕrum. Avien. in Arati Phænom. 989.

Axe ſereniferi deſcendit ſol Aquilonis.

Serenesco, V. seresco, infra ſ. l.

Sereno, [αἰθριάζω, εὐδιάζω, Gl. G. L.] āre. Serenum reddere, & clarum. Virg. 1. Æn. 259.

Olli ſubridens hominum ſator, atque deorum,
Vultu, quo cælum, tempeſtateſque ſerenat. Plin. lib. 2. cap. 6. de Sole, Atque etiam nubila humani animi ſerenat.

Domum ſerenare largo igne. Lætificare, vel illuſtrare. Stat. 1. Achill. 120.
Afflatibus vivis ora ſerenat. i. e. Auræ vitalis afflatu ſit lætior. Stat. 2. Theb. 57.
Spem ſerenare fronte. Virg. 4. Æn. 477.

Conſilium vultu tegit, ac ſpem fronte ſerenat.

In Spes exp. Sereno. H. St. V. spes.
Triſtia fronte ſerenare. Sil. lib. 11. 369.

Serenātus, a, um. Partic. [ἠθριασμένος] Sil. 12. 637.

Ecce ſerenato clarum jubar emicat axe.

Phœbus ſerenatus, pro Placato. Sil. 5. 181.

Serenātor, ōris. m. Jovis cognomentum apud Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

Sēres, [Σῆρες] Scythiæ Aſiaticæ populi, a quibus nobilis illa lana ex arboribus, ex qua fit ſericum, advehi dicitur. Hi ex Virgilio, Plinio, Strabone, Solino notiſſimi ſunt. De quibus Marcellinus libro ſuæ hiſtoriæ 23. 6. Agunt (inquit) ipſi quietius Seres, armorum ſemper & præliorum expertes: utique hominibus ſedatis & placidis eſt otium voluptabile: nulli finitimorum moleſti, cæli apud eos jucunda ſalubriſque temperies: aëris facies munda, leviumque ventorum commodiſſimus flatus, & abunde ſilvæ ſublucidæ: a quibus arborum fetus aquarum aſperginibus crebris, velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore mixtam ſubtilitatem tenerrimam pectunt: nenteſque ſubtegmina, conficiunt ſericum ad uſus antehac nobilium, nunc etiam infimorum ſine ulla diſcretione proficiens. Ipſi præter alios frugaliſſimi, pacatioris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus: quumque ad coëmenda fila, vel quædam alia tranſeunt flumen advenæ, nulla ſermonum vice, propoſitarum rerum pretia ſolis oculis æſtimantur: & (ita ſunt abſtinentes) apud ſe tradentes genita, nihil ipſi comparant adventitium. Hæc Ammianus Marcellinus. Ceterum ut plurali numero Seres dicitur, ita ſingulari Ser, hujus Seris. Virg. 2. Georg. 121.

Sub juga jam Seres, jam Barbarus iſſet Araxes. Sidonius Apollinaris, 5. 43.

Aſſyrius gemmas, Ser vellera, tura Sabæus. Ex Hermol. V. ser.

Ad Seras aliquid petere. V. ad.
Colorati Seres. Ovid. 1. Amor. 14. 6.
Nobiles vellere Seres. Sen. Thyeſt. 4.

Serĭcus, a, um. Adj. [Σηρικός] ab eo quod Seres vocantur. Serica enim eſt gens Parthis vicina ſagittandi arte famoſa, a qua & Sericum vocatur, ut ait Acron. Hor. 1. Carm. 29. 8.

Doctus ſagittas tendere Sericas. Arcu paterno. h. e. Parthicas.

Hoſtis Sericus. Propert. lib. 4. 3. 8.
Carpenta Serica. Propert. lib. 4. 8. 23. [Hic ſunt Serico obducta.

Serĭcum, i. n. [σηρικόν] Id dici poteſt, quod a Seribus fiebat, & depectebatur ex arboribus ad veſtimentorum nobilitatem, ut refert Plin. lib. 6. cap. 17. Unde Virg. 2. Georg 121.

Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres. Vulgus autem noſtrum Sericum accepit pro Eo texturæ opere, quod ex bombycum lanificio depecti ſolet.

Serica variis textilibus. Propert. lib. 1. 14. 22.

An a Bombycinis differant Serica, diſputarunt viri docti. Arborum eſſe fetum ait Ammian. 23. 6. V. in seres. Alii arboribus depecta agnoſcunt, verum non ex arborum natura, ſed bombycum opere fieri tradunt. Sic Iſidor. 19. 27. Sericum dictum, quia id Seres primi miſerunt. Vermiculi enim ibi naſci perhibentur, a quibus hæc circum arbores fila ducuntur. Vermes autem Gr. βόμβυκες nominantur. V. plura in Pitiſci Lex. Rom. Antiq. Suid. in Σῆρες & Σηρικά.

Serĭcus, a, um. Adj. [σηρικός] Quod confectum eſt ex ſerico: ut, Veſtis ſerica. Plin. lib. 21. cap. 3. i. e. Quas Seres ex bombycino texunt.

Pallia ſerica. Stat. 3. Silv. 4. 89.
Pulvilli ſerici. Hor. Epod. 8. 15.

Serĭcātus, a, um. aliud Adj. Serica veſte indutus. Suet. de Calig. cap. 52. Armillatus in publicum proceſſit, aliquando ſericatus & cycladatus.

Serĭcārius, i. m. Textor ſericorum. Julius Firmicus lib. 8. Matheſeôs, refert ſericarium textorem naſci, qui habuerit horoſcopum in 28. parte Arietis.

Sericŏbaptæ, m. pl. i. e. Serici tincti, βάπτω enim ſignificat tingo. Inde

Inde Baptæ apud Juvenalem dicti, quod faciem fuco illinerent, μίπαξα Græcis, nobis sericum dicitur: cujus tinctores Baphii, παρὰ βάπτειν, quod est tingere. Juven. 2. Sat. 91.

Talia secreta coluerunt Orgia tæda
Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto. Hinc, Baptosericum pallium. Alciatus in l. Baluca. de metal. lib. 11. Cod. V. BAPTÆ.

SERESCO, ĕre. per syllabæ detractionem curtatum, valet Serenescere & siccare. Lucret. 1. 305.

— dispansæ in sole serescunt.

Significare & hoc verbum potest, In serum abire mutarique, quæ tenuissima pars lactis est; ut si lac serescere diceres, qua notione accipi in veste non potest: nisi si quis ut caseus exeunte sero siccatur, sic exeunte humore siccari vestem diceret: quam translationem vix probaverim. Probabile est a sero, priore correpta, serenum deductum, a quo & serefco: sed & serum casei est ejus siccatio, & tanquam serenum cum exit foras. Hæc Turneb. 6. 14. [V. Non. 2. 812. & infra in SERUM, i.

SERGESTUS, i. m. Æneæ nauta apud Virg. 4. Æn. 288. Et lib. 5. 121.

Sergestusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Nam a Sergesto Sergia familia fuit, a Cloantho Cluentia. Servius. conf. 1. Æn. 514.

SERGIUS, nom. gentis Ro. Patriciæ, ex qua sunt Sili & Catilinæ, item Fidenates & Planci cognomine. de cujus origine V. dict. super.

SERGIŎLUS, i. m. Dimin. Juvenal. Sat. 6. 105.

SERGIUS, a, um. Adj. ut Sergia tribus; legitur apud Alexandrinum lib. 1. Genial. Dier. cap. 17.

SERIA, æ. f. [οἰνοχόημα] Vas vinarium oblongum. Liv. 24. 10. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes serias. Perf. 2. Sat. 11. Columel. lib. 12. cap. 18. Dolia quoque & seriæ, ceteraque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3. de R. R. cap. 2.

SERIŎLA, æ. f. dimin. [οἰνοχοημάτιον] Persius 4. Sat. 29.

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

SERICARIUS, SERICATUS, SERICOBAPTÆ, SERICUM, SERICUS, V. in SERES.

SĔRIES, ēi. f. [τάξις, εἱρμὸς, συνάφεια, ἅλυσις χρόνου, καὶ ὁρμαθὸς, Gl. L. G.] Ordo & quasi quædam rerum continuata progressio, a serendo, id est ordinando, dicta. Quintil. 1. 5. Nihil tamen horum, nisi in complexu loquendi, serieque contingit. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ordo & series causarum. Cic. 1. de Divin. 125. Fatum autem id appello, quod Græci εἱμαρμένην, id est ordinem seriemque causarum. Idem 1. de Nat. Deor. 9. Est enim admirabilis quædam continuatio seriesque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes inter se aptæ, colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic. in Partit. 137. Tanta series artis est: & sic inter se sunt pleraque connexa & apta, &c.

Ævi series. Stat. 4. Silv. 3. 145.

Vidi, quam seriem morantis ævi
Pronectant tibi candidæ sorores.

Series historiæ. Val. Max. in Proœm. Quis compos mentis domesticæ peregrinæque historiæ seriem, felici superiorum stilo conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditurum se speraverit?

Series nectens. Cic. 4. Acad. 21. Cetera series deinde sequitur, majora nectens, ut hæc, quæ quasi expletam rerum comprehensionem amplectuntur: Si homo est, animal est mortale rationis particeps. Idem 1. de Legib. 52.

Atra series tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.

Immensa series laborum. Ovid. 9. Epist. 5.

Inexplicabiles series. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Innumerabilis annorum series. Hor. 3. Carm. 30. 4.

Longissima series rerum. Virg. 1. Æn. 645.

Longe porrecta viarum series, Viæ longo tractu sternendæ. Stat. 3. Silv. 3. 102.

Evolvere seriem fati. Ovid. 15. Met. 152.

Scribitur & Seria, æ. [Certe in Gloss. Latinogræc. Seriam, Ἀκόλουθον, quod non aliò pertinere videtur.

SERIETAS, V. SERIUS.

SERILIA, vel SERILLA, um. n. pl. [Ἰστρικὰ πλοῖα] (inquit Festus) Verrius appellari putat Navigia Istrica, ac Liburnica, quæ lino ac sparto condensantur, a conferendo & contexendo dicta, quia dicat Pacuvius in Nuptiis,

Nec ulla subscus cohibet compagem alvei,
Sed futa lino & sparteis serillibus. Quum σχοινίοις & ficto vocabulo usus sit, pro Funiculis, qui sparto conseruntur. Σπάρτον enim a σπείρω, id est Sero deducitur. hinc Funiculi spartei Græcis σπάρτα vocantur. V. Voss. Etymol.

SERIO, Adv. V. SERIUS adjectivum.

SERIOLA, V. supra SERIA.

SĔRĪPHOS, i. f. [Σέριφος] Insula una ex Sporadibus in Ægeo mari: quam notiorem fecerunt ranæ, quæ illic, ut ajunt, non coaxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos. Plura Erasmus in Chiliadibus. Plin. lib. 8. cap. 58. Mutæ, inquit, etiamnum sunt ranæ in Seripho insula.

Humilis Seriphos. Stat. 1. Achill. 205.

Parva Seriphos. Juven. 6. Sat. 564.

Plana Seriphos. Ovid. 7. Met. 465.

SERIPHIUS, a, um. Adj. [Σερίφιος] ut in illo Themistoclis, Neque enim vel tu, si Atheniensis esses, clarus exstitisses: aut ego, si Seriphius essem, ignobilis. Tacit. 4. Ann. 21. Saxum Seriphium.

SERĪPHIUM, i. n. [σέριφον] Genus absynthii, quod & Marinum dicitur. Plin. lib. 27. cap. 7.

SĔRIS, is. f. [σέρις] Genus Cichorii. Vocant autem Latini Intybam, sive intybum. Vulgus nostrum *Endiviam.* Varro 3. de R. R. cap. 10. Anseres pascunt in humidis locis, ubi pabulum ferunt, quod aliquem fructum ferat, seruntque his herbam quæ vocatur seris, quod ea aqua tacta etiam quum est arida, fit viridis. conf. Plin. 20. 8.

SĒRIUS, [Σέριος] Fluvius Cisalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, a quo Vallis Seriona in eodem agro populosa artificiosaque nominata est.

SĒRIUS, a, um. Adj. [σπουδαῖος Gl. L. G.] Quod cum assertione, & non per jocum dicitur. Accius, Vos nugas asseritis, nos seria loquimur. Nonius, 1. 144. Serium, inquit, triste, & quasi sine risu. V. Voss. Etymol. Plaut. Pœn. 2. 51. Ter. Eun. 3. 3. 7.

Ait rem divinam fecisse, & rem seriam
Velle agere mecum.

Serium opponitur Ludo. Plin. in Paneg. cap. 82. extr. Simul cogito, quum sint ista ludus, & avocamentum hujus: illæ feriæ, & intentæ, & a quibus se in tale otium recipit, voluptates. conf. Voss. l. c.

Serium & Jocosum, contraria. Cic. 1. Off. 103. Ludo autem & joco uti illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus ceteris, tum cum gravibus seriisque rebus satisfecerimus. Ibidem paulo supra. & 134. Ac videat in primis quibus de rebus loquatur: si seriis, severitatem adhibeat: si jocosis leporem. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dictorum urbanorum alia seria, alia jocosa, alia media.

Verba seria. Tibul. lib. 3. 7. 20.

Dictu seria. Hor. de Arte Poet. 107.

SERIA, n. pl. [σπουδαῖα Gl. L. G.] Ovid. 5. Fast. 341. Hor. 1. Serm. 1. 27.

— sed amoto quæramus seria ludo. Virg. 7. Ecl. 17.

Posthabui tamen illorum mea seria ludo.

Joca seriaque cum eo conferre dicimur, Quocum omnia nostra communicamus. Cic. 2. de Fin. 85. Ac quicum joca & seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. Erasmus.

Laxare seria, Remittere. Perf. 5. Sat. 44.

Vertere seria ludó. Hor. de Arte Poet. 226.

Seria ac jocos celebrare. Liv. 1. 4. Per seria & ludum. Curt. 9. 7. 16.

Seria, Necessaria, Σπουδαῖα, ἀναγκαῖα, Gloss. Latinogræc.

SERIO, Adv. [σπουδαίως] Sine joco. Plaut. Amph. 3. 3. 9.

An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus. Ter. Eun. 3. 3. 22.

Misit porro orare ut venirem serio. Cic. 5. Att. 15. Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragene, signis collatis, si possem, serio apparatu &c. Vetus exemplar sic habet, Si possem, de servo tuo deciderem. Al. Decertarem. Plin. lib. 9. cap. 35. Ne serio quidem &c.

Serio rem agere. Liv. 4. 25.

SERIĔTAS, ātis. f. a Serius; Gravitas. Auson. 2. Parent. 6.

Et gravitas comis, lætaque serietas. Sidon. 23. 440. Risus, serietas, dicacitas.

SERMO, ōnis. m. [λόγος, ὁμιλία, Gl. G. L.] Loquela, a consertis & contextis verbis. Servius, in Virg. 4. Æn. 277. Sermo est consertio orationis, & confabulatio duorum vel plurium. Et in illud Virg. 6. Æn. 160.

Multa inter sese vario sermone serebant: sic ait, Hinc proprie dictus est Sermo, qui inter duos feritur, & inter utrumque agitur. Cic. de Senect. 28. Sed tamen decorus est sermo senis, quietus, & remissus.

Sermo & Colloquutio. Cic. 1. Fam. 9. Hac me mente fuisse, & Senatus ex me te Cos. audivit, & tu in nostris sermonibus, colloquutionibusque ipse vidisti.

Sermo & Oratio differunt. Est enim Sermo, locutio qua communiter omnes utuntur: Oratio vero proprie oratorum est. Cic. in Orat. 64. Mollis est oratio philosophorum, & umbratilis: nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum. Itaque sermo potius, quam oratio dicitur. Quanquam omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Hactenus Cicero. [Gloss. Græcolat. Λόγος, ἡ ὁμιλία, Dictum, sermo, ratio, verbum, oracio. Λόγος ῥητορικός, Oracio.

Sermo de. Cic. de Arusp. Resp. 34. De Alexandrinis video esse sermonem, quem ego non refuto. Idem in Somn. Scip. 17. Quid autem interest ab iis, qui postea nascentur, sermonem fore de te, quum ab iis nullus fuerit, qui ante nati sunt?

Sermonem cum. Cic. in Vatin. 3. Cum Albinovano sermonem, non modo de Sestio accusando, sed nulla unquam de re fuisse, paulo ante imprudens indicasti.

Sermo cum litteris. Cic. 12. Att. 15. extr. Secundum te, nihil est mihi amicius solitudine. In ea mihi omnis sermo est cum litteris.

In sermone. Cic. 12. Fam. 16. Quum mihi in sermone injecisset, se velle Asiam visere. V. INJICIO.

Eccum tibi lupum in sermone: h. e. De quo loquebamur, adest. Plaut. Stich. 4. 1. 71. Dicitur & Lupus in fabula. V. LUPUS.

Sermo, [διάλεκτος] Lingua. Hor. 3. Carm. 8. 5.

Doctus sermones utriusque linguæ.

Tractare aliquid Græco sermone vel Attico. Cic. 1. de Finib. 1.

Græcus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Latialis sermo. V. Latialis, in LATIUM.

Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Patrius sermo. Lucret. lib. 1. 832.

Romanus sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Imitatus sermones hominis turdus. V. IMITOR.

Perhibet se vel nobis nolentibus Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Scribere contra aliquem scito sermone & Attico. Cic. 1. de Nat. Deor. 93.

Affluentia sermonis verbosa. Firmic. lib. 8. cap. 10.

Caput & pes sermonis, pro Principio & Fine. Plaut. Asin. 3. 3. 139.

Honos sermonis. Hor de Arte Poet. 69.

Insolentia sermonis. V. INSOLENS.

Littera sermonis fida ministra mei. Ovid. 3. Trist. 7. 2.

Particeps sermonis. Cic. 3. de Orat.

Accuratus sermo. V. Accuratus in ACCURO.

Amari sermonis homo. Hor. 1. Serm. 7. 7.

Benignus sermo. Hor. 1. Epist. 5. 11.

Blandus sermo. V. BLANDUS.

Brevis sermo. V. BREVIS.

Comis sermo. Tacit. 15. Ann. 48.

Communis sermo. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Concinnus sermo utraque lingua. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Credibilis sermo. Ovid. 1. de Arte Am. 467.

Curatus sermo. V. CURO.

Dilucidus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Distinctus sermo. Quintil. Ibid.

Doctissimus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Horridus sermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quosdam esse, qui curam omnem compositionis excludant, atque illum horridum sermonem, ut forte effluxerit, modo magis naturalem, modo etiam magis virilem esse contendant.

Imperitus

Imperitus fermo. Cic. in Orat. 23.
Iniqui fermones. V. INIQUUS.
Intentior fermo. V. Intentus, in INTENDO.
Intimus fermo. V. Intimus, in INTRA.
Jocofus fermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Latus ornatufque fermo. Quintil. lib. 5. cap. 14. Argumenta fermone puro, & dilucido, & diftincto, ceterum minime lato, ornatoque putant effe dicenda.
Longinquus fermo. V. Longinquus, in LONGUS.
Longus fermo. V. LONGUS.
Medius ambiguufque fermo. V. MEDIUS.
Pacificus fermo. Lucan. lib. 3. 305. — duramque viri deflectere mentem Pacifico fermone parant, &c.
Pedeftris fermo, Humilis, non magniloquus. Hor. de Arte Poet. 95.
Perpetuus fermo. Lucret. lib. 4. 541.
Politi fermonis mella. Claud. Conf. Mall. Theod. 251.
Promptus fermo illi. Juvenal. 3. Sat. 73.
Purus, dilucidus, & diftinctus fermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Purus & nihil fe fupra modum extollens fermo. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Quotidianus & in quemcunque etiam indoctorum cadens fermo. Quintil. lib. 4. cap. 2. & Cic. 1. Fam. 1. Cum in fermone quotidiano, tum in fenatu, fic egit &c. [Loco pr. eft Elocutio, ut in aliis his locis.
Rectus & fecundum naturam enuntiatus fermo. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Triftis fermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Truncus fermo. Stat. 12. Theb. 479.
Vetus fermo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Vitiofus fermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vulgaris fermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Vulgati fermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Abrumpere fermonem. Virg. 4. Æn. 388. V. ABRUMPO.
Abftinere fermonem de re aliqua. V. ABSTINEO.
Abuti aliquo fermone pro mandatis. V. ABUTOR.
Accedere ad fermonem. Cic. 2. de Orat.
Accipere fermonem ab ipfa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Adjungere ad fermonem. Cic. 12. Fam. 16.
Agere aliquid dignum fermone. Hor. 2. Serm. 3. 4.
Arripere fermonem. V. ARRIPIO.
Avertere fe a fermone. V. AVERTO.
Averfus fermo a. Quintil. lib. 4. cap. 1. Sermonem a perfona judicis averfum, qui ἀποστροφὴ dicitur, quidam in totum a procemio fubmovent.
Captare fermonem. Ovid. 3. Met. 279. V. Capto in CAPIO.
Celebrare fermone. Cic. pro Cluent. 35. Id multo fermone celebratur.
Cohæret fermo. V. COHÆREO.
Conferre fermonem cum aliquo. Cic. 1. Off. 136. Maximeque curandum eft, ut eos, quibufcum fermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. V. CONFERO.
Conficere fermonem. V. CONFICIO.
Copulare fermonem cum aliquo. V. COPULO.
Crebrefcit fermo. Virg. 12. Æn. 222.
Declament medio fermone diferti Ovid. 2. de Arte Am. 507.
Dies deficiens fermoni. Ovid. 5. Trift. 13. 28.
Defugere fermonem. Cæf. 6. Bell. Gall. 12. Aditum fermonemque defugiunt.
Delabi in aliquem fermonem. Cic. 1. de Orat. 96. Infperanti mihi, inquit, & Cottæ, fed valde optanti utrique noftrûm cecidit, ut in iftum fermonem, Craffe, delaberemini.
Detinuit fermone diem. Ovid. 1. Met. 683.
Devenire fermonem in alienas manus. Cic. 1. Att. 13.
Difperfus fine ullo certo auctore fermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Diffipatus fermo. Cic. pro Flacc. 14.
Datus fermo per civitatem, Diffufus, diffeminatus. Liv. 2. 2.
Dare fermonem alicui, pro Dare caufam obloquendi. Cic. 9. Fam. 3. Dabimus fermonem iis, qui nefciunt, nobis, quocunque in loco fimus, eundem cultum, eundem victum effe. Budæus.
Dare aliquem teftem fermoni. Ovid. 1. Amor. 8. 21.
Ducere fermonem alicunde. Cic. in Brut. 21. Nempe igitur hinc tum Pomponii ductus eft fermo.
Emanat fermo. V. EMANO.
Excitare fermonem. Cic. 8. Fam. 10.
Exhauriri fermonem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Exprimere fermonem. Cic. 9. Att. 18. Meumque fermonem expreffum ftatim mittam.
Exfequi fermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trin. 2. 2. 5.
— nolo ego cum improbis te viris,
Gnate mi, neque in via, neque in foro ullum fermonem exfequi. i. e. Ulla verba facere.
Facere fermonem. V. FACIO.
Fremebant fuperi fermone vario. Ovid. 9. Met. 418.
Habere fermonem. Cic. de Senect. 30. Cyrus quidem apud Xenophontem eo fermone, quem habuit moriens.
Habere fermonem cum. Idem de Amicit. 3. Itaque tum Scævola, cum in eam ipfam mentionem incidiffet, expofuit nobis fermonem Lælii de amicitia, habitum ab illo fecum, & cum altero genero C. Fannio, M. F. paucis diebus poft mortem Africani.
Habere fermonem per biduum. Quintil. in procem. lib. 1.
Habere multum fermonem de aliquo. V. MULTUS.
Habuit primus annus de hac reprehenfione plurimum fermonis. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incidit fermo, &c. V. INCĬDO.
Incidere in fermonem aliquem fortuito. Cic. 1. de Orat. 111. V. INCIDO.
Incœptus fermo. Virg. 6. Æn. 470.
Increbuit fermo. V. INCREBRESCO.
Inferre fermonem delicatum in, &c. V. INFERO.
Inferre fermonem de re aliqua. V. INFERO.
Injicere fermonem, & injicere in fermone. Cic. 12. Fam. 16.
Infinuare fe familiariter in fermonem aliquem. V. INSINUO.
Inftituere fermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat. 296.
Intercipere medium fermonem. V. INTERCIPIO.
Interrumpere fermonem, vide INTERRUMPO. H. St.
Intereffe fermoni alicui. Cic. 11. Fam. 7. pr.

Labare fermone. V. LABO, āre.
Legere fermonem alterius. V. LEGO, ĕre.
Manare fermonem. Cic. pro Corn. Balb.
Mittere fermonem. Cic. 3. de Orat.
Moritur fermo. V. MORIOR.
Ordiri fermonem. Cic. 1. de Orat. 98.
Oritur fermo ab iis. V. ORIOR.
Oritur fermo de re aliqua. Hor. 2. Serm. 6. 71.
Percrebuit omnium fermone. V. PERCREBRESCO.
Perferre fermonem alicujus ad aliquem. Cic. 1. Fam. 9.
Pervagatus fermo. Cic. pro Milon. 29.
Probare aliquid largo fermone. Lucret. lib 5. 156.
Producere fermonem. Cic. in Somn Scip. 17.
Profari medio viri fermone. Sil. lib. 6 295.
Quærere fermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10.
— accumbere
Mecum, mihi fefe dare, fermonem quærere.
Referre fermones aliquorum. Cic. 1. Fam. 9.
Refrigerare fermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Relinquere verba imperfecta fermonis Ovid. 1. Trift. 3. 69.
Replere fermone populum. Virg 4 Æn. 189.
Hæc tum multiplici populos fermone replebat.
Reprimere fermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Requirunt fermone amiffos focios. Virg. 1. Æn. 221.
Refringere fermonem. Cic. 13. Att. 10.
Rumpere fermone filentia. Ovid. 1. Met. 208.
Sedare fermonem. Cic. 13. Att. 10.
Serebant multa inter fefe vario fermone. Virg. 6. Æn. 160.
Subire fermonem. Cic. 11. Att. 6
Sum. ut, In fermone omnium effe. Cic 10. Philipp. 14. Erat enim in defiderio civitatis, in ore atque in fermone omnium.
Sermo eft omnibus. Plaut. Pfeud. 1. 5. 4.
Sermo eft mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. 41. Tamen quoniam mihi fermo eft apud deos, nihil reticebo. Locus obfcurior.
Plurimus ei de honefto ac bono fermo fit Quintil. lib 2. cap. 2.
Multi fermonis funt ifta. Cic. 7. Att. 3. Sed hæc coram: nam multi fermonis funt.
Multus eft fermo me judicium jam de caufa publica feciffe. Cic. 7. Att. 12.
Sermo eft eum reginam amare, &c. Plin. lib. 35. cap. 11.
Sufcipere fermonem. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Extendere noctem æftivam benigno fermone. Hor. 1. Epift. 5. 11.
Trahere noctem vario fermone. Virg. 1. Æn. 752.
Venire in fermonem hominum. Cic. 6. Verr. 13. In fermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret.
Verfantur aures in pervagato fermone civitatis. Cic. pro Milon. 13. An vero Judices, vos foli ignoratis? vos hofpites in hac urbe verfamini, veftræ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis fermone verfantur?
Vitare fermonem. Cic. 9. Fam.
Utendumque plane fermone, ut nummo, cui publica forma eft. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Sermo, pro Dialogo, ut Platonis fermo. H. St. V. Orat. Cic. 23.
Sermones pl. pro Colloquio plerumque, vel Repetito fermone, nonnunquam Rumore. Virg. 6. Æn 535.
Hac vice fermonum, rofeis Aurora quadrigis, &c.
In fermonibus. Plaut. Trin. 1. 2. 62. Cic. 1. Att 16. Ufque eo ut noftri ifti comiffatores conjurationis, barbatuli juvenes, illum in fermonibus Cn. Ciceronem appellent.
Compofiti fermones ad coarguendos qui contra difputant, a Græcis ἐλεγκτικοὶ vocantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Compofiti ad præcipiendum fermones, qui ὑφηγητικοὶ appellantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sermonibus de induftria compofitis excipi, ex Livio. Vide EXCIPIO. H. St.
Fideles fermones, Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 62. 144.
Fortuiti fermones. Tacit. 4. Ann. 68.
Multiplices variique fermones. Cic. in Orat. 12. Solebant Academici de rebus omnibus in utramque partem difputare: atque ideo fermones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
Obfcæni fermones. Hor. 2. Epift. 1. 127.
Otiofi fermones Quintil. lib. 1. cap. 12.
Siniftris fermonibus aliquem carpere. i. e. Maledicis, & iniquis. Plin. 1. Epift. 9. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam finiftris fermonibus carpit: neminem ipfe reprehendo.
Cedere fermones. Ter. Heaut. 2. 3. 1. Interea dum fermones cedimus, illæ funt relictæ. h. e. Dum fermones mifcemus, dum colloquimur. Putant figuram dicendi ortam effe a crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui Cædimus fcribant. [Recte. V. CÆDO.
Commeant fermones. Tacit. 2. Ann. 28.
Communicare fermones. Cic. 2. de Invent. 144.
Confundere fermones in unum. V. CONFUNDO.
Deferre fermones de aliquo ad aliquem. Cic. 3. Fam. 8.
Dictare in fermonibus. Cic. 1. Fam 9. ad fin. Al. Dictitare rectius.
Differre fermonibus, Divulgare. Liv. 34. 49. Qui male commiffam libertatem pop. R. fermonibus diftulerint.
Divulgare fermonibus rem aliquam. V. DIVULGO.
Effugere fermones. Cic. Cujus frater germanus fermones iniquorum effugere potuit.
Erumpunt fermones in nomen alicujus. Cic. 1. ad Q. frat. 2. 1.
Ferre fermonibus aliquid. Liv. 4. 5. extr.
Jacere fermones. Tacit. 4. Ann. 68. Latiaris jacere fortuitos primum fermones.
Jactis fermonibus iræ intumuere. Stat. 1. Theb. 411.
Imbuere aures alicujus honeftis fermonibus. Tacit. 4. Hift. 7.
Incidere nobis varii fermones. Catul. de Vario 10. 5.
Laceffere fermones. V. LACESSO.
Mittere aliquem in fabulas & fermones. Quintil. Declam. 14. p. 302. Burm.
Moveri fermonibus alicujus. V. MOVEO.
Obmutefcere fermones. Cic. Denique etiam de fermonibus hominum, nifi obmutuerint.
Perferuntur fermones. V. PERFERO.
Perfcribere fermones. 1. Q. frat. 2. 1.

Pervulgari sermonibus. Cic. pro Cœl. 69. Audita, & pervulgata, & percrebrata sermonibus res est. Al. Audita & percelebrata emendatius.
Refercire sermonibus. Cic. pro Rabir. Post. 40.
Serere sermones. V. SERO, sevi.
Sustinere. Cic. 15. Fam. 14. Absens hominum sermones facilius sustinebis.
Vapulare sermonibus. Cic. 2. Att. 14.
Verberatæ aures sermonibus. Tacit. in Vita Agric. 41.
Usurpare sermonibus crebris. Cic. pro M. Marcel. 5.
SERMUNCŬLUS, i. m. dimin. [λογίδιον] Cic. 13. Att. 10. Sermunculum enim omnem aut restrinxerit, aut sedarit. Plin. 5. Epist. 8. Ut sermunculis etiam, fabellisque ducantur. Cic. pro Deiot. 35. Nonne intelligis, Cæsar, ex urbanis malevolorum sermunculis, hæc ab illis esse collecta?
SERMŌNĀLIS, e. Adj. Tertull. in Prax. cap. 5. Non sermonalis, sed rationalis Deus.
SERMŌNOR, āri. Gell. lib. 17. cap. 2. Sermonari rusticius videtur, sed rectius: sermocinari crebrius est, sed corruptius. Hæc ille.
SERMŌCĬNOR, [ὁμιλῶ Gl. L. G. & G. L.] āri. Loqui, colloqui. Plin. lib. 10. cap. 42. Super omnia humanas voces reddunt, psittaci quidem etiam sermocinantes. Cic. 2. de Invent. 54. Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo uti soleant, considerabitur. Idem 3. Verr. 138. Respondit illa, ut meretrix, non inhumane: libenter ait se esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam: reverti jubet.
SERMOCINANTER, Adv. Sidon. 8. Epist. 6. Sermocinanter horas extrahere.
SERMOCINATIO, ōnis. f. [διάλογος Gl. G. L.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Sermones hominum assimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt sermocinationem.
Sermocinatio quidem levi de re, sed a Latinæ Linguæ studio non abhorrens. Gell. 19. 8.
SERMOCINĀTRIX, īcis. f. [προσομιλητική] Quintil. lib. 3. cap. 4. Quam sane permittamus dicere sermocinatricem.
SERMYLIA, æ. f. [Σερμυλία] Civitas in Sithonia Macedoniæ. Herodot. lib. 7.
SERO, āre. V. SERA.
SĔRO, sēvi, sătum, [σπείρω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Seminare & plantare significat. Plin. lib. 12. cap. 3. Qualiter omnia translatura longius, seri arctissime, transferrique meminisse convenit. Cic. 1. Tusc. 32. Serit arbores, quæ alteri sæculo prosint. Virg. 2. Georg. 433.
Et dubitant homines serere, atque impendere curam.
Manu serere. Cæs. 3. Bell. Civil. 44. Multaque erant intra eum locum manu sata. [Ut manu facta. V. MANUS.
Densa serere. Virg. 2. Georg. 275.
Fruges serere. Tacit. 14. Ann. 38.
Hordea campis serere. Virg. 1. Georg. 210.
Vitem serere, Plantare. Columel. lib. 3. cap. 20.
Pisces serere. Plin. lib. 9. cap. 17.
Serere, per translationem. Liv. 21. 10. Incusaverat, bella ex bellis seri, ne pace unquam frui plebs posset.
Bella sermonibus serere. Liv. 4. 5. extr. Si hæc impediet aliquis, serite sermonibus, & multiplicate fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.
Certamina serere. Liv. 27. 12. Annibal turmatim per equites, peditumque jaculatores levia certamina serens, casum universæ pugnæ non necessarium ducebat.
Certamina serere cum aliquibus, Movere lites & dissensiones. Liv. 2. 1.
Colloquia cum aliquo serere, Colloqui. Liv. 24. 31. Quæ licentia Cretensium esset rogitantes serendi colloquia cum hoste. i. e. Verba faciendi. Sic cap. 32. & lib. 34.
Crimina serebant in Senatum, optimatesque. Liv. 24. 23. extr.
Curas Erycina serens in pectore. Catull. 62. 72.
Discordias serere. Liv. 3. 40.
Fabulam serere argumento. Liv. 7. 2. pr. Aliter 38. 56.
Lites serere. Plaut. Pœn. 3. 2. 10.
Mentionem alicujus rei serere ad vulgus sermonibus occultis. Liv. 3. 43. pr.
Negotium serere. Plaut. Most. 5. 1. 51.
Prælium serere. Tacit. 5. Hist. 11.
Rumores varios serere. Virg. 12. Æn. 228.
V. SUBSERO. H. St.
Sermonem serere. Locutio est Plauto usitata & frequens: & a serendo τὸ Sermo declinatum esse Varro censet. V. SERMO. Plaut. Cas. Quæ hujus similes sermones serunt. Idem Curc. 1. 3. 37.
Quod quidem mihi pollutus virgis servos sermonem serat? Turneb. conf. in Aulul. 4. 5. 7. Sciopp. & SERO, ui.
Sermonibus occultis serere aliquid. Liv. 7. 39. conf. Mentionem, paulo ante.
Vulnera serere. Lucret. lib. 5. 1289.
Seritur, Imperf. Plaut. Epid. 2. 2. 80.
Mihi istic nec seritur, nec metitur: nisi ea quæ vis, nolo. Adag. V. METO, ĕre.
SERENDUS, a, um. Partic. [φυτευτέος] ut, Arva serenda. Tibul. lib. 2. 3. 8.
SĂTUS, a, um. aliud Partic. [σπαρείς Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 1. Satæ platani regeneravere vitium.
Frumenta sata. Virg. 3. Georg. 176.
Messes satæ. Virg. 8. Ecl. 99.
Satus, Genitus. Virg. 2. Æn. 540.
At non ille, satum quo te mentiris, Achilles.
Satus Anchisa. Virg. 7. Æn. 152.
Genitore Lucifero satus. Ovid. 11. Met. 271.
Satus & creatus. Cic. 1. Tusc. 118. Non enim temere nec fortuito sati & creati sumus.
Animi sati & quasi sparsi. Cic. de Univers. 35.
Ætas aurea sata est prima. Ovid. 1. Met. 89.
SATA, ōrum. n. pl. [σπέρματα, Gl. L. G.] pro Segetibus. Virg. 1. Georg. 113.
Quique satis largum cælo demittitis imbrem. Quintil. lib. 8. in procem. Et velut læto gramine, sata strangulant.
Dare stragem satis, & ruinas arboribus. Virg. 12. Æn. 454.
Sternit torrens sata læta. Virg. 2. Æn. 306.
Tollent animos sata. Virg. 2. Georg. 350.
Urere sata. Virg. 4. Georg. 331.
SATIO, ōnis. f. [σπορά, σπέρματα, Gl. L. G. σπόρος G. L.] Serendi actus, quod & Satus. Cic. de Univers. 35. Post autem eam sationem, diis, ut ita dicam, junioribus permisit, ut corpora mortalia effingerent. Cic. 5. Verr. 44. Ne, si tempus sationis præteriisset, granum in provincia Sicilia nullum haberemus.
Specimen sationis. Lucret. lib. 5. 1360.
Optima vinetis satio est, quum, &c. Virg. 2. Georg. 319.
Perpetua atque æquabilis satio. Cic. 5. Verr. 112. V. PERPETUUS.
Jugera sationum suarum profiteri. Cic. 5. Verr. 38.
SATUS, ûs. m. [σπορά] Plin. lib. 17. cap. 17. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est. i. e. Plantatione. Cic. de Senect. 52. Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?
Conceptus, & satus animalium. Cic. 1. de Divin. 93. Ob eandem causam multa inusitata partim e cælo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam hominum pecudumve conceptu & satu.
Genitalis satus. Lucret. lib. 4. 1227.
Cæli satus, & terræ conceptus. Cic. de Univers. 35. Oceanum, Salaciamque cæli satu, terræque conceptu gerneratos, editosque memoremus.
Humanus satus. Cic. 2. de Divin. 93. Herbam autem asperam, credo avium congestu, non humano satu.
Hercules Jovis satu editus. Cic. 1. Off. 118.
A primo satu. Cic. 5. de Finib. 65.
Satus accipere. Cic. 2. Tusc. 13. Cultura autem animi Philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad satus accipiendos.
Primus satus. Cic. 5. de Finib. 65. Et ipsa caritas generis humani, quæ nata a primo satu, quo a procreatoribus nati diliguntur.
Vitalis satus. Plin. lib. 13. cap. 4.
SATOR, ōris. m. [σπορεύς Gl. L. G. & G. L.] Qui serit, aut plantat. Varr. 1. de R. R. cap. 45. Idque ita esse docent silvestria, ad quæ sator non accessit. Columel. lib. 3. cap. 15. Satoris officium est primum, &c.
Sator cælestium, Creator, genitor. Cic. 2. Tusc. 21.
Videte cuncti (dii,) tuque cælestum sator,
Jace, obsecro, in me vim coruscam fulminis.
Sator mundi, Janus. Martial. lib. 10. 28.
Omnium rerum sator & seminator mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 86.
Hominum sator atque deorum. Virg. 1. Æn. 258.
Divûm sator, Juppiter. Propert. lib. 4. 2. 55.
Sator litis, per translationem, Qui litem dissеminat & creat, vel litis causa est. Liv. 21. 6.
SATŌRIUS, a, um. Adj. [σπορευτικός] Quod ad satorem pertinet: ut, Trimodiæ satoriæ. Columel. 2. 9.
SATĪVUS, a, um. [σπόριμος Gl. L. G.] aliud Adj. Quod seritur: sive plantatur & excolitur: cui contrarium est Agrestis. Plin. lib. 15. cap. 7. Eadem ratio & in sativa myrto.
Sativum tempus, Sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.
SĒMEN, ĭnis. n. [σπέρμα, σπορά Gl. L. G.] a Sero, seris, quasi Serimen, ut vult Voss. notæ significationis. Columel. lib. 1. cap. 7. Et cetera pecora mala pascunt, nec industrie terram vertunt, longeque plus imputant seminis jacti, quam quod severint.
Semina, Fruges. Plin. Paneg. cap. 30. pr. Ægyptus alendis, augendisque seminibus ita gloriata est.
Pinguia semina. Hor. Epod. 16. 55.
Abire in semen. Plin. lib. 21. cap. 11. conf. Exire.
Committere semina sulcis. Virg. 1. Georg. 223.
Differere semina in areas. Columel. lib. 11. cap. 3. 31. Al. Differre.
Data semina rudi humo. Ovid. 5. Met. 646.
Eruere rostro semina. Ovid. 15. Met. 112.
Exire in semen. Plin. lib. 19. cap. 6. conf. Abire.
Jactare semen. V. JACIO.
Ingerere semen solo. V. INGERO.
Mandare semina terræ. V. MANDO, āre.
Mittere rude semen in ignotam humum. Ovid. 3. Trist. 8. 2.
Mollit humus semina valido prætincta veneno. Ovid. 7. Met. 123. De dentibus serpentis, quos Cadmus seminaverat.
Perceptum semen. Ovid. 11. Met. 144.
Permisto semine constant omnia. Lucret. lib. 2. 585.
Reddere semen. Plin. lib. 16. cap. 26.
Spargere semina per arva. Ovid. 12. Epist. 45.
Spargere semina frustra. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Turgescere semen in agris prima Ceres docuit. Ovid. 3. Amor. 10.
Versata Cerealia semina terra. Ovid. Rem. Amor. 173.
Vitiata semina. Ovid. 5. Met. 480.
Semina, dicuntur etiam de virgultis & surculis. Virg. 2. Georg. 354.
Seminibus positis, superest deducere terram
Sæpius. Ibid 2. 14.
Pars autem posito surgunt de semine: ut altæ
Castaneæ. Columel. lib. de arboribus cap. 2. extr. Si compluribus vindemiis eundem tenorem servaverint, ejusmodi vitibus lecta semina multum bonumque vinum præbebunt. Ibid. cap. 1. Semina appellat surculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10. Arbores & semina cum radicibus Autumno serito. V. Non. 6. 53.
Oleagineum semen. V. Oleagineus in OLEA.
Ordinaria semina. V. Ordinarius in ORDO.
Deponere semina. Columel. lib. de Arboribus cap. 20. Quum semina depones, dextra sinistraque usque in imum scrobem fasciculos sarmentorum brachii humani crassitudine demittito.
Semina, pro Surculis qui inseruntur arbori, *des Greffes*. Columel lib. 5. cap. penult. Surculos sic inserito, ut semipede, nec amplius de arbore exstent: supra deinde muscum imponito, & ita ligato, ne pluvia dilabatur. Quosdam tamen magis delectat in trunco arboris locum seminibus serra facere, infectasque partes tenui scalpello levare, atque ita surculos aptare. Paulo post, Surculos utraque parte derasos demittito, sic ut librum seminis libro arboris æqualem facias.
Semen, Cujusvis rei prima origo, & principium, ut
Semine ab ætherio equi. Virg. 7. Æn. 281.
Concepta semina arietis. Ovid. 4. Fast. 771.
Cælesti sumus omnes semine nati. Lucret. lib. 2. 990.
Dissona partu semina. Claud. 2. in Eutrop. 42.

Divinum

Divinum semen. Ovid. 1. Met. 78.
Flammæ abstrusa semina in venis silicis. Virg. 6. Æn. 6.
Semina limus habet virides generantia ranas. Ovid. 15. Met. 375.
Semen, per translationem, significat Auctorem alicujus rei, & eum a quo quid ortum est. Cic. 2. Philipp. 55. Ut igitur in seminibus causa est arborum & stirpium, sic hujus luctuosissimi belli semen tu fuisti.
Semen urbanitatis. Cic. 7. Att. 2. Veni igitur, quæso, ne tamen semen urbanitatis una cum Rep. intereat. Idem 5. de Fin. 18. Quorum similia sunt prima in animis, quasi virtutum igniculi & semina.
Nequitiæ semina languidiora. Ovid. 3. Amor. 4. 10.
Probationum semina spargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Semen alicujus, pro Genere. Sueton. in Calig. cap. 25. Nec ullo firmiore indicio sui seminis esse credebat, quam feritatis.
Generoso semine implere uterum. Ovid. 9. Met. 280. al. Germine.
Impia semina ferre utero. Ovid. 10. Met. 470.
Inclyta semina trahere. Sil. lib. 13. 30.
— inclyta namque
Semina ab OEnei ductoris stirpe trahebat.
Mortale semen. Ovid. 3. Met. 105.
Virile semen. [γονή] Lucret. lib. 4. 1202.
Veterino semine partum genus. Lucret. lib. 5. 863.
Semen etiam apud Latinos est Genus quoddam frumenti, quod a Græcis Zea dicitur. Plin. 18. 8. pr.

SEMĬNĬUM, i. n. Aliud Semen, aliud Seminium quibusdam esse videtur, nisi forte bis idem, Æschyli more & Homeri, locutum Lucretium opinamur, quum dixit, lib. 3. 764.
Si non certa suo cum semine seminioque
Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. Quod sane non censent, satiusque putant ista distingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem esse. Esse igitur Semen credunt illam Materiam genitalem, unde animalia oriuntur, plantæque, resque inanimæ, si quis Elementa earum Semina vocare velit: at Seminium, Sobolem esse dicunt ipsam & fetum. Id adeo ex eo sciri posse existimant, quod Seminium leonum Lucretius dicit, leonum Sobolem & genus indicans, 3. 742.
Denique cur acris violentia triste leonum
Seminium sequitur. Seminium tamen apud Plautum Semen est, Mil. 4. 2. 68.
Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, nisi huic verri affertur merces,
Non, hic suo seminio quamque porculenam impartiturus est.
Quanquam & pro Prole intelligi posset. Et apud Lucretium, 3. 746.
Hæc aliquo sine seminio graviore coorta est. Atque vocabulum videtur rusticum fuisse, ut e Varrone de R.R. 2. 6. apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus est, quum Semen & Seminium posuit. Hæc Turnebus.
Seminium, Seminis lucrum. Plaut. Rud. Venundatur merces non hoc suo seminio. [Error videtur. Porro, sic Femen & Femininum dicebant.

SEMINĀLIS, e. Adj. [σπερματικός] Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Viciæ pabularis modios septem vel octo, viciæ seminalis modios quinque vel sex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult.

SEMĬNĀRIUM, i. n. [φυτώριον, φυτεία] Gl. L. G.] Locus subactus, in quo semina aut vitium aut arborum panguntur: ut quum ad certam quantitatem excreverint, in vinetum vel arbustum vel pomarium transferantur. Columel. lib de Arboribus, cap. 1. Qui vineam vel arbustum constituere volet, seminaria prius facere debebit: sic enim sciet cujus generis vitem positurus sit. Idem lib. 5. cap. 6. Operam dabit, ne emortuis arboribus rarescat, ac primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & invicem novellam sobolem substituat. Id autem facile consequi poterit, si ulmorum seminarium paratum habuerit. Varro 3. de R.R. cap. 16. Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conspergunt omnia seminaria consita apium causa. Idem lib. 1. cap. 29. In primo intervallo inter Favonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus ut serantur, putari in primis, circum vites ablaqueari, &c. Cato R. R. cap. 46. Seminarium ad hunc modum facito: Locum, quam optimum & apertissimum & stercorosissimum poteris, & quam simillimum genus terræ eæ, ubi semina positurus eris, & uti ne nimis longe semina ex seminario ferantur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circumque sæpito bene, & in ordine serito, in sesquipedem quoquo versum taleam demittito, opprimitoque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum supra terram facito semina emineant: fimoque bubulo summam taleam oblinito, signumque apud taleam apponito, crebroque sarrito. Si voles cito semina crescant, ad eundem modum alia semina serito.
Seminarium, per translationem, in bonum & malum, pro Origine, & eo, unde alterutrum dependet. In malum. Cic. 2. in Catil. 23. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiamsi Catilina perierit, scitote hoc in Repub. seminarium Catilinarium futurum. [Rectius Catilinarum.
Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pison. 67. Ex illo fonte & seminario triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abjecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum judicium pronuntiavisti.
Principium urbis, & seminarium Reipub. Cic. 1. Off. 54. Id autem est principium urbis & quasi seminarium Reip.
Bellatricem illam viris armisque nobilem Hispaniam, illam seminarium hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem. Flor. 2. 6. 38.

SEMINŌSUS, a, um. Adj. ut, Cucurbitæ seminosæ, seminibus abundantes. Auctor Carm. 51. Iambici, cujus inter Priap. initium est, Quid hoc negotii est? v. 17.
Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocimumve, cucumeresve humi fusos
Venire credo, sessilesve lactucas.

SEMĬNO, [σπείρω, φυτεύω] āre. Semen in terram projicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum post Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem lib. 2. cap. 4. Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib. 2. cap. 8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluviis maduisset. Virg 6. Æn. 206.
Quale solet silvis brumali frigore viscum
Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos.
Seminare marem, quod Generare dicimus. Columel. lib. 6. cap. 24. De tauris.

Seminatus puer. Plaut. Amph. 1. 2. 19.
Alter decumo post mense nascetur puer,
Quam seminatus, alter mense septimo.

SEMINĀTIO, ōnis. f. [σπορά] Varro 2. de R. R. cap. 6. Ad seminationem onagrus idoneus, quod e fero fit mansuetus facile, & e mansueto ferus nunquam. adde Tertull. adv. Marc. 5. 10.

SEMINĀTOR, ōris. m. [σπορεύς] Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Omnium autem rerum, quæ natura administrantur, seminator & sator, & parens, ut ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniaque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.
Seminator omnium malorum versus: apud Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 66.
Seminator verborum. [σπερμολόγος] Interp. vulg. Actor. 17. 18.

SEMENTIS, is. f. [σπόρος Gl. L. G. & G. L.] ipsa Satio, seu Seminatio, sed percipue frugum & leguminum. Plin. lib. 18. cap. 14. Sunt qui properent, atque ita pronuntient, festinatam sementem sæpe decipere, serotinam semper. Ovid. 1. Fast. 679.
Vos dare perpetuos teneris sementibus auctus.
Magnas sementis. Columel. lib. 11. 2. 54. Quibus magna sementis præparatur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 3. Sementes quam maximas facere, ut in itinere copia frumenti suppeteret.
Sementis, Seminandi tempus. Columel. lib. 2. cap. 9. Prima sementis rarius serere permittit: novissima spissius postulat. i.e. Primum tempus sationis.
Sementis, pro Segete. Gell. lib. 2. cap. 29. In sementes forte consederat tempestiviores.
Sementis, Semen ipsum jam terræ mandatum. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco loco ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur: at ubi venit imber, multorum dierum sementis uno die surgit.
Proscriptionis facere sementem, Translate. Cic. 4. Att. 7. In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.
Malorum facere sementim. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Hanc igitur tantam a diis immortalibus arbitramur malorum sementim esse factam.
Sementim, in Accusativo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato de R. R. sæpe ut cap. 28. Sementim facito ita.
Sementi, in Ablativo. Columel. lib. 2. cap. 9. Media fere sementi, &c. Sic ibidem, cap. 10. & cap. 12. Peracta sementi.

SEMENTA, æ, f. Si fides Gloss. Græcolat. in Σπόρος.

SEMENTĪCUS, a, um. Adj. [σπόριμος] Quod seminari potest. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem, triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant. Al. Sementiva.

SEMENTĪNUS, a, um. [σπορητικός] Adj. ut, Sementina pira; vel a seminum multitudine, vel quod usque ad sementis tempus durent, dicta. Cato R. R cap. 7. Pira volema, aniciana & sementina.
Dies sementina, Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent semina agricolæ. Ovid. 1. Fast. 658.
Ter quater evolvi signantes tempora fastos
Nec sementina est ulla reperta dies. Al. Sementiva.
Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Paulus. conf. dict. seq.

SEMENTĪVUS, a, um. Adj. Quod seminatur. ut, Sementiva frumenta, Sementivum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. lib. 18. cap. 7.
Sementivæ feriæ. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. In ipso statim initio, Sementivis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo post, Num feriæ sementivæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non Sementinæ, nec Sementinis.

SEMENTIUM, i. n. σπέρμα. Gloss. Græcolat. [Nisi Sementivum scribendum.

SEMENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Sementifera Seriphos. Al. Serpentifera. Sic legit Taubm. cum Scalig.

SEMENTO, [σπερματίζω] āre. Semen producere. Plin. lib. 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

SEMENTATIO, ōnis. f. Tertull. de Spectac. cap. 18.

SEMENTESCO, ĕre. Semen producere. *Venir a graine, Grainer.* Utitur semel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

SĔRO, serui, sertum, [πλέκω] ĕre. Admovere. Unde Asserere manum, veteres dicebant Comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.
Serere, Texere, ordinare: quoniam ea, quæ ordinantur, annectuntur invicem atque cohærent. conf. in SERVIÆ.
Serere sermonem. i. e. Connectere. [Quod alii tamen, rectius opinor, a Sero; sevi arcessunt. Nam & Spargere sermones dicitur simili metaphora, & Græcis tritum σπείρειν λόγους, unde & composita vox σπερμολόγος.

SERTUS, a, um. Partic. [πλεκτός] Idem quod Contextus, compositus. ut, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. 164.
Accipiunt sertas nardo florente coronas.

SERTUM, i. n. & SERTA, æ. f. [στέφανος, στέμμα, Gl. L. G. & G. L.] Serta dicuntur Coronæ; a Sertis, id est, digestis invicem floribus frondibusque ex quibus fieri coronæ solebant. Carisius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, ut Virg. 6. Ecl. 16.
Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Sed Propert. 2. 24. 37. feminine extulit,
Quum tua præpendent demissæ in pocula sertæ. Et Corn. Severus,
Huc ades Aonia crinem circumdata serta. Hæc Carisius. Propertii locus in quibusdam codd. aliter legitur, sed ita docti certatim restituerunt. V. Brœkh. not. Plaut. Asin. 4. 1. 58.
Tum si coronas, serta, unguenta jusserit
Ancillam ferre Veneri.
Incendes odores, & sertis redimiri jubebis, & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
Delapsa capiti serta. Virg. 6. Ecl. 16.
Flaventia serta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 126.
Florida. Tibul. lib. 1. 1. 12.
Genialia. Ovid. 13 Met. 929.
Recentia. Virg. 1. Æn 421.
Spicea. Ovid. 3. Amor. 9. 36.
Stellantia serta. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 274.
Textilibus sertis omne rubebat iter. Martial. lib. 6. 80.

Variis sertis florentia limina. Virg. 4. Æn. 202.
Gerit myrtea serta. Tibul. lib. 1. 3. 66.
Innectunt odoratis tempora sertis. Ovid. 5. Trist. 3. 3.
Intendere locum sertis. V. INTENDO.
Legere serta. Virg. 10. Ecl. 41.
Ponere laurea serta in coma. Ovid. 2. Trist. 172.
Texere serta. Sen. Med. 10.
Vinctus Hymen tempora sertis. Ovid. 6. Epist. 44.
SERTOR, ab eodem verbo, V. in suo loco.
SERTO, āre. [στεφανόω] Gloss. Latinogræc. Sertat, στεφανοῖ.
SERO, adv. SEROTINUS. V. SERUS.
SEROPTA, SEROPTĀNUS, V. SAREPTA.
SERPENS, SERPERASTRUM, V. SERPO.
SERPO, psi, ptum, [ἕρπω, ἑρπύζω Gl. G. L.] ĕre. Repere, paulatim decorrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13. Pinnis quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Et proprie Reptilibus animalibus tribuitur. Cic. 5. de Finib. 42. Serpere anguiculos.
Vipera serpit humo. Ovid. 3. de Pont. 3. 102.
Serpit draco subter supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Per humum serpere. Ovid. 15. Met. 689.
Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.
Humi serpere, Oratione humili uti. Hor. de Arte Poet. 28.
Hedera serpit. Virg. 8. Ecl. 13.
Serpere, Manare, Propagari, Latius extendi, translate.
Ardor. Cic. 2. Tusc. 21. Nunc serpit ardor. i. e. Crescit.
Contagium serpit. Virg. 3. Georg. 469.
Dira per incautum serpunt contagia vulgus.
Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. i. e. Augetur.
Flamma. Liv. 30. 6. Ignibusque in proxima tecta conjectis, effusa flamma primo veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, uno repente omnia incendio hausit.
Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ovid. Rem. Amor. 105.
Lues. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
Inque ipsos vultus serperet atra lues.
Ulcera serpentia, Græci herpetes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.
Serpentia ulcera oris, quæ ἄφθας Græci nominant. Cels. lib. 2. cap. 1.
Ulcus serpit alte atque late. Cels. lib. 6. cap. 18.
Ad alios etiam hæc res serpit, i. e. Spectat. Ulp. in l. Si quis pecuniam. §. Quanquam. D. Si quis omissa causa.
Serpere in immensum. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horum recipiemus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur. conf. 51.
Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cic. de Amicit. 88.
Argumentum. Cic. 1. de Nat. Deor. 98. Etenim si semel, Velleji, suscipimus genus hoc argumenti, attende quo serpat.
Consuetudo. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore uti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.
Res etiam Serpere dicitur, per translationem, Quando paulatim provehitur sive procedit. Cic. de Amicit. 41. Serpit enim deinde res, quæ proclivius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.
Injuria. Cic. 4. Verr. 53. Quam facile serpat injuria, & consuetudo peccandi quam non facile reprimatur, videte Judices.
Lacrimæ serpunt per vulnera, Augetur luctus. Stat. 11. Theb. 608.
Malum. Cic. 5. Verr. 53. Ita serpit illud insitum in natura malum consuetudine peccandi libera, finem ut audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. 6. Latius opinione disseminatum est hoc malum: manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes, & obscure serpens multas jam provincias occupavit.
Murmur serpit per agmina. Virg. 12. Æn. 239.
Rumor. Cic. pro Muren. 45. Jacet, diffidit, abjecit hastas: serpit hic rumor.
Simulatio. Cic. 14. Att. 16. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.
Serpere rem latius, vel longius. Liv. 28. 15. extr. Cic. 1. Att. 10.
SERPENS, entis. Partic. [ἕρπων] Quod longius ac latius serpit & divagatur. Cic. de Senect. 5. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis. De vite.
Sæcla serpentia ferarum. Lucret. lib. 6. 766.
SERPENS, entis. c. subst. [ἑρπετὸν Gl. L. G. & G. L.] Generale nomen est ad omnia, quæ humi repunt, citra usum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14. Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo imperatore, balistis tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens CXX pedum longitudinis. Idem lib. 8 cap. 23. Nec pedibus pavendas tantum serpentes, sed & missili volare tormento.
Lapsus serpentum. V. LABOR, ēris.
Oculi serpentium ignei. Sen. Herc. fur. 4. 3.
Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æn. 848.
Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5. 34.
Atris ille malum virus serpentibus addit. Virg. 1. Georg. 129.
Attollens minas serpens. V. ATTOLLO.
Cæruleus serpens. Ovid. 3. Met. 38.
Dira Ovid. 2. Met. 651.
Letiferi serpentes. Lucan. lib. 9. 384.
Lubrica. Lucret. lib. 4. 58.
Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3. 658.
Pigra. Ovid. 2. Amor. 13. 13.
Tumens. Claud. 6. Paneg.
Malthios herba, quam quum serpentes comederent, senium deponerent ætatis. Lactant. in lib. 4. Thebaid. H. St.
Serpentes, pro Pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51. Morborum vero tam infinita est multitudo, ut Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Diog. Laert. lib. 1. in Pherecyde, Alii a pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Idem tradit Ælianus Var. Hist 5. 2. Serenus cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap. lib. 1. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, recte sic exponit verba Plinii: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci ἑρπετὰ simpliciter, & ἑρπετὰ ἐν τῇ κεφαλῇ, pediculos appellare, quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit. [Cic. 3. de Offic. 54. Serpentes sunt Cimices.
SERPENTĪNUS, a, um. Adj. Justin. 32. 4. 6. Omne serpentinum genus. al. Serpentium.
SERPENTARIA, æ. f. herba, quæ vocatur & Viperina. Apul. de Herb. cap. 5. V. Botanicos.
SERPENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Seriphus serpentifera. Sic enim legendum est cum Scaligero; non ut quidam, Sementifera.
SERPENTIGĔNA, æ, c. [ὀφιογενής] Ex serpentibus natus. Ovid. 7. Met. 212.
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.
SERPENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὀφιοῦχος] Ovid. 4. Trist. 7. 17.
Sphyngaque, & Harpyias serpentigerosque Gigantes. al. Serpentipedes.
SERPENTIPES, V. SERPENTIGER.
SERPĔRASTRUM, i. n. Instrumentum, quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierent, aut compernes. Varr. lib. 8. de L. L. 5. Non sequitur ut stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastra, ut eorum depravata corrigant crura, &c.
Serperastri translate. Cic. 7. Att. 3. De serperastris cohortis meæ nihil est quod doleas. Ipsi enim se collegerunt admiratione integritatis meæ. Serperastros interpretatur Turneb. Adverf. 21. 7. Homines avarissimos & sordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, assimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: jocoseque sic appellavit, ad illa interim alludens serperastra, quæ geniculis infantium adminicula, juvandi gressus causa, alligata adhibebantur, ne compernes fierent. Paul. Manut. explicat, Homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil sordidius, addicti. Suspicatur tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus offam latrantibus. Bos. Sirpirastris, quasi a Sirpando, h. e. Ligando. [Quod minus probo. Pessime, qui masculinum faciunt, quasi a Serperaster. Serperastra sunt, quibus pueri Serpere, i. e. Repere, sensimque ambulare discebant. Sic vero Cohortem suam Tullius vocat, quod ejus adminiculo in provinciæ administratione non minus indigeret, quam pueri serperastris ad rependum, prohibendumque, ne vaciæ fiant.
SERPĪGO, ĭnis. f. Mantuanus,
— longa serpigine tandem
Munda cutis nitet.
SERPICŬLA, æ. f. Propert. 4. 2. 40.
Serpiculis medio pulvere ferre rosam. Sed rectius legitur Sirpiculis. q. f. l. V.
SERPULA, a verbo Serpo; Serpens a Festo dicitur. Messala, Serpula serpserit, serpens inrepserit. Paul.
SERPYLLUM, i. n. vel SERPYLLUS, i. m. [ἕρπυλλος, ἡ ἕρπυλλον, ἄδος βοτάνης, Ἀχιόσταση Gl. L. G.] Herba parvorum foliorum. Plin. lib. 20. cap. 22. Serpyllum a serpendo putant dictum. Quod in silvestri evenit, in petris maxime. Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis adversus serpentes efficax, maxime cenchrin. Varro 1. de R. R. cap. 35. A Favonio usque ad Arcturi exortum recte serpyllum. Virg. 2. Ecl. 11.
Allia, serpyllumque, herbas contundit olentes.
Olentia serpylla. Virg. 4. Georg. 31. Quidam per i Latinum Serpillum scribi malunt, in Gloss. exstat per u, Serpullum.
SERRA, æ. f. [πρίων Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum dentatum, quo ligna potissimum secantur. Columel. lib. 5. cap. 6. Uno ictu arborem præcidi: si minus, serra desecari. Martial. 14. Epigr. 143.
Et pingues tunicas serra secare potest. Columel. de Arborib. cap. 9. Vitem serra præcidito, & plagam lævato: taleas recidito.
Usum serræ repperit Perdix. Ovid. 8. Met. 246.
Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.
Serra, Genus aciei militaris. Veget. de Re mil. 3. 19. extr. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directa, ante frontem opponitur hostibus, ut turbata acies reparetur.
Serra præliari dicitur, cum assidue acceditur, recediturque, neque ullo consistitur tempore. Cato de Re Milit. Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, uti adoriare. Festus.
Serram ducere cum aliquo. Varr. 3. de R. R. 6. pr. De pavone, inquit, libere licet dicas, quia discessit Fircellius, qui, secus si quid diceres de iis, gentilitatis causa, fortasse an tecum duceret serram. Quidam locum explicant de Serra militari, Festi & Vegetii auctoritate freti. Nam Serra pugnari dicitur, cum subinde acceditur ad hostem & receditur. Verum hanc expositionem ingeniosiorem, quam veriorem Turnebus credit, existimatque Varronem dicere, Fircellium Pavonem, propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum pavonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est male loqueretur, streperum & odiosum putaturum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quam stridentem & obstrepentem serram, cujus argutia auribus molesta est. Hæc ille Adverf. 8. 7. Ante Scalig. legebatur, Fortasse ante eum. Sed hæc lectio, codd. meliorum. Est autem Serram ducere cum aliquo, Altercari. [Sunt qui Sertam legunt, & de conjuncta opera in eadem re exponunt. Cui sententiæ repugnare videtur, quod præcedit, Qui, secus si quid diceres de iis. Quæ altercationis minas postulant.
Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.
Serra, Tiberini fluvii cognomen. Servius in illud 8. Æn. 63.
— ego sum, pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem,
Cæruleus Tibris, cælo gratissimus amnis. Stringentem, (inquit) Radentem, imminuentem. Nam hoc est Tiberini fluminis proprium, adeo ut ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminans & exedens: in sacris etiam Serra dibebatur: unde ait nunc,
— & pinguia culta secantem. In aliqua etiam urbis parte Terentum dicitur, eo quod ripas terat. Hactenus Servius.
SERRŬLA, æ. f. dimin. [πριόνιον] Columel. de Arbor. cap 6. Et si fieri potest, juxta aliquem nodum serrula desecato. Cic. pro Cluent. 180. Quidam ex amicis Sassiæ recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur.
SERRĀTUS, a, um. Adj. [πριονωτός] Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exserti. Serrati

rati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur, ut serpentibus, piscibus, canibus. Continui, ut homini, equo. Exserti, apro, hippopotamo, elephanti.

Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.

Serrati nummi, ab impressa serræ nota appellati. Tacit. de Morib. German. 5. 7. Pecuniam probant veterem, & diu notam, serratos bigatosque. Quem sane locum Rhenanus in castigationibus in Tacitum ex Plinii lib. 33. cap. 3. hunc in modum explicat, Nota argenti, inquit, fuere bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatique dicti. Porro argenti bigati ex Gallis Bojis, item ex Liguribus Romam allati sæpe fit mentio Livio. Nec aliter apparet serratos ab impressa serræ nota appellatos. [Immo, quia serratim in ambitu incisi erant, cujus generis adhuc reperiuntur. Id autem factum, ne subærato nummo deciperentur.

Serratim, Adv. Serræ modo. Vitruv. 6. 11. Serratim construi.

Serrāgo, inis. f. Scobs, quæ humi cadit, cum quid serra scinditur. Plin. 37. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, serragine. Cæl. Aurel. Acut. 1. 14. Cornu caprinum nigrum, sed serrago ejus alba.

Serrārius, i. m. [λιθοπρίστης] Gloss. Cyrilli. i. e. Marmoris sector.

Serro, [πρίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Serram ducere, vel Serra dissecare. Sil. lib. 6. 184.

Auro serravit ramos Junonius anguis. [Immo Servavit.

Imperat. Serra, πρίσον. Gloss. Latinogræc.

Serrātus, a, um. Partic. [πεπρισμένος] Quod serra sectum est.

Serrātūra, æ. f. [πρίσις Gl. G. L.] Actus serrandi. Pallad. 3. 17. [In Gloss. exstat tantum Serr. sed Serratura, vel Serracio legendum.

Serrābilis, e. Adj. Quod serra facile secari potest. Plin. 16. 43. Serrabilia ac sectilia, quæ modice humida. Sic legit Harduinus, quem vide in locum.

Serrācum, i. n. Quod serræ instar radit. Sidon. 4. Epist. 18. V. sarracum.

Serraculum, i. n. dimin. Gloss. Vet. Græc. Lat. πηδάλιον, Gubernaculum, Clavum, Serraculum.

Serrātōrius, a, um. Adj. Ammian. 23. 4. Serratoria machina.

Serrātrina, æ. f. ut, Moletrina apud Non. 1. 320.

Serrānus, C. seu M. Atilius Serranus a Serendo dictus, ut vult Plin. & Serv. in illud Virg. 6. Æn. 844.

— parvoque potentem

Fabricium, vel te sulco Serrane serentem? Subaud. Tacitum relinquat? Sed V. seranus, suo loco.

Serrāta, æ. f. [χαμαίδρυς] Herba, a serrato foliorum ambitu sic dicta. Plin. lib. 24. cap. 16. Chamædrys herba est, quæ Latine trissago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii serratam, &c. appellavere.

Serratŭla, æ. f. [κέστρον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 8. Vettones in Hispania eam, quæ Vettonica dicitur in Gallia, in Italia autem serratula, a Græcis cestros, aut psychotrophon, ante cunctas laudatissima.

Serrhēum, sive **Serrhīum**, i. n. [Σέῤῥιον] Mons Thraciæ, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Meminit & Stephanus.

Serrhi, [Σέῤῥοι] Populi sunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalotomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.

Sertor, ōris. m. Prænomen Æquicolarum, eoque appellatus est Sertor Resius, qui primus jus feciale instituit. Fuit vero ita vocatus, qui per sationem natus est. Prob. in epit. Val. Max. de Nom. rat. De Sertore hæc habet Festus: Sertorem quidam putant dictum a prendendo, quia cum cuiquam adferat manum, educendi ejus gratia ex servitute in libertatem, vocetur adsertor; cum verisimilius sit dictum quod sereret aliquid, ac potius adsertorem a serendo accepisse nomen, cum aliquem ferat, petendo in libertatem eandem, qua ipse sit, id est jungat, quia fruges cum seruntur terræ jungit.

Sertōrius, i. m. Gentile nomen, item a Sertore ductum; quo raro usi sunt Romani.

Hujusce nominis celeberrimus fuit C. Sertorius, Nursia oriundus, qui partium Marianarum fuit una cum Cinna, moderatius tamen se gessit quam alii. Sulla redeunte e bello Mithridatico, Urbisque potente, ipse quoque in Hispaniam aufugit: ubi brevi tempore ob virtutem, sibi gratiam earum gentium conciliavit, traditurque per eum Hispanos, disciplinam rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Dux Lusitanorum delectus, parvis copiis multas urbes subegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus afflixit. Primum Cottam navali prælio superavit. Aufidium Hispaniæ Prætorem cum duobus millibus civium Romanorum interfecit. Domitium Proconsulem contrivit. Postremo Toranium a Metello missum cum toto exercitu delevit. Denique a Perpenna, socio belli & ejusdem factionis, per proditionem in cœna interfectus est. Ex Plutarcho. Hic Cervam albam a Lusitano quodam nactus, hanc sibi divinitus oblatam, & instinctam Dianæ numine colloqui secum, monereque ac docere quæ utilia factu essent prædicabat, quo facilius barbari duriora imperata perficerent. testis Gell. 15. 22. Lucan. lib. 2. 549.

Quique feros movit Sertorius exsul Iberos.

Sertula Campana, [μελίλωτος] Herba, quæ Melilotus alias dicitur. Plin. lib. 21. cap. 9.

Sertum, V. sero, serui.

Servia, æ. f. [στέφανος] Sertum quod ex floribus fiebat. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui strophia appellantes, unde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde communicatum est, inter sacra tantum & bellicos honores, coronis suum nomen vindicantibus. Quum vero e floribus fierent serta, a ferendo serviæ appellabantur: quod apud Græcos quoque non adeo antiquitus placuit. Hard. conj. Fierent, serta a serendo serieve.

Servia, æ. f. item Regio in Europa inter Danubium & Illyriam sita; olim Mœsia superior dicta est.

Servilius, i. m. [Σερβίλιος] Nomen gentis Albanæ primum, deinde Romanæ plebejæ, in qua clari viri plures fuerunt, quos memorarunt Cicero, Livius, Tacitus, Valerius & alii.

Servilia, æ. f. [Σερβιλία] M. Bruti mater, cujus meminit Sueton. Cæs. cap. 50.

Servilius, a, um. Adj. ut, Lex Servilia, scil. Agraria, quæ lata est a P. Servilio Rullo, Trib. pl. quam Cicero tribus orationibus oppugnavit. V. Tacit. 12 Ann. 60.

Servilius Lacus, appellabatur ab eo qui eum faciendum curaverat, in principio vici Jugati, continens Basilicæ Juliæ, in quo loco fuit effigies Hydræ posita a M. Agrippa. Festus.

Servilianus, a, um. Adj. Tacit. 15. Ann. 55. Horti Serviliani.

Servilis, **Serviliter**, **Servio**, **Servitium**, **Servitudo**, **Servitus**. V. Servus, in servo, are.

Servius, [Σέρβιος] Prænomen apud Romanos fuit, ejus qui mortua matre in utero servatus est. Prob. in Val. Max. epit. de Nomin. conf. in prænomen.

Servius Tullius præcipuus sanctor legum fuit. Tacit. 3. Ann. 26.

Servianus, a, um. Adj. a nomine Servius, ut pleraque alia a similibus. derivata. Serviana actio. §. item Serviana. De actionib. lib. 4. Institutionum civilium. l. ult. De Salviano interd. in P. [An Serviliana?

Sĕrum, i, n. [ὀῤῥὸς τοῦ γάλακτος Gl. L. G. & G. L.] Aqua lactis. Plin. lib. 11. cap. 41. Mirum, Barbaras gentes, quæ lacte vivant, ignorare aut spernere casei tot sæculis dotem, demsantes id alioquin in acorem jucundum, & pingue butyrum: spuma id est lactis, concretiusque, quam quod serum vocatur. Idem lib. 28. cap. 9. Quidam & ipsum serum jam multo potentissimum decoquunt ad tertias partes, & sub dio refrigerant. Virg. 3. Georg. 406. — acremque molossum

Pasce sero pingui.

Liquidum serum. Ovid. 4. Fast. 770.

Serum, in alia significatione, V. serus, adj.

Serārius, a, um. Adj. ut Porcus ferarius, V. in porcus.

Seresco, ĕre, In serum abire. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne autem (lac) igne spissatur, frigore serescit.

De alia verbi significatione V. suo ordine.

Servo, [τηρῶ, φυλάττω, Gl. G. L. & L. G.] āre. Tutor, tueor, custodio. Hœdos pascentes servare. Virg. 3. Eclog. 12.

Cura servandi dominam penes Bagoum. Ovid. 2. Amor. 2. 1. Ovid. 2. Amor. 3. 1.

Hei mihi, quod dominam, nec vir nec femina, servas.

Dare servandam aliquam alicui. Ovid. 1. Met. 624.

Servare aliquid alicui, Custodire, tueri. Ter. Eun. 5. 8. 19. Juppiter serva obsecro hæc nobis bona.

Vestimenta. Plaut. Rud. 2. 3. 52. — qui it lavatum

In balineas, ibi quum sedulo sua vestimenta servat,

Tamen surripiuntur.

Servare domum, & Domi in Indice in Terentium ex pag. H. St. Voluit paginam forsan adscribere. V. Donat. in Eun. 4. 7. 10. Al. Domi.

Limen servare. Virg. 6. Æn. 402.

Muros tuto aggere servare. Virg. 9. Æn. 43.

Pecudes servare vallibus. Ovid. 1. de Arte Am. 28.

Retia servo dum tu sectaris apros. Virg. 3. Ecl. 75.

Intus serva, V. intus. conf. Domum servare supra.

De cælo servare, est Nuntiare aut pluisse aut intonuisse: ideoque diremptum esse auspicium, vel contra auspicia esse factum. Cic. pro Domo 39. Negant fas esse agi cum populo, quum de cælo servatum sit. Et 2. Att. 10. Bibulus de cælo tum servasset, necne, sibi quærendum non fuisse. Eidem 4. 3. Proscripsit, se per omnes dies comitiales de cælo servaturum. Ex Budæo. [Verbum Augurale, quod ad omnia, in cælo observata pertinebat, quæ auspicia vitiare possent.

Amicitiam servare, Conservare. Cic. de Amicit. 25.

Amicos servare & retinere. Hor. 1. Serm. 1. 89.

Amorem nati servare. Virg. 2. Æn. 789.

Animi rectum servare. Hor. 2. Serm. 3. 201.

Concentum servare. Cic. 4. de Fin. 75. Ut, inquit, in fidibus pluribus, si nulla earum ita contenta numeris sit, ut concentum servare possit, omnes æque incontentæ sint.

Connubia servare, Connubio junctum esse. Virg. 3. Æn. 319.

Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas?

Consuetudinem. Columel. lib. 11. cap. 3. Servantque adhuc antiquorum consuetudinem religiosiores agricolæ.

Consuetudinem in re aliqua facienda. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit.

Consulta qui patrum, qui leges, juraque servat. Hor. 1. Epist. 16. 41.

Cursum eundem constantissime servare. Cic. 1. Tusc. 72. Tum in eodem orbe, in duodecim partes distributo, quinque ferri stellas, eosdem cursus constantissime servantes disparibus inter se motibus.

Fidem servare, Præstare promissum. Plaut. Mostel. 4. 3. 29. Ter. And. 1. 5. 45.

Ut neque me consuetudo, neque amor, neque pudor

Commoveat, neque commoneat, ut servem fidem?

Fidem servare, & manere promissis. Virg. 2. Æn. 161.

Fidem servare in eo quod dixeris. Ter. Hec. 3. 3. 42. Cic. in Vatin. 15.

Secundum ea quæro, servarisne in eo fidem?

Fidem servare de re aliqua. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 35.

Fidem veritatis servare. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fœdera servare. Ovid. 2. Fast. 159.

Gloriam alicujus rei servare. Plaut. Rud. 2. 6. 40.

Qui semper servas gloriam aritudinis.

Institutum servare. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 75. Cic. 4. Acad. 123. In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandisque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie stet Asia Luculli institutis servandis, & quasi vestigiis persequendis.

Jura induciarum servare. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 85.

Jusjurandum servare. Nepos, 17. 2. 5.

Modum, h. e. Mensuram tenere & observare. Columel. lib. 8. cap. 5.

Morem ab antiquis traditum servare. Hor. 1. Serm. 4. 117.

Odorem, Retinere. Hor. 1. Epist. 2. 69.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu.

Officium adversus inimicum. Cic. 1. Off. 34. Sunt autem quædam officia etiam adversus eos servanda, a quibus injuriam acceperis.

Ordinem. Liv. 26. extr. Hunc ordinem laboris quietisque, quoad Carthagine morati sunt, servarunt.

Otia intrepido vultu servare. Sil. 11. 230. De Decio loquitur, qui quum Annibalem intra mœnia suscipi audiret, non solum non fugiebat, sed otiose in foro ambulabat.

Promissum. Plaut. Amph. 5. 3. 1. Cic. 1. Off. 51. Nec promissa igitur servanda sunt ea, quæ sint iis, quibus promiseris, inutilia.

Pudicitiam. Virg. 2. Georg. 524.

Religionem servare. Nepos, 13. 2. 5.

Temperamentum. Plin. lib. 15. cap. 3. Qui medium temperamentum in hoc servant, perticis decutiunt.

Vices

Vices descriptas servare, & operum labores. Hor. in Arte Poet. 86.
Servare, [σώζειν] Conservare, Liberare. Plaut. Epid. 3. 2. 43. Me quidem certo servavit consiliis suis. Cic. 1. Att. 9. Cic. 14. Fam. 2. Te nunc, mea Terentia, sic vexari, sic jacere in lacrimis & sordibus: idque fieri mea culpa, qui ceteros servavi, ut nos periremus!
Clodium, Appii filium, credo te audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Cæsaris, quum pro populo fieret, eumque per manus servulæ servatum & eductum.
Ope nostra servare aliquem. Ovid. 7. Met. 39.
Invitum qui servat, idem facit occidenti. Hor. in Arte Poet. 467.
Servare suum, pro Recuperare. Ulpianus. D. de fidejuss. & mandat. in l. si mandatu meo, x. Titio credideris: & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxat tibi obligatus ero, quod a Titio servare non potueris. Modest. in l. si fidejussores. D. eod. tit. Si fidejussores in id accepti sunt, quod a curatore servari non possit, & post impletam legitimam ætatem, tam ab ipso, quam ab hæredibus, ejus solidum servari potuerit. Cic. 5. Fam. 20. Sed ego putavi esse viri boni, quum populis suum servaret, consulere fortunis tot vel amicorum vel civium. Idem 3. Q. frat. 1. Calvus ajebat aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute illi fundo imposita, tamen nos pretium servare posse, si vendere vellemus. Budæus. [Sic Creditum servare. Suet. Claud. 16.
Ad reditum, vel ad alia tempora servare. Cic. 8. Att. 2. Non expulsi, sed evocati e patria, quam non servandam ad reditum nostrum, sed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. 75. Utinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me servasset.
Eo me servavi. Cic. 5. Att. 17. Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem litteras: itaque eo me servavi.
Integra omnia principi servare. Plin. Epist. 126.
Vinum servare in vetustatem. Cato R. R. cap. 114. Columel. 12. 28.
Vulnus æternum servare sub pectore. Virg. 1. Æn. 40.
Diligenter ac suspiciose servare, Observare. Ter. Heaut. 4. 4. 12. Dic me hic oppido esse invitam, atque servari. Al. Adservari. Virg. 1. Georg. 335.
Hoc metuens, cæli menses & sidera serva. Idem 6. Æn. 338.
Qui Lybico nuper cursu dum sidera servat
Exciderat puppi. Non. 4. 411.
Servaveris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph. 1. 1. 157.
Quid, si ego illum tractim tangam, ut dormiat? s. servaveris.
Διαφύλαξαι. *Garde toi bien.* H. St.
Servare, Inhabitare, possidere. Virg. 4. Georg. 383.
Centum quæ silvas, centum quæ flumina servant. Philarg. & Nonius l. c.
Servare, Tenere. Virg. 7. Æn. 179.
— curvam servans sub imagine falcem.
SERVANS, antis. [φυλάσσων καὶ φύλαξ, Gl. L. G.] Partic. Lumina servantia. Ovid. 1. Met. 684.
Servans æqui, Φύλαξ τοῦ δικαίου. Gloss. Latinogræc.
Æqui servantissimus. Virg. 2. Æn. 427. i. e. Observantissimus.
SERVĀTUS, a, um. [πεφυλαγμένος] aliud Partic. ut Ovid. 8. Met. 459.
Servatusque tuos juvenis servaverat annos. De ramo, qui quamdiu duraturus erat, tamdiu etiam victurus Meleager.
Centum clavibus servatus. Hor. 2. Carm. 14. 25.
Amores ad finem servati. Ovid. 11. Met. 750.
Odium servatum perenni studio. Sil. lib. 1. 17.
Servatus [σεσωσμένος] Ovid. 3. Trist. 1. 48.
Servatos cives indicat hujus ope.
Vitam servatam dote aliqua rependere. Ovid. 5. Met. 15.
SERVĀTOR, ōris. m. [τηρητής, φύλαξ Gl. G. L.] Qui servat, Custodit. Servator, qui & Salvator, [σωτήρ] Qui servat & liberat. Liv. 34. 50. Quorum agmen imperator secutus, prosequentibus cunctis, servatorem, liberatoremque acclamantibus, salutatis dimissisque eis, eadem qua venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec servatoris illum loco numerabo, sed fœneratoris, cui sciam reddendum quod accepi.
SERVĀTRIX, īcis. f. [σώτειρα] Ter. Hec. 5. 4. 16.
O Bacchis, ô mea Bacchis, servatrix mea. Cic 5. de Fin. 29. Non dubitemque dicere omnem naturam esse servatricem sui, idque habere propositum, quasi finem & extremum, se ut custodiat quam in optimo sui generis statu. Inscript. Gruteri, p. 97. n. 7. PROSERPINAE SERVATRICI. [Frequentius tamen diis Conservatorum & Conservatricum deabus, cognomina tribuuntur, ut sæpe in nummis.
SERVATŌRIUM, i. n. [φυλακτήριον] Gloss. Gr. Lat.
SERVABĪLIS, e. Adj. [σώσιμος] Quod potest servari. Ovid. 4. Trist. 5. 21.
Et tutare caput nulli servabile.
Duracina sine ullis vasis in vite servabilis. Plin. lib. 14. cap. 3.
SERVACŬLUM, i. n. pro Anchora, quasi σωτήριον. Ulpianus l. 29. §. 2. D. ad l. Aquil. Parvi refert, navem immittendo, aut servaculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Serraculum Cujac.
SERVUS, i. m. [δοῦλος, Gl. omn. L. G. & λάτρις, G. L. οἰκέτης] a Servo, āre, dictum, dicit Perottus: quia in bello servi non necabantur, sed vivi servabantur. Est autem servus, Qui domino alieno contra naturam, juris constitutione subjicitur. Cic. 5. Verr. Quum vero hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, ut Apronium & Turpionem, servos homines, tuo, liberorumque tuorum periculo divites fieri velles.
Ad limina servus. V. LIMEN.
Comicus servus. V. Comicus testis, in TESTIS.
Fallax servus. Ovid. 1. Amor. 15. 17.
Infidus servus. V. INFIDUS.
Lautiores servi. V. LAUTUS.
Mali servi lingua, pars pessima. Juven. 9. Sat. 120.
Peculiosus servus. V. Peculiosus, in PECULIUM.
Perfidi servi. Hor. Epod. 9. 10.
Servi ministeria; modo ab officio, quod in familia exercent, modo ab alio eventu nomina acceperunt: ut,
Atriarii Servi, qui & Atrienses, ab Atrio, quod est proprie locus (auctore Volscio) ante vel circa domum, remotius tamen, sed ad domum, pertinens.
Adscriptitii.
Amanuenses.
Apolides.
Aquarii.
Artifices l. ult. De oper. serv. in Pandect.
Capsarii, vel Carpsarii.
Dispensatores. l. ult. de serv. corrupt.
Focarii.
Fornacarii, a Fornace calcaria.
Fructuarius. l. Sed & sicuti. D. de usu fruct.
Hercitæ, Qui vensantur in agris.
Hereditarius.
Heres necessarius.
Insularii.
Integræ opinionis.
Lecticarii.
Mediastini.
Orcini.
Ordinarius servus, Qui præest aliis. Justinian. lib. 2. tit. De legatis. §. Si qui ancillas. conf. in ORDO.
Originarii.
Peculiaris servus. V. Peculiaris, in PECULIUM.
Pileati, Budæus in notis ad Pand.
Publicus, l. Non aliter. De adoption. in Pandectis, & aliis multis in jure Civili locis.
Receptitius, Qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.
Saccularii.
Supellecticarius. l. 12. D. De de Instruct. vel instr.
Vicarius, Qui serviebat servo ordinario, ejusque vices gerebat. Huc respicit Martial. 2. 18. 7.
Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse. [Gloss. Græcolat. Δοῦλος οἰκέτου, Vicarius.
Urbanus. l. servis urbanis. de legat. 3. Hæc & alia ex Civilis juris voluminibus facile sciri poterunt; Budæus porro in notis, Ferrarius, Cujacius & alii finitiones monstrabunt, sed & sub suis attributis omnia sunt explicata. Plenius ap. Pignor. de Serv. vel Pitisc.
Manumittere servum. V. Manumitto, in MANUS.
Mercari servum. Hor. 1. Epist. 6. 50.
Libidinum servus, translate. Plin. Epist. 175.
Servorum feriæ Idibus Augusti Romæ celebrabantur, quia eo die Rex Tullius, filius ancillæ, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, cujus tutelæ sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent servos. Festus. V. Dacer.
SERVA, æ. f. [δούλη, Gl. L. G.] Ancilla. Ulp. in l. doli. D. de servo corrupto, Si servus, servave dicetur, &c. Rursus in l. 1. in princip. eod. tit. Matre serva creatus; de Servio Tullio Florus, 1. 6. 1. [De eodem Liv. 1. 39. extr. Ut serva natus crederetur. Et 47. Servum, servaque natum. Et 4. 3. Captiva Corniculana natum, patre nullo, matre serva. Ubi Serva per appositionem positum.
SERVUS, a, um. Adj. [δουλικόν] ut, Serva prædia, Quæ alicui obstricta sunt. Cic. 3. de Lege Agr. 19. Optimo enim jure ea sunt profecto prædia, quæ optima conditione sunt, libera meliore jure sunt, quam serva. Hic Liberum opposuit Servo. Lucan. lib. 6. 162.
O famuli turpes, servum pecus.
Horat. O imitatores servum pecus! H. St. Hor. 1. Epist. 19. 19. Desiderabatur in Lugd.
Ædes servæ. Marcianus in l. si binarum. D. de servit. urb. præd.
Aqua serva. Ovid. 1. Amor. 6. 26.
Area serva. Julian. in l. Et qui duas. D. de servit. urb. præd.
Fundus servus. Ulp. in l. traditio. §. 1. De acquir. rer. domin.
Manus serva. Ovid. 6. Fast. 558.
Pectus servum vitiis. Ovid. Rem. Amor. 54.
SERVŬLUS, i. m. dimin. [δουλάριον Gl. G. L.] Ter. And. 1. 1. 56.
— observabam mane illorum servulos
Venientes, aut abeuntes, rogitabam, heus, puer! Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilis? Idem 4. de Fin. At quid inter parentem & servulum intersit, intelligi & potest & debet.
Infelix servulus. Juven. 3. Sat. 253.
SERVŬLA, æ. f. dimin. [θεραπαινίδιον] Cic. 1. Att. 2. Eumque per manus servulæ servatum & eductum.
SERVĪLIS, e. Adj. [δουλικός, Gl. G. L.] Quod ad servum pertinet. Cic. 2. de Legib. 60. Quæ servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio. Hor. 2. Serm. 7. 111.
Animi serviles alte tumescunt. Claud. 1. in Eutrop. 177.
Bellum servile. Cic. pro Lege Manil. 28. Servile, navale bellum, varia & diversa genera & bellorum & hostium.
Capita servilia. Liv. 27. 16.
Color servilis. Cic. in Pison. 1. Non enim nos color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.
Horror servilis præcordia concutit. Claud. de Bell. Get. 372.
Indoles minime servilis. Liv. 1. 5. extr.
Jugum servile. Cic. 1. Philip. 6.
Manus servilis. Hor. Epod. 4. 19.
Modi serviles. Idem 1. Serm. 8. 32.
Officia servilia facere. Propert. lib. 4. 10. 47.
Supplicio servili animadvertere. Liv. 24. 14.
Vernilitas servilis. Quintil. lib. 1. cap. 11.
SERVILĪTER, Adv. [δουλικῶς] Servorum more. Cic. 5. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter, muliebriterve faciamus.
SERVĪTUS, ūtis. f. [δουλεία, Gl. omn. & L. G. λατρεία] Ipsa serviendi vel servorum conditio. Cic. 2. Philipp. 113. Pax est tranquilla libertas: servitus, postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum. Idem 10. Philipp. 19. Omnis est misera servitus.
Vinculum servitutis. Tacit. 13. Ann. 27.
Clemens. V. CLEMENS.
Justa. V. JUSTUS.
Intolerantior. Tacit. 3. Ann. 45.
Muliebris. Liv. 34. 7. V. Exuere servitutem, infra.
Persica servitus. Senec. de Benefic. lib. 2. cap. 2.
Abducere in servitutem. V. ABDUCO.
Abstrahere in servitutem. V. ABSTRAHO.
Addicere in servitutem, *Asservir, ou asservager aucun.* V. ADDICO.
Adducere

Adducere ad vel in servitutem. V. ADDUCO.
Asserere in servitutem urbes. V. ASSERO.
Astringere se ad servitutem juris. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Colere servitutem. V. COLO.
Nova servitus crescit tibi. Hor. 2. Carm. 8. 18. [Turba servientium tibi.
Exuere servitutem. Liv. 34. 7. extr. Nunquam salvis suis exuitur servitus muliebris.
Habere in servitute. V. IN præpositionem.
Imponere servitutem. V. IMPONO.
Injungere servitutem. V. INJUNGO.
Mittere urbes in servitutem. V. MITTO.
Pati servitutem. Tacit. 1. Hist. 16.
Reddere levem servitutem. V. LEVIS.
Servire servitutem. Quintil. lib. 7. cap. 4. V. infra in SERVIO.
Servitus est Jus agendi quicquam habendive in prædio alieno, ad sui prædii utilitatem, quod jure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiorem significationem in juris Civilis libris significat.

	Negativa,	Agendi,
	Affirmativa,	Ambulandi,
	Urbana,	Piscandi,
	Rustica,	Hauriendi,
Servitutes sic	Luminum,	Recipiendi,
distinguunt,	Prospectûs,	Colendi,
quod alia sit	Stillicidiaria,	Appellendi,
	Coquendi,	Fodiendi,
	Tollendi,	Habitandi,
	Immittendi,	Utendi,
	Eundi,	Fruendi,

& hujusmodi, quæ ex Pandectarum libris septimo & octavo, facile poterunt intelligi.

SERVITIUM, i. n. [δουλεία Gl. G. L.] tam idem quod Servitus, quam Multitudinem significat servorum. Ter. And. 4. 1. 51.
Ego, Pamphile, hoc tibi pro servitio debeo. i. e. Pro servili officio.
Acre servitium. Pers. 5. Sat. 127.
Crudum. Tacit. 1. Ann. 8.
Durius servitium. Tacit. 11. Ann. 10.
Grave servitium. Senec. Octav. 6.
Molle servitium. Tacit. 4. Hist. 57.
Nobile servitium. Stat. 2. Silv. 2. 109.
Superbum servitium, i. e. Servitium sub domino superbo. Propert. lib. 3. 17. 41.
Datur triste servitium. Tibul. lib. 2. 4. 1.
Exire servitio. Virg. 1. Ecl. 41.
Ferre servitium. Ovid. 1. Amor. 2. 18.
Genitus in servitio. Plin. lib. 7. cap. 39. i. e. In servili conditione.
Esse in servitio. Ulp. in l. Ædiles. §. ii. D. de Ædil. edict.
Jugum servitii ferre. Stat. 3. Silv. 4. 34.
Levare aliquem longo servitio. Hor. 2. Serm. 5. 99.
Premere servitio. Virg. 1. Æn. 288.
Servitium, & frequentius Servitia, in plurali, dicuntur Servi ipsi. Cic. 7. Verr. 9. Et tamen cœptum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor. & 4. in Catil. 4. Sollicitantur Allobroges, servitia excitantur. & 4. in Catil. 13. Hic ad evertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos arcessivit, servitia concitavit, Catilnam evocavit.
Esse e servitio alicujus. Tacit. 1. Ann. 23. pr. Ut pars militum gladiatores, qui e servitio Blæsi erant, pars ceteram ejusdem familiam vincirent.
Infida servitia. V. INFIDUS.
Servitia rectiora, politioraque immenso pretio comparavit. Suet. in Cæs. cap. 47.
Ampliare servitia. Tacit. 2. Hist. 78.

SERVITŪDO, ĭnis. f. Idem. [δουλεία Gl. G. L.] Liv. 24. 22. pr. Servitudinis indignitatisque homines expertos adversus notum malum irritatos esse.

SERVIO, īvi, ītum. [δουλεύω, Gl. L. G. & G. L. in hoc & λατρεύω] Ire. proprie servorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Plaut. Men. 5. 6. 17.
— propterea heri imperium
Exsequor bene, & sedulo servio. Idem Truc. 1. 2. 25. Tibi servio, atque audiens sum imperii.
Æternum servire. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Benigne servire alicui. Catul. ad Januam 65. 3.
Fideliter servire. Propert. lib. 3. 25. 3.
Fidelius alicui servire. Ovid. 7. Met. 563.
Ingrate servire. Ovid. 2. de Arte Am. 435.
Servire liberaliter. V. Liberalis, in LIBER adjectivo.
Utiliter servire. Hor. 1. Epist. 16. 70.
Uni domino servire, Amori. Catul. de Septimio 45. 14.
Puellæ servire. Ovid. 2. Amor. 17. 1.
Mens mea tibi dedita servit. Tibul. lib. 1. 2. 101.
Servio apud te. Plaut. Aul. 1. 1. 12.
Servis servire. Cic. 2. Att. 1. An libertinis, atque etiam servis, serviamus.
Servitutem servire. Plaut. Aul. 4. 1. 6.
Nam qui amanti hero servitutem servit, quasi ego servio. Gell. lib. 1. cap. 1. Item cujus parentes alter ambove servitutem servierunt. Liv. 40. 18. extr.
Servire alicui rei, pro Illi, sive ad illam, & in illam incumbere. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 34.
Ætati alicujus servire, i. e. Ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obsequi. Cic. 1. de Fin. 27. Hæc igitur nobis explicanda sunt: sed si enodatius, vos ignoscetis: hujus enim ætati, & huic, non hoc primum fortasse audienti, servire debemus.
Amori alterius servire. Cic. 2. in Catil 8. Qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat.
Auribus alicujus servire, Blandiri, grata loqui. Cæs. 2. Bell. Civil. 27.
Commodis alterius servire, Dare operam utilitatibus alterius. Ter. in prol. Heaut. 50. Cic. 1. Verr. 64. Etenim, si probabilis est eorum causa, qui injurias suas persequi volunt, qua in re dolori suo, non Reipub, commodis serviunt: quanto &c. conf. ad fin.
Culturæ servire, pro Dare operam culturæ. Columel. lib. 3. cap. 4.
Cupiditatibus servire. Cic. de Amicit. 84. Cum homines benevolentia conjuncti, primum cupiditatibus iis, quibus ceteri, serviunt, &c. Al. Inserviunt.
Defensioni & gloriæ patriæ servire. Plin. Epist. 2. 5. Al. Deservire.
Dolori suo, V. Commodis.
Existimationi suæ aut alterius servire. Cic. 5. Att. 11. Videntur mihi nosse nos, nostram causam, & conditionem professionis suæ, plane serviunt existimationi suæ.
Existimationi populi servire. Cic. 2. Verr. 29. Non solum effugiemus, inquit, hominem in quærendo nimium diligentem, nimium servientem populi existimationi, M. Glabrionem. conf. Laudi.
Famæ servire. Cic. 5. Att. 10. Persuasum est omnibus meis serviendum esse famæ meæ, belle adhuc. Et Nep. 2. 1. conf Matrimonio.
Gloriæ servire, Dare operam. Cic. 5. Tusc. 9. Alios gloriæ servire, alios pecuniæ, raros esse quosdam, qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam studiose intuerentur. conf. Defensioni.
Laudi atque existimationi alicujus servire. Cic. 3. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam, & maxime ægram, & prope depositam, Reip. partem suscepisse, neque in eo magis meæ, quam vestræ, laudi existimationique servisse.
Matrimonio puellæ servire, pro Consulere & providere. Cic. 14. Fam. 4. Sed certe quomodo se res habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ serviendum est.
Necessitatibus servire. Cic. 1. de Divin. 110. Sed vigilantes animi vitæ necessitatibus serviunt, disjunguntque se a societate divina, vinculis corporis compediti. Al. Impediti.
Petitioni servire. Cic. 2. Verr. 24. Petitioni toto animo servire propter judicium non licebat.
Posteritati servire. Cic. 1. Tusc. 35. Cum optimus quisque maxime posteritati serviat, esse aliquid, cujus is post mortem sensum sit habiturus.
Quæstui ac reditibus servire. Columel. lib. 9. cap. 1.
Rei familiari servire. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Patresfamilias, qui liberos habent, præsertim homines istius ordinis ex municipiis rusticanis, nonne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maxime servire? V. RES.
Rei servire. Idem. Ter. Hec. 2. 1. 27.
Rus habitatum abii, concedens vobis, & rei serviens.
Rumori. Plaut. Trin. 3. 2. 14. Nec tuis depellor dictis, quin rumori serviam.
Scænæ servire, proverbialis locutio: pro Obsequi & inservire tempori. Cic. ad Brut. 9. Ac mihi tum, Brute, officio solum erat & naturæ: tibi nunc populo, & scænæ, ut dicitur, serviendum est. V. SCENA.
Tempori servire. Cic. 3. Tusc. 66. An est ullum tempus, cui non ponendæ curæ ægritudinis causa serviamus? Idem 8. Att. 3. Et quum sit necesse servire tempori, & non amittere tempus, quum sit durum. conf. TEMPUS.
Valetudini servire. Cic. 1. Q. frat. 1. fin. Reliquum est ut te orem, valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.
Servibo & Serviam in futuro facit. Plaut. Men. 5. 9. 42.
Tanquam si emeris me argento, liber servibo tibi. Ter. Hec. 3. 5. 45. Matris servibo commodis.
Ire servitum. Virg. 2. Æn. 786.
Non ego Myrmidonum sedes, Dolopumve, superbas
Aspiciam, aut Grajis servitum matribus ibo.

SERVIOR, īri. passive apud Senec. de Tranquil. Anim. cap. 9. Assuescamus ergo cœnare posse sine populo, & servis paucioribus serviri.
Servitur, Imperf. Cic. 1. Off. 31. Primum, ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati serviatur. Martial. lib. 2. 32.
Non bene (crede mihi) servo servitur amico.

SERVITŪRUS, a, um. Partic. [δουλεύσων] ut, Ovid. 15. Met. 828.
Servitura suo Capitolia nostra Canopo.

SĒRUS, a, um. Adj. [ὄψιος, ὄψιμος] Tardum significat. Proprie de tempore inclinato diei dictum videtur, unde & Serum absolute, pro Serotino, seu vespertino tempore.
Crepuscula sera. Ovid. 1. Met. 219.
Hora serior. Ovid. 19. Epist. 14.
Lumen serum, Nocti vicinum. Virg. 1. Georg. 251. Serv.
Nox sera. Virg. 8. Ecl. 88.
Vesper serus. Virg. 1. Georg. 461.
Tribuitur & personis, ut Quid tam sera advenis? Plaut. [Nisi error est.
Serus, Tardus, [βραδὺς Gl. G. L.] Cic. 2. Fam. 7. Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Martial. lib. 1. 16.
Sera nimis vita est crastina, vive hodie.
Anni seri. Ovid. 6. Met. 30.
Conviva Tonantis serus, Qui sero moritur. Martial. lib. 8. 39.
Frondes seræ, Sero cadentes. Virg. 2. Georg. 403. Serv.
Ira sera. Stat. 5. Theb. 688.
Nepotes seri. Virg. 2. Georg. 521.
Tarda venit, seris factura nepotibus umbram. De arbore.
Pedes seros, serasque assumere pennas. Ovid. 15. Met. 384. de Apibus.
Pœna tamen tacitis sera venit pedibus. Tibull. 1. 10. 3.
Posteritas sera. Ovid. 1. de Pont. 4. 24.
Segnities sera, Quæ seros, id est tardos, facit. Virg. 2. Æn. 373. Serv.
Spectator serus longis ab oris. Martial. lib. Spectac. 24.
Vires seræ ad fortia, Segnes. Virg. 8. Æn. 509.
Ulmus sera. Virg. 4. Georg. 114. i. e. Major. Serv.
Seri studiorum, Horatio sunt hi, Qui sero discunt, aut didicerunt scilicet, neque sunt παιδομαθεῖς, sed ὀψιμαθεῖς. Quintil. lib. 1. cap. ult. Non sine causa dici eos παιδομαθεῖς, qui in sua quidque arte optime faciant. Ex Turneb. [Gloss. Græcolat. Ὀψιμαθής, Cunctator. Βραδεῖα, Sera, Remoratrix.
Serum est. Martial. lib. 4. 40.
Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.
Serum, Grave, triste. Virg. 5. Æn. 524.
Seraque terrifici cecinerunt omina vates. Idem lib. 12. 864. de noctua, — serum canit importuna per umbras. Sallust. Serum bellum in angustiis futurum. Serv. [More suo omnia miscens. Nam Serum canit noctua Sero diei, quod tempus inauspicatum fuit antiquis, & Serum, pro Sero Adv. posuit poëta. Apud Sall. autem Serum bellum, est Post tempus opportunum. Sic Serum auxilium, apud Liv. 10. 5. Quod sero venit, & post occasionem rei gerendæ Sic ap. Martial.
Compar. Columel. lib. 2. cap. 10. de Lente, Sationes ejus duas servamus:

mus: alteram maturam per mediam sementim, seriorem alteram mense Februario.
Ætas serior. Tibul. lib. 1. 4. 33.
Superl. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent serissima omnium Amerina.

Serum, i. n. [ὀψία, δείλη, δείλης] Extrema pars diei. Liv. 7. 8. Castrorum oppugnatione quia serum erat diei, abstinuere. Ibid. lib. 10. 28. pr. Extrahebaturque in quam maxime serum diei certamen.
In serum. Suet. in August. cap. 17. In serum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit. i. e. In horam vespertinam. V. in.
Rem in serum trahere. Liv. 32.

Sero, Adv. [ὀψὲ, ὀψίμως Gl. G. L.] Vesperi, quod est post occasum: atque hæc vera est ejus significatio, teste Valla lib. 4. Cic. 7. Att. 20. Eo die venit sero alter Consul.
Sero, [βραδέως Gl. G. L.] Tarde. Cic. 2. Fam. 7. Longe enim absum, audio sero.
Sero, aliquando tamen. Cic. pro Quint. 43. De rationibus & controversiis societatis vult judicari: sero, verum aliquando tamen, concedamus.
Nimis sero. V. nimis.
Sero, post tempus: quæ significatio eadem fere cum præcedenti, ut ait Valla lib. 4. Cic. Quum accusator Milonis identidem interrogatus perstaret quo tempore Clodius esset occisus, urbane respondit, Sero. Non tam horam intelligens, quam tardius occisum & post tempus, quo debuisset occidi. Ex Quintiliano lib. 6. cap. 4. Cæs. 5. Bell. Gall. 29. Contra ea Titurius sero facturos clamitabat. Plaut. Trin. 2. 4. 14. Sero atque stulte.
Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata. Cic. 3. Q. frat. 1.
Sero est. Cic. 1. Q. frat. 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: sero est enim.
Medicina sero paratur. Ovid. Rem. Amor. 91.
Sero post tempus, apud Plaut. Capt. 4. 2. 90.
Sero sapiunt Phryges: proverbium est natum a Trojanis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæque cum ea erant rapta, reddere Achivis. Fest.
Compar. Serius. [βραδύτερον G. L. G.] Accius, Ne si forte paulo, quam tu, veniam serius. Plin. lib. 16. cap. 26. Cic. 1. Catil. 5. Serius a me, quam quicquam crudelius factum. Idem 3. de Orat. 75. Ad quæ (mysteria) biduo serius veneram.
Egredi serius. Ovid. 4. Met. 105.
Superl. [ὀψιαίτατα] Tardissime. Plin. lib. 17. cap. 2. Tarentina serissime legi. Cæs. 3. Bell. Civil. 75. Ut quam serissime ejus profectio cognosceretur.

Sera, Adv. [ὀψὲ] Idem quod Sero. Virg. 4. Georg. 122.
— nec sera comantem
Narcissum, aut flexi tacuissem vimen acanthi. h. e. Sero flores habentem. Serv. Al. Sero. V. not. Pier. & Emmen. de ult. quant. in Sero.

Serotīnus, a, um. Adj. [ὄψιμος, Gl. G. L.] a Sero pro Vespere: ut, Serotina hora, Tempus serotinum. Colum. 11. 2. conf. Annotinus in annus. Serotinus a Sero, pro Tarde; ut, Poma serotina, Quæ post legitimum tempus, consuetumque ceteris pomis, vel tarde maturescunt: ut ait Valla lib. 4. Columel. lib. de Arbor. cap. 21. Idem lib. 8. cap. 5. Item serotini pulli, qui a Solstitio nati, capere justum incrementum non potuerunt.
De quantitate penultimæ lis inter doctos orta est. Vulgo corripitur, at Jul. Scaligero de L. L. 4. 98. produci videtur; eadem ratione ac Vespertīnus, Matutīnus: quoniam cum non occurrat apud Poetas, analogiam aliarum vocum sequi debet. Sed recte notat Vossius Scaligerum in errorem incidisse, Art. Poet. 2. 23. Etenim non eadem est ratio inter Vespertinum, &c. & Serotinum; cum hæc ab Adverbio, illa a nomine originem trahant. Nam quæ ab Adverbiis ducuntur, unam eandemque sequuntur normam, scil. ut corripiant penultimam. sic a Diu profluit Diutĭnus; a Perendie, Perendĭnus; & similiter a Sero, Serotĭnus. Sed quæ a nominibus sunt, omnino eandem producunt, ut a Vesper, Vespertīnus; a Collis, Collīnus; ab Adulter, Adulterīnus: & sic de ceteris. [Dubia & antepenultimæ quantitas, quum o in Sero produci, & corripi possit. V. auctores in sera adduct.

Serītas, ātis. f. [βραδύτης Gl. G. L.] Symach 3. Epist. 28. Desine animum nostrum epistolarum seritate metiri.

Servus, V. servo.

S E S

Sēsăma, æ. f. & **Sesamum**, i, n. & **Sesamus**, i, m. [σήσαμος Gl. G. L.] Genus frumenti Indici. Plin. lib. 18 cap. 10. Æstiva frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. Sesama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color ejus candidus. Huic simile est in Asia, Græciaque erysimum: idemque erat, nisi pinguis esset, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandum potius, quam frugibus. Plaut. in Pœn. 1. 2. 112.
— nihil nisi laterculos,
Sesamum, papaveremque, triticum & frictas nuces.
Sesamum genere neutro, & Sesama in plurali sæpius apud Columel. legitur, ut lib. 11. cap. 2. Sesami sextarius.
Sesama a Columel. lib. 2. cap. 7. inter Legumina recensentur. Idem lib. 2. cap. 10. Sesama, quæ rigantur maturius, &c.

Sesamīnus, a, um. Adj. [σησάμινος] ut, Sesaminum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Idem lib. 28. cap. 11.

Sesamōīdes, is. f. [σησαμοειδὴς] Herba a similitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Nascitur in glareosis. Detrahit bilem in aqua potum. Semen illinitur igni sacro, discutit panos. Est etiamnum, aliud Sesamoides Anticyræ nascens, quod ideo aliqui Anticyricon vocant: cetera simile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib. 22. cap. 25.

Sesamum, i. n. [Σήσαμον] Steph. Urbs Paphlagoniæ, postea Amastris appellata. Plin. lib. 6. cap. 2.
Sesamus, Melæ lib. 1. 20. in descriptione Paphlagoniæ.
Sesamus, Amastris arx dicitur. Strabo lib. 12.

Sesanium, Oppidum Cataduporum in Arabia regione. Plin. lib. 6. cap. 29. [Forte Sesindium, Σεσίνδιον Steph.

Sesarasii, Populi sunt in Phrygia: Strabo lib. 7. Prope vero adsunt argentifodinæ in Damastio, ubi potentatum constituere Perysadies, quos Enchelios & Sesarasios nominant.

Sēsărēthus, [Σεσάρηθος] Oppidum est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecatæo.

Sescenar, aris. m. Liv. 41. 15. Bovis sescenaris, quem immolavit, jecur. i. e. Sescena, vel dolabra pontificali percussi: ut interpretatur Gutherius. V. Gronov. ad loc. & Lex Pitisc. in bos.

Sesculysses, **Sescuncialis**, **Sescunx**, **Sescuplex**, **Sescuplum**, V. in sesqui.

Sēsē, [ἑαυτὸν] Accusativus a Sui pronomine. Gell. lib. 5. cap. 10. Is in disciplinam Protagoræ sese dedit. V. sui.

Sĕsĕli, eos, n. vel **Sĕsĕlis**, is. f. [σέσελι, ἡ σέσελις] Herba est folio fœniculi, sed crassiore, semine quoque non absimili, sed callosiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & angulosum: & quum estur, acre: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, *Saxifragiam majorem* appellat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Cervæque paulo ante partum perpurgant se quadam herbula, quæ seselis dicitur. Hoc idem Aristoteles confirmat, in libris de Hist. animalium. 9. 5. V. Plin. lib. 8. cap. 32. Seseli neutro genere vocat Dioscorides, estque multorum generum.

Sesithacus, Ægimeri filius, Cheruscorum ductor is fuit. Strab. lib. 7.

Sĕsostris, [Σέσωστρις] Rex Ægypti, qui, regibus captivis curru junctis vectus, triumphasse dicitur; conatus est navigabilem alveum ex Rubro mari in Nilum perducere, ut scribit Herod. lib. 2. Valer. 5. Argon. 418.
— quum prima Sesostris
Intulerit Rex bella Getis. V. Plin. 33. 3. Lucan. 10. 276. Auson. Epist. 19. 19.

Sesquĭ, [τρίτημι] Vocabulum in appositione inventum, pro Hemiolio accipiendum est, quod perinde est ac si dicas, Tantundem & semis. Cic. in Orat. 188. Pes enim, qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, ut necesse sit partem pedis, aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui esse majorem: ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, sesqui pæon. Sesqui appellavit pæona, quia pes omnis pæon longa una syllaba & brevibus tribus constat, at longa syllaba in temporum metricorum ratione duas breves æquare dicitur. Ita fit ut tres breves longam unam dimidio superent. nam ternarius ad binarium relatus sesquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus constat, quia prima longa, duabus brevibus æqualis est: sic pæon alteram partem dimidio majorem habet. Iambus etiam altero tanto majorem, hoc est duplam: brevis enim syllaba est dimidiata. Fortasse autem illa verba Ciceronis sic legerentur rectius, Aut altero tanto majorem, aut sesqui: hoc sensu, ut pes altero tanto major, in secunda sui parte sit duplus: qui autem non altero tanto, sed dimidio major est, sit sesqui, ad priorem partem posteriore parte relata: non autem Sesqui major: quia sesquiplum minus est duplo. Sesquipedalia tigna apud Cæsarem, hoc est pedis unius & dimidiati: quod ad crassitudinem referendum est. Hoc autem sesqui significat, sive cum vocabulo componatur mensuram, aut numeri, aut temporis, aut modi, significante: sive etiam cum alio quocunque vocabulo, ut Sesquiplaga apud Tacit. 15. Ann. 67. Et Sesculysses in Præfatione Plinii: quo verbo si recte emendatum est, ego Hominem summe astutum & veteratorem plane expolitum intelligo. Fit ejus mentio apud Nonium in dictione Alumnus. V. sesculysses. Plaut. Capt. 3. 5. 67.
Ibi quum alii octones lapides effodiunt,
Nisi quotidianum sesquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Nisi tu duodenos effoderis. Budæus.

Sesquĭplum, i. per s scriptum, quod & **Sescŭplum** dicitur, [ἡμιόλιον] Numerum parem cum dimidio significat, qui Latine etiam Sesquialter dicitur, ut quum dicimus senarium sesquiplum esse quaternarii: continet enim eum totum, & insuper dimidiam ejus partem. Bud. V. Quintil. 9. 4. p. 843. Burm.

Sēcuplus, a, um. Adj. contr. Idem. Gloss. Græcolat. Ἡμιόλιον, Secuplum. [Nisi Sescuplum scribendum.

Sesquiplāris, e. vel **Sesquiplārius**, a, um. Adj. Sesquiplaris vocatus est, Qui annonam unam semis nimirum in duo capita, unam equitis, alteram calonis vel servi accipiebat. Veget. de Re mil. 2. 7. Sesquiplares unam semis consequebantur annonam. Sic enim legitur in membranis. Ita ἡμιόλιον annonam vel stipendium auctum dimidio vocat Arrian. Tactic. cap. 64. Inscriptio Romæ in hortis Justin.

D. M.
TITO. AVRELIO.
SPERATO. EQ. SING.
TVRMA. AERELI.
SABINIANI. NATIONE.
RAETO. VIX. A. XXXVII.
MILITAVIT. A. XVIIII.
AVRELIVS. QVINTVS.
DVPLICARIVS. HAERES.
ET. AVRELIVS. AVRIANVS.
SESQ. SECVNDVS. HAERES.
AMICO. OPTIMO. F. C.

V. Reines. Inscript. class. 8. n. 13.

Sesquĭplex, icis. Adj. [ἡμιόλιος] Idem quod Sesquialter, vel dimidio tantum major. Cic. in Orat. 193. Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, sesquiplex pæon. Quo in loco in correctis codd. Sesqui tantum legitur, V. paulo ante sesqui.

Sesquĭalter, ĕra, erum. Adj. [ἡμιόλιος Gl. L. G. & G. L.] Pars altera dimidio major quam prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati sesquialtera proportio. Cic. de Univers. 21. Unam principio partem detraxit ex toto: secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla.

Sesquimensis, is. m. [τριημιμήνιον] Varr. 1. de R. R. cap. 27. Eius cursus annalis primum fere circiter ternis mensibus ad fructus est divisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimensibus in octo. Idem lib. 3. cap. 10. Ad saginandum eligunt pullos circiter sesquimense qui sunt natu.

Sesquitertius, a, um. Adj. [ἐπίτριτος Gl. L. G.] V. sesquioctavus.

Sesquioctāvus, a, um. Adj. [ἐπόγδοος] Cic. de Univers. 21. Sesquialteris autem intervallis, & sesquitertiis, & sesquioctavis, sumptis ex

ex his colligationibus, in primis intervallis sesquioctavi intervallo sesquitertia omnia explebat.

Sesqualtalia, Ἡμιολία. Gloss. Latinograec [Scribendum Sesquialtera, quod & in sequentibus ponit, subauditurque Pars, ita ut sit substantivum.

Sesquias, vel Sesquas, assis. m. [ἐν ἥμισυ ἀσσάριον, χαλκοῖ ιϛ Gloss. Latinogræc.]

Sesquiculleus, i. m. & Sesquicullearis, e. Adj. ut, Sesquiculleare dolium. [τριημικολαῖος πίθος] Columel. lib. 12. cap. 18. Sunt autem satis sesquiculearibus doliis picis duræ pondo vicenaquina.

Sesquicyathus, Cels. lib. 6. cap. 7. de aurium morbis & curationibus, Mellis sesquicyathus.

Sesquidigitus, i. m. Vitruv. 8. 6. Canalis altus sesquidigitum.

Sesquidigitalis, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen sesquidigitale.

Sesquihora, æ. f. [τριημιώριον] Plin. Epist. 4. 9. Egeram horis tribus & dimidia: superarat sesquihora.

Sesquijugerum, i. n. [τριημίπλεθρον] Plin. lib. 18. cap. 19. Iterari sesquijugerum.

Sesquilibra, æ. f. [λίτρα καὶ ἥμισυ Gl. L. G.] Columel. lib. 12. cap. 36. Sat erit autem rorismarini sesquilibram in duas urnas musti adjicere. Plin. lib. 14 cap. 20. Pulegii vel salis sesquilibra.

Sesquimodius, i. m. [τριημιμόδιος] Varr. 1. de R. R. cap. 42. Scribunt opus esse medicæ sesquimodium. Cic. 5. Verr. 215. Nunquam tam grati hi sesquimodii, Q. Hortensi, fuissent.

Sesquiobolus, i. m. [τριημιώβολον] Plin. lib. 26. cap. 8. Dejectoque quod supernatat, reliquus succus purgat, utraque parte sesquioboli in aqua mulsa.

Sesquipes, ĕdis. m. [τριημιπόδιον] Varro 2. de R. R. cap. 43. Cytisum seritur in terra bene subacta, tanquam semen brassicæ: inde differtur, & in sesquipedem ponitur. Martial. lib. 8. 60.

Summa Palatini poteras æquare Colossi,
Si fieres brevior, Claudia, sesquipede.

Sesquipedalis, e. Adj. [τριημιποδιαῖος] ut, Sesquipedalis crassitudo. Plin. lib. 16. cap. 40. Et apud Catonem R.R. cap. 10. Sesquipedalis paries. Dentes sesquipedales. Catul. 94. 5.

Tigna sesquipedalia. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. de pontis Rhenani structura. h. e. Pedis unius & dimidiati: quod ad crassitudinem est referendum. conf. Vitruv.

Verba sesquipedalia apud Horat. non tam intelligo Longa & extensa, quam Turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis esse translationem sumptam puto, apud quos sunt Tigna sesquipedalia, materies crassior: ita loquitur non raro Vitruvius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cum ait, in Arte Poet. 97.

Projicit ampullas & sesquipedalia verba. Ampullarumque figura, quæ tumidæ sunt, huic congruit interpretationi: quanquam si de longis quis accipiat, qualia sunt dithyrambica, non repugnabo, præsertim cum dicat Martial. 7. 13. etsi hoc obscænius est,

Mentula cui nondum sesquipedalis erat. Verba sunt Turnebi. conf. ampulla & ampullor.

Sesquiunx, vel Sescunx, cis. m. & Sescuncia, æ. f. [τριημιούγκιον] Unciam significat & unciæ dimidium, ut ait Budæus. Columel. lib. 12. cap. 57. Laseris radicis, quod σίλφιον Græci vocant, sescuncem. Idem lib. 5. cap. 2. Quæ summa efficit jugeri sescunciam, &c.

Sescuncialis, e. Adj. [τριημιουγκιαῖος] Quod sescunciæ pondus, vel mensuram habet. Plin. lib. 13. cap. 15. Tota crassitudine sescunciali. h. e. Unius pollicis & dimidii.

Sesquiopera, æ. f. [τριημιέργιον] Columel. lib. 2. cap. 13. Occantur sesquiopera, sarriuntur sesquiopera, iterum sarriuntur una opera, & tertio una, metuntur una: summa fit operarum, octo vel septem.

Sesquiopus, ĕris. n. Plaut. V. in sesqui extr.

Sesquiplaga, æ. f. V. in sesqui ad fin.

Sesquisenex, Pro Plusquam anus. Senex enim de muliere etiam dicitur; ut, Tua amica senex. Hæc vox exstat apud Varr. de L. L. 6. 3. quo tamen loco Esqui senex mendose legitur, auctore Turneb. Adversf. 23. 16.

Sesquiulysses, vel Sesculysses, is. m. pro Astutissimo & callidissimo in cujusdam Satiræ titulo Varro posuerat. Turneb. Advers. 17. 24. V. Plin. Præf. Hist. Nat. & Non. passim.

Sessilis, Sessio, &c. V. sedeo.

Sessimonium, i. n. est Templum & sedes, deduciturque a Sessu vel Sede; ut a Merce, Mercimonium. Vitruv. lib. 7. in præf. Suspectus habent in deorum sessimonio: id est in deorum ædificandis templis: & sedibus statuendis: ac sessimonium dici videtur, ut ἕδος Græce. Turneb Advers. 2. 3.

Sestertius, i. m. [τρίτον ἡμίδραχμον] Apud Romanos genus nummi argentei. Dicitur & Nummus absolute. [Ubi tamen subauditur attributum Sestertius, ut in Sestertius, absolute posito subauditur Nummus.

Sestertius ex eo dictus est, quod duos asses & semissem valeret. Qua ratione quaterni sestertii denarium Romanum valebant. Et Sestertius dictus, quia tertius semis est, duo sunt solidi asses, & semis. V. Vitruv. 3. 1. Sestertius dicitur quarta pars denarii, quo tempore is decussis valebat, id est dupondius & semis. Paul.

Sestertium, δραχμή, δηνάριον. Gloss. Latinogræc. Et Græcolat. Δηνάριον, Sestertium, Denarius. [Solebant hæc Græculi confundere.

Sestertius, dicitur quasi Semis tertius, eo quod contineat in se asses duos & dimidiatum tertium. Unde nota vetus pro sestertio ponebatur, IIs, scil. duæ lineæ & dimidia, qua utitur Harduinus in Plin. ut in MSS. invenit. Deinde hoc modo IIS, quæ tandem coaluit in HS notam hodie vulgatissimam. Veteris consuetudinis fuit ut Semis anteponerent, ut Semisquartus, Semisquintus, Semistertius, a quo Sestertius, & est compositio Attico more facta. Illi enim ἕκτον ἡμιταλαντον ... hoc est septem semi talenta dixerunt, servantes illud ut expressus numerus pro dimidio caperetur.

Sestertius unde appellatur, inquit Charisius lib. 1. solet quæri. Quod manifestum erit, si sciamus apud antiquos denarium decem asses habuisse. Ideoque in rationibus faciendis denarium decussi x inductum notamus, cujus quarta pars, dupondius semis, sestertius dicitur, quod de tribus assibus semis deficiat. Denique & nota nihil aliud quam dupondium & semis H-S. ostendit. Varro 4. de L. L. 36. Sestertius, quod Semistertius. Dupondius enim & semis, antiquus sestertius est: & veteris consuetudinis, ut retro æra dicerentur, ita ut semistertius, se-

misquartus pronunciarent. Sestertius igitur, ab Semistertius dictus. Hæc Varro. conf. Fest.

Mille sestertii æstimatione nostra viginti quinque coronatos valent. Dicitur autem Mille sestertii, & Mille nummi: vel Mille sestertiûm, & Mille nummûm: vel copulate, Mille sestertiûm nummûm. Quum autem Mille sestertii, i. e. Ducenti quinquaginta denarii duas libras argenti & semissem valerent, sequitur ut libra Romana, quæ & Mina dicitur & Pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, ut singuli triginta quinque solidos valeant: quod est legitimum pretium. Igitur decem millia nummûm, vel Decem millia sestertiûm, quod idem est, ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebant. Hæc etiam Decem sestertia dicuntur, quum singula sestertia, n. pl. singula millia significent.

Mercari sestertiis sexcentis. V. mercor.

Qui totam rem de sestertio intelligere volunt, adeant Jo. Fr. Gronov. de Sestertio vel pecunia veteri, vel Jo. Casp. Eisenschmidii de Ponder. & mensur. & Pec. vet. libellum.

Sestertium, i. n. Idem ac Mille sestertii. [Non est n. sing. V. infra. Libra Romana, quæ & Mina & Pondo dicitur, centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos sestertios æquaret pondere & æstimatione, liquet in libra Romana quadringentos suisse sestertios, & in duabus libris & selibra mille sestertios. Qua ratione fit, ut Sestertia singula numero plurali millenos sestertios valeant, hoc est, duas libras & semissem. Ut enim Sestertius nummus dicitur ex eo, quod duos asses & semissem valebat, hoc est, duas libras æris gravis, & selibram: ita Sestertia numero plurali & genere neutro ideo dicuntur, quod singula, duas libras & selibram argenti valerent, hoc est ducentos & quinquaginta denarios, sive mille sestertios, quod idem est. Sic fit ut decem sestertia, & decem millia sestertiûm nummûm pro eodem ab antiquis dicerentur. Hor. 2. Epist. 2. 33.

Accipit & bis dena super sestertia nummûm. Juven. 13. Sat. 17.
Intercepta decem quereris sestertia fraude.

Decies sestertiûm, idem est quod Decies centena millia sestertiûm, quæ summa centies major est decem sestertiis. Idem est enim Decies sestertiûm, quod Mille sestertia. Quum enim singula sestertia millenos nummos sestertios valeant, si mille sestertia millies multiplices, fient decies centena millia, quem lingua vernacula *millionem* vocant. Decies igitur sestertiûm, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc est viginti quinque millia. Sic fiet ut millio Romanus viginti quinque millia coronatorum valeat. Hoc igitur tenere oportet, quod quemadmodum, quum a nummis sestertiis ad sestertia genere neutro fit transitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum est, quæ per adverbia numeralia enuntiatur, sestertia singula conduplicata crescunt, ut verbi gratia, si Centum sestertia dicam, centum millia sestertiûm intelligere debes. Quod si centies sestertiûm dicam, non jam centum sestertia, sed centies centena sestertia, seu centies millia sestertiûm intelligendum sit. Hæc omnia ex Budæi Asse. [Qui primus Sestertiariam veterum rationem expedisse videtur.

Sestertiûm, in hujusmodi locutionibus, Duo millia sestertiûm, genitivi casus est pluralis numeri, pro Sestertiorum: ideo more veterum, circumflexum adscripsimus. [Ut Nummûm, Medimnûm modiûm, &c.

Sestertium, i. n. Genus veli triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar sit. Suet. in August. cap. 83. Ita ut in extremis spatiis subsultim decurreret, sestertio vel lodicula involutus. al. Segestro indutus.

Sestertiolus, i. m. dimin. Martial. lib. 1. 59.
Sed sestertiolûm donavit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

Sestertiarius, i. m. Pauper, qui nil nisi sestertium in censu habet. Petron. cap. 45. Sestertiarius homo. Et Gladiatores sestertiarii. [Qui auctoramento sestertii pugnant.

Sestius, V. sextius.

Sestos, [Σηστὸς] Urbs erat in litore Thracio ad Hellespontum, sita e regione Abydûs, Leandri & Herûs amoribus nobilitata, apud Ovid. 18. Ep. & Musæum. V. Strabo lib. 13. Mela lib. 2. 2.
Sestonque admovit Abydo. Lucan. lib. 2. 674. De Xerxe, qui pontem in Hellesponto fecerat.

Sestias, ădis. f. patronym. [Σηστιὰς] a Sesto. Stat. 6. Theb. 547.
Contra autem frustra sedet anxia turre suprema
Sestias in speculis.

Sestis, ĭdis. f. Idem, ut vult Heins. apud Ovid. 18. Ep. pr.

Sestiacus, a, um. Adj. [Σηστιακὸς] Auson. in Mosell. 287. Sestiacum pelagus.

S E T

Sēta, æ. f. [ἐθειρα, χαίτη Gl. L. G.] Pilus crassior, rigidiorque, atque erectus, qualem habent sues, aliaque animalia. Cic. 5. Tusc. 62. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari, seta equina aptum, demitti jussit, ut impenderet illius beati cervicibus.

Hirtæ setæ. Ovid. 13. Met. 850.
Terga horrentia rigidis setis. Ovid. 8. Met. 428.
Protinus exuvias, rigidis horrentia setis
Terga, dat. De apro Calydonio.
Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni setas, caudam, aures, ad motus animorum declarandos dedit.
Setis os hirtum musculis marinis. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vellera hirsuta setis. Ovid. 2. Fast. 339.
Io obsita setis. Virg. 7. Æn. 790.

Setŭla, æ. f. dimin. Arnob. lib. 7. Vulsæ ex hostiis setulæ.

Setōsus, a, um. Adj. [λάσιος Gl. L. G.] Quod setis abundat. Plin. l. 8. c. 45. Tauris in aspectu generositas, torva fronte, auribus setosis. Cels. lib. 2. 8. Corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris, & setosi.
Aper setosus. Virg. 7. Ecl. 29.
Verbera setosa. Propert. lib. 4. 1. 25.
Verbera pellitus setosa movebat arator. i. e. Ex caprina pelle villosa.

Setĭger, ĕra, ĕrum. Adj. [χαιτοφόρος] Quod setas gerit.
Pecus setigerum. Ovid. 14. Met. 289.
Sus setigera. Virg. 12. Æn. 170.
Frons setigera. Stat. 8. Theb. 532.

SETĬGER, i. m. Martial. lib. 13. 93. Ovid. 8. Met. 376. de Apro Calyd.
Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas,
Nec jaculis isset, nec equo loca pervia, silvas. [Sic Laniger pro Ove.

SETĂBIS, vel SÆTĂBIS, is. [Σιτάβις Strab. Σαιτάβις Ptolem.] Fluvius est Hispaniæ, secundum Strab. Ptolem. & Melam.
Est & Oppidum Hispaniæ, lino tenuissimo, & arte texendi maxime celebre. Plin. lib. 19. cap. 1. A Setabi tertia in Europa lino palma. Silius lib. 3. 373.
Sætabis & telas Arabum sprevisse superba,
Et Pelusiaco filum componere lino. Volaterr. lib. 2. Geogr. Setabis lino tenuissimo nobilitata, unde Sudaria setaba a Catullo commemorata. Hanc abluit Sucro e montibus oriens Orospedanis. Hodie *Xativa*, in regno Valentiæ. Hinc

SETABUS, a, um. Adj. Catull. ad Asin. 12. 14.
Nam sudaria Setaba ex Hiberis, &c.

SETHRON, i, n. [Σέθρον] Ægypti urbs. Steph. unde

SETHROITES, [Σεθρωίτης] Præfectura Thebaidis est apud Plin. lib. 5. cap. 9.

SĒTIA, æ. f. [Σητία] Urbs Campaniæ, ex cujus agro Setinum vinum commendatur. Plin. lib. 3. cap. 5. Martial. lib. 13. 112.
Pendula pampineos quæ spectat Setia campos,
Exigua vetulos misit ab urbe cados.

SETĪNUS, a, um. Adj. [Σητινὸς] Plin. 3. 5. Agri Setini. V. supra SETIA.

SETIGER, SETOSUS. V. SETA.

SETUBIA, [Σιτυβία] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, alio nomine Sepulveda.

S E U

SEU, [ἤτοι, εἴτε Gl. G. L.] Disjunctiva particula, idem significans, quod Sive, qua jungimus ea, quorum alterum, non utrumque affirmamus. Cic. pro Quint. 69. Quemadmodum solent homines nobiles, seu recte, seu perperam facere cœperunt, ita in utroque excellunt, ut nemo nostro loco natus assequi posset. Quintil. in procem. lib. 8. A corruptissimo quoque poetarum figuras, seu translationes, mutuamur.
Seu & Sive sæpius alternatim ponuntur. Ter. And. 1. 5. 59.
Sive hæc te solum semper fecit maximi,
Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi,
Sive oram Illyrici legis æquoris.

SEVACEUS, V. SEBACEUS. in SEVUM.

SEVECTUS, a, um. Partic. a Seveho. Propert. lib. 3. 2. 21.
Cur tua præscripto seveċta est pagina gyro? Sevecta dicitur Egressa, & seorsum vecta quam ire debebat. Cur ausa est tua pagina elegiaca egredi spatium sibi præscriptum, tentando materiam stilumque grandiorem. [Sed in emendatis libris legitur, Præscriptos evecta est pagina gyros. Nec proinde vox hæc Latina censetur.

SĒVĒRUS, a, um. Adj. [αὐστηρὸς, κατσπινηρὸς Gl. L. G.] quasi Secus, id est juxta verum, Gravis & censorius. Opponitur Jocoso. Plaut. Pœn. 5. 3. 51.
Opinor hercle hodie, quod ego dixi per jocum,
Id eventurum esse, & severum & serium.
Personis proprie tribuitur. Ter. Heaut. 5. 3. 20.
Sed ipse egreditur, quam severus: rem quum videas, censeas.
Virg. 8. Æn. 638.
Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis.
Severus ad judicandum. Cic. 2. Verr. 30. L. Cassius ex familia, tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissima.
Acerbe severus in filium. Cic. 3. Off. 112. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium.
Agricolæ severi. Lucret. lib. 5. 1356.
Auctor severissimus. Plin. lib. 11. cap. 52. Addidit morum aspectus simili modo apud nos Trogus, & ipse auctor severissimus.
Custos legis severus, Gravis & accuratus. Cic. 1. Verr. 10. Cujus legis, non modo a Pop. Rom. sed etiam ab ultimis nationibus, jampridem severi custodes requiruntur.
Eques severus. Ovid. 3. Amor. 8. 56.
Homo severus. Cic. 2. de Finib.
Judex severus. Cic. 5. Verr. 121. Si ex provincia tota centum septuaginta ejecisses, possesne severis judicibus salvus esse.
Prætor severus ac Diligens. 7. Verr. 28.
Senes severiores. Catull. ad Lesbiam, 5. 2.
Consilium severissimum. Cic. 3. Q. frat. 1. Annali pergratæ litteræ tuæ fuerunt, quod & curares de se diligenter, & tamen consilio severissimo juvares.
Disciplina. Cic. 7. Verr. 93. Hujus autem præclari Imperatoris ita erat severa domi disciplina.
Imperii severissimi vir. Liv. 4. 26.
Lex severa. Ovid. 3. de Pont. 3. 37.
Pectus severum. Ovid. 18. Epist. 63.
Non finit Endymion te pectoris esse severi.
Vita severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Hostibus eveniat vita severa meis.
Frons severa. Ovid. 2. Trist. 241.
Supercilium severum. Ovid. 2. Trist. 309.
Vultus severos advertere. Stat. 1. Theb. 88.
Vultus exuere severos. Ovid. 3. Amor. 4. 43.
Canities severa. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 49.
Comas severas ligare fronde. Stat. 1. Achil. 288.
Fidibus voces crevere severis. Hor. de Arte Poet. 216.
Severus mons, Asper. Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque severum. Servius putat esse nomen proprium.
Severus amnis Cocyti, Tristis, vitabilis. Virg. 3. Georg. 37.
Invidia infelix Furias, amnemque severum
Cocyti metuet, tortosque Ixionis angues.
Falernum severum. Hor. 1. Carm. 27. 9.
Vultis severi me quoque sumere
Partem Falerni? i. e. Austeri, ut vult Schol. [Nisi potius attributum ad Sodales referendum est.
Hiems severa. Quintil. Decl. 4. 14.
Silentia severa noctis. Lucret. lib. 4. 462. i. e. A vero seorsa & separata: quoniam per id tempus animus erraticus est, nihilque fere videt, quod sit veritati congruum. [Severa, i. e. Tristia, horrida, ab effectu.

SEVĒRE, Adv. [σεμνῶς] Graviter, aspere.
Graviter & severe. Cic. 2. de Finib. 60. Ita graviter & severe voluptatem secernit a bono.
Vehementer ac Severe. Cic. 7. Verr. 133. Etiam in cives, militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. conf. 19.
Severe dicere. Cic. 3. Tusc. 72. Video enim ab eo dici multa severe, multa præclare.
Agere severe. Cic. 3. de Legib. 34. Primum enim obsistitur, quum agitur severe: deinde opprimi in bona causa est melius, quam male cedere. Al. Malæ.
Severius acturi. Tacit. 4. Ann. 2. Judicare. Cic. 7. Verr. 19.
Severissime exacta ætas. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam.

SEVERĬTER, [ἀποτόμως] aliud Adv. Idem. Titinnius apud Non. 11. 5. Severiter hodie sermonem amica mecum contulit.

SEVĔRĬTAS, ātis. f. [σπύρότης, αὐστηρότης, ἐπιστροφὴ Gl. L. G. αὐστηρία G. L.] Ipsa severorum gravitas. Cic. 7. Verr. 178. Quum iste, vestra severitate permotus, multa signa dederat, quamobrem is responsurus non videtur, &c. conf. 22.
Aculeus severitatis. V. ACULEUS.
Lætissimæ vir severitatis. Paterc. lib. 2. sub finem.
Animadversionis severitas. Cic. 9. Fam. 14. Contigit enim tibi, quod haud scio an nemini, ut summa severitas animadversionis, non modo non invidiosa, sed etiam popularis esset.
Disciplinæ severitas. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Disputandi severitas. Cic. 3. de Finib. 13. Ne blanditiis ejus, illecebrisque impediatur disputandi severitas.
Emendationis nimia severitas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Imperii severitas. Cic. 7. Verr. Summæ diligentiæ summam imperii severitatem addidit. conf. 133.
Fuit ista severitas in judiciis. Cic. 7. Verr. 45. Severitas vetus ac dignitas reip. ibid. 46.
Salutaris severitas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Vitii unguentorum severitas, Asperitas. Plin. lib. 13. cap. 3.
Adhibere severitatem. Cic. 1. Off. 88. Et tamen ita probanda est mansuetudo atque clementia, ut adhibeatur Reip. causa severitas: sine qua administrari civitas non potest.
Commodare severitatem magnis peccatis. Tacit. in vita Agric. cap. 19. Omnia scire, non omnia exsequi, parvis peccatis veniam, magnis severitatem commodare.
Contorquere ad severitatem. Cic. 2. de Orat. 72.
Habere severitatem. Cic. in Brut. 148. Crassus in summa comitate habebat etiam severitatis satis.
Mitigare severitatem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Revocare ad severitatem. Cic. 1. Att.

SEVERITŪDO, inis. f. [σκυθρωπότης] Idem. Plaut. Epid. 5. 1. 3.
Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine? Antiquum.

SEVĒRUS, i. m. [Σεβῆρος] Proprium multorum virorum nomen, ut Severi Cæsaris. V. SEPTIMIUS, & Spartian. Herodian. Suid. Severi Atilii ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cujus meminit Hieronymus.
Severus alius sophista, de quo Suid. V.
Est & Severus, proprium montis in Italia, auctore Servio, cujus meminit Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum,
Casperiamque colunt.

SEVERIĀNUS, a, um. [Σεβηριανὸς] Adj. a Severus ortum.
Severiana pira, a Severo institore dicta. Eorum meminit Plin. lib. 15. cap. 15.

SEVERIANI, Hæretici quidam fuerunt a Tatiano primum propagati, deinde & a Severo aucti, qui matrimonio penitus abstinendum prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius. V. Isid. 8. 5.

SEUMĂRA, n. pl. [Σεύμαρα] Armeniæ, vel potius Siberiæ, civitas est. Strabo lib. 11. Ex Armenia vero angustiæ, quæ secus Cyrum sunt atque Aragum, qui prius quam invicem concurrant, urbes natura munitas habent, quæ saxis impositæ, XVI inter se stadiis absunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragum Seumara, quorum ingressuum priore Pompejus usus est, ex Armenia movens, postea vero Canidius. In MSS. exstat Σευσάμορα, Seusamora.

SEVO, V. infra SEVUM.

SĒVŎCO, [ἀποκαλέομαι] āre. Seorsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aul. 3. 6. 13.
Quid tu te solus e Senatu sevocas? Ovid. 2. Met. 836.
Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
Sevocare plebem in. Cic. pro Muren. 15. Facit ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur.
Cura me sevocat a Musis. Catull. ad Ortalum, 63. 2.
Etsi me assiduo confectum cura dolore
Sevocat a doctis, Ortale, virginibus.
Sevocare se ab aliquo. Plaut. Merc. 2. 3. 45.
Quid illuc, quod ille a me solus se in consilium sevocat? Al. non habent A me, nec versus requirit.
Sevocare animum ab omni negotio. Cic. 1. Tusc. 75. Quum a re familiari, quæ est ministra & famula corporis, quum a Repub. quum a negotio omni sevocamus animum.
Sevocare se a corporibus. Cic. 1. Tusc. 72. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seseque ab his semper sevocassent: essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
Sevocatur animus a societate corporis. Cic. 1. de Divin. 63. Quum ergo est somno sevocatus animus, a societate & contagione corporis, &c.
Sevocare ad se, in privatam domum, de communi, Intercipere. Cic. pro Quint. 13. Itaque hercule haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se, in privatam domum, sevocabat.

SEVOCĀTOR, ōris, m. [χωριστὴς, ἀπαπῶν] Gloss. Latinogræc.

SĒVUM, i. n. quod & SEBUM, vel SEPUM dicitur, [στέαρ] Pinguedo ex

ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, ut in uſum noſtrum convertatur: unde nos hodie candelas concinnamus & componimus. Plin. lib. 15. cap. 15. Sevum ex omento pecudis. Idem lib. 28. cap. 9. Quæ ratio adipis, eadem in his, quæ ruminant, ſevi eſt, aliis modis non minoris potentiæ. [Gloſſ. Lat. Græc. Sebrum, λίπος. Scribe Sebum, vel Sevum. Græc. Lat. λίπος, Sevum, Pinguamen, Adeps. Miror. Græcolat. Στέαρ, Spaſſum, Adeps, Pingue. An Sepaceum?

Habet unde excoquat ſevum ſenex: Proverbium eſt apud Plaut. Capt. 2. 2. 31.

Sebācĕus, a, um. Adj. Quod ex Sevo ſeu Sebo eſt. unde

Sebaceus, i, m. pro Candela ſebacea. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Tædis, lucernis, cereis, ſebaceis, & ceteris nocturni luminis inſtrumentis, clareſcunt tenebræ. Al. Sepaceis.

Sevōsus, a, um. Adj. [στεατώδης] Quod inſtar ſevi ungit. Plin. lib. 11. cap. 37. Sevoſa cornigeris medulla.

Sevo, vel **Sebo**, [στεατόω] āre. Sevum imponere, ſeu Candelas ex ſevo facere. Columel. lib. 2. cap. 22. Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinſere, faces incidere, candelas ſevare. Al. Sebare.

S E X

Sex, numerale nomen, VI. indecl. Feſt. [ἕξ] Ex Græco, mutata aſpiratione denſa in S.

Sex ſuffragia appellantur in Equitum centuriis, quæ ſunt adjectæ ei numero centuriarum, quas Priſcus Tarquinius rex conſtituit. Feſt.

Sex Veſtæ ſacerdotes conſtitutæ ſunt, ut populus pro ſua quaque parte haberet miniſtram ſacrorum, quia civitas Romana in ſex eſt diſtributa partes, in primos ſecundoſque Titienſes, Ramnenſes, Luceres. Idem.

Sex ſeptem, pro Sex ſeptemve. V. Plebs, de uno tantum; in plebs.

Sēni, æ, a. [ἀνὰ ἕξ] Numerus diſtributivus, a Sex derivarus. Cic. 4. Verr. 22. Ab iſto, & præco qui voluit, iſtum ordinem pretio mercatus eſt, & pueri annorum ſenûm ſeptenûmque denûm, Senatorium nomen nundinati ſunt.

Anni decies ſeni, Sexaginta. Ovid. 3. Faſt. 163.

Senis crinibus nubentes ornantur, quod is ornatus vetuſtiſſimus fuit. Quidam, quod eo veſtales virgines ornentur, quarum caſtitatem viris ſuis ſpondent. [Ubi Crines ſunt πλόκαμοι, ſeu plegmata capilli. Gloſſ. Græcolat. πλόκαμος, Crinis.

Senārius, a, um. Adj. [ἑξὰς, ἑξαδικὸς] Quod conſtat ſex rebus: ut, Senarius numerus, Hinc

Senarii verſus, qui & Senarioli dicti ſunt, a ſex pedibus. Cic. 5. Tuſc. 64. Tenebam enim quoſdam ſenariolos, quos in ejus monumento eſſe inſcriptos acceperam, qui declarabant in ſummo ſepulcro ſphæram eſſe poſitam cum cylindro.

Senariŏlus, i. m. dimin. V. senarius præced.

Senio, ōnis. m. Sex puncta in teſſeris. Perſ. 3. Sat. 48.

— quid dexter ſenio ferret,
Scire eratin voto. Et Martial. 13. 1.
Senio nec noſtrum cum cane quaſſat ebur. Fuit enim Senionis jactus nonnunquam damnoſus. V. Suet. Aug. cap. 71. conf. canis.

Senio pro Numero ſenario. Pontanus in Dial. 325. H. St.

Sexies, Adv. [ἑξάκις] Sex vicibus. Liv. 4. 32. Vejentem hoſtem ſexies victum pertimeſcant. Columel. lib. 5. cap. 2.

Sextus, a, um. Adj. [ἕκτος] Numerus ordinalis a Sex. ut, Sextus ab Hercule. Vellej. Paterc. 1. 3. 3.

Sextum, Adv. pro Sexta vice.

Sextum Conſul, [ἑξάκις ὕπατος] ut Tertium Conſul. Cic. in Piſon. 20. Qui C. illi Mario, fortiſſimo viro, & Conſuli, & ſextum Conſuli, &c.

Sextānus. a, um. Adj. Plin. 3. 4. Sextani, ſcil. Milites, i. e. Sextæ legionis.

Sextŭla, æ. f. Æris minima pars: dicta quod ſit ſexta pars unciæ. Cic. pro Cæcin. 18. Facit heredem ex deunce & ſemuncia Cæcinam, ex duabus ſextulis M. Fulcinium, libertum ſuperioris viri, Æbutio ſextulam aſpergit. Hereditatem, i. e. aſſem his verbis Cic. in deuncem, ſemunciam, & tres ſextulas diviſit. Ex quo liquet ſextulam tertiam eſſe partem ſemunciæ, & unciæ ſextam. Duas ſextulas dixit pro tertia parte unciæ: quum tamen aliud vocabulum Latinum haberet, duellam ſcil. Nam duæ ſextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars eſt unciæ. V. in in Aſſe Bud.

Sextula, Menſura agri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars ſeptuageſima ſecunda, pedes cccc. hoc eſt ſextula, in qua ſunt ſcrupula quatuor.

Sextans, antis. m. [ἑκτημόριον] Sexta aſſis pars. Erat & Nummulus duas uncias valens. Plin. lib. 33. cap. 10. ad finem. Nam quod Agrippæ Menenio ſextantes æris in funus contulit, honoris id, neceſſitatiſque, propter paupertatem Agrippæ, non largitionis eſſe dixerim. Liv. 2. 33. extr. Extulit eum plebs ſextantibus collatis in capita. De eodem.

Sextans, Genus ponderis, Duæ unciæ. Plin. lib. 26. cap. 11. Prodeſt & vino myrteo fovere: mentæ ſextans, vivi ſulphuris unciæ.

Sextans, Duorum cyathorum menſura. Suet. in Auguſt. cap. 77. Vini quoque natura parciſſimus erat. Non amplius ter bibere eum ſolitum ſuper cœnam in caſtris apud Mutinam, Corn. Nep. tradit. Poſtea quoties largiſſime ſe invitaret, ſenos ſextantes non exceſſit: aut ſi exceſſiſſet: rejiciebat. Senos ſextantes pro Sextario dixit, ſed ſignificare voluit, Senis hauſtibus ſextarium tantum bibere eum ſolitum. Bud. in Aſſe. V. sextarius Romanus infra.

Sextans agri, Pars ſexta jugeri: h. e. Duæ unciæ. Eſt autem uncia, duodecima pars jugeri, ut aſſis. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars ſexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc eſt ſextans, in quo ſunt ſcrupula xlviii.

Seſtans a veteribus interdum ſcriptum eſt, ſed mendoſe.

Sextantālis, e. Adj. Vitruv. 10. 6. Fuſi ſextantales.

Sextantārius, a, um. Adj. [ἑκτημοριαῖος] Quod ſextantis habet pondus. Plin. lib. 33. cap. 36. Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impenſis Reſpub. non ſufficeret, conſtitutumque ut aſſes ſextantario pondere ferirentur.

Sextantarii aſſes (inquit Feſtus Pompejus) in uſu eſſe cœperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum ſecundum, quod cum Hannibale geſtum eſt, decreverunt patres, ut ex Aſſibus, qui tum erant librarii, fierent ſextantarii, per quos cum ſolvi cœptum eſſet, & populus ære alieno liberaretur, & privati, quibus debitum publice ſolvi oportebat, non magno detrimento adficerentur. Septuennio quoque (anno) uſus eſt, ut priore numero: ſed id non permanſit in uſu, nec amplius proceſſit in morem. V. Antonii Auguſt. notas ad Feſtum.

Sextārius, i. m. [ξέστης, μέτρον Gl. L. G] dicitur quod ſit ſexta pars congii, quæ menſura apud antiquos, tam liquidis, quam aridis ſerviebat. Capit autem ſextarius cotylas binas, quæ Latine Heminæ dicuntur.

Ad ſextarios decoquere. V. ad.

Sextarius Romanus, ut in Aſſe docet Budæus, eam menſuram capit, quam *ternos ſeptariolos* lingua noſtra appellat, hoc eſt ternos ſemiſextarios: qui eſt dodrans pintæ noſtræ Pariſienſis. Hic ſextarius in xii cyathos diſtribuitur, quemadmodum as vel libra in uncias duodecim. Proinde pinta Pariſienſis ſedecim cyathos implet. Notum eſt autem, antiquos, cum hilariori convivio ſeſe ad potus ſolutiores invitabant, tot cyathos hauſtibus ſingulis ebibere ſolitos, quot erant litteræ in nominibus amicorum, vel amicarum: a quo more illud Martialis emanavit, lib. 1. 72.

Nævia ſex cyathis, ſeptem Juſtina bibatur,
Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
Omnis ab infuſo numeretur amica Falerno. Inde inventa ſunt vocabula triens, quadrans, quincunx, ſeptunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula, quam menſuras ſignificant: id quod aperte docet idem poëta lib. 8. 51.

Det numerum cyathis Inſtantis littera Rufi:
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Telethuſa venit, promiſſaque gaudia portat,
Servabor dominæ, Rufe, triente tuo.
Si dubia eſt, ſeptunce trahar: ſi fallit amantem,
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam. Septuncem pro hauſtu ſeptem cyathorum dixit, tot enim ſunt elementa in recto Inſtantis: & trientem pro phiala & hauſtu quatuor cyathorum. Et rurſus in undecimo, quincuncem pro quinque cyathis, & beſſem pro octo; epigr. 37.

Quincunces & ſex cyathos, beſſemque bibamus,
Caïus ut fiat Julius & Proculus. Et 12. 28.
Poto ego ſextantes, tu potas, Cinna, deunces,
Et quereris quod non, Cinna, bibamus idem. Deunces undenos cyathos intelligit, ut ſextantes binos. Romani autem ſextarium quaſi legitimam ac quotidianam virilis potus menſuram ſtatuentes, ab eo quaſi ab aſſe incipientes, reliqua vocabula partes ejus fecerunt: quomodo & nos pintam virilem menſuram ponentes, ſemiſſem ejus parcis vini deſtinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, ſeſquipintam bibacibus, in quotidiano quidem convivio. Cyathis vero antiquos potus ſui menſuram metiri ſolitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quod ſervi quidam Ad cyathos ſtare vel eſſe dicebantur, ut ſervi ad limina & ad pedes. V. & septunx in septem.

Sextarius aquæ. Cic. 2. Off. 56. At ii, qui ab hoſte obſidentur, ſi emere aquæ ſextarium cogerentur, hoc primo incredibile nobis videri.

Sextarius olearius. Cato R.R. cap. 13.

Sextarius vini. Hor. Arte Poet. 74.

Ducere ſextarium, Ebibere. Juven. 6. Sat. 426.

Sextarius, aridorum menſura. Columel. lib. 2. cap. 9. de Panico & Milio verba faciens, Nec impenſa gravi ſationem cultoris onerant, quippe ſextariis fere quatuor jugerum implent. Idem lib. 12. cap. 5. Salis ſextarium ſubterito. Paulo poſt, Quidam hordei toſti ſextarios quatuor. Cato R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod ſiet ſextarium unum, eodem in dolium infundito, ut odoratum ſiet.

Sextariŏlus, i. m. Aug. apud Sueton. in Vita Hor.

Sextīlis, is. m. dicebatur menſis, qui poſt Auguſtus dictus eſt: quod ſextus eſſet in ordine menſium a Martio, anni Romulei. Hor. 1. Epiſt. 7. 2.

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax deſideror.

Menſis ſextilis. Hor. 1. Epiſt. 11. 19. [Revera Adj. eſt.

Sextŭplex, ĭcis. Adj. Multiplicitatem notans.

Sextŭplus, a, um. Adj. [ἑξαπλοῦς] Gloſſ. Cyrilli. Numeri proportionem indicans.

Sextuplum, i. n. [ἑξαπλοῦν] Idem Gloſſ.

Sexātrus, Sextus dies eſt a feriis, ut Triatrus, tertius. Feſtus. V. Quinquatrus, in quinquatria.

Sexangŭlus, a, um. Adj. [ἑξάγωνος] Quod habet ſex angulos. Plin. lib. 11. cap. 11. Apum ſexangulæ omnes cellæ. Ovid. 15. Met. 382.

Nonne vides, quos cera tegit ſexangula, fetus
Melliferarum apum ſine membris corpora naſci?

Sexangulātus, a, um. Adj. Solinus cap. 46. Invenit & iridem in mari Rubro, ſicut cryſtallum ſexangulatam, &c.

Sexennis, e. Adj. [ἑξαετής] Quod eſt ſex annorum. Plaut. Pœn. 4. 2. 80.

Ibidem gnatus, inde ſurreptus fere ſexennis. Plin. lib 8. cap. 32.

Sexennium, i. n. [ἑξαετία Gl. G. L.] Tempus ſex annorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quod quidem ſexennio poſt Vejos captos factum eſſe vidimus. Idem 6. Att. 1. Conſeceram ut ſolverent centeſimis ſexennii ductis cum renovatione ſingulorum annorum.

Sēdĭgĭtus, a, um. Adj. [Σεδίγιτος] Cognomento Sedigiti ſunt, a Sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43. Digiti quibuſdam in manibus ſeni: C. Horatii ex patricia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium Sedigitum, illuſtrem in poetica. [Gloſſ. Græcolat. Ἑξαδάκτυλος, Sexdigitus.

Sejŭges, ſive **Sējŭgi**, m. pl. [ἕξιπποι] dicuntur Equi ſeni ad unum currum juncti. Apulejus in Floridis p. 356. Elmenh. Uni cui omnes provinciæ, quadrijuges & ſejuges currus ubi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non niſi a divo Auguſto ſejuges, ſicut & elephanti.

Sejuga, æ. f. [ἑξάιππον] Gloſſ. Græcolat.

Semestris, e. Adj. [ἑξαμηνιαῖος Gl. L G. & G. L.] Quod eſt ſex menſium; ut, Semeſtris Conſulatus. Plin. Hiſt. Nat. lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia avibus: perennes, ut columbæ: ſemeſtres, ut hirundines: trimeſtres, ut turdi & turtures; & quæ quum fetum eduxere, abeunt, ut galguli, upupæ.

Cenſura annua ac ſemeſtris. Liv. 4. 24. [i. e. Menſium xviii. V. eundem 9. 33.

Dictatura ſemeſtris. Liv. 9. 34.

Tribunatus. Plin. 4. Epiſt. 41.

Infans semestris. Liv. 21. 62.
Regnum semestre. Cic. 10. Att. 8. Sed tamen ea pone ante oculos, jam intelligere id regnum vix semestre esse posse.
Vitam semestrem excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.
Semestria D. Marci, in libris Civilis juris, sic accipienda sunt, quæ in semestribus consiliis constituta ab eo, & rescripta erant. Augustum quoque semestria sibi consilia instituisse Suetonius in ejus vita scribit cap. 35. V. Dionem lib. 53. & l. 46. De pactis. in P. l. ulti. De servis exportan. l. 12. de acquir. heredit. §. Item Divus. de excusat. tutorum, libro 1. Institutionum Civilium. Erat enim molestum D. Principi annum totum miseris hominum controversiis hærere: itaque sufficere visum est, si semestre tempus litibus dijudicandis incumberet.
De alia significatione V. in SEMIS.
Semenster, ἑξαμηναῖος, Semenstruum, Ἑξαμηνιαῖον, Gloss. Græcolat.
SĒPES, ĕdis. Adj. Quod sex pedes habet. Onomast. vet. Sepedes, Ἑξάποδες. Apul. Milef. 6. p. 177. Sepedum populorum undæ. Formiculas intelligens.
SĒNĬPES, ĕdis. Adj. Idem. Sidon. Carm. 23. 131.
Hic dum senipedem stilum polibat. i. e. Iambum senarium, de Menandro poeta.
SĒVĬR, ĭri. m. Dignitatis nomen, quasi Sexvir; ut Duumvir, Decemvir. Sic dicebatur, qui alæ universæ equitum præerat. Capitol. in Anton. Phil. cap. 6. Sevirum turmis equitum Romanorum jam Consulem designatum creavit. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenses, Tatienses, Luceres primi secundique: erant enim primi Luceres & secundi, ac sic quoque Tatienses & Rhamnenses geminati erant. His qui præerant Seviri vocabantur: ac in inscriptionibus antiquis Sevirum equitum Romanorum reperimus: ut in hac, TRIB. MIL. LEG. VII. GEM. FELIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMANO. & in illa, X. VIRO. A LITIB. IVDIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMAN. TVRM. Turneb Adversf. 11. 9. [Al. inscript. C. CALVISIVS. SECVNDINVS. VIVIR. IVN. DECVR. i. e. Sevir juniorum decuriæ. Nisi ad Augustales seviros pertinet, de quibus post.
Fuit & Sevirorum quorundam dignitas civilis, & magistratus fuerunt in Municipiis, Coloniis & Præfecturis; nimirum, cum VI Collegæ curiam administrabant; ut, Quatuorviri, cum quatuor, Duumviri cum duo. In antiquius Inscriptionibus haud semel legimus; SEVIR IVRI DICVNDO; SEVIR VRBANVS.
Seviri Augustales, quorum frequens in inscriptt. mentio, Sex primi collegii Sodalium. i. e. Sacerdotum Augustalium, de quibus V. in AUGUSTUS. conf. Petron. 30. & 57.
SEVIRĀLIS, e. Adj. Ad Seviros spectans. Capitol. in Marc. cap. 6. Ludi Sevirales.
SEVIRĀTUS, ûs. m. Dignitas Sevirorum. Petron. cap. 71. Huic Seviratus absenti decretus est. Et Vet. Inscriptio apud Gruter. p. 400. n. 7. HIC PRO SEVIRATV IN REMP. DEDIT HS ∞ ∞.
SEXDĔCIM, vel SĒDĔCIM, [δεκαέξ, ἑκκαίδεκα] indecl. XVI. Ter. Eun. 3. 3. 20. Annos nata est sedecim. Liv. 37. extr. Sexdecim elephanti.
SEXDECIES, vel SEDECIES, Adv. [ἑκκαιδεκάκις] Plin. lib. 6. cap. 29. Sebosus ab Ægypti extremis sexdecies centena .LXXV. M. passuum. Al. Sedecies.
Sexdecies Xylander apud Dionem pr. libri 43. Sed si x ponitur & ante sp in Exspecto, cur non & ante d poneretur? H. St.
SEDECENNIS, e. Adj. Auson. Epitaph. Heroum tit. 32. In tumulum sedecennis matronæ.
SEXĀGINTA, indecl. LX. [ἑξήκοντα] Cic. 3. Verr. 125. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus, ut ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum novitas, iniquitasque declarat. Al. Sexcenta rectius.
SEXAGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξήκοντα] Idem quod Sexaginta. Plin. lib. 8. cap. 40. Gerunt utero sexagenis diebus. Distributive. Liv. 8. 8. Ordo sexagenos milites, duo centuriones, vexillarium unum habebat. Sexagena millia modiorum. Cic. 7. Verr. 52.
SEXAGENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑξηκονταέτης, ἡ ἑξηκοντάετις] Natus LX annos. Suet. Claud. cap. 23. An sexagenarius generare possit?
SEXAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξηκοστὸς] Numerus ordinalis a Sexaginta. Cic. 6. Att. 1. Die septingentesimo sexagesimo quinto. i. e. DCC. LX. V.
SEXAGESIES, Adv. Idem ac Sexagies. Mart. Capel. lib. 6.
SEXAGIES, Adv. [ἑξηκοντάκις] Cic. 2. Philipp. 45. Orabat ut te contra suum patrem, si sestertiûm sexagies peteret, defenderem. [Subauditur Centena millia. V. in SESTERTIUS.
SEXCENTI, æ. a. [ἑξακόσιοι Gl. G. L.] plur. tantum. Ter. Phorm. 4. 3. 63.
Sexcentas perinde potius scribito dicas. Ubi Donatus, Apud nos Sexcenta dicere pro infinito numero, fere usitatum est. Cic. 2. de Divin. 34. Sexcenta licet ejusmodi proferre. Cic pro Rosc. Amer. 90. Sexcenti sunt qui inter sicarios & de veneficiis accusabant.
SEXCENTĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξακόσια] Columel. lib. 3. cap. 5. Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni malleoli pangendi sunt. i. e. Sexcenti unicuique.
SEXCĒNUS, a, um. Adj. Syncopat. pro Sexcentenus. Cic. 7. Verr. 61. Civitatibus pro numero militum pecuniarum summas describere, certo pretio sexcenos nummos nautarum missione constituere. Columel. lib. 3. cap. 3.
SEXCENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιοστὸς] Ordinale. Plin. 8. 7. Anno urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto. Sic 14. 12.
SEXCENTIES, Adv. [ἑξακοσιάκις] Cic. 4. Att. 15. Ut forum laxaremus, & usque ad atrium Libertatis explicaremus, contempsimus sexcenties H-S.
SEXCENTOPLĀGUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιόπληγος] fictum a Plauto nomen, in Capt. 3. 5. 68.
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Sexcentas plagas accipies.
SEXTILIUS, i. m. nomen Romanorum quorundam a Sexto deductum. Unde
SEXTILIA, æ. f. Vitelliorum mater. Tacit. 2. Hist. 64.
SEXTIUS, i. Nomen Romanum gentile, iis forsan primum tributum, qui a Sexto aliquo descendunt.
P. Sextius, civis Romanus, qui Ciceroni adversus Clodium, contractis armatis, in tribunatu suo auxilio fuit, quo nomine in judicium vocatus, reusque de vi, l. Lutatia factus, defensus fuit a Cicerone in Oratione, quæ inscribitur Pro P. Sextib. Quædam exemplaria exhibent Sestium sed minus recte. V. Gruteri not. in Inscriptionem hujusce Orationis.
Sextius Caballus, [Σέξτιος Καβάλλος] Scurra maximus, qui a calcitratu, Caballi nomen adeptus est. Martial. lib. 1. 42.
SEXTIUS, a, um. Adj. Cic. pro Quint. 25. Tabula Sextia, i. e. Sextii argentarii tabula, uti interpretatur Hotomann.
SEXTIANUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Mala Sextiana, A Sextio institore. al. Sestiana.
SEXTUS, i. m. [Σέξτος] Prænomen Romanum; ut, Sextus Pompejus. Sextus, Philosophus Chæronensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Julius Capitolinus cap. 3. pr. Audivit & Sextum (philosophum) Chæronensem, Plutarchi nepotem. Fuerunt & alii Sexti multi. de quibus V. Suid. & Fabric Bibl. Græc.
SEXUS, ûs. m. [φύσις, γένη, ὁμοιώσις, γένος Gl. L. G.] Columel. lib. 6. cap. 24. Certis signis comprehendere licet quem sexum generaverit.
Sexus a Græco dicitur ἕξις, quod est habitus: significatque naturam & habitum, auctore Fest. Unde masculinum & femininum sexum dicimus. Auctor de Viris illustr. cap. 2. Ad quos quum utriusque sexus multitudo convenisset, dato suis signo virgines raptæ sunt.
Sexus a Sedendo secundum quosdam, quod sedendo occulatur pars ea corporis nostri, quæ est obscænior. Pontanus in Actio 256. 257. H. St.
Sexus naturæ, Εἶδος φύσεως. Gloss. Latinogræc. [Mirum quod in eodem Gloss. additur, Sexit, ὁμοιοῖ, Quasi inde ducta verbo.
Sexum muliebri motu mentiri. Columel. Præf. lib. 1.
Adolescens ambiguo sexu. Liv. 27. 11.
Pluraliter utitur Lactant. 1. 16. Ex duobus sexibus alter fortior, alter infirmior est.
Peculiariter dicitur de Femineo sexu, uti notat Dan. Heins. ad Sil. 3. 114.
SEXUS, i. n. sic enim usi sunt veteres. Plaut. Rud. 1. 2. 19.
Virile sexus nunquam habui ullum.
Affluxere avidi talium virile & muliebre sexus. Tacit. 4. Ann. 62.
Veteres interdum Secus dixere pro Sexus, priore correpta. Auson Epigr. 70.
Corrupit totum qui puerile secus. [Nec aliter apud Plaut. & Tacit. codd. exhibent correcti. V. SECUS s. l.
SEXUĀLIS, e. Adj. Ad sexum spectans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 18. 184. Manibus sexualibus. i. e. Alterius feminæ.

S E Y

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, a Servio Tullio constructum, quod serva Seya natus ad regni fastigia conscendisset. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13. V. SEJA.

S I

S.I. Soli invicto SIB.L.S.P.E. Sibi libertis suis posteris eorum. SICIL. Sicilia. SIC. V. Sicuti voluit. SIC. V. SIC X. Sicuti quinquennalia, sic decennalia. S. I. F. P. R. E. A. D. P. Suscepit in Foro pro Rostris, & ante diem pridie. SIG. Signum. SIGN. Signifer. SIG. S. P. VOT. VOV. Signum sua pecunia votum vovit. SIIX. Sex; duplici I pro E. SING. Singuli. S. I. R. Sacrum Junoni reginæ. SISC. Siscia. SIVIS. pro Suis. S. IX. Stipendiis novem.
SĪ, [εἰ, ἢν νῦν, ἢν ἐάν Gl. L. G.] Conjunctio conditionalis. Quando res facta significatur: finitivis jungitur, auctore Diomede. Cic. 1. in Catil. 6. Si illustrantur, si erumpunt omnia. Nec enim dubitat, an illustrentur: sed quia illustrantur, suadet ut mutet Catilina mentem. Virg. 6. Æn. 119.
Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus. Affirmat enim potuisse. [Si hic pro Siquidem. i. e. Quandoquidem.
Subjunctivis jungitur, quoties conditionalis & incertus est sermo: veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim sic loquitur, non factum interim declarat. Hæc Diomedes. Cic. pro Cluent. 71. Tum ei quadraginta millia, si esset absolutus, Oppianicus, pollicetur.
Finitivis, Græce τῆς ὁριστικῆς, id est Indicativis etiam jungitur quum conditionem significat. Ter. And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulor, hujus minas. Ibid. 2. 1. 23.
Si id facis, hodie postremum me vides. Idem Eun. 1. 1. 6.
Verum incipies, neque perficies naviter. Virg. 1. Georg. 219.
At si triticeam in messem, robustaque farra
Exercebis humum. Ubi Serv. dicit, Exercebis pro Exercueris positum.
Si, cum futuro Indicativi. Cic. 2. Fam. 6. Nunquam labere, si te audies. Idem 2. Fam. 17. Si me audies, vitabis inimicitias: & posteritatis otio consules.
Si cum Subjunct. in principio orationis. Cic. pro Coel pr. Si quis, Judices, forte nunc adsit, ignarus &c. Et 49. Si quæ non nupta mulier domum suam patefecerit &c. ibid. Si auctoritates patronorum in judiciis valerent, ab amplissimis viris, &c. [Frequentius Quodsi. ut seq.
Si quum fungi munere debeamus. Cic. 4. Acad. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari cœtu removemus. V. Quodsi in QUOD.
Si ulli rei sapiens assentietur unquam, aliquando etiam opinabitur. Cic. 4. Acad. 136.
Si potest. Cic. 2. de Orat. 283. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapitur, si potest esse possessor.
Si, pro Quamvis, Subjunctivo jungitur. Ter. And. 4. 2. 12.
Non, si capiundos mihi sciam esse inimicos omnes homines.
Si, pro Etsi. Ter. Eun. 5. 2. 26.
— non te dignum, Chærea,
Fecisti: nam si ego digna hac contumelia
Sum maxime, at tu indignus, qui faceres tamen. Ubi Donatus, Deest ET, ut sit, Etsi.
Si, Etiamsi. Plaut. Merc. 4. 2. 3.
Decem vocasset si ad cœnam summos viros,
Nimium obsonavit.
Si pro Cum, ut non conditionem, sed tempus significet. Hor. 1. Epist. 7. 10.
Quod si bruma nives Albanis illinet agris. i. e. Cum bruma advenerit. V. plura apud Lambinum in hunc locum. & Quodsi, in QUOD.

Si, pro An positum Græcorum more. Liv. 33. 35. pr. Percunctatus, si consilium, non utile solum, sed etiam salutare, admittere auribus posset, &c. Hor. 1. Epist. 7. 39.
Inspice si possum donata reponere lætus. Lambin.
Si alias pro An, sic ponitur. Ter. Heaut. 3. 4. 7. Visam si domi est. Columel. lib. 8. cap. 5.
Si, pro O si, vel Utinam, aliquando ponitur. Virg. 6. Æn. 187.
Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus
Ostendat nemore in tanto. Ubi Serv. Si, Adverbium rogantis & optantis est, per se plenum.
Si, pro Postquam. Ter. Phorm. 1. 2. 69.
Non, si redisset, pater ei veniam daret? Virg. 5. Æn. 64.
Præterea si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit. Donat.
Si redierit, pro Si rediit. Ter. Adel. 4. 2. 11. Donat.
Si, pro Siquidem. Virg. 1. Georg. 7.
Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Ubi Serv. Si, Siquidem: nam si confirmantis est. Idem 5. Æn. 798.
Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ. V. supra a pr. & paulo post.
Si, per aposiopesin, sive reticentiam dictum. Ter. And. 4. 4. 51.
— ne me attingas,
Scelește: si, pol Glycerio non omnia hæc.
Si deus, si dea es, pro Sive. Cato de R. R. cap. 139. Sic verba concipito: Si deus, si dea es. Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cum deos sexu distinctos, ut & homines, existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur merito & reprehenduntur, cujus hæc sunt verba, Nam consuestis in precibus, Sive tu deus, sive tu dea, dicere.
Si nihil aliud: saltem, &c. Cic. 3. Verr. 152. Hic istius scelerata locatione nefarioque latrocinio bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus, venit in judicium, si nihil aliud, saltem ut eum, cujus opera ipse multos annos est in sordibus, paulo tamen obsoletius vestitum videret. Compendiaria locutio sumpta a Græcis, teste Budæo.
Si pareret; verba sunt formulæ judicii recuperatorii. Cic. 1. Verr. 56. Judicium dat statim, si pareret, eam se & sua Veneris esse dixisse: judicant Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione Paret, Pareret per R liquidam, non Pateret.
Si ego hos bene novi. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Sed si ego hos bene novi, litteram illam, cui vos usque eo inimici estis, ut etiam omnes eas oderitis, ita vehementer ad caput affingent: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.
Si id est defendere. Cic. pro Quint. 7. Qui communi studio, summis opibus Sext. Nævium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio opprimere possit.
Si me amas. Cic. 5. Fam. 11. De Dionysio, si me amas, confice, Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adjurandi. [conf. Amo te in AMO.
Si per commodum Reip. posset. Liv. 31. 11. pr. Ipse, si per commodum reip. posset, ad opprimendum Gallicum tumultum proficisceretur.
Si videtur, per parenthesim positum. Cic. 1. Acad. 35. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem 4. Fam. 2. Tu (si videbitur) ita censeo facias.
Si diis placet; proprium est exclamantis propter indignitatem alicujus rei, sive temeritatem, & indignantis, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 3. 11. Vide ut otiosus sit, si diis placet. Cic. 3. de Orat. 93. Etiam Latini, si diis placet, hoc biennio magistri dicendi exstiterunt. Idem 5. Tusc. 31. Qua gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si diis placet, videtur semper sapiens beatus.
Si est ut. Ter. Hec. 3. 5. 51.
Si est ut velit reducere uxorem, licet. i. e. Si velit. Idem Phorm. 2. 1. 40.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. pro, Si admisit, ut Donatus interpretatur. Rursum Hec. 4. 1. 44. conf. SIN.
Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Ter. And. 1. 5. 57.
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deferas,
Si te in germani fratris dilexi loco:
Sive hæc te solum semper fecit maxumi. Virg. 9. Æn. 406.
Si qua tuis, &c. Idem 4. Æn. 317.
Si bene quid de te merui. [Imitatio Græcorum est. V. Iliad. α. v. 39. seq. & Si pro Siquidem paulo supra.
Si sapis, pro Si sapias, ait Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 31.
Dicis, si facies modo. Plaut. Trinum. 5. 2. 63. [Pro Dum facias etiam.
Si sis homo. Ter. Adel. 5. 8. 11. Si tu sis homo, hic faciat. Ubi Donatus; Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris. Rursum idem, Si tu sis, non Si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.
Si, aliquando subauditur. Hor. 1. Serm. 3. 17.
— decies centena dedisses
Huic, parco, paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis. Bud.
Si minus, [εἰ δὲ μή Gl. L. G.] Si non. Cic. pro Cluent. 15. Non timuisse, si minus vim deorum, hominumque famam; at illam ipsam noctem, facesque illas nuptiales? Et 2. Fam. 5. Propter ipsius excellentem in eo genere, vel gratiam, vel diligentiam, nostram suffragationem, si minus potentem, at probatam tamen. [Ibid. 5. 16. pr. Adhibere aliquam modicam consolationem, quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset. Sic ibid. p. p. Quo minus, pro Quin: Neque esse recusandum, quo minus ea, qua nati sumus, conditione vivamus. Sic Etiamsi minus. de Amic. 101.
Aliqui Sin minus. H. St. Quod non idem. V. SIN infra.
Si modo. Cic. 14. Att. 19. Quæ diligenter a me expressa acumen habent Antiochi, nitorem orationis nostrum, si modo is est aliquis in nobis.
Si non, pro Sin minus. Plin. 3. Epist 6. Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.
Si non faciat, &c. Cæs. 1. Bell. Civil. 2. Uti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum adversus Remp. facturum videri.
Si non, at; vel, Si nequaquam, at. Cic. in Orat. 103. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem 3. de Orat. 14. Alicui si nequaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitamque referamus.
Si non maximus. Cic. in Orat. 98. Hoc uno perfecto magnus orator est, si non maximus. [Pro, Ne dicam maximus.
Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur.
Si maxime. Cic. 4. Verr. 142. Neque enim, si maxime statuæ dejectæ essent, eas ego vobis possem jacentes ostendere.
Si forte. Cic. 1. Q. frat. 2. Intelliges esse nihil a me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam, & si forte raro litterarum missarum indigentiam reprehensam.
Si, cum Quis, Indicativo fere jungitur. V. infra. Ovid. 1. de Arte Am. 1.
Si quis in hoc artem populo non novit amandi. Cic. 1. Offic 21.
Equo si quis sibi (plus æquo) appetet, violabit jus humanæ societatis.
SĪCŬBI, Adv. [εἴπου Gl. G. L.] i. e. Si alicubi, Si usquam. Ter. Eun. 3. 1. 14.
— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Virg. 3. Georg. 332.
Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos. [Dicitur Siquubi, pro Si qua ubi.
SĪCUNDE, Adv. [εἴποθεν] pro Si qua unde, Si alicunde. Liv. 26. 38. Nec Consul Romanus tentandis urbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. 13. Att. 30. Sicunde potes eruere qui, &c.
SIN, [εἰ δὲ, καὶ, εἰ] ex Si & Ne componitur, abjecta E, ut Quin, ex Quine: significatque Si non, vel etiam Si vero. Quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit Si: sed in secunda, ubi fere duorum est oppositio. Ter. Hec. 4. 4. 13.
Ego, Pamphile, esse inter nos, si fieri potest,
Affinitatem hanc sane perpetuam volo:
Sin est ut aliter tua siet sententia,
Accipias puerum. Ibid. 4. 1. 45. Cic. 5. Fam. 16. Si residear sensus, immortalitas illa potius, quam mors, ducenda sit: sin sit amissus, &c.
Si & Sin minus. Cic. 9. Att. 15. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. [Differunt Si minus, & Sin minus. Illud significat Si non, hoc Si vero non. Cic. 5. Fam. 16. extr. His ego litteris si quid profecissem, existimabam optandum quiddam me esse consecutum; sin minus forte valuissent, officio tamen esse functurum &c. Gloss. Latinogræc. Sin minus, Εἰ δὲ μή. Quod tamen in Græcolat. Si minus exponitur.
Sin positum non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. 134. Nunc contra plerique ad honores adipiscendos & ad Remp. gerendam nudi veniunt atque inermes, nulla cognitione rerum, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit, unus e multis, effert se, &c. i. e. Quod si aliquis, &c. Sallust. in Jugurth.
Sin, pro Sin autem. Cic. 10. Att. 13. Verumtamen, si pares æque inter se; quiescendum: sin latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter.
Sin, pro Sin aliter. Priapejorum auctor Carm. 31.
Donec proterva nil mei manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta.
Sin: hæc mei te ventris arma laxabunt.
Sin aliter: Cic. 11. Fam. 14. Si ita est, omnia faciliora: sin aliter, magnum negotium.
Sin autem. Cic. 10. Att. 6. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.
Sin autem, pro Sin minus. Jul. Capitolinus in M. Antonino Philos. 154. Ubi margini adscriptum, esse pro Sin minus. H. St.
Primum, sin. Ter. Adelph. 3. 4. 46.
Hæc primum ut fiant, deos quæso, ut vobis decet.
Sin aliter animus vester est, &c. Cic. de Amicit. 80. Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut exstinctæ potius amicitiæ, quam oppressæ videantur.
SĪQUANDO, Adv. temporis. [εἴποτε Gl. G. L.] i. e. Si aliquando, vel aliquo tempore; primam productam & acutam habet. Ter. Eun. 3. 1. 14.
— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. 52. Non ergo erunt homines divitiis diffluentes audiendi, siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputabunt. Et 3. de Fin. 15. Et tamen puto concedi nobis oportere, ut Græco verbo utamur, siquando minus occurret Latinum. Item 6. Verr. 142. Siquando taceant omnes, tunc coguntur sortito dicere. Al. Si quando divise.
SĪQUĬDEM, [εἰ μέντοι γε, εἰ μὲν, ἐπεί, ἐὰν μὲν οὖν, Gl. L. G.] Conjunctio, accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certe, nam, quoniam. Ter. Heaut. 2. 3. 90.
Quid aliud tibi vis? CLIT. siquidem hoc fit. S. siquidem experiundo scies. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. Idem 1. Tusc. 3. Antiquissimum e doctis genus sit poëtarum: siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.
Si quidem, interdum duæ dictiones sunt, pro Si certe. Plaut. Curc. 1. 3. 55.
Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar. Ter. Eun. 1. 2. 102.
Ego impetrare nequeo hoc abs te, biduum
Saltem ut concedas solum. PH. si quidem biduum. [Nec dubitare licet, quin apud antiquos id perpetuum fuerit, & usu demum volente in unam dictionem coaluerint.
SĪQUIS, siqua, siquod, vel siquid. Pronomen [εἴτις, εἴτι Gl. G. L.] Si aliquis. Plin. 3. Epist. 6. Nec vitia, siqua sunt, celant. [Divise rectius scribes. Siquis alius, Elocutio ornata: ut quum dicimus, Varro doctus est, siquis alius. h. e. Siquis alius doctus est, vel reperiri potest. Sueton. in Claud. cap. 40. Siquem alium, & se liberum esse, &c.
Siquid tale acciderit. Cic. 16. Att. 3. Itaque non mihi videor errasse, quod ad Balbum scripsi apertius: ut siquid tale accidisset, ut non concurrerent nomina, subveniret: meque tibi etiam mandasse, ut siquid ejusmodi accidisset, cum eo communicares.
Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum. Cic. pro Flacc. 65.
Siquo modo, Εἴπως, εἴ τινι τρόπῳ, Si usquam. Gloss. Græcolat.
Siquo pacto. Cic. 1. Att. 9. Et nebulonem illum, siquo pacto potes, ex istis locis amove.
Siquo usui. Liv. 40. 26. extr. Imperatum ut classem primo quoque tempore duceret in Ligurum oram, siquo usui esse L. Æmilio, atque ejus

exercitui posset. Forte accipitur Siquo, pro Siquo pacto. [Vel Loco. i. e. Si usquam. Sed forte Siquoi, pro Sicui scriptum fuit, vel Siquà scribendum.

Sīs, [εἰ ϐύλει] pro Si vis, dixere veteres. Ad verba enim imperativa, quia videbantur contumeliosa, addebant Sis pro Si vis: ut Fac sis, Vide sis. Plaut. Amph. 1. 1. 130.

Accipiam: modo sis veni huc, invenies infortunium. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Age nunc, refer animum sis ad veritatem.

Frequens vox est apud Scriptores comicos. Ter. Eun. 4. 7. 29.

Cave, sis: nescis cui hunc maledicas viro.

Inde in plurali Sultis, pro Si vultis. q. V.

Sīve, [εἴτε Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, quum ex Si & Ve composita sit, duorum generum vim simul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minime mirum est, si præter morem aliarum conjunctionum tres minimum sensus postulat, quum & Si continuativa suam apodosin, & Ve alteram disjunctivam exigat: ut, Sive me amas, sive odisti, non magni æstimo. Aliquando quatuor. Ovid. 1. Epist. 15.

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,
Antilochus nostri causa timoris erat:
Sive Menœtiaden falsis cecidisse sub armis:
Flebam successu posse carere dolos. In qua figura notandum est solere eleganter cum protasibus apodoses misceri. Ex Linacro.

Sive, disjunctiva conjunctio. Ter. And. 1. 3. 11.

Sive ista uxor, sive amica est, gravida e Pamphilo est. Cic. 4. Acad. 33. Quamobrem sive tu probabilem visionem, sive improbabilem, & quæ non impediatur, ut Carneades volebat, sive aliud quid proferes, &c.

Sive, cum Subjunctivo. Plin. 2. Epist. 17. extr. Quæ præstant multarum urbium faciem, sive ipso mari, sive litore utare.

Sive dolo: subaudi, Id fecerit: sequente Seu. Virg. 2. Æn. 34.

Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant.

Sive, quinquies repetitum. Quintil. lib. 11. cap. 3. Manus sinistra nunquam sola recte gestum facit, dextræ se frequenter accommodat, sive in digitos argumenta digerimus, sive aversis in sinistrum palmis abominamur, sive objicimus adversas, sive in latus utrumque distendimus, sive satisfacientes, aut supplicantes. conf. SEU.

Si priore loco, deinde Sive, pro Vel si. ut, Si hæc placet, accipe, sive illa magis tibi probatur, eam tibi concedo. pro Vel si illa. Verum ponitur & in principio Sive, pro simplici Si. H. St.

Sive, interdum non geminatum. Hor. 2. Serm. 5. 10.

— turdus
Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc. Et 1. Carm. 6. 19.
Cantamus vacui, sive quid urimur, &c. Sic aliis plerisque in locis, & apud alios quoque auctores.

Sive, aliquando Explanandi vim habet, sive declarandi. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ut Aristarchus, & ætate nostra Palæmon, qui vocabulum, sive appellationem, nomini subjecerunt.

Sive etiam, pro Vel etiam. Cic. 1. Q. frat. 1. Contraque erigas ac resistas, sive etiam ultra occurras negotiis.

Siambis, [Σίαμϐις] Insula est in Oceano Britannico. Plin. lib. 4. cap. 16.

S I B

Sibaræ, Indiæ sunt populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Sibaris, V. SYBARIS.

Sibde, es. f. [Σίϐδη] Cariæ oppidum, Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sibi, dativus a SVI pronomine. q. V. suo loco.

Sībĭlus, i. [συριγμὸς, Gl. G. L. & Onom. vet.] in singulari m. g. est, in plurali m. & n. Est autem Sonus oris, qui compressis dentibus, & parum diductis labris fieri solet. Columel. lib. 2. cap. 3. Sibiloque allectari, quo libentius bibant.

Dare signum sibilo. Liv. 25. 8.
Edere sibilum. Catull. 4. 12.
Mittere horrenda sibila. Ovid. 3. Met. 38.
Pastoria sibila. Ovid. 13. Met. 785.
Stridula sibila. Lucan. lib. 9. 634.

— angues,
Stridula fuderunt vibratis sibila linguis.

Trepidantia sibila torsit draco. Valer. 7. Argon. 525.
Vibrata sibila sævis linguis. Sil. lib. 3. 185.

Sibilo Quirites in concione, in spectaculis, significabant, vel odium, vel tædium & contemptum. V. EXSIBILO.

Plausus & Sibilus, contraria. Cic. pro Sext. 115. Ei vero, qui pendet rebus levissimis, qui rumore, & (ut ipsi loquuntur) favore populi tenetur & ducitur, plausum immortalitatem, sibilum mortem videri necesse est.

Conscindere sibilis. V. CONSCINDO.

Consectari sibilo aliquem. Cic. 2. Att. 18. Fusium clamoribus, & conviciis, & sibilis consectantur.

Explodi e scæna sibilo & convicio. Cic. pro Rosc. Com. 30. Qui posteaquam e scæna, non modo sibilis, sed etiam convicio explodebatur, &c.

Intactus a sibilo. V. INTACTUS.

Sibilus poetice, pro Venti flatu acri. Virg. 5. Ecl. 82.

Nam neque me tantum venientis sibilus Austri, &c.

Sībĭlum, i. n. ut apud Serenum, Suave sibilum. Auctor. Nonius 3. 220. Plural. exempla supra habes.

Sībĭlus, a, um. Adj. ut, Ora sibila, pro Sibilantia, inquit Servius. Virg. 2. Æn. 211.

Colla sibila. Virg. 3. Georg. 421.

Torvæ coma sibila frontis: i. e. Sibilans. Val. Flacc. 3. Argon. 50.

Sībĭlo, [συρίττω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sibilum emittere. Cic. 2. Att. 19. Populares isti jam etiam modestos homines sibilare docuerunt.

Populus me sibilat. Hor. 1. Serm. 1. 66.

Ore sibilat draco. Virg. 11. Æn. 754.

Sibilātus, ûs. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 27. Cum quodam vehementi sibilatu.

Sibilātrix, īcis. f. Adjective Mart. Capel. lib. 9. Sibilatrix fistula.

Sibini, sunt Populi contermini Suevis, Mugilonibus & Butonibus. Strab. lib. 7.

Sibus, i. m. an attributive per omne genus? Sibus (inquit Festus) significat Callidum, vel acutum πανοῦργος.

Siby, Oppidum Elamitarum, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Sibylla, æ. f. [Σίϐυλλα] in sensu appellativo est Virgo fatidica, sive Puella, cujus pectus numen recipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro, apud Serv. in 3. Æneid. 445. Et a consiliis deorum nuntiandis veteres hoc nomen imposuerunt. Æoles enim σιὸς deos dicunt, βουλὴ sententia seu consilium dicitur. Sibyllas igitur, quasi Siubulas dixerunt, quæ Dei sententias enuntiarent. Hæc Serv. l. c. Cui junge Lactant. 1. 6. 7. Isidor. 8. 8. Cic. 2. de Divin. 110. Sibyllæ versus observamus, quos illa furens fudisse dicitur, quorum interpres nuper falsa quædam hominum fama dicturus in Senatu putabatur, eum, quem revera regem habebamus, appellandum quoque esse regem, si salvi esse vellemus. V. Quindecimvir, in QUINQUE.

Sibyllam Apollo pio amore dilexit: & ei obtulit poscendi quod vellet arbitrium. Illa hausit arenam manibus, & tam longam vitam poposcit. Cui Apollo respondit, id posse fieri, si Erythræam, in qua habitabat, insulam relinqueret, & eam nunquam videret. Profecta igitur, Cumas tenuit: & illic, defecta corporis viribus, vitam in sola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognovissent: sive invidia, sive miseratione commoti: ei epistolam miserunt creta antiquo more signatam. Qua visa, quia erat de ejus insula, in mortem soluta est. Unde nonnulli hanc esse dicunt, quæ Romana fata conscripsit, quod incenso Apollinis templo inde Romam allati sunt libri, unde hæc fuerat. Hæc Servius in illud 6. Æn. 321.

Olli sic breviter fata est longæva sacerdos. Ovid. tamen 14. Met. fabulam recitat paulo aliter.

Sibyllæ, ut auctor est Varro in libris rerum divinarum, decem fuerunt. Prima, de Persis, cujus mentionem fecit Nicanor, qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda, Lybica: cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo. Tertia, Delphica: de qua locutus est Chrysippus in eo libro, quem de Divinatione composuit. Quarta, Cimmeria, in Italia, quam Nævius in libris belli Punici, Piso in Annalibus nominat. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus affirmat suam fuisse civem: eamque Grajis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram esse Trojam, & Homerum mendacia scripturum. Sexta, Samia: de qua scripsit Eratosthenes in antiquis annalibus Samiorum reperisse se scriptum. Septima Cumana, nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur: eamque novem libros attulisse ad regem Tarquinium Priscum, ac pro eis trecentos philippeos postulasse, &c. (V. Gell. lib. 1. cap. 19.) Octava, Hellespontiaca, in agro Trojano nata, vico Marmesso, circa oppidum Gergitium: quam scribit Heraclides Ponticus, Solonis & Cyri fuisse temporibus. Nona, Phrygia: quæ vaticinata est Ancyræ. Decima, Tiburs nomine Albunea, quæ Tiburi colitur ut dea, juxta ripam amnis Anienis: cujus in gurgite simulacrum ejus inventum esse dicitur, tenens in manu librum: cujus sacra senatus in Capitolium transtulit. Harum omnium Sibyllarum carmina & feruntur & habentur, præterquam Cumææ: cujus libri a Romanis occuluntur, nec eos ab ullo nisi a Quindecimviris inspectos habent. Et sunt singularum singuli libri: qui, quia Sibyllæ nomine inscribuntur, unius esse creduntur: suntque confusi, nec discerni, ac suus cuique assignari potest, præterquam Erythrææ, quæ & nomen suum carmini verum inseruit, & Erythræam se nominatum iri prælocuta est, quum esset orta Babylone. Ex Lactant. ibidem.

Horrendæ secreta Sibyllæ. Virg. 6. Æn. 10.
Casta Sibylla. Virg. 5. Æn. 735.
Cumæa Sibylla. Virg. 6. Æn. 98.
Viva Sibylla. Ovid. 4. Fast. 875.

Sibyllīnus, a, um. Adj. [Σιϐυλλιακὸς] Quod est Sibyllæ, vel quod a Sibylla fit: ut, Sibyllini libri. Auctor de Viris illustr. cap. 46. pr. Cic. de Arusp. Resp. 26. Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat, Sibyllino sacerdoti, hæc sacra majores nostros ex vestris libris expetisse? Sibyllinum sacerdotem XVvirum vocat, cui jus erat Sibyllinos libros aperire & proferre, si quando vaticinium aliquod petendum erat.

Fata Sibyllina. Cic. 3. Catil. 9 & 11.
Versus Sibyllini. Hor. in Carm. sæc. 5.

Sibȳna, æ. f. [σιϐύνη] Genus erat hastæ Græcis. Eo verbo usus est Ennius apud Fest.

Illyrii restant sicis sibynisque fodentes.

Reperias apud Gellium 10. 25. Scibones pro Sibynæ mendose. Turneb. [Gloss. Græcolat. Σιϐύνη, Venabulum. conf. Hesych Suid. Σιϐύνη, Ἀκόντιον Ῥωμαϊκόν. Non male ergo Paulus, Sibinam appellant Illyrici, telum venabuli simile. Videntur tamen Græculi Sibuna per u, reperisse. conf. Voss. Etymol..

Sibyrtus, [Σίϐυρτος] Oppidum Cretæ, ut ex Polybii sententia tradit Stephanus. Hinc

Sibyrtius, [Σιϐύρτιος] gentile nomen.

S I C

Sīc, Adv. affirmantis [οὕτως, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Phorm. 2. 2. 2.

Itane patris ais conspectum veritum hinc abiisse? G. admodum.
P. Phanium relictam solam? G sic. Plaut. Amph. 3. 2. 20.
Eja autem inimicos? A. sic est, vera prædico. Ter. And. 2. 1. 2.

[Particula similitudinis natura sua, seu Comparativa est. V. Liv. 6. 17. pr. Affirmativa fit per ellipsin verbi substantivi, Sic, pro Sic est, ut Ita. q. V.

Sic est factum, Sic est res, Sic res habet. Ter. Adelph. 3. 4. 2.

Pro di immortales facinus indignum: Geta,
Quid narras? G. Sic est factum. Idem And. 3. 4. 9.
Simulavi, vos ut pertentarem. D. quid ais? S. sic est res. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Sic res habet, judices: magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis.

Lactant. lib. 3. p. 143. Sic autem & Cicero ponit hanc particulam cum hoc verbo, ut opinor, quum posset omitti H. St. Lactantii verba, imprudentia (possessoris dicam, an empectæ?) resecta, restituere non licuit, quum editio Plantini, quam noster secutus est, ad manus non esset. Puto eo pertinere hanc observationem, ut Cic. dicat Sicut res est, Lactantium brevius Sicut est dixisse. Qua formula sæpe utitur, ut 1. 8. 4. Quod si est verum, sicuti est. Ubi V. Cellar. conf. Ita est, in ITA.

Sic, Ita, aut Quemadmodum. Virg. 2. Æn. 496.

Non

Non fic, aggeribus ruptis, quum fpumeus amnis Exiit. Ter. Eun. 3. 5. 16.
Noftin' hanc, quam amat frater? A. novi: nempe opinor Thaidem. C. Iftam ipfam. A. fic commemineram. Plaut. Stich. 1. 2. 27. Cic. pro Quint. Sic cogitabam, &c.
Sic, demonftrat. Ter. Eun. 3. 5. 54. —ego limis afpecto
Sic per flabellum clanculum, & fimul alia circumfpecto. Idem Phorm. 1. 2. 95.
Quid ille pædagogus, qui cithariftriam?
Quid rei gerit? G. fic tenuiter. D. non multum habet
Quod det fortaffe. Ibidem 1. 2. 90.
—ad precatorem adeam credo, qui mihi
Sic oret: nunc omitte quæfo hunc, &c. Sic And. 1. 1. 83.
Sic cogitabam, hic parvæ confuetudinis
Caufa, mortem hujus tam fert familiariter, &c.
Sic eft, Sic fum, Sic vita erat: pro, Hoc ingenio, his moribus. Ter. Phorm. 1. 2. 20.
Cui tanta erat res, & fupererat? G. definas:
Sic eft ingenium. Idem And. 1. 1. 35.
Sic vita erat, facile omnes perferre, ac pati. Idem Phorm. 3. 2. 42.
Itane tandem facere oportet? D. fic fum: fi placeo, utere. Cic. pro Rofc. Com. 29. Sic eft vulgus, ex veritate pauca, ex opinione multa æftimat. Idem pro Rofc. Amer. 84. Sic vita hominum eft, &c.
Sic ago, fic me decet. Plaut. Pœn. 2. 13.
Sic, Leviter, & negligenter. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar hoc fi fic abiret.
Sic agam. Ter. Adelph. 5. 2. 11.
Sic, Tam. Plaut. Trinum. 3. 1. 42. Nihil fic celere eft, nec volat. De amore. Apulejus, Nec ego rebar fic multorum id opus dierum effe. [Pro Adeo, ut & Ita poni confuevit.
Sic; cum aliquid ab altero petimus, id ut facilius impetremus, ea folemus illi precari & optare, quæ fcimus ei effe optatiffima, addita particula Sic. Eftque hoc genus omnibus poëtis Græcis & Latinis perquam ufitatum. Hor. 1. Carm. 3. 1. Sic te Diva potens Cypri, &c. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos. V. plura apud Lambinum in illud Horatianum, quod attulimus.
Sic, Conjunctio illativa. Cic. Sic tot fimul virtutes, continentiæ, gravitatis, juftitiæ, fidei, defecerunt. i. e. Igitur.
Sic, fic. Virg. 4. Æn. 660.
Sed moriamur, ait: fic, fic juvat ire fub umbras. Ubi Serv. Quafi interrogatio & refponfio, Et placet fic inultam perire? Placet.
Sic fatis. Ter. Heaut. 3. 2. 12.
Et quidem hercle forma luculenta? C. fic fatis.
Sic, ut. Cic. 7. Fam. 17. Sic ei te commendavi, & tradidi, ut graviffime diligentiffimeque potui.
Sic ut quimus. Ter. And. 4. 6. 9.
Sic, ut; pro Tam, quam. Hor. 2. Serm. 8. 36.
Tum parochi faciem, nil fic metuentis, ut acres
Potores, &c.
Sic tamen ut. Ulp. in l. Si quis pecuniam. D. Si quis omiffa cau. Et maxime, fi ob evertenda judicia id fecit, ibi dicendum eft adverfus poffefforem competere actionem: fic tamen, ut ubi quidem pecunia accepta repudiavit, &c.
Sic, Quafi. Plaut. Amph. 2. 2. 51.
Sic falutas atque appellas, quafi dudum non videris.
Sic, Quomodo. Cic. 8. Fam. 4. Ego tamen fic nihil exfpecto, quomodo Paulum, Confulem defignatum, primum fententiam dicentem.
Sic demum, pro Ad poftremum. Virg. 6. Æn. 154.
Sic demum lucos Stygios, regna invia vivis,
Afpicies.

SICCĬNE, [οὕτως ἄρα Gl. G. L.] Adv. Interrogantis, pro An fic? vel Sicne? Itane? Ter. Eun. 4. 7. 34. Ain' vero canis? ficcine agis? Ibid. 1. 2. 19. Cic. 1. de Fin. 34.
Siccine lente jaces. Propert. lib. 2. 15. 8. [Etiam Siccĕ ufurpant quidam.

SĪCUT, SICŪTI, [ὡς Gl. omn. ὥσπερ, καθά, καθάπερ, καθὼς Gl. G. L.] Adverbia fimilitudinis. Plaut. Rud. 4. 2. 23.
Nunc fic faciam, ficut confilium eft, ad herum ut veniam docte atque aftute. Al. Sic confilium eft. Ibid. 4. 4. 67.
Quibuscum parva Athenis periit, ficuti dixi prius. Idem Bach. 4. 4. 67. Sicut dicis.
Sicuti fic. Cic. 2. de Orat. 310. Reliquæ duæ, ficuti fanguis in corporibus, fic illæ in perpetuis orationibus fufæ effe debebunt.
Sicut & Sicuti, interdum non res fimiles, fed diverfas & plane contrarias denotant: & Ita in fecundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1. Sed hæc eloquendi præcepta, ficuti cognitioni funt neceffaria, ita non fatis ad vim dicendi valeant, nifi illis firma quædam facilitas, quæ apud Græcos ἕξις nominatur, acceflerit. Idem lib. 1. cap. 3. Sed ficut firmiores in litteris profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris jucundior eo ipfo, &c.
Sicut, pro Ut. Cic. pro Lege Manil. 14. Sinite hoc loco, Quirites, ficut poëtæ folent, qui res Romanas fcribunt, præterire me noftram calamitatem. Idem 1. Acad. 35. Eam quoque (fi videtur) correctionem explicabo, ficut folebat Antiochus.
Sicut, Tanquam. Cic. pro Rofc. Com. 30. Qui poftea, quam e fcena, non modo fibilis, fed etiam convicio explodebatur, ficut in aram, confugit in hujus domum, difciplinam, patrocinium, nomen. Quintil. lib. 10. cap. 1. Ennium, ficut facros vetuftate lucos, adoremus.
Sicut, habet nonnunquam venuftatem magnam atque utilitatem in difponendo, quoties antecedentem annectit cum fequente fententiam. Quintil. in procem. lib. 1. Sed nonnunquam ita defunt, ut bona etiam ingenii ftudiique corrumpant, ficut & hæc ipfa fine doctore perito, ftudio pertinaci, legendi, fcribendi, dicendi multa & continua exercitatione per fe nihil profunt. Plin. lib. 7. cap. 19. Ferunt Craffum, avum Craffi in Parthis interempti, nunquam rififfe, ob id ἀγέλαστον vocatum, ficut nec fleffe multos.

SICA, æ. f. [μάχαιρα, Θρακικὸν ξίφος ἐπικαμπές, ἐγχειρίδιον Gl. L. G.] Genus gladii brevioris, quafi Seca. Cic. 3. in Catil. 8. Ex quibus ille maximum ficarum numerum & gladiorum extulit. Ibid. 2. 1. Non enim jam inter latera noftra fica illa verfabitur. Et 3. de Nat. Deor. 74. Tum hæc quotidiana, ficæ, venena, peculatus, &c.

Σικῆλαι, λησῶν γένος. Σικὰς δὲ τὰ ἐπικαμπῆ ξίφη Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, εἰς οἱ χρώμενοι ἐλέγοντο Σικέλαι. Suid.

SICĀRIUS, i. m. [σφάκτης, ἀνδροφόνος, σφαγεὺς, λῃστὴς Gl. L. G.] Qui ficam gerit maleficii alicujus gratia, & pro Interfectore accipitur. Cic. pro Rofc. Amer. 8. Ab his hoc poftulare homines ficarios atque gladiatores, non modo ut fupplicia vitent, &c. Idem pro eodem 39. Vetus videlicet ficarius, homo audax, & fæpe in cæde verfatus. Hor. 1. Serm. 4. 4. Sicarii appellantur a Sica, quæ fignificat Ferreum cultrum. Auctor Juftin. lib. 4. Inftit. De public. jud. V. Suid. in dict. præced.
Immittere in forum ficarios. V. IMMITTO.

SICŬLA, vel SICĬLA, æ. f. dimin. [σμίλη, ἀρξύλιον, χαρτοτόμος Gl. L. G.] Plaut. Rud. 4. 4. 125.
Poft eft ficula argenteola, & duæ connexæ maniculæ. Al. Sicilicula.
Siculæ funt Falces Varroni de L. L. 4. 31. Sane hoc nomine, quicquid fecandi vim habet, venire videtur. V. Cang. Gloff.
Senfu obfcæno Catul. Carm. 68. 21.
Languidior tenera cui pendens ficula beta. [Licuit Mentula.

SICILUM, i. n. Ξυρὸν σκυτέως. Gloff. Latinogræc. Idem quod Sicila.

SICILIS, is. f. & in plurali SICILICES; uti legunt Feftus; & Gellius 10. 25. quorum prior exponit de Haftarum fpiculis latis, pofterior vero de Telo aut Gladio.
Gloff. Græcolat. Ἀρξύλιον, Ficilis. [Scribe Sicilis.

SICILICULA, æ. f. dimin. Sic quidam legunt apud Plaut. Rud. 4. 4. 125. Alii vero Sicula, quod vide fupra.

SICILIO, īre. Falce fecare. Varro de R. R. 1. 49. Prata ficilienda. conf. Plin. 18. 28. & Columel. 2. 22.

SICILĪMENTUM, i. n. Quod ficilitur. Cato de R. R. cap. 5. diftinguit inter Fœnum & Sicilimentum.

SĬCAMBRI, ōrum. m. pl. [Σίκαμβροι] Populi Germaniæ, Menapiis finitimi, ad utramque Rheni ripam habitantes. Hi crines natura flavos, habent, quos crefcere finunt & artificio quodam intorquent. Quidam cum y Græco fcribunt. Hodie Geldrenfes vel Clivanos volunt effe. Meminit horum Srab. lib. 14. Martial. de Spectac. 3.
Crinibus in nodum tortis venere Sicambri.
Cæde gaudentes Sicambri. Hor. 4. Carm. 14. 51.
Indomiti Sicambri. Ovid. ad Liv. 17.

SICAMBRIA, æ. f. Regio Germaniæ, quæ hodie Geldria. Claud. in Eutrop. 1. 383.
Militet ut noftris detonfa Sicambria campis.

SĪCĀNI, [Σικανοί] Populi Hifpani, a fluvio Sicore dicti. Hi duce Siculo, exclufis Aboriginibus, Italiam tenuerunt: ipfique poftea ab ipfis pulfi, quos ante pepulerant, infulam vicinam Italiæ occupaverunt, & eam Sicaniam a fuo nomine nuncupaverunt. Serv. in 8. Æneid. 328. [conf. Steph. in Σικανία. De pr. & fec. quantitate infra. V.

SĪCĀNIA, [Σικανίη] dicta eft infulæ Siciliæ quædam pars, in finibus Agrigentinis. Et amnis in ea Sicanus olim fuit. Sed & infula quandoque tota, Sicania dicta eft, a Briarei Cyclopis filio Sicano: vel a Sicanis populis, qui primi eam infulam incoluiffe feruntur: qui tamen non funt indigenæ, fed Hifpani. Sicilia vero a ducis nomine: quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem veniffe, & ab eo effe Italiam appellatam. Hæc Servius illud Virgilii enarrans 8. Æn. 328.
Tunc manus Aufoniæ, & gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA. De quantitate pr. & fec in feq. dict. duabus.

SĪCĀNUS, a, um. Adj. [Σικανὸς] Virgilius primam femper corripit, fecundam producit; ut 5. Æn. 23.
Fida reor fraterna Erycis, portufque Sicanos. Contra Silius 14. 259. primam producit, fecundam corripit,
Cetera Eliffæis aderit gens Sicana votis. Horatius fecutus eft Virgilium, quoad utriufque fyllabæ quantitatem, Epod. 17. 32.
—nec Sicana fervida
Furens in Ætna flamma. V. ad feq. dict.
Ætna Sicana. Hor. Epod. 17. 32.
Fluctus Sicani. Virg. 10. Ecl. 4.
Portus Sicani. Virg. 5. Æn. 24.
Saxo Sicano patientior. Propert. lib. 1. 16. 29.

SĪCĀNIUS, a, um. aliud Adj. [Σικάνιος] Virgilius primam producit, fecundam corripit, 3. Æn. 691.
Sicanio prætenta mari jacet infula. conf. SICANIA. [Virgilius Homerum fecutus eft, qui in Σικανίη eandem quantitatem exhibet. Odyff. v. 306. At Callimachus in Σικανὸς utramque corripuit. h. Dian. v. 57.
Arenæ Sicaniæ. Ovid. 15. Met. 279.
Populi Sicanii. Lucan. lib. 3. 177.
Sinus Sicanius. Virg. 3. Æn. 692.
Urbes Sicaniæ. Lucan. lib. 3. 59.

SĪCĂRIS, Fluvius Hifpaniæ, V. SICORIS.

SICARIUS, V. SICA.

SICCA, æ. f. [Σίκκα] cognomine Veneria, Urbs Numidiæ, Romanorum colonia, apud Plinium lib. 5. cap. 3. Incolæ Siccenfes. Sall. Jug. 56.

SICCANEUS, SICCATIO, SICCESCO. V. SICCUS.

SICCINE, V. SIC.

SICCIUS, i. m. cognomine Dentatus, [Σίκκιος Δέντατος] Strenuus bellator, qui ob ingentem fortitudinem Achilles Romanus appellatus eft. Is pugnaffe dicitur centum & viginti præliis. Cicatricem averfam nullam, adverfas quadraginta quinque tuliffe fertur. Coronis aureis octo donatus eft. Triumphavit cum imperatoribus fuis triumphos novem. V. Plin. lib. 7. cap. 38. Item lib. 22. cap. 5.

SICCUS, a, um. Adj. [ξηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Aridum & fine humore, inquit Nonius 4 426. Virg. 5. Æn. 180.
Summa petit fcopuli, ficcaque in rupe refedit.
Egon' falva fim, quæ fiti ficca fum? Plaut. Curc. 1. 2. 24.
Agri ficci. Hor. 2. Serm. 4. 15.
Arena ficca. Virg. 1. Georg. 389.
Cibi ficci. Celf. 1. 3.
Fauces ficcæ fluminum. Virg. 4. Georg. 427.
Fervores ficci. Ovid. 1. Met. 119.
Herba ficciffima. Plin. lib. 19. cap. 40.
Hiems ficca. Ovid. 3. Amor. 6. 106.
Litus ficcum. Virg. 3. Æn. 135.
Loca ficca. Cato de R. R. cap. 50.
Ocelli ficci. Propert. lib. 1. 17. 11.
Os ficcum. V. OS, oris.

Pedibus

Pedibus ficcis currit fuper æquora. Ovid. 14. Met. 50.
Pocula ficca. Tibul. lib. 3. 6. 18.
Pulvis ficcus. Ovid. 1. Trift. 4. 48.
Rupes ficca. Virg. 5. Æn. 180.
Senex ficcus. Hor. 2. Serm. 3. 281.
Sitis ficca. Ovid. 4. Trift. 8. 26.
Solum ficciffimum. Columel. 2. 18.
Tempora ficca æftivi Canis. Tibul. lib. 1. 4. 6.
In ficco, i. e. Extra aquam. Plin. lib. 9. cap. 8. Virg. 1. Georg. 363. Liv. 1. 4. Alveum tenuis in ficco aqua deftituit.
Sicca, abfolute apud Plautum Mil. 3. 1. 192. pro Puella, quæ nondum lavit. Siccam, inquit, fuccidam. Alii Sobriam, alii Non fputatricem, Caftam. Burm. ad Petron. c. 37. exponit. [An fcripfit Plautus Succam fuccidam? Epexegefis eft, ut Purus putus, de quo V. Gronov. ad Gell. 6. 5.
Siccus, Sobrius. Hor. 1. Carm. 18. 3.
Siccis omnia nam dura deus propofuit. h. e. Sobriis & jejunis, vel vino abftinentibus. Plaut. Afin. 5. 2. 6.
At fcelefta ego, præter alios meum virum fui rata
Siccum, frugi, continentem, amantem uxoris maxime. Cic. 2. Acad. apud Non. 4. 426. Alius adultis, alius fenibus, alius ægris, alius ficcis, alius vinolentis. Ibid. lib. 4. 87. Dormientium & vinolentorum & furioforum vifa imbecilliora effe dicebas, quam vigilantium, ficcorum, fanorum.
Sicci & Uncti opponuntur. Hor. 1. Epift. 17. 12.
Si prodeffe tuis, paulloque benignius ipfum
Te tractare voles, accedes ficcus ad unctum. Uncti funt, qui lautius victitant; Sicci, qui fumptibus parcunt, adeoque profunt fuis. V. Unctus in UNGO.
Modo haud abfimili Sicci & Uvidi opponuntur ab eodem 4. Carm. 5. extr.
— dicimus integro
Sicci mane die, dicimus uvidi
Cum Sol Oceano fubeft. Sicci funt, qui nondum biberunt; Uvidi, qui adveniunt bene poti.
Siccus etiam ad Caftitatem refert Petron. cap. 37. ut vult Burm. Mulier Fortunata vocatur ficca. i. e. Cafta. Sicca, inquit, fobria, bonorum confiliorum. [Nollem priore fpreta exegefi, novam commentum Clariffimum virum. Se ipfum explicat Petronius adjunctis fynonymis.
Ad Preffum & caftum orationis genus transfert Cicero de Clar. Orat. 202. Nihil erat in ejus oratione nifi fincerum, nihil nifi ficcum atque fanum. i. e. Nihil tumidum aut elatum. Eodem modo Quintil. 2. 4. p. 138. Burm. Audeat hæc ætas plura, & inveniat, & inventis gaudeat, fint licet illa non fatis interim ficca & fevera.

SICCE, Adv. [ξηρῶς] Columel. lib. 6. cap. 12. Maximeque datur opera ne in aquam pedem mittat, & ut ficce ftabuletur. Declarat fe ipfum Columella.
Sicce dicere, per translationem, quemadmodum & Jejune contrario fenfu. Cic. in Orat. 12. Id vero definant dicere, qui fubtiliter dicunt, eos folos Attice dicere, id eft quafi ficce & integre: & ample, & ornate & copiofe, cum eadem integritate Atticorum eft.

SICCĬTAS, ātis. f. [αὐχμὸς, ξηρασία, ξηρότης Gl. L. G. & G. L.] Humoris vacuitas. Varro de Liberis educandis, Perfæ propter exercitationes pueriles modicas eam funt confecuti corpore ficcitatem, ut neque fpuerent, neque emungerentur, fuffocatoque corpore effent. Non. 4. 426.
Siccitas, Tempeftas ficca. Cic. 3. Q. frat. 1. Aquamque, quam ii ducebant, non longe a villa, belle fane fluentem, vidi, præfertim maxima ficcitate, uberioremque aliquanto fefe collecturos effe dicebant.
Siccitas, Firmitas, interprete Nonio 4. 426. Cic. de Senect. 34. Nullo imbre, nullo frigore adduci ut capite operto fit: fummam effe in eo corporis ficcitatem.
Siccitas orationis. Cic. 2. de Nat. Deor. 1.

SICCĀNEUS, a, um. Adj. [ἐξικμασμένος] cui contrarium eft Irriguum & humidum, Quod eft naturaliter ficcum, vel quod nullo humore irriguum vel afperfum eft. Columel. lib. 2. cap. 17. Ejus prati animadvertimus duo genera: quorum alterum eft ficcaneum, alterum riguum. Ibid. cap. 2.

SICCĀNUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 16. cap. 17. de ulmorum generibus, Italia Atinias vocat excelfiffimas, & ex iis ficcanas præfert, quæ non fint riguæ. Rem ipfam exponit Plinius, De ulmorum generibus. Al. Siccaneas.

SICCIFĬCUS, a, um. Adj. Macrob. 7. Saturn. 16. Ineft æri vis quædam remedialis & ficcifica. i. e. ut loquuntur, Deficcativa.

SICCŎCŬLUS, a, um. Adj. [ξηρόφθαλμος] Plaut. Pfeud. 1. 1. 75.
— genus noftrum femper ficcoculum fuit. Nomen videtur a Plauto fictum, pro eo quod eft ficcis oculis, id eft, nec lippis, nec lacrimofis. [Immo de eo, qui flere nequit.

SICCESCO, [ξηραίνομαι] ĕre. Siccum fieri. Columel. lib. 12. cap. 28. Fœnum Græcum vetere vino macerato: deinde in fole exponito, aut in furno ut ficcefcat.

SICCO, [ξηραίνω Gl. G. L.] āre. Siccum, i. e. Sine humore, efficere. Columel. lib. 2. cap. 2. Si humidus erit, abundantia uliginis ante ficcetur foffis.
Capillos rorantes ficcabat. Ovid. 4. Faft. 141.
Cruores ficcabat vefte. Virg. 4. Æn. 687.
Lacrimas ficcaverat ardor. Ovid. 8. Met. 469.
Lumina humida ficcabat impreffa lana. Propert. lib. 3. 6. 17.
Vulnera ficcabat lymphis. Virg. 10. Æn. 834.
Calices ficcare, Ebibere. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Ubera ovis capreoli ficcant. Virg. 2. Ecl. 42.
Siccari, Infinitivus pro nomine. Plin. lib. 13. cap. 7. Cæfa ftatim ftagnis mergitur: hoc eft, ejus ficcari.

SICCĀTUS, a, um. Partic. [ξηρανθεὶς] ut, Fontes ficcati. Ovid. 13. Met. 690.

SICCĀTIO, ōnis. f. Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplaftra, quibus lenis quæritur refrigeratio & ficcatio.

SICCĀMEN, ĭnis. n. Idem. Ifidor.

SICCABĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. Siccabile humoris. i. e. Siccans humorem.

SICCATĪVUS, a, um. Adj. Idem Acut. 4. 3. Malagma ficcativum.

SICCATŌRIUS, a, um. Adj. Th. Prifc. de Diæt. cap. 10. Origanum eft ficcatorium.

SICELION, i. n. [ψύλλιον] Diofcoridi, Herba, quæ alio nomine Pulicaris dicitur, a femine pulicis fimilitudinem referente. Plin. lib. 25. cap. 11.

SICELIS, V. SICILIA.

SICENDOS, Lacus eft Theffaliæ, mutas habens ranas, quæ tamen alio translatæ coaxant, vocalesque fiunt. Plin. lib. 8. cap. 58.

SICĒNUS, [Σίκηνος] Infula eft, non procul ab Io, fed ex Io ad occafum naviganti ea occurrit. Strab. lib. 10. V. Steph. & Plin. lib. 4. cap. 12. Cui Sicinus, per i. q. V.

SICHÆUS, i. m. pr. com. [Συχαῖος] Didonis maritus, qui & Sicharbas dictus eft, tefte Servio apud Virg. 1. Æn. 347.
Huic conjunx Sichæus erat, ditiffimus agri
Phœnicum, &c.

SICHÆUS, a, um. Adj. Virg. 4. Æn. 552.
Non fervata fides cineri promiffa Sichæo.

SICHEM, [Συχὲμ] Filius Chanaam, qui civitatem fui nominis ædificavit in Phœnice, quæ Sidon a Græcis appellata eft. V. Genef. 32.

SICILA, V. SICA.

SĬCĬLIA, æ. f. [Σικελία] Infula maris Tyrrheni, quæ vocatur & Trinacria; nempe ex ejus figura; & olim habita eft pars Italiæ. Claudian. 1. de Rapt. Proferp. 140.
— Trinacria quondam
Italiæ pars una fuit; fed pontus & æftus
Mutavere fitum. [Prima ob neceffitatem produci poteft, ut in dict. Italia.
Sicilia, a Siculo Neptuni filio dicta. Vel quafi Sicilita, hoc eft exfecta. Nam olim agro Bruttio annexa, mox interfufo mari Siculo avulfa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere, quafi Abrupto. Virg. 3. Æn. 414. Plin. lib. 3. cap. 8. Sicilia quondam agro Bruttio cohærens, mox interfufo mari avulfa eft. Nam & Siciliam Italiæ, Cyprum Syriæ, Eubœam Bœotiæ, Eubœæ Atalantem & Macrim, &c. creditum eft, ut idem Plin. lib. 2. cap. 88. annotavit. Sicania etiam dicta eft hæc infula a Sicano rege, qui, ut Solinus & Capella fcribunt, cum Iberica manu in eandem terram ante bella Trojana pervenit: dehinc Siculus, Neptuni filius, a quo nomen commutatum, nam Trinacria dicta, quod tribus promontoriis triangula eft. Ovid. 4. Faft. 420. Vel Triquetra, quod trianguli figuram habeat hujufmodi Δ. Quorum unus angulus, qui in Meridiem vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septentrionem fpectat, & ab Italia mille quingentis paffibus diftat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maxime fpectare videtur, & ab Africæ litoribus CXX millibus paffuum diftare dicitur. Sil. lib. 5. 489.
Hunc Ætnæa cohors Triquetris quam miferat oris
Rex, Arethufa, tuus.
Sicilia ab Oriente & Occidente Septentrioneque Tyrrheno mari: a Meridie Africo alluitur. Patet in longitudine a Peloro ufque ad Pachynum, millia paffuum centum octoginta feptem: in latitudine centum octoginta novem. Hæc a principio, ut Juftinus lib. 4. pr. fcribit, Cyclopum patria fuit: quibus exftinctis, Æolus regnum infulæ occupavit. Virg. 3. Æn. 569. Elegantiffima eft ejus infulæ defcriptio apud Claudianum de raptu Proferpinæ 1. 140. Meminit & Lucret. lib. 1. 718. Silius Italicus lib. 14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib. 6. & 16.
Sicilia optima infularum omnium, antiquitate rerum ceteras antecellit. In ea funt Panormus, Catana, Syracufæ, undecima Olympiade condita. Præterea Meffana, Eryx, & Leontium, Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethufa fons: Eryx & Ætna montes. In ea comœdia primum inventa. Hinc Archimedes natus, qui fiderum difciplinam machinatus eft. In ea fpecus Læftrygonum, ubi habitabant, & Achates lapis invenitur. Locorum vero Siciliæ frequens eft apud Ciceronem in Verrinis, Thucydidemque lib. 6. mentio. Alias ex profeffo Dionyfius. Strabo lib. 6. Plin. lib. 3. cap. 8. & multa ad ejus imitationem Julius Solinus cap. 11.

SICĔLIS, ĭdis. f. [Σικελὶς] patronym. forma Græca a Sicelia fit. Virg. 4. Ecl. 1.
Sicelides mufæ, paulo majora canamus.

SICILIENSIS, e. [Σικελιώτικος] Adj. poffeff. Quod ex Sicilia, vel in Sicilia eft, vel ad Siciliam pertinet.
Annus Sicilienfis. Cic. de Clar. Orat. 318. Interim me Quæftorem Sicilienfis excepit annus.
Bellum Sicilienfe. Cic. 7. Verr. 18. Punicis, Sicilienfibusque bellis.
Fretum Sicilienfe. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
Pecunia Sicilienfis. Cic. 2. Verr. 24. Reperiebam fifcos complures cum pecunia Sicilienfi a quodam Senatore ad equitem effe translatos.
Prætura Sicilienfis. Cic. 4. Verr. 17. De iftius prætura Sicilienfi non recufo, quin ita me audiatis.
Quæftura mea Sicilienfis. Cic. 13. Att. 38.
Spiritus Sicilienfes. Cic. 5. Verr. 22. Afpicite, Judices, vultum hominis & afpectum, & ex ea contumacia, quam hic in perditis rebus retinet, illos ejus fpiritus Sicilienfes, quos fuiffe putetis, cogitate ac recordamini. [i. e. Quos in Sicilienfi negotio fumebat.

SICŬLUS, [Σικελὸς, Σικελιώτης] Qui e Sicilia eft, vel incola vel indigena. Lafcivi & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Siculus, a, um. Adj. [Σικελὸς] ut Siculus poëta, Empedocles: nam fuit Agrigentinus. Hor. in Arte Poet. 463.
— Siculique poëtæ,
Narrabo interitum.
Dapes Siculæ. Hor. 3. Carm. 1. 18.
Montes Siculi. Virg. 2. Ecl. 21.
Regiones Siculæ. Virg. 1. Æn. 553.
Tyranni Siculi. Hor. 1. Epift. 2. 58.
Siculum mare, Bocatio, ambit Siciliam, a qua ita denominatur. Ab Occafu Sardum habet, ab Aquilone Tufcum, ab Oriente Ionium, a Meridie Africum. Hoc mare, tefte Strabone lib. 1. Eadem cum Oceani æftuariis pati dicitur. Quolibet enim die, ac nocte bis fluxum alternat, ficuti & Oceanus bis inundat, totiefque recidit.
Mare Siculum purpureum Pœno fanguine. Hor. 2. Carm. 12. 2.

SICILISSO, [Σικελίζω] āre. Sicula lingua loqui. Plaut. Men. prol. 12. Non Atticiffat, fed Siciliffat. al. Siciliciffitat.

SICILIMENTUM, **SICILIO**, **SICILIS**, **SICILICES**. V. in SICA.

SĬCĬLĬCUM, i. n. vel **SICILĬCUS**, i. m. [δίδραχμον] Duæ drachmæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Tribus ficilicis infra quatuor pedes. Prifcianus in libello de ponderibus,

Drachmam

Drachmam si gemines, aderit quem dicier audis
Sicilicus. Volusius, Dividitur uncia in quatuor sicilicos, id est quatuor quartas. Festus, Sicilicum dictum, quod semunciam secet. Alii per QU scribunt Siciliquus. In summa, Sicilicus est, Quarta pars unciæ. est igitur dimidium semunciæ, proinde semunciam secat.
Sicilico utimur non solum in ponderibus, sed etiam in mensuris. V. Columel. lib. 5. cap. 1.
Sicilici lectorum quid sint, V. SILICIUS.

SICIMINA, V. SYCAMINOS.

SICINNIUM, i. n. [σίκιννις] Saltationis satyricæ genus, teste Athenæo, a Sicinno inventore, sive is Barbarus fuit, sive Cretensis, ita dictum, a quo & Satyri ipsi Sicinnistæ appellantur. Gell. 20. 3.

SICINNISTA, æ. m. [σικιννιστής] Tubicinum genus quoddam fuit a Sicinnio sic dictum, quod species veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, ut refert Gell. lib. 20. cap. 3. conf. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. 5. 3.

SĬCĪNUS, i. f. [Σίκινος] Insula est non procul a Creta, una Sporadum antea Oenoe dicta teste Plinio lib. 4. cap. 12. A Strabone tamen & Stephano Sicenus, Σίκηνος, appellatur, de quo antea scripsimus.

SICLUS, i. m. [σίκλος, τετράδραχμον] Hebræorum numisma, quatuor drachmas Atticas valens, ut ait Josephus Antiq. 3. 10.

SĬCŎRIS, is. m. [Σίκορις] Plin. lib. 3. cap. 3. Fluvius Hispaniæ, juxta Ilerdenses Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4. 14.
Hesperios inter Sicoris non ultimus amnes.
Ad Sicorim Cæsar Afranii & Petreji exercitum inopia rerum necessariarum ad deditionem compulit, ut ipse refert lib. 1. de Bell. Civ. extr. Sunt qui Sicaris scribunt, sed perperam.

SICRICA, a ritu, quod Romano ritu feminæ facientes sacrificium, ea capita velabant. ex Varr. loco lib. 4. de L. L. 29. [Corrupto scil. Sic Rica, enim legitur in emendatis libris. V. RICA.

SICUBI, V. SI.

SICULA, V. SICA.

SICULUS, V. SICILIA.

SICUNDE, V. SI.

SICUT, V. SIC.

SICYA, æ. f. [σικύα] Græca vox est, Latinis Cucurbitam, seu cucurbitulam, significans. Sic Medicis dicitur vasculum, quod materiæ exinaniendæ in corporibus humanis aptissimum est. Usus est Horatius ex Lambini sententia 2. Epist. ad Julium Florum 2. 53.
Quæ poterunt unquam satis expurgare sicyæ? Sensus est, quibus cucurbitis satis expurgari potero? quæ cucurbitæ sanguinem vitiosum ex universo meo corpore exhaurire poterunt, nisi melius putem dormire quam versus scribere? Est autem tralatio perpetua a corpore non sano, & corrupto, ad animi, ut ita dicam, insanitatem, qua significat se parum sanæ mentis merito visum iri, si nunc versus scribat potius quam dormiat. Reposuit Lambinus ex suo ingenio Sicyæ; sed hanc lectionem improbant uno ore viri docti & omnes Horatii Editores, retinentes veterem Cicutæ. De Cucurbitula V. s. l. conf. Suid.

SĬCȲON, ōnis. f. [Σικυών] Urbs vetus Achajæ, a qua Sicyonii, quorum vetustissimus rex Ægialeus terram illic late tenuit, ut Pausanias in Corinthiacis refert p. 49. Wech. E Sicyone Aratus ille fuit, cujus meminit in Catalogo præstantium virorum Plutarchus. In Sicyone spectatissima quondam Occasionis imago exstitit, auctoris Lysippi, cujus erudita est apud Politianum in Miscellaneis explicatio. Regiuncula & ipsa Sicyonia dicta. Juxta Sicyonem Asopus fluit, olea lauroque virens. Unde
Olivifera Sicyon. Ovid in Ibin, 317. Stat. 4. Theb. 50.
Qui Drepani scopulos, & oliviferæ Sicyonis
Culta ferunt.

SICYŌNIUS, a, um. [Σικυώνιος] Virg. 2. Georg. 519.
Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Sicyonem, fuisse officinarum omnium metallorum patriam Plin. lib. 36. cap. 4. scribit. In ea etiam, Cicerone teste, molles & muliebres calcei confici solebant. Unde Sicyonia, Calceamenta dicta sunt. Lucilius apud Festum,
Et pedibus læva Sicyonia demit honesta. Cic. 1. de Orat. 231. Sed, inquit, ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles: Sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.

SICYONIA, n. pl. Calcei Sicyonii. Lucret. lib. 4. 118.
— & pulchra in pedibus Sicyonia rident. V. dict. super.

S I D

SIDA, æ. sive SIDE, es. f. [Σίδη] Pamphyliæ urbs teste Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. 15. in descriptione Pamphyliæ.

SIDĒNE, es, f. [Σιδήνη] Lyciæ urbs. Steph.

SIDĒNUM, Flumen, quo alluitur oppidum Polemonium in Themiscyrena regione, ab Amiso CXX. M. pass distans. Inde

SIDENI, [Σιδηνοί] populi. Auctor Plin. lib. 6. cap. 4.

SIDERARI, SIDERATIO, SIDERATUS, SIDEREUS. V. SIDUS.

SĪDĒRĪTIS, idis. f. [σιδηρῖτις] Herba est cujus tria genera, Dioscorides memorat lib. 4. cap. 33. 34. 35. unde descriptionem & ex Plinio lib. 25. cap. 17. tibi petendam relinquimus.
Sideritis sive Siderites, Gemma item eo nomine, Adamantis genus. Ferrum ad se, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quod primum inventus fuerit in Magnesia Asiæ, circa Heracleam urbem. Plinius tamen in Ida monte primum repertum arbitratur, a Magnete quodam pastore, & ab eo nomen accepisse. Plin. lib. 37. cap. 4. Post hunc est Siderites, ferrei splendoris, pondere ante ceteros, sed natura dissimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari potest: quod & Cyprio evenit: breviterque, ut degeneres, nominis tantum auctoritatem habent. V. Dioscoridem lib. 4. cap. 27.

SĪDĒRION Heracleon, [σιδήρειον Ἡρακλεῖον] Herba est ab Hercule inventa, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, juxta amnes & lacus nascens, & omnia vulnera ferro illata sanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

SĪDĒRŎPŒCĪLOS, [σιδηροποίκιλος] quæ Siderites, ferro similis gemma, litigio illata discordias facit: quæque nascitur in Æthiopia, Sideropœcilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap 10.

SIDETĀNI, Populi sunt Africæ, qui oras Carthaginensium occupant. Strab. lib. 3.

SĪDĪCĪNUM, i, n. [Σιδικῖνον] Apulorum Dauniorum civitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teste Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

SIDICĪNUS, a, um. Adj. [Σιδικῖνος] ut,
Æquora Sidicina. Virg. 7. Æn. 727.
Bella Sidicina. apud Sil. lib. 11. 176.

SĪDO, sēdi vel sīdi, sessum, [ἱζάνω] ĕre. Præteritum mutuatur a Sedeo; Deorsum tendere significat. Ova plena sidunt in aquis. Aves sidunt, quum ad quiescendum in arbore, devolant. Virg. 6. Æn. 203.
Sedibus optatis, gemina super arbore sidunt. Plin. lib. 6. cap. 22. Mare interest vadosum, senis, non amplius, altitudinis passibus, sed certis canalibus adeo profundum, ut nullæ anchoræ sidant. Idem lib. 2. cap. 103. Ejusdemque ponderis alia sidere, alia invehi. Et lib. 10. cap. 54. Et in aqua est experimentum, inane fluitat, itaque sidentia, hoc est plena, subjici volunt. De ovis.
In aqua sidit. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sidens ad ima vasis gutta balsami.. Plin. Ibidem.
Submersæ sedere rates. Claudian. 4. Conf. Honor. 628.
Sido habet proprium Præteritum, nempe Sidi, apud Columel. lib. 12. cap. 24. Deinde patiemur picem considere, & quum siderit, aquam eliquabimus.

SIDENS, entis. Partic. ut, Sidens fundamentum imperii, i. e. Dehiscens, metaphoricôs dicitur a Plinio lib 15. cap. 18.

SĪDON, ōnis, f. [Σιδών] Urbs Phœnices insignis Chananæorum ad Aquilonem respiciens, & postea regionis Judææ. Hanc Phœnices, ut quidam ajunt condidere, qui terræ motu, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum litus incoluere, condita ibi urbe, quam a piscium ubertate Sidona vocavere, eo quod tali nomine piscem vocent. Sed deinde post multos annos expugnati cives sunt, qui navibus appulsi, Tyron urbem anno Trojanæ cladis condiderunt. Hanc Eustathius a Sida Beli filia dictam putat. Josephus a Sichem filio Chanaam, quæ apud Hebræos etiam Sichem vocatur. Nunc vulgo dicitur *Sidoni*, Olivarius in Melam.

SIDONIA, æ. f. [Σιδωνία] Regio. Justin. 11. 10. 8. Abdalonimus, rex ab Alexandro Sidoniæ constitutus.
Item Troadis oppidum. Steph.

SIDONIUS, a, um. fec. com. Adj. possess. [Σιδώνιος ἢ Σιδόνιος] ut. Vestis Sidonia, i. e. Purpurea. Et licet D o syllabam correptam habeat, ut apud Virg. 4. Æn. 75.
Sidoniasque ostentat opes. Invenitur tamen quandoque producta, ut apud eundem 1. Æn. 613.
Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. sicut in primitivo, 1. Æn. 623.
— Teucrum memini Sidona venire.
Equus Sidonius. Virg. 5. Æn. 575.
Mœnia Sidonia. Ovid. 1. de Pont. 3. 77.
Urbs Sidonia. Virg. 1. Æn. 682.
Amictus Sidonius, i. e. Purpureus. Stat. 11. Theb. 648.
Chlamys Sidonia. Virg. 4. Æn. 137.
Ostro Sidonio fulget. Ovid. 4. Trist. 2. 27.

SIDONII, [Σιδώνιοι] Populi Sidonis urbis. De Sidoniis & Tyriis scribit Justin. lib. 18. 3.

SIDŌNIS, patronym. f. pro gentili, [Σιδωνίς] Ovid. 5. Fast. 610.
Sidoni, sic fueras aspicienda Jovi. [Steph. & m. patronym. Sidon, ōnis. Σιδών, agnoscit.

SĪDUS, ĕris. n. [ἄστρον Gl. L. G. & G. L.] Quod in aliquod signum complurium stellarum compositione formatum est: ut Aries, Taurus, Andromeda, Perseus, Corona, & quæcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta. Auctor Macrobius in Somn. Scip. lib. 1. cap. 14. V. Plin. lib. 2. cap. 18. Virg. 1. Georg. 32.
Anne novum tardis sidus te mensibus addas.
Sidera, inquit Varro de L. L. 6.2. quod quasi insidunt; unde manifestum est eos errasse qui per Y & non per I scribunt, ducentes ἀπὸ τοῦ σὺν simul, & εἰδεῖν videre. Derivatio plane inepta & insulsa. Non enim denominatur Sidus, quoniam (ut iis placet) plures stellæ simul conspiciantur, sed quoniam Sidus in eadem sede fixum maneat, & eo nomine distinguatur a Planeta, qui in orbita movetur & Erraticus ideo vocatur.
Abruptum sidus. V. ABRUPTUS.
Alta sidera. Virg. 3. Æn. 619.
Amicum sidus. Hor. Epod. 10. 9.
Aurea sidera. Virg. 1. Æn. 496. al. Cingula.
Candida sidera. Lucret. lib. 5. 1209.
Convexa sidera. V. CONVEHO.
Clarum sidus Tyndaridæ. Hor. 4. Carm. 8. 31.
Clemens sidus. Claud. in Epithal. Pallad. 120.
Decretorium sidus. V. DECRETUM.
Fervidum sidus, Canicula. Hor. Epod. 1. 27.
Insana sidera Capræ, Tempestuosa. Hor. 3. Carm. 7. 6.
Lætabile sidus. Valer. 6. Argon. 606.
Lugubre refulsit sidus. Valer. 8. Argon. 58.
Lucida sidera. Hor. 1. Carm. 3. 2.
Micantia sidera Catull. in Epithal. Mallii, 59. 207.
Nivosum sidus Pliadum. Stat. 1. Silv. 1. 95.
Publica sidera, Quæ omnes spectare solent. Ovid. 18. Epist. 150.
Radiantia sidera. Ovid. 7. Met. 325.
Sparsa mundo sidera. Sen. Hippol. 9.
Surgentia sidera. Virg. 6. Æn. 850.
Sublime sidus Arctos. Sen. Herc. fur. 1. 2.
Adire usque ad sidera. V. ADEO.
Non apparet sidus amicum nocte atra. Hor. Epod. 10. 9.
Pallent sidera turbata vicino die. Stat. 12. Theb. 406.
Pascet dum sidera polus. Virg. 1. Æn. 612.
Suadent cadentia sidera somnos. Virg. 2. Æn. 9.
Tegunt sidera latitantia nubes. Ovid. 10. Met. 449.
Volvuntur sidera lapsu. Virg. 4. Æn 524.

Sidus pro Sole & Luna. Plin. lib. 7. cap. 60. Inclinato sidere supremam pronuntiavit. Idem lib. 8. cap. 1. Atque ita salutato sidere in silvas reverti.
Masculum sidus, Sol. Plin. lib. 2. cap. 100.
Regina siderum luna. Hor. Carm. sæc. 35.
Femineum ac molle sidus, Luna. Plin. lib. 2. cap. 101.
Torrentia agros sidera. Hor. 3. Carm. 1. 32.
Clarior sidere. Hor. 3. Carm. 1. 42.
Pulchrior sidere. Hor. 3. Carm. 9. 21.
Æthereum sidus. Ovid. 1. Met. 424.
Cavum sidus. Simias Solinus ait cap. 40. §. 607. exsultare nova luna, tristes esse cornuto & cavo sidere. Cavum autem sidus, Luna est corniculata & contraria rectæ, quæ dividua est, & utrinque gibbosæ, quæ ἀμφίκυρτος vocatur. Nam hæc utrinque tumida & extuberans est, etsi nondum plena: ista recto segmento dividua, illa in sinum falcata. Sic ab Aristotele lib. 2. de cælo cap. 11. extr. vocatur.
Sidera, pro Planetis. Plin. lib. 2. cap. 6. Inter hanc (terram) cælumque eodem spiritu pendent, certis discreta spatiis, septem sidera, quæ ab incessu vocamus errantia, quum errent nulla minus illis.
Palantia sidera. Lucret. lib. 2. 1030.
Vaga sidera. Sen. Octav. 1.
Ducunt volantia sidera crinem. Virg. 5. Æn. 528.
Transcurrunt refixa cælo sidera. Virg. 5. Æn. 527. *Stellas cadentes* vulgus appellat.
Æmulum sidus. V. ÆMULOR.
Salubre sidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Hebet sidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Affixa mundo sidera. V. AFFIGO.
Attributa sidera singulis nobis. V. ATTRIBUO.
Dextro sidere editus. Stat. 3. Silv. 4. 63.
Timendi sideris crinis, Cometæ. Lucan. 1. 524.
Ferre ad sidera nomen alicujus, Summis laudibus celebrare. Virg. 9. Ecl. 29.
Ferit sidera clamor, It cœlo. Virg. 2. Æn. 488.
Ferire sidera vertice, Contingere cælum. Hor. 1. Carm. 1. 36. &
Tangere sidera vertice, i. e. Felicissimum esse. Ovid. 7. Met. 61.

— quo conjuge felix
Et dis cara ferar, & sidera vertice tangam.

Gentis suæ sidus, Decus & ornamentum, translate. Ovid. 3. de Pont. 3. 2.
Sidus, Vox blanditiarum. Suet. Calig. 13. Lætissimo obviorum agmine incessit, super fausta omina, sidus & pullum & puppum & alumnum appellantium. Hor. Epod. 17. 40.

— tu pudica, tu proba
Perambulabis astra, sidus aureum.

Sidus pro Plaga & inclinatione mundi. Plin. 2. 67. Sub eodem sidere pars tota (mundi) vergens in Caspium mare pernavigata est. De Septemtrionali loquens Oceano.
Sidus pro Tempestate. Virg. 1. Georg. 204.

Præterea tam sunt Arcturi sidera nobis
Hœdorumque dies servandi, &c.

Ubi Servius; Arcturi, inquit, ortus & occasus tempestates gravissimas facit: unde Sidera, i. e. Tempestates, ut lib. 11. Æn. 260.

— scit triste Minervæ
Sidus, & Euboicæ cautes.

Hæc ille.
Sidus confici, & confectum. Sidera quædam tempestatem inferunt, quæ tum confici dicuntur & confecta esse cum ea tempestas sævit. Plinius 2. 41. pr. Cum tempestatibus confici sidus intelligimus. Oppius de Bell. Afric. cap. 47. pr. Namque Vergiliarum signo confecto, circiter vigilia secunda noctis, nimbus cum saxea grandine subito est exortus ingens. Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerumque affectu vi cæli & influxu siderum eveniente usurpatur. Plin. lib. 18. 28. Quamobrem eas manibus agricolarum ingessit, vertique jussit ipsa die folia, ut esset confecti sideris signum. Turnebus Adverſ. 3. 10.
Sidus, Morbi genus, quod & Sideratio, medicis Epilepsia, vel potius Apoplexia, dicitur. Martial. 2. 86.

Sidere percussa est subito tibi Zoile lingua.

h. e. Usum linguæ amisisti. V. PERCUTIO.
Afflari sidere. V. AFFLO. item SIDEROSUS, & SIDERO verbum.
SIDĔRĀLIS, e. Adj. [ἀστερικός] Quod ad sidus pertinet. Plin. lib. 18. cap. 24. Prius tamen sideralis difficultas subjicienda contemplationi est. Idem lib. 7. cap. 49. pr. Sideralis scientiæ.
SIDEREUS, a, um. Adj. [ἀστρῷος] Quod ex sidere est; ut, Splendor sidereus. Virg. 10. Æn. 3.

Sideream in sedem.

i. e. In astriferum circulum.
Æstus sidereus, Calor solis. Ovid. 6. Met. 341.
Arx siderea, Cælum. Ovid. 3. Amor. 10. 21.
Canis sidereus, Canicula. Ovid. 4. Fast. 941.
Cælum sidereum. Ovid. 10. Met. 140.
Ignes siderei. Ovid. 1. Met. 779.
Lux siderea. Ovid. 4. Met. 169.
Polus sidereus. Valer. 4. Argon. 643.
Vultus siderei. Stat. 2. Achill. 135.
Sidereus, Fulgens. Virg. 3. Æn. 586.

— nec lucidus æthra
Siderea polus.

Sidereus, Altus. Martial. lib. 1. 2.

Hic ubi sidereus propius videt astra colossus.

Artus siderei Veneris, Cælestes. Stat. 1. Silv. 2. 141.
Aves sidereæ Junonis. Claud. 2. in Eutrop. 330.
Sideream in sedem convocat Juppiter deos. Virg. 10. Æn. 3.
SIDERŌSUS, a, um. Adj. Idem quod Sideratus. Gloss. Latinogræc. Siderosus, Ἀστροπλήξ, ἐπιληπτικός.
SIDĔROR, [ἀστροβολίζομαι] ări. Sidere afflari. Plin. lib. 9. cap. 16. Fluviatilium silurus Caniculæ exortu sideratur, & alias fulgure sopitur, i. e. Obtorpescit, velut sidere ictus.
SIDERĀTUS, a, um. Partic. [ἀστρόβλητος] Qui sideratione morbo affectus est. Plin. lib. 28. cap. 16. Sideratis urina pulli asinini, nardo admisto, perunctione prodesse dicitur.
SIDERĀTIO, ōnis. f. [ἀστροβολία, ἀστροβολισμός] Morbus est arborum afflatarum sidere, quocunque modo id acciderit. Plin. lib. 17. cap. 24. Sideratio tota e cælo constat. Quapropter & grando in his causis intelligi debet, & carbunculatio, & quod pruinarum injuria evenit. Hæc enim, verno tempore invitatis, & erumpere audentibus satis, mollibus insidens, adurit lactescentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus.
Sideratio, Græce dicitur ἀστροβολισμός, quasi sideris percussio, quam σφακελισμὸν quidam appellant, ut ait Theoph. lib. 5. 10. De causis, qui sideratas arbores ἀστρόβλητα appellat, quasi sidere percussas. Budæus.
Sideratio, Morbi genus, partem aliquam corporis, sæpe pæne totum corpus percutientis subito, atque exsiccantis, & plerumque hominem enecantis: quod quum repentino quodam eveniat impetu, e cælo vi quadam sideris provenire veteres putarunt.
Sideratio, Siderum conjunctio. J. Firmic. 4. 13. Maximos sane ex tali sideratione pollicebuntur homines. i. e. Tali siderum conjunctione.
SIDŪS, untis. f. [Σιδοῦς] Oppidulum est in agro Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7. Hinc deducitur gentile
SIDUNTIUS, a, um. Adj. [Σιδούντιος] Stephano.

S I F

SĪFĪLO, āre. inquit Nonius, quod nos, vilitatem verbi vitantes, Sibilare dicimus, & est maledica vocis significatio, vel contumeliosa populatium, cum sifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem invenimus. Hujus auctor est Homerus Iliad. 14. 142.

Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε.

Hæc Non. 12. 49. Nos græcismo retento gallice *Sifler* dicimus. [Est autem σιφλὸς, Reprehensio, & σιφλόω, Reprehendo. V. Suid. & Hesych.
SIFILATIO, ōnis. f. Non. ibid. conf. SIBILO.

S I G

SIGA, [Σίγα] Civitas, Colonia Mauritaniæ Cæsariensis, Auctore Ptolemæo lib. 4. cap. 2. Syphacis olim regia. Plin. lib. 5. cap. 2. Olivarius in Melam scribit nunc vocari *La guardia*.
SĪGĂLĔŌN, ōnis. m. [Σιγαλέων] Harpocrates, Silentiarius Deus, quem digito labellum comprimere finxerunt Ægyptii. Hunc & Silentium appellarunt & Piceum deum. Ausonius ad Paulinum, Epist. 25. 27.

Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet.

Παρὰ τὸ σιγᾶν καὶ λεώς, id est a silendo & populo, quod scilicet populis silentium indicat. Lil. Syntag. 1. Histor. Deor. [Immo a σιγαλέος, η, ον. Adj. Tacitus Latine, idem quod σιγηλός. Auson. tamen per i scribit, Sigalion.
SĪGĒUM, i. n. [Σίγειον] Trojæ promontorium. Servius, Duo sunt, inquit, Trojæ promontoria, Rhœteum & Sigeum, quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio, simulavit abscessum, & inde contra Trojam per silentium venit, quod dicitur σιγή. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 2. Æn. 312.

— Sigea igni freta lata relucent.

Suidas dicit Sigeum esse urbem Troadis: a qua Sigeeus & Sigeum promontorium, quod nunc vocatur Caput sanctæ Mariæ, ut testatur Olivarius in Melam. 1. 18. *Capo santa Maria.*
SIGEUS, a, um. Adj. [Σίγειος] ut, Litora Sigea. Ovid. 4. Fast. 279.
SIGĒĬUS, a, um. aliud Adj. [Σιγήϊος] ut, Tellus Sigeia. Ovid. 1. Epist. 33.
Litora Sigeia. Ovid. 13. Met. 3.
SIGILLUM, SIGILLO, &c. V. post SIGNUM.
SIGILLĀTIM, V. SINGULUS.
SIGIUS, Mons Galliæ Narbonensis, a quo sinus Gallicus incipit. Strab. lib. 4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete.*
SIGLUM, i. n. vel SIGLA, æ. f. & in plurali SIGLA, vel SIGLÆ. a Sigillo per contractionem; Notæ sunt, quibus uti librarii in scribendo solebant. Utitur Justinian. in Const. P. priore. Bud. auctore, §. Ne autem. Nec etenim (inquit) per specialia sigla numerorum manifestari, sed per litterarum consequentiam explanari concedimus. Et in Constit. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conscribunt sigla in his ponere, & per compendium ipsi legum interpretationi, vel compositioni maximum adferre discrimen. Idem in Const. Tanta. §. Hoc autem. versic. Eandem. Eandem autem (inquit) pœnam falsitatis constituimus & adversus eos, qui in posterum leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere: omnia enim, id est & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per consequentias litterarum volumus, non per sigla manifestari, ita ut qui, &c.
Siglæ autem sunt Litteræ singulariæ sine coagmentis syllabarum. Ita litterarum initio scribi solet S. i. e. Salutem; vel S. P. D. Salutem plurimam dicit. [Exempla f. g. desidero. Licet & Cang. in Gloss. a Singulæ contractum putet.
SIGMA, n. indecl. [σίγμα] Littera duodevigesima Græcorum elementorum, Latinorum S respondens. A cujus figuræ semicircularis similitudine dicta est
SIGMA, ătis n. [σίγμα] Mensa exculta, vel potius lectus accubitorius, qui duntaxat septem caperet convivas, in similitudinem elementi Græcanici factus. Lampridius de Heliogabalo cap. 25. Primus invenit sigma in terra sternere. Idem cap. 29. Habuit & hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad cœnam, item octo luscos, & item octo podagrosos, octo surdos, octo nigros, octo longos, & octo pingues, quum capi non possent uno sigmate, ut de his omnibus risus citaret. Martial. lib. 10. 48.

Septem sigma capit; sex sumus, adde Lupum.

V. Crinit. lib. 19. cap. 10. de Hon. discipl. vel Lex. Pitisc.
SIGNANTER, SIGNATIO, &c. V. SIGNUM.
SIGNIA, Plin. lib. 5. cap. 29. Mons est, in cujus radicibus sita est Apamia. Est item Latii oppidum. Plin. lib. 14. cap. 6. Liv. 1. 56. Unde
SIGNĪNUS, a, um. Adj. [Σιγνῖνος] ut, Signinum opus, quod confractis tusisque testis, addita calce, conficiebatur. Columel. lib. 1. cap. 6. Cujus solum terrenum prius quam consternatur perfossum, & amurca recenti, non salsa, madefactum, velut Signinum opus, paviculis condensatur. Idem lib. 8. cap. 17. pr.
Signinum vinum. Cels. lib. 4. cap. 5. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certe bene calidum meracum, potissimum Ræticum vel Allobrogicum, aliudve quod & austerum, & resinā conditum est: si id non est, quam asperrimum: maximeque Signinum.
Signinum pirum. Juven. 11. Sat. 73. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina

nomina habent feriffima omnium Amerina, &c. & in his Tarentina, Signina, quæ alii a colore Teftacea appellant. De piris.
Signini, Incolæ oppidi Signiæ. Plin. 3. 5.
Signifer, Significo, &c. V. signum.
Signum, i. n. [σημεῖον, Gl L.G. & G.L.] Nota, indicatio. Eft Parva quædam fignificatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Ter. And. 5. 3. 7.
Num ejus color pudoris fignum ufquam indicat? Virg. 3. Æn. 388.
Dicam figna tibi, tu condita mente teneto.
Signa ad falutem, Salutis prognoftica. Ter. And. 3. 2. 2.
Morborum caufæ & figna. Virg. 3. Georg. 440.
Mortis figna, Prognoftica mortis. Lucret. lib. 6. 1180.
Clarum fignum. V. clarus.
Dubia figna. Virg. 4. Georg. 253.
Immutabilia figna. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Infolubile fignum. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Magnum fignum, Argumentum. V. magnus.
Colligere aliquid fignis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Comprehendere fignis. V. comprehendo.
Dicere aliquid figno. Ovid. 15. Met. 595.
Dare figna manifefta. Ovid. 5. Met. 468.
Dare figna quamobrem. Cic. 7. Verr. 178. V. severitas. Ovid. 2. Met. 450.
Sed filet, & læfi dat figna rubore pudoris.
Facere conjecturam ex fignis. Ter. Adel. 5. 3. 36.
Loqui nutu & fignis. Ovid. 4. Met. 63.
Ponere figna novis præceptis. Hor. 2. Serm. 4. 2.
Sequentur certiffima figna folem. Virg. 1. Georg. 439.
Signi id erit, me, &c. Cic. pro Rofc. Amer.
Signum, quo quid facere admonemur ex compacto, vel more.
Paftorale fignum. V. pastor.
Convenerat id fignum. V. convenio.
Dare fignum militibus. Ter. Eun. 4. 7. 11.
Exfpectant fignum intenti. Virg. 5. Æn. 137. Intelligit fignum quod certaturis folet dari, ineundi certaminis.
Canere figna. V. cano.
Efferre belli fignum ab arce. Virg. 8. Æn. 1.
Signum in militia aliquando Tefferam denotat, certa voce notatam, quæ a duce tribuno dabatur, & ab hoc per lectos viros per totum exercitum difcurrebat. V. Lex. Pitifc. conf. tessera. Sil. 15. 475.
— tacitum dat teffera fignum.
Signum, Signaculum, Notaculum, additum rei, ut cognofcatur.
Imprimere fignum pecori. Virg. 1. Georg. 263.
Signum, [σημεῖον, τὸ τέρας Gl. G. L.] Monftrum. pro Oftento & augurio. Cic. 1. de Divin. 77. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, objecto figno, ut peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Profpera figna. Ovid. 19. Epift. 152.
Signum, quod jaculantibus propofitum eft, quo collineent. Gloff. Græcolat. Σημεῖον, ὁ σκοπὸς, Signum.
Signum, [σημεῖον πάγματ☉ ςρατιωτικῦ, Gl. G. L.] Vexillum, ab effigie animalium quæ in vexillis fieri confueverunt. Lucan. lib. 1. 7.
— infeftifque obvia fignis
Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis. Cic. pro Font. 34.
Ac infeftis prope fignis inferuntur Galli in Fontejum, & inftant atque urgent fummo cum ftudio. Hor. 1. Epift. 19. 55.
— Cantabrica bella tulifti
Sub duce, qui templis Parthorum figna refixit. [Signa militaria veterum diftare a Vexillis, quæ & ipfa fignorum loco erant, res nota eft. Erant autem fingula fingulis cohortibus & manipulis, totiufque Legionis fignum proprium Aquila. Occurrunt paffim in nummis & marmoribus antiquis. V. Lipf. de Mil. Rom. lib. 4. Dial. 5. Oifel. Thefaur. tab. 93. & 94. Omnis autem fere motus copiarum Signis tribuitur, ut ex feqq. exemplis apparet, quia Signifer præcedebat, miles fequebatur.
Militaria figna. Hor. Epod. 9. 15.
Minantia pugnam figna, Infefta. Lucan. lib. 6. 9.
Attollere figna. V. attollo.
Conferre figna, Committere pugnam. Cic. 7. Fam. 3.
Conftituere figna. Liv. de Bell. Pun.
Convertere figna. Liv. 4. 29.
Defigunt vallo infelicia figna. Sil. lib. 8. 625.
Expedire figna. Liv. de Bell. Pun.
Habere figna, pro Conftituere. Liv. de Bell. Pun.
Inferre figna. Cic. 5. Philipp. 23.
Movere figna. Liv. de Bell. Pun.
Referens figna Camillus. Virg. 6. Æn. 825.
Revellere figna. Lucan. lib. 7. 77.
Tollere figna. Liv. de Bell. Pun.
Transferre figna, Ad hoftem tranfire. Cæf. 1. Civ. 24.
Vellere figna caftris. Virg. 4. Georg. 108.
Abeffe a fignis milites dicebant, Qui ab exercitu aberant. V. absum.
Convenire ad figna jubentur milites. Cæf. 6. Bell. Gall. 1. *Se retirer chacun a fon enfeigne.*
Dilabi a fignis. Liv. 23. 18. extr.
Militare fub fignis alicujus. Liv. 23. 42. extr.
Revocare ad figna. Liv. de Bell. Pun.
Sequi figna. Liv. 24. 48.
Signum, [σημαία] pro ipfo Manipulo, vel tagmate fub Sgnifero uno conftituto, ut ex Polyb, docet Suid. in Σημαία. conf. Lex. Pitifc.
Signum. [σφραγὶς, Gl. L. G. & G. L.] Quo quid confignamus & nota certa imprimimus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ fignis hominum nobilium confignantur.
Adulterina figna. V. adulter.
Impreffis fignis pacta conventaque cuftodire. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Signum, Quod ad tabernas folet fufpendi. Quintil. lib. 6. cap. 4. Tabernæ autem erant circa forum, ac fcutum illud ligni gratia pofitum.
Signa, [ζώδια, Gl. L. G. & G. L.] dicuntur Sculptilia, five fufilia ad ad effigiem animalium, hominum, Deorum, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud. 2. 7. 2.
Hic in fano Veneris fignum flentes amplexæ tenent. conf. 3. 3. 27. Cic. de figno Cupidinis loquens, 6. Verr. 1. In auctione fignum æneum, non magnum, HS CXX millibus venire non vidimus? Ibid. 3. 48. Delum venit: ibi ex fano Apollinis religiofiffimo, noctu, clam, fuftulit figna pulcherrima atque antiquiffima, eaque in onerariam fuam navem conjicienda curavit. Liv. 2. 41. extr. Signum inde factum effe, & infcriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.
Afpera fignis pocula, quæ & Sigillata dicebantur, hoc eft, fignis decorata & ornata fculptilibus, qui antiquorum mos fuit. Virg. 9. Æn. 263.
Cymbia argento perfecta, atque afpera fignis. Virg. 5. Æn. 267.
Ahenea figna. Hor. 2. Epift. 1. 248.
Dædala figna. Lucret. lib. 5. 1450.
Nobile fignum. Ovid. 3. de Arte Am. 223.
Rigida figna. Cic. de Clar Orat. 70. Quis non intelligit Canachi figna rigidiora effe, quam ut imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, fed tamen molliora, quam Canachi. Nondum Myronis fatis ad veritatem adducta, jam tamen quæ non dubites pulchra dicere. Pulchriora etiam Polycleti, & jam plane perfecta. Rigidiora, i. e. Afperiora, duriora, quibus opponit Molliora, quæ quum ita fint rigida, non imitantur veritatem, non videntur vere homines referre, qui natura funt molles: cum fignorum fumma fit commendatio ad veritatem proxime accedere. conf. mollis.
Spirantia. Virg. 3. Georg. 34.
Stabunt & Parii lapides, fpirantia figna.
Exfculpere fignum. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Factum de marmore fignum. Ovid. 14. Met. 313. Unde Signifex.
Formatum e marmore Pario fignum. Ovid. 3. Met. 419.
Surgere figna folent. Ovid. 3. Met. 112.
Sic, ubi tolluntur feftis aulæa theatris,
Surgere figna folent, primumque oftendere vultus.
Signum, pro Sidere. Ovid. 13. Met. 619.
— quum fol duodena peregit
Signa. [Unde & Signifer orbis dictus. V. infra.
Orientia figna noctis. Virg. 7. Æn. 138.
Rabiofi tempora figni, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 5. 126.
Splendida figna, Aftra. Lucret. lib. 4. 446.
Stata figna. Ovid. 1. Faft. 310.
Diffundere nox cœlo figna parat. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Speculari obitus fignorum. Virg. 1. Georg. 257.
Ortus fignorum fufpicere. Virg. 9. Ecl. 46.
Signum, pro Sidere alio ab illis duodecim Zodiaci fignis. Ovid. 5. Faft. 113.
Nafcitur Oleniæ fignum pluviale Capellæ;
Illa dati cælum præmia lactis habet. Proximo carmine Stellam vocarat,
— prima mihi nocte videnda
Stella eft in cunis officiofa Jovis. Certe Hyginus Poët. Aftron. 2. 13. de Auriga five Heniocho fic ait, Habet præterea ftellam unam in capite; in utroque humero unam, fed in finiftro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & ejus interpres Germanicus, five (ut alii malunt) Baffus: in hoc figno, inquit, & Capra eft, quam in humero portat, quæ Jovem nutrivit. Et paulo poft: Auriga ftellas habet, in capite unam, in fingulis humeris fingulas: fed ea eft clarior, quæ in finiftro humero eft, & appellatur Capra. Idem lib. eodem v. 494. de Orione,
Quorum fi mediis Bœoton Oriona quæris,
Falfus eris: figni caufa canenda mihi. h. e. Canam quis fuit Orion, & qua caufa locatus fit in cælo. Conftat Orion, Hygino tefte, ftellis decem & feptem. Rurfus 724. de Canicula,
Nocte fequente diem Canis Erigoneius exit;
Eft alio figni reddita caufa loco.
Signārius, i. m. [ζωδιοπλάς] Gloff. Græc. Lat. Qui figna fabricat.
Signĭfĕr, ĕra, um. Adj [σημειωτὴς] Signa ferens. ut
Puppis fignifera. Lucan. lib. 3. 558.
Polus fignifer. Lucan. lib. 3. 254.
Crater fignifer, Ornatus fignis. Valer. 1. Argon. 337.
Signifer dicitur circulus, in quo XII figna funt, qui Græce Zodiacus [Ζωδιακὸς Gl L. G. Ζωδιοφόρ☉, G. L.] appellatur, ab effigie animalium, quæ in eo funt. Plin. lib. 2. cap. 4. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc ftella Mercurii eft, quæ anno fere vertente, figniferum luftrat orbem. Idem 2. de Divin. 89. Vim quandam effe ajunt fignifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur.
Signĭfer, i. m. [σημειοφόρ☉ Gl. L. G. & G. L.] Qui fert figna, quæ erant Cohortium, & Manipulorum: ficut Aquilifer, qui Aquilam; Vexillifer, qui vexillum. Cic. 4. Tufc. 55. Et quidem ipfam illam iram Centurio habeat, aut Signifer, vel ceteri, de quibus dici non neceffe eft, ne rhetorum aperiamus myfteria. Idem 1. de Divin. 77. Quo tempore quum fignifer primi haftati fignum non poffet movere loco. Ovid. 2. Amor. 12. 14.
Ipfe eques, ipfe pedes, fignifer ipfe fui.
Sævus fignifer. Stat. 10. Theb. 59. [Gloff. Græcolat. Σιγνοφόρ☉, Manipularius. Qui manipuli nempe fignum ferebat.
Signĭfex, ĭcis. m. Signorum feu ftatuarum fabricator, ftatuarius. Arnob. lib. 6. adverf. gent. Inter fignifices ille memoratus Phidias. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. In quo fummum fpecimen operæ fabrilis egregius ille fignifex prodidit.
Sidonius Apollinaris lib. 6. Epift. 12. p. 135. Quem Græcia fua, cæmentariis, pictoribus, fignificibufque illuftris, fignavit templis &c. H. St.
Signĭfĭcio, ĕre. pro Significare: Mæcianus, l. 65. §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam fi auditus capaces funt, vel interrogati nutu poffint fignificare, velle fe periculo fuo hereditatem adire.
Signĭfĭco, [σημαίνω, Gl. G. L.] āre. Signum facere, five per figna notum facere, Demonftrare. Plaut. Truc. 4. 3. 14.
Omnium primum diverfæ ftate, hem fic, iftuc volo:
Ne inter vos fignificetis, ego ero paries: loquere tu.
Significare & annuere. Cic. 5. Verr. 213. Hoc enim mihi fignificaffe & annuiffe vifus eft.
Significare de. Cic. ad Brut. pr. Scribis mihi mirari Ciceronem, quod nihil fignificem unquam de fuis actis.
Res fignificanda per geftum. Ovid. 5. Trift. 10. 36.
Significare, Oftendere. Cic. pro Rofc. Amer. 97. Quid hæc tanta cita celeritas feftinatioque fignificat?
Significare, atque adeo aperte oftendere. Cic. 4. Verr. 148. Ex tua Prætura

primum nata eft hæc poftulatio: qua quum utuntur, hæc fignificant, atque adeo aperte oftendunt, fefe ad ftatuas pecuniam, metu ac malo coactos, invitiffimos contuliffe.

Significare puto minus, quam Declarare. Vide DECLARO. H. St. Sic in fuperiore exemplo minus, quam Oftendere.

Significare clare. Cæf. 7. Bell. Gall. 3. Nam ubi major atque illuftrior incidit res, clare per agros, regionefque fignificant. [Immo Clamore, ut in emendatis libris legi puto.

Significare aliquem in appellando. Cic. pro Font. 29. Is igitur vir, quem ne inimicus quidem fatis in appellando fignificare poterat, nifi ante laudaffet. De Pifone, cui cognomen Frugi fuit.

Significare per litteras. Cic. 1. Att. 11. Ac ne illud mirere, cur quum ego antea tibi fignificarem per litteras, me fperare illum in noftra poteftate fore, nunc idem videar diffidere.

Significare fi. Cic. pro Rofc. Amer. 56. Anferibus cibaria publice locantur, & canes aluntur in Capitolio, ut fignificent, fi fures venerint.

Vultu fignificare. Cic. pro Font. 18. Vultu denique laboratis, ne qua fignificari poffit fufpicio cupiditatis.

His verbis tria fignificari Stoici dicunt: unum &c. Alterum fignificare idem &c. Cic. 4. de Fin. 14. & 15.

Significor, ări. patiendi verbum pro activo Significo pofuiffe veteres teftis eft Gell. lib. 18. cap. 12.

Significans, [σημαίνων] Partic. Quintil. lib. 4 cap. 2. Verbis propriis & fignificantibus. Et lib. 9. cap. 2. Dilucida & fignificans defcriptio. Compar. Quintil. lib. 8 cap. 1. Quo nihil inveniri poteft fignificantius. Vocabulum fignificantiffimum dixit Gellius 1. 15.

Significanter, Adv. [σημαντικῶς] quod vulgus Intelligibiliter dicit, vel Notabiliter. Quintil. lib. 6. cap. 3. Non parum fignificanter etiam illa in fcholis ἔξω dixerimus.

Dicere fignificanter atque ornate. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Difponere fignificantius. Quintil. lib. 3. cap. 6. Colligere tantum eadem, ac difponere paulo fignificantius.

Acrius, apertius, fignificantius dignitatem tuam defendiffem. Cic. 3. Fam. 12.

Significantiffime comprehendite. Quintil. Decl. 247.

Significantia, æ. f. [ἔμφασις, ἔννοια, Gl. L. G.] Ufi funt frequenter fcriptores ecclefiaftici; ut Arnobius, Tertull. Lactant. &c. conf. & Non. 4. 217. & alibi.

Significatum, i, n. [σημασία] Gloff. Græcolat.

Significatio, ōnis. f. [σημασία, ἔμφασις Gl. L. G. pr. & G. L.] Indicatio, indicium. Auctor ad Herenn. lib. 4. 22. Exclamatio eft, quæ conficit fignificationem doloris.

Dare fignificationem. Cic. 2. de Orat. 153.

Facere, V. FACIO.

Habere fignificationem. Cic. 5. Fam. 7.

Significatio virtutis vel probitatis. Cic. de Amicit. 49. Quum autem contrahat virtus amicitiam, ut fupra dixi, fi qua fignificatio virtutis eluceat, ad quam fe fimilis animus applicet & adjungat, id cum contigerit, amor exoriatur neceffe eft.

Significatio fit adventus, Declaratio. Cæf. 6. Bell. Gall. 28.

Jacere fignificationes. V. JACIO.

Significatio, [μήνυσις] Nuntius. Cæf. 1. Bell. Civil. 86. pr. Id vero militibus fuit pergratum & jucundum, ut ex ipfa fignificatione potuit cognofci. [Quam Significationem intelligi velit, ipfemet ibidem declarat fcriptor.

Uno nuntio, atque una litterarum fignificatione, cives Romanos necandos, trucidandofque denotavit. Cic. pro Lege Manil. 7.

Significatio magna fit. Cic. 1. Off. 131. Ex quibus magna fignificatio fit non adeffe conftantiam.

Falfa atque aliena verbi fignificatio. V. Inveteravit aliena verbi fignificatio, in INVETERO. conf. Cic. 4. de Fin. 15.

Significātus, ûs. m. [σημασία Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 25. Ipfi dies raro non aliquos tempeftatum fignificatus habent. Idem lib. 2. cap. 25. Acontiæ jaculi modo vibrantur ocyffimo fignificatu. Et lib. 18 cap. 31. Vehementiffimo fignificatu.

Significābĭlis, e. Adj. Varro de L. L. 5. 7. Faturis, qui primum homo fignificabilem ore emittit vocem. i. e. Loquelam, qua res fignificatur.

Significātōrius, a, um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 32. Verbum fignificatorium.

Significātīvus, a, um. Adj. Ulp. in l. Ubi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, ut boni appellatio non fit certæ rei fignificativa. Paulo poft, Quæ res efficit, ut ea appellatio certi fignificativa fit.

Signitĕnens. entis. Adj. Ennius apud Varr. de Lingua Latina 4. 3.
Quæ cava cæli fignitenentibus conficis bigis.

Sĭgillum, i. n. dimin. [ἀνδριαντάριον, Gl L. G. & G. L. ζώδιον L. G.] Parvum fignum. Cic. 6. Verr. 48. Appofuit patellam, in qua figilla erant egregia. Apud Martial. lib. 14. 182. titulus eft, Sigillum Gibberi fictile.

Perparvula figilla. V. PERPARVULUS.

Sigillum, [σφραγίς, σύνθημα, ἐκτύπωμα Gl. L. G. σημεῖωσις, G. L.] Imprimere figilla annulo. V. IMPRIMO.

Grata figilla pudico. Hor. 1. Epift. 20. 3.
Odifti claves & grata figilla pudico. Horatius dicit librum fuum non optare ut includatur, & non amare effe fub figillo, quod verecundi folent.

Sigilliŏlum, i. n. dimin. a Sigillis: Eft autem Sigilliolum, (fi quid Arnobio lib. 6. difputationum Chriftianarum adverfus gentes, credimus) Parvum fignum, aut fimulacrum, effigies, idolum: Ait enim, Abftinetis a rifu, cum pro Diis immortalibus, figilliolis hominum, formis fupplicatis humanis. Quinimmo Deos effe figillaria ipfa creditis.

Sigillāris, e. Adj. Quod ad figillum pertinet. Unde, Sigillaria opera dicuntur Parvæ imagines fictilibus defcriptæ: dicta a Sigillis, id eft, parvis fignis. Arnob. lib. adverf. gent. Quinimmo deos effe figillaria ipfa cenfetis. V. SIGILLIOLUM paulo ante.

Sigillāria, pl. n. [Σιγιλλάρια] Viculi erant Romæ, ubi figilla vendebantur. Gell. lib. 5. cap 4. Apud Sigillaria forte in libraria, ego & Jul. Paul. poëta, vir memoria noftra doctiffimus, confederamus. Idem lib. 2. cap. 3. Oftendiffe mihi librum Æneidos fecundum mirandæ vetuftatis, emptum in Sigillariis x x aureis. [An Sigillariæ fcil. Tabernæ. Sigillaria, n. pl. [Σιγιλλάρια] Dies fefti, Saturnalibus additi, ut teftatur Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 10. ad finem. In his figilla, id eft, parva figna miffitabant amici, ut in Saturnalibus cereos. Originem eorum defcribit Macrobius 1. Saturn. cap. 11. & 7. multis verbis explicat. Sueton. in Claud. cap. 5. Tiberius patruus petenti honores, Confularia ornamenta detulit. Sed inftantius legitimos flagitanti, id folum codicillis refcripfit, quadraginta aureos in Saturnalia, & Sigillaria mififfe ei.

Sigillarius, i. m. [ζωδιοποιός] Infcript. Reinef. claff. 11. n. 89. FLATVARIO SIGILLIARIO; i. e. Confectori ftatuarum, vel Sculptori. Sigillarii, Νευρόσπαστοι. In Gloff. Gr. Lat. [Qui funt hi fcilicet, Qui figillis ligneis motus hominum imitantur, nervis mobilibus.

Sigillo, [σφραγίζω] āre. Sigillum alicui rei apponere.

Sigillare, Claudere. Varr. apud Non. 2. 785. Contra, lex minus impia eft, ne filii parentibus luce figillent oculos. al. Sugillent.

Sigillātus, a, um. Adj. ex Partic. [ζωδιακὸς Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 10. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli poffim includere, & putealia figillata duo. Alii legunt Sigilla. V. PUTEAL.

Scyphi figillati dicuntur, emblematis & incruftamentis fculptilibus ornati. Cic. 6. Verr. 32. Accurrit Venerius: jubet me fcyphos figillatos ad Prætorem ftatim afferre. i. e. In quibus erant figilla: ut ibidem, Patella grandis cum figillis ac fimulacris deorum.

Afpera fignis pocula. Virg. H. St. ex Æneid. 9. 264.

Signo, [σημειόομαι. Gl. G. L.] āre. Signare fignificat modo Scribere, modo Anulo figna imprimere, modo Pecora fignis notare. Paulus apud Feftum.

Signare, Signo indicare. Plaut. Cift. 4. 2. 28.
Certe, eccam locum fignat, ubi ea excidit. Idem, Hic meretrix, cem deperit, fignat tamen fe eam non amare. [Si Plautina funt.

Area fignabitur noftro curru. Ovid. 1. de Arte Am. 39.

Cera fignatur figuris. Ovid. 15. Met. 169.

Humum fignare limite. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Mœnia aratro fignat Romulus. Ovid. 4. Faft. 819.

Signare in animis. Cic. 4. Acad. 71. Nihil ita fignari in animis noftris a vero poffe, quod non eodem modo poffit a falfo.

Oculis fignare. Virg. 12. Æn. 3.

Diem fignare honore celebri, Infignem facere. Ovid. 5. Faft. 474.

Signare, Signum imprimere. Virg. 3. Georg. 171.
— & fummo veftigia pulvere fignent.

Nomina fignata faxo. Epitaphium in faxo fculptum. Ovid. 8. Met. 539.

Saxum carmine fignare. Ovid. 2. Met. 326.

Imago fignatur titulo. Ovid. 2. Epift. 73.

Signare numeris vetus præceptum, Verfibus declarare, & exprimere. Columel. lib. 1. cap. 3.

Carmine rem fignare. Sepulcri faxo epitaphium infcribere. Virg. 3. Æn. 287.

Verbo fuo fignare aliquid, Enuntiare, declarare. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Signare appellatione aliquid. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem lib. 6. cap. 3. Et ut proxime utriufque differentiam fignem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ fimile.

Argentum fignare, Signo publico percutere, ut pro Moneta fit. Cic. 13. Fam. 29. Quum fignaretur argentum Apolloniæ, non poffum dicere eum præfuiffe, neque poffum negare affuiffe. V. Ifidor. 15. 17.

Signare ex auro denarium. Plin. lib. 33. cap. 3.

Signare, Obfignare [σφραγίσαι Gl. L. G. & G. L.]

Vota fignare. Veteribus erat votum fuum nuncupatum, & in charta conceptum confcriptumque, deorum genibus cera obfignatum adfigere. Plin. 10. Epift. 36. ad Trajanum, Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica falus continetur, & fufcepimus, domine, pariter, & folvimus, precati deos, ut velint ea femper folvi, femperque fignari. Turneb. Adverf. 1. 17. Revera obfignabantur, atque Deorum ftatuis affigebantur. V. Rutgerf. Var. Lect. 5. 5.

Signandus, a, um. Partic. [σηκτέος] ut, Jura fignanda. Propert. lib. 3. 20. 15. Al. 19. 5.
Fœdera funt ponenda prius, fignandaque jura.

Signātus, a, um. [σφραγισθείς] Partic. Ulpianus, De rebus eorum, qui fub tutela vel cura funt. l. Ad teftimn. Signatas tabulas accipi oportet, etfi linteo, quo tabulæ involutæ funt, figna impreffa fuerint. Juven. 14. Sat. 132.

Pectus fignatum fanguine. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

Tabellis fignatis mandare aliquid. Tibull. lib. 4. 7. 7.

Cicatrix fignata in ftirpe. Virg. 2. Georg. 13.

Signatus, [ἄθικτος] pro Infigni aliquando captum a veteribus legitur: unde Signatam virginem dicebant, quafi Infignem virginitate, vel Integram, ut ait Non. 2. 783. Plaut. Negat fe puellam fignatam domum reverfuram. Lucil. lib. 29. Primum Chryfidem negat fignatam reddere. Non. loc. cit. [Apud quem tamen Plautinus locus non exftat, nec apud ipfum poëtam, quod fciam.

Signāte, Adv. Macrob. 6. Saturn cap. 7. Qui proprie & fignate locuti funt. Eadem omnino verba funt apud Gell. lib. 2. cap. 6.

Signanter, Adv. Hieronym. Adverf. Jovin. 1. 7. extr.

Signatio, ōnis. f. Tacit. de Orat. cap. 16. Sed primum hoc rogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum ætatem fignatione ifta determinetis.

Signātor, ōris. m. [σημάντωρ, σφραγιστής] Qui teftamentis fignandis adhibetur. Suet. in Tiber. cap. 23. Illatum deinde Augufti teftamentum, non admiffis fignatoribus nifi Senatorii ordinis. Salluft. in Catil. cap. 16. pr. Ex illis teftes, fignatorefque falfos commodare. Juvenal. Sat. 1. 67.
Signator falfo, qui fe lautum atque beatum
Exiguis tabulis & gemma fecerat uda. JCtis Falfarii dicuntur.

Signatōrius, a, um. Adj. [σφραγιστικός] Quod fignat, feu quo ad fignandum utimur. Paul. Jureconf. l. 74. t. 17. lib. 50 D. Annulus fignatorius ornamenti appellatione non continetur. conf. Valer. Max. 8. 14. 4.

Signatorium, i, n. [σφραγιστήριον] Signaculum. Gloff Græcolat.

Signatūra, æ. f. Suet. in Neron. cap. 17. Cautum ut in teftamentis primæ duæ ceræ, teftatorum modo nomine infcripto, vacuæ fignaturis oftenderentur.

Signācŭlum, i. n. [σφραγιστήριον, Gl. L. G. & G. L. σφραγίς L. G.] Idem. Tertull. Apol. cap. 21. Signaculum corporis.

Sigovesus, V. AMBIGATUS.

Sigrium, i. n. Promontorium eft, Lesbiæ regionis initium. Strab. lib. 13.

SĬL, silis. n. Genus pigmenti, luteum colorem, quemadmodum ochra reddens. Plin. lib. 13. cap. 12. In argenti & auri metallis nascuntur etiamnum pigmenta, sil & cæruleum. Sil proprie limus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur. Ibid. cap. 13. Sile pingere primi instituere Polygnotus & Mycon: Attico duntaxat. Adde Vitruv. 7. 14.

SILĀCEUS, a, um. Adj. ut, Silacei cunei. Vitruv. 7. 5.
Silaceus color, apud Plin. lib. 35. cap. 6. h. e. Sile compositus & luteus.

SĪLA, æ. f. Mons est silvæ Lucaniæ. Virg. 12. Æn. 715.
Ac voluti ingenti Sila, summove Taburno. Sallust. de fugitivis. In silva Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Brut. 85. scribitur, Nam cum in silva sua ita facta cædes esset, &c. Procul dubio inquinatum est, & fortasse ex supradictis, Cum in silva Sila facta cædes esset, scribendum est. Non me latet alios emendare, Cum in silva Scantia, &c. Ex Turneb. Advers. 11. 1. & 26. 12. Perperam Al. Syla.

SILACENI, qui sint, V. Strab. lib. 16. & in dictione SAGAPENI.

SĪLĂNION, ōnis. m. [Σιλανίων] Statuarius & cælator. Plin lib. 34. cap. 8. Silanion Apollodorum fecit, fictorem & ipsum, sed inter cunctos diligentissimum artis, & inimicum sui judicem, crebro perfecta signa frangentem, dum satiare cupiditatem nequit artis, & ideo insanum cognominatum.

SILANIUS, [Σιλάνιος] Mons Hiberniæ insulæ altissimus a Silanio rege in vertice ejus sepulto dictus.

SILANUS, i m. [κρουνὸς, Gl. L. G.] Tubus & fistula dicitur, e quibus erumpit aqua. Lucret. lib. 6. 1263.
— proque voluta
Corpora silanos ad aquarum strata jacebant. Cels. 3. 18. Confert etiam aliquid ad somnum silanus juxta cadens. [Ita vett. Celsi editt. al. Saliens. q. V. Male in Gloss. editum Silvanus. conf. Etymol. Voss.

SĬLĂRIS, vel SILĂRUS, [Σίλαρος] m. Lucaniæ amnis cujus hæc natura est, ut in eum, non virgulta modo immersa, verum & folia lapidescant, alias salubris potus ejus aquæ. Plin. lib. 2. cap. 103. Sil. item lib. 8. 583.
Hoc amne Lucanus ager terminatur. V. Strab. lib. 5. extr. Virg. 3. Georg. 146.
Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem
Plurimus Alburnum volitans, &c. Al. Sylarus, male.

SILATARUS, i. m. πλάνος. Gloss. Latinogræc.

SĬLĀTUM, i. n. antiqui (inquit Festus) dicebant quod nunc Jentaculum dicimus, eo quod tum jejuni vinum Sili herba conditum absorbebant ante meridiem.

SILAUS, ut nonnulli apud Plin. legunt lib. 26. cap. 8. Herba est in perennibus & glareosis rivis nascens, Apii similitudine. Hermolaus tamen in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit. Contenditque Laver esse legendum: sumitque Laver pro ea herba, quam vulgus *Cressionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioscorides lib. 2. cap. 119.

SILĒNI, m. pl. [Σιληνοὶ] Populi sunt Indum accolentes auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SILENTIUM, V. SILEO.

SILĒNUS, i. m. pr. com. [Σιληνὸς, Gl. L. G. & G. L.] Bacchi nutritius, vel pædagogus. De quo Virg. 6. Ecl. 14.
Famulusque dei Silenus alumni. Hor. de Arte Poet. 239.
Nysigeni Sileni. Catul. 62. 252.
Pater Silenus. Propert. lib. 3. 3. 29.

SĬLEO, silui, [σιγάω, σιωπάω Gl. G. L.] ēre. Silere dicitur qui nondum cœpit, vel desiit, loqui. Frequenter præpositioni De adjungitur. Cic. 6. Verr. Me non solum silere de vestris monumentis oportebit, sed etiam lætari, &c.
Silere, Tacere significat, ficto verbo ab s littera, quæ nota silentii est. Paul. V. Voss. Etymol.
Muta silet virgo. Ovid. 10. Met. 389.
Facti culpam silere. Ovid. 2. Trist. 208.
Causa mali silenda est. Ovid. 3. de Pont. 1. 247.
Sileo verbum facere. Auctor de Bell. Hispan. 3. Unus ex nostris respondit, ut sileat verbum facere. Pro, Ne verbum faciat. Rarum.
Et nunc omne stratum silet æquor, Tranquillum est. Virg. 9. Ecl. 57.
Loca late silent. Virg. 9. Æn. 190.
Jura silent, Justitium est. Ovid. ad Liv. 185.
Silent inter arma leges, Non exercentur. Cic. pro Milon. 10. Silent enim leges inter arma, nec se exspectari jubent.
Leges bello siluere coactæ. Lucan. lib. 1. 277.
Silent Musæ Varronis. Cic. 1. Acad. 2. Silent enim diutius Musæ Varronis, quam solebant. h. e. Nihil scribit, nihil edit Varro.
Sileor. Pass. Ovid. 1. Fast. 47.
Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur. V. VERBUM.
Siletur, Imperf. Ter. Phorm. 5. 2. 13. De jurgio siletur. Cic. 11. Fam. 6. Nefas esse duxi, aut ita haberi Senatum, ut de tuis divinis in Remp. meritis sileretur, aut, &c.
Sileatur ille, apud Plin. 8. Epist. 22. extr. Quisquis ille, qualiscunque, sileatur: quem insignire, exempli non nihil: non insignire, humanitatis plurimum refert. Plin. lib. 12. in procem. 1. Nullum sileatur rerum naturæ opus. Plin. lib. 16. cap. 21. Idque mirum est, Græcis auctoribus proditum, apud nos postea sileri.

SILENS, entis. [σιγῶν] Partic. Adjective dicitur, de his, Quæ a strepitu feriantur.
Cælum silens, pro Tempore sereno. Plin. lib. 18. cap. 28.
Dies silens a ventis. Columel. lib. 4. cap. 29.
Luci silentes. Sil. lib. 17. 22.
Nox silens. Virg. 4. Æn. 517.
Spiritus silentis dies. Columel. lib. 3. cap. 19. Verumtamen præstat eligere sationi silentis, vel certe placidi, spiritus diem.
Venti silentes. Columel. lib. 12. cap. 25.
Umbræ silentes. Virg. 6. Æn. 264. V. paulo infra.
Unda silens. Valer. 5. Argon. 522.
Anni silentes. V. ANNUS.
Flos silens, Qui non amplius crescit & quodammodo declinat. Columel. lib. 12. cap. 7. Item ferulæ cum coliculo silentes quam tenerrimum florem pastinacæ agrestis, vel sativæ cum coliculis, silentem florem vitis albæ, & asparagi, &c. Ego tamen Florem silentem dici putaverim, Qui nondum se explicat & aperit. Tunc enim silet, nec se promit.
Surculi silentes, Nondum germinantes. Columel. lib. 11. cap. 2.
Vineæ silentes. Columel. lib. 4. cap. 27. i. e. Nondum gemmantes.
Luna silens, Deficiens & declinans: quando non amplius apparet super terram, utpote in interlunio, nobis non lucens. Plin. lib. 16. cap. 39. Inter omnes vero convenit utilissime in coitu ejus sterni, quem diem alii interlunium, alii silentis lunæ appellant. conf. SILENTIUM.
Silentes pl. subst. pro Mortuis. Ovid. 5. Fast. 483.
Mox etiam lemures animas dixere silentum. h. e. Mortuorum.
Cœtus silentum. Ovid. 15. Met. 66.
Concilium silentum. Virg. 6. Æn. 432.
Sedes silentum. Ovid. 15. Met. 772.
Vulgus silentum. Senec. Med. 10.

SILENTIUM, i. n. [σιγὴ, Gl. omn. L. G. σιωπὴ, G. L. ἡσυχία] Plin. lib. 10. cap. 69. Silentium in mari piscantibus.
Silentium noctis, pro Intempesta nocte; quam alii Concubium, alii Conticinium vocant. Liv. 5. 32. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiavit Tribunis, se in nova via, ubi nunc sacellum est, supra ædem Vestæ vocem noctis silentio audisse clariorem humana.
Acre silentium, & intentum, & cupidum ulteriora audiendi. Plin. 2. Epist. 10. extr. V. ACER, Adj.
Sacrum silentium. Hor. 2. Carm. 13. 29. Inferorum scil.
Vastum silentium. Tacit. 3. Hist. 13.
Agere silentium de aliquo. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Animadvertere cum silentio. Ter. Eun. Prol. 44.
Confiteri silentio, Tacendo. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Continere suos silentio. V. CONTINEO.
Descendere in silentium. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Dissimulare aliquid silentio. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Facere silentium. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Præterire silentio, Indictum. Cic. in Partit. 82.
Prætervectus silentio sum periculosissimum locum. Cic. 7. Philip. 8.
Silentium esse a. V. A, præp.
Est silentium de. Cic. 5. Att. 16. De Partho silentium est, sed tamen concisos equites nostros a barbaris nuntiabant ii, qui veniebant.
Transire quidpiam silentio. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Transmittere aliquem silentio. Tacit. 1. Ann. 13.
Poetæ frequentius plurali numero ponunt. Ovid. 2. de Arte Am. 603.
Eximia est virtus præstare silentia rebus.
Somni silentia. Ovid. 4. Fast. 549.
Alta silentia. Ovid. 1. Met. 349. Virg. 10. Æn. 63.
Cæca silentia. Sil. lib. 7. 350.
Muta silentia noctis. Ovid. 7. Met. 184.
Rabiosa silentia. Pers. 3. Sat. 81.
Severa silentia noctis. Lucret lib. 4. 462. V. SEVERUS.
Taciturna silentia. Ovid. 2. de Arte Am. 505.
Tranquilla silentia noctis. Stat. 1. Theb. 441.
Agere alta silentia. Ovid. 1. Met. 349.
Facta tectis silentia. Virg. 1. Æn. 734.
Facere longa silentia. Ovid. 1. Fast. 183.
Facere silentia majestate manus. Pers. 4. Sat. 7.
Jubere silentia. Lucan. lib. 1. 298.
Rumpere silentia sermone. Ovid. 1. Met. 208.
Rumpere alta silentia. Virg. 10. Æn. 63.
Rumpere taciturna silentia. Lucret. lib. 4. 587. Ovid. V. supra.
Suadere silentia digito. Ovid. 9. Met. 691.
Tenuere silentia cuncti. Ovid. 1. Met. 206.
Torquent illam furibunda silentia. Stat. 10. Theb. 890.
Silentium, Augurale vocabulum est, cum in augurio vitium non est. Nam vitium iis, quæ auspicata sunt & augurata opponitur. Cic. 2. de Div. 71. Peritum autem, inquit, esse necesse est eum, qui silentium quid sit intelligat. Id enim Silentium dicimus in auspiciis, Quod omni vitio caret. Hoc intelligere perfecti Auguris est. V. & seqq. Ex Turneb.
Silentio, vice adverbii. Liv. 9. 38. Nocte deinde, silentio, ut mos est, L. Papirium, Dictatorem dixit.
Audire silentio. V. AUDIO.
Convenisse silentio videtur, inter locatorem & conductorem. i. e. Tacite, quamvis diserte non sit verbis expressum. Jabolenus in l. Ea lege. D. locati. [Hic Silentium est Tacitus consensus.
Ferre aliquid silentio. Cic. 2. Tusc. 46.
Silentium, Taciturnitas. Hor. 3. Carm. 2. 25.
Est & fideli tuta silentio Merces.
Alti & egregii silentii homo. Hor. 2. Serm. 6. 58.
Suspicax silentium. Tacitt. 3. Ann. 11. extr.
Silentium causarum & juris. Cic. 7. Verr. 31. In foro silentium esse summum causarum atque juris. q. d. Justitium. V. paulo supra.
Transigere vitam silentio; i. e. Otiose & obscure. Sallust. Catil. cap. 1.
Venimus per silentium ad exactæ ætatis terminos, Per oblivionem. Tacit. Agric. 3. extr.
Silentium, pro Quiete. Liv. lib. 37. 38. Silentium deinde biduum fuit, neutris transgredientibus amnem. Intelligit, non fuisse ad certamen congressos.
Plus, quam si dixisset, ἡσυχία. H. St.
Silentium lunæ. Virg. 2. Æn. 255.
— tacitæ per amica silentia lunæ. Aliud est autem Silente nocte, aliud Luna silente, ut docet Plin. lib. 28. cap. 7. Nam Silentium lunæ, Interlunium intelligitur, i. e. tempus id quo luna non lucet. Ex Lambin. V. super dict.
Regit silentium Diana. Hor. Epod. 5. 51.
— Diana, quæ silentium regis. Ex ritu sacrorum dictum est, in quibus imperabatur a Præcone, ut qui aderant, linguam pascerent, id est tacerent, & linguis faverent. Spectatricem igitur & arbitram magici sacri Lunam, cui & silentium tribuitur, ut a Marone 2. Æn. 255.

SILENTIĀRIUS, i. m [ἡσυχαστὴς Gl. G. L.] Tria hominum apud veteres officia significat. Est Silentiarius, Qui silentium indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Est Silentiarius, Secretarius, qui silenda audit. Est Servus silentiarius, Qui garrientes servos coercet, & tacere jubet. Erat silentiariorum schola Constantinopoli, ut docet Nicephorus lib. 16. cap. 24.
De silentiariis sacri palatii, id est illis, qui sunt in secretis Principum assidui, meminit Justin. l. ultima de excusat. tuto. lib. 6. C. l. 30. §. ulti. C. de inofficioso testamen.

teſtamen. Hi Spectabiles ſilentiarii appellantur ab eodem Juſtiniano ibidem: Galli appellamus *Conſiliarios privati conſilii*: id eſt ſacri. Salvian. Maſſilienſis lib. 4. de vero Dei judicio: Paverit quippe actores, paverit ſilentiarios. De ſervis aut miniſtris, non de Spectabilibus loquitur. Procop. lib. 2. de Bell. Perſ. de Spectabilibus in hunc modum loquitur: Silentiarii ſunt miniſtri ad ea, quæ ſilentii, quietiſque ſunt interiores in Principis domo, arcanorum principis conſcii, quique ſilendis, & arcanis principis conſiliis intereſſe ſolent. Quidam eos Auricularios appellant. V. l. 3. C. de Silentiar. lib. 12. conf. Auricularius ſ. l. & Cang. Gloſſ. utrumque.

Silentiōſus, a, um. Adj. Tacitus. Apul. Met. 11. pr. Nactuſque opacæ noctis ſilentioſa ſecreta.

Silentus, a, um. Adj. Lævius apud Gell. 19. 7. Loca ſilenta.

Sileſco, [σιωπάω] ĕre. Tacitum fieri, Silere. Ter. Adelph. 5. 2. 10.
Niſi dum hæ ſileſcunt turbæ, interea in angulum
Aliquo abeam. i. e. Dum ſedabitur hic tumultus.
Deûm domus Jove dicente ſileſcit. Virg. 10. Æn. 101.
Furor cæli ſileſcit. Catull. 47. 2.

Sĭlĕr, ĕris. n. Frutex nonnunquam arboreſcens, ut baculos ruſtici ex eo faciant: aquoſis locis creſcit quaſi pumila ſalix, cujus etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius, contenditque non eſſe id quod *Seſeli Maſſilienſe* officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. 2. Georg. 2.
— ut molle ſiler, lentæque geniſtæ. Plin. lib. 24. cap. 10.
Sileris folia illita fronti, capitis dolores ſedant.

Sĭlex, ĭcis. c. [μυλίτης λίθος Gl. L. G. χάλιξ G. L.] Lapis durus, ex quo ignis excuti ſolet. Dictus quod de eo ignis ſaliat: vel quod ictu ferri graviter percuſſus diſſiliat: vel quod latentem & velut ſilentem intra ſe ignem habeat, qui attritu, aut percuſſu excitetur. Virg. 8. Æn. 233.
Stabat acuta ſilex præciſis undique ſaxis. Ovid. 7. Met. 107.
Aut ubi terrena ſilices fornace ſoluti.
E ſilice ignem Pyrodes invenit. Plin. 7. 9.
Venæ ſilicis. Virg. 1. Æn. 135.
Acutus ſilex. Catul. 61. 5.
Atra ſilex. Virg. 6. Æn. 602.
Durus ſilex. Ovid. 2. Met. 706.
Impenetrabilis ſilex ferro. V. IMPENETRABILIS.
Nuda ſilex. Virg. 1. Ecl. 17.
Numidicus ſilex. V. NUMIDIA.
Ordinarius ſilex. V. Ordinarius in ORDO.
Rigidi ſilices. Ovid. 9. Met. 225.
Validi ſilices. Lucret. lib. 1. 572.
Excudere ſcintillam ſilicis. Virg. 1. Æn. 178. Al. Silice. Virg. 1. Georg. 135.
Et ſilicis venis abſtruſum excuderet ignem.
Tenuantur ſilices ab uſu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.
Stat tibi ſilex in corde. Tibul. lib. 1. 1. 64.

Silĭceus, a, um. Adj. [ἐκ πυρίτου] Quod eſt ex ſilice. Cato de R. R. cap. 18. Saxa ſilicea. Vitruv. 8. 3.

Silicārius, i. m. inter opifices refert Frontin. de Aquæduct. lib. 2.

Silicatus, a, um. Adj. Quod eſt ex ſilice factum. Unde Stratæ ſilice viæ dicuntur Silicatæ.

Silicīda, æ. m. [σκληρουργός] Gloſſ. Latinogræc.

Silia, æ. f. [Σιλία] Aſiæ fluvius eſt, de quo Strab. lib. 15. In regione Montana, Siliam flumen eſſe, in quo nihil innatet: quanquam id Democritus non credat, qui magnam Aſiæ partem peragravit: ſed nec id Ariſtoteles concedit, etſi aeres quidam ſunt adeo tenues, ut nulla in eis volatilia inveniantur. conf. SILLA.

Sĭlĭcernium, i. n. [περίδειπνον, λύχνους γὰρ ἅπτειν ἐν πένθει οὐ θέμις. Gl. L. G.] ſcribit Nonius 1. 235. eſſe Funebre convivium, quod ſenibus exhibetur.
Verrius apud Feſtum docet eſſe Farciminis genus, quo familia in luctu a fletu purgatur: quia cujus nomine inſtituebatur ea res, is jam ſolum cerneret. Cæcil. Credidi me ſilicernium ejus eſſe eſurum.
Donatus inquit eſſe Cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quod eam ſilentes cernant umbræ, i. e. umbræ poſſideant, vel quod qui hæc inferant, cernant, neque deguſtent. Nam de his quæ libantur inferis, quiſquis ederit vel biberit, funeſtatur. Hinc Ter. in Adelph. 4. 2. 48. appellat Senem ſilicernium, Qui jamjam ſilentibus cernendus ſit:
I ſane, ego te exercebo hodie ut dignus es, ſilicernium.
Alii Silicernium nomen fictum a Terentio exiſtimarunt pro Sene, quod incurvitate ſilices ſpectet. [[Quod etymon rejicit cum Nonio Donatus, amplectitur Fulgentius. Minus abſurdum alterum, Quod ſolum cernat, quaſi Solicernium, vel Sulicernium, ut Exſul, & Exſilium, ab eadem voce. V. tamen ad ſeq. dict.
Qui recte ſentiunt, affirmant Silicernium, Funebre convivium eſſe: quod apud veteres ſenibus exhiberi ſolebat, dictum quod cum ſilentio edentes cernerentur: vel quod cogitarent ſe mox illum ſecuturos. Quapropter abeuntes a convivio, veluti ſe amplius non viſuri, mutuo ſe ſalutabant. Varr. apud Non. 1. 234. Funus exſecuti, laute ad ſepulcrum antiquo more ſilicernium confecimus. i. e. Convivium in quo pranſi diſcedentes dicimus aliis alii Vale. Silicernium ergo Terentius Senem vocat, atque decrepitum. i. e. dignum, vel cui ſilicernium fiat, vel qui ad ſilicernium vocetur.

Silicernius, a, um. Adj. Silicernios dici voluerunt, Senes incurvos, quaſi jam ſepulcrorum ſuorum ſilices cernentes. Unde Cincius Alimetus Hiſt. de Gorgia Leont. ſcribit dicens, Qui dum jam ſilicernius finem ſui temporis exſpectaret, etſi morti non potuit, tamen infirmitatibus inſultavit. Hæc Fulgent. Exp. Serm. Ant. 8. [De etymo, & ſignificatione varia hujus dictionis prolixa eſt diſquiſitio apud Voſſ. in Etymol. ita tamen ut in medio rem relinquat. Gloſſographus Græcolatinus dici innuere videtur quaſi Selucernium, quod Se, i. e. Sine lucerna peragatur, niſi potius Silicernium a Silente lucerna. V. in dict. ſuper.

Silices, Populi ſunt montana Armeniæ ad Tigridis oſtia incolentes. Plin. lib. 6. cap. 6.

Silicia, æ. [τῆλις] Herba, de qua ſic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec fœnogræco minor auctoritas; quod telin vocant, alii carphos, alii buceras, alii ægoceras, quoniam corniculis ſemen eſt ſimile, nos ſiliciam. [Forte Siliquam. V. in hac dict. Colum. paulo infra. Niſi mavis Siliculam.

Silicius, i. m. Plin. lib. 16. cap. 16. Si magnitudinem menſarum caperet haud dubie præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectorumque ſilicios aut laminas raro uſu ſpectatur. Quo in loco legendum eſt Sicilicos, a verbo Sicilio, ſicilis, quod a verbo Seco, ſecas, derivatur. Sicilicos autem interpretor Segmenta & teſſellas. Sed omnes Codd. exhibent Silicos. Nonnulli legere malunt Silaceas laminas, i. e. Silis colore tinctas. V. Harduin. in loc.

Sĭlīgo, ĭnis. f. [σιλίγνιον, Gl. G. L. σεμίδαλις L. G.] Frumenti genus, ex quo panis optimus fiebat. Juven. 6. Sat. 471.
— coctæque ſiliginis offas. Columella 2. 9. R. R. tritici vitium eſſe ait, & quamvis candore præſtet, pondere tamen vinci. Item aliquanto infra, Omne triticum uliginoſo in loco tertia ſatione in ſiliginem converti. Exceptitia ſiligo. Plin. lib. 18 cap. 10. V. ORIZA.

Siligĭnārius, i. m. Siliginis venditor, vel diſtributor. Ulpian. in l. Si quis uxori. §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.

Siligineus, a, um. Adj. [σιλιγνίτης] Ex ſiligine factum. Plin. lib. 18. cap. 9. Siligineæ farinæ modius, Gallicæ XXII libras panis reddit, &c. Siligineum panem pro Delicato ſumit Seneca: unde Plebejo opponit, Epiſt. 120. Item Epiſt. 124. Malum panem dicis: exſpecta, bonus fiet, etiam tenerum tibi & ſiligineum fames reddet.

Sĭlĭqua, æ. f. [κεράτιον, καὶ κυάμου, καὶ φασήλου λοβοί, καὶ ξυλόγλυκον, λοβὸς τῶν χεδρόπων, Gl. L. G.] Folliculus, ſeu integumentum, ubi grana leguminum includuntur, & ſi quid leguminibus ſimile. Plin. lib. 18. cap. 12. de fabis, Nam ſiliquæ, cauleſque gratiſſimi ſunt pabulo pecori. Hor. 2. Epiſt. 1. 123.
— vivit ſiliquis, & pane ſecundo. Perſ. 3. Sat. 55. [In Gloſſ. ξυλυγλύκυ ſcribendum puto: facili errore, permutatum υ cum ο. Intelligitur autem Glycyrrhiza: Si nil mutes, Siliqua dulcis.
Quaſſans legumen ſiliqua. Virg. 1. Georg. 74.
Siliquæ fallaces. Virg. 1. Georg. 195.
Grandior ut fetus ſiliquis fallacibus eſſet. i. e. Quæ fallere plerumque ſolent. Interdum enim leguminum folliculi majores videntur, quum inanes ſint.
Siliqua, Fœnumgræcum alias dicitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Fœnumgræcum, quod ſiliquam vocant ruſtici, duo tempora ſationum habet, quorum alterum eſt Septembris menſis (quum pabuli cauſa ſeritur) iiſdem diebus, quibus vicia, circa Æquinoctium. Alterum autem menſis Januarii ultimo, vel primo Februarii, quum in meſſem ſeminatur. Idem lib. 2. cap. 2. Siliquæ modii ſex vel ſeptem totidem operis obruuntur, metuntur una.
Siliqua, Arbor. Galen. lib. 7. Simplic. Latinis etiam Siliqua Græca, quod fructum fert ſiliqua obtectum, fabæ cujuſdam more. Columel. lib. 5. cap. 10. ubi de Pomario conſerendo: Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & perſicum, ante brumam per Autumnum ſerito.
Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignoſus, falcatus, digitali longitudine, latitudine pollicari, quatuor intus grana continens, quæ ceratia a cornu ſimilitudine appellantur. Plin. lib. 15. cap. 24. Dulces ſiliquas vocat, quod dum eduntur, prædulces ſentiantur, & ſuccum caſſiæ referant.
Siliqua, alia arbor quam Iones Cerauniam appellant, omnino diverſa a ſiliqua Græca. De hac ſic Plin. lib. 13. cap. 8. Similis his ſiliqua, quam Iones ceratoniam vocant, trunco & ipſa fertilis, ſed pomo ſiliqua, &c.

Silicŭla, vel **Siliquula**, æ. f. dimin. Varr. de R. R. 1. 23. Lupinum, cum necdum ſiliculam cepit. V. ſeq. dict.

Silĭquor, [κεράτια ποιῶ] āri. Siliquas capere, hoc eſt integi ſiliquis, quod de leguminibus ſiliquis tectis dicitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Inter omnes autem conſtat nihil eſſe utilius lupini ſegete, prius quam ſiliquetur, aratro vel bidentibus verſa. Idem lib. 18. cap. 7.

Siliquaſtrum, i. n. [κεράτεια] Herba quæ & Piperitis dicitur, a piperis ſapore, vulgus noſtrum *coſtum* appellat. Plin. lib. 19. cap. 12. Panax piperis ſaporem reddit, magis etiam ſiliquaſtrum, ob id piperitidis nomine accepto. Idem lib. 20. cap. 17.
Siliquaſtrum, alio ſignificatu. Hyginus lib. 2. 10. Poet. Aſtron. in Caſſiopeia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alii plures dixerunt, ut gloriata ſit ſe forma Nereidas præſtare. Pro quo facto inter ſidera ſedens in ſiliquaſtro conſtituta eſt. Idem lib. 3. 9. Caſſiopeia ſedens in ſiliquaſtro collacata eſt: cujus ſedilis & ipſius Caſſiopeiæ pedes poſiti in ipſa circumductione circuli, qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis ad æſtivum circulum pervenit. Paulo poſt rurſus Sedile vocat, & in fine Sellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, eſt Caſſiopeia in ſella ſedens. Pompejus Feſt. lib. 17. Siliquaſtra, ſedilia appellantur antiqui generis, D littera in L. converſa, ut etiam in Sella factum eſt, & Subſellio, & Solio, quæ non minus a ſedendo dicta ſunt. Hinc apparet, apud Hyginum legi debere Seliquaſtrum per ſecundam vocalem. V. Sella in SEDEO.

Siliquātĭcum, i. n. Vectigal quod in nundinis penditur fiſco ob venditionem proponendam. V. Cujac. Obſerv. 16. 23. Caſſiod. Varr. Epiſt. 2. 4. pr. Idem 30. extr. Qui ita commercium negotiationis exerceat, quatenus, nec monopolii, nec ſiliquatici, nec aurariæ aliquid penſionis, impendat. [Forte ex ſiliquarum, i. e. Leguminum, venditione nomen invenit id genus penſionis.

Silis, [Σίλις] Plin. lib. 3. cap. 18. Fluvius eſt Venetiæ ex montibus Tarviſanis fluens: Sylis vero, cum y Græco in ultima, nomen eſt, quo, ut idem teſtatur lib. 6. cap. 7. & 16. Scythæ Tanaim fluvium appellant. Hard. utrobique Silis.

Silius, Nomen gentis Ro. ex qua. Silius, cognomine Italicus, Poeta eximius, cujus exſtant libri XVII de Bello Punico. Floruit Nerone Imper. quo tempore & Conſul fuit. V. Plin. Ep. 3. 7. Martial. 9. 88.
Silius Auſonio non ſemel ore potens.

Silla, æ, m. V. SULLA.

Silla, æ, f. ut vult Diodorns V. SILIA.

Silli, Æthiopum gens, quam cum Struthiophagis bellum gerere continuo, annotat Strab. lib. 16. [In Gr. eſt Sili, Σίλοι.

Sillus, i. m. [Σίλλος] Sillos Græci vocant Dicacitates & ſales mordaciores. Unde Gell. lib. 3. cap. 17. refert Timonem quendam ſcripſiſſe librum maledicentiſſimum, qui Silli inſcribitur. Cujus ſæpe meminit Diog. Laert. Suid.

Sillographus, i. m. [σιλλογράφος] Sillorum, id eſt ſalium, atque dicacitatum ſcriptor, qualis fuit Timon ille Phliaſius, qui librum quendam, conviciorum & irriſionis plenum, in Philoſophos edidit, Sillos inſcriptum, quo nomine Græci maledicta & irriſiones intelligunt. Ammian. 22. 16. V. dict. præced.

Sillȳbus, i. m. [σίλλυβος] Membranula, ex qua indices fiunt; ut ait Cic. 4. Att. 4. in quem locum ſic ſcribit Grævius; Legendum eſt σίττυβοι,

non

non, ut quidam, σύλλαβοι. Dicuntur aliter πιττάκια illi indices, sive membranæ, quibus inscribebantur nomina auctorum, & quæ voluminibus adglutinabantur. Σίλλυβοι & σίλλυβα sunt etiam Pelles, quas oræ vestium adsuebant, ut ex Polluce, Hesychio, & Eustathio docuit Salmasius ad Historiam Augustam. Sicut autem pelles oris vestium adsuebantur, sic etiam pelliculæ seu membranulæ cum nominibus scriptorum & operum affigebantur tergis voluminum & codicum. Hinc etiam dicit Cic. 4. Att. 5. & 8. Bibliothecam suam talibus sillybis illustratam & pictam fuisse ab his librariis. Nam & in illis sic legendum est, non Sittybis, ut libri præ se ferunt. Hæc Grævius.

Sĭlo, ōnis. m. [σιμὸς, Gl. L. G.] Qui prominentia habet supercilia, a Sileno, quem hirsutis superciliis fuisse tradunt: ut auctor est Fest. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvum, ac silonem senem, statutum, ventricosum.

Silonem quidam Naso repando hominem dicunt: quod Plinius sensisse videtur lib. 11. cap. 37. V. SILUS & SIMUS.

Silon, Insulam Indiæ docet esse Augustinus in lib. de Civit. Dei, sect. 21. Quæ ex eo ceteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

Siloson, V. SYLOSON.

Silpe, es. f. σίλφιον, Gloss. Latinogræc. & in Græc. Lat. Σίλφιον, Blatta. Silphe, σίλφη, Diosc. 2. 35.

Silphium, i. n. [σίλφιον] Idem quod Laserpicium. V. LASER. Plin. lib. 19. cap. 3. & lib. 22. cap. 23.

Silphium, Regio Libyæ, ab insula Plateæ usque ad os Syrtium protensa, teste Herod. lib. 4.

Silva, æ. f. [ὕλη Gl. L. G. & G. L.] generale nomen est, proprie arborum, & quæ cædua est, hoc est quæ habetur in eum usum, ut ex ea cædatur materia. Servius, Quam Græci ὕλην vocant, poëtæ nominant silvam, id est, elementorum congeriem, unde cuncta procreantur. Virg. 3. Æn. 681.

— silva alta Jovis, lucusve Dianæ.

Locus in media silva maxime opacus & frigidus. Cic. 1. de Orat. 18.
Brachia silvarum, Rami. Stat. 1. Theb. 362.
Comæ silvarum, Frondes. Stat. 3. Silv. 3. 98.
Filia silvæ pinus. Hor. 1. Carm. 14. 12.
Gloria silvarum pinus. Stat. 5. Silv. 1. 151.
Agrestis. Ovid. 7. Met. 142.
Alta. Ovid. 14. Met. 364.
Antiqua. Virg. 6. Æn. 179.
Ardua. Ovid. 1. Fast. 243. al. Incædua.
Arens. Virg. 12. Æn. 522.
Barbarica. V. BARBARUS.
Cædua. V. CÆDO.
Comata. Catul. 4. 11.
Conseminea. V. CONSEMINEUS.
Densissima. Virg. 2. Georg. 17.
Formidolosis silvis latent feræ. Hor. Epod. 5. 55.
Frequens trabibus silva. Ovid. 8. Met. 329.
Frondiferæ. Lucret. lib. 1. 257.
Glandaria. V. Glandarius, in GLANS.
Immensa. Virg. 6. Æn 186.
Incædua silva. Stat. 6. Theb. 90. Ovid. 3. Amor. 1. 1.

Stat vetus, & multos incædua silva per annos.

Ingentes silvæ. Lucret. lib. 5. 1242.
Jugosæ silvæ. Ovid. 4. Epist. 85.
Magna. Virg. 3. Georg. 219.
Nemorosæ. Ovid. 10. Met. 687.
Nigræ. Hor. 1. Carm. 21. 7.
Opacæ. Ovid. 6. Met. 687.
Palaris silva. V. Palaris in PALUS, pali.
Pascua silva est, Quæ pascuis pecudum destinata est. Paul. in l. Silva. D. de verbor. signific.
Pineæ. Virg. 9. Æn. 85.
Proceræ. Ovid. 16. Epist. 107.
Profundæ. Lucret. lib. 5. 42.
Rudes. h. e. Materia nondum cæsa, nec dolata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 366.
Rusticæ. Ovid. 4 Epist. 102.
Salubres. Hor. 1. Epist. 4. 4.
Secretæ. Ovid. Rem. Amor. 591.
Steriles. Virg. 2. Georg. 440.
Vernantes. Sen. Herc. OEth. 4.
Vetustæ. Ovid. 6. Met. 521.
Virentes. Catull. 32. 10.
Viridicatæ. Cic. 3. Q. frat. 17.
Virides. Ovid. 3. Met. 324.
Umbrosæ. Ovid. 1. Met. 693.
Abstrusi mane me in silvam densam & asperam, non exeo inde ante vesperam. Cic. 12. Att. 16. V. ABSTRUDO.
Ambire silvas plagis. Ovid. 2. Met. 499.
Aucta silva sororibus. Ovid. 2. Met. 372.
Canit silva avibus. Lucret. lib. 1. 257. V. AVIS.
Cædere silvas. V. CÆDO.
Convellere viridem silvam ab humo. Virg. 3. Æn. 24.
Ducere silvas. Quintil. lib. 1. cap. 1. De Orpheo.
Decutere honorem silvis, Folia. Virg. 2. Georg. 404.
Eruere silvas. Virg. 4. Georg. 329.
Excidere silvas. Lucret. lib. 5. 1265.
Exederat ardor flammeus silvas. Lucret. lib. 5. 1252.
Ministrat alta silva tædas. Virg. 2. Georg. 431.
Nutat obscura silva. Senec. Thyest. 8.
Nudata cacumina silvæ. Ovid. 1. Met. 346.
Pacantur incultæ vomere silvæ, Domantur aratro, Fiunt novalia. Hor. 1. Epist. 2. 45.
Reboant silvæ. Virg. 3. Georg. 223.
Rotat silvas amnis. Stat. 4. Silv. 3. 79.
Violata vetus silva nulla securi. Ovid. 3. Met. 28.
Silva, de Herbis aliquando dicitur. Virg. 3. Georg. 385.

— subit aspera silva,
Lappæque, tribulique. Servius.

Silva de Vitibus. Virg. 2. Georg. 26.

Silvarumque aliæ pressos propaginis arcus
Exspectant.

Horrida silva siccæ comæ. Juven. 9. Sat. 13.

— horrida siccæ
Silva comæ, nullus tota nitor in cute.

Medicinæ silva, i. e. Copia atque congeries ejusmodi rerum, unde medicamenta parari possint. Plin præf. lib. 35.
Silva aliquando dicitur, [ὕλη λόγων Gl. G. L.] Quod ex tempore scribitur velocissime: estque veluti prima materia. Quintil. lib. 10 cap. 3. Cic. 3. de Orat. 101. Primum silva rerum ac sententiarum comparanda est, qua de parte dixit Antonius. h. e. Maxima congeries & ubertas.
Silva dicendi. Cic. in Orat. 12. Sed & hujus & aliorum philosophorum disputationibus & exagitatus maxime orator est, & adjutus. Omnis enim ubertas, & quasi silva dicendi, ducta ab illis est. i. e. Omnis copia & dicendi materia. Nihil est enim de quo philosophi non loquantur, quum res omnes divinas atque humanas sibi tractandas sumant.

Silvŭla, æ. f. dimin. [θαμνίδιον] Columel. lib. 8 cap. 15. Sunt enim quibus cordi est vel in silvulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus silvulis occupetur.

Silvester, & **Silvestris**, e. Adj. [ὑλικὸς, Gl. omn. ὑλώδης, ὑλαῖος, G. L.] Quod est silvæ. Virg. 1. Ecl. 2.

Silvestrem tenui Musam meditaris avena. Idem 2. Georg. 51.

Silvestris, Quod est in silva. Cic de Amicit. 70. Quum locis etiam ipsis delectemur montuosis & silvestribus. h. e. In locis qui in montibus sunt, & silvis.
Agrum silvestrem mitigat flammis. Hor. 2. Epist. 2. 186.
Antra silvestria. Ovid. 13. Met. 47.
Arbor silvestris. Virg. 3. Ecl. 70.
Coitio silvestris Lupercorum. Cic. pro Cœl. 26.
Dona silvestria. Catull. Argon. 62. 279.
Homines silvestres. Hor. de Arte Poet. 391. i. e. Rudes.
Materia silvestris & Culta, Quæ ex silva decerpitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Arborum autem confectione omnique materia & culta & silvestri, partim ad calfaciendum corpus, igni adhibito, & ad mitigandum cibum utimur, partim ad ædificandum, ut tectis septi frigora caloresque pellamus.
Montes vestiti atque silvestres. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.
Numina silvestria. Ovid. 3. Fast. 302.
Saltus silvestris. Curt. lib. 4. 3. 21.
Sæpibus silvestribus loca densa. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Tecta silvestria. Cic. 1. de Invent. 2. Qui dispersos homines in agris & in tectis silvestribus abditos, ratione quadam compulit in unum locum, & congregavit.
Tumulus silvestris. Liv. 27. 26.
Via inculta & silvestris. Cic. de Clar. Orat. 59.
Vita silvestrium. Cic. 2. de Nat. Deor 99. Subaudi Animalium.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 27. Silvestriora omnia tardiora. [An Silvestria?

Silvester, tri. m. [ὑλαῖος] Gloss. Græcolat.

Silvātĭcus, a, um. Adj. [ὑλαῖος] Quod ad silvam pertinet; ut, Silvaticus mus, apud Plin. lib. 30. cap. 9. Habitans in silvis.
Falces silvaticæ. Cato R. R. cap. 11.
Laurus silvatica, Crescens in silvis. Cato R. R. cap. 8.

Silvōsus, a, um. Adj. [ὑλήεις, ὑλώδης] Ubi multæ silvæ sive arbores sunt. Liv. 9. 2. Saltus duo alti, silvosique sunt, montibus circa se perpetuis inter se conjuncti. Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores ejusdem rami in excelsum emicant silvosa multitudine.

Silvicŏla, æ. m. [ὑλονόμος Gl. G. L.] Qui silvam incolit. Propert. lib. 3. 13. 34.

His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
Oscula silvicolis empta dedere viris.

Silvicultrix, īcis. f. [ὑλονόμη] Catull. 61. 72.

Ubi cerva silvicultrix, ubi aper nemorivagus?

Silvifrăgus, a, um. Adj. Silvas frangens: qualis est ventus a quo arbores in silvis & franguntur & eruuntur. Lucret. lib. 1. 276.

— montesque supremos
Silvifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

Silvĭger, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑλοφόρος] ut, Silvigeri montes. Plin. lib. 31. cap. 3. De montibus Hircanis.

Silvesco, [ὑλομανεῖν, ὑλομανέω] ĕre. In silvam redigi, seu silvestres, aut infructuosas arbores sarmentave fieri. Cic. de Senect. 52. Ne silvescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Columel lib 4 cap. 11.

Silvescens, entis. Partic. Arnob. 3. p. 109. Capilli silvescentium crinium velleribus involuti.

Silvānus, i. m. [Πὰν, θεὸς ὑλαῖος Gl. omn. Σιλβανὸς L. G.] Servius; Silvanus, deus est silvarum. Hic amavit puerum Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam cervam. Hanc quum Silvanus nescius occidisset, puer est exstinctus dolore, quem amator deus in cupressum arborem ejus nominis vertit, quam pro solatio portare dicit Virg. 1 Georg. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum. De Silvanis & Faunis Plin. lib. 12. cap. 1.

Arbiter umbræ Silvanus. Stat. 6. Theb. 111.
Deus arvorum pecorisque Silvanus. Virg. 8. Æn. 600.
Horridus Silvanus. Hor. 3. Carm. 29. 23.
Potentes nemorum Silvani. Lucan. lib. 3. 403.

Silvius, i. m. [Σιλούϊος] a Silva: Festus, Silvii sunt appellati Albani reges, a Laviniæ filio, quem post excessum Æneæ gravida relicta timens periculum, & suæ vitæ, & ejus, quem utero gerebat, in silvis latens enixa est. Qui restitutus in regnum est post mortem Ascanii prælatus Iulo fratris filio, cum inter eos de regno ambigeretur.
Silvius, Æneæ filius: a quo postea omnes Albani reges, Silvii dicti sunt ab hujus nomine: sicut hodie Romani imperatores Augusti vocantur: Servius enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 763.

— primus ad auras
Ætherias Italo commistus sanguine surget
Silvius. V. Auctor. de Orig. Gent. Rom.

Silvia, æ. f. [Σιλουΐα] Nomen, quo Ilia, Romuli mater, vocata est. Virg. 7. Æn. 487. Ovid. 2. Fast 383.

Silvia Vestalis cælestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo. al. Ilia Vestalis.

Silures, um. m. pl. [Σίλυρες Ptol.] Britanniæ populi, quos memorat Tacit. 12. Ann. 32. Silurum colorati vultus. Idem Agric. 11. 3. Eadem est regionis pars, quæ hodie ab Anglis vocatur *Southwales*. Silures autem Cambdenus statuit in Herefordia, Radnoria, Brechinia, Monumethia & Glamorgiana.
Silurum insulæ; Solin. cap. 35. vulgo, *les Sorlingues*; Anglice *Silly*; ab occiduo Angliæ triginta milliaria distantes.

Silūrus, i. m. [σίλουρος] Piscis, vulgo in Germania *beldh*, in Ungaria *accia*. Peculiaris Nili piscis traditur: quanquam & in Danubio reperiatur: quem non absimilem ei putant quidam doctissimi, quem Sturionem appellamus. Plin. lib. 9. cap. 15. Juven. 4. Sat. 33.
Vendere municipes fracta de merce siluros.

Sĭlus, i. m. [σιμός Gl. L. G.] Nasus sursum versum aduncus. Unde, Galeæ quoque a similitudine, Silæ appellatæ sunt. Hæc Festus. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Ecquos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? Sil. 10. 413.
Et silus occulitur cæcum in vestigia telum. Ubi Marsus Silum interpretatur Telum in terram infixum, habens aciem sursum versam. Sed hoc in loco quidam legunt Stilus. V. silo & simus.

Silybon, [σίλυβον] Lata spina est, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum sale oleoque cocta estur. Dioscorides lib. 4. cap. 153. apud Matthiolum.

Silys, Fluvius Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus. Plin. lib. 6. cap. 7. Tanaim Scythæ Silyn vocant. V. silis.

S I M

Sima, æ. f. pl. Simæ, [σιμαὶ] a σιμὸς declinis. Vitruv. 3. 3. Simæ, quas Græci ἐπιτιθίδας dicunt, faciendæ sunt altiores octava parte coronarum altitudinis. V. Philand. Sunt & Citharæ partes. V. Hesych.

Simæthis, Simæthius, Simæthus, V. symæthus.

Simbella, V. semilibella, in semis.

Simbruina stagna. In Sabinis. Tacit. 14. Ann. 22. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est, ictæ dapes mensaque disjecta erat.

Simenia, n. pl. ossa in tergo nuncupatur a Græcis κυνόλοφα id est Canina prominentia Cæl. lib. 3. cap. 17. [Ex Polluc. 2. sect. 180. ubi quidem de mulo, qui Græcis ἡμίονος, nihil vero de Simeniis ossibus.

Simēnus, Cælator argenti apud Plin. lib. 34 cap. 8.

Sĭmia, æ. f. & Simius, i. m. [πίθηκος Gl. L. G. & G. L.] Hominum figuris proxima animalia, quæ cauda carent, & in Libya nascuntur: unde Ennius in Cic. 1. de Nat. Deor. 97.
Simia quam similis turpissima bestia nobis? Dictæ, quod Simæ sint, id est naribus depressis: vel quasi Mimæ, id est imitatrices. Martial. lib. 14. 202.
Callidus emissas eludere simius hastas. V. Plin. lib. 8. cap. 54. Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Molossorum in deliciis habebat, & fortes ipsas, & cetera, quæ erant ad sortem parata, disturbavit, & aliud alio dissipavit.
Simulator humani oris simius. Claud. 1. in Eutrop. 303.
Simia, per translationem, Qui alium imitatur. Plin. 1. Epist. 5. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Hor. 1. Serm. 10. 18. Demetrium simium vocat.
Per translationem, & quidem proverbialem. H. St.

Simiŏlus, i. m. dimin. [πιθήκιον] Qui utcunque alterum imitatur. Cic. 7. Fam. 2. Hic simiolus animi causa, me, in quem inveheretur, delegerat.

Simininus, a, um. Adj. Julius Obsequens in lib. de Prodigiis, C. Mario & C. Flacco coss. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminino capite.

Simĭdala, æ. f. [Σιμίδαλις] Gloss. Græcolat. In Latinogræc. Siligo redditur, & per s scribitur, V. f. l. semidalis, Idem ac

Sĭmila, æ. f. [σεμίδαλις] Farina alba & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib. 13. 10.
Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

Similāgo, inis. f. Idem Plin. 18. 8. Ægyptus similaginem conficit e tritico suo.

Similagĭneus, a, um. Adj. ut, Panis similagineus, apud Senecam, Epist. 119. V. siligo, & derivata supra.

Simĭlis, e. Adj. [ὅμοιος Gl. L. G. & G. L.] quasi Simul is. Ter. in prol. Phorm. 32.
Ne simili utamur fortuna, atque usi sumus. Plaut. Mostel. 1. 2. 21. Sibi quisque simile sumit.
Similis atque eadem. V. idem.
Magis similis. V. magis.
Similis, Genitivo junctum, ad morum, vel doctrinæ, vel hujusmodi, imitationem refertur. Ter. Eun. 3. 2. 43. Domini similis es. Plaut. Amph. 1. 1. 128.
Ain'vero, verbero? deos esse similes tui putas? Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen una est, aliquando Populum Romanum majorum similem fore.
Similis, Dativo junctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis hujusmodi rebus. Virg. 1. Æn. 593.
Os humerosque deo similis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum similis tui, moribus; similis tibi, figura: non semper vera est: quia utrumque indifferenter reperitur. Cic. 1. de Legib. 29. Nihil est enim unum uni, tam simile, tam par, quam omnes inter nosmet ipsos fuimus. Idem 7. Verr. 30. Sed non video, cur non potuerit patri similis esse filius. De figura in Genitivo. Plaut. Men. 5. 9. 30.
Neque aqua aquæ, neque lacte est lacti (crede mihi) usquam similius, Quam hic tui est, tuque hujus. Cic. 1. Tusc. 81. Quærerem ex eo, cujus suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris: vita, iste omnium perditorum ita similis, ut esset facile teterrimus.
Anhelanti similis. Virg. 5. Æn. 254.
Hinnuleo similis. Hor. 1. Carm. 23. 1.
Nimbo similes. Virg. 5. Æn. 317.
Primus ad extremum similis sibi. Hor. in Arte Poet. 254.
Sæpius tamen per Genitivum mores significamus. Ter. Adel. 3. 3. 57.
Salvus sit, spero est similis majorum suûm.
Similes eorum, vel illorum. Cic. 4. Acad. 13. Quum aliquos ex antiquis claros viros proferunt, quos dicunt fuisse populares, ut eorum ipsi similes esse videantur. Idem 4. de Fin. Stoici autem, quod finem bonorum in una virtute ponunt, similes sunt illorum.
Similis mærenti. Plin. lib. 9. cap. 8. Tristis, & mærenti similis, ipse quoque (quod nemo dubitaret) desiderio exspiravit.
Simile veri & vero. Cic. 4. Acad. 99. Etenim is quoque, qui a vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, non comprehensa, neque percepta, neque assensa, sed similia veri. Quintil. lib. 6. cap. 3. Vero similis dolor. Idem lib. 3. cap. 10. Quod est vero similius. Quod conjuncte alii scribunt Verisimilis. V. s. l.
Similis ac. Cic. 4. de Fin. 31. Nec si ille sapiens ad tortoris eculeum a Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Liv. 6. 28. Similem pavorem inde, ac fugam fore, ac bello Gallico fuerit.
Similis atque. Cic. pro Rabir. perd. reo, 14. Et similis viri tu ulcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset? Idem 5. de Fin. 40. Itaque & similis erit finis boni atque antea fuerat.
Similes inter se. Cic. 4. Acad. 118. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter se minutas, eas primum confusas, postea in ordinem adductas mente divina. Idem pro Cluent. 40. Homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi.
Similis in re dissimili. Cic. 1. Fam. 7. Simillimamque in re dissimili tui temporis nunc, & nostri quondam fuisse rationem.
Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant; ille autem clavum tenens sedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Senect. 17.
Simile est, pro Similis est, pro masculino positum neutrum. Titinnius Fullonib.
Formicæ pol persimile est rusticus homo. Novius Militibus Pomet.
Tu pueri pusilli simile es:
Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Non. 3. 205.
Compar. Simillior. Plin. lib. 12. cap. 17. Mastice tertia in Ponto bituminis simillior. Quintil. lib. 10. cap. 5.
Alii tantum in Superlativo Simillimus, cum ll, alii ne hic quidem geminant litteram l, nisi apud Poëtas. H. St. Sed, quum Comparativus regulariter formetur, l geminari non debet. In Superlativo vero geminari ideo videtur, quia Simillimus euphoniæ causa per syncopen ex Similissimus fecerunt antiqui, ad evitandam repetitionem litteræ i. Quemadmodum & in Agilis, Facilis, Gracilis, Humilis eandem euphoniam secuti sunt, licet nonnunquam & alterius declinationis exempla occurrant, præsertim apud antiquiores. Sic & r geminatum in his quorum Positivus hac littera terminatur, ut Acerrimus, &c. Alioqui ratio nulla apparet, cur antepenultima e. g. in Similimus producatur, quum eadem in Positivo & Comparativo correpta sit, ut & in ceteris a Similis derivatis.
Superl. Cic. pro Marcel. 8. Hæc qui faciat, non ego eum cum summis viris comparo, sed simillimum deo judico.
Furtis & fraude simillimus illi. Ovid. 13. Met. 32.
Amni puro simillimus. Hor. 2. Epist. 2. 20.
Buxo simillimus. Ovid. 11. Met. 417.
Flos violæ simillimus. Ovid. 4. Met. 268.
Pallor simillimus buxo. Ovid. 11. Met. 417.
Quies simillima morti placidæ. Virg. 6. Æn. 522.

Simile, [παραβολικῶς] Adverbialiter positum. Cic. 4. Acad. 14. Simile vos, quum perturbare, ut illi Remp. sic vos philosophiam, bene jam constitutam, velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. profertis. al. Similiter.
Superl. Cic. 2. Tusc. 54. Simillime animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere.
Simillime atque. Cic. pro Lege Agr. 1. 13. Hic tamen excipit Pompejum: simillime, ut mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur.

Simĭliter, Adv. [ὁμοίως Gl. L. G. & G. L.] Pariter, eodem modo. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Ego etiam si omnia, quæ dicenda sunt, libere dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.
Similiter ac. Cic. 3. de Nat. Deor. 8. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contuear oculis.
Similiter atque. Cic. 1. Philip. 9. Neque vero illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi.
Similiter, ut. Cic. 1. Off. 87. Similiter facere eos, qui inter se contenderent, uter Remp. potius administraret, ut si nautæ inter se certarent, quis eorum potissimum gubernaret.
Similiter, cum Dativo. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos ovorum specie pariunt.

Similĭtas, ātis. f. [ὁμοιότης] antiquum pro Similitudine. Cæcil. apud Non. 2. 827. Vide quid ferat morum similitas.
Nec ceteræ easdem habent inter se naturæ rerum similitates. Vitruv. 9. 9.

Similitūdo, ĭnis. f. [παραβολή, ὁμοίωσις, Gl. L. G. & G. L.] Ipsa rei similis forma. Cic. 1. Off. 56. Nihil autem amabilius, nec copulatius, quam morum similitudo bonorum. [Gloss. Græcolat. ὁμοιότης, ἡ ἰσότης, Parilitas, æqualitas; Ὁμοιότης ὄψεως, Similitudo.
Ad similitudinem. V. ad præpositionem.
Similitudo periculi. Cic. 7. Verr. 94.
Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7. conf. Verisimilitudo, in verus.
Abripere a parentis similitudine. V. abripio.
Accedere ad similitudinem alicujus rei. V. accedo.
Arripere alicujus similitudinem. V. arripio.
Similitudine veri capi. Liv. 25. 16.
Eludere similitudines. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ducere similitudinem. Cic. in Orat. 9. V. Formam alicujus facere, in forma.

Simili-

Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. 54. Sunt enim quædam animi similitudines cum corpore.

Simĭlo, [ὁμοιόω] āre. Similem esse, construitur cum Accusativo. Martial. lib. 2. 35.

Quum sint crura tibi, similent quæ cornua Lunæ, &c. Alii legunt Simulent, per ultimam vocalem. Simulare enim dicimus & Assimulare; non autem Similare, ut quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud Ovid. 5. Met. 6.

Assimulare freto possis. [Sic Simulatio pro Similitudine. V. in simul.

Simissator, ōris. m. Σιμωτὴς εἶναι, ἢ ἄλλο τινὸς ὄχου. Gloss. Græcolat. [An Semissator scribendum?

Simĭtu, [ἅμα] pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 1. 3. 94.

Mecum simitu ut ires ad sese domum. Sic Amphit. 2. 1. 84.

Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum. Idem Trinum. 2. 1. 1.

Multas res simitu in meo corde verso. V. & Lucil. apud Non. 2. 814.

Simiolus, Simius. V. simia.

Simmias, [Σιμμίας] Philosophus Thebanus, Socratis auditor, cujus scripta enumerantur a Suida. V. Diogen. Laërt. lib. 2. f. 113. & 124.

Simmias Rhodius Grammaticus, de quo Strabo l. 14. & Suid.

Simo, ōnis. m. Simones [σίμωνες] iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus. V. simus.

Simon, is. m. [Σίμων] & Simeon, [Σιμεών] plures hoc nomine fuerunt, post Philippum Græcis, Latinis, Hebræisque pariter communi.

Ex his antiquissimum sane legimus Atheniensem, ex coriario philosophum, & Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos V. Diog. Laërt. lib. 2. f. 122.

Simon Magnesius, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lysiodiam. Strabo lib. 14.

Simon Constantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter quadringentos composuit Græce Metaphrases. id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana, unde & Metaphrastæ cognomen invenit.

Ex Hebræis vero Simon Petrus, Apostolus, notus ex sacris Scripturis.

Item Simon Magus, caput & auctor totius Hæreseos; de quo Eusebius lib. 2. latissime: & Justinus in apologia ad Antoninum principem: & Irenæus in primo adversus hæreses libro. Simon idem ille qui a Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Actor. 8. 9. seq.

Præter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sanctæ septimanæ a Judæis clam comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.

Simon, Persona comica apud Ter. Unde

Emunctus Simon. Hor. in Arte Poet. 238. conf. simo, āre.

Sĭmōnĭa, ut putatur, a Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi utuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia. V. loc. Actor. 8. jam indicat.

Simoniāni, Simonis magi asseclæ. Isidor. Orig. 8. 5.

Simo, āre. Deprimere: antiquum. Non. 2. 771. Simat, Deprimit. Lucil. lib. 7.

Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. Sic emendat Turnebus, cum in Nonio legatur Simat. Moveri se dicit & sententia, & quod delphini simi sint: unde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. V. Plin. 9. 8. conf. simus.

Sĭmŏis, entis. m. [Σιμόεις] Fluvius, qui ex Ida monte Trojano defluens, juxta Trojam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare juxta Sigeum promontorium. Virg. 6. Æn. 88.

Non Simois tibi nec Xanthus, nec Dorica castra
Defuerint.

Lubricus Simois. Hor. Epod. 13. 21.

Phrygius Simois. Virg. 1. Æn. 622.

Sĭmŏīsius, a, um. Adj. [Σιμοείσιος] attributum: Campus Simoesius, Σιμοείσιον πεδίον, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Strab. lib. 13.

Sĭmŏīsius, i. m. [Σιμοείσιος] Nomen adolescentis Trojani, sic nominati, quod apud Simoentem fluvium esset natus. Homer. lib. 4. Iliad. 488.

Sĭmōnĭdes, is. m. [Σιμωνίδης] Ex Julide Ceus poeta, inter principes Lyricos numeratus. De quo Quintil. lib. 10. cap. 1. Cic. 2. de Orat. 351. Simonides Ceus primus artem memorandi invenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius 7. 56. octavam chordam in lyra invenisse scribit: Eustathius vero tres duplices litteras, ξ, ψ, θ.

Simonides alius Iambicus poeta: quem Strabo Amorginum fuisse dicit, Suidas vero Carystium, sive Eretriensem: qui scripsit Græcorum apud Aulidem conventum, trimetrorum libros duos, & alia. [Suid. duos facit, q. V.

Præter hos alios duos ponit Suidas: unum filium sororis Simonidis Cei, cognominatum Melicertam, qui ante bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cujus res gestas scripsit, ac bellum adversus Galatas.

Somnium de Simonide. Cic. 1. de Divin. 56.

Sĭmōnĭdēus, a, um. [Σιμωνίδειος] Adj. Catul. 39. 8.

Mæstius lacrimis Simonideis. V. Quintil. l. c.

Simplex, ĭcis. Adj. [ἁπλόος, ἁπλοῦς, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale, Quod Unum est neque ex pluribus conflatum; adeoque opponitur Duplici aut multiplici; dicitur quasi Sine plica. Ter. in prol. Heaut. 6.

Duplex quæ ex argumento facta est simplici. [Unde igitur Simplus?

Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex & directum pateret.

Natura vocis simplex. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Cornua simplicia. Plin. lib. 11. cap. 37.

Via mortis simplex. Virg. 3. Georg. 482.

Utilitas simplex. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Simplex, [ἀφελὴς Gl. L. G. & G. L.] Sine cura, neglectus.

Crinis erat simplex, nodum collectus in unum. Ovid. 8. Met. 319.

Cibus simplex, Purus, non exquisitus, aut alio condimento corruptus vel compositus. Martial. lib. 4. 30. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus utilissimus simplex.

Condimentum orationis simplex. Quintil. lib. 6. cap. 3. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.

Simplex, Verum & sincerum: cui Falsum opponitur. Cic. 11. Fam. 28. Trebatio nostro magnas ago gratias, quod tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Fin. 46. His initiis inducti omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, ut fraudem, perjurium, malitiam, injuriam. Hic Simplici opposuit Falsum.

Munditiis simplex mulier. Hor. 1. Carm. 5. 5. i. e. inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias insectatur, quæ simplici munditia, insidias molitetur. [Oxymŏron est. Quæ ornatu neglecto maxime ornata.

Bonum simplex & verum. Cic. 1. Acad. 7.

Simplex de homine. Simplicem appellant Latini Apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem, quæ sentit & recta judicat, sic item & Græci. Hor. 1. Serm. 3. 52.

— at est truculentior, atque
Plus æquo liber, simplex fortisque habeatur. Huic opponitur Duplex. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Nec cursus duplicis per mare Ulyssei. Ex Lambino.

In docendo simplicem esse. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Ætas simplex. Stat. 9. Theb. 878.

Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe usque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ post eam, quæ prætexta dicebatur, sumi solebat. Martial. lib. 10. 20.

Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia. [i. e. Puerilibus, rudibus.

Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Silv. 1. 32.

Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad. 112.

Rura simplicia, Prisca simplicitate rudia. Plin. lib. 12. pr.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 63.

Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi, Mæcenas.

Simplicissimus, Superl. Sen. de Brev. vit. 12.

Simplicĭtas, ātis. f. [ἁπλότης, Gl. L. G. & G. L.] Martial. lib. 10. 47.

Prudens simplicitas, pares amici.

Fabularum convivalium simplicitas. Tacit. 6. Ann. 5. 3.

Nuda simplicitas. Ovid. 1. Amor. 3. 14.

Rudis simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.

Gloriari simplicitate. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Simplicĭter, Adv. [ἁπλῶς Gl. G. L.] Cic. in Topic. 84. Quum autem quæritur quale id sit, aut simpliciter quæritur, aut comparate.

Pure, aperte. Plin. 5. Epist. 3. pr. Me tamen amice simpliciterque reprehenderent. Idem Epist. 2. lib. 5. Recipies ergo epistolas steriles & simpliciter ingratas.

Dicere simpliciter. Martial. lib. 14. 215.

Oberrare simpliciter. Plin. lib. 8. cap. 4. Elephas homine obvio, forte in solitudine, & simpliciter oberrante, clemens placidusque etiam demonstrare viam traditur.

Vivere simpliciter. Cic. 1. Off. 92. Hæc præscripta servantem, licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.

Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adjectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autem, quod subjectum esset, quidam dicebat ad sortis solutionem tantum pertinere, non etiam ad usurarum, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venissent. Ulpian. in l. Ab hostibus. §. ult. D. Ex quib. caus. major. &c.

Compar. Sequi docentes simplicius. Quintil. lib. 2. cap. 12. [Cit. falsa.

Simplicĭtus, Adv. antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat. Prol. 14.

Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Non. 2. 825. Al. Sed, ea ut sim implicitus.

Simplus, a, um. Adj. [ἁπλοῦς Gl. G. L.] Unicus, vel semel tantum. Plaut. Mostel. 2. 2. 73.

Scelestæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio. Rectius al. Impia. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

Simplum, i. n. Liv. 29. 15. Simplum imperare; quod duplicato militum numero aut vectigalium opponitur. Plaut. Pœn. 5. 6. 25.

Verum obsecro te ut liceat simplum solvere.

Simplārius, a, um. Adj. Simplariæ venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Ulpianus in l. Emptori. D. de evictionibus. Ita enim simplariæ venditiones a Pomponio dicuntur, ut simplariæ actiones, duplariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, duplaresque a Vegetio dicuntur, lib. 2. 7. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas consequebantur annonas. Et ab cod. ibid. & a Modesto De vocabulis rei militaris, Torquarii simplares, duplaresque. Budæus. conf. Stewech. ad Veget. l. c. & Lex. Pitisc.

Simpludiārius, a, um. Adj. Quasi Simplludiarius, ut vult Scalig. Festus, Simpludiarea funera sunt, quibus adhibentur D. T. ludi corbitoresque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum: nam indictiva sunt, quibus adhibentur, non ludi modo, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Lectio mendosa, sic restituo cum Ant. August. Ludi desultoresque. D. T. i. e. Duntaxat, ut vult Scalig. Simpludiarea opponuntur Indictivis, in quibus & Ludii & Desultores, ac etiam ludorum quædam genera. Cic. 2. de Legib. 61. Funus ut indicatur, si quid ludorum: dominus funeris utatur accenso atque lictoribus. Hæc Cic. At in simpludiariis simpli ludii. Unde nomen; dicta enim quasi *simpli-ludiaria*. Simpli ludii autem sunt Saltatores, vel cernuatores. Al. Corbitores. V. Dacerius in loc. Festi citatum.

Simpŭlo, & contracte Simplo, ōnis. m. Simpulones dicuntur Convivæ: nam & Amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat, Simplator dicitur. Sutrius Piscatoria,

Summates viri simplones facti sunt ganei. Est autem Ganeum Taberna. Fulgent. de Prisc. Serm. 49.

Simpulātor, ōris. m. Amicus sponsi. Isid. Gloss.

Simpŭlum, sive Simpŭvĭum, i. n. [κύαθος Gl. L. G.] a sumendo, quod eo prolibaretur minutatim. Bayfius autem legendum putat Simpullum,

pullum, ea forma qua Ampullam dicimus. [In Gloff. fcribitur Simpalum corrupte. Apud Varr. Sempulum.
In fimpulo aliquid facere, proverbialis locutio. Cic. 3. de Legib. 36. Et avus quidem nofter, inquit, fingulari virtute, in hoc municipio, quoad vixit, reftitit M. Gratidio, cujus in matrimonio fororem, aviam noftram, habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in fimpulo, ut dicitur, Gratidius, quos poft filius ejus Marius in Ægeo excitavit mari. Quantum igitur conjectura confequi licet, In fimpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Eft enim Simpulum, auctore Fefto, Vas parvum, non diffimile cyatho; quo vinum in facrificiis libabatur: unde & Mulieres divinis rebus deditæ, Simpulatrices dicuntur. M. Varro L. L. 4. 26. extr. fcribit Vas effe minutim fundens, in cujus locum fucceflerit epichyfis: unde veteres Res minutas, nulliufque pretii, fimpularias appellabant. Plin. lib. 35. cap. 12. In facris quidem, etiam inter has opes, non murrhinis, cryftallinifve, fed fictilibus prolibatur fimpulis innocentius. Et M. Varro apud Nonium 15. 12. Marcellam ait, deos ipfos vili fimpulo invitari. Sunt qui pro Simpulo legunt Simpuvium, cujus meminit Juvenal. 6. Sat. 342.
Simpuvium ridere Numæ, nigrumque catinum. Proinde non abfurdum mihi videtur, fi quis exiftimet fumptam allegoriam a puerorum lufu, quo folent per fiftulam anguftam in fimpulum inflantes, quafi fluctus quofdam & aquæ ftrepitum excitare. Hæc Erafmus. V. infra SIMPUVIUM.
Simpulariæ res, prifcis Minutæ, nullius fere pretii: Notat Erafmus in parœmia, In fimplo. Sed vereor ne non legendum fit, Simplariæ res, & In fimpulo, ut erraffe Spiegelum facile percipi poffit.

SIMPŬVIUM, i. n. eft Vas ligneum, ut videtur Nonio 15.12. Varro Eft Modus matulæ, Non vides, inquit, ipfos deos, fi quando volunt guftare vinum, derepere ad hominum fana, & tamen tum ipfi illi libero fimpuvio vinitari?

SIMPULĀTRIX, īcis. f. Mulier rebus divinis dedita. Feftus.

SĬMUL, [ὁμοῦ, καὶ ἅμα, ὁμόσε Gl. L. G. & G. L.] Adv. congregandi. Ter. Eun. 2. 2. 10. Simul confilium cum re amifti. Plin. Epift. 136. Simul militavimus.
Simul tecum. Plaut. Amph. 2. 2. 122. Virg. 9. Ecl. 18.
— heu tua nobis
Pæne fimul tecum folatia rapta, Menalca? Cic. pro Font. 23. Nifi aliquoties ex ipfis accufatoribus, vobifcum fimul, judices, audiffem. Idem pro Domo 79. Sed etiam optimi cives fruuntur nobifcum fimul hac civitate.
Simul cum. Cic. de Amicit. 13. Neque enim affentior iis, qui hæc nuper differere cœperunt, cum corporibus fimul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tufc. 40. Quod fi cui, ut ait idem, fimul animus cum re concidit, &c.
Simul, pro Simul cum, Ablativum regit. Sil. 5. 418.
— avulfa eft protinus hofti
Ore fimul cervix. Tacitus fæpe ita locutus eft; ut 3. Ann. 64. Quindecimviri feptemviris fimul. Tacit. 4. Ann. 55. Verum Hypæpeni, Trallianique Laodicenis ac Magnetibus fimul tranfmiffi. Idem 6. Ann. 9. Acervatim ex eo Annius Pollio, Appius Silanus, Scauro Mamerco fimul, ac Sabino Calvifio, majeftatis poftulantur. Nam fic fuum ἅμα. Græci cum Dativo copulare folent, ut, ἅμα δὲ χιτῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ ἡ γυνή.
Simul, Deinde etiam, vel præterea. Cic. 5. Fam. 13. Cives Romanos occidit, abripuit, difperdidit, regiones vaftavit, fimul vero femiffis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius, non Semiffis homo.. al. Simius. Ter. And. 1. 1. 132. Simul fceleratus Davus fi quid &c. conf. infra Simul &.
Simul, quod. Salluft. Catil. 16. His amicis, fociifque confifus Catilina, fimul quod æs alienum per omnes terras ingens erat. i. e. Etiam.
Simul, cum particula Que junctum & cum Ac vel Et. Quintil. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo mens fimul vifufque perftringatur. Plin. lib. 9. cap. 35. Superbo fimul ac procaci faftu, ut regina meretrix. Plin. 2. Epift. 7. Sordidum fimul & fumptuofum. [Hic eft Pariter.
Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc. prol. 1.
Duas res fimul nunc agere decretum eft mihi.
Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem pæne vim, quam Cum & Tum, five Partim. Quintil. in Præf. lib. 1. Simul ut pleniore obfequio demererer amantiffimos mei: fimul ne vulgarem viam ingreffus, alienis demum veftigiis infifterem. Liv. 1. 9. Nufquam benigne legatio audita eft, adeo omnes fimul fpernebant, fimul tantam in medio crefcentem molem fibi ac pofteris fuis metuebant. Idem 27. 3. pr. Milites ædificiis emotos, fimul ut cum agro tecta urbis fruenda locarentur: fimul metuens ne fuum quoque exercitum, ficut Annib. &c.
Simul ac; fignificat Ubi primum, vel Statim quum, five poftquam. Virg. 4. Æn. 90. Quam fimul ac tali perfenfit pefte teneri.
Simul ac, feq. Statim. Cic. 3. Verr. 27. Verres fimul ac tetigit provinciam, ftatim Meffanam litteras dedit. Idem 6. Fam. 19. Simul ac accepi a Seleuco tuo litteras, ftatim quæfivi e Balbo per codicillos quid effet in lege.
Simul ac primum. Cic. 3. Verr. 34. Simul ac poteftas primum data eft, adeunt hi, quos dixi. Idem 2. de Nat. Deor. 124. Quædamque ferpentes, ortæ extra aquam, fimul ac primum niti poffunt, aquam perfequuntur.
Simul atque. Idem. Cic. 1. de Fin. 51. Omne animal, fimul atque natum fit, voluptatem appetere, eaque gaudere, ut fummo bono. Idem 5. Verr. 125. Ut temporibus illis, fimul atque hoftis fuperatus effet, ager araretur omnis.
Simul &, pro Atque etiam, vel præterea. Cic. 3. Verr. 106. Quemadmodum fine periculo fuo dare poffent, non videbant, fimul & iftum fore tam improbum non arbitrabantur. [Hic eft Copulans. V. fupra.
Simul ut. Idem, quod Simul ac. Cic. 2. de Fin. 33. Omne autem animal, fimul ut ortum eft, & fe ipfum, & omnes partes fuas diligit. Idem 4. Acad. 51. Itaque fimul ut experrecti fumus, vifa illa contemnimus.
Simul primum. Liv. 6. 1. Quum civitas in opere ac labore reficiendæ urbis teneretur, interim Q. Fabio fimul primum magiftratu abiit; ab C. Marcio Tribuno pleb. dicta dies eft.
Simul, fine particulis Ac, vel Atque, Ut. Cic. 4. Acad. 86. Et fimul inflavit tibicen, a perito carmen agnofcitur. Liv. 26. 43. Qui fimul in poteftate veftra erunt, extemplo omnia, quæ nunc fub Carthaginenfibus funt, in ditionem tradent. Simul dixit pro Simul ac.

Simitu, antiquum pro Simul. V. in fuo loco.

SIMULACRUM, SIMULATE, SIMULATOR, &c. V. poft feq. dict.

SĬMŬLO, [ἀφομοιῶ, σχηματίζομαι Gl. L. G.] āre. Imitari & referre. A Similis derivatur: vel, ut quidam volunt, a Simul. Nihil enim aliud eft Simulare, quam ea, quæ abfunt, fimul effe oftendere. Hor. 2. Epift. 1. 241.
— duceret æra
Fortis Alexandri vultum fimulantia.
Simulare, Fingere, ac pro vero falfum tradere, ut ait Donatus. Ter. Heaut. 4. 1. 23.
Non fimulare mortem verbis, re ipfa fpem vitæ dare. Cic. de Amicit. 99. Et, litigare fe fimulans, blandiatur. Et Cic. 2. Verr. 15. Simulat his fe rebus confidere, fed video quid agat.
Simulare anum. Ovid. 3. Met. 275.
Lumine tecto fomnus fimulatur. Ovid. 21. Epift. 199.
Simulare amicitiam. Cæf. 1. Bell. Gall. 44.
Morbum fimulare. Cic. 3. Verr. 12. Ut tertius dies fic hominem profterneret ut, morbo fimulato, non quid refponderet, fed quemadmodum non refponderet deliberaret.
Gaudia vultu fimulare. Ovid. 1. de Arte Am. 678.
Spem vultu fimulat. Virg. 1. Æn. 213.
Simulo non fentire, pro Diffimulo. Plin. 3. Epift. 14.
Non es quod fimulas, inquit Hor. 2. Serm. 7. 56.
Simulat quafi. Plaut. Amph. 1. 1. 45.
Verum tamen, quafi affuerim fimulabo, atque audita eloquar. Idem Curc. 3. 21. Simulabo quafi non noverim.
Simulare cupreffum, Pingere. Hor. de Arte Poet. 19.
Sed nunc non erat his locus, & fortaffe cupreffum
Scis fimulare, &c. Proverbium in eos convenit, qui id, quod unum fciunt, fortaffe non valde magnum, quovis loco inepte atque intempeftive inculcant, ab illo imperito pictore natum, qui a naufrago conductus, ut in tabula naufragium ejus depingeret, quærebat ab eo, num cupreffum appingi vellet. Ex Lambino.
Inter Simulare & Diffimulare. Simulare eft fingere fcire, quæ nefcias: Diffimulare, fingere nefcire, quæ fcias. Salluft. in Catil. 5. Cujus rei libet fimulator ac diffimulator. Ex Nonio 5. 72. Virg. 1. Æn. 520.
Diffimulant & nube cava fpeculantur amicti. In quem locum Servius: Diffimulamus nota; Simulamus ignota: Diffimulamus quod fumus; Simulamus quod non fumus. Quidam Simila per i fcribunt.

SIMULANS, antis. [ὑποκρινόμενος] Partic. Hor. 2. Epift. 1. 241.
— aut alius Lyfippo duceret æra
Fortis Alexandri vultum fimulantia. Ovid. 2. Amor. 6. 23.
Non fuit in terris vocum fimulantior ales. al. Simulacior.

SIMULĀTUS, a, um. [ὑποκριτικός Gl. L. G.] Adj. ex Partic. paff. ut Dolor fimulatus. Lucan. lib. 10. 83.
Amorem fimulatum fingere. Propert. lib. 2. 24. 47.
Confcientia fimulata. Tacit. lib. 2. Ann. 40.
Verba fimulata. Virg. 1. Æn. 714.

SIMULANTER, Adv. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh. Quoad fimulanter evicta Charite fufcipit. [i. e. Evictam fe fimulans.
Simulanter Pontanus de Serm. p. 381. Sic autem Diffimulanter Cic. H. St. Defiderabatur hæc vox in Lugd.

SIMULĀTE, [σχηματισμένως] Adv. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Mala enim & impia confuetudo eft, contra deos difputandi: five ex animo id fit, five fimulate.

SIMULĀTIO, ōnis. f. [σκῆψις Gl. L. G. & G. L.] Fictio, Ficta alicujus rei per vultum, geftus, &c. repræfentatio. Unde pro Deceptione & circumventione ponitur, quod animi voluntate vultu fimulata fiat. Cic. 1. Fam. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictus: idque non folum fronte, atque vultu, quibus fimulatio facillime fuftinetur. Ter. Heaut. 4. 5. 34. Non mea eft fimulatio.
Simulatione officii, Specie, Prætexto. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 9. Cic. 3. Verr. 39. Nullæ funt occultiores infidiæ, quam hæ, quæ latent in fimulatione officii, aut in aliquo neceffitudinis nomine. conf. 11. Fam. 13.
Fallax imitatio, fimulatioque virtutis. Cic. 4. Acad. 140.
Induere fimulationem alicujus rei. V. INDUO.
Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis fimulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.

SIMULĀTOR, ōris. m. [ὑποκριτής Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 108. De Græcis autem dulcem & facetum, feftivique fermonis, atque in omni ratione fimulatorem, quem εἴρωνα Græci nominaverunt, Socratem accepimus. Idem 1. Q. frat. 3 Meffalam tui ftudiofum effe arbitror, Pompejum etiam fimulatorem puto. Ovid. 2. de Arte Am. 311.
Tantum ne pateas verbis fimulator in illis.
Artifex & fimulator figuræ Morpheus. Ovid. 11. Met. 634.

SIMULĀTRIX, īcis. f. Simulatrices, fcribit Feftus effe Mulieres fagas & expiatrices, vel facerdotes, quæ expiare funt folitæ, quod verbum putem ex eo natum, quod in facris multa fimulentur, & fimulata pro veris haberentur: ut apud Virg. 4. Æn. 512.
Sparferat & latices fimulatos fontis Averni. Alioqui mulieres rebus divinis deditæ Simulatrices dicebantur. Sed & Simpulatrices legitur. Turneb. Adverf. 16. 22. Stat. 4. Theb. 551.
Colchis & Ææo fimulatrix litore Circe.

SIMULĀMEN, īnis. n. [ἀφομοίωμα] Simulacrum. Ovid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Met. 726.
Annua plangoris peraget fimulamina noftri. Singulis annis Adonia, id eft facra in Adonis honorem celebrantur: in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.

SIMULAMENTUM, i. n. Idem. Gell. 15. 22. in tit. De commentitiis fimulamentis.

SĬMŬLĀCRUM, i. n. [ἀπεικόνισμα, εἴδωλον, ξόανον Gl. L. G.] a Simulo; proprie dicitur Imago alicujus rei ficta. Simulacra, enim, principio ex defiderio mortuorum orta funt, ut qui jam defecerant, vivere viderentur. Cic. pro Domo 111. Mulieris fimulacrumque e marmore. Ibid. 110. Libertatis fimulacrum in ea domo collocabas.
Effigies, fimulacrumque Mithridatis. Cic. 4. Verr. 159.
Divûm fimulacra, Statuæ. Virg. 2. Æn. 517.
Non ita antiqua fimulacra. V. NON.
Augufta fimulacra. V. AUGUSTUS.
Aurea fimulacra. Lucret. lib. 2. 24.

Inania

Inania ſimulacra. Ovid. 3. Met. 668.
Lignea ſimulacra deorum. Ovid. 10. Met. 694.
Nitentia ſimulacra fragili cera. Juven. 12. Sat. 88.
Imbecilla ac mortalia vultus ſimulacra. Tacit. in vita Agric. 46.
Vaſta ferarum ſimulacra, Signa ſiderea. Ovid. 2. Met. 194.
Infelix ſimulacrum, atque ipſius umbra Creüſæ. Virg. 2. Æn. 772. ubi Servius: Simulacra, ſunt Deorum; Umbræ, Inferorum; Animæ, quæ cælum petunt. Virg. 7. Æn. 19.

Multa modis ſimulacra videt volitantia miris.

Quicquid fictum & ſimulatum eſt, appellatur Simulacrum.
Simulacrum ac veſtigium civitatis, metaphoricôs pro Signo & nota. Cic. 10. Fam. 1. In qua nec Senatus, nec populus vim habet ullam, nec leges ullæ ſunt, nec judicia, nec omnino ſimulacrum aliquod ac veſtigium civitatis. [i. e. Species reſidua.
Civilitatis particulæ ſimulacrum. Quintil. lib. 2. cap. 15. p. 182. Burm.
Simulacra animorum. Cic. pro Arch. 30. Statuas & imagines, non animorum ſimulacra, ſed corporum, ſtudioſe ſummi homines reliquerunt.
Simulacra virtutum. Cic. 2. de Finib. 110. Ergo in beſtiis erunt ſecreta a voluptate humanarum quædam ſimulacra virtutum: in ipſis hominibus virtus niſi voluptatis cauſa nulla erit?
Belli ſimulacra cientes. Lucret. lib. 2. 42.
Pugnæ ſimulacra. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Simulacrum oratoris. Cic. in Orat. 22. Atque utinam in Latinis talis oratoris ſimulacrum reperire poſſemus: eſſet egregium, non quærere externa, domeſticis eſſe contentos. Simulacrum vocat, Quod ad perfectæ eloquentiæ ſimilitudinem formatum ſit.
Simulacrum, pro Signo, & re viſa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In convexis ſpeculis ſimulacrum ſpectans minus eſt. Item Theor. 22. In convexis ſpeculis a minoribus ſpeculis minora ſimulacra ſpectantur. [Sed hæc Euclidea Latina non ſunt.

SIMULTER, antique, pro Similiter. Plaut. Pſeud. 1. 3. 149.

Exoſſabo ego illum ſimulter itidem, ut murænam coquus. Sic

Nonius 2. 780. legit. Al. Similiter.

SĬMULTAS, ātis. f. [ἀπέχθεια, ἔχθρα, ἀντιπολιτεία, Gl. L. G.] Latens odium, inquit Valla in Raudenſem: Ea ſimultas plerumque intelligi contenta eſt, quum inimicitia opere ſe oſtendat. Plaut. Pſeud. 1. 3. 50.

Nam hic id metuit, ne illam vendas ob ſimultatem ſuam.

Simultas (inquit Feſtus) eſt Odium: dicta ex contrario, quia minime ſint odientes ſe ſimul. Poteſt & a Simulatione dicta exiſtimari, quia ſimulata loquuntur adinvicem.
Vetus atque antiqua ſimultas inter finitimos. Juven. 15. Sat. 33.
Accipere ſimultates. Cic. pro Lege Manil. 71. Ut multas etiam ſimultates, partim obſcuras, partim apertas, intelligam, mihi non neceſſarias, vobis non inutiles accepiſſe. Al. Suſcepiſſe.
Deponere ſimultatem. Cic. 2. Fam. 19.
Exercere ſimultatem. Cic. pro Flacc. 88.
Habere ſimultatem cum aliquo. Cic. pro Cluent. 80.
Intercedit ſimultas huic cum Curione. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25.
Subire ſimultatem. Cic. pro Lege Manil.
Eſſe ſimultatem alicui cum aliquo. Cic. 8. Fam. 6.
Suſcipere ſimultatem. Cic. 1. Q. frat. 1. Ex quibus nonnullas ſimultates cum magna mea lætitia ſuſceptas habemus. conf. Accipere.

SIMUS, i. m. [Σιμὸς] Pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit juvenem requieſcentis in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.
Simus [σιμὸς] herba eſt, de qua ſic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat caverna eorum ſimo præcluſa. Ulcera jumentorum ſimi radix tollit.

SIMUS, a, um. Adj. [σιμὸς] Quod eſt preſſum. Plin. lib. 11. cap. 37. Et altior homini tantum, quem novi mores ſubdolæ irriſioni dicavere, naſus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, ſerpentibus, piſcibus foramina tantum ad olfactus, ſine naribus. Et hinc cognomina, Simorum, Silonum. Virg. 10. Ecl. 7.

Dum tenera attondent ſimæ virgulta capellæ. Martial. 6. 39.
Atque ille ſima nare, turgidis labris. [Gloſſ. Græcolat. Σιμὸς, Simus, Cilico. conf. SILUS. Suid. Σιμὸς, ὁ σιμὴν ἔχων τὴν ῥῖνα. σιμὸς τὴν ῥῖνα. Idem. Γρυπὸς, ὁ καμπύλοῤῥιν.

SIMŬLUS, a, um. Adj. diminut. Martial. lib. 5. 61.

Simulus iſte quis eſt, uxori ſemper adhæret
Qui, Mariane, tuæ? ſimulus iſte quis eſt? Al. Criſpulus.

Simula, æ. f. V. Satyra in SATYRUS. Eſt & nom. proprium.

S I N

SIN, V. SI.

SINA, æ. f. Urbs Meſopotamiæ. Eo nomine etiam dictus eſt mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinai vocant. In N. T. Σινᾶ indecl. Juſtin. lib. 36. cap. 2. appellat Sinæum. Al. Synæ. Nomen habet a vepribus & dumetis quibus ſeptus eſt. Eſt enim Hebræis Senah, arbor ſpinoſa.

SINA, æ. f. [Σῖναι Steph.] Aſiæ regio maxima & excultiſſima, cujus incolæ Sinæ, Σῖναι Steph. Limites habet, ab Occaſu Damaſios montes, quibus ab India extra Gangem & Tartaria ſeparatur; ab Septentrionibus Ottorocoram, & murum CCCC. mil. German. inter hujus crepidines contra Tartarorum (ſed fruſtra) irruptiones exſtructum: ab Ortu, Oceanum Sinenſem ſive Eoum; a Meridie, eundem Oceanum, & regnum *Tonquin*. V. Cluver. lib. 5. cap. 6. Vulgo vocatur *China*.

SINĪCUS, a, um. Adj. [Σινικὸς] Chinenſis.

SINADA, V. SYNNADA.

SINĀPE, vel SINAPI, n. vel SINAPIS, f. indecl. [σίναπι Gl. L. G. & G. L.] Plurali caret. Herba quam Græci etiam Napi quaſi Naphi vocant; ut Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incommoda naturæ eſſe videtur. Sinapi vero dici putat, quia olfactu luminibus officiat. Plin. lib. 20. cap. 22. Sinapi cujus in ſativis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum ſublime vis feratur, judicavit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.
Sinapis, is. f. etiam legitur [σινάπις] Plaut. Pſeud. 3. 2. 28. Teritur ſinapis ſcelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8. Colum. 12. 55. pr. Semen ſinapis.
Sinape, is. n. Columel. lib. 11. cap. 3. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita uti ſata ſunt, ſua ſede immota permanent. Al. Sinapi. Varr. 1. de R. R. cap. 59. Servare rapa conjecta in ſinape, nuces juglandes in arena. Vetus exemplar habet Confecta. Proinde Sinape accuſativus non eſt, ſed ablativus a nominativo Sinapis.

SINAPĪNUS, a, um. Adj. [σινάπινος] Dioſc. 1. 8. Oleum ſinapinum; quod & una voce σιναπέλαιον ibidem dicitur..

SINAPISMUS, i. m. [σιναπισμὸς] a v. σιναπίζω. Compoſitio medica ex ficubus & ſinapi, efficaciſſima ad morbos permultos. Cæl. Aurel. Chron. 3. 8. 112.

SINCERASTUM, V. SYNCERASTUM.

SINCĒRUS, a, um. Adj. [ἁπλοῦς, ἀκέραιος, εἰλικρινής, ἄδολος Gl. L. G.] proprie Quod eſt integrum ſignificat: & cum I non Y ſcribendum eſt, uti probat Voſſius in Etym. contra Vallam, qui per Y contendit, ex σὺν compoſitionis parte deducens. Significat autem Incorruptum & non fucatum, i. e. quaſi Sine cera. Sic enim Donatus in Ter. Eun. 1. 2. 97.
Sincerum, Purum, ſine fuco, & ſimplex, ut mel ſine cera. Plaut. Rud. 3. 4. 51.

Poſtea aſpicito meum, quando ego tuum inſpectavero,
Niſi erit tam ſincerum, ut quivis dicat ampullarius
Optumum eſſe opere faciendo corium, & ſinceriſſimum.

Corpus ſincerum, & ſine vulnere. Ovid. 12. Met. 100.
Genæ ſinceræ. Ovid. 3. de Arte Am. 202.
Membra ſincera. Lucret. lib 3. 717.
Truncus ſincerus. Ovid. de Nuce 35.
Sincerus, Incorruptus & immaculatus. Cic. 2. de Divin. 118. Quod licet exiſtimare in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non ſinceri fuiſſe. Hor. 1. Epiſt. 2. 55.

Sincerum eſt niſi vas, quodcunque infundis, aceſcit. Plaut.

Bacchid. 3. 4. 11. Sincera mens.
Porci ſinceri. Plaut. Men. 2. 2. 16. i. e. Puri.
Simplex & ſincerum. Cic. 10. Att. 6. Mirabilia multa, nihil ſimplex, nihil ſincerum.
Nihil eſt tam ſanctum atque ſincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Sincerus, verus, Simulatus, & fucatus, contraria. Cic. de Amicit. 95.
Sanum, ſiccum ac ſincerum. Cic. de Clar. Orat. 208.
Fide ſincera agere. Liv. 29. 4.
Fortuna ſincera. Lucan. ad Piſon. 242.
Judicium ſubtile & ſincerum. Cic. 15. Fam. 6.
Judicium prudens ſincerumque. Cic. in Orat. 25.
Laus ſincera. Claud. de Sext. Conſ. Hon. 404.
Pronunciator ſincerus & grandis Thucydides. Cic. de Clar. Orat. 286.
Voluptas nulla eſt ſincera. Ovid. 7. Met. 453.
Conſervare aliquem ſincerum atque integrum. Cic. 13. Fam. 50. Si me a tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, ut M. Curium ſartum & tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, moleſtia ſincerum integrumque conſerves.
Sonere ſincerum. Lucret. lib. 3. 886.

Scire licet non ſincerum ſonere, atque ſubeſſe
Cæcum aliquem cordi ſtimulum. i. e. Intelligere potes verba

illius non ex animo, & vere dici. Perſ. 5. Sat. 25. Solidum crepare dixit. Eſt a vaſis fictilibus deſumpta locutio, quæ tinnitu cognoſcuntur ſintne ſolida & ſincera, an fracta & rimoſa.

SINCĒRE, Adv. [γνησίως, ἀκεραίως, ἀδόλως, Gl. L. G.] Pure & integre. Cæſ. 7. Bell. Gall. 20. Hæc ut intelligatis, inquit, ſincere a me pronuntiari, audite Romanos milites.
Temperate, prudenter, & ſincere agere. Cic. 9. Att. 12.
Loqui ſincere. Cic. 3. Att. 15. Craſſi libertum nihil puto ſincere locutum.

SINCERĬTER, aliud Adv. Idem quod Sincere. Gell. lib. 13. cap. 15. Quas qui ſinceriter cupiunt.

SINCERĬTAS, ātis. f. [εἰλικρινεία, δικαιοκρισία, Gl. L. G.] Puritas, integritas. Plin. lib. 31. cap. 7. Salinarum ſinceritas ſummam fecit ſuam differentiam.
Sinceritatem habere; i. e. Integritatem. Columel. lib. 4. cap. 26.

SINCINIA, æ. f. Sincinia (inquit Feſtus) eſt Cantio ſolitaria. [An Secinium?

SINCĬPUT, ĭtis. n. [βρέγμα] quaſi Semicaput, inquit Phocas grammaticus: ſignificatque Partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter edulia annumeratur. Plin. lib. 8. cap. 51. Interdictaque cœnis abdomina, glandia, teſticuli, vulvæ, ſincipitia verrina. Juven. 13. Sat. 85.

— comedam, inquit, flebile nati
Sinciput elixi, Parioque madentis aceto.

Fumoſum ſinciput. Perſ. 6. Sat. 70.
Sinciput, Anterior pars capitis. Cornut. in Perſ. Sinciput anterior: occipitium, dicitur poſterior pars capitis.
Sunt qui ſcribunt Synciput littera Græca. [Perperam, quum vox haud dubie Latina ſit, contracta ex Semicaput. Gloſſ. Latinogræc. Simicipium, ἡμικεφάλιον. Sinciput, ἡμικεφάλαιον. Græcolat. Ἡμικέφαλον, Sinciput.

SINDA, æ. f. [Σίνδα] Oppidum Lycaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teſte Plin. lib. 5. cap. 27. [Immo Synnada.
Stephanus Sindam aliam in India collocat ad ſinum magnum a Sindis populis habitatam.

SINDI, [Σινδοὶ] ſunt Populi Mæotidis. Strab. lib. 11. & Steph.

SINDON, ŏnis. f. [σινδὼν] Velum ſubtiliſſimum, linteum. Martial. lib. 4. 19.

Nec ſic in Tyria ſindone tutus eris.

SĬNĔ, [ἄνευ, χωρὶς Gl. L. G.] Præpoſitio ſemper ſeparativa, ſignificat Abſque. Ter. Heaut. 2. 3. 47. Sine auro tum ornatam.
Sine adfectione, ἀπαθῆς, ἄστοργος. Gloſſ. Latinogræc.
Sine delectu. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de poſtulando.
Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domin.
Sine intermiſſione, ἀδιαλείπτως, χωρὶς ὑστερήσεως, Gloſſ. Latinogræc.
Sine liberis, ἄπαις. Gloſſ. Latinogræc.
Sine ſtudio, ἀφιλότιμος, Gloſſ. Latinogræc.
Sine ulla varietate, ἄνευ ποικιλίας τινὸς, ἢ ἀμφισβητήσεως. Gloſſ. Latinogræc.
Sine cortice nare. Hor. 1. Serm. 4. 120.

— ſimul ac duraverit ætas
Membra, animumque tuum, nabis ſine cortice. i. e. Citra cu-

ſtodem ac pædagogum ipſe te reges ac moderaberis. Acron proverbii admonet, putat metaphoram mutuo ſumptam a juvenibus, qui quum primitus nare diſcunt, corticibus aut ſuberibus ventri ſubligatis natant: deinde exercitatiores, citra hujuſmodi adminicula natare incipiunt.
Sine rivali amare, Proverbiali tranſlatione in eos aptabitur, qui ea magni faciunt,

faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æſtimet. Utitur Cic. 3. Q. frat. 8. Hirrus auctor fore videtur. ô dii quam ineptus, quam ſe ipſe amat ſine rivali!

Singa, [Σίγγα] Palladis nomen apud Phœnices, cujus nominis ſimulacrum Thebis Cadmus conſtituit, ut docet Pauſanias. [Σίγα, vel potius Ὄγκα, ut vult Sylburg. V. in Bœot. p. 291. Wech.

Singæ, Indici populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Singara, æ. f. [Σίγγαρα] Arabiæ urbs, Rhetanorum caput. Plin. lib. 5. cap. 24.

Singularis, V. infra singulus.

Singultus, ûs. m. [λύγξ, λυγμὸς Gl. G. L.] dicitur quoties ſpiritus vacans ab humore, in loco ſpiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec poteſt erumpere, & diſtentionem inducit, quæ appellatur ſingultus. Tribuunt oratores & poetæ ſæpe flentibus, quorum vox crebro quaſi ſingultu interrumpitur. Cic. pro Planc. 76. Non modo lacrimulam, ſed multas lacrimas, & fletum cum ſingultu videre potuiſti. Ovid. Rem. Amor. 598.

Ruptaque ſingultu verba loquentis erant.

Ciere ſingultus. Catul. Argon. 65. 131.

Frigidulos udo ſingultus ore cientem.

Coarctans membra ſingultus. Lucret. lib. 6. 1158.

Concutiente ſingultu ſonant ora. Ovid. 3. Amor. 9. 12.

Frequens ſingultus corripit nervos. Lucret. lib. 6. 1158.

Impediente ſingultu medios ſonos. Ovid. 1. Triſt. 3. 42.

Longis ſingultibus ilia pulſat. Virg. 9. Æn. 416.

Tendere ilia ſingultu. Virg. 3. Georg. 507.

Crebris quaſi ſingultibus ſiſtunt quod effundunt ampullæ. Plin. 4. Epiſt. ult.

Singultus, de gallinis. Columel. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, perſequentes, ut dixi, nutricis ſingultus. Idem lib 8. cap. 5.

Singultio, îvi, îtum, [λύζω, Gl. L. G.] îre. Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec ſingultientibus, nec ſi cum febre diſpnœa ſit, &c.

Singultiens, entis. Partic. ut, Singultiens gallina. Columel. lib. 8. cap. 11.

Singulto, āre. [λύζω, συγλύζω, Gl. L. G. & G. L.] Idem. Sidon. 2. Epiſt. 2. Vis undæ ferventis ſingultat.

Active, pro Emittere cum ſingultu. Stat. 5. Theb. 260.

— trepidas in limine vitæ

Singultant animas. conf. Partic. ſeq.

Singultans, antis. [λύζων] Partic. Qui frequentes ſingultus emittit, ut fere nunquam ſolus ſingultus auditur: apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Virg. 9. Æn. 333.

Tum caput ipſi aufert domino, truncumque relinquit

Sanguine ſingultantem. i. e. Cum ſingultu animam efflantem, ut ait Servius.

Singultans animam. Ovid. 5. Met. 134. &c. i. e. Animam cum ſingultu exhalans.

Singultātus, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 3. Triſt. 5. 16.

Brachiaque excepi preſſo pendentia collo,

Et ſingultatis oſcula miſta ſonis. h. e. Cum frequenti ſingultu emiſſis.

Singultim, Adv. [μετὰ λυγμοῦ] Hor. 1. Serm. 6. 56.

Ut veni coram, ſingultim pauca locutus. Eſt autem Singultim loqui, Sermone interrupto, & veluti voce identidem compreſſa loqui: quod uſu venire ſolet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰσχνοφωνίαν vocant Græci, non ἰσχοφωνίαν, quæ eſt vocis gracilitas. Lambinus. [Immo poſterius nuſquam reperitur, & prius utramque ſignificationem recipit.

Singŭlus, a, um. frequentius pl. **Singuli**, æ, a. [ἕκαστοι, καθ' ἕνα, καθ' ἕν. Gl. L. G.] quaſi Sine angulo: quod ea quæ unica ſunt nequeant conſtituere angulum. Dicitur autem Singulum, Unum quodque per ſe, h. e. ſeparatum ab aliis. Plaut. Ciſt. 4. 2. 29. Atat ſingulum video veſtigium. h. e. Unum tantum, vel unius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. 209. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an judices, frequentes, an pauci, an ſinguli. Idem in Orat. 224. Sæpe ſingulis utendum eſt, plerumque binis, & utriſque addi pedis pars poteſt, non fere ternis amplius.

Luſtrare ſingula. Virg. 1. Æn. 457.

Pandere ſingula ordine Virg. 6. Æn. 723.

In ſingulis annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Sol binas in ſingulis annis reverſiones ab extremo contrarias facit.

Singulis diebus. Cic. 2. de Nat. Deor. 88. Quod efficitur in cælo ſingulis diebus & noctibus. Idem pro Muren. 25. Qui ſingulis diebus ediſcendos faſtos populo propoſuit.

In ſingulos dies. Cic. 5. Att. 7. Quotidie, vel potius in dies ſingulos, breviores litteras ad te mitto. Et 1. in Catil. 5. Creſcit in dies ſingulos hoſtium numerus.

In ſingulos annos. Cic. 4. Verr. 126. Lex eſt de religione, quæ in annos ſingulos Jovis ſacerdotem ſortito capi jubeat. Item 6. Att. 3. Scaptius centeſimis renovato in ſingulos annos fenore contentus non fuit.

Verba inter ſingula fudit lacrimas. Virg. 3. Æn. 348.

Singulāris, e. Adj. [ἑνικὸς Gl. L. G.] Quod eſt unicum. Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiamnum affectus auget ejus, qui ſingularis natus ſit. Certamen ſingulare, Prælium ſingulare. V. ſuis locis. [Gloſſ. Latinogræc. Singularis, μονομάχος, ἀπελάτης. An ἀπελάτης? Certe tollenda diſtinctio eſt. Videtur is intelligi, quocum nullus in arenam audet deſcendere. Al. Gl. Singularis, Μοναχὸς. Sic & Gr. Lat. item μονογενής.

Pugna ſingularis V. pugna.

Verbis ſingularibus gratias agere, h. e. Quæ unum tantum, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catil. 5. Primum quod mihi gratias egiſtis ſingularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditorum hominum patefactam eſſe conjurationem decreviſtis. [Immo Singularibus, Non vulgaribus, ſed exquiſitis. V. infra.

Rate ſingulari fluctum ſecans. Sen. Troad. 11. i. e. Unica.

Singulares milites vocat Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 26. Qui ab aliis ſeparati ſunt. Ubi ex litore aliquos ſingulares ex navi egredientes conſpexerant.

Singulares, pro Singulis. Cic. in 1. Acad. 26. Quintum genus eſſe dicunt, e quo aſtra ſunt, menteſque ſingulares. i. e, Singulæ, vel ſingulorum. Nizolius.

Singularia in te quædam. Cic. 5 Verr. 206. Sunt quædam omnino in te ſingularia, quæ in nullum alium hominem, neque dici, neque convenire poſſint; quædam tibi cum multis communia.

Singularis, [διάφορος] Accipitur aliquando pro Excellenti: & tam in malum quam in bonum ſumitur. Cic. pro Sull. 35. Me ſingulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. 13. Quo facilius de ſingulari ejus impudentia exiſtimare poſſitis. Sic pro Cluent. 56. Singulare ſcelus. Et 5. de Finib. 56. Homines, neſcio qua, ſingulari nequitia præditos.

Singularis in. Cic. 4. Acad. 132. Omitto per ipſum Ariſtotelem, meo judicio in philoſophia prope ſingularem. [i. e. Unicus, Incomparabilis.

Singularis, ſubſt. Gloſſ. Græcolat. Μονὰς, Singularis, Unio.

Singulārius, a, um. Adj. antiquum. Plaut. Capt. 1. 2. 3.

His indito catenas ſingularias. h. e. Singulis catenam unam. Utitur & Caſſiodorus lib. 11. Varr.

Homo ſingulariæ velocitatis. Gell. 9. 4. V. Non. 8. 60.

Singularie, pro Singulariter, quaſi Unice, teſte Chariſ. lib. 2. p. 195.

Singularĭter, Adv. [ἑνικῶς Gl. L. G.] Magnopere, mirum in modum. Plin. 3. Epiſt. 5. De vita Pomponii Secundi duo: a quo ſingulariter amatus, hoc memoriæ amici, quaſi debitum munus explevit. Cic. 4. Verr. 117. Quem ego in Prætura mea ſingulariter dilexiſſem.

Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. 1. Epiſt. 22. ad Catilium Severum. [Quod & Unice dicitur.

Singulariter declinari, i. e. Numero ſingulari. Chariſ. lib. 1. Sunt quædam, quæ ſingulariter quum declinentur, in pluralibus mutant genera: Hic locus, pluraliter Hæc loca, & Hi loci. Tale eſt illud Ulpian. in l. 1. D. Quod falſ. tutor. Item hoc edictum, licet ſingulariter ſcriptum ſit, ſi tamen plures intervenerint, qui tutores non erant, locum habere Pomponius ſcribit.

Singlariter, pro Singulariter, per ſyncopen. Lucret. lib. 6. 1065.

Quæ memorare queam inter ſe ſinglariter apta.

Singularĭtas, ātis. f. Tertul. adv. Gnoſt. cap. 10. Salva & proprietate generis & ſingularitate.

Singulātim, Adv. [καθ' ἕκαστον, Gl. L. G.] Unumquodque per ſe. Cæcilius, apud Non. 2. 820. Primum malo publico ſingulatim gratias agere. h. e. Unicuique ſeparatim. Cic. 1. Verr. 71. Ut ea, quæ ſingulatim, ac diu, collecta ſunt, uno tempore univerſa perdamus.

Singulatim unicuique reſpondere. Cic. 1. Verr. 50.

Singulatim de unoquoque genere in ſecundo libro dicemus. Cic. 1. de Invent. 49.

Singillatim, ſive **Sĭgillatim**, [καθ' ἕκαστον Gl. L. G.] aliud Adv. Idem. Cic. 5. Tuſc. 94. Hæque voluptates ſingillatim extenuantur. Idem 7. Verr. 142. Quærit ex his ſigillatim, quot quiſque nautas habuerit. Et 6. 76. Sigillatim unicuique calamitati fore ſe denuntiabat, univerſam ſe funditus everſurum eſſe civitatem minabatur. Ter. Phorm. 5. 9. 43.

— quid ego nunc commemorem, Demipho,

Singillatim qualis in iſtum fuerim? Al. Singulatim.

Singillatim, & Generatim ſive Univerſe; contraria. Cic. 7. Verr. 142. Nam quid ego de ceteris civium Rom. ſuppliciis Sigillatim potius, quam generatim atque univerſe loquar?

Singillatim noſtrum unuſquiſque movetur. Lucil. apud Non. 2. 820.

Singulator, ōris. m. ἐπιπαρὼν κέλης. Gloſſ. Latinogræc.

Sinister, tra, trum. Adj. [ἀριστερὸς, Gl. G. L. εὐώνυμος, ἀπαίσιος Gl. L. G.] Quod ad ſiniſtram eſt. ut, Siniſtrum cornu. Liv. 3. 70.

Cubitus ſiniſter. Ovid. 3. de Pont. 3. 11.

Lateri ſiniſtro affixus. Virg. 10. Æn. 160.

Pars ſiniſtra murorum. Virg. 9. Æn. 468.

Siniſtrum ſoli. Columel. lib. 1. cap. 5. Fere peſtilens habetur quod eſt remotum ac ſiniſtrum ſoli, & apricis flatibus.

Compar. cum ſignif. Poſitivi. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Siquidem ſi mas eſt, in dexteriorem partem abit: ſi femina, in ſiniſteriorem. Galb. ad Cic. 10. Fam. epiſt. 30. Cornu ſiniſterius, quod erat infirmius.

Rota ſiniſterior. Ovid. 2. Met. 139.

Siniſtrum, quantum ad augurium pertinet, ſignificat Proſperum. Plaut. Pſeud. 2. 4. 72.

Omnes ordines ſub ſignis ducam, legiones meas,

Avi ſiniſtra, auſpicio liquido, atque ex ſententia. Cic. 3. de Legib. 9. Iſque ave ſiniſtra dictus, populi magiſter eſto. Idem 2. de Divin. 82. Quanquam haud ignoro quæ bona ſint, ſiniſtra nos dicere, etiamſi dextra ſint: ſed certe noſtri ſiniſtrum nominaverunt, externi dextrum.

Siniſtrum auſpicium, Lætum, proſperum, felix: At ſilentium dubii duntaxat vacat vitio. Igitur ſilentio ſurgere cum dicitur, ſignificat non interpellari, quo minus rem gerat. Ad ſiniſtrum hortari quoque auſpicia ad agendum, quod animo quis propoſuerit. Feſt.

Siniſtra, meliora quare ſint auſpicia, quam quæ Dextra, declarat Varro lib. 5. Epiſtolicarum quæſtionum, his verbis, A deorum ſede quum in meridiem ſpectes, ad ſiniſtram ſunt partem mundi Exorientes, ad dexteram Occidentes, factum arbitror ut ſiniſtra meliora auſpicia, quam dextera eſſe exiſtimentur. Idem fere ſentiunt Sinnius Capito & Cincius. Feſtus. Virg. 9. Ecl. 15.

Ante ſiniſtra cava monuiſſet ab ilice cornix. [Ubi peculiaris ratio eſt de cantu ſiniſtro Cornicis. V. Cic. 1. de Div. 12. & 84. Phæd. 3. 18.

Tonitrus ſiniſtri. Ovid. 1. Triſt. 8. 49.

Siniſter, a, um. [ἀπαίσιος. Gl. L. G.] Adverſum, noxium: quód quæ ſiniſtra manu fiunt, minus recte fieri videmus. Virg. 1. Georg 445.

Arboribuſque, ſatiſque Notus, pecorique ſiniſter. Plin. 7. Epiſt. 28. Igitur ad alios hanc ſiniſtram diligentiam conferent. Idem 1. Epiſt. 9. Nemo me apud quenquam ſiniſtris ſermonibus carpit.

Aves ſiniſtræ. Ovid. 2. Epiſt. 115.

Fama ſiniſtra. Tacit. 6. Ann. 32.

Hora. Ovid. 21. Epiſt. 68.

Et fuit ad cœptas hora ſiniſtra vias.

Liberalitas ſiniſtra. Catul. 27. 15.

Omen ſiniſtrum. Ovid. 13. Epiſt. 49. conf. Lævus.

Siniſtra, æ. f. [ἀριστερὰ] Manus læva dicitur: a Sino, ſinis, quod gerere nos dextra manu, quæ aptior eſt, ſinat.

Infirma ſiniſtra. Ovid. 3. Faſt. 869.

Siniſtra, pro Ea parte quæ verſus manum ſiniſtram eſt. Cic. 1. de Divin. 84. Cur a dextra corvus, a ſiniſtra cornix faciat ratum. Idem 16. Philipp. 12. Aſpicite a ſiniſtra.

Ad ſiniſtram. Plaut. Merc. 5. 2. 39.

Siniſtra, Adv. [ἐπ' ἀριστερᾶ] pro A parte ſiniſtra. Cic. 4. Acad. 125. Et quum in uno mundo ornatus hic tam ſit mirabilis, innumerabilis, ſupra, infra, dextra, ſiniſtra, ante, poſt, &c.

Sinistre, Adv. [σκαιῶς] ut, Accipere cædem ſiniſtre. Tacit. 1. Hiſt. 7. i. e. In malam partem.
Exceptus ſiniſtre. Hor. in Arte Poet. 452. i. e. Contrarie. Acron.

Sinistĕrĭtas, ātis. f. [σκαιότης] Plin. 9. Epiſt. 5. ad Tironem, Plerique autem dum verentur, ne gratiæ potentium nimium impertire videantur, ſiniſteritatis atque etiam malignitatis famam conſequuntur. i. e. Aſperitatis: quia nimium ſevere in potentes provinciales ſe gerunt.

Sinistroversus, Adv. Lactant. 3. 6. Omnes, qui ſe in alteram partem inclinaverunt, aut dextro aut ſiniſtroverſus ceciderunt.

Sinistrorsum, aliud Adv. [ἐπ' ἀριστερά] Verſus ſiniſtram. Apud Feſtum Siniſtrorſus etiam legitur. Cæſ. 6. Bell. Gall. 24. Hinc ſe flectit ſiniſtrorſus, diverſis a flumine regionibus.
Siniſtrorſum, cui opponitur Dextrorſum. Hor. 2. Serm. 3. 50.
Ille ſiniſtrorſum, hic dextrorſum abit.

Sinistĭmus, a, um. Adj. veteres uſurpaſſe docet Feſt. in Siniſtræ aves.

Sinnaca, n. pl. [Σίννακα] Meſopotamiæ civitas eſt, in qua Surena Parthorum imperator Craſſum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.

Sĭno, sīvi, sĭtum, [ἐάω Gl. L. G.] ĕre. Permittere. Ter. And. 1.1.126.
Sine nunc meo me vivere interea modo. Ibid. 5. 3. 30. Sine te hoc exorem. s. ſino.
Sine ut veniat. Ter. And. 3. 5. 16.
Sed paululum ſine ad me ut redeam. Idem Eun. 4. 6. 1.
Sines, Paſſus fueris; ἀνεχήσθητι. Gloſſ. Latinogræc.

Sinor, sĭtus ſum. Paſſ. Cic. pro P. Sext 95. Accuſare eum moderate, a quo ipſe nefarie accuſatur, per Senatus auctoritatem non eſt ſitus.

Sĭtūrus, a, um. Partic. Cic. 2. Q. frat. 5. Cato concionatus comitia haberi non ſiturum.

Sĭnon, ōnis. m. [Σίνων] Inſignis proditor apud Virgilium. De quo Servius, Autolycus quidam fur fuit, qui ſe varias formabat in ſpecies. Hic habuit liberos, Siſyphum, unde natus eſt Sinon: & Autolycum, unde Ulyſſes. Conſobrini ergo ſunt; nec immerito Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & proditionis officium, ne multum diſcedat a fabula: quia ſecundum Euphorionem Ulyſſes hoc fecit. Hæc Servius, enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 79. — nec ſi miſerum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perjurus Sinon. Virg. 2. Æn. 195.

Sinonia, æ. f. Inſula Corſicæ ultra Tiberina oſtia, in Antiano. Plin. lib. 3. cap. 6.

Sĭnōpe, es. f. [Σινώπη] Urbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymnaſio olim clariſſima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicero in orat. pro Lege Manil. 21. haud obſcure indicat in Sinope & Amiſo, Mithridatis olim domicilia fuiſſe omnifariis rebus ornatiſſima refertiſſimaque. De Sinope item Strabo lib. 12. Olivarius in ultimo cap. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari *Sinopi.*
Magna Sinope. Valer. 5. Argon. 108.
Opima Sinope. Valer. 5. Argon. 109.
Sinope etiam Sinueſſa olim dicta. V. sinuessa.

Sinōpeus, a, um. triſyllabum, [Σινωπεύς] Qui eſt ex Sinope. Ovid. 1. de Pont. 3. 66.
Non doluit patria Cynicus procul eſſe Sinopeus. De Diogene.
Male Deſpaut. dicit Sinopeus eſſe viri nomen. H. St. [Puto Sinope reliquiſſe Naſonem.

Sinōpis, ĭdis. f. [σινωπίς] Color quidam nativus ſeu rubrica. Plin. lib. 35. cap.6.pr. Naſcuntur ſinopis, rubrica, paratonium, melinum, eretria, auripigmentum. Et p. p. Sinopis inventa eſt primum in Ponto, inde nomen a Sinope urbe. Naſcitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: ſed optima in Lemno & in Cappadocia, effoſſa & in ſpeluncis. Quæ ſaxis adhæſit, excellit. Glebis ſuus colos, extra maculoſus: hacque uſi ſunt veteres ad ſplendorem. Species ſinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras x.111 denarii. Uſus ad penicillum, aut ſi lignum colorare libeat. [Gloſſ. Græcolat. Σινωπίς, Miltum. V. in hac dict.
An Cinnabari, ut dicit Euſeb. præfatione ante Canones, διὰ κινναβάρεως? H. St.

Sinopĭcus,a,um.Adj. [σινωπικός] Sinopicam rubricam vocat Philand. in Vitruv. lib.7.c.7. de qua Strabo lib.12. ſic ſcribit, In Cappadocia naſcitur ea quæ ſinopica rubrica dicitur, omnium optima, quæ cum Iberia decertat. Idcirco ſinopica appellatur, quod eam mercatores eo deferebant, prius quam Epheſiorum emporium tam celebre eſſet.

Sinopica, æ. f. Rubrica. Vide Deſpauter. 549. ex Vitruvio & Hieronymo.

Sinotium, Urbs Dalmatiæ. V. in salo.

Sinti, Populi Thracum, qui Samum inſulam habitarunt, quos & Saios nominarunt. V. Strabo lib. 10. & in dictione saii.

Sĭnŭessa, æ. f. [Σινύεσσα, Σινόεσσα] Civitas mediterranea Campaniæ, vino nobilis, quod Sinueſſanum dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum Sinueſſa, extremum in adjecto Latio, quam quidam Sinopen dixere vocitatam. Liv. 10. 21. In ſaltu Veſtino, Falernum contingente agrum, Sinope dicitur Græca urbs fuiſſe, Sinueſſa deinde a Romanis colonis appellata. Strabo lib. 5. Sinueſſa in Setino ſita eſt ſinu, a quo nomen vendicat. Ei proximæ calidæ ſunt balneæ ad ægritudines quaſdam accommodatiſſimæ. Hor. 1. Serm. 5. 40.
Tepens Sinueſſa. Sil. lib. 8. 529.

Sinuessānus, a, um. Adj. [Σινυεσσανὸς καὶ Σινοεσσηνὸς] Hor. 1.Epiſt.5.5.
Inter Minturnas, Sinueſſanumque Petrinum. V. petrinus.

Sinuo, **Sinuosus**. V. sinus.

Sĭnus, ûs. m. [κόλπος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Pars illa corporis, quæ eſt intra pectoris brachiorumque complexum, inquit Valla, & tunc si corripitur, teſte Servio.
Tepidus ſinus. Ovid. 3. Epiſt. 114.
Abſtrahere ſinu vel gremio. V. abstraho.
Complecti ſinu. V. complector.
Fovens nepotem blando ſinu. Sen. Troad. 12.
Fovere dextram ſinu. Ovid. 1. Amor. 4. 5.
Ferre. Ovid. 20. Epiſt. 48.
Inque tui cupido rapta ferere ſinu.
Geſtare. Ter. Adel. 4. 5. 76.
Hic non amandus? hiccine non geſtandus in ſinu eſt? [Metaphora proverbialis. Sic In ſinu habere V. Eraſm.
Sinus, in veſte pro Lacinia, quæ ſub humero dextro miſſa ad lævum recurrebat, & oblique, tanquam balteus, ducebatur. Suet. in Jul. Cæſ. cap. 82. Toga caput obvolvit, ſimul ſiniſtra manu ſinum ad ima crura deduxit. Erat autem ſinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextra lacinia veſtis, ut cum corpus toga amictum involutumque eſſet, a dextra in ſiniſtrum humerum rejiceretur, & e ſiniſtro humero in brachium plerumque deſcenderet, aut ſtatim principio brachio ſiniſtro exciperetur, aut ipſum involveret. Tum enim ſic ſibi togam injiciebant, ut & in humerum ſiniſtrum ſibi ſinum rejicerent: quem Julius Cæſar, cum ſibi moriendum videret, ne quid e corpore renudaretur inhoneſte, deduxit ad crura ſiniſtra manu, qua eum fortaſſe tum gerebat. Id autem quod diximus eſſe ſinum, oſtendamus e Quintiliano, cujus hæc verba ſunt lib. 11. c.3.p.1028.Burm. Illud vero non ferendum, quod quidam, rejecta in humerum toga, cum dextera ſinum uſque ad lumbos reduxerunt, ſiniſtra geſtum facientes, ſpatiantur & fabulantur. Hic Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos uſque ſinum reducunt, rejecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam alte deſcendere ſinus, neque tam deprimi, ut ad lumbos detrahatur. Iterum p. 1030. Nam veteribus nulli ſinus: perquam breves poſt illos fuerunt. De veterum togis loquitur, quæ eam non habebant laxitatem ultra humeros exſpatiantem. Rurſum p. 1035. Dextera, quum jam incipiendum erit, paulum prolata ultra ſinum, geſtuque modeſtiſſimo. Hic ſinum vocat quicquid veſtis ante pectus natat, brachioque vel humero innatat. Nam ultra eum ſinum humero & brachio lævo injectum, paulum proferenda dextra eſt. Rurſum p. 1032. Sinum vero in dextrum humerum ab imo rejicere ſolutum ac delicatum. Romanorum moribus erat ſoluti & deliciis diffluentis ſinum, qui in ſiniſtrum humerum rejici ſolebat, in dextrum rejicere. Ex Turnebo. [Non minus autem muliebri, quam virili veſti tribuitur, ſicut & in ſtatuis ac nummis expreſſum cernitur. V. Oiſel. Tab. tab. 73. 74. 75. ubi Liberalitatis effigies ſoluto ſinu exhibetur.
Diffutus ſinus. Ovid. 1. Faſt. 408.
Altera diffuto pectus aperta ſinu. i. e. Veſte.
Enormes ſinus, Veſtes laxiores. Stat. 2. Silv. 1. 131.
Lacer ſinus. Ovid. 15. Epiſt. 122.
Laxo ſinu ferre nuces. Hor. 2. Serm. 3. 172.
Onerato ſinu portare aliquid. Sen. Hippol. 10.
Purpurei ſinus, Veſtes. Ovid. 14. Epiſt. 51.
Facere ſinum. Ovid. 1. Amor. 14. 26.
Ut fieret torto flexilis orbe ſinus.
Ex toga facere ſinum. Liv. 21. 18. extr. Tum Romanus, ſinu ex toga facto, Hic, inquit, vobis bellum & pacem portamus, utrum placet ſumite. Sub hanc vocem haud minus feerociter, Daret utrum vellet, ſucclamatum eſt: & quum is iterum, ſinu effuſo, Bellum ſe dare dixiſſet. h. e. Excuſſa toga, quam in ſinum collegerat. Budæus.
Rumpere ſinum. Ovid. 10. Met. 722.
Solvere ſinus. Catul. in Epithal. Juliæ 59. 53.
Subducere ſinum bonis. Sen. Thyeſt. v. 429.
Quæ cauſa cogit, genitor, a patria gradum
Referre viſa? cur bonis tantis ſinum
Subducis? i.e. Cur ſinum ſubtrahis tantis bonis, quæ tibi offeruntur, nolens eis frui?
Subſtringere ſinus veſte remiſſa. Sen. Troad. 2.
Sinus, pro ipſis Præcordiis. Ovid. 5. Epiſt. 37.
Attoniti micuere ſinus: gelidusque cucurrit,
Ut mihi narraſti, dura per oſſa timor.
Sinus pro Mamma. Propert. 4. 4. 70.
Illa ruit, qualis, celerem prope Thermodonta,
Strymonis abſciſſos fertur aperta ſinus.
E, vel De ſinu alicujus eſſe dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi. Cic. 3. Verr. 27. Calumniatores ex ſinu ſuo appoſuit, qui illam hereditatem Veneri Erycinæ commiſſam eſſe dicerent. Ibid. 4. Qui e Chelidonis ſinu in provinciam, profectus eſſet. Idem 2. in Catil 22. De ejus delectu, immo vero de complexu ejus ac ſinu. Eraſmus.
In ſinu ſuo habere. Scævola in l. Qui teſtamentum. D. de probation. Titio centum do lego, quæ mihi pertulit, quæ ideo ei non cavi, quod omnem fortunam & ſubſtantiam, ſi quam a matre ſuſceperat, in ſinu meo habui ſine ulla cautione. In ſinu meo dixit, pro In occulto, & penitus apud me & in poteſtate mea. Cic. 2. Q. frat. 13. pr. Mihi crede, in ſinu eſt: neque ego diſcingor. Ac ſi diceret, In poteſtate habeo: neque periculum eſt ut imprudenti mihi, vel immemori, excidat. Vel, In ſinu, hoc eſt in occulto: neque periculum eſt ut indicio meo excidat. Budæus. [In ſinu, Togæ ſcil. unde ſubjicit, Neque ego diſcingor, alludens ad Cæſaris cincturam fluxiorem. Innuit enim Pompejum ſibi cariorem eſſe, quam Cæſari fuerit, a quo ſe diligi falſo putarat. Exponendum enim ut Eraſmus vult, non ut Budæus. Sed locus alter ex 3. Verr. 4. ad libidinem potius Verris pertinet.
In ſinu alicujus deflere. Plin. 2. Epiſt. 1. Neceſſe eſt tanquam immaturam mortem ejus in ſinu tuo defleam.
In ſinu gaudere, eſt Tacitam apud ſe voluptatem ſentire. V. gaudeo.
Soluto ſinu. Budæus, Sinus pro Copia ponitur. Seneca, Non recipit ſordidum virtus amatorem: ſoluto ad eam ſinu veniendum eſt. i. e. Plena liberalitate & copia effuſa.
Sinus, pro Tutela & præſidio. Plin. in Paneg. cap. 56 Geſtus (confuſus) non in hoc urbis otio & intimo ſinu pacis [i.e. Ubi omnia pacata.
Confugit in ſinum tuum concuſſa Reſp. Idem ibid.c. 6. i. e. In præſidium.
Sinus urbis. Salluſt. in Catil. cap 52. Alii intra mœnia, atque in ſinu urbis ſunt hoſtes. [i. e. In media Urbe.
In tuum ipſius ſinum inſpue, dicimus alicui, tanquam admonentes ut domeſticorum malorum recordatione, deſinat arrogantius inſectari vitam alienam. Idem antiquis fieri ſolitum, colligi utcunque poteſt ex verbis Plinianis, qui lib. 28. cap. 4. ſcribit hunc in modum, Veniam quoque a deis ſpei alicujus audacioris petimus, in ſinum ſpuendo. Idem in eodem capite ſcribit ex auctoritate Salpæ, torporem ſedari quocunque membro inſtupente, ſi quis in ſinum exſpuat. Quorum utrumque non prorſus abhorret a noſtro vulgato proverbio. Siquidem qui carpit aliena, ſpe quadam improba peccat, quaſi ſperet ſibi nihil ſimile a quoquam opprobrari poſſe, quum nemo ſit qui non aliquo vitio teneatur. Eraſmus. [V. Brœckh. ad Tibull. 1. 6. extr.
Sinus, per translationem vocantur Litora, quæ curva ſunt ad ſimilitudinem ſinus, quæ Maris brachia Juniores appellarunt. Plin. lib. 12. cap. 10. Tylos inſula in eodem ſinu eſt. Virg. 11. Æn. 606.
— extremamque ſinu perfudit arenam. Servius, Curvatione

vatione & flexu undarum. Sinus igitur, sunt Flexuosi litorum anfractus: excavati maris in terram recessus: terra spatiose in mare excurrens: curva litora, mare quasi brachiis amplectentia. Quod in fluminibus vocant cornua, hoc in mari sunt sinus, terra videlicet in fretum excurrens. V. Plin. lib. 3. cap. 3.
Ater sinus Adriæ. Hor. 3. Carm. 27. 19.
Persicus sinus. V. Persicus, in PERSIA.
Orbis extremi sinus. Virg. 2. Georg. 123.
Angustus sinus. Virg. 2. Georg. 76.
Curvi sinus. Stat. 6. Theb. 217.
Falcatus sinus. Ovid. 2. Epist. 131.
Gelidi sinus. Ovid. 1. de Pont. 9. 52.
Immenso sinu labitur amnis. Sen. Herc. fur. 9.
Monstriferos agit unda sinus. Lucan. lib. 5. 620.
Profundus sinus. Sen. Troad. 6.
Reductos in sinus unda se scindit. Virg. 4. Georg. 420. Et 1. Æn. 165.
Vadosi sinus, Aquarum flexiones. Sen. Troad. 10.
Vastus sinus. Virg. 4. Georg. 362.
Laxant arva sinus, Zephiri tepentibus auris, Terræ viscera calore solvuntur. Virg. 2. Georg. 331.
Sinus ulceris, Cavitas, Apertura. Cels. lib. 5. cap. 28. Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta, undique a viva carne diducta, quæ trahit secum quicquid corruptum erat, purusque jam sinus curari potest implentibus.
Imus sinus exitum habeat. Cels. lib. 7. cap. 2.
Late se sinus suffundit. Cels. lib. 7. cap. 2.
Sinus, Concavitas oculorum, scilicet palpebræ, ubi lacrimarum conceptacula sunt, propter quandam similitudinem. Virg. 4. Æn. 30.
Sic effata, sinum lacrimis implevit obortis. Ex Servio. [Imo Sinum pectoris. Sic Ovid. Epist. 8. 62.
Sinus, Velum quod ventis flantibus curvatur, & sinum facit. Juven. 1. Sat. 150.
Totos pande sinus. Ovid. 3. de Arte Am. 500.
Plenaque curvato pandere vela sinu.
Crepantes sinus carbasei. Virg. 11. Æn. 775.
Obliquat sinus in ventum. Virg. 5. Æn. 16.
Sinus, in Cassibus & plagis venatorum, a Gratio in libro de Venatione nominatur v. 33. his verbis:
Ingrati majora sinus dispendia sument. Plin. lib. 11. cap. 24.
Atque ut in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum. Martial. lib. 13. 101.
Pulcher adest onager: mitti venatio debet
Dentis Erythræi: jam removete sinus.

SĪNUS, i, m. vel SINUM, i, n. [δῖνος] Vasis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ. Virg. 7. Ecl. 33.
Sinum lactis & hæc te liba, Priape, quotannis
Exspectare sat est. Idem nomen & in Plaut. Curc. 1. 1 82. exstat.
A Græco δῖνος defluxisse auctor est Turneb. Adverf. 1. 16. [V. Varr. L. L. 4. 24.

SINŪŌSUS, a, um. Adj. [κολπώδης] Quod habet multos sinus, ut Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ sinus, id est curvationes faciunt. Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp. 179. —sinuosa draconum.
Membra tegens. i. e. Flexuosa. Plin. lib. 11. cap. 37. Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino. [Utrumque falsum.
Æquora sinuosa. Valer 3. Argon. 277.
Arcus sinuosus. Ovid. 1. Amor. 1. 23.
Flexu sinuoso elabitur anguis. Virg. 1. Georg. 244.
Narratio sinuosa, Perplexa.. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Pectus sinuosum. Pers. 5. Sat. 27. i. e. Intimum.
Terga sinuosa draconis. Stat. 5. Theb. 520.
Vela sinuosa. Propert. lib. 4. 1. 15.
Vestis sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.
Volumina sinuosa serpentis. Virg. 11. Æn. 753.
Vorago sinuosa. Stat. 9. Theb. 504.

SINUŌSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 5. Dictorum puto sinuosius atque solertius.

SINUO, [κάμπτω] āre. Curvare, in sinus flectere. Virg. 2. Æn. 208.
—sinuatque immensa volumine terga. i. e. In sinus flectit. Ovid. 2. Met. 875.
—tremulæ sinuantur flamine vestes. i. e. Formantur, rugantur, vel in sinus colliguntur. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 268.
Cœperat & vitreis summo jam margine texti
Oceanum sinuare vadis. Plin. lib. 9. cap. 33. Densata, porrecta, sinuata, brevi nodo ligatis, toto latere connexis.
In orbem luna sinuata. Plin. lib. 2. cap. 9.
Arcus sinuare. Ovid. 8. Met. 30. Idem 3. Met. 42.
Ille volubilibus squamosos nexibus orbes
Torquet, & immensos saltu sinuatur in arcus. de Serpente.
Sinuare, Cavare. Cels. lib. 7. cap. 2. Dandaque opera, ut imus sinus exitum habeat, ne quis humor intus subsidat, qui proxima & adhuc sana rodendo sinuet.

SINUĀTUS, a, um. Partic. [καμπτὸς] ut,
Gurges sinuatus in curvos arcus. Ovid. 14. Met. 51.
Chlamydem sinuatam implere re aliqua. Stat. 10. Theb. 132.

SINUĀTIO, ōnis. f. Fulgent. 1. Myth. Corniculata lunæ sinuatio.

SINUĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Psych. 873. —sinuamine subter
Subductus conchæ in speciem.

SIO, āre. Mejere. Gloss. Latinogræc. Siat, Οὐρεῖ, ἐπὶ βρέφους. De infante tantum.

SĪON, i. n. [σίον] Herbæ nomen, vulgo *gorgolestro*. Plin. lib. 22. cap. 22. His adnumerant sion, latius apio, in aqua nascens, pinguius, nigriusque, copiosum semine, sapore nasturtii. Prodest urinis, renibus, lienibus, mulierumque mensibus, &c. Ruell. lib. 2. cap. 59. docet Sion sive Laver herbam eam esse, quam officinæ *berulam* vocant, expunctis a Lavere duabus litteris prioribus, *laberlam* Gallicum vulgus, vel *berlam* adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucent vestigia: ut quod antiquitas Laver dixerit, sequuta ætas, diminutione gaudens, Laverulum pronuntiarit: & tandem, ut in plerisque moris est, extritis prioribus elementis, in Verulum & Berulum appellationem deflexit. Paulo post, Non sunt audiendi, qui herbam vulgo *cressionem* dictam, sion seu laver esse contendant. Idem Ruel. lib. 1. cap. 20. Sion sibi nomen ascivit a concussu, quod Græci σείειν dicunt. nam excutiendi vim nactum est, utpote quod renibus calculos emoliatur, urinam & menses exigat. Laver, ut mea fert opinio, nomen a lavatu contraxit, quod personantibus aquis enatum semper elui gaudeat.

SION, m. indecl. [Σιών] Collis Hierosolymitanus. Unde sæpe ponitur in S. Litteris & scriptis ecclesiasticis pro ipsa Ecclesia, cum Judaica, tum Christiana.

SIP

SĪPĀRIUM, i. n. [παραπέτασμα] Velum mimicum, quod Apulejus Met. 1. p. 106. Elmenh. appellat scænicum. Eo utebantur mimi, scænicique ad scænam velandam. Prætendebatur enim populo, dum fabularum actus mutabatur. Et hæc Siparia, pro Aulæis postera ætas usurpavit. Cic. de Provinc. Consul. 14. Itaque ille alter, aut ipse est homo doctus, & a suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in orchestra helluatur, antea post siparium solebat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Scribitur & apud Poetas Sipparium duplici P. Juven. 8. Sat. 185.
Consumptis opibus vocem, Damasippe, locasti
Sippario, clamosum ageres ut phasma Catulli.

SIPHNOS, is. f. [Σίφνος] Insula est maris Ægei, non procul a Scyro XXVIII. M. pass. ambitu: ante Meropia & Acis appellata, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Hæc insula locupletissima erat, teste Herod. lib. 3. Ut in qua auraria & argentaria metalla essent: unde tantum pecuniæ fiebat, ut ex decima ejus parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique aut par, aut superior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur distribuentibus. Gentile est Siphnius, Σίφνιος, Stephan. Siphnus a quibusdam.

SĪPHO, vel SIPHON, ōnis. m. [σίφων] Canalis fistula, vel tibia, per quam urgente aere aqua vel alius liquor emittitur. A sono, quem efficit, dictus σίφων. Plin. lib. 2. cap. 65. de aqua in summis jugis erumpente, Quo spiritu acta, & terræ pondere expressa, siphonum modo emicat. Columel. lib. 3. cap. 10. Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi quædam anima, per medullam trunci, veluti per siphonem, quem diabeten vocant mechanici, trahitur in summum. Idem lib. 9. cap. 14.
Sipho, Ipse jactus aquæ expressus. Juven. 6. Sat. 308. de mictione,
Effigiemque deæ longis siphonibus implent. [Gloss. Græcolat. Σίφων, ἡ καλάμη ἡ ἀγρία καλάμη, Avena, Cicuta. Σίφων, μεθ' ὃ τὶ οἶνον ἀντλεῖ. Ubi deest interpretatio. V. & Etymol. M.
Sipho, Instrumentum adversus incendia comparatum, quod altissime in ipsa usque ædium fastigia aquam exprimit & ejaculatur. Subscribit huic sententiæ Hesychius his verbis, σίφων, ὄργανον τι εἰς ἀνάδοσιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς. Plin. 10. Epist. 42. Et alioqui nullus usquam in publico sipho, nulla hama, &c. Turneb. Adverf. 19. 23. Al. Sipo.

SIPHUNCŬLUS, i. m. dimin. [σιφώνιον] Plin. 5. Epist 6. ad Apollinarem, In hoc fonte crater, circa siphunculi plures miscent jucundissimum murmur.

SIPILLUS, i, m. Novacula, ξυρόν.

SIPHO, vel SIPO, āre. obsoletum verbum, relictis compositis Dissipo, Insipo, & Obsipo: Spargere, in partes divellere. σκεδάζειν, πάσσειν. V. Fest. in Prosapia.

SĪPONTUM, i, n. [Σιποῦς] Urbs Apuliæ juxta Garganum montem a Diomede ædificata. quæ & Sipus, & a Græcis (ob multitudinem sepiarum quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis, dicitur. Vulgo *Siponto*. V. Pompon. lib. 3. cap. 1. Lucan. 5. 377. Sil. 8. 636.

SIPONTĪNUS, i. m. Incola Siponti, quo nomine sæpius laudatur Nic. Perottus, de quo V. Præfationem. [Adjective utitur Cic. 2. Agrar. 71.

SIPYA, [σιπύη] est apud Aristophanem Arca panaria. Cæl. lib. 9. cap. 16. V. Suid.

SĪPȲLUS, i. m. [Σίπυλος] Urbs est, & mons Phrygiæ. Strab. lib. 1. Dicta quoque ad hæc ab Democle memoria repetit, qui ingentes quosdam olim circa Lydiam & Ioniam usque Troadem factos terræmotus scribit. A quibus & vici sunt absorpti, & Sipylus submersa regnante Tantalo. Idem lib. 12. Ovid. 6. Met. 149.
Phrygius Sipylus. Sen. Herc. fur. 6. De urbe V. Strabon. & Plin. 5. 29.
Flebile saxum Sipyli, Niobe in saxum conversa. Sen. OEth. 3.

SIPYLĒIUS, a, um. Adj. [Σιπυλήϊος] ut, Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5. Silv. 1. 33.

SIQ

SIQUANDO, SIQUIDEM, SIQUIS, V. SI.

SIR

SIRA, æ. f. Σαῦρα, τὸ αἰθάλιον. Gloss. Latinogræc. At Græcolat. Σιρά, Cervisa. [Forte Cervisia. Unde Siræum.

SIRACI, [Σιρακοί] Populi sunt Scythici, Caucasi radicibus ad Septentrionem proximi, quorum meminit Strab. lib. 11.

SIRÆUM, i. n. [σίραιον] inquit Paulus Ægineta, plerique appellaverunt Decoctum ficorum, quod & Defruto nomen est, Græcisque etiam ἕψημα dicitur. Hippocrates συκίον vocat.

SIRBIS, Xanthus fluvius, quem in Lycia cognitum esse constat. Strab. lib. 14.

SIRBON, ōnis: sive SIRBONIS, idis. [Σίρβων, καὶ Σιρβωνίς] Stephan. Palestinæ lacus, non procul a Cassio monte olim, CL. M. pass. circuitu. Plinii vero ætate in exiguæ paludis angustiam contractus. Herodot. Serbonitidem vocat. Plin. lib. 5. cap. 13. Strab. lib. 16.

SIREMPS, dicitur quasi Similis res ipsa. Habetur hoc in libris Catonis. Paulus. Sosipater lib. 1. Institutionum, tradit Sirempse nominativo tantum casu dici, & ablativo Ab hac sirempse: significare autem, Similiter lex esto. V. notas Antonii Augustini & Scalig. ad Festum in dictione Siremps. Plaut. Amph. prol. 73.
Sirempse legem jussit esse Juppiter.

SĪRĒN, ēnis. f. [Σειρήν] Monstrum maris, ab εἴρειν, quod connectere vel retinere significat. Vel ab σειρὰ catena, eo quod libidinis vinculum Sirenes fuerint. Quidam hoc nomen a σύρω, traho deducunt, & per y scribunt. Male. Παρὰ τὸ εἴρω, τὸ λέγω, inquit Etymologus Εἰρὴν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ Σειρήν. De Sirenibus V. Suid.
Sirenes secundum fabulam partim virginis formâ fuerunt, partim volucris, Acheloi fluminis & Calliopes Musæ filiæ. Harum una voce, altera tibiis, alia lyra canebat: & primo juxta Pelorum, post in Caphareis insulis habitaverunt; quæ illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem

veritatem meretrices fuerunt, quæ transeuntes, quoniam eos ducebant ad egestatem, his ficta sunt inferre naufragia: has Ulysses contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Serv. apud Virg. 5. Æn. 864.

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat, &c.

Voces Sirenum. Hor. 1. Epist. 2. 22.

Scopuli Acheloidum Sirenum. Ovid. 14. Met. 88.

Volucres Sirenes. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 190.

Sirenes, Aves in India. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

Sirēnius, a, um. Adj. [Σειρήνιος] Ad Sirenes spectans. Gell. 16. 8. Tanquam apud Sirenios scopulos consenescas.

Sirenusæ, [Σειρηνοῦσαι] Insulæ tres sunt Lucaniæ adjacentes ex adverso ejus promontorii, a quo sinus Pæstanus initium sumit. Strab. lib. 1. & Ptol. 3. 1.

Sires, [Σῖρες] Thraciæ populi supra Byzantios, auctor Stephan.

Sīriăsis, is. f. [σειρίασις] Plin. dicitur, lib. 12. cap. 15. Offibus in canino fimo inventis, adustio infantium quæ vocatur siriasis, adalligatis emendatur. V. Solstitialis morbus, in sol. [Diosc. 4. 93. Σειριᾶσι παιδίοις. Rectius σειριῶσι, ut vult Henr. Steph. q. V.

Sīris, [Σῖρις] ab Æthiopibus dicitur Nilus, antequam totus confluat. Nam (ut ait Plinius 5. 9.) non ante Nilus dicitur, quam se totum aquis concordibus junxit. Rufus ex Dionys.

Hic, qua secretis incidit flexibus agros, &c. Dictum Sirin autumat Stephan. & Eustath. a Sirio, quoniam sub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur, ut Hermolaus scribit. V. Dionys. v. 223.

Siris, ĭdis. f. [Σῖρις] a qua Siritæ, [Σιρῖται] fuit Civitas in Metaponto. Siritarum felicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lection. antiq. cap. 10. V. Steph. in voce, & in Μεταπόντιον.

Sirītæ, [Σιρῖται] Populi magnæ Græciæ, Siridis urbis incolæ ne ipsis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 10. V. Steph. l. c.

Sirites, [Σιρίτης] Nomadis cujusdam nomen fuit in Libya, primus auleticæ inventor, qui & Metroa, hoc est, magnæ matris sacra primus fertur tibia cecinisse. Cæl. lib. 9. cap. 7.

Sīrius, i. m. [Σείριος, ἀστὴρ Gl. G. L.] Stella in ore Canis, quæ perniciosa antiquis credita est. Continet enim Canis, XVIII stellas. Stat. 1. Silv. 3. 5.

— nec calido latravit Sirius astro.

Ductum nomen ἀπὸ τοῦ σείειν, hio: quod per æstum præcipue canes faciunt, quo tempore plerumque in rabiem convertuntur. Vel ἀπὸ τοῦ σειραίνω, quod est arefacio: quia tunc maxima siccitas est, amnibus ac fontibus deficientibus. Vel dicitur Sirius, a longo tractu, quoniam magnitudine sua trium signorum spatium occupare videtur. Hæc annis omnibus, ut ait Servius, oritur circa VIII Calend. Julii. Ea quantum in ipsa est, pestifera est: sed pro qualitate adjacentium aut vincitur, aut majoribus utitur viribus. Hinc est quod, quum tempore certo oriatur, non semper est noxia. Servius enarrans illud Virg. 10. Æn. 273.

Non secus ac liquida si quando nocte cometæ

Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor.

Rapidus Sirius. Virg. 4. Georg. 425.

Tum steriles exurere Sirius agros. Virg. 3. Æn. 141.

Sirius, interdum Solem significat, ut tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, soli acceptos ferre debemus: & Siriasis morbus est non tantum infantium, sed etiam virorum. Turnebus. V. supra suo ordine. [Suid. Σείρ, σειρὸς, ὁ ἥλιος. καὶ Σείριος. Unde apparet, cum diphthongo Gr. scribendum. conf. Etymol. M. in Σειραίνω.

Sirmium, i. n. [Σίρμιον] Urbs est Pannoniæ inferioris, longiuscule a Danubio flumine dissita. Ptolem. lib. 2. cap. 16. Vulgo *Simach.*

Sirnides, [Σιρνίδες] Insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium jacentes. Plin. lib. 4. cap. 12. MSS. Syrnides.

Sirpĭces, Regula cum pluribus dentibus, quam ut plaustrum boves trahunt, ut eruant quæ in terra sunt. V. Varr. 4. de L. L. 31.

Sirpĭcula, æ. f. Sirpiculæ vocatæ a Sirpando, id est ab alligando. Sic Sirpata dolia quassa cum alligata dicta. Auctor Varr. 4. de L. L. 31. V. in scirpus.

Sirpo, āre, Sirpus, V. ibidem.

Sirrha, æ. f. [Σίρρα] Thraciæ oppidum est apud Theopompum referente Stephan. a quo gentile Sirrhæus.

Sirrhus, V. sirus.

Sirulugus, Plin. lib. 31. cap. 15. Iidem auctores nominavere Sirulugum, quod nec quale esset animal, nec ubi nasceretur tradiderunt.

Sīrus, [σιρρὸς, sive σιρὸς] Sirrhus Suidæ, Spelunca est subterranea, manu facta, condendo adservandoque frumento accommodata. Suid. Σιρρὸς, ὁ λάκκος. καὶ Σιρροὺς, ὀρύγματα, ἐν οἷς κατετίθεντο τὰ σπέρματα. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 57. Item hujus generis granaria alia quidem habent sub terra, uti speluncas, quas vocant Siros, ut in Cappadocia, ac Thracia; alii ut in Hispania citeriore, puteos, ut in agro Carthaginiensi & Oscensi. Horum solum paleis substernunt & curant ne humor, aut aër tangere possit, nisi cum promitur ad usum. Curt. 7. 4. 24. Siros vocabant barbari. Quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt invenire non possint. In iis conditæ fruges erant. Plin. 18. 30 Utilissime tamen servantur in scrobibus, quos Siros vocant, ut in Cappadocia, & in Thracia, Hispania & Africa. conf. Etymol. M.

S I S

Sis, [θέλεις, Εἰ θέλεις Gl. L. G.] V. in sum & si.

Sīsachthīa, [σεισάχθεια] Lex apud Lacedæmonios qua fenoribus obrutis succursum est. Alex. Alexand. lib. 1. Genialium dierum cap. 7. Ferunt Ægyptios & Athenienses, cum hæc contagio mali latius serperet, pluribus decretis cavisse, ne ob fenus corpora adjudicari, vel addici possent, neve super corporibus fenerari fas foret, nec citra debitoris facultatem sævire, quæ lex Sisachthia & Chreocopia dicta est: adeo, ut Lycurgus e tota Sparta fenus & usuras exterminasse dicatur. Adde lib. 6. cap. 10. [Falso Lycurgo tribuit, quod fuit Solonis proprium. V. Plut. in ejus vita p. 86. Francof. & Laertium Diogenem lib. 1. Segm. 45. ibidemque Casaub. & Menag. De nominis ratione V. Etymol. M. Hesych. & Suid.

Sisama, Sisamus, V. sesama & sesamus.

Sisăpo, ōnis. m. [Σισάπων] teste Plin. lib. 3. cap. 1. Oppidum est Hispaniæ, unde & Sisaponensis regio in Bætica, ubi optimum minium nascebatur, eodem Plin. auctore lib. 33. cap. 7.

Sisăra, æ. f. [ἐρείκη] Frutex est, quem & Ericam sive Ericen vocant. Plin. lib. 11. cap. 16.

Sisărōn, sive Sisărum, i. n. V. siser.

Sisarra, æ. f. [ἀσῦνατι μῆζον σηπευτοῦ] Gloss. Latinogræc.

Siscia, [Σισκία] Pannoniæ superioris urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 15. hodie *Lablatum*, *Lublana*. conf. Strab. lib. 7.

Sĭser, ĕris. n. [σίσαρον] quod Sisarum appellant Græci: inter ea olera annumeratur a Dioscoride, quorum radix tantum in usu est: duorum generum est, sativum & erraticum. Ruellius putat eam esse radicem, quæ vulgo *Servilla*, vel *Chervile* vocatur, & *Chervy*. Plin. lib. 20. cap. 5. Siser erraticum sativo simile est & effectu: stomachum excitat, fastidium abstergit. Gloss. Latinogræc. Siser, εἶδος σταφυλίνου. & Græcolat Σταφυλῖνος, Pastinax, σταφυλίνου εἶδος, Siser.

Sison, ōnis. m. [σίσων] Semen est exiguum in Syria nascens Apio simile, nigrum, fervens & oblongum. Dioscor. lib. 3. cap. 53.

Sispes, ĭtis. m. & Sispita, æ. f. pro Sospes & Sospita. Vetus Inscript. apud Reines. p. 383. SACERDOS. IVNONIS. REGINAE. SISPITAE. LANVMVIANAE. Et paulo post, SACERDOTE. IOVI. SISP. i. e. Sispiti. [Nisi potius Sispitatori, pro Sospitatori. V. in sospes. Sispitem Junonem, quam vulgo Sospitem appellant, antiqui usurpabant, cum ea vox ex Græco videatur sumpta, quod est σώζειν. Fest. [Lego Sispitam & Sospitam.

Sissăra, æ. f. [σίσαρα] nuncupatur apud Hebræos, Omnis potio, quæ inebriare potest.

Sissio, āre. Cacare. Sissiat, Κάθηται, ἐπὶ βρέφους. Gloss. Latinogræc. [An Sissitat, frequent. a Sido, ĕre.

Sisto, stĭti, stătum, [ἵστημι, Gl. L. G. ἵσταμαι G. L.] ĕre. Facere ut aliquid stet.

Sistere, Constituere, Exhibere.

Tramite facili vos sistam. Virg. 6. Æn. 676.

Opus præsens. Ovid. 3. Met. 153.

Templum iisdem vestigiis sisteretur. Tacit. 4. Hist. 53. h. e. Conderetur.

Sistere, quasi Præsentiam corporis exhibere. Cic. 3. Att. 25. Des operam, id quod mihi affirmasti, ut te ante Calend. Januarias, ubicunque erimus sistas. Idem 10. Att. 16. extr. Te vegetum nobis in Græcia siste. Frequentius de Judicio. Cic. 3. Off. 45. Vas factus est alter sistendi ejus: ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Ulpian. in l. Si servum. D. Si ex noxali causa agatur, Si servum in eadem causa sistere quis promiserit, & liber factus sistatur, &c. Plaut. Curc. 1. 3. 6.

Ubi tu es, qui me libello Venerio citavisti? ecce me

Sisto, ego tibi me, & mihi contra itidem te ut sistas, suadeo.

Sistere aliquem judicio. Ulpian. in l. 1. §. 1. de eo per quem, &c. Verum qui alios quoque rogaverit, ut eum detinerent, vel abducerent ne in judicio sisteret. Et paulo ante, Qui impedit aliquem judicio sisti.

In judicium sisti. Ulpian. D. In jus vocat. ut eant. l. ult. & D. Si quis in jus vocat. non ier. ult. Pandectæ. Florentinæ utrobique habent In judicio.

In judicio sistere. Paul. D. de eo per quem factum erit, &c. l. 2. Si actoris servus, domino sciente, & (quum possit) non prohibente, dolo fecerit, quo minus in judicio sistam.

Se sistere in judicio. Ulpian. D. Si quis caution. l. Non exigimus.

Sistere se judicio. Cajus in l. Etsi post. D. Si quis caution.

Sistere fana, cum dicerent, significabatur Lectisternia certis in fano locis componere. Paul. Festus vero Sistere fana, ait, cum in urbe condenda dicitur, significat Loca in oppido futurorum fanorum constituere, quod Antistius Labeo ait in commentario quinto decimo juris Pontificii, Fana sistere, esse Lectisternia certis locis & diis habere.

Sistere capite, est Capite præbere, & in caput invergere. Plaut. Mil. 3. 2. 36.

— postea

Huic illecebroso capite sistebas cadum?

Non hercle tam istoc valide casabunt cadi. i. e. Quia eos capite sistebam, non tam valide cadebant, quod fecissent, cum sit illic lubricus locus. Turneb. 2. 29. Al. Inclinabas cadum, cujus quidem caput illecebrosum erat, quod est, Ad potandum illiciebat. Alii aliter priora legunt & exponunt. conf. infra.

Sistere, Retinere, reprimere, de his, quæ fluxum, motumve habent. Virg. 6. Æn. 465.

Siste gradum, teque aspectu ne subtrahe nostro.

Alvum sistere, Reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6.

Aquam sistere fluviis. Virg. 4. Æn. 489.

Profluvium genitale. Plin. lib. 7. cap. 14.

Sanguinem sistit. Idem 20. 7.

Sanguinis profluvium sistit herbæ pæoniæ semen rubrum. Plin. lib. 26. c. 12.

Sistere ventrem. Martial. lib. 13. 116.

Sistere ulcera. Apud Plin. lib. 20. cap. 4.

Non sisti potest. Plaut. Trin. 3. 2. 94. i. e. Retineri.

Aciem sistere. V. acies.

Bellum sistitur pace. Ovid. 14. Met. 803.

Fletus sistere. Ovid. 14. Met. 835.

Fugam. Liv. 30. 12. pr. & Tacit. 12. Ann. 39.

Labores immensos. Ovid. 5. Met. 490.

Lacrimas. Ovid. 6. Fast. 154.

Legiones ferociter instantes. Liv. 1. 37.

Metum. Ovid. 20. Epist. 179.

Mentem. Sil. 10. 408.

Minas. Ovid. 1. Trist. 2. 60.

Modum. Ovid. 15. Met. 493.

Pedem. Ovid. Rem. Amor. 80.

Querelas Ovid. 7. Met. 711.

Sistere, Confirmare, corroborare. Plin. in Paneg. 82. Magnum hoc tuum, non erga homines modo, sed erga tecta ipsa meritum; sistere ruinas, solitudinem pellere, ingentia opera eodem, quo exstructa sint, animo, ab interitu vindicare. Virg. 6. Æn. 858.

Hic rem Romanam magno turbante tumultu

Sistet eques.

Sistere capite, pro In caput cadere. Plaut. Curc. 2. 3. 8.

Quin cadat, quin capite sistat in via de semita.

Sistere, pro Consistere & stare. Cic 5. Verr. 223. Qui Remp. sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem judicia referantur? Al. Subsistere. Virg. 1. Georg. 479. — sistunt amnes, terræque dehiscunt. i.e. Stant, vel Sistuntur, non præfluunt. Pomponius Sabinus exponit, Sistunt, subaud. Suos cursus.

Sistere ore. Plaut. Capt. 4. 2. 13.

Eminor, interminor, ne quis mihi obstiterit obviam, &c.
Nam qui obstiterit, ore sistet. i. e. Ore terram calcabit, quemadmodum pedibus ceteri sistere solent.
Stiti, Præteritum. Ulp. in l. 1. §. 3. D. de eo per quem factum erit, &c. Si reus dolo actoris non stiterit, non habebit ex hoc edicto adversus eum actionem. Al. Steterit. V. Gell. lib. 2. cap. 14.

Stătus, a, um. Partic. pass. a Sistor. Ulpian. in l. Si servus. D. Si quis cautionibus. Si plurium servorum nomine, judicio sistendi causa, una stipulatione promittatur: pœnam quidem integram committi, licet unus status non sit, Labeo ait: quia verum sit omnes status non esse. Neratius in l. Si procurator. D. eod. tit. Si procurator ita stipulatus, ut sistat duntaxat eum quem stipularetur: non etiam pœnam, si status non esset, stipuletur: propemodum nullius momenti est ea stipulatio. Paulo post, Ut quantum domini litis interfuit sisti, tantum ex ea stipulatione, non stato reo, procuratori debeatur. Ulpian. in l. 1. D. Si ex noxali causa agatur.

Stător, ōris. m. [κλητήρ] Qui apud magistratum assidue est, quales sunt nuntii vel tabellarii, vel apparitores, qui reos in jus vel in carcerem ducunt. Cic. 2. Fam. 17. Litteras a te mihi stator tuus reddidit Tharsi. Cic. 2. Fam. 19. Ut ad te statores meos & lictores cum litteris mitterem. Stator Juppiter dictus est Quia stitit, id est Stare fecit Romanos, in fugam a Samnitibus versos. Cic. 2. in Catil. 12. Senatum in ædem Jovis statoris vocavi. Idem Anteq. iret in exsil. 42. Juppiter stator, quem vere hujus imperii statorem majores nostri nominaverunt. Sic 3. de Fin. 66. Jovem quum Optimum & Maximum dicimus, quumque eundem Salutarem, Hospitalem, Statorem dicimus, hoc intelligi volumus salutem hominum in ejus esse tutela. Ovid. 6. Fast. 793.
Tempus idem Stator ædis habet, quam Romulus olim
Ante Palatini condidit ora jugi. V. Liv. 1. 12.

Sistrum, i. n. [σεῖστρον] Musicum instrumentum, peculiare Ægyptiorum, quo utuntur in Isidis sacris, argutum & sonorum, dum percutecutere: unde Isiaci Sistrati dicuntur. Ovid. 2. Amor. 13. 11.
Per tua sistra precor, per Anubis ora verendi. Apul. 11. Met. p. 261. Elmenh. Æreis, & argenteis, immo vero aureis etiam sistris argutum tinnitum constrepentes. Martial. lib. 14. 54.
Hæc quatiat tenera garrula sistra manu. Perottus, Sistrum, Æneum crepitaculum, cujus per angustam laminam, in modum baltei recurvatam, trajectæ mediæ paucæ regulæ crispante brachio trigeminos ictus reddunt argutum sonum.
Sistrum, apud Ægyptios vicem Tubæ exhibebat. Virg. 8. Æn. 696.
— patrio vocat agmina sistro. [Inde Propert. 3. 9. 43.
Romanamque tubam crepitanti pellere sistro. Figuram ejus exhibet Oisel. Tabb. 117. conf. Suid. & Voss. Etymol.
Ægyptia sistra. Ovid. 3. Amor. 9. 34.
Multisonum sistrum. Stat. 3. Silv. 2. 103.
Ovanti sistro personat Io. Valer. 4. Argon. 418.
Sonabile sistrum crepuit. Ovid. 9. Met. 783.
Tinnula sistra. Ovid. 1. de Pont. 1. 38.

Sistrātus, a, um. Adj. i. e. Sistrum gestans, quod est proprium epitheton sacerdotum Isidis. Martial. lib. 12. 29.
Linigeri fugiunt calvi, sistrataque turba.

Sisygambis, [Σισυγάμβις] Mater fuit Darii, quam victo Dario Alexander, non solum non violavit, sed & matrem & reginam appellavit, summamque adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet. V. Curt. 3. 12.

Sīsymbrion, i. n. [σισύμβριον] inter Ornamenta muliebria positum, Polluci lib. 5. cap. 16. Verum apud Aristophanem Sisymbria vocantur Folia & flores, quibus sponsi coronantur; ut etiam annotavit, Cæl. lib. 28. cap. 24. Lect. Antiq.
Sisymbrium, i. n. [σισύμβριον] Herbæ genus quod provenit, ut Dioscoridi placet, in incultis, hortensi mentæ proximum, latioribus tantum foliis, & odoratioribus. Hoc nunc nostrates officinæ, *balsamitam & mentam Romanam* vocant, quod quandam mentæ speciem exprimat, & riguos tractus plerumque sequatur. Ovid. 4. Fast. 869.
Cumque sua dominæ data grata sisymbria myrto. Gloss. Græcolat. Σισύμβριον, εἶδος λαχάνου, Cunila. V. in hac dict.

Sīsyphus, i. m. [Σίσυφος] fuit Æoli filius, qui ob latrocinia a Theseo fertur occisus, & hac pœna apud inferos affici, ut grande saxum supra montem portare coactus, quum ad apicem deduxerit, continuo ad ima relaxetur. unde Ovid. 4. Met. 460.
Aut petis, aut urges rediturum, Sisyphe, saxum. Sic 13. Met. 26. Quod etiam respexit Virg 6. Æn. 616.
Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
Districti pendent.
Æolides Sisyphus. Hor. 2. Carm. 14. 20.
Sisyphus alius, Corinthiorum rex, qui Meropem, Atlantis filiam, uxorem duxerat. Ovid. 4. Fast. 175.
Septima mortali Merope tibi, Sisyphe, nupsit.

Sisyphĭus, a, um. Adj. [Σισύφειος] ut, Saxum Sisyphium, seu Lapis Sisyphius, [Σισύφειος λίθος] quem apud inferos ob latrocinia volvere Sisyphum poëtæ fabulantur. Sen. in Herc. fur. v. 751.
Cervice saxum grande Sisyphia sedet.
Sanguis Sisyphius. Ovid. 13. Met. 32.
— quid sanguine cretus
Sisyphio furtisque & fraude simillimus illi
Inseris Æacidis alienæ nomina gentis. Et paulo ante,
Æacus huic pater est, qui jura silentibus illic
Reddit, ubi Æolidem saxum grave Sisyphon urget.

Sisyphium, i. n. [Σισύφειον] Locus juxta Corinthum, de quo sic scribit Strabo lib. 8. Sub ipsam inde Pyrenen Sisyphium jacet, sive sacellum quoddam, sive regale domicilium, albo constructum lapide, in quo non modica servantur adhuc rudera. E summo autem cacumine, in Aquilone Parnasus aspicitur & Helicon, montes excelsi, atque nivales.

Sisyra, æ. f. [Σισύρα] vocab. Græcum, quo ut Latino utebantur, sed ita ut vulgus id corruperit in Susurra, vide in Vulgaris. H. St. Genus est vestis Barbaricæ, vel tegetis quoque. Meminit Ammian. lib. 16. cap. 5. quem locum noster innuit. conf. Hesych. Henr. Steph. Thes. Gr. tom. ult. Ferrar. de re Vest. 2. 3. 9. vel Lex. Pitisc. ut & Suid.

Sisyrinchium, i. n. [σισυρίγχιον] Bulbi genus, cujus imæ radices hieme crescunt, verno autem tempore cum apparuerit viola, minuuntur ac contrahuntur, bulbo interim pinguescente. Plin. lib. 19. cap. 6.

Sīta, [σῖτα] aut potius, ut notavit Dioscorides lib. 2. cap. 77. Sitanion, V. s. l. aut σῖτα, pro σιτία. Cibus. A quo, Sitagogus, Navis frumentaria. Sunt etenim σιτία, Frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Sitarchia, Præfectura annonæ, Annona militaris, militare stipendium, annona civilis. Budæus. conf. Suid.

Sitage, V. sittage.

Sītănion, i. n. [σιτάνιον] Frumenti genus, quod quoniam tertio mense a satu metitur, a Græcis τρίμηνον, a Latinis etiam Trimestre dicitur, toti Alpino tractui, atque adeo omnibus regionibus, notissimum, certissimumque agricolis famis levamen, quoties aut nives altiores, aut aquæ affluentiores, maturam tempestivamque sationem prohibuerunt. Hinc Sitanius panis. V. Dioscor. lib. 2. cap. 77. [Revera Adj. est, subauditurque in m. πυρός, in n. ἄλευρον. V. seq. dict.

Sitanius, a, um. Adj. [σιτάνιος] Sitanius panis dicitur ex novo frumento intra trimestre a tempore messis factus. Græci enim σῖτον, frumentum dicunt, νέον, novum. Hinc σιτάνιος, quasi σῖτος νέος. Plin. lib. 22. cap. 25. Sitanius, hoc est e trimestri, incussa in facie, aut desquamata cum melle aptissime curat. conf. 18. 7.

Sitarchia, [σιταρχία] est in frumentum & alia cibaria præpositura. Situs enim σῖτος Cereris ara fuit. σιτώ enim vocabant, a cibariis videlicet: est enim σῖτος frumentum. Lilius Syntag. 14. Histor. Deorum. Apul. 2. Milef. p. 119. Elmenh. Hac enim sitarchia navigium Veneris indiget sola, ut in nocte pervigili, & oleo lucerna, & vino calix abundet. Voss. in Etym. legit Sitarcia, σιταρκία, i. e. Annonæ sufficientia.

Sitarchus, [σίταρχος] Annonæ, vel Commeatus præfectus, a Græco, σῖτον, sive σῖτος, quorum illud cibum, hoc frumentum significat, & ἀρχή, quod præfecturam denotat.

Sitella, V. situla.

Sīthōnia, æ. f. [Σιθωνία] Regio litoralis Macedoniæ, versus Thermopontum, teste Herodoto lib. 7. 122. in qua mons est Sithon nivosus. Latini sec. corrip. Virg. 10. Ecl. 66.
Sithoniasque nives hiemis subeamus aquosæ. Hoc etiam nomine dicta fuit Thracia, ut inquit Gellius lib. 10. unde spirat Aquilo, quoniam ad Septentrionem exposita. [Nisi falsa loci notatio.

Sithŏnis, ĭdis. f. [Σιθωνίς] patronym. pro possessivo. Ovid. 2. Epist. 6.
Nec vehit Actæas Sithonis unda rates.

Sithŏnius, a, um. Adj [Σιθώνιος] ut,
Agri Sithonii. Ovid. 13. Met. 571.
Aquilo Sithonius. Ovid. 11. Epist. 13.
Matres Sithoniæ. Sen. Herc. OEth. 15.
Nives, V. sithonia.
Nurus Sithoniæ. Ovid. 6. Met. 588.

Sitia, [Σιτία] Hispaniæ Bæticæ oppidum in conventu Tarraconensi. Plin. lib. 3. cap. 1.

Siticines: ut Liticines a Lituo, ut Tubicines a Tuba, ita Siticines, qui apud funeratos, & sepultos, hoc est, Jam sitos, canere soliti erant, honoris causa, cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Attei Capitonis invenitur, & Cato id vocabulum indubitanter apposuit. Hæc Nonius 1. 268. V. Gell. lib. 20. cap. 2.

Sitiogagus, Flumen est, quo Passargadas septimo die navigatur. Oritur, per quam fluit in Carmania. Plin. lib. 6. cap. 23.

Sĭtis, is. f. [δίψα, Gl. G. L.] Bibendi appetitus, transferturque ad cujusvis rei cupiditatem. Plin. lib. 11. cap. 34. Æque est mira sanguinis & hirudinum generi, in palustri aqua, sitis.
Anhela sitis, Quæ homines reddit anhelantes. Lucret. lib. 4. 873.
Avida. V. avidus.
Insedabilis. V. insedatus.
Importuna. Hor. 1. Epist. 18. 23.
Morosa sitis, i. e. Difficilis. Martial. lib. 14. 105.
Rabida. Sen. OEth. 8.
Abluitur sitis de corpore, Restinguitur. Lucret. 4. 873.
Accendere sitim. V. accendo.
Ardere siti. Claud. 1. in Ruff. 104.
Avertere sitim fluvio. Sil. lib. 8. 574.
Colligere sitim. Ovid. 5. Met. 446.
Compescere sitim multa unda. Ovid. 4. Met. 103.
Consumi siti. V. consumo.
Defendere sitim fonte. Sil. lib. 7. 170.
Depellere sitim potione. Cic. 1. de Finib. 37. Quum cibo potioneque fames sitisque depulsa est.
Deponere sitim in unda. Ovid. 4. Met. 98.
Enectus siti Tantalus. Cic. 1. Tusc. 10.
Excessit sitim potio. Cels. lib. 1. c. 2. h. e. Major largiorque quam pro siti fuit.
Excutere sitim undis. Sen. OEth. 8.
Explere sitim. Ovid. 3. Trist. 11. 57. Cic. de Senect. 26. Græcas litteras senex didici, quas quidem sic avide arripui, quasi diuturnam sitim explere cupiens.
Exstincta est sitis bibendo. Ovid. 7. Met. 569.
Exurit miseros sitis. Lucret. lib. 3. 930.
Finit sitim copia lymphæ. Hor. 2. Epist. 2. 146.
Flagrat siti incensum cor. Sen. Thyest. 1.
Levare sitim de fonte. Ovid. 15. Met. 322.
Pellere sitim. Hor. 2. Carm. 2. 14.
Pulsa sitis fluvio. Stat. 5. Theb. 1.
Quærere sitim. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea, &c. de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, sitim quærens: hæc enim ei causa esse solet declamandi.
Relevare sitim. Ovid. 6. Met. 354.
Restinguere sitim rivo. Virg. 5. Ecl. 47.
Sedare sitim flumine. Lucret. lib. 2. 662. Ovid. 3. Met. 415.
Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit.
Sistere & Alere sitim, contraria. Ovid. 3. de Pont. 1. 17.
Nec tibi sunt fontes, laticis nisi pæne marini:
Qui potus dubium est, sistat alatne sitim.
Sorbet ora sitis. Stat. 3. Theb. 329.
Torret miseros sitis arida. Lucret. lib. 3. 930.
Vincere sitim. Sen. OEth. 5.
Urit guttur arida sitis. Ovid. 11. Met. 130.
Adduxere sitim tempora, Æstum siticulosum. Hor. 4. Carm. 12. 12.
Findit siti arva Canis æstifer. Virg. 2. Georg. 353.

Torret

Torret arenti siti arva Canis. Tibull. lib. 1. 4. 42.
Usserat herbas sitis. Ovid. 4. Fast. 299.
Deserta siti regio, Inaquosa. Virg. 4. Æn. 42.
Sitis, Ingens cupiditas cujuscunque rei dicitur, per translationem. Plaut. (Suppos.) Cupio te amplecti, neque aliter sitim jam diu conceptam sedare possum. Cic. in Parad. 1. Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.
Argenti sitis. Hor. 1. Epist. 18. 23.
Famæ sitis. Juven. 10. Sat. 140.
Scelerata sitis prædæ. Claud. 1. in Ruff. 220.
Facere alicui sitim audiendi. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Sitĭcula, æ. f. Dimin. [δίψα] Gloss. Latinogræc.

Siticulōsus, a, um. Adj. [διψαλέος Gl. G. L.] Plin. lib. 23. cap. 6. Melimela, & reliqua dulcia, stomachum & ventrem solvunt, siticulosa, æstuosa, sed nervos non lædunt.
Siticulosa loca, Inaquosa & arida. Columel. de Arbor. cap. 16. Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obserenda erunt. Idem lib. 3. cap. 11. Id autem solum, vel uliginosum est, vel salsum, vel amarum: & vel siticulosum & peraridum, &c.
Appulia siticulosa. Hor. Epod. 3. 16.

Sitio, ivi, ire. [διψῶ Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus quindecim, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
Ipsi fontes jam sitiunt. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gemmant vites, sitiunt agri. Cic. in Orat. 81. Et, Sitire segetes. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Herba sitit. Virg. 7. Ecl. 57.
Aret ager: vitio moriens sitit aëris herba. Idem 4. Georg. 402.
Tellus tota sitit. Ovid. 4. Fast. 940.
Sitire, per translationem, pro Vehementer cupere. Cic. 3. Q. frat. 4. Nec sitio honores, nec desidero gloriam. Idem 5. Philipp. 20. Sanguinem nostrum sitiebat: suum in illa gladiatoria pugna multum profuderat.
Sitiri, Passivum. Plin. lib. 17. cap. 2. Humor ex his, non universus ingurgitans, diluensque, sed quomodo sititur distillans.
Aquæ sitiuntur. Ovid. 1. Fast. 216.

Sitiens, entis. Partic. ut,
Voluptates sitiens. Cic. 5. Tusc. 16. Quoque affluentius voluptates undique hauriat, eo gravius, ardentiusque sitientem, nonne recte miserrimum dixeris!
Annus sitiens, Æstuosus. Plin. lib. 13. cap. 4.
Hortus sitiens. Ovid. 1. de Pont. 8. 60.
Loci sitientes. Plin. lib. 12. cap. 28.
Aures sitientes, Translate. Cic. 2. Att. 14. Proinde ita fac venias ad sitientes aures.
Famæ sitiens, Percupidus, Adjective. Sil. lib. 3. 578.
Sermonis sitiens. Claud. Cons. Mall. Theod. 251.
Virtutis sitiens. Cic. pro Planc. 13. Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti.
Sitientia Africæ. [τὰ διψώδη] Plin. lib. 10. cap. 73. Orygem perpetuo sitientia Africæ generant, & natura loci potu carentem, & mirabili modo ad remedia sitientium.
Sitientia, sine adjuncto. Plin. lib. 25. cap. 11. Nascitur in sitientibus.

Sitienter, Adv. [διψαλέως] Ardenter. Cic. 4. Tusc. 37. Nec sitienter quid expetens.

Sitĭbundus, a, um. Adj. [διψαλέος] Vehementer sitiens. Plaut. Aul. suppos. 29.
Et sitibundi in medio Oceani gurgite.

Sitĭtor, ōris. m. Translate. Apul. 1. Met. pr. Sititor novitatis.

Sitlæ, [σίτλαι] Aurium muliebrium ornamentum apud Dores, teste Polluce lib. 5. cap. 16. [Sed Siglas, Σίγλαι ex MSS. & Hesych. reponunt certatim docti. V. Henr. Steph. Thes. Gr. & not. Jung. cons. in hac voce.

Sĭtŏcōmia, [σιτοκομία] ἀπὸ τοῦ σίτου, quod frumentum significat, & κομίω, Curo. Est autem σῖτος annua pensitatio, ad alimentum viduarum, pupillorum & militum, quæ a Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel a viris uxoribus repudiatis debetur. Hinc opinor Sitocomiæ verbum eductum, quod in solis Civilis juris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est præbitione frumenti: aut, ut ait Ulpianus, pro Sitonia l. ij. pr. De vacation. muner. lib. 50. tit. 5. Alciatus in libris posterioribus Cod. Sitocomiam nomen magistratus esse dicit, ejus scilicet Qui frumenta & annonam curabat.

Sĭtōnia, æ. f. [σιτωνία] Venditio frumenti. ab Ulpiano Rei frumentariæ cura, in l. 2. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat. muner. lib. 50. P. tit. 5. meo judicio, appellatur. Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Ulpianus in l. ij. de Administrat. rer. ad civit. per. lib. 50. P. tit. 8. de hujusmodi munere copiose differit: eum si placet legito, Antonianus. [Suid. Σιτώνης, ὁ ἀγοράζων τὸν δημόσιον σῖτον. Estque proinde Annonæ præfectus, & Σιτωνία ejusdem Præfectura. V. Cang. Gloss. Med. Gr. in Σιτωνικόν.

Sitostasius, i. m. [σιτοστάσιος] dicitur in Cod. Justin. Qui vendendo frumento præest, certamque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet. Honorius Imp. In æstimatione frumenti, quod ad civitatem Alexandrinam convehitur, quicquid decreto elogii in Sitostasii munere Eminentia tua disposuit, imperiali auctoritate roboramus. Ex l. j. De frumento Alexandrino lib. 11. Cod. tit. 27. Quo in loco studiose se torquet Alciatus cum Pyrrho. Al. Quicquid de Crithologia & Zygostasii. V. ZYGOSTASIUM.

Sitta, æ. f. [Σίττα] Urbs, ut Suid.

Sittace, vel **Sitace**, es. f. [Σιτάκη] Urbs Persica. Steph. ex Hecatæo. Unde

Sittacēne, [Σιττακηνή] Regio Asiæ, Medis ad meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata a Sittace urbe regionis totius capite. Plin. lib. 6. cap. 26. & 27.

Sittybus, V. SYLLIBUS.

Sĭtŭla, æ. f. [κάδος Gl. L. G. & G. L.] Cista, qua populi suffragia in creandis magistratibus legibusque ferendis colligebantur. Plaut. Cas. 2. 6. 7. Sortiar illa in situla. Idem Cas. 2. 4. 17.
Et situlam huc tecum afferto cum aqua, & sortes. al. Sitellam.
Situla etiam Vas ad hauriendam aquam accommodum, quod aquam sitiat. Plaut. Amph. 2. 2. 39. — si situlam cepero, &c.
Ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.

Sĭtŭlus, i. m. [κάδος Gl. G. L.] Idem. Situli pendentes ærei congiales. Vitruv. 10. 9.
Situlus aquarius. Cato de R. R. cap. 10. & 11.

Sitella, æ. f. dimin. [κάδιον Gl. G. L.] Plaut. Cas. 2. 5. 34.
Conjiciam sortes in sitellam, & sortiar. Cic. pro Corn. Balb. 1. Neque majus est legere codicem quum intercedatur, quam sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre. Liv. 25. 3. Sitella allata est.

Sitellum, i. n. [κάδιον] Gloss. Græcolat.

Sĭtus, a, um. [κείμενος Gl. L. G.] Plaut. Capt. 3. 4. 4. Mihi res omnis in incerto sita est. [Forte a Sino Partic. ut vult Voss. q. V. & in SINO.
Situs, pro Conditus. Tacit. 3. Ann. 38. Urbemque Philippopolim a Macedone Philippo sitam. Idem 3. Hist. 72. Iisdem rursus vestigiis situm est.
Ara sita Druso, pro Posita, sive constituta Druso. Tacit. 2. Ann. 7.
Situs in. Liv. 30. 24. Ea sinum ab alto claudit, in quo sita Carthago est.
Siti (inquit Cicero lib. 2. de Legib. 57.) dicuntur ii, qui conditi sunt, nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam facta justa & corpus incensum est. Liv. 26. 25. Hic siti sunt Acarnanes, qui adversus vim atque injuriam Ætolorum pro patria pugnantes, mortem occubuerunt. [Idem 1. 2. extr. Æneæ etiam ultimum operum mortalium fuit. Situs est, quemcunque eum dici jus fasque est, super Numicium flumen. Sic passim in Inscriptt. vett. & apud poetas. in epitaphiis.
In te spes omnis, Hegio, nobis sita est. Ter. Adel. 3. 4. 9. [i. e. Relicta.
Situm est in te. Cic. 1. de Finib. 57. Est autem situm in nobis, ut & adversa quasi perpetua oblivione obruamus, & secunda jucunde ac suaviter meminerimus. Ter. And. 1. 5. 41. Haud verear, si in te sit solo situm.
Situm in potestate. Cic. 4. Acad. 7. Aut ei sensus adimendus est, aut ea, quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.
Sita potestas hujus rei in te. Cic. pro Muren. 83. Quanquam hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, Judices, totam Remp. vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.

Sĭtus, ûs. m. [θέσις Gl. L. G. & G. L.] Positus, sive positio. Virg. 1. Georg. 72.
Et segnem patiere situ durescere campum. i. e. Sicut stat. Colum. lib. 2. pr. Longo ævi situ, longique jam temporis exercitatione fatigatam & effetam humum consenuisse.
Membrorum situs. Cic. 1. Tusc. 45.
Regalis situs pyramidum. Hor. 3. Carm. 30. 2.
Aquilonius situs. V. AQUILO.
Cæruleo tenebrosa situ tellus. Valer. Flacc. lib. 3. 400.
Situs [τοποθεσία Gl. L. G. & G. L.] Loci positio. Quæ & Natura, seu Qualitas loci dicitur. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 55. Situm castrorum cognoscere. Ibid. lib. 3. cap. 12. Erant ejusmodi fere situs oppidorum. Cic. 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua atque nuda est. [An, Quum situ?
Terrarum situs dicere. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Situs [εὐρὼς] est etiam, ut ait Servius in lib. 6. Æn. 462. Lanugo ex humore procreata, quæ fit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species uno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib. 6. Situs sordes illa & illuvies, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non repurgatur. Plin. lib. 21. cap. 6. Pessimum crocum, quod situm redolet. Plin. in Paneg. cap. 50. Datur intueri pulcherrimas ædes, deterso situ, auctas, ac vigentes.
Situs [αὐχμὸς] est etiam in vultu, capite, totoque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib. 6. 516.
Fœda situ macies. Virg. 7. Æn. 440.
Sed te victa situ, verique effeta senectus. i. e. Senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib. 6.
Situs in vetustate sentit celerrime malobathrum. Plin. lib. 12. cap. 26.
Situs, in vitibus. Columel. lib. 4. cap. 24. Jam vero muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.
Loca senta situ, Squalida. Virg 6. Æn. 462.
Araneosus situs. Catul. ad Thallum, 23. 3.
Immundus situs. Ovid. 1. Amor. 12. 30.
Iners situs, Ignava desidia. Ovid. 1. de Pont. 6. 8.
Informis situs & deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 117.
Turpi situ canescunt tecta. Ovid. 1. Amor. 8. 52.
Corrumpi situ. Plaut. Truc. 5. 29.
Depellere situm curis. Stat. 5. Silv. 3. 34.
Detergere situm ferro. Sil. lib. 7. 534.
Ducere situm. Quintil. lib. 1. cap. 2. Excitanda mens & attollenda semper est, quæ in hujusmodi secretis, aut languescit, & quendam, velut in opaco, situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
Exesi situ ligones. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 195.
Horrent situ campi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 37.
Obductus cano situ color. V. OBDUCO.
Obrutum situ vetustatis. V. OBRUO.
Obsitus situ. Paterculus lib. 2. cap. 126. Sepultæ, ac situ obsitæ, justitia, æquitas, industria, civitati redditæ.
Pati situm indignum. Stat. 3. Theb. 100.
Pigro situ perit forma. Ovid. 2. Am. 3. 14 [Hic & in seq. est Neglectus, incuria.
Rigido situ relicta cessat terra. Ovid. 3. Trist. 10. 70.
Squalent fœdo situ sceptra Claud. 1. de Rapt. Proserp. 81.

Sĭtuātus, a, um. Adj. Florus lib. 2. cap. 18. Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata. al. Sita. [Variant codd. Forte Statuta. Ut *Urbem, quam statuo*. De v. *Situari*. V. Cellar. Cur. post. p. 367.

S I V

Sive, V. SI.

S M

S. M. Sacrum manibus, Sibi monumentum, Signata moneta, Solvit (vel Suo) merito. S. M. A. G. S. Sacrum memori animo gratis solvit. S. M. D. Sacrum matri Deûm, Sibi monumentum dedit. S. M. M. Sacrum Magnæ matri. S. M. P. E. Sibi monumentum publice elegit. S. M. P. I. Sibi monumentum poni jussit. S. N. Socii, vel Sui nominis. S. N. S. Q. Si negat sacramento quæsito.

S M A

Smaragdus, i. f. sec. com. [σμάραγδος Gl.G.L.] Gemma, qua oculorum acies recreatur, eaque nihil viridius. Plin. lib. 37. cap. 5. Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea soli gemmarum contuitu oculos implent, nec satiant, &c. Martial. lib. 5. 11.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas, uno
Portat in articulo.

Claris smaragdis lucens folium. Ovid. 2. Met. 24.
Grandes viridi cum luce smaragdi. Lucret. lib. 4. 1119.
Graves smaragdi. Claud. de Nupt. Hon. 88.
Virides smaragdi. Ovid. 2. Amor. 6. 21. Scribitur & Zmaragdus.

Smaragdĭnus, a, um. Adj. [σμαράγδινος] Quod factum est ex smaragdo, vel ejus coloris. Apic. 3. 1. Olus smaragdinum.

Smaragdītes, æ. m. [σμαραγδίτης] Genus marmoris smaragdum referens colore.
Item Mons juxta Chalcedonem, in quo legebantur smaragdi. Plin. lib. 37. cap. 5.

Smaris, ĭdis. f. [σμαρὶς] Piscis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele Cerrum vertit. Plin. lib. 32. cap. 2. Mulieribus copiam facit Glauciscus e jure sumptus, & Smarides cum ptisana sumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

S M E

Smegma, ătis. n. [σμῆγμα] dicitur Omne illud quod purgat, a σμήχω, purgo, abstergo. Plin. lib. 22. cap. 25. Si vero cælesti aqua disco-quantur, succus ille smegma fit, quo fovere gangrænas utilissimum.
Smegma, Deterforium medicamentum. Plin. lib. 24. cap. 7. Item mastiche lentisci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smegmata adhibetur. [Gloss. Græcolat. Σμῆγμα, Lomentum; Σμηγματοπώλης, Lomentarius; Σμήκτης, Pumicator; Σμήχω, Lomento. conf. Suid.

Smegmătĭcus, a, um. Adj. [σμηγματικὸς] Plin. lib. 31. cap. 7. Sudorem ciet, alvum solvit in vino & aqua, acopicis & smegmaticis utilis. h. e. Medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & deterforiis.

Smecticus, a, um. Adj. [σμηκτικὸς] dicitur Quod habet vim abstergendi & purgandi. Unde Smectica vis, quæ & Smegmatica. Plin. lib. 30. cap. 4. Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi.

Smerdis, [Σμέρδις Suid.] Cambysæ Persarum regis frater, quem cum Cambyses per somnium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi jussit.
Fuit & Oropastes Magus, qui post Cambysæ mortem, Smerdim fratrem se illius esse adsimulavit eoque astu in regni successionem irrepsit. Regnavitque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Ostanis filiam detecta, conspiratione septem optimatium est interfectus. Herodotus lib. 2. & Justin. lib. 1. cap. 9.

S M I

Smīlax, ăcis. f. [σμῖλαξ] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est taxus minus virens, gracilisque & tristis ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Et paulo post, Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet Milacem. Dioscor. lib. 4. cap. 83. Smilax a Græcis, Taxus a Latinis appellatur, &c. conf. milax. [Gloss. Latinogr. Taxus, Σμῖλαξ, ῥοδόδαφνη.
Smilax, [σμῖλαξ] Genus herbæ densis geniculatæ caulibus, spinosæ, fruticosæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infaustæ omnibus sacris atque coronis. Plin. lib. 24. cap. 10. Smilax quoque qui & Nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, ajunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera smilacis dixere. Alterum, &c. Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Est enim hortensis, quæ nostris phaseolis rubentibus a Ruellio comparatur. Est & smilax, quæ Græcis λεία, Latinis Lævis, & alia quæ Smilax aspera dicitur, de qua Plin. loco superiori.

Smīlax, ăcis. f. [Σμῖλαξ] Puella, quæ amore Croci juvenis tabescens, mutata fertur in herbam sui nominis, quæ similis est hederæ. Ovid. 4. Met. 283.
Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

Smilion, i. n. [σμίλιον] unde Smilion collyrium apud Celsum lib. 6. cap. 6. ubi ejus docet compositionem. Et paulo post, At si crassæ cicatrices sunt, extenuat vel smilion, vel canopite collyrium. Smilii meminit & Galenus lib. 3. cap. 2. De compositione pharmacorum secundum locos. Videtur autem sic appellatum, quod instar scalpelli seu aciculæ abscessum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut sane per acre pharmacum abscessum rumpere, quale est Smilium appellatum. [Gloss. Græcolat. Σμίλη, Scalprum, Σμιλίον, scalpellum.

Smintheus, [Σμινθεὺς] Nomen est, quo Apollo vocitatus est: cujus duplicem originem refert Homeri interpres. Primam hanc, fuisse in Chryse oppido Mysiæ, Crinim sacerdotem Appollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus deus, quum rursum placatus pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit: a quo hospitio acceptus, pollicitusque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eoque facto jussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se divertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo construxit, vocavitque Apollinis Sminthei, quod ejus linguæ dialecto mures σμίνθαι, vocantur. Altera talis est, Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellespontum, noctu mures clypeorum lora arroserunt: itaque mane, quum id factum viderent, memores oraculi, urbem posuerunt, eamque Sminthias appellaverunt.
Intonsus Smintheus. Ovid. 12. Met. 585.

Sminthium, sive **Smintheum**, Apollinis delubrum, [Σμινθεῖον] id circa urbem Chrysam, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strab. lib. 13.

S M U

Smurna, ut in Pandectis Pisanis legitur, alioqui Smyrna, ea est quam vulgus *Myrrham* appellat. Marcianus libro singulari de Delatoribus. relatum in l. Interdum, nec videndus est. §. Species. De Publicanis & vectigal. lib. 38. P. tit. 4. Diosc. 1. 77. Lucret. 2. 502. [Gloss. Græcolat. Σμύρνα, Murra.

S M Y

Smyrna, Græcis Myrrha est. V. suo ordine & præc. smurna. conf. infra smyrrhiza.

Smyrna, æ. f. Poema Cinnæ vatis inscriptum fuit, novem perpetuis elaboratum annis. De Cinnæ poemate Catullus scribit, Carm. 94.

Smyrna mei Cinnæ, nonam post denique messem,
Quam cœpta est, nonamque edita post hiemem.

Videtur tamen poema obscurum fuisse, unde Martialis scripsit, 10. 22.

Judice te melior Cinna Marone fuit.

Ego crediderim argumentum ejus fuisse de nefandis & incestis amoribus Myrrhæ, quæ deperiit patrem suum Cinyram. Eam ego conjecturam facio ex versu uno poematis illius, quem profert Priscianus,

At scelus incesto Cinyræ crescebat in alvo.

Nam quæ Myrrha, eadem Smyrna dicitur. Hæc Turneb. 17. 17. V. myrrha.

Smyrna, æ. f. [Σμύρνα] urbs Ioniæ in Asia, de qua Strabo lib. 14. Quum Lydi Smyrnam evertissent, circiter annos quadringentos in vici modum mansit habitata: postmodum Antigonus eam suscitavit, deinde Lysimachus, & nunc omnium pulcherrima est. Ejus pars in monte sita est, pars maxima in campo præter portum, & gymnasium, & matronarum locum. Viæ sunt in rectum pro viribus distinctæ, & lapidibus instratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticum quadratam cum Homeri templo & statua. Nam & hi maxime hunc poetam sibi vendicant, unde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Urbis mœnia Melas amnis præterfluit: ad ceteram structuram etiam portum clausum habet. Hactenus Strabo lib. 14.

Smyrnæus, a, um. Adj. [Σμυρναῖος] ut
Plectra Smyrnæa, Homerica. Sil. lib. 8. 595.
Smyrnæi vatis honores; i. e. Homeri. Lucan. 9. 984.

Smyrnion, [σμύρνιον] Herba est ex Dauci generibus, myrrhæ odorem referens, unde & nomen accepit, Vulgus *Levisticum* appellat. Plin. lib. 12. cap. 15. Theophrastus lib. 6. cap. 3. Dioscorid. lib. 3. cap. 79. Smyrnion, quod in Cilicia Petroselinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apii, & stolones multos, folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, &c. [Gloss. Græcolat. Σμύρνιον, λάχανον, Oleastrum.

Smyrrhiza, æ. f. quam alii Myrrham, alii Myrrhidem vocant, simillima est cicutæ, caule foliisque & flore minor tantum & exilior, cibo non insuavis. Plin. lib. 24. cap. 16. Hard. putat Smyrrhizusa legendum.

Smyrus, i. m. [σμύρος] Piscis, quem Plinius commemorat lib. 32. cap. 11. V. Rondeletium.

Smyræna, æ. f. [σμύραινα] genus piscis, teste Suida. [Idem arbitror, terminatione f. quod superius, ut in aliis multis usu venit. Latinis autem Muræna. q. V. s. l. Onomast. vet. Murena, Σμύραινα.

S O

S. O. Suis omnibus. SOCR. P. B. M. Socrui posuit bene merenti. SOD. Sodali. SOL. Solidis. SOL. INV. Soli invicto. SOL. L. M. Solvit libens merito. SOL. PUB. S. P. D. D. D. Soli publico sibi posuit dato decreto decurionum.

S O A

Soana, n. pl. [Σόανα] apud Ptolemæum lib. 11. dicta sunt Ostia fluvii cujusdam in Taprobane insula.

Soandus, Locus est in Cappadocia. Strabo lib. 14.

Sŏanes, [Σόανες] Scythiæ populi sunt. Strabo lib. 11. Soanes veneno ad spicula mirifice utuntur, quod eos etiam, qui non venenatis sagittis saucii sunt, odore offendit.

S O B

Sobolatæ, est Sabæorum civitas ad Mare rubrum, includens suis muris templa sexaginta. Plin. lib. 6. cap. 28.

Sŏbŏles, is. f. [ἐπιγονὴ, γονὴ, Gl. L. G & G. L. γενεὰ L. G.] Successio, aut rectius Propago dicitur; a Sub & Olescendo, id est crescendo, ut Grammatici putant, dicta; unde nonnulli malunt scribere Suboles. V. Vossii Etymol. Et eo modo Livius 29. 3. Juventutem subolescentem dixit.
Suboles esse antiquam & veram scripturam contendit Lambinus apud Ciceronem. Vide Festum. H. St. V. omnino Vossium. Suboles & in utroque Gloss. scribitur.
Amor utrique sobolis æqualis. Plin. lib. 10. cap. 34.
Propagatio & soboles. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & jam plures propinqui: quæ propagatio & soboles origo est Rerumpub.
Nova soboles. Stat. 3. Silv. 1. 177.
Cara deûm soboles. Virg. 4. Ecl. 49.
Suscepta soboles. Virg. 4. Æn. 327.
Densior soboles. Virg. 3. Georg. 308.
Robur & soboles militum interiit. Cic. 10. Fam. 33.
Soboles in plurali. Cic. 3. de Legib. 7. Censores, populi ævitates, soboles, familias, pecuniasque censento.
De apibus Columel. lib. 9. cap. 14. Ne novæ soboles diffugiant.
Soboles vitium e radicibus caudicum super terram fusas revellentem. Gell. lib. 19. cap. 12. Gallice, *les sourgeons, les jectons, ou rejectons*. [Et hæc est propria vocis significatio.

Sobolesco, ĕre. V. in dict. præced. & subolesco.

Soblices, V. sublicæ.

Sobrīnus, i. m. pr. comm. [ἀνεψιὸς Gl. G. L. ἀνεψιαδῆς L. G.] Sobrini, duarum pluriumve sororum filii, quasi Sororini dicuntur. Justinian. lib. 3. Instit. tit. 6. de grad. cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæve ex fratribus vel sororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amitinis progenerantur. Ter. And. 4. 5. 6.

Quem video? estne hic Crito, sobrinus Chrysidis? Ubi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filii: nam sic dicit Menander. Verum, ut alii putant, de sororibus nati: ut sint sobrini, quasi Sororini. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum sobrinorumque, qui cum una domo jam capi non possunt, in alias domos, tanquam in colonias, exeunt. [Altero proin post Consobrinos gradu Sobrini.

Sobrinus, est Patris mei consobrini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus, Sobrinus est, ut ait Gallus Ælius, Patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinæ filius. Femina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina. Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque Cognato. Ter. Phorm. 2. 3. 37.

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulo, Cognatum vocaverat.

Sobrīna, æ. f. [ἀνεψιὰ] Plaut. Pœn. 5. 2. 198. Mihi sobrina tua mater fuit.

Sobrinitas, ātis. f. [ἀνεψιότης] Gloss. Græcolat.

Sōbrius, a, um. Adj. [νηφάλαιος, Gl. L. G. & G. L. νηφάλιος G. L. νήφων, L. G.] Qui in cibo ac potu temperans est, quasi Sine ebrietate.

Sobrius, Qui non est actu ebrius. Cic. 4. Acad. 52. Ne vinolenti quidem, quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii. Hic Sobrium opposuit Vinolento. Idem in Orat. 99. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Ter. And. 4. 5. 39. Tu pol, homo, non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul. 4. 4. 2.

Mens sobria. Claud. 1. in Eutrop. 229.

Nox sobria. Propert. lib. 3. 17. 11.

Opera sobria. Plaut. Perf. 4. 5. 2.

Edepol dedisti, virgo, operam laudabilem,
Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud. 4. Conf. Hon. 411.

Pocula sobria. Tibul. lib. 1. 6. 28.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur. Stat. 4. Silv. 2. 37.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi jusserat Domitianus, ut est auctor Sueton. in Domit. cap. 7. Stat. 4. Silv. 3. 12.

Verba non sobria. Martial. lib. 1. 84. in Procillum.

Sobrius, Vicus Romæ. Paulus ex Festo, Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quod in eo taberna nulla fuerit, vel quod in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

Sobrie, Adv. [σωφρόνως Gl. G. L.] Temperanter. Cic. 1. Off. 106. Intelligemus quam sit turpe diffluere luxuria, & delicate ac molliter vivere, quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie.

Sobrie, Prudenter. Plaut. Pseud. 4. 1. 29. Idem Milit. 3. 1. 217. Hæc præcepta sobrie ut cures face.

Sobrie & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut. Perf. 4. 1. 1.

Sobriĕtas, ātis. f. [νηφαλιότης Gl. G. L.] Senec. Tranq. Anim. cap. ult. Tristis sobrietas removenda paulisper.

Sobriōsus, a, um. Adj. Idem quod Sobrius. Cyprian.

Sobriefactus, a, um. Adj. ex Partic. Apul. 8. Met. p. 205. Elmenh. Sobriefactus sermone.

Sobrio, āre. [νήφω] Gloss. Græcolat.

S O C

Soccatus, Soccifer. V. infra seq. dict.

Soccus, i. m. [κρηπὶς Gl. G. L.] pl. Socci, [ἐπικρηπῖδες Gl. L. G.] Genus calceamenti, a Sacco deductum, ad cujus similitudinem erat factum, ita quod ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat. [Nugæ. V. Voss. Etym.

Soccis utebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plaut. Bacch. 2. 3. 98.

Sed divesne est illic Theotinus? G. etiam rogas,
Qui soccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistel. 4.2.29.
Sed is hac, aut hac: socci video vestigium
In pulvere. Ter. Heaut. 1. 1. 72.
Assido: accurrunt servi, soccos detrahunt. Cic. pro Rabir. Post.

27. Consularis homo soccos habuit & pallium. Idem 3. de Orat. 125. Sed annulum, quem haberet; pallium, quo amictus; soccos, quibus indutus esset, se sua manu confecisse.

Luteus soccus. Senec. Hippol. 3.

Muliebris. Sueton. de Calig. cap. 52.

Adimere soccos. V. adimo.

Calceare soccis. V. Calceo, in calx.

Soccis utebantur & Comœdi, ut Tragœdi Cothurnis. Hor. de Arte Poet. 80.

Hunc socci cepere pedem. Plin. lib. 7. cap. 30. Magnum & Menandro in comico socco testimonium regum Ægypti & Macedoniæ contigit. Quintil. lib. 10. cap. 2. Hor. de Arte Poet. 90.

Indignatur item privatis, ac prope socco
Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ. Idem 2. Epist. 1.174.
Quam non adstricto percurrat pulpita socco.

Risus socci & Luctus cothurni, contraria. Claud. in Eutrop. 1. 299.

Soccŭlus, i. m. dimin. [ἐπικρηπῖδιον] Sueton. in Vitell. cap. 2. Pro maximo munere a Messalina petiit, ut sibi pedes præberet excalceandos: detractumque socculum dextrum, inter togam tunicasque gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35.

Soccātus, a, um. Adj. Senec. lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœde furioseque superbus fuerat qui de capite viri Consularis soccatus audiebat, &c.

Soccĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. Sidon. Carm. 9. 215. Soccifer Menander.

Sŏcer, ĕri. m. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. ἑκυρὸς G. L.] Uxoris meæ pater. Cic. 1. Off. 129. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum soceris generi non lavantur. Sic 2. Tusc. Absocer, is, §. 1. Rer. amotar. V. sup ordine.

Gener & socer. Ovid. 7. Met. 144.

— non hospes ab hospite tutus,
Nec socer a genero.

Magnus socer. V. magnus.

Socĕrus, i. m. Idem. Plaut. Men. 5. 5. 54.

Abiit socerus, abiit medicus, nunc solus sum, pro Juppiter!

Socĕra, æ. f. Inscriptio apud Gruter. p. 546. n. 5. PATRI. PIENTISSIMO. ET. SOCERAE. TENACISSIMAE.

Socrus, ûs. f. pr. comm. [πενθερὰ Gl. G. L.] Uxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluent. 188. Nubit genero socrus, nullis auspicibus, nullis auctoribus, funestis ominibus omnium.

Arida socrus. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Magna socrus. V. magnus.

Socrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. δαήρ L. G.] Nævius Pellic. Desine socri tuo, fratri, patri meo. Non. 3. 198. [V. Priscian. lib. 6. fol. 59. b. Aldi.

Socruālis, e. Adj. Sidon. 7. Epist. 2. Socrualis munificentia.

Sochis, [Σῶχις] Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor, quadraginta octo cubitorum longitudine, dedicavit. Plin. lib. 36. cap. 8.

Socia, Socialis, Socienus, Societas, Socio. V. socius.

Sŏcius, i. m. [κοινωνὸς Gl. G. L. κοινωνὸς ἐμπορίας L. G. ἑταῖρος G. L.] Socii dicuntur, Qui pari consilio & auctoritate rem aliquam simul aggrediuntur.

Ad malam rem socius, & ad salutem. Plaut. Asin. 2. 2.22. Idem Cistell. 4. 2. 78. Sociam te mihi opto ad meam salutem. h. e. Volo ut me adjuves.

In negotio aliquo socius. Ter. Heaut. 3. 1. 9.

Item ut filium meum amico atque æquali suo
Video inservire, & socium esse in negotiis.

Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plaut. Mil. 4. 2. 22. Cic. 11. Att. 12. Et eo minus quod hujus consilii jam ne socium quidem habeo quenquam.

Culpæ socius. Cic. 11. Att. 14. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium.

Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. 13. Fam. 71. T. Augusius & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, navigationum, laborum, periculorum meorum socius.

Hereditatis socius, apud Plinium in Paneg. cap. 38.

Operum socii. Hor. 2. Epist. 1. 142.

Regni socii. Lucan. lib. 1. 92.

Addere se socium alicui. Virg. 2. Æn. 339.

Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn. 56.

Adjungere sibi socium. V. adjungo.

Amissa sociorum pars. Ovid. 14. Met. 242.

Ascire sibi socios. V. ascisco.

Adscribere se socium. Cic. 14. Att. 19.

Capere aliquem socium consiliis. Virg. 5. Æn. 712.

Habere socium. Cic. 1. Fam. 9.

Inferre se socium. Virg. 4. Æn. 142.

Profiteri se socium. Cic. 3. Famil.

Recusare socium. Senec. Agamem. 7.

Socii etiam, Qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Unde Socii Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere conjuncti, ut pacis ac belli participes essent. Plin. in Paneg. cap. 60. Bellorum istud sociis, olim periculorum consortibus, parce tamen tribuebatur.

Socius, κοινὸς, cui se quis in negotio conjunxit. Cic. pro Rosc. Com. 16.

Socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Cic. 5. Verr. 50.

Socii, Publicani ejusdem societatis. Nam publicanorum erant societates, quæ publica vectigalia redimebant, conducebantque a Censoribus, ut sæpe apud Ciceronem leges, ut in Brut. 85. Quum in silva Scantia (al. Sila) facta cædes esset, notique homines interfecti: insimulareturque familia, partim etiam liberti societatis ejus, quæ pecuarias de P. Cornelio, L. Mummio Censoribus redemisset: decrevisse senatum, ut de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro publicanis accurate eleganterque dixisse Lælium. Paulo post, Tum Lælium, quum eum socii domum reduxissent, egissentque gratias, &c. Paulo post, Itaque multis querelis, multaque miseratione adhibita, socios, omnibus approbantibus, illa die quæstione liberatos esse.

Socii, Fœderati, Societate & amicitia pop. Ro. juncti, etiam sine fœdere. Conditione socii. Cic. 3. Verr. 81. Porro autem populi Ro. conditione sociis, fortuna servis, voluntate supplicibus.

Socii Latini, dicebant veteres conjuncte, cum tamen & de Sociis, id est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti Æquum bonum, copula omissa, pro Æquum & bonum, sic Socii Latini nominis, pro Socii, & qui erant Latini nominis. Nam Latini, cum ipsi quoque socii essent, proprio tamen nomine a reliquis Italis distinguebantur, & proprio etiam jure fruebantur, unde, jus Latii, & jus Italicum, diverse posita. Erat igitur Socii nomen generale, sicuti & Fœderati. Tam enim socii fœderatique Latini, quam reliqui Itali. Liv. lib 41. (cap. 12.) Moverunt senatum, inquit, legationes sociûm nominis Latini. Summa querelarum erat: Cives suos, Romæ censos, plerosque Romam commigrasse: quod si permitteretur, perpaucis lustris futurum, ut deserta oppida, deserti agri, nullum militem dare possent. Dixit Sociûm nominis Latini, pro, Sociorum, & Nominis Latini. Quod idem Livius ibidem ostendit: subjungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, ut cives Romani fierent: ea lege male utendo, alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos, quibusquibus Romanis in eam conditionem, ut manu mitterentur, mancipio dabant, libertinique cives essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, cives Romani fiebant. Hic duo sunt animadvertenda: primum, de quibus dixerat, Sociûm nominis Latini, de iisdem intulisse, Sociis ac Nominis Latini: deinde, cum in eo, Sociis ac Nominis Latini, distinxisset ac separasset Socios a Latinis, uno tamen postea nomine simul omnes comprehendisse, cum dixerit, Alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Apparet, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem jure essent, æque tamen omnes societate junctos fuisse populo R. Est etiam eadem de re, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exemplum.

plum. (cap. 13.) Legem, inquit de sociis C. Claudius tulit S.C. & edixit; qui socii ac nominis Latini ipsi majoresve eorum, M. Claudio T. Quinctio censoribus, postque ea apud socios nominis Latini censi essent, ut omnes in suam quisque civitatem ante cal. Novemb. redirent. Et lib. 42. cum de iisdem loqueretur, (cap. 10. pr.) L. Postumius, inquit, Consul pro concione edixerat: Qui sociûm Latini nominis ex edicto C. Claudii Consulis redire in civitates suas debuissent, ne quis eorum Romae, sed omnes in suis civitatibus censerentur. Sexcenta sunt hujusmodi tum apud hunc, tum apud alios: quae legendo, si quis voluerit, observet. Ex observationibus P. Manut.

Jugales socii. Sil. lib. 16. 401. de Equis dixit.

Navales socii. Liv. 21. 50. i. e. Remiges. V. in NAVIS.

SOCIA, ae. f. [ἑταίρη] Ovid. 10. Met. 268.

Appellatque tori sociam.

Thalami socia. Senec. Hippol. 8.

Addere se sociam alicui. Virg. 6. Ecl. 20.

Assumere sociam. Plaut. Stich. 1. 2. 44. conf. seq. dict.

SOCIUS, a, um. Adj. [κοινωνὸς Gl. L. G. & G. L.] ut, Acies sociae. V. ACIES.

Agmina socia. Virg. 2. Æn. 371.

Arma socia ferebat auxilio. Sil. lib. 7. 635.

Civitas flagitiorum & rapinarum socia. Cic. 4. Verr. 13. Te, omnium Siculorum patronum, una Mamertina civitas, socia furtorum ac flagitiorum tuorum, publice laudat. [Nisi est Subst.

Classis socia. Ovid. 13. Met. 352.

Honor socius. Ovid. 13. Met. 949.

Linguae sociae commercia. Ovid. 5. Trist. 10. 35.

Nox socia, Quae alicujus facinoris perpetrationem juvat. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu, nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. Aliter usus est Statius 3. Silv. 5. 1.

Quid mihi maesta die, sociis quid noctibus uxor

Anxia, &c. i. e. Quas simul transigimus. [In Cic. loco est Subst.

Sanguis socius. Ovid. 2. Amor. 14. 32.

Sermo socius. Ovid. 2. de Arte Am. 143.

Nostri socia sanguinis soboles. Cic. 2. Tusc. 23.

Titanum soboles, socia nostri sanguinis. Ex poeta.

Urbe socia frui. Virg. 3. Æn. 352.

SOCIĔTAS, ātis. f. [κοινωνία, ἑταιρεία Gl. G. L.] quasi Participatio, quae fit dum socium ad aliquod negotium gerendum nobis adjungimus. Cic. pro Rosc. Com. extr. Quum praesertim ex tua oratione, quodcunque tibi peteres, huic peteres: quodcunque tibi exigeres, id in societatem recideret. Idem 5. Verr. 134. Primum eam, quum posita esset apud eas societates, unde erat attributa, binis centesimis feneratus est. V. post.

Societas rei alicujus cum altero, ut Criminis. Cic. 1. Verr. 30. Video enim permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre ejusmodi est, ut ea in accusando attingere non audeas.

Captiosa societas. V. Captio, in CAPIO.

Interior & propior societas. V. INTRA.

Infida regni societas. Liv. 1. 14.

Accedere societatem alicujus. V. ACCEDO.

Accipere societatem. Cic. 12. Fam. 28. pr. V. ACCIPIO.

Adjungere aliquem in societatem. V. ADJUNGO.

Assumere in societatem. Justin. 10. 1. 5.

Auctus societate. Tacit. 4. Hist. 66.

Coire societatem. V. COEO.

Coire societatem salutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabir. perd. reo 21. An cum Mario, Scauro, Catulo, Metello, Scaevola, cum bonis denique omnibus, coire, non modo salutis, verum etiam periculi societatem?

Cum eo voluntariam societatem coibas, qui te in hereditaria societate fraudarat. Cic. pro Quint. 79.

Coitur societas. Cic. pro Rosc. Amer. 87.

Colere societatem fide. Cic. pro Quint. 29. Etenim si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur, &c.

Componere societatem. V. COMPONO.

Conferre se in societatem. V. CONFERO.

Confirmare societatem. Cic. 2. Philip. 89.

Conflare societatem. V. CONFLO.

Conjunctus societate. Cic. 1. Acad. 21. Hominem esse censebant quasi partem quandam civitatis & universi generis humani, eumque esse conjunctum hominibus humana quadam societate.

Convocare ad vitae societatem. V. CONVOCO.

Copulare societatem cum deo. V. COPULO.

Devincire societatem. Cic. 1. Off. 22. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus, devincire hominum inter homines societatem.

Dirimere societatem. Cic. pro Domo ad Pontif. 28. Hanc nostram conjunctionem, hanc conspirationem in Repub. bene gerenda, hanc jucundissimam vitae atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.

Facere societatem cum aliquo. Cic. pro Quint. 12. Qui societatem cum Sex. Naevio fecerit.

Gerere societatem magna fide. Cic. pro Quint. 12. Qua in re diligens erat, quasi ii, qui magna fide societatem gererent, &c.

Habere societatem. Cic. de Fato 3.

Implicare se societate omnium. V. IMPLICO.

Ingeneravit Natura societatem utrisque. V. INGENERO.

Inire societatem alicujus rei cum aliquo. Cic. 13. Philipp. 36. Parumque videtur, omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri?

Jungere societatem alicui. V. JUNGO.

Jungi societate alicui regi. V. JUNGO.

Labefactare societatem. Cic. 5. Fam. 2.

Manet societas. V. MANEO.

Pacisci societatem. Ascon. Pedian.

Pangere societatem. V. PANGO.

Perstare in societate. V. PERSTO.

Renovare societatem. Cic. 12. Fam. 28. pr.

Renuntiare societatem alicui, pro Dirimptam significare. Liv. 38. 21.

Sejungere se a societate. Cic. 10. Fam. 6.

Servare societatem. Cic. 1. Off. 17.

Societas est. Cic. pro Quint. 14. Quum annos jam plures societas esset, & quum saepe suspectus Quintio Naevius esset, &c.

Venire in societatem. Cic. 9. Fam. 14.

SOCIOFRAUDUS, i. m. Qui socium fallit. Plaut. Pseud. 1. 3. 128.

— furcifer. B. factum optime.

C. Sociofraude. B. sunt mea haec ista.

P. Parricida B. perge tu.

SOCIĀLIS, e. Adj. [συμμαχικὸς] Quod est sociorum, vel Societatis: ut, Res socialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, socialis res est: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non est socialis res: neminem conciliat, neminem obligat. [Hic ab effectu.

Amor socialis: ab effectu, quod socios reddat. Ovid. 7. Met. 800. [Immo Conjugalis intelligitur.

Anni sociales, Conjugii. Ovid. 2. Trist. 161.

Carmina socialia, Nuptialia. Ovid. 12. Epist. 139.

Jura socialia lecti. Ovid. 3. Amor. 11. 45.

Sacra socialia, Nuptiae. Ovid. 21. Epist. 155.

Torus socialis. Ovid. 2. Fast. 729.

Coetus socialis, Sociorum exercitus. Liv. 7. 25.

Equitatus socialis. Liv. 26. 5.

Exercitus socialis. Liv. 3.

Foedus sociale. Liv. 34. 56.

Judicium sociale, Ad socios pertinens. Cic. 4. Verr. 13. Primum si ita esset, tamen vos in quaestione de pecuniis repetundis, quae sociorum causa constituta est, lege judicioque sociali, sociorum querimonias audire oporteret.

SOCIALĬTAS, ātis. f. [τὸ συμμαχικὸν] Plin. in Paneg. 49. Non remissionibus tuis eadem frequentia, eademque illa socialitas interesset.

SOCIALĬTER, Adv. [συμμαχικῶς] Hor. de Arte Poet. 258.

— non ut de sede secunda

Cederet, aut quarta socialiter.

SOCIENNUS, i. m. Idem quod Socius, antique. Plaut. Aul. 4. 4. 32.

Ibo hinc intro, atque illi socienno tuo jam interstringam gulam.

SOCIO, [κοινωνῶ Gl. G. L.] āre. quasi Socium socio apponere, adjungere, conjungere. Columel. lib. 3. cap. 3. At si quis cum scientia sociaverit diligentiam. Liv. 39. 13. Eos esse, qui aut conjurare, aut sociari facinoribus, aut stuprum pati noluerint. Cic. pro Flacc. 21. Quid si testium studium cum accusatore sociatum est? Sil. lib. 1. 76.

Et se participem casus sociarat in omnes.

Aliquem sociare urbe & domo. Virg. 1. Æn. 605.

Cubilia sociare cum aliquo. Ovid. 10. Met. 635.

Curas sociare. Valer. 5. Argon. 280.

At Juno, & summi virgo Jovis intima secum

Consilia, & varias sociabant pectore curas.

Dextras sociare, & foedere jungi. Sil. lib. 11. 149.

Gaudia sociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. 3. 7.

Juvencos sociare imposito aratro. Stat. 1. Theb. 131.

Se cui vinclo sociare jugali. Virg. 4. Æn. 16.

Vires sociarunt juncto aggere. i. e. Castris junctis. Sil. lib. 17. 110.

SOCIANS, antis. Partic. ut,

Carmina socians nervis. Ovid. 11. Met. 5.

SOCIANDUS, a, um. aliud Partic. [κοινωνητέος] ut, Verba socianda chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.

SOCIATUS, a, um. Partic. [κοινὸς Gl. L. G.] Conjunctus, Copulatus. ut, Foedere lecti sociata mihi. Ovid. in Ibin, 15.

Corpus sociatum. Ovid. 2. Amor. 8. 5.

Labor sociatus. Ovid. 8. Met. 546.

Vitem sociatam palmite ulmus amat. Stat. 5. Silv. 1. 48.

SOCIĀBILIS, e. Adj. Quod facile sociatur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maxime sociabilis glutino, in tantum ut findatur ante quam solida est. De abiete.

Sociabilis consortio, pro Sociali. Liv. 40. 8. Meliora quoque exempla parte altera posui, sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum reges, salutarem per multa saecula ipsis patriaeque.

SOCIATIO, ōnis. f. Mart. Capel. 2. Rata inter eos sociatio copulam nuptialem constrinxit. conf. Novat. de Trinit. 19.

SOCIĀTRIX, īcis. f. Valer. 5. Argon. 499.

Sed me nuda fides, sanctique potentia justi

Huc tulit, ac medii sociatrix gratia Phryxi.

SŌCORS, ordis, qui & SĒCORS dicitur apud Festum, [ἀμελὴς, ἄνους, ἄφρων, ῥᾴθυμος Gl. L. G.] Qui nihil se ad probitatem exercet, & qui tardus vel negligens est in consulendo, meditando, prospiciendove quid opus sit facto: quasi Sine corde & ignavus. Ter. Adel. 4. 5. 61.

Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo. In quem locum sic Donatus: *Segnitia* est ad agendum, *socordia* ad considerandum. Cic. 1. de Nat. Deor. 5. Ut excitaret homines non socordes ad veri investigandi cupiditatem. Idem de Clar. Orat. 239. Nam ejus aequalem M. Glabrionem bene institutum avi Scaevolae diligentia, socors ipsius natura, negligensque tardaverat. Columel. lib. 1. in Praefat. Itaque istam vitam socordem persequitur valetudo.

Futuri socors. Tacit. 3. Hist. 31.

SOCORDIA, sive SECORDIA, ae. f. apud Festum, [μωρία, ῥᾳθυμία, Gl. L. G.] Ignavia. Ter. And. 1. 3. 1.

Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiae neque socordiae. Plaut. Poen. 1. 2. 104. Nimia nos socordia hodie tenuit. Liv. 22. 14. Sed Poenus, advena ab extremis orbis terrarum terminis, nostra cunctatione & socordia jam huc progressus.

Industria, Socordiae opponitur. Tacit. 2. Ann. 38.

Socordia caeca ac sopita. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Per socordiam. Liv. 7. 35. Cum hoste res est, qui hesterno die delendi omnis exercitus fortuna per socordiam usus non sit.

Abjicere socordiam. V. ABJICIO.

Accedere ad majorem socordiam. V. ACCEDO.

Compellere socordiam. V. COMPELLO.

Intendere socordiam. Tacit. 2. Ann 38. Languescet alioqui industria, intendetur socordia. h. e. Augebitur.

Socordia, Ἀφοδευμα ὑὸς. Gloss. Latinograec. [Quod Stercus suillum denotat, Est enim, ut in Gloss. Graecolat. ἀφοδεύω, Caco.

SOCORDĬTER, Socordius, Socordissime. [ῥᾳθύμως] Liv. 1. 22. Ab Albanis socordius res acta.

SŌCRUS.

SŌCRĂTES, is. m. [Σωκράτης] Philosophus Atheniensis, unus omnium sapientissimus judicatus. Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius, mater Phænareta obstetrix. Qui in paupertate beatissimus, amicis olim audientibus, Emissem, inquit, pallium si nummos haberem. Neminem poposcit, omnes admonuit, a quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, postea ad Archelaum Physicum se contulit. Sed animadvertens, naturalis speculationis fructum nullum esse, invenit primus Ethicen, id est moralem philosophiam, ad quam transiens fertur dixisse, Quæ supra nos, nihil ad nos. Auctor est Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus disputasse, quum ea sint supra captum hominum. Quod ipse præter ceteros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla utriusque rei constant. V. Gell. 2. 1. Castitatis illud ab Æliano memoratur, quod Zopyrus Physiognomus dixisse fertur, Socratem ex Physiognomia omnium libidinosissimum esse: civibus autem tanquam falsa locutum eum ridentibus, Socrates minime mentitum dixit, sed naturæ vim se animi virtute attulisse. Cic. tamen de Fat. 10. non lascivum, sed bardum ac mente stupidum & obtusum dixisse ait. Nihil unquam scripsisse constat, sed ejus dissertationes a Xenophonte & a Platone commemorantur. Dæmonem se habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accusatus postremo ab Atheniensibus, quod de diis male sentiret, ac in carcere causam dicere jussus, neglexit, & Lysiæ orationem elegantissimam respuit, ut scribit Cic. lib. 1. de Orat. 231. qui pluribus persequitur historiam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. 90. Hic æquabilitatem in omni vita servavit, ut idem semper vultus, eademque frons, sive prosperis, sive adversis rebus exstiterit usque ad extremum. V. Plin. lib. 7. c. 19. Ex Socratis variis & in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxére discipuli. Et quum alius aliud apprehenderet, proseminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, quum tamen omnes se philosophos, Socraticos & dici vellent & esse arbitrarentur. Primum ab ipso Socrate Plato, a Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maxime adamarat, Cynica: ab Aristippo, quem maxime voluptariæ disputationes delectarunt, Cyrenaica philosophia manaverunt. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quid de philosophis loquor, quorum fons ipse Socrates jam senex institui lyra non erubescebat?
Clarus scientia Socrates. V. CLARUS.
De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Off. 108.
Socrates alter Pictor, inter cujus opera, Piger, qui appellatur ὄκνος, spartum torquens quod asellus arrodit. Auctor Plin. lib. 35. cap. 11. Pausanias autem dicit hunc a Polygnoto pictum. V. OCNUS.
Alius Socrates Constantinopolitanus, qui historiam ecclesiasticam, a tempore Apostolorum usque ad Chrysostomum scripsit, quo tempore fuisse par est, unus ex his qui in Tripartita connectitur historia. V. Vossius de Histor. Gr. p. 328.

SOCRĂTĬCUS, a, um. Adj. [Σωκρατικός] ut,
Chartæ Socraticæ. Hor. in Arte Poet. 310.
Domus Socratica, Secta, familia. Hor. 1. Carm. 29. 14.
Opus Socraticum. Ovid. in Ibin. 496.
Sermones Socratici. Hor. 3. Carm. 21. 9.

SOCRUS, V. SOCER.

SŎCUS, [Σῶκος] Vir Trojanus Hippasi filius, generosus animo & corporis dignitate. Hic teste Homero Iliad. λ. v. 425. seq. magno animo Ulyssem vulneravit: sed ab eo deinde ipse interfectus est.

S O D

SŎDĀLIS, is. c. [ἑταῖρος Gl. G. L.] dicitur in rebus levioribus: & fere in conviviis dicuntur Sodales, quasi Simul edales: vel, ut quibusdam placet, quia una sedeant, & sint simul in mensa. Plaut. Merc. 5. 2. 4.
Domi erat, quod quæritabam, sex sodales repperi,
Vitam, amicitiam, civitatem, lætitiam, ludum, jocum. Cic. 4. Acad. 118. At hoc Anaximandro, populari & sodali suo, non persuasit. Quintil. in Gladiat. Et tempestiva convivia & pervigiles jocos, advocata sodalium turba, solutus atque affluens agerem.
Sodales quidam dictos putant, quod una sederent, essentque, alii quod ex suo dapibus vesci soliti sint, alii quod inter se invicem suaderent quod utile esset. Festus.
Cari sodales. Hor. 1. Carm. 36. 5.
Dilecti sodales. Ovid. 4. Trist. 5. 1.
Fidus sodalis. Ovid. 1. de Arte Am. 741.
Ingrati sodales. Juven. 11. Sat. 190.
Jucundus sodalis. Ovid. 1. de Pont. 8. 25.
Primus meorum sodalium. Hor. 2. Carm. 7. 5.
Se alicui sodalem facere. Martial. lib. 12. 34.
Nulli te facias nimis sodalem.
In sodalibus illis es. V. IN.
In morbo sodalis. Cic. 3. Verr. 91. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo & cupiditate. i. e. Eodem animi vitio tenebatur.
Turba sodalis. Adjective. Ovid. Rem. Amor. 586.
Sodales sunt (inquit Cajus Jureconf. in l. ult. D. de collegiis & corporibus) Qui sunt ejusdem collegii. Tacit. lib. 1. Ann. 54. Idem annus novas cærimonias accepit, addito sodalium Augustalium sacerdotio, ut quondam T. Tatius retinendis Sabinorum sacris sodales Tatios instituerat. conf. Augustales, in AUGUSTUS.

SODALĬTAS, ātis. f. [ἑταιρεία Gl. G. L.] Collegium sodalium, seu convivium. Cic. de Senect. 45. Sodalitates autem me Quæstore constitutæ sunt. Idem pro Planc. 37. Cujuscunque tribus largitor esset, & per consensionem magistratuum, quæ honeste sodalitas nominaretur.
Pastoritia sodalitas. V. PASTOR.

SODALĬTIUM, i. n. [ἑταιρεία, Gl. L. G. & G. L. ἑταιρικὸν G. L.] Idem Auct. ad Herenn. lib. 4. 64. Venit in ædes quasdam, in quibus sodalitium erat eodem die futurum. Cic. pro Planc. 36. Lex Licinia, de sodalitiis.
Dulce sodalitium. Catul. 101. 4.
Fraternum sodalitium. Idem ibid.
Sodalitium sacrilegii. Cic. in Sallust. 14. Non ita est, sed abiit in sodalitium sacrilegii Nigidiani. Al. Sacrilegi.

SŌDES, [δέομαι] Blandientis vel exhortantis adverbium seu mavis interjectio, quasi tu dicas Quæso, rogo, obsecro. Priscianus putat esse verbum: ait enim quædam verba esse, quæ in usu deficiunt personis, ut cedo, sodes, salve, ave.
Sodes, dictum quasi Si audes, ut Sis, pro Si vis, & Illico, pro In loco, inquit Festus. Cic. in Orat. 154. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut sodes pro si audes, sis, pro si vis. Plaut. Trin. 2. 1.
— da mihi hoc, mel meum, si me amas, si audes. Cic. 7. Att. 3. Tartessium istum tuum mihi exeunti jube, sodes, nummos curare. Ter. Heaut. 4. 4. 16. At scin' quod sodes? Hor. de Arte Poet. 438.

SODII, Populi sunt in Iberia auctore Plin. lib. 6. cap. 10.

SODINUS, fluvius Capissenæ est apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SŎDŎMA, æ. f. SODOMUM, i. & SODOMA, orum. plur. n. [Σόδομα] Oppidum fuit unnm ex illis, quæ igne cælesti conflagrarunt in Judæa, de quo in Genesi cap. 19. Solin. de situ Judææ cap. 48. Duo ibi oppida, Sodomum nominatum alterum, alterum Gomorrhum. Hinc

SODOMĪTA, æ. m. [Σοδομίτης] Sodomorum incola. Steph. Tribuunt vulgo & Sodomitarum scelera patranti.

S O G

SOGDIĀNA, [Σογδιανὴ] Provincia Asiæ, quæ, ut scribit Ptolemæus lib. 6. cap. 12. a Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, a Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt urbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, ut Solinus cap. 62. ait, Alexander tertiam condidit, ad contestandos itineris sui terminos. Hinc

SOGDIANI, [Σογδιανοὶ καὶ Σόγδιοι Steph.] Populi hanc regionem habitantes; quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 16.

SOGDONACUS, Pasinis regis Arabum pater fuit, qui Characem urbem Persici sinus intimam, a fluminibus infestatam restauravit. Plin. lib. 6. cap. 27.

SOGIONTII, Populi in Alpibus, auctor Plin. lib. 3. cap. 20.

S O L

SŌL, sōlis. m. [ἥλιος G. L. G. & G. L.] Plaut. Stich. 1. 2. 53.
Quam illa fuit, meliorem neque tu reperies, neque sol videt.
Sol, a Solus fit, quia solus ex omnibus sideribus fit tantus: vel quia, quum est exortus, obscuratis omnibus solus apparet. Ita Cic. 2. de Nat. Deor. 68. V. Voss. Etymol.
A primo sole, h. e. Post solis ortum. Juven. 2. Sat. 133.
Primo cum lumine solis. Virg. 7. Æn. 130.
Accessus solis. V. ACCEDO.
Defectus solis varii. Virg. 2. Georg. 478.
Fulgura solis. Lucret. lib. 2. 163.
Imago solis nitidissima. Ovid. 14. Met. 768.
Incursus solis. V. INCURRO.
Labores solis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Lumina solis radiantia. Ovid. 2. Trist. 325.
Meatus solis lunæque. Lucret. lib. 1. 129.
Obscuratio solis. Quintil. lib. 1. cap. 10. ad fin.
Occasus solis. Virg. 1. Georg. 402.
Ortus solis. V. Ortus, in ORIOR.
Plaga iniqui solis, Plaga seu Zona torrida. Virg. 7. Æn. 227.
Acer sol. V. ACER adjectivum.
Acutus, i. e. Penetrativus. Hor. 1. Epist. 10. 17.
Æstivus. Virg. 4. Georg. 28.
Ætherii solis orientia lumina. Virg. 8. Æn. 68.
Algentem rapiat cœnatio solem. Juven. 7. Sat. 183. h. e. Ab hiberno sole, eoque breviori curriculo, illustretur.
Alius & idem sol. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius est dies hodiernus ab hesterno; vel quia alio colore est propter cæli, temporisque dissimilitudines. Idem autem, quia semper unus est. Hor. Carm. sæcul. 10.
Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis & celas, aliusque & idem
Nasceris, possis nihil urbe Româ
Visere majus. conf. ALIUS.
Almus. Hor. ibid.
Ardens. Virg. 2. Ecl. 13.
Assiduo curata cuticula sole. Pers. 4. Sat. 18.
Assus. V. ASSUS.
Aureus. Virg. 1. Georg. 231.
Auricomus. Valer. 4. Argon. 92.
Cadens. Virg. 3. Georg. 401.
Candidus. Ovid. 15. Met. 30.
Clarissimus. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Exoriens. Virg. 1. Georg. 438.
Flammeus. Stat. 4. Silv. 3. 156.
Flammiger. Valer. 5. Argon. 591.
Gravis. Hor. 2. Serm. 4. 23.
Igneus. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 60.
Incertus. Ovid. 2. Met. 808.
Liquitur ut glacies incerto saucia sole. i. e. Debili, & parum vehementi. conf. INCERTUS.
Infusus. Virg. 9. Æn. 461.
Luridus. V. LURIDUS.
Medius operum sol. Stat. 5. Theb. 85.
Sol medius operum summo librabat Olympo
Lucentes, seu staret, equos.
Niger sol surrexit mihi, Infaustus dies fuit. Hor. 1. Serm. 9. 73.
Nitidus. V. Nitidus, in NITEO.
Novo sole. Virg. 1. Georg. 208. i. e. Oriente die & sole adhuc recenti, necdum ferventi. Servius.
Novus sol proprie est octavo Calend. Jun. Virg. 7. Æn. 720.
Vel quum sole novo densæ torrentur aristæ. i. e. Prima æstatis parte. Serv.
Ortus, Primus. Liv. 27. 2. Postero die Romani ab sole orto in multum diem stetere in acie.
Potens. Virg. 2. Georg. 373.
Pulcher. Hor. 4. Carm. 2. 47.
Purus. Hor. 3. Carm. 29. 45.
Præclarus. Lucret. lib. 5. 121.

Rapidus, pro Veloci. Virg. 1. Georg. 92. Serv.
Roseus. Claud. de 3. Conf. Honor. 131.
Supremo sole, i. e. Sub occasum. Hor. 1. Epist. 5. 3.
Surgens. Hor. 1. Serm. 4. 29.
Tepidus. Virg. 1. Georg. 92.
Veniens, Oriens. Virg. 7. Æn. 218.
Vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Abiit sol. V. ABEO.
Accendit sol medios æstus. Virg. 4. Georg. 401. Meridiem notat.
Admittere solem. V. ADMITTO.
Adurit solis calor. V. ADURO.
Arcere solem. V. ARCEO.
Caligare in sole. V. Caligo, are, in CALIGO, inis.
Carens sole domus. Ovid. 2. Met. 761.
Circumvolvitur sol magnum annum. Virg. 3. Æn. 284.
Collucet sol. V. COLLUCEO.
Colorat sol. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Condit se sol in undas. Virg. 1. Georg. 438.
Coqui sole. V. COQUO.
Discutit umbras sol. Virg. 3. Georg. 357.
Dissipat ardorem sol. Lucret. lib. 2. 210.
Decedens sol crescentes duplicat umbras. Virg. 2. Ecl. 67.
Exuri in sole. Cels. lib. 1. cap. 3. Si quis vero exustus in sole est, &c.
Fecerat exiguas sol altissimus umbras. Ovid. 3. Met. 50.
Fervescunt acri sole terræ. Lucret. lib. 6. 851.
Frangunt solem frigora. Stat. 1. Silv. 3. 7.
Hauserat medium sol igneus orbem. Virg. 4. Georg. 427. Meridiei est periphrasis.
Inardescit nubes solis radiis. Virg. 8. Æn. 623.
Inclinat se sol. V. INCLINO.
Incoqui sole. V. INCOQUO.
Insistit sol culmini ædium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall. Ipsa vero cryptoporticus tum maxime caret sole, quum ardentissimus culmini ejus insistit.
Laxavit pruinas sole Ortus. Dissolvit gelu. Stat. 3. Theb. 469.
Lustrans omnia sol. Lucret. lib. 6. 1436.
Procedere in solem & pulverem. Cic in Brut. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum ubi publice oraret: quemadmodum milites, a quibus ducta est translatio, e tabernaculo in Solem & pulverem pugnaturi prodeunt. V. Umbracula eruditorum in UMBRA. [V. Horat. 1. Carm. od. 8. pr.
Proferre in solem. V. IN præpositionem.
Repercussum sole lumen. Virg. 8. Æn. 23.
Ruit sol. Virg. 3. Æn. 508.
Tepescunt occiduo litora sole. Ovid. 1. Met. 63.
Soles, in plurali numero, fere pro Diebus legimus. Virg. 3. Æn. 203.
Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago. Aliter Martial. lib. 10. 6.
Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus Arctois, sideribusque ducem.
Arcti soles, Dies breves. Stat. 1. Silv. 3. 88.
Blandi soles. Ovid. 1. Fast. 157.
Candidi soles fulsere mihi, i. e. Fortunatus fui. Catul. 8. 3. 8.
Dulces soles mihi surgunt. Valer. 4. Argon. 132.
Hiberni soles properant se tingere Oceano, i. e. Dies breviores sunt. Virg. 2. Georg. 481.
Longi soles. Virg. 9. Ecl. 52. —sæpe ego longos
Cantando puerum memini me condere soles. i. e. Æstivos dies finire, inquit Serv.
Longos consumere soles cum aliquo. Pers. 5. Sat. 41.
Occidunt soles & redeunt. Catul. 5. 4.
Soles, Solis splendores vel radii dicuntur. Martial. lib. 8. 14.
Hibernis objecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem.
Ætherei soles. Ovid. 1. Met. 435.
Incerti cæca caligine soles, V. paulo supra, & Incertus sol.
Maturi soles. Virg. 1. Georg. 66.
Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. i. e. Vehementer fervidis, magnis. Servius. Sabinus tamen exponit Festinis.
Rapidi soles. Ovid. 3. Amor 6. 106.
Solibus coctus. Plin. lib. 12. cap. 5. ad fin.
Solibus expositus locus. Plin. lib. 15. cap. 5. ad fin.
Solibus ostentus locus. Plin. lib. 14. cap. 4.
Soles nocent capiti. Tibull. lib. 1. 4. 2.
Longis solibus tepuerunt sidera. Stat. 5. Theb. 460.
Soles, Æstus, vel ardores solis. Hor. 1. Epist. 21. 24.
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. [i. e. Apricationi, patiensque æstus. V. paulo supra Procedere in.
Æstas evocat soles. Sen. OEth. 5.
Altis solibus obruta hiems. Stat. 4. Silv. 5. 6.
Assiduis solibus perusta pars terræ. Lucret. lib. 5. 253.
Assiduis solibus usta arista. Ovid. 5. Epist. 112.
Perusta solibus uxor. Hor. Epod. 2. 41.
SOLIS dies, quem nos Dominicum diem dicimus, sæpe in Civilis juris voluminibus legitur. Cum enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurii nomine: Jovi quartum, quem & Jovis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum quintum: Saturno sextum, Saturnium: a quo & Saturnalia: nos ex ritu Judaico Sabbathum appellavimus: Postremo Solis diem, de quo in l. 3. C. de feriis. Dion. lib. 37. Auson. Eclog. de Nom. 7. dier. & l. 10. & 13. de exactionibus in C. Theod. l. 2. & l. ult. C. de feriis. Nicephorus lib. 15. cap. 25. Gregor. Turonens. lib. 3. cap. 13. Aimonus lib. 2. cap. 11. De gestis Francorum.
SOLIS Fons. Pompon. 1. 8. V. in dictione FONS Solis.
SOLIS Gemma, quæ ad instar solis fulgentes in orbem radios habet, ἡλίου λίθος. Plin. lib. 37. cap. 10.
SOLIS Insula, [Ἡλίου νῆσος] est in mari Indico semper rubens, & (ut Solinus c. 68. refert) omni animantium generi inaccessa, quoniam eo ingressos, vis circumfusi aëris confestim exanimat. Plin. lib. 6. cap. 23. Insula, quæ Solis appellatur, & eadem Cubile Nympharum, rubens, in qua nullum animal non absumitur.
SOLIS Mensa, [Ἡλίου τράπεζα] Æthiopiæ locus apparatis epulis semper refertus, & quia ut libet, inquit Pomponius 3. 10. vesci volentibus licet, Ἡλίου τράπεζαν, (i. e. Solis mensam) appellant: & quæ passim apposita sunt, affirmant nasci subinde divinitus. Ad quem locum Severus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est. Auctor Spartianus. [Respici puto ea, quæ leguntur cap. 17. ubi nihil tamen de Solis mensa.
Solis mensam, adagio dici divitum opulentorumque hominum domos, omni rerum copia ubertim affluentes, expositasque inopum necessitatibus & alimentis, scribit Cæl. Rhodig. lib. Antiq. Lect. 29. cap. 4.
SOLIS Ostia, Loca sunt, ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu penuriam, sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum Diod. lib. 17. scribit. Pompon. in descriptione Indiæ 3. 7.
SOLIS urbs Ægypti [Ἡλιούπολις] apud Pompon. 3. 9. extr. V. HELIOPOLIS.
SOLANEUS, a, um. Adj. Theod. Prisc. 1. 16. Lacerta solanea.
SOLĀNUS, a, um. Adj. [ἡλιώτης] Idem quod Solaris. Unde, Subsolanus ventus, Qui sub sole oriente nasci videtur.
Nonnullis placuit esse ventos quatuor, ab Oriente æquinoctiali solanum, &c. Vitruv. 1. 6.
SOLĀRIS, e. Adj. [ἡλιακός] Quod est solis. ut, Radii solares. Lucret. 2. 125.
Annus solaris, Quum sol, expleto per omnia signa circuitu, ad id punctum, unde digressus fuerat, rediit: quod fit fere CCCLXV diebus.
Arcus solaris, Iris. Sen. Nat. Quæst. 1. 10.
Lumen solare. Ovid. 5. Trist. 9. 37.
Solaris herba. [ἡλιοτρόπιον] Corn. Cels. lib. 5. cap. 27. 5. Adversus ictum scorpionis. Bibere autem oportet herbæ solaris, quam Heliotropium Græci vocant, semen, vel certe folia ex vino. V. infra SOLSTITIALIS.
SOLĀRIUM, i. n. [ὡρολόγιον ἡλιακόν] Instrumentum, quod in sole umbra horas indicat. De ejus inventore, V. Plin. 7. 60. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Aut cum solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplere, intelligere declarari horas arte, non casu. Plaut. Bœot. apud Gell. 3. 3.
Ut illum Dii perdant, primus qui horas repperit,
Quique adeo primus statuit hic solarium:
Qui mihi comminuit misero articulatim diem;
Nam me puero uterus erat solarium,
Multo omnium istorum optimum & verissimum.
Solarium, [ἡλιαστήριον Gl. G. L. & Onom. v.] Locum editum significat, in quo veteres apricari & solem captare solebant, l. 13. D. De servit. urban. prædior. Macrob. lib. 2. cap. 4. de Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ, quam emi jusserat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Erige altius ac suspice, his usus est salibus, Quid? ego, ut me popul. Rom. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? Veteres enim hiberno tempore valetudinis gratia in sole apricari, &, ut Seneca ait, in sole percoqui solebant, habebantque in ædibus ad eum usum loca accommodata, quæ teste Isidoro lib. 15. cap. 3. Solariorum inde nomen acceperunt. Quod & Imperator Leo constit. ultima, tradit. [Potest exp. de loco in Urbe. V. Lex. Pitisc. &
Ad solarium versari, in AD præpositionem.
Est & Solarium, Soli pretium, aut census, qui pro solo annuatim solvitur. V. SOLUM.
SOLOR, āri, vel SOLICULOR, āri. [ἡλιάζομαι] Gloss. Latinogræc. poster. [Nisi quod Soliclari & Solidari corrupte legitur.
SOLĀTUS, a, um. Partic. [ἡλιωθείς] Sole correptus, quemadmodum Sideratus, qui sidere. Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & solatis prosunt.
SOLATUM, i. n. Morbi genus, maxime a rusticantibus dicitur. Festus. Cujus verba mutilata sunt.
SOLĀGO, inis. f. Heliotropium. Duplex est, major & minor; uti patet ex Apul. de Herbis cap. 49. & 63.
SOLĪFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡλιοφόρος] Sen. Herc. OEth. 159.
Aut qui soliferæ suppositus plagæ,
Vicino Nabathæ vulnera dirigit.
SOLIFUGA, V. SOLIPUGA, paulo post.
SOLIGĔNA, æ. c. [ἡλιογενής] Valer. 5. Argon. 317. —nec fama fefellit
Soligenam Æeten media regnare sub Arcto.
SOLĪPŪGA, vel SOLPUGA, æ. f. [ἡλιόκεντρις, μύρμηκος εἶδος Gl. L. G.] Genus formicarum venenatum, inquit Plin. 29. 4. non fere in Italia, Solipugas Cicero appellat, Salpugas Bætica. Idem lib 22. cap. 25. & ult. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt, solipugarum generis. Lucan lib. 9. 837.
Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Ubi quidem corrupte legunt, Salpinga. Al. quasi a fugiendo solem, Solifuga: concitari enim acrius fervore solis: ideoque eum fugere quantum potest. [Male & in Gloss. Solipaga. quæ veram scriptionem, quam ex MSS. tuetur Hard. interpretatione adjecta tamen confirmant.
Solpugæ sunt Minuta animalia, a quibus civitates & gentes deletæ sunt, Plin. lib. 8. cap. 29 Citra, inquit, Cynamolgos Æthiopas, late deserta regio est, a scorpionibus & solpugis gente sublata.
Solipunga, inquit Fest. genus bestiolæ maleficæ, quod acrius, concitatiusque fit fervore solis, unde etiam nomen traxit.
SOLSĔQUIUM, i. n. [ἡλιοτρόπιον] Idem quod Solaris herba. Apul. de Herb. cap. 49.
SOLSTĪTIUM, i. n. [τροπὴ θερινή Gl. L. G. & G. L. ἡλιοστάσιον G. L.] Solis statio, quum sol ultra non progreditur, sed retrocedere incipit. Singulis quippe annis duo sunt solstitia, unum æstivum, alterum hiemale: sunt enim duo tropici, hibernus & æstivus. Hibernus est, per quem sol transmittens octavam Capricorni partem, solstitium hibernum facit IV Idus Decembres, quo tempore sol altiores incipit circulos petere. Æstivus vero, per quem sol octavam partem Cancri transmittens, solstitium æstivum facit IV Idus Junii, quo tempore remeare sol ad inferiores incipit circulos.
Solstitium veteres fere vocant Æstivum, licet nihil adjiciatur, ut in Gloss. Virg. 1. Georg. 100.
Humida solstitia atque hiemes optate serenas,
Agricolæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Possetne uno tempore florere,
dein

dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessusque solstitiis brumisque cognosci.
Solstitium æstivum & hibernum. Columel. lib. 7. cap. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante æstivum quam hibernum solstitium convalescat.
Solstitium brumale. Columel. lib. 11. cap. 2. non ita procul a fine.

Solstitiālis, e. Adj. [τροπικός] Quod ad solstitium pertinet: ut, Solstitialis circulus. Plin. lib. 2. cap. 11. Et Solstitialis dies. Cic. 1. Tusc. 64. Et Solstitialis orbis. Idem 3. de Nat. Deor. 37.
Annus solstitialis, i. e. Solaris. Serv. in illud 4. Æn. 653.
Vixi, & quem dederat cursum Fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui ultra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexaemeri libro quarto, cap. 5. in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, unde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur ejus spatii totius esse perfunctio.
Herba solstitialis. Plin. lib. 26. cap. 5. Condurdum herba solstitialis, flore rubro, suspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut. Pseud. 1. 1. 36.
Quasi solstitialis herba paulisper fui,
Repente exortus sum, repentino occidi.
Herbam solstitialem suspicantur interpretes hujus Plautini loci Heliotropium esse: de quo sic Plin. lib. 22. c. 21. Heliotropii miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubilo die: tantus sideris amor est. Noctu velut desiderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquiunt, Forte hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quod sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cumque eo videatur occidere. Cæl. Solstitialem interpretatur, Vitæ brevis: putatque probabilius esse, Plautum universim herbas intellexisse, vel flores, uno tantum perseverantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium unius tantum diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin. lib. 14. cap. 16. Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quam reliqui, qui solstitiales dicuntur: universi nunquam maturescunt. [Hic locus nodum expedit. Forte, Unquam maturescant scribendum.
Morbus solstitialis. Plaut. Trin. 2. 4. 143.
Hominum nemo exstat, qui ibi sex menses vixerit,
Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. i. e. Subitaneo. Morbo solstitiali, ait interpres, i. e. Subversione sensuum. Ut enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstivum facit, ita plurimæ fiunt mutationes. Ex vino optimo fit vapa. Ita hominum mentes nonnullorum avertuntur. Inde, Morbus solstitialis, quum repente aversis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cæl. lib. 29. cap. 4. sic, Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quando nimia solari exustione, quæ provenit in primis quum astrum Sirium divexat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin. lib. 17. cap. 24. Proprium siderationis est, sub ortu Canis siccitatum vapor, quum insitæ ac novellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc Distillationem infantium interpretatur, nunc Adustionem. lib. enim 22. cap. 21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. lib. autem 30. cap. 15. Ossibus, ait, in canino fimo inventis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Advertendum item, quum Plin. lib. 20. cap. 2. Ardores capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus privatim Paulus Ægineta Siriasim intelligit, ubi cerebro circumjecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedunt item in cavum oculi cum pallore. [Videtur Plautus alludere ad Solstitialis herbæ flores deciduos, quum ait Decidunt, & plane morbum hunc ex suo ingenio, ridiculi causa, ut solet, exsculpsisse.
Spina solstitialis. Columel. lib. 2. cap. 18. Primum ne stirpes aut spinas validiorisque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hiemem, & per autumnum exstirpemus, ut rubos, virgulta, juncos: alias per ver evellamus, ut intuba, ac solstitiales spinas. Cæl. lib. 29. cap. 4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio proveniat, vel floreat, ut putant.
Tempus solstitiale. Ovid. 6. Fast. 790.
Solstitialis, etsi a Solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero Solis tantum significatio attenditur, ut idem quod Solaris sit. Liv. 35. 49. Defuntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe. Id est Solari. Et Solin. Qua solstitiali plagæ obvia est: id est Solari plagæ, & meridiei. Turneb. [Videntur Solstitialem orbem, qui Tropicus est, & quidem geminus, cum ipso Zodiaco, seu Signifero orbe confudisse.
Nox solstitialis. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.

Solanidæ, Insula est maris Arabici apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Solānum, i. n. [στρύχνος] Herba quam Græci Strychnon vocant, ut tradidit Corn. Cels. 6. 17. huic vis reprimendi, refrigerandique. Plin. lib. 27. cap. 13. Sunt autem multæ solani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item Solanum somniferum, *Solatro maggiore*, herba *Bella donna* vulgo dicitur, & Solanum, quod Manicum dicitur, de quibus videto quid Ruell. doceat.

Solaris, Solarium. V. sol, & solum, soli.

Solatium, V. solor.

Soldum, Soldus, V. solidus.

Soldurii, m. pl. [Σολδούριοι] apud Gallos, Latine dicuntur Devoti. Cæs. Bell. Gall. 3. 22. Adcantuanus, qui summam imperii tenebat, cum sexcentis devotis, quos illi Soldurios appellant: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderint: Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret. Gallice, *Soldats*. [Immo hi a *Solde*, quod ex Lat. Soldum, suntque Conductitii, qui Solidum accipiunt pro stipendio. Accedit propius Germanorum *Soldner*.

Sŏlĕa, [σανδάλιον Gl. L. G.] Id genus calceorum est, quo plantæ tantum obteguntur, ceteris prope relictis nudis pedis partibus, superne pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. Alio nomine Suberes dicuntur, & a Græcis Crepides: licet hæc differre putent aliqui. Soleæ dictæ, quod solo pedis subjiciantur, ut ait Fest. Plaut. Cas. 3. 5. 63.
Si effexis, soleas tibi dabo, & annulum in digito. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio. Propert. lib. 2. 22. 40.
Prosilit in laxa nixa pedem solea. Hor. 1. Serm. 3. 128.
Nec soleas fecit, sutor tamen est bonus. Catull. 66. 72.
— arguta constitit in solea.
Solea puer objurgabere rubra. Pers. 5. Sat. 169.
Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib. 14. 65.
Soleæ ligneæ, Compedum genus. Cic. 2. de Invent. 149. Quidam judicatus est patrem occidisse; ei statim, quod effugiendi potestas non fuit, ligneæ soleæ in pedes inductæ sunt.
Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catull. 18. 26.
Et supinam animam gravi derelinquere cæno,
Ferream ut soleam tenaci in voragine mula. Suet. in Neron. cap. 30. Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, Canusinatis mulionibus.
Induere soleas jumentis. V. induo. Plin. lib. 33. cap. 11.
Solea, Instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel. lib. 12. cap. 50. Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum: trapetum quam canalis & solea.
Solea, Materia roborea, super quam paries cratitius exstruitur. Fest.
Solea, [βούγλωσσον, βούγλωσσος Gl. L. G. & G. L. & Onom. vet.] Piscis, plani generis, a similitudine soleæ. Plin. lib. 9. cap. 20. Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleæ, passeres. Plin. Epist. 2. 17. extr. Scribitur & Solia.

Solearius, i. m. [κρηπιδοποιός] Solearum sutor. Plaut. Aul. 3. 5. 40. Solearii astant.

Soleātus, a, um. Adj. Cic. in Verr. 7. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo tunicaque talari. Romani non solebant in publico uti soleis, sed vel in triclinio, vel in cubiculo: foris calceis utebantur, atque ea de causa crimini vertit Cic. Verri, quod soleatus fuerit. Meretricula apud Plaut. Truc. 2. 5. 26. puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date: omninoque foris solea muliebre potius quam virile calceamentum habebatur. Catull. 66. 72.
Arguta constitit in solea. Turneb.

Soleadæ, Populi sunt Indum fluvium accolentes apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Soleaginea, æ. f. Gluma. Veget. Mulom. 2. 41. Soleagineis aliquid regulare. Al. Regulas oleagineas. V. loc. & not.

Sōlēnes, [σωλῆνες] Concharum genus quod & Onychas, & Digitos vocamus, itemque Donacas & Aulos. Solenes dicti a Canaliculata longitudine, σωλῆνας enim Græci canales appellant.

Solenistæ, ārum. m. pl. [σωληνισταί] dicuntur Qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quendam dictum legimus, quod primus σωληνοθήρας, fuisset: deinde Demagogus, & postremo tyrannus effectus. Cæl. lib. 13. cap. 5. Ex Athenæo.

Solemnis, vel **Sollemnis**, vulgo usitatius **Solennis**, e. Adj. [ἔθιμος Gl. L. G. & G. L.] Quod omnibus annis præstari debet; anniversarium, legitimum, ordinarium, præscriptum, in formulam redactum. Compositum nomen ex Sollo & Anno, ut vult Fest. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. pr. Majores nostri statas solennesque cærimonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum auctoritates, Augurum observatione &c.
Aræ solennes. Virg. 2. Æn. 202.
Auspicia solennia. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 363.
Cursus solennis. Claud. 2. in Ruff. 47.
Dapes solennes, Legitimæ, Anniversariæ. Servius. Virg. 3. Æn. 301.
Dies solennes. Suet. in Octav. Aug. cap. 53. Officia cum multis mutuo exercuit: nec prius dies cujusque solennes frequentare desiit, quam grandior jam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.
Dies solennis mihi. Hor. 4. Carm. 11. 17.
Epulæ solennes. Tacit. 1. Ann. 50.
Festum solenne. Ovid. 2. Fast. 247.
Habitus solennis. Liv. lib. 37. 9. Fanatici Galli primum cum solenni habitu ante portam occurrunt.
Ignis solennis. Ovid. 3. Trist. 13. 16.
Imperium solenne. Virg. 12. Æn. 193.
Iter solenne. Cic. pro Milon. 27. Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficile scire) iter solenne, legitimum, necessarium, ante diem XIII Calend. Februarii Miloni esse Lanuvium, ad Flaminem prodendum, quod erat Dictator Lanuvii Milo, &c.
Ludi solennes. Ovid. 6. Fast. 597.
Lustrale solenne exercitus. Tacit. 10. Ann. [Sed non exstat lib. 10. Itaque haud dubie error est.
Mos solennis sacrorum. Lucret. lib. 1. 97.
Opus solenne. Hor. 1. Epist. 16. 49.
Pompas solennes ducere. Virg. 3. Georg. 22.
Preces solennes movere. Ovid. 6. Fast. 622.
Sacramentum solenne. Tacit. 1. Hist. 55.
Sacrum solenne. Sen. Troad. 778.
Sacra solennia, inquit Fest. dicuntur, Quæ certis temporibus anni fieri consueverunt. Sallust. in Catil. 22. Sicuti in solennibus sacris fieri consuevit.
Verba solennia. Ovid. 10. Met. 4.
Vota solennia reddere. Virg. 5. Ecl. 74.
Sacrificium solenne & statum. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, &c.

Solenne, is. n. [ἔθιμον Gl. L. G.] Tacit. 12. Ann. 69. Et funeris solenne perinde ac divo Augusto celebratur.
Instituere solenne. Liv. 1. 5. Et soli Fidei solenne instituit, ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi jussit.
Habere solenne. Plin. lib. 28. cap. 9. Certe novæ nuptæ intrantes, etiamnum solenne habent postes eo attingere. Subaudi, Adipe suillo.
Solenne, pro Solitum, [ἔθος, σύνηθες, Gl. G. L.] Suet. in August. cap. 44. Feminis ne gladiatores quidem, quos promiscue spectari solenne olim erat, nisi ex superiore loco spectare concessit. Cic. 7. Att. 6. Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus.

Solennia, ium. n. pl. [ἔθιμα Gl. G. L.] Festa, quæ singulis annis certo tempore fiunt. [Immo, ut in Gloss. Sueta: i. e. Ritus, quos mos solemnis requirit.
Funerum solennia. Tacit. 3. Ann. 6.
Nuptiarum solennia. Tacit. 11. Ann. 26.

Pietatis

Pietatis solennia. Tacit. in Vit. Agric. 7.
Regni solennia. Tacit. 5. Ann.
Magna solennia. Juven. 10. Sat. 259.
Mittere solennia tumulo, Inferias. Virg. 6. Æn. 380.
Referre tumulo solennia. Virg. 5. Æn. 605.

Solemnĭtas, ātis. f. [ἱερὰ] Quæ quotannis celebratur. Gell. lib. 2. cap. 24. Per dierum varias solemnitates.
Solennitatem peragere. Ulpian. l. Post mortem. D. de optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis absens, nec per alium ejusmodi solennitatem peragere potest. conf. Solin. cap. 12.

Solemnĭter, Adv. [ἐθίμως, Gl.L.G. συνήθως L. G. &G.L.] Liv. 5.46. Ibique omnibus solemniter peractis, eadem revertens, similiter constanti vultu graduque fatis, propitios esse deos sperans.

Solemnĭtus, Adv. pro Solemniter. Liv. Ægystho, apud Non. 2. 821.
Solemnitusque adeo ditem laudet lubens.

Sŏleo, solui & solĭtus sum, [εἴωθα Gl. L. G. & G. L.] ēre. Soleo, inquit Perottus, significat Consuevi, quasi Solus, hoc est totus eo. Ter. And. 3. 4. 4.
Ego dudum non nil veritus sum abs te, Dave, ne faceres idem,
Quod vulgus servorum solet, dolis, ut me deluderes.
Solui Præterito usus est Sallust. Fragm. cap. 14. Neque subsidiis uti soluerat compositis. V. Nonium 10. 35.
Solitus. Virg. 2. Æn. 462.
— unde omnis Troja videri,
Et Danaûm solitæ naves, & Achaica castra. Cic. 3. de Orat. 92.
Antipater ille Sidonius, ille quem tu probe, Catule, meministi, solitus est versus hexametros aliosque, variis modis atque numeris, fundere ex tempore. Idem de Amicit. 60. Si prius, quod maxime reprehendere solitus sit, edixero.
Solere, Consuetudinem habere. Plaut. Cist. 1. 1. 38.
Viris cum suis prædicant nos solere.
Solet & Solitum est, Impers. [εἴωθεν, Gl. L. G.] Ut solet, pro Ut fere fit. Cic. pro Cluent. 161. Quum quædam in collibus, ut solet, controversia pastorum esset orta. Idem 1. de Orat. 100. Ut in conditionibus scribi solet. Ibid. 2. 56. Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est.
Solinunt pro Solent, dixere veteres, uti testatur Festus in voce Nequinunt.

Solens, Partic. [εἰωθὼς Gl. G. L.] Plaut. Amph. 1. 1. 43.
Si dixero mendacium, solens meo more fecero. Et Cas. 5. 1. 14.
Lubens fecero, & solens.

Solĭtus, a, um. [συνήθης] Partic. ut, Mos solitus. Ovid. 3. de Pont. 1. 165.
Labori solito finem imposuere. Ovid. 6. Met. 240.
Solitum mel Plinio vocatur, Quod e floribus colligitur, cui alterum accedit non ita solitum, quod exuberat ea tempestate, magnorum siderum exortu ex aëre in stirpes cadens. Locus Plinii lib. 11. cap. 14. pr. est, Præterea soliti, cum thymum & uva florere incipiunt. In editis Solstitio perperam legitur. Turneb. [Quem solidis argumentis refellit Harduinus.

Solito, [τῷ συνήθει] Ablativus a Solitus Participio verbi Soleo, qui nisi Adverbiis aut nominibus Comparativis non jungitur. Liv. 25. 7. Reate saxum ingens visum volitare: sol rubere solito magis, sanguineoque similis. [Quod & Præter solitum dicitur, seq. Positivo. Hor. 1. Carm. 6. extr.
Non præter solitum leves. conf. præter.
Blandior solito. Ovid. 2. de Arte Am. 411.
Tardior solito orta est dies. Ovid. 1. Amor. 13. 48.
Velocius solito currere. Ovid. 14. Met. 388.

Solitānĕus, a, um. Adj. Theod. Priscian. 3. 1. Solitaneum libellum conficere. Marcell. Empir. cap. 20. Solitanei dolores stomachi. [Forte pro Solitarius a solus. Certe sic opinor exponendum priorem locum.

Solĭto, āre. frequent. a verbo Soleo. Gell. lib. 7. cap. 1. Id etiam dicere haud piget, quod iidem illi, quos supra nominavi, litteris mandaverint, Scipionem hunc Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam dilucularet, in Capitolium ventitare, &c.

Solers, Solerter, Solertia, V. sollers.

Soli, V. solœ. **soliar**, V. solium.

Solicite, Solicito, Solicitus, &c. V. sollicitus.

Solidāgo, ĭnis. f. Herba, Consolida a quibusdam appellata, describitur a Matthiol. post Dioscorid. lib. 4. cap. 9.

Sŏlĭdus, a, um. Adj. [ὁλόκληρος Gl. L. G. & G. L.] Plenum, integrum, nihil cavi aut vacui habens. Unde, Solidum corpus dicimus, quod constat longitudine, latitudine, & altitudine. Virg. 6. Æn. 552.
— solidoque adamante columnæ. Idem 3. Georg. 26.
In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto
Gangaridum, faciam. i. e. Ex ebore integro, non sectili, ut ait Servius. Plura infra V.
Solidum, Juge ac continuum significat. Plaut. Decem annos solidos erravit puer. Ter. Eun. 5. 2. 32.
Ut solidum parerem hoc mihi beneficium, Chærea. [Plautina frustra quæras. Varronis verba sunt apud Non. 4. 451. in Sesquiulysse, Navibus duodecim domo profectum, decem annos solidos errasse. conf. infra Liv. Horat. &c.
Annus solidus, Integer. Liv. 1. 19. Desuntque dies solido anno.
Beneficium solidum. Ter. Eun. 5. 2. 32.
Cervos solidos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14.
Columna solida. Cic. 1. de Divin. 48. Quum columnam auream, quæ esset in fano Junonis Laciniæ, auferre vellet, dubitaretque utrum ea solida esset, an extrinsecus inaurata.
Corpus solidum. Ter. Eun. 2. 3. 26.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Ubi Donat. Solidum corpus, quia non vitiatum.
Solidus dies, qui idem & Integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum fere diem in rebus agendis ponere: sub vesperum autem, aut certe sub meridiem corpora curare, vinoque & epulis operam dare. Fractus autem dies opponitur Solido & integro; ut Integer sit, de quo nihil sit detractum, quod in curando corpore ponatur: Fractus vero, qui totus in negotio non sit positus, sed divisus ita, ut ejus pars, vel multo maxima, vel quantacunque sit, ad vinum atque epulas, ejusmodique delitias & voluptates, sive necessarias, sive non necessarias conferatur. Hor. 4. Carm. 5. 38. — dicimus integro
Sicci mane die, &c. Et 1. Carm. 1. 20.
Nec partem solido demere de die
Spernit. Ex Lambin. [Dicitur, ut Annus solidus, &c. Dies dispensationem apud Romanos V. apud Martial. 4. 8.
Effigiem tenere solidam & expressam virtutis. Cic. 3. Off. 69. V. loc.
Felicitas solida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.
Vide ex Seneca, in crusta. Non est ista solida & sincera felicitas; crusta est, & quidem tenuis. Ut dicitur aliquid esse Ex solido auro, quod non est tantum deauratum, sed aureum. H. St.
Gaudium solidum. Ter. And. 4. 1. 23. Donat. Plenum, idoneum, integrum.
Gratia solida. Ovid. 12. Met. 576. Plaut. Curc. 3. 35.
Inibis a me solidam & grandem gratiam.
Infortunium solidum. Plaut. Merc. prol. 21.
Legata solida, integra. l. 14. §. 1. D. ad l. Falc.
Montes solidi. Ovid. 4. Met. 645.
Proprietas solida, Plena & non deducto usufructu. l. 26. D. de usufruct. legat.
Summa solida. V. Summa excurrit, in excurro.
Argento solido, Massivo vulgo. Virg. 9. Æn. 357.
Auro solido. Ovid. 3. Amor. 8. 53.
Ferro solido. Ovid. 15. Met. 810.
Marmore solido. [μονολίθῳ] Virg. 6. Æn. 69.
Solidus, [στερέμνιος, Gl. L. G. στερεὸς G. L.] Durus, firmus, stabilis. Quia quæ Solida, i. e. Integra, sunt, eo ipso sunt robustiora.
Mare solidum, Ponte constratum. Juven. 10. Sat. 176.
Fragile & Solidum, contraria. Hor. 2. Serm. 1. 77.
Agger solidus. Stat. 4. Silv. 4. 3. — molles solidus premit agger arenas.
Cautes solida. Ovid. 12. Met. 124.
Cornu solido graviter sonat ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Corpus solidum, Durum. Lucret. lib. 1. 487.
— nam solido vincunt ea corpore demum.
Glacies solida. Virg. 3. Georg. 365.
Humus solida, Dura. Ovid. 12. Epist. 94.
Mens solida. Firma & constans, translate. Hor. 3. Carm. 3. 4.
Nix solida, i. e. Grando. Stat. 8. Theb. 408.
Pax solida, Firma, stabilis. Senec. Troad. 6.
Robur solidum. Virg. 2. Georg. 64.
Spiritus solidus. Lucan. ad Pison. 251.
Tellus solidissima. Ovid. 15. Met. 262.
Vires solidæ suo stant robore. Virg. 2. Æn. 639.
Nequitia solida, Inveterata. Sen. de Ira, 1. 16.
Nomen solidum. Cic. 1. de Fin. 61. Illi enim negant bonum quicquam esse, nisi nescio quam illam umbram, quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine.
Utilitas solida. Cic. 1. de Fin. 72. An ille tempus aut in poetis evolvendis consumeret, in quibus nulla solida utilitas, omnisque puerilis est delectatio? [An ut supra Felicitas solida?
Solidum & Solido sæpe absolute ponuntur. Senec. de Benef. 3. 4. Præsentia bona nondum in solido sunt. [i. e. Firmo pede fulta.
In solido rursus fortuna locavit. Virg. 11. Æn. 427.
Obligari in solidum, In totum. Ulpian. Dig. 35. t. 2. l. 8.
Petere solidum. Quintil. lib. 5. cap. 10. Argentarius ab argentario solidum petit.
Solidum suum cuique solvere. Cic. pro Rabir. Post. 46. At hoc etiam optat miser, ut condemnetur a vobis, ita bona veneant, ut solidum suum cuique solvatur. i. e. Integrum. [An salvetur?
Crepa solidum. Adv. vice. Pers. 5. Sat. 25.
Solidum, [στερεὸν] apud Mathematicos, est Quod longitudinem, latitudinem & profunditatem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum est superficies.

Solĭdus, i. m. Genus nummi, quod pro Aureo accipitur. Solidi ideo dicuntur, quia justo & integro pondere erant percussi, non dimidiati, aut trientales. Lampridius in Alexand. cap. 39. Vectigalia publica in id contraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent: tuncque primum Semisses aureorum formati sunt: tum etiam, quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, Tremisses, dicente Alexandro, etiam Quartarios futuros: sed quum non potuisset per publicas necessitates, conflari eos jussit, & Tremisses tantum, Solidosque formari. Ex his verbis Lampridii facile intelligimus, Solidos primum dictos esse aureos nummos certi cujusdam, suique ponderis, quasi Integros. Budæus.
Fuit autem solidus quidam æreus, ut As apud Romanos, Duodenarius vero apud nos: quidam etiam Argenteus, ut Siclus apud Hebræos, Drachma tam apud veteres quam recentiores. Et in summa, Solidus est Nummus integer & consummatus, qui assis instar in partes aliquot, certo numismate expressas, dividitur, ut apud nos Duodenarius nummus dicitur Solidus. V. Gronov. de Pecun. Vet. 3. 6. & 4. 13.

Soldus, i. m. pro Solidus. Numisma. Martial. 4. 37.
Ex insulis fundisque tricies soldum
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi. Ubi forsan ponitur pro Solidorum, ut Sestertiûm pro Sestertiorum. [Nisi potius Solidum, i. e. Integrum tricies sestertiûm, Adverbio substantive posito.

Solidum, i. n. [νόμισμα Gl. L. G.] Idem quod Solidus, i. m.

Solide, Adv. [ὅλως] Integre, Omnino. Plaut. Trinum. 4. 2. 8.
Neque novi, neque natus necne is fuerit, id solide scio. Ibid. 4. 2. 47.
Hic homo solide sycophanta est. Ter. And. 5. 5. 8.
Nam hunc scio mea solide solum gavisurum gaudia.

Solidĭtas, ātis. f. [στερεότης] Cic. 1. de Fin. 17. Ille atomos, quas appellat, id est corpora individua, propter soliditatem censet in infinito inani: &c. Idem de Univers. 13. Sed quum soliditas mundo quæreretur.

Solidĭpes, ĕdis. c. [στερεόπους] Quod solidos habet pedes, non bifurcatos. Plin. lib. 10. cap. 64. extr. Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum.

Solĭdo, [ἑδραιόω Gl. L. G.] āre. Roborare, firmare, glutinare, ferruminare. Virg. 1. Georg. 179.
Area tum primum ingenti est æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & creta solidanda tenaci.
Solidor. Pass. V. infra solidesco.

Fracta

Fracta solidantur. Plin. 8. Epist. 20.
Facies solidata veneno. Lucan. lib. 8. 691. h. e. Medicamento firmata contra putrefactionem.
Ita vir eadem lege teneatur, quia Deus viro uxorem unius corporis conjugio solidavit. Lact. Firm. Divin. Instit. Epit. cap. 6. p. 541. Plant. H. St.

SOLIDĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 5. 8. Solidationes ita erant faciendæ.

SOLIDĀTRIX, īcis. f. Arnob. lib. 4. Solidatrix ossium cartilago.

SOLIDĀMEN, īnis. n. Fortun. 6. Carm. 2.
Unus amor vivo solidamine junctus alescat.

SOLIDAMENTUM, i. n. Lactant. de Opific. Dei, cap. 7. pr. Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata, & adjuncta invicem, nervis alligavit atque constrinxit.

SOLIDESCO, [στερέομαι] ěre. Solidum fieri, Solidari. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica membrana constat, vulnerata cicatrice non solidescit. h. e. Non glutinatur. Sic enim ait Cels. lib. 8. cap. 6. Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum.

SOLIFER, V. SOL.

SOLIFERREUM, i. n. [ὁλοσιδήρεον] Genus teli, appellatum quasi Totum ferreum. Liv. 34. 14. Ut emissis soliferreis falaricisque gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna. conf. Gell. 10. 25. & Fest. in Sollo, qui geminata litt. scribit Solliferreum.

SOLIFŪGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLIGENA, V. SOL.

SOLIMNIA, æ. f. Insula est in mari Ægæo, auctor Plin. lib. 4. cap. 12.

SOLINO, āre. Verrius idem esse ait, quod Consulere, teste Fest.

SOLINUS, i. m. C. Julius Solinus, Historiographus Plinii summe æmulus, scripsit de Geographia libros nobilissimos, quibus De situ orbis, inscriptiorem dedit, præter opus præcipuum, narrat præclara multa incredibilia. Scaliger in Animadvers. Euseb. appellat Scriptorem levissimum.

SOLIPAGA, SOLIPUNGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLISTĪMUM, vel SOLLISTIMUM, i. n. (inquit Fest.) Ap. Pulcher Auguralis disciplinæ lib. primo, ait, esse Tripudium, quod avi excidit ex eo, quod illa fert, saxumve solidum, aut arbos viviradix ruit, quæ nec præ vitio, humanive cædanturve, jacianturve, pellanturve. Al. Humana vi. Cic. 1. de Divin. 28. Quod autem scriptum habetis, aut tripudium fieri, si ex ea quid in solum ceciderit, hoc quoque, quod dixi coactum, tripudium solistimum dicitis. [Apud Fest. lego, Humanave vi. Tripudium solistimum Consuli nuntiavit. Liv. 10. 40.

SOLITĀNUS, a, um. Adj. [Σολιτανός] ut, Cochleæ Solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30. cap. 6. Laudatissimæ autem sunt cochleæ Africanæ, ex his Solitanæ. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa, quæ vocantur Solitanæ, ita ut earum calices quadrantes octoginta capere possint. [A Solis promontorio, ut vult Hard. ad 9. 56. Plin.

SOLITARIUS. V. SOLUS, SOLEO.

SOLITAURILIA, vel SOLLITAURILIA, ōrum. n. pl. [θυσία ἐπὶ ταύρῳ κριῷ καὶ ταύρῳ Gl. L. G.] Festa erant, sive solemnia sacrificia Romanorum, in quibus trium diversi generis bestiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris: quia omnes solidi integrique corporis sint. Sollum enim lingua Oscorum, significat Totum & solidum. Unde tela quædam solliferrea vocantur tota ferrea. Hæc Fest. lib. 17. Hoc sacrificium Censores, ut scribit Ascon. in Divin. 8. Urbem, completo quinquennio, lustrantes, de sue, ove, tauro faciebant. Liv. 8. 10. extr. Telo, super quod stans Consul precatus est, hostem potiri fas non est: si potiatur, Marti solitaurilibus piaculum fieri. Alius codex habet Suovetaurilibus. Charis. lib. 1. Suovetaurilia quidam putant dicenda a victimis sue, ove, & tauro. Sed Valgius de rebus per epistolam quæsitis, Solitaurilia dicta ait esse, & a solis maribus sumptum esse. Quintil. lib. 1. cap. 5 de virtutibus & vit. Orat. non ita longe a fine, Capsis Cicero dicit compositum esse ex Cape & Si vis: & inveniuntur qui Lupercalia æque tres partes orationis esse contendant, quasi Luere per caprum. Nam Solitaurilia (alii legunt Suovetaurilia) jam persuasum est esse ex sue, ove, & tauro. Et sane ita se habet sacrum, quale apud Homerum quoque est. Sed hæc non tam ex tribus, quam ex particulis trium coëunt. Liv. 1. 44. pr. Censu perfecto edixit, ut omnes cives Romani equites peditesque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent. Ibi instructum exercitum omnem solitaurilibus lustravit. Alii legunt Suovetaurilibus. V. Caton. R. R. cap. 141. pr. Voss. Etymol. vel potius Lex. Pitisc.

SOLITO, are. & SOLITO ablativus. V. SOLEO.

SOLITUDO. SOLIVAGO, SOLIVAGUS. V. SOLUS.

SŎLIUM, i. n. [βασιλικὸς θρόνος Gl. L. G. & G. L.] Armarium ex uno ligno factum, in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant. Dictum quasi Solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quasi Solum; quod in his soli sederent. Vel, secundum Asperum, per antistœchon, quasi Sedium a sedendo: nam & sella, quasi seda dicta est. Ex Serv. V. Fest. in Solla infra. [Ubi sine dubio Solia legendum.
Eburno solio fultus. Claud. in sec. Cons. Stilich. 199.
Rudi solio fultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 79.
Aureum solium. Virg. 10. Æn. 116.
Solium, abusive quandoque ponitur pro Sella regali. Virg. 11. Æn. 301.
Præfatus divos, solio rex infit ab alto.
Regale solium. Ovid. 6. Fast. 353. Liv. 1. 47. Dii te penates, patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale solium, & nomen Tarquinium creat vocatque regem.
Sublime solium. Ovid. 14. Met. 262.
Surgere solio. Virg. 10. Æn. 116.
Tollere se a solio. Virg. 8. Æn. 178.
Solium, pro Sella jurisconsulti, in qua jus respondere solebat. Cic. de Legib. lib. 1. 10. Quum præsertim non recusarem, quo minus more patrio, sedens in solio, consulentibus responderem.
Solium, pro Vase saligno, vel abiegno ponitur, quo etiam utimur ad vinum, plurimosque liquores transferendos: & ad pannos lineos cum lixivio calido & cinere emaculandos.
Est & Solium, [ἔμβασις Gl. G. L. ἐμβάτη L. G.] Vas quo in balneis veteres utebantur, & in quo sedentes lavabantur. *Une baignoire*. Unde nobiles Romanas ait Plin. lib. 33. cap. 12. Soliis argenteis ad delicias usas. Cels. lib. 7. cap. 26. Quæ curatio calculo evulso habenda sit: Interpositis duabus horis, in solium aquæ calidæ resupinus demittendus est, sic ut a genubus ad umbilicum aqua teneat. Cato R. R. cap. 10. Solium unum. Suet. in August. cap. 82. Ac quoties nervorum causa, marinis, Albulisque calidis utendum esset, contentus hoc erat, ut insidens ligneo solio, quod Hispanico verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis jactaret. [Ridicule Solium Regali illi simile depingi curavit Mercurial. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 10. Meliorem balnearis solii iconem exhibet Jo. Rhodius ad calcem Lexici Scriboniani.
Descendere in solium. Cels. lib. 1. cap. 3.
Desidere in solio. Cels. lib. 2. cap. 17.
Solium, Loculamentum sepulcrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35. cap. 12. Quin & defunctos sese multi fictilibus soliis condi maluere. Vetus exemplar habet Doliis. Curt. lib. 10. ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in solio. Paulo post, Purgavere corpus, repletumque est odoribus aureum solium. V. Lex. Pitisc.

SOLIAR, Quo solium tegebatur; ut Toral, quo torum. Varro. Phrygio qui pulvinar poterat pingere, soliar depigebat. Turneb. 17. 21. Ex Non. 1. 10.

SOLLA, SOLIA, vel SOLA, appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis possint sedere, ideoque solla sternere dicuntur, qui sollisternium habent, & solaria vocantur Babylonica, quibus eadem sternuntur, quæ, ut ait Verrius, omnia ducta sunt a solo. Alvei quoque lavandi gratia instituti, quo singuli descendunt, solla dicuntur, quæ a sedendo potius dicta videntur, quam a solo. Festus. [V. in SOLIUM paulo supra.

SOLLERS, ertis. Adj. [ἐπιδέξιος, συνετός, ἀγχίνους, Gl. L. G. ἐντρεχής, G. L.] contrarium est Inerti; In omni re prudens, quasi sollus in arte sit; Ingeniosus; perspicax, sagax. Cic. de Senect. 54. Nec consitiones modo delectant, sed etiam insitiones: quibus nihil invenit agricultura sollertius.
Ter. Eun. 3. 2. 25. —fac periculum in litteris,
Fac in palæstra, in musicis: quæ liberum
Scire æquum est adolescentem: sollertem dabo.
Sollers dictus quasi ὅλος ἀρετή, id est totus ars seu virtus: Sollers, In omni re prudens, uti scribit Festus a voce Sollo Osce, i. e. Toto & Arte. Unde apparet rectius scribi cum duplici L. ut vult Manut. q. V.
Sollers & Ingeniosus. Cic. pro Rosc. Com. 31. Jam quo quisque est sollertior, & ingeniosior, hoc docet iracundius & laboriosius.
Sollers & Subtilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quam sollers, subtilisque descriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum.
Ambagibus sollers. Plin. lib. 28. cap. 8.
Cunctandi sollers Fabius. Sil. lib. 7. 126.
Ancilla sollers. Ovid. 1. Amor. 8. 87.
Animo sollerti rem novam excogitare. Liv. 7. 14.
Auditu sollerti animal. Plin. lib. 8. cap. 28.
Cor sollers. Catul. Argon. 62. 294.
Custodia sollers. Columel. lib. 8. cap. 13.
Dimicatio sollers. Plin. lib. 10. cap. 17.
Ingenium sollers. Ovid. 3. Fast. 840.
Manu sollerti facere aliquid. Tibul. lib. 1. 8. 29.
Natura hominum sollers. Ovid. 3. Amor. 8. 45.
Provida sollersque natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
Stultitia sollers. Plin. lib. 38. cap. 36. Oxymōron.
Vir sollers. Ovid. in Ibin, 279.
Compar. Lucret. lib. 5. 1355.
Et sollertius est multo genus omne virile.
Superl. Sallust. Jugurth. cap. 96. De Sulla, Sollertissimus omnium in paucis tempestatibus factus est.

SOLLERTER, Adv. [ἐπιδεξίως] Ingeniose, perspicaciter, subtiliter. Cic. 1. de Legib. 26. Res ad vitam necessarias sollerter consequuta est. Idem 2. de Nat. Deor. 91. Præsertim cum multis partibus sint illa perfecta, quam hæc simulata sollertius. Idem 6. Verr. 98. Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta sollertissime perspicis?

SOLLERTIA, æ. f. [σύνεσις, Gl. L. G. ἐντρέχεια L. G. & G. L.] In omni re prudentia & industria, perspicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.
In bonam. Cic. de Senect. 59. Tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam sollertiam ejus, a quo essent illa dimensa, & descripta. Idem 4. Acad. 120. Negatis hoc tam polite, tamque subtiliter, effici potuisse sine divina aliqua sollertia.
In malam partem. Cic. 1. Off. 33. Decipere hoc quidem est, non judicare. Quocirca in omni re fugienda est talis sollertia. Plin. lib. 14. cap. 22. Heu mira vitiorum sollertia. Claud. lib. 3. de Rapt. Proserp. 32.
— rerumque remotas
Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
Utque artes pariat sollertia, nutriat usus.
Adhibere sollertiam. V. ADHIBEO.
Sed in venatu sollertia & sagacitas præcipua est. Plin. lib. 8 cap. 40.
Machinatio & Sollertia. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Data est quibusdam etiam machinatio quædam atque sollertia, ut in araneolis.
Mentis agitatio atque sollertia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Belli sollertia penes quem. Sil. lib. 6. 309.
Sollertia agendi & cogitandi. Cic. 1. Off. 157. Sic homines, ac multo etiam magis, natura congregati, adhibent agendi cogitandique sollertiam.

SOLLICĪTUS, a, um. Adj. [μεριμνητικός Gl. G. L.] Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino L scribitur, ut prima producatur. V. SOLLICITUDO infra. Plaut. Merc. 2. 3. 31.
Sollicitus mihi nescio quare videtur. [i. e. Conturbatus, quod in Gloss. Latinogræc. Synonymum habet, deficiente interpretatione.
Sollicitum esse & Angi. Cic. 9. Att. 4. Antea sollicitus eram, & angebar, sicut res scilicet ipsa cogebat, quum consilio explicare nihil possem.
Suspensus & Sollicitus. Cic. pro Domo 96. Suspensa ac sollicita tota civitate, &c.
Suspecta atque sollicita semper omnia in vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52.
Sollicitus de. Cic. 16. Fam. 7. Q. autem pater & filius Buthroti sollicitii eramus de tua valetudine mirum in modum.
Sollicitus es a re. Ter. And. 1. 5. 33.
Sollicitus in. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec sum in hoc sollicitus, cum res ipsa volentibus discere appareat.
Sollicitus pro anima. Gell. lib. 19. cap. 1.
Sollicitus quid. Cic. 10. Fam. 11. Mirifice sum sollicitus, quidnam de provinciis decernatur. Idem 8. Att. 6. Quam sum sollicitus quidnam futurum sit.
Sollicitus suspicione. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Sollicitam mihi civitatem suspi-

suspicione, suspensam metu, perturbatam vestris legibus & concionibus, & seditionibus tradidistis.

Sollicitus vicem alicujus. Liv. 28. 19. extr. Quum clamor undique ab sollicitis vicem imperatoris militibus sublatus.

Agere sollicitum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Habere sollicitum. Cic. 7. Fam. 3. Sollicitum autem te habebat cogitatio, cum officii, tum etiam periculi mei. Idem de Senect. 66. Quarta restat causa, quæ maxime augere, atque sollicitam habere nostram ætatem videtur.

Tenere aliquem sollicitum. Liv. 2. 64. extr. Sollicitumque hostem ad lucem tenere.

Tribuitur Animo & ejus Affectibus, nonnunquam & actionibus humanis, atque inanimis etiam rebus a poetis.

Amores solliciti. Virg. 10. Ecl. 6.

Amor sollicitus atque anxius. Cic. 2. Att. 24.

Animi solliciti. Hor. 1. Epist. 5. 18.

Anxio & sollicito animo esse. Cic. 2. de Fin. 55. Non igitur eum postea censes anxio animo aut sollicito fuisse.

Curæ sollicitæ. Stat. 9. Theb. 603.

Custodia rei sollicita, & Libera; contraria. Cic. 2. Off. 78. Id enim est proprium, ut supra dixi, civitatis atque urbis, ut sit libera, & non sollicita suæ rei cujusque custodia. Al. Cuique. [An Suæ cujusque rei?

Diligentia sollicita. Quintil. in procem. lib. 6.

Dolor sollicitus. Ovid. 3. de Arte Am. 374.

Mentes sollicitæ pavent. Ovid. 3. Fast. 362.

Metus sollicitus, Sollicitudinem injiciens. Ovid. 3. Trist. 11. 16.

Pectore sollicito repetens suspiria. Ovid. 2. Met. 125.

Timor sollicitus. Ovid. 1. Epist. 12.

Vita sollicita. Propert. 3. 7. 1.

Actiones accuratæ, & sollicitæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Armis sollicitis quæritur victoria. Ovid. 14. Met. 453.

Aures sollicitæ. i. e. Inquietæ. Lucret. 6. 1183.

Lepus sollicitus. i. e. Timidus. Ovid. 5. Fast. 372.

Imbelles capreæ, sollicitusque lepus.

Manus sollicitæ, Dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. Martial. lib. 14. 111.

Frangere dum metuis, frangis crystallina, peccant
Securæ nimium, sollicitæque manus.

Mare sollicitum stridet refluentibus undis, i. e. Ventis impulsum & agitatum. Virg. 4. Georg. 262.

Pecus sollicitum. Martial. lib. 5. 32. Ne lædat scil.

Status civitatis sollicitus. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Voce sollicita invocare aliquem. Ovid. 10. Met. 639.

Carcer sollicitus, Ab effectu. Ovid. 1. Amor. 6. 64.

Opes sollicitæ, Quæ sollicitos faciunt. Hor. 3. Serm. 6. 79.

Res suspecta & sollicita, Plena sollicitudinis. Cic. de Amicit. 52. Omnia semper suspecta atque sollicita sunt, nullus locus est amicitiæ.

Comparat. Cic. 10. Fam. 18. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quibus nos circa lites raras sollicitiores ridiculi videmur.

Sollicitior locus. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Superl. Senec. de Brevit. vitæ, cap. 15. Brevissima ac sollicitissima ætas.

SOLLICITE, Adv. [ἐπιμελῶς] Quintil. lib. 2. cap. 15. Ovid. 4. de Pont. 6. 44.

Qui mala sollicite nostra levatis. Al. Solliciti recte.

Compar. Plin. 1. Epist. 19. ad Romanum, Nam sollicitius custodiendus est honor, in quo etiam beneficium amici tuendum est.

Sollicitissime puto legi apud Sueton. H.St. Nempe in Claud. cap. 18. pr. Urbis, annonæque curam sollicitissime semper egit.

SOLLICITŪDO, inis. f. [μέριμνα, ἀγωνία, φροντὶς Gl. L. G. & G. L. sed sing. num.] Cura & inquietudo quæ mentibus inhæret. In versu, duplici L scribitur, ut producatur prima syllaba. [Atque ita perpetuo scribendum contendit Manut. quo modo & in Gloss. scribitur. V. Cellar. Orthogr. & Voss. Etymol.

Sollicitudo, est ægritudo cum cogitatione. Cic. 4. Tusc. 18. Ibid. 1. 96. Nulla reliqua cura, nulla sollicitudo futura. Idem 3. Offic. 84. Angores, sollicitudines, diurni & nocturni metus. Et 2. de Divin. 150. Perfugium videtur omnium laborum & sollicitudinum esse somnus.

Aculei sollicitudinum. V. ACULEUS.

Altior sollicitudo. Quintil. in procem. lib. 4.

Mordaces sollicitudines. Hor. 1. Carm. 18. 4.

Abducere animum a sollicitudine. V. ABDUCO.

Abstrahere se a sollicitudine. V. ABSTRAHO.

Acuere sollicitudines. Cic. 11. Fam. 16.

Adducere in sollicitudinem. V. ADDUCO.

Adire sollicitudinem pro aliquo. Plin. 2. Epist. 9.

Afferre sollicitudinem. V. AFFERO.

Afficit me sollicitudo duplex. Cic. de Clar. Orat. 332.

Allevare sollicitudines. V. ALLEVO.

Conficere alicui sollicitudines. V. CONFICIO.

Demere sollicitudinem. Tacit. 2. Hist. 68.

Duplicare sollicitudines. Cic. 5. Fam. 14.

Exedi sollicitudinibus. Cic. 1. de Fin. 51. Easque ipsas sollicitudines, quibus eorum animi noctes diesque exeduntur, diis immortalibus supplicii causa importari putant.

Exsolvere aliquem sollicitudine. Plin. lib. 1. Epist. 22. ad Catil. Sever. V. EXSOLVO.

Habere sollicitudinem. Cic. pro Cluent. 51. Quicquid hoc tempore habeat sollicitudinis ac negotii, id omne a matre esse conflatum.

Hærere sollicitudinem in animis. Cic. Nec hærere in animis horum sollicitudinem sempiternam.

Importare sollicitudines. V. IMPORTO.

Levare pectora diris sollicitudinibus. Hor. Epod. 13. 15.

Liberare sollicitudine. Cic. 6. Att. 1.

Liberari sollicitudine. V. Exsolvere aliquem sollicitudine, in EXSOLVO.

Omittere sollicitudinem. V. OMITTO.

Pati sollicitudinem. V. PATIOR.

Perferre sollicitudinem. V. Plane mane, in MANE adverbium.

Struere sollicitudinem alicui. Cic. 5. Att. 21. Sed dices me ipsum mihi sollicitudinem struere.

Subveniri sollicitudini. Cic. 2. Fam.

Esse sollicitudini alicui. Plaut. Milit. 3. 1. 76.

Esse sollicitudini dicitur res aliqua. Ter. Phorm. 4. 1. 22.

Scio ita esse, & istæc mihi res sollicitudini est.

Esse magna sollicitudine. Cic. ad Brut. Non minore nunc sunt sollicitudine, quam tum erant studio.

Sustinere sollicitudinem. Cic. 10. Fam. 4.

Torqueri sollicitudine districtum. Hor. 2. Serm. 8. 8.

Urgeri sollicitudine. Cic. 6. Att. 5. Sollicitudine provinciæ tamen vel maxime urgebamur.

SOLLICĪTO, [μεριμνῶ. Gl. G. L.] āre. Inquietare, & curam injicere, seu contristare, ut ait Vall. lib. 5. Ter. And. 5. 3. 16.

Cur meam senectutem hujus sollicito amentia? Idem Eun. 1. 2. 82.

Egone, id timeo? PH. quid te ergo aliud sollicitat cedo? Idem Hec. 4. 4. 54.

Aut, quid sit id quod sollicitere ad hunc modum? i. e. Perturberis, commoveare, inquit Donat.

Arcu sollicitare. Ovid. 1. Amor. 7. 14.

Excruciare & Sollicitare. Cic. 1. de Fin. 50. Quemadmodum temeritas & libido & ignavia semper animum excruciant, & semper sollicitant, turbulentæque sunt.

Sollicitare & Angere. Cic. 1. de Fin. 50. Nec præterea est res ulla, quæ sua natura aut sollicitare possit, aut angere.

Cura quietos sollicitat. Virg. 4. Æn. 380.

Metus sollicitans. Ovid. 4. Trist. 8. 6.

Bello sollicitare aliquem. Ovid. 5. Fast. 40.

Sollicitare pacem, Turbare. Liv. 34. 16. extr. Iterum subacti. Sed non eadem venia victis fuit, Sub corona venierunt omnes, ne sæpius pacem sollicitarent. [Male exponebatur, Instare ut fiat pax.

Sollicitare, [ὑποθήγειν, Gl. L. G. & G. L. πείθειν, ἀναπείθειν, ὑποπείθειν, ἐρεθίζειν, προτροπαλακίζειν, πλαγιάζειν, ἐξαπατᾶν, L. G.] Instare, & velut Allicere, vel Spem ostendendo, vel metum, ut ait Vall. lib. 5. Curt. lib. 4. 11. 18. Verum enimvero quum modo milites meos litteris ad proditionem, modo amicos ad perniciem pecunia sollicitet. Ter. And. 5. 4. 2.

— tune hic homines adolescentulos,
Imperitos rerum, eductos libere, in fraudem illicis?
Sollicitando, & pollicitando, eorum animos lactas?

Sollicitare pretio animos egentium. Cic. 4. in Catil. 17. Quare si quem vestrum commovet hoc, quod auditum est, lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas, pretio sperantem sollicitari posse animos egentium atque imperitorum: esse id quidem cœptum atque tentatum.

Judicium alicujus sollicitare donis. Ovid. 16. Epist. 20.

Precibus sollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 682.

Votis sollicitare numina. Tibul. lib. 2. 4. 53.

Sollicitare ad. Cic. pro Cluent. 47. Cujus servum Diogenem Fabricius ad venenum Avito dandum spe & pretio sollicitare cœpit. Liv. 1. 30. Inde, ob residuas bellorum iras maxime sollicitatis ad defectionem animis, voluntarios traxere.

Ad laborem sollicitare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 11.

Toros legitimos sollicitare. Ovid. 3. de Pont. 3. 50.

Voluptas sollicitat concubitus. Virg. 3. Georg. 131.

Sollicitant hæc toreumata furem, Alliciunt ad furtum. Martial. lib. 12. 75.

Sollicitare ad se aves. Plin. lib. 8. cap. 23.

Forem sollicitare, Movere aut aperire januam. Ovid. 3. Amor. 1. 50.

Stamina sollicitat docto pollice, Citharæ chordas percutit. Ovid. 11. Met. 170.

Sollicitare terram ferro, Terram vertere est. Tibull. lib. 1. 8. 30.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.

Componitur (ait Parrhasius) ex Solo & Cito, quod (ut Verrio placet) est moveo. Solum vero maris etiam nomen est. Virg. 5. Æn. 19.

Subtrahiturque solum. [Si modo hic Solum pro Mari ponitur. Nec minus suspecta est Festi istæc de origine vocis opinio. V. infra. Terra autem Sollicitari dicitur, quum, intacta prius, primum quasi inquietatur.

Tellus sollicitanda. Virg. 2. Georg. 418.

Sollicitare, pro Navigare aliquando ponitur, quod Solum de mari etiam dicatur. Claud. in præfat. lib. 1. de Rapt. Proserp. 2.

Et rudibus remis sollicitavit aquas. h. e. Movit, & agitavit.

Immo non est fortasse hæc ratio. H.St. V. paulo supra veriorem.

Sollicitor, [μεριμνῶ] Pass. Cogito, fatago. Gloss. Græcolat. [Sic enim scribendum, non ut editum Sollicito.

Sollicitare, est Solo citare, id est ex suo loco movere. Solum autem quin significet locum quis dubitat, quum Exsules quoque dicantur Solo patriæ suæ pulsi? Fest. [Cujus sententiam non injuria rejicit Voss. quum quantitas pr. syllabæ & orthographia antiqua repugnet. Verisimilius est a Sub & Lacio, ut ipse vult, deduci. Sic Soblica & Sublica, Suboles & Soboles &c. veteres usurparunt. Sic Soblacito, & euphoniæ causa Sollicito, pro Sublacito, freq. a Sublacio. An a Sollum & Cito, vel Lacio?

SOLLICITĀTIO, ōnis. f. [ὑποθήγησις Gl. G. L.] dicitur, Quæ ab alio fit, ut ait Donat. Ter. And. 1. 5. 26.

Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverse trahunt;
Amor, misericordia hujus, nuptiarum sollicitatio.

Cic. pro Cluent. 53. Et de sollicitatione Diogenis recenti re secum Cleophantum locutum esse dicebat.

SOLLICITĀTOR, ōris. m. [ὑποθηκτὴς Gl. G. L.] Paul. de extraord. crimin. l. 1. Sollicitatores alienarum nuptiarum, itemque matrimoniorum interpellatores. Sen. Controv. 15. Testamento sollicitatoris.

SOLLICURIA, In omni re curiosa: nam Sollo Oscis, dicitur id quod nos Totum vocamur. Liv. Sollicuria, in omni re curiosa. Festus.

SOLLIFERREA, V. SOLIFERREUM.

SOLLO, Osce dicitur id quod nos Totum & solidum vocamus. Fest.

SOLLISTERNIUM, i. n. Solla sternere dicuntur, qui sollisternium habent. Festus. Al. Sellisternium. V. Sella in Sedeo.

SOLO, solas. V. SOLUS.

SŎLŎCE, es. f. [Σολόκη] Civitas magna, quæ notiore nomine Seleucia dicitur, de qua suo loco. V. Strab. lib. 16.

SŎLœ, vel SOLI, ōrum. m. pl. [Σόλοι] Solœ more Græcorum pro Soli, sicut Dioscuroe pro Dioscuri, ut placet Hermolao, Civitas est Ciliciæ. Ab hac, Solenses, ut Solensis Aratus, Chrysippus Stoicus, & Philemon, poeta comicus. Strab. lib. 14. Eusthatius Dionysii interpres, hoc oppidum, ab exsulante Solone colonis Atticis ornatum fuisse scribit.

Quum

Quum vero barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent, Solœcissare, Σολοικίζειν, dicti sunt, & inde Solœcismus, σολοικισμός. Lege in Solonis vita Laert. s. 51. & Strab. lib. 4.

Solœcismus, i. m. [σολοικισμός] Impar & inconveniens compositura partium orationis. A nostris Imparilitas, a vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inversura & pravitas quædam tortuosa orationis, tanquam Strebligo. Siquidem στρέβλω torqueo, & depravo significat. V. Gell. lib. 5. cap. 20. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt.
Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas absit.
Facere solœcismum. Juven. 6. Sat. 455.
— solœcismum liceat fecisse marito. Martial. 5. 39.
Unus quum sitis, duo, Calliodore, sedetis:
Surge, solœcismum, Calliodore, facis. [Quasi per translationem dictum ponebatur in edit. Lond. Sed nulla est translatio.

Solœcon, i. n. [σόλοικον] dicitur Vitium sermonis. Soloeci autem nomen a Solone deductum Laërtius lib. 1. s. 51. testatur. V. Gell. lib. 5. cap. 20. V. etiam paulo ante **solœ**, & Menag. ad Laert. lib. 7. s. 59.

Solœcŏphănes, is. f. [σολοικοφανὴς] Solœcismi speciem habens: quæ & Alleosis, figura est: ut, Prænestæ sub ipsa: quum Præneste sit neutri generis, sed retulit ad Civitatem. Et Ter. in prol. Eun. 32. In Eunuchum suam: referens ad Comœdiam cogitatum. [Sic constr. n. pl. cum verb. in sing. ut vult Apollon.

Sŏlon, ōnis. m. [Σόλων] Salaminius genere, unus e septem sapientibus, Atheniensibus leges dedit: ac eas, quas Draco tulit, præter quam quæ de cæde erant, omnes abrogandas curavit, ob magnitudinem pœnarum. Nam una omnibus pœna constituta fuerat, ut etiam qui otii damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam hujus sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremo ad Crœsum regem, indeque in Ciliciam profectus, civitatem a suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit. Decessit in Cypro annorum lxxx. mandavitque ossa sua Salaminem transferri, ibique per regionem projici ac dissipari, ne unquam Athenas inferrentur, quoniam discedens jurejurando cives adegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. Reliquit etiam Elegos & epistolas quasdam.
Epigramma sepulchro Inscriptum commemorat Cic. 1. Tusc. 117.
Mors mea ne careat lacrimis, linquamus amicis
Mærorem, ut celebrent funera cum gemitu. Plura V. apud Plutarch. Diog. Laert. & Suid.
Ærumnosi Solones. Pers. 3. Sat. 79. Per Solones intelligit aut Philosophos, aut quoscunque viros bonos. [Vel potius Bonos cives & patriæ amantes, eaque de causa exsilii ærumnas expertos, cujusmodi fuit Solon.
Justus Solon. Juven. 10. Sat. 274.
Solon Smyrnæus alius, qui de Herbis scripsit. Plin. lib. 20. cap. 20.

Sŏlor, [παραμυθοῦμαι Gl. G. L.] āri. quasi Solidum redintegrare. Plaut. Asin. 3. 1. 37.
Aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. Virg. 1. Georg. 293.
Interea, longum cantu solata laborem,
Arguto conjunx percurrit pectine telas.
Allocutione solare aliquem. Catull. 39. 5.
Amicis dictis solari aliquem. Virg. 5. Æn. 770.
Amicis verbis solari aliquem. Ovid. 5. Fast. 237.
Amorem solatur Musa. Virg. 10. Æn. 191.
Famem solari, Levare cibo. Virg. 1. Georg. 159.
Lacrimas alicujus solari. Ovid. 2. Fast. 821.
Metum alicujus solari. Virg. 12. Æn. 110.
Lenire dolentem solando. Virg. 4. Æn. 394.

Solandus, a, um. Partic. [παρηγορητέος] Ovid. 5. Trist. 4. 42.
— qua consolatus amicum
Sis ope, solandus quum simul ipse fores.

Solātor, ōris. m. [παρήγορος Gl. G. L.] ut, Solator lugentum. Stat. 5. Silv. 5. 40.

Solāmen, ĭnis. n. [παραμύθιον] Id, quod solatur. Hoc tamen soli poetæ frequentius utuntur. Cic. de Amicit. extr. Etsi illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Vetus exemplar legit Solatium.
Mali solamen. Virg. 3. Æn. 661.
Breve solamen malorum. Sen. Octav. 66.
Petere solamen. Sen. Med. 7.

Solātium, i. n. [παραμυθία, παρηγορία, Gl. L. G. & G. L.] Doloris, Mærorisve levamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatis miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic. 7. Fam. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virg. 9. Ecl. 18.
— heu tua nobis
Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca!
Oblectamentum & solatium servitutis. Cic. 6. Verr. 134. Ut illi & ... haberent hæc oblectamenta & solatia servitutis.
Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. 59. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.
Dulcia solatia. Lucret. lib. 5. 21.
Exigua solatia ingentis luctus. Virg. 11. Æn. 62.
Frigida solatia. Ovid. 4. de Pont. 2. 45.
Mæsta solatia. Stat. 2. Achill. 278.
Unicum adversorum solatium, litteræ. Quintil. in procem. lib. 6.
Adhibere solatia. V. **adhibeo**.
Admittere solatia. V. **admitto**.
Afferre solatium. V. **affero**.
Afficere solatio. Tacit. 3. Ann. 24.
Consolari se solatio. Cic. de Amicit. 10. Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maxime illo solatio, quod &c. Idem 4. Att. 6. Nosque malo solatio, sed non nullo tamen consolamur, quod ipsius vicem minime dolemus.
Dare solatia. Cic. de Clar. Orat. 11. Vos vero, inquam, Attice, & præsentem me cura levatis, & absenti magna solatia dedistis. Et 4. Att. 85. Multa mihi dant solatia.
Habet hæc res aliquid solatii. Cic. 3. Att. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatii antequam eo venisti a Pompejo.
Luctum alicujus nullo solatio levare posse. Cic. 6. Philipp. 12.
Præbere solatium adversis rebus. Cic. pro Arch. 16. Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent.
Proponere sibi aliquid solatii. Cæs. 7. Bell. Gall. 15.
Recolere aliquem honoribus in solatium. Tacit. 1. Hist. 77.
Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr. 127.
Sum. ut, In solatio esse. Plaut. Amph. 2. 2. 13.
Solatio esse ad. Cæs. 1. Bell. Civil. 22. Quod de sua salute impetraverit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.
Uti solatio. Cic. 2. Fam. 6. Maximo meo dolore, hoc solatio utor, quod, &c.
Solatium, pro Leviuscula mercede usurpavit Ulpian. lib. 6. Opinion. Si constat (inquit) in tuo agro lapicidinas esse: invito te, nec privato, nec publico nomine, quisquam lapides cædere potest, cui id jus faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapicidinis consistat, & si quis voluerit ex his cædere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. l. 13. in fine. Communia prædiorum, in P. lib. 8. tit. 4. Callistrat. in l. 33. A tutoribus scribit Solatium in §. ultimo: Nisi (inquit) ab eo certum solatium constitutum sit.
Solatium item pro Subsidio, vitæque adjumento, vel alimento ponitur in l. Si cum dotem. §. Si maritus. versic. Sin vero dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1. Sin vero (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, ut non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solatium, una cum sua familia.
In Codice Solatium a Principibus pro Commodo & salario militum. l. 15. C. de advocat. diversor. judic. & eo. tit. l. 3. §. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10. l. 3. C. de agentib. in reb. lib. 12. l. ultim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solatia annonarum in l. un. C. de annon. & capit. lib. 12. C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Navicularii. lib. 11. l. 32. eodem titul. in C. Theod. In Novellis porro Justiniani ea vox non uno in loco legitur. Hæc significat Solatium, præter notam ejus verbi significationem, de qua supra dictum est.

Solatiŏlum, i. n. dimin. [παραμυθίδιον] Catul. ad passerem Lesbiæ 2. 7.
Ut solatiolum sui doloris.

Solox, ōcis. Adj. o. g. [ἱερὸν, ἢ παχὺς, Gl. L. G.] Crassus. ut, Solox lana, i. e. Crassa, quasi Solida: item Pecus lana contectum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucil. apud Festum in Solox,
Pascali pecore, & montano hirco, atque soloce. [Vox pr. in Gloss. suspecta.

Solpuga, **Solsequium**, **Solstitium**, V. **sol**.

Solubilis, V. **solvo**.

Solvense, Oppidum in Norico Germaniæ. Plin. lib. 3. cap. 24.

Sŏlum, i. n. [ἔδαφος Gl. G. L.] dicitur Omne quod sustinet, & unicuique rei subjacet. Unicuique enim rei quod subjacet, solum est ei cui subjacet: unde est Solum navis, Mare: & Aër avium. Serv. in 5. Æn. 199.
Aquæ solum superficies dicitur, quæ navium fundamentum est. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahiturque solum. [An Salum?
Fossæ solum. Cæs. 7. Bell. Gall. 72.
Solum, Mensam appellavit Virg. 7. Æn. 111.
Et cereale solum pomis agrestibus augent.
Solum oratoris. Cic. in Brut. 258. Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris, vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, i. e. Basim, firmamentum.
Cæleste solum, Cælum. Ovid. 1. Met. 73.
Astra tenent cæleste solum.
Solum, proprie Terra dicitur, inquit Fest. Nævius lib. 1.
Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Et alibi.
Sed sola terrarum postquam permensa parumper.
Sedere viridi solo. Virg. 6. Æn. 192.
Tellus tremefacta solo. Virg. 10. Æn. 102.
Terræ solum. Lucret. lib. 1. 213.
Agri solum, quod Jurisconsulti Fundum vocant. *Le tresfond.* Cæs. 1. Bell. Gall. 9. Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionesque habebant, fuga se ad Cæsarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.
Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur. Ovid. 2. Met. 420.
— inque solo, quod texerat herba, jacebat.
Sabulosum solum. Plin. lib. 35. cap. 14. Lateres non sunt e sabuloso, neque arenoso, multoque minus calculoso ducendi solo, sed e cretoso & albicante.
Acclive solum. V. **acclivis**.
Bonitas soli. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Crudum solum. V. **crudus**.
Culti soli magna jugera. Tibull. lib. 1. 1. 2.
Exiguum solum. Tibul. lib. 1. 1. 22.
Ferax & fecundum solum. Ovid. 7. Met. 416.
Fecundum. Quintil. lib. 1. cap. 19.
Macrum. V. **macer**.
Lætum. V. **lætus**.
Marmoreum. Tibul. lib. 3. 3. 16.
Mite. Hor. 1. Carm. 18. 2.
Natale solum, Patria, hoc est terra, in qua nati sumus. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
Nudum. Claud. 2. in Eutrop. 298.
Præpingue. Virg. 3. Æn. 698.
Pingue. Virg. 1. Georg. 64.
Putre. Virg. 2. Georg. 204.
Pulvereum. Ovid. 7. Met. 113.
Siccum, & sine humore ullo. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Sitiens solum. Idem. Columel. lib. 2. cap. 8.
Summum. Quintil. lib. 1. cap. 3. Ut quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.
Triste. Infecunda, & infructuosa terra. Ovid. 8. Met. 789.
Vile. Ovid. 15. Epist. 146.
Vivax, Vitam subministrans animalibus, e cœno terræ procreatis. Ovid. 1. Met. 420.

Appellare solum. V. APPELLO.
Compingere solum axibus. V. COMPINGO.
Concedere solum. V. CONCEDO.
Dissilit omne solum. Ovid. 2. Met. 260.
Exercere solum presso sub vomere. Virg. 2. Georg. 356.
Findere solum. Tibul. lib. 1. 2. 47.
Hæret solo immobilis. Virg. 7. Æn. 250.
Ingredi solo. Virg 4. Æn. 177.
Insultare solo. Virg. 3. Georg. 117.
Invertant pingue solum fortes tauri. Virg. 1. Georg. 64.
Recubans solo. Virg. 3. Æn. 392.
Reptans solo. Stat. 5. Silv. 5. 83.
Æquare solo magistratum, Deprimere, evertere funditus, Translate. Liv. 24. 47.
Mutare solum. V. MUTO.
Vertere solum, [ἀνάστατον ποιεῖν, καταλείπειν τὴν πατρίδα Gl. L. G.] Cic. pro Cæcin. 100. interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eo solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balb. 28. Hanc ante amittere non potuissent, quam hujus solum civitatis mutatione vertissent.
Exsilii causa solum vertere. Licebat reis, post primam actionem, exsilium sibi consciscere, ante judicium peractum, idque appellabant, Exsilii causa solum vertere. Liv. 3. 58. de Decemviris loquens, Itaque spe incisa, priusquam prodicta dies adesset, Appius sibi mortem conscivit. Paulo post, Oppius quoque ductus in vincula est, & ante judicii diem finem sibi vitæ fecit. Bona Claudii Oppiique Tribuni publicavere: collegæ eorum, exsilii causa solum verterunt: bona publicata sunt.
Sola dura, in plurali dixit Catull. 61. 40.
Sed ubi horis aureis sol radiantibus oculis
Lustravit æthera album, sola dura, mare fecum.
Arida sola. Virg. 1. Georg. 80.
Saturare sola fimo pingui. Virg. 1. Georg. 80.
Solum, Inferior pars pedis, quam vulgus *soleam* vocat, quæ callosa fit, & dura etiam discalceatis. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.
Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 9. 75. in Sutorem,
Et mordere luto putre vetusque solum.
Qui soccis habeat auro suppactum solum. Vide SUPPINGO. H. St. Vel. in SOCCUS. Gloss. Latinogræc. alt. Solum caligarium, κάσσυμα, & Græcolat. Κάσσυμα, Solum. Quod Luciano κάττυμα.
Sola, inquit Fest. lib. 17. appellantur Sedilia, in quibus non plures singulis sedere possunt. V. SOLLA.
Solum etiam pro Solio & sede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Divin. 108.
Auspicio regni stabilita scamna solumque.
SŌLĀRIUM, i. n. quid sit declarat Ulpian. D. Ne quid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Si quis nemine prohibente. Si tamen obstet ædificium id publico usui: utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere: aut si non obstet, solarium ei imponere. Sic enim Vectigal hoc appellatur, ex eo quod pro solo pendatur.
Sōlarium in alio significatu, V. SOL.
SOLVO, solvi, sŏlūtum, [λύω. Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virg. 7. Æn. 403.
Solvite crinales vittas, capite Orgia mecum. Ter. Andr. 5. 4. 53.
Pater, non recte vinctu'st. S. at ita jussi. P. jube solvi obsecro.
Ab amplexu alicujus solvi. Ovid. 13. Epist. 12.
Capillos solvere. Ovid. 3. Amor. 9. 3.
Crinem solvere. Ovid. 3. de Arte Am. 782.
Epistolam solvere; i.e. Aperire, inciso lino, quo colligata est. Nepos 23. 11.
Juga tauris solvit arator. Virg. 4. Ecl. 41.
Nodum solvere. Hor. 3. Carm. 21. 22.
Texta solvere, Telam retexere, dissolvere quod textum erat. Propert. lib. 2. 9. 6.
Vincla solvere alicui. Tibul. lib. 2. 1. 7.
Animum arctum solvere, Translate. Hor. 2. Serm. 6. 83.
Corpora solvere in Venerem, In Venerem resolvi. Virg. 4. Georg. 198.
Curas solverat somnus. Ovid. 10. Met. 369.
Ebrietatem solvere, pro Discutere. Cels. lib. 2. cap. 6.
Membra solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.
Membra solvuntur frigore. i. e. Metu. Virg. 1. Æn. 96.
Membra solvuntur frigore. i. e. Morte. Virg. 12. Æn. 951.
Mentes solvere, Liberare curis. Virg. 4. Æn. 487.
Metum solvere corde. Virg. 1. Æn. 566.
Quies solverat homines, In somnum erant resoluti. Ovid. 7. Met. 186.
Vitam solvere alicui. Propert. lib. 2. 9. 39.
Cæde solvere aliquem, i. e. Purgare a crimine cædis. Ovid. 2. Fast. 40.
Crimine solvere aliquem, Absolvere. Stat. 11. Theb. 64.
Dementia solvere aliquem, Liberare. Hor. Epod. 17. 45.
Formidine solvent terras. Virg. 4. Ecl. 14.
Legibus solvere. Liv. 31. 50. V. LEX. Sic Jurejurando, V. in Partic. SOLUTUS.
Luctu longo solvit se Teneria. Virg. 2. Æn. 26.
Metu & curis solvere animum, vel aliquem: h. e. Liberare metu & curis. Virg. 1. Æn. 566.
Solvite corda metu, Teucri, secludite curas. Ter. Hec. 2. 1. 33.
Obsidio solvere urbem. Auctor de Vir. Ill. cap. 74.
Vita solvere aliquem, Occidere. Plaut, Men. 5. 5. 5.
Amores aliquorum solvere, Dissolvere. Propert. lib. 1. 4. 15.
Fidem solvere, Rumpere & non servare. Ter. And. 4. 1. 19.
Alii pro Liberare, ex Planco lib. 10. Familiar. Suam fidem solutam esse. Steph. Dolet. H. St. Exstant. Ep. 21. ejus libri. V. ibi Cort. conf. infra, Voti fidem &c solvere.
Fœdera solvere. Virg. 10. Æn. 91.
Majestatem solvere. V. MAJESTAS.
Morem solvere, Antiquare. Liv. 1. 49.
Obsidionem solvere, pro Recedere ab obsidione. Liv. 24. 41.
Obsidium solvere. Tacit. 4. Ann. 73. Vict. de Cæsarib. c. 33. 20.
Jejunia solvere. Ovid. 5. Met. 534.
Iras solvere, Ponere. Ovid. 9. Met. 274.
Lacrimas solvere, Flere. Stat. 2. Achil. 337.
Linguam solvere ad jurgia. Ovid. 3. Met. 261.
Lumina alicujus solvere in lacrimas. Lucan. lib. 8. 106.
Pudorem solvere. Virg. 4. Æn. 55.
Solvere dicuntur, qui navi vehuntur, Quum soluto fune, quo navis retinetur, recedunt. Dicimus autem vel
Solvere, Simpliciter, nulloque adjecto, vel plenius Solvere navem. Cic. 16. Fam. 9. Nos eo die cœnati solvimus. Plaut. Milit. 4. 4. 51.
Nisi eat, te soluturum esse navim, ventum operam dare.
Alexandria solvere. Cic. 3. Off. 50. Si idem sciat complures mercatores Alexandria solvisse, navesque in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit, dicturusne sit Rhodiis id?
E portu solvere. Cic. pro Muren. 4. Quod si e portu solventibus, ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent, &c.
E portu naves solvere. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 28. Plaut. Amph. 1. 1. 256.
Nam noctu hac soluta est navis nostra e portu Persico.
De litore iter solvit puppis. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Vela solvere. Virg. 4. Æn. 474.
Solvere, Aperire. Columel. lib. 6. cap. 14. Ea porro vena, quæ in aure videtur esse amplissima, sarmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello solvitur.
Ergastula solvere. Cic. 11. Fam. 10. Revertor nunc ad Antonium, &c. ergastula solvendo. V. Ordinatim, in ORDO, & ERGASTULUM.
Argumentum solvere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Contradictiones solvere. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Solvere, pro Dissolvere, aut molle facere. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Solvitur acris hiems grata vice Veris & Favoni. Plin. lib. 2. cap. 39.
Soluti humores. Ovid. 2. Met. 853.
Nives solvuntur. Ovid. ad Liviam, 102. [Græcorum Imitatio est. Gloss. Græcolat. Λύω κηρὸν, ἢ ἄλλην ὕλην, Liquefacto.
Æstu solvi. Ovid. 2. de Arte Am. 317.
Anima solvitur in aëra, Resolvitur. Ovid. 15. Met. 845.
Cælum solvere in Tartara. Virg. 12. Æn. 205.
Solvere, Satisfacere, Debitas pecunias creditori numerare.
Pro frumento nihil solvi omnino. Cic. 5. Verr. 169.
Argentum solvi. Ter. Adel. 4. 4. 19.
Æs alienum. Sallust. Catil. 35.
Misimus, qui pro vectura solveret. Cic. 1. Att. 3.
Ad denarium solvere, i. e. Ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quint. 17. Decidis, statuisque tu, propter necessitudinem, quæ tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solveretur. Quem locum sic interpretantur viri docti. Romani non uno genere conficiebant suas rationes: alii ad Denarium, alii ad Sestertium: fortasse etiam ad Quinarium seu Victoriatum. Igitur ut facilius explicaretur solutio pecuniæ, quæ Scapulis debebatur, ea denariis æstimata est. Proinde intelligunt universum debitum ad eam monetæ speciem redactum: ut constaret quot in summa denarii Scapulis essent persolvendi.
Ad diem solvere. Cic. 16. Att. 16. Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem solverent.
Aliquem solvere, i. e. Alicui satisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. Bacch. 4. 9. 137.
Ego ad forum autem hinc ibo, ut solvam militem. Hoc etiam dicitur per Absolvere. V. in ABSOLVO.
Ab trapezita meo rem solvi. V. A, vel AB.
A me se solvere. V. A, vel AB.
Pugnis rem solvant, si quis poscat durius. Plaut. Curc. 3. 9.
Verbis solvere. Ter. Adel. 2. 1. 10.
Neque tu verbis unquam solves, quod mihi re malefeceris. Ubi Donatus; Solves, Lues, persolves, i. e. Satisfacies & te purgabis.
Solvendo esse, i. e. Satisfacere pro eo, quo obligatus sum, sive pecunia, sive remuneratione, posse. Cic. 2. Off. 79. Ne videatur non fuisse solvendo. Idem 13. Att. 10. Quanquam nihil habeo quod dubitem, nisi ipsi Magio quæ fuerit causa amentiæ, pro quo quidem etiam sponsor Sunii factus est nimirum id fuit: solvendo enim non erat. [Subauditur Æri alieno. ut
Solvendo æri alieno resp. non esset. Liv. 31. 13. extr.
Fidem solvere, Datam exhibere. V. supra, & infra Voti fidem. Sic
Inferias solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Justa solvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Justa solvere funeri. Cic. pro Rosc. Amer. 24. Hunc miserum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri justa solvisset, nudum ejicit domo.
Munera solvere. Ovid. 11. Met. 104.
Pœnas meritas fidei violatæ solvere. Curt. 6. 3. 14.
Tempus solvendi pœnarum quid. Lucret. lib. 5. 1224.
Suprema alicui solvere, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Votum solvere, pro Adimplere. Martial. lib. 12. 87.
Ne votum solvat, nunc Maro vota facit. Liv. 31. 9. extr. Quod nisi factum esset: votum rite solvi non posse. Cic. 15. Att 11. Etenim erat absurdum, quæ si stetisset Resp. bonis non solvere, at eversa illa vota dissolvere. Correctius exemplar sic legit, Vovissem, ea me eversa illa vota dissolvere.
Voti solvere fidem. Ovid. 1. Fast. 642.
Vota solemnia pro incolumitate tua solvimus. Plin. 10. Epist 44.
Menstrua solvere, est Sacra solvere, ut ait Turneb. Advers. 15. 1. quæ mense quoque debentur. Sallust. lib. 4. Hist. p. 991. Cort. Conventum vitantes ad menstrua solvenda montem ascendunt.
Operam solvere, est interdum Sacra facere & solvere rem divinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. Afranius, Solvo operam Dianæ. Turnebus. [Ubicunque scilicet obligatio intercedit, huic verbo locus est.
Solvere est item medicorum verbum; ut,
Alvum solvere, Liberam facere. Plin. 14. 18.
Ventrem solvere. Cels. 3. 18. Columel. lib. 9. cap. 13.
Ventris onus. Martial. lib. 13. 29.
Denique pro Mori ponitur; ut
Corpora, quæ senectus solvit. Q. Curt. 8. 9. 32. conf. Membra solvere supra.
Soluisse, quatuor syllabarum per diæresim. Tibull. lib. 4. 5. 16.
Sed potius valida teneamur uterque catena,
Nulla queat posthac quam soluisse dies.

Solutus, a, um. [λελυμένος, ἀφειμένος Gl. L. G. λυτός G. L.] Partic. Cic. 1. Att. 10. Tertiam, quam, ut scribis, anchoris solutis, de phaselo dedisti.
Zonæ solutæ. Hor. 1. Carm. 30. 6.
Culpa liberatus, & crimine nefario solutus. Cic. pro Rosc. Amer. 143.
A cupiditatibus solutus, liber a delictis. Cic. 1. pro Lege Agrar. 17.
Cura belli solutus, Dormiens. Plin. lib. 22. cap. 4.
Jurejurando solutus. Cic. 1. Off. 59. Deinde egressus e castris, jurejurando se solutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Legibus solutus, pro Absolutus, Dispensatus. Cic. pro Lege Manil. 62. Quid tam singulare, quam ut, ex S.C. legibus solutus, Consul ante fieret, quam ullum alium magistratum per leges capere licuisset? Idem 1. Att. 13. Lurco autem Trib.plebis, qui magistratum simul cum lege Ælia iniit, solutus est & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Expeditus, solutus & liber. Cic. 4. Acad. 105. Sic igitur indicta & constituta probabilia, & eo quidem expedito, soluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. 8. Hoc autem liberiores & solutiores sumus, quod integra nobis est judicandi potestas.
Ad dicendum satis solutus, atque expeditus. Cic. in Brut. 245.
Operum famuli soluti. Hor. 3. Carm. 17. 16. h. e. Vacantes, & ab opere feriati. Acron.
Animo soluto ac libero. Cic. 7. Verr. 185.
Animo cœpi, multo magis vacuo ac soluto, nihil aliud, nisi de judicio agere, & cogitare. Cic. 2. Verr. 26.
Animo soluto ac quieto esse. Cic. pro Rosc. Com. 43. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat responsum tuum non magnopere laboro.
Cura solutiore. Liv. 3. 8.
Libido solutior. Liv. 2. 3.
Optio soluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Legib. 33. Nam libero tempore, cum soluta nobis est eligendi optio, quumque nihil impedit quominus id, quod maxime placet, facere possimus, omnis voluptas assumenda est, omnis dolor depellendus.
Ratio soluta & facilis. Cic. 3. Fam. 5. Quo mea ratio facilior & solutior esse posset.
Languore molli solutus. Ovid. 11. Met. 648.
Luxu solutus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Morbo solutus, Mortuus. Auctor de Viris Illust. cap. 3. extr.
Morte solutus. Ovid. in Ibin, 148.
Somno solutus. Cic. 1. de Divin. 129. Sic animum, cum aut somno soluti vacant corpore, aut mente permoti per se ipsi liberi incitati moventur, cernunt ea, quæ permisti cum corpore animi videre non possunt. Liv. 5. 45. pr. Nuda corpora & soluta somno trucidantur.
Vino solutus. Virg. 9. Æn. 189.
Æquor solutum. Stat. 3. Theb. 255. i. e. Tranquillum & quietum.
Agri soluti sunt, quorum fines deprehendi non possunt, ut ait Siculus Flaccus.
Cœtu soluto discedunt. Ovid. 13. Met. 898.
Gradu soluto labitur moriens. Sen. Hippol. 4.
Risus solutus, Magnus & a curis liber. Virg. 2. Georg. 386.
Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. h. e. Cachinno, inquit Servius.
Sopor solutus clamore, Sublatus. Ovid. 3. Met. 630.
Solutus est, quod vulgo dicimus, *Il est payé.* Paulus in l. Cum fundus in princip. D. Si cert. petat. conf. in ipso verbo.
Culpa soluta mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 10.
Merces soluta. Ovid. 1. Amor. 10. 45.
Nix soluta verno sole. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Oratio soluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obvincitur, alias Prosa. Plin. 1. Epist. 16. Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi. Varr. 1. de R. R. cap. 1. Ii, quos dixi. omnes soluta oratione scripferunt. Quintil. lib. 9. cap. 4. Oratio alia vincta atque contexta, alia soluta, qualis in sermone, & epistolis.
Terra soluta, Rara, contraria Spissæ. Plin. lib. 18. cap. 6. & Columel. lib. 2. cap. 2. pr. Soli pinguis vel macri, soluti vel spissi, humidi vel sicci.
Solutior Compar. cujus supra exempla occurrunt.
Solutissimus. Cic. 1. Fam. 9. Si essent omnia mihi solutissima, tamen in Rep. non alius essem atque nunc sum. i. e. Etiamsi liberrimum esset mihi.
Solutum, absolute positum, pro Debiti solutione. Senec. Epist. 8. Hoc non imputo in solutum.

Solute, Adv. [λελυμένως] Cic. 2. de Divin. 100. Si, aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus, solute moveatur ac libere.
Solute, leniter & oscitanter agere. Cic. in Brut. 277.
Dicere solute & suaviter. V. dico, ere.
Volvere sententias facile soluteque. Cic. in Brut. 280.

Solutim, Adv. Tertull. de Pallio, cap. 5. Tota molitio pallii est operire solutim.

Solutio, ōnis. f. [λύσις Gl. G. L.] ut, Solutio stomachi, quod & Dissolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ dissolvuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. 1. de Orat. 114. V. Solute ac suaviter dicere, in dico, ere.
Solutio, ad omnem Liberationem quoquomodo factam transfertur: magisque ad subjectum obligationis, quam ad nummorum solutionem. Ulp. de Verb. signif. Solutionis verbo satisfactionem quoque omnem accipiendam placet. Solvere dicimus eum, qui facit id quod facere promisit.
Solutio crediti. [καταβολὴ, ἀπόδοσις Gl. G. L.] Cic. 2. Off. 84. Nec enim ulla res vehementius Remp. continet, quam fides: quæ esse nulla potest, nisi erit necessaria solutio rerum creditarum.
Explicata solutio, Pensio. Cic. 15. Att. 20. extr. Tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus. i. e. Nisi videro esse, unde satisfiat creditoribus meis.

Solutor, ōris. m. [καταβολεύς] Gloss. Gr. Lat. Qui solvit. Tertull. adv. Marc. 4. 17. Solutori pignus restituendum.

Solubilis, e. Adj. [λυτός Gl. G. L.] Minuc. Felix cap. 34. Mundus Deo soli solubilis. Ammian. 16. 8. Pons solubilis.
Item active apud Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Aer solubilis. i. e. Qui dissolvit.

Solutilis, e. Adj. [λυτός] quasi Solubilis; Quod facile solvi potest, vel Quod solutum & non fideliter consutum est; ut navis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suet. in Neron. cap. 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus est.
Cur non Solubilis, ut Insolubilis? H. St. Desiderabatur superior dict. in Lugd. conf. in camera.

Solus, a, um. gen. solius: dat. soli. [μόνος, μόνη, Gl. L. G. & G. L.] Adj. a Sollo dicitur, quod Oscorum lingua Totum significat. Cic. 3. Off. 41. Cui quum visum esset utilius, solum se, quam cum altero, regnare, fratrem interemit. V. sollicuria.
Solus, more Superlativorum, Genitivum aliquando regit; ut, Solus omnium acipenser squamis ad os versis, contra aquas natando meat. Apud Plin. lib. 9. cap. 17. Unus omnium, legitur. Ibidem, cap. 51. Ita fit, ut sola piscium & animal pariant & ova concipiant.
Solus ex omnibus, vel inter omnes, etiam dicimus. Cic. de Provinc. Consul. 21. Tiberius Gracchus, solus ex toto illo collegio, &c. Idem 3. de Orat. 65. Stoicos autem, &c. soli ex omnibus eloquentiam virtutem ac sapientiam esse dixerunt.
Solum id est carum mihi. Vide carus. H. St.
Solus, Desertus. Virg. 3. Georg. 249.
Heu male tum Lybiæ solis erratur in agris.
Locus solus, i. e. Solitudo. Cic. 1. de Divin. 59. Quum in locis solis mæstus errares. Ter. And. 2. 4. 3.
Venit meditatus alicunde ex solo loco. i. e. Deserto, ut ait Donat.
Sola sub rupe jacentem. Virg. 10. Ecl. 14.
Terræ solæ, oræque ultimæ. Plaut. Most. 4. 3. 3. Ter. Phorm. 5. 8. 85.
Nonne hoc publicitus scelus hinc deportarier
In solas terras? Unde
Solus, pro Innuptus, Viduus. Propert. 3. 5. 23.
Gaudet me solam vacuo tabescere lecto.
Sedibus solam exteris deserere. Sen. Med. 119.
Solæ in plurali dicimus, quum in singulari pluralitatem significet. Ter. Adel. 3. 1. 4. Solæ sumus.
Solis tribus ictibus. Plaut. Bacch. 4. 9. 51. Ter. Phorm. 3. 3. 24. Solæ triginta minæ. Cic. 5. Att. 17. Quod Scævolæ contigit, qui solos novem menses Asiæ præfuit. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur quod a nobis novem solis diebus prima actio sui judicii transacta sit. [Hic Adverbii vicem supplet cum numeralibus. q. d. Non amplius, duntaxat.
Pro Soli in dat. legitur Solæ apud Ter. Eun. 5. 7. 3. Mihi solæ ridiculo fuit.

Solum, Adv. [μόνον Gl. G. L.] a Solus; i. e. Tantum, Tantummodo, Duntaxat, ut in Gloss. exp. Cic. in Philipp. 2. 81. Nos nuntiationem solum habemus, Consules & reliqui magistratus etiam spectionem. Idem 2. de Legib. 54. De re una solum dissident, de ceteris mirifice congruunt.
Non solum oratione, sed multo etiam magis vi & dolore. Cic. 2. de Orat. Et pro Corn. Balb. 28. Neque etiam dicatione, &c. sed etiam postliminio potest civitatis fieri mutatio.
Quasi solum, ac non, vel non etiam. Cic. 3. Tusc. 11. Quasi vero atra bili solum mens, ac non sæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Idem 2. de Finib. 17. Quasi vero inquit, perpetua oratio rhetorum solum, non etiam philosophorum sit.

Solummodo, Adv. Idem. Plin. 34. 8. Una solummodo Zenonis statua. Quintil. Decl. 247. Sed non hoc solummodo erit.

Solitarius, a, um. Adj. [μονήρης Gl. G. L.] Qui solus est. Cic. de Amicit. 88. Sic natura solitarium nihil amat, semperque ad aliquid, tanquam adminiculum, annititur. Ibid. 83. Ut quoniam solitaria non posset virtus ad ea, quæ summa sunt, pervenire, conjuncta & sociata cum altera perveniret. [Virtus solitaria. i. e. Per se.
Solitario homini, atque in agro vitam agenti. Cic. 2. Off. 39.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet autem animadvertere, ne cum aliter multa sint judicata, solitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.

Solitarius, i. m. [μοναχός] Gloss. Græcolat.

Solitudo, inis. f. [μόνωσις Gl. G. L. & L. G.] Ubi unus vel nullus habitat, recessus, inhabitata plaga. Cæs. 6. Bell. Gall. 23. pr. Civitatibus maxima laus est, quam latissimis circum se vastatis finibus solitudines habere. [Videtur Latissimas, vel Latissime scribendum.
Ab oratoribus quædam in foro solitudo. Cic. de Clar. Orat. 227. i. e. Paucitas, seu Pænuria oratorum.
Ante ostium solitudo. Ter. And. 2. 2. 25. i. e. Neminem ante ostium stare vidi. Cic. 5. de Finib. pr. Solitudo erat ea, quam volueramus.
Insueta solitudo. V. insuetus.
Captare solitudines. V. Capto, in capio.
Collocare in solitudinem. V. colloco.
Considere in solitudinibus. V. consido.
Mandare fugæ, solitudinique vitam. V. mando.
Obturbare alicujus solitudinem. V. obturbo.
Hominis solitudo dicitur, quando neminem habet qui eum defendat. Ter. Adel. 3. 2. 5.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest:
Vis, egestas, injustitia, solitudo, infamia.
Puerorum solitudo. Cic. 3. Verr. 153. Habemus enim labores parvos, incertum est quam longa nostrum cujusque vita futura sit: consulere vivi ac prospicere debemus, ut illorum solitudo & pueritia quam firmissimo præsidio munita sit.

Solitas, ātis. f. pro Solitudo. Accius Eurysace, apud Non. 2. 803. Tuam solitatem memoras, formidas tibi.
Opportune nactus Myrmecis solitatem. Apul. Met. 9. p. 225. Elmenh. i.e. Myrmecem solum nactus.

Solivagus, a, um. Adj. [οἰόπολος] Qui solus vagatur: cui opponitur Congregatus. Plin. lib. 8. cap. 7. Nec nisi lacessiti noceant, ideoque gregatim semper ambulent, minime ex omnibus solivagi. Cic. 5. Tusc. 38. Alias volucres cælo frui libero, serpentes quasdam, quasdam esse gradientes: earum ipsarum partim solivagas, partim congregatas.
Cælum solivagum. Cic. de Univers. 18. Deinde cum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago, & volubili, & in orbem incitato, complexus est.
Solivaga cognitio, & jejuna. Cic. 1. Off. 157. Itaque ea virtus, quæ constat

constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat rerum cognitionem, solivaga cognitio & jejuna videatur.

SOLIVAGO, ōnis. m. [μονήρης] Gloss. Latinogræc.

SOLO, [ἐρημόω] āre. Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare. Stat. 5. Theb. 148.

— furor omnibus idem,
Idem animus solare domos: juvenumque, senumque
Præcipitare colos, plenisque adfrangere parvos
Uberibus, ferroque omnes exire per annos.

Solare, pro Desolare. H. St.

SOLĀTUS, a, um. Partic. Senec. OEdip. v. 4.
Perspiciet avida peste solatas domos. i. e. Incolis destitutas.

SŎLŪS, untis. f. [Σολόεις] Stephano, Cypri insulæ oppidum a Phalerio & Acamante Atheniensibus conditum, portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubro. Strabo lib. 14.
Est & Solus, Siciliæ oppidum non procul a Lilybæo promontorio. Plin. lib. 3. cap. 8.

SŎLȲMI, orum. m. pl. [Σόλυμοι] Straboni lib. 1. Populi juxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & a Bellerophonte devictos. Corn. Tacitus Hist. 5. 2. extr. de Judæorum origine. Alii clara Judæorum initia, Solymos, carminibus celebratam Homeri gentem, conditæ urbi Hierosolyma nomen e suo fecisse. De Solymis ita Strabo lib. 14. Poëta Solymos diversos facit a Lyciis, nam Bellerophontes a rege Lyciorum missus,
Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod vero Lycios prius Solymos vocatos dicunt, postea Termilas, qui ab iis, qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & postea Lycios a Lyco Pandionis filio, qui quum a propria terra exisset, in regni partem a Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordant. At qui dicunt eos a poëta Solymos dici, qui nunc Milyes appellantur, melius sentiunt. V. Iliad. ζ. 184. & 204. Odyss. ε. 283. Valer. 1. Argon. 13.
Namque potens Solymo nigrantem pulvere fratrem.

SOLYMA, Mons in Coryceo litore Strab. lib. 14.

SOLYMA, æ. f. & SOLYMA, ōrum. n. pl. Urbs Judææ, notior nomine Hierosolymorum.

SOLYMUS, a, um. Adj. attributum ex Solymis Metropoli Judæorum. Juven. 6. Sat. 543.
Interpres legum Solymarum. [An Solymorum ?

S O M

SŌMĂTŎPHYLAX, ăcis. m. [σωματοφύλαξ] Satelles, Stipator. Gloss. Græcolat. Proprie Custos corporis. Hos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi Laterones, quod Principum latera cingerent adversus vim insidiantium.

SŌMĂTŎPŒIA, [σωματοποιία] Figura oratoria, affinis prosopopœiæ, qua rei corporis experti, corpus, vocemve, tribuimus.

SOMNIALIS, SOMNICULOSUS, SOMNIUM. V. infra SOMNUS.

SOMNURNUS, a, um. V. SOMNORINUS ibidem.

SOMNUS, i. m. [ὕπνος Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος al. L. G.] dicitur quum quiescimus. Actus ipse dormiendi. Ter. Heaut. 3. 1. 82.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Somnus Græce dicitur ὕπνος. Apud antiquissimos autem primum dicebatur Supnus: postea Sopnus, mutata aspiratione in s, & υ in ο, sicut fit in Herpyllon, Serpullum. Frequentius nunc Somnus, quam Sopnus dicimus. V. Gell. 13. 9. & Voss. Etymol.
Somnus, cibus est in corpore macilento. Ovid. 1. de Pont. 10. 21.
Is quoque, qui gracili cibus est in corpore, somnus
Non alit officio corpus inane suo.
Perfugium omnium laborum & sollicitudinum est somnus. Cic. 2. de Divin. 150.
Mortis imago & simulacrum est somnus. Cic. 1. Tusc. 92.
Nihil morti est tam simile, quam somnus. Cic. de Senect. 80.
Expertia lumina somno. Lucret. lib. 6. 1179.
Fessus somno. Tibul. lib. 1. 3. 88.
Ac circa gravibus pensis affixa puella
Paulatim, somno fessa, remittat opus.
Gravis somno. Ovid. 3. Met. 608.
Languidus somno. Quintil. lib. 4. cap. 2. Somnone te languidum, an gravi lethargo putem pressum?
Marcidus somno. V. MARCEO.
Vacuus somno. Ovid. 1. Amor. 2. 3.
Vini somnique benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno. Hor. 2. Serm. 3. 13.
Inertia somni. Ovid. 14. Epist. 75.
Domitor curarum somnus. Sen. Agam. 2.
Domitor malorum somnus. Sen. Herc. fur. 2.
Arctior somnus. Cic. in Somn. Scip.
Brevis somnus. V. BREVIS.
Celer somnus. Sen. Hippol. 4.
Deterior somnus. Stat. 1. Theb. 434.
Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipue necessarius. Cels. lib. 3. cap. 18.
Dulces somni. Virg. 1. Georg. 342.
Facilis somnus. Hor. 2. Carm. 11. 8.
Fallax somnus. Catul. Argon. 62. 56.
Furentes somni. Lucan. lib. 7. 764.
Ignavus somnus. Ovid. 11. Met. 593.
Immodici somni. Ovid. Rem. Amor. 145.
Incestus somnus, Stupris quæsitus. Claud. de Bell. Gildon. 447.
Lenis somnus. Hor. 3. Carm. 1. 21. Ovid. 8. Met. 823.
Lethæo somno perfusa papavera. Virg. 1. Georg. 78.
Levis somnus. Sil. lib. 7. 300.
Liquidus somnus. Valer. 4. Argon. 16.
Longus somnus, Tranquillus. Hor. 3. Carm. 11. 38.
Medicatus somnus. Ovid. 12. Epist. 107.
Molles somni. Virg. 2. Georg. 370. Ovid. 1. Met. 685.
Parcus & brevis somnus. V. PARCUS.
Placidus somnus. Ovid. 6. Met. 489.
Primo somno prodita tentoria. Virg. 1. Æn. 474.
Quieti somni. Sen. Herc. fur. 10.
Salubres somni. Virg. 3. Georg. 530.
Soporifero cesserunt languida somno Membra. Lucan. lib. 3. 8.
Tacitus somnus. Tibul. lib. 2. 1. 90.
Tener somnus. Ovid. 2. de Arte Am. 546.
Tumultuosi somni per somnia. Cels. lib. 8. cap. 4. Si vero sub prima curatione febris intenditur: brevesque somni, & iidem per somnia tumultuosi sunt: ulcus madet, &c.
Volucer somnus. Virg. 6. Æn 702.
Abducere somnum. V. ABDUCO.
Abiit somnus. Ovid. 3. Fast. 389.
Abrumpere somnum. V. ABRUMPO.
Abrumpere matutinos murmure somnos. Stat. 2. Silv. 1. 62.
Abrumpit somnos cura. Virg. 3. Georg. 530.
Abstinere somno. Cels. lib. 3. cap. 18.
Accedit somnus. V. ACCEDO.
Accipere otia somni, Dormire. Stat. 3. Theb. 3.
Adimere somnum. V. ADIMO.
Adoperta somno lumina. Ovid. 1. Met. 714.
Afferre somnum. V. AFFERO.
Allicere somnum. V. ALLICIO.
Amovere somnum. V. AMOVEO.
Aptum est somno papaver, lactuca, &c. Cels. lib. 3. cap. 32.
Arcere somnos. Ovid. 2. Met. 735. & Plin. lib. 30. cap. 15.
Arcessere dulces somnos. Stat. 5. Silv. 5. 85.
Arcessitus somno. V. ARCESSO.
Avertere somnum alicui. Hor. 1. Serm. 5. 15.
Auferre somnos pavore. Hor. Epod. 5. 96.
Capere somnum. Cic. 8. Att. 1. Ego si somnum possem capere, tam longis te epistolis non obtunderem.
Capiunt somnum nimio e labore sine Cerere. Catul. 61. 3.
Captare somnos. V. Capto in CAPIO.
Carpere somnos. V. CARPO.
Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Somn. Scip. 1. Deinde ut cubitum discessimus, & arctior quam solebat, somnus complexus est.
Conciliare somnum. V. CONCILIO, & infra Fugare.
Concitare somnum. V. CONCITO.
Condit lumina natantia somnus. Virg. 4. Georg. 496.
Confert ad somnum gestatio post cibum. Cels. lib. 3. cap. 18.
Confert multum somno porrum capitatum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Conterere partem ævi somno. Lucret. lib. 3. 1060.
Corripere corpus e somno. Virg. 4. Æn. 572.
Defendit somnos excubitor, Vigil, qui extra cubiculum est, dormientem dominum tuetur. Senec. Thyest. 5.
Defluxit ignavus pectore somnus. i. e. Excitatus sum. Tibull. lib. 3. 4. 81.
Depellere somnos. Senec. Troad. 6.
Devincti somno. Lucret. lib. 4. 1021.
Dulci devictus lumina somno. Catul. Argon. 62. 122.
Divellit cura somnos. Hor. 1. Epist. 10. 18.
Dare corpora somno. Ovid. 2. Fast. 327.
Dare se somno. Cic. 1. Tusc. 115. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse.
Ducere somnos. Virg. 4. Æn. 560.
— potes hoc sub casu ducere somnos?
Ducere somnos & Arcere. Ovid. 2. Met. 735. De caduceo Mercurii loquitur, quo, ut canit Virg. 4. Æn. 244.
Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat.
Eo. ut, Ire in somnum. Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus. [Unde Inire somnum. V. infra.
Eripitur somnus. Cels. lib. 2. cap. 7.
Evincere somnos. Ovid. 1. Met. 685.
Excitare ex somno. Cic. in Somn. Scip. 4. Quæso, inquit, ne me ex somno excitetis. Et 4. Tusc. 43. E somno suscitari.
Excitus somno. Sil. lib. 17. 101.
Excutior somno. Virg. 2. Æn. 302.
Exigere somnos pingues. Lucan. lib. 10. 354.
— tu mollibus, inquit,
Nunc incumbe toris, & pingues exige somnos. h. e. Usque ad satietatem age somnos longos & quietos, unde pinguis fias.
Fieri somnum, lepore sumptó in cibis, Cato arbitratur. Plin. lib. 28. cap. 10. conf. FACIO.
Frui somno. Ovid. 2. Met. 779. in descriptione Invidiæ,
Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.
Fugare somnum. Plin. lib. 14 cap. 18. Thasios duo genera vini diversa facere proditur. Unum quo somnus concilietur, alterum vero quo fugetur.
Fusa corpora vino somnoque. Virg. 9. Æn. 722.
Gignit odor somnum. Plin. lib. 21. cap. 19.
Gravatus somno. Virg. 6. Æn. 520.
Habet somnus animalia. i. e. Dormiunt animalia. Virg. 3. Æn. 147.
Jacens somno. Virg. 6. Ecl. 14.
Imitantia nigros murmura somnos. Stat. 1. Silv. 3. 42.
Impedit somnum intentio febris. Cels. lib. 3. cap. 18.
Inducere somnum. Cels. lib. 5. cap. 25.
Indulgere somno. Claud. de Theod. Adrian. 1.
Inire somnum. V. INEO, inis.
Interrumpere somnos. V. INTERRUMPO.
Invitat somnos rivus. Ovid. 11. Met. 604.
Labitur somnus in artus. Ovid. 11. Met. 631.
Moliri somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Quidam somnum moliuntur, potui dando aquam, in qua papaver decoctum sit.
Moliri corpora ex somno. V. MOLIOR.
Movere somnum. Cels. lib. 3. cap. 32.
Mulcens pectora somnus. Ovid. 18. Epist. 27.
Obrepsit fessis genis brevis somnus. Senec. Troad. 6.
Obrepens somnus movet caput. Ovid. 19. Epist. 46.
Obruta somno legio. Stat. 10. Theb. 188.
Oppressit somnus virginem. V. OPPRIMO.
Parere somnum. Plin. lib. 19. cap. 8. Omnes lactucæ somnum parere creduntur.
Parere somnum alicui mero. Tibul. lib. 1. 6. 27.

Pellere inertes somnos. V. PELLO.
Perfundere securos juvenum somnos sanguine. Stat. 5. Theb. 119. i. e. Occidere dormientes juvenes. Satis licenter.
Perfusa papavera somno lethæo, Vi soporifera. Virg. 1. Georg. 78.
Petere somnum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Virg. 7. Æn. 88.
— sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit.
Porrectus somno sub frondibus. Stat. 2. Achill. 75.
Præbent silentia somnum. Ovid. 5. Fast. 429.
Premi gravi somno. Plin. lib. 9. cap. 13. & lib. 8. cap. 36.
Privare somno. Cic. 9. Att. 12. Quum me ægritudo, non solum somno privaret, verum ne vigilare quidem sine summo dolore pateretur.
Proflare somnum pectore. Virg. 9. Æn. 326.
Prohibet somnum vulva dolens. Cels. lib. 5. cap. 25.
Quærere somnum odore mandragoræ. Plin. lib. 25. cap. 13.
Quærere somnum multa frictione. Cels. lib. 3. cap. 18.
Recubant imbelli litora somno. Stat. 3. Theb. 256.
Reducere somnum alicui. Hor. 3. Carm. 1. 21.
Reliquit me somnus. Virg. 8. Æn. 67.
Repetere somnum. Cic. 13. Att. 37.
Sepulti somno dicuntur, qui profundo maxime somno tenentur. Lucret. lib. 1. 134. Idem. lib. 5. 973.
Sepulta urbs somno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.
Secuta est fugam somni lux alma. Ovid. 15. Met. 664.
Serpit somnus. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem.
Solutus vino somnoque. Virg. 9. Æn. 88.
Sopitus somno. Virg. 1. Æn. 684.
Sternere se somno. Virg. 4. Georg. 432.
Tegit ocellos somnus quiete. Catul. 48. 10.
Torpebant pigro æquora somno. Stat. 3. Silv. 2. 73.
Trahere somnum per suspiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Turgescere irriguo somno. Pers. 5. Sat. 56.
Videre somnum, Dormire. Cic. 7. Fam. 3. Ita Caninio Consule scito neminem prandisse: nihil tamen eo Consule mali factum est: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto suo consulatu somnum non viderit. Jocatur in Caninium, cujus Consulatus paucarum fuit horarum. De quo Suet. in Cæsar. cap. 76. Pridie autem Kalendas Januarias repentina Consulis morte cessantem honorem in paucas horas petenti dedit. Et Macrob. Saturnal. lib. 2. cap. 3. Vigilantem habemus Consulem Caninium, qui in Consulatu suo somnum non vidit. Ter. Heaut. 3. 1. 81.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Vinctura papavera somnos. Columel. lib. 10. 104.
Urgeri somno ultra debitum. Cels. lib. 2. cap. 4.
Uti medicamento aliquo ad somnum. Plin. lib. 20. cap. 18.
Somnus, Nox. Virg. 1. Georg. 208.
Libra die, somnique pares ubi fecerit horas.
In somnis. Ter. And. 2. 5. 18.
— quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quam illum amplecti maluit. Donatus; In somnis, Per noctem. Cic. 1. de Divin. 42.
Quia mater gravida parere se ardentem facem
Visa est in somnis Hecuba. Ex poëta. conf. IN præp.
Ferreus somnus, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos, & ferreus urget
Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem. Epitheton est Homericum χάλκεος ὕπνος, ut adnotavit Servius quoque.
Frigidus somnus, Mors. Valer. 3. Argon. 179.
Inexcitabilis somnus. V. INEXCITABILIS.
Somnus, pro Somnio. Tibul. lib. 3. 4. 12.
Mendaci somno credere sive volent.
Per somnum. Cic. 2. de Divin. 27. Illud autem naturale aut concitatione mentis edi, & quasi fundi videbatur, aut animo, per somnum sensibus & curis vacuo, provideri.

SOMNUS, i. m. [ὄνειρος] pro Deo ab antiquis habitus, ut apud Lucianum videre licet, & passim apud poëtas.
Circumdatus somnus fulvis alis. Tibul. lib. 2. 1. 91.
Delapsus ab astris ætheriis levis somnus. Virg. 5. Æn. 838.
Sopit somnus. Tibul. 3. 4. 19.
Nec me sopierat, menti Deus utilis ægræ,
Somnus, sollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum usque ingreditur.
Velat aliquem somnus fusco amictu. Tibul. lib. 3. 4. 56.
Et quum te fusco somnus velavit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus.

SOMNUM, i. n. Idem, quod Somnus in Gloss. Græcolat. nisi mendum.

SOMNŌSUS, a, um. Adj. [ὑπνωτικός] Gloss. Latinogræc.

SOMNĪCŬLŌSUS, a, um. [ὑπνωτικός Gl. L. G.] similiter Adj. ut Meticulosus, a Metu. Somno plenum & ignavia. Cic. de Senect. 36. Quæ vitia sunt non senectutis, sed inertis, ignavæ, somniculosæ senectutis. Columel. lib. 3. cap. 8. Socors & somniculosum genus id mancipiorum, otiis, campo, circo, aleæ, popinæ, lupanaribus consuetum, nunquam non easdem ineptias somniat.
Glires somniculosi. Martial. 3. 58.
Somniculosus interdum dicitur, non Qui somno indulget, sed Qui somnum inducit, habetque vim somnificam: unde Sisenna Aspidem vocat Somniculosam, non quod ipsa dormiat, sed quod vi somnifica homines percussos enecet.

SOMNICULŌSE, Adv. [ὑπνωτικῶς] Negligenter. Plaut. Capt. 2. 1. 31. Haud somniculose hoc agendum est.

SOMNŌLENTUS, a, um. Adj. [ὑπνώδης] Somno plenus. Occurrit in Solin. cap. 33. De Elephanto. Somnolentum arbor sustinet. Usus est & Apul. lib. 1. Miles. extr. In verba media somnolentus desinit.

SOMNOLENTIA, æ. f. Sidon. 2. Epist. 2. Ubi somnolentiæ cubiculariorum dormiendi locus est.

SOMNORĪNUS, a, um. Adj. apud antiquos dicebatur Id quod in somnis videbatur. Varro Prometheo, lib. 1. apud Non. 2. 790.
Levisomna mens somnorinas imagines
Affatur, non umbrantur somno pupulæ. Alii Sonorinas: & quidam legunt Somnurnas, ut Mercer. [Sicut Diurnus, Nocturnus.

SOMNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑπνοφόρος] Quod affert somnum, & Soporiferum etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 25. Visque somnifera etiam sativo papaveri.
Venena somnifera. Ovid. 9. Met. 693.

SOMNIFĬCUS, a, um. [ὑπνωτικός] item Adj. Plin. lib. 37. cap. 10. Et viso dracone spargere somnifica medicamenta. Idem lib. 29. cap. 4. Quoniam vincatur aspidum somnifica vis.

SOMNIUM, i. n. [ἐνύπνιον, ὄναρ Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος G. L.] Illusio phantasiæ, quam patimur quum dormimus. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum somnia: & utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? Idem 4. Acad. 10. Vera esse aruspicum auspicia, oracula, somnia, vaticinationes.
Ægri somnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Vigilantium velut quædam somnia. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Admonitio in somniis. Cic. 1. de Divin. 5. Eandem in somniis admonitionem fuisse tertiam. [Nisi In somnis scribendum.
Colores somniorum & superstitionum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Concursatio somniorum. Cic. 2. de Divin. 146.
Conjector somniorum, qui & Conjector per se. Cic. 2. de Divin. 124.
Interpres somniorum vaferrimus Chrysippus. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
Ratio somniorum. Cic. 4. Acad. 51.
Crudelia somnia. Tibull. 3. 4. 95.
Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat,
Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.
Dira somnia. Valer. 3. Argon. 59.
Lymphatica somnia. V. LYMPHA.
Nigra somnia. Tibul. lib. 2. 1. 90.
Postque venit tacitus fulvis circumdatus alis
Somnus, & incerto somnia nigra pede. Al. Vara.
Nocturna somnia. Hor. 4. Carm. 1. 37.
Sæva somnia. Senec. Herc. fur. 12.
Sollicitum somnium. Senec. Troad. 5.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibul. lib. 3. 4. 7.
Tristia somnia. Virg. 5. Æn. 840.
Tumultuosa somnia facit semen nymphææ. Plin. 26. 8. Cels. 2. 2.
Vaga somnia. Stat. 10. Theb. 106.
Vera somnia. Hor. 1. Serm. 10. 33.
Cernere somnia. Lucret. lib. 3. 1061.
Conjicere alicui somnium. Plaut. Curc. 2. 2. 3.
Enarrare alicui somnium. Cic. 1. de Divin. 5.
Explicare interpretatione somnia. Cic. 1. de Divin. 39.
Fingere somnia. Lucret. lib. 1. 106. Virg. 8. Ecl. 108.
Interpretari somnium. V. INTERPRETOR.
Pertinet somnium ad hoc. V. PERTINEO.
Videre somnia. Ovid. 9. Met. 474.
Uti somniis jucundissimis. Cic. 5. de Fin. 55. Itaque ne si jucundissimis quidem nos somniis usuros putemus, Endymionis somnum nobis velimus dari: idque si accidat, mortis instar putemus.
Somnium, ironice dictum, quemadmodum Nugæ, & similia. Ter. Phorm. 5. 6. 35.
Quid ais? G. cum ejus consuevit matre olim in Lemno clanculum.
P. Somnium: utine hæc ignoraret suum patrem? Quasi dicat, Non est verum. Idem Adelph. 2. 1. 50.
Ubi me dixero dare tanti, testes faciet ilico
Vendidisse me; de argento somnium, mox, cras redi. i. e. Nulla mentio, negligitur, non curatur.
Somnium de Homine inerte dicitur, abstractum pro concreto. Ter. Adelph. 3. 3. 41.
Tu, quantus quantus, nihil nisi sapientia es;
Iste futilis, somnium. i. e. Somniculosus. Sicut alibi Scelus pro Scelesto.
Somnium, φληνὰς, ἰδιωτικῶς, & Somnium, Φάσις, Gloss. Latinogræc.

SOMNIĀLIS, e. Fulgent. Adj. Mythol. 1. Fabula somniali figmento delusa.

SOMNIŌSUS, a, um. Adj. [ὀνειρώδης] Qui crebris somniis vexatur. Plin. lib. 28. cap. 19. Somniosos fieri, lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur. al. Somnos.

SOMNIORTĀTOR, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Gloss. Græcolat. [An Somniator?

SOMNĬSŌLŪTOR, ōris. m. [ὀνειροκρίτης] Conjector, Somniorum interpres. Gloss. Græcolat.

SOMNIO, [ἐνυπνιάζομαι, ὀνειρώττω Gl. G. L. μεμυκῶ L. G.] āre. Per quietem aliquid, quasi si quis vigilaret, videre. Ter. And. 5. 6. 7. Num ille somniat ea, quæ vigilans voluit? Plaut. Curc. 4. 3. 14.
Quos tu mihi luscos libertos, quos sumanos somnias? i. e. Somniando loqueris.
Si ita natura paratum esset, ut ea dormientes agerent, quæ somniarent, alligandi omnes essent, qui cubitum irent. Cic. 2. de Divin. 122.
Mortuum se esse somniare. Cic. 4. Acad. 51.
Somniare aliquem, In somnis amplecti. Ter. Eun. 1. 2. 113.
Dies noctesque me ames: me desideres,
Me somnies, me exspectes, de me cogites. Cic. 9. Att. 15.
Somniare canterino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.
Certe hæc mulier canterino ritu somniat. Jocus ex ambiguo est. Nam & Somniare, Somnia est videre inter dormiendum: dormiunt autem equi stantes plerumque, tamen canterii magis, qui quod castrati sunt, mitiores & placidiores, somniculosique & dormitantes magis, ob torporem, videntur. Somniare etiam Delirare, nugasque & deliramenta effutire valet, ut in Curcul. 4. 3. 14. Quos sumanos somnias? i. e. Nugaris & blateras. Mulierem igitur insanire & delirare dicit. Ex Turneb.
Somniare ineptias. Columel. lib. 1. cap. 8. Cic. 7. Att. 132. Sine Senatu, sine magistratu, ne somniare quidem poterit quicquam πολιτικῶς. Vetus codex habet Simulare.
Somniari, Pass. Imperf. Plin. lib. 28. cap. 4. Aristoteles & Fabianus plurimum somniari circa Ver & Autumnum tradunt.

SOMNIANS, antis. Partic. [ὀνειρώττων] Cic. 1. de Divin. Hæc somniantis est divinatio.
Miracula, non differentium philosophorum, sed somniantium. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.

Somniātor, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Tertull. adv. Gnost. cap. 2. Ne audiatis sermonem prophetæ aut somniatoris illius.

Somphos, [σομφὸς] Cucurbitæ silvestris genus, digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascens, intus inane, unde & nomen invenit: nam Græci σομφὸν, vocant inane. Quidam *Cucurbitam marinam* appellant. Plin. lib. 20. cap. 3. Harduin. legit Spongos. [Gloss. Græcolat. Σομφὸς, ὁ χαῦνος καὶ παχύς. Fungidus, fungosus.

SON

Sonabilis, V. sonus.

Sonchus, i. m. [σόγχος] Herba quam Latini, atque adeo Columel. Cicerbitam vocant, intybi, sive ambubejæ, & lactucæ quædam species: nam & lacte abundat, quæ antiquis esui erat, & in hortis serebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin. lib. 22. cap. 22. Estur & sonchos, ut quem Theseo apud Callimachum apponat Hecate, uterque albus & niger: lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent, caule cubitali anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manat. Gallice *Du laitron*. [De Cicerbita error.

Sondræ, Gentes sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Sonipes, **Sonitus**, & **Sono**. V. sonus.

Sons, sontis. Adj. [αἴτιος, ὑπαίτιος, βλαβερὸς, Gl. L. G. & G. L.] proprie dicitur Cujus culpa jam sonat: h. e. Qui erroris convictus est. Festus, Sons, nocens: Insons, innocens. Cic. 3. de Legib. 6. Vincula sontium servanto, capitalia vindicanto. Et 1. Off. 82. Punire sontes.
Animam sontem dare. Virg. 10. Æn. 854.
Fœdatus sanguine sonti. Ovid. 13. Met. 563.
Impulsus furiis sontibus. Valer. 5. Argon. 42.
Protegere sontes. Ovid. 2. Trist. 274.
Thalami sontes. Stat. 4. Theb.
Turbæ sonti decreta plaga. Sen. Herc. fur. 13.
Dei sontes apud Stat. 5. Theb. 610. sunt Noxii & malevoli;
— qui te, mea gaudia, sontes
Exstinxere Dei? [Sontes ob facinus tantum.
Compar. apud Eugen. Toletan. Episc. Carm. 5.
Sontior est igni, viroso sontior angue. Et Theodulf. 1. 299.
— tribus est nam sontior una.

Sontĭcus, a, um. Adj. [βλαβερὸς Gl. G. L.] Quod nocet. Unde, Sonticus morbus, qui perpetuo nocet, & totum invadit corpus. Plin. lib. 36. cap. 19. Venulejus in l. ult. D. de ædil. edicto. Quoties morbus sonticus nominatur, eum significari Cassius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi, qui perpetuus sit, non qui tempore finiatur. Sed & morbum sonticum videri, qui inciderit in hominem postquam is natus sit. Sontes etenim nocentes dicuntur. [Gloss. Latinogræc. Sonticus morbus, Ἱερὰ νόσος. Item Sontius, Ἀληθής. Scribendum Sonticus.
Sonticum morbum in duodecim, significare ait Ælius Stilo, Certum, cum justa causa, quem nonnulli putant esse qui noceat, quod sontes significat nocentes. Sed V. in morbus.
Causa sontica. Tibul. lib. 1. 9. 51.
Sonticus, pro Justo aliquando accipitur. Nævius, Sonticam esse oportet causam, quamobrem perdas mulierem. Ex Paul.

Sŏnus, i. m. [ἦχος, Gl. L. G. ἠχὼ, G. L.] Omnis vox, & quicquid auribus percipi potest. Cic. 1. de Divin. 114. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.
Sonus pronuntiandi. Cic. 1. de Orat. 187.
Acuti soni. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Amœnior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Cæcus sonus, Profundus, vel Cujus causam ignoramus. Senec. Troad. v. 171.
Quum subito cæco terra mugitu fremens,
Concussa cæcos traxit ex imo sonos. Al. Totos t. e. i. sinus.
Creber sonus. V. creber, adj.
Dulcis sonus. Cic. in Somn. Scip. 11. Quis est, qui complet aures meas, tantus & tam dulcis sonus?
Elegantior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Firmior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Gravis sonus. Gell. lib. 2. cap. 8.
Immanis sonus ferri. Stat. 4. Silv. 3. 2.
Imus. V. imus.
Inanis sonus vocis. Cic. 5. Tusc. 73.
Laxior vocis sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Legitimus. Hor. de Arte Poet. 274.
Lenis sonus. V. lenis.
Magici soni. Ovid. 2. de Arte Am. 102.
Mistaque cum magicis Marsa venena sonis. [I. e. Carminibus.
Medius. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Miserabilis. V. miser.
Peregrinus sonus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Rauci soni. Ovid. 4. Met. 391.
Repens sonus. Senec. Med. 12. i. e. Repentinus.
Resultans sonus. V. Resultans in resilio.
Sonus summus, medius, imus. V. medius.
Vastus sonus. Senec. Herc. furen. 9.
Viridior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Vocalior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Auditur gravior sonus. Virg. 4. Georg. 260.
Audire longe remotos sonos. Senec. Thyest. 1.
Concipere sonos aure. Senec. Theb. 1.
Dare sonum. Virg. 3. Georg. 83.
Elicere sonum nervorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos, ad tibiarum, apta manus est.
Inflare vi sonum. V. inflo.
Infuscare sonum. V. infusco.
Multiplicare sonos. Stat. 6. Theb. 30.
Reddit sonum chorda. Hor. de Arte Poet. 348.
Reddere verba blæso sono. Ovid. 2. Amor. 6. 24.
Sonus vocis, [προσῳδία Gl. L. G. & G. L.] pro Accentu, seu prosodia. Cic. in Orat. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi, tanta sit & tam suavis varietas perfecta in cantibus. [An Profecta?
Addere sonum vocis historiæ. V. addo. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum se erexit, & addidit historiæ majorem sonum vocis, vir optimus, Crassi familiaris, Antipater.
Admovere certum sonum vocis. V. admoveo.
Efficere sonum distinctum, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. In ore sita lingua est, finita dentibus, &c. quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit, &c.
Summisere sonum fremitus virorum. Stat. 10. Theb. 42.
Adire aliquem blandis sonis, Alloqui blandis verbis. Ovid. 16. Epist. 258.
Dicere aliquid concordi sono. Ovid. 5. Met. 664.
Fundere sonum de. Cic. 4. Acad. 74. Furere tibi Empedocles videtur: at mihi dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. Idem 5. Tusc. 73. Dicatque nos in vocibus occupatos, inanes sonos fundere.
Peragere sonos. Ovid. 3. Fast. 26.
Sonus, Plausus. Hor. 2. Carm. 17. 26.
— tum populus frequens
Faustum theatris ter crepuit sonum.
Sonus, ûs, per quartam antiquis aliquando declinatum. Sisenn. Histor. lib. 4. Postquam in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est. Ex. Non. 8. 67.

Sonor, ōris. m. [ἦχος] Vehementior sonus. Virg. 7. Æn. 462.
— magno veluti quum flamma sonore, &c. Idem 9. Æn. 651.
Et crines albos, & sæva sonoribus arma.
Clarus sonor. Lucret. lib. 4. 571.
Sentire sonorem. Lucret. lib. 4. 230.
Plenæ sonoribus aures. Lucret. lib. 6. 1183.
Ut spernerent sonores barbarorum. Tacit. 14. Ann. 36.

Sonōrus, a, um. Adj. [ἠχητικὸς Gl. G. L.] Resonans.
Cithara sonora. Tibul. lib. 3. 4. 69.
Flumina sonora. Virg. 12. Æn. 139.
Tempestates sonoræ. Virg. 1. Æn. 57.
Tonitru sonoro cuncta concutiens. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 26.

Sonōre, Adv. Gell. 4. 20. Clare nimis ac sonore oscitavit.

Sonorīnus, a, um. Adj. Varro apud Non. 2. 790.
Levisomna mens sonorinas imagines
Affatur, non umbrantur somno pupulæ. Sed varia lectio est. V. Somnorinus, in somnus.

Sono, ui, ĭtum, [ἠχέω, ῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sonum facere. Plaut. Curc. 1. 2. 18. Amabo, cuja vox sonat procul? Hor. 1. Serm. 4. 44.
— cui mens divinior atque os
Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.
Acerba sonans. Virg. 3. Georg. 149.
Diversa sonare. Ovid. 10. Met. 147.
Dulce sonant tenui gutture carmen aves. Tibul. lib. 1. 3. 60.
Grande sonare. Stat. 3. Silv. 1. 130.
Lene sonans aqua. Ovid. 2. Fast. 704.
Pingue & peregrinum sonare dicuntur rudes poetæ. Cic. pro Arch. 26. Qui præsertim usque eo de suis rebus scribi cuperet, ut etiam Cordubæ natis poëtis, pingue quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet.
Raucum quiddam sonare. Ovid. 3. de Arte Am. 280.
Rauca sonans amnis. Virg. 9. Æn. 125.
Saxosum sonans Hypanis. Virg. 4. Georg. 370.
Acute sonare. V. Acutus in acuo.
Graviter. Virg. 3. Georg. 88.
Leviter sonant cachinni. Catull. Argon. 62. 273.
Plenius sonans aureo plectro. Hor. 2. Carm. 13. 26.
Plausu intonuerunt omnia. Virg. 5. Æn. 506.
Sic Persono cum Ablativo. H. St.
Plangore sonat mæsta domus. Ovid. ad Liv. 179.
Tinnitibus acutis sonuit ensis. Ovid. 5. Met. 204.
Nimbi sonuerunt toto æthere. Virgil. 2. Æn. 113.
Pro In toto. H. St.
Ripæ sonant balatu pecorum. Virg. 3. Georg. 555.
Rupes sonant carmina. Virg. 5. Ecl. 63.
Tela sonant humeris. Virg. 4. Æn. 149.
Idem sonant hæc verba, pro Significant. Cic. 3. Off. 83. Honestate igitur dirigenda utilitas est, & quidem sic, ut hæc duo verbo inter se discrepare, re unum sonare videantur. Idem 2. de Fin. 6. Non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis: id est, quæ vis huic voci subjiciatur. Hic Cicero quid Sonare significet, declarat.
Vox hominem sonat. Virg. 1. Æn. 328.
Nec mortale sonans. Virg. 6. Æn. 50. De Sibylla.

Sono, ĕre. tertia conjugandi forma dixerunt veteres. Lucret. lib. 3. 157.
Caligare oculos, sonere aures, succidere artus.
Sincerum sonere. Lucret. lib. 3. 887.

Sonans, antis. [ἠχῶν] Partic.
Æs sonans. V. æs.
Auræ sonantes. Virg. 11. Æn. 863.
Fila sonantia, Cithara. Ovid. 10. Met. 89.
Ora sonantia centum linguis. Ovid. 8. Met. 532.
Pharetram fuga sensere sonantem. Virg. 9. Æn. 660.
Scopuli sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turba sonans. Virg. 3. Æn. 233.
Verba sonantia, Grandia. Plin. 1. Epist. 16.

Sonandus, a, um. Partic. [ἠχητέος] Ovid. 5. Fast. 494.
— signi causa sonanda mihi est. Alii legunt Canenda.
Ore magno sonandus. Ovid. 1. de Arte Am. 206.

Sonābĭlis, e. Adj. [ἠχητὸς] ut, Sistrum sonabile. Ovid. 9. Met. 783.

Sonĭtus, ûs. m. [ἦχος, Gl. L. G.] Idem quod Sonor. Virg. 6. Æn 586.
Dum flammas Jovis & sonitus imitatus Olympi. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? [A Sonitus, Partic. & Sonēre formatur.
Sterilia sonitu corpora. Lucret. lib. 2. 844.
Æris innumeri sonitus. Stat. 1. Silv. 1. 68.
Aquæ sonitus. Tibul. lib. 1. 2. 80.
Armorum sonitus. Virg. 1. Georg. 475.
Flammæ sonitus, i. e. Strepitus. Nepos 7. 10. 5.
Plangoris sonitus. Ovid. 3. Met. 493.

Tubarum

Tubarum sonitus fracti. Virg. 4. Georg. 72.
Perterricrepus sonitus. Lucret. lib. 6. 128.
Quadrupedans sonitus, equi currentis, Virg. 8. Æn. 596.
Sonans sonitus. Lucret. lib. 1. 826.
Terribilis sonitus. Virg. 9. Æn. 503.
Vagus sonitus Asopi fluentis. Propert. lib. 3. 15. 27.
Adest sonitus creber ad aures. Virg. 2. Æn. 731.
Agnoscere sonitum. V. AGNOSCO.
Capere sonitum. V. CAPIO.
Captare sonitum. V. Capto, in CAPIO.
Clarescunt sonitus. Virg. 2. Æn. 301.
Dare acrem sonitum. Virg. 4. Georg. 409.
Dedit ignis sonitum ingentem. Virg. 2. Georg. 306.
Dare sonitus vastos. Virg. 5. Æn. 435.
Excitur sonitus pedibus. Lucret. lib. 2. 329.
Faciunt sonitus venti. Lucret. lib. 6. 132.
Ferunt venti sonitum ad litora. Virg. 12. Æn. 455.
Increpuit sonitum tuba. Virg. 9. Æn. 503.
Quatit sonitu campum ungula. Virg. 8. Æn. 596.
Terrere aves sonitu. Virg. 1. Georg. 156.
Soniti, Genitivus antiquus pro Sonitus. Pacu. Duloreste: Quidnam autem hoc soniti est, quod strident fores? Cæcil. χαλκέως: Nam quidnam fores fecere soniti? Non. 8. 67.

SONAX, ācis. Adj. Apul. Milesf. 4. p. 157. Elmenh. De tritone, Hic concha sonaci leviter buccinat. Et p. 202. lib. 8. de apro, Dentibus attritu sonaci spumeus. Et semel apud Ovid. 1. Met. 333.

Cæruleum Tritona vocat, conchæque sonaci
Inspirare jubet. In nonnullis Sonanti. Et unus Strozzæ habet Conchæque tonanti.

SONĬTO, āre. Frequent. Solin. de Italia cap. 8. Locrensium cicadæ ultra ceteras sonitant.

SONĬPES, ĕdis. m. [ψοφήποδος] significat Celerem equum, a sonitu pedis, quod pedibus sonet. Cic. 3. de Orat. 183. Aut a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa, sicut illa sunt, Domuerant, Sonipedes.
Acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 3.
Celsos sonipedes ocius subigit jugo. Sen. Hippol. 10.
Insignis ostro & auro stat sonipes. Virg. 4. Æn. 135.
Martius sonipes. Sil. lib. 1. 222.
Nobilis sonipes. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 289.
Vegeti sonipedes. Catul. 61. 41.

SONĬVIUS, a, um. Adj. Vox Auguralis. Fest. Sonivio significat in carmine Saliari & Augurali Sonanti. Sonivium tripudium, ut ait App. Pulcher, quod sonet, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore. Cic. 6. Fam. 6. Non igitur ex alitis involatu, nec e cantu sinistro oscinis, ut in nostra disciplina est: nec ex tripudiis solistimis, aut soniviis tibi auguror: sed habeo alia signa, quæ observem.

S O P

SŎPHĒNÆ, [Σωφηναι] Armeniæ populi, quos Plin. lib. 6. cap. 9. vocat Sophenos; eorumque regionem Sophenen lib. 5. cap. 12. & lib. 6. cap. 13. Molles Sophenæ. Lucan. lib. 2. 593.

SŎPHĬA, æ. f. [σοφία] Latine Sapientia dicitur. Martial. lib. 1. 112.
Quum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum. Cic. 1. Off. 153. Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Gloss. Græcolat. Σοφία, Sapientia, Prudentia.

SOPHUS, i. m. [σοφὸς] Sapiens. Virg. [Ubi?
Hinc omnis certat dialectica turba sophorum. Cic. 5. Tusc. 7. Itaque & illos septem, qui a Græcis σοφοὶ, sapientes a nostris, & habebantur & nominabantur. Martial. lib. 7. 31.
Te pia Cecropiæ comitatur turba Minervæ:
Te secreta quies, te sophos omnis amat. Gloss. Græcolat. Σοφὸς, Prudens.

Sophos, quasi g.n. ut Grande sophos, i.e. Magna voce acclamatum. Martial. lib. 1. 4. Perottus, Mos est Græcorum, dum scripta alicujus vel legerint vel audierint, assentando dicere, σοφῶς, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta, Grande sophos, i. e. Grandem illam & adulatoriam vocem tot hominum clamantium Sophos. Sic 6. 48.
Quod tam grande sophos clamet tibi turba togata, &c. Idem lib. 1. 50.
Mercetur alius grande & insanum sophos. Et lib. 3. 46. ad Candidum.
At tibi tergeminum mugiet ille sophos.

SOPHĪZO, [σοφίζω] Sapientiam præsto. Gloss. Græcolat. Σοφίζομαι, Cavillor, Comminiscor, Commentor. Idem Gloss. Hinc

SOPHISMA, ătis. n. [σόφισμα] quid significet, declarat Cic. 4. Acad. 75. his verbis, Atqui habebam molestos vobis, sed minutos, Stilponem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quædam sophismata. Sic enim appellantur Fallaces conclusiunculæ. V. Cavillatio, in CAVILLA. Gloss. Græcolat. Σόφισμα, Commentum.

SOPHISMĂTĬCUS, a, um. Adj. [σοφισματικὸς] Captiosus. Gell. 18. 13. tit. A Dialectico quodam sophismatico impudenti. [Sed al. Sophismatio, rectius. i. e. Interrogatiuncula captiosa. Est enim σοφισμάτιον, Dimin. a σόφισμα.

SOPHISTA, vel SOPHISTES, æ. m. [σοφιστὴς] Orator, præceptor, sapiens. Olim autem Sophistæ dicebantur, Philosophi & sapientiæ professores: deinde vero Rhetores: postremo abiit nomen in invidiam, ut Sophistæ dicerentur, Qui fictam quandam sapientiæ speciem jactitarent. Cic. 1. de Nat. Deor. 63. Abderites quidem Protagoras, cujus a te modo mentio facta est, sophistes temporibus illis vel maximus Idem 4. Acad. 72. At quis est nunc hic sophistes? Sic enim appellantur hi, qui ostentationis aut quæstus causa philosophantur. Gloss. Græcolat. Σοφιστὴς, Disertor, Sophista. [Scribe Dissertor. Solebat nimirum hoc nomen sub Principibus Romanis iis tribui, qui eloquentiæ studium professi, intra docendi scribendique facultatem subsisterent. V. Suid. Olim Cavillatores, ut ex Cic. liquet.

SOPHISTĬCUS, a, um. Adj. [σοφιστικὸς] Gell. 7. 3. Res admodum insidiosa & sophistica. Idem 18. 2. Sophisticæ captionis solutio.

SOPHISTICA, æ. f. [σοφιστικὴ] Pars dialecticæ plus verborum, quam veritatis, plusque ostentationis, quam utilitatis habens; qua docemur fallacibus conclusiunculis adversarium irretire, atque argumenta ita acute invenire, ut quæ falsissima sunt atque fallacissima, verissima esse videantur. V. & Apul. 2. de Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.
Sophistam declamandi magistrum dixerunt olim Cæl. Rhod.

SOPHISTICE, Adv. Apul. ibid. [Sic in Thes. Lips. Sed revera Substantivum est, Sic sophistice, imitata juridicialem statum, &c. i. e. ἡ σοφιστικὴ, subaudito τέχνη.

SŎPHĬLUS, [Σώφιλος] Sicyonius, vel Thebanus Comicus, mediæ Comœdiæ scriptor, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur a Suida.

SŎPHŎCLĒS, is. m. [Σοφοκλῆς] Atheniensis poëta Tragicus, æqualis Periclis, ejusque collega quandoque in Prætura: docuit fabulas CXXIII. victorias retulit XXIII. auctore Suida. Decessit post Euripidem annos VI. cui stili magnitudine præfertur, licet ejus sententiis inferior. Filios habuit Iophonem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Meneclidem. Hæc ex Suida De quo plura ibid. V & Cic. de Senect. 22. qui ipsum divinum poëtam lib. 1. de Divin. 54. vocavit. Sophoclem ex insperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentino obiisse, Valerius 9. 12. ext. 5. auctor est. Scripsit Tragœdias CXX, e quibus VII tantum hodie supersunt.
Sophocles non ignobilis Tragicus. Quintil. lib. 1. cap. 12. Hor. 2. Epist. 1. 163.
Et post Punica bella quietus, quærere cœpit
Quid Sophocles, & Thespis, & Æschylus utile ferrent.
Sophocles superioris nepos, poeta item Tragicus, quem Suidas ait docuisse XL tragœdias, alios vero dicere XI. septem vero victorias adeptum esse.
Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatus, enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque poetas, cujus opera habemus.
Sophocles alius, Dux Atheniensium Sostratidæ filius, apud Thucydidem.

SOPHOCLĒUS, a, um. sec. com. Adj. possess. [Σοφόκλειος] unde, Carmina Sophoclea. Cic. 16. Fam. 18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial. lib. 5. 31. Virg. 8. Ecl. 10.
Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

SŌPHRON, ŏnis. m. [σώφρων] Sobrius, moderatus. Cic. 3. Tusc. 16. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eamque virtutem σωφροσύνην vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam. Gloss. Græcolat. Σώφρων ἀνὴρ, Pudicus, castus, Σώφρων γυνὴ, Pudica, casta.

SOPHRŎSYNE, es. f. [Σωφροσύνη] Temperantia, modestia, castitas. Hieronymus contra Jovinianum: Non enim, ut male habetur in Latinis codicibus, sobrietas est legendum: sed castitas, id est, σωφροσύνη. Gloss. Græcolat. Σωφροσύνη, Modestia, pudicitia.

SŌPHRON, [Σώφρων] Comicus, cujus meminit Athenæus. Implicitum hunc vocat Stat. 5. Silv. 3. 158.
Sophron, Poeta, mimorum scriptor fuit, tanti a Platone æstimatus, ut moriens libros ejus capiti subjectos narretur habuisse. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 1.

SOPHRŎNIA, [Σωφρονία] Matrona Romana fuit, quam ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocant. Hæc cum se vim Decii principis videret non posse effugere, consentiente viro, arrepto gladio se ipsam transfixit, & in Divarum numerum est relata. Euseb. in Ecclesiast. histor.

SOPHRONISTÆ, [Σωφρονισταὶ] Magistratus quidam erant apud Athenienses, non dissimiles iis, quos Romani Censores vocabant, licet longe plures essent, & potestate aliquanto inferiores: legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui juvenum mores censerent. [Gloss. Græcolat. Σωφρονίζω, Compesco, Σωφρονισμὸς, Compescatio, Σωφρονισμὸς ἐπὶ πλημμελείας, Coercitio. Hinc & σωφρονιστὴς, coercendis moribus præfectus. V. Etymol. Magn.

SOPHRONISTĒRES, [σωφρονιστῆρες] Dentes duo, qui omnium extremi nascuntur, circa annum ætatis vigesimum, hoc est circa id tempus, quo jam sapere incipimus. Et vocantur Dentes sapientiæ. V. Etymol. M.

SŌPHRŎNIUM, i. f. [Σωφρόνιον] Meretriculæ nomen apud Plaut. amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης, quod temperantiam, modestiam sive castitatem significat. [Immo a Σώφρων, f. proprio ex Appellativo facto, ut a m. fit Σωφρονίσκος, quo nomine fuit pater Socratis, quem Latine Catulum diceres.

SOPHUS. V. SOPHIA.

SOPIO, V. SOPOR.

SŎPĪTHES, ĭthis. m. [Σωπείθης] Rex fuit Indicæ regionis ejus, quam Sopithem appellari diximus. Strab. lib. 15. In eadem terra esse canes optimos narrant, atque Alexandrum centum & quinquaginta canes a Sopithe accepisse, atque ut periculum faceret, duos Leoni immisisse: quibus illum tenentibus, alios duos solvisse, qui cum jam in certamine consisterent, Sopithes jussit, ut unus ex canibus crure apprehensus abstraheretur a morsu: & nisi obtemperaret, crus amputaretur, quod Alexander primo non concessit, cani videlicet parcens. Sed cum Sopithes diceret se quatuor pro uno daturum, concessit. Canis vero prius sibi crus incidi profundo vulnere passus est, quam morsum dimitteret.

SŌPOR, ōris. m. [κάρος, κῶμα Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Somnus. Cic. in Sallust. 15. Noli nobis languorem ac soporem nimium exprobrare.
Sopor interdum differt a Somno & eo gravior est. Plin. lib. 21. cap. 18. Hujus semine somnum allici: sed modum servandum, ne soporificat.
Sopor e vino, Κάρος ἐξ οἴνου. Gloss. Latinogræc.
Leti consanguineus sopor. Virg. 6. Æn. 278.
Altus sopor. Virg. 8. Æn. 27.
Dolosus sopor. Stat. 1. Silv. 2. 162.
Dulci sopore languidus. Hor. Epod. 5. 56.
Felix sopor. Stat. 5. Theb. 451.
Gravissimus sopor. Lucret. lib. 4. 953.
Impavidus sopor. Sil. lib. 13. 257.
Piger sopor. Catull. 61. 37.
Perpetuus, i. e. Mors. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Semisomnus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Temulentus sopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Trepidus sopor. Stat. 1. Achil. 646.
Collocare aliquem in soporem. Plaut. Amph. 1. 1. 148.
Complectitur artus sopor. Virg. 2. Æn. 253.
Continuans se sopor interdiu noctuque. Cels. lib. 2. cap. 4.

Ducere soporem. Tibul. lib. 1. 1. 65.
Nam neque tum plumæ, nec stragula picta soporem,
Nec sonitus placidæ ducere posset aquæ. i. e. Inducere.
Firmare soporem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Devinxit suavi sopore membra somn[illegible]s. Lucret. lib. 4. 455.
Habet sopor altus animalia. Virg. 8. Æn. 27.
Irrigat artus sopor. Virg. 3. Æn. 511.
Languens sopore. Lucret. lib. 4. 40.
Mulcens securo membra sopore. Sil. lib. 3. 170.
Occupat artus sopor. Virg. 4. Georg. 190.
Pati soporem. Ovid. 15. Met. 321.
Pressus gravitate soporis. Ovid. 15. Met. 21.
Profligatus temulento sopore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Receptus sopor parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Removet soporem cura. Ovid. 6. Met. 493.
Tenuit corpora nostra segnis sopor. Lucan. lib. 5. 690.
Vincere caput sopore. Propert. lib. 3. 17. (al. 15.) 42.
Victa sopore corpora. Ovid. 1. Fast. 422.
Urget illum sopor perpetuus, Mortuus est. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Sopor, pro Poculo soporifero. ut, Patri soporem medicos dare coëgit. Hoc ergo sumpto somno sopitus, diem obiit supremum. Nepos 10. 2. 5.
Sopor, pro Segnitie. Tacit. 2. Hist. 76. Torpere ultra & polluendam perdendamque Remp. relinquere sopor & ignavia videretur.

SOPŌRUS, a, um. Adj. [καρωτικὸς] ut, Nox sopora. Lucan. lib. 2. 236. Stat. 1. Theb. 403. Virg. 6. Æn. 390.

SOPŌRĬFER, vel SOPORIFĔRUS, a, um. Adj. [καρωφόρος, Gl. G. L.] Quod soporem inducit. Plin. lib. 9. cap. 13. Præterea dextræ pinnæ vim soporiferam inesse, somnosque allicere subditam capiti tradunt. Idem lib. 19. cap. 8. A copia lactis soporiferi.
Aula soporifera Somni. Ovid. 11. Met. 586.
Flos soporifer. Stat. 10. Theb. 107.
Lethe soporifera. Ovid. 4. Trist. 1. 47.
Noctis soporiferæ dona. Sil. lib. 7. 287.
Papaver soporiferum. Virg. 4. Æn. 486.

SOPŌRO, [καρῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Soporem inducere. Plin. lib. 28. cap. 8. Cauda, flumina & aquarum impetus sisti, serpentes soporari. Stat. 11. Theb. 94. — & insuetos angues nimia astra soporant.

SOPORĀTUS, a, um. Partic. [κεκαρωμένος Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 75. Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida, ceu soporata.
Artus soporatos premit quies. Valer. 5. Argon. 333.
Dolor soporatus. Curt. lib. 7. 1. 8. h. e. Sopitus, & qui interquieverat.
Offa soporata melle. Virg. 6. Æn. 420.
Melle soporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. Sunt qui legendum putent Saporatam, quod mel soporem non faciat, sed saporem. [Inscite, quum Medicamentis, melle exceptis & subactis, intelligat soporatam.
Ramus soporatus vi Stygia, Morte plenus. Serv. Virg. 5. Æn. 855.

SŌPIO, īvi, ītum, [καρῶ Gl. G. L.] īre. Soporem inducere. Liv. 24. 46. Lentior denique æqualiorque accidens auribus, magnam partem hominum sopivit.
Somno sopire aliquem. Ovid. 7. Met. 213.
Deus me sopierat. Tibul. lib. 3. 4. 19.

SOPĪTUS, a, um. Partic. [κατακοιμηθεὶς] Liv. 25. 9. Nico, ex improviso adortus sopitos vigiles, in cubilibus suis obtruncat, portamque aperit. Idem 27.
Lecto sopitus, In lecto dormiens. Lucret. lib. 3. 917. al. Leto.
Quiete sopitus. Lucret. lib. 3. 1051.
Somno sopitus. Virg. 1. Æn. 680.
Vino & epulis sopitus. Liv. 8. 16.
Anguis sopitus cantibus magicis. Columel. lib. 10. 367.
Aras sopitas excitat ignibus. Virg. 8. Æn. 542.
Brachia sopita. Ovid. 14. Epist. 69.
Furor armorum ubique sopitus. Paterc. lib. 2. cap. 89.
Ignis sopitus, Non apparens, occultus. Virg. 8. Æn. 410.
Impositum cinerem, & sopitos suscitat ignes. Idem 5. Æn. 743.
Manus sopitæ. Ovid. 3. Fast. 306.
Quies sopita. Liv. 9. 37. Quod æstivis noctibus sopitæ maxime quietis tempus est.
Sopitus, Qui sensus amisit. Liv. 1. 41. Jubet bono animo esse: sopitum fuisse regem subito ictu, ferrum haud alte in corpus descendisse.

S O R

SŌRA, æ, f. [Σῶρα] Oppidum Volscorum in Campania, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 10. 1. Meminit etiam Juven. quum ait 3. Sat. 223.
— optima Soræ,
Aut Fabrateriæ domus. & Sil. lib. 8. 396.

SŌRACTĔ, n. & SORACTES, is. m. [Σώρακτον ὄρος] Mons in Phaliscis, Apollini sacer, ubi in spelunca cooperta latebram sibi elegit divus Silvester. Virg. 11. Æn. 785.
Summe deûm sancti custos Soractis Apollo. Sil. lib. 8. 494.
— & sacrum Phœbo Soracte frequentant. Plin. lib. 7. cap. 2. Sacrificio annuo, quod fit ad montem Soractem Apollini. Hor. 1. Carm. 9. 1.
Vides ut alta stet nive candidum
Soracte?
Phœbeum Soracte. Sil. lib. 7. 662.

SORACTĪNUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 7. Soractinæ lapicidinæ.

SŌRĀCUM, i. n. Quo ornamenta portantur scænicorum: Paul. ex Festo. Notat Antonius Aug. Refertur, ut opinor, a Festo versus Plauti in Pers. 3. 1. 64.
Librorum enim ecce illum plenum soracum habeo. Sed verbum, Enim, non agnoscit Festus, & pro Ecce illum, sive Eccillum, Ic illum scripsit librarius, quod in margine notatum esse video littera, R. Varie hoc nomen scriptum reperi Soracum, Saracum, Sarracum & Serracum. Vitruv. lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non essent, nisi plaustrorum, aut sarracorum per terram, naviculorum per aquam inventæ essent machinationes.
Sed quibusdam inter doctos Soracum non idem videtur esse ac Sarracum. Ajunt autem tantum interesse, quantum inter Cophinum & Plaustrum. V. Pitisci Lexic. Rom. Ant. & supra SARRACUM.

SORACULUM, vel potius SERRACULUM, i, n. Ulpian. sub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parvi refert (inquit) navem immittendo, aut serraculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro Serraculo, Servaculum, vel Verriculum; vel Gubernaculum, vel Ferraculum ediderunt. V. SERRACULUM.

SORÆ, Gentes in Capissena sunt, auctore Plin. lib. 6. cap. 23.

SORANUS, Pluto est cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti sunt, veluti Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur: tum quod rapto viverent ex responso. Cæl. Rhodig. lib. Lection. antiquar. 10. cap. 18. Lupi autem Sabinorum lingua Hirpi vocantur. [V. Serv. ad 11. Æn. 785.

SŌRĀNUS, [Σωρανὸς] Ephesius medicus, Alexandriæ vixit: deinde Romam venit, ubi artem exercuit Trajani & Hadriani temporibus. Suid.

SORBEO, ui, ĭtum, vel psi, ptum, [ῥοφάω, ῥοφέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Deglutire sensim quicquam liquidum. Factitium verbum a sono vocis quem faciunt qui sorbent. Plaut. Mil. 3. 2. 7.
— sorbet dormiens.
PA. Quid sorbet? LU. illud, stertit volui dicere:
Sed quia consimile est, quod stertas quasi sorbeas?
Sorbere ovum. Plin. lib. 7. cap. 53.
Aquas cælestes sorbet terra arida. Ovid. 2. de Arte Am. 352.
Charybdis sorbet fluctus in abruptum. Virg. 3. Æn. 422.
Charybdis sorbet fretum. Ovid. 7. Met. 64.
Cruor vestigia sorbet. Sil. lib. 4. 163. h. e. Cruor ita replet vestigia, ut non cognoscantur.
Flumina sorbentur a terra. Ovid. 1. Met. 40.
Medullas sorbere. Lucan. lib. 7. 843.
Puppis sorbet mare vasto hiatu. Valer. 1. Argon. 638.
Sitis sorbet ora. Stat. 3. Theb. 329.
Sanguis sorbetur ab ubere. Lucan. lib. 4. 315.
Odia alicujus sorbere, per translationem, pro Perferre. Cic. 3. Q. frat. 9. Ut ejus ista odia non sorbeam solum, sed etiam concoquam.
Sorbere animo. Cic. 11. Philip. 10. Quem gurgitem, quam voraginem, quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus sanguinem non bibere censetis?
Sorbui, Præterit. Plin. lib. 22. cap. 23. His qui coagulum lactis sorbuerint. [Sorbsi & Sorbtum scribendum contendunt multi cum b. Est autem hoc a forma tertiæ declinationis, antiquis usitata.
Archaice in tertia conjugatione usus est Tibullus 4. 1. 72.
Quum canibus rabidas inter freta sorberet undas. Sic leg. Heins. & Broeckh.

SORBĬTIO, ōnis. f. [ῥόφημα Gl. G. L.] Ipse sorbendi actus: & interdum Id quod sorbetur. Pers. 4. Sat. 2.
— sorbitio tollit quem dira cicutæ. De Socrate.
Sorbitio, Jusculum ad sorbendum præparatum. Columel. lib. 6. cap. 10. Sextarii duo, factaque sorbitio per cornu infunditur. Cels. lib. 4. cap. 7. Ergo primis diebus danda est sorbitio ptisanæ, vel alicæ, vel orizæ.

SORBITIUNCŬLA, æ. f. dimin. [ῥοφημάτιον] Hieron. Epist. 30.

SORBICĪNA, æ. f. [ῥόφημα] Gloss. Græcolat. Idem.

SORBILLUM, i. n. [ἀπόῤῥόφημα] Potio sorbitioni apta. Plaut. Pœn. 1. 2. 185.
Hem, mihi jam video propter te victitandum sorbillo. Al. Sorbilo.

SORBĬLIS, e. Adj. [ῥοφητὸς Gl. G. L.] Quod facile sorbetur. Columel. lib. 8. cap. 17. Et nuces digitis infractæ sunt dandæ, nec minus elixum molle sorbum, quique sunt cibi sorbilibus proximi, ut mulctra, recens caseus.
Ova sorbilia crassiorem faciunt pituitam. Cels. lib. 2. cap. 23.
Ovum durum valentissimæ materiæ est: molle vel sorbile imbecillissimæ. Cels. lib. 2. cap. 18. conf. Petron. cap. 23.

SORBILLO, [ῥοφῶ Gl. G. L.] āre. dimin. a Sorbeo: proprie est Parum, & frequenter sorbere. Ter. Adelph. 4. 2. 53.
Nam jam adibo, atque unum quidquid, quod quidem erit bellissimum, Carpam; & cyathos sorbillans, paulatim hunc producam diem.

SORBUS, i. f. [ὄη, ὄα, ὖα] Arbor est procera, cujus fructum Sorba vocamus. Ejus pleniorem descriptionem videbis apud Theophrast. lib. 3. cap. 21. Columel. lib. 5. cap. 10. Sorbi quoque & Armeniaci, & Persici, non minima est gratia. [Immo est a seq. dict. & subauditur Mali.

SORBUM, i. n. [ὖον] pl. Sorba [ὖα Gl. L. G.] Prædictæ arboris fructus, quod Malum sorbum etiam Columella appellat lib. 5. cap. 10. Martial. lib. 13. 26.
Sorba sumus, molles nimium durantia ventres:
Aptius hæc puero, quam tibi, poma dabis. Plin. lib. 15. cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata species, ceu malorum aliquibus. Hæc obnoxia acori. Odore & suavitate rotunda præcellunt. Ceteris vini sapor. Generosissima, quibus circa pediculos tenera folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, assiduum proventu, minimumque pomo, arbore dissimili, foliis pæne platani. Non ferunt ante trimatum ex ullo genere. Cato R. R. cap. 7. Sorba in sapa quum vis condire vel siccare, viridia facias.
Acida sorba. Virg. 3. Georg. 180.

SORDES, is. f. pl. Sordes, ium. [ῥύποι, Gl. L. G. ῥύπος G. L.] Immunditia. Plaut. Pœn. 1. 2. 101.
Viden' tu pleni oculi sordium qui erant, jam splendent mihi?
N. Immo etiam in medio oculo parum sordis est. Al. Paullum sordet. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Sordes aurium. [Male negat Glossularius Latinum Sordes singulare non habere.
Collecta sorde dolentes auriculæ. Hor. 1. Epist. 2. 53.
Accipere sordes. V. ACCIPIO.
Sordes hominis. Cic. 7. Fam. 1. Putas enim, ut scribis, propter hominis sordes minus me magnam illam lætitiam putare.
Sordem urbis, Homines nequam, vel potius plebem vocat Cic. 1. Att. 13. Apud bonos iidem sumus, quos reliquisti: apud sordem urbis & fæcem, multo melius nunc, quam reliquisti.
Sordes pro Reorum squalore. Quintil. lib. 6. cap. 2. At sordes, & squalores, & propinquorum quoque similem habitum, scio profuisse, & magnum ad salutem momentum preces attulisse. Idem Decl. 17. Non exuo, non depono sordes: & mihi quoque senex tanquam accusatur occurrit.
Nove, sed non ineleganter, Sordes pro Veste sordida, atque habitu, quo in reatu utebantur, ac consequenter pro reatu dixit Suet. in Vitell. V. Torr.

V. Torr. 509. H. St. Verba ipsa Torrentii sunt ad cap. 8. pr. Nihil autem novum in hoc loquendi genere, quo & ipse Suet. in Aug.cap.32. usus est, passimque Cic. utitur, & omnes, qui consuetudine Romana loquuntur.

Lugubres sordes. V. LUGEO.

Jacere in sordibus. V. JACEO.

Sordes, pro Avaritia. Cic. 1. Q. frat. 1. 3. Neque enim mihi sane placet, præsertim quum ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, scrutari te omnes sordes, excutere unumquemque eorum. Plin. 2. Epist. 12. Damnatumque sordium, vel damnare alios, vel absolvere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Incusans ejus sordes, calceos eum veteres dicebat vendere solere. Idem lib. 4. cap. 1. Sed ut præcipua in hoc dicentis auctoritas, si omnis in subeundo negotio suspicio sordium, aut odiorum, aut ambitionis abfuerit: & ita, &c. Hor. 2. Serm. 5. 104.

— sepulcrum,
Commissum arbitrio, sine sordibus exstrue.

Ubi Horat. dicit, Neque avaritiam, neque sordes. At in poster. exp. Avaritiam. Vide illum Commentatorem in edit. Cruquii. Qui non avaritiam sectatur, multo minus sordes sectabitur. Conjunct. Disjunctiva pro copulativa est, Non objiciet Avaritiam & sordes. H. St. Priora verba culter subtraxit empectæ. Est autem locus Horatii, qui infra subjicitur, ubi Scholiastes Cruquianus, inscite, Sordes libidinum intelligi putat, cum duo synonyma sint, Avaritia & Sordes, nisi quod posterius ἀνξητικόν. Rectius autem Cruq. ex MSS. Nec pro Ac.

Luxuriæ sordes quis feret. Juven. 1. Sat. 140. i. e. Summam prodigalitatem cum insigni avaritia conjunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus suis indulgerent omnia, in aliorum egestate sublevanda parcissimi essent. Gaudet autem Juvenalis antitheta hoc pacto conjungere, ut alibi, Socraticos Cinædos, Tristes obscænos, Lacernatam amicam. Hor. 1. Serm. 6. 68.

Si neque avaritiam, neque sordes, ac mala lustra,
Objiciet vere quisquam mihi. [Luxuriæ sordes, Oxymôron.

SORDICŬLA, æ. f. dimin. Marcell. Emp. cap. 8.

SORDITŪDO, ĭnis. f. [ῥύπασμα] Idem quod Sordes. Plaut. Pœn. 5.2.10.
Ut mihi absterserunt omnem sorditudinem. Sorditudinem pro Sorde inquit Nonius 2. 799.

SORDIDICIA, æ. f. [ῥυπαρία] Pedor, Squalor. Gloss. Græcolat. [Nisi forte Sordidacio scribendum, ut sit verbale nomen a Sordido.

SORDĬDUS, a, um. Adj. [ῥυπαρός, Gl. G. L.] Pædidus. Sordibus plenum. Cic. 3. Tusc. 56.

Sæpe est etiam sub palliolo sordido sapientia. Ex Cæcil.

Amictus sordidus. Virg. 6. Æn. 301.

Caput sordidum tabo. Sen. Herc. fur. 9.

Casæ sordidæ. Sen. Herc. OEth. 2.

Cera sordida. Propert. lib. 3. 23. 8.

Color sordidus. Columel. lib. 8. cap. 8.

Fumus sordidus. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Lana sordida. Ovid. 3. de Arte Am. 222.

Mappa sordida. Hor. 1. Epist. 5. 22.

Pulvis sordidus. Ovid. 3. Amor. 2. 42.

Rura sordida. Virg. 2. Ecl. 28.

Sanguis sordidus. Lucan. lib. 4. 315.

Sordidus homo, Egens vel vilis, & nullius existimationis; aut Tenax, avarus. Cic. 3. de Finib. 38. Quis non odit sordidos, varios, leves, futiles? Idem 3. de Legib. 35. Quos & quantos viros homo omnium infimus & sordidissimus Trib. pleb. P. Curiatius in vincula conjecit? Sic 1.Off. 150. Sordidi etiam putantur, qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant. [Pro Tenaci seu Avaro positum hic non occurrit, sed infra, ut Sordes pro Fœdiore avaritia.

Sordido loco natus, plus est, quam Humili. Liv. 22. 25. extr. Loco, non humili solum, sed etiam sordido ortus.

Stirpes sordidæ, quæ Ingenuis natalibus opponuntur. l. Super statu. C. de pœnis.

Sordidum ad famam. Cic. 2. Off. 50. Id cum periculosum ipsi est, tum etiam sordidum ad famam, committere ut accusator nominere.

Cupido sordidus, Avaritia, cupiditas. Acron. & Porphyr. Hor. 2. Carm. 16. 15.

Illiberalis & sordidus quæstus. Cic. 1. Off. 150. Illiberales autem & sordidi quæstus mercenariorum, omniumque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. V. totum illud caput.

Lingua sordida, Impura, mendax, perjura. Tibull. lib. 3. 7. 14.

Gaudia sordida. Stat. 3. Silv. 5. 17.

Sordidum consilium, pro Corrupto. Cic. 3. Q. frat. 4. pr. Gabinius absolutus est: omnino nihil accusatore Lentulo, subscriptoribusque ejus infantius, nihil illo consilio sordidius. Budæus.

Sordida oratio, cui opponitur Nitida. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quædam hebes, sordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. Quæ vitia facillime fiunt manifesta contrariis virtutibus. Nam primum acuto, secundum nitido, tertium copioso, deinceps hilari, jucundo, accurato diversum est.

Compar. ut, Nubes sordidior. Sen. Hippol. 785.

Caro sordidior. Plin. 16. 6.

Superl. ut, Res sordidissimæ. Sen. Controv. præf. lib. 3.

SORDĬDE, Adv. [ῥυπαρῶς] Avare. Plin. 3. Epist. 9. pr. Proconsulatum in ea, non minus violenter, quam sordide gesserat.

Sordide dicere & concionari. i. e. Avare. Cic. 15. Att. 2. Lucium Antonium concionatum esse cognovi tuis litteris & aliis sordide, sed id quale fuerit, nescio. Idem 2. de Orat. 352. Si aspere, si arroganter, si turpiter, si sordide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videatur. [Videtur his locis pro Fœde, turpiter, poni.

SORDIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. 1. 2. 58.

Servulorum sordidulorum scorta diobolaria?

Toga sordidula. Juven. 3. Sat. 149.

SORDĬDO, [ῥυπαίνω Gl. G. L.] are. Sordidum facere, fœdare. Hoc verbo usi sunt scriptores ecclesiastici, sed veteres non nisi Participio. Hieron. Epist. 29. Vitiis sordidamur. Cyprian. Epist. 52. 6. Alienis rumoribus sordidantur. Lactant. Instit. 5. 19. Mens malis cupiditatibus sordidatur. August. Serm. 244. Toties Dei imaginem sordidamus.

SORDIDĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. Sordide indutus. Plaut. Asin. 2. 4. 90.

— quanquam ego sum sordidatus,
Frugi tamen sum, nec potest peculium enumerari. Cic. 2. Philipp. 73. Argentea vasa collisa, sordidata mancipia. i. e. Ob inopiam vel avaritiam obsoleta veste, vel detrita induta Ter. Heaut. 2. 3. 56.

Scin' hanc, quam dicit, sordidatam & sordidam?

Sordidata turba. Liv. 42. 28.

Sordidatissima conscientia. Sidon. 3. Epist. 13.

Sordidati item vocantur, qui Sordes, i. e. rei habitum induerunt. Liv. 6. 20. Postquam sordidatum reum viderunt. Cic. Post redit in Senat. 11. Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum sordidata venisset. Idem 4. in Verr. 62. Sordidati, maxima barba & capillo, Romæ biennium prope fuerunt. Ibid. 6. 41. Diodorus Romæ sordidatus circum patronos atque hospites cursare, rem omnibus narrare. Idem in Pison. 99. Nec minus lætabor, quum te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem. Sordidum dixit, Vilem & abjectum, ac sine ullo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem. Sordidatum autem Accusatum & reum. Budæus.

SORDULENTUS, a, um. Adj. Tertull. de Pœnit. cap. 11. Sordulentus, illotus.

SORDEO, ui, [ῥυπάω, ῥυπόω, ῥυπόω] Sordidum esse. Martial. lib. 1. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Iter sordet. Stat. 3. Silv. 1. 100.

Sordere alicui res aliqua dicitur, i. e. Contemni, & vilis æstimari. Cic. ad Octav. Cui sordebat Macedonia provincia, quam victor sibi sumpserat Cæsar.

Sordent tibi munera nostra. Virg. 2. Ecl. 44.

Voluptas sordet oculis. Stat. 1. Silv. 3. 98.

Sordere suis, & contemni ab eis. Liv. 4. 25. Plin. lib. 35. cap. 10. Sordebat ille suis, ut plerumque domestica.

SORDESCO, [ῥυπαίνομαι, ῥυπόομαι] ere. Sordidum fieri. Plin. lib. 11. cap. 12. Nunc vero e tanta cadens altitudine, multumque dum venit sordescens. Hor. 1. Epist. 20. 11.

Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi
Cœperis. Alloquitur librum suum.

SŌREX, ĭcis. m. [μῦς πονικός, Gl. L. G. μῦς ἀγραῖος, L. G. & G. L.] Animal parvum, a sono vocis, quem rodendo facit. Quidam dicunt esse Murem silvestrem. Columel. lib. 12. cap. 31. Si serpens, aut mus, sorexque in mustum ceciderit. Idem lib. de Arboribus, cap. 15. Vites, quæ secundum ædificia sunt, a soricibus aut muribus infestantur. Ter. Eun. 5. 6. 23.

Egomet meo indicio miser, quasi sorex, hodie perii.

Soricem & Murem pro eodem usurpavit Plin. lib. 11. cap. 37. & lib. 2. cap. 41. V. FIBRA.

Sorex suo occentu inauspicatus erat. Plin. 8. 57. Soricum occentu dirimi auspicia, annales refertos habemus.

Scribitur & Surix. Onomast. Lat. Græc. Surix, Μῦς. [Unde Gallorum *Souris*. Unde & pr. longam facit, quam proinde & Seren. produxit.

SORĪCĪNUS, a, um. [μυϊκός] Adj. Plaut. Bacch. 4. 8. 48. Soricina nænia.

SORĬCŬLĀTUS, a, um. Adj. ut, Soriculata vestis, Quæ variis conferta coloribus erat. Plin. lib. 8. cap. 48. Calcagninus legendum putat Surculata. In MSS. exstat Sororiculata, teste Hard. qui & ex Tiron. notis Sororeclatum pannum affert. V. Turneb. Adversf. 24. 19.

SORGÆ, Populi sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SORILLA, Navigia Istrica vocantur, quod lino & sparto conserantur & condensentur.

SORĪTÆ, Populi sunt Ichthyophagi, quos Arabis fluvius ab Indis disterminat, nullum alium cibum noscentes quam piscium, quos unguibus dissectos torrent sole, panemque ex eis conficiunt. Plin. lib. 7. cap. 2. Oritas vocat.

SŌRĪTES, æ. m. [σωρείτης] Argumentationis species est, constans ex multis propositionibus ita collocatis, ut prædicatum propositionis præcedentis fiat subjectum sequentis, indeque prædicatum ultimum concludatur de subjecto primo. Dicitur a σωρός, id est Acervus, quia est quædam propositionum quasi coacervatio. Acervalem syllogismum JCtus vocat l. 77. Dig. de verb. signif. & l. 65. Dig. de Reg. Juris. Persius etiam Acervum dixit Sat. 6. 80.

Inventus, Chrysippe, tui finitor acervi. Ubi Vet. Schol. Chrysippus Philosophus Stoicus syllogismum σωρείτην vocavit, quem per adjectionem & detractionem ex acervi frumentarii similitudine ostendit. & Cic. 4. Acad. 49. Soritas hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano. Idem ibid. 93. In quo utroque loco vide sis exemplum. Idem 4. Acad. 90. Soritas vocat Lubricum & periculosum locum. [Gloss. Græcolat. Σωρείτης, Cavillacio. V. Menag. ad Laert. 2. 108.

SOROADIOS, Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habiti, quod in linguam Græcam translatum verbum οἰνοποιὸν, id est vini factorem, significat. Cæl. lib. 2. cap. 7.

SŌRŎDÆMON, ŏnis. m. [σοροδαίμων] Sorodæmones, sunt Sepulcrales larvæ. Cæl. Rhodig. lib. 1. Lect. Antiq. cap. 7.

SŎROR, ōris. f. [ἀδελφὴ, Gl. L. G. & G. L.] dicta est, quod quasi seorsum a sua stirpe nascitur, separaturque ab ea domo, in qua oritur, & in aliam familiam transgreditur. Vel Soror, quasi diversa forte orta.

Soror germana. [ἀδελφὴ ὁμοπατρία Gl. G. L.] Cic. pro Milon. 74. Eum, quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucilius juratus, se quæstionibus habitis dicit comperisse. De Clodio. Dicitur & Germana sine adjectione. V. s. l.

Sororis filius. Cic. 6. Verr. 22. Ita C. Cato duorum clarissimorum hominum nepos, L. Pauli & M. Catonis & P. Africani sororis filius.

Nymphæ sorores. Virg. 2. Georg. 494.

Piæ sorores. Ovid. 8. Met. 520.

Pulchræ sorores. Stat. 1. Achil. 296.

Maxima sororum. Ovid. 2. Met. 346.

Doctæ sorores. Ovid. 5. Met. 255. sic vocat Musas.

Lanificæ sorores, Parcæ. V. Lanificus in LANA.

Vipereæ sorores. Ovid. 6. Met. 662. Furias sic appellat.

Poetæ interdum Parcas vocant Sorores absolute. Sic Hor. 2. Carm. 3. 15.

Dum res & ætas & Sororum
Fila trium patiuntur atra. [Designat adjecto Trium.

Dictitare Minervam esse sororem suam. Cic. pro Domo 92. V. loc.

Sorores arbores. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum sorores, ab hoc Adelphides dictæ.

Et eo modo Sorores lodices, apud Martial. 14. 148.

Sororcŭla, æ. f. dimin. Plaut. in Fragm. Clitell. 25. Germana mea sororcula.

Sorōrius, a, um. Adj. ut, Sororia cœna. Plaut. Curc. 5. 2. 60.
Oscula sororia, Casta & pudica, qualia sorores decent. Ovid. 4. Met. 334. in Salmacidis fabula.
Stuprum sororium. Cic. pro Sext. 16. Qui enim in ejusmodi vita nervi esse potuerunt, hominis fraternis flagitiis, sororiis stupris, omni inaudita libidine infamis.
Sororium tigillum, Locus sacer Romæ in honorem Junonis. Sororium tigillum appellatur hac de causa: ex conventione Tulli Hostilii Regis, & Metii Suffetii ducis Albanorum, Trigemini Horatii & Curiatii cum dimicassent, ut victores sequeretur imperium, & Horatius noster exsuperasset, victorque domum reverteretur, obvia soror, cognita morte sponsi, sui fratris manu occisi, aversata est ejus osculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquam a patre absolutus sceleris erat, accusatus tamen parricidii apud Duumviros, damnatusque provocavit ad populum, cujus judicio victor duo tigilla, tertio superjecto, quæ pater ejus constituerat, velut sub jugum missus subit, consecratisque ibi aris Junoni Sororiæ, & Jano Curiatio, liberatus omni noxia sceleris est, auguriis adprobantibus. Ex quo Sororium id tigillum est appellatum. Festus.

Sororĭcīda, æ. c. Qui, vel quæ sororem occidit. Cic. pro Domo 26. Quid de me quod tulisse te dicis, parricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti?

Sororior, āri. Sororiari puellarum mammæ dicuntur, cum jam intumescunt; quod non singulæ, sed veluti geminæ sorores simul nascantur: sicut Fraterculare puerorum. Plaut. in Fribol. Fragm. v. 11. apud Fest.

Sororians, antis. Partic. Plin. lib. 31. cap. 6. Mammas sororiantes, præcordia, maciemque corporis piscinæ magis corrigunt.

Sororiculātus, a, um. Adj. Lino & sparto condensatus.
Sororiculatæ vestes, apud Plin. 8. 48. sunt Quæ perpetuis quibusdam suris, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: ut sint tanquam Surorigulatæ, a Suro, cujus diminutio est surculus: nisi si quis a Sura deducere malit. Quod si a Regula derivari non placet, certe a Rica & Ricula deducatur. Turneb. Adverf. 24. 19. V. & Harduin. ad Plin.

Sors, fortis. f. [κλῆρος, λάχος Gl. L. G. & G. L.] a Serie secundum Varronem dicitur, Fortuitus alicujus rei eventus. Cic. 2. de Divin. 85. Dicendum igitur putas de fortibus? Quid enim fors est? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas & casus, non ratio, nec consilium valet. Cic. 1. Verr. 65. Accusavi eum, quicum Quæstor fueram, quicum me fors, consuetudoque majorum, quicum me deorum, hominumque judicium conjunxerat. conf. 61. & 46. Virg. 5. Æn. 490.

— dejectamque ærea sortem
Accepit galea.

Cæca fors. Lucan. lib. 5. 66.
Deterior fors. Sen. Theb. 2.
Improvisa fors. Claud. de Bell. Get. 370.
Inaudita Græcis fors ista. V. inaudio.
Iniqua fors. Virg. 6. Æn. 332.
Mala fors prædæ. Pars, Portio quæ forte evenit seu contigit. Ovid. 13. Met. 485.
Nova pugnæ fors. Virg. 12. Æn. 54.
Ut Sortem armorum. H. St.
Arripere id quod fors offert. Cic. 6. Verr. 95.
Assignare aliquid alicui forte. Cic. 11. Fam. 20.
Cernere fors dicitur, cum ejus aleæ aliquid permittitur, ut id disceptet, ut eventus fit quem dijudicaverit. Liv. lib. 43. 14. pr. Priusquam id fors cerneret, in incertum, ne quid gratia momenti faceret; in utramque provinciam, quod res desideraret, supplementi decerni. Turneb.
Conjicere fortem in urnam. Cic. 8. Fam. 8. In hydriam. 4. Verr. 127.
Conjicere provincias in fortem. Liv. 30. 1.
Contigit fors Tyrrhenum. Vell. Paterc. 1. 1. 4.
Dejicere fortem. Cæs. 1. Bell. Civil. 6. & Liv. 21. 42.
Damnari forte. Sil. 6. 341.
Duci forte dicuntur, qui ad aliquid destinantur. Virg. 2. Æn. 205.
Laocoon ductus Neptuni forte sacerdos.
Excidit fors alicujus. Liv. 21. 42.
Exire fors dicitur, cum ex urna educitur. Cic. 1. Att. 19. Cum de consularibus mea prima fors exisset. Et Hor. 2. Carm. 3. 25.

— omnium
Versatur urna: serius, ocius,
Sors exitura.

Legunt forte loca. Virg. 5. Æn. 132.
Nancisci fortem. V. nanciscor.
Revocatur res ad fortem. Cic. 4. Verr. 127.
Renunciari extra fortem. Cic. 4. Verr. 127. Cui contrar. Sorte, vel Sortito.
Trahere forte. Virg. 1. Æn. 512.

— operumque laborem
Partibus æquabant justis, & forte trahebant.

Tueri fortem quam tribuit fortuna. Ovid. 17. Epist. 113.
Versat omnia fors. Virg. 9. Ecl. 5.
Humana fors. Ovid. 3. Trist. 11. 67.

Humanæque memor fortis, quæ tollit eosdem,
Et premit; incertas ipse verere vices.

Intentata fors. Virg. 10. Æn. 39. i. e. Regnum, inquit Servius.
Irrequieta fors. Ovid. 2. Met. 386.
Miserandæ fortis asellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15.
Mortalis fors. Ovid. 2. Met. 56.
Onerosa fors. Ovid. 9. Met. 675.
Dedit ratio mihi fortem. i. e. Propositum, seu professionem, & institutum vivendi. Acron. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Gaudens forte tori. Ovid. 3. Fast. 463.
Gaude forte tua. Hor. 1. Epist. 14. 11.
Objecit Fors mihi fortem. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Acerba fors. Sen. OEth. 7.
Aspera fors. Stat. 1. Theb. 196.
Crudelis fors. Sen. Octav. 3.
Divina fors. Cic. 3. Philipp. 26.
Durissima fors. Claud. 1. in Eutrop. 71.
Durissima fors fati. Lucan. lib. 9. 1049.
Ferrea difficilisque fors vitæ me premit. Ovid. 5. Trist. 3. 28.
Funesta fors. Stat. 11. Theb. 315.
Pessima fors rerum. Ovid. 14. Met. 489.
Suprema fors. Virg. 5. Æn. 132.
Toleranda nulli fors. Stat. 1. Theb. 195.
Ultima fors rerum. Lucan. lib. 5. 692.
Inter Sortem & Sortes, hæc est differentia; quod Sortes [κλῆροι, Gl. L. G.] velut tessellæ quædam aut taleolæ ligneæ inscriptæ fuerant, ipsaque fortis instrumenta: Sors autem ipsa fortitio. Cic. 1. de Divin. 76. Et fortes ipsas & cetera, quæ ad fortem erant parata, disturbavit. Idem ibid. 2. 69. Monstruosissimam bestiam urnam evertisse, fortes dissipavisse.
Convivales fortes. Lamprid. cap. 22. Sortes sane convivales scriptas in cochlearibus habuit tales, ut alius exhiberet decem camelos, alius decem muscas. De ejusmodi fortibus exstat integer liber Martialis, 14. qui epigr. 1. v. 5. sic ait,

Divitis alternas & pauperis accipe fortes,
Præmia convivæ det sua quisque suo. [V. Suet. Aug. cap. 75.

Ducere fortes. Virg. 6. Æn. 22.

— stat ductis fortibus urna.

Sors, pro Vice & munere forte oblato. Liv. 35. 6. pr. Si id facere gravaretur, quod non suæ fortis id negotium esset, se quidem id facturum, quodcunque Senatus censuisset. Budæus.
Æqualis fors. Hor. 3. Carm. 24. 16.

Defunctumque laboribus
Æquali recreat forte vicarius. i. e. Æquali conditione, nimirum succedendo ei in laboribus.

Gratam fortem habemus. Nostra forte sumus contentæ. Ovid. 5. Met. 272.
Sors, Judicium. Virg. 6. Æn. 431.

Nec vero hæ sine forte datæ, sine judice, sedes. Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur causæ, nisi per fortem ordinatæ: nam quo tempore causæ agebantur, conveniebant omnes, & ex forte, dierum ordinem accipiebant, quo post tricesimum diem causas suas exsequerentur. Ex Serv. Virg. 1. Æn. 143.

Non illi imperium pelagi sævumque tridentem,
Sed mihi forte datum.

Sors, pro Progenie. Ovid. 6. Fast. 30.

Si genus aspicitur, Saturnum prima parentem
Feci: Saturni fors ego prima fui. Verba sunt Junonis. Sum, inquit, prima Saturni proles: prima enim ex illo sum genita.

Sors, pro Statu hominum. Suet. Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ fortis fuit. H. St.
Sors, Fatalis necessitas. Virg. 2. Æn. 554.

— hic exitus illum
Sorte tulit. V. Serv. in loc.

Sors & Patrimonium significat, unde Consortes dicimus, & Dei responsum, & Quod cuique accidit in fortiendo. Paulus & Festus.
Sors, [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείου, Gl. G. L.] Summa est, sive caput, & prima pecunia, quæ confertur in societatem, ut inde lucrum fiat. Plaut. Most. 3. 1. 122.

Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Et fors, & fœnus. Ibid. 3. 1. 64.
Sortem accipe. D. immo fenus: id primum volo. Ter. Adel. 2. 2. 35.
Etiam de forte nunc venio in dubium, miser. h. e. De pretio quo empta erat fidicina. Ex Donat.

Solvat creditum forte; i. e. Deducta usura reliquum solvat. Liv. 6. 36.
Sortes, numero plurali in hoc significatu. [αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων, Gl. L. G.] Papinian. in l. Uxori. D. de usu & usufr. leg. Fœnus quoque fortium, quas defunctus collocavit. Ibid. Igitur usuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpositam debitas, velut fortes, in cautionem deduci necesse est.
Sortes, [χρησμοὶ, Gl. L. G. & G. L.] Oracula seu responsa, sive syngrapha, in quibus responsa inscripta continebantur. Valer. lib. 1. 6. 3. Cujus rei explorandæ gratia, legati, ad Delphicum oraculum missi, retulerunt, præcipi fortibus, ut aquam ejus lacus emissam per agros diffunderent.
Duræ fortes. Ovid. 13. Met. 180.
Faticinæ fortes. Ovid. 15. Met. 436.
Malignæ fortes tacita ambage. Claud. de Bell. Get. 552.
Obscuræ fortis ambages. Ovid. 4. Fast. 261.
Sacræ fortes. Ovid. 1. Met. 368.
Fatigare fortes. Lucret. lib. 4. 1233.
Salutifera fors, Apollinis responsum salutem afferens. Ovid. 15. Met. 633.

Sortis, is. f. pro Sors. Teste Prisciano lib. 7. Plaut. Caf. 2. 6. 28.
Vide, ne qua illic insit alia fortis sub aqua.

Sorti, Adv. [κλήρῳ] Virg. 4. Georg. 165.
Sunt quibus ad portas cecidit custodia forti. Ubi Servius; Sorti, Ex forte: nam adverbium est, quod traxit a militia. Sed rectius hoc in loco legendum videtur, Sorte.

Sortĭcŭla, æ. f. dimin. [κληρίδιον] Sueton. in Neron. Claud cap. 21. Ac fine mora nomen suum in albo profitentium citharœdorum jussit ascribi, forticulaque in urnam cum ceteris demissa, intravit ordine suo.

Sortĭlĕgium, i. n. [χρησμολογία] Actus legendæ fortis. Plin. lib. 28. cap. 4. De quibusdam fortilegiis.

Sortilegus, i. m. [χρησμολόγος, χρησμολόγος, χρησμῳδός, Gl. G. L.] Qui per fortes futura prænuntiat, Hariolus. Cic. 1. de Divin. 132. Nunc illa testabor, non me fortilegos, nec eos, qui quæstus causa hariolentur, nec psychomantia quidem, quibus Appius, amicus tuus, uti solebat, agnoscere. Lucan. 9. 584.

Sortilegis egeant dubii, semperque futuris
Casibus ancipites.

Apud Porphyrionem in Hor. Sat. 6. lib. 1. Assisto divinis, exp. Sortilegis, & addit, Sortilatores dicit. Apud Commentatorem, qui est in edit. Cruquii, Sarmadacis & fortilegis. H. St. Leguntur sub finem ejus Satiræ.

Sortilĕgus, a, um. Adj. [χρησμικὸς] Hor. de Arte Poet. 219.

— & divina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Sortio,

Sŏrtio, īre. [κληρῶ] activ. pro Sortiri: antiquum. Var. Rer. Human. lib. 20. Cum venerint Censores, inter se sortiant. Ex Non. 7. 22.
Tibi permitto, tute sorti. Plaut. Cas. 2. 6. 43.
Inter se sortiunt agros. Ennius apud Non. 7. 24.

Sŏrtior, [κληροῦμαι Gl. G. L.] īri. Sortes facere. Plaut. Cas. 2. 4. 19.
Nam si sic nihil impetrare potero, saltem sortiar.
Sortita sunt, Τετύχηκεν. Gloss. Latinogræc.
Sortiri aliquibus. Plaut. Cas. 2. 4. 27.
Ad pœnam sortiri. Cic. pro Cluent. 129.
Sortiri quid loquare. Cic. 1. de Nat. Deor. 99. h. e. Non considerare, sed quasi sortiri quid loquare.
Dicas sortiri. V. DICA. Cic. 4. Verr. 37. Interea dies advenit, quo die sese, ex instituto ac lege Rupilia, dicas sortiturum Syracusis iste edixerat.
Domos sortiri, Sorte dividere. Virg. 5. Æn. 756.
Judices sortiri, Per sortem eligere. Cic. 2. Q. frat. 1. Is cum graviter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus, questus esset, sententiam dixit, ut ipse Judices per Prætorem Urbanum sortiretur.
Laborem sortiri. Virg. 8. Æn. 445.
Ocius incubuere omnes, pariterque laborem
Sortiti.
Periculum sortiri. Virg. 9. Æn. 174.
Omnis per muros legio sortita periclum
Excubat, exercetque vices quod cuique tuendum est. i. e. Sorte divisa ad defensionem pericli.
Remos sortiri. Virg. 3. Æn. 510.
Sternimus optatæ gremio telluris ad undam
Sortiti remos. Ubi Serv. Sortiti remos, Per sortem divisi ad officia remigandi, quis esset proreta, qui pedem teneret.
Sortiti coss. uter dedicaret. Liv. 2. 8.
Sortiri, vel comparare inter se provincias. V. COMPARO.
Magistratum cum alio sortiri, Per sortem, sive Sorte inire. Cic. 6. Philipp. 16. Est enim patronus triginta quinque tribuum, quarum sua lege, qua cum C. Cæsare magistratum sortitus est, suffragium sustulit.
Provinciam, Sorte dividere. Idem 1. Fam. 9. Si licitum esset legem Curiatam ferre, sortiturum esse cum Collega provinciam. Liv. 7. 19.
Amicum sortiri, Nancisci. Hor. 1. Serm. 6. 53.
— felicem dicere non hoc
Me possit, casu quod te sortitus amicum. i. e. Non casu aliquo & fortunæ beneficio factus sum tibi amicus, sed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.
Spatium brevis vitæ sortiri, Obtinere a Parcis. Ovid. 3. Met. 124.
Tempora novissima sortitus. Ovid. 11. Met. 758.
Sortiri filium. l. 3. §. si emancipatus. D. de bon. poss. contr. tab.
Fortunam oculis sortitus. Virg. 2. Æn. 520. Locum ad feriendum oculis eligens, quem fortuna destinarat vulneri.
Sortiri secundas, Nancisci. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Sortiri, Disponere. Virg. 3. Æn. 376.
— sic fata deûm rex
Sortitur, volvitque vices, is vertitur ordo.
Æqua lege necessitas sortitur insignes & imos. Hor. 3. Carm. 1. 1.
Sortiri, aliter. Virg. 3. Georg. 71.
Semper enim refice: ac ne post amissa requiras,
Ante veni, & sobolem armento sortire quotannis. Ubi Serv. Sortire, Substitue, subministra. Et est verbum judiciorum. Nam Subsortiri dicuntur judices, qui occupatorum funguntur officio.
Sortitum in singulos, Sorte datum. Cic. 4. Att. 16. Senatus decrevit, ut tacitum judicium ante comitia fieret: ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos, magnus timor candidatorum.

Sŏrtīto, [κατὰ κλῆρον] Adv. Ex forte, vel per fortem. Plaut. Merc. 1. 1. 25. At tibi sortito id obtigit. Idem Casin. 2. 6. 38. Mihi sortito ut eveniat. Cic. 8. Fam. 8. in form. vet. S. C. Quos eorum ex S. C. cum imperio in provincias pro Prætore mitti oporteret, eos sortito in provincias mitti placere. Cic. pro Sext. 134. Quum vero ne de venalibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & sortito alios Samnites, alios Provocatores fecerit. [i.e. Facta sortitione, vel sorte ducta.
Sortito dicere. Cic. 6. Verr. 142. Si quando taceant omnes, tunc sortito coguntur dicere.
Sortito sacerdotem capere. Cic. 4. Verr. 126. Syracusis lex est de religione, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubebat.
Sortito obtingere. Hor. Epod. 4. 1.

Sortītio, ōnis. f. [κλήρωσις] Cic. pro Cluent. 128. Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis Bulbo & Staleno, & Guttæ esset judicandum. Ibid. 129. Statuerunt enim ita majores nostri, ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum significat, quo, ut ait Livius 2. 59. extr. decimus quisque militum sorte ad supplicium lecti sunt. Unde & legimus Decimatas legiones. V. in DECIM.
Sortitio provinciarum. Cic. 3. Philip. 24.
Sortitio judicum. Cic. 2. Q. frat. 1. Sententiam dixit ut ipse Judices per Prætorem urbanum sortiretur: judicum sortitione facta comitia haberentur.
Prærogativæ sortitio. Cic. 2. Philip. 82. Subaudi, Tribus.
Religiosa sortitio vespertina provinciarum. Cic. 3. Philip. 24. Ironia est.
Judicare nullam sortitionem. Cic. 3. Philip. 25.

Sortītus, ûs. m. [κλήρωσις, κληρουχία] pro Sortitione. Cic. pro Domo 50. Quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu retulisti?
Sortitus versare. Stat. 6. Theb. 389.
Et jam sortitus Prothous versarat ahena
Casside.
Perferre sortitus. Virg. 3. Æn. 323.
— quæ sortitus non pertulit ullos,
Nec victoris heri tetigit captiva cubile.
Specula (i. e. Parva spes) in sortitu est mihi. Plaut. Cas. 2. 4. 37.

Sortītor, ōris. m. [κληρωτής] Senec. Troad. 982. Et iniquæ ferus sortitor urnæ.

Sorsum, Adv. antique pro Seorsum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.
In ædiculam istam sorsum concludi volo. Al. Seorsum. Catull. Carm. 20. 17.
Manumque sorsum habebis. [Falsa loci notatio, & forsan auctoris.

Sōry, ĕos. m. [σῶρυ] Corpus metallicum, simillimum melanteriæ, nisi quod hæc densior est & solidior, illud rarius & fistulosius, facultates habet easdem cum Chalciti & Misy, astrictoriam videlicet & causticam, crassioris tamen est essentiæ, unde & in metallis infimo loco nascitur, sub Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis sub Misy. Est autem Sory tantum fossile, quod & temporis progressu in Chalcitim commutatur, quemadmodum Chalcitis in Misy. Plin. lib. 34. cap. 12. Cels. 6. 9. Diosc. 5.73. Vulgus hodie, ut cetera fere omnia ejus generis, *Vitriolum* appellat.

S O S

Sos, pro Eos antiqui dixerunt. Festus. Ennius lib. 1.
Constitit inde loci propter sos dia dearum. Item,
Circum sos quæ sunt magnæ gentes opulentæ. Et
Dum censent terrere minis, hortantur ei sos. Ex emend. Scalig.
Sos interdum pro Suos ponebant. Per dativum casum idem Ennius effert; Postquam lumina sis oculis. pro Suis. Idem.

Sŏsandra, æ. f. [Σωσάνδρα] Insula Cretæ adjacens, ita dicta quod incolas suos a vi Lyctiorum servarit incolumes. Stephanus.

Sosianus, Apollinis cognomen, cujus Romæ erat statua e cedro (ex Susia advecta) teste Plinio lib. 13. cap. 5. conf. 36. 5. ibique Hard.

Sŏsias, sive Sosia, æ. m. [Σωσίας] Philosophus quidam impius, qui sublata penitus providentia omnia temere ferri asserebat: quo in errore & Euhemerum, Diagoram, Hipponem & Epicurum versatos accepimus. Est item hoc personæ protaticæ nomen in Terentiana Andria.

Sŏsĭbius, i. m. [Σωσίβιος] Grammaticus Lacedæmonius, cujus meminerunt Suidas, Diog. Laert. 2. 115. Athenæus, aliique.
Fuit & alter Sosibius homo astutus, qui falso tutoris nomine assumpto Ptolemæi regnum invasit, & Lysimacho Arsinoes filio machinatus est necem. Suid.

Sŏsĭclēs, is. m. [Σωσικλῆς] patria Syracusius, Poeta tragicus, circa novissima Philippi Amyntæ filii tempora, unus ex iis, quos a sideris nomine, quod septem numero essent, Pleiadem appellarunt. Docuit fabulas septuaginta tres: victorias retulit septem. Suidas.

Sŏsĭgĕnes, [Σωσιγένης] Astrologus insignis fuit, cujus opera usus est Cæsar Julius, cum annum ad Solis rationem redigeret. Plin. lib. 18. cap. 25.

Sŏsĭmĕnēs, [Σωσιμένης] Auctor nobilis, de herbarum viribus scripsit. Citatur a Plin. lib. 20. cap. 17.

Sosipăter, tri. m. [Σωσίπατρος] prænomine Flavius, nobilis grammatici nomen e Charisto Eubææ oppido. Hujus libri quatuor institutionum Grammatices ad nos, sed mutili, pervenerunt: quos Frobenius Basiliensis, Fabricii studio in lucem emisit. V. CHARISIUS.

Sosipătra, æ. f. [Σωσιπάτρα] Femina ac vates doctissima e Libya, uxor Ædesii sophistæ, educata dicitur a quibusdam numinibus. Auctor Eunapius.

Sŏsĭpŏlis, [Σωσίπολις] Dæmon, seu genius, cultus fuit ab Eleis, quod urbem ab Arcadibus servarit: unde illi nomen. Pausanias in Eliacis alteris p. 197. Wech. Nam cum bellum esset inter Eleos & Arcadas, & Eleos Arcades urgerent, forte, imminentibus Arcadibus, mulier cum infante se Eleis obtulit, seque monitam ait, ut eis cum infante, quem sinu gerebat, opem ferret: eisque puerulum exhibuit, quem illi prima parte campi depofuere: irruentibus vero Arcadibus, eis visus is non puerulus, sed serpens: qui territi retrocedere cœperunt. Insequentes vero Elei Arcadas fuderunt, & victoria potiti sunt. Hinc ab Eleis templum excitatum est, ubi sese serpens visus est recipere, & Deus ab eventu liberatæ urbis Sosipolis vocatus est. Sed & ibidem Ilithyæ ara erecta est, seu ab ipsa Sosipolis esset productus, quem puerili specie effingebant, chlamyde stellata indutum, & manu altera tenentem Cornucopiæ, quale scilicet Fortuna gestare solet. Sosipoli rem divinam ejus templi antistes faciebat, caput & faciem albo obtecto velamine, solaque ipsa templi adytum ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia sua deferebant negotia, maximumque eis jusjurandum erat. De Jove Sosipoli nuncupato, & Strabo lib. 14. scribit, & Lilius in Jove, Syntag. 1. Histor. Deorum.

Sŏsĭthĕus, [Σωσίθεος] Poeta tragicus, patria Syracusanus, aut, ut alii volunt, Atheniensis: quanquam non desunt, qui ex Alexandria Troadis ortum malunt, unus ex iis, quos Pleiadas appellarunt, quod ad instar Pleiadum septem numero essent: Homeri tragici æmulus. Suidas.

Sŏsius, i. m. [Σώσιος] Nomen gentile Romanum. C. Sosii Prætoris meminit Cic. 8. Att. 6.
Sosii, Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit Hor. de Arte Poet. 345.
Hic meret æra liber Sosiis. Idem 1. Epist. 20. 2. Alloquitur librum suum. [Semper pr. corr. apud Suidam tamen scribitur geminata littera Σώσσιος, nisi aliud est nomen. Nam apud Tacit. quoque Sosius & Sosia.

Sospes, itis. Adj. [σῶος Gl. L. & G. L.] non solum significat Eum qui servatur, id est salvus est; sed etiam Eum qui servat: unde Ennius Sospitem pro Servatore posuit, teste Festo. Plaut. Asin. 1. 1. 2.
Sicut tuum vis unicum gnatum tuæ
Superesse vitæ sospitem & superstitem, &c. Idem Capt. 4. 2. 93.
Tuum modo in portu Philopolemum, vivum, salvum & sospitem
Vidi. Liv. 2. 49. Sospitesque brevi in patriam parentes restituant.
Natus sospes. Virg. 11. Æn. 56.
Cursu sospite mutare lares. i. e. Navigatione prospera, & incolumi. Hor. in Carm. sæcul. 40.
Domus sospes. Ovid. 10. Met. 400.
Navis sospes ab ignibus. Hor. 1. Carm. 37. 13.
Juvenes sospites. Hor. 3. Carm. 14. 10. conf. SISPES.

Sospĭta, æ. f. Junonis cognomen. Cic. pro Muren. 90. Nolite a sacris patriis Junonis Sospitæ, cui omnes Consules facere necesse est, &c. Idem 1. de Nat. Deor. 83. Ovid. 2. Fast. 56.
Sospita delubris dicitur aucta novis. conf. SISPES.

Sospitălis, e. Adj. [σωτήριος] Qui sospitem facit. Plaut. Pseud. 1. 3. 18.
— quis est, qui moram occupato molestam obtulit?
P. Qui tibi sospitalis fuit.

Sospĭtas, ātis. f. Salus, incolumitas. Macrob. 1. Saturn. 17. Auctor publicæ sospitatis. Ammian. 19. 4. Sospitas corporum firma.

Sospĭto, [σώζω] āre. Incolumem servare. Plaut. Merc. 4. 7. 28. Suppos. Peristra-

Peristrata, sic di tibi unicum gnatum sospitent. Idem Asin. 3. 3. 93.
Quaeso hercle, Libane, sis herum tuis factis sospitari, &c. Sis, i. e. Sivis. Liv. 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper sospitet progeniem.
Bona sospites ope gentem. Catull. Carm. saec. 35. 24.
Sospitare, Verrius ait esse, Bona spe afficere, aut bonam spem non fallere. Festus. [Quasi Sospes a Σῶς & Spes ducatur. V. Voss. Etymol. qui a *pes* derivat. Sed mera terminatio videtur, ut in Hospes, ult. pr. Sospitent, Salvent, inquit Nonius 2. 819. Ennius Menalippa, Regnumque nostrum sospitent, superstitentque.

Sospitātor, ōris. m. Apul. Met. 9. p. 218. Elmenh. De caelo mihi missus sospitator. Et in Caracallae nummo arg. apud Vaillant. Tom. 1. p. 123. IOVI SOSPITATORI.

Sospitātrix, īcis. f. Apul. Met. 11. p. 261. Elmenh. Dea sospitatrix.

Sostratus, i, m. [Σώστρατος] Gnidius, Architectus, qui Pharum in Aegypto, saluti navigantium consulens posuit. Strab. lib. 17. Ipsumque insulae promontorium est petra quaedam, mari circumluta, quae turrim habet, multis tabulatis excelsam ex albo lapide mirifice structam, eodem nomine quo insula. Eam Sostratus Gnidius, regum amicus, posuit ob navigantium salutem, ut epigramma declarat,
Sostratus Gnidius, Dexiphanis filius,
Diis servatoribus, pro navigantibus.
Sostratus, Sculptor, qui ex aere signa faciebat. Plin. lib. 36. cap. 12.
Sostratus item alter Cereris sacerdos, apud Tacitum Hist. 2. 4. 3.
Sostratus, etiam Vates quidam fuit, qui per furorem Graecis multa praedixit. Nam Bacchis, Nauseus, & Sostratus, Atheniensibus Xerxis adventum praedixerunt, ut est auctor Herodotus.
Sostratus item Sicyonius, Athleta, cognomento Acrochersites, ut scribit Suidas.

Sōsus, Strator pavimentorum industrius apud Plin. lib. 36. cap. 25. [Nisi forsan Sosis, Σῶσις, is fuit.

S O T

Sōtădes, [Σωτάδης] Maronites Cretensis, poeta fuit, turpissimi carminis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum refert species. Hoc carminis genus sumpto nomine ex argumento, Cinaedos inscripsit. Suidas.
Sotades cinaedus, apud Martial. lib. 2. Epig 86.
Sotades alius Atheniensis, Mediae Comoedia poeta. Suid.
Alius item Philosophus. Idem.

Sotădēus, a, um. [σωτάδειος] Sotadeum carmen constat e quinque pedibus, primis duobus Ionicis a majore, & tribus reliquis trochaeis. Et quia Ionicus a majore constat e duabus primis longis, & reliquis duabus brevibus, primus pes interdum soluta prima Ionici in duas breves, fit mesomacros constans e media longa, & duabus utrinque brevibus: soluta secunda, fit parapaeon, constans e prima longa & quatuor brevibus. De hoc sic est Atilii Fortunatiani fragmentum: Primus spondeus, secundus pariambus, tertius spondeus, quartus pariambus, quintus tribrachys, ultimus spondeus. Et quod magis mirum videri potest, totus Sotadeus numerus e trochaeis potest constare pedibus, & duo habet Ithyphallica metra, & unum trochaeum pedem, &c. V. Aldum in suis grammaticis. De sotadeis ne praecipiendum quidem est, amoveantur, si fieri potest. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Idem 9. 4.

Sotadĭcus, a, um. [Σωταδικός] aliud Adj. Plin. 5. Epist. 3. Versus sotadici.

Sōtēr, ēris. m. [σωτήρ] Salvator, conservator, Gloss. Graecolat. Cic. 4. Verr. 154. Itaque eum, non solum patronum istius insulae; sed etiam Sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est? Ita magnum ut Latino uno verbo exprimi non possit, is est nimirum Soter, qui salutem dedit. Vetus codex scribit per aspirationem, Sother. [Contra Graecorum consuetudinem.
Soter Bacchus. Cael. lib. 7. cap. 13. Bacchum legimus σωτῆρα nuncupatum Graecis, quod eos in Mysia, Telepho grassante, servarit, objecta forte illi vite, quae res ab dolo id genus dicta Sphaltes est.

Sotēria, orum. n. pl. [σωτήρια] Munera quae convalescentibus, & a morbo aut aliquo servatis periculo ab amicis mittebantur. Martial. lib. 12. 56. in Polycarmum,
Aegrotas uno decies, aut saepius anno:
Nec tibi, sed nobis hoc, Polycarme, nocet.
Nam quoties surgis, soteria poscis amicos:
Sit pudor, aegrota jam, Polycarme, semel. Dicuntur & σωτήρια Graecis.
Soteria etiam dicuntur Vota vel sacrificia pro salute amici persoluta. Unde Stat. lib. 1. Silv. 4. Carmen gratulatorium quod pro restituta Rutilio Gallico salute cecinit, inscripsit Soteria.

Sōtērĭchus, [Σωτήριχος] Versificator fuit ex Asso Troadis, qui Diocletiani encomium scripsit, Dionysiacorum libros duos & alia nonnulla, quae commemorantur a Suida.

Sōtērĭcus, i, m. [Σωτηρικός] Artifex quidam fuit construendorum lectorum rudis, & inelegans, a cujus nomine Soterici lecti dicti sunt impoliti a Seneca apud Gell. 12. 2. Meminit Turnebus in Adversf. 1. 18.

Sōtērĭdas, ae. m. [Σωτηρίδας] Epidaurius grammaticus, Pamphilae doctissimae mulieris pater. Hujus facit mentionem Suidas.

Sōtĭōn, ōnis, m. [Σωτίων] Philosophus Peripateticus, genere Hispanus, polygraphus, cujus saepe meminit Gell. & Diog. Laërt.

Sōtīra, ae. f. [Σώτειρα] Urbs Arienorum ab Antiocho Seleuci filio condita. Stephanus.
Sotira, obstetrix commemoratur a Plinio lib. 28. cap. 7. Tertianis quartanisque febribus, plantis aegri menstruo mulieris sanguine illitis, mederi solitam, maxime vero si aeger subterlinatur ab ipsa muliere, & ignoranti, efficaciorem quippe ea ratione medelam fieri.

S O Z

Sōzūsa, ae. f. [Σώζουσα] Trium oppidorum nomen, quorum unum in Phoenice collocatur a Stephano, secundum in Pisidia, tertium in Aethiopia. Sozusa, Item [σώζουσα] Herba Atheniensibus sic dicta; alias vero Artemisia. Apul. de Herb. cap. 10.

S P A

Spaco, [Σπακώ] Uxor fuit Mithridatis, bubulci Astyagis Medorum regis & nutrix Cyri: quae vox, quoniam Medorum lingua canem significat, factum est, ut Cyrus sit creditus a cane nutritus. Herodot. lib. 1. Justin. 1. 4. ext.

Spādix, īcis. m. [σπάδιξ] quid sit declarat Gellius lib. 2. cap. 26. his verbis, Et rutilus & spadix, phoenicei synonymos, qui factus Graece noster est, exuberantiam, splendoremque significant ruboris: quales sunt fructus palmae arboris, non admodum sole incocti: unde spadici & phoeniceo nomen est. Spadica enim Dorici vocant avulsum e palma termitem cum fructu. Virg. 3. Georg. 81.
Spadices glaucique, color deterrimus albis, &c.
Spadix, Instrumentum musicum, Julius Pollux auctor lib. 4. f. 59. Meminit & Caelius lib. 9. cap. 4. Quintil. lib. 1. cap. 17. de Musica, Sed qua laudes fortium canebantur, quaque & ipsi fortes canebant (nam psalteria & spadices etiam virginibus probis recusanda) sed, &c.

Spadīceus, a, um. Adj. [φοινίκεος] Idem quod Puniceus, sive baius, quod coloris genus in equis potissimum commendatur, significantia quadam ruboris, splendorisque, qualis cernitur in termitibus palmarum, qui spadices appellantur. Thilesius, in libello de Coloribus.

Spadīcārius, i. m. Julius Firmicus lib. 3. cap. 7. Faciet autem Saturnus, si sic positam Venerem forti radiatione respexerit, aut spadicarios, aut textores, vel pigmentorum inventores. h. e. Spadicei coloris infectores, qui carus erat.

Spădo, ōnis. m. [σπάδων Gl. G. L. εὐνοῦχος, L. G. εὐνοῦχος ἀπὸ φύσεως G. L.] dictio Graeca, idem quod Eunuchus significans, nempe cui cremasteres sunt evulsi, id est nervi, quibus colei suspensi sunt. A σπάω, quod est evello, quod ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin. lib. 21. cap. 37. Defluvium capillorum in spadonibus non visum.
Rugosis spadonibus servire. Hor. Epod. 9. 13.
Spadonum genera sunt varia: Castrati, qui penitus non arrigunt, sive qui naturaliter sine testibus progeniti sunt, sive qui ante pubertatem omnino excisi. Thlasiae, quibus testes fracti sunt: θλάω enim frango significat: hi & θλαδίαι, dicuntur. Thlibiae, qui attritos eos habent; ἀπὸ τοῦ θλίβειν. Eunuchi quia τὴν εὐνὴν, id est lectum virginum, custodiunt. Dicti, ut aliis placet, quod bonae sint mentis, ab εὖ & νόος, & a venereis semotae. His non solum testes, sed & totus coleus ipse amputari solebat. Sunt &, quibus quum uterque adesset, altero tamen exsecti sunt. Castrari quoque mulieres in Lydia repertum est. Hae omnes species sub Spadonis appellatione comprehenduntur. V. Alciatum de Ver. sig. in l. Spadonum, & Jureconf. in l. Si servo. §. ij. de jure dotium.
Spadones, Surculi qui nihil adferunt. Columel. lib. 13. cap. 10. Ejusmodi surculos, qui nihil attulerint, spadones appellant: quod non facerent, nisi eos suspicarentur inhabiles frugibus: quae & ipsa appellatio rationem mihi subjecit non eligendi malleolos, quamvis probabili parte vitis enatos, si fructum non tulissent, quamquam & hos sciam non in totum sterilitate affectos.

Spadōnius, a, um. Adj. Sterilis.
Spadonia laurus. Plin. lib. 15. cap. ult.

Spadōnātus, ūs. m. Conditio castratorum. Tertull. de Cultu fem. 2. 9. Se spadonatui assignant propter regnum Dei.

Spagas, Picis sive resinae genus. Plin. lib. 14. cap. 20. In Asia, quae fit e picea admodum candida, spagas vocatur.

Spalathra, ae, f. [Σπάλαθρα] Magnesiae oppidum apud Plin. lib. 9. cap. 9. Σπαλέθρη Steph.

Spalei, Populi circa Maeotim auctore Plin. lib. 6. cap. 7.

Spargănium, i. n. [σπαργάνιον] Herba est, folia habens gladioli instar, sed arctiora, & in terram magis procumbentia: in summo caule veluti pilulae prominent, in quibus semen. Ab aliis, Sparganion, aliquibus Xiphidion dicitur. Dioscorides lib. 4. cap. 21. Plin. lib. 25. cap. 9. Σπάργανα, Cunabula Graecis dicuntur.

Spargapises, [Σπαργαπίσης] Filius fuit Tomyridis Massagetarum reginae, qui captus a Cyro Persarum rege se ipsum interfecit. Herodot. lib. 1.

Spargo, si, sum, [ῥαίνω Gl. L. G. & G. L. πάσσω, σκεδάζω G. L.] ĕre. Passim aliquid jactare, quasi per spatium aliquid agere. Plaut. Truc. 2. 4. 15. Sparsisti aquam: jam rediit animus. Al. Aspersisti. Virg. 9. Aen. 629.
Jam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam.
Spargere se in aristas dicitur herba, quando succrescit. Plin. lib. 12. cap. 12. Cacumina in aristas se spargunt. Idem. lib. 3. cap. 9. Differt quod in brachia ramorum spargitur. i. e. Expanditur.
Spargit se in amnem Mosam Rhenus. Plin. lib. 4. cap. 15. extr.
Sparserant se toto passim campo. Liv. 37. 20.
In fluctus spargere aliquem, Projicere in fluctus. Virg. 3. Aen. 605.
Spargere per. Virg. 3. Aen. 126.
— niveamque Paron, sparsasque per aequor
Cycladas.
Sparsi per agros & per vias. Liv. 29. 2.
Auxilium toto spargit in orbe suum. Ovid. de Nuce, 146.
Bellum spargere per aequora. Lucan. lib. 2. 682.
Diem sparsere solis equi. Sil. lib. 5. 56.
Fama spargitur in turmas. Stat. 9. Theb. 33.
Flammas per nubila spargit Juppiter. Ovid. 3. Fast. 286.
Flores spargere. Virg. 6. Aen. 884.
Humum spargere foliis. Virg. 5. Ecl. 40.
Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras. i. e. Implete. Servius.
Eurus spargens naufragium. Sil. lib. 10. 324.
Nebulam spargere stellis candidis, Nebula stellas obscurare. Hor. 3. Carm 15. 6.
Nomen per urbes fama sparserat. Ovid. 8. Met. 267.
Oculos spargere. Pers. 5. Sat. 33.
— totaque impune Suburra
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. i. e. Libere & sine metu circumspicere feminas in Suburra prostantes.
Semen spargere. Cic. pro Rosc. Amer. 50. Etenim qui praeesse agro colendo flagitium putes, profecto illum Attilium, quem sua manu spargentem semen, qui missi erant convenerunt, hominem turpissimum atque inhonestissimum judicares. i. e. Seminantem.
Humo spargere semina. Ovid. 5. Met. 646.
Semina spargere in solum sterile. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 1.
Suspiciones quammaxime varie spargere. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Terram spargere imbribus. Senec. de Benef.
Voces ambiguas spargere in vulgus. Virg. 2. Aen. 98.

Vulcanum

Vulcanum ſpargere totis tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Spargere, Guttatim infundere, & miſcere. Virg. 12. Æn. 339.
— ſpargit rapida ungula rores
Sanguineos. Idem 4. 486.
Spargens humida mella, ſoporiferumque papaver. Ex Servio.
Spargere, Madefacere. Lucil. lib. 19.
Latere pendens, ſaxa ſpargens tabo, ſanie, & ſanguine atro. apud Cic. 1. Tuſc. 107. Unde Aſpergere dicimus. Solebant enim veteres aqua corpus purgationis cauſa madefacere, diis inferis ſacrificaturi.
Spargere corpus aqua. Virg. 6. Æn. 635.
Occupat Æneas aditum, corpuſque recenti
Spargit aqua: ramumque adverſo in limine figit.
Ora ſpargunt lacrimis. Lucret. lib. 2. 976.
Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Sed etiam ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.
Spargere ſe in. ut, Genus in multas ſpecies ſe ſpargens. h. e. Diviſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 8.
Spargere, Complere. Virg. 9. Æn. 459.
Et jam prima novo ſpargebat lumine terras. Idem 4. Æn. 584.
Comæ canæ ſparguntur per caput omne. Ovid. 3. de Arte Am. 75.

Spargendus, a, um. Partic. [σπαρτέος] ut,
Ignis ſpargendus. Senec. Herc. OEth. 15.
Membra ſpargenda procellis dare. Lucan. lib. 5. 684.

Sparsus, a, um. [σπαρμένος] aliud Partic. Ter. Heaut. 5. 5. 18.
— ruſamne illam virginem,
Cæſiam, ſparſo ore, adunco naſo? non poſſum pater.
Sparſus albo. Virg. 2. Ecl. 41.
Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti,
Capreoli, ſparſis etiam nunc pellibus albo. Ubi Servius: Sparſis pellibus albo, Qui habent adhuc maculas a prima ætate venientes. Acceſſu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ eſſe gratiæ minoris incipiunt.
Tempora ſparſus raris canis. Ovid. 8. Met. 567.
Arena ſparſa. Virg. 3. Georg. 234.
Capilli ſparſi. Propert. lib. 2. 1. 7.
Corpus ſparſum Senatus. Lucan. lib. 7. 293.
Humerus ſparſus capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
Humus ſparſa cæleſti rore. Ovid. 1. Faſt. 313.
Manus ſparſæ cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Sparſæ manus. Plin. lib. 7. cap. 17. Vetus exemplar habet Paſſis manibus.
Sparſæ humanitatis ſale litteræ. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur cum humanitatis ſparſæ ſale, tum inſignes amoris notis.
Veſtigia ſparſa ſont laceri currus, Diſperſa. Ovid. 2. Met. 318.
Sparſior, compar. apud Plin. 26. 34.

Sparsim, Adv. [σποράδην] Paſſim. Huc atque illuc. Plin. lib. 36. cap. 7. Auguſtum undatim criſpum in vertices: Tiberium ſparſim convoluta canitie. Hard. Sparſa, non conv. q. V. Gell. lib. 11. cap. 2. Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam ſparſim & interciſe conmeminimus.

Sparsio, ōnis. f. Actus ſpargendi, de qua ſic Statius 1. Silv. 6. 11.
Hunc rorem veniens profudit Eurus.
Quicquid nobile Ponticis nucetis,
Fecundis cadit aut jugis Idumes:
Quod ramis pia germinat Damaſcus. Subjicitque,
Non tantis Hyas inſerena nimbis
Terras obruit, aut ſoluta Pleias. Rurſus 66.
Dives ſparſio quos agit tumultus? V. Turneb. Adverſ. 3. 7.
Sparſio, Κρόκος ὁ ῥαινόμενος. Gloſſ. Latinogræc. V. in crocus.

Sparsilis, e. Adj. Quod ſpargi poteſt. Tertull. de Pudic. cap. 2. Tanta ſparſilia eorum, quibus Deo adulantur.

Sparsīvus, a, um. Adj. Petron. cap. 27. Pila ſparſiva exerceri. Al. Praſina. [Sparſiva, ubi ſparſim ſtabant ludentes, non in trigonum.

Sparta, æ. & **Sparte**, es. f. [Σπάρτη] Eadem eſt quæ & Lacedæmon, urbs Laconiæ in Peloponneſo, [vel regio potius circumjecta urbi] a Sparto Phoronei filio, qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit autem civitas Græciæ inſignis, quæ diu cum Athenienſibus, de principatu certans, gravia bella geſſit, quæ Lycurgi legibus optime inſtituta fuit. Virg. 3. Georg. 405.
Veloces Spartæ catulos, acremque moloſſum
Paſce ſero pingui.
Animoſa Sparte. Stat. 5. Silv. 3. 108.
Immunita Sparte. Ovid. 10. Met. 170.
Nobilis Sparte. Senec. Theb.
Potens Sparta. Stat. 1. Achil. 402.
Spartam, quam nactus es, orna; i. e. Officio ſtrenue fungere. Adagium eſt apud Cic. 4. Att. 6. Et 1. 20.

Spartiates, æ. m. [Σπαρτιάτης] Nomen gentile. Cic. 5. Fam. 12. Spartiates Ageſilaus.

Spartānus, a, um. Adj. ut,
Gens Spartana. Ovid. 3. Met. 209.
Virgo Spartana. Virg. 1. Æn. 320.

Spartăcus, i. m. [Σπάρτακος] Famoſus gladiator fuit, ut ſcribit Appianus lib. 1. Emphyl. ex Thracia oriundus, robore animi & corporis præſtans, qui una cum Chyſo & OEnomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum ſeptuaginta gladiatoribus erupit Capua, manuque ſervorum congregata, quaſi juſto exercitu comparato, bellum ingens excitavit: ſed victus a Craſſo fuit; de quo Lucan. lib. 2. 554.
Ut ſimili cauſa caderes, qua Spartacus hoſtis. V. Appianum & Plutarch. in Vita Craſſi. Cic. 4. Philip. 15. Eſt igitur, Quirites, Populo Romano victori omnium gentium, omne certamen cum excurſore, cum latrone, cum Spartaco.
Acer Spartacus. Hor. Epod. 16. 5.
Vagans Spartacus. Hor. 3. Carm. 14. 19.

Spartarium, **Sparteus**, &c. V. infra spartum.

Spartopolios, [σπαρτοπόλιος] ſignificat Canitiem. Sed in Tragœdia, virili ſpecie, nigra ac ſubpallida: in Comœdia vero muliebri erat habitu perſona. Nam inter perſonas tragicas & comicas (ut ait Julius Pollux lib. 4. ſ. 133.) numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit) erat anus, ætate dignitateque ceteris anteſtans. Gloſſ. Græcolat. Σπαρτοπόλιος, Incanus.

Spartum, i. n. [σπάρτον] Herba geniſtæ ſimilis, ex qua funes fiebant. Dioſcoridi lib. 4. 158. id eſt quod noſtri Geniſtam appellant, fortaſſis, quia genu modo flexilis ad nexus ſit, vel quia genibus medeatur dolentibus. Eſt & aliud ſparti genus quod in Hiſpania naſcitur, de quo Plin. lib. 19. cap. 2. Idem lib. 24. cap. 9. Geniſta quoque vinculi uſum præſtat. Flores apibus gratiſſimi. Dubito an hæc ſit, quam Græci auctores ſparton appellavere, quum ex ea lina piſcatoria apud eos factitari docuerim: & nunquid hanc deſignaverit Homerus, quum dixit, Navium ſparta diſſoluta. Nondum enim fuiſſe Africanum vel Hiſpanum ſpartum in uſu certum eſt. Et quum futiles fierent naves, lino tamen, non ſparto unquam ſutas. Semen ejus, quod Græci eodem nomine appellant, in folliculis phaſeolorum modo naſcens, purgat ellebori vice, drachma & dimidia pota in aquæ mulſæ cyathis quatuor, jejunis. conf. Gell. 1. 17.
Sparto fiebant funes nautici. Liv. 22. 20. Gloſſ. Græcolat. Σπάρτος, Reſtis, Reſticula. Σπάρτος, Linia. Latinogræc. Spartum, λινοειδὴς ἐν ὅπλοις.

Spartarium, i. n. [σπαρτεῶν] Locus in quo ſpartorum frequentia eſt, vel ſpartis conſitus. Plin. lib. 11. cap. 8. Falſo excipitur ſpartum, quippe cum in Hiſpania multa in ſpartariis mella herbam eam ſapiant.

Spartarius, a, um. Adj. Idem 31. 8. Carthago Spartaria, a ſparti proventu ſic dicta.

Sparteus, a, um. Adj. [σπάρτινος] Sparto compactum & compoſitum. Columel. lib. 6. cap. 12. At ſi jam in ungulis eſt, inter duos ungues cultello leviter aperies. Poſtea linamenta ſale atque aceto imbuta applicantur, ac ſolea ſpartea pes induitur. i. e. Ex ſparto facta.
Spartei funes. Cato R. R. cap. 3.
Spartea ſporta. Columel. lib. 12. cap. 6.
Sparteæ urnæ, & Sparteæ amphoræ. Cato R. R. cap. 11. [i. e. Sparto circumtextæ, ſicut Stramineis funiculis, vel ſalice fiſſa circumdari nunc vitreæ ampullæ ſolent, quo minus offenſæ frangantur.

Sparteŏlus, i. m. Sparteoli vocati ſunt Milites, qui vigilias agebant. Nomen per contemptum iis inditum vel a calceamentorum genere, vel a ſparteis tunicis, quibus amicti fuerunt, vel a funibus, quorum multus uſus in ignibus reſtinguendis. V. Caſaubon. in Suet. Aug. 30. Lipſ. in Tacit. 3. Hiſt. cap. 64. pr. Schol. in Juven. 14. Sat. 305.
Ad fumum cœnæ Serapicæ ſparteoli excitabuntur. Tertul. Apol. cap. 39.

Spărus, i. m. [ὅπλον ἀγροῖκον Gl. L. G.] vel **Sparum**, i. n. Telum ruſticum in modum pedis recurvum, ut ait Servius. Virg. 11. Æn. 682.
Agreſtiſque manus armat ſparus. [Scribe In modum pedi, & V. reliqua Servii.
Eſt & militare quoque, ut in ſequentibus exemplis patet. Salluſt. Catil. c. 56. Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis inſtructa: ceteri, ut quemque caſus armaverat, ſparos, aut lanceas, alii præacutas ſudes portabant. [Immo hic non militare.
Spara, inquit Feſtus, minimi generis ſunt jacula, a ſpargendo dicta. Lucil.
Tum ſpara, tum murices portantur, tragula porro. conf. Sil. 1. 388. & Non. 18. 12. & 21. Gell. 10. 25.
Sparus item, Piſcis marinus. Plin. 9. 51. [Gloſſ. Græcolat. Σπάρος, ἰχθύς, Cammarus, Sparus.

Sparŭlus, i. m. dimin. Piſcis idem, de quo Ovid. Halieut. Fragm. 106.
Et ſuper aurata ſparulus cervice refulgens.
Res mihi cum ſparulo. Martial. 3. 60.

Spasmus, i. m. ſive **Spasma**, ătis. n. [σπασμός] Contractio, nervorum rigor, ſive diſtenſio, convulſio. Plin. lib. 22. cap. 8. Item ex mulſa auxiliatur renibus, ſtranguriæ, opiſthotonicis ſpaſmis, lumbis. Idem lib. 20. cap. 22. Raptis, convulſis, ſpaſmatum nervis ſalutare. Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum, Ruptis, convulſis, ſpaſticis nervis. [Sic & Hard. ſed Raptis malim. Gloſſ. Græcolat. Σπάσμα, Ruptum. Scribe Raptum. V. in rapio.

Spasmōsus, a, um. Adj. Veget. Mulom. 3. 32.

Spastĭcus, a, um. Adj. [σπαστικός] dicitur Cui aliquid intus convulſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 19. Radicem decoctam bibere ſpaſticis, everſis, convulſis, ſuſpirioſis ſalutare eſt. Sic lib. 23. cap. 1.

Spatăle, is. n. [σπατάλη] Laſcivia, deliciæ. Gloſſ. Græcolat. Varro apud Non. 1. 223. Spatale eviravit omnes venerivaga pueros. al. Spatala. Spatale, item nomen mulieris apud Martial. 2. 52. Mammoſa Spatale.

Spatalium, i. n. Ornamentum muliebre inter delicias mulierum annumeratum. A verbo Græco σπαταλάω, quod ſignificat, delicias ago & laſcivio. Plin. lib. 13. cap. 25. extr. Juba tradit circa Troglodytarum inſulas fruticem in alto vocari Iſidis crinem, corallio ſimilem, ſine foliis, præciſum mutato colore in nigrum dureſcere: quum cadat, frangi. Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoriis. Spatalia eo facere & monilia feminas. [Rectius cum aſpirata Spathalium.

Spatha, æ. f. [σπάθη] Longior enſis, ac latior a quibuſdam eſſe dicitur: a σπάζω, ſcindo, vel dilacero: vel a σπάω, quod evello ſive evagino ſignificat. Apulejus Met. 1. Et militaris ſacramenti genium ob amiſſam ſpatham verebatur. Vegetius de Re Mil. 2. 15. gladios majores, ſpathas vocari docet: minores vero, ſemiſpathas.
Spathis & haſtis auxiliarium ſternebantur. Tacit. 12. Ann. 35.
Spatha etiam dicitur, Qua coctura in vaſis permiſcentur & agitantur. Plin. lib. 23. cap. 7. Permiſcentes ſpatha coquebant. Sic in vetuſto codice, & in omnibus. Apud Celſum Spatha ſæpe legitur. Hæc Budæus. Columel. lib. 12. cap. 22. Deinde permiſceto ſpatha lignea. V. Celſ. 7. 10.

Spathŭla, æ. f. dimin. [σπαθίον] Celſus lib. 8. 15. At ſi vaſtius corpus, nervique robuſtiores ſunt, neceſſaria eſt ſpathula lignea, & quæ craſſitudinem duorum digitorum habeat. Quidam Rudiculam vocant. Gloſſ. Græcolat. Σπάθη, τὸ ξίφος, Spathula.

Spathe, es. f. [σπάθη] Genus arboris. Plin. lib. 12. cap. 28.
Spathe, Ramus palmæ. Theophraſtus Corticem palmæ vocat. Plin. lib. 16. cap. 26. Palma ſola, ut dictum eſt, in ſpathis habet fructum racemis propendentem. Idem lib. 23. cap. 5. Palma, ſive elate, ſive ſpathe, medicinæ confert germina, folia, corticem.

Spathalium, i. n. [σπαθάλιον] dimin. Palmæ ramulus cum dactylis dependentibus: de quo eſt Martialis epigr. lib. 13. 27. V. Salmaſ. not. & spatalium.

Spathĭcus, a, um. Adj. Firmic. lib. 4. cap. 1. Si Luna feratur ad Solem, interdum facit ſpathicos, & qui aſſiduis valetudinum vitiis contrahantur. Sed legendum ſuſpicor Spaſticos, nimirum a Spaſmo, id quod admonere videtur verbum Contrahantur. Utcunque ſit, Spathicos interpretor Contractos, convulſos.

Spathula. V. spatha.

Spatior, **Spatiosus**. V. spatium.

Spatium, i. n. [διάστημα, περίοδος GI. L. G. & G. L.] non folum de Loco dicitur, fed etiam de Tempore.

De loco. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Sidus fpatiis immutabilibus ab Ortu ad Occafum commeans.

Spatium cum de loco dicitur, eft Quantum alicujus loci patet magnitudo. Sic etiam ejus fpatii Ambulatio & decurfus vocatur. Cic. 1. de Orat. 24. Tum Scævolam, duobus fpatiis tribusve factis, dixiffe. i. e. Cum bis aut ter totum ambulationis fpatium perambulaffet. Tranquillus in Domit. cap. 4. Singulos (miffus) a feptenis fpatiis ad quina corripuit. i. e. A feptenis curfibus, a feptenis curriculis. Turnebus.

Difcrimina fpatii. Ovid. 8. Met. 577.

Interius fpatium, pulcherque receffus. Ovid. 7. Met. 671.

Adverfa fpatia. Virg. 5. Æn. 584.

Defertum fpatium. Lucret. lib. 1. 1103.

Diftans fpatium. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Extremum fpatium. Virg. 5. Æn. 327.

Immenfum & enorme fpatium. Tacit. in Vita Agric. 10.

Latum fpatium, εὐρυχωρία, Gloff. Græcolat.

Maxima campi fpatia. Virg. 3. Georg. 203.

Mediocre fpatium. V. Mediocris, in medius.

Multiplex loci fpatium. Lucret. lib. 2. 162.

Remotum fpatium. Ovid. 2. de Arte Am. 487.

Silveftria fpatia. Cic. 1. de Legib. 15.

Tritum fpatium. i. e. Via trita. Ovid. 2. Met. 168.

Abeffe fpatio, tranfitu, paffibus, &c. V. absum.

Addere fe in fpatia. Virg. 1. Georg. 514.

Complere fpatium. Lucan. lib. 5. 153.

Conficere viam fpatiis. Virg. 2. Georg. 541.

Corripere fpatium. V. corripio.

Difclufus iniquis fpatiis. Virg. 4. Georg. 147. i. e. Anguftis. Nimium enim excreviffet Georgicorum liber, fi hortorum culturam inferuiffet.

Diftare æquali fpatio. Ovid. 8. Met. 248.

Diftare pari fpatio utrinque. Ovid. 10. Met. 175.

Diftare quadrageno fpatio. Plin. lib. 17. cap. 23.

Emetiri fpatium oculis. Virg. 10. Æn. 772.

Evadere fpatium. Virg. 12. Æn. 907.

Facere fpatium. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Facere fpatia, Ambulare. Cic. 1. de Orat. 24. Poftero autem die, cum illi majores natu fatis quieffent, in ambulationem ventum effe dicebat: tum Scævolam duobus fpatiis tribusve factis dixiffe, Cur non imitamur, Craffe, Socratem illum, &c. h. e. Bis aut ter emenfo ambulationis fpatio. *Apres avoir fait deux ou trois tours en fa promenade.* conf. fupra a pr. & Spatium unum Bafilicæ, &c. infra.

Infurgere patenti fpatio. Ovid. 3. Amor. 2. 79.

Interftincta fpatia columnis. Stat. 3. Silv. 5. 90.

Laxantur vacuis locis ampla fpatia. Sen. Herc. fur. 9.

Nobilitata fpatia Academiæ. V. nobilis.

Notata infcriptis lapidibus fpatia. Quintil. lib. 4. cap. 6.

Porrigere membra in fpatium. Ovid. 2. Met. 197.

Planis fpatiis porrectus locus. Hor. 1. Epift. 7. 42.

Relicto fpatio fequi aliquem, i. e. Poft intervallum fpatii. Virg. 5. Æn. 321.

Tenere fpatii aliquid. Ovid. 1. Met. 440.

Terret me fpatium viæ. i. e. Viæ longitudo. Ovid. 8. Met. 794.

Tranfcurrere fpatium. Lucret. lib. 2. 162.

Vacat infinitum fpatium. Idem lib. 2. 1052.

Spatium unum bafilicæ, pro Uno verfu ambulationis. Cic. pro Muren. 70. de fectatoribus loquens, A quibus fi domus noftra celebratur, fi interdum ad forum deducimur, fi uno bafilicæ fpatio honeftamur, diligenter obfervari videmur, & coli. Budæus.

Spatium, pro Curriculo. Lucret. lib. 4. 1193.

— follicitat fpatium decurrere amoris.

Spatium & Curriculum. Cic. de Amicit. 40. Deflexit enim jam aliquantulum de fpatio curriculoque confuetudo majorum. Idem in Orat. 12. Fateor me oratorem, fi modo fim, aut etiam quicunque fim, non ex Rhetorum officinis, fed ex Academiæ fpatiis exftitiffe: illa enim funt curricula multiplicium, variorumque fermonum. Ex Academiæ fpatiis, h. e. Ex Platonica philofophia, quoniam Plato in Academia docuit. Spatia vocat Ambulationes, in quibus philofophi docebant. Curricula pro Exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabir. perd. reo 6. Meque, ex comparato & conftituto fpatio defenfionis, in femihoræ curriculum coegifti. [Ubi Spatium & Curriculum Synonyma funt, ut & in in priori loco.

Spatium hominum a veftigio ad verticem, Menfura, dimenfio altitudinis. Plin. lib. 7. cap. 17.

De tempore, Dies finitus, ut in Gloff. Græcol. exp. ut, Spatium cogitandi. Ter. Andr. 1. 2. 11.

Ut ne effet fpatium cogitandi ad difturbandas nuptias. Ter. Phorm. 4. 4. 20.

Spatium quidem tandem apparandis nuptiis,
Vocandi, facrificandi dabitur paululum. Cic. 1. Off. 119. Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem, &c.

Spatium & Tempus. Cic. pro Quint. 6. Quæ quanta fit, nifi tempus & fpatium datum fit, intelligi non poteft.

Spatium ad. Cic. 4. de Finib pr. Aut fpatium fumamus ad cogitandum. Idem 10. Fam. 23. Pontesque, quos feceram, interrupi: ut fpatium ad fe colligendum haberent homines.

Biennii fpatium. Cic. 1. Q. frat. 1. 11. Qui tibi biennii fpatio nunquam in fufpicionem avaritiæ venerit.

Dierum quinque fpatium. Liv. 1. 17. Quinque dierum fpatio finiebatur imperium. Cic. 4. Verr. 96. Et erat fpatium dierum fere triginta ante Cal. Decemb.

Temporis præteriti fpatium refpicere. Cic. pro Arch. 1. Quoad longiffime poteft mea mens refpicere fpatium præteriti temporis.

Vitæ fpatium. Cic. pro Arch. 29. Si quibus regionibus vitæ fpatium circumfcriptum eft, &c.

Vitæ fpatium & longinquitas. Plin. lib. 7. cap. 48.

Vitæ extentum fpatium. i. e. Longum. Patercul. lib. 1. 11. 6.

Spatium vitæ, pro Anno. Plin. 7. 51. Sexagefimum vitæ fpatium.

Sine fine fpatium. Lucret. lib. 2. 91.

In medio fpatio. Cic. 3. de Orat. 7. O fallacem hominum fpem, fragilemque fortunam, & inanes noftras contentiones, quæ in medio fpatio fæpe franguntur.

Hoc fpatio. Cic. 2. de Orat. 353. Hoc interim fpatio conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidiffe.

Annuum fpatium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Breve fpatium. Lucret. lib. 2. 77.

In tam brevi fpatio. V. in præpofitionem.

Diurnum & nocturnum fpatium. Cic. 1. de Invent. 39.

Longo fpatio. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo fpatio multa hereditatibus tenebantur.

Longius fpatium anno. Ovid. 18. Epift. 25.

Medium noctis fpatium. Ovid. 9. Met. 685.

Parvum fpatium. Propert. lib. 2. 24. 43.

Velocis fpatii meta noviffima, Mors, finis vitæ. Sen. Troad. 5.

Arcto fpatio coercere aliquem. Ovid. 2. Trift. 531.

Dari fpatium alicui. Cic. 1. de Orat. 252. Quantum in hac acie quotidiani muneris fpatii nobis datur. conf. Spatium & Tempus fupra.

Evanefcit dolor fpatio. Ovid. in Ibin 11. Spatio fcilicet temporis.

Habere fpatium ad dicendum. Cic. 2. Verr. 56. Etiam fi fpatium ad dicendum noftro commodo, vacuosque dies habuiffemus.

Intercedit fpatium dum. V. intercedo.

Interjecto fpatio. V. interjicio.

Interponere fpatium. V. interpono.

Interpofitum fpatium longius æquo. Lucret. lib. 4. 561.

Occidit fpatium. V. occido.

Sortitus fpatium brevis vitæ. Ovid. 3. Met. 125.

Sum. ut, Quum erit fpatium, utrumque dabo. Cic. 5. Att. 14. Et 9. Fam. 5. Mihi fi fpatium fuerit, in Tufculanum ante Nonas veniendi, iftic te videbo.

Sumere fpatium ad aliquid faciendum. V. sumo, & fupra Spatium ad.

Surripere aliquid fpatii. Cic. 5. Att. 14.

Tranfcribere vitæ fpatium alicui. i. e. Tranfponere. Metaphora eft ab iis, qui nomina five pecuniam aliis creditoribus tranfcribunt. Ovid. 7. Met. 173.

Spatium, pro Dilatione. Liv. 8. 32. Orabant ut rem in pofterum diem differret: & iræ fuæ fpatium, & confilio tempus daretur. Budæus.

Spatium, pro Menfura & temporibus pedum in carmine. Cic. in Orat. 193. Trochæum autem, qui eft eodem fpatio, quo choreus, cordacem appellat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Poëma nemo dubitavit perito quodam initio fufum, & aurium menfura, & fimiliter decurrentium fpatiorum obfervatione effe generatum.

Spatiŏlum, i. n. dimin. Arnob. lib. 4. Quædam fpatiola defamata. Pallad. 1. 38. Spatiolis inter fe patentibus.

Spatiōsus, a, um. Adj. [εὐρύχωρος Gl. G. L.] Amplum, feu Capax, ut vult Gloff. fignificat. Columel. lib. 6. cap. 2. Idem lib. 5. cap. 5. Laxiora interordinia relinquenda: five bidentibus anguftiora: fed neque fpatiofiora quam decem pedum, neque contractiora quam quatuor.

Ævum fpatiofum. Ovid. 8. Met. 529.

Corpus fpatiofum. Ovid. 3. Met. 56.

Thefes ad exercitationem dicendi fpatiofæ atque uberes. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Bellum fpatiofum, Quod diu durat. Ovid. 13. Met. 206.

Nox fpatiofa. Ovid. 1. Epift. 9.

Senectus fpatiofa, Longa. Ovid. 12. Met. 186.

Tempus fpatiofum. Ovid. 1. Amor. 8. 81.

Vetuftas fpatiofa. Ovid. 15. Met. 623.

Compar. Æquo fpatiofior. Ovid. 2. de Arte Am. 644.

Superl. Spatiofiffimus paries domus. Quintil. Decl. 1.

Sedes fpatiofiffima. Plin. Paneg. 63.

Spatiōse, [εὐρυχώρως] Spatiofius, Spatiofiffime; Uberius, copiofius, diffufius. Plin. 3. Epift. 18. pr. Eadem illa fpatiofius & uberius volumine amplecti. Plin. lib. 25. cap. 8. Et in Creta autem non fpatiofe nafcitur. Idem lib. 13. cap. 5. Quoniam fpatiofe fruticat. Propert. lib. 3. 20. 11.

Spatiosĭtas, ātis. f. Sidon. 2. Epift. 2. Exactiffima fpatiofitate quadrari.

Spatior, [περιπατέω, σεμνύνω] āri. Deambulare. Virg. 4. Æn. 62.

Aut ante ora deûm pingues fpatiatur ad aras. Plin. lib. 5. cap. 9. de Nilo, Per totam fpatiatus Ægyptum, fecundus innatat terræ. Ovid. 2. Met. 573. — fumma fpatiarer arena.

In umbra fpatiari. Propert. lib. 4. 9. 40.

Palæftrice fpatiari. Cic. de Opt. gen. orat. 8. Sed ita ut palæftrice fpatiari in xyfto liceat. V. palæstra.

Paffibus conjunctis fpatiantur ambo. Ovid. 11. Met. 64.

Spatiari, metaphorice, pro Latius vagari. Sen. de Ira 3. 10. Proderit morbum fuum noffe, & vires ejus, antequam fpatientur, opprimere.

Spatians, antis. Partic. [περιπατῶν] Plin. lib. 57. cap. 8. Petitur ex alto, in centenos pedes actis plerumque puteis, ore anguftatis, intus (ut in metallis) fpatiante vena.

Flumine lato fpatiantem Gangem bibit. Ovid. 5. Trift. 3. 23.

Brachia fpatiantia compefcere. Ovid. 14. Met. 629. Brachia intelligit arborum aut vitium.

Spatiatus, a, um. [περιπατηθείς] Partic. ut

Litore curvo fpatiata conjux. Ovid. 3. Faft. 469.

Spatiātor, ōris. m. [περιπατητικός] Macrob. 2. Saturn. 10. M. Cato Senatorem non ignobilem Cæcilium fpatiatorem & Fefcenninum vocat. Spatiatorem pro Erratore pofuit Cato, auctore Fefto.

Spatula, V. Spathula, poft spatha.

S P E

Specialis, **Specialitas**, **Specialiter**, **Speciarius**, **Speciatim**, **Species**, **Specillum**, **Specimen**, V. infra in specio.

Spĕcio, vel **Spĭcio**, xi, ctum, [βλέπω] ĕre. apud antiquos in ufu fuit, quod Videre fignificat. Unde augures Specere, hoc eft infpicere aves dicebantur. Ennius,

Vos epulo poftquam fpexit. Plaut. Caf. 3. 1. 2.

— nunc fpecimen fpecitur, nunc certamen cernitur. Plaut. Truc. 5. 8.

Supplicium ad te hanc minam fero auri, fi mihi rides, fpice. i. e. Cerne. Al. Efpice. V. Accidal. not. Hoc verbo Plaut. Mil. 3. 1. 100.

utitur, ne quis hic insolens putet. In editis Ridespice male legitur. Turneb. 11. 21.

Spicit & spiciunt ex Plauto & Catone adduxit Festus. Et apud eundem sic scribit Ennius:

Quod ubi rex paulo spexit, de contibus celsis. conf. Varr. de L. L. 5. 8. Plaut. Mil. 3. 1. 98.

Spectio, ōnis. f. a Specio verbo antiquo. Varr. lib. 5. de L. L. 8. Et quod in auspiciis distributum est: qui habeant spectionem, qui non habeant, &c.

Spectio, in auguralibus ponitur pro Aspectione & nuntiato, quia omne jus sacrorum habent, auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem gererent magistratus, non ut possent impedire nuntiando, quæ cum vidissent satis, spectio sine nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nuntiando. Festus. [V. Cic. 2. Phil. 81. ejusdemque & Festi interpretes.

Spectus, ûs. m. Adspectus. Pacuv. apud Festum, Spectu protervo ferox. Apul. Met. 3.pr. Obliquato spectu conspicio. al. Aspectu. Plin.2.52. In sedecim partes cælum in eo spectu divisêre Tusci. Hard. Aspectu.

Specimen, ĭnis. n. [δεῖγμα Gl.L.G. & G.L.] Argumentum quoddam, & probatio, sive Exemplar rei alicujus occultæ: quale est quod in mercibus emptori solet ostendi, ut in pannis; vel degustatio in esculentis. Plaut. Most. 1. 2. 52.

Unum ubi emeritum est stipendium, igitur tum
Specimen cernitur, quo eveniat ædificatio.

Egregium specimen. Sen. Theb. 1.
Popularis judicii specimen. Cic. de Clar. Orat. 188.
Adhibere specimen. V. ADHIBEO.
Capere specimen. Cic. 1. Tusc. 32. Quid illud? num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura? [An Debeat?
Capere specimen omnis affectus. Sen. Med. 6.
Dare specimen. Virg. 2. Georg. 241.

Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara,
Tale dabit specimen, &c.

Dare specimen ceteris, & Sui periculum facere. Cic. 1. Verr. 27. Tu vero, Cæcili, quid potes? quo tempore, aut qua in re, non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? V. DO.
Esse aliquibus specimen. Cic. 3. de Legib. 10.
Sumere specimen. Plin. lib. 7. cap. 55.
Specimen, i. e. Indicium. Cic. in Pison. 95. Damnatio ista, quæ in te flagitatur, obstitit P. Rutilio, quod specimen habuit hæc civitas innocentiæ. i. e. Exemplum, ut ait Budæus. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Cur temperantiæ, prudentiæque specimen, ante simulacrum Vestæ, Pontifex Maximus est Q. Scævola trucidatus?
Dare specimen indolis. V. INDOLES.
Habeo hoc specimen probitatis illius. Plin. in Paneg. cap. 61. Ingentis animi specimen haberetur. conf. SPECIO supra.

Species, ēi. f. [εἶδος, Gl. omn.] Effigies, facies, imago; ab antiquo verbo Specio, quod vide. Plaut. Bacch. 4. 7. 40. Bellan' videtur specie mulier? Idem Most. 1. 3. 23. Ain' alios meam speciem irridere? Species ab aspectu dicta est, inquit Gell. lib. 13. cap. 28.
Confingere quandam formam & speciem deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 37.
Accipere speciem. V. ACCIPIO.
Gemma specie crystallina. Plin. lib. 31. cap. 10.
Gemma specie vitrea. Plin. lib. 37. cap. 10.
Humana species & figura. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Portentum atque monstrum certissimum est, esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate bestias vicerit.
Magnificæ species, cultusque locorum. Stat. 3. Silv. 5. 89.
Oris species. Liv. 2. 23. pr. Ad hoc promissa barba & capilli efferaverant speciem oris.
Ovorum specie. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos, ovorum specie, pariunt.
Soli species, Forma, & qualitas. Columel. lib. 2. cap. 2.
Urbis species, pro Forma & situ. Plaut. Pers. 4. 4. 2.
Vertuntur species animorum. Virg. 1. Georg. 420. i. e. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.
Decolor æris species. V. DECOLOR.
Decora species. V. DECORUS.
Eximia pulchritudinis species. Cic. in Orat. 18.
Fœda specie tæter. Lucret. lib. 2. 421.
Formosa & illustris species. Cic. 3. de Orat. 52.
Globosa species. Plin. lib. 37. cap. 10.
Liberalis species. Cic. 1. Off. 141.
Miranda species. Lucret. lib. 2. 1036.
Misera & flebilis species. Cic. 11. Philip. 7.
Multiformes species. V. post MULTUS.
Ovata species. V. Ovatus in OVUM.
Sacra species. Sen. Octav. v. 488. — generis humani arbiter

Electus, orbem tu sacra specie regis,
Patriæ parens. i. e. Specioso & magnifico titulo Patris patriæ.

Semiferæ hominum species. Lucret. lib. 2. 701.
Serena species mundi. Serenitas vel pulchritudo. Lucret. lib. 4. 138.
Commovere animos aliquorum natura & specie sua. Cic. 2. Off. 32.
Habere. ut, Tephritis gemma novæ lunæ speciem habet, curvatæ in cornua. Plin. lib. 37. cap. 10.
Reddere speciem alicujus rei. Plin. lib. 37. cap. 10.
Repræsentat cordis speciem Encardia gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Rursus ibidem, Enorchis divisa testium effigiem repræsentat.
Spargere radios fulgentes in orbem ad speciem sideris. Plin. lib. 37. cap. 10.
Sum. ut, Est Pæantidibus gemmis species aquæ glaciatæ. Plin. 37. 10.
Species, sine Genit. adjecto, pro Pulchritudine, seu Forma. Liv. 1. 1. 7. Boves mira specie. Et cap. 9. Unam longe ante alias specie & pulchritudine insignem.
Cum Genit. Ovid. 5. Fast. 353. — ætatis specie, dum floreat, uti.
Species, pro eo quod videtur aliquid esse, nec est. ut, Cic. de Amicit. 47. Securitas, specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda.
Adulationis species. Plin. 5. Epist. 3. Ne quam in speciem adulationis incidam.
Amicitiæ specie deceptus. Tacit. 1. Ann. 10. i. e. Simulatione.
Honestatis species neque probabilis, neque satis idonea. Cic. 3. Off. 41.

Veri species. Hor. 2. Serm. 3. 208.
Præter speciem stultus es. Plaut. Most. 4. 2. 49. h. e. Stultior, quam vel ex vultu appareat.
Vera comitia adumbrata ad speciem & vetustatis usurpationem. Cic. 2. de Lege Agr. 30.
Ferre præ se speciem boni viri. Cic. 2. Off. 39.
Habere humanitatis primam speciem. Cic. 4. Tusc. 32.
Insidebat in ejus mente species eloquentiæ. Cic. in Orat. 18.
Induere speciem percussoris. Liv. 40. 12.
Intueri hujus vitæ speciem. Cic. 1. Fam. 9.
Præbere speciem scurrantis. Hor. 1. Epist. 18. 2.
Sustinere alicujus dignitatem, non solum consilio, sed ipsa specie. Cic. pro Domo 5.
Rixæ specie. Liv. 1. 40. i. e. Simulatione.
Ad speciem accommodatus. V. ACCOMMODO.
Ad speciem adornari. V. AD, præpos.
In fictæ simulationis specie pietas inesse non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
In speciem, h. e. Ipsa specie, ipso externo conspectu. Cic. 7. Verr. 85. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum.
In speciem modo preces jactantur, Simulate. Liv. 4. 42.
Per speciem legationis in Asiam ablegatus est, ut invidiæ subtraheretur. Auctor de Viris Illust. 64. Liv. 1. 41. Celata morte Tarquinii, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmavit.
Adumbrare speciem excellentis eloquentiæ. Cic. in Orat. 43.
Devincere aliquos specie clementiæ. Cic. 2. Philipp. 116.
Dedit exercitus speciem hosti abeuntis. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Duci utilitatis specie. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Efficere speciem exercitus. Cic. 12. Fam. 13. Ex quibus utrisque civitatibus, Græcorum militum numero, speciem exercitus effecit.
Habere gloriæ speciem. Cic. 10. Fam. 12. Hæc omnia, quæ habent speciem gloriæ, collecta ex inanissimis splendoris insignibus, contemne. Idem 13. Fam. 30. Non dubito quin scias, in his necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse conjunctissimum, non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.
Habere speciem utilitatis voluptas dicitur. Cic. 3. Off. 12.
Habet interim aliquam speciem probationis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Induere speciem latronis. V. INDUO.
Præbere speciem atque opinionem pugnantium. Cæs. 3. Bell. Gall. 25.
Esse in speciem, i. e. In decorum. Plaut. Most. 1. 2. 41.

Ut & in usum boni, & in speciem populo Sint.

Species, Aspectus, res visa. Virg. 2. Æn. 407.

Non tulit hanc speciem furiata mente Chorœbus.

Aulæ tacitæ flebilis species, Lugubris aspectus atrii deserti. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 148.
Rei alicujus speciem præbere, Referre. Plin. lib. 20. cap. 19. Foliis (si procul intuearis) speciem passerum præbentibus.
Species, pro Visionibus nocturnis. Liv. 26. 19. Pleraque apud multitudinem, aut per nocturnas visa species, aut, velut divinitus mente monita, agens. De P. Cornelio Scipione loquitur.
Cælestium species oblata. Liv. 1. 31. extr.
Variæ illudunt species. Virg. 4. Georg. 406.
Eadem est in somniis species eorum, quæ vigilantes videmus. Cic. 4. Acad. 52.
Vanæ finguntur species, velut ægri somnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Moveri falsa visione & specie doloris. Cic. 2. Tusc. 42.
Species, Lucretio etiam est, Actio ipsa cernendi, quæ Græce ὄψις dicitur, vel potius Sensus cernendi, ut cum scribit, lib. 5. 723.

Denique eam partem, quæcunque est ignibus aucta
Ad speciem nobis vertit. i. e. Oculos nostros versus. Turneb.

Species etiam a Vitruvio 9. 4. usurpatur, cum res aliquam in partem conversa spectat. Nam cum de Luna dixisset, Superiora spectat: subjecit, Totum lumen ad superiorem speciem retineri: id est totum ejus sic retineri lumen, ut sursum spectet. Ex Turnebo. [Species, pro Facie.
Species [εἶδος Gl.G. L.] definitur a Dialecticis, ut sit, Id quod dicitur de pluribus differentibus numero: ut homo est species, sub qua comprehenduntur Socrates, Plato, &c. Cic. in Topic. 30. In divisione formæ sunt, quas Græci εἴδη vocant: nostri, si qui hæc forte tractant, species appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. Nolim enim, ne si Latine quidem dici possit, specierum & speciebus dicere: & sæpe his casibus utendum est, at formis & formarum velim, &c. Forma est notio, cujus differentia ad caput generis & quasi fontem referri potest. Idem 1. Acad. 30. Mentem volebant rerum esse judicem, solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset simplex, & unius modi, & tale quale esset. Hanc illi εἴδη appellabant, jam a Platone ita appellatam: nos recte speciem possumus dicere. conf. FORMA.
Vivere specie dissimili. Diverso genere. Lucret. lib. 2. 663.
Partes generis, communione quadam similes, specie autem differentes. Cic. 1. de Orat. 189.
Objici formæ, & offerre speciem. Cic. 1. de Divin. 81.
Summæ species duæ, sicca & liquida. Plin. lib. 24. cap. 7. De resina.
Optima species, & figura dicendi. Cic. in Orat. 2. Quid enim est majus, quam quum tanta sit inter oratores bonos dissimilitudo, judicare quæ sit optima species, & quasi figura dicendi? Utrumque per translationem dictum. Nam Species proprie forma est cujusque rei, quam aspicimus: Figura vero a fingendo dicta est. Verum quia Species ea est, quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideo pro cujuslibet rei propria natura poni solet. ut Species hominis sit idem, quod Natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt Species rerum æternas esse: quia licet singularia atque individua intereant, tamen ipsa natura conservatur. Ut post centum annos nullus erit eorum hominum, qui nunc sunt: & tamen erit hominum species & natura, sed in aliis hominibus. Hoc autem in loco Species ponitur pro Modo quodam, & quasi Facie orationis: quæ tunc optima est, quum res eas, de quibus sermo est, ita exprimit, ut ante oculos ponere videatur, & res humiles presse ac subtiliter, mediocres æqualiter ac temperate, magnas sublimiter & graviter enuntiet.

Speciem prifci Jurifconfulti appellant, quod recentiores Legis cafum. Ulpianus in Tract. Donat. inter virum & uxorem, cap. Sed interim. Quando itaque non retro agitur, emergunt vitia, ut Marcellus animadvertit in fpecie hujufmodi. Paulus in Tractatu 2. de Legat. cap. Largus. Proxime ex facto incidit fpecies talis. Ibidem tamen, In hunc cafum, Inquit ille, ancillas fubftitutas videri, in quem cafum fideicom. mereri. Quintil. Thema vocat, quafi facti pofitionem vel eventus. In hac igitur fpecie, fignificat Quum ita contingit.

Species in plurali, pro Aromatibus aliquando fumitur. Macrob. lib. ult. Saturn. cap. 8. Species & acres & calidæ, fuperficiem, cui apponuntur, exulcerant. Martianus in l. ult. D. de publican. Species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c.

Species auri, *Des Espéces*. V. Præ manu, in MANUS. H. St. Ita fæpe, puto, J. Cti.

Refiftentes fpecies. V. in dictione ADÆRO.

Speciālis, e. Adj. [εἰδικός, ἰδικός Gl. G. L.] non tam Particulare, quam Proprium, & veluti Peculiare fignificat. Julius Capitolinus in M. Phil. cap. 17. Macrianorum familiam id fpeciale femper habuiffe, ut Alexandrum Magnum in auro atque argento exfculptum femper haberent. Sen. Epift. 58. ait, Genus generale & genera fpecialia effe. V. Quintil. 5. 7. & 12. 2.

Speciālĭter, Adv. [εἰδικῶς Gl. L. G. ἰδικῶς G. L.] Columel. lib. 3. cap. 9. Atque de cura eligendi malleoli generatim præcepimus: nunc illud proprie fpecialiter. Quintil. lib. 6. cap. 11.

Compar. Qui fpecialius jactantur. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. 141.

Speciālĭtas, ātis. f. Tertull. adv. Marc. 5. 8. In diftributione facienda, & in fpecialitate interpretanda.

Speciārius, a, um. Adj. Specialis. Cæf. 3. Bell. Civil. 53. ubi de Scevæ centurionis fcuto loquitur: Cohortemque, inquit, poftea duplici ftipendio frumento, vel fpeciariis militaribusque donis ampliffime donavit. Dubitarunt aliquando docti de lectione hujufce loci. Turneb. Adverf. 27. 24. in antiquis depravate fcribi ait, Frumento, vefpeciariis, militaribus donis. Ex quo ille facit, Vefte, pecuniariis, militaribus. Jac. Dur. Caffellius 2. 15. Variar. vulgatam lectionem tuetur, & Speciaria dona interpretatur Triticum, lardum, oleum, vinum, ceteraque legumina, quæ a JCtis aliisque auctoribus prifcis trito vocabulo Species dicuntur. Caffellii lectionem approbat Lipfius, & profecto quicquid alii fubftituant, retinenda illa videtur. [Immo vero merito cordatioribus fufpecta eft, vel propter importunam prorfus Difjunctivam particulam, quum fententia loci Copulativam requirat. Itaque locum Rob. Steph. ut & Fulv. Urfin. afterifco notarunt, quum Aldina & Juntina vulgatam exprimant. Ant. Auguftinus legit, Frumento, Vefte, pecunia, aliisque militaribus donis. P. Victorius vero Var. lect. 1. 23. Frumento, vefte, diariis, militaribus donis. Sed quorfum Diaria, fervile præmium? Lege, Vefte, peculiaribusque mil. don.

Speciaria, æ. f. Infcriptio vetus in lapide Romæ, apud Reinef. Infcr. claff. 5. §. 39. THALASSIAE. MIMAE. C. PISONIS. NOTHI. SPECIARIAE. CONTVBERN. BENE. MERENT. V. Lex. Pitifc.

Speciātim, Adv. [κατ' εἶδος] contrarium habet Generatim. Cic. Poft redit. in Senat. 20. Multa de me C. Meffinius & amicitiæ & Reipublicæ caufa dixit, legem fpeciatim initio de falute mea promulgavit. Vetus exemplar legit Separatim.

Speciōsus, a, um. Adj. [ἰνειδής, Gl. L. G. al. εὔμορφος] Pulcher fpecie, i. e. forma. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus fpeciofæ, fed fapore caryotarum forores.

Corpus fpeciofiffimum. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Eloquentia locuples & fpeciofa. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Fabula fpeciofa locis. Hor. de Arte Poet. 319.

Frons fpeciofa altis cornibus. Ovid. 3. Met. 20. al. Spaciofa. [Quod nollem Doctiff. interpretibus tantopere fe probaffet. confundi autem hæc folent. V. Ulmus fpeciofa.

Juventus fpeciofa. Valer. 7. Argon. 556. al. Pegafea.

Mulier fpeciofa, Formofa. Ovid. 3. de Arte Am. 421.

Miracula fpeciofa. Hor. de Arte Poet. 144.

Ulmus fpeciofa nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiofa.

Vocabula fpeciofa. Hor. 2. Epift. 2. 116.

Honore tituli fpeciofus. Ovid. ad Liv. 269.

Familiam nemo fpeciofiorem producit. Sen. Epift. 87.

Familia admodum fpeciofa. Vellei. Paterc. 2. 59.

Perfonas fpeciofas accipere debemus, Clariffimas perfonas utriusque fexus: item eorum, qui ornamentis Senatoriis utuntur. Hæc Ulpianus in l. Speciofas. D. de verb. fignific.

Dictu fpeciofus. Liv. 1. 23. Sed fi vera potius, quam dictu fpeciofa dicenda funt.

Speciofus, [πιθανός Gl. L. G.] pro Dictu fpeciofo.

Criminatio minus fpeciofa, Quæ parum coloris habet. Liv. 1. 54.

Caufas juftas, magnas, & fpeciofas habere. Cic. 16. Att. 7.

Nomina fpeciofa imponere culpæ, Pulchra & honefta. Ovid. 7. Met. 69.

Compar. Plin. lib. 19. cap. 30. Triticum quo celerius, eo fpeciofius & robuftius. Celf. lib. 2. cap. 2. Si plenior aliquis, & fpeciofior, & coloratior factus eft.

Superl. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 7. Hoc enim fpeciofiffimum eft in illo, quod dedimus vel perdituri, quod totum permifimus accipientium arbitrio.

Speciose, [εὐπρεπῶς] ius, iffime. Adv. Ornate. Liv. 34. 7. Et equus tuus fpeciofius inftratus erit, quam uxor veftita.

Africani humanitas late fpeciofeque patuit. Val. Max. 5. 1. 6.

Speciofius ingredi, Cum ornatu. Columel. lib. 2. cap. 2. Hor. 1. Epift. 18. 52.

— adde, virilia quod fpeciofius arma
Non eft qui tractet.

Hafta fpeciofiffime contorta. Quintil. 9. 4.

Speciosĭtas, ātis. f. Tertull. de Cultu fem. cap. 2. Naturalis fpeciofitas.

Spectrum, i. n. [εἴδωλον, φάσμα] Spectra funt, quæ Græce Idola dicuntur. h. e. Simulacra & imagines rerum intellectui occurrentium. Cic. 15. Fam. 16. Fit enim nefcio quid, ut quafi coram adeffe videare, quum fcribo aliquid ad te, neque id κατ' εἰδώλων φαντασίας, ut dicunt tui amici novi, qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας fpectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catius Infuber Epicureus, qui nuper eft mortuus, quæ ille Gargettius, etiam ante Democritus εἴδωλα, hic Spectra nominat. His autem fpectris etiam fi oculi poffent feriri, quod vel iis ipfa occurrunt: animus qui poffit, ego non video. Doceas tu me oportebit, quum falvus veneris, in meane poteftate fit fpectrum tuum, ut fimul ac mihi collibitum fit de te cogitare, illud occurrat, neque folum de te, qui mihi hæres in medullis, fed fi infulam Britanniam cœpero cogitare, ejus, εἴδωλον mihi advolabit ad pectus. Ex his imaginibus fiunt vifa, id eft phantafiæ: quorum in Academicis longa eft difputatio apud eundem. [Ridet autem Cic. Catianam interpretationem, nec omnino probat. Forfan jam olim Larvas & Lemures hac voce appellabant folum.

Spĕcŭla, æ. f. [σκοπή, σκοπιά, ἀποπτον, περιωπή] accipitur pro Loco edito & eminenti, unde aliquid longe videri & profpici poteft, five fit mons, five turris, five lapis, five arbor, five quid aliud eminens. Valla in Raudenf. Specula, locus unde fiunt excubiæ, an hoftes veniant, tranfeantne, an maneant, quot fint, & quæ funt id genus. Virg. 8. Ecl. 59.

Præceps aërii fpecula de montis in undas
Deferar. Ovid. 18. Epift. 12.
— in fpeculis omnis Abydos erat. Cic. 7. Verr. 93. Non

enim, ficut antea confuetudo erat, prædonum adventum fignificabat ignis e fpecula fublatus, aut tumulo.

Specula & Speculum ficut genere, ita fignificantia differunt. Nam Specula, defpicientiam fignificat; Speculum, quo imago redditur. Ex Nonio 5. 47.

Alta fpecula. Virg. 3. Æn. 239.

In fpeculis effe. Cic. 9. Att. 32. Satius effe exiftimo vos difpertitos, & in fpeculis effe. Liv. 34. 26. pr. Diem inde unum in fpeculis fuit, fi quid novi motus oriretur.

Ex fpecula profpectare tempeftatem futuram. Cic. 4. Fam. 3.

Speculæ funt quod nos Gallice dicimus *Carneaux*. Virg. 4. Æn. 586.

Regina, e fpeculis ut primum albefcere lucem
Vidit, &c.

Specula, dimin. a Spe. V. SPES.

Spĕcŭlor, [κατασκοπῶ Gl. G. L.] āri. a Specula fit, quafi E fpecula profpectare, vel, Ut aliquis videat, intendere. Plaut. Moft. 2. 1. 82.

Concedam a foribus huc: hinc fpeculabor procul,
Unde advenienti farcinam imponam feni. Cic. 1. in Catil. 6.

Multorum te etiam oculi & aures non fentientem, ficut adhuc fecerunt, fpeculabuntur atque cuftodient. Idem 7. Verr. 160. Tum ifte fe comperiffe ait, eum fpeculandi caufa in Siciliam ab ducibus fugitivorum effe miffum.

Obitus & ortus fignorum fpeculamur. Virg. 1. Georg. 257.

Offenfas principum acriter fpeculari. Tacit. 3. Hift. 38.

Infidiari & fpeculari. Cic. 1. de Orat. 173.

Obfidere & fpeculari. Cic. pro Flacc. 57.

Perfcrutari & fpeculari. Cic. 5. Tufc. 9.

Spĕcŭlātus, a, um. Partic. Vell. Paterc. 2. 118. 2. Haud imprudenter fpeculatus.

Spĕcŭlābundus, a, um. Adj. Tacit. 4. Hift. 50. Feftus, Adrumeto ubi fpeculabundus fubftiterat, ad legionem tendit.

Speculabundus ex rupe. Suet. in Tiber. cap. 65. Aptatis etiam navibus, ad quafcunque legiones meditabatur fugam, fpeculabundus ex altiffima rupe identidem. h. e. Subinde fpeculans.

Spĕcŭlātio, ōnis. f. [κατάσκεψις Gl. L. G. κατασκοπή G. L.] Ammian. 26. 10. Speculationibus doctus.

Spĕcŭlātus, ûs. m. [θεώρησις] Plin. lib. 10. cap. 73. Feles quam occulto fpeculatu in mufculos exfiliunt.

Spĕcŭlāmen, ĭnis. n. Prudent. Apoth. v. 20.

— hebes intuitus fpeculamine glauco.

Spĕcŭlātor, ōris. m. [κατάσκοπος Gl. L. G. & G. L.] qui ex fpecula profpicit. Ovid. 3. Trift. 9. 11.

Quem procul ut vidit tumulo fpeculator ab alto.

Speculatores oculi. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Nam oculi, tanquam fpeculatores, altiffimum locum obtinent, ex quo plurima confpicientes fungantur fuo munere.

Speculator, Qui tacite confilia & molitiones hoftis explorat & rimatur. Cæf. 2. Bell. Gall. 11. Hac re Cæfar ftatim per fpeculatores cognita, infidias veritus, &c. Cic. 7. Verr. 162. Gavium iftum, quem repentinum fpeculatorem fuiffe dicis, oftendam in lautumias Syracufis a te effe conjectum.

Speculator etiam dicitur, [ἐπόπτης, Gl. L. G. κατόπτης Onom. vet.] Qui quovis modo aliorum confilia perfcrutatur. Varro de L. L. 5. 8. Speculator, quem mittimus ante, ut refpiciat quæ volumus. Suet. Aug. cap. 27. Pinarium Equitem Rom. curiofum & fpeculatorem ratus, coram confodi imperavit. Cic. 1. Verr. 51. Etenim fides mea cuftodem repudiat, diligentia fpeculatorem reformidat.

Naturæ fpeculator. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Non pudet igitur phyficum, id eft fpeculatorem, venatoremque naturæ, ab animis confuetudine imbutis petere teftimonium veritatis?

Amicæ matutinus fpeculator. Propert. lib. 2. 29. 31.

Communium miferiarum fpeculator. Cic. pro Domo 18.

Speculator, [Δήμιος, ὁ σπεκουλάτωρ Gl. L. G.] Speculatores dicti funt Satellites principum. Tacit. 1. Hift. 24. Dilapfis fpeculatoribus, cetera cohors non afpernata concionantem. al. Spiculatoribus, quafi a Spiculis, quæ geftant. V. mox.

Neque convivia inire aufus eft, nifi ut fpeculatores cum lanceis circumftarent. Suet. Claud. 35. Idem Galb. 18. Defcendentem fpeculator impulfu turbæ lancea prope vulneravit. conf. ejufdem Calig. 52. Cum E femper fcribendum effe docet Torrentius in Sueton. loc. cit. [Quomodo perfpicue expreffum legitur in vett. monumentis V. M. Antonii Triumviri nummum cum epigraphe COHORTIS SPECULATORUM, apud Fulv. Urfin. nec aliter Græci codd. cum N. T. tum aliorum fcriptorum. Suid. Σπεκουλάτωρ, ὁ δορυφόρος.

Centurio condere gladium fpeculatorem jubet. Sen. de Ira, cap. 16.

Apud arbitrum fpeculatorem. Tertull. ad Uxor. 2. 5.

Spĕcŭlātrix, īcis. f. [σκοπός] Adjective. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furiæ deæ funt, fpeculatrices, credo & vindices, & facinorum & fceleris. Stat. 2. Silv. 2. 3.

Celfa Dicarchæi fpeculatrix villa profundi.

Spĕcŭlātōrius, a, um. Adj. [κατασκοπικός] Quod ad fpeculatorem pertinet:

pertinet: ut, Speculatoria navigia, Quibus in mari speculamur quid fiat. Cæs. 4. Bell. Gall. 26. Metaphr. Græc. reddit κατασκοπικὰ πλοιάρια.

SPECULATORIA, æ. f. Subaudito, Navis. Absolute. Liv. 22. 19. Inde duæ Massiliensium speculatoriæ præmissæ retulerunt, &c. V. CATASCOPUS.

SPECULABILIS, e. Adj. Stat. 12. Theb. 634.
Linquitur Eois longe speculabile proris
Sunion. [Nisi Spectabile scripsit.

SPECULUM, i. n. [κάτοπτρον, ἔσοπτρον Gl. L. G. & G. L.] In quod inspicimus, ac speciem, id est imaginem nostram, contemplamur. Plaut. Mostel. 1. 3. 93.
Mulier quæ se, suamque ætatem spernit, speculo ei usus est:
Quid opus speculo tibi, quæ tute speculo speculum es maximum?
Ter. Adelph. 3. 3. 61.
Inspicere, tanquam in speculum, vitas omnium. Cic. de Univers. 42. Id fit, quum speculorum lævitas hinc illincque altitudinem assumpsit, & ita dextra detrusit in lævam partem oculorum, levaque in dextram. [Suid. Σπίκλον ὑελίον, τὸ σπίκλον. Gloss. Græcolat. Σπίκλον, Speculum. Unde apparet usos esse Græcos juniores. conf. SPECULARIUS.
Imago speculi. Lucret. lib. 4. 280.
Nobile speculum gemmato auro. Stat. 3. Silv. 4. 94.
Consulere speculum. Ovid. 3. de Arte Am. 136.
Intueri vitam in speculo. Cic. in Pison. 71.
Naturæ speculum. Cic. 2. de Fin. 32. Nec tamen argumentum hoc Epicurus a parvis petivit, aut etiam a bestiis, quæ putat esse specula naturæ.

SPECULARIS, e. Adj. [διαφανής] Translucida, instar speculi. Tertull. Apol. cap. 35. Specularis materia.
Specularis lapis, Quo olim specularia fiebant. Plin. lib. 36. cap. 22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues crustas. Idem lib. 3. cap. 3. Metallis, plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota ferme Hispania scatet: Citerior & specularibus lapidibus: Bætica & minio. V. Hard. not.

SPECULARE, is. n. [ἔσοπτρον] & per apocopen SPECULAR, Idem quod Speculum.
Speculare, interdum pro Vitreata, sive pro ocularriis: utpote olim facta e speculari lapide translucido, nunc autem e vitreis orbibus vel tessellis plumbo junctis. Ulpianus in l. Quæsitum. §. Si domus. D. de fund. instruct. Specularia & vela, quæ frigoris causa, vel umbræ, in domo sunt, instrumento domus non contineri Cassius existimavit. Budæus. A speculari lapide specularia dicebantur Integumenta, quibus ambulationes in hortis tectæ erant. Juven. 4. Sat. 21.
Quæ vehitur clauso latis specularibus antro. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Egregium hæc adversum tempestates receptaculum: nam specularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniuntur. Hic autem Ulpianus de iis specularibus intelligi voluit, quibus fenestrarum hiatus obstruebantur ad transmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant, ut quum liberet, auferrentur. Nunc vitro utimur. Senec. Epist. 87. Nunc aliqui rusticitatis damnant Scipionem, quod non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat. Paulo ante dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ sunt rimæ, magis quam fenestræ. Itaque videtur Seneca Fenestras vitreatas vocare Specularia. Possumus & de specularibus intelligere, quibus pars quædam domus ad voluptatem operiebatur, varium enim usum specularia præstabant. Martial. lib. 8. 13.
Hibernis objecta Notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem. Seneca de Provid. 4. Quem specularia semper a flatu vindicarunt, &c. hunc levis aura non sine periculo stringet. [In Juvenalis loco errat, quum is de Specularibus lecticæ muliebris loquatur, ut recte monuit Schol. antiquus.

SPECULARIUS, i. m. [σπεκλαρίοις Gl. G. L.] Qui specula facit. Possunt & Specularii dici, Qui fenestris specularia ad arcendum hieme frigus componunt: quorum meminit Ulp. in l. Quæsitum. §. Si domus. De fundo instructo. Meminit & Justinian. lib. 10. Codicis. Alciatus.

SPECIUM, i. n. [μήλη] Instrumentum teres & parvum, quo medici ad tentandum vulnerum ac fistularum viam & profunditatem utuntur. Pacuvius, Ut medici faciunt, qui pejus specio vulnus tentant.

SPECILLUM, i. n. dimin. [μήλη Gl. L. G.] Instrumentum Chirurgicum, ad varios usus. Cornel. Cels. lib. 5. cap. 28. de fistulis & earum curationibus, Ante omnia autem specillum demitti in fistulam convenit, ut quo tendat, & quam alte perveniat, scire possimus.
Specillum lana involutum. Cels. lib. 6. cap. 8. De narium morbis, In narem ipsam mel &c. conjiciatur, quod specillo quoque involuto lana fit, &c.
Terere medicamentum specillo. Cels. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, &c. [Emendatius legitur Pistillo.
Specillum, dicimus Instrumentum, quo oculos inungimus. Plin. lib. 7. cap. 53. Per oculum specillum trahens, exspiravit. Cels. lib. 6. Specillo super oculum inducatur.
Asperato specillo eradunt palpebras. Cels. lib. 6. cap. 6. Idem lib. 7. cap. 7. §. 6. Igitur adversum specillum inferendum, diducendæque eo palpebræ sunt. [Puto Aversum scalpellum scripsisse.
Specillum, Instrumentum vitreum, quod oculis admovemus, quo facilius spectemus aliquid. Varro de L. L. lib. 5. 8. Hinc quo oculos inungimus, quibus specimus, specillum. [Ex superioribus liquet etiam hoc loco μήλην, instrumentum Chirurgicum intelligi, quo collyria oculis instillant Ocularii medici. conf. in CONSPICILLUM dicta. Specilla, quæ vulgo appellant, rectius Specularia dicerentur, vel per dimin. Speculariola.
Specillum, dicimus Instrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Cels. lib. 5. & lib. 6. cap. 7. 9. de iis quæ in aures inciderunt, extrahendis, Specillum, lana involutum, in resinam quam glutinosissimam, maximeque terebinthinam, demittendum. Ibid. sæpius.
Specillum oricularium. Idem lib. 7. cap. 30. extr. Oriculario specillo linamenta educenda. Add. 6. 7. 5. pr. &c.

SPECITO, āre. frequent. antiquum a Specio. Plaut. Cist. 1. 1. 92.
Mater pompam me specitatum duxit al. Spectatum.

SPECTO, [θεωρῶ Gl. L. G.] āre. aliud frequent. Sæpe, seu diu intueri. Plaut. Amph. 2. 2. 118. Age, me huc aspice. s. Specto. Cic. 3. Verr. 53. Palam, spectantibus omnibus, plostris evecta asportataque esse. Ter. Eun. 5. 5. 18.
Here, ne me spectes: me impulsore hæc non facit.
Spectare fabulas. Plaut. in Cas. prol. 6. Hor. 1. Epist. 1. 66.
Ut propius spectes lacrimosa poemata Pupi. [i. e. In orchestra sedeas spectator, quod Senatorio censui lex Roscia tribuit.
Visere & spectare aliquid. Cic. 1. Tusc. 4.
Oculis protervis spectare aliquem. Ovid. 17. Epist. 77.
Oculo irretorto spectare aliquid. Hor. 2. Carm. 2. 24.
Spectare ad aliquem. Ovid. 1. Met. 628.
Intro spectare. V. INTRO, adverbium.
Tergo spectari. Ovid. 3. de Arte Am. 774.
In omnem partem spectare. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Non tam fastidiose in nobis, quam in histrionibus spectari puto. Cic. 1. de Orat. 258.
Specto, [σκοπῶ] Considero. Cic. 1. Fam. 9. Non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus.
Spectare aliquem, Rationem habere alicujus. Cic. 2. Off. 70. At vero ille tenuis, quum quicquid factum sit, sese spectatum, non fortunam, putat. i. e. Non ob gratiæ relationem exspectatam beneficium sibi collatum arbitratur, quum dives aliter opinetur & potens. Budæus.
Ad suam enim magis, quandam ille gloriam, quam ad perspicuam salutem reip. spectarat. Cic. pro Sext. 37. Al. Sumserat.
Trademus quæ nos sequi in dicendo, quæque maxime spectare solemus. Cic. 2. de Orat. 204.
Quid in judicando spectare oportet. Cic. pro Milon. 15.
Spectare semper ut. Cic. 5. Fam. 8. Sed ut primum forum attigerim, spectasse semper, ut tibi possem quammaxime esse conjunctus.
Virtus vetat, dum præstatur fides, fortunam spectare. Cic. 2. de Divin. 78.
In pactionibus faciendis legem spectare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Juvenes magna spectare, & ad ea rectis studiis contendere debent. Cic. 2. Off. 45.
Nihil nisi sempiternum spectare. Cic. pro Rabir. perd. reo, 29.
Victoriam spectare. Quintil. lib. 5. cap. 12.
In tuo ore vultuque acquiesco, te unum intueor, ad te unum omnis mea spectat oratio. Cic. pro Dejot. 5.
Spectare voluntatem alicujus, Diligenter considerare. Cic. 4. Verr. 33. Voluntatem spectet ejus, quem statim de capite suo putet judicaturum.
Spectat, [ἀποβλέπει] Tendit, pertinet, aspirat: ut, Quo, vel quorsum spectat illud? Cic. 1. Tusc. 60. Quorsum igitur hæc spectat oratio? Idem 4. Acad. 144. Quo enim spectat illud, quum artificia tolli quereris a nobis, nisi ut opifices concitentur? Idem 3. de Finib. 33. Sed eorum definitiones paulum oppido inter se differunt, sed tamen eodem spectant.
Quæ scripta sunt, eo spectant, ut te horter & suadeam. Cic. 13. Fam. 4.
Quid ista edicta valeant, aut quo spectent, plane non video. Cic. 16. Att. 7. extr.
Ad aliquid spectare. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Consilium ejus ad bellum spectat. Cic. 15. Att. 4.
Spectat ad concordiam. Cic. 4. Fam. 2. Omnia utriusque consilia ad concordiam spectaverunt. Et 4. Fam. 5. Ad arma rem spectare.
Sermo tuus ad perorandum spectare videtur. Cic. de Clar. Orat. 291.
Spectat res ad interregnum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Spectat ad rebellionem res. Liv. 34. 56.
Spectat ad seditionem. Liv. 25. 3.
Beneficia quæ ad singulos spectant, & ad universos pertinent. Cic. 2. Off. 72.
Spectat res ad vim. Liv. 1. 9.
Aliquid inquirere quod ad bene beateque vivendum valeat & spectet. Cic. 2. Off. 6.
Prima & media verba ad ultimum spectare debent. Cic. in Orat. 200.
Spectat in unum exitum. Cic. 1. de Orat. 192. Artem vero negabat esse ullam, nisi quæ cognitis penitusque perspectis, & in unum exitum spectantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur.
Spectare ne, pro Cavere. Plaut. Asin. 4. 1. 33.
Spectandum ne cuiquam annulum det, neque roget.
Spectat Græciam, pro Tendit in Græciam. Cic. 9. Att. 12. Ille, ut ad me scripsit, legiones singulas posuit Brundusii, Tarenti, Siponti. Claudere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipse Græciam spectare potius, quam Hispanias.
Spectat Orientem, & similia: pro E regione ejus est, & vergit ad. Plin. lib. 6. cap. 17.
Spectat ad, h. e. Versus. Cic. 7. Verr. 169. Te jubere in ea parte figere, quæ ad fretum spectaret. Subaud. Crucem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 13.
Spectare in Meridiem, in ventum Favonium. Cato R. R. cap. 1. Varro 1. de R. R. cap. 24.
Spectent deorsum ora urceolorum. Columel. lib. 12. cap. 16.
Retro spectare. Cels. lib. 7. cap. 29. Cervix replicatur, retroque caput, ac reliquum corpus spectat.
Spectare aliquem ex bona vita, ex censu, &c. pro Considerare aliquem. Cic. pro Rosc. Com. 29. Quem si tu ex censu spectas, eques Romanus est: si ex vita, homo clarissimus est: si ex te, judicem sumpsisti: si ex veritate, id quod scire potuit, & debuit, dixit.
Spectare & Æstimare aliquem ex re. Cic. pro Rosc. Com. 28. Nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat. [Sumptum a consuetudine eorum, qui servos de catasta emebant, undique spectantes, ut equos, canes, pecora mercari solent.
Philosophi, non ex vocibus singulis spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia. Cic. 5. Tusc. 31.
Spectare animum alterius ex suo. Ter. And 4. 1. 22.
Vitam alicujus, non ex oratione, sed ex moribus spectare debemus. Cic. in Sallust. 3.
Aurum spectatur in ignibus, Probatur. Ovid. 1. Trist. 4. 25.
Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum,
Tempore sic duro est inspicienda fides. conf. SPECTATU infra.
Spectare beneficium a deteriore parte. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28. extr.
Rem, non hominem spectari oportet, Æstimare. Auctor ad Heren. lib. 1. 9.
In judice debet & fortuna & dignitas spectari. Cic. 1. Philipp. 20.

Si spectes ad vitulam. Virg. 3. Ecl. 48.
Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. De duobus poculis loquitur Damon, quæ fecerat illi Alcimedon. [Hic Spectare, est Conferre, Contendere, Comparare cum. V. AD præpos.
Spectari. Pass. Plaut. Stich. 1. 2. 59.
Ubi facillime spectatur mulier, quæ ingenio est bono? Plura supra habes.
Spectatur, Imperf. Plin. lib. 10. cap. 70. Plausu congregari feros ad cibum, consuetudine spectatur. De piscibus.

SPECTANDO, gerund. [τῷ θεᾶσθαι] Propert. lib. 3. 21. 3.
Crescit enim assidue spectando cura puellæ.

SPECTATUM, supinum, [εἰς τὸ θεᾶσθαι] Hor. de Arte Poet. 5.
Spectatum admissi, risum teneatis amici? conf. SPECIO supra.

SPECTATU, supinum secundum. Cic. 2. Off. 38. Maximeque admirantur eum, qui pecunia non movetur: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatu arbitrantur. [MSS. Hunc igni spectatum. Quam lectionem Docti viri certatim adstruunt. An, Ut igni?

SPECTANS, antis. Partic. [ἐποπτεύων] ut
Invicem spectans ambos. Ovid. 6. Met. 631.

SPECTANDUS, a, um. Partic. [θεατός] ut,
Oculis nigris spectandus. Hor. de Arte Poet. 37. Plin. lib. 1. cap. 42. Nec vulgaris psittacis forma, quamvis non spectanda.

SPECTĀTUS, a, um. [τεθεαμένος] Partic. Hor. de Arte Poet. 190.
Fabula, quæ posci vult, & spectata reponi.
Spectatus, [δοκιμαζόμενος, Gl. L. G.] Probatus, cujus scilicet plurimum considerata ac probata & cognita jam virtus est. Virg. 8. Æn. 151.
— sunt nobis fortia bello
Pectora: sunt animi, & rebus spectata juventus. Ter. Adel. 5. 6. 5.
Nam is mihi est profecto servus spectatus satis. Idem And. 5. 1. pr.
Satis, jam satis, Simo, spectata erga te amicitia est mea.
Homo in rebus judicandis spectatus & cognitus. Cic. 2. Verr. 29.
Spectatus in litteras. Gell. lib. 13. cap. 21. pr. Summa vir auctoritate gravitateque, & a Divo Hadriano in mores atque litteras spectatus.
Homines ceterarum artium spectati & probati. Cic. 1. de Orat. 124.
Medicus ignobilis, sed spectatus homo. Cic. pro Cluent. 47.
Vir perfectus, & spectatus. Cic. de Amicit. 9.
Viri fortes, spectatique homines. Cic. 1. Verr. 24.
Adolescentia spectata. Cic. Post redit. in Senat. 36.
Fides nostra spectata est per mala. Ovid. 2. de Ponto, 7. 82.
Ad meam fidem, quam habent spectatam jam & diu cognitam, confugiunt. Cic. 1. Verr. 11.
Forma spectata. Ovid. 14. Met. 653.
Integritas in multis & magnis rebus singularis spectata. Cic. 3. Philip. 26.
Integritatis spectatæ vir. Liv. 26. 49. extr.
Pietas spectata. Ovid. 4. Fast. 37.
Virtus spectata belli domique. Hor. 2. Epist. 1. 230.
Virtus nobilitata & spectata. Cic. pro Flac. 62.
Spectatus, Honoris fere epitheton apud Cic. ut, Eques Ro. spectatus atque honestus. Cic. 5. Verr. 67.
Compar. Quo non spectatior alter. Sil. 1. 44.
Superl. Id cuique spectatissimum sit, quod &c. Liv. 1. 57.
Spectatissimus sui ordinis P. Potitius. Cic. 3. Verr. 137.
Femina spectatissima. Cic. pro Rosc. Amer. 147.

SPECTATE, Adv. [εὐδοκίμως] Feliciter, egregie. Plin. lib. 21. cap. 1. Flores vero, odoresque in diem gignit: magna, ut palam est, admonitione hominum, quæ spectatissime floreant, celerrime marcescere.

SPECTATIO, ōnis. f. [θεωρία Gl. L. G.] Cic. 5. Verr. 180. Ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant. Primum pro spectatione & collybo: deinde pro nescio quo cerario. Hic δοκιμασίαν, i. e. Probationem significat.

SPECTĀTOR, ōris. m. [θεατής, Gl. L. G. & G. L.] Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi causa spectat. Plaut. Amphit. 5. 3. extr.
Nunc, spectatores, Jovis summi causa, clare plaudite.
Equorum spectator. Ovid. 3. Amor. 2. 7. al. Agitator rectius.
Superbi spectatoris fastidia. Hor. 2. Epist. 1. 215.
Spectator, Qui satis habet spectare quid. Cic. 2. Off. 26. Spectatoresque se otiosos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?
Ineptiarum alicujus constituere testem & spectatorem. Cic. 1. de Orat. 112.
Laudis spectator & gloriæ auditor. Cic. pro Domo, 64.
Laudum alicujus spectator. Cic. 2. Fam. 6.
Operum multorum spectator Senex. Ovid. 12. Met. 187.
Rerum superarum atque cælestium spectator. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Formarum spectator, Æstimator, judex. Ter. Eun. 3. 2. 18.
Quum ipsum me noris, quam elegans formarum spectator siem. Ubi Donatus: Spectator elegans est, Qui sit cunctantis & fastidiosi judicii: cui non quid placet facile: Spectator, Probator: ut Pecuniæ spectatores dicuntur.
Officiorum cujuspiam diligens spectator. Cic. de Petit. Cons. 18.

SPECTĀTRIX, īcis. f. [θεάτρια] Plaut. Merc. 3. 4. 12.
Divûm atque hominum quæ spectatrix atque hera eadem es hominibus.
Scelerum spectatrix turba, Adjective. Lucan. lib. 3. 129.

SPECTĀBĬLIS, e. Adj. [περίβλεπτος Gl. G. L.] Lustrabilis, Quod spectari potest. ut Ovid. 3. Met. 709.
— spectabilis undique campus.
Corpus spectabile, Quod videri potest, conspicuum. Ovid. 3. Trist. 8. 35.
Spectabilis, Spectari dignus: vel etiam magni nominis. Apul. Jubet construi pulchrum & spectabilem currum. Plin. lib. 11. cap. 14. Aliubi enim favi cera spectabiles gignuntur.
Ore placido spectabilis. Ovid. 2. de Ponto 2. 81.
Facie spectabilis puer. Ovid. 4. Fast. 223.
Heros spectabilis. Ovid. 7. Met. 496.
Opus spectabile. Valer. 1. Argon. 428.
Signum spectabile, Statua digna quæ spectetur. Juven. 8. Sat. 110.
Victoria pulchra & spectabilis. Tacit. in vita Agric. 34.
Spectabilis, titulus honorificus fuit. V. SILENTIARIUS, H. St. V. Lex. Pitisc.

SPECTABILITAS, ātis. f. Περιβλεπτότης, Gloss. Græcolat.

SPECTĀTĪVUS, a, um. Adj. [θεωρητικός] Quintil. lib. 3. cap. 5. Ut illa sit spectativæ partis, hæc activæ.

SPECTĀMEN, ĭnis. n. Idem quod Specimen. Plaut. Men. 5. 6. 1.
Spectamen bono servo id est, qui rem herilem
Procurat, videt, collocat.
Spectamen, pro Spectaculo. Apul. 4. Miles. p. 151. Elmenh. Miserum funestumque spectamen aspexi. Sic & sæpius alias.

SPECTĀCŬLUM, i. n. [θεωρία, Gl. L. G. & G. L. θέαμα, θέατρον G. L.] dicitur Id quod spectatur, ut Ludi, &c. Virg. apud Donat. Vit. Virg.
Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane. Plin. in Paneg. 46. Obtinuit aliquis ut spectaculum pantomimorum populo Romano tolli pateretur.
Apparatissimum spectaculum. Cic. 1. Philip. 36.
Aliter Cic. 3. Verr. 5. Constituitur in foro Laodiceæ spectaculum acerbum, & miserum, & grave toti Asiæ provinciæ. V. MISER. Liv. 1. 25. pr. Itaque ergo erecti, suspensique in minime gratum spectaculum animo intenduntur. Idem 1. 28. extr. Avertere omnes a tanta fœditate spectaculi oculos.
Acerbum spectaculum. Cic. 2. Q. frat. 12. in fine, De Republ. nimium te laborare doleo, & meliorem civem esse quam Philocteten, qui accepta injuria, ea spectacula quærebat, quæ tibi acerba esse video. Quo in loco nomine Spectaculorum ea significatur Voluptas, quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis auctores malorum, affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl. eo tempore in magnis malis versari, valdeque de ejus miseriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quod tantum ei publica damna dolerent, & meliorem civem eum esse dicit, quam Philocteten, qui accepta injuria a Græcis, in illas eos calamitates cecidisse gaudebat. Fuerat enim ab eis in insula destitutus.
Admiranda spectacula levium rerum. Virg. 4. Georg. 3.
Magnum spectaculum uterque. Hor. 1. Serm. 7. 21.
Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus spectaculum. Cic. 2. de Nat. Deor. 155.
Rerum cælestium spectaculum ad hominem solum pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Sæpe pl. Spectacula. [θεωρίαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. de Fin. Ut pompa, ludis, atque ejusmodi spectaculis, teneantur, &c.
Populi sensus maxime theatro & spectaculis perspectus est. Cic. 2. Att. 19.
Annua spectacula. Ovid. 5. Fast. 295.
Amantur scenæ spectacula. Ovid. 3. de Arte Am. 351.
Concelebrare spectaculum. V. CONCELEBRO.
Indicere spectacula. V. INDICO.
Spectacula, Locus unde spectatur. Suet. Calig. cap. 35. Ita se proripuit e spectaculis, ut &c. Liv. 1. 35. Loca divisa patribus equitibusque, ubi spectacula sibi quisque faceret, fori dicti.
Excitatus est plausus ex omnibus spectaculis. Cic. pro Sext. 124.
Resonant spectacula plausu. Ovid. 10. Met. 668.

SPECTABILIS, SPECTACULUM, SPECTATOR, SPECTATUS, SPECTIO, SPECTO, SPECTRUM, SPECULA, SPECULOR, &c. SPECULUM, &c. V. SPECIO.

SPĔCUS, ûs. m. & f. & SPECUS, n. indecl. [σπέος, σπήλαιον Gl. L. G.] Spelunca. Ulpian. l. 1. §. 3. De rivis, Specus autem locus est ex quo despicitur. Inde spectacula sunt dicta. [Immo In quod despicitur rectius diceret. Sed verum etymon σπέος Gr. ut docet Voss. in Etymol.
Specus ædificant ursi. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus, si non habuere, ramorum fruticumque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus, mollique fronde constratos.
Ingens specus in latere exesi montis. Virg. 4. Georg. 418.
Est specus in medio, silvis & vimine densus. Ovid. 3. Met. 29.
Ex infimo specu vocem redditam ferunt. Liv. 1. 56.
Per occultos specus. Tacit. 15. Ann. 69.
Acherusium specus. Ammianus Marcellinus. Vide Μυχοπνόων Specus, in Thesauro meo Gr. H. St. Marcellin. lib. 22. cap. 8. Vales.
Aonii specus. Catul. in Epithal. Jul. 59. 28.
Specum quandam nactus, remotam latebrosamque, &c. Gell. lib. 5. cap. 14.
Advenio in scrupulosam specum. Pacuv.
Specus opposita, quo aqua de via abiret. Cato R. R.
Defossæ specus. Virg. 3. Georg. 376.
Hic specus horrendum, &c. Virg. 7. Æn. 568.
Invisum cælo specus. Sil. 13. 425.
Tabificam exspirat saniem specus ultima. Sil. 6. 276. i. e. Postrema concavitas alvi serpentis.
Specis, pro Specubus, Antiquum. Acc. Alcmæone, Quod dii interdum inferam penitus depressum altis clausere specis? Ex Nonio, 8. 31.

SPĒLÆUM, i. n. [σπήλαιον] Idem, ex Græco Latinum factum. Virg. 10. Ecl. 52.
Certum est in sylvis, inter spelæa ferarum,
Malle pati.
Metuenda ferarum spelæa. Claud. de Bell. Get. 354.

SPELUNCA, æ. f. [σπήλαιον, Gl. L. G. & G. L. Al. L. G. μάνδρα] ex Gr. σπῆλυγξ, Rupes excavata. Virg. 6. Æn. 237.
Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. Cic. 1. Tusc. 37.
Per speluncas, saxis structas asperis, pendentibus. Ex poeta.
Idem 6. Verr. 107. Etenim propter est spelunca quædam, conversa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exstitisse.
Atræ speluncæ. Virg. 1. Æn. 64.
Viridis spelunca. Propert. lib. 3. 3. 27.
Jacere in spelunca. Cic. 2. de Fin. 95. At jam decimum annum in spelunca jacet.
Tabulas se publicas ad speluncas perdidisse dixerunt. Cic. pro Flac. 39. [Ubi forsan proprium alicujus loci nomen est, Ad speluncas.

SPELUNCŌSUS, a, um. Adj. [σπηλαιώδης] Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Loca speluncosa.

SPERABILIS, SPERATUS, &c. V. SPES.

SPERCHĒUS, vel SPERCHĪUS, i. m. [Σπερχειός] Thessaliæ fluvius, ortus in jugis Pelii montis, & velocissimo cursu in Maliacum sinum defluens. Auctor Strab. lib. 8. Virg. 2. Georg. 487.
Spercheosque, & virginibus bacchata Lacænis, &c.
Minax Sperchius. Stat. 4. Theb. 818.

Populifer

Populifer Sperchius. Ovid. 1. Met. 579.

SPERCHIŌNĬDES, æ. m. [Σπερχειονίδης] patronym. Ovid. 5. Met. 86.
Caucaseumque Abarim, Sperchionidemque Lycetum.

SPERCHĬAS, ădis. f. [Σπερχειάς] Patronymic. Ovid. 2. Met. 250.
Æstuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
Undæ Sperchiades. Ovid. 7. Met. 230.

SPERES, pro spes, Vide post SPES. H. St.

SPERMO, Filius Apollinis ex uxore Dorippe. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 15.

SPERMŎLŎGOS, [σπερμολόγος] Aviculæ nomen apud Aristotelem, quam Frugilegam Gaza interpretatur, utroque nomine a semine legendo originem sumente.
Alioqui σπερμολόγος, appellatur Græcis, quem nos Locutulejum dicimus, hoc est, hominem magnam verborum vim inaniter profundentem. V. Seminator verborum in SERO, & Suid.

SPERMŎPHAGI, [Σπερμοφάγοι] Populi in extrema Ægypto post Meroen. Strab. lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus seminibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi radices.

SPERNO, sprēvi, sprētum, [ἐξουθενῶ, καταφρονῶ, ὑπερορῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐξουθενῶ G. L.] ĕre. Fastidire, despicere. Ter. Eun. 1. 2. 91. Ob hæc facta abs te spernor. Cic. 1. de Fin. 4. Qui Ennii Medeam aut Antiopam Pacuvii spernat, aut rejiciat?
Modice spernere. V. MODUS.
Animo spernere aliquem. Virg. 3. Ecl. 74.
Repudiare & spernere aliquem. Cic. in Orat. 13.
Repelli & sperni a quibusdam. Cic. in Orat. 36.
Retinere & Spernere, opposita. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Veritas auspiciorum spreta est, species tantum retenta.
Spernere & parvi putare. Catul. ad Furium, 21. 25.
A quibusdam sperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp. 21.
Cibum vilem spernere. Hor. 2. Serm. 2. 15.
Consilium alicujus spernere. Ovid. 6. Met. 30.
Dives vicinia spernebat inopes generos. Idem 3. Fast. 189.
Monentem vera spernere. Idem 13. Met. 775.
Numina divûm spernere. Idem 8. Met. 740.
Voluptates spernere. Hor. 1. Epist. 2. 55.
Spernere, pro Separare posuerunt veteres. Ennius, Jus atque æquum se a malis sperni procul. Nonius, 4. 435.
Nunc, spes, opes, auxiliaque a me segregant spernuntque se. Plaut. Captiv. 3. 3. 2.

SPERNO etiam, quasi Synon. τῷ Sperno jungitur in Gl. Græcol. [An Spreto?

SPRĒTUS, [καταφρονηθεὶς Gl. L. G. & G. L. ὑπεροφθεὶς, ἐξουθενηθεὶς, ὑπεριφανηθεὶς, L. G.] Partic. ut, Preces spretæ. Ovid. 1. Met. 701. [In Gloss. mendose Spernatus, quum ordo Spretus postulet. V. infra.
Fides spreta. Senec. Octav. 6.
Forma spreta. Virg. 1. Æn. 27.
Legum spretarum reus. Ovid. 15. Met. 36.

SPERNENDUS, a, um. Partic. [καταφρονητέος] ut, Morum spernendus. Tacit. 14. Ann. 40. Marcellus Asinio Pollione proavo clarus, neque morum spernendus habebatur.

SPRĒTIO, ōnis. f. [ἐξουθένωσις] Liv. 40. 5. Sermones ad spretionem Romanorum trahebant.

SPRĒTUS, ûs. m. [ἐξουθενισμὸς Gl. G. L.] Contemptio. Apul. de Deo Socr. p. 43. Elmenh. Insolentissimo spretu Deos negligit. Sidon. lib. 3. extr. Spretui maximo est judiciis otiosorum linguæ Latinæ proprietas.

SPRĒTOR, ōris. m. [ἐξουθενητὴς] ut, Deorum spretor. Ovid. 8. Met. 613.
— utque deorum
Spretor erat, mentisque ferox Ixione natus.

SPERNAX, ācis. Adj. Sil. lib. 8. 465.
Ductor Piso viros spernaces mortis agebat. i. e. Contemptores mortis.

SPERNULIS, is. m. [καταφρονητὴς] Gloss. Græcolat. [Nisi lectio vitiosa est.

SPERNO, āre. &

SPERNATUS, a, um. Partic. ὑπεροφθεὶς, ἐξουθενηθεὶς, καταφρονηθεὶς, ὑπερηφανηθεὶς. Gloss. Latinogræc. [Nisi error est. V. SPRETUS. Partic.

SPERO, āre. V. SPES.

SPĒS, spĕi. f. [ἐλπὶς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 80. Spes est exspectatio boni futuri.
Plenus spei bonæ atque animi. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 5. Curtius lib. 3. 6. 12. Non securum modo hæc vox, sed etiam lætum regem, ac plenum bonæ spei fecit. conf. infra Bona spes, & Bona cum spe, & Complere &c. Confligit &c.
Nihil spei. Cic. 3. Att. 23. Sin, ut ego perspicio, cum tua conjectura, tum etiam mea, spei nihil est, oro, obtestorque te, ut Q. fratrem ames.
Malorum spes. Cic. 1. Att. 17. A spe malorum ad mearum rerum laudem convertissem.
Avaræ spes. Hor. 4. Carm. 11. 26.
Bona spes dat vires. Ovid. 11. Epist. 61. V. supra Plenus spei.
Caduca spes. Ovid. 16. Epist. 169.
Certissima spes. Plin. lib. 4. Epist. 19. ad Hispullum.
Commodior spes. Tranquill. in Claud. cap. 3. Verum ne sic quidem quidquam dignitatis assequi, aut spem de se commodiorem in posterum facere potuit.
Credula spes. Tibull. lib. 2. Eleg. 7. H. St. Hor. 4. Carm. 1. 30.
Desperatissima spes. Balbus Cic. 9. Att. 8. [Oxymōron.
Dives spes. Hor. 2. Epist. 15. 19.
Dubia spes, certa desperatione est potior. Cels. lib. 7. cap. 16.
Non dubia spes. V. NON.
Exigua spes. Cic. 3. Att. 22.
Explorata spes. Cic. 10. Philipp. 19. Magna nos quidem spe, & prope explorata, libertatis causam suscepimus.
Fallax spes. Cic. pro Milon. 95. O frustra, inquit, suscepti mei labores, ô spes fallaces, ô cogitationes inanes meæ!
Firmior spes. Cic. 8. Att. 9. Quoniam auctoritate & consilio tuo in spe firmiore sumus.
Immodicæ spes. Stat. 6. Theb. 691.
Inanes spes. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Incerta spes futuri. Virg. 8. Æn. 580.
Inconcessa spes. Ovid. 9. Met. 638.
Indubitata spes. V. INDUBITO.
Invidiosa spes, Invidiæ plena. Ovid. 4. Met. 794.
— clarissima forma,
Multorumque fuit spes invidiosa procorum
Illa.
Irrita spes. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Læta spes. Virg. 5. Æn. 183.
Lenta spes, Tarda. Ovid. 2. Epist. 9.
Leves spes. Hor. 1. Epist. 5. 8.
Mitte leves spes, & certamina divitiarum.
Longa spes. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Longinqua spes. Stat. 2. Silv. 1. 52. Idem 12. Theb. 339.
O ubi venturæ spes non longinqua juventæ.
Mera spes. V. MERUS.
Minuta hostium spes. Tacit. in vita Agric. 17.
Misella spes. Lucret. lib. 4. 1090.
Mitior spes. Tacit. 5. Ann. 15.
Obscæna spes. Ovid. 9. Met. 467.
Obscura & cæca spes. Cic. 2. de Lege Agrar. 65. V. OBSCURUS.
Pertenuis spes ostenditur. Cic. 14. Fam. 3.
Stulta spes. Ovid. 3. Fast. 686.
Tenuis spes. Cic. 3. Att. 19.
Non timida spes, Certa, firma. Ovid. 16. Epist. 375.
Vana spes. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Anni spes, Seges. Ovid. 15. Met. 113.
Credere spem anni terræ. Virg. 1. Georg. 224.
Gentis spes; de apibus dicitur. Virg. 4. Georg. 162.
Gregis spes gemelli, Mas & femina: reparatio enim gregis, in sexu utroque consistit. Servius. Virg. 1. Ecl. 15.
Fidissima spes Teucrûm, Hector. Virg. 2. Æn. 281.
Publica spes, Drusus. Ovid. ad Liv. 365. [Sic in Invidiosa spes supra.
Bona cum spe adolescentes. V. CUM præpositionem. conf. supra Plenus spei bonæ.
Eximia spe adolescens. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cum ceteris artibus, quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Summa spe & animi & ingenii præditus adolescens. Cic. 2. Philipp. 46.
Spe hac. Terent. Adelph. 2. 2. 19.
Dare aliquid ea spe. Ulpian. in l. 3. §. Sed etsi servus. D. de condict. caus. dat.
Contra spem. V. CONTRA.
Citius spe. Ovid. 4. Fast. 606.
Inter spem metumque. V. INTER.
Dubii inter spem & metum. Virg. 1. Æn. 222.
Abiit salutis spes. Ovid. 7. Met. 564.
Abjicere spem de aliquo. Cic. 11. Fam. 11. Ne de Planco quidem spem adhuc abjecit, ut ex libellis ejus animadverti, qui in me inciderunt. Idem 3. Verr. 59. Socii vero, nationesque exteræ, spem omnium tum primum abjecere rerum. h. e. Desperare cœperunt de suis rebus omnibus.
Abjicere spem faciendi aliquid. Cic. 2. de Orat. 132.
Abrumpere spem & metum. V. ABRUMPO.
Abrupta spes e medio. Sil. lib. 8. 51.
Abscissa spes. Liv. 35. 45. Nec nisi abscissa omni spe, auxilium Antiochi imploraturos fuisse.
Abesse longe a spe Consulatus. V. ABSUM.
Accedit spes, V. Discedit, infra.
Accendere spem. V. ACCENDO.
Accingere ad spem majorem. V. ACCINGO.
Addita spes tacitis votis. Stat. 2. Achil. 141.
Adducere nos in spem dicuntur, quæ faciunt ut speremus. Cic. 3. Att. 19. Me tuæ litteræ nunquam in tantam spem adduxerunt, quantam aliorum: attamen mea spes etiam tenuior semper fuit, quam aliorum.
Adduci magnam in spem. Cic. pro Milon. 79. In spem maximam, & (quemadmodum confido) verissimam adducti sumus, hunc ipsum annum, &c.
Adduci in spem ut. Cic. 2. Att. 22. In eam spem adducimur, ut nobis ea contentio, quæ impendet, interdum non fugienda videatur.
Adimere spem. Cic. pro Manil. 35.
Admota spes. V. ADMOVEO.
Affecta spes. Valer. 4. Argon. 300. al. Effeta.
Affectare spem aliquam. Ovid. 5. Met. 377.
Afferre spem. Cic. 3. Fam. 5. Mihi non dubiam spem mei conveniendi afferebas. Idem 6. Fam. 9. Spem mihi magnam afferebat summæ probitatis, summæque eloquentiæ.
Affirmare spem. V. AFFIRMO.
Affulget spes. Liv. 27. 28. Quum ex insperato obstinatis mori spes affulsit. V. AFFULGEO.
Agitare inanes spes. Ovid. 7. Met. 336.
Alere spem. Cic. 1. in Catil. 30. Qui spem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt, conjurationemque nascentem non credendo corroboraverunt.
Amplecti spem. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Spem juvat amplecti, quæ non juvat irrita semper. Delectat homines in ea spe semper versari, quæ non fallax semper auxiliatur.
Arrectæ spes juvenum. Virg. 3. Georg. 105.
Assumere spem. Tacit. in vita Agric. 3. Nec spem modo ac votum securitas publica, sed ipsius voti fiduciam ac robur assumpserit.
Avertere a spe. Cic. pro Muren. 43. Primum accusandi terrores, & minæ, quibus tu quotidie uti solebas, sunt fortis viri: sed & populi opinionem a spe adipiscendi avertunt & amicorum studia debilitant.
Auferre spem. Cic. 3. Off 10.
Augere spem. Cic. 12. Philipp. 2. Auxerat autem meam quidem spem, credo item vestram, quod domum Antonii afflictam mæstitia audiebam, &c.
Cadit spes ad irritum. V. AD.
Calent spe animi. Curt. lib. 4. 1. 29.
Capere spem de aliquo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Captus inani spe. Virg. 11. Æn. 49.
Carere spe. Cic. 6. Fam. 1. Sed si est spes aliqua rebus communibus, ea tu, quicunque status est futurus, carere non debes.
Collocare spem in aliquo. Cic. 1. de Orat. 25. Exierant autem cum ipso Crasso

Craſſo duo adoleſcentes, & Druſi maxime familiares, & in quibus magnam tum ſpem majores natu dignitatis ſuæ collocarant.
Complere aliquem bona ſpe. Cæſ. Bell. Civil. lib. 2. 21.
Conciderunt omnes ſpes atque opes, h. e. Perierunt, perditæ ſunt atque amiſſæ. Cic. 3. in Catil. 16. Nunc quoniam, Quirites, ſceleratiſſimi periculoſiſſimique belli nefarios duces captos jam & comprehenſos tenetis, exiſtimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes ſpes, atque opes, his depulſis urbis periculis, concidiſſe.
Concipere ſpem. V. CONCIPIO.
Concipere aliquid ſpe. V. CONCIPIO.
Confidere animo & ſpe. Cæſar. V. CONFIDO. H. St.
Confirmare ſpem. Cic. 13. Fam. 30. Hanc rem, mi Plance, ſi effeceris, meam de tua erga me benevolentia ſpem confirmaris. Idem 14. Fam. 4. Si eſt ſpes noſtri reditus, eam confirmes, & rem adjuves.
Confligit bona ſpes cum omnium rerum deſperatione. Cic. 2. in Catil. 25.
Conſolatur aliquem ſpes. Cic. 5. Fam. 13. Te enim ſpes conſolatur.
Conſolari aliquem ſpe. V. CONSOLOR.
Conſolari ſpe inani & tenui. V. INANIS.
Conſtituere ſpem in aliquo. V. CONSTITUO.
Convertere in fidem ſpem alicujus. V. CONVERTO.
Debilitare ſpem. Cic. 7. Philipp. 5. Faveas tu hoſti? litteras ad te ille mittat de ſua ſpe rerum ſecundarum ſuarum? eas tu lætus proferas? recites? deſcribendas etiam des improbis civibus? eorum augeas animos? bonorum ſpem virtutemque debilites?
Decerpere ſpes. Quintil. in Procem. lib. 6.
Deciderit a vel de ſpe. V. DECĪDO.
Deficit ſpes. Cic. 7. Att. 20. Deficit enim, non voluntas, ſed ſpes.
Defigere ſpem in cujuſdam poteſtate. Cic. pro Flacc. 4.
Demittere animo ſuo ſpes obſcænas. i. e. Concipere, & immittere in animum. Ovid. 9. Met. 467.
Depelli magna ſpe. Liv. 31. 25. extr.
Depelli de ſpe & conatu. Cic. 2. in Catil. 14. V. DEPELLO.
Deponere ſpem, Omittere, perdere. Hor. 2. Serm. 5. 26.
Deponere in, Ponere. Curt. 10. 9. 7. Unicam ſpem ſalutis ſuæ in Meleagri morte deponebat. [Lego Reponebat.
Deſerit ſpes. Cic. 2. de Invent. 112. Si tum, cum ſpes deſeruiſſet, opitulatus ſit.
Deſtituit ſpes. Liv. 1. 41.
Deturbare ſpe, vel ex ſpe. Cic. 12. Fam. 25. Neque ſolum ſpe, ſed certa re jam, & poſſeſſione deturbatus eſt.
Deturbari ex magna ſpe. Idem 5. Fam. 7. Sed hoc ſcito, tuos veteres hoſtes novos amicos, vehementer litteris perculſos, atque ex magna ſpe deturbatos jacere.
Devolvi ad ſpem inanem. Cic. 7. Philipp. 13. Cui cum pridie frequentes eſſetis aſſenſi, poſtridie ad ſpem eſtis inanem pacis devoluti.
Devovere ſpem. Ovid. 3. Epiſt. 94.
Diſcedit ſpes. Cæſ. Bell. Gall. lib. 2. 7. Quorum adventu & Remis cum ſpe defenſionis ſtudium propugnandi acceſſit, & hoſtibus eadem de cauſſa ſpes potiundi oppidi diſceſſit.
Diſſolvere ſpem nuptiarum. Ulpian. in l. Si puellæ. D. de Sponſalibus.
Dare ſpem alicui. Cic. 5. Fam. 4. Litteræ Q. frat. & Pomponii neceſſarii mei tantum ſpei dederant, ut in te non minus auxilii, quam in tuo collega mihi conſtitutum fuerit.
Dare ſpem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dare ſpem dubiæ menti. Virg. 4. Æn. 55.
Datur ſpes opis. Virg. 2. Æn. 803.
Domare ſpem. Stat. 2. Silv. 2. 125.
—qui pectore magno
Spemque, metumque domas.
Duci ſpe. Cic. 1. de Lege Agrar. 27. Quod ſi quis veſtrûm ſpe ducitur, ſe poſſe turbulenta ratione honori velificari ſuo, &c.
Elucet ſpes plurimorum in pueris. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Emere ſpem. Ter. Adelph. 2. 2. 11. Spem pretio non emo. [Hoc frequens apud Juriſconſultos, etſi alio ſenſu.
Erigere ſpem. Cic. pro Domo 25.
Erigere ad ſpem. V. ERIGO.
Erectus in ſpem. Tacit. 1. Hiſt. 4.
Eripere ſpem. Cic. 4. in Catil. 8. Adjungit gravem pœnam municipibus, ſi quis eorum vincula ruperit: horribiles cuſtodias circumdat, & digna ſcelere hominum perditorum ſancit, ne quis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum levare poſſit: eripit etiam ſpem, quæ ſola hominem in miſeriis conſolari ſolet.
Evaneſcit ſpes. V. paulo poſt, Extenuare ſpem.
Everſa ſpes cum mœnibus. Ovid. 13. Met. 624.
Exardeſcere ad ſpem libertatis, i. e. Incitatum eſſe. Cic. 4. Philip. 16.
Excitare ad ſpem. Cic. pro Planc. 55. Alia te ratio, alia cogitatio ad ſpem hujus opprimendi excitavit.
Excluſa ſpes. Cic. in Brut. 329. Quum pacis ſpem a publico conſilio eſſe excluſam videremus.
Exſpectare ſpem. Cic. 3. Att. 22. extr. Ego jam, aut rem, aut ne ſpem quidem exſpecto.
Extendere ſpem in regionem aliquam. Livius. Vide EXTENDO. H. St.
Extenuare ſpem. Cic. 3. Att. 14. Poſteaquam extenuari ſpem noſtram & evaneſcere vidi, mutavi conſilium.
Facere ſpem. Cic. 2. Att. 16. Tuæ litteræ, quo ſæpius a me leguntur, hoc ſpem faciunt mihi minorem, quam quum latæ ſunt: tum id quod attulerunt ad ſpem, infirmant. V. not. Ovid. 16. Epiſt. 14.
Fallere ſpem alicujus. Cic. 1. Fam. 9.
Fallit eum ſpes. Cic. 1. Verr. 4. Ut aut eos homines ſpes falleret, &c.
Favere ſpei. Plin. lib. 17. cap. 14.
Firmare aliquem ad ſpem. Tacit. 14. Ann. 10.
Fluit ſpes, Dubia eſt. Virg. 2. Æn. 169. V. FLUO.
Fruſtratur eum ſpes rei alic. Cic. 12. Fam. 14. Ut ſi Syriæ ſpes eum fruſtrata eſſet, conſcenderet in naves.
Habere ſpem, Sperare. Cic. 2. Fam. 5. Sive habes aliquam ſpem de Republica, ſive deſperas. Idem 3. Fam. 10. V. HABEO.
Habere ſpem in fide alicujus. Cic. 1. de Invent. 71.
Miſerum eſt non habere ne ſpei quidem extremum, & commune ſolatium. Cic. 3. de Nat. Deor. 14.
Habere ſpem', pro Spem oſtendere. Cic. 2. Q. frat. 16.
Habere aliquid in ſpe, Sperare. Cic. 11. Att. 21.
Habere ſpem in manibus. Cic. 2. Verr. 16. Quam ſpem nunc habet in manibus, & quid moliatur, breviter jam, Judices, exponam. Cic. 10. Fam. 8.
Hæret ſpes in aliquo. Curt. 9. 5. 18. In Ariſtonô ſpes ultima hærebat.
Impellere in ſpem certiſſimam Conſulatus. Cic. 10. Fam. 4. Sed Cæſarem, meis conſiliis adhuc gubernatum, plæclara ipſum indole, admirabilique conſtantia, improbiſſimis litteris quidam, fallacibusque interpretationibus & nuntiis, impulerunt in ſpem certiſſimam Conſulatus.
Implere ſpem, quam quis de nobis concepit. V. IMPLEO.
Inchoare ſpem longam. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Inciſa ſpes. V. INCĪDO.
Incitant me ſpe non dubia. V. INCITO.
Incumbit illi ſpes. V. INCUMBO.
Inducere in ſpem. V. INDUCO.
Induci in ſpem. Cic. pro Planc. 104. Ego magno in metu meorum in ſpem ſubito inducor, vos eoſdem in hoc conſervando futuros, qui fueritis in me, quoniam iſtis veſtris lacrimis de illis recordor, quas pro me ſæpe, & multum profudiſtis.
Inducta ſpes rapinæ. Ovid. de Nuce 39.
Non odium facit hoc, ſed ſpes inducta rapinæ.
Inductus falſa ſpe. V. INDUCO.
Inferre ſpem. V. INFERO.
Inflammari ſpe potiendi. V. INFLAMMO.
Inflare ſpem alicujus. V. INFLO.
Inflari ſpe. Cic. in Piſon. 89. Quo in oppido cum tibi ſpe falſa, quod Q. Ancharium non eſſe ſucceſſurum putares, animos rumor inflaſſet, quo te modo ad tuam intemperantiam ſcelerate innovaſti? Idem pro Muren. 33. Hoſtium claſſis Italiam, ſpe atque animis inflata, peteret.
Infringi ſpes dicitur. Cic. in Orat. 6. Spes infringatur, aut langueſcat induſtria.
Infringere ſpes immodicas. Stat. 6. Theb. 691.
Ingredi in ſpem. Cic. 12. Fam. 25. Ego, mi Cornifici, in ſpem libertatis ingreſſus ſum. V. INGREDIOR.
Inhibere ſpem alicujus. Curt. lib. 9. 6. pr.
Injicere ſpem. Cic. 3. Att. 22. Spes homini eſt injecta, non eadem quæ mihi, poſſe nos una decedere.
Intercipere ſpem. Ovid. 15. Met. 113.
Intercludere ſpem commeatus. V. INTERCLUDO.
Interdictæ ſpes, Quæ ſperare non licet nec æquum eſt. Ovid. 10. Met. 336.
Inveteraſcit ſpes. Cic. 14. Fam. 3. Nunc ſpes reliqua eſt in novis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam ſi inveterarit, actum eſt. [Res inveteraverit ſcil. non Spes.
Invitat ſpes. V. INVITO.
Irritus ſpei. Curt. lib. 6. 5. 31. Illa, cauſata ſine cuſtode regnum reliquiſſe, petere perſeverabat, ne ſe irritam ſpei pateretur abire. h. e. Sua ſpe fruſtratam.
Labi aliqua ſpe. Cæſ. Bell. Gall. lib. 5. 55. Hac ſpe lapſus Indutiomarus, nihilominus &c.
Ludere aliquem ſpe vana. Virg. 1. Æn. 356.
Spem mentita ſeges. Hor. 1. Epiſt. 7. 87.
Minuere ſpem. V. MINUO.
Nanciſci ſpem. Cic. 13. Fam. 8.
Niti ſpe. Cic. 3. Att. 9. extr. Nunc, ſi ita ſunt quæ ſperas, ſuſtinebimus nos, & ſpe, qua jubes, nitemur. V. NITOR.
Objecta ſpes dedendæ urbis. Liv. 34. 29.
Obtentat me ſpes. Cic. 9. Att. 12. Urbem autem & populum noſtrum ſervandum ad immortalitatem, quantum in nobis eſſet, putabam. Et tamen ſpes quædam me obtentabat. V. OBTENTO.
Occidit ſpes noſtra. V. OCCĪDO.
Offerre ſpem. V. OFFERO.
Omittere ſpem. Curt. lib. 3. 2. pr.
Orbari ſpe. Cic. 6. Fam. 6. Quibus te conſoler ut afflictum, & jam omni ſpe ſalutis orbatum.
Oſtendere ſpem alicujus rei. Cic. 5. Fam. 7. Tantam enim ſpem otii oſtendiſti, quantam ego ſemper omnibus te uno fretus pollicebar. V. OSTENDO.
Ne ſpes quidem ulla oſtendatur fore melius. Cic. 11. Att. 11. Sic 3. 12.
Oſtendere improbis ſpem, & injicere bonis timorem. Cic. 1. de Lege Agr. 23.
Oſtentare ſpem. Cic. pro Cluent. 22. Mulier, amiſſis liberis, cum unius filii recuperandi ſpes eſſet oſtentata, omnes ſuos propinquos, filiique ſui neceſſarios convocavit: & ab his flens petivit, ut negotium ſuſciperent: adoleſcentem, &c.
Pendet ſalus ſpe exigua & extrema. Cic. pro Flacc. 4. Quamobrem niſi hoc loco, niſi apud vos, niſi per vos, Judices, non auctoritatem, quæ amiſſa eſt, ſed ſalutem meam, quæ ſpe exigua extremaque pendet, tenuerimus: nihil eſt præterea quo confugere poſſumus. V. PENDEO.
Percuſſit magna ſpes laudis meum cor. Lucret. lib. 1. 922.
Perdere ſpem. Cic. pro Muren. 28. Itaque, non modo beneficii collocandi ſpem, ſed etiam illud, quod aliquando fuit, Licet conſulere, jam perdidiſtis.
Perſequi ſpem infinitam. Cic. pro Dejot. 13. Pharſalico prælio facto, Dejotarus a Pompejo diſceſſit: ſpem infinitam perſequi noluit. h. e. Incertam. Qui enim victi fuerunt, inſtaurato bello victoriam ſperabant: ut Scipio, Cato, & alii. [i. e. Aliam ex alia ſine fine.
Ponere falſam ſpem, h. e. Deponere. Ovid. ad Liv. 37.
Ponere ſpem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. 10. Fam. 26. Quod de Planci & Bruti concordia ſcribis, in eo vel maximam ſpem pono victoriæ. Idem 6. Att. 1. In Pompejo te ſpem omnem otii ponere non miror. Al. Pompejum. Idem de Somn. Scip. 18. Nec in præmiis humanis ſpem poſueris rerum tuarum.
Ponere ſpem in arcto. Ovid. 9. Met. 682.
Ponere ſpem in armis. Virg. 2. Æn. 676.
Ponere majorem ſpem ſuæ emptionis in alicujus exitio. Cic. pro Roſc. Amer. 146.
Ponere delectationis ſpem in cujuſpiam humanitate. Cic. 1. Att. 4.
Ponere & defigere ſpem in cujuſpiam poteſtate. Cic. pro Flacc. 3.
Ponere in ſpe. Cic. 13. Att. 22. Alteris jam litteris nihil ad me de Attica: ſed

sed id quidem in optima spe pono. Idem 3. Q. frat. 8. Plura ponuntur in spe, quam in pecuniis, reliqua ad jacturam struentur.

Præbere spem alicujus rei. Cic. 12. Fam. 13. Qui spem sæpe transitionis præbendo, neque unquam non decedendo, novissime Corycum se contulit.

Præcidere vel incidere spem alicui. Cic. 3. Verr. 20. Id sum assecutus, ut una hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioso, profuso, perdito, spem judicii corrumpendi præciderem. Liv. 3. 58. V. INCIDO.

Præcipere spem. V. PRÆCIPIO.

Præditus spe. Cic. 3. Philip. 46.

Præsumere aliquid spe. Virg. 11. Æn. 18.

Producere aliquem falsa spe. Ter. And. 4. 1. 24.

Producere spem vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Die nuptiarum Silanus sibi mortem conscivit, sive eo usque spem vitæ produxerat, seu delecto die augendam ad invidiam.

Proponere spem. Cic. pro Rabir. 15. Nisi forte hanc conditionem vobis esse vultis, quam servi, si libertatis spem propositam non haberent, ferre nullo modo possent. conf. 3. Att. 20.

Rapi ad spem immortalitatis. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit.

Rapere spem. Tacit. 1. Hist. 13.

Redintegrare spem. Cæs. 7. Bell. Gall. 25.

Reducere spem anxiis mentibus. Hor. 3. Carm. 21. 17.

Referre domum spem falsam. Cic. pro Rosc. Amer. 110.

Refulget spes. Paterc. lib. 2. 103. extr. Tum refulsit certa spes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonii, omnibus salutis.

Remorari spem. Cic. 3. Att. 14. Etsi scio te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.

Repelli a spe. Cæs. 5. Bell. Gall. 42. pr.

Reponere spem in aliquo. Cic. 5. Tusc. 36. Quintil. in Procem. 6. 3.

Residet spes in. Cic. Anteq. iret in exsil. 9. Quomodo spes salutis reliquis residebit? Idem 12. Fam. 3. Etiam nunc residet spes in virtute tua.

Respondere spei. Paterc. lib. 2. 103. extr. Adeo ut nec plus sperari potuerit, nec spei responderi felicius.

Secare spem, Sequi spem. Virg. 10. Æn. 107.

Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. V. SECO.

Sequi spem. Cic. 9. Fam. 6. Sequuti enim sumus, non spem, sed officium: reliquimus autem, non officium, sed desperationem. Ovid. 17. Epist. 140.

Serenare spem vultu, i. e. Sereno vultu spem bonam præ se ferre. Virg. 4. Æn. 162. V. in SERENUS.

Simulare spem. Virg. 1. Æn. 213.

Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Ubi Serv. Spem, Lætitiam. Est & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties significatur ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Nam spem lætitia sequitur: spes vero in vultu non videtur, sed lætitia.

Subducere spem. Paterc. lib. 2. 103. pr. Sed fortuna, quæ subduxerat spem magni nominis, jam tum Reipub. sua præsidia reddiderat.

Subest spes. Curt. lib. 4. 14. 22.

Subministrare spem alicujus sceleris. Porc. Latr. decl. in Catil. subject. Sallust. §. 10. Nunc videndum est, spem atrocissimi sceleris unde illi subministratam fuisse judicemus.

Sum. ut, Esse spe bona, pro Bene sperare. Cic. 12. Fam. 27.

Esse in spe, pro Sperare. Cic. 13. Fam. 20. Etsi eramus in magna spe, te meis litteris, commendationeque diligentissime facturum id quod fecisti.

Esse in spe firmiore. Cic. 8. Att. 13.

Esse in spe dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quando vos eritis in spe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidisse videantur. i. e. Dum & de vobis, & de statu vestro spes aliqua erit. Idem 3. Att. 18. pr. An est aliquid in spe? Eidem lib. 8. 15. Dum in spe pax fuit.

Est spes. Cic. pro Quint. 94. Spes est & hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere. conf. 32. & 3. Att. 7.

Est spes de argento. Plaut. Most. 3. 1. 40.

Est nulla spes juventutis, sese omnes amant. Plaut. Capt. 1. 2. 19. Cic. 2. Att. 6. Vide quid narrent, & quæ spes sit denarii.

Erat spes in cursu. Ovid. 6. Fast. 362.

Est spes in angusto. Cels. lib. 5. cap. 27. in curatione adversus canis rabiosi morsum, Miserrimum genus morbi, in quo simul æger & siti, & aquæ metu cruciatur: quo oppressis in angusto spes est.

Est spes omnis in aliquo. Cic. 10. Fam. 22. In te & collega omnis spes est. Idem ad Brut. 10. Spes omnis est in te. Sic 1. Verr. 48. In hoc spes tuæ sunt omnes. Subaudi Homine.

Una spes est, quemadmodum Una salus, pro Sola. Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen est una, aliquando Populum Ro. majorum similem fore.

Superare spem. Cic. de Amicit. 11. Qui summam spem civium, quam de eo jam puero habuerant, continuo adolescens incredibili virtute superavit.

Superare & fallere spem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23.

Tenet aliquem spes. Cic. pro Cluent. 7. Quamobrem magna me spes tenet, si ea, quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero, &c.

Teneri spe. Idem 14. Att. 15. Quo confugient socii? quem implorabunt? qua spe denique, ut vivere velint, tenebuntur?

Tollere spem. Cic. 3. Att. 24. pr. Quod illa ipsa spes exigua, quæ erat, videtur esse sublata.

Trahere spem mora. Ovid. 3. Fast. 686.

Trahi spe. Ovid. 3. Trist. 5. 25.

Et stultam dubia spem trahit usque mora.

Venire in spem. Cic. 9. Fam. 1. pr. In spem tamen venio appropinquare tuum adventum. Cæs. 1 Bell. Gall. 18. extr. V. IN.

Versat me lubrica spes. Stat. 1 Achil. 547.

Videre spem. Cic. 3. Att. 10. Nam si erat causa, si quid agetur, si spem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam.

Vincere spem. Cic. 14. Fam. 5. Salustius officio vincet omnes spes. [Abest vox ult. a libris emendatis.

Vocare in spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi videris expediri, quam in spem me vocas?

Adduci spe mercedis. V. ADDUCO.

Agitare animum alicujus spe, metu, admonitionibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Alternant spesque timorque fidem. Ovid. 6. Epist. 38.

Devorare spe aliquid, Sperare futurum ut assequamur & devoremus. Cic. 1. Att. 15. Ille autem regis hereditatem spe devorarat. Idem pro Flacc. 57. Amissum est enim præter spem, quod erat spe devoratum, lucrum. Idem 3. Verr. 135. Iste, qui jam spe & opinione prædam illam devorasset. V. DEVORO.

Fluitare spe dubiæ horæ. Hor. 1. Epist. 19 110.

Incubare spe alicui rei. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbissimus, quæstu judiciario pastus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, spe jam atque animo incubaret, contrahit frontem. V. INCUBO.

Laborare in spem. Ovid. 15. Met. 367.

Laudati, non tam re & maturitate, quam spe & exspectatione. Cic. in Orat. 107.

Nati in spem honorum. V. NASCOR.

Nuntiare spem summam. Cic. Summam spem nuntiabant, fore ut Antonius cederet.

Pascit amorem spes. Ovid. 9. Met. 748.

Spes est quæ capiat, spes est quæ pascat amorem.

Spes, pro Metu. Stat. 9. Theb. 129.

— hunc retro conversum, & tela petentem,
Dum spes nulla necis, crinito a vertice figit.

Et in eodem sensu apud Lucan. 5. 454.

— cælo languente fretoque
Naufragii spes omnis abit.

Spes in plurali. Plaut. Curc. 2. 3. 28. Spes meæ ubi sunt? Liv. 1. 34. Has spes cogitationesque secum portantes, urbem iugressi sunt. Cic 3. in Catil. 16. Existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes atque opes, his depulsis urbis periculis, concidisse. Hor. 1. Epist. 5. 17.

Spes jubet esse ratas, ad prælia trudit inermem. Plura supra occurrunt.

SPES, Dea apud Romanos, cujus ædes in foro olitorio fuit. Liv. 21. 62. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuisse. M. Cicero 2. de Legib. 28. ait Spem fuisse a Calatino consecratam. Videndus Lilius Gyraldus Syntag. 1. Histor. Deor. Ovid 1. de Arte Am. 445.

Spes tenet in tempus, semel est si credita, longum,
Illa quidem fallax sed tamen apta Dea est.

V. etiam Broeckhus. ad Tibull. 1. 1. 5. Ejus typos in nummis exhibet Oisel. Thesaur. tab. 54.

Spes & Metus divinationem & auguria repererunt. V. Amantes sibi somnia fingunt, in AMO.

SPĒRES, is. f. [ἐλπίς] pro Spes, spei, antiqui dixerunt, auctor Fest. Varr. Quibus suam delectet ipse amicam, & sese speribus jactet suis. Unde Aspere, quasi Sine spere: & Prospere, Pro spere. V. Non. 2. 788. Ennius,

Spero, si speres quicquam prodesse potis sunt. H. St. Ex Festo, q. V.

SPĔCŬLA, æ. f. dimin. [ἐλπίδιον] Plaut. Most. 3. 1. 112.

Nam quid ita specula clamas clamorem merum? Emendati codd. Speculo claras clarorem. Idem Pers. 2. 5. 9.

Ecquid quod mandavi tibi, est mihi in te speculæ? Plaut. Cas. 2. 4. 27.
Si non impetravit, etiam specula in fortitu'st mihi. Cic. 2. Fam. 16. Et eo magis, quod in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula.

Degustare aliquid speculæ ex sermone alicujus. Cic. pro Cluent. 72.

SPĒRO, [ἐλπίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Spem habere, & vel ad bonum vel ad malum refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donat.

Spero confore. Ter. And. 1. 1. 140. Cic. 1. Tusc. Spero fore ut contingat id nobis.

Sperare de re aliqua. Cic. 9. Att. 6. Neque de otio nostro spero jam, nec ullam acerbitatem recuso.

Desperare & Sperare, contraria. Cic. in Pison.

Sperare & Exspectare. Cic. ad Octav. Quid de hoc sperare aut exspectare nos oportebat?

Auxilium sperare. Catul. Argon. 62. 180.

Pretium sperare. Ovid. 6. Met. 84.

Salutem sperare. Virg. 1. Æn. 455.

Spero; pro Credo, tam de præsenti, quam de præterito dicitur. Ter. Eun. 1. 2. 123.

— nam me ejus spero fratrem propemodum
Jam reperisse adolescentem adeo nobilem. Idem Eun. 5. 3. 11.
Spero me habere, qui hunc meo excruciem modo. Quintil. in Gladiatore, Facilis (ut animadvertere vos spero) defensionis meæ cursus est. Hic de præterito. Et Cic. Spero jam probatam esse amicitiam nostram. Idem 1. Att. 1. Spero tibi me causam probasse, cupio quidem certe.

Ut spero, prope diem te videbo. Cic. 6. Att. 1.

Spero non veniet usus. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet spero.

Sperare & Confidere. Cic. 12. Fam. 18. Ego & speraram, prudentia tua fretus, & ut confiderem, fecerunt tuæ gratissimæ mihi litteræ. V. CONFIDO.

Bene de aliquo sperare. Cic. 9. Att. 7.

Jubeo te bene sperare, & bono animo esse. Cic. pro Dejot. 38.

Melius speravi. Ovid. 2. Epist. 61.

Lenius sperare aliquid de se. Ovid. 3. de Pont. 7. 31.

Sperare recte. Cic. 13. Fam. 17.

Sperare temere. Cic. 3. Att. 18. extr.

Sperare in malum. Virg. 4. Æn. 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem,
Et perferre, soror, potero. Sperare, inquit Serv. i. e. Futurum opinari, sive timere. Ibid. 292.

— & tantos rumpi non speret amores. Hor. 1. Epist. 4. 14.

Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Cic. 1. Att. 10. A quo nihil speres boni Reip. quia, &c.

Sperare pro Timere. Virg. 1. Æn. 547.

At sperate deos memores fandi atque nefandi. Ubi Servius; Sperate, pro Timete, ut lib. 4. 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem. Quum speremus bona, timeamus adversa. Item lib. 11. 275.

Hæc adeo ex illo mihi jam speranda fuerunt, &c.

Deos speravimus. Plaut. Cas. 2. 5. 38.

Bene dice, Diis sum fretus, deos speravimus. Al. Sperabimus.

Sperare, Gaudere. Donat. Ter. Adel. 1. 2. 72.

Sperabam jam defervisse adolescentiam. Ubi Donat. Recte Sperabam, proGaudebam. Sic enim dicimus, quum errasse nos cernimus.

SPERANS, Partis. [ἐλπίζων] Virg. 6. Æn. 526.

SPERĀTUS, a, um. aliud Partic. [ἐλπισθεὶς] & sæpius Adjective [ἀγαπητὸς, εὐέλπις, Gl. L. G.] Plaut. Merc. 5. 2. 2.

Spem speratam quoniam obtulisti hanc mihi, grates ago.

Aura sperata deserit ratem. Ovid. 4. de Pont. 12. 42.

Laborare de reliqua & sperata gloria. Cic. 1. Q. frat. 1. 34.

Favor speratus. Hor. 2. Epist. 1. 9.

Honos speratus fugit. Stat. 5. Silv. 3. 232.

Voluptas sperata. Ovid. 2. Met. 862.

Speratum veteres dicebant Eum, qui uxorem petit, & Speratam, Virginem, quæ petitur. Afran. Curre, & nuntia venire, & mecum speratam adducere, ut videat puellam. Speratam suam vocat Uxorem Plaut. in Amph. 2. 2. 44.

Amphitruo uxorem salutat lætus, speratam suam. V. Non. 5. 69.

SPERĀBĬLIS, e. Adj. [ἐλπιστὸς] Quod sperari potest. Plaut. Capt. 3. 3. 3. Hic ille est dies, quum nulla vitæ meæ salus sperabilis est. Inscriptio apud Gruter. p. 860. n. 5. NIHIL EST SPERABILE DATVM.

SPETILE, is. n. vocatur infra umbilicum suis quod est carnis, proprii cujusdam habitus, exos, qua etiam antiqui per se utebantur. Plautus enumerandis vilibus obsoniis in Carbonaria sic meminit:

Ego pernam, sumen, sueres, spetile, callum, glandia. Fest. Al. ex Pseud. 1. 2. 33. Sed alia lectio in libris Plautinis. q. V.

SPEUSIPPUS, [Σπεύσιππος] Philosophus Atheniensis, Platonis ex sorore nepos, qui octo annos post ejus decessum scholæ ejusdem præfuit. Ferunt hunc senio confectum, sibi mortem conscivisse mærore impulsum. Plutarchus vero scribit, illum pediculis effervescentibus interiisse. Primus invenit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia. V. Diog. Laert.

SPEUSTĬCUS, a, um. Adj. [σπευστικὸς] dicitur Panis, qui celerrime fit & coquitur: a verbo σπεύδω, quod est Festino. Plin. lib. 18. cap. 11. Panis ipsius varia genera, alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii; alias a deliciis, ut artolagani; alias a festinatione, ut speustici.

S P H

SPHACELISMUS, V. SPHACELUS.

SPHĂCĔLUS, [σφάκελος] proprie Ossium est affectus, teste Galeno comm. in 2. de Fract. cum tota illorum substantia corrumpitur; Latini, Ossium cariem appellant.

Sphacelus, i. m. Herba salviæ similis, Theophrast. lib. 6. cap. 2. De plantarum historiis, Shacelus (inquit) & Salvia inter sese distant; quasi alterum urbanum, alterum genus silvestre dixeris. Sphacelo folium levius, contractius, minusque squalens: Salviæ scabrius. Hæc ille.

SPHACELISMUS, [σφακελισμὸς] Morbi idem genus, ipsis etiam plantis cum animalibus commune, de quo abunde multa supra diximus in vocibus Astrobolismus & Sideratio. V. Foes. Oecon. Hipp.

SPHACOS, V. in SPHAGNOS.

SPHACTĒRIA, quæ & Sphagia, [Σφακτηρία] Insula est Messeniæ adjacens e regione Pyli, cujus meminit Strab. lib. 8. V. Steph.

SPHÆRA, æ. f. [σφαῖρα] Latine dicitur Globus, nempe qui ex omni parte exteriore rotundus appareat. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος Græce dicitur, his duabus formis contingit solis, ut omnes earum partes sint inter se simillimæ, a medioque tantum absit extremum, quantum idem a summo: quo nihil fieri potest aptius. Gloss. Græcolat. Σφαῖρα, Pila, Globus.

Sphæra, Orbita cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Habere secretam & liberam sphæram. Idem 3. de Orat. 160. Quamvis sphæram in scænam (ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in sphæra fornicis similitudo non potest inesse.

SPHÆRĀLIS, e. Adj. [σφαιροειδὴς] Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Ex his septem motibus, unus tantum in divinis corporibus invenitur, sphæralem dico, quo movetur cælum, quo sidera.

Convexitas sphæralis. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 16.

Forma sphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac pæne sphærali, atque undique versum clausa.

Natura sphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Sphæralis enim natura, & ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & sphæralem tenuit.

SPHÆRĬCUS, a, um. Adj. [σφαιρικὸς] Rotundus. Macrob. Somn. Scip. 2. 14. Sphærico motu in orbem rotari. Isidor. 2. 7. Numerus sphæricus.

SPHÆRICA, æ. f. [σφαιρικὴ] Placentæ genus, quæ ex multis globulis in sphæram & rotundam formam coactis, ac deinde simul compactis fiebat. Cato R. R. cap. 82. Sphæricam sic facito, ita uti spiram, nisi sic fingito, detractis caseo, melle: sphæras pugnum altas facito, eas in solo componito, densas eodem modo componito, atque spiram, itemque coquito. Vetus exemplar habet Spæritam; sed minus recte.

SPHÆRISTA, æ. m. [σφαιριστὴς] Qui pila ludit. Sidon. 2. Epist. 9. Gloss. Græcolat. Σφαιριστὴς, Pilarius.

SPHÆRISTĒRIUM, i. n. [σφαιριστήριον] Locus balinei, in quo veteres frictiones suas & varia exercitationum genera facere solebant, a sphæræ, i. e. pilæ ludo nomen habens, quam Græci σφαῖραν appellant, a quo Sphæristæ, ejus ludi studiosi; & Sphæristici, ejus ludi periti, dicebantur, inquit Budæus. Sueton. in Vesp. cap. 20. Valetudine prosperrima usus est, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam fauces, ceteraque membra sibimet ad numerum in sphæristerio defricaret. Plin. 5. ad Apollinarem Epist. 6. Apodyterio suppositum est sphæristerium, quod plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. Lamprid. in Alexand. cap. 30. Post lectionem operam palæstræ, aut sphæristerio, aut cursui, aut luctaminibus mollioribus dabat. V. PILA.

SPHÆROMACHIA, æ. f. [σφαιρομαχία] Certatio, quæ fit pila vel globo. Seneca Epist. 81. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco: sed spectaculi, quod omnes molestos ad sphæromachiam avocavit. Stat. 4. Silv. in præfat. Sphæromachias spectamus & pilaris lusio admittitur. V. Beroald. Var. Annot. 2. 8.

SPHĂGIA, æ. f. [Σφαγία] Insula e regione Pyli, Messeniæ, & Lepræi. Strab lib. 8.

SPHĂGĪTĪDES, [σφαγίτιδες] Venæ duæ insignes utrinque ad jugulum apparentes, omnes, tum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini Jugulares venas interpretantur, σφαγὴν enim illi jugulum appellant. Galen. lib. 6. De usu partium. V. in JUGULUM.

SPHAGNOS, [σφάγνος] sive Bryon, sive Sphacos, sunt Cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus, sed odore præstantes. Plin. lib. 12. cap. 23.

SPHENIDA, Pilæ genus majus paganica & tenuius quam follis, ex panno fere constans: nonnunquam etiam ex pelle. Alio nomine dicitur Harpastum. Hoc Perottus: Sed Cæl. lib. 20. cap. 14. non Sphenida, sed Sphennida scribendum esse [σφεννίδα] affirmat. V. PILA.

SPHINX, ingis. f. [σφὶγξ] Æthiopicum animal est, e simiarum genere, fusco pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis speciem accedens, solo pilo & solitudine feram assimulans. De sphingibus Diod. Sicul. lib. 4. Plin. lib. 8. cap. 21. 1.

Sphinx [Σφὶγξ] Monstrum, quod poetæ faciem habere virginis fingunt, pennas avium, pedes leonis.

Sphinx ab effectu nomen sortita: quod homines suis quæstionibus ita stringeret, ut se expedire non possent. Nam Græce σφίγγειν Constringere, vel Vincire dicitur: vel quasi omnium mentes suis propositionibus ligare. Lactant. in primum Theb. scribit, Sphinga monstrum fuisse, alas & ungues habens in similitudinem Harpyarum: quod insidens scopulo viæ imminenti, insolubilia ænigmata transeuntibus proponebat: quæ quum solvere non possent, ex improviso veniens, alis & unguibus ad se in rupem trahebat. Hoc autem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idemque tripes, ac quadrupes esset. Cujus locutionis ambages tandem calliditate sua ita OEdipus dissolvit, ut Hominem esse diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens, quadrupes est. Factus vir, ut qui nullo alio quam pedum auxilio gradiatur, bipes. At in senectute, viribus deficientibus, baculo utens, tripes. Inde origo hujus adagii apud Ter. And. 1. 2. 23. Davus sum, non OEdipus. i. e. Servili officio non quæstionibus solvendis aptus. V. Plin. lib. 31. cap. 1. Auson. in Idyll. 11. 41.

Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.

Ænea sphinx. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Iniqua sphinx. Stat. 1. Theb. 66.

Victa cadit sphinx. Stat. 11. Theb. 490.

SPHINGA, æ. f. Idem. Solin. cap. 30. Isid. 20. 11.

SPHINGIUM, i. n. [σφίγγιον] Dimin. ejusdem. Plin. 6. 29.

SPHRĀGIS, idis. f. [σφραγὶς] Species est optimæ rubricæ, apud Plin. lib. 36. cap. 6. Quæ in Lemno insula effodiebatur, ita dicta quod signata venderetur, sicut apud nos sapo, σφραγίζειν, enim Græci dicunt, quod nos signare. Quo autem in loco, quibusque cærimoniis hæc terra colligatur, diximus in dictione LEMNOS.

Est item Sphragis, Gemma viridis, sed non translucida; ita dicta quod ea optime signemus. Plin. lib. ult. cap. 8. Gloss. Græcolat. Σφραγὶς, Signum, Obsignacio, Sigillum.

SPHYGMOS, [σφυγμὸς] est Motus arteriæ, celerius tardiusve salientis, pro ratione dilatationis, & contractionis ipsius cordis, dictus Sphygmos ἀπὸ τοῦ σφύζειν, quod Salire, resultare, pulsare, significat. Gloss. Græcolat. Σφυγμὸς, Turges, Σφύζει, Palpitat.

SPHYRÆNA, æ. f. [σφύραινα] Græcis Animal marinum, quod Latinis Sudis dicitur, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. Gloss. Græcolat. Σφύραινα, ἰχθὺς, Sudis. V. Oppian. 1. Halieut. 172.

S P I

SPĪCA, æ. f. [στάχυς Gl. L. G. & G. L. & Onom. v. ἄσταχυς G. L. καλάμη L. G.] dicitur, quum per culmi folliculum, id est extremum tumorem, aristæ adhuc tenues in modum spiculi eminent, ut ait Serv. Cic. 5. de Finib. 91. Ne seges quidem igitur spicis uberibus & crebris, si avenam uspiam videris.

Spica dicta est a Spe, ut ait Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. Nam quum fruges in spicam exit, spem præbet hominibus.

Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam: & etiam primitus spica quum oritur, vaginam. Varr. 1. de R. R. cap. 48.

Flaventes spicæ. Ovid. 9. Met. 688.

Minuta & inanis. Plin. lib. 18. cap. 24.

Minuta & vana. Columel. lib. 2. cap. 9.

Spica mutica, Quæ non habet aristam. Aristæ enim sunt quasi cornua spicarum. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. V. Muticus in MUTUS.

Fruges spicæ ordine structæ. Cic. de Senect. 51. Quanquam, non modo fructus quidem me, sed etiam ipsius terræ vis ac natura delectat, &c. vaginis jam quasi pubescens includitur: e quibus cum emerserit, fundit frugem, spicæ ordine structam, & contra avium minorum morsus munitur vallo aristarum.

Cererem in spicis intercipere. Ovid. 8. Met. 292. de apro Calydonio,

Is modo crescentes segetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni,
Et Cererem in spicis intercipit. Quid sit Cererem in spicis intercipit, jam exposuit ipse quum inquit, Matura vota coloni. Primo enim herbescit seges, unde illud est, Segetes proculcat in herba. Deinde vero ubi maturuit, In spica esse dicitur.

Spica, Signum in cælo oriens in Virginis parte decima. Firmicus, Quicunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & multas fruges horreis condet. Columel. lib. 11. cap. 2. 14. Calend. Octob. Spica Virginis exoritur.

Spica, Nucleus quo numeroso caput allii compactum est. Columel. lib. 11. cap. 3. de Ulpico. Habet enim, velut allium, plures cohærentes spicas. Inter palmaria spatia spicæ ulpici. Ruel. lib. 1. cap. 2. Cohærentes bulbi, in quos allii caput extumuit, qui seorsum consiti novam creant sobolem, & nuclei & spicæ Latinis auctoribus appellantur.

Nardi spica. Plin. lib. 12. cap. 12. Nardi cacumina in aristas se spargunt, ideo gemina dote Nardi spicas ac folia celebrant. Paulo post, Pretium spicæ in libras XC. folia divisere annonam, &c. Dioscorides quoque lib. 1. cap. 6. Nardo spicas tribuit. Oculata etiam fides id abunde testatur.

Spica

Spica Ciliſſa. Ovid. 1. Faſt. 76.

Cernis odoratis ut luceat ignibus æther,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa focis. Propert. lib. 4. 6. 74. de pugna Actiaca navali,
Bella ſatis cecini, citharam jam poſcit Apollo
Victor, & ad placidos exuit arma choros.
Candida nunc molli ſubeant convivia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla roſæ.
Vinaque fundantur prelis eliſa Falernis,
Terque lavet noſtras ſpica Ciliſſa comas. Sunt qui per Spicam Ciliſſam, Crocum intelligant, aut Oleum potius crocinum. Præſtantiſſimum enim crocum in Cilicia naſcitur ad antrum Corycium. Plin. lib. 21. cap. 6. Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte. Hoc majores utebantur in rogis ac ſacrificiis. Stat. 6. Theb. 220. in Archemori funere,
Necnon Aſſyriis pingueſcunt robora ſuccis
Pallentique croco. Ovid. 1. Faſt. 337.
Ante deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica ſalis.
Nondum pertulerat lacrimatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hoſpita navis aquas:
Tura nec Euphrates, nec miſerat India coſtum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos, herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus aduſta ſono. Crocum præterea vino mire congruere, præſertim dulci, ſcribit Plin. lib. 21. cap. 6. Quo nituntur argumento, qui Spicam Ciliſſam apud Propertium putant dici Crocum. Dicuntur enim Spicæ, non ſolum quales in frumento ſunt, ſed quales in allii aut croci & ſimilium bulbis videmus. Sunt tamen & qui Spicam Ciliſſam interpretantur Spicam nardi: pro quibus facere videtur illud Ovidianum ſupra citatum,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa focis. Quid enim eſt in croco, quod uri cum crepitu queat?

Spicus, i. m. in utroque numero legitur. & Spicum, i. n. tantum in ſingulari, auctore Servio in 1. Georg. 111. Cic. 2. de Nat. Deor. 110.
Spicum illuſtre tenens ſplendenti corpore virgo. Ex poeta. Varro apud Non. 3. 230. Neque in bona ſegete nullum eſt ſpicum nequam, neque in mala non aliquid bonum.
Spicum maſculine antiqui dicebant, ut hunc ſtirpem & hanc amnem. Verſus eſt antiquis:
Quaſi meſſim permiſſim unumquemque ſpicum colligit. Feſtus. Dacer. Quaſi meſſor per meſſim.

Spiciŏla, æ. f. dimin. Mart. Capel. lib. 2. Roſarum ſpiciolis redimita.

Spiceus, a, um. Adj. [σταχύϊνος] Quod ex ſpicis eſt: ut,
Corona ſpicea. Tibull. lib. 1. 1. 15.
Corona ſpicea, quæ vitta alba colligeretur. Plin. 8. 2.
Meſſis ſpicea. Virg. 1. Georg. 314.
Serta ſpicea. Ovid. 2. Met. 28.

Spicĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [σταχυοφόρος] Quod fert ſpicas; ut, Spicifera Ceres a poetis dicitur.
Nilus ſpicifer. Martial. lib. 10. 74. [i. e. Spicis fecundus, vel quod cum corona ſpicea depingerent, ob fertilitatem Ægypto impertitam.
Dea ſpicifera, Ceres. Sen. Herc. OEth. 5. Manil. 2. 442.
Ora ſpicifera. Sil. lib. 3. 403.

Spicĭlĕgium, i. n. [σταχυολογία] Collectio ſpicarum. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Meſſe facta, ſpicilegium venire oportet, aut domi legere ſtipulam.

Spico, [σταχυῦμαι] āre. Spiculo & ferro aſperare. Grat. v. 118.
Quid Macedûm immenſos libeat ſi dicere contos,
Quam longa exigui ſpicant haſtilia dentes. Longas & ſupervacuas Macedonum fariſſas exiguo præfixas eſſe ferro dicit. Inde putaverim apud nos haſtam Macedonicam, Picam, quaſi Spicam vocari, quod ferro ſpicata ſit exiguo. Inde Picare tanquam Spicare dicimus. Turneb. Adverſ. 21. 25.
Et Inſpico Deſpaut. 457. ſine exemplo. H. St. Veriſimilius tamen eſt a Spiculo, quod juniores pro Pilo uſurparunt, nomen Gallicum tractum.

Spicor, āri. i. e. Spicam efficere, legitur apud Plin. lib. 18. cap. 7. Grana in ſtipula crinito textu ſpicantur.

Spicatus, a, um. Partic. [σταχυωτὸς] Quod habet ſpicas. Plin. lib. 21. cap. 17. Aliud rurſus ſpicatarum genus herbarum. Idem lib. 24. cap. 15.
Unguentum ſpicatum Romæ dici ſolitum Galenus prodidit, & feminis præſertim divitibus familiare. Idem & Nardinum dictum, ut refert Hermol. in Coroll. Dictum Spicatum quod ex ſpica nardi conficiatur, ut docet Marcell. interpres Dioſcorid.
Pavimentum ſpicatum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Teſtacea ſpicata. Vitruv. 7. 1. V. Lex. Pitiſc.

Spicio, V. specio.

Spicŭlum, i. n. [Σαυρωτὴρ, ἀκόντιον, ἀκὶς, ἐπιδορατὶς, Gl. L. G.] Lancea brevis, ita dicta a ſpicæ ſimilitudine. ſeu ut Vegetius 2. 15. de Re Mil. ait, Telum miſſile, cujus ferrum eſt triangulum unciarum novem, haſtile pedum quinque & ſemis. Quæ Pili deſcriptio eſt. Cic. in Piſon. 62. L. Craſſus, homo ſapientiſſimus noſtræ civitatis, ſpiculis prope ſcrutatus eſt Alpes, ut ubi hoſtis non erat, ibi triumphi cauſam aliquam quæreret.
Spiculum, Haſtæ in ſpicarum ſpeciem aculeus Deſp. Vide præcedent. ex Turn. in spico. H. St.
Lucida ſpicula lævato ferro. Virg. 5. Æn. 307.
Contorquent lenta ſpicula lacertis. Virg. 7. Æn. 165.
Contorſit manu emiſſa ſpicula. Virg. 11. Æn. 676.
Fundere ſpicula. Sil. lib. 17. 133.
Quatere ſpicula. Ovid. 8. Met. 375.
Vellere ſpicula. Virg. 10. Æn. 88.
Vibrare ſpicula. Virg. 11. Æn. 606.
Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æn. 606.
Spicula converſo fugientia dirigit arcu.
Scelerata ſuccis ſpicula. Sil. lib. 3. 273. h. e. Venenatæ ſagittæ.
Dirigere certa ſpicula. Ovid. 12. Met. 606.
Exercere ſpicula debita fatis Trojanis. Ovid. 13. Met. 54.
Promere ſpicula de pharetra. Ovid. 3. de Arte Am. 516.

Tincta veneno ſpicula. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Spiculum, Sagittæ ferrum, ſeu Cuſpis ipſa, & aculeus: ut Ovid. 3. de Arte Am. 516.
Spicula de pharetra promit acuta ſua. [i. e. Sagittas ipſas.
Avelli ſibi ſpiculum jubet. Cic. 5. Fam. 12.
Calami ſpicula Gnoſſii. Hor. 1. Carm. 15. 17.
Haſtarum ſpicula. Ovid. 8. Met. 375.
Spicula, Aculei apum. Virg. 4. Georg. 237.
— & ſpicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus. Ovid. in Ibin, 544.
Noxia luminibus ſpicula condat apis.
Defigunt ſpicula crabrones nudo vertice. Ovid. 3. Faſt. 754.
Exacuunt ſpicula roſtris. Virg. 4. Georg. 74. de Apibus.
Spiclum, per ſyncopen pro Spiculum. Lucret. lib. 3. 199.
At contra lapidum conjectum, ſpiclorumque, &c.

Spicŭlo, [ἀκιδόω] āre. In ſpiculi modum acuere. Plin. lib. 11. cap. 2.
Telum vero perfodiendo tergori, quo ſpiculavit ingenio?

Spiculator, V. speculator.

Spicŭlus, a, um. Adj. Tertull. de Pudic. cap. 7. Iis exquirendis, non lucernæ ſpiculo lumine, ſed totius ſolis lancea opus eſt. [Niſi Subſt. eſt, per appoſitionem poſitum, cui opponitur, ut Lancea.

Spicŭla, æ. f. Herba, apud Apul. de Herb. cap. 26.

Spīna, æ. f. [ἄκανθα Gl. L. G. & G. L.] Id in ſentibus & rubis, aut aliis fruticibus vel herbis, quod, dum tangitur, aculeatum ſentitur, & pungit. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex ſpinis aculeatis.
Conſertum tegmen ſpinis. Virg. 3. Æn. 594.
Spinam facere dicitur aſparagus, quum percrevit, & ſpinoſus fit. Colu. mel. lib. 11. cap. 3. §. 46.
Acutis ſpinis ſurgit paliurus. Virg. 5. Ecl. 39.
Variæ ſunt ſpinarum ſpecies apud Plinium; ut
Ægyptia ſpina: lib. 24. cap. 11.
Alba. Idem 24. 12. Βάτος, ῥάμνος. Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat.
Arabica. Idem 24. 12.
Fullonia. Idem 16. 44.
Indica. Idem 12. 5.
Regia. Idem 13. 24.
Sitiens. Idem 13. 25.
Spina ſolſtitialis. V. Solſtitium in sol.
Spinæ, per tranſlationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Fin. 79. Quam illorum triſtitiam atque aſperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem ſententiarum, nec diſſerendi ſpinas probavit, fuitque in altero genere mitior, in altero illuſtrior. Idem 4. Tuſc. 9. Spinas partiendi & definiendi prætermittunt.
Vellere ſpinas. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice dicta ſunt ab illis! quam ſplendide! de juſtitia, &c. de fortitudine hominum, de ſpinas vellentium, &c.
Spina, pro Aculeo, qualis ſerpentibus & hyſtricibus, & piſcibus vel ullis animalibus ineſt. Plin. lib. 8. cap. 35. Hyſtrices generat India & Africa, ſpina contectas. Idem lib. 9. cap. 9. Iidem anthiæ quum unum hamo teneri viderint, ſpinis, quas in dorſo ferratas habent, lineam ſecare traduntur.
Animantes aliæ villis veſtitæ, aliæ ſpinis hirſutæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Spina [ἄκανθα ἀνθρώπου καὶ ἰχθύος, ῥάχις, Gl. G. L & L. G.] etiamnum appellatur, Vertebrarum in quocunque animali contextus inter ſe, qui eſt a collo ad extremum uſque os, quod ſacrum dicitur: ſic autem appellata eſt, quod ipſæ vertebræ in ſuo contextu proceſſus utrinque oſtendant, ſpinis haud abſimiles. Plin. lib. 11. cap. 37. Spina lumbis oſſea, ſed tereti ſtructura per media foramina, a cerebro medulla deſcendente. Eandem eſſe ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenui ejus membrana modo inciſa ſtatim exſpiretur. In ſpinæ igitur parte ſuperiore ſcapulæ, a lateribus dorſa: quæ omnia dicuntur terga. Varr. 2. de Re Ruſt. cap. 7. Scapulis latis, ſpina maxime duplici.
Crates ſpinæ. Ovid. 8. Met. 896. de Fame dea.
Lentæ ſpinæ curvamen. Ovid. 3. Met. 66.
Putrefacta ſpina. Ovid. 15. Met. 389.

Spinŭla, æ. f. dimin. Arnob. lib. 2. Inhærens callo ſpinula.

Spineus, a, um. Adj. [ἀκάνθινος] ut, Spinea corona, Quæ e ſpinis facta eſt.
Tæda ſpinea. Catul. in Epithal. Jul. 59. 15. al. Pinea.
Vincula ſpinea. Ovid. 2. Met. 789.
— baculumque capit, quem ſpinea tortum
Vincula cingebant.

Spineolus, a, um. Adj. dimin. V. in spinus.

Spinālis, e. Adj. Ad ſpinam pertinens. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9.
Animæ per ſpinalem medullam præbetur effectus.

Spinōsus, a, um. [ἀκανθώδης Gl. G. L.] Adj. Spinis abundans. Varro 2. de R. R. cap. 3. In ſpinoſis locis paſcuntur. Plin. lib. 12. cap. 15. Corticem lævem myrrhæ, ſimilemque unedoni, ſcabrum alii, ſpinoſumque dixere.
Herbæ ſpinoſæ. Ovid. 2. Met. 810.
Jugum ſpinoſum. Propert. lib. 4. 4. 49.
Oratio ſpinoſa, per tranſlationem, h. e. Dura & aſpera. Cic. 1. de Orat. 83. Sed hæc erat ſpinoſa quædam & exilis oratio, longeque a noſtris ſenſibus abhorrebat. Idem in Orat. 114. Nam & ipſe Ariſtoteles tradidit præcepta plurima diſſerendi, & poſtea qui dialectici dicuntur, ſpinoſiora multa pepererunt.
Spinoſum diſſerendi genus. Cic. 3. de Fin. 3.
Hæc enim ſpinoſiora prius ut confitear me cogunt, quam ut aſſentiar. Cic. 1. Tuſc. 16.
Curæ ſpinoſæ. Catul. Argon. 62. 72.

Spinētum, i. n. [ἀκανθών] Locus ſpinis conſitus. Plin. lib. 10. cap. 74. Aſinus ſpinetis ſe ſcabendi cauſa atterens, nidos ægithi diſſipat. Virg. 2. Ecl. 9. Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos.

Spinĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀκανθοφόρος] Cic. in Arat. 178.
Quod ſupereſt, gelido delapſum flumine fontis,
Spiniferam ſubter caudam piſtricis adhæſit.
Pruni ſpiniferæ; de pomo dicitur Pallad. lib. 14. 81.

Spinĭger, ĕra, ĕrum. Prudent. Hippol. 115.
— ſpinigeris ſtirpibus hirtus ager.

Spinesco, ĕre. Mart. Capel. lib. 6. Sentis ſpineſcere membris.

Spinensis, Deus, apud Augustinum in lib. Civitat. Dei, 4. 21. quod spinas ex agris eradicare putaretur, a Romanis cultus est. al. Spiniensis. Videndus Lilius Syntag. 1. Histor. Deorum.

Spina, [Σπῖνα] nunc viculus in finibus Græciæ, olim maxima civitas Græca, a qua Spinesium Delphis Thesaurus est dictus. Strab. lib. 5.

Spineticum, unum ex Padi ostiis, quo Claudius Cæsar e Britannia triumphans, prægrandi illa domo verius, quam navi, intravit Adriam. a Spina urbe nomen habet, quam a Diomede conditam esse volunt. Plin. lib. 3. cap. 16. [V. Steph. in Σπῖνα.

Spinter, ēris. n. [βραχιονιστήρ] significat aut Fibulam in humeris, aut Armillam, ut ait Priscianus lib. 5. Festus, Spinter armillæ genus, quo mulieres utebantur brachio summo sinistro. Plaut. Men. 3. 3. 4.
Jubeasque spinter novum reconcinnarier.

Spintharus, [Σπίνθαρος] nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificavit. Pausanias. conf. Suid.

Spintria, æ. m. Qui muliebria patitur, seque aliis abutendum præbet. Sueton. in Vitell. 3. Et ipse perpetuo spintriæ cognomine notatus. Certe pro Spintria Dionis compendium πεπορνευκότα dicit, id est, prostitutum & stuprum passum. Sed & Spintrias a patientia nominatos Tacitus ostendit his verbis 6. Ann. 1. Tuncque primum ignota ante vocabula reperta sunt sellariorum & spintriarum, ex fœditate loci & multiplici patientia. Turneb. Adverf. 5. 1.
Spintriæ, dicti sunt a Tiberio Cæsare, Monstrosæ libidinis repertores, novique concubitus. Suet. in Tiber. cap. 43. Monstrosique concubitus repertores, quos Spintrias appellabat.

Spinturnix, īcis. f. Avis inauspicata, quæ & incendiaria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 13.
Spinturnix, (inquit Festus) est avis genus turpis figuræ, occursatrix artificum perdita spinturnix: ea Græce dicitur, ut ait Santra σπινθαρίς. Spinturnices & Spinturnicia Latinis, Sphingas interpretatur Salmas. in Plin. Exercitat.

Spinus, i. f. [προύμνον] Agrestis sive silvestris prunus: pruni enim silvestres genera spinarum sunt, inquit Columella. Unde Virg. 4. Georg. 145.
Eduramque pirum, & spinos jam pruna ferentes.

Spinĕolus, i. m. [προύμνιον] Fructus spini. unde

Spinĕola, æ. f. Rosæ species apud Plin. 21. 4. [Nisi est Adj. dimin. a Spineus, quod a Spina.

Spīo, [Σπειώ] Nympha marina, Nerei & Doridis filia, sic a speluncis maris appellata, in quibus Nymphæ marinæ habitare dicuntur, σπέος enim spelunca est. Virg. 5. Æn. 826.
Nisæe Spioque Thaliaque Cymodoceque, &c. [Suid. Σπέος, σπέος, σπήλαιον. Σπεῖω, ὄνομα κύριον.

Spionia, æ. f. Vitis, quæ & Spinea quibusdam dicitur. Columel. lib. 3. cap. 2. At spionia dapsilis, musto & amplitudine magis uvarum quam numero fertilis. Plin. lib. 14. cap. 2. Æstum fert spionia, quam quidam spineam vocant. Autumnisque & imbribus pinguescit, quinimo nebulis una alitur, ob id Ravennati agro peculiaris.

Spionĭcus, a, um. Adj. Columel. lib. 3. cap. 21. Jam & illud magnæ dotis est, posse gustum cujusque generis non mistum, sed vere merum condere, ac separatim reponere, sive est ille bituricus, seu basilicus, seu spionicus.

Spīra, æ. f. [σπεῖρα] Spiræ sunt Revolutiones sive circuli, qui in se ipsos non recurrunt, quales sunt funium nauticorum & rudentum convolutorum, & serpentium. Plin. lib. 37. cap. 10. Capnites plurimis spiris fumida. [Gloss. Latinogræc. Spira, Σπεῖραμα, πλικτὴ. Scribe σπείραμα. Græcolat. πλικτὴ, Sira. Scribe Spira.
Spira, proprie (ut ait Servius) est Volubilitas funium: sive (ut vult Festus) Funis nauticus in orbem convolutus.
Anguis se colligit in spiram. Virg. 2. Georg. 154. i. e. In circulum, Idem 2. Æn. 217.
— spirisque ligant ingentibus, & jam
Bis medium amplexi. Servius; Spiris, Nodis.
Spira, Subligaculum, sive ligula, quæ a pileo ad fauces distenditur, & sub mento alligatur. Juven. 8. Sat. 208.
— de faucibus aurea quum se
Porrigat & longo jactetur spira galero.
Spira, Ornamentum muliebre. Plin. lib. 19. cap. 35. Lolliam Paulinam, quæ fuit Caji principis matrona, ne serio quidem aut solenni cæremoniarum aliquo apparatu, sed mediocrium etiam sponsalium cœna, vidi smaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, spiris, auribus, collo, manibus, digitisque, quæ summa quadringenties H-S colligebat.
Spira, Basis columnæ unius tori, aut duorum, ut ait Festus. Plin. lib. 36. cap. 23. In Ephesiæ Dianæ æde primum columnis spiræ subditæ & capitella addita.
Spira, Genus operis pistorii, ut ait Festus. Cato R. R. cap. 77. Spiram sic facito, &c.
Spiram hominum multitudinem vocavit Ennius, quum ait, Spiras legionibus nex. Festus. [Gloss. Græcolat. Σπεῖρα, τάξις στρατιωτική, Cohors. Nomen Græcum pro Latino posuit. V. omnino Suid.

Spirŭla, æ. f. [σπείριον] Basis columnarum. Servius in 2. Æn. 217. A Spiris, nodis, Bases columnarum spirulæ vocantur.

Spirarchus, [σπείραρχος] quasi Primipilaris, aut Cohortis præfectus: nam σπεῖρα inter cetera Cohortem significat.

Spireon, Herba, quæ foliis tenus venit in coronamenta. Plin. lib. 27. cap. 9.

Spirillum, antiqui dicebant Barbam capræ. Festus ex sententia Opilii Aurelii.

Spīro, [πνέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Anhelare. Plin. lib. 9. cap. 7. extr. Hæc duo genera fistulis spirant, quæ ad pulmonem pertinent. Cic. pro Rosc. Amer. 65. Qui tantum facinus commiserunt, non modo sine cura quiescere, sine metu, sed ne spirare quidem possunt. [An Spirare hic pro Vivere?
Mali morbi testimonium est, vehementer & crebro spirare. Cels. lib. 2. cap. 4.
Spirare, [πνέω, ζῶ, Gl. G. L.] Vivo.
Spirare anima sua. Cic. Post redit ad Quir. 24. Non solum dum anima spirabo mea, sed etiam, &c. Vetus exemplar legit, Anima superero mea. [Male.
Quæ deferi a me, dum quidem spirare potero, nefas judico. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.
Spirare, Anhelare, Affectare, Concupiscere.
Amores spirare. Hor. 4. Carm. 13. 19.
Ira spirat sanguinem, Affectat, concupiscit. Senec. Thyest. 6.
Spirare tribunatum, pro Aspirare ad tribunatum. Liv. lib. 3. 46. pr. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc spirantem, locum seditionis quærere. [Ubi tamen non est Affectare tribunatum, sed sumptos inde spiritus exserere.
Spirare, Flare, de vento & aura.
Valentius spirat Eurus. h. e. Flat. Ovid. 11. Met. 481.
Auræ æquatæ spirant. Virg. 5. Æn. 844.
Austri clementius spirant. Stat. 2. Silv. 2. 27.
Flamina spirant. Ovid. 4. Fast. 18.
Fons spirat dulcis aquaï. Lucret. lib. 6. 890.
Spirare, Odorem exhalare, [πνέω ἐπὶ ὀσμῆς καλῆς, Gl. G. L.] Odo, oleo, in utramque partem.
Odoratis floribus aræ spirant. Stat. 3. Silv. 3. 211.
Spirare, Accusativo junctum, significat Emittere. Virg. 1. Æn. 408.
Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem
Spiravere.
Tætrum odorem. Columel. lib. 1. 6.

Spirans, antis. Partic. [καταπνεόμενος] Quod spirat, & aliquando Quod vivit, vel vivere videtur. Virg. 3. Georg. 34.
Stabunt & Parii lapides, spirantia signa. h. e. Tam artificiose facta, ut spirare & vivere videantur. Eodem modo,
Æra spirantia. Virg. 6. Æn. 847. conf. Vividus in vivo.
Spirans, pro Vivente. Cic. pro Milon. 91. Et sunt qui de via Appia querantur, taceant de Curia? & qui ab eo spirante forum putent potuisse defendi, cujus non restiterit cadaveri Curia?
Imponere bustum in caput vivi & jam spirantis. Cic. pro Domo 134.
Quædam effigies spirantis mortui. Cic. 1. Q. frat. 3. [Oxymōron.
Artus spirantes. Lucan. lib. 3. 732.
Aura spirans, Vitalis, qua spiramus & vivimus. Servius. Virg. 9. Æn. 645.
Corpora spirantia. Lucan. lib. 1. 363.
Exta spirantia consulit, Palpitantia, quasi adhuc viva. Virg. 4. Æn. 64.
Altum spirans. Stat. 5. Silv. 3. 11.
Immane spirans. Virg. 7. Æn. 510.
Spirans, Fervescens & ebulliens. ut, Virg. 1. Georg. 327.
— fervetque fretis spirantibus æquor.
Graviter spirantis copia thymbræ. Virg. 4. Georg 31. i. e. Redolentis.

Spiratio, ōnis. f. Scribon. Larg. Compos. 47. Spiratio interpellatur.

Spirābĭlis, e. Adj. [πνευστὸς] Vitale, quo spiramus, inquit Servius. Virg. 3. Æn. 600.
— per sidera testor,
Per superos atque hoc cæli spirabile lumen. Cic. 1. Tusc. 40.
Illam vero funditus ejiciamus individuorum corporum lævium & rotundorum concursionem fortuitam, quam tamen Democritus concalefactam & spirabilem, id est animalem esse voluit. Et paulo ante, Animales, id est spirabiles. Sic 2. de Nat. Deor. 91. Spirabilis natura.
Igneus & spirabilis. Cic. 1. Tusc. 70. Sed fac igneam, fac spirabilem, &c.
Sumere animum spirabilem, a pluribus. Cic. 2. de Nat. Deor. 18.

Spirāmen, ĭnis. n. [φύσημα] Per quod exit spiritus: ut, Naris spiramina. Lucan. lib. 2. 183.
Reficit spiramina fessi ignis, Moribundum ignem flatu resuscitat. Stat. 12. Theb. 268.

Spiramentum, i. n. [φυσητήριον] Idem. Virg. 4. Georg. 39.
— neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. Plin. lib. 34. cap. 17. Hoc videtur facere relaxatis spiramentis ad satietatem infusus aër. Columel. lib. 9. cap. 11. Et posito cibo dum conversari consuescant, exiguis spiramentis relictis, triduo fere clausas habere.
Spiramenta animæ letali vulnere rupit. scil. Sagitta. Virg. 9. Æn. 580.
Cæca spiramenta, Tenues cavernæ, quæ videri non possunt. Virg. 1. Georg. 90.
Spiramentum, Emissarium fumi. Plin. lib. 34. cap. 10. Circumlito spiramento in caminis. Ubi, In spiramento camini legendum videtur. Budæus.
Exhalantia flammam spiramenta. Ovid. 15. Met. 343.
Spiramentum cavernæ. Justin. lib. 4. pr. de Ætna monte, Ubi acrior per spiramenta cavernarum ventus incubuit.
Spiramenta temporum & Intervalla. Tacit. in Vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo, & velut uno ictu Remp. exhausit.

Spirācŭlum, i. n. Idem. [φύσημα] Virg. 7. Æn. 568.
Hic specus horrendum, & sævi spiracula Ditis
Monstrantur. i. e. Aditus, inquit Servius. Plin. 2. 93.

Spirĭtus, ûs. m. [πνεῦμα, πνοὴ, Gl. G. L. ἀναπνοὴ, L. G.] Halitus, id quod spiramus, & quo vivimus. Plaut. Milit. 1. 1. 17.
Cujus tu legiones difflavisti spiritu,
Quasi ventus folia. Virg 3. Georg. 506.
— atque attractus ab alto
Spiritus. Cic. 2 de Nat. Deor. 134. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. Ibid. 117. Vitalem & salutarem spiritum præbet animantibus. Ibid. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias. [Quasi a tertia declinatione Spiro, ēre, quum a Spirare analogia Spiratus velit. Fere autem vett. in omnibus verbis eam flexionem usurparunt.
Spiritus, Actus ipse spirandi, sive Spiratio ipsa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Quum aspera arteria ostium habeat adjunctum linguæ radicibus, paulo supra, quam ad linguam stomachus annectitur, eaque ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam eam, quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret & reddat, tegitur quodam quasi operculo, &c.
Cæli spiritus. Cic. 1. in Catil. 15. Potestne tibi hujus vitæ hæc lux, Catilina, aut hujus cæli spiritus esse jucundus?
Odoris fœdi fit spiritus. Cels. lib. 5. cap. 26. 31. De ulceribus, quæ extrinsecus, &c.
Angustus spiritus, Brevis anhelitus. Cic. 1. de Orat. 261. Deinde cum spiritus

spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut, &c. Idem 3. de Orat. 179. Animæ interclusio, & angustiæ spiritus.
Anhelans spiritus. Auct. ad Heren. lib. 4. 46. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura spiritus ducebatur.
Animalis spiritus. V. ANIMAL.
Continuus spiritus sive inflexus. V. CONTINEO.
Creber spiritus, ac ingens, raroque coortus. Lucret. lib. 6. 1184.
Dirus spiritus. Senec. Octav. 5.
Extremus spiritus. Cic. de Senect. 27. Quorum usque ad extremum spiritum provecta est prudentia.
Excipere extremum spiritum alicujus. Cic. 7. Verr. 117. Matresque miseræ pernoctabant ad ostium carceris, ab extremo complexu liberûm exclusæ, quæ nihil aliud orabant, nisi ut filiorum extremum spiritum excipere sibi liceret.
Ludere extremo spiritu. Cic. 1. Tusc. 96.
Liber spiritus. ut, Supplicium a libero spiritu & communi luce seclusum. i. e. In carcere. Cic. 7. Verr. 23.
Tæter spiritus manat ore. Hor. 3. Carm. 11. 19.
Uno spiritu. Cic. 1. de Orat. 261. Demosthenes summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuescebat.
Attractus ab alto spiritus. Virg. 3. Georg. 506.
Citat ex alto spiritum facies flammata, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Med. 6.
Commeat in pulmonem reciproca vicissitudine spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Ducere spiritum, Spirare. Cic. 2. de Divin. 98. In puero referre, ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.
Alit aër spiritu ductus animantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Ducere spiritum otiosum & tranquillum. Cic. pro Arch. 30. Cum usque ad extremum spatium, nullum tranquillum & otiosum spiritum duxerimus.
Elidere spiritum Cels. lib. 4. cap. 14.
Eo. ut, Infelix spiritus in auras ibit. Ovid. 10. Epist. 121.
Evadit spiritus per angustias. Cels. lib. 4. cap. 4.
Exige ferro spiritum nefastum. Senec. OEdip. 14.
Extenuandus spiritus in auras. Ovid. 1. Trist. 4. 11.
Hausi spiritus rudes. Senec. OEdip. 10.
In pulmonibus inest raritas ad hauriendum spiritum aptissima. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Obsuitur reluctanti oris spiritus. Virg. 4. Georg. 300.
Petitus latere imo spiritus. Hor. Epod. 11. 15.
Reddere spiritum. Cels. lib. 8. cap. 2. [Error.
Reddere ultimum spiritum. Paterc. lib. 2. 14. Cultello percussus, qui affixus lateri ejus relictus est, intra paucas horas decessit. Sed cum ultimum redderet spiritum, intuens, &c.
Retinere spiritum. Cels. lib. 7. cap. 14.
Suspendere spiritum in lectione. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Trahere spiritum. Cels. lib. 3. cap. 27.
Spiritus, pro Spiritu vitali, seu Ipsa vita.
Auferre spiritum alicui, Occidere aliquem. Senec. Octav. 248.
Auferre spiritum sine sensu doloris. Cic. 7. Verr. 117.
Spiritum ducere, Vivere. Liv. 32. Perire namque semel ipsis satius esse, quam sub acerbissimi carnificis arbitrio spiritum ducere. h. e. Vitam extendere.
Ducere vitam & spiritum. Cic. pro Lege Manil. 33. Atque eos portus, quibus vitam & spiritum ducitis.
Ducere ad tempus spiritum. Cic. 10. Fam. 1.
Firmare cadentem spiritum. i. e. Animum. Senec. Troad. 10.
Frui communi spiritu. Cic. 4. in Catil. 7. Puncto temporis frui vita & hoc communi spiritu non putat oportere. i. e. Vivere.
Privare aliquem spiritu, pro Interficere. Paterc. lib. 2. 87. Sextum Pompejum, Antonius, quum dignitatis quoque servandæ dedisset fidem, etiam spiritu privavit.
Reddere spiritum patriæ. Cic. 11. Philipp. 20. Eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.
Regit artus spiritus. Virg. 4. Æn. 336.
Vanescit spiritus in auras, Anima, Vita. Ovid. 12. Epist. 85.
Spiritus aliquando pro Animi elatione accipitur, quod Græce φρόνημα dicitur. Frequenter in plurali. Cic. 1. Q. frat. 2. Quid L. Cæcilium, nonne omni ratione placavi? quem hominem? qua ira? quo spiritu? Idem pro Sull. 27. Res enim gestæ, credo, meæ, me nimis extulerunt? ac mihi nescio quos spiritus attulerunt?
Fiducia ac spiritus. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 72.
Hostiles spiritus. Tacit. 4. Hist. 57.
Ingentis spiritus vir. Liv. 21. 1. V. INGENS.
Magnus. Seneca in Troade
— spiritus magnos fuge,
Animosque veteres. H. St. Al. Fuga. v. 505.
Minax spiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Regius spiritus. Cic. 2. de Lege Agrar. 93.
Superbus spiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Tribunitii spiritus. Cic. pro Cluent.
Tumidus spiritus. Sen. Agamemn. 4.
Frangere spiritus alicujus. Liv. 26. 24. Quorum se vim ac etiam spiritus fregisse.
Sumere spiritus. Cæs. 1. Bell. Gall. 33.
Avidus spiritus, Avarus animus. Hor. 2. Carm. 2. 10.
Hic spiritus reddi posset *Esprit*. H. St.
Contaminatus spiritus. Cic. in Pison. 20.
Solidus spiritus. Lucan. ad Pison. 251.
Spiritus pro Ingenio, ut quidem exp. Acro, & Anonymus Commentator in Oden. 16. lib. 2. Horatii (v. 18.)
Spiritum Grajæ tenuem Camenæ. Humile ingenium. Gall. *Esprit*. In indice Histor. Rom. vide Spiritus divini femina. H. St.
Operis spiritus atque animus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Acer spiritus. Hor. 1. Serm. 4. 46.
Spiritus, pro Vento. [πνεῦμα ἀνέμου Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19.
Verum tamen præstat eligere sationi, silentis, vel certe placidi spiritus diem.
Permulcet aram flatu spiritus Austri. Cic. in Arat. v. 184.
Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri.
Pressæ gravi spiritu antennæ. Senec. OEdip. 11.
Spiritus, pro Aëre. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum spiritus, quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Ibid. lib. 6.
Fertur spiritus cum sono ex plaga. Cels. lib. 5. cap. 26. In signis pulmonis icti.
Mortiferum spiritum exhalantes scrobes. Plin. lib. 2. cap. 93.
Spiritus, Odor. Virg. 5. Æn. 648.
Ardentesque notate oculos, quis spiritus illi,
Qui vultus, vocisque sonus, vel gressus euntis. Servius.
Unguenti spiritus. Lucret. lib. 3. 223.
Spiritus, Sonus organi pneumatici, ut
Reddit graviorem spiritum tibia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Spiritus Divinus, Vis numinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Hæc ita fieri, omnibus inter se convenientibus mundi partibus, profecto non possent, nisi ea uno divino ac continuato spiritu continerentur.
Suscipi in lucem, & augeri cælesti spiritu. Cic. de Arusp. Resp. 57.
Afflari spiritu divino. V. AFFLO.
SPIRITUM, i. n. Gloss. Græcolat. Πνεῦμα ἀνθρώπου, Spiritum, Spiritus.
SPIRITUĀLIS, & per syncopen SPIRITĀLIS, e. Adj. [πνευματικός. Gl. G. L.] Quod halitum emittit. Unde, Spiritales auras dicimus, i. e. Vitales. Vox apud Ecclesiasticos frequentissima.
Spiritale genus machinæ. Vitruv. lib. 10. cap. 1.
SPIRITUALĬTER, Adv. apud Tertull. Cyprian. aliosque scriptores ecclesiasticos.
SPISSUS, a, um. Adj. [παχὺ καὶ πυκνὸν Gl. L. G.] proprie Densum significat. A sæpium densitate. Virg. 2. Georg. 236.
— & scrobibus superabit terra repletis
Spissus ager.
Aër spissus. Ovid. 1. Met. 24.
Amoma spissa tergit de comis. Ovid. 21. Epist. 166.
Arena spissa. Virg. 5. Æn. 336.
Caligo spissa. Ovid. 7. Met. 528.
Coma spissa. Hor. 3. Carm. 19. 25.
Corona spissa viris. Virg. 9. Æn. 509.
Corpus spissum. Lucret. lib. 6. 126.
Flatu spissa implere sedilia, Tibiæ sono implere theatra spectatoribus referta & plena. Hor. de Arte Poet. 205.
Grandine spissa glomeratur corpus. Aqua concrescit in spissam grandinem. Ovid. 9. Met. 222.
Igne spisso coit Pleiadum chorus. Propert. lib. 3. 5. 36.
Laurea spissa ramis. Hor. 2. Carm. 15. 9.
Litus spissum, Densum & durum. Ovid. 15. Met. 718.
Nubes spissa. Ovid. 1. Amor. 13. 30.
Regio humi solutioris & Spissa, opponuntur. Columel. lib. 2. cap. 2. Fossarum duo genera cognovimus: cæcarum, & patentium. Spissis atque cretosis regionibus apertæ relinquuntur: at ubi solutior humus est, aliquæ fiunt patentes, &c.
Theatra spissa, Repleta spectatoribus. Hor. 1. Epist. 19. 41.
Tunica spissa. Plaut. Epid. 2. 2. 46.
Vestis spissa. Plin. 8. 48.
Vimine spisso quali. Virg. 2. Georg. 241.
Umbræ spissæ. Virg. 2. Æn. 621.
Spissus tactus, Qui rem aliquam spissam esse deprehendit. Plin. lib. 12. c. 24.
Spissum, Tardum. Plaut. Pœn. 3. 5. 47.
Qui si quid boni promittunt, pro spisso evenit:
Id quod mali promittunt, præsentarium est. De Aruspicibus loquitur. Idem Cistel. 1. 1. 77.
Veniet. s. spissum istud amanti est verbum, veniet, nisi venit. V. Non. 4. 421.
Tardum & spissum. Cic. 10. Att. 20. Sed hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc tarda & spissa. Idem 3. de Orat. 143. Sed etiamsi est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profecto nunquam conquiescam.
Spissus & productus exitus. Cic. 2. de Orat. 213. Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent.
Opus spissum, & operosum. Cic. 2. Q. frat. 13. Scribebam illa, quæ dixeram πολιτικὰ, spissum sane opus & operosum.
Compar. Plin. lib. 12. cap. 21. E diverso Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam montosa sit, spissior.
Superl. Plin. lib. 16. cap. 40. Spississima ex omni materie, ideo & gravissima judicatur ebenus.
SPISSE, Adv. [πυκνῶς] Plin. lib. 36. cap. 25. Dein spisse calcatis carbonibus inducitur sabulo, calce, ac favilla mistis.
Spissius virere. Plin. lib. 37. cap. 8.
Spisse arare. Columel. lib. 2. cap. 11.
Spisse, Tarde. Pacuv. Hermion. Habet hoc senectus in se, cum pigra est ipsa, ut spisse omnia videantur confieri. Nonius 4. 421.
Spisse atque vix. Cic. de Clar. Orat. 138. Est enim propositum, colligere eos, qui hoc munere in civitate functi sint, ut tenerent oratorum locum: quorum quidem quæ fuerit ascensio, atque absolutio, ex eo quod dicam, existimari potest. Quam multi enim jam oratores commemorati sunt, & quam diu in eorum commemoratione versamur? quum tamen spisse, atque vix, ut dudum ad Demosthenem & Hyperidem, sic nunc ad Antonium Crassumque pervenimus. Spisse, i. e. Tarde, difficiliter. Certe res spissa tarde & cum difficultate penetratur: terra spissa tardum iter facit: homo spissus fere tardius ingreditur. Non. Marcel. l. c.
SPISSĬTAS, ātis. f. [πυκνότης] Plin. lib. 18. cap. 30. Quoniam spissitate sua concalescit.
SPISSITŪDO, ĭnis. [πυκνότης] Idem. Scribonius Largus Compos. 208. Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat spissitudinem.
SPISSĬGRADUS, i. m. [βραδύπορος] A quo Spissigradior, Spissigradissimus. Plaut. Pœn. 3. 1. 3.
Sicut ego hos duco advocatos, homines spissigradissimos,
Tardiores, quam corbitæ sunt in tranquillo mari.

Spisso, [πυκνόω, Gl. L. G.] āre. Spiſſum facere. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne lac igne ſpiſſatur.
Spiſſari in panem farinæ modo. Plin. lib. 13. cap. 4.
Spiſſare pectinatim. V. Pectino in pecten.

Spissātus, a, um. Partic. [πυκνωθεὶς] ut, Nubes ſpiſſatæ. Lucan. lib. 4. 77.
Ignis ſpiſſatus. Ovid. 15. Met. 250.
Humor ſpiſſatus. Plin. lib. 2. cap. 49.

Spissātio, ōnis. f. Sen. Epiſt. 86. Negat quicquam eſſe hac ſpiſſatione efficacius.

Spissāmentum, i. n. [σύμμα] Spiſſamenta vocantur, quæ Græcis σύμματα dicuntur, quæ ad unguentorum confectiones extrema ſuperponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel. lib. 12. cap. 46. De conditura inulæ, Poſthæc in umbra triduo ſiccentur, & ita in fideliam picatam recondantur, adjecto paſſo vel defruto quod ſupernatet, ſpiſſamentoque cunilæ impoſito contectum vas pelliculetur. Sen. Epiſt. 31. Firmicri ſpiſſamento opus eſt, quam uſum in ſociis Ulyſſem ferunt.

Spissesco, [πυκνοῦμαι Gl. L. G.] ēre. Spiſſum fieri. Celſ. lib. 5. 27. De curatione adverſus ictum aſpidis: Eadem ergo vi veriſimile eſt ſpiſſeſcentem quoque intus humorem hominis ab eo diſcuti, & ſic dari ſanitatem. Al. Tumorem. Lucret. lib. 6. 175.
Fecit ut ante cavam docui ſpiſſeſcere nubem. Subaudi Ventus.

Spĭthăma, æ. f. [σπιθαμὴ] nuncupatur Menſura ab magno digito extenſo ad minimum. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 3. V. ſeq. dict. Gloſſ. Græcolat. Σπιθαμὴ, Palma.

Spithamæi, [Σπιθαμαῖοι] Pygmæorum gens, de qua ſic ſcribit Plin. lib. 7. cap. 2. Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur ternas ſpithamas longitudine, hoc eſt ternos dodrantes non excedere, ſalubri cælo, ſemperque vernante, montibus ab Aquilone oppoſitis, quos a gruibus infeſtari Homerus quoque prodidit. Fama eſt inſidentes arietum caprarumque dorſis, armatos ſagittis veris tempore univerſo agmine ad mare deſcendere, & ova pulloſque earum alitum conſumere: ternis eam expeditionem menſibus confici, aliter futuris gregibus non reſiſti. Caſas eorum luto penniſque, & ovorum putaminibus conſtrui.

S P L

Splanchnoptes, [Σπλαγχνόπτης] Periclis ſervus fuit, cui mortuo æream ſtatuam dominus poſuit. Plin. lib. 22. cap. 17. & lib. 34. cap. 8. V. in styrax.

Splēdo, ōnis; [Σπληδὼν] vel Aſpledo: Civitas fuit in agro Phocenſium ab Orchomeniis olim culta. Strabo lib. 9. [Suid. Σπληδὼν, ὄνομα πόλεως, omiſſo recto, ut ſolet. V. Steph. in Ἀσπληδών.

Splēn, ēnis. m. [σπλὴν] Latine dicitur Lien, ut in Gloſſ. Græcolat. redditur. Plin. lib. 8. cap. 23. Sanguis in corde & circa oculos tantum: viſcera ſine ſplene.
Petulanti ſplene cachinno. Perſ. 1. Sat. 12.

Splēnĭcus, a, um. Adj. [σπληνικὸς] Qui ex ſplene laborat. Lienoſus in Gloſſ. Latinogr. & Græcolat. Firmicus lib. 5. cap. 16. Luna alios tuſſicos, alios ſplenicos efficiet.

Splenētĭcus, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 20. cap. 9. Item ſpleneticis in vino albo per dies quadraginta. [A σπληνίτης, fit σπληνιτικὸς. Videntur autem ſic Lienis morbum appellaſſe. Hard. tamen Splenicis.

Splēnion, [σπλήνιον] alio nomine Teucrion: Herba eſt juncos tenues ſpargens, foliis parvis, aſperis locis naſcens, auſtero ſapore, nunquam aut florens, aut ſemen gignens. Plin. lib. 25. cap. 5.

Splēnium, i. n. [σπλήνιον] ut Julius Pollux inquit, eſt Caput ſplenis pinguis. Hinc Splenia velut per ſimilitudinem dicuntur Facta ex panno laneo vel lineo, quibus excepta vel illita medicamenta, ad curam corporis ſuperimponi ſolent. Plin. lib. 29. cap. 6. Superimponi oportet ſplenium e melle decoctum, lanamque ſuccidam ex oleo & vino. Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181. putat Splenium pro Medicamento accipi. Plin. lib. 6. Epiſt. 2. pr. Quod candidum ſplenium in hoc, aut illud ſupercilium transferebat. Quidam frontem liniebant unguento vel ceruſa: deinde panniculum ſive faſciam ponebant, quod ſplenium dicebatur: a quibuſdam exiſtimatum oculorum operimentum ad arcendam nimiam lucem. Martial. lib. 3. 29.
Et numeroſa linunt ſtellantem ſplenia frontem:
Ignoras quid ſit? ſplenia tolle, leges.

Spleniātus, a, um. Adj. [σπληνιόδετος] Splenio obvolutus. Martial. lib. 10. 22.
Cur ſpleniato ſæpe prodeam mento, &c.

Splendeo, ui, [λάμπω, σιλζω Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lucere, Fulgere. Martial. lib. 4. 79.
Et facies multo ſplendeat alba pilo.
Late ſplendere. Hor. de Arte Poet. 15.
Colore claro ſplendere. Lucret. lib. 5. 1257.
Pontus ſplendet tremulo ſub lumine. Virg. 7. Æn. 9.
Lucere & ſplendere dicitur virtus. Cic. pro Sext. 60. Quid denique virtus valeret, quæ in tempeſtate ſæva quieta eſt, & lucet in tenebris, & pulſa loco manet tamen, atque hæret in patria, ſplendetque per ſe ſemper, neque alienis unquam ſordibus obſoleſcit.

Splendens, Partic. [λάμπων] ut, Purius marmore ſplendens. Hor. 1. Carm. 19. 6.
Ferro ſplendenti lancea. Ovid. 3. Met. 53.
Fuco ſplendente comas ornare. Tibul. lib. 1. 8. 11.
Splendentes habeo auctores in equeſtri ordine. Plin. lib. 9. cap. 5.
Compar. Claud. de Gigant. 77.
— clypeus ſplendentior igni.

Splendesco, [ἀγλαΐζομαι] ēre. Splendidum fieri. Apulejus. Quum jam aurora ſplendeſceret. Cic. in Parad. 1. Nihil tam horridum, tam incultum, quod non ſplendeſcat oratione, & tanquam excolatur. Hic per translationem. Plin. lib. 13. cap. 15. Nutriuntur optime, ſplendeſcuntque.
Corpora ſplendeſcunt ſucco olivæ. Ovid. 10. Met. 177.
Vomer attritus ſulco ſplendeſcit. Virg. 1. Georg. 46.

Splendor, ōris. m. [λαμπρότης, Gl. L. G. & G. L. λαμπηδὼν, G. L.] Lux dicitur. Plaut. Merc. 5. 2. 39.
Cælum ut ſplendore eſt plenum, nonne ex adverſo vides?
Aquæ ſplendor. Lucret. lib. 4. 212.
Argenti ſplendor. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Clarus ſplendor veſtis purpureæ. V. niger.
Tremuli ſplendores. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 123.
Splendor, per translationem ponitur pro Decore, dignitate, gloria. Unde Splendor nominis, Splendor familiæ, Splendor virtutum. i. e. Claritas. Cic. pro Lege Manil. 41. Nunc imperii noſtri ſplendor illis gentibus lucet. Idem pro Flacc. 28. In imperio, atque in publica dignitate omnia ad gloriam, ſplendoremque revocarent. Et pro Cluent. 198. Honeſti homines, & ſummo ſplendore præditi. Sic 1. Off. 67. Harum rerum duarum ſplendor omnis & amplitudo, addo etiam utilitatem in poſteriore. Idem pro Cœl. 77. Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit, ſi purpuræ genus, ſi amicorum catervæ, ſi ſplendor, ſi nitor, &c.
Splendor & dignitas. Cic. 2. Verr. 27. Conſtat inter omnes, poſt hæc conſtituta judicia quibus nunc utimur, nullum hoc ſplendore atque hac dignitate conſilium fuiſſe.
Equeſtris ſplendor. Cic. pro Roſc. Amer. 140. [Ordini Equeſtri proprie tribuitur, ut Senatorio amplitudo. V. in splendidus & amplus, & ordo.
Homo eo ſplendore, ea virtute, qua omnes exiſtimatis, &c. Cic. 5. Verr.
Animi ſplendor. V. animus.
Nominis ſplendor. Cic. 1. de Fin. 42.
Ordinis ſplendor. Cic. pro Cæcin. 28.
Verborum ſplendor. Cic. in Bruto. 164. i. e. Ornamenta.
Vocis ſplendor. Plin. lib. 20. cap. 6.
Arceſſere ſplendorem. V. arcesso.
Afferre ſplendorem. V. affero.
Deformare ſplendorem. Cic. pro Sull. 73.
Delere ſplendorem. Cic. 2. Off. 16.
Habere parum ſplendoris. Hor. 2. Epiſt. 2. 111.
Habere magnum ſplendorem. Cic. de Clar. Orat. 239.
Maculare ſplendorem. Cic. pro Sext. 60.
Obrui ſplendore. Cic. 3. de Fin. 45.
Obſcurare & inquinare ſplendorem. V. inquino.
Obſolevit ſplendor. V. obsolesco.
Obtinere ſuæ dignitatis ſplendorem. Cic. pro Sull. 1.
Eſſe ſplendore ſummo. Cic. 11. Fam. 16.
Trahere ſplendorem. Plin. lib. 20. cap. 19.

Splendōrĭfer, ĕra, ĕrum. Tertull. de Judic. Dom. cap. 5.
Solque cadit, ſplendorifero qui lumine clarus.

Splendĭdus, a, um. Adj. [λαμπρὸς, Gl. L. G. & G. L. σιλζὸς, G.L.] Clarus, fulgens. Dicitur etiam Qui operas ſuas ad liberalitatem convertit. Cic. in Parad. 5. Reviviſcat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa ac domo nihil ſplendidum, nihil ornatum fuit, præter ipſos.
Splendidus propter virtutem. Cic. 6. Verr. 37. Homo eſt, & domi nobilis, & apud eos, quo ſe contulit, propter virtutem ſplendidus & gratioſus.
Splendidus domi, gratioſus extra domum. Cic. 2. Q. frat. 14.
Solidum & ſplendidum nomen. Cic. 2. de Fin. 61.
Bilis ſplendida. Hor. 2. Serm. 3. 141. [De Atra bile ex Galeno exponit Lambinus. Ut & Schol. vet. Forte tamen Splendidam, per metaph. pro Superba, Generoſave dixit. de furibundo enim Oreſte loquitur.
Candor ſplendidiſſimus. Cic. in Somn. Scip. 7.
Cera ſplendida. Ovid. 1. Amor. 11. 20.
Crinis ſplendidus oſtro. Ovid. 8. Met. 8.
Certamen honeſtum, & diſputatio ſplendida. Cic. 2. de Fin. 68.
Domus ſplendida luxu regali. Virg. 1. Æn. 641.
Eques ſplendidus. Cic. 2. de Fin. 58.
Facta ſplendida. Hor. 2. Epiſt. 1. 237.
Fama ſplendida. Propert. lib. 3. 20. 8.
Humor ſplendidus ſudoris. Lucret. lib. 6. 1185.
Ingenium ſplendidum & magnus animus. Cic. 1. Off. 9. In maximis animis, ſplendidiſſimiſque ingeniis plerumque exſiſtunt, honoris, imperii, potentiæ, gloriæ, cupiditates.
Lucifer ſplendidior, quam cetera ſidera. Ovid. 2. Met. 722.
Lumina ſplendida ſolis. Lucret. lib. 2. 107.
Nomen ſplendidum. Cic. 1. de Fin. 61. Quod appellant honeſtum, non tam ſolido, quam ſplendido nomine.
Nominibus ſplendidis illuminati. Cic. in Orat. 163.
Magnificentius & ſplendidius Oratorum genus. Cic. de Clar. Orat. 201.
Orbis ſplendidus, Oculi. Lucret. lib. 3. 415.
Palla ſplendida multo croco. Ovid. 21. Epiſt. 162.
Rationem ſplendidam tenere. Cic. de Clar. Orat. 261.
Signa ſplendida. Lucret. lib. 4. 440. intelligit Aſtra.
Sol ſplendidior. Tibul. lib. 4. 1. 123.
Verba ſplendida. Ovid. Rem. Amor. 240.
Vir ornatiſſimus & ſplendidiſſimus. Cic. pro Flacc. 48.
Compar. Splendidior. Hor. 3. Carm. 13. 1. Fons ſplendidior vitro.
Superl. Splendidiſſimus, [λαμπρότατος Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 61. Splendidiſſimum, videri quod animo magno elatoque factum ſit. Utriuſque plura exempla ſupra V.

Splendĭde, Adv. [λαμπρῶς Gl. G. L.] ut, Splendide dicta. Cic. 1. de Fin. 64. Quid habent cur Græca anteponant his, quæ & ſplendide dicta ſint, neque ſint converſa de Græcis?
Acta ætas ſplendide & honeſte. Cic. 3. Tuſc. 61. Et acta ætas honeſte ac ſplendide, tantam adfert conſolationem, ut eos, qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo, aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornate & ſplendide. Cic. 1. Off. 4.
Mendax ſplendide. Hor. 3. Carm. 11. 32. i. e. Decore.
Nata ſplendide femina. Plin. 6. Epiſt. 33.
Ornare convivium magnifice & ſplendide. Cic. pro Quint. 93.
Recipere aliquem ſplendide. Auctor ad Heren. lib. 4. 30.
Uti ſplendide auctoritatis præmiis erga omnes. Cic. de Senect. 64. Quæ ſunt igitur voluptates corporum cum auctoritatis præmiis comparandæ? quibus qui ſplendide uſi ſunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregiſſe, nec tanquam inexercitati hiſtriones in extremo actu corruiſſe.
Compar. Hor. 1. Epiſt. 17. 20.
— rectius hoc, &
Splendidius multo eſt; equus ut me portet, alat rex.

SPLENDIDO, āre. Splendidum reddere. Apul. Apol. extr. Dentes splendidas.
SPLENDICO, āre. Splendidum esse. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Quæ splendicant gemmæ?
SPLENDIFICUS, a, um. Adj. Vet. vers. apud Fabrett. p. 101.
Splendificumque jubar radianti carperet haustu.
SPLENDIFICE, Adv. Fulgent. 1. Mythol. Splendifice intermicans.
SPLENDIFICO, āre. Mart. Capel. lib. 9. Lumina splendificant diem.
SPLENDIFLUUS, a, um. Adj. Eugen. Toletan. Carm. 19. de Creatione,
Primus in orbe dies lucis primordia sumsit,
Alter splendifluis cælum firmavit in oris.
SPLENETICUS, SPLENION, SPLENIUM. V. SPLEN.

S P O

SPŎDIUM, i. n. [σπόδιον] Latini Cinerulam vertunt: id est repurgamentum, quod ex fornacum parietibus everritur, in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quin etiam exstinctorum carbonum reliquiæ, & crassius illud excrementum, quod quidam scoriam appellant, comprehendit. V. Plin. lib. 34. cap. 18. & POMPHOLYX. [Gloss. Græcolat. Σποδὸς, Cinis. Hinc dimin. σπόδιον.
SPŌLĒTIUM, i. n. [Σπολήτιον] Civitas in Umbria. Strab. 5. Liv. 24. 17. Rex Gentius cum liberis, & conjuge, & fratre, Spoletium in custodiam ex Senatusconsulto ductus.
SPOLETĪNUS, a, um. [Σπολητινός] Adj. gentile. Martial. lib. 13. 120.
De Spoletinis quæ sunt cariosa lagenis
Malueris, quam si vina Falerna bibas. Sic Cic. de Clar. Orat. 270. P. Cominium Spoletinum dixit. Liv. 43. 70. Carvilius Spoletinus, & C. Afranius a præsidio Romano missi. Ex quo facile intelligi potest, in manuscripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quispiam vulgatis editionibus supposuit, ut ait Rhenanus.
SPŎLIUM, i. n. frequentius pl. Spolia, [λάφυρα, σκῦλα, Gl. L. G. & G. L.] Quodcunque hostibus detrahitur, ut ait Servius. Plin. lib. 7. cap. 26. Magnique nomine spolio inde capto, eques Rom. (id quod antea nemo) curru triumphali revectus est. Virg. 10. Æn. 862.
Viximus, aut hodie victor spolia illa cruenta,
Et caput Æneæ referes, &c.
Ferarum spolia, Pelles. Lucret. lib. 5. 952.
Leonis spolium, Pellis. Ovid. 3. Met. 81.
Serpentum spolia, Exuviæ seu Vernatio. Lucret. lib. 4. 60.
Ampla spolia Virg. 4. Æn. 93.
Memorabile spolium monstri viperei. Ovid. 4. Met. 614. Periphrasis est capitis Medusæ.
Nobile spolium. Sil. lib. 5. 137.
Opima spolia, Quæ dux duci hostium, sua manu cæso, detraxisset. Liv. 4. 20. Spolia in æde Jovis Feretrii prope Romuli spolia, quæ prima opima appellata sola ea tempestate erant, cum solenni dedicatione dono fixit. V. OPIMUS.
Opimis spoliis insignis Metellus. Virg. 6. Æn. 855.
Onustus spoliis Orientis. Virg. 1. Æn. 293.
Salmacida spolia sine sudore & sanguine. Cic. 1. Off. 61. V. SALMACIS.
Superbus spolio. Ovid. 7. Met. 156.
Adimere spolia. V. ADIMO.
Advolare ad alicujus spolia detrahenda aliquo spirante. Cic. pro Sext. 54.
Capere spolia. V. CAPIO.
Detrahere cuipiam cruenta spolia. Cic. pro Rosc. Amer. 146.
Indutus spoliis. Virg. 10. Æn. 775.
Nitens spoliis. Sen. Octav. 4.
Occidere hominem causa spoliorum. Cic. pro Rosc. Amer. 145.
Ornatus locus exuviis nauticis & classium spoliis. Cic. pro Lege Manil. 55. De Rostris in foro Ro.
Potiti victores præda spoliisque. Virg. 9. Æn. 450.
Referre spolia ampla. Virg. 4. Æn. 93.
SPOLIO, [λαφυραγωγέω, Gl. L. G. σκυλεύω, ἀποδύω, G. L.] āre. Privare. Ter. Hec. 1. 1. 8. Quin spolies, mutiles, laceres.
Aras spoliare. Virg. 5. Æn. 661.
Deos spoliare, Simulacra deorum. Lucan. lib. 1. 379.
Fanum spoliare. Cic. 3. Verr. 52. Sese, cum esset Trierarchus, & Verrem, ex Asia decedentem, persequeretur jussu Dolabellæ, fuisse una cum isto Sami: seseque tum scire, spoliatum esse fanum Junonis, & oppidum Samum.
Templa spoliantur tristi rapina. Lucan. lib. 3. 167.
Argento omni aliquem depeculari & spoliare. Cic. 6. Verr. 37.
Opibus spoliare. Cic. 2. Att. 3.
Vestitu spoliare aliquem. Cic. 3. Off. 29.
Spoliare, ad omnia alia transfertur: ut, Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr. 11. Nesciebas ab eo Cn. Carbonem Consulem, cujus revera Quæstor fuit, non modo relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia, nefarie oppugnatum, & proditum?
Animum sanitate spoliare. Cic. 4. Tusc. 22.
Dignitatem. Cic. pro Cœl. 1. Quæ accusatores deformandi hujus causa, detrahendæ spoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
Dignitate omni spoliari. Cic. pro Muren. 88.
Fama spoliare. Cic. 2. Off. 72. Itaque ei dixisse Fimbriam, se illam rem nunquam judicaturum, ne aut spoliaret fama probatum hominem, si contra judicasset, &c.
Judicio. Cic. 4. Acad. 61. Eam philosophiam sequere, quæ confundit vera cum falsis, spoliat nos judicio, privat approbatione, omnibus orbat sensibus.
Ornatu alieno aliquam artem denudare atque spoliare. Cic. 1. de Orat. 235.
Provincia spoliare. Cic. 10. Att. 3. Nunc alia ex parte persequi, ex alia provincia spoliare conatur.
Pudicitiam alienam spoliare. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam.
Sociis spoliare aliquem. Ovid. 14. Met. 71.
Virtutem spoliare suo decore imbecillamque reddere. Cic. 1. Acad. 33. Spoliavit enim virtutem suo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea sola positum esse beate vivere.
Vita spoliare, Occidere. Virg. 6. Æn. 168.
Urbes spoliaverat populis. Stat. 4. Theb. 36.
Robore spoliantur silvæ, Arboribus cæsis. Lucan. lib. 3. 395.
Terra spoliatur lumine. Lucret. lib. 4. 378.
Vitem spoliare pampinis. Columel. lib. 11. cap. 2.
Spoliari, Pass. Cic. pro Planc. 22. Est enim gravius, spoliari fortunis, quam non augeri dignitate.
SPOLIOR, āri. Deponens fuit apud antiquos, auctore Nonio 7. 100. Afranius, Quos impune depopulatur & dispoliatur dedecus.
SPOLIANDUS, a, um. Partic. [σκυλευτέος] ut, Templa spolianda. Lucan. lib. 5. 305.
SPOLIĀTUS, a, um. Partic. [λαφυραγωγηθεὶς, Gl. L. G. σκυλευθεὶς G. L.] Putare se spoliatum ornamento. Cic. 2. de Orat. 144.
Corpus spoliatum lumine. Virg. 12. Æn. 935.
Fortunam spoliatam conferre cum fortuna florente. Cic in Pison. 38.
Forum spoliatum & orbatum voce alicujus erudita. Cic. de Clar. Orat. 6.
Navis spoliata armis. Virg. 6. Æn. 353.
Navis spoliata magistro. Virg. 5. Æn. 224.
Compar. Cic. 6. Att. 1. Et mehercule ego ita judico, nihil illo regno spoliatius, nihil rege egentius.
SPOLIATIO, ōnis. f. [σκύλευμα] Cic. 4. Verr. 18. Quum in legatione oppidorum, fanorumque spoliationes cogitaret. Ibid. 6. 102. Nulla Græci homines gravius tulerunt, nec ferunt, quam hujuscemodi spoliationes fanorum, atque oppidorum.
Omnium rerum spoliatio. Cic. pro Sext. 47.
Nobilissimi atque antiquissimi templi spoliatio. Cic. 1. contra Rull. 9.
Dignitatis spoliatio. Cic. 2. Philip. 27.
Misericordiam spoliatio Consulatus magnam habere debet. Cic. pro Muren. 87.
SPOLIĀTOR, ōris. m. [σκυλευτὴς, Gl. G. L.] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatoremque defendes. Juven. 1. Sat. 46.
Cum populum gregibus comitum premit hic spoliator
Pupilli prostantis.
SPOLIĀTRIX, īcis. f. [σκυλεύτρια] Martial. 1. 136.
Sic spoliatricem commendat Faustus amicam. Cic. pro Cœl. 52. Tune aurum ex armario tuo promere ausa es? tune Venerem illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis?
SPOLIĀRIUM, i. n. [ἀποδυτήριον Gl. G. L.] Ubi homines spoliantur. Plin. in Paneg. 36. pr. Nunc templum illud, nunc vere deus, non spoliarium civium, cruentarumque prædarum sævum receptaculum. Senec Controvers. 5. 33. Volo nosse illud infantium spoliarium. Significat speluncam in qua solent latrones spoliare prætereuntes.
Est & Balinei membrum illud, ubi vestes lavaturi exuebant, quod Græcis ἀποδυτήριον dicitur, ut in Gloss. Græcolat. expressum. V. Lex. Pitisc. ubi & de aliis significationibus vocis. conf. APODYTERION.
SPONDA, æ. f. [ἐνήλατον, Gl. L. G. & G. L.] Latus lecti. Spondæ, sunt Tabulæ, quæ utrinque latus lecti sustinent. Virg. 1. Æn. 698.
Quum venit, aulæis jam se regina superbis
Aurea composuit sponda, mediamque locavit.
Extrema & in sponda cubet. Hor. Epod. 3. 22.
Orciniana sponda. Martial. lib. 10. 5.
SPONDAICUS, V. SPONDEUS.
SPONDEO, spŏpondi, sponsum, [ἐγγυάομαι, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογῶ, ἐπαγγέλλομαι, L. G. ἐγγυῶ, G. L.] ēre. a Sponte fit, quod veteres pro Dico usurpabant: quia qui spondet, sponte, id est voluntarie dicit. Postea Spondere acceptum est pro Sponte promittere. Cic. 16. Att. 2. Egit autem pater & filius ut tibi sponderent. Idem 14. Philipp. 26. Pansa aut morte, aut victoria se satisfacturum Reip. spopondit. V. Voss. Etymol.
Spopondit, ὑπέσχετο, ἀντεφώνησε, ἠγγυήσατο, συνέθετο, Gloss. Latinogræc.
Promittere & spondere. Cic. pro Muren. 90.
Officium spondere alicui. Ovid. 10. Met. 418.
Spondere pro aliquo. Cic. 12. Att. 15. Sed tamen scire velim quomodo dicar spopondisse, pro patre an pro filio. Idem 1. Fam. 9. Dependendum tibi est, quod mihi pro illo spopondisti.
Spondeo de. Cic. 15. Fam. 21. Quod ego, non modo de me tibi spondere possum, sed de te etiam mihi.
Fide mea spondeo futurum, ut &c. V. FIDES, ei.
Fortuna spondet salutem, Promittit certam. Virg. 12. Æn. 637.
Sidera nihil placidum spondentia. Ovid. in Ibin, 215.
Spondere in incertum apud Senecam, est non In certam nummorum summam, sed Quantumcunque quis debeat fide sua jubere, quæ periculosissima sponsio erat. Ejus sunt verba 4. de Benef. cap. 39. Sponsum descendam, quia promisi: Sed non si spondere in incertum jubebis, si fisco obligabis.
Spondere puellam [μνηστεύεσθαι, Gl. G. L.] dicitur pater alicui, Quum pollicetur petenti futurum esse ut eam uxorem ducat. Plaut. Curc. 5. 2. 74.
Spondesne miles mihi hanc uxorem? M. spondeo. Idem Trin. 5. 2. 33.
SPONSUS, a, um. Partic. [μεμνηστευμένος] Promissus. Ter. Phorm. 4. 3. 52.
— etiam nunc, si vult Demipho
Dare, quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi, &c. Idem Eun. 5. 9. 6.
SPONSUS, i. m. [μνηστὴρ, νυμφίος Gl. G. L.] Cui spondetur puella, sive Qui spopondit eam se ducturum. Ulpian. l. In potestate. D. de sponsal. In potestate manente filia, pater sponso nuntium remittere potest, & sponsalia dissolvere. Cajus eod. tit. l. Sæpe. Valetudo sponsi sponsæve ulterius trahunt sponsalia.
Is animadvertit sororem suam de fratrum morte non laborantem: sponsi autem nomen appellantem identidem Curiatis, cum gemitu & lamentatione. Cic. 2. de Invent. 78.
Sponsi vita; adagium pro Molli & delicata. V. Chiliad. conf. SPONSUS, ûs.
SPONSA, æ. f. [μνηστὴ, Gl. G. L.] Puella quæ spondetur. Plaut. Cas. 1. 14.
Huc venisti sponsam præreptum meam. Cic. 14. Att. 20. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
Deducere sponsam marito. V. DEDUCO.
Turpes sponsæ. Juven. 1. Sat. 78.
SPONSIO, ōnis. f. [συνθήκη, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογία, ἡ ἀπὸ ἐρωτήσεως, G. L.] Promissio. Paul. de verb. signif. l. Sponsio appellatur, non solum quæ per sponsi interrogationem fit, sed omnis stipulatio, promissioque. Sponsio, Genus erat actionis apud antiquos: quæ fiebat interposita stipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui sponsione vinceretur, & coram Recuperatoribus, aut alio judice disceptabatur. Erat autem decima

decima pars rei controversæ in causis privatis: in publicis autem quinta apudGræcos, auctore Polluce lib.8.c.39.& aliis scribentibus, τὸ ἐπὶ δέκατον τῆς τιμήματος τῆς δίκης, pœna scilicet temere litigantium. Cic.3.Verr.132. Quid, quum palam Syracusis, te audiente, maximo conventu, P. Rubrius Q. Apronium sponsione lacessivit, ni Apronius dictitaret te sibi in decumis esse socium? Hæc te vox non perculit? non perturbavit? non ut capiti & fortunis tuis prospiceres, excitavit? tacuisti, sedasti etiam lites illorum, & sponsio illa ne fieret laborasti. Et paulo post, Sponsio est, ni te Apronius in decumis socium esse dicat, provincia tua est: ades, abs te judicium postulatur. Valerius lib. 2. cap. 3. Pertinacius progressa contentione, Valerius sponsione Lutatium provocavit, non se petiturum triumphum, ni suo ductu Punica classis esset oppressa, nec dubitavit restipulari Lutatius. Itaque judex convenit inter eos Atilius Calatinus. Hactenus Valer. Provocans igitur sponsione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum, ni, & reliqua. Provocatus autem contra restipulabatur. Cic. 5. Verr. 135. Cum eodem Apronio postea P.Scandilius eques Romanus, quem vos omnes nostis, eandem sponsionem de societate fecit, quam Rubrius facere voluerat, institit, oppressit, non remisit: facta est sponsio H-S. quinque millibus. Cœpit P. Scandilius Recuperatores aut judicem postulare.

Fiebat sponsio plerumque in interdictis: id quod ostendit Quintilianus in septimo cap.5.pr. Exemplum sponsionis est apud Cic.pro Cæcin.45. Erat enim Cæcina de fundo vi armata dejectus: propterea Prætor interdixerat De vi, id est interdicto, Unde vi, concesso, jusserat Æbutium, qui vim fecerat, restituere Cæcinam in possessionem. Quum autem Æbutius Prætoris se edicto satisfecisse diceret: Cæcina autem se plane restitutum esse negaret, facta est sponsio, Ni Cæcina restitutus ex edicto Prætoris esset. Quum igitur Cicero vim illatam Cæcinæ judicibus sponsionis exposuisset, ita demum subdidit, His rebus ita gestis, P. Dolabella Prætor interdixit, ut est consuetudo. De vi hominibus armatis, sine ulla exceptione: tantum ut unde dejecisset, restitueret. Restituere se dicit. Sponsione vobis judicandum. Budæus. [conf. Cic. 7. Fam. 21. Pro P. Quint. 30. & 84.

Audax sponsio. Juven. 11. Sat. 199. V. infra.

Sponsiones facere. Plin. lib. 9. cap. 32.

Sponsionem facere cum aliquo, si. Plin. lib. 7. cap.37. de Asclepiade medico loquens, Sed maxime, sponsione facta cum Fortuna, ne medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse.

Sponsionem facere quod. Valer. Max. lib. 6. cap. 1. de C. Fescennino, Quum de stupro nihil negaret, sed sponsionem se facere paratum diceret, quod adolescens ille palam atque aperte corpore quæstum factitasset.

Fit sponsio, *On parie*, *On gage*. Juven. 11. Sat. 200.

— spectent juvenes, quos clamor, & audax

Sponsio, quos cultæ decet assedisse puellæ. Quem locum exponens Britannicus sic ait: Sponsio dicitur Contentio & altercatio quæ fit depositis pignoribus. Spectatores igitur invicem contendentes sponsione, id est deposito pignore, alii alium fore victorem asserebant. Plin. lib. 33. cap. 1. Ad sponsiones etiamnum annulo exsiliente. Solent enim annuli in sponsionibus sæpe deponi. Idem lib. 9. cap.35. Ergo sponsionibus factis, postero die magnificam cœnam apposuit Antonio. De cœna Cleopatræ loquitur. Paulo post, Injecit alteri manum L. Plancus judex sponsionis ejus, victumque Antonium pronunciavit. Rursus paulo post, de Clodio Æsopi filio: Et quidem nulla sponsione ad hoc productus, singulos uniones convivis absorbendos dedit. Audax autem sponsio dicitur a Juvenali, quia in discrimine res versatur, quum rei eventus sit incertus. Martial. lib. 11. 1.

Sed quum sponsio, fabulæque lassæ

De Scorpo fuerint, & Incitato. Sponsionem (ut ait Calderin.) appellat Depositionem pignorum uter esset futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium sermone celebrabantur. V. Turneb. Adversf. 18. 33.

Provocare aliquem sponsione. Valer. Max. 2. 8. 2. & Petron. cap. 70.

Sponsio quæ in verba facta est? Si ex edicto Præt. bona P. Quintii possessa non sint. Cic. pro Quint. 84.

Sponsio voti. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, qua obligamur deo: pœna vero violatæ religionis justam recusationem non habet.

SPONSIUNCŬLA, æ. f. dimin. Petron. cap. 58. Sponsiunculam deferre.

SPONSUS, ûs. m. [ἀναδοχή] Sponsio. Serv. Sulpic. apud Gell. lib. 4. cap. 4. Si post eas stipulationes uxor non dabatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat, judices cognoscebant. Varr. de L. L. 5. 7. Quod sine sponte sua dixit, cum eo agi non potest ex sponsu. Phædr. 1. 16. 1.

Fraudator nomen quum locat sponsu improbo. [Si sana lectio est, quam tamen certatim conjecturis sollicitarunt docti interpretes. Non potest Sponsus ipsa Fidejussio exponi, quum Sponsorem improbum Lupum fabula subjiciat. Quare Sponso sine dubio legendum est, a recto Sponsus, i. Sic autem dicitur, non solum ὁ νυμφίος, verum etiam Qui in jure alteri, vel pro altero spopondit, ὁ ἐπαγγελλόμενος, ὁ ὁμολογούμενος; respondetque Stipulato. V. STIPULOR. Et miror hac in significatione suspectam esse hanc vocem viris doctissimis ad Ovidii. 1. Amor. 13. 19. quum eadem ratione Sponsus dicatur, Qui feminæ spopondit nuptias. V. SPONSALIA. Si S Sponsum, ut al. placet, Supinum statuas, deerit omnino substantivum nomen, ad explendam sententiam necessarium. Sed plura addere vetat harum notularum modulus.

SPONSOR, ōris. m. [ἐπαγγελλόμενος, μνηστήρ, ὁμολογητής, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυητής, G. L.] Qui aliquid spondet.

Conjugii sponsor & obses. Ovid. 2. Epist. 34.

Sponsor, Qui alicui promittit. Cic. 6. Fam. 19. De tuo negotio, quod sponsor es pro Pompejo, si Galba consponsor tuus redierit. Idem pro Quint. 75. Cur ceteri sponsores & creditores non convenerint?

Sponsor, in fem. Ovid. 16. Epist. 114. — comitata Cupidine parvo Sponsor conjugii stat dea picta sui.

SPONSĀLIS, e. Adj. Spectans ad sponsum, vel sponsam. Leg. 2. Cod. Theodos. de Repudiis; Quæ recedit dotis suæ compos, sponsalem quoque obtineat largitatem.

SPONSALIA, ōrum. n. pl. [ἕδνα Gl. L. G. & G. L. συνθῆκαι, ἐπαγγελίαι, L. G. μνῆστρα G. L.] Serv. Sulpic. in lib. quem scripsit De dotibus, apud Gell. lib.4. cap.4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, stipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat. Is contractus stipulationum, sponsionumque, dicebatur sponsalia, &c. Ulpian. De sponsal. l. 2. Sponsalia dicta sunt a spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari & spondere sibi futuras uxores. Ibid. Florent. l. 1. Sponsalia sunt mentio & repromissio futurarum nuptiarum. Juven. 6. Sat. 25.

Conventum tamen & pactum, & sponsalia, nostra
Tempestate paras.

Dies sponsaliorum. Suet. in August. cap. 53.

Mediocria sponsalia. V. MEDIOCRIS.

Constituere sponsalia. Ulp. l. Si puellæ. D. de sponsal.

Contrahere sponsalia. Modestin. in l. In sponsalib. contrahendis. D. de sponsal.

Dissolvere sponsalia. Ulp. l. In potestate. D. de sponsal.

Efficere sponsalia. Modestin. l. In sponsalib. D. de sponsal.

Facere sponsalia. Ulp. in l. Quæsitum. D. de sponsal.

Infirmare sponsalia. Cajus in l. Furor. D. de sponsal.

Infringere sponsalia. Ulp. in l. Si puellæ. D. de sponsal.

Præbere genero sponsalia. Cic. 2. Q. frat. 6. pr. i. e. Convivium ob desponsationem.

SPONSĀLĪTIUS, a, um. Adj. Quod ad sponsos, aut pertinet, aut refertur: ut, Sponsalitia largitas, i. e. Donatio, quæ a sponso sponsave fit. apud Justinian. Novell. 119. & sæpe in lib. 5. Cod. & Sidon. 7. Ep. 2.

SPONSO, [μνηστεύω] āre. Sponsalia contrahere. ut, Sponsare filiam, Paulus de ritu nuptiarum, l. Si quis officium in aliqua provincia administrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non potest, quamvis sponsare non prohibeatur: ita scilicet, ut si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arrhis tantummodo redditis, quas acceperit. Budæus.

SPONDĒUS, i. m. [σπονδεῖος] Pes duabus syllabis longis constans. Legitimus quidem hic, qui in Heroico versu omnium sibi vendicat locum, licet raro quinto loco reperiatur. Dictus, quod in sacrificiis & libamentis eo maxime uterentur. Nam σπονδὴ libamentum, fœdusque, ac sponsionem significat.

Lentipes spondeus. Auson. Epist. 21. 42.

Stabiles spondei. Hor. de Arte Poet. 256.

SPONDAICUS, a, um. Adj. ut, Versus spondaicus, Qui duos habet spondeos ad finem. [Rectius Spondiacus, σπονδειακός. Sic Hephæstion p.11. Enchirid. ed.1553. Dispondeum, quatuor longis constantem, σπονδειακὸν τετράσημον vocat. Sed indocti Spondæus per diphthongum scribunt, unde & Spondaicus formarunt.

SPONDIALIS, e. Adj. Tibicen dicebatur spondialis, Qui in sacris canebat, quod nomen a spondeo profectum initio est, cujus carmine Græci in libamentis deorum & sacrificiis uti soliti erant. Isidor. 1. 16. Unde & ii, qui tibiis canebant in sacris gentilium, spondiales nominabantur. Mar. Victor. Spondeus e duabus longis, ut reges, temporum quatuor, dictus a tractu cantus ejus, qui per longas tibias in templis supplicantibus editur, unde & Spondiales appellantur, qui hujusmodi tibias inflare assueverunt. Ex Turneb. Adversf. 20. 17.

Spondialia, Carmina trochaica sacris adhiberi solita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cum modos faciebant, plerumque uti solebant. Cic. 2. de Orat. 193. Tamen in hoc genere sæpe ipse vidi, cum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur, spondialia illa dicentis,

Segregare abs te ausus, aut sine illo Salaminem ingredi? Editi libri habent Spondalia, sed mendose, ut Turnebo quidem videtur Adversf. 20. 17. Salmas. legit Spondaulia, σπονδαύλια. MSS. Spondali illa. [Quid si Spondalus personæ tragicæ nomen in Teucro Pacuvii fuit?

SPONDOLICI, Populi Mæotidis apud Plin. lib. 6. cap. 7.

SPONDYLIS, is. f. [σπονδύλη] Plin. lib. 27. cap. 13. Et animalium quidem ceterorum nullum aliud radices a nobis dictas attingit, excepta spondyli, quæ omnes persequitur. Genus id serpentis est. Verticellam Gaza vertit in Aristotelem.

SPONDYLIUM, i. n. sive SPONDYLION Dioscoridi, [σπονδύλιον] Plin. lib. 12. cap. 26. Ab hac panace, ferula differt, quæ vocatur spondylion, foliis tantum, quia sunt minora, & platani divisura: non nisi in opacis gignitur. Semen eodem nomine filis speciem habet, medicinæ tantum utile.

SPONDȲLUS, i. m. vel SPONDYLON, vel SPONDYLION, i. n. [σπόνδυλος, σπόνδυλον, σπονδύλιον] Verticulum, quod apponitur fusis, ut nendo melius vertantur. [Gloss. Græcolat. Σπόνδυλον, Verticillum, & Latinogræc. Verticillum, σπονδύλιον, περὶ ἄτρακτον. Est autem hæc forma diminutionis. Hinc ob formæ similitudinem,

Spondylus, Nodus seu vertebra spinæ dicitur. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor & viginti, quorum septem collum constituunt, duodecim thoracem, quinque aliæ lumbos. [V. Galen. de Ossib. cap. 6. & seq. Gloss. Latinogræc. Vertebræ, σπόνδυλοι, πτέρναι.

Spondylo utitur Martial. pro Officulis animalium, lib. 7. 19.

Rosos tepenti spondylos sinu condit.

Spondylus in mari animal, apud Plin. lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16.

Spondylus, Calculus æneus, quo suffragia sua judices Athenis dabant, ut est apud Jul. Polluc. lib. 8. c. 17.

Spondylus, Callus sive caro interior ostreorum. Plin. lib. 32. cap. 6. Neque in luto capra, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi atque non carnoso, nec fibris lacinioso, ac tota in alvo.

SPONGIA, æ. f. [σπόγγος, Gl. L. G. & G. L. Attice σπογγιά. Onom. v. σφόγγος] Quiddam est in natura tertium ordinem habens, ut neque animal, neque frutex, sed tertium quiddam ac medium inter utrumque genus dici possit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in saxis marinis nascuntur spongiæ, diversisque nominibus ab antiquis distinctæ, quoniam non una sit earum formæ bonitas & usus. Spongias antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice linteorumque illis utentes ad distringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per æstatem salis spuma ad lunam & pruinas sternentes inversas, ut candorem biberent. Mensas etiam his tergere mos erat. Martial. lib. 14. 144.

Hæc tibi forte datur tergendis spongia mensis

Utilis, expresso quum levis imbre tumet. Nascitur in petris, alitur conchis & pisce, & limo. Intellectum inesse iis apparet, quia ubi avulsorem sensere, contractæ multo difficilius abstrahuntur. Avulsæ relinquunt in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores penicilli

penicilli recrescunt. Quidam spongias ita distinguunt. Alias ex his mares existimavere, tenui fistula, spissiores, persorbentes: Alias feminas majoribus fistulis, ac perpetuis. Hæc Perottus ex Plin. lib. 9. cap. 45. & lib. 31. cap. 11.
Plenam spongiam aquæ manu premere & siccare. Lucret. lib. 4. 622.
Spongiæ retiariorum. Spongiis ad siccandum vulnerum sanguinem & reprimendum utebantur: cumque sæpenumero usuveniret, ut retiarii, qui cum mirmillonibus depugnabant, vulnerarentur, & spongiis egerent, idcirco Septimius de Spectac. spongias retiariorum dixit. Neque enim satis adversus parem suum muniti erant, cum toti in reti jaciendo intenti essent. Verba Tertulliani sunt, Poterit de misericordia moveri defixus in morsum ursorum, & spongias retiariorum. Annotavit Turneb. Adversf. 18. 33. conf. Lipf. Saturn. 2. 8.
Spongiæ, quibus columnæ, pavimenta, podia exterguntur. Ulp. in l. Quæsitum. §. canales. D. de fund. instruct.
Spongias, olitores antiqui appellabant, Radiculas asparagorum inter se implicatas. Columel. lib. 11. cap. 3.
Spongiarum oculi. Columel. lib. 11. cap. 3. Stirpes præfractæ angunt oculos spongiarum, & quasi excæcant, nec patiuntur asparagum emittere.

Spongiŏla, æ. f. [σπογγίον] dimin. Spongiola, quæ aliis Amentum, aliis Cachrys dicitur, officinis *bedegar*, Id est quod præter naturam in quibusdam fruticibus ut cynorhodo nascitur, & squammatim compactum spongiolæ cujusdam modo propendet e ramis. Plin. lib. 25. cap. 2. Alias apud auctores cynorhodi una medicina erat, spongiolæ, quæ in mediis spinis ejus nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri.
Spongiolæ, Radiculæ asparagorum inter se implicitæ. Columel. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter se pedali mensura distantes fiunt, non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ deprimuntur, ut facile superposita terra germinent.

Spongiōsus, a, um. Adj. [σπογγιώδης] Quod similitudinem spongiæ habet. Plin. lib. 11. cap. 37. Idcirco pulmo spongiosus.

Spongio, āre. Spongia detergere. Apic. 1. 26.

Spongītes, æ. m. [σπογγίτης] Gemma, quæ spongiæ (a qua & nomen habet) speciem repræsentat. Plin. 37. 10.

Sponsa, Sponsalis, Sponsio, Sponso, Sponsus. V. spondeo.

Sponte, [ἑκουσίως, Gl. L. G. & G. L. αὐθαιρέτως, L. G. ἑκόντι, ἑκουσία γνώμη G. L.] Ablativus a nominativo inusitato Spons, cujus Genitivus est in rariore usu: significat Voluntate propria, & suapte natura, sine hominis labore. Plaut. Truc. 2. 6. 46. Neque jam queo pedibus mea sponte ambulare. Ter. And. 4. 2. 9.
Age, si hic non insanit satis sua sponte, instiga. Cic. de Senect. 71. Senes autem, sicut sua sponte, nulla adhibita vi, consumptus ignis exstinguitur. Idem 1. Fam. 7. Etenim Pompejum, qui mecum sæpissime non solum a me provocatus, sed etiam sua sponte de te communicare solet, scis temporibus illis non sæpe in senatu fuisse.
Ostia patuere sua sponte. Virg. 6. Æn. 82.
Sequi sponte. Quintil. lib. 5. cap. 10. Et ut litteræ, syllabæque scribentium cogitationem non exigunt, sic rationes sponte quadam sequantur.
Italiam non sponte sequor. Virg. 4. Æn. 361.
Sponte, Arbitrio. Tacit. 3. Hist. 16. Nec sponte Antonii properatum. Lucan. 1. 99. Paxque fuit non sponte ducum.
Sponte, cum Genitivo. Hæc enim alienatio non sponte tutorum fit. Ulp. in l. Sed si pec. §. 2. D. de reb. eor. qui sub tut. &c.
Sponte naturæ, h. e. A natura, & per naturam. Plin. lib. 11. cap. 49. Testes homini tantum injuria, aut sponte naturæ franguntur. Idem lib. 9. cap. 51.
Sua sponte, Ultro, Αὐθαιρέτως. Gloss. Græcolat.
Vivere sua sponte, Sine aliorum ope sustentare vitam suam. Lucret. lib. 5. 870.
Sponte mea componere curas. Virg. H. St. Ex 4. Æneid. 341.
Spontis, Genitivus. Varr. de L. L. 5. 7. Spontis suæ statuerat finem. Gell. lib. 13. Spontis suæ mortem manet.
Homo suæ spontis, Liber, sui juris & arbitrii. Cels lib. 1. cap. 1. Sanus homo, qui & bene valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet.
Arbor suæ spontis. Columel. lib. 9. cap. 4. Est enim sativa, & altera suæ spontis, itemque semper virens pinus & minor ilex. V. Voss. de Analog. 1. 47.

Sponte, Adv. [ἑκουσίως] Plin. 4. Epist. 89. Hic sponte beatissimo otio fruitur, alius exercitum regit. Idem Epist. 139.
Imminentem necessitatem sponte prævenit. Tacit. 1. Ann. 30.
Sponte C. Ex provocatione. Vide Ex provocatione in loco Pontani. H. St.

Spontāneus, a, um. Adj. [αὐτόματος, αὐθαίρετος] Voluntarium & naturale. Sen. Epist. 121. Agilitas est spontaneus motus. Macrob. Somn. Scip. 2. 12. Appetitus spontaneæ mortis.

Spontālis, e. Adj. [ἑκών] Idem quod Spontaneum & ultroneum. Apul. lib. 4. Milef. p. 147. Elmenh. Quumque nulli nostrûm spontale parricidium suadens, persuadere posset, gladium per medium pectus ictu fortissimo transadigit.

Spontaliter, Adv. Sidon 8. Epist. 9. Id spontaliter facio.

Spontīvus, a, um. Adj. Solin 2. Damnum spontivum.

Spŏrădes, um. f. pl. [Σποράδες] Insulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, vel Ægæo, sicut Strab lib. 10. scribit. Dictæ quod in mari sparsæ sint. Sunt autem harum nomina, Helene, Phacusa, Nicasia, Schinussa, Pholegandros, Icaros, Thera, Anephe, Astypalæa, Lagusa, Ios, ubi sepultus fertur Homerus, aliæque de quibus V. Plin. 4. 12.

Sporta, æ. f. [σπυρίς Gl. L. G. & G. L. & onom. v.] Vasis genus quasi fiscella. A Sparto herba, quæ frequens apud Hispanos nascitur: aut ab Asportando, ut ait Non. 2. 833. Sallust ibid. Fragm. cap. 14. E muris canes sportis demittebant. Varr de vita Pop. Rom. lib. 1. Neque enim obsonium in tota cœna, coëmptum ex variis rebus, quum conjectum in unam sportam perspicitur. Columel. lib. 8 c. 7. Locus ad hanc rem desideratur calidus maxime, & minimi luminis, in quo singulæ caveis includantur angustioribus, vel sportis inclusæ pendeant aves
Sporta auri. Suet. de Clar. Rhet. 1. Diu exspectaverunt dum retia extraherentur, aliquando extractis, piscis nullus infuit, sed sporta auri obsuta.
Sportæ, Sportulæ, Sportellæ; Nummûm sunt receptacula, inquit Ascon. Pedian. in 2. Verr. 22.

Sporta juncea, vel spartea. Columel. lib. 12. cap. 6.
Sportæ fæcariæ sunt, Quibus inclusa fæx prelo supponitur, ut vinum fæcatum exprimatur. Idem cap. 133. Catonis de R. R. declaratur. Monuit Turneb.

Sportŭla, æ. f. dimin. [σπυρίδιον] Plaut. Curc. 2. 3. 10.
Qui incedunt suffarcinati, cum libris, cum sportulis. Idem Men. 1. 4. 1.
Sportulam cape, atque argentum. eccos tres nummos habes?
C. Habeo. E. abi, atque obsonium affer.
Sportula aliquando pro Distributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipsis Cibis accipitur, quod in sportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum usum deferri solebat. Martial. lib 8 50.
Promissa est nobis sportula, recta data est. i.e. Cœna recta. Sueton. in Claud. Cæs. cap 21. Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniversarium in castris Prætorianis: sine venatione, apparatuque: justum, atque legitimum in septis: ibidem extraordinarium & breve, dierumque paucorum, quodque appellare cœpit sportulam, quia primum daturus edixerat velut ad subitam condictamque cœnulam invitare se populum.
Τό τι σιτηρέσιον τοῖς πένησι γεγενημένον ἐν μόνῃ Ῥώμῃ. Appianus Bell Civil. 2. p. 251. An Stips? H. St. Est Frumentatio, seu Frumenti distributio publica, distinguenda a Congiario, ceterisque extraordinariis largitionum generibus, in quibus & Sportula publica. Gloss. Græcolat. Σιτηρέσιον, Frumentatio, frumentum. V. in frumentum. Male Suidas littera gemina, Σπόρτελλα, δῶρα ἐπὶ πάντων διδόμενα παρέργως. conf. Voss. Etymol.
Sportula, pro Cœna ipsa; quæ, quod initio in sportula dabatur, inde nomen meruit: unde & a Græcis δεῖπνον ἐν σπυρίδι vocatur, id est Cœna in calatho. Juven. 3. Sat. 249.
Nonne vides quanto celebretur sportula fumo?
Centum convivæ: sequitur sua quemque culina. Ab hac consuetudine dandi in sportulis obsonii, aut cœnæ in sportulis ferendæ, sportulæ, quæ centum quadrantes æstimabatur, nomen ortum videtur esse, quod obsonii & cibi loco pecunia daretur in victum, quæ cum cœnam ementiretur, & cœnæ loco daretur, Rectæ cœnæ opponebatur, quod Recta sit cœna, cum clientem laute accipimus & pascimus: non recta cœna, sed in locum cœnæ, asses cœnæ causa numerati, id est sportula data. Suet. Domit. 7. Sportulas, inquit, publicas sustulit, revocata cœnarum rectarum consuetudine. Turneb. In limine autem domus sportulæ constituebantur. Juven. 1. Sat. 95.
— nunc sportula primo
Limine parva sedet, turbæ rapienda togatæ. Idem 10. Sat. 46.
Defossa in loculis quos sportula fecit amicos.
Arida sportula. Martial. lib. 10. 75.
Sportula, Locus in atrio domus, in quo proponebantur quæ quolibet die dono danda erant. [Forte ex loco Juven. male intellecto.

Sportulans, antis. Torr. in Sueton. Domit. cap. 7. p. 570. H. St. Ex Cypriani scil. Epist. 66.

Sportella, æ. f. [σπυρίδιον Gl. G. L.] aliud dimin. Species canistri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum sportulis obsonia cœnarum portabant, cum ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domesticam ferebant. Cic. 9. Fam. 20. Dediscendæ tibi sunt sportellæ & artolagani tui. Ego autem putem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuisse numeratos. Turneb. [Verum hic cibi, atque adeo Operis pistorii genus intelligitur, cujusmodi & Artolagani, de quibus V. s. l.

Sportellārius, i. m. Κανισκάριος. Gloss Latinogræc.

Spŏrus, i. m. [Σπόρος] Spado fuit, a Nerone in deliciis venereis habitus, quem in feminam idem ipse hominis monstrum transfigurare annisus est, eundemque, dote inter auspices consignata, palam uxorem duxit. Post Neronis vero necem jussus a Vitellio, ut in habitu constupratæ puellæ, se in theatro sisteret, non ferens tantam ignominiam, manus sibi intulit. V. Sueton. & Dion. in Nerone.

S P U

Spŭdarcha, æ. [σπουδαρχίδης Suid.] Anxie dignitates affectans, & imperia. Xenophon in Sympofio. Cæl. lib. 3. cap. 5.

Spudastes, æ. [σπουδαστής] Fautor, in Gloss. Græcolat. Hieronym. in lib. de Scriptor. Ecclesiastic. ubi de divo Luca agit. Sed & Tertullianus, vicinus eorum temporum, refert presbyterum quendam in Asia σπουδαστήν, id est amatorem Pauli convictum apud Joannem, quod auctor esset libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, loco excidisse.

Spūma, æ. f. [ἀφρός, Gl. L. G. & G. L.] Ex ore animantium ebulliens humor, quasi Spumen, a Spuo, vel Quæ per ebullitionem, vel maximam agitationem fæx supernatat, ut mero, æri, salo, &c. Ovid. 8. Met. 287.
Fervida cum rauco lato stridore per armos
Spuma fluit. Virg. 1. Æn. 39.
— & spumas salis ære ruebant.
Albentes spumæ. Ovid. 7. Met. 415.
Albida spuma. Ovid. 3. Met. 74.
Cana spuma. Sen. Hippol. 10.
Virides spumæ serpentum. Claud. de Bell. Gild. 178.
Agere spumas. Lucret. lib. 3. 490. V. ago.
Albet mare spumis sonantibus. Ovid. 11. Met. 501.
Elisa spuma. Virg. 3. Æn. 567.
Ter scopuli clamorem inter cava saxa dedere,
Ter spumam elisam, & rorantia vidimus astra.
Fudit stridentem cum sanguine spumam. Ovid. 8. Met. 417.
Incalescens spuma. V. incalesco.
Incanuit unda spumis. Catul. Argon. 62. 13.
Oblitus & spumis, & crasso sanguine rictus. Ovid. 11. Met. 367.
Torquent adnixi nautæ spumas. Virg. 3. Æn. 208.
Spuma argentea, λιθάργυρος, Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Spuma nitri, Aphronitrum, [ἀφρόνιτρον] Martial. lib. 14. 58.
Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum.

Spumeus, a, um. Adj. [ἀφρώδης Gl. G. L.] Quod spumæ colorem refert. Plin. lib. 15. cap 28. Spumeus color malis. Idem lib 37. cap. 2. Amnis spumeus, i. e. Spumans, vel spumosus. Virg. 2. Æn. 496.
Ora spumea. Lucan. lib. 5. 190.

Semen spumeum. Plin. lib. 20. cap. 19.
Unda spumea. Virg. 10. Æn. 212.

Spumĭdus, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 306. Elm. Humor crassus & spumidus.

Spumōsus, a, um. Adj. Quod spumam facit. Plin. lib. 12. cap. 7.
Lycion aptissimum medicinæ, quod est spumosum.
Æquor spumosum. Lucan. lib. 2. 627.
Litora spumosa. Catull. Argon. 65. 121.
Unda spumosa. Virg. 6. Æn. 174.
Compar. Claud. de Conf. Honor. 6. 458.
Addua quo scissas spumosior incitat undas.

Spumĭfer, era, erum. Adj. [ἀφροφόρος] ut, Fluctus spumiferi, apud Stat. 1. Achil. 59.

Spumigĕna, æ. c., ut, Cytherea spumigena, Ex spuma nata. Mart. Capell. 9.

Spumĭger, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut,
Fons spumiger, apud Ovid. 11. Met. 140.
Sus spumiger. Lucret. lib. 5. 983.

Spumo, [ἀφρίζω Gl. G. L.] āre. Spumas emittere. Plin. lib. 32. cap. 7. Subinde spuma pennis detersa, & postquam desierit spumare, tepidum infundere. Virg. 8. Æn. 672.
— sed fluctu spumebant cærula cano.
Aspergine salsa spumant cautes. Virg. 3. Æn. 534.
Freta spumant versa lacertis. Virg. 5. Æn. 141.
Vindemia spumet plenis labris. Virg. 2. Georg. 6.

Spumans, antis. Partic. [ἀφρίζων] ut
Aper spumans. Virg. 1. Æn. 324.
Cymbia spumantia lacte. Virg. 3. Æn. 66.
Ensis spumans cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Equus spumans. Virg. 6. Æn. 881.
Frena spumantia. Virg. 4. Æn. 135.
Pateram spumantem hausit. Virg. 1. Æn. 743.
Pocula spumantia lacte. Virg. 5. Ecl. 67.
Sanguis spumans. Virg. 9. Æn. 456. & Cels. lib. 5. cap. 26.
Uvæ spumantes. Columel. lib. 10. 44.

Spumātus, a, um. Partic. [ἀφρισθείς] Cic. 1. de Divin. 13.
Saxaque cana, salis niveo spumata liquore,
Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

Spumābundus, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 303. Elmenh. Faciem tuam spumabundus conspuisset.

Spumātus, ûs. m. [ἀφρισμός] Stat. 1. Silv. 4. 102.
Dictami florentis opem, quoque anguis abundat
Spumatu.

Spumesco, [ἀφρῦμαι] ĕre. inchoativum: ut
Æquora spumescunt remo. Ovid. 2. Epist. 87.

Spuo, spui, spūtum, [πτύω Gl. G. L.] ĕre. Salivam emittere. Virg. 4. Georg. 97. — terram sicco spuit ore viator
Aridus. Plin. lib. 28. cap. 4. Veniam quoque a deis spei alicujus audacioris petimus, in sinum spuendo. V. sinus.

Spūtum, i. n. [πτύσμα Gl. L. G. & G. L.] Saliva. Martial. lib. 2. 26.
Inque suos mittit sputa subinde sinus.
Minuta sputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Salsa sputa. Lucret. lib. 6. 1187.
Tenuia sputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Edere sputum sincerum. Cels. lib. 2. cap. 9.

Sputus, i. m. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 4. Cum plurimo sputu & ructatione jugi.

Sputisma, ătis. n. Vitruv. 7. 4. extr. Quod poculis & sputismatis effunditur. V. Philand.

Sputo, [ἀποπτύω] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 4. 18.
Nam illic istic, qui sputatur, morbus interdum venit. Idem Merc. 1. 2. 27.
Tua causa rupi ramices, jamdudum sputo sanguinem.

Sputātor, ōris. m. [πτύστης] Plaut. Milit. 3. 1. 52. Minime sputator, screator sum.

Sputāmen, ĭnis. n. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14. 199. Ægrotantium sputamina. conf. Ammian. 14. 9. Tertull. adv. Gnost. cap. 10.

Sputamentum, i. n. Tertull. de Spectac. cap. 30. Sputamentis decoratus.

Sputātilĭcus, a, um. Adj. [πτυσματικός] Levis. Cic. de Clar. Orat. 260. Et ille, fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Chritilium, Sisenna defendens, dixit Quædam ejus sputatilica esse crimina. Tum C. Rufius, Circumvenior, inquit, Judices, nisi subvenitis. Sisenna, quid dicas nescio, metuo insidias; Sputatilica, quid est hoc? Sputa quid sit scio, Tilica nescio. Maximi risus: sed ille tamen familiaris meus recte loqui putabat esse, inusitate loqui. Sputatilica, i. e. Levia. [An Sputatilicia?

Spurcus, a, um. [αἰσχρός G. L. G. & G. L. ἀκάθαρτος L. G.] Quod est impurum, obscænum, lutulentum, inquit Non. 4. 425. A spuendo dictum, quod tale sit ut de eo spuatur. Lucil. ibid. & apud Cic. 1. Tusc. 41.
Samnis, spurcus homo, vita illa dignus locoque. Hor. 2. Serm. 5. 18.
Visne tegam spurco Damæ latus?
Saliva spurca. Catul. 76. 8.
Spurcus, Fœtidus. Apul. Tam multæ res spurcæ, & graves, nares infestant.
Gladiator spurcus & carnifex, Sævus, sanguinarius. Varr. apud Non. l. c.
Helluo spurcissimus, prægustator libidinum. Cic. pro Domo 25.
Lupæ spurcæ. Martial. lib. 1. 35.
Tempestas spurca. Cic. Jactati tempestate spurcissima. i. e. Vehementi, aspera, interprete Non. l. c.
Spurcus ager. Columel. in Præf. lib. 1.
Vinum spurcum est, Quod sacris adhiberi non licet, ut ait Labeo Antist. lib. 10. commentarii juris Pontificii, cui aqua admixta est, defrutumve, aut igne tactum est, mustumve ante quam defervescat. Fest.

Spurce, ius, issime. Adv. [ῥυπαρῶς] Cic. 1. ad Heren. 8. In odium rapiemus, si quod eorum spurce, superbe, perfidiose, crudeliter, confidenter, malitiose, flagitiose, factum proferemus.
Dicere in aliquem spurce. Cic. 2. Philip. 100. An crudelior, qui in illam miseram tam spurce, tam impie dixeris.
Superl. Cic. 11. Att. 13. Deinde perscribit spurcissime, quas ob causas fecerit.

Spurcitia, æ. vel **Spurcities**, ēi. f. [ῥυπαρία, ἀκαθαρσία] Immunditia. Lucret. lib. 6. 21.
At contra nobis cæni tæterrima cum sit
Spurcities, eadem suibus hæc munda videtur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur spurcitia, in omni metallo scoria vocatur. Idem lib. 17. cap. 9. Proxime spurcitias suum laudant.

Spurcidĭcus, a, um. Adj. [ῥυπαρολόγος] Qui spurca & obscæna dicit. Plaut. Capt. prol. 56.
Neque spurcidici insunt versus immemorabiles.

Spurcifĭcus, a, um. Adj. [ῥυποποιός] Qui spurca & fœda facit. Plaut. Trin. 4. 1. 7.
Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.

Spurciloquium, i. n. Tertull. de Resur. cap. ult. Spurciloquio experiri in congressibus.

Spurco, [ῥυπαίνω, σπιλόω] āre: vel **Spurcor**, ari. depon. Fœdare, vitiare. Plaut. Men. 1. 2. 57.
Nam ex isto loco spurcatur nasum odore illutibili.
Aquas spurcare. Paul. in l. 1. D. De extraord. crimin. Si quis fimo corrupto aliquem perfuderit: cæno, luto oblinierit: aquas spurcaverit: fistulas, lacus, quidve ad injuriam publicam contaminaverit.
Vinum spurcare. Cels. Jurisconf. ait apud Ulpian. in l. Si servus. D. ad leg. Aquil. Cum eo agi posse Aquilia, qui vinum spurcavit, vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiavit. V. Vinum spurcum in spurcus.
Senectus spurcata impuris moribus. Catul. in Comin. 105. 2.

Spurcāmen, ĭnis. n. Prudent. Cathem. 9. 56.
Corripit gregis suilli sordida spurcamina.

Spurina, æ. m. [Σπουρίνας] Dux regis Parthorum, qui Crassum interemit. Item Haruspex & ariolus, qui Cæsari prædixit, ut Martias caveret Idus, cujus Tranquill. in Cæs. cap. 81. & Valer. 1. 6. 13. meminere.
Tertius hujus nominis Adolescens Etruscus egregia forma, qui quum feminas virosque ad libidinem aspectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestavit. Auctor Valer. de Verecund. 4. 5. ext. 1. De Vestricio Spurina V. Plin. Ep. 3. 1.

Spuria furfuris, apud Victorem Uticens. An Spurcitia? an Scoria? apud Dadræum in Similit. 240. b. H. St. Spurca forte n. pl.

Spurius, i. m. [νόθος, πορνογενής Gl. G. L.] Qui ex muliere non nota ortus est, vel incerto patre, ab σπείρειν seminare: quia nihil habet a patre nisi semen. Unde & Spurios versus dicimus, Incerti auctoris. Spurium, Modestinus D. De stat. homin. l. vulgo concepti. vulgo conceptum appellari scribit, & eum esse qui incerto patre natus sit, sive illum, qui eum patrem habet, quem habere non licet. Bud. Plutarch. in Probl. Rom. 103. de hoc verbo loquens: Spurius, inquit, primum nomen est apud Romanos, ut Sextus, & Decimus, & Cajus. Prima autem nomina non tota scribunt: sed aut una littera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextum, & Ser. Servium. Sic Spurius, Sp. scribebatur. Eos autem qui sine patre erant, qui ἀπάτορες Græce dicuntur, s & p designabant, quasi Sine patre; hoc errore factum, ut Spurii, Sine patre dicerentur. Hæc ille. Modestinus tamen loco supra citato vocatos dicit spurios παρὰ τὴν σποράν, id est a satione. Plutarch. l. c. aliorum affert rationem, sed quam putat absurdam. Dicunt enim, inquit, Sabinos uxoris pudenda Sporion appellare. Item qui legitime natus non sit, sed ex concubina, aut scorto, contumeliæ causa spurium appellari solitum. Ceterum quos vulgo *bastardos* vocamus, interdum spurii dici possunt, interdum non possunt: ut hi quos principes agnoscere solenniter solent, quosque adoptare.

Spurius, a, um. Adj. Auson. Epist. 2. 29.
Quique notas spuriis versibus apposuit. i. e. Incerti auctoris.

Spurius, Prænomen ut Sp. Carvilius. V. in eadem dict. paulo supra.

Sputamen, **Sputator**, **Sputo**, &c. V. spuo.

Spyntuna, Urbs Arabiæ versus Meroën, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 29.

S Q

S. Q. Si quis, vel Si quid.

S Q U

Squāleo, ui, [αὐχμῶ, ῥυπῶ Gl. G. L.] ēre. Quicquid nimis inculcatum, obsitumque aliqua re erat, ita ut incuteret visentibus horrorem, a crebritate atque asperitate squamarum, Squalere veteres dicebant. Hinc postea tractum, ut Corpora inculta & veluti squamosa, alta congerie sordium, Squalere dicantur. Virg. 2. Æn. 277.
Squalentem barbam, & concretos sanguine crines. Hæc Perottus. Quintil. lib. 10. cap. 1. Neque ergo arma squalere situ ac rubigine velim. Virg. 2. Georg. 348.
Aut lapidem bibulum, aut squalentes infode conchas.
Squalere dictum est a squamarum crebritate asperitateque, quæ in serpentium pisciumque coriis visuntur, ut Gell. vult. lib. 2. cap. 6. V. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Arva squalent abductis colonis. Virg. 1. Georg. 508.
Corpora squalebant exsangui morbo. Ovid. 15. Met. 627.
Crines squalent a pulvere effuso. Sil. lib. 4. 252.
Serpentibus atris squalet humus. Ovid. 14. Met. 410.
Squalere de his, qui ob luctum, vel reatum alicujus, sordidati sunt. Cic. pro Sext. 52. Erat igitur in luctu Senatus, squalebat civitas, publico consilio veste mutata. Cic. pro Milon. 20. Tota civitas confecta senio est, squalent municipia, affictantur coloniæ.

Squalens, entis. Partic. [αὐχμῶν] ut,
Squalens auro, Fulgens. Virg. 4. Georg. 91.
Alter erit maculis auro squalentibus ardens. Servius, h. e. Splendentibus: quod a squamis venit, ut Squamis auroque trilicem. Nam a squalore sordidum significat, ut Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, i. e. Splendentibus more squamarum in piscibus. Perottus autem Plenum interpretatur. [Loquitur de Apum rege deterioris generis, cui color non rutilantis auri, sed squalore obfuscati, & obsoleti sit.
Arva squalentia. Lucan. lib. 1. 205.
Barba squalens. Virg. 2. Æn. 277.
Campi squalentes. Sil. lib. 3. 655.
Coma squalens. Ovid. 3. Fast. 640.

Lorica

Lorica ſqualens auro alboque orichalco. Virg. 12. Æn. 87.
Maculæ ſqualentes auro. Virg. 4. Georg. 91.
Ora ſqualentia. Ovid. 4. Met. 655.
Tela ſqualentia venenis. Ovid. 5. Faſt. 397.
Veſtes ſqualentes atro pulvere. Lucan. lib. 8. 57.

SQUALĬDUS, a, um. Adj. [αὐχμηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Incultum & ſordidum: quod proxime ſimilitudinem haberet ſquamæ piſcium, ſic appellatum. Feſt. Plaut. Trucul. 5. 41.
Hunccine hominem te amplexarier tam horridum, atque ſqualidum? Ter. Eun. 2. 2. 5.
Video ſentum, ſqualidum, ægrum, pannis, annisque obſitum.
Squalidi atque deformes. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Corpora ſqualida. Liv. 21. 39. Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque ſqualida & prope efferata corpora varie movebant.
Humus ſqualida humanis albet oſſibus. Ovid. 1. Faſt. 558.
Membra ſqualida. Lucret. lib. 5. 954.
Mors ſqualida. Senec. Med. 10.
Rubigo ſqualida. Catul. Argon. 62. 42.
Sudor ſqualidus. Stat. 3. Theb. 127.
Compar. Cic. in Orat. 115. Sed quia ſua ſponte ſqualidiora ſunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.

SQUĀLUS, a, um. Adj. Antiquum pro Squalidus. Enn. Telam. apud Non. 10 2.
Strata terra lavere lacrimis veſtem ſqualam & ſordidam.

SQUALĬDE, Adv. [αὐχμηρῶς] Cic. 4. de Fin. 5. Primum enim ipſa illa, quæ ſubtiliter diſſerenda erant, polite, apteque dixerunt, cum definientes, tum partientes, ut veſtri etiam, ſed vos ſqualidius: illorum vides quam niteat oratio.

SQUALOR, ōris. m. [ῥύπος, Gl. L. G. & G. L. ξηρότης L. G. αὐχμὸς, ῥυπαρία, G L.] Inquinatio, ſordes. Gell. lib. 2. cap. 6. In corporibus incultis, ſquamoſisque alta congerie ſordium ſqualor appellatur. Liv. 2. 23. Obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus, pallore ac macie perempti. Cic. 5. Verr. 31. Surrexiſſet Apronius, nova dignitas publicani, non ut Decumanus ſqualoris plenus ac pulveris, ſed unguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus.
Incultus ſqualor. Senec. Hippol. 6.
Terribilis ſqualor. Virg. 6. Æn 299.
Detergere ſqualorem rudis ſæculi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Omni ſordium ſqualore deterſo. Firmic. lib. 5. cap. 3.
Squalor, Reorum ſordes. V. Sordes pro Reorum ſqualore, in SORDES.
Squalor & lacrimæ Siciliæ. Cic. 5. Verr. 207.
Squalor, ſordesque ſociorum. Cic. 7. Verr. 127.
Squalor & mæror. Cic. 14. Fam. 3.
In ſqualore & luctu eſſe. Cic. 5. Fam. 1.

SQUALITŪDO, ĭnis. f. Idem quod Squalor antiquis. Acc. Euryſac. apud Non. 3. 231. Pro dii immortales, ſpeciem humanam, inuſitatam, egregiam, indignam clade & ſqualitudine.

SQUALIDĬTAS, ātis. f. Ammian. 26. 12. Squaliditate maxima rerum ordinem implicare. conf. Non. 3. 231.

SQUALĬTAS, ātis. f. Squalor: obſoletum. Acc. Telepho. apud Non. 3. 231. Nam etſi operta ſqualitate eſt, luctuque horrificali.
Squalitate ſumma, ſcabie ſumma, in re ſumma obrutam. Lucil. apud Non. l. c.

SQUALUS, i. m. Piſcis eſt cujus nomen ab aſperitate fluxit. Nam e Squaror, Squalor & Squalus originem duxere. Eo nomine apud Plin. cenſeri videntur omnes Cartilaginei piſces longæ formæ, ut cum ſcribit, Quo in numero ſunt ſquali quoque, quamvis non plani. Turneb. tamen locum mendoſum putat. V. Plin. lib. 9. cap. 51. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Et in ea duntaxat ſqualos & mugiles piſces. al. Galeos. [An Squati, cujus f. g. Squatina? Gloſſ. Latinogræc. Squatus, ῥίνη εἶδος ἰχθύος.

SQUĀMA, æ. f. [λεπὶς, φολὶς Gl. G. L.] Qua corpus piſcis aut ſerpentis tegitur. Plin. lib. 9. cap. 12. Aquatilium tegmenta plura ſunt: alia corio & pilis teguntur, ut vituli, &c. ſquamis, ut piſces. [Sunt qui geminata liquida Squamma ſcribunt, perperam. In Gloſſ. exſtat & Scama.
Aſtantes ſquamæ, Erectæ. Virg. 3. Georg. 545.
Arrectis ſquamis horret ſerpens. Virg. 11. Æn. 754.
Crepitans ſquama. Ovid. 15. Met. 725.
Fulgor incendebat ſquamam. Virg. 5. Æn. 88.
Recenti ſquama nitet ſerpens. Ovid. 9. Met. 267.
Rutilis ſquamis clari. Virg. 4. Georg. 93. De regibus apum.
Squama, ῥύπος τὸ λεπτόλυμα, νίτρωμα κεφαλῆς. Gloſſ. Latinogræc.
Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum ſquamarum compoſitæ. Virg. 11. Æn. 770.
Spumantemque agitabat equum, quem pellis ahenis
In plumam ſquamis auro conſerta tegebat. Idem 9. Æn. 107.
Nec duplici ſquama lorica, &c.
Nexilis ſquama. Sil. lib. 5. 140.
Eſt & ſquama æris. Plin. lib. 34. cap. 11. Et ſcoria æris ſimili modo lavatur, minori effectu quam æs ipſum. Sed & æris flos medicinæ utilis eſt. Fit ære fuſo, & in alias fornaces tranſlato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milii ſquamæ, quas vocant florem. Cadunt autem quum panes æris aqua refrigerantur, rubentque. Similiter ex eis fit, quam vocant lepida, & ſic adulteratur flos, ut ſquama veneat pro eo. Eſt autem hæc decuſſa vi clavis, per quos panes ærei ferruminantur. In Cypriis maxime officinis omnia. Differentia hæc eſt, quod ſquama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit ſponte. Squamæ eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant Stomoma. conf. Hard. not.

SQUAMŬLA, æ. f. diminut. Celſ. lib. 7. cap. 26. In ſe attrahens quaſdam quaſi ſquamulas.

SQUAMEUS, a, um. Adj. [λεπιδωτὸς] Plenum ſquamis. Virg. 2. Georg. 154.
Squameus anguis. Idem 2. Æn. 218.
— bis collo ſquamea circum
Terga dati, ſuperant capite & cervicibus altis.
Membrana ſquamea. Ovid. 7. Met 272.

SQUAMŌSUS, a, um. Adj. [λεπιδωτὸς] Squamis plenum. Plin. lib. 9. cap. 16. Vagantur gregatim fere cujuſque generis ſquamoſi. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Hanc Aries tegit, & ſquamoſo corpore Piſces.
Orbes ſquamoſos volubilibus nexibus torquet. Ovid. 3. Met. 41.
Draco ſquamoſus. Virg. 4. Georg. 408.
Squamoſum pecus, pro Piſcibus. Plaut. Rud. 4. 3. 5. Columel. lib. 8. cap. 17. Eorumque alios ſimplices & rectos, quo ſecedant ſquamoſi greges. De piſcinis.

SQUAMĬFER, ĕra, ĕrum. Cic in Arat. 328. Squamiferi piſces.

SQUAMĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [λεπιδοφόρος] Quod habet ſquamas. Lucret. lib. 1. 163.
Squamigerum genus. i. e. Piſces. Plin. lib. 11. cap. 37. Simili modo ſquamigeris atque ſerpentibus.
Pecudes natantes ſquamigerum. Lucret. lib. 2. 1082.
Nitentes ſquamigeri. Lucret. lib. 1. 379.

SQUAMANS, antis. q. Partic. a Squamo, āre. Idem, quod Squameus. Manil. 5. 422.
— ſquamans ſtellis imitantibus exit.

SQUAMĀTUS, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 21. Squamatus aut cornutus aut plumatus amator.

SQUAMĀTIM, Adv. Plin. lib. 16. cap. 10. Nucamenta ſquamatim compacta dependent. i. e. Velut ſquamæ compacta & colligata.

SQUAMO, ĕre. λεπίζω. Gloſſ. Græcolat.

SQUARŌSUS, a, um. Adj. [λεπρώδης] A ſquamarum ſimilitudine dicti Squaroſi, quorum cutis exturget ob aſſiduam illuviem. Lucil.
Varonum ac rupicum ſquaroſa incondita roſtra. Feſt. al. Squarroſa: nonnulli Scarroſa. [An Squabroſa, pro Scabroſa?

SQUĀTĬNA, æ. f. [ῥίνη] Ex planorum piſcium genere. Plin. lib. 9. cap. 51. Ex planis ſquatina ſola bis, autumno & Vergiliarum occaſu parit. Ibid. cap. 12. Aſpera cute ut ſquatina, qua lignum & ebora poliuntur. conf. SQUALUS.

SQUILLA herba V. SCILLA.

SQUILLA, æ. f. [καρὶς, Gl. L. G. & G. L.] Galbacus. Genus piſcis, quod ſocietatem init cum pinna, & in ipſa pinnæ concha invenitur incluſum. Plin. lib. 9. cap. 51. Reliqua mollium tergis coeunt, ut canes. Item locuſtæ, & ſquillæ, cancri ore. Rurſus lib. 9. cap. 42. Naſcitur in limoſis ſubrecta ſemper, nec unquam ſine comite, quem pinnoterem vocant, alii pinnophylacem, is eſt ſquilla parva. Adde 32 11. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Pinna vero (ſic enim Græce dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parva ſquilla quaſi ſocietatem coit comparandi cibi. Plin. lib. 2. Epiſt. 17. Mare non ſane pretioſis piſcibus abundat, ſoleas tamen & ſquillas optimas gerit. Hor. 2. Serm. 4 58.
Toſtis marcentem ſquillis recreabis. Idem 8. Sat. 42.
Adfertur ſquillas inter muræna natantes. Juven. 5. Sat 81. [Emendati codices plerumque Scilla exhibent. Onomaſt. Vet. de Piſcibus, Scillæ, Καρίδες. Et Gloſſ. Græc. Lat. Καρὶς, Scilla, Galbacus. At in Latinogr. Squillæ, Καρίδες θαλάσσιαι.

S R

S. R. Sacrarum remunerationum.

S S

SS. Sanctiſſimus, Seſtertiis, Suaviſſimus, Supraſcripti. SS. HH. Sui hæredes. S. S. Sacri ſcrinii, Sanctiſſimus Senatus, Sententia Senatus, Sibi ſepulcrum, Sibi ſuis, Supra ſcripti, Supra ſcriptum. S. S. C. Sibi ſuis curavit. S. S. D. Sibi ſuis dedit. S. S. E. Sibi ſepulcrum elegit. S. S. M. Sibi ſuis monumentum. S. SOL. DED. Sacerdos ſolis dedicavit, Sacrum ſoli dedit. S. S. P. C. Suo ſumptu ponendum curavit. S. S. V. F. Sibi ſuis vivens fecit.

S T

ST. Sextus, Sententia, Stipendium. STAD. Stadium. S. T. Signata Treveris, Sit tibi. S. T. S. B. Sit tibi ſemper bene. S. T. T. L. Sit tibi terra levis.

ST, [σῖ] Vox eſt ſilentium indicentis. Ter. Phorm. 5. 1. 16.
— quid? non is obſecro es,
Quem ſemper te eſſe dictitaſti? c. ſt. s. quid has metuis fores? Cic. 16. Fam. 24. Ego vix teneor, quin accurram; ſed ſt.

S T A

STABIÆ, arum. f. pl. Campaniæ oppidum bello ſociali a Sulla deletum Cn. Pompejo & L. Carbone coss. Plin. lib. 3. cap. 7.

STABIANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 31. cap. 1. In Stabiano Campaniæ, ad promontorium Herculis Melanuri, in mari panem abjectum rapiunt, iidemque ad nullum cibum, in quo hamus ſit, accedunt. Subaudi Agro.

STABILIMEN, STABILINUS, STABILIO, STABILIS, STABILITAS, STABILITER, STABILITO, STABILITOR, STABULARIUS, STABULATIO, STABULO, STABULOR, STABULUM, V. in STO.

STĂCHYS, ys, vel yos. f. [στάχυς] Frutex eſt, marrubio ſimilis, ſed longior, folia ferens numeroſa, hirſuta, &c. inquit Dioſcorides 3. 120. Dicta autem quaſi Spica, quod Græcum vocabulum ſignificat, ob caulem quem ex ſe mittit, floribus & ſemine ſpicatum. Plin. lib. 24. cap. 15. Ea quoque, quæ ſtachys vocatur, porri ſimilitudinem habet, longioribus foliis, pluribusque, & odoris jucundi, colorisque in luteum inclinati. Pellit menſtrua.

STACTE, es. f. [στακτὴ] (vulgo *Storax liquida*) vocatur, inquit Dioſcorides 1. 73. Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tuſæ, & organo expreſſæ, a diſtillando dicta, quod Græci στάζειν dicunt, quia e ſtillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2. 846.
Sicut amaracini blandum ſtactæque liquorem.
Pro unguento & odoramento ſumpſit. Columel. lib. 10. 173.
Et melior ſtacte ponatur Achaica myrrha. Al. Stactis. Plin. lib. 12. cap. 15. Inciduntur bis & ipſæ, iiſdemque temporibus, ſed a radice usque ad ramos qui valent. Sudant autem ſponte priuſquam incidantur, ſtacten dictam, cui nulla præfertur. Plaut. Curc. 1. 2. 6.
Tu mihi ſtacte, tu cinnamum, tu roſa,
Tu crocum & caſia es. [Gloſſ. Latinogræc. Guttat, στάζει. & Græcolat. Στακτὴ, Gutta.

STACTEUS, a, um. Adj. [στάκτινος] ut, Myrrha ſtactea, Quæ ſtacten producit, & diſtillat unguentum, quaſi ſtillatitia: quam Plaſten, hoc eſt fictitiam Theophraſtus vocat. Plin. lib. 12. cap. 16. Vetus exemplar non habet Stactea.

Stacula, æ. f. Vitis genus, quam Campani Sirculam, alii Veniculam appellant; inter optime deflorescentes Plin. lib. 14. cap. 2. reponit.

Stădium, i. n. [στάδιον, Gl. G. L.] Latine Curriculum dicitur, ut & in Gloss. Græcolat. conversum est. Erat autem apud Græcos locus, ubi cursus, luctæ, pugilatus, disci, & jaculi certamina publica habebantur. Dictum stadium ἀπὸ τῆς στάσεως, hoc est a statione, quod Hercules eo spatio uno spiritu confecto, constitisset Institutum quippe ab Hercule stadium tradunt, eumque pedibus suis metatum esse id stadium, quod est Pisis apud Jovem Olympicum, fecisseque id longum pedes sexcentos. Inde postea cetera stadia terris Græciæ ab aliis instituta pedum quidem simili modo sexcentorum, veruntamen aliquantulum breviora. Ex Gell. lib. 1. cap. 1. Cic. 2. Tusc. 56. Ut in stadio cursores exclamant, quam maxime possunt.
Celebrata stadia. Sen. Thyest. 5.
Currere stadium. V. curro.
Conficere stadia. V. conficio.
Olympicum stadium. Sen. Thyest. 2.
Stadium, Mensura intervallorum, quæ auctore Plin. lib. 2. cap. 23. Centum viginti quinque nostros efficit passus, hoc est, pedes sexcentos vigintiquinque. Idem lib. 10. cap. 33. Stadii fere unius spatio. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim transmittebam) stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.

Stadius, i. m. Idem quod Stadium. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 15. Hic horizon, quem sibi uniuscujusque circumscribit aspectus ultra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit. Centum enim & octoginta stadios non excedit acies contra videntis.

Stadiodrŏmus, i. m. [σταδιοδρόμος] Qui in stadio cursu certat, & stadium percurrit. Firmicus lib. 8. cap. 8. Si Mars respexerit Leporem cælestem in horoscopo, faciet stadiodromos.
Stadiodromus etiam Locus, in quo ludi & cursus exercentur. Plin. lib. 34. cap. 8. Eundem vicit & Leontinus, qui fecit stadiodromon Astylon, qui Olympiæ ostenditur. [Immo rectius de Astylo cursore exponitur, quem Pythagoras Leontinus sculpsit. De statuariorum enim, non de Architectorum operibus agit ibidem. V. not. Hard.

Stadiālis, e. Adj. ut,
Stadialis ager habebat passus cxxv, id est pedes dcxxv: cujus mensura octies comparata milliarium facit, qui constat quinque millibus pedum. Ex libello variorum auctorum De limitibus p. 321. Goes.

Stadiātus, a, um. Vitruv. 5. 11. Porticus stadiatæ. i. e. Tectæ, ut vult Philand.

Stăgira, æ. f. [Στάγειρα] Oppidum in finibus Macedoniæ, ad sinum Strymonicum, Aristotelis peripatetici patria, qui inde Stagirites, ὁ Σταγειρίτης cognominatur.

Stagnum, i. n. [λίμνη, ὑδροστάσιον, Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Aqua stans, ut ait Servius. Cic. 1. de Divin. 15.
Absurdoque sono fontes & stagna cietis.
Stagnum quidam dici putant, quod in eo aqua perpetuo stet. Alii quod is locus a Græcis στεγνὸς dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Festus in extremo lib. 17. στεγνὸς nomen a verbo στέγω quod Continere, nec pati elabi ac defluere significat, derivatur.
Ripa stagni. Ovid. 6. Met. 373.
Pontis stagna. Virg. 7. Æn. 150.
Alta stagna. Virg. 3. Georg. 329.
Dulcia stagna. Virg. 1. Georg. 384.
Extenta latius stagna. Hor. 2. Carm. 15. 4.
Humida stagna. Virg. 12. Æn. 476.
Immensa stagna. Ovid. 1. Met. 38.
Inferna stagna. V. infernus.
Liquentia stagna. Catul. ad Sirmionem 29. 2.
Mite stagnum. Virg. 8. Æn. 88.
Modesta jacent nullo tumultu stagna. Stat. 2. Silv. 2. 29.
Navale stagnum. Stat. 4. Silv. 4. 6.
Operta carinis stagna. Stat. 1. Achil. 444.
Profunda stagna. Ovid. ad Liv. 242.
Virentia musco stagna. Virg. 4. Georg. 18.
Consuescunt aves stagno. V. consuesco.
Stagnum, pro Mari imitatione Græcorum. Virg. 10. Æn. 765.
Cum pedes incessit, medii per maxima Nerei
Stagna viam scindens.
Stagnum pro Parte maris profundissima posuit Virg. 1. Æn. 130. quod ea minime moveatur, semperque stet, id est quiescat, nisi nimia oriatur tempestas,
Emissamque (inquit) hiemem sensit Neptunus, & imis,
Stagna refusa vadis. Ex Servio. Refusa, i. e. Emissa.

Stagno, [λιμνάζω, Gl. L. G.] āre. de aqua dicitur, quæ non effluit nec sorbetur. Virg. 4. Georg. 288. Nilus stagnans. Plinius, Ubi marini fluctus effusi stagnare solent.
Orbis stagnat paludibus. Ovid. 1. Met. 324.
Stagnare cum casu. Tacit. 1. Ann. 76. Auctus Tiberis plana urbis stagnaverat. h. e. In planis, sive per plana.

Stagnans, Partic. ut
Ripæ stagnantes. Sil. lib. 10. 89.
Undæ stagnantes. Sil. lib. 5. 94.
Stagnans terra dicitur, quæ non absorbet, sed continet aquam. Plinius, Agris humidis atque stagnantibus.
Campi stagnantes infuso æquore. Sil. lib. 3. 48.
Stagnantior, compar. Claud. de Nilo 38.
Effluit Ægeo stagnantior.

Stagnatus, a, um. Partic. [λιμνασθείς] Columel. lib. 10. 11.
Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude
Perpetitur querulæ semper convicia ranæ.

Stagninus, a, um. Adj. Frontinus de Aquæduct. lib. 1. Stagnino colore præviridi.

Stagnōsus, a, um. Plenus stagnorum. Apul. de Herb. cap. 8. Loca stagnosa.

Stăgnātĭlis, e. Adj. Plin. Valer. 1. 42. Pisces stagnatiles.

Stagnĭcŏla, æ. c. ut. Ranæ stagnicolæ. Mantuan. [Pro quo Stagni incola apud Phæd. 1. 6.

Stăgŏnias, æ. m. [σταγονίας] Turis species. Diosc. 1. 82. Plin. 12. 14.

Stagonītis, ĭdis. f. [σταγονῖτις] Galbani ferula, quam ejusdem nominis resinæ modo stagonitin appellant. Plin. 12. 25. extr.

Stajolus, i. m. Mensura, qua agri mensurantur, constans ex palmis quinque, & dodrante ipsius palmi. Pætus de Rom. & Græc. mens. 2. [Quo libro scilicet intervallorum mensuras, quibus hodie Roma utitur, exponit, estque proinde, non Latina vox, sed Italica, quam auctor Lexici Antiquitatum Rom. unde hæc sumpta sunt, pro Veteri Latina arripuit.

Stălagma, ătis. n. [στάλαγμα] Unguentum, quod succo constat, quasi distillatio. Quippe σταλάζω, Stillo significat. Hinc

Stălagmias, æ. m. [σταλαγμίας] i. e. Stiria. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere terræ eo in scrobes cavato, quarum e lateribus distillantes hiberno gelu stirias, stalagmian vocant, neque est purius aliud.

Stalagmium, i. n. Genus inaurium, ut tradit Sext. Pomp. lib. 17. ex auctoritate Cæcilii in Cratino, aut, ut alii scribunt, in Carine: Ex aure ejus stalagmium domi habeo. Hac quoque dictione usus est Plautus in Men. 3. 3. 17.
Amabo, mi Menæchme, inaures da mihi
Faciendas pondo duûm nummûm, stalagmia. Sunt igitur Ornamenta aurium, similitudinem stillarum congelatarum repræsentantia. σταλαγμὸς enim stilla est. Apud Sextum tamen in quibusdam codicibus Stalagnium legitur, in aliis Stalagninum: ubique, arbitror, corrupte. Apud Plinium lib. 34. cap. 12. Stalagmias legimus feminino genere pro purissimo chalcanthi genere in stiriarum formam concreto. [Gloss. Græcolat. Σταλαγμὸς, Stilla, Stillicidium, Stalpa. Apud Plin. est m. V. supra. V. & Bartholin. de Inaurib. vet. cap. 2.

Stamen, **Staminatus**, **Stamineus**, V. sto.

Stamnius Juppiter, [Στάμνιος Ζεὺς] videtur appellari ab Aristophane, ut a P. Favorino notatur, cum inquit Σταμνίου υἱὸς, id est Slamnii filius, Jovis scilicet: sub his enim verbis intelligimus Vinum in vase. Dionysus enim Jovis filius. Stamnos quippe vas est, hoc est ὑδρία, κάλπη, κάλαθος. Quin etiam Stamnia vasa sunt vinaria. Lilius Syntag. 2. Hist. Deor. Gloss. Græcolat. Στάμνος, Matella, Urceus, urna. σταμνίον, Matella, σταμνίσκος Orciolus.

Stannum, vel **Stagnum**, i. n. [κασσίτερον, Gl. L. G. κασσίτερος G. L.] Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistisque venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17. Stannum illitum æneis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis virus: mirumque, pondus non auget.

Stanneus, vel **Stagneus**, a, um. Adj. [κασσιτέρινος, Gl. L. G.] Quod ex stanno factum est. Columel. lib. 12. cap. 41. In cacabo figuli novo, vel in stanneo coquitur musti arbustivi aminæi urna. Plin. lib. 29. cap. 2. Tum in stannea pyxide conditur.
Vasa stagnea. Plaut. in Fragm. apud Festum in voce Narica.

Stagno, vel **Stanno**, āre. [γανῶ, Gl. L. G. & G. L. κασσιτερῶ, L. G.] Stagno seu Stanno obducere.
Rursus Gloss. Latinogræc. Stagnat, γανοῖ, στεγνοῖ. Forte γανοῖ & hic legendum. In Græcolat. Στυπῶ, Ferrumino, Στόμωμα, Ferramen, στομωτὴς, Indurator. Scribendum Ferrumen. Hinc

Stagnatum, i. n. Vasis genus. Plin. Valer. 1. 31. Coquere in stagnato ad ignem.

Stannātor, ōris. m. [γανωτὴς, κασσιτερουργὸς] Gloss. Gr. Lat.

Stapeda, **Stapes**, V. stapia.

Staphis, ĭdis. f. [σταφὶς ἀγρία] Vulgo *Stafusaria*. Quæ etiam Staphis agria, & Latinis Pituitaria & Pedicularis dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Astaphisagria, sive staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falso, (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ: fert folliculos verius quam acinos, virides, similes ciceri: in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescitque, quum taminiæ rubentes norimus acinos: sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis. [Gloss. Græcol. Σταφὶς, Passa.

Staphylīnus, i. m. [σταφυλῖνος ἄγριος] Columel. lib. 9. cap. 4. Tum agrestis pastinaca, & ejusdem nominis edomita, quam Græci σταφυλῖνον vocant. Plin. lib. 20. cap. 5. Alterum genus est staphylinos, quod pastinacam erraticam vocant. Idem lib. 25. cap. 9. Si jam maxime tertium genus facere libeat, est simile staphylino, quod pastinacam erraticam appellant. V. pastinax, & siser.

Staphylodendros, i. n. [σταφυλόδενδρος] Arbor, quæ in Alpium jugis excrescit, aceri simillima, alba materia, siliquas ferens, & in eis nucleos nucis avellanæ. Quidam eandem existimant cum Theophrasti colicea. Plin. lib. 16. cap. 16.

Stăphylus, i. m. [Στάφυλος] Anii pater, Thesei filius fuit ex Ariadna, ut in Theseo scribit Plutarchus, vel, ut aliis placet, Bacchi ex Erigone Icari filia, quæ ab hoc deo, in uvæ speciem mutato, compressa legitur apud Ovid. 6. Met. 125.
Liber ut Erigonen falsa deceperit uva. Unde eorum filio nomen impositum Staphylus: quia σταφυλὴ uvam significat. Aristophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium, sed amicum appellat. Probus enarrator Virgilii, non Staphylum a staphyle, sed staphylen a Staphylo dictam existimat. Sic enim in illum 1. Georg. versum 9.
Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis. Scriptum reliquit, Ætolus pastor Staphylus, quum OEnei capellas in pabulum duceret, notavit unam præcipue secedentem a grege, lætiorem ceteris, recipientem se serius in præsepia. Cujus rei ut causam cognosceret, secutus est eam clam. Et in remota stipite animadvertit uvam edentem, pomum sibi incognitum: & sustulit, regique pertulit OEneo. Qui expresso humore delectatus, quum eum vetustate cognosceret mitescere, Libero patri apposuit accepto a se hospitio. Cujus rei cultum quum demonstraret, Liber, ut perpetua inventorum esset gloria, constituit ut ab OEneo, OEnon appellaretur vinum. a Staphylo uva staphyle. Hæc Probus.
Staphylus, [Στάφυλος] Sileni filius, teste Plinio lib. 7. cap. 56. primus vinum aqua misceri docuit.

Stapia, æ. f. Instrumentum ferreum, ab equi lateribus utrinque dependens, cui innituntur atque insistunt equitantium pedes. Voss. de Vit. Serm. 1. 7. Vetus est inscriptio Romæ. AMOR FVIT EQVO DVM ASPECTVI FORMOSISS. DVRMIONIAE PVELLAE VIRGVN.

VIRGVNCVLA SVMMA POLVORIA PLACERE CVPEREM CASV DESILIENS PES HESIT STAPIAE TRACTVS INTERII.
Joan. Tortellius in Lexico suo Stapias apud antiquos non fuisse in usu litteris prodidit; cujus sententia eruditorum calculis hodie comprobata est: tamen non ita recentem esse earum usum probabile videtur. V. Hieron. Mag. Miscell. 2. 14. Salmasius ad Spartianum observat has Stapedas & Astrabas, & Astrabaria interdum appellari.

Stasanor, [Στασάνωρ] Alexandri sodalis, vir Solius, & qui principatum in Cypro meruit. Strabo lib. 14. in Fin.

Staseas, [Στασέας] Neapolitanus Peripateticus philosophus nobilis, ut scribit M. Cicero in lib. 5. de Finib. 75.

Stasis, f. [Στάσις] Urbs est Persidis, edita in petra sita, quam tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Stasites Στασίτης, Stephano.

Stata, V. sto.

Statanus, a, um. Adj. Statana vina. Plin. lib. 14. cap. 6. Nam Falerno contermina Statana, ad principatus venere non dubie: palamque fecere sua quibusque terris tempora esse, sicut rerum proventus occasusque.

Statanus, i. m. [Στάτανος] Deus puerilitatis præses credebatur antiquis, teste Varrone de Liberis educandis. Nonius 12. 56. V. Lilium Syntagmate 1. Histor. Deor. conf. statilinus & statina.

Statarius, V. sto.

Stătēr, ēris. m. [στατήρ] Genus nummi, quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim solidos nostros, ut auctor est Budæus. Sed V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 7. Eisenschmid. de Pond. & Mens. 1. 4. & Sect. 4. & Suid.

Stătēra, æ. f. [ζυγὸς Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicta est; Instrumentum, quo res ponderantur. Cic. 2. de Orat. 159. Quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinantur. Stat. 4. Silv. 3. 35.
  Dum pondus nimium querens sub alta
  Repit languida quadrupes statera.
Statera, pro Tympano, & quas Græci Magidas vocabant. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.

Stathmus, i. m. [σταθμὸς] Græca vox pro Latina usurpata, significat vero Stabulum, diversorium, vel stationem. [Gloss. Græcolat. Σταθμὸς, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, Stabulum. Σταθμὸς, Pondera, Ponderatura, Pondus, Pensacio, Pensum.
Item mensuræ Geometricæ genus apud Persas maxime usitatum: quorum regnum universum in stathmos regios divisum erat, dispositis certo intervallo diversoriis, quo, vel quæ in extremis regni angulis gererentur, celerius ad regem possent perferri. Stathmorum mensura varia, variis in locis fuit: fere autem sesquistadium supra centena vicena continebat. de quo vide Herodot. lib. 5.

Statĭce, es. f. [στατική] Genus herbæ. Plin. lib. 26. cap. 8. Eosdem effectus præstat & statice septem caulibus, veluti rosæ capita sustinens.

Statĭcŭlum, i. n. Genus gestatorii: sive vehiculi ut essedum, & petorritum. Plin. lib. 34. cap. 17. Similique modo ad aurea quoque & argentea staticula inanis luxuria pervenit, quæque in scyphis cerni prodigium erat, hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib. 37. cap. 10. Reddunt enim species fluminum, nemorum & jumentorum etiam esseda & staticula, & equorum ornamenta. Plaut. Stich. 5. 7. 4.
  Nunc pariter ambo, omnes voco cinædos, contra
  Staticulis stare non magis potis est, quam fungus imbri. Sed Lectio est non satis approbata: nam in plerisque exemplaribus sic legitur:
  Nunc pariter ambo. omnes voco cinædos, contra
  Satis esse nobis non magis potis est, quam fungo imber.

Staticulus, i. m. Saltationis genus, in quo nunc subito quasi standum, nunc prosiliendum est. Cato apud Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Præterea cantat ubi collibuit, interdum Græcos versus agit, jocos dicit, voces demutat, staticulos dat. Plaut. Pers. 5. 2. 43.
  Nequeo, leno, quin tibi saltem staticulum dem, quem Hegea
  Faciebat.

Statielli, orum. Populi Liguriæ, teste Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Aquæ Statiellæ [ἄκυαι Στατιέλλαι] collocatur a Strabone ea in via, quæ a Genua Placentiam ducit. [Sic enim, ut expressimus, apud Strab. legendum est.

Statilinum, & Statanum, & Fabulinum, Præsides puerilis ætatis deos Varro in Catone, vel de Liberis educandis, affirmat. Ali Statano & Statilino, quorum nomina habent scripta pontifices. Sic cum primo fari incipiebant, sacrificabant divo Fabulino. Refert Nonius, 12. 56.

Statim, V. sto.

Statīna, æ. f. Dea, quæ infanti præerat. Tertull. de Anim. cap. 39.

Statīnæ, arum. f. pl. Insulæ sunt in sinu Campano terræ motu enatæ. Plin. lib. 2. cap. 88. Papin. in Silv. 3. 5. 104.
  Ænariæque lacus medicos Statinasque renatas.

Statio, **Stativa**, V. sto.

Stătius, [Στάτιος] Servile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres servi eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comœdiarum poëta inclitus, servus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed postea versum est quasi in cognomentum, appellatusque est Cæcilius Statius. V. Gell. lib. 4. cap. ult.
Statius a stabilitate prænomen cepit. Auctor Probus in Epitome. Al. Status.
Cæcilius Statius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comœdia partes tribuit, quanquam a Cicerone nonnunquam Malus linguæ Latinæ auctor, nonnunquam etiam Ferreus scriptor appelletur.
P. Papinius Statius illustris poëta fuit Neapolitanus, Domitiani temporibus, Juvenalis & Martialis æqualis, cujus multa exstant poëmata: Silvarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præventus, absolvere non potuit. Scripsit & Agaven tragœdiam, quam inopia coactus Paridi histrioni vendidit. Juvenal. 7. Sat. 83.
  Curritur ad vocem jucundam & carmen amicæ
  Thebaidos, lætam fecit cum Statius Urbem,
  Promisitque diem: Tanta dulcedine captos
  Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi
  Auditur. Sed cum fregit subsellia versu,
  Esurit, intactam Paridi, nisi vendat Agaven.
Statius Sebosus, auctor celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piscium. Plin. lib. 9. cap. 16.

Statīvus, V. sto.

Statōnes, Hetruriæ populi apud Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Statonia [Στατωνία] commemoratur a Strabone lib. 5 In horum agro vinum satis generosum nascebatur quod Statoniense vinum appellabant. Pro Statones, Statonienses apud Plin. scribendum censet Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 177.

Statoniensis, e. Adj. ut
Statoniensia vina, in infero mari Italico seu Latinensi nascuntur. Plin. lib. 14. cap. 6.

Stator, ōris. V. sisto.

Statua, & **Statuarius**. V. statuo.

Statuliber, V. Status, in sto.

Statumen, **Statumino**. V. statuo.

Stătuo, ui, ūtum, [ἵστημι, συνίστημι, Gl L G. ἱδρύζω, G. L.] ĕre. Statuere, Firmare, ponere, collocare. Plaut. Pseud 1. 5. 137.
  At nunc disturba, quas statuisti, machinas. Cic 3. in Catil. 21.
Eo ipso tempore signum statueretur, quo collocato atque, &c.
Ante oculos statuere, translate Cic. 1. de Or. 245. Vel si causam ageres militis, patrem ejus, ut soles, dicendo a mortuis excitasses, statuisses ante oculos, complexus esset filium, flensque eum Centumviris commendasset.
Aras binas statuit e cæspite, Erexit. Ovid. 7. Met. 240.
Crateras magnos statuunt. Virg. 1. Æn. 728.
Statuam statuere. Plaut Bacch. 4. 4. 1. Plin. 18. 3. Cic. pro Sext. 83. Non dubito, quin si modo esset in Repub. Senatus, si majestas pop. Rom. revixisset, aliquando statua huic, ob Remp. interfecto, in foro statueretur.
Tabernacula statuere in foro. Liv. 39. 46.
Templa statuere. Propert. lib. 2. 6. 25.
Terminos statuere. Liv. 21.
Tumulum statuere. Virg. 6. Æn. 380.
Urbem præclaram statui. Virg. 4. Æn. 655.
Statuere, Dedicare. Virg. 5. Ecl. 68.
  Craterasque duos statuam tibi pinguis olivi. i. e. Dedicabo.
Statuere, Concutere. Ter. Adel. 3. 2. 18.
  Sublimem medium arriperem, & capite primum in terram statuerem,
  Ut cerebro dispergat viam.
Statuo, Sisto. Liv. 1. 13. Equum statuere.
Navem statuimus. Plaut. Bacch. 2. 3. 57.
Sanguinem statuere. Octav. Hor. 4.
Senatus statuit, Decrevit, Sanxit. Cic. 5. Verr. 62. Statuit senatus hoc, ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, a populo factarum quæsitarumque rerum summas imminuere.
De aliquo statuere, pro Aliquem damnare. Tacit. 2. Ann 85. Satis visum de Vistilia statuere. Et 12. Ann. 54. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat. conf. In aliq. stat.
De re aliqua statuere, quasi ex consilii sententia. Plin. 5. Epist. 3.
Statuere de se, est Sibi ipsi mortem afferre, non exspectata principis damnatione. Tacit. 6. Ann. 29. Eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta, pretium festinandi. Idem 12. Ann. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat, i. e. Damnandi, si mereantur.
Documentum statuere ne. Cic ad Brut. 15. Dixi igitur sententias in Antonium, dixi in Lepidum severas, neque tam ulciscendi causa, quam ut & in præsens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrerem, & in posterum documentum statuerem, ne quis talem amentiam vellet imitari.
Exemplum statuere in homine, idem quod Edere exemplum. V. exemplum. Ter. in prol. Heaut. 51.
  Exemplum statuite in me, ut adolescentuli, &c. Plaut. Rud. 3. 2. 6.
  Statuite exemplum impudenti, date pudori præmium.
Exemplum in aliquem statuere. Cic. 5. Verr. 132. In quos aliquid exempli Pop. Rom. statui putat oportere, ab iis tu defensionis exempla quæris?
Exsilium in aliquem statuere. Tacit. 6. Ann. 18.
In aliquem gravius quid statuere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 20. Divitiacus Cæsarem complecti, multis cum lacrimis obsecrare, ne quid gravius in fratrem statueret.
Jus æquabile in omnibus statuere. Auct ad Heren. lib 3. 4.
Jus actioni statuere. Cic. 7. Fam. 12. Quod jus statues communi dividendo, cum cummune nihil possit esse apud eos, qui omnia voluptate sua metiuntur.
Legem sibi statuere. Cic. 5. Verr. 5. Ego in isto reo legem hanc, Judices, mihi statuo, vivendum ita esse ut isti, non modo factis, dictisque omnibus, sed etiam oris, oculorumque illa contumacia, ac superbia, quam videtis, dissimillimus esse ac semper fuisse videar.
Statuere ne. Cic. 2. Philipp. 97. Statuitorque, ne post M. Brutum Proconsulem sit Creta provincia.
Stipendium alicui statuere de publico. Liv. 1. 20.
Triste aliquod statuere, Aliquod supplicium. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.
Apud animos vel animum statuere. Liv 6.
Cum animo statutum ac deliberatum habere. Cic 5. Verr. 95. Tu sis ordinem Senatorium despexisti, sic ad injurias libidinesque tuas occasionem coæquasti, sic habuisti statutum cum animo, ac deliberatum, omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, Judices rejicere?
Statuere summum bonum, non dolere. Cic. 2. de Fin. 19. Neque Hieronymus, qui summum bonum statuit, non dolere. Idem 1. Off. 5. Fortis vero, dolorem summum malum judicans: aut temperans, voluptatem summum bonum statuens, esse certe nullo modo potest Idem Acad. 4. 33. Præcide, inquit, statue aliquando quidlibet. quid? quæ dicuntur quidem.
Sic statuunt. Cic. 4. Acad. 66. Quum Dialectici sic statuant, omne quod ita disjunctum sit, quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium.
Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis. Cic. 4. Acad. 9.
Statuere, Decernere, Proponere sibi. Plaut. Amph. 4. 3. 18. Suppos. De summo summus Juppiter sic statuit, sic fatum habet. Liv. 1. 40. Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt.
Velle mori statuit. Ovid. 10. Met. 132.

Deliberare & Statuere. Cic. 3. Verr. 2. Iste certe ftatuerat ac deliberaverat non adeffe.
Statuere & Decernere. Cic. 1. Q. frat. 1. In rebus ftatuendis & decernendis.
Statuere & Judicare. Cic. 2. de Orat. 122. Sine ulla dubitatione fic ftatuo & judico, neminem omnium tot & tanta, quanta funt in Craffo, habuiffe ornamenta dicendi.
Statuere & perfeverare in eo. Cic. de Provinc. Conful. 10. Statuit ab initio, & in eo perfeveravit.
Ex alicujus fermone ftatuere. Cic. 9. Att. 20.
Quum ftatuiffes. Cic. 7. Verr. Præfertim quum ftatuiffes, ut ais, caufam tibi effe dicendam.
Caufam fibi dicendam effe ftatuerat, jam ante quam hoc ufu venerit. Cic. 7. Verr. 101.
Non poffum ftatuere utrum, &c. Cic. 3. de Orat. 79. Neque tamen poffum ftatuere, utrum magis mirer, te illa, quæ mihi perfuades maxima effe adjumenta, potuiffe in tuis tantis occupationibus perdifcere, an fi non potueris, poffe ifto modo dicere.
Ex dignitate ftatuere. Cic. 5. Fam. 8. Quamobrem tu, quantum tuo judicio tribuendum effe nobis putes, ftatues ipfe, & ut fpero, ftatues ex noftra dignitate.
Finem aliquem fibi ftatuere. Cic. 6. Fam. 22. Sed quum confilii tui bene fortiterque fufcepti, eum tibi finem ftatueris.
Finem ftatuit cupidinis atque timoris. Lucret. lib. 6. 24.
Tempus, locumque colloquio ftatuere. Liv. 28. 35.
Mercedem ftatuere. Cic. ad Brut. 16.
Modum ftatuere alienæ induftriæ. Cic. 1. de Finib. 2. Sin laboramus, quis eft qui alienæ modum ftatuat induftriæ? conf. 7. Verr. 163.
Modum ftatuit natura cupidinibus. Hor. 1. Serm. 2. 111.
Pretium ftatuere. Ter. prol. Heaut. 48.
Si nunquam avare pretium ftatui arti meæ.
Quanti. Cic. 7. Verr. 23. Primum infimulatio eft repentina, capitalis, atque invidiofi criminis: Statuite, quanti hoc putetis, & quam multo redemiffe. Al. Multos, ut ad Redemiffe & Quanti referatur.
Statue, Da vel Fac effe, quod & Conftitue dicitur. Cic. 1. de Finib. 41. Statue contra, aliquem confectum tantis animi corporifque doloribus, &c. Supra autem dixerat, Conftituamus aliquem. Budæus.
Statutum eft. Cic. 12. Att. 9. Equidem neque de genere dubito, placet enim mihi Cluatii: neque de re, ftatutum eft enim: de loco nonnunquam.
Jam habeo ftatutum quid mihi agendum fit. Cic. 4. Fam. 2.

Statūtus, a, um. Partic. [ὡρισμένος Gl. L. G.] ut, Statuta vel Statutus dies, [ὡρισμένη ἡμέρα, προθεσμία Gl. L. G.] Conftituta, & data ac decreta ex conventione. Liv. 31. 29. pr. Concilium Ætolorum ftatuta die, quod Panætolium vocant, futurum erat.
Qui facrificia gentilitia illo ipfo in facello ftatuto loco anniverfaria factitarint. Cic. de Arufp. Refp. 32.
Sollemne facrificium & ftatutum. Cic. 1. Tufc. 113. Quum enim illam ad follemne & ftatutum facrificium curru vehi jus effet, fatis longe ab oppido, &c. Al. Statum.
Statuti pali, quafi Stantes defixi, id eft ita collocati in terram, ut ftantes, non tranfverfi aut obliqui appareant. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

Statutum, i. n. [τακτὸν Gl. L. G.] Certum. Cic. 12. Fam. 25. Neque enim ftatuti quid in tanta perturbatione habere potuifti.

Statutio, ōnis. f. Collocatio. Vitruv. 10. 5. Una ftatutio tigni.

Statuus, a, um. Adj. ut Statua n. pl. Στάθμα. Gloff. Latinogræc. [Nifi forte Statuta, vel Stata fcribendum eft.

Stătŭa, æ. f. [ἀνδριὰς, Gl. L. G. & G. L. στήλη L. G.] a Statuo deduci videtur, & eft Imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco confpicuo collocabatur, ad alicujus rei bene geftæ memoriam: quanquam nonnulli hoc inter fe differre putent Imagines & Statuas: quod Statuæ fint æneæ, eboreæ, lapideæ; Imagines, cereæ, & pictæ. Suet. in Tiber. cap. 26. Etiam ftatuas atque imagines, nifi permittente fe, poni prohibuit. Cic. 9. Philipp. 14. Majores quidem noftri ftatuas multis decreverunt, fepulcra paucis. Idem 5. Philipp. 41. Eique ftatuam equeftrem inauratam in roftris, aut in quo alio loco in foro vellet, ex hujus ordinis fententia ftatui placere.
An(Statua)a Stando, ut Græcis dicitur ἱστάω, unde proverb. Aureus in Olympia ftato. Puto εἰκόνων voce comprehenfa & Signa a Dione. Sic Dio εἰκόνας & ἀνδριάντας dixit. Dio 408. Poftquam dixit πολλῶν εἰκόνων, addit, ἐξῆν γὰρ ἀναθεῖν τοῖς βουλομένοις, ἐν γραφῇ, καὶ ἐν χαλκῷ, λίθῳ τε ἡμετέρῳ. H. St. Ad Suet. locum declarandum hæc pertinent. Statuas & imagines paffim Cic. componit, ut pro Arch. 30. V. paulo infra.
Statua eft Ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in Circo, fepultus eft in Janiculo: cujus offa poftea ex prodigiis, oraculorumque refponfis, Senatus decreto intra urbem relata, in Volcanali, quod eft fupra Comitium obruta funt, fuperque ea columna cum ipfius effigie pofita eft. Feftus. [Cic. Effigiem ab Imagine diftinguit. 3. Off. 69.
Inaurata ftatua pallidior. Catul. ad Juventium, 79. 4.
Infantes ftatuas findit Canicula. Hor. 2. Serm. 5. 39. h. e. Mutas. Acron.
Loricata ftatua. V. LORICA.
Mediocris ftatua. V. MEDIOCRIS.
Confecrare alicui ftatuam. Cæf. Bell. Civil. 3. 105.
Decernere ftatuam. V. DECERNO.
Factæ funt ftatuæ omnibus vicis, ad eas tus & cerei. Cic. 1. Off. 80.
Tempeftate, vi, & vetuftate intereunt ftatuæ. Cic. 9. Philipp. 16.
Statuere ftatuam alicui. Plin. lib. 18. cap. 3. V. fupra & in STATUO.
Simulacrum, imago & ftatua. Cic. pro Arch. 30. An quum ftatuas & imagines, non animorum fimulacra, fed corporum, ftudiofe multi fummi homines reliquerunt, &c.

Statuarius, a, um. Adj. [ἀνδριαντοποιητικός] Plin. lib. 34. cap. 7. Fuiffe autem ftatuariam artem familiarem Italiæ quoque & vetuftam, indicat Hercules ab Evandro facratus.

Statuaria, æ. f. Ars faciendi ftatuas. Plin. lib. 35. cap. 12. Laudat & Praxitelem, qui plafticem matrem ftatuariæ fculpturæque & cælaturæ effe dixit. Idem lib. 36. cap. 5. Non omittendum, hanc artem vetuftiorem fuiffe, quam picturam, aut ftatuariam.

Statuārius, i. m. [ἀνδριαντοποιὸς Gl. G. L.] pro Statuarum artifice & fculptore ponitur a Quintil. lib. 5. cap. 12. Et apud Plin. lib. 34. cap. 7. caput eft de antiquis ftatuariis.

Stātūmen, inis. n. [στήριγμα Gl. G. L.] Id quo fulcitur vitis, ut pali & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Columel. lib. 4. cap. 16. Quum menfem trigefimum excefferit pofita vinea, id eft tertio autumno, vehementioribus ftatuminibus ftatim impedanda eft. Corrupte paffim legitur Impedienda. Ibid. cap. 2. Duo viduantur ftatumina. Idem lib. 5. cap. 4.
Statumen, apud Vitruv. 7. 1. dicitur Quicquid pro ftrato adjicitur.
Statumina, pro Fixis ftipitibus cujufdam machinæ, qua jumenta claufa curantur. Columel. lib. 6. cap. 19. Primis autem duobus ftatuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capiftrantur.
Statumina navis; i. e. Coftæ. Cæf. Bell. Civil. 1. 54.

Statumīno, [χαρακίζω] āre. Statuminibus firmare. Plin. lib. 17. cap. 22. Eodem modo vineam ftatuminato. Vitruv. 7. 1. V. feq. dict. Statuminare lapidibus. Plin. lib. 18. cap. 6.

Statuminātio, ōnis. f. Verbis Budæi libet explicare Statuminationem & Ruderationem Vitruvii in pavimentis: fic igitur fcripfit Budæus: Statuminatio, ut hic apparet (librum Vitruvii intelligit) fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus fine calce & arena: Ruderatio vero ftatumini fuperinducitur cum calce & arena, aut rudere novo aut redivivo, id eft ex vetere ædificio fumpto, non nuper effoffo, quod conftat e cæmento, ut hic apparet, ad differentiam nuclei, qui e tefta contufa conftat, & tertio loco inducitur. Hæc doctiffimi hominis oratio, non tam docet ut intelligamus, quam manu prope ducit, ut quid ifta fint apud Vitruvium pæne palpemus. Sic autem Vitruvius ait lib. 7. 1. Tunc infuper ftatuminetur, non minore faxo, quam quod poffit manum implere: ftatuminibus inductis ruderetur. Et mox, Infuper ex tefta nucleus inducatur, &c.

Statura, **Status**, V. STO.

Stauri, Gentes funt circa Hyrcanum mare, apud Plin. lib. 6. cap. 16.

S T E

Steatites, [στεατίτης] Gemma eft fevi oftentans, quod Græci στέαρ vocant. Plin. lib. ult. cap. 11.

Steătōma, ătis. n. [στεάτωμα] Tumor eft foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, fevo fimillimam, unde & nomen accepit nam στέαρ, ατος, fevum fignificat. Plin. lib. 26. cap. 14. Eadem & contra Steatomata efficax.

Stega, æ. f. [στέγη] Locus in navi contectus, ἀπὸ τοῦ στέγειν, quod eft tegere. Plaut. Bacch. 2. 3. 44. Forte ut affedi in ftega. Hinc Triftega, τρίστεγα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro Tugurio recte quoque ufurpes. στέγειν enim idem eft, quod tego: στέγη tegumentum. Plaut. in Stich. 3. 1. 12.
Sine advocatis, ibidem in cercuro, in ftega,
In amicitiam, atque in gratiam convortimus. [Gloff. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, στέγεις, Tignacio.

Stegnus, a, um. Adj. [στεγνὸς] Strictus: inde Febres ftegnæ, quæ & Conftrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7.

Stēla, æ. f. [στήλη] dicitur Columna: ftructura conftat aut lapidea, aut cæmentitia, aut lateritia. Plin. lib. 6. cap. 29. In altera ftelæ litteris incognitis. Stelæ autem proprie Lapideæ pilæ furrectæ, in quibus fœdera infcribi folebant, ut omnibus innotefcerent, & in quibus etiam homines profcribi folebant. Ifocrates in Paneg. circa finem utitur, & Demofthenes identidem. Hodie Stelæ proprie vocari poffunt Lapideæ cruces, vel hujufmodi monumenta, quæ in militaribus viis exftructa videmus, litteris interdum infculptis ad memoriam alicujus rei prodendam. Latine Cippi dicuntur, quales fuper fepulcra exftruuntur. [Gloff. Græcolat. Στήλη, Cippus, titulus.

Stēlēphūros, i. n. [στηλέφουρος] Ortyga, Plantago: herba foliis perpetuo virentibus, ex fpicatarum genere. Plin. lib. 21. cap. 17.

Stēlis, idis. f. [στηλὶς] larix arbor, ex qua vifcus nafcitur. Plin. lib. 16. cap. ult.

Stella, æ. m. Aruncius Stella, poeta Patavinus nobilis, familia confulari ortus Violentillam amavit puellam Neapolitanam, quam tandem uxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columbam avem dicatam Veneri, quam Stella flevit defunctam pulcherrimo carmine opufque ipfum Columbam infcripfit. Martial. lib. 12. 3.
Laurigeros habitat facundus Stella penates. conf. Stat. Silv. 1. 2.

Stella, æ. f. [ἀστὴρ Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicitur: quod ftellæ in cælo ftare videantur, cujus innumera exempla apud auctores.
Stellam fignificare ait Atejus Capito Lætum & profperum, auctoritatem fecutus P. Servilii auguris, quæ ex lamella ærea adfimilis ftellæ, locis inauguratis infigatur. Feftus.
Sunt autem ftellæ natura flammeæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Heraclides errantibus ftellis divinitatem tribuit. Cic. 1. de Nat. Deor. 34.
Facile vincunt magnitudinem terræ ftellarum globi. Cic. in Somn. Scip. 6.
Trajectio ftellæ. Cic. 2. de Divin. 60. Ita te nec terræ fremitus, nec cæli difceffus, nec lapideus aut fanguineus imber, nec trajectio ftellæ, nec faces vifæ terrebunt.
Acceffus ftellarum. V. ACCEDO.
Alba ftella. Hor. 1. Carm. 12. 28.
Ardentes ftellæ. Virg. 4. Æn. 482.
Aureæ ftellæ. Sen. Herc. fur. 1.
Caliginofa ftella. V. CALIGO.
Candidæ ftellæ. Hor. 3. Carm. 15. 6.
Comans ftella. Ovid. 15. Met. 749.
Crinita ftella. V. CRINIS.
Diurna ftella. Plaut. Men. 1. 2. 62.
Inde ufque ad diurnam ftellam craftinam perpotabimus. Diurnam ftellam vocat eleganter Luciferum; ut Hefperum, Nocțiferum vocavit Catullus. Monuit Turnebus.
Gelidæ ftellæ. Lucret. lib. 6. 720.
— quæ gelidis a ftellis axis aguntur. Gelidis dixit, non propter ftellas, fed propter axem, Septentrionalem fcilicet.
Micantes ftellæ. Ovid. 7. Met. 100.
Proterva ftella canis Icarii. Ovid. 2. Amor. 16. 4.
Salubres ftellæ. Hor. 1. Serm. 7. 24.
Vagæ ftellæ. Lucan. lib. 9. 12.
Cogit Lucifer agmina ftellarum. Ovid. 11. Met. 97.
Depulit ftellas aurora. Ovid. 7. Met. 100.

Diffu-

Diffugiunt ſtellæ. Ovid. 2. Met. 114.
Dinumerare ſtellas. Cic. 1. Off. 154. Etiam ſi dinumerare ſe ſtellas, aut metiri mundi magnitudinem poſſe arbitretur?
Fixæ ſtellæ. Ovid. 2. Met. 205.
Fugarat dies clara ſtellas. Virg. 5. Æn. 42.
Micant ſtellarum lumina cælo. Sil. lib. 15. 680.
Obtuſa ſtellis acies. Virg. 1. Georg. 395.
Palantes polo ſtellæ. Virg. 9. Æn. 21.
Reſtrinxit ſtellas exortus ſol. Lucret. lib. 3. 1057. Al. Reſtinxit. V. in utroque verbo.
Volvit cælum rapida vertigine ſtellas. Sil. lib. 8. 174.
Stella, pro Sidere ex multis ſtellis conſtante. Ovid. 3. Faſt. 793.

Stella Lycaoniam vergit declivis ad Arcton,
Milvius: hæc illa nocte videnda venit.

Milvius autem, de quo agit poeta, Hygino & Arato vocatur Olor ſive Cygnus. Hic habet, ut tradit Hyginus de Sign. Cæl. 2. 8. in capite ſtellam clare lucentem unam: in collo alteram pari fulgore: in utriſque pennis quinas: ſupra caudam, unam. Sunt qui Aquilam eſſe putent; ſed & hæc quatuor ſtellis conſtat. V. Idem lib. 5. Faſt. 112. De capellæ ſigno.
Stella, Piſcis marinus. Plin. lib. 9. cap. 60. Præter claros ſapientia auctores video mirari ſtellam in mari. Ea figura eſt parva admodum, caro intus, extra duriore callo. Huic tam igneum fervorem eſſe tradunt, ut omnia in mari contacta adurat, omnem cibum ſtatim peragat.

Stellāris, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. Anima ſcintilla ſtellaris eſſentiæ.

Stellĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀστεροφόρος] Quod fert ſtellas, proprium cæli epitheton. Cic. in Somn. Scip. 12. Quam ob cauſam ſummus ille cæli ſtelliferi curſus.
Olympus ſtellifer. Sen. Herc. OEth. 15.

Stellĭger, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut, Polus ſtelliger. Stat. 12. Theb. 565.
Axis ſtelliger. Stat. 3. Silv. 3. 77.

Stello, [στίλβω, ἀστερίζω] āre. proprie ſtellarum eſt, quum ſplendorem ſuum emittunt. Eſt & Stellare, Lucere ſtellarum in morem. Martial. lib. 2. 29.

Et numeroſa linunt ſtellantem ſplenia frontem.

i. e. Stigmatibus multis notatam & inuſtam, quomodo cælum ſtellis. Plin. lib. 37. cap. 7. Quoniam ſtellarum Hyadum & numero & diſpoſitione ſtellantur.
Stellare, Invidere, a ſtellione animali, cujus natura eſt invida. V. stellio. [Ubi tamen nihil de hoc verbo.

Stellans, antis. Partic. [ἀστερόεις] Claud 2. de Rapt. Proſerp. 363.

Ducitur in thalamum virgo, ſtat pronuba juxta
Stellantes Nox picta ſinus.

i. e. Stellarum ſplendore conſpicuos.
Cæli ſtellantis regia. Virg. 7. Æn. 210.
Fons ſtellans bullis. Plin. lib. 31. cap. 2.
Gemmæ ſtellantes, Oculi caudæ pavoninæ, more ſtellarum fulgentes. Ovid. 1. Met. 723.
Nox ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.

Cum clara ſpeciem concreto lumine luna
Abdidit, & ſubito ſtellanti nocte perempta eſt.

Ex poëta.
Olympus ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.

Nam pater altitonans ſtellanti nixus Olympo.

Ex poëta.
Ora ſtellantia Tauri. Ovid. 5. Faſt. 603.
Volatus ſtellans, h. e. Qui a ſtella fit, vel qui ita in cælo conſpicitur, præſertim æſtate per noctem, quaſi a ſtella aliqua volante fiat. Plin. lib. 18. cap. 26. Ita appellant ruſtici ſtellantes volatus, Græci vero lampyridas.

Stellātus, a, um. Partic. [ἀστερωτὸς Gl. G. L.] Stellis plenum: proprium cæli epitheton, quum eſt clarum & ſerenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra nimal lacerti figura ſtellatum.
Domus ſtellata. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 8.
Enſis ſtellatus iaſpide fulva. Virg. 4. Æn. 261.
Stellatus, luculenter & eleganter dictum pro Inter ſidera relatus, & ſidus factus, ſed Græcorum modo, quibus hoc ſignificat κατηστερισθεὶς, ut qui mediocriter Græcorum litteris tinctus eſt, novit. Cic. 5. Tuſc. 8. Nec ſtellatus Cepheus, &c.

Stellates, is. m. Campus ſtellates. Suet. Cæſ. cap. 20. Liv. 22. 13. Stellates campi. Sil. 11. 268.

Stellatina Tribus. V. tribus.

Stellatūra, æ. f. Crimen erat interceptæ annonæ militaris. Lampridius in Alexand cap. 15. Annonas militum diligenter inſpexit: Tribunos, qui per ſtellaturas militibus aliquid abſtuliſſent, capitali pœna affecit. Spartian. in Peſcennio cap. 3. Nam & Imperator Tribunos duos, quos conſtitit ſtellaturas accepiſſe, lapidibus obrui ab auxiliaribus juſſit. Budæus.

Stellio, ōnis. m. [ἀσκαλαβώτης Gl. L. G. & G. L.] Animal lacertæ ſimile, tergo circulis quibuſdam depictum, lucentibus guttis ad modum ſtellarum, a Græcis dicitur Aſcalabotes: quod apud eos ἀσκαλὸς circulus eſt. Stelliones, inquit Marcellinus, in novis domibus cernuntur, forte ii, quos Romanum vulgus *tarentulas* vocat, albas, innocuas, & puſillis lacertis ſimiles. Stelliones, inquit Barbarus, fraudulentiſſima ſunt animalia, phalangiorum fortaſſe generis. Plin. lib. 30. cap. 10. Tunicula ſtellionis, quam eodem modo ut anguis exuit, pota, &c. Operæ pretium eſt ſcire quomodo præripiatur, quum exuitur membrana hiberna, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde ſtellionum nomen ajunt in maledictum translatum: Sed eo derelicto, non poteſt remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis præfertur. Virg. 4. Georg. 243.

— nam ſæpe favos ignotus adedit
Stellio.

Stellionātus, ûs. m. Crimen apud Juriſconſ. a ſtellione nomen ſumpſit, quod fit quum aliquid dolo factum eſt: ut ſi quis rem alii obligatam, diſſimulata obligatione, per calliditatem alii diſtraxerit, vel permutaverit, vel in ſolutum dederit, aut ſi quis merces ſuppoſuerit, vel obligatas averterit, vel corruperit, aut impoſturam fecerit: cujus nulla pœna ordinaria eſt, ſed extraordinarie plectitur, & ad præſidem ſpectat. Hæc ex Ulpiano, De crimine ſtellionatus. l. Stellionatus.

Stemma, ătis. n. [στέμμα] Coronamentum quod ex multis floribus compoſitum eſt. Dictum a Græco, quaſi στεφάνωμα. στέφω enim corono: & στέφανος corona. Firmicus lib. 4. Magnos viros faciet Mercurius, qui ſacris & religioſis ſtemmatibus coronentur. [Gloſſ. Græcolat. Στέμμα, Infula, Offula, Mitra. Στέμματα, Serta, Singulare non habet. Στεφάνωμα, Stema. Formatur a Perf. Paſſ. ἔστεμμαι, & στέφω.
Stemmata, Imagines majorum, quæ poni ſolebant in atriis. Martial. lib. 4. 40.

Atria Piſonum ſtabant, cum ſtemmate toto.

Juven. 8. Sat. pr.

Stemmata quid faciunt? quid prodeſt, Pontice, longo
Sanguine cenſeri, pictoſque oſtendere vultus
Majorum.

Sueton. in Neron. cap. 73. Quod in vetere gentilium ſtemmate C. Caſſii, percuſſoris Cæſaris, imagines retinuiſſet. Plin. lib. 35. cap. 2. 3. Expreſſi cera vultus ſingulis diſponebantur armariis, ut eſſent imagines, quæ comitarentur gentilitia funera. Semperque defuncto aliquo totus aderat familiæ ejus, qui unquam fuerat, populus. Stemmata vero lineis diſcurrebant ad imagines pictas Hæc Plin. Polybius lib 6. 51. rem ſic explicat, Quum apud eos illuſtris vir aliquis ex hac migravit vita, in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Roſtra, quæ vocantur, interdum ſtans ante omnium oculos, raro recubans Circumfuſa autem populi corona, in Roſtra aſcendit filius, ſi quem puberem reliquerit, qui forte adſit: ſin minus, propinquus aliquis: & de mortui virtutibus dicit, rebuſque, quas is proſpere geſſerit. Eo deinde ſepulto, juſtiſque factis, mortui imaginem in illuſtriſſimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam. Imago autem perſona eſt ad ſimilitudinem egregie expreſſa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornantque magnifice, & quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt. V. Imagines majorum in imago. Saluſtius quoque in Jugurth. non ita procul ab initio, Nam ſæpe, inquit, audivi ego, Q. Maximum, P. Scipionem, præterea civitatis noſtræ præclaros viros, ſolitos ita dicere, quum majorum imagines intuerentur, vehementiſſime ſibi animum ad virtutem accendi: ſcilicet non ceram illam, neque figuram, tantam vim in ſeſe habere, ſed memoria rerum geſtarum eam flammam egregiis viris in pectore creſcere: neque prius ſedari, quam virtus eorum famam atque gloriam adæquaverit. Juven. etiam 8. Sat. 19.

Tota licet veteres exornent undique ceræ
Atria, nobilitas ſola eſt atque unica virtus.

A proavis demiſſum ſtemma. Stat. 3. Silv. 3. 44.
Stemma, pro Facinore nonnunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos, ut qui quicquam bene geſſerant, coronis donarentur, & eædem ſtatuarum capitibus imponerentur. Martial. lib. 1. 16.

Cæſaris atque Jovis confer nunc ſtemma, juventus:
Par onus ut tulerint, altius iſte tulit.

Stemmata, Inſcriptiones ſaxorum. Martial. lib. 10. in Gall. 56.

Triſtia ſaxorum ſtemmata delet herus.

Alii codices rectius habent, Servorum ſtigmata delet Eros. Senſus eſt, Eros medicus delet triſtia ſervorum ſtigmata.

Stennio, V. stennyo.

Stentor, ŏris. m. [Στέντωρ] Unus fuit e ducibus Græcorum, qui ad Trojam profecti ſunt, cujus tantus erat vocis ſonitus, quantus aliorum quinquaginta, ut ſcribit Homer. lib. 5. Iliad. 785. Juven. 13. Sat. 112.

Tu, miſer, exclamas, ut Stentora vincere poſſis.

Stentŏreus, a, um. Adj. [Στεντόρειος] Arnob. 2. Vox Stentorea, i. e. Altiſſima. [Proverbio dicitur, ut ex Suid. apparet.

Stenyclarus, i. f. [Στενύκλαρος] Civitas regia Meſſeniorum, in qua regnavit Creſphon. Strab. lib. 8.

Stĕphănio, ōnis, m. Is eſt, qui primus togatas ſaltare inſtituit, vitæ diuturnioris fuiſſe commemoratur a Plin. lib. 7. cap. 41.

Stephanītæ Vites, [Στεφανῖται ἄμπελοι] h. e. Coronariæ, nempe quæ per ſtatumina calamorum materiis ligatis in orbiculos, gyroſque flectuntur, & materiis ſummiſſis, earundem ſtatuminibus per orbem, & in coronam connectuntur. Columel. lib. 3. cap. 2. Nec ſolum quæ jucunditate ſaporis, verum etiam quæ ſpecie commendari poſſint, cenſeri debent: ut ſtephanitæ, ut tripedaneæ. [Suid. στεφανίτης, ὁ ἐστεφανωμένος.

Stephanōma, [στεφάνωμα] Idem quod Coronamentum, hoc eſt, materia coronarum, id eſt, flores frondeſve, quæ odoris coloriſve gratia coronis ſolent intexi. V. stemma.

Stephanoplŏcos, m. & f. [στεφανοπλόκος] Coronarius, ut in Gloſſ. Græcolat. vel Coronaria. Idem quod

Stephanopōla, æ. m. [Στεφανοπώλης] & **Stephanopōlis**, ĭdis. f. [στεφανόπωλις] Plin. lib. 35. cap. 11. Amavit in juventa Glyceram municipem ſuam, inventricem coronarum: certandoque imitatione ejus, ad numeroſiſſimam florum varietatem perduxit artem illam: poſtremo pinxit illam ſedentem cum corona: quæ e nobiliſſimis ejus tabula appellata eſt ſtephanoplocos, ab aliis ſtephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando ſuſtentaverat paupertatem.

Stephanus, i. m. [Στέφανος] Nomen proprium. Latine verti poteſt Corona: a quo Stephanium & Stephaniſcus diminutiva: a quorum poſteriore fit rurſus aliud diminutivum Stephanicidium.
Stephanus diaconus protomartyr Lucas in Act. Apoſt.
Stephanus, qui de urbibus ſcripſit, Byzantinus.

Sterculius, V. poſt stercus.

Stercus, ŏris. n. [κόπρος, Gl. L. G. & G. L. κοπρία, G. L.] Pl. Stercora, σκύβαλα, Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Plin. lib. 17. cap. 9. Cato R. R. cap. 37. Stercus unde facias, ſtramenta, lupinum, paleas, fabalia, ac frondes ilignas, quernaſque. Plaut. Aſin. 2. 4. 18

Juſſin' ſceleſte ab janua hoc ſtercus hinc auferri?

Columel. lib. 2. cap. 6. Vineis emaciatis & arvis optimum ſtercus lupinum præbet. Ibid. cap. 15. De generibus ſtercoris. Cic. 1. de Divin. 57. Se interfectum in plauſtrum a caupone eſſe conjectum, & ſupra ſtercus injectum, &c.
Canino ſtercore fœda atria. Juven. 14. Sat. 64.
Tætrum ſtercus. Lucret. lib. 2. 871.
Color fucatus ſtercore crocodili. Hor. Epod. 12. 11.
Ingerere ſtercus vitibus. Columel. lib. 2. cap. 16.
Saturare ſtercore agrum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Satiatum ſtercore ſolum. Columel. lib. 2. cap. 10.
Vectare ſtercus. Cato de R. R. cap. 10.
Nolo ſtercus curiæ dici Glauciam. Cic. 3. de Orat. 161.

Stercŏreus, a, um. Adj. [κόπρειος Gl. G. L.] Plaut. Milit. 2. 1. 12.

Hoc oppidum Epheſu'ſt, inde miles, meus herus,
Qui hinc ad forum abiit: glorioſus, impudens,
Stercoreus, plenus perjurii, atque adulterii.

Stercorārius, a, um. Adj. [κοπρικὸς] Quod ad ſtercora pertinet: ut, Crates ſtercorariæ. Varr. lib. 1. de R. R. 22.

Stercorōſus, a, um. Adj. [κοπρώδης] Plenum ſtercore. Columel. lib. 8. cap. 3. Nam plurimum refert, aquam non eſſe in ea niſi uno loco, quam bibant, eamque mundiſſimam: nam ſtercoroſa pituitam concitat. Idem lib. 11. cap. 3. Ea quum pingui & ſtercoroſo ſolo poſt idus Februarias ſic obrueris.

Locus ſtercoroſiſſimus. Cato, de R. R. cap. 46. pr.

Sterquilinium, i. n. [κοπροδοχεῖον, κοπρία G. L. G. κοπροθέσιον G. L.] Locus ſtercoribus plenus, ſeu ſtercoris receptaculum. Columel. lib. 1. cap. 6. Sterquilinia duo ſint: unum quod nova purgamenta recipiat, & in annum conſervet: alterum ex quo vetera vehantur: ſed utrumque more piſcinarum devexum leni clivo, & exſtructum, pavitumque ſolum habeat, ne humorem tranſmittant.

Sterquilinium, Lenonem vocat Plaut. in Perſ. 3. 3. 3.

— eho lutum lenonium,

Commiſtum cænum, ſterquilinium publicum. Ter. Phorm. 3. 2. 4.

Scribitur & Sterculinium in Gloſſ. & Sterculinum.

Stercidum, i. n. [ὀχετὸς] Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Κοπρισμὸς, Hoc ſtercidium. [An quod eò ſtercus cadit, ut Stillicidium? vel ſcribendum Stercetum?

Sterculius, i. m. Deus apud Macrobium, 1. Sat. 7. Saturnus, quod ſtercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit. In emend. codd. Sterecutus. Plin. 17. 9. Sterecutium vocat: Stercutius (inquit) Fauni filius, Italiæ rex, ſtercorationis agrorum in Italia inventor, ob id donatus immortalitate. Videndus Lil. Syntag. 1. Hiſtor. Deor. V. Lactant. 1. 20.

Stercŏro, [κοπρίζω Gl. G. L.] āre. Fimum agris fecunditatis gratia inſpergere. Plin. lib. 18. cap. 23. Ager, ſi non ſtercoratur, alget: ſi nimium ſtercoratus eſt, aduritur. Columel. lib. 2. cap. 16.

Colere & ſtercorare agrum. Cic. de Seneſt. 54. At Homerus, qui multis, ut mihi videtur, ante ſæculis fuit, Laertem lenientem deſiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, & eum ſtercorantem facit.

Spiſſius, vel rarius ſtercorare. Columel. lib. 2. cap. 5.

Stercorare, Pinguefacere. Columel. lib. 12. Vicia & faba ſtercorare agrum dicuntur. Idem lib. 17. cap. 9. Segetem ſtercorant fruges, lupinum, faba, vicia.

Stercorātus, a, um. [κεκοπρισμένος] Partic. Stercore infectum. Columel. lib. 1. cap. 16. Pomaria quoque & hortos oportet ſepto circumdari, & eſſe in propinquo, atque in ea parte, quo poſſit omnis ſtercorata colluvies cortis, ballineorumque, & oleis expreſſa amurcæ ſanies influere.

Ager ſtercoratus. Jabolenus in l. Cum uſum fructum. §. ultim. D. Quibus modis uſufruct.

Stercoratiſſimus locus. Columel. lib. 2. cap. 11.

Stercoratio, ōnis. f. [κόπρισις] Columel. lib. 2. cap. 16. Si tamen aliqua cauſa tempeſtivam ſtercorationem facere prohibuerit, ſecunda ratio eſt, ante quam farrias, more ſeminantis, ex aviariis pulverem ſtercoris per ſegetem ſpargere. Sic Plin. lib. 10. cap. 23.

Modica ſtercoratione terra refoveatur. Columel. lib. 2. cap. 1. ad finem.

Sterea, Urbs Græciæ ad Pontamum fluvium. Strab. lib. 9.

Stereobăta, æ. m. [στερεοβάτης] Vitruv. 3. 3. Baſis, vel fulcimentum ſolidi. conf. stylobates.

Stereontium, [Στερεόντιον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs; hodie Caſſilium, vulgo *Caſſel*.

Steria, æ. f. Ὅρμαθος. Gloſſ. Latinogræc. [Sed videtur Seria ſcribendum. V. f. l. niſi forſan Stiria, quæ & ipſa quaſi Series.

Stĕrĭlis, e. Adj. [στεῖρος, ἄκαρπος, ἄγονος, ἄτεκνος, Gl. G. L] Infecundus: & fructum non ferens, ſine prole: στεῖρα enim Græcis privo ſeu careo. Etiam στέριον Sterile, in Gl. G. L. redditur. Plin. lib. 10. cap. 60. Sunt autem ſterilia, & minora, ac minus jucundi ſaporis ova.

Ex στεῖρος, ſeu στερεός. H. St.

Sterilis in gignendo. Plin. lib. 11. cap. 39.

Agros ſteriles exurit Sirius. Virg. 3. Æn. 141.

Arena ſterilis. Virg. 1. Georg. 70.

Avenæ ſteriles. Virg. 5. Ecl. 37.

Domus ſterilis. Propert. lib. 4. 12. 62.

Februarius ſterilis. Cic. 2. Q. frat. 11.

Herba ſterilis. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

Humo ſterili ponere ſemina. Propert. lib. 2. 11. 2.

Juvenca ſterilis. Ovid. 5. Faſt. 253.

Palus ſterilis. Hor. de Arte Poet. 65.

Rubigo ſterilis. Hor. 3. Carm. 23. 7.

Silvæ ſteriles. Virg. 2. Georg. 440.

Vacca ſterilis. Virg. 6. Æn. 251.

Vir ſterilis, Eviratus. Catul. 61. 69.

Amator ſterilis, Qui non habet quod det amicæ. Plaut. Truc. 2. 1. 30.

Amor ſterilis. Stat. 3. Silv. 4. 42.

Dos ſterilis, ſine commodo aliquo. l. 4. in fi. D. de pact. dotal.

Fama ſterilis. Stat. 6. Theb. 70.

Labor. Martial. 10. 58.

Manus ſteriles, Quæ nihil afferunt. Plaut. in Truc. 1. 2. 3.

Pax ſterilis. Tacit. lib. 1. Ann. 17.

Pecunia ſterilis. Quæ uſuras non parit. l. 3. §. uſuras. D. de contr. tutel. & util. act.

Proſpectus ſterilis. Plaut. Mil. 3. 1. 15.

Sterilis hinc proſpectus uſque ad ultimam plateam probe eſt.

Veri ſterilis, Qui verum neſcit. Perſ. 5. Sat. 75.

Sæculum virtutum ſterile. Tacit. 1. Hiſt. 3.

Corpora ſterilia ſonitu, Carentia & privata ſono. Lucret. lib. 2. 844.

Nullum temporis punctum ſterile beneficio. Plin. in Paneg. cap. 56. pr. Quod momentum, quod immo temporis punctum, aut beneficio ſterile, aut vacuum laude?

Venere ſterilis, Abſtinens. Lucret. lib. 4. 1229.

— pater a gnatis ne dulcibus unquam

Appelletur; & ut ſterilis venere exigat ævum.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 12. Arbores ferenitate ſteriliores.

Sterĭlus, a, um. Adj. pro Sterilis. Lucret. lib. 2. 844.

Et ſonitu ſterila, & ſucco jejuna feruntur.

Sterilēſco, [στειρόομαι] ēre. Sterilem fieri. Plin. lib. 8. cap. 50. Capræ pinguedine ſteriſeſcunt. Idem cap. 16. Is ergo tradit leænam primo fetu parere quinque catulos, ac per annos ſingulos, uno minus, ab uno ſterileſcere.

Sterileſcunt tactæ fruges. Idem lib. 7. cap. 15.

Sterilĭtas, ātis. f. [ἀγονία, ἀκαρπία, ἀφορία Gl. G. L.] Infertilitas, infecunditas. Cic. 1. de Divin. 131. Quorum ex habitu atque ex colore, cum ſalubritatis, tum peſtilentiæ ſigna percipi, nonnunquam etiam quæ ſit vel ſterilitas agrorum, vel fertilitas futura.

Abolere ſterilitatem feminarum. V. aboleo.

Annonæ ſterilitas inceſſit hominibus. Columel. lib. 2. cap. 10. V. incesso.

Natali & ingenita ſterilitate laborantes. V. ingigno & nascor.

Continuæ ſterilitates. Plin. 10. Epiſt. 24.

Sternax, V. infra sterno.

Sterno, ſtrāvi, ſtrātum, [στρωννύω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Extendere. Vall. 4. 6. Sternimus quidem veſtes humi, ramos arborum, flores, & multa ejuſmodi: tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus, ramis, veſtibus. Hinc eſt quare dicimus, Toros, lectoſque ſternere, & Equum ſternere: non quia ſint diverſi ſenſus, ſed quia reſolvuntur: ut ſit Sternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis; idem quod Sternere tapeta lectis & equis. [Gloſſ. Latinogræc. Sternit, στρωννύει ἵππον. Sterne equum, Ἐπίσαξον τὸν ἵππον.

Equos ſternere, Stratis adornare. Liv. 37. 20.

Lectos ſternere, Adornare, inſtruere, apparare. Ter. Heaut. 1. 1. 73. Plaut. Pſeud. 1. 2. 31.

Vorſa, præſterga, ſtrata, lautaque, coctaque omnia uti ſint.

Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum genialem, quem biennio ante filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo ſibi ornari & ſterni expulſa, atque exturbata filia jubet. Idem pro Muren. 75. Stravit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos, & expoſuit vaſa Samia.

Torus ſternitur. Ovid. ad Liv. 316.

Triclinia ſternere. Cic. 2. Verr. 105. Publice ſibi convivia parari, ſterni triclinia etiam in foro jubebat.

Terram ſtravere cæſi juvenci. h. e. Operuerunt. Virg. 8. Æn. 719.

Fama tibi ſtravit benignum iter. Stat. 12. Theb. 813.

Iter argento ſternunt. Lucret. lib. 2. 626.

Viam ſtravit per mare. Lucret. lib. 3. 1043.

Locum ſternere ſaxis. Liv. 9. 35. pr. Aſpreta erant, ſtrata ſaxis. [i. e. Paſſim jacentibus plena.

Solum omne ſternitur jaculis. Virg. 9. Æn. 666.

Venti placidi ſtraverunt æquora. h. e. Plana fecerunt, quæ prius intumuerant. Virg. 5. Æn. 763.

Sternere, Proſternere, Dejicere, & quaſi in terram extendere, unde etiam pro Occidere ſumitur. Liv. 7. 26. Hunc imitare, miles, ajebat, & circa jacentem ducem ſterne Gallorum catervas. Idem 1. 29. pr. Stratis ariete muris.

Corpore toto ſternitur in vultus. Stat. 12. Theb. 318.

Humi ſternere aliquem. Hor. 4. Carm. 14. 32.

Humi pronum ſternere. Ovid. 2. Met. 477.

Terræ ſternitur toto projectus corpore. Virg. 11. Æn. 87.

Aciem ſternere. V. acies.

Agros ſternit rapidus torrens. Virg. 2. Æn. 306.

Corda mortalia ſtravit humilis pavor. Virg. 1. Georg. 331.

Exitio gravi ſternere aliquem. Hor. 1. Carm. 16. 18.

Ferro omnia ſternere. Liv. 24. 38.

Hoſtiliter ſternit omnes. Ovid. 11. Met. 372.

Ictu ſternere aliquem. Senec. Med. 8.

Morti ſternere aliquem. Virg. 12. Æn. 464.

Pecus ferro ſtravit Ajax. Hor. 2. Serm. 3. 202.

Segetes ſternuntur. Ovid. 1. Met 272.

Telo præcipitem ſternere. Sil. lib 4. 182.

Viros ſternere cæde. Virg. 10. Æn. 119.

Vulnere ſterni. Virg. 10. Æn. 781.

Sternere ſe ſomno, pro Ad jacendum ſe collocare, ut quieſcamus. Virg. 4. Georg. 432. Liv. 37. 20. Pars in juveniles luſus, laſciviamque verſi, pars veſcentes ſub umbra, quidam ſomno etiam ſtrati. Idem lib. 7. 36. pr. Strata ſomno corpora. & 27. 47. Feſſique aliquot ſomno ac vigiliis, ſternunt corpora paſſim.

Strātus, a, um. Partic. [στρωτὸς, ἐστρωμένος] Virg. 1. Æn. 700.

— ſtratoque ſuper diſcumbitur oſtro.

Stratus ad pedes alicujus. Cic. 10. Att. 4.

Membra ſub arbuto ſtratus. Hor. 1. Carm. 1. 21.

Lectus lapide ſtratus. V. lectus.

Poma paſſim ſtrata jacent. Virg. 7. Ecl. 54.

Vites ſtratæ, quæ & Conſtratæ. Columel. lib. 5. cap. 4. Ultima eſt conditio ſtratarum vitium, quæ ab enata ſtirpe confeſtim velut projectæ per humum porriguntur. V. ſeq. dict.

Iter militari labore ſtratum. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Lapis ſtratus. Paul. in l. Si prius. §. j. D. de aqua pluv. arcend. Placuit, non alias per lapidem aquam duci poſſe, niſi hoc in ſervitute conſtituenda nominatim comprehenſum ſit: non enim conſuetudinis eſt, ut qui aquam habeat, per lapidem ſtratum ducat.

Pontes ſtrati. Curt. 4. 3.

Via ſtrata. Liv. 8. 15. extr. Facto judicio, viva ſub terram ad portam Collinam dextra via ſtrata defoſſa, Scelerato campo.

Hoſtes ſtrati. Juſtin. 2. 11. 13.

Æquor ſtratum ſilet. Virg. 9. Ecl. 57.

Unda ſtrata æqualiter. Ovid. 7. Epiſt. 49.

Strata, æ. [στρωτὴ, λεωφόρος Gl. G. L.] abſolute pro Via ſtrata. Strata vetus. Eutrop. 9. 9. 13. Itaque ut præveniretur, ab iiſdem interfectus eſt in itinere medio, quod inter Conſtantinopolim & Heracleam eſt ſtratæ veteris. H. St. Deſiderabatur hæc dictio in edit. Lugd.

Sternite jam ſtratas amplas. Juvenc. 1. 315.

Strātum, i. n. [στρῶμα, στρωμνὴ] Id quod ſtratum eſt, ſuper quod quieſcendum ſit: ut Culmi equis, ſuper quibus dormiant, Strata dicuntur: Lectus item homini paratus, Stratum dici poteſt. Plin. lib. 10. cap. 59. Ova pavonis, niſi molli ſtrato excepta, franguntur. Columel. lib. 11. cap. 2. Nec cubiculis modo, aut exedris, ſed ſtratis etiam, ſimilibuſque per ordinem committunt.

Dura ſtrata. Ovid. 1. Amor. 2. 1.

Mollia ſtrata lecti. Lucret. lib. 4. 847.

Picta

Picta strata. Ovid. 8. Met. 33.
Corripere corpus e stratis. Virg. 3. Æn. 176.
Excita stratis juventus. Lucan. lib. 1. 239.
Exsilire stratis. Ovid. 5. Met. 34.
Incubare stratis. Virg. 4. Æn. 82.
Recondidit alto strato caput. Ovid. 11. Met. 649.
Reponere membra stratis. Virg. 4. Æn. 392.
Surgere strato. Virg. 3. Æn. 513.
Stratum pro Operimento equorum. Senec. Epist. 81. Equum empturus solvi jubet stratum: detrahit vestimenta servis venalibus. Plin. lib. 7. cap. 56. Frenos & strata equorum, Pelethronium invenisse dicunt.
Stratum pro Pavimento. Vitruv. 10. 19.
Viarum strata, Viæ stratæ. Virg. 1. Æn. 422.
Strata, Ξύστρωτα. In Argenteis ponit Onomast. vet.

Sternum, i. n. [στρωμνὴ] Gloss. Græcolat.

Strate, Adv. Juvenc. 3. 655.
Strate tendentem diffusa umbracula ficum.

Stratus, ûs. m. [στρωμνὴ Gl.G.L.] Solin. cap. 57. Accepto regio stratu neminem præter dominum vehere dignatus est. Adde Varr. R.R. 1. 50. 3.

Strator, ōris. m. [στρωτὴς Gl. G. L.] Qui equum sternit, & herum in equum levat. Spartian. in Carac. cap. 7. Illum strator suus in equum levaret.
Strator in castris vocatus est Qui loca dispiciebat ac præparabat, ut accommodatiora fiant. Meminit Symmach. Epist. ad Theod. & Valent. Aug. 1.
Strator officii vocabatur, Qui ad magistratus apparitionem referebatur. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 389. n. 2.

T. CL. CANDIDO.
SILIVS. HOSPES. HASTATVS. LEG. X.
GEMINAE. STRATOR. EIVS.
OPTIMO. PRAESIDI.

Strator viarum dicebatur, Qui vias sternebat, & pavimentum ubi deficeret, restituebat. Inscriptio Romæ in Via Appia,

DIOMEDES. AP.
STRATOR.
FAVSTAE. HEDIAE.

Suid. Στράτωρ, στράτηγ©-, εἶδ©- ἀξιώματ©-. V. STRATIA, & Cang. Gloss.

Stratōrius, a, um. Adj. Idem quod Stragulus, a, um. Stratoria stramenta, Stratoria vestis: V. in dictione STRAMENTUM.

Stratūra, æ. f. [στρῶσις, Gl. G. L.] Sueton. in Claud. cap. 24. Quæstorum collegio pro stratura viarum gladiatorium munus injunxit. i.e. Pro cura sternendarum viarum.
Stratura, aliter. Pallad. in Novembri, cap. penult. Colymbades olivæ fiunt sic: Alternis cratibus olivarum pulegium spargis, & mel, & acetum, & sales modice, stratura intercedente, suffundis. Item sternes olivas supra surculos fœniculi, &c. Per straturam intelligit, *un lict, ou une couche d'olives estendues*. Columel. lib. 12. cap. 48. ad finem, Maturam olivam in stratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent Statura, sed corrupte. Paulo ante dixerat, Alterna tabulata olivarum & salis.
Stratura, (sic enim apud Javolenum lib. 2. Ex posterioribus Labeonis, non Structura legendum esse docent antiquiores Codices) est Locus alicujus ex tabulis factus, qui æstate tollatur, & hieme ponatur. Jureconsultus in l. quos nos. §. ultimo. De verb. signif. in P.

Stratia, æ. f. Στρατεία, τὸ ἀξίωμα. Suid. Puto & στρατοστρατεία dictum a recentibus. Vide an κωνσταντινουπόλεως. H. St. V. Strator. Intelligit enim τὸ τοῦ στράτορ©- ἀξίωμα. Rursus paulo infra, Στρατιὰ, τὸ τῶν στρατιωτῶν ὑπὸ ἕνα ἐπέχειν τάγμα, στρατεία δὲ τὸ ἀξίωμα.

Strāges, is. f. [στρῶσις νεκρῶν ἐν πολέμῳ, Gl. G. L. Πολυάνδριον, Σωρὸς νεκρῶν, 'Αναίρεσις πολλὴ, ὡς τὴν γῆν σώμασι καταστρῶσαι, L. G.] Quicquid confuse & sine ordine stratum jacet. Est, inquit Valla, Multitudo cadaverum interfectorum. Liv. 8. 30. Per arma, per viros late stragem dedere. Cic. 1. Att. 16. Quas ego pugnas & quantas strages edidi. Idem 1. de Divin. 20. Stragem horribilem, cædemque vetere.
Confusæ stragis acervus. Virg. 6. Æn. 504.
Cruenta strages. Lucan. lib. 2. 212.
Lacera strages. Stat. 12. Theb. 705.
Sanguinea strages. Stat. 2. Theb. 29.
Ciere stragem. Virg. 6. Æn. 829.
Cumulata urbs strage virorum. Sil. 15. 409.
Dat late magnam stragem. Lucan. lib. 1. 157.
Dare stragem catervatim pestilentia. Virg. 3. Georg. 556.
Meditatur hiatu immani stragem tigris. Sil. lib. 4. 335.
Propagare stragem. Lucret. lib. 1. 281.
Virûm strage undans amnis. Sil. lib. 17. 603.
Nemorum strages. Sil. lib. 3. 205.
Dat nimbus stragem satis. Virg. 12. Æn. 454.

Strāgŭla, æ. f. [στρῶμα, στρωματόδεσμος] Genus vestis, sive Quicquid insternitur, vel lecto, vel equo, vel alii rei. Quod in festis ante altare sternunt in pavimento, Stragulum rite vocabimus. Hæc ex Valla lib. 6. c. 46. Vestis stragula. Cic. 4. Verr. 20. Dico te maximum pondus auri & argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam suppellectilem, plurima vasa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam, Syracusis exportasse. Cic. 4. Verr. 47. Dicebant scyphorum paria compluria, hydrias argenteas, pretiosam vestem stragulam, multa mancipia pretiosa, Verri data esse. Et Liv. 34. 7. Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula uti: matremfamilias tuam purpureum amiculum habere non sines? Hor. 2. Serm. 3. 118. — cui stragula vestis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca. [Ut ex Varr. apparet, Adj. erat antiquis, Stragulus, a, um. Fem. absol. non legi.

Stragŭlum, i. n. [στρῶμα Gl. G. L. περίστρωμα L. G. & Onom. v.] pro eodem accipitur, nempe pro Lectorum opertorio, ubi & dormiebant antiqui & discumbebant, vario deliniamento figuratum & acu picto. Varr. de L. L. 4. 35. Quicquid insternebant, a sternendo stragulum appellabant. Tibul. lib. 1. 2. 79. (Al. 1. 1. 65.)
Nam neque tunc plumæ, nec stragula picta soporem. Martial. lib. 14. 86. Sic Plin. lib. 13. cap. 11. Et e libro vela, tegetesque, necnon & vestem atque stragula.
Textile stragulum. Cic. 5. Tusc. 61. Quum se ille cupere dixisset, collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo textili stragulo, magnificis operibus picto, &c. [Puto Pulcherrime Tullium reliquisse.
Villosa stragula. Martial. 14. 147.

Strāmen, inis. n. [στρῶσις, Gl. G. L.] Stipula, vel quidvis aliud, quod solo quiescendi gratia sternitur, Tum id proprie in triticeis culmis, quod terræ hæret, & postea subsecatur, quod dictum putant a stratu, quod id substernatur pecori.
Contecta stramine casa. Ovid. 5. Met. 447.
Agreste stramen. Virg. 11. Æn. 67.

Strāmĭneus, a, um. Adj. [καρφινὸς] Quod est ex stramine. Propert. lib. 2. 16. 20.
Straminea posset dux habitare casa.
Casæ stramineæ. Ovid. 2. Amor. 9. 18.

Stramentum, i. n. [στιβὰς, στιβὴ, στρῶμα, Gl. G. L. στιβάδες, χορτόστρωμα, χορτόστρωτα στιβάδες L. G.] Idem, quod Stramen. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 50. Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsecent, quod manu sinistra summum prehendunt, a quo medio messem dictam puto. Infra manum stramentum, quod terræ hæret, postea subsecatur. Liv. 25. 39. Pars ignes casis, stramento arido tectis, injiciunt, pars portas occupant. Plaut. Truc. 2. 2. 23.
Cumque eo ita noctem in stramentis pernoctare perpetem. Plin. lib. 18. cap. 3. Quies, somnusque in stramentis erat. Cæs. 8. Bell. Gall. 15. Fasces, ubi consederant, &c. stramentorum ac virgultorum, quorum summa erat in castris copia, per manus inter se traditos, ante aciem collocaverunt. Ibid. lib. 6. 42. Et fervefacta jacula in casas, quæ more Gallico stramentis erant tectæ, jacere cœperunt.
Incubare stramentis. Hor. 2. Serm. 3. 117.
Stramentum, Quod sternitur latiore significatu: nam ex Varrone, quid proprie sit stramentum indicatum est. Stramentum a Vestimento secernitur. Ofilius ad Atticum ait verbo victus, vestimenta & stramenta significari, continerique. l. 234. §. ultimo, de verb. signif. Sed & stragula vestis recte, qua sternimur dicitur apud Ulp. in l. 12. §. Sed si fundus non sit. D. de instruct. vel instrumen. legat. lib. 3. P. tit. 7. Stragulæ vestes Stratoriæ a Paul. dicuntur lib. 3. Senten. tit. 6. §. Veste virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato reddunt. l. vestis. §. Virilia. De auro & arg. lega. lib. 34. P. tit. 2.

Stramentītius, a, um. Adj. Quod ex stramento fit: ut, Tectum stramentitium, Tegetes stramentitiæ. Hirt. Bell. Afr. 16.

Stramentārius, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 10. Falces stramentariæ.

Stramentor, āri. Stramentum colligere. Hygin. Fab. 14. Stramentatum exire.

Sternax, ācis. Adj. [ὀκλαδίας] Equus sternax, Qui facile sternit sedentem. Virg. 12. Æn. 344. Serv.

Sternuo, ui, ūtum, [πτάρω, πταίρνυω, πτάρνυμι] ĕre. Flatum e pectore exsurgentem cum capitis concussione emittere. Plin. lib. 7. cap. 6. Oscitatio quidem in enixu lethalis est: sicut sternuisse a coitu, abortivum. Idem lib. 28. cap. 6. Theophrast. senes laboriosius sternuere dicit. Propert. lib. 2. 3. 24.
Num tibi nascenti, primis, mea vita, diebus
Aureus argutum sternuit omen Amor? ut Brœck. vel ut Macrobius legit,
Candidus augustum sternuit omen Amor.

Sternūmen, inis, & **Sternumentum**, i. & **Sternutum**, i. n. Πταρμός. Gloss. Græcolat.

Sternūto, [πτάρνυμαι, Gl. L. G. πτίρομαι, G. L.] āre. frequent. Plin. lib. 10. cap. 3. Capra sternutante. Idem lib. 28. cap. 8. Proboscidis tactu capitis dolor levatur, efficacius si & sternutet.

Sternutatio, ōnis. f. [πταρμὸς] Apul. Met. 9. p. 228. Elmenh.

Sternutāmentum, i. n. [πταρμὸς] Idem. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur sternutamentis salutamur? Idem lib. 20. cap. 12. Semen tritum & haustum naribus sternutamenta movet. Cic. 2. de Divin. 84. Quæ si suscipiamus, pedis offensio nobis & abruptio corrigiæ, & sternutamenta erunt observanda. Gell. lib. 12. cap. 5. Quum sternutamentis quatiatur.
Evocare sternutamenta. Cels. lib. 3. cap. 30.
Proritare sternutamenta. Scrib. Larg. comp. 10. Proritat sternutamentum etiam per se contusum & injectum veratrum album.
Salutare est sternutamentum. Cels. lib. 2. cap. 8.
Sternutamentum, Medicamentum sternutationem evocans. Plin. lib. 25. cap. ult. Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes: eadem sicca concisa sternutamentum est.

Stĕrŏpes, ŏpis. m. [Στερόπης] Unus ex Vulcani malleatoribus ministris, a fulgure nomen habens. Virg. 8. Æn. 425.
Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

Sterŏpe, es. f. [Στερόπη] Suidæ, Atlantis filia una Pleiadum, quam nonnulli Asteropen vocant. V. in dictionibus CYCLOPS & PLEIADES. Ovid. 1. Trist. 10. 13.
Sæpe ego nimbosis dubius jactabar ab Hœdis,
Sæpe minax Steropes sidere pontus erat.

Sterota, Dorylai regis Cretensium uxor fuit. Strab. lib. 10.

Sterquilinium, V. STERCUS.

Sterrhogonia, [στερρογονία] Genus turis, quod Latini Masculum dicunt a soliditate: στερρὸν enim Græci solidum dicunt.

Sterto, ui, [ῥέγχω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Dormire sonante naso, sive dormiendo ronchos emittere, in malum fere semper sumitur. Ter. in Eun. 5. 8. 49.
Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctesque & dies. Pers. 3. Sat. 3.
Stertimus, indomitum quod despumare Falernum
Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra. Cic. 2. de Divin. 129. Et quum stertentem aliquem viderint. Idem 4. Acad. 93. Per me vel stertas licet, inquit Carneades, non modo quiescas. Juven. 1. Sat. 57.
Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.
Supinus stertit. Hor. 1. Serm. 5. 19.
Vigilans stertis. Lucret. lib. 3. 1061.
Diem totum stertere. Hor. 1. Serm. 3. 18.

Stertērus, a, um. Adj. Ignavus. Petron. Fragm. Tu autem stertera, etiamnum ploras. al. Sterteja.

Stēsĭchŏrus, i. m. [Στησίχορ©-] Nomen poëtæ ex Himera Siciliæ urbe, ex qua Himeræus est dictus. Alii ex Metauro urbe natum dicunt.

cunt. Alii ex Palantio Arcadiæ oppido. Floruit trigefima feptima Olympiade, fextaque & quinquagefima obiit. Ferunt lufciniam aliquando in ore Stefichori infantis cecinifle, mirabili aufpicio, fummum eum poëtam futurum: & cantus fuavitate omnes, qui ante eum fuerunt, fuperaturum. Hor. 4. Carm. 9. 8.

Stefichorique graves Camœnæ. Fuit enim excellentiffimus lyricus: a quo Stefichorium carmen dictum. Ideo autem dictus eft Stefichorus, quod primus faltare ad citharam inftituit, hoc eft choream ducere. Ante Tifias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & fcripfiffe Helenæ vituperationem, ex quo exoculatum fuiffe, rurfufque ob palinodiam vifum recuperaffe. V. Suid. & Quintil. lib. 10. cap. 1.

Stesichorites, [στησιχορίτης] in talis Numerus eft octonarius, ita dictus, tefte Polluce 9. 100. a Stefichori poëtæ fepulcro, quod omnibus fuis partibus octonis conftaret angulis videlicet columnis & gradibus.

Stesichorius, a, um. Adj. [Στησιχόρειος] Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 21. Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris conftabat, inter quos unus Stefichorius nomine, hoc eft, octonarius, præcipuus erat.

Stesiclea, Mulier fuit infigni forma miraque venuftate prædita, quæ quum a Themiftocle, & Ariftide adamaretur, caufa fuit diffidii inter duos præftantiffimos duces. Plutarch. in Themift.

Stēsimbrŏtus, [Στησίμβροτος] vel ut alii volunt **Stesibrotus** [Στησίβροτος] Hiftoricus fuit Tarfenfis, qui Cimonis Athenienfium ducis res geftas fcripfit, tefte Plutarcho in vita Cimonis. Stefimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, a fuo patre interfectus, quod cum Lacedæmoniis ipfo inconfulto manum conferuiffet, etiamfi fpeciofiffimam ex eo prælio victoriam reportaffet. Plutarch. in Parallel.

S T H

Sthĕnĕlus, i. m. [Σθένελος] Capanei & Evadnes filius, in bello Trojano, cujus meminit Homer. & Virg. 2. Æn. 261.

Tifandrus, Sthenelufque duces, & dirus Ulyffes.

Fuit & alter ejufdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Perfei filium fuiffe ex Andromeda conjuge.

Sciens pugnæ Sthenelus. Hor. 1. Carm. 15. 4. Idem 4. Carm. 9. 20.

— non pugnavit ingens
Idomeneus, Sthenelufve folus
Dicenda Mufis prælia.

Sthenelēius, a, um. Adj. [Σθενελήϊος] Ovid. 9. Epift. 25.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hoftis,
Non potuit Juno vincere, vicit amor. [i. e. Cycnus, Sthenelei filius, ut vult enarrator vet. Rectius Stheneli. Hic enim fingitur comes Diomedis etiam in Italiam veniffe.

Proles Stheneleia Cycnus. Ovid. 2. Met. 367.

Sthennyo, [Σθεννώ] fuit una ex filiabus Phorci, & belluæ marinæ, Medufæ foror. Scribitur & **stennio**, V. Bocat. 10. 10. & in dictione **gorgones**.

Sthĕnŏbœa, [Σθενόβοια] Uxor Prœti regis Argivorum. De qua in dictione **bellerophontes**.

S T I

STIB. V. Stipendiis quinque: B pro P. STIP. Stipendiorum, Stipis.

Stĭbădium, i. n. [στιβάδιον] accipitur pro Sella & abaco, quo fulti difcumbunt convivæ: quod primo herbidum fuit, poftea vero invalefcente luxuria, marmoreum. Hic Torus Latine appellabatur, quod a tortis herbis inflectatur. Nam apud Græcos ftibades, herbæ funt aptæ ad difcumbendum. Hinc Stibadion, Cubile ex ftibade herba conftructum. Plin. lib. 5. Epift. 6. In capite ftibadium candido marmore vite protegitur. Vitem quatuor columellæ Caryftiæ fubeunt. E ftibadio aqua, velut expreffa cubantium pondere, fipunculis effluit. [Στιβάς, Stramentum. Gloff. Græcolat. Hinc dimin. στιβάδιον. V. Suid. in στιβάς, ubi & ἀκκούβιτον Latina voce appellat.

Stibadia, ut alii volunt, Parvæ cœnationes erant, in quibus fcriptum effe folebat quot convivas cœnatio caperet. De quo titulus eft Stibadium apud Martial. lib. 14. 87.

Accipe lunata fcriptum teftudine figma,
Octo capit: veniat quifquis amicus erit. V. ibi Salmaf.

Fiebant etiam ftibadia in tabulis, quæ ebore atque auro ornabantur, transferebanturque de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc Martial. lib. 9. 60. 9.

Et teftudineum menfus quater hexaclinon, &c. Hexaclinon vocat Stibadium fex capiens convivas. Ex Perotto.

Stibi abfolute, & **Stibium**, i. n. [στίβι, στίμμι] Plin. lib. 33. cap. 6. In iifdem argenti metallis invenitur, ut proprie dicamus, fpumæ lapis candidæ, nitentifque, non tamen translucentis, Stimmi appellant, alii ftibium, alii alabaftrum, alii larbafon. Ubi & pleniorem ejus defcriptionem, ufumque, quem apud antiquos obtinuit fubjicit. Sunt qui vulgo *Antimonium* appellatum putant, repugnante Plinii ac Diofcoridis defcriptione.

Sticha, æ. f. [στίχα] Ex uva, quam Græci Sticham vocant, nos Apianam. Plin. lib. 14. cap. 9.

Stigma, ătis. n. [στίγμα] Macula, punctum. Nota five fignum quo quis inuritur, a στίζω, pungo. Martial. lib. 6. 64.

Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. fcribit ftigmata deleri columbino fimo. Martial. lib. 12. 62.

Frons hæc ftigmate non meo notanda eft. [Gloff. Græcolat. Στίγμα, Nota. στιγμή, Punctum, στίζω, Stingo, Pungo.

Dignus ftigmate. Juven. 10. Sat. 183.

Triftia fervorum ftigmata delere. Martial. lib. 10. in Gallum, 56.

Stigmata alicui infcribere. Sen. lib. 4. de Benef. 37. Philippus ita exarfit, ut ftatim Paufaniæ mandaret, ut improbiffimo hofpiti ftigmata infcriberet, ingratum hofpitem teftantia. Dignus quidem fuit, cui non infcriberentur illæ litteræ, fed infculperentur.

Stigmata militum, Qui militiæ erant adfcripti, in eorum manibus ftigmata notabantur, ut fcribit Aëtius. Veget. de Re Mil. lib. 1. cap. 8. Sed non ftatim punctis fignorum fcribendus eft tiro delectus. Et lib. 2. 5. Nam victuris in cute punctis milites fcripti & matriculis inferti jurare folent. V. **punctum**. Idem & Fabricenfibus fiebat. Juftinian. Arcad. & Honor. Stigmata, hoc eft notæ publicæ fabricenfium brachiis ad imitationem tironum infligantur, ut hoc faltem modo poffint latitantes agnofci. Turneb. Adverf. 24. 12.

Stigma, per translationem pro Suggillatione & infamia. Sueton. in Jul. cap. 73. Valerium Catullum, a quo fibi verficulis de Mamurra perpetua ftigmata impofita non diffimulaverat, fatisfacientem, eadem die adhibuit cœnæ: hofpitioque patris ejus, ficut confueverat, uti perfeveravit.

Stigmătias, æ. m. [στιγματίας] Servus compunctus notis. Non. 1. 194. Stigmatias veteres punctos in notis dici voluerunt. Cic. 2. Off. 25. Qui fideliorem & barbarum & ftigmatiam putaret, quam conjugem.

Stigmatĭcus, a, um. Adj. [στιγματικός] Famofus & nocens, qui nota aliqua aduftus eft, ut femper appareat. Exemplaria quædam tribuunt, Ciceroni l. c. contra fidem MSf. & Nonii.

Stigmōsus, a, um. aliud Adj. [στιγματώδης] Idem. Plin. 1. Epift. 5. ad Vocon. In quo Rufticum infectatur, atque etiam Stoicorum fimiam appellat, adjicit Vitelliana cicatrice ftigmofum.

Stilbo, ōnis, V. **stilpo**.

Stilbon, ontis. m. [Στίλβων] Mercurii ftella dicitur: id eft radians. Fit a verbo Græco στίλβω, refplendeo, quod ejus orbis fplendeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc ftella Mercurii eft, ea στίλβων appellatur a Græcis, quæ anno fere vertente, figniferum luftrat orbem: neque a fole longius unquam unius figni intervallo difcedit, tum antevertens, tum fubfequens.

Stilĭco, ōnis. m. [Στιλίκων] Honorii imperatoris focer, & Occidentis adminiftrator, multis laudibus a Claudiano poeta celebratus.

Bellipotens Stilico. Claud. 3. de Conf. Hon. 144.

Magnanimi virtus Stiliconis. Claud. 1. in Ruff. 259.

Pulcher Stilico. Claud. de 6. Conf. Hon. 466.

Stiliconius, a, um. Adj. [Στιλικώνιος] Claud. de Nupt. Hon. 177.

Agnofcat famulum virgo Stiliconia Pontum.

Stilla, æ. f. [σταγών, σταλαγμός, Gl. L. G. & G. L.] dimin. a Stiria, ut ait Feftus, accipitur pro Gutta: ut, Stilla olei. Martial. 3. 71. Apul. 1. Milef. p. 108. Elmenh. Et fanguinis eruptionem, utriculo admoto, excipit diligenter, ut nulla ftilla compareat ufquam. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Faftigia facientes, luto inducto, proclinatis tectis ftillicidia deducebant, per id ftillæ decidunt in impluvium. Verba Per id &c. non apparent in codd. emendatis. Plin. lib. 29. cap. 4. Ex eo quum opus fit ternis ftillis additis in oleum. Cic. 3. de Fin. 45. Ut interit magnitudine maris Ægæi ftilla muriæ.

Stillātim, Adv. ut Guttatim. Varro de L. L. 4. 5. Stillicidium, eo quod ftillatim cadat.

Stillōsus, a, um. Adj. Veget. 2. 54.

Stillĭcĭdium, i. n. [σταγών, σταλαγμός, Gl. G. L.] quafi Stillarum cadium, eo quod ftillatim cadat, ubi e tectis guttæ fluunt. Cic. 1. de Legib. 14. Quamobrem quo me vocas? aut quid hortaris? ut libellos conficiam de ftillicidiorum, ac de parietum jure? Plin. lib. 17. cap. 12. Stillicidii brevis definitio eft. Omnium quæ projectu frondis ita diffunduntur, ut per ipfas non defluant imbres, ftilla fæva eft. Ibid. Stillicidia pinus, quercus, ilicis, ponderofiffima.

Stillo, [στάζω, Gl. G. L.] āre. Guttatim fluere. Martial. lib. 1. 7.

Vivebant laceri, membris ftillantibus, artus. Plin. lib. 28. cap. 7. Et contra morfum ejufdem bibitur, ftillaturus.

Stillare frequenter conftruitur cum Ablativo. Plin. Frutex eft refina ftillans.

Arbor ftillavit fanguineis roribus. Lucan. lib. 7. 837.

Coma ftillabat Tyrio rore. Tibul. lib. 3. 4. 28.

Dies ftillat plumis. Stat. 3. Theb. 537.

Cernis inexperto rorantes fanguine ventos,
Et plumis ftillare diem? De cycnis loquitur, qui in aëre ab aquilis difcerpebantur, quorumque plumæ & fanguis in terras defluebant.

Stillare cum accufandi cafu. Plin. lib. 12. cap. 23. Africa Ammoniaci lacrimam ftillat in arenis fuis. Hor. de Arte Poet. 429.

— etiam ftillabit amicis
Ex oculis rorem. i. e. Illacrimabit gaudere fe fimulans. Lambin.

In aurem ftillare, Infufurrare. Juven. 3. Sat. 122. i. e. Alicui alium clanculum noxiis mendaciis traducere.

Stillans, antis. Partic. [σταλάζων] ut,

Culter ftillans fanguine. Ovid. 2. Faft. 859.

Pugio ftillans. Cic. 2. Philipp. 30. Ille qui ftillantem per fe pugionem tulit, is a te honoris caufa nominatur.

Sidera ftillantia fanguine. Ovid. 1. Amor. 8. 11.

Stillātus, a, um. Partic. [ἐσταλαγμένος] Ovid. 2. Met. 364.

Inde fluunt lacrimæ, ftillataque fole rigefcunt
De ramis electra novis.

Stillātītius, a, um. Adj. [σταλακτικός] ut, Refina ftillatitia. Plin. lib. 16. cap. 11. Eadem refina, fi cum aqua levius decoquatur, coleturque, ruffo colore lentefcit, & ftillatitia vocatur.

Stillatīvus, a, um. Adj. Plin. Valer. 1. 18. Mel ftillativum.

Stilobatæ. V. **stylobatæ**.

Stilpo, ōnis. m. [Στίλπων] Megarenfis philofophus, tempore primi Ptolemæi, difcipulus Paficlis Thebani, præfuit fcholæ Megarenfi, fcripfit dialogos non minus viginti. Auctor Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato, 15. & Laërt. lib. 2. fegm. 113.

Stilpo, Idem, qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit, dum ei luforias quæftiones objiceret. Plin. lib. 7. cap. 53.

Stilus, i. m. [χαράκτης Gl. G. L.] Sunt qui ex Gr. στῦλος, Columna arceffunt. Sed in optimis codd. Latina littera per i fcribitur, non Stylus.

Stilus fignificat Quicquid, vel ligneum, vel ferreum, vel alterius materiæ, acuminatum eft. Columel. lib. 11. cap. ult. Deinde eas confecto æquinoctio paululum infra terram fecare & ligneo ftilo laxatis, vel rubi, vel ferulæ medullis, ftercus immittere, atque ita femina cucumeris inferere.

Stilus, Primum illud teres virgultum, unde tandem fit arbor. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnis autem nux unam radicem mittit, & fimplici ftilo prorepit. Ibidem fub finem capitis, Danda eft opera, ut dum teneros ramulos habent, veluti pampinentur, & ad unum ftilum primo anno femina redigantur. Vulgus vocat, *une tige*, *un fion*, *une verge*.

Stilus, Inftrumentum æneum, vel argenteum, nonnunquam & ferreum, quo in albo, id eft in ceratis tabellis antiquitus fcribebatur, ut nunc in libellis ligneis vel codicillis mercatores fcribunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 63.

Nunc

Nunc tu abi, Piſtoclere, ad Bacchidem atque effer cito.
P. Quid? C. ſtilum, ceram, tabellas & linum. Plin. lib. 34. cap. 14. Et ſtilo ſcribere intutum, ut vetuſtiſſimi auctores prodiderunt.

Acumen ſtili. V. Acumen in ACUO.

Vertere ſtilum, eſt Inducendi expungendique cauſa, ſtili partem acutam ſurrigere, qua ſcribimus: altera, quæ retuſior eſt aut latior, proclinata, & ſcriptis delendis impacta. Nam antiquitus in tabellis ceratis ſcriptitabant ſtilo, ſeu graphio, cujus altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta, litteras exarabant, altera latiore rurſum obliterabant, quod exaraſſent. Cic. 4. Verr. 101. Quum hæc ad iſtum afferrentur, timuit aliquando, & commotus eſt, vertit ſtilum in tabulis ſuis, quo facto, cauſam omnem evertit ſuam. Hieronymus quoque meliorem ſtili partem vocat, quæ pejora de auctoribus confodiat eradatque. Sed & in Rufinum idem Hieronymus, Illico vertis ſtilum, & omnia, laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In ſumma, Stilum vertere, eſt Mutare quod ſcripſeris. Hor. 1. Serm. 10. 72.

Sæpe ſtilum vertas, iterum quæ digna legi ſint
Scripturus.

Stilus, pro Ipſa ſcriptione, vel Scribendi exercitatione, ut

Stilus dicendi opifex. Cic. 7. Fam. 26. Cic. 1. de Orat. 150. Stilus optimus & præſtantiſſimus dicendi effector ac magiſter.

Exercitatio & Stilus. Cic. 3. de Orat. 190. Hanc igitur ad legem, cum exercitatione, tum ſtilo, qui & alia, & hoc maxime ornat & limat, formanda nobis oratio eſt.

Exercitatus ſtilus. Cic. in Orat. 150. Sed tamen ſtilus exercitatus efficiet facile hanc viam componendi.

Aſſequi ſtilo. Plin. 3. Epiſt. 2. Syllogiſmi circumſcripti & effecti, quod ſtilo quoque aſſequi magnum eſt. i. e. Meditatione, tempore, ſcriptione, cura, diligentia. [Loci nota falſa eſt.

Depaſcere ſtilo ubertatem orationis. Cic. 2. de Orat. 96. In ſumma ubertate ineſt luxuries quædam, quæ ſtilo depaſcenda eſt.

Proſequi aliquid ſtilo, id eſt ſcriptis, aliquid mandare litteris ad memoriam. Plin. 1. Epiſt. 8. ad Saturninum, Quid fuerit utilius, quam munificentiæ rationem etiam ſtilo proſequi?

Requieſcit ſtilus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Signare rem aliquam ſtilo. Paterc. lib. 1. 16. pr. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem, ſæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, ſignem ſtilo. h. e. In mea includam hiſtoria.

Stilus, [φράσις] Structura ipſa orationis. Ter. in prol. And. 12.

Diſſimili oratione ſunt factæ ac ſtilo. Ubi Donatus, Oratio, in ſenſu: ſtilus in verbis. Oratio, ad res: ſtilus, ad verbum.

Unus enim ſonus eſt totius orationis, & idem ſtilus. Cic. de Clar. Orat. 100.

Attico ſtilo ſcriptæ orationes. Cic. de Clar. Orat. 167.

Confuſus ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Tardior ſtilus cogitationem moratur, rudis, & confuſus intellectu caret.

Mollior ſtilus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. ad finem.

Negligens ſtilus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Preſſus demiſſuſque ſtilus. Plin. 1. Epiſt. 8. ad Saturn. Onerabit hoc modeſtiam noſtram, etiamſi ſtilus ipſe fuerit preſſus, demiſſuſque.

Rudis ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tardior ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Conſcribere ſcelera ſtilo impuro. Cic. de Aruſp. Reſp. 1.

Stilus, pro Punctione ac reprehenſione aliquando accipitur, quæ ſcriptis & invectivis libellis fieri ſolet. Plinius in Præfatione, Quod ſi hoc Lucilius, qui primus condidit ſtili naſum, dicendum ſibi putavit, &c. V. Naſus, pro Reprehenſione, in NASUS. Cic. pro Cluent. 123. Si ideo quia ſubſcripſerint: videte quid agatis, &c. Cenſorium ſtilum, cujus mucronem multis remediis majores noſtri retuderunt, æque poſthac, atque illum Dictatorium gladium pertimeſcamus.

Dare pœnas ſtili. Cic. 6. Fam. 7.

STĪMĬCON, Proprium paſtoris cujuſdam, apud Virg. 5. Ecl. 55.

Jampridem Stimicon laudavit carmina nobis.

STIMMI, indecl. V. STIBIUM.

STĬMŬLUS, i. m. vel STIMULUM, i. n. [κέντρον σιδηροῦν, Gl. L. G. κέντρον, βούκεντρον G. L.] proprie dicitur Fuſtis acutæ cuſpidis, quo ruſtici boves ſuppungunt. Plaut. Truc. 4. 2. 54.

Nugæ ſunt. ſi ſtimulos pugnis cædis, manibus plus dolet. Idem Aul. 1. 1. 9.

Si hodie hercle fuſtem ceperis, aut ſtimulum in manum, &c.

Equorum ſtimuli. Ovid. 2. Met. 127.

Parce, puer, ſtimulis, & fortius utere loris.

Stimulorum ſeges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6. eſſe videtur, In qua, velut ſegete, ſe ſtimuli cædenda & verberanda, ut in ſegete meſſores, exercent. Turneb. Adverſ. 24. 23.

Stimulus, per translationem, Quicquid nos pungit, & a quo vexamur. Plaut. Truc. 4. 3. 79.

Næ iſta ſtimulum longe habet, quæ uſque illinc cor pungit meum.

Doloris ſtimuli. Cic. 2. Tuſc. 66. Nam ſi omnia fugiendæ turpitudinis, adipiſcendæque honeſtatis cauſa faciamus, non modo ſtimulos doloris, ſed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.

Invidiæ ſtimulus. Sil. lib. 7. 512.

— nec non Patrum Saturnia mentes
Invidiæ ſtimulo fodit & popularibus auris.

Veneris ſtimuli. Lucret. lib. 4. 1209.

Stimulus, Incitamentum quodvis, & irritamentum. ut

Acres ſtimuli. V. ACER Adj. Tacit. 1. Hiſt. 15. Secundæ res acrioribus ſtimulis animos explorant.

Accenſæ ſtimulis majoribus iræ. Stat. 11. Theb. 497.

Addere ſtimulos. Lucan. 1. 263.

Adhibere ſtimulos. V. ADHIBEO.

Adigere ſtimulos. Sen. Epiſt. 71. Vides quemadmodum extrema quoque mancipia, ubi illis ſtimulos adegit dolor, excitentur.

Adjicere ſtimulos. V. ADJICIO.

Admovere alicui ſtimulos. Cic. pro Sext. 12. Hic ego quid prædicem, quibus hic rebus Conſulem ad rem gerendam excitarit, quos ſtimulos admoverit homini?

Agitatus ſtimulis amoris. Ovid. 2. Faſt. 779.

Avertere ſtimulos cæci amoris. Virg. 3. Georg. 210.

Condidit cæcos ſtimulos, i. e. Furores occultos. Ovid. 1. Met. 726.

Dare ſtimulos laudum, Exhortari ad laudes. Stat. 1. Achil. 203.

Frangere ſtimulos nequitiæ; Impetum femineum compeſcere. Propert. lib. 3. 19. 10.

Incitat haud mollibus ſtimulis iras: Virg. 11. Æn. 452.

Movere acres ſtimulos irarum. Lucan. lib. 2. 324.

Subdere ſtimulos animo. Liv. 6. 34.

Subjectare ſtimulos laſſo. Hor. 2. Serm. 7. 94.

Subeſt cæcus aliquis ſtimulus cordi. Lucret. lib. 3. 887.

Suffigere novos ſtimulos dolori, Occulte infigere. Sen. Theb. 206.

Vertere ſtimulos ſub pectore alicui. Virg. 6. Æn. 101.

Stimulus, Inſtrumentum, quo rei & damnati vexati fuerunt. Plaut. Moſt. 1. 1. 53.

O carnificinum cribrum! quod credo fore:
Ita te forabunt patibulatum per vias
Stimulis, ſi noſter huc revenerit ſenex.

Stimulus, Inſtrumentum militare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram infodiebantur, mediocribuſque intermiſſis ſpatiis, omnibus locis diſſerebantur, quos Stimulos nominabant. [Conf. 82. 1. & Curt. 4. 13. 3.

STIMŬLO, [κεντρίζω, Gl. G. L.] āre. Stimulo laceſſere, Pungere. ut

Currum ſtimulare. Sil. lib. 16. 366. Currum pro Equis dixit.

Verbere caudæ ſtimulavit ſe leo. Lucan. lib. 1. 208.

Stimulo, Commoveo, Incito, [παροξύνω, ἐπείγω, Gl. L. G.] ut Plaut. Ciſt. 2. 1. 4.

Jactor, crucior, agitor, ſtimulor, verſor in amoris rota miſer.

Ter. Heaut. 2. 1. 11.

Magis me nunc amicæ dicta ſtimulant, da mihi, atque affer mihi.

Stimulare ad arma. Liv. 1.

Accendere & ſtimulare. Liv. 25. 13.

Stimulare & incitare. Liv. 3. 68. ad fin.

Iras functas ſtimulavimus, i. e. Compoſitam litem, & ſopitam iracundiam iterum concitavimus. Stat. 12. Theb. 437.

Stimulat, Caſtigat. [νουθετεῖ, ἐπιπλήττει, Gl. L. G.]

Stimulare ac pungere. Cic. pro Roſc. Amer. 16. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum, qui ſe dies nocteſque ſtimulat ac pungit, ut evellatis poſtulat.

Solitudo me ſtimulat. Cic. 12. Att. 13.

STIMULĀTUS, a, um. Partic. [κεντρισθεὶς] ut,

Animus rabie furenti ſtimulatus. Catul. de Berecynth. 64. 4.

Jurgia ſtimulata vino. Ovid. 1. de Arte Am. 591.

STIMULĀTIO, ōnis. f. [κεντρισμὸς Gl. G. L.] Plin. lib. 35. cap. 2. Et erat hæc ſtimulatio ſumma, & ingens, exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triumphum. Vetus codex legit, Et erat hæc ſtimulatio ingens, exprobrantibus, &c.

Privata ſtimulatio. Tacit. 1. Hiſt. 90.

STIMULĀTOR, ōris. m. [κέντωρ, κεντρωτής] Cic. pro Domo, 11. Si in cauſa fuit annona, ſeditionis quidem ſtimulator & concitator tu fuiſti. al. Inſtimulator.

STIMULĀTRIX, īcis. f. [κέντειρα] Plaut. Moſt. 1. 3. 62.

In anginam ego nunc velim vorti, ut veneficæ illi
Fauces prehendam, atque enicem ſceleſtam ſtimulatricem. conf. 46.

STIMULEUS, a, um. Adj. [κέντρειος] ut, Supplicium ſtimuleum. Plaut. Milit. 2. 6. 31.

Niſi tibi ſupplicium ſtimuleum deditur,
Dedecoris pleniorem herum faciam tuum. i. e. Cruciatus multis ſtimulis infligitur.

STINGO, vel STINGUO, ſtinxi, ſtinctum, [σβεννύω] ĕre. Idem quod Exſtinguere. Cic. in Prognoſt. apud Priſc. lib. 10.

Ut quum luna means Hyperionis officit orbi,
Stinguntur radii cæca caligine tecti. Lucret. lib. 2. 827.
— ut cernere poſſis
Evaneſcere paulatim, ſtinguique colorem. Idem lib. 4. 1091.
Ut bibere in ſomnis ſitiens quum quærit, & humor
Non datur, ardorem qui membris ſtinguere poſſit.

STIPA, V. STUPA.

STIPATOR, V. STIPO.

STIPES, ĭtis. m. [στέλεχος ἄκαρπον, δρύοχος, κορμός. Gl. L. G.] Fuſtis terræ defixus, ut ait Feſtus. Cæſ. 1. Bell. Civil. 27. Foſſas tranſverſas viis præducit, atque ibi ſudes, ſtipiteſque præacutos defigit.

Defoſſus in agro ſtipes. Ovid. 2. Faſt. 642.

Duri ſtipites. Virg. 7. Æn. 524.

Gravis ſtipes. Sen. Herc. fur. 13.

Inanis ſtipes. Ovid. de Nuce 32.

Nodoſo ſtipite mactare aliquem. Ovid. 3. Faſt. 751.

Quernus ſtipes. Ovid. 4. Faſt. 331.

Ramoſo ſtipite nixus. Ovid. 3. Faſt. 751.

Vaſtus ſtipes. Senec. Herc. fur. 13.

Viridis ſtipes. Ovid. in Ibin, 337.

Stipes, per translationem accipitur pro Stulto, inſulſo, & fatuo. Ter. Heaut. 5. 1. 4.

— nunc in me quidvis harum convenit rerum,
Quæ ſunt dicta in ſtultum, caudex, ſtipes, aſinus plumbeus.

Cic. in Piſon. 19. Sed qui, tanquam truncus atque ſtipes, ſi ſtetiſſet modo, poſſet ſuſtinere tamen titulum Conſulatus.

Invenitur & Stips rect. ſig. Gloſſ. Græcolat. Στύπος, Stips. Et Στέλεχος, Stirps, codex, robor. [Ubi puto Stips ſcribendum.

STIPHANA, Lacus in Amaſienſium agro, piſcoſus, & variis paſcuis abundans. Strab. lib. 12.

STĪPHĔLUS, i. m. Unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, a Cæneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commiſſa eſt inter Lapithas & Centauros. Ovid. lib. 12. Met. 459.

Quinque neci Cæneus dederat Stiphelumque, Bromumque, &c.

STĪPO, [στοιβάζω Gl. G. L.] āre. Claudendo coarctare, denſareque, & quaſi ſtipa ſive ſtupa obturare, quod in navibus fieri videmus. Alii Stypo malunt ſcribere, a verbo Græco στύφω, id eſt obturo, ſtringo: ſed rectius illi qui per i ſcribunt, cum Varrone deducentes a Græco vocabulo στίβω. Varro de L. L. 4. 36. Virg. 3. Æn. 465.

— ſtipatque carinis
Ingens argentum, Dodonæoſque lebetas. Colmel. lib. 9. cap. 13.

Quoniam, si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fetibus expleant. Virg. 1. Æn. 432. de apibus, — aut quum liquentia mella Stipant, & dulci distendunt nectare cellas.
Turba stipat fora. Lucan. ad Pison. 39.
Stipare, vel Stipari Dep. [δορυφορεῖν Gl. G. L.] Circumdare aliquem, defendendi illius causa. Virg. 4. Georg. 216.
Ille operum custos: illum admirantur, & omnes
Circumstant fremitu denso, stipantque frequentes. Cic. pro Muren. 24. Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis. Idem pro Milon. pr. Non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati sumus. Idem 3. Philipp. 30. Senatum stipaverit armatis.
Cœtus ministrûm hunc stipantur. Stat. 3. Silv. 1. 87.
Caterva magna stipante incessit. Virg. 1. Æn. 501.
Stipare Platona Menandro. Hor. 2. Serm. 3. 11. i. e. Tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adjungere: quod non philosophandi tantum causa, sed etiam sermones scribendi in villam secessisset, cum in sermonibus imitari soleret lepores salesque Menandri, Eupolidis, Archilochi. Ex Turneb.
STIPĀTUS, a, um. Partic. [πεπυκνωμένος] ut,
Stipata cohors, συνηλθὸν πάγος. Gloss. Latinogræc.
Curia stipata verendis patribus. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.
Comitum turba stipata est dea. Ovid. 3. Met. 186. Virg. 11. Æn. 12.
— omnis eum stipata tegebat Turba ducum.
STIPATIO, ōnis. f. [στοιβή, Gl. G. L.] Ipse actus stipandi. Plin. lib. 10. cap. 22. Fessi proferuntur ad primos, ita ceteri stipatione naturali propellunt eos.
Aggressionum, & enthymematum stipatio. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Stipatio, [δορυφορία] Cic. pro Sull. 66. Ejus aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferebant.
Stipatio, Multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. 4. Epist. 16. ad Paulin. Proxime quum dicturus apud Centumviros essem, adeundi mihi locus, nisi a tribunali, nisi per ipsos judices non fuit: tanta stipatione cetera tenebantur. *Tant estoit la presse grande.*
STIPĀTOR, ōris. m. [στιβαστής Gl. G. L.] Qui in navibus stipam sive stupam componit, inquit Serv. in Virg. 3. Æn. 456.
Stipatores, [δορυφόροι Gl. L. G. & G. L.] Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, a stipe, quam accipiebant: vel quod reges stipent, & undique circumdent. Cic. 2. Off. 25. Præmittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, &c. Idem 5. Verr. 65. Apronius stipatores Venerios secum habebat, ducebat eos circum civitates. Idem pro Lege Agrar. 2. 32. Janitores ex equestri loco, ducentos in annos singulos, stipatores corporis constituit, eosdem ministros & satellites potestatis.
Stipatores, ait Verr. dictos a stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cujusque corporis: unde stipam, in quam amphoræ, quum exstruuntur, formari solent. Fest. Idem alio loco, Stipatores, Corporis custodes, quos antiqui Latrones vocabant. i. e. Mercenarios, qui cum ferro velut circumdant regum corpora.
Stipator, Comes. Hor. 1. Serm. 3. 138.
STIPĀBĬLIS, e. Adj. [στιβάσιμος] Gloss. Græcolat.
STIPIDŌSUS, a, um. Adj. Apul. de Herb. 67. Radix stipidosa. [An Stipitosa?
STIPTICUS, V. STYPTICUS.
STIPS, vel STĬPIS, is. f. [ἔρανος, Gl. L. G. alt.] dicitur Pecunia, quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationem vitæ. Plin. 8. Epist. 8. pr. Eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patescit, purus & vitreus, ut numerare jactas stipes & relucentes calculos possis. V. Buchn. not. conf. Lips. ad Tacit. 14. Ann. 36.
An στιπένδιον; Vide in Sportula ex Appiano. Fortasse pro Stipe, deinde & pro Stipendio, dictum στιπένδιον, ut apud Latinos, factum Stipendium a Stipe. H. St. Falli ipsum in στιπένδιον ibidem docuimus.
Stipem esse nummum signatum, testimonio est & id quod datur stipendium militi, & cum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur. Festus.
Mercenariæ stipis ancilla, pro Scorto. Plin. lib. 10. cap. 63.
Cogere stipem, Mendicare. Cic. 2. de Legib. 22.
Colligere stipem. V. COLLIGO.
Conferre stipem. Ulpian. de Collect. illic. Sed tenuioribus permittitur stipem menstruam conferre, dum tamen semel in mense coëant. Liv. 25. 12.
Stipem minimam non confert hæc res. Columel. lib. 8. cap. 1. i. e. Fructum.
Ditantes omnia stipe largifica. Lucret. lib. 2. 627.
Focillare miserum parva stipe. Lucan. ad Pison. 114.
Quærere opes parva stipe. Ovid. 4. Fast. 350.
Spargere stipem. Plin. lib. 33. cap. 10.
Stipem, Ἐλεημοσύνην. Gloss. Latinogræc.
STIPENDIUM, i. n. [μισθὸς στρατιωτικὸς, μισθοφορά, ὀψώνιον στρατιωτικὸν, στιπένδιον, Gl. L. G. μισθὸς εἰς στρατιώτην, G. L.] Æs militare, seu quod militibus datur. Varro de vit. Pop. Rom. Stipendium appellabatur æs, quod militi semestre aut annuum dabatur: cui datum non sit, propter ignominiam, ære dirutus esset. V. Non. 12. 53. Compositum nomen ex Stipe, & Pendo, quasi Stips ponderata sit. Ulpianus, De verborum signific. l. Ager. Stipendium, a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica æra, colligatur. Plin. lib. 33. cap. 3. Ubi de locutionibus ab assibus appensis ductis. Quin & militum stipendia, hoc est stipis pondera, Dispensatores, Libripendes dicuntur.
Vide STIPS. H. St. Stipendium, quasi Stipipendium a Stipe pendenda recte duci docet Voss. in Etymol. q. V. Nutante Varrone in 4. extr. de L. L.
Accipere stipendium. V. ACCIPIO.
Afficere stipendio. Cic. pro Corn. Balb. 61. Idem in angustiis ærarii victorem exercitum stipendio affecit. V. AFFICIO.
Capere stipendium. V. CAPIO.
Cogere stipendium. V. COGO.
Conferre stipendium. V. CONFERO.
Constituere stipendium militi. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Decernere triumphum alicui, ac stipendium. Cic. ad Brut. 17. & 1. Fam. 7. Stipendium Cæsari decretum est.
Metiri stipendium. V. METIOR.
Numerare stipendium. Cic. in Pison. 88. Quid stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, esse numeratum?
Persolvere stipendium. V. PERSOLVO.
Stipendium etiam significat Annum militiæ, quo miles meret, & per stipendia annos militiæ numerabant veteres. Hinc in Inscriptionibus antiquis, militavit annos VI vel X vel XV, tot stipendia habere legimus, decem aut duodecim, quod est tot annis militasse. Plaut. Epid. 1. 1. 36.
Si in singulis stipendiis ad hostes exuvias dabit. Nep. de Catone 24. 1. 2. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Tacit. 1. Ann. 36. Missionem dari vicena stipendia meritis, exauctorari qui sena dena fecissent Inscriptio Transilvanica Albæ Juliæ,
P. AELIVS. VETVSTINVS. MIL. LEG.
XIII. G. STIP. XV. VIX. AN. L.
Stipendiis duobus. Plin. lib. 7. cap. 28. Secundo stipendio dextram manum perdidit: stipendiis duobus ter & vicies vulneratus est.
Confectis stipendiis. Cic. pro Lege Manil. 26. Partem militum, qui jam stipendiis confectis erant, dimisit.
Emerita stipendia ambitionis, &c. Cic. de Senect. 49. At illa, quanti sunt, animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere?
Explere quadraginta stipendia. Tacit. 3. Ann. 33. pr.
Facere stipendia pedibus. Liv. 3. 27. V. FACIO.
Facturos se stipendia equis promittunt. Liv. 5. 7.
Qui pedestria stipendia fecisset. Liv. 7. 13. pr.
Opulenta ac ditia stipendia facere. Liv. 21. 43. In oratione Annibalis, ad milites.
Imbui stipendiis castrensibus. Plin. 8. Ep. 14. Inde adolescentuli statim castrensibus stipendiis imbuebantur, ut imperare parendo, duces agere, dum sequuntur, assuescerent. V. IMBUO.
Mereri stipendia. Cic. pro Cœl. 11. Et 2. de Orat. 258. Quum Asellus omnes provincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. Et pro Muren. 12. Merere stipendia in bello. V. MEREO.
Stipendium quoque Tributum vocatur; Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Stipendium capere jure belli, quod victores victis imponere consueverint. Tacit. 4. Hist. 74. Stipendia sine tributis haberi non possunt.
Dependere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.
Imponere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44. & 45.
Pendere stipendium quotannis. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Liv. 2. 9.
Remittere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.
Stipendium translate, pro Pœna. Hor. Epod. 17. 37.
Quæ finis, aut quod me manet stipendium? Catull. de Nuptiis Pelei & Thet. 173.
Indomito nec dira ferens stipendia tauro.
STIPENDIĀLIS, e. Adj. [μισθοφορικός] Quod pertinet ad stipendium. Sidon. 8. Epist. 9. 47.
Possit fœdere sub stipendiali.
STIPENDIĀRIUS, a, um. Adj. [μισθοφόρος, ὑποτελής] Tributarius, qui solvendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Unde multi populi stipendiarii Reip. Romanæ dicebantur, qui solvebant stipendium. Cæs. 1. Bell. Gall. 30. Reliquasque civitates stipendiarias haberent. Sic 36. Æduos sibi, quoniam belli fortunam tentassent, & armis congressi ac superati essent, stipendiarios esse factos. Et 7. Bell. Gall. 33. Ne stipendiariis Heduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. Plin. lib. 3. cap. 3. Cic. 1. Verr. 7. Socii, stipendiariique Pop. Rom. afflicti, miseri. Sic pro Corn. Balb. 24. Quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus. Plin. lib. 5. cap. 4. Stipendiarium oppidum.
Stipendiarium vectigal, i. e. Certum. Cic. 5. Verr. 12. Inter Siciliam ceterasque provincias, Judices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, &c. aut censoria locatio constituta est.
STIPENDIARIUS, i. m. [ὀψωνιαστὴς Gl. G. L.] Miles Vegetio dicitur, qui aliquot jam stipendia habet, Tironique opponitur, qui novellus est. Veget. de R. M. 1. 18. Non tantum a tironibus, sed a stipendiariis militibus salitio equorum districte est semper exacta. Annotavit Turneb. conf. Liv. 8. 8. pr.
STIPENDIŌSUS, a, um. Adj. [μισθοφορώδης] Stipendiosos Veget. vocat Ærarios milites sive mercenarios, qui stipendia faciunt: quamvis & Stipendiosi dicantur, Stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt. Veget. de Re Mil. 1. 18. in Mss. conf. 2. 23.
STIPENDIOR, [μισθοφορέω] āri. Stipendium recipere. Plin. lib. 6. cap. 19. Regi eorum peditum sexcenta millia, equitum XXX millia, elephantorum novem millia, per omnes dies stipendiantur. i. e. Stipendia faciunt & merent.
STIPENDIATUS, a, um. Partic. Sustentatus. Tertull. adv. Jud. cap. 9. Pannis armati & butyro stipendiati.
STĬPŬLA, æ. f. [καλάμη Gl. L. G. & G. L. κάρφος L. G.] a Stipa, sive Stupa deducitur; sive quod stupæ instar uratur, sive quod ea quoque stipari tectorum rimæ consueverunt: Calamus est frumenti, puta tritici, hordei & similium, quod scilicet continet spicam. Plin. lib. 14. cap. 16. Proximum sit e milii semine maturo cum ipsa stipula. Virg. 3. Ecl. 27.
Stridenti miserum stipula disperdere carmen.
Crepitans stipula. Ovid. 4. Fast. 781.
Fabalis stipula. Ovid. 4. Fast. 725.
Levis stipula. Virg. 1. Georg. 85.
Viridis stipula. Virg. 1. Georg. 315.
Volantes stipulæ. Virg. 1. Georg. 321.
Stipula, Quæ remanet in campo, demesso frumento. Ter. Adel. 5. 3. 62.
Meridie ipso faciam ut stipulam colligat.
STĬPŬLO, [ἐπερωτάω, Gl. G. L.] āre. & STIPULOR, [ἐπερωτῶμαι, Gl. G. L.] āri. verbum juris est, Postulare sibi promitti aliquid solennibus verbis. Cic. 2. de Legib. 53. Si is, cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Com. 13. Stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo præsente? quis spopondisse me dicit? nemo. Jurisconf. Si ita a te stipulatus fuero; Quanto minus a Titio consecutus fuero, tantum dare spondes? non solet dubitari, quin si nihil a Titio fuero consecutus, totum debeas quod Titius debuerit. Columel. in præf. lib. 10. Fenoris tui, Silvine, quod stipulanti spoponderam tibi reliquam pensiunculam percipe.
Stipulor,

Stipulor, Verbum commune est secundum Priscianum lib. 8. fol. 225. a. Aldi. quod tam in Activa, quam in Passiva significatione Ablativo jungitur, Stipulor a te, pro Interrogo te, & interrogor a te. Plin. 2. Epist. 11. non ita procul a fine. Nam & rationibus Marciani, & sermone, quem ille habuerat in ordine Leptitanorum, operam suam Prisco ad turpissimum ministerium commodasse, stipulatusque de Marciano quinquaginta millia denariorum probabatur. Plaut. Curc. 4. 1. 12.

Ibidem erunt scorta exoleta, quique stipulari solent. Suetonius, in 4. Prætorum, Lætoria (alii legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis viginti quinque stipulari. i. e. Interrogari. Citat & alia Priscianus exempla.

Stipulum, verbum est antiquum, quod firmum significabat, hinc Stipulatio dicta, quod promissio stipulando facta firma esse debeat, auctore Paulo lib. Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio a Stipe, id est pecunia, auctore Varr. 4. de L. L. extr. nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias quoque res referatur.

Stipulātio, ōnis. f. [ἐπερώτησις, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυοδοσία L. G.] Pomponius in l. stipulationum aliæ. D. de verb. oblig. Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve se, quod interrogatus est, respondet. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 85. Utinam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret: nec pacta conventaque impressis signis custodirentur, fides potius illa servaret, & æquum colens animus. Cic. 16. Att. 11. Etsi nondum stipulationes legeram. Idem 1. de Legib. 14. Stipulationum & judiciorum formulas componam.

Justinianus Institut. De verbor. obligat. dictam putat Stipulationem, quod stipulum apud veteres firmum appellabatur, forte a stipite descendens. Alciatus putat legendum ἀπὸ τ̃ στύπος. Sane stypos truncum & stipitem significat, omnemque arborem duram ac firmam. Omnis autem promissio stipulando facta debet firma esse. Varro tamen lib. 4. de L. L. extr. a stipe, id est pecunia, stipulationem dictam mavult. Nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias res etiam referatur. V. Fest. in Stipem.

Formulas de stipulatione vide in titulo De verborum obligationibus, & titulis sequentibus. DD.

Stipulatio pure concepta. Paulus in l. 4. D. de pactis.

Rescindenda stipulatio. Ulpian. in l. Jurisgentium. §. Item si quis. D. de pactis. Et si stipulatio sit interposita de his, pro quibus pacisci non licet: servanda non est, sed omni modo rescindenda.

Acceptam facere stipulationem, est Eum, qui per stipulationem promisit, obligatione liberare. Ulpianus, in l. Julianus. D. de do. ma. & me. except.

Stipulatiuncŭla, æ. f. dimin. [ἐπερωτημάτιον] Cic. 1. de Orat. 174. Tu mihi, quum in circulo decipiare adversarii stipulatiuncula, &c.

Stipulātus, ûs. m. [ἐπερώτημα] Idem quod Stipulatio: Plinius 7. 47. Jovis, deorum summi, stipulatu. Al. Adstipulatu. Quintil. Decl. 12. Stipulatu legati nostri perimus. Ulpian. l. j. in princ. D. de verbor. oblig. Acquiret ei ex stipulatu actionem.

Stipulātor, ōris. m. [ἐπερωτητής] Qui per interrogationem obligat promissorem. Cic. pro Quint. 58. Litteræ P. Quintii, testes tot, quibus omnibus caussa justissima est cur scire potuerint: nulla cur mentiantur, quum a stipulatore tuo comparabuntur. al. Adstipulatore.

Stīria, æ. f. [ὁ τ̃ ὕδατος κρεμάμενος κρύσταλλος, Gl. L. G.] proprie est Aqua frigore concreta pendens, guttatimque stillans. Martial. lib. 7. 36.

Turpis ab inviso pendebat stiria naso. Virg. 3. Georg. 366.
Stiriaque impexis induruit horrida barbis. Plin. lib. 34. cap. 12.

Fit & pluribus modis, genere eo in scrobe cavato: quarum e lateribus destillantes hiberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud, &c.

Stiriăcus, a, um. Adj. Solin. cap. 40. Ubi cum arefactum inolevit, guttis stiriacis legitur. De Syrpe.

Stirĭcĭdium, i. n. Festus; Stiricidium quasi stillicidium, cum stillæ concretæ frigore cadunt. Stiria enim principale est, stilla deminutum. V. stillicidium in stilla.

Stirps, stirpis. c. [ῥίζα, Gl. L. G. & G. L. κόλοψ, παραφυάς, L. G.] Stirpes sunt Radices, seu virgulta, quæ de radicibus nascuntur. Ea & Germina dicuntur, hinc & Germinalis arbor. Paulus in l. Silva cædua. D. de verbo. signif. Silvam cæduam. Servius esse putat, Quæ succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Ex Alciato. Cic. 7. Verr. 101. Ego naves inanes fuisse dico: remiges, nautasque dimissos: reliquos stirpibus vixisse palmarum.

Stirps, quum de arboribus dicitur, m. g. est. Virg. 12. Æn. 208.

Quum semel in silvis imo de stirpe recisum. V. ibi Serv. Pier. & de la Cerd. Voss. de Analog. 1. 23. extr. p. 523. ed. Blæv.

A stirpe, pro Stirpitus, vel funditus. Liv. 44. V. a vel ab præpos.

Committere stirpes ramis. Lucret. lib. 5. 1364.

Cum imis stirpibus evellere aliquid. Virg. 2. Georg. 209.

Obruere stirpes arvo. Virg. 2. Georg. 24.

Invenitur etiam fem. Hor. 3. Carm. 29. 37.

Stirpesque raptas, & pecus, & domos. Columel. lib. 2. cap. 2.

Præfractas stirpes.

Octogenæ stirpes. V. Octogenus in octo.

Validæ stirpes. Virg. 2. Georg. 367.

Stirps, quum de homine dicitur, f. g. est, teste Servio. Virg. 7. Æn. 293.

Heu stirpem invisam. Idem 3. Æn. 94.
— quæ vos a stirpe parentum
Prima tulit tellus. [In hoc & seq. non apparet genus.

Stirpes sceleratorum hominum. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 33.

Auctor stirpis. Sen. Agamem. 4.

Antiqua a stirpe ortus. Virg. 1. Æn. 171.

Divinæ stirpis alumnus, Æsculapius Apollinis filius. Ovid. 2. Met. 633.

Egregia Priami de stirpe. Virg. 5. Æn. 297.

Humili de stirpe creatus. Ovid. 14. Met. 699.

Lemniaca stirps. V. lemnos.

Nefanda stirps. Sen. Agamem. 41.

Præclara stirpe deorum. Virg. 4. Georg. 322.

Ultima stirps. Sen. Herc. fur. 4.

Stirps, Proles, soboles. Stat 1. Silv. 2. 172. Nec formæ, nec stirpis egens.

Feminea stirps. Ovid. 13. Met. 651. Al. Sors.

Virilis stirps. Ovid. 13. Met. 529.

Stirps quæstionis, Origo, fundamentum: per translationem. Cic. 4. de Finib. 5. Differo eam partem, quæ quasi stirps est huius quæstionis.

Altæ stirpes stultitiæ. Cic. 3. Tusc. 3. Audeamus, non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere: tamen aliquid relinquetur fortasse, ita sunt altæ stirpes stultitiæ.

Stirpĭtus, Adv. [ῥιζόθεν, Gl. G. L.] i. e. Radicitus. Cic. 4. Tusc. 83. Hunc errorem, quasi radicem omnium malorum, stirpitus Philosophia se exacturam pollicetur.

Stirpesco, [ῥιζοφυτοῦμαι] ĕre. In stirpem converti. Plin. lib. 19. cap. 8. Sarriri jubet idem, non ante, quam asparagus natus fuerit, ne in sarriendo radices vexentur, ex eo velli asparagum ab radice. Nam si defringatur, stirpescere & intermori.

Stīva, æ. f. [ἐχέτλη τ̃ ἀρότρου, Gl. L. G. & G. L.] Aratri manica, nempe quæ tenetur manibus cum aratur. Virg. 1. Georg. 174.

Stivaque, quæ currus a tergo torqueat imos. Dicta Stiva a stando, quia per eam regula stat, & quasi temo inter boves. Columel. lib. 1. cap. 9. Quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando stivæ pæne rectus innititur. conf. Varr. de L. L. 4. 31.

Innixus stivæ arator. Ovid. 8. Met. 218.

Premere stivam. Ovid. 4. Fast. 825.

S T L

Stlāta, vel **Stlatta**, æ f. [πειρατικοῦ σκάφους εἶδος Gl. L. G.] Genus navigii (inquit Festus) latum magis quam altum: a latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua Stlatum, pro Latum, Stlitem, pro Litem dicebant antiqui: qui dictionibus ab l incipientibus, s & t litteras præponere solebant: ut etiam Quintil. docet lib. 1. cap. 4. de Grammatica, sive de litteris & earum potestate. V. Festum, & Gell. 19. cap. ult. Auson. Epist. 22. 23.

Phaselis, lintribus, stlatis, rate,
Turnim & Garumnam permeat.

Stlatārius, a, um. Adj. Quod mari portatum est, quasi stlata advectum. Petron. cap. 108. Bellum stlatarium, i. e. Navale. Juven. 7. Sat. 134.

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Stlatariam purpuram alii intelligunt Vestem purpuream latam & amplam: ut sit Latus clavus, seu vestis senatoria. [Illecebrosa, ut vult Schol. vet. quem omnino V.

Stlatarius, vel **Stlactarius**, i. m. [ἐξηγούμενος, Gl. L. G.] Qui stlata vehit: sicut a Scapha, Scapharius. [Sed Græca vox Lat. Gloss. in Græcolat. exp. Adulator, Ambitiosus, quasi a Stlataria purpura.

Stlembus, i. m. Gravis & tardus. Lucilius,

— Apulidæ pedibus stlembum. dixit, cum refert equum pigrum & tardum. Festus.

Stlinquadrum, Σκληρὸν, αὐστηρὸν, Gloss. Latinogræc.

Stlipes, Δικαίαρχαι. Ibid. [An Stlites? Neutrum satis intelligo.

Stludio, Χαμαίκλιον. ibid. [ἴσως Χαμαίκλιον.

Stlopus, i. m. Sonus qui ex inflatione buccarum erumpit. Pers. 5. Sat. 13.

Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii scribunt Sclopo. q. V.

S T O

Sto, stĕti, stātum, [ἵστημι, Gl. L. G. & G. L.] stāre. In se, sua mole consistere, cui opponitur Sedere. Plaut. Capt. prol. 1.

Hos, quos videtis stare hic captivos duos,
Illi qui stant, hi stant hic ambo, non sedent.

Sta illico. G. hem! Ter. Phorm. 1. 4. 18.

Stant adversis vestigiis contra nostra vestigia Antipodes. Cic. 4. Acad. 123.

Ad undam stare. Virg. 4. Georg. 355.

Ad curiam. Cic. 2. in Catil. 5. Hos, quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos etiam in Senatum venire, qui nitent unguentis, qui fulgent purpura, &c.

Ad cyathum stare, Stantem ministrare. V. cyathus.

Ad Senatum in Capitolio. Cic. 4. Acad. 137.

Ad verbera stare. Ovid. 1. Amor. 6. 19.

In æquo alicui stare, Consistere, Æqualem esse. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29. Quod infra deos sumus, quod non in æquo illis sumus, quod non in æquo illis stetimus.

Animis stare, Animum non abjicere. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis: ut videmur, bonis utimur, speramus.

Animo stare, & Desipere, contraria. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Ante pedes alicujus stare, Coram aliquo. Virg. 9. Æn. 381.

Ante oculos nostros stetit. Ovid. 1. Amor. 5. 17.

Stare circum, pro Circumstare. Virg. 10. Ecl. 16.

In conspectu stare. Liv. 27.

Contra. Virgil. 5. Æn. 477.

Dixit & adversi contra stetit ora juvenci.

In judicio stare. *Estre en jugement.* H. St.

Juxta aliquem stare. Stat. 11. Theb. 618.

Pariter stare. Ovid. 4. de Pont. 9. 107.

Stant mihi cum domina prælia dura mea. Propert. lib. 3. 5. 2. i. e. Non exercemus prælia. [Immo Exercemus. Sed Broeckh. mavult Sunt. Cui est Eleg. 3. v. 24. Malim Stent. i. e. Decreta, stata sint.

Pretium stat merci. Plaut. Milit. 3. 1. 130.

Procul stare. Tibul. 1. 6. 42.

Propius stare. Hor. de Arte Poet. 361.

Sanguis stetit, Substitit hæmorrhagia. Plin. Epist. 154.

Suppliciter stabat. Hor. 1. Serm. 8. 32.

Stare de inanimatis etiam dicitur, ut navis, flumen, currus, sol quoque & luna stare dicuntur. Plaut. Amph. 1. 1. 120.

Neque se luna quoquam motat, statque uti exorta est semel. Al. Atque. Paulo post
Ita statim stant signa, neque nox quoquam concedit die. Virg 8. Æn. 233.
Stabat acuta silex. Stat. 12. Theb. 415.
— flentes stabant ad flumina silvæ.

Ager stat sentibus, apud Cæcilium, pro Horret.

Fabula dicitur ſtare. Ter. in prol. Hec. 15.

Partim ſum earum exactus, partim vix ſteti. Ubi Donatus, Agitur fabula quum recitatur: ſtat quum placet. Hor. 2. Epiſt. 1. 76.

Securus cadat, an recto ſtet fabula talo.

Mare placidum ſtat ventis. Virg. 2. Ecl. 25.

Mens ſtetit in dubio. Lucan. lib. 7. 246.

Nox ſtetit ante oculos meos. Ovid. 3. Amor. 5. 45.

Stare, In ſententia manere. Cic. ad Brut. 10. Qui ſi ſteterit idem, mihique paruerit, &c. conf. infra.

Conditionibus & conventis ſtare. Cic. 7. Att. 15. Omnes cupiebant Cæſarem ſtare, abductis præſidiis, conditionibus his, quas tuliſſet.

Conventis ſtare. Cic. 3. Off. 95. Facere promiſſa, ſtare conventis, reddere depoſita: commutata utilitate fiunt inhoneſta.

Decreto Senatus ſtare, pro Obedire, & non provocare. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12.

Fides parum ſtat apud eum. Plaut. Pſeud. 1. 5. 62.

In fide ſtare, Perſiſtere. Cic. pro Rabir. 28. At ſi fides Saturnino data eſt, quod abs te ſæpiſſime dicitur, non eam [illegible] Rabirius, ſed C. Marius dedit, idemque violavit, ſi in fide non ſtetit.

Ad finem ſtare, Durare uſque ad extremum. Ovid. 2. Amor. 6. 14.

Firmum ſtare, Non moveri ſententia, conſtantem eſſe. Livius 22. 9. Reſiſtes autem adverſus famam, rumoreſque hominum, ſi ſatis firmus ſteteris.

Eo quod judicatum eſt ſtare. Cic. 2. de Finib. 47. Nec enim ſatis eſt judicare quid faciendum, non faciendumve ſit: ſed ſtare etiam oportet eo, quod ſit judicatum. i. e. Obtemperare, aſſentiri, fidem habere, hærere, vel perſiſtere.

In eo quod oſtenderis, ſtes. Cic. 2. Att. 4. Si in eo, quod oſtenderat, non ſtat, mihi maxime placeat, ea quæ male empta ſunt reddi.

Judicio alicujus ſtare, pro Ejus judicio adhærere, obtemperare, aſſentiri. Cic 8. Att. 4. Dionyſius quidem tuus potius, quam noſter, cujus ego cum ſatis cognoſſem mores. tuo tamen potius ſtabam judicio, quam meo, &c. Idem 2. Tuſc. 35. Stabam judicio multitudinis.

Judicata re ſtare. Cic. pro Flacc. 65. Re judicata ſtari oſtendit placere.

Pacto ſtare. Liv. 9. 11. pr. Quin tu, Spuri Poſtumi, ſi deos eſſe cenſes, aut omnia irrita facis, aut pacto ſtas?

Promiſſis ſtare. Cic. 1. Off. 32. Jam illis ſtandum non eſſe quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiſerit?

Sententia ſtat, pro Immobile & fixum eſt. Ter. Eun. 2. 1. 18. Vide quid agas. PH. ſtat ſententia.

Cum Abl. Plaut. Curc. 2. 1. 35.

Quod eis reſpondi, ea omnes ſtant ſententia. Liv. 34. conf. Stat, Certum eſt, infra.

In eadem ſententia ſtare. Liv. 4. 44.

Stare & Fugere, contraria. Cic. 2. Tuſc. 54. Abjecto ſcuto fugiat quantum poſſit, ob eamque cauſam pereat nonnunquam, etiam integro corpore, quum ei qui ſteterit, nihil tale evenerit.

Acies ſtat. Quintil. lib. 6. cap. 4. De altercatione. Lucan. lib. 7. 216.

— ſtetit ordine certo Infelix acies.

In acie ſtare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, mi Cicero, quod adhuc feciſti, idem præſta, ut vigilanter nervoſeque nos, qui ſtamus in acie, ſubornes.

A me ſtat. V. in A præpoſitione, A me ſtat.

Vide in ſeq. Stare a mendacio. Sic dicitur Stare a partibus alicujus. H. St.

A cauſa bonorum ſtare. Cic. de Clar. Orat. 273. Talis Trib. pleb. fuit, ut nemo, contra civium perditorum popularem turbulentamque dementiam, a Senatu, & a bonorum cauſa ſteterit conſtantius?

Ab adverſariis ſtare. Cic. 1. de Invent. 81. Ego horum unumquodque in reprehenſione, aut non eſſe ſignum, aut parum magnum eſſe, aut a ſe potius, quam ab adverſariis ſtare.

Stare cum Adverbio per locum ſignificante, ut Hac, Illac, Qua, &c. Ovid. 1. de Pont. 1. 12.

Qua ſteterant artes, pars vacat illa tibi. [Supple Parte.

Contra aliquem ſtare. Virg. 5. Æn. 414.

Hic magnum Alciden contra ſtetit.

Contra ſtudium alicujus. Cic. de Clar. Orat. 128. Quum is contra populi ſtudium ſtetiſſet.

Contra aſpera tela ſtetimus. Virg. 11. Æn. 282.

Contra verum a mendacio ſtare. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus in controverſiis, quum ſæpe a mendacio contra verum ſtare homines conſueſcerent, dicendi aſſiduitas abluit audaciam.

Cum aliquo ſtare, pro Partes ejus ſequi, & ei favere. Ter. Phorm. 1. 2. 39. In ejus parte ſtamus, pro quo facimus, inquit Donatus. Liv 26. 41. Quid igitur minus conveniat, milites, quam quum aliæ ſuper alias clades cumularentur, ac dii prope ipſi cum An[illegible]ibale ſtarent, &c. Cic 4. de Finib. 45. Mihi autem æquius videbatur, Zenonem cum Polemone diſceptantem, a communibus vitiis progredientem videre, ubi primum inſiſteret, & unde cauſa controverſiæ naſceretur: non ſtantem cum his, qui ne dicerent quidem ſua ſumma bona a natura profecta. Idem 2 de Invent. 142. Quemadmodum ei dicebamus, qui a ſcripto diceret, hoc fore utiliſſimum, ſi quid de æquitate ea, quæ cum adverſario ſtaret, derogaſſet: ſic huic, &c.

Loco ſtare. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 42. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo, quo ſtabant, loco receſſerunt. Virg. 3. Georg. 84.

— tum ſi qua ſonum procul arma dedere,
Stare loco neſcit. Lucan. lib. 1. 144. — ſed neſcia virtus
Stare loco.

Pro aliquo ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Pro Juba atque Afris inimiciſſimis Pop. Rom. ſtetiſſe. Liv. 38.

Ratio & fortuna cum aliquo ſtat, Quum quid jure facit, & fortuna arridente. Liv. 5.

Auctore certo ſtare. Liv. 8. 40. Nec quiſquam æqualis temporibus illis ſcriptor exſtat, quo ſatis certo auctore ſtetur. Hujus formæ eſt illud Quintil. lib. 7. cap. 1. Verbis ne legis ſtandum ſit, an voluntate.

Conſilio alicujus ſtare. Liv. 7.

Jurejurando alicujus ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 6.

Memoria ſtare eos dicit Seneca, qui nihil habent præter memoriam, Epiſt. 33. Viro captare floſculos turpe eſt, & fulcire ſe notiſſimis & pauciſſimis vocibus, & memoria ſtare.

Opinione alicujus ſtare. Cic pro Cluent. 96. Et ſi uterque Cenſor Cenſoris opinione ſtandum putavit, quid eſt quamobrem quiſquam noſtrûm Cenſorias ſubſcriptiones omnes fixas, & in perpetuum ratas putet eſſe oportere?

Verbis legis ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Voluntate ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Per me ſtat, per te, per illum, quo minus id fiat, Quum ego, aut tu, aut ille cauſa ſumus, ne quid fiat. Plin. lib. 18. cap. 28. Non ſtat per me, quo minus cælum intelligas, & cæleſtia ſcias. Quintil. lib. 3. cap. 8. Non per me ſtetit, ſed per illa. Ter. And. 4. 2. 16.

Si poterit fieri, ut ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quo minus hæ fierent nuptiæ, volo.

Si per eum non ſtetit parere defuncti voluntati. i. e. Quin pareretur, &c. Scævol. in l. Pater. §. Tuſculanus. D. de legat. 3.

Stat, Conſtat, & in pretio eſt. Liv. 23. 30. Multorumque ſanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria ſtetit. Gellius, Magno ei ſtet ea nocte abſentem fuiſſe. Quintil. Decl. 13. Quanti ſteterit mihi quod ſemel impetrata non feci. Plin. Epiſt. 155.

Morte ſtetit. Paterc. lib. 2. 64. Utrique vindicta libertatis morte ſtetit. *Leur couſta la mort, leur couſta la vie.*

Pretio magno ſtare, Conſtare magno pretio. Hor. 1. Serm. 2. 122.

Stat illi res centum talentis. Liv. 34. 50.

Stare, Poſitum eſſe: & cum In conſtruitur. Virg. 1. Æn. 650.

Omnis in Aſcanio cari ſtat cura parentis. Aliter Sil. 17. 401.
In ducibus ſtabat ſpes & victoria ſolis.

Aliquando ſine præpoſitione In. Plaut. Capt. 3. 5. 82.

Periculum vitæ meæ tuo ſtat periculo.

Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cic. 1. de Legib. 2. Multaque alia multis locis diutius commemoratione manent, quam natura ſtare potuerunt. Virg. 2. Æn. 56.

Trojaque nunc ſtares, Priamique arx alta maneres.

Ad eam diem ſtetit civitas illa Lycurgi legibus, Subſtitit. Liv. 39. 33.

Fide ſtare. Liv. 23. 48 Niſi fide ſtaret reſp. opibus non ſtaturam.

Fiducia belli ſtetit auxiliis Palladis. Virg. 2. Æn. 163.

Gratia facti. Virg. 4. Æn. 539.

Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti.

Imperium puero ſtetit Liv.

Inſtitutis alicujus ſervandis ſtare dicitur urbs. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis temperandiſque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis, &c.

Jus exemplis ſtat. Liv. 27.

Loco meliore ſtare, per translationem. Cic. in Salluſt. 6. At quanto meliore loco Reſp. ſtaret, ſi tu par ac ſimilis ſceleſtorum civium, una cum illis annumeratus eſſes.

Ordine ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1. Nec mihi videntur errare, qui ipſam rerum naturam ſtare ordine putaverunt.

Per aliquem ſtare, pro Manere in ſtatu. Cic. 13. Fam. 30. Quam partem in Rep. cauſamque defenderim, per quos homines ordineſque ſteterim, quibuſque munitus fuerim, non ignorabas.

Statu eodem ſtare. Cic. 2. Off. 3. Atque utinam Reſp. ſtetiſſet, quo cœperat, ſtatu. Liv. 21. 62.

Vi ſua ſtare. Ovid 6. Faſt. 299.

Stat vi terra ſua, vi ſtando Veſta vocatur.

Stare, pro Dignitatem & auctoritatem ſuam retinere. Cic. 1. Fam. 4. Ad x v i Cal. Febr. quum in Senatu pulcherrime ſtaremus, quod jam illam ſententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus, &c. Idem 6. Fam. 6. Quum me ex Rep. expuliſſent ii, qui illam cadere poſſe, ſtante me, non putaverunt, memini me, &c.

Stat, Certum eſt, decretum eſt, in animo fixum eſt. Virg. 2. Æn. 750.

Stat caſus renovare omnes, omnemque reverti
Per Trojam. Idem 12. Æn. 678.
Stat conferre manum Æneæ. [Additur ſæpe Mihi. conf. Sententia ſtat.

Non adhuc ſtat, pro Non conſtat, certum, vel deliberatum eſt. Cic. 3. Att. 13. Hinc ſi aliquid a comitiis audierimus, nos in Aſiam convertemus, neque adhuc ſtabat, quo potiſſimum: ſed ſcies.

Stet illud nobis, pro Certum & deliberatum ſit. Cic. 9. Fam. 2. Sed hæc tu melius: modo ſtet nobis illud, una vivere in ſtudiis noſtris, a quibus antea delectationem modo petebamus, nunc vero etiam ſalutem.

Statur, Imperſonale. Plaut. Pſeud. 1. 5. 42.

Salve. quid agitur? P. ſtatur hic ad hunc modum. Ter. Eun. 2. 2. 40. pro Quid agis? ſto, inquit Donatus.

Penultimam in Steterunt corripuit Virg. 2. Æn. 474.

Obſtupui ſteteruntque comæ.

Gerund. Virg. 5. Æn. 384.

Quæ finis ſtandi?

Standum eſt epiſtolis Domitiani. Plin. lib. 10. cap. 62.

STANS, antis. Partic. [ἱςὼς] Cic. 2. in Catil. 2. Quod incolumes cives, quod ſtantem urbem reliquit, quanto tandem illum mærore afflictum eſſe & profligatum putatis?

Anni ſtantes in limine vitæ. Stat. 2. Silv. 1. 38.

Freta ſtantia, Quieta. Ovid. 7. Met. 201.

Oculi ſtantes, Exſtantes vel immobiles. Ovid. 6. Faſt. 133.

Grande caput, ſtantes oculi, roſtra apta rapinæ. Deſcribit Striges.

Paludes ſtantes. Hor. 3. Carm. 27. 9.

Vina ſtantia gelu. Ovid. 4. de Pont. 7. 8.

Stans pede in uno. Hor. 1. Serm. 4. 9.

— in hora ſæpe ducentos,
Ut magnum, verſus dictabat, ſtans pede in uno.

i. e. Temporis momento Lucilius vena facili plurimos verſus effundebat. Nam uno pede qui ſtat, adverſarium ſe nullum, vel non fortem habere credit. Cum enim uno pede nos ſuſtinentes pendeamus & vacillemus, ſecurus eſſe videtur, adverſariique vires contemnere, qui ſeſe non utroque pede firmat ſtabiliter: unde & Omni pede ſtandum Quintilianus uſurpat, pro Omni contentione totiſque viribus. Ex Turneb. Adverſ. 7. 19.

STĂTŪRUS, a, um. aliud Partic. [στήσων] Plin. lib. 25. cap. 13. Anaxilaus auctor eſt, mammas a virginitate illitas, ſemper ſtaturas.

Hinc acies ſtatura ducum. Stat. 2. Theb. 566.

STĂTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἀποπεπηγμένος] Firmus. Plin. lib. 18. cap. 29. Jam primum hanc injuriam omnibus annis accidere non poſſe propter ſtatos ſiderum curſus. Idem lib. 2. cap. 13. [A Siſto, puto, non a Sto eſſe.

Dies ſtatus cum hoſte vocatur, Qui judicii cauſa eſt conſtitutus cum peregrino. Ejus enim generis ab antiquis appellabantur, quod erant pari jure cum pop. Rom. atque hoſtire ponebatur pro æquare. Plaut. in Curcul. 1. 1. 5.

Si

Si ſtatus condictus cum hoſte intercedit dies,
Tamen eſt eundum, quo imperant, ingratiis. Feſtus. Cic. 1. Offic. 37. Indicant XII Tab Aut ſtatus dies cum hoſte.
Dies ſtatus. Plin. 9. Epiſt. 39. ad Muſtium, Ædes, vetus ſane, & anguſta, quum ſit alioqui ſtato die frequentiſſima. i. e. Feſto die. Plin. lib. 10. cap. 29.
Febris ſtata. V. FEBRIS.
Forma ſtata, ea antiquis dicebatur, Quæ a nimiæ pulchritudinis periculo, & a ſummo deformitatis odio vacat, velut forma quædam media. Uſus eſt Ennius in Menalippa, ubi eas fere feminas ait incolumi pudicitia eſſe, quæ ſtata forma forent. Refert Gell. lib. 5. cap. 11.
Lux ſtata. Stat. 5. Theb. 476.
Reditus ſtati. Plin. 5. Epiſt. 14. Idem Statum reditum vocat, 3. Epiſt. 19. ad Calviſium, Conſtant campis, vineis, ſilvis, quæ materiam, & ex ea reditum, ſicut modicum, ita ſtatum præſtant.
Sacra ſtata. Ovid. 1. Faſt. 660.
Sacrificium ſolenne & ſtatum. Cic. 1. Tuſc. 113. Quum enim illam ad ſolenne & ſtatum ſacrificium curru vehi jus eſſet, ſatis longe ab oppido ad fanum, &c. Sic Liv. 23. 35. Et 40. 4.
Sacrificia ſtata ſunt, quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam ſcribit de L. Veturio, De ſacrilegio commiſſo cum ei equum ademit; quod tu, quod in te fuit, ſacra ſtata, ſolennia, capite ſancta, deſeruiſti. Feſtus.
Tempeſtates. Plin. 2. 39.
Tempora. Lucan. 10. 240.
Tempus ſtatum. Plin. lib. 9. cap. 23.
STATA MATER, Veſta dicta eſt, ut Græcis Ἑστία. Feſtus, Statæ matris ſimulacrum in foro colebatur, poſtquam id colluſtravit, ne lapides igne corrumperentur, qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore, magna pars populi in ſuos quiſque vicos retulerunt ejus Deæ cultum. Scalig. Poſtquam id Cœlius ſtravit.
STĂTUS, ûs. m. [κατάστασις, Gl. L. G. & G. L. τύχη, L. G.] propriè Actus ſtandi. Gell. lib. 2. cap. 1. Stare ſolitus Socrates dicitur, pertinaci ſtatu, perdius atque pernox.
Status, Habitus. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Ter. Eun. 3. 5. 50.
Tum equidem iſtuc os tuum impudens videre nimium vellem,
Qui eſſet ſtatus, flabellum tenere te, aſinum tantum. Cic. 3. de Fin. 56. Per ſe ut quidem habitus oris & vultus, ut ſtatus & motus, in quibus ſunt præponenda quædam & rejicienda. Idem in Brut. 59. Motu ſic utetur, ut nihil ſuperſit in geſtu. Status erectus, & celſus, rarus inceſſus, nec ita longus.
Sic Cicero & in Officiis Status & motus corporis. Lact. lib. 3. In terram procumbere ne, ſi velimus, quidem poſſumus: quorum ſtatus rectus eſt. H. St. Locum Cic. hunc, puto, intelligi voluit 1. Off. 128. Status, inceſſus, ſeſſio, accubatio, vultus, oculi, manuum motus, teneant illud decorum. Lactantii habentur verba lib. 3. cap. 10. extr. conf. eundem 7. 9. 11. edit. Cellar. Apud Ter. Status pro Poſitura qualicunque corporis poni videtur, ut apud Nepotem in Chabr. pr. conf. Cic. in 3. Verr. 57. ubi in Pediani Comment. vocabula Figura & Status male a librariis permutata puto.
Status ſtatuæ. Cic. 6. Att. 1. Quam ſtatuam eſſe ejuſdem, ſtatus, amictus, annulus, imago ipſa declarat. conf. Nepot. l. c.
Status bruti animalis. Columel. lib. 7. cap. 9.
Mediocris ſtatus ſermonis. V. MEDIOCRIS.
Statum animi pellere ictu. V. ICO, icis.
Indecorus ſtatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Minax ſtatus, Habitus aut geſtus minax. Hor. 3. Carm. 4. 54.
Status pro Fortunæ conditione, ordine, loco, caſuque: variis verbis jungitur.
Rerum mearum ſtatus. Ovid. 7. Met. 507.
Amplus ſtatus. V. AMPLUS.
Baſilicus ſtatus. V. Baſilicus, in BASILICA.
Incolumis ſtatus. V. INCOLUMIS.
Amittere ſtatum vitæ. Cic. 10. Att. 4. Non enim quam dignitatem, quos honores, quem vitæ ſtatum amiſerim, cogito: ſed quid conſecutus ſim, quid præſtiterim, qua in laude vixerim.
Collocare aliquem Reip. ſtatum. Cic. ad Brut. 16. Qua nobis auctoritate opus eſt ad collocandum aliquem Reip. ſtatum.
Collocare in ſtatu ampliſſimo. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Quum nobis facultatem fortuna dediſſet, iniquum erat in eorum ſupplicio conſumere, quos eadem fortuna paulo ante in ampliſſimo ſtatu collocarat.
Concidere ex amplo ſtatu. Cic. 3. Att. 10. Ecquis unquam ex tam amplo ſtatu, in tam bona cauſa, tantis facultatibus ingenii, conſilii, gratiæ, tantis præſidiis bonorum omnium concidit?
Conſiſtere in aliquo ſtatu. Cic. Quod ſi (ut ſpero) victis hoſtibus noſtris veneritis, auctoritate veſtra Reſpub. exſurget, & in aliquo ſtatu conſiſtet.
Convellere aliquem de ſtatu. Cic. 8. Att. 23. Quæ me convellerunt de priſtino ſtatu, jam tamen, ut ante ad te ſcripſi, labantem.
Convellere Reip. ſtatum. Cic. in Piſon. 4. Ego adoleſcentes bonos & fortes, ſed uſos ea conditione fortunæ, ut ſi eſſent magiſtratus adepti Reip. ſtatum convulſuri viderentur, meis inimicitiis, nulla Senatus mala gratia, comitiorum ratione privavi.
Declinare de ſtatu ſuo. Cic. de Provinc. Conſul. 41. Quamvis excipere fortunam, ſubire vim atque injuriam malui, quam aut a veſtris ſanctiſſimis mentibus diffidere, aut de meo ſtatu declinare.
Deducere aliquem de ſtatu vitæ ſuæ. Cic. 4. Verr. 10. Fecerunt etiam ut me, cujus fidem, continentiamque cognoverant, prope de vitæ meæ ſtatu, dolore ac lacrimis ſuis deducerent: ut ego iſtum accuſarem, a quo mea longiſſime ratio, voluntaſque abhorrebat.
Dejicere adverſarium de ſtatu. Cic. in Orat. 129. Quo genere nos mediocres, aut multo etiam minus, ſed magno ſemper uſi impetu, ſæpe adverſarios de ſtatu omni dejecimus. V. DEJICIO.
Deterrere aliquem de ſtatu ſuo. Cic. 11. Fam. 11. Malevolentiæ hominum in me, ſi poteris, occurres, ſi non poteris, hoc conſolabere, quod me de ſtatu meo nullis contumeliis deterrere poſſunt.
Dimovere de, vel ex ſtatu. Cic. pro Cæcin. 42. Non ea ſola vis eſt, quæ ad corpus noſtrum, vitamque pervenit: ſed etiam multo major ea, quæ, periculo mortis injecto, formidine animi perterritum, loco ſæpe, & certo de ſtatu dimovet. Idem in Parad. 1. Mentem ex ſua ſede & ſtatu dimovet.
Figere & fundare ſtatum Reip. Cic. 1. Att. 13. Reip. ſtatum illum, quem tu meo conſilio, ego divino confirmatum putabam, qui bonorum omnium conjunctione & auctoritate Conſulatus mei fixus & fundatus videbatur, niſi quis nos deus reſpexerit, elapſum eſſe ſcito de manibus uno hoc judicio.
Manere ſuo ſtatu. V. MANEO.
Obtinere eundem vitæ ſtatum. Cic pro Corn. Balb. 18. Si, quo quiſque loco noſtrûm eſt, Judices, natus: aut ſi, in qua fortuna eſt naſcendi initio conſtitutus, hunc vitæ ſtatum uſque ad ſenectutem obtinere debet.
Pervenit in hunc ſtatum Reſpub. Cic 9 Att. 8. Quorum artificiis effectum eſt ut Reſp. in hunc ſtatum perveniret.
Redire in antiquum ſtatum. Celſ lib. 6. cap. 6. de Oculor. morbis.
Reſtituere provinciam in antiquum ſtatum. Cic. 2. Verr. 13. Jam vero omnium vitiorum ſuorum plurima & maxima conſtituit monumenta, & indicia in provincia Sicilia: quam iſte per triennium ita vexavit, ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.
Retinere ſtatum. Cic. de Aruſp. Reſp 61. Hunc ſtatum, qui nunc eſt, qualiſcunque eſt, nulla alia re, niſi concordia retinere poſſumus.
Revertitur nunquam in antiquum ſtatum fractum femur. Celſ. lib. 8. cap. 10. §. 5. extr.
Tenere ſtatum ſuum. Cic. 4. Fam. 9. Quod honeſto otio tenueris & ſtatum & famam dignitatis tuæ.
Tueri ſtatum ſuum. Cic. 9. Fam. 16. Ego me non putem tueri ſtatum meum ſic poſſe, ut neque offendam animum cujuſquam, nec frangam dignitatem meam.
Status [στάσις] apud Rhetores dicitur, In quo cauſa maxime vertitur. Quintil. lib. 3. cap. 6. Status eſt quod ex prima conflictione naſcitur. Exempli cauſa, Intentio eſt, feciſti homicidium, Depulſio eſt, non feci. Quæſtio an fecerit. Hinc conſtitutio conjecturalis, quæ & ſtatus dicitur. Cic. in Topic. 93. Refutatio accuſationis, in qua eſt depulſio criminis, Græce στάσις dicitur, Latine ſtatus appelletur: in quo primo inſiſtit, quaſi ad repugnandum congreſſa, defenſio.
Conjecturalis ſtatus. Quintil. 3. 6. V. CONJECTURA.
Legalis ſtatus. Quintil. lib. 3. 6.
Ratiocinativus ſtatus, i. e. Syllogiſmus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Conſtituere ſtatum. Quintil. ibid. V. CONSTITUO.
Facere ſtatum. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Status, pro Ordine. Seneca de Benefic. Quicquid maxime neceſſarium erat, in primum ſtatum conjeci: nunc ſi quid effugit, recolligo.
Status, ex quibus omne genus controverſiarum de agris exoritur, octo omnino ſunt: Injectivus, expoſitivus, ſubjectivus, recuperativus, aſſumptivus, initialis, materialis, effectivus. Injectivus ergo ſtatus eſt generalis, nam ſive de poſſeſſione, ſive de fine controverſia naſcatur, per hoc repetitio juſta injuſtaque injicitur. Expoſitivus eſt ſtatus controverſiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonſtratione, & partium magis exigit narrationem, per quam exponendum ſit, quo ſint genere terminandæ, aut perſuadendum judici, etiam ſi loci natura finitimam exhibeat ſimilitudinem. Subjectivus ſtatus eſt, cum relinquitur ſtatus generalis, & alio quolibet ſtatu controverſia defenditur. Recuperativus eſt ſtatus, quoties non a triſinio, aut quadrifinio, ſed ex quolibet finis loco incipientis termini recturam dirigit, & per inceſſum definitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut ſolum aufert, & ejus loco redditur. Aſſumptivus primæ controverſiæ ſtatus, qui eſt de poſitione terminorum, in rigorem aut in finem tranſcendit. Initialis controverſiæ ſtatus de rigore pertinens ad materiam, tranſcendit in controverſiam, quæ eſt loco tertio: de fine ſtatus materialis non conditionem mutat, neque materiam efficit. Materialis ſtatus eſt, ex quo omnes controverſiæ incipiunt de loco duntaxat. Nam tranſcendentiam non habet de hoc effectivus. ſed, dum conſummatus fuerit, naſcitur. Effectivus eſt, cum de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium advocationes inſtituunt. Ex Aggeno de Limitibus agrorum, ubi de Controverſiis agrorum, p. 63. Goeſ.
STATULĪBER, ĕri. m. [ἐλεύθερος χρόνῳ κατὰ διαθήκην ἀφεθείς, Gl. L. G.] ſic una voce ſcribitur apud Feſtum, Qui teſtamento certa conditione propoſita, jubetur eſſe liber. Et ſi per heredem eſt, quo minus ſtatuliber præſtare poſſit, quod præſtare debet, nihilominus liber eſſe videtur. Feſtus. Ulpian. tit. 2. ejus libri qui eſt inſcriptus. Tituli ex corpore Ulpian. Qui ſub conditione teſtamento liber eſſe juſſus eſt, ſtatuliber appellatur. Statuliber quamdiu pendet conditio ſervus heredis eſt.
STATULIBĔRA, æ. f. [ἐπικινδύνῳ τῇ ἐλευθερίᾳ, Gl. L. G.] Ulpian. Dig. 40. t. 7. l. 6. Si ſtatulibera ſerva pœnæ facta ſit.
STĀTIO, ōnis. f. [στάσις, ἡ κατοικησις, Gl. G. L. ταῦθμός, συνεδρία, καὶ παρεδρία, σταθμός, L. G.] Ipſe ſtandi actus. Lucret. lib. 4. 398.
Qua vehimur navi, fertur, cum ſtare putatur,
Quæ manet in ſtatione, ea præter creditur ire.
Statio, Locus, in quo naves, aut milites, aut homines, aut jumenta, tuto ad tempus ſtant: vel in quo frequenter conſiſtitur. Plaut. Milit. 5. 9. 12.
Namque in ſtatione ſtat ſenex. al. Statu.
Comitiaria ſtatio. V. COMITIA.
Gratiſſima ſtatio mergis. Virg. 5. Æn. 128.
Mortalis ſtatio. Paterc. lib. 2. ſub fin. Quicquid nominum hanc Rom. imperii molem in ampliſſimum terrarum orbis faſtigium extulit, voce publica voce obteſtor atque precor, cuſtodite, ſervate, protegite hunc ſtatum, hanc pacem; eique functo longiſſima ſtatione mortali, deſtinate ſucceſſores quam ſeriſſimos. Ei, h. e. Tiberio. [Ordo eſt, Eique mortali, functo longiſſ. ſtatione.
Publica ſtatio mihi clauſa eſt. Ovid. 3. Triſt. 1. 79.
Peracta ſtatio. Lucan. lib. 1. 45. — quum ſtatione peracta
Aſtra petes ſerus. Poſt cuſtoditum in terris imperium aſcendes ad ſuperos. Abſoluta gubernatione imperii tui in hac vita, in qua velut in ſtatione verſatur homo. Neronem alloquitur.
Statio, tagma militare, plerumque unius cohortis, pro caſtris ad cuſtodiam conſtitutæ in armis. Curtius, Cognitum id per exploratores, qui ſtationes hoſtium fuerant ingreſſi. Virg. 9. Æn. 222.
— illi
Succedunt, ſervantque vices: ſtatione relicta,
Ipſe comes Niſo graditur.

Agere

Agere ſtationem. Tacit. 1. Hiſt. 28.
Diſponere ſtationem. Cæſ. 8. Bell. Gall. 12.
Educere ſtationem. Liv. lib. 1.
Habere ſtationes diſpoſitas. Cæſ. 5. de Bell. Gall. 16. extr.
Relicta portæ ſtatione. Stat. 11. Theb. 240.
Subducere ſtationes, Abducere. Liv. 22. 42. pr.
Eſſe in ſtatione pro caſtris collocatos. Cæſ. 5. de Bell. Gall. 15.
Tueri vigili muros ſtatione. Claud. 2. in Ruf. 59. [Uſi ſunt & Græci Juniores. Gloſſ. Græcolat. Στατίων, Stacio.

Statio, [ὅρμος Gl. L. G.] Locus navibus in anchoris retinendis natura idoneus, deterior tamen portu. Virg. 2. Æn. 23.
Inſula dives opum, Priami dum regna manebant;
Nunc tantum ſinus & ſtatio male fida carinis. Cic. 12. Fam. 15.
Tantum enim abfuit ut illorum præſidio noſtram firmaremus claſſem, ut etiam a Rhodiis, urbe, portu, ſtatione, quæ extra urbem eſt, commeatu, aqua denique prohiberentur noſtri milites.
Tutiſſima ſtatio nautis. Virg. 4. Georg. 421.
Habeo ſtationem, ὁρμῶ, ἐπὶ λιμένος. Gloſſ. Græcolat. [Quia in anchoris ſtabant. Nonnunquam eſt ipſa claſſis. V. Liv. 37. 45. pr.
Manere in ſtatione, i. e. Portu. Lucret. lib. 4. 397. V. ſupra.
Recepi ejectum fluctibus tuta ſtatione. Ovid. 7. Epiſt. 89.

Statio, Officina, in quam multi conveniunt, ut de aliqua re decernatur, & jus dicatur. Gell. lib. 13. cap. 13. pr. Quæſitum eſſe memini, in pleriſque Romæ ſtationibus jus publice docentium, &c. Juven. 11. Sat. 4.
— omnis
Convictus, thermæ, ſtationes, omne theatrum. Perottus.
Stationes interdum ſunt Loca publica, in quæ poſt negotia ſolent cives convenire confabulandi, vel potius deſidendi gratia. Plin. 1. Epiſt. 13. ad Senecionem, Plerique in ſtationibus ſedent, tempuſque audiendis fabulis conterunt. Idem 2. Epiſt. 9. ad Apollinarem, Itaque prehenſo amicos, ſupplico, ambio, domos, ſtationeſque circumeo: quantumque vel auctoritate vel gratia valeam, precibus experior.
Stationes municipiorum quaſdam fuiſſe in foro Romano auctor eſt Victor in deſcribenda fori Romani regione, quas ſignificare poeta Satyricus 11. Sat. 4. videtur his verbis,
— ſtationes, omne theatrum. De Rutulo. Sed & Plin. lib. 16. 44. de loto in Vulcanali poſita, Radices, ait, ejus in forum uſque Cæſaris, per ſtationes municipiorum, penetrant.

Statiuncŭla, æ. f. dimin. [στατίδιον] Parva ſtatio.

Stationālis, e. Adj. Firmiter ſtans. Plin. de Sideribus lib. 2. cap. 15. Eadem ſtationalis, ſenis menſibus commoratur in ſignis, alioqui bimeſtris: quum ceteræ utraque ſtatione quaternos menſes non impleant.

Stationārius, a, um. Adj. & **Stationarius**, i. m. [φύλαξ] Stationarii milites dicuntur, Quibus, cuſtodiæ, aut præſidii gratia, ſtatio aſſignata eſt; item Qui in urbibus aut provinciis tenentur, ad populorum quietem tuendam. Perottus. Ulpian. in l. 1. §. Hoc autem. D. De fugitivis, Qua declaratur & Præſides, & Magiſtratus, & milites ſtationarios dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. Paul. in l. 4. eodem titulo, Limenarchæ & ſtationarii fugitivos deprehenſos in cuſtodiam retinent.
Stationarii tabelliones, Qui in ſtationibus, cum ſubadjuvis miniſtriſque ſuis, morabantur & inſtrumentis ſubſcribebant, quos Juſtinianus in Novella 44. συμβολαιογράφους, appellat, id eſt contractuum ſcribas, qui & tabularii, & tabelliones dicuntur. Alciatus cap. 19. lib. 6. Parerg.

Statīvus, a, um. Adj. [στάσιμος, Gl. G. L.] ut Caſtra ſtativa. Cæſ. 3. Bell. Civil. 30. Cic. 7. Verr. 29. Iſte novo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracuſarum loco, ſtativa ſibi caſtra faciebat.
Præſidium. Idem 12. Philip. 24. Hæc vigilia, hæc cuſtodia, hoc præſidium ſtativum.
Feriæ ſtativæ, Solemnes, in certum diem conſtitutæ. Macrob. Saturn. 1. 6.
Aquæ ſtativæ, i. e. Stagna. Varr. apud Non. 3. 155.
Stativa perſeverantia. Firmic. lib. 3. cap. 6. Caput malitioſis humoribus onerant, & ex humorum ſtativa perſeverantia, qui circa caput collecti fuerint, facient caducos & lunaticos.
Stativa tarditate ſubſiſtere. Firmic. lib. 1. cap. 2.

Statīva, ōrum. n. pl. [σταθμοὶ] Caſtra dicuntur, ſive Munitiones, in quibus, ut propius pugnent, milites conſident. Liv. lib. 1. 57. In iis ſtativis, (ut fit longo magis, quam acri bello) ſatis liberi commeatus erant. Idem lib. 9. 23. Stativa noſtra munimento ſatis tuta ſunt, ſed inopia eadem infeſta. Idem 3. 2. In Latino agro ſtativa habuit. Et 9. 39. Stativa in propinquo habuere. Cic. pro Lege Agr. 2. 40. Nunquid cauſæ eſt, quin omnes agros, urbes, ſtativa, portus, totam denique Bithyniam Decemviri vendituri ſint? [Quibus omnibus locis ſubauditur ꝰ Caſtra.

Stătārius, a, um. Adj. [στάσιμος] a Participio Status. Ter. in prol. Heaut. 36.
Statariam agere ut mihi liceat per ſilentium. h. e. Comœdiam quietiorem, & quæ magnos vehementeſque motus non habeat: cujuſmodi eſt Heautontimorumenos. Comœdiæ, inquit Donatus, aut Motoriæ ſunt, aut Statariæ, aut miſtæ. Motoriæ, turbulentæ: ſtatariæ, quietiores: miſtæ, ex utroque actu conſiſtentes. Idem in prolegomenis Adelphorum: Hujus fabulæ tota actio quum ſit miſta ex utroque genere, ut fere Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon: tamen majori ex parte motoria eſt: nam ſtatarios locos perpaucos habet. Rurſus idem in prologum Adelqh. Ipſi ſenes in ſtatario charactere partem aperient, in motorio partem oſtendent. Nam duo agendi ſunt principales modi: Motorius, & Statarius: ex quibus ille tertius naſcitur, qui dicitur μικτὸς. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumeni indicat velut digito, quid differat Motoria ab Stataria, his quidem verbis; v. 36.
Adeſte æquo animo, date poteſtatem mihi,
Statariam agere ut liceat per ſilentium,
Ne ſemper ſervus currens, iratus ſenex,
Edax paraſitus, ſycophanta autem impudens,
Avarus leno, aſſidue agendi ſint mihi,
Clamore ſummo, cum labore maxumo. Perinde quaſi diceret,
Ne mihi ſemper agenda ſit motoria.
Statarius, Qui ſtatariam agit fabulam. Cic. in Brut. 116. Volo enim ut in ſcena, ſic etiam in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu & difficili utantur, ſed eos etiam, quos Statarios appellant, quorum ſit illa ſimplex in agendo veritas non moleſta. Qui locus ſic eſt explicandus. Inter ſcænam & forum eſt quædam ſimilitudo: unde Actores tam in ſcæna, quam in foro dicuntur: & Scænæ ſervire, & Uti foro dici ſolet, eos, quos Motorios vocant Grammatici. Celeri motu & difficili, quo utrique actores, ſed hi in ſcæna, illi in foro utuntur. Actores enim fabularum ſæpe clamore ſummo, ut ait Terentius, cum labore maximo agunt, dum repræſentant, vel ſervum currentem, vel tale quid agentem: actores vero cauſarum ingemunt ſæpe, inclamant, dolent, queruntur, Rempublicam implorant, ſupplicant, & pedem ſupplodunt, ut ait Cic. 1. de Orat. 230. Itaque vere utrique Motorii poſſunt appellari. Statarios, qui ſtatarias fabulas agunt, ita ut nihil pæne moveantur, ſed ſimpliciter agant: Statarios vero patronos tales, qualis fuit Rutilius, qui non modo ſupplex judicibus eſſe noluit, ſed ne ornatius quidem aut liberius cauſam dici ſuam, quam ſimplex ratio veritatis ferebat. Simplex veritas, Sincera, ſine fuco & ornamentis oratoriis.
Orator ſtatarius. Cic. in Brut. 239. C. deinde Piſo, ſtatarius, & ſermonis plenus orator. Statarius, quod eſſet (ut ait Cicero pro Roſcio Comœdo 7.) ſumma fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus.
Miles ſtatarius. i. e. Qui, dum pugnat, ordinem proprium ſervat. Liv. 9. 19. Statarius uterque miles, ordines ſervans.

Stător, ōris. m. Servus olim dicebatur, aut Libertus, qui prope herum aut patronum ſtabat, & ei præſto erat, & ſi quem quærebat arceſſebat ſiſtebatque. Petronius Arbiter cap. 126. Quædam enim feminæ ſordibus calent, nec libidinem concitant, niſi aut ſervos viderint, aut ſtatores diutius cinctos. Diſcinctos legendum putat Turnebus, idque optime meo quidem judicio. [Rectius al. Altius cinctos. V. Burm.
Juppiter Stator [ἱδρύτης Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos dicebatur ſecundum hiſtoricos, quia poſt ſuſceptum votum aciem Romanam ſtitiſſet. Seneca autem aliam rationem aſſignat, quia ejus beneficio ſtant omnia, de Benefic. lib. 4. cap. 7. V. eandem dict. in **sisto**, quo revera pertinebat.

Staturium, i. n. Ὀρθοστάτης Gloſſ. Latinogræc.

Stăbĭlis, e. Adj. [βέβαιος Gl. L. G. ἰδραῖος, σταθηρὸς, G. L.] Firmum & fixum. Comp. Stabilior, Superl. Stabiliſſimus. Lucret. lib. 5. 1120.
Ut fundamento ſtabili fortuna maneret. Ter. Adel. 1. 1. 41.
Errat longe, mea quidem ſententia:
Qui imperium credat gravius eſſe aut ſtabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.
Stabile eſt, h. e. Certum & ſtatutum. Plaut. Bacch. 3. 4. 25.
Incertum & Stabile, contraria. Cic. in Topic. 70.
Nihil eſt enim tam inſigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ ſtabile, quam id, in quo aliquid offenderis. Cic. 1. de Orat. 129.
Stabile & Immutabile. Cic. 4. Acad. 23. Quam nos, non comprehenſionem modo rerum, ſed etiam ſtabilem quoque & immutabilem eſſe cenſemus.
Animus ſtabilis & firmus, & magnus. Cic. 3. de Fin. 29. Quod vero negari nullo modo poſſit, quem unquam ſtabili, & firmo, & magno animo, quem fortem virum dicimus, effici poſſe, niſi conſtitutum ſit, non eſſe malum dolorem?
Bonum permanens fixum & ſtabile. Cic. 5. Tuſc. 40.
Connubium ſtabile. Virg. 1. Æn. 77.
Domicilium certum & ſtabile. Cic. pro Marcello 30.
Favor nunquam ſtabilis. Senec. Thyeſt. 4.
Fortitudo robuſta & ſtabilis. Cic. 4. Tuſc. 52.
Mala ſtabilia, Non decidua poma, & quæ diutius in arbore ſtant, vel diu maturitatem retinent, neque cito corrumpuntur. Cato R. R. cap. 7. Eo lotium ſuillum aut ſtercus ad radicem eorum addere oportet, ut ſtabilia mala fiant.
Matrimonium ſtabile & certum. Cic. 2. Philip. 44.
Patria ſtabilis, In qua quis perpetuo habitat, nec huc atque illuc diſcurrit. Plaut. Merc. 3. 4. 68.
Pede ſtabili manere. Ovid. 5. Triſt 14. 30.
Quæſtus ſtabiliſſimus. Cato R. R. in præf. Maximeque pius quæſtus, ſtabiliſſimuſque conſequitur, minimeque invidioſus.
Ratione ſtabili firmaque contemnere. Cic. 1. Off. 6.
Regnum haud ſtabile. Senec. Herc. fur. 6.
Scientiam ſtabilem rerum tenere. Cic. 1. de Finib.
Sententia certa & ſtabilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Eſt enim & Philoſophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, ſed ut noſtri ſtabilem certamque ſententiam.
Terminus ſtabilis rerum. Hor. in Carm. ſæcul. 26.
Via præceps & lubrica, Plana & ſtabilis; opponuntur. Cic. pro Flacc. 105.
Vita ſtabilis, Felix, & non variis caſibus ſubjecta. Lucret. lib. 3. 66.

Stabilĭter, Adv. Vitruv. 10. 14. Tympanum ſtabiliter includatur. Compar. Suet. Claud. cap. 20. Molem ſtabilius fundare.

Stabilĭtas, ātis. f. [σταθηρότης Gl. G. L.] Firmitas. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 33. Ita mobilitatem equitum, ſtabilitatem peditum in præliis præſtant. Plin. lib. 23. cap. 3. Gingivis & oris ulceribus, dentium ſtabilitati efficaciſſime ſubvenit.
Motus & Stabilitas, contraria. Cic. 2. de Fin. 16.
Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ ſtabilitate confidere? Cic. 5. Tuſc. 40.
Stabilitas, Firmitas, Conſtantia. Cic. 3. de Fin. 49. Quod idem in artibus non fit, & quod virtus ſtabilitatem, firmitatem, conſtantiam totius vitæ complectatur, nec hæc eadem in artibus eſſe videamus.
Stabilitas amicitiæ vacillat. Cic. 1. de Fin. 66. Quo loco videtur quibuſdam ſtabilitas amicitiæ vacillare.
Dare aliquibus ſtabilitatem. Cic. 2. de Nat. Deor. 120.
Habere ſtabilitatem. Cic. 2. de Fin. 9.

Stabĭlio, īvi, ītum, [βεβαιῶ, καθίστημι, ἀσφαλίζω] īre. Stabile facere, firmare. Plaut. Amph. 1. 1. 39.
Regique Thebano Creonti regnum ſtabilivit ſuum. Plin. lib. 9. cap. 28. Ex his longiſſimi & aſperi quibus ad ora admovent cibos, & in fluctibus ſe velut anchoris ſtabiliunt, ceteri cirri quibus venantur.
Turres quaſſas ſtabilire. Senec. Thyeſt. 568.
Stabilire & Figere. Cic. 1. Tuſc. 88. Hoc igitur probe ſtabilito & fixo, excutiendum eſt ut ſciatur quid ſit carere, ne relinquatur aliquid erroris in verbo.
Magis ſtabilita. Lucret. lib. 3. 203.

Stabilire

Stabilire Remp. cui opponitur Evertere. Cic. 4. de Fin. 85. Nisi forte censeres, Gracchum patrem beatiorem fuisse, quam filium, quum alter stabilire Remp. studuerit, alter evertere.

STABILĪMEN, inis. & STABILIMENTUM, i. n. [βεβαίωσις] Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc. 2. 3. 88.
Hæc sunt ventri stabilimenta: panis, & assa bubula,
Poculum grande. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.
Addo huc quod mihi portento cælestium pater
Prodigium misit, regni stabilimen mei. Ex poeta.
Virtutis stabilimentum. Val. Max. 2. 2. 5.

STABILĪTOR, ōris. m. Sen. de Benef. 4. 7. Stant omnia beneficio dei, qui stator stabilitorque est. conf. Stator in SISTO.

STABILĪTO, āre. frequent. [ἰδρύω] Gloss. Græcolat.

STABILINUS, Deaster quidam de quo Alexand. Alexandrin. lib. ult. Genialium dierum cap. ult.

STĂBŬLUM, i. n. [ἱπποστάσιον, ὀνοστάσιον, πανδοχεῖον, Gl. L. G. & G. L. σταθμός, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, ἔπαυλις, αὐλὴ τῶν κτηνῶν G. L. ἱπποστασις, Onom. vet.] a Stando dicitur; Locus, in quem qui iter faciunt, secedere solent: quod & Diversorium, & Hospitium dicitur, & Meritorium, quia mercede locatur. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. De injuriis & famos. libell. Tantum igitur ad meritoria vel stabula non pertinebit. Plaut. Aul. 2. 2. 56.
Neutrobi habeam stabile stabulum, si quid divortii fuat.
Stabulum confidentiæ. Plaut. Most. 2. 1. 3. Idem Truc. 2. 7. 31. Stabulum flagitii. Idem Cas. 2. 1. 13. Stabulum nequitiæ.
Stabulum, Lupanar. Cic. 2. Philipp. 69. Hujus in sedibus, pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinæ sunt.
Exercere stabulum. V. EXERCEO.
Stabula, pl. poetis generaliter dicuntur Loca, in quibus armenta, gregesque consistunt, in agris & sub dio: ut sint veluti quædam animalium stationes. Virg. 8. Æn. 207.
Quatuor a stabulis præstanti corpore tauros
Avertit.
Alta ferarum stabula. Virg. 6. Æn. 179.
Avia stabula. Ovid. 6. Met. 596.
Gelida ferarum stabula. Catul. 61. 53.
Mollia stabula. Virg. 3. Georg. 295.
Munita stabula. Sil. lib. 7. 127.
Pinguia stabula. Virg. 4. Georg. 14.
Tenent clausa stabulis armenta. Virg. 3. Georg. 352.
Reclusis stabulis armenta rapere. Ovid. 8. Epist. 17.
Tenere armenta propius stabulis. Virg. 1. Georg. 355.
Habitare in stabulis. Ovid. 3. Fast. 191.
Stabulum pavonum. Columel. lib. 8. cap. 11.
Stabulum, Præsepe in hospitiis. Apul. Milef. 3. p. 140. Elm. Durissimo casui meo serviens, ad equum illum, vectorem meum probissimum, in stabulum concedo: ubi alium etiam Milonis quondam hospitis mei asinum stabulantem inveni.
Stabulum etiam sumitur pro quacunque Statione, seu Habitatione & loco, ubi quis stare consuevit. Virg. 7. Æn. 512.
Ardua tecta petit stabuli, & de culmine summo
Pastorale canit signum.
Staulum, pro Stabulum, Σταῦλον. Eustath. pag. 1957. circa finem, Παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς τὸ κλίσιον ἀμφόδιον καὶ ζεῦγος ἐπὶ ὀχλικόν. ὁ λέγεται τὸν Ῥώμην, παρὰ τὸν στάσιν, σταῦλον κ.τ.λ. H. St.

STABŬLO, [αὐλίζομαι, σηκάζω, ἐπαυλίζομαι] āre: & frequentius STABŬLOR, āri. dep. Stare, divertere, & quasi stationem habere. Virg. 6. Æn. 286.
Centauri in foribus stabulant. Serv. Stabulant, Habitant; & usurpative dixit, ut Populat, Luctat: nam Stabulor dicimus. Idem 3. Georg. 224.
Nec mos bellantes una stabulare. Stat. 3. Silv. 2. 101.
Isi, Phoroneis quondam stabulata sub antris, &c. Gell. lib. 6. cap. 3. Unum serpentem in illis locis stabulantem, inusitatæ immanitatis.
Pecudes stabulantur in antris. Ovid. 13. Met. 822.
Stabulare pecus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 21. Si prata sunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera ut pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat, & stabulet.
Turdi & pavones stabulantur. Varr. 3. R. R. cap. 3. V. ORNITHON.

STABULĀTIO, ōnis. f. Mansio in stabulo. Columel. lib. 6. cap. 3. Itaque hibernæ stabulationi eorum præparanda sunt stramenta. i. e. Quando tempore hiberno stabulabuntur boves. Macrob. lib. 8. cap. 6. & Gell. lib. 16. cap. 5.

STABULĀRIUS, i. m. [πανδοχεύς, Gl. G. L. & Onom. vet.] Hospes, viatores pretio recipiens. Apul. 1. Milef. p. 110. Elmenh. Sumo sarcinulam, & pretio mansionis stabulario persoluto, capessimus viam. Ulpian. l. 1. D. Nautæ, caupon. &c. Caupones & stabularios, æque eos accipimus, qui cauponam vel stabulum exercent.
Stabularius, Qui stabuli, hoc est loci, ubi animalia stant, curam gerit. Columel. lib. 6. 23. Hic enim recognosci grex poterit, numerusque constare, si velut ex militari disciplina intra stabularii castra manserint. Varr. 2. de R. R. cap. 10. In quibus stabularii solent equas abigere.

STĀMEN, inis. n. [στήμων Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Filum, quod in colo nendo ducitur. Plaut. Mil. 3. 1. 34.
Tam capulari stamine tibi diu videor vivere? Al.
Tam capularis, tamne tibi diu videor vita vivere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, rescindere nostrum stamen dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Inde factum, ut nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine. Martial. lib. 6. 58.
Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos vox habet ista deos.
Albi staminis lanificæ. Juven. 12. Sat. 65.
Aurea stamina. Stat. 11. Theb. 402.
— & pollice docto
Stamina purpureæ sociaverat aurea telæ.
Candida stamina. Ovid. 6. Met. 576. al. Callida.
Operosum stamen. Ovid. 1. de Arte Am. 695.
Tenuissima stamina. Ovid. 4. Met. 179.
Ducere levia stamina versato fuso. Ovid. 4. Met. 221.
Intendere telas gracili stamine, Ordiri. Ovid. 6. Met. 54.
Minuunt plenas colos stamina. Ovid. 3. Epist. 76.
Nectere stamina Sen. Herc. OEth. 8.
Nere stamina. Ovid. 2. Fast. 771.
Nentes fatalia stamina Parcæ. Tibul. lib. 1. 7. 2.
Rumpere stamina. H. St. V. RUMPO.
Torquere stamina digitis. Ovid. 9. Epist. 79.
Velare Serum pretioso stamine. i. e. Serico. Claud. 1. in Eutrop. 304.
Stamina in Lyra sunt Fides, quæ nonnunquam & Fila appellantur. Ovid. 11. Met. 169. — tum stamina docto
Pollice sollicitat.
Stamina in ligno, vel herbis, sunt veluti Filamenta. Plin. lib. 16. cap. 38. Pulpa mero stamine & tenui constat. Idem lib. 21. cap. 5. Ita odor colorque duplex, alius calycis, alius staminis, differentia angusta.

STAMINEUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc usu probant venam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniam lacrimose crispa.
Rota staminea. Propert. lib. 3. 5. 26.

STAMINĀRIUS, i. m. [νήστης, ὁ τὰ νήματα Gl. L. G.] Gell. 16. 7. Laberius in staminariis. [In Gloss. ultimum verbum desideratur.

STAMINATUS, a, um. Petron. Fragm. Vestes staminatæ.

STĀTIM, [εὐθέως, παραχρῆμα Gl. L. G. & G. L. εὐθὺς G. L.] Adv. a Stando; Constanter, perseveranter, continue: quasi insistendo, & uno statu. Plaut. Amph. 1. 1. 84.
Nec recedit loco, quin statim rem gerat. Ibid. 120.
Nec Jugula, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt,
Ita statim stant signa. Ex Nonio, 4. 423.
Statim, Mox, illico: quod ea quæ mox fiunt, continenter fieri videantur. Cic. 3. in Verr. 27. Verres, simul ac tetigit provinciam, statim Messanam litteras dedit. i. e. Sine mora, sine intermissione temporis.
Confestim & Statim. Cic. in Orat. 200. Ante enim circumscribitur mente sententia, confestimque verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil celerius, statim dimittit, ut, &c.
Statim a. Plin. lib. 27. cap. 9. Semipedalibus ramulis quinis, senisve a radice statim foliosis.
Statim in ipso facto. Cic. de Arusp. Resp. 2. Haud potest gravioribus a me verbis vulnerari, quam est statim in facto ipso a gravissimo viro P. Servilio confectus ac trucidatus.
Statim, sequente Ablativo. Cic. in Orat. 35. Itaque hoc sum aggressus statim, Catone absoluto. [An Statim a Catone?
Statim atque. Ulpian. Ad legem Juliam, l. Si maritus. Et primum Pomponius putat admitti ad accusationem extraneum posse, statim atque negaverit: cui assentiendum puto. Idem de ædilitio edicto. l. Ædiles.
Statim adeptus imperium, pro Statim atque est adeptus imperium, vel Simul atque. Vopiscus in fine vitæ Cari. H. St. V. cap. penult.
Statim quam. Martianus de Officio Proconsulis. l. Omnes Proconsules statim, quam urbem egressi fuerint, habent jurisdictionem. [An Statim, quum?
Statim quam. Ulpianus in l. 1. §. Habet. D. Usufructuarius quemadmod. caveat, Quarum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus.
Statim ut. Cic. 2. Att. 12. Litteras scripsi H. X. Cerealibus, statim ut tuas legeram.
Ut, statim. Cic. 12. Att. 19. Nam ut heri me salutavit, statim Romam profectus est.

STĀTŪRA, æ. f. [ἀνάστημα, μέγεθος σώματος, μῆκος ἡλικίας, Gl. L. G. μῆκος τῆς ἀνθρώπου, G. L.] proprie Ipsa corporis qualitas & eminentia aut brevitas. Cic. 5. de Finib. 35. Corporis igitur nostri partes, totaque figura, & forma, & statura, quam apta ad naturam sit, apparet. [Statura proprie, Stantis & erecti hominis mensura est.
Velim mihi dicas, nisi molestum est, L. Tursecius qua facie fuerit, qua statura. Cic. 2. Philipp. 41.
Apposita forma, & species, & statura ad dignitatem. Auctor ad Heren. lib. 4. 60.
Commoda statura. V. COMMODUS.
Noscere figuram & staturam. Cic. 1. Tusc. 52.
Statura arboris. Columel. lib. 5. cap. 5. Producat in tantam staturam, quantam permittit agricola. h. e. Crassitudinem & altitudinem. Idem lib. 12. cap. 48. extr. Maturam olivam in statura factam colymbadem, de muria tollito. Al. In salsura, vel Strictura. [Malim In stratura. V. Pallad. Novemb. 22. pr.

STATURIUM, i. n. ὀρθοστάτης, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. Ὀρθοστάτης, Stavarius. Suid. Ὀρθοστάδες, οἱ χιτῶνες, οἱ δὲ συρμαῖοι, συρτοί. [Unde suspicor Vestis genus intelligi.

STŒBE, es. f. [στοιβή] Frutex aculeatus, cum caule tum folio, semine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratissima, non alibi quam in aquaticis nascens. Plin. lib. 21. cap. 15. Quædam spinam habent in folio, & in caule, ut phleos, quod aliqui stœben appellavere. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur: item oculis ictu cruentatis, hæmorrhagiæ quoque & dysenteriæ infusa. Hæc herba non est Scabiosa, ut quidam putant, nec ab ullo hodie est cognita.
Aliter Gloss. Græcolat. Στοιβὴ, Stipacio, Stramentum. V. Henr. Steph. Thes. Gr.

STŒCHĂDES, ădum. f. pl. [Στοιχάδες] Insulæ tres Massiliensium litori vicinæ, singulis nominibus, Prote, Mese, Hype, hoc est, prima, media, & infima. Stœchades ob ordinem, quo sitæ sunt, dictæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. Græci enim στίχον, seu στοῖχον dicunt ordinem & versum. Lucan. lib. 3. 516. singulariter protulit,
Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arva tenent. *Les Isles d'yeres.* conf. Sueton. Claud. 17.

STŒCHAS, ădis. f. [στοιχὰς] Herba est, quæ tenues habet circulos, comam hyssopi, amara gustu. Hanc hodie vocant imperiti *sticados citrinum*, namque frutex ostenditur surculosus, odoratus, capitibus luteolis, ex concoloribus flosculis compactis, unde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 12. Stœchas in insulis tantum ejusdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses ciet potu, pectoris dolores levat. Antidotis quoque miscetur. Idem lib. 26. cap. 7. Ischiadicos dolores & spinæ levat agaricum potum, ut in tussi. Item stœchadis aut vettonicæ farina ex aqua mulsa. Observaverunt (inquit Ruell.) Arabicæ factionis auctores alterum stœchados genus, caule sesquipedali, pallido, coma tenui, oblonga, spica sterili, quod suo gentili cogno-

cognomento Arabicum vocaverant, ejusdem cujus & Gallicum effectus. Suspicatur præterea idem auctor, Arabicam fere stœchadem inter origani genera comprehendi sub onitide.

Stŏici, ōrum. m. pl. [Στωϊκοὶ] Philosophi appellati sunt a στοὰ, quod significat Porticum, quo convenire ac disserere solebant. Erat enim porticus Athenis, dicta Pœcile, ex varietate picturæ: Græci enim ποικίλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philosophus discipulos docebat. Unde & secta Stoica, & philosophi Stoici nuncupati sunt, qui antea Zenonii dicebantur a Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrysippus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito, quum prius Pisianactea diceretur. Cic. pro Muren. 61. Fuit enim quidam summo ingenio vir Zeno, cujus inventorum æmuli Stoici nominantur. V. Suid. in Στοὰ, & Στωϊκοί.
Ad Stoicos se inclinare. Cic. de Fin. 3. 10.

Stoĭcus, a, um. Adj. [Στωϊκὸς] ut, Libelli Stoici. Hor. Epod. 8. 15. Dogmata Stoica. Juven. 13. Sat. 121.

Stoice, Adv. [Στωϊκῶς] Cic. in Parad. 1. De diis immortalibus, de caritate patriæ, Stoice solet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Catone. Idem pro Muren. 74. At enim agit mecum austere, & Stoice Cato.

Stoicĭda, vel **Stoicides**, æ. m. patronym. [Στωϊκίδης] Juven. 2. Sat. 65. per contumeliam dixit,
Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem
Stoicidæ.

Stoidis, Insula juxta Caïcandrum, apud Plin. lib. 6. cap. 25. Quam quæstuosam ait esse margaritis.

Stŏla, æ. f. [ἔνδυμα, Gl. L. G. στολὴ, G. L.] apud veteres dicebatur, Quicquid corpus tegeret; nam & apud Græcos στολὴ indumentum significat, unde Stola deducitur. Enn. Telepho, Cedo & caveo convestitus squalida sæptus stola. Idem in eadem, Regnum reliqui sæptus mendici stola. Ex Non. 14. 6.
Velatus stola. Hor. 1. Serm. 2. 1.
Stola, Vestis honestæ mulieris, usque ad imos pedes demissa. Tibull. 1. 6. 68. — quamvis non vitta ligatos
Impediat crines, nec stola longa pedes. Cic. 2. Philip. 44. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Jocus est in Antonium qui se Curioni prostituerat. Hor. 1. Serm. 2. 99.
Ad talos stola demissa, & circumdata palla.
Stola, pro Honesta muliere. Stat. 1. Silv. 2. 235.
Hinc eques, hinc juvenum cœtu stola mista laborat. Martial. 10. 5.
Quisquis stolæve, purpuræve contemptor, &c.

Stolātus, a, um. Adj. [στολιστμένος, Gl. G. L.] Stola indutum, nonnunquam Matronale, atque honestum dicimus. Martial. lib. 1. 36.
Quis floralia vestit, & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?
Stolata mulier, pro Locuplete & primaria: contra, Togata pro Plebeja, & secundæ classis. Hor. 1. Serm. 2. 82. Budæus. [Stola ingenuas velabat, Togatæ meritoriæ puellæ. V. ibid. v. 62. Scholiasten Cruquianum. conf. Voss. Inst. Orat. 1. 10. 4.

Stŏlĭdus, a, um. Adj. [ἠλίθιος, ἀνόητος πάνυ, Gl. G. L.] Excors. Ter. Heaut. 3. 2. 34.
Nonne ad senem aliquam fabricam fingit? s. stolidus est. Idem Andr. 3. 1. 12. Ah vix tandem sensi stolidus.
Aures stolidæ. Ovid. 11. Met. 175.
Fiducia stolida. Liv. 34. 46.
Linguæ stolidæ convicia fundere. Ovid. 13. Met. 506.
Mens stolida. Ovid. 11. Met. 149.
Pecus stolidum. Propert. lib. 2. 16. 8.
Saxum stolidum. Plaut. Mil. 4. 2. 33.
Vatum stolidissimus. Ovid. 13. Met. 774.
Stolidus, Stultus. Enn. lib. 1.
Nam vidi pugnare sues, stolidi, solidi sunt. Et in Alexand. Hominem appellat, quia lascivi stolide non intelligit. Et Cæcil. in Hypobol. Abi hinc tu stolide, illi, ut tibi sit pater. Et in Andron. Sed ego stolidus, gratulatum me oportuit prius. Festus. [Lego Lascivit. V. Scalig. & Dacer.
Compar. Aurel. Victor in Constant. Ingenio stolidior. Gell. 18. 4. Ipso Lentulo stolidior.
Superl. Liv. 22. 28. Dux ipse inter stolidissimos.

Stolide, Adv. [ἠλιθίως] Liv. 25. 19. Id non promissum magis stolide, quam stolide creditum.
Stolide tument pulmonea. Plin. lib. 15. cap. 14. Subaudi Mala.
Ferox stolide. Tacit. 1. Ann. 3.

Stolĭdĭtas, ātis. f. [ἠλιθιότης] Flor. 3. 3. 12. Quadam stoliditate Barbarica. Idem 4. 12. 16. Apud homines paris stoliditatis.

Stŏlo, ōnis. m. [παραφυάς, Gl. L. G.] Propago. Quid sit declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 2. Nam Stolonis lex illa, quæ vetat plus quingenta jugera habere civem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores e radicibus, quæ nascerentur e solo, quos stolones appellabant. Plin. lib. 17. cap. 1. Stolo, Stolidus: & certe a stolone stolidi nomen ortum esse videtur, ultroque originem profitetur suam. Auson. Epist. 4. 92.
Sed jam non potes, ô stolo, doceri. Nisi si quis pro Veteri, & antiquo, & sene positum putet, adjuncta tamen etiam significatione stoliditatis & stultitiæ. Turneb. Adverf. 1. 23. In Gloss. scribitur Stulo per u.

Stŏmăcăce, es. f. [στομακάκη] Plin. lib. 25. cap. 3. 1. In Germania, trans Rhenum castris a Germanico Cæs. promotis, maritimo tractu fons erat aquæ dulcis solus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur. Stomacacen medici vocabant, & Sceletyrben ea mala.

Stŏmăchus, i. m. [στόμαχος] Apud veteres Canalis in genere Stomachus vocatus est, & OEsophagum significat, per quem cibus ex ore descendit in ventriculum. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ fauces vocantur, extremum stomachus. Hoc nomine est sub arteria jam carnosa inanitas adnixa spinæ, ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fusa. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Linguam autem ad radices ejus hærens stomachus excipit, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt. Cels. lib. 4. cap. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant: alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem, stomachus interior ad ventriculum fertur. Illa spiritum, hic cibum recipit.
Stomachus ponitur etiam pro Ventriculo, id est, receptaculo ciborum. Ab στόμα, & στόματος ore, & ἔχω habeo, quia os sic habet, ut effundat alio. Juven. 5. Sat. 49.
Si stomachus domini fervet vinoque, ciboque. Plin. lib. 19. cap. 5. Vivunt hausti in stomacho in posterum diem, nec perfici queunt in cibis. De peponibus. Hor. 2. Serm. 2. 38.
Jejunus stomachus raro vulgaria temnit. Idem 2. Serm. 2. 18.
— cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.
Marcens stomachus pridiani cibi onere. Suet. Calig. 58.
Acrimoniam stomachi rosionesque sedant nuclei nucis pineæ. Plin. lib. 23. cap. 8.
Defectus stomachi excitat inula. Plin. lib. 9. cap. 5.
Dissolutio stomachi, Vomitus continuus. Plin. lib. 9. cap. 48. De lepore maris Indici.
Fluctuationes stomachi sistit beta. Plin. lib. 20. cap. 8.
Fluxiones stomachi sistunt castaneæ. Plin. lib. 23. cap. 8.
Malacia stomachi. Plin. lib. 18. cap. 7.
Resolutio stomachi. Cels. lib. 4. cap. 5. Vulgatissimum vero pessimumque stomachi vitium est resolutio: id est, quum cibi non tenax est, soletque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi.
Rosiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 14.
Solutiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 22.
Tempestivitates stomachi. Plin. lib. 29. cap. 13.
Torsiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 17. & lib. 28. cap. 7.
Imbecillus stomacho. Cels. lib. 1. cap. 2.
Imbecillum stomachum habere. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.
Iners stomachus, qui suum officium non facit, hoc est non concoquit. Ovid. lib. 1. de Pont. 10. 14.
Nectar, & ambrosiam, latices epulasque deorum,
Det mihi formosa grata Juventa manu:
Non tamen exacuet torpens sapor iste palatum,
Stabit & in stomacho pondus inerte diu. Juventa, i. e. Hebe, quæ diis pocula dicitur ministrare.
Infirmus stomachus. Cels. lib. 1. cap. 2. De vomitu.
Accipere vulnus in stomacho. Cic. 4. Fam. 3.
Corroborare stomachum. V. Corroboro.
Excitare stomachum. Plin. lib. 20 cap. 5.
Facere stomachum, Vide Facere. H. St.
Fert stomacho pituita tumultum. Hor. 2. Serm. 2. 75.
Laborare stomacho. Cels. lib. 1. cap. 8.
Pervellere stomachum lassum. Hor. 2. Serm. 8. 9.
Recreatur stomachus vino. Plin. lib. 25. cap. 1.
Reficitur stomachus diversitate ciborum. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Respuit cibum stomachus. Cels. lib. 3. cap. 6. Sed de cibo facilior quidem cum ægris ratio est: quorum sæpe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit.
Ructans acida stomachus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Ruens stomachus. Hor. 2. Serm. 3. 154.
Sollicitat stomachum ægrum mala copia. Hor. 2. Serm. 2. 43.
Languenti stomacho, [κακοστόμαχος] Cic. 8. Fam. 13. Idem 16. Fam. 6. Jus enim dandum non fuit, quum κακοστόμαχος esses.
Stomachus pro Animo vel Indignatione; quia quemadmodum stomachus facile eo cibo movetur, a quo natura abhorret: sic animus eas res maxime aversatur & abhorret, quas suæ naturæ contrarias esse sentit. Plin. 6. Epist. 2. Mei certe stomachi hæc natura est, ut nihil nisi totum & merum velit. i. e. Animi mei.
Ludi non tui stomachi. Cic. 7. Fam. 1. Omnino, si quæris, ludi apparatissimi, sed non tui stomachi: conjecturam enim facio de meo. i. e. Qui tibi minime placuissent. Budæus.
Sollicitare stomachum. Plin. 1. Epist ult. In hoc autem agello, si modo arriserit pretium, Tranquilli mei stomachum multa sollicitant, vicinitas Urbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, &c. h. e. Emendi desiderium stimulant & augent.
Stomacho suo vivere. Plin. in Epist. i. e. Pro sententia animi. Budæus.
Stomachus, Æquitas animi. Plin. in præf. Argumentum hujus stomachi mei habebis, quod in his voluminibus auctorum nomina prætexui. i.e. Æquitatis meæ, & candoris animi, quod scilicet nihil malignitati dederim. Budæus. Non inepte etiam exposueris simpliciter, pro Animi. Nec tam animum me, quam stomachum non habere arbitrantur. Cic. 15. Att. 15.
Stomachus pro Affectu animi. Quintil. lib. 6. 3. extr. Hæc aut Catonis animo, aut Ciceronis stomacho ferenda sunt. Budæus.
Bonum stomachum, Martial. pro Æquitate animi posuit. Quintil. lib. 2. cap. 3. Error tamen in re duplex: unus quod interim sufficere illis minores præceptores existimant, & bono sane stomacho contenti sunt. i. e. Contenti sunt stomacho præceptorum, qui hæc elementa disciplinæ docere non dedignantur, nec fastidiunt. Budæus.
Stomachus aliquando pro Ira, Odio, & Fastidio. Cic. 4. Tusc. 53. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges eam stomacho non egere. Idem 1. Fam. 16. Hoc asperfi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. i. e. Etiam in indignatione.
Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitabat olim, concaluit. Cic. 4. Att. 16. Ubi sedes iræ fuit. Concaluit, Calorem concepit ad concoquenda quæ dura sunt. i. e. Ut non ferenda feram tamen. [Immo Concalluit, i. e. Callum contraxit, obduruit.
Epistola plena stomachi & querelarum. Cic. 3. Q. frat. 8.
Exardescere iracundia & stomacho. Cic. 4. Verr. 48.
Fastidium stomachi. Cic. 2. Fam. 16. Nosti enim, non modo stomachi mei, cujus tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum, in hominum insolentium indignitate fastidium.
Molestia & Stomachus. Cic. 16. Att. 2. Mihi autem quo lætiora sunt, eo plus stomachi & molestiæ est, Pop. Rom. manus suas non in defendenda Republica, sed in plaudendo consumere.
Sollicitudo ac Stomachus. Cic. ad Brut. 13. Scribere multa ad te, neque possum præ sollicitudine ac stomacho, neque debeo. Idem pro Muren. 19. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi secutus est.
Gravis stomachus Pelidæ. Hor. 1. Carm. 6. 6.

Facere stomachum, pro Dolore afficere ac commovere. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent, quem ego funditus perdidi: sed certe ut facere arbitrarentur.
Movere stomachum. Idem. Cic. pro Muren. 28. Itaque si mihi, homini vehementer occupato, stomachum moveritis, triduo me Jurisconsultum esse profitebor. Idem 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. V. MOVEO.
Stomacho esse dicitur res aliqua. Cic. 5. Att. 1. Et multa prætereo, quæ tum mihi majori stomacho fuerunt quam ipsi Quinto.
Stomachum erumpere in aliquem. Cic. 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocolum lege in arcano convivis tuis: sed, si me amas, hilaris & bene acceptis, ne in me stomachum erumpant, quum sint tibi irati.
Non sine stomacho. Cic. 3. Q. frat. 5. Puto enim te existimaturum a me illos libros, non sine aliquo meo stomacho, esse relictos.

STOMACHĬCUS, a, um. Adj. [στομαχικός] Qui e stomacho laborat. Plin. lib. 25. cap. 5. scribit, helleborum mederi stomachicis. Idem lib. 20. cap. 9. Item ad spleneticos & stomachicos, &c.

STOMACHŌSUS, a, um. Adj. [ἀγανακτητικός] ior, issimus. Qui facile indignatur, ac cuncta fastidit. Firmic. lib. 5. cap. 10. Erunt hi quoque animo malo, & stomachoso.
Eques stomachosus. Hor. 1. Epist. 15. 12.
Stomachosa res. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem hercle valde illa movent stomachosa, & quasi submorosa ridicula, non quum a moroso dicuntur, tum enim, non sal, sed natura ridetur. Idem de Clar. Orat. 236. Quod erat in reprehendendis verbis versutum & sollers, sed sæpe stomachosum, nonnunquam frigidum.
Compar. Cic. 3. Fam. 11. pro Eo qui injuriam contumeliamque facit, Stomachosiores, inquit, meas litteras quas dicas esse non intelligo. i. e. Ex nimis magno stomacho & indignatione scriptas. [Sic opinor, non illo modo accipi.

STOMACHOSE, Adv. Compar. Cic. 10. Att. 5. Rescripsi ei stomachosius.

STOMĂCHOR, [ἀγανακτέω, δυσκολαίνω, δυσχεραίνω] āri. Indignari ac turbari. Quandoque Accusativo jungitur, quandoque absolute, quandoque cum præpositione ponitur. Cic. 14. Att. 21. Amariorem enim me senectus facit, stomachor omnia. Ter. Eun. 2. 3. 31.
Id quidem adveniens mecum stomachabar modo.
Absolute. Cic. 15. Fam. 16. Si enim stomachabere & moleste feres, plura dicemus. Idem 4. Acad. 11. Et homo natura lenissimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) stomachari tamen cœpit.
Stomachor ob. Hor. 1. Epist. 1. 104.
— & prave sectum stomacheris ob unguem.
Non dubito quin mirere, atque etiam stomachere, quod tecum de eadem re agam sæpius. Cic. Capitoni, 16. Att. ep. ult.
Jucundissimis tuis litteris stomachatus sum in extremo. Cic. 10. Fam. 26.
Stomachabatur senex, si quid asperius dixeram. Cic. 1. de Nat. Deor. 94.

STOMACHANS, antis. Partic. [ἀγανακτῶν] Cic. 4. Att. 16. Quid aliud novi? & tamen, absoluto Gabinio, stomachantes alii judices.
Videre quempiam irascentem & stomachantem. Cic. de Clar. Orat. 326.

STOMACHĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 17. 8. Puer atrocibus oculis stomachabundus.

STOMATICE, V. post dict. seq.

STŎMĂTĬCUS, a, um. Adj. [στοματικός] a στόμα, στόματος, quod Os sive buccam Latine significat: dicitur Qui ulcus aliquod in ore habet. Plin. lib. 24. cap. 14. Hujus flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus sacris, stomaticisque ex aqua bibendus datur. h. e. Iis qui oris ulceribus laborant, vel cum iis medicamentis, quæ stomatica dicuntur. Ob eandem rationem Stomatice est, hoc est ori confert, & oris affectus sanat. Plin. lib. 22. cap. 9. De glycyrrhiza, Ideo & commanducata, stomatice est, ulceribus oris inspersa sæpe, & pterygiis.
Stomatica pharmaca dicuntur, quæ ad uvas, tonsillas, ac omnes quæ in ore fiunt derepente inflammationes, conveniunt. Galen. lib. 6. cap. 1. De compositione pharmacorum secundum locos.

STOMATICE, es. f. [στοματική] Oris medicamentum. Plin. 23. 6.

STŎMIA, [στόμια] a Polluce posita inter Ornamenta colli, lib. 5. cap. 16. Ubi Gualther. vertit Oreas. [Gloss. Græcolat. Στόμιον, Orificium, Ostium. Bucculas vertit Gualt. lib. 10. s. 56. Polluc. ubi pro freni parte ponitur. conf. 2. s. 100. & 101.

STŎMŌMA, ătis. n. [στόμωμα] Plin. lib. 34. cap. 1. De squama æris, Squamæ est alterum genus subtilius, ex summa scilicet lanugine decussum, quod vocant stomoma.
Stomoma, Ferrum est in usum aliquem formatum, hoc est in instrumenti alicujus formam redactum, ac chalybe roboratum, a verbo στομόω, quod roboro, ac quasi os & aciem firmo significat, verbali forma deducta appellatione. Est etiam Chalybs ipse. Id quod facile colligitur ex Aëtio & aliis. Hinc apud Dioscor. lib. 5. cap. 90. & alios medicos Squama stomomatis, est Squama chalybis, vel Instrumenti alicujus ferrei chalybe roborati, quæ tundendo decutitur. Quod parum intellexisse videtur Plinius l. c. Stomoma putans esse Squamam æris. Matthiol. in Dioscorid. hac de re fusissime disserit. [Gloss. Græcolat. Στόμωμα, Ferrumino; στόμωμα, Ferramen, στομωτής, Indurator. Scribe Ferrumen, ut exstat in Latinogræco.

STONI, Populi sunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: ut prodit Strab. lib. 4.

STOREA, æ. f. [φορυτός, φορμός] Quam extendimus super terram. Plin. lib. 15. cap. 15. Colligi mala post æquinoctium autumnale, neque ante sextam decimam lunam, neque ante primam horam. Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve substerni. Storea dicta ἀπὸ τοῦ στόρνυμι, quod significat sternere. Liv. 30. 3. Numidæ præcipue arundine textis, storeaque pars maxima tectis, passim &c. habitabant.
Storearum usus in Poliorceticis. Cæs. 2. Bell. Civil. 9. Storias autem ex funibus ancorariis tres, in longitudinem parietum turris, latas IV pedes fecerunt, easque ex tribus partibus, quæ ad hostem vergebant, eminentibus trabibus circum turrem præpendentes religaverunt; quod unum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo neque tormento transiji posse. Et p. p. Ubi quantum storiarum demissio patiebatur, tantum elevabant. Quidam enim Storiam, per tertiam vocalem ante a, scribunt. V. Dion. Voss. ad Cæs. not.

S T R

STRĀBO, ŏnis. m. [στραβός, στραβών] Qui oculos habet distortos. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Redeo ad deos, ecquos, si non tam strabones, at pætulos esse arbitramur? Plin. lib. 11. cap. 37. Uni animalium homini oculi depravantur, unde cognomina Strabonum & Pætorum. Varr. Flextabulis, Multi enim, qui limina intrarunt integris oculis, strabones sunt facti. Non. 1. 109.

STRĀBO, [Στράβων] eruditione Græcus, professione geographus & philosophus Stoicus, ortus ex Amasia civitate Pontica, id quod ipse de se testatur, & Stephanus prodidit, matre fuit e Gnoso Cretensi urbe orta. Amicitia usus est Ælii Galli, cum quo Nilum navigavit, & totam fere Ægyptum lustravit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Augusti & Tiberii. V. Voss. de Hist. Gr. 2. 6.

STRĀBUS, a, um. Adj. [στραβός, Gl. G. L.] Luscus. Non. 1. 109. Strabones sunt, quos Strabos nunc dicimus.

STRABUS, i. m. [Στραβός] proprium. ut Strabus Gallus, poëta Medicus.

STRABŌNUS, i. m. Petron. Fragm. cap. 68. Strabonus est, non curo.

STRAGES, V. STERNO.

STRAGONA, [Στραγόνα] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs. vulgo *Possenavv*.

STRAGULA, STRAGULUM, STRAMEN, STRAMENTARIUS, STRAMENTITIUS, STRAMENTOR, STRAMENTUM, STRAMINEUS, V. STERNO.

STRANGŬLO, [στραγγαλίζω, Gl. G. L.] āre. Stringendo gulam frangere. Cic. 9. Fam. 22. Nos autem ridicule, si dicimus, ille patrem strangulavit, honorem non præfamur. Juven. 10. Sat. 13.
Sed plures nimia congesta pecunia cura
Strangulat.
Strangulare divitias dixit Papinius, quod tanquam invitæ & constrictæ retinerentur constipatæ, ut quæ respirare nequirent, suffocarentur. Stat. 2. Silv. 2. 150.
Non tibi suppositas infelix strangulat arca
Divitias. Turneb.
Liquor strangulat ora. Ovid. in Ibin, 594.
Strangulat segetes nimia terræ lætitia. Quintil. lib. 8. in proœm. Columel. lib. 3. cap. 12. Eademque velut conclusa & coarctata semina comprimere atque strangulare.
Strangulante sonitum natura. Plin. lib. 2. cap. 43.

STRANGULĀTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 7. cap. 7. Fabius in lactis haustu uno pilo strangulatus.

STRANGULATIO, ōnis. f. ut, Strangulatio vulvæ. Plin. lib. 20 cap. 15. &

STRANGULĀTUS, ûs. m. [στραγγαλισμός Gl. G. L.] Ipse strangulandi actus: ut, Strangulatus vulvæ, quæ & Strangulatio dicitur, pro Compressione, & angustia uteri. Plin. lib. 20. cap. 18. Datur & olfactandum ex aceto in strangulatu vulvæ. Idem lib. 21. cap. 20.

STRANGULĀTOR, ōris. m. Qui strangulat, vel strangulavit. Spartian. Severo cap. 14. Narcissum, Commodi strangulatorem, leonibus objecit.

STRANGULĀTRIX, īcis. f. Manus strangulatrix faucium. Prudent. in Roman. v. 1103.

STRANGULĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anima, cap. 32. Submersu piscinarum strangulabilis.

STRANGŪRIA, æ. f. [στραγγουρία] Difficultas urinæ, quæ ex meatus constrictione accidit: unde fit ut stillatim urina dimittatur. Unde etiam, Urinæ stillicidium, Latinis dicitur. A στραγγαλίω constringo, & τὸ οὖρον. Vel ab στράγξ στραγγός, quod apud nos stillicidium significat: οὐρέω, mejo. Latine Substillium dicitur. Plin. lib. 20. cap. 52. Philistion in lacte coquit, & ad stranguriam dat radicis uncias quatuor. Cic. 2. Tusc. 45. Quamvis idem forticulum se in torminibus & in stranguria sua præbeat. conf. Cato de R. R. 127. Cels. 2. 1. Gloss. Græcolat. Στραγγουρία, Culbicio, Substillatio. στραγγουρῶ, Culbo, Substillo.

STRĂTĀGĒMA, sive STRATEGĒMA, ătis. n. [στρατήγημα] Stratagemata, Astutiæ rei militaris, gesta militaria, exempla sive consilia militaria, quibus posteri ad similia facienda ducuntur. Στρατὸς enim, exercitus; ἄγω duco: στρατιά, militia, exercitus. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Consilium illud imperatorium fuit, quod Græci στρατήγημα appellant, sed eorum imperatorum qui patriæ consulerent, vitæ non parcerent. Idem 5. Att. 2. Quum interim Rufio noster, quod se a Vestorio observari videbat, stratagemate hominem percussit.
Gelenius apud Dionys. Halic. 299. Vaframentum militare interpr. H. St.

STRĂTĒGUS, i. m. [στρατηγός] Dux exercitus. Plaut. Curc. 2. 3. 6.
Nec strategus, nec tyrannus quisquam, nec agoranomus. Gloss. Græcolat. Στρατηγὸς Ῥώμης, Prætor. στρατηγὸς Magistratus, Duumvir. Hic nempe in plerisque Coloniis & Municipiis magistratus fuit. conf. MAGISTRATUS.
Strategum te facio huic convivio, dixit Plaut. in Stich. 5. 4. 20. translate.

STRATEGIA, æ. f. [στρατηγία] Prætura, imperium rei militaris. Item Præfectura. Plin. lib. 6. cap. 9. De Armenia, Dividitur (quod certum est) in præfecturas, quas ii strategias vocant. Idem lib. 4. cap. 11. Gloss. Græcolat. Στρατηγία, Magistratus, Duumviratus. Στρατηγία Ῥώμης, Prætura.

STRATARCHAS, [Στρατάρχας] Dorylai filius, rex fuit Cretensium, quem Strabo se vidisse asserit lib. 10.

STRATIŌTĒS, [στρατιώτης] Miles Græcis. Sic autem dicitur Millefolium, frutex exiguus, palmi altitudine; foliis avicularum pennas imitantibus, brevi admodum diffectoque foliorum exortu. Latini & Militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicatur ex oleo imposita.
Est & Stratiotes aquaticus sine radice vivens, aquis tantum supernatans folia habens sempervivo similia: sed majora. Hujus meminit & Plin. lib. 24. cap. 18. Celebratur (inquit) & a Græcis Stratiotes: sed ea in Ægypto tantum ex inundatione Nili nascitur, Aïzoo similis, ni majora haberet folia. Refrigerat mire & vulnera sanat ex aceto illita.

STRATIOTĬCUS, a, um. Adj. [στρατιωτικός] Militaris. Plaut. Pseud. 2. 2. 9.
Jam pol ego hunc stratioticum nuntium advenientem probe percutiam.

STRATIUS, [Στράτιος] Jovis cognomen, qui apud Carrhas colebatur, quod nos Bellicosum interpretari possumus. Herod. lib. 5.
Item unus ex filiis Nestoris.

STRATO, ōnis. m. [Στράτων] Multi in hujusce nominis societatem venerunt.
Primus Isocratis auditor.
Secundus Lampsacenus, Arcesilai filius, Theophrasti discipulus, qui vocatus est Physicus, propter speculationem physicæ. Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphi, scripsitque multos libros. Cic. 1. de Nat. Deor. 35.

Nec audiendus est ejus (scil. Theophrasti) auditor Strato, is qui Physicus appellatur; qui omnem vim divinam in natura sitam esse censet, quæ causas gignendi, augendi, minuendi habeat: sed careat omni sensu & figura. De hoc Laërt. Diog. lib. 5. segm. 58.
Tertius medicus, qui Erasistratum audivit.
Quartus historicus.
Quintus poëta Epigrammatum, obscænissimorum, Sardianus.
Sextus antiquus medicus, ut ait Aristoteles.
Septimus Peripateticus, qui vixit Alexandriæ. Hæc Diogenes Laertius. segm. 61. l. c. conf. Menag. not. & Suid.
Octavum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem, ac Bruti familiarem, qui una cum eo in bello Philippensi fuit: solusque adhibitus, cum ille sibi mortem consciscit. Conciliatus postea Augusto per M. Messalam, cui comes ad bellum Actiacum fuit.
Straton, Sidonis regulus luxuria nobilis. V. Ælianum. Var. hist. 7. 2. Hic (ut Hieronymus scribit) manu propria se volens confodere, ne imminentibus Persis ludibrio foret: quorum fœdus Ægyptii regis societate neglexerat, retrahebatur formidine: & gladium, quem arripuerat, adspectans, hostium pavidus exspectabat adventum. Quem jam jamque capiendum uxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit. Compositoque ex more cadavere, se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

STRĂTŎNĪCĒ, es. f. [Στρατονίκη] Ariarathis Cappadocum regis filia, uxor Eumenis Pergami regis, cui Attalum peperit, qui illi in regnum successit. Strabo lib. 13.

STRATONĪCEA, vel STRATONICIA, æ. f. [Στρατονίκεια] Urbs est Mesopotamiæ ad Babylonem, auctore Plin. lib. 6. cap. 26. Al. Stratonice. Stratonicia Civitas est nobilissima in mediterraneo Asiæ. Strab. lib. 14.

STRĂTŎNĪCUS, i. m. [Στρατόνικος] Philippi Macedonum quæstor, vir ditissimus; ad quem pertinet Plautinum illud in Rud. 4. 2. 27.
Post animi causa mihi navem faciam, atque imitabor Stratonicum:
Oppida circumvectabor.
Item citharœdus quidam sub Ptolemæo, cujus meminit Athenæus lib. 8.

STRATOR, STRATORIUS, STRATUM, STRATURA, STRATUS, V. STERNO.

STRATUS, m. & f. [Στρατὸς] Acarnaniæ civitas, ad fluvium Acheloum. Strab. lib. 10.

STRAUTUM, i. n. Θήκη δέρματινη βιβλῶν. Gloss. Latinogræc.

STREBULA, ut Festus Pompejus ait, significat, Umbrorum lingua, Coxendices hostiarum, quas Græci μηρία dicunt, quæ in altaria imponi solebant. Varro de L. L. 6. 3. ex Actio, De strebula ut delumbos cœnabis, Chærea. Strebula, ut Opilius scribit, circum coxendices sunt nobis. Sed alii aliter legunt. Vulgo Cerastibola. Arnob. lib. 7. fere ut Varr. interpretatur sic scribens, Non enim placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum e coxendicibus demitur. Etymologiam ei Græcam reddit Varr. a verbo στρέφειν, quod est Vertere. Id Græcum est, inquit, ab hujus loci versura. [An ergo Strepula?

STRĒNA, æ. f. [ἐυαρχισμὸς, Gl. L. G. & G. L. δῶρον, L. G.] Munus, quod datur die festo, ominis boni gratia. Festus, Strenam vocamus, inquit, quæ datur die religioso, ominis boni gratia, a numero, quo significatur alterum tertiumque venturum similis commodi, veluti trenam, præposita s littera, ut in Loco & Lite, Stloco, Stlite solebant antiqui. Strena, dicta a strenuitate, ut vult Non. 1. 56. Pompon. Pistorib. Aside, si qua ventura est alia strena strenæ. Sueton. in Calig. cap. 42. Edixit & strenas ineunte anno se recepturum, stetitque in vestibulo ædium Calendis Januariis ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba ferebat.
Strenarum origo, qua felicem ominamur annum ipsius auspicio & initio, a Tatio rege manasse dicitur, qui primum Romuli hostis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus epist. 10. 28. Ab exortu pæne urbis Martiæ strenarum usus adolevit auctoritate Tatii regis, qui verbenas felicis arboris ex luco Streniæ novi anni auspices primus accepit DD. Imperatores: nomen indicio viris strenuis hæc convenire ob virtutem. Ex Turneb. 10 26.
Strenarum commercium, Vicissitudo dandi & accipiendi strenas. Sueton. in Tiber. cap. 34. Quotidiana oscula prohibuit edicto: item strenarum commercium ne ultra Calendas Januarias exerceretur. Consueverat quadruplam strenam, & de manu reddere, sed offensus interpellari se ab iis, qui potestatem sui die festo non habuissent, ultra non reddidit. Quadruplam, id est quadruplo majorem quam accepisset. Interpellari, impediri, & a rebus gerendis averti: toto mense Januario. Strenæ meminit idem Suet. in August. cap. 57.

STRĒNIA, Dea, quæ & STRENUA dici videtur. Varr. de L. L. 4. 8. Hinc oritur caput sacræ viæ, ab Streniæ sacello. Divus Augustinus de Civ. D. 4. 16. a strenue faciendo denominatam ait. Lil. Syntag. 1. lib. Histor. Deor.

STRĒNUUS, a, um. Adj. [εὐεργετὴς. Gl. L. G.] Fortis, celer, vigilans, & ad res gerendas promptus. Ter. Phorm. 3. 1. 12.
Tum Phormio itidem hac re (ut in aliis) strenuum hominem præbuit.
Columel. lib. 7. 6. extr. Magister pecoris acer, durus, strenuus, laboris patientissimus, alacer, atque audax esse debet.
Fortis & Strenuus. Cic. 2. Philipp. 78. Ut cognosceret te, si minus fortem, attamen strenuum.
Noli autem me tam strenuum putare, ut ad Nonas recurram. Cic. 15. Att. 6.
Dextra strenua. Ovid. de Medicam. faciei, 64.
Facies strenua. Plaut. Rud. 2. 2. 8.
Inertia strenua nos exercet. Hor. 1. Epist. 11. 28. [Oxymōron.
Membra strenua. Ovid. 4. Fast. 782.
Ministra strenua faciendis jussis. Ovid. 9. Met. 307.
Mors strenua, pro Cita & celeri. Curt. lib. 9. 8. 20.
Saltus strenuus, pro Celeri. Curt. lib. 9. 1. 15. Transiliebantque in vehicula strenuo saltu, quum succurrere laborantibus suis vellent.
Valde poëtice dictum est a Julio Capitol. in fine vitæ Clodii Albini, Armorum strenuus. Ac ne apud poëtam quidem ullum me legere memini. H. St. Exstant cap. 13. pr.
Strenuior, pro Magis strenuus. Plaut. Epid. 3. 4. 10.
Nam strenuiori deterior si prædicet
Suas pugnas, de illius ore fiunt sordidæ.
Superl. Cato de R. R. in præfat. At ex agricolis & viri fortissimi, & milites strenuissimi gignuntur. conf. Plin. lib. 18. cap. 5. Tacit. 4. Hist. 69.

STRENUE, Adj. [σπουδαίως, γοργῶς, Gl. L G.] Fortiter, diligenter. Cic. 16. Att. 6. Magis commode, quam strenue, navigavi. Idem 2. Q. frat. 2. Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue.
Capere arma pro aliquibus strenue. Cic pro C. Rabir. perd. reo. 30.
Comparare aliquid strenue. Auctor. ad Herenn. lib. 4. 64.
Strenue, Adprobantis Adv. Cic. 14. Fam. 5. De navi exeuntibus nobis Acastus cum litteris præsto fuit, uno & XX die. Sane strenue.
Strenue, pro Celeriter, sive prompte. Curt. lib. 8. 2. 30. Revocatoque strenue Oxarte, futurum se in regis potestate respondit. [Sic & apud Cic. exponendum. Auctor ad Herenn. 3. 24. Strenue quod volumus ostendere factum, celeriuscule dicemus.
Vide aliud exemplum in DISCURRO. H. St.

STRENUĬTAS, ātis. f. [γοργότης, Gl. G. L.] Fortitudo, celeritas, agilitas. Ovid. 9. Met. 320.
Strenuitas antiqua manet.

STRENUO, āre. Strenuum se gerere. Plaut. Pseud. 2. 2. 34. Dum tu strenuas, res erit soluta. Sciop. Si tu creduas.

STRĔPO, ui, ĭtum, [ψοφέω, κτυπέω, Gl. G. L.] ĕre. Pedibus, aut alio quocunque modo sonitum facere. Plin. lib. 11. cap. 10. de Apibus, Quum advesperascit, in alveo strepunt.
Campus omnis strepit murmure. Virg. 6. Æn. 709.
Cornua strepuerunt rauco cantu. Virg. 8. Æn. 2.
Mavors strepit per omnem Ausoniam. Sil. lib. 4. 10.
Strepere aliquid, pro Submurmurare. Liv. 2. 45. Hæc quum sub ipso vallo portisque streperent.
Strepere inter se. Cic. 1. de Divin. 29. Inter se strepere, aperteque artem obterere, &c.
Strepunt aures clamoribus plorantium. Liv. 22. 14.

STREPĬTUS, ûs. m. [ἦχος, ψόφος, κτύπος, Gl. L. G. & G. L.] proprie, Pedum ambulantium, manuumque aliquid pertractantium sonus est. Cic. 2. Verr. 45. Tum vero, non strepitu, sed maximo clamore suam Pop. Rom. significavit voluntatem. Idem 13. Att. 46. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum.
Arboris strepitus. Plin. lib. 16. cap. 42.
Concursus hominum forique strepitus. Cic. de Clar. Orat. 317.
Fulminum strepitus. Cic. 1. de Legib. 21.
Pedum crepitus, & strepitus hominum. Cic. in Topic. 52.
Rotarum. Cæs. 4. Bell. Gall. 33. Atque ipso terrore equorum, & strepitu rotarum ordines plerumque perturbant.
Tonitruum strepitus, fremitus, clamor. Cic. 8. Fam. 2.
Acerbus plagarum strepitus. Juven. 14. Sat. 19.
Demens strepitus. Hor. 3. Carm. 19. 23.
Dulcis strepitus aureæ testudinis. Hor. 4. Carm. 3. 17.
Ingens valvarum strepitus. Hor. 2. Serm. 6. 112.
Nocturni atque diurni strepitus. Hor. 2. Serm. 2. 79.
Popularis strepitus. Hor. de Arte Poet. 82.
Audire strepitum cum fremitu in aliquo loco. Cic. de Arusp. Resp. 20.
Fit strepitus tectis. Virg. 1. Æn. 729. Cic. 2. Verr. 45. Factus est in ea strepitus & grata concionis admurmuratio.
Haurire strepitum, Audire strepitum. Virg. 6. Æn. 559.
Remugit strepitu janua. Hor. 3. Carm. 10. 5.
Terrere aliquem pedum strepitu. Tibul. lib. 1. 2. 35.
Strepitus, Pompa divitiarum, a comitantium strepitu dicta. Quintil. Declam. 13. Hic quum me evocasset subito trepidum, totoque fortunæ suæ strepitu circumstetisset.
Sttepitus, per secundam declinatum antiquis, auctor Non. 8. 52. Enn. Hectoris Lytris; Quid in castris strepiti est?

STREPĬTO, [κτυπῶ, Gl. G. L.] āre. Sæpe strepitum facere. Virg. 1. Georg. 413.
Inter se foliis strepitant. conf. Val. Flacc. 4. 288.
Alæ strepitantes. Tibull. lib. 2. 2. 37.
Arma strepitantia. Tibul lib. 2. 5. 73.

STREPSĪCĔRŌS, ōtis. m. [στρεψίκερως] Transmarinum animal semiferum. Plin. lib. 8. cap. 53.

STREPTOS, i. m. [στρεπτὸς] Uva, quæ cum Sole circumagitur ubique. Plin lib. 14. cap. 3.
Streptos, Torquis apud Persas, a στρέφω torqueo. Unde apud Herodotum στρεπτοφόροι, id est torquati, sive torquem ferentes. Polluci autem lib. 5. cap. 16. στρεπτοὶ ponuntur inter ornamenta muliebria.

STREPUS, i. m. Τροπωτὴρ, Gloss. Latinogræc. An a Strepo?

STRIA, æ. f. Eminentia illa, quæ est inter canaliculos & sulcos in eo columnarum genere, quod striatum dicitur. Vitruv. lib 3. cap. ult. Columnarum striges faciendæ sunt XXIV, ita excavatæ, ut norma in cavo strigis quum fuerit conjecta, circumacta, ita anconibus striarum dextra ac sinistra angulos tangat, ut acumen normæ circumrotundatione tangendo pervagari possit. Plin. lib. 22. cap. 22. Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore, rimosa stria, pallido per ambitum labro.
Stria & Strix, hoc differunt ex Vitruvii descriptione: In columna striata, pars eminula dicitur stria: pars cava, strix. Vitruv. lib. 10. cap. 15. Canaliculi, qui Græce στρὶξ dicitur, longitudo, &c. Idem lib. 4. cap. 4. Circa strigium cava, & angulos striarum. V. in STRIGILIS. Budæus Strigiles.
Striæ etiam in herbis (inquit Ruellius) sunt Partes quædam, &, ut ita dicam, femora quæ protuberant: ἰξοχὰς Græci vocant: sicut cava canaliculique, striges, si Vitruvio credimus, appellantur.

STRIO, āre. Strias facere. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Columnas autem striari viginti striis oportet.
Striare etiam dicuntur boves, quum peracto aut non peracto priore versu, alius super alium innititur. Hoc autem fieri, dum boves adhuc in priore versu anhelant, non convenit. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando versum peragi, nec striare in actu sæpius. Ita Hermol. Sed Hard. cum MSS. Strigare. q. V.

STRIĀTUS, a, um. Partic. [ξυστωτὸς, Gl. L. G.] Striis distinctum: unde & Folia striata, & Columnæ striatæ, & Conchæ striatæ dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 5. Candor ejus eximius, foliis foris striatis, & ab angustiis in latitudinem paulatim sese laxantibus, effigie calathi. Idem lib. 37. cap. 10. & lib. 1. cap. 33.

Striatus

Striatus ſcapus. Plin. lib. 26. cap. 7.
Striatam frontem vocat Apul. lib. 10. pr. p. 239. Elmenh. Contractam, caperatamque, & quaſi ſulcos facientem præ triſtitia.

Striatūra, æ. f. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo poſt, Ita Dorica columna ſui generis ſtriaturæ habebit perfectionem.

Striblīgo, vel **Stribĭlīgo**, ĭnis. f. [σολοικισμὸς] A vetuſtioribus Latinis dicebantur, quæ nunc Imparilitas & Solœciſmus appellatur, qui ab Aſin. Capit. definitur Impar & inconveniens compoſitura partium orationis. V. Gell. lib. 5. cap. 20.
Vide Britannicum p. 127. in Juvenalis Satiram 6. Solœciſmum liceat feciſſe marito. Ibidem Striblita, non Scriblita. H. St. ad v. nempe 456. V. scriblita.

Strictabillæ, dicuntur, non tam ambulantes, quam ſummo pede, vel talo, terram ſtringentes, quod uſuvenit iis, quibus pedes læſi ſunt, vel crura. Non enim planum ponunt veſtigium pedis, ſed ejus extremo tantum radunt ſolum, qui iidem pedibus ſuis ægre ſtant & inſiſtunt. A Stringendo deducitur Strictare: a Strictando Strictillare per diminutionem, & per eandem iteratam Strictibillare vel Strictabillare, ut a Conſcribere Conſcribillare: unde Strictabillæ ſunt appellatæ, ut Var. de L. L. 6. 3. ait: Actius apud Varr. Staciæ, ſcrupedæ, ſtrictabillæ, tantulæ. Ex Turneb. Al. Stritabillæ q. V. in strito.

Stricte, **Strictim**, **Strictura**, **Strictus**. V. stringo.

Strideo, ui, [τρίζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Stridere dicuntur proprie funes, quum ſonum faciunt. Transfertur etiam ad alia.
Cardo foribus ſtridebat ahenis. Virg. 1. Æn. 449.
Ignes ſtrident. Lucan. lib. 6. 179.
Mare ſollicitum ſtridet. Virg. 4. Georg. 262.
Merum fuſum in igne ſtridet. Ovid. 5. Triſt. 5. 12.
Silvæ ſtrident. Virg. 2. Æn. 418. Al. Stridunt.
Tibia ſtridebat cantu. Catull. Argon. 62. 264.
Vulnus infixum ſtridet ſub pectore. Virg. 4. Æn. 689.

Strīdo, di, [τρίζω, Gl. G. L.] ĕre. Idem. Plin. 9. Epiſt. 26. At quum ſtridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. Virg. 8. Æn. 420. Idem 4. Georg. 556.

— liquefacta boum per viſcera toto
Stridere apes utero, & ruptis effervere coſtis.

Stridere ad alia transfertur. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Stridere ſecreta diverſos aure ſuſurros.

Stridens, entis. Partic. [τρίζων] ut, Horrendum ſtridens bellua. Virg. 6. Æn. 288.
Vide in districtus. H. St.
Alis ſtridentibus ludunt cygni. Virg. 1. Æn. 401.
Haſta ſtridens. Virg. 9. Æn. 419.
Plauſtra ſtridentia. Virg. 3. Georg. 536.
Procella ſtridens. Virg. 1. Æn. 106.
Serræ ſtridentis horror. Lucret. lib. 2. 410.

Stridor, ōris. m. [τρισμὸς, Gl. L. G. & G. L. βρυγμὸς, G. L.] Virg. 1. Æn. 87. — ſtridorque rudentum.
De voce animalium Plin. lib. 8. cap. 9. Stridor ſuis. Et lib. 17. cap. 24. Sonumque edunt parvuli ſtridoris.
Acutus ſtridor. V. Acutus, in acuo.
Denſus ſtridor. Cic. 1. de Divin. 13.

Aut, denſus ſtridor quum celſo e vertice montis
Ortus, adaugeſcit ſcopulorum ſæpe repulſu.

Ferus ſtridor, Sibilus ſerpentis. Ovid. 9. Met. 65.
Horrifer Aquilonis ſtridor. Cic. 1. Tuſc. 68.
Ingens ſtridor. Virg. 7. Æn. 65.
Raucus ſtridor, Grunnitus apri. Ovid. 8. Met. 287.
Terrifici ſtridores. Sil. lib. 5. 189.
Terriſonus ſtridor. Claud. 1. in pr. Conſ. Stilich. 109.
Audire ſtridorem ſerræ. Cic. 5. Tuſc. 16.
Impulit acri ſtridore validas fores. Valer. 2. Argon. 273.
Indignatum magnis ſtridoribus æquor. Virg. 2. Georg. 162.
Reddit ſtridorem janua verſo cardine. Ovid. 11. Met. 608.
Invidiæ ſtridor. V. Invidia, in invideo.

Stridŭlus, a, um. Adj. [ῥοιζώδης, τετριγὼς] ut, Plauſtra ſtridula. Ovid. 3. Triſt. 12. 30.
Fax ſtridula lacrimoſo fumo. Ovid. 10. Met. 6.
Convicia ſtridula. Lucan. ad Piſon. 258.

Stridon, vulgo *Strigna*, Oppidum in agro Juſtinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio, D. Hieronymi patria, a Gothis everſum.

Striga, æ. f. Strigæ, ordo rerum inter ſe continuate collocatarum, a Stringendo, ut ait Feſt. Columel. lib. 2. cap. 19. de fœno loquens. Utrumque ſiccatum coarctabimus in ſtrigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet Striam. Sed forte legendum eſt Struem. Paulo enim poſt vocat Metas.
Striga apud ſcriptores agreſtium menſurarum ſic exponitur; Ager, inquit Frontinus de Limit. agr. p. 38. Gœſ. per ſtrigas & per ſcamna diviſus & aſſignatus eſt more antiquo in hac ſimilitudine, qua in provinciis arva publica coluntur. Hyginus autem p. 198. Gœſ. ſic, Menſuræ quadraturam dimidio longiorem facere debebimus, &, quod in latitudinem longius fuerit, ſcamnum appellare, quod in longitudinem, ſtrigam. Et Aggen. Comment. p. 46. Strigatus, inquit ager eſt, qui a Septentrione in longitudinem in Meridianum decurrit: ſcamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem creſcit.
Striga, Hygino auctore in libello de Caſtrorum metatione, Ordo eſt & ſeries equorum in caſtris tendentium: vel ut Soſipater ait, Striga caſtrenſe eſt vocabulum, Intervallum turmarum ſignificans, in quo equi ſtringuntur.
Striga, pro Strix, V. in hac dict.
Striga, Κιμωλία, Gloſſ. Latinogræc. V. cimolia.

Strigo, āre. In ſtrigam equos vel mulos junctos agere, & recta dirigere, ne diverſi abeant, hi in hanc, illi in illam partem. Eo verbo uſus eſt, qui parodiam venuſtiſſimam epigrammatis Catulliani luſit in Ventidium mulionem,

Et inde tot per orbitoſa millia
Jugum tuliſſe, læva ſive dextera
Strigare mulas, ſive utrumque cœperat.

Strigo, velut In ſtriga interquieſcere. Plin. 18. 19. per translationem uſurpavit, cum inquit, In arando verſum peragi, nec ſtrigare in actu ſpiritus: id eſt, in agendo ſulco interquieſcere. Ut enim in ſtriga quieſcunt equi, & ut in ſtrigam dum collocantur ſtrigare dicuntur: ita quoque cum in verſu, qui uno ſpiritu agendus eſt, ad interſpirandum requieſcunt, ſtrigare dicuntur. Fruſtra igitur in editis legas Striare. Interpretationem vero hanc adjuvat Senec. 4. Epiſt. Itaque, inquit, in vanum operoſos culpaverim: rurſus ad honeſta nitentes, quanto magis incubuerint, minuſque ſibi vinci & ſtrigare permiſerint, admirabor & clamabo, tanto melior, ſurge & inſpira, & clivum iſtum, uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. Idem tamen error eſt in editis, qui & apud Plin. Sed ſic emendato, auctoribus Guliel. Peliſſer. & Turneb. In hoc etiam dictum eſt apud Phædr. 3. 7. 9.

Namque ubi ſtrigandum, & ubi currendum eſt, ſcio.

Strigātus, a, um. Adj. Frontin. Ager ſtrigatus, i. e. Per ſtrigas menſuratus. V. striga ſupra.

Strigarium, i. n. Locus, ubi equi ſtrigantur. Sic legit Salmaſius apud Plin. lib. 28. cap. 17. ubi vulgo legitur Se trigario. V. not. Hard.

Strĭgĭlis, is. f. & **Strigil**, ĭlis. n. [ξύστρα, Gl. L. G. & G. L. ψήκτρα, L. G. alt. & G. L.] in Ablativo Strigili; Inſtrumentum ferreum, dentatum. A ſtringendo, id eſt, radendo, quo equos & id genus jumenta expolire ſolent equiſones, e corpore ſordes abradendo. [Immo Ad hominum uſum comparati olim potiſſimum ſtrigiles, & in balneari inſtrumento fuerunt. V. Hieron. Mercur. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 8. ubi & iconem exhibet. Invenitur autem & Strigile, is. n. in Gloſſ. alt. Latinogræc. & Strigila, æ. f. in Græcolat. Schol. Juven. ad loc. infra ſeq. Strigla autem eſt, quod Xyſtram dicunt, unde oleum deteritur. conf. Non. 3. 195.
Strigili utebantur veteres in balineis ad radendas corporis ſordes, ſudoremque detergendum, præcipue in frictionibus, ante quam comederent. Fiebat autem hæc ex auro, argento, ære, ferro; interdum etiam lapidibus quibuſdam: nunc lineis utuntur. Perſ. 5. Sat. 126.

I puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Plaut. Stich. 1. 3. 77.
Rubiginoſam ſtrigilem, ampullam rubidam. De ſtrigili ferrea apud Martial. lib. 14. 51.
Pergamus has miſit curvo diſtringere ferro. Juven. 3. Sat. 263.
— ſonat unctis
Strigilibus, pleno componit lintea gutto. Subaudi Domus.

Hor. 2. Serm. 7. 110.

— an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat ſtrigili?

Strigiles quidam accipiunt pro Pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strab. lib. 15. de moribus Indorum, Illos exercitium, præcipue frictionem probare, & maxime ſtrigilibus hebeni lævibus corpora expolire. Plin. de ſpongiis loquens, lib. 31. cap. 11. Præſtant & ſtrigilum vicem, linteolorumque affectis corporibus. [V. ad ſeq.
Strigilem, aliqui accipiunt pro quodam Vaſis genere. Strab. l. c. Inde ſtrigilum & ampullarum artifices mature evaſerunt. Plaut. Perſ. 1. 3. 34. Cic. 4. de Fin. 30. Si ad illam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla aut ſtrigilis accedat. Quanquam tamen etiam his locis pro Strigili balneatoria ſumi poſſit, quæ cum ampulla unguentaria ferebatur, ut poſt frictionem & ſudoris abſterſionem, quæ ſtrigili fiebat, ungerentur. [Quaſi vero aliter exponere fas ſit. Eſt tamen & in Stabuli inſtrumento Strigil. apud Colum. 6. 31. 2. & Pallad. Apr. 4. 3. Iſidor. 20. 16. extr.
Strigilis, pro Specillo aurifuſorio, ſi verba fingere licet. Specilla vero aurifuſoria Galen. ὠτεγχύται dicuntur, velut μητρεγχύται, ac ῥινεγχύται ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos uterifuſoria, & narifuſoria appellare poſſumus. Celſus ὠτεγχύτας, alias ſtrigiles, alias oricularios clyſteres appellat. Verum ſtrigilis vox videtur plane ex ξύστρα facta eſſe. Nam velut hæc ἀπὸ τοῦ ξύειν, ſic illa a Stringendo deducta apparet, & pro aurifuſorio ſpecillo ambæ accipiuntur. Hæc ex Cornar. in Galen. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, & curationibus. In aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet, quod ſemper ante tepefieri convenit: commodiſſimeque per ſtrigilem inſtillatur. Ubi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda eſt, quæ humorem intus contineat. Scribon. Larg. compoſ. 39. in titulo, Ad aurium dolorem, Prodeſt herbæ urceolaris, aut cucurbitæ ramentorum ſuccus tepens per ſtrigilem in foramen auris dolentis infuſus. Paulo poſt, reponitur medicamentum in ampulla vitrea. Quum opus eſt, ad tumorem quidem calidum per ſtrigilem infunditur: deinde foramen ſummum lana ſuccida tegitur. Ad ulcus autem frigidum, per ejuſdem generis lanam & auriſcalpium injicitur. Plin. lib. 29. cap. ult. Murium cinis cum melle inſtillatus, aut cum roſaceo decoctus, aurium dolores ſedat. Paulo poſt, Sed medici malunt e nardo decoqui uſque ad tertias, atque ita aſſervari: deinde, quum opus ſit, ſtrigili tepefacta infundere. Conſtat deplorata aurium vitia eo remedio ſanari. [Per canaliculum nimirum, qui per ſtrigilis balnearis totius flexuram decurrit.
Strigil, Aluminis genus pumicoſum & foraminoſum fiſtulis, ſpongiæ ſimile, rotundumque natura.
Strigiles (inquit Plin. lib. 33. cap. 3.) Hiſpania vocat auri parvulas maſſas, quod ſuper omnia ſolum in maſſa aut ramento capitur, quum cetera in metallis reperta, igni perficiantur. Hoc ſtatim aurum eſt, conſummatamque materiam protinus habet, quum ita invenitur.
Budæus, Strigiles in antiquis libris Vitruvii impreſſis bene legebatur, ubi nunc Striges legitur, & Strigium, lib. 4. cap. 4. Et lib. 5. cap. 7. Nam id verbum apud Celſ. legitur lib. 6. cap. 7. licet in impreſſis Strigem pro Strigilem legatur. Jucundus Veronenſis ita immutavit, qui Strigem affirmat in antiquis legi. Græcum eſt verbum, ut Vitruv. ait, lib. 10. cap. 15. Sic enim appellat partem catapultæ, qui Canaliculus ab eo dicitur. V. in stria, Stria & Strix hoc differunt.

Striglatus, a, um. Adj. Συστρωτὸς, Gloſſ. Latinogræc.

Strigilarius, i. m. [ξυστροποιὸς, Gl. G. L.] Qui ſtrigiles fabricat.

Strigilecŭla, æ. f. [στλεγγίδιον] dimin. a Strigilis pro Vaſe, ut vult Calepinus. Apul. in Flor. p. 346. Elmenh. Qui magno in cœtu prædicavit, fabricatum ſemet ſibi ampullam quoque oleariam, quam geſtabat, lenticulari forma, tereti ambitu, preſſula rotunditate; juxtaque honeſtam ſtrigileculam, recta faſtigiatione clauſulæ, flexa tubulatibus ligulæ, ut & ipſa in manu capulo moraretur, & ſudor ex ea rivulo laberetur. Al. Fabricatum ſibimet. Certe hic locus apertiſſime, vas non eſſe Strigilem notat, ſed Inſtrumentum, quod cum ampulla in balineis ſerviebat, poſt frictionem & ſudorem.

Strigmentum, V. stringo.

Strigis, is. Avis, quam lac habere nonnulli tradiderunt. Plin. lib. 11. cap. 39. V. strix.

Strigium, i. n. Veſtis Hiſpanica. Plaut. Nudus eſt: jurat ſe ſtrigium oppignoraſſe. Hiſpanos enim initio certum eſt ſtrigio, id eſt, ſordido palliolo uſos, quibus ſuas carnes obtegerent: nunc pannoſi quidem ſunt, ſed lautiores.
Item Striatūra in columnis. Vitruv. 4. 4. [Niſi g. pl. a Strix. V. strigil & stria.

Strigo, ōnis. m. pr. com. Homo maleficus. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.
Dum circumſpecto, atque ego lembum conſpicor;
Longum eſt ſtrigonem maleficum exornarier. Sic enim legit Muretus; V. ejus Var. Lect. 12. 19. Eandem lectionem probat Salmaſius; nonnullis magis arridet Rigorem; aliis Strigorem.
Strigones, inquit Feſtus in Nelei carmine pro Strigoſis poſitum invenitur, id eſt Denſarum virium hominibus. Strigores in editis legitur, mendoſe, ut Turnebus putat.

Strigōsus, a, um. pr. com. Adj. [ϛρικτὸς, ϛρίφνὸς, Gl. G. L.] Quod eſt exhauſtum & macilentum, quaſi ſtringoſum. Unde Jumenta ſtrigoſa dicta ſunt, quod corpora eorum reſtricta ſint fame, aut alia vitii cauſa. Columel. lib. 6. cap. 37. Strigoſum patris præferret habitum. Idem lib. 7. cap. 6. Placide ac lente pabuletur, ut & largi ſit uberis, & non ſtrigoſiſſimi corporis. De capris.
Canis ſtrigoſus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Equus ſtrigoſus. Gell. lib. 4. cap. 20. conf. Non. 2. 84. & 762.
Compar. Liv. 27. 47. Et ſtrigoſiores equos.
Orator ſtrigoſior, per translationem. Jejunus, ineptus. Cic. de Clar. Orat. 64. Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates conſectentur, quos, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat: quanquam in Lyſia ſunt ſæpe etiam lacerti, ſic ut & fieri nihil poſſit valentius: verum eſt certe genere toto ſtrigoſior, ſed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa ejus ſubtilitate admodum gaudeant. i. e. Gracilior & tenuior, ut ipſe ibidem: cui opponit Corporis habitum opimum.

Strimon, V. strymon.

Stringo, ſtrinxi, ſtrictum, [σφίγξω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Arctare. Plin. Apprehenſamque manu ſtrinxit.
In Gloſſ. Latinogræco redditur & βρύχειν. [Verum id, Stridere potius. An βρύχειν ſcripſit? Redditur ibid. ψήχω. Quod eſt Comminuo, Contero.
Nullum vinculum ad ſtringendam fidem jurejurando majores arctius eſſe voluerunt. Cic. 3. Off. 111.
Vultus ſtringere. Stat. 1. Silv. 2. 244.
Non talis niveos ſtrinxit Lavinia vultus,
Quum Turno ſpectante rubet. [i. e. Vultum nudavit, oſtendit.
Stringere, per translationem, pro Percutere ponitur. Virg. 9. Æn. 294.
Atque animum patriæ ſtrinxit pietatis imago. Non. 4. 442.
Pectora tua ſtringuntur noſtro delicto; Feriuntur & vulnerantur noſtra maledicentia. Ovid. 5. Triſt. 6. 21.
Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura,
Quod cupio, membris exeat ante meis,
Quam tua delicto ſtringantur pectoro noſtro:
Et videar merito vilior eſſe tibi.
Stringere, Rarefacere, Excidere. Non. l. c. Virg. 9. Ecl. 61.
— hic ubi denſas
Agricolæ ſtringunt frondes. i. e. Amputant, decutiunt, ut ait Serv. Idem 1. Georg. 317.
— & fragili jam ſtringeret hordea culmo. Columel. lib. 6. cap. 3. Aut ſtringere arbores expediat.
Stringere quernas glandes, Decerpere, colligere. Virg. 1. Georg. 305.
Stringere, Cædere, dolare. Sil. lib. 6. 352. — jam nautica pubes
Aut ſilvis ſtringunt remos, aut abiete ſecta
Tranſtra novant. Stringunt, i. e. Dolant & præparant ad navigandum. Virg. 1. Æn. 556.
Aut ſilvis aptare trabes, & ſtringere remos.
Stringo, Leviter attingo. [παραψαύω, Gl. L. G.]
Stringere ripas fluminis, Radere. Virg. 8. Æn. 63. Idem 5. Æn. 163.
Litus ama, & lævas ſtringat ſine palmula cautes.
Metas ſtringere rota. Ovid. 3. Amor. 2. 12.
Æquor ſtringitur aura, Raditur, & leviter a vento attingitur. Ovid. 4. Met. 126.
Unda ſtringitur Noto. Ovid. 1. Amor. 7. 56.
Veſtigia leporis ſtringit canis. V. vestigium.
Stringere verbis, Perſtringere, Breviter enarrare, brevi narratione attingere. [παραλέγομαι, Gl. L. G.] Sil. lib. 8. 48.
Stringere enſem, [σπῶμαι, ἐπὶ μαχαίρας, Gl. L. G. σπῶμαι ξίφος, G. L.] Evaginare, Educere gladium. Virg. 10. Æn. 569. Liv. 7. 5. Procul inde omnibus abire juſſis, cultrum ſtringit.
Gladios ſtringunt manibus. Virg. 12. Æn. 278.
Gladium ſtrixerit. In l. 1. §. 6. Divus Hadrianus. D. ad l. Corn. de ſic. H. St.
Stringere, Vulnerare. Virg. 9. Æn. 577.
— hunc primum levis haſta Themillæ
Strinxerat. Non. l. c.

Strictus, a, um. Partic. [ἐσφιγμένος, Gl. G. L.] ut, Strictus gladius, Evaginatus. Cic. 2. Philip. 21. Quidnam homines putarent, ſi tum occiſus eſſet, quum tu illum in foro, ſpectante Pop. Rom. gladio ſtricto inſecutus es?
Acies ferri ſtricta mucrone coruſco. Virg. 2. Æn. 334.
Epiſtola ſtricta ac libera, pro Vehementi & ſevera. Senec. de Benefic. 4. cap. 37.
Ferro ſtricto ferit retinacula. Virg. 4. Æn. 580.
Gladio ſtricto aliquem inſequi. Cic. 2. Philip. 21.
Manus ſtrictæ in mea fata. Ovid. 1. Amor. 6. 14.
Mucronibus ſtrictis obſedere fores. Virg. 2. Æn. 449.
Folia ex arboribus ſtricta. Cæſ. 3. Bell. Civil. 58.
Homo ſtrictus, Aſtrictus, avarus. Firmic. lib. 5. cap. 2. Faciet ſtrictos, avaros, ſordidos, & qui in omni vita gratiam lætitiæ vitent.
Lex ſtricta, Rigida. Stat. 3. Silv. 5. 87.
Strictus, Anguſtatus. Suid. Στρικτόν. οὕτω καλοῦσι παρὰ Ῥωμαίοις τὸ ἐσφιγμένον, καὶ ἄπλατες, ἐπὶ παντὸς εἴδους, κυρίως δὲ ἐπὶ ὑποδήματος.

Stricte, Adv. [ἐσφιγμένως] a quo Strictius & Strictiſſime.
Obſervare ſtricte, ne plus reddat, quam acceperit. Cic. de Amicit. 58. Alii legunt Reſtricte.
Faſciis ventrem ſtrictiſſime ligare. Gell. 16. 3.

Strictim, aliud Adv. [ἐσφιγμένως, Gl. G. L.] Compreſſius & breviter. Cic. 2. Att. 1. Quem tu Corcyræ, ut mihi aliis litteris ſignificas, ſtrictim attigiſti. De libro loquitur. Idem pro Cœl. 15. Poſuiſtis enim, atque id tamen titubanter & ſtrictim, &c.
Breviter & ſtrictim. Cic. pro Cluent. 29. Audiſtis quum ea, quæ copioſiſſime dici poſſunt, breviter a me, ſtrictimque dicuntur.
Strictim, & Multa dicere, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 19. Quibus de quæſtionibus tu quidem ſtrictim, noſtri autem multa ſolent dicere.
Subjungere ſtrictim. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Strictim attondere. Plaut. Capt. 2. 2. 18.

Strictor, ōris. m. Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus contra, Qui manu legit caducam & verberando decuſſam. Cato de R. R. 144. Legulos quot opus erunt præbeto, & ſtrictores. Turneb.

Strictōrium, i. n. [σφιγκτὴρ, Gl. G. L.] Item Genus veſtis. Strictorium, Στιχάριον, Gloſſ. Latinogr. & Græc. Lat. Στιχάριον, Tunica.

Strictūra, æ. f. [σφίξις, Gl. G. L.] q. d. Strictionem.
Strictura, [σπινθὴρ] Non. 1. 77. Stricturæ dicuntur proprie Scintillæ, quæ de ferro ferventi exeunt, quod aut strictæ emittantur, id eſt celeriter, aut oculos ſui fulgore perſtringant. Gloſſ. Latinogræc. Stricturæ, λελεπτυμμένον, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ σιδήρου πίπτον, ὥσπερ σπινθῆρες. Virg. 8. Æn. 421.
Stricturæ chalybum & fornacibus ignis anhelat. Lucil. Sat. lib. 3.
Stricturæ, [μίτρακες, Gl. L. G.] pro Maſſis terræ, ex qua ferrum fit. Plin. lib. 34. cap. 14. Aliud rubiginem celerius ſentit, ſtricturæque vocantur eæ omnes, quod non in aliis metallis, a ſtringenda acie vocabulo impoſito. Bud. conf. æraria, æ, in æs.

Strictīvus, a, um. Adj. [δρεπτικὸς] ut, Strictivæ oleæ, Quæ manu colliguntur, ad differentiam Caducarum. Cato de R. R. cap. 146.

Strictōsus, a, um. Adj. σφιγκτὸς, Gloſſ. Græcolat.

Strigmentum, i. n. [γλοιὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deſtrigmentum. Sordes quæ ex corporibus raduntur. Celſ. lib. 2. cap. 6. Alvus quoque varia peſtifera eſt, & quæ ſtrigmentum, ſanguinem, bilem, viride aliquid, modo diverſis temporibus, modo ſimul & in miſtura quadam, diſcreta tamen, repræſentat. Plin. lib. 9. cap. 15. Anguillæ atterunt ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta viviſcunt.
Strigmenta olei dicimus Ceromata, id eſt, ſordes olei, quæ ex unctorum athletarum corporibus raduntur. Plin. lib. 15. cap. 4. Notum eſt magiſtratus honoris ejus octogenis ſeſtertiis ſtrigmenta olei vendidiſſe. Valer. Max. 9. 14. Gymnicorum ſervo, ſtrigmenta gymnaſii colligenti, ſimilis.
Strigmenta, Ramenta. Plin. lib. 20. cap. 3. de cucurbita ſilveſtri, Succus ex ſtrigmentis illitus cum roſaceo & aceto febrium ardores refrigerat. Ibidem & Ramenta & Strigmenta vocat.

Strigŭlus, i. m. Striculi, Grandiuſculi pueri vocabantur, a ſtricta quadam corporis ſoliditate & duritie. Arnob. 5. p. 174. Facit ſumere habitum puriorem, & in ſpeciem lævigari, nondum duri atque ſtriculi puſionis. [An Hiſtriculi? Gloſſ. Latinogræc. Hiſtriculus, Δασύστερνος; & Græcolat. Δασύστερνος, Hirſiculus. Corrupte, incertum, utrum pro Hiſtriculus, an Hirſutulus?

Stringor, ōris. m. Frigus quo dentes perſtringuntur. Lucret. lib. 3. 694.
Morbus ut indicat, & gelidai ſtringor aquai. V. Pareum in loc.

Strio, V. stria.

Strix, ſtrĭgis. f. [ὀλολυγὼν, στρὶξ, Gl. L. G.] Avis quædam nocturna & importuna, a ſtridendo dicta. Plin. lib. 11. cap. 39. Fabuloſum enim arbitror de ſtrigibus, ubera eas infantium labris immulgere. Eſſe in maledictis jam antiquis ſtrigem convenit: ſed quæ ſit avium, conſtare non arbitror. Lucan. lib. 6. 689.
Quod trepidus bubo, quod ſtrix nocturna queruntur. Stat. 3. Theb. 511.
Infauſtæ ſtrigis omen triſte. Senec. Herc. fur. 9.
Violenta ſtrix. Tibull. lib. 1. 5. 52.
De ſtrigibus ita habet Ovid. 6. Faſt. 139.
Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia menſis
Guttura fraudabant, ſed genus inde trahunt, &c.
Eſt illis ſtrigibus nomen: ſed nominis hujus
Cauſa, quod horrenda ſtridere nocte ſolent.
Strix, [στρὶξ] Idem quod Canaliculus. Vitruv. 4. 4. Striarum & ſtrigium circuitus. V. stria.
Strix pro Muliere malefica. Petron. cap. 134. Quæ ſtriges comederunt nervos tuos.
Stringa, une Eſtriere Italico ſermone. An a Strige, quia veneficiis adhibere ſolebant. H. St. Gloſſ. Latinogræc. Striga, λαμίαγυνή, καὶ γυνὴ φαρμακίς.

Striges, is. Frumenti genus apud Hippocratem, [ubi?] quod tritico levius eſt, & ventrem magis ſolvit: neſcio an pro Trago accipiendum.
Striges, ſunt Olera vilia. Plaut. Pſeud. 3. 2. 31.
Ei homines cœnas ſibi coquunt: quum condiunt,
Non condimentis condiunt, ſed ſtrigibus.

Stritabilla, æ. f. V. strictabillæ, & ſeq. dict.
Stritabillæ, inquit a Stritillando, Stritare ab eo, qui ſiſtit ægre. [Quid ſi diminutivum eſt, a Stritavia?

Strito, āre. ab eo qui ſiſtit ægre. Varr. lib. 6. 3. de L. L. Antiquum.

Strĭtăvus, ut Stlocus, Stlis; pro Tritavo, Loco, Lite antiqui dicebant. Feſt.

Strŏbĭlia, [στροβίλια] poſita inter Ornamenta muliebria a Polluce lib. 5. cap. 16.

Strŏbĭlus, i. m. [στρόβιλος] Nux pinea integra, quæ etiam Græcis Conus & Conarium appellatur. Pityides vero ſunt Nuclei, qui in ipſis ſunt conis. De Strobilo vide Lexicon Græcum. Ulp. l. ligni, in fine. D. de legat. 30. De pinu etiam integri ſtrobili ligni appellatione continebuntur. Gloſſ. Græcolat. Στρόβιλος κάρυος, Nucleus.
Strobilus, [στρόβιλος δένδρον] Arbor ex pinaſtrorum genere, e natalium cognitione ſic dicta. Plin. lib. 16. cap. 10. 4. de pinaſtro, Eaſdem arbores, alio nomine eſſe per oram Italiæ, quas ſtrobilos vocant, plerique arbitrantur, ſed graciles, ſuccinctioreſque, & enodes, liburnicarum ad uſus, pæne ſine reſina. Vetus codex legit, Quos tibulos. In Gloſſ. Græcolat. redditur Pinus. Ibidem στροβιλεὼν, Pinetum, στροβίλινον, Pineum.

Strobi-

Strobilum a Romanis Carduum sativum appellari Dioscorides ait, 1. 76. Græca quidem voce, sed tunc forte quotidiana, & in usu populi: quæ a pineæ nucis figura, cui simile in summo carduus capitulum habet, facta est. Græci enim στρόβιλον, arborem pinum, & nucem ejus pariter vocant. Quæ quoniam coni figura in pinastris & oblonga est (quam formam cardui capitulum habet) communicata appellatione strobilos carduus hic a Romanis dici potuit. Hæc Marcell. in Dioscor.

Strŏbus, i. f. [στρόβος] Arbor odorifera. Plin. lib. 12. cap. 17. Petunt & in Carmanos arborem strobum ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. Hujus odor redit a cameris ad solum jucundus, sed aggravans capita, citra dolorem tamen.
Strobus, ex succo prædulci, morsu capræ in caule fruticis odorati, & in pulverem conglomerati liquoris fit. Plin. lib. 12. cap. 17.

Strōma, [στρῶμα] vox Græca est, qua illi quodvis Straguli genus significant. Unde & pro Auleis accipitur, quæ & Peristromata dicuntur, multa colorum varietate picturatis. Capitol. de Vero Imp. cap. 4. Ut levatus cum stromatibus in cubiculum perferretur. Clemens Alexandrin. libros quosdam miscellaneos, vario ornamento constantes, Stromata inscripsit. V. Stragulum, & Stramentum, in sterno.

Strombītes, æ. m. [στρομβίτης] Lapis est strombi marini figuram omni ex parte referens.

Strombus, i. m. [στρόμβος] Animal in mari, ceu concha tortilis, nomen habens a figura intorta. Plin. lib. 32. cap. 11. [Videtur Suidæ Στρόβιλος.

Strongȳlion, ōnis. m. [Στρογγυλίων] Amazonem fecit ex ære nobilis statuarius. Plin. lib. 34. cap. 8.

Strongȳlŏprŏsōpos, [στρογγυλοπρόσωπος] Stronguloprosopa dicuntur Quibus rotunda est facies. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 2.

Strongȳlos, & **Strongȳle**, es. f. [Στρογγύλη] Insula in mari Ægæo: sic dicta, quia fit rotunda & globosa, quod στρογγύλον Græce designat. Hæc (ut Plin. lib. 4. cap. 12. scribit) vinearum fertilis est, cujus ambitus patet lxxv millibus passuum. Ea nunc Naxos, sed antea Dia vocata.
Est etiam una ex insulis Æoliis. Plin. lib. 3. cap. 9. Tertia Strongyle, a Lipara m. pass. ad exortum solis vergens, &c. Sil. lib. 14. 259.
Mille Agathyrna dedit, perflataque Strongylos Austris. al. Trogilos.
Est etiam Insulæ nomen in Lycio mari, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Strŏpha, æ. f. [στροφή] Acumen, subtilitas, cunctatio subdola, aut tergiversatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum a cervis, quum a venaticis canibus urgentur. Budæus *Une ruze*. Plin. 1. Epist. 18. Quod dubites ne feceris, id ipsum rescribe, ego aliquam stropham inveniam, agamque causam tuam. Martial. 3. 7.
Nihil stropharum est, jam salarium dandum est. Idem lib. 11. 8.

Strŏphădes, um. f. pl. [Στροφάδες] Insulæ duæ in Ionio mari, supra Zacynthum in Meridiem sitæ, ab aliis Plotæ dictæ, quibus Servius a conversione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg. 3. Æn. 209.
—Strophadum me litora primum
Accipiunt, Strophades Grajo stant nomine dictæ. V. Servium.

Strŏphium, i. n. [στρόφιον] Fascia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil. apud Non. 14. 8.
Me miseram, quod inter vias epistola excidit mihi:
Infelix, inter tuniculam ac strophium collocaram. Catul. Argon. 65. 65.
Non tereti strophio lactantes vincta papillas.
Strophia etiam Coronæ dicebantur ab insigni, quod imponebatur capitibus sacerdotum. Quod fit ἀπὸ τοῦ στρέφειν, hoc est a vertendo. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui, strophia appellantes, unde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tarde inde communicatum est, inter sacra tantum & bellicos honores coronis suum nomen vindicantibus. V. Fest. & infra stropus.

Strophiŏlum, i. n. [Στροφίολον] Plin. 21. 2. V. in strophium.
Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio, a psaltrio, a flagitio, a stupro est factus repente popularis.

Strophiārius, i. m. [στροφιοποιός] Qui strophia facit. Plaut. Aul. 3. 5. 42. Strophiarii astant, semizonarii.

Strophius, [Στρόφιος] Rex Phocidis, pater Pyladis. V. pyliades.

Strŏphos, i. m. [στρόφος] Dolor intestinorum, quod Tormen Latini vocant. Celf. lib. 6. cap. 2. Ejusdem morbi nota est, cum circa umbilicum intestina torquentur, στρόφον Græci nominant, coxæque dolores manent. Significat & Funiculum peræ apud Græcos, & Cincinnos tortos, aliaque nonnulla; quæ significationes, quoniam Latinis usitatæ non sunt, ex Græcorum monumentis eas petendas relinquimus.

Strophōsus, a, um. Adj. Qui living stropho laborat. Veget. Mulom. 1. 27. Strophosa animalia, quibus venter frequenter dolet. conf. Plin. Val. 2. 22.

Stroppus, i. m. Stroppus est, ut Atejus philologus existimat, quod Græce στρόφιον vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale sit strophium. Itaque apud Faliscos diem festum esse, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulent, & a Tusculanis, quod in pulvinari imponatur Castoris, Struppum vocari. Fest.

Structilis, **Structor**, **Structura**, **Strues**. V. struo.

Strufertārii, a Ferto sacrificii genere dicti sunt. Paul. apud Fest. Strufertarios dicebant, qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant, a ferto scilicet quodam sacrificii genere. Strufertaria sacra sic fiebant. Cato in lib. de R. R. cap. 134. ita scribit; Priusquam messim facias, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et postea: Priusquam porcam feminam immolabis, Jano struem commoveto sic. Jane pater, te hac strue commovenda bonas preces precor, &c. Ferctum Jovi moveto, & mactato sic. Juppiter, te hoc fercto obmovendo bonas preces precor, uti sies volens propitius mihi, liberisque meis, domo, familiæque meæ, mactus hoc fercto, &c. V. ferctum.

Struix, īcis. f. Exstructio rei-cujusvis. Strues. Arnob. 2. Struices lignorum. Liv. poëta apud Festum, Struicem malorum.
Struices, inquit Fest. antiqui dicebant Omnium rerum exstructiones. Plaut. Men. 1. 1. 26.
Cereales cœnas dat, ita mensas exstruit:
Tantas struices concinnat patinarias. V. strues.

Strūma, æ. f. [χοιρὰς, Gl. G. L.] Plur. Strumæ, [φυματίαι, χοιράδες, Gl. L. G.] Tumor, in quo subtus concreta quædam ex pure & sanguine, quasi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipue fatigare medicos solent, quoniam & febres movent, nec unquam facile maturescunt. Hæc ex Celf. lib. 5. cap. 28. 7. Nascuntur maxime, ut idem testatur, in cervice: sed etiam in alis, & inguinibus, & lateribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & suibus intumescit, aquarum, quæ potantur, plerumque vitio. Idem multis locis meminit strumarum morbi. Propter quod quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inspersa, scrophulæ dicuntur, quæ etiam sub strumæ appellatione continentur, ut rectius strumulæ, quasi parvæ strumæ, quam scrophulæ nominentur. V. scrophulæ.
Strumas semidoctum vulgus Scrophulas vocat, quoniam eas Græci ab ejusmodi bruto χοιράδας appellaverint. Hæc Cæl. lib. 30. cap. 26. Ubi male, Struma (inquit) Exstantia quædam in tergo.
Male eum habet struma. Celf. lib. 5. cap. 28.
Frigida aqua strumas excitat. Celf. lib. 1. cap. 9.
Struma hominis. Cic. 2. Att. 9. Proinde isti licet faciant quos volent Consules, Trib. pleb. denique etiam Vatinii strumam sacerdotii διβάφῳ vestiant: &c. h. e. Vatinii scelera & turpitudinem occultent honestentque honorum fastigio. Est autem Dibaphum, purpura bis tincta.
Struma civitatis. Cic. pro Sext. 135. Ii medentur Reipub. qui exsecant pestem aliquam, tanquam strumam civitatis.

Struma, [Στρούμας] Nomen viri apud Catull. 50. 2.
Sella in curuli Struma Nonius sedet. [Nisi Scomma est, ut supra.

Strumella, æ. f. dimin. Marc. Empir. cap. 15.

Strumōsus, a, um. Adj. [χοιραδικός] Qui id vitium patitur. Juven. 10. Sat. 309.
Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumosum, atque utero pariter, gibboque tumentem. Columel. lib. 7. cap. 10.

Strumătĭcus, a, um. Adj. Idem. Jul. Firmic. lib. 8. cap. 19. Vicesima tertia pars arietis si in horoscopo fuerit inventa, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, vel certe elephantiaca contagione maculatum.

Strumea, æ. f. Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. de quarta ranunculi specie, Nostri, inquit, herbarii strumeam vocant, quoniam medetur strumis, & panis, parte in fumo suspensa. Vel, addit Ruellius, quod strumosam radicem habeat. Hæc herba est, qua validi mendicantes sibi crura & lacertos dilaniant, quo possint impudentius stipem extorquere, vel hac impostura pecuniolam aucupari, hinc nonnullis herbariis *ulceraria* vulgo dicitur, aliis *scelerata*.

Strumus, i. m. Eadem herba vocatur alio nomine apud Apul. de Herb. cap. 74.

Strŭo, xi, ctum, [κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Ordinare, in ordinem redigere. Ovid. 1. Met. 153.
Altaque congestos struxisse ad sidera montes.
Aciem struere. Cic. ad Octavium, Virg. 9. Æn. 42. V. acies.
Convivia struere, Apparare. Tacit. 15. Ann. 37.
Copias struere, Instruere. Cæs. 3. Bell. Civil. V. instruo.
Cubilia struxere congestæ frondes. Lucan. lib. 9. 841.
Epulas struere. Tacit. 15. Ann. 55.
Fercula luxuriose struere. Columel. in præfat.
Penum struere. Virg. 1. Æn. 708.
Pyram ingentem struxere. Virg. 6. Æn. 215.
Orationem solutam struere. Gell. lib. 1. cap. 19.
Verba componere, & struere. Cic. 3. de Orat. 171. Collocationis est componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit.
Verba dure struere. Quintil. 1. 5. Ceterum etiam ex præpositione & duobus vocabulis dure videtur struxisse Pacuvius,
— Nerei
Repandirostrum, incurvicervicum pecus. i. e. Composuisse.
Struere aliquid, Machinari, moliri. Ter. Heaut. 3. 2. 3. Num me fefellit hosce id struere? Tacit. 1. Ann. 13.
Bellum struere. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit, ad posterum bellum ἄσπονδον strui existimo.
Calamitatem alicui struere & Moliri. Cic. pro Cluent. 178. Ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius, quam id struere & moliri videretur.
Causas struere. Tacit. 2. Ann. 42.
Consilia struere. Liv. 2. 3. Legati cum aliis alia moliri, aperte bona repetentes, clam recuperandi regni consilia struere.
Controversiam de nomine & vocabulo struere. Auct. ad Heren. 2. 45.
Crimen alicui struere. Tacit. 1. Hist. 58.
Dolos struere. Sen. Herc. OEth. 11.
Insidias alicui struere. Ovid. 1. Met. 198.
Medicina struitur dolori. Stat. 5. Silv. 1. 16.
Mendacium struere. Liv. 23. 34.
Odium struere in aliquem. Cic. 2. de Orat. Atque iisdem his ex locis & odium in alios struere discemus, & a nobis ac nostris dimovere.
Opes struere. Liv. 2. 41. pr. Largitione cos. periculosas libertati opes struere.
Periculum ruinæ struere. Cic. 6. Fam. 7. Quemadmodum igitur scalarum gradus, si alios tollas, alios incidas, nonnullos male hærentes relinquas, ruinæ periculum struas, non ascensum pares.
Reliqua ad jacturam struentur. Cic. 3. Q. frat. 8.
Sollicitudinem sibi struere. Cic. 5. Att. 21. Sed dices, me ipsum mihi sollicitudinem struere, cogor, & velim ita sit.
Sycophantias struere. Plaut. Asin. 1. 1. 57.
Struere, pro Instruere. Tacit. 4. Ann. 67. Struebantur, qui monerent perfugere, &c. h. e. Instruebantur.
Aggeres struere, Exstruere, ædificare. Cæs. 8. Bell. Gall. 41.
Arcus struere. Tacit. 2. Ann. 64. Structi & arcus.
Domos struere. Hor. 2. Carm. 18. 19.
Moles struere. Tacit. 2. Ann. 17.
Ordine, non acervatim struere. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. orthostata.
Structa & a Natura dicimus quædam. Cic. 1. Tusc. 37.
Per speluncas, saxis structas asperis, pendentibus.
Struere, pro Augere. Festus, Struere antiqui dicebant, pro adjicere. augere.

augere, unde Induſtrios quoque. M. Cato, jure, lege, libertate, republica communiter uti oportet: gloria, atque honore quomodo ſibi quiſque ſtruxit. Aut in duodecim quod eſt: Si calvitur,pedemve ſtruit, manum endojacito. Alii putant ſignificare retrorſus ire, alii in aliam partem, alii furere, alii gradum augere, alii minuere, ac vix pedem pedi præfert, otioſe it, remoratur. Paulus adnotat. Struere antiqui dicebant pro adjicere, augere: unde Inſtruere.

Structus, a, um. Partic. [κατασκευασθεὶς] Cic. de Senect. 51. Fundit frugem ſpicæ ordine ſtructam.
Compoſiti oratoris bene ſtructam collocationem diſſolvere permutatione. Cic. in Orat. 232.
Eloquentia, collocata, & quaſi ſtructa, & nexa verbis. Cic. in Orat. 39.
Atria ſtructa levibus tophis. Ovid. 8. Met. 562.
Mœnia ſtructa meis manibus. Virg. 5. Æn. 811.
Scæna in tempus ſtructa. Tacit. 14. Ann. 20.
Templa ſtructa vetuſto ſaxo. Virg. 3. Æn. 84.
Via ſtructa labore Herculeo. Propert. lib. 3. 18. 4.

Structum, i. n. [οἰκοδομημένον, Gl. L. G.] ut, Structa ſaxorum, i.e. Saxa quæ ſtructa ſunt, ſimili dicendi forma, qua Septa domorum, Strata viarum, & cetera id genus. Lucret. lib. 4. 361.
Fit, quaſi tornata ut ſaxorum ſtructa tuantur.

Structe, Adv. Compar. Tertull. de Cultu fem. cap. 11. Quæ vobis cauſa ſtructius prodeundi.

Structim, Adv. Apul. Flor. 2. Cithara apta ſtructim. Sed Elmenh. p. 351. Strictim ſuſtinetur.

Structio, ōnis. f. Firmic. lib. 8. cap. 9. Arma venatoribus aut facient, aut parabunt, ut retia, venabula, ſagittas, & quicquid ad ſtructionem ejus ſtudii pertinet. Pallad. 12. 22. Sternes inter ſpatia ſtructionis.

Structor, ōris. m. [οἰκοδόμος, Gl. L. G.] Qui aliquid ſtruit. Cic. 2. Q. frat. 5. A puero ut diſceſſi, in aream tuam veni: res agebatur multis ſtructoribus. Sic 14. Att. 3. Structores vocat eos, quorum utebatur opera ad villam ædificandam. Hos ſtructores Bud. interpretatur Fabros cæmentarios.
Structor pro Cellario ponitur, qui inſtruendæ menſæ & ciborum curam habet. A ſtruendo, id eſt, ordinando & componendo. Martial. lib. 10. 48. 15.
Et quæ non egeant ferro ſtructoris ofellæ. Juven. 7. Sat. 184.
— veniet, qui fercula docte
Componat.
Structores annonæ. Cic. 14. Att. 3.

Structōrius, a, um. Adj. ut, Operas ſtructorias alicui locare. Tertull. Apol. cap. 14.

Structūra, æ. f. [οἰκοδομή, σύνθεσις, Gl. L. G.] Ædificium, ſive Compoſitio & ordinatio lapidum in ædificiis. Columel. lib. 1. Igitur ad ſtructuram quum primum fundamenta jaciuntur, enitendum eſt. Liv. 21. 11. Structura antiqua.
Surgens operum ſtructura. Lucan. lib. 6. 64.
Verborum eſt ſtructura quædam. Cic. de Opt. gen. Orat. 5. Sed & verborum eſt ſtructura quædam, duas res efficiens, numerum & lenitatem, &c.
Carminis ſtructura mirifica. Ovid. 4. de Pont. 13. 4.

Structĭlis, e. Adj. [κατασκευαστὸς] Quod ſtructum eſt multis de materiis: ut Columel. lib. 11. cap. 3. Vetuſtiſſimi auctores vivam ſæpem ſtructili prætulerunt. Martial. lib. 9. 77.
Non ſilice duro, ſtructilive cæmento.
Columnæ ſtructiles, Quæ non ſunt ex uno lapide, ſed ex multis. Ulp. in l. Sicuti. §. 1. D. Si ſervit. vindic.
Lapis ſtructilis. Ulpian. in l. Etſi forte. §. Modus. D. Si ſervit. vendic. Forte, ut reficiat lapide quadrato, vel lapide ſtructili.

Strues, is. f. [ξύλων σωρὸς, ἢ θυμάτων Gl. L. G.] proprie Lignorum congeries eſt. Liv. 21. 27. Struem ingentem lignorum faciunt. Cic. 5. Att. 12. Strues ſalinarum. Al. Laterum. Lectio vexata.
Strues uvarum. Plin. lib. 14. cap. 4.
Strues, Genus libi, quod in ſacris antiqui prolibabant. Cato R. R. cap. 134. & cap. 141. Ovid. 1. Faſt. 276.
Hæc adolet flammis cum ſtrue farra ſuis.
Strues genera liborum ſunt, digitorum conjunctorum non diſſimilia, qui ſuperjecta panicula in tranſverſum continentur. Feſtus.

Strundius, ſive **Struntus**, Σπίλιθος. Gloſſ. Latinogræc. [Eſt autem σπίλιθος Stercus. Quare non dubito, quin hinc Gallorum fluxerit turpicula dictio *eſtront*, vel *étron*.

Struppearia, Feſta quædam apud Faliſcos. V. in dict. **struppus**.

Struppi, [φάκελοι] inquit Feſt. vocabantur in pulvinaribus Faſciculi de verbenis facti, qui pro deorum capitibus imponebantur. Iſidorus 19. 4. ait Dura, craſſa & vilia eſſe vincula.

Struthеus, a, um. Adj. Strutheum in mimis præcipue vocant Obſcænam partem virilem a ſalacitate videlicet paſſeris, qui Græce στρουθὸς dicitur. Feſt. [Forſan dimin. Græcum eſt στρούθιον ſubſt.
Struthea mala. Cato R. R. cap. 7. Mala ſtruthea, cotonea ſcantiana. Columel. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria ſunt, ſtruthia, chryſomeliana, muſtea. Plin. lib. 21. cap. 20. Dolori capitis cum cotoneis malis aut ſtrutheis illinitur. Legitur & Struthiis. V. **cotoneum**.
Struthea colutheaque appara. Plaut. Perſ. 1. 3. 7.

Struthiomela, [στρουθόμηλα] uno vocabulo proferuntur apud Varr. de R. R. 1. 59.

Struthio, ōnis. m. [στρουθοκάμηλος, Gl. L. G. στρουθίων, G. L.] Idem quod Struthiocamelus. q. V.

Struthium, i. n. [στρούθιον, Gl. G. L.] Latine Paſſerculus dicitur.
Struthium, Herba. Plin. lib. 19. cap. 3. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis ſuccum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo poſt, Struthion Græci vocant, floret æſtate, &c.

Struthiocamēlus, vel **Struthocamelus**, i. m. [στρουθοκάμηλος] Maxima avium eſt, ſi tamen avis eſt dicenda. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur natura avium: quarum grandiſſimi & pæne beſtiarum generis, ſtruthiocameli Africi vel Æthiopici, altitudinem equitis inſidentis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent: cetero non ſunt volucres, nec a terra tolluntur. Ungulæ iis cervinis ſimiles, quibus dimicant, biſulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra ſequentes ingerunt pedibus. Concoquendi ſine delectu devorata mira natura, ſed non minus ſtoliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, quum colla frutice occultaverint, latere ſeſe exiſtimantium. Præmia ex iis ova, propter amplitudinem pro quibuſdam habita vaſis: conoſque bellicos & galeas adornantes pennæ.

Struthophagi, gens Æthiopica. V. in dictione **silli**.

Strūthŏpūs, ŏdis. c. [στρουθόπους] Struthopodes Plin. 7. 2. vocantur Feminæ, quæ parvas pedum plantas habent, velut paſſerini pedis: ſic Themiſtius Struthocephalos [στρουθοκεφάλους] minimi & paſſerini capitis, in Paraphraſi phyſicorum vocat, ut annotavit Turnebus.

Struthos, [στρουθὸς] Græcis dicitur, quem nos Paſſerem vocamus. Gloſſ. Græcolat. Στρουθὸς, Paſſer. Ab antiquis etiam mimorum ſcriptoribus Struthos uſurpabatur pro Virili membro, a paſſeris ſalacitate ſumpta nominis ratione.

Strychnum, i. n. vel **Strychnus**, i. m. [στρύχνος] Herba ſponte naſcens; quam Latini Solanum, vulgo *Solathrum* vocant: multas ſub ſe continens ſpecies, quas vide ſupra in dictione **solanum**. Plin. 28. 11. Apul. de Herb. cap. 22.

Strȳmon, ŏnis. m. [Στρυμὼν] Civitas, nec non & fluvius Thraciæ, de quo Virg. 4. Georg. 508.
Rupe ſub adverſa deſerti ad Strymonis undam.
Nivoſus Strymon. Ovid. 5. Triſt. 3. 21.

Strymŏnius, a, um. Adj. poſſeſſ. [Στρυμόνιος] ut, Grues Strymoniæ. Virg. 1. Georg. 120.
Aquilo Strymonius. Sen. Agam. 6.
Matres Strymoniæ, Mulieres Thraciæ. Ovid. in Ibin, 602.

S T U

Stŭdeo, ui, [σπουδάζω, Gl. G. L. φιλοπονῶ τινι τὸ πρᾶγμα, L. G. & G. L.] ēre. Operam dare alicui rei. Plaut. Pſeud. 1. 5. 108.
Studeo hercle audire: nam ted auſcultabo lubens. Ter. Eun. 5. 5. 8. Dum ſtudes dare verba nobis. Ibid. 2. 3. 23. Quas matres ſtudent demiſſis humeris eſſe. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidiſti.
Stude verum invenire. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.
Studet rem ad arma deduci. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 3. Simul, infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Aſiæ Syriæque ad ſuam potentiam, dominatumque converterat, rem ad arma deduci ſtudebat.
Jungitur hoc verbum Dativo aliquando, aliquando Accuſativo.
Dativo. Plaut. Stich. 5. 3. 5.
Lectis ſternendis ſtuduimus, munditiiſque apparandis.
Artibus & diſciplinis optimis ſtudere. Cic. 1. Verr. 30. In quo ſi te multum natura adjuvaret, ſi optimis a pueritia diſciplinis atque artibus ſtuduiſſes, &c.
Artibus ſtudere. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem, cum ceteris artibus, quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Auribus ſtudere. Martial. lib. 10. 19. de Plinio juniore,
Dum centum ſtudet auribus virorum. h. e. Dum cauſas agit apud Centumviros judices.
Litteris ſtudere, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic. de Clar. Orat. 322. Idem 6. Fam. 4. Non tantum litteræ, quibus ſemper ſtudui.
Laudi & dignitati ſtudere. Cic. 4. de Finib. 65. Sed quia ſtudebat laudi & dignitati, multum in virtute proceſſerat.
Student magis mellificiis, quam fetibus apes. Columel. lib. 9. cap. 13.
Semel enim pacem defendi, non ſemper otio ſtudui? Cic. 8. Philipp. 11.
Pecuniæ, imperiis, gloriæ ſtudere. Cic. 1. de Finib. 60.
Rebus novis ſtudere. Cic. 1. in Catil. 3. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Cupiditate regni adductus, novis rebus ſtudebat. V. **res**.
Virtuti, gloriæ. Cic. 2. de Orat. 225.
Studere alicui, Favere. Ovid. 9. Met. 425.
Cui ſtudeat deus omnis habet. Cic. pro Cœl. 12. Studuit Catilinæ, quum jam aliquot annos eſſet in foro, Cœlius. i. e. Favit, coluit, & ſtudioſe ſectatus eſt eum.
Accuſativo junctum, ſignificat Cupere, velle. Cic. Poſt redit. in Senat. 13. Quum vero litteras ſtudere incipit, & helluo immanis cum Græculis philoſophari, tum eſt Epicureus. Idem 5. Fam. Quid ſi nihil aliud ſtudeat, niſi id quod agit. Ter. Hec. 2. 1. 2.
Ut omnes mulieres æque ſtudeant, nolintque omnia. Cic. 6. Philip. 18. Unum ſentitis omnes, unum ſtudetis.
Accuſativo, cum præpoſitione In. Quintil. lib. 10. cap. 2. pr. Quemadmodum quidam pictores in id ſolum ſtudent, ut deſcribere tabulas menſuris ac lineis ſciant.
Ablativo, cum præpoſitione In. Gellius, Si quis in ea re ſtudebat.
Abſolute, Amare ſive favere. Salluſt. in Catil. cap. 51. in oratione Cæſaris, Neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minime iraſci decet.
Studere, pro Litteris ſtudere, ſeu operam dare. Quintil. lib. 12. cap. ult. Nunc computamus annos, non quibus ſtuduimus, ſed quibus viximus. Et 1. 2. pr. Utiliuſne ſit domi, atque intra privatos parietes ſtudentem continere, an publicis præceptoribus tradere.
Sic apud Plinium Juniorem ſine adjectione Epiſt. 100. In habitu ſtudentis, & alibi Æſtate pueri ſi ſtudent ſatis valent, puto apud Martial. & ita Plin. Junior. H. St. V. Plin. 5. Epiſt. 5.
Studere, cum Genitivo. Cic. 3. de Nat. Deor. 72.
Parentem habere avarum, illepidum in liberos,
Difficilem, qui te nec amet, nec ſtudeat tui. Ex antiquo poeta.

Studens, entis. Partic. [σπουδάζων] Cic. pro Planc. 87. Hiſce ego auxiliis, ſtudentibus, atque incitatis, uti me, Laterenſis, potuiſſe confiteor.

Studium, i. n. [σπουδὴ, ἐπιτήδευμα, φιλοπονία, Gl. G. L. ἄσκησις, L. G.] Donatus, Studium eſt dedita opera voluntatis hominis attentior atque impenſior. Cic. 1. de Invent. 36. Studium autem eſt animi aſſidua & vehemens ad aliquam rem applicata, magna cum voluptate, occupatio, ut philoſophiæ, poëtices, geometriæ, litterarum. Ter. Hec. 2. 1. 5.
Viris eſſe advorſas, æque ſtudium eſt, ſimilis pertinacia eſt. Hor. 2. Serm. 2. 12.
Molliter auſterum ſtudio fallente laborem.
Alacritas ac ſtudium. Cæſ. 4. Bell. Gall. 24.
Feſſus ſtudiorum pondere. Lucan. ad Piſon. 178.
Acre ſtudium. V. **acer** adjectivum.
Agile ſtudium, Exercitium ad curſum. Stat. 6. Theb. 557.

Fortia

Fortia ſtudia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Inane ſtudium. V. INANIS.
Pertinax ſtudium. Quintil. in Procem. lib. 1.
Plena vecordiæ ſtudia. Tacit. 3. Ann. 50.
Puellare ſtudium. Ovid. 5. Met. 399.
Virilia ſtudia. Ovid. 12. Met. 208.
Adhibere ſtudium. V. ADHIBEO.
Ardere ſtudio belli. V. ARDEO.
Aſſequi ſtudio vel conſequi. Cic. 2. Fam. 5.
Cecidit incautus ſtudio eundi, Cupiditate currendi. Ovid. 8. Met. 378.
Celerare gradum anili ſtudio. Virg. 4. Æn. 641.
Conſurgunt ſtudiis Teucri. Virg. 5. Æn. 450.
Contendere omni ſtudio. V. CONTENDO.
Contendere ad magna rectis ſtudiis. V. CONTENDO.
Deponere belli ſtudia. Juſtin. lib. 1. cap. 2.
Diſpoſita fideli ſtudio dona. Lucret. lib. 1. 47.
Dare ſtudium alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Dare ſtudium agricolationi. Columel. lib. 1. cap. 1.
Exercere aliquem duris ſtudiis. Claud. 4. Conſ. Hon. 320.
Jactare aliquid inani ſtudio. Virg. 2. Ecl. 5.
Incenſus ſtudio diſcendi. Cic. 2. de Orat. 1.
Incenſi ſtudio, quod ad agrum colendum pertinet. V. INCENDO.
Incitari ſtudio. Cic. 2. de Divin. 5. Quorum ſtudio legendi, meum ſcribendi ſtudium vehementius in dies incitatur.
Inflammatum ſtudium. V. INFLAMMO.
Inhærere ſtudio alicui. Ovid. 8. Met. 165.
Injicere ſtudium alicui. V. INJICIO.
Inſtigare aliquem ſtudiis. Virg. 5. Æn. 228.
Ponere ſtudium lucri. Hor. 4. Carm. 12. 25. V. PONO.
Servatum perenni ſtudio odium, Voluntate perſeveranti. Sil. 1. 18.
Studium in aliquo eſſe. Cæſ. 1. Bell. Civil.
Cicero tuus noſterque ſummo ſtudio eſt Pæonii ſui rhetoris, i. e. Tenetur. Cic. 3. Q. frat. 3.
In ſtudio eſt mihi labor, militia, palæſtra, &c. Cic. 2. Tuſc. 36. Illi autem voluerunt nihil horum ſimile eſſe apud Lacænas virgines, quibus magis palæſtra, Eurotas, ſol, pulvis, labor, militia in ſtudio eſt, quam fertilitas barbara.
Studium in aliquo eſt, h. e. Studiorum & litterarum amor & ſcientiæ ac doctrinæ. Cic. 1. Acad. 7. Sed meos amicos, in quibus eſt ſtudium, in Græciam mitto, id eſt ad Græcos ire jubeo, ut ea &c.
Teneri ſtudio aliquo. Hor. 1. Epiſt. 1. 81.
Vigilare ſeveris ſtudiis. Propert. lib. 2. 3. 7. Pro Invigilare.
Cupiditas & ſtudium defendendæ nobilitatis. Cic. 3. Verr. 35.
Studium, Exercitatio; ut quum dicimus, Studia litterarum. Columel. in præfat. lib. 1. Et ne ſingula perſequar: ei ſtudio, quod quiſque agere velit, conſultiſſimum rectorem adhibeat. i. e. Exercitio, vel operi vel arti. Ter. And. 1. 1. 29.

Ut animum ad aliquod ſtudium adjungant, aut equos
Alere, aut canes ad venandum, aut ad Philoſophos. Idem Heaut. 2. 3. 39.
Quo ſtudio vitam ſuam te abſente exegerit. Cic. de Senect. 50.

Atque hæc quidem ſtudia ſunt doctrinæ. Idem 1. de Invent. 4. Mihi videntur cuncta ſtudia recta atque honeſta per otium concelebrata ab optimis enituiſſe. Sic 1. Tuſc. 1. Studio ſapientiæ, quæ philoſophia dicitur.
Belli ſtudiis aſperrima urbs. Virg. 1. Æn. 18.
Formæ ſtudium. Tibul. lib. 1. 7. 43.
Hiſtoriæ ardeo ſtudio. Cic. 16. Att. 13.
Venandi laſſus ſtudio. Ovid. 3. Met. 413.
Hiſtrionale ſtudium. Tacit. 1. Ann. 16.
Muſicum ſtudium. V. Muſicus in MUSA.
Conſortes ſtudii. Ovid. 5. Triſt. 3. 47.
Communia fœdera ſtudii ſacri. Ovid. 4. de Pont. 13. 43.
Habere aliquem participem ſtudiis. Ovid. 2. de Pont. 5. 42.
Lenius ſtudium. Ovid. Rem. Amor. 207.
Adhærere ſtudio alicui. Lucret. lib. 4. 959.
Adhibere multum ſtudii ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum diſciplinas. Cic de Clar. Orat. 161.
Aſſuetus mollibus ſtudiis. Ovid. 1. Triſt. 5. 74.
Celebrare ſtudium agriculturæ. V. CELEBRO.
Collocare ſtudium. V. COLLOCO.
Concitari cohortatione alicujus ad ſtudium cognoſcendæ virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
Conticeſcit ſtudium. Cic. de Clar. Orat. 324. de ſe & Hortenſio loquens; Maxime vero perſpecta eſt utriuſque noſtrûm exercitatio, paulo ante quam perterritum armis hoc ſtudium, Brute, noſtrum conticuit ſubito, & obmutuit. Prius dixerat, Subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipſa, de qua diſputare ordimur, eloquentia obmutuit.
Convertere ſtudium ad operam ſcribendi. V. CONVERTO.
Dedere ſe ſtudio eloquentiæ. Cic. in Orat. 6.
Deditus ſtudio citharæ. Hor. 2. Serm. 3. 105.
Florens otii ſtudiis. Virg. 4. Georg. 564.
Formare boves ad ſtudium atque uſum agreſtem. Virg. 3. Georg. 163.
Formandæ mentes aſperioribus ſtudiis. Hor. 3. Carm. 24. 54.
Frangere ſtudium. Cic. 6. Fam. 7.
Imbuere ſtudio. Cic. pro Dejot. 28.
Impertire ſtudium philoſophiæ. V. IMPERTIO.
Ingredi diſciplinarum ſtudia. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Verſari in ſtudio litterarum. V. LITTERA.
Studia, pl. pro Litterarum ſtudio. Quintil. lib. 12. cap. 3. Lectionis opus eſt, qua nihil eſt in ſtudiis minus laborioſum.
Claritudo ſtudiorum. Tacit. 12. Ann. 8.
Cupidus ſtudiorum. Ovid. 1. de Pont. 5. 35.
Deſerere ſtudia. Cic. de Fato.
Vigere ſtudia. Cic. 1. de Orat. 13.
Acerrimum ſtudium. Cic. in Brut.
Secreta ſtudia. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Abducere a ſtudio. Cic. 4. Fam. 4.
Abhorrere ſtudio. V. ABHORREO.
Abruptum ſtudium. V. ABRUPTUS.

Abundare ſtudio. Cic. 1. de Orat.
Affluere ſtudio. Cic. pro Arch. 4.
Arceſſita ſtudia. V. ARCESSO.
Aſſerere ſe ſtudiis. V. ASSERO.
Attingere leviter ſtudia. V. ATTINGO.
Abſcindere ſtudium alicui. Catul. 66. 19.
Colere ſtudia. V. COLO.
Concelebrare ſtudia. V. CONCELEBRO.
Conferre ſe ad ſtudia. V. CONFERO.
Confluere ad ſtudia. V. CONFLUO.
Conquieſcere in ſtudiis. V. CONQUIESCO.
Contine te in tuis perennibus ſtudiis. Cic. in Brut. 332.
Detinere animum ſtudiis. Ovid. 5. Triſt. 7. 39.
Flagrans ſtudium. Cic. 3. de Orat. 228.
Formare ſtudia alicujus ab infantia. Quintil. in Procem. lib. 1.
Jacent ſtudia. V. JACEO.
Impedita ſtudia. V. Impeditus in IMPEDIO.
Incitari in ſtudia. V. INCITO.
Incitare ſtudium. Cic. 2. de Divin. 5.
Incumbere ad vel in ſtudia. V. INCUMBO.
Ingredi ſtudia. V. INGREDIOR.
Mori in ſtudio. V. MORIOR.
Obſoleſcere ſtudia. Cic. de Invent.
Omittere ſtudia. Cic. 1. de Invent.
Referre ſe ad ſtudia. Cic. 4. Att. 16.
Remittere ſtudia. Cic. in Brut. 15.
Renovare ſtudia. Cic. in Brut.
Repetere ſtudia. Cic. de Fato, 4.
Reſtinguere ſtudia. Cic. in Orat. 5.
Revocare intermiſſa ſtudia. V. INTERMITTO.
Silere ſtudia. Cic. Omnia denique bonarum artium ſtudia ſiluerunt.
Teneri acerrimo ſtudio. Cic. in Brut.
Tentare ſtudium inutile. Ovid. 4. Triſt. 10. 21.
Vigent ſtudia. Plin. 1. Epiſt. 13.
Studium, pro Deſiderio. Cic. de Senect. 83. Equidem efferor ſtudio patres veſtros (quos colui & dilexi) videndi. Idem 1. Acad. 43. Arceſilas ſibi omne certamen inſtituit, non pertinacia aut ſtudio vincendi. Idem pro Roſc. Amer. 91. Ut omnes intelligant me, non ſtudio accuſare, ſed officio defendere. Sic 2. Verr. Tanto ſtudio requiſivit.
Acuere ſtudia. V. paulo ante Reſtinguere ſtudia.
Alicujus ſtudio & cupiditati morem gerere. Cic. pro Quint. 9.
Immane ſtudium loquendi. Ovid. 5. Met. 678.
Adduci certandi ſtudio. V. ADDUCO.
Famæ ſtudium creſcit honore. Ovid. Rem. Amor. 393.
Ardentibus ſtudiis depoſcunt. Ovid. 1. Met. 199.
Fallens laborem ſtudium. Ovid. 6. Met. 60. Studium, i. e. Vincendi cupiditas.
Minuens labores ſtudium. Ovid. 4. Met. 295.
Petere ardentiore ſtudio. V. ARDEO.
Rapi ad aliquem locum ſtudio inflammato. Cic. pro Lege Manil. 21.
Studium, Favor, amor. Saluſtius, Catil. cap. 51. D. Silanum certe ſcio, quæ dixerit, ſtudio Reip. dixiſſe. Cic. pro Planc. 10. Illud debes putare, comitiis, præſertim Ædilitiis, ſtudium eſſe populi, non judicium, eblandita illa, non enucleata eſſe ſuffragia.
Accendere ſtudium. V. ACCENDO.
Accinctus ſtudio popularium. V. ACCINGO.
Acquirere ſtudia vulgi. V. ACQUIRO.
Amittere ſtudia. Cic. 2. Att.
Conferre ſtudium. Cic. 10. Fam. 1.
Conſtare ſtudium. Cic. 10. Fam.
Conſumere ſtudium. Cic. 6. Fam. 12.
Debilitant hæc amicorum ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Deponere ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Detrahere de ſtudio. Cic. 3. Fam.
Movere ſtudia hominum. V. MOVEO.
Navare ſtudium. Cic. 15. Att. 4.
Præſtare ſtudia. Cic. 2. Fam.
Prætermittere ſtudia. Cic.
Remanere ſtudia erga aliquem. Cic.
Conciliatum ſtudium bonorum ex Tribunatu, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Declarare ſtudium, vel ſignificare. Cic. 3. Fam.
Dicare ſuum ſtudium alicujus laudi, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Exſpectare ſtudia ab aliquo. Cic. 1. Fam.
Habere ſtudia ſuorum ardentia. Cic. pro Planc. 20.
Interponere ſtudium, operam. V. INTERPONO.
Navare operam & ſtudium tibi volunt. Cic. ad Brut. 8.
Polliceri & profiteri alicui ſuum eximium & ſingulare ſtudium. Cic. 5. Fam. 8.
Reſtinguere ſtudia. V. RESTINGUO. Liv. 10. 13. Acuebat hac moderatione tam juſta ſtudia: quæ verecundia legum reſtinguenda ratus, legem recitari juſſit: &c. Sigonius admonet in vetuſtis libris legi Reſtringenda.
Studio eſſe in aliquem. Cic. 14. Fam.
Studium alicujus in ſalutem alterius. Cic. 3. Q. frat. 1. 3. Quod litteris tuis ſtudium illius in ſalutem noſtram facile perſpexi.
Inſigne ſtudium alicujus erga alterum. V. INSIGNIS.
Studium tuum erga me. Cic. 3. Fam. 10. Neque enim de meo erga te ſtudio dubitare debes, neque id eſt obſcurum cuiquam in provincia, nec Romæ fuit.
Studium meum dignitatis tuæ tuendæ. Cic. 5. Fam. 8. Quantum meum ſtudium exſtiterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui ſcripſerint.
Studium, Voluntas, ſententia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus. Ter. Adel. 1. 1. 16.
Diſſimili ſtudio eſt, jam inde ab adoleſcentia.

Voluntas & Studium. Cic. de Amicit. 15. Voluntatum, ſtudiorum, ſententiarum ſumma conſenſio.
Studio habere aliquid. Ter. Adel. 3. 3. 28.
Indulgere aliquid ſtudio ſuo. V. INDULGEO.
Studium, pro Opera. Martian. in l. Si prægnans. D. de fideicom. libert.

Si prægnans ancilla moram, non ftudio manumifforis, fed fortuito patiatur, ne manumittatur, &c. [Studio, i. e. Cura.

Studium pro Delectatione ex Cic. & Ter. Vide Goveanum in Epift. ad Att. In lib. 1. Epift. 6. ubi dicit Cic. Et noftri ftudii, i. e. Quibus intelligis nos delectari. Studium pro Delectatione fæpe apud Ter. legimus, fæpe apud ipfum Cic. Sic in 2. de leg. Quid plura? hanc vides villam, ut nunc quidem eft, lautius ædificatam patris noftri ftudio: qui cum effet infirma valetudine, hic fere ætatem egit in litteris. Sic in Cat. Majore. Nam & ftudio rerum rufticarum provectus fum. H. St. Prior Cic. locus eft Epift. 8. in noftris codd. Alter 2. de Legg. 3. tertius de Senect. 55.

Studiosus, a, um. Adj. [σπουδαῖος, Gl. G. L. φιλόπονος, L. G. & G. L. σπουδαστής, L. G.] Affiduus & perfeverans in re aliqua. Auctor ad Heren. Ideoque bonis viris & ftudiofis amicus erat. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus, ut Pœnus, & valde ftudiofus ac diligens.

Cohors ftudiofa. Hor. 1. Epift. 3. 6.

Pectora ftudiofa. Ovid. 4. Trift. 10. 91.

Studiofa placendi, Cupida. Ovid. 3. de Arte Am. 423.

Studiofiffimi defenfores, diligentiffimi. Cic. 4. Verr. 13. Videte, quid potuerit, qui quatuor in provincia Quæftores, ftudiofiffimos defenfores, propugnatorefque habuerit.

Studiofus, pro Cupido, addicto five dedito alicui rei, Genitivo jungitur, rariffime Dativo. ut, Studiofus laudis, i. e. Cupidus: & Studiofus Cæfaris, i. e. Amator vel benevolus.

Genitivo. Cic. 6. Fam. 8. Viri funt optimi, & tui fimilium ftudiofi, & mei neceffarii. Idem de Amicit. 76. Nec fi qui ineunte ætate venandi aut pilæ ftudiofi fuerint. Ovid. 14. Met. 625.

Nec fuit arborei ftudiofior altera fetus.

Habet enim certos fui ftudiofos, qui, &c. Cic. de Clar. Orat. 64.

Doctrinarum ftudiofus. Cic. 4. Fam. 3.

Doloris ftudiofi & amantes. [φιλόπονοι] Cic. 2. Tufc. 36. Itaque induftrios homines illi ftudiofos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laboriofos.

Eloquentiæ ftudiofi. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Equorum ftudiofus. Ovid. 14. Met. 321.

Exiftimationis meæ ftudiofiffimum, cupidiffimumque cognovi. Cic. 4. Verr. 117.

Nemorum ftudiofus. Ovid. 7. Met. 675.

Nobilitatis ftudiofus. Cic. 4. Acad. 125.

Studiofiffimus philofophiæ. Idem. 4. de Finib. 61.

Ille reftituendi mei quam retinendi ftudiofior. Cic. 8. Att. 3.

Dativo. Plaut. Milit. 3. 1. 207.

Qui nifi adulterio, ftudiofus nulli aliæ rei eft, improbus.

Studiofus, [φιλομαθής] pro Litterarum cupido. Plin. 3. Epift. 5. Itaque foleo ridere, quum me quidam ftudiofum vocant.

Sufcepi laborem utilem ftudiofis. Cic. de Opt. gen. Orat. 13.

Inftruere ftudiofos fcientia alicujus rei. V. INSTRUO.

Studiofum, [σπουδάσιον] Operæ pretium. Gloff. Græcolat.

Studiofa quæftio vel difputatio, Litterata & docta. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Studiose, Adv. Diligenter. Ter. Heaut. 2. 3. 44.

Texentem telam ftudiofe ipfam offendimus. Cic. de Senect. 58. Multas ad res perutiles Xenophontis libri funt, quos legite, quæfo, ftudiofe.

Audire ftudiofe. Cic. 4. Acad.

Colere ftudiofe prædia. Cic. pro Rofc. Amer. 50.

Comparare libellos ftudiofiffime. Plin. 4. Epift. 26.

Conquirere ftudiofe omnia. Cic. 4. Acad. 33.

Curare aliquid ftudiofe diligenterque. Cic. Planco, 16. Att. 16.

Defendere ftudiofe fententiam alicujus. Cic. 4. Acad. 120.

Legere aliquid ftudiofius. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ludere ftudiofe pila. Cic. 2. de Orat. 253.

Polliceri ftudiofe. Cic. 4. Verr. Facturos effe, fi quid imperaffet, ftudiofe pollicerentur.

Requirere aliquid ftudiofe. Ovid. 1. de Arte Am. 145.

Stulpini, Populi funt in Illyrico apud Plin. lib. 3. cap. 21.

Stultus, a, um. Adj. [ἀνόητος, καὶ ἄνους, μωρός, Gl. L. G. ἀνόητος πάνυ, G. L.] Stolidus, Imprudens, improvidus, imperitus. l. 9. §. fi quis jus. D. de juris & fact. ignorant. Afranius, Ego ftultum me exiftimo, fatuum effe non opinor. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam me non ratio folum confolatur, quæ plurimum debet valere, fed etiam dies, quæ ftultis quoque mederi folet. Ter. Eun. 2. 2. 23. Ex ftultis infanos facis. Hor. 1. Serm. 5. 82.

Hic ego mendacem ftultiffimus ufque puellam
Ad mediam noctem exfpecto.

Stultorum plena funt omnia. Cic. 9. Fam. 22.

Ut hominem ftultum magis etiam infatuet mercede publica. Cic. 3. Philipp. 22.

Auditor ftultus & credulus. Cic. pro Font. 13.

Juventa ftulta. Tibul. lib. 4. 12. 3. [Sed potius Tota juventa, junges.

Senex ftultus, credulus, obliviofus, diffolutus. Cic. de Senect. 36.

Stultorum feriæ appellabantur Quirinalia, quod eo die facrificabant ii, qui folenni die, aut non potuerunt rem divinam facere, aut ignoraverunt. Paulus apud Feftum.

Amor ftultus & improbus. Hor. 1. Serm. 3. 24.

Ars ftulta. Ovid. 2. de Pont. 9. 73. Liber de arte amandi ftulte ab Ovidio compofitus.

Confilium ftultum capere. Cic. 7. Verr. 23.

Credulitas ftulta. Ovid. 3. Amor. 3. 24.

Dies ftulti prætereunt, i. e. In ftultitia peracti. Tibul. lib. 1. 4. 30.

Stulto ftultior. Plaut. Curc. 4. 3. 19.

Stultiffimus homo. Plaut. Bacch. 5. 1. 12.

Stulte, Adv. [ἀφρόνως, ἀνοήτως] Imprudenter. l. 4. D. quod vi aut clam. Nam & multi, non infipientes, aliquando ftulte aliquid vel agunt, vel loquuntur. Plaut. Men. 5. 9. 14.

Quæfo ignofcas, fi quid ftulte dixi atque imprudens tibi. Ter. Heaut. 2. 3. 8. Factum a nobis ftulte eft.

Agere omnia ftulte & incaute. Cic. 7. Att. 10.

Credere ftulte. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Hæc & dicuntur & creduntur ftultiffime, & plena funt futilitatis, fummæque levitatis.

Dicere ftulte. Cic. 4. de Finib. 40. Itemque illa, quæ in corpore excellerent, ftulte antiquos dixiffe, per fe effe expetenda, & fumenda potius quam expetenda? Cic. 2. de Orat. 274. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, ut vel non ftultus, quafi ftulte, cum fale dicat aliquid, &c.

Mirari ftulte aliquid. Hor. de Arte Poet. 272.

Nonnunquam & Adjectivis jungitur, ut

Arrogans ftulte. Cic. 2. de Legib. 16. Quid eft enim verius, quam neminem effe oportere tam ftulte arrogantem, ut in fe rationem & mentem putet ineffe, in cælo mundoque non putet?

Compar. Stultius atque intemperantius matronam duxiffe. Liv. 30. 13.

Stultŭlus, a, um. Adj. dimin. Apul. Met. 9. Tu ftultule, afine, intra terminos piftrini contentus. Elmenh. p. 230. Aftutule.

Stultitia, æ. f. [ἄνοια, μωρία, Gl. G. L.] Imprudentia, imperitia. l. 15. D. de evictionib. Plin. lib. 11. cap. 52. Auricularum magnitudo loquacitatis & ftultitiæ nota eft. Ter. Heaut. 4. 1. 33.

Ut meæ ftultitiæ in juftitia tua fit aliquid præfidi.

Ita funt altæ ftirpes ftultitiæ. Cic. 3. Tufc. 13.

Eft enim proprium ftultitiæ, aliorum vitia cernere, oblivifci fuorum. Cic. 3. Tufc. 73.

Miferius ftultitia nihil dici poteft. Cic. 1. de Nat. Deor. 23.

O delirationem incredibilem! non enim omnis error ftultitia dicenda eft. Cic. 2. de Divin. 86.

Sed hujus iftius facti ftultitiam major jam fuperior ftultitia defendit. Cic. pro Rabir. Poft. 24.

Loquax ftultitia. Cic. 3. de Orat. 140. Malo indifertam prudentiam, quam ftultitiam loquacem.

Mala. Hor. 2. Serm. 3. 43.

Prava. Ibid. 220.

Abdere ftultitiam. V. ABDO.

Damnare fe ftultitiæ. Lucret. lib. 4. 1177.

Errare ftultitia. Hor. 2. Serm. 3. 210.

Stultitiane erret, nihilum diftabit, an ira.

Patiuntur opes ftultitiam. Hor. 1. Epift. 18. 29.

Stultitia eft a quibus bona precamur, ab iis porrigentibus & dantibus nolle fumere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84.

Stultesco, ĕre. Plaut. Moft. 4. 2. 49. Stultefcere præter fpeciem.

Stultĭlŏquus, a, um. Adj. Plaut. Perf. 4. 3. 45. Tace, ftultiloque.

Stultiloquium, i. n. [μωρολογία, Gl. G. L.] Imprudens fermo. Plaut. Milit. 2. 3. 25.

Nam tibi jam, ut pereas, paratum eft dupliciter, ni reprimas
Tuum ftultiloquium.

Stultiloquentia, æ. f. Idem. ut, Occluflor ftultiloquentia. Plaut. Trin. 1. 2. extr.

Stultĭvĭdus, a, um. Adj. Qui ftulte videt. Plaut. Milit. 2. 3. 64. Stultividum fe fateri.

Stūpa, vel **Stuppa**, æ. f. vel **Stypa**, ut quibufdam placet, [στυππεῖον, Gl. L. G. & G. L. σύοπις, ἀγγάδα, L. G. στυπίον, G. L.] Linum vile, aut, ut Feftus notat, Linum impolitum. Quod lini cortici proximum eft, ut ait Plin. lib. 19. cap. 1. A Græco στυπεῖον, quod ftupam fignificat: vel a ftipando, quod ea ftipetur navis. V. Suid. in στύππη. Liv. 21. 8. Id ficut in pilo, quadratum ftupa circumligabant, linebantque pice. Lucret. lib. 6. 880.

Frigidus eft etiam fons, fupra quem fita fæpe
Stupa jacit flammas concepto protinus igni. Virg. 5. Æn. 682.
Stupa vomens tardum fumum, &c.

Stupārius, a, um. Adj. Quod ad ftupam pertinet: ut, Stuparius malleus, Quo lina tunduntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Stupparius, i. m. Καννάβεος. Gloff. Græcolat. Qui ftuppea facit.

Stupeus, vel **Stuppeus**, a, um. Adj. Virg. 2. Æn. 236.

Subjiciunt lapfus, & ftupea vincula collo
Intendunt. Idem 8. Æn. 694.
Stupea flamma manu, telifque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubefcunt.

Retinacula ftupea puppis. Ovid. 14. Met. 547.

Stŭpeo, ui, [θαμβέομαι, ἐκπλήσσομαι, Gl. G. L.] ĕre. eft, Ita timere, ut quodammodo fenfum rerum non habeamus. Stupere proprie dicitur is, qui torpore quodam captus languet immobilis, aut inopia confilii, aut aliqua re tarditatem injiciente. Ovid. 5. Met. 509.

Mater ad auditas ftupuit, ceu faxea, voces.

Stupere, Senfu carere. Perf. 3. Sat. 32.

Sed ftupet hic vitio. i. e. Infanus factus eft vitiis. Ter. And. 2. 1. 5.
Ita poftquam adempta fpes eft, laffus cura confectus ftupet. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipfi fe, quum is, etiam tum femifomnis, ftuperet.

Occurfu ftupuere ducis. Lucan. lib. 8. 16.

Acies oculorum ftupet. V. ACIES.

Ars ftupet ambiguis malis, Navigandi peritia propter ventos adverfos, & inter fe pugnantes ftupet incerta quid agat. Ovid. 1. Trift. 2. 32.

Corda ftupent fepulta mero. Ovid. Rem. Amor. 806.

Verba ftupuerunt ignavo palato. Ovid. 2. Amor. 6. 47.

Re aliqua ftupere, i. e. Propter rem aliquam, Nimium admirari. Hor. 1. Serm. 4. 28.

Hunc capit argenti fplendor, ftupet Albius ære. Et 1. Serm. 6. 17.

Qui ftupet in titulis & imaginibus.

Stupere in aliquo, i. e. Afpectu alicujus ftupere. Valer. 1. Argon. 262.

Stupere aliquem. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc cum loqueris, nos Varrones ftupemus, tu videlicet tecum ipfe rides. Al. Nos barones, rectius.

Stupens, entis. Partic. [θαμβούμενος] ut, Carminibus ftupens bellua. Hor. 2. Carm. 13. 33.

Stupens ad frigus natura vini. Plin. lib. 14. cap. 21.

Stupesco, [καταπλήσσομαι, Gl. G. L.] ĕre. Stupidum fieri. Cic. 3. de Orat. 100. Incidat, afpiciat, admiretur, ftupefcat. conf. Gell. 6. 13.

Stupĕfăcio, ēci, actum, [ἐκπλήσσω, καταπλήσσω, Gl. G. L.] ĕre. Liv. 5. 39. Privatos deinde luctus ftupefecit publicus pavor, poftquam hoftes adeffe nuntiatum eft. [i. e. Fecit ut non fentirentur.

Stupefīo, [θάμβω] ĕri. Cic. 3. de Orat. 50. In quo igitur homines exhorrefcunt? quem ftupefacti dicentem intuentur?

Fratris afpectu ftupefactus hæfit. Sen. Thyeft. 7.

Corda ftupefacta. Virg. 5. Æn. 643.

Stupefactio, ōnis. f. Auguftin.

Stupefactus, ûs. m. ἔκπληξις, Gloff. Græcolat.

Stupefactor, ōris. m. Sidon.

Stupĭdus, a, um. Adj. [ἄναυς, ἐκπλαγής, Gl. L. G. & G. L.] Stupefactus. Ter. in prol. Hec. 4.
Ita populus studio stupidus, in funambulo
Animum occuparat.
Aliquando diciturStultus. Plaut. Epid. 4. 2. 13. Quid stas stupida? quid taces?
Stupidus & bardus. Cic. de Fato 10.
Detinere aliquem stupidum. Cic. in Parad. 5.
Omnes stupidi timore obmutuerunt. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Stupida membra, Quæ nihil sentiunt.

Stupidĭtas, ātis. f. [ἔκπληξις] Idem quod Stupor. Cic. 2. Philipp. 80. In quo primum incredibilem stupiditatem hominis cognoscite.

Stupĭdo, āre. Mart. Capel. 1.
Quod pavidum stupidet sapiens sollertia vulgus.

Stupor, ōris. m. [θάμβος, ἔκπληξις, Gl. L. G. & G. L. καταπληξις, L. G.] Alienatio quædam sensuum, quod scilicet sensus constipentur. Cic. in Pison. 1. Pauci ista tua lutulenta vitia noveramus, pauci tarditatem ingenii, stuporem, debilitatemque linguæ. Idem Philipp. 3. 16. Qui propter hæsitantiam stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit. De Bambalione. Idem 3. Tusc. 12. Immanitas in animo, stupor in corpore.
Stupor & Virtus, contraria. Cic. pro Domo 97. Eamque animi duritiem: sicut corporis, quod, cum uritur, non sentit: stuporem potius, quam virtutem putarem.
Sin autem id non videt, periculum est, ne se stuporis excusatione defendat. Cic. de Arusp. Resp. 5.
Qui morbo aliquo & sensus stupore, suavitatem cibi non sentiunt. Cic. 2. Philipp. 115.
Oculos stupor urget inertes, Oculi hebetes fiunt præ morbo. Virg. 3. Georg. 523.
In verbis ejus est stupor. Cic. 2. Philipp. 30.
Sed stuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite. Cic. 2. Philip. 30.

Stuppi, pl. m. Λάπαγες. Gloss. Latinogræc. V. H. Steph. Thesaur. in Λάπαξ.

Stuprum, i. n. [φθορὰ, μιασμὸς, Gl. L. G. φθορὰ παρθένου, καὶ ἀῤῥένου, καὶ χήρας, ἀλλοτρίας, G. L.] Coitus lege vetitus cum innuptis, nuptisve, commissus. Cic. ad Octav. Audiet Brutus eum populum, &c. pro turpi stupro datus in servitutem. Idem 4. Tusc. 75. Stupra dico, & corruptelas, & adulteria, incesta denique. Idem Post redit. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus.
Stuprum, inquit Nonius 6. 44. quod cum viduis committitur hoc solum dici putant: veteres pro Adulterio & Vitio ponunt. Plaut. Amph. 3. 2. 2.
Stupri, dedecoris a viro argutam meo. Salluft. lib. 3. Ac statim fugitivi, contra præceptum ducis, rapere ad stuprum virgines matronasque.
Auctor stupri. Ovid. 1. de Arte Am. 703.
Fœda stupra. Claud. de Bell. Get. 84.
Nefandi stupri raptor. Sen. Hippol. 5.
Appellare aliquem de stupro. V. appello.
Argui stupri ab aliquo. Plaut. Amph. 3. 2. 2. V. supra.
Compertus in stupro. V. comperio.
Conceptus stupro furtivo. Sen. Troad. 4.
Debilitatus stupris. V. debilito.
Facere stuprum nefarium. Cic. pro Milon. 74.
Illicere in stuprum. Cic. 3. de Nat. Deor. 68. Qui non sat habuit conjugem illexisse in stuprum.
Inferre stuprum reginæ. Cic. 3. Off. 38. Idem in Pison. 95. Cum stuprum Bonæ deæ pulvinaribus intulisset.
Inferre stuprum in aliquam domum. Cic. in Parad. 3.
Obsidere stuprum. V. obsideo.
Offerre stuprum. V. offero.
Passa stuprum sævi tyranni Lucretia. Sen. Octav. 6.
Polluere stupro cærimonias. Cic. pro Domo 105. Qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio & stupro polluit cærimonias.
Repetunt pœnas luxuries ac stupra alicujus. Cic. Anteq. iret in exsil. 19.
Solutus morbis stuprisque. Claud. de Bell. Gild. 446.
Stuprum pro Turpitudine vel quovis flagitio. Nævius apud Festum, Seseque ii perire mavolunt ibidem, quam cum stupro redire ad suos populares. Item, Sin' illos deserant fortissimos viros, magnum stuprum populo fieri pergetis.
Intercutia stupra. V. intercus.

Stupre, Adv. pro Turpiter dixisse antiquos auctor est Festus. Neleus, Fœde stupreque castigor: αἰσχρῶς.

Stuprōsus, a, um. Adj. Valer. lib. 6. 1. 8. Metellus quoque Celer stuprosæ mentis acer punitor exstitit. Mentis, i. e. Voluntatis & animi. Non enim matremfamilias stupraverat is, qui puniebatur, sed stuprare voluerat.

Stupro, [ἀλλοτριάζω, φθείρω παρθένον, Gl. G. L.] āre. Stuprum inferre, vel committere. Plaut. Truc. 4. 3. 47.
Loquere, filiam meam quis integram stupraverit? Cic. 5. Fam. 10. Hominem unum omnium crudelissimum, qui tot ingenuas matresfamilias stupravit. Cic. 5. de Finib. 64. Qui interficeret filiam, ne stupraretur. Stuprare per vim. Cic. 2. de Finib. 96. Stuprata per vim Lucretia a regis filio, testata cives, se ipsa interemit.
Polluere religiones, aut ementiendo, aut stuprando. Cic. pro Domo 125. Pulvinar, quod stupraras, i. e. Stupro incesto pollueras. Cic. de Arusp. Resp. 33. conf. constupro.

Stuprātio, ōnis. f. [ἀλλοτρίασις] Arnob. 2.

Stuprātor, ōris. m. [ἀλλοτριαστής] Quintil. lib. 7. cap. 5. ad finem, Stuprator an decem millia dare debeat, quæ pœna huic crimini constituta est. Sen. Hippol. 897. Hic dicet ensis, quem tumultu territus
Liquit stuprator.

Stura, æ. Fluvius, qui ex Alpibus irrumpens, in Padum influit, unus ex triginta quos in Adriaticum defert mare. Plin. lib. 3. cap. 16.
Stura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Asturam vocant. Festus.

Sturii, Populi ad Oceanum Gallicum Rheni quasdam insulas incolentes. Plin. lib. 4. cap. 15. Frisiorum partem occupant. Al. Tusii.

Sturium, i. Insula est Galliæ Narbonensi adjacens, non procul a Stœchadibus. Plin. lib. 3. cap. 5. extr.

Sturnus, i. m. [ψάρος, Gl. L. G. ψὰρ τὸ ὄρνεον, G. L.] Avis gregatim volans. Plin. lib. 10. 24. extr. & 18. cap. 8. Adulterant amylo aut cimolia, sed maxime sturni, quos captos oryza tantum pascunt. Ex vetusto exemplari legendum, Sed maxime qui captos. V. Hard. not. Martial. lib. 9. 55.
Nunc sturnos inopes, fringillarumque querelas,
Audit, & arguto passere vernat ager. Scribitur & Strunus in Gloss. poster. conf. Plin. 18. 17.

S T Y

Stylla, [Στύλλα] Castellum Megaridis in Sicilia, cujus incolæ dicuntur Styelleni: Στυελληνοί, Stephano.

Stygius, V. styx.

Stylobăta, æ. m. [στυλοβάτης] Parietes (ait Cæl. lib. 7. cap. 30.) qui subjiciuntur columnis, & onera excipiunt, nuncupantur Stereobatæ: quibus mox superponuntur stylobatæ: super quos demum disponuntur columnæ. Hactenus Cælius. Vitruvius lib. 3. cap. 3. Supra terram (inquit) parietes exstruuntur sub columnis, dimidio crassiores, quam columnæ sunt futuræ, uti firmiora sint inferiora superioribus, quæ Stereobatæ appellantur, nam excipiunt onera. Paulo post, Ad libramentum stylobatæ sunt collocandi, supra stylobatas columnæ disponendæ. Philander hunc Vitruvii locum explicans sic ait, Hi parietes, modo Stereobatæ, postea Stylobatæ vocantur (vulgus *Pedestala* dicit) supra quos collocantur bases. Alias non negaverim Stereobatam posse vocari ædificii velut basim, quod *Bassamentum* vulgo dicunt, sicut Stylobatam proprie columnarum fulcimentum. Hæc ille. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Chortes in fundo magno duæ aptiores: una, ut interius compluvium habeat lacum, ubi aqua saliat, qui intra stylobatas quum venit, sit semipiscina. Boves enim ex arvo æstate reducti, hic bibunt, hic perfunduntur. Idem lib. 3. cap. 5. Subter columnarum stylobaten. Budæus, Stylobates apud Varronem idem significat quod Stereobates: vel est quod *patinum* vocant.

Stylus, V. stilus.

Stymbara, Civitas quondam Græciæ, non procul a Tripoli, in terra Ionica. Strab. lib. 7.

Stymma, ătis. n. [στύμμα] est, ut ait Hermolaus, Spissamentum, & domitura unguenti, auctore Dioscoride. Columella Spissamentum nominat id Crassamentum exsuccum, quod post expressionem remanet, quasi vinacea ex uva. στύφω enim astringo & exprimo significat. Vulgo *marcum* vocant. Plin. lib. 13. cap. 1. Narcissinum quoque ex flore narcissi desiit componi. Ratio faciendi duplex, succus & corpus. Ille olei generibus fere constat, hoc odorum. Hæc stymmata vocant, illa hedysmata. V. hedysmata.

Stymphālus, i. m. & f. [Στύμφαλος] Arcadiæ urbs & lacus & fons est, ex quo eodem nomine, mox Erasinus, appellatione mutata, fluvius erumpit in Argivam terram.
Acrisonus Stymphalus. Stat. 4. Theb. 298.
Nivalis Stymphalus. Stat. 4. Silv. 6. 101.
Stymphalus, Elati filius, Arcadis nepos, qui Urbi & fluvio nomen dedit.

Stymphālum, i. n. pl. Stymphala, Urbis ejusdem nomen in Arcadia ad lacum Stymphalum sitæ. Lucret. lib. 5. 31.
— uncisque timendæ
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?

Stymphālis, ĭdis. patronym. [Στυμφαλίς] ut, Stymphalides aves, magnitudine gruibus pares erant (ut tradit Pausan. Arcad. p. 239. & 253. Wech.) Figura ibibus similes, rostra habebant ita solida & dura, ut arma penetrarent; suberi autem soli cedebant. Harum meminit Plin. lib. 11. cap. 37. Stymphalia monstra appellat Catull. carm. ad Mallium. Eas aves sagittis suis confixit Hercules, ut declarant Catullus, & Pausanias l. c. Sed Diodorus Siculus scribit lib. 4. eum constructo æneo crepitaculo, & ingenti per id sonitu excitato, illas abegisse.
Undæ Stymphalides. Ovid. 2. Fast. 273.

Stymphalĭcus, a, um. Adj. [Στυμφαλικός] Plaut. Pers. 1. 1. 4. Aves Stymphalicæ.

Stymphalius, a, um. Adj. [Στυμφάλιος] ut, Monstra Stymphalia. Catull. ad Mallium, 69. 112.

Stypax, ăcis. m. [Στύπαξ Suid.] Cyprius cælator statuarius. Plin. lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius uno celebratur signo, Splanchnopte. Periclis Olympii vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni spiritu accendens. [Scribe Splanchnopta. Quod ipsum Græcum, tabulæ potius, quam ipsius servuli, proprium nomen, declarat. Assantem quippe exta signat. conf. splanchnoptes. Hard. Stipax expressit.

Styptēria, æ. f. [στυπτηρία] Alumen. Ulpian. in l. 3. §. ultimo. D. de reb. eorum qui sub tut. Si (inquit) lapicidinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteriæ, vel cujus alterius materiæ, &c. lib. 27. P. tit. 8. Gloss. Græcolat. Στυπτηρία, Alumen, Aluta, στυπτηριακὸν δέρμα, Aluta. & Latinogræc. Alumen stipum, στυπτηρία σχιστή. Alumen, στυπτηρία.

Styptĭcus, a, um. Adj. [στυπτικός] Strictivus vel Astrictorius Latine dicitur: a στύφω. Plin. lib. 24. cap. 13. Inter medicamenta quæ styptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis radice, decocta in vino ad tertias partes. Plin. lib. 21. cap. 23. Quæ ex his Phœnicium colorem habet, radice contrita, cuicunque animalium imposita, ulcerum facit stypticam vim. al. Septicam.

Styra, orum, n. pl. [τὰ Στύρα] Eubœæ insulæ oppidum fuit, non procul a Carysto, a Phædro Atheniensium duce bello Maliaco eversum. Strab. lib. 10.

Stўrax, ăcis. m. [στύραξ] Arbor est cotoneo malo similis, fructu majore, quam avellana, specie candidi pruni. Manat & ex ea liquor ejusdem nominis, coloris flavi, sordidi, resinosi, albicantibus fragmentis, odoris perseverantis: hodie officinæ *storacem* appellant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria revehunt styracem, acri odore ejus in focis abigentes suorum fastidium. Cetero, non alia ligni genera sunt in usu quam odorata.
Idæus styrax. Virg. in Cyri, 168.

Styx, ўgis. f. [Στύξ] (inquit Servius) Palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æn. 369.
— Stygiamque paludem,
Dii cujus jurare timent & fallere numen. Quod secundum fabulas ideo est, quia dicitur Victoria, Stygis filia, bello Gigantum Jovi favisse: pro cujus remuneratione Jupiter tribuit, ut jurantes dii per ejus matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc est, Styx mærorem significat: unde ἀπὸ τοῦ στυγεῖν, id est, a tristitia Styx dicta est. Dii autem læti sunt

semper;

semper; unde & immortales. Ergo quia mærorem non sentiunt, jurant per rem suæ naturæ contrariam, id est, tristitiam, quæ est æternitati contraria. Ideo jusjurandum per exsecrationem habent. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 134.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta sunt, quia Styx, fons est ad Nonacrin Arcadiæ e saxis profluens, exitiosus animalibus. Ejus aqua venenum est præsentissimum, epota illico necat. Esse pisces in ea parvos tradit Theophrastus, letales & ipsos. Noxiam putant esse nimio frigore: utpote quum profluens ipsa statim lapidescat: traduntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & sola mulæ ungula contineri. Cetera vasa nullo modo eam vim ferre posse, sed statim frigoris magnitudine disrumpi. V. Plin. lib. 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum, consilio, ut quidam putant, Aristotelis, Alexandro regi tradunt dedisse.

Est & alia palus in Ægypto juxta Memphim, quam veteres Styga vocavere.

Atra Styx. Virg. 1. Georg. 241.

Violenta Styx. Ovid. 3. Fast. 802.

Stygiālis, e. Adj. Virg. in Ciri, 374.

Hinc magico venerata Jovi Stygialia sacra.

Stygius, a, um. possess. [Στύγιος] ut Rex Stygius, Pluto. Columel. lib. 10. cap. 64.

Tumque, simul Stygium regem videre trementem
Tartara.

Amnes Stygii. Ovid. 14. Met. 592.
Aqua Stygia. Tibull. lib. 1. 10. 38.
Canis Stygius, Cerberus. Senec. Herc. fur. 9.
Janitor Stygius, Cerberus. Sil. lib. 3. 35.
Juppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æn. 638.
Nox Stygia. Ovid. 3. Met. 695.
Palus Stygia. Virg. 6. Æn. 323.
Regnum Stygium, Infernum. Lucan. lib. 7. 169.
Rex Stygius, Pluto. Virg. 6. Æn. 252.
Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg. 551.
Vallis Stygia. Ovid. 6. Met. 662.
Umbræ Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.
Undæ Stygiæ. Virg. 3. Æn. 215.
Os Stygium, Venenatum. Ovid. 3. Met. 76.

— quique halitus exit
Ore niger Stygio vitiatas inficit herbas. De serpente a Cadmo confecto.

S V

S. V. Sepulcrum voluit, Sibi vivens, Solvit votum. SV. PEC. DD. Sua pecunia dedicavit. SV. COS. Sub consulatu.

S U A

Suādeo, si, sum, [συμβουλεύω, Gl. L. G. & G. L. πείθω, παραινῶ, L. G.] ēre. Accommodatis verbis conari aliquem in opinionem suam perducere: vel Hortari aliquem ad id, quod intendimus faciendum. Ter. And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, usque adeo donec perpulit. Ovid. 1. Amor. 6. 59.
Nox, & amor, vinumque nihil moderabile suadent.

Hortari & Suadere, & Rogare. Cic. 13. Fam. 4. Hæc quæ supra scripta sunt, eo spectant, ut te horter & suadeam, reliqua sunt quæ pertinent ad rogandum.

Suadere & Rogare. Cic. de Provinc. Consul. 42. Nam postea me, ut sibi essem legatus, non solum suasit, verum etiam rogavit.

Suadere & Persuadere. Cic. 13. Att. 37. Tu autem quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. Idem Philipp. 2. 26. An C. Trebonio persuasi, cui ne suadere quidem ausus essem?

Acerrime suadere. V. Vir vita ac morte consentaneus, in consentio.

Suadere alicui contra alterum. Cic. 2. Philipp. 24. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæsarem Pompejo suaserim.

Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. 8. Att. 16. Memini quid mihi tum suaseris per Theophanem, per Culeonem.

Fugam suadere. Stat. 11. Theb. 52.

Legem suadere. Cic. de Senect. 14. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus suasissem.

Pacem suadere, & de pace. Cic. 7. Fam. 3. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Silentia digito suadere. Ovid. 9. Met. 691.

Amor suasit facinus. Ovid. 8. Met. 90.

Luxum suasere rapinæ. Lucan. lib. 1. 162.

Multa paupertas suasit. Lucret. lib. 6. 1280.

Nefas suasit egestas. Lucan. lib. 1. 173.

Somnos nox humida suadet. Ovid. 2. Fast. 635. al. Ultima.

Somnos suadent sidera cadentia. Virg. 2. Æn. 9.

Suadetur, Pass. Plaut. Trinum. 3. 2. 44.

Minus placet magis quod suadetur: quod dissuadetur placet.

Suadens, entis. Partic. ut, Verba suadentia. Stat. 11. Theb. 435.

Suadēla, æ. f. [πειθώ, Gl. G. L.] Suasio dicitur. Plaut. Cistel. 2. 3. 24.

Jam perducebam illam ad me suadela mea. V. pitho.

Suadela, [Πειθώ, ἡ θεός, Gl. L. G.] Dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis una cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere est, cum Qu. Ro. 2. scribit, ἢ ὅτι πέντε δεῖσθαι θεῶν τοὺς γαμοῦντας οἴονται, Διὸς τελείου, καὶ Ἥρας τελείας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Πειθοῦς, ἐπὶ πᾶσι δ' Ἀρτέμιδος. Phurnutus etiam scribit De Nat. Deor. 24. assidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quod Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Hor. 1. Epist. 6. 36.

Scilicet uxorem cum dote, fidemque & amicos,
Et genus, & formam, regina Pecunia donat:
Et bene nummatum decorat Suadela Venusque. h. e. Qui nummatus est, eum decorat Suadela & Venus, easque propitias habet & faciles, ut uxorem cum grandi dote facile inveniat, cum omnibus placeat gratusque sit. Ex Turneb. Adverf. 19. 16.

Suada, æ. f. eadem Latinis, Græcis Pitho, suasionis dea dicta est. Cic. de Clar. Orat. 59. Πειθώ, quam Græci vocant, cujus effector est Orator, hanc Suadam appellavit Ennius: ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum Oratorem fuisse dixerit.

Suadus, a, um. Adj. Apul. Met. 11. p. 272. Elmenh. Suada majestas. Stat. Theb. 4. 453. Suadus cruor. [Hinc Malesuadus. Adj.

Suāsor, ōris. m. [γνωμοδότης, Gl. L. G. & G. L. σύμβουλος, G. L.] Qui suadet. Cic. 3. Off. 109. Postumius suasor & auctor fuit. Idem 16. Att. 7. pr. Etsi, quamvis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certe fuisti. Eidem lib. 16. 17. Quanquam hæc epistola non suasoris est, sed rogatoris. Idem 2. Philip. 29. Quid enim interest inter suasorem facti & probatorem?

Suasōrius, a, um. Adj. [συμβουλευτικός] Quod pertinet ad suadendum. ut, Suasorium munus, i. e. Officium suadendi. Et Pars deliberativa, a Rhetoricis suasoria dicitur. ut apud Quintil. lib. 3. cap. 8.

Suasoria, æ. f. [συμβουλευτική, Gl. G. L.] Suasoriæ sunt apud Rhetores, Materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Declamare suasorias. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Suasorium, i. n. [συμβουλή, Gl. G. L.] Consultum, Consultatio, Suasio.

Suasio, ōnis. f. [συμβουλή, Gl. G. L.] Cic. in Orat. 37. Sed quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum, & historiarum, & talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum. Et 2. de Orat. 333. Præcepta, quæ de suasionibus tradenda sunt. Sic de Clar. Orat. 140. Suasio legis Serviliæ.

Suasus, ûs. m. Ulp. in l. Item si obstetrix. §. 1. D. Ad legem Aquil. Si quis per vim, vel per suasum, medicamentum alicui infudit, vel ore, vel clystere, &c. [An Persuasu?

Davi suasu non repugnat Pamphilus. Ter. Andr. arg. v. 8.

Ne ob meum suasum indigna injuria afficiatur. Ter. Phorm. 5. 1. 3.

Jussu & increpitu, non suasu. Tertul. adv. Marc. 4. 8.

Suanetes, Populi in Alpibus: auctor Plin. lib. 3. cap. 23.

Sualternicum, i. n. [σουαλτέρνικον] Genus electri. Plin. lib. 37. cap. 2. Harduin. legit Subalternicum.

Suamet, **Suapte**, V. suus.

Suarius, V. sus.

Suarni, Indomitæ gentes, quæ auri tantum metalla in Caucasiæ portis fodiunt. Plin. lib. 6. cap. 51.

Suasio, **Suasor**, **Suasorius**, **Suasus**, V. suadeo.

Suasum, i. n. Colos appellatur (inquit Festus) qui fit ex stillicidio fumoso in vestimento albo. Plaut. Truc. 2. 2. 16.

Quia tibi suaso infecisti, propudiosa, pallulam. Quidam autem legunt Insuaso: Nec desunt qui dicant omnem colorem, qui fiat inficiendo, suasum vocari, quod quasi persuadetur in alium ex albo transire. Hæc Festus.

Suāvis, e. Adj. [ἡδύς, Gl. L. G. & G. L.] Dulcis. Plaut. Cistel. 1. 1. 17.

Tranquillo mari, ventum gaudeo, ecastor: ad te
Ita hodie hic acceptæ sumus suavibus modis.

Amicitia suavis. Lucret. lib. 1. 142.

Amor suavis. Lucret. lib. 1. 923.

Consuetudo suavis, vel conjunctio. Cic. 13. Fam. 27. Tum pro familiari consuetudine sæpe ex me audierat, quam suavis esset inter nos, & quanta conjunctio.

Lingua suavis. Lucret. lib. 1. 414.

Loquelæ suaves. Lucret. lib. 1. 40.

Sopore suavi devinxit membra. Lucret. lib. 4. 455.

Suavis, Suaveolens, [εὐώδης, Gl. G. L.] ut

Flores suaves. Lucret. lib. 1. 7.

Herbæ suaves. Virg. 2. Ecl. 49.

Spiritus. Lucret. lib. 3. 223.

Suavis homo, [χρηστός, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Corn. Balb. 36. Comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur.

Amicus suavis. Cic. 2. Fam. 12. Nam & honorificus in me Consul fuit, & suavis amicus.

Homo suavis, per ironiam. Ter. Phorm. 2. 3. 64.

Compar. Sermo suavior. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Superl. Vellej. Paterc. 2. 114. pr. O rem experientia suavissimam. Plaut. Cist. 1. 3. 45. Amor suavissimus.

Suavĭtas, ātis. f. [ἡδύτης, ἡδονή, Gl. L. G. & G. L.] Dulcedo. Cic. 6. Att. 16. Miram in eo pietatem, suavitatem, humanitatemque perspexi. Idem 3. Fam. 1. Sic enim tibi persuade, carissimum te mihi esse, quum propter multas suavitates ingenii, officii, humanitatis tuæ.

Odoris suavitas. [εὐωδία, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 12.

Oris suavitas. Quintil. in procem. lib. 6.

Sermonis suavitas. Quintil. procem. lib. 6.

Suavitūdo, ĭnis. f. Idem. Plaut. Stich. 5. 5. 14.

Age, mulsa mea, suavitudo, salta: saltabo ego simul. Auctor ad Heren. lib. 3. 22. Quoniam igitur res eædem vocis firmitudini, & pronuntiationis suavitudini prosunt. Aliqui legunt Suavitati.

Suavĭter, Adv. [ἡδέως] Cic. 4. Acad. 139. Verum tamen video, quam suaviter voluptas sensibus nostris blandiatur. Idem 1. de Fin. 54. Et secunda jucunde ac suaviter meminerimus.

Suaviter, Benevole. [χρηστῶς] Cic. 15. Fam. 21. Nunc ad epistolam venio, cui, copiose & suaviter scriptæ, nihil est quod multa respondeam.

Multo suavius. Hor. 2. Serm. 8. 89.

Amicissime & suavissime optas. Cic. 3. Fam. 12.

Suave, Adv. Idem quod Suaviter. Virg. 3. Ecl. 63.

— & suave rubens hyacinthus. conf. idem 4. Ecl. 43.

Suavĭdĭcus, a, um. Adj. [ἡδυεπής] Qui suaviter dicit: ut, Versus suavidici. Lucret. lib. 4. 181.

Suavilŏquus, a, um. aliud Adj. [ἡδυλόγος] Idem. ut, Versus suaviloqui. Lucret. lib. 2. 528.

Suavilŏquens, entis. Adj. [ἡδυεπής] Idem. Cic. de Clar. Orat. 58.

Additur Orator Cornelius suaviloquenti
Ore Cethegus Marcus. Ex poeta.

Carmen suaviloquens. Lucret. lib. 1. 943.

Suaviloquentia, æ. f. [ἡδυέπεια] Cic. de Clar. Orat. 58. Et oratorem appellat, & suaviloquentiam tribuit.

Suaviludius, i. m. Qui ludis delectatur. Tertull. de Spectac. 20. Defensio suaviludii cujusdam. al. Suadiludius, i. e. Qui ludum suadet.

Suaveolens, entis. Adj. Catul. Carm. 62. 7. Amaracus suaveolens.

Suaveolentia, æ. f. Sidon. 8. Epist. 14. Ad suaveolentiam pudicitiæ impellere.

Suavisŏnus, a, um. Adj. Virg. Epigr. 5. Suavisoni modi testudinis.

Suavium, i. n. [φίλημα ἐρωτικὸν, Gl. L. G.] vel Savium, per detractionem litteræ u. Basium lascivum dicitur. Hor. Epod. 3. 21.
Manum puella suavio opponat tuo.
Suavium quid ab Osculo differat, V. in osculum.
Dare suavium. Cic. 16. Att. 11. Atticæ quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des. Alii non Optimum legunt, sed Primum.
Facere suavium, Idem. Plaut. Asin. 4. 1. 52.
Sumere suavium. Plaut. Asin. 1. 3. 72.
Savium sæpe apud Plautum aliosque auctores veteres. ut,
Savia super savia. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.
Savia sagittata. Idem Trin. 2. 1. 16.
Meum suavium, pro Mea voluptas. Ter. Eun. 3. 2. 3.
— ô Thais mea,
Meum suavium, quid agitur? ecquid nos amas, &c.

Suaviŏlum, i. n. dimin. [φιλημάτιον] Catull. ad Juventium, 98. 2.
Suaviolum dulci dulcius ambrosia.

Suavillum, i. n. aliud Dimin. Genus placentæ a suavitate sic dictum, quod Suavium pro Deliciis dicere consuevimus, ut vult Turnebus. Cato R. R. cap. 84. Savillum hoc modo facito: &c.

Suavio, āre. [φιλῶ ἐρωτικῶς, Gl. G. L.] Pompon. apud Non. 7. 49. Ego illam non amplectar, non suaviem? Et alibi, Mammas teneas, pedes extollas, suavies cum gemit.

Suavior, [φιλέω] āri. Dep. Suavium dare. Gell. lib. 3. cap. 15. Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis, suaviarentur. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari: ita mi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Catull. de Acme & Septimio, 46. 12.
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suaviata.

Suaviātio, ōnis. f. [φίλησις] Gell. lib. 18. cap. 2. Suaviationes puerorum & puellarum.
Suavis suaviatio. Plaut. Bacch. 1. 2. 8.

S U B

SVB. Suburrana; scil. Tribus. S. V. B. E. E. Q. V. Si vales, bene est, ego quoque [vel Quidem] valeo.

Sub, [ὑπὸ, Gl. L. G. & G. L.] Præpositio, utrique casui servit, & Accusativo & Ablativo: variaque significat, ut sequentibus exemplis docetur.
Sub, Accusativo fere jungitur, quum tempus significatur, ut ait Serv. ut, Sub tempus, & sub idem tempus: hoc est Circa. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 58. Sub idem tempus, consulente Prætore. Liv. 1. 35. pr. Quibus indictis, sub tempus pueros venatum ablegavit. Sic 26. Cic. 2. Q. frat. 1. Mense Decembri sub dies festos.
Apud Suetonium, Sub exitu, pro Sub exitum, & alia vide in edit. Plant. quæ notavi. Vide & in Observ. Erasmi. H St.
Sub finem. Liv. 22. 47. Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna. h. e. Paulo ante finem.
Sub ipsum finem. Virg. 5. Æn. 328.
Sub prima frigora Autumni. Virg. 1. Georg. 321.
Sub horam pugnæ tam arcto repente somno devinctus, ut ad dandum signum ab amicis excitaretur. Suet. de August. cap. 16.
Sub lucem, Surgente sole. Virg. 1. Georg. 445. h. e. Paulo ante lucem.
Sub lucis ortum. Liv. 7. 27.
Primi sub lumina solis & ortus. Virg. 6. Æn. 255.
Sub noctem, Incipiente nocte. Hor. 1. Carm. 9. 19. Cæs. 1. Bell. Civil. 28. Pompejus sub noctem naves solvit.
Sub hoc tempus. Hor. 2. Epist. 2. 34.
Sub judicii tempus. Liv. 4. 44. V. plura supra.
Sub vesperum. Cæs. 3. Bell. Gall. 33. Sub vesperum Cæsar portas claudi, militesque ex oppido exire jussit.
Sub vitem præliari dicuntur milites, Cum sub vinea militari pugnant. Lucilius,
Neque prodire in altum, præliari procul sub vite. Festus. [Ergo ne Sub vitem? V. plura apud Fest.
Sub jugum mitti dicuntur hostes victi, ereptis omnibus armis, telisque, cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deligata, ipsi eam jubentur subeuntes transire. Festus. V. jugum.
Sub adventum, pro In adventu. Liv. 23. 15 pr. Sub adventum Prætoris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibid. lib. 28.
Sub manum, [ὑπὸ χεῖρα, Gl. L. G.] & Sub manus, Faciliter, non ægre, apposite. Plaut. Milit. 3. 2. 59.
Lepide hoc succedit sub manus negotium. Sic ibid. 4. 4. 7.
Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin. lib. 8. cap. 7.
Sub, seq. Statim. Cic. 10. Fam. 16. Sub eas litteras statim recitatæ sunt tuæ, non sine magnis quidem clamoribus.
Statim sub mentionem. Cic. 8. Fam. 4. Pompejus se legionem adducturum, sed non statim sub mentionem, & convicium obtrectatorum.
Sub ipsos postes, pro Ante. Virg. 2. Æn. 442.
Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.
Sub amplexus alicujus ire. Ovid. 17. Epist. 94.
Sub, Ablativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 32.
Pleræque hæ sub vestimentis secum habebant retia. Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Sub corona vendere, vel venire, singularis formula: sed elegans. Fest. Sub corona venire dicuntur, quia captivi coronati solent venire, ut ait Cato in eo, qui est De re militari, Ut populus suus, sua opera potius ob rem bene gestam coronatus supplicatum eat, quam re male gesta coronatus veneat. Id autem signum est, nihil præstari a populo, quod etiam Plautus significat in Hortulo, 1. Fragm. 101.
Præco ibi adsit cum corona, cuique liceat veneat.
Sub corona lege belli venire. Liv. 8. 37. extr. Sic
Sub hasta venire. Liv. 23. 37. extr. Supra mille captivorum sub hasta venierunt.
Sub dio, sive divo. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & idoneus sub dio sumendus est locus cochleariis, quem totum circum aqua claudas. Sic apud Columel. lib. 1. cap. 8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non sub divo moliri aliquid possit.
Sub divo carpere somnos. Virg. 3. Georg. 434.
Sub his nihil proficitur, Per hæc. Cels. lib. 5. cap. 28.
Sub oculis accipere detrimentum, pro Ante oculos. Cæs. Bell. Civil. 1. 59.
Sub prætextu, ἐπὶ σχήματι. Gloss. Latinogræc.
Sub somno fanescere, Per somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Sic
Sub frigido sudore mori. Cels. lib. 5. cap. 26. Ubi vero penitus insedit, insanabile est: plurimique sub frigido sudore moriuntur.
Sub veteribus, subaudi Curiis. Plin. lib. 35. cap. 4. Hinc enim Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus. Idem cap. 10. E diverso Meviana, inquit Varro, omnia operiebat Serapionis tabula sub veteribus. Sueton. in Augusto cap. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Divi Julii a Tiberio, & pro Rostris, sub veteribus a Druso Tiberii filio. Varr. lib. 4. de L. L. 32. Curiæ duorum generum. Nam & ubi curarent sacerdotes res divinas, ut Curiæ veteres: & ubi Senatus humanas, ut Curia Hostilia, quam primus ædificavit Hostilius rex sub Veteribus. Ante hanc Rostra. Pomp. Fest. lib. 12. Novæ curiæ proxime compitum Fabricii ædificatæ sunt, quod parum amplæ erant veteres, a Romulo factæ, ubi is populum & sacra in partes triginta distribuerat, ut in iis ea sacra curarent. Plaut. in Curc. 4. 1. 19.
Sub veteribus, ibi sunt, qui dant, quique accipiunt fœnore. Cic. 4. Acad. 70. qui Lucullus, inscribitur, Ut enim ii, qui sub nube solem non ferunt: item ille, quum æstuaret, Veterum & Menianorum, sic Academicorum umbram secutus est. Sed & (ait in Plin. Hermolaus) pars in foro, Sub novis appellabatur. M. Varro de L. L. 5. 7. Sub noveis dicta pars in foro ædificiorum, quod vocabulum ejus pervetustum, ut Novæ viæ, quæ via jam diu vetus est.
Sub urbe est agelli paululum: i. e. Juxta. Ter. Adel. 5. 8. 27. Sic Varr. 1. de R. R. cap. 50. Tertio modo metitur, ut sub urbe Roma, & locis plerisque. Virg. 3. Æn. 6.
— classemque sub ipsa
Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ.
Sub, Post. Virg. 5. Æn. 323.
— quo deinde sub ipso
Ecce volat, calcemque terit jam calce Diores. Serv.
Sub templo ingenti, pro In. Virg. 1. Æn. 457. h. e. In templo.
Exercet sub sole labor. Idem 1. Æn. 435. h. e. In Sole.
Sub nocte, i. e. Per noctem. Virg. 7. Æn. 87. Idem 4. Æn. 527.
Sub exitu vitæ, pro Sub exitum, hoc est circa exitum. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 43.
Sub ictu rem habere dicitur, Qui ita propinquus est ut attingere queat. Senec. Epist. 73. extr. Quam quidem nondum attigerunt: in conspectu tamen, & ut ita dicam, sub ictu habent.
Sub ipsa die. Plin. lib. 8. cap. 32.
Sub manu habere, i. e. In promptu & *ad manum*, quod dicitur. Cic. 10. Fam. 23. Sub manu Vocontii ut essent. Seneca, Sub manu nascitur consilium. V. manus.
Sub domina meretrice. i. e. Sub imperio & in potestate meretricis. Hor. 1. Epist. 2. 25.
Sub imperio alicujus esse. Ter. Heaut. 2. 2. 4.
Sub Alexandro, i. e. Tempore Alexandri. Quintil. lib. 5. cap. 10. Nunc, olim, tunc, sub Alexandro.
Sub hoc sacramento XXXVI annos militavi. Liv. lib. 35. cap. 19. pr.
Sub conditione, Ea lege, hoc pacto. Cic. pro Arch. 25. Statim ex his rebus, quas tunc vendebat, jubere ei præmium tribui, sub ea conditione, ne quid postea scriberet.
Sub exceptione. Plin. 1. Epist. 2. ad Arrianum, Acres enim, non tristes esse volebamus. Nec est quod putes me sub hac exceptione veniam postulare, quod scilicet acres esse volebamus.
Sub exemplo. Plin. 3. Epist. 18. ad Curium Severum, pr. Deinde ut futuri principes, non quasi a magistro, sed tamen sub exemplo præmonerentur, qua potissimum via possent ad eandem gloriam niti.
Sub pœna mortis vel capitis denunciare. Suet. in Calig. cap. 48. Idem in Tiber. Cæs. cap. 36.
Sub umbra fœderis æqui servitutem pati. Liv. 8. 4.
Sub vos placo, precum formula. Festus; Sub vos placo, in precibus fere cum dicitur, significat idem quod Supplico: ut in legibus; Transque dato, Endoque plorato. [Tmesis est, pro Supplico vos, & Transdatoque, Endoploratoque. Supplaco autem, pro Supplico, Transdato, pro Tradito, Endoplorato, pro Implorato in LL. XII. tabb.

Subabsurdus, a, um. Adj. [ὑπάτοπος] Parum, sive utcunque absurdum significat. Cic. 2. de Orat. 275. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solum mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Subabsurde, Adv. [ὑπατόπως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde salseque dicuntur.

Subaccūso, [ὑπομέμφομαι] āre. pro Nonnihil accusare, & leviter. Cic. pro Planc. 86. Sed sunt hæc leviora, illa vero graviora atque magna, quod meum discessum, quem sæpe defleras, nunc quasi reprehendere & subaccusare voluisti. Idem 13. Att. 46. Subaccusa quæso Vestorium. Idem lib. 16. 7. Addebant etiam me desiderari, subaccusari.

Subăcĭdus, a, um. Adj. [ὑπόξυς] Aliquantulum acidum significat. Plin. lib. 12. cap. 25. Esse enim debet lenis, non subacidus. Cato R. R. cap. 108. Si subacidum erit vinum, non durabit. Al. Subacidulum.

Subactus, &c. V. subigo.

Subadjŭvo, (a quo verbo deduxit Zeno Imperator substantivum nomen Subadjuvus, i. & plur. Subadjuvi, orum) non legi apud probatum, licet ex Græco Suida, Sinesio, & Notitia Romani imperii colligi possit: Sed & ejus femininum Subadjuva, æ: nisi attributive id nomen legendum putes. Ait Zeno. l. ultim. §. hujus autem. De agentib. in reb. lib. 12. C. Hujus autem beneficii prærogativam subadjuvis etiam, qui pro singulis inveniuntur temporibus deferri jubemus. Est autem Subadjuvus Adjutoris adjutor.

Subadjuvus, a, um. Adj. V. subadjuvo, & Cang. Gloss.

Subadmŏveo, ōvi, ōtum, ēre. Aliquantum admovere. Columel. lib. 6. cap. 36. Hujusce modi mari sensim magistri subadmovere debent generis ejusdem feminam.

Subæger, gra, grum. Adj. Celsus. Paululum æger. [Si modo Celsi est.

Subærātus, a, um. Adj. [ὑπόχαλκος] Quod habet æs subter. Pers. 5. Sat. 106.
Ne qua subærato mendosum tinniat auro.

Sŭbagrestis, e. sec. c. Adj. [ὑπαγροῖκος] Aliquantum agrestis. Cic. de Clar. Orat. 259. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque subrusticum, alia quidem, quasi inculta & silvestri, via ad eandem laudem pervenerat.

Sŭbālāris, e. Adj. [ὑπομάσχαλος] Quod sub alis est. Unde scribit Lamprid. cap. 29. Heliogabalum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitras.
Telum subalare. Nepos 7. 10. 5.

Subalbĭco, [ὑπολευκαίνομαι] āre. Aliquantum album fieri. Varr. 3. de R. R. cap. 6. Rostro brevi, acuto, oculis ravis aut nigris, palea rubra, subalbicanti.

Subalbĭdus, a, um. Adj. [ὑπόλευκος] Quod aliquantum albidum est. Plin. lib. 21. cap. 25. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. Cels. lib. 5. cap. 28. sect. 15. de pustularum generibus, Phlyzacion autem paulo durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

Subalbus, a, um. Adj. [ὑπόλευκος, Gl. G. L.]

Subălo, ui, [ὑποτρέφω, Gl. G. L.] ĕre.

Subalpīnus, a, um. Adj. [Ὑπάλπειος] Quod sub Alpibus montibus est. Plin. lib. 25. cap. 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus Subalpinis plurima. Idem lib. 16. cap. 11. Nec nisi in paucis locis Subalpinæ Italiæ.

Subămārus, a, um. Adj. [ὑπόπικρος] Aliquantulum amarum significat. Cic. de Fato, 8. At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios subamara delectent. Idem 1. de Invent. 35.

Subamare, Adv. Sidon.

Subamaro, āre. Seren.

Subannŭlātus, a, um. Adj. Crispus, in annulos positus. Arnob.

Subăquāneus, a, um. Adj. Quod sub aqua est. Tertull. de Anim. cap. 32. Subterraneum & subaquaneum viventia carent haustu aëris.

Subaqueus, a, um. Adj. [ὕφυδρος] Quod sub aqua manet: ut, Scopulus subaqueus. Perott.

Subăquĭlus, a, um. Adj. [ὑπόφαιος] Subfuscum. Plaut. Rud. 2. 4. 9.
— eja, corpus cujusmodi!
Subvolturium; illud quidem, subaquilum volui dicere. V. aquilus.

Subāresco, ĕre. Vitruv. 7. 3.

Subargūto, āre. Argumentari acute. Macrob.

Subargūtus, a, um. Adj. Aliquantulum argutus. A quo

Subargutŭlus, a, um. Adj. Dimin. apud Gell. lib. 15. cap. 30.

Subārĭdus, a, um. Adj. Tertull.

Subaride, Adv. Gell.

Subarmāle, is. n. Sagulum crassum, quod sub armis indueretur, ut eorum durities minus corpus offenderet. Vopisc. Aurel. cap. 13. Subarmale profundum. Spartian. Sever. cap. 6. Quum Romam Severus venisset, Prætorianos cum subarmalibus inermes sibi jussit occurrere.

Subăro, [ὑπαροτριάω] āre. Subtus arando terram movere. Plin. lib. 16. cap. 27. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis. Ibid. cap. 28. Et subarata ocius senescunt.

Subarātio, ōnis. f. [ὑπαρότριασις] &

Subarātor, ōris. m. Plin. lib. 17. cap. 24. Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

Subarrŏgans, antis. Adj. [ὑπαλαζὼν] Aliquantum arrogans.

Subarroganter, Adv. [ὑπαλαζόνως] Cic. 4. Acad. 114. Vereor ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

Subasperatio, ōnis. f. Augustin.

Subāter, tra, trum. Adj. Plaut.

Subatii, Populi sunt inferioris Germaniæ, quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis. Strab. lib. 7.

Subatio, V. subo.

Subaudio, īre. Quiddam intelligere, quod omittitur. Vox apud Grammaticos usitata.
Apud Gramm. passim, ut Porphyr. in Horat. Ut Gr. ὑπακούω. Item subaudio, pro Aliquantum audio. Pontanus, Utriusque sedium strepitum subaudire visus sum. In Dial. Charonte 102. H. St. Desiderabatur hæc dict. in Lugd.

Subaudītus, a, um. Partic. Subintellectus. Ulpian. fin. leg. 1. Dig. de Hæred. instituend.

Subauditio, ōnis. f. Actus subaudiendi. Hieron.

Subausculto, [ὑπακροάομαι] āre. Leviter, & quasi prætereundo auscultare. Plaut. Mil. 4. 2. 3.
Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic. 2. de Orat. 153. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere. Idem in Topic. 75. Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

Subbājulo, [ὑποβαστάζω, Gl. G. L.] āre.

Subbalbus, a, um. Adj. Unde

Subbalbe, Adv. Spartian. Get. 5. Subbalbe canorus.

Subballio, ōnis. m. Vicarius Ballionis; vox jocose ficta apud Plaut. Pseud. 2. 2. 13.
Tune es Ballio? ps. immo vero ego ejus sum Subballio.

Subbăsĭlĭcānus, a, um. Adj. [ὑποβασιλικανὸς] Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur. ita Priscianus appellari docet. In basilicis namque negotiationes & publicæ conciliationes tractabantur, & judicia quoque in basilicis fiebant. Plaut. Capt. 4. 2. 35.
Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Subbĭbo, ībi, ībĭtum, [ὑποπίνω] ĕre. Aliquantulum bibere. Plaut. Truc. 4. 3. 58.
— qui improbus est, sive subbibit,
Sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Neron. cap. 20. Si paululum subbibisset.

Subblandior, [ὑποθωπεύομαι] īri. Paululum, vel leviter blandiri. Plaut. Cas. 3. 3. 22.
Non matronarum est officium, sed meretricum,
Viris alienis, mi vir, subblandirier.

Subcærŭlĕus, & Subcærulus, a, um. Adj. [ὑποκυάνεος] Aliquantulum cærulum. Cels. lib. 6. cap. 5. In ea pares portiones sunt myrobalani, magmatis, cretæ, cimoliæ subcerulæ, nucum amararum, &c.

Subcandĭdus, a, um. Adj. [ὑπόλευκος] Aliquantulum candidum significat. Plin. lib. 27. cap. 8. Folia bovis linguæ similia, minora, subcandida.

Subcăvus, a, um. Adj. Subter cavus: ut Lucret. lib. 6. 682.
— primum totius subcava montis
Est natura, &c.

Subcenturio, ōnis. m. [ὑφεκατόνταρχος] Qui centurioni subditur. Liv. 8. 8. extr. Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret, qui tutaretur eum ab uno destinato hoste.

Subcenturio, āre. V. succenturio.

Subcernicŭlum, Subcerno, V. succerno.

Subcĭnĕrĭtius, a, um. Adj. [ἐγκρυφίας] Quod sub cineribus coquitur & assatur. Unde subcineritium panem legimus in Sacris litteris, Genes. 18. 6.

Subcingo, &c. Subcingulum, V. succingo.

Subcisivus, V. subsecivus, in subseco.

Subcŏactus, a, um. Adj. Cæs. 3. Bell. Civil. 44. Magnus incesserat metus sagittarum, atque omnes fere milites, aut ex subcoactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. Al. Ex coactis. V. coacta, in cogo.

Subcœno, [ὑποδειπνέω] āre. Subtus cœnare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Galba de piscibus, qui quum pridie ex parte adesi, & versati postero die appositi essent, Festinemus, alii subcœnant, inquit. [i. e. Sub mensa latentes inferiorem partem obsoniorum absumunt, dum cœnamus.

Subcontŭmēliōsus, a, um. Adj. [ὑφυβριστὴς] Aliquantulum contumeliosus. A quo

Subcontumeliose, Adv. [ὑφυβριστικῶς] Cic. 3. Att. 7. Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose tractatur noster Publius.

Subcresco, V. succresco.

Subcrispus, a, um. Adj. Qui crines habet aliquantulum crispos. Cic. 4. Verr. 108. Videtis illum, subcrispo capillo, nigrum, qui eo vultu nos intuetur. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Coda profusa usque ad calces, ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis subcrispam. conf. 2. 7. 5.

Subcrūdus, a, um. Adj. [ὑπωμος] Quod non omnino coctum est. Cato R. R. cap. 156. Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito paulisper, uti subcruda siet.
Subcrudum tuberculum, Nondum ad maturitatem perductum. Cels. lib. 6. cap. 13.

Subcruentus, a, um. Adj. [ὕφαιμος] Aliquantulum cruentum. Cels. lib. 4. cap. 18. Descendunt autem pituitæ, mucique similia, interdum etiam leviter subcruenta. i. e. Cruentum aliquid admistum habentia.

Subcŭbōnem, positum pro Succuba, Titinnius testis est in Psaltria, Contemplari ancillas, quam arbitrer illarum subcubonem esse. Hæc Non. 3. 204. Al. Subcuboneum.

Subcūrātor, ōris. m. [ὑποκηδεμὼν] Qui curatoris locum tenet. Julian. in l. Ex facto, D. De nego. gestis, Ex facto ferebatur quendam ad siliginem emendam curatorem decreto ordinis constitutum: eidemque alium subcuratorem constitutum, siliginem miscendo corrupisse: atque ita pretium siliginis, quæ in publicum empta erat, curatori inflictum esse: quærebaturque, qua actione curator cum subcuratore experiri posset.

Subcurvus, a, um. Adj. Incurvus paulum. Ammian.

Subcustos, ōdis. c. [ἀντιφύλαξ] Qui pro alio custode substitutus est. Plaut. Mil. 3. 2. 54.
Quia Sceledrus dormit, hunc, subcustodem suum,
Foris ablegavit, dum eapse transire huc placet.

Subcŭtāneus, sive Subtercutaneus, a, um. Adj. [ὑποδερμάτιος] Subcutaneus morbus, qui intra cutem, sive sub cute est, sive subter cutem. Verbum a Calepino, an ab subsartoribus ejus sine auctore subnotatum.

Subdēbĭlĭtātus, a, um. Adj. ex Partic. [ὑπεκνενευρισμένος] Aliquantulum debilitatus. Cic. 11. Att. 5. Quod etiam mea sponte videbam, te subdebilitatum, novas rationes tuendi mei quærere. Vetus codex sic legit, Te subdita re quasi debilitatum, novas, &c.

Subdĕcānus, i. m.
Subdiăcŏnus, i. m. } Voces apud Ecclesiasticos scriptores.
Subdiaconātus, ûs. m.

Subdiālis, e. Adj. [ὑπαίθριος] Quod sub dio est. Plin. lib. 34. cap. 12. Distat a Cadmia, quod illa super terram ex subdialibus petris cæditur, hæc ex obrutis.
Subdiales inambulationes. Plin. lib. 14. cap. 1.
Subdialia pavimenta, apud Plin. lib. 36. cap. 26. quas *terracias* vocamus.

Subdiffĭcĭlis, e. Adj. [ὑποχαλεπὸς] Aliquantum difficile. Cic. de Amicit. 69. Exsistit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

Subdiffīdo, ĕre. Aliquantulum diffidere. Cic. 15. Att. 20. Quo die audivi illum tyrannum in concione clarissimum virum appellari, subdiffidere cœpi.

Subdiga, æ. m. Gloss. Latinogræc. Secundus, Subdiga, Ὑποκριτὴς. [Unde apparet, id nomen tributum fuisse Secundarum partium actoribus.

Subdisjunctīvus, a, um. Adj. [παραδιαζευκτικὸς, Gl. L. G.] Proculus in l. Hæc verba. D. de verbor. signific. Hæc verba ille aut ille, non solum disjunctiva, sed etiam subdisjunctiva orationis sunt. Disjunctivum est, veluti quum dicimus, Aut dies, aut nox est: quorum posito altero, necesse est tolli alterum: item sublato altero, poni alterum. Ita simili figuratione verbum Aut, potest esse subdisjunctivum. Subdisjunctivi autem genera sunt duo, &c.

Subdistinctio, ōnis. f. Diomed.

Subditius, Subditivus, Subdito, V. subdo.

Subdiu, [καθ' ἡμέραν] Idem significat quod Die. Plaut. Mostel. 3. 2. 78.
Subdiu coli absque sole perpetuum diem.

Subdivālis, e. Adj. Tertull. Subdivalis sentina.

Subdīval, ālis. n. [ὑπαίθριον] Pars ædium quæ sub dio est.

Subdivus, a, um. Adj. [ὑπαίθριος, Gl. L. G. & G. L.]

Subdivum, i. n. [ὑπαίθριον, Gl. L. G.] Area.

Subdo, dĭdi, dĭtum, [ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Supponere, subjicere. Plin. lib. 14. cap. 12. Furcas subdere his necessarium. Subdere sub solum, In terram conjicere. Plaut. Curc. 2. 3. 18.

Oculo-

Oculorum visu subdere aliquid. Lucret. lib. 5. 102.
Boves subdere jugo. Plin. lib. 8 cap. 16.
Calcar subdere equo. Ovid. 2. de Arte Am. 732.
Crimina majestatis subdebantur. Tacit. 3. Ann. 67.
Flamma subdita medullis. Virg. 3. Georg. 271.
Ignem. Liv. 8. 30. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
Ignem ac materiam seditioni subdere, per translationem, pro Augere, & opem ferre. Liv. 8. 32. extr.
Reum subdere. Tacit. 1. Ann. 6.
Rumorem subdere. Tacit. 6. Ann. 36.
Spiritus subdere. Liv. 7. 40. Ac si cui genus, si cui sua virtus, si cui etiam majestas, si cui honores subdere spiritus potuerunt: iis eram natus. i. e. Animos sive stimulos.
Stimulos subdere animo. Liv. 6. 34. Is risus stimulos, parvis mobili rebus, animo muliebri subdidit.
Stimulos ingenii subdit fama. Ovid. 5. Trist. 1. 76.
Subdere in locum alterius. Plin. in Paneg. cap. 25. Cic. pro Domo, 85. Quis in meum locum judicem subdidit? Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed in horum trium locum subditæ quatuor legales.
Partum subdere. Paul. in l. Qui falsam. D. ad legem Corneliam, De falsis. Accusatio suppositi partus nulla temporis præscriptione depellitur, nec interest, decesserit, necne, ea, quæ partum subdidisse contenditur.
Puerum subdere. Plaut. Merc. 2. argument. 10.

Hic filium subdiderat vicini, pater
Vicinum. Ter. Heaut. 5. 3. 11.
Subditum se suspicatur. c. subditum, ain'tu?

Pullum subdere. V. Subjicere pullos in SUBJICIO.
Subdere, quasi Periculo committere. Plin. 3. Epist. 19. Contra vereor ne sit incautum rem tam magnam iisdem tempestatibus subdere. Plaut. Epid. 1. 2. 37.

Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?

Subdor. Pass. ὑποτίθεμαι. Gloss. Græcolat.

SUBDĬTUS, a, um. Partic. [ὑποβολιμαῖος, Gl. L. G. ὑποταγείς, G. L.] Subtus immissus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Quæ effervescunt, subditis ignibus.
Subditus judex dicitur, Qui loco mortui datur iis, qui eum habuerant judicem in aliqua re, vel lite. Paul. D. 5. 1. 60.
Subditus partus, Suppositus, hoc est sublatus ab ea muliere, quæ peperit, & alteri suppositus. V. in ipso verbo.
Subditum testamentum apud Jurisconsultos dicitur, quum vero testamento occultato, aliud clam fuit appositum.

SUBDITĪVUS, a, um. Adj. [ὑποβολιμαῖος, ὑποβολιμαῖος, Gl. L. G.] Qui subditus est, & in alterius locum positus. Plaut. Amph. 2. 2. 198.

Namque de illo subditivo Sosia mirum nimis est.

Subditivum secretum. Arnob. lib. 5. adversus gentes, De allegoriis fabularum loquens, Neque enim quod scriptum est, atque in prima est positum verborum fronte, id significatur, & dicitur: sed allegoricis sensibus, & subditivis intelliguntur omnia illa secretis.

SUBDITĪTIUS, aliud Adj. [ὑποβολιμαῖος, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Amph. 2. 3. 6. Cic. 7. Verr. 68. Quod eodem ceteros piratas contrudi imperarat, intellexit, si hunc subdititium archipiratam in eandem custodiam dedisset, fore, &c.
Libri subdititii. Quintil. lib. 1. cap. 4. i. e. Suppositii.

SUBDĬTO, āre. Subter admovere. Lucret. lib. 6. 603.

Subditat hunc stimulum quadam de parte timoris.

SUBDIVISIO, ōnis. f. [ὑποδιαίρεσις, Gl. G. L.]

SUBDŎCEO, ui, ctum, [ὑποδιδάσκω] ēre. Sub alio docere. Cic. 8. Att. 4. Ciceronesque nostros meo potius labore subdoceri, quam me alium magistrum quærere.

SUBDOCTOR, ōris. m. Auson. Profess. 22. tit. Victorio subdoctori.

SUBDŎLUS, a, um. Adj. [ὕπουλος, Gl. L. G. & Gl. L. ὑποκριτικός, L. G.] Occulte decipiens. Plaut. Aul. 2. 5. 8. Et Capt. 3. 3. 5.

Nec mendaciis subdolis mihi usquam mantellum est meis. Sic Mil. 3. 3. 68.
Haud vereor ne nos subdola perfidia pervincamur. Martial. lib. 3. 58.
Sed tendit avidis rete subdolum turdis.

Lingua subdola. Ovid. 1. de Arte Am. 598.
Pellacia subdola. Lucret. lib. 5. 1002.

SUBDŎLE, Adv. [ὑπούλως] Caute & fraudulenter. Plaut. Trin. 2. 1. 12. Eos cupit, eos consectatur, subdole blanditur. Cic. de Clar. Orat. 25. Nihil acute inveniri potuit in eis causis, quas scripsit, nihil (ut ita dicam) subdole, nihil versute, quod ille viderit.

SUBDŎMO, ui, ĭtum, āre. Plaut. Asin. 3. 3. 112. Sic isti solent superbi subdomari.

SUBDŬBĬTO, [ὑποδιάζω] āre. Parum dubitare. Cic. 2. Fam. 17. Hæc eo pluribus scripsi, quod nonnihil significabant tuæ litteræ, subdubitare te, qua essem erga illum voluntate. Idem 14. Att. 15. Jam enim dico meum, antea (crede mihi) subdubitabam.

SUBDŪCO, xi, ctum, [ὑπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Subterducere. Juven. 1. Sat. 15.

Et nos ergo manum ferulæ subduximus. h. e. Supposuimus.

Alii rectius pro Subtraximus exponunt.
Subducere, Subtrahere: cui opponitur Subdere. Cato de R. R. 105. pr. Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subducito.
Aurum subducitur terræ, Effoditur e terra. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
Cibum subducere athletæ. Cic. 2. Tusc. 40. Subduc unum diem cibum athletæ, Jovem Olympium, eum ipsum, cui se exercebit, implorabit, ferre non posse clamabit.
Lac agnis subducitur. Virg. 3. Ecl. 6.
Memoriam subducere, i. e. Auferre. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 1.
Vires subducere alicui. Ovid. 13. Met. 61. Idem 2. Met. 661.

Jam mihi subduci facies humana videtur.

Producere & Subducere, contraria. Cic. pro Domo 21. Quem tu in eo, non pro illius dignitate produxeras, sed pro tuo scelere subduxeras. [i. e. Removeras procul a rep. per speciem honoris.
Ala ex prælio subducta. Liv. 35.
Aliquem alicui. Ter. Eun. 4. 7. 25. Et cum eo clam subduxti te mihi.
Morti animam subducere, Eripere & conservare a periculo mortis. Ovid. 1. Trist. 4. 27.
Morti subducere aliquem. Claud. in 2. Cons. Stilich. 74.
Oneri colla subducere. Ovid. 1. de Pont. 5. 24.
Pœnæ aliquem subducere. Callistrat. in l. 2. §. Divus. D. de jure fisci. Non ut delator pœnæ subduceretur, si mandatorem haberet. Pandectæ Flor. & Haloander habent, Pœna.
Pugnæ subducere aliquem. Virg. 10. Æn. 50.
Custodiæ se subducere. Sen. Epist. 66.
De vel ex aliqua societate, vel loco, se subducere, est Sensim & clanculum discedere, ita ut nullus videat. Ter. Eun. 4. 1. 14. Ubi primum poterit, se illinc subducet scio. Plaut. Asin. 5. 2. 62. Tempus est subducere hinc me. Cic. 3. Q. frat. 4. De circulo se subduxit.
Nimbo se subducere. Ovid. 5. Trist. 14. 27.
Terra se pedibus raptim subducit. Lucret. lib. 1. 1099.
Colles subducunt se, Ex alto in campos dissolvuntur. Serv. Virg. 9. Ecl. 7.
Subducere aliquem, Decipere. Plaut. Men. prol. 65.
Subducere aliquem dictis, Circumvenire. Ter. And. 4. 1. 20.
Subducere fundamenta alicujus rei. Cic. 4. de Finib. 42. i. e. Eximere, ut ait Budæus.
Subductum omnibus ventis ædificium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall.
Subducere, Furtim subtrahere. Plaut. Curc. 2. 3. 81.

Caput deponit, quum dormiscit, ego ei subduco anulum. Martial. lib. 12. 29.
Subduxit mappas quatuor Hermogenes. Sic lib. 8. 59.
Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit.

Subducere furto obsides. Liv. 9. 11.
Subducere, Sursum ducere, levare, extollere. Auctor de Viris illust. 4. Ipse a Tullo in auxilium arcessitus, aciem in collem subduxit.
Subducere copias in collem. Liv. 23. 26. extr. Asdrubal, in collem satis arduum, tutumque flumine etiam objecto, tum copias subducit. Hinc Subducere naves dicimus, In terram trahere: quod terra mari altior sit. Virg. 1. Æn. 555.

Quassatam ventis liceat subducere classem,
Et silvis aptare trabes. Plaut. Bacch. 2. 3. 71.
Quum ex templo a portu abire nos cum auro vident,
Subducunt lembum capitibus quassantibus. Cæs. 3. Bell. Civil.

23. Naves reliquas, si vellet, subduci & refici juberet.
Puppes subductæ sicco litore. Virg. 3. Æn. 135.
Succum subducere spiritu, Sursum trahere. Plin. lib. 20. cap. 14. Recentis succus narium vitia spiritu subductus emendat.
Sursum e puteo. Plaut. Aul. 2. 7. 3.
Subducere sursum animam, Spiritum & anhelitum sursum attrahere. Cato R. R. cap. 157.
Naribus subducere. Plin. lib. 2. cap. 19. Naribus subductum caput purgat.
Supercilia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.
Vultu subducto procedere. h. e. Severo & fronte caperata. Propert. lib. 2. 10. 9.
Subducere, cum hoc nomine Ratio, significat Computare; quod & Inire & Habere & Facere rationem dicimus. Plaut. Capt. 1. 2. 89.

Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet.

Subducta ratione esse ad vitam. V. RATIO.
Inita & subducta ratione scelera meditari. Cic. 3. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis heroicæ personæ, inita subductaque ratione, nefaria scelera meditantes.
Calculos voluptatum subducunt. Cic. 2. de Finib. 60. Quid fortes viri? voluptatumne calculis subductis prælium ineunt, sanguinem pro patria profundunt? i. e. Computant quantum voluptatis percepturi sint, Budæus.
Numerum subducere rei alicujus, Numerare rem aliquam. Catull. 59. 208.
Summam subducere. Cic. 5. Att. 21. Collaudavi homines, Recte, inquit Scaptius, sed subducamus summam. Columel. lib. 5. cap. 2. Id vulgus *summare* dicit.
Subducere, non adjecto nomine Ratio. Cic. 5. Att. 21. Quid vos, quantum, inquam, debetis: Respondet, Cui? Refero ad Scaptium: homo clamare. Quid opus est, inquam? rationes conferatis. Adsidunt: subducunt: ad nummum convenit. Sic enim distinguit Budæus, non ut alii, Subducunt ad nummum. V. CONVENIO.

SUBDUCTIO, ōnis. f. [ὑπαγωγή, ὑπεξαγωγή, ὑφαίρεσις] Ratio, & quod vulgus *computum* vocat. Cic. 2. de Orat. 132. Quo perspecto, statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent, quid faciat causam.
Subductio, Ipse subducendi naves actus. Cæs. 5. Bell. Gall. 1. Ad celeritatem onerandi, subductionesque paulo facit humiliores, quam quibus in nostro mari uti consuevimus.

SUBDUCTOR, ōris. m. JCtus in Digest.

SUBDUCTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑπαγωγικός] ut, Funis subductarius, Quo quid levatur. Cato R. R. cap. 12. Funes loreos quinque, subductarios quinque, medipontos quinque. Idem cap. 68. [An Subductorios?

SUBDULCESCO, ĕre. Celsus. [Ubi?

SUBDULCIS, e. Adj. [ὑπόγλυκυς] Paulum dulce. Plin. lib. 26. cap. 8. Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.

SUBDURATIO, ōnis. f. Columel.

SUBDURĀTOR, ōris. m. Veget.

SUBDŪRUS, a, um. Adj. Q. Cic. de Petit. Consulat. 36. Verum hoc probabile est, illud alterum subdurum tibi, homini Platonico, suadere: sed tamen tempori tuo consulam.

SUBĔDO, ēdi, ēsum, edĕre. Ovid. 11. Met. 783.

Dixit, & e scopulo, quem rauca subederat unda,
Decidit in pontum.

SŬBEO, īvi vel ii, ĭtum, [ὑπεισέρχομαι, Gl. L. G. & G. L. εἰσέρχομαι, L. G. ὑποβαστάζω, ὑποδύομαι, G. L.] īre. Ascendere, Intrare. Accusativo jungitur. Lucan. lib. 8. 116.

Nulla tibi subeunda magis sunt mœnia victor.

Currum subiere leones. Virg. 3. Æn. 112.
Tecta subire. Virg. 7. Æn. 668. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Qui intra annos quatuordecim tectum non subiissent. i. e. Sub tectum non iissent.
Vultum alicujus subire, In ejus conspectum venire. Cic. pro Quint. 97. Denique ipsius inimici vultum superbissimum subiit, ipsius Sex. Nævii lacrimans

lacrimans manum apprehendit, in propinquorum bonis proscribendis exercitatam.
Dorso subire onus. Hor. 1. Serm. 9. 21.
Humeris subire aliquem, Ferre aliquem humeris. Virg. 4. Æn. 599.
Quem subiisse humeris confectum ætate parentem, &c.
Q. d. Subiisse onus parentis. H. St.
Subire, Intrare. Plin. 9. Epist. 26. Inglorius subit portum.
Nemus subire. Ovid. 2. Met. 418.
Urbem subire. Lucan. lib. 3. 98.
Subire cum Dativo. Virg. 9. Æn. 371.
Jamque propinquabant castris, muroque subibant. Idem 6. Æn. 222. — pars ingenti subiere feretro.
Subire ad. Liv. 26. 42. extr. Ut subeundi sæpe ad mœnia urbis recursus pateret. Sic 34. 16. Subire ad portam.
Subire ad hostes. Liv. 2. 31. Quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. Et 1. 27. Sensim ad montes succedit. Inde, ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem. [His locis de ascensu agitur.
Subire in. Plin. lib. 9. cap. 27. Subit in summa maria, piscis ex argumento appellatus lucerna, &c. [Etiam hic Ascendere significat.
Subire, Ascendere. Plin. lib. 31. cap. 3. Sed hi rationem adferunt, quoniam levissima sit imbrium aqua, ut quæ subire potuerit ac pendere in aëre.
Subire & Vocare, in tesserarum ludo contraria sunt. Nam subit ille eam partem, quam si referat tessera vincitur: vocat quam partem quemque numerum optat reduci ut vincat. Itaque qui jactat tesseras, optionem dat collusori subeundi vel vocandi: qui non jacit, is e jactatis deligit quos subeat, & quos vocet. Ac ea conditio est, ut legamus eum numerum, quem potius rediturum putemus: eum subeamus, quem minus rediturum speremus, ut auguremur nobis potius lucrum, quam jacturam ominemur. Ovid. 3. de Arte Am. 355.
Et modo tres jactet numeros, modo cogitet apte,
Quam subeat partem callida, quamque vocet. Ex Turneb. Adversf. 6. 10. Numero Burm.
Subire aliquid, pro Suscipere agendum, onus accipere. Plin. 9. Epist. 19. Cujus nunc mihi subeunda defensio est. Idem in Paneg. Quis enim curæ tuæ molem sponte subeat?
Amores primos vix subit pectus rude. Ovid. 4. Epist. 23. i. e. Sustinet.
Hereditatem subire, pro quo usitatius dicimus, Adire hereditatem. Juriscon. de verb. [Nempe onerosam.
Jussa subire. Claud. de 4. Conf. Hon. 296.
Negotium subire. V. Negotium.
Partes subire. Quintil. lib. 6. cap. 1. Et ipse patronus has partes subit.
Subire sæpe de his, quæ Ardua, difficilia, molesta, vel onerosa, vel cum periculo conjuncta sunt, quæque repugnante animo facimus, vel patimur.
Conditionem deditionis aut pacis subire. Cæs. 7. Bell. Gall. 78.
Deditionem necessariam. Cæs. 1. Bell. Civil. 81.
Labores subire. Cic. 3. Att. 15. Istos labores, quos nunc in suffragiis suscipis, non subisses.
Labores duros subire. Tibul. lib. 1. 4. 47.
Navigationem hiemis subire. Cæs. 4. Bell. Gall. 36. pr. Sed al. Hiemi subjicere. V. Hotom.
Aleam subire, Fortunam, ac sortem experiri alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 21.
Calamitatem subire. Cic. ad Brut. 12. Atque ille, si armis positis de vi damnatus esset, quo in judicio certe defensionem non haberet, eandem calamitatem subirent liberi, bonis publicatis.
Casum subire. Cic. 8. Att. 1. Eundum, ut quemcunque sors tulerit casum, subeam potius cum iis, qui dicuntur esse boni, quam videar a bonis dissentire.
Crimen subire. Liv. 2. 7.
Cruciatum subire. Cic. 3. Off. 105. Qui retinendi officii causa cruciatum subierit voluntarium?
Dolorem subire. Cic. 2. Tusc. 14. Quæ ut effugias, quis est, non modo non recusandus, sed ultro appetendus, subeundus, excipiendus dolor?
Famam crudelitatis, &c. subire. Cic 4. in Catil. 12. Sin remissiores esse voluerimus, summæ nobis crudelitatis, in patriæ civiumque pernicie, fama subeunda est. Cic. ad Brut. 18. Ne famam subeam temeritatis. i. e. Ne dicar temerarius.
Fortunam subire. Cic. 14. Fam. 5. Quando subeunda fortuna est.
Incommoda subire. Cic. 3. Off. 28. Cujus societatis arctissimum vinculum est, magis arbitrari esse contra naturam, hominem homini detrahere sui commodi causa, quam omnia incommoda subire, vel externa vel corporis, vel etiam ipsius animi, quæ vacent justitia. [An Quæ ne?
Infamiam sempiternam subire. Cic. 3. Q. frat. 1.
Inimicitias. Cic. 7. Verr. 181. Inimicitiæ sunt? subeantur: labores? suscipiantur.
Invidiam orationis subire. Cic. 1. Verr. 46.
Judicium imperitæ multitudinis subire. Cic. pro Flacc. 2. Existimabam L. Flacco multitudinis imperitæ potius, nullo tamen cum periculo, quam sapientissimorum & lectissimorum virorum judicium esse subeundum.
Judicium docti principis pagina subitura. Ovid. 1. Fast. 19.
Leges subire, Pati. Stat. 1. Silv. 2. 28.
— subiit leges, & frena momordit
Ille solutus amor.
Nomen exsulis subire. Cic. pro Domo 72. Utrum igitur peccato meo exsulis nomen subeo, an re judicata.
Nomina vitiorum subire. Cic. 3. Off. 57. Hæc tot & alia plura nonne inutile est vitiorum subire nomina?
Notam turpitudinis subire. Cic. in Pison. 41. Vos autem sempiternas fœdissimæ turpitudinis notas subieritis?
Odium alicujus subire. Cic. 11. Att. 7. Quanquam quid mea intersit, ut eorum odium subeam, non intelligo.
Omnia prius subire, quam. Cic. 8. Fam. 11. Curio omnia potius subire constituit, quam id pati.
Periculum omne subire. Hor. Epod. 1. 4.
Periculum subire. Cic. 3. Verr. 144. Si pupilli calamitas, propinquorum lacrimæ, Decimi Bruti, cujus prædia subierunt periculum, M. Marcelli tutoris auctoritas, apud te ponderis nihil habebat, ne illud quidem animadvertebas?
Pœnam subire. Cic. 3. Off. 65. Nam cum ex duodecim tabulis satis esset ea præstari, quæ essent lingua nuncupata, quæ qui inficiatus esset, dupli pœnam subiret.
Pœnas meritas subire. Ovid. 12. Epist. 119.
Pœnas subire ex merito. Ovid. 5. Met. 200.
Sermonem subire. Cic. 11. Att. 6. Minus sermonis subiissem, minus accepissem doloris, ipsum hoc me non angeret. i. e. Non tantus de me sermo sinister esset, Non ita mihi obloquerentur homines.
Supplicia subire. Cic. ad Brut. 12.
Tela subire. Cic. pro Corn. Balb 51. Tum certe dignissimi sunt, qui civitate ea donentur, pro qua pericula ac tela subierunt.
Tempestatem invidiæ subire. Cic. 2. in Catil. 15.
Tempestates subire. Cæs. 8. Bell. Gall. 5.
Tristitiam temporum subire. Cic. 8. Att. 16. Atque ego, qui omnia officio metior, recordor tamen tua consilia: quibus si paruissem, tristitiam illorum temporum non subiissem.
Turpitudinem subire, sive turpitudines. Cic. 3. Verr. 137. Sic 4. Philipp.
Verbera subire. Plin. lib. 20. cap. 13. Hor. 1. Serm. 3. 120.
Vicem eandem subire. Ulp. in l. Minor. D. de procurat. Quoniam autem defendere est eandem vicem, quam reus, subire, &c.
Vim subire, atque injuriam malui, quam aut a vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare. Cic. de Provinc. Conf. 41.
Vim legis subire. Cic. pro Cæcin. 100. Qui si in civitate legis vim subire vellent, non prius civitatem, quam vitam amitterent.
Vituperationem subire. Cic. 14. Att. 21. Postremo se libenter vituperationem subire, quod amaret etiam mortuum Cæsarem.
Subire, Succedere. Liv. 27. 2. Primæ legioni tertia, dextræ alæ sinistra subiit: & apud hostes integri a fessis pugnam accepere.
Subire per vices. Plin. lib. 8. cap. 7. Equitatu circumventi, infirmos, aut fessos vulneratosve in medium agmen recipiunt: ac velut imperio ac ratione per vices subeunt. De elephantis.
Subire in locum alicujus. Ovid. 1. Met. 130.
— fugere pudor, verumque, fidesque:
In quorum subiere locum, fraudesque, dolique, &c.
In partes alicujus subire. Munus ejus & officium obire seu peragere. Ovid. 4. de Pont. 9. 7.
Locum alterius subire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore, &c.
Subire, Succrescere. Virg. 1. Georg. 180.
Neu subeant herbæ, neu pulvere victa fatiscat.
Subeunt morbi. Virg. 3. Georg. 67. i. e. Adveniunt, inquit Serv.
Senecta subiens. Sil. lib. 7. 596.
Sopor furtim subit fessa lumina. Ovid. 19. Epist. 56. Latenter ingreditur oculos.
Curæ subeunt. Ovid. 4. Trist. 3. 23. [Subaudito, Animo, vel Animum.
Tædia subeunt animo. Ovid. 4. de Pont. 15. 30.
Religio subit animos. Plin. lib. 5. cap. 1.
Timor subit animum. Liv. 39.
Spes subit animum. Liv. 40. 8.
Subire, absolute, In memoriam venire. Plin. lib. 7. cap. 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.
Dativo. Curt. Cogitationi nostræ nunquam subiit. Quintil. Decl. 6.
Fastidia subeunt mihi. Ovid. 16. Epist. 97.
Accusativo. Plin. 3. Epist. 7. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Curtius lib. 5. 2. 15. Subiit regem verecundia.
Imago me subit. Ovid. 2. Fast. 753.
Infinitivo. Plin. lib. 35. 7. Subit antiquitatem mirari. conf. lib. 12. pr.
Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Tunc enim subit recordatio, quot dies, quam frigidis rebus absumpsit.
Subit cogitatio. Liv. 25. 24. extr. Ea quum universa occurrerent animo, subiretque cogitatio, jam illa momento horæ arsura omnia, & ad cineres reditura.
Animum cogitatio subiit. Curt. lib. 7. pr. Horum cogitatio subibat animum.
Animum cogitatio subit. Liv. 36. 20. Idem 2. 42. pr. Dulcedo agrariæ legis ipsa per se, dempto auctore, subibat animos.
Animos subit memoria maleficiorum. Liv. 37. 49. Curtius lib. 5. 4. 11. Subiit animum memoria.
Memoria subit tibi. Liv. 40. 8. Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam simplicitatis consuetudinisque inter vos, meorum denique præceptorum, &c.
Mentem subit. Plin. lib. 14. cap. 11. Verum inter hæc subit mentem, quum sint genera nobilia, &c. Virg. 10. Æn. 824.
Et mentem subiit patriæ pietatis imago.
Affectu subit quicquid abest. Ovid. 3. Trist. 3. 14. Affecto rectius legitur.
Subire, Subdere, supponere. Virg. 10. Æn. 798.
Æneæ subiit mucronem, ipsumque morando
Sustinuit. h. e. Lausus se supposuit ensi Æneæ jam sublato ad plagam inferendam, ictumque parma sustinuit.
Subire, Aggredi. Valer. Flacc. 6. Argon. 322.
Illum ubi congressu subiit Gesander iniquo
Territat his, &c. Non erant viribus æquis congressuri Gesander & Canthus: id quod probavit mors Canthi.
Subire, Obsequiose colere, alicui se venditare, & eum observare. Quintil. lib. 4. cap. 5. Interim vero etiam fallendus est judex, & variis artibus subeundus, ut aliud agi, quam quod nos petimus, putet. Budæus. [q. d. Tentandus, aggrediendus, velut per cuniculos.
Auxilio subire alicui. Virg. 2. Æn. 216.
Subire, Respondere, seu Resistere. Cic. de Divin. Poterisne orationem ejus subire? Idem pro Rosc. Amer. 31. Quoniam quidem semel suscepi, licet, hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, succurram, atque subibo. [Plura supra in hanc sententiam.
Loquentem subire, Respondere loquenti. Claud. de Conf. Mall. Theod. 173.
Subiri, Passivum. Plin. lib. 4. cap. 11. Hæmi excelsitas, vi. m. pass. subitur.
Nam si subeantur prospera castra. Juven. 16. Sat. 2.
Subiens, euntis. Partic. [ὑπεισελθὼν, Gl. G. L.]
Subeundus, a, um. Partic. [ὑποςατέος, ὑπομενητέος, Gl. L. G.]

Sŭbĭtus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος] Idem quod Repentinus. Ter. Phorm. 1. 4. 23.
Nam quod ego huic nunc subito exitio remedium inveniam miser? Idem Adel. 5. 9. 28.
Quod prolubium? quæ istæc subita est largitas? Cic. 10. Fam. 16. Neve in rebus tam subitis, tamque angustis, a Senatu consilium petendum putes. Idem 2. Verr. 21. Hominis perditi subita lætitia.
Aspectu subito territus hæsit. Virg. 11. Æn. 699.
Concursus subiti. Ovid. 14. Met. 544.
Dolores subiti. Ovid. 11. Epist. 47.
Flammas subitas exstinguere. Ovid. in Ibin, 19.
Formidine subita trepidus. Virg. 6. Æn. 290.
Fragore subito intonuit. Virg. 2. Æn. 692.
Imber subitus. Ovid. 4. Fast. 385.
Morte subita sternere aliquem. Virg. 11. Æn. 796.
Rubor subitus notavit ora. Ovid. 6. Met. 46.
Timore subito intremuere genua. Ovid. 2. Met. 180.
Vim subitam tolerare. Lucret. lib. 1. 287.
Absolute. Tacit. 15. Ann. 59. Fortes viros terreri subitis. Idem 5. Hist. 13. Subita belli.
Subiti nihil est. Plaut. Pers. 4. 4. 36.
Subitum est nimis. Plaut. Aul. 2. 3. 5.
Subitum esse alicui, cum Inf. Cic. 13. Fam. 2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est ei remigrare Calendis Quintilibus.
Subĭto, Adv. [ἐξαίφνης, Gl. L. G. & G. L. αἰφνίδιον, αἰφνιδίως, ἐξαπίνης, G. L.] Repente, confestim. Cic. 14. Fam. 8. Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrem subito incidisse.
Mutata femina subito. Virg. 2. Georg. 268.
Subito & improviso. Cic. pro Font. 32. Cum tot bella a nobis necessario suscipiantur, aut subito atque improviso nascantur.
Subito posteaquam litteras communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cujus exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni 9. Att. 9. i. e. Statim ut dedi. Male legebatur Sub pro Subito.
Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic. 2. Att. 9.
Subito, & Propere. Plaut. Amph. 5. 1. 10. Ut subito? ut propere? ut tonuit valide? Idem Trin. 5. 2. 51.
Evocate. ita subito est propere quod eum conventum volo. Al. Subitu'st. Idem Curc. 2. 3. 4. Rectius.
Ita nunc subito, propere, & celere objectum est mihi negotium.
De subito. V. de.
Subitāneus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, Gl. G. L.] Idem quod Subitus. Columel. lib. 1. cap. 6. Si subitaneus imber incesserit.
Subitārius, a, um. aliud Adj. [ἐξαπιναῖος] Idem. Plaut. Mil. 2. 2. 70. Hanc age rem, res subitaria est.
Subitarii milites, pro Repentino auxilio. Liv. 3. 4. Idem 40. 26. Et 31. 2. Duabus legionibus subitariis tumultus ejus causa scriptis.
Ædificia subitaria; i. e. Subito exstructa. Tacit. 15. Ann. 39.
Dictio subitaria. Gell. 9. 15.
Subĭto, āre. Re subita & insolita percellere. Cyprian. Epist. 57. Ad prælium apparet fortiores nuper subitatos esse, & novæ atque insuetæ rei pavore trepidasse. V. Voss. de Vit. Serm. 4. 26.
Sūber, ĕris. m. vel f. sæpius n. [φελλός, Gl. L. G. & G. L. δρῦς, L. G.] Plin. lib. 16. cap. 25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap. 8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu, præcrassus ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus. Usus ejus anchoralibus maxime navium, piscantiumque tragulis, & cadorum obturamentis: præterea in hiberno feminarum calceatu. Quamobrem non infacete Græci corticis arborem appellant. Sunt qui feminam ilicem vocent, atque ubi non nascitur ilex pro ea subere utuntur, in carpentariis præcipue fabricis, ut circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Columel. lib. 4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus, & suber, & si qua sunt similia. Pers. 1. Sat. 97.
Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.
Subĕreus, a, um. Adj. [φελλινὸς] apud Columel.
Suberīnus, a, um. Adj. Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Piscator retia suberinis corticibus extendit.
Suberies, ēi. f. Idem ac Suber. Festus in Fragm. Suberies arboris genus, ex qua cortex natatorius detrahitur. Ex Lucil. conf. Isid. 17. 7.
Suberlo, ĕre. Subere defricare. Lucil. apud Non. 2. 202.
Sŭbērĭgo, ĕre. Erigere, vel Aliquantum erigere. Sil. lib. 15. 155.
Ut quum sæva fretis immisit prælia Corus,
Isthmon curvata sublime suberigit unda.
Sŭberro, [ὑποπλανάομαι] āre. Claud. in Cons. Prob. 255.
Indigenas fluvios, Italis quicunque suberrant
Montibus, Alpinasque bibunt de more pruinas. i. e. Fluunt sub montibus.
Subex, V. in subjicio.
Sŭbexhĭbeo, ēre. Arnob. lib. 6. adversus gentes, deorum impugnans simulacra: Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulacris?
Subfarraneus, V. suffarraneus.
Subfectus, a, um. V. suffectus.
Subferveo, vel Sufferveo, ēre. Aliquantulum fervere. Apul. de Herb. cap. 115.
Subfervĕfăcio, ĕre. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgo nec subfervefaciunt.
Subfervefīo, ĕri. Plin. lib. 27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subfervefiant una rumpi.
Subfervefactus, a, um. [ὑπόζεστος] Partic. a Subfervefacio; Paulum fervefactum significat. Plin. lib. 28. cap. 9. Contra scabiem vero quivis, admisto jumentorum sevo pro parte tertia, & pice, pariterque subfervefactis. Idem lib. 24. cap. 7. Ad mulierum mammas brutia ex vino subfervefacta cum polline farraceo. V. sufferveo.
Subfervĭdus, a, um. Adj. Celsus.
Subfibulum, V. suffibulum.
Subflamen, V. sufflamen.
Subfluo, [ὑποῤῥέω, Gl. G. L.] ĕre.
Subfrīgĭdus, a, um. Adj. [ὑπόψυχρος] Aliquantum frigidum significat. Ammian. 17. 22. Argumentum subfrigidum.

Subfrigĭde, Adv. [ὑποψυχρῶς] Gell. lib. 2. cap. 9. Nimis minute, ac prope etiam subfrigide.
Subfulcio, V. suffulcio.
Subfuscus, a, um. Adj. Tacit. Agric. 12. 9. Gignit & Oceanus margarita, sed subfusca ac liventia.
Subfuscŭlus, a, um. Adj. Ammian. 22. 16. Homines Ægyptii plerique subfusculi sunt & atrati. Apul. 2. Milesf. p. 120. Elmenh. Procerus & subfusculus.
Subgrandis, e. Adj. [ὑπομέγας] Utcunque grande vel aliquantulum. Cic. 3. Q. frat. 1. Subgrande cubiculum autem, & hibernum altum valde probavi, quod & ampla erant, & loco posita, ambulationis uno latere, eo quod est proximum balneariis.
Subgrăvis, e. Adj. [ὑποβαρὺς] Aliquantum grave. Plin. lib. 27. cap. 9. Radice tenui, nigra, subgravi odore.
Subgrunda, Subgrundatio, Subgrundia, V. suggrunda.
Subhærео, si, ēre. Cels. lib. 5. cap. 28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet.
In suspicione & crimine subhæreat necesse est. Val. Max. 6. 3. 10.
Subhasto, āre. est Sub hastam mittere, h. e. Per auctionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis auctionibus, in quibus aliquid belli jure vendebatur. Forense verbum & usu frequens. Solin. de Thrac. cap. 10.
Subhastātio, ōnis. f. l. 2. C. de rescind. vendit. Nec sub nomine subhastationis publicæ locus fraudibus relinquatur.
Subhastarius, a, um. Adj. Positus sub hasta vel auctione. Cod. Theod. l. 3. tit. 6. Possessiones subhastariæ.
Subhorrĭdus, a, um. Adj. [ὑποφρικώδης] Aliquantum horridus. Cic. pro Sext. 21. Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.
Subhorride, Adv. Gell.
Subhūmĭdus, a, um. Adj. [ὑπύγρος, ὕφυγρος, Gl. G. L.] Cels. 3. 6. Oculi subhumidi.
Subjăceo, ui, [ὑπόκειμαι] ēre. Subtus jacere. Plin. 5. Epist. 6. Sed hi procul a mari recesserunt: quin etiam Appennino, saluberrimo montium, subjacent. Columel. lib. 10. 195.
Et mater facili mollissima subjacet arvo.
Ad aliquid subjacere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Subjacere, [ὑποπίπτω, Gl. G. L.] Metaphorice. Flavius Vopiscus in Tacito Imperatore pag. 294. Frob. Manuum magistralium ictibus terrorique subjaceat. Lamprid. in Alex. Severo. p. 221. Frob. Vel ridebatur ingenti cachinno, si ejus dignitas graviori subjacere non posset injuriæ. H. St. Prior locus est cap. 6. posterior 18. vitar. memoratt.
Subjacto, [ὑποῤῥιπτέω] āre. Sæpe in altum jactare, quod fit, quum in areis frumenta a paleis secernuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis, aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.
Subjecto, āre. Idem, vel Sursum jacto. Lucret. lib. 6. 700.
Saxaque subjectare, & arenæ tollere nimbos.
Subĭgo, ēgi, actum, [ὑπάγομαι, ὑποτάσσω, ὑποτάσσομαι, Gl. L. G.] ĕre. ex Sub & Ago, agis, compositum; significat Cogere. Plaut. Most. 3. 3. 14.
Qui subegi, fœnore argentum ab danista ut sumeret. Idem Cist. 1. 1. 103.
Nam eum pater ejus subegit. Tacit. 14. Ann. 14. Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.
Subigit fateri. Virg. 6. Æn. 567.
Ad deditionem subigere. Liv. 6. 2.
Subigi imperio. Liv. 1. 22.
Subigere, [χειρῶ] Subjicere, domare. Sallustius Catil. cap. 2. Postea vero, quam in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonii & Athenienses cœpere urbes atque nationes subigere. Plaut. Curc. 3. 1. 77.
Dimidiam partem nationum usque omnium
Subegit solus intra viginti dies.
Arma inimica subegit metu. Lucan. lib. 5. 661.
Subigere armis, & in ditionem redigere. Cic. pro Corn. Balb. 25. Hanc tu igitur, patrone, fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis civibus, ut quod his, quos Gaditanis adjutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus, liceat.
Subigere [μαλάσσειν, Gl. L. G. & G. L. ἐργάζεσθαι, L. G.] glebas sive terram; Colere, arare. Cic. pro Lege Agr. 2. 83. Atque illi miseri, nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, ut poetæ loquuntur, vis nulla unquam afferebatur. Virg. 1. Georg. 125.
Ante Jovem nulli subigebant arva coloni. Cic. de Senect. 51.
Quæ quum gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.
Boves presso subigebant vomere terram. Ovid. 11. Met. 31.
Bovis terga multo oleo & vino subigere. Columel. lib. 6. cap. 13.
Equi terga subigere, pro Defricare. Columel. lib. 6. cap. 30.
Farinam subigere. Cato R. R. cap. 74.
Opus subigere digitis. Ovid. 6. Met. 19.
Scrobem subigere, Fodere. Virg. 2. Georg. 50.
Secures in cote subigere, Acuere. Virg. 7. Æn. 627.
Subigere, Sursum agere, [ἐπωθέω, ἀναβιβάζω, Gl. L. G. ὑπελαύνω, G. L.] compositum a Sus, id est sursum. Virg. 1. Georg. 202.
Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit. h. e. Urget & impellit contra vim & cursum fluminis. Serv.
Ratem conto subigere. Virg. 6. Æn. 302.
Subigo gallam, quod in mordaci joco sutor apud Macrobium Sat. 2. 2. respondit adversus Plancum, valet Gallam tero. Eam enim sutores tritam atramento sutorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspicione & fama, quæ de amoribus Planci & Mæviæ Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere male audiebat. Turneb. 18. 4. V. & Suet. Cæs. cap. 49. Auson. Epigr. 142.
Subigo, [αὐξάνομαι, Gl. L. G.] [Quod quid sit disquirat lector.
Subactus, a, um. Partic. [συναχθεὶς] ut, Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic. pro Font. 2.
Mundus subactus. Lucan. lib. 1. 160.
Insidiis subactus. Virg. 12. Æn. 494.
Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit. 6. Ann. 16. Idem 13. Ann. 13. Donec vi amoris subactus.

Emplastrum subactum ex aceto. Cels. lib. 6. cap. 3.
Lutum subactum. Columel. lib. 4. cap. 29. Fissura diligenter subacto luto linitur, atque superposito musco ligatur.
Subactus, aliquando idem est quod Usu crebro exercitatus. Liv. 42. 52. Ipsi a pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis. Sumpta metaphora a luto, quod subigitur, si valere debeat, aut farina.
Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem posuit Cic. 2. de Orat. 131.
Subactus modo significat Mollitus, modo Victus, modo Compulsus: ut cum dicimus, Pecus sub arbore subactum: modo coactus. Paulus apud Festum.
SUBACTIO, ōnis. f. [κατεργασία] Cic. 2. de Orat. 131. Subactio est usus, auditio, lectio, litteræ.
SUBACTUS, ûs. m. [κατεργασία] Idem quod Subactio. Plin. lib. 18. cap. 7. Quod in subactu congium aquæ capiat.
SUBACTOR, ōris. m. Qui subigit; in sensu obscæno. Lamprid. Heliogab. cap. 5.
SUBACTĀRIUS, i. m. Coriarius. Inscr. Vet. V. Salmas. ad Hist. Aug. p. 270.
SUBĪGUS, i. m. Deus adesse creditus; de quo August. de Civ. Dei, 6. 9.
SUBĂGĪTO, [ἐλαύνω, Gl. G. L.] āre. Frequentativum a Subigo. Subtus fodiendo arare. Unde per translationem Subagitare dictis aliquem: h. e. Multis verborum lenociniis allectare & commovere. Plaut. Cist. Subagito blandis & benedicis dictis. [Plautus scribit & Subigito. V. Mil. 3. 1. 58. Item vox turpis & obscæna. Plaut. Merc. 1. 2. Scelestus subagitare occœpit illam. Ter. Heaut. 3. 3. 6.

Nam istæc quidem contumelia est,
Hominem amicum ad te recipere, atque ejus amicam subagitare.

SUBAGITATIO, ōnis. f. Vox obscæna. Plaut. epilog. ad Captiv. 1.

Spectatores, ad pudicos mores facta est hæc fabula;
Neque in hac subagitationes sunt, neque ulla amatio.

SUBAGITĀTRIX, īcis. f. Mulier libidine nequissima. Plaut. Pers. 2. 2. 45. Ne me attrecta, subagitatrix.
SUBJĬCIO, ēci, ectum, [ὑποβάλλω, ὑποτάσσω, Gl. G. L.] ĕre. Supponere. Virg. 4. Georg. 304.

— & tamea costis
Subjiciunt fragmenta.

Brachia subjecit collo. Ovid. 3. Amor. 7. 7.
Brachia subjicere pallæ, Accipere pallam in ulnas. Ovid. 3. Met. 167.
Cervices securi subjicere. Liv. 3. 37. extr. Et jam ne tergo quidem abstinebatur: virgis cædi alii, alii securi subjici. i. e. Occidi. Cic. 2. Philipp. 51. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit, cervicesque suas ei subjecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.
Prelo subjicere. Columel. lib. 12. cap. 39. Tum permiscere, & subactam brisam prelo subjicere, &c. Plin. lib. 15. cap. 6.
Invidiæ alterius faces subjicere. Cic. pro Milon. 98. Quin hoc tempore ipso, cum omnes a tuis inimicis faces invidiæ meæ subjiciantur, tamen omni in hominum cœtu, gratiis agendis, & gratulationibus habendis, & omni sermone celebramur.
Ignem subjicere. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum, in qua iste diversabatur, profecti sunt, cædere januam saxis, instare ferro, ligna & sarmenta circumdare, ignem subjicere cœperunt.
Ignem subjicere fornaci. Ulpian. in l. Si servus. §. Si quis insulam. D. Ad legem Aquiliam.
Ova subjicere gallinis. Plin. lib. 10. cap. 53.
Sacculum pulvino subjicere. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 10.
Subjicere Acherontem pedibus, Calcare. Virg. 2. Georg. 492.

Atque metus omnes, & inexorabile fatum
Subjecit pedibus, strepitumque Acherontis avari.

Id eo scripsit, quod philosophiæ cognitione tolli inferos crederet, ut & Lucretius, & Epicurei censent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitamque, ut existimabant, beatam labefactat & evertit. Turneb.
Subjicere ferro terram, pro Colere. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferroque subjiciendam superstitionis aliquid accesserit. Al. Subigendam.
Subjicere sub alterum regem imbecilliores secretas apes. Varr. 3. de R.R. cap. 16. Cic. 5. Tusc.
Subjicere, Subjugare. Cic. Tot sibi populis repente subjectis.
Subjicere se imperio. Cic. 2. Off. 22. Atque etiam subjiciunt se hominès imperio alterius & potestati pluribus de causis.
Subjicere sacra publica & privata scitis Pontificis. Liv. 1. 20.
Subjici tutelæ alicujus. Cic. 4. de Fin. 38 Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu loquatur, ut omnia illa prima naturæ, hujus tutelæ subjiciantur.
Omnia subjecta esse libidini alicujus. Cic. pro Domo 105.
Subjicere aliquid præconi. Cic. 12. Att. 37. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Idem 2. Off. 83. Hastam in foro ponere, & bona civium voci subjicere præconis.
Subjicere sub oculis. Quintil. lib. 8. cap. ult. Nam translatio permovendis animis plerumque, & signandis rebus, ac sub oculis subjiciendis reperta est.
Subjicere aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, ut tanquam oculis subjectum & oblatum conspicere videatur. Plin. lib. 5. Epist. 6. Similiter nos, ut parva magnis, quum totam villam oculis tuis subjicere conamur, si nihil inductum, & quasi devium loquimur.
Subjici oculis, dicuntur, Quæ cernimus. Liv. 3. 69. Et agrestium fuga, spoliatique in agris, & vulnerati, fœdiora his, quæ subjiciebantur oculis, nuntiantes, totam urbem ira implevere. i. e. Conspiciebantur. Idem 27. 26.
Subjecta res oculis nostris certius dabit consilium. i. e. Quum rem ipsam intuebimur. Hor. de Arte Poet. 181.

Segnius irritant animos demissa per aurem,
Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus.

Ita dici fere, ut ὑποτυπῶσαι apud Herodianum libro primo, Τοιαῦτα δή τινα τῆς μεγαλείου ὑποτυπώσεως. Eodem modo ita describitur, ut proprie dicitur, Oculis subjicerent. H. St. Exstant 1. 6. 6.
Subjicere sensibus. Cic. 1. Acad. 31. Sensus autem omnes hebetes & tardos esse arbitrantur, nec percipere ullo modo res eas, quæ subjectæ sensibus viderentur.
Scientiam subjicere, Suppeditare. Cels. in Præfat. lib. 1. Quod si scientiam hanc non subjiciat evidens causa, multo minus eam posse subjicere, quæ in dubio est.
Subjicere, Suggerere, submonere, In memoriam redigere. Ter. Phorm. 2. 3. 40. Si meministi, quod olim dictum est, subjice. Liv. 26. 41. Quod mens tua sponte divinat, idem subjicit ratio haud fallax.
Subjicere cogitationi suæ. Cic. pro Cluent. 6. Ne ipsi, quæ contraria sunt, taciti cogitationi vestræ subjiciatis, sed ad extremum exspectetis, & me meum dicendi ordinem servare patiamini.
Has mihi spes subjicit fortuna Populi Romani. Cic. 8. Philipp.
Subjicere carmina alicui Amor dicitur. Propert. lib. 1. 7. 20.
Subjicere, Addere. Varro 1. de R. R. cap. 7. Subjicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c.
Causam, pro Afferre. Cic. 7. Verr. 143. At quæ causa tum subjiciebatur ab ipso, Judices, hujus tam nefariæ crudelitatis?
Exemplum subjicere. Columel. lib. 5. cap. 10.
Materiamque ei res omnes, de quibus dicere oporteret, subjecimus. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Rhetorice. [Hic est Attribuere.
Rationem subjicere. Cic. 2. de Divin. 104. Et quidem cur sic opinetur, rationem subjicit: sed nihil est necesse dicere quæ sequuntur.
Subjicere, Respondere. Virg. 3. Æn. 314.

Subjicio, & raris turbatis vocibus hisco. Sil. 1. 113.
His acuit stimulis, subjicitque haud mollia dictu.

Subjicere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic. 2. de Fin. 6. Eumque, qui crebro dicat, Diligenter oportere exprimi, quæ vis subjecta sit vocibus: non intelligere interdum, quid sonet hæc vox voluptatis, id est quæ vis huic voci subjiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui ubique sunt, qui Latine sciunt, duas res subjiciunt, lætitiam in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore. De voluptate.
Se subjicere periculo. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. De pericul. & com. rei vend.
Subjici præliis. Cic. 8. Att. 15. Subjicerer eisdem præliis, ut mea persona semper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare.
Calumniæ subjicere, per translationem. Liv. 38. 48. sub fin.
Crimini subjici. Liv. 6. 21.
Ficto sermoni fortunas innocentium subjicere. Cic. pro Planc. 56.
Odio civium aliquid subjicere. Cic. 1. de Orat. 202. Tum qui scelus fraudemque nocentis posset dicendo subjicere odio civium, suppliciоque constringere.
Subjicere se legibus, Submittere. Plin. in Paneg. cap. 65. pr. In rostris quoque simili religione, ipse te legibus subjecisti.
Subjicere, pro Submittere vel subornare. Quintil. lib. 5. cap. 7. de testibus, In iis quoque, qui constiterint sibi, vitandæ insidiæ. Nam frequenter ab adversario subjici solent: & omnia profutura polliciti, diversa respondent. Suet. in Neron. cap. 35.
Subjicere pullos, Supponere, Alienos sive adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin. lib. 10. cap. 9. De coccyge.
Subjicere nomen alterius. Ulpian. in l. Quamvis antecessor. D. de rebus eor. qui sub. &c.
Subjicere in, pro Loco alterius ponere. Liv. 29. 24. Relictisque quos non idoneos credebat, in locum eorum subjecit quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita legiones eas.
Subjicere testamenta, Pro veris falsa supponere. Cic. 14. Philipp. 7. Testamenta, credo, subjiciunt, aut ejiciunt vicinos, aut adolescentulos circumscribunt. Idem in Parad. 5.
Subjicere delatorem vel accusatorem: Summittere & supponere est. l. 50. §. 2. D. de legat. 1. 7. 15. D. ad Turpilianum. l. 14. §. is demum videtur. D. de bon. libert.
Subjicere, Sursum jacere. Virg. 12. Æn. 288.

— aut corpora saltu
Subjiciunt in equos. Liv. 31. 37. Saluti fuit eques, qui raptim ipse desiluit, pavidumque regem in equum subjecit.

Subicio pro Subjicio. Festus, Subici aries dicitur, qui agitur, ut cædatur &c. Al. Subigi.
SUBJECTUS, a, um. Partic. [ὑποταγείς, Gl. L. G. ὑπήκοος, ὑποβεβλημένος, ὑποτεταγμένος, ὑποχείριος, G.L.] ut, Subjectus ignis. Cic. in Catil. 3. 2.
Subjecti oculis imperatoris. Liv. 8.
Subjecta oculis urbs. Liv. 25. 24.
Subjectus alicui. Cic. 1. Acad. 31. Omniumque rerum, quæ sunt ei subjectæ.
Nulli naturæ est obediens aut subjectus Deus. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus, & In sua potestate, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 24.
Omnes res subjectæ sunt naturæ sentienti. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus miseriis. Cic. 3. Tusc. 39.
Amori subjectus. Propert. lib. 1. 10. 27.
Animus subjectus. Plin. in Paneg. 16.
Gentes subjectæ tristi servitio. Liv. 26. 49.
Lex invidiæ subjecta. Liv. 4.
Mare est ventis subjectum. Cic. 4. Tusc. 57. In hanc tu igitur, tanquam in mare, quod est ventis subjectum, perturbationem cadere tibi dixisti videri.
Nomen invidiosum est, & infamiæ subjectum Cic. 2. de Fin. 11.
Relligio pedibus subjecta, obteritur. Lucret. lib. 1. 79.
Sonitus verborum inanis, nulla subjecta sententia. Cic. 1. de Orat. 51.
Virtus sub varios casus subjecta. Cic. 5. Tusc. 2. Sin autem virtus, subjecta sub varios incertosque casus, famula fortunæ est, nec tantarum virium est, ut se ipsa tueatur.
Sub metum subjecta sunt pigritia, pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tusc. 16.
Versus subjecti, Infra sequentes. Phædr. 1. Fab. 19.
Compar. Hor. 2. Serm. 6. 47.

Per totum hoc tempus subjectior in diem, & horam
Invidiæ.

SUBJECTI, pl. m. Absol. Ἀρχόμενοι, ὑποτεταγμένοι, Gloss. Latinogræc.
SUBJECTUM, i. n. Pars inferior alicujus rei. Tacit. 1. Ann. 65. pr. Cum barbari festis epulis, læto cantu aut truci sonore subjecta vallium complerent.
Subjectum [τὸ ὑποκείμενον] in Dialectica, est De quo aliquid prædicatur.
SUBJECTE, Adv. Superl. apud Cæs. 1. Bell. Civil. 84. Hæc, quam potest, demississime, atque subjectissime exponit.

SUBJE-

SUBJECTIO, ōnis. f. [ὑποτυπή, Gl. G. L.] Cic. 3. de Orat. 200. Rerumque, quasi gerantur, sub aspectum pæne subjectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id quod exponitur.
Rationis subjectio. Auctor ad Heren. lib. 4. 25.
Subjectio testamentorum. Liv. 39. 18. Qui falsis testimoniis, signis adulterinis, subjectione testamentorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitali pœna afficiebant.
Subjectio apud Vitruvium in catapultæ descriptione, est velut Basis, aut ὑπόθημα, aut ὑπόβασις: certe ὑπόθημα vocatur a Philone. Vitruvius 10. 15. Subjectio, inquit, foraminum XII. Ex Turneb. Adversf. 2. 4. al. Subjecto.

SUBJECTUS, ûs. m. Plin. lib. 26. cap. 15. Vulvas quoque procidentes inhibet fotu, vel suffitu, vel subjectu. conf. Columel. lib. 6. cap. 36.

SUBJECTOR, ōris. m. [ὑποβολεὺς, Gl. G. L.] Cic. 2. in Catil. 7. Quis tota Italia veneficus? quis gladiator, quis latro? quis sicarius? quis parricida? quis testamentorum subjector? quis circumscriptor? &c.

SUBJECTĪVUS, a, um. Adj. Apul. de Syllog. Categor. p. 30. Elmenh. Pars subjectiva nominatur veluti subdita. Tertull. de Virg. Veland. cap. 4. Subjectivum prius est antecessivo.

SUBJECTIVE, Adv. Mart. Capel. 4.

SUBJEX, jĭcis, vel SŬBEX, ĭcis. m. Subices Ennius Achille, pro Subjectis posuit, quum dixit, Nubes
Per ego Deûm sublimes subices humidas,
Unde oritur imber sonitus aerio strepitu. Hæc Festus. Nubes deûm subices, i. e. Quæ diis subjiciantur. Gell. lib. 4. cap. 17. Congruens igitur est, ut subjices etiam, quod perinde ut objices compositum est, u littera brevi dici oporteat. Ennius in tragœdia, quæ Achilles inscribitur, Subjices pro Aëre alto ponit, qui cælo subjectus est. Plerosque omnes tamen legere audias u littera producta. HæcGell. Nos igitur, quemadmodum Obex, obicis, vel objicis a verbo objicio, recte dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephippiarii, *des estriers*; Subices focarii, *des chenets, ou landiers.* conf. Non. 2. 764.

SUBJĬCULUM, vel SŬBICŬLUM, i. n. [μαστιγίας] ut Subjiculum flagri, Qui semper flagris subjicitur. Plaut. Perf. 3. 3. 14.
Vir summe populi, stabulum servitricium,
Scortorum liberator, subiculum flagri,
Compedum contritor, pistrinorum civitas.

SUBJECTO, [ὑποῤῥιπτίζω] āre. Sæpe subjicere. Virg. 3. Georg. 241.
— nigramque alte subjectat arenam. Ovid. 4. Met. 359.
Subjectatque manus, invitaque pectora tangit.
Subjectare stimulos lasso, Stimulis urgere. Hor. 2. Serm. 7. 94.

SŬBICĬTO, [ὑποῤῥιπτίζω] āre. aliud frequentat. Plaut. Casin. 5. 4. 2.
Nunc tu si venis subicitare me, proba est occasio.

SŬBĬDUS, a, um. Adj. a Sue deduci videtur, significatque Turpem & sui similem & ineptum. Versus est Valerii Æditui antiqui poetæ apud Gellium 19. 9.
Sic tacitus, subidus, duplo ideo pereo. h. e. Ego tacitus, inquit, & mutus ut sus adsto, neque explico quid me urat, quidve a te poscam, ita duplo pereo. In eadem notione & Insubidus usurpatur apud eundem, particula In non inficiante, sed potius augente. Locum autem l. 13. c. 20. eo libentius adscribam, quod eo vocabulo velut molesto offensi emendatores substituere vicariam operam Insipidius. Verte enim, inquit, & muta, ut urbes dicas, insubidius nescio quid facies. Iterum, l. 12. c. 2. Hæc tamen inepti & insubidi hominis joca non prætteribo. Turneb. Adv. 17. 1. V. INSUBIDUS.

SUBIMPETRANDUS, a, um. Partic. a verbo Subimpetro. Tacit. 4. Ann. 23. Nam priores duces subimpetrando triumphalium insigni, sufficere res suas crediderant. [Alii Ubi impetr. sublata distinctione. Quæ lectio sine dubio præferenda est.

SUBIMPŬDENS, entis. Adj. [ὑπαναιδὴς] Aliquantulum impudens. Cic. 7. Fam. 17. Interdum timidus in labore militari, sæpe autem etiam (quod a te alienissimum est) subimpudens videbare.

SUBĪNĀNIS, e. Adj. [ὑπόκενος] Aliquantulum inane. Cic. 2. Att. 17. Quin etiam, quod est subinane in nobis, & non ἀφιλόδοξον, (bellum est enim sua vitia nosse) afficitur quadam delectatione.

SUBINDE, [ὑπὸ χεῖρα, Gl. L. G.] significat Deinde, vel Statim post. Hor. 1. Epist. 8. 15.
Si dicet, Recte: primum gaudere; subinde
Præceptum auriculis hoc instillare memento. Liv. 7. 10. Uno alteroque subinde ictu ventrem atque inguina hausit. Idem lib. 8. Subinde acceptus a populo. Suet. in Galba cap. 1. Ac subinde, tacta de cœlo Cæsarum æde, capita omnibus simul statuis deciderunt.
Subinde, [πολλάκις, Gl. L. G.] Frequenter, sive identidem: hoc est crebro, sed tamen cum quodam intervallo. Suet. in Tiber. cap. 57. Sæva natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & perspexisse primus sagaciter, & adsimilasse aptissime visus est, subinde in objurgando appellans eum, lutum sanguine maceratum. Plin. 2. Epist. 7. Erit ergo pergratum mihi, hanc effigiem ejus subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere.

SUBINFLUO, xi, ĕre. Sen. 3. Nat. Quæst. 30. Quum aliæ aquæ subinfluunt terras, aliæ circumfluunt.

SUBINSULSUS, a, um. Adj. [ὑπάναλος] Aliquantulum insulsum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut alienum, aut non acutum, aut subinsulsum est.

SUBINTELLĪGO, ĕre. Senec. [Vox est Grammaticorum, pro quo & Subaudio dicunt, damnata Voss. de Vit. Serm. 4. 26. Quod si Sen. ea usus est, posuit pro Paulum intelligo.

SUBINTRO, āre. August. Enchir. cap. 24. Etiam nolentibus subintravit ignorantia rerum agendarum. conf. Ambrof. & Tertull.

SUBINVESTIO, īre. a quo verbum Subinvestitus eductum, inque Civile jus adductum Friderici temporibus, quibus militibus beneficia distribui occœperunt, pulsis sua sede hostibus, dici cœpit a cliente, quem illi Vassalum nominant, substitutus. Hujusmodi & alia barbara verba, quæ tamen scire est necessum ab eo, qui Jura sitit, reperiuntur in feudis. Notat Oldendorpius, in actionum classibus. V. INVESTIO.

SUBINVĪDEO, vīdi, vīsum, [ὑποφθονέω] ēre. Aliquantulum invidere. Cic. 7. Fam. 10. Subinvideo tibi ultro te etiam arcessitum ab eo, &c.

SUBINVĪSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ὑπομισούμενος] Aliquantum invisus. Cic. pro Rabir. Post. 40. Ille Puteolanus sermo illius temporis, vectorum cursus atque ostentatio, tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem unam complures aures refersit istis sermonibus.

SUBINVĪTO, [ὑποκαλέω] āre. Aliquantum invitare, & provocare. Cic. 7. Fam. 1. extr. Hæc ad te pluribus verbis scripsi, quam soleo, non otii abundantia, sed amoris erga te, quod me quadam epistola subinvitaras.

SUBĪRASCOR, irātus sum, [ὑποργίζομαι] asci. Nonnihil irasci. Cic. 9. Att. 11. In Epirum quod me non invitas, comitem non molestum, subirascor: sed vale. Idem 1. de Orat. 72. Sed ut solebat C. Lucilius sæpe dicere, homo tibi subiratus, mihi, propter eam ipsam caussam, minus, quam volebat, familiaris. Idem 2. de Fin. 12. Etsi satis clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subirasci.

SUBIS, is. f. Avis, quæ aquilarum ova frangit. Plin. lib. 10. cap. 14.

SUBITANEUS, SUBITARIUS, SUBITO, SUBITUS. V. SUBEO.

SUBJŬGIS, e. Adj. [ὑποζυγιώδης] Quod sub jugo est. ut, Equa subjugis, quæ jugo assuevit. Plin. lib. 11. cap. 49. al. Subjuncta.

SUBJUGIUM, i. n. [ὑποζύγιον] Jumentum in Gloss. Græcolat.
Subjugia, n. pl. Lora, quibus jugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato R. R. cap. 63. Subjugia in plaustrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum subjugia lorum P. XVI. funiculum P. VIII. Idem cap. 135. Subjugia in lustrum lora ped. XIX. [ἴσως In plostrum.

SUBJŬGUS, a, um. Adj. Idem ac Subjugis. Plin. lib. 30. cap. 15. Animal subjugum. Sed varia lectio est. V. Harduin. in loc.

SUBJŬGO, [ὑποτάσσω, Gl. G. L.] āre. Debellare, & imperio suo subjicere. Claud. 6. Conf. Honor. 249.
— nulla est victoria major,
Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes.
Pœnæ subjugari. Scævola in l. De rebus. D. De arbitris.

SUBJUGĀTUS, a, um. Partic. Veget. de Re Mil. 3. 10. extr. Metellus in Africa, Albino imperante subjugatum, accepit exercitum. [i. e. Sub jugum missum. V. Sall. Jug. 38. extr.

SUBJUGATIO, ōnis. f. Columel.

SUBJUGĀTOR, ōris. m. Apul. de Mor. Phil. p. 16. Elmenh. Malorum subjugator.

SUBJUNGO, xi, ctum, [ὑποζεύγνυμι, Gl. G. L.] ĕre. modo est Addere. Plin. 7. Epist. 33. Venimus ad Consules, dicit Severio quæ res ferebat: aliqua subjungo. Cic. de Arusp. Resp. 37. Video in Aruspicum responsis hæc esse subjuncta.
Opportune alicui rei quidpiam subjungere. Quintil. lib. 4. cap. 3. sub fin.
Brachia subjuncta sunt lacertis. Ovid. 14. Met. 304. al. Subjecta.
Alias est Subjicere vel Subjugare:
Et mihi res, non me rebus subjungere conor. Horat. Epist. 1. 1. 19. ubi alii Submittere. H. St.
Oratori omnes artes subiungere. Cic. 1. de Orat. 218.
Tigres subjungere curru. Virg. 5. Ecl. 29.
Subjungere urbem sub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. 55. Idem 2. de Lege Agr. 67. Ut sub vestrum jus, jurisdictionem, potestatem, &c. terrarum denique orbem subjungeretis.

SUBJUNCTIO, ōnis. f. JCt. in Digest.

SUBJUNCTĪVUS, a, um. Adj. [ὑποτακτικὸς, Gl. L. G. & G. L.] Quod alicui subjungitur.
Subjunctivus modus Grammaticis dicitur, quia subjungitur alteri verbo: nam eget aliqua re ut impleat sententiam, ut si dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?

SUBLA, æ. f. V. SUBULA.

SUBLĀBOR, ĕris, lapsus sum, [ὑπολισθαίνω] lābi. Latenter, ac fere labi, sive etiam Subtus labi ac decidere. Virg. 1. Georg. 198.
— sic omnia fatis
In pejus ruere, ac retro sublapsa referri.
Sublabitur memoria. Sen. de Ira, 3. 10.

SUBLĀBRO, [ὑποχειλίζω] āre. Cibum intra labra mittere, inquit Nonius 2. 774. Nævius Decuma, Jam ego illis subiens sublabrabo esui illud sinciput.

SUBLĀTE, Adv. a Sublatus participio verbi Sustollo. V. suo loco.

SUBLĂTEO, [ὑπολανθάνω] ēre. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus quum oriuntur, neque plane apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Al. Quæ sub latent divise, & sine præp. *in.*

SUBLATIO, SUBLATUS. V. SUSTOLLO.

SUBLĔGO, ēgi, ectum, [ὑπαναγινώσκω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Cursim, & primis tantum oculis legere, ac in transcursu. Gell. lib. 3. cap. 12. Quum hoc in ea Capitonis epistola sublegissemus.
Sublegere, [ὑποσυλᾶν] Furto aliquid surripere. Virg. 9. Ecl. 21.
Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper.
Sublegere, [ἀναλέγειν] Colligere, vel potius ab humo legere. Columel. lib. 12. cap. 50. Nisi bacca tempestatibus in terram decidit, & necesse est eam sublegere, ne a domesticis pecudibus serisve consumatur. Ibid. cap. 17. de ficu, Quæ quum sublecta est, &c.
Sublegere reliquias. Hor. 2. Serm. 8. 12.
— puer alte cinctus, acernam
Gausape purpureo mensam perterfit, & alter
Sublegit, quodcunque jaceret inutile. i. e. Reliquias cœnæ collegit.
Sublegere, In locum demortuorum dicebantur Censores, quos in locum eorundem in senatum legebant. V. LEGO. Sic Liv. 23. 23. Ulp. l. 2. D. de decurion.
Sublegere sermonem alicujus, Excipere. Plaut. Mil. 4. 2. 98.
Hic cum mea hera est: clam nostrum hunc sermonem sublegerunt.

SUBLECTUS, a, um. Partic. In locum alicujus lectus. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Hinc legitima: & collegæ, qui una lecti: & qui in eorum locum suppositi, sublecti: additi, adlecti, &c.
Liberi sublecti. i. e. Surrepti. Plaut. Rud. 3. 4. 43.
Ficus sublecta. Columel. 12. 17.

SUBLECTIO, ōnis. f. Tertull. in Marc. 4. 31.

SUBLESTUS, a, um. [ἀσθενὴς] Adj. antiquum; Infirmum, debile, tenue, leve, frivolum. Plaut. Mil. 4. 2. 74. Quid ergo tu sublestus? Alii leg. Quid ego? ut sublecto os! Idem Perf. 3. 1. 20.
Nam si ad paupertatem admigrant infamiæ,
Gravior paupertas fit, fides sublestior. Et Bacch. 3. 6. 13.
Lingua factiosi, inertes opera, sublesta fide. V. Festum & Non. 2. 830.

SUBLĔVIS, e. Adj. [ὑπόκουφος, Gl. G. L.] Paulum levis.

SUBLĔVO, [ὑποκουφίζω, Gl. G. L.] āre. Sursum levare, erigere. Cic. 10. Att. 4. pr. Alter is, qui nos, sibi quondam ad pedes stratos, ne sublevabat quidem.
Stratum atque abjectum sublevare. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Erigere & sublevare sese. Cæsar. 6. Bell. Gall. 26.
Sinistra mentum sublevare. Auct. ad Heren. lib. 4. 63.
Sublevare, [ἐπικουρεῖν] Auxilium, defensionemque præstare, ut ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tusc. 80. Quum multa in conventu vitia collegisset in eum Zopyrus, qui se naturam cujusque ex forma perspicere profitebatur, derisus est a ceteris, qui illa in Socrate vitia non agnoscerent. Ab ipso autem Socrate sublevatus est, quum illa sibi signa, sed ratione a se dejecta, diceret. Idem pro Domo 55. Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Pisoni, &c. ut tibi omnia permitterent, te adjuvarent, tibi manum, copias, tibi suos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te suis sceleratis concionibus sublevarent. [Sic infra Sublevare testimonio.
Evertere & Sublevare, contraria. Cic. 5. Verr. 215. Sed eadem ista æstimatione alter sublevarat aratores, alter everterat.
Sublevare & Lædere, contraria. Cic. pro Cæcin. 23. Etenim non minus nos stultitia illius sublevat, quam lædit improbitas.
Sublevari adjumento & solatio aliquo. Cic. pro Quint. 4. Hoc tamen in miseriis adjumento & solatio sublevatur.
Auxilio suo sublevare aliquem. Ovid. 1. Trist 3. 102.
Causam inimici sui sublevare. Cic. 5. Verr. 12.
Homines defendere & sublevare. Cic. 1. Verr. 5.
Inopiam sublevare. Cæs. 3. Bell. Civil. 80.
Laborem sublevare militum. Cæs. 6. Bell. Gall. 31.
Periculis hominum sublevandis impartire suum laborem. Cic. pro Muren. 8.
Res adversas alicujus sublevare. Cic. pro Sull. 75.
Vicinos suos facultatibus suis sublevare. Cic. 7. Philipp. 24.
Sublevare testimonio aliquem, dici debet quod *exonerare* vulgo dicimus, inquit Budæus. Cic. pro Cluent. 17. Pater, inquam, illius adolescentis, quem propter animi dolorem pertenuis suspicio potuisset illo loco testem in Aulum Cluentium constituere, is hunc suo testimonio sublevat.
SUBLEVATIO, ōnis. f. JCt. in Digest.
SUBLEVĀTOR, ōris. m. Arnob.
SUBLĬCA, æ. f. quæ & Sublicium dicebatur, [ἄσκις] Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicujus constructionem. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. In descriptione Rhenani pontis, Non sublicæ modo, inquit, directæ ad perpendiculum, sed pronæ ac fastigiatæ, ut secundum naturam fluminis procumberent.
SUBLICES, ûm. f. [καταπῆγες, οἱ ἐν ποταμῷ τὴν γέφυραν ὑποβαστάζοντες. Gl. L.G.] [Quasi a sing. recto Sublix, icis.
SUBLICIUM, i. n. [ἄσκος] Idem quod Sublica. Liv. 23. 37. Quia muro fatis per se alto subjectis validis subliciis pro solo usus erat. al. Sublicis rectius. [Ita ut hæc dictio suspecta sit.
SUBLICIUS, a, um Adj. Pons sublicius Romæ dictus est, quia ex sublicis ita exstructus erat, ut trabes sine fulturis eximerentur. Liv. 1. 33. Id non muro solum, sed etiam ob commoditatem itineris, ponte sublicio, tum primum in Tiberi facto, conjungi urbi placuit. conf. Plin. 36. 15. Ammian. 24. 3.
SUBLĪDO, ĕre. Paululum oblidere. Prudent. Apoth. 848.
Aut murmur tenerum sublidit voce minuta.
SUBLĪGO, [ὑποδέω] āre. Idem quod Ligare. Plin. lib. 17. cap. 22. Ubi uva varia fieri cœperit, vites subligato.
Subligare ensem lateri. Virg. 8. Æn. 459. Idem 11. Æn. 11.
— clypeumque ex ære sinistræ Subligat.
SUBLIGĀTUS, a, um. Partic. Martial. 7. 66. de Puella,
Harpasto quoque subligata ludit. [Intelligitur femina, subligari palæstrico more induta, περιζωσαμένη.
SUBLIGATIO, ōnis. f. Pallad. 1. 6. Subligatio acerbis uvis facienda est.
SUBLIGATŪRA, æ. f. Th. Priscian. 1. 28. Subligatura procurare Hernias.
SUBLĪGAR, āris. n. [ἀναξυρίς, περίζωμα] Velamentum, quo pudendæ partes obteguntur. Martial. 3. 87.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lavaris:
Si pudor est, transfer subligar in faciem. Plin. lib. 12. cap. 14.
Subligaria signantur opifici. Juven. 6. Sat. 70. Snbligar Acci.
SUBLIGĀCŬLUM, i. n. [διάζωσμα, περίζωμα, Gl. L. G.] Idem. Cic. 1. Off. 129. Ut in scænam sine subligaculo prodeat nemo.
SUBLĪMEN, īnis. n. Scalig. ad Varr. de R. R. p. 235. interpretatur Superius limen. Broekhusius intelligi vult Inferius limen, ad Propert. 2. 19. 57.
At nullo dominæ teritur sublimine amor, qui
Restat, & immerita sustinet aure minas. [Nisi sphalma typothetæ est. Si quidem Scaligerum se sequi dicit. Ego vero eorum interpretum sententiæ accedo, in quibus est & Turneb. Adv. 17. 11. qui duabus vocibus scribunt, Sub limine ap. Propert. Notum est crebro ad hanc duro in limine amicæ pernoctationem provocare Veneream hanc militiam professos poetas. V. ipsum Propertium l. 8. 22. & 14. 22. ibidemque Broekhusio notata.
SUBLĪMIS, e. Adj. [μετέωρος, Gl. L. G. & G. L. μετέωρος, ὑψηλός, ὑψιπετής, L. G.] In altum elevatus; quasi Supra limum. Plaut. Men. 5. 7. 3.
Facite illic homo jam in medicinas ablatus sublimis fiet. Add. v. 6. & 13. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. In sublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. 18. Columel. lib. 2. Quo speciosius ingrediantur sublimes, & elatis capitibus. Cic. 2. Tusc. 19.
— ex sublimi vertice saxi. Ex poeta veteri.
Anhelitu sublimi fugere. Hor. 1. Carm. 15. 31.
Atrium sublime. Hor. 3. Carm. 1. 46.
Carmina sublimia, Tragœdiæ. Ovid. 3. Amor. 1. 39.
Nomen sublime. Ovid. 4. Trist. 10. 121. i. e. Clarum & illustre.
Pectora sublimia Astronomorum. Ovid. 1. Fast. 301.
Sceptrum sublime Jovis. Claud. 2. Conf. Stil. 210.
Solio sublimi sedet Circe. Ovid. 14. Met. 262. Legitur & Sublimis.
Tectum sublime centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Versus sublimes ructatur. Hor. de Arte Poet. 457. Vet. Schol. legit Sublimis, & ad hominem refert.
Abire sublimem, pro In cælum abire. Liv. 1. 16. extr. Hæc (inquit) locutus, sublimis abiit. de Romulo. Sic Virg. 1. Æn. 263.
— sublimemque feres ad sidera cœli
Magnanimum Æneam. Et 5. Æn. 255. de Ganymede:
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
In sublime, In altum. Plin. lib. 2. cap. 5. Levibus in sublime tendentibus.
Jacere in sublime. Plin. lib. 8. cap. 7. Abrepta scuta jaciens in sublime. de Elephanto.
Compar. Juven. 11. Sat. 24. Sublimior Atlas. Quintil. 8. 3. Sunt alia aliis sublimiora.
Superl. Symmach. 6. Epist. 56. Vir sublimissimus. Tertull. Apol. cap. 33. Triumphans in sublimissimo curru.
SUBLĪMUS, a, um. Adj. apud Veteres idem ac Sublimis. Lucret. lib. 1. 340.
At nunc per maria, ac terras, sublimaque cæli, &c. Sublima, pro Sublimia. Accius Phœniss.
Aut sæpe ex humili sede sublima evolat. Sallust. hist. l. 3. Et sublima nebula cœlum obscurabat. Hæc Nonius 8. 45.
Per alta vade spatia sublimi ætheris. Sen. Medea, extr.
SUBLIMĪTAS, ātis. f. [μετεωρισμός] Altitudo, Exaltatio. Columel. lib. 8. cap. 3. Eæque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quam media sublimitas. Plin. lib. 19. cap. 5. de Cucumeribus, Natura sublimitatis avida.
Translate. Idem lib 7. cap. 25. Nec virtutem constantiamque nunc commemoro, nec sublimitatem omnium capacem, quæ cælo continentur.
Sublimitas orationis pro eo, quod Græci ὕψος vocant, apud Quintil. 8. 3. pr.
SUBLIMĪTER, [μετεώρως] Adv. Alte. Cato R. R. cap. 70. Hæc omnia sublimiter legi, teri, darique oportet. & p. p. Bosque ipsus & qui dabit, facito ut uterque sublimiter stent. Columel. lib. 8. cap. 11. Quoniam nec sublimiter potest, nec per longa spatia volitare. De pavone.
SUBLĪME, aliud Adv. [ὑψοῦ] pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 2. de Divin. 67. Eaque scuta, quæ fuerant sublime fixa, sunt humi inventa.
Nihil mea interest humi ne, an sublime putrescam. Cic. 1. Tusc. 102.
Ferri sublime animos. Cic. 1. Tusc. 40. Perspicuum debet esse animos, cum e corpore excesserunt, sive illi sint animales, id est spirabiles, sive ignei, sublime ferri.
Ferre sublime ad sidera. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes sublime ferent ad sidera cygni.
Extenuatus aër sublime fertur. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Solito sublimius ora levavit. Stat. 2. Silv. 6. 75.
SUBLĪMO, [ὑψόω, Gl. L. G.] āre. Extollere, Exaltare, in altum mittere, ireve. Ennius,
Sol qua candentem in cælo sublimat facem. Nonius 2. 775. Solin. cap. 45.
Sublimavit dixit Cato, i. e. In altum extulit, Originum lib. 2. In maximum decus, atque in excelsissimam claritudinem sublimavit. Id autem dicitur a limine superiore, quia supra nos est Festus.
Lactant. Divin. Inst. Epit. c. 6. p. 541. Quanto magis justum suscipiet confitentem, eumque in regnis cælestibus faciet pro humilitate sublimari? Sed in margine Sublimem, fortassis aliter legendum, Pro humili sublimem. H. St.
SUBLIMĀTUS, a, um. Partic. Evectus in altum. Aur. Vict. Epit. in Claudio cap. 4. Prætoriis ornamentis sublimatus.
Granaria sublimata, Alta. Vitruv. 6. 9.
SUBLIMĀTOR, ōris. m. Salvian. de Gubern. Dei, p. 28. Deus est sublimator, quia [Abrahamum] potentiorem omnibus fecit.
SUBLINGIO, ōnis. m. a Sublingendo; Qui avide lingit. Plautus Pseud. 3. 2. 103.
Jam hic quoque scelestus est coqui sublingio. In editis, versus hic mirum in modum est depravatus; pro Sublingio enim subjiciunt, Coquit sub linteo: Inepta & stolida sententia. V. Turneb. & Salmas. not. Al. ὀψὶν, Coquisublingio.
SUBLINGUA, æ. f. [ὑπογλώσσιον, Gl. G. L.] Si modo una dictio est.
SUBLĪNO, līni, lēvi, vel līvi, lĭtum, [ὑποχρίω] ĕre. Aliquantulum linere, tingere, vel notare, & quodam modo illinere. Corn. Celsus, Idem quoque umbilico sublitum facit. Plin. lib. 35. cap. 6. Hac minium sublinunt, adulterantque. de Rubricæ genere.
Os sublinere alicui, pro eo quod est, Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud auctores. Nonius Marcellus 1. 219. tractum putat a ridiculo quodam lusus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & ut Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 4. 6. 1.
Fidei censebam maximam multo fidem
Esse, ea sublevit os mihi pænissume. Idem Capt. 3. 4. 122. Et Epid. 3. 3. 46.
Ego si allegassem aliquem ad hoc negotium,
Minus hominem doctum, minusque ad rem hanc callidum,
Os sublitum esset. Ex Erasmo. [V. Virgil. Silen.
Sublinitum est os custodi mulieris. Plaut. Mil. 2. 1. 57.
SUBLĪTIO, ōnis. f. [ὑπόχρισμα] est quasi Primum tectorium & fundamentum coloris ejus, quem reddi volumus inductione manus ultima.
SUBLIPPUS, a, um. Adj. [ὑπόλημος, Gl. G. L.] Paulum lippus.
SUBLĪVĬDUS, a, um. Adj. [ὑποπέλιος] Aliquantulum lividus. Cels. lib. 5. cap. 28. Pustulæ eminent sublividæ, aut pallidæ.
SUBLONES, pl. m. Θρύψις, ζῷα ἐγχέλεια. Gloss Latinogræc.
SUBLŪCĀNUS, a, um. Adj. [ὑπ' ἀμφιλύκη] ut Antelucanus. Plin. lib. 11. cap. 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, sublucanis temporibus.
SUBLŪCEO, xi, [ὑποστίλβω] ēre. Aliquantulum lucere. Ovid. 1. Amor. 5. 5.
Qualia sublucent fugiente crespula Phœbo. Cic. in Arato, 388.
Hunc retinens Aries sublucet corpore totus.
Nigricantis rosæ colore sublucens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Candida nec misto sublucent ora rubore. Ovid. 21. Epist. 217.
Violæ sublucet purpura nigræ. Virg. 4. Georg. 275.
SUBLUCĬDUS, a, um. Adj. Apul. Met. 6. p. 174. Elm. Lucus sublucidus.
SUBLŪCO, [ὑποκαθαίρω] āre. Festus; Sublucare arbores, est Ramos earum supputare, & veluti subtus lucem mittere.
SUBLUCULUS, a, um. Adj [ὑπόμαυρος, ὑποσκότεινος, Gl. G. L.] Obscurus.
SUBLUO, ui, ūtum, [ὑπολούω] ĕre. Subtus luere, seu lavare. Columel. lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die subluitur aqua calida: mox decocto ac

ac trito sale cum adipe defricatur, dum saniei vis emanat. Martial. lib. 6. 81.

Iratus tanquam populo, Charideme, lavaris,
Inguina sic toto subluis in solio.

Subluere, [ὑποκλύζειν] Cæs. 7. Bell. Gall. 69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina subluebant. Gr. Paraphr. ἔκλυζον.

SUBLŪTUS, a, um. Partic. Martial. lib. 2. 42.
Zoile, quid solium, subluto podice, perdis?

SUBLŪRĬDUS, a, um. Adj. [ὑποπέλιδνος] Aliquantum luridum significat. Plaut. Suppos. in Amph. 4. 4. 64.
Ut primum coivit cicatrix rufula,
Sublurida.

SUBLUSTRIS, e. Adj. [ὑπόλαμπρος] Sublustria verba dicuntur, non ex toto corpore luminosa, sed aliquid luminis habentia. Gell. lib. 13. 24. de Catonis oratione, Quæ quoniam sunt eloquentiæ Latinæ tunc primum exorientis lumina quædam sublustria, libitum est ea mihi ὑπομνημονεύειν.
Nox sublustris. Hor. 3. Carm. 27. 31.
Umbra sublustris. Virg. 9. Æn. 373.

SUBLŪVIES, ēi. f. [ὑπόκλυσις, Gl. G. L.] quemadmodum Illuvies, & Proluvies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.
Subluvies, Genus morbi in discrimine ungulæ ovium nascens. Columel. lib. 7. cap. 5. Clavi quoque dupliciter infestant ovem: sive quum subluvies atque intertrigo in ipso discrimine ungulæ nascitur: seu quum idem locus tuberculum habet, cujus media fere parte canino similis exstat pilus, eique subest vermiculus. Subluvies & intertrigo pice per se liquida, vel alumine & sulphure atque aceto mistis rite eruentur.

SUBMENTUM, i. n. Ἀνθερεών. Gloss. Latinogræc. & Græcolat. [Scribitur & Summentum ibid. Unde liquet unam esse dictionem.

SUBMERGO, si, sum, [ὑποβυθίζω, Gl. G. L.] ĕre. Sub aquas mergere, Demergere. Cic. 2. de Nat. Deor. 114. Propter quæ Centaurus
Cedit, Equi patris properans submergere Chelis. Ibid. 100.
Quot genera, quamque disparia, partim submersarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhærentium?
Medio in fluctu submersus. Virg. 1. Æn. 589.
Submersus voraginibus. Cic. 1. de Divin. 73. Qui cum, per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, submersus equus voraginibus non exstitit.
Submergere tota membra palude. Ovid. 6. Met. 371.
Puppes submersas obruere. Virg. 1. Æn. 73.
Innatare & Submersum esse, contraria. Columel. lib. 12. cap. 4.
Virtus submersa tenebris. Claud. 4. Conf. Hon. 221.

SUBMERSUS, a, um. Partic. [ὑποβρύχιος, Gl. G. L.]

SUBMERSIO, ōnis. f. Gloss. Vet G. L. ὑπόδυσις.

SUBMERSUS, ûs. m. Tertull. de Anim. cap. 32. Submersu piscinarum.

SUBMĔRUS, a, um. Adj. [ὑπάκρατος] i. e. Fere merus. Plaut. Stich. 1. 3. 116.
Næ iste edepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exanclavit submerum scitissume.
Quædam exemplaria legunt Sub metrum.

SUBMINIA, æ. f. Vestis genus apud Plaut. in Epid. 2. 2. 48.
Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.

SUBMĬNISTRO, [ὑποχορηγῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subservire, subporrigere. Cæs. 1. Bell. Gall. 40. Hæc sibi esse curæ, frumentum Sequanos, Leucos, Lingones subministrare: jamque esse in agris frumenta matura. Cic. pro Cœl. 20. Palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur. Idem pro Dejot. 25. Pecuniam subministrare alicui.
Ad manum tela subministrare. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Subministrare auxilia & adjumenta. Cæs. 4. Bell. Gall. 20. Cic. 1. de Invent. 7.
Subministrare tabellarios. Cic. 2. Q. frat. 12. Et quoniam tabellarios subministras, hodierni diei res gestas Lupercalibus habebis.
Subministrare aquam radicibus. Columel. lib. 5. cap. 10.
Subministrare vires. Columel. lib. 4. cap. 24.

SUBMINISTRĀTIO, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Excepit pronunciandi subministrationem.

SUBMINISTRĀTUS, ûs. m. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Cibus autem exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.

SUBMINISTRĀTOR, ōris. m. Sen. Epist. 114. extr. Lætus pro suis voluptatibus habet alienarum spectaculum, subministrator testisque libidinum, quarum sibi usum ingerendo abstulit.

SUBMISCEO, ui, ēre. unde

SUBMISTUS, a, um. Partic. Tibul. lib. 3. 4. 88.
Scyllaque virgineam canibus submista figuram. Sunt qui legant Subnixa. [Vera lectio MSS. Subcincta vel Succincta, quam plenius adstruit Broekh. Nullius igitur Vet. Scriptoris auctoritate comprobatum hoc verbum, non debuit temere, quod & in Lipsiensi Thesauro factum, in numerum usitatæ Latinitatis verborum referri, quanquam nec analogiæ repugnet, & Græcis usitatum sit ὑπομίγνυμι.

SUBMITTO, vel SUMMITTO, Converso B in M: (quod & in aliis dictionibus compositis a Sub fere fit, quæ ab M incipiunt.) isi, issum, [ὑποπέμπω, ὑφίημι, χαλάω, ὑποχαλάω, ὑποκατακλίνω] ĕre. Nota significatio verbi propria ex ipsa compositione. [Fere convenit cum Demittere, ut collatis utriusque v. exemplis patebit: Sed pro subjecta materia variam significationem recipit, ut ex infra subjectis constabit. Corn. Celsus in Proœmio commode Antithetο vim verbi expressit. Requirunt etiam, inquit, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant. Id quod Germani exprimere solent per *Steigen und fallen*. Item Seneca N. Q. 1. 3. de Iride: Nunquam non adversa soli est, sublimis aut humilis, prout ille se submisit, aut sustulit contrario motu. Illo enim descendente altior est, alto depressior.
Genua submittere, pro Flectere & incurvare. Plin. lib. 8. cap. 1. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua submittunt, coronas porrigunt. De elephantis. Idem lib. 11. cap. 48.
Genu flexum submisit. Ovid. 4. Met. 340.
In dura submisso poplite terra. Ovid. 7. Met. 191. i. e. Genibus positis.
Procubuit, teneraque latus submisit in herba. Ovid. 3. Met. 23. de Juvenca.
Oculos submittere, Dejicere, Claudere. Ovid. 3. Fast. 372.
A media cælum regione dehiscere cœpit:
Submisere oculos cum duce turba suo.
Ocellos lassos somnus submisit. Ovid. 3. Amor. 5. 1. al. in Fragm.
Submittere capillum, pro Demittere. Plin. lib. 7. Epist. 27. Quia reis moris est submittere capillum, recisos meorum capillos, depulsi, quod imminebat, periculi signum fuisse.
Submittere barbam & capillum. Seneca in Consf. ad Polyb. cap. 36. Suet. Jul. cap. 67. *Laisser croistre sa barbe & ses cheveux.* [Notum est, id veteres, & in luctu, & in reatu, & ubicunque gravior doloris testificandi causa suberat, fecisse. V. Kirchm. de Fun. l. 2. c. 13. pro Submittere vero Promittere dixit Suet. in Calig. c. 24. Rediit barba, capilloque promisso. Etsi nonnulla differentia est, de qua V. in PROMISSUS.
Fasces populo submittere a Publicola traditum. Quintil. lib. 3. cap. 7. [V. Liv. Flor. Valer. Dionys. Plut. Græci vocant ὑφεῖναι, & κατακλίνειν, & κατασεῖσαι τὰς ῥάβδους, uti docet Lips. qui ritum plenius illustrat Elect. l. 1. c. 23. Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente securi, ut in denario M. Bruti ap. Oisel. tab. 96. & Fulv. Ursin. videre licet. Eo respexisse videtur Herodianus in Pertinace l. 2. c. 3. ubi negat ipsum principatus insignia altius attolli passum: οὐδὲ τῶν βασιλικῶν συμβόλων εἰς ὕψος ἀρθῆναι ἐάσας. Quod autem Plutarchus & Valerius docent etiam securibus fasces vacuefecisse Publicolam, id ex eo tempore perpetuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus uterentur magistratus, planissime docet Dionysius l. 5. p. 292. edit. Lips. ita ut ad eundem ritum id trahi non debeat, quin & Plut. ac Valer. utrumque Publicolæ factum probe distinguunt.
Translate Plin. l. 7. c. 30. Et fasces litterarum januæ submisit is, cui se Oriens Occidensque submiserat. [De animi moderatione Pompeji, qui fores Posidonii philosophi, honoris ipsius causa, a lictore de more virga percuti vetuit.
Cedere & Fasces submittere alicui. Cic. de clar. Or. 22. Cum enim in maximis causis versatus esses, & cum tibi ætas nostra jam cederet, fascesque submitteret, subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipsa, de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit. V. plura in V. FASCES.
Submittere in hac signif. per translationem. ut, Submittere animos. Liv. 6. 34. Adeo ergo obnoxios submiserant animos, non infimi solum, sed principes etiam plebis, ut, &c. i. e. Demiserant animum, fracto animo & humili fuerant.
Animum non submittere ulli periculo, eodem modo dicitur, pro Nullius periculi metu deficere vel animo succumbere. Brut. & Cass. 11. Fam. 3. Quorum fiducia nihil est quod nos terreas; neque enim decet aut convenit nobis periculo ulli submittere animum nostrum.
Cogitur & supplex animos submittere amori. Virg. 4. Æn. 414.
Submittere se, cui Extollere se, opponitur. Cic. de Amicit. 72. Quamobrem, ut ii, qui superiores sunt, submittere se debent in amicitia, sic quodam modo inferiores extollere. Idem pro Planc. 24. Appellavi populum, tribubus submisi me, & supplicavi. Hor. 1. Epist. 1. 19.
Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor;
Et mihi res, non me rebus submittere conor. Legitur in emendatis codd. Subjungere. [Idem annotavit, comprobavitque Henr. Steph. ad Lamb. & Cruquium provocans.
Submittere se in humilitatem causam dicentium. Liv. 38. 52.
Submittere se in fastigium privatum. Liv. 27. 31. de rege Philippo.
Ad mensuram discentis se submittere. Quintil. lib. 2. cap. 3. De officio præceptoris.
Submittere fastigium. V. FASTIGIUM.
Submittere aliquid in oratione: cui contrarium est Augere. Cic. 3. de Orat. 102. Neque id actores prius viderunt, quam ipsi poetæ, quam denique illi etiam, qui fecerunt modos: a quibus utrisque submittitur aliquid, deinde augetur, extenuatur, inflatur, variatur, distinguitur. Idem 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat.
Fidem non submittere tormentis, apud Senecam Ep. 36. pro Nec tormentis succumbere ad prodendam fidem.
Pretia submittere, Minuere, Deprimere. Plin. lib. 29. cap. 1.
Submittere alicui, i. e. Subrogare vel successorem mittere alicui: Cic. de Provinc. Consul. 8. Huic vos non submittetis? Hunc diutius manere patiemini? i. e. An non vultis vos, judices, alium huic subrogare? V. Nonium 4. 417.
Submittere accusatorem, pro Subornare. Senec. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Qui alias de Const. inscribitur, vel In sap. non. cad. inj. cap. 9. pr.
Submissus testis, accusator, &c. Sueton. in Neron. cap. 28. Submissis Consularibus viris, qui regio genere ortam pejerarent.
Submittere alicui delatores. Marcianus in l. Divus. D. de jure patronatus. Accusatorem. i. e. Subjicere. l. 1. §. 13. D. Ad SC. Turpil.
Submittere, Clanculum & furtim mittere. Sueton. in Cæsare, cap. 41. Submissis nonnunquam lictoribus atque militibus. Cic. 3. Verr. 105. Iste, tametsi singulari erat audacia, tamen ad pupillæ matrem submittebat. Idem 5. Verr. 69. Submittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transfigerent.
Submittere, pro Auxilium vel subsidium mittere, quod & additur sæpius: Cæs. 4. Bell. Gall. 26. Et quos laborantes conspexerat, iis subsidia submittebat. [Idem 5. 58. plenius, Submittit cohortes equitibus subsidio. Idem absolute 5. 15. Cohortibus pluribus submissis. Sic 7. 21. & sexcentis locis alii, ubi præpositionis vis eadem, ac in Succurro, Sublevo, Subvenio.
Fetum submittere matribus. Supponere, subdere, sive alendum præbere. Columel. lib. 7. cap. 4. Singuli agni binis nutricibus submittuntur. Quod & Subjicere & Subrumare dicunt.
Prata submittere in fœnum. Columel. l. 11. cap. 2. Cato R. R. cap. 8. Pratum si irriguum habebis, fœnum non deficiet, si non erit, siccum, ne fœnum desiet, submittito. [Alioqui enim talibus pratis pro pascuis utebantur, quod Columella l. c innuit, ubi de his, quæ mense Jan. Febr. & Mart. villico facienda sunt. q. V. & conf. l. 2. c. 11. ubi de Viciæ depastione agit. Submittere igitur prata Rei Rusticæ auctoribus nihil aliud significat, quam Ad fœni proventum curata relinquere. Similiter eodem verbo & de aliis, quæ ad incrementum aluntur, frequentius

tius utitur Columella, ut jam Beroaldus adnotavit. V. & q. hic seq. Ceterum aliter eadem phrasis apud Senec. occurrit in Oedipo v. 845.

Lætus Cithæron pabulo semper novo
Æstiva nostro prata submittit gregi. Suppeditat exp. Farnab. Malim producit, fundit. Quomodo id verbi sæpissime usurpat Lucretius, ut in Prooemio statim:

— tibi suaves dædala tellus
Summittit flores. Nec alio pertinet illud Val. Flacc. l. 3. v. 528.
Ipsa, citatarum Tellus pede pulsa sororum,
Personat & teneris submittit gramina plantis.

Progeniem submittere vel Pampinum vitis. i. e. Non resecare, sed sinere ut crescat, & uvas progeneret. Columel. lib. 3. cap. 6. Idem lib. 4. cap. 27. Dispicere, quibus locis in annum debeat materias submittere. Ubi de vitis putatione.

Sarmentum submittere in materiam. Columel. lib. 4. cap. 6. Idem lib. 3. cap. 10. Ideo in resecem submitti, ut progenerare possit.

Tauros submittere. Virg. 1. Ecl. 46.

Pascite, ut ante, boves, pueri, submittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur: bobus enim arabant Romani: tunc sensus erit, Submittite, subaudi, Jugo ad arandum: h. e. Domate & subjugate tauros, id est validiores juvencos. Vel ad sobolis propagationem pertinet: nam Submittere est, Propagandæ sobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib. 3. Georg. 73. de Pullis equinis dixit:

Tu modo, quos in spem statuis submittere gentis &c. V. exemplum proxime sequens.

Vitulos submittere habendo pecori, Admissarios facere, inquit Servius. Vitulos non castrare, sed alere, ut tandem tauri sint, soboli procreandæ idonei. Virg. 3. Georg. 159.

Et quos, aut pecori malint submittere habendo,
Aut aris servare sacris, aut scindere terram, &c. [Servius videtur de maribus duntaxat admissuræ destinatis exponere. Sed sine dubio de utriusque sexus sobole intelligendum, quam gregi simpliciter destinabant, cum alias utrumque genus, vel ad saginam castrarent, vel, priusquam omnino adolescerent, venderent villici. Sic passim R. R. auctores loquuntur. V. Columell. l. 7. c. 9. a pr. de Porcellis. Miror Nonium 4. 417. qui Submittere tauros, Demittere exponit, nisi forte Dimittere, vel potius Admittere, legendum. Nam de admissura, sive initu animalium id verbum quoque usurpasse veteres notum satis est. V. Ulit. ad Nemesian. v. 114. De feminis tamen aptius, quam de maribus dici non temere Barth. contendit: quas eleganter Horatius etiam Subsidere dixit Epod. 16. v. 31.

— juvet ut tigres subsidere cervis.

Sic & JCti usurpant, ita tamen, ut cum v. Supplere ac Substituere fere jungant. Ulpian. in l. Vetus fuit quæstio. in fine. D. de usufructu. Plane si gregis vel armenti sit ususfructus legatus: debebit ex natis gregem supplere, id est in locum capitum defunctorum vel inutilium alia submittere: ut post substituta fiant propria fructuarii, & q. s.

Submissus, vel **Summissus**, a, um. Partic. [κεχαλασμένος] Liv. 1. 4. Lupam sitientem ex montibus, qui circa sunt, ad puerilem vagitum cursum flexisse: eam submissas infantibus adeo mitem præbuisse mammas, &c. [Posset & Submissis legi, ut Fetus matribus submitti dicuntur.

Suberat altera, inferior, summissa fastigio planities. Liv. 27. 18.

Submissus Adj. ad animum translatum, fere in vitio ponitur, de animo fracto, abjecto, & humili. Sic Submissus & abjectus, cui contrarium Efferens se. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque submissum & abjectum, neque se efferentem.

Submissum dicendi genus Concitato opponitur. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Submissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Cæs. 3. Bell. Civil. 19. i. e. Voce submissa; Nam antea dixerat Magna voce. Cic. pro Flac. 66. Submissa voce agam, tantum ut judices audiant.

Sono submisso dicere aliquid. Tibull. lib. 3. 1. 22.

Submissa vox & lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3. p. 1012. Burm.

Voce submissa precari. Martial. 8. 75.

Submissa prata. Varr. 1. de R. R. cap. 49. V. supra in ipso verbo.

Submissum Subst. ut Submissum & molle aliquid facere. Cic. 4. Tusc. 64. Nam videndum est in utrisque, ne quid humile, submissum, molle, effeminatum, fractum, abjectumque faciamus.

Submissum & populare. Cic. 1. Att. 20. pr. Et is, de quo scribis, nihil habet amplum, nihil excelsum, nihil non submissum atque populare.

Compar. Summissiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit, ne si forte officeret auspiciis publicis, augures eam demoliri cogerent. Verba sunt Festi. Liv. 44. 9. Stantibus primis, secundis submissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis. Loquitur de testudine militari, qua de V. s. l.

Translate Hirt. de Bell. Gall. 8. 31. Non enim dubitabat, quin recenti calamitate submissiores essent futuræ: Data vero spatio ac tempore, eodem instante Dumnaco, possent concitari.

Submisse, Adv. [ὑφειμένως, Gl. L. G.] Cic. pro Planc. 12. Meum beneficium potius ad eum detuli, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis submisse supplicarat.

Submisse dicere. Cic. 2. de Orat. 215. Quare, qui aut breviter, aut submisse dicunt, docere judicem possunt, commovere non possunt, in quo sunt omnia.

Loqui submisse. Quintil. lib. 6. cap. 5. Aspere an leniter, an etiam submisse loqui expediat.

Submisse se gerere. Cic. 1. Off. 90. Ut quanto superiores simus, tanto nos geramus submissius.

Submissim, Adv. Idem quod Submisse. Suet. in August. cap. 74. Nam & ad communionem sermonis tacentes, etiam (al. Vel) submissim fabulantes provocabat. [Vereor tamen ut hoc Adverbium Romanæ civitatis jus tueri possit. Neque enim vero dubito, quin ap. Sueton. *vel jam submussim fabulantes* legendum sit. *Submusso* vel *summusso* & *summussus* veteribus usitata fuisse, testis est Festus. Est autem Summussus Supinum contractum a v. *submutio*. Nam a *Mutio* fit *Mutitum*, & contr. *Muttum* vel *Mussum*, ut a *Careo Cassum*, more veterum permutatis litteris, quomodo & frequentativum *Musso* pro *Mutito* formatum fuit. Quin forte Præteritum quoque habuit *Mussi*, pro *Mutivi*, ut *Haurio, hausi*, unde *Haustum*, pro *Haurivi*. Eadem varietas apud Gell. 17. 8. Hinc formatur ἀναλέγως adv. *Submussim*, q. d. Submussando. V. Voss. de Anal. l. 4. c. 20. extr. & s. l. **Mutio**, **Musso**, atque inde Derivata.

Submissio, ōnis. f. [ὑποβολὴ, Gl. G. L.] Ipse submittendi actus.

Contentio & Submissio vocis, contraria. Cic. 1. Off. 146. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex submissione, ex ceteris similibus facile judicabimus, quid eorum apte fiat.

Elatio & Submissio, contraria. Cic. in Topic. 71. Parium autem comparatio nec elationem habet, nec submissionem: est enim æqualis.

Submissio orationis. Cic. in Orat. 85. Itemque si quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac submissione orationis alienæ.

Submissor, ōris. m. [ὑποβολεὺς, Gl. G. L.] JCt. in Dig. [Ex verbis opinor §. 5. l. 70. de Usufr. male intellectis. V. l.

Submissōrius, a, um. Adj. Senec. Controv. 32. Verbis non submissoriis. al. Submissioribus rectius.

Submŏlestus, a, um. Adj. [ὑπόδυσφορος] Paulum molestus. Cic. 16. Att. 4. Illud est mihi submolestum, quod parum Brutus properare videtur.

Submoleste, Adv. [ὑποδυσφόρως] Cic. 5. Att. 21. Te in Epirum salvum venisse, & ut scribis, ex sententia navigasse, vehementer gaudeo: non esse Romæ meo tempore pernecessario, submoleste fero.

Submŏneo, vel **Summoneo**, ui, ĭtum, [ὑπαναμιμνήσκω] ēre. Latenter, sive ut ait Donatus, Leviter monere. Ter. Eun. 3. 5. 22. Submonuit me Parmeno ibi servus, quod ego arripui. Plin. 1. Epist. 2. Quoties paulum itinere decedere non intempestivis amœnitatibus submonebamur.

Submōrōsus, a, um. Adj. [ὑπόδυσκολος] Utcunque morosum significat. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem, hercule, valde illa movent stomachosa, & quasi submorosa ridicula: non quum a moroso dicuntur: tunc enim non sal, sed natura ridetur.

Submŏveo, vel **Summŏveo**, ōvi, ōtum, [ἀποκινέω, Gl. L. G. & G. L. κωλύω, L. G.] ēre. Clam sive subtus, vel longe Amovere. Liv. 3. 48. I, inquit, lictor, submove turbam, & da viam domino ad prehendendum mancipium. Cic. pro Flacc. 15. Quæ sciseret plebs, aut quæ populus juberet, submota concione, distributis partibus, &c.

Instantes submovere, Repellere resistentes. Ovid. 12. Met. 231.

Longe submotos arcet arena. Virg. 6. Æn. 316.

Patria submotus, Relegatus. Ovid. 4. de Pont. 16. 47.

Populum submovere opposita fera, Arcere. Ovid. 3. Amor. 14. 10.

Pudor submotus, Amotus, expulsus. Hor. Epod. 11. 27.

Submōsses, pro Submovisses per syncopen. Hor. 1. Serm. 9. 47.

— dispeream ni
Submōsses omnes.

Submovere, sine nomine adjecto, ut tamen subaudiatur Turbam: pro eo quod dicimus *faire place, comme font les bedeaux, & sergens avec leurs verges*. Liv. 28. 27. In prætorio tetenderunt Albius & Atrius, classicum apud eos cecinit: signum ab iis petitum est: sederunt in tribunali proconsulis Scipionis: lictor apparuit: submovente eo incesserunt: fasces & secures prælatæ sunt. In emendatis codd. Submoto incesserunt. Sed V. Liv. 8. 33. & Submovetur Imperf. infra.

Insidias submovere. Propert. lib. 1. 20. 30.

Tabes submota est capiti. Demptum est e calvaria cerebrum corruptum. Lucan. lib. 8. 689.

Submoveri maleficio magnitudine pœnæ. Cic. pro Rosc. Amer. 70. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii magnitudine pœnæ maleficio submoverentur.

Submovere, Separare. Plin. lib. 3. cap. 19. Germaniam ab Italia submovent.

Submovere aliquos in extremam aciem. V. **Acies**.

Arcere & submovere. Plin. in Paneg. 55.

Submovere aliquem a negotiatione. Columel. lib. 1. 7. A Proconsulatu, Plin. 2. Epist. 12. Ab hasta. Liv. 39. 44. extr.

Submovetur, Impersonale: Seneca de Provident. Quid ergo? felix L. Sulla, quod ei, descendenti in forum, gladio submovetur? i. e. Quod gladio dispellitur turba, ne viam ejus impediat.

Submōtor, ōris. m. Liv. 45. 29. Submotor aditus, præco, accensus, insueta omnia oculis auribusque.

Submōtus, ūs. m. Plin. 8. 4. Apis incedit submotu lictorum. [Submoto Livius loco in **submoveo** allato. conf. eund. l. 25. c. 3. sub fin.

Submusso, **Submussus**. V. **summusso**, **summussus**.

Submūto, V. **summuto**.

Subnascor, ĕris, nātus sum, [ὑποφύομαι] nasci. Ultra & post jam nata nasci, succrescere. Plin. lib. 11. cap. 23. Atque ita subnasci sui generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum sponte ita subnascentibus, ut nunquam satietas voluptatibus desit. Idem lib. 12. cap. 3. Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis vero subnascentibus.

Subnăto, āre. Sil. lib. 14. 483. — pars subnatat unda
Membrorum, pars exstat aquis.

Subnecto, xui, xum, [ὑποδέω] ĕre. Nectere sub re aliqua. Virg. 1. Æn. 496.

Aurea subnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æn. 138.
— fusos cervix cui lactea crines
Accipit, & molli subnectit circulus auro. Et 5. Æn. 313. Plin. lib. 28. cap. 2. Duabus litteris Græcis ρ & α chartam inscriptam, circumligatam lino, subnectebat collo.

Subnectere, Subtexere, Subjungere. Plin. lib. 24. cap. 24. His subnectemus ea, quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere, anne arborum essent. Aliud exemplar habet Subtexemus. Quintil. lib. 3. cap. 3. His adjecerunt quidam sextam partem, ita ut inventioni judicium subnecterent.

Subnexus, a, um. Partic. ut, Comam subnexus. Stat. 5. Silv. 3. 115.

Subnĕgo, [ὑπαρνέομαι] āre. Aliquantulum negare. Cic. 7. Fam. 19. Verum tamen, quod præsenti tibi prope subnegarem, id absenti debere non potui.

Subnervo, āre. Nervos incidere. Tertull. adv. Jud. cap. 10. Et Apul. Apol. p. 327. Elmenh.

Subnĭger, gra, grum. [ὑπομέλας] Aliquantulum nigrum. Plaut. Merc. 3. 4. 55. Subnigris oculis, oblongis malis. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Subnigris labris pecudes. V. **sublividus**.

SUBNĪTOR, ĕris, nixus sum, [ὑπερείδομαι] niti. Idem quod Niti, nihil enim videtur minuere compositio.

SUBNIXUS, a, um. Partic. [ὑπεδεὶς, Gl. G. L.] Plaut. Perf. 2. 5. 6.
Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose. Sic Cic. in Somn. Scip. 15. E quibus duos maxime inter se diversos, & cæli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. Idem 1. de Orat. 246.
Solio subnixa resedit. Virg. 1. Æn. 510.
Subnixus & fidens innocentiæ animus. Liv. 4. 42.
Barba subnixa rutilis capillis. h. e. Subjecta. Ovid. 6. Met. 715. al. Submissa. V. Heinf. ad l.
Matrimonium liberis subnixum. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de lib. exhib.
Privilegio subnixus. Aurel. Arcad. in l. 1. sub fin. D. de off. præfecti prætorio.
Subnixus victoria. Liv. 25. 41.

SUBNŎTO, [ὑποσημειόω] āre. Clam denotare. Martial. lib. 1. 28.
Et non sobria verba subnotasti. h. e. Notasti & memoriæ mandasti verba, quæ ego potus & ebrius dixi. Idem lib. 6. 82.
Quidam me modo, Ruffe, diligenter
Inspectum, velut emptor aut lanista,
Quum vultu digitoque subnotasset,
Tune es, tune ait, ille Martialis? Subnotasset, i. e. Diligenter considerasset, & inspexisset.
Subnotare libellos, i. e. Subscribere, confirmare. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas.

SUBNOTACIO, ōnis. f. [ὑποσημείωσις, Gl. G. L.]

SUBNŪBA, æ. f. Ovid. Epist. 6. 153. al. Succuba. V. Heinf.

SUBNŪBĬLUS, a, um. Adj. [ὑπονέφελος] Paulum nubilus, Subobscurus. Ovid. Rem. Amor. 599.
Limes erat tenuis, longa subnubilus umbra. Cæf. 3. Bell. Bell. Civil. 54. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, exstructis omnibus castrorum portis, & ad impediendum objectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit.

SŬBO, [ὀργιάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subare dicuntur sues, quum libidine pruriunt; ut equæ, equire. Plin. lib. 10. cap. 62. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.
Subare etiam de mulieribus dicitur, cum libidine flagrantes marem appetunt. Festus, Suillum genus invisum Veneri prodiderunt poetæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quod immundissimi sint ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium inde mulieribus tractum sit, cum subare & subire dicuntur. Surire Scalig. Utitur hoc verbo Hor. Epod. 12. 11.
— jamque subando
Tenta, cubilia, tectaque rumpit.

SUBĀTIO, ōnis. f. [κάπρισμος] Plin. lib. 8. cap. 51. Implentur uno coitu, qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima subatione, neve ante flaccidas aures coitus fiat. De suibus.

SUBOBSCÆNUS, a, um. Adj. [ὑπαισχρος] Cic. in Orat. 88. Illud admonemus tamen, ridiculo sic usurum Oratorem, ut nec nimis frequenti, ne scurrile sit: nec subobscæno, ne mimicum.

SUBOBSCŪRUS, a, um. Adj. [ὑποσκοτεινός] Aliquantum obscurus. Cic. de Clar. Orat. 29. Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

SUBŎDIŌSUS, a, um. Adj. [ὑπομίσητος] Aliquantum odiosum. Cic. 1. Att. 4. Non mihi grave duxi scribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

SUBOFFENDO, di, sum, [ὑποσκάζω] ĕre. Aliquantum offendere. Cic. 2. Q frat. 5. Nam apud perditissimam illam infimam fæcem populi, propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

SŬBŎLEO, ui, ĭtum, [ὑπόζω] ēre. quasi Quod olet, seu odorem sentire. Plaut. Pfeud. 3. 2. 102.
Corrumpitur jam cœna: BA. hem subolet: sis vide. [Edit. Gronov. Subolem sis vide! ut ad seq. referatur.
Subolere, per translationem, Præsentiscere, subdubitare. Plaut. Caf. 2. 3. 48.
Tu te ecastor tibi, homo, malam rem quæris, ST. subolet, sentio.
Cum Dativo. Ter. Phorm. 3. 1. 10. Nunquid patri subolet?
Itidem Plaut. (Trin. 3. 1. 14.)
Propemodum quid illic festinet sentio, & subolet mihi.
Ut agro evortat Lesbonicum, quando evortit ædibus. H. St.

SUBŎLESCO, [ὑποφύομαι] ĕre. Succrescere. Liv. 29. 3. Illis Romanam plebem, illis Latium juventutem præbuisse, majorem semper, frequentioremque, pro tot cæsis exercitibus, subolescentem.

SUBOLES, [ἐπιγονή, γονή, γενεά, Gl. L. G.] pro Soboles antique. V. SOBOLES.

SŬBŎRIOR, īris vel ĕris, ortus sum, [ὑποφύομαι] īri. Idem quod Oriri. Lucret. lib. 1. 1035.
Ex infinito suboriri copia posset. Plin. lib. 2. cap. 93. Metallorum opulentia, tam varia, tam dives, tam fecunda, tot sæculis suboriens.

SUBORTUS, ûs. m. verbale, a verbo Suborior, quod est, In alterius locum orior. Lucret. lib. 5. 302.
— stellasque putandum
Ex alio, atque alio lucem jactare subortu.

SŬBORNO, [ὑποκοσμέω] āre. Aliquantulum ornare, h. e. Honorare, sive Laudare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, Cicero, quod adhuc fecisti idem præsta, ut vigilanter, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. [i. e. Instruas, subleves, adjuves. Sic
Apulejana pecunia Brutum subornastis. Idem 13. Philipp. 32.
Subornare aliquem, [κατασκευάζειν] Latenter seducere, [vel potius Subjicere, Submittere.] Plaut. Milit. Perioch. 1. 14.
— mox ei dominus ædium
Suam clientam, sollicitandum ad militem,
Subornat. Gell. In caput meum subornavit. Cic. pro Dejot. 17. Hac suspicione sum perculsus, medicum indicem subornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Rosc. Com. 51. Falsum subornavit testem Roscius Cluvium, cur tam sero? Idem pro Cæcin. 71.
Et fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ.
Confessus es, a te accusatores esse instructos & subornatos. Cic. in Vatin. 3.
Subornatus criminibus. i. e. Clam instructus criminandi materia. Liv. 38. 43. pr. Itaque, ad invidiam ei faciendam, legatos Ambraciacenses subornatos criminibus in Senatum introduxit.
Subornare, pro, In speciem aliquam vestire. Senec. lib. 3. de Benef. 28. Quo te penulati isti, in militum, & quidem non vulgarem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt?

SUBORNĀTUS, a, um. Partic. [ὑπόβλητος, ἐπίτροπος, Gl. L. G.] ut Subornatus testis, ὑπόβλητος μάρτυς, Gloff. Græcolat.

SUBORNATOR, ōris. m. Ammian. 15. 8. Subornatore & conscio Præfecto. Lamprid. Commod. 19. Servorum subornatores.

SUBORNATIO, ōnis. f. [συνωνή] Digest.

SUBORTUS, V. SUBORIOR.

SUBPALLĬDUS, a, um. Adj. [ὕπωχρος] Aliquantulum pallidus. Celf. lib. 5. 28. 13. de meliceria, Alterum est minus super corpus eminens, durum, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum.

SUBPAR, V. SUPPAR.

SUBPATEO, ēre. Apul. Met. 7. p. 204. Elmenh. Immitto me campis subpatentibus.

SUBPINGUIS, e. Adj. [ὑποπαχύς] Aliquantum pingue. Celf. lib 10. cap. 4. Pejus est, quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

SUBPUDET, V. SUPPUDET.

SUBRĀDO, [ὑποξύω, Gl. G. L.] ĕre. Cato de R R. cap. 50. In vinea ficos subradito alte. Ammian. 28. 2. Subradens barbaros fines ultra flumen.

SUBRANCĬDUS, a, um. Adj. [ὑποσαπρος] Rancidulum, Quod aliquantum rancidum est. Cic. in Pison. 67. Exstructa mensa, non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

SUBRAUCUS, a, um. Adj. [ὑπόβραγχος] Utcunque raucum. Cic. de Clar. Orat. 141. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

SUBRĔCĬTO, āre. ὑπαναγινώσκω, Gloff. Græcolat.

SUBRECTUS, V. SUBRIGO.

SUBRĔFECTUS, a, um. Partic. Aliquantulum refectus. Paterc. lib. 2. 123. Subrefectus primo conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus. De Cæsare Augusto moribundo loquitur.

SUBRĒMĬGO, [ὑπηρέσσω] āre. Subtus remigare. Plin. lib. 9 cap. 20. Ceteris subremigans brachiis, media cauda ut gubernaculo se regit. Virg. 10. Æn. 227.
— dextra puppim tenet, ipsaque dorso
Eminet, ac læva tacitis subremigat undis. i. e. Subnatat, ut ait Servius.

SUBRĒPO, vel SURREPO, psi, ptum, [ὑφέρπω, ὑφερπύζω] ĕre. Latenter repere. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem Apollinem, subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem.
Subrepunt clatris animalia. Columel. lib. 9. cap. 1.
Jam subrepit iners ætas, i. e. Senectus tacite advenit. Tibul. 1. 1. 71.
Pestis subrepens in imos artus. Catul. de Lesbia, 74. 21.
Horror tacitus subrepsit fratribus. Stat. 11. Theb. 476.
Subrepere se alicui, Furtim sive clam recedere. Plaut. Mil. 2. 3. 62.
Hic obsistam, ne imprudenti huc ea se surrepsit mihi. [Verum errat vehementer Stephanus, qui & *Surrepsit* a v. *Surrepo* deducit, cum sit Præteritum Subjunctivi modi Syncopatum a *Surripio* q. V. Legendum autem *Hinc* pro *Huc*.
Subrepere sub tabulas. Cic. pro Sext. 126. Is, quum quotidie gladiatores spectaret: nunquam est conspectus, quum veniret, emergebat subito, quum sub tabulas subrepserat.
Subrepsit hæc appellatio paulatim. Plin. lib 21. cap. 2.
Subrepit animo judicis insinuatio, i. e. In animum demittitur. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem 4. 5. Ita subrepetur animo judicis.
Subrepsit illi oblivio. Plin. lib. 8. cap. 22.

SUBREPTĪTO, āre. frequent. Cato apud Gell. 10. 13. In cubiculum subreptitavit e convivio. Al. Surrectitavit.

SUBREPTITIUS, V. SURRIPIO.

SUBRĪCŬLA, æ. f. Σοβερίκιον, Gloff. Græcolat.

SUBRĪDEO, īsi, īsum, [ὑπογελῶ, ὑπομειδιάω, Gl. G. L.] ēre. Latenter vel aliquantum ridere, vel Risus signa ostendere. Virg. 1. Æn. 258.
Olli subridens hominum sator atque deorum. Cic pro Rosc. Am. 22. Qua de causa? subridet Saturius veterator, ut sibi videtur.
Sbrisi modice lenique nutu. Martial. lib. 6. 82.
Lenis subrisit ocellis. Ovid. 3. Amor. 1. 33.
Sbrisit crudele pater. Claud. 2. in Eutrop. 108.
Irmista subridens. Virg. 10 Æn. 742.

SUBRĪDĪCŬLUS, a, um Adj. Augustin.

SUBRIDICŪLE, Adv. [ὑπογελοίως] Cic. 2. de Orat. 249. Quid hoc Nævi ignavius? severe Scipio. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus. [Scribendum Navio. Et quæ sequuntur vitio non carent. An scripsit Tullius, Video a te hircum venire? veMe a te hircum veniri? ut jocus sit, vel in ambigua vocis significatione vel ex immutato vocabulo. V. HIRCUS.

SUBRĬGO, rexi, rectum, [ὑπεγείρω, Gl. L. G. & G. L. ὑποστρεβλόω, ἀναβιβάω, ὀρθόω, L. G.] ĕre. Idem quod Paulatim arrigere, & in altum levæ. Virgil. 4. Æn. 183.
Tot linguæ, totidem ora sonant, tot subrigit aures. Plin lib. 9. cap. 9. Supinus in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigens ut emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina, facile aviget. Idem. lib. 36. cap. 9. Opus id fecisse dicuntur XX M. hominum. Ipse rex quum subrecturus esset, verereturque ne machinæ pondri non sufficerent, &c. Columel. lib. 7. cap 3.
Capusubrigens. Sen. Herc. fur. 6. Scribitur & Surrigo.

SUBRECTUS, a, um. Partic. [ὑπαρθείς] ut, Cuspis subrecta. Sil. lib. 1. 253. Liv. 7. 10. Romanus, mucrone subrecto, quum scuto scutum imumerculisset. Al. Surrecto.

SUBRECTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Subrectio inflexibilis.

SUBRĬGUUS, a, um. Adj. [ὑπόβροχος] Idem quod Irriguus. Plin. lib. 17. ca. 18. In crasso, aut humido, aut subriguo, a messe ad brumam.

SUBRINGO, ĕre. Cic. 4. Att. 5. extr. Erimus uberiores, si & ille libenter accoiet, & hi subringentur, qui villam me moleste ferunt habere.

SUBRIPIO, SUBREPTIO, SUBREPTITIUS, V. SURRIPIO, &c.

SUBRŎGO, vel SURRŎGO, [ὑποτίθημι, Gl. G. L.] āre. Substituere.

Auctor

Auctor de Viris Illust. cap. 15. Quia in locum Tricipitini collegæ Consulem non subrogaverat.
Subrogare collegam Consul dicebatur, qui alterum in demortui collegæ locum, rogatione ad populum lata, sufficiebat. Cic. ad Brut. 5. Liv. lib. 2. 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. Idem 9. M. Cornelium Maluginensem collegam subrogavit.
Subrogatur lex. V. ABROGO.

SUBROGĀTUS, a, um. Partic. [ὑποκατάστατος, Gl. G. L.] Val. Max. 6. 3. 2. Id egerant ut magistratibus non subrogatis, communis libertas in dubium vocaretur.

SUBROGATIO, ōnis. f. Substitutio: ἀντικαταγωγή, Gloss. Vet. Latinograec.

SUBROSTRANUS, V. dict. seq.

SUBROSTRĀRIUS, a, um. Adj. Cic. 8. Fam. 1. Te a. d. IX. Calend. Jun. subrostrarii, (quod illorum capiti sit) dissiparant periisse. Ubi interpres, Subrostrarii, qui erant infra Senatores, hoc est qui sub rostris sedebant. Vetus tamen exemplar habet Subrostrani. Porro sic alii Subrostrarii, i. e. Qui sub rostris sedent novarum rerum captatores. Nam a Rostris omnia Romæ edicebantur. Subrostrarios ea forma dici arbitrantur, quasi Subbasilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, ut voluit interpres. [Vel potius Subrostrani, quæ verior lectio est. Videntur dicti a statione in foro Romano, quæ Subrostris dicebatur, ubi otiosi versabantur Quirites. Sic Sub novis, Sub veteribus. V. SUB.

SUBRŬBEO, ui, [ὑπερυθραίνομαι] ēre. Aliquantum rubere. Ovid. 2. de Arte Am. 316.
Plenaque purpureo subrubet uva mero.
Cælum subrubet. Ovid. 2. Amor. 5. 36.

SUBRUBĬCUNDUS, a, um. Adj. [ὑπέρυθρος] Aliquantulum rubicundus. Plin. lib. 25. cap. 13. Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis. Sic apud Cels. lib. 8. cap. 12.

SUBRŪFUS, a, um. Adj. [ὑπόπυῤῥος] Aliquantum rufus. Plin. lib. 37. cap. 10. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Idem lib. 21. cap. 7. Rhizotomos subrufa.
Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus. Plaut. Capt. 3. 4. 116.

SUBRUMPO, ūpi, uptum, ĕre. Arnob. 2. Aliorum subrumpant & labefaciant scita.

SUBRUPTUS, a, um. Partic. Hirt. Bell. Afr. cap. 50. Crebris locis speluncæ in modum subruptis. al. Subrutis.

SUBRŪMUS, i. m. [ὑπομάστιος] Agnus qui adhuc sub ruma, i. e. mamma est. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Et, si parum habet lactis mater, ut subjiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est, sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. Ibid. cap. 11. Mammæ enim rumis, sive rumæ, ut ante dicebant, a rumi: & inde dicuntur subrumi agni: lactentes, a lacte. V. not. Scalig. & F. Ursin.

SUBRŪMOR, [ὑπομαστεύομαι] āri. dicuntur Hœdi, quum ad mammam admoventur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac sugentes, inquit Festus. Columel. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura servandum est, ut & suis quotidie matribus & alienis non amantibus agni subrumentur. Idem lib. 12. cap. 37. Nec minus interesse pastoribus fructum cogentibus, aut fetus ovium aliarumve pecudum subrumantibus.

SUBRUNCĀTOR, ōris. m. sic Deus invocatus est a Flamine Cereali, uti notat Servius in Virg. 1. Æn.

SUBRUNCĪVI, m. pl. Limites ita nominantur ab Hygeno p. 152. Goes. Limites linearii mensuræ tantum disterminandæ caussa sunt constituti: & si finitimi interveniunt: latitudinem secundum legem Mamiliam acceperunt. In Italia itineri publico serviunt sub appellatione subruncivorum. Habent latitudinem pedum octonum. Hos conditores coloniarum, fructus asportandi caussa, publicaverunt.

SUBRUO, ui, ŭtum, [ὑπορύσσω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Destruere, subvertere. Cæs. 2. Bell. Gall. 6. Murusque defensoribus nudatus est, testudine facta portis succedunt, murumque subruunt.
Ovid. Subruere est arces & stantia mœnia virtus. H. St. Exstant 3. Trist. 11. 23.
Dies ventura subruet arces mundi. Propert. lib. 3. 5. 31.
Muneribus subruit reges, auro proditoribus dato. Hor. 3. Carm. 16, 14.
Subruor. Lucret. lib. 4. 864.
—& omnis
Subruitur natura, &c. Male in Gloss. L. G. Subrugo.

SUBRŬTUS, a, um. Partic. [κατασκαφείς] ut, Castra subruta ferro. Propert. lib. 3. 9. 55. Liv. 21. 11. Subruta cuniculo mœnia.
Vestigia subruta limo fallaci, Eversa, & subtereuntia. Fallaci, id est qui creditos sibi gressus decipiebat, & nutare faciebat. Stat. 9. Theb. 475.

SUBRUSTĬCUS, a, um. Adj. [ὑπάγροικος] Aliquantum rusticus. Cic. de Clar. Orat. 259. Tum etiam ipso sono, quasi subrustico, prosequebatur atque imitabatur antiquitatem. Ibid. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. Idem in Orat. 161. Quod jam subrusticum videtur, olim autem politius.

SUBRŬTĬLUS, a, um. Adj. [ὑποπυῤῥάκης] Parum rutilus. Plin. lib. 10. cap. 33. Mærops pallido intus colore pennarum, superne cyaneo, priori subrutilo. Idem lib. 12. cap. 14. Alii lentisco similem subrutilo folio arborem turis prodidere. Idem lib. 10. cap. 3. Media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu.

SUBSALSUS, a, um. Adj. [ὑφαλικός] Aliquantum salsum significat. Plin. lib. 12. cap. 29. Subsalsa gustanti herba.

SUBSANNO, [χλευάζω] āre. activ. Idem significat quod Irridere. Nam Sanna, ut suo loco apparet, Irrisionem significat, quæ & Subsannatio dicitur. χλευασμός verbum frequens apud sacrarum litterarum interpretem. V. SANNA.

SUBSANNATOR, ōris. m. [μῶκος] Gloss. Latinogræc. V. dict. eand.

SUBSARCIO, [ὑποῤῥάπτω, Gl. G. L.] īre.

SUBSCINDO, ĕre. Columel.

SUBSCRĪBO, psi, ptum, [ὑπογράφω, Gl. G. L.] ĕre. Subnotare, subsignare. Suet. in August. cap. 27. Pinarium equitem Romanum, quum concionante se, admissa turba paganorum, apud milites subscribere quædam animadvertisset, curiosum & speculatorem ratus, coram confodi imperavit.
Numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. Cic. 5. Verr. 120.
Audita subscribere. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nec tanta sit acturo memoriæ fiducia, ut subscribere audita pigeat. i. e. Subnotare.
Exemplum litterarum alicujus subscribere. Cic. 9. Att. 16. Idem Ibid. 8.
Subscribere, Verbum est judiciis & foro accommodatum, & significat Judicium dictare, quisque Dicam scribere. Plin. 5. Epist. 1. Post hoc Curienus a matre exheredatus, cum ceteris coheredibus, subscripsit centumvirale judicium: mecum non subscripsit. i. e. Controversiam movit hereditatis, testamentum scilicet impugnare ut inofficiosum volens. Ibidem, Scis te non subscripsisse mecum: & jam biennium transisse, omniaque me usucepisse. i. e. Mecum querelam non esse expertum. Budæus. V. hic seqq.
Subscribere dicebant veteres Jurisconsulti, quod nunc *adjungere se* dicunt. Subscribendi igitur facta potestas dicendum, quod nunc dicunt, *dictum est quod adjungere se poterit.* Cic. 3. Verr. 15. Ut ei, qui istius Quæstor fuisset, & ab isto læsus, inimicitias justas persequeretur, non modo deferendi nominis, sed ne subscribendi quidem, cum id postularet, facerent potestatem. Hoc etiam a Cicerone dicitur, Accedere ad causam, & Descendere in causam, & Incumbere in eandem causam, & Demittere se in causam. Budæus. V. SUBSCRIPTOR.
In crimen subscribere. Ulpian. l. ult. D. de privat. delict. Si quis actionem, quæ ex maleficiis oritur, velit exsequi: si quidem pecuniarie agere velit, ad jus ordinarium remittendus erit, nec cogendus erit, in crimen subscribere.
Subscribere significat aliquando Favere, astipulari, & assentiri. Marcellus in l. Non aliter, D. de Adop. Non aliter enim voluntati ejus, qui arrogare pupillum volet, etiamsi causam ejus ob alia probabit, subscribendum erit.
Iræ alicujus subscribere. Ovid. 1. Trist. 2. 3.
Luxuriæ cubantis subscribere. Cels. lib. 3. cap. 4. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ subscripsit, primis vero tortoris vicem exhibuit. De Asclepiade medico.
Odiis alicujus. Liv. 3. 33.
Votis alicujus subscribere. Lucan. ad Pison. 246.
Fortuna voto subscripsit. Columel. lib. 1. cap. 2. Quod si voto fortuna subscripserit, agrum habebimus salubri cælo, uberi gleba.
Subscribere, cum Accusativo est Causam sententiæ testari, & addere. Cic. pro Cluent. 119. Video igitur, Judices, animadvertisse Censores in judices quosdam illius consilii Juniani, quum istam ipsam causam subscriberent. Ibid. 100. Nam hæc quidem, quæ de judicio corrupto subscripserint, quis est qui ab illis satis cognita & diligenter judicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video esse subscriptum.
Causam parricidii subscribere. Cic. 2. de Invent. 58.
Subscriptæ rationes. V. EXPUNGO.

SUBSCRIPTIO, ōnis. f. [ὑπογραφή, Gl. G. L.] Cic. 1. Verr. 49. Quartum quem sit habiturus, non video: nisi quem forte ex illo grege oratorum, qui subscriptionem sibi postularunt, cuicunque vos delationem dedissetis. id est, qui postulaverunt a vobis, ut ad quemcunque Verris accusatio esset delata, sibi liceret accusationi subscribere. Hæc Budæus. Cic. pro Cluent. 118. Quare quicquid de subscriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, ut omnem orationem meam, non de illorum facto, sed de ratione censoria habitam existimari velim.
Subscriptio, pro Accusatione. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 26. Sub Tiberio Cæsare fuit accusandi frequens, & pæne publica rabies. Excipiebatur ebriorum sermo, simplicitas jocantium, nihil erat tutum. Cœnabat Paulus Prætorius in convivio quodam, imaginem Tiberii Cæsaris habens exsculptam, eminente gemma. Rem ineptissimam fecero, si nunc verba quæsiero, quemadmodum dicam illum matellam sumpsisse. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit. At servus ejus, cui nectebantur insidiæ, ei ebrio annulum extraxit. Et quum Maro convivas testaretur admotam esse imaginem obscænis, & jam subscriptionem componeret, ostendit in manu sua servus annulum. Alii legunt Proscriptionem. [Subscriptio h. l. est ipsa nominis delatio cum subscriptoribus corrogatis facienda. V. SUBSCRIPTOR.
Subscriptio Censoria. Cic. pro Cluent. 118. Ne subscriptio censoria, non minus calamitatis civibus, quam proscriptio acerbissima possit afferre. Budæus Censuram interpretatur. V. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Subscriptio ac professio agri. Cic. 5. Verr. 113. In Leontino jugerum subscriptio ac professio non est plus triginta, decumæ triginta sex medimnum venierunt.
Subscriptio, Decretum: id est, quod a principe, vel præside, libello oblato, subscribitur. l. j. D. de constit. Princip. l. 1. C. Quomod. & quan. judex. l. 1. C. commination. epistol.

SUBSCRIPTOR, ōris. m. Subscriptores Pædianus in 1. Verr. 47. eos ait esse appellatos Causidicos, qui adjuvare accusatorem solerent: quos oportebat summissius agere, quam eum, quem sequebantur. Cic. 1. Verr. 47. At venit paratus cum subscriptoribus exercitatis & disertis. Et paulo infra, Verumtamen L. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione tironem. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 4. Omnino nihil accusatore Lentulo, subscriptoribusque ejus infantius. Cic. 8. Fam. 8. Itaque sine ullo subscriptore descendit, & Tuccium reum fecit. [Nep. Att. 6. Neminem suo nomine, neque subscribens accusavit. V. Sigon. de Judic. 2. 9.
Venalis ascriptor & subscriptor tuus. Cic. pro Domo 49.
Subscriptor & approbator. Gell. lib. 5. cap. 21.

SUBSCUS, ūdis. f. Subscudes tabellæ (inquit Festus) appellantur, quibus tabulæ inter se confinguntur: sic dictæ, quia qua immittuntur, succiditur. Pacuvius, Nec ulla subscus cohibet compagem. Cato R. R. cap. 18. Orbem olearium, latum pedibus quatuor, punicanis coagmentis facito, crassum digitis sex, subscudes iligneas adindito. Eas ubi confixeris, clavis corneis occludito. Vitruv. lib. 4. cap. 7. Et ita sint compactæ subscudibus & severiculis, ut compactura duorum digitorum habeat laxationem.
Subscudes, a Succudendo nomen videntur potius habere, quam a Succidendo. Etsi enim locus, cui inseruntur, excavatur, succiditurque inde aliquid, ut immittantur, cum tamen id fiat cudendo scalpris, malleo percussis, & immittantur ictu mallei, non video, cur non debeant potius a succudendo, quam succidendo, deduci. Quod si Festus a Succidendo scripsit, ut & fortasse scripsit, næ ab eo libentissime dissentio. Verba sunt Turnebi.
Subscudes, quæ & Subcudes, & Suscudes dicuntur: sunt Lignea retinacula,

nacula, quæ etiam Securiclæ a forma vocantur, quasi Securiculæ; quibus duo tigna tenacissime inter se vinciuntur: unde Securiclati cardines apud Vitruv. lib. 10. licet vulgo Securidati legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Augustin. lib. 15. de Civitate, Suscudines legitur. Vitruv. lib. 10. cap. 10. de tympano ad molendam farinam loquens, Secundum id tympanum, majus item dentatum planum est collocatum: quo continetur axis, habens in capite summo subscudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruv. Subscudem hic appellat: nostri *ferrum molendini* vocant, ex quo forma subscudis intelligi potest. Budæus.

Subsĕco, ui, ctum, [ὑποτέμνω] āre. Subtus vel paulatim secare. Columel. lib. 2. cap. 9. Quædam etiam subterraneæ pestes, adultas segetes radicibus subsectis enecant. Varr. 1. de R. R. cap. 50. Ubi falce secundum terram succidunt stramentum: & manipulum, ut quemque subsecuerint, ponunt in terra. Plin. lib. 18. cap. 17. Quæ velluntur e terra, non subsecantur. Ovid. 4. Fast. 438.

Illa papavereas subsecat ungue comas.

Ungues ferro subsecare. Ovid. 6. Fast. 230.

Subsĕcīvus, vel Subsīcivus, a, um. Isidor. lib. 15. Etymol. cap. 13. scribit Subseciva proprie esse, Quæ sutor de materia præcidens, quasi supervacua abjicit. Indeque Subsecivos agros dictos, Quos in pertica divisos recusant quasi steriles, vel palustres. Itemque, Subseciva, Quæ in divisione agri non efficiunt Centuriam, id est jugera ducenta, quæ a subsecante linea ita appellata esse Frontinus in libro de Agrorum qualitate p. 39. Goes. scribit. A quo & ejus interprete Aggeno Urbico p. 68. Goes. Subsecivorum duo esse genera didici: unum quod in extremis assignatorum finium centuria expleri non potuit. Aliud, quod in mediis assignationibus & integris centuriis intervenit. Quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum fuerit, adsignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea eludatur & subsecetur. Et generaliter subsecivum appellatum, quod inter mensuralem lineam & Centuriæ extremitatem minus, quam ut Centuriam expleret, supererat.

Ager subsicivus is est Boëthio lib. 2. Geometriæ, Qui secundum suas determinationes ascriptus in finibus suis tabulario Cæsaris infertur, & qui beneficio concessus, aut assignatus Coloniæ fuerit: sive is proximus, sive longius positus: quem Colonia in tabulario Cæsaris manu subscriptum habere debet. Item, Ager similis subsicivus est, Qui non assignatus Reipublicæ, populoque, aut Coloniæ cujus fine circumdatur, remanet in ejus potestate, qui assignare potuerit, hoc est principis.

In subsicivum esse, Mensorum agrorum apud antiquos locutio, aliquid, præter id quod demetiendum erat, superesse videbatur. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Ad hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subsicivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerint.

Hinc Subsiciva, apud Sueton. in Domit. cap. 9. Subsiciva, quæ divisis per veteranos agris carptim superfuerunt, veteribus possessoribus, ut usucapta, concessit. Quem locum exponens Beroald. In codicibus, inquit, luculentorum scriptorum multijugis, modo Subsiciva, modo Subcisiva scribi deprehendes. Eadem tamen hujus verbi vis est, & significantia: nam Subcisiva dicuntur, quæ subcisa sunt, & quasi subtracta: a subcidendo dicta, quasi relicta. Quod si Subsiciva legeris a subsecando inclinabitur. Plin. in procem. Nat. Hist. & Aulus Gellius in novissimo Noctium Atticarum, Subcisiva sive Subsiciva tempora dixerunt, Quæ subducta, subtractaque sunt, & veluti subcisa, sive subsecta a rebus necessariis. Eadem dictione usus est Cic. 1. de Legib. Apul. in ultimo de Asino aureo: (ad fin.) Quod subsicivum, quamvis iteratæ jam, traditioni remansisset? ubi Subsicivum posuit pro Reliquum. Idem in eadem significatione dixit in octavo: Ac me relictum solum, ac subsicivum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquill. Subsiciva appellat Portiunculas agrorum, quasi subcisas relictasve, quæ velut reliquiæ in dividendis agris superfuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederant, quam veteranis dividerentur. Idem Apul. scribit in Apolog. p. 294. Elmenh. Pythagoram animadvertisse everriculum, quod genus retis est, trahi a piscatoribus juxta Metapontum in litore Italiæ suæ, quam subsicivam Græciam fecerat. Ubi Subsiciva Græcia accipi videtur, quasi pro Subsecta, succisaque & veluti Secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci Magnam Græciam appellaverunt. Hæc Beroald.

Subsecivus, translate, [πάρεργος] ut Tertul. lib. 1. adversus Marcionem, Et videndum, ne qua adhuc illi vacent subseciva, in quibus & tertius aliquis stipare se Deus possit. Apul. lib. 8. Milef. p. 212. Elmenh. Ac me relictum solum, & subsecivum, cum fastidio plerique præteribant. De asino venalitio.

Operæ subsecivæ. Sunt autem Operæ subsecivæ, non principales (ut ita dicam) sed proximæ, quas ludis, & feriis scilicet, quas a functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, studiis ac musis damus. Dictæ Subsecivæ, ab iis, quæ in agrorum assignationibus Subseciva nominantur: de quibus Frontin. & nos paulo ante ex eodem. Ab hac similitudine Operæ, Horæ, Tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ superfunt, atque ex iis eripiuntur, & quasi subsecantur: quæ nobis reservamus, nec perire sinimus, sed in legendo, commentando, scribendo consumimus, subseciva nuncupantur. Quare apud Varr. lib. 1. de R. R. In subsecivum, non subsissivum, apud M. Tullium multis in locis, apud ceteros scriptores eodem modo etiam scribendum esse contendunt docti.

Tempus subsicivum. Gell. Præf. in Noct. Att. al. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi deinceps deum voluntate erit, quantumque a cura publica, & a re familiari, procurandoque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. 9. Subsiciva quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: ut si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus.

Operæ subsicivæ, Quæ post necessarias fiunt, & quasi intermissariæ. Cic. 2. Philipp. 20. Nec vero tibi de versibus respondebo: tantum dicam breviter, neque illos, neque ullas te omnino litteras nosse: me nec Reip. nec amicis unquam defuisse: & tamen in omni genere monimentorum meorum perfecisse operis subsicivis, ut meæ vigiliæ, meæque litteræ, & juventuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferrent. Idem 2. de Orat. 364. An se nescire, quæ ego sero, quæ cursim arripui, quæ subsicivis operis, ut ajunt, iste a puero summo studio, summis doctoribus?

Temporum subsiciva. Substantive. Quintil. lib. 1. cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut subsiciva donabimus?

Subsecundārius, a, um. Adj. [ὑποδευτεραῖος] Idem quod Subsicivus, & Quod quasi secundo tempore advenit. Gell. in Præf. al. lib. 20. cap. ult. Ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujusmodi memoriarum delectatiunculas conferam. V. paulo supra Tempus subsicivum.

Subsellium, V. subsideo.

Subsentio, si, sum, [ὑπαισθάνομαι] īre. Aliquantulum sentire, advertere. Ter. Heaut. 3. 1. 62.

— falli te sinas
Technis per servulum, etsi subsensi id quoque,
Illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

Subsĕquor, ūtus sum, [ὑπακολουθέω, Gl. L. G.] sĕqui. Statim sequi. Plaut. Merc. 5. 2. 31.

Si quidem mecum fabulari vis, subsequere.

Sequimur eminus, subsequimur cominus. V. Taubmann. ad Plaut. Amph. 2. 1.

Ipse cum legionibus subsequor. Cic. 10. Fam. 15. Cæs. 8. Bell. Gall. 39. C. Calenum legatum cum legionibus duabus reliquit, qui justis itineribus se subsequeretur.

Furtim subsequi aliquem. Ovid. 20. Epist. 131.

Omnes hos motus subsequi debet gestus. Cic. 3. de Orat. 218.

Subsequi aliquem, & imitari. Plin. in Paneg. cap. 84.

Judicium alicujus subsequi. Ovid. 4. Epist. 40.

Subsequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Ulpian. in l. certum. D. de Confessis.

Aliud illico subsequatur, aut atomos ullas, e quibus quicquid efficiatur, illarum sit dissimillimum. Cic. 4. Acad.

Subsequi sermone aliquid. Cic. 3. Fam. 1. Mirifice ipse suo sermone subsequutus est humanitatem tuarum litterarum.

Subsequens, entis. Partic. [ὑπακολουθῶν, Gl L G.] Plin. lib. 12. cap. 29. Subsequenti anno exitu veris emittunt parvas locustas.

Subsequenter, Adv. Pseudo-Messala Corvin. ad Cæs. August. p. 13. Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares ac plebejos subsequenter calamum deducam. Paulo post, Hinc adversus Crustuminos subsequenter tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

Subsērĭcum, i. n. est, Cujus subtemen ex serico est. Bayf. lib. de Re Vestiar. cap. 5.

Subsĕro, ēvi, sĭtum, [ἀντικαθιστάω, ἐπὶ ὑποσπείρω] ĕre. Gl. G. L.] ĕre. Columel. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc nova consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. h. e. In demortuæ locum ferendo substitui.

Arbores subserere. Ulp. in l. Ususfruct. legato. §. ult. D. de usufruct.

Fieri motus barbaricos inter alia subserebat. Pro Disseminabat. Amm. Marcell. lib. 30. p. 501. Francf. in M. Vide & in illo Indice. H. St.

Subservio, īvi, ītum, [ὑπουργῶ, Gl. G. L.] īre. Serviendo obtemperare. Plaut. Men. 5. 2. 16.

Ita istæc solent, quæ viros subservire
Sibi postulant, dote fretæ, feroces.

Subservire alicui servi habitu. Plaut. Amph. 2. Perioch. 4.

Orationi. Ter. And. 4. 3. 20.

— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide.

Subsessa, Subsessor, V. subsideo.

Subsīdeo, ēdi, essum, [ὑποκάθημαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Subtus sedere, vel in fundo manere. Colum. 12. 50. Confestim villica debet adhibere curam, ut si quæ fæces, aut amurcæ, in fundis vasorum subsederint semel, statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19. [Potest esse a Subsido.

Subsidet pecunia apud eum. Plin. 4. Epist. 12. i. e. Remanet.

Subsidere in castris. Cæs. 6. Bell. Gall. 36. extr. Cic. in Sallust. 18. Quicquid impudicorum, cyllonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, in urbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis, subsederant. Virg. 5. Æn. 498.

Extremus, galeaque ima subsedit Acestes. Ubi Serv. Subsedit, Remansit: nec enim proferebatur sors, quæ remanserat sola: aut certe delituit.

Subsidere in via. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem. [Hoc quoque & seqq. potest esse a Subsido.

Subsidere, pro Clam subsistere, & in insidiis delitescere. Virg. 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milon. 52. Cur neque ante occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

Subsessa, æ. f. [ἐνέδρα] Subsessæ a Veget. lib. 3. cap. 6. de Re Mil. dicuntur Insidiæ, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. In his locis, inquit, quæ sibi opportuna intelligunt, subsessas occultius collocant. Et p. p. Deprehensa vero subsessa, si circumveniatur utiliter, plus periculi sustinet, quam parabat inferre. Cui subscribit Serv. in illud 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

Subsessor, ōris. m. [ἐνεδρευτής] Qui delitescens insidiatur, vel insidiis struendis subsidet. Subsessores, vocantur Qui occisuri aliquem delitescunt. Serv. in illud 5. Æn. 498.

— galeaque ima subsedit Acestes.

Subsessor, Qui clam domi subsidet, insidiaturque ad adulterium obeundum. Valer. Max. lib. 2. cap. 1. §. 5. Nulli enim tunc subsessores alienorum matrimoniorum oculi metuebantur. ex Turneb. Adverf. 5. 8.

Subsellium, i. n. [ὑποπόδιον, ὑποπόδιον, Gl. G. L. δίφρος, Onom. v.] Subsellia antiquis dictæ sunt Sedes & pulpita, vel, ut ita dicam, Scamna, in quibus e. g. vel spectatores in spectaculis, vel Judices in judiciis, vel qui recitantes audiebant in auditoriis, sedere consueverant. A subsedendo dicta, quasi Subsedia, permutatione D in L: ut Sella pro Seda.

Subsellium, Varr. 4. de L. L. 28. Ut subsipere, quod non plane sapit: sic quod non plane erat sella, subsellium dictum.

Scribit

Subſellia, ſcribit Aſcon. in Divinationem Ciceronis 48. eſſe Tribunorum, Triumvirorum, Quæſtorum, & hujuſmodi, minora judicia exercentium, qui non in ſellis Curulibus, nec Tribunalibus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Perſ. 1. Sat. 82.

Troſſulus exſultat tibi per ſubſellia lævis. Plaut. Stich. 3. 2. 33.
Scis tu me dudum eſſe imi ſubſelli virum. i. e. Qui ſoleam ſedere in infimo loco.

Homo reſupinus ſuper ſubſellium, aut lectum, eſt collocandus. Celſ. lib. 7. cap. 26.

Deſtituere ſubſellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subſellia item erant in Curia, ubi Senatores ſedebant, ut oſtendit Cic. 1. in Catil. 16. [Hinc Pompeji dictum apud Cic. 3. Fam. 9. Longi ſubſellii judicatio.

Subſellia etiam erant judicum, id eſt eorum, qui publicis judiciis diſceptandis operam dabant, auctor Aſcon. in 4. in Verr. 72. Cic. pro Cluent. 93. Accuſabat Tribunus pleb. idem in concionibus, idem ad ſubſellia. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, &c. num quis reus poſt urbem conditam in Tribunal ſui quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiparit, urnas deleverit, eaſque denique omnes res in judicio diſturbando commiſerit, quarum rerum cauſa judicia ſunt conſtituta. Hoc in loco Tribunal Cicero Prætori aſſignavit, qui judiciis publicis præerat, & Quæſitor vocabatur: Subſellia vero judicibus, qui reos ſententiis ſuis tabellaribus judicabant. Hæc Budæus.

Occupare locum in ſubſelliis. Cic. de Clar. Orat. 289.

Subſellia in Judiciis publicis dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur ſub divo. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipſa ſubſellia didiciſſe ſe gloriantur. Idem lib. 10. cap. 5. Quod accidiſſe Porcio Latroni traditur, ut, quum ei, ſummam in ſcholis opinionem obtinenti, cauſa in foro eſſet oranda, impenſe petiverit, uti ſubſellia in Baſilicam transferrentur: ita illi cælum novum fuit, ut omnis ejus eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama verſari in ſubſelliis. Cic. 13. Fam. 10.

Grandiorem & pleniorem vocem deſiderant ſubſellia. Cic. de Clar. Orat. 288. V. COMITIA, orum.

A ſubſelliis in roſtra rem deferre. i. e. A foro ac judicio in concionem populi. Cic. pro Cluent. 111. Is, quaſi non eſſet ullo modo ferendum, ſe ex judicio diſceſſiſſe victum, rem ab ſubſelliis in roſtra detulit.

Subſellia, Ubi ſedebant rei, & accuſatores, & teſtes. Cic. pro Roſc. Amer. 17. Erant ei veteres inimicitiæ cum duobus Roſciis Amerinis, quorum alterum ſedere in accuſatorum ſubſelliis video, alterum tria hujuſce prædia poſſidere audio.

Subſellia, Sedes in theatro. Suet. in Auguſt cap. 44. pr. Facto igitur decreto Patrum, ut quoties quid ſpectaculi uſquam publice ederetur, primus ſubſelliorum ordo vacaret Senatoribus.

Subſellia, pro ipſis Sedentibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1. 27.
Sextiliane, bibis quantum ſubſellia quinque. Budæus.

Subsĭdium, i. n. pl. **Subsidia**, [Greek illegible, Gl. L. G.] dicitur Id (inquit Feſt.) quod poſtpoſitum eſt ad ſubveniendum laborantibus. Erant autem triarii milites, nempe qui tertio ordine in acie conſtituerentur. Hi enim poſt omnes acies, cum ſcutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis, locabantur: ut ſi forte prima acies vinceretur, ab iis, veluti de integro reparato certamine, victoria ſperaretur. Subſidebant itaque nixi genibus, a quo Subſidium dictum. Plaut. Fragm. 1. 92.

Agite, ſubſidete omnes, quaſi ſolent triarii.

Subſidium, inquit Budæus, eſt Ultima acies, quæ ad extremum diſcrimen ſuccenturiata eſt: id quod Græci ἐπίταγμα dicunt. Unde fit, ut Subſidium ſit Auxilium & opitulatio pæpe ad extremum caſum ſervata. Cæſ. 4. Bell. Gall. 31. Cæſar ſubſidia ad omnes caſus parabat. Idem 2. Bell. Gall. 6. Ad eum mittit, niſi ſubſidium ſibi mittatur; ſeſe diutius ſuſtinere non poſſe.

Subſidium, Quicquid nobis adjumento eſt. Cic. 15. Fam. 4. His ego ſubſidiis ea ſum conſecutus, quæ nullis legionibus conſequi potuiſſem.

Belli ſubſidia. Cic. pro Lege Manil. 6. Aguntur certiſſima Pop. Rom. vectigalia & maxima, quibus amiſſis, & pacis ornamenta, & ſubſidia belli requiretis.

Induſtriæ ſubſidia, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. 9. Quum induſtriæ ſubſidia, atque inſtrumenta virtutis, in libidine, audaciaque conſumerentur.

Senectutis ſubſidium. Cic. 15. Att. 13. Res Hiſpanienſes valde bonæ, modo Balbirium incolumem videam, ſubſidium ſenectutis.

Belliſſimum ſubſidium. V. BELLUS.

Fidiſſimum ſubſidium. Tacit. 5. Ann. 8.

Inutile bellis. Stat. 6. Theb. 553.

Lautiſſima facultatum ſubſidia, i. e. Ampliſſimæ facultates, ſeu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Comparare ſubſidium. V. COMPARO.

Conſtabilitæ ſubſidiis legiones. V. CONSTABILIO.

Currere alicui ſubſidio. V. CURRO.

Invocare ſubſidium. V. INVOCO.

Ire ſubſidio alicui. Nep. 17. 8.

Mittere ſubſidium. V. MITTO. & ex Cæſ. ſupra.

Miſſus ſubſidio globus. Stat. 3. Theb. 10.

Parare ſubſidium. V. PARO.

Servari quempiam ſubſidio beſtiæ. Cic. 2. Q. frat. 3.

Venire ſubſidio. Cic. pro Font. 35. Venit huic ſubſidio, miſero atque innocenti, Maſſilienſium cuncta civitas. V. Liv. 5. 13.

Subſidium, pro Loco, in quo navigia ſubſidere poſſunt, & ſtare, & ſuffugia habere. Ita, Subſidium ſimile quiddam eſt Portui & ſtationi, etſi minus. Tacit. 4. Ann. 67. Quoniam importuoſum mare, & vix modicis navigiis pauca ſubſidia. Hæc ſubſidia Græci videntur ὑφόρμους appellare.

Subsidiārius, a, um. Adj. [ἐπιβοηθός] Quod in ſubſidium datur aut venit. Liv. 5. 38. Paulum erat ab dextera editi loci, quem ſubſidiariis repleri placuit. ſubaudi Militibus. Ibid. lib. 9. 27. Qui ſubſidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ caſus reſervabantur, in primam aciem extemplo emiſit.

Acies ſubſidiariæ. Liv. 30. 33.

Actio ſubſidiaria. l. 1. §. non tantum. D. de magiſtrat. conveniend.

Palmes ſubſidiarius, qui & Præſidiarius & Reſex a Columella, a Catone Cuſtos, & Vicarius appellatur palmes. Columel. lib. 4. cap. 14. Subſidiarius, idemque cuſtos, in pollicem reſecari non debet, quum palmæ, ex quibus proximi fructus ſperantur, idoneo loco ſitæ ſunt.

Subsidior, āri. In ſubſidiis eſſe. Hirt. 8. Bell. Gall. 13. Perterriti non ſolum ii, qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari conſueverant.

Subsīdo, Præteritum & Supinum mutuatur a Sedeo, ſubſedi, ſubſeſſum, [ὑφίσταμαι] ĕre. Subtus cadere, deſcendere: fit enim cum motu. conf. SUBSIDEO. Virg. 5. Æn. 820.

Subſidunt undæ, tumidumque ſub axe tonanti
Sternitur æquor aquis. Ovid. 1. Met. 43.
Juſſit & extendi campos, ſubſidere valles. i. e. Depreſſas eſſe.

Columel. lib. 6. cap. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorſo recto, planoque, vel etiam ſubſidente, &c.

Subſido, ſignificat Ita ſidere, ut planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. 494.
— neque enim poterant ſubſidere ſaxa.

Poplite ſubſidens. Virg. 12. Æn. 491.

Mare ſubſidit. Ovid. 1. Triſt. 2. 73.

Venti ſubſidunt. Propert. lib. 1. 8. 13.

Urbes ſubſidunt, terræque dehiſcunt. Lucan. lib. 1. 640.

Subſidere dicitur femina in coitu. Hor. Epod. 16. 31.
Novaque monſtra junxerit libidine
Mirus amor, juvet ut tigres ſubſidere cervis. i. e. Succumbere, ſe ſubjicere ad ineundum.

Subſidere & Conſurgere, contraria. Liv. 28. 2.

Subſidere, Invadere, aliquando ſignificat. Lucan. lib. 5. 226.
Jure ſed incerto mundi ſubſidere regnum
Chalcidos Euboicæ, vana ſpe rapte, parabas. i. e. (ait Beroald.) Invadere. Inde dicti Subſeſſores, Occulti inſidiatores. Sulpicius & Badius ſic ordinant, O Appi rapte, id eſt ſeducte vana ſpe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ ſubſidere, i. e. Suppoſitum iri tibi, jure mundi incerto, id eſt dubio cui cedat.

Subſidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficiſci. Cic 6. Fam. 8. Quid ſim tibi auctor, in Siciliane ſubſidas, an ut ad reliquias Aſiaticæ negotiationis proficiſcare? [Niſi forte Subſiſtas ſcripſit.

Impetus dicendi ſubſidit, Remiſit ſe. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menſes ſubſidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum menſibus, ſive ſubſidant, ſive abundent, &c.

Subsignānus, a, um. Adj. Subſignani, Milites olim dicebantur, qui ſub ſignis habebantur, & a Legionariis differebant, quia ſub aquila non erant. Tacit. 1. Hiſt. 70. Penino itinere ſubſignanum militem, & grave legionum agmen, hibernis adhuc nivibus, traduxit. [i. e. Sub ſignis & agmine quadrato, non paſſim, incedentes.

Subsigno, [ὑποχαράττω, ὑποσφραγίζω, Gl. G. L.] āre. Feſtus; Subſignare, pro Subſcribere utimur. Plin. 3. Epiſt. 1. Eundem mihi curſum, eundem terminum ſtatuo, idque jam nunc apud te ſubſigno, ut, ſi me longius evehi videris, in jus voces ad hanc epiſtolam. i. e. Subſcribo, ſigillo, obligo, affirmo. Calliſtratus De jure immunitatis, Sed ne extenuentur facultates eorum, quæ ſubſignatæ ſunt fiſco. Paulus Jureconſ. D. de verb. ſignif. l. 39. Subſignatum dicitur, quod ab aliquo ſubſcriptum eſt: nam veteres ſubſignationis verbo pro ſubſcriptione uti ſolebant. Cic. pro Flacc. 80. Illud quæro, ſintne iſta prædia cenſui cenſendo, habeant jus civile: ſubſignari apud ærarium, apud Cenſorem poſſint?

Subsignātio, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 2. Subſignatio pœnitentiæ. Veteres Subſignationis voce pro Subſcriptione uſi ſunt. Paul. l. 39. ff. de verborum ſignif. V. dict. præced.

Subsĭlio, ui & ivi, ultum, [ὑποπηδάω] īre. Paululum ſalire. Plaut. Curc. 1. 2. 64. Peſſulos alloquens,
Subſilite, obſecro, & mittite iſtanc foras.

Ignes ſubſiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2. 191.

Subsultim, Adv. [ὑφαλλομένως] Subſiliendo. Sueton. in Auguſto, cap. 83. Mox nihil aliud quam vectabatur & deambulabat: ita ut in extremis ſpatiis ſubſultim decurreret.

Subsulto, [ὑφάλλομαι] āre. frequent. Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 104.
Tu ſubſultas, ego miſer vix aſto præ formidine. Idem Caſin. 2. 7. 10.
Ut ſubſultabat, poſtquam vicit villicus?

Subsilles, dicebantur quædam Lamellæ ſacrificiis neceſſariæ. Paulus ex Feſti ſententia.

Subsĭmĭlis, e. Adj. Celſ. lib. 5. cap. 26. de ſanguine, ſanie, & pure, Μελικηρὶς craſſior, & glutinoſior, ſubalbida, mellique albo ſubſimilis fertur. Et Ulp. l. 1. §. 5. D. Si cui plus.

Subsĭmus, a, um. Adj. [ὑπόσιμος, Gl. G. L.] Paulum ſimus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. Ut ſint bene compoſitæ, ut integris membris, &c. piloſis auribus, compreſſis malis ſubſimisve, gibberibus demiſſis, &c.

Subsipio, ĕre. Quod non plane ſapit, ut vult Varro lib. 4. de L. L. 28.

Subsisto, ſtiti, ſtitum, [ὑφίσταμαι, Gl. G. L.] ĕre. Contra ſiſtere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 15. Quo prælio ſublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius ſubſiſtere: nonnunquam ex noviſſimo agmine prælio noſtros laceſſere cœperunt.

Clypeo & dextra ſubſiſtere. Virg. 9. Æn. 806.
Ergo nec clypeo juvenis ſubſiſtere tantum
Nec dextra valet.

Vires infirmæ ſubſiſtere valent. Tibul. lib. 4. ad Meſſalam 1. 2.

Subſiſtere feras, Excipere, non cedere irruentibus, ut ait Budæus. Liv. 1. cap. 4. extr. Hinc robore corporibus, animiſque ſumpto, jam non feras tantum ſubſiſtere, ſed in latrones præda onuſtos impetum facere, paſtoribus rapta dividere. [An Non in feras?

Subſiſtere, [διατρίβειν] Quieſcere, morari aliquandiu. Virg. 2. Æn. 243.
— quater ipſo in limine portæ
Subſtitit, atque utero ſonitum quater arma dedere.

Subſiſtere, Remanere. Liv. 4. 55. Conſules an ambo profecti ſint ad arcem Carventanam, an alter ad comitia habenda ſubſtiterit, incertum diverſi auctores faciunt.

Subſiſtere & exſpectare. Cic. pro Milon. 50. Sic Miloni, quum inſidiator eſſet, ſi illum ad urbem noctu acceſſurum ſciebat, ſubſiſtendum atque exſpectandum fuit.

Circa ima ſubſiſtere. Quintil. in procem. lib. 1.

Lingua ſubſtitit in medio ſono, Hæſit. Ovid. 1. Faſt. 538.

Lingua ſubſtitit timore. Ovid. 13. Epiſt. 86.

Ingeniumque meis ſubſtitit omne malis; Repreſſum eſt. Ovid. 15. Epiſt. 196.

Subſtitit

Subsistit unda, Stat, consistit. Virg. 8. Æn. 87.

Subsistere liti. Celsus in l. Si rem quæ. D. de evictionibus. Si de industria non venerint in judicium, unus tamen ex his liti subsistit. Sic habent Pandect Florent. & vulgati codices: quamvis Haloander legat, Litem sustineat.

Subsistere sumptui. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis thesauros haberem, subsistere sumptibus possem.

Subsistunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. cap. 28.

Subsistit proceritas balsami intra bina cubita: h. e. Procera est balsamus duos cubitos, nec amplius. Plin. lib. 12. cap. 25.

Subsistere, pro Dubitare. Ulpian. in l. Servum. §. 1. D. de procur. Et quantum ad filium familias, verum est: in servo vero subsistimus.

Subsōlānus, a, um. Adj. Sub sole positus. Plin. 7. 2. Subsolani Indorum montes.

Subsolānus, i. m. [ἀπηλιώτης] Ventus Favonio contrarius, ut ait Plin. lib. 2. cap. 46. Hic sole oriente subnasci videtur. Gell. 2. 22. Eurus a Romanis nauticis subsolanus cognominatur.

Subsortior, ītus sum, [ὑποκληρόω, ἀντικαθίστημι, ἐπιλαγχάνω] īri. Sorte in alterius locum substituere. Unde Subsortitos judices dicimus, rejectorum in locum lectos, qui etiam Substituti dicuntur. Cic. 3. Verr. 51. Cur ea quamdiu alium Prætorem, cum iis judicibus, quos in horum locum subsortitus es, de te in consilium iturum putasti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro Cluent. 62. Si ex lege subsortitus non erat Junius, aut si in legem aliquando non juraverat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio judicabatur? Ibid. 67. Ab illo enim sive quod in legem non jurasset, sive quod ex lege subsortitus judicem non esset, mulcta petita esse dicitur. conf. seq. dict.

Subsortītio, ōnis. f. [ἀντικατάστασις] Suffectio. Suet. in Jul. Cæs. cap. 41. Ac ne qui novi cœtus recensionis causa moveri quandoque possent, instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recensiti non essent, subsortitio a Prætore fieret.

Asconius actione 2. in Verrem 17. moris fuisse scribit, celebrata judicum rejectione, haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina judicum selectorum. Rejectionemque ideo dictam, quia quum multi judices in consilio cum Prætore suo judicaturi essent, qui Quæsitor fuisset in publica aliqua causa, verbi gratia Repetundarum, Ambitus, Majestatis: necesse fuerat eos primum de Decuria Senatoria conscribi: (eo scilicet tempore, quum Senatus judicaret:) deinde in urnam sortito mitti, ut de pluribus necessarius numerus confici posset. Tertio, id est post urnam, permitti accusatori ac reo, ut ex illo numero rejicerent, quos putaverint sibi aut iniquos, aut ex aliare incommodos fore. Solitum autem ex moribus, ac fama judicum illorum, quos aut rejiciebant, aut retinebant, voluntatis conjecturam facere populum, quis causæ suæ confidere, quis corrumpere judices vellet. Rejectione (autem) celebrata, in eorum locum, qui rejecti fuerant, Prætorem alios subsortiri consuesse, quibus ille judicum legitimus numerus compleretur, quæ Subsortitio dicebatur. Prima enim (delectio) Sortitio dicebatur. His perfectis, jurabant judices in leges, ut obstricti religione judicarent; quum jurassent omnes præter ipsum Prætorem, nomina eorum libellis continebantur, & ubique habebantur, ne pro selectis judicibus, ut fit in multitudine, aliqui suppositi corruptissime judicarent. Hactenus ex Asconio. Cic. 3. Verr. 157. Nam de subsortitione illa Juniana Judicum nihil dico. Idem pro Cluent. 91. Et quod C. Verres, Prætor urbanus, homo sanctus & diligens, subsortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

Subsortītor, ōris. m. Digest.

Substāmen, īnis. n. Nomen textorium. Schol. in Juven. 2. Sat. 66. Multicia, Vestes molli substamine intextæ. V. subtegmen, in subtexo.

Substantia, V. substo.

Substerno, strāvi, strātum, [ὑποστρωννύω, Gl. G. L.] ĕre. Sternere sub re aliqua. Ter. And. 4. 3. 9.

— ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne.

Plin. lib. 15. cap. 16. Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve substerni. Varro 2. de R. R. cap. 9. Substernitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educentur.

Substernere nidos mollissime. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Jam gallinæ, avesque reliquæ, & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi nidosque construunt, eosque quam possunt mollissime substernunt, ut quam facillime ova serventur. [conf. Justin. lib. 3. cap. 3.

Substernere semina hordei. Columel. lib. 5. cap. 9.

Substernere herbam ovibus. Cato R. R. cap. 37. Stipulas, ebulum & cicutam, & circum sata herbam altam succide, & eam substernito ovibus, bubusque.

Brachia substernens collo. Catull. Carm. 65. 332.

Languidulosque paret tecum conjungere somnos,
Lævia substernens robusto brachia collo.

Substernere alicui pudicitiam suam. Sueton. de August. cap. 68.

Substernere animo omnia, Subjicere, supponere. Cic. de Univers. 23. Omne, quod erat concretum atque corporeum, substernebat animo, interiusque faciebat.

Delicias multas substernere, Abunde suppeditare. Lucret. lib. 2. 22.

Substrātus, ūs. m. [ὑπόστρωσις] Ipse substernendi actus: & aliquando Id quod substernitur. Plin. lib. 18 cap. 30. Culmum saxosis locis, quum inaruit, baculo frangunt, substratu animalium. Et 24. 9. Suffitu quoque, aut substratu fugant venenata.

Substrāmen, īnis. n. [ὑπόστρωμα] Quod animalibus substernitur. Varr. 3. de R. R. cap. 10. Easque cellas provident, ne habeant in solo humorem, sed habeant molle substramen e palea, aliave qua re. Ibidem cap. 6. §. 5.

Substramen aliud significat apud Silium, nimirum Rotas, & lapsus; 12. 444.

Lubrica roboreis aderant substramina plaustris.

Substrāmentum, i. n. Idem. Cato de R. R. 161. Asparagum substramentis per hiemem operito. Al. Sub stramentis.

Substillo, [ὑποστάζω, Gl. G. L.] āre. Gloss. Latinograec. Substillat, Στραγγουρία. & Græcolat. στραγγίζω, Culbo, Substillo. & Στραγγουρία, Culbicio, Substillatio.

Substillum, i. n. [ὑπόμβριον, Gl. G. L.] Tempus ante pluviam jam pæne uvidum, & post pluviam non persiccum, quod jam stillaret, aut nondum desiisset. Paulus ex Festo.

Substillum, morbus est, quem Stranguriam medici vocant, sic dictus antiquis eleganter, quod stillatim cadat urina in eo genere valetudinis. Cato de R. R. 156. Nunc de illis, inquit, quibus ægre lotium it, quibusque substillum est. Annotavit Turnebus.

Substinctio, ōnis. f. [ὑποστιγμή, Gl. G. L.] [quasi a substinguo. Nisi Subdistinctio legendum.

Substĭtuo, ui, ūtum, [ὑποκαθίστημι, Gl. L. G. & G. L. ἀντικαθίστημι, L. G.] ĕre. Subordinare, in locum alterius supponere. Plin. lib. 10. cap. 54. Proque eis alia substituenda.

Substituere & Supponere in. Cic. 7. Verr. 71. Tum iste homo nefarius, in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere & supponere cœpit cives Romanos, quos in carcerem antea conjecerat.

Permutare & substituere. Plin. lib. 5. cap. 9.

Substituere in locum alterius, quod & Sufficere dicimus. Columel. lib. 11. cap. 1. Etenim qui me absente in meum locum substituitur, & vicarius meæ diligentiæ succedit, is ea, quæ egi, scire debet. Cic. 6. Verr 89.

In vicem. Colum. lib. 5. cap. 6. Primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & in vicem novellam sobolem substituat.

Substituere aliquem crimini. Plin. 6. Epist. 31. Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus & vario rumore jactata, de Julii Tironis codicillis, quos ex parte veros esse constabat, ex parte falsi dicebantur. Substituebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. i. e. Accusabatur, agebatur reus, tanquam id crimen admisset.

Substituere aliquem pro altero. Cic. 2. de Divin. 7.

Substituere animo speciem quandam. Liv. 28. 35.

Heredem substituere. V. hæres.

Substitūtus, a, um. Partic. Substituti, ὑποκαταστάθέντες, Gloss. Latinograec. ut Heres substitutus, in substitutio.

Substitutus, i. m. [ὑποκατάστατος, Gl. G. L.] Subrogatus judex.

Substitutio, ōnis. f. [ὑποκατάστασις, Gl. G. L.] Paulus Jureconsul. In vulgari substitutione, qua ei, qui supremus morietur, heres substituitur, recte heres substitutus etiam unico intelligitur. V. Substituere heredem in hæres.

Substo, stiti, stitum, [ὑφίστημι] āre. Constantem esse. Ter. Andr. 5. 4. 11. Perii, metuo ut substet hospes.

Substare, Substantiam esse. Cic. in Topic. 27. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrarique non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt: ut si usucapionem, si tutelam, si agnationem definias: quarum rerum nullum substet quasi corpus. h. e. Substantia sit. Budæus.

Substantia, æ. f. [ὑπόστασις, οὐσία, Gl. L. G. & G. L. ὕπαρξις, G. L.] est, Quæ per se substat, & fundamentum est rei alicujus.

Substantia, Materia, & quasi essentia & soliditas, ac nervi cujusque rei. Quintil. in prooemio lib. 1. p. 10. Burm. Substantia Rhetorices.

Substantia omnis orationis fuit cohortatio ejus ad pacem. Affertur ex Plin.

Substantia, Opes, Facultates. Quintil. Ut plus substantiæ filio relinquerem. Scævola l. Qui testamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideo ei non cavi, quod omnes fortunas & substantiam, si quam a matre susceperat, in sinu meo habui sine ulla cautione. Item eidem Titio reddi & solvi volo de substantia mea centum quinquaginta, quæ ego ex redditibus prædiorum ejus percepi. Ulp. l. Tutor. D. Suspectis tutoribus, Si pupilli substantiam expilavit, sed ante quam tutor esset, accusari debet expilatæ hereditatis: si minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2. Sed & paternam maternamque substantiam varia laceratione dilapidat. Paulus D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul a fine, Ut ex bonis meis, hoc est ex substantia mea res ablata esse proponatur. [conf. Auctor de Orig. gent. Ro. 19. pr.

Substantiæ facultas. Firmic. lib. 5. cap. 1. Propriis tamen laboribus, substantiæ facultatem acquirens. Aliquot post versibus, Erit etiam in aliqua positus potestate, unde paternæ substantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18. Hi maximas consequentur substantiæ facultates.

Substantiālis, e. Adj. & Substantialiter, Adv.

Substantivalis, e. Adj. Voces apud Tertullian.

Substantivus, a, um. Adj. ut Substantivum nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per se stare potest. V. Priscianum lib. 2.

Substantivor, āri. Substantivum fieri: Valla lib. 3. cap. 4. Mille hominum licet dicere, quia mille substantivatur.

Substio, ōnis. f. Υποσάλπιγξ. Gloss. Latinograec. [Subsutio legendum, q. V.

Substomăchor, āri. Augustin. Confess. lib. 3.

Substrăbus, a, um. Adj. [ὑπόστραβος, Gl. G. L.] Ecsi ibi Strabus.

Substraho, V. subtraho.

Substramen, Substramentum, V. substerno.

Substrĕpo, ĕre. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.

Substringo, strinxi, strictum, [ὑποσφίγγω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus constringere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Omissa supplere, & effusa substringere. Martial. lib. 12. 29.

Festinant trepidi substringere carbasa nautæ. i. e. Colligere.

Bilem substringere. Juven. 6. Sat. 432.

Nauseat, atque oculis bilem substringit opertis.

Comas substringens ligatas auro. Lucan. lib. 3. 281.

Substringere aurem. Hor. 2. Serm. 4. 95.

— aurem substringe loquaci. i. e. Si tibi res est cum loquaci sene, aures tuas, si fieri potest, comprime, vel obtura, ut ne ejus loquacitate offendaris: sed potius, ut eum, quamdiu ei videtur, loquentem perferre ac perpeti possis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphyr. [Schol. Cruq. Subjunge, patienter eum audi. Rectius.

Substrictus, a, um. [ὑποσφιγχθείς] Partic. cui contrarium est Promittens & effusus. Columel. lib. 6. cap. 20. Ut sit magna portio corporis, ventre paulo substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas feminas habilis sit. De tauri forma.

Crura substricta gerens, mergus. Ovid. 11. Met 752.

Frenis substrictis ora domita ligat. Senec. Hippol. 1003. i. e. Aliquantulum arctis.

Ilia substricta, Constricta & parva. Ovid. 3. Met. 216.

Substricti testes. Plin. lib. 32. cap. 3. Quinimmo parvos esse substrictosque & adhærentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse.

Substruo, xi, ctum, [ὑποκάτω οἰκοδομῶ, Gl. G. L.] ĕre. Subtus struere, subædificare. Plaut. Most. 1. 2. 40.

Et fundamentum liberorum ſubſtruunt. Liv. 6. 4. Capitolium quoque ſaxo quadrato ſubſtructum eſt: opus vel in hac magnificentia urbis conſpiciendum.

SUBSTRUCTIO, ōnis. f. [ὑπερειφή, Gl. L. G. ὑποικοδομή, G. L.] Cic. pro Milon. 53. Ante fundum Clodii, quo in fundo, propter inſanas illas ſubſtructiones, facile hominum mille verſabatur valentium. Ibid. 85. Subſtructionum inſanis molibus oppreſſerat. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25. Columel. lib. 1. cap. 5. Sed & pro fultura & ſubſtructione funguntur adverſus ea, &c. [In Gloſſ. mendoſe Subructiones, ὑποερειφαί. Inſanæ ſubſtructiones. Plin. lib. 36. cap. 15. V. INSANUS.

SUBSULTO, &c. V. SUBSILIO.

SUBSŬLUM, i. n. eſt Oculi vibrata ſubſultatio, quam Barbari *Oeilliade* vocitant. Cæl. Lect. Ant. lib. 7. cap. 29.

SUBSUM, es, fui, [ὕπειμι, Gl. G. L.] eſſe. Infra eſſe. Plin. Suberant tecto abiegnæ trabes.

Subeſt, Latet, Subes, Ἀναδίδωσιν. Gloſſ. Latinogræc. [q. d. Scaturit. Subeſſe, Latenter ineſſe. Virg. 2. Georg. 49.

Quippe ſolo natura ſubeſt. Quia naturaliter rerum omnium mater eſt terra: & univerſa in ſe continet ſemina, licet non appareant.

Cauſa ſubeſt. Ovid. 4. Faſt. 368. Cic. 5. de Fin. 29. Intelligatur aliquam ſubeſſe ejuſmodi cauſam. Idem 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur, cauſas omnino ſubeſſe tamen oportet eaſdem, quas dixi paulo ante, &c.

Cura ſubeſt tacita, ne &c. Liv. 34. 33. extr.

Simultas ſubeſt. Cic. pro Cœl. 61. Sin autem jam ſuberat ſimultas, extincta erat conſuetudo, diſſidium exſtiterat, hinc, &c.

Spes ſubeſt. Cic. 3. Att. 25. Neque enim (ſed bonam in partem accipias) ſi ulla ſpes noſtræ ſalutis ſubeſſet, tu pro tuo amore in me hoc tempore diſceſſiſſes.

Suſpicio ſubeſt. Cic. 9. Philipp. 1. At ea fuit legatio Octavii, in qua periculi ſuſpicio non ſubeſſet.

Vulnus intra cutem ſubeſt. Cic. 10. Fam. 18.

Subeſſe, Adjuvare. Plaut. Trin. 5. 1. 3.

Ita commoda, quæ cupio, eveniunt: quod ago aſſequitur, ſubeſt, Subſequitur; ita gaudiis gaudium ſuppeditat.

SUBSUO, ui, ūtum, [ὑπορράπτω] ĕre. Subtus ſuere. Hor. 1. Serm. 2. 29.

— ſunt qui nolint tetigiſſe niſi illas,
Quarum ſubſuta talos tegat inſtita veſte. Subſutam veſtem prætextam intelligit, quæ fimbriæ inſtitarum ſubſuebatur.

SUBSŪTIO, ōnis. f. ὑποκόλλημα, ὑπορραφή. Gloſſ. Latinogræc.

SUBSŪMEN, ĭnis. n. ἀνακόλλαφη, ὑποκόλλημα, Idem Gloſſ.

SUBSURDUS, a, um. Adj. [ὑπόκωφος, Gl. G. L.] Aliquantum ſurdus; ut, Vox ſubſurda, apud Quintil. lib. 11. cap. 3. Deinde (vox) non ſubſurda, rudis, immanis, &c. V. SURDUS.

SUBTAL, ālis. n. ex Sub & Talus componitur, ſignificatque Cavum pedis: quamvis & pro Vola ponatur. Perott.

SUBTEGMEN, V. SUBTEXO.

SUBTĔGO, ĕre. Vitruv. 9. 6.

SUBTĒGŬLĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόστεγος] Locaſ ſub tegulis: diſtinguunturque a Subdialibus, quæ Græci vocans ὑπαίθρια, ſicut priora illa ὑπόστεγα, & κατάστεγα ſive στεγνά. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta, credo, primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, atque ſubtegulanea.

SUBTENDO, vel SUSTENDO, di, tum & ſum, [ὑποτείνω] ĕre. Subtus extendere. Cato R. R. cap. 10. Lectum in cubiculo unum, lectos loris ſubtentos quatuor, & communes tres. Lectos loris ſubtentos appellat, de ſolario loris propendentes, qui mos antiquorum erat. Inſidias ſubtendere. Salluſt. Jugurth. cap. 113. Numidæ inſidias ſubtendit. al. Tendit.

Item Surſum tendere. Virg. in Ciri, 7.

Altius ad magni ſuſtendit ſidera mundi. Sed nonnulla exemplaria hic exhibent, Suſpendit. [An Suſcendit?

SUBTENTO, [ὑποπειράζομαι] āre. Idem quod Tentare. Plaut. Truc. 2. 2. 15.

Adveniſti huc ſubtentatum exornatis oſſibus. al. Nos tentatum. al. Siſtentatum.

SUBTĔNUIS, e. Adj. [ὑπόλεπτος] Aliquantum tenue. Varr. 2. de R. R. cap. 74. Non anguſta juba, crebra, fuſca, ſubcriſpa, ſubtenuibus ſetis, implicata in dexteriorem partem cervicis.

SUBTER, [ὑποκάτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπό, G. L.] Præpoſitio utrique caſui ſerviens, Accuſativo & Ablativo. Relativum habet Super. Fere autem ſemper Accuſativum habet, ſive quies fuerit, ſive motus. Stat. 12. Theb. 711.

Deſilit in campos, qui ſubter mœnia nudos
Aſſervat manes. Cic. in Somn. Scip. 10. Deinde ſubter mediam fere regionem ſol obtinet, dux, & princeps, & moderator luminum reliquorum. Plin. lib. 3. cap. 19.

Subter mare, ὑπὸ τὴν θάλασσαν. Gloſſ. Græcolat.

Subter radices earum. Virg. 3. Æn. 695.

Poëtice Ablativum habet. Virg. 9. Æn. 514.

— quum tamen omnes
Ferre libet ſubter denſa teſtudine caſus. Catull. ad Ortalum, 63. 7.

Troïa Rhœteo quem ſubter litore tellus,
Ereptum noſtris obterit ex oculis.

Subter, ſine caſu, cui opp. Supra. Cic. 3. de Orat. 20. Qui omnia hæc, quæ ſupra & ſubter, unum eſſe & una vi, atque una conſenſione naturæ conſtricta eſſe dixerunt. In Gloſſ. ſcriptum Supter.

SUBTERNUS, a, um. Adj. Infernus. Prudent. Hamart. 922.

— rapidos ſubterna nocte caminos.

SUBTERCAVĀTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Sic contegunt ſubtercavata. [Niſi diviſe ſcribendum.

SUBTERCŪTĀNEUS, a, um. Adj. Aur. Vict. Epit. in Hadriano, Morbus ſubtercutaneus. i. e. Hydrops.

SUBTERDŪCO, xi, ctum, [ὑπεκφεύγω] ĕre. verbum Plautinum, pro Subterfugere, & clam ſeſe proripere ex aliqua ſocietate vel loco. Dativo jungitur. Plaut. Milit. 2. 3. 71.

— ſerva iſtas fores,
Ne tibi clam ſe ſubterducat iſtinc, atque huc tranſeat. i. e. Ne hinc abeat, te inſcio.

Subterduxit ſe tempus huic occaſioni. Plaut. Aſin. 2. 2. 12.

SUBTERDUCTIO, & SUBTERDUCTOR. Voces apud JCtos in Digeſt.

SUBTERFLUO, xi, xum, [ὑπορρέω] ĕre. Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter ſubterfluente. Poteſt & diviſe legi.

SUBTERFŬGIO, fūgi, fŭgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Dativo jungitur. Plaut. Bacch. 4. 6. 2.

Nimio illæc res eſt magnæ dividiæ mihi,
Subterfugiſſe ſic mihi hodie Chryſalum.

Accuſativo junctum, Vitare ſignificat. Plaut. Merc. 1. 2. 84.

Nequicquam ego mare ſubterfugi ſævis tempeſtatibus. Cic. de Amicit. 35. Hæc ita multa quaſi fato impendere amicitiis: ut omnia ſubterfugere, non modo ſapientiæ, ſed etiam felicitatis diceret ſibi videri.

Subterfugere, & devitare. Cic. 2. Verr. 8. Ut quoniam criminum vim ſubterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret.

Crimen ſubterfugere. Cic. 3. Verr. 102. Homo ſtultiſſime & amentiſſime, tabulas cum conficeres, & quum extraordinaria pecunia crimen ſubterfugere velles, ſatis te elapſurum omni ſuſpicione arbitrabare, ſi, quibus pecuniam credebas, iis expenſum non ferres?

Militiam ſubterfugere ſimulatione inſaniæ. Cic. 3. Off. 97.

Pœnam ſubterfugere & calamitatem. Cic. pro Cæcin. 100.

Periculum ſubterfugere. Cic. 15. Fam. 1.

Imprudentiam alicujus ſubterfugere aliquid dicitur Quod non ſuboluit ei. Cic. 2. Verr. 13. Tantum quiſque habet in Sicilia, quantum hominis avariſſimi & libidinoſiſſimi, aut imprudentiam ſubterfugit, aut ſatietati ſuperfuit.

Subterfugere, Abſolute. Ulp. in l. Eum qui circa. D. de privileg. credit. Eum, qui circa columnas ſe occultat, ut creditorem evitet: latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc eſt qui ſubterfugit, ut ne ſecum aliqua actio moveatur, latitare placet.

SUBTERLĀBOR, ĕris, lapſus ſum, [ὑπολισθαίνω] lābi. Virg. 10. Ecl. 4.

Sic tibi, quum fluctus ſubterlabere Sicanos, &c. Al. diviſe, ut & ſeq. loc.

Cæli ſubterlabentia ſigna. Lucret. 1. 2.

Subterlabi, Clam elabi, & effugere. Liv. 30. 25. Sed neque roſtro ferire celeritate ſubterlabentem poterant, neque tranſilire armati ex humilioribus in altiorem navem.

SUBTERLĬNO, lĭni & lēvi, lĭtum, [ὑποχρίω] ĕre. Subtus linere. Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obſtetrix, tertianis, quartaniſque efficaciſſimum dixit plantas ægri ſubterlini.

SUBTERMEO, [ὑποκατέρχομαι] āre. Claud. de Aponi balneis, 61.

Et junctos rapido pontes ſubtermeat æſtu.

SUBTERNUS, V. SUBTER.

SUBTĔRO, trīvi, trītum, [συντρίβω] ĕre. Comminuere. Columel. lib. 12. cap. 5. Salis ſextarium ſubterito, & ſubtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibid. cap. 56.

Boves ſubterunt pedes, Continuo attritu ungulas ſubtus conſumunt. Cato R. R. cap. 72. Sic apud Senec. Epiſt. 52. In molli paluſtrique paſcuo jumenta ſaginata cito ſubteruntur.

SUBTRĪTUS, a, um. Partic. [ὑποτετριμμένος] ut, Subtritæ ungulæ: h. e. Attritu nimio corroſæ. Plaut. Aſin. 2. 2. 73.

SUBTERPĒDĀNEUM, i. n. Pallad. Idem ac Suppedaneum, quod vide.

SUBTERRĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόγειος] Quod eſt ſub terra Columel. lib. 1. cap. 6. Vinctis quam ſaluberrimum ſubterraneum ergaſtulum, plurimis, idque anguſtis, illuſtratum feneſtris.

Animal ſubterraneum. Plin. lib. 9. cap. 57. Quicquid eſt, hoc certe minus admirabile talparum facit vita, ſubterranei animalis.

Domus ſubterranea. Idem lib. 36. cap. 13.

Peſtes ſubterraneæ. V. SUBSECO.

Regna ſubterranea. Juven. 2. Sat. 149.

Venæ ſubterraneæ. Plin. lib. 9. cap. 15.

SUBTERTĔNUO, [ὑπολεπτύνω] āre. Conterere. Lucret. lib. 1. 313.

Annulus in digito ſubtertenuatur habendo. h. e. In interiore parte, quæ proxima eſt digito, minuitur & atteritur, dum habetur in uſu frequenti.

SUBTERVŎLO, āre. Stat. 3. Theb. 669.

— fragor intonat ingens
Hortantum & vaſto ſubtervolat aſtra tumultu.

SUBTEXO, xui, xtum, [ὑφίστημι] ĕre. Subjungere; translatione ſumpta a textoribus, qui dum ſubtus texunt opus, claudunt & abſolvunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verum & generatim, membratimque ſingulis corporum morbis remedia ſubtexemus. Liv. 37. 48. Subtexit deinde fabulæ huic, Legatos Ætolos in Senatu inter cetera hoc quoque interrogatos eſſe.

Cælum ſubtexere fumo, Cooperire. Virg. 3. Æn. 582.

Cælum ſubtexitur umbra. Stat. 3. Silv. 1. 127.

SUBTEXTŪRUS, a, um. Partic. Paterc. lib. 1. 14. pr. Huic rei per idem tempus civitates propagatas, auctumque Romanum nomen communione juris, haud intempeſtive ſubtexturi videmur.

SUBTEGMEN, vel SUBTĒMEN, ĭnis. n. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Filum, quod ſub ſtamine texitur. Ter. Heaut. 2. 3. 52.

— anus
Subtegmen nebat: præterea una ancillula. Ovid. 6. Met. 56.
Inſeritur medium radiis ſubtegmen acutis. Catul. Argon. 62. 327.
Currite ducentes ſubtegmina, currite fuſi.

Veſtes picturatæ auri ſubtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Scribitur interdum Subtemen. Hor. Epod. 13. 22.

Unde tibi reditum certo ſubtemine Parcæ
Rupere, &c. Sic enim legendum non Subtegmine. Lambinus. [Quia putant Grammatici, quaſi Subſtemen dici. V. Voſſ. Etymol. in Stamen. Sed veriſimilius ab hoc verbo, quaſi Subteximen, ducitur.

SUBTHĒBÆ, [Τποθῆβαι] Oppidulum in Thebaico agro. Strab. lib. 9.

SUBTĪLIS, e. Adj. [λεπτός, Gl. L. G. & G. L. ἰσχνός, L. G.] notæ ſignificationis. Scaliger exiſtimat Subtile a filis tenuioribus originem traxiſſe, quæ in tela bene texta oculorum aciem pæne fallunt. Et hinc ad multa alia transfertur.

Corpora ſubtilia, Atomi. Lucret. lib. 3. 196.

Filum ſubtile, Pertenue. Lucret. 4. 86.

Ignis ſubtilis fulmini. Lucret. lib. 2. 385.

Succus ſubtiliſſimus, Mel. Plin. lib. 11. cap. 5. pr.

Argumentatio ſubtilis, translate. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib 2. cap. 5.

Concluſio

Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat. 109.
Epistolæ subtiles. V. EPISTOLA.
Genus subtile, vel spinosum potius, disserendi. Cic. 3. de Finib. 3. Stoicorum autem non ignoras, quam sit subtile, vel spinosum potius, disserendi genus. [V. Cic. in Oratore passim ut 20. & 98.
C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi satis magni & consilii. Cic. pro Planc. 12.
Judicium subtile. Cic. 15. Fam. 6. Nam ad meum sensum, & ad illud sincerum ac subtile judicium, nihil potest esse laudabilius, quam est tua oratio. Hor. 2. Epist. 1. 242.
Palatum subtile, Delicatum. Hor. 2. Serm. 8. 38.
Gula subtilior. Columel. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur perjurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata fastidire docuit fluvialem lupum.
SUBTILĬTAS, ātis. f. [λεπτότης ἐπὶ πράγματος, καθαρότης, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 75. Hæc namque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. 7. Apud nostros enim non ignoras, quæ sit & quanta subtilitas.
Alia est illa, quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Off. 35.
Judiciorum subtilitas. Martial. in præf. lib. 12.
Quæstionum naturalium intima subtilitas. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Scriptorum subtilitas & elegantia. [πιθανολογία, Gl. L. G.] Cic. 4. Fam. 4. Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantiæ.
Angusta subtilitas. V. ANGUSTUS.
Inenarrabilis subtilitas. V. INENARRABILIS.
Ludicra subtilitas. V. LUDUS.
Habere subtilitatem in dubiis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
SUBTILĬTER, Adv. [λεπτῶς, Gl. L. G.] Cic. 1. Acad. 35. Sed Zeno, quum Arcesilam anteiret ætate, valdeque subtiliter dissereret, & peracute moveretur, corrigere conatus est disciplinam.
Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3. 740.
Subtiliter & Dilucide. Cic. 1. Tusc. 40. Si vero, aut numerus quidam sit animus, quod subtiliter magis, quam dilucide, dicitur.
Versute & subtiliter dicere. Cic. in Orat. 20.
Disserere de aliqua re subtiliter & copiose. Cic. pro Flacc. 42.
Subtiliter aliquid judicare. Cic. 6. Verr. 127. Quod iste eruditus homo, & Græculus, qui hæc subtiliter judicat, solus intelligit: si unam litteram Græcam scisset, certe non sustulisset.
Subtiliter & Magnifice opponit inter se. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Causas privatas & tenues agere subtilius, capitis aut famæ ornatius. Cic. 9. Fam. 21.
Subtiliter numerum exsequi, pro Minutatim. Liv. lib. 3. 5. extr.
De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. 2. Att. 21. h. e. Quid minuta persequar?
Subtilissime perpolitum. Cic. pro Corn. Balb. 50. A quo hæc, quæ ego nunc percurro, subtilissime sunt omnia perpolita.
SUBTĬMEO, ui, [ὑποφοβοῦμαι] ēre. Aliquantulum timere, subvereri, subformidare. Cic. 2. Philipp. 36. Numquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?
SUBTRĀHO, xi, ctum, [ὑφέλκω, ὑποσύρω, Gl. G. L. ὑφελκύω, ὑποσπάω, ἀφαιρέομαι, L. G.] ēre. De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque, deducta multitudine. Ovid. in Ibin, 424.
Subtrahitur presso mollis arena pede.
Solum subtrahitur. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahere fuga. Cæs. 8. Bell. Gall. 33. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.
Subtrahere e pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.
Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Caf. 2. 2. 28.
Colla jugo subtrahere. Ovid. 5. Trist. 2. 40.
Materiam furori alicujus subtrahere. Cic. pro Domo 13.
Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Orat. 19.
Timor ipse subtrahit vires. Ovid. 14. Epist. 133.
Subtrahere & Adimere alicui vicarium suæ diligentiæ. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ: nolite adimere eum, cui Remp. cupio tradere, incolumem ab his tantis periculis defendendam.
Subtrahere se, i. e. Otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. cap. 86. O rem memoriæ, litterisque mandandam, Præfectum Prætorii, non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundemque otio, quod pertinaciter amet, reddere. Al. Ingerentibus se.
A curia se subtrahere. Cic. 2. Q. frat. 8. Quo ego me libentius a curia & ab omni reip. parte subtraho.
Amplexu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 698.
Aspectu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 465.
Labori se multum subtrahere. Columel. lib. 1. cap. 9. Id minime conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit: seu quia, quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit, ideoque labori multum se subtrahit.
Potestati dominorum se subtrahere. Martianus in l. Interdum. §. servi. D. de public. & vectigal.
Subtrahere aliquem bello dicitur fortuna. Liv. 8. 29. Furium, gravi morbo implicitum, fortuna bello subtraxit.
Famæ aliquem subtrahere. Plin. Epist. 145.
Invidiæ subtrahi. Auctor de Viris Illust. 64. extr.
Judicio aliquem subtrahere mors dicitur. Liv. 6. 1. Cui judicio eum mors, adeo opportuna, ut voluntariam magna pars crederet, subtraxit.
Subtrahere alvum, Clystere purgare. Celf. lib. 3. cap. 4.
SUBTRACTUS, a, um. Partic. Ulpian. in l. Sed si mors. §. 1. D. de dona. Ut tunc plenissimam habeat firmitatem, quando ab hac luce fuerit subtractus.
Subtracto solo disjecti. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Cedente sub pedibus.
SUBTRACTIO, ōnis. f. [ὑφελκυσμός, Gl. G. L.] Subtrahendi actus.
SUBTRISTIS, e. Adj. [ὑπολυπηρός] Aliquantulum tristis. Ter. And. 2. 6. 16. Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.
SUBTUNDO, tūdi, tūsum, [ὑποκόπτω] ēre. Idem quod simplex, vel Aliquantum tundere. Tibul. lib. 1. 10. 57.
Flet teneras subtusa genas, sed victor & ipse,
Flet sibi dementes tam valuisse manus. h. e. Genas habens aliquantulum tusas, seu percussas.
SUBTURPIS, e. Adj. [ὑπαισχρος] Paulum turpe. Cic. 2. de Orat. 264. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.
SUBTURPĬCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Cic. 4. Att. 5. Quid? etiam (dudum enim circumrodo quod devorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλινῳδία.
SUBTUS, Adv. [ὑποκάτω, Gl. L. G. ὑπό, G. L.] Idem quod Sub. Varr. 1. de R. R. cap. 9. Labris subnigris aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6. 865.
Extemplo subtus frigescit terra, coitque.
Subtus lectum, ὑπὸ τὴν κλίνην. Gloss. Græcolat.
SUBTŪSUS, V. SUBTUNDO.
SŬBŬCŬLA, æ. f. [ὑποδύτης, ὁ χιτών, Gl. L. G.] Genus vestis, quæ fere ex lino fiebat. Dicta, quod ea subter indueretur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 14. 36. Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Hor. 1. Epist. 1. 95.
— si forte subucula pexæ
Trita subest tunicæ. In quem locum sic ait Acron. Subucula proprie dicitur Pannus addititius, a subjiciendo, vel a subsuendo. Intelligit Acron quam vulgo *foderaturam* vel *duplicaturam* appellant.
Subucula apud Sueton. in August. cap. 82. videtur accipi pro eo quod dicimus, *Pourpoint* vel *Chemise rouge, ou de blanchet*. Hieme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & feminalibus & tibialibus muniebantur. [Sic apud Glossographum.
Subucula, Libum, quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus. In Gloss. scribitur & Subuicula.
SUBUCULĀTUS, a, um. Adj. Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoque derivata sunt quædam; ut a Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. [Sed emendatius legitur, Sullaturit, tum Fimbriaturit & Figulaturit. V. Burm. not. p. 690.
SUBVECTIO, SUBVECTO, SUBVECTUS. V. SUBVEHO.
SUBVĔHO, xi, ctum, [ἀνάγω, ἀνέλκω] ēre. Extollere sive Portare. Plin. lib. 34. cap. 1. Sæpe etiam lapides subvehunt, portantes aliena pondera. Liv. 9. 15. Nam infessis omnibus viis, per quas commeatus ex Samnio subvehebatur, fame domiti Samnites, qui Luceriæ in præsidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Silv. 2. 88.
Quæ pax Carpathio, quali te subvehat aura
Doris.
Subvehi flumine adverso. Liv. 24. 4. Nuntiantes, Philippum primum Apolloniam tentasse, levibus biremibus LXX flumine adverso subvectum.
Subvehere naves amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.
Subvehi ad arcem. Virg. 11. Æn. 478.
Subvehere in altitudinem. Plin. lib. 36. cap. 12.
Subveho, Subtus veho. Lucret. lib. 5. 516.
Ast alium subter, contra qui subvehat orbem. h. e. Alium esse aerem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subvehat & sustollat, quemadmodum videmus a fluviis rotas & haustra sublevari & circumversari. Lambinus.
SUBVECTUS, a, um. Partic. [ὑποβασταχθείς, Gl. L. G.]
SUBVECTIO, ōnis. f. [ἀναγωγή] Advectio. Cæs. 7. Bell. Gall. 10. Sin maturius ex hibernis educeret, ne ab re frumentaria, duris subvectionibus, laboraret.
SUBVECTUS, ûs. m. [ἀναγωγή] Idem. Tacit. 15. Ann. 4. Et provisi ante commeatus, quorum subvectu, &c.
SUBVECTOR, ōris. m. Avien. Orbis descript. v. 199.
Bosphorus, Inachiæ subvector virginis olim.
SUBVECTO, āre. frequent. Plaut. Asin. 2. 2. 74.
Ipsos, qui tibi subvectabant rure huc virgas ulmeas. Virg. 6. Æn. 303.
Et ferruginea subvectat corpora cymba.
Subvectant saxa. Sil. 4. 21.
SUBVELLO, elli, & ulsi, ulsum, [ὑποσπῶ, Gl. G. L.] ēre. Lucil. apud Non. 2. 202. Rador, subvellor, &c. al. Subellor.
SUBVULSUS, vel SUBVOLSUS, a, um. Partic Scipio apud Gell. 7. 12. Qui barba volsa, feminibus subvolsis, ambulet.
SUBVELLĀMEN, īnis. n. [ὑποκοιλίου σκέπη, Gl. G. L.]
SUBVĔNIO, ēni, entum, [συνέρχομαι, βοηθῶ, Gl. L. G.] ire. Adjuvare, propitium esse. Plaut. Aul. 2. 8. 24.
Apollo, quæso, subveni mihi, atque adjuva.
Succurrere & Subvenire. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 43.
Festinanter subvenire. Celf. lib. 3 cap. 18.
Homini jam perdito, & collum in laqueum inserenti, subvenire. Cic. 6. Verr. 37.
Provinciæ subvenire, Subsidio venire. Cic. 15. Fam. 4. Cumque eo animo venissem, ut utrique provinciæ, si ita tempus ferret, subvenirem.
Curis subvenit sententia. Stat. 1. Theb. 267.
Dolori subvenire, Mederi. Plin. lib. 26. cap. 5.
Erroribus subvenire. Cic. 4. Acad. 10. Nam qui voluit subvenire erroribus Epicurus, is qui videtur conturbare veri rationem, &c.
Gravedini, quæso, omni ratione subveni. Cic. 16. Att. 13.
Remediis saluti suæ acrioribus subveniendum putavit. Cic. pro Cluent. 67.
Sollicitudini alicujus subvenire, Opem ferre, adesse. Cic. 2. Fam. 5.
Sanguinem exspuentibus subvenit agaricum. i. e. Medetur. Plin. lib. 26. cap. 7.
Subvenire, Sensim vel clam venire. Gell. 19. 7. Ut quæque vox indidem digna animadverti subvenerat. [i. e. Succurrerat, subaudito, Animo, vel Ad animum.
Subvenibo antique pro Subveniam. Plaut. Men. 5. 7. 20.
Subvenitur, Impersonale. Cic. de Arusp. Resp. 57. Idemque earum templum inflammavit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis subvenitur.
Huic rei subventum est. Cic. 1. Att. 14. Huic quoque rei subventum est maxime a nobis.
SUBVENTŪRUS, a, um. [ἐπικουρήσων] Partic. Ovid. 2. Amor. 16. 23.

Quod si Neptuni ventura potentia vincat,
Et subventuros auferat unda deos.

SUBVENTOR, ōris. m. Auxiliator. Inscript. apud Gruter. p. 459. n. 1. POPVLI SVBVENTORI, &c.

SUBVENTO, āre. frequent. Plaut. Rud. 1. 4. 11. Spes bona, obsecro, subventa mihi.

SUBVENTĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπηνέμιος] ut Subventanea ova, quæ & Zephyria, & irrita vocantur, quasi Vento concepta. V. Erasmum in Adag. Spes subventanea & subventanea parit. Et Aristot. de Hist. animalium.

SUBVENTRILE, is. n. [ὑπογάστριον, Gl. G. L.] Sumen.

SUBVERBUSTUS, a, um. Adj. Stigmate notatus. Tertull. de Pall. cap. 4. Subverbustos in liberalibus.
Subverbusta, Festo est, Verberibus usta; Licentia & petulantia comica vocabulo e multis coagmentato. Sic Uri virgis ferroque secari, dixit Horatius. Ex Turneb. Vulgo sic legitur, Subverbustam, Verubus ustam significat Plautus, cum ait, Ulcerosam, compeditam, subverbustam, sordidam. V. Scalig. & Dacer. not. & Salmas. p. 342. in Tertull. ubi Verberonem exponit.

SUBVĔREOR, ēris, veritus sum, [ὑποευλαβοῦμαι] ēri. Aliquantum vereri. Cic. 4. Fam. 10. Venit enim mihi in mentem subvereri interdum, ne te delectet tarda decessio.

SUBVERTO, ti, sum, [ἀνατρέπω, Gl. G. L.] ĕre. Verbum rusticum, id significans, quod fit, dum terra, vel aratro, vel alio quovis instrumento, super semina conjicitur, & ita undecunque vertitur, ut ipsum semen operiatur. Columel. lib. 11. cap. 2. Idem qui lupinum stercorandi agri causa serit, nunc demum aratro subvertit.
Subvertere, [καταστρέφω] Demoliri, destruere. ut
Operum subvertere moles. Ovid. 6. Fast. 645.
Subvertere decretum, Rescindere. Sallust. in Jugurth. 30. Probarent ne tantum flagitium, an decretum Consulis subverterent, parum constabat.
Subvertere domum, Perdere calumniis. Tacit. 3. Ann. 7. Quum omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur.

SUBVERSUS, a, um. Partic. [κατεστραμμένος] ut, Majestas soliorum subversa jacet. Lucret. lib. 5. 1133.
Subversa domus. Tacit. 4. Hist. 42.

SUBVERSIO, ōnis. f. [καταστροφή, Gl. G. L.] Arnob. 1. Subversio humani generis.

SUBVERSOR, ōris. m. Tacit. 3. Ann. 28. Suarum legum auctor idem ac subversor.

SUBVERSO, āre. frequent. Plaut. Curc. 4. 1. 23.
Vel qui ipsi vortant, vel qui alii subvorsentur, præbeant. Lambinus legit Subvertendos. al. Aliis ut versentur.

SUBVEXUS, a, um. Adj. [ἀνωφερής] ut Convexus dicitur, & Devexus. Liv. 25. 36. Omnia fastigio leni subvexa.

SUBVIDEO, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ēre.

SUBVĪRĬDIS, e. Adj. [ὑπόχλωρος] Aliquantum viride. Plin. lib. 47. cap. 10. Balanitæ genera duo habent, subviride, & Corinthii æris similitudine. Idem lib. 25. cap. 9. Therionaca fruticosa, foliis subviridibus, flore roseo.

SŬBŬLA, æ. f. [ὀπήτιον] Instrumentum cerdonum, quo ad perforandum corium ac suendos calceos utuntur. Martial. 3. 16.
Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. Columel. lib. 6. cap. 5. Ænea subula pars auriculæ latissima circumscribitur, ita, &c. [Mira varietas in Glossis. Nam Latinogræc. Subla, ὀπήτιον, περόνη. Rursus Subula, ὑπήτιον, περόνη. At Græcolat. Ὀπήτιον, Subula, Subucula. At περόνη Fibula Græcis dicitur, nec Subucula idem ac Subula Latinis, etsi videntur etiam Subucla dixisse, ut Subla, pro Subula. In Gloss. Græcolat. etiam legitur, Σουβλίον, Subula.
Puto & apud Moschopulum esse Σούβλα. Fortasse & nobis Subolare liceret dicere, pro πείρειν, alioqui Subula trajicere. H. St.

SUBULIZO, āre. [σουβλίζω] Subula trajicio. Suid. Πείρω, τὸ διαπείρω ποιοῦμαι. Πείρω δὲ τὸ σουβλίζω καὶ κεντῶ. Suid. 1156.

SŬBŬLO, ōnis. m. [αὐλητής, Gl. L. G.] est Festo Tibicen Hetrusca lingua, quod vocabulum soni imitatione factum esse putat Turnebus, ut sit Subulo, tanquam Sibilo.
Subulo finitimas propter astabat aquas. Ennius apud Varr. de L. L. 6. 3.
Et Auson. Epigr. 70. 8. Lucili vatis subulo.
Subulones, dicuntur Cervi, quibus sunt cornua simplicia, minimeque ramosa, ad subularum similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis simplicia tribuit, ut in eodem genere subulonibus, ex argumento dictis. Idem lib. 28. cap. 17. conf. SUBLONES.

SŬBULCUS, i. m. [ὑοβοσκός, χοιροβοσκός, Gl. L. G. & G. L. συβώτης, G. L.] Qui suum dux est: cuique porcorum nutriendorum cura commissa est. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 4. Altitudinis haræ modus sit, ut subulcus facile circumspicere possit, ne quis porcellus a matre opprimatur. Columel. in præfat. lib. 1. Porculatoris vero & subulci diversa professio, diversæ pastiones.
Hircosus subulcus, Hircum olens. Martial. lib. 10. 98. ad Publium,
Præsta de grege &c. Hircosi mihi filios subulci.
Tardus. Virg. 10. Ecl. 19.
Venit & opilio, tardi venere subulci. al. Bubulci.

SUBULTĀNEUS, a, um. Adj. Ἡδικός. Gloss. Latinogræc.

SUBUNGO, xi, [ὑπαλείφω] ĕre. Gloss. Græcolat.

SUBVŎLO, ὑποπέτομαι] āre. Paululum volare, vel Sursum volare. Columel. lib. 8. cap. 8. Pulli vero facilius sub matribus pinguescunt, si jam firmis, prius quam subvolent, paucas subtrahas pinnas, & obteras crura, ut uno loco quiescant. Ovid. 14. Met. 507.
In cælestem locum subvolare. Cic. 1. Tusc. 40. Eam porro naturam esse quatuor omnia gignentium corporum, ut quasi partita habeant inter se & divisa momenta, ut terrena & humida, suopte nutu, & suo pondere, ad pares angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ duæ partes, una ignea, altera animalis, ut illæ superiores in medium locum mundi gravitate ferantur & pondere, sic hæ sursum rectis lineis in cælestem locum subvolent, sive ipsa terra superiora appetente, sive quod a gravioribus leviora natura repellantur.

SUBVOLTURIUS, V. SUBVULTURIUS.

SUBVOLVO, volvi, vŏlūtum, [ὑποκυλίνδω] ĕre. Virg. 1. Æn. 425.
Instant ardentes Tyrii, pars ducere muros,
Molirique arcem, & manibus subvolvere saxa.

SŬBUR, [Σούβουρ] est Hispaniæ oppidum ad flumen Rubricatum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. vulgo *Cubelles*. Olivarius in Melam dicit nunc vocari *Siges*.

SŬBURBIUM, i. n. [προάστειον, προάστιον] quasi Via sub urbe, hoc est urbi contigua: sunt frequentes extra urbem domus, instar vici ædificatæ. Cic. 12. Philipp. 24. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, ire non ausus sim? Idem 3. Q. frat. 1. In ejus sermone ego utrumque soleo admirari, & te de suburbano emendo, quum ad illum scribas, non modo ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbio scribere. Vetus exemplar De suburbano legit.

SUBURBĀNUS, a, um. Adj. [προάστιος] ut, Suburbanus ager, qui urbi vicinus & proximus est. Cic. 2. de Divin. 69. Ita aqua Albana deducta ad utilitatem agri suburbani, non ad arcem urbemque retinendam.
Fundus suburbanus. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gymnasium suburbanum. Cic. 1. de Orat. 98.
Hortus suburbanus. Cic. pro Rabir. Post. 26.
Hortulus suburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10.
Litora suburbana. Plin. lib. 9. cap. 18.
Regio suburbana Italiæ. Columel. lib. 11. cap. 2.
Rura suburbana. Hor. 1. Epist. 9. 76.
Rus amœnum & suburbanum. Cic. pro Rosc. Amer. 133.
Villa suburbana. Catul. ad Fund. 42. 6. Nepos in Attico cap. 14. Nullos habuit hortos, nullam suburbanam, aut maritimam sumptuosam villam.

SUBURBĀNUM, i. n. [προάστειον, Gl. G. L.] & plur. SUBURBANA, ōrum. n. [προάστεια, Gl. L. G.] significat Prædium extra urbem. Suburbana in plurali tantum, significat Frequentiam domorum extra urbem, quæ tamen sub urbe sint. Plin. 3. Epist. 11. Fui apud illum in suburbano. Sueton. de August. cap. 6. Nutrimentorum ejus ostenditur adhuc locus in avito suburbano, juxta Velitras, permodicus.
Deportare aliquid in suburbana amicorum. Cic. 3. Verr. 54. [Subauditur semper Prædium, & opponitur Rustico prædio, quod Ruri, i. e. longius ab urbe esset.

SUBURBANĪTAS, ātis. f. [τὸ προάστειον] Propinquitas. Cic. 4. Verr. 7. Sic populo Romano jucunda suburbanitas est hujusce provinciæ.

SŬBURBĬCĀRIUS, a, um. Adj. Idem ac Suburbanus. Suburbicariæ regiones & Suburbicariæ partes in l. 9. De annonis & tribut. in C. Theod. l. 12. de extraordinar. muner. eod. C. & l. 12. de indulgen. debitor. & in Notitia Imperii Romani, ubi de Comite rerum privatarum per occidentem tractatur. V. Salmas. & Sirmond. de Suburbic. regionib.

SŬBURGEO, ursi, sum, ēre. Virg. 5. Æn. 202.
Attulit ipse viris optatum casus honorem:
Namque furens animi, dum proram ad saxa suburget,
Interior, spatioque subit Sergestus iniquo,
Infelix, saxis in procurrentibus hæsit. Suburget, Aliquantum urget. Ad saxa, Quæ Menœtes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertransierat. Interior, Sinisterior, ab læva parte. Siquidem paulo ante dixerat, 169.
Ille inter navemque Gyæ, scopulosque sonantes,
Radit iter lævum interior. Spatio iniquo, Nimis arcto, non satis magno, pro captu Centauri, suæ navis, angusto.

SŬBŪRO, ssi, stum, [ὑποκαίω, Gl. G. L.] ĕre. pro Leviter urere. Suet. in August. cap. 68. Solitusque sit crura suburere nuce ardenti, quo mollior pilus surgeret.

SUBUSTUS, ûs. m. [ὑπόκαυμα, Gl. G. L.]

SUBUSTIO, ōnis. f. [ὑπόκαυσις, Gl. G. L.] Calefactio.

SŬBURRA, vel SUBŪRA, æ. f. [Σούβουρα] Vicus Romæ: a quo Regio Suburrana dicta est, ut scribit Junius: ab eo quod fuerit sub urbe antiqua. Varro autem 4. de L. L. 8. a Pago Sucusano, putat dictam Sucusam: deinde mutatis litteris Suburam. Nunc, ait ibidem Varro, scribitur tertia littera B, non C. Pagus Succusanus, quod succurrit Carinis. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Quid quæ scribuntur aliter quam enuntiantur? Paulo post p. 91. Burm. Suburra quum tribus litteris notatur, C tertiam ostendit. Vide etiam Festum lib. 17. in verbo Suburra. Hinc, Suburranus, Adjectivum; ut, Regio Suburrana, in qua meretricum diversoria erant: quæ ob id Suburranæ dicuntur a poetis. Hæc Perottus ex Varr. & Festo. Martial. lib. 6. 65.
Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media sedent Suburra, &c. Liv. 3. cap. 13. pr. Se haud multo post, quam pestilentia in urbe fuerat, in juventutem grassantem in Suburra incidisse. Juven. 10. Sat. 156.
— & media vexillum pono Suburra.

SUBURRANUS, vel ut frequentius scribitur SUBŪRANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 8. cap. 3. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina. Hor. Epod. 5. 58.
Latrent suburanæ canes.

SUBVULTŪRIUS, a, um. Adj. [ὑπογύπιος] Corpus subvulturium Plauto joco dictum, Rud. 2. 4. 8.
— eja corpus cujusmodi?
Subvulturium, illud quidem subaquilum volui dicere.

S U C

SUCCASSES, Aquitaniæ populi, apud Plinium lib. 4. cap. 19.

SUCCĒDO, ssi, ssum, [διαδέχομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Subire. Servius ad illud Virg. 5. Ecl. 6.
Sive antro potius succedimus. Succedimus, (inquit) & Dativo & Accusativo casibus, secutus tam veterem, quam nostram consuetudinem suo more jungit. Hactenus Servius. Notandum est autem multo frequentius legi cum Dativo, ut Urbi, tecto, antro succedere, quam cum Accusativo, Urbem, &c. Virg. 3. Georg. 418.
Aut tecto assuetus coluber succedere, & umbræ, &c.
Succedere, Ingredi. [εἰσέρχομαι, Gl. L. G.] Virg. 8. Æn. 123.
— & nostris succede penatibus, hospes. Idem 4. Æn. 10.
Aquæ jussæ rex succedit. Ovid. 11. Met. 142.
Antro succedimus. Virg. 5. Ecl. 19.
Tectis succedere, Domum ingredi. Ovid. 2. Met. 766.
Terris alicujus succedere. Virg. 7. Æn. 214.
Urbi parvæ succedimus. Virg. 3. Æn. 276.

Aliquo succedere. Cic. pro Domo 116. Tectum, quo imbris vitandi causa succederet, nullum haberet.
Minutatim succedere. Lucret. lib. 6. 1189.
Subire & succedere sub acumen stili. Cic. 1. de Orat. 151. Omnia sub acumen stili subeant, & succedant necesse est.
Succedere, Appropinquare, Propius accedere. ut Muris, portis succedere, &c. Liv. 23. 44. Cæs. 2. Bell. Gall. 6.
Tumulo imo successit. Virg. 5. Æn. 93.
Vallo successit acies Romana. V. ACIES.
Ad muros succedere. Liv. 8. 16. Idem lib. 1. 27. Albano non plus animi erat, quam fidei: nec manere ergo, ne transire aperte ausus, sensim ad montes succedit.
Murum succedere. Tacit. 2. Ann. 20.
Et eodem modo cum Accusativo junxit Sallustius. in 6. Hist. Cum murum hostium successisset, pœnas dederat. Serv. ad Eclog. Virg. 5. 5.
Succedere sub primam aciem. Cæs. 1. Bell. Gall. 24.
Ad summum succedere honorem, Conscendere. Lucret. lib. 5. 1122.
Succedere in tabernaculum, pro Subire. Curt. lib. 4. 12. extr. Strenueque opere perfecto, in tabernaculum, ex quo tota acies hostium conspiciebatur, successit. Al. Secessit rectius.
Succedere, In alterius locum venire. Succedo tibi, διαδέχομαί σε. Gloss. Latinogræc. Cic. in Pison. 88. Quum tu, non solum quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, exsanguis & mortuus concidisti. Idem 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperabatur ab hominibus non insulsis, quod tibi tam cito succederet.
Succedere in locum alterius. Cic. ad Brut. 13. Sororis meæ liberos oblivisearis esse Lepidi filios, meque his in patris locum successisse existimes. Idem 3. Offic. 76. Quid ergo? hic non noceat, qui quodam quasi veneno perficiat ut veros heredes moveat, in eorum locum ipse succedat?
In vicem alterius succedere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Succedere in orbem prælio, In vicem prælium inire. Liv. 6. 4. extr.
Succedere in pugnam. Liv. 9. 27. Commota pedestri acie Samnitium, eques in pugnam succedit.
Succedere in paternas opes. Liv. 21. 3.
Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 6. Verr. 81. Succedam ego vicarius tuo muneri, suscipiam partes, quas alienas esse arbitrabar.
Alicui succedere, Vices ejus suscipere. Cic. de Clar. Orat. 87.
Proxime alicui succedere. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Nihil semper floret, ætas succedit ætati. Cic. 11. Philip. 39.
Melius succedit quotidie tempus. Cæs. 3. Bell. Civil. 49. extr.
Honori alicujus succedere. Ovid. 2. Met. 590.
Orationi alicui succedere. Cic. pro Corn. Balb. 4.
Magnis succedere, & Æquales habere magnos. Cic. in Orat. 105.
Succedere, [προχωρεῖν] Prospere cedere, & evenire. Ter. And. 4. 1. 46.
Hac non successit, alia aggrediemur via. Liv. 8. 25. Si successisset inceptum.
Si proinde, ut ipse mereor, mihi successerit. Cic. 10. Fam. 4. extr.
Si quando minus succedet, magnum tamen periculum non adibit. Cic. in Orat. 98.
Succedit ex sententia. Cic. ad Brut. 9. Nos te, tuumque exercitum exspectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore.
Si ex sententia successerit, bene erit opera posita. Cic. 2. Q. frat. 13.
Succedere, Prospere cedere, &c. cum Dativo rei. Liv. 21. 7. Ita haudquaquam prospere, postquam ad effectum operis ventum est, cœptis succedebat.
Successit, pro Accidit. Plin. lib. 28. cap. 8. Quod si successerit alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere.
Successum est, Impersonaliter. Cic. 13. Fam. 30. Qui cum forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei successum esset, Pompejus in eam provinciam cum exercitu venit. Plura supra V.
SUCCESSUS, a, um. Partic. [εὐκαιρηθείς] Quod prospere cessit. Cic. 16. Fam. 21. Nam cum omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua.
SUCCESSURUS, a, um. Partic. Ovid. 2. Met. 788.
Murmura parva dedit; successurumque Minervæ Indoluit.
SUCCESSUS, ûs. m. [ὑποχώρησις, Gl. L. G. διαδοχή, G. L.] Eventus tam bonus quam malus: sæpius tamen bonus. Virg. 2. Æn. 386.
Atque hic successu exsultans animisque Chorœbus. Liv. 2. 50. pr. Inde consilium ex re natum, insidiis ferocem hostem captandi, gaudere etiam multo successu Fabiis audaciam crescere.
Successus & Eventus. Plin. lib. 27. cap. 8.
Acrior ipso successu. Virg. 5. Æn. 210.
Lætior successu. Ovid. 8. Met. 384.
Prosperi successus. Liv. 1. in præfat.
Augere successus novis successibus. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 2.
Carere successu. Ovid. 1. Epist. 18.
Urgere successus suos, Non pati prosperos successus languescere, Faventem fortunam prosequi. Lucan. lib. 1. 148.
SUCCESSOR, ōris. m. [διάδοχος, Gl. L. G. & G. L.] Qui succedit. Martial. lib. 9. 48.
Sic quasi Pythagoræ loqueris successor & hæres. Cic. 1. Q. frat. 2.
Successorem habes perblandum. Ovid. 4. Trist. 10. 53.
Successor honoris. Idem 4. de Pont. 9. 58.
Successor tanti frater honoris erit.
Successorem mittere vel dare alicui, est quod nunc *Officium auferre* vulgo dicimus. Lamprid. de Alexand. cap. 12. pr. Si unquam alicui præsentium successorem dedit, semper illud addidit, Gratias tibi agit Respu. Capitolinus in Antonino Pio cap. 8. Successorem viventi bono judici nulli dedit, nisi Orphito Præfecto urbis. Bud. [Conf. Casaub. not. ad Spart. Hadr. cap. 9. & 24.
Quum successor aliquid immutat de institutis priorum. Cic. pro Flacc. 33.
Præfinit enim successori diem. Cic. de Provinc. Conf. 37.
SUCCESSIO, ōnis. f. [διαδοχή, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 14. Feruntque MMM non amplius esse familiarum, quæ jus per successiones id sibi vindicent.
Successio in locum. Cic. ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur, in Antonii locum successio?
Successio voluptatis. Cic. 1. de Fin. 37. Ut enim, cum cibo potione que fames sitisque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consecutionem adfert voluptatis: sic in omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis.
Successio provinciarum. Cic. 8. Fam. 1. Præterea Marcellus, quod adhuc nihil retulit de successione Provinciarum Galliarum.
SUCCEDĀNEUS, a, um. Adj. [διαδεκτικός] Suppositus, vicarius, vel Qui alteri succedit. A Succedendo, non a Succidendo (quod vult Gell. 4. 6.) uti docet Scaliger ad Festum. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum?
Succedaneum alicui dare. Justin. 38. 6.
Hostiæ succedaneæ dicebantur, Quæ, cum primis hostiis litatum non erat, aliæ tuendi piaculi gratia subdebantur & succedebant, ob id Succedaneæ a succedendo nominatæ. Sic Beroaldus ad Apul. lib. 8. Milesf. p. 213. Elmenh. Sed postquam, non cervum pro virgine, sed asinum pro homine succedaneum, videre.
Succedaneum alieni periculi esse. Ulpian. D. de administratione tutorum. l. Si plures. h. e. Sustinere incommodum alieni periculi, vel alterius culpam sustinere.
SUCCESSĪVUS, a, um. Adj. Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Mirabile institutum Dei est, quod ad conservationem generum singulorum, duos sexus, maris ac feminæ, machinatus est, quibus inter se per voluptatis illecebras copulatis, successiva soboles pararetur, ne omne genus viventium conditio mortalitatis exstingueret.
SUCCESSŌRIUS, a, um. Adj. Paul. in l. 1. D. de jur. & fact. ignor. Ignoret autem sibi ex successorio capite bonorum possessionem competere. Successorio jure. Amm. Marcell. lib. 14. pag. 312. de Nicatore Seleuco, Quum post Alexandri Macedonis obitum successorio jure teneret regna Persidis. H. St. Exstant cap. 8. Valef. Desiderabatur omnino hæc vox in ed. Lugd.
SUCCELO, vel SUBCELO, [ἐπικρύπτω, Gl. G. L.] āre.
SUCCENDO, di, sum, [ὑφάπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑποκαίω, G. L.] ĕre. Incendere. Liv. 28. 23. pr. Quum turbam feminarum puerorumque imbellem inermemque cives sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleraque injicerent corpora, &c.
Crines succendit flamma. Lucan. lib. 6. 179.
Classica succendunt furorem cantu. Lucan. lib. 6. 166.
SUCCENSUS, a, um. Partic. [ὑποκαυθείς, ὑπόπυρος] ut Cic. in Pison. 42. Etiamsi in Phalaridis tauro inclusus, succensis ignibus, torreatur.
Amore alicujus succensus. Ovid. 15. Epist. 167.
Ira succensus. Sil. lib. 1. 169.
Mero multo ad bella succensi Lapithæ. Senec. Herc. fur. 9.
Ira succensa rabie. Claud. 4. Conf. Hon. 242.
Mentes succensas agit libido. Senec. Hippol. 4.
SUCCENSEO, ui, [χαλεπαίνομαι, αἰτιῶμαι, μνησικακῶ, Gl. L. G.] ēre. In re gravi & justa irasci, ut ait Donatus. Idem alio loco, Succensere, inquit, is dicitur, qui quum amare debeat, læsus irascitur. Plaut. Asin. 1. 1. 35.
Aut cur postremo filio succenseam,
Patres ut faciunt ceteri? Ovid. 17. Epist. 34.
Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti?
Succensere quid alicui. Plaut Capt. 3. 5. 22.
An obsecro, hercle, te, id nunc succenses mihi? i. e. An propter id, ut interpretatur Donat. Ter. And 2. 3. 2.
Si id succenseat nunc, quia non det tibi uxorem
Chremes. Ibid. 4. 1. 30.
Succenseo quod. Cic 2. Att. 1. Mihi, quod defendissem, leviter succensuit.
Non enim jam metuo ne tu illi succenseas: illud vereor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere. Cic. pro Dejot. 35.
Dii hominibus irasci & succensere consuerunt. Cic. pro Rosc. Com. 46.
In Gloss. scribitur & Suscenseo.
SUCCENTIVUS, V. SUCCINO.
SUCCENTŪRIO, [ὑποκαταχωρῶ] āre. proprie significat, Explendæ centuriæ gratia numerum supplere, auctore Fest. A re militari translatio facta, ut ait Donat.
Succenturia, centum require. Plaut. Fragm.
Translate apud Gell. 15. 8. Alia esca melior, atque cautior, succenturietur.
SUCCENTURIO, ōnis. V. SUBCENTURIO.
SUCCENTURIĀTUS, a, um. Adj. [ὑποκαταχωρηθείς] unde, Succenturiati milites dicuntur, non primæ, sed secundæ centuriæ; ubi ad insidiandum maxime collocabantur: ex quo In succenturiis, quasi In insidiis, quempiam positum appellamus. Ter. Phorm. 1. 4. 52.
Nunc prior adito tu: ego in insidiis hic ero
Succenturiatus. In quem locum sic scribit Donatus; Succenturiati dicuntur, Qui explendæ centuriæ gratia subjiciunt se ad supplementum ordinum.
SUCCERDA, æ. f. [χοίρου κόπρος, Gl. L. G.] Stercus suillum. Titinn. Quid habes, nisi unam arcam sine clave, eo condis succerdas? Fest. Fortasse scribendum Suscerda, ut Muscerda.
SUCCERNO, crēvi, crētum, [ὑποκρίνω, ἀποκρίνω] ĕre. Separare, secernere. Plin. lib. 8. cap. 11. Farinario cribro succernunt. Plaut. Pœn. 3. 1. 10.
Nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.
Succernere de. Cato R. R cap. 37. Partem de nucleis succernito, & in lacum conjicito. [An Secernito?
SUCCERNICULUM, i. n. Farinarium cribrum, quod fit e setis equorum, ut Excussorium & Pollinarium e lino.
SUCCESSOR, SUCCESSIO. V. SUCCEDO.
SUCCĪDO, di, sum, [ὑποτέμνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Sub & Cædo. Plin. lib. 16. cap. 12. Postea tota arbor succiditur, & medulla ejus uritur. Ovid. 4. Fast. 231.
Naiada vulneribus succidit in arbore factis.
Trunco succisa fagus. Senec. Herc OEth. 13.
Nemus succisum. Lucan. lib. 4. 138.
Segetes succidere. Virg. 1. Georg. 297. Cæs. 4. Bell. Gall. 19. Omnibus eorum agris vastatis, frumentis succisis, &c.
Seges succiditur ense. Sil. lib. 15. 536.
SUCCĪDIA, æ. f. [πτέρνα] Tergum, sive massa carnis porcinæ salita, & in necessarium usum servata: quæ quoties opus est, succiditur. Nonius 2. 782. Succidiam pro Lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petasonem, & lardum. Varr. lib. 4. de L. L. 22. Non a succidendo, sed a suibus cædendis, sive edendis, nam id pecus primum occidere

occidere cœperunt domini, & ut id servarent, salire. Idem de R. R. lib. 2. cap. 4. Ignavum & sumptuosum esse, qui succidiam in carnario suspenderit potius ab laniario, quam ex domestico fundo? Ibid. E queis succidias Galli optimas & maximas facere consueverunt. Rectius itaque Succidiam a succo dici putaveris. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido, a Cædo, producitur. [Nisi aliud Gellii locus suaderet. Succidia, per translationem. Cic. de Senect. 57. Jam hortum ipsi agricolæ succidiam alteram appellant. i. e. ut ait Non. 2. 782. Successionem necessariam. Quem Ciceronis locum facit illustriorem Plin. lib. 19. cap. 14. Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primum agricolæ æstimabantur prisci, & sic statim faciebant judicium, nequam esse in domo matremfamilias (etenim hæc cura feminæ dicebatur) ubi indiligens esset hortus. Quippe e carnario aut macello vivendum esse. Indiligens hortus, i. e. Indiligenter cultus.

Succidias humanas facere. i.e. Homines concidere. Cato apud Gell. 13. 24.

SUCCĪDUS, a, um. Adj. Succulentus, & bene habens. Plaut. Mil. 3. 1. 193.
Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? PA. Siccam, succidam.
i. e. Volo quæ nondum lavet, sed sicca sit, quæ tamen sit succulenta, & bene habita. Hoc autem eo est lepidius, quod allusum est ad lanam, quæ illota succida est: lauta, jam non succida. Turneb. Adverſ. 7. 6. V. SICCUS.

Succīda lana, a succidendo, ut quidam volunt: quod talis sit, qualis succisa est, hoc est, plena sordibus. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 11. a sudore derivat: dicit enim, Tonsuræ tempus inter æquinoctium vernum & solstitium, quum sudare incœperunt oves, a quo sudore recens lana tonsa, succida est appellata. Rectius itaque succidam a succo dici putaveris. Est enim sudor, velut succus lanæ recens tonsæ. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido producitur. Juven. 5. Sat. 25.
Qualis cœna tamen? vinum quod succida nolit
Lana pati. [i. e. Aceto deterius, ex quo lanam succidam sæpe medici expressam vulneribus imponebant. V. q. f.

Succida lana involutum. Celſ. lib. 4. cap. 4. de tussi, Imponendaque extrinsecus, supra id quod dolet, lana succida ex aceto est.

SUCCĪSĪVUS, a, um. Adj. [παρεργος] unde Tempus succisivum, dicitur Quod subtrahitur & succiditur a rebus necessariis & urgentibus, ut ad aliquem usum accommodemus. [Sed V. Subsecivus, in SUBSECO.

SUCCĪDO, cĭdi, cāsum, [ὑποπίπτω] ĕre. quasi Subtus cadere. Curt. 9. 5. 7. Jam continuo labore gravia genua succiderant. Plaut. Curc. 2. 3. 30.
— tenebræ oboriuntur, genua inedia succidunt.

Artus succidere. Lucret. lib. 3. 157.

Succidere etiam dicuntur, qui cadunt in genua. Senec. de Provid. Etiamsi succiderit, de genu pugnat.

SUCCĀSUS, ûs. m. Varro apud Non. 6. 21. Ventus succasu vehementius sufflare. Ita Merc. al. Suo casu. Lipſ. Sub occasu.

SUCCĪDUUS, a, um. Adj. [ὑποπίπτων] Quod est pronum ad casum, sive ferme cadens. Ovid. 13. Epist. 24.
Succiduo dicor procubuisse genu.

Gressus succidui titubant. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 153.

Poplite succiduo genua intremuere. Ovid. 10. Met. 458.

SUCCIDUS, V. supra & SUCCUS.

SUCCINGO, xi, ctum, [ὑποζωννύω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus cingere, ut solemus, quo expeditiores simus ad aliquod opus faciendum. Ovid. 13. Met. 733.
Illa feris atram canibus succingitur alvum,
Virginis ora gerens. De Scylla.

Succingere se canibus, armis, &c. pro Circumdare & sæpire copiis & potentia, ut ait Budæus. Cic. 7. Verr. 145. Hoc etiam iste infestior, quod multo se pluribus & majoribus canibus succinxerat. Liv 21. 10. pr. Si ex bellis bella serendo, succinctus armis legionibusque vivat.

Terrore se frustra succinxerit. Plin. Paneg. 49.

Vestem ritu succincta Dianæ. Ovid. 10. Met. 546.

Ministri succincti. Ovid. 4. Fast. 413.

SUCCINCTUS, a, um. Partic. [ὑπεζωσμένος, Gl. G. L.] Hor. 2. Serm. 6. 107. — veluti succinctus cursitat hospes.

Succinctus cultro, Qui cultrum succinctum habet. Liv. 7. 5. pr.

Ferro. Liv. 40. 7.

Gladio succinctus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 66.

Pugione. Cic. 13. Philip. 33. Ser. Galbam, eodem pugione succinctum, in castris videtis.

Pinus succincta comas. Ovid. 10. Met. 103.

Urbs succincta portubus, Circumsæpta, ac munita. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Deleta Carthago est, quod cum hominum copiis, tum ipsa natura ac loco succincta portubus, armata muris, &c.

Nervis corpus succinctum. Plin. lib. 20. cap. 17.

Pectora succincta curis. Stat. 5. Silv. 1. 77.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 10. Easdem arbores alio nomine esse per oram Italiæ, quos tibulos vocant, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque & enodes. h. e. Compactiores & densiores.

Succinctus, Agilis & paratus. Quintil. lib. 2. cap. 2. At nunc proni atque succincti, ad omnem clausulam, non exsurgunt modo, sed etiam excurrunt.

SUCCINCTUM, i. n. [ὑπόζωμα, Gl. L. G. & G. L.] conf. CINGTUM.

SUCCINGŬLUM, i. n. [ὑποζωστήρ] Balteum inquit Festus. Plaut. Men. 1. 3. 17.
— nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo quidem animo, ab Hippolyta succingulum
Hercules haud æque magno unquam abstulit periculo.

SUCCINCTE, Adv. Ammian. 28. 1. Nec pigebit docere succincte. Sidon. 1. Epist. 9. Faber super his aliqua succinctius. Ammian. 15. 20. Succinctius edocebo.

SUCCINCTŌRIUM, i. n. [περίζωμα] Augustin. contra Manich. 2. 15. Fecerunt de foliis fici sibi succinctoria. Ex Genes. 3. 8.

SUCCINCTULUS, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Miſeſ. p. 117. Elm. Fasciola prænitente altiusfcule sub ipsas papillas succinctula.

Resecta sunt hic quædam, quæ adscripserat H. St. Arbitror alterutrum ex superioribus vocabulum fuisse, residua enim ejus verba sunt, Apud Egnatium, quod fortasse alicubi legerat.

SUCCĬNO, [ὑπᾴδω] ĕre. ex Sub & Cano compositum, quasi Canendo subsequi, & invicem respondere: ut solent mendici. Hor. 1. Epist. 17. 48.
— clamat, Victum date, succinit alter,
Et mihi dividuo findetur munere quadra.

SUCCENTUS, ûs. m. Mart. Capel. 1. 6. Succentibus convenire.

SUCCENTOR, ōris. m. Ammian. 19. 28. Paulo succentore fabularum crudelium. i. e. Incentore.

SUCCENTĪVUS, a, um. Adj. unde, Tibia succentiva, apud Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. V. Incentivus, in INCINO.

SUCCĬNUM, i. n. [ἤλεκτρον] Græci Electrum, Germani gentilitio nomine *glessum* appellant. Tacit. Germ. 45. Autumno quibusdam pinei generis arboribus exsudatur, & ut gummi ex cerasis, copia humoris erumpit, & rigore aut tepore autumnali densatur. Intumescente æstu raptum ex insulis Septentrionalis Oceani exspuitur in litus, ibique vadis inter cetera maris eructamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3. Succinum nostræ officinæ (inquit Ruellius) ruraque, & vulgus medicorum *ambram* vocant *citrinam*: Mauritani *karabe*. Gestant nostræ mulieres decoris causa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis, quibus suas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 3. Arboris succum esse prisci nostri credidere, ob id succinum appellantes. V. ibidem plura.

Pinguia succina. Juven. 6. Sat. 572.

Grandia, Satyra nona,
En, cui tu viridem umbellam, cui succina mittas Grandia.
H. St. Versus est 50.

SUCCĬNUS, a, um. Adj. [ἠλεκτρινός] ut, Succina gutta. Martial. 6. 15.
Dum Phaethontea formica vagatur in umbra,
Implicuit tenuem succina gutta feram. Pro Succinea.

SUCCINEUS, a, um. aliud Adj. Plin. lib. 22. cap. 23. Succineis novaculis, aut argenteo apparatu comitante.

SUCCISIVUS, V. in Subseco SUBSECIVUS.

SUCCLĀMO, [ἐπιφωνέω] āre. Idem quod Acclamare. Liv. 3. 50. Hæc Virginio vociferanti succlamabat multitudo, nec illius dolori, nec suæ libertati se defuturos.

Succlamare ad. Liv. 10. 25. Ain' tandem, inquit, num castra vallata non habetis? ad hoc quum succlamatum esset: duplici quidem vallo, & fossa, & tamen in ingenti metu esse.

Succlamatum est, & frequenter, a militibus. Cic. 11. Fam. 13.

Succlamari dicitur aliquis de quo sermones palam ac publice habentur. Quintil. Decl. 18. In illa virgine publica succlamat invidia. Item Decl. 19. Omnium maledictis succlamatus, omnium denotatione damnatus est.

SUCCLAMĀTIO, ōnis. f. [ἐπιφώνημα, ἐπίλογος, Gl. L. G.] Liv. 40. 36. Si ex eo, quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem imperatorem significent, quid sentiant, &c. Idem 28. 26.

SUCCOLLO, [ἀνατίθημι] āre. Collum supponere, sustollere, sublevare cervicibus subjectis, quod proprie est eorum, qui aliquem in lectica gestant. Sueton. in Othon. cap. 6. Donec, omissa mora, succollatus, & a præsente comitatu Imperator consalutatus, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Sunt in ejus exemplaribus nobiles palustri accessu villæ, succollantium specie mulieres labentes, trepidæque feruntur. Sed V. Hard.

Apes regem suum sequuntur quocunque it, & fessum sublevant, & si nequit volare, succollant. Varr. de R. R. 3. 16.

SUCCONDĪTOR, ōris. m. Succonditores in factionibus circi ludisque circensibus illi erant, Qui sub currum & jugum sese condebant, si forte male juncti essent equi, aut loris se impedirent. Horum mentio est in epigrammate isto veteri, M. VISPANIO FVLLONI TINCTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. M. VISPANIO QVARTINO SVCCONDITORI. M. VISPANIO EROTI AVRIGATORI, &c. Hæc Turnebus. V. Gruter. p. 340. n. 3. [Gloſſ. Lat. Græc. Conditor, ἀλείπτης ἵππων. Unde liquet de Subconditore.

SUCCOSUS, V. SUCCUS.

SUCCRESCO, crēvi, crētum, [ὑποφύομαι] ĕre. Inferius, vel paulatim crescere. Plaut. Trin. 1. 1. 8.
Sed dum illi ægrotant, interim mores mali,
Quasi herba irrigua, succreverunt uberrime. Columel. lib. 4. cap. 14. Frequenter solum exercendum est, dum id incremento suo vites inumbrent, nec patiantur herbam succrescere. Ovid. 9. Met. 352. Tibull. 1. 7. (al. 8.) 55. At tibi succrescat proles, quæ facta parentis, &c.

Succrescere ætati alicujus. Cic. 3. de Orat. 228. Non enim ille mediocris Orator vestræ quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri & studio flagranti.

Succrescere gloriæ seniorum. Liv. 10. 13.

SUCCROTILLA, V. SUCROTILLA.

SUCCUBAR, Colonia Tingitaniæ apud Mauros. Plin. lib. 5. cap. 2.

SUCCŬBI, [ἐφιάλται] Dæmones dicuntur, qui sub humana specie, corporibus assumptis, se viris subjiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineunt.

SUCCŬBA, æ. f. [παλλακή] dibitur Quæ se alieno marito subjicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ovid. 6. Epist. 153.
— lecti quoque succuba nostri
Mæreat, & leges sentiat ipsa suas. conf. SUBNUBA.

SUCCULA, V. SUCULA in SUS.

SUCCUMBO, cŭbui, cŭbĭtum, [ὑποπίπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑποκατακλίνω, ὑποκατακλίνομαι, G. L.] ĕre. Subjici, subtus cadere. ut, Succumbere oneri. Liv. 6. 32. Cui succumbere oneri coacta plebes.

Genu flexo succumbere. Ovid. 4. Trist. 2. 2.

Succumbere, ad animum relatum, pro Frangi, & ita debili animo esse, ut ferre fortiter quidpiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. 95. Turpe esse viro debilitari, dolere, frangi, succumbere.

Succubuissem enim potius ipse. Cic. pro Domo 16.

Succumbentibus succumbere. Cic. ad Brut. 16.

Subvenire vult succumbenti jam, oppresso Sullanis oneribus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.

Animo succumbere. Cic. 2. Tusc. 56.

Culpæ succumbere, In culpam labi. Virg. 4. Æn. 19.

Doloribus succumbere. Cic. 1. de Fin. 49. Ut enim mortis metu omnis quietæ vitæ status perturbatur: & ut succumbere doloribus, eosque humili animo imbecilloque ferre miserum est, &c.

Fatis succumbere. Lucan. lib. 8. 70.

Fortunæ succumbere. Cic. 9. Fam. 11. Non quo ita sim fractus, ut aut hominem me esse oblitus sim, aut fortunæ succumbendum putem.

Fortunæ cedere & succumbere. Cic. 3. Tusc. 36.

Labori succumbere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 86.

Oneri. libro 22. p. 3. a fine, ubi legitur, Itaque succumbam oneri, neque

neque aggrediar narrare, quæ ediſſertando minora vero fecero. Sicut & lib. 38. ubi de Scipione, quem memorabilem virum fuiſſe ſcribit, Ut duobus Petilliis ſuccumberet. H. St. Locus prior Livii eſt cap. 54. Cujus loci ſententia eſt, Itaque, ne ſuccumbam oneri, non aggrediar &c. Alter locus cap. 53. pr. Ubi tamen non dicit Oneri; ſed Petilliis, i e. Accuſatoribus leviſſimis objectus.

Precibus alicujus ſuccumbere. Ovid. 3. Epiſt. 91.

Senectuti ſuccumbere. Cic. de Senect. 37. Quatuor robuſtos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat, & ſenex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languefcens ſuccumbebat ſenectuti.

Turbæ virtutem ſuccumbere vidit. Ovid. 5. Met. 177.

Oculi ſuccumbunt. Ovid. 1. Met. 714.

Lumina neſcia ſuccumbere ſomno. Ovid. 12. Epiſt. 49.

Succumbere viro dicitur mulier in ſenſu obſcæno. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Necnon etiam hoc, quas virgines ibi appellant, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut ſuccumberent quibus vellent, & incomitatis ut vagari liceret, & filios habere.

Feſtus, Pellices nunc quidem appellantur alienis ſuccumbentes. H. St.

Succurro, curri, curſum, [βοηθέω, Gl. L. G. ὑποτρέχω, G. L.] ĕre. Auxilium cito præſtare. Ter. Adel. 5. 3. 6.

Succurrere & Subire. Cic. pro Roſc. Amer. 31. Quoniam quidem ſemel ſuſcepi, licet, Hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, ſuccurram atque ſubibo.

Succurrere laborantibus. Cæſ. 2. Bell. Civil. 6. Cic. 1. de Orat. 169.

Lapſis ſuccurrere. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.

Miſeris ſuccurrere. Virg. 1. Æn. 634.

Non ignara mali miſeris ſuccurrere diſco.

Succurrebant hæc ſubſidia tantis his malis. Cæſ. 3. Bell. Civil. 70. pr.

Dolori noſtro ſuccurre. Propert. lib. 2. 17. 13.

Exſpectationi aliquorum quam celerrime ſuccurrere. Cic. 2. de Orat. 313. Al. Occurrere.

Infamiæ communi ſuccurrere. Cic. 2. in Verr. 2. Huic ego cauſæ, Judices, cum ſumma voluntate, & exſpectatione Pop. Rom. actor acceſſi, non ut augerem invidiam ordinis, ſed ut infamiæ communi ſuccurrerem.

Labori alicujus ſuccurrere. Virg. 9. Æn. 404.

Pudicitiæ & vitæ alicujus ſuccurrere. Cic. 3. Verr. 67. Hæc ubi filio nuntiata ſunt, ſtatim exanimatus ad ædes contendit, ut & vitæ patris, & pudicitiæ ſororis ſuccurreret.

Rebus ſuccurrite læſis. Ovid. 1. Triſt. 5. 35. Al. Lapſis.

Saluti ſuccurrere, fortuniſque communibus. Cic. pro Rabir. 3.

Urbi incenſæ ſuccurritis. Virg. 2. Æn. 352.

Via celeriore ſuccurrere, Mederi. Celſ. lib. 3. cap. 21.

Succurrere, [ἀπαντᾶν] In mentem venire. Cic. Neque enim mihi ſuccurrebant verba, quæ ante diſceſſum a Dolabella audieramus. Cic. 16. Fam. 21. Deinde illud etiam mihi ſuccurrebat, grave eſſe me de judicio patris judicare. Virg. 2. Æn. 317.

—pulchrumque mori ſuccurrit in armis.

Ut quidque ſuccurrit, libet ſcribere. Cic. 14. Att. 1.

Mirari ſuccurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

Succurſum, Imperſonale. Plin. lib. 23. cap. 1. Intellectum ibi remedium eſt, potuque ſuccurſum. Liv. 3. 58. Cujus adverſæ fortunæ velit ſuccurſum.

Succursio, ōnis. f. [ὑποδρομή, Gl. G. L.]

Succus, i. m. [χυλὸς, Gl. L. G.] eſt Humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virg. 3. Ecl. 6.

Et ſuccus pecori, & lac ſubducitur agnis. Succus, proprie quaſi Sugus, a verbo Sugo: quem ſibi ex alimentis membra ſumunt, ut ſe repleant. Hæc Donat. in illum Ter. Eun. 2. 3. 36.

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum.

Vitales ſucci. Lactant. de Opific. Dei cap. 2. Deus viſceribus venas admiſcuit, quaſi rivos, per corpus omne diviſos, per quos diſcurrens humor & ſanguis, univerſa membra ſuccis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Providentiſſimus artifex in hominis medio receptaculum cibis fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales ſuccos membris omnibus diſpertiret.

Etſi enim non plurimi ſanguinis eſt, habeat tamen ſuccum aliquem oportet. Cic. in Orat. 76.

Succus & ſanguis civitatis; per translationem. Cic. 4. Att. 16. Amiſimus, mi Pomponi, non omnem modo ſuccum ac ſanguinem, ſed etiam colorem & ſpeciem priſtinam civitatis.

Ingenii ſuccus. Quintil. in proœm. lib. 1. p. 11. Burm. Nam plerumque nudæ illæ artes, nimiæ ſubtilitatis affectatione, frangunt atque concidunt quicquid eſt in oratione generoſius, & omnem ſuccum ingenii bibunt.

Succus orationis. Donat. in illud Ter. Phorm. 2. 1. 40.

Si eſt, patrue, culpam ut Antipho in ſe admiſerit, &c. Bono, inquit, ornatu addidit In ſe: quum & ſine hoc plenum videri poſſit. Et hic eſt, quem Cicero Succum orationis appellat. Cic. in Brut. 36. Succus ille, & ſanguis incorruptus uſque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis ineſſet, non fucatus, nitor. Succus, figura orationis plena: ſic enim dicitur lib. 3. de Orat. 199. cui Tenuis opponitur, quæ Arida vocatur lib. 4. ad Heren. 16. Cic. 3. de Orat. 199. Sed ſi habitum etiam orationis, & quaſi colorem aliquem requiritis, eſt plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non ſine nervis ac viribus: & ea, quæ, particeps utriusque generis, quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris inſidere quidam venuſtatis, non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus, debet color. Quemadmodum tria ſunt orationis genera, ſublime, humile, mediocre: ſic Tullius tres facit orationis formas, ſeu figuras. Plenam dicit illam ſublimem & gravem: quia ſucculenta eſt ac copioſa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen eſſe teretem, & quaſi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, ut corpus aqua inter cutem fuſa laborans: ſed non eſt teres, & in ſe viresque ſuas collecta. Sæpe autem accidit, ut ii, qui ſe in ſublime attollere conantur, exeant in genus illud ampullofum, turgidum, fuco vitioſo gravidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, a gracilitate corporis. Illam non vult carere nervis ac viribus, & ſimilem eſſe quorundam, qui quum tenues & graciles, ut Lyſias, videri volunt, adeo exſangue & imbecillum corpus orationis intexunt, ut nullis nervis, nullis præditum ſit viribus. Hoc enim vitium eſt imo genere abundantibus. Oratio mediocris eſt particeps utriusque generis, & imi, & altiſſimi: aut potius (ut ait in Oratore 21.) neutrius, ſed ſui propriique generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, ut paulo ante, habitus & colores) inſidere quidam venuſtatis, non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus debet color. Sine colore pulchro fœdæ ſunt, atque deformes. Si fuco illinuntur & adulterino colore, ceu ambitioſæ feminæ, facillime deprehenſæ, movent in ſe cachinnos atque contemptus. Quis eſt igitur iſte color, quem expetere debemus? Pulchritudo ſic auribus jucunda, ut bonus color oculis: quæ a ſanitate & bonitate ſententiarum verborumque perficitur. Auctor Rhetor. ad Heren. lib. 4. 11. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnis oratio non vitioſa conſumitur. Unam gravem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibid. 16. Qui non poſſunt in illa facetiſſima verborum attenuatione commode verſari, veniunt ad aridum & exſangue genus orationis, quod non alienum eſt exile nominari. Ubi Facetiſſima interpretare, Eleganti & exculta. Sed ad Succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. 93. Conſecuti ſunt hos Critias, Theramenes, Lyſias. Multa Lyſiæ ſcripta ſunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audivimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis ſuccum, ſed erant paulo uberiore filo. Succum, id eſt multarum ſententiarum copiam. Uberiore filo, hoc eſt abundantiore genere dicendi. Translatio eſt a corporis humani ſucco potiſſimum ſumpta, quo abundant bene valentes. Unde Ter. Eun. 2. 3. 36. dixit,

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum. Cic. quoque illos oratores, qui hujuſmodi ſuccum haberent, ſanos, bonam valetudinem, ſanitatem, & integritatem ſecutos, ſæpe dicere non dubitavit: ut in Brut. 51. Nam ut ſemel e Piræeo eloquentia evecta eſt, omnes peragravit inſulas, atque ita peregrinata tota Aſia eſt, ut ſe externis oblineret moribus, omnemque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem perderet, ac loqui pæne dediſceret. Ibid. 243. Inſulſitatem enim & inſolentiam, tanquam inſaniam quandam orationis, odit: ſanitatem autem & integritatem, quaſi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de Opt. gen. Orat. 8. Qui quum careant omni vitio, non ſunt contenti quaſi bona valetudine, ſed vires, lacertos, ſanguinem quærunt, quandam etiam ſuavitatem coloris. Eos imitemur, ſi poſſumus: ſin minus, illos potius, qui incorrupta ſanitate ſunt, quod eſt proprium Atticorum, quam eos, quorum vitioſa abundantia eſt, quales Aſia multos tulit. Rurſus in Brut. 64. de Lyſia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude felicior: habet enim certos ſui ſtudioſos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates conſectentur: quos, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat. Quanquam in Lyſia ſunt ſæpe etiam lacerti, ſic ut eo fieri nihil poſſit valentius: verum eſt certe genere toto ſtrigoſior, ſed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa ejus ſubtilitate admodum gaudeant. Paulo poſt 68. Attico genere dicendi ſe gaudere dicunt. Sapienter id quidem: atque utinam imitarentur, nec oſſa ſolum, ſed etiam ſanguinem. Lacertos vocat Cic. Fortem orationem & robuſtam, quæ vires, lacertos, & nervos habeat. Strigoſior, i. e. Tenuior, gracilior, ſubtilior, & ipſe quaſi interpretatur, Hac ſubtilitate. Translatio eſt ab equis potiſſimum, qui ſtrigoſi dicuntur, quum morbus eos ita ſtringit, ut (quod ait Virg. 3. Ecl. 102.) vix oſſibus hæreant. Oſſa, Tenuitatem, ſubtilitatem, & exilitatem, & eſt translatio ab animantibus macris, & quæ vix oſſibus hæreant. Hinc Plaut. in Capt. 1. 2. 32. dixit,

Oſſa, atque pellis ſum, miſera macritudine. Al. Miſer a. Sanguinem, Orationem fortem & robuſtam, vires, lacertos, & nervos habentem. Ornatur oratio genere primum, & quaſi colore quodam, & ſucco ſuo. Cic. 3. de Orat. 94.

Arboris ſuccus. Plin. lib. 14. cap. 20.

Herbæ ſuccus. Ovid. 13. Met. 941.

Hordei ſucco elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8. cap. 7.

Lactis ſuccus. Plin. lib. 8. cap. 14.

Acer ſuccus. V. ACER.

Acerbi ſucci. Ovid. de Medic. faciei, 5.

Albicans ſuccus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Amarus ſuccus. Ovid. 20. Epiſt. 184.

Atri ſucci. Ovid. 7. Met. 265. al. Acres.

Barbarus ſuccus. V. BARBARUS.

Blandior ſuccus. V. BLANDUS.

Commodatus ſtomacho ſuccus. V. COMMODO.

Crudi ſucci pericula, Cruditatis, indigeſtionis. Juven. 11. Sat. 76.

Dulces ſucci, Mella. Ovid. 3. Faſt. 735.

Dulcis mellituſque ſuccus. V. MEL.

Fuſcus ſuccus. Ovid. de Nuce 155.

Horrendis infamia pabula ſuccis. Ovid. 14. Met. 43.

Humifer ſuccus. Cic. 1. de Divin. 15.

Mollipedeſque boves, ſpectantes lumina cæli,
Naribus humiferum duxere ex aëre ſuccum.

Ignavus ſuccus. V. IGNAVUS.

Infector ſuccus. V. INFICIO.

Languidus ſuccus & evanidus. V. LANGUOR.

Mites ſucci. Ovid. 14. Met. 690.

Tabeſcens ſuccus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Triſtes ſucci mali Medici. Virg. 2. Georg. 126.

Abit ſuccus corporis in aëra. Ovid. 3. Met. 398.

Adempti ſucci. V. ADIMO.

Augeſcit uva & ſucco terræ, & calore ſolis. Cic. 2. de Senect. 53.

Excipitur ſuccus, inciſo caule, meſſibus. Plin. 12. 26.

Expreſſus nuci ſuccus. Plin. lib. 11. cap. 28. ad fin.

Evomunt ſuccum cum vita. Plin. 9. 36.

Spargit ſuccos veneni. Ovid. 14. Met. 403.

Tumeſcit herba ſucco nocituro. Senec. Herc. fur. v. 935.

Succus Cyrenaicus, Medicus, Syriacus. V. LASER.

Succo, ōnis. m. Succi coactor. Cicero eos interpretatus eſt Succones, Qui pecuniam cogunt, 7. Att. 13. Oppios de Velia ſuccones dicis. Sed varia lectio eſt.

Succōsus, a, um. Adj. [ὀπώδης] Plenum ſucco. Columel. lib. 2. cap. 17. Meliuſque habetur fœnum, quod natura ſuccoſo gignitur cælo, quam quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25. Aridior, minuſque ſuccoſus. [i. e. Succulentus.

Terra ſuccoſa. V. TERRA.

Succosior & firmior liber arboris. Columel. lib. 4. cap. 29.

SUCCOSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151. Quanquam sit reflata succositas.

SUCCĬDUS, a, um. Adj. [πολύχυλος] Idem, quod Succosus. Plaut. Mil. 3. 1. 52.
Minime sputator, screator sum, itidem minime succidus. Al. Muccidus. Ibid. 192.
Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? P. siccam succidam. [Multum se torquent interpretes in hoc loco; Siccæ epitheton plane ἄκυρον. Non dubito, quin Succo succidam scripserit Plautus. Pro eo Ter. Succi plenam dixit.
Succida lana, & Succida vellera. V. SUCCĬDO.

SUCCĬDO, āre. Humorem affundere. Plin. Valer. 2. 8. Syriacum bonum in aceto succidabis. Reines. Var. Lect. 2. 8.

SUCCŬLENTUS, a, um. Adj. Succosus. Paulin. ad Cyther. 631. Corpus succulentum. Apul. Met. 2. pr. p. 115. Elmenh. Succulenta gracilitas. [h. e. Habitus nimis nec succulentus, nec gracilis.

SUCCŬTIO, ssi, ssum, [βράζω, ἀνασπαλεύω, Gl. L. G.] ĕre. Subtus quatere. Currus alte succutitur. Ovid. 2. Met. 167.

SUCCUSSUS, a, um. Partic. Valer. Max. 6. 9. 5. Semel duntaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitiæ salebra succussum.

SUCCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 6. 21. Succussio est, cum terra quatitur, & sursum ac deorsum movetur.

SUCCUSSUS, ûs. m. [ὑποτιναγμός] Idem. Cic. 2. Tusc. 48. Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor.

SUCCUSSOR, ōris. m. [ὑποσείστης] Equus, qui sessorem frequenter succutit. Lucilius apud Non. 1. 55.
Campanus sonipes succussor nullu' sequetur.

SUCCUSSO, [ὑποτινάσσω] āre. Sursum frequenter excutere. Quod proprie de equo dicitur, qui gradario contrarius est. Is est, Qui concutiendo sessorem graditur. Accius, Agite ac, vulnus ne succusset gressus, caute ingredimini. Nonius 1. 55.

SUCCUSSĀTOR, ōris. m. [ὑποτινακτής] Idem, qui Succussor. Lucil. apud Non. 1. 55.
Succussatoris tardi, rarique caballi.

SUCCUSSATŪRA, æ. f. [ὑποτιναγμός] Talis gressus. Nonius 1. 60. in voce Gradarius usus est: Gradarius, inquit, est molli gradu & sine succussatura nitens.

SUCHUS, i. m. [Σοῦχος] Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strab. lib. 17. In Arsinoë præfectura, mirum in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus, & Suchus vocatur.

SUCROTILLA, inquit Festus, Vox tenuis & alta. Deducitur a crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certe ut Græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit effecta. Turneb.

SUCTUS, V. SUGO.

SUCULA, V. in SUS.

S U D

SUDARIUM, SUDATOR, &c. V. mox SUDO.

SUDENA, V. SUDIS.

SŪDES, is. f. [σκόλοψ, Gl. L. G.] Vallus, Pertica, seu genus teli agrestis. Virg. 7. Æn. 524.
Stipitibus duris agitur, sudibusve præustis. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasve sudes, & acuto robore vallos. Ubi Serv. Vallus & Sudes idem est. Cæs. 5. Bell. Gall. 18. Ejusdemque generis sub aqua defixæ sudes flumine tegebantur. Idem 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis perducunt, atque ibi sudes, stipitesque præacutos defixit.
Densæ sudes. Claud. de Bell. Get. 216.
Ferratæ sudes. Virg. 5. Æn. 208.
Fraxineæ sudes. Virg. 2. Georg. 25.
Vastæ sudes. Stat. 5. Theb. 386.
Concurrere sudibus inter se. Liv. 26. 51.
Figere aliquem obusta sude. Ovid. 12. Met. 299.
Percussæ crebris sudibus crates. Lucan. lib. 3. 494.
Torrere sudes. Stat. 1. Achill. 437.
Vibrare sudem. Sil. lib. 8. 554.

SUDĬCŬLUM, aut SEDUCULUM, i. n. Genus flagelli dictum, quod vapulantes sudantes facit. Paul. apud Fest.

SUDIFICUS, V. SUDUM.

SŪDIS, is. f. [σφύραινα, Gl. L. G. & G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. [Puto Nomini.

SUDĒNA, æ. f. [σφύραινα] Idem. [Sic enim in Gloss. Latinogræc. legendum, pro Suadena.

SŪDO, [ἱδρόω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ἀπὸ τοῦ ὕδωρ, quod aquam undamque significat, derivatum existimant quidam. [Spiritu denso in s mutato, ut solitum.
Absolute aliquando ponitur, & quidem pro Laborare, Contendere: Consequens pro antecedente. Hor. de Arte Poet. 413.
Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alsit. Idem 2. Serm. 2. 21.
— tu pulmentaria quære
Sudando. conf. infra, in sensu translato.
In armis sudavit puer. Stat. 3. Silv. 2. 123.
Nuntiatum est alicui, deorum sudasse simulacra. Cic. 2. de Divin. 58.
Vultusque in marmore sudat Elisæ. Sil. lib. 1. 98.
Sine causa sudare. Cic. 2. de Orat. 223. Quum ille diceret se sine causa sudare, minime mirum, inquit: modo enim existi de balneis.
Cum Ablativo. Liv. 27. 4. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse.
Humore sudant saxa. Lucret. lib. 6. 945.
Lacunæ sudant tepido humore. Virg. 1. Georg. 117.
Cum Accusativo. Virg. 4. Ecl. 30.
Et duræ quercus sudabunt roscida mella. Idem 8. Ecl. 54.
Prælia sudare. Claud. de Nupt. Honor. 111.
Sudare ad. Virg. 3. Georg. 203. de equis,
Hic vel ad Elei metas, & maxima campi
Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas. [i. e. Curret ad sudorem.
Sudare, per translationem dixit Ter. pro Vehementer laborare, quod qui vehementer laborant, frequenter sudant; in Phorm. 4. 3. 23.
— eja sudabis satis,
Si cum illo incœptas homine: ea eloquentia est.
Pro communibus commodis sudare. Cic. pro Sext. 139.

SUDĀTUS, a, um. Partic. [ἱδρωμένος] ut Stat. 5. Theb. 189.
— labor gelido sudatus in Hæmo.
Fibula sudata marito. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 16.
Thura sudata ligno, Velut per sudorem emissa, vel in modum sudoris fluentia. Ovid. 10. Met. 308.
— sudataque ligno
Thura ferat, floresque alios Panchaica tellus.
Alia vero significatione, Vestis sudata, Sudore madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste durandum.

SUDĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἱδρῶν] Lucan. ad Pison. 177.
— totaque ludos
Turba repente suos jam sudabunda reliquit.

SUDĀTIO, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo templo, piscinas nostras circumdederit, in quas corpora, multa sudatione exinanita, demittamus.
In montibus Bajanis sunt loca sudationibus excavata. Vitruv. 2. 6.

SUDĀTOR, ōris. m. [ἱδρωτής] Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.

SUDĀTRIX, icis. f. [ἱδρώτρια] Adjective pro Sudante Martial. lib. 12. 18.
Dum per limina te potentiorum,
Sudatrix toga ventilat, &c.

SUDATŌRIUS, a, um. Adj. [ἱδρωτικός] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas sudatorias,
Vel alias malacas crapularias.

SUDATORIUM, i. n. [ἱδρωτήριον, Gl. G. L.] Senec. de Vita beata cap. 7. Circa balnea & sudatoria, ac loca ædilem metuentia, &c. Item Epist. 51. Quid (mihi) cum sudatoriis, in quæ siccus vapor, corpora exhausturus, includitur? Omnis sudor per laborem exeat.

SŪDOR, ōris. m. [ἱδρώς, Gl. L. G. & G. L.] Humor ex corpore calore transpirans. Plin. lib. 10. cap. 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ aviditatem naturalem sale augent. Ovid. 9. Met. 173. De Hercule & Oetæo,
Cæruleusque fluit toto de corpore sudor.
Nec enim sanguis, nec sudor nisi e corpore fluit. Cic. 2. de Divin. 58.
Illotus sudor. Virg. 3. Georg. 444.
— vel quum tonsis illotus adhæsit
Sudor.
Immundus sudor. Virg. 3. Georg. 564.
Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor
Membra sequebatur. Servius interpretatur Morbum pedicularem, id est φθειρίασιν.
Pestiferus sudor. Cels. lib. 2. cap. 6. V. Pestiferus in PESTIS.
Piceus sudor. Virg. 9. Æn. 813.
— tum toto corpore sudor
Liquitur, & piceum (nec respirare potestas)
Flumen agit. Sudor piceus per transumptionem dicitur Niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigricat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turneb.
Ardet pulvis crudis virum sudoribus. Stat. 1. Theb. 422.
Effeti artus tepidis sudoribus. Stat. 6. Theb. 470.
Calens sudore belli. Stat. 8. Theb. 7.
Consequutus est multus sudor. Cic. 3. de Orat. 6.
Elicere sudorem. Cels. lib. 2. cap. 17.
Emittere sudorem. Plin. lib. 6. cap. 18.
Iit salsus sudor per artus. Virg. 2. Æn. 174.
Fluit sudor undique rivis. Virg. 5. Æn. 200.
Fumantes sudore equi. Virg. 12. Æn. 338.
Madentes parvo sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Manat sudor e toto corpore. Lucret. lib. 6. 944. Virg. 3. Æn. 175.
Tum gelidus toto manabat corpore sudor.
Manavit Herculis simulacrum multo sudore. Cic. 1. de Divin. 74.
Occupat obsessos frigidus sudor artus. Ovid. 5. Met. 632.
Remittit se sudor. Cels. lib. 2. cap. 3.
Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est. Cels. lib. 2. cap. 6.
Sudor, pro Humore novo more a Lucretio lib. 2. 464. usurpatur,
Sudor uti maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Etsi non me fallit sudorem esse suapte natura salsum, & a quibusdam existimatum mare sudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto Sudorem maris hic nihil aliud quicquam, quam humorem esse. Hæc ille.
Sudor, pro Labore. Virg. 9. Æn. 458.
— & multo phaleras sudore receptas. Cic. pro Font. 2.
Qui cum ipso M. Fontejo ferrum ac manus contulerunt: multoque ejus sudore ac labore sub pop. Rom. imperium ditionemque ceciderunt. De Gallis.
Stilus ille tuus, multi sudoris est. Cic. 1. de Orat. 257.

SUDĀRIUM, i. n. Linteum, quo sudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Neron. cap. 48. Adoperto capite, & ante faciem obtenso sudario, equum ascendit, quatuor solis comitantibus. Ibid. cap. 25. Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Quintil. lib. 5. cap. 3. Quum reus, agente in eum Calvo, candido frontem sudario detergeret, &c. Sudaria Setaba. Catul. in Asin. 12. 14.

SUDARIŎLUM, i. n. dimin. Idem. Usus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum. Et Apul. in Apolog.

SŪDUM, i. n. [αἴθριον] Siccum significat, Siccum enim, quasi Seudum, id est sine udo. Festus. Proprie Pars serena dicitur, quæ est inter nubes. Virg. 8. Æn. 528.
Arma inter nubem, cæli regione serena
Per sudum rutilare vident.
Sudum, Serenum tempus post pluviam. Plaut. Milit. 1. 1. 2. Idem Rud. 1. 2. 35.
— exsiccasque arundines,
Qui pertegamus villam, dum sudum est. Cic. 16. Fam. 18. Horologium mittam & libros, si erit sudum.

SUDUS, a, um. Adj. ut
Ver sudum. Virg. 4. Georg. 77.

SUDIFICUS, a, um. Adj. Sudum faciens. Gell. lib. 2. cap. 22.
Sudificusque simul Boreas mala plurima volvens. Rursus cap. 33.
Sudificusque altos Aquilo rotat impete fluctus. [Interpretis sunt Homericorum, quæ Gellius adducit, non ipsius Gellii verba.

S U E

SUEL, Urbs Hispaniæ, apud Melam lib. 2. 6. nunc *Chipiona* dicitur, teste Olivario.

SUEO, ēvi, ētum, [φιλέω] ēre. Antiquum verbum: unde Suesco, suescis, ēre. Lucret. lib. 1. 54.
— & femina rerum
Appellare suemus. i. e. Solemus.
Suevi, Præterit. Lucret. lib. 6. 793.
Dejicere ut pronos qui morbus sæpe suevit. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt. Lucret. lib. 4. 304.
Quinque etiam sexve ut fieri simulacra suerint. Idem lib. 5. 910.
— & gemmis florere arbusta suesse. [Nisi est a v. seq.

SUESCO, ēvi, ētum, [ἐθίζομαι] ēre. Consuetudinem, seu morem capere. Cic. 15. Fam. 8. A te id, quod suesti, peto in majorem modum, ut me absentem diligas atque defendas. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 175.
— hæc post cunabula dulci
Ferre sinu, summoque Jovi deducere parvam
Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.
Suescere militiæ. Tacit. 2. Ann. 44.
Et transitive, Idem 2. Ann. 52. Suescere quemvis disciplinâ.
Sic etiam Suescere, ut Consuescere, disciplina & imperiis, nisi scribendum Disciplinæ, vide in DISCIPLINA. H. St. Desiderabatur superior locus in edit. Lugd.

SUETUS, a, um. Partic. [ἐθάς] Virg. 5. Æn. 402.
— geminos immani pondere cæstus
Projecit: quibus acer Eryx in prælia suetus
Ferre manum.
Legibus suis civitas. Cic. 6. Att. 2. Ita multæ civitates omni ære alieno liberatæ, multæ valde levatæ sunt, omnes suis legibus & judiciis suetæ, αὐτονομίαν adeptæ, revixerunt.
Suetus armis. Lucan. lib. 1. 325.
Bella nefanda parat, suetus civilibus armis.
Latrociniis suetus. Sallust. Fragm. cap. 12. & Tacit. 2. Ann. 52.
Servitio. Tacit. 12. Ann. 50.
Adulatio sueta. Tacit. 13. Ann. 8. &
Requies sueta, Consueta. Tacit. 3. Ann. 45.

SUERA, V. SUS.

SUESSA, æ. f. dissyll. [Σύεσσα] Campaniæ oppidum, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 5. quod Tarquinius Superbus expugnavit. Sil. lib. 8. 400.
— attritaque bellis
Suessa. Σύεσσα Steph.

SUESSIO, ōnis. m. [Σουεσσίων] pl. SUESSIONES [Σουεσσίωνες Strab.] Galliæ Belgicæ oppidum nobilissimum, & in eo incolæ, seu populi Suessiones. *Soyssons* Gallice appellatur; olim Noviodunum. Plin. lib. 4. cap. 17. In provincia Remensi Suessio.
Suessionum frequens est mentio apud Cæs. 2. Bell. Gall. 4. & 12: 7. 75. &c.

SUEVI, [Σούηβοι] Germaniæ populi, gens valida, & bellicosissima. De qua Lucan. lib. 2. 51.
Fundat ab extremo flavos Aquilone Suēvos, &c. Sen. Med. 9.
Aut quos sub axe frigido succos legunt
Lucis Suevi nobiles Herciniis.
Suevorum regionem hodie tenent Pomerani, Lusati, Bohemi, Saxones & Franci.

SUEVUS, a, um. Adj. ut
Crinis Suevus, pro Crine flavo dixit Sil. lib. 5. 134.
Cassis erat munita viro, cui vertice surgens
Triplex crista, jubas effundit crine Suēvo. Potest tamen & proprie intelligi, quoniam Flaminius, de quo hic loquitur, Ligures, Bojos, & Suevos vicerat.

SUEVIA, æ. f. Regio Suevorum. Tacit. Germ. 43.

S U F

S. V. F. Sibi vivens fecit. SVFF. Suffecti. SVF. P. D. Suffimenta populo data.

SUFFARCĪNO, āre. Instipare, inculcare, degravare, onerare. Plaut. Curc. 2. 3. 10.
Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. Ter. And. 4. 4. 31. Verum vidi Cantharam suffarcinatam. Quoniam puerum sub veste portaret. Ubi Donatus, Proprium est anibus suffarcinatas esse.

SUFFARRĀNEUS, a, um. Adj. a Farre, quemadmodum Confarratio deduci videtur, & significat Eum qui far in castra convehit, sed modicum, alienumve: non justo commeatu aliquo, sed crebris, & vilibus institorum vecturis. Plin lib. 7. cap. 43. Cicero, mulionem castrensem suffarraneum fuisse, &c V. Harduin. in loc. & Turnebi Adverf. 29. 18. Vide in CONSECRANEUS. H. St.

SUFFECTIO, V. SUFFICIO.

SUFFĒNUS, i. m. Poeta ineptus, qui se plurimum admiratus est, & omnes alios contempsit. Hinc communi nomine vocantur Suffeni, Qui stulte se admirantur, aliosque reprehendunt. Catull. in Suffeno, v. 15.
— neque idem unquam
Æque est beatus, ac poema cum scribit:
Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur.

SUFFĔRO, suffers, sustŭli, sublātum, [ὑποφέρω, ἀνακωχεύω, Gl. G. L.] sufferre. Sustinere. Virg. 2. Æn. 492.
— nec claustra, nec ipsi
Custodes sufferre valent. Ter. Heaut. 3. 1. 44.
— Satrapes si fiet
Amator, nunquam sufferre ejus sumptum queat.
Laborem sufferre. Plaut. Merc. 5. 2. 21.
Laborem durum sufferre. Lucret. lib. 5. 1271.
Plus oneris sustuli, quam ferre possum. Cic. pro Rosc. Amer. 10.
Sufferre, Pati. Plaut. Curc. 3. 6. Ter. And. 5. 3. 17.
An ut pro hujus peccatis ego supplicium sufferam.
Malum: nisi hoc pejus sit, hæc sufferre & perpeti. Cic. 4. Fam. 5.
Mulctam sufferre. Cic. pro Cæcin. 98. Quam mulctam si sufferre voluissent, tamen manere in civitate potuissent.
Pœnam sufferre. Cic. 2. in Catil. 28. Quod ego sic administrabo, Quirites, ut si ullo modo fieri poterit, ne improbus quidem quisquam in hac urbe pœnam sui sceleris sufferat.

SUFFERENTIA, æ. f. Tolerantia. Tertull. de Orat. cap. 4. Ad sufferentiam nosmet ipsos præmonemus.

SUFFERTUS, a, um. Partic. [πυκνός] Sen. Nat. Quæst. lib. 1. 5. Præterea quum dicitur tibi, nubem sole esse suffertam, non dicitur, colorem illum immistum esse, velut duro corpori ac stabili & manenti, sed ut fluido & vago. Cæl. Ant. Lect. lib. 9. cap. 10. Suffertam nubem intelligit Interfusam, aut Illustratam. Suet. in Neron. cap. 20. Mediaque in orchestra, frequente populo, epulatus, si paulum subbibisset, aliquid se fufferti tinniturum Græco sermone promisit. h. e. Cantaturum se clarius aliquid, aut quod Græci dicunt πυκνόν, id est densum quippiam ac succi plenum. Nam & Differtum pro Pleno legimus. Quæ vox duci videtur a Sufercio, ut Refertus a Refercio. Farcio enim mutat A, in E, in compositis. Sabellicus Suffertum exponit Subtolerabile, ut sit vox partim Latina partim Græca, φερτὸς enim dicitur Latine Tolerabilis. Egnatius legit Suffertim, ut sit adverbium, hoc sensu, Nero promisit fore ut plenius & grandius tinniret. [An Suffurtim? Ridicule autem in medio populo Suffurtim.

SUFFERVEO, bui, [ὑποζέω] ēre. Aliquantum fervere. Plin. lib. 18 cap. 11. Vulgo vero nec suffervere faciunt. Vetus codex legit Suffervefaciunt.

SUFFERVĔFĂCIO, ēci, actum, [ὑποζεννύω] ēre. Plin. lib. 12. cap. 26. Odor vero in vino suffervefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25. In vesicæ vero dolore, semuncia amyli cum ovo, & passi tribus ovis suffervefacta a balneo.

SUFFERVEFĪO, [ὑποζεννύομαι] fieri. Aliquantum fervens fieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Qui fidem promisso huic quærunt, affirmant lapillos, qui suffervefiant, una rumpi.

SUFFES, vel SUFES, ĕtis. m. Lingua Punica Consul dicitur. Liv. 30. 7. Senatum itaque Suffetes, quod velut Consulare imperium apud Carthaginienses erat, vocaverunt. Idem 28. 37. Infestæ ob direpta quædam ab conscendentibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicuit. Sufes scripsit Festus, quod mavult Voss. in Etymol. q. V.

SUFFIBŬLUM, i. n. [ὑποπόρπιον] est, ut ait Festus, Vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur.

SUFFĪCIO, ēci, ectum, [ἀρκέω, Gl. G. L. ἐξαρκέω, L. G. & G. L.] ēre. Satis esse. Construiturque cum Dativo aut cum Accusativo cum præpositione. Plin. 10. Epist. 25. Mihi autem vel sola voluntas tua suffecisset. Eleganter personis tribuitur. Stat. 5. Silv. 2. 175.
Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Plin. in Paneg. cap. 77. extr. Quis nostrûm idem curæ, idem sudoris sumit? quis adeo expetitis honoribus aut deservit, aut sufficit? Sic
Sumptibus sufficere. Sueton. de Clar. Gram. cap. 23. Luxuriæ ita indulsit, ut sæpius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus.
Postea quam immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit. Cic. in Sallust. 13.
Nec sufficit umbo ictibus: i. e. Non potest ferre ictus. Virg. 9. Æn. 810.
Animus sufficit malis. Ovid 3. Trist. 2. 13.
Animus animo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 31.
Cupiditati paucorum sufficere. Cic. 7. Verr. 126.
Sufficit hic mons alimentis hominum. Liv. 29. 23.
Large sufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.
Sufficere, absolute. Virg. 5. Æn. 21.
Nec nos obniti contra, nec tendere tantum
Sufficimus.
Quanquam nec scribæ sufficere, nec tabulæ nomina illorum capere potuerunt. Cic. 2. Philipp. 16.
Sufficere ad. Quintil. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat.
Non sufficientibus jam viribus ad consularia munera obeunda. Liv. 2. 8.
Sufficere cum Dativo & Accusativo, Subministrare. Virg. 2. Georg. 423.
Ipsa satis tellus, quum dente recluditur unco,
Sufficit humorem. Ibid. 435.
Aut illæ pecori frondem, aut pastoribus umbram
Sufficiunt, sæpemque satis, & pabula melli.
Sufficere, Substituere. [ἀντικαθίσταμαι, Gl. G. L.] Virg. 2. Georg. 65.
Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Cic. pro Muren. 82. Nam ne sufficiatur Consul non timent.
Sufficere in locum. Liv. 5. 31. Idem 22. 25. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Q. Fabium, quam COS. in locum C. Flaminii fecisset. Cic. 5. Fam. 10. Si mehercule Appii os haberem, in cujus locum suffectus sum.
Sufficere, ab Inficiendo. Cic. in Hortens. Ut ii, qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam. Ex Nonio, 4. 405. ut legit Mercer. Virg. 2. Æn. 210.
Ardentesque oculos suffecti sanguine & igni.
Maculis suffecta genas. Valer. 2. Argon. 105.
Lumina suffecta leto. Valer. 1. Argon. 821.

SUFFICIENS, entis. Partic. Paulus in l. Conficiuntur. D. de jure codicil. Quid enim si sufficientium testium facultatem non habuit?
Sufficiens vigori animi compages corporis. Vell. Paterc. 2. 127. 3.
Sufficiens malis. Curt. 8. 4. 10.
Sufficientissima definitio. Tertul. adv. Marc. 5. 2.

SUFFECTUS, a, um. Partic. Suffecti, ὑποκαταστάθέντες, πληρωθέντες, Gloss. Latinogr. Et Græcolat. ὑποβεβαμμένος, Subfectus [An Subinfectus?

SUFFECTŪRUS, a, um. Partic. [ἀρκέσων] Ilia suffectura calcaribus. Stat. 1. Silv. 1. 50.

SUFFICIENTER, Adv. [ἐξαρκούντως, Gl. G. L.] Ulpianus in l. Sed & si quid. §. 1. D. de usufruct. & quemadmodum. Sufficienter autem alere, & vestire debet, secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

SUFFICIENTIA, æ. f. Tertull. ad Uxor. 1. 4.

SUFFECTIO, ōnis. f. Substitutio. Arnob. lib. 5. & Tertull. de Anim. cap. 28.

SUFFĪGO, xi, xum, [ὑφηλόω] ēre. Affigere. Plin. lib. 33. cap. 3. Agonem Teium Alexandri Magni præfectum aureis clavis suffigere crepidas.

Suffigere cruci, & In cruce. Cic. in Pison. 42. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirt. de Bell. Afr. cap. 66. extr. In cruce omnes suffixit. Et Hor. 1. Serm. 3. 82.
Stimulos novos suffixit dolori. Sen. Theb. 1.

SUFFIXUS, a, um. Partic. [ὑφηλωμένος] ut, Robore erecto suffixus. Sil. lib. 5. 153.
Caput suffixum veruto. Lucan. lib. 8. 684.

SUFFĪO, īvi, ītum, [θυμιάω, Gl. L. G.] īre. Suffumigare. Plin. 20. 13. Hippocrates ruta vulvarum caussa naturam suffire jubet. Columel. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffienda. Propert. lib. 4. 9. 55.

Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ
Suffiit, & pura limina tergit aqua.

Thymo suffire. Virg. 4. Georg. 241.
Ignibus ætheriis terras suffire feraces. Lucret. lib. 2. 1096.

SUFFĪTUS, a, um. [ὑποθυμιαθεὶς] Partic. Plin. lib. 20. cap. 17. Anisum dolores capitis levat suffitum naribus. Columel. lib. 9. cap. 14. Suffitas deinde & æstivantes apes refrigerare oportet.

SUFFĪTIO, ōnis. f. [ὑποθυμίασις, θυμίασις, Gl. L. G.] Plin. lib. 1. cap. 6. Ne rursus nimia suffitione medicata sint. Idem lib. 12. cap. 50.

SUFFĪTUS, ûs. m. [ὑποθυμιασμὸς] Suffumigatio. Plin. 32. 3. Lethargicos odoris suffitu excitant, vulvarumque exanimationes, vel subditi. Idem lib. 24. cap. 11. conf. 15. 29. & 30.

SUFFĪMEN, īnis. n. [ὑποθυμίαμα] Idem. Ovid. 4. Fast. 731.
I, pete virginea, populus, suffimen ab ara.

SUFFĪMENTUM, i. n. [θυμίαμα] Idem. Plin. Quod & suffimentis quibusdam facere consueverunt.
Suffimenta a veteribus dicta sunt, Quæ fieri solebant ex faba, milioque molito, mulso sparso: ut ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur, quo uvæ calcatæ prelo premebantur. Cic. 1. de Legib. 40. Nam & in iis sine illius suffimentis expiati sumus.

SUFFĪTOR, ōris. m. [ὑποθυμιατὴς] Plin. lib. 34. cap. 8. Lycus & ipse puerum suffitorem.

SUFFLAMEN, SUFFLAMINO. V. SUFFLO.

SUFFLĀVUS, a, um. Adj. Aliquantulum flavus, non plane flavus. Suet. in Neron. cap. 51. Statura fuit pæne justa, corpore maculoso & fœdo, sufflavo capillo.

SUFFLO, φυσῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Id dicitur, quod fieri solet, quum ignem flatu accendere volumus. Plin. lib. 34. cap. 1. Eleutheræus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit, dignum præceptore, puerum, sufflantem languidos ignes.
Sufflare buccas. Plaut. Stich. 5. 4. 42.
Sufflare buccis. Martial. lib. 3. 17.
Sufflavit nescio quid uxori, h. e. Insufflavit, In aurem dixit. Plaut. Cas. 3. 3. 19.
Strabo lib. 15. p. 504. ὁ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες, videlicet τὸ πῦρ. Ubi vertit Xyl. Inspirantes & Sufflantes. H. St. In Gloss. L. G. ῥιπίζω, Ventilo. in G. L. Flabello. Male igitur Xyl.

SUFFLĀTUS, a, um. Partic. proprie Tumidum erectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr. Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis vestigia. Nonius 1. 227.
Sufflata cutis distentu. Plin. 8. 38. conf. SUFFULTUS.

SUFFLĀBĬLIS, e. Adj. Prudent. Apoth. 842.
Spiramus quotiens animæ sufflabilis auras.

SUFFLĀTIO, ōnis. f. [ὑποφύσησις] Plin. lib. 9. cap. 7. Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectu concharum quoque corpora augescentia.

SUFFLATUS, ûs. m. Pont. de Magnanimitate 436. Quum folles suos vanis impleat sufflatibus. H. St.

SUFFLĀMEN, īnis. n. [τροχῶν ἀγκύλιον, βοήθημα, κύφιτμα ἁμάξης, Gl. L. G.] Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, ut ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu, vel procursu nimio, rota solet retineri. Juven. 16. Sat. 50.

Quod placitum est illis præstatur tempus agendi:
Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem 8. Sat. 148.
Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul. Scribitur & Subflamen.

SUFFLAMĬNO, āre. Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declam. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque divus Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Ubi alias legitur Sufflammandus, alias Suffibulandus. Meminit Cæl. lib. 9. cap. 10. Seneca de morte Claudii, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.

SUFFŌCO, [πνίγω, Gl. L. G. & G. L. λαρυγγίζω, L. G.] āre. ex Sub & Faux compositum, AU in O productam conversa; significat Spiritum præcludere, veluti obstrictis faucibus. Lucret. lib. 3. 504.

Aut in melle situm suffocari, atque rigere
Frigore. Ovid.
Suffocent animam dira venena tuam. [Nisi vel spurius hujus, vel alius poetæ, forsan non antiqui, versus est.

Gallum gallinaceum suffocare. Cic. pro Muren. 61.
Suffocare fame urbem, pro Opprimere & exstinguere. Cic. 9. Att. 6.
Suffōco, penultima correpta, a quibusdam perperam legitur apud Propert. 4. 9.

Suffocat & pura limina tergit aqua. Non enim Suffocat, sed Suffiit cum Broeckhuis. legendum est.

SUFFOCATUS, a, um. Partic. [πνιγεὶς, Gl. L. G.]

SUFFOCĀTIO, ōnis. f. [πνιγμὸς, Gl. L. G.] Plin. lib. 20. cap. 5. Ejus semen contritum, & in vino potum, tumentem alvum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.

SUFFŌDIO, fōdi, fossum, [ὑπορύττω] ĕre. Subtus excavare. Columel. lib. 2. cap. 18. Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.
Suffodere equos, Ex inferiori parte fodere. Cæs. 4. Bell. Gall. 12.
Suffodere montem. Plin. lib. 36. cap. 15.

SUFFOSSUS, a, um. Partic. [ὑπορυγμένος] ut, Suffossa sacella, destructa. Cic. de Arusp. Resp. 32. A Sex. Sarrano sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.
Equus suffossus. Virg. 11. Æn. 671. — quorum alter habenas,
Suffosso revolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, i. e. Casuro. Nam Suffossi equi dicuntur, quos vulgo Incæspitatores vocant. Alii Suffuso legunt, id est Præcipiti & cadenti. Hæc Servius. Ubi alii priorem exegesin ad τὸ Suffuso, posteriorem ad τὸ Suffosso referunt. [Revera autem intelligitur Equus telo ex inferiori parte suffossus.

SUFFOSSIO, ōnis. f. Seneca Epist. 50. Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.
Neque arietes neque suffossiones valent nocere. Vitruv. 1. 5.

SUFFRĀGES, īnis. f. Idem quod Suffrago. ἰγνὺς, τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος. Gloss. Græcolat.

SUFFRAGO, īnis. f. [ἰγνύα, Onom. vet.] pl. SUFFRAGINES, [ἰγνύαι, Gl. L. G.] dicitur in posterioribus pedibus animalium, quod in prioribus Genu. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constat, tibiæque ita annectitur pes, ut verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & ceteris armentis. Dictæ Suffragines, quod suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffraginum vero artus in adversum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quod post plicentur: ita suffragines, quod subter frangantur. Plin. lib. 8. cap. 45. Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aves & quadrupedes alas in priora curvant: suffragines in posteriora. Plin. lib. 8. cap. 15. Nullo suffraginum flexu. Idem lib. 30. cap. 6. Aquilæ pedes evellunt in adversum a suffragine, &c.
Suffragines dicuntur etiam Vitis soboles. Columel. lib. 4. cap. 24. Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferroque allævanda est, ut hibernas aquas respuat.

SUFFRAGĬNŌSUS, a, um. Adj. ut, Equus suffraginosus, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Columel. lib. 6. cap. 38. de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.
Suffragines, Nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quod ad ingressum suffragentur, vel supra frangantur. Suffraginosa mula, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.

SUFFRĀGOR, āri. a Suffragine, ut ait Perottus. V. Voss. Etym. significat Adjuvare, Favorem ferre. Virg. [Ubi?
Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 1. de Legib. 1.
Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.
Si nihil erit, præter ipsorum suffragium, tenue est: si, ut suffragantur, nihil valent gratia. Cic. pro Muren. 71. [Lego Suffragentur. Ut, pro Ut maxime. De signif. infra V.
Nemo ab ignotis hominibus, nullis suffragantibus meritis, honore afficitur. Cic. de Petit. Conf. 22.
Vide ne hæc ipsa, quæ despicis, huic suffragata sint. Cic. pro Planc. 18.
Laudibus cujuspiam suffragari. Cic. 12. Fam. 14.
Suffragari alicui ad Consulatum. Cic. 1. Off. 138. Quæ (domus) cum vulgo viseretur, suffragata domino, novo homini, ad Consulatum putabatur.
Suffragari & Adversari, contraria. Cic. 7. Verr. 77. Cui legi, cum vestra dignitas vehementer adversaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maxime suffragatur.
Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cic. 10. Fam. 5.
Sic supra Suffragantibus meritis.
Suffragandi. Liv. 28. 38. Convenerant undique, non suffragandi modo, sed etiam spectandi causa P. Scipionis. [Suffragandi, i. e. Adjuvandi in honoris petitione. Id enim proprie verbum significat. Facere scilicet frequentiam suffragiorum petitori, non ipsum Ferre suffragium, seu ψηφοφορεῖν, ut in Lexicis vulgaribus exponitur.

SUFFRAGĀTIO, ōnis. f. Cic. pro Muren. 39. Tum vero in Consule declarando multum etiam apud universum Populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris.
Urbana suffragatio. Cic. pro Muren. 39.
Facilis suffragatio pro salute. Cic. pro Domo 45.
Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Cic. 10. Fam. 9.
Perdere alicujus officii suffragationem. Cic. pro Milon. 35.

SUFFRAGĀTOR, ōris. m. [ψηφοφόρος, Gl. G. L.] Qui suffragatur. Plaut. Cas. 2. 4. 20.
Ibi ego te, & suffragatores ulciscar tuos. Plin. 3. Epist. 20. Cic. pro Muren. 16. Tua vero nobilitas, Servi Sulpici, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis & historicis est notior, populo vero, & suffragatoribus obscurior.

SUFFRAGĀTRIX, īcis. f. Augustin. de Civ. Dei, lib. 18. cap. 10.

SUFFRAGĀTŌRIUS, a, um. Adj. [ψηφοφορικὸς] Cic. de Petit. Consul. 21. Modo intelligat te magni æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non brevem, & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

SUFFRĀGIUM, i. n. [ψηφοφορία, Gl. L. G. & G. L. χειροτονία, ψῆφος, ψῆφις, L. G. ψῆφος, G. L.] Liv. 3. 17. Suffragium inire.
Suffragia, Voces illæ dicebantur, quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebantur, quibus unusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligendo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragii in conciliis, & sententiæ dicendæ in judiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.
Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper a principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque id ipsum suffragiis per Curias latis: unde Curiata comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, ut scribit Gell. lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur, & quidem ἀνδρακὰς (i. e. viritim) ut Dionysius lib 7. dixit, sed lib. quarto pluribus explicavit quum docuit, pauperes divitibus in his comitiis, non modo pares, sed superiores etiam fuisse, quod multo plures essent pauperes, quam divites. Quicunque igitur erant in triginta Curias distributi, viritim suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curiæ dicebantur jussisse: ut in oratione pro domo sua ad Pontif. (77.) Cicero demonstrat. Si triginta Curiæ tamen id jussissent, num id jussum esset ratum? In Centuriatis autem comitiis, ex descriptione Servii Tullii, non omnes, sed singuli per suas Centurias, ut libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum a Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex universo populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, una sextæ. Vocabantur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nam plures erant, quam reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant:
& ob

& ob id Cicero lib. 11. epist. 16. in fine, a D. Bruto petit, ut sibi Equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum, tunc ceteræ deinceps vocabantur, donec nonaginta septem minimum idem decernerent. Tunc enim absolvebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, ut ait Gellius lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur. Hinc Cic. lib. 3. de Legibus (44.) scribit in (his) comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis vero comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, ut ait Gellius, (ibid.) ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem quod Cic. lib. 3. de Legibus (ibidem) affirmat, fuse in tribus convocatus. His primum Tribuni plebis, Ap. Claudio, T. Quintio Consulibus, anno ab Urbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primum Curiata, deinde Centuriata, postremo Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, jubeatisne hoc fieri? Populus vero, si res placebat, hoc modo jubebat, Uti rogas. Nam singuli sic vocis suffragium ferebant, ut rogatori dicerent, Uti rogas, perinde ac si dicerent, Jubeo meo suffragio fieri, uti rogas. Nec dubitari potest, quin ita suffragium ferrent, quando ex lib. tertio Ciceronis de Legibus (33. seq.) apparet, legem primam tabellariam, qua suffragium occultaretur, anno ab Urbe condita fere sexcentesimo decimo quarto latam fuisse, quum prius sine tabula suffragium inirent, & Uti rogas, dicerent. Quod Livius quidem sæpe, sed libro tamen potissimum sexto (cap. 38.) verbis hisce demonstrat: Et uti rogas, primæ tribus dicerent. Pro verbo, Dicere, Cicero lib. secundo de Legib. (24.) verbum Edicere, ita videtur usurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem, ut ego, Uti rogas, possim edicere. Alii codices habent, Dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q. fratre, qui vocis suffragium magis, quam tabellæ probabant, ut videre est lib. 3. de Legib. (37.) Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola 9. cujus initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur ita, ut nulli daretur, Uti rogas. Id est ita instabant Clodiani, ut judices suffragium tabella ferrent, nec ulli concederetur, ut suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebant occulte suffragia ferri, ne possent notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt usque ad annum fere sexcentesimum decimum quartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata: secuta biennio post Cassia est: tertia Papiria: quarta Cœlia: quæ tabellariæ sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, ut Cic. lib. 3. de Legib. (35. seq.) scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam conjiciebat, ut occulte posset adversari. Nam judicibus ternæ singulis tabellæ dabantur: quarum una A, altera C, tertia NL. litteras inscriptas habebat: quæ notæ erant Absolutionis, Condemnationis, Ampliationis: ex quibus judex quisque, quam volebat, in cistam poterat conjicere, atque id ipsum ita occulte, ut quem vellet posset absolvere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine ulla suspicione benevolentiæ, vel odii: quod nemo postea posset cognoscere, quis judex vel absolvisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absolvissent, vel condemnassent, vel ampliassent. Unde Cic. epist. famil. lib. 3. epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, Nullam ne in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam malevolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clam, an palam de se sententiam ferri vellet. Id Cicero in oratione pro Cluentio (55.) docet. In reliquis vero suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarum altera punctum sine dubitatione, altera nihil (ut ego puto) scriptum habebat. Itaque qui favebant, tabellam puncto inscriptam: qui adversabantur, alteram in cistam conjiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio (53.) dixit: Tribus nonnullas punctis pæne totidem tulit. Et ibidem paulo post (54.) Questus es, plures te testes habere de Voltinia, quam quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatii in Arte Poet. 343. est referendum,

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Hanc ferendi suffragii rationem Cicero non reprehendit, Demosthenem secutus, qui suffragia occulta magis probabat: quamvis Plato lib. nono de Legibus illa scribat verba, ἰσω φανερὰ ἡ ψῆφος. sed Cic. id populo Romano concedebat. Unde Tabellam vindicem libertatis contra Rullum oratione secunda, non ita procul ab initio, (4.) & lib. tertio de Legibus (39.) appellavit. Quod vero nos diximus de ternis judicum tabellis, & cista, obscure quidem, sed tamen id scribit Asconius. (In Divinat. 24.) De cista vero, quæ in comitia deferretur, auctor Rhetoricæ ad Herennium lib. primo (21.) ita scribit: Saturninus legem ferre cœpit, collegæ ejus intercedere: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, ut contra Senatusconsultum intercedentibus collegis adversus Remp. videt ferre, cum viris bonis impetum facit, pontes disturbat, cistas dejicit. Quo quidem loco, quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: ut forte unaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista uteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primum voce, deinde per tabellam tulit. Quo modo autem a voce ad tabellam deventum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæ pretium est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes, ut puto, tribunitiæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cœlia. Gabinia sanxit, ut populus in magistratibus mandandis suffragium, non, ut antea, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio post idem jussit, in omnibus judiciis populi, Perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in jubendis ac vetandis legibus. Cœlia, quo uno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in Perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. Ita quatuor Tribunorum pl. rogationibus factum est, ut populus libere, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarum metu, posset ostendere. Ideo tabellam Vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar. 2. (4.) & lib. 3. de Legib. (39.) in oratione autem pro C. Cornelio (ad fin.) principium justissimæ libertatis Cassiam legem, quæ tabellam in judiciis populo dedit. Magis enim intererat populi tabella voluntatem in judiciis tegere, cum ageretur de capite fortunisque civium, quam aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus, quod postea Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragii mutata ratio est. Nunc de latoribus earum legum, & quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogavit homo ignotus, & sordidus: quod lib. 3. de Legib. (35.) Cic. tradit &, cum biennio ante Cassia rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam vero Lepido & Mancino coss. esse latam, ex lib. de Clar. Orat. (97.) constat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. auctore Scipione Africano posteriore, tulit L. Cassius Q. F. Longinus Romilia, pater illius L. Cassii, qui in omnibus caussis quærere solebat, Cui bono? & C. Cassii, ejus quem C. Mario C. Flavio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, ut, Quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus (ad fragm. pro C. Cornel. ad fin.) tradidit. Papiriam tulit C. Carbo, ille eloquentissimus: tulit autem, ut opinor, P. Popilio & P. Rutilio coss. Nam eo anno Tribunum pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numantinis triumphavit, omnes historiæ declarant: quem a porta ad concionem productum, quid de Ti. Gracchi morte sentiret, seditiose interrogavit. Cœlia, non facile est conjicere, a quo sit rogata: sed, rogatam Q. Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic. lib. 3. de Legib. (36.) Ut opprimeret Cœlius Popilium. Nam, id de P. Popilio dictum esse, quem C. Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunus pl. in exsilium ejecit, videtur intelligendum, ut ejus judicii caussa, quo Popilius, tribuno pl. Graccho est oppressus, Cœlius sua lege tabellam dederit. Suffragia vel in campum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forum, si tributa, aliove, cistis in pontes deferebantur, & ex his pontibus populo ministrabantur. Id significat Cic. in epist. ad Att. lib. 1. 9. his verbis, Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulli daretur, Uti rogas. Nam quæ tabellæ legem accipiebant, & probabant, in iis duæ litteræ scriptæ erant, V. R. quæ significant, Uti rogas, id est, uti tu, qui legem fers, nos rogas, ita jubemus: quæ vero tabellæ legem antiquabant, hoc est, rejiciebant, & improbabant, in iis unica littera A, scripta erat: quæ significat Antiquo, id est, antiqua maneant: nova non placent: legem respuimus. In iis vero comitiis, quo populus, ut suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in una scriptum erat, A, in altera, C, in tertia NL. & prima significabat, Absolvo: secunda, Condemno, tertia, Non liquet, id est, neque absolvo neque condemno, caussam plane non intelligo. Verum, ut ad pontes redeamus, angustiores ut essent, legem tulit C. Marius Trib. pl. qui postea septies Consul fuit. Tulit autem eam legem, ne quid fraudis in distribuendis tabellis committeretur. Multis enim locus esse non potest, ubi pontes angustiores sunt: at in turba vitiose aliquid agere, difficilis negotii non est: propterea, quod hac lege sancitum, id ambitiosis oppositum fuisse: & plane Cic. narrat lib. 1. de Leg. (Immo 3.38.) & Plutarchus significat in Marii vita, cum ait, (pr. vit. p. 407. Francf.) In tribunatu legem de suffragiis tulit, qua potentium opes, cum in ferendis suffragiis, tum in creandis magistratibus, imminuit. Suffragium ferebant omnes cives Romani, in ea quisque tribu, ubi censu erat, aut in sua quisque classe. Libertini tantum in quatuor urbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragium tulerunt. (Cic. 1. de Or. 38.) Nam etsi P. Sulpicius tribunus pl. L. Sulla Q. Pompejo coss. tulit, ut in omnibus plane tribubus, quæ XXXV erant, suffragium ferre possent: hanc tamen legem puto a victore Sulla, Sulpicii inimico, esse abrogatam. Puto autem ob eam caussam, quia C. Manilius Tribunus pl. aliquot post annis eandem legem ferre conatus est: idemque postea & P. Clodius cogitavit, testis Cicero in duabus orationibus, pro C. Cornelio, (extr.) & pro Milone. (ut vult Ascon. ad 87.) Hæc ex libro de Legibus Romanis P. Manutii. De Tabellariis suffragiis & Vocalibus. V. Cic. pro Planc. 16. & 3. de Legib. 44.

Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Exspectatio suffragiorum. Cic. pro Planc. 15.

Cæca suffragia, Inconsultus favor populi. Sil. lib. 8. 257.

Corruptum suffragium. Cic. 3. de Legib. 39.

Devincta largitione suffragia. Cic. i. e. Corrupta donis.

Eblandita suffragia. Cic. pro Planc. 10.

Occulta de honore suffragia. Cic. 2. Off. 24.

Tristia suffragia, Damnosa electio magistratus. Sil. lib. 15. 737.

Vitiosum suffragium. Cic. 3. de Legib. 35.

Captare suffragia populi. Hor. 2. Epist. 2. 103.

Dantur libera populo suffragia. Juven. 8. Sat. 211.

Ferre suffragium de capite alicujus. Cic. pro Domo 46.

Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic. 15. Fam. 12.

Flagitare confusionem suffragiorum. Cic. pro Muren. 47.

Indulgere suffragio alicujus. V. INDULGEO.

Inire suffragia. V. INEO.

Mittere in suffragium. V. MITTO.

Unusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Ornare suffragio. V. ORNO.

Privare populum suffragiis. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Tegere suffragium. Cic. 3. de Legib. 38.

Suffrāgium, a Frango, frangis, FRA syllaba correpta, affertur ex Ovid. de Nuce, 119.

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Sed in emendatis codd. legitur Suffugium nimbos vitantibus.

SUFFRĒNĀTIO, ōnis. f. Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti freno retineat. Plin. lib. 36. cap. 22. Globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione devinctus. De quodam lapidis genere.

SUFFRĬCO, ui, ctum, & āvi, ātum, [ὑποτρίβω] āre. Columel. lib. 12. cap. 23. Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid fæcis, aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels. lib. 6. cap. 6.

SUFFRINGO, ēgi, actum, [ὑπάγνυμι] ĕre. Aliquantulum, sive per medium frangere. Plaut. Rud. 4. 4. 15.

— homini isti talos suffringi volo. Idem Truc. 2. 8. 8.

Ut ego suffringam hisce talos totis ædibus. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, quum suspicio nulla sit.

Suffrio, [ὑποτρίβω] āre. Idem quod Friare, five Minutim admodum terere. Columel. lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti feria suffriatur, operculumque superimponitur, ne quid eo decidat. Quædam exemplaria hic legunt Suffricatur, & fortaſſe rectius.

Suffuerat, Sub eodem tecto fuerat. Feſtus. V. subsum.

Suffŭgio, fūgi, fŭgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Liv. 24. 46. Imber a nocte media coortus, cuſtodes vigileſque, dilapſos e ſtationibus, ſuffugere in tecta coegit.
Senſum ſuffugere. Lucret. lib. 4. 361.
Natura deûm ſuffugit tactum manuum. Lucret. lib. 5. 151.

Suffŭgium, i. n. [ὑποφυγή] Sub quod quis fugit auxilii gratia. Ovid. de Nuce 119.
Quid niſi ſuffugium nimbos vitantibus eſſem? Sil. 5. 509.
Suffugium infelix miſeris, & inhoſpita quercus.
Sanguine barbarorum modico, ob propinqua ſuffugia. Tacit. An. 4. 47.
Hæc diverticula & anfractus ſuffugia ſunt infirmitati. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Suffulcio, īvi, ītum, vel ſi, tum, [ὑποστηρίζω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Subtus fulciendo ſuſtinere. Plaut. Milit. 2. 2. 54.
Ecce autem ædificat, columnam mento ſuffulſit ſuo.
Cibus ſuffulcit artus. Lucret. lib. 4. 865.

Suffultus, a, um. Partic. [ὑποστηριγμένος, Gl. G. L.] Auctor ad Heren. lib. 4. 15. Nam gravi figuræ, quæ laudanda eſt, propinqua eſt ea, quæ fugienda eſt, quæ recte videtur appellari, ſi Suffulta nominabitur. Al. Sufflata.
Porticus ſuffulta paribus columnis. Lucret. lib. 4. 428.

Suffulcrum, i. n. [ὑποστήριγμα] Vitruv.

Suffūmo, vel Subfumo, [ὑποκαπνίζω, Gl. G. L.] Idem quod

Suffūmĭgo, [ὑποθυμιάζω] āre. Idem quod ſimplex Fumigo, vel ſubtus fumum excito. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Si ex alvo minus frequentes evadunt, ac ſubſidit aliqua pars, ſuffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maxime apiaſtri. Celſ. lib. 6. cap. 6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.
Suffumigare vulnus. Celſ. lib. 5. cap. 27.
Suffumigare ſulphure. Celſ. lib. 4. cap. 20.
Suffumigor, Paſſivum. Columel. lib. 12. cap. 12. in fine, Lagenam in tabulatum, quod ſuffumigatur, reponunt. Paulo ante dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.

Suffundo, fūdi, fūſum, [ἐπικλύζω, Gl. L. G. ὑποχέω, G. L.] ĕre. Superfundere, aut deorſum injicere. Plaut. Curcul. 1. 3. 3. Mane, ſuffundam aquulam. Idem Ciſtel. 1. 1. 36. Columel. lib. 6. extr. Laſſæ & æſtuanti mulæ adeps in fauces demittitur, imumque in os ſuffunditur. [In Gloſſ. mendoſe excuſum, Suffuderit, ἐπιστολίσει.
Suffundere vires cibo ad feturam admiſſario. Varr. 2. de R. R. cap. 8.
Suffundit ſe ſinus. Celſ. lib. 7. cap. 2. Nam ubi poſt longos morbos totus corporis habitus vitiatus eſt, lateque ſe ſinus ſuffundit, & in eo pars cutis pallet, ſcire licet, eam jam emortuam eſſe, & inutilem futuram.
Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Senec. de Ira 2.
Suffunduntur oculi. Sen. 2. de Clement. Imbecilles oculos eſſe ſcias, qui ad alienam lippitudinem ſuffunduntur.
Suffundere, Forinſecus ſpargere. Virg. 1. Georg. 430. de Luna,
At, ſi virgineum ſuffuderit ore ruborem,
Ventus erit. Servius; Suffuderit, Forinſecus habuerit. Lucret. lib. 3. 39.
Omnia ſuffundens mortis nigrore.
Maculis ſuffundi. Stat. 11. Theb. 121.

Suffūsus, a, um. Partic. [ὑποχυθείς, ὑποκεχυμένος] ut
Candor ſuffuſus purpureo ſanguine. Stat. 2. Silv. 1. 41.
Genæ ſuffuſæ igne. Senec. Herc. OEth. 10.
Impudentia in ore multo rubore ſuffuſa. h. e. Præ impudentia rubicundam & rubore conſperſam faciem habens. Plin. in Paneg. cap. 48. extr.
Lacrimis oculos ſuffuſa. Virg. 1. Æn. 232.
Rubor ſuffuſus alicui dicitur, Genis aſperſus, quod pudoris indicium eſt. Liv. 30. 15. Maſaniſſæ, hæc audienti, non rubor ſolum ſuffuſus, ſed lacrimæ etiam obortæ.
Æther ſuffuſus calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore ſuffuſus æther, non ſatis aptus ad ſtellas continendas videtur.
Cordi ſuffuſus ſanguis. Cic. 1. Tuſc. 19.
Lingua eſt ſuffuſa veneno, Perfuſa, infecta. Ovid. 2. Met. 777.
Oculis ſuffuſus ſanguis. Plin. lib. 20. cap. 13.
Suffuſi cruore oculi. Idem lib. 31. cap. 9.
Malevolentia ſuffuſus animus in ceteros, Plenus iræ & malevolentiæ. Cic. 1. Fam. 9.
Sales ſuffuſi felle, Aſperſi amaritudine. Ovid. 2. Triſt. 565.

Suffusio, ōnis. f. [ὑπόχυσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 22. cap. 23. In tuſſi, uva, fellis veteri ſuffuſione, &c. [i.e. Ictero, ſeu morbo regio. Suffuſio, Morbus oculorum, quem vulgo *cataractam* vocant. Hæc autem paracenteſi curatur. Eſt autem paracenteſis, quæ manu fit a chirurgis, dum curari aliter morbi non poſſunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, idque paracenteſis dicitur. Hæc Perottus. Celſ. lib. 6. cap. 6. Suffuſio quoque, quam Græci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiæ, qua cernit, ſe opponit. Quod ſi inveteraverit, manu curandum eſt. Inter initia nonnunquam etiam certis obſervationibus diſcutitur. Plin. lib. 21. cap. 20. Habet ſuas utilitates contra ſuffuſiones oculorum.

Suffusorium, i. n. [ἐπίχυσις, Gl. L. G.]

Suffundātus, a, um. Adj. [ὑποθεμελιωθείς] dictum a Fundamentis, ut ait Nonius 1. 236. Varro, Antiqui noſtri domibus lateritiis paululum modo lapidibus ſuffundatis, ut humorem effugerent, habitabant.

Suffūror, [ὑποκλέπτω] āri. Clam furari. Plaut. Truc. 2. 7. 15.
Cum video fieri, ſuffuror, ſuppilo, de præda prædam
Capio.

Suffusio, Suffusus. V. suffundo.

S U G

Sugamber, bri, m. a quo Sugambri dicti ſunt, pater Melonis fuit, Is in triumphum tractus eſt a Germanico. Strabo lib. 7.

Sugambri, populus, V. sicambri.

Suggĕro, ſſi, ſtum, [ὑποβάλλω, Gl. L. G. & G. L. ἐπιχορηγῶ, ὑποβάλλω, ὑπηρετῶ, ὑπουργῶ, κυρίως δὲ ἐπὶ τῶ πολέμω δόματα χορηγούμενα, L. G.] ĕre. Subminiſtrare. Plaut. Men. 1. 3. 29.
Madida quæ mihi appoſitam menſam milvinam ſuggerant.
Cibos ſuggerere alicui. Stat. 9. Theb. 740.
Copiam argumentorum ſuggerere. Cic. 2. de Orat. 117.
Damna aleatoria ſæpe ſuggerebantur. Cic. 2. Philipp. 67.
Invidiæ flammam, ac materiam criminibus ſuis ſuggerere. Liv. 3. 11.
Ludum alicui ſuggerere. Cic. 12. Att. 43.
Rationes alicui ſententiæ ſuggerere. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Sumptus alicui rei ſuggerere. Ter. Adel. 1. 1. 37.
Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ deſunt, ſuggeſta ſunt. Cic. 2. de Orat. 110.
Silvæ feras, &c. affatim ſuggerunt. Plin. 2. Epiſt. 8.
Tellus ſuggerit alimenta. Ovid. 15. Met. 81.
Bruto ſtatim Horatium ſuggerunt. Liv. 2. 8. i. e. In locum ſufficiunt. [Immo Subjiciunt, ſucceſſorem faciunt Romanarum rerum ſcriptores.
Suggerere, pro Subjicere in memoriam. Cic. 2. de Fin. 44. Ubi ſi memoria forte defecerit, tuum eſt ut ſuggeras.
Suggerit res, Exigit, & poſtulat. Ulpian. in l. Ex facto, circa fi. D. de Hered. inſti. Quæ res in propoſito quoque ſuggerit, ut Italicarum rerum eſſe credantur eæ res, quas in Italia teſtator eſſe voluit.
Suggero, pro Refero. Juſtinian. lib. 2. tit. De fideicomm. hered. §. Sed quia ſtip. Ideo omnibus nobis, ſuggeſtis tam ſimilitudinibus, quam differentiis utriuſque Senatuſconſulti, placuit, &c.
Suggerere, pro Suadere. Ulpian. in l. Sed & ſi. §. Item. D. Ex quibus cauſis majores, &c. Unde quoties æquitas reſtitutionem ſuggerit, ad hanc clauſulam erit deſcendendum. Idem in l. j. §. ult. D. De effractoribus. Oportebit autem æque & in effractores, & in ceteros ſupraſcriptos cauſa cognita ſtatui, prout admiſſum ſuggerit.

Suggestum, i. n. [βῆμα, ὕψος, Gl. L. G.] a Suggero, quod ibi ligna, ſeu humus, ſuggerantur, in quibus ſtari poſſit. Significat enim Locum editiorem, Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. Ex ſuggeſto faleris, ubi ſolent eſſe peripetaſmata, prodeunt anates in ſtagnum, & nant.
Suggeſtum, Locus excelſior, unde oratio haberi ad populum ſolet. Liv. 8. 14. Naves Antiatium partim in navalia Romæ ſubductæ, partim incenſæ: roſtriſque earum ſuggeſtum in foro exſtructum adornari placuit. Cic. 5. Tuſc. 59. Idemque quum in communibus ſuggeſtis conſiſtere non auderet, concionari ex turri alta ſolebat.
Suggeſtum comæ, translate. Globus capillorum. Stat. 1. Silv. 2. 114.

Suggestus, ûs. m. Idem. ut Cic. 1. de Divin. 124. Neque illud ſuggeſtum, in quo cauſam dixerat, aſcendenti, ſignum ſibi ullum, quod conſueſſet, a deo, quaſi mali alicujus impendentis, datum. [Niſi a dict. ſuperiori eſt.
Suggeſtus, Ipſe ſuggerendi actus. Ulp. in l. j. §. ij. D. De magiſt. conven. Si curatores fuerunt minus idonei dati, dicendum eſt, teneri magiſtratus oportere, ſi ex ſuggeſtu eorum, vel nominibus ab eis acceptis, præſes dederit.

Suggestio, ōnis. f. [ὑποβολή, ἡ ἀναφορὰ πρὸς βασιλέα, ἢ ἄρχοντα, Gl. G. L.] Actus ſuggerendi. Auguſtin. Confeſſ. 10. 30. Ubi tunc ratio, quæ talibus ſuggeſtionibus inſiſtit vigilans?

Suggestor, ōris. m. Scribanius in Philoſ. Suggeſtor & impulſor Dæmon.

Suggrĕdior, greſſus ſum, [ὑποβαίνω] grĕdi. Verbum deponens, pro Surſum, vel Latenter gradi. Tacit. 2. Ann. 12. Suggreſſique propius ſpeculatores. Idem 4. Ann. 47. cum Accuſativo, Quidam audentius apertis in collibus viſebantur, quos dux Romanus, acie ſuggreſſus, haud ægre pepulit. Idem 15. Ann. 11. Qui barbarorum propius ſuggrediebantur.

Suggrunda, vel Subgrunda, æ. f. [ἀκρῶμα, Gl. L. G. ὑπόστεγον, G. L.] Pars tecti prominens, qua ſtillicidia a parietibus arcentur, inquit Bud. quæ a Græcis γεῖσα & γεῖσα dicuntur Varro lib. 3. de R. R. 3. Aves ſubtus ſuggrundas, ab initio villatico uſæ tecto. Budæus. Al. Apes enim ſubter &c.

Suggrundia, ōrum. n. pl. [γεῖσα] Idem quod Subgrunda, vel Suggrunda. Plin. lib. 25. cap. 13. Alii ſtergetron vocant, quod amatoriis conveniat, alii hypogeiſon, quoniam in ſubgrundiis fere naſcitur.
Tabulæ in ſubgrundiis collocatæ. Vitruv. 2. 9.

Suggrundārium, i. n. Suggrundaria antiqui dicebant Sepulcra infantium, qui necdum 40 dies impleſſent, quæ nec jam buſta dici poterant, quia oſſa, quæ comburerentur non erant, nec tanta cadaveris immanitas, qua locus tumeſceret. Unde Rutil. Gemin. Aſtya. ait, Melius ſuggrundarium quæreres, quam ſepulcrum. Hæc Fulgentius de Priſc. ſermone.

Suggrundātio, ōnis. f. [γείσωμα] Idem, quod Suggrunda. Vitruv. lib. 4. c. 2. Sub tectis ſi majora ſpatia ſunt, columen in ſummo faſtigio culminis, unde, & columnæ dicuntur, & tranſtra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterii prominentes ad extremam ſuggrundationem.

Sŭgillo, [πλήσσω, ὑπώπια ποιῶ, Gl. L. G. ὑπωπιάζω, G. L.] āre. vel, ut quibuſdam placet, Suggillo, duplici g, Ex percuſſu carnem maculare. A ſugendo dictum, quod ſuccus, hoc eſt, livor deducatur.
Sugillatum dici exiſtimant ex græco vocabulo, quod ea pars, quæ eſt ſub collo κοῖλον ab iis dicitur. Feſtus.
Sugillare proprie de facie dicitur, Quum contuſa facies lividis maculis dehoneſtata apparet: ſic enim Sugillata in facie dicuntur, ut Vibices in corpore. Plin. lib. 31. cap. 9. de ſale loquens, Ex ictu ſuffuſis cruore oculis, ſugillatiſque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib. 28. 9. Caſeus recens cum melle ſugillata emendat. Budæus.
Sugillare, [παρεγγυμνίζειν] pro Pudorem & exiſtimationem alicujus lædere, & quaſi Bonam famam exſtinguere. Ulpian. l. ſed ſi hac lege. D. de in jus voc. Si famoſa actio non ſit, vel pudorem non ſugillet. Liv. 4. 35. Primis annis ſugillatos, repulſos, riſui patribus fuiſſe.
Sugillare opinionem alicujus. Ulpian. in l. apud Celſum. §. Adverſus. D. de doli mali exceptione. Adverſus parentes patronoſque neque doli exceptio, neque alia quidem, quæ patroni parentiſve opinionem apud bonos mores ſugillet, competere poteſt.
Scribitur in Gloſſ. Subgillo, & Suggello.

Sugillatus, a, um. Partic. [ὑπωπιασθείς, Gl. L. G.] Percuſſus ſub oculis & in genis. Plin. 31. 9. Ex ictu ſuffuſi cruore oculi ſugillatique.
Item Ludibrio habitus. V. Livii loc. ſupra citatum.

Sugillātio, ōnis. f. [ὑπωπιασμός, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap.

cap. 45. Juxta hæc Variana clades, & majestatis ejus fœda sugillatio. h. e. Insulta infamiæ nota.
Non sine sugillatione consulum. i. e. Infamiæ nota. Liv. 43. 14.
Sugillatio, Livor ex ictu. Plin. lib. 32. cap. 7. Reliquæ carnes impositæ sugillationem rapiunt.

Sugillatiuncŭla, æ. f. dimin. Claud. Mamert. 2. 9. Sugillatiunculas fringultire.

Sugillātor, ōris. m. Macrob.

Suggilla, æ. f. [ὑπώπιον, Gl. G. L.] Idem quod Suggillatio.

Sūgo, xi, ctum, [θηλάζω, Gl. L G. & G. L. μυζάω, G. L.] ĕre. Succum labris extrahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia sugunt, alia vorant, alia mandunt.
Ubera sugunt. Ovid. 2. Fast. 419. Sed in MSſ. Ducunt.
Translate. Cic. 3. Tusc. 2. Ut pæne cum lacte nutricis errorem suxisse videatur.

Suctus, ûs. m. [μύζησις] Plin. lib. 28. cap. 3. Tactu ipso levant percussos, suctuve modico. Idem lib. 8. cap. 36.

S U I

Sŭi, sĭbi, se, [οὗ, οἷ vel ἑοῖ] Pronomen reciprocum. Duo sunt pronomina reciproca, alterum Primitivum, quod vocant Sui, sibi, se, a se; generis omnis, & utriusque numeri: alterum Possessivum, Suus, a, um. Reciproco pronomine nunquam Latine utimur, nisi aliquod præcesserit nomen in eadem oratione, aut altera, unita per copulam, ad quod referatur. Nam Vis patrem suum, Pone ad pedes suos, Dedit sibi, &c. pro Illius, Ejus, & Ei, barbare dicuntur. Dixi, Aut altera, unita per copulam: nam Obsecravit me, ut se adjuvarem, Petiit me, ut suo filio opitularer, Latine dicitur. Sed si tollas copulam, barbarismus erit, ut, Petrum semper amavi, filio suo non tam bene cupio: non Latine dicitur. Cic. 11. Fam. 9. Bellum nobis redintegrare possit, Antonio sibi conjuncto. Cic. 13. Fam. 11. Meamque commendationem usui magno sibi fuisse.
Offensio adversarii, commendatio sui. Cic. in Orat. 120.
Dissimile sui. Ovid. 11. Met. 273.
Ut & sui & Metrodori memoria colatur. Cic. 2. de Fin. 101.
Natura est lena sui. Cic. 1. de Nat. Deor. 78.
Oblitus sui. Virg. 3. Æn. 629.
Imitantes genitorem & effectorem sui. Cic. de Universf. 41.
Hosne viros tam cupidos sui perire voluit? Cic. pro Sull. 75.
Nihil malo, quam & me mei similem esse, & illos sui. Cic. 9. Att. 19.
Error vulgi utentis, vel potius abutentis Sui pro Ejus & Illius, partim inde profectus est, quod nonnulli auctores his abusi videantur: partim quod ita obscure usi sint, ut minus periti nequeant perspicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latine pro Sui & Suus, licet uti Ipsius, Ejus, vel Illius, & maxime amphibologiæ vitandæ causa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod sibi utile est, tibi, ipsi. Ille repetit quod suum, sive ipsius est. Hæc indifferentia sæpe fit interventu præpositionis, sed crebrius per Ipse quam Is. Quintil. 6. 3. Quanquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem, quod in ipsos recidere possit, evitent.
Hæc autem præpositio Inter, id habet peculiare, ut, si antecesserit Genitivus, Dativus, aut Ablativus, semper liceat uti Ipse & Sui: Si præcesserit Accusativus aut Nominativus, reciprocum postulat. Cic. de Clar. Orat. 84. Nec mihi ceterorum judicio videtur solum, sed etiam ipsorum inter ipsos concessu ita tributum fuisse. Id de Genitivo exemplum est. Nunc de Dativo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Circa quem inexplicabilis, & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est. De Ablativo. Idem lib. 10. cap. 2. Nam in magnis quoque auctoribus incidunt vitiosa aliqua, & a doctis inter ipsos etiam mutuo reprehensa. Exempla de Nominativo & Accusativo. Cic. 1. Off. 98. Quod inter se omnes partes quodam lepore consentiunt. Non, Inter ipsas. Idem 3. Off. 45. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter se fuisse. Non, Inter ipsos. Id quod dictum est de Primitivo, itidem fit in Possessivo Suus, tamen hic nonnulla differentia est, eam vide.
Sibi & se semper ferc. H. St. Subaudi Reciproca sunt.
Si Substantivum reciproci Suus, respicit ad suppositum verbi, id est Nominativum, qui præcedit verbum, tum elegantius utimur Suus, quam Ipse aut Ejus: ut, Miseretur nostri deus, propter suam clementiam. Inclamat me ante domum suam; potius, quam Ejus. Si Substantivum respicit ad oppositum verbi, id est, obliquum, qui sequitur verbum, tum præstat uti Ipse, aut Is, quam Suus: ut, Ejeci columbam e nido ipsius. Alloquutus sum Petrum ante domum ejus: potius, quam Suam. Tamen nec ratio, nec auctoritas vetat contrarium fieri. Si tamen apposito adjungatur adjectivum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio, Suus utendum est, non Ipsius. Video columbam tristem in periculo pullorum suorum. [Quid ni liceat & Ipsius?
Exercitu, non suo civili, sed misto ex colluvione omnium gentium. Pro, Non suorum civium, Livius lib. 28. 323. Vide ubi dic. Suo proprio. H. St. Leguntur cap. 12. pr.
Suus, Possessivum non semper reciproce accipitur, sed interdum pro Proprius: ut, Suus cuique mos est, Sua cuique sententia. Virg. 2. Ecl. 65.
— trahit sua quemque voluptas. Idem 3. Ecl. 62. Vivit cum suis. Inventus est inter suos, &c. Hæc Erasm. ex Vallæ opusculo de Reciprocis.
Sibi [ἑαυτῷ, καὶ ἑαυτῇ, καὶ θηλυκῶς. Gl. L. G.] Hor. 2. Serm. 7. 83.
Quisnam igitur liber? sapiens, sibi qui imperiosus.
Cum sibi negotium daret Antonius. Cic. 15. Att. 21.
Sibi habeat. Idem 7. Att. 11. Sibi habeat suam fortunam.
Sibi aliquando jungitur Suo, nulla necessitate, sed tantum cujusdam festivitatis gratia. Cic. Suo sibi victitant succo. Columel. lib. 12. cap. 54. Singula suo sibi jure abluito. Ter. Adelph. 5. 8. 36.
Suo sibi hunc gladio jugulo. Gell. lib. 5. cap. 10. Suo sibi argumento confutatus est. [Quod al Suo ipsius.
Sibi placens, Αὐθάδης, αὐθαιρετος. Gloss Latinogræc.
Se, [ἑαυτὸν, ἑαυτὰς. Gl. L. G.] Accusativi sing. & pl. casus, ex Græco ἕ, mutato spiritu aspero in s. Est & Ablativus. V. q. s.
Se, aliquando similiter positum, ac sibi paulo ante, reperitur. Plaut. Cas. 3. 3. 19.
Nescio quid se sufflavit uxori suæ:
Negavit posse, quando arcesso, mittere.
Abjicere se. V. abjicio.
Abripere se ab aliquo. V. abripio.
Avertit se ex oculis. Virg. 4. Æn. 389.
Colligere se. V. colligo.
Ire ad se, i. e. Domum suam. Plaut. Men. 5. 2. 11.
Repente expetit me, ut ad sese irem.
A se, pro De suo. Suet. August. 40. Singula millia nummûm a se dividebat. Eodem modo eleganter locuti sunt Plautus, Cicero, aliique. [A se, i. e. Suo nomine, non publice.
Ad se versum. V. ad præpositionem.
Per se, pro Seorsum frequenter dictum est. Nepos 8. 1. 1. Per se virtus sine fortuna ponderanda est.
Sese. Virg. 3. Ecl. 66.
At mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas. V. suus.

Sēcum, [μεθ' ἑαυτοῦ, Gl. G. L.] dictio composita ex ablativo Se, pronominis Sui: & præpositione Cum, quasi dicas Cum se. Cic. 8. Att. 22. Carinis aliquid secum advehere. Virg. 2. Æn. 179.
Habeat secum. Virg. 4. Æn. 29.
Secum, [πρὸς ἑαυτὸν] In animo suo. Virg. 1. Æn. 54.
— secum dea corde volutans.

Sĭbĭmet, i. e. Sibi ipsi. Liv. 4. 51. Sibimet ipsis conscisse mortem. Sil. 13. 663.
Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces.

Sēmet, [αὐτὸς ἑαυτὸν, Gl. L. G.] Pronomen Accusativi, vel Ablativi casus, a Suimet Genitivo. Suet. de Claris grammat. Ab semet nominatus. Auctor de Viris Illust. cap. 70. extr. Mox a Sulla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liv. 2. 12. Timens sciscitari, uter Porsena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret, quis esset.
Semet, Hor. 1. Serm. 6. 78. Semet prognatos. i. e. A se.
Suimet, suomet, suamet, suismet, a Suus, adjecta syllaba met, V. suus in proprio ordine.

Sepse, pro Se ipse, apud Senec. Epist. 108.

Suĭtas, ātis. f. receptum posterioribus sæculis verbum, inque jurisprudentiam invectum est. Est vero Suitas (uti definit Alciatus) Heredum qualitas, qui primum in potestate paterna locum obtinent, continuationem dominii, necessitatemque successionis inducens. §. Sui autem. Inst. de hered. qualit. & different.

Suidas, [Σουΐδας] gravis auctor Græcus, quem tamen in Geographicis suis Strabo, extremo lib. 7. Fabulosum auctorem appellat. Suidas (inquit) in rebus Thessalicis fabulosa multa tradit, ad gratiam locutus. De tempore, quo floruit, non convenit inter doctos.
Suidas alius, cujus Lexicon, seu Collectanea Græce exstant, quem sæculo undecimo exeunte vixisse docti censent. V. de utroque Voss. de Histor. Gr. 2. 26.

Suile, & **Suillus**, Adj. V. sus.

S U L

Sulcus, i. m. [αὖλαξ, Gl. L. G. & G. L.] Proscissio terræ in longum producta, in quo a Scrobe differt. Unde tertio, quarto, quinto sulco serere dicimus; id est ter, quater, quinquies arando. Plin. lib. 18. cap. 20. Spissius solum, sicut plerunque in Italia, quinto sulco seri melius est: in Tuscis vero nono.
Quarto seri sulco, Virg. 1. Georg. 47. existimatur voluisse, quum dixit,
Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. h. e. Quæ bis per æstatem, bis per hiemem aratur.
Sulcus quid sit, declarat Varr. 1. de R. R. cap. 29. Qua aratrum vomere lacunam striam facit sulcus vocatur. Cic. 2. de Divin. 50. Quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus. [Varronis locus subobscurus est. An legendum Lacunam striâ?
Sulcus, Aratio. Virg. 1. Georg. 68.
At si non fuerit tellus fecunda, sub ipsum
Arcturum tenui sat erit suspendere sulco. Ibid. 216.
Vere fabis satio: tunc te quoque, medica, putres
Accipiunt sulci. Servius.
Sulcus, pro Fossa ponitur in longum proscissa, ad vinearum vel arborum surculos in seminario deponendos, quando & ipsa quædam terræ proscissio est. Virg. 2. Georg. 289.
Ausim vel tenui vitem committere sulco.
Apertus sulcus. Paul. in l. Qui duo. D. De servit. rust. præd. Qui duo prædia confinia habuerat, superiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: ut aquam sulco aperto emptori educere in fundum inferiorem recte liceat. De sulco loquitur, qui fit ad aquam derivandam fundi siccandi gratia. Columel. lib. 2. cap. 2. Fossas appellat, earumque alias vocat Cæcas, alias Patentes.
Sulci, inquit Festus, appellantur qua aratrum ducitur, vel sationis faciendæ causa, vel urbis condendæ: vel fossura rectis lateribus, ubi arbores ferantur. Virg. 1. Æn. 429.
Pars optare locum tecto, & concludere sulco. i. e. Fossa, ut ait Servius. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 426.
— & ora fatiscunt
Vulneribus, grandesque rubent in pectore sulci.
Leni canebant æquora sulco. Valer. 3. Argon. 32.
Altus per gramina sulcus. Stat. 6. Theb. 312.
Aquarius sulcus. V. aqua.
Vasti sulci in pulvere. Stat. 12. Theb. 273.
Æquant sata sulcos. Virg. 1. Georg. 113.
Arent sulci. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
Delet sulcos iterata priores orbita. Stat. 6. Theb. 415.
Infindere sulcos telluri. Virg. 4. Ecl. 33.
Infindunt pariter sulcos. Virg. 5. Æn. 142.
Infodere sulcum. V. infodio.
Oblimare sulcos inertes. i. e. Steriles. Virg. 3. Georg. 136.
Obruta semina longis sulcis. Ovid. 1. Met. 123.
Obruta herba Cerealibus sulcis. i.e. In quibus frumenta nascuntur. Ovid. 1. Trist. 12. 11.
Patefacere sulcum impresso aratro. Ovid. 3. Met. 104.

Subigere arvum fulcis. Plin. lib. 18. cap. 19. Omne arvum rectis fulcis, mox & obliquis fubigi debet.
Sulcus, inquit Non. 6. 2. Omne quicquid in longitudine aculeatum eft, dici poteft, veterum auctoritate doctorum. Virg. 3. Georg. 439.
— & linguis micat ore trifulcis.
Sulcus etiam pro Natura muliebri utitur Lucret. lib. 4. 1267.
Sulcŭlus, i. m. dimin. [αὐλάκιον] Columel. lib. de Arbor. cap. 30. Surculis difponi per fulculos pedales convenit.
Sulcus, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 10. Ficus fulcæ. conf. Compof. Bifulcus, Trifulcus, &c.
Sulco, [αὐλακίζω, Gl. G. L.] āre. Hiulcare, Sulcos facere, Terram in fulcos profcindere. Columel. lib. 11. cap. 2. In fubacta jam terra latiores porcæ fulcantur. Idem lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per profciffum ingredi oportet, alternisque verfibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenoque fulcare.
Agros fulcare. Tibul. lib. 2. 3. 85.
Æquor fulcare. Ovid. 1. de Pont. 4. 35.
Cutem rugis. Ovid. 3. Met. 276.
Fluctus fulcare remige. Claud. de 6. Conf. Hon. 276.
Humum fulcare vomere. Ovid. 3. Trift. 10. 68.
Maria alta carina fulcat. Virg. 10. Æn. 197.
Maria fulcare arbore. V. mare.
Pedibus fulcare pruinas. Propert. lib. 1. 8. 9.
Vada falfa carinæ fulcant. Virg. 5. Æn. 198.
Sulcātus, a, um. Partic. [ηὐλακισμένος] ut Æquora fulcata. Senec. Agamemn. 6.
Humus fulcata. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 186.
Rura fulcata colono. Claud. de 4. Conf. Hon. 417.
Rura fulcata vomere. Lucan. lib. 1. 168.
Sulcātor, ōris. m. [αὐλακιστής] ut Sulcator navita Ponti. Sil. lib. 7. 363.
Undæ umbriferæ fulcator, Charon. Stat. 8. Theb. 18.
— nigri fulcator Averni. Idem 11. Theb. 588.
Sulcātim, Adv. Per fulcos. Pomponius, Gerens præterea fulcatim concifam faciem.
Sulcāmen, ĭnis. n. Sulcus. Apul. 6. Milef. p. 174. Elmenh. Glebæ Siculæ fulcamina.
Sulfur, V. sulphur.
Sulgas, æ. m. [Σούλγας] Fluvius eft ex Alpibus in Rhodanum defluens ad urbem Undalum. Strab. lib. 4.
Sulla, æ, m. [Σύλλας] Nobilis Romanus. L. Sulla, tefte Salluftio de Bell. Jug. cap. 95. ex antiquæ Corneliorum gentis Patricia familia originem duxit: in adolefcentia omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc eft ufque ad Quæfturam: quam fub Mario adeptus eft, in qua vitam omnem penitus commutavit: & (ut docet Valer. Max. 6. 9. 6.) catenas Jugurthæ manibus injecit, &c. Fuitque litteris Græcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, aftutus, gloriæ cupidus, fui fecurus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita ut dicat Salluftius, dubitari potuiffe, fortior an felicior effet. Nam felix eo dici voluit, quod adverfarios Marianos feliciter ultus effet. Dictator deinde effectus ita Remp. oppreffit, ut tefte Cicerone in Verrem 5. 81. nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere poffet. Poftremo Rep. conftituta Dictaturam depofuit, & privatus Puteolis dicitur, anno LX. æt. morbo pediculari correptus interiiffe. V. Plutarchum.
Homo a populi caufa remotiffimus L. Sulla. Cic. pro Cluent. 151.
Municipiis civitatem ademit L. Sulla. Cic. pro Domo 79.
Magifter fcelerum Sulla. Lucan. lib. 1. 326.
Emifti bona Sex. Alpheni, L. Sulla Dictatore vendente. Cic. pro Quint. 76.
Ejus filius fuit Fauftus Sulla, a C. Cæfare interemptus diverfus ab eo, cujus meminit Senec. Octav. v. 437.
Perage imperata, mitte qui Plauti mihi
Sullæque cæfi referat abfciffum caput. Verba funt Neronis. [De hoc V. Tacit. Ann. 12. 13. pr. & 13. 47. pr. & de ejus nece 14. 57. extr.
Sullānus, a, um. Adj. [Συλλανός] a Sulla. Cic. 10. Att. 7. Non fuiffet & illa nox tam acerba Africano fapientiffimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidiffimo viro C. Mario, fi nihil utrumque eorum fefelliffet. Cic. 3. de Lege Agrar. 7. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Sullanos in invidiam rapit?
Cadavera Sullana. Lucan. lib. 2. 210.
Ferrum Sullanum. Lucan. lib. 1. 330.
Manes Sullani. Lucan. lib. 1. 576.
Sullātŭrio, īre. Ad Sullæ dominationem afpirare. Cic. 9. Att. 12. Hoc turpe Cn. nofter biennio ante cogitavit, ita Sullaturit animus ejus, & profcripturit diu. V. proscribo.
Sulmo, ōnis. m. [Σουλμών] Oppidum Italiæ, Pelignæ regionis, Ovidii patria. Unde ipfe ait, 4. Trift. 10. 3.
Sulmo mihi patria eft, gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies diftat ab Urbe decem. Dictus Sulmo a Solymo Æneæ comite, conditore ejus urbis. Idem 4. Faft. 79. Meminit hujus Plin. lib. 3. cap. 5. Cn. Magnus Lentulo 8. Att. 12. Nam partim Albæ, partim Sulmone collocavit. Subaudi Cohortes.
Aquofi Sulmonis hofpes. Ovid. 3. Amor. 15. 11.
Sulmōnensis, e. Adj. Juven. 6. Sat. 184.
Nam quid rancidius, quam quod fe non putat ulla
Formofam, nifi quæ de Tufca Græcula facta eft,
De Sulmonenfi mera Cecropis?
Sulphur, ūris. n. [θεῖον, ἄπυρον, Gl. G. L.] fcribi poteft & Sulfur, fed minus recte; Græcis Thion dicitur: In venis terræ ceu decoctus quidam ardor eft, tam valida & firma partium confufione, ut oleum ejus arte nulla feparari poffit in rebus ceteris. Plin. lib. 35. cap. 15. de fulphure, Nafcitur in infulis Æoliis, inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobiliffimum in Melo infula. In Italia quoque invenitur in Neapolitano, Campanoque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod eft cuniculis effoffum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.
Cæruleum fulphur, Cærulei fumi, vel ignis. Claud. de 6. Conf. Hon. 325.
Calido de fulphure fumat aqua. Ovid. 1. de Arte Am. 256.
Lurida fulphura. Ovid. 14. Met. 791.
Lutea fulphura Ovid. 14. Met. 351.
Odorum fulphur. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 257.
Puro de fulphure fumi cærulei. Ovid. 4. Faft. 739.
Sacrum fulphur. Perf. 2. Sat. 25.
Vivacia fulphura. Ovid. 3. Met. 374.
Vivum fulphur. [θεῖον ἄπυρον, Gl. L. G.] Ovid. Remed. Amor. 260. In Gloff. fcriptum Sulpor.
Sulphŭreus, a, um. Adj. [θειώδης] Quod fulphuris odorem, vel colorem refert. Plin. lib. 36. cap. 19. Quum uritur, odorem fulphureum reddit.
Antra fulphurea. Stat. 1. Silv. 2. 264.
Color fulphureus. Plin. lib. 35. cap. 6.
Fornacibus fulphureis ardet Ætna. Ovid. 15. Met. 340.
Lux fulphurea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Undæ Cocyti fulphureæ. Stat. 1. Theb. 91. Sulphureas Lactantius interpretatur Ardentes. Nunquam enim (ait) fulphur defluit nifi de loco flagranti: Sulphur enim terræ bullientis fpuma eft.
Sulphurāria, æ. f. [θειωργεῖον] Locus ubi fulphur coquitur. l. 8. §. 10. Dig.
Sulphurōsus, a, um. Adj. Vitruv. 8. 3. Fontes fulphurofi.
Sulphurātus, a, um. Adj. [θειωτής] Quod fulphur habet. Plin. lib. 31. cap. 3. Depreffis puteis fulphurata vel aluminofa occurrentia putearios necant.
Lana fulphurata, apud Celf. lib. 4. cap. 5.
Merx fulphurata. Martial. lib. 12. 57.
Ramentum fulphuratum. Martial. lib. 10. 3.
Sulphurāta, ōrum. n. [τεθειωμένα] Ligna dicuntur exilia, fulphure ab utraque parte intincta, ad accendendas lucernas. Martial. lib. 1. 42.
Qui pallentia fulphurata fractis
Permutat vitreis.
Sulphuratio, ōnis. f. Senec. 3. Nat. Quæft. 15. Aut æftus corrupere naturam, aut fulphuratio contraxit humorem.
Sulpicĭus, i. m. Nomen gentis Romanæ; ex qua celebres multi fuere. ut C. Sulpicius Gallus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perfeum, deprehenfam noctu Eclipfin Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. lib. 12. cap. 2. Cic. 1. Off. 19.
P. Sulpicius, orator, quem in Bruto 182. & fæpe memoravit Cicero.
Ser. Sulpicius, Q. F. Rufus, de quo plura fcripfit Cicero in Epift. fex. prioribus ad Fam. 4. V. & 9. Philipp. 15. feq. ubi de morte ejus verba fecit. Præclarus fuit Jurifconfultus & Orator, uti notat ibidem Cic. & Quintil. lib. 10. cap. 1. Infignem non immerito famam tribus orationibus meruit. De his, quibus Galbæ cognomen fuit, V. Suet. in Galba pr.
Sulpicius Apollinaris grammaticus, quem non femel laudat Gellius. Hunc vocat lib. 4. cap. 17. Virum præftanti litterarum fcientia.
Sulpicius Severus, Nitiobrix Gallus Hieronymo & Rufino contemporaneus, quem Auguftin. in Epift. 205. Virum doctrina & fapientia pollentem appellat. Scripfit Vitam B. Martini, duos libros de Sacra hiftoria, nec non & Epiftolas quafdam & Dialogos. Jof. Scaliger eum vocavit puriffimum inter Ecclefiafticos fcriptorem. V. Proleg. ad Emend. Temp. p. 23.
Sulpicia, æ. f. Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, mulier pudiciffima. Plin. lib. 7. cap. 35.
Sultis, [εἰ βούλεσθε] veteres dixerunt, pro Si vultis. Plaut. Capt. 2. 3. 96.
Servate iftum fultis, intus fervi, ne quoquam pedem
Efferat fine cuftode. Idem Afin. prol. 1.
Hoc agite fultis, fpectatores, nunc jam. Feftus. V. 81. & Laurenbergi Antiquar.

S U M

Sŭm, ĕs, fui, [εἰμί, Gl. L. G.] effe. Verbum fubftantivum, dictum, quod per fe fubftet, nec indigeat alio, fed in ipfum cetera verba refolvantur: ut Ego lego, i. e. Ego fum qui lego; Tu legis, Tu es qui legis. Omne quod eloquimur, fic ut id aut effe dicamus, aut non effe. Cic. 2. de Orat. 158.
Sum fæpenumero præpofitis pronominibus demonftrativis, non pofitum, intelligitur. Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, quem Dardanio Anchifæ, &c. Idem 3. Æn. 45.
Nam Polydorus ego.
Sæpe etiam demonftrativis Adverbiis pofitis, non eft neceffe hujufmodi verbum ponere. Virg. 3. Æn. 477.
Ecce tibi Aufoniæ tellus.
Item, nomine fubftantiæ pofito idem verbum frequentiffime deficit. Lucan. lib. 1. 8.
Quis furor, ô cives? quæ tanta licentia ferri? Virg. 4. Æn. 408.
Quis tibi tunc, Dido, cernenti talia fenfus? [Cum pronomine fcil. interrogativo.
Qualis quoque & Quantus, fi addantur in oratione, defunt aliquando verba fubftantiva. Juven. 10. Sat. 157.
O qualis facies, & quali digna tabella?
Sum, cum Nominativo. Virg. 1. Æn. 548.
Rex erat Æneas nobis. Et v. 378. Sum pius Æneas.
Sum, Genitivo jungitur quinque modis.
Primo, quando fignificat poffeffionem. Virg. 3. Ecl. 1.
— cujum pecus? an Meliboei? Ter. Heaut. 5. 2. 32.
Non effe horum te arbitror.
Jam me Pompeji totum effe fcis. Cic. 2. Fam. 12.
Secundo, quando notat laudem vel vituperationem: ut, Hoc pecus eft magnæ utilitatis, vel magni detrimenti. Plaut. Men. 1. 1. 24.
Ita eft adolefcens ipfus efcæ maxumæ. Idem Moftel. 3. 2. 95.
Magni funt oneris: quicquid imponas vehunt. Cujus loco aliquando ponitur Ablativus: ut apud Sall. cap. 5. pr. L. Catilina nobili genere natus, magna vi, & animi, & corporis, fed ingenio malo pravoque. Subaudi Fuit, quod & addunt multi.
Tertio, quando nullum habet Nominativum, fed Genitivum cum Infinitivo; & fignificat Intereft: ut, Difcipuli eft honorare magiftrum. Cic. pro Lege Manil. 18. Erit igitur humanitatis veftræ, magnum eorum civium numerum calamitate prohibere.
Hæc non erant ejus, qui, &c. Cic. 2. de Fin. 102.
Boni judicis eft, facere conjecturam. Cic. 6. Verr. 34.
Hominis ingenui eft, bene velle, &c. Cic. 3. de Fin. 57.
Eft miferorum, ut malevolentes fint, atque invideant bonis. Plaut. Capt. 3. 5. 52.

Non est nostri ingenii, vestri auxilii est, judices, huic subvenire. Cic. pro Cluent. 4.

Non est nostrum onus. i.e. Non pertinet ad onus nobis impositum. Cic. 5. Att. 15.

Tota facultas ejus rei tua est. Cic. 16. Att. 20.

Minus pensi esse. Liv. 34. V. Pensum in PENDO.

Nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam, &c. Liv. 39. 16. Judicabant enim prudentissimi viri omnis divini humanique juris, nihil æque dissolvendæ religionis esse, quam ubi non patrio, sed externo ritu sacrificaretur. Idem 38. 50. Nihil tam æquandæ libertatis esse, quam potentissimum quemque causam posse dicere. Ubi (Causam) Accusativum subintelligendum puto. Budæus.

Patriæ prodendæ esse, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liv. 5. 6. ad fin. Adeo quicquid Tribunus plebis loquitur, etsi prodendæ patriæ dissolvendæque reipublicæ est, assuestis æqui audire. [Sunt qui Dativum putant. Perperam.

Ea (consilia) prodendi imperii Romani, tradendæque Annibali victoriæ esse. Liv. 27. 9.

Quarto, quando sumitur pro Valet, & ad pretium tendit: ut, Quanti est sumito, pro Quantum valet. In qua significatione jungitur etiam Ablativo; ut, Est tribus sestertiis modius, ut in subsequentibus apparet. Ter. Adelph. 5.9.20. Argentum, quanti est, sumito. i.e. Quanto pretio valet, ait Donat. Cic. 2. Off. 83. Liv. 4. 44. ad fin.

Magni apud aliquem esse. Cic. 13. Fam. 73.

Plurimi esse. Cic. in Parad. 6.

Emere denario, quod sit mille denariûm. Cic. 3. Off. 92.

Minimi æris esse. Ulp. in l. iij. §. j. D. de alim. & cibar. legat. Multi testamentis suis libertis præstare jubent necessaria, quæ quia minimi æris sunt, ad nihilum perducuntur.

Cum Ablat. Est tribus sestertiis modius. Cic. 5. Verr. Verumenimvero quum esset sest. binis aut etiam trinis, quibusvis in locis provinciæ. De medimno loquitur. Idem pro Rosc. Amer. 6. Bona patris hujusce Sex. Roscii, quæ sunt sexagies, quæ duobus millibus nummûm sese dicit emisse.

Est decem, pro Valet decem. Africanus in l. Deposui. §. Stich. D. de peculio.

Quinto, quando mansionem significat: ut, Ego sum domi meæ: tu es domi tuæ. Item, Domi vestræ, domi nostræ, domi alienæ. Ubi notandum est, quod cum aliis Genitivis non jungeretur: neque enim diceremus, Ego sum domi honestæ, & domi pulchræ: sed In domo honesta, & in domo pulchra. Et licet dicere sum Domi, & Sum in domo: sicut Egredior domo, & Egredior e domo. [Sic dicitur, ut Esse Romæ, Capuæ &c. At cum his quæ tantum pluraliter dicuntur in Ablativo.

Nonne mavis sine periculo tuæ domi esse, quam cum periculo alienæ? Cic. 4. Fam. 7.

Non licet mihi esse Romæ. Cic. 4. Verr. 101.

Esse cum Genitivo, Convenire, & congruum esse. Cic. 1. Att. 10. Signa nostra &c. quam commodissime poteris velim imponas, & si quod aliud οἰκεῖον ejus loci, quem non ignoras, reperies, & maxime quæ tibi palæstræ gymnasiique videbuntur esse. Budæus. [Conf. epist. præced. Significat proprie Pertinere ad palæstram, &c. ut quodammodo possessionem exprimat casus.

Sum, Dativo etiam jungitur, & significat Habeo. Virg. 1. Æn. 75.

Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ. Et apud Plaut. Curc. 1. 1. 34. Si argentum est, emas.

Est illi consuetudo. Plin. Epist. 237.

Moris est plerisque. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ubi & Genitivus, pro Mos est.

Est illis ars inter se blandiri. Plin. lib. 10. cap. 37.

Eras mihi mortuus, pro Habebaris mihi mortuus. Plaut. Pers. 1. 1.20.

Duobus Dativis, pro Dat vel Afficit. Plaut. Asin. 3.2. 24. Cic. 2. Fam. 6. Sed tibi & gratulor, & ut sempiternæ laudi tibi sit iste Tribunatus exopto.

Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi esse debent. Cic. 5. Verr. 91.

Postrema tua pagina mihi magnæ molestiæ fuit. Cic. 6. Att. 1.

Dativo & Ablativo. Plaut. Mil. 3. 1. 145. Nihil me pœnitet jam quanto sumptu fuerim tibi. Idem Bacch. 5. 2. 62. [Nisi Sumptu est Dativus antiquus, pro Sumptui.

Dativo & Infinitivo, sine Nominativo: ut, Non est cuipiam fallere.

Est mihi minus cum illo, i. e. Minus sum ei familiaris. Cic. 15. Fam. 10.

Est mihi melius, pro Melius habeo. Cic. 16. Fam. 22. V. Melius in BONUS.

Bene & male est mihi. Ter. Adelph. 1. 1. 9.

Male est animo. V. MALUS.

Amori esse, vel odio dicitur res aliqua; Amari, vel odio haberi. Cic. 15. Fam. 19. Spero enim homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.

Bono esse. i. e. Utile, compendiosum, & commodum. Cic. pro Rosc. Amer. 13. Accusant ii, quibus occidi parem Sext. Roscii bono fuit.

Crimini esse. Cic. pro Rosc. Amer. 81. Et illam sicariorum multitudinem, in qua ipsi duces ac principes erant, huic crimini putabunt fore. h. e. Huic in crimen verti. Budæus. [Sic Dare crimini, laudi &c.

Desiderio esse, pro Desiderari. Senec. de Consolat. ad Polybium, Ille desiderio illi esse vult, tormento esse non vult.

Esui potuique esse. Ulp. in l. Qui penum legat. D. de pen. legat. Sed Aristo notat, etiam quæ esui potuique non sunt, contineri legato.

Exitio esse. Val. Max. lib. 7. cap. 2. De Socrate.

Gloriæ esse. Cic. 2. Philipp. 1.

Invidiæ. Liv. 4. 49. Voces, quæ invidiæ, non ipsi tantum, sed causæ atque universo ordini essent.

Maledicto & probro esse. Sen. Epist. 116.

Melli esse, pro Esse jucundum. Hor. 2. Serm. 6. 32.

Hoc juvat, & melli est, non mentiar.

Miraculo esse. Plin. lib. 11. cap. 31.

Odio summo esse ei nomen populi Romani. Cæs. 8. Bell. Gall. 7. i. e. Summe invisum, seu exosum.

Offensioni esse. V. OFFENDO.

Oneri ferendo esse. Liv. 2. 9. ad fin. h. e. Onus ferre posse. [V. Voss. de Constr. cap. 12. extr.

Ornamento esse alicui & præsidio. V. Ornamentum in ORNO.

Periculo alicujus esse. Florent. in leg. Opus. D. Locati & conducti. [Nisi Ablativus potius est.

Pignori esse. Neratius in l. Eo jure. Digest. ex quib. caus. pign.

Prædæ esse. Quintil. in procem. lib. 1.

Præsidio esse. Cæs. 1. Bell. Gall. 25. Cic. 15. Fam. 2.

Pretio esse. Plin. lib. 12. cap. 12.

Signo esse, ut Esse indicio. Cic. 1. de Invent. 59.

Testimonio alicui esse. Cic. 10. Fam. 17.

Vitio esse. Ovid. de Nuce 23.

Usui esse. Cæs. 1. Bell. Gall. 38.

Plus unus fuerit Cato, quam omnes leges. Cic. 2. Q. frat. 14.

Sum, variis præpositionibus jungitur: nunc cum Ad, vel Apud, Accusativis: nunc cum Ab, In, & aliis Ablativis.

Ab aliquo esse. Cic. 1. de Orat. 56. Sed vide ne hoc, Scævola, totum sit a me. h. e. Pro me faciat, meamque tueatur sententiam. [Ut Stare ab aliquo. V. AB.

Ad eam rem est, pro Illi rei medetur, & prodest. Cato R. R. cap. 125. Id est ad alvum crudam, & ad lateris dolorem, & ad cœliacum.

Ad urbem esse, pro In urbe. Cic. 7. Att. 27. [Sic vult Ascon. ad 2. Verr. 45. & 4. 17. Revera tamen Ante urbem erant Duces pop. Ro. quam diu cum imperio erant. V. Cic. 8. Fam. 6. pr. Cæs. Civ. 1. 2. pr. Cort. ad Sall. Catil. 30. Quod & Liv. passim docet.

Est ad, pro Expositum est & vergit. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & ad eam partem, quæ est ad Hesperiam. Alia exemplaria habent, Et eam partem Oceani, quæ ad Hispaniam pertinet.

Apud aliquem esse, Domi ejus cœnare. Ter. Heaut. 1. 1. 110.

Apud se esse, Præsenti animo. Ter. And. 2. 4. 5. Proin tu face, apud te ut sies. conf. 5. 4. 13. & Phorm. 1. 4. 26.

Apud herum recte erat: h. e. Bene se habebat herus, & valebat recte. Cic. 3. Q. frat. 1. pr.

Apud matrem recte est, i. e. Bene habet mater. Cic. 1. Att. 7. Ibid. 1. 8. Apud te est ut volumus.

Cum imperio esse. Cic. 1. Fam. 6. V. Imperium in IMPERO.

Cum eo est testamenti factio. i. e. Is habet testamenti factionem. Paulus in l. Debitor. §. ult. D. de legatis secundo. Quum enim servo alieno aliquid in testamento damus, domini persona ad hoc tantum inspicitur, ut sit cum eo testamenti factio, ceterum ex persona servi constitit legatum.

Si essetis, versareminique nobiscum. Cic. de Arusp. Resp. 25.

In amore atque deliciis alicui esse. Cic. 6. Verr. 2.

In animo est, seq. Infinitivo, Decrevi, proposui, statui. Cic. 3. Att. 21.

In armis esse. Cæs. 6. Bell. Gall. 2. Cic. 15. Fam. 1. Ut opprimerentur ii, qui ex Cilicum gente in armis essent. [Barbare, Sub armis.

In bonis est, pro In possessione bonorum, bona possidet. Cic. 13. Fam. 31.

In commemoratione omnibus omnium flagitiorum. Cic. 3. Verr. 101.

In deliciis esse alicui. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29.

In hoc desiderio diutius esse non possum. Cic. de Amicit. 104.

In deditione esse. Cic. pro Quint. 7.

In exemplis est. Plin. lib. 11. cap. 18.

In exspectando sum, pro Exspecto. Gell. lib. 3. cap. 7.

In gratia esse cum aliquo. Cic. 2. Att. 9.

In incerto esse. Tacit. 3. Hist. 85.

In infamia esse. Ter. Heaut. 2. 3. 18.

Propter quam in summa infamia sum, & meo patri minus obsequens.

In integro esse. Tacit. 3. Hist. 2. Vos, quibus fortuna in integro est, legiones continete.

In intimis meis est, est In meis familiarissimis, sæpe apud Cic. ut 13. Fam. 31. Peto igitur abs te, ut eum, sive aderit, sive non venerit in Siciliam, in meis intimis maximeque necessariis scias esse.

In invidia est, i. e. Ei invidetur. Cic. 2. Att. 9. Alia exemplaria non habent præpositionem In.

In metu esse, Metuere. Ter. And. 2, 2. 2.

In mora alicui esse, Morari aliq. Ter. And. 2. 5. 13.

In noxia esse, In culpa. Ter. Phorm. 2. 1. 36.

In numero aliquo atque honore esse. Cæs. 6. Bell. Gall. 12. Subauditur aliquando præpositio: ut Cic. 1. Fam. 10.

In oculis hominibus esse. Cic. 6. Att. 2.

In officio esse. V. OFFICIUM.

In opere esse. Cæs. 7. Bell. Gall. 24. extr. [Subaudi Occupatum, quod addit idem ibid. 2. 19. pr. Intelligitur autem opus castrorum.

Sum in opinione, i. e. Habeo opinionem. Quintil. lib. 3. cap. 8.

In pabulo esse, dicitur res aliqua, Quæ ad pabulum utilis est. Plin. lib. 11. cap. 53. Quin & suibus serpentes in pabulo sunt, & aliis venenum est.

In perdito, pro Esse inter perdita. Senec. de Benef.

In publico esse non audet. Cic. 7. Verr. 91. i. e. Versari.

In quæstione esse. Plin. lib. 11. cap. 17.

In quæstu lingua est. Quintil. in procem. lib. 1.

In re præsenti fui. Plaut. Amph. 1. 1. 93. V. RES.

In rebus humanis est. Paul. in l. Si servum, in princ. D. de verborum obligationibus. Sed si sit quidem res in rebus humanis, sed dari non possit: ut fundus religiosus, vel sacer factus, vel servus manu missus, &c. Idem in l. Qui in utero. D. de statu hominum. Qui in utero est, perinde ac si in rebus humanis esset, custoditur.

In ridiculo esse. Plaut. Cas. 5. 2. 3.

In aliqua sententia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In illa priore sententia. Quintil. lib. 3. cap. 10.

In sermonibus, pro Fama prædicari. Sen. Epist. 123.

In spe esse, Sperari. Cæs. 2. Bell Civil. 17. Magna auxilia convenisse, magna esse in spe atque exspectatione.

In spe esse, Sperare. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quamdiu vos eritis in spe, non deficiam.

In tuto esse. Quintil. lib. 1. cap. 8.

In vita esse, pro Vivere. Cic. de Senect. 13.

In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 17. Cetero non alia ligni genera sunt in usu, quam odorata. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In legationibus esse, Obire legationes. Liv. 45. 31. Partis ejus fautores soli tum in magistratibus, soli in legationibus erant.

In magistratibus, V. In legationibus, modo.

In procuratione regni esse, i.e. Regnum procurare. Cæs. 3. Bell. Civil. 104.

In venationibus esse multum, Multam venationibus operam dare. Cæs. 4. Bell. Gall. 1.

Sum in potestatem, in amicitiam, &c. Cic. 1. Verr. 66. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani ditionemque essent, inju-

rias propulſare. Idem 7. Verr. 98. Qui illam partem urbis tenuerint, in eorum poteſtatem portum futurum intelligebant. Hoc & Gell. notavit lib. 1. cap. 7.
In longum eſſe. Tacit. 11. Ann 20.
In melius eſſe. Tacit. 12. Ann. 32. Ut aditus, abſceſſus, cuncta nobis importuna, & ſuis in melius eſſent.
In mentem fuit mihi. Plaut. Amph. 1. 1. 25.
In rem communem eſt. Plaut. Amph. prol. 10.
Pro aliquo eſſe, Prodeſſe alic. Stare, facere pro. Cic. pro Cluent. 89. Judicia partim nihil contra Avitum valent, partim etiam pro eo ſunt.
Pro meliore fuit. Tacit. 12. Ann. 39. Dein nobis pro meliore fuit, effugere hoſtes tenui damno.
Sine eo eſſe non poſſum. Cic. 5. Verr. 23.
Eſſe ſub: ut, Omnes ſub cælo ſumus.
Eſſe ſub ditione & imperio. Cæſ. 1. Bell. Gall. 31. Neque recuſaturos, quo minus perpetuo ſub illorum ditione atque imperio eſſent.
Cum Ablativo ſine præpoſitione: ut, Hæc eſt præſtanti corpore. Plaut. Bacch. 4. 10. 4.

Scio: ego fui illa ætate, & feci illa omnia, ſed more modeſto.

Idem Aul. 3. 5. 10.

Et nos minore ſumptu ſimus, quam ſumus.

Alacritate ſum mira ad litigandum. Cic. 2. Att. 7.
Conditione aliqua. Cic. 3. de Legib. 41. Eſt Senatori neceſſarium noſſe Rempub. &c. quos ſocios Reſpub. habeat, quos amicos, quos ſtipendiarios, qua quiſque ſit lege, conditione, fœdere.
Honore ſummo. Cic. 4. Verr. 87.
Sollicitudine incredibili. Cic. 16. Fam. 12.
Studio eſſe mirifico, & officio in aliquem. Cic. 14. Fam. 3.
Magno eſſe, pro Conſtare. Senec. de Benef.
Sum, ſæpe Adverbiis jungitur. Ter. Hec. 1. 2. 110.

Ubi illic dies eſt complures, arceſſi jubet. Virg. 1. Æn. 20.
— hic illius arma,
Hic currus fuit.

Ego vos oro, ut hic ſitis hodie. Cic. 2. de Orat. 28.
Intus eſſe. V. INTUS.
Longe eſſe. V. LONGUS.
Male ſit, Imprecantis. V. MALUS.
Nimium eſt. V. NIMIS.
Nunc eſt. V. NUNC.
Obviam eſſe. V. OBVIAM.
Cum Infinitivo. Ter. Heaut. 3. 3. 17.

Sed noſtrum eſt intelligere utcunque, atque ubicunque opus ſit obſequi.

Non enim eſt meum, contra jus alicujus dicere. Cic. pro Corn. Balb. 3. conf. ſupra Sum cum Genetivo.
Sum varie utimur, in variis locutionibus. ut in hortando,
Sit veſtra benignitas ad audiendum. Plaut. Mil. 2. 1. 2. Sic Eſto, infra.
Jus mihi eſt ædes meas altius tollere. Africanus in l. Egi. D. de exceptione rei judicatæ. Plura ſupra exempla V. ubi de conſtr. cum Dativo.
Opinor eſſe Hercules, tu autem Linus. Plaut. Bacch. 1. 2. 47.
Tempori ſignificando varie adhibetur, ſeq. cauſativa, vel Quum, Ut, A, Ante, Poſt, vel Abſolute.
Sunt minus quindecim dies, quod. Plaut. Trin. 2. 4. 1.
Decem dies ſunt ante ludos votivos, quos Cn. Pompejus facturus eſt, Cic. 2. Verr. 31.
Eſt hic tertius & triceſimus annus a. Cic. de Amicit. Cujus a morte hic tertius & triceſimus eſt annus.
Sunt octo anni quum. Cic. pro Cluent. 82. Anni ſunt octo, quum iſta cauſa in iſta meditatione verſatur.
Eſt annus, ut repulſam tulit. Cic. 8. Philipp. 28.
Fuerunt duæ horæ, Abſolute. Cic. pro Quint. 53. Horæ duæ fuerunt, Quintius ad vadimonium non venit: quid ago?
Sunt duo menſes jam, dices. Cic. pro Roſc. Com. 86.
Quum annos jam complures ſocietas eſſet. Cic. pro Quint. 13.
Eſtne ipſus, an non? Plaut. Trin. 4. 3. 64.

Satin' ego oculis plane video? eſtne ipſus, an non eſt? is eſt,
Certe is eſt, is profecto, ô mi here exoptatiſſume!

Sit, nec ſit ſpes, in te uno eſt. Plaut. Mil. 4. 2. 60.
Eſt mihi nomen Hecyra. Ter. prol. Hec. 1. Hecyra eſt huic nomen fabulæ. Plaut. Men. 5. 9. 1. Mihi eſt Menæhmus nomen.
In Genitivo. Plaut. Amph. prol. 19. Nomen Mercurii eſt mihi.
Dativo. Plaut. Ciſt. 1. 3. 6. Nam nomen eſt mihi Auxilio.
Sum totus veſter. Cic. 15. Fam. 8.
Eſt, reſponſivum. Ter. And. 4. 5. 50. Sed eſt Simo intus? D. eſt.
Eſt ita ut dicis. Plaut. Trin. 5. 2. 8. Cic. 3. de Finib. 18. Eſt ut dicis, inquam. conf. ITA.
Non eſt huic rei locus. Paul. in l. Si tamen. D. de Senatuſconſulto Maced. Sed & ſi juſſerit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutaverit voluntatem, locus Senatuſconſulto non erit.
Subticetur interdum dativus: ut, Eſt tecum actio: ubi ſubintelligitur Mihi dativus. Paul. in l. Qui injuriæ. §. 2. D. de furtis.
Eſt mihi iter in Lemnum. Ter. Phorm. 1. 2. 16.
Non hercle is ſum, qui ſum, ni hanc injuriam ultus fuero. Plaut. Men. 3. 2. 6. [An Is ſim?
Nullus ſum. V. NULLUS.
Fuit, quum aliquid olim factum narraturi ſumus, præponere conſuevimus. Ter. Heaut. 3. 3. 30. Fuit quædam anus Corinthia hic.
Eſt, ſimiliter a narraturis aliquid uſurpatur. Ter. Eun. 2. 2. 17.

Eſt genus hominum, qui eſſe primos ſe omnium rerum volunt, &c.

Fuit quoddam tempus, quum in agris homines paſſim beſtiarum more vagabantur. Cic. 1. de Invent. 2.
Fuere qui. Plin. lib. 12. cap. 15. Necnon fuere, qui turis arbore utrumque naſci mentirentur.
Sunt qui volunt te conventam. Plaut. Ciſt. 4. 2. 38.
Cn. Pompejus, vir omnium, qui ſunt, fuerunt, erunt, virtute, ſapientia, ac gloria princeps. Cic. Poſt redit. ad Quir. 16.
Eſt quod, i. e. Aliquid. Plaut. Pſeud. 1. 2. 38.

Vel opperire: etiam eſt, quod domi dicere pæne fui oblitus. Cic. 7. Fam. 10. Eſt quod gaudeas, te in iſta loca veniſſe, ubi aliquid ſapere viderere. [Quod hic cauſativum eſt, pro Cur gaudeas.

Nihil eſt. V. NIHIL.
Non eſt, quod. V. NON.
Hoc, quod res eſt. Plaut. Men. 5. 9. 11.

Quid ego ex te audio? MEN. hoc, quod res eſt.

Eſt etiam, ubi profecto damnum præſtet facere quam lucrum. Plaut. Capt. 2. 2. 77.
Erit, ubi te ulciſcar, ſi vivo. Plaut. Pſeud. 5. 2. 26.
Eſt vero huic credendum, Chreme. Ironice dictum. Ter. And. 5. 4. 14.
Si eſt, ut. Ter. Phorm. 5. 8. 32.

— ſin eſt, ut velis
Manere illam apud te, dos hic maneat, Demipho.

Ero ut me voles. Plaut. Capt. 2. 1. 32.
Eſſe, Manere, & converſari. Cic. 2. de Orat. 27. Niſi prius a vobis impetrabo. Quidnam, inquit Catulus? Ut hic ſitis hodie. Et paulo poſt 28. Neque domi imperaram: & hic, apud quem eram futurus, ſine mea ſententia tam facile promiſit. Budæus. conf. ſupra Eſſe apud, & Eſſe cum.
Eſſe, pro Vivere. Cic. 12. Att. 18. Longumque illud tempus, quum non ero, magis me movet, quam hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.
Eſt, in tertia tantum perſona, pro Convenit vel licet. Valer. Max. lib. 1. 6. 2. Non eſt inter patrem & filium, ullius rei comparationem fieri, præ- ſertim divinitatis faſtigio junctos. Al. Non eſt operæ.
Eſt cernere, deprecari, invenire. Virg. 6. Æn. 595.

Nec non & Tityon, terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. i. e. Licebat. Cic. pro P. Sext. 27. Quem enim deprecari eſſet, quum omnes eſſent ſordidati? Vetus exemplar habet Deprecarentur. Gell. lib. 12. Eſt tamen invenire nonnuſquam ita ſcripſiſſe quoſdam non ignobiles.

Eſt, pro Poſſibile eſt. Celſ. lib. 5. cap. 27. De remediis generalibus adverſus omnia venena. Non tam facile iis opitulari eſt, qui in cibo venenum, vel in potione ſumpſerunt. Budæus.
Eſt, pro Licet. Liv. 42. 41. pr. Eorum, quæ objecta ſunt mihi, partim ea ſunt, quibus neſcio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubeſcam, partim quæ verbo objecta, verbo negare ſit. Huc pertinent, Eſt cernere, deprecari, invenire, aliaque ſupra.
Cum Partic. ut: Sunt ſemper bibentes in œnopolio. Plaut. Curc. 2. 3. 13.
Es pro Sis: ut, Bono animo es. Plaut. Amph. 2. 2. 39. Ter. Heaut. 4. 6. 18.
Fuit daturus. Ter. Heaut. 4. 6. 13.
Eſt petitum. Plaut. Aul. 2. 2. 69. Nam ſi opulento ſit petitum pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum, Si opulentos it, pro, Si opulentus it petitum, &c.
Eſto, concedentis. Ter. Heaut. 3. 3. 11.

At mihi fides apud hunc eſt, nihil me iſtius facturum, pater.
C. Eſto: at certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantiſper. Cic. 5. Verr. 132. Eſto. Cetera negare non potes.

Eſto, pro Sit. Plaut. Aſin. 4. 1. 57.

Hæc mulcta ei eſto, vino viginti dies
Ut careat.

Verum eſto. Cic. 4. Verr. 46. & 150. [Ubi tamen Verum Conjunctio videtur.
Sit ſane ita: quanquam a Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facile divellor, &c. Cic. 4. Acad. 439.
Es, pro Soles. Cic. 12. Fam. 20. Quod ſi, ut es, ceſſabis, laceſſam.
Siem, pro Sim. Ter. Phorm. 5. 4. 6. Sin patefit, in probro ſiem. Cic. in Orat. 157. Siet plenum eſt: Sit imminutum.
Eſt, pro Evenit. Ter. Hec. 3. 1. 28.

— nam ſæpe eſt, quibus in rebus alius ne iratus quidem eſt,
Quum de eadem cauſa eſt iracundus factus inimiciſſimus.

ENS, entis, [τὸ ὄν] Participium præſentis temporis non eſt in uſu, auctore Priſciano lib. 18. pr. p. 207. b. Aldi. Quintil. lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata nova, ac plurima Sergio Flavio, quorum dura quædam admodum videntur, ut Ens & Eſſentia: quæ cur tantopere aſpernemur, nihil video: niſi quod iniqui judices adverſus nos ſumus, ideoque paupertate ſermonis laboramus. conf. Priſc. ibid p. 215. b. ubi docet primum id Partic. Cæſarem protuliſſe. V. & Voſſ. de Anal. 4. 12. pr.
ENTIA, pl. n. ESSENTIA, æ. f. ESSENTIALIS, e. Adj. ESSENTIALITER, Adv. Voces ſunt apud recentiores Philoſophos & Theologos, frequentes.
FŬTŪRUS, a, um. [μέλλων, ἐσόμενος, Gl. G. L.] Partic. Quod erit ſignificans. Plaut. Moſt. 1. 3. 74.

Quid illis futurum eſt ceteris, qui te amant? V. QUID. Cic. de Senect. 66. Aut etiam optanda ſi aliquo eum deducit, ubi futurus ſit æternus.

Præſidio ſperant eſſe futurum. Cic. 7. Verr. 165.
Copulare futura cum præſentibus. V. COPŬLO.
Augurari futura animi. V. AUGUROR.
Scire futura. Ovid. 1. Amor. 11. 18.
Mihi cum illa poſthac nihil futurum. Cic. 2. Philipp. 77.
Genus omne futurum, Poſteri. Virg. 4. Æn. 622.
In futurum. V. IN præpoſitionem.
Haud ignara futuri. Virg. 4. Æn. 508. & Hor. 1. Serm. 1. 35.
SŪMEN, ĭnis. n. [οὖθαρ, Gl. L. G. ὑποχοίλιον, ὑπογάστριον, G. L.] fit ex papillis ſuillis, uno die poſt partum ſectis ac ſalitis. Martial. lib. 13. 44.

Eſſe putes nondum ſumen, ſic ubere largo
Effluit, & vivo lacte papilla tumet. Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc Cenſoriarum legum paginæ, interdictaque cœnis abdomina, glandia, teſticuli, vulvæ, ſincipitia verrina, ut jam Publii mimorum poetæ cœna, poſtquam ſervitutem exuerat, nulla memoretur ſine abdomine, etiam vocabulo ſuminis ab eo impoſito. Hic Plin. vult Sumen & Abdomen idem eſſe. Plaut. Capt. 5. 3. 3.
Quanta pernis peſtis veniet, quanta labes larido,
Quanta ſumini abſumedo? quanta callo calamitas?

Sumen alii putant eſſe Lac ſuis extractum, ac denſatum ſue occiſa. Vel quaſi Rumen, id eſt, mammam, nomen a ſugendo deductum. V. ABDOMEN.
Sumen proprie a Sugendo dictum. Nam & mulieris mammam ſumen veteres dici voluerunt. Lucil. Sat. lib. 4.

Quod ſi nulla poteſt mulier tam corpore duro
Eſſe, tamen tenero maneat ſuccuſſa lacerto
Et manus uberior lactanti in ſumine ſidat. Nonius 6. 54.

Sumen

Sumen regionis, per translationem. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus ædilicius, causam quum ageret apud Censores, campos Roseæ Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. In Gloss. scribitur Submen.

SUMINĀTUS, a, um. Adj. ut, Suminata caro. Arnob. 2. adv. gentes.

SUMINALIA, V. SUMMANALIA.

SUMMA, æ. f. [κεφάλαιον, ποσότης, Gl. L. G. & G. L. σύμπαν, L.G.] est Sententiæ alicujus, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiam numerantur, collectio. Virg. 4. Æn. 237.

Naviget, hæc summa est. Cic. 2. de Legib. 18. Sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ.

Avaritiæ summam explicare. Cic. in Pison. 85.

Belli summam credere puero. Virg. 10. Æn. 70.

In hoc summa judicii, causaque tota consistit. Cic. pro Quint. 32.

Militiæ summa. Tacit. 2. Hist.

Operis summa. Hor. de Arte Poet. 34.

Promissi sui summam complere, Promissum omnino absolvere. Cic. 5. Verr. 116.

Rerum summa. Ter. Phorm. 2. 2. 3.

— ad te summa solum, Phormio, rerum redit.

Rerum & generum communes summæ. Cic. 2. de Orat. 135.

Salutis summa. Lucret. lib. 2. 862.

Victoriæ summa in eo constat. Cæs. 7. Bell. Gall. 21.

Brevis summa. V. BREVIS.

Dicere summam alicujus rei. Cic. 1. de Invent. 28.

Ad summam pertinet. Quint. lib. 1. c. 1. p. 20. Burm. An Philippus Macedonum rex Alexandro filio suo prima litterarum elementa tradi ab Aristotele, summo ejus ætatis philosopho, voluisset, ac ille suscepisset hoc officium, si non studiorum initia a perfectissimo quoque optime tractari, & pertinere ad summam credidisset? Ad summam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio destinaverat esse quærendam litterarum studio. Budæus.

In summam rei. Tacit. 13. Ann. 38. pr. Nihil in summam pacis proficiebatur. Al. In summa. Liv. lib. 31.

In summam proficere. Quintil. lib. 1. c. 1. p. 18. Burm. Majora tamen aliqua discet puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. i. e. Eam discendi facultatem, quam adolescenti aut juveni comparare volumus, & ad eum finem, quem animo destinavimus. Budæus.

Summa illa fit. Quicquid officii, beneficii, honoris in Genucilium contuleris, id te existimabo in me ipsum atque in rem meam contulisse. Cic. 13. Fam. 54.

Summa fuit, ut ille quasi exitum quærens ut deliberarem, non fuit negandum: ita discessimus. Cic. 9. Att. 21.

Summa illuc pertinet ut, &c. Cic. 7. Verr. 24.

Summa est in testibus. Cic. pro Flacc. 24.

Summam cogitationum facere. Cic. 1. Fam. 9.

Hæc est summa. Plaut. Pers. 1. 1. 34.

Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curaris ut Avianus, &c. Cic. 13. Fam. 76.

Summa argentaria [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. G. L.] Plaut. Pseud. 1. 3. 139.

Sicut hæc est præstituta summæ argentariæ dies. Al. Summa argento. [Videtur esse f. a Summus, Adj. & subaudiri Ratio.

Nummorum summa. Hor. de Arte Poet. 384.

Patrimonii summa. Hor. 2. Serm. 3. 90.

Summa quadrans. V. QUADRO.

Summa pecuniæ. Cic. 7. Fam. 24. Scilicet ista quidem summa ne ego multo libentius emerim diversorium. Idem pro Rosc. Com. Non refert parva nomina in codices? immo omnes summas.

Verane summa fit uniuscujusque rationis. Cic. 2. de Orat. 158.

Addendo, deducendoque videre quæ reliqui summa fiat. Cic. 1. Off. 59.

Creditor totius summæ. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Cic. pro Cluent. 87.

Colligit summa. Plin. lib. 9. cap. 35. Quæ summa quadringenties sestertiûm colligebat.

Concipere summam. V. CONCIPIO.

Conficere summam. Cic. de Lege Agr. 2. 63. Alii legunt Fecisset.

Congruunt cum summa. Cic. 7. Att. 13. Reliqua patebant, & cum Terentiæ summa congruebant.

Decedet nihil de summa. V. DECEDO.

Decessionem de summa facere. Cic. pro Rabir. Post. 30.

Detrahere de summa. Cic. 10. Att. 5.

Facere summam. Cic. 4. Verr. 131. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciundæ, Censori permittitur. Idem 5. Verr.

Imminuere summam. V. IMMINUO.

Remittere alicui de summa, Demere de capite. Cic. 5. Verr. 82.

Subducamus summam. Cic. 5. Att. 21.

Summa summarum in Plaut. Truc. 1. 1. 4. est, Cum in rationibus multa nomina & capita in unam summam rediguntur, ac sic multis summis factis, omnia tandem in unum consummantur. Nam ut capita in summam, sic summæ in summam summarum rediguntur. In Lucretio autem (3. 817. & 5. 362.) Summa summarum, Immensitatem ipsam universi significat. Ex Turneb.

Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse jubeo. Senec. Epist. 40. Al. 41.

Summa summarum in illo gloriæ fuit, Asiam ultimam provinciarum accepisse, eandemque mediam patriæ reddidisse. Plin. lib. 7. cap. 26. Al. Gloria perperam.

Summa, pro Complemento. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas, summam ratio & exercitatio? Confectionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habent omnia initium, incrementum, summam. Idem, Ex initiis summa colligitur: quum dicit, Non possum togam prætextam sperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium summa referenda, nempe an ei cædes imputanda sit, a quo jurgium cœpit.

Habere summam orationis. Cic. 10. Att. 18. At ille perpauca locutus, hanc summam habuit orationis, ut sibi ignoscerem.

Sed tamen hæc est summa conclusionis meæ. Cic. 2. Philipp. 32.

Quicquid dixi, ad unam summam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel misericordiæ tuæ. Cic. pro Ligar. 29.

Efficere longam summam. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Ad summam tendere. Quintil. in proœm. lib. 1. [Nisi Ad summa scripsit.

Ad summam non possunt istæc sic abire. Cic. 14. Att. 1. V. AD præpos.

Ad summam dic M. Tullii, &c. Cic. 7. Att. 7. Idem 1. Off. 149. Ad summam, ne agam de singulis.

In summa. Cic. 2. Q. frat. 16. Quo die hæc scripsi, Drusus erat de prævaricatione a Trib. ærarii absolutus: in summa quatuor sententiis, cum Senatores & equites damnassent.

In omni summa, ut mones, valde me ad otium pacemque converto. Cic. 3. Q. frat. 5. extr.

Summa, absolute pro Numero. Lucret. lib. 2. 339.

Ut neque finis (uti docui) neque summa sit ulla.

SUMMŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 248. Elmenh. Summulas diurnas corradere. Sen. Epist. 77. Minutas summulas distribuit flentibus servis.

SUMMĀTIM, Adj. [συλλήβδην, Gl. L. G. & G. L. κεφαλαιωδῶς, L. G.] Per singulas summas, vel In summa, & breviter. Varr. in præf. lib. 2. de R. R. Qua de re pecuaria breviter ac summatim percurram. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem.

Summatim ex eo dictum est, quod summas ipsas, non omnia æra, legimus & subducimus. Turneb.

A me pauca cognosces, & summatim. Cic. 10. Fam. 28.

Attingere aliquid summatim. Lucret. lib. 3. 261.

Breviter & summatim describere. Cic. in Orat. 10.

Nunc exponamus genera ipsa summatim. Cic. 2. de Orat. 247.

Narrare summatim & particulatim. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.

Summatim, a Summus. V. post SUMMUS.

SUMMĀRIUM, i. n. Epitome, seu breviarium. Senec. Epist. 39. pr. Vide ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo breviarium dicitur; olim, quum Latine loqueremur, summarium vocabatur.

SUMMANALIA, Liba farinacea in modum rotæ ficta. Festus. Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 16. Suminalia vocat a Sumine.

SUMMĀNUS, i. m. [Πλούτων, Gl. L. G.] Deus antiquis creditus, cui nocturna ostenta tribuebant. Plin. lib. 2. cap. 52. Diurna attribuentes Jovi, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Divin. 16. Cum Summanus in fastigio Jovis optimi maximi, qui tum erat fictilis, e cælo ictus esset, &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, ut testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum Ovid. deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur quum 6. Fast. 731. scribit XIII. Calendas Julias templum illi fuisse sacratum.

SUMMARIUM, SUMMARIUS, SUMMATES, SUMMATUS, V. in SUMMA, vel post SUMMUS.

SUMMENTUM, V. SUBMENTUM.

SUMMERGO, SUMMITTO, V. SUBMERGO, SUBMITTO.

SUMMŒNIUM, i. n. dicebatur Locus lupanaris, quod fere sub mœnibus esset, quasi Submœnium. Inde

SUMMŒNIANUS, a, um. Adj. ut Summœnianæ meretrices. Martial. lib. 3. 82.

Summœnianas cœnet inter uxores. conf. Alexand. Genial. dier. 4. 8.

SUMMONEO, V. SUBMONEO.

SUMMOVEO, V. SUBMOVEO.

SUMMUS, a, um. Adj. [ἀνώτατος, ὕψιστος, Gl. L. G. & G. L. ἄκρος, ὑψηλὸς, G. L.] Quod est omnium altissimum. Cic. 2. Tusc. 44. Summum, quo nihil sit superius. Virg. 4. Æn. 168.

— summoque ulularunt vertice nymphæ.

Facere paria omnia, infima summis. Cic. 3. de Legib. 19.

Ab imo evertere summa. Lucret. lib. 5. 164.

Imis permiscere summa. Lucr. lib. 3. 138.

Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp. 37.

Summum & Profundum, contraria. Cic. 3. de Fin. 48.

Summa navium tabulis augent. Tacit. 3. Hist. 47.

Evadere in summum. V. IN præpositionem.

Aqua summa. Cic. 1. Tusc. 40. [Vulgo Summum aquæ dicunt.

Cacumina summa. Virg. 6. Æn. 678.

Culmina summa villarum. Virg. 1. Ecl. 83.

Fastigia summa rerum, translate. Virg. 1. Æn. 346.

Fluctu in summo pendent. Virg. 1. Æn. 110.

Loco de summo, summoque genere captus. Plaut. Capt. prol. 30.

Loco summo natus. Cic. 2. Fam. 17.

Rector summus deûm. Ovid. 13. Met. 599.

Summum, Valde profundum. Plaut. Milit. 4. 4. 16.

Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibid. 2. 6. 70.

Summus, Maximus, Supra quod nihil, in bonum & malum.

Severitatis, & munificentiæ summus. Tacit. 1. Ann. 46.

Concipere summa de aliquo. Quintil. in proœm. lib. 6.

Omnia summa in eo sunt: h. e. Undecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil. 29.

Amicus summus, Maximus, quem nihil sit supra. Ter. Phorm. 1. 1. 1.

Amicus summus meus, & popularis Geta.

Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Ter. Eun. 2. 2. 39.

— plurima salute Parmenonem,

Summum suum, impertit Gnatho.

Amentia summa. Cic. 2. de Invent. 28.

Artificium summum. Cic. 6. Verr. 46.

Beneficium summum. Ter. Phorm. 2. 2. 22.

Bonum illud summum, in animone sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat. 222.

Bonum summum, aut solum esse id quod honestum sit, &c. Cic. 3. Off. 35.

Bonum summum in cognitione & scientia ponit Herillus. Cic. 4. Acad. 129.

Bonum summum in voluptate Epicurus ponit. Cic. 3. Off. 117.

Clamore summo. Plaut. Merc. prol. 49.

Contumelia summa. Cic. 5. Verr. 113.

Desperatio summa. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fide summa. Liv. 4. 60.

Forma summa. Ter. Eun. 2. 3. 74.

Honore in summo vigere. Lucret. lib. 4. 1149.

Hieme summa navigare, Sævissima. Cic. 13. Fam. 61.

Imperator summus atque perfectus. Cic. pro Lege Manil. 28.

Ingenia summa. Cic. 4. Acad. 15. Nihilne tot sæculis, summis ingeniis, maximis studiis, explicatum putamus?
Inscitiæ summæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib. 31.
Jure summo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. 4. V. JUS.
Jus summum, summa injuria. Cic. 1. Off. 32.
Laboris summi dolor. Cic. 5. Verr. 113.
Mæror summus. Cic. pro Quint. 8.
Magnitudinem ad summam pervenire putantur decem annis delphini. Plin. lib 9. c. 8. [Summum nempe ad gradum magnitudinis in suo genere.
Malum summum dolorem dicere. Cic. 3. Off. 39.
Materia summi mali aurum. Hor. 3. Carm. 24. 49.
Opes summæ. Lucret. lib. 2. 13. Summa ope. Liv. 23. 7.
Otium summum. Cic. 3. Verr. 63.
Pax summa. Lucret. lib. 1. 58.
Prudentia. Cic. 2. de Orat. 1. Si homines non eruditi summam essent prudentiam atque incredibilem eloquentiam consecuti, inanis omnis noster esset labor.
Nihil nisi summa ratione facere. Cic. 8. Att. 15.
Sanctimonia summa. Cic. pro Quint. 55.
Studium summum litterarum erat in utroque. Cic. 1. de Fin. 1.
Stultitiæ summæ est. Cœlius Ciceroni 10. Att. 9.
Vi summa hortari. Liv. 23.
Vir summus. Plaut. Capt. 2. 2. 29.
Voce summa resonans. Hor. 1. Serm. 3. 7.
Voce summa pronuntiare versus. Cic. 1. de Orat. 261.
Voluptas summa. Hor. 2. Serm. 2. 20.
Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp. 38.
Rei summæ periculum facere. Tacit. 4. Hist. 71. Idem 5. Hist. 15. Ad maturandum summæ rei discrimen. [Virgil. 2. Æn. 322. Quo res summa loco? ubi Serv. V.
Summus, Laudabilis, gloriosus. Virg. 9. Æn. 199.
Mene igitur socium summis adjungere rebus,
Nise, fugis? Non. 4. 440.
Summus, Extremus. Cic. in Horten. Vixit ad summam senectutem valetudine optima. Non. l. c.
Summa dies. Virg. 2. Æn. 324.
Venit summa dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ.
Æstas summa, pro Ultima. Cic. 7. Verr. 80. [Nisi est potius In summo gradu. conf. Hiems, &c.
Cibus summus. V. CIBUS.
Senectute summa homo. Cic. 8. Philipp. 31.
Divisio summa, i. e. Prima, generalior, præcipua. l. 3. D. de stat. ho. l. j. D. de rer. divis.
Quæstio dicebatur summa antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil lib. 3. c. 11. pr. Quæstio latius intelligitur omnis, de qua in utramque partem, vel in plures dici credibiliter potest. In judiciali autem materia dupliciter accipienda est: altero modo, quo dicimus multas quæstiones habere controversiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo significamus summam illam, in qua causa vertitur.
A summo. V. A præpositionem.
Ad summum. V. AD præpositionem.
Biduo, ad summum triduo. Cic. pro Quint. 78.
SUMMUM, i. n. [τὸ σύμπαν] Quintil. 8. 4. Fit & aliter supra summum adjectio. Summum, Adverbiali forma, & Ad summum, pro eodem. Cic. 5. Verr. 183. Duo millia nummûm, aut summum tria, dedisset. Idem 13. Att. 21. Exspectabam hodie, aut summum cras, ab eo tabellarios. V. Ad summum in AD.
Scies igitur fortasse cras, summum perendie. Cic. 12. Att. 43.
Ad summum, pro Optime. Cic. 16. Fam. 12. Fac plane ut valeas, nos ad summum. Scilicet, Valemus. Aliud exemplar legit Adsumus.
SUMMO, Adv. ut Postremo. Quintil. 7. cap. 1. p. 582. Burm. Quia & initio movendus sit judex, & summo impellendus.
SUMMUS, i. m. Ἀρχηγὸς, Gloss. Latinogræc.
SUMME, Adv. [ἄκρως, Gl. G. L.] Maxime, excellenter. Plaut. Pœn. 3. 6. 2.
Estne hic servus meus? C. summe hercle vero Agorastocles. Lege, Sum mehercle.
Cum Superl. Plin. 10. Epist. 11. pr. Habui enim illum Quæstorem in Consulatu, mei summe observantissimum.
Ab aliquo petere & summe contendere. Cic. pro Quint. 77.
Hoc me sollicitare summe solet. Cic. 1. de Orat. 295.
Summe miser, Admodum. Cic. 4. de Fin. 7.
Summe officiosus in aliquem. Cic. 3. Verr. 63.
Summe jucundum. Cic. 13. Fam. 19.
SUMMŎPĔRE, Adv. [μάλιστα] Pro Summo opere. Cic. 1. de Invent. 26. Vitia vero hæc sunt certissima exordiorum, quæ summopere vitare oportebit.
SUMMĀRIUS, i. m. Cic. 10. Att. 1. Nisi forte iste summarius ei potest persuadere, ut dum Oratores eant & redeant, quiescat. Ubi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæsar, reliquias reliquiarum. Alii Summarium, Cæsarem interpretantur, qui prior esse nolebat, malebat esse primus, ac reliquis præeminere. Alii Summarium exponunt, Grandi summa emptum pacificatorem, de quo paulo ante in eadem epistola dixerat: Jam enim illum emptum pacificatorem perorasse puto. Emptum, id est, pretio a Cæsare inductum, ut de pace ageret in Senatu; cujus nomen fuit in Attici epistola. Est qui mallet, Nummarius: ut, Nummarii judices, Pretio corrupti. Turnebus Summarium interpretatur, Hominem seditiosum, & belli civilis cupidum, atque adeo parvum quendam Marium. [q. d. Submarium, ut apud Plaut. Subballio. quomodo & Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 314 Gronov. placet Summanus. Cum Mario certe qui Pompejum conferat non video, optimatium ducem. An Solymarius? Pompejum certe intelligit, quem alias Hierosolymarium appellat, ob res in Judæa gestas. V. s. l. Alioqui Summarius est quod Summas; ut Primarius, quod Primas, formaturque inde ut a Nefas Nefarius.
SUMMĪTAS, ātis. f. [ὑπεροχή] Altitudo. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Suæ summitates. Pallad. 1. tit. 6. Summitas vitis. Ammian. 14. 6. Ad perfectam non venerat summitatem.
SUMMAS, ātis. c. Princeps. Apul. 11. Met. p. 267. Elmenh. Præcepta summatis deæ. Sidon. 9. Epist. 6. Puella moribus natalibusque summas. Plaut. Cistel. 1. 1. 27.
Ubi istas videas, summo genere natas,
Summates matronas, ut amicitiam colunt.
Viri summates. Ammian. 26. 0.
Summates, [κορυφαῖοι] qui & Optimates & Primates appellantur.
SUMMĀTUS, ûs. m. Principatus, supremus gradus, supremus honor. Lucret lib. 5. 1141.
Imperium sibi cum, ac summatum quisque petebat.
SUMMĀTIM, Adv. [ἐπιπολῆς] Per summum, vel A summa extremitate. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem eousque exaruit, (scilicet vineæ truncus) ut curvari non possit, primo anno summatim, ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.
Summatim, Capitulatim, κατὰ κεφάλαια, κεφαλαιωδῶς. H. St. V. in SUMMA, æ.
SUMMUS, V. SUMMA.
SUMMUSSO, āre. [ὑποτονθορύζω, Gl. G. L.] Ennius secundum Festum, Quintus in occulto summussabat. Accius, Non decet summussare. Al. Dice jam mater non est: nam mussare fine. [Male in Gloss. Submisso.
SUMMUSSI, ut Paulus notat, Murmuratores. Nævius, Odi (inquit) summussos, proinde aperte dice, quid sit, quod times. conf. SUBMISSIM, & MUSSO, in MUTIO.
SUMMŪTO, vel SUBMUTO, [ἀντιλλάττω, ἀντιμεθίω, Gl. G. L.] āre. Aliud pro alio mutare. Cic. in Orat. 93. Hanc hypallagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quod nomina transferuntur. Quoniam aliter a Rhetoribus, aliter a Grammaticis hæc figura vocatur, utriusque nominis rationem affert. Rhetores (inquit) hypallagen vocant, quia verba pro verbis quasi summutantur: Græcum enim hoc vocabulum est ὑπαλλαγή, quæ Latine Submutatio dici potest, a verbo ὑπαλλάττω, Summuto. Grammatici vero Metonymiam vocant, quod nomina transferuntur. Quintilianus μετωνυμίαν, Nominis pro nomine positionem interpretatur: ut Neptunus pro Mari. Summuto, Cambio. in Gloss. Græcolat. quod alias Permuto.
SUMMUTATIO, ōnis. f. Ὑπαλλαγή, Ἀντάλλαγμα, ἀντιμεταψις. Gloss. Græcolat. V. dict. super.
SŪMO, sumpsi, sumptum, [δέχομαι, λαμβάνω, Gl. L. G. & G L.] ĕre. Accipere, tollere. A Sub & Emo, quod antiqui accipiebant pro Sumere. Festus. Sallust. in Bell. Jugurth. cap. 71. Epistolam, super caput in pulvino temere positam, sumit, ac perlegit. Ter. Adelph. 5. 9. 20.
Ob eam rem? D. ob eam: postremo a me argentum, quanti est, sumito. Idem Heaut. 3. 1. 56.
Sumat, consumat, perdat, decretum est pati.
In manum vel manu sumere. Cic. 2. de Lege Agrar. 15. Itaque hoc animo legem sumpsi in manus, &c. Idem 2. Tusc. 8. Epicurum autem & Metrodorum non fere præter suos quisquam in manu sumit. Al. In manus.
Sumere de. Columel. lib. 12. cap. 24. Aqua marina quam longissime a litore de pelago sumenda est. Cic. 4. Acad. Hæc autem, quæ jam dicam, sunt sumpta de primo.
Sumpta est eo navis. Cic. 3. Off. 89.
E medio sumere, Auferre. Scævola in l. Uxori ita. D. De dote relegata, Uxor mea, quicquid ei comparavi, & quod mihi dedit, e medio sumat.
Aquam sumere e fluvio. Ovid. 2. Amor. 19. 32.
Aquam e puteo sumere. Plaut. Milit. 2. 6. 71.
Argumenta sumere, Mutuari. Cic. 4. de Fin. 10.
Arma sumere, Capere. Cic. 1. Tusc. 86.
Bellum sumere, Suscipere. Plin. lib. 15. cap. 18.
Bellum sponte sumebant. Tacit. 3. Hist. 43.
Bellum sumere pro aliquo. Ovid. 16. Epist. 371. al. Ferrum.
Beneficium sumere. Plaut. Pers. 5. 2. 10.
Cibum sumere. Plin. lib. 21. cap. 3.
Cibos minimos sumebant ora. Ovid. 11. Epist. 28.
Colorem sumit, & capit faciem, Acquirit. Ovid. 13. Met. 605. al. Calorem.
Consilia sumere in aliquam rem. Plin. Epist. 214.
Consilia nova sumere. Hor. 1. Epist. 18. 33.
Curæ idem & sudoris sumere. Plin. in Paneg.
Exempla ab aliquo sumere. Cic. pro Lege Manil. 44. Ter. Adel. 3. 3. 62.
Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium
Jubeo, atque ex aliis sumere exemplum sibi.
Exordia sumere. Virg 4. Georg. 284.
Jentaculum sumere. Martial. lib. 13. 31.
Imaginem alicujus sumere. Plaut. Amph. 1. 1. 124.
Inimicitias sumere, Suscipere. Cic. in Vatin. 28.
Initium sumere. Cic. in Sallust. 1. Quo me vertam, P. C? Unde initium sumam?
Iras novas sumpsit. Ovid. 2. Met. 175.
Laborem sumere. Cæs. 3. Bell. Gall. 14.
Laudem sumere a crimine. Ovid. 6. Met. 474.
Litteras commendatitias ad aliquem sumere ab altero. Cic. 13. Fam. 27.
Nomen aliud sumere, Assumere. Ovid. 6. Fast. 544.
Obsequium animo sumere, Animo obsequi. Plaut. Bacch. 4. 10. 8.
Operam sumere ad rem aliquam. Plaut. Mercat. 5. 2. 94.
Operam in re aliqua sumere. Ter. in prol. Hec. 25.
Operam sumere, Frustra laborare. Plaut. Mostel. 3. 1. 54.
Quid ego huc recursem? aut operam sumam, aut conteram?
Operam frustra sumere, Idem. Ter. Heaut. 4. 3. 15.
Otium sibi sumere. Cic. 3. Off. 1.
Periculum pauci sumpsere. Tacit. 3. Hist. 69.
Principium sumere a re aliqua. Plin. lib. 18. cap. 4.
Spatium ad cogitandum sumere. Cic. 4. de Finib. 1.
Speciem hominis sumit infans in alvo. Ovid. 7. Met. 125.
Tempus sumere ad rem aliquam. Cic. 1. de Legib 6. Idem 2. Q. frat. 10. De interpellatione tantum sumam a vobis temporis ad scribendum, quantum dabitis.
Testimonium sumere in res aliquas. Cic. pro Cæcinn. 23.
Togam virilem sumere. Liv. 26. 19. Ex quo togam virilem sumsit.
Vestis mihi sumitur. Ovid. 5. Trist. 5. 7.
Vires sumunt incendia. Hor. 1. Epist. 18. 85.
Vitam unde sumeret inscius. Hor. 3. Carm. 5. 37.
Sumere, Provinciam & Recipere distant. Cic. 4. Verr. 179. Quod quum ita sit, nihil fingam tamen: meminero me, non sumpsisse quem accusarem, sed recepisse quos defenderem. [Sumimus sponte, Recipimus rogati.
Sumere, Eligere. Sallust. in Jugurth. cap. 85. Sumat aliquem ex populo, monitorem officii sui.

Aliquem

Aliquem judicem sumere. Cic. ad Brut. 6.
Arbitrum sumere. Cic. pro Rosc. Com. 114.
Diem sumere. Cic. pro Cæcin. 19. Colloquuntur: dies ex utriusque commodo sumitur.
Hostes sumere. Ovid. 12. Epist. 17. al. Sentire.
In argumentum aliquid sumere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In conscientiam sumitur Eudemus, amicus ac medicus Liviæ. Tacit. 4. Ann. 3.
In optionem sumere. Plaut. Asin. 1. 1. 88.
Partes alicujus sumere. Cæs. 3. Bell. Civil. 51. Cic. 10. Philipp. 1. Quas enim partes ipse mihi sumpseram, eas præoccupavit oratio tua.
Personam magistri sumere. Plin. Epist. 160. Cic. pro Planc. 100. abjecta Quæstoria persona, comitisque sumpta.
Simile sibi sumere. Plaut. Mostel. 1. 2. 21.
Socerum sumere. Ovid. 2. Met. 526.
Sumere sibi aliquid, Multum, & pæne nimium sibi tribuere. Cic. pro Planc. 3. Quanquam mihi non sumo tantum, judices.
Vide quid mihi sumpserim. Cic. 7. Fam. 5.
Sumere sibi ut. Cic. 8. Att. 11. Mihi non sumo, ut meum consilium valere debuerit. Idem 16. Att. 16. Tamen hoc, pro conjunctione & benevolentia nostra, mihi sumpsi, ut id a te peterem.
Sumo mihi pro meo jure. Cic. 2. de Orat. 294.
Sibi pro alio sumere. Cic. 13. Fam. 30. Tantum tibi sumito pro Capitone apud Cæsar. quantum ipsum meminisse senties.
Pro certo sumere. Cic. 2. de Divin. 104. Tantum sat est intelligi, id sumere istos pro certo, quod dubium controversumque sit.
Res non concessas sumere, & ex illis efficere quod velis. Cic. 4. de Fin. 49.
Quomodo autem sumis, ut si quid cui simile esse possit, sequatur ut etiam difficulter internosci possit? Cic. 4. Acad. 46.
Sed quum bis sumpsit quod voluit, id tamen quod assumit, concedi nullo modo potest. Cic. 2. de Divin. 103.
Spiritus sibi sumere, & arrogantiam. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 33.
Superbiam sumere. Hor. 3. Carm. 30. 14.
Animum sumere. Ovid. 1. Fast. 147.
Auctoritatem sibi sumere. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.
Confidentiam sumere. Plaut. Capt. 4. 2. 25.
Fastus sumuntur ab imagine speculi. Ovid. 2. Amor. 17. 9.
Judicium sibi sumere. Cæs. 3. Bell. Civil. 12.
Sumere argentum alicunde. Ter. Phorm. 2. 1. 69.

Non ratio, verum argentum deerat. D. sumeret
Alicunde.

Mutuum sumere, pro Mutuo accipere. Plaut. Amph. 2. 2. 187.
Mutuas pecunias sumere. Cic. 3. Verr. 28. Quum per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse, prædia vendidisse.
Sumere, Emere. Cic. 7. Fam. 24. Sed essent, mi Galle, omnia facilia, si & ea mercatus esses, quæ ego desiderabam, & ad eam summam, quam volueram. Paulo post, Prorsus ex istis emptionibus nullam desidero, tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omne signorum omnium non æstimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.
Pœnas sumere, Exigere. Virg. 2. Æn. 585.
Supplicium sumere, Punire. Plaut. Merc. 5. 4. 31.

Supplicii sumat quod volt ipse ob hanc injuriam.

Supplicium de aliquo sumere. Ter. And. 3. 5. 17.

Cur non habeo spatium, ut de te sumam supplicium ut volo? Cic. pro Rosc. Amer. 70.

Sumere, pro Consumere, unde & Sumptus nomen ortum est. Ter. Adelph. 5. 3. 68. Hilarem hunc sumamus diem. Est, ut alio loco Donatus explicat, non Accipiamus, sed Impendamus atque consumamus. Plaut. Pseud. 5. 1. 23. Hanc diem sumpsimus prothyme. conf. Operam sumere supra.
Sumere in re aliqua, Insumere, Impendere. Plaut. Milit. 3. 1. 79.
Sumi dicitur oratio, quæ consumitur & ponitur. Auctor ad Her. 1. pr. Ne nimium longa sumatur. Ex Turnebo 20. 21.

Sumptus, a, um. Partic. [ληφθείς] Cic. de Amicit. 34. Sumpta virili toga. Cic. pro Rabir. Post. 44. Vide hos quasi sumptos dies ad labefactandum illius dignitatem.
Querela alte sumpta. Lucret. lib. 4. 1175.

Sumptūrus, a, um. [ληψόμενος] aliud Partic. ut, Oscula sumpturus. Ovid. 3. Fast. 691.

Sumptĭto, āre. frequent. Plin. 25. 5. Elleborum plerique, studiorum causa, ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sumptitaverunt.

Sumptus, ûs. m. [δαπάνη, Gl. L. G. & G. L. ἀνάλωμα, L. G.] dicitur Quod quis insumit, sicut Impensa, quod quis impendit. Plaut. Mil. 3. 1. 79. Ter. Phorm. 4. 3. 61. Opus est sumptu ad nuptias.
Annuus sumptus. V. Annuus, in ANNUS.
Dapsilis sumptus. V. Dapsilis, in DAPS.
Egentissimarum civitatum sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Epularum sumptus & magnificentia. Cic. 5. Tusc. 96.
Exiguus sumptus. Cic. in Parad. 6.
Infinitus sumptus. Cic. 2. Off. 42.
Liberales sumptus. V. Liberalis in LIBER adjectivo.
Legitimus & infinitus sumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Sumptus ubique Ciceroni pro Luxurie accipitur: unde Sumptuosus. ut pro Cœl. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum. Ibid. 67. Vigeant apud mulierem venustate, dominentur sumptibus. Budæus.
Immo non ubique verum hoc est. H. St. Distinguit in eadem or. Sumptus a Luxurie, ut partem a toto. V. 29. & 43. conf. 17.
Abire in sumptus. V. ABEO.
Accommodare sumptus. V. ACCOMMODO.
Admittere sumptus. V. ADMITTO.
Afferre sumptum. V. AFFERO.
Decernere sumptum. Cic. 3. Fam. 8.
Decorare oppida publico sumptu. Hor. 2. Carm. 15. 19.
Dare sumptum. Cic. 2. de Invent. 87.
Effusus sumptus. Cic. pro Rosc. Amer. 68.
Erogare in sumptum. Cic. 8. Att. 5.
Exercere sumptum. Ter. in Heaut. 1. 1. 91.
Exhaurire sumptu provinciam. Cic. 1. Q. frat. 1.
Extenuare sumptum. Cic. 2. de Legib. 59.
Facere sumptum. Ter. Adelph. 5. 4. 11. Sibi vixit, sibi sumptum fecit.
Facere ampliter sumptum. V. AMPLUS.
Facere sumptum in rem militarem. Cic. 12. Fam. 29.
Facere sumptum pro quæstu. Hor. 1. Serm. 2. 19.
Fit sumptus in Quæstorem, &c. Cic. 5. Att. 16.
Habere sumptum. Cic. 9. Fam. 20.
Impendere laborem & sumptum ad incertum casum. Cic. 5. Verr. 227.
Impendent infiniti sumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic. ad Brut. 18.
Insumere sumptum magnum, aut laborem in aliquam rem. Cic. 2. de Invent. 113.
Levare sumptum. V. Levo in LEVIS.
Minuere sumptum in aliquem. Cic. 2. de Legib. 22. & 59.
Minuere sumptum, aut remittere. Cic. 3. Fam. 8.
Mutuari in sumptum. V. Mutuor, in MUTUUM.
Parcere sumptui. V. PARCO.
Ponere sumptum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Prodire sumptu extra modum. Cic. 1. Off. 140.
Suggerere sumptum. Cic. 1. de Invent. 27.
Esse sumptui. Cic. 5. Att. 14. Adventus noster nemini, ne minimo quidem fuit sumptui.
Suppeditare sumptus. Cic. 2. de Off. 42.
Sustentare sumptus. Cic. 2. Lege Agr. 78. Neque istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi istiusmodi fundos, quorum subsidio familiarum magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum sumptus sustentare possint.
Sustinere sumptum. Cic. 11. Fam. 14.
Temperare sumptus. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Sumptus, in Genitivo Sumpti, antique. Cato R. R. cap. 22. Eo sumpti opus est. conf. SUMPTIFACIO infra.

Sumptuārius, a, um. Adj. [δαπανηματικός] Quod ad sumptum pertinet. Cic. 13. Att. 7. Tu velim e Polluce cognoscas rationes nostras sumptuarias.
Sumptuaria lex, Quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato Cibariam appellat. Cic. 7. Fam. 27. Lex sumptuaria, quæ videtur λιτότητα attulisse, ea mihi fraudi fuit. Ibid. 9. 15. Domum si habebo, in denos dies singulos sumptuariæ legis dies conferam. Sic 12. Att. 45. conf. Gell. 2. 24.

Sumptuarius, i. m. Qui sumptus facit. ἐπαναλωτής. Gloss. Gr. Lat.

Sumptuōsus, a, um. Adj. [δαπανηρός, Gl. G. L.] Qui magnos sumptus facit, vel Quod eosdem postulat. Cic pro Cluent. 70. Quum esset egens, sumptuosus, audax, callidus, perfidiosus. Sic 2. de Orat. 135. Quod sumptuosus, de luxuria: quod alieni appetens, de avaritia.
Homo magnificus & sumptuosus. Ter. Heaut. 2. 1. 15.
Nil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, ne magnopere quidem quicquam, præter libidines, sumptuosum. Cic. in Pison. 67.
Adolescentiæ sumptuosæ homo. V. Adolescentia, in ADOLEO.
Cœnæ sumptuosæ. Catull. ad Fund. 42. 9. Cic. 9. Fam. 23.
Convivia sumptuosiora. Martial. lib. 1. 94.
Domus sumptuosa, Sumptuosa familia. Ter. Adel. 4. 7. 42.
Funera magnifica & sumptuosa. Cæs. 6. Bell. Gall. 18.
Hostia sumptuosa. Hor. 3. Carm. 23. 18.
Ludi sumptuosiores. Cic. 3. Q. frat. 8.
Respersio sumptuosa. Cic. 2. de Legib. 60.

Sumptuose, Adv. [πολυτελῶς] Cum magno sumptu. Plin. Epist. 189. Castigabat equidem filium suum, quod paulo sumptuosius equos & canes emeret. Catull. ad Portium & Socrationem, 48. 5.

Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis.

Jactare se sumptuosius & insolentius. Cic. 2. in Catil. 20.

Sumptuosĭtas, ātis. f. Sidon. 9. Epist. 6. Quantum de bonusculis avitis paternisque sumptuositas domesticæ Charybdis abligurisset.

Sumptĭfăcio, fēci, factum, ĕre. eodem modo ac Lucrifacio. Lucil. apud Non. 8. 12.

Quid dare, quid sumptifacere, ac præbere, potis, sit. Varr. ibid. Quantum sumptifecerim. Plaut. Cas. 2. 7. 1.
Si nunc me suspendam, meam operam luserim,
Et præter operam restim sumptifecerim.

Sumptifacio, ex Plauto, ut Lucrifacio. Vide RESTIS. H. St. Veteres Sumpti Genitivum faciebant, unde Sumpti facere apud Lucil. & Varr. divise scribendum, & forsan etiam apud Plaut. qui alioqui delectatur ejusmodi confictis recens dictionibus.

Sumptio, ōnis. f. [λῆμμα, Gl. L. G.] Cic. 2. de Divin. 108. Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea quæ λήμματα appellant dialectici: sed nos Latine loqui malumus. Cato de R. R. 145. de lege oleæ faciundæ, Si sumpserit, in singulas sumptiones, &c. conf. Vitruv. 1. 2.

S U N

Sūnium, [Σούνιον] Vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extima acie Helladis est, supra Athenas & Marathonem. V. tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum. Ter. Eun. 1. 2. 35.

Mercator hoc addebat, se e prædonibus,
Unde emerat, audisse abreptam e Sunio. conf. Cic. 3. Att. 7.

Sunium promontorium, nunc vulgo vocatur *Stures*, sive *Cabo de la Colonba*. Testis Olivarius in Melam.

S U O

Suo, sui, sūtum, [ῥάπτω, ῥάπτω, Gl. L. G.] ĕre. Partes duas panni, aut alterius rei, invicem trajecto filo, similive quo, conjungere. A Sue quidam hoc verbum deducunt: quia hujus animalis pilis in suendo sutores uterentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Cultus dico agrorum, exstructionesque tectorum, tegumenta corporum, vel texta, vel suta, omnemque fabricam æris & ferri. Gell. 17. 3. Sed hi plerasque naves loris suebant.
Alvearia suta lentis corticibus. Virg. 4. Georg. 33.
Pilea suta de lacernis cæsis. Stat. 4. Silv. 9. 24.
Suere aliquid capiti suo, Appingere & affigere. Ter. Phorm. 3. 2. 6.

Sutor, ōris. m. [σκυτεὺς, Gl. L. G. & G. L. σκυτοτόμος, L. G.] Qui fuit: potissimum autem pro Calceario sumitur. Plaut. Aul. 1. 1. 34.
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Cic. pro Flacc. 17.
Se velle dixit, id sutores & zonarii conclamarunt. Martial. lib. 2. 17.
Argique letum multus obsidet sutor.
Bonus sutor. Hor. 1. Serm. 3. 125. [ut Malus Phæd. 1. 14.

Sutōrius, a, um. Adj. [σκυτικός] Quod ad sutorem pertinet. Cic. 6. Att. 1. Nostri enim, credo, graves habent Turpionem sutorium, & Vectium mancipem.
Atramentum sutorium. Plin. lib. 20. cap. 12. Verrucas misto atramento sutorio tollit. V. ATRAMENTUM.

Sutūra, æ. f. [ῥαφὴ] Liv. 38. 29. Sed triplex scutale, crebris suturis duratum, ne fluxa habena volutetur in jactu glans.
Sutura vulneris. Corn. Celsus lib. 5. 26. De glutinatione vulnerum, Sutura oras jungit, quæ ne ipsæ quidem inter se contingere ex toto debent. Et ibidem sæpius.
Sutura, de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur. ut Suturæ calvariæ. Cels. lib. 8. cap. 1. Raro calvaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum, atque a dolore tutissimum est: ex ceteris in quo suturæ pauciores sunt, eo capitis valetudo commodior est.

Sutīlis, e. Adj. [ῥαπτὸς, Gl. G. L. ἐρτὸς, L. G.] Quod sutum est. ut, Navis sutilis. Plin. lib. 24. cap. 9.
Sutilis rosa, Rosea serta. Martial. lib. 9. 98.
Sutilis aptetur decies rosa crinibus: ut sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib. 5. 65.
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturque rosis tempora sutilibus.
Coronæ sutiles. Plin. lib. 21. cap. 3. Summaque auctoritas pactili coronæ. Sutiles Saliorum sacris invenimus & solennes cœnis.
Cymba sutilis. Virg. 6. Æn. 414.
Sutile, Πλεκτὸν, Gloss. Latinogræc. conf. SUTELA infra.

Sutrīnus, a, um. Adj. [σκυτικὸς, Gl. G. L.] Tacit. 15. Ann. 34. Sutrinæ tabernæ.

Sutrīna, æ. f. [σκυτεῖον, Gl. G. L.] Officina sutoris, in qua calcei fiunt. Liv. 23. 30. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas, sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia.

Sutēla, æ. f. [σκεῦρα, ἐξαπάτησις, δόλος, Gl. L. G.] Dolosa astutia, a similitudine suentium dicta, auctore Festo. Plaut. Capt. 3. 5. 34.
Atque ob sutelas tuas te morti misero.
Fulgentius vero de Pr. ser. 18. Sutelam dici putat, quasi Subtilem telam, affertque exemplum ex Plauti Cas. 1. 1. 7.
Possis, necne, clam me, sutelis tuis
Præripere Casinam uxorem, proinde ut postulas? [V. SUTILE. Sic Gr. ῥαψῳδία.

Suterna, æ. f. Sutura, sive opus sutorium. Varro, Quid suternas facere inscius, nihil homo agis? Mercer. Sutrinas legit. V. Nonium 2. 760. Pro sutrina Apul. Flor. 2. At Elmenh. p. 346. Sutrina legit.

Sutrīnum, i. n. pro Arte sutrina. Sen. Epist. 90. Non multum absuit quin sutrinum quoque inventum a sapientibus diceret. [An Sutrinam?

Sutriballus, i. m. Qui calceos veteramentarios & ruptos concinnat. Vet. Scholiast. apud Juven.

Suto, [ῥάπτω δέρματα, Gl. G. L.] āre. freq. &

Sutello, [ῥάπτω, Gl. G. L.] āre.

Suopte, V. SUUS.

Suovetaurilia, V. SOLITAURILIA.

S U P

SVP. Subprocurator, Subprinceps. S. V. P. Sponsione utriusque partis.

Sŭparus, V. SUPPARUS.

Supat, Jacit; unde Dissipat, Disjicit; & Obsipat, Objicit; & Insipat, h. e. Injicit. Paulus ex Festo. V. INSIPO.

Sŭpellex, lectilis. f. & in plurali Supellectilia: in Ablativo singulari Suppellectile vel Supellectili. [ἀποσκευή, Gl. L. G. & G. L. & Onom. v.] Domesticum patris familias instrumentum, quod neque argento, aurove facto, vel vesti adnumeretur: id est, res mobiles, ut vocant Jurisconsulti, apud quos titulus est, De supellectile legata. Supellectile (ut inquit Paulus) continentur mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitræ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelves, aquiminaria, candelabra, lucernæ, trullæ: vasa ænea vulgaria, id est, quæ non proprio sunt loco attributa: præterea capsæ, armaria, vitrea, escaria, & potoria. Hæc Perottus ex XXXIII DD. De supellectile legata, l. 1. & l. Supellectile. Plin. lib. 15. cap. 8. Totam supellectilem ligneam. Cic. 4. Verr. 83. Supellex ex ære elegantior, & Deliaca & Corinthia. Hor. 1. Serm. 6. 118.
Vilis cum patera guttus, Campana supellex.
An Supellectilia? Inquir. exemplum. H. St.
Supellectilis nomenclatura unde ducta sit, his verbis palam facit Ulpian. De supellectili legata, Labeo ait originem fuisse supellectilis, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solebant, quæ sub pellibus usui forent.
Immo quia Super lectum jaciebantur, ut Stragula. Sed & alia, licet ad lectum non pertinentia, fieri poterat ut ei superjicerentur. Varro quoque Vestimenta a Supellectili separat, ut ostendo cap. 29. meæ Appendicis ad Varr. H. St. Immo ipsos lectos primo loco in Supellectile ponit Onomast. vet. q. V.
Instrumentum & supellex. Cic. 6. Verr. 97.
Cogitatio supellectilis ad delicias. Cic. in Parad. 1.
Barbarica supellex. V. BARBARUS.
Curta supellex. V. CURTUS.
Multa & lauta & magnifica supellex. Cic. 2. Philipp. 66.
Munda supellex. Hor. 1. Epist. 5. 7.
Vilis supellex. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei vilisque supellex. In quem loc. sic Serv. Sane supellex usurpatum, nam artis est supellectilis. Genitivus enim aut par debet esse Nominativo, aut major: ut Musæ, Doctoris. Si duabus majorem invenerimus. contra artem id esse manifestum est: ut Anceps, præceps, & pauca alia.
Supellex Oratorum, Rerum cognitio multiplex. Cic. 1. de Orat. 165. In Oratoris vero instrumento tam lautam supellectilem nunquam videram. Idem in Orat. 80. Quo in loco Supellectilem Cicero vocat, Omne genus ornamenti quo utuntur Oratores.
Infelix supellex. Quintil. lib. 2. cap. 4. p. 144. Burm.
Supellex vitæ. Cic. de Amicit. 55. Amicos non parare, optimam & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam, suppellectilem?

Supellectĭcārius, a, um. Adj. a Supellectile deductum attributum, Id significat, quod ad supellectilem attinet; ut, Supellecticarius servus. Cels. lib. 18. Digest. ait, fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & ceteros hoc genus servos legato contineri. l. Quæsitum. §. Celsus quoque. De instructo vel instrumento legato. lib. 33. P. tit. 7. [Nisi forte Superlecticarios, quarta a fine producta, legendum. Qua forma Superjumentarius legimus apud Suet. in Claud. cap. 2. ubi Casaub. not. V. A Supellex Supellectiliarius analogia postulat.

Sŭper, [ὑπὲρ, Gl. L. G. & G. L. ἐπὶ, ἐπὶ πλεῖον, G. L.] Præpositio, utrique casui serviens, Accusativo & Ablativo. Accusativo variis modis, Primo quando adversatur præpositioni Subter; ut, Fama super æthera notus. Virg. 1. Æn. 383. Cic. 2. de Legib. 66. Demetrius super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam.
Secundo pro Ultra. Virg. 6. Æn. 794. — super & Garamantas & Indos
Proferet imperium. Apulejus, Jam enim super oppidum profectus, nos citra reliquerat.
Studui super mediam noctem, bona locutio est, teste Servio. Virg. 9. Æn. 61. hoc etiam per Ablativum dixit,
Nocte super media. [Et in Emendatis Servii codd. Super media legitur, & ipsemet Serv. deinceps exp. Contra mediam noctem. Quod idem est, ac Media, vel De media nocte. conf. paulo infra, ubi de constr. cum Ablativo.
Super, pro Plusquam. Suet. in Augusto, cap. 35. Erant enim super mille, & quidam indignissimi, &c. [V. paulo infra not.
Super octingentos annos. Tacit. 13. Ann. 58. Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulique infantiam texerat.
Super omnem taxationem. Plin. lib. 7. cap. 12.
Super omnia. Virg. 8. Æn. 303.
Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet. in August. cap. 43. Superque se, subsellio secundo, collocavit. Curt. lib. 8. 5. 22. Polypercon, qui cubabat super regem, &c. h. e. In convivio discumbebat super Alexandrum.
Super gratiam esse, Majus esse, vincere, superare. Sallust. in Jugurth. cap. 35. extr. At Jugurtha, manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quam animadvertit, super gratiam atque pecuniam suam, invidiam facti esse. [Al. Supra. Quod rectius arbitror. Nimis sæpe hæc confunduntur a librariis, ut ne de superioribus etiam locis addubitem. V. tamen Hor. locum ad fin.
Super, pro Præter. Suet. in Vitell. cap. 13. Famosissima super ceteras fuit cœna ei data adventitia a fratre. Sic in Tiber. cap. 55. Super veteres amicos ac familiares, &c.
Super bellum. Liv. 2. 51. pr. Obsessaque urbs foret, super bellum annona premente, ni Horatius Consul ex Volscis esset revocatus. conf. 28. 46.
Savia super savia dare. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.
Gratias aliis super alias epistolis agit. Plin. Epist. 128. V. ALIUS.
Super hæc. ἐπὶ τούτοις. Gloss. Græcol. [Quod idem ac Inter hæc, vel Præter.
Super Euclionis filiam. i. e. De filia. Plaut. Aul. 4. 7. 2. Sed in emendatis libris exstat Filia.
Super cœnam loqui, Tempore cœnæ. Plin. 4. Epist. 22.
Super mensam. Curt. lib. 7. 4. 7. Debellaturus super mensam Alexandrum. Al. Super mensa.
Super vinum & epulas. Curt. lib. 8. 4. extr. h. e. Inter epulas, inter convivandum.
Super somnum servus, i. e. Servus a cubili. Curt. Sed per dispositos, quos super somnum habebat. [Locus est 6. 11. 3. ubi tamen Ad somnum nostri codices exhibent. Sane & A somno, & Ad somnum, & Super somnum, quin etiam Supra somnum fortassis, eadem significatione diceres. Sed alias Super somnum idem est ac Per somnum. V. Indicem Freinsh. Curtianum, & quæ Viri docti ad Petronii illud cap. 30. Unus ex pueris, qui super hoc officium erat positus.
Ablativo, pro De, ubi de re aliqua mentionem facimus. Virg. 1. Æn. 754.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Cic. 16. Att. 6. Hac super re scribam ad te Rhegio.
Pater familias uti super familia, pecuniave sua legaverit, ita jus esto. Auctor ad Heren. lib. 1. 23.
Super, pro Plusquam, cum Ablativo. Suet. in Augusto, cap. 38. Super triginta ducibus justos triumphos, &c.
Super, pro Ultra. Virg. 9. Æn. 61.
Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem, teste Servio. i. e. Majore ejus parte transacta. V. quæ supra de hoc loco dicta sunt.
Super pro In. Virg. 1. Ecl. 80.
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte,
Fronde super viridi. Idem 6. Æn. 202.
— gemina super arbore sidunt.
Super laude, Pro. Virg. 4. Æn. 233.
Nec super ipse sua molitur laude laborem. Ubi Servius, Super laude sua, i. e. Pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, id est, pro corona, ὑπὲρ ἐκείνου, pro illo.
Super efficitur Adverbium, ubi casum desiit habere. Plaut. Hinc atque hinc super, subterque premor angustiis. Cic. pro Rosc. Com. 46. Satis superque habere dicit. Virg. 4. Æn. 494.
— lectumque jugalem,
Quo perii, super imponas.
Super, pro Desuper. Virg. 9. Æn. 168.
Et super e vallo prospectant Troes. Idem 10. Æn. 384.
Super, quam quod. Liv. 27. cap. 20. Marcellus etiam adverso rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat. i. e. Præter quam quod.
Super, pro Superest. Ut enim Græci præverbia pro verbis interdum perelleganter ponunt, ut μέτα pro μέτεστι, πάρα pro πάρεστι: sic & Valerius Super pro Superest illo versu, (lib. 8. 485.)
Nec spes ulla super. Et ante eum Virg. 3. Æn. 489.
O mihi sola mei super Astyanactis imago. Quanquam aliter a Servio explicatur. Turneb. Adversf. 23. 5.
Super, pro Insuper & amplius. Virg. 2. Æn. 71.
Cui neque apud Danaos usquam locus, & super ipsi
Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt. Nonnulli legunt Insuper. Idem 11. Æn. 226.

Super

Super, veteres pro Supra usurparunt. Hor. 2. Serm. 8. 23.
Nomentanus erat super ipsum; Porcius infra, &c.
De super. V. DE præpositionem.
Super, compositionem ingreditur; ut, Supersedeo, &c. V. infra ipsa composita.

SUPERA, pro Supra. V. SUPRA, infra in hac dict.

SUPERA, orum. V. SUPERUS infra item.

SUPRĀ, [ἐπάνω, ὑπερθεν, Gl. L. G. ἄνω, ὑπεράνω, G. L.] Præpositio Accusativo casui fervit. Virg. 3. Æn. 194.
Tum mihi cæruleus supra caput astitit imber.
Supra lunam sunt omnia æterna. Cic. in Somn. Scip. 10.
Supra volat ardea nubem. Virg. 1. Georg. 364.
Injicere quempiam supra stercus. Cic. 1. de Divin. 57.
Mare, quod supra terram est. Cic. 2. de Nat. Deor. 115.
Supra caput, Modus est loquendi, rem quæ valde urgeat, & immineat significans. Cic. 1. Q. frat. 2. Ecce supra caput homo levis ac sordidus, sed tamen equestri censu, Catienus. conf. supra Virgil.
Supra ætatem, supra consuetudinem, supra etiam mortalitatem. Cic. ad Octav.
Supra fas, ὑπὲρ τὸ ὅσιον, Gloss. Latinogræc.
Supra fidem. Quintil. lib. 2. cap. 10. Nunquam hæc supra fidem poetica (ut vere dixerim) themata juvenibus pertractare permittemus.
Ratio, quæ supra hominem putanda est, deoque tribuenda. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Potentia, quæ supra leges esse velit. Cic. ad Brut. 17.
Supra modum. [ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπεράγαν, Gl. L. G.] Columel. lib. 4. 27. Si supra modum se numerus eorum profuderit. Sic Liv. 21. 7.
Ira supra modum est illis. Virg. 4. Georg. 236.
Supra morem rarum. Virg. 2. Georg 227. i. e. Abundanter, plus æquo. Serv.
Attollere aliquid supra quotidianum sermonem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Supra spem humanam. Apud Liv. de Bell. Maced.
Supra vires. [ὑπὲρ δύναμιν, Gl. G. L.] Hor. 1. Epist. 18. 22.
Gloria quem supra vires & vestit, & ungit.
Supra numerum, i. e. Præter vel ultra. Plin. 10. Epist. 21.
Supra quinquagies, Ultra, Amplius. Cels. lib. 4. cap. 2. Caput atque os supra quinquagies perfricandum.
Supra tres. Cels. lib. 7. cap. 7. Ubi secta est, aliæ futuræ adjiciendæ, quæ supra tres esse non debent.
Supra tres cyathos, Plusquam tres cyathos. Hor. 3. Carm. 19. 15.
Supra millibus nummorum emptus ager. Hor. 2. Epist. 2. 165.
Supra, sine casu aliquando ponitur, & est Adverbium. Cic. 4. Acad. 55. Et quum in uno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, supra infra, dextra sinistra, ante post.
Omnia hæc quæ supra & subter sunt, unum esse. Cic. 3. de Orat. 20.
Draco subter, supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Hoc est supra, quam illud. Cic. in Topic. 39.
Nihil supra; elegans locutio, quum quid efferre volumus, ut nihil eo magis elegans aut ornatum inveniri posse dicamus. Ter. Eun. 3. 1. 37.
Quid est? G. facete, lepide, laute, nihil supra. Cic. 13. Att. 19. Eos confeci & absolvi, nescio quam bene, sed ita accurate, ut nihil posset supra. V. NIHIL. [Subauditur apud Cic. Fieri, & apud Ter. Fieri potest.
Supra pro Ante, vel antea, aut superius: hoc est verbis superioribus. Cic. pro Cæcin. 14. Ille quem supra deformavi. Cæs. 5. Bell. Gall. 19. Supra demonstravimus. [In locorum descriptione quoque adhibetur, & solet sæpe addi Multo, Longe, Aliquanto, Paulo, & similia. conf. SUPERIUS Adv.
Illa polliceor, quæ supra scripsi. Cic. 6. Fam. 10.
Supera, pro Supra, inquit Priscianus lib. 14. & 28. Sic enim antiqui protulerunt, & maxime Cicero,
Torvum draco serpit subter, superaque retorquens. Hactenus Priscianus. Lucret. lib 1. 429.
Id quod jam supera tibi paulo ostendimus ante. [Et forte subauditur Parte, ut sit ex Adj. natum Adverbium.

SUPRĀDICTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προλεγόμενος] compositum a Supra. Plin. lib. 10. cap. 63. Supradictorum plerisque feminæ priores superveniunt. Hor. 2. Serm. 7. 78.
Adde, supradictis quod non levius valeat. Quidam scribunt separatim. [Et quidem rectius ubique.

SUPRAPŌSĬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προστιθέμενος] Cic. in Topic. 68. Reliquus est comparationis locus, cujus genus & exemplum suprapositum est. Legitur & disjunctim.

SUPRASCRIPTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προγεγραμμένος] Cic. pro Cluent. 148. Qui eorum? quorum? videlicet qui suprascripti sunt. Sic Cato R. R. cap. 112. Quidam malunt sejunctim legere.

SUPERNUS, a, um. Adj. [ἀνωτερικός, μετέωρος, ἐπὶ τῶν οὐρανίων, Gl. L. G.] Quod est supra: ut, Superna regio. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes similes aspidi & serpentibus: sed duo in superna parte, dextra lævaque, longissimi. Crines a fronte superni. Stat. 8 Theb. 640.
Numen supernum. Ovid. 15. Met. 128.

SUPERNE, Adv. [ὑπερθεν, Gl. L. G. & G. L.] pro Super vel Desuper. Plin. lib. 7. cap. 16. Quibus in dextra parte gemini superne, a canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg. 6. Æn. 658.
— unde superne
Plurimus Eridani per silvam volvitur amnis.
Superne, alio significatu, quam supra positum est. Senec. de Benefic. Quomodo si quis scriptis nostris alios superne imprimat versus, priores litteras non tollit, sed abscondit.
Superne, pro Sursum. Plin. lib. 19. cap. 5. de Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adolescit Corinthium, nuda fere radice. Solum enim hoc genus superne tendit, non, ut cetera, in terram.

SUPERNĬTAS, ātis. f. Tertull. adv. Valent. cap. 7. Supernitates supernitatum.

SUPERNAS, ātis. Adj. Quod est e regione superna, vel Supero mari adjacenti. Plin. lib. 16. cap. 39. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. Idem lib. 15. cap. 12. Supernatia Persica e Sabinis veniunt.

SUPĔRUS, a, um. Adj. a Super, vel Supra: unde Superum mare, Adriaticum nominatur, collatione facta ad Tyrrenum, quod Græci Inferum vocavere. Plaut. Merc. 5. 1. 1.
Limen superum, inferumque salve, simul autem vale.
Ad auras superas evadere. Virg. 6. Æn. 128.
Videre supera, infera, prima, ultima, media. Cic. 1. Tusc. 74.
Ex supero, Desuper. Lucret. lib. 2. 227.
Superus, Cælestis. ut
In domos superas scandere. Ovid. 1. Fast. 298.
Regnis superis detrudere Jovem. Virg. 6. Æn. 584.
Homo spectator superarum rerum atque cælestium. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Nicetas, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cic. 4. Acad. 123.
Cogitare supera atque cælestia. Cic. 4. Acad. 127.
Supera, plurali numero pro Cælo substantive accipitur. Virg. 6. Æn. 787.
Omnes cælicolas, omnes supera alta tenentes. Cic. 1. Tusc. 42. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt. Quod p. p. Ferri ad cælum dicit.
Ardua supera. Virg. 7. Æn. 562.
Convexa supera. Virg. 6. Æn. 241.
Superi, orum. m. pl. [οὐράνιοι, Gl. L. G.] Cælestes: sive Divi, Et qui iis superiores sunt, qui Inferi dicuntur. Plaut. Aul. 2. 7. 6.
Si autem deorsum comedent, si quid coxerint:
Superi incœnati sunt, cœnati inferi.
Par superis Tydides. Hor. 1. Carm. 6. 16.
Numina superorum. Ovid. 1. de Pont. 1. 43.
Plebs superûm Fauni Satyrique. Ovid. in Ibin, 79.
Rex superûm, Juppiter. Ovid. 1. Met. 251.
Precari superos. Virg. 5. Æn. 529.

SUPERIOR, ōris. [ἀνώτερος, ὑπέρτερος, Gl. G. L.] compar. a Superus. Cic. 4. Acad. 44. Itaque quæ contra sensus, contraque perspicuitatem dicantur, ea pertinere ad superiorem divisionem, contraque posteriorem nihil dici oportere.
Accumbit superior. V. ACCUMBO.
Domus superior, Editior pars domus. Cic. 12. Att. 17. Tota domus superior vacat, ut scis.
Dicere aliquid de loco superiore, Pro tribunali. Cic. 4. Verr. 102.
Superioribus temporibus nullas de te litteras misi. Cic. 5. Fam. 17.
Superior ætas, Quæ præcessit. Cic. de Senect. 62. Sed honeste acta superior ætas.
Senes semper agunt aliquid, tale scilicet, quale cujusque studium in superiore vita fuit. Cic. de Senect. 26.
Superiorem & Inferiorem, dicimus fere, quando de malis loquimur; ut Dionysius superior, & Dionysius inferior. Quum autem de bonis sermo est, si quidem tempus denotamus, Superior & Posterior dicimus: ut Cyrus superior, & Cyrus posterior. Si vero ad dignitatem, Major & Minor: ut Major, an minor Scipio, de duobus: de pluribus autem, Maximus Alexander. [Vereor ne subtilior, quam verior sit hæc observatio.
Superior interdum habet vim Positivi, Quum intelliguntur ii, qui supra gradum quartum cognationis, in linea ascendenti, sunt, sicut Inferiores qui sunt infra eundem gradum, in descensu. Varr. 2. de R. R. cap. 4. Itaque proavus, ac superiores, de Tremelliis nemo appellatus Scrofa.
Superiores, pro Iis, qui ante nos vixerunt, sive Antiquis. Cic. 4. Acad. 2. Non modo opinionem vicit omnium, quæ de virtute ejus erat, sed etiam gloriam superiorum. Idem 4. Verr. 36. Ut ab institutis superiorum, ab auctoritate Senatus, ab jure omnium Siculorum ne recedatur.
Superiores, Qui alios certamine vincunt, vel superant. Cæs. 5. Bell. Gall. 15. Ita tamen, ut nostri omnibus partibus superiores fuerint, atque eos in silvas collesque compulerint. Sic lib. 8. Hoc ipso superiores, quod &c.
Superior re quapiam, & Inferior contraria. Cic. 1. Verr. 59. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac una in re te mihi anteferri putas oportere, quod Quæstor illius fueris. Ego si superior ceteris rebus esses, te hanc unam ob causam accusatorem repudiari putarem oportere. [Hic Superior est Potior jure, vel dignitate, vel potius Præferendus, Præstabilior.
Invident homines maxime paribus, aut inferioribus, aut superioribus. Cic. 2. de Orat. 209.
Quanto superiores sumus, tanto nos geramus summissius. Cic. 1. Off. 90.
Habes neminem honoris gradu superiorem. Cic. 2. Fam. 17.
Loco, fortuna, fama, superior. Cic. de Amicit. 24.
Superiorem fore largitione. i. e. Plus largiri velle. Cic. 9. Att. 12. Prædicat enim palam, & militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem, quam hunc, fore.
Superior ordine, inferior fortuna. Cic. 13. Fam. 5.
Superior vi. Cic. 1. Off. 90. Et sint potius vi superiores, quam justitia pares.
Superior in. Cic. pro Cæcin. 2. Nisi forte hoc rationis habuit, quoniam si facta vis non esset moribus, superior in possessione retinenda non fuisset.
Superius: cui contrarium Inferius. Cic. 7. Verr. 115. Id agit ut semper superius suum facinus nemo scelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25. Superius genus in vadis haud procul litore.

SUPERIUS, Adv. [ἀνωτέρω, ἐπὶ χεῖρα, Gl. L. G.] Idem ac Supra. Sen. Nat. Quæst. 5. 8. Alia superius rapiuntur, alia diffunduntur tepore. Lactant. 4. 29. In exemplo, quod superius posuimus. [Sic & Valer. 3. 2. 19. Phæd. 4. 24. 2. Antiquiores tamen Supra maluerunt. q. V.

SUPRĒMUS, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G. & G. L. ὕψιστος L. G.] superlativum a Superus, Ultimus, aut, post quem nemo sit. l. 34. D. de vulg. & pupill. l. 92. D. de verbor. sig.
Supremum (inquit Paulus ex Festo) modo significat Summum, modo Extremum, modo Maximum. conf. Non. 4. 41.
Supremus, Summus, maximus. Suetonius Aug. 16. Verum supremum cælum intuentem stupidum cubuisse. Emendati codd. habent Supinum. Ter. Adelph. 2. 1. 42. Pro supreme Juppiter!
Desperatio suprema. Plin. lib. 22. cap. 4. pr.
Macies suprema. Virg. 3. Æn. 598.
Montes supremi, Summi, altissimi. Virg. 4. Georg. 460.
Supplicium supremum. Cic. 2. de Legib. 22. Incestum Pontifices supremo supplicio sanciunto. i. e. Maximo, capitali.
Annis suis supremis, Extremis, ultimis. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dies suprema. Ovid. 2. Fast. 852.
— dies regnis illa suprema fuit.
Dies vitæ supremus. Cic. 1. Tusc. 71.
Differere de aliqua re supremo vitæ die. Cic. de Senect. 78.

Laudare aliquem cum supremo die. Cic. pro Muren. 75.
Digressu mæsta supremo. Virg. 3. Æn. 482.
Finis supremus, Mors. Hor. 2. Epist. 1. 12.
Funera suprema. Ovid. 3. Met. 137.
Honores supremi, Funeralia. Ovid. ad Liv. 249.
Hora suprema. Tibul. lib. 1. 1. 59.
Ignis supremus, Rogus. Ovid. 1. Amor. 15. 41.
Iter supremum carpere, E vita emigrare. Hor. 2. Carm. 17. 11.
Judicia suprema, Ante mortem. l. 25. §. 1. De liber. & post.
Manum supremam imponere bellis. Ovid. Remed. Amor. 114.
Officia suprema, Quæ morienti exhibentur. Tacit. 5. Ann. 2. Quod supremis in matrem officiis defuisset.
Salus suprema. Virg. 12. Æn. 653.
Sole supremo, i. e. Sole occidente. Hor. 1. Epist. 5. 3.
Sors suprema. V. SORS.
Supremætabulæ, Testamentum. l. 1. §. pen. l. penul. §. plane. D. de secund. tab.
Tempus supremum, Tempus mortis. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Supremam dicere, Subaudito Tempestatem. Plaut. Asin. 3. 3. 4.
Mater supremam mihi tua dixit, domum ire jussit. Hoc e Judiciorum consuetudine a Comico dictum est: nam posteaquam præco supremam dixerat, dimittebatur judicum consessus, ut a Donato in Ter. Phor. 1. 4. 29. annotatum est, quod hic Plautus imitatur; Mater, inquit, supremam dixit tempestatem, & i licet pronuntiavit, domumque ire jussit. Ex Turneb. Adversf. 3. 12. Al. Supremum.
Ordinare suprema sua, Condere testamentum. Modestinus in l. Cajus Sejus. D. de pignor. actione.
Suprema alicujus, subaud. Facta: h. e. Supremum vitæ tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa suprema Neronis principis.
Suprema, pro Morte. Tacit. 3. Ann. 49. Post celebre carmen, quo Germanici suprema defleverat.
Solvere alicui suprema, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Ad supremum, ἐπὶ τέλει. Gloss. Græcolat. V. mox SUPREMUM.

SUPREMO, Adv. [ὑστάτως] Plin. lib. 11. cap. 53. Eadem commeabat, ab eo, recens assidue, exitura supremo. De anima sive halitu animalium.

SUPREME, Adv. dixere veteres, uti testatur Priscianus lib. 14.

SUPREMUM, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut neque ab homine supremum eos spectari fas sit. Curt. 8. 7. 7. Pater supremum strinxerat ferrum, percussurus, &c. [ἔσχατον Ad.

SUPREMĬTAS, ātis. f. Summitas, extremitas. Ammian. 31. 39. Nec Valenti sepulturam, qui supremitatis honor est, contigisse. i. e. Supremus honor.
Præeminentias & supremitates adire. Claud. Mamert. 2. 13.

SUPERĀRIUS, a, um. Adj. Unde

SUPERARIA, æ. f. [ἐπενδύτης, Gl. G. L.] [Subaudito Vestis, quæ ibidem & Instata. Puto pro Instita. q. V.

SUPĔRO, [ὑπερέχω, περιγίνομαι, Gl. L. G. νικάω, L. G. & G. L.] āre. Supergredi proprie significat, & quasi superascendere & excedere.
Montem superare. Virg. 3. Georg. 270.
— superant montes, & flumina tranant. Virg. 9. Æn. 314.
Liv. 34. 26. Et Parthenio monte superato, præter Tegram, tertio die ad Caryas posuit castra.
Superante salo, περὶ γινομένης τῆς ἁλός. Gloss. Latinogræc. Ex Virgil. 1. Æn. 537.
Ascensu supero fastigia tecti. Virg. 2. Æn. 303.
Viam superare saltu. Virg. 3. Georg. 141.
Superare, Verbum nauticum. Virg. 1. Æn. 242.
Antenor potuit, mediis elapsus Achivis,
Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum & fontem superare Timavi. Ubi Serv. Superare, Nauticus sermo. Lucil. Promontorium remis superamus Minervæ. V. Liv. 31. 23. & passim.
Superans genua aqua, Excedens. Liv. 26. 45. extr.
Superat sumptus, Excedit. Plaut. Pœn. 1. 2. 74. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Summa enim spectanda, ne in ea re sumptus fructum superet.
Superare, Vincere, Excellere, per translationem. Virg. 5. Ecl. 9.
Quid si idem certet Phœbum superare canendo? Ter. Eun. 2. 1. 25. Hæc superat ipsam Thaidem.
Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque superabit. Cic. 7. Verr. 114.
Contendere & Superare. Cic. 5. Fam. 8.
Fallere & Superare spem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23. Quod si meam spem vis improborum fefellerit, atque superaverit, commendo vobis parvum meum filium.
Vincere & Superare. Cic. 1. de Orat. 150. Si subitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit.
Adamanta superare duritia. V. ADAMAS.
Cursu superare canem, vel viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.
Ferrum superare duritia. Ovid. 2. Epist. 137.
Constantia & gravitate quempiam superare. Cic. 1. Fam. 9.
Doctrina aliquem superare. Cic. 1. Tusc. 3. Doctrina Græcia nos & omni litterarum genere superabat.
Dolis superare aliquem. Plaut. Pœn. 5. 2. 150. conf. Cas. 4. 4. 4.
Ingenio superavit genus humanum Epicurus. Lucret. lib. 3. 1056.
Nobilitate superare aliquem. Ovid. 3. de Pont. 2. 56.
Opinionem alicujus superare. Cic. 5. Att. 16. Itaque opiniones omnium superavit.
Dolores superat virtute. Ovid. 8. Met. 517.
Injurias fortunæ superare. Cic. 4. de Fin. Varietates autem injuriasque fortunæ facile veterum philosophorum præceptis instituta vita superabat.
Labores superare. Virg. 3. Æn. 368.
Pugnando superare. Ovid. 9. Met. 30. [Sic Prælio, Pugna, Armis hostes, vel Certamine superare passim, pro Vincere. Sic & Judicio superare. Ubi Græci κρατεῖν & ἐπικρατεῖν.
Aliquem ferro superare, Occidere. Virg. 1. Æn. 354.
Clam ferro incautum superat, &c.
Superare, [περιεστάναι, Gl. L. G.] Superabundare, superesse. Virg. 1. Georg. 189.
Si superant fetus, pariter frumenta sequentur. Cic. 5. de Fin. 42. Fabellarumque auditione ducuntur, deque eo, quod ipsis superat, aliis gratificari volunt. Idem 13. Att. 44.
Aliquot horis die superante accessit. Liv. 29. 7.
Superare, Supervivere, & quasi superstitem esse. Virg. 3. Æn. 339.
Quid puer Ascanius? superatne, & vescitur aura?

SUPERANS, antis. Partic. [νικητικός Gl. L. G.] ut
Animis superans. Virg. 5. Æn. 473.
Hic victor superans animis, tauroque superbus.
Superantior, [ἐπικρατέστερος] compar. Potentior, validior. Lucret. lib. 5. 395.
Cum semel in terra fuerit superantior ignis.

SUPERĀTUS, a, um. aliud Partic. [ὑπερνικηθείς, Gl. L. G.] ut,
Bello superatus Amyntor. Ovid. 12. Met. 364.
Jussa superata novercæ. Ovid. 9. Met. 15. de Hercule.

SUPERĀBĬLIS, e. Adj. [ὑπερέχιμος, Gl. L. G.] Quod facile superari potest. Liv. 25. 23. Altitudinem muri vel mediocribus scalis superabilem. Subaudi Ratus.
Per vim nulli superabilis. Ovid. 5. Trist. 8. 28.
Scilicet ut per vim non est superabilis ulli,
Molle cor ad timidas sic habet ille preces.

SUPERATIO, ōnis. f. Vitruv. præf. lib. 3. Superatio contrariorum.

SUPERĀTOR, oris. m. Victor. Ovid. 1. Fast. 641.
— populi superator Hetrusci. Firmic. lib. 5. cap. 5. in fine, Hominum interfectores erunt, ac nulla servata legis æquitate, adversantium sibi superatores.

SUPERĀTRIX, īcis. f. Inscr. apud Fabrett. p. 383. AVRELIAE. CLEOPATRAE. OMNIVM. RETRO. TEMPORIS. CASTARVM. SEV. DISCIPLINARVM. SVPERATRICI. [An DISCIPLINATARVM?

SUPERĀMENTUM, i. n. Quod superat, & superfluum est. Ulpian. in l. Ligni. §. Ofilius. D. De legat. & fideicom. 3. Sed si voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & sarmenta, & superamenta materiarum, & vitium stirpes atque radices continebuntur.

SUPĪNUS, a, um. Adj. [ὕπτιος, Gl. L. G. & G. L.] Resupinus. Qui jacet ventre cælum versus: ab antiquo Supo, are. i. e. Jacere. Juven 3. Sat. 280.
— cubat in faciem, mox deinde supinus. Plaut. Cist. 2. 3. 78.
Quid nunc supina sursum in cælum conspicis? [De etymo vocis istius V. Voss. Etymol. conf. infra SUPUS. Rectius tamen qui a Gr. ὕπτιος arcessunt, cujus omnes translationes servavit, ut ex Suida videre licet. Nos ad SUPER retulimus, quia & Græcum potius ab ὑπὲρ, quam ab ὑπὸ derivandum videtur, suadente significatione.
Cursus supinus, i. e. Qui retro fit. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Digiti supini. Catul. Argon. 62. 312.
Jactus supinus, pro In altum. Supinantur enim qui sursum versus jaculantur. Liv. 30. 10. Ex rostratis Pœni vana pleraque, utpote supino jactu, tela in locum superiorem mittebant.
Motus corporis pronus, obliquus, supinus. Cic. 1. de Divin. 120.
Ora etiam supina cernuntur depulsione luminum. Cic. de Univers. 42.
Palmes supinus. Martial. 12. 31.
— hæc textilis umbra supini
Palmitis.
Venter supinus. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Vultus supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Excipere aliquem supinis manibus, quod alias dicitur, Obviis manibus. Tranquil. in Vitel. cap. 7.
Orare manibus supinis. Virg. 4. Æn. 205.
Tendere manus supinas ad cælum. Liv. 26. 9. & 3. 50.
Supinus, pro Otioso nonnunquam ponitur, seu molli, negligentique. Juven. 1. Sat. 66.
Et multum referens de Mæcenate supino.
Animus supinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 20. 25.
Aure supina audire, Negligenter. Martial. lib. 6. 42.
Deliciæ supiniores, Major ignavia. Martial. lib. 2. 6.
Ignorantia supina, quæ vulgo *crassa* dicitur. Ulpian. in l. Nec supina. D. de juris & fact. ignor. Nec supina ignorantia ferenda est factum ignorantis, nec scrupulosa inquisitio exigenda.
Supinior arborum tonsura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad fin.
Supinus, Montuosus. Hor. 3. Carm. 4. 23.
— seu mihi frigidum
Præneste, seu Tibur supinum,
Seu liquidæ placuere Bajæ. Ubi Acron; Supinum, Montuosum, ut Collesque supinos. Situm autem civitatis describit, quia in ascensu montis est constituta, sive in latere montis, ut ait Porphyrius.
Supina valle præcipites egistis. Liv. 7. 24.

SUPĪNUM, i. n. a quibusdam dicitur Verbum participiale, cujusmodi sunt Gerundia, quæ Nomina participialia dicuntur. Habet autem supinum duas terminationes, UM & U; ut Lectum, Lectu.
Quod in UM finitur, habet significationem Activam. Sallust. Jugurth. cap. 20. Legatos ad Jugurtham de injuriis questum misit. i. e. Qui quererentur. Ter. And. 3. 2. 35. — missa est ancilla illico
Obstetricem arcessitum ad eam.
In U vero supinum, significationis Passivæ est: jungiturque nominibus Adjectivis. Virg. 3. Æn. 621.
Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. h. e. Quod nec videre, nec alloqui facile sit. V. de utroque omnino Voss. de Analog. 3. 11. & 12. Sanct. Minerv. 3. 9. & seq. cum Perizon. not.

SUPĪNE, Adv. pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. 24. Alii beneficia supine accipiunt.

SUPINĬTAS, ātis. f. Quintil. lib. 11. cap. 3. Est odiosa omnis supinitas.

SUPĪNO, [ὑπτιάζω, Gl. G. L.] āre. Supinum facere. Stat. 6. Theb. 786.
Præcipitatque retro juvenem, atque in terga supinat.
Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere supini. Senec. lib. 2. de Benef. 13. Libet interrogare, quid tantopere te supinet, quid vultum habitumque oris pervertat, ut malis habere personam, quam faciem.

SUPĪNOR, [ὑπτιάζομαι] āri. pass. Hor. 2. Serm. 7. 38.
— nasum nidore supinor. Ubi Acron interpres; Nasum, inquit, nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accusativum addidit verbo passivo, quemadmodum Virg. 7. Æn. 640.
Loricam induitur, fidoque accingitur ense. Stat. 12. Theb. 245.

SUPI-

Supīnātus, a, um. [ὑπτιασμένος] Partic. ut Cornu supinatum, Arcus retensus. Stat. 9. Theb. 870. De arcu loquitur, cui nervus fuerat incisus ab adversario.
Glebas supinatas Aquiloni ostendere. Virg. 2. Georg. 261.
Manus supinata. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Os supinatum. Stat. 5. Theb. 525.

Superabilis, V. superro in super.

Superăbundo, [ὑπερπλεονάζω, ὑπερπερισσεύω, Gl. G. L.] āre. Redundare. Ulpian. in l. Non solent. D. De diversis reg. jur. anti. Non solent, quæ superabundant vitiare scripturas.

Superaddo, ĭdi, ĭtum, [ἐπιπροστίθημι] ĕre. Ultra addere. Virg. 3. Ecl. 38.
Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. 2. 13. 33.
Et fit in exiguo laurus superaddita busto.
Carmen superaddere tumulo. Virg. 5. Ecl. 42. [Potest, ut & in seq. divise legi.

Superadsto, stĭti, āre. Manil. 1. 909.
— lacerosque prius superadstitit artus.

Superædĭfĭco, [ἐποικοδομῶ, Gl. G. L.] conf. superficium.

Superæquani, Populi in quarta regione Italiæ, quos Sulmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3. cap. 12.

Superăgo, ēgi, actum, ĕre. Tibull. 4. 1. 158.
— ubi non unquam Titan superegerit ortus. Sic legit Jos. Scaliger ex MSS. al. Superingerit.

Superaggĕro, āre. Columel. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eaque humus, quæ fuerat egesta, superaggeratur. [An Eoque?
An Superaggeritur? H. St. Solent hæc misceri. Sed V. aggero.

Superagnata, Tunica omnium oculi tunicarum extima, corneæ extrinsecus adhærens, unde & nomen accepit ἐπιπεφυκὼς χιτών.

Superallĭgo, [ἐπιδέω] āre. Plin. lib. 30. cap. 6. Caninus si viventi eximatur, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.

Superalto, [ὑπερυψῶ, Gl. G. L.] āre.

Superamenta, V. supero, in super.

Superbĭbo, bĭbi, bibĭtum, [ἐπιπίνω] ĕre. Postea bibere. Plin. lib. 23. cap. 1. Itemque jugi superbibere ebrietati, quam quidem frigidæ potus extemplo discutit.

Superbio, īvi, ītum, [ὑπεραίρομαι, ὑπερηφανῶ, Gl. G. L.] īre. Compositum ex Super & Eo, is, b melioris soni gratia, interposita: & r in i mutata. Est autem Superbire, vel Ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. [Nisi potius a Superbus, ut Protervio, a Protervus; Sævio, a Sævus, &c.
Patriis actis superbire. Ovid. 8. Epist. 43.
Forma superbire. Ovid. de Medic. faciei, 33.
Nomine avi superbit ille. Ovid. 11. Met. 218.
Equæ comantes gloria superbiunt. Plin. lib. 10. cap. 63.
Superbire, ad inanimata translatum. Plin. 37. 7. extr. Hac certe (gemma) apud Menandrum & Philemonem fabulæ superbiunt. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 337.
— Phlegræis silva superbit
Exuviis, totumque nemus victoria vestit. h. e. Nobilitatur, celebratur, illustratur.

Superbia, æ. f. [ὑπερηφανία, ὑπεροψία, Gl. G. L.] est Supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. 81. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr. 89.
Superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Cic. 1. Off. 90.
Domicilium superbiæ, & sedes luxuriæ. Cic. 2. de Lege Agr. 96.
Damnosa superbia in vultu. Ovid. 3. de Arte Am. 509.
Abjicere superbiam. Plaut. Merc. 5. 2. 10.
Accipere aliquid in superbiam. Tacit. 6. Ann. 13.
Facere aliquid superbia & inhumanitate. Cic. 1. de Orat. 99.
Parere superbiam. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Ponere superbiam. Hor. 3. Carm. 10. 9.

Superbus, a, um. Adj. [ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, Gl. G. L.] Arrogans & fastuosus. Virg. 3. Æn. 326.
Stirpis Achilleæ fastus, juvenemque superbum. Idem 10. Æn. 514. Catullus in Julium Cæsarem, 27. 6.
Et ille nunc superbus, & superfluens.
Superbum istud & regium, nisi adoptes eum, quem constet imperaturum fuisse, etiam si non adoptasses. Plin. in Paneg. H. St. Exstant cap. 7. extr. conf. Cic. pro Sull. 25. & infra ad fin.
Male autem exponitur & ἀλάζων, quasi idem, quod ὑπερήφανος, apud Suidam in Σύπερβος. Σύπερβος παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ὑπερήφανος. Et in fine ὑπερήφανος τε καὶ ἀλάζων. Ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχε. λέγεται μὲν ὁ ἀλαζὼν ὡς ὑπεραίρειν τῶν ἄλλων θέλων. σύπερ γὰρ τὸ ἐπάνω λέγει. Male confudit ἀλαζὼν cum ὑπερήφανος. At ego ὑπερήφανος quidem sonare idem, sed aliunde deduci videtur, ex ὑπέρβιος. H. St. V. Voss. Etymol.
Superbus cæde ferarum. Ovid. 2. Met. 442.
Pecunia superbus. Hor. Epod. 4. 5.
Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg. 1. Æn. 25.
Hinc populum late regem, belloque superbum.
Superbus viribus. Plaut. Amph. 1. 1. 59.
— magnanimi viri, freti virtute, & viribus
Superbi.
Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æn. 630.
— Atina potens, Tiburque superbum. h. e. Alte exædificatum, vel etiam Magnificum.
Superbus, Ornatus. Virg. 2. Æn. 504.
Barbarico postes auro, spoliisque superbi.
Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æn. 268.
Superbus, pro Magnifico, glorioso, & præstanti. Hor. 1. Carm. 35. 4.
— vel superbos
Vertere funeribus triumphos.
Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æn. 324.
— simul ense superbum
Rhamnetem aggreditur.
Superbus, Iniquus. Virg. 8. Æn. 118.
Quos illi bello profugos egere superbo.

Superbos antiqui propter pompam funeris, Mortuos dixere. Plaut. Amphit. 1. 1. 201.
Faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. i. e. Occidam. Nonius 2. 784.
Achilles superbus. V. Achilles.
Ager superbus. Martial. lib. 1. 2.
Aures habere superbas. Liv. 34. 5. extr.
Conjugium superbum. Virg. 3. Æn. 475.
Corpus superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109.
Curru superbo victor stetit. Senec. Troad. 2.
Dominis parere superbis. Virg. 12. Æn. 236.
Fastidia superba. Virg. 2. Ecl. 15.
Forma superba. Ovid. 21. Epist. 33.
Fortuna superba. Hor. 1. Epist. 1. 67.
Gentes frenare superbas. Virg. 1. Æn. 527.
Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg. 117.
Honor superbus. Stat. 1. Achill. 279.
Insigne superbum belli. Virg. 8. Æn. 683.
Judicium aurium superbissimum. Cic. in Orat. 150.
Jus superbum. Cic. 3. de Legib. 13.
Juvenis superbus. Virg. 3. Æn. 326.
Merum superbum, Vinum pretiosum. Hor. 2. Carm. 14. 27.
Oculi superbi. Ovid. 6. Met. 169.
Palla superba. Ovid. 3. Amor. 13. 26.
Pira superba. Columel. lib. 5. cap. 10.
Regna superba. Tibull. lib. 1. 9. 80.
Reges superbi. Lucret. lib. 5. 1221. Cic. 6. Att. 3.
Sceptra superba. Lucret. lib. 5. 1136.
Sedes superbæ. Virg. 2. Æn. 785.
Tecta superba. Virg. 7. Æn. 12.
Triumphus superbus. Hor. 1. Carm. 37. 32.
Verba superba. Ovid. 5. Trist. 8. 8.
Victor superbus. Virg. 3. Georg. 226.
Præbere se superbum in fortuna. Cic. 8. Att. 4.
Laudato pavone superbior. Ovid. 13. Met. 802.
Utrum superbiorem te pecunia facit, an quod te imperator consulit? Cic. 7. Fam. 13.
Superbum est enim, Judices, & non ferendum, dicere Prætorem in provincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cælata. Cic. 6. Verr. 45. Conf. supra Superbum istud & regium.

Superbe, Adv. [ὑπερηφάνως] Elate, fastuose. Ter. Phorm. 5. 8. 22. Satin' superbe illuditis me?
Dictum superbe. Lucret. lib. 5. 1223.
Superbe responsum reddere. Liv. 1.
Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil. 11.
Accipere preces alicujus superbius. Tacit. 2. Ann. 37.

Superbĭter, Adv. antiquum, idem quod Superbe. Afr. Pantaleont. Illa superbiter imperat. Nævius, Superbiter contemptim conterit legiones. V. Nonium 11. 48.

Superbĭfĭcus, a, um. Adj. [γαυροποιός] Senec. Herc. furen. 58.
De me triumphat, & superbifica manu
Atrum per urbes ducit Argolicas canem. h. e. Quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.

Superbĭlŏquentia, æ. f. [μεγαλορρημοσύνη] Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tusc. 35.
Ob scelera, animique impotentiam & superbiloquentiam.

Supercalco, [ἐπιπατέω] āre. Columel. lib. 12. cap. 39. Ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcato, & item vinum conspergito.

Supercerno, crēvi, crētum, [ἐπικρίνω] ĕre. Plin. lib. 17. cap. 10. Terraque cribris supercernitur pollicis crassitudine.

Supercĭdo, cĭdi, cāsum, [ἐπιπίπτω] ĕre. ex Super & Cadere. Columel. lib. 4. cap. 9. Ne si transversa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam contineat. Alia exemplaria habent Superincidentem.

Supercĭlium, i. n. [ὀφρύς, Gl. L. G. & G. L. ἐπισκύνιον, G. L.] ex Super & Cilium; Ultima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercilia homini & pariter & alterne mobilia, & in iis pars animi. Negamus, annuimus. Hæc maxime indicant fastus. Superbia aliubi conceptaculum, sed hic sedem habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet. Nihil altius simul abruptiusque invenit in corpore, ubi solitaria esset. Subjacent oculi, pars corporis pretiosissima, & qui lucis usu vitam distinguant a morte.
Supercilium dicitur quod supra cilium sit, id est integimentum oculi superius. Festus.
Supercilia in Junonis tutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Junonem. Unde & Lucina dicta est. Paulus ex Festo.
Superciliorum remissio aut contractio, mæstitia, &c. Cic. 1. Off. 146.
Abrasa supercilia. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Constricta supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pison. 14.
Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Duris superciliis torva. Ovid. 17. Epist. 16.
Hirsutum supercilium. Virg. 8. Ecl. 34.
Inflexa juxta tempora supercilia. V. inflecto.
Severi supercilii matrona, Severæ gravitatis. Ovid. 2. Trist. 309.
Triste supercilium, Austera caperataque frons. Lucret. lib. 6. 1182.
Allevare supercilia ad singulos vocis conatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Contegit libidines fronte & supercilio. Cic. de Provinc. Conf. 8.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post redit. in Senat. 14.
Demere supercilio nubem. V. demo.
Loqui vibrante supercilio. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Niti supercilio. Cic. pro Sext. 19. Ut illo supercilio Respub. tanquam Atlante cælum, niti videretur.
Ponere supercilium, Deponere seu deprimere. Auctor lascivi illius carminis, quod positum est initio lusuum in Priapum,
Carminis incompti lusus lecture procaces,
Conveniens Latio pone supercilium.
Tollere supercilia, Catullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum

lum alicui minaretur: his enim vultus indiciis, animi sensus aperiuntur. Sic autem Epigr. 65. 46. ad Januam,

Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra supercilia.

Supercilium, pro Nutu. Hor. 3. Carm. 1. 8.

Reges in ipsos imperium est Jovis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta supercilio moventis.

Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Juven. 6. Sat. 167.

— si cum magnis virtutibus affers
Grande supercilium. Cic. 2. pro Lege Agr. 93. Hunc Capuæ, Campano supercilio, ac regio spiritu, cum videremus, &c. Martial. lib. 1. 5.

Terrarum dominum pone supercilium. h. e. Imperatoriam gravitatem. Plura exempla in superioribus V.

Supercilium salit. Quoties bona quædam spes titillat animum nostrum, dicere licebit nobis Salire supercilium. Ita Pseudolus apud Plaut. 1. 1. 105. Sumptum a vulgi superstitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: ut si quod membrum pruriat præter evidentem causam: si dexter oculus saliat: si auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verum & ipsa sententia, & metri ratio docet esse legendum, ut a me positum est. Sic enim legendi sunt senarii Iambici,

Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inventurum esse auxilium argentarium.
C. At id futurum unde? P. unde dicam, nescio,
Nisi quia futurum est, ita supercilium salit. Erasm. in Chiliad.

Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liv. 27. 20. Ipse expeditos, qui pridie stationes hostium pepulerant, ad levem armaturam, infimo stantem supercilio, ducit. Plin. lib 6. cap. 5. Inde promontorium Cronea, quo supercilium arduum tenent Toretæ. Virg. 1. Georg. 108.

Ecce supercilio clivosi tramitis undam
Elicit. Stat. 6. Theb. 63.
Molle supercilium. De pyra erecta in funere pueri.

Superciliōsus, a, um. Adj. Severus. Sen. Epist. 129. Tristes & superciliosi alienæ vitæ censores. Sidon. 7. 9. Superciliosæ frontis arbitrium.

Supercontĕgo, ĕre. Cels. lib. 4. cap. 1. Renes vero diversi, qui lumbis summis coxis inhærent, parte earum resimi, ab altera rotundi, qui & venosi sunt, & ventriculos habent, & tunicis superconteguntur: ac viscerum quidem hæ sedes sunt. Al. divise scribunt, ut sit Super Adv. pro Superne.

Supercorruo, ĕre. Valer. lib. 5. cap. 6. Factaque ingenti strage telis obrutus supercorruit. Et hic divise scribi potest.

Supercresco, [ὑπεραυξάω, Gl. G. L.] ĕre. Cels. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus supercrescentibus. Idem lib. 5. cap. 28. De carcinomate, Si id nimium supercrevit, tentanda squama æris est. Quintil. Declam. 5.

Supercŭbo, [ὑπέρκειμαι] āre. Superjacere, superdormire. Columel. lib. 7. cap. 4. Perforatis tabulis, quibus ovilia consternuntur, ut grex supercubet. Vel divise quoque.

Supercunnum, i. n. Ἐφήβαιον, ἐπικτένιον. Gloss. Latinogræc.

Supercurro, ĕre. Supercurrere ager dicitur vectigali, quum habet ampliorem proventum. Plin. 3. Epist. 18. Et ager ipse propter hoc, quod vectigali longe supercurrit, semper dominum, a quo exerceatur, inveniet.

Superdīco, xi, ctum, [ἐπιλέγω] ĕre. Dictis addere. Dicere præter id quod dictum est, Subjungere dictis. Cic. 2. de Legib. 53. Superdicebant qui quid cœpisset astringi. Al. divise Super dicebant.

Superdici in l. 13. in fin. D. de jurejurando: est Præconis voce, & ut cum Apulejo loquar, boatu pronuntiari, & proclamari, ut & in l. 16. C. ex quib. causis infamia irrog.

Superdo, dĕdi, dātum, [ἐπιτίθημι] āre. Cels. lib. 7. cap. 2. Purgationis causa paulum mellis imponendum, dein glutinantia superdanda. Ibid. cap. 7. Nisi divise melius scribitur.

Superdūco, xi, ctum, [ἐπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Præter jam adducta, alia adducere. Plaut. Truc. 2. 6. 53.

— pœnitetne te, quot ancillæ sint jam?
Quine etiam superducas, quæ mihi comedint cibum.

Superducere novercam, pater tum dicitur, cum priore uxore mortua, filiis prioris matrimonii novercam inducit. l. ult. De bon. mater. in C. Theod. 381. Quintil. Argum. Declam. 381. Quidam filio superduxit novercam, & ex ea aliam filiam suscepit. Sic & Decl. 373. Plin. lib. 6. Epist. 33. pr. ad Rom. Inducere novercam eodem sensu dixit. Sic Argum. Decl. 1. & 2. Quintil.

Capitolin. in fine vitæ M. Aurelii. Puto & Græcos ita loqui. Vide in Epigr. Gr. de illa quæ rogat maritum, ne novercam natis induceret. H.St. Capitolini verba hæc sunt, Sed ille concubinam sibi adscivit, procuratoris uxoris suæ filiam, ne tot liberis superduceret novercam. Græcum autem epigramma ejusmodi exstat, Apollonidæ tit. 11. 2. Anthol. ubi tamen nihil quod huc pertineat.

Superĕdo, ēdi, ēsum, [ἐπεσθίω] ĕre. Postea edere. Plin. lib. 19. cap. 6. Menander, e Græcis auctor est allium edentibus, si radicem betæ, in pruna tostam, superederint, odorem exstingui. Nisi divise scribas.

Superēmĭco, ui, āre. Sidon. Carm. 15.

Hinc fieri, ut terram levior superemicet unda. Al. Super emicet.

Superēmĭneo, ui, [ὑπερέχω] ēre. Amplius eminere. Columel. lib. 12. cap. 47. Ut olivæ premantur, & jus supereminéat. Virg. 6. Æn. 856.

— victorque viros supereminet omnes.

Supereminet extra aquam. Plin. lib. 26. cap. 8.

Superĕnăto, āre. Lucan. lib. 4. 133.

Primum cana salix madefacto vimine parvam
Texitur in puppim: cæsoque induta juvenco,
Vectoris patiens, tumidum superenatat amnem. Alii legunt, Superemicat. Cæso juvenco, i. e. Corio bubulo.

Fluctus superenatat omnes. Alcim. 4. 240. [An Supereminet?

Superĕo, īre. Ire super. Lucret. lib. 3. 1044.

Ac pedibus salsas docuit superire lacunas. [Hic omnino dividendum.

Superĕrŏgo, āre. Super, quam quod requisitum est, erogare, vel facere. August.

Supererogatio, Supererŏgātor, Supererogatōrius, apud Ecclesiasticos scriptores.

Superescit, significat Supererit. Ennius,

Dum quidem unus homo Romæ toga superescit. & Attius in Chrysippo: Quin hinc superescit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per se, Super, significat quidem Supra: ut cum dicimus Super illum sedit. Verum ponitur etiam pro De, Græca consuetudine, ut illi dicunt ὑπέρ. Plaut. in Mil. glor. 4. 5. 13. Mea opera super hac vicina, quam ego nunc concilio tibi. In Phasmat. Ehe tandem percipio super rebus nostris, loqui te. Pacuv. in Med. Qua super re interfectum esse Hippotem dixisti? Cato contra Annium, Nemo antea fecit super tali re, cum hoc magistratu utique rem. Afran. in Virgin. Aliis de rebus in qua cœpisti super re. Hæc Festus. V. in dictione super, & escit.

Superĕvŏlo, āre. Lucan. lib. 3. 299.

Agmine nubiferam rapto superevolat Alpem. h. e. Celeriter ac raptim transcendit.

Superexcurro, ĕre. Effluo; de rebus inanimatis plerunque dici solet. Ulpian. in l. 1. §. Si arbor. De arborib. cædendis. lib. 43. tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, utrum totam arborem jubeat Prætor adimi, an vero id solum quod superexcurrit, quæritur.

Superexĭgo, ĕre. Supra quam oportuit exigo, aut iterato exigo: unde & Superexactores in jure Civili dicti sunt. & Superexactio. Arcad. Si quis exactorum superexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib. 10. C. tit. 21. Nisi ibidem legendum putes de Superexactionibus.

Superfĕro, fers, tŭli, lātum, [ἐπιφέρω, ὑπερτίθημι] ferre. Plin. lib. 32. cap. 10. Sed si castoreum, fibrumve supergrediatur gravida, abortum facere dicitur, & periclitari partus si superferatur. Idem lib. 28. cap. 8.

Superlātus, a, um. Partic. [ὑπερθετὸς] ut, Superlata nomina, Superlata verba; Quæ augendi causa in oratione proferebantur. Cic. in Partit. 53. Illustris autem oratio est, si & verba gravitate delecta ponuntur, ac translata & superlata, & ad nomen adjuncta, & duplicata.

Superlatum pileum, Sursum in modum vexilli elatum. Valer. Max. lib. 8. cap. 6. 2. Cajus autem Marius, quum magnum & salutarem Reip. civem in L. Saturnino opprimendo egisset, a quo in modum vexilli pileum servituti ad arma capienda ostentatum erat, Lucio Sulla cum exercitu in Urbem irrumpente, ad auxilium servorum, pileo superlato, confugit. Sublato in novissime editis legitur.

Superlatio, ōnis. f. [ὑπερβολή, Gl. G. L.] Ipse superferendi actus.

Superlatio, apud Oratores. Cic. 3. de Orat. 201. Tum augendi, minuendive causa veritatis superlatio atque trajectio, & rogatio, atque huic finitima quasi percontatio, expositioque sententiæ suæ. Quintil. lib. 1. cap. 10. Licet per comparationes & superlationes.

Superlatio, est Oratio superans veritatem, alicujus augendi minuendive causa. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.

Superlatio, pro Insigni cognomine a re aliqua sumpto: ut quum aliquis Sapiens, per excellentiam vocatur. Valer. Max. lib. 6. cap. 9. 12. de Crasso, Quid? Crasso nonne pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit? sed eidem postea inopia turpem Decoctoris superlationem injunxit. In emendatis codd. Sugillationem exstat.

Superlātīvus, a, um. Adj. [ὑπερθετικὸς, Gl. L. G. & G. L. ὑπερβολικὸς, G. L.] ut, Superlativus gradus: de quo abunde apud Grammaticos.

Superlativum, cum Quam. Liv. 34. 32. pr. Cum tyranno instituere amicitiam, & eo tyranno, quam qui unquam fuit, sævissimo & violentissimo in suos.

Superlativum a Comparativo interdum superatur. Liv. 3. cap. ult. pr. Orare, ne pessimum facinus pejore exemplo admitterent, judices.

Superfēto, [ἐπικυΐω, ἐπικυΐσκω] āre. Superfetare dicuntur quædam animalia, dum post unum fetum editum, rursum alium edunt, uno aut altero die, aut paulo pluribus. Plin. lib. 10. cap. 63. Dasypodes superfetant, sicut lepores. Idem lib. 7. cap. 11. Præter mulierem, pauca animalia coitum novere gravida. Unum quidem omnino, aut alterum superfetat.

Superfetātio, ōnis. f. Secundarius conceptus prægnantis, quam *superimpregnationem* vulgus appellat. Bud. in Not. ad Pandect. l. Antiqui vero. D. si pars heredit. petat.

Superfĭcies, ēi. f. [ἐπιφάνεια] ex Super & Facie; quasi Superfacies, vel superior facies, superior pars cujuscunque rei, & facies, quæ exterior ab oculis cernitur. Plin. lib. 11. cap. 48. Quia longitudo superficiem corporum solam ampliat.

Ædium superficies. Cic. 4. Att. 2. Idem 4. Att. 1. extr. Qui si sustulerint religionem, aream præclaram habemus, superficiem Consules ex Senatusconsulto æstimabunt. [Gloss. Latinogræc. Superficies ὑπερῷον, ἀνώγεον. Græcolat. item, ὑπερῷον, Imperficium, superficies, cœnaculum.

Superficies, in ædificiis dicitur Domus, quæ in alieno solo sive area ædificata est. Itaque fieri potest, ut ejusdem domus duo sint domini: alter domus superficiariæ, alter soli. Paul. in l. Damni infect. §. Ei qui. D. de Damno infecto, Ei qui in conducto solo superficiem imposuit, dominus soli, quod vitio soli damnum futurum sit, cavere non debebit: nec soli domino superficiarius. Jabolenus in l. eum qui. in prin. Quum ædes ex duabus rebus constent, ex solo & superficie. Julia. in l. Si quis testam. §. Qui fundum. D. de legatis primo. Appellatione ædificii aut superficiem significat, aut solum quoque cui ædificium superpositum est. Ulp. in l. Hoc amplius. §. Quæsitum est. D. de Damno infect. Quæsitum est, si solum sit alterius: superficies alterius: superficiarius utrum repromittere damni infecti, an satisdare debeat? Et Julianus scribit, quoties superficiaria insula vitiosa est, dominum & de soli & ædificii vitio repromittere: aut eum, ad quem superficies pertinet, de utroque satisdare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui superficiariam insulam habet, utilis est ea stipulatio, si quid in superficie damni datum fuerit: & nihilo minus etiam soli domino utilis est, si solo damnum datum fuerit, ut si tota superficies tolleretur. fraudabitur enim dominus soli in pensione percipienda.

Superficies mathematicis est, Quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cujus quidem termini sunt lineæ. Est igitur Superficies plana ab

ab una linea ad aliam brevissima extensio, in extremitates suas eam recipiens. Euclid. 1. Elemen.

SUPERFICIUM, i. n. [ἐποικοδόμημα, Gl. G. L.] apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapicidinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non essent; sive superficium ædificii dotalis, voluntate mulieris vendiderit, nummi ex ea venditione sunt dotis. Sic in l. j. D. de superficiebus. Gajus lib. 2. Instit. tit. 1.

SUPERFICIARIUS, a, um. Adj. [ἐποικοδομηματικός] ut, Superficiariæ ædes, Quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietas & civili & naturali jure, ejus est, cujus est solum. Hactenus Cajus de superficiebus. l. Superficiarias.
Superficiarius, Qui in alieno solo superficiem habet, ita ut certam pensionem præstet. Auctor est Paul. l. 74. D. de Publician. Senec. Epist. 88. Mathematica, ut ita dicam, superficiaria est, in alieno ædificat.
Superficiaria prædia, Quæ in conducto solo certa pensione annua habentur. l. 10. D. famil. ercifcund. l. 49. D. de verb. sig. l. 16. in fin. D. de pignor. act. Superficiarias enim ædes in conducto solo positas dixit Gajus in l. ultima. D. de superfic. sic & Superficiaria insula, in l. 12. §. j. D. de Publician. l. j. §. Et generaliter. D. de vi & vi armat. l. 9. §. Quæsitum l. 39. §. damni. D. de damno infecto. Et Superficiarius fundus. l. j. D. quib. mod. usufr. amit.
Superficiarius, [ἐπιπολαῖος] Superficietenus apparens. Apud vett. non occurrit.

SUPERFĬCIO, ĕre. non vero Impersonaliter, uti quidam opinati sunt; est Superesse, restare, redundare, superfluere. Hinc Superfieri, & Superficiens. Columel. lib. 12. cap. 1. Tum separare quæ consumenda sunt, & quæ superfieri possunt custodire, ne sumptus annuus, menstruus fiat. Ulpian. Idem ajunt, aquam pluviam in suo retinere, vel superficientem, ex vicini in suum derivare. tit. de Aqua & aqua plu. arcend. lib. 39. P. Sunt qui apud Ulpian. Superfluentem, sed contra veritatem antiquorum codicum, legant. Quæ enim aqua superfluit, non derivatur: sed ipsa impetu suo spargitur. Quæ superficit, id est, superest vicino, recte derivari potest: Quod enim tibi non nocet, & vero mihi prodest: Naturæ communitate, mihi deberi justum est.

SUPERFLŌRESCO, ui, [ἐπανθέω] ĕre. Plin. lib. 19. cap. 5. Particulatim cucumis floret, sibi ipse superflorescens.

SUPERFLUO, xi, xum, [ὑπερχέω, περισσεύω, περιττεύω, Gl. G. L.] ĕre. Abundare, redundare. Plin. lib. 31. cap. 4. Apolloniæ in Ponto fons juxta mare, æstate tantum superfluit, & maxime Canis ortu: parcius si frigidior sit æstas.

SUPERFLUENS, entis. Partic. Redundans. Cic. de Clar. Orat. 16. Is dedit operam, si modo id consequi potuit, ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coerceret.
Superfluens pecunia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 11.

SUPERFLUUS, a, um [περισσὸς, περιττὸς, Gl. G. L.] Adj. ut, Fructus superflui. Pap. in l. Deducta. §. ult. D. Ad SC. Trebell.
Superfluum bonorum. Ibid.
Superfluus, cum Dativo. Plin. in Paneg. cap. 82. Hostium, quibus moris est, eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, nunc liquida ac deferentia, lustrare navigiis.

SUPERFLUĬTAS, ātis. f. [περισσεία, περισσόλογος] Plin. lib. 14. cap. 1. Aliæ improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, atria media complentes.

SUPERFŒTATIO, SUPERFŒTO, V. SUPERFETO.

SUPERFŎRĀNEUS, a, um. Adj. Idem ac Circumforaneus. Sidon. 1. 7. Trepidatio superforanea. Symmach. 3. Epist. 48. Superforanei laboris est commendare conspicuos. [Idem ac Supervacuus. Voss. de Vit. serm. 3. 51.

SUPERFŪGIUM, i. n. [ὑπόφυγή, Gl. L. G.] Idem quod Suffugium.

SUPERFULGEO, si, sum, [ὑπερεκλάμπω] ĕre. Stat. 1. Silv. 1. 33.
Ipse autem, puro celsum caput aëre septus,
Templa superfulges, & prospectare videris. [Nisi Anastrophe, est Templa super, divisque legendum.

SUPERFUNDO, fūdi, fūsum, [ἐπιχέω, Gl. G. L.] ĕre. de liquoribus dicitur, quum alicui rei superjiciuntur. Columel. lib. 12. cap. 57. Hanc misturam, quum in catillo composueris, oleum superfundito.
Superfundens se lætitia, per translationem, pro Ubertim sese ostendens. Liv. 5. 7.
Superfusus Tiberis, Inundans. Liv. 7. 3.
Superfusa gens montibus Caucasiis, Conspersim fusa. Plin. lib. 6. cap. 13.
Superfusi hostes. Liv. 39. 49.
Corpora superfundi dicuntur a Senec. de Tranquill. vit. Quæ sunt nimiæ vastitatis.

SUPERFUSIO, ōnis. f. Ammian. 17. 15. Aquarum cælestium superfusio. Pallad. 1. 17. Pavimenti superfusio.

SUPERGĔRO, gessi, gestum, [ἐπιχωννύω] ĕre. Superjacere, & quasi aggeratim superimponere: nam proprie de terra dicitur. Columel. lib. 11. cap. 3. Prædicti deinde funes, de tabulato prompti, explicantur, & in longitudinem per utrumque sulcum porrecti obruuntur, sed ita, ut non nimium supergesta terra, semina spinarum, quæ inhærent toris funiculorum, enasci possint.
Supergestum orificium. Apul. Met. 9. p. 236. Elmenh.

SUPERGRĀDIOR, sive SUPERGRĔDIOR, ĕris, gressus sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] grĕdi. Super aliquid gressum facere. Plin. lib. 28. cap. 7. Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Stat. 5. Silv. 3. 114. Ora supergressus Pylii senis.
Supergredi omnem laudem, Excellere. Quintil. lib. 6. in procem.

SUPERHĂBEO, ui, ĭtum, ēre. Omittere. Cels. 7. 20. Eodem tempore superhabendum est cataplasma. conf. Insuper habeo, in INSUPER.

SUPERI, V. SUPERUS, in SUPER.

SUPERJĀCIO, & SUPERJĬCIO, jēci, jactum, & jectum, [ἐπιρρίπτω] ĕre. Columel. lib. 2. cap. 16. Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapsa folia superjaciebantur, mox conversa vomeribus, &c.
Superjicere, Addere. Liv. 10. 30. Magna ejus diei, quo in Sentinati agro bellatum, fama est; etiam vero stanti. Sed superjecere quidam augendo, fidem, qui in hostium exercitu, peditum quadringenta millia CCCXXX, equitum sex & XL millia, mille carpentorum scripsere fuisse.

SUPERJACTO, [ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι] āre. frequent. Plin. lib. 9. cap. 15. Quod & alias faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maxime, tam præcipuæ velocitatis, ut transversa navigia interim superjactent, i. e. Transcendant jactu. Val. Max 9. 2. 4. Alios superjactatos pilis excipi jussit.

SUPERJECTUS, ūs. m. [ὑπερπήδημα] Columel. lib. 6. cap. 36. Ita enim efficitur, ut ejus objectu, quum mas etiam superjectu eblanditus est, velut incensus & obcæcatus cupidine, subtracta quam petierat, fastiditæ imponatur equæ. Loquitur de asino, cui objecta erat asina, quamque ipse inscenderat. Superjectu itaque, i. e. Initu.

SUPERJECTIO, ōnis. f. [ὑπερβολή] Quintil. lib. 8. cap. 6. de hyperbole, Est hæc ementiens superjectio.

SUPERILLĬGO, [ὑπερειλέω] āre. Plin. lib. 29. cap. 3. Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis. conf. Cels. 3. 15.

SUPERILLĪNO, lini, livi, & lēvi, lĭtum, [ἐπιχρίω] ĕre. Plin. lib. 30. cap. 12. Reduvias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, aut vulva decocta in oleo, superillito butyro ovillo cum melle.

SUPERIMPENDENS, entis. Partic. [ἐπικρεμάμενος] Catull. Argon. 62. 286.
Confestim Peneo adit viridantia Tempe,
Tempe, quæ silvæ cingunt superimpendentes.

SUPERIMPLEO, [ὑπερπίμπλημι, Gl. G. L.] ēre.

SUPERIMPŌNO, pŏsui, pŏsĭtum, [ἐπιτίθημι] ĕre. Plin. lib. 31. cap. 9. Phagedænis ulcerum, tritus cum farina hordei, superimposito linteolo madente vino. Liv. 21. 1. extr. Et Sardiniam, inter motum Africæ, fraude Romanorum, stipendio etiam superimposito, interceptam.

SUPERINCĬDO, cĭdi, cāsum, [ὑπερεμπίπτω] ĕre. ex Super & In & Cado decompositum. Liv. 23. 15. extr. Utique Cannensi pugna non prius prælio abstiterit, quam prope exsanguis ruina superincidentium virorum, equorum, armorumque sit oppressus. Columel. lib. 4. cap. 9. Ne si transversa fuerit cicatrix, cælestem superincidentem aquam contineat Liv. 2. 10. extr. Multisque superincidentibus telis. Al. divise Super incidentibus.

SUPERINDĪCO, ĕre. Ulpianus in l. Si duo. §. ult. D. de jurejurando, Imperator noster cum patre rescripsit, fustibus eum castigatum dimitti, & ita ei superindici ἀπροπετῶς μὴ ὀμνύειν: id est, petulanter ne jurato. Emendatiores libri habent Superdici, de quo suo loco.

SUPERINDICTUM, i. n. Extraordinarium munus, ultra solitam & canonicam collationem, indictum significat. l. j. C. de Indictionibus lib. 10. l. j. C. de superindict. l. 3. C. de excusat. muner. l. 3. C. de silentiar. lib. 12.

SUPERINDICTIO, ōnis. f. Idem quod Superindictum. l. j. C. de privileg. domus Aug. lib. 11. Unde superindicti tituli in l. ult. eo. tit. Al. Insuper indicti.

SUPERINDŪCO, xi, ctum, [ἐπινάγω] ĕre. Plin. lib. 15. cap. 17. Duûm pedum terra superinducta. Quintil. lib. 5. cap. 8. Nervis illis, quibus causa continetur, adjiciunt superinducti corporis speciem.

SUPERINDUCTIO, ōnis. f. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de iis, quæ in testamento delentur, Lituras, inductiones, superinductiones ipse feci. Sic habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Haloander legat Superductiones.

SUPERINDUO, ui, ūtum, [ἐπενδύω] ĕre. Sueton. in Neron. cap. 48. Ut erat, nudo pede, atque tunicatus, penulam obsoleti coloris superinduit. [Potest divise scribi, Super induit.

SUPERINGĔRO, gessi, gestum, [ἐπιφορέω] ĕre. Aggeratim, vel acervatim superimponere. Plin. lib. 18. cap. 30. Sunt qui leguminibus acervos superingerant.

SUPERINJĬCIO, jēci, jectum, [ἐπεμβάλλω] ĕre. ex duabus præpositionibus, Super & In, & verbo Jacio compositum. Cels. lib. 5. 28. de Curatione erysipelatum, Aut si durior locus est, solani folia contrita suillæ adipi miscenda sunt, & illita linteolo superinjicienda. Plin. lib. 17. cap. 9. Farinæ vice cribris superinjici. Ovid. 5. Fast. 533.
Tum superinjecta texere madentia terra. [Possunt & hæc divise legi.

SUPERINNĀTO, Vide in Thes. Paris. marg. H. St.

SUPERINTĔGO, xi, ctum, [ἐπικαλύπτω] ĕre. Plin. lib. 18. cap. 6. Ora utrinque lapidibus statuminari & alio superintegi. [Nisi divise melius.

SUPERINTŎNO, ui, [ἐπιβροντάω] āre. Desuper tonare. Virg. 9. Æn. 709.
Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

SUPERĪNUNGO, xi, ctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Cels. lib. 7. cap. 7. de oculorum vitiis, Dein superinungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superinunguntur.

SUPERIOR, SUPERIUS. V. SUPERUS, in SUPER & SUPRA.

SUPERJŪMENTĀRIUS, i. m. Suet. in Claud. cap. 2. Quem barbarum, & olim superjumentarium, ex industria sibi appositum, ut se quibuscunque de causis quam sævissime coerceret, ipse quodam libello conquiritur. Sabellicus intelligit Eum, qui jumenta egisset. [Cum sit revera Præpositus, seu Magister jumentariorum, ut exponit Casaub. q. V. conf. SUPELLECTICARIUS supra.

SUPERLĂCRĬMO, [ἐπιδακρύω] āre. de palmitibus vitis dicitur, quum post resectionem humorem quendam, veluti lacrimam, emittunt. Columel. lib. 4. cap. 24. Optimum est igitur medio fere internodio subsidiarium tondere palmitem, devexamque resectionem facere post gemmam, ne, ut jam ante diximus, superlacrimet, & gemmantem cæcet oculum.

SUPERLATIO, SUPERLATIVUS, SUPERLATUM. V. SUPERFERO.

SUPERLECTICARIUS, V. SUPELLECTICARIUS.

SUPERLĪMĬNĀRE, is. n. [ὑπέρθυρον] Ea pars ostii superior, quæ super limen est. Plin. lib. 29. cap. 4. Cujus generis prope videri possint, quæ tradunt & de vespertilione, si ter circumlatus domi vivus, per fenestram inverso capite infigatur, amuletum esse: privatimque ovilibus circumlatum toties, & pedibus suspensum sursum in superliminari. Harduin. legit, Supero limine.

SUPERLĪNO, ĕre. Idem quod Superillino, a quo

SUPERLĬTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 22. cap. 23. Vel per se visco superlitum, ut hæreat.

SUPERMANDO, di, sum, [ἐπιμασάομαι] ĕre. Post mansum aliquid, aliud rursus mandere. Plin. lib. 31. cap. 6. Qui puram dedere, raphanos supermandi ex mulso aceto jubent, ut ad vomitiones revocent.

SUPERMEO, [ὑπερρέω] āre. Superfluere, vel superlabi. Plin. lib. 2. cap. 103. De miraculis aquarum, Quædam vero & dulces inter se supermeant alias: ut in Fucino lacu invectus amnis, in Lario Addua, &c.

SUPERMĬCO, āre. i. e. Antecellere. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 31. Si quæ reddunt filii parentibus beneficia, eorum non supermicant. Paulo post dicit Exsuperare.

SUPERNAS, V. SUPERNUS, in SUPER.

SUPERNĀTO, [ἐπινήχομαι] āre. Columel. lib. 12. cap. 9. Deinde arido

ſpiſſamento fœniculi ſic comprimi, ut jus ſupernatet. Plin. lib. 34. 18. Poſtea ſupernatans aqua, tollitur ſpongiis.

Supernātus, a, um. Adj. [ἐπιφυὴς] Quod præter alia natum eſt. Plin. lib. 19. cap. 3. Supernato caule, quem magydarim vocarunt.

Supernāvĭgo, [ἐπιπλέω, Gl. G. L.] āre.

Superne, **Supernitas**, V. super.

Superno, āre. Gell. 9. 9. Gaudia in ſummo pectore ſupernantia.

Supernus, **Supero**, V. in super.

Superobruo, [ὑπερχώννυμι] ĕre. Propert. lib. 4. 4. 91. De Virgine Tarpeja.

Dixit, & ingeſtis comitum ſuperobruit armis.

Superordĭno, [ἀντιδιατάσσομαι, Gl. G. L.] āre.

Superpendĕo, di, ſum, [ὑπερκρέμαμαι] ēre. Liv. 37. 27. Ita ut quibuſdam locis ſuperpendentia ſaxa plus in altum, quam quæ in ſtatione ſunt naves, promineant.

Superpingo, xi, ctum, ĕre. Avien. Phænom. Arat. v. 907.

Cuncta ſuperpingunt rutilam ſua ſidera noctem.

Superpictus, a, um. Partic. Solin. cap. 21. Pantheræ minutis orbiculis ſuperpictæ.

Superpondium, i. n. [ὑπέρμετρον] Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Exiguum ſcilicet & illud tantæ molis ſuperpondium.

Superpondĕro, āre. Columel.

Superpōno, pŏſui, sĭtum, [ὑπερτίθημι] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 5. Sin ſummotus longius a collibus erit amnis, & loci ſalubritas, editiorque ſitus ripæ permittet ſuperponere villam profluenti. Plin. lib. 29. cap. 2. Tantumque pollent ut medicamentis quoque ſuperponantur. Ovid. 21. Epiſt. 190.

Ægra ſuperpoſita membra fovere manu.

Superrādo, ſi, ſum, [ὑπερξέω] ĕre. Plin. lib. 22. cap. 23. Perniones ex vino fovet, & ex oleo coctum imponitur: ſic & callo. Clavis pedum ſuperraſis præcipue utilitatis.

Superruo, ĕre. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Atque ego, de alto decidens, Socratem, nam juxta jacebat, ſuperruo. Idem Met. 2. p. 126. Corpori ſuperruens. [Loco priore rectius diviſe ſcribitur Super ruo.

Superscando, di, ſum, [ἐπαναβαίνω] ĕre. Super aſcendere. Liv. 7. cap. 36. pr. Jam evaſerant media caſtra, quum ſuperſcandens vigilum ſtrata ſomno corpora miles, offenſo ſcuto, præbuit ſonitum. Columel. lib. 11. cap. 3. Oportebit autem virgeam ſæpem interponere, quam ſuperſcandant ſentes utriuſque ſulci.

Superscrībo, ĕre. [ἐπιγράφω, Gl. G. L.] Supra ſcribere. Modeſtin. in l. 4. D. De operibus publicis, Nec præſidis quidem nomen licebit ſuperſcribere.

Supersĕdeo, ſēdi, ſeſſum, [ἐπικάθημαι, Gl. G. L. ἀμελῶ, καταφρονῶ, ὀλιγωρέω, L. G.] ēre. Omittere, ceſſare. Plerumque cum Ablativo. Plaut. Epid. 1. 1. 37. Superſede iſtis rebus jam. Idem Pœn. 1. 3. 5. Superſede iſtis verbis. Cic. 4. Fam. 2. Superſedeas hoc labore itineris.

Superſedere, inquit Nonius 1. 187. Manere, perſeverare, quaſi in voluntate & conſilio ſedere. Turpil. Ped. Ut ille hac ſe abſtineret, ego ſuperſederem nuptiis. V. plura apud eundem. [In Gloſſ. Superſiderint, quaſi a Superſido.

Commode poſſumus principio ſuperſedere. Auct. ad Heren. lib. 3. 17.

Verborum multitudine ſuperſedendum eſt. Cic. 1. de Invent 28.

Sunt autem qui putant nonnunquam poſſe complexione ſuperſederi. Cic. 1. de Invent. 72.

Quum acciderit, omnino narratione ſuperſedendum eſt. Cic. 1. de Invent. 30.

Accuſativo junxiſſe videtur Gell. lib. 2. cap. 29. Cognati & affines operam, quam dare rogati ſunt, ſuperſedent.

Non ſunt viſa aliqua ſuperſedenda. Auctor ad Heren. lib. 2. 26.

Superſedere, cum Dativo conſtructum apud Hirt. de Bell. Afric. 75. pr. Poſtquam ſatis diuque adverſatus, a ſe ad dimicandum invitatos ſuperſedere pugnæ animadvertit, reducit copias. [Niſi forte Pugnâ ſcribendum.

Superſedi ſcribere. Plin. 5. Epiſt. 7. Liv. 4. 7. Plebs, Patriciis, ſeu hunc, ſeu illum, delatura honorem, fruſtra certare ſuperſedit. Idem 21. 40. pr. Superſediſſem loqui apud vos. Idem 34. 59. pr. Aut ſuperſedete de amicitia agere. Sueton. in Auguſt. cap. 93. In peragranda Ægypto, paulo deflectere ad viſendum Apin ſuperſedit.

Supersĭlio, ſilui & ſilīvi, ſultum, [ὑπερπηδάω] īre. ex Super & Salio compoſitum. Columel. lib. 8. cap. 3. Ea pernicies ut evitetur, perticæ dolantur in quadrum, ne teres lævitas earum ſuperſilientem volucrem non recipiat.

Superspargo, vel **Superspergo**, ſi, ſum, [ἐπιπάσσω] ĕre. Cato R. R. cap. 54. Quum ſtramenta condes, quæ herboſiſſima erunt in tecto condito, & ſale ſuperſpergito.

Superspĕciōsus, a, um. Adj. [ὑπερσπουδαῖος, Gl. G. L.] Superbus, Faſtidioſus.

Superstagno, [ὑπερλιμνάζω] āre. Idem quod Reſtagnare & redundare. Tacit. 1. Ann. 79. Si amnis Nar in rivos diductus ſuperſtagnaviſſet.

Supersterno, ſtrāvi, ſtrātum, [ὑπερστρώννυμι] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 6. Tum deinde, quum exaruit, ſimili modo pavimenta teſtacea, quæ pro aqua receperint amurcam, miſtam calci & arenæ, ſuperſternuntur, & magna vi paviculis inculcantur atque expoliuntur. Liv. 10. 29. Conſulis corpus eo die, quia obrutum ſuperſtratis Gallorum cumulis, inveniri non potuit. Quædam exemplaria disjunctim legunt, Super ſtratis.

Supersto, [ἐφίστημι] āre. Supra aliquid ſtare. Gellius, Quum ſedenti aquila ſuperſtaret. Liv. 10. 28. Eſſedis, carriſque ſuperſtans hoſtis armatus ingenti ſonitu equorum, rotarumque advenit. Idem 40. 2. Lapſumque ſuperſtans immolat. Virg. 10. Æn. 540.

Superstes, ĭtis. Adj. [ἐπιζῶν, περιών, Gl. L. G.] Qui ex mortuis quaſi ſolus vivus ſuperſtat.

Superſtites, [περιλειπόμενοι Gl. L. G.] Quintil. præf. lib. 6. Liberis tamen ſuperſtitibus oblectabar. Ovid. 3. Met. 126.

Superſtitem alicui eſſe. Ter. Heaut. 5. 4. 7.

Ita mihi, atque huic ſis ſuperſtes, ut ex me, atque hoc natus es. Cic. 1. Q. frat. 3. Utinam te non ſolum vitæ, ſed etiam dignitatis meæ ſuperſtitem reliquiſſem.

Tiberio ſuperſtes. Tacit. 5. Ann. 8.

Bellorum ſuperſtes. Tacit. de German. 6.

Superſtes gloriæ ſuæ. Liv. 2. 7. Se ſuperſtitem gloriæ ſuæ, ad crimen atque invidiam ſupereſſe.

Superſtes Reipub. Cic. 9. Fam. 17. De lucro prope jam quadriennium vivimus: ſi aut hoc lucrum eſt, aut hæc vita, ſuperſtitem Reip. vivere. Idem 6. Fam. 2. Quum ſuperſtitem te eſſe Reipub. ne ſi liceat quidem, velis.

Fama ſuperſtes. Ovid. 3. Triſt. 7. 50.

Opus ſuperſtes manſurum. Ovid. 3. Amor. 15. 20.

Superſtes toti convivio, Qui ultimus a menſa ſurgit. Senec. Epiſt. 94.

Superſtes, Qui ſalvus eſt. Ter. And. 3. 2. 7. Deos quæſo ut ſit ſuperſtes.

Parte dimidia ſuperſtes. Ovid. 1. Triſt. 2. 44.

Superſtites antiquitus appellati ſunt Teſtes: cujus rei teſtimonium eſt, quod ſuperſtitibus præſentibus, ii inter quos controverſia eſt vindicias ſumere jubentur. Plaut. in Fragm. 1. 4.

Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adeſt ſuperſtes. Feſtus.

Superſtes, pro Præſenti ſumitur. Plaut. Superſtitem utrumque monui ne injuſti abeant. [Incertum unde hæc ſint. V. Laurenb. Antiquar.

Utriſque ſuperſtitibus, præſentibus, iſtam viam, dico, inite viam. Cic. pro Muren. 26.

Superstĭto, [σώζω] āre. frequent. quo veteres uſi ſunt, Superſtitem, i. e. Salvum & incolumem reddere. Ennius Menalippo, Regnumque veſtrum ut ſoſpitent ſuperſtitentque. Non. 2. 776.

Superſtitare, idem quod Supereſſe. Plaut. Perſ. 3. 1. 3.

Ut mihi ſuperſit, ſuppetat, ſuperſtitet.

Superstit, [περίεστι, ζῇ, Gl. L. G.] An Superſtitit, a Superſiſto?

Superstĭtio, ōnis. f. [δεισιδαιμονία, Gl. L. G. & G. L. θρησκεία, L. G.] Falſus Numinis cultus. Servius; A ſuperſtite ſuperſtitio dicta, quæ anicularum propria eſt, quæ multis per ætatem ſuperſtites ſunt, & quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religioſæ, ſuperſtitioſæ fiunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. Horum enim ſententiæ omnium non modo ſuperſtitionem tollunt, in qua ineſt timor inanis deorum, ſed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. V. religio.

Superſtitio, auctore Lucretio hoc carmine, lib. 1. 66.

Horribili ſuper aſpectu mortalibus inſtans; ſic appellata eſt quod Superſtet, & ſuperne impendeat nobis, quæ quidem ſententia, inquit Turnebus, non mea eſt, ſed Iſidori hunc locum ſic intelligentis.

Omnis importuna, ineptaque religio ſecundum Gellium Superſtitio dici poteſt. V. Gell. 4. 9.

Superſtitio, quæ religioni propinqua eſt. Cic. 2. de Invent. 165.

Religio veri cultus eſt, ſuperſtitio falſi. Lact. lib. 4. cap. 28. ubi plura V.

Imbecilli animi atque anilis eſt ſuperſtitio. Cic. 2. de Divin. 125.

Contaminata ſuperſtitio. Cic. pro Cluent. 194.

Exitialis ſuperſtitio. Tacit. 15. Ann. 44. ubi de Chriſtianis loquitur.

Judaica ſuperſtitio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Magna ſuperſtitio. Ovid. 1. de Arte Am. 417.

Muliebris. Cic. 3. Tuſc. Accedit ſuperſtitio muliebris quædam.

Triſtis ſuperſtitio. Hor. 2. Serm. 3. 79.

Vana ſuperſtitio. Sil. 5. 126.

Captus ſuperſtitione. V. capio.

Imbutus ſuperſtitione. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Inducere novas ſuperſtitiones. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Infeſtare rudes animos ſuperſtitione. V. infestus.

Levari ſuperſtitione. V. levis.

Obligari ſuperſtitione. V. obligo.

Superſtitio fuſa per gentes, oppreſſit omnium fere animos, atque hominum imbecillitatem occupavit. Cic. 2. de Divin. 148.

Non tollitur religio ſuperſtitione tollenda. Cic. 2. de Divin. 148.

Superstitia, æ. f. & **Superstitium**, i. n. [δεισιδαιμονία, θρησκεία, Gl. G. L.]

Superstitiōsus, a, um. Adj. [δεισιδαίμων, Gl. L. G. θρησκευτής, περιττός, G. L.] Superſtitioſi proprietatem habent, ut Cic. 2. de Nat. Deor. 72. tradit, ex hoc quod præ cultura deorum ſuperſedeant, qui ſine cauſa timidi ſunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim, inquit, philoſophi ſolum, verum etiam majores noſtri ſuperſtitionem a religione ſeparaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut ſibi ſui liberi ſuperſtites eſſent, ſuperſtitioſi ſunt appellati: quod nomen poſtea latius patuit. conf. religiosus. [Quibus in verbis nihil de etymo a Superſedeo ducto apparet.

Deterret aliquem ſacerdotis ſuperſtitioſa dedicatio. Cic. pro Domo 33.

Aliqui omnia cum ſuperſtitioſa ſollicitudine & miſeria credunt. Cic. 2. de Divin. 86.

Imbecilli animi facile ſuperſtitioſa iſta concipiunt. Cic. 2. de Divin. 81.

Ariolationes ſuperſtitioſæ. Cic. 1. de Divin. 96. Superſtitioſæ ariolationes, Vaticinationes ſunt divinæ & fatiloquæ. Nam Superſtitioſus pro Fatiloquo non infrequens eſt veteribus, in his Plaut. Turneb.

Superſtitioſus, Divinator. Plaut. Amph. 1. 1. 167. Illic homo ſuperſtitioſus eſt. Idem Curc. 3. 27.

Superſtitioſus hic quidem eſt, vera prædicat.

Superstitiōse, Adv. [δεισιδαιμόνως] Vane & aniliter. Cic. 4. de Nat. Deor. 62. Neque id dicitis ſuperſtitioſe, atque aniliter, ſed phyſica, conſtantique ratione.

Fatum dicitur, non id quod ſuperſtitioſe, ſed quod phyſice. Cic. 1. de Divin. 106.

Facere aliquid ſuperſtitioſe, Scrupuloſe. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Superstruo, xi, ctum, ĕre. Tacit. 4. Ann. 62. Neque fundamenta per ſolidum ſubdidit, neque firmis nexibus ligneam compagem ſuperſtruxit.

Tranſlate Quintil. 1. 4. Niſi fundamenta fideliter jeceris, quicquid ſuperſtruxeris corruet. [Poteſt & diviſe legi.

Supersum, es, fui, [περίειμι, περιλείπομαι, περισσεύω, περιττεύω, Gl. L. G.] eſſe. Affluere, abundare. Ter. Phorm. 1. 3. 10.

Aliis, quia deſit quod ament, ægre eſt: tibi quia ſupereſt, dolet. Ibid. 1. 2. 19.

Cui tanta erat res, & ſupererat? Virg. 11. Æn. 420.

Auxilioque urbes Italæ, populique ſuperſunt. i. e. Superabundant, adſunt ultra quam bella depoſcunt, inquit Servius. De Superſum, vide Gell. lib. 1. cap. 22.

Supereſſe & Deeſſe, contraria. Cic. 13. Fam. 64. Sed vereor ne jam ſupereſſe mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Spatia plura ſuperſunt. Virg. 5. Æn. 325.

Supereſſe, Reſtare, Reliquum eſſe.

Duæ partes, quæ mihi ſuperſunt illuſtrandæ, orationis, ac totius eloquentiæ cumulandæ. Cic. 3. de Orat. 91. Quod

Quod superest; absoluta locutio, inquit Servius, i. e. De reliquo. Virg. 11. Æn. 15.
Quod superest; hæc sunt spolia, &c.
Pro, Quantum attinet ad id, quod superest. H. St. Sæpius tamen Cic. Quod reliquum est, dicit, quod poëtica phrasis omnino respuit.
Quod superest, scribe, quæso, quam accuratissime. i. e. Quod reliquum est. Cic. 9. Att. 22.
Victor superest, ut tueri se possit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Superesse, Superstitem esse. Plaut. Mil. 2. 4. 3. Ne doceto malas ut sint malæ, mihi sola ego supersum. Sed aliter in recens excusis. Idem Asin. 1. 1. 2.
De exercitu alicujus superesse. Cic. 11. Fam. 33.
Superesse, Durare, Manere. Virg. 3. Georg. 10.
Primus ego in patriam mecum (modo vita supersit) &c. Plaut. Perf. 3. 1. 3.
Perennitatisque adeo huic perpetuo cibo
Ut mihi supersit, suppetat, superstitet.
Superesse, Vincere, superiorem esse. Virg. 3. Georg. 127.
Ferraque, ne blando nequeant superesse labori. i. e. Vincere laborem. V. Superesse fide in FIDES.
Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gell. lib. 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me forte assistere, atque ibi advocatum non incelebrem sic postulare, ut quam diceret causam, remque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætorem ei, cuja res erat, dixisse advocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi supersum: respondisse Prætorem festiviter, Tu plane superes, non ades. [Quum ille Adesse se, vel Præsto esse intelligi vellet, ut ex seq. exemplis apparet.
Superesse negotiis suis, Interesse. Ulpian. in l. Et qui. D. De postulando.
Rebus suis superesse. Ulpian. in l. 1. §. ultim. D. De procuratoribus, Usus autem procuratoris perquam necessarius est: ut qui rebus suis ipsi superesse, vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint, vel agere, vel conveniri.
Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in August. cap. 56. Quum Asprenas Nonius, arctius ei junctus, causam veneficii, accusante Cassio Severo, diceret, consuluit Senatum quid officii sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.
Supersum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. Curc. 1. 1. 85.
Si quid super illi fuerit, id nobis satis est.
Superfore, Scævola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.

Superfŭtūrus, a, um. Partic. Plin. lib. 11. cap. 53. Sola ex omnibus superfutura.

Supervăcuus, a, um. Adj. [ἀκαῖος, μάταιος, Gl. L. G. περισσός, περιττός, L. G. & G. L.] Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in Paneg. 50. Qui tam multa concupiscebat, quum haberet supervacua tam multa. Columel. lib. 5. cap. 4. Quo tamen ipsa pastinatio pæne supervacua est iis locis, quibus & per se resolutum est.
Supervacuo timore deterritus, i. e. Vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. majores, &c.
Metus habere supervacuos. Ovid. 2. de Pont. 7. 6.
Habere supervacuum dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Plin. lib. 27. cap. 12. Phyreuma qualis sit describere supervacuum habeo, quum sit usus ejus tantum ad amatoria.
Supervacuum non putat oportere dici Varr. de vita Pop. Rom. lib. 3. sed supervacaneum, in quo est supervacuum pro supervacaneo. Non. 12. 28.

Supervacuo, Adv. Ulpian. in l. At si quis. §. Plerique. D. De relig. & sumpt. fun. Quod si supervacuo fuerit factum, &c.

Supervăcāneus, a, um. Adj. [περιττός, Gl. G. L.] Idem. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 1. Quædam etiam ad usum communis vitæ instituta, tum utilia & necessaria, tum perniciosa & supervacanea ostendere, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacaneum est?
Tum conditiora facit hæc supervacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de Senect. 56.
Pro supervacaneo ac inutili haberi. Liv. 10. 24.
Quicquid usum non habet, supervacaneum est. Cic. 1. de Nat. Deor. 100.
Supervacaneum est illis Nil prodest. Sallust. Cat. 58. in oratione Catilinæ ad milites, Nos pro patria, pro libertate, pro vita certamus: illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.

Supervacundus, a, um. Adj. Jungitur τῷ Superbus ut synonymon in Gloss. Græcolat. [An Superbicundus?

Supervādo, [ἀναβαίνω] ĕre. Superscandere, superare, supergredi. Liv. 31. 38. Quum omnes victi, metuque perculsi, ex prælio intra vallum protinus, inde supervadentem munimenta victorem hostem fugerent. conf. 32. 24.
Supervadere, [ὑπερβάλλειν] Omnes asperitates superare, vincere. Sallust. in Jugurth. cap. 75. Quæ postquam Metello comperta sunt: quanquam inter Thalam flumenque proximum, in spatio millium quinquaginta, loca arida atque vasta esse cognoverat, tamen spe patrandi belli, si ejus oppidi potitus foret, omnes asperitates supervadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.

Supervăgor, [ὑπερπλεονάζω] ări. Præter justum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Columel. lib. 4. cap. 33. Quinquennis vineæ non alia est putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra instituimus, neve supervagetur.

Supervagāneus, a, um. Adj. Supervaganea dicebatur ab Auguribus avis, Quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paul. ex Fest.

Supervĕho, xi, ctum, [ὑπερέχω] ĕre. ut, Montem supervehi. Catull. de coma Berenices, 67. 44.
Arma superveheris. Auson. Epigr. 24. 2.

Supervectus, a, um. Partic. Gell. 16. 11. Cumulis montibusque arenarum supervectis.

Supervecto, āre. Frequent. Tertull. de Bapt. cap. 4. Dei spiritus ab initio supervectabatur. i. e. Super aquas. [Et potest divise legi.

Supervĕnio, ēni, entum, [ὑπέρχομαι, ἐπέρχομαι, ἐπιλαμβάνω] īre. Ex inopinato venire. Hor. 1. Epist. 4. 14.
Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Liv. 24. 35. extr.
Munientibus supervenit Marcellus. Virg. 6. Ecl. 20.
Addit se sociam, timidisque supervenit Ægle.
Supervenire lætitiæ alicujus. Liv. 34. 40.
Ulcus supervenit ulceri. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate, Est etiam ulcus, quod θηρίωμα Græci vocant. Id & per se nascitur, & interdum ulceri, ex alia causa facto, supervenit.
Supervenire, cum Accusativo, Succedere, ascendere. Columel. lib. 2. cap. 17. Aut si quis eam supervenit humor, lente prorepit.
Unda supervenit undam. Hor. 2. Epist. 2. 176. [Nisi divise scripserunt.
Taurus ubi juvencam supervenit. Columel. lib. 6. cap. 23. Idem lib. 7. cap. 6. Matrem stupro supervenit. Ovid. 10. Met. 489.
Supervenire, Inscendere, Superscandere coitus causa. Plin. lib. 9. cap. 51. Plani piscium, quibus cauda non est, aculeatique, ut testudines, in coitu superveniunt. Ibid. Ranæ superveniunt, &c.

Superveniens, Partic. [ἐπιγινόμενος, Gl. G. L.] Futurus. ut, Hereditas superveniens. Ulpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.

Superventum, i. n. [ἐπιβολή, Gl. G. L.] & Superventum facio, Ἐπιβάλλω, Gloss. Græcolat.

Superventus, ûs. m. [ἐπιπαρουσία, Gl. G. L.] Plin. lib. 25. cap. 2. Observatum certe est, inflammari vulnera ac morbos superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Acescunt superventu musta, sterilescunt tactæ fruges, &c.

Superventor, ōris. m. Superventores sunt Militum ordo apud Ammian. 18. 9.

Supervestio, īvi, ītum, īre. Plin. lib. 16. cap. 33. Venatus classesve & imagines rerum tenui folio, brevique & virente supervestiens. al. Semper vestiens. V. Harduin.

Supervīvo, xi, [ἐπιζῶ, Gl. G. L.] ĕre. Superstitem esse.

Superungo, unxi, unctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Cels. lib. 6. cap. 6. de oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur.

Superunctus, a, um. Partic. Scribon. Larg. 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.

Supervŏlo, [ἐπιπέτομαι] āre. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdices concipiunt supervolantium afflatu, sæpe voce tantum audita masculi. Ovid. 4. Met. 623.
Despectat terras totumque supervolat orbem.

Supervolĭto, [ἐπιπέτομαι] āre. frequent. Virg. 6. Ecl. 81.
— & quibus ante
Infelix sua tecta supervolitaverit ales.

Supervolvo, volvi, volūtum, [ἐπικυλινδέω] ĕre. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat.

Superus, V. super.

Supine, Supinitas, Supino, Supinor, Supinus, V. in super & supra extr.

Supo, āre. Festus, Supat significat Jacit, unde Dissipat & obsipat. Et Accius apud Non. 3. 66. Obtorque proram, & supa tortas copulas.

Suppactus, V. suppingo.

Suppăr, ăris, m. [πάρισος] Fere parem significat. Cic. de Clar. Orat. 29. Huic ætati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes. i. e. Prope pares, æquales.

Suppăro, āre. [ὑπαρχω, Gl. L. G.] Simile reddere. Tertull. adv. Valentin. c. 4. Lupæ feminæ formam quotidie supparare solenne est. [Hic non est Simile reddo. Sed Denuo paro, & quidem in ea signif. qua Galli dicunt *Se parer*.

Suppărăsitor, [ὑποπαρασιτέω] āri. Subservire, obsequi, tanquam parasitum. Plaut. Amphit. 1. 3. 17.
Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitabor patri. Idem Milit. 2. 3. 77.

Suppărum, i. n. vel **Supparus**, i. m. Genus levis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus, Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est, camisia dicitur. Afranius, Puella non sum, suppare si induta sum. Plaut. Rud. 1. 2. 91. Si tu de illarum cœnaturus supparis. Lucan. 2. 363.
— humerisque hærentia primis
Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.
Supparum, est Linteum femorale, usque ad talos pendens, dictum quod subtus appareat. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum aut subminium est, basilicum, aut exoticum. V. plura apud Non. 14. 20.
Suppara non tam Vela fuisse videntur, quam velorum quædam Supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antemnam expandebantur: quod ut opinor, sursum pararentur. Lucan. 5. 429.
— summaque pandens
Suppara velorum perituras colligit auras. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naves, cum terram legebant, colligebant, & substringebant; solæ Alexandrinæ naves supparis passis in portum pervehebantur. Sen. Epist. 77. pr. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naves; nulla enim res æque adjuvat cursum, quam summa pars veli: illinc maxime navis urgetur. Itaque quoties ventus increbuit, majorque est, quam expedit, antenna summittitur: minus habet virium flatus ex humili. Cum intravere Capreas & promontorium, ex quo
Alta procelloso speculatur vertice Pallas, ceteræ velo jubentur esse contentæ: supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb. 21. 4.

Suppĕdāneum, i. n. Dicitur Scabellum a luculentis scriptoribus Ecclesiasticis. Græci ὑποπόδιον appellant, inquit Ber. in Calig. Suet 54. Non dubium est autem, quin ex Græco illo refinxerint. H. St. V. Cellar. Cur. post. p. 156. Borrich. Cogit. p. 250. ubi & suppedamentum ex Gruteri Inscr. Latinæ linguæ asserit. Prius habet Lactant. Inst. 4. 12. 17. ex Interpr. Psalm 110. 2. pr. ubi tamen Vulgatus, ut & in omnibus N. T. locis, ubi exstat Gr. ὑποπόδιον Scabellum reddit.

Suppĕdĭto, [ὑποχορηγέω, Gl. L. G. ἐπιχορηγέω, G. L.] āre. Primaria notio est Pedibus subjicere; a Sub & Pes. Vetus Inscript. apud Reinef. in Varr. p. 503. MORS OMNIA CALCAT SVPPEDITAT RAPIT.

Sed

Sed frequentius denotat, Subministrare, suggerere. Ter. Eun. 5.8.46.
Ut tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo,
Omnia hæc. Idem Heaut. 5. 1. 57.
Nam si illi pergam suppeditare sumptibus,
Menedeme, mihi illæc vere ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. 172.
Peculiarem habes aliquam Siciliam, quæ tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit?
Ab aliquo suppeditare. V. A vel AB.
Omnium rerum quas natura desiderat, abundantiam & copiam alicui suppeditare. Cic. de Amicit. 89.
Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr. 7.
Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10. 137.
Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1. pr.
Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari locis. Cic. 2. de Orat. 215.
Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt. Cic. 5. Fam. 12.
Testes suppeditare. Cic. 2. de Fin. 67. Nec vero quoniam hæc nos tractare etiam cœpimus, suppeditabit nobis Atticus noster e thesauris suis quos & quantos viros habere testium sat est.
Suppeditare, Neutrum absolutum, i. e. Sufficere, satis esse. Plaut. Asin. 2. 4. 17. Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare.
Hoc modo naturæ suppeditabit doctrina. Auct. ad Heren. lib. 3. 34.
Suppeditant hæc ad. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent, & ad cultum, & ad victum.
Suppeditare in. Liv. 1. 55. extr. Itaque Pomptinæ manubiæ, quæ perducendo ad culmen operi destinatæ erant, vix in fundamenta suppeditavere.
Suppeditare, pro Suppetere. Liv. 28. 27. Apud vos quemadmodum loquar, nec consilium, nec oratio suppeditat.
Non suppeditant mihi chartæ, pro Desunt. Cic. 7. Fam. 18. An hoc significas, nihil fieri, frigere te, ne chartam quidem tibi suppeditare?
Si vita suppeditasset. Cic. 3. Philipp. 15 Cujus etiam naturalis pater, si vita suppeditasset, Consul factus esset.
Suppeditor, Passivum. Cic. 2. in Catil. 25. Sed si omissis his rebus omnibus, quibus nos suppeditamur, &c.

Suppedĭtor, [ὑπουργῶ, Gl. G. L.] āri. Deponens. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

Suppeditātio, ōnis. f. [χορηγία] Cic. 1. de Nat. Deor. 112. Quæ ergo vita? Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interventu.

Suppēdo, ĕre. [ὑποπέρδω] Cic. 9 Fam. 22. Quid? ipsa res modo honesta, modo turpis. Suppedit, flagitium est? jam erit nudus in balneo, non reprehendes.

Supperno, āre. Pernas succidere, subnervare. Unde

Suppernātus, a, um. Partic. Catull. 17. 18.
— & velut alnus
In fossa Liguri jacet suppernata securi.
Suppernati dicuntur, Quibus femina sunt succisa, in modum suillarum pernarum. Ennius in Annal.
His pernas succidit iniqua superbia Pœni. Festus. [V. Valer. 9. 2. ext. 2.

Suppĕto, īvi, & ii, ītum, [ὑπαιτέω] ĕre. Latenter seu per fraudem petere. Ulpian. De furtis, l. Si quis uxori. Apud Labeonem relatum ei daret: & quidam ex transeuntibus, quum audisset, petiit ejus nomine, & accepit: furti actionem adversus eum, qui suppetiit siliginario competere, non mihi. Non enim mihi negotium, sed sibi siliginarius gessit. Pandectæ Florentinæ habent, Qui suppetet: Haloander, Qui sic petet.
Suppetit, [βοηθεῖ, χορηγεῖ, Gl. L. G.] in tertia persona, & Suppetunt, significat, In promptu est, vel succurrit, sufficit & abundat. Plin. Cui abunde suppetunt facultates. Plaut. Milit. 2. 2. 50.
Dextera digitis rationem computat, feriens femur
Dextrum ita vehementer, quod tactu ægre suppetit. Hor. 1. Epist. 12. 4.
Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.
Sed tamen si cui hæc suppetant, adjuvant aliquantum ad cetera. Cic. 2. Off. 30.
Ut ambitioni & quotidianis sumptibus copiæ suppetant. Cic. 5. Tusc. 89.
Suppetere & Deesse, contraria. Cic. 3. Verr. 31. Credo si meis horis in accusando uti voluissem, vererer ne mihi crimina non suppeterent, ne oratio deesset.
Suppetunt in hanc rem feliciter cetera. Columel. lib 9. cap. 1.
Magna argumentorum ex his suppetit copia. Cic. in Topic. 65.
Dum vires suppetent. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Consilium non suppetit. Liv. 4. 48.
Cibus perpetuus mihi suppetit. Plaut. Pers. 1. 1. 106.
Facta dictis suppetunt. Plaut. Pseud. 1. 1. 106.
Utinam quæ dicis, dictis facta suppetant. h. e. Utinam quod dicis, sic se haberet, vel faceres quod promittis.
Dolori suppetere. Hor. Epod. 17. 64.
Lingua non suppetit libertati. Liv. 2. 56. Rudis in militari homine lingua non suppetebat libertati, animoque.
Lucrum mihi suppetit. Plaut. Amphit. prol. 14.
Superstes vitæ tuæ suppetat. Plaut. Trin. 1. 2. 19. h. e. Post te vivat.
Res ita suppetit. Plaut. Rud. 2. 4. 36.
Satis huic suppetit ad. Cic. in Partit. 56. Ex quibus similibusque, si attendas, ad augendum permulta suppetunt. Idem 1. Off. 44. Illis ad largiendum suppetant copiæ.
Vires suppetunt. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Si vita suppetet. Cic. 1. de Fin. 11.
Mihi ad remunerandum nihil suppetat, præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.
Suppetere Active in Præfatione in Plinii Epistolas notavi. H. St. Ex Ep. 2. lib. 9.

Suppetiæ, & Suppetias tantum habemus a Suppeto, [ἐπικουρία] Auxilium, subsidium, præsidium. Plaut. Epid. 5. 2. 12.
Quicquid ego male feci, auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Idem Amph. 4. 4. 24. Blepharo, suppetias mihi. Subaudi, Feras, vel Venias.
Advenire suppetias. Plaut. Men. 5. 7. 31.
Edepol, here, næ tibi suppetias tempore adveni modo.
Afferre suppetias. V. AFFERO.
Ferre suppetias, Juvare, auxilio esse. Plaut. Epid. 5. 1. 52. Idem Amph. 5. 1. 54.
Non metuo, quin meæ uxori latæ suppetiæ fient.
Ire suppetias. Cæs. Bell. Afric. 39. Atque suis fugientibus suppetias ire contendit.
Mittere suppetias. Cæs. Bell. Afric. V. MITTO.
Occurrere suppetias. V. OCCURRO.
Venire suppetias. [ἐπικουρεῖν, Gl. G. L.] Hirt. Bell. Afr. cap. 5. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

Suppetior, [ἐπικουρέω] āri. Auxiliari, succurrere. Apul. 8. Met. p. 210. Elmenh. At vobis ætatis & roboris beneficio facile est suppetiari miserrimo seni. Sic p. præced. Maritum suum, pastorem illum, suppetiatum ciet.

Suppīlo, [ὑφαρπάζω] āre. Rapere, involare cum fraude. A pilorum raptu, ait Non. 1. 42. Plaut. Truc. 2. 7. 15.
Quum video fieri suffuror, suppilo, & de præda prædam
Capio. Idem Asin. 5. 2. 38. Ille ecastor suppilabat me.

Suppīlātor, ōris. m. Laber. apud Non. 8. 56. Quænam mens, quæ deliritas vos suppilatores facit?

Suppīlātio, ōnis. f. Digest.

Suppingo, ēgi, actum, ĕre. a præpositione Sub, & verbo Pango. Idem quod & Supponere, vel suffigere, sive subaffigere, quomodo calceis suppingitur corium. Plaut. in Bacchid. 2. 3. 98.
Sed divesne est isthic Theorimus? CH. etiam rogas?
Qui soccis habeat auro suppactum solum. h. e. Cui tanta suppetit auri vis, ut pedibus calceet. Solum enim pro Infima crepidarum parte posuit. Apud Plutarch. in Alexandri vita, Agnon quidem Tejus suffixas clavis argenteis crepidas ferebat. Hinc fingi potest verbale Suppactor.
Fulmentas jubeam suppingi soccis; i. e. Fulcimenta subsui. Plaut. Trin. 3. 2. 94. V. not. Var.

Suppactus, a, um. Partic. Suppacta, n. pl. Κασσύματα. Gloss. Latinogr. Est autem Κασσύω, Reficio, & κάσσυμα Solum calcei. Male al. Supalta.

Suppinguis, V. SUBPINGUIS.

Supplanto, [ὑποσκελίζω, Gl. L. G. & Gl. L. πτερνίζω, L. G.] āre. a Planta pedis fit: & significat Supposito pede aliquem in terram dejicere. Cic. 3. Off. 42. Qui stadium, inquit, currit, eniti & contendere debet, quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum, quicum certat, aut manu depellere, nullo modo debet.
Supplantare, ait Non. 1. 157. dictum est quasi Pedem supponere. Lucil. lib. 29. Supplantare ajunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt.
Supplantare verba, per translationem, pro Supprimere & veluti strangulata voce efferre, quo suaviora videantur. Pers. 1. Sat. 35.
— tenero supplantant verba palato.
Supplantare uvas. Plin. lib. 27. cap. 22. In pampinatione non hos detrahere pampinos, qui cum uva sunt. Id enim uvas supplantat, præterquam in novella vinea.
Supplantare, a Planto, are, Subtus plantare. Columel. de Arborib. cap. 7. Sin autem ipsam vitem sternere voles, juxta radicem ita, ne ipsam lædas, curiose fodito, & vitem ita supplantato, ne radicem abrumpas. Plin. lib. 17. cap. 23. Unum etiamnum genus est, medium inter hoc & propaginem, totas supplantandi in terram vites.

Supplaudo, si, sum, [ὑποκροτέω] ĕre. significat Latenter plaudere. Tertull. de Idolol. cap. 12.

Suppleo, ēvi, ētum, [πληρόω, ἀναπληρόω] ēre. In deficientis locum aliud ponere. Virg. 3. Æn. 471.
Remigium supplet, socios simul instruit armis. Sueton. de Clar. Gramm. 12. Librum autem, quem Sulla novissimum de rebus suis imperfectum reliquerat, ipse supplevit.
Ponite ante oculos M. Antonium Consularem: sperantem Consulatum Lucium adjungite, supplete ceteros, &c. Cic. 12. Philip. 14.
Supplere, Æquare. Virg. 7. Ecl. 36.
Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Ubi Serv. Si tot agnos habuero, quot oves: hoc enim est gregem per feturam suppleri.
Legiones, vel Exercitum supplere. Liv. 29. 24. In locum eorum subjecit, quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita eas legiones, ut singulæ sena millia & ducenos pedites, trecenos haberent equites. Hic declarat Liv. quid Supplere significet. Cic. 8. Philipp. 27. Cum sex legionibus, inquit, hisque suppletis, ex D. Bruti exercitu, non modo ex delectu suo. Liv. 26. pr. Si supplemento opus esset, supplere de legionibus, quibus P. Cornelius Proprætor in Sicilia præesset.
Remigio naves supplere. Liv. 26. 39.
Remis Zephyros supplere. i. e. Remigio adjuvare ventos in promovenda nave. Stat. 2. Achill. 20.
Bibliothecam supplere. Cic. 3. Q. frat. 4. De bibliotheca tua Græca supplenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim ista confici, præsertim cum ad meum quoque usum spectent.
Usum provinciæ supplere. Cic. 6. Verr. 9. Non enim te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciæ supplere.
Supplere, Subjungere, addere. Cic. pro Flacc. 40. Quiescant igitur, & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt: supplet enim ille nescio quis & privatum dicit se dedisse.
Ut referendis præteritis verbis id scriptum, quandocunque defendimus, suppleatur. Cic. 2. de Orat. 110.
Supplere verbum est, quo Grammatici usi sunt, (recentiores saltem) significare volentes quod alii Subaudiendi verbo dicunt. Nam quum admonere volunt, aliquod vocabulum a nobis debere extrinsecus afferri, ut suppleatur defectus orationis. Sic Commentator anonymus Horatii, ut pag. 592. bis. Vide in Chartario Bastardico 79. H. St.
Supplere, Implere. Cato R. R. cap. 88. Ibi fiscellam cum sale populari suspendito & quassato, suppletoque identidem. Idem cap. 66. Facito ut amurcam quotidie suppleas.
Vulnera supplevit lacrimis. Ovid. 4. Met. 140.

Supplēmentum, i. n. [ἀναπλήρωμα, Gl. L. G.] Quod suppletur. Cic. 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere ut in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur. Cæs. 7. Bell. Gall. 7.
Supplemento veteres legiones explevit & novas scripsit. Liv. 1. 30.

Supplex, V. SUPPLICO.

Supplĭco, āvi, ātum, [ἱκετεύω, Gl. G. L. λιτανεύω, L. G.] are. Humiliter, & cum reverentia precari. Plaut. Curc. 4. 2. 41. Volo hic in fano supplicare. Cic. in Parad. 5. 3. pr. Noctu venire domum ad eum, precari, denique supplicare.

Implorare

Implorare & supplicare. Cic. 1. de Orat. 230.
Supplicare alicui. Auctor de viris illustr. 49. Ter. And. 2. 1. 12.
Ipsum hunc orabo, huic supplicabo.
Quum amici ac propinqui supplicent vobis, dubitabitis, &c. Cic. pro Font. 25.
Prosternere se, & fracto animo supplicare alicui. Cic. pro Planc. 50.
Supplicare alicui pro. Cic pro Font. 31. Præsertim quum tot res sint, quæ vestris animis pro hujus innocentis salute supplicent, &c.
Libentissime pro aliquo supplicare. Cic. 6. Fam. 14.
Supplicare deo ture & vino. Plaut. Aul. prol. 24.
Supplicare publice. Sueton. in Claud. cap. 1. de Druso Claudii patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps, stato die quotannis, miles decurreret, Galliarumque civitates publice supplicarent.
Supplicare, sine adjecto, pro Adorare. Sueton. in August. cap. 93. Cajum nepotem, quod Judæam prætervehens, apud Hierosolymam non supplicasset, collaudavit.
Supplicari, Impersonale. Plin. lib. 13. cap. 1. Iliacis temporibus non supplicabatur ture. Cic. 2. de Lege Agrar. 18. In eo tamen, propter amplitudinem sacerdotii, voluerint populo supplicari.
Supplicassis, pro Supplicaveris, legitur apud Plaut. in Asin. 2. 4. 61.
Hercle istum dii omnes perduint, verbo cave supplicassis.
Supplicans, antis. Partic. [ἱκετεύων] Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid nunc agimus? GN. quin redimus: jam hæc tibi aderit supplicans
Ultro.
Supplicātio, ōnis. f. [λιτανεία, πομποφορία, Gl. L. G.] Cic. 3. in Catil. 15. Atque etiam supplicatio diis immortalibus, pro singulari eorum merito, meo nomine decreta est, Quirites. [Eadem Gratulatio dicta est ad omnia Deorum pulvinaria. Erat autem Gratiarum actio solennis, quam diis senatus Romanus, ob partam insignem victoriam, in honorem ducis, ab exercitu Imperatoris appellatione cohonestati, decernebat, olim in unum aut alterum insuper, novissimis temporibus reip. in plures dies. Quibus diebus, indicto justitio, universus populus cum matribus & liberis ad aperta omnia deorum templa diis ture & victimis votivis supplicatum ibat. Græci scriptores etiam θυσίαν ἐπὶ νίκῃ & νικητήρια vocant. Confundi non debet cum Obsecrationibus publicis ad omnia Deorum templa, quas instantibus magnis periculis senatus decernebat.
Perlæta supplicatio. V. PERLÆTUS.
Prærogativa triumphi supplicatio. Cic. 15. Fam. 5.
Decernere supplicationem. Cæs. 2. Bell. Gall. 35.
Decreta est supplicatio ad omnia pulvinaria. Cic. 3. in Catil. 23.
Indicere supplicationem. Cæs. 4. Bell. Gall. 38.
Merere supplicationes. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Supplicātor, ōris. m. August. de Civ. Dei, 5. 27. Supplicatores dæmonum.
Supplicāmentum, i. n. Apulejus lib. 11. p. 267. Elmenhorstii. Quantoque sumptu deberem procurare supplicamentis, ipsumque mithram illum suum sacerdotem decernit. Nomine supplicamentorum, inquit Beroaldus, non tam supplicationes & cærimonias intelligere videtur, quam apparatum necessarium ad cærimonias, & religionem auspicandam.
Supplicamenta diis præstare. Arnob. lib. 7.
Supplex, icis. o. g. Adj. [ἱκέτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui flexis genibus, vel alioqui submisse orat. Cic. 3. Tusc. 79. Cum se Alcibiades affictaret, lacrimansque Socrati supplex esset, ut sibi, &c. Plaut. Bacch. 4. 9. 101.
Ut qui deliquit, supplex est ultro omnibus. Idem Cist. 1. 1. 34.
Suique omnium rerum nos indigere,
Ut sibi simus supplices. Subaudi Volunt.
Veniam supplex poposci. Liv. 7. 40. Deos, inquit, immortales, milites, vestros publicos, meosque ab urbe proficiscens ita adoravi, veniamque supplex poposci, ut mihi de vobis concordiæ partæ gloriam, non victoriam darent. [ἱκέτης, Victoriæ.
Abjicere se supplicem. V. ABJICIO.
Nunquam putavi fore ut supplex ad te venirem. Cic. 16. Att. 16.
Oro atque obsecro vos, quibus sigillatim sæpe supplex ad pedes jacui. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Rogabo supplex. Stat. 1. Achil. 50.
Vobis supplex manus tendit patria communis. Cic. 4. in Catil. 12.
Profiteri se pro aliquo supplicem. Cic. in Pison. 20.
Captare misericordiam, & abjicere supplicem. Cic. 2. Philipp. 86.
Absterrere & excludere aliquem supplicem. Cic. Anteq. iret in exsil. 26.
Lacrimæ supplices. Propert. lib. 1. 16. 4.
Libelli supplices, quos *Requestas* Galli vocant. Martial. lib. 8. 31.
Sed jam supplicibus dominum lassare libellis
Desine, & in patriam serus ab Urbe redi.
Manu supplice prætendens velamenta. Ovid. 11. Met. 279.
Querelæ supplices. Tibul. lib. 1. 4. 72.
Turba supplex. Ovid. 1. Met. 93.
Verbis supplicibus orare, h. e. Humilibus. Cic. 12. Att. 31.
Verbis supplicibus placare aliquem. Ovid. 4. Fast. 155.
Vota supplicia. Virg. 8. Æn. 61.
Vox supplex. Liv. 30. 12. Si captivæ apud dominum vitæ necisque suæ vocem supplicem mittere licet.
Voce supplice rogare. Ovid. 2. Met. 396.
Voce supplex. Tacit. 1. Ann. 57.
Nos, jacentes ad pedes, supplicum voce prohibebis? Cic. pro Ligar. 13.
Supplex ejus dicitur, vel dei, vel hominis, cui supplicat. Nepos 4. 4. extr.
Vester supplex. Cic. pro Muren. 86. Vester est supplex, judices: vestram fidem obtestatur, misericordiam implorat.
Supplĭcĭter, Adv. [ἱκετικῶς] Humiliter. Supplicem enim esse & genibus flexis orare, magnum Submissionis signum est. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 27. Qui quum eum in itinere convenissent, seque ad pedes projecissent, suppliciterque locuti, flentes pacem petissent, &c. Ovid. 1. de Pont. 10. 44.
Suppliciter vestros quisque rogate deos.
Homo ita natus ut blandiri suppliciter possit. Cic. 1. de Orat. 90.
Suppliciter ac demisse agere gratias. Cic. ad Brut. 16.
Loqui suppliciter. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 19. conf. supra.
Mittere litteras suppliciter. Cic. 5. Verr. 47. Quas litteras cum ad omnes civitates, prope suppliciter, misisset Metellus, tamen, &c.
Orare suppliciter. Liv. 4. 41.
Petere suppliciter. Idem 3.
Postulare minaciter magis, quam suppliciter. Liv. 2. 23.
Respondere suppliciter & demisse. Cic. pro Flacc. 21.
Venerans aram suppliciter. Virg. 12. Æn. 220.
Supplĭcium, i. n. [ἱερόν] Festus, Supplicia veteres quædam sacrificia a supplicando vocabant. V. ibi Scalig. & Dacer.
Supplicium, [ἱκεσία, Gl. L. G. ἱκετηρία, G. L.] Supplicatio. Sallust. in Catil. 52. Non votis, neque suppliciis muliebribus deorum auxilia parantur: sed vigilando, agendo, bene consulendo prospera omnia cedunt. Liv. 22. 57. Quibus precibus suppliciisque deos possint placare. Sic legit Grævius; nonnulli autem Supplicationibus.
Supplicia, Supplicationes. Sallust. in Jugurth. 55. Itaque Senatus ob ea feliciter acta, Diis immortalibus supplicia decernere, &c. Tacit. 3. Ann. 64. Sed tum supplicia diis, ludique magni ab Senatu decernuntur.
Supplicium, [κόλασις, Gl. L. G. & G. L.] Pœna, quæ pro delicto commisso sumitur. Cic. in Pison. 43. Supplicium autem est pœna peccati.
Acre satis supplicium. Cic. pro Rosc. Am. 37.
Dira supplicia. Virg. 6. Æn. 499.
Exquisita. Cic. 3. Off. 100.
Miserabile vitæ supplicium. Stat. 1. Theb. 54.
Sæva supplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Supplicii gratia, & Supplicii caussa facere quid. i. e. Ad alterum puniendum. Cic. pro Rosc. Am. 43. & seq.
Addicere supplicio. Cic. Anteq. iret in exsil. 17.
Adhibere supplicium. V. ADHIBEO.
Afficere supplicio. Cic. in Pison. 43. Nullum est supplicium putandum, quo affici casu aliquo etiam boni viri, fortesque possunt.
Coercere aliquem suppliciis. V. COERCEO.
Coercere delicta suppliciis. Hor. 1. Serm. 3. 79.
Constituere supplicium alicui maleficio. Cic. pro Rosc. Amer. 70.
Constituere supplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. 50. Includuntur in carcerem condemnati, supplicium constituitur in illos.
Constringere scelus ac fraudem nocentis supplicio. Cic. 1. de Orat. 202.
Constringere supplicio. V. CONSTRINGO.
Continere se a supplicio. V. CONTINEO.
Dedere aliquem ad supplicium. V. DEDO.
Deposcere supplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Deprimere ad supplicium. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Quem virtutis gloria cum summa laude ad cælum extulit, eundem, inimicorum invidia indignissime oppressum, deprimit ad supplicium. [i. e. Usque ad f.
Dare supplicium, Puniri. Catull. ad Gellium, 113. 8.
Dare alicui supplicium. Ter. Eun. 1. 1. 24.
— & te ultro accusabis: & ei dabis
Ultro supplicium.
Dare aliquem ad supplicium. Nepos 4. 5. 5.
Domant impios sæva supplicia. Sen. Herc. fur. 749.
Exercere supplicium. Stat. 3. Theb. 5.
Expendere supplicia veterum malorum. Virg. 6. Æn. 640.
Exposcere supplicium. Catull. Argon. 62. 203.
Exsequi supplicia. Sen. Theb. 1.
Ferre supplicium. Cic. 8. Att. 15.
Haurire supplicia, Solvere pœnas. Virg. 4. Æn. 383.
Inferre supplicia urbibus hostium. V. INFERO.
Inhibere supplicia alicui. V. INHIBEO.
Interfectus omni supplicio. V. INTERFICIO.
Irrogare supplicium. Ascon. Pedianus. V. IRROGO.
Luere supplicia. Justin. 2. 5. 6.
Mactare summo supplicio. V. MACTO.
Merere supplicium. Ovid. 5. Met. 666.
Mergere ultimis suppliciis. V. MERGO.
Necare aliquem vinculis & verberibus atque omni supplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Pati supplicium. V. PATIOR.
Pendere supplicia. V. PENDO.
Perferre supplicia. V. PERFERO.
Perire supplicio. Cic. de Nat. Deor. 81. Summo cruciatu supplicioque Q. Varius, homo importunissimus, periit.
Rapi ad supplicium ob facinus. Cic. 2. de Orat. 238.
Reciditur culpa supplicio. Hor. 3. Carm. 24. 34.
Remittere & condonare alicui supplicium. V. CONDONO.
Solvere supplicium alicui. Cic. 13. Philipp. 21.
Subire supplicium. Cic. ad Brut. p. 12. Nihil affertur, quo minus summa supplicia, si (quod Juppiter omen avertat) pater puerorum vicerit, subeunda nobis sint.
Sumere supplicium. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Sumere supplicium de aliquo. Cic. 2. de Invent. 14.
Sumere supplicium a servo. Ulp. in l. Magistratibus. D. de Jurisd.
Trahi ad supplicium. Cic. Anteq. iret in exsil. 18. Servi, qui ad supplicium, cæsi verberibus, trahuntur.
Uti supplicio in aliquem. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.
Omni eos publica privataque pecunia multatos, supplicio alio nullo affecit. Xyl. ita vertit hunc Dionis locum lib. 47. pag. 231. Parif. Ἀλλὰ μὲν σφᾶς οὐδὲν δεινὸν εἰργάσατο, τὰ δὲ δὴ χρήματα, τά τε ἴδια καὶ τὰ δημόσια, πάντα ἀφείλετο. Ubi supplicii nulla fit mentio, & minime videtur Mulcta posse Supplicium vocari: H. St. Nec vocavit Xyl. Multam supplicium, verum pro Pœna posuit, non plane veterum consuetudine.
Supplōdo, si, sum, [ὑποκροτέω] ere. Terram subtus percutere, quod pedibus plerumque fieri solebat in contemptu. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio supplosit, credo, ne Stoicis renuntiaretur.
Supplōsio, ōnis. f. [ὑποκρότησις] Cic. 3. de Orat. 44. Supplosio pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis.
Rara supplosio. Auctor ad Heren. lib. 3. 27.
Suppœnĭtet, uit, [ὑπομεταμέλει] ere. Aliquantum pœnitere. Cic. 7. Att. 14. Spero etiam in præsentia pacem nos habere: nam & illum furoris, & hunc nostrum copiarum suppœnitet.
Suppōno, ōsui, situm, [ὑποτίθημι, Gl. G. L.] ere. Subjicere. Colu-mel.

mel. lib. 12. cap. 47. Postero die cribratur, & novo fisco inclusa, prelo supponitur, vehementerque premitur, ut exsudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Truc. 2. 5. 9. Alienos dolores mihi suppofui.
Supponere sub. Plaut. Pœn. 5. 2. 65.
Sub cratim ut jubeas sese supponi.
Ova supponere gallinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Quin etiam anatum ova gallinis sæpe supponimus, e quibus pulli orti primo aluntur ab iis, ut a matribus, a quibus exclusi fetique sunt.
Tauri supponunt colla jugis. Ovid. 3. Amor. 10. 13.
Colla supponere oneri. Ovid. Rem. Amor. 171.
Falcem supponere aristis. Virg. 1. Georg. 348. i. e. Demetere segetem, &c.
Pectora supponere fluminibus. Ovid. 13. Met. 953.
Humo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Amor. 9. 48.
Tumulo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Trist. 3. 68.
Supponere, varie transfertur. Pro Subjicere. Cic. 1. de Invent. 8. Nam ei tres partes, quas ante diximus supponemus, judicialem, deliberativam, demonstrativam.
Arbitrio alicujus supponere aliquid. Ovid. 17. Epist. 120.
Exemplum supponere epistolæ. Cic. 2. de Invent. 12. Atque uniuscujusque constitutionis exemplum supponere non gravaremur.
Manum supponere lucro. Sen. Nat. Quæst. 4.
Rationem subjicere & supponere. Cic. 2. de Invent. 63.
Substituere & supponere aliquem. Cic. 7. Verr. 17.
Se supponere reum criminibus pro aliquo. Cic. pro Dejot. 42. Hieras quidem causam omnem suscipit, & criminibus illis pro rege se supponit reum.
Vicarium quid supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Credo propterea, quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.
Alium in suppositi locum supponere. Cic. 7. Verr. 74.
Supponere cultros, quod ὑποτίθεσθαι dixit Halicarnasseus, est Sub collo & jugulo victimæ ponere, quod est jugulare: sed jugulare in sacris ne dicerent cavebant, cum ominis mali verbum sit. & sacra esset vitiaturum inauspicata voce. Ceterum hostias solebant veteres primum securibus cædere aut clavis, deinde prostratas suppositis cultris jugulare, idque a ministris & popis, aut victimariis fiebat. V. Dionysium Halicarnasseum. Virg. 6. Æn. 248.
Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem
Excipiunt pateris. Annotavit Turnebus.
Supponere, Adulterinum loco veri subjicere. Quod & Subjicere dicitur, & Subdere. Ter. Eun. 5. 3. 3.
Quidnam, qui referam illi sacrilego gratiam,
Qui hunc suppofuit nobis?
Testamentum supponere, Falsum testamentum supposita persona obsignare, auctore Cicerone pro Cluent. 125. Qui supposita persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in Parad. 6. Si socios spolias, ærarium expilas, si testamenta amicorum exspectas, aut ne exspectas quidem, at ipse supponis.
Falsum testamentum supponere. Cic. 1. de Legib. 43. Jus esset latrocinari, jus adulterare, jus testamenta falsa supponere, si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.

SUPPŎSĬTUS, & SUPPŎSTUS, a, um. Partic. [ὑποτιθέμενος, Gl. L. G. ὑποκείμενος, G. L.] Pro alio fraudulenter positus. Cic. 7. Verr. 66. Et ut quivis facile perspiceret, id ab isto actum esse, ut ille suppositus facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet.
Suppositus in ejus locum. Cic. 7. Verr. 74.
Supposita furto Pasiphae. Virg. 6. Æn. 24.
Persona supposita. Paulus in l. Si is qui. D. de acquir. her. Si is, qui bonis paternis se abstinuit, per suppositam personam emptoris, bona patris mercatus probetur, &c.
Saxa suppota cælo, i. e. Tantæ altitudinis, ut supposita cælo, cælumque sustentare videantur. Sil. lib. 3. 90. Intelligit Alpes.
Suppositum Deo. Naso.
Nil ita sublime est, supraque pericula tendit,
Non sit ut inferius, suppositumque Deo. H. St. Ovid. Trist. 4. 8. 47.

SUPPOSITŪRUS, a, um. Partic. [ὑποβαλῶν] Ovid. 5. Fast. 180.
Cervicemque polo suppositurus Atlas.

SUPPOSĬTIO, ōnis. f. [ὑπόθεσις, Gl. L. G. ὑποταγή, G. L.] Columel. lib. 8. cap. 5. Semper autem, quum supponuntur ova, considerari debet, ut luna crescente, a decima usque ad quintam decimam, id fiat: nam & ipsa suppositio per hos fere commodissima. Plaut. Capt. extr. in grege 3.
Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.

SUPPOSTOR, ōris. m. [ὑποβολεύς] Qui supponit. Vet Inscriptio apud Salmas. in Solin. p. 196. SIGNAT. SVPPOSTORES. MALLIATORES. MONETAE.

SUPPOSTRIX, īcis. f. ut Puerûm suppostrix, Quæ alienos pueros aliis, tanquam suos, nutriendos clam præbet. Plaut. Truc. 4. 2. 50. Venefica, suppostrix puerûm.

SUPPOSITŌRIUM, i. n. [ὑπόθημα, ὑποπόδιον, Gl. G. L.] Scabellum.

SUPPOSĪTĪTIUS, a, um. Adj. [ὑποβολιμαῖος, Gl. G. L.] Quod suppositum est, & alterius loco, vel pro vero & nativo positum. Varro 2. de R. R. cap. 8. Matri supposititiæ quoque inserviunt, quo equa ad ministerium lactis cibum pullo præbere possit.
Supposititius [ἔφεδρος] qui & Secundarius, vel tertiarius. Martial. lib. 5. 24.
Hermes supposititius sibi ipsi. h. e. Qui ex omnibus gladiatoribus solus sibi ipsi succedit, quum alii fessis soleant succedere. [i. e. Qui nunquam fessus discedit, sed solus pugnæ sufficit: neque proinde ἔφεδρον, seu supposititium postulat.

SUPPORTO, [ὑπάγω] āre. ex Sub & Porto compositum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant. Cic. 12. Fam. 13. Nisi quid navibus Laodicenorum supportarit, cito fame pereat necesse est.
Omnia hinc in castra supportabantur. Liv. 41. 1. Al. 5.
Corn. Nepos in Attici vita p. 554. Atque ex Epiro his omnia Samothraciam supportari jussit. H. St. Exstant cap. 11. ubi vim Auxilii exprimit particula compositionis, ut in Sublevo, Submitto, Subvenio, Succurro, &c.

SUPPOSITIO, SUPPOSITUS, SUPPOSTOR, &c. V. SUPPONO.

SUPPRĬMO, essi, essum, [ὑποπνίγειν, ἀποκρύπτειν] ĕre. a Sub & Premo. Occulere, abscondere.
Abscondere atque supprimere. Plin. lib. 25. cap. 1.
Famam rei supprimere. Liv. 5. 1. & 44. 95.
Naufragium supprimere. l. 3. Ejusdem. §. 4. Item is cujus. D. ad leg. Cornel. de sicariis.
Nummos, vel pecuniam supprimere, Celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluent. 68. Sexcentis millibus nummûm se judicium corrupturum esse dixerat, quæ quum accepisset a pupillo, suppressit, judicioque facto, &c. Sic paulo post, 71. Capit hoc consilium, ut pecuniam quibusdam judicibus levissimis polliceatur, deinde eam postea supprimat. [i. e. Clam retineat, intervertatque.
Senatusconsulta supprimere. Liv. 3. 55. extr.
Testamentum supprimere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. V. not. ad l. 2. D. ad leg. Corn. de fals. Isidorus lib. 5. Etymol. cap. 24.
Supprimere, Reprimere, Sistere, Sustinere, ut
Ægritudinem supprimere. Cic. 3. Tusc. 75. Hæc igitur officia sunt consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quamplurimum, aut supprimere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere. Al. Ad alia.
Animus supprimitur cibis, pro Opprimitur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Fletum supprimere. Propert. lib. 4. 1. 113.
Frena supprimere vindictæ. Ovid. 2. de Pont. 8. 24. al. Lora.
Habenas supprimere cursus, Sistere cursum. Ovid. 6. Met. 709.
Impetum supprimere. Liv. 7. 24. pr. Stetitque, suppresso impetu, Romanus.
Iram supprimere. Ovid. 1. de Pont. 8. 69.
Iter supprimere, Retrahere se ab itinere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 66.
Lacrimas supprimere. Ovid. ad Liv. 427. Propert. lib. 3. 10. 8.
Querelas supprimere, Sistere. Ovid. 4. Fast. 83.
Vocem supprimere. Ovid. 1. Met. 715. V. PREMO.

SUPPRESSUS, a, um. [κατακεχωσμένος] Partic. ut, Suppressa navis, Submersa vi. Justinus lib. 2. 9. Victi Persæ in naves confugerunt, ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ.
Pectora suppressa vitiis, Mentes calcatæ & oppressæ ab amore. Ovid. Rem. Amor. 73. Heins. legit Dominis oppressa.
Dolor suppressus alta mente, Celatus. Lucan. lib. 6. 228.
Naufragus suppressus. l. 3. D. de incend. ruin. nauf.
Tabulæ suppressæ. l. 10. D. Quemad. testam. aperiant. Sueton. in Calig. cap. 16.
Fontibus suppressis aret amnis. Ovid. 15. Met. 280.
Fuga suppressa, Retenta, repressa. Ovid. 11. Met. 777.
Lingua suppressa palato. Ovid. 3. Trist. 3. 21. Heins. legit, Suppresso lingua palato; Burm. vero, Sub fesso lingua palato. [An Sub presso?
Pars vocis suppressa in medio sono. Ovid. 5. Met. 193.
Voce suppressa dicere, Idem quod submissa. Cic. pro Sull. 30. Qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia conjuratorum omnium dixisset, tantummodo ut vos, qui ea probatis, exaudire possetis.
Suppressior oratione. Cic. in Orat. 85. Erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppressior. De humili oratore loquitur.
Mentum suppressum, Contractum, nec oblongum, sed breve potius. Varro 2. de R. R. cap. 9.

SUPPRESSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 11. Suppressius pudentiusque peccabitur. al. Repressius.

SUPPRESSOR, ōris. m. Occultator. l. 6. §. 1. de servo sollicit. Hunc suppressorem non jure quis dixerit.

SUPPRESSIO, ōnis. f. [κατάκρυψις] Cic. pro Cluent. 68. Statuit ad easdem sibi prædas ac suppressiones judiciales revertendum. V. JUDICO.
Suppressiones nocturnæ, dicuntur quoties per somnum spiritus supprimitur, aut etiam ipsa vox, ut incerta indiscretaque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10. Grana nigra auxiliantur & suppressionibus nocturnis in vino pota, quo dictum est numero. De Pæonia loquitur: de qua etiam verba faciens lib. 25. cap. 4. Hæc, inquit, medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria, quæ & suppressiones nocturnæ. Picardi vocant *le cauquemare*. [V. EPHIALTES. & Etymol. M. in ea voce.

SUPPRŌMO, prompsi, promptum, ĕre. Subtus extrahere: & proprie de vino dicitur. Plaut. Mil. 3. 2. 12.
Eho tu scelefte, qui illi suppromis, eho tu. al. Suppremus es, eho.

SUPPRŌMUS, i. m. Promus secundarius. Plaut. Mil. 3. 2. 24. Bono cella suppromo credita. conf. dict. superior.

SUPSITÆ, f. pl. θυμιάσεις, Gloss. Latinogræc. Sed error videtur, quum Græca vox Suffita denotet.

SUPPŬDET, uit, [ὑπαιδεῖσθαι] ēre. Aliquantulum pudere. Cic. 15. Fam. 16. Puto te jam suppudere, quum hæc tertia jam epistola ante te oppressit, quam tu schedam, aut litteram.
Suppudet me illius rei. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam. Etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem, sed quod eorum me suppudebat.

SUPPŪRO, [φλεγμαίνω, Gl. L. G. & G. L. ὕπουλον γίνομαι, L. G.] āre. est Pus fieri, nempe dum subtus pus includitur, & apostemata per corpus gignit. Columel. lib. 6. cap. 12. Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppuraverit, tarde percurabitur. Plin. lib. 25. cap. 11. Ossa fracta e capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat, vel si calcata sunt ossa.

SUPPURĀTUS, a, um. Partic. ut, Suppurata tristitia. Senec. Epist. 81. Horum, qui felices vocantur, aut ficta hilaritas est, aut gravis & suppurata tristitia. [An Supputata?

SUPPURĀTUM, i. n. [ἀπόστημα] Apostema. Plin. lib. 20. cap. 4. Strumisque vel suppuratis alligat. Et sæpe alias.

SUPPURĀTIO, ōnis. f. [φλεγμονή, Gl. G. L.] Apostema. Columel. lib. 6. cap. 11. Plin. lib. 20. cap. 3. Caro ejus interior sine semine, clavis pedum & suppurationibus, quæ Græci vocant apostemata.
Incisa vel rupta suppuratio. Cels. lib. 7. cap. 2. ad finem. Cetera eadem, incisa suppuratione, facienda sunt, quæ ubi per medicamenta rupta est, facienda esse proposui.

SUPPURATŌRIUS, a, um. Adj. [πυοποιός] Plin. lib. 28. cap. 4. Efficaciora ad eadem strigmenta a balineis, & ideo miscentur suppuratoriis medicamentis. i. e. Quæ suppurare faciunt.

SUPPŬTO, [ὑποψηφίζω] āre. Subtus putare, vel leviter & aliquantulum putare,

putare, hoc est resecare. Plin. lib. 27. cap. 10. Præterea femina ipsa fruticantia supputare, ac falcem pati consuescere.

Supputare, [λογίζεσθαι] pro Computare, & numeros facere. ut, Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. 3. 5. 53. sic legitur,

Itur: putatur ratio cum argentario. Et p. p.
Ubi disputata est ratio cum argentario,
Etiam plus ipsus ultro debet argentario. Ovid. 2. de Pont. 3. 18.
At reditus jam quisque suos, & sibi quid sit
Utile, sollicitis supputat articulis. al. Computat.

SUPPUTĀTUS, a, um. Partic. Pallad.

SUPPUTĀTIO, ōnis. f. [ὑπολόγισις Gl. G. L.] Calculatio. Vitruv. 3. 1. Cum ad supputationem crescat.

SUPPUTĀRIUS, a, um. Tertull. Apol. cap. 19. Supputarii digitorum gesticuli. [An Supputatorii?

SUPPUTĀTOR, ōris. m. [ὑπολογιστής, Gl. G. L.] Firmicus lib. 5. cap. 8. Boni erunt supputatores, arithmetici, geometræ. Paulo post, Sortilegi, magici, supputarores. Rursus cap. 11. Divites quoque ac locupletes, supputatores, arithmeticos. Item lib. 6. cap. 26. Reddunt etiam acutissimos supputatores, & hac potissimum ex causa, regum ac principum scribas. Et cap. 28. Hos enim sapientes scribas, supputatores, ac principum faciunt negotia pertractantes.

SUPRA, SUPRADICTUS, SUPRAPOSITUS, SUPRASCRIPTUS, V. SUPER.

SUPREMUS, V. SUPERUS ibidem.

SUPTER, V. SUBTER.

SUPUM. vel SUPPUM, antiqui dicebant, quem nunc Supinum dicimus, ex Græco videlicet, pro aspiratione, ponentes s litteram. ut quum idem ὕλας dicunt, & nos Silvas: item ἕξ, Sex; ἑπτὰ, Septem. Hujus vocabuli meminit & Lucilius,

Si vero das quod rogat, & si suggeri suppus. Festus. V. Voss. Etymol. & Jos. Scalig. not. [conf. tamen quæ supra in SUPINUS.

S U R

SURA, æ. f. [γαστροκνημία, κνήμη, Gl. L. G. & G. L.] Posterior pars cruris, vel tibiæ carnosa, quæ tantum homini inesse dicitur: reliqua enim omnia animalia habent crura sine suris. Plaut Pseud. 4. 7. 80.

Suram ubi aspicias, scias eum posse gerere crassas compedes. Cic. 4. Tusc. 47. — sura ac pulmonibus sisto. Ex Lucilio. [Vitiose in Gloss. prior. Supræ, pro Suræ excusum.

Tumentes suræ. Hor. Epod. 8. 10.

Teretes suræ. Hor. 2. Carm. 4. 21. Lactantius de Opific. Dei, cap. 13. Crura, non æquali modo ducta, ne indecens habitudo deformaret pedes, sed teretibus suris clementer exstantibus, sensimque tenuatis, & firmata sunt & ornata.

Sura, pro Toto crure aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 341.
Purpureoque alte suras vincire cothurno.

Evincta suras cothurno. Virg. 7. Ecl. 32.

Decoratam lumine suram erigit. Cic. in Arat. 334.

Suræ, pro Ocreis, quibus induuntur suræ. Juven. 16. Sat. 14.
Calceus, & grandes magna ad subsellia suræ.

SURÆ, Populi sunt in India, quos commemorat Plin. lib. 6. cap. 20.

SURCELLUS, SURCULA, SURCULACEUS, SURCULARIS, SURCULARIUS, SURCULO, SURCULOSE, SURCULOSUS, SURCULUS. V. SURUS.

SURDAONES, sunt Populi in Hispania. Plin. lib. 3. cap. 3. Ilerdenses, Surdaonum gentis, juxta quos Sicoris.

SURDUS, a, um. Adj. [κωφὸς Gl. L. G. & G. L.] Qui habet aurium meatus occlusos, ita ut non possit audire. Et tam Passive quam active dicitur. Nam Surdus, & Qui non audit & Qui non auditur dici potest. Ter. And. 3. 1. 5.

Utinam aut hic surdus, aut hæc muta facta sit.

Vocum varietates aut modos noscere non potest surdus. Cic. 2. de Divin. 9.

Ad munera surdus, Qui non movetur muneribus. Ovid. 7. Epist. 27.

In re aliqua esse surdum. Cic. 5. Tusc. 116. In illis linguis, quas non intelligimus, quæ sunt innumerabiles, surdi profecto sumus.

Surdus, cum Genitivo. Columel. lib. 3. cap. 10. Idque nobis poëta vel surdis veritatis, indulget dicendo. i. e. Qui veritatem non statim admittimus. [An Veritati?

Æquoribus surdior. Ovid. 13. Met. 804. in catilena Polyphemi.

Aures surdæ. Ovid. 3. Amor. 7. 61.

Fluctus surdi. Ovid. 18 Epist. 211.

Fores surdas tundere. Ovid. 1. Amor. 6. 54.

Freto surdior. Mare enim non audit precantes. Ovid. 8. Epist. 9.

Janua tua oranti sit surda. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Judex non surdus. Cic. pro Font. 15. Profecto satis erit, id quod dixi antea, non surdum judicem huic muneri atque officio præesse.

Litora surda. Propert. lib. 4. 12. 6.

Mens surda. Ovid. 9. Met. 653. ad finem fabulæ Byblidis.

Posteritas surda. Curt. lib. 5. 8. 10. Nulla erit tam surda posteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.

Res surdæ. Plin. lib. 20. in procem. Odia amicitiæque rerum surdarum, ac sensu carentium.

Surdis etiam rerum sua cuique sunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap. 1. h. e. Inter res etiam surdas, &c.

Saxa surda movere blanditiis. Ovid. 3. Amor. 7. 58.

Buccina surda, Quæ non auditur. Juven. 7. Sat. 71.

Discrimen figurarum surdum. Plin. lib. 35. cap. 2. Ærei ponuntur clypei, argenteæ facies, surdo figurarum discrimine, statuarum capita permutantur, vulgatis jampridem salibus etiam carminum, adeo materias malunt conspici omnes, quam se nosci.

Gratia surda officii. Ovid. 2. de Pont. 6. 32.
Non erit officii gratia surda tui. i. e. Non tacebitur a me gratia officii tui. Favor tuus erga me, intelliget gratitudinem meam. Intelliget se laudari a me.

Herbæ surdæ a Plinio dicuntur, Ignobiles, & quarum nomina sæpe non audiuntur, lib. 22. cap. 2.

Ictus surdi, & qui non exaudiuntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Locus surdus; In quo vox facile & clare non vagatur. Vitruv. lib. 5. 3.

Nomen surdum, Ignobile, non clarum. Sil. lib. 8. 248.

Verbere surdo cædit hominem mens conscia sceleris. Juven. 13. Sat. 194. [i. e. Non exaudito. V. VERBER.

Vota surda, A diis non exaudita. Pers. 6. Sat. 28.

Surdus, ad Visum etiam refertur. Plin. lib. 37. cap. 5. Ad hoc quibusdam intercurrit umbra, surdusque fit colos, qui improbatur etiam dilutior.

Surdum, Cujus odor non sentitur. Pers. 6. Sat. 35.
Ossa inodora dabit, seu spirent cinnama surdum. Surdum, pro Surde. h. e. Oleant & fragrent, aut spirent, & odorem emittant qui vix sentiatur.

SURDE, Adv. Afran. apud Charis. 2. Amentes, quibus animi non sunt integri, surde audiunt.

SURDĬTAS, ātis. f. [κώφωσις] Cic. V. in SURDASTER seq. conf Cels. 2. 8. & 6. 7.

SURDASTER, tra, trum. Adj. [ὑπόκωφος] significat Diminutionem surditatis: non enim est plane surdus is, qui Surdaster dicitur, sed est, ut ita dicam, Surdulus. Cic. 5. Tusc. 116. In surditate vero quidnam est mali? Erat surdaster M. Crassus. Sed aliud molestius, quod male audiebat, etiamsi, ut mihi videbatur, injuria.

SURDIGO, ĭnis. f. Marcell. Empir. cap. 9. Surdiginis molestiam pati.

SURDEO, ēre. Eric. Cord. 6. Epigr. 50.
Jugibus obtusæ surdent clamoribus aures.

SURDESCO, ēre. Eugen. Tol. Carm. 5. Surdescunt aures.

SURENA, æ, m. [Σουρήνας] Parthorum imperator. V. in dictione SINNACA.

SURENA, æ. f. Varroni nomen est Conchilii. Vernacula, inquit, ad similitudinem, ut surenæ, pectunculi, ungues. Varro de L. L. 4. 12. Plura de hoc nomine vide apud Turneb. Adverf. 20. 37.

SURGO, surrexi, surrectum, [ἐγείρομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. neutrum verbum contractum a Surrigo, quod est a Sursum [vel Sub] & Rego; proprie significat Erigi. Plaut. Asin. 5. 2. 71. Surge, amator, i domum. Ter. Eun. 4. 5. 3.

Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit. Subaudi A discubitu, vel mensa.

Ego potissimum surrexi, qui non sum cum iis, qui sedeant, comparandus. Cic. pro Rosc. Amer. 1.

Surgere cubitu. Cato R. R. cap. 5.

Surgere sella. Sallust. lib. 5. Hist.

Solio aureo surgit Juppiter. Virg. 10. Æn. 116.

Strato surgere. Virg. 3. Æn. 513.

Toro surgere. Ovid. 9. Met. 701.

Surgere a mensa. Plaut. Pseud. 1. 3. 62.

A meretrice. Cic. 3. Verr. 104. Qui auspicato a Chelidone surrexisset.

Surgere de cathedra. Martial. lib. 11. 93.

De cœna surgere. Hor. 2. Serm. 2. 77.

De nocte surgere. Hor. 1. Epist. 2. 32.

Surgere de sella. Cic. 6. Verr. 147. Quum ad Prætorem in jus adissemus, &c. antequam verbum facerem, de sella surrexit & abiit.

De toro surgere. Propert. lib. 2. 26. 24.

Surgere e lecto. Ter. Adel. 4. 1. 4.
Ut triduo hoc perpetuo prorsum e lectone nequeat surgere.

Surgere ex accusatorum subsellis. Cic. pro Flacc. 21.

E thalamo surgere. Propert. lib. 2. 15. 14.

Surgit homo pigre. Ovid. 2. Met. 771.

Mature surgere. Cic. 4. Verr. 41. Iste postero die mane, cum multo maturius, quam unquam antea surrexisset, judices citari jubet.

Ille multo ante lucem surrexit. Cic. 2. de Invent. 15.

Properantur surgere. Sil. lib. 7. 747.

Ad aliquem surgere. Ovid. 13. Met. 2.

Ad dicendum surgere. Cic. 2. de Orat. 316.

Surgere ad respondendum. Cic. pro Cluent. 51. Hic ego cum ad respondendum surrexi, qua cura, dii immortales! qua sollicitudine animi, quo timore?

In arma surgere. Sil. lib. 7. 591.

In hastam surgere. Stat. 1. Achil. 485.

In somnos surgere. Valer. 5. Argon. 695.
Surgitur in somnos, seque ad sua limina flectunt. i. e. Surgunt ut abeant ad dormiendum.

Cervus surgens in cornua. Virg. 10. Æn. 725. i. e. Crescens, cornibus eminens. Servius. [Surgens erectis in altum cornibus.

Æquora surgunt, Attolluntur, fluctibus intumescunt. Virg. 3. Æn. 196.

Aqua surgit in modum tumuli. Ovid. 1. Trist. 10. 20.

Fontes surgentes, i. e. Scaturientes, orientes. V. FONS.

Mare surgit. Ovid. 15. Met. 508.

Venti surgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg. 3. Æn. 481.
— & fando surgentes demoror Austros? Idem 3. Æn. 130.
Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. Sicut e contrario quando flare desinunt, Ponere ac residere dicuntur.

Astra ignea surgunt, Oriuntur. Virg. 4. Æn. 352.

Astris surgentibus, Superveniente nocte. Virg. 1. Georg. 441. Servius.

Aurora surgit. Virg. 1. Georg. 446.

Dies surgens in medium, Accedens proxime ad meridiem. Lucan. lib. 4. 155.

Ignis surgit. Ovid. 4. de Pont. 9. 53.

Luna surgens. Tacit. 3. Hist. 23.

Sol surgens. Virg. 12. Æn. 172.

Vesper surgens. Hor. 2. Carm. 9. 11.

Ædificia surgere dicuntur, quum sensim eminent, & in altum attolluntur. Plin. 10. Epist. 58. pr. Multo depressior est ædes eo opere, quocum maxime surgit. Virg. 1. Æn. 370.

Aræ surgunt de cæspite. Sil. lib. 7. 747.

Limina surgunt gradibus. Virg. 1. Æn. 452.

Mœnia surgunt. Virg. 1. Æn. 441.

Opus surgit. Propert. lib. 4. 1. 67.
Roma fave, tibi surgit opus.

Pagina surrexit primo versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17

Telluris in altum surgentis tumulus. Lucan. lib. 3. 375.

Herbæ surgunt, dum crescunt. Columel. lib. 9. cap. 4. ex Virg. 4. Georg. 12. — surgentes atterat herbas.

Culmi surgentes in segetem, Crescentes. Lucan. lib. 6. 109.

Fruges nitidæ surgunt. Lucret. lib. 1. 253.

Frutex surgit in altitudinem. Columel lib. 6. cap. 23.

Homo surgere dicitur, quando crescit. Virg. 4. Æn. 274.
Ascanium surgentem, & spes hæredis Iüli
Respice. Ibid. 6. 365.
Messis surgit. Virg. 1. Georg. 161.
Pilus surgit. V. SUBURO.
Sensim surrexit virga per glebas. Ovid. 4. Met. 255.
Ex humili surgere, Crescere, Ad fortunam translatum. Propert. lib. 2. 10. 11.
Semel cecidi sciens, ut honestissime surgere possem. Cic. 12. Philip. 24.
Partes surgentes. Tacit. 3. Hist. 4.
Regna surgunt. Virg. 4. Æn. 47.
Iræ altius surgunt. Virg. 10. Æn. 814.
Prælia surgunt acerrima. Lucan. ad Pison. 193.
Pugna aspera surgit. Virg. 11. Æn. 635.
Rumor surgit. Tacit. 2. Hist. 42.
Sententia surgit animo, Oritur. Virg. 1. Æ. 586. Translatio est corporis ad animum. Servius.
Surgitur, Impersonale. Juven. 4. Sat. 144.
Surgitur, & misso proceres exire jubentur
Concilio.
Surrexe, pro Surrexisse. Hor. 1. Serm. 9. 73.
hunccine solem
Tam nigrum surrexe mihi.
Mane surgendum cras. Hor. 1. Serm. 6. 120.

Surrēgit, & Sorctus, antiqui ponebant pro Surrexit, & ejus Partic. quasi sit Surrectus, quibus L. Livius frequenter usus est. Festus.

Surrectio, ōnis. f. [ἔγερσις, Gl. G. L.] verbale.

Surio, īre. V. SUS.

Surpicŭlus. i. m. & V. Scirpiculus in SCIRPUS.

Surremit, Sumpsit; Inque manu surremit hastam. Paulus ex Festo.

Surrentum, [Συρρεντόν] Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur Petræ Sirenum. Nunc vulgo *Sorrento*, ut scribit Olivarius in Melam. Plin. lib. 3. cap. 5. Surrentum cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam sede. Ubi & de reliquis Campaniæ locis. De eo & Virg. 5. Æn. 864. & Strabo lib. 5.
Amœnum Surrentum. Hor. 1. Epist. 17. 52.

Surrentīnus, a, um. Adj. [Συρρεντῖνος] ut,
Colles Surrentini. Columel. lib. 3. cap. 2. Ovid. 15. Met. 710.
Et Surrentino generosos palmite colles.
Prætoria Surrentina. Stat. 2. Silv. 2. 82.
Vina Surrentina. Plin. lib. 23. cap. 1. Hor. 2. Serm. 4. 55.

Surrepo, V. SUBREPO.

Surrĭgo, V. SUBRIGO.

Surrĭpio, ripui. reptum, [ὑφαρπάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑφαιρέω L. G.] ĕre. Latenter rapere, seu suffurari. Plaut. Asin. 5. 2. 35.
Surripiam in deliciis pallam quam habet, atque ad te deferam.
Idem Pœn. 5. 2. 141. —qui filias dicas tuas,
Sureptasque esse parvulas Carthagine. Idem Men. 1. 3. 17.
— nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo animo, ab Hippolyta subcingulum
Hercules haud æque magno unquam abstulit periculo. Cato R. R. cap. 67. In torculario & in cella caveat diligenter ne quid olei surripiatur. Martial. 12. 29.
Prætori mappam surripit Hermogenes.
Eripere & Surripere. Cic. in Parad. 6. extr. Quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi, nec surripi potest: neque naufragio, neque incendio amittitur. [i. e. Nec vi, nec fraude adimi.
Surripere per fraudem. Cic. 2. de Lege Agr. 46. Utrum populus Rom. eum, cui velit, deferat, an is imprudenter populo Rom. per legis fraudem surripiatur.
In vita sibi quemque petere, quod pertineat ad usum, non iniquum est, alteri surripere, jus non est. Cic. 3. Off. 42.
Aliquid ex privato surripere. Cic. 2. de Invent. 55.
Aliquem captivum ex alicujus custodia surripere. Cic. pro Domo 66.
Basia surripere. Catul. ad Juventium, 96. 16.
Diem surripere. Ovid. 4. de Pont. 2. 40. Surripimus diem, quum vacamus rei alicui jocosæ, ut dies elabitur.
Crimina sunt oculis surripienda patris. Ovid. 11. Epist. 67. i. e. Cavendum est ne pater hæc rescíscat.
Surripere alicui operam. Plaut. Amph. 1. 3. 25.
Clanculum abii a legione: operam hanc surripui tibi. h. e. Clam aufugi, ut tibi hanc operam traderem. Idem Casin. 5. 2. 17.
Cupio illam operam seni surripere. i. e. Prævenire eum in hac re.
Surripere se alicui, Distrahere se ab alicujus conspectu Plaut. Men. 3. 2. 26.
Spatium surripere. Cic. 5. Att. 16. pr. Etsi in ipso itinere & via discedebant publicanorum tabellarii, & eramus in cursu: tamen surripiendum aliquid putavi spatii, ne me immemorem mandati tui putares.
Surripere, aliquando usurpatur pro eo quod est, Per mendacem narrationem aliquid extorquere & quasi furari.
Surpite, pro Surripite. Hor. 2. Serm. 3. 283.
— unum me surpite morti.
Surpuerat, pro Surripuerat. Hor. 4. Carm. 13. 20.
Quæ spirabat amores,
Quæ me surpuerat mihi. Sic Plaut. Capt. 3. 5. 102. & 5. 4. 14.

Surreptus, a, um. [ὑφαρπασθεὶς] Partic. ut, Parma surrepta. Cic. 14. Philipp. 9. Idem 10. Att. 4. Cupivi, inquit, ex senatûs consulto surrepto; &c.
Surptus, pro Surreptus posuit Plaut. Pœn. 4. 2. 80. & 5. 2. 98.

Surreptio, ōnis. f. [ὑφαρπαγὴ] Ipse surripiendi actus.
Surreptio, Impetratio quæ fit a principe, sive magistratu, per falsam rei narrationem. Chrysol. Serm. 43. Non est nostrum, fratres; inimici est ista surreptio, &c.

Surreptītius, a, um. Adj. [ὑφάρπαστος] Quod clam fit, sive factum est & surreptum. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Inter nos amore utimur semper surreptitio.
Surreptitius puer, Furtim sublatus. Plaut. Men. prol. 68.
Atque istic habitat geminus surreptitius.
Postulatio surreptitia, Litteræ surreptitiæ; Quæ ad falsam alicujus suggestionem concessæ sunt.

Surrŏgo, V. SUBROGO.

Sursum, Adv. [ἄνω, Gl. G. L.] pro Susversum, ex Sus, i. e. Sursum, & Vorsum, ut vult Priscian. lib. 14. [Nisi forte a Sub, mutata littera, euphoniæ causa. Sic in Subeo, Subrigo, Sublimis, &c. declarat significatio. Significat autem Versus partem vel locum aut regionem superiorem. Ter. Adel. 4. 2. 36.
Præterito hac recta platea sursum. Al. Sursus. Plaut. Mil. 4. 4. 14.
Non tu scis, quum alto ex puteo sursum ad summum
Descenderis, &c.
Deorsum sursum. [ἄνω κάτω, Gl. G. L.] Ter. Eun. 2. 2. 47. Cic. 2. de Nat. Deor. 84.
Ferri sursum. Lucret. lib. 2. 186.
Nares & quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Sursum versum aut versus, i. e. Versus superiorem locum, aut partem aëris vel loci. Cic. in Partit. 24. Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cato de R. R. cap. 32. Vites propages in sulcos sursum vorsum, quoad ejus facere poteris, facito uti ducas.
Invenitur Susum, Susu & Suso etiam in Gloss. Unde per apocopen Sus.

Sŭrus, i. m. [φρύγανον] Antiquis Palus dicebatur. Festus; Surum dicebant, ex quo per diminutionem Surculus factum est. Ennius,
Unus surus surum ferre, tamen defendere possent. Alii aliter legunt. V. Scalig. not.

Surcŭlus, i. m. [βλαστὸς, κλωνάριον, Gl. L. G.] est in ramis, Quod simplex oritur, & frondes gerit, quale est præcipue germen annotinum, Græcis autem κλάδος dicitur, detrahiturque interdum & resecatur ab arbore, ad alias rursus producendas. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 40. Est altera species ex arbore in arborem inserendi, nuper animadversa in arboribus propinquis. Ex arbore enim, e qua quis vult habere surculum, in eam, quam inserere vult, ramulum traducit, & in ejus ramo præciso, ac diffisso implicat, &c. Plin. lib. 10. cap. 2. Senescentem casia turis. que surculis construere nidum. Virg. 2. Georg. 87.
Inserere vel serere surculum. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 2. de Orat. 278.
Usurpare possessionem amissam surculo defringendo. Cic. 3. de Orat. 108.

Surcŭla, æ. f. Idem. Apic. 4. 7. & 2. 2. &c.

Surcellus, i. m. dimin. Apic. 4. 2.

Surculăceus, a, um. Adj. [φρυγανώδης] Quiddam est surculi simile. Plin. lib. 19. cap. 7. Duritie surculacea, in folliculo sunt raphano, sinapi, rapo. Subaudi Semina.

Surculāris, ĕ. Adj. [φρυγανιστικὸς] Columel. lib. 3. cap. 11. Considerandum est, antequam pastinemus, surcularis nec ne sit terra: idque facillime exploratur per stirpes quæ sua sponte proveniunt.

Surculārius, a, um. Adj. [φρυγανιστὴς] Plin. lib. 11. cap. 26. de cicadis, Quidam duo alia genera faciunt earum: surculariam, quæ sit grandior: frumentariam, quam alii avenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis arescentibus. i. e. Quæ in surculis vivit: sive quæ eo tempore apparet, quum arbores surculos suos emittunt vel trudunt.
Ager surcularius. Varr. 1. de R. R. cap. 2.

Surculōsus, a, um. Adj. [φρυγανώδης] Quod surculis abundat. Plin. 25. 5. Quidam ramis hyssopi surculosam eodem nomine appellant.

Surculōsē, Adv. [φρυγανωδῶς] Per singulos surculos, sensim vel paulatim. Plin. lib. 18. cap. 19. Arescit surculose.

Surcŭlo, [φρυγανίζω] āre. Surculos ramis vel caudicibus adimere, ut altius crescant, & uberius a terra nutrimentum accipiant. Columel. lib. 5. cap. 9. Atque etiam rigandæ sunt plantæ quum siccitates incesserunt, nec nisi post biennium ferro tangendæ, ac primo surculari debent, ita ut simplex stilus altitudinem maximi scrobis excedat. Legitur & Sarculari. q. V.

Surclo, āre. per Syncopen. Surculo connectere & ligare. ut, Decussatim surclare. Apic. 7. 4.

S U S

Sus, [ἄνω] Adv. pro Sursum accipitur in compositione, ut, Suspicio. [Immo pro Sub, unde & verba composita plurcula, V. SURSUM, & SUSCIPIO. Susque, Adv. V. SUSQUE DEQUE.

Sūs, sŭis. c. secundum Priscianum, [σῦς, ὗς, Gl. G. L.] Porcum & porcam significat. Plin. lib. 8. cap. 5. 1. Sues fere semel anno gignunt. Cic. 5. de Finib. 38. In quibus, non corporum solum, ut in suibus, sed etiam animorum aliqua ex parte motus quosdam videmus.
Anginæ suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Obnoxium genus morbis, anginæ maxime & strumæ.
Amica luto sus. Hor. 1. Epist. 2. 26.
Fulmineus sus. Stat. 2. Achil. 410.
Grandinosi sues, [χαλαζῶντες] *Pourceaux sursemez, Ladres.* Aristoteles, ut quidem vertit Gaza, de Animalibus lib. 8. cap. 21. Grandinosi autem fiunt sues, quorum crura, & collum & armi carne constant humidiore, quibus partibus vel grandines plurimæ innascuntur. Caro dulcior est, si grandines habet paucas: sed si multas, humida valde & insipida est. Facile qui grandent cognoscuntur: parte enim linguæ inferiore grandines habentur, & si setam dorso evellas, cruorem in radice pili evulsi videris. Pedibus etiam posterioribus consistere non possunt, qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Hæc Aristot.
Horrens sus. Lucret. lib. 5. 25.
Horridus. Virg. 4. Georg 407.
Immundi sues. Virg. 1. Æn. 400.
Invalida. V. INVALIDUS.
Ingens. Virg. 3. Æn. 390.
Lætus glande. Virg. 2. Georg. 520.
Lutulenta. Hor. 2. Epist. 2. 75.
Magnorum suum horrentia terga. Virg. 1. Æn. 639.
Vulgaris sus, ut opponatur Apro. Plin. lib. 28. cap. 15.
Vulnificus sus. Ovid. 8. Met. 359.
Lanigera sus. Claud. in lib. de nupt. Honor. & Mar. 183.
Continuo sublimis volans ad mœnia, Gallis
Condita, lanigeræ suis ostentantia pellem,
Pervenit. Quo in loco nonnulli libri corrupte habent Lanigeris ovis. Est autem periphrasis urbis Mediolani. Sidon. Apollin. Epist. 7. ad Volusianum.
Rura paludicolæ temnis populosa Ravennæ,
Et quæ lanigero de sue nomen habet. Quum enim Gallis consilium foret urbem condere, ferunt effosso solo inventam suem dimidiatim lanatam: a quo portento Mediolanum esse mox nuncupatum. [Sed nugæ meræ sunt magistellorum, quum vocabulum Gallicum sit, memorentque sex

sex eodem nomine civitates Geographi. Noti sunt & Mediomatrici Galliæ populi. V. MEDIOLANUM.

Sicci terga suis rara pendentia crate. Juven. 11. Sat. 83. [Lardi periphrasis.

Anima pro sale data est sui. Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Sus vero quid habet præter escam? cui quidem ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus.

Sus Minervam; in proverbio est, ubi quis id docet alterum, cujus ipse inscius est, quam rem in medio, quod ajunt, positam Varro & Euhemerus ineptis mythis involvere maluerunt, quam simpliciter referre. Festus. Cic. 2. de Orat. 233. Docebo, sus (ut ajunt) oratorem illum. V. Chiliadas Erasm.

SŬCULA, vel SUCCULA, æ. f. [ὕϊον] dimin. a Sue. V. Plaut. infra. Sucula, [ὕας, ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ Gl. G. L.] pl. Suculæ, [Ὑάδες Gl. L. G.] dictæ sunt stellæ, quæ alio nomine vocantur Hyades a pluvia. Nam & orientes & occidentes, tempestates & pluvias cient. Exoriuntur XII Calen. Julii. Cic. 2. de Nat. Deor. 111. de Tauro signo cælesti, Ejus caput stellis conspersum est frequentibus, Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt, a pluendo. ὕειν enim est pluere: nostri imperite Suculas, quasi a suibus essent, non ab imbribus nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculæ occidunt vesperi. Sidus vehemens, &c. V. HYAS.

Sucula, [ὄνος, Gl. L. G.] Machina est in torculari, a scrophæ similitudine sic vocata. Proprie autem dicitur Parva sus. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Sucula. G. quin tu i die recta cum sucula & cum porculis. Eodem etiam modo suum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter succula batillus aut uncus, qui figebatur ut teneret funem, qui dum versabatur succula circumplicabatur, porculus vocatur. Cato de R. R. 12. & 18. Porculum in media succula facito. Turneb.

Sucula. Cato R. R. cap. 18. Stipites crassi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: sucula præter cardines pedes novem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, supervacanea tria, suculas quinque, supervacaneam unam. Sucula (inquit Bud. in l. 19. §. 2. D. Locati.) Machina est tractorii generis. Constat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus trajecto, utrinque æqua exstantibus longitudine. Hæc dum versatur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Budæus. Ab his vectibus Vectiarii, dicti sunt homines, qui vectes versanda suculam manu ducunt. Hæc autem machina trium generum est. Unum genus porrecta sucula & jacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis visitur quum vina aut doliaria aut culearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus est erectum, suis fulcimentis & sua veluti basi nixum: quod non ductu brachiorum, ut illud primum, versatur: sed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore connitentibus. Simia a fabris appellatur: a Vitruvio etiam Ergata dicta. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis fibulatis constans. Quod genus visitur, quum in ponte sublicio fabri sublicas in aquam magna vi adigunt. Hac enim machina ad tollendam fistucam utuntur: quæ fistuca identidem sublata demissaque sublicas in alveum defigit. Vitruv. lib. 10. cap. 2. de structoriis machinationibus; Quum autem funis habet caput ad suculam religatum, & vectes ducentes eam versant, funis se involvendo circum suculam extenditur: & ita sublevant onera ad altitudinem & operum collocationes.

Sucula, Genus intimæ vestis. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Post est sicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ, &
Sucula. G. quin tu i die recta cum sucula & porculis.

Sucula, ut Bucula. In Proverb. Gall. Lat. redditis, *Si truye forfait, les pourceaux le compaient.*

Quod sus peccavit, sucula sæpe luit. Sed ibi est Suscula. H. St.

SŬERA, æ. f. Suilla caro antiquis. Varro L. L. 4. 22. Offula dicta, ab offa minimæ fueræ. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro l. c. Perna a pede: sueris, a nomine ejus. Annotavit Turnebus. Sed alia tamen in editis lectio.

SUĀRIUS, a, um. Adj. ut, Suarius negotiator. Plin. lib. 7. cap. 12. Forum suarium. Ulpian. in l. 1. §. Cura carnis. D. de officio præfecti urbi. Cura carnis omnis, ut justo pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum suarium sub ipsius cura est.

SUARIUS, i. m. Custos suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Compertum agnitam vocem suarii furto abactis, mersoque navigio inclinatione lateris unius remeasse.

SUĀTIM, [ὑηδὸν] Ad similitudinem suis, inquit Nonius 1. 190. Nigidius Commento grammatico, Sunt etiam adsimilanter dicta hæc canatim, suatim, bovatim, quæ ab animalibus sumuntur.

SUĪNUS, a, um. Adj. [ὕϊνος] Quod est suis. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4. Hic enim conciliator suinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet Suillæ, ut & recens emendata.

SUILLUS, a, um. Adj. [σύειος] dimin. a Suinus. Plin. lib. 8. cap. 52. At in Arabia suillum genus non vivit in ullo genere.

Genus suillum invisum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autem quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, & surire dicuntur. Festus.

Grex suillus. Liv. 22. 10. Quod ver attulerit ex suillo, ovillo, aprugno, bovillo grege.

Pecus suillum. Columel. 7. 9.

SUĪLE, is. n. [συοτροφεῖον] Stabulum suum. Columel. lib. 7. cap. 9. ad finem, Diligens autem porculator frequenter suile converrat, & sæpius haras. V. HARA.

SURIO, īre. [κνηστιᾷν, Gl. L. G.] Pro Prurire. V. SUILLUS, & SUBO.

SŪSA, æ. f. & SUSA, orum. n. [Σοῦσα] Urbs & metropolis Persidis in Susia, quæ Persiæ est pars: a Suso fluvio sic vocata. Propert. lib. 2. 13. 1.

Non tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
Spicula quot nostro pectore fixit amor. Hæc urbs (ut scribit Plin. lib. 6. cap. 27.) a Dario Hystaspis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmisque distincta, cæli continens simulacrum, stellis micantibus insignitum, & incredibilia multa. Ibi Asuerus convivium maximis divitiis & deliciis copiosum celebravit.

Pharetrata Susa. Claud. de Bell. Gildon. 33.

SUSIS, ĭdis. patronym. f. [Σουσὶς] Sidon. 7. Epist. 17. 7.

Elapsus regi truculento Susidis oræ.

SUSIĀNA, æ. vel SUSIĀNĒ, es. f. [Σουσιανὴ] Regio in Perside. Plin. lib. 6. cap. 27. Susianem ab Elymaide disterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: medioque spatio cuniculo conditus, ac rursus exortus per Mesobatenen lapsus: circuit arcem Susorum ac Dianæ templum augustissimum illis gentibus.

Susiana, Provincia Asiæ, (ut lib. 6. cap. 3. refert Ptolemæus) quæ a Septentrione terminatur Assyria, ab Occasu Babyloniæ adjacet, ab Oriente habet Persidem, a Meridie partem Persici sinus. Cujus civitates insignes Trajania & Susa.

SUSIĀNI, orum. m. [Σούσιοι] Qui Susianen incolunt. Plin. lib. 6. cap. 27. Susianis Orientem versus junguntur Cossæi latrones.

SUSĪNUS, a, um. Adj. [σούσινος, κρίνινος] Quod ex Susis, sive liliis, factum est. unde & urbem Persidis a liliis, quorum ibi magna est copia, nomen habere scribit Stephanus. Susan (σοῦσον) enim Persæ vocant Lilium. Hinc Unguentum susinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo, &c. [Suid. Σούσινον, τὸ μύρον, ἢ τὸ κρίνον. V. Dioscor. 1. 62.

SUSINĀTUS, a, um. Adj. Idem. ut, Oleum susinatum. Marcell. Empir. cap. 7.

SUSCIO, [ἴσημι] īre. Idem quod Scire. Plaut. Men. 2. 3. 78.

Eho Messenio accede huc. MES. quid negotii est susciri? Alii legunt St! scire vis?

SUSCĬPIO, ēpi, eptum, [ὑποδέχομαι, Gl. L. G. & G. L. ἀναλαμβάνω, L. G. ἀπολαμβάνομαι, G. L.] ĕre. a Susum vel Sursum; quasi Sursum capere. [Nisi a Sub & Capio, inserto s euphoniæ causa, pro b. Non enim dicitur Subcipio, vel Succipio. Sic in Asporto ascitum s, eliso b. Pro Sub autem & Sus dicebant, ut Sus deque. Unde forte Compositis hæsit. Suscipere, tam ad animum, quam ad corpus refertur. ut, Suscepi onus, Suscepi voluptatem, Suscepi curam. Variisque nominibus jungitur, & significat Capere. Virg. 4. Æn. 391.

— suscipiunt famulæ, collapsaque membra
Marmoreo referunt thalamo.

Aliquem suscipere & tueri: h. e. Amplecti & defendere. Cic. 16. Fam. 11. Ego autem Varroni, quem cum amantissimum mei cognovi, tum etiam valde tui studiosum, diligentissime commendavi, ut & valetudinis tuæ rationem haberet, & navigationis, & totum te susciperet ac tueretur.

In amicitiam suscipere. Liv. 7. 30. Ad id valere arbitror, ne nos in amicitiam suscipiamur? Sed recens editi præferunt, Accipiamur.

In civitatem suscipi, Civem fieri, & inter cives numerari, aut civitate donari. Cic. 2. de Legib. 5. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censeo patrias: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato, quum esset Tusculi natus, in populi Rom. civitatem susceptus est.

Auctoritatem suscipere, Sumere, arrogare sibi. Cic. pro Cœl. 37. Redeo nunc ad te, Cœli, vicissim: ac mihi auctoritatem patriam, severitatemque suscipio.

Auctoritatem in Repub. Cic. 7. Verr. 151. Verres, ille vetus proditor Consulis, translator quæsturæ, aversor pecuniæ publicæ, tantum sibi auctoritatis in Rep. suscepit.

Cogitationem de re aliqua, Cogitare. Cic. 9. Att. 8. De his rebus, rogo vos, ut cogitationem suscipiatis. i. e. Cogitetis. Idem 2. Philipp. 31. Attende enim paulisper, & cogitationem sobrii ad punctum temporis suscipe.

Cogitationem quidnam sit agendum. Cic. 14. Att. 22. Quæris ut suscipiam cogitationem, quidnam istis agendum putem.

Consilium vitæ, mortisque suscipere, vel ponere. Plin. 1. Epist. 22. extr. Constantiam. Cic. 3. Att.

Curam & cogitationem alicujus rei suscipere. Cic. 8. Att. 24.

Errore & superstitione suscipere quid. Cic. 2. de Divin. 83.

Fidem, Dare. Plin. Epist. 220. Quas partes impleturum te secundum susceptam fidem confido. i. e. Secundum quod promisisti.

Personam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.

Vindictam suscipere. Ovid. 4. de Ponto 6. 33.

Voluntatem hanc suscepi diis immortalibus ducibus. Cic. 3. in Catil. 22.

Vota publica suscipere pro aliquo. Ovid. 7. Met. 450.

Vota suscipere deo pro re aliqua vel pro aliquo, Vovere. Plin. 10. Epist. 101. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica salus continetur, & suscepimus domine pariter, & solvimus, precati deos, &c. Liv. 27. 45. Deos deasque precabantur ut illis faustum iter, felixque pugna, matura ex hostibus victoria esset, & damnarentur ipsi votorum, quæ pro iis suscepissent.

Consuetudo suscipit. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Persona crimen suscipit. Cic. pro Sull. 68. Neque enim istorum facinorum, tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sullæ persona suscipit.

Actiones periculosas suscipere, Subire onus quasi. Cic. 1. Off. 8.

Æs alienum amicorum suscipere. Cic. 2. Off. 55. Qui suis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum.

Bellum. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli, in quo & suscipiendo & gerendo, & deponendo, jus ut plurimum valet. Idem 2. de Divin. 24. Non suscepisset bellum civile Cæsar.

Bellum suscipitur cum gente feroci. Ovid. 14. Met. 451.

Causam alicujus. Cic. 2. Verr. 51. Suscipe causam judiciorum, suscipe causam severitatis, integritatis, fidei, religionis, suscipe causam Senatus, ut is hoc judicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia esse possit.

Causam contra aliquem suscipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Causam suscipere mandati. Ovid. 2. de Pont. 2. 45.

Consulatum. Plin. in Paneg. cap. 78. pr. & cap. 65. extr. Hic suscipere, hic ponere magistratus.

Crimen aliquod suscipere, Agnoscere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 18. Ego autem, si mihi esset integrum, susciperem crimen hoc, agnoscerem, confiterer. [Suscipere defendendum, vel Imponi mihi paterer ultro. q. d. Onus criminis istuc subirem.

Crimen suscipere, vel suscipere crimen defensione. Plin. Epist. 190. Crimenque, quasi in medio relictum, defensione suscipiunt.
Crimen culpæ suscipere. Cic. 7. Verr. 104. Tibi uni parcam, & totius istius culpæ crimen, vituperationemque inconstantiæ potius suscipiam, quam aut in te sim crudelis, aut tot tam graves testes vivos incolumesque esse patiar.
Culpam. Cic. pro Cluent. 133. Ceterique hujuscemodi ordinis non fecerunt idem, quod nunc Cluentius, ut aliquid culpæ suscipere se putarent recusando, sed apertissime repugnarunt.
Curam. Columel. lib. 2. in præf. Ut ne lanificii quidem curam suscipere dignentur, &c.
Curationem & quasi dispensationem regiam suscepisset. Quintil. lib. 4. c. 2.
Cursum tenere, quem a prima ætate susceperis. Cic. pro Planc. 52.
Defensionem. Cic. 5. Fam. 8. Quæ a me suscepta defensio est te absente dignitatis tuæ, in ea jam ego, non solum amicitiæ nostræ, sed etiam constantiæ meæ causa permanebo.
Exercitationem corporis laboriosam. Cic. 1. de Fin. 32. Quis nostrûm exercitationem ullam corporis suscipit laboriosam, nisi ut aliquid ex ea commodi consequatur?
Exsecutionem ejus negotii libens suscepit. Tacit. 3. Ann. 31.
Exsilium, Pati. Cic. Anteq. iret in exsil. 21. Neque enim mors miseranda est, quæ ob Remp. capitur, neque exsilium turpe, quod virtute suscipitur.
Imperium suscipere. Ovid. 4. de Pont. 9. 60.
Inimicitias suscipere. Cic. 1. Off. 28. Nam aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus suscipere nolunt.
Inimicitias propter alicujus salutem suscipere. Cic. de Arusp. Resp. 7.
Inimicitias suscipere cum, Capessere, Occipere. Ter. Hec. 2. 1. 34.
Cum puella anum suscepisse inimicitias non pudet?
Inimicum aliquem suscipere. Cic. ad Brut. 17. Qui valentissimum Antonium suscipere pro Rep. non dubitavit inimicum?
Invidiam & odium. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus rebus tantum odii atque invidiæ suscepit eloquentia, ut homines ingeniosissimi, quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.
Iter. Cic. 4. Att. 14. Iter Asiaticum puto tibi suscipiendum fuisse.
Judicium suscipere. Ulpian. in l. 1. §. Apud Julianum. D. Depositi.
Laborem aliquem. Lucret. lib. 3. 367.
Labores & dolorem pro patria. Cic. 1. de Finib. 24. Sed ut omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quisque pro patria & pro suis suscipit, ut non modo nullam captet, sed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quosvis suscipere malit quam deserere ullam officii partem.
Laborem & periculum pro salute alicujus suscipere. Cic. pro Muren. 76.
Legationem. Cic. 12. Philipp. 5. Admirabantur boni viri, accusabant amici, quod spe pacis legationem suscepissem.
Mandatum suscipere. Cajus in l. Si quis alicui. §. Qui suscepit. D. Mandati vel contra.
Miseriam voluntariam. Cic. 3. Tusc. 32. Si vero ne futurum quidem sit, frustra suscipi miseriam voluntariam.
Munera suscipere sanguinei Martis. Ovid. Rem. Amor. 154.
Negotium sine mora suscipere. Cic. 3. in Catil. 5.
Negotii multum. Cic. 5. Verr. 1.
Negotia atque controversias alicujus. Cic. pro Cæcin. 13. Et 12. Att. 20. Quod ad Tironem de Terentia scribis, obsecro te, mi Attice, suscipe totum negotium.
Objurgationem. Cic. 4. Att. 15.
Odium alicujus. Cic. 6. Att. 1. In quo, ut audio magnum odium Pompeji suscepistis.
Offensas in eligendo præceptore. Plin. 2. Epist. 18. extr.
Officia & partes pro aliquo. Cic. 3. Fam. 10.
Onus. Cic. 3. Off. 6. Suscepisti onus præterea grave, & Athenarum, & Cratippi.
Onus atque munus suscipere & profiteri. Cic. 1. de Orat. 116.
Suscipis onus officii, quod te putas sustinere posse: quod minime videtur grave iis, qui minime ipsi leves sunt. Cic. pro Rosc. Amer. 112.
Onus urbis susceperat una domus. Ovid. 2. Fast. 197.
Opus censorium objurgandis moribus. Columel. lib. 12. in Procem.
Partes. Cic. 3. Att. 21. Intelligoque multas partes meæ salutis & suscipere, & posse sustinere, neque ut ita facias rogandum esse.
Patrocinium rei alicujus, h. e. Eam defendendam. Cic. 3. de Orat. 60. Ex illis autem, quæ remanent, ea philosophia, quæ suscepit patrocinium voluptatis, etsi cui vera videatur, procul abest tamen ab eo viro, quem quærimus.
Periculum pro salute alicujus. Cic. pro Muren. 76. Istuc me rogari oportet abs te, an te potius a me, ut pro mea salute laborem, periculumque suscipias.
Profectionem. Cic. ad Quir. post red. 1. Sin & ea quæ ante gesseram, conservandæ civitatis causa gessissem, & illam miseram profectionem vestræ salutis gratia suscepissem, &c.
Res aliquas sibi gloriæ causa suscipere. Cic. pro Flacc. 13. Quod vereor ne Lælius ex his rebus, quas sibi suscepit gloriæ causa, putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut invidiæ esse quæsitum.
Vigilias discendi causa. Cic. 5. de Fin. 54. Qui etiam nunc agendi aliquid discendique causa prope contra naturam vigilias suscipere soleamus.
Casum suscipere, Subire. Cic. 1. de Finib. 68. Nec tamen sua superiora illa, tam magna, nec tam præclara ducebat, quam illum ultimum casum, quem propter fidem constantiamque susceperat.
Cicatrices pectore adverso pro patria suscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Maculam imperio. Cic. pro Font. 26. Magna mehercule causa, Judices, absolutionis cum ceteris causis hæc est, ne qua insignis huic imperio macula atque ignominia suscipiatur.
Pœnam dignam scelere, Subire, pati, solvere. Cic. pro Lege Manil. 7. Non modo adhuc pœnam nullam suo dignam scelere suscepit, sed ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat.
Facinus in se, Admittere. Cic. pro Cluent. 170. Quo tandem Avitus, metu adductus, tantum in se facinus suscipere conatus est?
Fraudem suscipere, Cogitare. Cic. in Pison. 43.
Iniquitatem. Cic. in Parad. Hereditatis spes, quid iniquitatis in serviendo non suscipit? [i. e. Subit, Admittere sustinet.

Parricidium. Cic. pro Cluent. 32. Ceteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia suscipere posse: Oppianicus inventus est, qui in uno corpore plures necaret.
Sceleris aliquid suscipere. Catull. 85. 4.
Scelus in se suscipere, idem significat quod Admittere in se facinus. Cic. 11. Philipp 9. Miserior igitur, qui suscipit in se scelus, quam is, qui alterius facinus subire cogitur. conf. 2. ibid.
Turpitudinem suscipere. Cic. 3. Philipp. Quod reliquum est, non est tertium: sed postremum omnium, maximam turpitudiuem suscipere cupiditate vitæ.
Quod turpissime susceperas, perseverare & transigere non potuisti. Cic. pro Quint. 76.
Liberos suscipere, Procreare. Cic. 5. Verr. 161. Susceperas enim liberos non solum tibi sed etiam patriæ. Idem 7. Verr. 122. Qui a parentibus spe nostri imperii, nostræque æquitatis suscepti, educatique sunt.
Liberos ex cujuspiam filia suscipere. Cic. 3. Philipp. 17.
Reipub. suscipi. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempub. cui susceptus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.
Suscipi in lucem, pro Nasci. Cic. de Arusp. Resp. 57. Eodem enim tempore, & suscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritu augemur.
De fonte suscipere infantulum, i. e. Pro infantulo in Baptismo spondere, apud Scriptores Ecclesiast. V. Vict. Uticens. de Persecut. Vandal. & Gregor. Pap. E. Dial. 32.
Suscipere, pro Excipere, & in vicem respondendi succedere. Virg. 6. Æn. 723.
Dicam equidem, nec te suspensum, nate, tenebo,
Suscipit Anchises: atque ordine singula pandit.
Sermonem suscipit Polus. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Suscipiendus, a, um. Partic. [δεκτέος] ut, Sacra solennia suscipienda. Lucret. lib. 5. 1162.
Susceptus, a, um. [δεδεγμένος] aliud Partic. ut, Fames urbi suscepta. Claud. 1. in Eutrop. 401.
Macula suscepta. Cic. pro Lege Manil. 7. Delenda vobis est illa macula, Mithridatico bello superiore suscepta.
Negotium susceptum transigere. Cic. pro Quint. 76.
Pœnam sempiternam sustinerem, mea voluntate susceptam. Cic. Post red. ad Quir. 1.
Soboles suscepta mihi de te. Virg. 4. Æn. 327.
Voluntas suscepta. Cic. 2. de Fin. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate, ab adolescentulo suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Susceptus in Codice ponitur pro Cliente, quod in Patroni tutelam suscipiatur. V. etiam Ammian. 17. 20. & Serv. ad 6. Æn. 609.
Suscepti, Clientes. Serv. in 6. Æn. pag. 433. Vult autem intelligi Prævaricatores, qui Patroni sunt clientium, quos nunc Susceptos vocamus. H. St. defuit novissima observatio in Lugd. edit.
Susceptum, i. n. [δεδεγμένον] Ovid. 11. Met. 200.
— susceptaque magna labore
Crescere difficili. h. e. Incepta grandia.
Susceptio, ōnis. f. [ὑποδοχὴ, Gl. G. L.] Cic. 3. de Fin. 32. Sic ea, quæ proficiscuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione recta sunt judicanda.
Causæ susceptio. Cic. pro Muren. 1. Et quoniam in hoc officio studium meæ defensionis ab accusatoribus, atque etiam ipsa susceptio causæ reprehensa est, ante quam pro L. Murena dicere instituam, pro me ipso pauca dicam.
Susceptor, ōris. m. [ὑποδοχεὺς, Gl. L. G. ὑποδέκτης, ἀντιλήπτωρ, G. L.] est, qui suscepit.
Susceptor, Qui lusoribus domi suæ ludendi dat locum: Ulpian. in l. j. D. De aleatoribus. Item notandum, quod Prætor susceptorem verberatum quidem, & damnum passum, ubicunque & quandocunque non vindicat.
Susceptores etiam sunt, Qui annonis & tributis ærarii recipiendis præpositi sunt. V. tit. C. de suscept. & Liv. 8. 3. & Ascon. Ped. p. 97.
Item, Qui opus faciendum suscipit. Justin. 8. 3. 8. Susceptores sollicitare, i. e. Homines quærere, qui opera facienda conducant.
Susceptĭbĭlis, e. Adj. Saresb. Policr. 3. 2. An omnia susceptibilia contrariorum.
Suscepto, āre. frequent. Suscipere. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vicariam pro me lanienam susceptavit.
Suscĭto, [ἐξεγείρω, ἐξυπνίζω, Gl. L. G. & G. L. ἀνίστημι, L. G.] āre. Plaut. Mostel. 2. 1. 25.
Quis istic dormit? PHIL. Callidates. T. suscita istum, Delphium.
Suscitare somno, e somno. Cic. 4. Tusc. 43. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset, quærentibusque respondebat, Miltiadis trophæis se etiam somno suscitari. Plaut. Mil. 3. 1. 95.
E quiete suscitare aliquem. Catull. ad Gell. 78. 4.
Suscitare, Impellere, incitare. Virg. 12. Æn. 108.
Æneas acuit Martem, & se suscitat ira. Idem 5. 454.
Acrior ad pugnam redit, & vim suscitat ira.
Aliquem suscitare ad suum officium, Adhortari. Plaut. Rud. 4. 2. 17.
Aliquem suscitare in prælia. Virg. 11. Æn. 728.
Bellum civile suscitare. Cic. 11. Fam. 3.
Crepitum suscitare pede. Propert. lib. 2. 4. 4.
Ignes sopitos suscitare. Virg. 5. Æn. 743.
Ignes exstinctos suscitare, Amores remissos accendere. Ovid. 3. de Arte Am. 597.
Pœnas suscitare alicui. Virg. 4. Georg. 456.
Rationem novam qui suscitant, veteres majorum obterunt laudes. Cic. Anteq. iret in exsil. 15.
Sententias fictas suscitare, Commovere. Cic. 1. de Divin. 88.
Qui sui quæstus causa fictas suscitant sententias. Ex Ennio.
Testem contra aliquem suscitare. Cic. pro Rosc. Com. 36.
Urbes attonitas suscitat. Valer. 3. Argon. 209.
Suscitatio, ōnis. f. Tertull. de Carne Christi, 23. Ecce hic positus est in ruinam & suscitationem multorum in Israel.
Suscitator, oris. m. Tertull. adv. Prax. 28. Si Christus, qui est mortuus, Pater est: alius erit suscitator, quam Pater mortuus.
Litterarum sepultarum suscitator. Sidon. 8. 2.
Suscitāmen, ĭnis. n. Idem. Apul. 1. Met.
Suscitābŭlum, i. n. Quod alios suscitat. Varro,

Phœnicis adsum vocis suscitabulum,
Cantantiumque gallus gallinaceus. Quibus versibus argutus quidam & canorus, se alios ad cantum suscitare jactat, ac cantantium se gallum gallinaceum dicit, quod galli suo cantu totum diem lacessunt: se quoque idem esse Phœnicis vocis suscitabulum. Est enim, ut e Plinio & Lactantio constat, Phœnicis modulatissimus cantus: etsi pro Phœnice Turnebus legit etiam Fornicis, ut meretriculariam blandæ & molles voces intelligantur, versu tamen claudicante.

SUSIA, SUSIANA, SUSINUS, V. SUSA.

SUSPECTO, SUSPECTUS, V. SUSPICIO.

SUSPENDEO, di, sum, [ἐπικρέμαμαι] ēre. Supra pendere. Columel. lib.4.cap.26.extr. Sæpe enim notavi per imprudentiam rusticos subjicere jugo palmam, & ita colligare, ut solo vimine suspendeat. Legitur & Suppendeat. [ἴσως Suspendant.

SUSPENDO, di, sum, [κρεμνῶ, Gl. G. L. & L. G. μετεωρίζω, G. L.] ēre. Aliquid sursum ligare, & vincire ut pendeat. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde scissas taleas ferularum lineo funiculo religant, & ita collo suspendunt, ut strumæ ferulis contingantur.
Suspendere ex cervice. Plin. lib. 11. cap. 28.
Ædificium suspendere. Cic. in Topic. 22. Non enim ejus vitio, qui demolitus est, damnum factum est, sed ejus operis & vitio, quod ita ædificatum est ut suspendi non possit.
Castra suspendunt saxis præruptis, Castra locant sive metantur in vertice Alpium. Sil. lib. 3. 556.
Nidum tignis suspendit hirundo. Virg. 4. Georg. 307.
Vestimenta suspendere Maris Deo. Hor. 1. Carm. 5. 15.
Tellurem suspendere tenui sulco. Virg. 1. Æn. 68.
Litora suspendere vomere, Arare litora. Stat. 4. Theb. 118.
Suspendere de paxillo, translatione a suppellectile ducta, quam suspendere ubi emimus domi solemus, significat apud Varronem Parare: ut cum Zenonem dicit novam instituisse sectam, proinde quasi ejus secta sit philosophiæ supellex quædam. Ejus verba sunt, (apud Non. 2. 649. Ubi dicatur primus Zeno novam hæresin novo paxillo suspendisse. Turnebus. Adverf. 15. 9.
Suspendere, aliquando est Suspendendo strangulare. Cic. 13. Att. 40. pr. Ita ne nuntiat Brutus, illum ad bonos viros ἐυαγγέλια? sed ubi eos? nisi forte se suspendit.
Suspendere se e fico. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Suspendere de ficu. Cic. 2. de Orat. 278. Quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem suam suspendisse se de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore quos feram surculos.
Suspendere in arbore. Cic. 5. Verr. 57. Hominem corripi ac suspendi jussit in oleastro quodam.
In furcam suspendere. Ulpianus in l. Sacrilegii. §. j. D. Ad legem Juliam peculatus, Et scio multos etiam ad bestias damnasse sacrilegos, nonnullos & vivos exussisse, alios vero in furcas suspendisse.
Suspendere rem aliquam, Differe, prorogare. Liv. 39. 29.pr. Movit aliquantum oratio regis legatos, itaque medio responso rem suspenderunt. [i. e. In suspenso, in dubio, reliquerunt.
Suspendere aliquem exspectatione, Incertum reddere. Plin. 2. Epist. ult. Diu miseram exspectatione suspendit.
Suspendere animos exspectatione. Curt. lib. 9. 7. 20.
Suspendere, Ducere, suspensum habere. Suet. in Tiber. cap. 24. Nunc precantem Senatum, & procumbentem sibi ad genua, ambiguis responsis & callida cunctatione suspendens.
Naso adunco suspendere aliquem. V. ADUNCUS.
Suspendere, Cohibere, sistere. Plin. lib. 28. cap. 7. Misto præterea ovorum candido liquore, madidaque lana frontibus impositum fluxiones oculorum suspendit.
Fletum suspendere, Lacrimas continere. Ovid. 4. Fast. 849.
Suspendere spiritum, pro Mediocriter vel paululum quiescere inter legendum, subsistere. Quintil. 1. 8. de lectione loquens, Sciat puer ubi suspendere spiritum debeat, quo loco versum distinguere, ubi claudatur sensus, ubi incipiat.

SUSPENSUS, a, um. [ἠρτημένος, Gl. L. G. κρεμάμενος, μετέωρος, G. L.] Partic. Cic. 2. Tusc. 67. Vel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te.
Suspensus reste, manibus se demisit. Liv. 8. 16.
Alis leniter suspensis. V. LENIS.
Aulæa suspensa. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Bona suspensa dixit Seneca, Quæ venalia pendent in tabula proscriptionis, ut Tranquill. Claud.cap.9. Lege prædiatoria in vacuum pependerit. Senecæ verba sunt lib. de Beneficiis 3. Et suspensis amici bonis, libellum dejicio, creditoribus ejus me obligaturus. Turnebus.
Populus suspensus. Sen Troad. 12.
Lacrimæ suspensæ oculis, Retentæ, suppressæ. Ovid. ad Liv. 114.
Lacrimæ diu suspensæ per ora fluxere. Ovid. 1. Amor. 7. 58.
Volatus suspensus. Stat. 3. Theb. 463.
Suspensus, [ἀγωνιῶν, μετέωρος, πεφροντικὼς, Gl. L. G.] Incertus, dubius. Virg. 6. Æn. 722.
Dicam equidem, nec te suspensum, nate, tenebo. Idem 2. Æn. 114.
Suspensus exspectatione novarum rerum. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, etsi intelligebam socios infirme animatos esse, & novarum rerum exspectatione suspensos, sperabam tamen eos, ad quos jam accesseram, quique nostram consuetudinem, integritatemque perspexerant, amiciores pop Rom. esse factos.
Suspensus explicatione, Propter explicationem sive solutionem nodi Gordiani. Curt. lib. 3. 1. 17. Sed & hic Exspectatione in emendatis libris legitur.
Detinere aliquem suspensum. Cic. 10. Att. 1.
Animus suspensus, Sollicitus. Cic. 2. Att. 18. Accepi aliquot epistolas tuas, ex quibus intellexi quam suspenso animo & sollicito scire averes quid esset novi.
Animus occupatus & suspensus. Cic. 1. de Orat. 239.
Suspensus animi. Liv. lib. 8. 13.extr. Tot populos inter spem metumque suspensos animi habetis.
Civitatem sollicitam mihi suspicione, suspensam metu, &c. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.
Exspectatio vestra ne diutius oratione mea suspensa teneatur. Cic. pro Cluent. 8.
Gaudia suspensa, Dubia. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 234.
Mentem suspensam pertentant vicissim gaudia. Virg. 5. Æn. 827.
Rationes habere suspensas. Cic. 5. Fam. 13.
Sors suspensa dubio metu. Stat. 1. Theb. 195.
Verba media & suspensa. Quintil. Declam. 18.
Verba suspensa & obscura. Tacit. 1. Ann. 11.
Vultus incertus & suspensus. Cic. pro Cluent. 54.
In suspenso relinquere. V. IN præpositionem.
Suspensus, Levis, inquietus, non tranquillus. ut, Somnus suspensus, In quo mens est semper dubia, & curis fatigata: cui contrarius est Profundus. Cic. 1. Tuscul. 106.
Mater, te appello, tu quæ curam somno suspenso levas. Ex poeta. Bentl. legit Suspensam.
Auribus suspensis bibere, Diligentet audire. Propert. lib. 3 6. 8. [Attentis.
Gradu ire suspenso, Placido & silenti. Ter. Phorm. 5. 6. 27.
Gradus suspensus digitis. Ovid. 1. Fast 426.
Manu suspensa scribere, pro Dubitanter. Plin. 6. Epist. 12. pr.
Suspenso poplite leviter transire. Stat. 5. Silv. 4. 19.
Suspensa mola olivam frangito. Columel. lib. 12. cap. 52. Suspensa mola, i. e. Non vehementer, & toto pondere conterente quod subditum est.
Terra suspensa, Non conculcata, leviter tantum mota. Columel. lib. 11. cap. 3.
Pastinatum suspensissimum, In quo humus, non pavicula aut cylindro, sed ne etiam pedum vestigiis conculcata apparet, ut radicibus seminum molliter cedere possit. Columel. lib. 3. cap. 13.

SUSPENSE, Adv. Compar. August. Confess. 10. 34. Quia suspensius incideram.

SUSPENSIO, ōnis. f. [αἰώρησις] Incertitudo. Hirt. Bell. Afric. 48. Exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum Jubæ commovebatur.
Flamma pervagabitur sub suspensione. Vitruv. 5. 10.

SUSPENSURA, æ. f. Senec. Epist. 91. Ut suspensuras balnearum, & impressos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor.

SUSPENDIUM, i. n. [κρεμασία, Gl. G. L.] Suspensio. Suet. in August. cap. 65. Suspendio vitam finivit. Plaut. Aul. 1. 1. 11.
Utinam me divi adaxint ad suspendium:
Potius quidem, quam hoc pacto apud te serviam. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærerent? Martial. lib. 1. 116.
Jam suspeudia sæva cogitabas.

SUSPENDIŌSUS, a, um. Adj. Qui suspensus est laqueo. Plin. lib. 28. cap. 4. Cardinibus ostiorum aceto affusis, lutum fronti illitum, capitis dolorem sedare: item laqueum suspendiosi circumdatum temporibus. conf. l. 11. D. de iis qui not. infam.

SUSPĬCIO, exi, ectum, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ēre. Sursum aspicere. Virg. 1. Æn. 442.
Æneas ait, & fastigia suspicit urbis. Cic. 1. Tusc. 63. Et astra suspeximus, tum ea, quæ sunt infixa certis locis, tum illa, non re, sed vocabulo errantia. [Est a Sub & Specio, nec dubitandum est, quin antiqui Subspecio dixerint, unde Partic. & Supin. per e.
Suspicere in cælum. Cic. in Somn. Scip. 1.
Suspicnre & Circumspicere. Cic. 2. de Divin. 72.
Suspicere aliquem, vel Aliquid [Gr. σέβομαι H. St.] Admirari & venerari, quasi supra nos aspiciamus illud esse collocatum, quod admiramur. Cic. 2. Off. 23. Si cujus virtutem suspiciunt, quemque dignum fortuna quam amplissima putant.
Eloquentia, quam suspicerent omnes, quam admirarentur, quam se assequi posse diffiderent. Cic. in Orat. 97.
Honores & præmia suspicere. Cic. 10. Fam. 9.
Suspicere, Suspectum habere. Sallust. in Jugurtha cap. 70. Per idem tempus Bomilcar, cujus impulsu Jugurtha deditionem, quam metu deseruit, incœperat, suspectus regi, & ipse eum suspiciens, novas res cupere, ad perniciem ejus dolum quærere. Nonius 4. 438. V. Cort. ad locum.

SUSPICIENS, entis. Partic. ut loc. præced. &
Suspiciens bucula cælum. Virg. 1. Georg. 375.
Deos cælumque suspiciens. Tacit. Germ. 10. 2.
Lunam altam suspiciens. Virg. 9. Æn. 403.

SUSPECTUS, a, um. Adj. [ὕποπτος, Gl. L. G. & G. L.] De quo est suspicio. Ter. Hec. 3. 3. 38. Scio nemini aliter suspectum fore. Cic. 13. Fam. 25. Postea quam ex litteris illius cognovi, tibi eum falso suspectum fuisse, &c.
Criminum capitalium suspectus. Tacit. 3. Ann. 60.
Spei suspectus. Tacit. 3. Ann. 29.
Suspectus cum Ablativo: ut, Suspecta incestu. Auctor de Viris illust. cap. 46. Al. tamen Incestus legunt. Curt. lib. 8. 6. pr. In Callisthenem, olim contumacia suspectum, pervicacioris iræ fuit. [i. e. Ob contumaciam. Sed hic quoque in emendatis codd. Contumaciæ.
In aliqua virgine scelere suspectus. Sueton. de Clar. Gramm. 16.
Super aliquo scelere suspectus. Sallust. in Jugurth. cap. 71. extr.
Habere suspectum aliquid. Virg. 4. Æn. 97.
Videre se aliquibus suspectum. Cic. 1. in Catil. 17.
Suspectum est hoc mihi. Martial. lib. 2. 12. Cic. 4. Att. Et, si quæris, omnia mihi sunt suspecta.
Omnia suspecta atque sollicita. Cic. de Amicit. 52. Hæc est enim Tyrannorum vita: nimirum in qua nulla fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque sollicita sunt.
Arva suspecta linquimus. Virg. 3. Æn. 550.
Dona suspecta. Virg. 2. Æn. 36.
Facultates suspectæ. Paulus in l. quidem. D. ad SC. Vellejan.
Fides suspecta. Stat. 5. Silv. 2. 40.
Locus suspectus, pro Alto & clivoso. Plin. 10. Epist. 91. Est tamen statim a capite, paulo amplius mille passibus, locus suspectus & mollis. [Suspectus scilicet ob mollitiem, qui obstare aquæ ductum molientium operi possit. conf. Epist. seq.
Medicina animi suspecta atque invisa pluribus. Cic. 3. Tusc. 1. Animi autem medicina, nec tam desiderata sit antequam inventa, nec tam culta postea.

posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque invisa?
Pax suspecta. Sil. lib. 7. 266.
Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 20. cap. 6.
Compar. pro Eo qui suspicatur. Cic. 2. Off. 34. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisior & suspectior, detracta opinione probitatis. [Suspectior, Magis suspectus omnibus malæ fidei.
Hoste suspectior. Claud. de 6. Conf. Hon. 309.
Superl. Ulpian. in l. 1. in princip. D. De quæstionib. A suspectissimo incipiendum.

Suspecto, Adv. ut, Mors libertorum suspecto decedentium, l. 2. ff. de his quæ ut ind. auf. [Nisi error est.

Suspectio, ōnis. f. [ὕποψις] Idem quod Suspicio. Ter. And. 3. 2. 21. Nam qui istæc tibi incidit suspectio? Al. Suspicio. V. Burm. ad Quintil. Decl. 1. p. 7. Usitatius

Suspicio, sec. dub. ōnis. f. [ὑποψία, ὑπόνοια, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 1. de Fin. 50. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo atque fama.
Puto pro Suspicatio. Ideo esset scribendum Suspitio. Sic Opinio, quasi Opinatio. H. St. V. ad hanc dict.
Suspicio in Fabium. Plin. lib. 7. cap. 45.
Suspicio hominum. Cic. 1. Fam. 1.
Affinis suspicionis. Cic. pro Sull. 7
Abscondita suspicio. Cic. 2. de Orat. 278.
Cæca suspicio. V. cæcus.
Confirmata suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2.
Firma suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Repentina suspicio. Cic. pro Cluent. 174.
Subita belli suspicio. Cic. 7. Verr. 32. Iste motus servorum, bellique subita suspicio, utrum tibi, &c.
Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Civitas sollicita suspicione. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.
Abhorrere a suspicione, i. e. Remotum esse. Cic. pro Coel. 10.
Absolvere suspicione. V. absolvo.
Abesse a suspicione. Cic. 4. Verr. 62. V. absum.
Abesse a conscientiæ suspicione. Cic. pro Coel. 23.
Adduci in suspicionem. V. adduco.
Afferre suspicionem. V. affero.
Amovere suspicionem. V. amoveo.
Aspergere suspicione. V. aspergo.
Assequi suspicione. V. assequor.
Attingere rem aliquam suspicione. V. attingo.
Avertere rem a suspicione. V. averto.
Augere suspicionem. Cic. 1. Fam. 1. Ter. Eun. 3. 1. 46. V. augeo.
Cadere in suspicionem. V. cado.
Carere suspicione. Cic. pro Rosc. Amer. 55.
Coargui ab aliquo suspicionibus & conjectura. Cic. 1. de Lege Agrar. 27.
Conferre suspicionem in aliquem. V. confero.
Confirmare suspicionem. Cic. 1. Fam.
Conflare suspicionem. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Consistit in aliquo suspicio. V. consisto.
Constituere suspicionem. Cic. Verr. 2. 38.
Convenit in eum hæc suspicio. V. convenio.
Delere suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer. 6.
Depellere suspicionem. Cic. 10. Philip.
Deponere suspicionem. Cic. 13. Fam. 1.
Devocari in suspicionem maleficii. Auctor ad Heren. lib. 2. 4.
Dimovere suspicionem. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Dare locum suspicioni. Cic. pro Coel. 9.
Dare suspicionem ficte reconciliatæ gratiæ. Cic. 3. Fam. 12.
Ducere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Effugienda ergo in hac præcipue parte omnis calliditatis suspicio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Elabi suspicione. Cic. 3. Verr. 102.
Expurgare suspicionem, Dimovere. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Extenuare suspicionem. Cic. 2. ad Heren. 4.
Facere aliquid propter alicujus rei suspicionem. Cic. 2. Philip. 117.
Fugere perfidiæ suspicionem. Cic. 8. Att. 16.
Habere alicujus rei suspicionem. Cic. pro Planc. 53.
Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. 16. Att. 4.
Jacere suspicionem. V. jacio.
Importare suspicionem aliquam alicui. Cic. 16. Fam. 21. Ne mea nimia σπουδὴ suspicionem ei aliquam importaret.
Incensi suspicione, rem in medium vocare cœperunt. Cic. pro Cluent. 127.
Incidere in suspicionem regni appetendi. V. incĭdo.
Incidit suspicio de me. Ter. Adelph. 4. 4. 6.
Increpuit suspicio. V. increpo.
Inferre suspicionem. V. infero.
Injicere suspicionem alicujus rei. V. injicio.
Injecta suspicio rei atrocis. Cic. pro Cluent. 182.
Insequitur quippiam suspicio. V. insequor.
Insidet alicui suspicio. V. insideo.
Interposita suspicio belli. V. interpono.
Levare suspicionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Levare suspicionem, atque ab se removere. V. levis.
Liberare aliquem omni suspicione alicujus rei. Cic. 1. Fam. 2.
Manet suspicio. V. maneo.
Minuere suspicionem. V. minuo.
Movere suspicionem. Cic. 2. Fam. 16. V. moveo.
Moveri suspicione. Cic. 7. Verr. 64. Judex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur.
Nasci suspicionem. Cic. 3. Fam. 8.
Perculsus suspicione. Cic. Hac suspicione sum perculsus, &c.
Peragrare omnes latebras suspicionum. Cic. pro Coel. 53.
Perstringere suspicione. V. perstringo.
Pertinere ad aliquem suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer.
Ponere in suspicione. Cic. pro Cluent. 127.
Præbuit plerisque suspicionem conscientiæ. Tacit. 1. Hist. 28.
Propulsare suspicionem. Cic. 5. Verr. 140.
Recipere suspicionem. Cic. pro Planc. 6.
Relinquitur suspicio alicujus rĕi. Cic. 1. Tusc. 71. Dubitare non possumus, quin tantus interitus in morte sit, ut ne minima quidem suspicio sensus relinquatur.
Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Removere suspicionem. Cic. 5. Verr. 136.
Segregare suspicionem ab se. Plaut. Asin. 4. 1. 29.
Spargere varie suspiciones. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Est suspicio. Plaut. Epid. 3. 4. 53. Sic suspicio est. h. e. Ita omnes suspicantur. Ter. Eun. 3. 3. 8. — jam tum erat suspicio,
Dolo malo hæc fieri omnia.
Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.
Trahere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Translata suspicio amoris in eum. Ter. Heaut. 4. 5. 51. h. e. Suspicantur homines eum amare.
Vendicare ex suspicione. Cic. pro Sull. 59.
Venire in suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitare suspicionem. Cic. 1. Philipp. 33.
Vocare in suspicionem. Cic. 7. Verr. 10.
Suspicio est, quam vulgo Præsumptionem vocant. Cic. pro Sulla, Intelligetis unumquemque illorum prius a sua vita, quam nostra suspicione esse damnatum. Bud. Suspiciones sunt, quæ vulgo Præsumptiones. Cic. 2. de Orat. 33. H. St. Prior locus est, Pro Sull. 71. Alterum locum indicabit pag. seu col. edit. Lamb. Paris. quam noster secutus est. conf. in 1. Agrar. 17. Sumsit autem ex Budæi Forensibus p. 24. pr. ed. Episcop. & p. 60. ejusd.
De quantitate syllabæ antepenult. vide Scalig. Poet. p. 2. 7. 2. & Jo. Pincier. Pareg. otii Marpurgens. 4. 1.

Suspiciōsus, a, um. Adj. [ὑποπτικός, Gl. G. L.] Qui suspicionem habet. Ter. Adelph. 4. 3. 15.
Omnes, quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis.
Civitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacc. 68.
Suspiciosum veteres dixere, Qui in suspicione sit. [ὕποπτος, Gl. G. L.] Cato de re Florian. Sed si qui palam corpore pecuniam quæreret, aut se lenoni locavisset, & si famosus & suspiciosus esset, vim in corpus liberum non æquum censuere adferri. Ex Nonio 2. 763.
Aliquid suspiciosum facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer. 18.
Res perspicua, non suspiciosa. Auctor ad Heren. lib. 2. 11.
Crimen suspiciosum. Cic. in Partit. 114.
Mula suspiciosa, Quæ nescio quid semper suspicatur, & timet. Columel. lib. 6. cap. 38. Suspiciosæ mulæ sanguis detrahitur. Alii legunt Suspiriosæ. [Rectius.
Superl. Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen effugit. Idem 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, nonnihil suspicantem, propter aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuisti: qui mihi, quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano, tum &c.

Suspiciōse, Adv. [ὑφορωμένως] Cic. pro Dejot. 16. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis. At quam non modo credibiliter, sed ne suspiciose quidem. i. e. Prorsus absurde & calumniose. Budæus.
Dicere aliquid suspiciose ac criminose. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Cum enim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciose dicere, aperte ludificari & calumniari sciens non videatur.
Narrare aliquid suspiciose. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Compar. Cic. de Clar. Orat. 131. Qui suspiciosius aut criminosius diceret, audivisse me neminem.

Suspectus, ûs. m. [ἀνάβλεψις] Plin. lib. 37. cap. 9. Hoc & minime probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor.
Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38. h. e. Si sursum conspiciatur, & in aerem quod dicitur.
Suspectus, Altitudo. Virg. 6. Æn. 579.
Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum.
Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æn. 530.
Suspectus, pro Admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25. Videndum est quid maxime faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium se suaque mirandi, aut aviditas, aut invidia.
Honorum suspectus. Ovid. 5. Fast. 21.

Suspicĭter, Adv. Idem quod Suspiciose. Non. 4. 337. Curiose & suspiciter circum adspicere. [An Suspicaciter?

Suspector, ōris. m. Sidon. 3. Epist. 5. Suspector admiratorque.

Suspĭcax, ācis. Adj. o. g. ut
In rumore suspicax. Quintil. Decl. 18.
Animus suspicax. Tacit. 1. Ann. 13.
Maritus suspicax. Quintil. Decl. 18.
Silentium suspicax. Tacit. 3. Ann. 11.

Suspecto, [ὑποβλέπω] āre. frequent. Sursum aspicere. Martial. Oculisque suspectans sidera. Plin. 8. 16. Et 11. 29.
Suspectare, [ὑφορᾶν] pro Suspectum habere. Tacit. 1. Ann. 5. Et quidam scelus uxoris suspectabant.
Passiv. Idem 4. Ann. 3. Ne pellici suspectaretur.

Suspector, āri. depon. Ammian. 28. 1. Impetrarunt, ut hi, quos suspectati sunt, illico rapti compingerentur in vincula.

Suspectans, antis. Partic. Sursum spectans. ut, Leo suspectans. Plin. lib. 8. cap. 16.
Populi suspectantes. De locustis, Tanto volant pennarum stridore, ut aliæ alites credantur, solemque obumbrent, sollicite suspectantibus populis, ne suas terras operiant. H. St. ex Plin. lib. 11. cap. 29. cujus loci notationem culter empectæ abstulerat. Desiderabatur autem hic & seq. loc. in edit. Lugd.
Virgo suspectans tabulam pictam. Ter. Eun. 3. 5. 36. H. St.
Suspectans, Suspectum habens. ut, Potentiam suspectans. Tacit. 11. Ann. 16.
Fraudem suspectans. Idem 13. Ann. 39. conf. Apul. Apol. p. 352. Elm.

Suspĭco, āre. Plaut. Men. 9. 9. 22. Ne memores aut suspices. Antiquum. Usitatius vero

SUSPICOR, [ὑποπτεύω, Gl. L. G. & G. L. ὑποβλέπομαι, ὑπονοῶ, G. L.] ari. Dictum, quod cum timore quodam ea videmur aspicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3. 27.

Quod malim, quam me hoc falso suspicarier. Cic. 3. Verr. 64. Hospes Janitor, qui nihil suspicaretur, veritus ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere cœpit. Ter. Heaut. 4. 1. 44. Quid nunc suspicare, aut invenis de illa?

Suspicari, pro Quoquomodo intelligere. Bud. Cic. in Divinatione C.99. Quas res, non modo antea nunquam cogitasti, sed ne nunc quidem, cum in eas ingrederis, quæ & quantæ sint suspicari potes. Vide in meis Sched. de verbo Suspicari. H. St. Exstant. 1. Verr. 40.

Scribe, non modo si quid scies, aut audieris, sed etiam si quid suspicabere. Cic. 7. Att. 12.

Suspicor fore. Cic. 1. Fam. 6. Quod valde suspicor fore ut infringatur hominum improbitas.

Aliquid mali suspicari. Cic. pro Cluent. 27.

Aliquem abs se alienatum suspicari. Cic. 1. Fam. 7.

Suspicari de. Cic. de Clar. Orat. 56. Licet aliquid etiam de M. Popillii ingenio suspicari. [i. e. Ingeniosum hominem & disertum putare.

Suspicor de mendo. Manut. in aliquibus Scholiis. H. St.

Res nefarias suspicari. Cic. pro Milon. 64.

Ad suspicandum duci. Cic. de Clar. Orat. 56.

SUSPICANS, antis. Partic. [ὑποπτεύων] Ter. And. 1. 1. 89. Nihil suspicans etiam mali. Adde Sallust. Catilin. 44. & Hirt. Bell. Afric. 37.

SUSPICATUS, a, um. aliud Partic. Cæs. 4. Bell. Gall. 32. Cæsar, id quod erat, suspicatus, &c.

Fore id suspicatus, quod accidit. Idem 1. Bell. Civil. 40. conf. Ter. Eun. 3. 1. 45.

SUSPICATRIX, icis. f. Varr. L. L. 6. 3. Mulieres Claudius scribit actiosas demonstrari suspicatrices.

SUSPICABILIS, e. Adj. ut, Ars suspicabilis. Arnob. lib. 1. p. 28.

SUSPIRO, [στένω, στενάζω, ἀναστενάζω, στεναχίζομαι, ἀσθμαίνω, ἀναπνέω, πνευματῶ, Gl. L. G.] are. Spiritum ab imo pectore trahere, quod sollicitudinis aut doloris argumentum est. Plaut. Men. 5. 4. 8.

Quin suspirabo plus sexcentum dies.

Amore ficto suspirat mulier. Lucret. 4. 1186.

Familiariter suspirare. Cic. 1. Att. 18. Reperire ex magna turba neminem possumus, quicum aut jocari libere, aut suspirare familiariter possimus. [i. e. Ingemiscere.

Ingemit & tacito suspirat pectore. Ovid. 21. Epist. 201.

Ab imo suspirare. Ovid. 3. de Arte Am. 675. subaudi, Pectore.

Calorem suspirare. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 57.

Flebile suspirare. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Suspirare, Desiderare. Juven. 11. Sat. 152.

Suspirat longo non visam tempore matrem.

Amores suspirare. Tibul. lib. 1. 6. 35.

Ad honores suspirare. Valer. 4. Argon. 532.

In aliquam suspirare. Ovid. 1. Fast. 417.

Suspirare, Sursum exspirare, exhalare, emittere. Lucan. lib. 6. 370.

Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aëra, nec ventos tenues suspirat Anautos.

SUSPIRANS, antis. Partic. [ἀναπνέων, Gl. L. G.] ut, Curæ suspirantes. Cic. 1. de Divin. 42. — quo facto pater

Rex ipse Priamus, somnio mentis metu
Perculsus, curis sumptus suspirantibus
Exsacrificabat hostiis balantibus.

Puella suspirans. Catul. 65. 102.

SUSPIRANDUS, a, um. aliud Partic. [στενακτέος] ut, Domus suspiranda. Stat. 4. Theb. 20.

SUSPIRATUS, a, um. Partic. Imploratus, invocatus. Sil. 15. 82.

Quid suspiratos magno in discrimine nautis
Ledæos fratres referam?

Proximitas suspirata. Sidon. 1. Epist. 5.

SUSPIRATIO, onis. f. Senec. lib. de Ira, Sentiet itaque suspirationes quasdam & umbras affectuum, ipsis autem carebit. Plin. in Præfatione, Inde illa nobilis Marci Ciceronis suspiratio, O te felicem &c.

SUSPIRATUS, ûs. m. [στεναγμός] Ovid. 14. Met. 129.

Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,
Nec dea sum dixit, &c. De Sibylla.

Assiduus Suspiratus. Apul. 5. Met. p. 170. Elmenh.

SUSPIRITUS, ûs. m. Plaut. Merc. 1. 2. 4.

Simul enecato suspiritus, vix suffero hercle anhelitum. V. Parei Lex. Crit. p. 1209.

Creber suspiritus. Liv. 30. 15. Quum crebro suspiritu, & gemitu aliquantum temporis consumpsisset. Al. Suspirio. V. ibi Fr. Gronov.

Cruciabilis suspiritus. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh.

SUSPIRIUM, i. n. [στεναγμός, στεναχή] Idem. Plaut. Cist. 1. 1. 58.

— hoc sis vide; ut petivit
Suspirium alte! & pallida es.

Sine cura, sine suspirio. Cic. 4. Tusc. 72.

Ægra suspiria. Stat. 6. Theb. 793.

Muta suspiria. Stat. 11. Theb. 604.

Præsaga luctus suspiria. Ovid. 2. Met. 125.

Ducere suspiria ab imo pectore. Ovid. 10. Met. 402.

Laxare suspiria. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 179.

Mulcere suspiria alicujus. Claud. in 2. Conf. Stilich. 211.

Repetere suspiria tota nocte. Tibull. lib. 3. 7. 29.

Rumpere suspiria in voces. Claud. de Bell. Gildon. 235.

Trahere suspiria magno motu. Ovid. 2. Met. 753.

Suspirium, [δύσπνοια, Gl. L. G.] Ipsa suspirandi difficultas: est enim morbus qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. 20. 9. Ad tormina, regios morbos, tussim veterem cum suspirio. Columel. 6. 14. Interdum tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit.

Sicut Columella dicit, Tumore palati &c. Lucanus lib. 4.

Rescissoque movent suspiria dira palato. i. e. Halitus emissiones anhelæ, inquit Schol. H. St. v. 329 Al. codd. Nocent, pro Movent.

SUSPIRIOSUS, a, um. Adj. [ἀσθματικός] Qui spirandi difficultatem patitur, vel cui vitiosa est respiratio. Plin. lib. 20. cap. 2. Suspiriosis prodest. adde 23. 7.

Suspiriosa mula. Columel. 6. 38. Ubi alii Suspiciosa. V. in SUSPICIOSUS. H. St.

SUSPIRIOSE, Adv. Columel. 7. 6. Suspiriose laborantibus auriculæ ferro rescindendæ.

SUSQUE DEQUE, [ἀδιαφόρως] i. e. Plus minusve, inquit Festus. Susque deque habere sive ferre, significat Æquo animo esse, & quod accidit, non magni facere, & interdum negligere, atque contemnere: hoc est, Sursum deorsum feratur res, parvifacere. Plaut. Amph. 3. 2. 5.

Atque id me susque deque esse habituram putat? V. Gellium lib. 16. cap. 9. Cic. 14. Att. 6. Nam de Octavio susque deque: exspecto quid de Mario.

Susque deque fero. Gell. lib. 16. cap. 9.

Susque deque habeo. Idem ibid. V. HABEO.

SUSSILIO, V. SUBSILIO.

SUSTELLOSE, Adv. πανύγως, Gloss. Latinogræc. [Puto Sutelose scribendum. V. Sutela in SUO.

SUSTENDO, di, sum, [ὑποτείνω] ĕre. Decipiendi gratia subdere aliquid aut machinari. Sallust. Dum sustendit insidias militi.

SUSTENTO, are. V. SUSTINEO.

SUSTERNA. V. SUSTERNA, & SAPINUS.

SUSTINEO, ui, entum, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. ἀνέχω, ὑπορθόω, G. L.] ēre. Sursum tenere. Cic. 2. de Nat. Deor. 28. Ex quo concluditur, quum omnes mundi partes sustineantur calore, mundum etiam, &c. conf. 25. Plin. lib. 12. cap. 25. Vineæ sine adminiculis se ipsæ sustinent. [Male in Gloss. Sustenit, pro Sustinet, vel saltem Sustenet.

Artus infirmos baculo sustinere. Ovid. 6. Met. 27.

Artus titubantes sustinere ferula. Ovid. 4. Met. 27.

Cervicibus suis sustinere Remp. translate. Cic. pro Domo 142. Revocate jam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam Remp. quam antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis vestris cervicibus sustinetis.

Humeris sustinere Remp. Cic. pro Flacc. 94. De summa Reip. taceo: quam vos universam in hoc judicio vestris humeris, vestris inquam, humeris, Judices, sustinetis.

Labentem excepit, corruere non sivit, fulsit & sustinuit, re, fortuna, fide, hodieque sustinet. Cic. pro Rabir. Post. 43.

Marem sustinere, Initum pati. Ovid. 2. de Arte Am. 486.

Sustinet immundum sima capella marem.

Sustinere, Pati, ferre. Ter. Phorm. 2. 2. 33.

Senex adest, vide quid agas, prima coitio est acerruma:
Si eam sustinueris, post illa jam ut lubet ludas licet. Plin. 1. Epist. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tamdiu sustinere? Ovid. 3. Amor. 9. 44.

Non sustineo, pro Nequeo, non possum, non audeo, nolo. Quintil. lib. 2. cap. 4. Nec enim hujus rei judicium differre sustineo. Ovid. 4. Fast. 850.

— nec jam suspendere fletum
Sustinet.

Sine negatione. Curt. lib. 6. 9. Sustinuit scribere mihi. Sueton. in Calig. cap. 30. Hanc, ut crudelissimam cædem, & deflevit edicto, & eos qui spectare sustinuissent, exsecratus est.

Sustinere, Audere. Ovid. 6. Met. 563.

Sustinet ad Procnem post talia facta reverti. i. e. Audet.

Pontificatum maximum ei auferre non sustinuit. i.e. Non ausus est. Suet. Aug. cap. 31.

Aliquem non sustinere, pro Ejus preces differre, & postulata negare non posse. Ovid. 5. Fast. 76.

Et Numitor dixisse potest, Da, Romule, mensem
Hunc senibus: nec avum sustinuisse nepos.

Æstus sustinere. Ovid. 2. Met. 228.

Casus fortuitos magno animo sustinere. Columel. lib. 1.

Fama tua & officium non sustinet, ut &c. Cic. 9. Att. 9. De te & tua fide & pietate idem mehercule, mi Cicero, sentio, quod tu, non posse tuam famam & officium sustinere, ut contra eum arma feras, a quo tantum beneficium te accepisse prædices.

Famem sustinere, Tolerare. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 20. Sustinebant famem primo tenerrima frondium, & cacumina arborum: tum coria igne mollita, & quicquid necessitas cibum fecerat.

Gravitatem alicujus rei sustinere, Ferre, pati. Cic. 11. Att. 25. Jam enim corpore vix sustineo gravitatem hujus cæli, qui mihi laborem adfert in dolore.

Imperia alicujus. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Hominem esse barbarum, iracundum, temerarium, non posse ejus imperia diutius sustineri.

Injuriam sustinere dicitur sementis, cui Perire opponitur. Columel. lib. 2. cap. 9.

Labores. Ovid. 8. Met. 500.

Laborem propter ambitionem. Cic. 1. Att. 14.

Mali nihil est, quod non & sustineam & exspectem. Cic. 11. Att. 11.

Molem hujus invidiæ vix sustinebo. Cic. 1. in Catil. 23.

Multum furoris ille enim sustinuerat, hic erroris. Cic. pro Dejot. 36.

Pœnam subire ac sustinere. Cic. pro Domo 101.

Pœnam sempiternam sustinere. Cic. Post red. ad Quirit. 1.

Servitutem ferre & sustinere. Cic. 5. Tusc. 16.

Sumptum sustinere, Tolerare. Cic. 11. Fam. 10. Non si Varronis thesauros haberem, sustinere sumptum possem. Vetus exemplar habet Sumptui.

Suspicionem. Plaut. Bacch. 3. 3. 32.

Innocens, suspicionem hanc sustinet causa mea. Idem Mil. 2. 4. 35.

Vultum alicujus sustinere. Liv. 23. 9.

Sustinere se, pro Reprimere & retinere. Cic. 9. Fam. 8. Exspectabam omnino jamdiu, meque sustinebam, ne ad te prius ipse quid scriberem, quam aliquid accepissem. Cic. 4. Acad. 68. Sustinenda est potius omnis assensio, ne præcipitet, si temere processerit.

Ab omni assensu se sustinere. Cic. 4 Acad. 48.

A respondendo se sustinere. Cic. 4. Acad. 104. Quum se a respondendo, ut aut approbet quid, aut improbet, sustineat, ut neque neget aliquid neque ajat.

A lapsu sustinere se, pro Cavere lapsum. Liv. 21. 35. extr.

Currum sustinere, h. e. Retinere, & cohibere. Cic. 13. Att. 21.

Cursum & impetum benevolentiæ sustinere, h. e. Reprimere. Cic. de Amicit. 64. Est igitur prudentis sustinere, ut cursum, sic impetum benevolentiæ:

nevolentiæ: quo utamur quaſi aquis tentatis, ſic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
Equos incitatos ſuſtinere, Retinere. Cæſ. 4. Bell. Gall. 33. Ac tantum uſu quotidiano & exercitatione efficiunt, ut in declivi ac præcipiti loco incitatos equos ſuſtinere, & brevi moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad. 94.
Gradum ſuſtinere, Reprimere. Ovid. 6. Faſt. 398.
Manum ſuam ſuſtinere dicitur deus, Quando retrahit. Ovid. 5. Faſt 302.
Tela ſuſtinere, quod & Inhibere dicitur. Liv. 31. 24. Suſtinebant tela, ne in permiſtos hoſtibus ſuos conjicerent.
Suſtinere, Differre. Liv. 5. 45. extr. Compreſſique a Cæditio Centurione, quem ſibimet ipſi præfecerant, rem in noctem ſuſtinuere.
Cognitionem ſuſtinere. Calliſtratus in l. Interdum. D. de judiciis. Interdum ex juſtis cauſis & ex certis perſonis ſuſtinendæ ſunt cognitiones. i. e. Differendæ & ſuſpendendæ.
Diem extremum fati ſuſtinet, Mortem ſuam differt in adventum tuum, Moriturus te exſpectat. Ovid. 1. Epiſt. 114.
Pœnam ſuſtinere, i. e. Pœnæ exſequutionem differre. Ulp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injuſt. teſtam. tametſi provocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen ſuſtinenda eſt, quoad princeps reſcripſerit ad litteras præſidis.
Aciem labantem ſuſtinere, Reſtituere. V. ACIES.
Concurſum omnium philoſophorum. Cic. 4. Acad. 70.
Convicium quotidianum. Cic. pro Quint. 62. At quis erat procurator? credo, aliquem ejectum hominem egentem, litigioſum, improbum, qui poſſet ſcurræ divitis quotidianum convicium ſuſtinere. [An Abjectum?
Impetum hoſtium. Cæſ. 1. Bell. Gall. 24. Cic. 3. Off. 48. Athenienſes quum Perſarum impetum nullo modo poſſent ſuſtinere.
Incurſum alicujus. Ovid. 3. Met. 82.
Multitudinem tantam ſuſtinere non poſſum ſolus cum iſta copia. Cic. 8. Att. 19.
Prælia. Cic. 9. Fam. 11. Quod ſcribis, prælia te mea cauſa ſuſtinere, non tam id laboro, ut ſi qui mihi obtrectent, a te refutentur, quam intelligi cupio, quod certe intelligitur, me a te amari. Al. Non ſuſt. Pugnam. Liv. 3. 28.
Sermones hominum ſuſtinere, pro Reſiſtere oblocutionibus hominûm. Cic. 15. Fam. 14. Abſens hominûm ſermones facilius ſuſtinebis.
Suſtinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. 18. Philo autem, dum nova quædam commovet, quod ea ſuſtinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur, &c.
Cauſam alicujus rei ſuſtinere. Cic. 5. Verr. 53. Idem 13. Att. Nonne furor ejus omnem cauſam ſuſtinet? i. e. Nonne in eum ut furioſum omne crimen verti debet? Budæus.
Cauſam publicam. Cic. 1. Verr. 27. In mentem tibi non venit, quid negotii ſit cauſam publicam non ſuſtinere, vitam alterius totam explicare? Ibid. Tamen eſſet magnum tantam cauſam, tam exſpectatam, & diligentia conſequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus ſuſtinere. h. e. Defendere poſſe.
Crimen ſuſtinere, Defendere, excuſare. Cic. 7. Verr. 102. Videbat illis Navarchis teſtibus tantum hoc crimen ſuſtinere ſe nullo modo poſſe.
Culpam alicujus rei. Cic. 7. Att. 3. Ut jam ne iſtius quidem rei culpam ſuſtineam, quod minus diu fuerim in provincia, quam fortaſſe fuerit utile.
Curam belli. Cic. 6. Att. 15. Cum enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mærore ſuo maximam curam belli ſuſtineret, &c.
Curam ſuſtinere, Anxium eſſe. Cic. 10. Fam. 4. Interim hic maximam ſollicitudinem curamque ſuſtineo.
Dignitatem & decus civitatis ſuſtinere, Tueri. Cic. 1. Off. 124. Eſt igitur proprium munus Magiſtratus, intelligere ſe gerere perſonam civitatis, debereque ejus dignitatem & decus ſuſtinere, ſervare leges, jura deſcribere.
Exſpectationem. Cic. 3. Off. 6. Suſtines enim non parvam exſpectationem imitandæ induſtriæ noſtræ, magnam honorum, nonnullam fortaſſe nominis. h. e. Maxima eſt de te hominum exſpectatio, te imitaturum, &c. quam tueri debes.
Exſpectationem ſui ſuſtinere ac tueri. Cic. 2. Fam. 1. Sic ad nos confirmatus revertare, ut quam exſpectationem tui concitaſti, hanc ſuſtinere ac tueri poſſis.
Magnitudinem imperii. Cic. Poſt red. in Senat. 9. Magnitudinem tanti imperii, nec intueri, nec ſuſtinere, nec capere potuerunt.
Munera, Exſequi. Cic. de Senect. 34.
Munus magnum de aliqua re ſuſtinere. Cic. de Clar. Orat. 113.
Munus conſulare. Cic. 10. Fam. 12. Qui quod conſulares aberant, conſulare munus ſuſtinebat more majorum.
Muneris aliquid in Rep. fungi ac ſuſtinere. Cic. 5. Verr. 199.
Negotia. Hor. 2. Epiſt. 1. 1.
Negotium totum gubernare, & ſuis humeris ſuſtinere. Cic. pro Milon. 29.
Nomen civitatis ſua auctoritate ſuſtinere. Cic. pro Flacc. 34.
Nomen publicani. Cic. 1. Q. frat. 1.
Onus magnum. Cic. 2. Fam. 10. Idem lib. 5. 9. Hoc quicquid eſt oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuendum ac ſuſtinendum puta. Cic. 2. Fam. 5. Totum negotium non eſt dignum viribus noſtris, qui majora onera in Rep. ſuſtinere & poſſum & ſoleam.
Onus aliquod ſuſcipere, quod ſuſtinere non poſſis. Cic. pro Roſc. Amer. 112.
Partes ſalutis alicujus. Cic. 3. Att. Intelligoque multas partes meæ ſalutis & ſuſcipere & poſſe ſuſtinere, neque ut ita facias rogandum eſſe.
Quia non ædilis, aut Prætoris, aut Conſulis partes ſuſtineo. Tacit. 3. Ann. 53.
Perſonam aliquam. Cic. 2. de Orat. 102. Tres perſonas unus ſuſtineo ſumma animi æquitate, meam, adverſarii, judicis.
Perſonam magiſtri. Suet. de Clar. Grammat. cap. 24.
Simulatio fronte & vultu ſuſtinetur. Cic. 1. Fam. 9. Idque non ſolum fronte atque vultu, quibus ſimulatio facillime ſuſtinetur, declarant ii, qui tum, noſtro illo ſtatu, optimates nominabantur, ſed etiam ſuns ſæpe jam, tabellaque docuerunt.
Aliquem ſua auctoritate ſuſtinere. Favere alicui, & illum tueri. Cic. ad Brut. 7. Apulejum vero tu tua auctoritate ſuſtinere debes.
Suſtinere, Alere, reficere. Curt. 7. 4. 24. Milites fluviatili piſce & herbis ſuſtinebantur. i. e. Cibabantur. Virg. 2. Georg. 515.
— hinc patriam, parvoſque nepotes Suſtinet.
Cibo aliquo ſuſtineri. Columel. lib. 8. cap. 4.
SUSTINENS, entis. Partic. Curt. 8. 2. 29. Ne illo quidem adminiculo ſuſtinente.
Nullo hoſtium ſuſtinente novum, ac velut infernum aſpectum. Tacit. Germ. 43. 6.
SUSTINENTIA, æ. f. [ὑπομονή] ut, Caritatis ſuſtinentia. Vulg. Interpr. 1. Theſſ. cap. 1. 3.
SUSTENTO, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑπέχω, ὑποφέρω, G. L.] āre. frequent. Plaut. Capt. 5. 1. 4.
Quumque ex miſeriis plurimis me exemerunt,
Quæ adhuc te carens, dum hic fui, ſuſtentabam.
Aciem ſuſtentare. V. ACIES.
Suſtentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 4. 2. 8.
Valuiſtin' bene? P. ſuſtentavi ſedulo, G. edepol gaudeo. h. e. Dedi operam, ut viverem, & corpus ſuſtentarem. Suet. de Clar. Grammat. cap. 14. Defuncto eo, filiiſque ejus ſchola ſe ſuſtentavit.
Alere & Suſtentare. Cic. 1. Tuſc. 43. Eaque ei demum naturalis eſt ſedes, quum ad ſui ſimilem penetravit, in quo nulla re egens alitur, & ſuſtentabitur iiſdem rebus, quibus aſtra ſuſtentantur & aluntur. Ter. Adelph. 3. 4. 36.
Præterea, ut captus ſervulorum eſt, non malus,
Neque iners alit illas: ſolus omnem familiam
Suſtentat.
Caſus ſuos alienis opibus ſuſtentare. Cic. 4. Fam. 13. Ipſe enim, pari fortuna abjectus, aliorum opibus caſus meos ſuſtentabam.
Domum & pacem ſuſtentavit. Tacit. 1. Ann. 4.
Egeſtatem & luxuriam domeſtico latrocinio ſuſtentare. Cic. Poſt red. in Senat. 10.
Famem ſuſtentare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 17.
Inopiam ſuſtentat ſpes, quod celeriter ſe habituros copiam confidebant. Cæſ. 3. Bell. Civil. 49. pr.
Laborem ſpe otii ſuſtentare. Salluſt. ad Cæſar. de Rep. ordinand.
Mentes hominum cogitationeſque ſpes ſuſtentat. Cic. pro Flacc. 3.
Officiis alicujus aliquem ſuſtentare. Cic. 3. Att. 22. Terentiam unam omnium ærumnoſiſſimam, ſuſtentes tuis officiis. [i. e. Suppeditatis officioſe a te opibus ac ſubſidiis.
Parſimoniam alicujus ſuis ſumptibus ſuſtentare. Cic. pro Cœl. 38.
Non ſcientia juris, ſed eloquentia ſuſtentari. Cic. 1. de Orat. 239.
Subſidiis & liberalitate aliquorum ſuſtentari. Cic. de Provin. Conſul. 12.
Tenuitatem ſuſtentare alicujus. Cic. 16. Fam. 21. Ut poſſum, ex meis anguſtiis illius ſuſtento tenuitatem.
Valetudinem ſuam ſuſtentare ac tueri. Cic. 7. Fam. 1. Tu modo iſtam imbecillitatem valetudinis tuæ ſuſtenta & tuere.
Valetudo ſui corporis notitia & obſervatione ſuſtentatur. Cic. 2. Off. 86.
Vitia alicujus ſuſtentare. Salluſt. in Catil. 53.
Suſtentare ſe, Ad animum relatum. Cic. 14. Fam. 4. Quod reliquûm eſt, ſuſtenta te, mea Terentia, ut potes.
Me vix miſereque ſuſtento. Cic. 3. Att. 6.
Suſtentare ſe ſua virtute. Cic. 6. Fam. 4. Tu velim te, ut debes & ſoles, tua virtute ſuſtentes.
Conſcientia præclara ſuſtentari & recreari. Cic. 10. Att. 4. Præclara igitur conſcientia ſuſtentor, cum cogito me de Rep. aut meruiſſe optime quum potuerim: aut certe nunquam niſi divine cogitaſſe.
Conſolatione ſuſtentari. Cic. de Clar. Orat. 330. Ea conſolatione ſuſtentor, quam tu mihi, Brute, adhibuiſti tuis litteris ſuaviſſimis.
Suſtentari litteris. Idem 4. Att. 9. Sic litteris ſuſtentor & recreor, maloque in illa tua ſedecula, quam habes ſub imagine Ariſtotelis, ſedere, quam in iſtorum ſella curuli.
Suſtentare aliquem, Suſtinere & fovere. Cic. 2. Q. frat. 3.
Fide aliquos ſuſtentare. Cic. pro Rabir. Poſt. 4.
Suſtentare malum diu, Perferre. Liv. 2.
Quum ſuſtentare vix poſſes mærorem tuum, doloremque deceſſionis. Cic. in Piſon. 89.
Suſtentare ſe in furore aliquo. Cic. 4. Acad. (48.) At enim ipſe ſapiens ſuſtentat ſe in furore, ne approbet falſa pro veris, & alias quidem ſæpe.
Suſtentare, pro Differre. Cic. 2. Q. frat. 9. Ædificationem Arcani ad tuum adventum ſuſtentari placebat.
Suſtentatum eſt, Imperſonale. Cæſ. 2. Bell. Gall. 6. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægre eo die ſuſtentatum eſt. De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.
SUSTENTANS, antis. Partic. ut, Hoſtes legionum impetus ſuſtentantes. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 17.
Miles ſeque & arma ſuſtentans. Curt. 8. 4. 15.
SUSTENTĀTUS, a, um. Partic. Salluſt. Jugurth. cap. 56. Milites paulliſper a rege ſuſtentati.
Moles ſuſtentata. Lucret. 5. 96.
Puppis ſuſtentata. Virg. 10. Æn. 304.
SUSTENTATIO, ōnis. f. [ἀνοχή] Ipſe ſuſtentandi actus.
Mora & ſuſtentatio. Cic. 2. de Invent. 146. Deinde ex lege utrum ſtatim fieri neceſſe, utrum habeat aliquam moram & ſuſtentationem. V. Quintil. 9. 2.
SUSTENTĀTUS, ûs. m. Apul. Apol. p. 287. Elmenh. Sunt in vita humana tempeſtates: levia ſuſtentatui, gravia demerſui.
SUSTENTĀCŬLUM, i. n. Fulcrum, ſeu quidquid ſuſtentat. Tacit. 2. Hiſt. 28. Sin victoriæ ſanitas, ſuſtentaculum, columen, in Italia verteretur. Pro Alimento poſuit Auguſt. de Morib. Eccleſ. Cathol. cap. 33. Viliore victu vivere placet, minimeque ſumptuoſo corporis ſuſtentaculo ætatem tranquillam ducere.
SUSTOLLO, ſuſtŭli, ſublātum, [ἐπαίρω, Gl. G. L.] ĕre. Surſum levare. Plaut. Ciſt. 1. 1. 117. Amiculum hoc ſuſtolle ſaltem. Virg. 2. Æn. 153.
Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas.
Suſtollere in equum. Cic. pro Dejot 28.
Onus ſuſtollere rerum adverſarum rigida cervice. Sen. Epiſt. 72.
Virginem ſuſtollere, Rapere. Plaut. Ciſt. 2. 3. 8.
Sublatum eſt, Ἐκκομίσθη, ἀπηνέχθη, Gloſſ. Latinogræc.
Suſtollere, Educare. Cic. 3. Tuſc. 28. Ego cum genui, tum moriturum ſcivi, & ei rei ſuſtuli. V. TOLLO, quo hoc Præteritum item refertur.
SUSTOLLENS, entis. Partic. [ἀνατείνων] Catull. Argon. 62. 210.
Dulcia nec mæſto ſuſtollens ſigna parenti.
SUSTULI præteritum. V. SUFFERO, SUSTOLLO, TOLLO.
SUBLĀTUS, a, um. Partic. SUBLATE, Adv. V. TOLLO.

SUBLA-

Sublatio, V. tollo.

Susum, [ἄνω, Gl. L. G.] & Susus, [ἄνω, Gl. L. G.] pro Surfum & Surfus, Antiquum. Varr. Clivus proximus a Flora, fufus verfus. Cato R. R. cap. 153. Ita fubducito fufum animam, quam plurimum poteris. Monuit Turnebus. V. sursum.

Susurna, Vide sisyra. H. St.

Sŭsurrus, i. m. [ψιθυρισμὸς] Parvum & fummiffum murmur: proprie autem arborum & frondium dicitur. Cic. 5. Tufc. 103. Leviculus fane nofter Demofthenes, qui illo fufurro fe delectari dicebat, aquam ferentis mulierculæ. Hor. 2. Serm. 8. 78.

— tum in lecto quoque videres
Stridere fecreta divifos aure fufurros. Juven. 4. Sat. 110.
— tenui jugulos aperire fufurro. [Subaudi Magico.

Blandos audire fufurros. Propert. lib. 1. 11. 13.
Humiles fufurri, Murmura tacite precantium. Perf. 2. Sat. 6.
Lenes fufurri. Hor. 1. Carm. 9. 19.
Levis fufurrus. Virg. 1. Ecl. 56.
Occultus fufurrus. Claud. 1. in Eutrop. 36. al. Dolor.
Tacito fufurro mala vota concipere. Lucan. lib. 5. 104. i. e. Occultis precibus.

Susurrus, a, um. Adj. [ψίθυρος] Ovid. 7. Met. 825.
Procrin adit, linguâque refert audita fufurrâ. Non defunt qui putent fubftantivum effe a Sufurrum, i. n. V. not. Burm. [Tentabam, Blandoque r. a. fufurro.

Susurro, āre. vel Susurror, [ψιθυρίζω Gl. L. G. & G. L.] āri. Furtim & fummiffa voce loqui. Ter. And. 4. 5. 49. Jam fufurrari audio, civem Atticam effe hanc. Martial. lib. 2. 44.
Aure fufurrare, In aurem. Ovid. 3. Met. 643.
Cum aliquo fufurrare. Ovid. 19. Epift. 19.
Fama fufurrat. Ovid. 21. Epift. 233.

Susurrātim, Adv. Mart. Capell. lib. 6. Alicui fufurratim decenter arridere.

Susurrātio, ōnis. f. [ψιθυρισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæfarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, fed fufurrationes duntaxat, veniunt. Sunt qui legant Sufurratores, Adjective.

Susurrāmen, ĭnis. n. [ψιθύρισμα] Mart. Capell. lib. 7. Hilaro fufurramine refpondere. Et Apul. Met. 1. pr. p. 103. Elmenh. Magico fufurramine.

Susurrator, ōris. m. [ψιθυριστὴς] Gloff. Græcolat.

Susurro, ōnis. m. [ψιθυριστὴς] Qui occulte male dicendo, odium in aliquem aut diffenfionem molitur. Sidon. 5. Epift. 7. Sufurronum fæce aures completas.

Susurriōsus, a, um. Adj. [ψιθυριστὴς] Gloff. Græcolat. Cyrill.

S U T

Sutates, dicuntur quafi Continue fuentes, vel ftantes in futrina. Plaut. Aul. 3. 5. 39. Sedentarii, futates, diabathrarii. al. Sutores.

Sutela, Suterna, Sutilis, Sutor, Sutrina, Sutrinum, &c. V. poft Sutor, in suo, ĕre.

Sutrium, i. n. [Σούτριον] Urbs primum Tyrrhenorum, deinde Romanorum. A Romanis cum defeciffent Sutrini, ad fidem reducendum eos mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, juffit milites trium dierum commeatum fecum ferre, tefte Liv. 6. 3. Hinc natum eft proverbium, Quafi Sutrium eant. Plaut. Caf. 3. 1. 10.
— cibo
Cum fuo quique facito uti veniant, quafi eant Sutrium.
Coloniam Romanam fuiffe docet Vell. Paterc. 1. 14. 2.

Sutrini, ōrum. m. pl. Incolæ Sutrii. Liv. 6. 3.

Sutrius, a, um. Adj. ut, Sutria tecta. Sil. lib. 8. 492.

Sutura, V. suo, ĕre.

S U U

Suus, a, um. [ἴδιος, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen reciprocum. V. sui. Plaut. Merc. prol. 88.
— præterea mihi
Talentum argenti ipfus fua adnumerat manu.
Suus cuique mos. Ter. Phorm. 2. 4. 14. Cic. 14. Att. 22. Suam cuique fponfam, mihi meam: fuum cuique amorem, mihi meum.
Suis eum certis, propriifque criminibus accufabo. Cic. 3. Verr. 43.
Suum fibi, ratione loquendi prifca valet Suum proprium. Plaut Capt. prol. 5.
Sed is quo pacto ferviat fuo fibi patri. Et iterum, 46.
Sed infcientes fua fibi fallacia. Sic Ter. Adel. 5. 8. 35.
Suo fibi gladio hunc jugulo. Eft, Suo proprio gladio jugulo. Turneb. Adverf. 14. 7.
Minerva patrem dicitur interemiffe, virginitatem fuam violare conantem. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.
Suus, pro Ejus. Cic. 3. Att. 19. Lege enim collegii fui non tenebantur. Eidem, lib. 6. 12. Non deftiti rogare & petere mea caufa, fuadere & hortari fua. Eidem, lib. 10. 4. Indulfit illi quidem fuus pater femper. Hæc probat Budæus, refragante Valla & contendente ubique legendum Ejus.
Suus proprius. V. proprius.
Suæ ætatis homo, i. e. Major viginti quinque annis. Modeftinus in l. Ex duobus. D. de negot. geft. Ex duobus fratribus, uno quidem fuæ ætatis, alio vero minore annis.
Sui negotii, ἰδιοπράγμων. Gloff. Latinogræc. & Græcolat. ibid. Suas res agens.
Suis defideriis, Τῷ ἰδίῳ κέρδει, τῇ ἰδίᾳ προθέσει, τῇ ἰδίᾳ ἀφιλίᾳ. Idem Gloff.
Suus heres, & Suum fervare, i. e. Proprium. Non folum eft peculiaris Jurifconfultorum locutio, fed etiam Oratorum. Cic. pro Rofc. Amer. 67. Sua quemque fraus, & fuus terror maxime vexat, fuum quemque fcelus agitat, fuæ malæ cogitationes confcientiæque animi terrent. Idem de Arufp. Refp. 8. Sua concio rifit hominem. Et 1. Off. 113. Expendere oportebit, quid quifque habeat fui, &c. Id enim maxime decet, quod eft cujufque fuum maxime. Hæc quum Laurentius, aut certe eorum fimilia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres eft patris inftitutus: quod dici ratio vetat, ut ipfe affirmat. Quod fi eft verum, Plautus in Mercatore mendofe illam fententiam formavit, 4. 3. 14.
Jubet falvere fuus vir uxorem fuam. Hæc Budæus.
Mulfo conftant fuæ dotes. i. e. Peculiares. Plin. 22. 24.
Ejicere e civitate cives fuos. Cic. pro Sext. 141. [Hic Cives funt συμπολῖται. V. civis.
Uti populo fane fuo. Cic. pro Quint. 29. conf. meus, noster.
Recuperare captivos redditis fuis. Cic. 3. de Orat. 107.
Qui profitetur effe fuum facere aliquid. Cic. 2. de Orat. 66. V. sum.
Suo, τῷ ἰδίῳ, τῷ ἑαυτοῦ, Gloff. Latinogræc.
De fuo. V. de.
Apponere de fuo. V. appono.
Pervenire ad fuum. Cic. pro Quint.
Tenere fuum. Cic. 6. Att. 1.
Suus in difputando. Cic. 4. de Finib. 10. i. e. Non utitur alienis inventis argumentorum. Budæus.
Suus alicui. Nafo de Ponto initio, elegiæ,
Qui mifer eft, ulli fi fuus effe poteft. H. St. lib. 1. Eleg. 3. v. 2.
Sua fponte, [ἑκὼν] Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 20. Hoc inito confilio denuntiaviffe Gallonio, ut fua fponte, dum fine periculo liceret, excederet. V. sponte.
Sua unius. Liv. 2. 8. pr. Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum folus pertuliffet, ut fua unius in his gratia effet, &c.

Suus met, Salluft. in Jugurth. cap. 31. Neceffe eft fuomet ipfi more præcipites eant. Plin. lib. 17. Corellius Eques Romanus Ateftæ genitus, inferuit caftaneam fuomet ipfam furculo in Neapolitano agro.
Suamet, [ἑαυτῆς] Ablativus a Suus, cum fyllabica adjectione met. Plin. lib. 10. cap. 59. Anferes fuamet vi colla fua abrumpunt. Plin. lib. 10. cap. 59. ad finem, Hunc fuamet vi.

Suapte. [τῷ ἰδίῳ Gl. L. G.] Sua ipfius natura; & Suopte: ablativi a Suus cum fyllabica adjectione pte: ut, Suopte nutu, pro Suo ipfius: ficut Meopte, Meo ipfius.
Suapte, fine adjecto. Cic. 6. Att. 7. Quintius filius fuapte, pie fane, me quidem certe multum hortante, fed currentem, animum patris fui forori tuæ reconciliavit. Vetus autem codex non habet Suapte. Lucret. lib. 6. 755.
Sed natura loci hoc opus efficit ipfa fuapte. al. leg. Sua vi.
Suapte, pro Propria. Plaut. Merc. 5. 4. 9.
Suapte culpa ex genere capiunt genus, ingenium improbant.
Suopte, Suo ipfius, ut Meopte, Meo ipfius; tuopte, Tuo ipfius. Feft.
Suopte ingenio temperatus animus virtutibus. Liv. 1. 18. Plin. lib. 7. cap. 40. Et fuopte ingenio quifque terminet.
Suopte nutu. Cic. 1. Tufc. 40. Ut terrena & humida fuopte nutu & fuo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur.

S Y A

Syagra, æ. f. fec. com. [Σύαγρα] Regio Ciliciæ prope Adum & Laertea a fuum venatione (ut ex nominis compofitione apparet) appellata.

Syagron, [Σύαγρον] Extremum Arabiæ Felicis promontorium ad Mare Rubrum: cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus Tabula Afiæ fexta.

Syagros, [Σύαγρος] Canis nomen apud Sophoclem, a fuum venatione impofitum. Græcis item Syagros, Aprum, five Suem filveftrem fignificat. [Gloff. Græcolat. Σύαγρος, Aper, Συάγρειον, Aprinum.

S Y B

Sўbăris, is. vel ĭtĭdis, f. [Σύβαρις] Oppidum fuit antiquiffimum xii millibus paffuum ab Urbe diftans. Quin & aliud tefte Herodoto lib. 5. quod a Crotone non longe abeft, & eodem nomine fluvius Calabriæ, a cujus potu greges amovent; nam fi de ejus aqua biberint, fternutamentis agitantur. Auctor Strabo lib. 6. Oppidum ait Stephanus poftea Thurion fuiffe appellatum. Unde Sybaritæ dicti, gens in ftudio voluptatum operofiffima, Suida tefte, luxu deliciifque adeo notabilis, ut quicquid accurata atque ambitiofa luxuria paratum effet, id vulgo Sybaricum diceretur. Unde Ovid. in libro 2. Trift. 417. fcribens ad Auguftum, Sybaritida vocat opus Hemitheonis cujufdam Cinædi Sybaritæ, de generibus voluptatum & obfcænarum deliciarum. Ariftoteles lib. Moralium Eudemiorum primo, Smyndiriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo inter voluptuarios nominavit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas, Sybariticas appellatas fcribit. Idem refert Sybaritas inftituiffe, ut equi ad tibiæ cantum faltare condifcerent: & Luxuriofos Sybaritas appellatos: & Sybariffare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Aftipulatur & Quintil. lib. 3. cap. 9.

Sybarītānus, a, um. Adj. [Συβαρίτης] Plin. lib. 8. cap. 42. Docilitas tanta eft, ut univerfus Sybaritani exercitus equitatus, ad fymphoniæ cantum faltatione quadam moveri folitus inveniatur.
Sybaritana præda Varroni apud Nonium 15. 36. eft Lauta & elegans, quam convenire Tarentinis dicit. Sic enim fcribit, Ad Sybaritanam prædam, in qua funt tripodes, craterræ, pocula nobilium Tarentinarum.

Sybarĭtĭcus, a, um. Adj. [Συβαριτικὸς] Martial. 12. 96. Libelli Sybaritici;
Qui certant Sybariticis libellis. i. e. Mollis & libidinofi argumenti.
Sybaritica, vocant Græci Omnia impendii majoris. Sybariticam menfam Zenobius Glifceram intelligit, & ut Plautus inquit, Ritu barbarico opiparam. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 9. V. in sybaris.

Sybarĭtis, ĭdis. f. [Συβαρῖτις] patronym. a Sybaritis populis formatum. Ovid. 2. Trift. 417.
Nec qui compofuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ovidius Opus Hemitheonis cujufdam cinædi, de Generibus voluptatum, & obfcænarum deliciarum. V. Lucian. περὶ ἀπαιδεύτου.

Sybarus, Nomen fontis in Eubœa, a quo Sybaris Italus nomen accepiffe commemoratur a Strabone lib. 8.

Sybŏta, orum. [Σύβοτα] Infulæ funt perexiguæ, paulifper ab continenti terræ disjunctæ, ad orientale promontorium Corcyræ Leucimnam fitæ. Strabo.

S Y C

SYCAMINON, [Συκάμινον] Oppidum fuit in ora Phœnices, cujus sua ætate nihil præter memoriam exstitisse auctores sunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strabo lib. 16.

Sycaminon item Græci Morum appellant, arboremque ipsam Sycamineam, συκαμινέαν. [Gloss. Græcolat. Συκάμινος, Morus, συκάμινα, mora.

SYCAMINOS, i, f. [συκάμινος] vel SYCAMINON, ōnis, m. Morus Ægyptia: qua uti solent in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispensantur, & coërcentur. Ulpianus, in tit. de extraordinar. criminib. lib. 10. Si quis (inquit) arborem sycaminonem exciderit: nam & hæc res vindicatur extra ordinem non levi pœna, idcirco quod hæ arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispensantur. [Videtur Sycaminon reliquisse. Nam Συκαμινών, Sycaminetum sonat.

Sycamina, (Al. Sicimina) inquit Hieronymus, quidam interpretantur arborum genus, quæ Palæstinæ in campestribus, nascuntur, quæ, si non vellicentur, amarissimas cariculas faciunt, & a calicibus corrumpuntur. Nobis autem, quia solitudo, in qua morabatur Amos, nullam hujusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur. V. dict. super.

SYCE, es. f. [Συκῆ] Insula est Asiæ adjacens non procul ab Epheso, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

SYCE, es, f. [συκῆ] Herba, alio nomine Peplos & Meconion aphrodes, ex una radice tenui fructificat, foliis rutæ paulo latioribus, semine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. Plin. lib. 27. cap. 12.

SYCITES, [συκίτης] Gemma a fici colore dicta, de qua Plin. lib. 37. cap. 11.

Est item Sycites vini factitii genus, ex fico, quod alii palmiprimum, alii Cotorchiten appellant, singulis modiis in aquæ congiis tribus maceratis, ut docet idem Plin. lib. 14. cap. 16.

SYCOMORUS, i. f. [συκόμορος] Arbor a Ficu & Moro sic dicta: συκῆ enim ficus, μόρον arboris fructus est, quam & Latini Morum appellant. De hac sic Ruellius. Ficum Ægyptiam Theophrastus Ægyptiam moron, Celsus morosycon appellat, Dioscorides, Galenus, & Theophrasto posteriores, indito a fico & moro nomine, Sycomorum (συκόμορον n. g.) appellarunt Dioscoridi arbor est amplissima, ficus similitudine, largo succo, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento gustus ignavi cognomines, ternos aut quaternos anno fundit: eosque, non ramis, ut ficus, sed caudice ipso gerit, similes caprificis, dulcioresque grossulis, hoc est primitivis in fico pomis, sine granis interioribus. Nec maturescunt aliter, quam scalpendo ferreis unguibus, magno proventu eorum in Caria & Rhodo, locisque prorsus parum tritici feracibus: populis in annonæ caritate & penuria pro pane frumentoque satisfaciunt: tam restibilis pomi ejus ubertas & copia est. Pomum ventri quidem amicum, sed minimam præbet alimoniam. Et post paulum, Tradit Ulpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus esse frequentem, graviterque in eos animadverti, qui sycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit. [V. SYCAMINUS, & Diosc. 1. 181. Celf. 3. 18.

SYCOPHANTA, æ. m. [συκοφάντης] Observator & delator ejus, qui ficos furto sustulisset. παρὰ τὸ σῦκα φαίνειν, id est, ab indicando eum qui ficos ederat.

Sycophanta, pro Mendace, cavillatore, sive doloso ponitur. Quod hinc originem habuit. E duobus servis Græci cujusdam viri, alter ficus, quæ domi paratæ erant, absumpserat: alter, quis eas abstulisset, ignorabat. Quærenti eas domino sons innocentem accusabat. Herus ut veritatem exploraret, haurire utrumque subtepidam aquam jussit, deinde evomere Tunc primum sycophantæ ortum vocabulum, eo ita appellato, qui ficos devoraverat, culpamque in innocentem cavillando, ac mentiendo rejecerat. Festus, Sycophantas appellatos hac de causa dicunt, Atticos quosdam juvenes solitos ajunt in hortos irrumpere, ficosque diligere: quam ob causam lege est constitutum, ut qui id fecisset capite truncaretur: quam pœnam qui persequerentur ob parvula detrimenta, syncophantas appellatos. Plaut. Amph. 1. 3. 8.

Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem sit meus pater. [Gloss. Græcolat. Συκοφάντης, Calumniator, Sycophanta: Συκοφαντία, Calumnia. Pergraphicus sycophanta. V. PERGRAPHICUS.

SYCOPHANTIA, æ. f. [συκοφαντία] Calumnia, delatio, falsa accusatio. Significat & Fallaciam. Plaut. Mil. 3. 1. 172. Nam ego inveni lepide sycophantiam.

Sycophantias struere, Machinari. Plaut. Asin. 1. 1. 56.

SYCOPHANTOR, [συκοφαντέω] āri. Calumniari, Falso accusare. Plaut. Trin. 3. 3. 57.

Quanquam hoc me ætatis sycophantari pudet. Ibid. 4. 2. 116.

SYCOPHANTIOSE, Adv. [συκοφαντικῶς] antiquum, pro Dolose. Plaut. Pseud. 4. 7. 113.

Ego nec sycophantiose quicquam ago, nec malefice.

SYCOSIS, is. f. [σύκωσις] Ubi inter palpebras succressit quippiam carunculæ imagine, ac protuberans, consequitur & oculi totius difficilior motus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 20.

SYCORIS, V. SICORIS.

SYCUSSA, [Συκοῦσσα] Insula est in mari Ægeo, ante Ephesum, de qua Plin. lib. 31. cap. 5.

S Y D

SYDERIS, [Σύδηρις] Fluvius est in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, a cujus ostio Caspium mare nomine amisso, Hyrcanum incepit appellari. Plin. lib. 6. cap. 16. Rectius Sideris per i.

SYDIMA. Urbs in montanis Lyciorum apud Plin. lib. 5. cap. 27. Al. Sidyma.

SYDUS, V. SIDUS.

S Y E

SYEDRA, æ. f. [Σύεδρα] Oppidum est Isauriæ, quæ est Asiæ regio media inter Ciliciam & Lycaoniam. Stephan.

SYENE, es. f. [Συήνη] Urbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægypti, supra Alexandriam, versus meridiem, quinque millibus stadiorum, sub tropico Cancri directe locata. Unde sole exsistente in Cancro medio solstitii die supra verticem civitatis, nullam prorsus in ea umbram jaci, ait Plin. lib. 2. cap. 73. Lucan. lib. 2. 587.

— umbras nusquam flectente Syene.

Atra Syene. Claud. de Nilo 19.

Calida Syene. Ovid. 1. de Pont. 5. 79.

Eoa Syene. Stat. 2. Silv. 2. 86.

SYENITES, æ. m. [Συηνίτης] Marmor circa Syenem. Plin. 36. 8.

Syenites Phorbas. Ovid. 5. Met. 74.

S Y G

SYGAROS, i. f. [Σύγαρος] Insula est in sinu Arabico, in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa litora errantes moriuntur. Plin. lib. 6. cap. 28.

S Y L

SYLA, V. SILA.

SYLARIS, vel SYLARUS, V. SILARUS.

SYLLA, V. SULLA.

SYLLABA, æ. f. [συλλαβή, Gl. G. L.] Comprehensio litterarum, vel unius vocalis enuntiatio, temporum capax. V. Grammaticos. [Apices etiam Latini vocabant. Gloss. Græcolat. Συλλαβαὶ, Apices, V. APEX.

Claræ Syllabæ. V. CLARUS.

Anceps legulejus syllabarum. Cic. 1. de Orat. 236.

Cadunt verba in syllabas. V. CADO.

Coeuntes inter se syllabæ. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Peccare in syllaba. Cic. in Parad. 3.

Terminare clausulam longa syllaba. Cic. 3. de Orat. 181.

Syllabæ, pro Versibus hendecasyllabis. Martial. lib. 1. 62.

Verona docti syllabas amat vatis:

Marone felix Mantua est. Doctum vatem appellat Catullum.

SYLLABATIM, Adv. [κατὰ συλλαβὰς] Per singulas syllabas. Cic. 13. Att. 25. At ego, ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιοχὰς persequi solet, sed Spintharo syllabatim.

Dicere syllabatim. Cic. 4. Acad. 119. Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

SYLLABARIUS, i. m. Qui syllabas connectere insuescit. V. Cæl. Rhodig. 14. 28.

SYLLABIRO, āre. Saresb. Polycr. cap. 5. 16. Qui syllabirare non novit. [Nisi Syllabizare reliquit, quo Græci utuntur.

SYLLEPSIS, is. f. [σύλληψις] Conceptio, Comprehensio in Gloss. ab σὺν con, & λῆψις acceptio: quæ fit quum pluralis dictio singulari verbo copulatur; ut, Virg. 1. Æn. 557.

— sociis & rege recepto. Aut singularis plurali verbo connectitur; ut, Virg. 1. Ecl. 82.

— sunt nobis mitia poma,

Castaneæ molles, & pressi copia lactis. Aut quum pro multis unus ponitur; ut, Virg. 2. Æn. 20.

— armato milite complent Item pro uno multi; ut, Virg. 9. Æn. 525.

Vos, ô Calliope, precor aspirate canenti.

Syllepsis, Pars major auctores sunt. Liv. 30. Magna pars saucii. Ibidem.

SYLLOGISMUS, i. m. [συλλογισμὸς] Computatio, pensatio exp. Gloss. Græcolat. ab σὺν & λόγισμαι, quod est computo, concludo: vel potius ab λογίζομαι ratiocinor. Quintil. lib. 3. cap. 7. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est qui intendit.

Syllogismi circumscripti, & effecti. Plin. 2. Epist. 3. ad Nepot. Circumscripti, id est breves effecti, id est elaborati, & arte perfecti.

SYLLOGISTICUS, a, um. Adj. [συλλογιστικὸς] Rationale, exp. Gloss. Græcol. Quintil. 7. 1. Ratiocinatum vel collectivum vertit. ut, Status syllogisticus. Quintil. 5. 10.

SYLLOGISMATICUS, a, um. Adj. Idem. Fulgent. Mythol. 1. Aristotelis syllogismaticum verbiloquium.

SYLOSON, ontis. m [Συλοσῶν] Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hystaspis filio vestem, quam ferebat, aliquando largitus esset: nam ille quum nondum rex esset, eam magnopere concupiverat. Quum vero regnaret, dono Sylosonti tyrannidem dedit, qui acerbe imperavit. Quare urbs hominibus viduata est. Unde ductum est proverbium, ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη. i. e. Sylosontis locus amplus est. Strabo lib. Geographiæ 14.

SYLVA, SYLVANUS, SYLVATICUS, SYLVESCO, SYLVESTER, SYLVIA, SYLVICOLA, SYLVICULTRIX, SYLVIFRAGUS, SYLVIGER, SYLVIUS, SYLVOSUS, V. SILVA.

SYMÆTHIS, V. SYMÆTHUS.

SYMÆTHUS, i. m. pr. dub. [Σύμαιθος] Fluvius Siciliæ non longe ab Ætna, qui ut ait Strabo lib. 6. agrum Catanæum influit. V. Plin. 3. 8. Sil. 14. 232.

Nomen item viri apud Sil. 9. 410.

SYMÆTHIUS, a, um. Attributum. Virg. 9. Æn. 584.

Eductum Martis luco Symæthia circum

Flumina. Ovid. 13. Met. 879.

Terga fugæ dederat conversa Symæthius heros. i. e. Acis. V. seq.

SIMÆTHIS, idis. f. [Συμαιθὶς] patronym. & proprium Nymphæ. Ovid. 13. Met. 751.

Acis erat, Fauno, nymphaque Symæthide natus.

SYMBARI, orum. Populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantumque venatu victitantes. Plin. lib. 6. cap. 31.

SYMBOLA, æ. f. [συμβολὴ] V. seq. dict.

SYMBOLUM, i. n. [σύμβολον] Indicium exp. Gloss. Græcolat. Sic Annulus dictus est, cum sit nota & signum. Plin. lib. 33. cap. 1. Et ideo miror, Tarquinii ejus statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisci ungulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum.

Adulterinum symbolum. V. ADULTER.

Symbolum, aliquando Collatio dicitur, a συμβάλλω confero: hoc est, quod plures conferunt in unum, ita ut cœna illa dicatur Collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc. 4. 1. 13.

Symbolorum collatores apud forum piscarium. Al. Symbolarum. Ter. And. 1. 1. 61. Symbolum dedit, cœnavit. Al. Symbolam. Idem Eun. 3. 4. 1. Ut de symbolis essemus.

Condicere symbolum. V. CONDICO.

Symbola, si credimus Suidæ, appellat Demost 7. Philipp. Quæ pacta conventa sunt civitatum inter se, quibus jura civibus ultro citroque reddduntur. Solebant enim Græci in pactis conventis tesseris uti quibusdam, quæ symbola appellabant, quæ loco tabularum & syngrapharum erant, atque ex his jus dicebatur. Annotavit Turnebus.

SYMBOLA, æ. f. Plaut. Stich. 3. 1. 34. — eadem symbolam Dabo, & jubebo ad Sangarinum cœnam coqui. [Sic in emendatis libris etiam in superioribus plerisque locis Plaut. & Ter. legitur.
Symbolæ, inquit Cæl. lib. 25 cap. 20. dicuntur Plagæ, quibus servilia inscribuntur corpora a multis: perinde ac in conviviis collectitiis, id est symbolis, quæ comessalia vocant & conferta, quisque nummos confert, ne sit exsors & asymbolos. Nisi mavis inde vocabulum inflectere, quia βολὴ percussionem signat: ut sint Symbolæ, Multifariæ multijugesque incussæ plagæ. Videntur & Symbolæ, Auxilia militaria. Plutarch in Marco Antonio, Injustum esse a bello mulierem rejicere, συμβολὰς τηλικαύτας διδοῦσαν. Sed pugnam quoque indicat & congressum quemlibet verbum id: quin & quod ad instruendum confertur convivium. Hæc ille.
De Symbolis, pro Plagis, est jocus ille Plautinus in Epid. 1. 2. 22.
Sine meo sumptu paratæ jam sunt scapulis symbolæ.
Est & Symbole συμβολὴ Confluens fluviorum apud Strab. lib. 4.

SYMBOLUS, i. m. Plaut. Bacch. 2. 3. 31.
Quid? ubi ei ostendit symbolum? infit dicere:
Adulterinum, & non eum esse symbolum. conf. superiora ibid.
Pro Litteris. Justin. lib. 2. Quo applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Hæc Calep. Justini locus sic habet lib. 2. cap. 12. pr. Atheniensium dux Themistocles, quum animadvertisset, Ionas, propter quos bellum Persarum rex susceperat, in auxilium regis classe venisse, sollicitare eos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam non haberet, quo applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat, Quæ vos, Iones, dementia tenet? quod facinus agitatis? Bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? &c. Quo in loco Symbolos (ut enim Symbolum, ita & Symbolus dicitur) non pro Litteris acceperim, sed pro signis & notis, quas Themistocles proposuerat, ut Iones, his notis procul admoniti, eo naves appellerent, appulsique ea verba legerent, quæ in saxis proscribi curarat: nec refero ea verba, Saxis proscribi, ad Symbolos, sed ad ea quæ sequuntur, Quæ vos, Iones, &c. Plaut. Pseud 1. 1. 55.
Ut qui huc afferret ejus similem symbolum. [Sed fere in his locis variant codd. Apud Græcos tamen Σύμβολὴ & σύμβολον & σύμβολος reperitur.

SYMBOLICE, Adv. [συμβολικῶς] Allegorice. Gell. 4. 11. Eosque mox Pythagoræ, operte atque symbolice, κυάμους appellatos.

SYME, [Σύμη] Insula Cariæ adjacens, medio ferre spatio inter Rhodum & Gnidum, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 31. portum habens clausum, triremibus aptum, & navale navium viginti. Strabo lib. 14.

SYMMACHIA, æ, f. [συμμαχία] Auxilium in Gloss. Græcolat. exp. auctore Thucydide, est confœderatio, iis inita legibus, ut iidem censeantur amici, iidem & inimici. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 6.

SYMMACHUS, i. m. [σύμμαχος] Auxiliarius. Gloss. Græcolat.

SYMMACHUS, [Σύμμαχος] Romanus orator, missus a Senatu Constantinopolim, ad Theodosii liberos, rogatum ut Vestales a Christianis destrui minime paterentur: Cujus rei gratia putabant se adversa multa a diis esse passos. Contra ejus orationem exstant Prudentii libri II. quam & Ambrosius, aliique, acerrime confutarunt.
Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpres Græcus, doctrinæ parum sinceræ & Christianæ, cujus meminit Euseb.

SYMMETRIA, æ. f. sec c. [συμμετρία] Commensuratio Latinis dicitur. & convenientia mensurarum, seu proportio. Plin. lib. 34. cap. 8. 11. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte, quam Polycletus, & symmetria diligentior. In Gloss. Græcolat. Moderatio, & Moderamen exponitur.
Symmetria, [συμμιτρία] Vestis talaris, hoc est ad talos usque demissa, apud Pollucem lib. 7. cap. 13.

SYMMETRUS, a, um. Adj. [σύμμετρος] Modicus in Gloss. Græcolat. Vulgo Proportionatum dicunt. Vitruv. 1. 2.

SYMMONIANUM, i. n. Trifolium, vel (ut Ruellio placet) SYMMONIACUM, [ἀσφάλτιον] Herba, quam describit Columel. lib. 7. cap. 17.

SYMMYSTA, æ. m. [συμμύστης] Consacraneus, in Gloss. Græcolat. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Liberi patris symmystæ.
Est & Secretarius, seu Secretorum conscius, ut apud Orig. interpretem: Sicut Joannes symmysta pronuntiat dicens: Quia, si quis peccaverit, advocatum habemus apud Deum Jesum Christum.

SYMPATHIA, æ. f. [συμπάθεια] Latine Compassio dici potest, & naturalis consensus vel convenientia. Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Illa vero cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum: estque in ea iste quasi consensus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap. 7. Supposita tantum calici lacinia tali, statim metum eum discuti, videlicet prævalente sympathia illa Græcorum, quum rabiem canum ejus sanguinis gustatu incipere dixerimus. De menstruis.
Continuatio conjunctioque naturæ, quam (ut dixi) vocant συμπάθειαν ejusmodi, ut thesaurus ex ovo intelligi debeat. Cic. 2. de Divin. 142. Dixerat autem 124. Ex quadam convenientia & conjunctione naturæ, quam vocant συμπάθειαν.

SYMPERASMA, ătis. n. [συμπέρασμα] Græcum est, & in Gloss. Græcolatino Terminatio exponitur. Estque Conclusio, connexio. Mart. Capell. p. 98. & 127. conf. Quintil. 5. 14.

SYMPHONIA, æ. f. [συμφωνία] Consonantia, musicus concentus. Cic. pro Cœl. 35. Accusatores quidem, libidines, amores, adulteria, Bajis acta convivia, comessationes, cantus, symphonias, navigia jactant. Idem 7. Verr. 92. Curritur ad Prætorium, quo istum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres, cum cantu atque symphonia. Plin. lib. 10. cap. 29. Visum jam sæpe jussas canere cœpisse, & cum symphonia alternasse. Hor. de Arte Poet. 374.
Ut gratas inter mensas symphonia discors.
Canit somphonia. Cic. 5. Verr. 105. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur.
Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. 31. Non judicia fieri: lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniæ. Plin. lib. 9. cap. 8. Idem lib. 8. cap. 42. Ad symphoniæ cantum saltatione quædam moveri.
Symphonia, pro Celebritate quadam nocturna. Cic. 16. Fam. 9. Symphoniam Lysonis velim vitasses.
Symphonia, Herba. Plin. lib. 26. cap. 7. Symphonia, vel gomphæna, alternis viridibus roseisque per caulem foliis, in posca sanguinem rejicientibus medetur. Sed priores duæ voces desiderantur in emendatis codd.

SYMPHONIACUS, a, um. Adj. [συμφωνιακός] Unde Symphoniaci servi. Cic. 1. in Verr. 55. Ab hac muliere Præfectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per injuriam, quibus se in classe uti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans, Cani, inquit, remigibus celeusma per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est ore prolatam, & (ut in Argo navi) per citharam. Sed quia hic In classe dixit, possumus intelligere, ad hoc symphoniacos capi solere, ut in classe pugnantibus classicum canant, unde ipsi tubæ classis nomen est positum classicum.
Homines symphoniaci. Cic. 7. Verr. 63. Symphoniacos homines sex cuidam amico suo Romam muneri misit.
Ducere pueros symphoniacos. Cic. pro Milon. 56.
Symphoniaca herba eadem quæ & Symphonia dicitur. Pallad. Octob. 12. 8. Si cerasus æstu Canicularum fatigetur, herbam symphoniacam circa arboris truncum torqueri in coronam jubet, vel ex ea juxta unum caudicem cubile fieri. Hyoscyamos est, Apulejo indicante de Herb. cap. 4.

SYMPHREATIDÆ, [συμφρεάτιδαι] Cic. 2. de Legib. 5. h. e. Qui eosdem puteos communes habent: vel potius, Symphradas: hoc est ejusdem consilii & commercii participes. Sed hoc in loco mira est lectionum varietas: alii enim Symphrades, alii Symphratores, nonnulli Symphradmones, & pauci quidem Sunii nobis exhibent. V. Gruter. aliosque in loc. [Forte ἀπὸ τοῦ Σουνίου Σουνιάδαι, atque ita reliquit Tullius. Et Suniadæ erant iidem & Attici.

SYMPHYTON, i. n. [σύμφυτον] Herba, cujus duæ sunt species: una Symphytum petræum vocatur, altera Symphytum majus Symphytum, ut Stribonio placet, comp. 83. quidam Inulam rusticam vocant, quidam AlumGallicum. Hoc Galenus Symphyton magnum cognominat, nec dulce gustu, nec odoratu, ut superius. Officinæ autem Symphyti nomen retinuerunt. Herbariis & vulgo *Consolida major* vocatur.

SYMPLEGADES, [Συμπληγάδες] Insulæ duæ sunt contra Bosphorum Thracium, quæ & Cyaneæ dicuntur. Auctor Pompon. Mela lib. 2. 7. & Plin. lib. 4. cap. 13. Symplegades porro dictæ sunt, quod fabulis tradatur eas inter se aliquando concurrisse, quoniam parvo discretæ intervallo, ex adverso intrantibus geminæ cernebantur, paulumque deflexa acie coeuntium speciem præbebant. Ovid. 15. Met. 338. Eædem Planetæ dictæ, id est errantes Plinio 6. 12. Planctæ. Hard. q. V. Valer. 4. Argon. 221.
Hic iter ad Ponti caput: errantesque per altum Cyaneas, &c.
Instabiles olim Symplegades. Claud. 1. in Ruff. 173.
Superbæ Symplegades. Claud. de Bell. Get. 9.

SYMPLEGAS, ădis. f. [συμπληγάς] Complexio, connexio. Martial. lib. 12. 99. in Lesbiam, sensu obscæno,
Sic constringuntur gemina symplegade culi. Sic

SYMPLEGMA, ătis. n. [σύμπλεγμα] Idem quod Symplegas, Amplexus, Complicatio libidinosa. Martial. lib. 12. 43.
Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur.

SYMPOSIUM, i. n. [συμπόσιον] mere Græcum, ut pleraque alia: a Latinis tamen pro suo usurpatum; significat vero Convivium. Cic. 9. Fam. 24. Sapientius nos, quam Græci. Illi Symposia, aut Syndipna, id est Compotationes, aut Concœnationes: nos Convivia, quia tum maxime simul vivitur. In Gloss. Græcolat. redditur Convivium & Comissatum. Hinc fit

SYMPOSIACUS, a, um. [συμποσιακός] Adj. ut, Symposiaci sermones; Problemata symposiaca; Sermones convivales. De quibus Platonis exstant & Plutarchi libri Philosophici argumenti.

SYMPOSIASTES, æ. m. [συμποσιαστής] Convivii princeps, dominus, rector, ac moderator, de quo Plutarch. lepide in Quæstionib. Convival. disseruit. Convivantes porro Sympotæ, συμπόται, dicuntur, qui sunt a domino ad convivium acciti, & excepti. Cujus femininum est Sympotria, συμπότρια, sympotrix. V. Plutarchi Septem sapientum convivium, & Problemata symposiaca.

SYMPOTA, æ, m. [συμπότης] Conviva, Compotor, Gloss. Græcolat.

SYMPOTRIA, æ, f. [συμπότρια] Compotrix. Gloss. idem.

SYMPSALMA, [σύμψαλμα] Vocum in cantando copulatio: Diapsalma disjunctio earum, ubi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur. Psalma, Quod psallitur.

SYMPTOMA, ătis. n. [σύμπτωμα] Accidens. Sunt enim Symptomata, Accessiones, seu accessoria mala, quæ ad justum morbum συμπίπτουσι, hoc est accidunt. Cels. 3. 1. & 10.

SYMPULUM, vel SYMPUVIUM, V. SIMPULUM.

S Y N

SYN, [σὺν] Præpositio Græca, Cum significans, & in compositione Con Latinorum respondeas. Gloss. Græcolat. Σὺν, Con. Ante b & p. Sym.

SYNÆRESIS, is. f. [συναίρεσις] Contractio, figura qua plura per unum conjunguntur, ut Bigæ, pro Bijugæ. Ex σὺν con, & αἵρεσις, tractio.

SYNAGIA, Militum centuria, apud Alexand. Alexandrin. 6. 13.

SYNAGOGA, æ. f. [συναγωγὴ] Idem quod Congregatio, vel cœtus, ἀπὸ τοῦ συνάγειν, quod est Congregare. Gloss. Græcolat. Συναγωγὴ, Collegium, Collectus, Conventus, Concilium.
Apud ecclesiasticos scriptores accipitur pro Ecclesia Judaica vel Christiana. August. in Ps. 80. V. Suiceri Thes. Eccles.

SYNALLAGMA, [συνάλλαγμα] est, cum ultra verba contractus aliquid utrinque agitur, quoties scil. ex utriusque parte aliquid fit, quo uterque obligatus est. Ut, do tibi Stichum, ut Pamphilum manumittas. Alciat. super tit. de verb. sig. in Pandect. Synallagma, commutationem non inepte dixeris. Idem enim est συνάλλαγμα, quod causa, hoc est ratio quædam secundum justitiam commutativam efficax, ut obligationem pariat: scilicet quia ab uno ad alium transfertur aliquid. l. Jurisgentium. §. 1. D. de pact. Aristoteles appellat Synallagmata omnes actiones nostras, quibus inter nos ad aliquem usum necessitatemque communicamus. Videndus Connanus lib. 6. cap. 1. Hotoman. quoque lib. singulari De verborum, quæ ad jus pertinent, significatione, littera, S. Gloss. Græcolat. Συνάλλαγμα Contractus: Συνάλλαγμα, Commercium: Συναλλάσσω, Contraho, Cambio.

SYNALŒPHE, es. f. [συναλοιφὴ] dici potest Compressio, cæsura. Fit enim

enim quum de fine dictionis vocalis abjicitur, ſequente dictione quæ a vocali incipit, ut apud Juven. 1. Sat. 1.

Semper ego auditor tantum? Ex σὺν, quod eſt con: & ἀλοιφὴ preſſio. [Eſt duarum vocalium in unam ſyllabam coaleſcentia, ἀπὸ τῦ Συναλείφω Commiſceo.

SYNANCHE, es. f. [συνάγχη] Morbus in faucibus ſpiritum ſuffocans, Latinis Angina dictus. Ex σὺν, & ἄγχω, affligo, ango. Celſ. lib. 4. cap. 4. Ut hoc autem morbi genus circa totam cervicem, ſic alterum æque peſtiferum acutumque in faucibus eſſe conſuevit: noſtri anginam vocant: apud Græcos nomen, prout ſpecies eſt. Interdum enim neque rubor neque tumor ullus apparet, ſed corpus aridum eſt, vix ſpiritus trahitur, membra ſolvuntur, id συνάγχην vocant. Interdum, &c. Gloſſ. Græcolat. Συνάγχη, Angina. V. ANGINA.

SYNĂRISTŌSÆ, ārum. f. pl. [Συναριστῶσαι] Inſcriptio Comœdiæ Menandri apud Plin. 23. 9. q. d. Feminæ ſimul prandentes. Gell. etiam 15. 15. Cæcilii meminit fabulæ eodem titulo. V. Hard. in Plin. & Fabric. in Catal. Comicor. Græcc. Biblioth. Gr. vol. 1. p. 773.

SYNATHRŒSMUS, i. n. [συναθροισμὸς] Figura quæ & ſingulis verbis, & plurium verborum conjunctione fieri poteſt. Singulis, hoc modo, Sed quum ad ſupplicium ſumendum ſe confirmaret, multa ſimul eum revocabant officia, conſuetudo, tempus, exiſtimatio, periculum, religio: quæ ſingula proprias ei cogitationes ad remorandum ſubjiciebant. Plurium verborum conjunctione, ſic apud Lycurgum, Nemo enim nocens ſine ſummo mærore eſt, Judices, ſed multa ſimul eum perturbant, quod adeſt, ſollicitudinis plenum; quod futurum eſt, formidoloſum: lex paratum ſupplicium oſtentans: vitia ex vitiis coacta: occaſionem arguendi maleficii captans inimicus: quæ quotidiana, vehementer ejus animum excruciant. Ex Rutilio Lupo.

SYNCĔRASTUM, i. n. [συγκεραστὸν] eſt Omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuv. in Phagon. Honos ſyncerasto perit, pernis, glandio. Varr. lib. 6. de L. L. 3. [At Gloſſ. Græcolat. Συγκεραστὸν, Caldacia, Calda aquar. A v. Συγκεράννυμι ſcil. q. d. Temperatum, Temperaturam.

SYNCERUS. V. SINCERUS.

SYNCHRŎNUS, a, um. Adj. [σύγχρονος] Contemporaneus. Unde ſcribit Hieron. Ozeam prophetam fuiſſe ſynchronum Iſajæ. Et Varr. ait, non eſſe dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Heſiodus, eoſque ſynchronos fuiſſe teſtatur. Gloſſ. Græcolat. Σύγχρονος, Coævus.

SYNCHȲSIS, is. f. [σύγχυσις] Confuſio. Eſt enim, ut ſcribit Donatus hyperbaton undique confuſum, ut illud Virg. 1. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in ſaxa latentia torquet:
Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras. Eſt autem hic ordo. Tres naves abreptas Notus torquet in ſaxa: quæ ſaxa in mediis fluctibus latentia, Itali vocant aras.

SYNCŎMISTUS, a, um. Adj. [συγκομιστὸς] Syncomiſtus panis, inquit ad Glaucon. lib. 2. Galen. Is dicitur, qui medius inter exquiſite purum eſt, ac furfuraceum. Cæl. lib. 9. cap. 16. Lection. antiq. V. Fœſii Oecon. Hippocr.

SYNCŎPA, æ. vel **SYNCOPE**, es. f. [συγκοπὴ] Conciſio: κόπτω enim incido ſignificat. Figura eſt, quum littera vel ſyllaba e medio dictionis tollitur: ut Compôſtus pro Compoſitus. Gloſſ. Græcolat. Συγκοπὴ, Colliſio. Apud Medicos morbus eſt, de quo V. Galen. M. M. 12. 5. Cæl. Aurel. 2. Acut. 3.

SYNCRĬSIS, [σύγκρισις] ſive Antitheſis, Comparatio rerum atque perſonarum inter ſe contrariarum. Cic. pro Muren. 22. Vigilas tu de nocte, ut tuis conſultoribus reſpondeas: ille, ut eo, quo intendit, mature cum exercitu perveniat, &c. Item 3. Verr. 70. Sic iſte multo ſceleratior & nequior, quam ille Adrianus, aliquanto etiam felicior fuit, &c. Julius Rufinianus.

SYNDĬCUS, i. m. [σύνδικος] Patronus, qui cum alio cauſam aliquam tuendam ſuſcepit, quive ſecundis actionibus cauſam defendit, ut in cauſa Cornelii Balbi Cicero. Syndici, item ſunt Civium advocati, & defenſores juris publici, quaſi in cauſam publicam communiter incumbentes. Unde apud Plutarch. legimus Ariſtidem ab Athenienſibus creatum fuiſſe ſyndicum, ut communem cauſam Græcorum ac civium ſuorum defenderet. Demoſthenes quoque πρὸς Λεπτίνην, refert, lege ſancitum fuiſſe Athenis, ne cui iterum ſyndicum fieri liceret, creari que a populo: idque ideo, ne συνδικία, id eſt ſyndici munus, ob publicam utilitatem inventum, verteretur in quæſtum, compendiumque privatum, Hoc nomine vocari poſſunt, quos hodie *Deputatos* noſtri vocant. Budæus. Gloſſ. Græcolat. Σύνδικος, Defenſor, Συνδικῶ, Defendo.

SYNECDŎCHE, es. f. [συνεκδοχὴ] Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche eſt ſignificatio pleni intellectus capax, quum plus minuſve pronuntiatur. Aut enim a parte totum oſtendit, ut Virg. 1. Æn. 403.

— puppeſque tuæ, pubeſque tuorum. Aut contra pars a toto; ut Idem 1. Æn. 114.

Ipſius ante oculos ingens a vertice pontus
In puppim ferit. Et 12. Æn. 119.
— alii fontemque ignemque ferebant. Meminiſſe autem debemus, quando fit a parte totum, faciendum ab inſigniori parte.

SYNEDRIA, æ. f. ſec. c. [συνεδρία] Ulp. in l. 1. §. Navem. D. de exercit. Navem accipere debemus, ſive marinam, ſive fluviatilem, ſive in aliquo ſtagno naviget, ſive ſynedria ſit. V. SCHEDIA. Alciat. lib. 1. Prætermiſſorum, Synedria Judæorum interpretare Synagogas & conciliabula. Synedrion enim id denotat. Synedrias vero naves apud Ulpianum De exercitoria actione, Naviculas illas interpretabitur fortaſſe aliquis, Quæ ſpatiandi cauſa factæ ſunt, in quibus ſunt ſellæ & ſedilia quandoquidem Suidas ſynedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus. Verba Suidæ ſunt Συνεδρία ἡ καθέδρα. Gloſſ. Græcolat. Συνέδριον Conſeſſus, concilium.

SYNĔDRUS, i. m. [σύνεδρος] Latinis, ut Gloſſ. exp. Aſſeſſor, conſiliarius dicitur. Liv. 45. 32. pr. His rerum externarum cognitionibus interpoſitis, Macedonum rurſus advocatum concilium: pronuntiatum, quod ad ſtatum Macedoniæ pertinebat: Senatores, quos ſynedros vocant, legendos eſſe, quorum conſilio Reſp. adminiſtraretur.

SYNĔPHĒBI, m. pl. [συνέφηβοι] dicuntur Adoleſcentes ſimul pubeſcentes. Quod nomen inditum eſt comœdiæ Menandri, quam Cæcilius Latinam fecit. Cic. 1. de Finib. 4. Synephebos ego, inquit, potius Cæcilii, aut Andriam Terentii, quam utramque Menandri legam?
Ait Statius in Synephebis. Cic. de Senect. 18.

SYNĔSIUS, [Συνέσιος] e Pentapoli Africæ Philoſophus Chriſtianus, Præſul Ptolemaidis factus: ſcripſit libros in grammatica, philoſophia, panegyricos, epiſtolas, & alia. Auctor Suidas.

SYNGRĂPHA, æ. f. [συγγραφὴ Gl. G. L.] Scriptura, ſive ſchedula, quæ fit manu eorum, qui paciſcuntur, in alicujus rei fidem. Budæus, Syngrapha eſt cautio & conſcriptio ob locationem facta: ut & conductori merces in rato ſit, & locatori cautum ſit a redemptore & conductore operis. Cic. 7. Fam. 17. Tanquam enim ſyngrapham ad imperatorem, non epiſtolam attuliſſes: ſic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr. 30. Cybiram cum inanibus ſyngraphis venerat.

Syngrapha dicta eſt ἀπὸ τῦ σὺν, ſimul, καὶ γράφω, ſcribo: quod ſimul ſcriptum ſit a pluribus, vel quod manu ipſorum, qui conveniunt, ſcripta ſit. V. Gloſſ. in dict. ſeq.

Agere ex ſyngrapha. V. AGO.

Conſcribere ſyngrapham. V. CONSCRIBO.

Credere alicui per ſyngrapham. Cic. de Aruſp. Reſp. 20. Alterum putabo regem, ſi habuerit unde tibi ſolvat, quod ei per ſyngrapham credidiſti.

Facere ſyngraphas cum aliquibus. Cic. pro Domo 120. Et de Aruſp. Reſp. 34.

Centies facta ſyngrapha. V, CENTUM.

Inter ſyngraphas & cetera Chirographa hoc intereſt, quod in chirographis tantum, quæ geſta ſunt ſcribi ſolent: in ſyngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata quoque pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum ſcribi ſolent.

SYNGRĂPHUS, i. m. vel **SYNGRĂPHUM**, i. n. Plaut. Aſin. 4. 1. 1.

Agedum iſtum oſtende, quem conſcripſi ſyngraphum
Inter me & amicam & lenam: leges perlege. [Gloſſ. Græcolat. Συγγραφὴ, Conſcripcio, Syngraphum. Συγγραφεὺς, Conſcriptor.

SYNNĂDA, æ. f. [Σύνναδα] Urbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5. cap. 29. 1. Alter conventus a Synnada accipit nomen. In quem locum ſic ait Hermolaus, Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnæa diceretur, a congregatis eo loci Græcis Macedonibuſque, Acamantem poſt captum Ilium ſecutis, conditorem urbis. Hæc Barbarus. Synnada, orum n. pl. Cicero videtur declinaſſe, numero utique plurali, 3. Fam. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis diſputaviſſe. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis; quum Philomeli, quum Iconii eſſem, &c. Paulo poſt, Quod iiſdem diebus meus conventus erat, Apameæ, Synnadis, Philomeli, tuus Tarſi. Hanc flexionem videtur & Steph. ſequi, & Suid.

Flectitur tamen etiam genere feminino Synnas, hujus Synnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Majoriani,

Jungitur hic Synnas, Nomadum lapis additur iſtis. i. e. Marmor Synnadicum, & Numidicum. Stat. 1. Silv. 5. 37. de Balneo Etruſci,

Sola nitet, flavis Nomadum deciſa metallis,
Purpura, ſola, cavo Phrygiæ quam Synnados antro
Ipſe cruentavit maculis lucentibus Atys. Ibid. 1. 5. 41.
Synnada diſtinctum variat. h. e. Solum marmor Porphyrites exciſum ex venis Numidicis illic eſt. Nullum marmor illic eſt, niſi variatum maculis purpureis, ut Numidicum, & Synnadicum: quod quidem diſtinctum eſt maculis purpureis, quoniam Atys puer, quum in Phrygia Cybelen fugeret, abſciſſis genitalibus lapidem hunc cruentavit guttis manantibus. Plin. lib. 35. cap. 1. ad finem, Neronis principatu inventum, maculas, quæ non eſſent, in cruſtis inſerendo unitatem variare, ut ovatus eſſet Numidicus, ut purpura diſtingueretur Synnadicus, qualiter illos naſci optarent deliciæ. Stat. 1. Silv. 2. 148.

Hic Lybicus, Phrygiuſque ſilex, hic dura Laconum.
Saxa virent. Libycus ſilex dicitur marmor Numidicum, ut Phrygius Synnadicum.

SYNNADENSIS, is, m. [Συνναδεὺς] incola, & **SYNNADICUS**, a, um. Adj. [Συνναδικὸς] Poſſeſſiv. Ut Synnadicus lapis. V. in dict. ſuperiore.

SYNŎCHĪTES, is. f. [συνοχίτης] Gemma, qua in necromantia dicunt evocatas inferorum umbras teneri. Plin. lib. 37. cap. 11.

SYNODIA, orum. n. pl. [συνῳδία] Concentus, ex σὺν & ᾠδῆς cantus. Cic. 10. Att. 7. Injecta autem mihi ſpes quædam eſt, velle mecum Ser. Sulpicium colloqui: ad eum miſi Philotimum libertum cum litteris: ſi vir eſſe volet, præclara ſynodia: ſin autem, erimus nos, qui ſolemus. Ubi interpres; Synodia, Præclarum concentum & congreſſum. [Quaſi nil diſtet utrumque. Gloſſ. Græcolat. Συνῳδία, Concentus, & Συνοδία, Comitatus. Quod poſterius Ciceroni reddendum puto, ut ſit rectus f. g. Fœde ſupra n. pl.

SYNŎDUS, i. f. [σύνοδος] Idem quod Conventus, ſive cœtus a σὺν, præpoſitione & nomine ὁδὸς. [Triplex hujus vocis ſignificatio in eodem Gloſſ. proponitur. Σύνοδος, ὁ συνοδεύων, Comes; Σύνοδος, ἀνθρώπων συνέλευσις, Conventus, cœtus; Σύνοδος, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, Concubitum. Eſt autem & quarta apud Aſtronomos Græcos, cum Siderum, Solis nempe & lunæ coitum, ſeu Interlunium denotat. Hanc Mathematici Latini retinuerunt, & eam, quam ſecundo loco poſui, Eccleſiaſtici. ut Synodus Oecumenica, quod Concilium generale vulgo vocant, & Nationali opponunt.

SYNODĬCUS, a, um. Adj. [συνοδικὸς] Quod ad ſynodum pertinet. Hieronym. Ante annos plurimos, cum juvarem Damaſum, Romanæ urbis epiſcopum, & Orientis atque Occidentis conſultationibus ſynodicis reſponderem.

Synodicus, alio ſignificatu. Jul. Firmic. lib. 3. cap. 6. Si octavo loco Sole poſito, in diametro ejus luna fuerit conſtituta, nondum ſoluta conjunctione, ſed pleno lumine: vel ſi cum ſynodica fuerit inventa, &c. Synodica vocatur luna, Quum luminis univerſitate privatur, ſilereque dicitur, velut cum ſole commeans, ut tradit Theon. Tunc ſynodica dicitur, quum eſt in conjunctione, (ſic enim vulgo loquuntur) opponiturque plenæ. Σύνοδος enim Coitum ſignificat, & Comitem itineris.

SYNODITA, æ. [συνοδίτης] & **SINODITÆ**, arum. m. pl. ſunt Clientuli monachorum, ſeu comites: ὁδίτης enim Viatorem ſignificat. Solent autem monachi ex collegii ſui inferiori ordine quempiam deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culopulſos* appellamus: quod a tergo monachorum concionantium ſedentes, illos horæ præteritæ culi pulſione admoneant. Adnotat Hotomanus. Videnda l. 6. De epiſcopali audien lib. 1. C. Addictos ſupplicio (inquiunt Honor. & Arcad.) & pro criminum immanitate damnatos, nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque uſurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibuſdam Codicib. eſt lex 7.

SYNŎDŪS, ontis. m. [συνόδους] Genus piſcis. Plin. lib. 37. cap. 10. [Gloſſ. Græcolat. Συνόδους ὁ ἰχθὺς, Dentis, dentex. V. ſeq. dict.

SYNODONTITES, is. f. [συνοδοντίτης] Gemma. Plin. l. c. E cerebro pi. scium est, qui Synodontites vocatur. Al. Synodontitis.

SYNOECEOSIS, [συνοικείωσις] Figura quæ docet diversas res conjungere, & communi opinioni cum ratione adversari: & habet magnam vim vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exemplum, Nam hominis avari atque asoti, unum atque idem vitium est. Uterque enim nescit uti, atque utrique pecunia dedecori est: quare merito utrique pari pœna adficiuntur, quos pariter non decet habere. Ex Rutilio Lupo.

SYNONETUM, i. n. [συνώνητον] Publicam comparationem specierum quæ in commune fiebat, Imp. appellant. l. 1. De public comparat. in C. Theod. quam Coemptionem appellari in l. 2. C. de frumento urb. Constan. & in rubric. Ut nem. lic. in coemp. spec. se excusar. [Proprie Coemptitium designat. Gloss. Græcolat. Ὠνητὸς, Empticius. Ibid. Συνώνημα, Coëmo; συνωνὴ, Comparacio, Commercium, συνωνητὴς, Comparator, Commerciarius.

SYNONYMIA, [συνωνυμία] Figura, quæ Communio nominis interpretatur. Utimur autem eo genere elocutionis, quoties uno verbo non satis videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoque in eandem significationem plura conferuntur: ut si dicamus, Prostravit, afflixit, perculit. Ipsa autem verba Synonyma, συνώνυμα, vocantur.

SYNOPHITES, is. [συνοφίτης] Gemma est lactei coloris, alio nomine Galactites. Plin. 37. 10. Galactites ex Nilo colore lactis est, eandem dicunt Leucogeam, & Leucographiam appellant & Synophiten, tritam lactis succo & sapore notabilem.

SYNOPSIS, [σύνοψις] Perscriptio, repertorium, seu inventarium: deducto nomine ex eo, quod quæ late patebant, in unum contracta simul omnia conspici cernique possint. Ulp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui sub tut. vel cur. sunt. Aut si nemo (inquit) inveniatur, aut suspecti sunt, qui inveniuntur, jubere debet edi rationes: itemque synopsin bonorum pupillarium, advocatumque pupillo dare. Gloss. Græcolat. Σύνοψις, Taxacio.

SYNTAGMA, ătis. n. [σύνταγμα] Ordo, Exercitus, In classes distributio, & ad stipendium conferendum descriptio.

Hoc etiam vocabulo Pensitatio annua significatur, quæ penditur a sociis civitatibus & stipendiariis ad bellum gerendum.

Est quoque Liber & volumen studio conscriptum & elaboratum, non ex tempore & sine cura, sed quod dictionem habet compositioni congruam, & capitum divisionem recte atque ordine digestam. Cic. 8. Fam. 3. Illud nunc a te peto, si eris (ut spero) otiosus, aliquod ad nos σύνταγμα conscribas. i. e. Opus, sive librum studiose digestum. Gloss. Græcolat. Σύνταγμα, ἐπὶ βιβλίῳ, Constitutum.

Est nonnunquam Constitutio atque ordinatio. Testimonia citat Bud. in Comment. ling. Græc.

SYNTAXIS, eos. f. [σύνταξις] Constructio & series. τάξις enim series & ordo dicitur. V. Grammaticos. Gloss. Græcolat. Σύνταξις, ἐπὶ βιβλίῳ, Series, constitutum; Σύνταξις, σύνθεσις δύω τινῶν, Compactio. Apud Grammaticos quid sit norunt pueri. conf. Suid.

SYNTERESIS, is. f. [συντήρησις] Attentio, Conservatio, Pars animæ, quæ semper adversatur vitiis.

SYNTEXIS, is. f. [σύντηξις] Latine dicitur Tabes, & velut Colliquatio, Extenuatio præ macie. Plin. lib. 22. cap. 25. Tali sorbitionis genere emendantur syntexes. Id est, defectiones ex longis morbis sumptæ. Hujus autem emendatio, proprie recreatio & restauratio dicitur.

SYNTECTICUS, a, um. Adj. [συντηκτικὸς] Qui syntexi correptus est, & Morbo confectus, exhaustusque. Plin. lib. 22. cap. 23. Præcordiorum vitiis, syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralysi. Idem lib. 28. cap. 9.

SYNTHEMA, ătis. n. [σύνθημα] Signum bellicum, quod datur instructæ aciei. Item Tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta a Tribuno data. Item Nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix ejus, qui eam reddebat.

In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ his dabantur, qui cursu publico utebantur.

Synthemata item dicuntur Breves quædam & obscuræ sententiæ, & quædam quasi ægnimata, altiorem quendam & reconditum sensum occultantia, cujusmodi sunt Pythagoræ symbola.

Habet & alia significata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus. Gloss. Græcolat. Σύνθημα, Insigne.

SYNTHESIS, eos. f. [σύνθεσις] Latine Compositio, confixio, in Gloss. exponitur. Figura, quum singulare nomen, multitudinem significans, verbo pluralis numeri jungitur, ut Virg. 1. Æn. 216.

Pars in frusta secant.

Synthesis, Vestis genus & varius ornatus, quo ditiores ad sumptum uti solent, ut fere quolibet die varia vestimentorum genera assumant: quæ varietas & compositio, antiquis synthesis appellata est. Martial. lib. 14. 1.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus. Et 5. 80.

Et mutata tibi synthesis undecies. Suet. in Neron. cap. 51.

Ac plerumque synthesin indutus, ligato circum collum sudario, prodierit in publicum, fine cinctu, & discalceatus. Synthesin exponit Sabellicus, Vestem brevem & expeditam ex diversis lanarum coloribus.

Synthesis, Congestio, acervus. Sumitur enim pro Tota veste in vestiario composita. Scævola in l. Titia. D. De auro & argen. leg. Semproniæ coopertoria tabiana, & tunicas tres cum palliolis, quæ elegerit, dari volo. Quæro an ex universa veste, id est, ex synthesi, tunicas singulas, & palliola Sempronia eligere possit? Respondi: si essent tunicæ singulæ cum palliolis relictæ, ex iis duntaxat eligi posse. Quod si non essent, hæredem vel tunicas & palliola ex synthesi præ staturum, vel veram æstimationem earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia, De adimendis leg. Synthesin, i. e. Omnem possessionem prædiorum Martial. lib. 2. 46.

Sic micat innumeris arcula synthesibus. Ex Budæo.

Synthesis, Vasorum compositio, qua multa ejusdem generis vasa in se invicem includuntur. Stat. 3. Silv. 9. 44.

Aut unam dare synthesim, quid horres?
Alborum calicum atque cacaborum?

SYNTOMIA, æ. f. [συντομία] quam Latine Concisionem vertere possumus, & in Gloss. Græcolat. Compendium exponitur; Figura est, qua res quantumvis magnæ brevi & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum ἐνέργειαν appellant a luce, quam rebus addit, nonnulli etiam ἐνέργειαν. Dicta συντομία ἀπὸ τοῦ συντέμνειν, quod Concidere, Compendiare in Gloss. exponitur.

S Y P

SYPHAX, ăcis. pen. raro corr. [Σύφαξ] fuit Numidarum rex: cujus fata & captivitatem refert Livius lib. 24. & 29. & 30. Ovid. 6. Fast. 769.

Postera lux melior, vincit Masanissa Syphacem,
Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. Intelligit XIII Calen. Julii.

Dirus Syphax. Claud. de Bel. Gild. 91.
Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. 11. 59.

S Y R

SYRACUSÆ, arum. f. pl. [Συρακοῦσαι] Civitas Siciliæ, sub Pachyno monte sita, ubi fons Arethusa. Cic. 6. Verr. 117. scribit, Syracusas urbem esse maximam Græcarum urbium, pulcherrimamque, quæ ex quatuor quasi urbibus maximis constare dicebatur: quarum una Insula nominatur: altera Achradina: tertia Tycha: quarta Neapolis. Idem 4. Verr. 4. ubi de Marcello agit, ait urbem pulchersimam Syracusas: quæ quum manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudebatur. Syracusani multos claros principes habuerunt, sed præcipue clarissimum Dionysium seniorem. Solinus in Polyhistore cap. 11. scribit in Sicilia primum comœdiam inventam fuisse. Ubi & Syracusarum descriptio habetur. De iisdem V. Diodor. lib. 16. ubi de rebus Dionis. Syracusæ nunc vulgo dicuntur *Saragosa di Sicilia*, ut scribit Olivarius in Melam.

SYRACUSANUS, vel SYRACUSIUS, vel SYRACOSIUS, a, um. Adj. possess. [Συρακόσιος] Virg. 6. Ecl. 1.

Prima Syracosio dignata est ludere versu.

Poeta Syracosius. Ovid. in Ibin, 551.

Ut que Syracosio, præstricta fauce, poëtæ,
Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Ars Syracosia, Archimedea. Ovid. 6. Fast. 277.

Arte Syracosia, suspensus in aëre clauso,
Stat globus, immensi parva figura poli. Sed Mss. Arce, quod

Heins. recepit, & de Achradina exp.

SYRÆUM, V. SIRÆUM.

SYREON, i. n. [σύρεον] Plin. lib. 24. cap. 19. Tordyle herba per se, quam & Syreon vocaverunt.

SYRIA, æ. f. [Συρία] Regio Asiæ majoris, cujus fines sunt, a Septemtrione Amanus mons, quo a Cappadocia & Armenia separatur; ab Ortu Euphrates amnis, quo discernitur a Mesopotamia, usque ad Thapsacum oppidum, atque inde Arabia deserta; a Meridie Arabia Petræa; ab Occasu ejusdem Arabiæ Petrææ pars, & mare Syriacum sive Phœnicium, Amanusque mons, quo a Cilicia submovetur. Hujus insignes civitates, ut lib. 5. refert Ptolemæus, sunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia, Apamea, Palmyra, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berytus, Botrys, Tripolis, Byblus, Seleucia, Cæsarea, & Damascus. Montes clari, Carmelus, Casius, Libanus. Fluvii, Euphrates, Chrysorrhoas, Singas. Regiones, Phœnicia, Palæstina, Judæa, Idumæa, Comagena, & Samaria. Nec frigore nimio riget, nec calore torretur. Sunt qui quadripartitam faciunt divisionem in Syros, Assyrios, Leucosyros, & Cœlesyros. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Assyriam partem facit. Multi confundunt, ut Herodotus, qui Syros a Græcis dictos, Assyrios a Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque & Porphyrio, insignes grammatici apud Horatium, eam quæ nunc Syria dicatur, olim Assyriam dictam, addita syllaba, scribunt. Idem sentit lib. 23. Ammianus Marcellinus. Dion in Trajani vita Attyriam Barbaris dictam, s littera in τ mutata, quam Assyriam nos vocemus, indicat. Scriptores in eo fere conveniunt omnes, ut Syriæ, & Assyriæ nomina confusa esse credant.

Ἣν Ἄραβες κατέχουσι, καὶ οἱ ἰδίως ὑπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Σύροι. Strabo initio lib. 16. In vet. cod. ὑπὸ τῶν νῦν Ἰουδαῖοι. H. St.

Populi Syriæ. Lucan. lib. 3. 214.
Decora Syria. Claud. 2. in Eutrop. 570.
Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo, 23.

SYRUS, a, um. pr. dub. Adj. [Σύρος] Qui ex Syria est. Cic. 3. de Nat. Deor. 39. Piscem Syri venerantur. Ovid. 2. Fast. 474.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis,
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Agmina Syrorum. Stat. 1. Silv. 6. 72.

Syri venales. Cic. 2. de Orat. 265. Ut illud M. Cicero senex, hujus viri optimi, nostri familiaris, pater, nostros homines similes esse Syrorum venalium, ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum.

Palæstinus Syrus. Tibull. lib. 1. 7. 11.
Vina Syra. Hor. 1. Carm. 31. 12.

SYRISSA, æ. f. Mulier e Syria. [Σύρισσα] nam quemadmodum a Libys fit Libyssa, ita a Syrus, Syrissa. Virg. in Moret. 1.

Copa Syrissa, caput Graia redimita mitella.

SYRIUS, a, um. [Σύριος] Adj. ut

Pira Syria. Columel. lib. 5. cap. 10. Ea sunt Crustumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur.

Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. 13. 30. Al. Eleg. 10. Confundi solet in Mss. cum Scyrius. conf. SYRUS.

SYRIACUS, a, um. Adj. possess. [Συριακὸς] ut, Syriaci boves, i. e. Qui sunt in Syria. Plin. lib. 8. cap. 45.

Prætor Cilicensis & Syriacus. Cic. 1. Q. frat. 2.

Radix Syriaca, pro Silphio, & quod Latini Laserpicium vocant; quia, inquit Dioscorid. ex Syria & Media optima hujusce modi radix adfertur. Columel. lib. 11. cap. 13. Nec minus si vernum & æstivum fructum voles habere, Syriacæ radicis & rapæ napique semina obrues. Vulgus nostrum hanc herbam, ut inquit Ruellius, pariter & radicem ab auctoritate & nobilitate *Angelicam, & Radicem sancti spiritus, & Imperatoriam* appellat.

Ros Syriacus, pro Succo radicis silphii, qui Græcis ὀπὸς Κυρηναϊκὸς etiam dicitur: hoc est succus Cyrenaicus, quod in Cyrenaica provincia quemadmodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. Columel. lib. 12. cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti super omnia adjiciuntur. Latini quidam Laser Syriacum appellant, Vulgus nostrum *benivinum* sive *ben Judaicum*, quod, inquit Ruell. Judæa parens ejus mittat ad nos prolem suam.

Syrĭcus, a, um. Adj. possess. [Συρικὸς Steph.] ut, Syrica mala. Columel. lib. 5. cap. 10. Præterea malorum genera exquirenda maxime, Scandiana, id est, Syrica
Syricum atramentum. Plin. lib 35. cap. 6. Idem lib. 33. cap. 7. Sublini autem Syrico minium, compendii ratio demonstrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius color est, ex sinopide ac sandyce mistis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit Scyrico.

Syriatĭcus, a, um. Adj. Idem. Florus 2. 9. 1. Syriatico bello successit, ut debebat Ætolicum. Ubi notat Salmasius, Syriaticus frequentius scriptum reperiri in Codd. antiquis, quam Syriacus.

Syriarcha, æ. m. [Συριάρχης] Qui Syriarchiam exercet. l. ultim. de expensis ludo. in C. Theod. Posteriores Patriarcham hujusmodi appellasse auctor est Xiphilinus.

Syriarchia, æ. f. [Συριαρχία] Sacerdotii genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l. unic. C. de Offic Com. Orient. l. 133. De Decurionib. in C. Theod. Novel. 89.

Syria, æ f. est Crassius indumentum pinguiusque, vel quod in Cappadocia, quam Syris contribuunt, confici soleret. Cæl. Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.

Syriānus, [Συριανὸς] Alexandrinus philosophus Platonicus, docuit Athenis, scripsitque in totum Homerum commentarios, libros septem in Platonis Rempub. & alia. Hujus discipulus & successor fuit Proclus. Suidas.

Syrictæ, [Συρίκται] ut ex Megasthene notat Plin. lib. 2. cap. 7. Gentes sunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguium modo loripedes.

Syrinx, gis, f. [σύριγξ, ὁ αὐλὸς, Gl. G. L.] Latine Fistula in Gloss. exponitur. Sunt autem Fistulæ, generis non unius: est enim quæ dicitur monocalamos, a Mercurio inventa, sicut a Sileno polycalamos, a Marsia Cerodetos. Subdit Cæl. lib. 9. Lect. Antiq. cap. 3. Scire convenit Syringos notionem esse non unam, quippe est quando appellatione ea in rotæ foramen injecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipsum σύριγξ. Oblongior autem fossa dicitur Syrinx: sed & hastæ repositorium quoque. Est & Syringa, Concavum instrumentum quo sensim aqua mittitur.

Syringītes, [συριγγίτης] Gemma, quæ stipulæ internodio similis est, ac perpetua fistula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 12.

Syrinx, [Σύριγξ] Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata est in palustres calamos, quum acrius eam insequeretur Pan, rusticorum deus. Martial. lib. 9. 63. Ovid. 1. Met. 691.

Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias una fuit, Nymphæ Syringa vocabant.

Syriscum, est Vas plexile in quod conjiciantur fici: sed Hyriscum pronuntiant alii. Cæl. lib. 9. cap. 3.

Syrissa, V. syria.

Syrites, Lapis, qui in lupi vesica nascitur. [συρίτης] Plin. lib. 11. cap. 37. In vesica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

Syrius, Sidus, V. sirius. Syrius Adj. in syria.

Syrma, ătis. n. [σύρμα] a Σύρω, Traho, Vestis est fluxa & prolixa, humumque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinum. Solin. Vestitur syrmate. Martial. lib. 12. 96.

Aptasti longum tu quoque syrma tibi. V. Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.

Syrmătĭcus, a, um. Adj. Veget. de Re Vet. 3. 22. Jumentum syrmaticum.

Syrmæa, [συρμαία] Cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus imprimis aptum.
Item Certaminis genus apud Spartanos, in quo victor hujusmodi Syrmæa donabatur.
Item Raphani genus apud Herodot. Cæl. lib. 27. cap. 3.

Syrna, æ. f. [Σύρνα] Oppidum in Cherroneso Cariæ adhærenti, a Podalirio conditum, & a nomine Σύρνης, uxoris ejus, ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset ejectus, a caprario quodam fuisse servatum, & ad Damæthum regem deductum, cujus filiam de tecto delapsam, quum detracto ex utroque brachio sanguine servasset, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam, ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherrhoneso illi in dotem attributa. Auctor Steph.

Sўrŏphœnix, [Συροφοίνιξ] Qui habitat in ora maritima Syriæ, quæ Syrophœnice dicebatur. Juven. 8. Sat. 159.

Obvius assiduo Syrophœnix udus amomo.

Syrophœnissa, æ. f. [Συροφοίνισσα] Interp. Vulg. Marc. 7. 26.

Sўrŏs, f. [Σύρος] Insula Ionii maris, ut Strabo lib. 12. unde

Syrius, a, um. Adj. [Σύριος] gentile. ut Pherecydes Syrius. Cic. 1. Tusc. 38.

Syrpe, n. indecl. Pars quædam silphii. Priscianus ejus mentionem facit, & comicus Plaut. in Rud. 3. 2. 16. his verbis,

Hoc anno multum futurum syrpe & laserpicium. Ea res magnæ æstimationis & pretii erat. Quare dicit calumniator apud Aristophanem, Non si mihi donaveris Ditem ipsum, & Batti silphium. Sed & Syrpe videtur appellari ipsum Laserpicium, voce a Græco nomine silphii degenerante. Solin. cap. 40. Apud Cyrenenses præterea syrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quam arbusto. Turneb. Advers. 3. 21. Al. Sirpe, per i.

Syrtis, is, vel idis, sive idos. f. & pl. **Syrtes**, [Σύρτεις] sunt loca circa fines Africæ, Ægyptum versus periculosissima: a σύρειν trahere. Est enim inæqualitas maris & terræ magna, & in uno loco profundissima, in alio vero satis vadosa Spiranteque vento, cumulus arenæ, qui supra mare fuerat, in profundissimas residet valles: & qui deprimebatur, mox super aquas egeritur. Et sunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur majores & minores, & spatio passuum ducentorum quinquaginta millium separantur: Minor a Carthagine trecentis millibus passuum distat, & totidem ambitus. Liv. 34. 62. Ora est minoris Syrtis, & agri uberis: una civitas ejus Leptis, major quadringentis vigintiquinque millibus passuum. Plin. lib. 6. cap. 30. & lib. 7. cap. 2. Cujus sepulchrum a parte Syrtium majorum est. Syrtes vocant Lusitani *Baxos de Barbaria*, alii *Banquos*. Olivar. in Melam.
Servius, ubicunque sunt arenosa loca in mari, Syrtes asserit vocari.
Hoc nomen etiam declinatur hæc Syrtis, & has Sytis, ut ait Priscian. Virg. 10 Æn. 678.

In Syrtis in saxa volans, &c.

Barbaræ Syrtes. Hor. 2. Carm. 6. 3.
Getulæ Syrtes. Virg. 5. Æn. 51.
Lybicæ Syrtes. Lucan. lib. 1. 494.
Lybicas perrumpere Syrtes. Ovid. 2. Amor. 16. 21.
Paretoniæ Syrtes. Lucan. lib. 3. 295.
Æstuosæ Syrtes. Hor. 2. Carm. 22. 5. V. infra Syrtis nomine &c.
Ambigua Syrtis. Lucan. lib. 9. 713.

Natus & ambiguæ coleret qui Syrtidos arva
Chersydros.

Exercitatæ Syrtes Noto. Hor. Epod. 9. 31.
Inhospita Syrtis. Virg. 4. Æn. 41.
Naufraga Syrtis. Sil. lib. 17. 629.
Sævas accedere Syrtes. Valer. 7. Argon. 86.
Vastæ Syrtes. Virg. 1. Æn. 150.
Syrtis nomine, Tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucan. lib. 9. 448.

— nam litore sicco,
Quam pelago, Syrtis violentius accipit Austrum:
Et terræ magis ille nocens. Quin etiam arenosa illa Lybiæ spatia mediterranea Syrtes appellantur, non tantum litoralis ora. Prudent. Apoth. 443.
Nec responsa refert Libycis in Syrtibus Ammon. Ex Turneb. Advers. 16. 5.

Patrimonii Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim.

Syrtĭcus, a, um. Adj. [Συρτικὸς] ut, Ammon Syrticus. Lucan. lib. 10. 38.
Mare syrticum. Sen. de Vita beata, cap. 14.
Gentes syrticæ. Idem Epist. 90.

Syrtitæ, Gemmæ sunt, quæ in litore Syrtium inveniuntur. Syrtitæ (inquit Plin. lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, jam quidem & in Lucania, inveniuntur, e melleo colore croco refulgentes: intus autem stellas continent languidas.

Syrus, V. syria, item sirus, & syros.

S Y S

Systēma, ătis. n. [σύστημα] Compages, collectio. Sic Systema mundi, est Universi compages. V. Mart. Capel. 9.

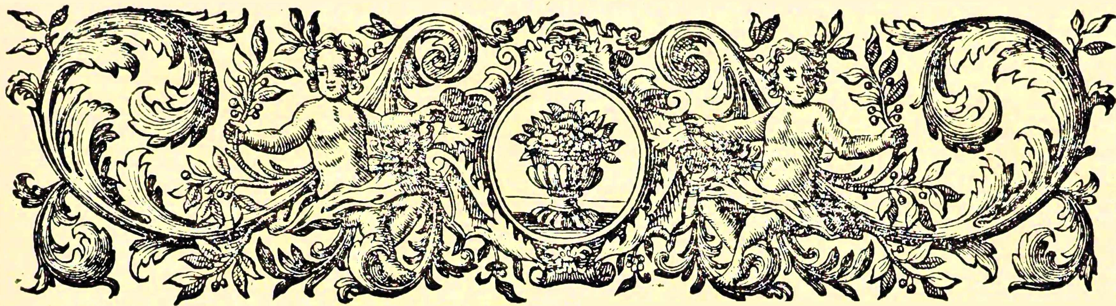
Systŏlē, es. f. [συστολὴ] Correptio, figura est, quum longa syllaba contra ejus naturam corripitur. ut apud Virg. 1. Æn. 77.

Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. Ubi nu brevem posuit, quæ naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit; ut 3. Æn. 319.
Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas? Reliquas significationis in Lexicis Græcis. V.

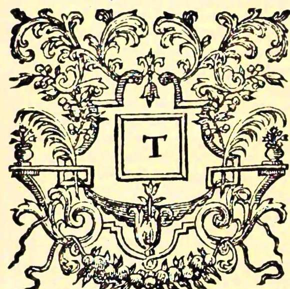
S Y Z

Sўzўgĭa, [συζυγία] Idem quod Conjugium, sive conjugatio. Galen. lib. 8. 9. & 10 de Usu partium: Septem illas parium nervorum productiones, quibus sensus a cerebro in universum corpus distribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima est nervorum, Opticum hoc est visorium, qui circa medium sui coeuntes, x Græcæ litteræ imaginem referunt, rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam reliquasque oris partes desert. Quarta toti palati tunicæ inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraque omnia sensum transmittit, nervosque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis musculis. Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratia defertur, quæ idcirco non annumeratur inter uervorum syzygias, quod extra cranium non prodeat. Galen. in lib. de Dissectione nervorum, & loc. cit.
Syzygiæ apud astronomos sunt isti stellarum situs, cum positæ sunt in eadem recta linea. Sic Luna versatur in syzygiis, cum Sol Luna & Tellus jacent in eadem recta linea, i.e. vel in conjunctione vel in oppositione.

T

T

LITTERA figuram suam a Græca sumpsit, uti Græci ab Hebræis (mutata paullulum ejus forma) mutuati sunt, si qua Origeni fides. Hieronymus *Tau* Samariticum antiquitus ipsissimum fuisse T Latinum vel Græcum.

Magna est cognatio inter T & D, & apud veteres frequens unius in alteram mutatio. Sic Alexanter & Cassantra scripserunt, pro Alexander & Cassandra, teste Quintil. lib. 1. cap. 6. Unde T vocant D mollitum. Hinc & Patavium dictum, quod Pado vicinum esset. Vice versa, T in D sæpe migravit. Sic a Mentior, Mendax: a Quatuor, Quadra.

T interdum transit in duplicem S; ut Quatio, Quassi: & vicissim duplex T in simplicem S; ut Mitto, Misi. Scribitur & in aliquibus dictionibus pro S, ut Pultare pro Pulsare.

Quod ad pronuntiationem ejus spectat, notandum est T ante vocalem I sonare S I, (quod a Gothis factum est, qui sibilum istum veteribus ignotum in Latium invexere) ut Lectio, Ratio. Excipiendæ sunt voces, quæ habent S ante T, ut Quæstio, Justior; & pauca quædam alia, ut Mittier pro Mitti, Tiara, &c.

T, Tribunus. Valer. Max. 2. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valvas autem positis subselliis, decreta patrum attentissima cura examinabant; ut si qua ex eis improbassent, rata esse non sinerent. Itaque veteribus senatusconsultis T littera subscribi solebat; eaque nota significabatur illa Tribunos quoque censuisse.

T, prænomen refert Titum; ut, T. Manlius Torquatus, T. Livius Patavinus.

T, etiam prænomen feminæ, Tita.

T, nomini militis appositum, Superstes significabat. Isid. 1. 23.

T præterea pro Tantum, Taurus, Ter, Terra, Tibi, Triarius, Turma, Tutor. [Tullius, ut in Inscr. Epistolar. Cic. M. T. C.

T. A. Taurum album. T. A. III. M. X. D. XX. Vixit annis tribus mensibus decem diebus viginti. T. AVG. Tutela Augusti.

TB. Tibi, Tribunus. TB. D. F. Tibi dulcissimo filio. TB. PI. Tribunus Plebis.

T. C. Testamento constituit, vel curavit. T. CA. Titus Carisius.

T A

TA. Taurum. TAB. Tabula, vel Tabularius.

TABĀNUS, i. m. [οἶστρος, μύωψ, Gl. L. G. & G. L. βόμβος, ἤτοι κυνόμυια, G. L.] Genus muscæ, a quibusdam Asilus dictæ. Plin. lib. 11. cap. 28. Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo, sive tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Itaque quod eas æstate tabani concitare solent, & bestiolæ quædam minutæ sub cauda, &c. In Gloss. Græcolat. Synonyma habet Vespa, & Asilio.

TABELLA, & TABELLARIUS. V. TABULA.

TABEO, V. TABES.

TABĔRĒNI, [Τιβαρηνοὶ] Populi juxta Chalybes, quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibareni dicendi, teste Hermolao. Justissimi sunt illi, nec prius prælio congrediuntur, quam diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum, tanquam pueri auctor, decumbit, eumque ut puerperam effeta uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit.

TĂBERNA, æ. f. [ἐργαστήριον, Gl. G. L.] dicitur Officina, quasi Trabena, a validioribus trabibus, quibus superiora sunt suspensa, ut ait Donatus. Accipitur pro omni Ædificio quod est utile ad habitandum, ex eo quod taberna tabulis claudebatur, sive cooperiebatur, ut ait Ulpianus de verb. signif. Cic. 14. Att. 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem 3. Q. frat. 7. Juven. 3. Sat. 304.

Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.

Taberna, [Καπηλεῖον, Gl. G. L.] Pro Taberna meritoria, seu Vinaria. Suid. Ταβέρνα, Καπηλεῖα, πανδοχεῖα.

Arcana taberna. Propert. lib. 4. 8. 19.

Diversoria taberna. Plaut. Truc. 3. 2. 29.

Instructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent. 178.

Meritoria taberna. V. MEREO.

Obscuræ tabernæ. Hor. de Arte Poet. 229.

Salax taberna. Catul. 35. 1.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo, 54.

Divertere in tabernam. Cic. 2. de Invent. 14.

Taberna, Ubi opera ipsa, ceteræque merces venditantur. Hor. 1. Serm. 4. 71.

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Duas tabernas ejusdem negotiationis exercere. Ulpian. in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

Libraria taberna. V. LIBER.

TABERNŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 7. p. 190. Elmenh. Tabernula quædam litori navique proxima.

TABERNĀRIUS, a, um. Adj. [καπηλικός] ut, Comœdiæ tabernariæ, In quibus non Magistratus, sed humiles personæ inducuntur. Dictæ quod olim tabulis domus vulgo tegerentur. Apul. Apol. p. 329. Elmenh.

TABERNARIUS, i. m. [ἐργαστηριάρχης, Gl. L. G. & G. L. κάπηλος, L. G.] Institor, Qui in taberna aliquid venditat. Cic. pro Flacc. 18. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fæcem civitatum, quid est negotii concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic. pro Domo, 13.

Tabernarius, Qui vinum venditat: sicut Aquarius, Qui vendit aquam. Cic. 8. Fam. 6. Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupasset. Firmic. lib. 3. cap. 7. Erunt caupones, vel tabernarii. Sunt tamen qui locum sic interpretentur: Tabernariis, i. e. Opificibus, sive Qui præsunt curandis tabernis. Aquariis, Aquarum & aquæductuum curatoribus. Aquarum jus penes Ædiles & Censores erat. Itaque quum tabernarii publicas aquas in suum usum deducerent, Cœlius, qui tunc Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnavit. Concionem etiam de aquis scripsit, cujus meminit Frontin. lib. 2. De Aquæductib. Firmic. lib. 4. cap. 15. Faciet hospites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, Qui tabernas sectatur. Gloss. Græcolat. Καπηλοδύτης, Ganeo, Tabernarius.

TABERNĀCŬLUM, i. n. [σκηνή, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. σκηνοπηγία, καπηλεῖον, L. G.] Tectum castrense, quod veluti taberna sit.

Tabernaculum capere dicebatur comitiorum rogator in auspicando. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Se quum legeret libros, recordatum esse vitio sibi tabernaculum captum fuisse in hortos Scipionis. conf. 2. de Divin. 75. & Lex. Pitisc.

Militare tabernaculum. Cic. de Clar. Orat. 37.

Collocare sibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Pison. 61.

Perpotare totum diem in aliquo loco, posito tabernaculo. Cic. 7. Verr 86.

TĀBES, is. f. [τηκεδὼν, Gl. L. G. & G. L.] Morbus est, cujus tres species sunt. Una, qua corpus non alitur, & naturaliter semper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum subeuntibus, ita summa macies oritur, & nisi occurritur tollit: Atrophiam hanc Græci vocant. Alia est quam appellabant Cachexiam, ubi malus corporis habitus est, ideoque omnia alimenta corrumpuntur: quod fere fit, quum longo morbo vitiata corpora, etiam si illo vacant, refectionem tamen non accipiunt. Tertia est species, quam Græci Phthisin nominant, ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod est consumi & tabescere. Oritur fere a capite, inde in pulmonem destillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula levis fit, quæ etiam quum quievit, tamen & repetit: frequens tussis est, pus excreatur. Hæc Perottus, ex Cels. lib. 3. cap. 22. Virg. 6. Æn. 442.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Ubi Serv. Tabe, Corpore defluente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ovid. 9. Met. 175.

Funesta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & sanies. Ovid. 3. Met. 49.

Lenta tabe liquitur. Ovid. 2. Met. 807.

Pallida tabes lucri, Avaritia. Lucan. lib. 4. 96.

Sanguinis tabes. Liv. 30. 34.

Undantem tabem per auras late torquet serpens. Sil. lib. 17. 451.

Arborum tabes. Plin. lib. 17. cap. 24. de vitiis & morbis arborum, Quædam temporum causæ aut locorum non proprie dicuntur morbi, quoniam protinus necant: sicut tabes cum invaserit arborem, aut uredo: vel flatus alicujus regionis proprius, &c. Quæ verba Plinii ad verbum fere ex quarto Theophrasti, de plantis transcripta sunt, qui hanc tabem πλῆξιν τῶν δένδρων vocat, quasi perculsionem, aut stuporem arborum, quum stirpes arescunt tabido morbo exusti, eo modo, quo homines ægri longa tabe emaciati, defectique.

Membrorum tabes. Lucret. lib. 1. 806.

Imbribus & tabe membrorum arbusta vacillant. al. Nimborum.

In tabem margaritam resolvere. Plin. lib. 9. c. 35 Ex præcepto ministri unum tantum vas ante eam posuere aceti, cujus asperitas visque in tabem margaritas resolvit. De Cleopatra loquitur. Quid autem sit In tabem resolvi, hoc quidem loco, ipse Plin paulo post explicat his verbis: Detractum alterum mersit, ac liquefactum absorbuit.

De nive liquescente dicitur. Liv. 21. 36. Fluentem tabem liquescentis nivis ingrediebantur. Et Lucan. 10. 225. Prima tabes nivis. i. e. Solutio.

Tabem,

Tabem, inquit Feſtus, eam quæ faceret tabeſcere apud antiquos uſurpatum. Salluſt. lib. 4. Hiſtor. 25. Qui quidem mos, ut tabes in urbem conjectus. Et Corvin. pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hæc Feſtus.
Mortifera tabe tincta ſagitta. Ovid. 3. de Pont. 1. 26.
Tabes etiam dicitur Vis corrumpendi putrefaciendique. Liv. 40. 29. Arca altera inanis inventa, ſine ullo veſtigio corporis humani, aut ullius rei, per tabem tot annorum omnibus abſumptis.
Fori tabes. Tacit. 11. Ann. 6. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, ſic fori tabes pecuniam advocatis ferat.

Tabus, vel **Tabum**, aliquid cruentum ſignificat, in recto non invenitur, ſed tantum Ablativus Tabo. [αἵματι νεκρῷ, λύθρῳ, ἔστι δὲ μονόπτωτον, Gl. L. G.] Eſtque Sanies & ſanguis corruptus. Virg. 3. Æn. 29.
Et terram tabo maculant. Ubi Serv. Tabo, Corrupto ſanguine. Et eſt nomen caſus ſeptimi tantum, ut Sponte, Natu. Quod ſi velis declinare, hæc Tabes, hujus Tabis dicis. Idem 8. Æn. 487.
— & ſanie taboque fluentes. Serv. Sanies mortui eſt: tabo, viventis ſcilicet ſanguinis. Cic. 1. Tuſc. 107.
— ſaxa ſpargens tabo, ſanie & ſanguine atro. Ex poeta.
Infecit pabula tabo. Virg. 3. Georg. 481.
Nigro tabo. Ovid. 2. Met. 760.
Protinus invidiæ nigro ſqualentia tabo
Tecta petit. Ubi interpres, Diptotum nomen eſt & duorum caſuum. Nam Tabi & Tabo ſolum inveniuntur. [Ubi Tabi?
Putri tabo liquentia cadavera. Sil. lib. 13. 487.
Turpi dilapſa cadavera tabo. Virg. 3. Georg. 557.
Atro tabo fluentia membra. Virg. 3. Æn. 626.
Craſſo tabo oblita cuncta rubent. Stat. 5. Theb. 311.

Tabĭtūdo, ĭnis. f. [τῆξις] Idem quod Tabes. Plin. lib. 22. cap. 25. Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis ſubvenit. De alica.

Tabĭdus, a, um. Adj. [φθισικὸς, Gl. L. G.] Tabeſcens, Corruptum, quod tabem patitur. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret peſtis quum tabida fauces.
Lues tabida. Virg. 3. Æn. 137.
Mens tabida facta, Ægra & triſtis. Ovid. 1. de Pont. 1. 67.
Nix tabida, quum jam conſumitur, & colorem prorſus amiſit, ut jam fæci ſimillima ſit. Liv. 21. 36.
Vetuſtas tabida conſumit ferrum, Longinquitas temporis, qua omnia putreſcunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 49.

Tabĭdŭlus, a, um. dimin. Adj. Virg. Ciri. 182.
Tabidulamque videt labi per viſcera mortem.

Tabĭfĭcus, a, um. Adj. [φθοροποιὸς, φθισικὸς] Quod tabem inducit. Unde a Cic. 4. Tuſc. 36. Ægritudo & metus, tabificæ mentis perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt. Plin. lib. 8. cap. 10. Et terram ediſſe iis tabificum eſt, niſi ſæpius mandant.
Aër tabificus, Peſtilens, infectio aëris. Lucan. lib. 5. 111.
Radii ſolis tabifici. Lucret. lib. 6. 737.
Tabificis ſubigit radiis Sol omnia luſtrans.
Saniem tabificam exſpirat ſerpens. Sil. lib. 6. 276.
Vis tabifica. Plin. lib. 29. cap. 4. Non enim eſt tabifica vis: itaque occiſa morſu earum animalia cibis innoxia ſunt.

Tabificābĭlis, e. Adj. [τηκεδονικὸς, Gl. L. G.] a veteribus dicebatur. Accius apud Non. 2. 852. Pars neci orbificor liberorum leto tabificabili.

Tabifluus, a, um. Adj. Venant. Fortunat. in vita Martini 4. 430.
Cunctaque tabifluus penetraſſet acumine morbus.

Tabeo, [τήκω, Gl. G. L.] ēre. Etſi ſcriptum mendoſe eſt, Tabo, Marceo. ſive

Tabesco, [τήκομαι, φθίνω, ἢ φθείνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Interiore ſenſu liqueſcere & conſumi, in tabem ire. Et proprie in amore & mærore tabeſcere dicimur, quamvis de aliis dici poſſit. Gell. lib. 7. cap. 8. Delphinus amans deſiderio tabuit, exanimatusque eſt. Plaut. Capt. 1. 2. 31.
— ego qui tuo mærore maceror,
Maceſco, conſeneſco, & tabeſco miſer.
Artus ſale tabentes, Diffluentes. Virg. 1. Æn. 173.
Ceræ tabuerant. Ovid. 8. Met. 227.
Corpora tabent. Ovid. 7. Met. 541.
Dies tabeſcit, Quæ ad occaſum tendit. Plaut. Stich. 5. 1. 8.
Galea tabeſcens. Claud. de 6. Conſ. Hon. 344.
Humor calore tabeſcit. Cic. 2. de Nat. Deor. 26
Lumina tabeſcunt fletu. Catull. 66. 55.
Sal tabeſcit. Cato de R. R. 88. pr. Id aliquoties in die quotidie facito, uſque adeo donec ſal deſierit tabeſcere.
Animus tabeſcit aſſiduis curis. Ovid. 5. Triſt. 1. 77.
Deſiderio alicujus tabeſcere. Cic. 2. in Catil. 6.
Ipſi ita acerba, ut tabeſcat dolore. Cic. 2. Att. 21.
Dolore ac miſeria tabeſcere. Ter. Adel. 4. 3. 12.
Luctu æterno tabeſcere. Lucret. lib. 3. 924.
Moleſtiis & morbo tabeſcere. Cic. 4. Tuſc. 34. Et 3. de Nat. Deor. 84.
Otio tabeſcere. Cic. 2. Att. 14.

Tabefacio, ĕre. ſec. dub. &

Tabefactus, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Tabefactis nivibus & liquentibus.

Tablinum, V. TABULA.

Tabo, ablativus. V. TABES.

Tabor, [Ταβὼρ] Mons in medio Galileæ ſublimis.

Tabrăca, [Τάβραχα] Oppidum eſt Africæ minoris. Silius Sabatram nominat lib. 3. 256.
Sabatra tum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum eſt. Barbara enim vocabula inepta ſunt, nec ſemper eodem ſono utraque lingua efferri conſueverunt, ut Hermolaus ſcribit. Claud. in præfat. lib. 2. in Eutrop. 71.
Inclyta captivo memoratur Tabraca Mauro. V. SABRATA, & SABATHRA.

Tăbŭla, æ. f. [σανὶς, Gl. L. G. & G. L.] notæ ſignificationis.
Inciſa tabula his litteris. V. INCĪDO.
Imprimere tabulas parieti. V. IMPRIMO.
Arripere tabulam de naufragio. Cic. 3. Off. 89.
E naufragio tabula. V. poſt NAVIS.
Laceræ tabulæ. Ovid. 11. Met. 427.
Ad tabulam decumbere. V. DECUMBO.
Imago alicujus in tabulis. Cic. 5. de Fin. 3. Subaudi Pictis.
Votiva tabula. Hor. 1. Carm. 5. 13. Naufragi evadentes, pictas cladibus ſuis tabulas præferunt, & cum quibus evaſerint veſtimentis ad Neptuni templum ſuſpendunt. Juven. 14. Sat. 302.
— & picta ſe tempeſtate tuetur. Et Virg. 12. Æn. 768.
Servati ex undis ubi figere dona ſolebant. Hæc Acron. V. Juven. 12. Sat. 27.
Pictæ tabulæ. Hor. 1. Epiſt. 2. 52. Cic. pro Roſc. Amer. 133. Quid præterea cælati argenti? quid ſtragulæ veſtis? quid pictarum tabularum? quid ſignorum? quid marmoris apud illum putatis eſſe?
Tabula pro Charta Geographica. Propert. 4. 3. 35.
Cogor & e tabula pictos ediſcere mundos.
Tabula, [γραμματεῖον, Gl. L. G.] ut Cerata tabula, In qua antiqui ſcribebant. Plaut. Aſin. 4. 1. 18.
Tabula, Liber eſt, quem ſibi quiſque noſtrûm privatim facere conſuevit, quaſi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id eſt, Diarium & ephemeris actionum noſtrarum. Alfen. l. 203. D. de verb. ſignif. Conſtitutum eſt, eam domum unicuique noſtrûm debere exiſtimari, ubi quis ſedes & tabulas haberet, ſuarumque rerum conſtitutionem feciſſet. Budæus.
Tabulæ accepti & expenſi; Rationes in quas acceptæ & expenſæ pecuniæ referebantur. Cic. pro Roſc. Com. 2. Si tabulas C. Fannius accepti & expenſi profert ſuas, in ſuam rem, ſuo arbitratu ſcriptas, quo minus ſecundum illum judicetis, non recuſo. Moris fuit (inquit Pedian. in 3. Verr. 60.) unumquemque domeſticam rationem ſibi totius vitæ ſuæ per dies ſingulos ſcribere: in quo appareret quid quiſque de reditibus ſuis, quid de arte, fenore, lucrove ſepoſuiſſet, quoque die, & quid item ſumptus damnive feciſſet. Sed poſtquam aſſignandis litteris reorum ex ſuis quiſque tabulis damnari cœpit, ad noſtram memoriam tota hæc vetus conſuetudo ceſſavit. Hactenus Pedian. Et hoc vocat Cic. (l. c.) Conficere tabulas, & 12. Att. 4. ſub finem, & pro Cœl. 17. Et Sueton. in Jul. cap. 47. ſcribit eum Servitia politiora comparaſſe immenſo pretio, & cujus etiam ipſum puderet, ſic ut rationibus vetaret inferri. Budæus.
Suis tabulis cauſam dicere, pro Domeſticis rationibus. Cic. 3. Verr. 102. An tuis ſolis tabulis cauſam te dicturum exiſtimaſti?
Novæ tabulæ, [χρεῶν ἀποκοπαὶ, Gl. L. G.] appellantur, quando debitores creditas pecunias cum uſuris perſolvere non coguntur ipſis creditoribus, & abolitis prioribus debitis novæ tabulæ conficiuntur. Cic. 2. Off. 83. Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, niſi ut emas tibi mea pecunia fundum, eum tu habeas, ego non habeam pecuniam?
Inepte apud Saluſtium Valla in ſuis Comm. Admirandas tabulas, & artificioſe pictas exponit, quæ poſſidebantur a divitibus. Reprehendit & Rivius apud Salluſt. H. St. Locus eſt in Catil. c. 21. Tum Catilina polliceri tabulas novas, proſcriptionem locupletium, &c. ubi V. omnino Riv. & Cort. conf. & Lex. Pitiſc.
Vindicem enim tabularum novarum novam tabulam vidimus. Cic. 11. Philipp. 14. Al. Vindices, male. V. loc.
Conficere tabulas. V. CONFICIO. & quæ paulo ſupra.
Referre in tabulas quodcunque commodum eſt. Cic. pro Flacc. 20. V. loc.
Tabulæ, Syngraphæ, & documenta litteraria. Cic. 2. de Orat. 118. Nam pro tabulis & contra tabulas, & pro teſtibus & contra teſtes, &c. vel ſeparatim dicere ſolemus de genere univerſo, &c. Inde illud, Tabulis obſignatis cum aliquo agere; 5. Tuſc. 33. Budæus.
Tabula pro Auctione. Cic. pro Cæcin. 16. Adeſt ad tabulam, licetur Æbutius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cæſenniæ, partim etiam pretio. Fundus addicitur Æbutio. Tabulam poſuit pro Auctione: quod auctionis ſignum tabula figebatur. Intelligit itaque Tabulam pendulam, publice propoſitam atque ſuſpenſam, quæ loquebatur fundum Fulcinianum venalem. Nempe quemadmodum hodie in charta, ſic olim in tabula res venales ſcriptæ certo publico loco affigebantur, ac proſcribebantur: id eſt per ſcripturam proponebantur ac publicabantur, ſive inſcriptione, aut venales, aut locandæ ſignificabantur, ut omnes cognoſcerent. Idem 12. Att. 40. De hortis Scapulanis hoc videtur effici poſſe, aliud tua gratia, aliud noſtra, ut præconi ſubjiciantur. Id niſi fit, excludemur. Sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis noſtra cupiditate. h. e. Sin præconi ſubjicientur, & auctio fiet. Hæc tabula etiam Titulus dicebatur, & Libelli. V. ſuis locis. V. etiam Auctionariæ tabulæ, in AUGEO.
Proſcribere tabulam, Affigere auctionem. Cic. 2. Q. frat. 6. Senſit Milo, dedit cuidam non familiari negotium, qui ſine ſuſpicione emeret eam familiam a Catone. Quæ ſimul abducta eſt, Racilius, qui unus eſt hoc tempore Trib. pleb. rem patefecit, eoſque homines ſibi emptos eſſe dixit: & tabulam proſcripſit, SE FAMILIAM CATONIANAM VENDITURUM. In eam tabulam magni riſus conſequebantur.
Tabula Valeria. Cic. 14. Fam. 2. Quemadmodum a Veſta ad tabulam Valeriam ducta eſſes. Idem in Vatin.
Tabula proſcriptionis, Qua bona, & capita, damnatorum civium Ro. lege Cornelia, proſcribebantur. Juvenal. Sat. 2. 28.
In tabulam Sullæ ſi dicant diſcipuli tres. Plura V. in PROSCRIPTIO.
Eximere alicujus nomen de tabulis. Cic. pro Roſc. Amer. 26. De Tabulis Proſcriptionis Sullanæ loquitur.
Tabulæ, vel Tabellæ judicum etiam dicuntur, Aſcon. in Divin. 24. In cauſis majoribus judices univerſi in ciſtam tabulas ſimul conjiciebant, ſuas inſculptas litteras habentes Abſolutionis, ſive Condemnationis, cum de alicujus capite agebatur: N & L ampliationis. His enim litteris ſignificabant Non liquere. Idem Aſconius alio loco, Tabellas cereas intelligit, quibus ſententias ferebant. Erant enim ſententiæ non vocales, ſed tabellariæ. Cic in Piſon. 11. Cui primam comitiis tuis dederas tabulam prærogativæ, quem in ſenatu ſententiam rogabas tertium.
Tabulæ, Publicæ ſcripturæ, cujuſcunque materiæ vel cauſæ eſſent. ut Cenſoriæ tabulæ, In quibus cenſus Civium Ro. erat perſcriptus. V. CENSEO.
Teſtimonia dicuntur aut per tabulas, aut a præſentibus. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Configere tabulas. V. CONFIGO.
Tabulæ XII legum apud Romanos dicebantur, non quod XII leges eſſent,

essent, sed quod XII tabulis conscriptæ fuerint. Æs enim, in quod leges incidebantur, in tot tabulas, quot commodum erat, secabatur. V. August. de Leg. cap. 16. De his, & plura in Lex. Pitisc. & apud Rupert. in Enchirid. Pomp. de O. J. Cap. V. §. 4.
Ordinataque erat in XII. tabulis tota justitia. Flor. 1. 24. 1.
Bibliothecas omnium philosophorum unus mihi videtur XII tabularum libellus, & auctoritatis pondere, & utilitatis ubertate superare. Cic. 1. de Orat. 193.
Figere tabulas, & refigere. Cic. 12. Philip. 12. Num figentur rursus hæ tabulæ, quas vos decretis vestris refixistis? Simile est illud Virg. 6. Æn. 622.
— fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis æneis incisæ erant. Hinc est illud Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo post, Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirograha defendimus? Leges intelligit Cæsaris, de quibus fusissime Philip. 1.
Tabulæ numero plurali, sive per diminutivum Tabellæ, dicebantur Testamenta. Ulp. in l. 1. D. de bonor. poss. secund. tabul. Tabulas testamenti accipere debemus omnem materiæ figuram. Sive igitur tabulæ sint ligneæ, sive cujuscunque alterius materiæ: sive chartæ, sive membranæ sint, vel si corium alicujus animalis: tabulæ recte dicuntur. Hæc ille. Quintil. lib. 6. cap. 4. Vetus habebat testamentum: & unus ex amicis recentioribus, sperans aliquid ex mutatione tabularum, falsam tabulam intulerat, consulens eum an primipilaris ei testamento suaderet ordinare suprema judicia. Noli, inquit, facere: offendis illum.
Primæ tabulæ testamenti sunt, in quibus heredes primo loco instituuntur: secundæ sunt, in quibus substitutiones fiunt, si instituti hereditatem non adierint. Tabulæ enim testamentum significant. Unde bonorum possessiones secundum tabulas & contra tabulas dictæ. Tabulæ etiam dicuntur folia testamenti. Quare primæ & secundæ tabulæ intelligi possunt prima & secunda charta testamenti, quæ etiam primæ & secundæ ceræ dicuntur. Budæus. conf. CERA.
Accusare tabulas. V. ACCUSO.
Aperire tabulas testamenti. Cajus, quemadmodum test. ape. l. Sed si quis, & si forte omnibus absentibus causa aliqua aperire tabulas urgeat, &c.
Obsignare tabulas. V. OBSIGNO.
Signatæ tabulæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Tabulæ supremæ, Testamentum. Martial. lib. 5. 33.
Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
Non dedit uxori, cui dedit ergo? sibi. Crispus hic omnia luxu perdiderat, moriens itaque nihil reliquit uxori, quoniam omnia derat sibi, id est, ventri suo.
Τάβλα, ὄνομα παιδιᾶς. ταύτην ἐφεῦρε Παλαμήδης εἰς διαγωγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ. Τάβλα γάρ ἐστιν ὁ γήϊνος κόσμος, &c. Et apud eundem legitur Ταυλίζειν in v. Πεττεύειν. Nam hoc per illud exponit. Ergo est quod Gallice *le Tablier*. Videndum an non & aliquis ex Lat. recentioribus ita usus sit. H. St. Posterior Suidæ locus hic est, Πεττεία, μεταφέρει, ἀπὸ τῶν πεττῶν τούτων τῶν κύβων. πεττεύειν, ταυλίζειν, ἢ πεττοὺς, παιδιὰς, αὐλοῖς, ἢ πεττοῖς ὁμοίως. Ubi suspicor pro αὐλοῖς ταύλαις scribendum. Gloss. Græcolat. Τάβλα, Tabula, ταβλίζω, ταβλιστὴς, ταβλοπαίκτης. omissa interpretatione Latina. Ibid. Πεττω... ito. Forsan Lusito reliquit. conf. Pitisc. in Tabula lusoria. Ubi & plures alios usus hujus vocabuli V.
TABELLA, æ. f. [πινάκιον, Gl. G. L.] Parva tabula. Plin. lib. 16. cap. 39. Inventum est pictorum tabellis immortale. Cic. 7. Fam. 23. Ea volebam tabellis ornare.
Pictæ tabellæ. Hor. 1. Serm. 1. 72.
— aut pictis tanquam gaudere tabellis.
Votiva tabella. Juven. 12. Sat. 27.
Rasis tabellis infusa cera. Ovid. 1. de Arte Am. 437.
Croceæ membrana tabellæ, Liber. Juven. 7. Sat. 23.
Legitimis tabellis tibi juncta mulier, Sponsalibus. Juven. 6. Sat. 199.
Consignare tabellas, Dotis. Plaut. Curc. 2. 3. 86.
Obsignatis tabellis agere cum aliquo. Cic. 5. Tusc. 33.
Tabellæ, Epistolæ dicebantur, quod in brevibus tabulis scriberentur. Plaut. Epid. 2. 2. 66. Idem Pseud. 1. 1. 25. Tace dum perlego tabellas.
Blandæ densæque tabellæ, Codicilli sæpe missi. Juven. 9. Sat. 36.
Committere verba tabellis. Ovid. 9. Met. 585.
Laureatæ tabellæ. V. LAURUS.
Lepidæ tabellæ. V. LEPIDUS.
Verba dedit ferenda tabellis. Ovid. 14. Met. 707.
Properatæ tabellæ, Celeriter scriptæ. Ovid. 9. Met. 586.
Arcanas signare tabellas. Ovid. 2. Amor. 15. 15.
Tabellæ, In quibus judices scribebant. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam unicuique tabellam dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Idem 6. Verr. De quo vos sententiam per tabellam feretis? De tabellis his vide Uti rogas, in ROGO, & PONS, & SENTENTIA.
Tabella damnatoria, & absolutoria. Sueton. in August. cap. 33. Non tantum duas tabellas, damnatoriam, & absolutoriam, simul cognoscentibus dedit: sed tertiam quoque, qua ignosceretur iis, quos fraude ad signandum, vel errore inductos constitisset. De Falso loquitur testamento Suetonius.
Videtis in tabella, jam ante quanta facta sit labes. Cic. de Amicit. 41. i. e. In ipsis judiciis.
Ferre tabellam. Cic. 2. de Lege Agr. 4. Quod meis comitiis non tabellam, indicem tacitæ libertatis, sed vocem vivam, præ vobis indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum, tulistis. Alii legunt Vindicem libertatis rectius.
Grata populo tabella, quæ frontes aperit hominum. Cic. pro Planc. 16.
Tabella dimidiata. Varr. R. R. 3. 2. pr. Vis potius villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella dimidiata ædificemus nobis? h. e. Vis ingrediamur potius villam publicam, quam in angustum tabernaculum candidati nostri nos constipemus? Nam Dimidiatam tabellam dixit, Exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem sibi, qui tanquam ædificium sibi parat & locum. Turneb. Adversf. 8. 7.
TABELLARIUS, a, um. Adj. [πινακικὸς] ut, Lex tabellaria. Cic. pro Sext. 103. Tabellaria lex ab L. Cassio ferebatur: populus libertatem agi putabat suam: dissentiebant principes, & in salute optimatium temeritatem multitudinis & tabellæ licentiam pertimescebant. Asconius in secundam Verrinarum 30. L. Cassius, Inde, inquit, sunt leges Cassiæ tabellariæ de suffragiis libere ferendis, non voce, sed tabella. V. Suffragia quomodo ferri solerent, in SUFFRAGOR.
Tabellariæ naves, Quæ præmittebantur in portum, ad nuntiandum adventum proximæ classis. Senec. Epist. 78.
TABELLARIUS, i. m. [γραμματοφύλαξ, Gl. G. L.] Ratiocinator, supputator. Qui in tabella, nomina & rationes observat. Sidon. ad Petrejum 4. 11. Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens in eo consiliarium in judiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem. Hic tamen nonnulli legunt, Tabularium.
Locuples tabellarius. V. Locuples in LOCUS.
Tabellarius, [γραμματοφόρος, Gl. L. G.] Qui litteras perfert. Officium servile. Cic. 14. Fam. 22. Idem 9. Fam. 15. Duabus tuis epistolis respondebo: uni, quam triduo ante acceperam a Zeto: alteri quam attulerat Phileros tabellarius.
Fidelis tabellarius. Cic. 1. Att. 13.
Deprehendere tabellarios. Cic. 12. Fam. 12.
Excutere tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.
Mittere tabellarios, vel remittere. Cic. 12. Fam. 12.
Subministrare tabellarios vel præbere. Cic. 2. Q. frat. 12.
Scrutari tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.
Tabellarius, [δελτοποιὸς, Gl. G. L.] Qui tabellas conficit.
TABELLIO, ōnis. m. [ἄγγελος, νομικὸς, Gl. L. G.] Firmic. lib. 5. cap. 2. & lib. 8. cap. 28. Idem lib. 4. cap. 5. Tabelliones publicos facit, & qui ex litteris quærant vitæ subsidia. [Suid. Ταβελλίων, ὁ τοῖς πόλεσι γράφων συμβόλαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος, ἄπαντα ἐπιτελῶν τὰ τῶν πολιτῶν γραμματεῖα, ὑπὲρ αὐτῶν οἰκείοις ἐπιφθεγγόμενος γράμμασι.
TABULĀRIS, e. Adj. [πινακικὸς] Quod ad tabulas pertinet, & in tabularum ornatum accommodatur. Plin. lib. 34. cap. 9. Æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est, eademque tabularis.
Clavus tabularis. Petron. 75.
TABULARIA, orum. n. pl. Species tormenti. Senec. lib 3. de Ira, cap. 19. Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu suo.
TABULARIUM, i. n. [λογιστήριον, Gl. L. G.] Locus erat Romæ refertus omnibus instrumentis, tabulis, litterisque publicis, in quibus omnia pascua, prædia, vectigalia, portoria, civitates, redemptionesque publicanorum perscripta erant. Erat autem in atrio Libertatis. Livius 43. 16. Censores extemplo in atrium Libertatis ascenderunt, & ibi signatis tabellis publicis, clausoque tabulario, & dimissis servis publicis, negarunt se prius quicquam negotii publici gesturos, quam judicium populi de se factum esset. De eo Virgil. scripsit, 2. Georg. 502.
Insanumque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.
TABULARIUS, i. m. [λογογράφος, λογιστὴς, Gl. G. L.] Supputator, ratiocinator. Ulp. in l. ult. D. Si mensor falsum modum dixerit. Ego & adversus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Tabularii, inquit Antonius August. sunt Qui magistratibus, in publicis, aut privatis negotiis cautiones, acta & rationes conscriberent. Hos servos publicos appellatos scimus, quod servi fuissent, antequam id fieri Arcadius vetaret constitutione 3. De tabulariis, scribis, holographis, & sensualibus, quæ in Theodosiano quoque libro exstat. Hodie Tabelliones appellantur: sed iis rationum tabulæ nullæ committuntur, ut tabulariis. Hæc ille. Sen. Epist. 88. Non esse feliciorem, cujus patrimonium tabularios lassat. i. e. Computatores.
Tabularii, Obsignatores tabularum, sive hæ ad testamentum, sive ad aliud pertineant. Tacit. lib. 14. Ann. 40. Igitur Fabianus tabulariis, quos memoravi, & aliis minus illustribus obsignat.
Tabularius scholæ medicorum. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 632. n. 4.
M. LIVIO. CELSO. TABVLARIO. SCHOLAE. MEDICORVM.
TABULĪNUM, vel TABLĪNUM, i. n. [πινακοθήκη] Mœnianum tabulis fabricatum. Varr. de vit. Pop. Rom. lib. 1. Ad focum hieme ac frigoribus cœnitabant: æstivo tempore in propatulo: rure in corte: in urbe, in tabulino, &c. V. Nonium 2. 112.
Tabulinum, quod & Tablinum, i. n. Locus hibernæ stationis atrio proximus, quod fere ex tabulis constaret: item ubi tabulæ & instrumenta publica monumentaque rerum gestarum, actorumque asservantur. Græcis Grammatophylacium dicitur. Plin. lib. 35. cap. 2. Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. De privato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic. 3. de Nat. Deor. Tabularium dixit, Tabulinum, Apul. lib. 2. ult. Florid. p. 364. Elmenh. Medici cum intraverint ad ægrum, uti visant, nemo eorum, quod perpulcra tabulina in ædibus cernant, & lacunaria auro oblita, &c.
Tablinum, inquit Festus, proxime atrium locus dicitur, quod antiqui Magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum causa factum locum. Postrema Pauli sunt.
TABULATIM, Adv. Distinctione tabulis facta. Pallad. 3. 9. Placet genera vitium tabulatim disponi.
TABŬLO, [σανιδόω] āre. Tabulis aliquid construere.
TABULĀTUS, a, um. Partic. [σανιδωτὸς] Ex tabulis factum. ut, Tabulatus transitus, Tabulis ubique interpositis confectus. Plin. Epist. 17. lib. 2.
TABULĀTUM, i. n. [σανίδωμα, Gl. L. G. & G. L. σανίδωμα, L. G.] Plana in ædificiis superficies, quadratis lapidibus, vel etiam tabulis constrata & parietibus undecunque suffulta. Cato R. R. cap. 3. Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putrescet, oleum fœtidum fiet. Tabulatum, pro Contabulatione. Cæs. 6. Bell. Gall. 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit, præsidiumque cohortium duodecim, pontis tuendi causa, ponit. Juven. 10. Sat. 105.
— numerosa parabat
Excelsæ turris tabulata. Virg. 2. Æn. 464. Summa tabulata.
Destruit tabulata. Stat. 10. Theb. 872.
Strata solo tabulata. Stat. 1. Silv. 5. 57.
Tabulata, in arboribus sunt, Rami effusiores & in plana tendentes, non in altiora crescentes, inquit Serv. ad hæc Virg. 2. Georg. 361.
— summasque sequi tabulata per ulmos. Plin. lib. 17. cap. 23. Et ulmus detruncata a media in ramorum scamna digeritur, nulla fere viginti pedum altiore arbore: tabulata earum ab octavo pede

vo pede altitudinis dilatantur in collibus, ficcifque agris. V. Columel. lib. 5. cap. 6.

Tabulatio, ōnis. f. [σανίδωσις] Ipfa tabularum conftructio. Cæf. 2. Bell. Civil. 9. Centonesque infuper injecerunt, ne aut tela tormentis miffa tabulationem perfringerent, aut faxa ex catapultis lateritium excuterent.

Tabulāmentum, i. n. Idem ac Tabulatio, vel Ipfæ tabulæ. Frontin. Strat. 1. 1. Junxit dolia, conftravitque tabulamentis.

Tabum, V. tabes.

Tăburnus, i. m. Mons Campaniæ, olivetis abundans. Virg. 2. Georg. 38.
— juvat Ifmara Baccho
Conferere, atque olea magnum veftire Taburnum.

T A C

Tacapa, [Τάκαπα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs Syrtis parvæ: Plinio Tacape: vulgo *Capis*.

Tăceo, ui, ĭtum, [σιωπάω, σιγάω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Idem quod Silere, & proprie, Sermonem intermittere. Ter. Eun. 3. 2. 23.
Nunquid habes, quod contemnas? quid tu autem, Thrafo?
Tacent, fatis laudant.
Enunciabo apud homines familiariffimos, quod femper tacui, & tacendum putavi. Cic. 1. de Orat. 119.
Ante exfpectatum tacuit. Ovid. 4. Met. 789.
Tacere aliquid, Reticere. Ter. Eun. 1. 2. 23.
Callide quid tacere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Taceo te. Plaut. Mil. 4. 2. 100. Al. Teneo.
Ulcifci fe tacendo. Ovid. Rem. Amor. 645.
Tacere de. Plin. lib. 13. cap. 16. De menfis tamen tacuit.
De re aliqua tacere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Nimium diu de rebus alicujus tacere. Cic. 1. Att. 16.
In his faltem rebus, in quibus de fe taceri velit, tacere. Cic. de Lege Agrar. 3. 4.
An me taciturum tantis de rebus exiftimaviftis. Cic. 2. Verr. 27.
Tace, Securus efto: quoniam qui fecuri funt, nullam interrogandi caufam habent. Ter. Adel. 2. 4. 16. Tace modo, ac fequere. Ibid. 2. 2. 1.
Tace, egomet conveniam jam ipfum: cupide accipiat jam faxo.
Tacere etiam dicuntur Quæ fine voce funt. Virg. 4. Æn. 363.
— totumque pererrat
Luminibus tacitis. [Pro Tacens ipfe.] Et 4. Æn. 525.
Quum tacet omnis ager. [Strepitu omni caret.
Amor tacetur in medio Marte. Ovid. 2. Amor. 18. 36.
Jurgia turbida tacuerant. Lucan. ad Pifon. 74.
Oculi tacent. Ovid. 2. Amor. 5. 17.
Plectra dolore tacent, Non refonant. Ovid. 15. Epift. 198.
Taceantur. Martial. de Spectac. 28.
Fucinus & pigri taceantur ftagna Neronis.
Tacitum eft, Imperfonale. Ter. Adel. 3. 4. 28.
Ignotum eft, tacitum eft, creditum eft.

Tacens, entis. [σιωπῶν] Partic. Plaut. Rud. 4. 4. 72.
Quidum? C. quia enim neque loquens es, neque tacens, unquam bonus.
Oratio tacens. Quintil. lib. 2. cap. 28. [Error ex Lipf. Thef.
Fluvius tacens, Sine murmure, & quafi imperceptibiliter fluens. Sen. Herc. fur. 9.
Vento tacente tumuit mare, Non flatu ftrepente. Sen. Med. 10.

Tacendus, a, um. aliud Partic. [σιωπητέος] Martial. lib. 1. 50.
Vir Celtiberis non tacende gentibus,
Noftræque laus Hifpaniæ.
Loqui tacenda. Ovid. 2. de Arte Am. 604.

Tacĭtus, a, um. Adj. ex Partic. [σιγηρὸς, σιωπηρὸς, Gl. G. L.] Qui tacet: & quod tacetur. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Tu abi tacitus tuam viam. Ter. Eun. 3. 5. 23.
Quid eft? c. tacitus citius audies. Idem Hec. 4. 1. 3.
Ita corripuit derepente tacitus fefe ad filiam.
Affentitur tacitus. Cic. 1. Verr. 22.
Accepit hanc plagam tacitus. Cic. 5. Verr.
Arguit tacitus. Liv. 1. 16.
Confilium dat tacitus. Cic. 2. Verr. 34. Id enim confilii mihi profecto taciti dabitis, quod egomet mihi neceffario capiendum intelligo.
Perfpicere voluntatem tacitorum. Cic. 1. in Catil. 20.
Si voluntas tacitis verbis intelligi poffet, verbis omnino non uteremur. Cic. pro Cæcin. 53.
Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. Cic. 3. in Catil. 26.
Acceffus tacitus. V. accedo.
Affectu tacito lætari, Amare occulte. Ovid. 7. Met. 147.
Annis tacitis fenefcimus, Tacite fluentibus. Ovid. 6. Faft. 771.
Affenfio tacita & occulta. Cic. pro Milon. 12.
Cælo tacito labentia fidera. Virg. 3. Æn. 515. i. e. Nocturno, per quod tacetur, vel quia cæli motus a nobis non auditur.
Cogitationes tacitæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commendatio tacita. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Curfus tacitus fluminis, Lenis, fine ftrepitu. Ovid. 14. Met. 601.
Dignitas noftra in id tacita effe poterit? pati poterunt oculi, me cum Gabinio fententiam dicere? Cic. 10. Att. 5.
Dolor tacitus. Ovid. 1. Faft. 356.
Dulcedine tacita tangere pectus, Vifcera introrfum titillare. Lucret. lib. 3. 909.
Exiftimatione tacita reprehendi. Cic. de Provinc. Conf. 40.
Exfpectatio veftra taoita jamdudum alio me vocat. Cic. pro Cluent. 63.
Figura corporis tacita. Cic. pro Rofc. Com. 20.
Furtum tacitum, Occultum. Ovid. 1. Faft. 549.
Inceffu tacito progreffus. Virg. 12. Æn. 219.
Inimicitiæ occultæ & tacitæ magis timendæ funt, quam indictæ & apertæ. Cic. 7. Verr. 181.
Ira tacita exæftuare, Tecta, occulta. Ovid. 6. Met. 623.
Mæftitia tacita. Liv. 1. 29. Sed filentium trifte ac tacita mæftitia ita defixit omnium animos.
Mente tacita gerit vulnus inconfolabile. h. e. Maximum dolorem. Ovid. 5. Met. 428.
Murmure tacito venerantur numen, Voce fubmiffa. Ovid. 6. Met. 203.
Nox tacita, In qua omnia tacent animalia. Ovid. 9. Met. 473.
Nutus taciti. Ovid. 3. Amor. 11. 23.
Officium & ftudium tacitum. Cic. pro Quint. 78.
Os tacitum præbere alicui. Cic. 5. Verr. 36.
Pallore tacito fateri animum. Ovid. 6. Faft. 19.
Paffu tacito præterire. Claud. 6. Conf. Hon. 509.
Pectus tacitum pertentant gaudia. Virg. 1. Æn. 509.
Pifces taciti, Muti. Ovid. 4. Met. 50.
Signo tacito exercitum adduxerunt. Liv. 29. 30.
Timor tacitus. Lucret. lib. 6. 1177.
Vias tacitas hoftibus monftravit. Martial. 13. 60. De cuniculo.
Vis tacita. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Voce tacita dicere aliquid, Sufurrare. Ovid. 9. Met. 300.
Vultus taciti. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Judicium tacitum, Genus quoddam judicii fuit apud Romanos, de quo fic ad Atticum 4. 16. Cicero loquitur, Senatus decrevit ut tacitum judicium ante comitia fieret, ab iis confiliis, quæ erant omnibus fortita in fingulos candidatos: magnus timor candidatorum. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentionem, difciplinæ & inftitutis patriis legumque juffis repugnantem, populique tribus & centurias corrumpentem: Senatus decernebat, ut judicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante damnarentur ambitus, vel eorum comitiis ratio non haberetur, quod more majorum petiffe non viderentur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Cic. 3. Off. 24. alioquin eft obfcurum, ubi ait, Quamvis enim demerfæ fint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando, aut judiciis tacitis, aut occultis de honore fuffragiis. Hic enim Tacita judicia, non alia effe arbitror, quam quæ ex epiftola ad Atticum eruta paulo ante funt. Ex Turnebo.
Tacitus, Paffive aliquando accipitur, pro Indicto. Virg. 6. Æn. 841.
Quis te, magne Cato, tacitum, aut te Coffe, relinquat? Cic. 3. Fam. 8. Sed prima duo capuita epiftolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda funt.
Tacitum, fubftantivum, pro Arcano quod taceri volumus. Senec. Epift. 84. Falfum ergo eft hoc, quod patrocinii loco ponitur, ei, qui foleat ebrius fieri, non dari tacitum.
Vulgator taciti. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

Tacitŭlus, a, um. Adj. dimin. Varro apud Non. 1. 234. Novus maritus tacitulus taxim uxoris folvebat cingulum.

Tacĭte, Adv. [σιωπηρῶς, Gl. L. G. fec.] h. e. Secrete, & fubmiffe. Plaut. Pœn. prol. 32. Matronæ tacite fpectent, tacite rideant. Idem Afin. 3. 2. 42. Tacite aufcultemus.
Tacite dat ipfa lex poteftatem. Cic. pro Milon. 11.
Tacite, obfcureque concedere. Cic. pro Quint. 50.
Tacite prætereuntem exfecrari. Liv. 2. 58.
Tacite rogare. Cic. pro Lege Manil. 13.
Annus tacite labens. Ovid. 1. Faft. 65. Hoc dixit ad ipfum tempus refpiciens, quod eft menfura motus cæli, quod quidem tacite movetur.
Habere aliquid tacite. Liv. 42. 16. Et quanquam diffimulare, & tacite habere id, patique ftatuerat.

Tacito, aliud Adv.
Tacito intelligere. Cic. 4. Verr. 180.
Tacito molitur fugam. Juftin. 18. 4. 9.

Tacitābundus, a, um. Adj. Quafi a Tacito, āre. Donat. in Virg. Ille fæpe tacitabundus difcedebat.

Tacitūrio, īvi, īre. Sidon. 8. Epift. 16. Tacitutire deliberavimus.

Taciturnus, a, um. Adj. [σιωπηλὸς, σιγηλὸς, σιγηρὸς] Qui natura facile tacet.
Horace Epift. penult. lib. 1.
Deme fupercilio nubem; plerumque modeftus
Occupat obfcuri fpeciem, taciturnus acerbi. H. St. Eft Ep. 18. v. 94.
Delia taciturna. Tibull. 1. 2. 33.
Obftinatio taciturna. Nepos 25. 22.
Silentia taciturna. Ovid. 2. de Arte Am. 505.
Flumen taciturnum, Tacite labens. Sil. 4. 224.
Ripa taciturna caret ventis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Statua taciturnius. Hor. 2. Epift. 2. 83.
Oftium taciturniffimum, apud Plaut. Curc. 1. 1. 20.

Taciturnŭlus, a, um. Adj. dimin. Apul. Blanda mulier, & taciturnula.

Taciturnĭtas, ātis. f. [σιωπὴ Gl. L. G. σιγὴ G. L.] Obfervantiæ genus in filentio conftitutæ. Ter. And. 1. 1. 7.
Sed his, quas femper in te intellexi fitas,
Fide, & taciturnitate. Cic. 1. Fam. 5. Sed nofti hominis tarditatem & taciturnitatem.
Annua taciturnitas. Cic. in Pifon. 32.
Invida taciturnitas. Hor. 4. Carm. 8. 23.
Perpetua taciturnitas. V. perpetuus.
Sufpicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Cic. 7. Att. 8.
Experiri taciturnitatem alicujus. Cic. de Clar. Orat. 231.
Taciturnitas imitatur confeffionem. Cic. 1. de Invent. 54.

Tachōs, [Ταχὼς] Rex Ægyptiorum fuit, qui cum Agefilaum Lacedæmoniorum regem, brevis ftaturæ hominem, qui idcirco venerat, ut cum eo belli focietatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempeftivo joco laceffiffet, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο· τὸ δ' ἔτεκεν μῦν, i. e. Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat: ille autem murem peperit: regno fuo eft fpoliatus, alienato a fe Agefilao, focietateque dirempta. Hæc Athenæus lib. 14.

Tăcĭtus, [Τάκιτος] Cognomen gentis Corneliæ. C. Cornelius Tacitus, Eques Romanus, gener Cn. Julii Agricolæ, æqualis ac familiaris Plinii Junioris, Belgicæ Galliæ rationes procuravit, fub Vefpafianis, Domitiano, Nerva, & Trajano varios honores geffit; fcriptis vero fuis, prudenti & arguta brevitate difertis, immortalem fibi laudem & gloriam comparavit. Hiftoriam principum ab exceffu Augufti ufque ad Nervam Imp. confcripfit, hujus quoque Trajanique principatum fcripturus, ut ipfe in Proœm. lib. 1. Hift. teftatur. Ejus non nifi Annalium libri vi priores, quinto mutilo tamen, & totidem pofteriores ab xi ad xvi, mutilum item, fuperftites funt. Scripfit & de Clar. Orat. Ciceronis Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ foceri fui: & de moribus

ac situ Germaniæ, stilo presso & eleganti, tum argoto & sententioso: in cetera vero historia aliquantulum sublimior. Scribit Flavius Vopiscus in vita Claudii Taciti Imperatoris, cap. 10. hunc auctorem, tanquam e suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, eumque in omnibus bibliothecis apponi jussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquentissimum appellat.

Tacŏla, [Τάκολα] Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib. 7. cap. 2. Hæc urbs a Portugalensibus anno 1510. vi capta est; illis vero a Batavis anno 1640. post obsidionem sex mensium expulsis, sub horum, quorum etiamdum est, imperium ditionemque cecidit. Hodie *Malacca* dicitur.

Tactĭcus, a, um. Adj. [τακτικὸς] Ordinarius, Dispositus. Gloss. Græcolat. [Ibid. Τακτικῶς, Ordinato. At Suid. στρατηγικῶς exp. Hinc

Tactice, es. f. [τακτικὴ] Ars instruendæ aciei.

Tactĭcus, i. m. [τακτικὸς] Hujusce artis peritus.

Tactus, V. tango.

T Æ

Tæda, æ. f. [πεύκη, Gl. L.G. & G.L. δᾷς, δαδὶς, δάδιον, G. L. δαὶς καὶ λαμπάς, L. G.] proprie dicta (inquit Ruell.) a Græcis Das & Dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Improprie autem Tædas appellamus tum piceæ sativæ partes imas, tum alia quoque ligna, quæ flamma olei vel picis illitu concepta, faculæ modo luceant. Plin. lib. 16. cap. 10. Sextum genus est tæda proprie dicta, abundantior succo, quam reliqua, parciore liquidioreque quam in picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hæ mares duntaxat, ferunt & eam, quam Græci sycen vocant, odoris gravissimi. Cæs. 3. Bell. Civil. 101. Magno vento & secundo completas onerarias naves tæda, & pise, & stupa, reliquisque rebus, quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit.
Hinc Tædas vocamus Faces, quæ optimæ ex ea arbore fiebant.
Accensa tæda. Lucret. lib. 6. 881.
Ceratæ tædæ. Ovid. 7. Epist. 23.
Pinea tæda. Ovid. 12. Epist. 34.
Pingues tædæ. Virg. 7. Ecl. 49.
Castis adolet altaria tædis. Virg. 7. Æn. 71.
Fumida tæda piceum fert lumen. Virg. 9. Æn. 76.
Silva ministrat tædas. Virg. 2. Georg. 431.
Tæda, Pini morbus, ex abundantia succi, & ubertate larga luxuriantis naturæ proveniens. Theophrast. de Historia Plantarum lib. 2. cap. 10. Morbum pinis accidere talem Idæi incolæ narrant: quum non solum cor, sed etiam pars externa caudicis in tædam transiverit, tunc strangulari quodam modo, quod sponte accidit ubertate arboris largissima, quoad quisque conjectare possit. Tæda enim totum efficitur. Idem de Causis plantarum lib. 5. cap. 15. Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec ullo pacto afflictato, sed bene vigenti eveniat, ut pino, quum radices mutatæ in tædam fuerint. Ita enim fit ex nimietate nutritionis, atque excessus: quumque per tedam transmittere pabulum arbores nequeant, moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus evenit, quæ extra modum crassantur atque pinguescunt. Quum enim auram attrahere nequeant, nec ullo pacto spiritu uti possint, propter obesitatem condensationemque, & illa strangulantur, & pinus. Quamobrem non inepte rustici vocabulum istud de pino usurpant. Pinum enim strangulari ajunt obesitate, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderant aliquem, vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate. Aliquæ vero & obesitate: ut omnia quæ resinam ferunt: nimia pinguitudine in tædam mutantur: & quum radices quoque pinguescere cœpere, intereunt, ut animalia nimio adipe.
Tæda pinea. Columel. 5. 10. Juxta ipsam radicem truncum findito, & fissuram cuneo tædæ pineæ adigito, & ibi relinquito. Catul. Epithal. Jul. & Manl. 59. 15.

Pelle humum pedibus, manu
Pineam quate tædam.

Tæda, pro Nuptiis. Mos enim antiquorum erat ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tedæ semper præirent, quod antea non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponsis. Virg. 4. Æn. 18.

Si non pertæsum thalami tædæque fuisset.

Apta tædis tempora. Ovid. 6. Fast. 221.
Ferales omine tædæ. Lucan. lib. 1. 112.
Felices tædæ. Catul. Argon. 62. 25.
Jugalis tæda apud Catonem R. R. cap. 10. Vetus exemplar legit Telam jugalem unam. Ovid. 4. Epist. 121.

At nec nupta quidem, tædaque accepta jugali.

Nuptiales tædæ. Apul. lib. 4. Aurei asini, ad finem.
Pudica tæda. Ovid. 6. Epist. 134.
Copulari tædis. Senec. Herc. fur. 6.
Coire jure tædæ. Nuptiarum legitimo jure. Ovid. 4. Met. 60.
Exspectant pactæ tempora tædæ, Pactarum nuptiarum. Ovid. 9. Met. 721.
Jungere tædas. Sat. 3. Silv. 4. 53.
Optato vox junxit lumine tæda. Catul. 64. 79.
Tæda, pro Carmine nuptiali apud Senec. in OEdip. 500.

Concinit tædas geminus Cupido. Sed rectius al. Concutit.

Scribitur & Teda per e longum. Sed hanc scripturam per dipthongum Græca origo confirmat, quam & membranæ exprimunt plurimæ.

Tædĭfer, a, um. Adj. [Δᾳδοφόρος] Tædifera Ceres est dicta, cujus sacra noctu (ut in Prol. Aululariæ Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ dum Persephonem filiam, a Plutone raptam, tædis incensis quæreret, Tædifera est appellata. Ovid. 2. Ep. 42.

Et per tædiferæ mystica sacra Deæ.

Tædet, tædebat, tæduit, & tæsum est, [σικχαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ere. notæ significationis. Ter. Eun. 1. 1. 27. Et tædet, & amore ardeo. Construitur cum Infinitivo, aut Accusativo a parte anteriori, & Genitivo a posteriori.
Cum Infinitivo. Ter. Phorm. 3. 2. 2.

Audi quid dicam. D. at enim tædet jam audire eadem millies.

Cum Genitivo. Plaut. Cas. 1. 54.

Abeo intro, tædet sermonis tui. Subaudi Me. Ter. Eun. 2. 3. 6.
Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. 2. Att. 24. Prorsus

vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.
Tædet me hujus hominis, Σικχαίνομαι τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Gloss. Latinogræc.
Tædet nemorum. Stat. 4. Theb. 263.
Quid quæris? tædet omnium nos vitæ. Cic. 5. Atti 16.
Scribitur & Tedet, Tedium, &c. sine dipthongo. Sed minus recte.

Tædeo, & **Tædesco**, ēre. [σικχαίνομαι, Gl. L. G.] Minut. Felix in Octavio 28. 11. Prius tædescit impudentiæ, quam pudescit.

Tædio, āre. Lamprid. in Alex. Sev. cap. 29. Neque unquam tædiavit, aut morosus ac iratus resedit. V. Casaubon. ad loc. qui hanc vocem tanquam elegantissimam laudat.
Inde Itali *Attediare*. H. St qui & superiorem locum adscripsit, quum tota dict. in Lugd. desideraretur.
Cor tædians. Tertull. adv. Jud. cap. 11.

Tædium, i. n. [σίκχος, κόρησις, Gl. L. G. σικχασία, G. L.] Plin. lib. 19. cap. 6. de allio, Tædium huic quoque halitu, ut cæpis, nullum tamen coctis.
Laboris tædium. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Laudis tædia. Virg. 4. Georg. 331.
Sollicitum tædium. Hor. 1. Carm. 14. 17.
Adducere tædium. Plin. 30. 15.
Afferre tædium. Liv. 34. 34.
Cepit tædium. Liv. 8. 2.
Capere tædia cœpti. Ovid. 9. Met. 615.
Devorare tædium. V. devoro.
Dictare tædium lucis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Effugere tædium varietate. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam debet esse quam purissimus sermo, & qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum levet.
Ferre tædia. Juven. 16. Sat. 44.
Ferenda tædia alicujus. Ovid. 14. Met. 718.
Levare tædium lectionis. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Parere tædium. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Subire longa tædia. Claud. 2. in Eutrop. 99.
Tædia subeunt animos. Juven. 7. Sat. 34. [Poëtæ fere in plurali ponunt.

Tædio, Adv. [ἀθύμως, Gl. L. G.] Et quidem bis. [Alioqui putabam ἀθυμῶ scribendum, & verbum esse Tædio, are.

Tædŭlus, a, um. Adj. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.

Tædiōsus, a, um. Adj. [σικχαντὸς, Gl. G. L.] Firmic. lib. 1. cap. 3. Ille invisus longam ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Lucis, i. e. Vitæ. De sene loquitur invalido & mori cupiente.

Tædĭtūdo, ĭnis, f. [σικχασία] Gloss. Græcolat.

Tænărus, i. m. [Ταίναρος] Locus umbrosus, in radice Maleæ promontorii Laconiæ, juxta Spartam civitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg. 4. Georg. 467.

Tænarias etiam fauces, alta ostia Ditis. Ibi erant λατομίαι, hoc est lapicidinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarii lapides vocantur. Propert. lib. 3. 2. 11.

Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis.

Tænarus in singulari, Græce Ταίναρος, g. m. & f. est, in plurali neutrius.
Tænarum [Ταίναρον] neutro genere, inquit Suidas, promontorium est Laconiæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotas nihil veritos Lacedæmonii interfecerunt.
Invisi Tænari horrida sedes. Hor. 1. Carm. 34. 10.
Operta umbris Tænarus. Lucan. lib. 9. 36.
Spartanus Tænarus. Sen. Herc. fur. 7.
Tænara & aspero regnum sub domino. Sen. Troad. 402.

Tænărius, a, um. Adj. [Ταινάριος] ut, Luci Tænarii. Stat. 1. Theb. 355.
Marita Tænaria, Helena. Ovid. 13. Epist. 45.
Tænarii lapidis meminit Plin. lib. 36. cap. 22.
Tænarias fauces, alta ostia Ditis. Virg. 4. Georg. 467. conf. Dict. praeced.

Tænărĭdes, æ. m. [Ταιναρίδης] pro Lacone. Ovid. 10. Met. 183.

Tænăris, ĭdis. patronym. f. [Ταιναρὶς] ut, Ora Tænaris. Ovid. 17. Epist. 6.

Tænia, æ. f. [ταινία] Vittarum extremitas. Virg. 7. Æn. 352.

— fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.

Tænia, Tota vitta. Virg. 5. Æn. 269.

Puniceis ibant evincti tempora tænis. A tæna, non tœnia. Nam & tæna & tænia dicitur. Servius. [In codd. emend. non leguntur ista Serv. V. Pierii not.

Tænia proprie dicitur Fascia, inquit Festus. Græca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita ut solet. Et alias, Dum tæniam, qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cælo cum corona & tæniis. Hactenus Festus. conf. Suid.
Tæniæ in charta. Plin. lib. 13. cap. 12.
Tæniæ, sunt in mari Candicantes cautes, longo tractu fasciam imitantes, a quibus tænienses purpuræ vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius lib. 3. pr. & 9. 7. apud quem Tænei maris perperam, pro Tæniis maris scriptum est. Turnebus.
Tæniæ, Sunt etiam Lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quod instar fasciarum sint lati ac longi. Unde proditum est a Plin. lib. 11. cap. 33. Intra hominem tænias tricenum pedum, aliquando & plurium longitudine nasci. Al. Tineas male. Harum autem sæpe meminit Plin.
Tænia, & Genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. 7.

Tæniōsus, a, um. Adj. [κειριάτης] Gloss. Latinopræc. [Scribe Κειριάτης. Sunt enim Κειρίαι Lumbrici lati, ut testatur Erotianus in Gloss. Hippocr. Unde apparet eum intelligi Tæniosum, qui hoc ipso morbo laborat.

Tæniensis, e. Adj. ut, Purpuræ tænienses, apud Plin. 9. 37. pr.

Tæniŏla, æ. f. dimin. [ταινίδιον] Fasciola. Columel. lib. 11. cap. 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita ut radix ejus liquido fimo illita, & involuta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi Fasciolis circumdata.

Tæpocon, i. n. sic appellarunt Græci Genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum scribimus. Festus. V. not. Var. & Voss. Etymol.

Tætrr, vel **Tætrus**, tra, trum. Adj. [σικχαντὸς, Gl. L. G. & G. L. ἀργαλέος, σκοτεινὸς, ἀηδὴς, L. G.] Quod est malum, fœdum, & pollutum, crudele, & insuave: tum ad mentem pertinens, tum ad ceteros sensus. ut, Bellua tætra, tæterrimus hostis, tæterrima mens. Plaut. Most. 3. 1. 128.
Nullum edepol hodie genus est hominum tætrius.
Absinthia tætra, Tristia, amara. V. ABSINTHIUM.
Aqua tæterrima. Hor. 1. Serm. 5. 7. Alii legunt Deterrima. [ut fere hæc confundi solent. V. infra.
Bellua tætra & immanis. Cic. 4 Tusc. 44. Ipsam ægritudinem, quam nos, ut tætram & immanem belluam, fugiendam esse diximus, &c.
Bellum tæterrimum. Cic. 10. Fam. 14.
Cadavera tætra, Putrida & tabida. Lucret. lib. 2. 415.
Causa tæterrima belli, Pessima. Hor. 1. Serm. 3. 107.
Colores tætri fœda specie, Quos oculus aversatur. Lucret. lib. 2. 421.
Comes tæterrima mortis, fames. Columel. lib. 2. cap. 2.
Cruciatus tæter. Cic. 2. de Finib. 94.
Cui viperino morsu venæ viscerum veneno imbutæ,
Tætros cruciatus cient. Ex poeta.
Discordia tætra. Hor. 1. Serm. 4. 60.
Facinus tætrum. Sen. Thyest. 8.
Homo tæter. Cic. 4. Fam. 12. Ita vir clarissimus ab homine tæterrimo acerbissima morte est affectus. Vetus codex habet Deterrimo. [Sed potior prior lectio, nec Deterrimus usquam, nisi comparative, recte ponitur, nec dubito, quin locis compluribus corrigendum sit. V. Deterior. in DETERO.
Hiems tæterrima. Cic. 8. Fam. 15. Num tibi nostri milites, qui durissimis & frigidissimis locis, tæterrima hieme, bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis esse pasti videntur?
Libido tætra, Obscæna. Hor. 1, Serm. 2. 33.
Morbus tæter. Catul. de Lesbia, 74. 25.
Nox tætra nimborum, Nigra & picea caligo atque densitas nimborum. Lucret. lib. 4. 173.
Odor tæter, Fœdus. Columel. lib. 7. cap. 5. Virg. 3. Æn. 228.
Ore tætro spirans flammas, Exitiali, pernicioso. Lucret. lib. 2. 704.
Sanguinis tætri profluvium, Corrupti, purulenti. Lucret. lib. 6. 1203.
Sapor tæter. Lucret. lib. 6. 21.
Sententia tætra. Cic. 2. Q. frat. 5.
Spiritus tæter, Halitus venenosus. Hor. 3. Carm. 11. 19.
Tenebræ tætræ, Horridæ. Cic. 2. de Lege Agr. 43.
Ulcera tætra, Pestifea. Lucret. lib. 5. 993.
Perditorum tæterrimus. Cic. 1. Tusc. 81. Vita omnium perditorum ita simimilis, ut esset facile tæterrimus. [Sed in novissime recensitis melius Deterrimus, utpote manifesta compartione.
Tæter in aliquem, Atrocissimus. Cic. 1. Tusc. 96.

Tætre, tætrius, tæterrime. Adv. [ζλισγρῶς] Cic. 1. de Divin. 60. Multaque facere impure, ac tætre cum temeritate & impudentia.
Compar. Claud. de Laud. Stil. 2. 135.
Blanda quidem vultus, sed qua non tætrius ulla
Ultrices fucata genas.
Superl. Cic. pro Domo 104. Quod severe de religione decerneret, impurissime tæterrimeque violasti?

Tætrĭtūdo, ĭnis. f. Acc. Philoct. Quod te obsecro, ne hæc aspernabilem tætritudo mea in occulto faxit. Nonius, 2. 854.

Tætro, āre. Fœdare, horridum obscurumve facere. Pacuvius Peribœa, Belluarum ac ferarum adventus ne tætret loca. Nonius, 2. 837.

T A G

Tagasta, æ. f. [Ταγάστη] Plin. lib. 5. cap. 4. Civitas Africæ, a qua Tagastensis. Unde qui Aurelii Augustini vitam scripsere, Tagastensem eum fuisse memorant. V. ipsius Confess. cap. 3.

Tagax, V. TAGO, post seq. dict.

Tāges, is, & ētis. m. [Τάγης] Aruspicinæ inventor, Cicerone teste lib. 2. de Divin. 50. Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi, cum terra araretur, & sulcus altius esset impressus, exstitisse repente & eum affatus esse, qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuisse eam, qua aruspicinæ disciplina contineretur, eam præterea crevisse rebus novis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendis. Ovid. 15. Met. 558.
Indigenæ dixere Tagem, qui primus Hetruscam,
Edocuit gentem casus aperire futuros.

Tăgo, [θίγω] ĕre. dixere veteres, quod nunc Tangere dicimus. Pacuvius in Teucro, Ut si quisquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam, nisi tagam. Sine dubio, inquit Festus, antiqua consuetudine usurpavit. Nam nunc ea sine præpositionibus non dicuntur, ut Contigit, Attigit. Quæ secundum aliquos idem sunt quod Tagit. Sic Pugo, pepugi. Vide quæ scripsi in Appendice in Varr. cap. 21. H. St.

Tăgax, ācis. Adj. Furunculus, a tangendo, quod videlicet alienas res tagat, hoc est tangat. Veteribus enim Tagit, pro Tangit usitatum fuit. Unde Plauti illud in Epid. 5. 2. 58. Ne attigas. Ex Festo. Lucilii versus apud Non. 1. 8.
Et mutone manum perscabere posse tagacem. Sic legit Dacerius, & interpretatur de Priapo. Ex Festi Sched. & Non. Merceri.
Quæstor levis, libidinosus, tagax. Cic. 6. Att. 3. Sic emendavit Cujacius ex MSS; V. ejus notas in loc.

Tăgus, [Τάγος] Hispaniæ fluvius, in Lusitania, aureis arenis celebratus. Plin. lib. 3. cap. 3. Nunc vulgo dicitur *Tajo*, ut in Melam scribit Olivarius.
Amnis aurifer Tagus. Catul. in Julium Cæs. 27. 19.
Auriferi ripa beata Tagi. Ovid. 1. Amor. 15. 34.
Opacus Tagus. Juven. 3. Sat. 55.

Taigetus, V. TAYGETUS.

T A L

Talaria, **Talaris**, V. TALUS.

Tălāsio, vel **Talassio**, [Ταλάσιος, Ὑμέναιος] Virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Servius in 1. Æn. 651. invocatur. Vox Latina & proinde sine aspirata scribenda, sicut & ipsi Græci scribunt. Liv. 1. 9. De Sabinarum raptu loquens, Signoque dato, juventus Romana ad rapiendas virgines discurrit: magna pars forte, ut in quem quæque inciderat, raptas quasdam forma excellentes, primoribus Patrum destinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Unam longe ante alias specie ac pulchritudine insignem a globo Talassii cujusdam raptam ferunt: multisque sciscitantibus cuinam eam ferrent, identidem, ne quis violaret; Talassio ferri clamitatum; inde nuptialem hanc vocem factam. Varro apud Fest. scribit Talassionem in nuptiis signum esse lanificii. τάλαρον enim vocabant quasillum, vas lanificiis aptum. Plutarchus quoque in Quæst Rom. 31. hanc in nuptiis vocem primo habitam fuisse affirmat, quod Græci ταλασίαν lanificium vocent, ea ratione ut provocarentur virgines ad opera, & potissimum ad lanificium. V. eund. in Romulo. Catull. Epithal. Juliæ, 62. 132.
Da nuces pueris, iners
Concubine, satis diu
Lusisti nucibus, Iubet
Jam servire Talassio. h. e. Nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Talassius, Talassii, ut in hoc Catulli loco: & Talassio, talassionis, ut apud Martial. lib. 1. Epig. 36. ad Cornelium,
Quid si me jubeas, Talassionem
Verbis dicere non Talassionis? h. e. Scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur &

Talassus, i. Idem. Martial. lib. 12. 42.
Barbatus rigido nupsit Callistratus Afro
Hac, qua lege viro nubere virgo solet.
Præluxere faces: velarunt flammea vultus:
Nec tua defuerunt verba, Talasse, tibi.
Dos etiam dicta est. Nondum tibi, Roma, videtur
Esse sat? exspectas nunquid & ut pariat? Est igitur Talassus Nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymenæus.
Est & Carmen ipsum nuptiale, ut quidam volunt, ex loc. pr. Martial.

Tālea, vel **Talia**, æ. f. [κορμὸς, ῥίζα, ἢ σκυτάλη, χάραξ, Gl. L. G.] Frustum ligni præcisum ex utraque parte, ut in terra inseratur. Præcisis enim lignis, vel pedali, vel cubitali magnitudine, nonnullæ arbores feruntur: idque lignum præcisum Græce nomine generali ξύλον, Latine Talea dicitur, Vulgo *plantale*. Plin. lib. 17. cap. 17. Myrtus & taleis feritur: morus talea tantum: quoniam ramo eam seri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est, &c. Cato de R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito.
Talea, Instrumentum bellicum apud Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram defodiebantur.
A talea (ut Varro sentit) *Taliari* vulgo dicitur lignum, quum scinditur: & Intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex utraque parte æquabiliter complanatur, ut numerus aliquis in eo describatur, dicitur talea. [Ex verbis Nonii 4. 473. qui Varronem auctorem allegat lib. 1. de R. R. Sed locum non reperi.

Taleŏla, æ. f. dimin. Columel. lib. 3. cap. 17. Complures taleolas terræ mandaverunt. Idem lib. 12. cap. 33.

Tălentum, i. n. [τάλαντον, Gl. G. L.] Talentum multiplex fuisse Budæus in eo opere, quod de Asse conscripsit, latissime docet. Tantum hic dicemus Talentum Atticum, quod plurimum celebratur ab historicis, sexaginta libras valuisse, seu minas: hoc est sex millia denariûm, vel drachmarum, quæ sexagies denos coronatos valent, hoc est sexcentos. Talentum, sexcenti aurei sunt. Decem talenta, sex millia aureorum. Quindecim talenta, novem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Hor. de Arte Poet. 238.
Pythias, emuncto lucrata Simone talentum. Virg. 5. Æn. 112.
— argenti aurique talentum. Cic. 5. Tusc. 91. Cum legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præsertim, maxima, &c.
Duo magna talenta auri. Virg. 9. Æn. 265.
Talenti magni meminit Plaut. Rud. 3. 4. 72.
— nam promisimus
Carnufici aut talentum magnum, aut istunc hodie sistere.

Talentārius, a, um. Adj. LX libras continens. Sisenna apud Non. 18. 22. Balistæ quatuor talentariæ.

Talga, [Τάλγα] inquit Pomponius lib. 3. 6. Insula in Caspio mari, sine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, diisque servanda. Hactenus Mela. Al. Talca. Ptolemæo quoque lib. 6. cap. 9. Talca dicitur. Plin. lib. 6. cap. 17. in Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit. [Forsan in Gloss. Latinogræc. pro Tacte, Πάγκακος, scribendum Talge, πάγκαρπος, ut ordo litterarum suadet.

Tālio, ōnis. f. [ἀντιπάθεια, Gl. L. G.] Par vindicta, seu hostimentum, ut si quis manum alicui amputaverit, illi manum vicissim lex amputari jubeat. Unde Retaliare formavit Gellius, qui de talione prolixe agit lib. 20. cap. 1. Festus, Talionis mentionem fieri in XII Tab. ait Verrius hoc modo. Si membrum rapserit, ni cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet indicat, puto quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam. Plin. lib. 7. cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus. Idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marii cadavere.

Tālis, e. [τοιοῦτος, Gl. L. G. & G. L.] Adj. similitudinem aliquam demonstrans. Ter. Heaut. 5. 3. 20.
Tum præterea talem, nisi tu, nulla pareret filium.
Tale ac. Cic. in Vatin. 10. Honos talis Pop. Rom. voluntate paucis est delatus, ac mihi.
Talis ut. Cic. 1. Off. 91. Tales enim nos tunc putamus esse, ut jure laudemur. Idem de Amicit. 12. Quamobrem vita quidem talis fuit, vel fortuna, vel gloria, ut nihil posset accedere. Et 4. Acad. 77.
Talis, qualis. Cic. 1. de Orat. 67. Et ipsis apud quos ageret, talis, qualem se ipse optaret, videretur. Idem 2. de Invent. 176. Et de Senect. 26.
Quales sumus, tales esse videamur. Cic. 2. Off. 44.
Aliquid tale. Cic. 16. Att. 8. Non equidem hoc divinavi, sed aliquid tale putavi fore.
Talis quidam. Cic. 2. de Legib. 11. Omnem eam legem, &c. esse laudabilem talibus quibusdam argumentis docent.
Quum hæc talia sint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, ut supra scripsi, non impedio. Cic. 11. Fam. 10.

Tot,

Tot, talesque. Cic. pro Quint. 42. Tot talesque viri.
Talis, Absolute quoque sæpe in laude ponitur, & vim habet τ̃ Tantus, cui & sæpe jungitur. Cic. 15. Fam. 4. Sed tale ac tantum. Virg. 1. Æn. 610.

— qui tanti talem genuere parentes?

Vir tali dignitate præditus. Cic. pro Cluent. 147.
Vereor ne talium personarum minuam gloriam. Cic. 4. Acad. 5.

TALĬTER, Adv. [οὕτως, Gl. G. L.] Cic. 10. Att. 51. Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit Aliter. Martial. 5. 7. ad Vulcanum,

Qualiter Assyrios renovant incendia nidos,
Una decem quoties sæcula vixit avis:
Taliter exuta est veterem nova Roma senectam,
Et sumpsit vultus præsidis ipsa sui. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec

cameras ante eum taliter adornari mos fuit.

TĀLITRUM, i. n. sec. c. Percussio, quæ ungue fronti infringitur. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 68. Sinistra manu (fuit) agiliore, ac validiore. Articulis tam firmis, ut recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis, talitro vulneraret.

TALLA, æ. f. [κρομμύων λέπυρον, Gl. L. G.] Cepæ cortex, putamen. apud Festum scribitur Talia. Lucil. apud Non. 3. 67.

— lacrimosæque ordine tallæ.

TALPA, æ. m. & f. [ἀσφάλαξ. Gl. L. G. & G. L.] Animal muri simile, quod oculis (falso licet) carere dicitur & visu. Mus cæcus in Gloss. Græcolat. Virg. 1. Georg. 183.

Aut oculis capti fodere cubilia talpæ. Ubi Servius, Oculis capti, h. e. Oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? Illi enim Capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutavit genus, nam hæc Talpa dicitur.

Non desiderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. 81. Quid talpam? num desiderare lumen putas?

TALTHȲBIUS, [Ταλθύβιος] Homer. Iliad. 1. 320. Præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra, ut Bryseidem formosissimam abduceret.

TĀLUS, i. m. [ἀστράγαλος, Gl. L. G. & G. L.] Pars pedis, Os est prope calcaneum quod extuberat. Plin. lib. 26. cap. 11. Talis vero tumentibus, limus aquaticus, cum oleo subactus, mire prodest. Hor. 1. Serm. 9. 11.

— quum sudor ad imos
Manaret talos.

Talus fit per contractionem a Taxillus. Testis Cic. in Orat. 153. V. AXILLA. [V. Omnino in hac dict. & in PAXILLUS not.
Talo incessere aliquem. Plinr loco infra posito.
Vestigia tingit in undis talo tenus. Ovid. 4. Met. 343.
Recto talo stare. Hor. 2. Epist. 1. 172.

Securus cadat, an recto stet fabula talo. i. e. Placeat, necne.

Tali, Ἀστράγαλοι, καὶ τάρσοι, Gloss. Latinograec. Frequentior usus vocis in plurali quippe.
Unda contingit talos. Ovid. 3. Amor. 6. 6.
Purpura usque ad talos demissa. Cic. pro Cluent. 111.
Talus est apud Latinos, quem Græci vocant Astragalum. Plin. lib. 34. cap 8. de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & distringentem se, & nudum talo incessentem: duosque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes, & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique judicant. Est autem Talus proprie bisulcorum in suffragine pedum posteriorum ossiculum, non rotundum plane, sed rotunditatis tamen parte magna particeps. Etsi vero bisulca pleraque talum habeant, non habent tamen omnia. Quin & nonnulla, quæ minime bisulca sunt, talo tamen a natura honestantur. Nam & leoni talum tribuunt sane tortuosum in anfractum, & in morem Labyrinthi convolutum, ut testatur Aristoteles Histor. animal. lib. 2. cap. 1.
Sex vero sunt tali latera, etsi quatuor tantum in usu ludentium sint. Nam duo sunt ita incurva, ut illis talus vix possit consistere: has κεραίας, id est antennas videtur Aristoteles appellasse. Proinde sciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri sunt in tesseris oppositi, desiderari. Ex reliquis tali partibus, una supina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarii & quaternarii vices obeunt. Unitas autem & senio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem vero Coum: unitatem Chium vocabant. Plinius Aristotelis de talo verba sic interpretatur lib. 11. cap. 46. Talos asinus Indicus unus solidipedum habet. Nam sues ex utroque genere existimantur, ideo fœdi earum. Hominem qui existimarunt habere, facile convicti. Lynx tantum digitos habentium, simile quidam talo habet: Leo etiamnum tortuosius. Talus autem rectus est in articulo pedis, ventre eminens, concavo in vertebra ligatus. Hæc Plin. Theodorus autem sic; Talum etiam asinus ille Indicus solus in solidipedum genere possidet. Sus enim ambiguus est: quo fit etiam, ut talo careat probiore. Permulta ex bisulcorum numero talum habent. At vero multifidum nullum albeat talum ejusmodi habere cognitum est, ut ne hominem quidem habere certum est. Sed Lynci semitalo simile quiddam: leoni autem tortuosum in anfractum est, quale effingunt. Omnia vero, quibus datus est talus, cruribus eum posterioribus continent: ita, ut erectus in suffragine parte sui prona foras, supina introrsum spectet: Et quæ Veneres vocantur, intus adversæ sibi positæ sint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, supra habeantur. Hæc ex Aristotele Theodorus.
Hominem vero talo carere, hinc certum est, quod neque pedes habeat posteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in suffragine, sed in laterum vertebra inserantur: quorum utrumque ab Aristotele tributum est talum habentibus. Unde mirari subit Galenum in tertio ejus libri volumine, quem περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπου σώματι μορίων conscripsit, constanter talum homini tribuere: &, quod admirationem auget, de Aristotelis sententia nihil meminisse: cui tamen in eo libro solet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem sive Astragalum adscribit humani pedis suffragini, medium scilicet inter tibiam & calcameum: utpote, cui tibia ac fibula, quæ duo a recentioribus illitterata voce Focile majus & minus dicuntur, impacta sit: quum ipse πτέρνη, id est calcaneo, incumbat: cujus finis ossi inseritur, quod a Græcis σκαφοειδὴς, a nostris Naviforme dicitur. Tria enim hæc ossa posteriori pedis parti adscribuntur a Galeno, πτέρνη, ἀστράγαλος, κ̀ σκαφοειδὴς. Sed neque illud dissimulandum, hunc ipsum Galeni astragaluum cum bisulcorum astragalo, quem unum Aristoteles probat, nihil omnino habere commune: ne quis forte suspicetur ab illius imagine nomen invenisse.

Talarius ludus, ut ex Eustathio Homeri interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quisque lapsus quatuor habebat, non sex, quemadmodum cubi seu tesseræ. Sed omnes casus talorum, ex consuetudine ludentium annumerati, erant quinque & triginta: quorum quidam a Diis, alii ab Heroibus, alii a claris hominibus, aut a meretricibus nomen accipiebant: nonnulli vero ab eventibus, qui cum laude aut probro acciderant, denominabantur. Inter eos enim casus quidam Stesichorius dicebatur, quippe octonarium significans: quod sepulcrum Stesichori, quod erat in Himera urbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta significans. Nam Euripides unus fuisse traditur e quadraginta præfectis, post triginta tyrannos Athenis expulsos. Qui autem sex continebat, Κῷος dicebatur, & ἑξίτης, qui Latine Senio dici solet. Qui vero unum, Chius dicebatur, & κύων, id est Canis. Ex quo proverbium, Χῖος παραστὰς Κῷον οὐκ ἐᾷ λέγειν, i. e. Chius adstans non finit Coum loqui. De iis scilicet, qui quum multo inferiores sint, eos tamen, qui majores superioresque sunt, compescunt. De celebri autem illo ac felici jactu Veneris, est illud Plauti in Asin. 5. 2. 55.

Jace, pater talos, ut porro nos jaciamus. D. maxime.
Te Philenium mihi, atque uxori mortem: hoc Venerium est.
Pueri plaudite, & mihi, ob jactum, cantharo mulsum date.

Augusti epistolæ caput ad Tiberium exstat apud Suet. c. vitæ 71 in hunc modum: Inter cœnam lusimus γεροντικῶς & heri & hodie. Talis enim jactatis, ut quisque Canem, aut Senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Est & adagium illud antiquis frequens, quo Themistius utitur in libello de Divinatione per somnium: Si sæpe jactaveris, aliquando Venerem jacies. Porro dignum scitu est, Venerem non unius tali faciem fuisse, ut Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Augusti epistolæ, in qua Senio a Venere nuncupatim separatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, ut diversa esset omnibus facies: qui jactus inter eos, quos quinque & triginta Eustathius dixit, ultimus numerabatur: tum felix ille casus, qui Veneris nomine censebatur, affulgebat. Hoc significat Martial. lib. 14. 14. his verbis,

Quum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi. Cic. 1. de Divin. 23.

Itane vero quicquam potest esse casu factum, quod omnes habet in se numeros veritatis? Quatuor tali jacti, casu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? In hanc ferme sententiam exiit illud Propert. lib. 4. 9. 17.

Me quoque per talos Venerem quærente secundos,
Semper damnosi subsiluere Canes. Latus unitatem habens,

Canis sive Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnosus. Ovid. 2. de Arte Am. 205.

Seu jacies talos, victam ne pœna sequatur,
Damnosi facito stent tibi sæpe Canes. Pers. 3. Sat. 49.
— quid dexter Senio ferret,
Scire erat in voto, damnosa Canicula quantum
Raderet, angustæ collo non fallier orcæ. Erat autem Orca, Vasculum aleatorium, quo conjecti agitatique tali in abacum, seu tabulam lusoriam emittebantur, ad evitandas aleatorum fraudes & imposturas, qui subdola manu uti calent, de qua sic Pomponius poeta Bononiensis,
Dum contemplor orcam, taxillos perdidi. Ea Pyrgos quoque

Græca voce, sed Latinis usitata, dicitur, Hor. 2. Serm. 7. 17.

Scurra Volanerius, postquam illi justa chiragra
Contudit articulos, qui pro se tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum, pavit. Pyrgi effigies in modum est turriculæ, unde

nomen mutuatur. Pyrgos enim Græce, turris Latine dicitur. Martialis verbo Latino uti maluit, Turriculam appellans, nam in Apophoretis epigr. 16. lemma est, Turricula, quæ in eodem significatu accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: sic enim ipsa loquitur,

Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. Quo in loco legunt

nonnulli, Quæ scit compositos, &c. Gloriatur turricula, quod dolosæ manus fraudes compescat, videlicet ne lusoris fraude compositi tali, optato puncto consisterent. Manus enim talos per turriculam jaciens, nil nisi vota facit, hoc est, nihil aliud quam optare bonum punctum potest, certum præstare non potest.
Talorum jactu Venerio, quod lætissimus foret, Archiposian, id est in compotatione principatum, sortiebantur veteres. Hoc est, quod dixit Hor. 1. Carm. 4. 18.

Nec regna vini sortiere talis. i. e. Non accipies per sortem regna

vini. In Græcorum symposiis mos erat, talis sortiri quempiam, qui convivio præsideret, ac decreta convivalia præscriberet, quæ νόμους, id est leges appellabant, præfectum autem βασιλέα, hoc est regem. Hunc Plutarchus Symposiarchon vocat, & Varro apud Non. 2. 565. Modiperatorem a Latinis vocatum scribit, quasi modum imperantem, ne quis aut plus satis, aut parum biberet. Idem Hor. 2. Carm. 7. 23.

— quem Venus arbitrum
Dicet bibendi? Venus, h. e. Venerius talorum jactus. Arbitrum

bibendi, Modiperatorem, sive convivii regem. Quo loco Acron Tesseras cum Talis confundit, magno sane errore.
Præterea quatuor talos in ludo talario consuetos ex Eustathii sententia diximus, in quibus missus quinque supra triginta numerabant: utpote quatuor simplices eadem omnes facie, geminatos duodeviginti; triplices duodecim, unum vero quadriformem ultimum omnium, quippe quo nullus numerosius accrevit. Unde facile est Acronis locum castigare, qui Venerio jactu tricenarium numerum contineri tradidit, quum quinarium & tricenarium plane sit substituendum.
Tali, sive astragali, plane rotundi non sunt, perfecta scilicet & absoluta rotunditate, sed parte sui leviter pressa. Non etiam sunt quadrati, quales tesseræ, id res ipsa indicat: ossiculum scilicet in posteriorum pedum articulo bisulcorum animalium plerumque positum.
Talis quatuor ludebant. Unusquisque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario jactu proveniebant sequentes 35 varietates. Binarius & Quinarius non erat in ludo talorum. 1. sive Unitas, Chius, Canis, vel Canicula damnosa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio seu Cous.

Missus, seu jactus, seu casus XXXV.

I	1. 3. 4. 6.	Venus, jactus felicissimus: omnibus talis inæqualibus.	14
II	1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus.	4
III	3. 3. 3. 3.		12
IV	4. 4. 4. 4.	IV.	16
V	6. 6. 6. 6.		24
VI	1. 1. 1. 3.	Tribus talis æqualibus, uno inæquali.	6
VII	1. 1. 1. 4.		7
VIII	1. 1. 1. 6.		9
IX	3. 3. 3. 1.		10
X	3. 3. 3. 4.		13
XI	3. 3. 3. 6.	XII.	15
XII	4. 4. 4. 1.		13
XIII	4. 4. 4. 3.		15
XIV	4. 4. 4. 6.		18
XV	6. 6. 6. 1.		19
XVI	6. 6. 6. 3.		21
XVII	6. 6. 6. 4.		22
XVIII	1. 1. 3. 3.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuo æqualibus.	8
XIX	1. 1. 4. 4.		10
XX	1. 1. 6. 6.		14
XXI	3. 3. 4. 4.	VI.	14
XXII	3. 3. 6. 6.		18
XXIII	4. 4. 6. 6.		20
XXIV	1. 1. 3. 4.	Duobus talis æqualibus, reliquisduobus inæqualibus.	9
XXV	1. 1. 3. 6.		11
XXVI	1. 1. 4. 6.		12
XXVII	3. 3 1. 4.		11
XXVIII	3. 3. 1. 6.		13
XXIX	3. 3. 4. 6.	XII.	16
XXX	4. 4. 1. 3.		12
XXXI	4. 4. 1. 6.		15
XXXII	4. 4. 3. 6.		17
XXXIII	6. 6. 1. 3.		16
XXXIV	6. 6. 1. 4.		17
XXXV	6. 6. 3. 4.		19

Jactus talorum. Ovid. 3. de Arte Am. 353.
Admovere talos. V. ADMOVEO.
Conferre se ad talos aut ad tesseras. Cic. 3. de Orat. 58.
Jacere talos. V. JACIO.
Jactare talos. V. Jacto, in JACIO.
Ludere talis. Cic. 3. de Orat. 88. Libet autem semper discere, ut si velit, ego talis optime ludere, aut pilæ studio tenear, etiam fortasse si assequi non possim: at alii, quia præclare faciunt, vehementius, quam causa postulat, delectantur, ut Titius pila, Brulla talis.
Mittere talos. V. MITTO.
Regna vini talis sortiri. Hor. 1. Carm. 4. 18. V. supra.
Ex multis lusionibus nobis talos relinquant & tesseras. Cic. de Senect. 58.

TALĀRIS, e. Adj. [ποδηνεκὴς, πεμιόεις] Quod ad talum pertinet: ut, Talaris tunica, [ποδήρης χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Quæ demissa est usque ad talos. Cic. 7. Verr. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicaque talari, muliercula nixus, in litore. Ibid. 31. Per eos dies, cum iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus, &c.
Talares, κόνδυλοι ποδῶν, Gloss. Latinogræc. Talari, κόνδυλοι χειρῶν. Ibidem. [An Talare? vel, addita littera, Talaria? In Græcolat. Κόνδυλος ποδὸς ἢ χειρὸς, Hoc Talatrum. An Talarium? V. Senecæ loc. infra.

TALARIUS, a, um. Adj. [παιστικὸς] ut, Lex talaria adversus eos, qui talis lusitant.
Talarius ludus. Cic. 1. Off. 150. Adde huc, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium.

TALARE, is. n. [σφυρόν, Gl. L. G.] &

TALARIA, um. n. pl. [ἀστραγαλωτὰ, πέδιλα, Gl. L. G.] Alata Mercurii calceamenta. Virg. 4. Æn. 239.

— & primum pedibus talaria nectit
Aurea, quæ sublimem alis, sive æquora supra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Cui pinnarum talaria affigunt. Al. Affingunt. de Minerva. Ovid. 4. Met. 667. Et 2. 736. Cic. in Arato 24.

Diversosque pedes vinctos talaribus aptis.

Talaria induere; proverbialis allegoria, pro eo quod est Fugam adornare, quasique velle quopiam avolare. Cic. 14. Att. 21. Nemo est istorum, qui otium non timeat: quare talaria induamus. Erasmus.
Talaria, Metaphorice vocat Seneca Tumores, quos in talis generat podagra, Epist. 53. Dubio & incipiente morbo quærimus nomen: qui ut cœperit talaria intendere, (& utrosque dextros pedes fecerit,) necesse est fateri podagram. [Verba inclusa Gruterus non habet, legitque, Qui ubi ad talaria cœpit tendere. Ubi Talaria sunt κόνδυλοι. Incipienti morbo malim quoque legere.
Talaria pro Tormenti genere, Vide in una ex Epist. meis ad Dalech. H. St.

TĀLĬPĔDO, āre. inquit Fest. antiqui dicebant, pro Vacillare pedibus lassitudine, quasi quis trahat pedes, & talis videatur insistere, aut identidem pedes tollere. Lucret. lib. 3. 503.

Tum quasi talipedans primum consurgit, &c. Sic restituit Lambinus ex libro veteri. Al. Vacillans.

TAXILLUS, i. m. [ἀστραγαλίσκος, Gl. L. G.] Dimin. Cic. in Orat. 153. Quin etiam verba sæpe contrahuntur, non usus causa, sed aurium. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? quam litteram etiam e Maxillis, & Vexillo, & Paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [Quibus verbis negat utique esse vocem diminutivam, ac potius τὸ Talus ex Taxillus contractum statuit. Sed V. quæ in his ipsis dictionibus subnotavimus. Significationem certe hæc talia diminutivorum obtinent. Vitruv. 10. 13. Inest in id genus uti infundibulum inversum, quod subter taxilli, alti circiter digitorum ternum, suppositi librant spatium imum. Ab hac sententia stat & Glossographus.

T A M

TAM, & Quam, [οὕτως, Gl. L. G. & G. L.] Prisciani sententia, Adverbia sunt, quæ Positivo, Comparativo, & Superlativo adjiciuntur, quum duo vel plures positivi, comparativi, vel superlativi diversæ significationis positi inter se æquantur, vel iidem geminantur, teste Servio.
Positivo. Plaut. Capt. 2. 2. 60. Tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus. Cic. 5. Fam. 2. Tam enim sum amicus Reipub. quam qui maxime. Subaudi, Amicus est. Idem 5. de Fin. 31. Tam valde perhorrescere. Virg. 1. Æn. 609.

— quæ te tam læta tulerunt
Sæcula?

Tam perditus, οὕτως πανώλης, Gloss. Latinogræc.
Tam, quam. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Ingenii fuit tam sterilis, quam pusilli animi. Ovid. 4. de Pont. 14. 43.

Tam felix utinam, quam pectore candidus essem. V. supra plura.

Tam consimilis est, atque ego. Plaut. Amph. 1. 1. 287.
Tam, diminutivis additum. Ter. Adelph. 2. 4. 12. Tam ob parvulam rem pæne ex patria; turpe dictu.
Comparativo. Cic. pro Dejot. 8. Istam, inquam, dexteram, non tam in bellis & in præliis, quam in promissis & fide firmiorem.
Tam, pro Tanto, Comparativo jungitur, sed raro. Virg. 7. Æn. 788.

Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnæ.

Superlativo. Sallust. in Jugurth. cap. 31. Quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est. Ter. Heaut. 5. 2. 45.

— namque adolescens, quam minima in spe situs erit,
Tam facillime patris pacem in leges conficiet suas.

Tam, pro Tantum, Superlativo. ut, Hic est tam omeium optimus, quam nobilissimus.
Sed dubitari potest, an Tam cum ipso Superl. jungatur. Sic apud Suet. in Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ sortis fuit. An intell. Nemo adeo fuit cond. abjectæ, & sortis extremæ? Sic de aliis puto & apud Livium me notasse. H. St.
Tam, Verbis junctum. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenonis tam scio esse hanc techinam, quam me vivere. Cic. 9. Fam. 25. Non, me hercule, tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris si otiosum Fabium reddideris.

Tam ego homo sum, quam tu. Plaut. Asin. 2. 4. 83.
Tam, Adverbiis junctum. Ter. Heaut. 1. 1. 15.

Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi
Domum revertor, quin, &c. Cic. 1. Verr. 22. Ecquis unquam tam palam de honore, tam vehementer de salute sua contendit, quam ille atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur.

TAMDIU, vel divise TAM DIU, [ἐπὶ τοσοῦτον, Gl. G. L.] Adv. Tantisper, Tanto tempore. Cic. 7. Verr. 21. Nam tamdiu fuit in carcere Apollonius.
Ego te absuisse tamdiu a nobis doleo. Cic. 2. Fam. 1.
Tamdiu donec. Columel. lib. 12. cap. 12. Itaque subinde alium salem tamdiu ingeret, donec in sporta permaneat integer.
Tamdiu dum. Cic. 2. Off. 43. Tiberius enim Gracchus, Publii filius, tamdiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.
Corpus tamdiu gaudet dum sentit voluptatem. Cic. 5. Tusc. 96.
Tamdiu, quam. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.
Tamdiu & Quamdiu. Cic. 7. Verr. Ignominia autem illa gravis tamdiu in illo homine fuit, quamdiu iste in provincia mansit. Idem 3. Verr. 25. Deûm atque hominum fidem implorabis circumveniri Verrem, quod accusator nolit tamdiu, quamdiu liceat, dicere.
Tamdiu quoad. Ulpian. in l. Hæc autem. §. 1. D. Quib. ex caus. in possess. eat. Si autem negent se defendere, aut non negent, sed taceant: tunc Prætor possessionem dabit tamdiu scilicet, quoad non defendatur.

TAMQUAM, Similitudinis Adv. [καθάπερ, Gl. L. G. & G. L. ὡσπερεὶ, ὡσανεὶ, οἱονεὶ, ὥσπερ, οἷον, ἴσως, L. G. ὡς, ὡς ἂν, G. L.] verbis subjunctivis jungitur. Plin. lib 2. cap. 63. Tamquam nesciamus hanc esse solam, quæ nunquam irascatur homini. i. e. Quasi nesciamus.
Gloria virtutem, tamquam umbra sequitur. Cic. 1. Tusc. 109.
Tamquam ad aliquem libidinis scopulum appellere. Cic. 2. de Orat. 154.
Oratorem in judicia & conciunculas, tamquam in aliquod pistrinum, detrudi & compingi videbam. Cic. 1. de Orat. 46.
Apud eum sic fuit, tamquam domi meæ. Cic. 13. Fam. 70.

Repente enim te, tamquam serpens e latibulis intulisti. Cic. in Vatin. 4.
Tamquam, pro Ut, vel Sicut, Indicativum postulat. Ter. Phorm. 1.2.15.
Senis nostri, Dave, fratrem majorem Chremem
Nostine? D. quidni? G. quid ejus natum Phaedriam?
D. Tamquam te.
Tamquam, item. Idem Eun. 2. 2. 32.
Si potis est; tamquam philosophorum habent disciplinae ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur.
Video tibi etiam novum accidisse, tamquam mihi. Cic. 6. Att. 1.
Tamquam sic, pro Quemadmodum. Cic. 1. Q. frat. 1. Quamobrem hoc te primum rogo, ne contrahas, aut demittas animum, neve te obrui tamquam fluctu, sic magnitudine negotii sinas. Plin. lib. 9. cap. 36. Ut tamquam in vita frugum noscitur ratio: sic omnes, qui istis gaudent, praemia vitae suae calleant.
Tamquam si. Cic. 2. Fam. 15. De Dolabella quod scripsi, suadeo videas, tamquam si tua res agatur.
Tamquam si, cum Sic. Cic. 12. Fam. 9. Tamquam enim si clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos, praeter rumores de oppresso Dolabella.
TAMA, dicitur (inquit Festus) Quum labore viae, sanguis in crura descendit, & tumorem facit. Lucil. apud eundem,
Inguen ne existat, papulae, tama ne boa noxit.
TAMĂRA, ae. vel TAMARE, es. f. [Ταμάρη] insulae Britanniae oppidum, ut scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo *Tavestock*, oppidum Devoniae; vel ut alii volunt *Tamerton*, Cornubiae villa.
Est & ejusdem nominis, in Angliae meridionalibus, Flumen quod Cornubiam a Devonia secernit. Vulgo *Tamar*.
TĂMĂRĪCE, es. vel TĂMĂRIX, īcis. f. [μυρίκη] Genus fruticis. Plin. lib. 24. cap. 9. Myricen, quam & tamaricen vocat Lenaeus, similem scopis amerinis dicit. Et paulo post, Vulgus *infelicem arborem* eam appellat, ut diximus, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Corinthus, & quae circa est regio, bryoniam vocat: ejusque duo genera facit, silvestrem plane sterilem, alteram mitiorem. Haec fert in Ægypto Syriaque etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo medici utuntur vice gallae, & in compositionibus, quas Antheras vocant. Ruellius dicit Tamaricem silvestrem vocari a Gallis *brieriam*. Et tamarix, non laeta comis. Lucan. 9. 917.
TAMARUS, i. m. [Τάμαρος] Fluvius Britanniae insulae, auctor Ptolem. lib. 2. cap. 3. Hic fluvius in Angliae Septentrionalibus exortus, juxta Novum castellum Germanico miscetur mari. Hodie dicitur *Tine*.
TAMDIU, V. TAM.
TĂMEN, [ὅμως, ἀλλ᾽ ὅμως, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, Nihilominus significans. Plaut. Epid. 3. 3. 45.
Sine tuo labore quod velis actum est tamen. Ter. Eun. 1. 2. 90.
Tamen contemptus abs te, haec habui in memoria.
Tamen saepius subjicitur particulis Quamvis, Licet, Etsi, &c. Cic. 4. Fam. 12. pr. Etsi scio non jucundissimum nuncium me vobis allaturum esse, tamen, quoniam casus & natura in nobis dominantur, visum est faciendum, &c.
Ante hanc dictionem Tamen, aliquando subintelliguntur istae, Licet, Quamvis, Quamquam, aut alia hujusmodi. Ter. And. 1. 4. 3.
Nec satis digna, cui committas primo partu mulierem,
Tamen eam adducam. Al. Adduci?
q. d. Sed quamvis non sit satis digna, tamen. H. St.
Tamen, aliquando inceptiva est. Cic. 9. Fam. 19. Tamen a malitia non discedis.
Tamen, pro Statim. Virg. 9. Ecl. 62.
Hic haedos depone, tamen veniemus in urbem. Plaut. Rud. 2. 6. 50.
Utinam fortuna nunc ego anthracina uterer,
Ut postquam exivissem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Non. 4. 454. alii legunt, Fortuna anatina. & Uti cum exivissem.
Tamen, pro Certe, sive At certe. Cic. 12. Att. De Balbo & in codicillis scripseram, & ita cogito, simul ac redierit. Sin ille tardius, ego tamen triduum. Sensus est; Quum primum Balbus redierit, Romam me conferam; sin ille tardius, ego quod optavi, tamen assequar, ut hic triduum etiam manere possim. Hac voce Tamen desiderium rusticandi declaratur. *Au moins, pour le moins je*, &c.
Tamen, Tandem. Plaut. Ita faciam: ita placet: quid tum tamen? Idem Bacch. 4. 9. 67. Virg. 1. Ecl. 28.
Libertas, quae sera, tamen respexit inertem. i. e. Sera quidem, sed tamen respexit.
Tamen idem. Ter. And. 3. 2. 40.
Postremo id da mihi negoti: tu tamen idem has nuptias
Perge facere, ita ut facis. Ubi Donat. Idem abundat. Tamen idem, apud veteres integrum fuit, unde apud nos tandem & tamen natum est. conf. seq. [An Tam idem?
Sed tamen. Virg. 1. Ecl. 19.
Ita tamen, οὕτως μέν τοι. Gloss. Graecolat.
Tamen ut. Plaut. Asin. 3. 3. 128.
Licet laudem Fortunam, tamen ut ne Salutem culpem. [Ubi subauditur Ita.
Tamen ut, Duntaxat. Ter. Hec. 3. 4. 33.
Quod potero faciam, tamen ut pietatem colam. Ubi Donat. Deest Ita: ut sit Tamen pro Duntaxat: ut sit, Ita ut pietatem colam.
Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam praesentibus amicis, si tamen illi non gravantur. [Pro Ita tamen, si illi non.
Tamen aliquando. Plin. lib. 12. cap. 21. Pervenit tamen aliquando Serichatum. Subaudi Unguentum.
Tamen nihilominus. Scaevol. in l. Cum quis decedens. §. Pater. D. de legatis tertio. Respondi: etsi neque haereditatem adisset, neque bonorum possessionem petisset, & nihil ex haereditate possideret: tamen nihilominus & ex stipulatu ab haeredibus patris, & fidei commisso ab his, quorum interest, quasi debitorem conveniri posse. Pandectae Florentinae habent, Tamen nihil minus, &c.
Tamenne? interrogativum, pro Utrum propterea, vel An tamen. Cic. 7. Verr 19. Quid? si ab Apollonio aliquid commissum est, quamobrem jure in eum animadverteretur: tamenne hanc rem sic agemus, ut crimini aut invidiae reo putemus esse oportere, si quo de homine severius judicavit? Idem pro Quint. 79. Verumtamen, quid si, inquit, habes ejusmodi causam, ut hoc tibi planum sit faciendum, neminem esse, qui possis biduo, ad summum triduo, septingenta millia passuum ambulare: tamenne vereris ut possis haec contra Hortensium contendere?

At tamen, Verum tamen, &c. V. AT, VERUM, &c.
Satis tuto tamen. Ter. Eun. 3. 5. 29.
Commendat virginem. A. cui? tibine? C. mihi. A. satis tuto tamen.
[Ironia est, pro Tuto scilicet.
Mea in Senecam, vide & apud Cassium quae in Annot. Vide & in mea epistol. editione, in Chartis praefixis de Tamen. H. St. Potiorem partem hujus annotationis culter empectae resecuit. Remittit autem ad Proodopoeam in Senecae opera, nisi fallor, & praef. in Plinii Epist.
TĂMETSI, [εἰ καὶ Gl. L. G. & G. L.] Conjunctiva particula, Etiamsi denotans; nunc Indicativo, nunc Subjunctivo gaudet. Ter. Phorm. 2. 3. 81. Metuit hic nos, tametsi sedulo dissimulat. Idem Andr. 2. 2. 11. Obtundis, tametsi intelligo. Cic. 1. Att. 9. Tametsi jactat ille quidem illud suum arbitrium. Cic. 5. Verr. 62. Non, me hercule, quae loquor crederem, Judices, tametsi vulgo audirem. Ter. Eun. 2. 1. 10.
Memini: tametsi nullus moneas.
Tametsi, pro Tamen. Ter. And. 5. 2. 23.
Ego jam te commotum reddam. D. tametsi hoc verum est. S. tamen, &c. [Nisi interrogative ponitur.
Tametsi, cum interrogatione positum, cujusdam sui ipsius correptionis vim habens. Cic. 6. Verr. 19. Verum fac te impetravisse, fac aliquid gravius in Hejum statuisse Mamertinos: quantam putas auctoritatem laudationis eorum futuram, si in eum, quem constat verum pro testimonio dixisse, *poenam constituerent? tametsi quae est ista laudatio, quum laudator interrogatus laedat necesse est?
Tametsi, tamen. Cic. pro Quint. 13. Verum his de rebus non necesse habeo dicere ea, quae me P. Quintius cupit commemorare: tametsi causa postulat: tamen quia postulat, non flagitat, praeteribo. Idem 4. Verr. 15. Id tametsi priore actione ex Heraclii Syracusani testimonio cujusmodi esset, cognovistis, tamen vobis alio loco, ut se tota res habeat, quod ad civitatem attinet, demonstrabitur.
TAMENETSI, Idem, antique. Gloss. Graecolat. Εἰ καὶ τὰ μάλιστα, Licet, Maxime, Quamquam, Quamvis, Tamen etsi. In eodem Tamen sit pro Tametsi scribitur, quod ex Tamen etsi contractum Grammatici statuunt. V. Cort. ad Sall. Catil. Cap. 21. pr.
TĂMĔSIS, vel THAMESIS, is. m. Vulgo *Thames*; Ptolemaeo Vamissa: Fluvius in Britannia celeberrimus, juxta oppidum *Tame* in agro Oxoniensi ortum ducens, & Londinum, Angliae metropolim, interluens, a mari Britannico contra portum Iccium excipitur. Caes. 5. Bell. Gall. 11. Cujus fines a maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tamesis, a mari circiter M. passuum LXXX.
TAMINIA, Uva silvestris generis videtur Verrio dicta, quae tam mira sit, quam minium. Fest. conf. Dacerii not. & Plin. 23. 1.
TAMNUS, vel TĂMUS, i. m. Plantae nomen. Columel. 10. 374.
— jam tami sponte virescunt. Al. Rhamni. Plin. 21. 15. In Italia paucissimas novimus, fraga, tamum, ruscum. Hard. Tamnum. Sic lib. 19. 12. Acuti tami, cunilae. Hard. Thymi. Hodie tamen ubique excuditur Tani, & Tanus; sed mendose. Turnebus [Tamnus scribit Hard. Sed rectius, opinor, cum Aspirata Gloss. Latinograec. Thamnus, Ἑλιξ, βοτάνης εἶδος. Et Graecolat. Θάμνος, Dumus, Carrecta, θάμνοι, Vepres; Singulare non habet.
TAMUDA, vel TAMUADA, [Θαλοῦδα Ptol.] Fluvius Mauritaniae. Plin. 5. 2. conf. Mela lib. 1. 5.

T A N

TĂNĂGER, vel TANĂGRUS, gri. m. sec. com. [Τάναγρος] Fluvius Lucaniae, qui est inter Campaniam & Calabriam. De quo Virg. 3. Georg. 151.
— & sicci ripa Tanagri.
TĂNAGRA, n. pl. sec. com. [Τάναγρα] Ptolem. lib. 3. cap. 15. Boeotiae mediterraneae oppidum nobile, ut auctor est Plin. lib. 10. cap. 21. Gallis Gallinaceis ad bella tantum & praelia assidua, qui in eo nascuntur. V. Suid.
TANAGRAEUS, a, um. Adj. [Ταναγραῖος] Stat. 9. Theb. 127.
Phocea tunc Cydona, Tanagraeumque Phalantum. Cic. pro Domo 111. Tanagraea quaedam meretrix fuisse dicitur, ejus non longe a Tanagris simulacrum e marmore in sepulcro positum fuit.
TĂNĂIS, is. m. [Τάναϊς] Scythiae fluvius, qui dividit Asiam ab Europa. Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11.) a Septentrionis partibus Nilo contrarius, non tamen per diametrum, ut quidam putant: sed Orientalior, originem, ut ille, incertam habens. Simileque veri est ex Riphaeis montibus descendere, qui immanibus jugis Arcton prospiciunt. Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus, qui libro quarto Tanaim ex palude oriri, & in vastitatem diffundi, nomine Maeotim, qua Scythas a Sarmatis discludi ait. Non diversus a Ptolemaeo, qui Basilicam, id est regiam Sarmatiam, ab Europaea Tanais intermedii fontibus sejungit. Scythae Tanaim, Silin vocant. Ostia ejus duo sunt, LXX inter se stadiis distantia. V. Ptolemaeum, lib. 5. cap. 9. Nunc vocatur, *La riviere de la Tana*. Tartari & Moscovitae vocant *Don*.
Flumen Tanais. Hor. 4. Carm. 15. 22.
Extremus Tanais. Hor. 3. Carm. 10. 1.
Nivalis Tanais. Virg. 4. Georg. 517.
TĂNĂQUIL, ilis. f. [Τανακυλλ] Tarquinii Prisci uxor. De qua Plin. lib. 36. cap. ult. Non praeteribo & unum foci exemplum, Romanis litteris clarum, Tarquinio Prisco regnante tradunt, repente in foco ejus comparuisse genitale e cinere masculini sexus: eamque quae insederat ibi, Tanaquilis reginae ancillam Ocrisiam captivam, consurrexisse gravidam.
Ponitur & pro quavis Uxore imperiosa. Auson. Epist. 23. 31.
— Tanaquil tua nesciat istud. V. Scal. Auson. Lect. 2. 6. Sil. 13. 818. & Juven. 6. Sat. 566.
TANAS, [Τανᾶς] Oppidum non longe a Tanae fluvio.
TANDEM, [ὅμως, λοιπόν, ἤδη, Gl. L. G.] Adv. significat Postremum, post longam moram. Ter. Eun. 1. 2. 74.
Heu noster, laudo, tandem perdoluit: vir es. Ubi Donat. Tandem, quasi qui nimis patiens fuit. Virg. 3. Æn. 612.
— deposita tandem formidine fatur.
Utrum hic tandem disceptationem & cognitionem veritatis, an innocentiae labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cic. pro Flacc. 24.
Perficere, ut jam tandem aliqui fateantur. Cic. 2. de Lege Agrar. 102.
Tandem pro Tamen, interprete Donato. Ter. Adel. 4. 5. 51.
In qua civitate tandem te arbitrare vivere?
Virginem vitiasti, quam te jus non fuerat tangere. Sic
Ain tandem? Idem And. 5. 3. 4.

Ain'

Ain' tandem, civis Glycerium eſt? P. ita prædicant. [Admirantis & Obteſtantis eſt, q. d. Quid ais, obſecro? Sic & in ſeq.
Tandem; expletiva conjunctio, ut vult Priſcian. & Donat. Ter. Phorm. 2. 1. 1.
Itane tandem uxorem duxit Antipho, injuſſu meo? Cic. 1. in Catil. 1. Quouſque tandem abutere, Catilina, patientia noſtra? Ter. Heaut. 5. 2. 1. Valla lib. 6. Dicit in hujuſmodi locutionibus Tandem habere urgens quiddam & accelerans, quaſi reſponſum accelerent. Virg. 1. Æn. 373.
Sed vos qui tandem? quibus aut veniſtis ab oris?
Quod genus tandem eſt iſtud oſtentationis & gloriæ? Cic. pro Rabir. Poſt. 38.
Quanto tandem illum mærore afflictum eſſe & profligatum putatis? Cic. 2. in Catil. 2.
Cæcina utrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cic. pro Cæcin. 48.
Quorſum tandem, aut cur iſta quæris? Cic. 1. de Legib. 1.
Quonam tandem modo? Cic. 3. Tuſc. 8. Idem in Partit. 12.
Hoc per ipſos deos, de quibus loquimur, quale tandem eſt? Cic. 1. de Nat. Deor. 106.
Tandem, pro Perpetuo. Lucret. lib. 5. 138.
Tandem in eodem homine atque in eodem vaſe maneret.
Tandem, Nunc ſaltem. Ter. Eun. 5. 9. 25.
— perfice hoc
Precibus, pretio, ut hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donat.
Tandem tandem; reticentia quædam cum abrupto ſermone, nonnihil ornatus habens. Plaut. Curc. 1. 1. 7.
At tandem tandem. PH. tandem es odioſus mihi.
Tandem aliquando. Cic. 1. in Catil. 25. Ibis tandem aliquando, quo te jampridem tua iſta cupiditas effrenata ac furioſa rapiebat. Sic ibid. 18. Et 16 Fam. 9.
Tandem aliquando impartiendos plebi honores. Liv. 4. 54.
Aliquando tandem poſſe conſiſtere. Cic. pro Quint. 94.
Vix tandem. Ter. Phorm. 2. 1. 4. [Sic Ægre, Difficulter, &c. tandem.

TANDIU, V. TAMDIU, in TAM.

TANGO, tĕtĭgi, tactum, [ἅπτομαι, θιγγάνω, Gl. L. G. & G. L. ψαύω, G. L.] ĕre. notæ ſignificationis. Lucret. lib. 1. 304.
Tangere enim & tangi, niſi corpus, nulla poteſt res.
Tango aras. Virg. 12. Æn. 201.
Tango aras, mediosque ignes, & numina teſtor. Ex antiquitate eſt repetitum. Nam cum ad aras bellum in Titanas ſuſcepturi dii juraſſent, obtinuit ut poſtea religio jurisjurandi ejus tactu & ignis teſtatione ſanciretur. Verba ſunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, καὶ τοῖς ὀμνύουσι δίδοται βουλομένοις, ὡς δικαιοτάτην πίστιν τηροῦσι, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται, δηλοῦντες εὐγνωμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ. Annotavit Turnebus, 19. 19.
Tangere terram, genus quoddam venerationis erat & cærimoniæ ſuperſtitioniſque antiquæ. Plaut. Moſt. 2. 2. 37. Tangite vos quoque terram. Varr. R R. 1. 2. Hoc ter novies cantare jubet, terram tangere, deſpuere, jejunum cantare. Macrob. 3. Sat. 9. Cum tellurem dicit, manibus terram tangit. Simile eſt illud Ciceronis, de Aruſp. Reſp. 23. Aut puer ille patrimus, aut matrimus ſi terram non tenuit, &c. Ex Turnebo 16. 10.
Terram genu tangere. Cic. 2. Tuſc. 57. Genu mehercle M. Antonium vidi, quum contente ipſe pro ſe lege Varia diceret, terram tangere.
Tangere ferro arborem, pro Expurgare. Columel. lib. 3. cap. 9.
Armis tangere terrarum terminum. Hor. 3. Carm. 3. 54.
Baculo tetigit juvenem. Ovid. 14. Met. 38.
Flagello tangere aliquem. Hor. 3. Carm. 26. 12.
Manu ſanctiſſimum corpus tangere ac violare. Cic. Poſt red. in Senat.
Pede pedem tangere. Ovid. 1. de Arte Am. 606.
Sidera tangere. V. SIDUS.
Tangere terram regionis, Appellere. Plaut. Amph. 1. 1. 48. Cic. 3. Verr. 27. Verres ſimul ac tetigit provinciam.
Portum tetigere carinæ. Virg. 1. Georg. 303.
Tangit Tiberim, pro Contiguum eſt Tiberi. Cic. pro Roſc. Amer. 20. Fundos decem & tres reliquit, qui Tiberim fere omnes tangunt.
Tangere aliquem, pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 30.
Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio
Nunquid tibi dixi?
Aliquid tangere, pro Deſcribere, & mentionem facere. Cic. 4. Acad. 136. Sed ubi Xenocrates, ubi Ariſtoteles iſta tetigit?
Carmina tangere, Attingere ſcribenda. Ovid. 3. Amor. 12. 17.
Non omnia dicere, & leviter unumquodque tangere. Cic. pro Roſc. Amer. 83.
Verba alicujus tangere ſuis verbis. Ovid. 1. Faſt. 184.
Agrum ab invito tangere, Auferre. Cic. 2. de Lege Agrar. 67. Idcirco, inquit, agros nominare non poſſum, quia tangam nullum ab invito.
Acu rem tetigiſti. Proverb. pro Rem ipſam dixiſti. Plaut. Rud. 5. 2. 19.
Ulcus tangere, Movere dolorem, ejuſque facere mentionem, quod nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.
Tangere curas. Virg. 4. Æn. 551.
Tetigit nuntius, Pervenit ad eum. Plaut. Bacch. 3. 5. 3.
Nam illud animus miratur meus, ſi a me tetigit nuntius,
Quid remoratur.
Tetigit vox aures meas, i. e. Pervenit ad aures. Plaut. Rud. 1. 4. 14.
Metam tangere vitæ. Ovid. 1. Triſt. 9. 1.
Tangere, Movere. Lucret. lib. 1. 62.
Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.
Hæc modice me tangunt, i. e. Mediocriter me commovent. Cic. 2. Att. 19. Cetera in magnis rebus, minæ Clodii contentioneſque, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt. V. MODUS.
Amore tituli tangebar. Ovid. 1. Triſt. 1. 53.
Animum tangit memoria earum rerum, Commovet, excitat. Liv. 1. 5.
Contemptus vos tangit. Ovid. 2. Met. 527.
Cor alicujus tangere querela. Hor. de Arte Poet. 98.
Cura tangit me rei. Propert. lib. 2. 16. 34.
— miſeri te ſi qua parentis
Tangere cura poteſt. Virg. 12. Æn. 933. Liv. 3. 17. Si vos Urbis, Quirites, nulla cura tangit. Columel. lib. 3. cap. 21. Potes jam (ſi te cura pomorum tangit) ultimis ordinibus in ea vineti fine, &c.
Fata impia te tangunt. Virg. 4. Æn. 569.
Gratia. Ovid. 2. Met. 393.
Quod ſi nec fratris, nec te mea gratia tangit.
Honos tangit animum, Commovet. Virg. 12. Æn. 57.
Honos tangit nos. Ovid. 5. Faſt. 297.
Invidia alicujus tangi. Lucan. lib. 9. 1055.
Mentem mortalia tangunt; Adverſa, quibus conſtat ſubjacere mortales. Servius. Virg. 1. Æn. 466.
Odore tangi. Plin. lib. 17. 24.
Pectus tangere dulcedine. Lucret. lib. 3. 909.
Vota tetigere deos, Preces commoverunt deos. Ovid. 4. Met. 164.
Tangere, Circumvenire, fallere. Plaut. Pœn. prol. 101. Idem Epid. 5. 2. 40. Te iſtam ob rem tetigi triginta minis. Cic. 2. de Orat. 25.
Sentin' ſenem eſſe tactum triginta minis?
Pedes tangendos præbuit. Propert. lib. 4. 9. 46.
Tactus eſt, [Ἐσόληθη, Gl. L. G] Forte pro Cælo tactus. In eodem Gloſſ. Tacte, Πάγκακος. Quod quid ſit neſcio. V. tamen TALGA.

TACTUS, a, um. Partic. [πεθιγμένος] ut, Tactus ſpiritu divino. Liv. 5. 22.
Cupidine laudis tactus. Ovid. 4. Triſt. 5. 11.
Dolore tactus amiſſæ conjugis, Commotus. Ovid. 7. Met. 688.
Tactus fulmine. Plin. lib. 14. cap. 19.
Tactus de vel e cælo, Fulmine ex cælo delapſo percuſſus. Cic. 2. de Divin. 47. Nattæ vero ſtatua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent obſervatum ac vetuſtum. Plin. lib. 36. cap. 4. Fuere autem ſimulacra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Minervæ, quod e cælo poſtea tactum eſt. Liv. 27. 7. Tacta de cælo multa.

TACTŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἁψόμενος] Cic. 2. Fam. 16. De præda mea, præter Quæſtores urbanos, id eſt pop. Rom. teruncium nec attigit, nec tacturus eſt quiſquam.

TACTUS, ûs. m. [ἁφή, θίξις, Gl. L. G. & G. L. ψηλάφησις, G. L.] Ipſe tangendi actus, vel ſenſus. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex ſenſibus ante cetera homini tactus. Idem lib. 8. cap. 55. Nec non & veſtes leporino pilo facere tentatum eſt, tactu non perinde molli, ut in cute.
Aſpera tactu. Lucret. lib. 6. 777.
Interior tactus. V. INTRA.
Levis tactus. V. LEVIS.
Mollis tactus. Virg. 2. Æn. 683.
Molliſſimus tactus corporis. V. MOLLIS.
Abſtinere tactu. Virg. 7. Æn. 618.
Cognoſcere corpora tactu. Lucret. lib. 2. 741.
Reſiſtere ad tactum. Virg. 3. Georg. 502.
Sentire aliquid tactu. Lucret. lib. 4. 268.

TACTIO, ōnis. f. [ἅψις] Idem. Cic. 4. Tuſc. 20. Et qualis eſt hæc aurium, tales ſunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & ſaporum. Plaut. Aulul. 4. 10. 14.
— quid tibi ergo meam me invito tactio eſt? conf. Plaut. Pœn. 5. 5. 29.

TACTĬLIS, e. Adj. Quod tangi poteſt. Lucret. lib. 5. 152.
Tactile nil nobis quod ſit, contingere debet.

TANGIBĬLIS, e. aliud Adj. Lactant. 7. 11. Tangibilia manu.

TANIACÆ, arum. f. Pernæ e Gallia Romam apportatæ. Varro de R. R. 2. 4.

TĀNIS, [Τάνις] Civitas Ægypti, a qua Tanicum ſive Taniticum Nili oſtium dictum. Herodotus libro ſecundo ab inſignibus oppidis oſtiis impoſita nomina ſcribit: ea ſunt, Canopus, Bolbis, Sebenis, Pathmis, Mendes, Tanis: a qua Taniticum Ptolemæus & Strabo derivant, & in emendatioribus codicibus Pomponii 1. 9. Tanicum, ut annotavit Vadianus. Eadem & Taphnis & Taphnium dicitur. Hic fuit, ut annotat Villanovanus in Ptolemæum, prima Iſraelitarum captivitas, a quo per mare rubrum duce Moſe, ſunt erepti. Sita erat in terra Gieſſen, ſed nunc deſtructa eſt. V. Plin. 5. 9.

TANQUAM, V. TAMQUAM in TAM.

TANTĂLUS, i. m. [Τάνταλος] ut eſt auctor Lactantius, Jovis ex Plote nympha filius. Servius, Tantalus Corinthiorum rex, amicus numinibus fuit: qui quum frequenter deos ſuſciperet, & quodam tempore defuiſſent epulæ, filium ſuum Pelopem occidit, & diis epulandum appoſuit. Tunc abſtinentibus cunctis Ceres humerum ejus exedit. Et quum eum dii per Mercurium revocare ad ſuperos vellent, eburneus ei eſt humerus reſtitutus. Virg. 3. Georg. 7.
— humeroque Pelops inſignis eburno
Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur eſſe damnatus, ut in Eridano inferorum ſtans, nec undis præſentibus, nec vicinis ejus pomariis perfruatur. Per hæc autem avaritia ſignificatur: ut etiam Hor. 1. Serm. 1. 70.
— quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 603. de Tantalo,
— lucent genialibus altis, &c. Euſebius, Tantalum Jovis ex Plote nympha filium, regem Phrygiæ, cum Troe, Dardaniæ rege, bellum geſſiſſe, quod Ganymedem rapuerit, Agamemnonis & Menelai avus. Unde & Tantalides dicti ſunt. Hic ob filium interfectum detruſus ad inferos ſiti torquetur & fame. Plato in Cratylo ſcribit, Tantalum dictum eſſe, quaſi ταλάντατον, hoc eſt Infeliciſſimum. Hor. Epod. 17. 66.
Optat quietem Pelopis infidus pater,
Egens benignæ Tantalus ſemper dapis.
Poëtæ impendere apud inferos ſaxum Tantalo faciunt. Cic. 4. Tuſc. 35.
Mento ſummam aquam attingens ſiti enectus Tantalus. Cic. 1. Tuſc. 10.
Fallax Tantalus. Stat. 1. Theb. 247.
Superbus Tantalus. Hor. 2. Carm. 18. 37.
Alius fuit Tantalus, Thyeſtæ ex Merope filius, interfectus & appoſitus eſca patri.

TANTALEUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Ταντάλειος] Propert. lib. 2. 1. 68.
Tantalea poterit tradere poma manu.
Menſa Tantalea. Stat. 11. Theb. 128.

TANTALĬCUS, a, um. Adj. [ταντταλικὸς] Claud. de Rapt. Proſ. 336.
Non aqua Tantalicis ſubducitur invida curis.

TANTALIDES, æ. m. [ταντταλίδης] Patron. ut
Fratres Tantalidæ. Ovid. 2. Faſt. 627.

TANTALIS, ĭdis. f. patronym. [Ταντταλὶς] dicta eſt Niobe Tantali filia.

TANTHEURISI, [τανθεύρισι] Quædam ornamenti genera, lapillos quoſdam

quosdam a se dependentes habentia: ita dicti a motu gemmarum, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16.

TANTI, TANTILLUS, TANTISPER, TANTOPERE, TANTUM, TANTUMDEM. V. TANTUS.

TANTUS, a, um. Adj. [τοσῦτος, τηλικῦτος, Gl. G. L.] a Tam deduci videtur, quantitatemque significat, quasi Tam multus vel Tam magnus. Plaut. Pœn. 5. 4. 105.

Quum hac me lætitia tanta, & tantis affecistis gaudiis. Ter. Heaut. 4. 1. 17. Tantam inesse animo inscitiam? Idem And. 5. 2. 29.

Tantum laborem capere ob talem filium?

Tantus natu, Adeo provecta ætate. Plaut. Bacch. 1. 2. 16.

Sexcenta tanta. h. e. Sexcenties tantum vel totidem. Plaut. Pseud. 2. 2. 37.

Quasi mihi non sexcenta tanta soli soleant credier.

Tribus tantis minus. Idem Trin. 2. 4. 128.

Post id, frumenti quando alibi messis maxima est,

Tribus tantis illi minus redit, quam obseveris. conf. Alterum tantum in ALTER, & Ter &c. tanto in TANTO.

Tantus, quantus. Cic. 2. de Divin. 10. Sol majorne quam terra sit, an tantus, quantus videatur? Al. Tantulus. V. infra.

Tantus homo, Tam magni pretii. Ter. Eun. 4. 7. 32. Cic. ad Brut. 9. Est alienum tanto viro, ut es tu.

Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit, præliis, oppugnationibus, navalibus pugnis, &c. Cic. 4. Acad. 3. [i. e. Tam bonus.

Quæ tanta animum dementia cepit? Virg. 5. Æn. 465. Virg. 1. Æn. 37.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Et 3. Georg. 112.

Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ.

In his tot & tantis malis. Cic. 5. Tusc. 26.

Tanta res. Ter. And. 1. 5. 18. — Ah!

Tantamne rem tam negligenter agere?

Urbs tanta atque talis. Cic. 3. de Nat. Deor. 92. conf. TALIS.

Tantus, pro Tam parvus. Cic. 8. Fam. 10. Novis magistratibus autem, si Parthicum bellum erit, hæc causa primos menses occupabit. Sin autem, aut non erit istic bellum: aut tantum erit, ut vos, aut successores, parvis additis copiis, sustinere possint, Curionem video se dupliciter jactaturum. Idem 15. Fam. 14. Sed si quæ sunt onera tuorum, si tanta sunt, ut ea sustinere possis, nihil tibi erit lautius, nihil gloriosius: sin majora, considera ne in alienissimum tempus cadat adventus tuus.

Tanti, quanti; pro Tot quot. Nominat. pl. [τοσῦτοι, Gl. L. G. & G. L.] Cajus in l. Si ita legatum sit. D. de legatis primo. Si ita legatum sit, Sejo servos decem do, præter eos decem, quos Titio legavi: si quidem decem tantum inveniantur in hæreditate: inutile est legatum. si vero ampliores: post eos, quos Titius elegit, in ceteris valet legatum: sed non in ampliores, quam decem, qui legati sunt. Quod si minus: in tantos; quanti inveniantur. Ubi etiam notabis, Ampliores accipi pro Plures.

Tanti & Quanti, [περὶ πόσου, τοσύτου, Gl. L. G.] Genitivi sing. cum eorum compositis, Tantidem, Quantilibet, Quanticunque, similiter Totidem, Pluris, Minoris junguntur verbis pretium significantibus, qualia sunt, Do, emo, vendo, veneo, mereor, comparo, æstimo, puto, constat, conduco, loco, feneror, pacifcor, pago, pepigi, condemno, postulo, sum, & si qua sunt similia. Plaut. Merc. 2. 4. 22.

Tanti, quanti poscit, vin' tanti emi illam? Ter. Adel. 2. 1. 49.

Ubi me dixero dare tanti, testes faciet illico. Idem Eun. 1. 1. 30.

[Subauditur, Æris pretio, in propria significatione.

Tanti me fugacem, mercenarium patronum hi æstimaverunt. Cic. in Sallust. 10.

Non tanti est, ut. Cic. 8. Fam. 14. Tanti non fuit Arsacem capere, & Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quæ hic gestæ sunt, spectaculo careres.

Tanti fuit. i. e. Tam optabile. Cic. 6. Verr. 28. Hic tibi in mentem non venit, jubere hæc quoque ut referret, &c. fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. i. e. Omnino id faciendum erat. Cic. 2. in Catil. 22. Est mihi tanti, Quirites, hujus invidiæ falsæ atque iniquæ tempestatem subire: dummodo a vobis hujus horribilis belli periculum depellatur. Ac si dixisset, Fuit mihi tanti periculum belli a vobis depellere, ut falsam invidiam subire non recusaverim.

Nihil tanti est, i. e. Nihil tam mihi optatum est. Cic. 2. Att. 13. Nunc nihil mihi tanti est: faciam quod volunt.

Nihil est tanti. Cic. ad Brut. 16. Nihil tanti fuit, quo venderemus fidem nostram. i. e. Nihil tanti æstimavimus, ut servire vellemus. Budæus.

Putare tanti. Quintil. lib. 7. cap. 3. An etiam tanti putaverit pœnam subire.

Tanti vocat ille pudicam. Juven. 6. Sat. 136. i. e. Hoc accepto pretio.

Tanti, pro Tam parvo. Cic. 12. Att. 30. De Silii voluntate vendendi, & de eo, quanti tu vereri videris, primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter, sed tibi assentior. Scire Tullius avebat, num Silius hortos vellet vendere, & quanti vellet. Cui Atticus rescribens vereri se dixerat, primum ne Silius nollet vendere, deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluisset. Videris, inquit, vereri, ne Silius tanti nolit vendere, quanti nos vellemus. Et dixit Tanti, pro Tam parvo.

TANTO, Adv. [τοσύτῳ, τόσῳ] ut & Quanto, Comparativis jungitur. ut, Tanto magis, Tanto pejor. Ter. And. 4. 5. 35. Tanto hercle magis dabit. Plaut. Perf. 1. 3. 73. Ter tanto pejor ipsa est. conf. paulo post. Tanto plus, Tanto magis, τοσύτῳ πλέον, Gloss. Græcolat.

Tanto melior, τοσύτῳ κρέισσων, Gloss. Latinogræc.

Tanto impensius. Virg. 12. Æn. 20.

Quinquies tanto amplius. Cic. 5. Verr. 226. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse.

Vicies tanto addito aquæ. Plin. lib. 15. cap. 4.

Tantone minoris decumæ venierunt, quam fuerunt? Cic. 5. Verr. 106.

Tanto ante. Cic. 7. Verr. 88. Quod si Cleomenes non tanto ante fugisset, aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset.

Tanto quanto. Plin. lib. 9. cap. 38. Quippe major vis tanto, quanto recentior.

Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus. Tacit. 1. Ann. 57. Et 6. Ann. 45. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus privatis ædificationibus.

Quantum tanto. Virg. 12. Æn. 20. — quantum ipse feroci

Virtute exsuperas, tanto me impensius æquum est

Consulere, atque omnes metuentem expendere casus.

TANTŌPĔRE, Adv. [τοσῦτον, τηλικῦτον] pro Tanto opere, quod & ipsum legimus. Significat Tantum, tam vehementer. Ter. Phorm. 5. 8. 16.

Postquam tantopere id vos velle, animum advorteram. Idem And. 5. 2. 27. Ah, ne sævi tantopere. Cic. 4. Acad. 132. Non potest igitur uterque sapiens esse, quoniam tantopere dissentiunt, sed alter. Istud nescio quid, quod tantopere didicisti. Cic. pro Muren. 23. [i. e. Tanta cura, tanto labore ac studio, tam operose.

Tantopere & Quantopere. Cic. 1. de Orat. 164. Neque enim tantopere hanc a Crasso disputationem desiderabam, quantopere ejus in causis oratione delector.

TANTUM, Adv. [μόνον, Gl. G. L.] significat Solum, & Positivis jungitur. Plaut. Capt. Acrost. 4. Tantum studens, ut natum recuperet. Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Servius, Tantum capiti delapsa, ut ostenderet non longius provolutam esse coronam.

Nihil dicam arrogantius, tantum dicam. Cic. pro Muren. 78.

Tantum interest, quod tu, quum es commotus, acquiescis, assentiris, approbas, &c. Cic. 4. Acad. 141.

Non tantum parum commode, sed etiam turpiter. Cic. 1. de Orat. 227.

Tantum non, Rei non plane peractæ Adverbium, Ferme, fere, propemodum. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 11. Tantum non adversis tempestatibus Rhodum enavigavit. Liv. 37. 29. extr. Ut vidit non posse æquare ordinem Romanos, & tantum non jam circumiri a dextro cornu, concitat naves. Idem 4. 2. Et quum hostes tantum non arcesserint. conf. Tantummodo non, in TANTUMMODO.

Tantum, quod. Cic. pro M. Fontej. Quæ tantum a ceterarum gentium more ac natura dissentiunt, quod ceteræ pro religionibus suis bella suscipiunt, istæ contra omnium religiones. p. 222. Lamb. edit. H. St. Hic Quod causativa est, neque una dictio Tantum quod, ut in subjectis exemplis, sed Tantum ἁπλῶς, pro In tantum, vel Tantopere. Exstant 20.

Tantum quod, pro Nisi. Cic. 3. Verr. 116. Tantum quod hominem non nominat. i. e. Nisi quod hominem non nominat. Turnebus. [Tantum non diceret, nisi eadem negatio sequeretur. Al. dicunt Excepto modo, quod. V. not. Lambin. & Græv.

Tantum quod, pro Ut solummodo. Lucret. 2. 220.

Tantum quod nomen mutatum dicere possis.

Tantum quod, [ἀρτίως, Gl. L. G.] pro Adverbio temporis Commodum Cic. 7. Fam. 24. Tantum quod ex Arpinati veneram, quum mihi a te litteræ redditæ sunt. Sic legendum esse annotat P. Victorius. Alii tamen non legunt Quod. Sueton. in Neron. cap. 6. Nero natus est Antii post novem menses, quam Tiberius excessit, XVIII Cal. Januar. tantum quod exoriente sole, pæne ut radiis prius, quam terra, contingeretur. Quo in loco, pro Tantum quod, Beroaldus audacule reposuit, Jam tum quidem. Donatus illud in Ter. Eun. 2. 3. 52.

Illa sese interea commodum huc advorterat. sic exponit, Commodum, Tantum quod, vel Ipso eodemque tempore. Sic & in illud Phormionis, 4. 3. 9. Cum hoc id agebam commodum. Commodum, Tantum quod. Cic. 15. Att. 7. Hæc quum scriberem, tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam. Paulus exponit, Commodum, Vix, Tantum.

Tantum duntaxat, quomodo dicitur Tantummodo, pro Tantum. Cic. 2. Att. 9. Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantum est, pro Ista summa est. Plaut. Most. 3. 1. 121.

Quatuor quadraginta illi dedentur minæ,

Et fors, & fenus, tantum est. Ter. Eun. 5. 5. 26. — numquid est

Aliud mali, damnive quod non dixeris,

Reliquum? P. tantum est. Ter. Hec. 5. 3. 15. Scio. tantumne est? B. tantum.

Tantum, ad numerum, [τοσῦτον] Plaut. Bacch. 2. 3. 38.

— vi coactus reddidit

Ducentos & mille Philippûm. N. tantum debuit? [In his, & sequentibus aliquot locis, Tantum proprie non Adverbium est: quippe cui & Quantum respondet: neque Gr. μόνον, sed τοσῦτον converti debet. In aliis, ubi pro Tantopere ponitur, recte adverbiis annumeratur.

Tantum mihi confido. Cic. 10. Fam. 18. Mihi enim si contigisset, ut prior Antonio occurrerem, non mehercules horam constitisset: tantum ego & mihi confido, & sic perculsus, &c. Virg. 5. Æn. 162.

Quo tantum mihi dexter abis?

In tantum ut. V. IN præpositionem.

Tantum, & plus etiam. Cic. 7. Att.

Tantum sat habes? Ter. Heaut. 4. 3. 40.

Tantum ponitis in ea re. Cic. 4. Acad. 92. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit, quæ primo progressu festive tradit elementa loquendi.

Tantum, ut. Cic. 7. Fam. 3. Postea autem, quam alicujus culpa tantum valeret unus, ut obsisti non posset, &c. Al. Quum.

Tantum honoris. Plin. lib. 12. cap. 1. Tantumque postea honoris increvit, ut mero infuso enutriantur. Idem lib. 11. cap. 53. Tantum insidiarum est vitæ.

Tantum, pro Tam parum. Cæs. 6. Bell. Gall. 34. Præsidii tantum est, ut ne murus quidem cingi possit, neque quisquam egredi extra muros. Idem lib. 3. Bell. Civil. 2. Sed tantum navium reperit, ut anguste quindecim millia legionariorum militum, & quingenti equites transportari possent. [Tantum pro Non amplius, ut apud Cic. de Offic. 3. 43. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici causam esse malit, ut orandæ liti tempus, quoad per leges liceat, accommodet, &c.

Tantum quam. Ter. Hec. 3. 4. 3.

Non hercle, Parmeno, verbis dici potest

Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est.

Tantum, quantum. Plaut. Most. 2. 2. 94.

Tu, ut occœpisti, tantum, quantum quis, fuge. Quis, a Quees. Virg. 4. Georg. 101.

Dulcia mella premes: nec tantum dulcia, quantum

Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem.

Tantum, quantum sat est. Cic. de Senect. 48.

Tantum abest, eandem vim in oratione habet, quam Non solum. Huic autem interdum geminum UT postponitur, interdum unum tantum, ut ex sequentibus exemplis liquet. Cic. de Amicit. 29. Tantumque abest, ut amicitiæ propter indigentiam colantur, ut ii, qui opibus & copiis, maximeque virtute præditi (in qua plurimum est præsidii) minime alterius indigeant. Idem 1. de Offic. 43. Tantum abest ab officio, ut

nihil officio magis possit esse contrarium. h. e. Non modo officium non est, verum etiam nihil magis officio potest esse contrarium. Al. τὸ Ab omittunt. Idem 4. Acad. 81. Tantum abesse dicebat, ut id consentaneum esset, ut maxime etiam repugnaret. V. ABSUM.

Tantum absum, ut perturber, pro Tantum abest ut perturber. Hirt. Bello Alex. cap. 22. Hoc detrimento milites nostri tantum absuerunt, ut perturbarentur, ut incensi potius atque incitati, magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca hæc est phrasis, τοσοῦτον ἀπέδει τοῦ ἐκπλήσσεσθαι.

TANTUMMŎDO, Adv. [αὐτὸ μόνον, μόνον αὐτὸν, Gl. L. G. μόνον, G. L.] Idem, quod simplex Tantum. Ovid. 4. de Pont. 16. 49.

Omnia perdidimus, tantummodo vita relicta est.

Arbores tantummodo per stirpes alantur suas. Cic. 2. de Nat. Deor. 81.

Tantummodo non, ut Tantum non. Ter. Phorm. 1. 2. 92.

Posthac, si quicquam, nihil precor: tantummodo
Non addit: ubi ego hinc abiero, vel occidito.

Neque eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. Cic. 3. de Orat. 49.

Tantummodo, pro Non amplius. Cic. 2. Fam. 9. Velles enim, ais, tantummodo ut haberem negotii quod esset ad laureolam satis. [Ubi rectius putem divise scribi, Tantum modo. conf. in TANTUS.

TANTUSDEM, tantadem, tantumdem. Adj. Ulpian. in l. Si pro patre. D. de in rem verso. Si decem in rem domini verterit, & postea tantamdem summam a domino mutuatus sit, &c.

Tantidem ponderis. Pomponius in l. ultima. D. de præscrip. verb. Si tibi scyphos dedi, ut eosdem mihi redderes: commodati actio est. Si, ut pondus argenti redderes, quantum in illis esset: tantidem ponderis petitio est, per actionem Præscriptis verbis.

Tantumdem periculum, pro Tantum periculi. Plaut. Pœn. 3. 3. 20.

Malo benefacere tantumdem est periculum,
Quantum bono malefacere. Et in Masc. Truc. 2. 5. 7. Tantumdem dolum aggrediar.

Cæpioni tantumdem solutum est. Cic. 1. Q. frat. 3.

TANTUMDEM, [τοσοῦτον, Gl. G. L.] vice Adv. quasi Tantum idem, significat Æque tantum. Plin. lib. 5. cap. 1. Volubile oppidum tantumdem a mari utroque distans.

Tantumdem est, quasi. Plaut. Merc. 2. 2. 43.

Nam meo quidem animo vetulus, decrepitus, senex,
Tantumdem est, quasi sit signum pictum in pariete. Al. Tantidem.

Tantumdem viæ. Cic. 1. Tusc. 104. Nihil necesse est, inquit: undique enim ad inferos tantumdem viæ est.

Tantumdem, quantum. Plin. Epist. 167. Cic. 5. Verr. 202. Magistratibus tantumdem detur in cellam, quantum semper datum est.

Quæ morte testamentove ejus tantumdem capiat, quantum omnes hæredes. Cic 2. de Legib. 48.

Tantumdem, pro Nihil amplius. Ter. Phorm. 5. 6. 6.

Num tu intelligis quid hic narret? P. num tu? A. nihil. P. tantumdem ego. Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantumdem.
P. Ubi habitat? CH. Ne id quidem. Vulgo Tantundem, per n scribitur.

TANTĪDEM, [τοσούτου, Gl. L. G.] Genitivus, qui verbis pretii solet adjici. Ter. Adel. 2. 1. 45.

Ob malefacta hæc tantidem emptam postulat sibi tradier.

Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere. Cic. 5. Verr. 83.

Emere aliquid tantidem, quanti, &c. Cic. 5. Verr. 192. V. TANTI.

TANTĬSPER, Adv. [ἐν τοσούτῳ, ἐπὶ τι̃ν πεῖραν, Gl. L. G.] significat Tamdiu: postulatque post se Dum pro Donec, sive Quamdiu, vel Quoad. Absolute Plaut. Aul. 4. 5. 6.

Tantisper hic ego ad januam concessero. Cic. 12. Att. Totos dies scribo: non quo proficiam quid, sed tantisper impedior. Ovid. in Ibin, 641.

Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello,
Immemores ne nos esse querare tui.

Cogitare tantisper de aliquo reo. Cic. pro Cæcin. 30.

Tantisper dum. Ter. Adel. 1. 1. 45.

Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet. Cic. 9. Fam. 2.

Habes rationem mei consilii: tibi igitur hoc censeo, latendum tantisper ibidem, dum effervescit hæc gratulatio, & simul dum audiam quemadmodum negotium confectum sit.

Tantisper, quoad. Ulpian. in l. 3. §. Hoc autem. D. de itiner. actuque privat. Qui vult ire agere tantisper, quoad de servitute constet, non debet de suo jure docere.

TANTŬLUS, a, um. Adj. dimin. pro Tam parvus. Plaut. Truc. 2. 7. 48.

Tun' tantuli doni causa, olerum atque escarum & poscarum? Idem Pœn. 1. 2. 61.

En monstrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. Lucret. lib. 4. 897.

Causa tantula. Cic. 4. Att. 8. Dices tantulane in causa?

Epistola tantula. Cic. 1. Att. 14. pr.

Malum tantulum. Cic. 2. Tusc. 66.

Sol tantulus, quantus videtur. Cic. 4. Acad. 82. Al. Tantus.

Staturæ tantulæ homines. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 30.

Tantulum moræ. Cic. 4. Verr. 169. Et vendidisset, si tantulum moræ fuisset, quo minus ei pecunia illa numeraretur.

Tantulo venire; subaud. Pretio. Cic. pro Rosc. Amer. 130. Deinde cur tantulo venierint.

TANTŬLUM, Adv. Tam parum, significans. Cic. 7. Verr. 175. De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7. Verr. 180. Si tantulum oculos dejecerimus, præsto esse insidias, &c. [i. e. Paulum modo, nec est vere Adv.

Is discipulus magistro tantulum de arte concedit. Cic. pro Rosc. Amer. 118.

Tantulum peccavi, i. e. Paulum. Plaut. Cas. 4. 4. 6.

Tantulum commotus. Cic. 4. Verr. 144.

Nec quicquam posthac, non modo tantum, sed ne tantulum quidem præterietis. Cic. 15. Att. 10.

TANTILLUS, a, um. Adj. dimin. a Tantulus. Plaut. Trin. 1. 2. 22.

Faxo haud tantillum dederis verborum mihi. Ter. Adel. 4. 2. 24.

Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipsam omnium, quæ generantur e terra, quæ ex fici tantillo grano. Vetus exemplar legit Tantulo. Plin. lib. 32. cap. 1. Hæc tantilla est satis contra tot impetus, ut vetet ire navigia.

TANTILLUM, Adv. Plaut. Rud. 4. 4. 106. Si hercle tantillum peccassis. Catul. ad Juventium, 96. 6.

— nec possum fletibus ullis
Tantillum vestræ demere sævitiæ. [Revera non est Adv.

T A P

TĂPĒTUM, i. n. vel TAPĒS, ētis. m. vel TAPĒTE, is. n. [τάπης, Gl. G. L. τάπης ψιλὴ, L. G.] Tegmen ingeniose pictum variis coloribus, quo equi, mensæ, seu pavimenta sternuntur. Plaut. Pseud. 1. 2. 14.

Neque Alexandrina belluata, consutaque tapetia. Al. Conchyliata. Virg. 9. Æn. 358.

Armaque, craterasque simul, pulchrosque tapetas. Sil. lib. 17. 64.
— nullo decorare tapete
Cornipedem Nomas assuetus. [In Gloss. Latinogræc. scribitur Tapedus, quasi sit m. g. Suid. τάπητες, Ἐπιβόλαια, ἢ στρώματα.

Alti tapetes. Ovid. 13. Met. 638.

Belluata tapetia. V. BELLUA.

Incubat tapetis. Stat. 10. Theb. 101.

Pictis tapetis instrati alipedes. Virg. 7. Æn. 277.

TĂPHIÆ, ārum. f. pl. [Ταφίων νῆσοι] Insulæ in mari Ionio, quas prope Echinadas Strabo lib. 10. ponit: quarum caput Taphus. Hujuscemodi repetit originem enarrator Apollonii poetæ: Perseo ex Andromede, ut narrat Herodorus, quatuor fuere filii, Alcæus, Stheneleus, Mestor, & Electryon, qui simul regnaverunt. Ex Hippotoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, a quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphii communi nomine & imperio fuere. Igitur ii Hippotoes, eorum aviæ, pecuniam ab Electryone, eorum necessario, qui pro ea spopondit, repetebant: qua negata ad arma venere, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere. Alcmena Electryonis filia, patrem ultura, Amphitryonem Thebanum, hominem potentissimum, in matrimonium accepit: atque hoc pacto, bello inter eos conflato ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumque regnum Cephalo, profugo Atheniensi, qui exercitui præerat, donatum, quod ad Ulyssem e successione pervenit. V. Plin. 4. 12.

TAPHIUSA, Plin. lib. 36. cap. 21. Locus est juxta Leucadem, in quo Taphiusius lapis nascitur.

TAPHRÆ, [Τάφραι] Oppidum est in Taurica Chersoneso, Trajani principis auspiciis aliquando captum, ut auctor est Florus, qui sub Trajano vixit. Nunc vulgo appellatur *Mancup*. [De Floro nugæ. Meminit Mela 2. 1. Plin. 4. 12. ad fin. V. & Steph.

TAPĪNŌSIS, is. f. [ταπείνωσις] Latine Humiliatio dicitur. Virg. 1. Æn. 118.

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Servius; In gurgite vasto, Tapinosis est: id est, rei magnæ humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto sublevat: ut hoc loco, Vasto addidit.

TAPOSIRIS, [Ταπόσιρις] Civitas in Ægypto. Stephanus Ταφόσιριν appellat, quia sit sepultus in ea Osiris. Strabo duas facit Taposires: unam mari propiorem, alteram remotiorem.

TAPRŎBĂNĒ, es. f. pr. com. [Ταπροβάνη] Insula in mari Indico amplissima, inter ortum occasumque Solis, ut Solinus refert. Patet in longitudine stadiorum septem millibus, in latitudine quinque millibus. Ibi Septemtriones non videntur, ut est auctor Plin. lib. 6. cap. 22. ubi multa de hac insula. Inter alia refert, legatos ex Taprobane, quum ad nos venissent, miratos esse Septemtriones & Vergilias, veluti in novo cælo: Lunam vero apud ipsos non nisi ab octava die, ad quintam decimam supra terram aspici. V. Pomponium Melam lib. 1. & 3. 7. Lucet ibi Canopos sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos centum. Nascuntur in ea berylli & hyacinthi, ut Ptolemæus lib. 7. refert cap. 4. Plin. lib. 6. cap. 22. scribit in ea quingenta oppida comperta fuisse. In eadem (sicut Geometræ scribunt) sunt duæ æstates. Taprobane nostro ævo vocatur *Sumatra*.

TAPSUS, [Τάψος] Peninsula est Siciliæ non procul a Syracusis, Megarensem sinum a meridie definiens. Virg. 3. Æn. 689.

— vivo prætervehor ostia saxo
Pantagiæ Megarosque sinus, Tapsumque jacentem.

TAPULLUS, a, um. Adj. Tapullam legem convivalem ficto nomine conscripsit, jocoso carmine, Valerius Valentinus. Cujus meminit Lucilius, inquit Festus.

TAPYRI, [Τάπυροι] Populi in Parthia, ut lib. 11. refert Strabo, quibus mos est ut proprias uxores aliis viris nuptui concedant, quum duos aut tres filios ex eis susceperint.

T A R

TAR. Tarquinius, Tarvisinus.

TARACINA, V. TARRACINA.

TARACO, V. TARRACO.

TARAS, [Τάρας] Neptuni fuit filius, quem Tarentum ædificasse quidam existimant. V. TARENTUM.

TARATANTĂRA, Vox tubæ sonitum imitans, ab Ennio ficta.

Et tuba terribili sonitu taratantara dixit. Servius in nonum Æneidos, 509.

At tuba terribilem sonitum procul ære sonoro. Hemistichium, inquit, Ennii: nam sequentia iste mutavit. Ille enim ad exprimendum tubæ sonum ait Taratantara. Et multa hujusmodi Virgilius, quum aspera invenerit, mutat.

TARBELLI, [Ταρβελλοι] Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs: vulgo *Tarbe*.

TARCHETIUS, [Ταρχέτιος] Impius Albanorum rex. De quo Plutarchus in vita Romuli p. 18. Francf. antiquam de ortu Romuli fabulam prolixe narrat.

TARCHON, [Τάρχων] Hetruscorum dux, qui, ut ex Virgilio notum est, Æneæ

Æneæ ſuppetias tulit adverſus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta N littera. Virg. 8. Æn. 603.

Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant
Caſtra locis.

Superbus Tarchon. Sil. lib. 8. 474.

TARDUS, a, um. Adj. [βραδὺς, Gl. L. G. & G. L.] notæ ſignificationis. Cic. de Senect. 21. Memoria minuitur, credo, niſi eam exerceas, aut ſi ſis natura tardior. Plaut. Merc. 3. 4. 10.
Velox & Tardus, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Formoſus an deformis, velox an tardus ſit, &c.
Tardus inceſſu filius. Plin. lib. 7. cap. 16.
Ætate tardus. Ovid. 8. Met. 686.
Tarda & languida pecus. Cic. 2. de Finib. 40. Contraque, ut tardam aliquam & languidam pecudem, ad paſtum, & ad procreandi voluptatem, hoc divinum animal ortum eſſe voluerunt.
Agmen tardum. Virg. 9. Æn. 47.
Aſellus tardus. Virg. 1. Georg. 273.
Corpora tarda. Virg. 6. Æn. 720.
Fuga tarda. Ovid. 1. Triſt. 2. 84.
Gradibus tardis errare. Ovid. 11. Met. 357.
Gravitas tarda. Ovid. 11. Met. 618.
Modi tardiores, Languidiores, remiſſiores, minus incitati. Cic. 1. de Orat. 254. Solet idem Roſcius dicere, ſe quo plus ſibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus remiſſiores eſſe facturum.
Moræ tardæ. Ovid. 19. Epiſt. 38.
Noctes tardæ, Tarde venientes, hoc eſt æſtivæ. Virg. 2. Georg. 482. Servius.
Nox ſolſtitialis tardior hiberna. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.
Opem tardam admovere. Ovid. Rem. Amor. 116.
Paſſu tardo incedere. Ovid. 10. Met. 49.
Pede tardo cunctari. Ovid. 2. Amor. 19. 12.
Principia orationis tarda, & exitus tamen ſpiſſi & producti eſſe debent. Cic. 2. de Orat. 213.
Proviſor tardus utilium. Hor. de Arte Poet. 164.
Res tardior ſpe. Liv. 24. 40. pr.
Senectus tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Senectus tarda gelu. Virg. 8. Æn. 508.
Unda tarda. Virg. 4. Georg. 479.
Tardus ad injuriam. Cic. 1. Off. 34. Atque haud ſcio, an ſatis ſit eum, qui laceſſierit, injuriæ ſuæ pœnitere, ut & ipſe ne quid tale poſthac committat, & ceteri ſint ad injuriam tardiores. Subaudi Inferendam.
Ad referendam gratiam tardiorem eſſe. Cic. Anteq. iret in exſil. 6.
Tardus in cogitando. Cic. de Clar. Orat. 216.
Homo tardus, Hebes, obtuſi ingenii. Cic. 3. de Orat. Namque aut ſenes ad eas acceſſerunt, aut uſque ad ſenectutem ſtudiis detinentur, aut ſunt tardiſſimi.
Ingenium tardum. Cic. 3. pro Lege Agr. 6. Sed quem veſtrûm tam tardo ingenio fore putavit, cui poſt eos Conſules, Sullam dictatorem fuiſſe in mentem venire non poſſet?
Ingenium tardum in accipiendis, quæ traduntur. Plin. lib. 8. cap. 3.
Ingenium eximium, & Tarda mens. Cic. 5. Tuſc. 68.
Senſus hebetes & tardi, Nihil percipientes. Cic. 1. Acad. 131.
Tardus, Rudis & ſtupidus. Virg. 10. Ecl. 19.

— tardi venere bubulci. Ter. Eun. 5. 8. 49.
Fatuus eſt, inſulſus, tardus, ſtertit noctesque & dies. Servius.

Quidam nimis indociles tardique ſunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.
Tardum eſt dictu, Difficile, non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1. Vini genera, differentiaſque perquam multas expoſuimus, & fere cujuſque proprietates. Neque eſt ulla pars difficilior tractatu, aut numeroſior: quippe quum ſit tardum dictu, pluribus proſit, an noceat.
Tardus, Perſeverans & diuturnus. Virg. 2. Georg. 126.

Media fert triſtes ſuccos, tardumque ſaporem
Felicis mali. Ita Nonius 4. 457. Servius vero, Vix intelligibilem, interpretatur.

Curis Tardis palleſcere. Propert. lib. 1. 13. 7.
Tardus fumus, Denſus & craſſus. Virg. 5. Æn. 682. Servius.

TARDIUSCŬLUS, a, um. dimin. [ὑποβραδὺς] Ter. Heaut. 3. 2. 4.

Ille Cliniæ ſervus tardiuſculu'ſt. i. e. Aliquantum tardus.

TARDE, [βραδέως, Gl. L. G.] tardius, tardiſſime. Adv. Cic. 14. Fam. 5. Tardeque & incommode navigaſſemus.
Tarde & Ocius, contraria. Cic. 4. Tuſc. 32. Illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocius.
Creſcens tarde oliva. Virg. 2. Georg. 3.
Facere iter tarde. Cic. 11. Att. 20.
Ingredi tardius. Cic. 1. Tuſc. 75. Qui in compedibus corporis ſemper fuerunt, etiam quum ſoluti ſunt, tardius ingrediuntur.
Ire tardius. Hor. 2. Serm. 3. 101.
Moveri celerius & Tardius, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.
Percipere tarde, & Celeriter accipere. Cic. pro Roſc. Com. 31.
Procedunt tempora tarde. Ovid. 5. Triſt. 10. 5.
Tardiſſime, vel Quum tardiſſime. Plin. lib. 18. cap. 7. Quatuor, aut quinque tardiſſime, diebus florere incipiunt: totidemque aut paulo pluribus defloreſcunt: hordea vero, quum tardiſſime, ſeptem.
Veſperi & Tarde. Cic. pro Milon. 55. Videte nunc illum primum egredientem e villa ſubito: cur veſperi? quid neceſſe eſt tarde?
Adveniens tardius hoſpes. Hor. 2. Serm. 2. 91.

TARDĬTAS, ātis. f. [βραδύτης, νωχελία, Gl. G. L.] opponitur Celeritati. Cic. de Univerſ. 28. Atque ut eſſet menſura quædam evidens, quæ in octo curſibus celeritates, tarditateſque declararet, &c.
Celeritati Tarditas contraria eſt. Cic. in Topic. 47.
Curſu corrigere tarditatem. Cic. 2. Q. frat. 15. V. CORRIGO.
Tarditas pedum. Cic. pro Rabir. perd. 21. Qui quum ingredi vix poſſet, non ad inſequendum ſibi tarditatem pedum, ſed ad fugiendum impedimento fore putabat.
Certatim poſthac, mihi crede, ad hoc opus curretur, nec occaſionis tarditas exſpectabitur. Cic. 2. Philip. 118.
Tarditas & Cunctatio. Cic. pro Sext. 100. Ita ut nonnunquam cunctatione & tarditate, dum otium volunt etiam ſine dignitate retinere, ipſi utrumque amittunt.

Tarditas & Procraſtinatio. Cic. 6. Philipp. 7. Pleriſque in rebus gerendis tarditas & procraſtinatio odioſa eſt.
Afferre moram & tarditatem alicui rei. Cic. 5. Philipp. 25. Certe iſta legatio moram & tarditatem affert bello.
Afferre tarditatem ad aliquid faciendum. Cic. 11. Philip 25. Affert tarditatem iſta ſententia ad Dolabellam perſequendum.
Damnari natura tarditatis. V. DAMNO.
Stativa tarditate ſubſiſtunt. Firmic. lib. 1. cap. 2. non ita procul a fine.
Tarditas ingenii, ſtupor, debilitaſque linguæ. Cic. in Piſon. 1. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tarditas audientium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Tarditas aut gravitas in ſenſibus. Cic. 4. Acad. 87. At enim ipſe ſapiens ſuſtinet ſe in furore, ne approbet falſa pro veris, & alias quidem ſæpe: ſi aut in ſenſibus ipſius eſt aliqua forte gravitas aut tarditas, aut obſcuriora ſunt quæ videntur, aut a perſpiciendo temporis brevitate excluditur.
Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Tarditas & ſtultitia. Cic. 1. de Legib. Quid abjectius tarditate & ſtultitia dici poteſt?
Tarditas conſiderata. Cic. in Brut. 154. Ser. Sulpicius, cum dicendi cauſa duobus peritiſſimis operam dediſſet, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli, hominis acuti & exercitati, promptam in agendo & in reſpondendo celeritatem, ſubtilitate diligentiaque ſuperavit: Balbi, docti & eruditi hominis, in utraque re conſideratam tarditatem vicit, expeniendis conficiendiſque rebus. Hoc verbo Cicero voluit oſtendere, traditatem non fuiſſe prorſus naturalem, ſed eum ſolitum fuiſſe lente (quod ajunt) feſtinare.
Infinitam enim faciet ipſa res dicendi tarditatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tarditas & taciturnitas. Cic. 1. Fam. 5. Sed noſti hominis tarditatem & taciturnitatem.

TARDITIES, ēi. f. antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & ſocordia. Nonius 2. 866.

TARDITŪDO, Inis. f. Idem. Plaut Pœn. 3. 1. 29.

Podagroſi eſtis, ac viciſtis cochleam tarditudine.

TARDOR, ōris. m. pro Tarditas dici probat Nonius ex Varrone, Pedatus verſuum tardor. Non. 3. 255.

TARDĬGĔMŬLUS, a, um. Adj. Tarde gemens. Nævius apud Gell. 19. 7. Tardigemulo ſenio oppreſſus. conf. Non. 4. 345. ubi alii legunt Tardigenulo, a Genu.

TARDĬGRĂDUS, a, um. Adj. [βραδύπορος] Quod tarde graditur. Cic. 2. de Divin. 133.

Quadrupes tardigrada, agreſtis, humilis, aſpera. Ex poeta.

TARDILŎQUUS, a, um. Adj. Ad loquendum tardus. Sen. Epiſt. 40. Summa ſummarum hæc erit, tardiloquum te eſſe jubeo.

TARDĬPES, ĕdis. Adj. [βραδύπους] Qui tarde incedit, aut claudicans. Catul. 37. 7.

Electiſſima peſſimi poetæ.
Scripta tardipedi deo daturam. i. e. Vulcano. Columel. lib. 10. v. 420.
Quin & tarpipedi ſacris jam rite ſolutis
Nube nova feritur.

TARDO, [βραδύνω, Gl. L. G. & G. L. χρονίζω, G. L.] āre. Morari, tergiverſari. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 28. Sed ne omnino metum reditus ſui barbaris tolleret, atque ut eorum auxilia tardaret, &c. Cic. 7. Fam. 5. Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certe tardare.
Inertia tardat nos. Tibul. lib. 1. 2. 23.
Impetum inimici tardare, Reprimere, remorari. Cæſ. 1. Bell. Civil. 26.
Tardare & Frenare. Cic. 5. Verr. 130. Quum ejus animum ad perſequendum, non negligentia tardaret, ſed conſcientia ſceleris, avaritiæque ſuæ frenaret.
Studia alicujus tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. 3. In quo vereor, ne ſi id, quod vis, effecero, eumque oratorem, quem quæris, expreſſero, tardem ſtudia multorum, qui deſperatione debilitati experiri id nolent, quod ſe aſſequi poſſe diffidant. Budæus.
Animos accuſatorum tardare. Cic. 4. Verr. 167. Statuæ illæ equeſtres, quas tu paulo ante, quam ad urbem venires, poni inſcribique juſſiſti, ut omnium inimicorum animos, accuſatorumque tardares.
Animo tardari. Cic. 11. Philipp. 24. Vereor ne exercitus quoque noſtri, qui non delectus neceſſitate, ſed voluntariis ſtudiis ſe ad Remp. contulerunt, tardentur animis, ſi quicquam aliud nobis, niſi de inſtanti bello cogitatum putabunt.
Tardare & procraſtinare negotium aliquod. Cic. ad Brut. 1. Si ea, quæ ex tempore ſuſcepta ſunt ut agerentur, non tardata & procraſtinata ſunt.
Tardare, cum Infinitivo. Cæſ. 2. Bell. Gall. 43. Ut multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.
Tardare, abſolutum. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæſivitque, quid nam mihi videretur, accerſeremuſne te, atque id conducere putaremus, an tardare & commorari te melius eſſet tibi.

TARDANS, antis. Partic. [βραδύνων] ut, Seneсta tardans. Virg. 5. Æn. 395.

TARDĀTUS, a, um. Partic. [βραδυνθεὶς] Virg. 5. Æn. 453.

At non tardatus caſu, neque territus heros
Acrior ad pugnam redit.

Gradus tardati. Stat. 2. Theb. 671.

TARDĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anim. 43. Rigor tardabilis.

TARDESCO, [βραδύνομαι] ĕre. Tardum fieri. Lucret. lib. 3. 480.

Conſequitur gravitas membrorum, præpediuntur
Crura vacillanti, tardeſcit lingua, madet mens.

TĂRENTUS, i. m. & f. & TARENTUM, i. n. [Τάρας] Nobilis urbs Calabriæ ad mare, Pyrrho Epitota in ducem contra Romanos accito clariſſima, ſita in pæninſula quadam, ut indicat Ptolem. lib. 3. cap. 2. Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æn. 551.

Hic ſinus Herculei (ſi vera eſt fama) Tarenti
Cernitur. Servius, Lacones & Athenienſes diu inter ſe bella tractarunt, & quum utraque pars affligeretur, Lacones, quibus juventus deerat, præceperunt ut virgines cum quibuſcunpue concumberent Quod factum eſt. Et quum poſt ſedata bella juventus incertis parentibus nata erubeſceret, & patriæ & ſibi eſſet opprobrio, (nam Partheniæ dicebantur) accepto duce Phalanto, octavo ab Hercule, profecti ſunt: delatique

 ad

ad breve oppidum Calabriæ, quod Taras Neptuni filius fabricaverat, id auxerunt: & prisco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc Herculei Tarenti, si vera est fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Hactenus ille. Quæ plenius refert & accuratius Justinus lib. 3. cap. 4. Nunc vulgo dicitur *Taranto*; testis Olivarius in Melam.
Lacedæmonium Tarentum. Ovid. 15. Met. 50.
Sacri Tarenti custos Neptunus. Hor. 1. Carm. 28. 29.
Incolæ fuerunt mollitie & luxuria deinceps infames, unde Epitheta seqq.
Imbelle Tarentum. Hor. 1. Epist. 7. 45.
Molle Tarentum. Hor. 2. Serm. 4. 34. V. MOLLIS.
Saturum Tarentum. Virg. 2. Georg. 197.
Tarentus f. g. legitur apud Sidon. Carm. 5. 453.
Ipsaque, quæ petiit, trepidaverat uncta Tarentus.

TARENTĪNUS, a, um. Adj. [Ταραντῖνος] Quod ex Tarento est, vel Tarentinis agris crescit: ut,
Deliciæ Tarentinæ. Flor. 1. 18. 28.
Nux Tarentina. Plin. lib. 15. cap. 22. Et Tarentinarum duo genera, fragili putamine ac duro: quæ sunt amplissimæ, & minime rotundæ. Unde quidam Tarentum appellatum putant, quod juglandes nuces & pineas molles habet, ac similiter oves. Tarentum autem Sabini vocant Molle.
Pira Tarentina. Columel. lib. 5. cap. 10.
Venenum Tarentinum. Hor. 2. Epist. 1. 207.
Lana Tarentino violas imitata veneno. h. e. Purpura Tarentina.
Tarentinum versum, pro Molli & lascivo posuisse Arnobius videtur, ubi de Sabaziis agit, cum scribit, Tum illum citabimus Tarentinum notumque senarium, quem antiquitas canit dicens,
Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotavit Turneb.
Tarentini, vocabantur Genus quoddam equitum. Liv. 35. 28. de Philopœmene Achæorum Prætore loquens, Et tum omnium primum agmen constituit; dein Cretenses auxiliares, & quos Tarentinos vocabant equites, binos secum trahentes equos, ad prima signa misit. Et 29. Luce orta, Cretensium levis armatura, & Tarentini equites super torrentem prælium commiserunt. Ælianus non longe a principio libri de Instruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo sunt genera. Nam alii longius jaculantur, & ob eam rem equites jaculatores dicuntur, & Tarentini speciali vocabulo. Alii quum semel aut bis jaculum miserint, quo leviori utuntur, manus de cetero cum adversario conferunt, & cominus pugnare incipiunt, non secus quam quos hastatos appellari retulimus. Leves hos nominari solitum est. Ergo Tarentinorum alii Tarentini nomine suo vocantur, qui de longe jaculari consueverunt: alii leves, qui pugnam cominus subeunt. Hæc Ælianus. De his loqui putatur Cicero, 5. Att. 19. Quæ, inquit, de Tarentinis in militia laboravi, ea tibi grata esse gaudeo. V. Grævium in loc.
Tarentina Genus ornamenti muliebris, Æliano lib. 7. de Var. hist. 9.

TARIFFA, V. in dictione BELLO, urbs Hispaniæ.

TARMĒS, ĕtis. m. [θρίψ] Genus vermiculi carnem exedens. Paulus. V. Plaut. Mostell. 3. 2. 140. Vitruv. lib. 2. cap. 9. Scalig. ad Fest. & Plaut. Alias Teredo. [An apud Paul pro Carnem scribendum Materiam?

TARNA, æ. f. [Τάρνα] Urbs fertilissima ponitur Homer. lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam postea Sardis dixerunt.

TARPĒJA, [Ταρπηΐα] teste Plutarcho in vita Romuli, Filia fuit Tarpeji, quæ Romanam arcem in Capitolio constitutam, cujus pater Tarpejus custos erat, Sabinis prodidit. Hinc mons Tarpejus dictus: Hinc etiam Tarpeja sedes apud Virg. 8. Æn. 347. V. Servium in loc. De hac vide etiam Propert. lib. 4. Eleg. 4. quæ sic incipit,
Tarpejum nemus, & Tarpejæ turpe sepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.

TARPEJUS, a, um. [Ταρπήϊος] Adj. ut,
Arx Tarpeja. Virg. 8. Æn. 652.
Arces Tarpejæ. Ovid. 15. Met. 866.
Juppiter Tarpejus. Ovid. 6. Fast. 34.
Lucus Tarpejus. Propert. lib. 4. 9. 5.
Mons Tarpejus, i. e. Capitolinus. Varro de L. Lat. 4. 7. pr. Dictus, inquit, a virgine Vestali Tarpeja, quæ ibi a Sabinis necata armis, & sepulta. Ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes, Tarpejum appellatur saxum.
Pater Tarpejus, Juppiter. Propert. lib. 4. 1. 7.
Rupes Tarpeja. Lucan. lib. 1. 196.
Saxa Tarpeja. Sil. lib. 1. 117. conf. Varr. l. c.
Sedes Jovis Tarpeja. Virgil. l. c. Lucan. lib. 5. 306.
Templa Tarpeja. Stat. 3. Silv. 4. 105.

TARQUĬNIUS, i. m. Plures fuerunt apud Romanos, qui hoc nomine dicti sunt. Primus omnium
Tarquinius Priscus, [Ταρκύνιος Πρίσκος] quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos subegit, Circum designavit, qui nunc Maximus dicitur, ubi spectacula sibi quisque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis sustentata. Ludicrum fuit, equi, pugilesque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliavit; Anci filiorum conspiratione periit. Ex lib. 1. Livii: ubi reliqua V.
L. Tarquinius Superbus, Prisci, seu filius, seu nepos, cognomen a moribus meruit. Occiso Servio Tullio, cujus filiam in matrimonio habuit, regnum scelesto occupavit: bello tamen strenuus, Latinos Sabinosque domuit, &c. Demum quum in Ardeæ obsidione filius ejus Lucretiæ stuprum intulisset, cum eo in exsilium actus, ad Porsenam Hetruriæ regem se contulit, cujus ope regnum retinere tentavit. Pulsus Cumas concessit, ubi per summam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit. Liv. lib. 1. & 2. Ovid. 2. Fast 687.
Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir injustus, fortis ad arma tamen.
L. Tarquinius Collatinus, Egerio genitus, Aruntis, qui Prisci frater fuit, filio, in contubernio juvenum regiorum Ardeæ erat, quam Superbus obsidione premebat. Ubi forte, quum in convivio conjugem suam unusquisque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regiasque nurus in convivio vel luxu deprehendunt. Inde Collatiam petunt, & Lucretiam ejus inter ancillas in lanificio offendunt. Itaque ea pudicissima judicata est. Ad quam corrumpendam Sex. Tarquinius, Superbi F. Collatiam rediit, & jure propinquitatis in domum Collatini venit, cubiculum Lucretiæ irrumpit, ejusque pudicitiam expugnat. Illa postero die advocatis e castris Sp. Lucretio patre, & conjuge, una cum P. Valerio & L. Junio Bruto, iis rem exposuit: & cultro, quem veste texerat, se occidit. Illi exsilio regum rem vindicaverunt. Ita L. Tarquinius Collatinus cum L. Junio Bruto primi omnium Romæ coss. creati sunt. Quem honorem tamen, ob invidiam nominis, Collatinus paulo post deponere consensu populi coactus est. Tarquinius cum prole tota ejectus, ad Mamilium Tusculanum generum confugit, Latinosque omnes concitat. Contra quos Postumius missus. Ex Liv. lib. 1. & 2.
Superbissimus atque crudelissimus Tarquinius. Cic. pro Rabir. perd. 13. Nam hæc tua, quæ te, hominem clementem popularemque, delectant, &c. sed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii, superbissimi atque crudelissimi regis, ista sunt cruciatus carmina.
Ejectus Tarquinius. Virg. 8. Æn. 646.
Fasces superbi Tarquinii. Hor. 1. Carm. 12. 35.
Reges Tarquinii. Virg. 6. Æn. 817.
Superbus Tarquinius regno pulsus. Hor. 1. Serm. 6. 13.

TARQUĬNII, orum. m. pl. [Ταρκύνιοι] Vetus oppidum Campaniæ. Cic. 5. Tusc. 109. Demarathus quidem, Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quod ferre non poterat, fugit Tarquinios Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreavit. Steph. Ταρκυνία.

TARQUINIENSIS, e. Adj. [Ταρκυνιεύς] ut, Fundus Tarquiniensis. Val. Max. 5. 3. 3.
Ager Tarquiniensis. Cic. 2. de Divin. 50.

TARQUINIENSE, is. n. absolutum, pro Agro Tarquiniensi, & qui a Tarquiniis heredibus primum nomen accepit. Plin. 8. 52. Qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Idem 9. 56.

TARRĂCĪNA, æ. f. [Ταῤῥακίνη] vel TARRACINÆ, arum. pl. [Ταῤῥακῖναι] Oppidum Volscorum in Campania, ante Trachyna, id est aspera, a loci aspredine, & lingua Volscorum Anxur dicebatur prius, diversam fortunam a Rheginis experta. Liv. 4. 59. Anxur fuit, quæ nunc Tarracinæ sunt: urbs prona in paludes.
Dicitur & Taracina unico R, & Terracina. V. ANXUR.

TARRACINENSIS, e. Adj. Sallust. Bell. Catil. cap. 46.

TARRĂCO, [Ταῤῥάκων] Insignis Hispaniæ civitas, Scipionum opus, a quo provincia ipsa Tarraconensis & Tarraconia dicta est, nunc *Aragonia* vocatur, quæ (ut Pomponius scribit lib. 2. 6.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Lusitaniamque contingens, mari latera objicit nostro, qua Meridiem: qua Septentrionem spectat, Oceano. Urbium e mediterraneis clarissimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc est Cæsarea Augusta. Tarraco nunc vulgo *Tarragona* dicitur, teste Olivario. Hinc Tarraconensia vina, optima. Martial. lib. 13. 118.
Tarraco, Campano tantum cessura Lyæo.
Vitifera Tarraco. Sil. lib. 3. 370.

TARSUS, [Ταρσός] Urbs præclarissima, & Ciliciæ metropolis, quam Perseus, Danaes nobilissima proles, ædificavit. Lucan. lib. 3. 225.
Deseritur Taurique nemus, Perseaque Tarsus. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Dicta Tarsus, ut quidam existimant, a siccitate: vel a parte pedis quæ ταρσὸς dicitur, ut in manu καρπός. Vel, ut Josephus ait lib. 1. a Tarso nepote Japheth. Nunc vulgo vocatur *Tarso*.
Tarsenses adeo philosophiæ studiosi fuerunt, ut Athenienses & Alexandrinos superarent. Ex Tarso fuerunt Antipater, Archelaus, & Nestor, & duo Athenodori, & hi philosophi Stoici fuere.

TARSIS, vel THARSIS, [Θαρσὶς] Lapidis genus est, ut ait Hieronymus ad Marcellum.
Est & Tarsis vel Tharsis, [Θαρσὶς] regio, ad quam Jonas propheta se velle ire dixit. Ipsum quoque mare, quia cæruleum fit, & sæpe solis radiis percussum, colorem supradictum trahat, a colore nomen accepit.
Porro Hebræi Tarsis mare dici generaliter autumant, secundum illud, In spiritu violento confringes naves tarsis, id est maris.

TARSENSIS, e. Adj possess. [Ταρσεὺς, καὶ Θαρσηνὸς] ut, Tarsense pelagus. Columel. lib. 8. cap. 16.

TARTĂRIA, sive TATTARIA, æ. f. Regio amplissima, quæ partim in Europa, sed maxima ex parte in Asia, sita est. Universa dividitur in Europæam, quæ & Minor dicitur, & Asiaticam; utraque ut plurimum inculta, tristis, squalida atque deserta. Nomen accepit a flumine *Tattar*, quod *Mongul* regionem irrigans, in mare Septentrionale effunditur. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 4. cap. 23. & lib 5. cap. 3. 4. 5. Hinc

TARTĂRI, sive TATTĂRI, [Τάρταροι] Gens ipsa fera, atrox, crudelis, inconditis moribus, & omnium barbarorum maxime barbara. Legito Vadianum apud Pomponium Melam lib. 3. & Cluver. loc. supra cit.

TARTĂRUS, [Τάρταρος] & in multitudinis numero, neutro genere TARTĂRA, ἀπὸ τοῦ ταράσσειν, id est turbare: aut quod melius est, ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, id est a tremore frigoris: Locus inferorum profundus, inquit Servius. Virg. 6. Æn. 577. — tum Tartarus ipse
Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demissior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus, &c. conf. Steph. Poëtæ Latini fere n. pl. Tartara utuntur, ut
Funesta Tartara. Stat. 11. Theb. 574.
Ima Tartara. Senec. OEdip. 10.
Impia. Virg. 5. Æn. 734.
Intima Lethi Tartara. Virg. 4. Georg. 482.
Nigra Tartara. Virg. 6. Æn 135.
Opaca Tartara. Ovid. 10. Met. 670.
Profunda Tartara. Senec. Hippol. 8.
Tristia Tartara. Virg. 4. Æn. 243.

TARTAREUS, a, um. possess. [Ταρτάρειος] Virg. 7. Æn. 513.
— cornuque recurvo
Tartaream intendit vocem. i. e. Terribilem, aut fortem, inquit Servius. Idem 12. Æn. 846.
Quas & Tartaream nox intempesta Megæram.
Acheron Tartareus. V. ACHERON.
Tartareus canis, Martial. lib. 5. 35. Cerberus intelligitur.
Custos Tartareus, Cerberus. Virg 6. Æn. 395.
Deus Tartareus, Pluto. Ovid. 1. Trist. 8. 32.
Domus Tartarea. Ovid. 3. Fast. 620.
Plaga Tartarea. Cic. 2. Tusc. 22.
Hæc e Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit hydra generatum canem. Ex poeta.

Umbræ

Umbræ Tartareæ. Ovid. 6. Met. 676.

TARTESSOS, [Ταρτησσὸς] Hispaniæ civitas juxta columnas Herculis, aliquando Carteja dicta, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 6. Silius omnino aliam Tartessum a Carteja facit lib. 3. 399.

Argantoniacos armat Carteja nepotes, &c.

Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo. Silii interpres eandem'esse falso colligit Vadiani judicio At Liv.28.30 pr. Dum hæc, inquit, ad Bætim fluvium geruntur, Lælius interim, freto in Oceanum evectus, ad Cartejam classe accessit. Urbs ea in ora Oceani sita est, ubi primum e faucibus angustis panditur mare. Hactenus Livius. Eandem igitur cum Tartesso fuisse credi par est. Nam & Strabo lib. 3. Nonnulli, inquit, Tartessum hujus ætatis Cartejam nominant. V. CARTEIA.

Tartessus, Urbs in litore prope Gades: unde familia Columellæ emanavit, a Tartaro dicta, ut meminit Strabo, propter subterraneas illic cavernas. Hinc

TARTESSIĂCUS, a, um. Adj. [Ταρτησσιακὸς] possess. ut, Tartessiaci thyrsi, i.e. Lactucæ. Columel. lib. 10. v. 371. Sil. lib. 16. 114.

— noctisque per umbram

Ad Tartessiacos tendit per litora portus. Idem 17. 591.

Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

TARTESSIUS, a, um. Adj. [Ταρτήσσιος] Ovid. 4. Met. 416.

Presserat occiduus Tartessia litora Phœbus.

Tellus Tartessia. Sil. lib. 16. 647.

TARVANNA, [Ταρουάννα] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Galliæ urbs Morinorum: vulgo *Terouane*.

TARUNTIUS, [Ταρούντιος] Vir fuit tum Philosophiæ, tum Mathematicarum in primis studiosus. Auctor Plutarchus in Romulo.

TARUSCUM, [Ταρουσκὸν] Ptolemæo lib. 2. cap. 10. Saliorum urbs in Gallia, vulgo *Tarascon*.

T A T

TĂTA, [πάππας] Tatam pueri Patrem vocant. Martial. lib. 1. 101.

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum

Dici, & mammarum maxima mamma potest. V. BUA.

TĂTÆ, Cantio est sibi invicem respondentium. Plaut. Stich, 5. 7. 3.

Fac tu hoc modo, at tu hoc modo. SA. babæ. ST. tatæ. SA. papæ. ST. evax. Al. Pax. Idem Trucul. 1. 1. 18.

TĂTIUS, [Τάτιος] T. Tatius Sabinorum dux, qui cum diu in Romanos bellum moliretur, tandem per proditionem Tarpejæ virginis Capitolio primum capto, urbem invasit, ac pace facta, regnum Romæ quinquennio una cum Romulo tenuit: quem postremo tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuvius, & in Aventiniensi laureto sepultum. De hoc vide Liv. 1. 10. & apud Plutarchum in Romulo.

Ferus Tatius. Propert. lib. 4. 2. 52.

TATIENSES, [Τατιῆνσες] Tertia pars populi Romani a T. Tatio dicta. V. Plut. in Rom. Liv. 1. & f. l. LUCERES.

T A U

TAULANTII, [Ταυλάντιοι] Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus. Lucan. lib. 6. 16.

Quemque vocat collem Taulantius incola petram.

TAURA, V. TAURUS.

TAUREA, æ.m. [Ταυρέας] Jubellius Taurea dictus, Campanus, memoranda vir fortitudine, qui cum Campanus senatus a Q. Fulvio Flacco cos. capite plecteretur, voluntaria morte ante pedes ejus, transfixus gladio, procubuit, V. Liv. 26. 15. Conf. JUBELLIUS.

Sublimis Taurea. Sil. lib. 13. 143.

TAUREUS, Adj. V. TAURUS.

TAUREUS, [Ταύρειος] Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immolabant: vel quia sit deus maris, quod sonum emittat similem voci taurinæ.

TAURI, [Ταῦροι] populi, Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela lib. 2. 1.) & Orestis adventu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere victimis advenas cædere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam adventu, quædam habet Ovid. 4. Trist. 4. 66.

Immanis autem sacrificii hujus, Thoas rex auctor fuit. Hinc Diana ipsa Thoantea dicta Sil. lib. 4. 771. Ejus frequens mentio est apud Lucanum, Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto; Tauros omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere,& precibus peractis, hominis caput clava ferire, corpus truncum e ripa deturbare, caput cruci suffigere. Captis vero bello caput amputant, referuntque domum, & suffixum fusti in tecti sublimia statuunt, plerumque autem supra furnarium erigunt: ideo id agentes, quod hos totius domus custodes esse sibi persuadeant. Ex Herodoto.

TAURĬCUS, a, um. Adj. [Ταυρικὸς] ut,

Terra Taurica. Ovid. 1. de Pont. 2. 80.

Ara Taurica. Ovid. 4. Trist. 4. 63.

TAURICA Chersonesus [Ταυρικὴ Χερσόνησος] Peninsula, provincia est Europæ, ut docet Ptolemæus lib. 3. cujus fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Propontis, & Cimmerius Bosphorus. Ibi civitates sitæ sunt Eupatoria & Theodosia, nunc Capha. Ejus ambitus LXX millia passuum complectitur, & a Mæotidis populis, qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit. Hodie vocatur *Precopia*. De hac Juven. 15. Sat. 116.

— quippe illa nefandi Taurica sacri

Inventrix. V. CHERSONESUS.

TAURĪNI, [Ταυρῖνοι] Plin. lib. 3. cap. 17. Populi sunt Italiæ Transpadanæ in Alpium radicibus. Augusta Taurinorum ipsius urbis nomen; hodie *Turin*. [Hos Stephanus eosdem cum Tauriscis facit, Strabonem lib. 7. secutus, qui & Tauristas, & Liguriscas vocat. Verum Plinius distinguere videtur. q. V.

TAURĪNUS, a, um. Adj. [Ταυρινὸς] ut. Campi Taurini. Sil.lib.3.646. Taurinus, Adj. a Taurus, V. in TAURUS.

TAURŎMĬNIUM, [Ταυρομίνιον] Siciliæ oppidum, in colle situm, cui Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro opibus animoque præstante: & Tauromenium dictum est, auctore Diodor. lib. 16. Scribit Plin. lib. 3. cap. 8. hanc urbem quandoque Naxon appellatam. Nunc vulgo dicitur *Taormina*. Inde

TAURŎMĬNĪTĀNUS, a, um. Adj. [Ταυρομίνιος] Val. Max. 2.8.3. Arx Taurominitana. Sil. 14. 257.

Taurominitana cernunt a sede Charybdim. Lucan. lib. 4. 461.

Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. &

Taurominitani dicti Ciceroni, 4. Verr. 160.

TAURŬBŬLÆ, arum. [Ταυρουβοῦλαι] Nomen insulæ prope Neapolim. Stat. 3. Silv. 1. 129.

— dites Capreæ, viridesque resultant

Taurubulæ.

TAURŪNUM, i, n. TAURURUM, [Ταύρουρον] Ptolemæo lib. 2. cap. 16. Taurunum Plinio lib. 3. cap. 25. alio nomine Alba Græca vel Belgrada; Urbs Mœsiæ superiaris, a Germanis Album castrum Græcorum dicitur.

TAURUS [Ταῦρος] Berytius, Philosophus Platonicus sub Antonino principe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, ut est auctor Suidas, Hujus etiam sæpe meminit Gellius, dicitque ejus se maxime familiarem Romæ fuisse.

Taurus, cognomen Statiliorum Romæ, Varro de R. R. 2. 1. 10. A Statilio Tauro amphitheatrum exstructum sub Augusto principe memorat Suet. cap. 29. extr. S. Pacuvii Tauri, Ædilis plebis, qui Sibyllæ statuam ante Rostra instituit, meminit Plin. 34. 5. extr.

TAURUS, [Ταῦρος ὄρος] Mons Asiæ altissimus ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminatur. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, ubi primum ab Indico mari exsurgit, lævo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediamque distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo ad Septemtriones: flexusque immensum iter quærit, velut de industria, rerum natura subinde æquora opponente: hinc Phœnicium: hinc Ponticum, illinc Caspium, & Hyrcanium, contraque Mæoticum lacum. Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus evadit usque ad cognata Riphæorum montium juga, numerosis nominibus & novis quacunque incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox Emodus, Paropamissus, Circius, Chambades, Pharphariades, &c. Ex Plin. lib. 5. cap. 27. Legito Solinum cap. 51. in discriptione Ciliciæ. Huic Mons oppositus, Antitaurus dicitur. Ubi in excelsissimam consurgit sublimitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum a Caucaso dividant. conf. Suid.

Tauro tenus. Cic. pro Dejot. 36. Etenim si Antiochus, magnus ille rex Asiæ, quum posteaquam a Scipione devictus, Tauro tenus regnare jussus esset, &c.

TAURUS, i. m. [ταῦρος, Gl. L. G. & G. L.] Bos ad procreandum reservatus. V. Colum. 6. 20. Virg. 4. Georg. 538.

Quatuor eximios præstanti corpore tauros.

Taurus accipitur & pro bove, qui castratus rei rusticæ auctoribus intelligitur. V. Colum. l. c. Virg. 1. Georg. 65.

— ergo age, terræ

Pingue solum primis extemplo a mensibus anni

Fortes invertant tauri.

Fortia taurorum corpora. Ovid. 1. de Pont. 4. 53.

Tergora taurorum. Ovid. 13. Met. 347.

Agrestes tauri. V. Agrestis, in AGER.

Alacres tauri. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 21.

Acer taurus. Sil. 13. 429. al. Ater.

Arator. Ovid. 1. Fast. 698.

Bellator. Stat. 3. Theb. 330.

Corniger taurus. V. CORNU.

Iners. Stat. 9. Theb. 84.

Ingens. Virg. 2. Æn. 202.

Macer. Virg. 3. Ecl. 100.

Nitens. Virg. 3. Æn. 20.

Torvus. Ovid. 8. Met. 132.

Trux. Ovid. 4. Epist. 166.

Validus. Ovid. 7. Met. 538.

Adjungere tauros aratro. V. ADJUNGO.

Fumans sub vomere taurus. Virg 3. Georg. 515.

Pasti repetunt præsæpia tauri. Virg. 7. Ecl. 39.

Submittere tauros. Virg. 1. Ecl. 46. V. SUMMITTO.

Taurus, Tauri simulacrum. Cic. 6. Verr. 73. Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur.

Taurus, Cæleste signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg. 217.

Candidus auratis aperit quum cornibus annnum

Taurus.

Taurus pro Radice arboris. Quintil. lib 8. cap. 2. Sicut in his, quæ homonyma dicuntur, ut taurus animalne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur.

Taurus, Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 42. Est quæ boum mugitus imitetur in Arelatensi agro taurus appellata, alioquin parva.

Taurus, Pars est quædam in pudendis, unde & Lastauri, dicti. Solitaurilia ab hac parte non desunt qui appellata censeant, quod innuit Festus in Solitaurilia, cum scribit, Atque harum hostiarum omnium sunt immolati tauri, quæ pars cæditur in castratione. Ex Turnebi Adverf. 17. 7. [Suidas, ταῦρος, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς, καὶ Ἀταυρότη, ἡ ἄμικτος, καὶ ἁγνή.

TAURA, æ. f. Vaccas steriles dici existimant tauras, hac de causa, quod non magis, quam tauri pariant. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap.22. Et utique tauræ, quæ locum occupant fecundarum, ablegandæ. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAURŬLUS, i. m. dimin. Petron. 39. Deinde totus cælus taurulus est.

TAUREUS, a, um. [ταύρειος Gl. G. L.] Adj. ut,

Terga taurea, pro Tympanis dixit Ovid. 4. Fast. 342.

Taurea vincla. Lucret. lib. 6. 1069.

Quæ laxare queant compages taurea vincla. h. e. Vincla ex glutine taurino. Lambin.

TAUREA, æ. f. Scutica ex corio bubulo facta. Juven. 6. Sat. 491.

— taurea punit

Continuo flexi crimen, facinusque capilli.

Taurinus, a, um. aliud Adj. [ταυρεινὸς] Quod ex tauro est. Plin. lib. 20. cap. 13. Item vitiligines, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo ac taurino sevo.
Cornua taurina. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 240.
Folles. Virg. 4. Georg. 171.
Frons. Ovid. 6. Fast. 197.
Pulsus. Stat. 2. Theb. 78.
Sanguis taurinus. Catul. 67. 34.
Tergum. Virg. 1. Æn. 368.
Tympana. Claud. in 2. Conf. Stilich. 364.
Vultus. Virg. 4. Georg. 371.

Taurius, a, um. Aliud Adj. unde Taurii ludii, Taurium æs, apud Fest. Taurii appellabantur ludi, in honorem deorum Inferorum facti, inquit Paulus. De quorum institutione plura apud Festum V. conf. taurilis.

Tauricus, a, um. Adj. ut
Tauricum æs dicunt, quod in ludos tauricos consumitur. Fest. Al. Taurium.

Taurilis, e. Adj. Unde Taurilia, Ludi Romani. Liv. 39. 22. Ludi Taurilia per biduum facti, religionis causa. V. dict. super. & suove taurilia.

Taurĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ταυροφόρος] ut, Campi tauriferi, Pascua. Lucan. lib. 1. 473.

Tauriformis, e. aliud Adj. [ταυροειδὴς] Formam tauri habens. Hor. 3. Carm. 14. 25.
Sic tauriformis volvitur Aufidus.

Taurigĕnus, a, um. Adj. Actius in Minotauro apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 5. Taurigeno semine ortum fuisse, an humano.

Taurŏbŏlium, vel Tauropolium, i. n. [ταυροβόλιον] Sacrificii genus. Antiqua Inscriptio apud Spon. Erud. Antiq. p. 20. PONTIFEX VESTALIS MAIOR PERCEPTO TAVROBOLIO CRIOBOLIOQVE, &c. Gruter. Inscr. p. 30. & 31. TAVROPOLIVM FACERE, & ACCIPERE. Sacrificium autem Taurobolii fuit in honorem Cybeles; unde Sacerdos dictus est Taurobolinus. [Qui plenius hoc sacrum cognoscere cupiunt consulant Antonii Vandale Dissert. de origine ac ritibus sacri Taurobolii, quæ est prima in Syntagm. & Lomejer. de Lustrat. cap. 23.

Tautolŏgia, æ. f. [ταυτολογία] Latine dici potest Ejusdem rei eloquium; Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virg. 1. Æn. 551.
— si fata virum servant, si vescitur aura
Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. Nam totum quod repetitur, unum est; sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur. [Gloss. Græcolat. ταυτολογία, Stummia. Quod quid sit viderint doctiores.

T A X

Tax, n. indecl. [τάξ] Percussio dicitur: vox a sonitu, quem facit, formata. Plaut. Pers. 2. 3. 12. Tax tax tergo erit meo, non curo.

Taxila, [Τάξιλα] Urbs Indiæ maxima: ut scribit Philostrat.

Taxillus, i. m. V. talus.

Taxo, [ψηλαφέω] āre. Pressius, crebriusque quicquam tangere. Varro Modio, Ne menm taxis liberum. i.e. Tetigeris. Nonius 2. 856. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. cap. 7.
Non est a Taxo. H. St. Utique, sed a Tango vel Tago, Taxis antique, pro Tetigeris. V. Voss. de Analog. 3. 41. conf. Fest. in voce.
Taxo, [ἐκτιμῶ, Gl. L. G.] āre. Pretio æstimare. Plin. lib. 17. cap. 1. Illos, qui frugiferas tanti taxaverant.
Taxare aliquem, [κακολογεῖσθαι] Maledictis tangere. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in piris taxatur superbiæ cognomine. conf. Fest. d. l.

Taxātus, a, um. Partic. Suet. Calig. cap. 38. Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summæ. Florus 2. 6. 18. Dignitas equestris (i. e. annuli equitum Romanorum insigne) taxata mensura. Idem 1. 12. 8. Taxata stipendio hiberna.

Taxatio, ōnis. f. [ποσότης, Gl. L. G.] Ipse taxandi actus. Taxatio, (inquit Festus) in litibus, arbitriove, dicitur quæ fit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Interiit nuper incendio, a Cethegis descendens, H. S. XIIII. permutata, latifundii taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citria. Idem lib. 9. cap. 35. Prior id fecerat Romæ in unionibus magnæ taxationis Clodius, tragœdi Æsopi filius.

Taxātor, ōris. m. [ἐπιτιμητὴς] Taxatores (inquit Festus) e scenicis dicuntur, qui alter alterum maledictis tangit.

Taxa, æ. f. Æstimatio pretii & valoris, apud JCtos.
Item Lauri species. Plin. 15. 30.

Taxim, Adv. Sensim, vel occulte. Pompon. Bucc. adoptat. Clandestino tacitus taxim prospectavi periculum. Ex Non. 2. 840. Obsoletum.

Taxus, i. f. [ῥοδοδάφνη, Gl. L. G. & G. L. σμίλαξ, L. G.] Arbor in Arcadia abieti similis. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tingantur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clavus æreus adigatur. Hæc Plin. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.
Metuenda succo taxus. Stat. 6. Theb. 102.
Nocentes taxi. Virg. 2. Georg. 257.
Pestiferæ taxi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 386.

Taxeus, a, um. Adj. [σμιλάκινος] ut, Silva taxea. Stat. 5. Silv. 5. 29.

T A Y

Tāygĕta, n. pl. vel Taygĕtus, i. m. [Ταΰγετον ὄρος] Mons est Laconum, Libero patri sacratus, teste Serv. apud Virg. 2. Georg. 488.
— virginibus bacchata Lacænis
Taygeta, &c. Cic. 1. de Divin. 112. Quum & urbs tota corruit, & in monte Taygeto extrema montis, quasi puppis, avulsa est.
Canes Taygeti. Virg. 3. Georg. 44.
Pruina Taygeti. Propert. lib. 3. 14. 15.
Ardua Taygeta. Stat. 1. Achill. 427.
Gelidi Taygeti inculta juventus. Lucan. lib. 5. 52.
Horrenda Taygeta. Stat. 4. Silv. 8. 53.

Taygĕtē, f. [Ταϋγέτη] Una est (inquit Serv.) de Pleiadibus septem. Virg. 4. Georg. 232.
Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias, &c. conf. Steph.

T E

TEG. Tegula. T. E. I. Testamento ejus jussit. TER. Terentina, (scil. Tribus;) Tercenarius, Terminalia, Tertium. TESS. Tesserarius. TEST. P. C. Testamento poni curavit.
T. F. Titi filius, Testamento fieri.

Te, σὲ καὶ σοὶ, Gloss. Latinogræc. V. tu.

Te, Syllabica adjectio, quæ pronominibus Tu & Te adjungitur: ut, Tute, Tete. [Sic & Meapte, Suapte, &c.

T E A

Tēanum, [Τέανον ἢ Τιανὸν] Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum; sive Apulorum, ut Plin. lib. 3. cap. 5. & Strab. lib. 5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluent. 27. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem ejus filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest a Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur, &c. Quidam perperam cum aspirata scribunt Theanum.

Tearco, ōnis. [Τεάρκων] Æthiopiæ rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos, usque ad Herculis perveniens columnas. Ex Strab. lib. 5.

Tearus, [Τέαρος] Thraciæ fluvius, ad cujus ripas quum Darius, ad Scythas proficiscens, pervenisset, castra diebus tribus continuit, ejus dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eodemque in loco columnam cum inscriptione posuit. Auctor. Herodot. lib. 4.

Teatea, [Τεάτεα] Marucinorum urbs in Italia, auctor Ptolem. lib. 3. cap. 1. Teate hodie, vulgo *Tieti*.

T E B

Teba, æ. f. Vox prisca pro Colle. Varro de R. R. 3. 1. Lingua prisca & in Græcia Æoles Bœotii vocant colles Tebas. [Immo Thebas, q. V.

T E C

Techna, æ. f. [τέχνη] Latine Ars. Aliquando significat Dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heaut. 3. 1. 62. Falli te sinas technis per servulum. conf. Plaut. Most. 3. 1. 19. Immo in plurali tantum. Vide in Dial. de Errore communi. H. St.

Technĭcus, a, um. Adj. [τεχνικὸς] Artificialis in Gloss. Græcolat. exp. Quintilian. lib. 2. cap. 14. sub fin. Et velut decretis Technicorum tutos putent. i. e. Eorum qui omnino artem sequuntur.

Technŏphyon, [τεχνόφυον] Græca dictio, qua significatur Artis productio. Suet. in August. cap. 72. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas & technophyon vocabat.

Tecŏlīthus, i. m. [τηκόλιθος] Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absumit. Plin. lib. 30. cap. 19. Spongiæ lapides inveniuntur in spongiis, & sunt nativi. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ medentur, calculos rumpunt in vino poti.

Tectorium, V. tego.

Tectŏsăges, [Τεκτοσάγες] Fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Ceminiis; ita vocati, quod sagis vestirentur: adeo olim potentes opibus & virium præstantia, ut per Græciam, tunc victricem gentium, magna hominum manu profecti, in Asia supra Phrygiam, Cappadociamque sedes posuerint, incolumes ab omni finitimorum incursu. Tectosages & Tolistobogi dicti Plinio lib. 4. cap. 31. & ceteris. Ausonius Narbonem describens in urbium catalogo vocat Teutosagos, hoc carmine,
Usque in Teutosagos primævo nomine Belgas. Florus lib. 2. cap. 11. Tectosagos nuncupat. [Steph. Nom. sing. Τεκτόσαξ, & Τεκτοσάγης, pl. Τεκτόσαγες & Τεκτοσάγαι docet Gr. usurpari.

Tectum, V. tego.

Tecum, V. tu.

T E D

Teda, Tedifera, V. tæda.

T E G

Tegea, [Τέγεα, ἢ Τεγέη] Urbs Arcadiæ, a qua

Tegeæus, a, um. Adj. quadrisyll. Propert. 3. 2. 30.
Fictilis & calami, Pan Tegeæe, tui. Virg. 8. Æn. 459.
Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Idem 1. Georg. 18.
Adsis, ô Tegeæe, favens. Servius; Tegeæe, Pæonem tertium esse dicit.
Sic Piræus, pro Piræeus. H. St. V. in hac dict. V. & mox.
Tegeæus volucer, dictus est Mercurius apud Stat. 1. Silv. 5. 4.
Tuque inimica feræ, volucer Tegeæe, sonoræ
Terga premas.
Tegea gens, pro Tegeæa gens. Virg. 5. Æn. 299. Al. Tegeææ. [Sic Broekhus. Tegeee apud Propert. exhibet, quasi ex Græco τεγέεος. Notum est permutasse sæpe scribas diphthongum cum e longo. Cave tamen mutes.

Tegeates, æ, m. [Τεγεάτης] Gentile. Et

Tegeatis, ĭdis. f. [Τεγεάτις] Sil. 13. 329.
— cæsa Tegeatide capra.

Tegeātĭcus, a, um. aliud Adj. [Τεγεατικὸς] ut
Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat. 1. Silv. 2. 18.
Et de Mænalia volucer Tegeaticus umbra. Sic 5. Silv. 1. 103.
Cunctaque si numerem; non plura interprete virga
Nuntiat e celsis ales Tegeaticus astris. Olim Lacedæmonii bellum intulere Tegeatibus, ferentes secum compedes, tanquam essent redacturi illos in captivitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque

vivi capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant, compedibus compediti, campum Tegeatem metiti fune coluerunt.

TEGES, TEGETICULA, TEGILLUM, TEGIMEN, TEGMEN. V. TEGO.

TĔGO, xi, ctum, [σκεπάζω, Gl. L. G. & G. L. ἐπικαλύπτω, L. G. σκέπω, καλύπτω, G. L.] ĕre. Operire, Occulere, Velare. Ovid. 1. de Arte Am. 58.
Æquore quot pisces, fronde teguntur aves.
Galea caput texit. Propert. lib. 4. 3. 44.
Caligine terras nox texit. Lucret. lib. 6. 852.
Sepulcro tegi, Condi. Lucan. lib. 2. 548.
Somno tegeret cum lumina. Virg. 4. Georg. 414.
Tenebris teguntur omnia. Ovid. 4. Fast. 489.
Tunica tegi. Ovid. 1. Amor. 5. 14.
Veste corpus tegere. Tibul. lib. 2. 3. 82.
Tegunt se latibulis feræ. Cic. pro Rabir. Post. 42. His ipsis diebus hostem persequi: tum, cum etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella jure gentium conquiescant. [Hic est Defendunt ab injuria tempestatis.
Tegere, Celare. Martial. 3. 42.
Quod tegitur, majus creditur esse malum. Ter. Hec. 1. 2. 91.
Pudens, modesta, incommoda atque injurias
Viri omnes ferre, & tegere contumelias. Virg. 3. Georg. 454.
Tegere & quasi velis obtendere. Cic. 1. Q. frat. 11. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.
Tegere & Velare certo nomine quidpiam. Cic. in Pison. 16. Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.
Mendacio tegere. Cic. pro Quint. 81. Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis.
Animi dolorem vultu tegere, Dissimulare. Cic. 2. Verr. 21. Cupiebam dissimulare, me id moleste ferre. Cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate celare.
Consilium vultu tegit. Virg. 4. Æn. 477.
Ignaviam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rabir. 21.
Lacrimas tegere. Ovid. 12. Epist. 145.
Prudentiam summam simulatione stultitiæ tegere. Cic. de Clar. Orat. 53.
Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæs. 3. Bell. Civil. 32.
Sententiam suam tegere. Cic. 5. Tusc. 11. E quibus nos id potissimum consecuti sumus, quo Socratem usum arbitramur, ut nostram ipsi sententiam tegeremus, errore alios levaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quæreremus.
Commissa tegere, Silentio premere. Hor. de Arte Poet. 38.
Facta tegenda loqui, Pudenda. Tibul. lib. 1. 9. 28.
Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & defendere, quod alias Protegere dicitur. Cic. 13. Fam. 66. extr. Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves, & ceteris rebus tegas atque tueare.
Tegere & Nocere, contraria. Cic. pro Cæcin. 60. Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum.
Aliquem armis suis tegere. Cic. 3. Fam. 10. Sallust. in Bell. Catil. cap. 5. Libertatem, patriam, parentes armis tegere.
Alicujus salutem & vitam sua benevolentia, præsidio, & custodia tegere. Cic. pro Planc. 1.

TECTUS, a, um. [κεκαλυμμένος] Partic. ut
Antrum tectum arboribus. Ovid. 12. Met. 212.
Caligine picea tectus. Ovid. 2. Met. 233.
Tenebris tectus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Lanugine tectus malas. Ovid. 12. Met. 291.
Tectum, Genus ovium, sic dictum quod operimentis tegeretur. Plin. lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 2. Similiter faciendum in ovibus pellitis: quæ propter lanæ bonitatem, ut sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquinetur.
Innocentia tectus, Defensus. Cic. pro Lege Manil. 70. Propterea quod pericula facile, ut hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.
Amor tectus amicitiæ nomine. Ovid. 1. de Arte Am. 720.
Sermone tecto dicere aliquid. Ovid. 1. de Arte Am. 569.
Verba tecta, Obscura. Cic. 9. Fam. 22. Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.
Tectus & Tacitus. Ter. Hec. 3. 3. 28.
Adversa ejus per te tecta, tacitaque apud omnes fient,
Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Ea sunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur: tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium vero cavere quî possumus?
Tectior & Occultior cupiditas. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Huc accedit, quod paulo tamen occultior, atque tectior vestra ista cupiditas esset.
Tectior homo. Cic. in Orat. 146. Ac fortasse ceteri tectiores: ego semper me dedicisse præ me tuli. Tectiores, i. e. Magis dissimulantes se artem didicisse.
Tectissimus homo in dicendo. Cic. 2. de Orat. 296. Ego, me hercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, Qui sua consilia maxime tegeret, ut lib. 14. ad Atticum, Balbum hominem tectum dixit. Vel Tectissimum, Qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret, quod causæ posset obesse. Quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum, Minime apertum vulneribus adversarii, & eum, qui minime detegeret id quod in causa sua lateret mali. Al. Rectissimum. V. RECTUS.

TECTŪRUS, a, um. Partic. [καλυψόμενος] Ovid. 4. Met. 159.

TECTE, Adv. [κρυφαίως] cui contrarium est Aperte. Cic. 1. Att. 11. Hic dies me valde Crasso adjunxit, & tamen ab illo aperte, tecte quicquid est datum, libenter accepi.
Compar. Cic. 9. Fam. 22. Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectius penem.

TECTUM, i. n. [στέγη καὶ δῶμα, Gl. L. G. & G. L. στεγὴ L. G.] Pars domus superior, qua ipsa domus tegitur.
Culmen tecti. Ovid. 12. Met. 480.
Domorum tecta. Virg. 8. Æn. 98.
Fastigia summi tecti. Virg. 2. Æn. 302.
Firma tecta in domiciliis habere. Cic. de Clar. Orat. 257.
Nudare tecto culmen. V. NUDUS.
Pectinatum tectum. V. Pectino in PECTEN.
Tectum pro Domo frequenter poni solet. Ter. Heaut. 5. 2. 15.
Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Liv. 1. 29. Romanus passim publica, privataque omnia tecta adæquat solo. [Tecti vocabulo veteres proprie intelligunt Interiorem ædium partem. Nepos Attico cap. 13. Domum habuit in colle Quirinali Tamphilanam, ab avunculo hereditate relictam, cujus amœnitas, non ædificio, sed silva constabat. Ipsum enim tectum, antiquitus constitutum plus salis, quam sumptus habebat. Ubi Ædificium, pro Architectura posuit, Tectum vero quum antiquitus constitutum dicit, non marmore pretioso, neque sectilibus pavimentis, & laquearibus auratis instructum intelligit, in quo magis commode, quam magnifice habitare liceat.
Urbis tecta. Ovid. 4. Met. 86.
Absonum tectum. V. ABSONUS.
Agrestia tecta. Ovid. 4. Fast. 803.
Altum tectum cæli. Hor. 1. Serm. 5. 103.
Ardua tecta. Virg. 7. Æn. 160.
Augustum tectum. Virg. 7. Æn. 170.
Aurea tecta. Virg. 6. Æn. 12.
Bipatentia tecta. Virg. 10. Æn. 5.
Cælata tecta. V. CÆLO.
Candida tecta. Ovid. 1. Trist. 8. 7.
Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alterutrum latus magis inclinant. Lucret. lib. 4. 520.
Deformia tecta nigro fumo. Ovid. 5. Fast. 505.
Fumosa tecta. Virg. 2. Georg. 244.
Hospita tecta. Valer. 2. Argon. 651.
Humile tectum. Sen Hippol. 11.
Immane tectum capax turbæ. Sen. Thyest. 8.
Ingentia tecta. Virg. 2. Æn. 489.
Ingens tectum. Virg. 7. Æn. 170.
Inhospita tecta. V. INHOSPITUS.
Intecta stramento tecta. V. INTEGO.
Laqueata tecta. V. LAQUEAR.
Marmorea tecta, auro & ebore fulgentia. Cic. in Parad. 6.
Obsoleti tecti sordes. Hor. 2. Carm. 10. 7.
Parva tecta. Sen. Hippol. 2.
Paupere sub tecto. Hor. 1. Epist. 10. 32.
Pinea tecta, Naves. Ovid. 14. Met. 530. al. Texta.
Placida tecta. Ovid. 1. Fast. 121.
Prava tecta. Lucret. lib. 4. 520.
Prona tecta, Quæ a fronte magis propendent. Lucret. lib. 4. 520.
Pulchra tecta. Hor. 3. Carm. 10. 6.
Recurvum tectum. Ovid. 10. Epist. 71.
Regalia tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Regia tecta. Virg. 1. Æn. 636.
Rustica tecta. Catul. in Carm. sæcul. 32. 19.
Saxea tecta. Ovid. 10. Epist. 128.
Solida tecta. Ovid. 3. Met. 696.
Squalentia tecta. Ovid. 2. Met. 760.
Sublime tectum centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Superba tecta. Virg. 7. Æn. 12.
Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curvantur. Lucret. lib. 4. 520.
Tepidum tectum. Hor. 2. Serm. 3. 10.
Umbrosa tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.
Claudere sua tecta. Ovid. 5. Met. 287.
Credere se tectis alicujus. V. CREDO.
Fremunt tecta ululatu femineo. Virg. 4. Æn. 667.
Incumbunt tecta centenis columnis. V. INCUMBO.
Inire tectum. Ovid. 14. Met. 752.
Novare tecta. Virg. 4. Æn. 260.
Procumbit tectum. Ovid. 4. Fast. 233.
Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
Replere tectum gemitu. Virg. 2. Æn. 679.
Subire tecta alicujus. Virg. 3. Æn. 83.
Succedere tectis alicujus. Virg. 1. Æn. 631.
Cæca tecta, Obscura, occulta. Ovid. 8. Met. 158. Labyrinthum intelligit.
Densa ferarum tecta, Silvæ densæ. Virg. 6. Æn. 7.
Stellantia tecta summi patris, Cælum. Valer. 5. Argon. 622.

TECTŬLUM, i. n. Hieron. Epist. 47. 4. Sub uno tectulo manentes.

TECTOR, ōris. m. [σκεπαστής, Gl. G. L.] Qui tegit.
Tector, [κονιάτης, Gl. L. G. & G. L. χρίστης, G. L.] Qui opus tectorium facit. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor, neque tector vidit unquam.

TECTŌRIUM, i. n. [κονίαμα, κονία, Gl. L. G. κονίασις, G. L.] Illinimentum quoddam est, a tegendo dictum, & quasi pavimentum parietis, atque incrustatio: quod fit quum calce aut gypso, ad majorem spectantium gratiam & decorem, parietem inalbamus, quæ ideo etiam Albatio appellatur, sive Albarium: quanquam albarium, inquit Budæus, ex pura calce fiat, ut hodie est in usu. Tectorium autem continet arenatum, hoc est quod fit ex calce & arena: marmoratum, quod ex calce & marmore tuso triplici varietate comminuto, prout trium coriorum exigebat usus. Continet & trullisationem, quæ ex gypso, ut hodie quoque, antiquis fiebat, quod fusissime docet Vitruvius lib. 7. 3. de Architectura. Plin. lib. 38. cap. 23. Ideoque nulla tectoria eorum rimæ fœdavere. Tectoriumque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. 145. Atqui in illis columnis dico esse, quæ a tuo redemptore commotæ non sint, dico esse, ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum.
Atrii tectorium. Cic. 1. Att. 8. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo.
Concinnum tectorium. V. CONCINNO.
Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. de servitutibus urbanorum prædiorum. Non pluris, quam vulgaria tectoria, debent æstimari: quod observari & in incrustatione oportet.
Exornare domum tectoriis. Ulpian. in l. 3. §. Proinde. D. de in rem verso. Idem in l. fundi. §. Quæ pictæ. D. de actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ, ædium sunt.

Imponere

Imponere tectorium parietibus. Neratius in l. Usufructuarius novus. D. de usufructu. Usufructuarius novum tectorium parietibus, qui rudes fuissent, imponere non potest.

Translate pro Fuco, quo mulieres facies suas pingunt. Juven. 6. Sat. 466.

Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit,

Incipit agnosci. i. e. Fucum muliebrem. [Intelligit cataplasmata quædam ex pane & pinguibus medicamentis, quibus per noctem faciem velut incrustatam habebant, & mane dein lacte asinino eluebant decoris cuticulæ studiosæ.

Pictæ tectoria linguæ, Dolosa & simulata linguæ fucatæ & adulatricis oratio. Pers. 5. Sat. 25.

Tectōrius, a, um. Adj. [κονιαματικὸς] ut, Tectoria calx, qua fit tectorium. Plin. lib. 36. cap. 22. Sed cura tuentur picando parietes, quoniam & tectoria calx roditur. Vetus exemplar habet Tectorii calce.

Tectorium opus ad ornamentum ædificii, id est sub quo & marmoratum, & arenatum opus, & trullisatio intelliguntur. Varr. 3. de R. R. cap. 1. Quum enim villam haberes opere tectorio, & intestino, ac pavimentis nobilibus lithostrotis spectandam, &c. Cic. 2. de Legib. 65. Neque id opere tectorio exornari, nec hermas hos, quos vocant, licebat imponi.

Tectoriŏlum, i. n. dimin. [κονιαμάτιον] Parvum tectorium. Cic. 9. Fam. 22. Bella tectoriola, dic ergo etiam pavimenta isto modo: non potes.

Tectūra, æ. f. Pallad. R. R. 1. 15. Parietum tectura fortis & nitida.

Tegŭmen, ĭnis. n. [σκέπας] Idem quod Tegimen. Liv. 1. 20. Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma, quæ ancilia appellantur, ferre. Idem 4. 39.

Tegĭmen, ĭnis. n. [σκέπασμα] Quod tegit. Ovid. 3. Met. 52.

— tegimen direpta leoni

Pellis erat. Liv. 36. 32. Sicut testudinem, ubi collecta in suum tegimen est, &c. Al. Tegumen.

Tegimen capillis, Pileus. Ovid. 1. Met. 671. conf. 674.

Tegmen, ĭnis. n. [κάλυμμα, σκέπασμα] Quicquid aliquid tegit. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. i. e. Vestimentum textum. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra. Cic. 2. de Divin. 63.

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos

Corripuit pullos.

Pro Tegimine sive Tegumine. H. St. Promiscue scil. ponuntur, sed prius dictum, quod primo posui, dein cetera. Sic Fragimen, Fragmen, &c.

Recubans sub tegmine fagi. Virg. 1. Ecl. 1.

Ingenti tegmine clepsit se. Sen. Herc. fur. 9.

Cruda tegmina boum, Vestimentum e duro boum corio factum. Stat. 6. Theb. 730.

Fulvum tegmen lupæ, Indumentum ex pelle lupæ. Virg. 1. Æn. 279.

Capitum tegmina picto nutantia cono, Galeæ. Ovid. 3. Met. 108.

Consertum tegmen spinis, Vestimentum. V. consero.

Tegmen cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.

Inde est ales avis lato sub tegmine cæli.

Subtecta nervis tegmina. Sil. lib. 4. 293. al. Subtexta.

Tegmina pedum. Colum. lib. 1. cap. 8.

Tegumentum, vel **Tegimentum**, vel **Tegmentum**, [σκέπασμα, Gl. L. G. & G. L. σίγασμα, κάλυμμα, L. G. στέγη, σκέπη, G. L.] Liv. 1. 43. Hæc ut tegumenta corporis essent. De armis defensivis loquitur. Pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat. Cic. 5. de Finib. 31. Palpebræ sunt tegumenta oculorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.

Tegmentum testudinis. Plin. Valer. 2. 50. conf. Liv. in tegimen.

Quærere flagitiorum tegumenta. Cic. pro Cœl. 47.

Tegumentum pro Præsidio, vel tutela. Plaut. Trin. 3. 2. 32.

Tecto, [ἐπικαλύπτω, Gl. G. L.] āre. Frequent. Hinc

Tectāmentum, i. n. [καλυπτήριον, Gl. G. L.] Idem quod Tegumentum. Legitur & Intectamentum in Gloss.

Tegĭle, is. n. Subligaculum, tegmen. Apul. Met. 9. p. 222. Elmenh. Exiguo tegili tantummodo pubem injecti.

Tegŭlum, i. n. [τέγος] pro Tegmine, vel Tegula potius. Plin. lib. 16. cap. 36. Tegulo enim earum domus suas Septemtrionales populi operiunt. De arundinibus. Ibid. cap. 37. Scirpi fragiles palustresque ad tegulum tegetesque.

Tegillum, i. n. dimin. [καλυμμάτιον Onom. v.] Parvum tegmen. Varro Sesquiulysse, Ob aquam e nubibus tortam indicat fore, ut tegillum pastor sibi sumat. Plaut. Rud. 2. 7. 18.

Tegillum eho illud mihi unum arescit: id si vis dabo. V. Non. 2. 846.

Tegŭla, æ. f. [κεραμὶς, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quod domos tegat. Plaut. Milit. 2. 6. 24.

Quod meas confregisti imbrices & tegulas. Ter. Eun. 3. 5. 40.

Cic. 9. Att. 7. De isto licet bene speres: promitto tibi, si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. Cato R. R. cap. 14. In tectum sic numerabitur tegula integra quæ erit. Ovid. 6. Fast. 316.

Strataque erat tepido tegula quassa solo. Idem 2. Fast. 537.

Tegula porrectis satis est velata coronis.

Admitti per tegulas. V. admitto.

Decidere de tegulis. V. decido.

Aliquem demittere per tegulas. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu nocte, focia hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere.

Tegulārius, i. m. [κεραμεὺς, κεραμοποιός] Gloss. Gr. Lat. Qui tegulas facit.

Tegularium, i. n. Ubi tegulæ fiunt; vel Ubi multitudo est tegularum. In l. 180. §. de verb. sign. Tugurium a tecto tanquam tegularium est dictum.

Tegulītius, a, um. Adj. Inscript. apud Gruter. p. 54. DEO MERCVRIO ALTEGIAM TEGVLITIAM COMPOSITAM SEVERINVS SATVLLINVS C. F. EX VOTO POSVIT L. M.

Tegestas, Καλυπτήρια, Gloss. Græcolat. [An Accus. pl. a recto sing. Tegesta, æ. f?

Tĕges, ĕtis. f. [ψίαθος, Gl. L. G. & G. L. σκέπασμα, L. G.] a Tegendo dicta: Straguli genus ex ulva, sive scirpo aut sparto, in lodicis similitudinem factum, quo viliores utuntur: hanc vulgus Italorum *stoream* vocat. Varro 1. de R. R. 22. pr. Sic quæ fiunt de canabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Juven. 6. Sat. 117.

Ausa Palatino tegetem præferre cubili. Columel. lib. 5. cap. 3. Sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. i. e. Tegminibus. Idem lib. 12. cap. 50. Canneæ tegetes, quibus oliva excipitur. Hujusmodi simile quiddam apud Gallos, quod straminibus concinnatur, vulgus *une nate* vocat. Juven. 9. Sat. 140.

Quando ego figam aliquid, quo sit mihi tuta senectus

A tegete & baculo?

Pars tegetis dimidio brevior. Juven. 5. Sat. 8.

Occulta teges. Juven. 9. Sat. 101.

Tegetĭcŭla, æ. f. dimin. [ψιαθίσκος] Parva teges. Varro 3. de R. R. cap. 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ canabinæ sint impositæ. Columel. lib. 8. cap. 9.

Tegenārius, i. m. [ψιαθοποιὸς] Gloss. Lat. Gr. [Nisi Tegetarius scribendum. Nam

Tegitarius, i. m. [ψιαθοπλόκος] Idem Gloss.

Tĕgus, ŏris. n. Varr. L. L. 4. 22. Tegus suis, ab eo quod tegit; ut Perna a pede, &c. Apparet derivatione Varronis veteres, non tantum Tergus, sed etiam Tegus dixisse. Certe apud Plautum in Captivis, 4. 3. 2. hic versus trochaicus Tegoribus postulat,

Dii immortales, ut ego callos detruncabo tegoribus. Attamen & in Varrone Tergus placet, detracta littera deductio ejus fiet. Turnebus, 22. 6. [Varronis verba sunt, Tergus suis, ab eo, quod eo tegitur. Scripsit ergo Turneb. Tegus. Sed forsan Tergitur scribendum est.

T E I

Teium, [Τήιον] Urbs in Paphlagonia, Sallustio, a qua ortus Anacreon. [Ita Bithyniæ quidem oppidum vocat Strabo, in 12. nisi apud ipsum Τῖειον, vel ut apud alios Τίον scribendum. De Anacreonte seq. dict. V. In hac fuit templum Apollinis, unde Apollo Teius. Ex hac etiam Philetærus natus est, auctor generis regum Attalicorum. [De Apolline nihil Strabo, vereor ne pro Apollonio Tyaneo compilator Apollinem Tejum posuerit.

Tēŏs, [Τέως] Ioniæ oppidum mediterraneum, ex quo Protagoras Philosophus, & Anacreon poëta Lyricus. Hinc

Tēius, a, um. Adj. possess. trium syllabarum. [Τήιος] Comice pro Τήιος, vel Τεῖος, ut vult Steph. Ovid. 2. Trist. 364.

Quid nisi cum multo Venerem confundere vino,

Præcepit lyrici Teia Musa senis?

Anacreon Teius. Hor. Epod. 14. 10.

Fide Teia dicere aliquid, i. e. Chorda lyrica. Hor. 1. Carm. 17. 18.

T E L

Tēla, æ. f. [ἱστὸς, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Ovid. 6. Met. 127.

Ultima pars telæ tenui circumdata limbo. Ovid. 1. Epist. 10.

Lassaret viduas pendula tela manus.

Tela jugalis, Jugo imposita in quo texitur, ad aliarum telarum discrimen, quæ pinguntur acu, texuntur radio, pectine, aut alio genere, sine jugo tamen. De jugo telarum Ovidius, 6. Met. 55.

Tela jugo juncta est, &c. Ex Turnebo.

Domus plena telarum. Cic. 6. Verr. 59.

Discreverat telas tenui auro. Virg. 4. Æn. 264.

Percurrere pectine telas. Virg. 1. Æn. 294.

Intertextas telas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.

Penelopes telam retexere, proverbialiter dictum, pro Inanem operam sumere. V. penelope.

Telam exordiri, proverbialiter dictum, pro Rem aliquam incipere & aggredi. Plaut. Bacch. 2. 3. 116. V. ordior.

Telam texere. Cic. 3. de Orat. 226. Quanquam ea tela texitur, & ea incitatur in civitate ratio vivendi, ac posteritati ostenditur, ut eorum civium, quos nostri patres non tulerunt, jam similes habere cupiamus. Cicero Telam texi dixit, quum Vivendi rationem institui intelligeret. Ea tela texitur, Ea factio paratur. Translatio duci videtur ab araneorum telis, in capturam muscarum paratis. [τὸ Incitatur suspectum. lego Initur.

Tĕlămon, ōnis. m. [Τελαμὼν] fuit Æaci filius, Pelei patris Achillis frater & Ajacis pater.

Creatus Telamone. Ovid. 12. Met. 624.

Est & Plinio lib. 3. cap. 5. Umbriæ portus.

Tĕlămo, ōnis. m. ἀγκάλιος, Gloss. Latinogræc. [Videtur scribendum Ἄτλας, τὸ ὄρος. V. seq. loc. Vitruv.

Telamones, inquit Vitruvius, dicuntur a statuariis Signa in muris, quæ mutulos, vel coronas, aut similia sustinent: quæ Græci ἀτλάντας vocant. V. ipsum Vitruv. lib. 6. cap. 9. ad finem.

Telamōnĭădes, æ. m. patronym. [Τελαμωνιάδης] Ovid. 13. Met. 231. i. e. Ajax, Telamonis filius.

Telamōnius, a, um. Adj. ut, Telamonius Ajax. Ovid. 13. Met. 231.

Telchīnes, [Τελχῖνες] Strabo lib. 10. Sunt, qui memorent Telchines in Rhodo novem fuisse, Rheæ comites in Cretam: qui quoniam Jovis alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt. Ovid. 7. Met. 365.

Phœbeamque Rhodon, & Ialysios Telchinas,

Quorum oculos ipso vitiantes omnia visu

Juppiter exosus, fraternis subdidit undis.

Idæis Telchines in antris. Stat. 4. Silv. 6. 47.

Telchius, & Amphitus, [Τέλχιος καὶ Ἄμφιτος] Plin. lib. 6. cap. 5. Castoris ac Pollucis aurigæ, a quibus vera gens Heniochorum orta est. Strabo tamen circa initium undecimi Rhecam & Amphistratum nominatos dicit, ut in alterutro mendum sit. Sed fieri potest, ut horum fratrum plures fuerint aurigæ. Eo supradicto Strabonis loco historiam reperies.

Tēlĕbŏæ, arum. m. pl. [Τηλεβόαι] Populi, de quibus Aristoteles in Politicis, In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantem vero in occasum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Virg. 7. Æn. 735.

OEbale, quem generasse Telon Sebethide nympha

Fertur, Teleboûm Capreas quum regna teneret. Servius, Teleboæ Caprearum sunt populi, quos Telon suo regebat imperio. Capreæ vero sunt insula contra Neapolim sita.

Tēlĕgŏnus, i, [Τηλέγονος] Proprium viri, quod Latine significat Novissimo loco natum: unde pro Humili & inglorio ponitur.

Fuit etiam filius Ulyssis ex Circe, qui patrem interfecit rostro piscis illius, qui xiphia dicitur, quod est instar laminæ magni ensis, ut scribit Oppianus de piscibus: quod genus ensis a matre accepit.

Parricida

Parricida Telegonus. Hor. 3. Carm. 29. 8.

TELEMACHUS, i, [Τηλέμαχος] Filius fuit Ulyssis ex Penelope, quem ad Trojam pergens, cum uxore parvulum reliquit. Ovid. 1. Epist. 68.
Telemachus proles patientis Ulyssei. Hor. 1. Epist. 7. 40.
Penelopeus Telemachus. Catul. Epithal. Juliæ, 59. 229.

TELEMUS, i, [Τήλεμος] teste Homero in Odyssea, & Theocrito in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopas vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Ulysse passus est. Ovid. 13. Met. 770.
Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales.

TELEPHUS, i, [Τήλεφος] Herculis filius, ex Augæa filia Alcæi Arcadiæ regis, qui avi jussu expositus in silvis, a cerva nutritus: dein dono datus regi Mysiæ, proque filio educatus. Cic. pro Flacc. 72. Longe omnino a Tiberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu erraffet, nisi ducem Telephum invenisset. Hor. Epod. 17. 8.
Movit nepotem Telephus Nereium, &c. Claud. Epigr. 1. 46.
Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis. Hic postea in Lycia imperavit.
Telephus alter, Pergamenfis grammaticus, scripsit fere omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cetera collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.

TELETHUSA, æ. f. [Τελέθουσα] Uxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ovid. 9. Met. 766.

TELICARDIOS, Gemma colore cordis, Persis maxime grata, quam & Muchulam appellant. Plin. lib. 37. cap. 10.

TELINUM, V. TELOS.

TELLEN, enis. [Τέλλην] Tibicen, & poeta ineptissimus, cujus meminit Dicæarchus Messanensis, ex quo proverbium, Cane Tellenis cantilenas. Quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus, quidam de inepte loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc jocos quosdam versibus lepidissimis scripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasm. in Chiliadibus.

TELLIAS, æ, m. [Τελλίας] Herodoto lib. 8. Vates fuit Helæus, qui Phocensibus, cum Thessalis bellum gerentibus, rem hujusmodi eis commentus est: sexcentos viros, e Phocensibus præstantissimos, gypso, tam ipsos, quam arma illinit, eosque sub noctem in Thessalos demisit, dato præcepto ut quemcunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent. Hos primum Thessalorum excubitores aliud quoddam prodigium esse arbitrati, deinde ipse exercitus, adeo exhorruerunt, ut tribus millibus cæsorum atque scutorum Phocenses potiti sint.

TELLUS, i, [Τέλλος] Vir Atheniensis, qui quum pauper esset, eum tamen Crœso feliciorem Solon dicebat esse: erat enim vir optimus. Plutarchus in Solone, & Herodotus lib. 1.

TELLUS, uris. f. [Γῆ, ἡ θεός, Gl. L. G.] Dea terræ credita est antiquis. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Jam si est Ceres a gerendo, ita enim dicebas: terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus, nisi terra? Ædes Telluris. Cic. 3. Q. frat. 1. Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catuli me admones. Ad Telluris quidem etiam tuam statuam locavi. Cic. 3. Q. frat. 1.
Alma, V. ALMUS.
Tellus, [χθών, γῆ, Gl. L. G. & G. L.] etiam ipsa Terra, a poëtis maxime, dicitur. Plin. lib. 2. cap. 5. Cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg. 1. Æn. 175.
— ac magno telluris amore
Egressi, optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ovid. 3. Epist. 63. V. in TERRA.
Abrupta tellus. Stat. 3. Theb. 597.
Apta armis. Propert. 3. 22. 19.
Barbara. Ovid. 7. Met. 54. Ab incolis.
Benigna, V. BENIGNUS.
Bruta. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Dædala. V. DÆDALUS.
Dives tellus & nunquam mentita colono. Sil. lib. 7. 160.
Dura. Ovid. 9. Met. 649.
Effeta. Lucret. lib. 2. 1149.
Ferax Cereris. Sen. Herc. fur. 9.
Fertilis. Hor. in Carm. sæcul. 29.
Fecunda. Virg. 1. Georg. 67.
Feta. Stat. 1. Theb. 184.
Gravida. Ovid. 7. Met. 128.
Habitabilis. Ovid. 8. Met. 624.
Inarata. Ovid. 1. Met. 109.
Infelix frugibus. Virg. 2. Georg. 239.
Justissima. Virg. 2. Georg. 460.
Læta. Sen. Octav. 7.
Lubrica. Stat. 9. Theb. 200.
Lutulenta. Ovid. 1. Met. 434.
Mavortia. Virg. 4. Georg. 462.
Parca, Non admodum fecunda. Stat. 4. Silv. 5. 13.
Pinguis. Virg. 2. Georg. 248.
Prodiga. Ovid. 15. Met. 81.
Salsa. Virg. 2. Georg. 238.
Sicca. Virg. 1. Georg. 214.
Solidissima. Ovid. 15. Met. 262.
Tenuis. Ovid. 4. Epist. 106. V. in TERRA.
Torrida. Lucret. lib. 5. 1219.
Victa. Ovid. 2. Fast. 137.
Adoperta tellus marmore. Ovid. 8. Met. 701.
Aggeritur ingens tellus tumulo. Virg. 3. Æn. 63.
Aret tellus succis ademptis. Ovid. 2. Met. 211.
Cavare tellurem. Virg. 3. Georg. 88.
Concussa tellus agmine cornipedum. Sil. lib. 8. 355.
Dehiscit tellus ima. Virg. 4. Æn. 24.
Excita tellus pulsu pedum tremit. Virg. 12. Æn. 445.
Exercere tellurem aratro. Virg. 1. Georg. 99.
Humida tellus putorem nacta est. Lucret. lib. 2. 872.
Perrepere tellurem genibus. Tibul. lib. 1. 2. 87.
Regnata tellus ab aliquo. Ovid. 10. Epist. 69.
Revulsa tellure fodiens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 49.
Rupta tellus. Ovid. 4. Fast. 127.
Scissa. Stat. 1. Theb. 70.
Sollicitanda tellus. Virg. 2. Georg. 418.
Subacta tellus, Victa. Sil. lib. 7. 575.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc. fur. 9.
Vacillat sub pedibus tellus. Lucret. lib. 5. 1235.
Clarus tellure Phocaica Coroneus. Ovid. 2. Met. 569.
Est media & nona tellus neque movetur, & infima est. Cic. in Somn. Scip. 10.

TELLUSTRIS, e. Adj. Idem quod Terrestris. Mart. Capel. 7. Nonnulli tellustres silvicolæque Divi.

TELLURUS, i. m. Deus telluris. Mart. Capel. 1. 16.

TELMESUS, vel TELMESSOS, vel TELMISSUS, [Τελμησσός, ἡ Τελμισσός] (inquit Cic 1. de Divin. 91.) in Caria est, qua in urbe excellit Aruspicum disciplina. Hanc Religiosissimam vocat Plin. lib. 30. cap. 1.
Est & alia ejusdem nominis urbs, in continiis Lyciæ. Plin. 5. 28. & 29.
Fluvius item Lyciæ sic dictus, in Glaucum se exonerans. Idem 5. 28.

TELO, onis. a rusticis dicitur Instrumentum longum ex ligno, quo utuntur ad aquam e puteis hauriendam. Hispani *Ciconiam* vocant, a similitudine rostri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortasse legendum est Tollo. [Immo Tolleno.

TELONIUM, i. n. [τελώνιον] Græce, Mensa publicanorum, ubi vectigal exigitur. Tertull. de Idol. cap. 12. [Gloss. Græcolat. Τελώνιον, Vectigalium, Telonatum, Mancipatum.

TELONARIUS, i. m. [τελώνης] Publicanus, & tributorum collector. Cod. Theod. l. 3. de indulg. deb. Conf. Non. 1. 95.

TELOS, i. n. [τέλος, ιος, n.] Latine Finis dicitur. Cic. 3. de Fin. 26. Sentis enim, credo, me jamdiu, quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.
Idem Græcis Tributum significat, seu Vectigal, unde superiora vocabula.

TELOS, [Τῆλος] Insulæ nomen unius ex Sporadibus, in qua conficiebatur unguentum præstantissimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12. Telos unguento nobilis, a Callimacho *Agathusa* appellata.

TELINUM, i. n. [τήλινον] Unguentum, quod commendatur a medicis. Plin. lib 13. cap. 1. Telinum fit ex oleo recenti, cypero, calamo, meliloto, fœno græco, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.

TELOXA, æ, f. [κοντοφόρον, Gl. L. G.] Nisi error est.

TELPHISSA, [Τίλφωσσα] Fons, cujus aquæ frigus Tiresias vates, quum senex potasset, & ferre non potuisset, exstinctus est.

TELPHUSSIUM, sive TILPHOSSIUM, [Τιλφώσσιον] Oppidum est in Bœotia, ubi laudatus Bacchus est a Pindaro.

TELUM, i. n. [ἀκόντιον, τὸ μακρόθεν βαλλόμενον ὅπλον, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne, quod jaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, ferrum continetur. Dictum ab eo, quod in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τῆλε sive τηλοῦ longe significat. Festus, Tela proprie dici videntur ea, quæ missilia sunt: ex Græco videlicet eorum nomine, quia illi τηλόθεν missa dicunt, quæ nos eminus: sicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus, quandoquidem non minus in nobis eam partem corporis Armum vocari existimandum est.
Tela etiam lapides dici posse auctoritas docuit, & omnia quæ jaciuntur. Sisenn. histor. lib. 3. Manuales lapides dispartit, propterea quod is ager omnis ejusmodi telis indigebat. Nonius. 6. 5. [Nec missilia modo, sed & alia, quæcunque inferendi ictus causa sumuntur, quæque vulgo Arma offensiva vocamus. Nam & Arma ὅπλα eadem significatione Virgilius posuit,
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Unde etiam in Gloss. Latinogræc. Tela ἀμυντήρια exponuntur, item τεύχη, τόξα. τεύχη autem dicuntur ὅπλα Græcis sæpe.
Telum, quocunque quis lædi potest. Quintil. lib. 10. cap. 1. Per abusionem sicarios etiam omnes vocamus, qui cædem telo quocunque commiserint. [Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Cum nullum aliud telum mortiferum Fortuna, quam solum mihi grabatulum subministraret.
Telum, pro Gladio posuit Virg. 9. Æn. 747.
At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,
Effugies. Ovid. 4. Met. 6. 665.
— teloque accingitur unco. De harpa Persei.
Silvestria tela, Quibus capiuntur feræ. Stat. 9. Theb. 720.
Jactus teli. Tacit. 13. Ann. 40. Assultare ex diverso Tyridates, non usque ad jactum teli.
Custos telorum, Pharetra. Ovid. 8. Met. 321.
Seges ferrea telorum. Virg. 3. Æn. 46.
Acutum telum. V. ACUO.
Ansatum telum, est Quod ansam, id est amentum habet. Ennius,
— ansatis concurrunt undique telis.
Densissima tela. Virg. 9. Æn. 555.
Non evitabile telum. Ovid. 6. Met. 234.
Exitiabile telum. Ovid. 6. Met. 257.
Fera tela. Lucret. lib. 2. 48.
Fortia tela divûm. Stat. 9. Theb. 753.
Jaculabile telum. Ovid. 7. Met. 841.
Igneum telum. Senec. OEdip. 5.
Illita tela dolis, i. e. Veneno. Lucan. lib. 8. 382.
Imbelle telum, sine ictu, Iners. Virg. 2. Æn. 544.
Immane telum. Stat. 9. Theb. 802.
Immedicabile telum. Virg. 12. Æn. 858.
Indevitatum telum. Ovid. 2. Met. 605.
Inertia. Senec. Thyest. 4.
Infesta. Virg. 5. Æn. 582.
Inhabile imperitis telum ad remittendum. V. INHABILIS.
Insuperabilia. Valer. 3. Argon. 12.
Invicta. Senec. Octav. 5.
Martia. Virg. 9. Ecl. 12.
Mediocria. V. MEDIOCRIS.
Missilia. V. MITTO.
Noxia. Stat. 11. Theb. 630.
Penetrabile. Ovid. 5. Met. 67.
Pennatum, Sagitta. V. PENNA.
Sæva tela. Ovid. 12. Met. 381.
Secunda tela. Ovid. 3. Met. 307.

Stridula tela, Sagittæ. Lucan. lib. 8. 304.
Temeraria tela. Ovid. 2. Met. 616.
Trabale telum. Virg. 12. Æn. 294. Valer. 8. Argon. 301.
Trisulca tela Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.
Trunca tela. Virg. 11. Æn. 9.
Venenatum telum. Cic. pro Quint. 8. Et qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum, injecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
Violenta tela. Ovid. 11. Met. 382.
Volatile telum. Ovid. 1. de Arte Am. 169.
Volucre telum. Valer. 2. Argon. 524.
Vulnificum telum. Ovid. 2. Met. 504.
Accingi telis tanquam in aciem. V. ACCINGO.
Adactis telis mori. Ovid. in Ibin, 305. al. Jaculis.
Agere telis aliquem, Urgere, persequi. Virg. 4. Æn. 71.
Aptare tela. Stat. 11. Theb. 500.
Armari levi telo. Senec. Herc. OEth. 7.
Audiit stridorem teli. Virg. 11. Æn. 863.
Bibunt tela cruorem. Sil. lib. 15. 632.
Cadere telo alicujus. Virg. 11. Æn. 689.
Cingi telis. Virg. 2. Æn. 520.
Confringere tela. Lucan. lib. 6. 160.
Congerere tela. V. CONGERO.
Conjicere tela. V. CONJICIO.
Contorsit telum in hostes. Virg. 12. Æn. 266.
Defendere se telis. Virg. 2. Æn. 447.
Dejicere aliquid telo. Virg. 1. Georg. 332.
Depromere tela pharetris. Virg. 5. Æn. 501.
Ejicere tela, Extrahere, Educere. Cels. lib. 7. cap. 5. pr.
Elapsus telis hostium. Virg. 2. Æn. 318.
Evellere tela membris. Lucan. lib. 6. 255.
Exsaturare tela. Stat. 9. Theb. 14.
Excipere intentum telum. Cic. de Provinc. Consul. 23. Quum omnia tela undique esse intenta in patriam viderem, subire coegit, atque excipere unum pro universis.
Excussa tela. Senec. Herc. fur. 6.
Exire tela corpore, Declinare ictus telorum. Virg. 5. Æn. 438.
Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.
Exercere telum. Lucret. lib. 2. 1102.
Expedire tela. Liv. 38.
Ferire aliquem telo. Virg. 12. Æn. 294.
Fundere crebra tela. Virg. 11. Æn. 610.
Hebetata tela. Sil. lib. 16. 105.
Irrita tela jactare. Virg. 2. Æn. 459.
Jaculari coruscа tela. Senec. OEdip. 14.
Infecta tela sanguine. Stat. 9. Theb. 187.
Infigere telum pectore. Senec. OEdip. 14.
Ingerere tela. V. INGERO.
Inhibere tela. V. INHIBEO.
Insedit telum non alte. Cels. lib. 7. cap. 5.
Instat telum. V. INSTO.
Intenta jugulis tela. V. JUGULUM.
Intorquere telum in aliquem. V. INTORQUEO.
Librat telum in ictus obliquos. Ovid. 8. Met. 757.
Librare telum ab aure. Virg. 9. Æn. 417.
Mactare aliquem telis. Senec. OEdip. 10.
Medicata tela veneno. Sil. lib. 7. 453.
Obrui telis. Virg. 2. Æn. 410.
Prostravit virum celeri telo. Valer. 3. Argon. 185.
Regerere tela nervo. Senec. Hippol. 2.
Revellere de corpore telum. Cic. in Pison. 25. De corpore Reip. tuorum scelerum tela revellentur.
Rotare telum. Stat 9. Theb. 802.
Spargere tela. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Stringere tela. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 98.
Subministrare tela ad manum. Quintil. lib. 5. cap. 7. conf. Jacere, in translatis.
Succumbere telis. Ovid. 8. Epist. 38.
Torquere telum in aliquem. Virg. 5. Æn. 497.
Transiit telum. Cels. lib. 7. cap. 5. Sed si non alte telum insedit, & in summa carne est, aut certe magnas venas, & loca nervosa, non transiit, nihil melius est quam qua venit id evellere.
Transfixus telo. Sil. lib. 15. 689.
Versari incolumem inter hostium tela. Cic. 1. de Orat. 202.
Vibrare telum. Lucan. lib. 4. 40.
Volant lucida tela. Lucret. lib. 4. 843.
Telum, translate, pro omni eo, quo adversarii nos oppugnant, ut
Linguæ tela. V. LINGUA.
Pavoris gelida tela. Lucret. lib. 3. 306.
Acerrimum telum. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum.
Hebetiora atque leviora tela. Cic. de Arusp. Respon. 2. Tamen non dubito, quin ea tela, quæ conjecerit inimicus, quam ea quæ collega patris emisit, leviora atque hebetiora esse videantur.
Contorquere tela cæca & improvida. Plin. 4. Epist. 17. de Catullo Messalino, cæco delatore: Sæpius a Domitiano, non secus ac tela, quæ & ipsa cæca & improvida feruntur, in optimum quemque contorquebatur.
Jacere palam tela in aliquem. Cic. pro Cœl. 20. Non enim ab iisdem accusatur M. Cœlius, a quibus oppugnatur: palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur.
Immittere telum. Cic. pro Domo 39. Neque enim mea jam quicquam interest, exceptis his telis, quæ ex ejus actionibus in meum corpus immissa sunt.
Intendere telum in jugulum innocentis, per translationem, pro Ad confutationem rationes apparare. Plin. 9. Epist. 3.
Retundere tela. Cic. pro Domo, 63. In me uno Consulares faces, jactæ manibus tribunitiis, in me omnia, quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæserunt.
Tela diei, pro ipsius luminis Radiis, quos cælum sol & stellæ huc ejaculantur. Lucret. 1. 148.

Non radii solis, non lucida tela diei. Sic pro Radiis solis, Solis spicula dixit non ineleganter Prudentius, Hymn. Matutin. v. 5.
Caligo terræ scinditur
Percussa solis spiculo. Apollini quoque, qui sol est, arcum & sagittas gestamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo, 17. 10.
Telum, inquit Isidorus, Lateris morbus: dictum autem ita est a medicis, quod dolore corpus transverberet, quasi gladius. Hæc lucem afferent Sereno scribenti,
Est ea vis morbi, quod telum commemoratur,
Cum subito dolor insanus furit incitus ictu. Turneb. 10. 26.
TELĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βελοφόρος] ut, Puer telifer, apud Senecam Herc. OEth. 543. Cupidinem intelligens.

T E M

TEMENITES, V. TEMENOS.
TEMENOS, [τέμενος] locus quidam Siciliæ, qui adjunctus Epipolis erat prope Syracusas, ut scribit Stephanus. Alias Græcis Templum, fanum, vel locum sacrum denotat. Hinc
TEMENITES, æ. m. [Τεμενίτης] incola. Et
Temenites, Apollo dictus fuit. Sueton. in Tiber. cap. 74. Supremo natali suo Apollinem Temenitem, & amplitudinis & artis eximiæ, advectum Syracusis, ut in bibliotheca novi templi poneretur, viderat per quietem affirmantem sibi, non posse se ab ipso dedicari. Hinc emendari locus quidam Ciceronis 6. in Verrem 119. & potest & debet, apud quem pro Thesmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracusis loquitur, quibus adjunctæ Epipolæ erant, locusque Temenos dictus, a quo Temenites, ut supra dictum est. Turneb. Adversf. 8. 12. Est & Thraciæ collis ad Triballum, auctore Stephano.
TEMERARIUS, V. TEMERE.
TĔMĔRE, Adv. [ἀσκέπτως, παραβόλως, Gl. L. G. πλημμερῶς, G. L.] Stulte, inconsulte, sine ratione. Ter. Phorm. 5. 1. 30.
— Di vostram fidem, quam sæpe forte temere
Eveniunt, quæ non audeas optare? Virg. 9. Æn. 329.
— temere inter tela jacentes.
Temere, in cassum. Lucret. lib. 5. 1000.
Temere & nullo consilio administrare. Cic. 1. de Invent. 58.
Non enim temere, nec fortuito, sati & creati sumus. Cic. 1. Tusc. 118.
Audacter hoc dico, non temere confirmo. Cic. pro Font. 1.
Inconsulte ac temere dicere aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Temere & Imprudenter facere aliquid. Cic. 10. Att. 9.
Temere non est, pro Non abs re. Ter. Phorm. 5. 9. 9. Idem Heaut. 4. 1. 7.
— non pol temere est, quod tu tam times.
Non omnino temere est, quod vulgo dictitant. H. St. Ex comico.
Idque evenit, non temere, nec casu. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Non temere fama nasci solet. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.
Temere, Sine periculo. Plaut. Bacchid. 1. 1. 52.
Rapidus fluvius est, non hac temere transiri potest.
Temere, Facile. Cic. ad Brut. 1. Non soleo, mi Brute, temere affirmare de altero.
Temere, pro Fere ponitur. Quintil. lib. 1. cap. 4. Illud ingeniorum velut precox genus, haud temere unquam pervenit ad frugem. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui hoc non in beneficii loco, sed in laboris ac muneris, non temere nisi libertis suis deferebant.
Temere pro Vulgo, passim. Hor. 1. Carm. 12. 7.
Unde vocalem temere insecutæ
Orphea silvæ. Ex Turnebo.
Compar. Accius, Seu Euripidis, qui choros, temerius in fabulis, &c. V. Nonium 2. 841. conf. TEMERARIE.
TĔMĔRĀRIUS, a, um. Adj. [πλημμερής, ῥιψοκίνδυνος, Gl. L. G. προπετής, θρασύς, G. L.] dicitur, non Qui plus audet quam oportet, sed Qui facile nullo adhibito consilio credit, vel suscipit quidpiam. Temerarius, natura; inquit Donatus. Ter. And. 1. 4. 2.
Sane pol temulenta est mulier & temeraria. Cic. 10. Fam. 21.
Indicabo temerarium meum consilium tibi. Martial. lib. 6. 60.
Abstulerat totam temerarius institor urbem. Idem lib. 6. 25.
— ne te temerarius ardor
In medios enses, sævaque tela ferat.
Haud temerarium est, Non ineptum. Plaut. Asin. 2. 1. 14.
Temerarium magis, quam audax consilium. Liv. 25. 37. extr. Marcius ad consilium, prima specie temerarium magis, quam audax, animum adjecit. [i. e. Quod non tam audacter, quam omnino temere susceptum videri potest.
Omnia turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
Arbiter temerarius. Stat. 1. Achill. 67.
Cœpta temeraria. Sil. lib. 16. 654.
Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Invent. 2.
Dextra temeraria. Ovid. 2. de Pont. 2. 13.
Error temerarius. Ovid. 12. Met. 59.
Honor temerarius. Quintil. in proœm. lib. 1.
Judex temerarius. Ovid. 7. Met. 824. al. Index.
Turba temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
Virtus temeraria, Inconsiderata fortitudo. Ovid. 8. Met. 407.
Vox temeraria. Ovid. 2. Met. 50.
TEMERARIE, Adv. Ut Aliud est aliquid fortiter facere, aliud temerarie. Sed Wolf. male utitur adverbio Temere. Vide in Off. 106. H. St. Immo recte Temere, nec τὸ Temerarie usquam exstat.
TEMERĬTER, aliud Adv. Idem. Accius Amphitryone, Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam benevolentiam interiisse es ratus. Non 11. 54.
TEMERĬTAS, ātis. f. [ἀβουλία, Gl. L. G. & G. L. ἄνοια, ἀσυνεσία, L. G.] cui opponitur Sapientia. Cic. pro M. Marcell. 7. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 1. Acad. 44. Ab omni lapsu continere temeritatem: quæ tum esset insignis, quum aut falsa, aut incognita res approbaretur.
Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, errorque turpis est. Cic. 1. de Divin. 7.
Temeritas, quæ a sapientia dissidet plurimum. Cic. 2. Off. 8.
Fortuna ab inconstantia & temeritate sejungi non potest. Cic. 3. de Nat. Deor 61.
Temeritate enim remota, gratissima est liberalitas. Cic. 2. Off. 62.

Accessit

Acceffit meæ temeritati. V. ACCEDO.
Multi enim faciunt multa, temeritate quadam, fine judicio, vel modo. Cic. 1. Off. 49.
Vir plenus inconfideratiffimæ ac dementiffimæ temeritatis. Cic. de Arufp. Refp. 55.
Incauta temeritas. Firmic. lib. 1. cap. 3.

TEMERITŪDO, Inis. f. pro Temeritate. Pacuvius Dulorefte,
Egon' tyranni novi temeritudinem? Non. 2. 867.

TEMĔRO, [πλημ, Gl. L. G.] proprie eft Temere aliquid agere, vel tractare. Val. Flacc. 1. 627.
Hoc erit illicitas temerare rudentibus undas.
Violare facra, inquit Feftus, & contaminare: dictum videlicet a temeritate. Liv. 26. 13. Sepulcra majorum temerata ac violata.
Corpora temerare nefandis dapibus. Ovid. 15. Met. 75.
Cubile alicujus temerare. Ovid. 15. Met. 501.
Fluvios temerare venenis, Corrumpere, inficere. Ovid. 7. Met. 535.
Lectum temerare alicujus. Ovid. 1. de Arte Am. 743.
Opus temerare. Tacit. 4. Hift. 53.
Sacra temerare. Ovid. 17. Epift. 3.
Temerando rumpere pacem. Sil. 1. 11.
Temerare, Abfolute, pro Stuprare, Adulterare. Tacit. 1. Ann. 53. Eandem Juliam in matrimonio M. Agrippæ temeraverat.

TEMERANDUS, a, um. Partic. Lucan. lib. 1. 147.
— & nunquam temerando parcere ferro. h. e. Temere cruentando.

TEMERATUS, a, um. aliud Partic. [βεβηλωθείς] ut,
Amicus temeratus. Ovid. 3. Amor. 8. 63.
Caftra infaufta temerataque. Tacit. 1. Ann. 30.
Sacra hofpitii temerata. Ovid. 17. Epift. 3.
Templa temerata. Virg. 8 Æn. 840.
Voluntas noftra temerata eft. Ovid. 9. Met. 626.

TEMERĀTOR, ōris. m. [ῥᾳδιουργός, Gl. L. G.] pro Falfario. Modeftinus in l. Siquis obrepferit. ad Legem Corneliam, de falf.
Apollineæ temerator matris. Stat. 11. Theb. 12.

TĔMĔSA, [Τεμέση] Oppidum Bruttiorum, quod Aufonii condiderunt. Noftræ ætatis homines Tempfam vocitant.
Eft & aliud ejufdem nominis oppidum in Cypro, ubi ærifodinarum locus oftenditur. V. Strab. lib. 5. & Erafmum in proverbio Temeffæus genius. Stat. 1. Achil. 413.
Æra domant Temefæ, &c. Quidam Temeffa fcribunt, gemino s. [Perperam. V. Steph.

TEMESÆUS, a, um. poffeff. [Τεμεσαῖος] Ovid. 5. Faft. 441.
Rurfus aquam tangit, Temefæaque concrepat æra.

TĒMĒTUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. οἶνος παλαιός, G. L.] pro Vino accipitur. Dictum quod temptet, hoc eft labefactet mentem. Plaut. Aul. 2. 6. 5.
Cererin', Strobile, has facturi nuptias?
STR. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin. lib. 14. cap. 13. Cato ideo propinquos feminis ofculum dare juffit, ut fcirent an temetum olerent. Hoc tum Vino nomen erat, unde & Temulentia appellata. Hor. 2. Epift. 2. 163.
Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo ifto, &c.

TEMŪLENTUS, a, um. Adj. [οἰνωμένος, μέθυσος, Gl. L. G. & G. L. οἰνόφλυξ, L. G. οἰνώδης, οἰνοβαρής, μεθυστής, G. L.] Vinolentus, ebriofus. Ter. Eun. 4. 3. 13.
Perii, temulenta es? P. utinam fic fint qui mihi male volunt.
Quafi Temetulentus. H. St. Induxit tamen rurfus hanc conjecturam.
Sopor temulentus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Vox temulenta. Cic. Poft. redit. in Senat. 12.

TEMULENTER, Adv. [μεμεθυσμένως] Columel. lib. 8. cap. 2. Jam nunc Gangeticas & Ægyptias aves temulenter eructant.

TEMULENTIA, æ. f. [μέθυσμα] Plin. lib. 14. cap. 2. Siquidem temulentiam fola non facit.

TEMENTURA, æ, f. [μέθη] Ebrietas. Gloff. Græcolat.

TEMNO, pfi, ptum, [καταφρονέω, Gl. L. G.] ĕre. Spernere. A τέμνω Græco verbo, quod Incido, refecoque fignificat; quoniam quæ fpernimus, amputare & refecare confuevimus. Cic. 13. Att. 17. Id ago fcilicet; ut judicia videar temnere. Vetus exemplar fegit Tenere. Virg. 1. Æn. 542.
Si genus humanum,& mortalia temnitis arma. Hor.2.Serm.2.38.
Jejunus ftomachus raro vulgaria temnit. Ovid.3.de ArteAm.299.
Eft & in inceffu pars non temnenda decoris.

TEMPTOR, ōris. m. [καταφρονητής] ut, Deorum temptor. Seneca Agamemn. 7. i. e. Contemptor.

TEMNOS, [Τῆμνος] Stephano & Straboni, Urbs eft Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic. pro Flac. 42. Temni ufque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui fe artem dicendi traditurum etiam ceteris pollicebatur, ipfe omnibus turpiffimis judiciis convictus eft. [Al. Judiciis] turpiffimis judiciis convictus. An Turpiffime convictus? Turpe enim Rhetori.

TĒMNITES, [Τημνίτης] gentile. Cic. pro Flacc. 42. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

TĒMO, ōnis. m. [ῥυμὸς ἁμάξης, Gl. L. G. & G. L.] eft, Qui continet jugum in curru vel plauftro. Ovid. 2. Met. 107.
Aureus axis erat, temo aureus, aurea fummæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel. 6. 2. Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod injungitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 109.
Arctophylax, vulgo qui dicitur effe Bootes;
Quod quafi temone adjunctum præ fe quatit Arctum. Ex poeta.
Æreus temo. Virg. 3. Georg. 173.
Obliquo temone plauftrum flectere. Ovid. 10. Met. 447.
Revulfus temone axis. Ovid. 2. Met. 316.
Temonem pro Stipite pofuit Columella, five pro Lignis tranfverfariis & longuriis, lib. 6. cap. 19. Huic foli feptenûm pedum ftipites recti, ab utroque latere quaterni, applicantur. Ii autem in ipfis quatuor angulis affixi funt, omnefque tranfverfis fex temonibus, quafi vacerræ, inter fe ligantur. Budæus.
Temo [αὐχὴν πηδαλίου, Gl. L. G.] Gubernaculi pars fuperior, vel Ipfum gubernaculum, a fimilitudine fic dictum. Unde Gallis *Timon* dicitur.

TEMPE, [Τέμπη] neutro genere & numero plurali, proprie Theffaliæ locus, quinque millia paffuum longitudine, & ferme fex latitudine patens, pulcherrimus ager, amœnus gramine, refertus arboribus, canorus avium concentu, jugis dextera lævaque leniter fefe tollentibus, media interfecat Peneus amnis, cujus ripas arbores veftiunt. Plin. lib. 31. cap. 2. Aliter circa Theffalica Tempe, quoniam vifus omnibus terrori eft. Ovid. 1. Met. 569.
Heliconia Tempe. Ovid. 1. Amor. 1. 15.
Opaca Tempe. Seneca Troad. 9.
Peneia Tempe. Virg. 4 Georg. 317.
Tenebrofa Tempe. Stat. 10. Theb. 113.
Theffala Tempe. Hor. 1. Carm. 7. 4.
Umbrofa Tempe. Stat. 6. Theb. 88.
Sunt & Tempe in Bœotia, quæ Teumeffia dicuntur, a Teumeffo monte Bœotiæ, & ab Ovidio Cygneia dicta. 7. Met. 371. ubi V. not. Burm.
Sunt in Sicilia a nomine amnis Heloria.
Abufive, Quæcunque loca amœna, nemora præfertim atque aquas habentia, Tempe vocamus. Virg. 2. Georg. 469.
Speluncæ vivique lacus, ac frigida Tempe.

TEMPĔRO, āre. a Tempore deductum; Habere rationem temporis, Moderari, Tempori accommodare, Rem fuo ordine ac menfura adminiftrare, potiffimum quum Accufativo junctum eft. Cic. 1. Tufc. 2. Rem vero publicam noftri majores certe melioribes temperaverunt, & inftitutis, & legibus. [A Tempus, temperis, antiqua flexione, deducit & Voff. in Etym. Varro tamen lib.5.deL.L.2.potius τὸ Tempus arceffendum A fiderum curfus tenore temperato, nomen a verbo proinde, non contra exiftimat. Quod fi a Tempus arceffimus, in ea notione vocabulum hoc accipiamus neceffe eft, qua Cæli temperiem notat, ut Tempus pluvium, ferenum &c. Primaria certe hujus verbi fignificatio videtur, qua pro Commifceo, vel Mifcendo lenio ponitur, & proprie quidem de liquoribus, vel liquefactis, ut
Vinum tempero [συγκιρνάω, Gl. L. G. & G. L. συγκεραννύω, G. L.]
Aciem temperare. V. ACIES.
Æquor totum temperat Neptunus. Ovid. 12. Met. 94.
Aëra temperat frigidus vefper. Virg. 3. Georg. 337.
Æs conflare & temperare. Plin. lib. 7. cap. 56.
Aquam temperare ignibus, Tepefacere. Hor. 3. Carm. 19. 6.
Arva arentia temperat unda. Virg. 1. Georg. 110.
Lympha temperat merum. Tibul. lib. 3. 7. 26.
Mundum temperat variis horis Juppiter, Diftinguit, vel dividit, vel regit per Ver, Æftatem, Autumnum, & Hiemem. Acron. Hor.1.Carm 12.16.
Solis tum acceffus modici, tum receffus, & frigoris & caloris modum temperant. Cic. 2. de Nat. Deor. 50.
Potionem fuis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit. i. e. Confectam. Val. Max. lib. 3. cap. ult. ad finem.
Thermas temperare. Martial. lib. 10. 48.
Temperat hic thermas, nimios prior hora vapores
Halat, & immodico fexta Nerone calet.
Unguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit *Difpenfare*. Plin. lib. 13. cap. 2.
Qui acuta cum gravibus temperans, varios æquabiliter concentus efficit. Cic. in Somn. Scip. 11. De Orbium cæleftium motu & fono.
Moderatius aliquid temperare. Cic. in Orat. 176.
Amara temperare rifu, Adverfa lenire hilaritate. Hor. 2. Carm. 16. 27.
Copiam fuam cum aliquibus temperare. Cic. in Orat. 99.
Iras temperare, Moderari. Virg. 1. Æn. 57.
Lacrimas alicujus temperare. Ovid. ad Liv. 8.
Manus ira temperat. Propert. lib. 3. 22. 22.
Sumptus temperare. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Vectigalia temperare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 41. pr.
Vires fuas temperare juftitia. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
Omnia pretio temperata, vendente Remp. Confule. Paterc. lib. 2. 60. Temperata, i. e. Adminiftrata.
Civitates conftituere & temperare, pro Regere. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conftituendis, temperandifque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ftet Afia Luculli inftitutis fervandis.
Domum temperare arte. Propert. lib. 3. 5. 26.
Ora temperare frenis, Domare, & regere. Hor. 1. Carm. 8. 7.
Ratem temperare, Gubernare. Ovid. 13. Met. 366.
Refpublicas temperare, Regere, adminiftrare. Plin. lib. 6. cap. 19.
Temperare, Dativis junctum, [ἀπέχομαι, Gl. L. G. & G. L. φείδομαι, L. G. ἀρκέομαι, G. L.] Abftinere fignificat: ut, Temperare alicui, pro Abftinere ab injuria inferenda. Cic. 3. Verr. 154. Te putet quifquam, quum ab Italia freto disjunctus effes, fociis temperaffe, qui ædem Caftoris teftem furtorum tuorum effe volueris?
Temperare alicui aliqua in re. Cic. 4. Verr. 17. Si cuiquam denique ulla in re unquam temperaverit, ut vos quoque temperetis.
Ætati juvenum temperare, Moderari juvenibus. Plaut. Truc. 1. 1. 40.
Hoftibus fuperatis temperare, Parcere. Cic. 4. Verr. 51. Non folum fociis in eo bello confuluit, verum etiam fuperatis hoftibus temperavit.
Privignis temperare. Hor. 3. Carm. 24. 18.
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens. i. e. Noverca manus abftinet a privignis, parcit, neque eis infidias comparat, ullamve perniciem molitur, ut folent novercæ.
Animis temperare. Liv. 5.
Artibus malis. Plaut Mercat. 5. 4. 21.
Temperare iftac ætate iftis decebat artibus.
Cædibus temperare. Liv. 2. 16.
Gulæ temperare, Idem quod Moderari. Plin. 2. Epift. 6.
Lætitiæ temperare, non pro Abftinere, fed Modum imponere. Liv. 5. 7. Tum vero jam fuperfundenti fe lætitiæ vix temperatum eft.
Linguæ temperare. Plaut. Rud. 4. 7. 28.
Manibus temperare. Liv. 32. 20. conf. 2. 23.
Temperare oculis, pro Abftinere a lacrimis, ex Curtio in OCULUS. H. St.
Vino temperare in unum diem. Liv. 40. 14.
Sibi temperare. Cic. pro Flacc. & 10. Fam. 7. Ufque mihi temperavi, dum perducerem eo rem, ut dignum aliquid & Confulatu meo & veftra exfpectatione efficerem.
Nequeo mihi temperare, quo minus unum exemplum antiquitatis afferam. Plin. lib. 18. cap. 6.
Temperare ab injuria. Cæf. 1. Bell. Gall. 9.

A lacrimis temperare. Virg. 2. Æn. 8. —quis talia fando
Temperet a lacrimis?
A maleficio se temperare. Auctor. ad Heren. lib. 2. 29.
In amore temperare. Plaut. Epid. 2. 8.
Tempero me vino ἀπέχομαι οἴνου, Gloss. Latinogræc. Sine præpos.
Temperare cum Inf. ut Temperare maledicere. Plaut. Pœn. 5. 2. 76. Idem Pœn. prol. 22. Vel dormire temperent.
Urbibus oppugnandis temperare, pro Abstinere ab obsidionibus urbium. Liv. 10.
Temperat, γλύφει κόλλαμα, Gloss. Latinogræc. [V. Plin. 13. 12.
Temperatum est, Impersonale, pro Abstinuerunt. Liv. 1. 29. extr. Templis tamen deûm temperatum est. Idem 32. 10. extr. Temperatum ægre est, quin missilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter se consererent.

Tempĕrans, antis. [σώφρων] Partic. fere Adjective, & signif. Modestus. Ter. Heaut. 3. 3. 19.
Hominis frugi & temperantis functus officium.
An temperantem eum dices, qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic. in Parad. 3.
Moderatus & temperans. Cic. pro Font. 30. Frugi igitur hominem, Judices, frugi inquam, & in omnibus vitæ partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, &c.
Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improviso morbus oppresserit. Cic. 15. Att. 1.
Temperans, [σώφρων] nomen, Genitivo junctum. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Donatus; Rei, quia pauperem: Famæ, quia ignobilem. Temperans autem, Consulens, providens, moderatus.
Temperans gaudii. Plin. in Paneg. 52. Nemo tam temperans gaudii, feræque lætitiæ, quin &c.
Compar. Liv. 26. 22. Temperantiores a cupidine imperii. al. Temperatiores.
Superl. Cic. pro Font. 28. Homo sanctissimus ac temperantissimus.

Temperanter, Adv. [σωφρόνως] Cic. 9. Att. 2. Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consideratius consilium te daturum, &c.
Haberi temperanter. Tacit. 4. Ann. 33.

Temperantia, æ. f. [συμμετρία, Gl. L. G. σύγκρασις, ἐγκράτεια, G. L.] est (inquit Cic. 2. de Invent. 164.) Rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus, animi firma & moderata dominatio.
Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Cic. 5. Tusc. 42.
Modestia, vel temperantia, quæ moderatio est cupiditatum, rationi obediens. Cic. 2. de Fin. 60.
Temperantia pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Cic. 1. de Fin. 47.
Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Cic. 5. de Fin. 67.
Temperantia & Moderatio. Cic. 1. Fam. 9. Novi enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ.
Summa fuit in ejus victu temperantia. Cic. 5. Tusc. 57.
Temperantia in cibis. Plin. lib. 28. cap. 5.
Astringere ad temperantiam. V. astringo.

Temperātus, a, um. Partic. [συγκεκερασμένος, Gl. L. G. εὔκρατος, L. G. & G. L.] Moderatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut habili mistura & accipiatur circumjecto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat.
Esca temperata. Cic. 1. de Divin. 115.
Moderatione paulo minus temperatus. Cic. 11. Att. 24.
Dicendi genus temperatum & æquabile. Cic. 1. Off. 3. Vis enim dicendi major est in illis: sed hoc quoque colendum est & æquabile & temperatum orationis genus. i. e. Philosophorum dicendi genus.
Hominem in summa magnitudine animi multa humanitate temperatum perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Mens temperata. Hor. 2. Carm. 3. 3.
Mores temperati & moderati. Cic. 12. Fam. 16. Est autem ita temperatis, moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur.
Oblectatio temperata ex varietate sonorum. Cic. 1. Tusc. 63.
Oratio permista & temperata numeris. Cic. in Orat. 196.
Orator modicus & temperatus. Cic. in Orat. 95.
Prela temperata, Instructa, & ad opus parata, cui Supervacanea correspondent. Cato R. R. cap. 12. In torcularium hæc opus sunt, vasis quinis, prela temperata quinque, supervacanea tria.
Temperatior in victoria. Cic. 8. Fam. 15.
Vir justus, temperatus, sapiens. Cic. 3. de Nat. Deor. 87.
Vis temperata. Hor. 3. Carm. 4. 66.
Usus temperatus. Hor. 2. Carm. 2. 3.
Oratio temperatior. Cic. 2. de Orat. 212. Neque est ulla temperatior oratio, quam illa, in qua asperitas contentionis, oratoris ipsius humanitate conditur.
Tempus anni temperatissimum. Varro 2. de R. R. cap. 5.

Temperatum, i. n. [κέρασμα, Gl. G. L.] Mixtum.

Temperate, Adv. [συγκεκερασμένως, Gl. G. L.] Attemperate. Cato R. R. cap. 69. Ubi temperate tepebit, tum cuminum indito, postea linito. De dolio loquitur. Cic. 12. Att. 32. Ages, ut scribis, temperate. Sic Macrobius lib. 6. Saturn. cap. 8.
Neque temperatius scribi potuit. Cic. 13. Att. 1.
Temperatissime, in Gloss.

Temperātīvus, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 4. 1. Temperativa medicamina.

Temperātio, ōnis. f. Cic. 1. Tusc. 1. Nec sit quicquam, nisi corpus unum & simplex, ita figuratum ut temperatione naturæ vigeat & sentiat.
Æris temperatio. Cic. 6. Verr. 98. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solertissime perspicis?
Cæli temperatio, fecunditas terrarum. Cic. 2. de Nat. Deor. 13.
Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se e quibus constamus. Cic. 4. Tusc. 30.
Mensium temperatio. Cic. 2. de Legib. 16.
Sol, mens mundi & temperatio. Cic. in Somn. Scip. 10.
Temperatio Reip. Cic. 3. de Legib. 13. Hæc est, quam Scipio laudat in libris, & quam maxime probat temperationem Reipub.

Temperātor, ōris. m. [κεραστής] Martial. lib. 4. 55.
Quam fluctu tenui, sed inquieto,
Armorum Salo temperator ambit. De Bilbili insula. Porro Salonem Hispaniæ fluvium vocat Armorum temperatorem, quia ejus aquis temperantur enses. Id quod ipse Martialis testatur lib. 14. 33.
Pugio, quem curvis signat brevis orbita venis,
Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.
Moderator & Temperator. Cic. in Orat. 70. Magni igitur judicii, summæ etiam facultatis esse debebit moderator ille, & quasi temperator hujus tripertitæ varietatis.

Temperātrix, īcis. f. August.

Temperāmentum, i. n. [συγκέρασμα, σύγκραμα, τρόπος, ὄψις, ἐπικρασις, Gl. L. G. σύγκρασις, G. L.] Temperatio, modus. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari se putarint.
Linguæ temperamentum. Liv. 28. 44.
Elegans temperamentum. Tacit. 11. Ann. 4.
Salubre temperamentum. Idem 4. Hist. 86.
Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de Solution. Quod dicimus in eo hærede, qui fidejussori testatoris id quod ante aditam hæreditatem ab eo solutum est, debere statim solvere: cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est; nec enim cum sacco adire debet.
Æquare temperamentum. V. æquo.
Adhibere temperamentum. Plinius in Paneg. 3. Tali adhibito temperamento, ut nec laxet nimis, nec arctum esse patiatur.
Librare manum artifici temperamento. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib. 1. in præf. Spero me sequuturum in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit.
Temperamentum, & Temperatura; idem quod Spissitudo. Scribonius Largus comp. 81. Cum oleo coquitur spuma argentea, donec cerati spissi habeat temperamentum. conf. temperatura.

Temperatūra, æ. f. [κρᾶσις] ut, Temperatura ferri. Unde Plinius lib. 34. cap. 15. de temperatura ferri loquens, A rubigine, inquit, vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura a Græcis antipathia dicta. Sic ibidem cap. 2.
Cæli temperatura, idem quod Temperies. Varro apud Non. 2. 848. Quæro utrum hoc adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.
Ceræ, Consistentia. Scrib. Larg. Comp. 79. Mel miscetur contusis & tritis, donec ceræ mollis habeat temperaturam. Sic Comp. 45. Habuerint emplastri temperaturam mollis.
Corporis temperatura. Sen. Epist. 11.

Temperăcŭlum, i. n. Apul. Flor. p. 342. Elmenh. Temperacula ferri.

Tempĕries, ēi. f. [συγκερασμός, Gl. L. G.] Temperamentum. Plin. 5. Epist. 6. Atque adeo, ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis situm, villæ amœnitatem. Ovid. 4. Met. 344.
— temperie blandarum captus aquarum.
Æqualis temperies. V. Æqualis in æquo.
Docta temperies fruendi. Stat. 2. Silv. 2. 353.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 260.
Tranquilla morum temperies. Stat. 2. Silv. 6. 48.
Cæli temperie juvatur corpus. Ovid. 2. de Pont. 7. 71.
Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib. 17. cap. 10. Differuntur post annum dodrantali filo, custodita temperie, ut viridi cælo ferantur, ac sine aurora.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 261.

Temperius, i. e. Temperantius. Cic. 9. Fam. 16. Memini te mihi Phameæ cœnam narrare. Temperius fiat: cetera eodem modo. Al. Temporius. V. in tempus.

Tempestas, & **Tempestivus**. V. tempus.

Templum, i. n. [ἱερόν, ναός, σηκός, τέμενος, Gl. L. G. & G. L.] proprie Locus in cælo notatus ab augure, vel in terra: a tuendo, id est conspiciendo dictum, quod ex omni parte, vel ex quo omnis pars aspici possit, ut ait Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 42.
At quem Deum? qui templa cæli summa sonitu concutit.
Lucida cæli templa. h. e. Regiones siderales. Lucret. lib. 1. 1013.
Templum, Cælum ipsum dictum est, quia ipsum primo tuemur. Ennius,
Contremuit templum magnum Jovis altitonantis. Ejus quatuor partes dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. Ex Varrone lib. 6. de L. L. 2.
Deinde Ædes sacris usibus destinata vocatur Templum; & Locus, etiam quicunque religioni destinatus.
Templum in terris dictum est, Quod quibusdam verbis conceptis ab augure finiebatur, ut ait Varro lib. 6. de L. L. 2. unde tueri quamcunque cæli partem commode posset. In hoc templo per augures constituto Senatusconsultum fiebat: & nisi in eo fieret, non erat justum.
Templum, Locus manu designatus in aëre, post quem factum illico captantur auguria. Servius. Vide extemplo. H. St. In ex præp. Sunt autem verba Grammatici ad 1. Æn. v. 92. Al. 96.
Templa in Occidentem spectare antiqui architecti recte scripserunt. Postea placuit omnem religionem eo convertere, ex qua parte cæli terra illuminatur: ideo in Orientem ædes sacræ spectant. Ex Hygeno de Limitibus constituendis p. 153. Goes [Ubi Religio, pro Loco religioso. V. S. I.
Templum, non solum Ædes sacræ dicuntur, sed etiam alia Loca septa, & unum tantum introitum habentia. Curia Hostilia templum erat, licet sacra non esset. Liv. 2. 56. Occupant tribuni plebis templum. i. e. Comitium. [Immo erant & hæc loca auspicata.
Quid inter Templum & Curiam intersit, V. Manut. ad Cic. 4. Fam. 7.
Curia est sedes ac templum publici consilii. Cic. pro Domo 131.
Curia est templum sanctitatis. Cic. pro Milon. 91.
Positor templorum. Ovid. 2. Fast. 63.
Alta templa. Virg. 6. Æn. 4.
Annosa templa. Sen. Herc. OEth. 7.
Auguratum templum. Cic. in Vatin. 24.
Aurata templa. Lucret. lib. 2. 28. Propert. lib. 4. 1. 5.
Celebria templa. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Inclytum divitiis templum. V. inclytus.
Ingens templum. Virg. 1. Æn. 450.
Laqueatum auro templum. V. laquear.

Odora-

Odoratum templum. V. Odoratus in ODOR.
Operosa templa dei. Ovid. 15. Met. 667.
Penetralia templa. Lucret. lib. 1. 1098. al. Tonitralia.
Radiantia templa auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Sacratum templum. Virg. 2. Æn. 165.
Sanctum & religiosum templum. Cic. 6. Verr. 94. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum.
Sublimia templa. Ovid. 7. Met. 587.
Silvestria templa Nympharum. Lucret. lib. 5. 946.
Venerabile templum. Ovid Rem. Amor. 549.
Condere templum. Virg. 1. Æn. 450.
Excisa templa. Stat. 5. Silv. 3. 200.
Factum de marmore templum. Ovid. 1. de Arte Am. 81.
Indicere honorem templis divûm. Virg. 1. Æn. 636. [i.e. Supplicationes.
Institutam templa de marmore. Virg. 6. Æn. 69.
Ponere templum de marmore. Virg. 3. Georg. 13.
Ponere templum alicui. Tacit. 15. Ann. 74
Posuit Jovi immania templa. Virg. 4. Æn. 199.
Reficere templa. Hor. 3. Carm. 6. 2.
Sistere templum. Tacit. 4. Hist. 53. h. e. Constituere.
Statuere templum alicui. Ovid. 14. Met. 128.
Structa saxo templa. Virg. 3. Æn. 84.
Temerata templa Minervæ. Virg. 6. Æn. 840.
Violare templa. Senec. Troad. 6.
Linguæ sudantia templa, i. e. Partes, loca. Lucret. lib. 4. 628.
Mentis templa, Interioris animi secreta. Lucret. lib. 5. 104.
Templum, Sepulcrum. Virg. 4. Æn. 457,
Præterea fuit in tectis de marmore templum
Conjugis antiqui. Nonius 6. 92.
Templum, Tignum vocatur, quod in sacro ædificio transversum supra canterios ponitur, ut ait Festus. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Et canterii prominentes ad extremam suggrundationem. Supra canterios templa: deinde insuper, &c.
TEMPLĀTIM, Adv. Per templa. Tertull. in Apol. cap. 42. Templatim insumere.
TEMPORALIS, TEMPORARIUS. V. TEMPUS.
TEMPSIS, [Τίμψις] Plin. lib. 7. cap. 48. Cacumen Tmoli montis, in quo, ut ipse ex Muciano refert, CL. annis vivunt incolæ.
TEMPUS, ŏris. n. [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] ut Varro scribit de L. L. 5. 2. est Mundi intervallum & motus, & divisum in partes aliquot, ab solis & lunæ cursu, a quorum tenore temperato Tempus dictum est. Tria vero sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum.
Temperis, pro Temporis, Manut. in Schol. in Cic. ubi exponit Temperius, Epist. 16. libri 9. H. St.
Tempus autem, inquit Cic. 1. de Invent. 39. est id, quo nunc utimur: nam ipsum quidem generaliter definire difficile est: pars quædam æternitatis, cum alicujus annui, menstrui, diurni, nocturnive spatii certa significatione. In hoc & quæ præterierunt considerantur, &c. & item quæ instent in præsentia, & quæ maxime fiant, & quæ consequantur.
Siderum errores id ipsum est, quod rite dicitur tempus. Cic. de Univers. 29.
Tempus, quod χρόνον vocant. Quintil. lib. 3. cap. 6.
A quo tempore. Cic. 7. Verr. 75. Unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.
Ab aliqua re tempus. V. A vel AB.
Ab æterno tempore. Cic. 5. Tusc.
Ab illo tempore. V. AB.
Ad tempus. V. AD. conf. infra.
Accommodare se alicui ad tempus. Cic. pro Cœl. 17.
Ad quoddam tempus. V. AD.
Ex eo tempore, quo primum ex Africa nuntius venit. Cic. 3. Fam. 4.
Ex quo tempore. Cic. 3. Fam. 4. Nam cum te ipsum, ex quo tempore tu me diligere cœpisti, quotidie pluris feci.
Ex infinito tempore. Cic. 1. de Fin. 33.
In tempus. V. IN præpositionem.
In omne tempus. V. IN præpos.
In præsens tempus. Hor. de Arte Poet. 44.
Pleraque differat, & præsens in tempus omittat. [Quod & In præsentia dicitur.
In reliquum tempus. V. IN.
In sempiternum tempus spectare debent. Cic. 2. de Orat. 169.
In puncto temporis. Lucret. lib. 4. 166.
Inter omne tempus. V. INTER præpositionem.
Per id, vel idem tempus. Cic. de Clar. Orat. 285. Duo fuerunt per idem tempus, dissimiles inter se. Cæsar de Bell. Afr. 47. Per id tempus fere Cæsaris exercitui res accidit mirabilis auditu.
Scholarum tempora. Quintil. lib. 1. cap. 8. p. 97. Burm. Cum Grammatices amor, & usus lectionis, non scholarum temporibus, sed vitæ spatio terminentur.
Brevitas temporis, vel angustiæ. Cic. 3. de Orat. 226. Edidi quæ potui, non ut volui, sed ut me temporis angustiæ coegerunt Idem 1. Att. 10. Eo factum est, ut epistolæ tuæ rescriberem aliquid, brevitate temporis, ut tam pauca cogerer scribere.
Cursus temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Decursus temporis. Cic. 3. Fam. 2.
Exiguum temporis. Ovid. 13 Met. 888.
Fuga temporum. Hor. 3. Carm. 30. 5.
Gradus temporum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Id temporis, i. e. Per id tempus. Cic. 1. in Catil. 10. Quos ego jam multis, ac summis viris, ad me id temporis venturos esse prædixeram.
Intervalla ac spiramenta temporum. Tacit. in vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo & velut uno ictu Rempub. exhausit.
Longinquitas temporis. Cic 6. Fam. 4. Me ipsum, consolatorem tuum, non tantum litteræ, quibus semper studui, quantum longinquitas temporis mitigavit. V. LONGUS.
Momentum temporis, V. MOMENTUM, in MOVEO.
Pars temporis exigua. Lucret. lib. 3. 400.
Propagatio temporis miserrimi. Cic. 5. Fam. 15. Quod in ea vita maneam, in qua nihil insit, nisi propagatio miserrimi temporis.
Puncto temporis. Lucret. lib. 1. 1100.
Temporis ut puncto nihil exstet reliquiarum. i. e. Spatio temporis brevissimo.
Subseciva temporum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Tractus temporis. V. Tractus in TRAHO.
Usura temporis. Cic. 3. Fam. 1.
Actum tempus, Præteritum. Hor. de Arte Poet. 173.
Angustum tempus. Claud. 2. in Ruff. 53.
Annale tempus. V. ANNUS.
Annua tempora. Ovid. 3. Amor. 10. 1.
Anteactum tempus. Lucret lib. 3. 844.
Antiqua tempora. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Aureum, Sæculum. Hor. Epod. 16. 64.
Breve. V. BREVIS.
Cæcum. V. CÆCUS.
Conjunctum tempus, i. e. Insequens. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Diurnum tempus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.
Exiguum tempus. Ovid. 2. Amor. 2. 40.
Futile & caducum tempus. i. e. Vita nostra. Plin. 3. Epist. 7. ad finem.
Generale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Heroica tempora. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Illis temporibus. Cic. de Amicit. 5.
Illis ut temporibus. Cic. de Clar. Orat. 107. Erat cum litteris Latinis, tum etiam Græcis (ut temporibus illis) satis eruditus.
Inane tempus. V. INANIS.
Infinitum tempus. Cic. 2. de Lege Agr. 55. Sequitur omnes agros extra Italiam, infinito ex tempore.
Infinitum tempus ætatis. V. INFINITUS.
Ingrata tempora. V. Tarda infra.
Inoffensa a valetudine tempora vitæ. V. INOFFENSUS.
Longum tempus. Senec. Agamem. 12.
Medio tempore. Suet. in Calig cap. 25. Liviam Orestillam, C. Pisoni nubentem, cum ad officium & ipse venisset, ad se deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio post relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur. [Vulgo Intermedium.
Modicum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Mutum a litteris tempus. V. MUTUS.
Optimum tempus, Sæculum. Cic. pro Cluent. 95. Optimis hercle temporibus, tum quum homines se, non jactatione populari, sed dignitate atque innocentia tuebantur.
Parvum tempus. Lucret. lib. 3. 552.
Præteritum tempus, instans, consequens. Auctor ad Heren. 2. 7.
Priora tempora & posteriora. Cic. 5. Fam 17.
Prisci temporis anni. Ovid. 1. Fast. 197.
Quodam tempore. Ovid. 2. Met. 552.
Segne tempus. Valer. 2. Argon. 376.
Spatiosum tempus. Ovid. 1. Amor 8 81.
Tarda mihi, ingrataque tempora fluunt. Horat. 1. Epist. 1. 23. Ingrata ideo, quia Tarda videntur.
Uno tempore, pro Eodem tempore. Cic. ad Att. Multas uno tempore accepi epistolas tuas. Idem 2. de Lege Agr. 14. Aliquando tandem, me designato, lex in publicum proponitur: concurrunt jussu meo plures uno tempore librarii, descriptam legem ad me afferunt.
Abit tempus. V. ABEO.
Abit tempus iners. Ovid. 16. Epist. 112.
Absumere tempus. V. ABSUMO.
Accipere tempus justum & debitum, dicitur actio. V. ACCIPIO.
Adhibere tempus. V. ADHIBEO.
Adesse tempus, vel ad tempus, vel in tempore. V. ADSUM.
Assignatum tempus. V. Assignatus in ASSIGNO.
Capere tempus. V. CAPIO.
Complere debita tempora. Virg. 9. Æn. 108.
Complevit maturus tempora venter. Ovid. 11. Met. 311.
Conferre tempus ad, & in rem aliquam. V. CONFERO.
Consecutum tempus. V. Consecutus in CONSEQUOR.
Conservare & notare tempora. Cic. in Orat. 120. [i. e. Temporum & rerum gestarum intervalla.
Consumere omne tempus in litteris. Cic. 15. Fam.
Conterere tempus. V. CONTERO.
Contrahere tempus. V. CONTRAHO.
Decedentia tempora. Hor. 1. Epist 6. 3.
Dependere tempora amori. Lucan. lib 10. 80.
Vereor, ne in breve tempus dilata sit abs te pernicies. Cic. ad Brut. 16.
Digerere tempora. Ovid. 1. Fast. 27.
Dirimere tempus. Cic. 1. de Divin. 85. Auguralis dictio, V. DIRIMO.
Distribuere tempus. Cic. Att.
Dividere tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Diviseras tempora cum morte, & superstite filio fruebaris omnibus tenebris. h. e. Per omnes noctes. Quintil. in Sepulcro incantato. [Ubi est Intervallum, ut & in seqq. & supra aliquoties.
Dividere curarum remissionumque tempora. Tacit. in vita Agric. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa.
Dividere temporibus negotium aliquod. Ter. And. 3. 1. 18.
Dare tempus alicui rei. Quintil. Tryphoni 2.
Diligentia quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest. Cic. pro Quint.
Dare tempora studiis. Ovid. 2. de Pont. 9. 50.
Edere tempus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Egere tempore, pro eo quod vulgus dicit, *Multum habere ad faciendum*. Cic. 3. Q. frat. 5. Quod me de versibus faciendis rogas, incredibile est, mi frater, quam egeam tempore.
Evolvere tempora & Fastos. Hor. 1. Serm. 3. 112.
Excludi tempore. Cic. 3. Verr. 148.
Exigere tempus. V. EXIGO.
Eximere tempus. Cic. 4. Att.
Fluunt tarda tempora. V. Tarda tempora supra.
Fugit interea, fugit irreparabile tempus. Virg. 3. Georg. 284.
Habere tempus. Cic. 3. de Orat.

Impendere tempus alicui. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Impendere tempus ſtudiis. V. IMPENDO.
Impertiree tempus alicui rei. V. IMPERTIO.
Implere tempus. V. IMPLEO.
Indigent difficilia factu longi temporis. Cic. 1. de Invent.
Intermittere tempus. V. INTERMITTO.
Labuntur tempora aſſiduo motu. Ovid. 15. Met. 179.
Non largitur tempus. V. LARGIOR.
Leniet odium tempus. Ovid. in Ibin, 134.
Partiri tempora in plures. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Peractum tempus. Ovid. 2. de Arte Am. 665.
Perdere tempora. Quintil lib. 2. cap. 1. Ovid. 11. Met. 286.
Perfectus orbis temporis. Virg. 6. Æn. 745.
Prorogare tempus alicui. Cic. 2. Fam. 6. Ne patiare quicquam mihi ad hanc provincialem moleſtiam temporis prorogari.
Revocare tempus. Cic. 5. Fam.
Sumere tempus. Cic. 2. Q. frat. 9.
Suppeditabit tempus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Traducere tempus. Cic. 4. Fam. 6. Ego autem, cum multis de cauſis te exopto quamprimum videre, tum etiam ut ante commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum ſit hoc tempus.
Tranſmittere tempus. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus tranſmittendum putavi. i. e. Omne meum tempus amicorum periculis propulſandis tranſmiſi.
Tribuere tempus. Cic. 2. Off. 4.
Venit longo poſt tempore. Virg. 1. Ecl. 30.
Tempus, [ὥρα] pro Temporis parte,
Ætatis tempus. Ter. Hec. 4. 2. 18.
Dum ætatis tempus tulit, perfuncta ſatis ſum: ſatias jam tenet. Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic. 3. Q. frat. 5. Noſtrumque hoc tempus ætatis, quod in illa auctoritate Senatoria florere debet.
Anni tempus. Cic. 10. Fam. 33. Anni autem tempus libertatem majorem mihi dat.
Anni temperatiſſimum tempus. V. Temperatus in TEMPERO.
Diei tempus. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus eſt diei, videſis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
Antelucanum tempus. V. ANTELUCANUS.
Certum anni. V. CERTUS.
Climactericum. V. CLIMAX.
Commodum anni tempus. Cic. 9. Att. 3. Si commodius anni tempus eſſet.
Extrema tempora longæ ſenectæ. Ovid. 6. Met. 675.
Feſtum tempus. Hor. 2. Epiſt. 1. 140.
Fervens tempus, cui opponitur Frigidum. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Frigidum tempus. Senec. Thyeſt. 2.
Genitale tempus, Dies natalis. Ovid. 3. Triſt. 13. 17.
Genitale tempus mundi. Lucret. lib. 2. 1104.
Hibernum tempus. Ovid. 11. Met. 745.
Iners tempus ſomni. Stat. 2. Theb. 102.
Matutinum tempus. Cic. 7. Fam. 1. V. MATUTA. & Ovid. 13. Met. 581.
Nocturnum tempus. Lucret. lib. 4. 446.
Puerile tempus, Pueritia. Ovid. 6. Met. 719.
Sacrum tempus. Hor. in Carm. ſæc. 4.
Solſtitiale tempus. Ovid. 6. Faſt. 790.
Supremo tempore adeſſe alicui. Catull. Argon. 62. 151.
Verni temporis hora. Hor. de Arte Poet. 302.
Veſpertinum tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. In quo curſu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum veſpertinis tempporibus deliteſcendò, tum matutinis rurſum ſe aperiendo, nihil immutat ſempiternis ſæculorum ætatibus, quin eadem iiſdem temporibus efficiat.
Conceſſit tempus puerile juventæ, Locum dedit, ceſſit. Ovid. 6. Met. 719.
Vertuntur tempora annorum. Lucret. lib. 5. 1183.
Tempus pro Die. Ovid. puto in Epiſt. Penelopes;
Tempora ſi numeres; bene quæ numeramus amantes:
Non venit ante ſuum noſtra querela diem. Videtur eſſe pro Diebus, ut reciproce Dies pro Tempore. H. St. Exſtant Epiſt. 2. v. 7.
Tempus [καιρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Occaſio, vel & quæ dicitur Circumſtantia temporis.
Tempus, pro Commodo temporario. Cic. pro Cluent. 139. Et illa oratio potius temporis mei, quam judicii & auctoritatis fuit. i.e. Ita dixi in oratione illa, quia interera ejus rei, quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibid. Omnes illæ orationes cauſarum & temporum ſunt, non hominum ipſorum ac patronorum. Budæus.
Tempus aptius cibo. Celſus lib. 3. cap. 5.
Tempus, pro Auctoritate & potentia. Cic. de Clar. Orat. 242. Is omnibus exemplo debet eſſe, quantum in hac urbe polleat multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo ſervire. Idem pro Planc. 72. Non ſolum quid cuique debeam, ſed etiam quid interſit, & quid a me cujuſque tempus poſcat. Budæus.
Tempus, pro Conſtituto tempore. Ter. And. 4. 1. 7.
Poſt ubi tempus promiſſa jam perfici,
Tum neceſſario ſe aperiunt & timent.
Tempus adeundi, & abire (nam utroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut. Perſ. 4. 2. 8.
Id aderit adeundi tempus: nunc agite, ite vos. Idem Men. 3. 3. 29.
Sed quid ego ceſſo, dum datur mihi occaſio,
Tempuſque abire ab his locis lenoniis.
Edendi tempus. Hor. 1. Epiſt. 16. 22.
In tempore. [ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Ter. And. 4. 5. 19. Donatus, Opportune. Nos ſine præpoſitione dicimus Tempore & Tempori.
In ipſo tempore. Ter. And. 3. 2. 52.
Atque adeo in ipſo tempore eccum ipſum obviam Chremetem. Donatus, In ipſa opportunitate, in ipſo articulo.
Acerbitas temporis. Cic. 13. Fam.
Atrocitas temporis. Cic. pro Sext. 11.
Forma temporum. Cic. 3. Fam. 11. Ad me quaſi formam communium temporum, & totius Reip. miſiſti expreſſam.
Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Incommoditas temporis. V. INCOMMODUS.
Iniquitas temporis. V. INIQUUS.
Invidia temporis. Cic. 3. Fam.
Maturitas temporum. Liv. 22. Si maturitas temporum exſpectata foret.
Motus temporum. Cic. pro Flacc. 94. Videtis, quo in motu temporum, &c.
Mutatio temporis. Cic. 4. Fam. 9.
Natura temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Perturbatio temporis. Cic. 5. Fam.
Ratio temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Recordatio temporis alicujus. Cic. 1. Fam. 17.
Status temporis. Cic. 2. Fam.
Varietas temporis. Cic. 13. Fam.
Vitia temporum. Cic. 4. Fam. 13.
Accommoda fraudi tempora. Stat. 6. Theb. 615.
Alienum tempus, Abſurdum, adverſum. Cic. 3. Fam. 10. De qua alienum tempus eſt mihi tecum expoſtulandi, purgandi autem mei neceſſarium. Idem 16. Att. 3. Tempuſque diſceſſus abſurdum.
Amicum fraudibus tempus. Stat. 5. Silv. 2. 38.
Aſperum tempus. Cic. pro Corn. Balb. 22.
Atrox. V. ATROX.
Congrua tempora. Claud. 1. in Ruff. 315.
Dextrum tempus, Opportunum. Hor. 1. Serm. 1. 18.
Difficile tempus Reip. Cic. 10. Fam. 5. His temporibus difficillimis Reipub. quicquid ſubveneris, id erit totum & proprium tuum.
Difficile & atrox tempus. Cic. 6. Verr. 108. Itaque apud patres noſtros atroci ac difficili Reipub. tempore, quum Ti. Graccho occiſo magnorum, &c.
Dira tempora. Juven. 4. Sat. 80.
Dubium tempus. Cic. pro Font. 34.
Dura tempora. Hor. 2. Epiſt. 2. 46.
Durum tempus, & crudele. Cic. pro Domo 75. Sed ſi mihi ante hæc duriſſima tempora Reipub. nihil aliud unquam objectum eſt, niſi crudelitas illius temporis.
Exoptabile tempus. Sil. lib. 11. 387.
Extremum tempus. Cic. 10. Fam. 12. Etſi Reipub. cauſa maxime gaudere debeo, tantum ei te præſidii, tantum opis attuliſſe extremis pæne temporibus. Idem, His temporibus miſeris, & extremis. i. e. Extrema neceſſitate.
Fauſtum tempus. Lucret. lib. 1. 805.
Formidoloſum dubiumque Reip. tempus. Cic. 7. Verr. 1. Ita enim cauſa conſtituitur, provinciam Siciliam virtute ejus & vigilantia ſingulari, dubiis formidoloſiſque temporibus a fugitivis atque a belli periculis tutam eſſe ſervatam.
Gratum tempus. Hor. 2. Epiſt. 2. 198. [Hic eſt Inſalubre cælum.
Grave tempus. Hor. 3. Carm. 23. 8.
Grave tempus civitatis, pro Moleſta tempeſtate. Cic. pro Sext 5. Et quoniam in graviſſimis temporibus civitatis, atque in ruinis everſæ, atque afflictæ Reip. P. Sextii tribunatus eſt a fortuna ipſa collocatus, &c.
Idoneum tempus. V. IDONEUS.
Importunum tempus. V. IMPORTUNUS.
Ineluctabile tempus. Virg. 2. Æn. 324.
Inexcuſabile tempus. Ovid. 7. Met. 511.
Iniquum tempus. Lucret. lib. 1. 42. h. e. Adverſum & calamitoſum.
Juſtum tempus pugnæ. Virg. 10. Æn. 11.
Lævum tempus, Importunum. Hor. 2. Serm. 4. 4.
Liberum tempus. Cic. 5. Fam. 20. V. LIBER Adjectivum.
Mala tempora, Bona tempora. V. MALUS.
Maturum tempus. V. MATURUS.
Maturo tempore adepta eſt conjugium. Catull. 60. 57.
Maximis temporibus, pro Occaſionibus & neceſſariis præſidiis. Cic. 3. de Legib. 33. Eſt autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præſto eſſe debere. Budæus.
Miſerum & perditum tempus. Cic. 4. Fam. 14. Ego tam miſero tempore nihil novi conſilii cœpiſſem. Idem 5. Fam. 16. Hæc perturbatio temporum perditorum.
Miſerum & luctuoſum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Cic. 5. Fam. 14.
Molliſſima tempora fandi. Virg. 4. Æn. 293.
Nubila tempora, translate, pro Dubiis. Ovid. 1. Triſt. 9. 6.
Opportunum tempus. Cic. 2. Fam. 18. Quas ſi ſatis opportuno tempore accepiſti.
Opportunum curationi tempus. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Proſperum tempus. Tacit. 12. Ann. 68.
Sativum tempus. V. Sativum in SERO.
Secretum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Secundum tempus, i. e. Præſens. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Secunda tempora, Felicia. Hor. 4. Carm. 9. 36.
Speciale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Subabſurdum tempus. Cic. 16. Att. 3. Movet etiam navigationis labor, alienus non ab ætate ſolum noſtra, verum etiam a dignitate, tempuſque diſceſſus ſubabſurdum.
Summum tempus. Cic. 5. Philipp.
Summo tempore Reipub. Cic. 2. Verr. 1. Id non humano conſilio, ſed prope divinitus datum atque oblatum vobis, ſummo Reip. tempore, videtur. i. e. Summa opportunitate & neceſſitate.
Suo tempore, Tempore quo promiſerat, vel debito & ſtatuto. Cic. 5. Verr. 139. Scandilius rem ſe totam relicturum dicit, & ſuo tempore eſſe redditurum.
Suo tempore, aliter. Cic. de Clar. Orat. 4. de Hortenſio, Perpetua quadam felicitate uſus ille ceſſit e vita, ſuo magis, quam ſuorum civium tempore. Paulo ante de eodem dixerat, Alieniſſimo Reipublicæ tempore exſtinctus. Suo tempore, Sibi apto, & perpetuæ felicitati conveniente, ut dies ultima, quæ ſemper eſt exſpectanda, primis reſponderit: quum aliter ſæpe ſoleat evenire, ut de Priamo, Pompejo, & aliis legimus. Vel Suo, Fatali; ut libro eodem non procul a fine, Q. Hortenſii vox exſtincta fato ſuo eſt, noſtra publico. Fato ſuo, Sua die, quæ ſtat cuique ut ait Poëta: Publico fato, Quo reſpublica exſtincta eſt.

Suspiciosum tempus. Cic. 1. Fam. 7. Qui mihi quum semper tuae laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.
Tranquillum tempus. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.
Tranquilli comitem temporis esse fidem.
Tranquillum ac pacatum tempus. Cic. pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: illud omnibus invidiae tempestatibus concitatum.
Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cic. 4. Fam. 13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conservabo. Idem 15. Fam. 8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.
Turbulentum tempus. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reipublicae qualia futura sint, qui scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Vacuum. Cic. 2. Q. frat. 14. Quod mihi tempus, Romae praesertim, ut iste me rogat, manenti, vacuum ostenditur.
Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret. lib. 2. 45. al. Pectus.
Abiit illud tempus, mutata ratio est. Cic. pro Muren. 7. i. e. Praeteriit occasio.
Abiit jam & transvectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit. 2. Hist. 76.
Accidit tempus. V. ACCIDO.
Accommodare tempus. V. ACCOMMODO.
Accommodata tempora. V. Accommodatus in ACCOMMODO.
Adduci temporibus. V. ADDUCO.
Adactum tempus. V. Adactus in ADIGO.
Amittere tempus. V. AMITTO.
Antecapere tempus. V. ANTECAPIO.
Arripere tempus. Virg. 11. Æn. 459. i. e. Invenire opportunitatem, ut ait Servius. Cic. 5. Fam. 12. Ac statim causam illam totam & tempus arripere. [Hic est Tempus rei alicujus gestae, seu Intervallum temporis & spatium certum, quo quid gestum fuit. Arripere. Ad scribendum.
Assentiri tempori, quod & Servire tempori dicitur. Cic. 1. Fam. 9.
Aucupari tempus. V. AUCUPOR.
Cadat adventus tuus in alienissimum tempus. Cic. 15. Fam. 14.
Capere scite & commode tempus adeundi ad aliquem. Cic. 11. Fam. 16.
Capto tempore agere aliquid. Virg. 11. Æn. 783.
Captare tempus. V. Capto in CAPIO.
Cedere tempori. Cic. 4. Fam. 9. Cedere primum tempori, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. V. CEDO.
Constituere tempus. V. CONSTITUO.
Consulere tempori. V. CONSULO.
Convenit locus & tempus. V. CONVENIO.
Dicere tempora alicujus. Tacit. 1. Hist.
Dicere vel facere aliquid temporis causa. Cic. pro Flacc. 36.
Differre tempora. Ovid. 9. Met. 765.
Dimittere tempus. Cic. 3. Philipp.
Exigere secum tempus. Virg. 4. Æn. 476.
Decrevitque mori: tempus secum ipsa modumque
Exigit.
Exstitit tempus. Cic. 5. Fam. 8. Sed exstitit tempus, optatum magis, quam speratum, ut florentissimis tuis rebus mea perspici posset & memoria nostrae voluntatis & amicitiae fides.
Incidere in tempus. Cic. 2. Fam. 6. Quod in id Reip. tempus, non incideris, sed veneris.
Incidunt saepe tempora cum, &c. V. INCIDO.
Insidiari temporibus. Patercul. lib. 2. 21. Dum bellum infert patriae Cinna, Cn. Pompejus, Magni pater, frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediumque partibus praestitit, ut omnia ex proprio usu ageret, temporibusque insidiari videretur, & huc atque illuc, unde spes major adfulsisset potentiae, se exercitumque deflecteret.
Legere & deligere tempora cibo. Cels. lib. 3. cap. 6.
Observare tempus. V. OBSERVO.
Oblatum tempus. Lucan. lib. 7. 238.
Parere tempori. Cic. 12. Att. 50. & 11. Philipp. 27. Necesse est enim, in tanta conversione & perturbatione rerum, temporibus potius parere, quam moribus.
Ponere tempus alicui. Virg. 1. Æn. 282. [Hic est Spatium determinare.
Praesumere tempus in re aliqua. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Praetermittere tempus. Cic. 1. Fam.
Promissum tempus. Ovid. 2. Epist. 2.
Recuperare tempus. Cic. 8. Att.
Servire est necesse tempori, & non amittere tempus, quum sit datum. Cic. 8. Att. 3.
Sum. ut, Tempus est. Ter. Eun. 1. 1 11.
Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita. [i. e. Dum occasio est, dum licet.
Tempus est facere. Plaut. Asin. 5. 2. 62.
Tempus est ut eamus ad forum, pro Commodum est. Plaut. Mil. 1. 1. 72.
Tempus est ad eam rem. Ter. Eun. 4. 1. 7.
Nunc ita tempus est mihi, ut cupiam filiam: olim nihil minus. Ter. Heaut. 4. 1. 59. [i. e. Commodum est.
Ubi tempus tibi erit, sat habet si tum recipitur. Ter. Eun. 3. 2. 32.
Tempus est, pro Necesse est. Cic. 2. de Orat. 181. Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuissem, tempus esset jam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.
Non est tempus. Ter. Hec. 4. 4. 77.
Reduc uxorem, aut quamobrem non opus sit cedo.
PAM. Non est nunc tempus.
Erit vel fuit tempus. Cic. pro Milon. 70, Erit, erit illud profecto tempus, & illucescet aliquando ille dies, quum tu, &c. h e. Futurum est aliquando, &c. Idem 1. de Orat. 1. At fuit tempus illud, quum mihi, &c.
Tolerare patienter tempora. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Venit tempus & occasio libere loquendi. Plaut. Trin. 4. 2. 157.
Tempus, [κρόταφος, Gl. L. G.] Pars capitis, quae est ad latera. Habet enim caput duo tempora: unum a dextra, alterum a sinistra. Virg. 5. Æn. 416.
Temporibus geminis canebat sparsa senectus. Nam primo tempora canescunt, cavanturque magna diuturnitate temporis: unde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quod ab iis indicia petamus senectutis. Columel. lib. 6. 29. extr. Decimo tamen anno tempora cavari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. conf. Pallad. Mart. 13. extr. Virg. 5. Æn. 856. Ibid. 71.
Ore favete omnes & cingite tempora ramis. Ubi Serv. Cingite ramis tempora, Ex more Romano; nam festis ludis omnis aetas coronata spectabat.
Tempus in sing. raro occurrit. Gloss. Graecolat. Κρόταφοι, Tempora, singulare non habet. Sed aliter in Latinograec. V. supra.
Tempus singulariter pro Capite. Catul. 62. 158.
Usque dum tremulum movens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Tempus utrumque. Virg. 9. Æn. 418.
Dum trepidant, it hasta Tago per tempus utrumque.
Per geminum transcurrit tempus arundo. Sil. 12. 414.
Percutere tempus. Auctor ad Heren. lib. 4. 68.
Ardua tempora. Stat. 6. Theb. 918.
Cava tempora. Virg. 10. Æn. 891.
Flaventia tempora. Ovid. 1. Amor. 1. 29.
Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ovid. 9. Epist. 14.
Turgentia tempora. Stat. 5. Theb. 268.
Advelat tempora viridi lauro. Virg 5. Æn. 246.
Cinge tempora floribus. Catul. 59. 6.
Cingere tempora myrto. Virg. 1. Georg. 28.
Evincti tempora puniceis taeniis. Virg. 5. Æn. 269.
Praedura tempora fregit nodoso robore. Ovid. 12. Met. 349.
Populata tempora raptis auribus. Virg. 6. Æn. 496.
Praecingens roseo tempora vinculo. Sen. Med. 2.
Protecta tempora fulva capillo. Ovid. 12. Met. 273.
Redimitus tempora lauro. Virg. 3. Æn. 81.
Religata tempora foeno. Ovid. 14. Met. 645.
Sparsus tempora canis. Ovid. 8. Met. 567.
Tegere tempora vitta. Virg. 4. Æn. 637.
Velare tempora myrto. Virg. 5. Æn. 72.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.
Umbrata tempora quercu. Virg. 6. Æn. 772.
TEMPORI, Adv. [εὐκαίρως, Gl. G. L.] Subaudita praepositione. In tempore, Tempestive, ad tempus, pro tempore. Plaut. Amph. 4. 3. 50. Idem. Men. 2. 3. 90.
Sequimini: ut, quod imperatum est, veniam adversum tempori.
Al. Temperi. Cato R. R. cap. 2. Satisne tempori opera fient confecta.
Tempore pro Tempori. Plaut. Asin. 3. 3. 143. Ut tempore, oportuneque attulistis. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.
Advenire tempore, In tempore, per tempus. V. ADVENIO.
TEMPORIUS, [ταχύτερον, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium deductum a Tempori adverbio, quod significat Celerius, quasi ante tempus. Columel. lib. 8. cap. 4. Esca bis dividenda, ut mane, non protinus a cubili, laxius evagentur, & ante crepusculum, propter cibi spem, temporius ad officinam redeant.
Temporius & Serius, contraria. Columel. lib. 2. cap. 18. Ovid. 4. Met. 198.
Temperius Cic. a Tempus, temperis. Vide Scholia posteriora Manutii. H. St. V. supra in TEMPUS a pr.
TEMPORĀLIS, e. Adj. [χρονικός] Ad tempus durans. Quintil. lib. 6. cap. 2. Adjiciunt quidam peritorum, πάθος temporale esse.
Temporale, Quod ad Tempus fit. ut,
Damnum temporale. Ulp. in l. 2. ad finem. D. de judiciis.
Exsilium temporale. Hermogenianus in l. De injuria. D. De injur. & famosis libel.
Temporalis, pro Inconstanti. Curt. lib. 4. 5. 11. Ut sunt Graecorum temporalia ingenia. Alii legunt Temporaria.
Aliter expono in meis Schediasmatis. H. St.
TEMPORĀRIUS, a, um. Adj. [πρόσκαιρος, Gl. L. G.] Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. Plin. in Paneg. cap. 91. extr. Non ergo temporarium & subitum est, quod uterque collegae Consulatu, tanquam iterum suo, gaudet. Plin. lib. 16. cap. 33. Quaedam temporaria vis. [Vitiose in Gloss. Temporia.
Opus publicum temporarium, cui Perpetuum opponitur. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de effractor. Expilatores in opus publicum, vel perpetuum, vel temporarium dari solent. Sic
Vincula temporaria. Ulp. in l. Aut damnum, in fine. D. de poenis. Sive in perpetua vincula fuerit damnatus servus, sive in temporaria.
TEMPESTAS, ātis. f. [χρόνος] Tempus ipsum aliquando significat. Plaut. Mostel. 1. 1. 17.
Cis, hercle, paucas tempestates, Tranio,
Augebis ruri numerum, genus ferratile. Sallustius in Jugurth. 8.
Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles.
Tempestas, Tranquillum & serenum tempus. Virg. 9. Æn. 20.
— unde haec tam clara repente
Tempestas.
Cum adjectione, non per se, significat hoc Tempestas. H. St. Sed Absolute. Cic. 14. Fam. 4. Quas ego exspectassem Brundusii, si esset licitum per nautas, qui tempestatem praetermittere noluerunt. V. seq. Subauditur commodam, & fortasse deest. H. St. Apud Cic. vel subauditur Adj. Idoneam, vel potius gerund. Navigandi.
Bona & certa tempestas. Cic. 2. Q. frat. 2. Tu, si ita expedit, velim quamprimum, bona & certa tempestate, conscendas, ad meque venias.
Egregia tempestas. Cic. 9. Att. 15.
Idonea tempestas. V. IDONEUS.
Liquidissima tempestas caeli. Lucret. lib. 4. 170.
Perfrigida tempestas. Cic. 6. Verr. 86.
Malae tempestates. Cato de R. R. cap. 39.
Salubris tempestas. Claud. de Phoenice 99.
Secunda tempestas, Ventus secundus. Tacit. in vita Agric. 38. extr.
Serena tempestas. Cic. 2. de Divin. 94.
Arridet tempestas. Lucret. lib. 2. 32.
Captare tempestates. V. Capto. in CAPIO.
Ridet tempestas. Lucret. lib. 5. 1394.
Tempestas, [χειμὼν, ἐκ ὁ τῆς πρωτῆς, Gl. L. G. χειμὼν γνοφώδης καὶ μέγας, G. L.] Procella, nubilum & procellosum tempus. Plaut. Mostel. 1. 2. 27.
Atque

Atque illud sæpe fit, tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque. Plin. lib. 18. cap. 28. Ante omnia autem duo genera cæleſtis injuriæ meminiſſe debemus: Unum quod tempeſtates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque ſimilia intelliguntur: quæ quum acciderint, Vis major appellatur.
Imbres, nimbi, procellæ, turbines, reliquæque tempeſtates. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
Procella, tempeſtas, naufragium, ruina, incendium. Cic. 2. Off. 19.
Illa tempeſtate & tempore. Catul. Argon. 62. 73.
Æolus, rex tempeſtatum. Virg. 10. Æn. 37.
Dii tempeſtatum potentes. Virg. 3. Æn. 528.
Adverſa tempeſtas. V. ADVERSUS.
Animoſa tempeſtas. Stat. 9. Theb. 459.
Atra tempeſtas. Virg. 2. Æn. 516.
Atrox tempeſtas. Claud. de Bell. Get. 112.
Fera tempeſtas. Ovid. 1. Faſt. 495.
Fœda tempeſtas cum grandine ac tonitribus cælo dejecta. Liv. lib. 2. 62. pr.
Immoderata tempeſtas. V. IMMODERATUS.
Magna, V. Turbulenta.
Marina ſive terreſtris tempeſtas. Ulp. in l. 2. D. Si quis caution. Tempeſtatem intelligere debemus, ſive marina, ſive terreſtris ſit.
Miſeranda tempeſtas. V. Miſerandus, in MISER.
Naufraga tempeſtas. Valer. 1. Argon. 584.
Notabilis tempeſtas. Tacit. 1. Hiſt. 38. pr.
Poetica tempeſtas. Juven. 12. Sat. 23.
—omnia fiunt
Talia, tam graviter, ſi quando poetica ſurgit
Tempeſtas. i. e. Omnia nobis ita contigerunt, quemadmodum a poetis referri ſolet, ſi quando tempeſtatem deſcribunt, ſummaque contentione omnia exaggerant.
Sævæ tempeſtates. Tacit. in Vita Agric. 22.
Sonoræ tempeſtates. Virg. 1. Æn. 57.
Turbida tempeſtas. Virg. 12. Æn. 284.
Turbulenta tempeſtas. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna turbulentaque tempeſtate fuerit, &c.
Violenta tempeſtas. Senec. Herc. fur. 11.
Actus pelagi tempeſtatibus. Virg. 3. Æn. 708.
Avertere tempeſtates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Commoventur ſæpe tempeſtates certo aliquo cæli ſigno. Cic. pro Muren. 36.
Commotus ſubito magnis tempeſtatibus fluvius Eurotas. Cic. 2. de Invent. 96.
Commutata tempeſtas. Cic. 2. de Invent. 154.
Conflata ventis tempeſtas, & imbres. Cælum autem pro nubibus accipe: & contraria in unum coegit, ac per hoc denſas fecit intelligendum. Porphyr. in Hor. Epod. 13. pr.
Continet me tempeſtas. V. CONTINEO.
Contraxit cælum, Aërem in nubes condenſavit. Stat. 9. Theb. 523.
Contraxit tempeſtas horrida cælum. Hor. Epod. 13. 1. V. paulo ſupra.
Coorta tempeſtas. V. Coortus in COORIOR.
Coortæ tempeſtates cælo terraque. Lucret. lib. 6. 957.
Demiſſa tempeſtas ab Euro. Hor. 3. Carm. 17. 11.
Eo. ut Sil. lib. 3. 228.
Sævior it trucibus tempeſtas acta procellis.
Fulget tempeſtas tremulo impete. Lucret. lib. 6. 173. Ob fulgura.
Glomerant nubes tempeſtatem fœdam. Virg. 1. Georg. 323.
Horreſcit nimbis turbida tempeſtas. Sil. lib. 1. 134.
Incubuit ſilvis tempeſtas. Virg 2. Georg. 310.
Lenire tempeſtates. V. Lenio, in LENIS.
Reſedit tempeſtas. Stat. 9. Theb. 524.
Sedare tempeſtates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Serenare tempeſtates. Virg. 1. Æn. 253.
Verberari tempeſtatibus. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & ſemiſſem latum quum feceris, patiere minime duobus menſibus eum tempeſtatibus verberari. [Lege Minimum.
Ad alia ſæpe transfertur. ut, Hor. 1. Epiſt. 15. 31.
Pernicies, & tempeſtas, barathrumque macelli.
Repentina tempeſtas popularis. Cic. pro Cluent. 96.
Procella, turbo & tempeſtas pacis. Cic. pro Domo 137.
Pugnæ. Liv. 44. 39. pr. Quo, jactati tempeſtate pugnæ, receptum haberent.
Seditionum ac diſcordiarum tempeſtas. Cic. pro Sext. 46.
Cruenta tempeſtas. Claud. 3. Conſ. Hon. 75.
Ferrea tempeſtas, Milites. Sil. lib. 14. 630.
Invidiæ tempeſtas. Cic. 1. in Catil. 22. Tametſi video, ſi mea voce ire in exſilium animum induxeris, quanta tempeſtas invidiæ nobis, ſi minus in præſens tempus, recenti memoria ſcelerum tuorum, at in poſteritatem impendeat.
Maximæ & turbulentiſſimæ moleſtiarum tempeſtates. Cic. 1. de Orat. 2. Nam qui locus quietis & tranquillitatis pleniſſimus fore videbatur, in eo maximæ moleſtiarum & turbulentiſſimæ tempeſtates exſtiterunt.
Hujus magnitudini animi, gravitati, ſapientiæ, tempeſtas eſt oblata formidoloſiſſimi temporis. Cic. 7. Philip. 7.
Tempeſtates alicujus ſubire, i. e. Pericula. Cic. 15. Fam. 15. Mitto, quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempeſtates, & ſubieris, & multo etiam magis, ſi per me licuiſſet, ſubire paratiſſimus fueris.
Suſtinebat tamen Appius pertinacia tantam tempeſtatem. Liv. 2. 56.
Defendere aliquem in tempeſtate. Cic. pro Domo 108.
Tempeſtas, pro Die in illo Ciceronis verſu, 1. de Divin. 52.
Tertia te Phthiæ tempeſtas læta locabit. Id verſus Homericus, Il. ι. v. 363. docet, quem expreſſit,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην. Sic
Suprema tempeſtas, V. Supremus in SUPER.
Tempeſtas apud Romanos inter Deos habita eſt. Ovid. 6. Faſt. 193.
Te quoque, Tempeſtas, meritam delubra fatemur,
Cum pæne eſt Corſis obruta claſſis aquis. Huic agnam vel nigram ovem immolare ſolenne fuit. Virg. 5. Æn. 772.
Tres Eryci vitulos, & Tempeſtatibus agnam
Cædere deinde jubet. Idem 3. Æn. 120.
Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

TEMPESTUŌSUS, a, um. Adj. [χειμερώδης] Procelloſum. Gellius, Mare ſævum ac tempeſtuoſum erat. Sidon. 4. Epiſt. 6. Tempeſtuoſi hoſtium incurſus.
TEMPESTUOSE, Adv. Apul.
TEMPESTĪVUS, a, um. Adj. [εὔκαιρος, Gl. L. G. & G. L. ἀκμαῖος, ὡραῖος, L. G.] Opportunum, & quod ſuo tempore fit. Cic. de Senect. 46. Ego vero propter ſermonis delectationem tempeſtivis quoque conviviis delector.
Tempeſtivum convivium & Intempeſtivum, contraria. Tempeſtivum autem convivium eſſe putat Turnebus, quod non fit de die, (nam id turpe & nequam & intempeſtivum habebatur de die convivia agitare) neque in multam noctem producitur: ſed quod tempori fit. Nam a Varrone apud Gellium (13. 11.) convivium conſtare ex rebus quatuor dicitur, quod omnibus ſuis ſit abſolutum numeris, ſi belli homunculi collecti ſunt, ſi lectus locus, ſi tempus lectum, ſi apparatus non neglectus. Ad tempeſtivum quoque convivium fortaſſe pertinuerit diebus potius certis, quam aliis convivas vocare, ut diebus potius feſtis quam profeſtis, & quibuſdam profeſtis potius quam aliis, ut nefaſtis. De convivio tempeſtivo Cic. in Verr. 5. 62. Statuitur Lollius in illo tempeſtivo gladiatorum convivio. Apulejus, Nuptiæ ne illæ fuerunt, an aliud celebratum officium, an convivium tempeſtivum? De intempeſtivo Cic. pro Muren. 13. Neque in convivio moderato atque honeſto: intempeſtivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes eſt extrema ſaltatio.
Fructus tempeſtivi; i. e. Cito maturi. Cic. 2. Off. 14. [Immo Opportuni. De fructibus ex beſtiis capiendo loquitur.
Homo tempeſtivus. Plin. lib. 7. cap. 53.
Hora tempeſtiva narratibus. Ovid. 5. Met. 500.
Mare tempeſtivum ad navigandum, Cic. pro Lege Manil. 34.
Maturitate tempeſtiva. Cic. de Senect. 5.
Oleæ tempeſtivæ. Cato de R. R. cap. 58.
Sementes tempeſtiviores. Gell. 2. 29.
Vindemia tempeſtiva. Columel. lib. 11. cap. 2.
Virgo viro tempeſtiva. Hor. 1. Carm. 23. 12.
Concedere pueris ludum tempeſtivum. Hor. 2. Epiſt. 2. 142.
Evertere pinum tempeſtivam. Virg. 1. Georg 256.
Multa mihi ipſi ad mortem tempeſtiva fuerunt, quæ utinam potuiſſem obire! Cic. 1. Tuſc. 109.
Si tempeſtivum erit. Columel. lib. 1. cap. 8. ſub finem, Sed illa meminerit, quum e civitate remeaverit, deos penates adorare: deinde, ſi tempeſtivum erit, confeſtim: ſi minus, poſtero die fines oculis perluſtrare. *Si te temps le porte.*
TEMPESTIVUM, i. n. [καίριον] Gloſſ. Græcolat.
TEMPESTĪVE, Adv. [εὐκαίρως, ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Opportune. Plaut. Truc. 1. 1. 41.
Qui noſtræ ætati tempeſtive temperant. Al. Temperint, & Tempeſtivo. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Tempeſtive demetere.
Sepultus tempeſtive. Ovid. 4. Triſt. 10. 81.
TEMPESTIVO, Adv. Plaut. Truc. 1. 1. 41. V. TEMPESTIVE.
TEMPESTIVĪTAS, ātis. f. [εὐκαιρία] Opportunitas. Plin. lib. 10. cap. 34. Columbæ præparantes tempeſtivitatem cibo. Cic. de Senect. 33. Sua cuique parti ætatis tempeſtivitas eſt data.
Tempeſtivitas ſtomachi totiuſque corporis. Plin. lib. 29. cap. 6.
TEMPESTUS, a, um. Adj. Antiqui dicebant pro Tempeſtivus: unde Intempeſtus, pro Intempeſtivus: ut Nox intempeſta, quod minime tempeſtiva ſit rebus agendis. V. Feſtum.
TEMULENTER, TEMULENTIA, TEMULENTUS. V. TEMETUM.

T E N

TENACITAS, TENAX. V. TENEO.
TENASMUS, V. TENESMUS.
TENDICULA, V. TENDO.
TENDO, tĕtendi, tenſum & tentum, [τείνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Idem quod Extendere compoſ. Virg. 3. Æn. 268.
Tendunt vela Noti.
Arcus tendere. Virg. 7. Æn. 164.
Oculos pariter, telumque tetendit. Virg. 5. Æn. 508.
Uterum mihi gravitas tendebat, i. e. Pondus infantis diſtendebat mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287.
Tendere caſſes, plagas, retia, vincula, ſæpe per translationem ponitur, & Inſidiari ſignificat: quod in hoc laqueos extendere ſolemus.
Caſſes mihi tenduntur. Tibul. lib. 1. 6. 5.
Plagas tendere. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur inſidiæ, tendere plagas, etiam ſi excitaturus non ſis, nec agitaturus?
Retia tendere cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Ter. Phorm. 2. 2. 16.
— quia non rete accipitri tenditur, nec milvio.
Vincula tendere capto. Virg. 4. Georg. 400. Hinc metaphoræ ſeq.
Dolos tendere alicui. Hor. Epod. 2. 34.
Inſidias tendere. Salluſt. in Catil. cap. 27. pr. Interea Romæ multa ſimul moliri, Conſuli inſidias tendere, parare incendia, &c. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur inſidiæ vel ab iis, quos modo enumeravi, qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt.
Opus tendere ultra legem, Metaphorice dixit Hor. 2. Serm. 1. 1.
Sunt quibus in ſatira videar nimis acer & ultra
Legem tendere opus. Contrarium deinde ponit, Sine nervis ſcribere.
Animum autem, ut in ejus medio collocavit, ita per totum tetendit. Cic. de Univerſ. 18.
Tendere, Conari. Virg. 2. Æn. 220.
Ille ſimul manibus tendit divellere nodos.
Tenditque diſertus haberi; i. e. Contendit. Hor. 1. Epiſt. 19. 16.
Vaſto certamine tendunt. Virg. 12. Æn. 553.
Tendere ad, Ire, venire. Liv. 25. 27. Poſtquam tendere ad ſe Romanas naves vidit. [Subaudi Curſum.
Ad limina curſu tendit. Virg. 2. Æn. 321.
Ad certam mortem tendere. Lucan. lib. 4. 272.
Ad reliqua tendere, Proſequi. Cic. 2. de Divin. 4. Ad reliqua acri tendebamus animo, ſic parati, ut niſi quæ cauſa gravior obſtitiſſet, nullum philoſophiæ locum eſſe pateremur, qui non Latinis litteris illuſtratus pateret.

Ad altiora tendere. Liv. 4. 13.
Ad majora tendere incipiet. Quintil. lib. 8. cap. 4.
Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ovid. 4. Trist. 10. 7.
Ad summa tendere. Quintil. in proœm. lib. 1.
Ad consulatum tendere. Liv. 2. 32.
Tendere in. Virg. 1. Æn. 209. — per tot discrimina rerum
Tendimus in Latium. [Subaudi, Cursum, Iter, Viam, aut simile quid.
In campum tendit. Virg. 5. Æn. 286.
In verticem tendere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
In quemcunque casum. Liv. 4. 39. pr.
Adversus tendere. Liv. 34. 34. pr. Quum adversus tendendo nihil moveret socios: simulando, se transire in eorum sententias, omnes in assensum consilii sui traduxit.
Adversus auctoritatem tendere Senatus, nefas est. Liv. 5. 9.
Contra tendere. Tacit. 3. Ann. 10.
Pertinaciter tendere. Liv. 37. 53. Quod ad me attinet, in aliis rebus cessisse intra finem juris mei cuilibet videri malim, quam nimis pertinaciter in obtinendo eo tetendisse.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553. Dixerat præcedenti versu, Summa nituntur opum vi.
Odiis ultra tendere. Virg. 12. Æn. 938.
Ulterius ne tende odiis.
Ope summa tendere ut: h. e. Conari, & dare operam. Liv. 38. 45. pr.
Tendere, Pergere. Inde dictum quod nos ambulando iter videamur extendere. Cic. 16. Att. 5. Itaque dubito an Venusiam tendam & ibi exspectem. Liv. 24. 20. Salapiam tendit. Gronov. Salapiam ut venit.
Ultra tendere. Liv. 40.
Cursum aliquo tendere. Liv. 23. 34.
Gressum tendit ad mœnia. Virg. 1. Æn. 414.
Iter tendebat ad naves, Ibat ad naves. Virg. 1. Æn. 660.
Iter tendere pennis. Virg. 6. Æn. 240.
Tendit in stomachum, vel in ventrem: h. e. Protenditur aut vergit, sive extenditur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Sursum tendit palmes: h. e. Erigitur, ascendit, spectat. Columel. lib. 5. c. 6.
In diversum sententiæ tendebant. Liv. 36. 10.
In diversum disciplinæ tendunt. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Res eo tendit, h. e. Res eo spectat. Plaut. Pseud. 1. 2. 81. Tenes quorsum hæc tendant, quæ loquor? Cic ad Brut. 17. Atqui eo tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, ut sit illi Octavius propitius.
Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri solet. Virg. 2. Æn. 674.
— parvumque patri tendebat Iülum.
Porrigere & tendere civibus consilium. Cic. 1. de Orat. 184. Hæc igitur & horum similia jura suæ civitatis ignorantem, &c. & prope cunctis civibus lucem ingenii & consilii sui porrigentem atque tendentem.
Brachia tendere. Ovid. 4. Epist. 153.
Ad cælum lumina tendens. Virg. 2. Æn. 405.
Manus supplices ad cælum tendere. Sallust. Virg. 3. Æn. 176.
Manus supplices alicui tendere, & ad aliquem. Cic. pro Font. 38. Tendere ad vos virgo Vestalis manus supplices easdem, quas pro vobis diis immortalibus tendere consuevit. Idem 4. in Catil. 18.
Ad cælum palmas tendit. Virg. 10. Æn. 845. Et 1. 97.
Metum aut spem alicui tendere. Cic. pro Font. Vetus exemplar legit Ostendere.
Tendere, Tentoria ponere. Valer. Max. lib. 2. 7. 15. Neve quis eorum intra castra tenderet. Virg. 2. Æn. 29.
Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles. Liv. 37. Ut qui sub vallo tenderent mercatores, recipiendi sui non haberent facultatem.
Tendere im campis. Curt. 10. 7. 20.
Alterum illi jubet Prærorium tendi. Cæs. 3. Bell. Civil. 82.
Tensus, sive **Tentus**, a, um. Partic. [τεταμένος] Hor. 2. Serm. 5. 40.
— seu pingui tentus omaso Furius, &c. i. e. Distentus.
Arcus tensus. Stat. 3. Silv. 1. 51. & Phædr. 3. 14. 10.
Nervus tentus. Ovid. 6. Met. 242. al. Cornu.
Poplite tenso saxa tenet. Stat. 9. Theb. 473.
Ubera tenta, Distenta & lacte plena. Hor. Epod. 16. 50.
Tenta, æ, f. vel n. pl. V. seq. dict.
Tentum, i. n. pro Tentorium Flor. 2. 12. 11. Emendante Salmasio. Al. Templum. Τένδα apud Suidam, Σκηνὴν ἐπήξατο, τὸ ἐπὶ τένδας, κατὰ γλῶτταν. Fortassis dictum fuit postremo Latinitatis sæculo a nonnullis Tenda. Verum potius Tenta, ut & Gall. dicitur *Tente*, nisi forte Tenta prius fuit, quam Tentorium. H. St. Locus Suidæ exstat in Σκηνή. In dict. Τένδα hæc tantum, Τένδα παρ' ἡμῖν, οἰκία ἐκ λίνου.
Item pro Membro virili. Catull. 81. 6. Grandia tenta viri.
Tensio, vel **Tentio**, ōnis. f. [τάσις, Gl. L. G. & G. L.] Scribonius Largus comp. 101. Nervorum tensionibus mirifice convenit.
Brachia, quæ in eas tensiones includuntur. Vitruv. 1. 1.
Tensūra, æ. f. Idem. Veget. Mulom. 1. 25.
Tentor, ōris. m. V. **Tendo**.
Tentōrium, i. n. [σκηνή, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. pl. σκηνοπήγια στρατιωτικά, G. L.] Tabernaculum militum, quod tendunt ut se defendant ab injuria cæli. Lucan. lib. 1. 396.
Deseruere cavo tentoria fixa Lemanno. V. Liv. 44. 39.
Candida tentoria. Ovid. 8. Met. 45.
Ponere tentoria. Ovid. 3. Fast. 527.
Tentoriŏlum, i. n. dimin. [σκηνίδιον] Hirt. Bell. Afric. 47. Reliqui ex vestimentis tentoriolis factis, atque arundinibus scopisque contextis, permanebant.
Tentorius, a, um. Adj. Trebell. Claud. cap. 14. Pelles tentoriæ, i. e. Quibus tentoria faciunt.
Tendĭcŭla, æ. f. [λαβίς, καὶ χηλὴ, καὶ ἀφάκη, Gl. L. G.] Laqueus, quem avibus & feris proponimus, ad eas decipiendas.
Sunt etiam Tendiculæ, Quibus aliquid distenditur, ut apud textores panni, vel telæ. Senec. 1. Nat. Quæst. cap. 3. Idem licebit videre, si quando volueris observare fullonem, quum os aqua implevit, & vestimenta, tendiculis diducta, leviter impluit.
Idem tralate pro Fraude ponitur. Cic. pro Cæcin. 65. Tum aucupia verborum, & litterarum tendiculas in invidiam vocant.
Tentīgo, ĭnis. f. [ἔντασις, τένος, τάσις, Gl. L. G.] Membri pudendi erectio & tensio. Juven. 6 Sat. 128.
— adhuc ardens rigidæ tentigine vulvæ. De Messalina.

Tento, [τείνω, Gl. G. L.] āre. frequentativum, significationis ejusdem, ac Primitivum.
Tento & πειράζω, V. infra s. l.
Tentipellium, i, n. [φάρμακον ἐπὶ ῥυτίδας] Gloss. Latinogræc. Genus calceamenti ferratum, quo pelles extenduntur, ut ex Artorii sententia tradit Fest. Alii putant Medicamentum esse quo rugæ abiguntur, cutisque extenditur. Titinnius apud Festum, Tentipellium inducis, rugæ in ore extenduntur. V. plura apud Festum. [Huic astipulatur Glossarius.
Tensa, æ. f. [θεῖον, Gl. L. G.] pl. Thensæ, [θρόνοι, ἀρμα θεῶν, ibid] Sacrum erat vehiculum Festo & Servio. Asconius in 3. Verr. 154. Tensæ sunt sacra vehicula: Pompa ordinum & hostiarum. Tensas alii a divinitate dici putant: alii, quod ante ipsas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere, & tangere, qui eas deducunt. Hactenus ex Asconio. Vel ἀπὸ τοῦ θεῖου, hoc est a re divina. Cic. de Arusp. Resp. 21. Te appello, Lentule, tui sacerdotii sunt tensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes Liv 5. 41. pr. Quæ augustissima vestis est tensas ducentibus triumphantibusve, ea vestiti medio ædium eburneis sellis sedere Sueton. in Cæs cap. 76.
Prædari ex tensarum orbitis. Cic. 5. Verr. 6. Scribitur & Thesa, cum aspirata.
Tendor, ōris. m. Extensio. Apul. Met. 4. p. 153. Elmenh. Faucium tendor.
Tendo, ōnis. & ĭnis. m. [τένων] Tendones a recentioribus medicis appellantur Quædam motus instrumenta, in capite musculorum ex nervis & ligamentis conflata, eosque ossibus annectentia. Græcorum nonnulli, quod ex nervis oriantur, ἀπονευρώσεις appellant. V. Galenum in tractat. de Motibus musculorum.
Tĕnebræ, ārum. f. sec. c. tantum pluraliter, [σκοτία, Gl. L. G. σκότος, G. L.] Privatio luminis. Dictæ, quod teneant. id est impediant oculos, & visum prohibeant. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam Ætnæorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur.
Tenebra. sing. nom. σκοτία, in Gloss. Græcolat.
Cæca tenebris via. Senec. Herc. fur. 9.
Cæcæ. Lucret. lib. 2. 55.
Crassæ. V. **Crassus**.
Fallaces. Valer. 3. Argon. 186.
Marcentes. Lucan. lib. 6. 646.
Nigrantes. Stat. 12. Theb. 254.
Pruinosæ tenebræ, Nebulosæ. Ovid. 5. Met. 443.
Turpes tenebræ. Senec. Herc. fur. 10.
Abstulit nox lucem tenebris. Lucan. lib. 8. 58.
Explorare inertes tenebras manu sollicita. Virg. in Moret. pr.
Membra levat, vili sensim demissa grabato,
Sollicitaque manu tenebras explorat inertes,
Vestigatque focum. Inertes, ad nullam artem utiles. Sollicita, sollicite palpanti.
Incedebant tenebræ. Tacit. 15. Ann. 37.
inducere tenebras terris. Ovid. 2. Met. 395.
Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Insurgunt tenebræ campis. Virg. 9. Æn. 384.
Omnia nigrescunt tenebris. Virg. 11. Æn. 824.
Remotæ tenebræ. Lucan. lib. 8. 45.
Primis tenebris movit, pro Cœpta nocte. Liv. 31. 23.
Discutiunt solis radii tenebras. Lucret. lib. 2. 147.
Fugatis tenebris dies pulcher. Hor. 4. Carm. 4. 40.
Laxabant astra tenebras. Stat. 12. Theb 254.
Resolvit tenebras Lucifer. Virg. 8. Æn. 591.
Natant tenebræ ante oculos, Caligo, vertigo. Ovid. 12. Met. 136.
Obortæ tenebræ oculis. Ovid. 2. Met. 181.
Tenebræ, per translationem, pro Cujuscunque rei obscuritate: ut, Cudere alicui tenebras, apud Plaut. Epid. 3. 4. 40.
Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4. Acad. 61.
Obducere tenebras. Cic. 4. Acad. 16. Conatus est clarissimis rebus tenebras obducere.
Tenebras obducere, Splendore suo obscurare. Quintil. lib. 10. cap. 1. Menander omnibus ejusdem operis auctoribus abstulit nomen, & fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit.
Tenebræ mihi sunt, Nihil intelligo. Cic. 7. Att. 11. Quæso, quid hoc est? aut quid agitur? mihi enim tenebræ sunt.
E tenebris in lucem vocare. Cic pro Dejot. 30.
In tenebris ruere. Cic. pro Rosc. Amer. 91. Qui tanquam si offusa Reipub. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris: omniaque miscebant.
In tenebris jacere. Cic. pro Arch. 14. Quæ jacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. V. **Jaceo**.
In tenebris se celare. Virg. 9. Æn. 425.
In tenebris vitam trahere. Virg. 2. Æn. 92. i. e. In obscuritate.
Tenebræ Reipub. Cic. 12. Fam. 13. Nunc ergo vivemus liberi: nunc te, omnium maxime civis, & mi carissime, id quod maxime Reip. tenebris comperisti.
Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cic. pro Domo 24. Quid tandem? si quæ tum in illis Reip. tenebris, cæcisque nubibus & procellis, quum Senatum a gubernaculis dejecisses, populum e navi exturbasses, ipse archipirata cum grege prædonum impurissimo plenissimis velis navigares.
Caligo & tenebræ anni. Cic. Post. redit. in Senat. 5. Ex superioris anni caligine & tenebris, lucem in Repub. Calend. Januarii dispicere cœpistis.
Tenebellæ, ārum. f. pl. dimin. Claud. Mamert. de Animi statu. 2. 9.
Tenebrārius, a, um. Adj. Homo tenebrarius. Vopiscus in Firmo. 296. principio Francf. H. St. Legitur cap. 2. ad fin.
Tenebrōsus, a, um. Adj. [σκοτεινός] Plenum tenebris. Varro 3. de R. R. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & angustum & tenebrosum. De gallinis.
Aer tenebrosus. Virg. 5. Æn. 839.
Palus tenebrosa. Virg. 6. Æn. 107.
Sedes tenebrosa, Infernus. Ovid. 5. Met. 359.
Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebrosissimum. Cic. in Vatin. 11. Alii legunt Tenebricosissimum.
Tenebrĭcus, a, um. Adj. Idem seu, Offusum tenebris. Cic. 2. Tusc. 22.
Hæc a Tartarea tenebrica abstractum plaga,
Tricipitem eduxit, hydra generatum, canem. Ex poeta. Subaudi Dextra.
Tenebrica vestis. Tertull. de Pallio cap. 4.
Tenebricōsus, a, um. aliud Adj. [σκοτεινός, Gl. L. G.] Quod tenebras inducit & facit.

Obscurus

Obscurus & tenebricosus. Cic. 4. Acad. 73.
Iter tenebricosum, Orci. Catull. de passere Lesbiæ 3. 11.
Libidines tenebricosæ, Pudendæ. Cic. de Provinc. Consf. 8.
Tu ex tenebricosa popina Consul extractus. Cic. in Pison. 18.

TENEBRICOSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Tenebricositate vexari.

TENEBRĬCO, āre. Tertull. adv. Jud. 13. Sol media die tenebricavit.

TENEBRIO, ōnis. m. [ἀπατεών] Tenebriones mendaces & dolosi, Qui mendaciis & astutiis suis nebulam quandam & tenebras objiciunt. Alii Tenebriones interpretantur Lucifugos, quasi in tenebris delitescentes. Varro, Si & accusator & reus erunt tenebriones, uterque utrumque vituperato. Ex Nonio 1. 67.

TENĔBRO, āre. Tenebras inducere. Mart. Capell. 6. Cunctas tenebrare terras. Lactant. 4. 19. 3. Tenebrabitur dies lucis. Ammian. 19. 17. Tenebrante vespera. Apul. Met. 8. p. 207. Elmenh. Vespera semitam tenebrante.

TENEBRATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 2.

TENEBRESCO, ĕre. Augustin.

TĔNĔDOS, [Τένεδος] Insula in mari Ægæo, inter Mitylenen & Hellespontum, contra Trojam, prope Sigæum, ab ostiis viginti millibus passuum distat. Abest a Lesbo CVI millia passuum. Nunc vulgo dicitur *Tenedo.* Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alii Calydnam dixerunt. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius, conditaque ex se urbe Tenedon vocavit, a qua & insula denominata est. V. Cic. 3. Verr. 49. Idem 3. de Nat. Deor. 39. Jam vero in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi, Tenedi Tenem, &c. Virg. 2. Æn. 22.

Est in conspectu Tenedos, notissima fama,
Insula.

TENEDIUS, a, um. Adj. [Τενέδιος] Cic. 2. Q. frat. 9. Tenediorum igitur libertas securi Tenedia præcisa est, &c. V. Erasm. Chil.

TĔNEO, tenui, tentum, [κρατέω, Gl. L. G. & G. L. κατέχω, G. L.] ēre. Apprehendere, detinere. Suet. Jul. cap. 59. Prolapsus etiam in egressu navis, verso ad melius omine, Teneo te, inquit, Africa.
Arctius tenere aliquem. Ovid. 16. Epist. 225.
Arcte tenere, & defendere. Cic. in Parad. 1. Illud arcte tenent, accurateque defendunt, voluptatem esse summum bonum.
Arma tenenda digitis. Ovid. 2. Fast. 102.
Dextra tenens baculum. Ovid. 1. Fast. 99.
In manu poculum tenere. Cic. 1. Tusc. 71.
In sinu tenere aliquem. Ovid. 13. Epist. 157. V. SINUS.
Clavum rectum tenere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Complexu suo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Pison. 10.
Consensum aliquorum complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad finem, cap. 95.
Gubernacula Reip. tenere. Cic. 2. de Divin. 2.
Lumina immmota tenebat. Virg. 4. Æn. 331.
In manibus tenere. Cic. 12. Philipp. Idem 2. Att. 2. V. MANUS.
Mordicus tenere. V. MORDEO.
Oculos tenebat sub astra. Virg. 5. Æn. 853.
Ora tenere, Tacere. Cic. 1. de Divin. Ex Ennio. Vetus codex legit Ore timebant. Virg. 2. Æn. 1.

Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Servius, Aut ora intuebantur, aut immobiles vultus habebant. uti,

— tenuitque inhians tria Cerberus ora. i. e. Immobilia habuit: aut Tenebant, Habebant.

Ora tenet obtutu defixa. Virg. 7. Æn. 250.
Palmam tenere, victorum signum fuit antiquis. Plin. lib. 35. cap. 10.
Planta tenet, pro Radicatur. Columel. lib. 5. cap. 6. Nam si radicibus ulmi junxeris, male vitis comprehendet: & quum tenuerit, incremento arboris opprimetur. Hic Comprehendit & Tenet videntur idem significare.
Tela tenere contra aliquem. Virg. 8. Æn. 700.
Tenere, Constringere. Virg. 2. Georg. 371.

Texendæ sæpes etiam, & pecus omne tenendum est.

Vincla tenent fessas naves. Virg. 1. Æn. 173.
Armenta tenere clausa stabulis. Virg. 3. Georg. 352.
Intra claustra tenere aliquem. Hor. 3. Carm. 11. 44.
Lacinia tenere, sunt qui explicent pro Tenere aliqua parte lacerata, non universa possessione. Turnebus existimat esse Obtinere per vim, ut quos invitos apprehensa vestis lacinia retinemus. Plaut. Asin. 3. 2. 41.

Lacrumantem lacinia tenet lacrumans, quidnam esse dicam? Sequitur enim paulo post, (scen. seq.) Cur me retentas? Sed non sustineo (subdit postea idem Turnebus) mihi conscius esse dissimulatæ alterius scripturæ, quæ & mihi summe placet: ea est, Atque id ipsum lascivia. Nam per lasciviam & injuriam alienum aliquando invadimus & tenemus. Hæc ille.

Tenere, Detinere, Morari. Virg. 4. Æn. 380.

— neque te teneo, neque dicta refello. Cic. 16. Fam. 2.

Septimum jam diem Corcyræ tenebamur.
Tenere secum, pro Habere, vel retinere. Cic. 14. Fam. 15. Tulliam adhuc mecum teneo.
Aliquem tenere per ambages. Virg. 2. Georg. 46.
Angustiis teneri. Cic. 3. Tusc. 16.
In armis tenere milites. Liv. 5.
Cursum alicujus tenere, Navigationem impedire. Ovid. 2. Epist. 14.
Fugam alicujus tenere, Impedire. Lucan. lib. 3. 701.

Hi ratium tenuere fugam.

Metu teneri, h. e. Præpediri. Liv. 25.
Mora nulla tenuit vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
In sermone tenere aliquem. Valer. 6. Argon. 257.
Voce tenere ruentem. Lucan. lib. 7. 296.
Tenere, Remorari. Cic. 11. Att. Nunc quidem, nisi quid te tenuit, suspicor te esse in suburbano.
Morari & tenere. Cic. 16. Fam. 19.
Ventus tenuit nos. Cic. 5. Att.
Aliquem tenere, Amore implicitum habere. Virg. 1. Æn. 674.

Hunc Phœnissa tenet Dido.

Ne diutius teneam, h. e. Ut paucis absolvam. Cic. 3. Verr. Et 11. Fam. 17. Non tenebo te pluribus.

Animos suspensos tenere. Liv. 5.
Attentos tenere, vel attentos animos. Cic. 7. Verr. 158. Sic 1. Off. 132.
Conturbatum tenuit me hæc res. Cic. 15. Att. 10.
Exspectationem alicujus suspensam tenere. Cic. pro Cluent. 8.
Irretitum tenere. Cic. 1. de Orat. 42.
Occupatum & impeditum tenere. Cic. pro Cœl. 44.
Oppressos tenere, Detinere. Cic. 2. Att. 16.
Suspensum tenere aliquem. Virg. 6. Æn. 721.
Vinctum tenere aliquem. Hor. 4. Carm. 11. 23.
Tenere habitare, possidere. Virg. 4. Georg. 321.

— quæ gurgitis hujus
Ima tenes.

Tenere se, eodem modo. Plin. 2. Epist. 4. Tenet se trans Tiberim in hortis.
Locum honestum servitutis tenere. Cic. in Parad.
Locum aliquem tenere, pro Inhabitare. Liv. 1. 5. pr.
Partes aliquas tenere. Cic. 3. Att. 2. Et simul intelligebam, ex eo loco, si te haberem, posse me Brundusium referre, sine te autem non esse nobis illas partes tenendas, propter Antonium.
Rura tenere. Ovid. 3. Met. 2.
Se improbis artibus tenere. Plaut. Pseud. 4. 7. 9.
Silvas tenere. Ovid. 1. Met. 302.
Teneri, pro Possideri. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo spatio multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur, non injuria.
Tenere in medio, est Non suum, neque proprium possidere, sed commune. Lucan. 1. 88.

Quid miscere juvat vires, orbemque tenere
In medio? Orbis enim Romanus inito triumviratu neque Cæsaris erat, neque Pompeji, neque Crassi: sed consortium eorum trium commune. Sic Virg. 1. Georg. 128.

— in medium quærebant, ipsaque tellus
Omnia liberius nullo poscente ferebat. Ex Turnebo. V. MEDIUS.

Aliena tenere. Cic. 2. Off.
Animos metu tenere, & acerbitate pœnarum. Liv. 34.
Civitatem oppressam servitute tenere. Cic. pro Domo 129.
Dominatu alterius teneri. Cic. 2. Off. 3.
Famam & opinionem hominum tenere. Cæs. 3. Bell. Civil. 56. Retinere.
Famam tenere sine labe. Ovid. 17. Fast. 69.
Hereditatem tenere. Cic. 2. de Finib.
Imperium in suos tenere. Cic. de Senect. 37.
Imperii summam tenere. Cæs. 2. Bell. Gall. 23.
Judicia tenere. Cic. 2. Verr. 20. Non tenebimus judicia diutius: quis enim poterit, Verre absoluto, de transferendis judiciis recusare?
Jus tenere dicitur, qui callet leges & jura. Plaut. Amph. Prol. 36.

Justa autem ab injustis petere, insipientia est:
Quippe illi iniqui jus ignorant, neque tenent. Idem Epid. 2. 2. 107.

Libertatem tenere. Cic. 3. Q. frat. Nec si ullam partem libertatis tenebo, proficiet.
Locum tenere. Cic. 4. de Fin. 37. Quia virtus, ut omnes fatemur altissimum locum in homine, & maxime excellentem tenet.
Locum aliquem cum aliquo tenere, Cic. de Clar. Orat. 81.
Locum tenere, pro Non moveri loco. Cic. pro Cluent. 128. Nam miles, qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vimque pertimuit, potest idem, &c.
Mare tenere, pro Occupare classe. Cic. 10. Att.
Nomen æternum tenere. Virg. 6. Æn. 235.
Nomen legum tenere. Cic. 2. de Legib.
In oculis, auribus, complexu, aliquem tenere, &c. Cic. 3. Philipp. 18.
Omnia tenere, pro Habere in potestate. Cic. 2. Q. frat. 11.
Ad opes tuendas ac tenendas nihil aptius est, quam diligi. Cic. 2. Off. 23.
Oppidum tenere, Occupare. Cæs. 1. Bell. Civil. 18.
Partem tenere in re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1.
In sua potestate tenere, pro In potestate habere & moderari. Cic. 1. Q. frat. 1.
Principatum tenere. Cic. 1. Tusc. 19. Aliis pars quædam cerebri visa est animi principatum tenere.
Principatum sententiæ tenere. Cic. de Senect.
Provinciam. Cic. 1. Off. 36. Popillius imperator tenebat provinciam, in cujus exercitu Catonis filius tiro militabat.
Regna tenere. Ovid. 5. Met. 276.
Remp. tenere. Cic. 1. Fam. 9. Ergo, si ab improbis & perditis civibus Remp. teneri viderem, sicut & meis temporibus scimus, &c.
Sedem Jovis Optimi Max. tenere, pro Vincere, sive Captam obtinere. Tacit. 3. Hist.
Summam rerum tenere. Lucret. lib. 2. 530.
Urbem vel Provinciam aliquam tenere. Cic. 12. Fam. 5. Præter Bononiam, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus, studiosissimam Reipub.
Hominem tenere dicitur res aliqua, Retinere, ejus characterem repræsentare. Plin. in Paneg. 93. Quin etiam leviora hæc formam principis figuramque, non aurum melius vel argentum, quam favor hominum exprimat, teneatque.
Tenere, Tegere. Virg. 1. Georg. 116.

— & obducto late tenet omnia limo. i. e. Occupat & operit. Servius.

Tenere, Defendere. Virg. 8. Æn. 653.

Stabat pro templo, & Capitolia celsa tenebat. Verbum est militare, ut ait Servius: ut etiam Sallust. dicit. Unde e contra, Victos, Loco motos dicimus. V. MOVEO.

Aciem mediam tenere, Regere. V. AGMEN.
Amor tenet me. Ter. Hec. 3. 3. 44.
Cunctatio me tenet. Liv. 5. 41. Ubi eos, plebis ædificiis obseratis, patentibus atriis principum, major prope cunctatio tenebat, aperta, quam clausa, invadendi.
Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Liv. 27. 28. Cic. 7. Att. 2. De triumpho autem, nulla me cupiditas unquam tenuit, ante Bibuli impudentissimas litteras, quas, &c.
Exspectatio tenet me. Cic. 3. Att. 9.
Insania tenet, Insanus est. Plaut. Capt. 3. 4. 89.

Libido.

Libido. Salluft. in Jugurth. cap. 3. extr. Nisi forte quem inhonesta & perniciosa libido tenet, potentiæ &c.
Memoria mei tenet vos. Cic. Post red. ad Quir. 1.
Morbus tenet eum. Plaut. Men. 5. 4. 3.
Num eum veternus aut aqua intercus tenet?
Morbo perpetuo teneri. Paulus in l. Neque femina. D. de procuratoribus.
Odium vestri ordinis tenet eos. Cic. 3. Verr. 23. conf. Studium.
Sitis tenet hiantes. Lucret. lib. 3. 1097.
Spes me tenet, Spero, & exspectatione ducor. Cic. 1. Tusc. 97. Magna me, inquit, spes tenet, Judices, bene mihi evenire quod mittar ad mortem. Idem pro Cluent. 7. Quamobrem magna me spes tenet, si ea, quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero.
Studium tenet me hujus rei, Delector ea re. Cic. 1. Att. 7. Summum me eorum studium tenet, sicut odium jam ceterarum rerum.
Torpor tenet membra. Liv. 9. 2. V. loc.
Voluptas tanta vivendi vos tenuit? Virg. 10. Æn. 846.
Amore alicujus magno teneri. Virg. 1. Æn. 675.
Desiderio magno alicujus teneri. Plin. 4. Epist. 2. h. e. Maxime aliquid desiderare. Cic de Senect. 33.
Errore aliquo teneri. Ovid. 6. Fast. 255.
Flagitiis teneri. Tacit. 3. Ann. 50.
Neque ira, neque gratia teneri. Cic. 1. de Nat. Deor. 45.
Studio alicujus rei teneri, Delectari. Cic. 1. de Legib. Deinde facio & libenter, & (ut spero) recte: quod eam, cujus studio teneor, quæque me eum, quicunque sum, effecit, non possum silentio præterire.
Studiis iisdem teneri. Cic. 7. Fam. 34. Cassius tuus & Dolabella noster, vel potius uterque noster, studiis iisdem tenentur.
Verecundia teneri. Liv. 34. 2. Nisi me verecundia &c. tenuisset.
Tenere neutraliter, Vopiscus in Tacito p. 295. Frob. Meritoria intra Urbem stare vetuit: quod quidem diu tenere non potuit. Ut Gall. *Cela n'a pas tenu long temps*, pro Hæc consuetudo non diu obtinuit. H. St. Nisi potius Tenere, pro Obtinere non potuit, ut suo scil. decreto staretur. Leguntur cap. 10. pr.
Causam tenere, Obtinere, Vincere. Suet. in Domit. cap. 9. Liv. 39. Cui, ut cognosceret, statueretque, Senatus permiserat, magno certamine cum Prætore habito, tenuerunt causam. i. e. Obtinuerunt.
Causam tenere apud Judices. Cic. pro Cæcin. 67. i. e. Vincere.
Cursum tenere. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Isque, quum secundissimo vento cursum teneret, ridens, Videtisne, inquit, &c. Virg. 3. Æn. 686.
Ni teneant cursus. i. e. Impleant. Serv.
Cursum tenere aliquo. Virg. 4. Æn. 46.
Cursum aliquem tenere, per translationem. Cic. in Orat. 4. Quod si quem, aut natura sua, aut illa præstantis ingenii vis forte deficiet, aut minus instructus erit magnarum artium disciplinis, teneat tamen eum cursum, quem poterit.
Dignitatem tenere, quod & Retinere dicitur & Conservare. Cic. 4. Fam. 9. Idem 12. Fam. 25.
Finem aliquem tenere. Cic. 4. de Finib. 25.
Finem Britanniæ, non fama, nec rumore, sed castris & armis tenemus. Tacit. in vita Agric.
Fugam tenere per medios hostes. Virg. 3. Æn. 283.
Gratiam alicujus tenere, pro Esse in gratia. Cic. 2. Q. frat. 15.
Jucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic. 1. de Finib. 67.
Jus suum tenere, Obtinere. Cic. pro Cæcin. 35. Hanc puto me habere actionem, ut per interdictum meum jus teneam, atque injuriam tuam persequar.
Locum suum. Liv. 39. 32. extr. Locum suum tenuit L. Porcius Licinius. Loquitur de Præturæ petitione.
Memoriam alicujus rei tenere: h. e. Aliquam rem in memoria habere. Cic. de Senect. 37.
Memoria tenere rem aliquam, Reminisci. Cic. de Senect. 12.
Memoria ac animis tenere. Cic. pro Corn. Balb.
Metam. Virg. 5. Æn. 159.
Jamque propinquabant scopulo, metamque tenebant.
Occasionem tenere. Cic. 1. de Legib. 5. Teneo, quam optabam, occasionem, neque omittam.
Portum tenere, Appellere, vel portum occupare. Liv. 37. 11. Vento adverso ante lucem Pygela portum tenuit. Virg. 9. Æn. 98.
Immo ubi defunctæ finem, portusque tenebunt Ausonios.
Propositum tenere, pro Obtinere quod quæras: quod vulgo dicitur *Habere suum intentum*. Cæs. 3. Bell. Civil. 42. Pompejus, interclusus Dyrrachio, ubi propositum tenere non potuit, secundo usus consilio, &c.
Tenere ut, pro Obtinere. Plin. Epist. 91. Scripseram tenuisse Varenum, ut sibi evocare testes liceret.
Sententia altera tenuit, pro Accepta est, & probata. Plin. 8. Epist. 14. Sic ex tribus sententiis duæ factæ: tenuitque ex duabus altera, tertia expulsa.
Suum tenere, Conservare. Cic. 6. Att. 1. & 2. Off. 85.
Animo tenere. Cic. in Orat. 100. Redeoque ad illam Platonis, de qua dixeram, rei formam & speciem, quam etsi non cernimus, tamen animo tenere possumus.
Animo tenere comprehensa. Cic. 4. Acad. 22.
Consilium alicujus tenere. Plaut. Mil. 2. 2. 102.
Firmum aliquid tenere. Cic. in Orat. 237.
Mandatum tenere memori mente. Lucret. lib. 1. 582.
Ordine rem tenere. V. ORDO.
Percepta & comprehensa tenere. Cic. 4. Acad. 22.
Tenere absolute, pro Reminisci. Martial. lib. 4. 37.
Et teneo melius ista, quam meum nomen. Virg. 6. Ecl. 45.
— numeros memini, si verba tenerem. V. Memoria tenere supra.
Tenere, Intelligere. Ter. Heaut. 4. 3. 22. Tenes quid dicam? Idem And. 3. 2. 18. Teneo quid erret.
Consuetudinem suam tenere, Observare. Cic. 2. de Divin. 151. Idem 1. Philipp. 27. Si consuetudinem meam, quam semper in Repub. habui, tenuero. i. e. Si libere quæ sentiam de Repub. dixero.
Decorum tenere. Cic. 1. Off. 128.
Decus tenere. Cic. 1. Off. 142.
Delectum rerum tenere. Cic. 1. de Finib. 33.

Disciplinam teneto. Cic. 2. de Legib. 20. i. e. Calleant.
Fidem non tenere. Cic. 12. Philipp. 27.
Gravitatem tenere. Cic. 9. Att. 22.
Institutum tenere. Cic. 4. Tusc. Sed defendat quod quisquam sentit, sunt enim judicia libera, nos institutum tenebimus.
Institutum suum tenere in omnibus rebus. Cic. 6. Verr. 47.
Mediocritatem tenere. Cic. 1. Off 83.
Medium quiddam tenere. Cic. 3. de Orat. 175. Itaque tum graves sumus, tum subtiles, tum medium quiddam tenemus. V. MEDIUS.
Modum tenere vel custodire: cui Excedere modum opponitur. Plin. Epist. 55. Idem 5. Epist. 102.
Morem tenere, Observare. Cic. 5. Tusc. 11.
Personam tenere, Sustinere; per translationem a Comœdis, pro Statu alicujus esse. Cic. 3. de Orat. 51. Neque adhuc, quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt.
Promissum tenere, i. e. Præstare. Cic. 3. Off. 95.
Rationem juris æquabilem tenere. Cic. 1. Q. frat. 1. 25. Suos coercere, & juris æquabilem tenere rationem, facilem se in rebus, &c.
Rationem numerorum in oratione tenere. Cic. 3. de Orat. 199.
Silentium tenere. Liv. 3. 47. V. loc. Ovid. 1. Met. 206.
Temperamentum tenere, Observare modum & mediocritatem. Plin. 1. Epist. 7.
Fama tenet. Liv. 38. 13. Famaque ita tenet: Celænis Marsyam cum Apolline tibiarum cantu certasse. [i. e. Durat.
Tenere, pro Durare. Liv. 23. 44. Imber continens per totam noctem usque ad horam tertiam diei insequentis tenuit.
Consuetudo tenuit, quæ quotidie magis invalescit, ut præceptoribus eloquentiæ discipuli serius, quam ratio postulat, traderentur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit. V. supra.
Crimen alicujus tenere argumento aliquo. Cic. pro Cluent.
Rem oculis, non conjectura tenere. Cic. pro Cluent. 20. Et res, non conjectura, sed oculis ac manibus teneretur: neque in causa ulla dubitatio posset esse.
Teneri manifesto in rebus turpibus. Cic. 3. Verr. 2. Ne hoc quidem sibi reliqui fecit, ut in rebus turpissimis, cum manifesto teneatur, si reticeat & absit: tamen impudentiæ suæ pudentem exitum quæsisse videatur.
Tenere aliquem in noxia. Plaut. Cas 2. 8. 71.
Tenere aliquem manifestum mendacii. Plaut. Truc. 1. 2. 26.
Tenere manifesto furem. Cic. 5. Verr. 127. Teneo in mediis vectigalibus populi Romani, in ipsis fructibus provinciæ Siciliæ furem manifesto, avertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximam; teneo, inquam, ita ut negare non possit. [Potest τὸ Manifesto & ad seq. referri.
Tenetur manifesto avaritia hominis. Cic. 5. Verr. 152. Tenetur igitur jam, judices, & manifesto tenetur, avaritia, cupiditas hominis, scelus, improbitas, audacia.
Teneri, pro Convinci & coargui. Cic. 7. Verr. 13. Quæ si dices, tenebere, sin alia dices, quæ a me dicta sunt non refutabis. Idem 4. Acad. 98. Si recte concluserit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Argumentis & testibus teneri. Cic. 7. Verr. 99. Neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur. Idem pro Cæcin. 3. Nam si negasset vim hominibus armatis esse factam, facile honestissimis testibus in re perspicua tenerentur.
Tenere manu res, Translate. Cic. 3. Off. 68. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astutias. Leges, quatenus manu tenere possunt: philosophi, quatenus ratione & intelligentia. V. & MANUS.
Comperire manifesto, & manu tenere indicia mortis, per translationem, pro Certissima habere. Cic de Clar. Orat. 276.
Dolorem tenere, Cohibere, Reprimere. Cic. 12. Att. 37. O hominem cavendum; quanquam mihi quidem, sed tenendus dolor est.
Fletus tenere. Ovid. 3. de Arte Am. 432.
Iram vel iracundiam tenere. Cic in Parad. 5. Refrenet primum libidines, spernat voluptates, iracundiam teneat. Liv. 8. 5.
Lacrimas tenere, Continere, cohibere. Cic. 6. Verr. 39.
Linguam tenere. Ovid. 2. Fast. 602.
Risum tenere, Continere. Cic. in Vatin. 20. Illi autem, quibus eras in deliciis, vix risum tenebant.
Se intra gravitatem &c. tenere. Plin. 9. Epist. 23. ad Maximum, Frequenter agenti mihi evenit, ut Centumviri, cum diu se intra judicum auctoritatem gravitatemque tenuissent, omnes repente, quasi victi coactique, consurgerent, laudarentque.
Se intra silentium tenere. Plin. Epist. 82.
Se in silentio tenere. Plin. Epist. 126.
Se in æterno servitio tenere. Liv. 4.
Se in equestri gradu tenere. Plin. 3. Epist. 2.
Sese castris tenere. Cæs. 3. Bell. Gall. 24. Et Cic. 11. Fam. 10. Tenere se Alpibus.
Se domi tenere. Cic. Post redit. in Senat. Al. Domo.
Se domesticis finibus tenere. Cic. 7. Att. 12.
Se suis finibus tenere. Cic. 3. de Finib.
Se loco tenere. Liv. 8. 30. pr. Magistro equitum denuntiavit, ut sese loco teneret; neu absente se cum hoste manum consereret. Sic Cæs. 3. Bell. Civil.
Se uno loco tenere. Cic. 10. Fam. 18.
Se oppido tenere. Cic. 9. Att. 11. Pompejus se oppido tenet: nos ad portas castra habemus.
Tenere se, pro Abstinere & cavere. Plaut. Merc. prol. 52.
Omnes tenerent mutuitanti credere. Cic. pro Flacc. Tenuit se, neque attulit in judicium quicquam ad lædendum. Idem 2. de Finib. Hoc loco tenere se Triarius non potuit, Obsecro, inquit, &c.
Tenere me non possum ab, vel quin, pro Parum abest. Cic. 2. Q. frat. 1. Ego tamen teneo ab accusando, vix me hercule. Idem 2. Att. 7. Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem iis litteris declararem.
Nec se tenuit quin. Cic. 4. Acad. 12. Nec se tenuit, quin contra suum doctorem librum etiam ederet, qui Sosus inscribitur.
Somnum vix tenere. Cic. de Clar. Orat. 277. Itaque tantum abfuit, ut inflammares nostros animos, somnum isto loco vix tenebamus.
Vocem tenere. Ovid. 4. Met. 168.
Vix teneor quin. Plaut. Cas. 2. 3. 22.
Junctione aliqua teneri. Cic. 1. Tusc. 71.

Agnatione & gente deorum, five cognatione teneri. Cic. 1. de Legib. 23. Idem 1. de Divin.
Fides eum non tenet, fed merces. Liv. 30. 35.
Gentes tenuit in pace fideli. Ovid. 4. de Pont. 9. 77.
Imperio Romano teneri, Subjici. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incendio teneri. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Obfidione teneri. Virg. 10. Æn. 109.
In officio tenere aliquos. Cæf. 5. Bell. Gall. 52.
Teneri, pro Conftare. Cic. 13. Fam. 30. Non his modo caufis, quæ fpeciem habent magnæ conjunctionis, fed iis etiam, quæ familiaritate & confuetudine tenentur.
Tenetur vita animantium cibo, Suftinetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, fpiritu: ad hæc omnia percipienda os eft aptiffimum, quod adjunctis naribus fpiritu augetur.
Teneri, pro Stare & inniti. Cic. 12. Att. 24. Occidimus occidimus, Attice, jampridem nos quidem: fed nunc fatemur pofteaquam unum, quo tenebamur, amifimus.
Obftrictum teneri fœdere. Cic. in Pifon. 29.
Fœderibus alienis teneri, Obftrictum, obligatum effe. Liv. 24.
Jurejurando teneri. Cic. 3. Off. 100.
Lex aliquem tenere dicitur, qui Legi fubjicitur. Ter. Adel. 1. 2. 6.
— neque metuit quenquam, neque legem putat
Tenere fe ullam.
Leges nos tenent. Julian. in l. de quibus. D. de legib. Nam quum ipfæ leges nulla alia ex caufa nos teneant, quam quod judicio populi receptæ fint: merito & ea, quæ fine ullo fcripto populus probavit, tenebunt omnes.
Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis ftatuto obligatus & obftrictus eft ad aliquid agendum. Cic. pro Cæcin. 40. Hoc interdicto Æbutius non tenetur. Idem 3. Att. 19. Lege enim collegii fui non tenebantur.
Legibus teneri, & folvi. Cic. 11. Philipp.
Pœna aliqua teneri, pro Obnoxium effe. Cic. 2. Q. frat. 3.
Quæftio tenet eum, qui in jus vocatus eft. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judic. [i. e. Refpicit, Ad eum fpectat, pertinet.
Religione teneri, Obftringi, detineri. Cic. 6. Verr. Illi vero dicere, id fibi nefas effe, feque cum fumma religione, tum fummo metu legum & judiciorum teneri.
Voto & promiffo teneri, pro Obligatum effe. Cic. 12. Att. 18. Sed jam quafi voto quodam & promiffo me teneri puto.
Teneri criminis, Obligari. ut Si quis furetur rem facram de prophano, teneturne furti, an facrilegii? Plaut. Caf. 2. 3. 19.
Teneri de vi, pro Reum effe. Senec. de Benef. lib. 5. cap. 8. Alligavit, & claufit, de vi non tenetur.
Iter aliquo tenere, Habere. Virg. 9. Æn. 377.
Sententiam aliquam tenere, pro Alicujus fententiæ & opinionis effe. Cic. 1. de Finib. 34. Hanc ego cum teneam fententiam, quid eft cur verear ne ad eam non poffim accommodare Torquatos noftros?
Spem tenere, Sperare. Plaut. Merc. 3. 4. 5.
Studia agri colendi tenere. Cic. de Senect. 60. Hac igitur fortuna frui licet fenibus: nec ætas impedit, quominus, & ceterarum rerum, & in primis agri colendi ftudia teneamus ufque ad ultimum tempus fenectutis.
Veftigia alicujus tenere, Sequi. Liv. 29. 32.
Viam tenere. Cic. 1. Att. 17. Illud tamen velim exiftimes, me hanc viam optimatum poft Catuli mortem, nec præfidio ullo, nec comitatu tenere.
Viam iftam perge tenere. Cic. de Petit. Conful. 42.
Animos tenere dulci novitate, Delectare. Ovid. 4. Met. 284.
Concionibus tenere populum. Cic. 1. Off. 121.
Ludis, pompa, fpectaculis teneri, Delectari. Cic. 5. de Finib. 48.
Oculos artificum pictura tenet: i. e. In contemplationem fui adducit. Plin. Epift. 50. Cic. 4. Acad. 20. V. OCULUS.
Rebus & ftudiis aliquibus teneri. Hor. 1. Epift. 1. 81.
Sermone fuo tenere aliquem, Detinere cum voluptate. Cic. de Clar. Orat. 232. Et fi me facile omni tuo fermone tenuifti, tamen is mihi longior videtur, quod propero audire de te, &c.
Teneri & allici. Cic. de Petit. Conf. 42.
Tene tibi, pro Serva tibi. Plaut. Truc. 3. 2. 49.
Tene tene, Mane. Plaut. Aul. 3. 2. 1. Redi, quo fugis nunc? tene tene.
Teneatur modo illud. Cic. 4. Acad.
TENTUS, a, um. [κατεχόμενος, Gl. G. L.] Partic. Detentus. Ammian. 16. 12. Pater tentus in Galliis.
Tentus a Tendo, V. TENDO.
TENAX, ācis. Adj. [ἐγκρατής, Gl. L. G. & G. L. φειδωλός, L. G.] Qui retinet; ut Glutinum tenax dictum eft, quod dum attrectatur, digitos tenere videatur. Virg. 4. Georg. 57.
Excudunt ceras, & mella tenacia figunt.
Bitumen tenax. Ovid. 9. Met. 659.
Ceræ tenaces. Virg. 4. Georg. 161.
Solum tenax glebis. Plin. Epift. 101.
Complexus tenax. Ovid. 4. Met. 377.
Equus tenax. Liv. 39. 25. Ut equum tenacem non parentem frenis, afperioribus caftigandum effe. V. in CASTIGO.
Equus tenax contra fua frena. Ovid. 3. Amor. 4. 13.
Fides longa tenaxque. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Ira tenax ad extremum. Ovid. 1. de Pont. 9. 28.
Memoria tenax, Stabilis, conftans, firma, quidvis optime tenens. Plin. 6. Epift. 97.
Morbus tenax, Difficilis, contumax, moleftus. Sueton. in Claud. Cæf. cap. 2.
Paffu tenaci ftare. Ovid. 2. de Pont. 6. 21.
Vincla tenacia. Virg. 4. Georg. 412.
Difciplinæ tenaciffimus. Plin. 10. Epift. 17.
Juris fui tenax dominus dicitur, qui tam arcte jus fuum obfervat, ut de eo demere aut auferre fibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod avarorum eft dominorum proprium in fuos colonos. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax effe juris fui debet, ficut in diebus pecuniarum, &c.

Juftitiæ tenax. Juven. 8. Sat. 25.
Pravi tenax. Virg. 4. Æn. 188.
Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. i. e. In omnibus perfeverans. Servius, De Fama.
Propofiti tenax vir, Conftans, perfeverans. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Rei alicujus tenaciffimus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Memoria tenaciffima. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tenax, [σκνιφὸς, Gl. L. G.] Parcus, avarus. Apulejus, Homo dives, fed tu nimium tenax. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
Ego ille agreftis, fævus, triftis, parcus, truculentus, tenax.
Reftrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54. Quum jam effent experti quid valerent, reftrictos & tenaces fuiffe.
Pater parcus & tenax. Cic. pro Cœl. 36. Illum filium familias, patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes.
Cuftos tenax patrimonii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
TENĀCIA, æ. f. eft Perfeverantia, & duritia. Ennius Hectoris lytris, Ducet quadrupedem jugo invitum, domabit infrenum, & junget valide, cujus tenacia infrenari nimis nequit. Ex Non. 1. 5.
TENACĬTAS, ātis. f. [γλισχρότης] Retentio, parcimonia, duritia, perfeverantiaque. Plin. lib. 9. cap. 29. Vada non apprehendunt: & grandibus minor tenacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Cibumque partim oris hiatu & dentibus ipfis capeffunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate roftrorum.
Injufta cauffa tenacitatis. Liv. 34. 7. i. e. Parcimoniæ.
TENACĬTER, Adv. [ἀτενῶς] Ovid. 3. Epift. 43.
An miferos triftis fortuna tenaciter urget?
Dum tenacius omen apprehendit. Val. Max. 2. 4. 5.
Tenaciffime diffimulare. Apul. Met. 5. p. 167. Elmenh.
TENOR, ōris. m. [ἰχνος, τόνος, τάσις, τύπος, χάσις, ὁμοιότης, Gl. L. G.] Ordo, forma, continuatio. Valer. Max. lib. 1. 1. 8. Quo minus religionibus fuus tenor, fuaque obfervatio redderetur. Plin. in Paneg. cap. 84. Idemque utrique propofitum, idem tenor vitæ. i. e. Idem vivendi modus. Virg. 2. Georg. 337.
Inceptum tenorem peragit fortuna. Ovid. 15. Epift. 59.
Uno tenore. Liv. 23. 49. pr. Hi mores, eaque caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat.
Tenore uno rem peragere. Liv. 5. 5. Brevis enim profecto res eft, fi uno tenore peragitur.
Uno & perpetuo tenore juris. Liv. 34.
Uno tenore in dicendo fluit. Cic. Orat. 21. Tenorem, rei progreffum vocant. Unde, quæ fui fimilia, fibique veluti perpetua quadam fuccedunt ferie, horum eundem effe tenorem dicimus. Erafm. Cic. verba funt, Ifque uno tenore, ut ajunt, in dicendo fluit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficientis auditorum aures.
Ævi tenor fine nube. Stat. 3. Silv. 3. 147.
Pugnæ tenor idem. Liv. 8. 38.
Rationis tenor. V. Jus fingulare, in JUS.
Veli tenor. Lucan. lib. 5. 709.
Placidus tenor. Ovid. 3. Met. 113.
Tenor, vis & poteftas, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] Vulgo Contentum. Inftrumenti male concepti tenor. Papinian. in l. Imperator. D. de ftat. hominum.
Tenores, a Græcis τόνοι dicuntur. Quintil. lib. 1. cap. 5. Adhuc difficilior obfervatio eft per tenores. Quos quidem ab antiquis dictos tenores comperi, videlicet declinato a Græcis verbo, qui τόνους dicunt: vel accentus, quas Græci προσῳδίας vocant.
Acutus tenor. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Gravis tenor. Ibid.
TENTOR, ōris. m. [ἀφέτης, Gl. L. G.] Tentores in factionibus, ludifque circi vocabantur, Qui equos & currus tenebant, antequam vices fortefque eorum curfus veniffent. Horum mentio eft in epigrammate ifto, quod ex prifcis titulis Turnebus eruit Adverf. 11. 21. M. VISPANIO FVLLONI TENTORI. Addubitat tamen num Tinctori melius legeretur. [Forfan Tentor hic eft, qui Pannos; feu veftimenta tendiculis inducit, feu ad paxillos extendit. V. TENDICULA, in TENDO.
De tentoribus Circenfibus vero fic loquitur Sidonius 23. 325.
Veftra infignia continent miniftri,
Ora, & lora, manus, jubafque tortas
Cogunt flexilibus latere nodis,
Hortanturque obiter, juvantque blandis
Ultro plaufibus, & voluptuofum
Dictant quadrupedantibus furorem. [In Gloff. Tentores, a contrario munere, ἀφέται, ut pofui. & in Græcolat. Ἀφιμεία, Carceres. Unde apparet in Circi carceribus agitatoribus præfto fuiffe.
TĔNER, ĕra, ĕrum. [τρυφερὸς, Gl. L. G. ἁπαλὸς, G. L.] Molle, tractabile. Hinc, Tenera ætas, Puerilis. Feftus, Tener a τέρην, converfis litteris. Cic. 3. de Finib. Tener puer.
Dicitur & Tenerus, a, um. Si fides Gloff.
Tener & rudis. Cic. 1. de Legib. 47. Qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt & flectunt ut volunt.
Ætas tenera. Ovid. 4. Trift. 10. 33.
Affectu tenero diligere. Vide in AFFECTUS. H. St.
Agnus tener. Virg. 1. Ecl. 8.
Animus tener, Flexibilis. Antonius Cic. 14. Att. 13. Me deinde fine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus perfuadere, non effe tradendas pofteris inimicitias.
Anni teneri, Pueriles. Ovid. 4. Epift. 25.
Annis adhuc teneris. Plin. in Paneg. cap. 15. pr.
Arbores teneræ. Virg. 10. Ecl. 53.
Ariftæ. Virg. 7. Æn. 809.
Auræ. Lucret. lib. 1. 208.
Balatus tener, Agni teneri. Ovid. 7. Met. 319.
Corpus. Virg. 2. Georg. 23.
Cupreffus. Virg. 1. Georg. 20.
Decor tener, Qui cito perit. Sen. Hippol. 4.
Equus tener, cui Vetulus opponitur. Cic. de Amicit. 68.
Fetus teneri, ac infirmi. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Herba tenera. Virg. 1. Georg. 112.
Ingenia. Claud. 2. in Eutrop. 179.

Insula tenera. V. INSULA.
Lanugo. Virg. 2. Ecl. 51.
Manus. Lucret. lib. 6. 795.
Membra. Lucret. lib. 4. 1097.
Mentes teneræ, Pueriles. Hor. 3. Carm. 24. 52.
Ocelli. Ovid. 1. Arte Am. 129.
Os pueri tenerum balbumque. Hor. 2. Epist. 1. 126.
Procera & tenera palma. Cic. 1. de Legib. 2.
Saltatores teneri. Cic. in Pison. 89.
Somnus. Ovid. 12. Epist. 170.
Spado tener, apud Juven. 1. Sat. 22. Mollis & effeminatus, vel Lævis & imberbis.
Virgines teneræ. Hor. 1. Carm. 21. 1.
A teneris unguiculis. Cic. 1. Fam. 6.
De tenero ungui, A primis annis. Hor. 3. Carm. 6. 24.
A tenero, & A teneris; subaud. Annis. V. A præpositionem.
In teneris consuescere. Virg. 2. Georg. 272.
Amor tener, Mollis. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
Carmen tenerum, Amatorium. Ovid. 3. Amor. 7. 2.
Oratio mollis, tenera, & flexibilis. Cic. in Orat. 5.
Pudor tener, Virgineus, Castitas, Virginitas. Ovid. 2. Epist. 143.
Risus. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 346.
Versus nimium teneri. Hor. de Arte Poet. 246.
Virtus tenera & tractabilis: cui Dura & ferrea opponitur. Cic. de Amicit. 48. Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram, & quasi ferream esse volunt: quæ quidem est, tum multis in rebus, tum in amicitia tenera atque tractabilis, ut & bonis amici quasi diffundatur, & incommodis contrahatur. Al. Diffundantur & contrahantur.
Compar. [ἁπαλώτερος] Plin. lib. 10. cap. 72. Si tenerior est, & catuli adhuc ætas.
Superl. Prata tenerrima. Ovid. 1. de Arte. Am. 299. Prata pro Herbis dixit.

TENELLUS, a, um. Adj. dimin. Unde Tenellam ætatem dicimus, Puerilem. Plaut. Cas. 1. 1. 20. Bellam & tenellam Casinam. Varr. 1. de R. R. cap. 41. Aqua recenti insito inimica: tenellum enim cito facit putre.
Vultus tenellus. Stat. 5. Silv. 5. 86.

TENELLŬLUS, a, um. aliud dimin. Catul. Ad Colon. 18. 15.
Ut puella tenellulo delicatior hœdo.

TENĔRĬTAS, ātis. f. [ἁπαλότης] Ipsa mollities. Cic. 5. de Fin. 58. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam, ut nec res videre optimas, nec agere possint. Plin. lib. 9. cap. 42. Hujus jecori teneritas nulla præfertur.

TENERITŪDO, ĭnis. f. Idem. Varr. 1. de R. R. cap. 36. De segetibus, si qua est aqua, deduci: sin siccitates sunt, & terra teneritudinem habet, sarrire, vineas arbustaque putare.
Animi teneritudo. Apul. Met. 5.

TENĔRE, & TENERĬTER, Adv. [ἁπαλῶς] Plin. lib. 23. cap. 3. E radice oleæ quam tenerrime cortex derasus, in melle crebro gustatu medetur sanguinem rejicientibus. Hard. Tenerrimæ.
Tenere educatus. Pallad. 1. 6.
Recitare multa tenere. Plin. 4. Epist. 2.
Tenere dicere. Tacit. in Orat. 26. 5.

TENERESCO, sive TENERASCO, [ἁπαλύνομαι] ĕre. Tenerum fieri, mitescere. Lucret lib. 3. 767.
Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. Plin. 17. 22.

TENES, æ. m. [Τέννης] Filius fuit Cycni & Scamandrodices, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholiastes. Cic. 3. in Verr. 49. Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum urbem condidisse. V. TENEDOS.

TĔNESMUS, i. m. [τεινεσμός] Plin. lib. 28. cap. 14. Tenesmus, id est crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur poto lacte asinino. Idem lib. 20. cap. 6. Tenesmo in pulte medetur. De allio. Quidam perperam scribunt, Tenasmus. V. Cels. 4. 21. Cæl. Chron. 4. 6. §. 87.

TENĪTÆ, arum f. pl. credebantur esse Sortium deæ, quod tenendi potestatem haberent. Festus.

TENITES, TENNĪTES, & TENNOS, V. TEMNOS.

TENIUS, i. m. [ἀγαιθεύς, Gl. L. G.] Nisi error est.

TENOR, V. TENEO.

TĒNOS, [Τῆνος] Insula cum oppido in Ægæo mari, una Cycladum, ut ut scribit Plin. lib. 4. cap. 12. conf. Steph.

TENTAMEN, TENTATIO. V. TENTO.

TENTIO, TENTIGO. V. TENDO.

TENTO, [πειράζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Proprie Attrectare. Columel. lib. 8. cap. 11. Sæpiusque digitis loca feminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova.
Chordas impulsas pollice tentavit. Ovid. 10. Met. 145.
Tentare, Rem non intellectam atque incertam aggredi, hoc est Experiri, vel diligenter inquirere. Ter. Phorm. 4. 3. 14.
Visum est mihi ut ejus tentarem sententiam. Cic. Procem. in Parad. Tentare volui, possent ne proferri in lucem, id est in forum, & ita dici, ut probarentur. Ovid. 1. Met. 397.
— sed quid tentare nocebit? Cic. 3. Verr. 105. Utrum admonitus an tentatus. [Scribitur in Gloss. Temto, & Tempto. V. Cellar. Orhogr.
Tentare, quidam a Tendo deducunt: quod qui tentat, quasi manum, aut aliam corporis partem, in id, quod experiri vult & exquirere, tendat. Alii a Teneo, quod tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.
Experiri & tentare. Cic. ad Brut. 16.
Tentavi, quid in eo genere possem. Cic. 1. Tusc. 7.
Aliquem leviter tentare, quo animo ferat aliquid. Cic. 2. de Lege Agr. 16.
Homo, quum se ipse perspexerit, totumque tentarit, intelliget, &c. Cic. 2. de Legib. 59.
Aditum tentare. V. Aditus, in ADEO.
Animos tentare litteris, nuntiis. Cæs. 1. Bell. Civil. 40. pr.
Donis. Liv. 34. 4. Non virorum modo, sed etiam mulierum animos donis tentavit.
Spe & metu. Cic. pro Cluent. 176. Quum essent animi servorum & spe & metu tentati, ut aliquid in quæstione dicerent, &c.
Animum alicujus tentare precando. Virg. 4. Æn. 113.
Aures alicujus nefario verbo tentare. Cic. de Arusp. Resp. 55.
Discrimen sui tentare. Claud. de 4. Conf. Hon. 434.
Excursus breves tentant. Virg. 4. Georg. 194.
Feminam. ut πειρᾶν Tibull.
Illic Junonem tentare Ixionis ausi. Sic puto intelligitur a Valerio Max. libri sexti cap. 1. sect. 7. Uno teste, qui tentatus erat, damnatus est. H. St. Id est, Quem de stupro appellasset, ut ibid. Valer. conf. Partic. TENTATUS, & TENTATOR.
Fidem polliciti tentare, Experiri veritatem promissi. Ovid. 11. Met. 107.
Fortunam belli tentare ac periclitari. Cic. 7. Verr. 137.
Fortunam novam tentare. Cæs. 3. Bell. Civil. i. e. Periclitari, & in periculum se conjicere.
Fugam tentavit cursu equorum. Virg. 12. Æn. 484.
Insidias tentare. Claud. de Bell. Gildon. 392.
Iter tentare via negata. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Leniter aut minaciter tentare. V. LENIS.
Omnia tentare. Cic. 12. Att. 19. Habeo enim nihil, tentatis rebus omnibus, in quo aquiescam.
Patientiam alicujus tentare. Cic. 2. de Lege Agr. 19.
Prudentiam cujuspiam tentare. Cic. 1. Tusc. 98.
Pugnam tentare, Vide PRÆLIUM. Πεῖραν καὶ ἀκροβολισμοί. Dio. 288. H. St.
Scientiam alicujus tentare. Cic. 1. de Divin. 32. Cujus quum tentaret scientiam auguratus, dixit ei, cogitare se quiddam, id possetne fieri consuluit.
Spem certaminis tentare. Liv. 32.
Studium inutile tentare. Ovid. 4. Trist. 10. 21.
Vires alicujus tentare. Ovid. 1. Amor. 8. 47.
Via tentanda est. Virg. 3. Georg. 8.
Armis & castris rem tentare. Cic. 2. Off. 84. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.
Experientia tentare. Varro 1. de R. R. cap. 18.
Insidiis tentare aliquem. Cic. 12. Fam. 25.
Pecunia judicium tentare. Cic. pro Cluent. 80.
Lacessere bello & tentare nationes aliquas. Cic. pro Lege Manil.
Precibus tentare aliquem. Ovid. 2. Amor. 3. 17.
Causas latentes tentare, Exquirere. Virg. 3. Æn. 32.
Frustra aliquid tentare. Columel. lib. 11 cap. 3.
Leviter aliquid tentare. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Tentare, cum Infinitivo. Ulpian. in l. Si non mortis. D. de inoffic. test. Si quis rescindere testamentum tentet.
Tentare pro Captare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Divus Augustus, quum ei Galli torquem aureum centum pondo dedissent, & Dolabella per jocum, tentans tamen joci sui eventum, dixisset, Imperator, torque me dona: Malo te, inquit, civica donare.
Tentare, pro Invadere, infesto animo petere & aggredi. Cic. pro Rabir. Perd. 2. Idcirco in his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est.
Tentari morbo, Dolere, affligi morbo. Cic. 4. Tusc. 31. Illud animorum, corporumque dissimile est, quod animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt. V. MORBUS.
Renes morbo tentantur acuto. Hor. 1. Epist. 6. 28.
Dolore tentante læditur caput aut oculus. Lucret. lib. 3. 148.
Amore tentari. Ovid. 1. Amor. 2. 5.
Scabies tentat oves. Virg. 3. Georg. 441.
Pabula tentant graves fetas. Virg. 1. Ecl. 50.
Tentare pedes dicitur uva, pro vino, quum ita ebrios bibentes reddit, ut pedibus vacillent. Virg. 2. Georg. 94.
Et passo Psythia utilior, tenuisque lageos,
Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.
Tentare caput dicitur vinum. h. e. Perturbare. Plin. lib. 23. cap. 1.

TENTĀTUS, a, um. Partic. [πειρασθείς] Ovid. 1. de Arte Am. 394.
Opprime tentatam, nec nisi victor abi.

TENTĀBUNDUS, a, um. Adj. [πειράζων] Liv. 21. 36. Ventum deinde ad multo angustiorem rupem, atque ita rectis saxis, ut ægre expeditus miles, tentabundus, manibusque retinens virgulta ac stirpes circa eminentes, demittere sese posset. i. e. Tentans.

TENTATIO, ōnis. f. [πειρασμός] Liv. 4. 42. Ægre Hortensius pati, tentationem eam credens esse perseverantiæ suæ, &c.
Tentationes morbi. Cic. 10. Att. 17. V. Commotiuncula, in COMMOVEO.

TENTATOR, ōris. m. [πειραστής] Hor. 3. Carm. 4. 71.
— notus & integræ
Tentator Orion Dianæ.

TENTĀMEN, ĭnis. n. [πεῖρα] Idem quod Tentatio. Ovid. 3. Met. in fabula Tiresiæ, 341.
Prima fidem, vocisque datæ tentamina sumpsit
Cærula Lyriope. Tentamina, i. o. Experimenta.

TENTAMENTUM, i. n. [πειρατήριον] Idem. Virg. 8. Æn. 143.
— neque prima per artem
Tentamenta tui pepigi. h. e. Cum nullo ante pactus sum ut te, aut per artem aliquam, aut per legatos probarem; sed intrepidum me tibi commisi. Servius. Ovid. 7. Met. 728.
— meditataque pæne reliqui
Tentamenta fide. Fide, pro Fidei. Ibid. lib. 15. 629.
Funeribus fessi, postquam mortalia cernunt
Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum.

TENTIPELLIUM, TENTORIUM, V. TENDO.

TENTȲRA, orum. pl. [Τέντυρα, ἡ Τεντυρίς] Civitas inferioris Ægypti: unde & Præfectura Tentyritica vel, ut ait Plin lib. 8. cap. 2. Insula a Nilo circumdata, in qua habitant homines, qui crocodilos non timent. Juven. 15. Sat. 76.
Qui vicina colunt umbrosæ Tentyra palmæ.

TENTYRĪTA, æ. m. [Τεντυρίτης] Qui est populi ejusdem insulæ, de quo Plin lib. 8. c. 2. Strab. quoque lib. 17. Quum, inquit, crocodili Romam allati essent, ut viderentur, Tentyritæ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ

 aderant,

daerant,qui eos interdum rete educebant ad solem,ut a spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rursum eos in piscinam retrahebant. Plin. lib. 28 cap. 3. In insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Ubi legendum putaverim Tentyris, ut sit sensus, Qui nascuntur in Tentyris insula Nili, &c. h. e. Tentyritæ tanto sunt crocodilis terrori, &c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

Tĕnuis, e. Adj. [ἰσχνὸς, ἀσθενὴς, Gl. L. G. λεπτὸς, G. L.] a Teneo fieri videtur: quod quæ tenuia sunt, facile teneantur. Significat autem Parvum & exiguum. Columel. lib. 2. 10. 17. Quo tenue linum proveniat. Plin. lib. 12. cap. 14. Tenuissimus cortex. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Ita, quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit.

Variis substantivis jungitur, non eadem tamen significatione, ut

Acus tenuis. V. Acus.

Fila tenuia aranei. Lucret. lib. 3. 384.

Membrana tenuissima. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.

Stamina tenuissima. Ovid. 4. Met. 179.

Acies tenuis, Rara, V. Acies.

Aër tenuis. Virg. 4. Georg. 311.

Aër purus & tenuis, Crassus & concretus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.

Argilla tenuis, Sine humore. Virg. 2. Georg. 180.

Auræ tenues. Virg. 4. Georg. 500.

Cælum tenue, cui Crassum opponitur, h. e. Aëris temperies tenuior & delicatior. Cic. de Fato, 7. Athenis tenue cælum, ex quo etiam acutiores putantur Attici: crassum Thebis, itaque pingues Thebani & valentes.

Imago tenuis, Idolum. Lucret. lib. 4. 61.

Pluvia tenuis. Virg. 1. Georg. 92.

Textura tenuis. Lucret. lib. 3. 210.

Tenuia vellera, Nubes vellerum instar. Virg. 1. Georg. 398.

Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri.

Ventus tenuis. Virg. 3. Æn. 448.

Vestes tenues, Rara textura. Ovid. 3. de Arte Am. 707.

Toga tenuissima filo. Ovid. 3. de Arte Am. 445.

Aurum tenue, Tenui filo. Virg. 4. Æn. 264.

— tenui telas discreverat auro.

Aqua tenuis, Modica Liv. 1. 4. Quum fluitantem alveum, quo expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destituisset.

Census tenuis, Parvus. Hor. 1. Epist. 7. 56.

Cultu tenuissimo vivere, Parcissimo. Cic. pro Flacc. 28. Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in majoribus fuit: ut quum in privatis rebus, suisque sumptibus, minimo contenti, tenuissimo cultu viverent, &c.

Damnum tenue, Exile. Claud. de Bell. Get. 5.

Discrimen tenue, Parvum. Plin. lib. 8. cap. 33.

Dubitatio tenuissima, Minima. Cic. 4. Verr. 20. Undecies numeratum esse, ut eam Causam, in qua ne tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscente obtineret.

Gloria non tenuis. Virg. 4. Georg. 6.

Mensa tenuis, Frugalis. Hor. 2. Carm. 16. 14.

Opes tenues. Cic. pro Quint. 2. P. Quintius, cui tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ sunt.

Patrimonium tenuissimum alicui relinquere. Auctor ad Heren. lib. 4. 51.

Pecunia mediocris & tenuis. Cic in Hortens. Eundem, non modo mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere possumus. Nonius 4. 461.

Præda tenuis. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 34.

Remedium tenue. Plin. lib. 2. cap. 48.

Sonus tenuis. Ovid. 14. Met. 429.

Spes inanis & tenuis. Cic. pro Rosc. Com. 43. Recitabimus; erras, inani & tenui spe te consolaris.

Suspicio. tenuis. Cic. pro Cæcin. 43. Quod si vi pulsos dicimus exercitus esse eos, qui metu ac tenui sæpe suspicione periculi fugerunt.

Tellus tenuis, Isthmos. Ovid. 4. Epist. 106.

Vestigium tenue. Plin. lib. 3. cap. 4. Magnæ quondam urbis tenue vestigium.

Victus tenuis, cui Copiosus opponitur. Cic. 3. Tusc. 46. Idem 2. de Fin. 90. Negat enim tenuissimo victu, id est contemptissimis escis & potionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum.

Vinum tenue. Ovid. 1. de Arte Am. 571.

Blanditiasque leves tenui perscribere vino.

Auctoritas tenuis, Persona levis. Cic. 2. de Lege Agrar. 45.

Homo tenuis, Tenuis fortunæ: cui Locuples opponitur. Cic. 4. Verr. 138. Nam locupletissimi cujusque census extenuarant, tenuissimi auxerant.

Loco tenui ortus, Humili. Liv. 2. 3.

Oppidum tenue. Cic. 4. Verr. 53. Bidis oppidum est, tenue sane, non longe a Syracusis.

Testis obscurus & tenuis. Cic. in Partit. 117.

Tenuis viribus, Imbecilla. Plin. lib. 12. cap. 16.

Tenuiores, Pauperiores. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari se putarint.

Tenuis, pro Modico & raro. Hor. in Arte Poet. 46.

In verbis etiam tenuis, cautusque serendis.

Distinctio tenuis & acuta, Subtilis. Cic. 4. Acad. 43.

In minimis tenuissimisque rebus labi. Cic. 1. de Orat. 169.

Oratio tenuis, & scriptura levis, Stilo parum sublimi scripta. Ter. in prol. Phorm. 5.

Sermo tenuis. Hor. 1. Serm. 4. 9.

Sermone tenui & exiguo disputare. Cic. 1. de Orat. 57.

Fluit tenuis. Quintil. lib. 2. cap. 1. Nam tenuis a fonte, assumptis poetarum historicorumque viribus, pleno jam satis alveo fluit.

Tenuior; in versu hexametro. Stat. 1. Silv. 4. 36.

Sperne coli tenuiore lyra, vaga cingitur astris, &c. Eliditur vocalis u. [vel i. H. St.

In tenui. Virg. 4. Georg. 6.

In tenui labor, at tenuis non gloria, si quem
Numina læva sinunt, auditque vocatus Apollo. Comparatio est laboris, quod magnam dat gloriam, si fuerit materia ex illis ornata. Serv.

Compar. & Superl. exempla paulo supra V.

Tenue, i. n. Gloss. Grdcolat. ψιλὸν, Tenue Babylonicum, [Genus vestis, seu telæ. conf. infra Tenuiarius.

Tenuĭcŭlus, a, um. Adj. [ὑπόψιλος] Cic. 9. Fam. 19. Tenuiculo apparatu significans Balbum fuisse contentum.

Tenuĭtas, ātis. f. [λεπτότης, ἰσχνότης σώματος, Gl. G. L.] Plin. lib. 8. cap. 33. Cauda prælonga in tenuitatem desinens, & implicans se viperinis orbibus. De chamæleonte.

Tenuitas fugit aciem. Cic. 1. Tusc. 50. Ut si jam possent in homine uno cerni omnia, quæ nunc tecta sunt, casurusque in conspectum videatur animus, aut tanta sit ejus tenuitas, ut fugiat aciem, &c.

Tenuitas, Macies. Cic. de Clar. Orat. 94. Quosdam, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat.

Tenuitas, Paupertas. Cic. 16. Fam. 21. Ut possum, ex meis angustiis, illius sustento tenuitatem.

Ærarii tenuitas. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera est, ne, quod apud majores nostros sæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, assiduitatemque bellorum, tributum sit conferendum.

Ubertas & Tenuitas frugum, contraria. Cic. 2. de Divin. 30.

Verborum tenuitas, Humilitas, simplicitas. Cic. 3. de Fin. 40. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

Tenuiter, Adv. [λεπτῶς] tenuius, tenuissime. Cic. 4. Verr. 157. Jamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.

Philosophorum mos tenuiter disserendi. Cic. in Orat. 46.

Respondere tenuiter & nugatorie. Auctor ad Heren. lib. 4. 49.

Tenuius. Cic. 2. de Invent. 51. Hi & ceteri omnes loci communes, ex iisdem præceptis sumuntur, quibus ceteræ argumentationes: sed illæ tenuius, & acutius, & subtilius tractantur: hi autem gravius, & ornatius, &c.

Tenuissime æstimare. Cic. 6. Verr. 22. Jussit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui unquam tenuissime in donatione histrionum æstimavit.

Tenuatim, Adv. Apic. 2. 4. Intestinum perquam tenuatim productum.

Tenuiārius, i. m. Qui tenuia, seu vestes tenues conficit. In Vet. Inscript. VESTIARIVS TENVIARIVS. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 52.

Tenuo, [λεπτύνω, Gl. G. L.] āre. Tenuem, subtilem, macrum, debilem facere, sive minuere. Virg. 3. Georg. 129.

Ipsa autem macie tenuant armenta volentes.

Adipes tenuare. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Carmen tenuare. Propert. lib. 3. 1. 5.

Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro. h. e. Tenue & gracile carmen concinnastis. Allusio est ad stilum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus. Ovid. 3. Met. 396. al. Attenuant.

Silices tenuantur ab usu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.

Vomer tenuatur ab usu. Ovid. 2. de Ponto 7. 42.

Vultum macie tenuare. Propert. lib. 4. 3. 27.

Tenuātus, a, um. Partic. [λεπτυνθεὶς] ut, Corpus tenuatum recreare. Hor. 2. Serm. 2. 84.

Charta tenuata. Plin. lib. 13. cap. 12.

Corpus parvo victu tenuatum. Tacit. 15. Ann. 63.

Vox tenuata. Ovid. 2. Met. 373.

Tenuābĭlis, e. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4. Super unctiones tenuabiles & apertibiles.

Tenuesco, ĕre. Tenuari. Censorin. in Fragm. cap. 3. Universa gignentia crescente luna pubescunt, tenuescente tenuantur.

Tenus, ŏris. n. [παγὶς] Laqueus, a tendicula seu tendendo dictus. auctore Nonio, 1. 17. Plaut. Bacch. 4. 6. 23.

Pendebit hodie pulchre, ita intendi tenus. Servius in sextum Virgilii, dici putat Extremas partes arcus: unde tractum sit Hactenus, id est hucusque, quasi usque ad finem.

Tĕnus, [μέχρι, Gl. L. G. & G. L. πέρας G. L.] Præpositio, postponi solita. Significat propinquitatem, & quod dicimus, Usque ad. A Teneo. Nam quod propinquum est, quasi tenere videtur id, cui est propinquum. Quidam a tendendo, quod hæc præpositio extensionem quandam significare videatur. Ablativo deservit, semperque in Singulari postponitur Ablativo, ut Hactenus, Eatenus, Quatenus, Verbo tenus, Ore tenus, &c. Virg. 3. Æn. 426.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus. Idem 6. Æn. 62.
Hac Trojana tenus fuerit fortuna secuta. Virg. 2. Æn. 553.
— lateri capulo tenus abdidit ensem. Cic. in Arat. 352.
Et loca convisit cauda tenus infera piscis.

Collo tenus supereminet omnes. Ovid. 3. Met. 182.

Ore tenus. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Usque ad os.

Talo tenus vestigia tingit. Ovid. 4. Met. 343.

Umbilico tenus. Liv. 26, 45. Ut alibi umbilico tenus aqua esset, alibi genua vix superaret.

Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra. Cic. in Arato, 387.

Janua ac limine tenus domum claudit. Tacit. 1. Hist. 33.

Muro tenus omnes fere urbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §. ult. D. De penu legata.

Porta tenus. Tacit. 3. Ann. 5.

Solo tenus. Columel. lib. 4. cap. 11. Omnem superficiem amputabant solo tenus, juxta ipsum articulum, ut e duro pullularet.

Tauro tenus Antiochus a Scipione devictus regnare jussus est. Cic. pro Dejot. 36.

Vivo tenus, Usque ad Vivum. Columel. lib. 4. cap. 24.

Credito tenus, Paulus, de furtis, l. Creditoris, Ut cui pignus surreptum est, non credito tenus interest, sed omnimodo in solidum furti agere potest.

Titulo tenus militia fungi. Tranquil. in Claud. cap. 25.

Veteres verbo tenus acute illi quidem, sed non ad hunc usum, &c. Cic. 3. de Legib. 14.

Verbo tenus. Ulp. in l. 1. §. 2. D. Quod quisque jure, &c. Hæc autem verba, &c. cum effectu accipimus, non verbo tenus.

Accusativo aliquando jungitur. Flacc. 1. Argon. 538.

Et Tanaim tenus, immenso descendit ab Euro.

In Plurali ponitur sæpius cum Genitivo, & etiam cum Ablativo. Virg. 3. Georg. 53.

Et crurum tenus a mento palearia pendent. Servius, Tenus dicit esse Adverbium.

Cum

Cum Ablativo Celf. lib. 1. cap. 1. Demittere fe inguinibus tenus in aquam calidam.
Labrorum tenus. Lucret. lib. 1. 939.
Corporum tenus. Plin. lib. 34. cap. 8. Primus hic multiplicaffe varietatem videtur, numerofior in arte, quam Pylycletus, & fymmetria diligentior, & ipfe tamen corporum tenus curiofus, animi fenfus non expreffiffe, capillum quoque & pubem non emendatius feciffe, quam rudis antiquitas inftituiffet.
Quodam tenus prodire, dixit Hor. 1. Epift. 1. 32.
Eft quodam prodire tenus, fi non datur ultra. i. e. Aliquoufque, ufque ad quendam finem.
De Eatenus, Hactenus, Quatenus, V. porro f. l.

T E O

Teos, [Τέως] Ioniæ civitas, Anacreontis poetæ patria. Strab. lib. 14. V. tejum.
Teos alia in Scythia, ad quam palus eft pifcibus referta, e quibus per ferenum, oleum manat in fumma aqua, tanta copia, ut colligi in vafa poffit, ufibus aptum. Stephanus.

T E P

Tepeo, ēre. Tepesco, ēre, V. tepidus.
Tephrias, æ, m. [τεφρίας] Genus marmoris Ophitis. Interpretari poteft Cineritius, τέφρα enim cinis dicitur Latine. Plin. lib. 36. cap. 8. Laudatur præcipue ex his quem tephriam appellant, a colore cineris.
Tĕpĭdus, a, um. Adj. [χλιαρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Egelidum, Medium inter calidum & frigidum, five Quod frigido & calido temperatum eft. Plin. lib. 12. cap. 25. Præterea finceri denfantur in tepida aqua.
Tepidæ & egelidæ aquæ. Plin. lib. 31. cap. 2. Alibi tepidæ egelidæque, auxilia morborum conferentes.
Tepidum lac, Statim mulctum. Virg. 3. Æn. 66. Servius.
Dies tepidus. Ovid. 4. Epift. 160.
Tepidus fulgor. Plin. lib. 9. cap. 31.
Tepidior tempeftas. Varr. 3. R. R. cap. 10.
Tepidus, pro Calido aliquando ponitur. Lucret.
— tepidifque caminis. Martial. lib. 1. 42.
Circumfert tepidis cocus popinis.
Ignes tepidi. Ovid. 2. Amor. 19. 15.
Sol tepidus. Virg. 1. Georg. 398.
Vapor tepidus. Lucret. lib. 2. 857.
Tepidus, Frigidus, præfertim quando transfertur ad hominem. Plaut.
Hic homo factus eft tepidor. i. e. Frigidior, fegnior.
Mens tepida. Ovid. 2. de Arte Am. 445.
Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem. Idem Remed. Amor. 629.
Tepidus, Inutilis, five nocuus. Virg. 1. Georg. 117.
Unde cavæ tepido fudant humore lacunæ. Servius.
Loca tepidiora. Columel. lib. 8. cap. 5.
Tepidiffima hiberna. Sen. ad Marc. cap. 17.
Tepidum, Adverbialiter. Ovid. 4. de Pont. 10. 43. Tepidum fpirare.
Tepidē, Adv. Columel. lib. 8. cap. 5. Ut tepide habeantur. Plin. 5. Epift. 6. Si natare latius aut tepidius velis, in area pifcina eft.
Tepidĭtas, ātis. f. Tepor. Hanc vocem improbat Voffius de Vit. L. L. 3. 52.
Tepidārium, i. n. [χλιαροψύχιον, Gl. G. L.] Locus in balneo. Paulus in l. Fiftulam. D. De fervit. urb. præd. Sed Neratius ait: Si talis fit ufus tepidarii, ut affiduum humorem habeat, & ideo noceat vicino, poffe eum prohiberi. Vitruv. lib 5 cap. 10. Tepidarium accipit pro Cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariaque lumen habeant ab occidente hiberno. Paulo tamen poft pro Vafe. Ahena (inquit) fupra hypocauftum tria funt componenda: unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium quantum aquæ caldæ exierit, influat de frigidario in tepidarium ad eundem modum. V. Calidarium, in calor.
Tepĭdo, [χλιαίνω, Gl. G. L.] āre. pro Tepefacere. Plin. lib. 17. cap. 26. In eodem agro bruma, tanto magis, fi nives jaceant geletve, ne frigus vites adurat, circumfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne folo.
Tepeo, ui, [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] ēre. Tepidum effe. Cato de R. R. cap. 69. Levibus lignis facito calefcat: ubi temperate tepebit, tum cuminum indito.
Aqua tepet. Ovid. 3. de Ponto, 4. 56.
Aura tepet. Ovid. 3. Trift. 10. 7.
Tepet igne maligno focus. Martial. lib. 10. 96. h. e. Lignis magno emptis. [Immo Ægre ac tenuiter fubminiftratis.
Tepens, entis. Partic. [χλιαινόμενος] Idem quod Tepidus, Adj. ut, Auræ tepentes Zephyri. Virg. 1. Georg. 330. & Ovid. 1. Met. 107.
Buxi tepentes. Martial. lib. 3. 20.
Cineres tepentes. Stat. 3. Silv. 3. 181.
Locus tepens. Columel. lib. 1. cap. 4.
Sol tepens. Ovid. 3. Faft. 236.
Ver tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
Tepesco, ui, [χλιαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Tepidum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque etiam maria agitata ventis ita tepefcunt, ut intelligi facile poffit, in tantis illis humoribus effe inclufum calorem. Virg. 9. Æn. 701.
Mentes tepefcunt, Remittunt iram. Lucan. lib. 4. 284.
Tepefăcio, fec. com. fēci, factum, [χλιαίνω, Gl. G. L.] ēre. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Is ejus tactus eft, non ut tepefaciat folum, fed etiam fæpe comburat.
Ferrum tepefecit in jugulo matris. Hor. 2. Serm. 3. 136.
Tepefacio, fecunda longa, ut in Madefacio & aliis. Catull. Arg.
Alta tepefaciet permifta flumina cæde. H. St. v. 329.
Tepefīo, ēri. [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 6. Mature tepefiunt.
Frigoribus adjectis durefcit humor, & idem viciffim mollitur tepefactus, & tabefcit calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.

Terra femen, tepefactum vapore, & complexu fuo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Terra tepefacta cruore. Virg. 9. Æn. 333.
Tepor, ōris. m. [ἀλέα, χλιανσις, χλιαρότης] Ipfa (ut ita dicam) inter calorem & frigus medietas. Cic. 2. de Nat Deor. 26. Nec enim ille externus & adventitius habendus eft tepor, &c. Idem de Senect. 53. Uva maturata dulcefcit, veftitaque pampinis, nec modico tepore caret, & nimios folis defendit ardores.
Cæli tepor. Columel. lib. 2. cap. 4.
Egelidi tepores. Catul. ad fe ipfum, 47. 1.
Tepore humido & lento nafcuntur erucæ. Plin. lib. 17. cap. 24.
Lenis tepor. Ovid. 2. Met. 811.
Lentus tepor. V. lentus.
Tepōrātus, a, um. Adj. [χλιανθεὶς] Tepidus factus. Plin. lib 36. cap. 26. Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rurfus affundi non queunt, præterquam abrupta fibimet.
Tepōrus, a, um. Adj. Sidon. 9. Epift. 15. Teporus flatus. Aufon. Edyll. 24. 1.
Sol profectus a teporo veris æquinoctio.
Tepŭlus, a, um. Adj. Frontin. de Aquæduct. 2. Tepulæ aquæ. conf. Plin. 36. 15. [Apud utrumque proprium aquæ nomen, non appellativum eft. A Tepidus, Diminutivum fit Tepidulus, ut Frigidulus, Languidulus, &c. Forte tamen a tepore nomen invenerunt.

T E R

Ter, cum fuis derivatis, V. in tres.
Teracus, i. m. Pifcis marinus. Plin. 32. 11.
Teramnæ, Teramnæus, Terapnæ, &c. V. therapnæ.
Teratius, V. tarchetius.
Tĕrĕbinthus, i. f. [τερέβινθος, Gl. G. L. τέρμινθος Diofc] & Terebynthus, cum ypfilo, fem. gen. auctore Marcello in Diofcoridem; Grani viridis arbor apud pofteriores fuit, cui factum nomen ab eo ejus genere, quod fructus fuos in viridi pallidos fert, quod Theophraftus χλωρὸν dixit, quafi herbaceum. Virg. 10. Æn. 136.
Inclufum buxo aut Oricia terebintho. Plin. lib. 13. cap. 6. Syria & terebinthum habet. Ex his mafcula eft fine fructu: Feminarum duo genera. Alteri fructus rubet, lentis magnitudine, alteri pallidus. Cum vite maturefcit, non grandior faba, odore jucundior, tactu refinofus, circa Idam Troadis, &c.
Ex terebintho autem diftillat terebinthina refina, omnibus notiffima in quotidiano medicinæ ufu.
Terebinthīnus, a, um. Adj. [τερμίνθινος] ut, Terebinthina refina. Plin. lib. 23. cap. 8. Columel. lib. 12. cap. 20. Celf. lib. 5. cap. 26. extr.
Terebra, Terebramen, Terebratio, Terebrator, Terebratus, Terebro, Terebrum, Teredo, V. fub tero.
Tĕrentius, [Τερέντιος] Comicus poeta, Carthagine natus, libertus Romæ Terentii Lucani fuit: captum fuiffe negant. Quum effet egregia indole a patrono eruditus, venit in amicitiam nobilium, maxime Lælii & Scipionis: quorum opera adjutus in fcribendo fertur, ob elegantiam fermonis, tefte Cic. 7. Att 3. cui adftipulatur etiam Varro, Non obfcura fama eft, inquit, adjutum Terentium in fcriptis a Lælio & Scipione. Eandem ipfe famam auxit: non enim nifi leviter fe tutari conatur in Prol. Adel. 15.
Nam quod ifti dicunt malevoli, homines nobiles
Eum adjuvare, affidueque una fcribere, &c. Pluribus Donatus hujus vitam fcripfit. Hor. 2. Epift. 1. 59.
Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.
Terentius Scaurus, grammaticus, quem Gellius 11. 15. dicit floruiffe Adriani temporibus, ac librum de Cæfellii Vindicis grammatici erroribus fcripfiffe.
Q. Terentius Culleo, Senator Romanus, captus a Carthaginienfibus, liberatus ab Africano majore, ac currum ejus cum pileo capiti impofito fecutus: cujus meminit Liv lib. 30. 43. & 45. Hinc natus error, quem diximus, apud indoctos, Terentium comicum putantes.
C. Terentius Varro, collega Pauli Æmilii, poft cladem Cannenfem cum reliquiis exercitus, Canufium fe recepit. Cui Romam redeunti gratulatus eft populus Romanus, quod de Repub. non defperaffet. V. Liv. lib. 25. & feq. conf. varro.
Terentia, [Τερεντία] Ciceronis uxor, ex ipfius epiftolis notiffima. Hæc, ut auctor eft Plin. lib. 7. cap. 48. centum decem & feptem vixit annos.
Terentiānus, a, um. Adj. [Τερεντιανὸς] a Terentio. Quintil lib. 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus eft Phormio. Ex Cic. pro Cæcin. 27.
Terentus, [Τέρεντος] Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur. Paulus ex Fefto, & hic ex Verrio. Erat hic locus Diti & Proferpinæ facer, in quo omnium, qui nafcerentur aut morerentur, nomina fcribi folebant, quoties civitas luftrabatur. Martial. lib. 10. 63.
Bis mea Romano fpectata eft vita Terento, &c.
Romuleus Terentus. Martial. lib. 4. 1. V. Politian. Mifcell. cap. 58. Cenforin. de D. N. cap. 6. Auguftin. de Civ. Dei, lib. 3. cap 18. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. 5. De quodam Valefio.
Terentīnus, a, um. Adj [Τερέντινος] Unde Ludi Terentini, qui & Sæculares vocantur, qui centefimo quoque anno tribus diebus continuis tribufque noctibus celebrabantur. Aufonius in Ternario, 4. 34.
Trina Terentino celebrata trinoctia ludo.
Terentina tribus. V. tribus.
Tĕrēs, ĕtis. o. g. Adj. [περιφερὴς, Gl. G. L.] dicitur, inquit Feftus, In longitudine rotundatum: quales afferes Natura miniftrat. Virg. 8. Ecl. 16.
Incumbens tereti Damon fic cœpit olivæ. Liv. 25. 8. Falarica erat Saguntinis, miffile telum, haftili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum exftabat.
Cervix teres. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
Obftipum caput, & tereti cervice reflexum. Ex poeta.
Collum teres. Ovid. 10. Met. 113.

Digiti

Digiti teretes. Ovid. 1. de Arte Am. 622.
Gemma teres. Virg. 5. Æn. 313.
Lapilli teretes. Ovid. 10. Met. 260.
Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Hor. 1. Carm. 1. 28.
Structura tereti spina. Plin. lib. 11. cap. 37.
Suræ teretes. Ovid. 11. Met. 80.
Membra teretia, Succulenta, plena. Suet. Cæs. 45.
Puer teres. Hor. Epod. 11. 41. Porphyrion interpretatur Recta crura aut brachia habentem; Acron, Gracilem; Badius, Procerum. [Ut Membra teretia, sic Totus puer, qui succi boni plenus & nitidus est.
Aures teretes & religiosæ. Cic. in Orat. 27.
Aures teretes, intelligensque judicium. Cic. de Opt. gen. Orat. 11. Si teretes aures habent, intelligensque judicium, &c. h. e. ut nonnulli exponunt, Perfectissimas, quoniam rotunda figura est perfectissima & capacissima.
Oratio teres. Cic. 3. de Orat. 197. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiris, est plena quædam, & tamen teres & tenuis & non sine nervis ac viribus. [Translatio a Membris succo teretibus & plenis. V. Puer teres.
Malum teres, Rotundum. Lucan. ad Pison. 77.
Totus teres atque rotundus in se ipso. Hor. 2. Serm. 7. 68. i. e. Æqualis & constans in se. Teretes dicuntur, qui ab alio non quærunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inveniunt. Hæc Acron. Tale est illud Virgilii de Viro bono, v. 5.
— mundi instar habens, teres atque rotundus.
Compar. apud Gell. 13. 20. Ciceroni mollius teretiusque visum Fretu scribere, quam Freto.

TEREUS, i. m. Dissyll. [Τηρεὺς] Rex Thracum fuit; qui quum Pandionis regis Athenarum filiam, Prognen nomine, duxisset uxorem, & post aliquantum tempus ab ea rogaretur, ut sibi Philomelam sororem videndam arcesseret: profectus Athenas, dum adducit puellam, eam vitiavit in itinere, & ei linguam, ne facinus indicaret, abscidit. Illa tamen rem in veste suo cruore descriptam misit sorori: qua re cognita, Progne Ityn filium interemit, & patri epulandum apposuit. Postea omnes in aves mutati sunt. Tereus in upupam, Itys in phasianum, Progne in hirundinem, Philomela in lusciniam. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Ecl. 78.
Aut ut mutatos Terei narraverit artus? &c. Hanc fabulam multis versibus describit Ovid. 6. Met. 455.

TERGEMINI, V. TER, in TRES.

TERGEO, V. TERGO.

TERGESTUM, Istriæ colonia. [Τέργεστον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Trieste*.

TERGIVERSOR, V. TERGUM.

TERGO, si, sum, [καταμάσσω, Gl. L. G. & G. L.] ere: vel TERGEO, si, sum, (&, secundum antiquos, tum,) ere. Mundare, nitidum facere. Juven. 14. Sat. 62.
— vasa aspera tergeat alter. Plaut. Pœn. 1. 2. 19.
Ornantur, lavantur, terguntur, poliuntur. Al. Tergentur. Cic. in Parad. 5. Ut in familia, qui tractant ista, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent.
Lumina tersit manu. Ovid. 13. Met. 132.
Tergere fossas veteres, pro Purgare. Cato R. R. cap. 2. Per ferias vero fossas veteres tergeri, viam publicam muniri, vepres recidi.

TERSUS, a, um. Partic. [καταμαγεὶς, ἐκμαγεὶς, Gl. G. L.] Fere Adjective ponitur, pro Nitidus. ut, Tersæ plantæ. Ovid. 2. Met. 736.
— ut tersis niteant talaria plantis.
Bene lauta, tersa, ornata. Plaut. Stich. 5. 5. 4.
Superl. Stat. in præf. ad 2. Silv. Melior, vir optime, nec minus in judicio litterarum, quam in omni vitæ colore tersissime.

TERTUS, a, um. Partic. apud veteres, pro Tersus. Varro apud Non. 2. 847. Atrei terta nitet galea.

TERSUS, ûs. m. Apul. de Asino, lib. 1. p. 105. Elmenh. Quod unctui, quod tersui opus ipse præministro. Ibid. Lintea tersui profer.

TERSOR, ōris. m. [καταμάκτης] Gloss. Gr. Lat.

TERGŌRIUM, i. n. [ἐκμαγεῖον] Gloss. Gr. Lat.

TERGIMENTUM, i. n. [σμῆγμα] Gloss. Latinogræc. V. SACOMA.

TERGILLA, æ. f. vel TERGILLUM, i. n. [φορίνη, χοίρου δέρμα] Idem Gloss. V. in TERGUS.

TERGORO, V. TERGUS.

TERGUM, i. n. [νῶτον, Gl. G. L.] Dorsum. Plaut. Amph. 1. 1. 290.
Si tergum cicatricosum, nihil hoc simili est similius. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus.
Boum terga non sunt ad onus accipiendum figurata. Cic. 1. de Nat. Deor. 159.
Reponunt grues in tergo prævolantium colla & capita. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Horrentia centum terga suum. Virg. 1. Æn. 639.
Immane tergum leonis. Virg. 5. Æn. 351.
Ingentia terga boum. Virg. 5. Æn. 404.
Lubrica terga. V. LUBRICUS.
Ostreatum tergum. V. OSTREA.
Recurvum tergum delphinis. Ovid. 2. Fast. 113.
Sessile tergum. Ovid. 12. Met. 401.
Summum tergum. Ovid. 2. Met. 201.
Cædere terga. Catul. de Berecynth. 63. 81.
Considere tergo tauri. Ovid. 2. Met. 869.
Consternere terram tergo, i. e. Supinum jacere in terra. Virg. 12. Æn. 543.
Convolvens squamea terga anguis. Virg. 3. Georg. 426.
Convolvit coluber lubrica terga. Virg. 2. Æn. 474.
Insilire tergo alicujus. Ovid. 12. Met. 345.
Laceratum virgis tergum. V. LACER.
Plecti tergo. Hor. 2. Serm. 7. 105.
Recipere ad terga. V. AD.
Rejectis ad tergum manibus inambulare. Cic. 10. Fam. 38.
Revinctus manibus post terga. Virg. 2. Æn. 57.
— juvenem manibus post terga revinctum.
Secare terga verbere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Vinctus post tergum nodis ahenis. Virg. 1. Æn. 299.
Poetæ fere pl. ponunt, nisi quod seqq. & in soluta oratione trita sunt.
Convertere terga. V. CONVERTO.
Dare terga, fugere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Dabat victa terga. Ovid. 7. Met. 73.
Dare terga versa fuga. Virg. 4. Georg. 85.
Dare terga fugæ. Ovid. 5. Met. 322.
Dare terga in fugam. Ovid. ad Liv. 18.
Impugnare terga hostium. V. IMPUGNO.
Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æn. 586.
Præbere terga effugio. Tacit. 14. Ann.
Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Met. 706.
Vertere terga, Fugere. Liv. 2. 30.
A tergo & A fronte, pro Anteriore & posteriore parte. V. A vel AB.
A tergo sequi, Pone, vel Post. Virg. 1. Æn. 185.
Aliquem a tergo adoriri. Cic. pro Milon. 29.
Teneri a tergo & a fronte, a lateribus. Cic. 3. Philipp. 32.
A tergo & a fronte videre, pro Diligenter. V. A vel AB.
A tergo lupi, & a fronte præcipitium; Proverbium. V. A vel AB præpositiones.
Ad tergum, vel terga, In tergo, Post tergum, V. in exemplis superioribus.
Tergum, non tantum animalium est, sed etiam aquarum, & aliarum rerum: unde A tergo dicimus, A parte posteriore membranæ vel papyri, aut alterius cujuscunque rei. Juven. 1. Sat. 6.
Scriptus & a tergo necdum finitus Orestes. Alii legunt In tergo.
Tergum collis, pro Parte posteriore. Liv. 25. 15.
Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis, 5. 36.
Glacialia terga fluviorum, Aqua concreta gelu. Claud. de Bell. Get. 338.
Ærea terga loricæ. Stat. 9. Theb. 552.
Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 372.
Mercatique solum, facti de nomine byrsam,
Taurino quantum possent circumdare tergo.
Tergum, pro Scuto: quod scuta antiquitus pellibus tegi solerent. Virg. 10. Æn. 715. — & tergo decutit hastas.
Tergus etiam masculino genere. Plaut. Asin. 2. 2. 53.
Habeo, opinor, familiarem tergum, ne quæram foris. Non. 3. 242.
[Nisi per appositionem dictum est.
Tergibus, dativus pluralis numeri, apud Lucret. lib. 2. 87.
— neque quicquam a tergibus obstet.

TERGĪVERSOR, [φυγοδικῶ, παλινῳδῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐθελοκακῶ, L. G. ἐπιστρέφω, G. L.] āri. Fallere, & dicta mutare, & est quasi tergum vertere, inquit Nonius 1. 197. Proprie est eorum, qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec sese victos fateri volunt. Etiam
Ad alias res transfertur, ut disputationes, controversias, & cetera hujusmodi, quæ verborum contentionem habent. Cic. 3. Tusc. 41. Quid tergiversamur, Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, quum os perfricuisti, soles dicere? i. e. Dissimulamus & subterfugimus. Idem pro Cn. Planc. 48. Placetne sic agi? non possum magis pedem conferre, ut ajunt: aut propius accedere. quid taces? quid dissimulas? quid tergiversaris? etiam atque etiam insto, atque urgeo, insector, posco.
Itaque eam tergiversari non sinent, secumque rapient. Cic. 5. Tusc. 81.
Tergiversari contra aliquem. Cic. 7. Att. 1. Non est locus ad tergiversandum contra Cæsarem.
Tergiversari in re aliqua. Cic. 3. Off. 11. Atque in his tamen tribus generibus, quoquo modo possunt, non incallide tergiversantur: prudentiam introducunt, scientiam suppeditantem voluptates, depellentem dolores, &c.
Tergiversari huc & illuc. Cic. pro Rosc. Com. 37. Fannium invitum, & huc atque illuc tergiversantem, testimonium contra se dicere cogo.
Hunc æstuantem & tergiversantem judicio ille persequitur. Cic pro Flacc. 47.
Tergiversari, pro In universum ab accusatione desistere, apud Jurisconsult. teste Martian. ad s. c. Turpilianum. l. prima.
Cunctari & tergiversari. Cic. 7. Att. 12. An cuncter, & tergiverser, & iis me dem, qui tenent, qui potiuntur?

TERGIVERSĀTIO, ōnis. f. [φυγοδικία, Gl. L. G. & G. L. περίκαμψις, μισκητισμὸς, L. G.] Cic. pro Milon. 55. Quid ergo erat moræ & tergiversationis? Idem 10. Att. 6. Ego vero Apuliam & Sipontum, & tergiversationem istam probo, nec tuam rationem eandem esse duco, quam meam.

TERGIVERSATOR, ōris. m. [περικάμπτης, Gl. G. L.] Qui bovinator antiquitus dicebatur. Arnob. 7. Usus est & Lucil. apud Gell. 11. 7.

TERGIVERSANTER, Adv. Paterc. lib. 1. 9. 3. Tum Senatus populusque Romanus L. Æmilium Paulum Consulem creavit, filium ejus Pauli, qui ad Cannas, quam tergiversanter perniciosam Reipublicæ pugnam inierat, tam fortiter in ea mortem obierat.

TERGUS, ŏris. n. [νῶτος, δέρμα ζώου, Gl. L. G. & G. L.] Corium. Plin. lib. 8. cap. 10. Durissimum dorso tergus, ventres molles, setarum nullum tegumentum. Virg. 1. Æn. 215.
Tergora deripiunt costis, & viscera nudant.
Impenetrabile tergus ad. V. IMPENETRALE.
Squalenti tergore serpens. Sil. lib. 3. 209.
Tergum & Tergus permiscet Glossarius. conf. TERGUM.

TERGĪNUS, a, um. [ὠμοβύρσινος, Gl. L. G. & G. L.] Adj. possess. a Tergus. Terginum lorum, i. e. Scutica de tergore animalis. Plaut. Pseud. 1. 2. 21.
Nunquam edepol vestrum durius tergum erit, quam terginum hoc meum.

TERGILLA, æ. f. dimin. a Tergus. Apic. 4. 3. Spatula porcina cum sua tergilla. [Nisi potius a Tergendo est, quod armis tergendis serviebat, quia & Tergillum dicebatur. V. in TERGO.

TERGŌRO, āre. Tergus novum inducere. Plin. lib. 8. cap. 52. Tunc inter se dimicant, indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergorantes. i. e. quasi Tergus novum e luto sibi inducentes.

TERMEN, ĭnis, n. antiqua vox pro Termino. Varro de L. L. 4. 4. Terminus in Latio aliquot locis dicitur, at apud Accium non Terminus, sed Termen. V. Gœs. Indicem in rei agr. auct. & Rigalt. Gloss.

Termentarium, i. n. Linteum, quod teritur corpore, teste Varrone lib. 4. de L. L. 4.

Termentum, i. n. Detrimentum. Plaut. Bacch. 4. 9. 5. Non Pelides termento fuit. Sic legit Festus. Salmasius autem suspicatur olim lectum fuisse, Tormento.

Termes, itis. m. Ramus direptus ex arbore nec foliis repletus, nec nimis glaber, inquit Paulus. Qui quoniam in divisione agrorum, antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Et proprie (ut ait Porphyrio) est olivæ: sicut palmes, vitis. Hor. in Epod. 16. 45.
Germinat & nunquam fallentis termes olivæ. Gell. lib. 2. cap. 26. Spadica enim Dorici vocant avulsum e palmite termitem cum fructu. [Gloss. Latinogræc. Termes dicitur proprie caulis olearum arborum. Ubi Græca interpretatio desideratur.

Termillæ, [Τερμῖλλαι] Populi, de quibus Strabo lib. 12. Conditorem ex Mileto, quæ in Creta est, Sarpedonem accipientes, & Termillas in eam, quæ nunc Lycia dicitur, habitatum deduxerunt. Hos Sarpedon Minois, Rhadamanti frater, colonos ex Creta duxit, ac Termillas nominavit, quum prius Miniæ vocarentur, ut Herodotus refert, ac prius etiam Solymi. Postea Lycon, Pandionis filius, eosdem a se Lycios appellavit. Quæ profecto ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam poëta eos separat: nam Bellerophontem e Lycia profectum Solymis arma intulisse dicit. Iliad. ζ. 184.

Terminus, i. m. [ὅρος, Gl. L. G. & G. L. τέρμων, L. G. τέρμα, ὁροθέσιον, G. L.] Signum, quod agrum ab agro dividit. A terendo: quod hæ partes maxime terantur, ut vult Varro L. L. 4. 4. [Sed rectius ex Gr. τέρμων, ὅρος Voss. q. V.
Est enim inter eos, non de terminis, sed de tota possessione contentio. Cic. 4. Acad. 132.
Pangero terminos. V. PANGO.
Constituere sibi certos fines & terminos. Cic. pro Quint. 35.
Nullis terminis circumscribere aut definire jus suum. Cic. 1. de Orat. 70.
Termini, apud antiquos adhibito sacrificio disponebantur. Qua de re apud Siculum Flaccum hæc legimus, p. 5. Goes. Carbo autem, aut cinis quare inveniatur, una certa ratio. quæ apud antiquos quidem observata est, postea vero neglecta: sic ut, aut diversa, aut nulla signa invenerimus. Cum enim terminos disponerent, ipsos quidem lapides in solidam terram collocabant, proxime ea loca, quibus fossis factis defixuri eos erant, unguento velaminibusque & coronis eos coronabant: in fossis autem, quibus posituri eos erant, sacrificio facto, hostiaque immaculata cæsa, facibus ardentibus, in fossa coopertis, sanguinem instillabant, eoque tura & fruges jactabant: favos quoque & vinum, aliaque, quibus consuetudo est terminis sacrum fieri, in fossa adjiciebant, consumptisque omnibus dapibus igne, super calentes reliquias lapides collocabant, atque ita diligenti cura confirmabant: adjectis etiam quibusdam saxorum fragminibus circumcalcabant, quo firmius starent. Tale ergo sacrificium domini, inter quos fines dirimebantur, faciebant. Nam & si in trifinium, id est in eum locum, in quem tres possessores attingebant termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quique alii in confinio domini erant, omnes ex convenientia terminos ponebant: terminos autem convenientia possessorum confirmabat. Nam in quibusdam regionibus jubemur vertices amphorarum defixos inversos observare. Pro terminis ergo convenientia, ut supra diximus, possessorum terminos consecrat, qui, ut ante dixeramus, omnibus angulis coxisque positi esse debent.
Termini apud antiquos sancte in primis, ac severe servabantur. Nam in lib. v. sententiarum Pauli scripta sunt hæc, quæ leguntur apud Goes. in legib. Rei agr. p. 346. Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnabuntur, siquidem servi sua sponte faciunt, humiliores in opus publicum: honestiores in insulam, amissa tertia parte bonorum, relegabuntur.
Termini comportionales a veteribus dicti, teste Aggeno Urbico p. 51. Goes. qui intra possessionum fines inveniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem non conveniunt, diversas attiguis possessoribus controversias generabunt.
Termini autem, ut in libello De limitibus, Variorum auctorum titulo, p. 266. Goes. scriptum est, diversi fuerunt per diversas provincias. Sunt enim hæc verba; Terminum singulum in quatrifinio invenies. Quatuor lapides in quadrifinio positi sunt, & termini factura tornatiles, hoc est rotundi, subtilissimi: in quadrifinio invenies. Puteum si in fine invenies, pro termino habebis. Cisternam factam in fine positam, & circa hanc memoratum terminum invenies, & pro termino habebis. Terminum de lapide decisum vivo invenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino invenies. Sepulcra finalia aut monumenta sine dubio invenies. Malum cotoneum in fine pro termino invenies. Cypressum in fine pro termino invenies. Olivastellum in fine pro termino invenies. Fossatum decisum parvum in fine pro termino posuimus, fossato alio finales majores sine dubitatione invenies. Limitem torrem, hoc est torum sine dubio invenies. Parietes de calce fabricatos finales direximus. Ripas decisas finales direximus. Botontones finales inveneris. Arbores ante missas finales inveneris, peregrinas, exteras. Pontem marmoreum in fine invenies. Pontem de lapide vivo in fine invenies. Pontem ex calce factum in fine invenies. Sarcofaga in fine invenies. Imbrices in fine invenies. Collectaculum de carbonibus in calce miscitatis, & glareas fluminales ne despicias, signales constituimus. Palos picatos pro terminis invenies. Laterculos quadrangulos pro terminis invenies. Lapides nativos cum aliquo signo finem pro termino constituimus, & multa consecratione signavimus. Flumen aliquoties in fine invenies. Rivum finalem invenies. Hæc signa per diversas provincias observantur.
Terminorum nomina apud Hygenum p. Goes. 212. leguntur hæc: Egregius, qui & robustus, quinquepedalis, Augusteus, Rhombus, Rhomboides, Scalenus, Isosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepultura militaris in finem, Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellatus, Spatula, Spetecticalis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepultura finalis, Noverca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorofiones, Botontini, Monumentum, Aspratilis terminus, Hermula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, in cursorio positus; Terminus, qui subsecivum demonstrat; Lapis intra lapidem in trifinio, Termini gemelli, Terminus, qui fluvium demonstrat, Lapis damnatus, Gamma de Petra sicca constructa, Lapis decussatus, qui agrum intraclusum & extraclusum significat, Terminus ante terminum in versura positus, Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit rationem; Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationem; Lapis intra lapidem in cursorio, Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit; Terminus qui rivum demonstrat. Ad hæc porro terminorum nomina sua cuique figura est adjuncta.
Terminus [ὅρος] apud Mathematicos est, Quod uniuscujusque finis [πέρας] est. Sic Euclid. 1. Elem.
Terminus, Finis. Cic. de Senect. 72. Omnium ætatum certus est terminus: senectutis autem nullus certus est terminus.
Angustus ævi terminus. Virg. 4. Georg. 206.
Finis & terminus contentionum. Cic. 6. Fam. 22. Sed cum consilii tui bene fortiterque suscepti, eum tibi finem statueris, quem ipsa Fortuna terminum nostrarum contentionum esse voluisset.
Malorum terminus. Lucret. lib. 3. 103.
Sermonis terminus apud Plin. 1. Epist. 5.
Longius, quam vitæ termini postulant, cogitare. Cic. pro Rabir. 29.
Terminus supremus, pro Extrema desperatione. Plin. lib. 8. cap. 37.
Stabilis rerum terminus, Immutabilis rerum exitus. Hor. in Carm. sæcul. 27.
Hærens alte terminus. Lucret. lib. 1. 78. & lib. 5. 91. Virg. 4. Æn. 614.
Et si fata Jovis poscunt, hic terminus hæret. Si hoc est immutabile. Servius.
Immobilis terminus. Claud. 2. in Eutrop. 293.

Termo, onis. m. Idem. Festus, Termonem Ennius Græca consuetudine dixit, quem nos nunc terminum; hoc modo,
Ingenti vadit cursu, qua redditu' termo est. V. a pr. dict. super.

Terminus, [Ὅρος θεός, Gl. L. G.] Deus apud antiquos creditus, in cujus tutela fines agrorum esse existimabantur. In quo autem loco colebatur deus, ibi super eum foramen patebat in tecto, quod nefas esse arbitrarentur Terminum intra tectum consistere, ut auctor est Festus. Liv. 1. 10. Nam quum omnium sacellorum exaugurationes admitterent aves, in Termini fano non addixere. Id omen auguriumque ita acceptum est, non motam Termini sedem, unumque eum deorum non evocatum sacratis sibi finibus, firma, stabiliaque cuncta portendere. conf. Liv. 5. 54. Lactant. 1. 20.

Terminālis, e. Adj. [ὅρειος] Terminalis lapis dicitur Terminus ipse lapideus. Ammian. 18. 4.
Terminales arbores, Vide in TERMINUS, ex Paulo. H. St.

Termināla, orum. n. pl. [Ὁροθέσια, ἑορτὴ Ὅρου θεοῦ, Gl. L. G.] Festa ipsius Termini dei. Cic. 12. Philipp. 14. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, &c. Hor. Epod. 2. 59.
Vel agna festis cæsa Terminalibus. A. Varr. de L. L. 5. 3.

Termino, [περαίνω, Gl. L. G. & G. L. διορίζω, πληρόω, τερματίζω, ὁρίζω, ὅρον τίθημι, τελειόω, ψηφολογέω, L. G.] āre. Finire. Cic. de Senect. 82. Si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus.
Terminare bona voluptate, pro Dicere bonorum finem esse voluptatem, vel Non reputare alia esse bona, quam voluptates. Terminare, inquit Budæus, Definire, metiri, & ut finem statuere. Cic. 3. Off. 117. Idem 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. h. e. Epicurus putat summam esse voluptatem, privari doloribus.
Terminare sententiam, Absolvere. Cic. 9. Att. 22.
Unde est orsa, in eodem terminetur oratio. Cic. pro Marcel. 34.
Clausulam longa syllaba terminare. Cic. 3. de Orat. 181.
Intra aliquid terminari. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Terminare, Limites constituere. Cic. 1. Off. 33. Illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit: in medio relictum quod erat, populo Rom. adjudicavit. Idem 3. in Catil. 26. Quorum alter fines vestri imperii, non terræ, sed cæli regionibus terminaret. Virg. 1. Æn. 287. Al. 291.
Imperium Oceano, famam qui terminet astris.
Stomachus utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.
Terminare oculis subjectos campos, Distinguere, secernere vel discernere. Liv. 32. 4.
Terminare modum alicujus artis. Cic. 1. Tusc. 45. At nos metiendi, ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.
Rem infinitam terminare. Cic. 1. Tusc. 62.
Cogitationes suas terminare. Cic. pro Arch. 29.
Spem possessionum terminare. Cic. pro Milon. 75.

Termināmus, a, um. Partic. [ὁρισμένος] ut, Terminatus ager, i. e. Circumscriptus, conclusus.
Terminatæ divitiæ. Cic. 1. de Finib. 45. Ne naturales quidem multa desiderant, propterea quod ipsa natura divitias, quibus contenta sit, & parabiles & terminatas habet.
Negotium terminatum, Absolutum. Ulpian. in l. Interdum. D. de furtis.
Oratio conclusa & terminata. Cic. in Orat. 20.

Terminatum, i. n. [ὅρος, ἐπὶ χώρας] Gloss. Græcolat.

Terminatio, onis. f. [ὁροθέσιον, ὅρος ἐν δίκῃ πράγματος, Gl. G. L.] Finitio. Cic. 5. de Fin. 27. Exposita igitur, inquit, terminatione rerum expetendarum, &c.
Concludi alias alia terminatione. Cic. in Orat. 200.
Terminatio aurium, Distinctio, discretio. Cic. in Orat. 178. Ut igitur poëtica & versus inventus est terminatione aurium, observatione prudentium: sic in oratione animadversum est, &c.

Terminātus, ūs. m. Terminus. Frontin. de Aquæduct. conf. Voss. de Vit. L. L. 3. 52.

Terminātor, oris. m. [ὁροθέτης] Gloss. Gr. Lat.

Termo, onis, V. post. Terminus; Ternus, V. ter, in tres.

Tĕro, trivi, tritum, [τρίβω, Gl. L. G. & G. L. ἀλοάω, L. G.] ĕre. Fricare, tundere. Plaut. Asin. 1. 1. 16.
Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit? i. e. In pistrinum. Idem Pseud. 3. 2. 29.
Barba aspera terit amplexus, Amplexam offendit mulierem. Tibul. 1. 8. 32.
Calcem calce terit, Contingit. Virg. 5. Æn. 324.
Frena teruntur dente equi, Atteruntur. Ovid. 1. de Arte Am. 20.
Fruges area terit, Qui in ea teruntur. Virg. 1. Georg. 298.
Inguina terere, Conterere. Juven. 9. Sat. 4.
Iter terere, Iter facere. Virg. 1. Georg. 380.
Iter propositum terere. Propert. lib. 2. 30. 14.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg. 114.
Meta terenda rota, Stringenda. Ovid. 1. de Arte Am. 40.
Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.
Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2. 11.
Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. 3. 18.
Radios trivere rotis, Tornaverunt. Servius. Virg. 2. Georg. 444.
Vestis teritur assidue. Lucret. lib. 4. 1121.
Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. 18. 22.
Terere tempus, Consumere. Liv. 1. 27. Inde ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuansque animo, ut tereret tempus, ordines explicat. [Terere tempus est Moram de industria facere, ne agas, quod agendum est. conf. in TEMPUS.
Teretur interea tempus, belli apparatus refrigescent. Cic. 5. Philip. 30.
Ætatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat. 121.
Ætas teritur bellis. Hor. Epod. 16. 1.
Otium terere. Liv. 1. 57. Regii quidem juvenes interdum otium conviviis, comessationibusque inter se terebant. Virg. 4. Æn. 271.
Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3. 20. 6.
Jam enim hoc verbum satis hesterno sermone trivimus. Cic. 4. Acad. 18. i. e. Quasi usu tritum fecimus.
Rerum nomina novarum, quæ nunc consuetudo diuturna trivit. Cic. 3. de Fin. 14.
Terere, pro Perdere, Græcorum imitatione, qui ἐπιτρίβειν sic usurpant. Nævius apud Priscianum 5. 164.
Ut illum dii terant, qui primum olitor cepam protulit. [V. Lucian. in Gallo pr. Sed & κατατρίβειν Græci similiter usurparunt, quo pertinet cavillatio Diogenis, qui Platonis διατριβὴν, κατατριβὴν appellare consueverat, teste Laërt. lib. 6. segm. 24.

TRĪTUS, a, um. Partic. [τετριμμένος, τριπτὸς, Gl. G. L.] Plin. lib. 12. cap. 19.
Area trita frugibus. Ovid. 4. Trist. 6. 19. V. in ipso verbo.
Vestis trita. Hor. 1. Epist. 20. 30.
Lacerna trita. Martial. lib. 1. 93.
Iter tritum, Calcatum, & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cic. 1. Philip. 7. Quum Brundusium, iterque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitavissem.
Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Via trita laudis. Cic. de Clar. Orat. 180. Quum eum vehementer hortarer, ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus ei tritam reliquissent.
Tritum sermone proverbium. Cic. 1. Off. 33. Ex quo illud summum jus, summa injuria: factum est jam tritum sermone proverbium. i. e. Celebratum.
Tritum & Celebratum. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quam si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur.
Usitatum & Tritum verbum. Cic. 1. Acad. 27. Faciamus enim tractando usitatius hoc verbum & tritius.
Compar. Tritior mos. Plin. 33. 12. Sed varia est lectio. V. Harduin. in loc.
Manus tritiores. Vitruv. 2. 1.
Superl. Via tritissima. Sen. de Vita Beata, 1.

TRITUS, ûs. m. [τρῖψις] Plin. lib. 33. cap. 4. Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso, trituque perpolitum. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus & recenti fossione. Lactant. 6. 4. Tritu pedum.

TRITOR, ōris. m. [τρίπτης, Gl. L. G.] Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Pers. 5. 2. 17. Quid ais tu crux, stimulorum tritor? Plin. lib. 35. cap. 11.

TRITORIUM, i. n. [τριβεῖον] Murarium. Gloss. Græcolat.

TRITŪRA, æ. f. [ἀλοητρῖψις, ἀλοητὸς, Gl. L. G.] Columel. lib. 1. cap. 6. Eventilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram fere terrena remittit area.

TRĪTO, [τρίβω, Gl. G. L.] freq. Pass. Tritor, [τρίβομαι, ibid.]

TĔREBRA, æ. f. sec. c. [τρύπανον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo ligna perforantur; a Tero. Columel. lib. 4. cap. 29. Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem quam perforaverat.
Terebra rem agere. Cels. lib. 8. cap. 3.

TEREBRUM, i, n. [τρύπανον, Gl. L. G.] Idem.

TEREBRO, [τρυπάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Terebra perforare. Virg. 2. Æn. 38.
Aut terebrare cavas uteri, & tentare latebras. Columel. lib. 5. cap. 9. Eas terebrari Gellica terebra convenit.
Buxum terebratum per rara foramina. Ovid. 6. Fast. 697.
Terebrare, per translationem dixit Plaut. Bacch. 5. 2. 82.
Hanc veniam illis te exorem sine. N. ut terebrat? i. e. Blandiloquentia sese insinuat.

TEREBRATIO, ōnis. f. [τρύπησις] Columel. lib. 4. cap. 29. In illa autem quæ fit per terebrationem, &c.

TEREBRĀTUS, ûs. m. Scribonius Largus 206. De industria a medicis cum terebratu exciditur quod lædit eam os.

TEREBRĀTOR, ōris m. [τρυπητὴς] Gloss. Gr. Lat.

TEREBRĀMEN, ĭnis. n. Fulgent. Mythol. 2. Tinearum terebramina.

TĔRĒDO, ĭnis. f. [τερηδὼν] Vermis in ligno nascens. A terendo dictus, vel a sono, Græce τερηδὼν. Eadem & Tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant. ut Teredines dicantur in mari, hoc est in navibus: Tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines, capite ad portionem gravissimo, rodunt dentibus. Hæ tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres tineas vocant. Columel. lib. 4. cap. 24. Nam & teredinem formicamque prohibet.
Teredo pro Verme vestes terente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Ser. Tullii, Mirumque fuit nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis DLX. [Gloss. Græcolat. Τερηδὼν, εἶδος φλυκταίνης.

TRĪBER, i, m. [τρίβολος] Gloss. Græcolat. Idem quod seq. Tribula.

TRĪBŬLA, æ. f. vel TRIBŬLUM, i. n. [Τυκάνη, Gl. L. G. τυκάνη, ἡ τὸν σῖτον ἀλοῶσα, τρίβολος, τυκάνη, G. L.] Genus vehiculi, quo frumenta in area teruntur. Varro 1. de R. R. cap. 52. E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios jumentis junctis ac tribulo. Id fit e tabula lapidibus aut ferro asperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiat e spica grana. Columel. 1. 6. Virg. 1. Georg. 164.
Tribulaque traheæque, & iniquo pondere rastri. [Non. 3. 249. Tribulæque legit.
A tero, teris, fit Tribulum, quasi Teribulum, sicut ab Infundo, Infundis, infundibulum.

TRIBULĀRIUM, i. n. [θλιπτηριοφυλάκιον] Locus ubi tribulæ recondantur, ut est apud Columellam. [Ubi?

TRIBŬLO, [θλίβω, Gl. G. L.] āre. Tribula, aut alio quovis instrumento, comminuere. Cato de R. R. cap. 23. Si indideris defrutum, aut marmor, aut resinam, dies viginti permisceto crebro, tribulatoque quotidie.
Tribulare, Torquere, & angustiis afficere; apud scriptores ecclesiasticos. Verbum factum ab angustia & dolore illorum, qui tribulum ferri calcaverint. Tertull. adv. Gnost. cap. 13. Qui in omnibus tribulemur, sed non coangustemur.

TRIBULĀTUS, a, um. Adj. Pallad. R. R. 1. tit. 43. Item falciculas brevissimas tribulatas, quibus filicem solemus abscindere.

TRIBULATIO, ōnis. f. [θλῖψις, Gl. L. G. & G. L.] Vox ecclesiastica pro Ærumnis vel dolore. Tertull. adv. Jud. cap. 11. In die tribulationis.

TRĪTŪRO, āre. Tritura excutere frumenti grana. Sidon. 7. Epist. 6. In hac area mundi triturari variis passionum flagellis.

TRITURATIO, ōnis. f. Columel.

TRITURATOR, ōris. m. Idem. [Si fides Lips. Thesauro.

TERPANDER, vel TERPANDRUS, [Τέρπανδρος] Arineus, sive Lesbius, poëta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonem scripsit, quod Philemoni quidam adscribunt. Auctor Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbi: dicitque tetrachordo heptachordum reperisse, ut ejus indicant carmina. Hujus famæ ac nominis maximi indicium, quod Lacedæmonii in seditione quadam, admoniti ab oraculo, Terpandrum mitterent, qui lyræ & poëseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo postea his proverbium mansit, si quando dulcem audiant musices concentum, κατὰ Λέσβιον ᾠδὸν, Secundum Lesbium cantum. Ex libro proverbiorum Græcorum.

TERPNUS, [Τέρπνος] Citharœdus fuit, cujus cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus in Neron. cap. 20. his verbis, Statim ut imperium adeptus est, Terpnum citharœdum, vigentem tunc præter alios, arcessit, diebusque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitarique cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices ejus generis, vel conservandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.

TERPSĬCHŎRE, [Τερψιχόρη] Una ex novem Musis, sic dicta quod choreis & tripudiis delectetur: vel ut Plutarchus ait, quod maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat. V. MUSA.

TERRA, æ. f. [γῆ, Gl. L. G. & G. L.] Elementum ipsum, omnibus notum. Scribit Varro de L. L. 4. 4. Terram dictam esse ab eo, quod teritur: itaque Tera scriptum fuisse in Augurum libris cum R uno. De natura & forma terræ V. Plin. 2. 63. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Ac principio terra universa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & undique in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. 122. Videamus terra penitusne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tusc. 69. Unde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cavernis maria sustineat.
Terram, punctum esse cæli, ex Hygino cognoscitur: is enim sic in libro de Limitibus p. Goes. 171. Cæli punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, a polo ad Saturni circulum intervallum esse, quod Græci hemitonion appellant: a Saturno deinde ad Jovem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: a Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum a polo ad Saturnum, hoc est trithemitonion: a Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum a Saturno ad Jovem, hemitonium: a Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonium: a Luna ad terram tantum, quantum a polo ad Jovem, tonon. sic terram punctum cæli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.
Terra pilæ similis. Ovid. 6. Fast. 269.
Ad terram. V. AD præpositionem.
A terra ad cælum percontari. V. A præpositionem.
Filii terræ, olim Obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea, quod terra sit omnium communis parens: vel quod juxta quorundam etiam historias, primitus mortales e terra nascebantur. M. Tullius 1. Att. 13. Et huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Idem 7. Fam. 9. Cn. Octavius est, an Cn. Cornelius quidam tuus familiaris, summo genere natus, terræ filius, &c. Pers. 6. Sat. 57. — præsto est mihi Manius hæres,
Progenies terræ: quære ex me, quis mihi quartus
Sit pater: haud prompte, dicam tamen: adde etiam unum,
Unum etiam, terræ est jam filius. Erasmus. conf. Grang. ad Juvenal. 4. 98.
Terræ etiam filii dicuntur, Quorum genus est incertum, quorum genus abolevit vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 9. Laudantur autem urbes similiter atque homines. Nam pro parente est conditor: & multum auctoritatis affert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti. Ovid. 1. Mett. 615. de Io,
Juppiter e terra genitam mentitur, ut auctor
Desinat inquiri. V. Cæl. lib. 3. cap. 8. & lib. 20. cap. 28.
Gremium terræ. Lucret. lib. 1. 252.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Tremor terræ. Plin. ad Cornelium Tacit. 6. Epist. 20.
Viscera terræ. Ovid. 1. Met. 138.
Iners, Immobilis. Hor. 3. Carm. 4. 45.
Magna. Virg. 4. Georg. 366.
Mater. Lucret. lib. 5. 1401.
Omniparens. V. OMNIPARENS.
Parens. Virg. 4. Æn. 178.
Vasta. Virg. 10. Æn. 57.
Circumfusa terra mari Atlantico. V. CIRCUMFUNDO.
Concussa terra. V. CONCUTIO.
Nox involvens terram umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Movet terra, pro Mota est. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 22.

Aut

Perdomare terram. V. PERDOMO.
Aut terra, aut mari; Plautus dixit, pro Quacunque ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra marique gestas, & gentes terra marique expugnatas. Cic. pro Cluent. Cujus tantæ res gestæ terra marique exstiterunt. Idem pro Lege Manil. 48. Quantas ille res domi, militiæque, terra marique, quantaque felicitate gesserit. Idem 7. Att. 22. Qua aut terra aut mari persequar eum, qui ubi sit nescio? Plauti verba sunt hæc Pseud. 1. 3. 83.
Aut terra aut mari alicunde evolvalvam id argentum tibi. Erasm.
Cælum, mare, terra. Cic. 5. de Fin. 9. Natura sic ab his investigata est, ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. Addit, Poetice, quod poetæ tria tantum elementa referant. ut Ovid. 1. Met. 5.
Ante mare & terras, &, quod tegit omnia, cælum. Ter. Adelph. 5. 3. 4.
O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut. Amph. 5. 1. 3.
Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc quoque Erasmus.
Conquirere aliquem terra marique. Cic. 5. Fam. 9.
Terræ sæpe pl. num. pro ipsa Tellure. Cic. ad Brut. 9. Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit.
Orbis terrarum. Virg. 1. Æn. 237.
Regnator terrarum. Stat. 4. Silv. 2. 14.
Sator terrarum. Stat. 1. Theb. 179.
Abscidit deus terras Oceano. Hor. 1. Carm. 3. 23.
Convexæ terræ in maria. V. CONVEXUS.
Domitæ terræ. Ovid. 15. Met. 877.
Excedere terris. Virg. 2. Georg. 474.
Habitare terras. Ovid. 5. Trist. 2. 51.
Jacentes terræ. Ovid. 2. Met. 179.
Ut vero terras despexit ab æthere summo
Infelix Phaëton penitus penitusque jacentes. h. e. Valde depressas, & longe a se remotas. [Conf. Virg. 1. Æn. 224.
Irrorat terras Eous novo sole. Virg. 1. Georg. 288.
Lustro vagus terras. Stat. 8. Theb. 512.
Lustrabat dies lampade terras. Virg. 7. Æn. 148.
Movere omnes terras, omnia maria. V. MOVEO.
Obire terras. V. OBEO.
Obruit nox terras roriferis umbris. Lucret. lib. 6. 864.
Operit nox terras. Virg. 4. Æn. 352.
Penetrare sub terras. V. PENETRO.
Perambulare terras. V. PERAMBULO.
Perflant venti terras turbine. Virg 1. Æn. 87.
Premere terras, Regere imperio terras. Lucan. lib. 10. 49.
Profanatæ terræ. Stat. 3. Silv. 3. 2.
Radit terras Aquilo. Hor. 2. Serm. 6. 25.
Spargit aurora lumine terras. Lucret. lib. 2. 143.
Texit nox caligine terras. Lucret. lib. 6. 852.
Terra, Territorium aliquando significat, & provinciam seu regionem. Cic. 1. in Catil. 20. Dubitas, si hic morari æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c.
Ardua terrarum, Montana loca. Virg. 5. Æn. 695.
Bonitas terræ. Lucret. lib. 5. 1246.
Domesticus nativusque alicujus gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. Respon. 19.
Fertilitas terræ. Ovid. 5. Met. 481.
Fragor terræ, [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.]
Hiatus terræ. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 3. Fast. 609.
Margo terrarum. Ovid. 1. Met. 14.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Oræ terrarum, Regiones. Hor. 1. Epist. 3. 1.
Oræ terrarum, Extremitates, litora. Lucret. lib. 2. 555.
Situs terrarum. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Altrix terra. V. ALO.
Aprica terra. V. APRICUS.
Arata. Ovid. 1. Fast. 703.
Arenacea. V. ARENA.
Arenosa. Ovid. 14. Met. 82.
Aspera aspectu. V. ASPER.
Aurifera. Sil. lib. 3. 401.
Barbara. Ovid. 17. Epist. 604.
Beata. Ovid. 16. Epist. 188.
Bona. V. BONUS.
Brevissima. V. BREVIS.
Cariosa. V. CARIES.
Cava. Virg. 12. Æn. 883.
Columbina. V. COLUMBUS.
Cruda, Cum herbis evulsa. Lucan. lib. 3. 387.
Crudelis. V. CRUDELIS.
Deserta. Virg. 3. Æn. 4.
Desolata. Ovid. 1. Met. 349.
Ditissima. Virg. 2. Georg. 136.
Ferax. Ovid. 1. Fast 68. Lucret. lib. 2. 1097.
Frugiferentes terræ. Lucret. lib. 1. 3.
Gracilis terra, Stricta, qualis est Isthmus. Sen. Theb. 1.
Graves terræ. Virg 3. Georg. 526.
Herbosa terra. Ovid. 10. Met. 128.
Hiantes terræ. Lucan. lib. 3. 10.
Hospita terra. Virg. 3. Æn. 539.
Hostilis. Lucan. lib. 2. 89. Cic. 1. de Invent. 108. Hostili in terra turpiter jacuit insepultus.
Jejuna. V. JEJUNIUM.
Impia, Impiorum sedes. Ovid. 10. Epist. 100.
Inculta terra, χέρσος τόπος. Gloss. Græcolat. χέρσος γῆ, L. G.
Infamis. Ovid. 13. Met. 400.
Infesta. Ovid. 4. Met. 619.
Ingrata. Ovid. 5. Met. 475.
Inops pacis. Ovid. 2. de Pont. 2. 96.
Invisa terra fossoribus. Hor. 3. Carm. 18. 15.
Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. Invisam terram fossoribus merito dixit, quod in ea laborent quum fodiunt. Naturale est enim omnibus odisse laboris sui materiam. Porphyr. Loquitur Horatius de rusticorum die festo tripudiis & saltationibus.
Lapidosa. V. LAPIS.
Lassa. V. LASSUS.
Latæ terræ. Ovid. 2. Met. 307.
Materina terra apud Catonem R. R. 34. ita scribentem, Ager rubricosus & terra pulla, materina, rudecta, arenosa: Interpretanda est Terra dura, solida, & prope lignea, qua in notione nomen materiæ poni non est infrequens, ut materina quasi a materia deducatur. Scio fuisse quibus videretur Macerina legi debere pro Macra, sed prior lectio sincerior est, ut Turnebus existimat.
Mavortia, Bellatorum patria. Virg. 3. Æn. 13.
Metalliferæ terræ. Sil. lib. 15. 501.
Nefasta. V. NEFASTUS.
Nigra. Virg. 2. Georg. 203.
Obesa. Virg. 3. Georg. 80.
Paterna, Patria. Ovid. 10. Epist. 64.
Paupere terra missus. Virg. 6. Æn. 811.
Peregrina. Ovid 9. Met. 633.
Pingues terræ. Virg. 2. Georg. 92.
Potentes terræ. Virg. 3. Æn. 528.
Pumicosa terra. Plin. lib. 17. cap. 5. & lib. 35. cap. 14.
Solida. Ovid. 10. Met. 180.
Sterilis. Ovid. 3. Fast 856.
Succosa terra. Columel. lib. 3. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen, & mediocri potius, quam pingui.
Suspensa terra. V. SUSPENDO.
Varia cariosaque terra. Columel. lib. 2. cap. 4.
Uberi e terra nasci. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Uliginosa terra. V. paulo ante, Succosa terra.
Undosæ terræ. Sil. lib. 7. 277.
Abscondere in terram. V. ABSCONDO.
Arcessere aliquem ex ultimis terris. Cic. de Arusp. Resp. 24.
Affecta sterilitate terra. V. AFFECTUS.
Attollere se a terra. V. ATTOLLO.
Calentes terræ. Hor. 2. Carm. 18. 18.
Certat cum terris feracissimis Ægyptus. V. CERTO.
Circumscribere terram sarculo. V. CIRCUMSCRIBO.
Colere terras. Virg. 3. Ecl. 61.
Concidit ad terram graviter. Virg. 5. Ænn. 447.
Contingere terram osculo. V. CONTINGO.
Curvare in terram. V. CURVUS.
Decedere patria terra. Virg. 6. Æn. 508.
Defodere aliquid in terram. Lucret. lib. 5. 1365.
Dehiscunt terræ ardore. Virg. 3. Georg. 432.
Dare ad terram. V. AD præpositionem.
Effossa terra. Lucan. lib. 3. 346.
Excoquit terram sol. Lucret. lib. 6. 962.
Ferire terram pede. Virg. 3. Georg. 500.
Frigescit terra. Lucret. lib. 6. 865.
Frui prosperiore terra. Ovid. 3. de Pont. 7. 30.
Jacentes terræ ad Hesperum. V. JACEO.
Insectari terram assiduis rastris. Virg. 1. Georg. 155.
Insterni terra, Sepeliri. Stat. 3. Theb. 213.
Invertere terras vomere. Virg. 3. Georg. 526.
Inumbratur terra. Lucret. lib. 5. 290.
Madefacere terram. V. MADEO.
Mandare semina terræ. V. MANDO.
Moliri terram. V. MOLIOR.
Navigare terram. V. NAVIS.
Nititur terra suis stirpibus. Cic. 5. Tusc.
Obstruere terras. Ovid. 8. Met. 185.
Offringitur terra. V. OFFRINGO.
Pavita terra & complanata. V. PAVIO.
Pellere terram duro pede. Lucret. lib. 5. 1401. De rusticorum saltatione.
Perfodere terram. V. PERFODIO.
Perstringere terram aratro. V. PERSTRINGO.
Petere terra, pro Terra iter facere. Cic. pro Planc.
Pressit terram posito genu. Ovid. 6. Met. 346.
Procumbere terræ Ovid. 2. Met. 347.
Proscindere terram validis juvencis. Virg. 2. Georg. 237.
Proscindere terram pressis aratris. Lucret. lib. 5. 210.
Proscindere ferro solum terræ. Lucret. lib. 5. 1294.
Quatere terram alterno pede, Saltare. Hor. 1. Carm. 4. 7.
Relinquere dulces terras, Patriam. Virg. 4. Æn. 281.
Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.
Scalpere terram unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.
Scindere terram aratro. Ovid. 3. Amor. 8. 41.
Solutæ terræ. Hor. 1. Carm. 4. 10. h. e. Liberæ, & cultui non inservientes: ut prata significare videatur. Vel temperie & æstu Veris solutæ, quæ paulo ante frigore hiemis strictæ erant. Porphyr.
Subigere terram vomere. Ovid. 11. Met. 31.
Succedere terris alicujus. Virg. 7. Æn. 214.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.
Tundere terram pede. Hor. de Arte Poet. 430.
Vertere terram. Virg. 1. Georg. 2.
Vertere terram ferro. Virg. 1. Georg. 147.
Uda terra viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Terram pro terra, Proverbialis est figura in hominem exsulem, erronem, & incertis vagantem sedibus. Cic. 14. Att. 10. Hæc & alia ferre non possum, itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Significat se de fugiendo cogitare. Erasmus. Al. Longe lateque terrarum exponunt.
Terra defossum habes; In eum qui non impertit, neque profert suas dotes, Sumptum ab avaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Hor. Epod. 1. 32.
—haud

— haud paravero,
Quod aut, avarus ut Chremes, terra premam,
Discinctus aut perdam ut nepos. Erasmus.

Terram video; Qui molesti prolixique laboris finem adesse significat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est Terram video. Sumptum a navigantibus. Quint. Curt. lib. 4. 7. 11. Haud secus quam profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut. in Merc. 1. 2. 84.

Equidem jam me censebam esse in terra, atque in tuto loco. Cic. pro Muren. 3. Idem de Senect. 71. Quasi terram videre videar, &c. Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3. de Nat. Deor. 52. V. TELLUS.

TERRÆMŌTUS, ûs. m. [σεισμὸς, Gl. L G. & G. L.] dicitur Quum terra, incluso in se spiritu, alicubi contremiscit, & moveri sentitur magno sæpe habitantium damno. Legitur & aliquando disjunctim, interpositis, dictionibus. Plin. lib. 2. cap. 84. Fiunt cum terræmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi aut residentis sinu recepti. Maximus terræ, memoria mortalium, exstitit motus, Tiberii Cæsaris principatu, XX urbibus Asiæ una nocte prostratis. Cic. 2. de Nat. Deor 14.

Plural. Ovid. 12. Met. 521.

Ardua si terræ quatiatur motibus Ide. & Lucret. lib. 5. 107.
— & graviter terrarum motibus orbis
Omnia conquassari in parvo tempore cernes [Unde liquet rectius dividi.

Si tecta aut vi tempestatis, aut terræmotu, aut vetustate cecidissent. Cic. 2. Off. 13.

Horribilis terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 62. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem fere tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur terræmotus horribilis, cum quibusdam multis metuendisque rebus.

Novus terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 63.

Conquassari maximis terræmotibus. Cic. 1. de Divin. 97.

TERRÆMĀLUM, [ἀερσολόχεια, Gl. L. G. ἀερσολοχία, G. L.]

TERRŬLA, æ. f. dimin. Leg. un. Cod. de Thesauris. In alienis terrulis opes abditas perscrutari.

TERRICLÆ, ārum, f. [χαραχίδες] Gloss. Latinogræc. [Puto pro Terriculæ.

TERRĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. cap. 105.

TERREUS, a, um. Adj. [ἐπίγειος, Gl. G. L.] Ex terra factum: ut, Vas terreum. Columel. lib. 1. cap. 6. Horreum camera contectum: cujus solum terreum, priusquam consternatur, perfossum. Alia exemplaria habent Terrenum.

Murus terreus. Varro de L. L. 4. 8.

TERRĒNUS, a, um. Adj. [χερσαῖος, Gl. G. L.] Quod vel in terra natum est, vel in terra vivit, vel aliquid cum terra commune habet; ut, Terrenum animal.

Pisces terreni, Litorales. Plin. lib. 9. cap. 29. Terreni majores quam pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra fit. Plin. 6. cap. 17.

Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. [Murænam sic vocat Tertull. de Pall. ad fin. si Salmasio credimus, quia vivario inclusam intelligit. Forte tamen Teneræ bestiæ reliquit Afer.

Agger terrenus. h. e. Terra factus. Suet. in Caligula cap. 19.

Colles terreni, Non lapidosi, sed molles & pingues. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenique colles (neque enim facile usquam saxum, etiam si quæratur, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.

Contagio terrena. Cic. 2. de Divin. 58. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maxime potest sanguinis similis esse.

Corpus terrenum. Lucret. lib. 1. 1085.

Corpus terrenum & concretum. Cic. 1. Tusc. 47.

Fæx terrena. Ovid. 1. Met. 68.

Genus terrenum. Cic. 1. Tusc. 42. Corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt.

Hiatus terrenus. Ovid. 15. Met. 273. V. Terræ hiatus in TERRA.

Humoribus marinis & terrenis longo intervallo extenuatis, sidera aluntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.

Soliditas terrena. Cic. 2. de Nat. Deor.

Via terrena. V. VIA.

Immorari terrenis. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel. lib. 11. cap. 1. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

TERRĒNUM, i. n. [πεδίον] Campus, solum. Columel. lib. 2. cap. 2. Callidissimi rusticarum rerum, Silvine, genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib. 3. cap. 3. Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet. [Hinc Gall. *Terrein*.

TERRESTER, & **TERRESTRIS**, e. Adj. [ἐπίγειος, Gl. L. G. & G. L. χερσαῖος, L. G.] Quod in ipsa terra degit: ut, Terrestre animal. Plin. lib. 10. cap. 62. Rursus in terrestribus ova pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan. lib. 5. 708.

Animal terrestre. Plin. lib. 10. cap. 61.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata ierrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Membra terrestria. Lucret. lib. 2. 703.

Dii terrestres, In terra habitantes. Liv. 1. 32.

Domicilium terrestre. Cic. 6. Verr. 129. Illud Flamininus ita ex æde sua sustulit, ut in Capitolio, hoc est in terrestri domicilio Jovis, poneret.

Iter terrestre, Quod in terra fit: ad differentiam ejus quod fit in mari. Plin. lib. 5. cap. 6.

Prælium terrestre; scil. quod Navali opponitur. Nepos 7. 5. 5.

Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic. 7. Verr. 86. Cleomenes autem, quod erat terrestre præsidium, non re, sed nomine, sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.

Populus terrestris. Flor. 2. 2. 4.

Tempestas terrestris. V. Tempestas in TEMPUS.

Ventus terrestris, Ἀπόγειος ἄνεμος. Gloss. Latinogræc. & Græcolat.

TERRŌSUS, a, um. Adj. Terræ plenus. Vitruv. 2. 4. & 6. Arena terrosa.

TERRŬLENTUS, a, um. Adj. E terra. Prudent. Hamart. præf. 5.
Hic terrulentis (scil. fructibus) ille vivis fungitur.

TERRULENTE, Adv. Modo terreno. Prudent. in Rom. v. 378.
Rem spiritalem terrulente quærere.

TERRĬCŎLA, æ. c. Terræ incola. Apul. de Deo Socr. p. 45. Elmenh. Dæmones nuncupant, inter terricolas cælicolasque, rectores hinc precum, inde donorum, &c.

TERRĬGĔNA, æ. c. [γηγενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Quod ex terra genitum est. Cic. 2. de Divin. 133.

Genus silvestre terrigenarum. Lucret. lib. 5. 1410.

Gigantes terrigenæ. Lucan. lib. 3. 316.

Fratres terrigenæ. Ovid. 12. Epist. 99.

TERRIGĔNUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 12. Aquigena & terrigena animalia.

TERRIPAVIUM, & **TERRIPUDIUM**. V. TRIPUDIUM.

TERRĬTŌRIUM, i. n. [χωρίον, περίχωρος, Gl. L. G. & G. L. ἀγρὸς, ἐπὶ κολωνίας; ἐπιτείχισμα, L. G.] est, inquit Pompon. in l. 239. D. De Verb. signi. Universitas agrorum intra fines cujusque civitatis, quod ab eo dictum quidam ajunt, quod Magistratus ejus loci, intra eos fines terrendi, id est summovendi jus habeat. Hactenus Pomponius. Varro de L. L. 4. 4. Colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, territorium, quod maxime teritur. Plin. lib. 29. cap. 6. Extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus p. 41. Goes. est, Quicquid hostis terrendi caussa constitutum est. V. Voss. Etymol.

Minuere territorium. Cic. 2. Philip. 29.

TERRITORIĀLIS, e. Adj. Aggen. in Frontin. de Limit. Agr. p. 47. Goes. Termini territoriales.

TERRANEŎLA, æ. f. [χερσαῖος κορυδαλὸς] Avis alaudæ similis, præterquam quod in capite apicem non habet, sicut alauda. Dicta quod non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Perottus.

TERRACINA, V. TARRACINA, & ANXUR.

TERREFACIO, V. TERREO.

TERRENUS, V. supra in TERRA.

TERREO, ui, ĭtum, [πτύρω, φοβέω, πτοέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Terrorem, i. e. timorem magnum & subitum alicui incutere. Virg. 1. Georg. 156.
Et sonitu terrebis aves.

Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cic. 2. Fam. 15.

Animos terrere pestilentia & terræmotibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.

Animos terret horror. Virg. 2. Æn. 755.

Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic. pro Planc. 87.

Cæde incendiisque terret. Cic. de Arusp. Resp. 6.

Equi terrentur solliciti. Ovid. 6. Fast. 741.

Hostes terrere formidine. Ovid. 4. Met. 801.

Minaciter terrere. V. post MINÆ.

Nubila terrent mentem. Ovid. 1. Met. 357.

Orbem terruit tonitru. Ovid. 14. Met. 817.

Terrere vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44. i. e. Torvitate vultus.

Hoste vicino terreor. Ovid. 4. de Pont. 9. 82.

TERRO, ĕre. forma tertiæ decl. Occurrit in Gloss. Græcolat. ut Synonymum τ Terreo.

TERRĬTUS, a, um. [φοβηθεὶς] Partic. ut, Territus animi, Animo conturbatus. Liv. 5. 34. Ovid. 2. Met. 492.
Venatrixque metu venantum territa fugit.

Virgo territa inopino visu. Ovid 4. Met. 232.

TERRĬTIO, ōnis. f. Ulp. Dig. lib. 47. t. 10. l. 15. §. 41. Territio levis.

TERRITUS, ûs. m. [πτόησις] Gloss. Græcolat. Idem.

TERRĬBĬLIS, e. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L. πτηκὸς, L. G.] Virg. 6. Æn. 277.
Terribiles visu formæ. Ibid. 299.
Terribilis squalore Charon. [An in Gloss. πτερυγικὸς legendum?

Affatu terribilis. Stat. 3. Silv. 3. 72.

Aspectu terribilis. Cic. pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu.

Formæ terribiles visu. Virg. 6. Æn. 277.

Anguis terribilis. Ovid. 3. Amor. 6. 14.

Caligo terribilis. Lucret. lib. 6. 852.

Ira terribilis. Virg. 12. Æn. 947.

Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia exstinguuntur.. Cic. in Parad. 2.

Sonitus terribilis. Virg. 9. Æn. 503.

Tubæ terribiles. Ovid. 15. Met. 784.

Tumultu terribili tremit Africa. Cic. in Orat. 93. Ex Ennio.

Compar. Liv. 4. 26. Alia aliis terribiliora afferebantur. Vellej. 2. 49. 4. Hæc terribiliora ducit.

TERRIBILITER, Adv. Arnob. & August.

TERRĬCŬLUM, i. n. [μορμολύκειον] Quod injicit terrorem. Liv. 5. 9. Gauderentque Patres, sine Tribunitiæ potestatis terriculis, inventam esse aliam vim majorem ad coercendos Magistratus. Accius apud Non. 3. 244. Ubi non terricula cita sunt.

TERRICŬLA, æ. f. Idem. Minuc. Fel. 37. 4. Omnes suppliciorum terriculas illudunt. Senec. de Remediis fortuitorum, Si fortuna, aut aliquis tibi palam minetur, omnes ejus terriculas delude. conf. TERRICLÆ, in TERRA, quod alio pertinere videtur.

TERRICULĀMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Deo Socr. Inane terriculamentum bonis hominibus.

TERROR, ōris. m. [ἔκπληξις, φόβος, φοβερισμὸς, πτόησις, Gl. L. G.] Timoris & metus incussio. Cic. 4. Tusc. 19. Quæ autem subjecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritiam, metum consequentis laboris: terrorem metum concutientem. Ex quo fit, ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Servius autem Terrorem & Metum sic distinguit, ut Terror proprie sit qui aliis infertur: inde & Terribilis. Metus, quem habent timentes: unde Meticulosus.

Expers terroris. Catul. Argon. 65. 337.

Liber terrore animus. V. LIBER.

Amens terror. Claud. 1. in Ruff. 357.

Implacabilis terror. V. IMPLACABILIS.

Latior terror. Tacit. 4. Hist. 33.

Multiplex terror. V. MULTUS.

Mutuus terror. V. MUTUUM.

Repens terror. V. REPENS, Adj.

Sævus. Sil. lib. 15. 113.
Severus. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 92.
Vagus. Sil. lib. 17. 587.
　　Impletur terrore vago cuncta Africa, &c.
Vanus. Senec. Hippol. 1.
Afferre terrorem, Recensere terrores, qui ab aliis fiunt. Cic. 6. Att. 8. Batonius autem miros terrores ad me attulit Cæsarianos.
Augere terrorem. V. AUGEO.
Cepit regem terror. V. CAPIO.
Ciere magnos terrores. Senec. OEdip. 4.
Concitatus terrore & metu. V. CONCITO.
Demoveri terrore, aut minis. Tacit. 4. Hist. 58.
Discutere animi terrorem. Lucret. lib. 1. 147.
Discussis terroribus redire ad se. Lucret. lib. 4. 994.
Exanimatus terrore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Facere terrorem latiorem. Tacit. 4. Hist. 33.
Habet mentem terror, pro Metu. Virg. 11. Æn. 357.
　　Quod si tantus habet mentes & pectora terror.
Jacere atque denuntiare terrores. V. JACIO.
Impulsus stat terror animis. Senec. Herc. OEth. 6.
Incidit terror exercitui. V. INCIDO.
Incutere terrorem hostibus. Liv. 3. 4.
Inferre terrorem. V. INFERO.
Injicere terrorem. Cic. 5. de Fin. 31. Qui sibi injecto terrore mortis horrescunt.
Invasit terror. V. INVADO.
Occultare causam terroris. Cic. 3. Verr. 80.
Offerre terrorem. Cæs. 1. Bell. Civil. 76.
Pallentes terrore puellæ. Ovid. 3. de Arte Am. 487.
Paventes equi terrore. Ovid. 2. Met. 398.
Repleta trepido terrore terra. Lucret. lib. 5. 41.
Repulit armis, viris, terrore, periculoque mortis. Cic. pro Cæcin. 33.
Rigebant comæ gelido terrore. Ovid. 3. Met. 100.
Terrori esse, Terrere, terrorem incutere. Liv. 34. 28.
Terrore coactus juravit. Cic 3. Off. 112.

TERRITO, [πτοῶ, Gl. G. L.] āre. frequent. Ter. And. 4. 4. 22.
　　Di te eradicent, ita me miseram territas.
Territare & Placare, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 29.
Metu territare. Cæs. 5. Bell. Gall. 6.
Minis territare. Liv. 8. 28. pr.
Morte. Plaut. Bacch. 4. 8. 44.
Verbis. Idem Most. 3. 1. 76.
Urbes territat. Virg. 4. Æn. 187.

TERRĬFĬCUS, a, um. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L.] Quod terrorem facit. Virg. 5. Æn. 524.
　　Seraque terrifici cecinerunt omina vates.
Cæsaries terrifica. Ovid. 1. Met. 179.
Crista terrifica. Lucret. lib. 2. 636.
　　Terrificas capitum quatientes numine cristas.
Fulgor terrificus. Virg. 8. Æn. 431.
Mugitus terrifici. Virg. 12. Æn. 104.
Nimbi terrifici. Lucan. ad Pison. 136.
Nox terrifica. Valer. 5. Argon. 398.
Stridores terrifici. Sil. lib. 5. 188.
Sonitus. Lucret. lib. 6. 387.
Ululatus. Claud. in Ruf. 131.

TERREFĂCIO, fec. c. [δειματόω] ĕre. Terrorem afferre. Vox nullius fere auctoritatis. Solum in Onomast. vet. ἐκπλήσσω vertitur Terrefacio. Sed compositum ejus Perterrefacio est verbum receptum. V. in suo loco.

TERREFĪO, Pass. [πτύρομαι, Gl. G. L.]

TERRĬFĪCO, [δειματοποιέω] āre. Idem. Virg. 4. Æn. 210.
　　　　— cæcique in nubibus ignes
　　Terrificant animos.
Mentes terrificare. Lucret. lib. 1. 133.
　　Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes,
　　Terrificet morbo affectis, &c.
Mundum. Sil. lib. 17. 475.
　　　　— fulminibus permixta tonitrua mundum
　　Terrificant.

TERRIFICĀTIO, ōnis. f. Non. 2. 513. Larvæ nocturnæ & terrificationes imaginum & bestiarum.

TERRĬLŎQUUS, a, um. [δειματολόγος] Adj. poeticum, ex Terreo & Loquor compositum; quasi Loquens terrentia, & terrorem afferentia Lucret. lib. 1. 101.
　　Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
　　Terriloquis victus dictis desciscere quæres.

TERRĬSŎNUS, a, um. [δειματήχης] aliud Adj. Claud. de Laud. Stil. 109.
　　Nec te terrisonus stridor venientis Alani.

TERTIA, **TERTIANUS**, **TERTIARIUS**, **TERTIO**, are. & **TERTIUS**. V. TER, in TRES.

VERTULLA, V. TERTIA, mulieris nomen, ibidem.

TERTULLIĀNUS, i. m. Q. Sept. Florens Tertullianus, Carthagine paulo ante medium secundi a Christo sæculi natus, Christianam religionem circa Ann. CLXXXV, amplexus fuit. Presbyter Ecclesiæ Carthaginensis factus Ann. circiter CXCII, fidei Christianæ causam, & ecclesiæ doctrinam simul ac disciplinam ingenti zelo tutatus est. Obiit decrepita ætate, & (ut conjiciunt eruditi) circa Ann. CCXX. Proferam de Tertulliano unum & alterum e veteribus testimonium. Hieron. de Script. cap. 53. Vir erat acris & vehementis ingenii. Vincent. Lirin. in Commonit. cap. 24. Sicut Origenes apud Græcos, sic Tertullianus apud Latinos nostrorum omnium facile princeps judicandus est. Quid enim hoc viro doctius: quid in divinis atque humanis rebus exercitatius? Nempe omnem Philosophiam, & cunctas Philosophorum sectas, auctores, adsertoresque sectarum, omnesque eorum disciplinas, omnem historiarum ac studiorum varietatem mira quadam mentis capacitate complexus est. Ingenio vero nonne tam gravi ac vehementi excelluit, ut sibi nihil pæne ad expugnandum proposuerit, quod non aut acumine eruperit, aut pondere eliserit? Jam porro orationis suæ laudes quis exsequi valeat, quæ tanta nescio qua rationum varietate conserta est, ut ad consensum sui, quos suadere non potuerit, impellat; cujus quot pæne verba, tot sententiæ sunt. V. Cavei Hist. Litter.

TERTUS, a, um. Adjectivum priscis pro Tersus. Varro, Atrei terta nitet galea. Idem, Cato, vel de Liber. educ. Alii sunt circumtonsi, & terti, atque unctuli, ut mangonis esse videantur servi. Ex Nonio, 2. 847.

TERUNCIUS, V. TER, in TRES.

T E S

TESCA, **TESCUA**, vel **TESQUA**, orum. n. pl. [κατάκρημνοι, καὶ ῥάχεις, καὶ ἔρημοι τόποι, Gl. L. G.] Loca sunt inculta & aspera.
Deserta & inhospita tesqua. Hor. 1. Epist. 14. 19. Loca deserta & difficilia (ait Acron) lingua Sabinorum sic dicuntur, deserta & repleta sentibus sic nominantur. [In Gloss. τραχεῖς, scribendum puto. Ceterum Verrius & Opilius Loca augurio designata exponunt, apud Festum, q. V.
Nemorosa tesqua. Lucan. lib. 6. 41.

TESSĂRĂCOSTON, [τεσσαρακοστόν] Tempus dierum quadraginta ante partum, & totidem post partum, quibus mulieres a sacris arcebantur: propterea quod id fere temporis, tam ipsæ, quam earum fetus, plurimis infestentur incommodis. Quo dierum numero exacto festum celebrabant, quod & ipsum tesseracoston appellabant. V. Censorinum de Die natali cap. 11. conf. Lindenbr. not. & Rhodiginum lib. 26. cap. 21.

TESSARADĔCAS, ādis. f. [τεσσαραδεκάς] Quater dena dicitur: a Tessara, quatuor; & Decas, decem.

TESSĔRA, æ. f. [κύβος, Gl. L. G. βόλος, pl. G. L.] Cubus sive solidum quadratum.
Tesseræ, Quibus in tabula lusoria luditur. Sunt enim quadratæ, & quibusdam punctis notatæ, quæ quum jaciuntur, in quamcunque partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. A τέσσαρα, id est quatuor. Cic. de Senect. 58. Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquant & tesseras. Martial. lib. 14. 17. V. TALUS.
Jacere talos, tesseras. Cic. 2. de Divin. 85. Quid enim est sors? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras, quibus in rebus temeritas & casus, non ratio nec consilium valet. Ovid. 3. de Arte Am. 354.　　　— talorum dicere jactus
　　Ut sciat, & vires, tessera missa, tuas.
Tessera, [σύμβολον, σύνθημα, σύμβολον σύντομον, κάλαμος, χαρακτήρ, Gl. L. G.] Symbolum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur, scilicet propter confusionem: ut fuit in exercitu Marii, Lar deus: in Sullæ, Apollo Delphicus: in Cæsaris, Venus Genitrix. Hæc Servius in illud Virg. 7. Æn. 637.
　　　　— it bello tessera signum.　　Sil. lib. 15. 478.
　　　　— tacitum dat tessera signum.
Tessera, ut Veget. lib. 2. cap. 7. scribit, dicitur & Præceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum movetur exercitus. [V. Liv. 26. 46. pr. & passim.
Tessera, olim Frustillum erat ligneum quadratum, certa insignitum & notatum forma, quæ dabatur iis, quibus jus petendi erat frumenti publici. Tesseram enim a verbo Græco τέσσαρα dictam esse puto. Scribit Plinius 16. 19. extr. Ligustra tesseris utilissima. Lignum enim eorum molle & tractabile eis accommodatum erat. Polybius 6. 33. de tessera militari scribens, πλατεῖον appellat, quod taleola esset, vel tabella lata inscripta: sed & ξυλήφιον ab eodem vocari videtur. Itaque quanquam mutata forma & interpolata multis fortasse modis, nomen tamen retinebat: sed & eo verbo tandem figura senum laterum censeri cœpit, quæ cubus dicitur. Quin & tesseras quas spargebant Imperatores, σφαιρία, id est globulos vel pilulas, Dion appellat: usque adeo a prima figura recesserant. Idem denique interdum σύμβολα vocat, quod signa quædam impressa ad aliquarum rerum significationem haberent. Ulp. tit. de judic. Si libertis suis tesseras frumentarias emi voluerit, &c. quod sic est interpretandum, Certus erat Romæ hominum numerus, quibus frumentum dabatur de publico, ut e Tranquillo intelligi potest in vita Julii cap. 41. ex iis autem, quibus frumentariæ tesseræ erant, aliqui eas vendebant. Hæc Turnebus.
Tessera, Pomponius de Origine Juris. l. 2. Q. Fabius qui missus ad Carthaginienses legatus, quum essent duæ tesseræ positæ, una pacis, altera belli: arbitrio sibi dato utram vellet deferre, utramque sustulit, & ait Carthaginienses petere debere utram mallent accipere.
Tesseræ Cœnariæ, Frumentariæ, Nummariæ, Oleariæ, Vide in CONNARIUS. H. St.
Tesseræ frumentariæ, Signa erant frumentaria, quibus exhibitis, frumentum a principe dabatur Populo Rom. Ex quo factum est, ut Tessera pro Jure percipiendi frumenti ponatur. Suet. in August. cap. 40. Ac ne plebs frumentationum caussa frequentius a negotiis avocaretur, in annum quaternorum mensium tesseras dare destinavit. Juven. 7. Sat. 147.
　　Summula ne pereat qua vilis tessera venit
　　Frumenti.　Ex Budæo.
Tesseræ nummariæ etiam dicuntur, Quibus exhibitis, summa nummûm præscripta repensari solet. Suet. in August. cap. 41. Frumentum quoque in annonæ difficultatibus sæpe levissimo, interdum nullo pretio admensus est, tesserasque nummarias duplicavit.
Tessera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri describuntur, quod & Talea dicitur. Plaut. Suam uterque tesseram habet, ratio constat. [Videtur ex spuriis Plautinis. De forma tesseræ V. supra.
Tessera hospitalis. Fuit antiqui moris tesseram dari hospitibus dimidiatam: quam quicunque attulisset ad hospitem, continuo agnosci posset, & hospitio accipi, tanquam amicus & vetus hospes. Hoc autem jus necessitudinis ad posteros transibat: propterea tesseram hospitalem diligenter observabant. Plaut. Pœn. 5. 2. 87.
　　Ego sum ipsus, quem tu quæris. P. hem quid audio?
　　A. Antidamæ gnatum me esse. P. si ita est, jam tesseram
　　Confer si vis hospitalem: eccam attuli.
　　A. Agedum, huc ostende, est par probe: nam habeo domi. conf. seq. Ibid. 5. 1. 25.
　　Deum hospitalem ac tesseram mecum fero.　　Budæus.
Tesseram hospitalem confregisse dicebatur, Qui jus hospitii violarat: hoc est, ut ait Erasmus, qui sibi reditum in domum aliquam præcluserat. Plaut. Cist. 2. 1. 27.
　　Hic apud nos jam, Alcesimarche, confregisti tesseram.
De his, & aliis tesserarum generibus V. plura in seq. & in Lex. Pitisc.

Tesserarius, a, um. Adj. Ammian. 14. 6. Artem tesserariam profiteri.

Tesserārius, i. m. [χαμμαντὺς, Gl. G. L.] Qui tesseram nunciat per contubernia militum, aut Prætorianorum. Tacit. 1. Hist. 25. A quo Barbium Proculum tesserarium speculatorum, & Veturium optionem eorundem perductos. Tesserarios videtur Plutarchus διαγγέλους interpretari. Turnebus. In editis Tesseranum legitur sed mendose.

Tesserarium peculiarem singulas centurias habuisse ab inscriptionibus veteribus liquet. Gruter. p. 550. n. 2. TESSERARIUS IN LEG. III. ITAL. COH. XI. PR. Et p. 753. n. 4. PER OFFICIUM TESSERARIORUM. [Sic & in superiore loco Tac. Videtur esse scriba tesserarum.

Tesserarii, Ludentes tesseris. Ammian. 28. 4. Aleatorum vocabulum declinantes, ideoque se cupientes appellari tesserarios.

Tesserŭla, æ. f. [κυβίσκ@] dimin. Varr. 3. de R.R. cap. 5. extr. Narrat ad tabulam, quum diriberent, quendam deprehensum tesserulas conjicientem in loculum, eum ad Consulem tractum a fautoribus competitorum.

Tesserula, sive tessera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri describuntur, vel incisuris notantur, quod & Talea dicitur. Plin. Frumenti rationem tesserulis ostendebat. Pers. 5. Sat. 74.

— scabiosum tesserula far
Possidet.

Tesserulæ, Quadrati lapilli ad conficienda, sternendaque pavimenta compositi. Cic. 3. de Orat. 169.

Quam lepide lexes compostæ, ut tesserulæ, omnes
Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

Tessella, æ. f. pl. Tessellæ, [βόλια, ἢ ψῆφοι, Gl. L. G.] Aliud dimin. a Tessera. Plin. lib. 37. cap. 10. Androdamas argenti nitorem habet ut adamas, quadrata, & semper tessellis similis. Plin. lib. 17. cap. 16. Sen. Nat. Quæst. 6. 31.

Tessello, āre. [ψηφολογῶ, Gl. G. L. ψηφοθετῶ, L. G.] Tessellatum facere.

Tessellātus, a, um. Partic. Quod tessellis, id est quadratis lapillis intextum est, a tesseris, quarum forma quadrata est. Unde

Tessellatum pavimentum, [ψηφολογία, Gl. G. L.] Sueton. de Cæs. cap. 46. Munditiarum, lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt: quamvis tenuem adhuc & obæratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumtulisse. Vitruvius lib. 7. cap. 1. scribit pavimenta sectilia, & tesseris structa, omnes angulos æquales habere debere: & sectilia dicuntur, quoniam in particulas secta sunt, ut quocunque velis, possint circumferri.

Erant & Tessellatæ quædam vestes, tesseris quibusdam distinctæ; unde Palliorum tesseras dixit Plin. lib. 35. cap. 9. Hermolaus.

Tessellatum, i. n. [ψηφοθέτημα, Gl. L. G.] Absolute, subaudito τῷ Pavimentum. In Gloss. Græcolat. ψήφωσις, Pavimentum, omisso vicissim epitheto.

Tessellatim, Adv. Instar tessellarum. Apic. 4. 3. Tessellatim concidere.

Tessellārius, i. m. & Tessellator, ōris. m. Qui tessellas ponit. [ψηφοθέτης] Gloss. Gr. Lat. Et in Theod. Cod. 13. 4. Tusores, tessellarii.

Testa, æ. f. [ὄστρακον, Gl. L. G. & G. L.] Vas, vel quodvis aliud figlinum igne coctum, quasi tosta: quod e molli creta fabrefacta torreatur, deinde coquatur. Tibul. lib. 1. 10. 50.

Funderet ut nato testa paterna merum. Plin. lib. 36. 23. Si & testæ tusæ tertia pars addatur, melior materia erit.

Testa, Vas fictile. Hor. 1. Epist. 2. 69.

Quo semel est imbuta recens, servabit odorem
Testa diu. Auctor ad Herenn. lib. 4. 9. Si Prometheus, cum mortalibus, ignem dividere vellet, ipse a vicinis, cum testa ambulans, carbunculos corrogaret.

Alta testa paretur. Juven. 4. Sat. 131.
Apta mero testa. Ovid. 2. Trist. 490.
Curta testa. Ovid. 2. Fast. 645.
Pia testa. Hor. 3. Carm. 21. 4.
Samiæ testæ. V. samos.
Testa, Later coctus. V. Lateres ducere, in later.
Testa, pro Lucerna testacea. Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent
Scintillare oleum, & putres concrescere fungos. Ubi Servius; Testa quum ardente, propter vilitatem, noluit dicere Lucernam: sed nec Lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni, dixit. Medius enim in his stilus est libris. [Nemo quod rus testeis utitur.

Testæ, pro Calculis, quos Græci Ostraca vocant. V. testula.
Testa ovi vel limacis. Plaut. Pœn. 5. 3. 49.
Nativæ testæ. V. nascor.
Lubrica testa, Glacies. Ovid. 3. Trist. 10. 38.
Testæ intelliguntur omnes Pisces, qui duriori cortice teguntur. Hor. 2. Serm. 4. 31.

Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.

Testa, Fragmentum ossis. Cels. lib. 7. cap. 12. Protinus autem ubi plus sanguinis profluit, scire aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo conquirenda est testa, quæ recessit, & volsella protrahenda est. Si non sequitur, incidi gingiva debet, donec labans ossis testa recipiatur.

Testa etiam Celerrimum naviculæ genus significat. Cic. 16. Att. 4. Tamen arbitror esse commodius tarde navigare, quam omnino non navigare: etsi, quum processerimus, exploratiora videbuntur, & testis utemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius. Juven. 15. Sat. 128.

Hac sævit rabie imbelle & inutile vulgus:
Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis,
Et brevibus pictæ remis incumbere testæ. De Ægyptiis loquitur.

Dicitur & Testu, quod infra suo ordine V.

Testŭla, æ. f. dimin. [ὀστράκιον] Columel. lib. 11. cap. 3. Tum testulæ, vel conchæ, quasi sedes in singulis subjectæ feminibus adobruuntur, ut fiant capita latioris incrementi. De capitatis porris.

Testulæ in sitellam conjectæ. Liv. 25. 3. [conf. Nepot. 2. 8. & 3. 1.

Testāceus, a, um. Adj. [ὀστράκινος] Quod e testa fit, Fictile. ut, Testaceum operimentum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Opus testaceum. Plin. 10. Epist. 46. ad Trajanum de aquæductu Nicomedensium; Aliqua pars, ut mihi videtur, testaceo opere agenda erit. Testacea pira, quæ etiam Signina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15.

Testatim, Adv. Minutim. Pompon. Verr. ægroto, Jam istam colaphis comminuissem testatim tibi. Nonius, 2. 842. [i. e. Testæ instar.

Testeus, a, um. Adj. Idem, quod Testaceus. Macrob. 7. Saturn. 16. Ova testea.

Testamentum, V. Testor, in testis.

Testiculatus, Testiculor, Testiculus, V. post testis & derivata.

Testis, is. c. [μάρτυς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vel quæ, testimonium profert. Ab eo dictus quod tueatur statum causæ: vel quod ante stet, quasi antestis, id est antestans. Et proprie quidem de his dicitur, qui in judiciis publicis ad rem quampiam confirmandam jurati producuntur.

Acerrimi testes. V. acer Adjectivum.
Classici testes qui dicerentur, V. in classis.
Cupidus testis, iratus, conjuratus, ab religione alienus. Cic. pro Font. 11. conf. 8. [Is est qui studium condemnandi rei palam præ se fert, ut qui ultro ad testimonium dicendum, non citatus, accedit.
Diobolares testes. Festus. [Nisi error.
Falsus testis. Juven. 14. Sat. 218. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Fictus testis. Cic. pro Cæcin. 71. conf. Uti testibus.
Gravis & Levis testis, contraria. Cic. pro Quint. 75.
Humiles testes. Quintil lib. 5. cap. 7.
Idoneus testis. Cic. pro Font.
Incorruptus atque integer testis. Cic. 1. de Finib. 77.
Ingens testis factus inimici. V. ingens.
Locuples testis. V. Locuples, in locus.
Locupletissimus & certissimus testis. Cic. 5. Verr. 136.
Mercenarii testes. V. merces.
Oculatus testis. V. oculus.
Potentes testes. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Religiosus testis, h. e. Fidelis, qui nihil, præter ea, quæ vidit aut audivit, refert. Cic. in Vatin. 2. [Sic dicitur ob juris jurandi religionem, quam juratus observat. V. religio.
Voluntarius testis. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Abducere a testibus. V. adduco.
Accommodare testes ad rem aliquam. V. accommodo.
Adhibere testes. V. adhibeo.
Agere testibus, Vide ago. H. St.
Cædere testibus. V. cædo.
Citare testes in rem aliquam. Cic. 4. Verr. 146. Primum igitur in hanc rem totam Siciliam citabo: quæ mihi una voce statuarum nomine magnam pecuniam per vim coactam esse demonstrat.
Comperire testibus. V. comperio.
Conducti vendunt perjuria testes. Ovid. 1. Amor. 10. 37.
Constituere testes vel testem. V. constituo.
Dare testes. Cic. 6. Verr. 48.
Editis testibus; i. e. Productis. Liv. 3. 71.
Facere planum testibus. Cic. pro Quint. 36. Id testibus me pollicitus sum planum facturum, qui & scire deberent, & causam cur mentirentur, non haberent.
Habere testem Deum. Cic. 3. Off. 43. Al. Adhibere rectius.
Jacere testibus. V. jaceo.
Imponere testem. V. impono.
Infirmare testes. V. infirmus.
Producere testes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr. 13.
Proferre testes. Cic. pro Corn. Balb.
Recitare suum codicem loco testis. Cic. pro Rosc. Com. 35.
Subornare testes. Cic. pro Rosc. Com. 52.
Vacillat testis. V. vacillo.
Uti testibus. Cic. 2. de Divin. 27. Hoc ego philosophi non arbitror, testibus uti, qui aut casu veri, aut malitia falsi fictique esse possunt.
Testis, pro Arbitro, Conscio, quicunque rei gestæ interest, vel interfuit.
Testibus præsentibus aliquid facere: cui contrarium, Clam & furtim. Plaut. Curc. 1. 1. 31.
Sine teste dolere. Martial. lib. 1. 17.

Non luget, quisquis laudari, Gellia, quærit;
Ille dolet vere, qui sine teste dolet. Se ipsum exponit Martialis, quum dicit, Quisquis laudari quærit. Est enim Testibus hominibus dolere, Velle videri dolere.

Abest testis somno. Ovid. 9. Met. 480.
Dat me testem Fors. Ovid. 1. Amor. 8. 21.

Fors me sermoni testem dedit. i. e. Forte fortuna interveni illorum sermonibus, & audivi loquentes.

Teste Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin. lib. 12. cap. 17.
Excitare testes ex monumentis annalium. Cic. 2. de Finib. 67.
Testis & conscius alicujus rei. Cic. pro Font. 6.
Testis officii, vel rerum gestarum. Cic. 1. Fam. 7. Præterea quidem de Consularibus nemini possum, aut studii erga te, aut officii, aut amici animi esse testis. Idem Post redit. ad Quirites, Sed etiam rerum mearum gestarum auctores, testes, laudatores, fuerunt.
De re aliqua testis alicui. Cic. de Provinc. Conf. 43. Cn. Pompejus, idem mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponsor est illi de mea.
Testis in aliquam rem. Cic. 3. Verr. 36. Non suspicabatur id quod nunc sentiet, satis multos, ex illa calamitate Ariminensium, testes nobis in hanc rem reliquos esse.
Comicus testis. Cic. 2. Fam. 13. Mea vero officia ei non defuisse, tute es testis: quoniam κωμικὸς μάρτυς (ut opinor) accidit Phania. Erasmus in proverbio Domesticus testis, locum hunc corruptum esse censet, corrigitque οἰκιακὸς μάρτυς, vel οἴκοθεν μάρτυς, id est domesticus testis; dicique putat, ubi quis ipse sese laudat, quasi domi testem habeat, non aliunde adductum. Rhodiginus lib. 6. cap. 17. Phaniam, inquit, hunc Ciceronianum non alium accipio, quam Appii (de quo ibi intelligit Orator) libertum, sicuti comprobant Ciceronis verba epistola prima tertii libri; quem hic Comicum testem dicit, non quia vetus comœdia Phaniam habeat, veluti fidei inviolatæ numen sanctius, id enim procul dubio commentum est vanissimum, sed quod libertus is ingenio esset lætiore facetosque, minime subdolo aut invido, & proinde jucundo admodum & amœno. Victorius ex Suida legit κωμικὸς μάρτυς, putatque de his proferri solitum, qui aliquod mendacium ficto aliquo teste confirmare volebant. Corradus hunc locum sic exponit: Tute es testis firmus,

firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & ultro citroque currens: quales in comoediis inducuntur. Unde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phaniam Appii libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comoediis omnia finguntur. Rhodigini quoque sententia non placet in eo, quod refert hanc testis appellationem ad amoenitatem & facetias comicas: ut & Melanchthonis, accommodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, ut hominis domestici. Nam ita praeferret hujus testimonium testimonio Coelii Cicero: & inepte accidit, aut etiam accedit, ut Rhodiginus legit, hic de illo dixisset. Haec Vitus. Victorius variarum lectionum lib. 8. cap. 12. Videndum accurate est, an comicus testis dicatur, qualis in comoedia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, ut quum res postulat alicujus testimonium, repente ipse appareat, praestoque sit tempori illi. Eadem quoque ratione videntur servi comici vocati a Plauto in Capt. 4. 1. 11. quum Ergasilum parasitum ita induxit loquentem;

Nunc certa res est: eodem pacto ut comici servi solent,
Conjiciam in collum pallium, primo ex me hanc rem ut audiat.

[Occidit scribendum. V. Gronov. Observ. Eccles. cap. 2. Ceterum posset etiam κοινὸς, vel potius κοινωνὸς legi, i. e. Socius testis.

Optimus testis. Cic. 5. Fam. 5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Vivus & praesens testis. Cic. 2. de Orat. 9.

Citeturque Salamis clarissimae testis victoriae. Cic. 1. Off. 75.

Colligere testes stultitiae suae quamplurimos domestico praeconio. Cic. 2. de Orat. 86. V. COLLIGO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarum rerum. Cic. 1. de Orat. 112.

Testis, m. a quo Testiculus, [ὄρχις, Gl. G. L.] est sic dictus, quod virilitatis testis sit. Pl. Testes, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidui.

TESTĬMŌNIUM, i. n. [μαρτύριον καὶ μαρτυρία, Gl. L. G.] Testis ipsa declaratio.

Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Caecus. Manifestus est, qui certos testes habet, & praesentes: Caecus, in quo multitudinem aut civitatem dicimus scire. Donatus in Andr. 5. 4. 28.

Amplissimum testimonium. Plin. 7. 30.

Divina testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quintil. lib. 5. cap. 3.

Accipere publicum testimonium. V. ACCIPIO.

Afferre testimonium. V. AFFERO.

Capere testimonium, Facere conjecturam, vel habere existimationem. Cic. 5. Fam. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum ejus virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium. V. DENUNTIO.

Dicere falsum testimonium. Cic. 4. Acad. 11. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Planc. 55. Idem pro Sull. 83. Qui testimonium de conjuratione dixi in alios. V. DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium contra aliquem. Cic. 3. Verr. 94. & 3. de Nat. Deor. 83. Harpalum, qui temporibus illis praedo felix habebatur, contra deos testimonium dicere, quod in illa fortuna tam diu viveret.

Dicere pro testimonio. Cic. 1. Att. 13. Neque dixi quicquam pro testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. V. praepositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Rosc. Com. 17. Dabit enim nobis jam tacite vita acta in alterutram partem firmum & grave testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium judicii, pro Judicium facere de altero. Cic. 13. Fam. 17. Testimonium meum de eo judicii, quod & ipse magni aestimabat, & ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi.

Elevare testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. 8. Att. 19. Cui rei testimonio sunt litterae, quas Bussenius ad me misit.

Habere testimonium alicujus rei. Cic. 10. Fam. 9. Et pro Rosc. Com. 36. Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibeo testimonium, Μαρτυρῶ, Gloss. Graecolat.

Perhibere testimonium alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicujus. Cic. 5. Philipp. 52.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cic. pro Font. 20. Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

TESTIMONIĀLIS, e. Adj. ut, Litterae testimoniales; scil. Quibus milites completis stipendiis dimissi fuerunt. Veget. de Re mil. 2. 3.

Comparatio testimonialis. Tertull. adv. Psych. cap. 16.

TESTO, āre. Active pro Testor apud Priscian. Unde & Gell. 15. 13. Testor inter verba communia numerat.

TESTOR, [μαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testificari, sive testimonium dare: Fidem facere, manifesto ostendere. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Utraeque autem crebrae, multaeque toto corpore intextae, vim quandam incredibilem artificiosi operis divinique testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ovid. 8. Met. 420. Ovid. 2. Met. 486.

— suos gemitu testata dolores.

Ea, quae accidere, testatus antea. Sallust. in Fragm. cap. 27.

Testari Deum, Testem invocare. Cic. 1. Q. frat. 2. Sed testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum. Ter. Hec. 3. 5. 26.

Neque culpa hoc evenisse dissidium mea: id testor deos.

Testor deos deasque immortales, vestrasque maxime mentes. Cic. Anteq. iret in exsil. 28.

Superos testatus. Ovid. 2. Met. 304.

Sidera testor. Virg. 9. Æn. 429.

Testari per. Plaut. Ipsus tete per superos omnes testatur. Virg. 9. Æn. 599.

— per sidera testor,
Per superos, atque hoc caeli spirabile lumen.

Testari deos de re aliqua. Cic. pro Cluent. 194. Preces & nefaria vota cognovimus, quibus illa deos immmortales de suo scelere testatur.

Testari aliquem, Eum rei alicujus testem appellare. Cic. 2. Philipp. 28. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quod cum rem gessisset consimilem rebus iis, quas ipse gesseram, me potissimum testatus est, se aemulum mearum laudum exstitisse.

Testari Deos hominesque. Cic 7. Philipp. 20. Monebo, praedicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominesque quid sentiam.

Testari, Denuntiare, ac palam dicere: & nunc absolute, nunc cum Accusativo junctum legitur. Cic. pro Muren. 78. Ego quod facio, &c. me omnium vestrûm causa facere clamo atque testor.

Testari, Affirmare. Tranquillus in Claud 11. extr. Ne Marcum quidem Antonium inhonoratum transivit: testatus quondam per edictum, tanto impensius petere se, ut natalem patris sui Drusi celebrarent, quod idem esset & avi sui Antonii. Budaeus.

Testari, Implorantis more obtestari. Cic. pro Flacc. Vociferarer, & quantum maxime possem, contenderem, testarer publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. h. e. Totam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budaeus. [Excitarem, subaudi Testes. Sic Implorarem testem, ut Testimonium apud Suet. Jul. 17.

Implorare & Testari. Cic. pro Sull. 64. Implorarem sensus vestros, uniuscujusque indulgentiam in suos testarer.

Testari, Protestari. Ulpian. in l. Pro haerede. in princ. D. de acquirenda haereditate. Ceterum si quid pietatis, si quid custodiae causa fecit, si quid non quasi haeres egit, sed quasi alio jure dominus: apparet, non videri pro haerede gessisse. & ideo solent testari liberi, qui necessarii exsistunt, non animo haeredis se gerere, quae gerunt: sed aut pietatis, aut custodiae causa, aut pro suo.

Testari, Testamentum facere. Liv. 1. 34. Qui cum, ignorans nurum ventrem ferre, immemor, in testando, nepotis decessisset, puero, post avi mortem in nullam sortem bonorum nato, ab inopia Egerio inditum nomen. [Quia nimirum Omnibus testamentis adhibebantur testes.

Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Divus Trajanus. D. de mili. testam. Id privilegium, quod militantibus datum est, ut quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cujus bonis apud te quaeritur, convocatis ad hoc hominibus, ut voluntatem suam testaretur, ita locutus est ut declararet quem vellet sibi haeredem esse, &c.

TESTANS, Partic. pro Testatore. Ulp. in l. Cum res. §. sed si id petatur. D. de leg. 1. Nisi alia mens fuerit testantis.

Carmina testantia mores. Ovid. 1. de Pont. 9. 43.

TESTĀTUS, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. pass. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti, si ei reddidisses, te minus invidiae habiturum: rem nihilominus testatam futuram. i. e. Notam & compertam.

Clara atque testata res. Cic. 4. Verr. 187. Ut res quam maxime clara atque testata esse posset, in jus ad Metellum Carpinatium voco, tabulasque societatis in forum defero.

Abjicere rem testatam. Cic pro Muren. 45.

Amor testatus populo. Ovid. 3. Trist. 6. 5.

Probitas testata in omne tempus. Ovid. 3. de Pont. 1. 93.

Clarum, testatum pervulgatum. Cic. 4. Verr. 104. Quae cum ita essent, tantane amentia praeditus, atque audacia fuisti, ut in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso pervulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbuntur. Cic. in Partit. 32. i. e. Testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. 48. postremo ego causam sic agam, Judices, ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut nemo a vobis ut istum absolvatis, per gratiam conetur contendere.

Actis populi Rom. testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. h. e. Approbatum. Cic. pro Flacc. 26. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Ulp. in l. 1. D. Usufruct. quemadm. cav. Recte autem facient haeres & legatarius, qualis res sit, quum incipit frui legetarius, si in testatum redegerint: ut inde possit apparere, an & quatenus rem pejorem legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, h. e. Rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. 2. Fam. 2. Istam rationem meam dicam, ut aut te in meam sententiam adducam, aut certe testatum apud animum tuum relinquam, quid senserim.

A testato: cui opponitur Ab intestato. V. INTESTATUS, & TESTATO infra.

Testatior, Comparativus, Magis certum. Cic. pro Coel. 64. Nam necesse est fuisse non paucos, ut & comprehendi Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testatior.

TESTĀTIO, ōnis. f. [μαρτυρία, διαμαρτυρία, διαθήκη, Gl. G. L.] Quintil. lib. 5. cap. 13. Si quid ab adversario, testationibus comprehensum, &c.

Testatio quid sit apud Jureconsultos atque alios Latine scribentes, quae subjiciemus, palam faciunt. Quintil. lib. 5 cap. 7. Saepe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus utrinque. Haec enim se pars jurejurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius. D. De iis qui notantur infamia. Lucius Titius crimen intendit C. Sejo, quasi injuriam passus: atque in eam rem testationem apud Praefectum Praetorio recitavit. Praefectus fide non habita testationi, nullam injuriam L. Titium passum esse a C. Sejo pronunciavit. Quaero, an testes, quorum testimonium reprobatum est, quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Ulpian. in l. Moris est. § 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, neve libellos concipiant, vel testationes consignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quae ad probationem valeant, conficere. Hujusmodi autem testationes olim non a personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed a privatis hominibus signabantur. Cic. pro Quint. 25. Tabulae maximae signis hominum nobilium consignantur. Ibid. 45. Ejus rei conditionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; res in dubium venire non potest. Idem 7. Verr. 101. Iste in tabellas refert: obsignat signis amicorum providens homo, ut contra hoc crimen, si quando opus esset, hac videlicet testificatione uteretur. Quintil. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque saepe dictum, saepe dicendum est: quum eas non solum refelli, sed etiam accusari, sciamus esse usitatum. Quum sit autem in his, aut scelus signatorum, aut ignorantia: tutius ac facilius id, quod secundo loco diximus, tractatur, quod scilicet pauciores rei fiunt. Hae testationes dicuntur etiam Consignationes.

Quintil.

Quin. lib. 12. c. 8. p. 1079. B. Optimus est in dicendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas consignationes, ipsum denique adversarium quædam non negaturum. Ideoque opus est intueri omne litis instrumentum, quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones, & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. 12. 3. p. 1066. B. Itaque eum nec inutilem, si ad horam forte constiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim. [Est & quod vulgo vocant Processum verbalem. Sed & pro ipso Testamento ponit Glossogr.

TESTATUS, ûs. m. [μαρτυρία] Gloss. Græcolat. Idem.

TESTĀTOR, ōris. m. [ὁ διαθέμενος] Qui testamentum condit. Ulpian. in l. Cum res. in prin. D. de leg. 1. Constat, rem ibi esse præstandam ubi relicta; nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit, ibi præstanda est, ubi testator voluit.

TESTĀTRIX, īcis. f. Quæ testamentum condit. Paulus in l. Titia. in princ. D. De legatis secundo. Quum Sejus viva testatrice tesseram frumentariam ex causa lucrativa habere cœperit. Ibid. §. Qui ultimus. Paulus respondit: testatricem videri in eo fideicommisso duos gradus substitutionis fecisse. Scævola in l. Pater filium. §. Quindecim. D. De legatis tertio. Quibus permiserat testatrix venundari. Ulpian. in l. Juniano. D. eod. tit. Si modo hoc sensit testatrix.

TESTATO, Adv. Coram testibus. Ulp. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contra, Sed & si testato convenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c.

Denuntiare alicui testato, Expresse & aperte prædicere. Ulpian. in l. 1. §. Licet autem. D. de periculo & ratio. rei vend.

Testato & Intestato decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 2. D. de jure fisci. conf. A testato, in TESTATUS, Partic.

TESTĀBĬLIS, e. Adj. Qui jus habet testimonii præbendi. Gell. 6. 7.

TESTĀMEN, ĭnis. n. Testimonium. Tertull. Carm. adv. Marc. 4. 4. Hoc testamen erat virtutis.

TESTĀMENTUM, i. n. [διαθήκη, Gl. L. G. & G. L. μαρτυρία, G. L.] Extrema voluntas. Dictum quod sit voluntatis nostræ veluti testimonium. Unde & Ultima voluntas appellatur. Ulpian. in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ justa sententia de eo, quod post mortem fieri voluerimus. [Dicitur a testium adhibitione. V. TESTOR. Testamentum est mentis nostræ justa contestatio, in id solenniter factum, ut post mortem nostram valeat. Testamentorum genera fuerunt tria. Unum, quod calatis comitiis: alterum quod in procinctu: tertium, quod per æs & libram fit, id est, per mancipationem imaginariam: in quo testamento libripens adhibetur, & familiæ emptor, & non minus quam quinque testes, cum quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pensa adhiberi non potest: quoniam familiæ mancipatio inter testatorem & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamenti. Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, Hæc ut in his tabulis cerisve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos, Quirites, testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc Ulpian. titulo vigesimo ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani.

Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarum nominantur Voconia, Furia, Falcidia, Junia Velleja, Cornelia, Ælia Sentia.

Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremum Carthaginense bellum a Q. Voconio Saxa Aricino tribuno pl. suadente M. Catone Censorio, lata: sanxit hoc, ne qui hæredem relinqueret & filiam supra H-S XXXV. M. Nam Dio. lib. LVI. ita scriptum reliquit. Augustus quibusdam feminis tribuit, ut XXV. M. hæredes esse possent: licet hoc lex Voconia vetaret.

Furia cavebatur, ut a Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quam M. nummûm, legaretur: quod amplius legatum esset, quadruplum restitueretur.

Falcidia cavebatur, ne cui plus liceret legare, quam dodrantem ex tota hæreditate, idest, ut, sive unus hæres institutus esset, seu plures, apud ipsum, eosve, quarta pars tantum remaneret. Meminit hujus legis Cels. lib. 22. Digestorum, his verbis: Cum de lege Falcidia quæritur, heredis probatio est, locum habere legem Falcidiam, quod dum probare non potest, merito condemnabitur.

In Junia Velleja hoc erat, ut, qui testamentum faceret, omnes eos virilis sexus necessario institueret hæredes: qui, cum nascerentur, hæredes ei futuri essent, eorumque in locum liberi succederent: qui nisi instituti essent, aut si exhæredati, ad exemplum postumorum essent, testamentum ne valeret. Hæ sunt quatuor leges tribuniciæ.

Relinuæ sunt, de quibus dicendum sit, Cornelia Consularis, L. Sullæ, & Ælia Sentia, a duobus consulibus, Augusto principe, Sex. Ælio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamentum facientibus pœnam irrogabat: eaque lege signatores soli tenabantur, ut in Suetonio Aug. 33. legimus. Quod si quis in hostium potestate decessisset, ejus testamentum perinde lex Cornelia confirmabat, ac si, qui testamentum illud fecisset, in hostium potestatem pervenisset. Testis Julianus lib. 28. Digestorum. Testamenta porro lex infirmabat, irritaque prorsus jubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerentur. Hoc est, quæ contra leges, merita, pietatem, facta essent: item illa, quæ a quinque testibus, iisque fide dignis, non essent obsignata. Quod ad septem deinde testes, imperatorum ætate, translatum est. Aque horum generum caussas, de rescindendis confirmandisve testamentis, a Centumviris esse judicatas, quod Hastæ judicium dicebatur, Cicero (passim) Valeriusque (lib. 7. cap. 7. & 8.) declarant. In Ælia Sentia scripta sunt hæc: ut unus modo hæres necessarius fieret: plures si fierent, irritum esset: qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. de Legibus Romanis. P. Manut.

Libertas testamentorum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Subjector testamentorum. Cic. 2. in Catil. 7.

Improbum testamentum. V. IMPROBUS.

Inofficiosum testamentum. V. INOFFICIOSUS.

Adoptare testamento. Nepos 25. 5. 2.

Apertum est testamentum. Vell. Paterc. 2. 59. 1.

Cavere testamento. V. CAVEO.

Componere testamentum, Facere, & in ordinem redigere. Cic. 15. Att. 15. Vetus exemplar legit Testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. Resp. 42. In qua provincia mortuorum testamenta conscripsit.

Deducta in testamento scripta non sint. Cic. 2. de Legib. 50.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. 111. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Facere testamentum irritum. Cic. 2. Philip. 109.

Habere factionem testamenti. Cic. 7. Fam. 22.

Improbare testamentum. V. IMPROBUS.

Institui tutorem testamento, vel fieri, aut creari: h. e. Ex testamento, vel Per testamentum. Liv. 1. 34. extr.

Mutare testamentum. Cic. pro Cluent. 31.

Nuncupare testamentum. Plin. lib. 24. cap. 22.

Nuncupatum testamentum. V. NUNCUPO.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milon. 49. Una fui, testamentum simul obsignavi cum Clodio.

Relinquere testamento. Cic. 3. Off. 93. Quum & testamento sestertiûm millies relinquatur.

Resignare testamentum. Hor. 1. Epist. 7. 9.

Ruptum, cui Ratum testamentum, contrarium. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentorum ruptorum, aut ratorum. [Postrema verba in MSS. desunt.

Dolabellam video Liviæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. 7. Att. 8.

Supponere & subjicere testamenta, h. e. Falso & dolose deferre, vel proferre. Cic. in Parad. 6. Si testamenta amicorum exspectas: aut ne exspectas quidem, at ipse supponis. Et 4. Philip. 7. Subjicere testamenta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib. 43.

TESTAMENTĀRIUS, a, um. Adj. [διαθητικός] Quod ad testamentum pertinet: Unde, Testamentariæ tabellæ, & Testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei, qui testamentum vel aliud instrumentum signaverit, scripserit, recitaverit. Plin. lib. 35. cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidissetque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

TESTAMENTARIUS, i. m. [διαθηκογράφος, Gl. G. L.] Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliam de falsis, l. Divus. Si quis duobus hæredibus institutis adjecerit, ut si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet, hæreditas redderetur: vel si sine liberis uterque decessisset, ut hæreditas deinde alia manuscriptori testamenti restitueretur, placet testamentario pœnam legis Corneliæ remitti. Ibid. Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius servo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus. [Nisi ad exemp. seq. referenda.

Testamentarius, Falsarius, qui testamentum subjicit, vel supponit. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus, hoc loco differendum est. Idem pro Sext. 39.

TESTĬFĬCOR, [διαμαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic. 4. Tusc. 55. Nos autem, ut testificor sæpe, de sapiente quærimus.

Testificor me a te rogatum. Cic. in Orat. 35.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. 8. Att. 9.

Testificari sententiam suam. Cic. 8. Att. 1.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Verr. 17.

Testificari deum, pro Testari, & in testimonium invocare. Cic. 10. Att. 9. Nam Deos hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temere monuisse.

TESTIFICĀTUS, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. Cic. 1. Att. 14. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendæ provinciæ.

Lingua testificata deam; Quæ deam juravit. Ovid. 21. Epist. 134.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cæcin. 45.

TESTIFICĀTIO, ōnis. f. [μαρτυροποίημα, Gl. L. G. & G. L. μαρτυροποιΐα, L. G. διαμαρτυρία, G. L.] Approbatio, quæ testibus, vel multis testimoniis fieri solet. Cic. de Clar. Orat. 176. Quin etiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum paravisse, idque a se esse deprehensum, seseque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret.

Aliter Idem 1. Fam. 1. Cum summa testificatione tuorum in se officiorum.

TESTĬCŬLUS, i. m. [ὄρχις, Gl. L. G. & G. L.] a Teste diminutivum. Plur. TESTICULI, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Genitalis pars, a pene dependens, tam in homine, quam in brutis dicitur. Auctor ad Heren. lib. 3. 33. Medicus testiculos arietinos tenens. Juven. 11. Sat. 157.

> Nec pugillares defert in balnea raucus
> Testiculos.

TESTICULĀTUS, a, um. Adj. Testiculis præditus. Veget. de Re Vet. cap. 7.

Herba testiculata, apud Apul. de Herb. cap. 82.

TESTICULOR, [κλειτοριάζω] āri. sic Festus exponit, Jumentis maribus feminas, vel mares feminis admovere. In ambiguo sensu per jocum usus est Plautus Amph 2. 2. 193.

> Mihi quoque adsunt testes, qui illud, quod ego dico, assentiant.
> AM. qui testes? Al. testes. AM. quid testiculare?

TESTU, n. indecl. [ὄστρακον, Gl. G. L.] pro Testa posuit Varro de L. L. 4. 22. vel in Ablativo a Testus, ûs. Charisius 1. Sunt quædam nomina tantum monoptota, ut genu, testu ὄστρακον. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, u littera neutra tantum terminantur, & fere hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, &, ut quidam volunt, testu, quod e numero horum separandum est, quod autores testam potius dixerunt, ut Virg. 1. Georg. 392.

> — testa quum ardente viderent
> Scintillare oleum.

& Hor. 3. Carm. 14. 20.

> Spartacum si qua potuit vagantem
> Fallere testa.

Alii separantes, amphoræ quidem testam dicunt, testudinis vero testu. Sed frustra, nam Græci ὄστρακον sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quam testudinis. Idem aliquot post chartis: Testu, ut genu, Flavius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Junius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius. Indignum vero dici solet testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ovid. 2. Fast. 645.

Ara fit hic, ignem curto fert rustica testo. Sic enim legitur in codice manuscripto. Et 5. Fast. 510.

Et spumat testu pressus uterque suo. Quam lectionem retinuit Aldinus.

Testuātius, vel **Testuaceus**, a, um. Adj. Varro de L. L. 4.22. Testuatium, quod in testu calido coquebatur. [Nisi neut. subst. est.

Testūdo, ĭnis. f. [χελώνη, Gl. L. G. & G. L.] Animal tardigradum, sic dictum,ut ait Varro L L.4.13.quod testa tegatur.Plin.lib.9.cap.10.Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superna parte inferiorem claudente, pyxidum modo. In mari conchyliis vivunt, tanta oris duritia ut lapides comminuant. In terram egressæ, in herbis pariunt ova, avium ovis similia, ad ducenta numero. Eaque defossa extra aquas, & cooperta terra, ac pavita corpore, & complanata, incubant noctibus. educant fetus annuo spatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.

Testudo, alia significatione apud Celsum legitur, in l. Labeo. D. De supellect. leg. Nam fictili, aut lignea, aut vitrea, aut ærea denique suppellectili utebantur: nunc ex ebore atque testudine & argento, jam ex auro etiam atque gemmis supellectili utuntur. [Hic est Ipsa testa testudinum majorum expolita, qua olim, ut etiam nunc solent, pretiosam ex ligno supellectilem, arculas, lectos, &c. incrustabant. V. infra.

Acuta testudo, Echinus marinus. Martial. lib. 13. 86.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,

Cortice deposito, mollis echinus erit. Testudine: quia in orbem volvitur echinus. Acuta: quia spinas habet pro pilis.

Testudo, Pars citharæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Quocirca & in fidibus testudine resonatur, aut cornu: & ex tortuosis locis & inclusis soni referuntur ampliores. Testudinem organum, testudinis animalis formam habere docet Cic.2. de Divin.133. Budæus. [Ex ipsa testudine vacuefacta primum Chelyn confecisse Mercurium fingunt poetæ. V. Homer. Hymn. in Merc.

Blanda testudo. Claud. Conf. Mall. Theod. 252.

Callida testudo resonare septem nervis. Hor. 3. Carm. 11. 3.

Cava testudo. Hor. Epod. 14. 11.

Testudo, Machina bellica. Erat autem materia tabulatis contexta, & coriis, Ciliciis, aut centonibus, & aliis, quæ difficulter comburi possunt, contecta. Hæc intrinsecus habebat trabem, quæ unco præfigebatur ferreo, & falx vocabatur, ab eo quod incurvata esset, & de muro extraheret lapides. Retro enim ducebatur trabs funiculis suspensa, ut reducta impetuosius feriret: ideoque & testudo dicta a similitudine reptilis, quod caput nunc exserat, nunc reducat. Sil lib. 1. 365.

Tandem condensis actæ testudinis armis, &c. Hoc etiam instrumentum Arietem appellant, ab eo quod aries fronte pugnat. Cæs. 5. Bell. Gall. 41. Reliquisque diebus turres ad altitudinem valli, falces, testudinesque, quas iidem captivi docuerant, parare ac facere cœperunt. Virg. 2. Æn. 441.

— obsessumque acta testudine limen. Lucan. lib. 3. 474.

Ut tamen hostiles densa testudine muros

Tecta subit virtus, &c. Stat. 10. Theb. 303.

Scrutaturque cavas cæca testudine turres. V. paulo post.

Testudo, interdum dicebatur, Quam faciebat exercitus se tegumentis scutorum undique operiens, ut testudo suo obducta est putamine, eaque specie referebat tectum ædificiorum. Sic autem se operiebant crate perpetua clypeorum adversus sagittas Parthorum, & adversus omnia missilia superne cadentia, cum urbem oppugnabant. Cæs. 2. Bell. Gall. 6. Testudine facta portis succedunt. Ex Turnebo. Liv. 44. 9. Quum alios decursus edidissent motus: quadrato agmine facto, scutis super capita densatis, stantibus primis, secundis summissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis, fastigiatam, sicut tecta ædificiorum sunt, testudinem faciebant. [De hac sunt etiam Silii, Virgilii, Lucanique loca superiora exponenda.

Testudo, [κάμαρα, Gl. L. G. & G. L. θόλος, G. L.] Loca dicuntur in ædificiis camerata ad similitudinem aquatilium testudinum, quæ duris tergoribus sunt & incurvis. Virg. 1. Æn. 509.

Tum foribus divæ, media testudine templi. Varro 3. de R. R. cap. 5. 1. Igitur testudo (ut peristylium tectum tegulis, aut rete) fit magna, in qua millia aliquot turdorum ac merularum includere possint. Virg. 2. Georg. 463.

Nec varios inhiant pulcra testudine postes.

Thalami culti testudine. Ovid. 2. Met. 737.

Pars secreta domus ebore & testudine cultos

Tres habuit thalamos. Non solum ebore (ait interpres) sed etiam testudinum crustis thalami ornabantur: quamvis testudo ædificium quoque concameratum significet: qua in significatione si accipiamus, eburneam testudinem intelligemus. Hactenus ille. Ego vero ut putem poetam de testudine sensisse, facit Celsus in l. Labeo, ut supra retulimus. V. Testudo, alia significatione. &c. [V. Juvenal.Sat.6.80.

Testudo manus, χειρὸς τὸ ὕπτιον, Gloss. Latinogræc.

Testudinĕātus, a, um. Adj. [κυφώδης] Quod concavum & incurvum est, testudinis more. Columel. lib. 12. cap. 15. Testudineatum tectum. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & testudineatum in usum venisse. Quidam leg. Testudinatum.

Testudĭnĕus, a, um. Adj. [καμαρωτὸς] Quod est testudinis. Testudineum Hexaclinon, Opere testudineato factum: nam id antiquis summo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus instituit. Martial. lib. 9. 60.

Testudineus gradus, i. e. Tardus. Plaut. Amphit. 4. 3. 53.

Aut testudineæ carmen inerme lyræ. Propert. 4. 6. 32.

Testula, V. testa.

Testum, i. n. [κλίβανος] Furnus. Plin. lib. 32. cap. 7. Sub æreo testo. Hoc Græci vocant Clibanum: unde Panis testaceus apud nos dicitur, quem illi Clibanitin.

Catoni videtur Operculum esse, quod ollæ ad ignem ferventi imponitur. Sic enim in R. R. cap. 84. Catinum testo operito. Et deinde; Sub testum subde.

Testum ignis plenum. Petron. cap. 136.

Testus, ûs. m. pro Testa. Sed in Ablativo solo usurpatur; & indecl. haberi potest. V. testu supra.

Testuaceus, Adj. V. ibid.

Tetanicus, V. tetanus.

Tetanōthra, orum. n. pl. [τετάνωθρα] dicuntur Quæ vim habent erugandi & levigandi cutem. Plin. lib. 32. cap. 7. Utilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanothris.

Tetănus, i. m. [τέτανος] Morbus, cum cervix immobilis intenditur. Plin. lib. 23. cap. 1. V. seq. dict.

Tetanĭcus, a, um. Adj. [τετανικὸς] dicitur, Qui eo morbo laborat, qui Tetanus Græcis dicitur, nempe quum musculi, qui secundum spinam sunt, rigent ita, ut se inflectere non possint. Id quum anterior pars afficitur, ut si mentum pectori annectitur, Emprosthotonos; quum posterior, Opisthotonus, ut si caput scapulis: quum vero ambæ rigent ex æquo, Tetanos vocatur, ut si cervix recta & immobilis intenditur: etiamsi, ut ait Celsus lib. 4. cap. 3. quidam minus subtiliter & discrete his nominibus utuntur. Plin lib. 23. cap. 7. Datur tetanicis & spasticis. Scribonius Largus comp. 101 Facit & hoc medicamentum ad eos,quorum musculi maxillares cum maximo dolore tensi sunt, adeo ut aperire os nullo modo possint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. Hæc Scribonius. Est igitur Tetanos, Convulsionis species, qua nervi ac musculi totius corporis distenduntur, & quasi obrigent. Cels. lib. 2. cap. 1. Frigus modo nervorum distensionem, modo rigorem infert: illud spasmos, hoc tetanos Græce nominatur.

Tĕtartæus, a, um. Adj. [τεταρταῖος] Quartanus. Columel. lib. 3. cap. 20. Quod deinde proximum a primo, tum quod est tertiæ notæ, vel quartæ quoque: eatenus velut lectarum quodam contenti simus tetartæo. De generibus vitium. Al. Tetradio.

Tetartæus, i. m. Subaudito πυρετὸς, pro ipsa Febri quartana. Gloss. Græcolat. τεταρταῖος, Quartana.

Tĕtartēmŏrion, [τεταρτημόριον] Græca dictio, Quadrantem significans: qua dictione utuntur, qui de varietate nascendi præcepta tradunt, quod dum annorum summa colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet. Plin. lib. 7. cap. 49. de varietate nascendi, Durat & ea ratio, quam Petosiris ac Necepsos tradiderunt, & tetartemorion appellant, a trium signorum portione, qua posse in Italiæ tractu cxxvi annos vitæ contingere apparet. Gloss. Græcolat. τεταρτημόριον, Quadrans. Est, inquit Budæus, Tetartemorion Græce, qui Latine Quadrans dicitur, id est quarta pars signiferi circuli, hoc est tria signa. Ad cujus rei intelligentiam sciendum quod numerus duodenarius & Astronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus est: unde & aspectus quadrantales observant, & trientales, Sextantesque, hos duos extremos trinos & Sextiles vulgo vocant. Quadrantalis aspectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium signorum interstitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin. lib. 2. cap. 15. Martis stella, ut propior, etiam ex quadrato sentit radios ab nonaginta partibus: unde etiam nomen accepit is motus, primus & secundus nonagenarius dictus ab utroque exortu. Trientalis est aspectus, qui in quatuor fit signis, hoc est in tertia parte signiferi, quæ constant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in sexta parte signiferi, hoc est sexaginta gradibus, & signis duobus: ob id sexagenarius dictus. Semissis aspectus est, qui fit per diametrum, id est, per lineam circuli dimetientem. Hanc radiationem Mathematici, id est Chaldæi, minacem malignamque esse dicunt. Hæc fit a signo uno ad aliud signum, quod ab eo ordine fit septimum: ut ab ariete ad libram. Triquetrus aspectus, id est trigonus, qui trientem signiferi capit, quinto signo fit: ut (verbi gratia) in duobus signis, quæ tantum inter se distent, quantum aries & leo. Hujusmodi radiatio læta felixque esse dictitatur. Tetragonus, id est quadratus, fit in quarto ab eo, a quo inchoatur, signo, id est ab horoscopo, ut ab leone in scorpium. Hanc radiationem tristem putant. Hexagona est, quam sextantem diximus, quæ fit in tertio signo, eadem benignitate cum trigona prædita. Propterea Plin. lib. 2. cap. 17. De sexagenario aspectu loquens, Hic numerus, inquit, sexangulas mundi efficit formas. Antedictis quatuor, Genethliaci etiam cardines quatuor addunt, ortum scilicet & occasum, & mesuranium, quod & mesuranema dicitur (vocabulum ubique in Firmico depravatum) hoc est locus medii cæli, & huic oppositum locum quod Hypogeon dicitur, hoc est punctum subterraneum, inter ortum occasumque medium. Ut autem As ipse Mathematicus impleatur, & omnes suas partes habeat, addunt & alia quatuor loca, quæ pigra dejectaque esse dicunt: quod nullo ferme radiationis fœdere cum ortu, id est cum horoscopo, conjungantur. Hæc sunt in secundo, sexto, octavo, & duodecimo ab horoscopo signo. Horoscopus est ea pars cæli, quæ genituræ tempore ab orientali parte cæli emergit in hemisphærium nostrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone Natalem horam & Natalitiam appellare possumus: ex cujus observatione natalitia prædicta fiunt, ut ipse loquitur de Divinatione lib. 2. Possumus etiam Exortivam horam vocare. Græci horoscopum ab horæ natalis notatione appellaverunt. Huic pars per diametrum opposita in septimo (ut diximus) signo in occidua cæli parte, occasus appellatur. Ea autem pars cæli, quæ triginta partibus ab horoscopo distat, in secundo signo exsistens ab eo, in qua horoscopus inchoatur, Anaphora appellatur, & interdum Epanaphora, quasi pars jamjam emersura. Quæ autem pars signiferi totidem partibus in demersu occiduum punctum signiferi præcesserit, quot partibus in emersu anaphora ab horoscopo relinquitur, ea pars cæli a Mathematicis Epicataphora dicitur: quod significat præcipitem locum cæli in octavo ab horoscopo signo. Reliqua duo loca nomina habent Malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.

Teter, V. taeter.

Tethea, æ. f. Piscis marinus. Plin. 32. 11.

Tĕthys, gen. Tethys & Tethyos, dat. Tethyi. [Τηθὺς] Cæli & Vestæ filia, conjunx Neptuni & Nympharum mater, ut ait Salluft. At Ovid. 5. Fast. 82. videtur sentire illam fuisse Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu major. Ait enim,

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Unde & Oceani uxorem illam fuisse constat, quæ quandoque pro Mari ponitur. Tethys autem major filia fuit Cæli & Terræ. Catul. de coma Berenicis, 64. 70.

Æquora Tethyos. Lucan. lib. 3. 233.

Antra sonantia Tethyos. Stat. 1. Achil. 541.

Cana Tethys. Ovid. 2. Fast. 191.

— canamque petit Saturnia Tethyn.

Grandæva Tethys. Valer. 2. Argon. 36.

Reciproca Tethys. Sil. lib. 3. 60.

Vaga Tethys. Lucan. lib. 6. 62.
Tethys & Thetis passim confunduntur in MSS. [Et forsan idem est. Apud Hesiodum tamen & Homerum occurrit Θέτις & Τηθύς.

Tetini, Tetinerim, Tetinisse: Præterita antiqua & obsoleta pro Tenui, Tenuerim, Tenuisse. Pacuv. Medo, Crede, quorsum iter tetinisse ajunt. Acc. Clytemnest. Ut quæ tum absentem rebus dubiis conjugem tetinerit, nunc prodat ultorem. Ex Nonio, 2. 238.

Tetra, pr. com. a Tettara Attico, pro Tessara, quod Quatuor significat, non nisi in compositis Græcis dictionibus reperitur. [Immo a Τέτρας, Quaternio, componuntur seq.

Tetrachordum, i. n. [τετράχορδον] Instrumentum quatuor chordarum. Vitruv. 5. 4. Tetrachordorum dispositiones sunt dissimiles.

Tetracolum, i. n. [τετράκωλον] Sunt autem Tetracola, Conversiones quatuor membris comprehensæ, ut Tricola tribus: quæ tum sunt elegantissima, cum paria paribus relata habent. Senec Controv. 5. 25. Idem 9. 2. Et illud tetracolo: Serviebat forum cubiculo, Prætor meretrici, carcer convivio, dies nocti. Iterum Contr. 5. præf. Hanc ideo sententiam retuli, quia & in tricolis, & in omnibus hujus generis sententiis, curamus ut numerus constet, non curamus ut sensus. Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, Primum tetracolum per translationem vocat, ubi ait, Nulli non post primum tetracolum præferendus. Ex Turneb. Adverf. 3. 8. [Loca tamen Sen. inspiciat lector. Posterior est in pr. lib. 10.

Tetradoron, [τετράδωρον] Quatuor palmorum. Plin. lib. 35. cap. 14. Vitruv. lib. 2. 2. Ita quod est quoquoversus quinque palmorum, pentadoron, quod quatuor, tetradoron dicitur.

Tetradrachma, æ. f. [τετράδραχμα] vel **Tetradrachmum**, i. n. [τετράδραχμον, Gl. G. L.] Nummus quaternas valens drachmas. Liv. 34. 51. Ad hoc clypei argentei decem, signati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum. Tetradrachmum vocant, trium fere denariorum in singulis argenti est pondus. Idem 37. 46. Prælata sunt in eo triumpho signa militaria ducenta triginta: & argenti infecti tria millia pondo, signati tetradrachmûm Atticûm centum tredecim millia. Cic. 12. Fam. 13. Nam jam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est, nisi quid navibus Laodicenorum supportarit, cito fame pereat necesse est. Famem instantem significat ex caritate frumenti, quum medimnus duodenis drachmis veniret, id est seni modii Romani & semisextarius noster ducato uno. Budæus. [Ejus dimidium fuit Didrachmum, de quo f. l. V.

Tetragonus, i. m. sive **Tetragonum**, i. n. [τετράγωνος] dicitur Quadrangulare, sive quadratum. Auson. Ecl. 2. 42. penultimam corripit,
Tetragono absolvet dubiarum vincla morarum. De ejus licentia, V. Scal. Lect. Auson. 2. 21. [Gloss. Græcolat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra; Quadratus, quadrata. τετράγωνον, Quadrum, quadratum.

Tetragrammaton, [τετραγράμματον] Genitivus pluralis, id est, Quatuor litterarum, ut Nomen tetragrammaton. Cujusmodi Hebræis est nomen Dei, יהוה [Immo rectus n. sing. a τετραγράμματος, ὁ, ἡ. Adj.

Tetrameter, tri. [τετράμετρος] Quatuor metra seu mensuras habens. Versus dicitur tetrameter, Qui quatuor habet mensuras, hoc est pedes octo. Unde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus, & longissimus. Ruffin.

Tetrans, antis. m. Quadrans, quarta pars. Vitruv. lib. 10. cap. 11. In capitibus circino dividuntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo, ductis lineis: In tetrantes & octantes dicuntur dividi circinationes, sive rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo dividuntur, ductis a centro ad circumferentiam comparibus lineis, ut æqualia relinquantur spatia. Eadem forma dicitur Tetrans, qua & Dodrans. [Vox hybrida Græca origine, terminatione Latina. Ratio autem, cur nonQuadrans maluerit, quia hic assis pars.

Tetrao, onis. m. [τετράων] Avis quædam in deliciis habita. Suet. Calig. cap. 22. Hostiæ erant pavones, tetraones, &c.

Tetrapharmacon, [τετραφάρμακον] Quod pharmacis quatuor constat. ut
Tetrapharmacum emplastrum. Cels. lib. 5. cap. 19. Puri autem movendo non aliud emplastrum melius, quam quod expeditissimum est, tetrapharmacon a Græcis nominatur. Habet pares portiones ceræ, picis, resinæ, sevi taurini: si non est, vitulini. Dicitur & Basilicum emplastrum, teste Galeno lib. 3. cap. 1. De compositione pharmacorum secundum locos. Basilicum quidem, sive Regium, quod apud maximos & præstantissimos quosque homines in usu esset.
Tetrapharmacum, Cibi genus, quod ex quatuor pretiosis obsoniis constabat, phasiano, sumine, perna, & crustulo. Spart. Hadr. cap. 21. & Æl. Ver. 5.

Tetrapolis, [Τετράπολις] Seleucia, Syriæ regio, cognominata est, ut ait Strabo lib. 16. in qua sunt quatuor insignia oppida, Antiochia, Seleucia, Apamea, Laodicea.
Est & Tetrapolis Attica, de qua V. Steph.

Tetraptotum, [τετράπτωτον] Nomen dicitur, quod per quatuor casus variatur: ut Spes, spei, spem, spe. V. Grammat.

Tetrarcha, æ. m. [τετράρχης] primario, Qui partem regni quartam detinet. Postea vero pro quovis Gubernatore; unde Reges & Tetrarchæ sæpe conjunguntur. Hor. 1. Serm. 3. 12.
— modo Reges atque Tetrarchas,
Omnia magna loquens. Lucan. 7. 226.
— sicci sed plurima campi
Tetrarchæ Regesque tenent, magnique tyranni. Cic. 2. Att. 9.
Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt.

Tetrarchia, æ. f. [τετραρχία] Hujusmodi principatus. Cic. 1. de Divin. 27. Tetrarchiæ regno, pecuniaque multatus. Idem pro Dejotaro 42. Negat unquam se a te in Dejotari tetrarchia pedem discessisse.

Tetrastichon, [τετράστιχον] Græcis dicitur, quum tantum quatuor versibus sententia comprehenditur. ut Distichon, quum duobus. Martial. lib. 7. 14.
Quod non insulse scribis tetrasticha quædam, &c.

Tetrastylus, i. m. [τετράστυλος] Quatuor habens columnas a fronte. Vitruv. 3. 2.

Tetricus, i. m. vel **Tetrica**, æ. f. [Τέτρικος] Mons in Sabinis asper atque arduus. Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum,
Casperiam colunt. A quo monte, ut volunt quidam,

Tetricus, a, um. pr. com. Adj. [σοβαρός, Gl. L. G. & G. L. ἀγέλαστος, ἀξιόπιστος, 'Ιταμός, L. G.] Tristis, Durus, & severus. Martial. lib. 6. 10.
At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,
Quam placido nostras legerat ore preces?
Pavonum educatio magis urbani patris familiæ, quam tetrici rustici curam poscit. Columel. 8. 11.
Lustra tetrica, Severa, sive horribilia. Lactantius. Stat. 9. Theb. 615.
Puellæ tetricæ. Ovid. 1. de Arte Am. 721. Al. Tætricus, quasi a Tætrus. In Gloss. utroque modo. [Sed rectius per e, ob pr. correptam.

Tetricitas, ātis. f. [ἀγελαστία, Gl. G. L.] Lucan. ad Pison. 91.
Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum,
Nec fluidum, læta sed tetricitate decorum
Possumus.

Tetrinnio, īre. pr. dub. Auctor Philomel. 2. 2.
In fluviisque natans forte tetrinnit avis.

Tettix, īgos. f. [τέττιξ] Cicada. Gloss. Græcolat. Diosc. 2. 45. Unde

Tettigometra, [τεττιγομήτρα] Cicadarum matrix, ut Ortygometra coturnicum. Plin. 11. 26.

Tettigonion, i. n. [τεττιγόνιον] Dimin. Parva cicada. Plin. 11. 26. Minores ex his sunt tettigonia. Al. Tettigoniæ, f. g.

Tetuli, [ὑπήνεγκα, Gl. L. G.] Præteritum antiquum pro Tuli. Acc. Andromed. Donec tu auxilium, Perseu, tetulisti mihi. V. Nonium 2. 839.

T E U

Teuca, [Τεύτα] Regina Illyricorum, quæ ob castitatem meruit ut longo tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sæpe frangeret. Hæc, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 6. P. Junium & T. Coruncanium legatos, summa Romanorum injuria interemit.

Teucer, vel **Teucrus**, i. m. [Τεῦκρος] Scamandri Cretensis filius, in Troade una cum Dardano genero regnavit, unde Iliensium regum fluxit origo; & a quo Troja vocata est Teucria.
Maximus pater Teucrus. Virg. 3. Æn. 108.
Alter fuit Telamonis filius, ex Hesiona Laomedontis regis filia, & Priami sorore. Is Salamina Cypri condidit, ut testatur Justinus lib. 44. 3. seq. Hor. 4. Carm. 9. 17.
Primusve Teucer tela Cydonio
Direxit arcu. Idem 1. Carm. 7. 21.
— Teucer Salamina patremque
Cum fugeret, &c. Hic ab Homero sagittis peritissime usus, ut inquit Acron, inducitur.
Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus, qui scripsit de terra quæ profert aurum: de Cyzicenorum rebus, aliaque complura a Suida commemorata.

Teucer, possess. [Τεῦκρος] Idem quod Trojanus, ut est apud Virgilium passim.
Campi Teucri. Stat. 1. Achil. 86.

Teucria, [Τευκρία] Troja sic dicta a Teucro. Virg. 2. Æn. 26.
Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

Teucris, īdis. f. [Τευκρίς] Teucri filia. Cic. 1. Att. 12. pr. Teucris illa, lentum sane negotium. Hoc est (ænigmate enim loquitur) C. Antonius collega meus, olim cum L. Catilina ita conjunctus, ut illi regnum Consul, non aliter quam Teucri filia Dardano, comparare posse crederetur: ita porro libidinosus, ut Teucris potius, quam Teucer sit appellandus Varia expositio loci est. V. not. Varior.

Teuchites, m. [τευχίτης] Junci odorati species laudatissima, a loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 12. cap. 18. Laudatissimus ex Nabathæa juncus, cognomine teuchites, proximus Babylonius, pessimus ex Africa, ac sine odore. Est autem rotundus, vinosæ mordacitatis ad linguam. Sincerus in confricando odorem rosæ emittit, rubentibus fragmentis. Dioscorides τευχῖτιν appellat feminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius σχοῖνος, quod etiam in feminino genere ab eodem usurpatur.

Teucrion, i, n. [τεύκριον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Teucer eadem ætate teucrion, quam quidam hemionion vocant, spargentem juncos tenues, folia parva, asperis locis nascentem, austero sapore, nunquam florentem: Neque semen gignit. Medetur lienibus Constatque sic inventam: Quum exta super eam projecta essent, adhæsisse lieni, eumque exinanisse. Ob id a quibusdam splenion vocatur. Narrant sues, qui radicem ejus edunt, sine splene inveniri. Idem lib. 24. cap. 15. Chamædrys herba est, quæ Latine trissago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii teucrion appellavere. Folia habet magnitudine mentæ, colore & divisura quercus.

Teuderium, i, n. [Τευδέριον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ: hodie Padeburna, vulgo *Paderborn.*

Teumesus, vel **Teymessus**, i. m. [Τευμησσός] Mons Bœotiæ, a quo leo Teumesius dictus, inauditæ magnitudinis, qui omnibus terrori erat, quem Hercules, adhuc pæne puer, occidit, eique pellem detraxit, qua postea pro pallio semper usus est.. Hic leo a Jove in cælum translatus dicitur, ut gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat.
Est etiam hoc nomine Fluvius, & regio, & parvulum oppidum in Thebanis finibus.

Teumesius, vel **Teymessius**, a, um. Adj. [Τευμήσιος, ὁ Τευμήσιος] Thebanus.
Arva Teumesia. Stat. 2. Theb. 383.
Amnis Teumesius. Stat. 9. Theb. 462.
Cornus Teumesia. Stat. 2. Theb. 624.
Leo Teumesius. Stat. 4. Theb. 86.

Teutates, [Τευτάτης] lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inventorem fuisse Geometriæ & Astronomiæ atque talorum scribit. Lucan. lib. 1. 444.
Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates, horrensque ferisque altaribus Hesus. V. Lactantium Div. Inst. lib. 1. 21. pr.

Teutha, [Τεῦθα] V. teuca.

Teuthalis, īdos. f. [τευθαλίς] Herba, quam alii a frequentia geniculorum Polygonaton appellant, alii Polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus nostrum centinodiam & sanguinariam & geniculatam appellat.

Teuthis, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Trojam navigaturi in

in Aulide convenerunt: qui cum forte ab Agamemnone diffideret, atque ob id retro se in patriam vellet recipere, Minervam dissuadentem, atque adeo remorantem hasta vulneravit.

TEUTHIS, [τευθὶς] Piscis est osse oblongo atque exserto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele Lolliginem vertit. Hinc Themistocles Eretriensibus ignaviam objiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles, μάχαιραν μὲν ἔχειν, καρδίαν δὲ μὴ ἔχειν, hoc est, Gladios quidem eos habere, cor autem non habere. [Gloss. Graecolat. τευθὶς, Lolligina. Et Latinograec. Lolligo, τευθὶς.

TEUTHRANIA, [Τευθρανία] Plin. lib. 5. cap. 3. Regio est supra Æolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Mysi antiquitus tenuere. Stephanus Teuthraniam a Teuthrante dictam esse censet.

TEUTHRAS, antis. m. [Τεύθρας] Rex Mysiæ, quem Stephanus & Eustathius patrem Thespii dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ovidius secutus videtur, quum Teuthrantiam turbam Thespii quinquaginta filias, ab Hercule compressas, innuit, Epist. 9. 51. Al. Theutrantia. Alii autem Teuthrantiam turbam, non ab avo Teuthrante, sed a Teuthranto Atticæ oppido dictam esse volunt: ubi admiranda pictura videbatur, ut hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.

TEUTHRANTĒUS, a, um. Adj. [Τευθράντειος] Ovid. 2. Met. 243.

Peneusque senex, Teuthranteusque Caycus

TEUTŎNI, [Τεύτονες] qui & Teuthones & Teutonici dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 14. Germaniæ populi, sic dicti a Teutone Deo, quem terra ortum existimabant. Lucan. lib. 6. 259.

Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.

TEUTŎNĬCUS, a, um. Adj. [Τευτονικὸς] ut, Teutonici capilli, quales Teutones gestare solent, hoc est flavi. Martial. lib. 14. 26. Propert. lib. 3. 3. 44.

— & Teutonicas Roma refringat opes.

Furor Teutonicus. Lucan. lib. 1. 256.
Manubiæ Teutonicæ. Gruter. Inscript. p. 436. n. 3.
Vomer Teutonicus. Claud. 1. in Eutrop. 406.

TEUTOSAGI, V. TECTOSAGES.

T E X

TEXO, texui vel texi, textum, [ὑφαίνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Struere componere, concinnare, construere. Sed proprie de tela dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 44.

Texentem telam studiose ipsam offendimus.

Togam texere alicui, Translate. Cic. 2. Fam. 15. Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres Texi, Ornavi interpretatur.
Ea tela texitur, & ea vivendi ratio incitatur in civitate, Proverbialiter a Cicerone 3. de Orat. 224. dictum, pro, Id jam in civitate passim fieri conspicitur. [ἱστὸς Ratio initur. V. in TELA.
Vestes texere. Tibul. lib. 2. 3. 57.
Fiscellam texit hibisco. Virg. 10. Ecl. 71.
Flores texere. Ovid. 10. Met. 123.
Sæpes texendæ. Virg. 2. Georg. 371.
Vasa ex ferulis. Columel. 9. 6.
Plagas texere, Translate. Cic. 4. Acad. 147. Ut quum plus uno verum esse possit, jacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quam de oculorum sensuumque reliquorum mendaciis, & de sorite, aut pseudomeno: quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.
Basilicam texere, Construere, metaphorice dictum. Cic. 4. Att. 15. Paulus in medio foro basilicam jam pæne texuit, iisdem antiquis columnis [Nisi Texit legendum, i. e. Ad tectum perduxit exstruendo.
Carina texitur suis costis. Ovid. 16. Epist. 110.
Navigium texere, Construere. Plin lib. 13. cap. 11.
Nidos texere. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Ad multa alia etiam transfertur. ut,
Epistolas texere, Scribere. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas vero quotidianis verbis texere solemus.
Orationem. Auson. Prof. v. 12.
Opus texere. Cic. 3. Q. frat. 5. Sane texebatur opus luculente, hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis adferebat.
Causas texere leti. Propert. lib. 3. 7. 29.

TEXTUS, a, um. Partic. [ὑφασμένος, Gl. G. L.] Virg. 2. Æn. 186.
Adamas textus. V. ADAMAS.
Iter textum cæcis parietibus. h. e. Cæcum iter intextis parietibus. Servius, Hypallage est. Virg. 5. Æn. 589. De Labyrintho.

TEXTUS, ûs. m. [ὑφασμὸς] Plin. lib. 9. cap. 35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus, &c. Idem lib. 18. cap. 7. 11. Grana in stipula crinito textu spicantur.
Viminum textus. Tacit. 2. Ann. 14.
Textus, Subst. pro Ipsius auctoris verbis. Ammian. 15. 7. Rem brevi textu percurram. Idem 15. 8. Et hæc quidem Romæ (ut ostendit textus superior) agebantur. p. 325. V. in indice Francf. alia multa exempla. Sed hoc ibi prætermissum est. H. St. Desiderabatur hæc animadversio in edit. Lugd.

TEXTUM, i. n. [ὑφαντὸν, Gl. G. L.] Martial. lib. 3. 58.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

Illustre textum coronæ, Corona e lauro contexta. Stat. 6. Theb. 366.

Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur. Ovid. 17. Epist. 223.

Pinea texta carinæ. Catul. Argon. 62. 10.
Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virg. 8. Æn. 625.
Textum orationis, pro Stilo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.

TEXTĬLIS, e. Adj. [ὑφαντὸς] Quod textum est. Virg. 3. Æn. 485.

Textilibusque onerat donis. Cic. 5. Tusc. 61. Collocari jussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. [Lego Pulcherrime.

Textilia serta. Martial. lib. 6. 80.
Textilis vestis, ante cujus usum fuit nexilis vestitus. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen.

Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Sen. Medea, 7.
Pictura textilis, Quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cic. 6. Verr. 1. Nego ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspexerit, &c.
Pestis textilis. Cic. 2. Tusc. 20. Tunicam intelligit, sanguine Centauri tinctam, quam Deianira Herculi dedit. Verba sunt Herculis. V. loc.
Umbra palmitis textilis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib. 12. 31.

TEXTĪLE, is. n. [ὕφασμα] Liv. 45. 35. Navi regia, onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantum armorum, sed etiam regiorum textilium. Ibid. Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

TEXTOR, ōris. m. [γέρδιος, Gl. L. G. & G. L. ὑφάντης, G. L.] Qui texit. Cic. pro Planc. 62. Si pro fabro, aut pro textore emimus. Juven. 9. Sat. 30.

— pingues aliquando lacernas,
Munimenta togæ, duri, crassique coloris,
Et male percussas textoris pectine Galli.

Textores limbularii apud Plautum in Aul. 3. 5. 45. Qui limbos ad vestium ornatum texunt. Turnebus. [Nisi discrete legendum. V. in LIMBUS.

TEXTRIX, īcis. f. [ὑφάντρια, Gl. L. G. & G. L. γέρδια, G. L.] Quæ texit. Tibul. lib. 2. 1. 65.

Atque aliqua assidue textrix operata Minervæ
Cantat.

TEXTRĪCŬLA, æ. f. dimin. Puellæ textriculæ. Arnob. lib. 5.

TEXTŌRIUS, a, um. Adj. Sen. Epist. 114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cum maxime agitur, dissilio risu.
Opus textorium. Columel. 9. 6.

TEXTŪRA, æ. f. [ὕφασμα, Gl. G. L.] Opus textorium, sive Actus ipse textoris vel textricis.
Tenuis textura. Lucret. lib. 3. 210.
Aranearum textura, Casses. Plaut. Stich. 2. 2. 24.
Coæ textura Minervæ. Propert. 4. 5. 23.
Texturæ dissimiles inter se. Lucret. 6. 776.

TEXTRĪNA, æ. f. [ἱστουργεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 58. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste non textrinam instituerit.
Textrina, [ὑφαντικὴ] Ars seu scientia texendi. Plin. lib. 11. cap. 24. Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam politura artis ipsa per se tenax ratio textrinæ. Vetus exemplar sic habet, Et quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ.

TEXTRĪNUM, i. n. [ὑφαντεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 103. Quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.
Item, Ipsa ars. Sueton. de illustr. Gramm. cap. 23. Palæmon primo textrinum, deinde litteras didicit.
Item, Locus in quo naves fiunt. Serv. ad Virg. 11. Æn. 326.

TEXTIVILITIUM, V. TITIVILLITIUM.

T H A

THĀIS, īdis. f. [Θαΐς] Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis fabulis celebravit Menander, comicus poeta Græcus, unde & Menandrea dicta est. Propert. lib. 2. 6. 3.

Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lusit Erichthonius.

Dictam putant nonnulli a pavone ταὼς ὁ & ταῶνος, ὁ, Pavo. Alii malunt dictam quasi Daidem D versa in TH. δαῒς Latine fax dicitur, a verbo δαίω accendo, uro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1. 2. 5.

Accede ad ignem hunc: jam calesces plus satis. Ignem vocat Thaidem, cujus amore Phædria urebatur.

Fuit & Thais altera, a divo Pannusio admonita, quæ relicto meretricio, sancta mulier evasit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa vero dicente neminem nisi Deum posse conspicere: ille, sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib. 20.

THALAMÆ, [Θαλάμαι] Urbs Messeniæ, teste Stephano, Pasiphaës templo & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, Θαλαμάτης.

THĂLĂMĒGUS, i. f. [θαλαμηγὸς] est Navis genus, a Philopatore Ægyptio rege primum fabricatum, qua Nilum & Ægypti fossas navigaret, eo usu, ut intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadii, latitudine cubitorum triginta & amplius, nec longis navibus nec rotundis omnino similis, prora puppique duplici, fundo lato planoque. Strabonis interpres lib. 17. Thalamiferas naves hasce appellavit, quibus Ægyptii frequenter uterentur solatii causa. Oblectantur, inquit, mirum in modum in scaphis thalamiferis. ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς. Sic enim habent Græca. Sueton. in Cæs. cap. 52. Dilexit & Reginas, &c. sed maxime Cleopatram, cum qua & convivia in primam lucem sæpe protraxit, & eadem nave thalamego pæne Æthiopia tenus Ægyptum penetravit.

THĂLĂMUS, i. m. [θάλαμος, Gl. G. L.] Conjugis utriusque cubiculum. Sæpe pro Cubili, ut Virg. 6. Æn. 280.

Ferreique Eumenidum thalami. Sæpe etiam apud poetas pro ipso Conjugio sumitur.

Certamen thalami. Ovid. 10. Met. 317.
Consors thalami, Conjux, Uxor vel maritus. Ovid. 10. Met. 246.
Cultus thalamus ebore & testudine. Ovid. 2. Met. 737.
Geniales thalami. Claud. 2. in Ruff. 96.
Jugales thalami. Valer. 1. Argon. 226.
Marmoreus thalamus. Virg. 4. Æn. 392.
Vidui thalami. Valer. 2. Argon. 370.
Apparare thalamos. Senec. Troad. 10.
Expertem thalami vitam degere, Expertem conjugii. Virg. 4. Æn. 550.
Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troad. 10.
Habet aliquem thalamus, Qui cubat in thalamo. Virg. 6. Æn. 521.
Indulgere thalamis. Valer. Flacc. 2. Argon. 371.
Inire thalamum. Ovid. 4. Met. 328.
Invadere thalamum alicujus. Virg. 6. Æn. 623.
Lædere thalamos stupro. Sen. Herc. fur. 6.
Miscere thalamos. Sen. Hippol. 12.
Petere thalamos. Ovid. 6. Met. 700.

Tenere thalamos alicujus. Senec. Octav.
Violare thalamos pudicos. Ovid. 1. Amor. 8. 19.
Thalami, pro Alveolis apium. Virg. 4. Georg. 189.

Post, ubi jam thalamis se composuere, siletur
In noctem.

THALASSA, [θάλασσα] Mare Græcis significat, unde varia derivantur.

THALASSÆGLE, es. f. [Θαλασσαίγλη] Herba circa Indum fluvium nascens. Plin. 24. 17.

THALASSIUS, a, um. Adj. [θαλάσσιος] Marinus. Gloss. Græcolat.
Thalassia, ōrum. n. pl. Loca maritima. Sidon. 1. Epist. 5.

THALASSĬCUS, a, um. Adj. [θαλασσικὸς] Color thalassicus, Similis fluctibus marinis. Græci enim Thalassan mare dicunt. Plaut. Mil. 4.6. 67.
Nescio quis tecum incedit, ornatu quidem thalassico. Idem Milit. 4.4.43.

Palliolum habeas ferrugineum: nam is color est thalassicus.

THALASSĪNUS, a, um. [θαλάσσινος] Idem. ut, Vestis thalassina. Lucret. lib. 4. 1120. Veneti coloris & marini.

THALASSIO, V. TALASIO.

THALASSŎMĔLI, itis, n. [θαλασσόμελι] Unguentum, quod fit æquis portionibus aquæ maris, imbris, mellis, fictilique vase depicato conditur. Plin. lib. 31. cap. 6. Diosc. 5. 12.

THALASSUS, i. m. V. TALASIO.

THĀLĒS, ētis. m. [Θαλῆς] Milesius, unus e septem, primus omnium astrologiæ secreta penetravit. De Ursa minore disseruit, ut ait Callimachus: ut Eudemus, Solis eclipsin primus prædixit: ut Hippias & Aristoteles, inanimis etiam animas esse putavit, idque ex magnete lapide deprehendisse. Huic tripus aurea, a piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis judicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui deûm hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII, dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, jam senex. Ex Diogene Laertio.
Accipe ex Ausonii sapientibus Thaletis præcepta;

Turpe quid ausurus, te sine teste time.
Vita perit, mortis gloria non moritur.
Quod facturus eris, dicere sustuleris.
Crux est, si metuas, vincere quod nequeas.
Cum vere objurgas, sic, inimice, juvas:
Quum falso laudas, tunc, & amice, noces.
Nil nimium. Satis est, ne sit & hoc nimium.

Thales, Poeta Lyricus Cretensis, quem e Creta Solon Spartam misit, cujus odis ac poesi Spartani deliniti, animorum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbibitam castigarunt. Plutarchus in Solone.

THALĒTĬCUS, a, um. Sidon. Carm. 2. 89.

Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

THALESTRIA, [Θαληστρία] ut Strabo 11. vel THALESTRIS, ut Justin. 12. 3. Regina Amazonum, quam alii Minithæam vocant. Hæc cum trecentis mulieribus occurrit, triginta quinque dierum inter infestissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, ut liberos ex rege susciperet: & ut visa est uterum implesse, discessit. V. & Curt. lib. 6. cap. 5. qui pariter Thalestrim vocat.

THALĪA, æ, f. [Θάλεια] Una est e Musis, a θάλλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virescat. V. MUSÆ.
Arguta Thalia. Hor. 3. Carm. 6. 25.
Lasciva Thalia. Stat. 2. Silv. 1. 116.

THALIARCHUS, i. m. [Θαλίαρχος] aspirate in Horatio prima syllaba scribi debet, ut nomen proprium sit, in quo insit significatio Magistri, & domini convivii, qui & Symposiarchus vocabatur. Nam Thalia, Convivium etiam Græcis significat. Ex Turneb. Advers. 11. 28. conf. Hor. 1. Carm. 9. ad Thaliarchum.

THALICTRUM, [θαλίκτρον] Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulo; caulem papaveris. Plin. lib. 27. cap. 13.

THALLUS, i. m. [θαλλὸς] Verbena in Gloss. Græcolat. Virg. in Ciri, v. 376.

Pergit Amyclæo spargens altaria thallo. i. e. Olivæ ramo.

Thalli, [θαλλοὶ] dicuntur in porris & cæpis & allio medio stipites, a verbo Græco θάλλειν, id est virescere. Unde & pro Germine arborum ponitur. Columel. lib. 11. cap. 3. 48. Thalli cæparum ventis prosternentur, totumque semen excutietur. [In Gloss. Latino Græc. Verbena, θαλλία.

THALLOPHORI, [θαλλοφόροι] dicti, Qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ii ut plurimum senes. Unde per jocum Tallophori dicuntur, Qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepin.

THALYSIA, n. pl. [Θαλύσια] Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea convectis, diis primitias consecrabant: dicta ἀπὸ τοῦ θάλλειν, propterea quod idcirco præcipue fierent, ut quæ succisa erant, possent revirescere. V. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 17.

THAMNUS, V. TAMNUS.

THAMYRAS, [Θαμύρας] Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amavit, ac cum eis de cantu certavit, hac conditione ut victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra privatus est: ex quo proverbium manavit in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. V. Erasm. in Proverbiis. Stat. 4. Theb. 183. Et Ovid. 3. de Arte Am. 399.

Tu licet & Thamyram superes, atque Orphea cantu.

Thamyras, Aruspex quidam, cujus meminit Tacit. 2. Hist. 3.

THAPSACUS, [Θάψακος] Urbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluvium, cujus meminit de Cyri expeditione lib. 1. Xenophon.

THAPSUS, [Θάψος] Pæninsula est Siciliæ, versus Syracusas, plana, & quam minimum e mari eminens, adeo ut undis mersa videatur. Unde & Thapsus dicta est ἀπὸ τοῦ θάπτειν, quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Æn. 689.

— Thapsumque jacentem. Scribitur & Tapsus.

Thapsus etiam Africæ civitas, ut ait Plin. lib. 5. cap. 4. V. & Dion. lib. 43.

THAPSIA, [θαψία] Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamen caule, folio fœniculo simili: umbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modice latum, minus quam ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor ejusdem nominis, effossa circa eam terra, vulneratoque cortice. Dicta Thapsia a Thapso pæninsula, in qua primum creditur inventa. V. Plin. lib. 13. cap. 22. & Dioscorid. lib. 4. 157.

THĀSUS, [Θάσος, Θάσσος, Steph.] Oppidi insulæque nomen, teste Herodoto lib. 2. Quin etiam in Thasum profectus sum, ubi inveni templum a Phœnicibus conditum, qui ad investigandum Europam navigantes Thasum condiderunt, &c. Fuit hæc insula Aurea vocitata, propter aurum, quod illic effodiebatur. [Immo Aëria, Ἀερία, ut ait Steph.
Est & Thasus, vel Thassus, Insula in Ægeo mari prope Thraciam, vino suo & nuce optima, cujus Varro meminit, celebris. Plin. lib. 14. cap. 7. Nunc vulgo dicitur *Thaso*, aliis *Thasso*, aliis *Taxo*.
Nemorosa Thasos. Stat. 5. Theb. 183.

THĀSIUS, a, um. Adj. [Θάσιος] ut, Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18.
Vites Thasiæ. Virg. 2. Georg. 91.

THASII, [Θάσιοι] Populi in Thaso habitantes.

THAUMACIA, [Θαυμακία] Magnesiæ oppidum, ita dictum a Thaumaco Pœantis. patre. Ejus meminit Plin. lib. 4. cap. 9.
Thaumaciam alteram Stephanus collocat ad sinum Maleacum.

THAUMANTIAS, ădis. f. [Θαυμαντιὰς] dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiæ Oceani, nuntia deorum in rebus malis, ut Mercurius in bonis. Ceterum ex admiratione hoc nomen forsan accepit, quæ admiratio de ejus coloribus nascitur. Auctor Servius in illud Virg. 9 Æn. 5.

Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est; θαῦμα enim Græce, miraculum significat.

THAUMANTIS, ĭdis. f. Idem. [Θαυμαντὶς] ut,
Imbrifera Thaumantis. Stat. 3. Silv. 3. 81.

THAUMANTĒUS, a, um. Adj. [Θαυμάντειος] ut,
Virgo Thaumantea. Ovid. 14. Met. 845.

T H E

THEAGĔNĒS, is, m. [Θεαγένης] Tres Athenis Theogenes diversis temporibus fuisse Suidas refert. Unum qui de Homero scripsit.
Alium qui καπνὸς, id est Fumus est cognominatus, quod multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac dives videri volebat.
Tertius, vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia publice ac privatim multa laude digna gessit.
Quartum addit Pausanias, Athletam, patria Thasium, qui CXL coronas ex certaminibus retulit.

THEAMĒDES, [Θεαμήδης] Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam ut ille ferrum occulta quadam naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellitque. Plin. lib. 36. cap. 16.

THEANGĔLA, [Θεάγγελα] Cariæ oppidum, unum ex iis, quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt attributa. Auctor Plin. lib. 5. cap. 29.

THEANO, ûs. f. [Θεανὼ] Mesopotamia, seu Cressa genere, vel, ut alii scribunt, Metapontina, aut Thuria; mulier Pythagorea, Leophronis filia, & uxor Brotini Crotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Auctor Plotinus.
Theano item apud Homerum memoratur.

THEĀNUM, V. TEANUM.

THEĀTRUM, i. n. [θέατρον, Gl. G. L.] a verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem Ædificium in hemicycli speciem factum, ad videnda scænæ spectacula idoneum. Cic. 1. de Finib. 49. Tanquam e theatro exeamus. Juven. 10. Sat. 128.

— sævus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem, & pleni moderantem frena theatri. Demosthenem scilicet.

Spectandi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere Curules Ædiles, Censorum jussu. Attilius Serranus, & L. Scribonius Libo. Fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, ut equester ordo seorsum a plebe in XIIII gradibus sederet, iis tamen equitibus exceptis, qui sive suo, sive fortunæ vitio decoxissent, cui generi certum locum assignavit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent. Hinc illud in Antonium, 2. Philipp. 44. Tenesne memoria, te prætextatum decoxisse? Patris, inquies, ista culpa est. Concedo: illud tamen audaciæ tuæ, quod sedisti in Quatuordecim: cum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus, quamvis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primum igitur senatores in sedibus Circo proximis considebant. Secundo loco proxime sedisse equites putabam, cum, exceptis senatoribus & magistratibus, dignitate anteirent, sed a Cornelio Tacito monitus, opinionem mutavi. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confuse, tantum ut XIIII ordines haberent. Nero, inquit lib. 15. cap. 32. pr. equitum Romanorum locos sedilibus plebis anteposuit apud Circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.
Alta fundamenta theatri. Virg. 1. Æn. 423.
Arcto theatro stipata Roma. Hor. 2. Epist. 1. 60.
Cuneatum theatrum. V. CUNEUS.
Curva theatra. Ovid. 1. de Arte Am. 89.
Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ovid. 3. Met. 111.
In theatro ac spectaculis. Cic. 2. Att. 19.
Magna theatra. Lucret. lib. 4. 74.
Marmoreum theatrum. Ovid. 2. Amor. 7. 3.
Spissa theatra. Hor. 1. Epist. 20. 41.
Theatrum, pro Spectatoribus ipsis. Quintil. lib. 6. cap. 1. extr. Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres tragœdiæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.
Clamosi turba theatri. Stat. 3. Silv. 5. 16.
Theatra reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. h. e. Spectatores.
Versari in theatro, per translationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic. 7. Verr. 35. Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer: ut me Quæsturamque meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem.
Habere theatrum, sane bellum. Cic. 13. Att. 20.

Ingenii

Ingenii theatrum. Cic. de Clar. Orat. 6. Cum forum Populi Rom. quod fuisset quasi theatrum illius ingenii.
Theatrum virtutis, conscientia. Cic. 2. Tusc. 64. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia majus est.
Majoribus theatris propositae ejus virtutes. Cic. pro Rabir. Post. 42. Multas quidem C. Caesaris virtutes, magnas, incredibilesque cognovi, sed sunt ceterae majoribus quasi theatris propositae.
Magnum theatrum habet ista provincia. Cic. 13. Fam. 65. Summa ejus epistolae haec est, ut ornes omnibus rebus Neronem, sicut instituisti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista provincia, non ut haec nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem atque gloriam. i. e. Multos spectatores: vel ut alii volunt, Magnam fortunam, qualis in theatro esse solet.
Magno theatro spectata familiaritas. Permultis comperta. Cic. 12. Fam. 29. Non modo te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in Pop. Romano arbitror esse, cui sit ignota ea familiaritas, quae mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est tum, cum est ab A. Gabinio Consule relegatus, quod libere & fortiter salutem meam defendisset.

Theatrālis, e. Adj. [θεατρικὸς, Gl. L. G.] Quod ad theatrum spectat. Cic. pro Sext. 115. Theatrales gladiatoriique consessus.
Vitiosa humanitas indecora & theatralis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Lex theatralis. Quintil. lib. 3. cap. 6. Plin. 7. 30.
Operae theatrales. Tacit. 1. Ann. 16.

Theatrĭcus, a, um. Adj. [θεατρικὸς] Idem. ut, August. de Civ. Dei, 6. 6. Theatricae turpitudines.

Theatridium, i. n. [θεατρίδιον] dimin. forma Graeca, a Theatro deductum, quasi Parvum theatrum: non enim Theatrulum dicimus. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter has & exteriores gradrtim substructum ut theatridium avium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi, sedilia avium.

Thēba, ae, **Thebe**, es. & frequentius **Thebae**, ārum. f. [Θήβη ἢ Θῆβαι] Ovid. 3. Amor. 6. 33.
Quid referam Asopon, quem cepit Martia Thebe? Stat. 8. Theb. 349.
Vive superstes, ait, diraeque ad moenia Thebae
Solus abi.
Nomen aliquot urbium, quarum celeberrima fuit in Aegypto, a Busiride Aegypti rege condita, quae Graece Ἡλιόπολις, id est Solis civitas: ambitu centum quadraginta stadiorum, uti refert Herodotus, quam Plin. lib. 36. cap. 14. totam pensilem fuisse scribit, quae & centum portas habuit, in quarum singulis memorantur ducenti custodes excelluisse equis & curribus: subter quam reges soliti erant maximos exercitus armatorum educere, nullo ex oppidanis id sentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib. 17. a quo Diospolis vocatur. Demum collapsa, ut alia solent vetustate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata est. Juven. 15, Sat. 16.
Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. Ab hac (teste Plinio libro tricesimo sexto) regio Thebaica, Aethiopiae contermina, cognominata est. A qua & Thebaei cum diphthongo, & fructus palmarum ejus Thebaides & Thebaicae dicuntur a Plinio.
Alia Thebe fuit in Boeotia, a Cadmo Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bacchi & Herculis clarissima patria, ab Alexandro Magno postea eversa, quae Draconigena dicitur, quia a Cadmo cum quinque viris ex ipso dracone ab ipso interfecto natis, constructa fuit. Varro tamen lib. 3. de R. R. cap. 1. pr. scribit, hanc urbem ab Ogyge aedificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius lib. 4. Met. p. 146. Elmenh. ab eo quod septem portas habebat, inclita tribus ducibus, Aristomene, Epaminonda & Pelopida: ut & Pindaro poeta, Lyricorum principe. Haec etiam dicta fuit Dircaea, a Dirce fonte. Unde & a Statio Dircaeus ager, Thebanus vocatur.
Aoniae Thebae. Stat. 1. Theb. 226.
Cadmeae Thebae. Propert. lib. 1. 7. 1.
Domitae bello Thebae. Ovid. 2. Epist. 71.
Duplices Thebae. Virg. 4. Aen. 470.
Echioniae Thebae. Hor. 4. Carm. 4. 64.
Ectioneae Thebae. Ovid. 12. Met. 110.
Herculeae Thebae. Sen. Herc. fur. 4.
OEdipodioniae Thebae. Ovid. 15. Met. 429.
Truces Thebae. Claud. de Bell. Gild. 287.
Veteres Thebae. Propert. lib. 2. 1. 21.
Alias Bacchus in Africa condidit Thebas. Unde Hieronymus in Commentario epistolae ad Galatas, Praeterea Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quae civitas nunc Thebestis dicitur.
Alia in Thessalia, a qua etiam Thebani & Thebaei.
Fuit & alia Thebe, Homero teste, in Cilicia, Andromaches uxoris Hectoris patria. Unde Ovid. 4. Trist. 3. 29.
Nec cruciere minus, quam quum Thebana cruentum
Hectora Thessalico vidit ab axe trahi.
Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita, quam interiisse auctor est Cato.
Fuerunt & Thebae Corsicae.

Thebaei, [Θηβαῖοι] Populi Thebas civitatem Aegypti, vel aliam, incolentes.

Thebaicae, seu **Thebaides**; dicuntur Palmae generosiores. Plin. lib. 5. cap. 28. Carne palmae placent, crusta thebaicae, succo uvae & caryotae. Idem lib. 13. cap. 4. Thebaidis fructus in cados conditur.

Thebais, ĭdis, f. [Θηβαΐς] Africae regio est. Plin. lib. 5. cap. 9. Summa pars Aethiopiae contermina, Thebais vocatur. Quod nomen potest esse patronymicum a Thebe.
Fluvius est etiam hujus nominis in Caria. Plin. lib. 5. cap. 29.
Thebais, patronym. f. [Θηβαΐς] Ovid. 6. Met. 163.
— & omnes
Thebaides jussis sua tempora frondibus ornant.
Thebais, & Nomen est libri a Statio conscripti de Bello Thebano.

Thebani, [Θηβαῖοι, ἢ Θηβεῖς] Qui sunt ex Thebe civitate Boeotiae.

Thebānus, a, um. Adj. [Θηβαϊκὸς] ut,
Agmina Thebana. Stat. 9. Theb. 181.
Arx Thebana. Hor. de Arte Poet. 394.
Duces Thebani. Propert. lib. 2. 9. 50.
Sceptra Thebana. Sen. Theb. 1.

Thēbe, es, f. [Θήβη] Nomen virginis, e cujus gremio geminae columbae (ut est in fabulis) quum evolassent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem responsa dedit: altera ad silvam Dodonaeam, ubi futura mortalibus praecinuit. conf. Steph. in Θῆβαι.

Thēca, ae. f. [θήκη, Gl. G. L.] Latine Repositorium, vagina, & locus dicitur, in quo quid recondi solet. Varr. 1. de R. R. cap. 48. Proinde ut grani theca sit gluma, & apex arista.
Calamaria theca. Martial. lib. 14. 19.
Numaria theca. Cic. 4. Att. 7. Quare in hoc thecam nummariam ne retexeris: in aliis eris cautior.
Vasorum thecae. Cic. 6. Verr. 52. Qui videret equum Trojanum introductum, urbem captam esse diceret, afferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum.

Thecātus, a, um. Adj. ut, Arcum gestare thecatum. Sidon. 1. Epist. 2

Thedo, ōnis. m. Piscis quidam apud Auson. Edyll. 10. 89.
Et nullo spinae nociturus acumine thedo.

Thelbencane, [Θελβεγκάνη] Babyloniae urbs juxta Euphratis fluvii partem Ptolemaeo lib. 5. cap. 20. hodie *Maraga*.

Thelēsis, Argiva mulier, quae Argos oppidum Graeciae, a Cleomene Spartanorum rege obsessum, una cum ceteris mulieribus, quum deessent viri, tutata est.

Thelicon, ōnis. m. Herba mercurialis. Apul. de Herb. cap. 82.

Thēlis, ab Ennio vocabatur, quam Graeci Thetin nuncupant. Varr. de L. L. 6. 5. Ea Thelis illi mater, &c. quod corrupte in editis legitur. Varr. de R. R. 3. 9. Nec continuo his, quas melicas appellant falso, quod antiqui, ut Thetin Thelin dicebant, sic medicam melicam vocabant.

Thēlygŏnos, i, f. [θηλυγόνος] Herba, habens frondes frondibus oleae similes, sed aliquanto pallidiores. Plin. lib. 27. cap. 8. Est & alia crataegonos, quae thelygonos vocatur. Differentia intelligitur lenitate gustus.

Thēlyphŏnon, i, n. [θηλύφονον] Herba, ab aliis Scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cujus tactu moriuntur scorpiones. Plin. lib. 25. cap. 10.

Thēlyptĕris, is. f. [θηλυπτερὶς] Alterum genus filicis, quasi filix femina: nam fruticosa est, & multos ex se ramos producens. Plin. lib. 27. cap. 9.

Thĕma, ătis. n. [θέμα] Latine, ut vult Gloss. Graecolat. Positio, Casus, dicitur. Est etiam Argumentum a praeceptore propositum vel dictatum, quod ubi composuerunt discipuli, jam amplius thema non est dicendum. Thema controversiae declamandae argumentum. Quintil. lib. 7. cap. 2. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationem exponuntur, quae themata Graeci vocant, Cicero praeposita.
Thema, apud Suetonium accipitur pro Horoscopo, in Augusto, cap. 94. ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit, ut thema suum vulgaverit: nummumque argenteum nota sideris Capricorni, quo natus erat, percusserit. [Gloss. Graecolat. Θέμα, τὸ ἐπὶ ἄστρων, Constellatio.

Thĕmis, is vel ĭdis, vel istis. f. [Θέμις] Una fuit ex tribus sororibus Jovis, ex qua Minervam suscepit. Haec Caeli & Terrae filia fuit, quae Jovis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit. Hanc, teste Festo, putabant eam esse, quae hominibus praeciperet, id petere quod fas esset: eamque esse id existimabant, quod fas est. Nam θέμις Fas apud Graecos designat. Habuitque templum in Boeotia juxta Cephisum amnem, ad cujus oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha uxore pro consilio recuperandi humani generis. Fuit & alia Themis, quae alio nomine Carmentis dicta est. Alii Themin vel Themista (utroque enim modo dicitur) Jus & Justitiam esse putant: eandemque consiliorum oraculorumque praesidem esse, propterea Homerum θεμιστεύειν, verbum quod vaticinari & oracula dare significat, pro Leges ferre & jura reddere accepisse Odysseae decimo. Budaeus.
Fatidica Themis. Ovid. 1. Met. 320.
Longaeva Themis. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 217.
Parnassia Themis. Ovid. 4. Met. 642.

Thĕmiscyra, orum. vel **Themiscyron**, i, n. [Θεμίσκυρα] Cappadociae urbs est, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 3. & Mela 1. 21.

Thĕmĭson, ōnis, m. [Θεμίσων] Medicus apud Herodotum: cujus meminit & Cornel. Celsus saepius.

Themista, [Θεμίστα] Cic. in Pison. 63. Licet Themista sapientior, si os tuum ferreum Senatus convicio verberari noluisti. Sane Themis accusativos habet Themin & Themista. V. themis. Ab accusativo Themista fit nominativus Themista hujus Themistae. Est autem Themista eadem quae & Themis, consiliorum praeses. V. not. Var.

Thĕmistius, [Θεμίστιος] Philosophus sub Juliano imperatore, cujus Praefectus Praetorii fuit Constantinopoli: scripsit Paraphrasin in Aristotelis Physicam libris viii. in Analytica item. Praeterea edidit sua, videlicet de intentione & inscriptione praedicamentorum: disputationes etiam quasdam. Hic Valentem Imperatorem, quotidie saevientem in Orthodoxos auctoritate sua & epistolis reddidit mitiorem. Suidas.

Thĕmistocles, is. m. tert. dub. [Θεμιστοκλῆς] Atheniensis Nicoclis vel potius Neoclis filius. Sic enim Ovid. 1. Pont. 3. 69.
Arma Neoclides, qui Persica contudit armis. Fuit prodigus ac lascivus prima juventute, postea dux delectus res inclitas gessit. Piraeum aedificavit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit. Tandem civium invidia exsul, ad Artaxerxem confugit, a quo quum pugnare compelleretur invitus adversus patriam, recenti tauri sanguine hausto, se ipsum necavit, vir alioqui praestantissimus. Epistolas reliquit plenas acuminis ac prudentiae Haec ex Suida. Cic. de Fin. 2. 104. Themistocles quidem, quum ei Simonides, aut quis alius, artem memoriae polliceretur, Oblivionis inquit, mallem: memini etiam quae nolo, oblivisci non possum quae volo.

Themistoclēus, a, um. [Θεμιστόκλειος] Adj. Cic. 10. Att. 8. Pompeji omne consilium Themistocleum est.
Exsilium Themistocleum. Cic. ibid.

Themistŏgĕnes, [Θεμιστογένης] Syracusanus historicus, Cyri expeditionem & bella, quae in historia Xenophontis continentur, composuit. Auctor Suidas.

Thensa, V. tensa.

Theocrines, [Θεοκρίνης] viri proprium, qui primum tragoediarum actor fuit, deinde calumniator & sycophanta. Unde & Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte, Aeschinem tragicum Theocrinem vocat. Erasmus in Chiliadibus.

Theocrĭtus, i. m. [Θεόκριτος] Syracusanus, patre Praxagora, cognomento Sunechides, matre Philina, qui sub Ptolemaeo Lagi filio emicuit,

emicuit, appellatus fuit Moschus. scripsit Dorica lingua Bucolicon carmen, quod exstat.

Theocritus alter, Chius patria, unde & Theopompus fuit historicus, ejus æqualis, & in administratione Reip. æmulus, scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Auctor Suidas. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 3. Antigonus rex Theocritum Chium, de quo juraverat quod ei parsurus esset, occidit propter scomma ab eodem de se dictum. Vide reliqua ibidem.

Thĕŏdămas, [Θειοδάμας] Pater Hylæ fuit, qui quum Herculi cum Deianira & Hylo filio in Deiopes venienti esurientique cibum denegasset, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Qua propter Theodamas convocatis popularibus, arma adversus Herculem movit: feruntque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculem, ut etiam Deianiram uxorem armaret, quæ & in mamilla vulnerata fit. Ipse tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylam secum abduxit, quem tum deinde pro carissimo habuit, secumque etiam cum Argonautis reliquis proficiscens abduxit. Qui postea quum in Mysis aquatum solus ivisset, in silva quadam, sive in fontem præcipitatus, sive, ut fabula habet, a Nymphis abreptus, periit. Hercules autem interitum ejus sic doluit, ut relictis Argonautis retro abierit, Hylamque per omnem regionem requisiverit, de qua re est apud Apollon. Argon. 1. & apud Flaccum & Propertium lib. 1. Eleg. 2. aliosque nonnullos. Scribunt alii Thyodamas.

Theodamantēus, a, um. Adj. [Θειοδαμάντειος] ut, Hylas Theodamanteus. Propert. lib. 1. 20. 6.

Thĕŏdectes, æ. m. [Θεοδέκτης] Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis, & Aristotelis. Conversus deinde ad tragœdias, scripsit fabulas L. Decessit Athenis natus annos XLI. Scripsit & versibus artem Rhetoricam, laudavit & virum Artemisiæ Mausolum, una cum claris eo tempore oratoribus.

Theodectes orator, superioris filius, scripsit Encomium Alexandri regis Epirotarum: commentarios historiæ, artem Rhetoricam lib. VII. aliaque complura. Auctor utriusque Suidas.

Theodectes in primis (ut Aristoteles sæpe significat) politus scriptor, atque artifex. Cic. in Orat. 172.

Thĕŏdōrus, [Θεόδωρος] Byzantius sophista, qui a Platone vocatus est λογοδαίδαλος, scripsit contra Thrasybulum & Andocidem, & alia multa. Suidas.

Theodorus & Theladeus fratres Samii, sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis signum incœpit, alter Theodorus Ephesi eodem tempore, ex alio saxo absolvit: quibus simul compositis ita convenit, ut unum corpus, ab uno artifice & ex uno lapide sculptum videretur. Genus artis hujus est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum, non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, ut ex variis multisque lapidibus in unum corpus in certam mensuram statua perficeretur. Hæc Diodorus. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuerit, unusque consuluit subiiciendos esse carbones fundamentis Ephesii templi. Idem primus ferrum fundere docuit, statuamque ferream fecit. Auctor Pausanias.

Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem Syriæ civitas est non longe ab Ascalone. verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cujus tempore fuit. Ejus discipuli Theodorei sunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps, quum secessisset Rhodum, eum studiose audivit, ut Quintil. lib. 4. tradit.

Theodorus, cognomine ἄθεος, de quo & aliis Laertius in Aristippo, & Suidas V.

Thĕŏdŏsia, æ. f. [Θεοδοσία] Tauricæ Chersonesi urbs, Ptolemæo auctore, lib. 5. cap. 6. hodie *Caffa*, olim ditionis Genuensium, nunc Turcarum. Taurica Chersonesus hodie vocatur Precopia.

Theodŏsius, [Θεοδόσιος] Strabo lib. 12. In Bithynia fuere viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filii ejus mathematici.

Thĕŏdŏta, æ. [Θεοδότη] Meretrix Elea lepida in primis & festiva: cujus meminit Xenophon de factis & dictis Socratis: & Laërtius in vita Arcesilai.

Thĕŏdŏtion, i. n. Vitruv. lib. 7. cap. 7. Creta viridis pluribus locis nascitur, sed optima Smyrnæ. Hanc autem Græci θεοδότιον vocant, quod Theodotus nomine fuerat, cujus in fundo id genus cretæ primum est inventum.

Thĕŏdŏtus, [Θεόδοτος] Patria Chius, ultimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Ægyptiorum satrapis, an Pompejus, post prælium Pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus, pro sententia dixit, recipiendum quidem esse, sed receptum occidendum: adjiciens vetus illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc postea, Cæsare interfecto, Brutus in Asia repertum, & ad se adductum, interfici jussit. V. Plutarchum in vita Pompeji.

Theodotum alium memorat Philostratus in sophistis, qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

Theognis, ĭdis, m. [Θέογνις] Poeta Græcus, cujus exstant Sententiæ elegiaco carmine, & alia. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Jovis fili, nunquam tui obliviscor exordiens neque finiens.

Thĕŏgŏnia, [Θεογονία] Deorum generatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 36. Quum vero Hesiodi Theogoniam, id est originem deorum, interpretatur, tollit omnino, &c. V. Hesiodus.

Thĕŏlŏgia, [Θεολογία] Latine Ratio vel sermo de divinitate dicitur. [Gloss. Græcolat. Θεολογία, Dei proverbia. An θεολόγια; vel θεῦ λόγια;

Thĕŏlŏgus, i. m. [Θεολόγος] Cic. 3. de Nat. Deor. 53. Principio Joves tres numerant ii, qui theologi nominantur.

Soles ipsi quam multi a theologis proferuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 54.

Theombrŏtus, [Θεόμβροτος] uhilosophus fuit Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrini, cujus meminit Laërtius in Metrocle.

Theombrotios, [Θεομβρότιος] Herba magica, qua Persarum reges adversus omnia & animi & corporis incommoda utebantur. Plin. lib. 24. cap. 17. Theombrotion triginta schœnis a Choaspe nasci, pavonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem a regibus Persarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatemque mentis, eandem semnion a potentiæ majestate appellari.

Theomnestus, [Θεόμνηστος] Cous; ut auctor est Strabo lib. 14. vir fuit clarus administratione Reipublicæ, & Niciæ æmulus.

Thĕon, ōnis, [Θέων] Theones apud Suidam plures: sed notior cunctis, philosophus Alexandrinus, eisdem, patria, tempore, & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodosio seniore, scripsit de Astrologia, commentariosque in Ptolemæum & Astrolabium parvum, & alia.

Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore superior, siquidem sub Augusto, post Arrium philosophum, emicuit: scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam, & alia.

Alius item ejus nominis Stoicus Antiochenus, cunctis antiquior, scripsit Apologiam Socratis.

Quartus Smyrnæus. V. Suid.

Quintus etiam Alexandrinus, Sophista cognominatus Ælius, scripsit in arte Rhetorica.

Theon Sidonius Sophista, præcepit in patria Constantini II tempore.

His Theonem sculptorem addit, inter quinque, qui Mausoleum cælavere, Plin lib. 35. cap. 11.

Theōnīnus, a, um. Adj. [Θεώνειος] ut, Dente Theonino rodere. Hor. 1. Epist. 18. 82. Theon, inquit Acron, dicacissimus, id est loquacissimus, fuit & maledicus, per quem maledici & detractores intelliguntur.

Thĕŏphănes, [Θεοφάνης] Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeji Magni; cujus meminit Cic. pro Arch. 24.

Thĕŏphiles, [θεόφιλης] Religiosus, in Gloss. Græcolat.

Thĕŏphĭlus, [Θεόφιλος] Cæsareæ Palæstinæ præsul Severo imperante: cujus meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præsul imperante M. Antonino librum in Marcionem edidit: tum alia, quæ ab Hieronymo commemorantur.

Theophŏrūmĕni, [θεοφορούμενοι] sunt Homines numine afflati: sic dicti, quod non sua sponte, sed divino numine feruntur. Cujusmodi Cumæa Sibylla a Virgilio describitur 6. Æn. 46.

— cui talia fanti
Ante fores subito, non vultus, non color unus,
Non comptæ mansere comæ: sed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: majorque videri,
Nec mortale sonans: afflata est numine quando
Jam propiore Dei.

Thĕŏphrastus, [Θεόφραστος] ex Eresso Lesbi civitate fuit, Aristotelis & discipulus & scholæ successor. Euphrastus, deinde Theophrastus vocatus, ob oris & eloquentiæ suavitatem, quum antea Tytamus appellaretur. Habuit discipulos ad duo millia. Opera ejus a Diogene commemorantur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelem de Animalibus. Extant hodie decem de Plantis conversi a Theodoro Gaza, aliaque opuscula. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone.

Theophrastus Aristotelis discipulus, de Rhetorice diligenter scripsit. Quintil. lib. 3. cap. 1. 11.

Theophrastus divinitate loquendi nomen invenit. Cic. in Orat. 62.

Theophrastus in dicendo dulcis. Cic. de Clar. Orat. 21.

Theophrastus alter fuit Ephesius. Ælianus de Varia historia. [Nisi error est.

Theopolis, V. Antiochia.

Thĕŏpompus Gnidius, [Θεόπομπος] & orator, & historicus post Thucydidem & Herodotum: quibus, ut in historia minor, ita oratori magis similis, ut qui antequam esset ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Theopompus, Rex Spartanorum, quum primus instituisset ut Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ potestati oppositi, quemadmodum postea Romæ Consulari imperio Trib. pleb. sunt objecti, atque illi uxor dixisset, id egisse illum, ut filiis minorem potestatem relinqueret: Relinquam, inquit, sed diuturniorem. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. Quintilianus tamen lib. 2. cap. 13. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens.

Fuit item alius Antiquæ comœdiæ poeta, ut Suidas auctor est.

Præter hos Theopompus Gnidius, Cæsaris familiaris, Artemidorum habuit filium, qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat, ut scribit Strabo lib. 14.

Theopompēus, a, um. Adj. [Θεοπόμπειος] Cic. in Orat. 207. Placet omnia dici Isocrateo Theopompeoque more.

Theopompīnus, a, um. Adj. Cic. 2. Att. 6. A nobis, quæ tibi uni legamus, Thopompino genere, aut etiam asperiore multo pangentur. Hoc dixit, quia Theopompus, in historiis suis mores hominum aspere accusabat. [Forte Thepompio reliquit, Θεοπομπείῳ.

Thĕōrēma, ătis. n. [θεώρημα] Latine Speculatio dicitur. Theoremata sunt speculamenta disciplinarum, & veluti commentationes. Cic. de Fato, 11. Etenim si est divinatio, qualibusnam a perceptis artis proficiscitur? percepta appello. quæ dicuntur Græce θεωρήματα.

Theoria, æ. f. Speculatio. Cic. 12. Att. 6. Gell. 1. 12. [Gloss. Græcolat. θεωρία, Spectacula, Ludi.

Thĕŏrĕtĭce, es, f. [θεωρητική] Ars vocatur, quæ nullum exigens actum, ipso rei, cujus studium habet, intellectu contenta est. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Thĕōri, [θεωροί] Athenis dicebantur, Qui quotannis publico nomine in Delum navigabant Apollini litatum: quorum etiam navis, qua vehebantur, Theoris dicebatur. Auctor Suidas.

Thĕoxĕna, [Θεοξένα] a Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, se principitem dedit in mare. V. Liv. lib. 40. 4.

Thēra, æ, f. [Θήρα] Insula una est ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti sunt Theræi, qui Cyrenen in Africa condidere. Thera olim Callista dicebatur, ut Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib. 17. de hac Plin. lib. 4. 12. Protinus ab Io abest Thera vigintiquinque millibus passuum. In ea est Eleusis Civitas; ut lib. 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur insula lib. 4. quam Justinus putat Theramnem, alii Corsicam.

Thĕrămenes, [Θηραμένης] Civis Atheniensis, unus ex triginta tyrannis, qui cum a collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum ceterorum omnium, tum præcipue Critiæ cujusdam, qui reliquos, ut potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in se concitavit: tandemque per calumniam circumventus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam avide hausisset, quod reliquum erat, e poculo ejiciens, Propino (inquit) hoc pulchro Critiæ. Meminit Cic. 1. Tusc. Quæst. 96. quem vide.

THERAMNÆ, arum, sive THERAMNE, es. f. [Θεράμναι Steph.] Idem quod, THERAPNÆ, pl. vel THERAPNE, es. f. [Θεράπνη Pausan.] Urbs Laconiæ in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2. 3. & Plin. lib. 4. cap. 5. Stat. lib. 3. Theb. 422.

Tænareumque cacumen, Apollineasque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, ἀπὸ τοῦ θεραπεύειν, quod ibi Dioscuri religiosissime colerentur.

Thærapnæ etiam Urbis nomen est in insula Creta. Plin. 4. 12.

Animosa Therapne. Sil. lib. 6. 303.

Umbrosæ Therapnæ. Stat. 4. Silv. 8. 53.

THERAPNÆUS, a, um. Adj. pdsseff. [Θεραπναῖος] Ovid. 16. Epist. 196.

Da modo te facilem, nec dedignare maritum,
Rure Therapnæo nata puella, Phrygem. Stat. 2. Silv. 2. 111.
Blanda Terapnæi placeant vineta Galesi.

THERAMNE, Oppidum Sabiniæ, ex qua Atta Clausus, qui post Claudius dictus est, originem traxit: a quo familia Claudia nomen sortita est. Therapne tamen ubique legendum, ut vult. Drakenborch. ad Sil. q. V.

THERAMNÆUS, a, um. Adj. [Θεραμναῖος] Idem quod Sabinus. Sil. lib. 8. 414.

Ecce inter primos, Theramnæo a sanguine Clausi,
Exsultat rapidis Nero non imitabilis ausis. TherapnæoDrakemb. q. V.

THERAPNÆ, THERAPNÆUS, V. THERAMNÆ, paulo ante.

THERASIA, [Θηρασία] Insula juxta Eubœam, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 4. in qua civitas est hodie *Sanctorinum* dicta. V. Plin. 4. 12.

THERIĂCA, æ. f. [Θηριακή] Genus medicamenti compositi contra venenata animalia: cujus confectionem docet Plin. lib. 20. cap. 24. Idem lib. 29. cap. 4. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur a Græcis, quaternis digitis utrinque amputatis, exemptisque interaneis, & livore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinisque exemtis, & addita similagine, atque in umbra siccatis pastillis, quibus ad multa medicamenta utuntur.

Theriaca dicitur ἀπὸ τῶν θηρίων, hoc est a feris sive belluis venenatis, quod hæc compositio adversus omnes belluas venenatas instituta sit.

THĒRICLĒS, [Θηρικλῆς] Sculptor insignis fuit, calycibus ex terebintho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. cap. 40. Suidas præterea Thericlis figuli cujusdam meminit, qui primus pocula e luto creditur finxisse. Unde Thericlea pro Fictilibus quidam usurparunt.

THĒRĪŌMA, ătis. n. [Θηρίωμα] Ulcus est, inquit Hermolaus, virilium: interim & sedis & partium aliarum, multo ac nigro sanguine, mali odoris. Atra fit caro & corroditur, ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur ulcus, quoniam serpendo corpus ad ossa usque devorat, inæquale ac cæno simile. V. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate.

THĒRIOTRŎPHĪUM, [Θηριοτροφεῖον] Locus ubi feræ aluntur. Varro 3. de R. R. cap. 13. 2. Nam silva erat, ut dicebat supra quinquaginta jugerum, maceria sæpta: quod non leporarium, sed θηριοτροφεῖον appellabat.

THERIONARCA, [Θηριονάρκη] Frutex est subberbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod torporem afferat serpentibus, quasi θηρίων νάρκη. V. Plin. lib. 25. cap. 9.

THĒRISTRUM, & THERISTRIUM, [Θέριστρον καὶ θερίστριον] (utrumque enim reperitur) inter Ornamenta muliebria posita Esajæ 3. cap. quo in loco D. Hieronymus dicit, ea a nobis Palliola posse appellari, quibus obvoluta fuit Rebecca & hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur. Theristra autem & Theristria dicta sunt ab eo quod ἐν θέρει, hoc est in æstate & caumate corpora protegant feminarum. Hæc ille. Locus autem ille de Rebecca est Genes. 24. ad finem, quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se. Idem Hieronymus in libro Hebraicarum traditionum in Genesin, Theristrum, inquit, Pallium dicitur, genus etiam nunc Arabici vestimenti, quo mulieres provinciæ illius velantur. Differentiam autem Theristri & Theristrii videtur facere Pollux lib. 7. cap. 13. ubi utrumque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus. [Alterum scilicet alterius diminutivum. V. Suid.

THERMÆ, arum. f. [Θέρμαι] Siciliæ oppidum, auctore Pomponio Mela lib. 2. 7. Cic. 4. Verr. 83. Inde

THERMITANI, Cic. 4. Verr. 83. V. & Steph.

THERMÆ, arum. f. [Θερμά] Valla, Et balneas & thermas, licet alterum Latinum sit, alterum Græcum: tamen in hoc scilicet differre dicamus, quod in thermis tantum calefacimur, in balneis etiam lavamur. Nam & Bajis, & in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resolvunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, qui non lavant, sed potius ut necesse lavari atque ablui habeamus, efficiunt, ut thermas vocemus, quæ natura sunt calidæ: balneas vero etiam, quæ a nobis calefaciuntur igni. Hactenus Valla in Raudensem. Martial. lib. 3. 25.

Neronianas is refrigerat thermas.

Beatæ thermæ. V. BEATUS.

THERMŬLÆ, arum. f. dimin. Martial. lib. 6. 42.

Hetrusci nisi therm ulis laveris,
Illotus morieris, Oppiane.

THERMEFĂCIO, fēci, factum, ĕre. Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plaut. Stich. 1. 3. 95.

Ego illo me hercule vero eo, quantum potest.
Jam ne exta excocta sunt quod thermefecerat. Nostri temporis editi. Quot agnis fecerat. [i. e. Sacrificaverat.

THERMŌDŌON, ontis. (inquit Serv.) Fluvius est Thraciæ, ad quem Amazones ab Tanai flumine in Asia digressæ, se transtulerunt. Virg. 11. Æn. 659.

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis, &c. Alii legendum putant Thermodontis quadrisyllabum, ut sit versus spondiacus. Ovid. 4. de Pont. 10. 51.

Et tu femineæ Thermodon, cognite turbæ,
Citus Thermodoon. Ovid. 2. Met. 249.
Thermodon Melæ 1. 2. & Suid. Θερμώδων. Hinc Adjectiva,

THERMODONTIUS, THERMODONTEUS, & THERMODONTIACUS, Unde pugnæ Amazonum appellantur Thermodonteæ. Propert. lib. 3. 13. 13.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,
Thermodoonteis turba lavatur aquis. Ovid. 9. Met. 189.
Thermodontiaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiaco. At lib. 12. 611.
Thermodontiaca malles cecidisse bipenni. Claud. 2. de Rapto Proserp. 66. Thermodontiaca securis.
Caterva Thermodontiaca. Senec. OEdip. 5.

THERMŌPŌLIUM, i. n. [Θερμοπώλιον] Locus in quo calida excitamenta & potoria venduntur. Plaut. Rud. 2. 6. 45.

Ne thermopolium quidem ullum ille instruit:
Ita salsam præbet potionem, & frigidam. Perspicue indicat hic locus, in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidam. Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur: ut passo, murrhina, defruto, mellina, mulso: easque calidas bibere solebant. Plaut in Pseud. 2. 4. 52. enumeratis dulcibus potionibus,

Quin in corde instruere quondam cœpit thermopolium. Sic enim legendum censet Turnebus, non OEnopolium, aut Hermopolium. V. Calida in CALIDUS.

THERMŌPŌTO, āre. Plaut. Trin. 4. 3. 6.

— satin in thermopolio
Condalium es oblitus, postquam thermopotasti gutturem? i. e. Calida potione gulam oblectasti, & guttur proluisti.

THERMŎPŸLÆ, arum. f. pl. [Θερμοπύλαι] Mons longissimus, qui incipiens a Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longe a Demetriade protendens, fauces habet angustissimas, juxta quas calidæ aquæ scaturiunt quibus Calidarum portarum nomen loco inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt; ut inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ, Herculi consecratæ. Livius scribis jugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, ut Appennini dorso Italia dividitur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, ideo, inquit, Thermopylæ locus appellatur, nobilis Lacedæmoniorum adversus Persas morte magis memorabili, quam pugna. Hæc omnia fere ad verbum ex Liv. 36. 15. Strabo lib. 9. Thermopylæ a Cenæo absunt freto stadia septuaginta. Cic. 1. Off. 61. Hinc Rhetorum campus, de Marathone, Salamine, Plateis, Thermopylis, Leuctris.

OEtææ Thermopylæ. Catul. ad Mallium, 66. 54.

THĒRŎDĂMAS, sive THERODĂMON, [Θηροδάμας] Rex Scythiæ fuit, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sævirent: ut si casus postularet, ad crudelitatem paratos haberet. Ovid. 1. de Pont. 2. 121.

THERODAMANTEUS, a, um. Adj. [Θηροδαμάντειος] Ovid. in Ibin, 383.

Therodamanteos ut qui sensere leones.

THĒRŎMĂCHUS, [Θηρόμαχος] Proprium nomen statuarii egregii, qui centesima septima Olympiade florit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

THĒRON, ōnis. m. [Θήρων] Agrigentinorum tyrannus in Sicilia, qui & Perillum Himeræ tyrannide dejecit, & una cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superavit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profligarunt. Vide Herodotum lib. 7.

Est item Theron Latini cujusdam nomen ab Ænea occisi, apud Virg. 10. Æn. 312.

Canis item nomen, apud Ovid. 3. Met. 211.

THERSANDER, sive THERSANDRUS, [Θέρσανδρος] Polynicis fuit filius ex Argis, teste Statio, qui una cum ceteris Græcorum principibus ad Trojam navigavit. Hunc Virg. 2. Æn. 261. inter eos commemorat, qui tempore excidii Trojani in equo ligneo fuerunt occultati. Al. Thessandrus, vel Tisandrus.

Fuit item hoc nomine Tibicen nobilis, qui una cum Thymbione Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi adventu fuit oppressus. Auctor Xenophon. lib. 4. Rerum Græc.

THERSĪLŎCHUS, [Θερσίλοχος] Antenoris filius, in bello Trojano occisus, quem Virg. 6. Æn. 482. inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent,

— quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit, Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque, &c.

THERSĪTES, [Θερσίτης] Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter convicientem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Homero lib. 2. Iliad. 212. graphice expressa, effecit, ut quum hominem vehementer fœdum significare velimus, Θερσίτου βλέμμα, id est Thersitæ faciem eum habere dicamus. Juven. 8. Sat. 269.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis. Nomen habet a θάρσος, quod confidentiam prope ac temeritatem significat.

THĒSAURUS, i. m. [Θησαυρός, Gl. G. L.] est, ut inquit Paulus Jurisc. De acquir. rer. dominio. l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ, cujus non exstat memoria, ut jam dominum non habeat. Sic enim fit ejus qui invenerit, quod non alterius sit. Plaut. Aul. prol. 7.

Sed mihi avos hujus obsecrans, concredidit Thesaurum auri, &c.

Intacti thesauri Arabum. Hor. 3. Carm. 24. 2.

Respondit conjector thesaurum defossum esse sub lecto. Cic. 2. de Divin. 124.

Excudere aliquid, quod lateat in thesauris. Cic. 15. Att. 26.

Habere thesauros alicujus. Cic. 11. Fam. 10.

Obruere thesaurum alicubi. Cic. de Senect. 21.

Recludere thesauros tellure. Virg. 1. Æn. 363.

Supplicare alicui aliquid e thesauris suis. Cic. 2. de Fin. 67.

Thesaurus, Abundantia. Plaut. Asin. 3. 3. 65. Thesaurus copiarum. h.e. Divitiarum.

Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1. de Orat. 18.

Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum, notatos habet. Cic: in Partit. Orat. 109.

Repositus thesaurus. Quintil. lib. 2. cap. 7.

Thesaurum etiam Pessimæ rei copiam dici posse, Plautus voluit Amphit.

Qui domi uxorem meam impudicitia impedivit, teneo thesaurum stupri. Ex Nonio 6. 45.

Thesaurus mali. Plaut. Merc. 1. 2. 51.

Perii! tu quidem thesaurum huc mihi apportasti mali. h. e. Abundantiam & copiam mali.

Thesauri cavernarum. Plin. lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam, condentem semina in thesauros cavernarum, ejusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum. Plin. lib. 10. cap. 72. Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus: mox inde sensim ad mandendum manibus expromit.

Thesaurus, pro Carcere. Plutarchus in vita Philopœmenis, non ita procul a fine, ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesauro nomen indiderunt, neque auras neque lucem extrinsecus excipiens. Quumque fores nullas haberet, saxum immane obtrudentes includunt,

dunt, ibique, circum locatis militibus, deponunt. De Messeniis & Philopœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod. lib. 17. cap. 8.

THESAURĀRIUS, a, um. Adj. Quod pertinet ad thesaurum, ut Thesaurarii fures, apud Plautum in Aul. 2. 8. 25.
Confige sagittis fures thesaurarios.

THESAURARIUS, i, m. [θησαυροφύλαξ, Gl. G. L.] Thesauri custos.

THESAURĪZO, [θησαυρίζω] āre. Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis linguæ auctoribus non receptum.

THĒSEUS, disyll. ĕi, vel ĕos. m. [Θησεύς] Ægæi Athenarum regis filius, ex Æthra conjuge: qui dum esset adolescens, opera Medeæ novercæ pæne a patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum Athenarum evectus, tot digna memoratu peregit, ut inter omnes heroes Herculi unus connumeretur. Hic postea extorris patria factus, in insulam Syrum navigavit, ubi periit, interemptus a Nicomede, vel, ut quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis Panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Minervæ, quæ Græce Athena nominatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Hujus gesta, natales, & obitum scripsit Plutarch.
Fidus Theseus. Stat. 4. Silv. 4. 104. V. PIRITHOUS.
Infelix Theseus. Virg. 6. Æn. 618.
Magnanimus Theseus. Senec. Hippol. 9.
Perjurus Theseus. Ovid. 1. Amor. 7. 15.

THESĒIS, ĭdis. f. [Θησηΐς] Poëma Thesei gesta complectens. Juven. 1. Sat. 2.
Vexatus toties rauci Theseide Codri.

THESĪDES, æ. patronym. m. [Θησείδης] Hippolytus Thesei filius. Ovid. 4. Epist. 65.
Thesides, Theseusque duas rapuere sorores. Virg. 2. Georg. 383.
Præmiaque ingentes pagos, & compita circum
Thesidæ posuere. h. e. Athenienses. Servius.

THESĒUS, a, um. Adj. [Θήσειος] Propert. lib. 1. 3. 1.
Qualis Thesea jacuit cedente carina
Languida desertis Gnosia litoribus.
Fides Thesea. Ovid. 1. Trist. 3. 66.

THESION, i. n. Herba. Plin. 21. 17.

THĒSIS, [θέσις] Latine Situs, Positio, convertitur in Gloss. Græcolat.
Apud Rhetores est Figura, quæ distinguit sensus orationis per commata. Dicta Positio vel positura, quia punctis positis convenienter denotat sensuum partes: vel quia ibi vox pro intervallo dictionis deponitur.
Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. 79. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod ὑπόθεσιν Græci, nos Caussam. Infinitum quod θέσιν illi appellant, nos Propositum possumus nominare. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in plerisque eorum: Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars caussæ est. Idem in Orat. 45. Hæc igitur quæstio a propriis personis & temporibus, ad universi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem 9. Att. 11. Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam θέσεις, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, ut & abducam animum ab querelis.
Spatiosæ atque uberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dicere theses. Quintil. lib. 2. cap. 1.

THESMŎPHŌRIA, n. pl. [Θεσμοφορεῖα, ἱερὰ Δήμητρος, Gl. G. L. Al. Θεσμοφόρια pl.] Cerealia Latine. i.e. Sacra Cereris, quæ Græce dicitur Thesmophora, quasi Legifera. Prima enim Ceres leges invenisse proditur, quia ante frumentum inventum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum divisione primo nata sunt jura. Ovid 5. Met. 343.
Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus. Græci Θεσμοφόρον Legiferam, ut in Gloss. Græcolat. exponitur. Plin. lib. 24. cap. 9. Græci lygon vocant, alii agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

THESMŎTHĔTES, æ. m. [Θεσμοθέτης] Legislator in Gloss. Græcolat. exponitur.
Thesmothetæ, Magistratus apud Athenienses, a legum latione ita appellati: qui ætate & usu docti, domi jura dabant, querelas accusationesque cognoscebant, deque controversiis æquo examine cognoscebant, quotannis quoque leges recognoscebant, emendabant, & ad congruentiam sensumque consentaneum reducebant.

THESPIÆ, [Θεσπιαί] Oppidum liberum in Bœotia, ad radicem Parnasi, ut ait Plin. lib. 4. cap. 7. vel (ut Strab. inquit lib. 9.) Heliconi proximum. Thespias nobilitavit Praxitelis Cupido, a Glycerio meretrice ibi consecratus. V. Cic. 6. Verr. 4.

THESPIUS, a, um. Adj. [Θέσπιος] ut, Mœnia Thespia. Valer. 1. Argon. 474.
Rupes Thespia. Catul. 59. 27.

THESPIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Θεσπιακός] ut, Mœnia Thespiaca. Valer. 1. Argon. 93.

THESPIĂDES, [Θεσπιάδες] sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non a Thespia matre vel nutrice, ut quidam inepte tradunt, id nomen habentes: sed a Thespia sive Thespiis urbe Bœotiæ, ubi præcipue Musæ colebantur. Auctor Stephan.
Tespiades deæ. Ovid. 5. Met. 310.

THESPIS, [Θέσπις] ex Icaria civitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas invenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemorantur a Suida. Hor. in Arte Poet. 276.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poemata Tespis.

THESPIUS, [Θέσπιος] i, m. Atheniensis, Erechthei regis filius, e pluribus feminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: susceptque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Auctor Diodor. lib. 5. V. seq. dict. Scribitur & Thestius. [Rectius.

THESPIADES, [Θεσπιάδες] Filiæ Thespii, qui Erechthei, aut (ut alii volunt) Teuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diversis mulieribus natæ: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed jam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab avi nomine Tespiadæ dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex Iphicle fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea urbes condiderunt. Auctor. Diodor. lib. 5. Al. Thestiades. V. præced. dict.

THESPRŌTI, [Θεσπρωτοί] Populi sunt in Epiro, proximi Chaonibus, ut auctor est Plin. in proœm. lib. 4. 2.
Thesproti Dryopesque ruunt. Lucan. 3. 179.

THESPROTIUS, a, um. Adj. [Θεσπρώτιος] ut,
Arva Thesprotia. Sil. 15. 297.
Regna Thesproti subdita. Propert. lib. 1. 11. 3. [An Thesprotis?
Sinus Thesprotius. Liv. 8. 24.

THESSA, æ. f. Piscis. Plin. 32. 11.

THESSĂLIA, [Θετταλία] Regio Græciæ, quæ sub Attica olim comprehendebatur, ex una parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege, & Pelasgicum Argos atque Hellas, eadem Thessalia & Dryopis, semper a regibus, cognominata, ut Plin. lib. 4. 7. refert. Dicta Thessalia a Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medeæ filio. Hanc Homer. Argos Pelasgicon nominat. In hac natus est Græcus rex, a quo Græcia. Strabo lib. 10. scribit, dictam fuisse priscis sæculis Pyrrhæam, a Pyrrha Deucalionis uxore. Ibi Deucalion cum uxore Pyrrha, quorum tempore, ut inquit Aristoteles, ingens imbrium illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium cacumina sese receperunt, conservatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, ratibusque ad se confugientes per summa Parnasi juga benigne fovebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Hujus scilicet Thessaliæ a mari & Thermopylis est litus usque ad Penei eruptionem, & extrema Pelii. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt montes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Pieria, parens domusque Musarum, Pelion, & Ossa, Gigantum bello memorati. Item Pindus, Othrys, Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, ut scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus, Phœnix.
Eximia Thessalia. Catul. Argon. 62. 25.

THESSĂLUS, a, um. Adj. [Θετταλός] ut,
Ora Thessala. Catul. 62. 280.
Portenta Thessala, Magica. Hor. 2. Epist. 2. 209. [Ob nobilitatam nempe magicis artibus Thessaliam. V. Apulej pr. lib. 1. Met.
Puppis Thessala, Argo navis. Ovid. 17. Epist. 158.
Terra Thessala. Tibul. lib. 2. 4. 56.

THESSALĬCUS, a, um. aliud Adj. [Θετταλικός] ut,
Clades Thessalicæ. Lucan. lib. 6. 62.
Colore Thessalico tincta purpura. Lucret. lib. 2. 500.
Nives Tessalicæ. Stat. 1. Achil. 152.

THESSĂLIS, ĭdis. patronym. f. [Θεσσαλίς] Ovid. 12. Met. 190.
Thessalidum virgo pulcherrima.
Ara Thessalis. Ovid. 13. Epist. 112.

THESSALŌNĪCA, æ, f. [Θεσσαλονίκη] Urbs ampla maximeque insignis, Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib. 7. Thessalonica oppidum Macedonicum, quæ supra ceteras hujus ætatis urbes eximia civilitate floret. Cic. 1. Att. 14. Ego propter viæ celebritatem & quotidianam exspectationem rerum novarum, non commovi me adhuc Thessalonica. Nunc vulgo *Salonica* vocatur, ab aliis *Salonici*; quidam etiam proferunt *Salonichi*.

THESSALONICENSES, [Θεσσαλονικεῖς] dicti sunt ejus Urbis incolæ. Cic. de Prov. Conf. 4. Thessalonicenses, positi in gremio imperii nostri, relinquere oppidum, & arcem munire coguntur.

THESTIUS, [Θέστιος] Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonii profecti essent, & post longum laborem belluam interemissent, præcipua venationis præmia exspectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalantes ductus: seu quia sic usus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini transmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægre ferentes Plexippus & Thoxeus; virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabulam vide apud Ovid 8. Met. 303. & 434. Hinc Plexippum & Thoxea Thestii filios Thestiadas nominat ibidem. conf. THESPIUS.

THESTIADES, THESPIADES, V. in THESPIUS.

THESTORĬDES, [Θεστορίδης] Calchas, filius Testoris. Stat. 1. Achil. 497.
Providus augur veri Thestorides. Ovid. 12. Met. 19.

THESTȲLIS, is. f. Mulier rustica apud Virg. 2. Ecl. 11.

THĒTA, n. indecl. [θῆτα] nomen est litteræ Græcæ, quæ judicibus Græcorum erat nota condemnationis, ut Latinis C, quod ea sit prima dictionis θάνατος, quæ Mortem significat. Hinc Martial. lib. 7. 36. ad Castricum, vocat Mortiferum theta. Et Pers. 4. Sat. 13.
Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

THĔTIS, ĭdis. f. [Θέτις] Pelei Thessaliæ regis uxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis hujus Lucianus fecit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro Mari, ut Tethys, pr. prod.
Æquorea Thetis. Ovid. 11. Met. 226.
Marina Thetis. Hor. 1. Carm. 8. 14.
Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Stat. 5. Theb. 709. Claud. de Rapt Proserp. lib. 1. 148.
Hic latrat Getula Thetis.
Tentare Thetim ratibus. Virg. 4. Ecl. 32. conf. TETHYS.

THEUDASIA, [Θευδασία] Emporium nobile fuit ad Bosphorum Thracium; ita dictum ab uxore Leuconis, ejus regionis tyranni, qui primus hac in urbe emporium instituit, Atheniensibusque illinc frumentum evehentibus multas immunitates concessit: ut est videre apud Demosthenem in oratione adversus Leptinem.

THEUTĀLIS, is. f. Herba. Plin. 27. 12.

T H I

THĪA, æ, f. [Θεία] Insula est in mari Cretico, una Sporadum, non procul ab Hiera, quam sua primum ætate emersisse auctor est Plin. lib. 2. cap. 88. & lib. 4. cap. 12.

THIMBRON, ōnis. [Θίμβρων] Lacedæmoniorum dux, qui adversus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi adventu est oppressus, una cum Thersandro citharœdo, cum quo cœnabat. V. Xenophontem Rer. Græc. lib. 4.

THĪNISSA, æ, f. [Θεῖνις] Africæ minoris, id est Zeugitanæ provinciæ urbs Ptolem. lib. 4. cap. 3. hodie *Tunis*.

THIŎDĀMAS,

THIŎDĂMAS, [Θειοδάμας] Filius fuit Melampodis, & vates, Statio teste 10. Thebeb. 280. Al. Thyodamas.

THISBĒ, es, f. [Θίσβη] Puella fuit Babylonia, quæ amatore Pyramo ad constitutum sero veniente, a fera territa aufugit, ei ita sibique pariter mortis causa fuit. De qua Ovid. 4. Met. 55.
Babylonia Thisbe. Ovid. 4. Met. 99.
Candida Thisbe. Stat. 9. Theb. 768.

THISBĒUS, vel THISBÆUS, a, um. Adj. [Θισβαῖος] Ovid. 11. Met. 300.
Quæ nunc Thisbeas agitat mutata columbas.

THISIAS, æ, m. [Θισίας] Siculus antiquissimus artium scriptor. Quintilian. lib. 3. cap. 1. Al. Thysias. Rectius Tisias.

T H L

THLASPI, [θλάσπι] sive, ut aliis placet, THLASPIDION, i, n. [θλασπίδιον] ut Dioscorides 2. 186. & Plin. lib. 27. cap. 13. tradunt, Herbula angustis foliis, digitali longitudine, in terram versis, subpinguibus, in cacumine divisis, cauliculo tenui, semipedali, non sine adnascentibus ramulis, fructu per ambitum ejus contento, summa sui parte parum in latitudine effuso, semine incluso nasturtii, lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, flos albicat. Hanc esse nemo inficiabitur, quam vocant herbarii *nasturtium tectorum*, quod subinde nascatur in parietinis: alii silvestre: vulgus nostrum *sinapi rusticum* appellat, quoniam digitis friatum, sinapim subolet. Ruellius.

T H O

THOAS, antis. m. [Θόας] Rex fuit in Thaurica regione: de quo Ovid. 3. de Pont. 2. 59.
Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.
Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypsipyles. Fuerunt & alii hoc nomine.
Clari Thoantis terræ. Ovid. 13. Met. 399.

THOANTĒUS, a, um. Adj. [Θοάντειος] ut, Diana Thoantea. Valer. 8. Argon. 208. Dianam Tauricam intelligit, cui hostiis humanis sacrificabatur.

THŎLUS, i. m. [θόλος] Græca dictio, qua significatur veluti Scutum breve, quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona suspendi consueverunt. Virg. 9. Æn. 408.
— si qua ipse meis venatibus auxi,
Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi. Servius. Martial. lib. 2. 59.
Ex me Cæsareum prospicis ecce tholum.
Tholum accipiunt quidam pro Testudine alicujus ædificii, sive pro domo rotunda. Ovid. 6. Fast. 296.
Mox didici curvo nulla subesse tholo. i. e. Nulla esse Vestæ simulacra sub ipsa testudine templi rotunda. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter eas piscinas tantummodo accessus semita in tholum, qui est ultra rotundus, columnatus. Stat. 3. Silv. 1. 3.
Quod coleris majore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruvii; Tholum Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib. 7. Tholos intelligimus erectiores testudines, templis addi solitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Eæ fiunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducuntur ambitum. Hæc Philand. [In Gloss. Græcolat. θόλος, Testudo.
At Cæl. lib. 13. cap. 31. Aristoteles polypi atramentum vocavit Tholon: si dici tamen atramentum potest. Sed & in sepia tholus dicitur, ut philosophus idem scribit. Accentum recipit in ultima, quanquam enotatum aliter invenis in Aristotelis codicibus. Nam tholus si paroxytonon fuerit, orbicularem signat domum, in qua epulari Prytanes consueverant. Et si cui quotidianus in Prytaneo cibus fuisset decretus, honestissimum in Græcia censebatur.
Polypi tholum esse subrubrum Athenæus prodit, in ea parte, quæ dicitur mecon, supra ventrem.
Tholum rotundum columnatum legimus apud Varronem lib. 3. de R. R. cap. 5. Dicitur vero tholus ἀπὸ τοῦ περιθεῖν, id est a circumcurrendo: inflectiturque sub feminino genere: de qua re & Pollux lib. 8.
Tholia vero, cista est, operculum habens tholoides, sive testudimatum: ex thesauris ejusdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petasum, & umbellam, quam vocent Attici scirrhon.
Tholum denique locum vocant, ubi vasa reconduntur convivalia: sed & tectum in acutum tendens. Hæc Cæl.
Lexicon Græcum, θόλος, ου, ὁ, tholus, testudo templi, umbilicus testudinis, ubi munera dicata suspenduntur. Item locus ubi servabantur scripturæ publicæ Athenis, & ubi ii qui ex Prytaneo essent, cœnare solebant.
Θολὸς, ου, ὁ, Turbidus, & nigrum sepiæ atramentum. V. paulo ante.
Θολόω, Turbo. [Gloss. Græcolat. Θολώδης, Turbulentum, turbatum, limosum.
Cyrillus in opusculo de dictionibus, quæ accentu variant significatum; Θόλος, θόλου, ὁ, Testudo, & locus scripturarum Athenis, penacuitur. Θολὸς, θολοῦ, ὁ, Turbidus, acuitur. Hæc Cyrill.

THŌNIS, [Θῶνις] Strab. lib. 17. Urbs est Ægypti, prope Zephyrium promontorium.
Est & eidem Rex, qui Menelaum & Helenam hospitio suscepit. Hinc de medicamentis Helenæ sic Homer. inquit,
Quæ Polydamna dedit, Thonis clarissima conjunx. [Genitiv. Θῶνος, a recto, opinor, Θῶν.

THŌRAX, [Θώραξ] ut scribit Strab. lib. 14. Mons est juxta urbem Magnesiam, in quo dicunt crucifixum fuisse Daphitam grammaticum, propterea quod reges versibus incesseret. Ex quo illud tractum est, Cave a Thorace. Hoc velut ænigmate proverbiali, ut vult Erasmus in Chiliad. festiviter admonebimus, frenandam esse linguam, ne voces, petulanter emissæ, per jugulum aliquando redeant.

THŌRAX, ācis. m. [θώραξ] Latine Pectus dicitur, ut vult Gloss. Græcolat. Julius Pollux scribit thoracem esse, quicquid anterioris duntaxat partis a collo usque in coxendicem protenditur, quem conficiunt crates costarum, qui & ὅλμος, hoc est mortarium, dicitur. Medici tamen in resectionibus humani corporis Thoracem accipiunt, Inane quiddam in pectore, extremas costarum partes utrimque contingens. Unde legimus apud Plin. 27. 7. Thoracem purgare.

Thorax, Tunica quæ tantum pectus tegit, cujusmodi infantes gestare moris est apud Italos. Juven. 5. Sat. 143.
— viridem thoraca jubebit
Afferri. Sueton. de August. cap. 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.
Thorax, Munimentum pectoris, ex ferro, aut alio metallo fabricatum. Lat. Lorica, teste utroque Gloss. Plin. lib. 7. cap. 10. Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigiosæ ostentationis, quingenario thorace plumbeo indutum. Virg. 10. Æn. 337.
— thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æn. 9.
Nexilis thorax. Stat. 4. Theb. 174.
Perfossus Thorax. Virg. 11. Æn. 10.
Densis thoracibus horrens stat manus. Valer. 3. Argon. 87.

THORĀCĀTUS, a, um. Adj. [θωρακοφόρος] Loricatus. Qui thorace indutus est, quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35. cap. 10. Parasius pinxit Navarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap. 9. Formatamque inde effigiem Neronis thoracatam.

THORUS, V. TORUS.

THORYBETRON, i. n. Herba. Plin. 26. 8.

THŌS, ōis. m. [θῶς] Lupi genus, ceteris procerius crurumque levitate dissimile, velox saltu, venatu vivens, innocuum homini, per hiemes hirtum, æstate nudum. Auctor Plin. 8. 34. Solin. cap. 33.

THŎUS, i. m. [Θόος] Canis nomen, Latine Velox, a θέω ductum. Ovid. 3. Met. 220.

THOTH, [Θὼθ] Mercurii nomen apud Ægyptios. V. Herodot.

THOXEUS, [Θοξεὺς] Filius Eurythi, frater Ioles. Senec. Herc. OEth. 3.
Nondum teneras vestite genas,
Necdum fortis sanguine Thoxeu. Verba sunt Ioles.
Thoxeus, Thestii filius & Plexippi frater, V. THESTIUS.

T H R

THRĀCE, es. [Θρᾴκη] & THRACIA, æ. f. Europæ regio, inter partes Scythiæ posita, Macedoniam sequens: quæ a Septemtrione Istrum habet, ab Oriente Pontum, a Meridie Ægeum mare. Olim Scyton: postea Thracia, a Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta. Græce enim τρηχὺ asperum dicitur. Est enim regio, ut Pomponius 2. 2. scribit, nec solo tractabilis, & (nisi qua mari propior est) infecunda frigidaque. Habet feros homines aspero cultu. In ea sunt urbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Callipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos. Montes, Hæmus, Rhodope, & Orbelos. Descriptionem hujus quære apud Plin. lib. 4. cap. 11.
Armifera Thrace. Ovid. 2. Epist. 84.
Candida nive Thrace. Hor. 3. Carm. 25. 11.
Dura Thrace. Stat. 5. Theb. 435.
Furiosa bello Thrace. Hor. 2. Carm. 16. 5.
Gelida Thrace. Ovid. 4. de Pont. 5. 5.
Horrida Thracia. Catul. 4. 8.
Lapidosa Thrace. Sen. Troad. 9.
Sæva Thrace. Stat. 5. Theb. 84.

THRAX, ācis. m. [Θρᾷξ] Thraciæ incola. Cic. de Provinc. Conf. 9. Rex Ariobarzanes Consulem vestrum ad cædem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virg. 3. Æn. 14.
Thraces arant, &c.
Tumidi Thraces. Stat. 5. Theb. 75.

THRĀCIUS, a, um. Adj. [Θρᾴκιος] Cic. de Provinc. Conf. 4. Castris Thraciis distincta ac notata via. Al. Threciis.
Agri Thracii. Senec. Med. 8.
Equus Thracius. Virg. 5. Æn. 565.

THRACUS, THRECIUS, & THREICIUS, a, um. Adj. ut, Ingens Thraca palus. Val. Flacc. 2. 201. Castra Threcia. Cic. de Prov. Conf. 4. Orpheus Threicius. Hor. 1. Carm. 24. 14.

THRESSA, [Θρῇσσα] & THREISSA, Mulierem Thracensem significat. Hor. 3. Carm. 9. 9.
Me nunc Thressa Chloe regit. Virg. 1. Æn. 320.
— vel qualis equos Threissa fatigat
Harpalyce.

THRACIAS, æ, [Θρακίας] Dioscoridi, vel THRACIUS, i, m. Lapis; Silex est tam admirabilis naturæ, ut aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (ut Nicandro placet) eo quod in Ponto Thraciæ flumine inveniatur. V. Galen. 9. Simplic. & Dioscoridem lib. 5. 147.

THRASCEAS, æ, m. [Θρασκίας] Ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Aristoteles, Post Argesten ventum flat Thrasceas, spirat inter Septemtrionem & Occasum solstitialem.

THRĂSĔĀS, æ, m. [Θρασέας] Suidæ, Philosophus fuit Stoicus sub Nerone, a quo quum jussus esset mori, fletum suorum magna constantia compescuit: porrectisque alacriter ad incisionem brachiis, humoque sanguine aspersa, Hunc, inquit, sanguinem libemus Jovi liberatori. Reliqua vide apud Tacit. 16. Ann. 21.

THRĂSIUS, seu THRASYLLUS, [Θράσυλλος] Vir fuit, qui quum ad exorandas a Jove pluvias Busirin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. Ovid. in Ibin, 397.
Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluvias, victima cæsus, aquas. Idem lib. 1. de Arte Am. 649. [Thrasyllus diminutiv. Græcum est a Thrasycles, Θρασυκλῆς.

THRASO, [Θράσων] Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunucho, ἀπὸ τοῦ θράσους, hoc est ab insolentia & ferocitate impositum. Fuit & Nobilis statuarius ejusdem nominis, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.

THRASŌNIĀNUS, a, um. Adj. Sidon. 1. Epist. 9. Paginam Thrasoniano (i. e. Glorioso) fine concludere.

THRĀSȲBŪLUS, [Θρασύβουλος] Atheniensis exsul, qui comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Athenis sustulit, juvante Lysandro Lacedæmoniorum duce, exsulesque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quo injuriarum memoria deleretur, exsulibus jurejurando adactis. Cujus Cic. 8. Att. 3. & Valer. 4. 1. De modest. mentionem fecere.

Thraſybulus, dux Mileſiorum, qui ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adverſa parte oppidanos tentavit. Dumque ſic detinerentur, cum inſperata claſſe portum cepit. Frontin. lib. 3. 9. 7.

Thrăſyllus, [Θράσυλλος] Athenienſis fuit, rei militaris peritiſſimus, qui æquali cum Thraſybulo imperio claſſi præfectus, Mindarum Lacedæmonium, Peloponneſiorum ducem apud Seſtum Helleſponti urbem navali prælio ſuperavit. Auctor Thucydid. lib. 8. Juſtin. 5. 4. V. & ſupra in THRASIUS.

Thraſўmăchus, [Θρασύμαχος] Carthaginienſis Sophiſta, qui periodon, & colon, id eſt membrum primus monſtravit, ac modum, qui nunc eſt, Rhetorices induxit. Fuit diſcipulus Iſocratis, ut ſcribit Suidas.

Thraſymenus, V. TRASIMENUS.

Threcĭdĭca, orum. Arma, quibus Threces gladiatores utebantur. Cic. 7. Philipp. 17. Quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari ſolet: ſed ut appellant ii, qui plane & Latine loquuntur. Myrmillo in Aſia depugnavit. Quum ornaſſet Threcidicis comitem & familiarem ſuum, illum miſerum fugientem jugulavit.

Threna, quæ Cypriis dicuntur Veſtes floridæ ac variegatæ, ab animalibus ejuſdem nominis, varietate diſtinctis ac maculoſis, id eſt ποικιλόθοις apud Theſſalos, ut e recentioribus tradit Cæl. Rhodig lib. 16. cap. 9.

Thria, æ. ſive **Thrio**, ûs. f [Θρία ἢ Θριώ] Stephano. Vicus eſt Atticæ in tribu OEneïde: a quo Thriaſii populi, & campus Thriaſius: cujus meminit & Plin. lib. 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

Thrion, i. n. [θρῖον] ab Athenienſibus Jucundum quoddam edulium vocabatur, quod frondibus ficulnis, quæ θρῖα Græce vocantur, involvebatur. Varro L. L. 4. 22. A globo farinæ dilatato, item in oleo cocti, dicti a globo globi, ut thrion & placenta. Sunt & ἴτρια Græcis lagana, ſi quis forte hoc loco ita legendum putet. Turneb. Adverſ. 22. 2. Sed alia lectio in editis libris.

Thridacias, [θριδακίας] Mandragora femina, a lactucarum ſimilitudine, quas θριδάκας vocant Græci, nomine impoſito. Auctor Dioſcorides lib. 4. cap. 17.

Thrips, [θρίψ] Teredinis genus lignum erodens, culici non diſſimile. Auctor Plin. lib. 16. cap. 41. Alii Thryps ſcribunt.

Thronus, i. m. [θρόνος] Sedes vel ſolium dicitur. Plin. 35. 9. Juppiter in throno. [Gloſſ. Græcolat. Θρόνος, Sedis; θρόνος βασιλικὸς, Solium; θρόνος ἡγεμονικὸς, Curulis.

Thronium, [Θρόνιον] Oppidum eſt Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul a ſinu Maliaco. Plin. lib. 4. cap. 7.

Thryallis, [θρυαλλὶς] Genus herbæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, craſſa, pinguiaque, ad lucernarum lumina apta. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

Thryps, V. THRIPS.

Thryus, [Θρυὸς] Homero Iliad. 2. Fluvius Elidis, qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoeſſa Iliad. 11. vocatur.

T H U

Thūcўdĭdēs, is. m. [Θουκυδίδης] Athenienſis hiſtoricus, patre Oloro, genus a ducibus Miltiade & Cimone, qui & ipſi ab Araco Jovis filio originem habuere, duxit, ut Didymus in hiſt. teſtatur. Uxorem duxit e Thracia oriundam, alioqui divitem, cujus opes aſſecutus non in voluptates, ſed partim in otium litterarium erogavit. Nam bellum Peloponneſiacum ſcribere aggreſſus, tempore, quo illud gerebatur, Athenienſibus pariter ac hoſtibus Lacedæmoniis militibus, qui bello intereſſent, mercedem præbebat, uti res quotidie veras ei renuntiarent: quas fidelius accipere ſperabat, ſi non ſolum ab amicis, ſed etiam ab hoſtibus edoceretur, ne partes quiſque ſuas falſo tueretur. Præceptores habuit, in philoſophia Anaxagoram, & in rhetorica Antiphontem. Cujus & ipſe in 8. Hiſtoriæ meminit, dicens eum cauſam fuiſſe perdendæ Reipub. ac conſtituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco ſcriptore vitæ Thucydidis, quæ Hiſt. ejus ſolet præmitti. De hoc Quintil. lib. 10. cap. 1. Dionyſius Halicarnaſſeus ſcribit Demoſthenem adeo Thucydidis ſtilum probaſſe, ut ejus librum octies ſcripſerit, totumque fere edidicerit. Floruit Olympiade LXXXVII.

Siculus ille capitalis, creber, acutus, brevis, pæne puſillus Thucydides. Cic. 2. Q. frat. 12.

Graviter ſane & probe res geſtas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic. in Orat. 30.

Thucydides rerum geſtarum pronunciator ſincerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. 287. Idem 2. de Orat. 56. Namque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornavit, &c. & poſt illum Thucydides omnes dicendi artificio mea ſententia facile vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat. 15.

Thucydides alios idem Marcellinus Rhetor ponit: unum Mileſium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharſalicum Memnonis filium, cujus meminit Polemon in his quæ de Acropoli ſcripſit. Quartum Poetam natione Achedryſium, cujus meminit Androtion in Attide, dicens eum filium eſſe Ariſtonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati verſificatoris. Ex Marcellino.

Thucydidīus, a, um. [Θουκυδίδειος] Adj. Cic. in Orat. 30. Ecce autem aliqui ſe Thucydidios profitentur, novum quoddam imperitorum & inauditum genus.

Thūle, es. f. [Θούλη] Inſulæ nomen, de qua ſic ſcribit Cl. Bochartus: De Thules inſulæ ſitu (inquit) tres ſunt veterum ſententiæ. Una Procopii lib. 2. Goth. Thulen eſſe Scandiam, quæ inſula non eſt, ſed pæninſula, & ab iis locis remotiſſima, in quibus alii Thulen deſcribunt. Secunda eſt Pytheæ Maſſil. Thulen ſex dierum navigatione in Septemtrionem a Britannia diſtare, habere nullas in ſolſtitio noctes, & nullos contra per brumam dies, quæ ad amuſſim Iſlandiæ quadrant. Tertia ſententia eſt Ptolemæi & Marini, quibus Thule inſula eſt non magna ad gradum 63. ubi dies maxima eſt 20. horarum, a Britannia vix bidui curſu remota, quæ conveniunt Schetlandiæ, uni Orcadum. Ex his tribus ſententiis emergit quarta, quæ noſtra eſt, Græcos & Romanos ſcriptores, cum ex incerta fama accepiſſent, in ultimo Septemtrione aliquam eſſe inſulam hujus nominis, atque ea nuſquam compareret, tamen quemque ſic appellaſſe, quam putavit eſſe extremam. Hactenus Bochart. de Phœnic. Colon. lib. 1. cap. 41. Sunt qui Thyle ſcribunt, minus recte.

Hæc inſula Poetis celebratiſſima, cum disjunctiſſimum aliquid innuere vellent, quaſi totius orbis remotiſſima. Sic Juven. 15. Sat. 112.

De conducendo loquitur jam Rhetore Thule. i. e. Remotiſſima orbis terrarum regio. Et Virg. 1. Georg. 30.

—tibi ſerviat ultima Thule.

Heſperiæ vada caligantia Thules. Stat. 4. Silv. 5. 20.

Nigræ litora Thules. Stat. 4. Silv. 4. 62.

Thunnus, i. m. [θύννος] Genus piſcis marini, prægrandis, vulgo noti. Latine dicitur & Sarda, ut vult Gloſſ. Græcolat. qui cum uno ν θῦνος ſcribit. Al. cum Græca vocali Thynnus. Hor. 2. Serm. 5. 44.

Plures annabunt thunni, & cetaria creſcent.

Thunnum, Athenæus lib. 7. ſcribit appellatum eſſe ἀπὸ τοῦ θύνειν τι, καὶ ὁρμᾶν, id eſt impetum facere & irruere. Hunc piſcem enim admodum celerem & concitatum eſſe, propterea quod certo anni tempore ſtimulum, ſeu œſtrum habeat in capite, a quo concitetur atque impellatur, quod item ſcribit Ariſtoteles. V. Plin. 9. 15.

Thuriānus, i. m. Genus eſt piſcis marini, quem alii Xiphiam vocant. Plin. lib. 32. cap. 11. [Immo Thranis.

Thūrii, ōrum. m. [Θούριοι] Urbs eſt Calabriæ, quæ & Thuria & Thurion a Thuria fonte dicta eſt. Hæc prius Sybaris, noviſſime Copiæ fuerunt appellatæ. Hujus meminit Strabo lib. 6. Quum enim Crotoniatæ, adverſus quos bellum gerebant, urbem cepiſſent, inducto fluvio cuncta demerſerunt. Pauci ex ea clade ſuperſtites adunati cohabitabant, quos temporis intervallo Athenienſes, aliique Græci prorſus exſtinxerunt. Nam in ſocietatem civitatis pervenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et urbem alium in locum prope tranſpoſitam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thurii quum diutius beatam duxiſſent ætatem, tandem in Lucanorum ſervitutem tracti ſunt. Quumque illos Tarentini deſtruerent, ad Romanorum tutelam confugerunt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolas, mutato nomine civitatem Copias appellavere. Hinc

Thurīnus, a, um. Adj. [Θούρινος] Ovid. 15. Met. 52.

Thurinoſque ſinus, Temeſenque, & Iapygis arva. Alii legunt Terinoſque ſinus, &c. Sed male.

Thureus, **Thuribulum**, &c. V. infra TUS.

Thurium, [Θούριον] Italiæ oppidum, ubi Herodotus vitam finivit, ibidemque in foro, ut quidam memorant, ſepultus eſt, teſte Thucydide lib. 3. Strabo vero lib. 14. ait illum ex Halicarnaſſo Cariæ regia eſſe, quem poſtea Thurium vocaverunt, eo quod particeps fuiſſet coloniæ in Thurios miſſæ. V. THURII.

Thus, V. TUS.

Thusci, **Thuscia**, V. TUSCIA.

T H Y

Thўa, æ. f. [θύα] Arbor odorifera, quæ notiore nomine Cedrus (al. Citrus) dicitur, & ab Homero Trogete, teſte Plin. lib. 14. cap. 16. Propert. 3. 5. 63. [Rectius cum diphthongo, Thyia, θυΐα.

Thyamis, Fluvius Buthrotum coloniam alluens, & Emathio villæ Attici proximus. Cic. 7. Att. 2. Q. Ciceroni obſiſti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod a Cicerone lib 2. de Legib. 7. ſcribitur, Sed tamen huic amœnitati, quam ex Quinto ſæpe audio, Thebanus Epirotes ille tuus nihil, opinor, conceſſerit: mendoſum apparet. Cum enim videatur de fluvio loqui, quem cum Fibreno comparet, nomenque Thebani, fundi potius quam fluminis ſit, nec illis in locis ullus fluvius Thebanus memoretur, luxatam fuiſſe ſcripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degeneraſſe. Legendum igitur putem Thyamis Epirotes ille tuus, &c. Hæc Turnebus.

Thўăs, ădis. f [Θυάς] Bacchi ſacrificula.

Amentes Thyades Stat. 12. Theb 792.

Concita Thyas pulſo tympano. Hor. 3. Carm. 15. 10.

Evantes Thyades effuſis crinibus. Catul. Argon. 62. 391.

Excita Thyas commotis ſacris. Virg. 4 Æn. 302.

Pervicaces Thyades. Hor. 2. Carm. 19. 9.

Thўăſus, i. m. [θίασος] Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: a θύω ſacrifico. Virg. 5. Ecl. 30.

Inſtituit Daphnis thyaſos inducere Baccho. Catull. de Berecynth. 61. 28.

Thyaſus repente linguis trepidantibus ululat.

Thyătīra, [Θυάτειρα] Inſula eſt maris Ionii, una Echinadum Ætoliæ adjacentium, teſte Plin. lib. 4. cap. 12.

Eſt item Ioniæ civitas in Aſia, ad Lycum fluvium, teſte eodem Plin. lib. 5. cap. 9. Strabo lib. 13. Myſiæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

Thyella, [Θύελλα] OEnotriæ urbs, in qua pars Phocenſium conſedit, ut ex Herodoti ſententia refert Stephanus.

Homerus Iliad. β. 148. Thyellam quartam Harpyiam videtur appellaſſe, reſpiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & ſonoram ſignificat procellam. [Gloſſ. Græcolat. Θύελλα, Turbo, procella.

Thyestes, is & æ. m. [Θυέστης] Filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantali nepos. Thyeſtis fabula (inquit Servius) hoc habet; Atreum & Thyeſtem germanos, quum diſſenſione ſibi nocere non poſſent, in ſimulatam gratiam rediiſſe: qua occaſione Thyeſtes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium epulandum appoſuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc eſt: Atreum apud Mycenas primum Solis eclipſim inveniſſe: cui invidens frater, ex urbe diſceſſit tempore, quo ejus probata ſunt dicta. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 572.

Nec tam averſus equos Tyria Sol jungit ab urbe. Perſ. 5. Sat. 8.

— aut ſi quibus olla Thyeſtæ

Fervebit. V. ÆGISTHUS.

Thyestēus, a, um. Adj. [Θυέστειος] Cic. in Piſon. 43. Thyeſtea iſta exſecratio eſt, poëtæ vulgi animos, non ſapientum moventis.

Menſa Thyeſtea. Ovid. 4. de Pont. 6. 47.

Mycenæ Thyeſteæ. Lucan. lib. 1. 539.

Preces Thyeſteæ. Hor. Epod. 5. 86.

Thyestĭădes, æ. m. [Θυεστιάδης] Ægiſthus Thyeſtæ filius. Ovid. 2. de Arte Am. 407.

Inde Thyeſtiaden thalamoque animoque recepit.

Thyeum, i. n. ita Succinum vocabatur in Italia, teſte Plin. 37. 2.

Thyia, [Θυΐα] Nomen filiæ Cephiſi, quæ prima Liberi patris initiata fuit

fuit Orgiis, a qua Thyïades & Thyïæ. Herodotus lib. 7. Ab hac Urbs ejuſdem nominis in qua colitur.

Thyia, Arbor. V. THYA, conf. ſeq. dict.

THYITES, [θυίτης] Genus eſt lapidis duriſſimi, ex quo mortaria fieri conſueverunt: unde & a Plinio lapis mortariorum vocatur, & a Græcis θυίτης, quibus θυία mortarium eſt. [Gloſſ. Græcolat. Θυία, θυΐον, Murtarium.

THYLE, V. THULE.

THYMALLUS, i. m. Genus piſcis pretioſi, de quo Ambroſ. lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum noſtra perſecutione, Thymalle, dimittam, cui a flore nomen inolevit, ſeu Ticini unda te fluminis, ſeu amorem Atheſis umbra nutrierit, flos es. V. reliqua.

THYMBRA, æ. f. [θύμβρα] Herba vulgaris notitiæ. In aſperis & gracilibus naſcitur, ſimilis thymo: ſed minor atque tenerior, ferens ſpicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & ſativa brevior ſilveſtri, quæ propter minorem acrimoniam in cibos recepta eſt, Latinis Satureja, teſte Plin. lib. 19. cap. 8. dicitur. Gallis nunc *ſarrieta*, nunc *ſatria*, pedali altitudine, fruticoſa, ſurculoſis utrinque coliculis, folio hyſſopi, floſculis per intervalla ex purpura candicantibus, odore ſaporeque gratiſſimo. Thymbram tamen nonnihil a ſatureja diſcrepare ſentit Columel. lib. 10. 235. hoc verſiculo,

Et ſatureia thymi referens, thymbræque ſaporem. Hæc Ruel. Columel. lib. 9. cap 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui Tymbram abſque aſpiratione ſcribant. [Gloſſ. Latino Græc Satureja, θύμβρα. In Græcolat. deficit interpretatio: puto, quia & Latine Thymbra dici poteſt: cum aſpirata tamen, θύμβρα, βοτάνη. Latinogræc. Thymbra, ſive Conila, ſive Satureja, θύμβρα.

Olens thymbra. Stat. 1. Silv. 2. 21.

Gelidæ umbracula thymbræ. Stat. 1. Silv. 2. 222.

THYMBRA, æ. f. [Θύμβρα] Locus vicinus Trojæ, plenus thymbra.

Rector Thymbræ, Apollo. Stat. 4. Silv. 7. 22.

THYMBRÆUS, [Θυμβραῖος] Apollo dicitur, a loco Trojæ vicino pleno thymbra: in quo ejus & nemus eſt, & templum, ubi a Paride Achilles occiſus eſt: unde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, ut Delius. Nam numina a locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Servius ad illud Virg. 3. Æn. 85.

Da propriam, Thymbræe, domum, da mœnia feſſis.

Pergama Thymbræa. Stat. 3. Silv. 2. 97.

THȲMĔLĒ, [Θυμέλη] Nomen mulieris, quæ prima ſaltationem in ſcena docuit. Græci θυμέλην Scenam vocant, teſte Gloſſ. Græcolat. hoc eſt eam theatri partem, ubi geſtus agunt hiſtriones. Martial. lib. 1. 5.

Qua Thymelen ſpectas, deriſoremque Latinum,
Illa fronte, precor, carmina noſtra legas. Suidas ſcribit fuiſſe Aram in theatris Thymelen.

THYMELĬCUS, i, m. [Θυμελικός] Scenicus, hiſtrio. Unde a Vitruvio 5. 8. dictum eſt, Scenici & Thymelici Græce ſeparatim nominantur. Ulpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam Neque Xyſtici, nec agitatores, nec qui aquam equis ſpargunt, ceteraque eorum miniſteria, , qui certaminibus ſacris deſerviunt, ignominioſi habentur.

THYMIĀMA, ătis. n. [θυμίαμα] Incenſum. Gloſſ. Græcolat. [V. Celſ. 5. 18.

THYMIATĪTIS, is. f. Herba quæ Quinquefolii nomine notior eſt. Dioſc. 4. 40.

THYMION, i. n. [θύμιον] Ulcus eſt, quod ſuper corpus quaſi verrucula eminet, ad cutem tenue, ſupra latius, ſubdurumque, & in ſummo peraſperum. Idque ſummum calorem floris thymi repræſentat, unde ei nomen eſt: ibique facile finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum ſanguinis fundit, fereque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ eſt, raro majus, interdum perexiguum. Modo unum, modo plura naſcuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Peſſima tamen in obſcænis ſunt, maximeque ubi ſanguinem fundunt. Hæc Celſus lib. 5. cap. 28. 14. Al. Acrothymium, ἀκροθύμιον. q. V.

THȲMŒTES, [Θυμοίτης] Priami filius fuit ex Ariſbe (ut quidam volunt) cujus uxor quum filium peperiſſet eodem die, quo Hecuba Paridem, aſſerentibus hariolis eo die natum eſſe puerum, cujus cauſa Ilium everteretur, juſſit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris aſtu clam traditus eſt educandus: Thymœtis autem puer eſt interfectus. Cujus injuriæ ultione in multos dies dilata, Thimœtes, quum equi lignei dolum ſentiret, commodum ſibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus auctor fuit ut in urbem reciperetur. Hæc fere Servius enarrans locum illum Virg. 2. Æn. 32.

— primuſque Thymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari:
Sive dolo, ſeu jam Trojæ ſic fata ferebant.

THYMOLEON, V. TIMOLEON,

THȲMUM, i. n. vel THYMUS, i. m. [θύμον, Gl. L. G.] Herba hortenſis, odorata, cujus flore ſummopere apes delectantur. Plin. lib. 21. cap. 10. Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa ſolſtitia, quum & apes deceperunt, & augurium mellis eſt. Proventum enim ſperant apiarii large florente eo. Læditur imbribus, amittitque florem. Semen thymi non poteſt deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Martial. lib 5. 40.

Hyblæis madidas thymis placentas. Columel. lib. 11. cap. 3. Thymum, & tranſmarina cunila, & ſerpyllum, &c.

Dulcior thymo. Virg. 7. Ecl. 37.

Cecropium thymum. Virg. 4. Georg. 270.

Apes paſcuntur thymo. Virg. 5. Ecl. 77.

Redolentque thymo fragrantia mella. Virg. 4. Georg. 169.

Suffire thymo. Virg. 4. Georg. 241.

THYMIANUS, a, um. Adj. a Thymo; ut Thymianæ oves. Plaut. Bacch. 5. 2. 11. Vetulæ ſunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, a Thymo dici videntur. Nam in Narbonenſi Gallia Lapidei campi thymo abundabant, eoque infinita pecudum millia conveniebant. Thymianæ tamen hic malæ erunt, credo propter longinquitatem viæ macreſcentes. Thymiamæ ſe in veteribus libris reperiſſe ſcribit Joachimus, quæ vox quid ſignificet conſulendum Apollinis oraculum, niſi Thymum amantes explices. Ac vidi qui Thymiama defenderet, ut rei divinæ aptas, quales emebantur a parcioribus viliores & macriores. Aliquando & Minæ legendum exiſtimavi, ſed quin Thymianæ tueamur, nihil eſſe videtur cauſæ. Hæc ad verbum Turneb. Adverſ. 24. 11.

THYMĪTES, [θυμίτης] Vinum, ex thymo confectum: ea forma dictum, ut Abſynthites. Columel. lib. 12. cap. 35. Vinum abſynthiten & hyſſopiten, & abrotoniten, & thymiten, & maratriten, &c.

THYMĪNUS, a, um. Adj. [θυμινός] Ex thymo factum. Columel. lib. 6. cap. 33. Cum melle Attico: vel ſi id non eſt, utique thymino celeriter levatur.

THYMŌSUS, a, um. Adj. [θυμώδης] Plin. lib. 11. cap. 15. Thymoſum mel non coit.

THYNIA, [Θυνία] Strabo lib. 12. Inſula in fronte Bythiniæ: hinc

THYNICUS, a, um. Adj. Annulus veteribus dicebatur e mero auro confectus. Iſidorus 19. 32. Thynicus, inquit, purus, primum in Bithynia fabricatus: affertque molles Mæcenatis verſiculos de morte Horatii Flacci ut id probet,

Lugent te, mea vita, te ſmaragdus,
Berillus quoque, Flacce: nec nitentes,
Nunc per candida margarita quæro,
Nec quos thynica lima perpolivit
Annellos, nec Iaſpios lapillos. Emendante Turnebo 20. 2.

THYNUS, a, um. Adj. [Θῦνος] ut, Merce Thyna beatus. Hor. 3. Carm. 7. 3. h. e. Bithyna. Acron.

THYNNUS, SARDA, V. CORDYLA, & THUNNUS.

THYON, [θύον] quod apud Homerum eſt, Citrum interpretatur Macrobius Saturn. 2. 15. Citrum autem illud crediderim, cujus in Atlante monte nobiles ſilvæ materiam tantis menſarum orbibus ſuppeditavere Romanis expetitarum deliciis. Turnebus. V. THYA.

THYŌNEUS, trium ſyllabarum, [Θυωνεύς] Bacchi epitheton, quod ἀπὸ τοῦ θύειν, quod eſt Sacrificare, deductum putant: eo quod ei adhuc inter humanos verſanti ſacrificabatur. Hor. 1. Carm. 17. 23.

— nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus prælia. Acron ſic exponit, Thyone mater Semeles dicta eſt, matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter ſe. Thyoneus autem filius Liberi fuit, qui in Chio inſula regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia fuit Hypſipyle, quæ, conjuratione facta adverſus viros, ſola patrem ſervavit. Hactenus Acron. Porphyr. vero, Thyone, inquit, Semele a Græcis dicta: unde Thyoneus dicitur.

THYONIĀNUS, a, um. Adj. Bacchus ſic dictus. Catull. 27. 7.

— hic merus eſt Thyonianus. Quo verſu ſignificat Meraca Bacchi pocula per tranſnominationem. Redivivus enim Bacchus matrique fulminatæ ſuperſtes, Thyonianus vocatus eſt: vel potius illum dilaceratum reducem ſoſpitemque vitæ redditum hoc nomine ſacra canebant arcana. Auſon. Præf. Edyll. 17. Ne in ſacris & fabulis aut Thyonianum mireris aut Virbium, illum de Dionyſo, hunc de Hippolyto reformatum.

THȲRE, es. f. [Θύρη] Civitas Meſſeniorum. Sed divus Auguſtus Lacedæmoniis aſcripſit, quod Meſſenii cum Antonio ſenſiſſe viderentur. Stat. 4. Theb. 48.

Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem.

Hinc Thyreaticæ, Spartanorum corollæ quædam appellatæ. Sciendum eſt, Thyre, numero plurali, genere neutro, per ſynæreſin efferri, θυρέα, καὶ θύρη, etiamſi numero ſingulari Thyrea [Θυρέα] quoque dici poteſt, ut Steph.

Eſt & Thyræum, [Θυραῖον] Oppidum in Arcadia.

Thyræ [θύραι] etiam Græce, Latine Oſtia dicuntur: a quo θυρίδιον, Oſtiolum, in Gloſſ. Græcolat.

THYREĀTIS, ĭdis. [Θυρεάτις] patronym. f. Ovid. 2. Faſt. 663.

Si tu ſignaſſes olim Thyreatida terram.

THYRREUS, i. m. Lapis. Plin. 2. 103.

THYRSUS, i. m. [καυλός] Virga & caulis cujuſlibet herbæ, præſertim vero lactucæ. Plin. lib. 19 cap. 8. Inventum omnes thyrſos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere.

Fragiles thyrſi. Stat. 2. Theb. 664.

Pampinei thyrſi. Claud. 4. Conſ. Hon. 602.

Spectabilis thyrſus. Plin. lib. 21. cap. 15.

Teretes thyrſi. Stat. 2. Achil. 175.

Virentes fronde thyrſi. Ovid. 11. Met. 29.

Thyrſus, [Θύρσος] Haſta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib. 5. cap. 1. Dionyſum in exercitu habuiſſe mulieres thyrſis armatas. Et Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 18. ait Liberum patrem tenere thyrſum, quod eſt latens telum, cujus mucro hedera lambente protegitur. Unde Thyrſigerus dictus eſt Bacchus. Catul. Argon. 62. 256. Ovid. 3. Amor. 15. 17.

Corniger increpuit thyrſo graviore Lyæus. Sen. Herc. fur. 11. 2.

Tectam virenti cuſpidem thyrſo gerens. [V. Polyæn. Stratág. a pr.

Gravi thyrſo metuendus Liber. Hor. 2. Carm. 19. 8.

Quatere thyrſum. Sen Herc. OEth. 4.

Levem thyrſum vibrare manu. Sen. OEdip. 5.

Thyrſus per tranſlationem pro Stimulo & incitamento. Lucret. lib. 1. 921.

— ſed acri
Percuſſit thyrſo laudis ſpes magna meum cor.

THYRSĬCŬLUS, i. m. dimin. Apul. de Herb. cap. 68.

THYRSĬGĔRUS, a, um. Adj. [θυρσοφόρος] ut, India thyrſigera. Sen. Hippol. 753.

THYSANON, [θύσανοι] ſive etiam TYSANON (nam utrumque reperitur) quod & *Syrtibam* vocari tradit Pollux lib. 7. cap. 14. Eſt autem Fimbria ſive ala. Hujus meminit Homerus in ornamentis Junonis lib. 14. Iliad.

THYSBE, V. THISBE.

THYSIAS, æ. m. Siculus ſcriptor, cujus meminit Quintl. 2. 1.

THYSSELIUM, i. n. Herba. Plin. 25. 11.

THYSUS, i. m. antique Sus. Varro de R. R. 2. 4. Græce dicitur ὗς, olim Thyſus dictus, ab illo verbo quod dicunt θύειν, quod eſt immolare. Ab ſuillo enim genere pecoris immolandi initium primum ſumptum.

T I

T. I. Teſtamento inſtituit, Titulum juſſit. TI. Tiberius. TI. CÆS. Tiberius Cæſar. TIB. D. F. M. Tibi dulci filio meo. TIBIC. M. D. M. Tibicen Magnæ Deûm Matris. TIBVR. Tiburtinus.

TIĀRA, æ. f. [τιάρα] Ornamentum capitis Perſicarum prius mulierum: quo poſtea uſi ſunt & reges & ſacerdotes. Juven. 6. Sat. 515.

— Phrygia veſtitur bucca tiara. Virg. 7. Æn. 247.
— ſceptrumque ſacerque tiaras. Hic per uſurpationem

dicitur;

dicitur; nam tiara dicimus, ait Servius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum, quo Phryges utuntur, quum celebrant sacra. Inde Sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

Tiarātus, a, um. Adj. Tiaram gestans. Sidon. 8. Epist. 3. Inter satrapas regum tiaratorum.

T I B

Tibarēni, [Τιβαρηνοὶ] Populi Scythici, Pompon. 1. 21. de quibus diximus in dictione tabreni, quam vide. Valer. Flacc. 5. Argon. 149.

Inde Genetæi rupem Jovis: hinc Tibarenum
Dant virides post terga lacus, &c. Quo de loco doctissima exstat Angeli Politiani epistola ad Pomponium Lætum.

Tiber, & Tibēris, & per Syncopen, Tibris, is, & idis. m. [Τίβερις, ὁ Θύμβρις] Amnis Italiæ e media fere longitudine Apennini Aretinorum finibus defluens, tenuis principio, nec fere navigabilis, fertur per centum & quinquaginta millia passuum, non procul Tiferno, Perusiaque & Ocriculo. Hetruriam ab Umbris ac Sabinis, mox Vejentem agrum a Crustumino, deinde Fidenatem, Latinumque a Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluviis augetur: præcipuis autem Nare & Aniene: nec minus tamen aquis, fontibusque in urbem perductis: & ideo quamlibet magnarum navium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primum ab aquarum colore Albula dictus est, deinde Tiberis appellatus: vel a rege Tusco ejus nominis; juxta eum in bello occiso, Virg. 8. Æn. 330.

—asperque immani corpore Tibris, &c.
A quo post Itali fluvium cognomine Tibrim
Diximus: amisit verum vetus Albula nomen. Vel quod τῆς ὕβρεως, hoc est injuriæ fluvius esset, propter regem Tuscorum, latrocinari circa ejus fluminis ripas, ac vastare omnia solitum. Servius, Ut autem, inquit, Tibris dicatur, hæc ratio est, Quodam tempore Syracusani victores ceperunt Syracusis ingentem Atheniensium hostium multitudinem: & eam cæsis montibus fecerunt addere munimenta civitati. Tunc auctis muris, etiam fossa intrinsecus facta est: quæ flumine admisso repleta munitiorem redderet civitatem. Hanc igitur fossam, per hostium pœnam & injuriam factam, Tibrim vocaverunt, ἀπὸ τῆς ὕβρεως. Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem, ubi nunc Roma est, usque ad Rutulos & Ardeam. Unde est,

— fines super usque Sicanos. Et Albulam fluvium, ad imaginem fossæ Syracusanæ, Tibrin vocarunt, quasi ὕβριν. Hactenus Servius. Rursus autem Tiberino Albanorum rege in eo submerso pro Tibri dictus est Tiberis. Ovid. 2. Fast. 389.

Albula, quem Tiberim mersus Tiberinus in undis
Reddidit, hibernis forte tumebat aquis. Tiberis etiam Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Vulgo dicitur *Tevero*.

Scribendum est ab i non ab y, quoniam ita scriptum reperimus in antiquis lapidibus, uti nos docet Manutius in Orthographia.

Trans Tiberim. Cic. 12. Att. 20. Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maxime.

Arenosi Tibridis unda. Ovid. 1. Fast. 242.

Ausonius Tibris. Virg. 5. Æn. 83.

Cæruleus Tibris. V. cærulbus.

Flavens Tibris. Sil. lib. 16. 680.

Flavus Tibris. Hor. 1. Carm. 2. 13.

Laurens Tibris. Virg. 5. Æn. 797.

Romuleus Tibris. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 226.

Sceptriferi Tibridis unda. Sil. lib. 8. 369. Ob Romæ, quam trajicit, imperium.

Tyrrhenus Tibris. Virg. 7. Æn. 242.

Tibri, Vocativus. Virg. 8. Æn. 540.

— galeasque & fortia corpora volves,
Tibri pater.

Tibĕrīnus, a, um. Adj. [Τιβέρινος, Θύμβριος] ut, Piscis Tiberinus: & Tiberina ostia, apud Virg. 1. Æn. 17. Cic. pro Lege Manil. 33. Vos modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis. Et Ovid. 15. Met. 728.

Fluminis Tiberini unda. Virg. 10. Æn. 833.

Gurges Tiberinus. Ovid. 9. Met.

Insula Tiberina. Claud. 2. Conf. Stilich. 175. De hac insula sic Liv. 2. 5. Ager Tarquiniorum, qui inter urbem ac Tiberim fuit, consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. Forte ibi tum seges farris dicitur fuisse, matura messi, quem campi fructum quia religiosum erat consumere, defectam cum stramento segetem magna vis hominum simul immissa, corbibus fudere in Tiberim, tenui fluentem aqua, ut mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti acervos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem invectis, factam. Postea credo additas moles, manuque adjutum, ut tam eminens area, firmaque templis quoque ac porticibus sustinendis esset. Hactenus ille.

Est & Cognomen Ro. ut Canutius Tiberinus. Cic. 3. Philipp. 23.

Tibrīnus, per syncopen, pro Tiberinus. Claud. de Laud. Seren. reg. 17.

Præscia fatorum Tanaquil, rediensque per undas
Clœlia Tibrinas.

Tibĕrīnus, i. m. [Τιβερῖνος] Tiberis fluminis Deus. Virg. 8. Æn. 31.

Huic deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno, &c.

Flavus Tiberinus. Virg. 7. Æn. 31.

Regnum cepit Tiberinus. Ovid. 14. Met. 614.

Tiberīnis, idis. patronym. f. [Τιβερινίς, Θυμβριάς] Ovid. 2. Fast. 597.

Dixerat, annuerant Nymphæ Tiberinides omnes.

Tibrĭcŏla, æ. m. Prudent. Perist. 11. 174.

Pascit item sanctis Tibricolas dapibus.

Tĭbĕrias, ădis. f. [Τιβεριάς] Urbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberii Cæsaris. Ptolem. lib. 5. cap. 16. dicitur Tiberias Lacus. V. Steph.

Tĭbĕrĭus, [Τιβέριος] Prænomen, quo solo designari solet, Tiberius Claudius Nero, Imperator Romanus tertius.

De hoc prænomine sic Probus in Epitome; Tiberii cœperunt vocitari, qui ad fluvium Tiberim nascebantur.

Tiberii Cæs. Augusti privigni, vitam vide in Suetonio, & Hist. ejus apud Tacit. 6. Ann. extr.

Fuit & ejus nominis Grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliaque complura, ut auctor est Suidas. Meminit & hujus Strabo lib. 7.

Tiberēĭus, a, um. Adj. [Τιβερήϊος] Stat. 3. Silv. 3. 66.

— Tibereia primum
Aula tibi, vix dum ora nova mutante juventa,
Panditur.

Tiberianus, a, um. Adj. Idem. Plin. 15. 15. Pira Tiberiana, quæ Tiberio placuere.

Tibi, [σοὶ, Gl. L. G.] Dativus, a Tu pronomine, V. suo loco.

Tībia, æ. f. [ἀντικνήμιον, Gl. L. G. & G. L. κνήμη, G. L.] proprie Os cruris oppositum suræ. Cels. lib. 8. cap. 1. Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriore parte, &c. Alterum a priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia, [αὐλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum, multis foraminibus flatum cum sono reddens, quo qui canunt, tibicines dicuntur. Sic dicta, quod primo ex gruum tibiis facta sit, a quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic. 1. Tusc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Hor. de Arte Poet. 202.

Tibia non, ut nunc, orichalco vincta, tubæque
Æmula; sed tenuis, simplexque, foramine pauco.

Tibia & Fistula differunt. Plin. lib. 16. cap. 36. Calamus vero alius totus concavus, quem syringiam vocant, utilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem auleticon vocant. Hic tibiis utilior, fistulis ille.

Si ex oliva modulate canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliva tibicinis quædam scientia? Cic. 2. de Nat. Deor. 22.

Cantus tibiarum. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Multifora buxo tibia. Sen. Agamemn. 5.

Apertæ tibiæ a Quintiliano 11. 3. vocantur, Quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausis sonus redditur fuscior & obscurior, ut apertis candidior & clarior, quod & per adagium usurpat. Illa vero, inquit, jam pæne apertis, ut ajunt, tibiis. Id est, ut suspicor, Jam clarissima voce. Turnebus.

Cava tibia. Lucret. lib. 2. 620.

Concionatoria tibia. V. concionor.

Curva tibia. Virg. 11. Æn. 737.

Incentiva tibia, & Succentiva. V. Incentivus in incino.

Ludicræ tibiæ. V. ludus.

Nuptiales tibiæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 44.

Querulæ tibiæ cantus. Hor. 3. Carm. 7. 30.

Sacrifica dulces tibia effundat modos. Sen. Agamem. 6.

Adhibere tibias epulis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere tibiis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere ad tibiam. V. cano.

Inflare tibiis. Cic. de Clar. Orat. 192. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abjiciendas eas sibi tibicen putet.

Tibia masculino genere apud antiquos. Varr. Modio, apud Non. 3. 256. Quare meas lubidines, ac tibias bilingos.

Tibiālis, e. Adj. [αὐλητικός] Quod est idoneum ad tibias faciendas. Plin. lib. 16. cap. 36. Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

Tibiāle, is. n. [περικνημὶς] Velamentum tibiarum. Sueton. de Augusto cap. 82. Hieme quaternis, cum pingui toga, tunicis, & subucula thorace laneo, & feminalibus, & tibialibus muniebatur.

Tibialia, Arma, quibus crura muniuntur. Paulus Jureconf. in l. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienavit, castigari verberibus debet.

Tibiārius, i. m. [αὐλοποιός] Gloss. Græcolat.

Tibīcen, inis. m. [αὐλητὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tibia canit. Cic. 7. Fam. 27. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me. Liv. 1. 45. Cornicines, tibicinesque. Hor. de Arte Poet. 214.

Sic priscæ motumque & luxuriam addidit arti,
Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem.

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic. 2. de Legib. 66.

Non sunt in oratione, tanquam tibicini, percussionum modi, sed universa comprehensio & species orationis clausa & terminata est. Cic. in Orat. 198.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic. 2. de Orat. 338.

Tibicines in ædificiis appellantur Columnellæ, quibus rustici tecta sua fulcire solent: a similitudine tibia canentium: qui ut cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter Ablativum singularem legimus. Juven. 3. Sat. 193.

Nos urbem colimus, tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam Quicquid in sustentaculum alterius ponitur. Ovid. 4. Fast. 695.

Hæc modo verrebat stantem tibicine telam. Alii legunt,
Hæc modo verrebat stantem tibicine villam. Alii,
Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum.

Tibicīna, æ. f. [αὐλητρὶς, Gl. G. L.] Mulier tibia canens. Plaut. Aul. 2. 4. 1.

Postquam obsonavit herus, & conduxit coquos,
Tibicinasque hasce, apud forum, &c. Martial. lib. 14. 64.
Ebria nos madidis rumpi tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Hor. 1. Epist. 14. 25.

Tibicinium, i. n. Apul. 1. Flor.

Tibicino, [αὐλῶ, Gl. G. L.] āre. Tibiis canere. Fulgent. Mythol. 3. 9.

Ordo tibicinantium. Et Tibicinandus apud Tertull. de Anim. cap. 38.

Tibicinātor, ōris. m. [αὐλητὴς] Gloss. Cyril.

Tibiscus, Daciæ fluvius, cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. a Barbaris Tissa appellatur. Vulgo *Teys*.

Tibīsis, is. m. Scythiæ fluvius. Herodot. lib. 4. Hinc

Tibisēnus, a, um. Adj. ut, Ostia Tibisena. Valer. Flacc. 6. 51.

Tibullus, [Τίβουλλος] Poeta juxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto proclivior. Quintil. 10. 1. Ovid. 1. Amor. 15. 28.

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma,
Dicentur numeri, culte Tibulle, tui. V. albius.

Tibur, ŭris. n. [Τίβυρ, Τίβουρ, Τίβυρον, Τίβουρα] Urbs est Italiæ (vulgo *Tivoli*) sedecim millibus passuum distans ab urbe Roma: quam, teste Solino,

Solino, ex auctoritate Catonis, Catillus Arcas, præfectus classis Evandri, condidit. Quod etiam sensit Servius: De Græcia, inquit, tres fratres venerunt ad Italiam, Catillus, Corax, Tibur vel Tiburnus. Hi simul omnes unam fecere civitatem, & eam de fratris majoris nomine Tibur appellaverunt: licet & alias fecerint singuli. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt, &c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit. Hic, post prodigialem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum, jussu dei, cum omni suorum coetu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coracem, & Catillum: qui expulsis ex oppido, haud longe ab urbe Roma posito, veteribus Sicanis, a nomine Tiburti maximi filii oppidum vocaverunt. Plin. lib. 16. cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante urbem Romam habent. Apud eos exstant ilices tres, etiam Tiburto conditore eorum vetustiores, apud quas inauguratus traditur. Tibur autem Virg. dicitur Superbum, id est nobile, inquit Servius: aut per transitum tetigit illud, quod aliquando quum a Senatu auxilia poscerent Tiburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc tantum a Senatu responsum acceperunt Superbi estis. Hæc Servius explicans illud Virg. 7. Æn. 629.

Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes, &c.

Sunt qui Tybur scribunt per y. Priscian. tamen cum i Latino scribit: quod usitatius crediderim: non enim Græca est dictio. Hor. 2. Carm. 6. 5.
Fertile Tibur. Hor. 4. Carm. 3. 10.
Herculeum Tibur. Martial. lib. 1. 13.
Supinum Tibur. Hor. 3. Carm. 4. 23.
Vacuum Tibur. Hor. 1. Epist. 7. 45.
Udum Tibur. Hor. 3. Carm. 29. 6.
Uvidi Tiburis ripæ. Hor. 4. Carm. 2. 31.

Tiburs, urtis. vel **Tiburtis**, e. Adj. Quod est ex Tibure. Suetonius Calig. cap. 21. Inchoavit autem aquæductum regione Tiburti. Cic. 2. de Orat. 224. Villam in Tiburte habes. Stat. 1. Silv. 3. 99.
Hic tua Tiburtes Faunos chelys, & juvat ipsum
Alciden. Hor. 1. Serm. 6. 108.
Quum Tiburte via Prætorem quinque sequuntur
Te pueri, lasanum portantes, oenophorumque.

Tiburtinus, a, um. [τιβουρτῖνος] aliud Adj. Martial. 4. 57.
Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

Tiburtius, a, um. Adj. Hor. 2. Serm. 4. 70.
Picenis cedunt pomis Tiburtia succo.

Tiburtus, i. m. qui idem & **Tiburnus** dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur, cui etiam lacus erat ibi sacratus, ab Horatio memoratur, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidumque Tibur condidit, ut refert Solinus, & probat Maro his verbis, 7. Æn. 670.
Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur a Catillo conditum fuisse, cum Tibur moenia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam urbem positam a Catillo Arcade præfecto classis Evandri fuisse. Annotavit Turnebus.

T I C

Tĭcida, æ. m. Poeta elegiacus. Ovid. 2. Trist. 433.
Quid referam Ticidæ? quid Memmi carmen? &c.

Ticinum, i, n. pr. c. [Τίκινον, Τίκινος Steph.] nobile Insubrium oppidum, quod nunc *Pavia* vulgo dicitur. Nam, ut scribit Ptolemæus in Geographia lib. 3. cap. 1. Insubres habent Mediolanum, Novariam, Comum & Ticinum.

Ticinus, i, m. [Τίκινος] Fluvius oppido vicinus, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 26. vulgo *Tessin*. Claud. 6. Conf. Hon. 195. Pulcher Ticinus. conf. Sil. 4. 81: 5. 154.: &c. & Sidon. 7. Carm. 552.

Tĭfernus, [Τίφερνος] Fluvius est Italiæ. Et Tifernum, oppidum, quod intercidit. Inde Tifernates, populi, juxta Teanum & Lucrinum, in sexta regione Italiæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc dicitur *Bifano*, Olivarius in Melam.

T I G

Tĭgellius, i. m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari Dictatori fuit familiaris, postea Cleopatræ, quia dulciter cantabat, & jocabatur urbane. Augusto quoque ita placuit, ut inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeo, ut omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideo morte ejus tristes esse factos ait Horatius. Porro autem causam insectandi hominis non mediocris ingenii habuit Horatius, quod carmina ejus parum scite modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Hor. 1. Serm. 2. 1.
Ambubajarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne,
Mæstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
Quippe benignus erat. Contra hic, ne prodigus esse
Dicatur metuens, inopi dare nolit amico,
Frigus quo diramque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos, natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat ejus epistola ad Fabium Gallum, 7. Fam. 24. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proxime de Tigellio perspexi. Sensi enim ex litteris tuis valde te laborasse. Paulo post, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sane familiaris. Is ad me venit, dixitque judicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sextio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpsisset, me ei non defuturum. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum cantorem, discessit a me, ut mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. Idem 13., Att. 49. De Tigellio si quid novi; qui quidem, ut mihi Gallus Fabius scripsit, μέμψιν ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, quum ejus causam recepissem. Quam quidem receperam contra pueros Octavios Cn. F. non libenter: sed Phameæ causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigellium, & Cæsaris amicum, his versibus ostendit lib. 1. Serm. 3. 1.
Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos
Ut nunquam inducant animum cantare, rogati:
Injussi, nunquam desistant. Sardus habebat
Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset,
Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non
Quicquam proficeret: si collibuisset, ab ovo
Usque ad mala citaret, Io Bacche, &c.

Tigellīnus, vel **Tigillīnus**, i. m. [Τιγελλῖνος] Vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa a Nerone consequutus est, quem ad omnia corruperat. Auctor Cornelius Tacit. 14. Ann. 60.

Tigillum, **Tignarius**. V. infra tignum.

Tignum, i. n. & **Tignus**, i. m. [δοκός, Gl. L. G. & G. L. ξύλον, L. G.] Trabs, qua varie disposita domus exstruitur: A tegendo, ut tradit Ulpianus in l. 1. D. de tign. junct. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. Tigna bina sesquipedalia, ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Propert. lib. 4. 3. 59.
Sive in furtivo gemuit stans noctua tigno. Hor. de Arte Poet. 279.
— & modicis instravit pulpita tignis. Ovid. 8. Met. 645.
Sordida terga suis nigro pendentia tigno.
Arrectaria tigna. Vitruv. lib. 10. cap. 17. V. orthostata.
Polire tigna. Claud. 2. Conf. Stilich. 323.
Lævia radere tigna. Lucret. lib. 5. 1266. al. Lævare, & radere.
Tigni nomine, Omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur. Ulpian. De tigno juncto. l. j. & Ad exhibendum. l. Tigni. Et Cajus de verb. signific. l. Tigni. Hor. 2. Epist. 2. 73.
Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum.
Tigni appellatione in vineis necessaria continentur, ut puta, perticæ, pedamenta. Ulpian. De tigno juncto l. j.

Tignārius, a, um. Adj. [δοκοποιητικός] ut, Tignarius faber, non solum is, qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, ceteraque ad tabulata domus utilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Cajus Jurisc. Cic. de Clar. Orat. 257. Ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fabrum tignarium.

Tignārius, i. m. [δοκοποιός, δοκοτέκτων, Gl. G. L.] Idem, qui Faber tignarius.

Tĭgillum, i. n. dimin. [δοκίδιον] Liv. 1, 26. extr. Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde genti Horatiæ tradita sunt, transmisso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub jugum misit juvenem. Tibul. lib. 2. 1. 39.
Illi compositis primum docuere tigillis
Exiguam viridi fronde operire domum.
Janua suffixa tigillo. Catul. ad Januam, 68. 39.

Tigno, [δοκῶ, Gl. G. L.] āre. &

Tignātio, ōnis. f. [δόκωσις] verbale.

Tigrāna, [Τιγράνα] Ptolem. lib. 6. cap. 1. Oppidum Mediæ in mediterraneis.

Tigrānes, [Τιγράνης] Rex majoris Armeniæ, cujus multam mentionem facit Cic. pro Lege Manil. Lucan. lib. 2. 637.

Tigranŏcerta, [Τιγρανόκερτα] Oppidum in montanis majoris Armeniæ, teste Plin. lib. 6. cap. 11. a Tigrane conditum, unde & nomen accepit, quasi Tigranis civitas. Nam *Certa* Parthorum lingua urbem sonat. V. Stephanum.

Tigris, is, vel Idis. f. pr. c. [τίγρις] Animal velocissimum: quod a velocitate nomen habet. Nam Medi tigrim sagittam appellant, teste Varrone. Virg. 4. Æn. 367.
— Hyrcanæque admorunt ubera tigres. Plin. lib. 8. cap. 18. Tigrin Hyrcani & Indi ferunt, animal velocitatis tremendæ, & maxime cognitæ dum capitur. Totus ejus fetus, qui semper numerosus est, ab insidiante rapitur equo quam maxime pernici, atque in recentem subinde transfertur, &c. Plura leges toto capite.
Armeniæ tigres. Virg. 5. Ecl. 29.
Aspera tigris. Hor. 1. Carm. 23. 9.
Atra tigris. Virg. 4. Georg. 407.
Maculosæ trigidis forma. Ovid, 11. Met. 245.
Pessima tigris. Virg. 3. Georg. 248.
Rabidæ tigres. Virg. 2. Georg. 151.
Sævæ tigrides. Ovid. 10. Epist. 86.
Variæ. Sen. Hippol. 1.
Virgatæ. Sen. Hippol. 3.

Tigrīnus, a, um. Adj. [τιγρῖνος] Plin. lib. 13. cap. 15. Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinæ appellantur.

Tigrĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. Tigres ferens. ut, Tigriferi arva Niphatis. Sidon. Carm. 1. 444.

Tigris, [Τίγρις] Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem, qui instar bestiæ ejusdem nimia pernicitate decurrit. Solinus cap. 50. Tigrim fluvium in Armeniæ Majoris regione caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuoque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primo pigre fluere, non cum suo nomine. At quumin fines Medorum invectus sit, Tigrim statim vocari, Arethusam lacum influere, gravia pondera sustinentem, cujus pisces nunquam se alveo Tigridis immisceant, sicut nec amnici stagnum attingant Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspen accipiens Euphratemque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluvio dicti sunt Transtigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluvio, quam pro animali, Tigris vel Tigridis Genitivum facit. V. Plin. lib. lib. 6. cap. 27. & Strabonem lib. 16.
Rapidus tigris. Lucan. lib. 3. 256. Hor. 4. Carm 14. 46.

Tigullia, æ. f. [Τιγουλλία] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Urbs Liguriæ, aliis dicta Segesta, vulgo *Segestro*, *Sestri*.

Tĭgŭrini, [Τιγυρῖνοι] Populi Germaniæ, qui quartam Helvetiæ partem continebant. Cæs. 1. Bell. Gall. 11. Is pagus appellabatur Tigurinus. Nam omnis civitas Helvetia in quatuor pagos divisa est. Hic pagus unus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consulem interfecerat, & ejus exercitum sub jugum miserat.

T I L

Tilans, [πτίλος, πτιλώς] Gloss. Græcolat. [Tollenda, opinor, distinctio.

Tĭlĭa, æ. f [φίλυρα, Gl. L. G. & G. L. κρίνον, L. G.] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 40. Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: argumentum afferunt, quod citissime ascias retundat. Columel. lib. 9. cap. 4. At tiliæ folæ ex omnibus sunt nocentes.
Levis tilia. Virg. 1. Georg. 173.
Molles tiliæ. Ovid. 10. Met. 92.
Pinguis tilia. Virg. 4. Georg. 183.
Tiliæ, de arboribus aliis etiam dicuntur; nam de interioribus corticis ulmi tunicis, e quibus vincula fiunt, dixit Plin. lib. 24. cap. 8. Corticis interior tilia lepras sedat. [Forsan ab hac parte corticis ipsa arbor invenit nomen.

Tiliăceus, a, um. Adj. [φιλύρινος] Quod ex tilia factum est. Columel. lib. 12. cap. 45. Arculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulo ampliores præparari debent.

Tiliaris, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 20. Tabulæ tiliari apponentes.

Tilica, Jocularis dictio apud Cic. de Clar. Orat. 160. V. spu-tatilica.

Tilium, [Τίλιον] Sardiniæ insulæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 3. Hodie S. *Repara.*

Tilos, Insula V. tylos.

Tilphosa, [Τίλφωσα] ut auctor est Pindarus, Fons est sub Tilphosium montem labens, apud quem Tiresiæ vatis sepulcrum conditum est. Hujus enim, ut ait Aristophanes, aquæ frigus quum senex potasset, & ferre non potuisset, exstinctus est. Est & ibidem, ut lib. 9. testatur Strabo, templum Apollinis Tilphosii.

T I M

Tīmæus, [Τίμαιος] Siculus historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam usque adeo arrogans, ait Plutarchus in Nicia, ut Thucydidem & Philistum in historia se facile superaturum jactaret. Ipse vero Sicula quadam pinguedine delibutus, ad ridenda quædam, minimeque ad historiæ gravitatem pertinentia, digreditur. Hactenus Plutarchus. De eo & Cic. 2. de Orat. 58. & in epistola illa 5. Fam. 12. ad Lucceium doctissima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguendis impendisse, contra Ephorum præsertim: nimis res etiam minimas persecutum: librosque fuisse pæne in res singulas partitum.
Timæus alter Philosophus, cujus nomine Plato librum inscripsit De natura: patria fuit Locrensis, secta Pythagoreus: scripsit & ipse Naturæ documenta, & vitam Pythagoræ, ut scribit Suidas.

Tīmăgĕnes, is, m. [Τιμαγένης] Timagenes vel Timogenes duo commemorat Suidas historicos. Timagenes auctor est, omnium in litteris studiorum antiquissimam musicen exstitisse. Quintil. lib. 1. 10.

Tīmăgŏras, [Τιμαγόρας] Atheniensis capitali supplicio affectus, quod Darium, ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando, adoraverat. Suidas & Valer. Max. 6. 3. 2. ext.

Timandra, æ. f. [Τιμάνδρα] Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestræ, quæ Echemono nupsit, ut refert Lycophronis scholiastes.

Tīmanthes, is. m. [Τιμάνθης] Pictor egregius Zeuxis tempore. Hujus est Iphigenia, oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras peritura, quum mæstos pinxisset omnes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, patris vultum velavit, quem digne non poterat ostendere. Pinxit & Cyclopem parva in tabula, cujus magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrso pollicem ejus metientes; itaque ex omnibus ejus operibus intelligitur plus, quam pingitur. Hujus meminit Plin. lib. 35. cap. 9.

Tīmāvus, i. m. [Τίμαυος] Nomen fluminis juxta Aquileiam, qui e montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram absorptus stadiis circiter triginta & centum, erumpit in mare. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi. Idem 3. Georg. 475.
— & lapidis arma Timavi. Servius, lapidia pars est Venetiæ, dicta ab lapido oppido. Hujus fluvius est Timavus. Meminit hujus Plinius lib. 3. cap. 18. Contra hunc, ut idem testatur lib. 2. cap. 103. insula parva est in mari cum fontibus calidis, qui pariter cum æstu maris crescunt minuunturque. Virg. 1. Æn. 248.
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi. V. Vadianum in Melam, & Cælium lib. 22. cap. 8.

Tĭmeo, ui, [φοβοῦμαι, Gl. G. L.] ēre. notæ significationis. Cic. 1. Fam. 9. Si qui se timere simularunt.
Timeo te, Tanquam inimicum.
Casum timere. Cic. 2. de Divin. 114. Casum autem prælii nemo nostrûm erat, quin timeret. Idem 1. Fam. 5. Quanquam omnia sunt timenda nihil magis quam perfidiam timemus. Sic, Timere umbras. Cic. 15. Att. 20. Fraudem timere. Ovid. 7. Met. 45.
Quid tuta times? Ovid. 7. Met. 47.
Iram numinis timere. Ovid. 6. Met. 310.
Timeo tibi, Tanquam amico, ne quid mali accidat. Ter. Heaut. 3. 2. 20. Syre, tibi timui male. V. malus.
Timeo vitæ tuæ. Idem And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulor, hujus minas.
Timeo abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sulla 36. A quo quidem genere, Judices, ego nunquam timui. Quintil. lib. 3. cap. 10. An timendum a rege bellum. i. e. Ne rex inferret bellum.
Sibi timere. Virg. 2. Æn. 130.
Timeo mihi abs te mortem, etiam dicimus.
Timere, cum Accusativo & Dativo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Religiosus judex libenter eum audit, quem justitiæ suæ minime timet. i. e. Ne suæ justitiæ insidietur.
Timeo furem tauro: h. e. Timeo ne fur taurum abducat & furetur. Juven. 6. Sat. 17. Plin. lib. 14. cap. 16. Timent ægris vini noxam.
Timeo de. Ovid. 3. Fast. 617.
Nec timui de morte tamen, metus absuit iste. h. e. Non timui, ne Dido se occideret.
Timere de Republica. Cic. 7. Att. 6.
Timere pro. Gell. lib. 19. cap. 1. Ipsum autem pro Aristippi anima timere.
Timeo ne. Ter. And. 1. 5. 34. Tum autem hoc timet, ne deseras se.
Timeo ne non impetrem. Cic. 9. Att. 4. Equidem illud molior, quod tu mones, sperasque fieri posse, ut mihi Cæsar concedat ut absim, quum aliquid in Senatu contra Cn. agetur, sed timeo ne non impetrem.
Timeo ut sustineas, pro Ne non. Cic. 14. Fam. 2. [V. Bud. in pr. ad P. l. eo jure de tit. nupt. & Voss. de Constr. cap. 67. extr.
Timeo quid fiet. Plaut. Merc prol. 109. Et apud Ter. Phorm. 1. 3. 26. Timeo miser, quam hic mihi nunc rem nuntiet.
Timeo quid nam. Cic. 1. Verr. 42. Quæ quum cogito, jam nunc timeo, quid nam pro offensione hominum, qui illi inimici infensique sunt, & exspectatione omnium, & magnitudine rerum, dignum eloqui possim.
Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Cic. 11. Fam. 10.
Hæc quo sint eruptura timeo. Cic. 2. Att. 20. V. horreo.
Timeo quorsum. Ter. And. 1. 5. 28. Misera timeo, hoc incertum quorsum accidat.
Nunc istic quid agatur, magnopere timeo. Cic. 3. Att. 8.
Quid possem timebam. Cic. 12. Att. 24.
Timere, pro Nolle. Cic. 14. Att. 21. Ad me autem, quum Cassii tabellarium demisissem, statim Balbus, O dii boni, quam facile perspiceres timere otium! Paulo post, Nemo est istorum, qui otium non timeat. Libro eodem epist. 22. Timent otium. Quod contra dixit Epist. 20. Cupere pacem.
Timeri, Passivum. Martial. lib. 11. 19.
Fines mus populatur, & colono
Tanquam sus Calydonius timetur.
Bello timeri. Sil. lib. 15. 649.
Timetur argentum. Martial. lib. 3. 41.
Damnum de ea re timetur. Ulpian. in l. 1. D. quib. ex causs. in poss. eatur.

Timens, entis. Partic. [φοβούμενος, Gl. G. L.] Ovid. 14. Met. 215.
— mortemque timens, cupidusque moriri.
Mortis timens. Lucret. lib. 6. 1237.
Comiti timens. Virg. 2. Æn. 729.

Timendus, a, um. [φοβητέος] aliud Partic. ut,
Armis timendus. Stat. 4. Silv. 3. 134.
Dente timendus aper. Ovid. 4. Epist. 104.
Dentes timendi. Hor. 3. Carm. 20. 10.
Vox timenda. Hor. Epod. 6. 9.

Timesco, ĕre. Ammian. 31. 4.

Timĭdus, a, um. Adj. [δειλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Qui semper timet.
Timidum atque ignavum judicari. Cic. 11. Fam. 18.
Ut imbelles timidique videamur. Cic. 1. Off. 83.
Nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse confiteor. Cic. pro Sext. 36.
Timidus ad mortem. Cic. 2. de Finib. 63. Ita non timidus ad mortem, ut in acie sit ob Remp. interfectus.
Timidus in. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Liberi a delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus.
In labore militari timidus. Cic. 7. Fam. 17.
Timidus, Timens. Cic. 5. de Finib. 30.
Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Ex poëta. Hor. 3. Carm. 19. 2.
Codrus pro patria non timidus mori. [i. e. Non timens.
Timidus ac tremens. Cic. in Pison. 74.
Timidus cum Genitivo. ut Timidus animi, δειλὸς τὴν ψυχὴν. Gloss. Græcolat.
Timidus lucis. Senec. de Vita beata, cap. 21. Aversantur diem splendidum nocturna animalia, quæ ad primum ejus ortum stupent, & latibula sua passim petunt, abduntur in aliquas rimas, timida lucis.
Deorum timidus. Ovid. 5. Met. 100.
Timidior, Compar. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 13. Quorum periculo sic omnes copiæ sunt perturbatæ, ut vix judicari posset, utrum secundis minimisque rebus insolentiores, an adversis mediocribus timidiores essent.
Timidiores paulo. Cic. 1. de Finib. 69.
Animus timidus. Cic. 3. Off. 115. Quæ timido animo, humili, demisso, fractoque fiant.
Conciones timidissimæ. Cic. 7. Att. 20.
Homo timidus atque imperitus. Cic. pro Cæcin. 18.
Ocellis timidis vestem prætendere. Ovid. 3. Amor. 6. 79. al. Tumidis.
Passus timidi. Virg. 6. Æn. 263.
Pectus timidum. Ovid. 11. Met. 478.
Pede timido fugere. Ovid. 4. Met. 100.
Pudor timidus Ovid. 1. Amor. 5. 8.
Turba timidissima columbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 117.
Nemo minus timidus. Cic. 12. Philip. 24.

Timide, Adv. [εὐλαβῶς] Verecunde, minus audacter. Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. Idem 2. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter muliebriterve faciamus.
Timide & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Divin. 67. Timide fortasse signifer evellebat quod fidenter infixerat.
Timide ac pedetentim ad aliquid agendum descendere. Cic. pro Quint. 51.
Credens timide. Ovid. 6. Epist. 15.
Timide hoc dicam. Cic. 12. Philip. 24.
Dicere modice & timide. Cic. pro Sull. 80.
Promittere timide. Ovid. 1. de Arte Am. 631.

Timidĭtas, ātis. f. [δειλία, ἡ, Gl. G. L.] Cic. 1. de Finib. 49. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignaviamque vituperari, nec fortitudinem patientiamque laudari suo nomine.
Timiditas & ignavia. Cic. 3. Tusc. 14. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timiditatem & ignaviam.
Cautio mea & timiditas in causis. Cic. 2. de Orat. 300.
Ingenua timiditas. Cic. 2. de Orat. 10.
Cur ei bello propter timiditatem defuisti? Cic. 2. Philip. 71.
Verecundiam timiditas imitatur. Cic. in Partit. 81.

Timor, ōris. m. [φόβος, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Timor, metus mali appropinquantis.
Loca plena timoris. Ovid. 10. Met. 29.
Maximus timorum metus leti. Lucan. lib. 1. 455.
Timor meus de aliquo. Cic. ad Brut. 4. Quod utinam inspectare posses timorem de illo meum.

Cæcus

Cæcus timor. V. CÆCUS.
Cassus timor. Stat. 6. Theb. 158.
Dubii timores. Stat. 5. Theb. 319.
Durus timor. Propert. lib. 1. 19. 4.
Ingens timor omnibus. Stat. 12. Theb. 171.
Militaris timor. V. Militaris, in MILES.
Mæstus timor. V. Mæstus, in MŒREO.
Solliciti timoris res plena amor. Ovid. 1. Epist. 12.
Suspensus timor, Dubius. Ovid. 16. Epist. 84.
Abiit timor. V. ABEO.
Abjicere timorem. V. ABJICIO.
Afficere timore. Cic. 11. Fam. 2. Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.
Augere timorem. Cic. 6. Fam. 7.
Cohibet timor. Cæsar 8. Bell. Gall. cap. 23.
Colligere se ex timore. V. COLLIGO.
Conferre timorem. V. CONFERO.
Depellere timorem. Cic. Post red. in Senat. 19.
Deponere timorem. Ovid. 18. Epist. 57.
Erasus timor ex animo. Senec. Thyest. 6.
Eripe mihi hunc timorem. Cic. 3. in Catil. 1.
Facere timorem. Cic. 10. Fam. 18. Non ullam rem aliam extimescens, quam eandem, quæ mihi quoque facit timorem.
Ferre timorem. Catul. Argon. 62. 99.
Horruerant pavido membra timore. Ovid. 7. Met. 630.
Impendet belli timor. V. IMPENDEO.
Incessit eos timor ne. V. INCESSO.
Incutere timorem. Cic. 2. de Orat. 209.
Induratus timor. V. INDURO.
Injicere timorem. Cic. 1. de Lege Agrar. 23. Spem improbis ostendistis, timorem bonis injecistis.
Lacessit pectus meum timor. Senec. Herc. OEth. 4.
Lenire timorem. Virg. 1. Æn. 454.
Mederi timori alicujus. Ovid. 9. Met. 772.
Minuere timorem alicui. V. MINUO.
Mittere timorem. V. MITTO.
Mussabat tacito medicina timore. Lucret. lib. 6. 1177. i. e. Non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant, vel quia timebant contagia.
Omittere timorem. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo, & omitte timorem.
Pellere timores. V. PELLO.
Perculsus timore. Cic. ad Brut. 3.
Perterritus timore. Cic. 1. de Divin. 58. Quum tu, equo advectus ad quandam magni fluminis ripam, provectus subito atque delapsus in flumen, nusquam apparuisses, me contremuisse timore perterritum.
Ponere timorem. Ovid. 6. Fast. 151.
Proponere ad timorem. Cic. 2. Fam. 26. Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem fidelissime, atque amantissime proponuntur.
Sum magno timore. Cic. 5. Att. 20. Spero meos omnes servire laudi meæ, tamen magno timore sum, sed bene paramus.
Magno timori esse populis. Lucan. lib. 3. 82.
Trahere timorem. Ovid. 13. Met. 84.
Urget sollicitum timor anxius. Virg. 9. Æn. 89.
Phrygum timor Achilles, & Græcorum decus. V. ACHILLES.

TIMEFACIO, fec. c. ĕre. unde

TIMEFACTUS, a, um. Partic. Perterritus. Lucret. lib. 2. 43.
His tibi tum rebus timefactæ relligiones
Effugiunt animo pavidæ, &c.

TĪMŎCHĀRES, [Τιμοχάρης] Ambraciensis quispiam, regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petivit: & si de præmio conveniret, promisit regem venenis necare: idque facile esse factu dixit, quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandavitque ut de Timochare nihil proderent, sed monerent uti rex circumspectius ageret, atque a proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerii Antiatis historia, libro 3. cap. 8.

TĪMOCLĒA, [Τιμόκλεια] Mulier Thebana, quæ stuprum a quodam Thracum principe per vim passa, injuriam callide ulta est. Plut. de Virt. mul.

TĪMOCRĔON, [Τιμοκρέων] Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graves cum Simonide melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poëmate est insectatus. Auctor Suidas.

TĪMŎLĀUS, [Τιμόλαος] Rhetor & versificator, e Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni. Scripsit poëma de bello Trojano, singulis Homeri versibus, singulos addens. Auctor Suidas.

TĪMŎLĔON, ontis, [Τιμολέων] Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitaque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysii tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus, implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potitur, ac Dionysius clam sese atque arcem Timoleonti ipsi dedidit, ab eoque cum paucis in exsilium Corinthum missus est: ille vero arcem solo æquavit, Syracusanisque libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrannum bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui eum e Latinis comparat Paulo Æmilio.
Incertum est scribendumne sit Thymoleon, [Θυμολέων] quomodo fere in Latinis & apud Suidam legitur, nempe a Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet. V. Plutarch. & Corn. Nep. [Θυμολέων, Θυμώδης τὴν ψυχήν. Suid. Sed malim Τιμολέων. Videtur enim idem nomen ac Τιμόλαος, mutata terminatione. Sic Τιμόθεος, Τιμοκλῆς, Τιμοκρέων, Τίμων, Τιμωνίδης, &c. per Τι.

TIMŌLUS. V. TMOLUS.

TĪMŎMĂCHUS, [Τιμόμαχος] Pictor Byzantius nobilis, Cæsaris Dictatoris ætate, fecit Medeam & Ajacem, quos ipse Cæsar LXXX talentis emit, in temploque Veneris dicavit. Plin. lib. 35. cap. 11.

TĪMŌN, ōnis. m. [Τίμων] Atheniensis, temporibus fuit Peloponnesiaci belli, ut ex Aristophanis & Platonis poematibus perspicere licet: describiturque ab illis ut inhumanus, ac vitans hominum congressus præterquam unius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quæ cum illo causa esset amicitiæ? Quod scio (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Quum semel in concionem ascendisset, facto silentio, mirantibus omnibus, Est mihi, inquit, ô viri Athenienses, pone domum parvus hortus, ubi ficus coaluit quædam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco ædificare volo: quamobrem visum est mihi vos publice admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, antequam arbor excidatur. His igitur de caussis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus, quasi genus hominum infensum habuerit. Sed & mortuo mirum contigit, ut sepulcrum ejus, quod erat in litore, mare, quasi perosum, exundatione ab se removerit, longeque expulerit. In quo sepulcro hoc erat epitaphium, quod ipse sibi fecit,
Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus,
Nomen non quæras: dii, lector, te male perdant. De hoc Cicero de Amicit. 89. Quin etiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit, qualem fuisse Athenis Timonem nescio quem accepimus. Idem 4 Tusc 27. Similiterque definitur & mulierum odium, ut Hippolyti, & ut Timonis, generis humani. V. Luciani Timona.
Timon alius, Pyrrhonius, qui Sillos scripsit. de quo Laërt. 9. 109. & Suid V.

TIMŌNĒUS, a, um. Adj. [Τιμώνειος] a Timone, ut
Timonia cœna. Seneca Ep. 2. 18. Non est quod nunc existimes me dicere Timoneas cœnas, & pauperum cellas. Timoneas dixit a Timone, qui humanum genus exosus erat, vitamque quandam inhumanam & feram sequebatur, in cibisque non modo vulgaribus, sed etiam vilissimis, & ab reliquis hominibus prope damnatis acquiescebat. Locus hic omnino corruptus est in excusis. Turnebus 24. 33.
Vitam agere Timoniam, dicitur de Homine invido aliorumque osore. V. Erasmi Adagia.

TIMOR, V. TIMEO.

TĪMŎTHĔUS, [Τιμόθεος] Atheniensis dux potentissimus ac dives, muros Athenis ædificavit. Hujus imaginem pictores assentationis gratia fecerunt, juxtaque Fortunam retibus civitates ei inclusas deferentem, illum autem ipsas expugnantem: quamobrem indignatum eum ferunt pictori fuisse, quod felicitati potius, ejus res gestas, quam virtuti videretur adscribere. Haud multo post hoc factum, Fortuna quasi ægre ferret, rebus excidit. Auctor Suidas. Hujus ut docti hominis meminit Cic. 1. Off. 116.
Timotheus, Milesius, musicus, qui decimam & undecimam chordam lyræ addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Emicuit tempore Philippi Macedonis, cujus filius Alexander sono excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scripsit de musica libros XVI. Encomia, Dithyrambos, & alia. Suidas. Hujus meminit Cic. 2. de Legib. 39. & Quintil. lib. 2. cap. 3.
Timotheus sculptor nobilissimus: cujus in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monumenta: unus ex his, qui Mausoleum cælavere, ut scribit Plin. lib. 34. cap. 8.
Timotheus, his omnibus præstantior, Pauli Apostoli ad ipsum epistolis, tum martyrio clarus, præsul Ephesinus, patria Lycaonius, viduæ mulieris filius.

TIMŬLUS, i. m. [ἔφυδρις, ἐξάπτων, ἐπινηχόμενον τῷ ὕδατι] Gloss. Latinogræc. Forsan idem, quod TIPULA, q. V.

T I N

TINA, [Τίνα] apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Britanniæ fluvius, vulgo *Tine*. V. TAMARUS.

TINA, æ. f. Vas erat veteribus ad vinum, ut videtur, reponendum. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Antiquissimi in conviviis utres vini primo, postea tinas ponebant. V. Nonium 15. 7. Apic. 4. 2. Apud Festum corrupte legitur Tinia. q. V.

TINCA, æ. m. [Τίγκας] Placentinus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Nam duos in uno nomine faciebat barbarismos Tinca Placentinus (si reprehendenti Hortensio credimus) Preculam pro Pergulam dicens: & immutatione, quum C, pro G, uteretur, & transmutatione, quum R præponeret E antecedenti.

TINCA, æ. f. Piscis fluviatilis vulgo notus. Ausonius in Mosella 26.
Quis non & virides, vulgi solatia, tincas
Norit? & alburnos, prædam puerilibus hamis?

TINEA, vel TINIA, æ. f. [σής, Gl. L. G. & G. L. σῆψις, G. L.] Vermiculus est, qui ex pulvere ac situ & putredine interdum nascens, vestes aut libros abrodit. Hor. 1. Epist. 20. 12.
— aut tineas pascet taciturnus inertes, &c. Idem 2. Serm. 3. 119.
— cui stragula vestis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca. Plin. lib. 11. cap. 35. Idem pulvis in lanis & veste tineas creat, præcipue si araneus unà includatur: sitit enim, & omnem humorem absorbens, ariditatem ampliat. Hoc & in chartis nascitur. Martial. lib. 2. 46.
Non metuas mortem, Nævole, sed tineas.
Tineæ, pro Lumbricis ex Plin. lib. 11. cap. 33. afferunt. Sed rectius alii legunt Tæniæ, q. V.
Tineæ, Vermes in alvearibus, apibus noxii. Columel. lib. 9. cap. 14. Præterea ut tineæ si apparuerint, everrantur, papilionesque enecentur, qui plerumque inter alvos morantes, apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alvorum tineas appellamus.
Durum tineæ genus. Virg. 4. Georg. 246.

TINEŌSUS, a, um. Adj. [σηώδης] Plenum tineis. Columel. lib. 9. cap. 14.

TINIARIA, æ. f. Scrib. Larg. comp. 83. Herbæ, quam Polion vocant, nos (ut opinor) tiniariam, fasciculus.

TINGI, [Τίγγις] inquit Pomponius Mela lib. 1. 5. & Plin. lib. 5. cap. 1. Mauritaniæ pervetus oppidum, ab Antæo (ut ferunt) conditum, postea a Claudio Cæsare, quum coloniam faceret, appellatum Traducta Julia. Nunc *Tanger* dicitur, estque regis Mauritaniarum.

TINGO, vel TINGUO, tinxi, tinctum, [βάπτω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Inficere, madefacere, immergere. Martial. lib. 3. 43.
Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis. h. e. Canis colore fucatis. Plin. lib. 35. cap. 6. E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus,

diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes est purpurissum e creta argentaria: cum purpuris pariter tinguitur.
Cultros tinxit sanguine. Ovid. 7. Met. 599.
Ferrum tingere sanguine. Ovid. 2. Trist. 387.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet. Martial. lib. 1. 78.
Tingere conchylio. Cic 6. Verr. 59. Per triennium isti, plena domo telarum, stragulam vestem confecit: nihil nisi in conchylio tinctum.
Comæ tingendæ in amne, Lavandæ & abluendæ. Propert. lib. 4. 4. 24.
Corpus tingere sparsa aqua, Lavare. Ovid. 4. Fast. 790.
Poculis tingere aliquem, Irrigare mero. Hor. 4. Carm. 12. 23.
Tingi nardo, Unguento nardino ungi. Martial. lib. 2. 59.
Loca lumine tingunt. Lucret. 6. 172.

Tingens, entis. Partic. [βάπτων] Plin. lib. 9. cap. 38. Sed id tingentium officinæ ignorant, quum summa vertatur in eo.

Tinctus, a, um. aliud Partic. [βαπτὸς, Gl. G. L.] ut,
Lana tincta murice. Ovid. 1. de Arte Am. 251.
Pallor tinctus viola. Hor. 3. Carm. 10. 14.
Murice tincta vestis. Martial. lib. 5. 24.
Spicula tincta venenis. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Tincta in aceto spongia. Cels. lib. 8. cap. 4.
Tunica sanguine tincta, Imbuta. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec enim Herculi nocere Deianira voluit, quum ei tunicam sanguine Centauri tinctam dedit.
Sensu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2. h. e. Bene & plene imbuta. Budæus in Comment.
Tincti ærugine viridi versus, i. e. Livore & maledictis. Martial. lib. 10. 33.
Tinctus elegantia patris puer: h. e. Ornatus, imbutus. Cic. de Clar. Orat. 211. Auditus est nobis Læliæ Caji filiæ sæpe sermo: ergo illam patris elegantia tinctam vidimus.
Litteris tinctus. Cic. 2. de Orat 85. Quare ergo tibi jam oratorem sic instituam, si potero, ut quid efficere possit ante perspiciam. Sit enim mihi tinctus litteris, audierit aliquid, legerit, ista ipsa præcepta acceperit. Tinctus litteris, h. e. (inquit Strebæus) Eruditione doctorum, aut rudem animi colorem mutaverit in aliquem ornatum cultumque doctrinæ. Budæus in Comm. intelligit Bene & plene imbutum. Victorius lib. 10. Var. lect. cap. 18. a Budæo dissentiens, putat significari, In promptu, summaque tantum cute aspersum ac coloratum.

Tincturus, a, um. Partic. [βάψων] ut, Sanguine tincturus cultros. Ovid. 1. Fast. 321.

Tinctio, ōnis. f. [βάψις] Tertull. de Cor. Mil. cap. 13. In sacramenti tinctione.

Tinctus, ûs. m. [βάμμα] Idem quod Tinctura. Plin. lib. 10. cap. 48. Et alia eodem nomine croceo tinctu.

Tinctūra, æ. f. [βαφὴ, Gl. G. L.] Infectio. Plin. lib. 37. cap. 9. Adulteratur maxime tinctura, idque in gloria regis Ægyptii scribitur, qui primus eam tinxit. Idem lib. 31. cap. 10.

Tinctor, ōris. m. [βαφεὺς, Gl. G. L.] Infector. Vitruv. 7. 14.

Tinctōrius, a, um. Adj. Plin. 7. 7. Tu, cujus semper tinctoria mens est. Sic legit ex MSS. Harduinus cum Turneb. Adversf. 24. 42. Et exponit Cruentam. Al. Cinctoria. Vulgo In victoria. [Non nego nihil horum mihi se probare. Quid si Dictatoria mens reponas? Superbiam enim Plinius, non Crudelitatem mortalium eo loco perstringit.

Tinctorium, i. n. Gladius; sic dicitur, quia sanguine tingitur. Isidor. Gloss. Et Mela 2. 1. Mars omnium Deus, ei pro simulacris enses & tinctoria dedicant. Sic legas cum Salmasio, non ut vulgo Tentoria. Al. Cinctorium, q. V.

Tinctīlis, e. Adj. [βαπτικὸς] Quo aliquid tingitur. Ovid. 3. Trist. 10. 64.
Nam volucri ferro tinctile virus inest.

Tinia, V. TINA.

Tiniaria, V. TINEA.

Tinnio, īvi, ītum, [ἠχῶ, ἐπηχλακῶ, Gl. G. L.] Ire. fictitium a sono vocabulum. Proprie de metallis resonantibus dicitur, quum ex eorum pulsatione sonus efficitur. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quum a mellario id fecisse sunt animadversæ, jaciundo in eas pulverem, & circum tinniendo ære. [Malo Circumtinniendo, ὑφίν.
Tinnire, Dicere Cic. 14. Att. 21. Exspecto Octavii concionem, & si quid aliud, maxime autem ecquid Dolabella tinniat.
Tinnire quoque dicitur auris, quum inclusi subtiles & leves vapores interdum per membranam illam, quæ in auribus est, emergunt & sonum fictitium edunt. [V. Plin. 21. 1. Ibique Hard. & Erasm. Chil. 2. cent. 4. 37. Quem in Plinii verbis memoria fefellit.
Aures tinniunt sonitu suopte. Catul. ad Lesbiam 49. 11. V. TINTINNO infra.

Tinnītūrus, a, um. Partic. V. SUFFERTUS.

Tinnītus, ûs. m. [ἦχος χαλκώματος, βόμβος, τινφων, Gl. L. G. ἦχος ἐπὶ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 20. Apes gaudent plausu, atque tinnitu æris. Idem lib. 28. cap. 2. Tinnitu aurium præsentire. [In Gloss. prior, aut legendum indiscrete βόμβος τινφῶν, aut Τρύφων, est nomen Grammatici, qui id posuit, quod non puto.
Acutus tinnitus. V. ACUTUS.
Æris tinnitibus sonat Rhodope. Ovid. 6. Met. 589.
Arguta cavis tinnitibus æra. Sil. lib. 17. 18.
Tenues tinnitus. Catul. Argon. 62. 262.
Ciere tinnitus. Virg. 4. Georg. 64.

Tinnīmentum, i. n. [κωδώνισμα] Idem quod Tinnitus. Plaut. Rud. 3 5. 26.
Illud quidem edepol tinnimentum est auribus.

Tinnŭlus, a, um. Adj. [ἠχώδης] Quod tinnit acutum: ut, Sonus tinnulus, Qui redditur ex æneis vasis quum pulsantur. Ovid. 4. Met. 339.
Tinnulaque æra sonant, & olent myrrhæque crocique.
Tumidus, & corruptus, & tinnulus. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Chordæ tinnulæ. Senec. Troad. 833.
Fistula tinnula. Calpurn. Ecl. 4. 74.
Vox tinnula. Catul. Epithal. Juliæ 62. 13.
Dicacitas tinnula. Apulejus in Asin. Aur. lib. 1. p. 105. Elmenh. Sonora, & obstrepera, sublatiore sermone.
Oratores tinnuli, qui exiliter sonantes dictiones venantur. Quintil. 2. 3.

Tinnulum, i, n. [ϖλήκτρον, Gl. L. G.] Instrumentum, quo tinnitus efficitur. &

Tinnulus, i, m. [ἦχος, ἐπὶ χαλκῷ, καὶ σιδήρῳ, Gl. G. L.] Nisi mendum.

Tinnīto, [ἠχῶ, ἐπηχλακῶ, Gl. G. L.] āre. Frequentativ. Commodian. Instruct. 64. Nec enim dico, ut te in trivio tinnites. i. e. Ut gloriæ captandæ causa te jactites. Auctor. Philomelæ v. 9.
Parus enim quamvis per noctem tinnitet omnem.

Tintinio, īre: & **Tintīno**, āre. Afranius in Consobrinis apud Non. 1. 188. Janitoris impedimenta tintinire audio. Nævius, Tantum ibi molæ crepitum faciebant, tintinabant compedes. Festus. Catull. ad Lesbiam, 49. 11.
— sonitu suopte
Tintinant aures. Legitur & Tinniunt; sed male.

Tintinnābŭlum, vel **Titinabulum**, i. n. [κώδων, Gl. L. G. κώδων, G. L.] Instrumentum æneum; quo populus e. g. lavandi hora in thermis vocari solebat. Apud Martial. lib. 14. 163. tintinnabulum sic loquitur,
Redde pilam, sonat æs thermarum, ludere pergis?
Virgine vis sola lotus abire domum. Juven. 6. Sat. 440.
Tot pariter pelves, & tintinnabula dicas
Pulsari: jam nemo tubas atque æra fatiget. Plaut. Pseud. 1. 3. 98.
— lanios inde arcessam duo cum tintinnabulis.
In Gloss. Latinogræc. etiam ἰξάριον redditur. [Quod non satis intelligo.

Tintinnācŭlus, i. m. [κωδωνίζων] Qui tinnimentum facit. Plaut. Truc. 4. 3. 8.
Nisi tintinnaculos vultis vos educi viros.
Tintinaculi viri apud Plaut. sunt Carnifices, qui tintinabula habent, ad sumendum de aliquo supplicium. Nam qui ad supplicium ducebantur tintinabula gerebant. Zonaras, τὰς γὰρ ἐπὶ τινι ἀτοπήματι καταδικασθέντας θανάτῳ πομπεύειν κωδωνοφοροῦντας, ἵνα μηδεὶς βαδίζων αὐτοῖς ἐγχριμφθεὶς μιάσματος ἀναπίμπληται. Posset & non inepte sic eos quispiam appellatos existimare, propter crepitum plagarum sonitumque verberum. Ex Turneb. Adversf. 11. 21. Ferrarios fabros exponit Salmas. qui tinnitu crepitantes compedes vinciendorum pedibus inderent, putatque per diminutionem dictum ἀπὸ τοῦ Tintinnax, ācis. Adj.

Tinnīso, ōnis. m. [κοπίδερμος, Gl. L. G.] In Græcolat. vox Græca Latine eadem Copidermus redditur.

Tinuncŭlus, i. m. Genus accipitris. Columel. lib. 8. cap. 8. Genus accipitris, tinunculum vocant rustici, qui fere in ædificiis nidos facit. Plin. lib. 10. cap. 37. Avem esse dicit, columbas defendentem, & accipitres territantem occulta naturæ vi, in tantum ut visum vocemque ejus fugiant.

Tīnus, i. f. Species lauri apud Plin. 15. 30. Ovid. 10. Met. 98.
Et bicolor myrtus, & baccis cærula tinus.

T I O

Tios, Oppidum Paphlagoniæ apud Melam lib. 1. cap. 20. Nunc *Tio* vocatur, teste Olivario in Melam. V. TEIUM.

T I P

Tipasa, [Τίπασα] Ptolemæo lib. 5. cap. 2. Urbs Mauritaniæ Cæsariensis: hodie *Sercelle.*

Tiphe, es. f. Frumenti genus. Plin. 18. 8.

Tiphernum, i. n. [Τίφερνον] Civitas Umbriæ, quæ nunc civitas Castelli dicitur, nobilis alumno Gregorio, Græcis Latinisque litteris apprime docto, sicuti ejus opera elucubrata manifestant. Melius Tifernum.

Tiphyon, i. n. Herba. Plin. 21. 11.

Tīphys, yos. m. [Τίφυς] Viri proprium, in navibus fabricandis arte singulari. & qui Argonautarum gubernator fuerit, auctore Virg. 4. Ecl. 34.
Alter erit tum Tiphys, & altera, quæ vehat Argo. Ovid. 6. Epist. 48.
Quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea?

Tīpŭla, æ. f. Vermis sive araneoli species, sex pedes habens, sed tantæ levitatis, ut super aquam currens non desidat, auctore Festo. Plaut. Pers. 2. 2. 61.
— novi, omnes sunt lenæ levi fide:
Neque tipulæ levius pondus est, quam fides lenonia. Varro apud Non. 2. 857. habet Tippula, cum duplici P. conf. TIMULUS.

T I R

Tīresīas, [Τειρεσίας] Vates Thebanus, Peneto patre genitus, & mutatus quondam, ut poetæ tradunt, in feminam: & post septem annos in virilem formam rediit. Ejus anima ponitur Ulyssi veniens obviam, multaque ei prædicens apud Homer. lib. 11. Odyss. 98. Hic (ut Cic. 5. Tusc. 115 meminit) cæcatus fuit ira Junonis, cui scire futura Juppiter dedit, crimenque levavit honore. V. Ovid. 3. Met. 323. Scribit Strabo lib. 9. Tiresiæ monumentum fuisse in Tilphosio monte Bœotiæ, juxta fontem Tilphosam, ubi profugus diem suum obierit. Ibi Thebani cives sepulto divinos honores tribuere. Hic habuit filiam nomine Manto, quæ oppidum in Italia condidit, quod postea ab OEno ejus ex Tiberino Tuscorum rege filio, Mantua, a matris nomine nuncupatum est. Id tamen Græci negant.
Vates Tiresias. Propert. lib. 4. 10. 57.
Tiresiam, pro Cæco Juven. 13. Sat. 249. dixit illo versu,
Nec surdum, nec Tiresiam quenquam esse deorum.

Tīrīdātes, is. m. [Τηριδάτης] Nomen regis Armeniæ. Hor. 1. Carm. 26. 5.
Quid Tiridatem terreat.

Tiriscum, [Τίρισκον] (inquit Ptolem. lib. 3. cap. 1.) quod jam Taros dicitur, Daciæ urbs, hodie *Gressechana.*

Tīro, ōnis. m. Novus miles, & adhuc rudior ad militiam exercendam opponiturque Veterano. Cic. 11. Philipp. 39. Ego autem, non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quam quid tirones milites, flos Italiæ, &c. Liv. 40. Ut ii modo, quibus emerita stipendia sint, milites dimittantur: veteribus militibus tirones immisceantur. Ovid. 3. Fast. 787.
Ergo, ut tironem celebrare frequentia posset,
Visa dies dandæ non aliena togæ.
Tiro ad omnem artem refertur: unde & pro Gladiatore rudi adhuc in disciplina gladiatoria accipitur. Sueton. in Cæs. 26. de gladiatoribus loquens, Tirones neque in ludo, neque per lanistas, sed in domibus per Equites Romanos, ac etiam per Senatores armorum peritos erudiebat.
Tirones

Tirones appellabantur, Qui sumpserant togam virilem, idque Tirocinium vocabatur. Suet. in Calig. cap. 10. Uno atque eodem die togam sumpsit barbamque posuit, sine ullo honore, qualis contigerat tirocinio fratrum ejus. Hor. 1. Serm. 2. 17.

Sub patribus duris tironum. Eum significat fenus exercere contra leges, quae vetabant filiisfamilias, & minoribus XXV annis fenerare. Turnebus.

Tirones dicebantur Adolescentes, quando togam puram sumentes, pubescente jam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novaeque nuptae. [Rectius diceret, Civilem vitam actu aliquo rerum civilium auspicantes. V. Justin. 3. 3. conf. TOGA.

Tiro usu forensi. Cic. 1. Verr. 47. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem, non aetate, sed usu forensi, atque exercitatione, tironem. i. e. Non tam aetate novitium, quam inertia.

Tiro ac rudis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 218. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere. A quibusdam Tyro per y male scribitur.

TIRUNCŬLUS, i. m. dimin. Juven. 11. Sat. 143.

Nec frustum capreae subducere, nec latus Afrae
Novit avis noster tirunculus.

Tirunculum se Plinius in Epist. dixit, quasi Rudem in cognitione signorum, lib. 3. Epist. 6. ad Severum, Quod me, inquit, quanquam tirunculum, sollicitavit ad emendum.

TIRUNCULA, ae. f. Canis aetate nondum robusta dicitur a Columel. lib. 7. cap. 12. Quoniam, inquit, tiruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

TIRŌCĬNIUM, i. n. Prima actio in quacunque arte. Plin. lib. 7. cap. 48. Lucceja in scaenam producta fuerat tirocinio a M. Pomponio Aedili plebis.

Deponere rudimenta tirocinii. Justin. lib. 9. 1.

Facere tirocinium. V. FACIO.

Ponere tirocinia. Justin. 12. 4. Constantiores futuri, si non solum tirocinia, verum etiam incunabula, in ipsis castris posuissent. Liv. 45. 37.

Aetatis tirocinio lapsus, postea se correxit. Cic. in Sallust. 14. i. e. Inscitia & ignoratione. Budaeus.

Animi tirocinium. Venulejus de aedilitio edicto, l. Animi, Novitium autem, non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi. Hoc in loco Venulejus eleganter Tirocinium animi pro Simplicitate & rudimento posuit. Budaeus.

Navium tirocinium, Plin. lib. 24. cap. 7. per metaphoram, quum primum mari committuntur naves, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budaeus.

Oratorum tirocinium dicebatur, quum in forum primum oratores futuri dedocebantur, quasique oratoriae arti initiabantur & agendis causis. Hujusmodi enim artis exercendae auspicamentum, tirocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tirones. Tranquil. in Neron. cap. 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum proposuit, indicta decursione. Idem in Tiber. cap. 54. Neronem & Drusum patribus commendavit, diemque utriusque tirocinii congiario plebi dato celebravit. Budaeus. V. TIRO supra.

TIROCINĀTIO, ōnis. f. ex Hieronymo affertur Beroaldo in cap. 26. Caes. Suet. H. St.

TIRŌNĀTUS, ûs. m. Theod. Cod. l. 7. tit. 13. Tempore tironatus eorum procuratores praesententur.

TĪRO Tullius, M. Ciceronis alumnus & libertus, adjutorque in litteris studiorum ejus fuit. Is libros complures de usu atque ratione linguae Latinae, item de variis atque promiscuis quaestionibus composuit. Hactenus Gell. lib. 13. cap. 9. Meminit & lib. 7. cap. 3. Exstant Ciceronis ad eum epistolae lib. ult. ad Fam. Nonnulli scribunt Tyro, sed perperam.

TIRONIĀNUS, a, um. Adj. [Τιρωνιανός] a Tirone possessivum. Gell. lib. 1. cap. 7. In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectatae fidei, Tironiana cura atque disciplina facto.

TIRYNS, ynthos. f. [Τίρυνς] Nomen est patriae Herculis in Peloponneso, quae proxima Argis, a Plin. Tirynthia vocatur lib. 4. cap. 5. Unde

TIRYNTHIUS, a, um. Adj. [Τιρύνθιος] Herculis epitheton. Ovid. 2. de Arte Am. 221.

Paruit imperio dominae Tirynthius heros. conf. Sil. 8. 218.

Aula Tirynthia. Stat. 2. Silv. 2. 109.

Tela Tirynthia, Herculis. Ovid. 13. Met. 401.

TIRYNTHIUS, i. m. Absolute pro Hercule. Virg. 7. Aen. 662.

— postquam Laurentia, victor
Geryone exstincto, Tirynthius attigit arva.

Durus Tirynthius. Valer. 6. Argon. 5. conf. Stat. 6. Theb. 270.

TIRINTHIA, ae. f. Alcmena. Ovid. 6. Met. 112.

T I S

TIS, [τοῦ] Genitivus est antiquus a Tu pronomine. Plaut. Mil. 4. 2. 42.

Quia tis egeat, quia te careat, ob eam rem huc ad me missa est.

TISAMENES, vel ut alii, TISIMANES, is. m. Orestis filius, qui Mycaenis imperavit. Ovid. in Ibin. v. 348. Frontin. Stratag. 1. 2.

TĪSĪPHŎNĒ, es. f. [Τισιφόνη] Ultricem caedis significat. Est enim una ex Furiis, a caedibus plectendis dicta: τίσις ultio vel poena: φόνος, vel φονὴ caedes, aut mors, cui curae sit mortis ultio. Hor. 1. Serm. 8. 34. Tibul. lib. 1. 3. 69.

Tisiphoneque, impexa feros pro crinibus angues.

Crinita hydris Tisiphone. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 40.

Pallida Tisiphone. Virg. 3. Georg. 552.

Saeva Tisiphone. Hor. 1. Serm. 8. 34.

Ultrix Tisiphone. Virg. 6. Aen. 571.

TISOBIS, [Τισόβιος] Fluvius Britanniae, teste Ptolem. lib. 2. cap. 3.

TISSA, ae. f. [Τίσσα] Ptolem. lib. 3. cap. 4. Siciliae urbs: nunc *Randazzo*, in Aetnae radicibus: cujus incolae, Tissinenses; Ciceroni autem 5. Verr. 86 Tissenses.

TISSANA, ae. f. Succi species. Isidor. 20. 3. V. PTISANA.

TISSAPHERNES, is. m. [Τισσαφέρνης] Satrapas Persicus, cui filiam nuptum dedit Rex Artaxerxes. V. Nep. 9. 3. & 17. 2. & Justin. 5. 1.

T I T

TIT. Titulus. TIT. V. Titulo usus.

TĪTAN, ānis. vel TĪTĀNUS, i. m. [Τιτάν] Caeli & Terrae filius multitudinis etiam numero Titanes dicuntur. Virg. 6. Aen. 580.

Hic genus antiquum terrae, Titania pubes,
Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo. Terra (inquit Servius) primum Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem. Et ferunt fabulae Titanas ab irata contra deos terra, ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab ultione. Hactenus Servius.

Monstrifer Titan. Senec. Herc. OEth. 9.

Impii Titanes. Hor. 3. Carm. 4. 43.

Validi Titanes. Ovid. 3. Fast. 797.

Dii cum Titanis, ut cum Gigantibus, bella gesserunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Plato Titanum e genere statuit eos, qui ut illi caelestibus, sic hi adversentur magistratibus. Cic. 3. de Legib. 5.

Tradunt Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, a Titea matre dictos, ut auctor est Diodorus. Ex quibus unus fuit Iapetus, pater Promethei; unde Juven. 14. Sat. 35.

Queis meliore luto finxit praecordia Titan. Hyperionque ex Titanum numero est, qui Solis parens & astrorum fertur. Hinc Sol Titan, Luna Titanis, Diana Titania a poetis dicuntur. Cic. in Arat. 60.

Quem quum perpetuo vestivit lumine Titan. Ovid. 3. Met. 173.

Dumque ibi perluitur solita Titania lympha.

Ardens Titan laxavit fervidum diem. Senec. Herc. OEth. 6.

Calidus Titan. Lucan. lib. 4. 51.

Fervidus Titan. Senec. Herc. fur. 12.

Flammiger Titan. Lucan. lib. 1. 415.

Luctificus Titan. Lucan. 7. 2.

TITĀNIUS, a, um. Adj. [Τιτάνιος] ut,

Astra Titania. Virg. 6. Aen. 725.

Bella Titania. Sil. lib. 12. 725.

TITĀNIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Τιτανιακός] Ovid. 7. Met. 399.

Hinc Titaniacis ablata draconibus, intrat
Palladias arces.

TITĀNIS, idis. f. [Τιτανίς] patronym. Adjective ponitur apud Juven. 8. Sat. 132. — omnem Titanida pugnam
Inter majores, ipsumque Promethea ponas.

TĪTĂRĒSIUS, i. m. [Τιταρήσιος] Homer. lib. Iliad. 2. 751. Fluvius e Styge ortum habens, qui in Peneum influens, illius aquis non confunditur, sed instar olei innatans excurrit. Lucan. 6. 376. habet Titaresus.

TĪTHŌNUS, i. m. [Τιθωνός] inquit Servius, frater Laomedontis fuit, quem praeliantem Aurora dilexit, & rapuit, ex qua Memnonem filium genuit, sed tandem post longissimam optatamque vitam, audita Memnonis filii morte, in cicadam a poetis versus esse dicitur: ex Servio enarrante apud Virg. 4. Aen. 585. hunc locum,

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Idem Laomedontis filius traditur Diodoro lib. 5. qui in Asia Orientem versus usque in Aethiopiam militans, dicitur genuisse ex Ida filium, nomine Memnona: qui quum Trojanis opem tulisset, postea ab Achille est interfectus. Haec Mancinel. ex Diodoro, declarans hunc locum Hor. 1. Carm. 28. 8.

Occidit & Pelopis genitor, conviva deorum,
Tithonusque remotus in auras.

TITHONIUS, a, um. Adj. [Τιθώνιος] ut, Conjux Tithonia, Aurora. Ovid. 3. Fast. 403.

Alma Tithonia. Valer. 1. Argon. 311.

Senectus Tithonia. Stat. 4. Silv. 3. 151.

TITHYMĂLUS, i. m. [Τιθύμαλος] Genus fruticis, quae a nostris lactuca marina dicitur. Columel. lib. 9. 13. pr. Tithymalus majorum quoque animalium ventrem solvit. Idem paulo supra, Maximusque vel minimus annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin. lib. 26. cap. 8. Tithymalum nostri herbam lactariam vocant, alii lactucam caprinam: narrantque lacte ejus inscripto corpore, quum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere litteras, ita quidam adulteras alloqui maluere, quam codicillis. [Sunt codd. in quibus Tithymallus scribitur, unde suspicor penult. produci rectius.

Tithymalum, Meconion a quibusdam vocatur. Haec Hermol. in Corol. cap. 778.

Tithymali genera septem numero refert Dioscorid. lib. 4. cap. 159. Prima vocatur Characias: secunda Paralios, vulgo *herba mora*: tertia Platyphyllos, vulgo *Tortumaglio*: quarta Helioscopios: quinta Cyparissios, vulo *Esula minor*: sexta dendroides, id est arborea: septima Characias femina.

TITEX, V. TITTEX, TITIA, V. TITTIA.

TITIĀNUS, i. m. [Τιτιανός] Titiani filius, Orator Graecus, praeceptor Maximini principis, scripsit libros provinciarum pulcherrimos: appellatur Simia sui temporis, quod omnia prope imitaretur. Capitolin. Maxim. Jun. pr.

TITIANUS, a, um. Adj. ut Thermae Titianae. Capitol. in Max. & Albin. cap. 1. a Tito Vespasiani filio sic dictae.

TĪTIENS, [Τατιήνσης] pro Tatienses posuit Propert. lib. 4. 1. 31.

Hinc Titiens, Rhamnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Al. Tities. V. LUCERES.

TĪTII, [Τίτιοι] Sacerdotes Apollinis, a Titiis avibus, quas in auguriis certis observare solebant, appellati, ut ait Varr. 4. de L. L. 15. Haec Sulpitius & Beroaldus in illud Lucan. lib. 1. 597.

Et doctus volucres augur servare sinistras,
Septemvirque epulis festus, Titiique sodales,
Et Salius, &c.

TĪTILLO, [γαργαλίζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. proprie est, Certae partis corporis contactu, nempe ejus quae sub alis, vel planta pedis est, risum vel invito excitare. In Gloss. Fatigare, Vellare, synon. junguntur. Lucret. 2. 429. translate usurpavit,

Titilare magis sensus, quam laedere possunt. Pro eo quod est, Contactu neque prorsus jucundo, neque plane aspero & molesto sensus hilarare, & quasi diffundere. Lambinus.

Titillare, per translationem pro Commovere, provocare, & per blandimenta ingerere accipitur. Cic. 3. de Finib. 39. Nam si ea sola voluptas esset, quae quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitate afflueret, &c. Sic 3. Tusc. 47. Titillari voluptate.

Assentator titillans. Cic. 2. Off. 63. Haec est gravium hominum atque magnorum: illa, quasi assentatorum populi, multitudinis levitatem voluptate quasi titillantium.

TITILLĀTIO, ōnis. f. [γαργαλισμός, Gl. G. L.] Vellatio, ibid. Cic. de Senect. 47. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. Idem 1. de Nat. Deor. 114. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

TITILLĀTUS, ûs. m. Idem. Plin. lib. 11. In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas subit.

TITILLĀMENTUM, i. n. Fulgent. 2. Mythol. Tantalus, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis attingit.

TITILLUS, i. m. [γάργαλος] Theod. Cod. l. 8. tit. 5. Flagrum, cujus in cuspide brevis aculeus pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere.

TITINNIUS, i. m. Poeta vetus, cujus pauci tantum jam exstant versus apud Nonium & reliquos Grammaticos.

TĪTIO, ōnis. m. [δαλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 2. apud Non. 2. 875. Contra a novo marito, quum item e foco in titionem ex felici arbore, & in aquali aqua allata esset, &c. Cels. lib. 3. cap. 12. Fomentisque protinus validioribus totum corpus circundare convenit, maximeque involutis testis, & exstinctis titionibus. Lactant. 4. 14. 14.

TĪTĬVĪLĪTIUM, i. n. Festus nullius esse significationis scribit, ut apud Græcos nullius est σκινδαψὸς & βλίτυρι. Plaut. Casin. 2. 5. 39.

Non ego istud verbum emissem titivilitio. Al. Emissim. Auctor tamen non contemnendus Fulgent. de prisco Serm. n. 20. Textivilitium legisse videtur, quum ita scribat; Textivilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Hic ergo textivilitium, rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temere vocabulum ad vilitatis & contemptionis significationem, tamen origo ac natales, a quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Ut enim in Textivilitium, vilitium inest vilitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo jactatam esse non est credibile: Titi autem cum sensus nullus sit, & sit Texti, Textivilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur, in mensione versus una erit syllaba supprimenda, dicendumque Textivilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turneb.

TĪTIUS, i. m. Tribunus Plebis, a quo lex Titia nomen habuit.

Plures fuisse Titios indicat Vossius in Institut. Orat. 1. conf. Reines. Var. Lect. 2. 14.

Sextus Titius, auctore Cic. in Brut. 225. Orator, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset.

TITIUS, a, um. Adj. Lex Titia de Vectigalibus lata est a Sext. Titio Tribuno plebis, A. U. C. 654. Ut vectigal agris publicis assignatis impositum Quæstor colligeret. Val. Max. 8. 1. de Judic. Publ. damn. 3. Sext. quoque Titium similis casus prostravit: erat innocens, agraria lege lata gratiosus apud populum.

Lex Titia de muneribus nominatur ab Ausonio Epigr. 88. De qua lege sic scribit Tacit. 11. Ann. 5. Consurgunt patres, legemque Titiam flagitant, qua cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. Hac lege tenebantur advocati, qui mercenariam clientibus operam præstabant. Invehitur Ausonius in mollitiem Jurisconsulti, eumque deridet, quod legem Titiam non metueret: quod enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITORNUS, i. m. [Τίτορμος] Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certavit vicitque, quum pedem tauri una manu, altera vero alterius tauri pedem, per vim conantibus ipsis resilire, traheret. Auctor Ælian. Var. Hist. 12. 22.

TITTEX, Μύσταξ, Gloss. Latinogræc. Μύσταξ autem in Græcolat. Rictus.

TITTIA, Κρία νηπίων ὁ λέγων. Gloss. Latinogræc.

TĬTŪBO, [σφάλλομαι, σκάζω, βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. dicitur Qui pedibus firmiter insistere nequit, ut faciunt ebrii, aut infirmi, aut vulnerati, aut decrepiti senes, quibus pedes inconstanter vacillant. Quint. in Pastu cadaverum, Sed jugulasti vulneratum, titubantem stravisti, fumantem incendisti. Hæc fere Vall. lib. 5. Ovid. 3. Met. 607.

Ille mero, somnoque gravis titubare videtur.

Erubuisse, expalluisse, titubasse. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

Titubare, ad Animum transfertur, quoties ab animo verba dissentiunt: quod inconstantiæ signum esse dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 120. Verum illa ne quid titubet. Cic. pro Flacc. 22. De subselliis queror? una ex domo prodeunt: si verbo titubarint, quo revertantur non habebunt. Hor. 1. Epist. 13. 19.

—cave ne titubes, mandataque frangas.

Titubatum & offensum. Cic. 1. Verr. 72. Si tantulum offensum, titubatumque sit, ut ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cic. 3. de Orat. 190.

Titubare, Balbutire, Γλώσσῃ βαμβαίνω. Gloss. Latinogræc.

Titubo, Λακωνίζω. Idem Gloss. [ad Fidem dubiam translatum.

TITŪBANS, antis. Partic. [σφαλερὸς, Gl. G. L.] ut, Artus titubantes sustinet ferula. Ovid. 4. Met. 26.

Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ovid. 3. Trist. 1. 21.

Fortuna titubans. Sil. lib. 11. 4.

— stat nulla diu mortalibus usquam,
Fortuna titubante, fides.

Furtim, mente ac lingua titubante, facere aliquid. Cic. pro Domo 139.

Menbra titubantia valido vino. Ovid. 6. Fast. 677.

TITUBĀTUS, a, um. [συγκλονηθεὶς] Participium sine verbo, inquit Servius. Virg. 5. Æn. 331.

Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso
Haud tenuit titubata solo: &c. [i. e. Titubanter impressa.

TITUBANTER, Adv. [ἀσυστάτως] Inconstanter. Cic. pro Cœl. 15. Posuistis enim, atque id tamen titubanter, & strictim, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titubanter & inconstanter loqui. Auctor ad Heren. lib. 4. 53.

TITUBANTIA, æ. f. [συγκλόνησις] Suet. in Vitell. cap. 6. Ac de hac quoque liberos utriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum & elinguem.

TITUBĀTIO, ōnis. f. [συγκλόνησις] Idem. Cic. 2. de Invent. 41. Quo in genere eventus quoque videndus erit, hoc est quid ex unaquaque re soleat evenire, magnopere considerandum est, ut metus, lætitia, titubatio.

Titubatio & offensio. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.

TITŬLUS, i. m. [τίτλος, Gl. G. L. ἐπιγραφὴ, G. L. & L. G.] Quod alicui rei, ut libro, operi, vel statuæ, superscribitur, ad ejus cognitionem. Unde in statuis, sive picturis titulum dicimus litteras, quæ vel artificis, vel ejus, cujus statua sive imago est, nomen demonstrat: vel tempus, quo factum est opus, declarat. Plin. 7. Epist. 29. Maxime tamen hic me titulus admonuit, quam essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cænum, in has sordes abjicerentur. De monumento Pallantis loquitur. Translate Ovid. 2. de Arte Am. 293.

Utilitas tua sit, titulus donetur amicæ.

τίτλος & πιττάκιον, vide apud Suidam in Πιττάκιον, fortasse Scriptum, in quo tituli tantum notati essent. H. St.

Titulus, pro Programmate, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, venum, vel in locatum dandam. Plin. 7. Epist. 27. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totaque illi monstro relicta: proscribebatur tamen, seu quis emere, seu quis conducere, ignarus tanti mali, vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus, legit titulum, auditoque pretio, quia suspecta vilitas, &c.

Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen auctoris, vel numerum librorum ostendit. Martial. lib. 2. epig. ult.

Unum de titulo tollere iota potes. Ovid. Rem. Amor. 1.
Legerat hujus Amor titulum, nomenque libelli. Plin. Epist. 101. lib. 5.

Adhibere titulum. V. ADHIBEO.

Decorare sepulcrum titulis. Sil. lib. 15. 397.

Effeminare titulum. Claud. 1. in Eutrop. 10.

Indere titulos. V. INDO.

Titulo signetur imago. Ovid. 2. Epist. 73.

Titulus, pro Laude & dignitate aliquando accipitur. Ovid. 2. Fast. 15.

At tua prosequimur studioso pectore, Cæsar,
Nomina, per titulos ingredimurque tuos. Liv. 4. 34. extr.

Navalis victoriæ vanum titulum appetivere. Cic. in Pison. 19. Sustinere titulum Consulatus. Idem 5. Tusc. 30. Iidem dicant semper beatum esse sapientem, quos si titulus hic delectat insignis & pulcher, Pythagora, Socrate, & Platone dignissimus, inducant animum, &c.

Adulantes tituli. Claud. 2. in Eutrop. 79.

Caduci tituli. V. CADUCUS.

Facilis titulus, Gloria facile parta. Ovid. 10. Met. 602.

Inanes tituli. Hor. 2. Serm. 3. 212.

Levis titulus, parvique nitoris. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 288.

Modicus titulus. V. Modicus, in MODUS.

Reddere titulum in meritis. Ovid. 13. Met. 372.

Insignis titulis avorum. Lucan. lib. 8. 73.

Magnificus titulis. Ovid. 2. Epist. 68.

Stupere in titulis & imaginibus. Hor. 1. Serm. 6. 17.

Titulus, Prætextum. Paulus in l. Si quis tutor. §. Quid ergo. D. de ritu nupt. Quid ergo si, quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in promptu probationes haberet, &c. sic etiam Liv. 37. 54. Et meminisse quem titulum prætenderitis, prius adversus Philippum, nunc adversus Antiochum belli.

Titulus, Monumentum. Apulejus, Avorum & proavorum titulis clarus. Vet. Inscr. apud Gruter. p. 990. n. 10.

HVNC EGO NVNC TITVLVM STATVI CARISSIME CONIVNX.

Titulus etiam dici potest alicujus rei Indicium. Sic Petron. cap. 55. Ciconia titulus tepidi temporis. i. e. Signum aut indicium.

Titulus a tuendo, quasi Tutulus, quod tueatur factum auctoris: & si quis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Unde aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli, quod patriam tueantur. Unde & Titi prænomen ortum. Festus.

TITŬLO, āre. Tertull. de Anima, cap. 13. Animæ nomine totius hominis mentio titulata est.

TĪTUS, [Τίτος] Prænomen Romanorum est, a τίω, honoro. Vel a Tueor, ut vult Festus. V. TITULUS. Scribitur una littera T.

Titus, a suo prænomine, dictus est clarissimus Romanorum princeps, Vespasiani filius, & frater Domitiani. Appellatus est Amor ac deliciæ generis humani, uti tradit Suet. cap. 1.

Titi Livii, duo fuerunt; Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenii meritum, a Livio Salinatore, cujus liberos erudiebat, libertate donatus est. Alter Historiarum scriptor Patavinus, qui floruit sub Augusto: laudatur in historia, quum sit in narrando miræ jucunditatis, clarissimique candoris.

Titus, etiam fuit Pauli Apostoli comes in ministerio, & discipulus ab eodem Cretensi ecclesiæ præpositus, in qua & diem obiit supremum. V. Euseb. & Hieron.

TĪTŸRUS, i. m. [Τίτυρος] proprie Calamus, ut explicuit Hesychius. Pastoris nomen apud Virg. 1. Ecl. 1.

TĪTŸUS, [Τιτυὸς] secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios a Terra nutritus: unde elegit poeta sermonem, quo utrunque significaret: nam Alumnum dixit. Hic amavit Latonam, propter quod Apollinis confixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, ut ejus jecur vultur exedat. Quanquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in ejus pœnam succedere. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 595.

Necnon & Tityon, Terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. Ovid. 1. de Pont. 2. 41. Hujus magnitudinem corporis poëtæ dixerunt fuisse novem jugerum. Unde Tibull. lib. 1. 3. 75.

Porrectusque novem Tityus per jugera terræ,
Assiduas atro viscere pascit aves. Hor. 3. Carm. 11. 21.

T L

T. L. Titi libertus, Testamento legavit. T. LEG. III. Tribunus legionis tertiæ.

TLĒPŎLĔMUS, i. m. [Τληπόλεμος] Herculis filius, teste Homero Iliad. lib. 2. 653. Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est a Sarpedone in bello Trojano.

T M

TM. Tantum. TM. vel T̄M̄. Terminus, Testamentum. T. M. Titulum monumenti, Testamento mandavit.

TMĒSIS,

TMESIS, is. f. [τμῆσις] est, Unius verbi compositi vel simplicis sectio, altera dictione, vel pluribus interjectis. ut Virg. 3. Georg. 381.

—septem subjecta trioni. Pro Septemtrioni. Et 1. Æn.412.

Et multo nebulæ circum dea fudit amictu. Pro Circumfudit.

Ubi Servius, Figura tmesis est, quæ fit quum secto uno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: ceterum in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. ut,

—saxo cere comminuit brum. Pro Cerebrum.

TMŌLUS, i. m. [Τμῶλος] Mons Lydiæ, ut scribit Plin. lib. 5. 29. croco florentissimus & vitibus consitus. Servius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg. 1. Georg. 56.

—nonne vides, croceos ut Tmolus odores,
India mittit ebur, molles sua tura Sabæi? Ovid. 11. Met. 151.
—riget arduus alto
Tmolus in ascensu, clivoque extensus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. Ibid. 156.

Judice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo juxta Sardis, quæ urbs ex Herodoti Pliniique testimonio in Lydia est. Columel. lib. 3. 8. 4. Tmolon & Corycon flore croceo: Judæam & Arabiam pretiosis odoribus illustrem haberi.

Nomen idem & Flumini datum est. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inveniri nisi in flumine Tmolo.

A poëtis quandoque I post T superaddi invenimus, ut apud Ovid. 6. Met. 15.

Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli.

Stephanus de Urbibus per Υ scribit Tymolum, sicque ait vocari Tmolum figura poëtica.

TMŌLIUS, a, um. Adj. [Τμώλιος] Ovid. 4. de Pont. 15. 9.

Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

T O B

TŌBIUS, [Τόβιος] Ptolem. lib. 2. cap. 3. Britanniæ insulæ fluvius, qui *Tovy* vulgo dicitur. Cambden.

T O C

TOCĪTES, æ. m. [τοκίτης] Herba apud Apul. de Herb. cap. 19.

TOCULLIO, ōnis. m. Minutus fenerator: & est vox formata a Græco diminutivo τοκύλλιον: ut apud Plaut. a σκέπαρνον, Sceparnio. Cic. 2. Att. 1. Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini Turpionem dixere. V. Turneb. Adversf. 7. 3. & not. Var. in Cic.

T O D

TODI; a τυτθοὶ parvi, Avium genus parvarum. Festus.

TODILLUS, a, um. Adj. Gracilis. Festus ex Plauto, Cum extortis talis, cum todillis crusculis.

T O F

TŌFUM, i. n. vel TOFUS, i. m. [πῶρος ὁ λίθος, Gl. L. G. & G. L.] Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resolvitur. Plin. lib. 15. cap.4. Columel. lib. 4. cap. 22. Arenosus tofus & plus justo jejunus sabulo.

Antra laqueata tofis & pumice. Ovid. 2. Fast. 315.
Levibus tofis structa atria. Ovid. 8. Met. 560.
Leves tofi. Ovid. 3. Met. 160.
Scaber tofus. Virg. 2. Georg. 214.
Sordidus tofus. Stat. 4. Silv. 3. 53.

TOFĪNUS, a, um. Adj. [πωρινός] Quod ex tofo est. Suet. in Claud. Cæs. cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus, auratisque metis, quæ utraque & tofina ac lignea antea fuerant, exculto, &c.

TOFĀCEUS, a, um. Adj. [πωρώδης] Idem. Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tofacea, arenacea. Unde Tofacea quoque pira, vulgus nostrum appellat, a tofis qui intus reperiuntur.

TOFICIUS, a, um. Adj. Capitol. in Maximin. cap. 6.

TOFŌSUS, a, um. Adj. Tofo plenus. Sidon. 3. Epist. 13. Verruca humore tofosa.

T O G

TŎGA, æ. f. [τήβεννος, Gl. L. G. & G. L.] Gestamen erat proprium Romanorum civium, quemadmodum Pallium Græcorum, superimponebaturque tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga a tegendo, ut ait Nonius 1. 3. quod corpus tegat. Hæc laxa erat, & in sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul. lib. 1. 6. 40.

Et fluit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib. 11. cap. ult. & Crinitum de H. D. lib. 3. cap. 7.

Arcta toga. Hor. 1. Epist. 19. 30.

Arcta decet sanum comitem toga.

Algentes togæ, Hiemales. Martial. lib. 14. 137. titulus est Lacernæ,

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.

Attrita toga. Martial. lib. 14. 125.

Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,
Attrita veniet sportula sæpe toga. [Mallem, A trita.

Exigua toga. Hor. 1. Epist. 20. 13.
Nivea toga. V. Niveus, in NIX.
Fusa toga, & Restricta, contraria. Suet. in August. cap. 73.
Impar toga. V. IMPAR.
Pexa toga. V. Pexus in PECTEN.
Pinguis toga. V. PINGUIS.
Radiante toga decorus. Claud. 6. Cons. Hon. 372.
Recens toga. Pers. 1. Sat. 15.
Sordidula toga. Juven. 3. Sat. 149.
Tenues togæ. Hor. 1. Epist. 14. 32.

Toga vitrea, Tenuis textus & pellucidi dicebatur, quod ritu vitri transluceret, qua certe indutum esse probro & vitio dabatur. Varr. Modio, Istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Turnebus.

Amictus toga. Cic. 2. in Catil. 22.
Defluit toga. Hor. 1. Serm. 3. 31. i. e. Deorsum fluit, & ex humeris cadit.
Dejicere & reponere togam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Toga pacis est insigne & otii. Cic. in Pison. 73.

Toga, pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantum togæ usus erat. Nam in bello, deposita toga, sumebant sagum. V. SAGUM. Plin. Ut dubium sit, togane, an bello præstantior fuerit. Cic. 3. de Orat. 167. Campum pro comitiis, togam pro pace, arma ac tela pro bello.

Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum, ut sportulam consequerentur. Martial. 10. 82.

Mane, vel a media nocte togatus ero. conf. Attrita toga supra.

Togarum varia antiquis Romanis erant genera: ut Toga prætexta, (quæ & magistratus insigne, & puerilis fuit) toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta, qua reges utebantur, quæ a Livio inter insignia triumphantis numeratur. V. infra.

Candida toga, erat Quam petitores honorum in comitiis induebant: unde & Candidati dicebantur. Plin. lib.7. cap. 34. de Nasica, In toga candida bis repulsa notatus a populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores. Budæus. V. CANDIDATUS.

Palmata toga. V. Palmatus, in PALMA.
Perfatuæ togæ. V. PERFATUUS.

Picta toga, Vestis publica fuit, summique Magistratus. Capitolinus de Gord. trib. cap. 4. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum privatus, suam & propriam habuit: quum ante Imperatores etiam de Capitolio acciperent, vel de Palatio. Lampridius de Alexandro cap. 40. Prætextam & togam pictam nunquam nisi Consul accepit: & eam quidem, quam de Jovis templo sumptam, alii quoque accipiebant aut Prætores, aut Consules. Budæus. Juven. 10. Sat. 39.

—& pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ. Ubi Schol. V.

Prætexta toga. V. PRÆTEXTA.

Puerilis toga. Gell. lib. 18. cap. 4. Quum jam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassemus.

Pulla toga ab Alba distinguebatur; Pulla enim in funeribus utebantur, ut nunc atra veste utimur; Alba autem in epulo, vel publico, vel parentali; a quibus pullati, atratique dicebantur. V. PULLUS, Adj.

In epulo cum toga pulla accumbere. Cic. in Vatin. 30.

Puram togam tirunculi forenses assumebant tirocinii die. De qua Cic. 9. Att. epist. ult. Ego meo Ciceroni, quoniam Roma caremus, Arpini potissimum togam puram dedi: idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib. 7. epist. 8. Habebamus autem in manibus Antonii concionem habitam x Calend. Januar. in qua erat accusatio Pompeji usque a toga pura. i. e. Ab ejus tirocinio, a prima adolescentia, post XVI annum finitum. Dicta Pura toga, quod nullo purpuræ prætextu distincta esset. Catull. ad Mallium, v. 15. Lucan. lib. 7. 18.

— pura venerabilis æque,
Quam currus ornante toga. i. e. Nec picta, nec triumphali, nec prætexta. Budæus.

Rara toga. Martial. lib. 10. 47.

Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est, ne cogatur bene mane togatus circumvolitare limina potentiorum, salutationis defuncturus officio. Bayfius. [Lego Lis nusquam.

Rasa toga. Plin. lib. 8. cap. 84. Togas rasas Phrygiasque, Divi Augusti novissimis temporibus cœpisse, scribit Fenestella.

Tabernariæ togæ. V. TABERNA.

Virilis toga a puerili distincta erat, quæ & Prætexta appellabatur: ea decimum septimum circiter annum sumebatur. Cic. de Amicit. 34. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddisti. Cic. 2. Philipp. 44.

Virilis toga, Toga libera quoque dicebatur, eamque adepti remotis magistris liberius vivebant. Stat. 5. Silv. 2. 68.

Quem non corrumpit pubes effrena, novæque
Libertas properata togæ? Turnebus.

Virilis toga in Capitolini Jovis templo sumebatur. Testis Valer. Max. lib. 5. cap. 4. 4. de M. Cotta.

Toga & impudicarum erat mulierum. Si quidem matronæ, quæ a maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostare solebant cum togis puellæ, ut discernerentur a matronis. Et ideo quæ adulterii damnatæ fuerant, hac veste utebantur. Hæc Acron in illud Hor. 1. Serm. 2. 63.

— quid inter
Est in matrona, ancilla, peccesne togata? Matrona, id est libera conjugata: ancilla, soluta, sed non prostituta: togata, infami & prostituta. Quod autem mulieres adulterii convictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum, innuit & Juven. 2. Sat. 69.

Damnetur, si vis, etiam Carphinia, talem
Non sumet damnata togam. i. e. Tam infamem, ut tu sumis.

Toga pro Officio. Plin. ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius, eoque securius: nulla necessitas togæ: nemo arcessitur ex proximo. Id quod ideo invaluit, quod ad officia præstanda togati conveniebant, id est ad salutandos, deducendos, comitandosque amicos honoris gratia.

TOGŬLA, æ. f. dimin. [τηβέννιον] Martial. 4. 26.

Ignosces, togulam, Postume, pluris emo. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. Idem 1. Att. 18. Togula picta.

TOGĀTUS, a, um. Adj. [τηβεννοφόρος, Gl. L. G. τηβεννοφόρος, G. L.] Qui toga indutus est. Unde Romani, Togati dicti sunt, Quorum toga proprius & communis vestitus erat, quemadmodum Græci Palliati dicebantur. Virg. 1. Æn. 286.

Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Martial. lib. 14. 124.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam
Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Magna caterva togatorum. Cic. pro Rosc. Amer. 135.
Græculus judex, modo palliatus, modo togatus. Cic. 5. Philipp. 14.
Togatus, Remp. in toga, i. e. in pace administrans. Cic. pro Sull. 85. Cui uni togato supplicationem decreverit. Subaudi Senatus.
Comœdiæ togatæ, Quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum: ut Græcas fabulas ab illorum habitu Palliatas appellamus. Nam Græci pallium supra tunicam ferebant.
Miles togatus. Claud. 4. Conf. Hon. 9.
Militia togata. Lucan. ad Pison 27.
Turba togata. Propert. lib. 4. 2. 56.
Togati creditores Græcorum. Cic. 3. Verr. 73. Erant nonnulli togati, creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cujusque Legati plurimum prodest gratia.
Togati etiam dicebantur, Qui principes civitatis officii gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant. Juven. 7. Sat. 142.

Respicit hoc primum qui litigat: an tibi servi
Octo, decem comites post te: an sit sella, togati
Ante pedes. Et itidem 1. Sat. 96.
— nunc sportula primo
Limine parva sedet, turbæ rapienda togatæ. Et apud Martial. lib. 2. 57.
Quem grex togatus sequitur, &c. Toga enim purpuræ serviebat, ut apud eundem 10. 10.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
Dimisit nostras purpura vestra togas. i. e. Nunc non licet nobis officium vobis præstare, quum jam purpurati officiis præstandis successerint.

Togata opera a Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus, & eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent, in domum, in forum, in templa, vel alio; lib. 3. 46.
Exigis a nobis operam sine fine togatam:
Non eo, libertum sed tibi mitto meum. Et in 9. 103. Bayfius.
Veneti colunt Galliam togatam. Verba sunt Pomponii Melæ lib. 2. cap. 4. Certe Veneti etiam nunc toga veste utuntur. Nunc ea regio usque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Trevisana*, ut scribit Olivarius. V. GALLIA.

TOGĀTŬLUS, a, um. Adj. dimin. joco formatum. Martial. 10. 74.
— quamdiu salutatur,
Anteambulones, & togatulos inter,
Centum merebor plumbeos die toto?

TOGATĀRIUS, i. m. Togatarum fabularum actor. Suet. August. cap. 45. V. Casaub. in loc.

T O L

TOLARIUS, i, m. [πλινθοποιός] Gloss. Latinogræc. [An Tolerarius?
TŎLENTUM, i. n. [Τόλεντον] Italiæ oppidum in Piceno: a quo,
TOLENTINĀTES, Populi dicti. Plin. lib. 13. cap. 13.
TŎLĔRO, [ὑπομένω, Gl. L. G. & G. L.] āre. significat Patienter ferre, ut ait Festus, estque verbum mala patientis. Ter. Phorm. 3. 3. 23.
Noli metuere: una tecum bona malaque tolerabimus. Idem Hec. 3. 5. 28.
Sed quando sese indignam deputat matri meæ,
Cui concedat, cujusque mores toleret sua modestia.
Patienter tolerare. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Dura tolerare. Sen. Hippol. 4.
Famem tolerare. Cæs. 1. Bell. Gall. 28.
Fortunam tolerare. Cic. ad Brut. 16.
Hiemem tolerare. Cic. 2. in Catil. 23. Nisi idcirco se facilius hiemem toleraturos putant.
Impensas. Plin. lib. 12. cap. 14. Inde impensæ publicæ tolerantur.
Inopiam obsidiumque tolerare. Tacit. 4. Hist. 4.
Laborem. Plin. lih. 11. cap. 5. Apes ad usus vitæ laborem tolerant.
Laborem militarem tolerare. Cic. 2. Off. 45.
Laborem studiorum pueri difficilius tolerant, Quintil. lib. 1. cap. 12.
Mala tolerare. Sen. Herc. fur. 13.
Militiam tolerare sub magistro. Virg. 8. Æn. 515.
Pondus alicujus tolerare. Hor. 2. Carm. 5. 4.
Sitim tolerare. Plin. lib. 8. cap. 18. Sitim & quatriduo tolerant.
Sitim, famemque tolerare. Ovid. 1. de Pont. 2. 87.
Sors toleranda nullis populis. Stat. 1. Theb. 195.
Sumptus tolerare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitam tolerare, Vivere, nutrici. Cæs. 7. Bell Gall. 77. Qui in oppida compulsi, ac similí inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam toleraverunt.
Vitam tolerare colo. Virg. 8. Æn. 408.
Cui tolorare colo vitam tenuique Minerva.
Tolerare se, Modice & summa parcimonia se alere. Ulpian. l. In lege Censoria. D. de verb. signif. Ex quibus agris paterfamilias fructus caperet, quibus se toleraret, &c.
Alere & tolerare equitatum. Cæs. 3. Bell. Civil. 58. Ibid. 49. Equos eorum vix tolerari.
Tolerare sua pecunia milites. Plin. 33. cap. 10.
Passus CLX tolerare, Sufficere cursui CLX passuum. Plin. lib. 7. cap. 20.
Res ad patiendum tolerandumque difficilis. Cic. 2. Tusc. 18.
Toleratu difficilis. Cic. 4. de Finib. 52. Dicunt illi asperum esse dolorem, molestum, odiosum, contra naturam, difficilem toleratu.
TOLERANS, antis. [καρτερικός, ὑπομενητικός, Gl. G. L.] Partic. Columel. lib. 8. cap. 16. Piscium genera dulcis undæ tolerantia.
Tolerantior. Columel. 6. 22. Extremi frigoris tolerantior equino armento vacca est.
Tolerantissimus penuriæ, Patientissimus. Columel. lib. 7. cap. 1.
TOLERANDUS, a, um. Partic. Cic. 1. Att. 17. Nobis inter nos nostra sive incommoda, sive vitia, sive injuriæ, sunt tolerandæ.
TOLERĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 12. Ann. 11. Clementia ac justitia, quanto ignoratiora barbaris, tanto toleratiora. al. Tolerantiora.
TOLERANTER, [καρτερικῶς] ius, issime. Adv. Quintil. lib. 8. cap. 6. Dure etiam jungere vetamur, qui toleranter videre Septemtrioes videmur. Ferre aliquid toleranter. Cic. 4. Fam. 6.
Toleranter dolorem pati. Cic. 2. Tusc. 43.
TOLERANTIA, æ. f. [ὑπομονή, Gl. G. L.] Cic. in Parad. 4. 1. Tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ.
Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. Quintil. lib. 2. cap. 20.
TOLERATIO, ōnis. f. [ἀνάσχεσις] Cic. 2. de Finib. 94. Quædam alia toleratio est verior, qua uti vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.
TOLERĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεκτός, Gl. G. L.] Quod tolerari potest. Ter. Heaut. 1. 2. 31. Homo tolerabilis. Plin. in Paneg. 37. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic. de Senect. 8. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani senes, tolerabilem agunt senectutem.
In aliquibus rebus tolerabile est. Cic. ad Brut. 15.
Dicere sic tolerabilius est. Cic. 1. de Orat. 218.
Conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil. 16.
Conditione tolerabili transigere. Cic. pro Quint. 97.
Exemplum tolerabile. Liv. 39. 39. Nec jure ullo, nec exemplo tolerabili liberæ civitati.
Fenus tulerabile. Cic. 6. Att. 1. Itaque & Græci solvunt tolerabili fenore.
In aliquam tolerabilem formam redigendæ civitates. Liv. 34. 51.
Jactura rei familiaris tolerabilis. Cic. ad Brut. 18.
Orator sane tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 178.
Patronus tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 129.
Philosophi tolerabiliores motus volunt esse. Cic. 1. de Orat. 218.
Regnum nemini tolerabile. Cic. 10. Att. 7.
TOLERABILĬTER, Adv. [ἀνεκτῶς, Gl. L. G.] Tolerabili modo. Columel. lib. 2. cap. 2. Quas Græci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter dixerimus.
Compar. Tolerabilius pati dolores, Facilius. Cic. 3. de Finib. 42.
TOLERABILITAS, ātis, f. [ἀνεκτότης, Gl. G. L.]
TŌLES, vel ut alii scribunt, TOLLES, vel TOLLIS, is. m. [παρίσθμια] Tumor est in faucibus, quæ per diminutionem Tonsillæ dicuntur. Festus. Isidorus scribit 11. 1. Tolles Gallica lingua dici, quæ vulgo per diminutionem Tonsillæ dicantur, quæ in faucibus turgescere solent. Hæc verba falsi convincunt hanc Sereni scripturam.
Quos autem vocitant colles, attingere dextra
Debebis, qua gryllus erat pressante peremptus. Scribendum enim arbitror, Quos autem vocitant Tolles, ut hæc curatio tonsillarum sit. Turneb. [Gloss. Latinogræc. Tolæ, παρίσθμια, Tolia, παρίσθμια.
TŌLĒTUM, i, n. [Τώλητον] Ptolem. lib. 2. cap. 6. alio nomine *Seretola* dicta, Hispaniæ urbs: vulgo *Toledo*.
TOLLĒNO, ōnis. m. [κηλώνειον, Gl. L. G. & G. L.] Genus machinæ, ut ait Fest. quo trahitur aqua, in alteram partem prægravante pondere, dicitur a Tollendo. In Gloss. Græc. etiam Ciconia redditur. *Une bascule*. Veget. R. Mi. lib. 4. cap. 21. Tolleno dicitur, quoties una trabs in terram præalte defigitur, cui in summo vertice alia transversa trabs longior, dimensa medietate, connectitur, eo libramento, ut si unum caput depresseris, aliud erigatur. Plin. lib. 19. cap. 4. Vel tollenonum haustu rigandos.
Tolleno, Machina propugnantium. Liv. 38. 5. Deinde ut præter spem stare muros viderunt: collectis rursus animis in arietes tollenonibus libramenta plumbi aut saxorum, stipitesve robustos incutiebant. [Hic est Tolleno, cujus circumagi caput potest, secus ac in putealibus.
TOLLIS, V. TOLES.
TOLLO, ōnis. vel TOLLŌNUS, i. m. Idem quod Tolleno. Plaut. Rud. 2. 5. 23.
Heus sic tolloni gratia? cape hanc urnam tibi. Columel. in Horto, v. 26.
Vicini quoque sint amnes, quos incola durus
Attrahat auxilio semper sitientibus hortis:
Aut fons illacrimet putei non sede profunda,
Ne gravis haustúris tollonibus ilia vellat. Quo in loco alii passim legere malunt Tendentibus, non Tollonibus: Plauti locum Camerarius aliter legit. Gronoviana habet: Heus sis, Polemocratia, cape &c. Et apud Colum. varia lectio est. V. ibi not. Victor. Barth. & Gronov. ad Liv. 24. 34.
TOLLO, tollis, tŭli vel sustŭli, & apud antiquos tetŭli, sublatum vel lātum, [ἐπαίρω, Gl. L. G. & G. L. ἐγείρω, L. G.] tollĕre. Elevare sursum erigere. Plaut. Tolle caput. Ovid. 14. Epist. 45.
— ter acutum sustulit ensem,
Ter male sublato decidit ense manus.
Sol in currum Phaëthontem filium sustulit. Cic. 3. de Nat. Deor. 76.
Aliquid oneris tollere. Cic. 5. Verr. 1. i. e. Suscipere.
Tollere & extrahere. Cic. 2. de Finib. 27.
Sublatis supra capita scutis. Liv. 34. 39.
Sublatum ad montem supercilium: cui Depressum opponitur. Cic. in Pison. 14. Respondes, altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, crudelitatem tibi non placere.
Tectum altius tollam, Domum altiorem faciam. Cic. de Arusp. Resp. 33. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum: non ut ego te despiciam, sed tu ne aspicias urbem eam, quam delere voluisti. Ulpianus, Jus vicino non esse altius ædes tollere. Plaut. Trin. 3. 2. 60. Tollere mœnia. Al. Tua qui toleres mœnia.
Ædes meas cd decem pedes altius tollere. African. in l. Egi. D. de except. rei judic. Egi tecum, jus mihi esse ædes meas usque ad decem pedes altius tollere: post ago, jus esse mihi usque ad viginti pedes altius tollere: exceptio rei judicatæ proculdubio, sed etsi rursus ita agam, jus mihi esse altius ad alios decem pedes tollere: obstabit exceptio.
In cælum tollere, Translate. Cic. pro Arch. 22. In cælum hujus proavus Cato tollitur, magnus honos Populi Rom. rebus adjungitur.
In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.
Ad cælum laudibus tollere. Cic. 15. Fam. 7. Non dubito, quid præsentes sentiant: nos quidem longinqui, & a te ipso missi in ultimas gentes, ad cælum mehercule tollimus verissimis ac justissimis laudibus.
In cælum humeris. Cic. 11. Philipp. 24. Hunc vel in cælum, si fieri poterit, nostris humeris tollemus.
In collum tollere. Plaut. Bacch. 3. 6. 42.

In

In crucem tollere. Cic. 3. Verr. 7. Statim deinde jussu Prætoris, in crucem esse sublatum.

In currum. Cic. 3. Off. 94. Optavit ut in currum patris tolleretur: sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagravit.

Laudes alicujus in astra tollere. Cic. 2. Att. 25. At hercule alter tuus familiaris Hortensius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate, nostras laudes in astra sustulit. Virg. 5. Ecl. 51.

— Daphnimque tuum tollemus ad astra.

Laudibus tollere. Cic. 4. Att. 16. Itaque Cæsaris amici (me dico & Oppium) disrumparis licet, monimentum illud, quod tu tollere laudibus solebas, ut odeum laxaremus, & usque ad, &c.

In sublime tollere. Plin. lib. 10. cap. 38.

Tollere vexillum, Extollere. Vexillum Imperatores habebant penes se in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cum prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebaturque vexillum, ut in lib. de Bell. Alexandr. cap. 45. Quod ubi conspexit, celeriter vela subduci, demitti antennas jubet, & milites armari, & vexillo sublato, quo pugnandi dabatur signum, quæ primæ naves sequebantur, idem ut facerent significabat. Annotavit. Turneb. V. Adversf. 14. 16. & 4. 11. Scheff. de Mil. Nav. 3. 1.

A terra se tollere altius, pro Crescere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic. 5. Tusc. 37. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt, alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.

Arbos se sustulit. Virg. 2. Georg. 57.

Animos tollere, Superbire, audaciorem esse. Sallust. in Cic. 2. Verum, ut opinor, splendor domesticus tibi animos tollit. Ter. Hec. 3. 5. 57.

Quia paululum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt. Propert. lib. 3. 18. 17.
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.

Animos dictis tollit. Virg. 9. Æn. 127.

Cachinnum, Risum augere, risu immoderato efferri. Cic. de Fato, 10. Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse.

Clamorem, Summopere clamare, ac vocem extollere. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur.

Clamor tollitur in cælum. Virg. 11. Æn. 745.

Clamores horrendos ad sidera tollit. Virg. 2. Æn. 222.

Cornua tollere in aliquem. Hor. Epod. 16. 12.

Corpus tollere in auras. Ovid. 18. Epist. 52.

Corpora sua alte tollit volucris. Ovid. 8. Met. 256.

Fluctusque ad side: tollit. Virg. 1. Æn. 107.

Frontem tollens ad cælum. Ovid. 3. Met. 20.

Gradum tollere, Ambulare. Plaut. Bacch. 3. 6. 6.

Hinnitum tollit equa. Hor. 2. Carm. 16. 34.

Manus. Cic. 7. Fam. 5. Sustulimus manus & ego & Balbus. Lætitiæ signum est, & gratias agentis.

Minas tollere. Virg. 3. Georg. 421.

Oculos tollere. V. OCULUS.

Oculos sustulit ad proceres. Ovid. 13. Met. 126.

Oculos tollere contra aliquem, Dissentire ab aliquo, & repugnare alicui. Lucret. lib. 1. 67.

Palmas ad sidera tollunt. Virg. 5. Æn. 556.

Querelam tollunt lugubri voce. Lucret. lib. 4. 550.

Risum tollere, Ridere. Hor. de Arte Poet. 381.

Tollere vento fluctus, & mulcere. Virg. 1. Æn. 70.

Vocem exiguam tollere. Virg. 6. Æn. 493.

Vultus erectos tollere ad sidera. Ovid. 1. Met. 86.

Tollere: pro Sumere. Hor. 1. Serm. 4. 11.

Cum flueret lutulentus arat, quod tollere velles. Sic alibi sæpius.

Tolle, λάβε. Gloss. Latinogræc.

Tollere de terra lapides; ad jaciendum scilicet. Cic. pro Cæcin. 60. Vinces profecto non fuisse armatos eos, qui saxa jacerent, quæ de terra ipsi tollerent.

Humo tollit saxum. Ovid. 11. Met. 110.

Humo se tollere, Erigere se. Ovid. 7. Met. 640.

Humo se tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam sibi comparare. Virg. 3. Georg. 9.

— tentanda via est, qua me quoque possim
Tollere humo, victorque virûm volitare per ora.

Membra vix tollit de humo. Ovid. 2. Fast. 354.

Solio se tollit ab alto. Virg. 8. Æn. 541.

Ad spem effingendæ eloquentiæ se tollere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Ancoras tollere, Colligere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 31.

Aurum tollere, ac sibi habere jussit. Liv. 26. 50. extr.

Calices, Martial. lib. 11. 12.

Convivium. Plaut. Menæh. 3. 1. 17. Virg. 8. Æn. 175.

— jubet & sublata reponi
Pocula.

De fano tollere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Eundemque ferunt, hæc quæ dixi sublata de fanis in forum protulisse, & per præconem vendidisse.

Ex delubris simulacra sanctissima. Cic. 1. Verr. 3. Sese jam ne deos quidem in suis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum simulacra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.

Manu tollere. Plin. lib. 10. cap. 75. Plani autem piscium in vado dormiunt, ut manu sæpe tollantur.

Manus tollere ab re aliqua, Abstinere. Ovid. 20. Epist. 146.

Ab loco tollere, Removere. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum consessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur.

Liberos tollere, pro Suscipere. Plin. in Paneg. 26. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares pœnæ cohortantur.

Liberos in aliquam spem tollere. Liv. 5. Nec patribus familiæ tantum, sed ut omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: vellentque in eam spem liberos tollere.

Tollere, pro Nutrire, quod e moribus & institutis veterum sumptum est: aliquando enim liberos tolli nolebant, & jubebant exponi. Qui enim ali volebat depositum humi infantem tollebat: unde & dea quædam Levana dicebatur, ut scribit Augustinus. Plaut. Amph. 1. 3. 3. Verum, quod erit natum, tollito. Turneb.

Aliquem tollere, pro Assumere socium itineris. Cic. 2. Q. frat. 10. Mea factum est infusa verecundia, ut te proficiscens non tollerem.

Tollere, Auferre. Cic. de Amicit. 47. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt.

Detrahere, auferre, tollere. Cic. in Orat. 209.

Dolorem dentium. Plin. lib. 20. cap. 3. pr.

Tormentum tollere. Cels. lib. 3. cap. 21. Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est. & tum his utendum.

Tollere, [ἀνατρέπειν, Gl. L. G.] Irrita facere quæ quis gessit. Cic. 4. Verr. 140. Si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te affecisset, quam cum ea, quæ in magistratu gessisti, sustulit, atque irrita jussit esse.

Tollere & delere. Cic pro Quint. 70.

Tollere & eripere. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse?

Inter Tollere & Auferre. Tollere est levare & erigere: Auferre levatum transferre. Virg. 8. Æn. 439.

Tollite cuncta, inquit, cœptosque auferte labores. Turpil. Philopatr. Simul circumspectat, ubi præter se neminem videt esse, tollit, aufert: ego clam consequor. V. Nonium 5. 6.

Tollere, E medio auferre, vita privare, enecare, ut in antiquo illo disticho, quod refert Tranquillus Neron. cap. 39.

Quis neget Æneæ magna de stirpe Neronem?
Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem.

Duplicem significationem retinet: in priore enim pro Enecavit, in posteriore Portavit, sumitur. [Sustulit e vivis, Sustulit in humeros.

Tollere & interficere. Cic pro Cluent. 25.

Aditus templorum demolitione sublati. Cic. Post. red. in Senat. 32. Aditus templorum erant, non solum præsidiis, & manu, verum etiam demolitione sublati.

Æs alienum, pro Dissolvere. Auctor de Viris illust. cap. 29. extr.

Avaritiam si tollere vultis, mater ejus tollenda est luxuries. Cic. 2. de Orat. 171.

Consuetudinem de civitate. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Tametsi non modo ignoscendi ratio, verum etiam cognoscendi consuetudo jam de civitate sublata est.

Consules. Cic. ad Brut. 11.

Controversias magnas parvo labore. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 9.

De aliquo decreto quid. Cic. 15. Att. 11. Etenim Servilia pollicebatur se curaturam, ut illa frumenti curatio de S. C. tolleretur.

Exercitum religio tollit. Cic. 1. Fam. 1.

De medio aliquem tollere, Interficere. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Demonstrant, cum pater hujusce Sex. Roscius, homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio sit occisus, perfacile hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignorum de medio tolli posse.

De oratione sua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cic. 2. Att. 24. Primum Cepionem de oratione sua sustulit, quem in Senatu acerrime nominarat, ut appareret noctem, & nocturnam deprecationem intercessisse.

De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere ut aliquis foro privetur. Cic. pro Cluent. 79. Et illum, hominem ædilitium, jam Prætorem opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum de foro, atque adeo de civitate esse sublatum.

Diem tollere. V. DIES.

Dubitationem alicui. Cic. 12. Att. 7.

E civitate aliquem. Cic. pro Domo 44.

E choro philosophorum aliquem tollere. Cic. 1. de Fin. 26. Tu quidem, inquit, totum Epicurum pæne e philosophorum choro sustulisti?

E medio aliquem tollere, idem quod Tollere de medio, & occidere. Liv. 24. 6. pr.

E numero. Cic. pro Flacc. 7. Inimicus M. Cœlius, quod cum in re manifesta putabat nefas esse publicanum judicare contra publicanum, sublatus erat e numero recuperatorum: tamen tenuit se, neque attulit in judicium quidquam ad lædendum, nisi voluntatem.

Ex rerum natura aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repente cælum, solem, aquam, terramque ademerunt?

Errorem tollere, Delere, abluere. Cic. 4. Acad. 62. Dixitque sapientis esse opinionem a perspicuitate sejungere: nihil fecit: ipsius enim opinionis errorem nullo modo sustulit.

Imperitorum omnem errorem tollere. Cic. 1. de Fin. 37.

Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Sed quia Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat: illos conservari melius fuit, quam pœnas sceleris Varium pendere.

Fidem de foro. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Timorem bonis injecistis; fidem de foro, dignitatem de Repub. sustulistis.

Genus orationis tollere. Cic. 3. Fam. 8.

Inducias tollere. Liv. 30. 4. bis.

Legem tollere, Abrogare, irritam facere. Cic. 2. de Legib. 31. Quid, legem, si non jure rogata est, tollere?

Libertatem. Cic. 1. Fam. 8. Dignitas in sententiis dicendis, libertas in Rep. capessenda, ea sublata tota, sed nec mihi magis quam omnibus.

Memoriam alicujus rei funditus tollere ac delere. Cic. pro Quint. 12. Cujus omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.

Metum, Timorem adimere. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Deleatis ex animo suspicionem omnem, metumque tollatis.

Moram tollere, Festinare. Cic. 10. Att. 1. Nunc ait se daturum, quum ex P. sustulerit moram tabellarius.

Nefas. Ovid. 2. Met. 506.

Nomen alicujus ex omnibus libris tollere. Cic. 13. Att. 23.

Querelas tolle, Noli amplius queri. Hor. 1. Epist. 12. 3.

Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 28.

Suspicionem. Cic. 10. Att. 16. Omnem igitur suspicionem sustuli. Idem pro Rosc. Amer. 6.

Testimonio aliquem tollere, Testimoniis ita convincere, ut puniatur, & foro privetur. Cic. pro Font. 14. Noluerunt ii, qui judicabant, hanc patere inimicitiis viam, quem quisque odisset, ut eum testimonio posset tollere.

Furtim tollere aliquem. Virg. 9. Æn. 546.

Tollere, Differre. Plaut. Pœn. 2. 52.
Omnes extollo ex hoc die in alium diem. V. Non. 1. 4.
Sublatum eit, ἐκκέφισθη, ἀνηρέθη, Gloff. Latinogræc.
SUBLĀTUS, a, um. Partic. [ἀρθείς, μετεωρισθείς] Plin. lib. 11. cap. 29. Gregatim, fublatæ vento, in maria aut ftagna decidunt.
Clamor fublatus ad æthera. Virg. 2. Æn. 338.
Sublati, Ferocientes, fuperbientes. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 16. Quo prælio fublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius fubfiftere. [Subauditur Animo.
Sublati liberi, i. e. Sufcepti. Paulus in l. Filius familias. D. de acquir. hered. Filius familias duxit uxorem: ea, filiis fublatis, inteftata deceffit. Filii juffu patris, non avi, adierunt hereditatem.
Dolis fublatis aperire aliquid, Referre fine dolo. Virg. 12. Æn. 26.
Errore fublato agnorunt parentes, &c. Lucan. lib. 3. 601.
Lex fublata. Propert. lib. 2. 7. 1.
Pavore fublato fecura turba. Lucan. lib. 3. 438.
Ex oculis fublata virtus. Hor. 3. Carm. 24. 32.
Sublatus pro mortuo. Cic. 7. Verr. 142. Sic ille affectus, illinc tum pro mortuo fublatus, brevi poftea eft mortuus.
SUBLATURUS, a, um Partic. [ἀρῶν] Cic. 15. Att. 12. Eam rem Servilia fublaturam ex S. C. fe effe dicebat.
SUBLATE, Adv. ut, Sublate dicere. Cic. de Clar. Orat. 201. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera funt, unum attenuate preffeque, alterum fublate ampleque dicentium.
Sublatius de fe dicere. Cic. pro Domo 95. Nihil enim unquam de me dixi fublatius.
SUBLATIO, ōnis. f. [ἄρσις, ἀφαίρεσις] Quintil. lib. 9. cap. 4. Sublatione ac pofitione ad finem ufque decurrunt. De rythmis.
Sublatio animi, Elatio, fuperbia. Cic. 2. de Fin. 13. Sed hoc intereft quod voluptas dicitur etiam in animo vitiofa res, ut Stoici putant, qui eam fic definiunt, Sublationem animi fine ratione opinantis fe magno bono frui, &c.
Judicii fublatio. Quintil. 7. 2.
TŎLŌSA, [Τολῶσα] Tectofagum, Narbonenfis Galliæ urbs nobiliffima; a qua Tolofani Tectofagi, Plin. lib. 3. cap. 4. dicti. Notum eft adagium, Aurum habet Tolofanum. De cujus raptu quæftionem aliquando habitam Romæ, fcribit Cic. 3. de Nat. Deor. 74. V. Gell. lib. 3. 9. & Juftin. lib. 32. 3.
TOLOSĀTES, Iidem qui & Tolofani. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 7. Qui non longe a Tolofatium finibus abfunt.
TOLUBERNA, æ. m. [παράσιτος, ἐντράπελος, Gl. L. G.] Adfecula. Ita Gloff. Scurræ, ut opinor, fcurrile cognomen.
TOLUS, i. m. [τρίπτης, Gl. L. G.] Inftrumentum rufticum, trituræ aptum, opinor.
TŎLŪTĀRIUS, a, um. vel TOLUTARIS, e. Adj. vel potius TOLUTARIUS, i. m. [βαδιστής, Gl. L. G.] Equus, quafi Volutarius, a pedum volubilitate dictus, qui alio nomine Afturco ab Afturia Hifpaniæ oppido appellatur. Hos Gradarios vocamus, qui molli gradu & fine fuccuffura geftant. Perottus.
Tolutarium ab Afturcone diftinguit Seneca, cujus hæc verba funt Epift. 18. Ita non omnibus obefis mannis, & afturconibus, & tolutariis præferres unicum illum equum a Catone defrictum.
TOLŪTIM, Adv. [ἐνδρόμως] quafi Volutim: hoc eft volubiliter, ait Nonius 1. 12. Varro ibid. Ut equus, qui ad vehendum eft natus, tamen traditur magiftro, ut equifo doceat tolutim incedere. Plaut. Afin. 3. 3. 116.
Demam hercle jam de hordeo, tolutim ni badizas.
Tolutim carpere inceffus. Plin. lib. 1. cap. 42. Al. Incurfus.
TOLUTĬLIS, e. Adj. Varro apud Non. 1. 60. Gradu tolutili vectus.
TOLUTĬLOQUENTIA, æ. f. Volubilis locutio. Nævius, O peftifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius 1. 12.

T O M

TŎMĀCŬLUM, i. vel TOMĀCLUM, i. n. per fyncopen, vel TOMACULA, vel TOMACINA, vel TOMACELLA, æ. f. Tomacula, Edulia funt, quæ fere ex jecore porcino, minutatim concifo, & jam femicocto, infufis ovis crudis, & cafeo optimo, & liquamine, pipere, anifo, gingibere fieri confueverunt, teguntur que omento fuillo. Juven. 10. Sat. 355.
Exta, & candiduli divina tomacula porci. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. Itaque fuibus animam datam effe proinde ac falem, quæ fervaret carnem. E queis fuccidias Galli optimas & maximas facere confuerunt. Optimarum fignum, quod etiam nunc quotannis e Gallia apportantur Romam pernæ, tomacinæ, & taniacæ, & petafiones. Dicitur alias Infitium, V. ISITIUM. Martial. lib. 1. 42. Fumantia tomacla.
Tomaculum dictum ἀπὸ τοῦ τεμεῖν, quod eft concidere.
TŎMĀRUS, i. m. [Τόμαρος] Mons eft Ætoliæ, ut fcribit Plin. lib. 4. cap. 2. Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, ut Theopompus fcripfit.
TŎMĒ, es. f. [τομή] Sectio. Græcum eft. Aufon. Epift. 5. 88.
TŎMENTUM, i. n. [γνάφαλον, γνάφαλλον, Gl. L. G. & G. L.] Lana brevis & concifa, quæ ex veftibus a fullone poliendo detrahitur: & quicquid farciminis ex quacunque re, five ex fœno & palea, five ex pluma fuerit, quo culcitræ farciuntur. Varro 4. de L. L. 35. Poftquam tranfierunt ad culcitras, quod in ea fagus aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.
Tomentorum autem aliud Leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba concifa: aliud Circenfe, ex arundinibus concifis factum, idque ftramentum habebatur plebejorum: dictum Circenfe, quod in Circo Romano fternebatur, illicque pauperiores quiefcebant. Martial. lib. 14. 160.
Tomentum concifa palus Circenfe vocatur:
Hæc pro Leuconico ftramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.
TŌMEX, ĭcis. f. [τομικὸς] Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & fparto leviter tortæ reftes, ex quo funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10. Sic & fpinas fæpis caufa ferunt, tomice moris fpinarum circumlita. Columel. lib. 12. cap. 32. Deinde fafciculos tomice palmea aut juncea ligato. Vitruv. lib. 7. cap. 3. docet afferes tomice religandos. Græcis dicitur τομικὴ, fem. generis.
Tomices appellantur etiam Pulvilli, quos in collo habent animalia, ne refte lædantur.
TOMICE, es. f. Species ftatuariæ. Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. 29. 24.
TOMĪCUS, a, um. Adj. [τομικὸς] Secans. Celf. 8. 1. Dentes quaterni primi tomici (i. e. incifores) a Græcis vocantur.
TŌMOS, [Τόμος, Τόμοι, Τόμις, Τομεύς] Ponti oppidum, Nafonis exfilio notum, quod ipfum a Milefiis deductum innuit ipfe Ovid. 1. Trift. 9. 3.
Cur autem Tomos dictum fit, Idem 3. Trift. 9. 33.
Inde Tomos dictus locus eft, quia fertur in illo
Membra foror fratris confecuiffe fui. Nam τεμεῖν Græcis incifio dicitur. Abfyrtus autem ille fuit Medeæ crudelitate fectus, ut idem Ovidius loco jam citato fcribit. V. f. l.
TOMĪTA, æ. m. [Τομίτης] pl. Tomitæ, arum. Incolæ iftius oppidi. Ovid. 1. Trift. 2. 85.
Nefcio quo videam pofitos ut in orbe Tomitas
Exilem facio per mea vota viam.
TOMĪTĀNUS, a, um. Adj. [τομίτης] ut
Humus Tomitana. Ovid. 3. de Pont. 1. 6.
Ager Tomitanus. Ovid. 3. de Pont. 8. 2.
TOMUS, i. m. [τόμος] Fragmentum libri, fectio, pars. Martial. lib. 1. 67.
Scriptura quanti conftet, & tomus vilis.
TŌMȲRIS, [Τόμυρις] Regina nobilis Maffagetarum in Scythia, quæ Cyrum debellavit & interemit. De qua plene Herodotus, & Juftinus lib. 1. 8. Tibul. lib. 4. ad Mæcenatem, 1. 143.
Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe.
TONATIO, V. TONO.
TONDEO, tŏtondi, tonfum, [κείρω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lanam five capillos & hujufmodi recidere.
Barbam tondere. Cic. 5. Tufc. 58. Sueton. in Augufto cap. 79. In capite comendo tam incuriofus, ut raptim compluribus fimul tonforibus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. h. e. Modo tonderi, modo radi faceret. Martial. lib. 2. 17. de tonfore indocto,
Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virg. 3. Georg. 561.
Caput tondere ad cutem. Celf. lib. 6. cap. 6. de pediculis palpebrarum.
Comas tondere. Tibul. lib. 3. 1. 10.
Oves tondere. Plin. lib. 8. cap. 48.
Os alicujus tondere. Catul. 59. 139. V. loc.
Reduces tondere. Valer. Flacc. 1. Argon. 378.
Tectus & Eurytion fervato colla capillo,
Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras. Quidam olim quamdiu peregre erant, comam alebant intonfam, reduces & fofpites domi eam tondebant: quod apud Ægyptios obtin[eb]at. V. Diodor. lib. 1.
Brachia arborum tondere. Virg. 2. Georg. 368.
Dumeta tondere dicuntur juvenci, i. e. Depafcere. Virg. 1. Georg. 15.
Herbas fruticantes tondere. Plin. lib. 12. cap. 25.
Prata tondere, Secare. Virg. 1. Georg. 290.
Violas tondere manu. Propert. lib. 3. 13. 29.
Auro aliquem tondere, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
TONDENS, entis. Partic. [νέμων] ut, Equi late tondentes campum. Virg. 3. Æn. 538.
Pecudes tondentes gramina ex uno campo. Lucret. lib. 2. 659.
Pecudes tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 317.
TONSUS, a, um. Partic. [κορεὶς, Gl. L. G.] Qui eft coma abfciffa: ut, Tonfus homo, cui contrarium Intonfus, capillatus. Cic. in Pifon. 18.
Cum illa faltatrice tonfa. Martial. lib. 11. 40.
Jam mihi nigrefcunt tonfa fudaria barba.
Capillus tonfus Ovid. 8. Met. 151.
Comæ tonfæ, Compofitæ. Virg. 5. Æn. 556. Servius.
Cutis tonfa. Hor. 1. Epift. 18. 7.
Lanæ tonfæ. Hor. 3. Carm. 15. 13.
Tonfus, Minutus, vel compofitus. Virg. 1. Æn. 706.
— tonfifque ferunt mantilia vilis. Servius.
Humum tonfam verrit raro pectine. Ovid. Rem. Amor. 192.
Myrti tonfæ. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Novales tonfæ. Virg. 2. Georg. 71.
Oliva tonfa, Quæ minutis frondibus compta eft: quafi a tonfore compofita. Virg. 3. Georg. 21.
Valles tonfæ, Arboribus & filvis viduatæ. Virg. 4. Georg. 277. Non filvofæ. Servius.
TONSUM, i. n. [κουρὰ] Gloff. Græcolat.
TONSA, æ. f. [κώπη, Gl. G. L.] & pl. Tonfæ, [κῶπαι, L. G.] Remi, a decutiendis fluctibus. Virg. 7. Æn. 28.
— & in lento luctantur marmore tonfæ. Servius. Lucret. lib. 2. 554.
Antennas, proram, malos, tonfafque natantes. Stat. 5. Theb. 340.
Aft ubi fufpenfis filuerunt æquora tonfis.
Tonfa nonnullis dicitur Ovis.
TONSIO, ōnis. f. [κουρά] ut, Ovium tonfio. Vulg. Interp. Deut. 18. 4.
TONSUS, ûs. m. Accius apud Non. 2. 850. Mulier funefta vefte, tonfu lugubri. Plaut. Amph. 1. 1. 288.
Sura, pes, ftatura, tonfus, oculi, nafum, vel labra.
TONSOR, ōris. m. [κουρεὺς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tondet. Varro 2. de R. R. cap. 11. Omnino tonfores in Italiam primum veniffe ex Sicilia dicuntur, poft Romam conditam anno tertio. Plaut. Afin. 2. 3. 14. Ad tonforem ire dixit. Hor. 1. Serm. 7. 3.
Omnibus & lippis notum, & tonforibus effe. V. LIPPUS.
Dionyfius, ne tonfori collum committeret, tondere filias fuas docuit. Cic. 5. Tufc. 58.
Inæqualis tonfor, Qui inæqualiter tondet. Hor. 1. Epift. 1. 94.
Si curatus inæquali tonfore capillos
Occurro, rides. Senfus eft, Rides, fi occurro tibi curatus, aut (ut alii legunt) curtatus capillos, i. e. Curatos aut curtatos habens capillos a tonfore inæquali.
Dare operam tonfori. V. OPERA.
TONSŌRIUS, a, um. Adj. [κουρικὸς] Quod ad tondendum pertinet. ut, Tonforius culter. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonforios candente carbone fibi adurebat capillum. Apud Martial. lib. 14. 36. titulus eft, de Tonforiis ferramentis.
TONSORIUM, i. n. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Idem, quod Tonftrinum.
TONSŪRA, æ. f. [κουρὰ] Tondendi opus. Columel. lib. 7. cap. 4. de Ovibus.

Ovibus. Tonfuræ certum tempus anni per omnes regiones fervari non poteft. Varro 2. de R. R. cap. 11. De lacte in eo & tonfura lanæ.
Tonfura, in vitibus & arboribus. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonfuram annuam quærit, alternam myrtus, punicæ, oleæ, quia celeriter fruticefcunt.

TONSTRIX, īcis. f. [κουρεύτρια] Plaut. Truc. 2. 4. 51. Tonftricem Syram novifti noftram. conf. 4. 4. 3.

TONSTRĪCŬLA, æ. f. dimin. [κουρεύτρίδιον] Cic. 5. Tufc. 58. Ita fordido ancillarique artificio regiæ virgines, ut tonftriculæ, tondebant barbam & capillum patris.

TONSĪLIS, e. Adj. [κουρικός] Quod tonfum eft, ac in orbem & comam putatum, ut ait Valla lib. 1. Plin. lib. 12. cap. 2. Primus Cn. Matius nemora tonfilia invenit.
Buxetum tonfile. Martial. lib. 3. 58.
Facilitas tonfilis. Plin. lib. 16. cap. 10.
In opere topiario tonfilis. Plin. lib. 16. cap. 11.

TONSTRĪNA, æ. f. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Locus in quo tonderi folet. Plaut. Amphit. 4. 1. 5.
In medicinis, in tonftrinis, apud omnes ædes facras. Ter. Phorm. 1. 2. 39.
In quo hæc difcebat ludo, ex advorfum ei loco
Tonftrina erat quædam.

TONSTRINUM, i. n. Idem. Gloff. Græcolat.

TONSĪTO, āre. frequent. Plaut. Bacch. 5. 2. 9.
Rerin' ter in anno tu has tonfitari? fcil. Oves.

TONSILLA, æ. f. Palus dolatus in acumen, & cufpide præferratus, qui navis religandæ cauffa in litore figitur. Actius, Tacete, & tonfillas in litore edite. Feftus. V. Scalig. & Dacer. not.

TONSILLÆ, arum. pl. f. [παρίσθμια, G. L. G. & G. L.] dimin. a Tole tumore faucium, ut vult Feftus. Fiunt autem circa uvam ex utraque parte infra fauces, vocanturque Glandulæ, ob quandam glandis fimilitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonfillæ in homine, in fue glandulæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Linguam autem ad radices ejus hærens excipit ftomachus, quo primum illabuntur ea, quæ accepta funt: oris utraque ex parte tonfillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Amygdalinæ a forma Galeno dicuntur, funtque glandulæ in radice linguæ, quæ falivam conficiunt. Amygdalas alii vocant.

TONGRI, Galliæ Belgicæ populi, Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Brabant*.

TONITRU, V. TONO.

TŎNO, āvi, ātum, & aliquando, ui, ĭtum, [βροντάω, Gl. G. L.] āre. notæ fignificationis. Cic. 2. de Divin. 82.
Quum tonuit lævum bene tempeftate ferena.
Si fulferit, fi tonuerit, fi tactum aliquid erit de cælo. Cic. 2. de Divin. 142.
Cælum tonat. Plin. lib. 15. cap. 33. Tiberium principem, tonante cælo, ea coronari folitum ferunt contra fulminum metus.
Cælum tonat omne fragore. Virg. 9. Æn. 541.
Juppiter tonans. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Hunc etiam augures noftri, quum dicunt Jove fulgente, tonante: dicunt enim Cælo fulgente, tonante.
Ætna tonat ruinis horrificis, Fragorem dedit. Virg. 3. Æn. 571.
Aftra tonuere feris clamoribus. Sil. lib. 16. 95.
Mare tonuit ex alto. Senec. Hippol. 10.
Murmure ac verberibus tonare, Refonare. Martial. lib. 9. 70.
Tympana tenta tonant palmis. Lucret. lib. 2. 618.
Laudes alicujus tonare, Magnopere efferre. Plin. in præfat.
Ore tonare deos, Invocare voce tremenda. Virg. 4. Æn. 510.
Spiritus ore Pindarico tonat. Propert. lib. 4. 1. 139.
Verba tonare infano foro. Propert. lib. 4. 1. 134.
Tono, ĕre. in Tertia conjugatione dixere veteres, unde Præteritum Tonui, & fupinum Tonitus inducuntur. V. Prifcian.
Tympana non inani fonitu tonimus. Nonius 1. 245.

TONANS, antis. Partic. [βροντῶν] Sic Juppiter abfolute dicitur; ut, Magni tecta tonantis, Cælum. Ovid. 1. Met. 170.
Germana tonantis, Juno. Ovid. 9. Epift. 7.
Tonantes Plato & Demofthenes, Grandiloqui. Columel. in præf. lib. 1. non ita procul a fine, Neque ille ipfe Cicero territus cefferat tonantibus Demoftheni Platonique.

TONĀTIO, ōnis. f. apud Senec. 2. Nat. Quæft. cap. 12. Fulguratio oftendit ignem, Fulminatio emittit, illa (ut ita dicam) comminatio eft, & tonatio fine ictu, ifta jaculatio cum ictu. Quidam legunt Commotio.

TONESCIT, [βροντᾷ] pro Tonat. Varro apud Non. 2. 858. Tonitribus templum tonefcit. A Tono, ĕre. V. fupra.

TONITRUS, ûs. m. [βροντή, Gl. L. G. & G. L.] vel TONITRU, n. indecl. in fing. Et in plur. Tonitrus, & Tonitrua. Ovid. 2. Met. 308.
Unde movet tonitrus vibrataque fulmina jactat. Plin. lib. 8. cap. 47. Tonitrus folitariis ovibus abortus inferunt. Cic. 2. de Divin. 42. Nonne perfpicuum eft ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jactufque fulminum extimuiffent, crediaiffe ea efficere rerum omnium præpotentem Jovem? Juven. 5. Sat. 117.
— & facient optata tonitrua cœnas
Majores.
Ingens tonitru. Ovid. 3. Faft. 347.
Rauca tonitrua. Claud. 8. Paneg. 210.
Agere tonitrus. Stat. 1. Theb. 258.
Ciebo cælum tonitru. Virg. 4. Æn. 122. Verba Junonis.
Concutiens cuncta tonitru fonoro. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 27.
Concuffa tonitru tremunt omnia. Lucret. lib. 6. 120.
Contremit cælum tonitru, flamma inter nubes corufcat. Cic. 3. de Orat. 155.
Movere tonitrus. Ovid. 2. Met. 308.
Motura humanas tonitrua mentes. Ovid. 1. Met. 55.
Quatiuntur tonitru cærula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
Tremifcunt ardua terrarum tonitru. Virg. 5. Æn. 694.
Armorum tonitru concuffa eft Daunia tellus. Sil. lib. 13. 10.
Tonitrua unde fint. Plin. lib. 2. cap. 43. Igitur non eam inficias, poffe in has & ignes fuperne ftellarum decidere, quales fereno fæpe cernimus: quorum ictu concuti aëra verum eft, quando & tela vibrata ftridunt. Quum vero in nubem pervenerint, vaporem diffonum gigni, ut candente ferro in aquam demerfo, & fumidum vorticem volvi. Hinc nafci procellas. Et fi in nube luctetur flatus, aut vapor, tonitrua edi: fi erumpat ardens, fulmina: fi longiore tractu nitatur, fulgetra.
Quæ porro illa tonitrua? quæ tempeftas? Cic. 5. Philip. 8.
Hic tibi ftrepitus, fremitus, clamor tonitruum. Cic. 8. Fam. 2.

TONITRUUM, i. n. Idem. Legitur apud antiquos, unde proculdubio fit pl. Tonitrua. Sen. Nat. Quæft. 2. 56. Antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum. Tonitruum autem definit Pofidonius Sicci aeris fonitum, qui fieri nifi dum aut terit, aut rumpitur, non poteft. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 5. Auditum præterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante.

TONITRĀLIS, e. Adj. Tonitru edens. ut
Tonitralia templa, In quibus fit tonitru: vel in quibus habitat is qui otnat, Deus. Lucret. lib. 1. 1098.
Neve ruant cæli tonitralia templa fuperne.

TONITRUĀLIS, e. aliud Adj. Apul de Mundo p. 75. Elm. Juppiter tonitrualis.

TONITĀBILIS, e. Adj. [βροντώδης] Gloff. Gr. Lat. quafi a Tonito frequentativo.

TONITRUO, āre. Commodian. Inftruct. 6. 7. Infipiens Jovem tonitruare tu credis.

TONSA, TONSÆ, TONSILLA, TONSOR, TONSTRINA, TONSTRIX, TONSUS. V. TONDEO.

TŎNUS, i. m. [τόνος] Sonus Latine dicitur, unde Accentum quoque tonum vocavere. quos veteres noftri imitati, tenorem, quafi tonorem accentum dixerunt. Vitruv. 10. 15. Quo mollior eft tonus.
Tonus, Spatium id, quanto abeft a terra circulus cæli citimus, hoc eft lunaris, centum fcilicet viginti fex millia ftadiorum, ut inquit Martianus Capella, quoniam ut in fonis intervallum cum legitima quantitate minimum ex duobus fonis inter fe diverfis, ita in cælo minimum a terra fpatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib. 35. cap. 5. Deinde adjectus eft fplendor, alius hic quam lumen: quem quia inter hoc & umbram effet, appellaverunt tonon: commiffuras vero colorum & tranfitus, armogen.
Tonus, pro Tonitru. Sen. Nat. Quæft. 2. 56. V. TONITRUUM.

TONOR, ōris. m. Accentus. Quintil. 1. 5. Tenores ab antiquis dictos tonores comperi.

TONORIUM, i. n. Fiftula mufica. Quintil. 1. 10.

TONOTICUS, a, um. Adj. Vim habens intenfivam. Theod. Prifcian. de Diæta cap. 9. Maftix foris tonotica. Vulgo Tonicus.

T O P

TOPARCHA, V. TOPOS.

TŎPĀZIUS, i. f. [τοπάζιον] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 8. Egregia etiamnum topazio gloria eft, fuo virenti genere, & quum reperta eft, prælatæ omnibus. Id accidit in Arabiæ infula, quæ Chitis vocatur, in qua Troglodytæ prædones, quum, diutius fame & tempeftate preffi, herbas radicefque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Archelai fententia eft. Juba, Topazion infulam in Rubro mari, a continente ftadiis CCC abeffe tradit: nebulofam, & ideo quæfitam fæpe a navigantibus ex ea caufa nomen accepiffe. Topazin enim Troglodytarum lingua fignificationem habere quærendi.
A topazio in aurum declinat. V. DECLINO.

TOPAZIĂCUS, a, um. Adj. Fortun. lib. 8. cap. 4.
Pulchra topaziacis oneratur zona lapillis.

TOPAZOS, [τόπαζος] five Topazios. Plin. lib. 6. cap. 29. Infula in mari Rubro, in qua reperitur lapis topazius mire pellucidus. V. TOPAZIUS.

TOPHACEUS, TOPHICIUS, TOPHINUS, TOPHOSUS, TOPHUS, V. TOFUS.

TOPIARIA, TOPIARIUM, TOPIARIUS, V. TOPIUM.

TŎPIUM, i. n. [τόπιον] Topia, inquit Hefychius, Funiculi funt, quibus frutices, & arbufculæ tonfiles in animalium fpecies, aut rerum hiftorias luculenta varietate affimilatæ, religatæ multis locis hinc inde diftinentur, & torquentur, flectunturque, ad effingenda quæ luduntur rerum & animantium argumenta. Vitruv. lib. 7. cap. 5. Habentem deorum fimulacra, feu fabularum difpofitas explicationes, non minus Trojanas pugnas, feu Ulyffis errationes per topia, ceteraque, quæ funt eorum fimilibus rationibus ab rerum natura procreata. Hinc Topiarium opus deductum reor, Turneb. auctore, ex quo hæc excerpta funt.

TŎPIĀRIUM, i. n. dicitur Opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, ut funt teftudines, cameræ, naves, aviculæ, & hujufmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura fequax eft & flexibilis, fieri confueverunt. Dictum topiarium ἀπὸ τῶν τόπων, hoc eft a locis, quæ in his varia conftituuntur. Plin. lib. 15. cap. 30. Accedit in topiario opere taxa, &c. conf. Vitruv. 5. 8.

TOPIARIUS, i. m. [τοπιοποιός] Qui topiaria facit: ficut Coronarius qui coronas. Plin. 15. 29. Sativarum genera topiarii faciunt. Plin. 3. Epift. 19. Sumptus Atrienfium, topiariorum, fabrorum. Vet. Infcr. apud Gruter. p. 602. n. 2. LVCRIO AVG. TOPIARIO. ET HORTIS. conf. Alex. ab Alex. 3. 25.
Topiarium laudavi, ita omnia conveftivit hedera, &c. Cic. 3. Q. frat. 1. De homine enim eft interpretandum, qui locum opere topiario ornarat. Turnebus.

TOPIARIA, æ. f. [τοπιοποιητική] Ars ipfa, unde Topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarii. Cic. 3. Q. frat. 3. Topiarium laudavi, ita omnia conveftivit hedera, qua bafim villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.

TOPARCHA, æ. m. [τοπάρχης] Qui unius loci vel regionis curam habet. Spartian. in Adr. cap. 13. Toparchas & reges ad amicitiam invitavit.

TOPARCHIA, æ. f. [τοπαρχία] Territorii, five regionis præfectura. Plin. 5. 14. [Gloff. Græcolat. τοπαρχία, Pagus. Pro ipfo territorio. V. PAGUS.

TŎPOS, Græce, [τόπος] Latine dicitur Locus. Manil. 3. v. penult.
Octo topos, per quos ftellæ diverfa volentes.

TOPĬCUS, a, um. Adj. [τοπικός] Localis. Unde Ariftoteles & Cicero Topica, libros appellarunt, id eft locorum fedes, in quibus demonftrantur ea, a quibus argumenta fumi debent.

TOPĪCE, es. f. [τοπική] Ars ipfa inveniendorum argumentorum. Cic. in Topic. 6. Inveniendi vero artem, quæ Topice dicitur, quæ ad ufum potior erat, & ordine naturæ certe prior, totam reliquerunt.

TOPĬCA, orum. n. pl. [τοπικά] Cic. 7. Fam. 20. Inftitui Topica Ariftotelica confcribere. conf. Cic. Topic. cap. 1.

TOPOGRA-

TŎPŎGRĂPHIA, æ. f. [τοπογραφία] Locorum descriptio Latine dicitur. Cic. 15. Att. 16. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, & tamen hæc topographia ripulæ videtur habitura celerem satietatem. Ubi ex vetusto scripto codice legitur ῥωπογραφία.

TOPPER, [αὐτίκα] Obsoleta dictio, qua antiquissimi utebantur pro Celeriter, seu confestim, statim. Nævius apud Festum, Capesse flammam Vulcani topper. Quintil. 1. 6. inter antiqua refert.

T O R

TORAL, TORALE, V. TORUS.

TŌRĀNIUS, [Τοράνιος] Mango quidam: qui, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 12. M. Antonio jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat, &c.

TORANUS, i. m. ἄλειος, τεῖφος. Gloss. Latinogræc. [Monstra sunt. Apud Suid. ἄλειος, εἶδος ζώου.

TORCŪLAR, V. seq. dict.

TORCULĀRE, & per apocopen TORCULAR, āris. n. [ληνός, Gl. L. G. & G. L.] Machina premendis uvis apta. Plin. lib. 15. cap. 1. An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis. Columel. lib. 8. cap. 50. Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri, & integram in fiscinis novis includi, prelisque subjici, ut quantum possit, paulisper exprimatur. Non desunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes a Torculum fieri Torcular; ut a Speculum, Specular.

TORCULARIUM, i. n. [ληνός, Gl. G. L.] Locus est, in quo sunt torcula vasa, ut prela, &c. Cato de R. R. cap. 18. In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? sic enim per interrogationem legi debet. Mox enim respondet, Prela temperata quinque, supervacanea tria. Turnebus.

TORCULARIUS, a, um. Adj. [ὑπολήνιος] Quod ad torcularium pertinet. ut Torcularia vasa. Cato R. R. cap. 11.
Torcularii lacus. Columel. lib. 12. cap. 18.
Torcularia cella. Columel. lib. 1. cap. 6.

TORCULARIUS, i. m. [ληνεὺς] Qui torculari premit uvas. Columel. lib. 12. cap. 50. Quia interdum multitudo baccæ torculariorum vincit laborem.

TORCŪLUM, i. n. [ληνὸς] Idem quod Torcular. Cato R. R. cap. 1. Ad villam quum venias, videto vasa, torcula, & dolia, multa ne sient. Plin. lib. 18. cap. 31.
Torculum, quod usu torcular dicitur, dictum quod intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. γεωργικῶν, Vineis ubi ampla cella torculum reponant. Ex Nonio, 1. 233.

TORCŪLA, æ. f. [ἐλαιοτριβεῖον] Idem. Gloss. Latinogræc.

TORCŪLUS, a, um. Adj. [λήνιος] Quod ad torculum pertinet. ut, Torculus funis. Cato R. R. cap. 135. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

TORCŪLO, āre. Fortun. in Epist.

TORCULĀTOR, ōris. m. [ληνοβάτης] Calcator. Gloss. Gr. Lat.

TORDILE, is. n. Plinio; vel TORTILE, Ruellio, & TORDILION, Semen seselis. Plin. lib. 24. cap. 19. Diosc. 3. 56.

TŎREUMA, ătis: & TOREUMATUM, i. n. [τόρευμα, Gl. G. L.] Opus politum, cælatum, a τορεύω sculpo & cælo. Toreumata dicuntur sculpta aut cælata ex quacunque materia, quæ in deliciis habentur. Cic. 4. Verr. 118. Toreumata sane nota ac pretiosa auferuntur. Ibid. 6. 38. De hoc Verri dicitur, habere eum perbona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu, summo artificio facta. Sallust. Catil. cap. 20. ad fin. Cum tabulas, signa, toreumata emunt. Martial. lib. 3. 35.
Artis Phidiacæ toreuma clarum. Idem lib. 14. 94.
Nos sumus audacis plebeja toreumata vitri.

TOREUTES, æ. m. [τορευτὴς] Græcis dicitur Cælator, teste Gloss. utroque. V. CÆLO.

TOREUTĬCE, es. f. [τορευτικὴ] Ars ipsa, quæ & Anaglyptice, & Sculptura sive Cælatura dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. De Phidia sculptore, Primusque artem toreuticen aperuisse atque demonstrasse merito judicatur. conf. Cæl. Rhod. Antiq. Lect. 29. 4.

TORMEN, ĭnis. n. [κωλικεῖον] Gloss. Latinogræc.

TORMENTARIUS, TORMENTUM, TORMENTUOSUS, V. in TORQUEO.

TORMĬNA, um. n. plur. [δυσεντερία, Gl. L. G.] Genus morbi, a Torquendo, quum dolore torquentur intestina, vel propter exulcerationem, quæ Græce dysenteria dicitur, vel etiam alia ratione, ut scribit Cels. lib. 4. cap. 18. Plin. lib. 20. cap. 14. Mentastrum torminibus cholericis efficacissimum. Columel. lib. 12. cap. 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluvies.
Affici torminibus. Idem 29. 11.
Præbere se forticulum in torminibus. Cic. 2. Tusc. 45.
Tormines, m. plur. apud Non. 1. 135.

TORMINŌSUS, a, um. Adj. [δυσεντερικὸς, Gl. G. L.] Qui tormina patitur, quem & Dysentericum appellant Græco vocabulo. Cic. 4. Tusc. 27. Itaque dicimus gravedinosos quosdam, quosdam torminosos, non quia semper sint, sed quia sæpe sint.

TORMINĀLIS, e. Adj. [στροφωτικὸς] Quod tormina sanat. Plin. lib. 15. cap. 21. Quartum genus torminale appellant. De sorbis.
Torminalia sorba. Cels. lib. 2. cap. 30. Item mel coctum, pira immatura, sorba, magisque ea quæ torminalia vocantur, &c.

TORNATILIS, TORNO. V. TORNUS.

TORNUS, i. m. [τόρνος, ὁ τόρος] Instrumentum fabrile, quo ligna, ebur, & reliqua hujusmodi tornantur & poliuntur. Plin. lib. 7. cap. 56. Normam autem & libellam, & tornum, & clavem Theodorus Samius invenit. Idem lib. 16. cap. 40. Calices ex terebintho solitus facere torno. Virg. 3. Ecl. 38.
Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Lucan. ad Pison. 84.
— hinc exornata figuris
Advolat, excusso velox sententia torno.
Angusto torno versus includere. Propert. lib. 2. 34. 42. h. e. Scribere versus elegos, qui minores sunt versibus heroicis. Simili translatione usus est Statius lib. 4. Silv. 7. 4. Musam sic alloquens,
— ingens opus in minores
Contrahe gyros. h. e. Heroicum carmen in versus lyricos.

TORNO, [τορνεύω, Gl. G. L.] āre. Torno polire, aut in aliquam formam figurare. Plin. lib. 36. cap. 22. Lapis est qui cavatur, tornaturque in vasa coquendis cibis utilia. Cic. de Univers. 15. Idque ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius.

TORNĀTUS, a, um. [πτορνευμένος, Gl. L. G.] Cælatus, Rotundus, quasi torno factus. Lucret. lib. 4. 362.
Fit, quasi tornata ut saxorum structa tuantur.
Versus male tornati. Metaphoricôs pro Male elaborati. Hor. de Arte Poet. 441.
Et male tornatos incudi reddere versus. Bentleius legit, Male ter natos. Cuning. Formatos.
Tornare, Circumagere. Plin. lib. 36. cap. 13. Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur.

TORNĀTĬLIS, e. Adj. [τορευτὸς] Quod torno factum est. Vulg. Interp. Cantic. 5. 14.

TORNĀTOR, ōris. m. [τορευτὴς] Cælator. Firmic. lib. 4. cap. 7. ad finem, Facit quoque tornatores, aut simulacrorum sculptores.

TORNATŪRA, æ. f. Vulg. Interp. 1. Reg. 6. 18.

TŎRŌNE, es. f. [Τορώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Macedoniæ oppidum. Steph. Thraciæ ascribit.

TOROSUS, V. TORUS.

TORPEDO, V. TORPEO.

TORPEO, ui, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ēre. Animo, vel corpore ita debilitatum esse, ut quis stupore quodam langueat. Virg. 3. Georg. 370.
— confertoque agmine cervi
Torpent mole nova, & summis vix cornibus exstant. Plaut. Amph. 1. 1. 179.
Animoque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit. Hor. 1. Epist. 6. 14.
Cessatione torpere. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, ut si se commoverit, vereamur ne beatus esse non possit?
Metu torpere, Præ timore ita obstupefieri, ut vix loco moveri queas. Liv. 21. 58. & 28. 29.
Veterno gravi torpere. Virg. 1. Georg. 124. h. e. Pigrescere.
Acies luminum torpet. V. ACIES.
Consilia torpent. Liv. 6. 23. Frigere & torpere consilia senis, sed Camillo tum vitæ satis, tum gloriæ esse.
Genæ torpuerant dolore. Non potueram præ dolore lacrimare. Genas accipit pro Oculis. Ovid. 10. Epist. 44.
Lingua torpuerat retenta metu. h. e. Velut fixa substiterat, nec loqui poterat. Ovid. 11. Epist. 82.
Pectora torpuerant longa mora. Ovid. 1. Trist. 3. 8.
Vires torpent. Virg. 9. Æn. 499.
— torpent infractæ ad prælia vires.
Vox & spiritus torpet. Liv. 1. 25.

TORPENS, entis. Partic. [ναρκώμενος] Cic. 2. de Divin. 64.
Quidnam torpentes subito obstupuistis Achivi? Ex poeta.
Ignavia torpens. Stat. 10. Theb. 90.
Amnis torpens. Stat. 4. Theb. 172.
Hiems frigore torpens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 269.
Lacus torpentes, Stagnantes. Stat. 9. Theb. 452.
Membra torpentia ægre trahens. Sil. lib. 4. 69.
Nervi torpentes rigore, Liv. 21. 56.

TORPESCO, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ĕre. Torpidum fieri, vel Esse. Sallust. in Jugurth. cap. 2. Ceterum ingenium, quo neque melius neque amplius in natura mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt. Plin. lib. 9. cap. 35. Flavescunt tamen & illæ senecta, rugisque torpescunt. De margaritis.
Membra torpescunt gelu. Sen. Med. 924.

TORPEFĂCIO, fēci, ĕre. fec. c. Non. 2. 870. V. TORPORO.

TORPOR, ōris. m. [νάρκη, Gl. L. G. & G. L. φρίκη, L. G.] Animi & corporis debilitatio, pigritia, stupor. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.
Frigidus mentis torpor. Firmic. lib. 6. cap. 10.
Iners torpor. Stat. 5. Silv. 3. 260.
Vehemens torpor. Cels. lib. 2. cap. 8.
Pigro mentis torpore oppressus. Firmic. lib. 6. cap. 11.
Gravi torpore devictum premit mors. Sen. Herc. fur. 1078. [An Devinctum?
Membra novus solvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.

TORPŌRO, [ναρκόω] āre. Torporem inducere. Turpilius Hetærea, Erus stupidus astat; ita ejus aspectus repens cor torporavit homini amore. i. e. Torpefecit. Non. 2. 870.

TORPORATUS, a, um. Partic. Lactant. 2. 8. 62. Humida vel nimiis rigoribus toporata concrescunt.

TORPĬDUS, a, um. Adj. [ναρκώδης] Torpens, piger: ut, Torpidus somno. Liv. 25. 38. & 22. 53. Quod malum præterquam atrox, super tot clades, etiam novum, cum stupore ac miraculo torpidos defixisset, &c. h. e. Stupefactos & attonitos.

TORPĒDO, ĭnis. f. [νάρκη, νάρκωσις] Idem quod Torpor. Sallust. lib. 1. Hist. Fragm. 27. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepsit. Alii Oppressit legunt.
Si nihil exerceas, inertia atque torpedo plus detrimenti faciat, quam exercitatio. Cato apud Gell. 11. 2.
Morantium cogitationum torpedinem pellere. Varro apud Non. 6. 16.
Torpedo, [νάρκη, Gl. L. G. & G. L.] item Genus piscis, qui limo mersus, occultat se, & pisces supra natantes, torpentes facit: postquam vero obtorpuere, devorat. Plin. lib. 32. cap. 1. Ex eodem mari torpedo, etiam procul & e longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamvis prævalidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib. 9. cap. 42. Novit torpedo vim suam, ipsa non torpens, mersaque in limo se occultat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Tutantur se, torpore torpedines. Claud. de Torped. 1. Mira torpedo.

TORPIDĬTAS, ātis. f. Cathol.

TORQUĀTUS, V. TORQUES.

TORQUEO, torsi, torsum & tortum, [στρέφω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Inflectere. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas per diversum coassationes substerni, capita earum præfigi clavis, ne torqueantur. *Afin qu'elles ne se jettent.* Virg. 2. Georg. 448.

— &

— & bona bello
Cornus: Ityreos taxi torquentur in arcus. i. e. Torquendo inflectuntur.
Acies oculorum ardentes torquere. V. ACIES.
Aquas torsit remis, Adverso flumine navigavit. Ovid. 5. Fast. 644.
Capillos torquere ferro, Calamistro inurere. Ovid. 1. de Arte Am. 505.
Cervices oculosque pariter cum modorum flexionibus torqueant. Cic. 2. de Legib. 32.
Collum torquere. Liv. 4. 53. V. COLLUM.
Comam igne torquere. Ovid. 2. de Arte Am. 304. Calamistro crispare.
Fusos torquent mulieres. Plin. lib. 28. cap. 2.
Iter torquere, i. e. A via declinare. Stat. 12. Theb. 669.
Lumina flammantia torquens anguis. Virg. 3. Georg. 433.
Oculum torquere, Ita sursum aut deorsum versus flectere, ut altera veluti cujusdam lucis reverberatio videatur. Cic. 4. Acad. 80. Itaque Timagoras Epicureus negat sibi unquam, quum oculum torsisset, duas ex lucerna flammulas esse visas.
Orbes squamosos torquet volubilibus nexibus. Ovid. 3. Met. 42. de serpente Cadmi.
In orbem torquere. Cic. de Univers. 21. Deinde in orbem torsit, ut & ipsae secum, & inter se ex commissura, quae ex regione esset, jungerentur.
Os torquere. Cic. 1. Off. 131. Quae quum fiunt, anhelitus moventur, vultus mutantur, ora torquentur: ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.
Proras ad litora torquent. Virg. 3. Æn. 532.
Spumas torquent adnixi nautae. Virg. 3. Æn. 208.
Stamina torquere pollice, Nere. Ovid. 12. Met. 475.
Terra quum circum axem se summa celeritate convertat & torqueat. Cic. 4. Acad. 123.
Vestigia torsit ad sonitum vocis. Virg. 3. Æn. 669.
Aurem torquere ab obscaenis sermonibus. Hor. 2. Epist. 1. 127.
Oculos torquere ad rem aliquam. Virg. 4. Æn. 220.
Torquere jus, per translationem, pro Avertere, aut Pervertere. Cic. pro Caecin. 77. Juris retinere sententiam, & aequitatem plurimum valere oportere, verbo ac littera jus omne torqueri: vos statuite, Recuperatores, utrum utilius esse videatur. [V. Legum contortor, in CONTORQUEO.
Versare suam naturam, & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic. pro Coel. 13.
Torquere, Torquendo jacere. Virg. 5. Æn. 497.
In medios telum torsisti primus Achivos. Lucan. lib. 2. 556.
— valet in torquendo dextera pilo.
Fulmina torquere. Virg. 4. Æn. 208.
Hastas amentatas torquere. Cic. 1. de Orat. 242.
Jaculum torquere lacerto. Ovid. 2. de Pont. 9. 57.
Tela manu torsit. Ovid. 12. Met. 99.
Tela torquentur lacertis. Lucan. lib. 3. 567.
Terras torquere, Gubernare. Virg. 4. Æn. 269.
Torquere, Sustinere. Virg. 6. Æn. 797. — ubi maximus Atlas
Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum. Idem lib. 7. 266.
Ipse pedes tegmen torquens immane leonis. Servius.
Torquere, Trahere, ut vult Sen. Virg. 6. Æn. 551.
— torquetque sonantia saxa. [i. e. Volvit, circumagit. conf. 1. 117.
Torquere in diversas partes, Flectere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Oratio ita flexibilis, ut sequatur quocunque torqueas. Cic. in Orat. 52.
Torquere, [βασανίζειν, Gl. L. G. & G. L.] Cruciare, Coercere, Tormentum inferre, angere, molestiam afferre. Donatus, Torquemus hominem, extorquemus veritatem. Plin. Epist. 198. Remitte aliquid adolescentiae ipsius, remitte lacrimis, remitte indulgentiae, ne torseris illum, ne torseris etiam te.
Eculeo torqueri. Cic. 3. de Finib. 4.
Qui in dolore est, torquetur. Cic. 2. de Finib. 14.
Torqueri dies & noctes. Cic. 7. Att. 9.
Amore torquere aliquem. Ovid. 2. de Arte Am. 335.
Doloribus animi torqueri. Cic. 1. de Finib. 43.
Exspectatione torqueri. Cic. 8. Att. 22. Brundusii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis: qua quidem exspectatione torqueor, sed omnia ante nos sciemus.
Invidia vel amore torqueri. Hor. 1. Epist. 2. 37.
Libidines tuae te torquent. Cic. in Parad. 2.
Memoria malorum torqueri. Cic. 1. de Fin. 57.
Mero torquere aliquem, Explorare. Hor. de Arte Poet. 435.
Reges dicuntur multis urgere culullis,
Et torquere mero, quem perspexisse laborent,
An sit amicitia dignus. h. e. Reges, quos volunt recipere in amicitiam, multo mero inebriant, tentantes an per potum quae habent, secreta prodant. [Calillis legendum, ut alibi docui. conf. paulo post TORTUS, Partic.
Metu torqueri. Ovid. 1. Amor. 4. 46.
Mirifice torqueor. Cic. 15. Att. 23.
Supplicationes tuae acriter nos torserunt. Cic. 8. Fam. 11.
Timor torquet impendentis doloris. Cic. 2. de Fin. 95. Quum & praeteriti doloris memoria recens est, & futuri atque impendentis torquet timor?
TORTUS, a, um. Partic. [καμφθείς, Gl. L. G.] ut
Anfractus torti. Claud. 6. Conf. Hon. 519.
Anguis tortus. Ovid. 2. Met. 188.
Baculus tortus. Ovid. 2. Met. 789.
Capillus tortus. Ovid. 2. de Arte Am. 304.
Comae tortae. Martial. lib. 4. 42.
Corona torta. Propert. lib. 3. 20. 18. al. Tota.
Crines torti in nodum. Martial. lib. 1. 3.
Facies torta. Ovid. in Ibin, 180.
Funes torti. Virg. 4. Æn. 575. Hor. 1. Epist. 10. 48.
Tortum digna sequi potius, quam ducere funem.
Linum tortum, Funis. Ovid. 3. Fast. 587.
Radix torta. Ovid. 11. Met. 70.
Serpentes torti. Catul. Argon. 62. 258.
Stamina torta. Tibul. lib. 1. 6. 78.

Supercilia torta. Plaut. Rud. 2. 2. 12.
Verber totum. V. VERBER.
Vertigo torta. Propert. lib. 3. 7. 65.
Conditiones tortae, Translate. Plaut. Men. 4. 2. 25.
Verberibus tortus, Afflictus. Cic. in Topic. 24. Nam & verberibus torti, & igni fatigati, quae dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere.
Vino tortus. Hor. 1. Epist. 18. 38.
Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam,
Commissumque teges, & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta sunt, quibus multi inviti secreta fuderunt. Porphyr.
Exspectatione tortus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
TORTUS, ûs. m. [στρόφος, στιπτός, καρίνξ, βάσανος, Gl. G. L.] Cic. 2. Tusc. 22.
Haec interemit tortu multiplicabili
Draconem, auriferam obtutu adservantem arborem. Ex poeta.
Virg. 5. Æn. 276.
Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.
TORTUM, i. n. [κόλασμα, Gl. L. G. στρόφος, G. L.] Machina ad torquendum saxa. Pacuvius Duloreste, Nam te in tenebras saepe lacerabo fame clausum, & fatigans artus torto distraham. Non. 2. 847. V ed. Merc.
TORTE, Adv. Oblique, transverse. [ἐστραμμένως] Lucret. lib. 4. 306.
— quamvis torte, penitusque remota
Omnia, &c.
TORTURA, ae. f. pro Tormento. Improbat hanc vocem Vossius de Vit. L. L. 3. 53.
TORSIO, ônis, f. [στρόφος, Gl. G. L.] Plin. lib. 20. cap. 17. Privatim ejus usus contra torsiones stomachi in tepida aqua, & cruditates.
TORTIO, ônis. f. [στρόφος, Gl. L. G.] Quam vulgo *Torturam* appellant. Firmicus lib. 8. cap. 15. Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortione legitima peribunt. Sen. Controv. 1. 4. Membrorum tortiones.
TORTOR, ôris. m. [βασανιστής, Gl. L. G. & G. L.] Qui torquet, id est, cruciat. Cic. pro Cluent. 177. Quum jam tortor, atque essent tormenta ipsa defessa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Hor. 3. Carm. 5. 50.
Atqui sciebat, quae sibi barbarus
Tortor pararet. De Regulo. Juven. 14. Sat. 195.
Carnifex & Tortor. Cic. 11. Philipp. 7. Ponite igitur ante oculos, P. C. miseram quidem illam & flebilem speciem, & vocem impuram atque os illud infame, vincula, verbera, equuleum, carnificem, tortoremque Samarium.
Si sapiens ad tortoris equuleum ire cogatur. Cic. 4. de Fin. 31.
TORTÔRIUM, i. n. In septimo ad Atticum libro Ep. 2. Testamentum Curii, urbani & lepidi hominis, de Tortorio, esse putat Turnebus, velut si de servis tortis testamenti tabulas fecisset Curius, quos servos tum heredi relinqueret, vel cuipiam legaret: atque inde venustas est & lepos quaesitus: quis enim furciferum vellet sibi legari, aut testamento relinqui? Tortorium autem ea est elatum forma, qua fundi solent, ut Tusculanum, Laterium: ex eo genere servitiorum nemo libertate donatur. Al. Deporto duorum, &c. V. not. Var.
TORMENTUM, i. n. [βάσανος, Gl. L. G. & G. L. στρόφος, βασανιστήριον, τιμωρία, G. L.] Supplicium, quod datur alicui ad pernoscendam veritatem: vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic. 3. de Fin. 42. Utque in omnibus tormentis conservetur vita beata. Idem pro Sull. 78. Quaestiones nobis servorum ac tormenta accusator minitatur. Hor. 1. Epist. 2. 59.
Invidiâ Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum.
Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic. 11. Philip. 8.
Acerrimum tormentum. Cic. pro Cluent. 176.
Lene tormentum. Hor. 3. Carm. 21. 13.
Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.
Adhibere tormenta. Cic. 3. Off. 39.
Servi auctoritate advocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate manserunt. Cic. pro Cluent. 176.
Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic. pro Milon. 58.
Dare se in tormenta. Cic. 5. Tusc. 80.
Ferre tormenta. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Injungere sibi tormentum. V. INJUNGO.
Perferre vim tormentorum. Cic. in Partit. 50.
Esse in tormentis. V. IN praepositionem.
Tollere tormentum. V. TOLLO.
Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin. lib. 19. cap. 8.
Calumnia timoris, & caecae suspicionis tormentum. Cic. 6. Fam. 7.
Iracundiae tormentum. Cic. 11. Philipp. 3. Mortem naturae poenam putat esse: iracundiae, tormenta atque cruciatum.
Tormentum appellat Varro Messis trituram, quod ibi frumentum teratur. Calepin. [Nisi error est.
Tormentum, & pl. Tormenta [κατάπελτα πολεμικά, Gl. L. G.] generale vocabulum est omnium Machinarum, saxa, tela, & id genus varia torquentium. Caes. 4. Bell. Gall. 25. Atque inde fundis, tormentis, sagittis hostes propelli ac submoveri jussit. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus, oppugnavi, ususque tormentis multis, multis sagittariis, &c. Stat. 9. Theb. 146.
— non illum impacta moverent
Tormenta.
Fortius tormento rotatum mittit in undas. Ovid. 9. Met. 218.
Missilia tormenta. V. MITTO.
Murali tormento concita saxa. Virg. 12. Æn. 921.
Rotare tormenta. Stat. 10. Theb. 853.
TORMENTÂRIUS, a, um. Adj. Vulgo usurpant, ut, Pulvis tormentarius.
TORMENTUÔSUS, a, um. Adj. Cael. Aurel. Acut. 3. 6. Ligationes tormentuosi organi.
TORTÎLIS, e. [στρεπτός, Gl. L. G. καρίνξ, G. L.] Quod retortum & replicatum est. Plin. lib. 9. cap. 51. Polypi pariunt vere ova, tortili vibrata pampino. Ovid. 16. Epist. 252.
Tortilis a digitis excidit ansa meis.
Buccina tortilis in latum. Ovid. 1. Met. 336.
Nervi tortiles. Lucan. lib. 6. 198. h. e. Funes.
Piscis tortilis, Qui se facile torquet. Ovid. 13. Met. 915.
TORTILA. ae, f. τροχίλια, Gloss. Latinograec. & TORQUILLA, τροχίλια, Graecolat.

Tortīvus, a, um. Adj. ut, Vinum tortivum, Quod est novissime expressum. Cato de R. R. cap. 23. Columel. lib. 12. cap. 36.

Tortuōsus, a, um. Adj. [σποβλὸς] Idem quod est Tortum, Multis flexibus sinuosum. Liv. 27. 47. Et per tortuosi amnis sinus flexusque, &c. Alvus multiplex & tortuosa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Soni ex tortuosis locis & inclusis referuntur ampliores. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
Ingenium multiplex & tortuosum. Cic. de Amicit. 66.
Semula tortuosa, Curva. Cic. pro Cluent. 180.
Tortuosum visum & obscurum. Cic. 2. de Divin 129. Et quum stertentem aliquem viderint, objicere his visa quædam tortuosa & obscura, quæ illi exterriti somnio, &c.
Tortuosum disputandi genus, quod & Anfractuosum dicitur. Cic. 4. Acad. 98. Sed ut omnes istos aculeos & totum tortuosum genus disputandi relinquamus, ostendamusque qui simus.
Tortuosa urina, Quæ tortuose diffluit. Plin. lib. 21. cap. 27.

Tortuōse, Adv. Tertull. adv. Valent. cap. 3. Per aufractus seriem suam evolvat, tortuose procedat.

Tortuosĭtas, ātis. f. Idem contra Marc. 4. cap. ult. Et quæ ratio tortuositatis illius?

Torto, āre. frequent. Vehementer torquere. Pomponius Decuma Fullonis, Et ubi insilui in cocleatum equuleum, ubi tolutim tortor. i. e. Torqueor. Non. 2. 872.
Recenti vulnere tortari. Lucret. 3. 662.

Torques, & **Torquis**, [στρεπτὸς, Gl. L. G. & G. L. μανιάκης, L. G.] tam masc. quam f. gen. secundum Probum. Plerumque in masc. legitur, sed Torques aureas dixit Varro. V. Non. 3. 245. Significat Circulum aureum, argenteumve, flexilem, obtortum, colli ornamentum, & summi pectoris. Propert. lib. 4. 11. 44.
Torquis ab incisa decidit unca gula. Gell. lib. 9. cap. 13. Caput Galli præcidit, torquem detraxit, eamque sanguinolentam sibi in collum imponit. Plin. lib. 33. cap. 2. Auxiliares quippe & externos torquibus aureis donavere, at cives non nisi argenteis. Cic. 1. de Fin. 23. Torquem illum hosti detraxisse. Quintil. lib. 6. cap. 3 Quum ei Galli torquem aureum C. P. dedissent. Cic. 3. Off. 112. T. Manlius is est, qui ad Anienem, Galli, quem ab eo provocatus occiderat, torque detracta, cognomen invenit.
Q. Rubrium, excellenti virtute, auctoritate, &c. torque donasti. Cic. 5. Verr. 185.
Ademptus torquis. V. ADIMO.
Decorus torquis. Stat. 10. Theb. 517.
Miniatus torquis. Plin. lib. 10. cap. 42.
Nexis torquibus ornatæ, i. e. Coronis. Virg. 4. Georg. 276.

Torquātus, a, um. Adj. [στρεπτοφόρος] Torque ornatus. Ovid. 2. Epist. 119.
Affuit Alecto, brevibus torquata colubris.
Torques aurei militibus ob rem strenue gestam donari ab Imperatoribus solebant: unde Torquati dicti, qui duorum generum erant, simplares, duplaresque. Veget. lib. 2. 7. Torquati, inquit, duplares, torquati simplares erant, quibus torques aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duplas consequebatur annonas: duplares duas, simplares unam.
Columba torquata, Palumbus. Propert. lib. 4. 5. 63.
Torquatus palumbus, A signo torquis quod collo præfert. Martial. lib. 13. 67.
Torquatus, immo στρεπτοφόρος. Vide Suid. in Τορκουάτος. H. St. Reprehendit supra positam Græcam interpretationem.

Torquātus, [Τορκουάτος] cognomen Titi Manlii, qui ad Anienem occiso Gallo torquem detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius, cujus injussu quum filius adversus hostem, a quo provocatus fuerat, pugnasset, eoque occiso equestria spolia victor ad patrem tulisset, subito eum, quod adversus edictum suum, & rei militaris disciplinam fecisset, jussit occidi. V. MANLIUS. Cic. 1. de Finib. 23. Ad majora enim quædam nos natura genuit & conformavit, ut mihi quidem videtur, ac fieri potest ut errem, sed ita prorsus existimo, neque eum Torquatum, qui hoc primus cognomen invenerit, aut torquem illum hosti detraxisse, ut, &c. Idem 4. Tusc. 49. Et 3. Off. 112. Virg. 6. Æn. 825.
— sævumque securi
Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum.
Truces Torquati. Claud. 1. in Eutrop. 452.

Torrens, **Torrenter**, **Torreo**, **Torresco**, V. TORRIS.

Torris, is. m. [δαλὸς μέγας, Gl. L. G. & G. L.] Lignum teres quando ardet, Titio. Ovid. 8. Met. 512.
Funereum torrem medios conjecit in ignes.
Ambustus torris. Virg. 12. Æn. 289.

Torreo, torrui, tostum, [φρύγω, Gl. L. G. φρύγω, G. L.] ēre. a Torre deductum; significat Siccare, atque arefacere, sed usurpatum est jam pro eo quod fit Igne urere, ut ait Festus. Plin. lib 11. cap. 20. Sunt qui mortuas, si intra tectum hieme serventur: deinde sole verno torreantur, ac ficulneo cinere toto die foveantur, putent revivi scere. De apibus.
Sitis torret ora. Propert. lib. 4. 10. 21.
Artus torrentur febribus. Ovid. 21. Epist. 169.
Torrere, de Frigore etiam dicitur. Varr. Frigore torret. apud Non. 6. 23.
Torrere, Urere. Virg. 4. Georg. 425.
Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos. Cic. in Somn. Scip. 15. Medium autem illum & maximum solis ardore torreri.
Sapientem in Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. Cic. in Pison. 42.
Face mutua torrere aliquem. Hor. 3. Carm. 9. 13.
Torrere, Assare. Plin. lib. 7. cap. 2. Ii nullum alium cibum novere, quam piscium, quos unguibus dissectos sole torreant. Virg. 5. Æn. 103.
Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent.
Fruges torrere igni. Virg. 1. Georg. 267.
Viscera torrentur cæcis ignibus. Ovid. 8. Met. 516.

Torresco, ēre. Flammis cremari. Lucret. lib. 3. 903.
— non invenio, qui non sit acerbum
Ignibus impositum calidis torrescere flammis.

Torrens, entis. [αἴθων] Partic. Ripæ torrentes pice, atraque voragine, i. e. Ardentes. Virg. 9. Æn. 105.
Sidera torrentia agros. Hor. 3. Carm. 1. 31.
Torrens, torrentior, torrentissimus. Adj. pro Vehementi, impetuoso, & in torrentis morem rapido. Plin. lib. 3. cap. 16. De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, agris quam navigiis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.
Campi torrentes sanguine. Stat. 1. Silv. 2. 97.
Fatum torrens. Lucan. lib. 7. 505.
Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens,
Abstulit ingentes fato torrente ruinas. i. e. Cito peregit maximam cædem, fato urgente. Evertit pugnantes morte præcipiti.
Flumina torrentia. Virg. 6. Ecl. 52. i. e. Quæ torrentis modo fluunt.
Flumine torrenti mersus. Ovid. in Ibin, 515.
Undam torrentem levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.
Torrens dicendi copia. Juven. 10. Sat. 9. h. e. Ingens & abundans, sumpta translatio a torrente, qui magno rapitur impetu.
Oratio torrens. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Sermo promptus, & Isæo torrentior. Juven. 3. Sat. 74. Isæus hic orator fuit, cujus mentio est apud Plin. 2. Epist. 3.
Axis torrentissimus. Stat. 3. Silv. 1. 52.

Torrens, entis. m. [χείμαῤῥος, Gl. L. G. & G. L. ῥύαξ, L. G.] Fluvius, qui non de fonte, neque de viva aqua, sed a pluviis, vel de montibus in valles descendit: æstate autem siccatus, aquis hiemalibus inundatur & turget. Virg. 2. Æn. 35.
— aut rapidus montano flumine torrens,
Sternit agros, sternit sata læta, boumque labores.
Stygius torrens. Ovid. 3. Met. 291.
Tumidus torrens. Ovid. 1. Amor. 7. 43.
Agi ritu torrentis. Ibid. 43.
Oratio quasi torrens. Cic. 2. de Finib 3. Quum enim fertur, quasi torrens, oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.
Torrens verborum. Quintil. lib. 10. cap. 7. Id potius, quam se inani verborum torrenti dare, quasi tempestatibus, quo vellent auferendum.

Torrenter, Adv. Compar. apud Claud. de Rapt. Proserp. 2. 198.
— torrentius amne
Hiberno, tortaque ruunt pernicius hasta.

Tostus, a, um. aliud Partic. [πεφρυγμένος, Gl. L. G. φρυκτὸς, ὀπτὸς, G. L.] Cic. 3. Tusc. 44.
Fana flamma deflagrata, tosti alii stant parietes,
Deformati, atque abiete crispa. Ex poeta.
Caro tosta. Ovid. 12. Met. 155.
Crines tosti. Ovid. 2. Met. 283.
Fruges tostæ. Virg. 1. Georg. 298.
Liba tosta. Ovid. 6. Fast. 482.
Maturitas tosta, Quæ ex quadam veluti assatione Solis acquiritur. Plin. lib. 12. cap. 7.
Hordeum tostum, Ad ignem ustulatum. Columel. lib. 12. cap. 5.
Semina tosta. Ovid. 2. Fast. 628.

Tosto, āre. Frequent. Siccare. Plin. Valer. 2. 28. Ponere super carbone, ut tostetur.

Tostatio, ōnis, f. [ὄπτησις] Gloss. Græcolat.

Torrĭdus, a, um. Adj. [πεφρυγμένος, φρυκτὸς, Gl. G. L.] Aridus; unde Æstas torrida dicitur. Plin. lib. 12. cap. 20. Color abest ille torridus sole.
Torridus macie. Cic. 2. de Lege Agrar. 93. Quem hominem vegrandi macie torridum, Romæ contemptum atque abjectum videbamus, &c.
Torrida frigore pecora, jumentaque. Liv. 21. 32. pr.
Torrida gelu membra, Congelata. Liv. 21. 40. [Immo Torpida.
Aër torridus æstuat. Propert. lib. 2. 28. 3.
Æstas torrida. Virg. 7. Ecl. 48.
Fontes torridi. Liv. 4. 30.
Tellus torrida. Lucret. lib. 5. 1219.

Torrefăcio, fēci, factum, fec. c. [φρύγω, Gl. G. L.] ēre. Comburere, coquere, multum calefacere, siccare. Columel. lib. 2. cap. 21. 3. Quod si falcibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in acervum, vel in nubilarium coguntur, & subinde opportunis solibus torrefacta proteritur. Idem lib. 12. cap. 15. 4. Et oblita vasa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

Torsio, **Tortilis**, **Tortivus**, **Tortor**, **Tortum**, **Tortuosus**. **Tortura**, **Tortus**, V. TORQUEO.

Torve, V. TORVUS.

Tŏrus, i. m. [στρωμνή, Gl. L. G. & G. L.] Lectus, ab intortis herbis dictus, ut tradit Servius in illud Virg. 5. Æn. 388.
— viridante toro consederat herbæ. Plin. lib 8. cap. 48. Antiquis enim torus e stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape.
Pellex tori regii. Senec. Agamem. 13.
Socia tori, Uxor aut concubina. Ovid. 10. Met. 268.
Consors tori, Conjux. Ovid. 1. Met. 319.
Tori coronarum. Cic. in Orat. 21. in descriptione temperati & mediocris oratoris, qui nec subtilitatem tenuium, nec magnificentiam sublimium sequatur, sed medium quendam cursum inter utrumque teneat. Addit (inquit) aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum sententiarumque distinguit. Sensus est, In coronis sunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, sed leniter, decet assurgere, ita ut modica verborum & sententiarum ornamenta appareant.
Altus torus. Virg. 2. Æn. 2.
Asper torus signis eburnis, Sculptis signis excisus. Stat. 3. Silv. 1. 86.
Cælebs torus. Sen. Herc. fur. 4.
Festus torus. Stat. 1. Silv. 2. 252.
Geniales alti tori. Virg. 6. Æn. 603. h. e. Lecti discubitorii, in quibus genio indulgere solebant, seu læte convivere.
Illiciti tori. Lucan. lib. 10. 76. Concubitus illiciti.
Mollis torus. Ovid. 2. Amor. 4. 14.
Obscænus torus. Impudicus. Ovid. 2. Trist. 378.
Plumeus torus. Ovid. 11. Met. 611.
Pudici tori conjugis. Senec. Agamemn. 3.
Purpureus torus. Ovid. 5. Epist. 88.
Quietus torus, In quo quiescunt dormientes. Valer. 1. Argon. 630.

Socialis

Socialis torus. Ovid. 2. Fast. 769. i. e. Uxores nostræ.
Tyrius torus. Catul. 59. 172.
Viduus torus. Ovid 5. Epist. 106.
Conciliare jugales toros. Stat. 3. Silv. 5. 70.
Conductus torus. Ovid. 1. Amor. 10. 44.
Consederat viridante toro herbæ. Virg. 5. Æn. 388.
Contemerare torum alicujus. Ovid. 2. Amor. 7. 18.
Discumbere pictis toris. Virg. 1. Æn. 712.
Exstruere toros. i. e. Lectos discubitorios. Virg. 3. Æn. 224.
Fallere jura legitimi tori. Ovid. 16. Epist. 284.
Fovere torum. Ovid. 2. Amor. 11. 31.
Jacere in toro. Ovid. 2. Amor. 4. 34.
Incumbere toro. Virg. 4. Æn. 650.
Insidere toro. Ovid. 20. Epist. 134.
Ponere se toro. Ovid. 11. Met. 472.
Premere torum. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Promissus mihi torus. Ovid. 6. Epist. 20.
Quærere stupra & illicitos toros. Senec. Hippol. 2.
Servans torum casta fide. Sen. Herc. fur. 5.
Sternere torum. Ovid. 6. Met. 431.
Vestiti gramine tori, Graminei. Ovid. 1. Fast. 402.
Violare toros alicujus. Senec. Octav. 4.
Torus, pars corporis. V. paulo infra.

Torāle, is. n. [περίκλινον, Gl. L. G.] inquit Varr. de L. L. 3. 35. Quod ante torum est. Et

Tŏral, ālis. n. per Apocopen. [στρωμὴ, Gl. G. L.] Involucrum erat tori, id est congestæ plumæ, vel herbæ, vel arundinis operimentum, quod elegantiore rursus stragulo obducebatur, convivii causa, aut feriarum Ovid. 8. Met. 656.

— in medio torus est de mollibus ulvis,
Impositus lecto, sponda pedibusque salignis:
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo
Sternere consuerant. Ex Turnebo. Varro de Vit. pop. Romani

apud Non. 1. 35. Quod frontem lecticæ struebant ex ea herba torta, torum appellatum: hoc quod injicitur, & nunc toral dicitur.
Turpe toral. Hor. 1. Epist. 5. 22.
— ne turpe toral, ne sordida mappa.

Tŏrus, i. m. [ἀγκὼν, Gl. L. G.] etiam appellatur Pulpa carnis musculosa, in qua est robur & fortitudo: ut sunt partes membrorum nervosæ, callosæque, & in se propemodum collectæ. Valer. Flacc. 4. Argon. 245.

Protulit horrendosque toris informibus artus. Virg. 3. Georg. 81.
Luxuriatque toris animosum pectus: honesti
Spadices. Cic. 2. Tusc. 22.
O pectora, ô terga, ô lacertorum tori! Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. h. e. Collum pulposum & corpulentum. Senec. Hippol. 10.
Comantes tori leonis. Virg. 12. Æn. 7.
De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornel. Cels. lib. 7. 18. Ac per ipsos venarum toros inæquale est.
De vitibus similiter. Columel. de Arbor. cap. 16. Arbustivam vitem quum putare, tum alligare diligenter oportet. Nam in ea fructus maxime vis consistit, diutiusque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis convenit subsequi putationem, ita ut tori renoventur, & vitis per idoneos ramos disponatur.
Riparum tori. Virg. 6. Æn. 674.

Torōsus, a, um. Adj. [μυώδης] Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Columel. lib. 6. cap. 13. scribit parandos esse boves novellos, cervice longa, & torosa.
Cervix torosa. Catull. 61. 83.
Colla torosa boum. Ovid. 7. Met. 429.
De herbis etiam dicitur. Plin. lib. 19. cap. 5. Brevior est, sed torosior, amariorque inula.

Torŭlus, i. m. [πλόκιον] dimin. Plaut. Amphit. prol. 144.

Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso. Ubi interpres Trochulus legendum esse contendit, a trocho scilicet diminutivum, ut sit Rotula parva aurea, tanquam rosæ similitudinem gerens. Alii constanter legunt Torulus: interpretanturque Torulos, Ornamenta aurea vel argentea, quæ pileis & petasis adjunguntur. Unde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,

Vestibus ut torulos, petasis ut figere palmas:
Et valeat tacitis scribere quisque notis.

Torvus, a, um. Adj. [λοξὸς, σκυθρωπὸς, παμφόβερος, τραχὺς, Gl. L. G. βλοσυρὸς, G. L.] Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quamvis alii a torvitate taurorum, qui cum quadam truculentia respectant, deductum velint. Servius, a Terendo deducit, e in o mutata. Virg. 3. Georg. 51.

— optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. i. e. Terribilis.

Idem 10 Æn. 170. Torvus Abas.
Torvus visu. Stat. 2. Theb. 509.
Angues torvi. Stat. 9. Theb. 741.
Apri torvi. Ovid. 2. de Arte Am. 190.
Cornua torva, Torvum sonantia. Pers. 1. Sat. 99.
Draco torvus serpit subter superaque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Facies torva, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Columel. lib. 6. cap. 20.
Forma torva. Ovid. 2. de Pont 8. 22.
Frons torva, Terribilis & immitis. Virg. 3. Æn. 636.
Fronte torva petulans juvencus. Senec. Hippol. 3.
Juvenci torvi, Truces & aspectu terribiles. Ovid. 10 Met. 237.
Lumen torvum, Oculus dirus & minax. Virg. 3. Æn. 677.
Oculi torvi. Plin. lib. 11. cap. 37.
Oculis torvis tuens. Ovid. 5 Met. 92.
Prælia. Catul. de Coma Beren. 64. 20.
Taurus. Ovid. 8. Met. 132.
Responsa torva trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Vada. Senec. Theb. 4.
Vina torva, Aspera, & indomita, sive immitia. Plin. lib. 17. cap. 23.
Vultus torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Compar. Apul. Flor. 108. Tuba torvior.
Superl. Arnob. 6. 196. Leonis torvissima facies.

Torvum, [ὑποβλιμματικῶς] Adv. pro Torve. Apulejus, Quum torvum in eos intueretur. Virg. 7. Æn. 399. — torvumque repente
Clamat, Io matres audite, ubi quæque, Latinæ.

Torva, [ὑποβλεπτομένως] similiter Adverbium idem significans. Virg. 6. Æn. 467.
Talibus Æneas ardentem, & torva tuentem
Lenibat dictis animum. Servius; Torva, pro torve, id est terribiliter.

Torve, Adv. [ὑπόδρα] Plaut. Amph. 4. 2. 8. Quid me torve aspectas? al. Stolide.

Torvĭter, Adv. Ennius Pancratiaste, Quem nunc tu tam torviter increpuisti. Nonius 11. 57.

Torvitas, ātis. f. [ὑποδραγία] proprie taurorum est, quasi Taurorum acerbitas. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.
Corpus insigne oculis comaque & torvitate vultus. Tacit. 2. Hist. 9. 4.

T O T

Tŏt, [τοσοῦτοι καὶ τοσαῦται, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale indecl. Cic. 2. de Orat. 140. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp. Resp. 16. De templo tot Senatus exstare consulta, quot de mea domo. Et 5. Tusc. 29. In his tot & tantis, atque etiam quæ plura possunt accidere. Virg. 1. Æn. 14.

Quidve dolens regina deûm, tot volvere casus,
Insignem pietate virum, tot adire labores
Impulerit.

Tot viri ac tales. Cic. pro Cœl. 66.
Tot & tantæ, & tam graves civitates. Cic. 4. Verr. 14.
Tot & tantas res, &c. quot & quantas, &c. Cic. pro Domo 48.

Totĭdem, indecl. [τοσοῦτοι, Gl. G. L. τοσαυτάκις, τοσαῦται, ἴσοι ἀριθμῷ, L. G.] Par numerus. Cic. 2. de Divin. 90. Totidem annos vixerunt. Idem 6. Att. 2. Istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transtuli. Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

Totĭēs, vel **Totiens**, Adv. [τοσαυτάκις, Gl. L. G.] Tot vicibus. Cic. 7. Att. 12. Interim velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties. Virg. 4. Æn. 536.

Quos ego jam toties sum dedignata maritos.

Tot & Toties, geminatum. Cic. 4. Verr. 146. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud majores nostros Siculi Senatum adierunt: toties hac memoria.
Toties, Quoties. Cic. 1. de Orat. 251. Hoc nos si facere velimus, ante condemnentur ii, quorum causas receperimus, quam toties, quoties perscribitur, Pæanem, aut Munionem citarimus.
Quoties, Toties. Cato R. R. cap 1. Quoties ibis, toties magis placebit.
Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Cic. pro Cluent. 51.
Totiens scribunt nonnulli, sed inepte. Sallust. Jugurth. cap. 106. Totiens fusus Numida. Tacit. 12. Ann. 60. De quo totiens seditione aut armis certatum. [Sic & in Gloss. Scriptio antiqua est.

Tōtus, a, um. Adj. Gen. Totius. Dat. Toti. [ὅλος, Gl. L. G. & G. L.] ad Quantitatem refertur.
Totum & Partes. Cic. 1. Acad. 19. Corporis autem alia ponebant esse in toto, alia in partibus.
Tota oratio & partes. Cic. in Topic. 97.
Totum & Universum. Cic. 4. de Fin. 2.
Leve enim est totum hoc, risum movere. Cic. 2. de Orat. 218.
Hoc totum quicquid est, sive artificium, sive, &c. Cic. 2 de Orat. 29.
Totus ego. Plaut Truc 4. 1. 7. Totus gaudeo. Idem Aul. 3. 6. 28.

Qui ossa atque pellis totus est, ita ut cura macet.

Totus perii, Omnino. Idem Asin. 5. 2. 78. Ter. Heaut. 5. 4. 20. Eheu, quam ego nunc totus displiceo mihi.
Totus in. Ter. Adelph 4. 2. 51. Ctesipho autem in amore est totus.
Quum totum se ad investigationem naturæ contulisset, in ea ipsa plurimum dissentit a suis. Cic. 1. Acad. 34. h. e. Omnino.
Totum ei me tradidi. Cic. de Clar. Orat. 306.
Totus est alienus a physicis. Cic. 1. de Fin. 17.
Totus est noster. Cic. 2. Q. frat. 1. Plancius totus est noster. Ter. Eun. 5. 9. 10. Fratris igitur Thais tota est? Cic. 15. Att. 1. Antonius perspiciet totum me futurum suum.
Totæ, Dativus pro Toti. Plaut. apud Varron. lib. 6. de L. L. 5. Gannit odiosus omni totæ familiæ.
Ædes totæ. Plaut. Mostel. 1. 2. 35. Ædificantur ædes totæ denuo. Cic. 3. Verr. 67. Clamor interea fit tota domo inter servos. Idem pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro.
Ætates. ut, Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorumque totas ætates videmus esse contritas. Cic. 1. de Orat. 219.
Annus totus. Plaut. Asin. 3. 3. 45. Ter. Eun. 2. 2. 46.

Sex ego te totos, Parmemo, hos menses quietum reddam. Cic. 4. Verr.

184. Facite ut vobis triennii totius veniat in mentem.
Dies cogitare totos & noctes de aliquo. Cic. pro Muren. 78.
Corpore toto, atque omnibus ungulis, Proverbialis locutio, pro Toto conatu. Cic. 2. Tusc. 56. Quid? qui volunt exclamare majus, num satis habent latera, fauces, linguam intendere, e quibus elici vocem & fundi videmus? toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt.
Lacus totus. Plin. Epist. 259.
Mente tota incumbere in curam aliquam. Cic. 16. Att. 10. Nunc, mi Attice, tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg. 4. Æn. 100. — habes tota quod mente petisti.
Mole tota corporis, totoque pondere niti. Columel. lib. 2. cap. 2.
Ut unum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolveret. Cic. de Univers. 14.
Orbis. Virg. 1. Ecl. 67.

Et penitus toto divisos orbe Britannos.

Pectore toto amare, vel cogitare. Cic. 1. de Legib. 49. Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? Idem 2. Tusc. 58. Ad ferendum igitur dolorem placide & sedate, plurimum proficit toto pectore, ut dicitur, cogitare, quam id honestum sit.
Terra. ut, Omne cœlum, totamque cum universo mari terram mente complecti. Cic. 2. de Fin. 112.
Via tota erras. Ter. Eun. 2. 2. 14.
Viribus totis. Liv. 26. 43. Sed quoniam vos instructos & ordinatos cognosco, ad Carthaginem novam oppugnandam totis viribus, & bono animo transeamus.
Totum aliquando pro Omni sumitur. V. Non. 5. 99. Virg. 1. Æn. 189.
— hos tota armenta sequuntur. Ad quem locum sic Servius: Inter Totum & Omne hoc interest: quod Totum dicimus unius corporis plenitudinem: Omne de diversis dicimus; ut puta: Totum auditorium habet scholasticos, i. e. Plenum est auditorium scholasticis. Et, Omne auditorium habet scholasticos, i. e. Omnia auditoria. Usurpant tamen poetæ & ista confundunt, ut hoc loco Tota pro Omnibus posuit; & contra pro Toto Omnem posuit, ut est, 2. Æn. 750.
— omnemque reverti
Per Trojam. Sic Stat. 1. Theb. 81.
— & totos in pœnam ordire nepotes. i. e. Omnes.
Totus in hoc sum. Horatius. Longe aliter Plin. Secundus Epist. 19. libri 3. Sum quidem prope totus in prædiis. Videl. pro Prope tota mea substantia est in prædiis, vel Totæ meæ facultates sunt in prædiis. Vide ut exp. comm. Catanei. H. St. Hor. 1. Ep. 1. 11. Omnis in hoc sum. Sed V. 1. Serm. 9. 2. conf. supra Totus in.
In totum, vel Ex toto; pro In genere, omnino. Cels. 1. 3. In totum abstinendum est. Idem 6. 9. Vinum ex toto circumcidendum est.
Etsi Totus primam plerumque producit, corripitur tamen a Manilio 3. 447.
Detrahitur summæ tota pars, quota demit utrimque
Omnibus ex horis. [Hic Totus est Τόσ☉-, a Tot, non ὅλ☉-, nec revera vox eadem.
Toto, Adv. [ὅλως] Gloss. Græcolat.
Totālis, e. Adj. Vox vulgaris & prorsus nova.
Totalīter, Adv. Omnino. Lactant. Inst. lib. 6. Totaliter cavere. [Ut vult concinnator Thesauri Lipsiensis.

T O X

Toxĭcum, i. n. [τοξικὸν] Venenum: unde dicatur, Plinius his verbis ostendit lib. 16. cap. 10. Simile etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque, & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicenus in libro De erroribus medicorum Toxicon, inquit, genus est veneni, quo sagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam missilia, quæ ipsi toxeumata appellant, hoc potissimum medicamine inficerentur. Plaut. Merc. 2. 4. 4.
Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo.
Hor. Epod. 17. 61.
Quid proderit ditasse Pelignas anus:
Velociusve miscuisse toxicum? Ovid. 4. de Pont. 7. 11.
Bibere toxica. Propert. lib. 1. 5. 6.
Miscere toxica. Ovid. 2. Amor. 2. 64.

T R

TR. Trajectus, Translatus, Triarius. TR. vel TRB. vel TRIB. Tribunus. (vel Tribunicius) TR. S. Treviris signata. TR. V. CA. Trium vir capitalis.

T R A

Trabalis, V. trabs.
Trăbēa, æ. f. [τράβεα, τραβαῖ☉-] Genus vestis, cujus tria sunt genera, ut Suetonius lib. de Genere vestium inquit: Unum quod diis sacratur, tantum purpura factum. Aliud regum, quod est purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco mistum. Hæc Servius. Erat autem vestis togata purpura circumdata subtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virg. de trabea regali ait, 7. Æn. 187.
Ipse Quirinali lituo, parvaque sedebat
Succinctus trabea. Ibid. 612.
Ipse Quirinali trabea Consul, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Trabeis usos accipio reges. Idem lib. 9. cap. 39.
Decorus trabea Romulus. Ovid. 2. Fast. 504.
Graves auro trabeæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 340.
In funebri pompa utebantur & equites trabea, si Tacito credimus, qui in tertio Ann. 2. de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionumque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta signa, versi fasces, atque ubi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliaque funerum solennia cremabant. V. seq. dict.
Trabeātus, a, um. Adj. [τραβεωτὸς] Qui trabea indutus est. Ovid. 1. Fast. 37.
Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini, &c.
Agmina trabeata. Stat. 4. Silv. 2. 32.
Equites trabeati. Tacit. 3. Ann. 2. V. dict. super. ad fin.
Trabeati equites a trabeis vestibus dicuntur, quæ tanquam quasdam discolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cum transvehebantur, ut Valerius (lib. 2. cap. 2. extr.) scribit. Ex Turnebo.
Trabeālis, e. Adj. Idem. ut, Effulgens trabealis mole metalli. Sidon. Carm. 2. 2.
Trabs, vel Trăbes, is. f. [δοκὸς, Gl. G. L. δοκὸς πηγάγνι☉-, L. G.] Proprie, ut Festus ait, sunt duo tigna, ædificii gratia simul compacta; nam quum simplicia sunt, non Trabes, sed Tigna dicuntur. Cic. Topic. 61. Abiegna trabes. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 13. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine.
Silva frequens trabibus, Arboribus densa. Ovid. 8. Met. 329.
Acernis trabibus contextus equus. Virg. 2. Æn. 112.
Annosæ trabes. Stat. 9. Theb. 468.
Densis trabibus umbrosa templa. Ovid. 11. Met. 360.
Excisa trabs. Virg. 2. Æn. 481.
Fractæ trabes. Juven. 14. Sat. 296.
Fraxineæ trabes. Virg. 6. Æn. 181.
Nexæ trabes ære. Virg. 1. Æn. 452.
Perpetua trabes. V. perpetuus.
Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato R. R. cap. 18.
Quadrifida trabs. Valer. 1. Argon. 663.
Saucia securi trabs ingens, Maxima arbor securi percussa. Ovid. 10. Met. 273.
Solidæ trabes. Ovid. 1. Met. 551.
Sublimi a trabe pendere. Ovid. Rem. Amor. 18.
Trabs Cypria, pro Navi. Hor. 1. Carm. 1. 13. — ut trabe Cypria
Myrtoum pavidus nauta secet mare. Ea autem de causa trabs Cypria accipi videtur pro navi, quod Cyprus omni materia ad navium ædificationem sic abundaret, ut ab ima carina, ad summum carchesium, sine subsidiis aliarum regionum totam navim absolveret, & omnibus armamentis eam instrueret, cujus rei locupletissimus testis est Marcellinus, quem vide. Annotavit Turnebus.
Natantis trabis impetus. Catul. de Phaselo, 4. 3.
Turbatur mare trabibus, i. e. Navigiis. Virg. 4. Æn. 566.
Cava trabs. Virg. 3. Æn. 191.
Vasta trabs. Pers. 5. Sat. 141.
Trabes Hymettiæ. Hor. 2. Carm. 18. 3.
Non trabes Hymettiæ premunt columnas. Trabes hic non e materia, sed marmore sunt, imponebanturque columnis. Ideo dico, quod mirum videri quibusdam intelligo e lapide trabes fieri. Plinii tamen id confirmabimus auctoritate, qui lib. 36. 8. ita scribit, Circa Syenem vero Thebaidis Syenites, quem ante pyropœcilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliscos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatii.
Ahenæ trabes. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 242.
Trabes, Meteorôn genus apud Plin. lib. 2. cap. 26. in tit. Faces, lampades, trabes.
Trabēcŭla, æ. f. dimin. Vitruv. 10. 21. Habuerat mediam contabulationem supra trabeculas.
Trăbālis, e. Adj. [δοκικὸς] Cic. 7. Verr. 53. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, cum consilio causam Mamertinorum cognoscit. Erasmus admonet Ciceronem usum clavo trabali in consimilem sensum, quo Herculeo nodo, pro vinculo arctissimo atque indissolubili utuntur eruditi. [Trabali, Maximo, quo trabes figuntur; An trabis crassitudine?
Clavi trabales, pro Specie tormentorum, seu vectibus tortoriis, apud Hor. 2. Carm. 35. 18.
Te semper anteit sæva Necessitas,
Clavos trabales, & cuneos manu
Gestans ahena: nec severus
Uncus abest, liquidumve plumbum.
Hasta trabalis, Ingens, quanta est trabs. Stat. 4. Theb. 6.
Telum trabale. Virg. 12. Æn. 294.
Trabĭcus, a, um. Adj. [δοκικὸς] Quod trabibus factum est: ut, Navis trabica, quæ trabibus confecta est. Festus.
Trachali, appellantur Muricum ac purpuræ superiores partes. Unde Ariminenses maritimi cognomen traxerunt. Festus.
Trachallus, [Τράχαλ☉-] Orator Domitiani temporibus, sublimis, & satis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen major. Quintil. lib. 10. cap. 1. Idem lib. 10. cap. 5. ad finem.
Trachēa, sive Trachīa, æ. f. pr. c. [τραχεῖα] Aspera, in Gloss. Græcolat. Arteria pulmonis, quæ & Spiritalis fistula dicitur. V. Gell. lib. 17. cap. 11. [Subauditur ἀρτηρία, quoties solitarium occurrit apud Græcos.
Trachēlus, i. m. [τράχηλ☉-] Gr. Collum significat. Media pars est navalis veli, cujus summa Carchesium nominatur. Perottus. Sic etiam legitur apud Macrob. 5. Saturn. cap. 21. Sed docti legendum putant, Navalis mali.
Trachina, [Τραχὶν] Oppidum Campaniæ: quæ postea interposita A, Tarachina, vel Tarachinæ, arum, tantum pluraliter, Anxur etiam antea dicebatur. Nunc autem Tarracina vocatur, quod vide.
Trachōma, ătis. n. Græce τράχωμα, vocatur Scabritia palpebrarum interior: sicut in eadem parte glabritas, hoc est defluvium pilorum, Madarosis & Milphosis.
Trachōnītis, idis. f. [Τραχωνῖτις] Regio Syriæ Palæstinæ, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 18. Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis situm esse. Cujus tetrarcha fuit Philippus, teste Evangelio Lucæ 3. 1. Est &, ut Hieronymus inquit, trans Bosram Arabiæ civitatem in deserto, contra Australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, ut scribit Josephus lib. 1. Antiquit.
Trachin, vel Trăchis, īnis. f. [Τραχὶν, ἡ Τραχὶς] Civitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ovid. 11. Met. fab. 9. Trachinius Ceyx conjunx Halcyones. Græci trachea vocant aspera. Unde Tarachina ab asperetis dici autumat Strabo. Et ab hoc oppido Thessaliæ, Sophoclis tragœdia Trachiniæ, (Τραχίνιαι) dicta est. Unde Cic. 2. Tusc. 20. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachiniis edit?
Trachīnus, a, um. Adj. [Τραχίνι☉-] ut, Saxa Trachina. Senec. Herc. OEth. 135.
Ad trachina vocor saxa rigentia. [Sed rectius distinguitur post τὸ Vocor, ut sit Accus. sing. Τραχῖνα, ἡ Τραχὶς ἡ Τραχὶν.
Trachinius, a, um. aliud Adj. [Τραχίνι☉-] ut
Miles Trachinius. Lucan. lib. 3. 178.
Puppis Trachinia. Ovid. 11. Met. 502.
Tellus Trachinia. Ovid. 11. Met. 269.
Tracta, orum. n. pl. [τρῶκτα] Pars placentæ. In ea enim, ut apud Catonem R. R. 76. pr. describitur, est solum, quæ pars est ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impensa, quæ imponuntur solo: quo verbo etiam utitur Athenæus

næus hunc in modum, ὡς δὲ τὰ κυπρίνεια κολλύβια τρύχων μίξεις, ὥσπερ τοὺς ἄρτους. Tracta autem vocantur a trahendo & tractando. Tractam dicit feminino genere Plinius 18. 11. Decimo ad ſpeciem tractæ ſubigunt uvæ paſſæ ſucco. Ex eo placentam vulgo *tartam*, trajecta littera, tanquam tractam appellamus. Tracta lance etiam invenitur. Catonis verba ſunt de R. R. l. c. Farinæ ſiligineæ l. 11. unde ſolum facias in tracta farinæ l. 4. Sic alibi frequenter. Auctor Turneb. Adverſ. 23.9. [Gloſſ. Latino-græc. Tracta, λάγανα, & Tracta, ἑλκύσματα, μηρύματα. Et Græcolat. Ἕλκυσμα, Ductio, Tractum. Et Μήρυμα, Tractum. V. In TRAHO.

TRACTATUS, TRACTIM, TRACTO, TRACTUS. V. TRAHO.

TRADITIO, V. TRADO.

TRĀDO, dĭdi, dĭtum, [παραδίδωμι, Gl. L. G. & G. L. παραβάλλω, L. G.] ĕre. Dare, porrigere. Plaut. Merc. 2. 2. 7.

Præſto ipſi facito coram ut tradas in manum.

Quaſi Tranſdo. H. St. Quomodo & in optimis codd. Mſſ. legitur.

Aliquem de manu in manum tradere. Cic. 7. Fam. 5. [Formula Commendandi. V. MANUS.

Tradere regionem vel urbem ad diripiendum. Cic. pro Domo 30. Neu ſe, neu Pompejum abſentem, Imperatorem ſuum, adverſariis ad ſupplicium tradant, obſecrat.

Ad ſupplicium tradere. Liv. 29. 3.

Arma tradere. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 13.

Cauſam adverſariis tradere. Ter. Phorm. 2. 1. 7.

Tenere conſuetudinem ab aliquo traditam. Cic. 2. de Divin. 15.

Conſuetudini Latinæ tradere. Columel. in proœm. lib. 12. h. e. In Latinum ſermonem vertere.

Cuſtodiæ tradere. Columel. lib. 8. cap. 15.

In cuſtodiam tradere. Cic. 1. Q. frat. 2. Et cum eum fugitivum eſſe poſtea ex Æſopi litteris cognoſceret, hominem comprehendit, & in cuſtodiam Epheſi tradidit.

In diſciplinam alicujus ſe tradere. Cic. 2. Philip. 3. At enim te in diſciplinam meam tradideras.

Effectum tradere aliquid. Plaut. Curc. 3. 15.

Excruciandum aliquem tradere. Hirt. Bell. Alexand. cap. 55.

Fama tradita res, Rumore tantum accepta. Liv. 27.

Fama traditur. Liv. 5. 33. Eam gentem traditur fama, dulcedine frugum, maximeque vini nova tum voluptate captam, Alpes tranſiſſe.

In fidem deditionemque ſe ſuaque alicui tradere. Liv. 34.

Furtim tradere. Tacit. 3. Hiſt. 77. Vacuam arcem furtim traditurum.

Gaudium tradere. Liv. 36. 24. extr. Ob eam ferociam majus victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet Traditus. Senſus autem eſt: Damocritus traditus fuit majus gaudium victoribus ob ferociam. Liceret etiam dicere, Fuit majori gaudio.

Inimicitias poſteris tradere. Cic. 14. Att. 13. Me deinde ſine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus perſuadere, non eſſe tradendas poſteris inimicitias. h. e. Quaſi hereditatem relinquere. Budæus.

Lampada tradere. Lucan. lib. 2. 78. V. LAMPAS.

In manus alicujus tradere. Liv. 5. V. MANUS.

Morem tradere. Plin. lib. 15. cap. 30.

Morem traditum ab antiquis ſervare. Hor. 1. Serm. 4. 117.

Mores opibus tradere. Martial. lib. 11. 6.

Palmam tradere alicui. Plin. lib. 14. cap. 4. V. PALMA.

Per manus tradere. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 68. V. MANUS.

Traduntur per ſucceſſiones morbi. Plin. 1. Epiſt. 12.

In poſteros ſermonem tradere. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In poteſtatem alicujus alterum tradere. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 20.

Prædia vacua alicui tradere. Cic. pro Roſc. Amer. 21.

In piſtrinum aliquem tradere, quod & Trudere dicitur. Plaut. Moſt. 1. 1. 16.

Provinciam alicui tradere. Ter. Heaut. 3. 2. 5.

Provinciam per manus tradere. Cic. de Provinc. Conſul. 39. Nam ut C. Julius, omnibus a ſenatu eximiis ac novis rebus ornatus, per manus hanc provinciam tradat ei, cui minime vos velitis.

Puerum tradere præceptori. Plin. 3. Epiſt. 3. Cic. 3. Tuſc. 2. Cum vero parentibus redditi, id eſt magiſtris traditi ſumus, tum ita variis imbuimur erroribus.

Sartam tectam ædem tradere. Cic. 3. Verr. 131. Quæſivit quis ædem Caſtoris ſartam tectam deberet tradere.

Se tradere dicitur miles, quum dedit ſe adverſario. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 43. Itaque neceſſitate coacti ſe tradiderunt.

Se tradere in portum. Cic. 1. de Invent. 4. Quaſi ex aliqua turbida tempeſtate in portum, ſic ex ſeditioſa, & tumultuoſa vita ſe in ſtudium aliquod traderent quietum.

Se tradere inimicis alicujus. Cic. Poſt redit. ad Quir. 13.

Se libidinibus conſtringendos tradere. Cic. 1. de Finib. 47. Plerique autem quod tenere atque ſervare id quod ſtatuerunt non poſſunt, victi & debilitati, objecta ſpecie voluptatis, tradunt ſe libidinibus conſtringendos, nec quid proventurum ſit provident.

Se quieti tradere. Cic. 2. de Divin. 121. Qui ſalubri & moderato cultu atque victu quieti ſe tradiderit.

Se totum alicui tradere. Cic. 3. Q. frat. 3. Domum (ut debuimus) ad eum ſtatim venimus, eique nos totos tradidimus.

Sub leges pacis tradere ſe. Virg. 4. Æn. 618.

Se totum tradere, pro Accommodare & parare. Cic. 16. Fam. 1. Ei te totum trade: malo te paulo poſt valentem, quam ſtatim imbecillem videre.

Se tradere ſtudiis. Plin. 1. Epiſt. 9.

In ſervitutem. Cic. de Provinc. Conſul. 10. Jam vero publicanos miſeros, me etiam miſerum, illorum ita de me meritorum miſeriis ac dolore, tradidit in ſervitutem Judæis & Syris, nationibus natis ſervituti.

Ultro tradere. Hor. 2. Serm 5. 75.

De illis, quibus favorem principis commendatione noſtra volumus impetrare. Horat. lib. 1. Epiſt. 9. ad Claudium Neronem,

Scilicet ut tibi ſe laudare & tradere coner. Sic Ovid. lib. 1. Triſt. Elegia 1. de libro ſuo,

Si quis erit, qui te, dubitantem & adire timentem,
Tradet, & ante tamen pauca loquatur, adi.

Alicubi annotavi de. Sic tradere. Puto me annotaſſe in Ciceronis Epiſtolas. Hor. lib. 1. Epiſt. 18.

Fallimur, & quondam non dignum tradimus. H. St. Prior Horatii locus eſt v. 2. Ep. dict. alter v. 78. indicatæ ep. Ovid. dict. Eleg. v. 95. conf. Cic. 7. Fam. 5. extr. V. & In manus tradere, in MANUS.

Traditur, vel Traditum eſt: pro Litteris traditum eſt, ſive Monimentis traditur, aut Scriptum eſt. Liv. 1. 13. Id non traditur, quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum fuerit. Cic. 1. Tuſc. 5. Nam Galbam, Africanum, Lælium, doctos fuiſſe tradunt. Idem 5. Tuſc. 114. Traditum eſt etiam Homerum cæcum fuiſſe.

Tradit Cicero. Plin. lib. 7. cap. 22.

Tradit & Fabius Pictor in Annalibus ſuis, quum obſideretur præſidium Romanum, &c. Plin. lib. 10. cap. 24.

Ariſtides, qui omnium juſtiſſimus fuiſſe traditur. Cic. pro Sext. 141.

Traditur antiqui fabula plena joci. Ovid. 2. Faſt. 304.

Non traditur. Plin. lib. 13. cap. 1. Unguenta quis primus invenerit, non traditur.

Non certum traditur. Liv. 2. 8.

Litteris tradita. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segeſtanorum, non ſolum litteris tradita, neque commemorata verbis: ſed multis officiis illorum uſurpata & comprobata cognatio?

Ingenium varioſque ſermones immortalitati ſcriptis ſuis Plato tradidit. Cic. 3. de Orat. 57.

Memoria traditum. Cic. 6. Fam. 22. Quæ didiciſti, quæque ab adoleſcentia pulcherrime a ſapientiſſimis viris tradita memoria, & ſcientia comprehendiſti, iis hoc tempore utare. [Rectius diſtinguitur, Tradita, memoria & ſcientia comprehendiſti.

Memoriam alicujus rei poſteris tradere. Liv. 8. 10.

Memoriæ poſteris tradere. Liv. 3.

Memoriæ aliquid tradere. Cic in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo & omitte timorem, Scipio: & quæ dicam trade memoriæ.

Memoriæ traditum eſt. Cic. in Parad. 3. Nam iſtum doctum & ſapientem virum fuiſſe memoriæ traditum eſt.

Monumentis traditur. Plin. lib. 7. cap. 16. Alias, Creditur.

Poſteris tradere auguratum. Cic. 1. de Divin. 107. Atque ille Romuli auguratus paſtoralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum, ſed a certis acceptus, & poſteris traditus.

Tradere, pro Docere. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 13. De deorum immortalium vi ac poteſtate diſputant, & juventuti tradunt.

Putabam virtutem hominibus (ſi modo tradi ratione poſſit) inſtituendo & perſuadendo, non minus & vi ac metu tradi. Cic. 1. de Orat. 247.

Verboſius aliquid tradere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Quum hæc omnia audirentur ab iis, quibus non ſcientia eſſet tradenda, ſed exigui temporis aut falſa, aut certe obſcura opinio. Cic. 1. de Orat. 62.

Artem dicendi & memoriæ. Cic. pro Flacc. 42. Et qui ſe artem dicendi traditurum etiam ceteris profitebatur, ipſe omnibus turpiſſimis judiciis convictus eſt. Idem 4. Acad. 2. Qui quidem etiam pollicenti cuidam ſe artem ei memoriæ, quæ tum primum proferebatur, traditurum, reſpondiſſe dicitur, obliviſci ſe malle diſcere.

Artificium diſputandi. Cic. 4. Acad. 114.

Præcepta plurima tradere. Cic. in Orat. 114.

Præcepta tradit volandi. Ovid. 8. Met. 208. De Dædalo.

Rationem prudentiæ. Cic. 3. de Finib. 65. Impellimur autem natura ut prodeſſe velimus quamplurimis, in primiſque docendo, rationibuſque prudentiæ tradendis.

Res geſtas tradere carminibus. Lucret. lib. 5. 1443.

Vias optimarum artium aliquibus tradere. Cic. 2. de Divin. 1.

Scribitur interdum Tranſdo. V. a pr. dict. & infra ſuo loco.

TRADĬTUS, a, um. [παραδιδόμενος] Partic. ut, Neci traditus. Sen. Medea, 7. V. in ipſo verbo plura.

TRADĬTIO, ōnis. f. [παράδοσις, Gl. G. L.] Cic. in Topic. 28. Abalienatio, eſt ejus rei quæ mancipi eſt, aut traditio alteri nexu, aut in jure ceſſio, inter quos ea jure civili fieri poſſunt.

Traditio, Doctrina. Gell. lib. 13. cap. 21. Per quod apparet non eſſe id poetice a Plauto dictum, ſed eam quoque traditionem fuiſſe, ut Nerio a quibuſdam uxor eſſe Martis diceretur.

Jejuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib. 3. cap. 1.

TRADĬTOR, ōris. m. Qui tradit vel prodit. Tacit. 4. Hiſt. 24. Interfecto traditore.

TRĀDŪCO, xi, ctum, [ἐξάγω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Trans & Duco, N & S abjectis; De loco ad locum ducere, quod & Tranſducere dicitur. Ter. Heaut. 4. 4. 22.

Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos propere. Idem Adelph. 5. 7. 12.

Traduc & matrem, & familiam omnem ad nos.

Copias traducere flumen. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 13.

Equum traducere. Cic. pro Cluent. 143. V. EQUUS.

Meſſes ſatas alio traducere. Virg. 8. Ecl. 99.

Abducere & Traducere. Cic. 2. de Orat. 293. Abducere animos a contraria defenſione, & ad noſtram conor traducere.

Traducere & Convertere. Cic. 2. de Orat. 199. Tum omnem orationem traduxi & converti in increpandam Cæpionis fugam.

Traducere ad ſe valetudinem proximi membri. Cic. 3. Off. 22. Ut ſi unumquodque membrum ſenſum hunc haberet, ut poſſe putaret ſe valere, ſi proximi membri valetudinem ad ſe traduxiſſet, debilitari & interire totum corpus neceſſe eſſet.

Traducere aliquem ad ſe totum. Cic. 4. de Finib. 2. Atqui, inquam, Cato, iſtud obtinueris, traducas me ad te totum licebit. V. TOTUS.

Eos, qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cic. in Orat. 192.

Traducere ad mala conſilia corruptum largitionibus animum. Cic. ad Brut. 4.

A re aliqua ad aliam animum traducere. Cic. 1. Fam. 2. Ita ſum cum illo locutus, ut mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.

A conſuetudine convertere, & alio traducere. Cic. 1. de Invent. 3. Ac mihi quidem videtur hoc, nec tacita, nec inops dicendi ſapientia perficere potuiſſe, ut homines a conſuetudine ſubito converteret, & ad diverſas rationes vitæ traduceret.

Aliquem a ſeveritate ad hilaritatem traducere. Cic. de Clar. Orat. 322.

Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic. de Aruſp. Reſp. 23.

Animi motus alio traducere. Lucret. lib. 4. 1060.

Alio traduci. Cic. 1. de Legib. 9. Et ego animi pendere ſoleo, cum ſemel

mel quid orsus sit traducor alio: neque tam facile interrupta contexo, quam absolvo instituta.
Omnes traducere in assensum sui consilii. Liv. 34. 33. Idem 32. 39. In sententiam suam Quintium traduxit. Cic. pro Cluent. 144. Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad suam sententiam.
Ad accusandum traduci. Cic. 1. Verr. 1. Aut ego, qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem, tempore atque officio coactus, ad accusandum traducerer.
Cogitationes ad voluptates traducere. Cic. 3. Tusc. 25.
Inimicitias ad amicitiam traducere. Cic. de Provinc. Consul. 22. Quas in viris fortissimis, non solum exstinxit Reip. dignitas, & ipsorum: sed etiam quandoque ad amicitiam, consuetudinemque traduxit.
Mentes a cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic. 4. Tusc. 3.
Orationem ad exempla traducere. Cic. 3. Tusc. 56. Aut a disputandi subtilitate orationem ad exempla traducimus.
Munus aliquod traducere. Cic. 5. Att. 9. Faciam denique ut summa modestia & summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus.
Tempus traducere, Consumere, terere, præterire. Cic. 4. Fam. 6. Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.
Ævum leniter traducere. Hor. 1. Epist. 18. 97.
Vitam sine ullo corporis languore traducere. Plin. lib. 7. cap. 2. 21. Cic. 3. Tusc. 25. Si volumus hoc quod datum est vitæ, tranquille placideque traducere.
Vitam otiosam & quietam sine ullo labore aut contentione traducere. Cic. de Senect. 82.
O adolescentiam traductam eleganter. Cic. pro Planc. 30.
Adolescentiam ad scientiam rei militaris traducere. Cic. pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.
Traducere, pro Traduces facere. Paulus in l. Si duo, D. Uti possidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in suas arbores traduxit. Budæus.
Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græce dicitur, auctore Budæo. Liv. 2. 38. de Volscis loquens, publico consilio, ac voce præconis, a spectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus civibus, peregrinis populis spectaculo abeuntes fuisse? vestras conjuges, vestros liberos traductos per ora hominum? Martial. lib. 6. 77.
— multoque magis traduceris Afer. Sueton. in Tito, cap. 8. Tibul. lib. 1. 1. 5.
Me mea paupertas vitæ traducat inerti.
Traducere carmina manifesto furto. h. e. Arguere furti, vel infamare & convincere. Martial. lib. 1. 54.
Traducere ad plebem aliquem, Ex Patricio plebejum facere. Cic. 1. Att. 15. Is ad plebem P. Clodium traduxit, idemque fert, ut universus populus in campo Martio suffragium de re Clodii ferat.
Legitur & Tranduco. Sen. de Ira 2. 13. In melius tranduci. Sed al. leg. Traduci, vel Transduci.

Traductio, ōnis. f. [ἐξαγωγή, Gl. L. G. & G. L. παραγωγή, μεταγωγή, G. L.] Ipse traducendi actus: ut, Traductio temporis, pro Exactione illa. Cic. 1. de Divin. 127. Non enim illa, quæ futura sunt, subito exsistunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis, & primum quidque replicantis.
Traductio & immutatio in verbo. Cic. 3. de Orat. 165.
Traductio ad plebem furibundi hominis. Cic. pro Sext. 15.
Traductio, Infamia. Sen. 1. de Ira, cap. 6. Hic damnato cum dedecore & traductione vitam exigit.
Traductio, Figura quæ Græce Antanaclasis dicitur, nimirum ejusdem verbi contraria significatio, quale est illud, Amari jucundum est, si curetur ne quid insit amari. Avium dulcedo ducit ad avium, & apud Ovidium,
Cur ego non dicam, Furia, te Furiam? Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Traductus, ûs. m. Ammian. 18. Præsidium per eos traductus agentes.

Traductor, ōris. m. [μεταγωγός] Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic noster Hierosolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit.

Tradux, ŭcis. interdum m. inetrdum f. Varro 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum, ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Columel. lib. 5. cap. 7. Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.
Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacit. 2. Hist. 25.
Tradux, aliter. Columel. lib. 4. cap. 29. In illa inserendi ratione, quæ fit per terebrationem, primum de vicino fructuosissimam oportet considerare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen transmittas: hæc enim tutior & certior est insitio: quoniam etsi proximo vere non comprehendit, sequente certe, quum increvit, conjungi cogitur, & mox a matre reciditur, atque ita superficies insitæ vitis usque ad receptum surculum obtruncatur. Hujus traducis si non est facultas, tum detractum viti quam recentissimum eligitur sarmentum: & leviter circumrasum, ut cortex tantum detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto circumlinitur resecta vitis, ut totus truncus alieni generis viti serviat: quod quidem non fit in traduce, qui a materno sustinetur ubere, dum inolescat.

Traduco, ōnis. m. [κίστρος, ὄχημα δίχα τροχῶν, Gl. L. G.] [Videtur esse vehiculum, quod & Traha dicitur.

Trăgăcantha, æ, f. [τραγάκανθα] Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, surculis humilibus robustis, late se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed brevis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, quæ sua fronde contegantur, & candidæ, valentesque rigescant, radice læta, surculosa, supra terram emergente, qua discissa stillat e vulnere succus, qui coalescit in lacrimam, gentilitium nomen referentem. Optima est pellucida, lævis, sincera, gracilis, subdulcis. Herbam, utpote peregrinam Galliæ, & prorsus exoticam, nostrates herbarii non norunt, lacrimam tamen nullæ non cognoscunt officinæ, interpollato nomine *Dragaganthum gummi* nunc appellantes. Ruellius. conf. Cels. 5. 2. Diosc. 3. 21.

Trăganthes, Artemisiæ species. Apul. de Herb. cap. 11.

Traganus, a, um. Adj. [τραγανός] Hircosus. Apic. 8. 7. Porcellus traganus. [Gloss. Græcolat. τραγανόν, Callosum. Et Latinograec. Callosum, τράγανον. Vulgo Gelatinosum vocant.

Trăgĕlăphus, i. m. [τραγέλαφος] Hirco-cervus. Describit Plin. 8. 33.

Trăgēmăta, [τραγήματα] Bellaria, secundum Gloss. Græcol. & Macrobium, lib. 2. Saturn. cap. 8. i. e. Omne mensæ secundæ genus. Nam quæ πέμματα Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres nostri appellavere Bellaria.

Trăgia, æ, f. [Τραγία, Steph.] Plin. lib. 4. cap. 12. Insula una ex Sporadibus. Ex qua fuit Theogiton Peripateticus, Aristoteli familiaris.

Trăgion, i, n. [τράγιον] sive **Tragonis**, ĭdis, f. [τραγωνίς] Herba, nascitur in Creta tantum insula in maritimis. Folio, ramis, & semine lentisco similis, sed minore omnium amplitudine, succum ferens, qui gummi modo coeat. Plinio 21. 13. junipero similis & semine, & folio, & ramis. V. Diosc. 4. 49.
Est & alia herba, quæ Tragium dicitur, quam Scorpium vocant, & Romani olim Cornulacum appellarunt, foliis scolopendrii, radice tenui, candida; armoraciæ simili. Autumno folia hircinum virus olent, indeque appellatio nascitur in montosis præcipitiis. Ex Ruellio.

Trăgœdia, æ. f. [τραγῳδία] ἀπὸ τοῦ τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς; hoc est, ab hirco & cantu: quia hircus dabatur in præmium tragicis actoribus, qui rustici & pastores erant. Hor. de Arte poet. 220.
Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alii putant a fæce, quam Græci τρύγα vocant, tragœdiam appellatam, quando olim, nondum personis ab Æschylo repertis, tales fabulas peruncti ora fæcibus agitabant. Hor. de Arte Poet. 275.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poëmata Thespis;
Quæ canerent, agerentque peruncti fæcibus ora.
Est autem Tragœdia, Genus dramatis grande, in quo Heroes introducuntur, reges, duces: item, Luctus, exsilia, cædes. In hac tristes exitus & liberorum, fortunarumque priorum in pejus agnitio. Tristitia namque tragœdiæ proprium, Propter quod Euripides, petente Archelao rege ut & de se tragœdiam scriberet, abnuit: ac precatus est, ne accideret Archelao aliquid tragœdiæ proprium.
Severa tragœdia. Hor. 2. Carm. 1. 9.
Violenta tragœdia. Ovid. 3. Amor. 1. 11.
Agere tragœdias, proverbialis locutio. Erasmus, Tragœdias in nugis agit, qui in re levicula tumultum movet: & ut ait Terentius (Heaut. 4. 1. 8.) magno conatu magnas nugas dicit. Cic. 2. de Orat. 205. Ne aut irrisione aut odio digni putemur, si aut tragœdias agamus in nugis, &c. Quintil. 6. 1. De peroratione, nam in parvis, inquit, litibus has tragœdias movere, tale est, quasi si personam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipsum, Excitare tragœdiam si alio quopiam deflectatur, proverbium recipit. V. Ago.
Efficere tragœdias. Cic. 4. Tusc. 73.
Excitare tragœdias. Cic. pro Milon. 18.
Facere tragœdias, Scribere. Idem de Senect. 22. Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit.
Movere tragœdias. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. Agere tragœdias.
Perturbari tragœdiis. Cic. 1. de Orat. 219. Neque vero istis tragœdiis tuis, quibus uti philosophi maxime solent, Crasse, perturbor.

Trăgœdus, i. m. [τραγῳδός] Actor tragœdiæ. Cic. 1. de Orat. 118. Vox tragœdorum, gestus pæne summorum actorum est requirendus.
Miros audire tragœdos. Hor. 2. Epist. 2. 129.
Comœdum in tragœdiis, & tragœdum in comœdiis admodum placere vidimus. Cic. in Orat. 109.

Trăgĭcus, a, um. Adj. [τραγικός] Quod ad tragœdiam spectat. ut, Tragicus actor. Liv. 24. 24.
Tragicum & divinum. Cic. 2 de Orat. 227. Sed hæc tragica atque divina: faceta autem & urbana innumerabilia ex una concione meministis.
Ars tragica. Hor. 1. Epist. 3. 14.
Cantus tragicus. Plin. lib. 30. cap. 2.
Cothurni tragici. Hor. 1. Serm. 5. 64.
Gestu tragico quatere pulpita. Lucan. ad Pison. 226.
Grandis, & ut ita dicam, tragicus orator. Cic. de Clar. Orat. 203.
Poeta tragicus. Cic. de Opt. gen. Orat. 1.
Scelus tragicum. Dignum tragœdia, vel quale tragœdi in suis tragœdiis decantare solent. Liv. 1. 46.
Versus tragici. Hor. de Arte Poet. 89.
Tragicus Orestes, Qui in tragœdiis inducitur. Cic. in Pison. 47.
Spirare tragicum, Efflare carmen tragœdia dignum. Hor. 2. Epist. 1. 166.

Trăgĭcus, i. m. [τραγικός] Qui tragœdiæ auctor est, teste Valla. Hor. de Arte Poet. 95.
Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri.
Ut ille ait tragicus. Sen. Epist. 49.

Trăgĭcē, Adv. [τραγικῶς] Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Tragice, h. e. Graviter, & verbis grandibus, quibus tragici utuntur. Nam,
Omne genus scripti gravitate tragœdia vincit. Sic Senec. Epist. 100. Si aliquid oratorie acre; tragice grande; comice exile.

Tragonis, V. **Tragion**.

Tragopanades, [τραγοπανάδες] Aves quædam in Æthiopia, teste Pomponio lib. 3. 10. aquilis majores, cornua in temporibus curvata habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœniceo. Al. Tragopomones. Plinius Tragopanes vocat, & fabulosas esse putat, quemadmodum & Gryphos. V. ipsum lib. 10. cap. 49.

Trăgŏpōgon, [τραγοπώγων] Græcis, quæ Latinis Hirci barbula appellatur, Herba quæ hac facie repræsentatur a Theophrasto, Radix longa, dulcis, folium croci, longius, caule parvo, super quem calix latus & barbula, quæ summo vertice incana & prolixa funditur, unde nomen accepit. A plurimis nunc Romana consuetudine diicitur Petræ herba, quod asperis locis, quasi e mediis saxis videatur erumpere. A quo etiam Hetrutia Saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

Trăgŏs, [τράγος] proprie Hircus. Est & Herba, quæ in maritimis maxime gignitur. Frutex pusillus in terra, oblongus, semipedalis, aut altior paulo, sine foliis ramos habens, in quibus velut racemi sunt pusilli, grano tritici, acuto capite, copiosoque, gustu vehementer spissante.
Est & alia herba Tragos apud Plinium lib. 27. cap. 13. quam aliqui Scorpium vocant. Tragon Asia fert veprem, ut idem ait, sine foliis, racemis rubentibus, ad medicinæ duntaxat usum. Hanc in litoribus maris inveniri hodie

hodie nostri perhibent herbarii, junco marino similem. a quo & multi Juncum marinum appellant eam. Ruell.
Item Piscis. qui Hircus Latino nomine dicitur. Plin. 32. 11.
Item Odor hirci. Martial. 11. 23. V. HIRCUS.
Denique Spongiæ duriores dicuntur Tragi. Plin. 9. 45.
TRĂGŬLA, æ. f. [κιγκὶς, βολὶς, Gl. L. G.] Genus teli, dictum quod scuto infixum trahatur, inquit Festus. Sallust. in Fragm. Hist. 1. 1. Avidissimis, atque præparatis ducibus, & Metellus ictu tragulæ sauciaretur. Cæs. 1. Bell. Gall. 26. Sil. 3. 318.
Vide Suidam in Κόπλας, 816. pr. & in τράγλας. H. St.
Tragulam decidero. Plaut. Casin. 2. 4. 18.
Ego pol istam jam aliquovorsum tragulam decidero. Hoc ductum est ab illis tragulis, quæ tormentis mittuntur, & atrociter sauciant, ac plerumque scutum aut corpus transverberant: unde & Tragularii dicti, qui eas e tormentis jaciunt, apud Vegetium. Ea igitur ubi corpus transverberavit, quomodo extrahatur sæpenumero dubitatur: ac plerumque, non tam retrahenda est, metu magni doloris & profusionis sanguinis, quam hinc vel inde decidenda, ut e vulnere sic cum minore noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur, etiam accipi potest. Turneb. Adversf. 7. 12.
Tragula, est ea, quæ a Marone per epenthesim Trahea dicitur pro Traha, terendis frugibus apta, illo versu, 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Ac Tragula dicitur Retis genus tanquam Trahula, ut & a Plinio 16.8.extr.piscatorum verricula tragulæ dicuntur, sine controversia a trahendo nomen adeptæ. Ex Turneb. Adversf. 21. 14. conf. Hard. in Plin.
Tragulam injicere. Plaut. Epid. 5. 2. 25.
Tragulam in te injicere adornat, nescio quam fabricam facit. i. e. Dolum aliquem in te struit. Utraque figura proverbialis videtur.
TRAGULĀRIUS, i. m. Qui tragulam jacit. Veget. Rei Mil. 2. 15.
TRĂGUM, i. n. [τράγος] Plin. lib. 18. cap. 7. 25. Ptisanæ conficiendæ vulgata ratio est. Simili modo ex tritici semine tragum fit in Campania tantum & Ægypto. Diosc. 4. 49.
TRAGURIUM, i.n. [Τραγύριον] Insula & oppidum Illyrici, vulgo Trau. Plin. 3. 21. Unde Adj. Tragurianus. ut Fragmentum Tragurianum Petronii Arbitri Satirici, quod Tragurii inventum fuit.
TRĂGUS, [τράγος] Genus conchæ mali saporis.
Tragus, Genus spongiæ. Plin. lib. 9. cap. 45. V. in TRAGOS.
TRĂHA, vel TRAHEA, æ. f. [τυκάνη τοῖς βόλοις ἀφανίζουσι, Gl. L. G.] Genus vehiculi sine rotis, quo coloni utuntur. A trahendo dictum, ut ait Servius. Trahitur enim, non volvitur. Virg. lib. 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Per epenthesin dixit Traheæ, pro Trahæ, sicut Navita, pro Nauta. conf. TRAGULA & TRADUCO, ōnis.
Si pauca juga sunt, adjicere tribulam & traham possis. Columel. 2. 21.
TRAHĀRIUS, i. m. Qui traha vehit. Sidon. Apollin. 6. Epist. 1.
TRAHAX, V. TRAHO.
TRĂHO, xi, ctum, [σύρω, Gl. L. G. & G. L. ἕλκω, G. L.] ĕre. Per vim ducere. Trahimur enim inviti: Ducimur volentes. Seneca in Epist. 107.
Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Virg. 2. Æn. 550.
— altaria ad ipsa trementem
Traxit. Plaut. Mil. 2. 6. 8.
— meane hic in via hospita,
Quæ heri huc Athenis cum hospite advenit meo,
Tractam & ludificatam ingenuam & liberam?
Quo nos fata trahunt retrahuntque, sequamur. Virg. 5. Æn. 709.
Trahere, & Sustollere amiculum. Plaut. Cist. 1. 1. 117.
Trahere de visceribus gladium. Martial. lib. 1. 14.
De medio aliquem trahere. Liv. 28. 29. extr.
Trahere ex. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque etiam ex puteis jugibus aquam calidam trahi. Unde Extraho compos.
Exiguo funem conamine traxit. Ovid. 4. Fast. 325.
Ad letum trahere aliquem. Virg. 5. Æn. 624.
Nubes trahitur vento. Virg. 4. Georg. 60.
Cervix comæqu trahuntur per terram. Virg. 1. Æn. 481.
Crinibus passis trahebatur virgo. Virg. 2. Æn. 403.
Pedibus reum trahere. V. PES.
Trahere puerum, quasi qui vix possit ambulare. Virg. 2. Æn. 457.
— & avo puerum Astyanacta trahebat. Ibid. 320.
Allicere & trahere ad se. Cic. 1. de Divin. 86. Magnes lapis est, qui ferrum ad se allicit & trahit. Hinc Attraho compos.
Duci & Trahi ad. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem.
Arte loci trahi, Allici, delectari. Ovid. 1. de Pont. 5. 50.
Dictis alicujus trahi. Ovid. 3. de Pont. 5. 26.
Fulgore nominis & famæ trahi. Ovid. 5. Trist. 12. 39.
Mentes artificio trahere. Plin. lib. 26. cap. 3. Trahebat præterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo ægris, &c.
Promissa trahunt puellas. Ovid. 1. de Arte Am. 631.
Spe trahor exigua. Ovid. 3. Trist. 5. 25.
Studio laudis trahi. Cic. pro Arch. 26. Trahimur omnes studio laudis, & optimus quisque maxime gloria ducitur.
Trahit sua quemque voluptas. Virg. 2. Ecl. 65.
Trahere, pro Nere. Hor. 2. Carm. 18. 7.
Nec Laconicas mihi
Trahunt honestæ purpuras clientæ. i. e. Meorum clientium uxores lanas mihi non carpunt, neque nent. ex quibus mihi conficiantur togæ prætextæ cum obtinuerim magistratum. [Immo Stragulæ vestes, & similia luxuriæ instrumenta. V. in TELA.
Trahere. Cum festinatione adducere, Servius. Virg. 2. Æn. 58.
Ecce, manus juvenem interea post terga revinctum
Pastores magno ad regem clamore trahebant
Dardanidæ.
Genua ægra trahens. Virg. 5. Æn. 468.
Alimentum maternum trahit agnus. Columel. lib. 7. cap. 3.
Alvum trahere, Extendere, Obesam & oblongam alvum habere. Virg. 4. Georg. 94.
Caudam trahere. V. CAUDA.
Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 26.
Aquam trahit navigium. Senec. lib. 2. de Ira, cap. 10. Nunquid ille, cujus navigium multam, undique laxatis compagibus, aquam trahit, nautis ipsique navigio irascitur.
Calorem trahere, Ovid. 11. Met. 305.
Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap. 16.
Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23. cap. 3.
Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 15. A Nonio Tiberii Cæsaris liberto cognomen trahens.
Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. 6. Nihil illo contemptius, qui propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
Colorem rubicundum trahere. Columel. lib. 2. cap. 21.
Colorem nigrum traxere Æthiopes. Ovid. 2. Met. 236.
Contagia trahere. Ovid. 5. Trist. 13. 3.
Æger enim traxi contagia corpore mentis. h. e. Corpus meum præ nimio mentis dolore cœpit male valere.
Figuram lapidis traxerunt ossa, Conversa sunt in lapidem. Ovid. 3. Met. 399.
Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Columel. lib. 12. cap. 15.
Ignes trahere, Concipere ardorem. Ovid. 4. Met. 674.
Laudem trahere ab re aliqua. Ovid. 4. de Pont. 8. 62.
Molestiam trahere. Cic. 4. Fam. 3.
Natura hominis trahitur e cœlo. Plin. lib. 11. cap. 53.
Nomen trahere ab aliquo. Ovid. 4. Met. 291.
Nomen e re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.
Notam trahere. Ovid. 1. Fast. 596.
Hanc Numidæ faciunt, illum Messana superbum:
Ille Numantina traxit ab ab urbe notam. Hic ab Numidis devictis dictus est Numidicus, ille a Messana urbe Messala, ille Numantini cognomen duxit ab Numantia.
Odorem trahere. Plin. lib. 14. cap. 21.
Originem a rege trahere. Plin. lib. 6. cap. 21.
Pallorem trahere. Columel. lib. 12. cap. 41.
Rationem loquendi omnem, quæ ad dicendum trahi possit. Cic. in Orat. 114.
Rubiginem trahere. Plin. lib. 34. cap. 9.
Ruborem traxerunt percussa pectora. Ovid. 3. Met. 482.
Ruinam trahere. Virg. 2. Æn. 465.
Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.
Suspiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Invent. 29.
Plaustra trahunt per altos montes. Virg. 3. Georg. 536.
In profundum pondere trahi. Liv. 33.
Rempublicam funditus trahet. Tacit. 3. Ann. 54.
Sorte. Virg. 1. Æn. 512.
Jura dabat, legesque viris, operumque laborem
Partibus æquabat justis, aut sorte trahebat. Ubi Servius, Proprie locutus est: trahuntur enim sortes, hoc est educuntur.
Spolia de hostibus trahere, Reportare. Cic. pro Corn. Balb. 54. Anne de nobis trahere spolia fœderatis licebat, de hostibus non licebit?
Ad supplicium trahi. Cic. Anteq. iret. in exsil. 18. Servi, qui ad supplicium, cæsi verberibus, trahuntur.
Torrens trahit silvas præcipites. Virg. 2. Æn. 307.
Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Ad se trahere partem diei, Partem diei occupare. Plin. Epist. 213.
Ad bella trahor. Tibul. 1. 10. 13.
Ad defectionem trahere, Incitare, impellere, cogere. Liv. 25. 16.
In altitudinem, pro Sursum erigere. Plin. lib. 17. cap. 11.
In arma trahere viros. Ovid. 1. Amor. 4. 8.
In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro Lege Manil. 19. Non enim possunt in una civitate multi rem atque fortunas amittere, ut non plures secum in eandem calamitatem trahant.
In crimen aliquem trahere. Tacit. 15. Ann. 68.
Concionem secum. Liv. 3.
Decus alicujus rei ad aliquem trahere. Liv. 9.
In disceptationem trahere aliquem. Liv. 4.
In diversum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liv. 38. 56.
In diversum trahunt auctores. pro Diversa sentiunt. Liv. 25. 11.
Auctores trahunt utroque. Liv. 1. 24.
In disputando huc & illuc trahuntur rationes. Cic. 4. Acad. 117. Non quæro rationes eas, quæ ex conjectura pendent, quæ disputationibus huc & illuc trahuntur, nullam adhibent persuadendi necessitatem.
In invidiam aliquem trahere. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
In metum aliquid trahere. Tacit. 5. Hist. 13.
In pœnam fata me trahebant. Ovid. 3. Trist. 6. 15.
In partes aliquem trahere. Tacit. 4. Ann. 60.
In partem aliam trahere aliquem. Cic. 10. Fam. 4. Nunc vero quid est, quod me in aliam partem trahere possit?
In religionem. Liv. 5.
Ad sævitiam aliquid trahere. Tacit. 3. Ann. 22.
In suam sententiam. Liv. 5.
Spes eo trahit. Liv. 23.
Victoriam secum trahere. Liv. 6.
In vinum. Liv. 40. 7. pr. Festo die invitatio benigna & hilaritas juvenilis utrosque in vinum traxit.
Oscitationes longas trahere. Martial. lib. 2. 6.
Pallam trahens verrit humum. Ovid. 6. Met. 705.
Vocem trahens imo a pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vultum trahere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
De odore usus est Phædrus 3. 2. 4.
Hunc postquam totis avida traxit naribus.
Alvum trahere, Ducere. V. ALVUS.
Animam trahere, Vivere. Plin. lib. 11. cap. 3.
Animam precariam trahere. Tacit. 1. Ann. 42.
Animam trahebat sub longa morte. Stat. 1. Theb. 48.
Animam trahere. i. e. Cum difficultate & molestia vivere. Liv. 4. 12.
Animum tempusque trahere. Ovid. 5. Trist. 7. 65.
Animum diverse trahunt curæ. Ter. And. 1. 5. 25.
Animis trahere, Apud se reputare & cogitare, Animo agitare. Sallust. in Jugurth. 84. Tanta libido cum Mario eundi plerosque invaserat; sese quisque præda locupletem fore: victorem domum rediturum: alia hujuscemodi animis trahebant.
Cum animo suo. Idem. Sallust. in Jugurth. 93. pr. Marius, multis diebus

bus & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo, omitteretne incœptum, an fortunam opperiretur.
Dictum aliquod trahere in voluntatem suam. Auctor de Viris Illustr. 35.
Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ovid. 2. Met. 69.
Fortunam tutam trahere, pro Feliciter agere. Cic. Anteq. iret in exsil. 14. Et vos, ut tutam, tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.
Gratiam recte factorum sibi trahere. Tacit. 3. Ann. 53.
Labe trahi communis vitii, Sequi vitium ceterorum. Ovid. 2. de Pont. 3. 22.
Malum omne trahit secum Cæsaris ira. Ovid. 3. Trist. 11. 72.
Mentem insania traxit. Stat. 5. Theb. 624.
Somnos trahere per suspiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Spiritum trahere. Columel. lib. 6. cap. 9.
Suspiria trahere. Ovid. 2. Met. 753.
Verba trahere. Sil. lib. 8. 79.
Trahere cum aliquo, pro Morari. Plaut. Trin. 1. 2. 166.

Atque egomet me adeo cum illis una ibidem traho,
Qui illorum verbis falsis acceptor fui.

Trahere aliquem sermone, Verbis producere, seu in longum ducere, & (quod vulgo dicunt) Intertenere, *Entretenir ou amuser de parolles*. Val. Max. lib. 4. cap. 4. 1. De paupertate. Cornelia Gracchorum mater, cum Campana matrona, apud illam hospita, ornamenta sua, pulcherrima sæculi illius, ei ostenderet: traxit eam sermone, quousque e schola redirent liberi: Et hæc, inquit, ornamenta mea sunt.
Trahere bellum, Protrahere, prolongare. Sallust. in Jugurtha cap. 23. Penuria rerum necessariarum bellum trahi non posse. Cic. 10. Att. 8. Necesse est enim, aut id, quod maxime velim, pelli istum ab Hispania, aut trahi id bellum, &c.
Convivium. Plin. Epist. 5. 1. Nemini hoc, longum est, tanta comitate convivium trahitur.
Pœnam trahere. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Acerbissima crudelitas est, quæ pœnam trahit: & misericordiæ genus est, cito occidere.
Renuntiationem trahere. Ulp. in l. Si mensor. D. Si mens. fals. mod. dixer. Si mensor non falsum modum renuntiaverit, sed traxerit renuntiationem: & ob hoc evenerit ut venditor liberetur, quia, &c.
Spem trahi & Præcidi, Contraria. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Æquiore quidem animo ferunt præcidi spem suam, quam trahi.
Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virg. 3. Georg. 97.
In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Noctem per pocula. Martial. lib. 1. 98. Virg. 1. Æn. 752.

Necnon & vario noctem sermone trahebat
Infelix Dido.

Obsidionem in adventum principis trahere. Liv. 28.
Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Sallust. in Jugurth. 97. Quem ubi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rursus, uti antea, proximos ejus donis corrumpit.
In serum rem aliquam. Liv. 32. V. SERUS.
Tempus trahere. Virg. 6. Æn. 537.
Vitam in tenebris luctuque trahebam. Virg. 2. Æn. 92. Ibid. lib. 3. 646.

Quum vitam in silvis, inter deserta ferarum
Lustra domosque traho. Vitam trahit, Cui ea gravis est.

Trahere pro Decipere. Lucan. 4. 222.

— trahimur sub nomine pacis.

Trahere, pro Contrahere. unde Reliqua trahere. V. Reliqua, orum, in RELINQUO.

Tractus, a, um. Partic. [ἑλκυσθεὶς] Cic. 2. de Nat. Deor. 139. Venæ, a corde tractæ & profectæ, in omne corpus ducuntur.
Ab isto initio tractus est sermo. Cic. de Clar. Orat. 21.
Tractam & fusam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. 159. Etsi genus orationis fusum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profluens, sine hac judiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum.
Tracta quædam & fluens oratio. Cic. in Orat. 65.

Tractum, i, n. [ἑλκυσμα, Gl. G. L.] conf. TRACTA. Gloss. Latinogræc. Tractum ζήτησιν, Forte Tractatum.

Tractio, ōnis. f. [ἑλκυσις, συρσις] Gloss. Cyril. Græcolat.

Tractus, ûs. m. [ἑλκυσις, συρσις, Gl. G. L.] Plin. lib. 9. cap. 46. Funem illi religatum ab humeris ejus trahunt: hunc dimicans, ut sit periculi signum, læva quatit: dextra apprehenso stilo in pugna est: modicus alias tractus. De caniculis marinis.
Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. 207. Et hunc imitatus Virg. 1. Georg. 367.

— noctisque per umbras,
Flammarum longos a tergo albescere tractus. h. e. Longos sulcos & ductus.

Raucus tractus. Valer. 1. Argon. 614.
Longo tractu fertur per aëra. Ovid. 2. Met. 320.
Tractus de Serpente, ὁλκός. H. St.
Placido tractu reptavit draco. Claud. 2. Conf. Stil. 172.
Temporis tractus. Paterc. lib. 2. 94. pr. Hoc tractu temporum ante annos quinque & sexaginta, quam urbs Romana conderetur, ab Elyssa Tyria Carthago conditur.
Tractu ævi. Lucret. 1. 1002.
Tractus, [κλίμα] Regio, plaga, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 182.

Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Cic. pro Planc. 22.

Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique nostra illa aspera & montosa regio.
Tractus omnis Galliæ provinciarum. Vell. Paterc. 2. 104. 4.
Immensi tractus. Lucan. lib. 2. 630.
Immensus tractus est, quo veniunt. V. IMMENSUS.
Corruptus cæli tractus, Pestilens & infecta regio aëris. Virg. 3. Æn. 138.
Lunæ tractus. Cic. 2. de Divin. 96. Ex quo intelligitur, plus terrarum situs, quam lunæ tractus ad nascendum valere.
Alti tractus nubium. Hor. 4. Carm. 2. 27.
Maris tractus. Virg. 4. Ecl. 51.
Ὁλκὸς sic a Dionysio de Situ Orbis. H. St. Gloss. Græcolat. Ὁλκὸς Aquæ ductus.
Bifidi tractus fluminis. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 199.
Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & derivatione. Quintil. lib. 8. cap. 3. In tractu & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.
Quanta hæsitatio tractusque verborum. Cic. 2. de Orat. 202.
Tractu orationis levi, & æquabili perpolivit illud opus. Cic. 2. de Orat. 54.
Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Tractus, pro Tractatu. [πραγματεία] Plin. lib. 11. cap. 53. Ut in tractu pisce viventium Theophrastus prodidit, boves quoque pisce vesci, sed non nisi vivente. Quem locum rectius exposueris pro Regione, quasi diceret, apud Ichthyophagos. [Gloss. Latinogræc. Tractum, ζήτησιν, & Tractibus, τοῖς πραγματείαις, καὶ ταῖς διαλογίαις. Nisi Tractatum & Tractatibus legendum est.

Tractim, Adv. [ἐπισυρομένως] Jugiter, continuatim, in Gloss. Latinogræc. sine Græcis. Trahendo in longum, sine intermissione, longo tractu, diutine, Non interrumpendo seriem, inquit Valla lib. 6. cap. 5. Plaut. Amph. 1. 1. 157.

Quid si ego tractim tangam ut dormiat? i. e. Leviter & molli manu tangam. Virg. 4. Georg. 260.
Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. i. e. Sine intermissione & jugiter. Lucret. lib. 3. 531.

Tractōrius, a, um. Adj. Ad trahendum aptum. ut, Tractoria organa apud Vitruv. 10. 1. quæ sunt machinæ, quibus graviora onera sursum trahuntur.

Tractĭlis, e. Adj. [ἑλκυστὸς] Gloss. Græcolat.

Tractītius, a, um. Adj. Aurel. Victor in Epit. cap. 28. de Heliogabalo, Ex rebus quæ acciderant, Tiberinus, Tractitiusque appellatus est. viz. Quoniam per urbis vicos corpus a militibus unco tractum est. V. UNCUS.

Tractuōsus, a, um. Adj. ut, Sudor crastinus & tractuosus. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32.

Trăhax, ācis. Adj. antiquum. [ἅρπαξ] Avidus, rapax, omnia ad se trahens. Plaut. Perf. 3. 3. 6.

Pecuniæ accipiter, avide atque invide,
Procax, rapax, trahax, trecentis versibus
Tuas impuritias loqui nemo potest.

Tracto, [ψηλαφάω, Gl. L. G. & G. L. ἐξερευνῶ, ἐξετάζω, διαχειρίζω, πραττω, L. G.] āre. frequent. Accipitur autem pro Rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro Suscipere aliquem, & pro Rem aliquam administrare, & aliquando Describere. Virg. 3. Georg. 502. — aret

Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit.

Gustare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tusc. 111.
Manu tractare. Columel. lib. 6.
Arma virilia tractare. Hor. 1. Epist. 18. 52.
Fabri tractant fabrilia. Hor. 2. Epist. 1. 116.
Pecuniam tractare, Administrare, & pecuniæ curam habere. Cic. 2. Fam. 16. Omnis enim pecunia ita tractatur, ut præda a præfectis: quæ autem mihi attributa est, a Quæstore curetur. Idem 1. Verr. 32. Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas.
Argentum tractare & considerare, pro Attrectare, sive contrectare. Cic. 6. Verr. 34. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum pæne damnatus, temperare non potuerit maximo conventu, quin L. Sisennæ argentum tractaret, & consideraret. [i. e. Vasa argentea. V. C. L.
Vites tractare & tueri. Cic. 5. de Finib. 36.
Vulnera tractare, Translate. Cic. 12. Att. 22. De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognosco tuam in me indulgentiam. Ista enim sunt ipsa vulnera, quæ non possum tractare sine maximo gemitu.
Acerbius & durius aliquem tractare, Accipere. Plin. 9. Epist. 12.
Nimis aspere aliquem tractare. Cic. 2. Q. frat. 3.
Atrocissime ex levissimis causis tractare ancillas suas. Ulp. in l. ij. D. de iis qui sui vel alieni jur.
Clementer tractare. V. CLEMENS.
Commode tractare. Ter. Heaut. 1. 1. 101.
Honorificentissime & liberalissime tractari ab aliquo. Cic. 14. Att. 13.
Improbissime aliquem tractare. Cic. 16. Att. 15.
Injuriose tractare. V. INJURIA.
Liberaliter tractare aliquem. Cic. 4. Verr. 12. Hi porro, qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.
Magnifice tractare aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 45. V. in MAGNUS.
Mollius tractari. Hor. 2. Serm. 2. 85.
Parum pie aliquem tractare. Cic. pro Cœl. 3.
Scelerate & insidiose tractare. Cic. 1. Q. frat. 3. Me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratissime, insidiosissimeque tractavit.
Aliquem omnibus rebus ita tractare, ut &c. Cic. 1. Fam. 3. Omnibusque rebus eum ita tractes, ut intelligat meam commendationem non vulgarem fuisse.
Arte aliqua tractare hominem. Ter. Heaut. 2. 3. 125.
Ratione tractari. Hor. 2. Serm. 3. 267. V. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Animum alicujus tractare ut decet. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Artem aliquam tractare, pro Exercere. Ter. in prol. Phorm. 10.
Bellum tractare. Tacit. 6. Ann. 44.
Causam aliquam tractare. Cic. 3. Fam. 12. Nunquam enim mihi videor tractasse causam difficiliorem.
Causas amicorum tractare & agere. Cic. 1. de Orat. 170.
Contentio, quæ tractari sine contumelia non potest. Cic. pro Planc. 17.
Prælia tractans. Sil. lib. 15. 456.
Rem suam minus cogitate tractare. Plaut. Trin. 2. 2. 46.
Se recte in munere aliquo tractare. h. e. Se gerere. Cic. 13. Fam. 14. Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita se tractavit, ut accepisse ab eo beneficium viderer, non dedisse.
Vitam tractare, i. e. Trahere, vivere. Lucret. lib. 5. 430.
Agitare, tractare, inquirere. Cic. pro Cluent. 82.
Rem aliquam tractare, pro Describere. Cic. 1. Acad. 24. Dabitis enim profecto, ut in rebus inusitatis, quod Græci ipsi faciunt, a quibus hæc jamdiu tractantur, utamur verbis interdum inauditis.
Definitionem fortitudinis tractare Cic. 4. Tusc. 52.
Historiam tractare. Cic. 1. de Legib. 5.
Jus Pontificium & civile tractare. Cic. de Senect. 38.
Materiam tractare, aut historiam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin. lib. 12. cap. 22. Idem lib. 11. cap. 37.

Rem

Res cognitione dignissimas tractare & contemplari. Cic. 1. Off. 154.
Res tragicas comice tractare. Cic. 3. de Orat. 27.
Copiosissime aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Egregie aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Passim tractare. Quintil. in procem. lib. 1.
Plenius aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Varie aliquid tractare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
In transitu aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Hæc tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, exsistit illa a deo Delphis præcepta cognitio. Cic. 5. Tusc. 70.
Tractare bibliothecam alterius, i. e. Curare, seu illius curam habere. Cic. 13. Fam. 77.
Tractatu, Supin. Plin. lib. 17. cap. 7. Verum aspera tractatu.

Tractatus, a, um. Partic. [ἐκληρωμένος] ut
Figura manibus tractata. Lucret. lib. 4. 231.
Locus. Cic. 2. de Legib. 9. Aliquoties jam iste locus a te tractatus est, h. e. Enarratus.
Persona tractata. Cic. pro Arch. 3. Persona, quæ propter otium ac studium minime in judiciis periculisque tractata est.
Tractatus liberalius, Acceptus. Cic. pro Cluent. 161. Ab nullo ille liberalius, quam a Cluentio tractatus est. V. liberalis, Adj.
Tractatus male. Cic. 13. Att. 16. Ita male autem audio ipsum esse tractatum, ut mihi ille emptor non esse videatur.

Tractatio, ōnis. f. [διάληψις, μεταχείρισις] Cic. 2. Off. 17. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in usu & tractatione belluarum fiunt utiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operosis.
Armorum tractatio. Cic. 3. de Orat. 200. Sic verbis quidem ad aptam compositionem & condecentiam, sententiis vero ad gravitatem orationis utatur, ut ii qui in armorum tractatione versantur.
Litterarum tractatio. Varro (L. L. 4. pr.) de litteris loquens, Et propter earum tractationem. Est autem tractatio cum tanquam manu litteræ tenentur, & huc & illuc transponuntur & trajiciuntur, quasi illarum trajectio & transpositio. Sic Cicero (in Orat. 201.) scribit materiam in verbis esse, tractationem in collocatione verborum. Ut enim verba optime collocentur, a nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, ut jucunda sit & levis eorum compositio. Turneb. Al. Artationem. V. in hac dict.
Tractatio & usus vocis in nobis est. Cic. in Orat. 95.
Tibiarum tractatio. Cic. 2. de Divin. 9. Nec vero qui tibiis aut fidibus uti volunt, ab aruspicibus accipiunt earum tractationem, sed a musicis.
Philosophiæ tractatio. Cic. 4. Acad. 6. Etenim si quodam in libro vere est a nobis Philosophia laudata, profecto ejus tractatio optimo atque amplissimo quoque dignissima est.
Orator tractationem orationis sibi assumet. Cic. 1. de Orat. 54.
Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit. Cic. de Clar. Orat. 15.
Materia & Tractatio. Cic. in Orat. 201. Est enim in utroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.
Tractatio varia esse debet. Cic. 1. de Orat. 177.
Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum sæpe: ut lib. 4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accusat? conf. 7. 4. Burm. p. 631. & Decl. 8. §. 6. [Bonæ tractationis exemplum quæro.

Tractātus, ûs. m. [ψηλάφησις, Gl. G. L.] Ipse tractandi actus & contrectatio. Plin. lib. 8. cap. 54. de simiis; Tractatuque gaudent, similes gratulationem intelligentis. Ubi alii rectius legunt, Tractari.
Tractatus, Scriptio, commentatio. Quintil. 3. 9. Ante hominem patria ac parentes, majoresque erunt, quorum duplex tractatus est. Idem in procem. lib. 8. Asperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.
Artium tractatus. Cic. 3. de Orat. 83. Qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.
Tractatus, Libri pars, in qua quid describitur. Plin. lib. 14. cap. 4. Tractatu toto separatim sententia ejus indicanda est.

Tractātor, ōris. m. [παραχειριστής, Gl. L. G.] Tractatores videntur fuisse homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen. Epist. 66. Quidni ego feliciorem putem Mucium, qui sic tentavit ignem, quam si manum illam tractatori præstitisset? [In Gloss. forsan Travector, vel Traductor scribendum.

Tractātrix, īcis. f. Martial. 3. 82.
Percurrit agili corpus arte tractatrix.

Tractātōrium, i. n. Senaculum. Sidon. 1. Epist. 7. It in tractatorium frequens senatus.

Tractābĭlis, e. Adj. [εὐψηλάφητος, Gl. L. G. & G. L.] Quod tractari potest. Cic. de Univers. 11. Corporeum autem & aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est. Virg. 4. Æn. 439.
Non tractabile cælum, pro Inquieto, impacato, procelloso. Virg. 4. Æn. 53. i. e. Asperum & intractabile, ut ait Servius.
Homo tractabilis. Plin. 5. Epist. 1.
Ingenium mite & tractabile. Curt 3. 2. 17.
Mare nondum tractabile nanti. Ovid. 19. Epist. 71.
Pelagus tractabile. Plin. lib. 10. cap. 32. Siculum utique tractabile.
Pondus vix tractabile. Stat. 5. Silv. 1. 84.
Virtus in amicitia tenera est atque tractabilis. Cic. de Amicit. 48.
Nihil est in eo tractabilius. Cic. 10. Att. 11.

Tractabilĭter, Adv. Compar. Gell. 6. 2. Vim inoffensius tractabiliusque transmittere.

Tractabilĭtas, ātis. f. Vitruv. 2. 9. Populus, salix, tilia commodam præstant tractabilitatem.

Tractogalatus, a, um. Adj. Ex tracta & lacte confectus. Apic. 5. 1.

Tractomelitus, a, um. Adj. Ex tracta & melle confectus. Apic. 8. 7. V. tracta.

Trajana, [Τραϊανὴ] Picenorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Hodie *Potentia*.

Trājānus, [Τραϊανὸς] Imperator Romanus, circa annum Christi centesimum. Optimus princeps a S. P. Q. R. meritorum causa appellatus. Hinc formula acclamationis Imperatoribus gratulandi memoratur ab Eutropio 8. 2. 18. Sis felicior Augusto, melior Trajano.
Trajani patria urbs Italica, teste Appiano. Vide italica. Ζητ. an ita & Dio. H. St. conf. Vict. Schott. Eutrop. 8. 2. & Cellar. not.
Alius Cn. Messius Q. Trajanus Decius Imperator. V. decius.
Fuit & Trajanus Patricius, qui sub Justiniano principe floruit. Scripsit Temporum epitomen nobilem. Auctor Suidas.

Est item Trajanus, Portus Tuscorum Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Volaterranorum portus.

Trajanus, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 677. AD AVGENDAM THERMARVM TRAIANARVM GRATIAM.

Trajanālis, e. Adj. Inscript. apud Fabrett. p. 454. SEVIR. AVGVSTAL. SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL.

Trajectio, V. trajicio.

Trājĭcio, jēci, jectum, [διαπεράω, Gl. L. G. & G. L. μεταβάλλω, L. G.] ĕre. ex Trans & Jacio, remotis n, & s; significat Traducere, transportare, transvehere: & proprium est nautarum. Valla 3. 36. Trajicio exercitum, id est transporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Trajicio mare vel flumen, id est, transeo. Aliquando utrumque conjunctum: ut Livius 26. 42. pr. Trajecit copias Iberum. Hactenus Valla lib. 3.
Trajicere classe in Africam, Proficisci, transfretare. Auctor de Viris Ill. lust. cap. 49. extr.
Amnen trajicere vado. Liv. 21. 5.
Exercitum Rhodanum. Cic. 10. Fam. 9.
Exercitum ex Italia. Cic. 11. Fam. 13.
Exercitum in Siciliam. Liv. 4. 29. extr.
Aliquo trajicere. Cic. 7. Att. 21. Et si terra quidem, qui possum? mari, quo trajiciam?
Cyprum. Plin. lib. 8. cap. 32.
Se trajicere Alpes. Cic. 11. Fam. 9.
Ad trajiciendum, πρὸς τὸ διαπεράσαι. Gloss. Latinogræc.
In trajiciendo, ἐν τῷ διαπεράσαι. Idem Gloss.
Trajicere de nave in navem malos & antennas. Liv. 30. 10.
Trajicere in alia vasa, Transfundere. Varro 1. de R. R. cap. 64.
Trajicere, per translationem: ut, Trajicere culpam in alterum, h. e. Transducere, transferre. Cic. 1. Verr. 46. Quid, cum unumquodque transfigere, expedire, absolvere? ipse profecto metuere incipies, ne innocenti periculum facesseris. Quid cum commiserari, conqueri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere cœperit &c. poterisne ejus orationis subire invidiam?
Trajicere rem ad novos magistratus. Liv. 2. 22. Rejicere in codd. emend.
Arbitrium litis in. Ovid. 12. Met. 626.
　　A se Tantalides onus invidiamque removit,
　　Argolicosque duces mediis considere castris
　　Jussit, & arbitrium litis trajecit in omnes.
Oculos trajicere aliquo. Lucret. lib. 4. 426.
Tela trajicere alio. Propert. lib. 2. 12. 18.
Verba trajicere, h. e. De suo loco in alienum transferre. Cic. in Orat. 229. Ne verba trajiciamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvatur oratio. Paulo post, Neque verbum ita trajiciat, ut id de industria factum intelligatur. Hujus trajectionis exemplum est lib. 4. ad Herenn. 45. Hoc vobis deos immortales arbitror dedisse virtute pro vestra. Ridicula hæc est compositio: quoniam aperte duo ultima verba de loco suo tracta sunt in alienum. At si ita commutes, Hoc vobis pro virtute vestra dedisse deos immortales arbitror: plena erit, ac sine vitio sententia. Item si quis dicat: Insidiatori vero quæ potest afferri injusta nex, & latroni? quamvis numerus optimus sit, quia dichoreo clauditur: tamen quia nimis aperte trajecta sunt verba, vitiosum erit. Illo vero numero nihil rotundius: Insidiatori vero, & latroni, quæ potest afferri injusta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maxime probat. [Loci notatio non convenit.
Trajicere, [διαπείρω] Transverberare, Transfigere. Cæs. 5. Bell. Gall. 43. Pulsio pilum in hostes mittit, atque unum ex multitudine procurrentem trajicit. Ibid. 5. 35. T. Balventio &c. utrumque femur tragula trajicitur. Ovid. 2. Met. 605.
　　Indevitato trajecit pectora telo.
Linguam trajecit arundine. Ovid. 11. Met. 325.
Terga trajicit sagitta. Ovid. 9. Met. 128.
Murum jaculo trajicere. Cic. 2. de Finib. 21. Si Annibal ad portas venisset murumque jaculo trajecisset.

Trajectus, a, um. Partic. [διαπεπαρμένος, Gl. G. L.] Transfossus, Transfixus. ut, Trajecta præcordia. Plin. lib. 11. cap. 37.
Cruris trajecti vulnus. Ovid. 5. Met. 168.
Pectora trajecta ferro. Virg. 1. Æn. 359.
Cuspide trajectus serpens. Ovid. 4. Met. 570.
Dolor lateris trajectus in cor, Transmissus. Hor. 2 Serm. 3. 29.
Trajectus navicula in Africam, h. e. Transfretatus. Cic. ad Quir. post red. 20. Mss. Pervectus.
Aquæductus per domum alienam trajectus. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. 1. D. ad leg. Aquiliam.

Trajectum, i. n. [διαπέραμα, Gl. L. G.]
Ad trajectum, πρὸς τὸν πόρον, Gloss. Latinogræc.
In trajecto, ἐν τῷ πόρῳ, Idem Gloss.

Trajectio, ōnis. f. [διάπεραμα, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Trajectio Acherontis. Idem 8. Att. 23. Officii mei deliberatio cruciat, cruciavitque adhuc: cautior certe est mansio; honestior existimatur trajectio.
Stellarum trajectiones & motus. Cic. 1. de Divin. 2. Cum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, trajectiones motusque stellarum observaverunt.
Verborum trajectio, pro Translatione de suo loco in alienum. Cic. in Orat. 230. Et utitur ea trajectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concluditque sententias.
Trajectionem Quintilianus lib. 8. cap. 2. accipit pro ipso Contextu, quia usque ad clausulam transeundum est, antequam habeamus sensum integrum, Quare, inquit, nec sermo tam sit longus, ut eum prosequi non possit intentio: nec trajectione tam tardus, ut in hyperbaton finis ejus differatur.
Superlatio, trajectio, & rogatio. Cic. 3. de Orat. 203. Tum augendi minuendive causa veritatis, superlatio; atque trajectio & rogatio.

Trajectus, ûs. m. [διαπέραμα, πόρος, Gl. L. G. διάπεραμα, G. L.] Actus trajiciendi. Liv. 1. 3. Qui in trajectu Albulæ amnis submersus.
Item Locus, ubi trajicitur. Cæs. 4. Bell. Gall. 21. E Morinis brevissimus erat in Britanniam trajectus.

Trajectūra, æ. f. Vitruv. 4. 7. Trajecturæ mutulorum.

Trajector, ōris. m. Prudent. Hamart. v. 875. —ignis Trajector nebulæ.

Trajectitius, a, um. Adj. l. 3. §. 8. Dig. de Peculio. Pecunia trajectitia.

TRAJECTO, āre. frequent. Celf. lib. 7. cap. 14. A quibufdam ad imum acu trajectatur, duo lina ducente, deinde utriufque lini duobus capitibus diverfæ partes aftringuntur.
TRALATIO, TRALATITIUS, TRALATUS. V. TRANSFERO.
TRALLIS, ium. f. pl [Τράλλεις] Urbs Lydiæ, non longe a Magnefia; fita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet ab Argivis, & a Thracibus quibufdam condita. Sunt & aliæ Trallis in Phrygia, ubi funt Cariæ fines. Hæc aliis nominibus dicta eft Evantia & Seleucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus.
Hoc nomen Trallis fecundum Prifcianum, tantum pluraliter declinatur, & tam Accufativum, quam Nominativum in IS tantum mittit, ficut Alpis, Sardis, Syrtis. Juven. 3. Sat. 70.
Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis. Hinc
TRALLIĀNUS, a, um. Adj. [Τραλλιανός] Cic. 3. Philip. 15. Trallianum aut Ephefinam putes dicere? Idem pro Flacc. 53.
TRALLI, [Τράλλοι] Liv. 31. 35. Rex tam celerem aleam univerfi certaminis timens, quadringentos Trallos (Illyricorum id, ficut alio diximus loco, eft genus) ad laceffendos hoftium equites mifit. Vetus exemplar habet Tribalos. al. Tralles. [Quos fequitur Gronov. Utrumque tamen ufitatum docet Steph. q. V. in Τράλλεις.
TRĀLŪCEO, [διαφαίνω] ēre. pro Translucere. Lucret. lib. 4. 309.
Ufque adeo e fpeculo in fpeculum tralucet imago.
TRĀMA, æ. f. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L. πλοκή, L. G.] Subtemen, & (ut ait Servius) filum quod intra ftamen currit. Plaut. Rud. 5. 2. 37. Tramas putridas.
Translate Perf. 6. Sat. 73. — mihi trama figuræ
Sit reliqua: aft illi tremat omento popa venter?
Trama dicta, ut ait Varro L. L. 4. 23. quod frigus tranat id genus veftimenti. Quo in loco puro legendum Trameat, pro Tranfmeat.
TRAMEN, īnis. n. Idem. Gloff. Græcolat.
TRĀMĒS, ĭtis. m. [τρίβος, Gl. L. G. & G. L. πάροδος, L. G.] Via angufta. Semita tranfverfa. Plin. in Paneg. 22. Oppletas undique vias, anguftumque tramitem relictum tibi. Cic. 12. Philipp. 6. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liv. 2. 39. Inde in Latinam viam tranfverfis tramitibus tranfgreffus. Propert. lib. 3. 14. 26.
Qua facit affiduo tramite vulgus iter.
Acclivis, arduus, obfcurus trames. Ovid. 10. Met. 53.
Carpitur acclivis per muta filentia trames, &c.
Clivofi tramitis fupercilium. Virg. 1. Georg. 108.
Declivus. Ovid. 3. Faft. 13.
Devius. Stat. 2. Theb. 49.
Obliquus. Senec. Thyeft. 9. 12.
Obliquis tramitibus egreffi. Liv. lib. 5.
Sectus. Senec. OEdip. 13. 2.
Siccus. Plin. lib. 8. cap. 43.
Decurrit cito tramite virgo. Virg. 5. Æn. 610. de Iride.
Ductus inopino tramite. Claud. 2. in Ruff. 29.
Egreffus eft, non viis, fed tramitibus paludatus. Cic. 13. Philipp. 19.
Facili te tramite fiftam. Virg. 6. Æn. 676.
TRAMITTO, V. TRANSMITTO.
TRĀNO, vel TRANSNO, [διανήχομαι, περάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ex Trans præpofitione, & No, nas; Ultra nare. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, fubtilius explicato. Liv. 27. 47. Alter per vada nota Metaurum flumen tranavit. Virg. 6. Æn. 671.
— illius ergo
Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.
Amnem tranfnavere. Curt. 7. 5. 18.
Aquas tranare. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Flumina tranare. Virg. 3. Georg. 270.
Flumen tranfnare. Cæf. 1. Bell. Civil. 48.
Tranare, pro Tranfvolare. Virg. 4. Æn. 245. De Mercurio,
Illa fretus agit ventos, & turbida tranat
Nubila. Servius.
Auras tranantia fimulacra. Lucret. lib. 4. 178.
Hafta tranavit viri pectus. Sil. lib. 13. 238. [Audaci metaphora.
Pericla tranare. Sil. lib. 17. 366.
TRANOR, [περαιοῦμαι] āri. Paff. Ovid. 2. de Arte Am. 181.
Obfequio tranantur aquæ, nec vincere poffis
Flumina, fi contra, quam rapit unda, nates.
TRĀNĀTO, [διανήχομαι] frequent. Gloff. Latinogræc.
TRANQUILLUS, a, um. Adj. [γαληνός, Gl. L. G. & G. L.] Quietum fignificat, pacatum, ferenum, pacificum. Proprie de mari dicitur. Plaut. Epid. 4. 1. 35. Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Ciſt. 3. 21.
Eadem, fi poffum tranquillum facere ex irato mihi.
Sine mortis meditatione tranquillo effe animo non poteft. Cic. de Senect. 74.
Cetera videntur effe tranquilla, tranquilliffimus autem animus meus. Cic. 7. Att. 7.
Puto alicubi jungi Tranquillum & Pacificum. H. St.
Appetitus fint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic. 1. Off. 10.
Aquæ tranquillæ. Ovid. 2. de Pont. 7. 8.
Flumine tranquillo defcendit cymba. Propert. lib. 2. 4. 19.
Frons tranquilla & ferena. Cic. 3. Tufc. 31. Nec vero ea frons erat, quæ M. Craffi illius veteris, quem femel ait in omni vita rififfe Lucilius, fed tranquilla & ferena.
Locus tranquillus, Ubi optimum fit quiefcere. Plaut. Epid. 3. 4. 8.
Mare tranquillum. Stat. 4. Silv. 3. 93.
Nox tranquilla, Quieta. Plin. lib. 9. cap. 27.
Otia tranquilla agere. Lucan. lib. 2. 295.
Pax tranquilla. Lucan. lib. 1. 171.
Pectus tranquillum. Lucret. lib. 3. 294.
Quies tranquilla. Senec. Troad. 10.
Res eft tranquilla, Integra. Ter. Phorm. 3. 1. 15.
Senectus tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 57.
Tempus tranquillum. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.
Viam tranquillam concinna, Ne moleftus fis iter facienti. Plaut. Stich. 2. 1. 13.
Vita placata, tranquilla, quieta, beata. Cic. 1. de Finib. 71.
Compar. Claud. de Bell. Get. 51.
Securas jam Roma levat tranquillior arces. Lucan. lib. 1. 130.
— longoque togæ tranquillior ufu
Dedidicit jam pace ducem.
Tranquilliorem plebem fecerunt. Liv. 2. 63.
Superl. Animus tranquilliffimus. Cic. 7. Att. 7. V. paulo fupra.
Res tranquilliffimæ. Sen. Epift. 84.
TRANQUILLUM, i. n. [γαληνίδιον] Gloff. Latinogræc.
Tranquillum eft, i. e. Serenum tempus, fine flatu ventorum. Plaut. Caf. prol. 26.
Amorem effe in tranquillo. Ter. Eun. 5. 9. 8.
Meo fratri gaudeo amorem effe omnem in tranquillo: una eft domus, &c.
Tranquillo quilibet gubernator eft. Sen. Epift. 85. i. e. Dum tranquillum eft. conf. TRANQUILLO, Adv.
TRANQUILLA, æ. f. [ἀλκυών, ἀρχ. γαλήνη] Idem Gloff.
TRANQUILLE, Adv. [γαληνῶς] Plaut. Ciſt. 1. 1. 112.
Sed amabo tranquille, ne quid quod illi doleat dixeris.
Tranquille & leniter. Cic. in Orat. 99. Qui enim nihil poteft tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, diftincte, facete dicere, &c.
Tranquille placideque traducere vitam. Cic. 3. Tufc. 25.
A Parthis tranquille. V. A vel AB.
Quietius tranquilliufque bellare. Liv. 27. 12.
Tranquilliffime fenuit. Suet. Aug. cap. 2.
TRANQUILLO, aliud Adv. [γαληνῶς] Plin. lib. 9. cap. 7. Sæpe adnotata pifcium æftivo calore quædam anhelatio, & alia tranquillo velut ofcitatio, i. e. Dum eft tranquillitas. [conf. TRANQUILLUM, i. n. Nam revera Ablativi funt.
TRANQUILLĬTAS, ātis. f. [γαλήνη, Gl. L. G. & G. L. γαληνότης, G. L.] Placabilitas, ferenitas. Plin. 2. Epift. 1. Annum tertium & octogefimum exceffit in altiffima tranquillitate, pari veneratione.
Tranquillitas maris. Cic. 4. Acad. 100. Et 6. Att. 8. Nos longis navibus tranquillitatem aucupaturi eramus.
Locus quietis & tranquillitatis pleniffimus. Cic. 1. de Orat. 2.
Otium & tranquillitas vitæ. Cic. pro Muren. 55. Qui remoti a ftudiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ fequuti funt.
Aucupari tranquillitates. V. AUCUPOR.
Animi tranquillitas, Conftantia, firmitudo, modeftia. Cic. 4. Tufc. 10. In participe rationis ponunt tranquillitatem, id eft, placidam quietamque conftantiam. Idem 1. Off. 69. Ut tranquillitas animi & fecuritas adfit, quæ adfert cum conftantiam, tum etiam dignitatem. V. Senec. de Animi tranquillitate, cap. 2.
Tranquillitate proficifci, Tranquilla tempeftate. Cic. 4. Acad. 100. Si jam ex hoc loco proficifcatur Puteolos ftadia triginta probo navigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur fe illuc venturum effe falvum.
TRANQUILLO, [γαληνιάω] āre. Quietum facere. Plaut. Capt. 1. 2. 21.
Cujus nunquam vultum tranquillavi gratiis. Cic. 1. de Fin. 50. Semper alit aliquid quod tum vi fua atque natura tranquillet animos.
Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic. in Topic. 98. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur.
Utitur & Horatius. Puto citari locum in Thefauro patris. H. St. Locus eft feq. Flacci in Lugd. & Parif. codice omiffus.
Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum. Hor. 1. Epift. 18. 103.
TRANQUILLOR, āri. Paff. ut, Mare tranquillatur oleo. Plin. lib. 2. cap. 103.
TRANQUILLATUS, a, um. Partic. Nepos 25. 4. 1. Tranquillatis rebus Romanis remigravit Romam.
TRANS, Præpofitio, [πέρα, πέραν, Gl. L. G. & G. L. ἄντι, L. G.] Accufativo cafui fervit, & fignificat Ultra, ut quum de loco ad locum, & de uno ad alterum, & de una re ad alteram tranfitionem facimus, ut. Trans mare, Trans montes. Tam motus, quam quietis verbo datur. Virg. 3. Georg. 269.
Illas ducit amor trans Gargara, tranfque fonantem
Afcanium.
Trans mare. [πέραν θαλάσσης, διαπόντιος, Gl. L. G.] Cic. 11. Fam. 3. Nuntiis trans mare miffis. Quintil. lib. 4. cap. 5. Dicam hunc eo tempore, quo homo occifus eft, trans mare fuiffe. Hor. 1. Epift. 11. 27.
Cælum, non animum mutant, qui trans mare currunt.
Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare. Cic. 12. Att. 19.
Infpicere trans ripam. Cic. pro Milon. 75.
Trans ufque. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum conffeffu, in Galliam Nævius, & trans Alpes ufque transfertur.
TRANSĂBEO, [διαπεράω] īre. Per locum aliquem abire, Ultra ire. Stat. 6. Theb. 509.
— obliqua, quantum vitare dabatur,
Tranfabiere fuga. Valer. 4. Argonaut. 510.
Turbine fic rapido populos, atque æquora longe
Tranfabiit.
Tranfabit coftas enfis. Stat. Theb. 2. 9.
— capulo nam largius illi
Tranfabiit coftas cognatis ictibus enfis. Ibid. 9. 124.
Lernæam jacit ipfe trabem: volat illa fagittis
Æqua fuga, mediumque nihil cunctata Polyten
Tranfabit, & juncti clypeum cavat improba Mopfi. [Poteft & divife fcribi.
Tranfabiit hafta. Sil. lib. 12. 264.
TRANSACTIO, TRANSACTOR, V. TRANSIGO.
TRANSĂDĬGO, ēgi, actum, [διελαύνω, Gl. G. L.] ĕre. Virg. 12. Æn. 276. — & qua fata celerrima crudo
Tranfadigit coftas & crates pectoris enfe. Stat. 5. Theb. 127.
Quatuor hos una, decus & folatia patris,
Tranfadigam ferro.
Juvenem tranfadigit coftas. Virg. 12. Æn. 508.
TRANSALPĪNUS, a, um. Adj. [Ὑπεράλπειος] compofitum ex Trans & Alpes, Alpium: ut, Tranfalpina Gallia, Quæ trans Alpes fita eft. Plin. lib. 22. cap. 2. Cic. pro Muren. 89.
Bella Tranfalpina, Quæ in Tranfalpina Gallia geruntur. Cic. 2. Off. 28.
Hofpes Tranfalpinus, Qui eft ex Tranfalpina Gallia. Cic. 4. Verr. 118.
Meffis Tranfalpina. Claud. 1. in Eutrop. 409.

Nationes

Nationes Transalpinæ. Cic. 9. Fam. 15.
Sanguinis Transalpini materna cognatio. Cic. Post red. in Senat. 14.

Transalpini, [Ὑπεράλπειοι] Qui trans Alpes habitant. Cic. ad Brut. 11. Progressus sum ad Transalpinos. Vetus exemplar legit, Ad Inalpinos.

Transanimatio, ōnis. f. [μετεμψύχωσις] Gloss. Latinogræc.

Transcendo, di, sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Trans & Scando compositum; significat Transgredi. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum, aut cujusquam nostrûm nomen, vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnare? Hic per translationem positum.
Alpes transcendere. Cic. 4. in Catil. 6.
Muros transcendere. Pomponius in l. ult. D. de divis. rer. Si quis violaverit muros, capite punitur: sicuti si quis transcendet scalis admotis, vel alia qualibet ratione. Nam Romuli frater Remus, occisus traditur ob id, quod murum transcendere voluerit.
In Macedoniam transcendere. Liv. 32. 13.
In naves inimicorum transcendere. Cæs. 1. Bell. Civil. 58.
Vallum transcendere. Lucan. lib. 4. 175.
Ab asinis ad boves transcendere. Plaut. Aul. 2. 2. 58. V. ASINUS.
Transcendet hæc licentia in provincias. Tacit. 1. Hist. 30.
Transcendit ætatem primæ juventæ. Columel. lib. 1. cap. 8.
Annos florentes transcendere. Sil. lib. 1. 226.
Pylias ævi transcendere metas. Stat. 5. Silv. 3. 254.
Fines transcendere juris. Lucret. lib. 3. 60.
Huc transcendere nisi per meum sanguinem non potes. Livius lib. 40. 507. edit. Feirab. v. 48. i. e. Per meam mortem. H. St. Exstant in Persæ oratione cap. 9.

Transcindo, īdi, issum, [διατέμνω] ĕre. Omnino scindere. Plaut. Pers. 4. 8. 1. Transcidi loris omnes adveniens domi.

Transcrībo, psi, ptum, [μεταγράφω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Exscribere. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Q. Sosius splendidus Eques Rom. ex agro Piceno, fecisse confessus est, qui transcripserit tabulas publicas.
Fabulas & orationes sua manu transcribere. Auctor ad Herenn. lib. 4. 6.
Transcribere aliquem auctorem, pro Desumere ex eo quod ad nostrum opus facere videtur, & scriptis ejus tanquam nostris uti. Plin. lib. 14. cap. 2. Græcinus, qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit, arbitratur non naturam, &c.
Transcribere, Tradere. Virg. 7. Æn. 422.

Turne, tot incassum fusos patiere labores:
Et tua Dardaniis transcribi sceptra colonis?

Ubi Servius; Transcribi, Tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam Scribi, est dari. Idem 5. Æn. 750.

Transcribunt urbi matres.

i. e. Ad urbem. Ubi Servius, Romani moris verbum est. Transcripti enim in colonias deducebantur. Seneca Thyest. 13. In quod malum transcribor?
Transcribere, (inquit Agretius) dicitur quum jus nostrum in alium transit. Proculus in Pandectis, in l. si vir. uxori. De præscriptis verbis, Ut eos fundos, si ipse vellet, eodem pretio mulier transcriberet viro. i. e. Jure cesso traderet, ait Budæus. Ovid. 7. Met. 172.

— ergo ego cuiquam
Posse tuæ videor spatium transcribere vitæ?

h. e. Transponere, transferre. Verba sunt Medeæ respondentis Iasoni, qui rogaverat ut suis annis, quos adhuc victurus esset, adimeret aliquid, adderetque illud annis patris, quo & ille longius viveret. Claud. de Bell. Gild. 161.
Transcribere in viros. Senec. in Consol. ad Marciam. Idem Epist. 4. Quum puerilem animum deposueris, & te in virum philosophia transcripserit.
Transcribere, pro Venale proscribere. Quintil. Declam. 12. Quo modo satis accusabo vendentem? spiritus nostros transcribis, salutem nostram exponis.
Nomina transcribere in alios. V. NOMEN.
Transcribere in libris censualibus dici debet, quum res censualis ab uno nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. ult. C. De prædiis navicul. Hac tamen (inquit) pactione servata, ut si ad minus idoneum fuerit translata possessio, etiam auctores transcripti prædii teneantur obnoxii. Cajus in l. Aliquando. D ad Senatusc. Vellejanum, Si hereditatem emerit, & æs alienum hereditarium in se transcribat. Liv. 35. 7. pr. Quum multis fœnebribus legibus constricta avaritia esset, via fraudis inita erat, ut in socios, qui non tenerentur iis legibus, nomina transcriberent. Hæc Budæus.
Parcite paucarum transcribere crimen in omnes. Ovid. H. St. Diffundere legitur in aliis codd. 3. Artis v. 9. Malim prius, si ex MSS.

Transcriptio, ōnis. f. [μεταγραφή] pro Excusatione, seu prætextu. Quintil. Decl. 13. 11. Jam privati veneni transcriptio est. Nam dives causabatur se nihil deliquisse, quia in privato suo apes pauperis necasset.

Transcriptītii, ōrum. pl. [μεταχάρτιοι] Gloss. Latinogræc.

Transcurro, curri, cursum, [μετατρέχω, διατρέχω] ĕre. Leviter aliquo currere. Ter. Eun. 4. 6. 25.

Tu abi, atque ostium obsera intus, ego dum hinc transcurro ad forum. Virg. 9. Æn. 110.
— & ingens
Visus ab aurora cælum transcurrere nimbus.

Transire & Transcurrere, opposita. Auctor ad Herenn. lib. 4. 45. Translationem dicunt pudentem esse oportere, ut cum ratione in consimilem rem transeat, ne sine delectu temere & cupide videatur in dissimilem transcurrisse.
Cursum suum transcurrere. Cic de Clar. Orat. 281. Ita gravissimo suo casu, dum Cyri & Alexandri similis esse voluit, qui suum cursum transcurrerant.
Æstas transcurrit. Plin. 7. Epist. 2.
Præter oculos alicujus transcurrere, Ante oculos alicujus præterire, vel currere. Ovid. 14. Met. 559. de Circe.
Transcurrere, pro Divagari. Plin. lib. 9. cap. 36. Quod si hactenus transcurrat expositio, fraudatam se protinus luxuria credat.
Transcurrere, Perstringere, cursim, & breviter persequi. Quintil. 4. 2. In narratione transcurram subtiles nimium divisiones quorundam.
Transcursum est, Celeriter itum est. Liv. 25. 39. Adeo raptim, captis propioribus castris, in altera transcursum castra ab Romanis est.
Transcurso, Ablativus a Transcursum Participio, junctum cum hoc nomine Opus, pro Transcurrere. Ter. Hec. 3. 4. 17. In arcem transcurso opus est.

Transcursio, ōnis. f. Cod. 6. t. 23. l. 27. Per decennii transcursionem.

Transcursus, ûs. m. [μεταδρομή] unde, In transcursu aliquid factum dicimus, pro Obiter, & inter percurrendum. Plin lib. 18 cap. 13. Quanquam prius de rapis dixisse conveniat, in transcursu ea attigere nostri, paulo diligentius Græci.

Transdo, dĭdi, dĭtum, [μεταδίδωμι] ĕre. veteres dixerunt sonantius, inquit Donatus, quod nos lenius Tradere nunc dicimus: ut Tralatum nos Translatum e contrario. Hæc ille in hoc Ter. in prol. Phorm. 2.

Retrahere a studio, & transdere hominem in otium.

Et Cæs. 7. Bell. Gall. 89. Arma transdere. V. TRADO.

Transduco, xi, ctum, [μετάγω] ĕre. Idem quod Traducere. Cic. 6. Verr. 99. Quam in te tantam virtutem esse aut dignitatem arbitratus es, ut conarere clientelam tam illustrem, tam splendidæ provinciæ transducere ad te, auferre a certissimis, antiquissimisque patronis?
Transducere arbores, pro Transplantare. Columel. lib. 3. cap. 9.
Transduci mali in melius dicuntur, pro Converti. Senec. lib. 2. de Ira 13. al. hic legunt Traduci. V. TRADUCO.

Transenna, æ. f. [ὑπαλλαγή, παλλαγή, κάγκελλα τοῦ σηκοῦ, Gl. L. G. βρόχος ἐν ἀφιερώσει πτηνῶν, G. L.] Per quam aspectus transire potest. Sunt autem Cancelli lignei, ferrei, sive viminei, qui fenestris aut etiam mercibus opponi solent. Sallust. lib. 2. Histor. Apud Non. 2. 859. Præterea quum sedenti in transenna demissum Victoriæ simulacrum cum machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat. conf. Macrob. 3. Saturn. 13. [Forte in Gloss. scribendum, ἐπαλλαγή, κάγκελλα, σημ.
Perottus dicit Transennam esse Porrectam extra domum quasi pergulam, per quam transitur superimposito tegulo. Nonius l. c. Fenestram interpretatur. Servius in illud 5. Æn. 488.

— trajecto in fune columbam,
Quo tendat ferrum malo suspendit ab alto.

Trajecto, ait, Extento. Unde Transenna dicitur Extentus funis. Hactenus Servius. Alii Trasenna scribunt. [V. Suid. in ὑπαλλαγή.
Per transennam strictim aspicere. Cic. 1. de Orat. 162. Proverbiali figura dictum est, pro eo quod est, Non propius, neque sigillatim, sed procul & summatim inspicere. Translatum a negotiatoribus, qui mercibus, quas contrectari nolunt, cancellos objiciunt: quidam etiam vitrum pellucidum opponunt, ut prætereuntibus procul modo contemplari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. Erasm.
Transenna, Decipulum, laqueus, & funiculus ad insidias concinnatus. Plaut. Bacch. 4. 6. 22.

Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit.

Sensus est: Nunc senex commode dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum quæritat cibum. Hæc Saracenus. V. Chiliad. Erasmi.
In transennam inducere. In laqueum, in pedicam funariam, in dolum & decipulum. Plaut. in Pers. 4. 3. 11.

Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.
Itaque huic insidiæ paratæ sunt, probe aggrediar virum.

Ab aucupibus sumptum est, ait Erasmus in Chiliadibus, qui intra cancellos escam spargunt, insidiantes aviculis. Unde & hodie Qui dolo captus est, Intra transennam esse dicitur.

Transeo, is, īvi, ĭtum, [μεταβαίνω, διαβαίνω, διοδεύω, ὑπερβαίνω] īre. notæ significationis: ut, Transire flumen. Cic. 3. de Finib. 75. Rectius, dives quam Crassus, qui nisi eguisset, nunquam Euphratem nulla belli causa transire voluisset.
Apenninum transire. Cic. 11. Fam. 10.
Quum mare vastissimum hieme transibas. Cic. in Pison. 57.
Campos pedibus transire. Lucret. lib. 4. 461.
Aliquem transire. Plaut. Stich 3. 1. 33.

Jam hercle ego per hortum amicam transibo meam.

Equum cursu transire, Superare. Virg. 11. Æn. 719.
Rota transiit serpentem, Secuit transiens. Virg. 5. Æn. 274.
Transiit eum hasta, Trajecit, transfixit. Stat. 12. Theb. 750.
Transire ad forum: h. e. Abire ad forum. Ter. Phorm. 5. 8. 29. Idem Heaut. 4. 4. 17. Transeundum est nunc tibi ad Menedemum.
Transire domum, pro Abire domum. Plaut. Milit. 4. 2. 96.
Transeo huc ad, vel in. Plaut. Epid. 5. 1. 51. Ego ad vos Thesprionem jussero huc transire. Idem Cas. 2. 1. 2.

Ego huc transeo in proximum ad meam vicinam.

Per aliquem locum transire. Plin. lib. 10. cap. 60.
Ætas cito transiet. Tibul. lib. 1. 4. 27.
Convicium transit. Plin. lib. 29. cap. 1. [i. e. Transfertur, ut vult Hard.
Dies transiit, Præteriit, elapsa est. Cic. 7. Att. 7. Quid? ergo exercitum retinentis, quum legis diem transierit, rationem haberi placet?
Dies mei transeunt. Sen. Thyest. 4.
Gloria transit. Plin. lib. 13. cap. 1.
Mensis transiit, pro Præteriit. Plaut. Curc. 5. 3. 4.
Quinquennium transiit, & quinquennium præteriit. Africanus in l. Quæsitum D. de usufruct.
Video jam quo invidia transeat, & ubi sit habitatura. Cic. 2. Att. 9.
Transire, Intactum relinquere. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 28. Sæpe quæ agellos pessimi cujusque transierat, optimorum virorum segetem grando percussit.
Leviter aliquid transire, pro Paucis dicere & percurrere. Cic. pro Rosc. Amer. 91.
Silentio aliquid transire, Silere. Cic. 2. Att. 19. Equidem malueram, quod erat susceptum ab illis, silentio transire.
Ut transeam, pro Ut taceam. Plin. lib. 2. cap. 68.
Transire quædam in legendo, Præterire, omittere. Plin. Epist. 174.
Transeo Neronem, i. e. Sileo de Nerone, nihil dico. Plin. Epist. 98.
Ad reliqua transire. Plin. lib. 11. cap. 54.
Ad partitionem transire, De partitione dicere. Cic. 1. de Invent. 30. Deinceps ad partitionem transeamus.
Ad opus aliud transire. Ovid. 6. Met. 241.
Ad vinum transire. Plin. lib. 20. cap. 5.
Invicem transire. Plin. lib. 19 cap. 5.
In iram transire. Ovid. 8. Met. 106.
In alia omnia transire, pro Dissentire. V. Ire in alia omnia, in EO.

In sententiam alterius transire. Liv. 34. 34. pr. conf. 44. 38. μεθίσταζ. H. St.
In partes transiere. Tacit. 1. Hist. 70.
Facile transire mala. Cic. 9. Fam. 1. Videor sperare debere si te viderim, & ea quæ premant, & ea quæ impendeant, me facile transiturum. i. e. Non curaturum.
Finem & modum transire, Excedere. Cic. 1. Off. 102.
Legem transire, pro Non curare, & negligere. Cic. 5. Att. 21. Is ceteroqui abstinens, (sed Julia lege transita, semel tantum in diem, non, ut alii solebant, omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit ut mihi excipiendus sit. Al. Transitans.
Lineas transire, Præterire terminos. Cic. in Parad. 3. Dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccant vero nihilo minus; si quidem est peccare, tanquam transire lineas.
Vitam transire, pro Vivere, & quod Vitam transigere etiam dicitur. Sallust. in Catil. 7.
Ad adversarios transire. Cic. 3. Verr. 40. Repente relinquas, deseras, ad adversarios transeas?
Ad heredem transire, Transmitti. Plin. lib. 13. cap. 3.
Per multos dominos transire servus dicitur, qui multis dominis servivit. Ulp. in l. 2. §. ult. D. de bon. poss. secund. tabul.
In vestes transit odor. Plin. lib. 12. cap. 3.
In colores varios transire. Plin. lib. 11. cap. 37.
In mores transire. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nam frequens imitatio transit in mores.
In formam crediti transire. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 2.
Permeare & transire per omnia. Cic. 4. Acad. 119. Erit enim persuasum etiam Solem, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.
Transiri vado. Paulus in l. ult. D. de servit. rust. præd. Si flumen aut vado transiri potest, aut pontem habet. V. VADUM. Et Cæs. 1. Bell. Gall. 6. Rhodanus nonnullis locis vado transitur.
Transitur. Imperf. Plin. lib. 17. cap. 10. Quamobrem seminarii curam ante convenit dici, quam transeatur ad alia genera.
Transitum est. Cic. 2. de Finib. 47. Cujus similitudine perspecta in formarum specie, a dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

TRANSIENS, euntis. Partic. Justin. 13. 5. 12. Telo e muris in transeuntem jacto occiditur.

TRANSITUS, a, um. Partic. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent, vix integris vobis ac vigentibus transitæ. Manil. 1. 438.
Ignotæque hominum gentes & transita regna. V. Gronov. ad Liv. 1. 10.

TRANSITUM, i. n. [παρελθὸν πλοῖον] Gloss. Latinogræc.

TRANSITIO, ōnis. f. [πάροδος, πέρασμα, Gl. G. L.] Actus transeundi. Liv. 2. 25. Proxima inde nocte Volsci, discordia Romana freti, si qua nocturna transitio proditione fieri posset, tentant castra. Ovid. Rem. Amor. v. 616.
Multaque corporibus transitione nocent.
Causa transitionis. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
Ad plebem transitiones. Cic. de Clar. Orat. 62. Multa enim scripta sunt in eis, quæ facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad plebem transitiones, &c.
Transitio ad hostes, Defectio. Liv. 25. 15. Cujus adventu, qui ante in exigua spe, vocati sæpe ad transitionem ab hostibus per colloquia erant, ultro ad transeundum hostes vocabant, sollicitabantque.
Adversus quem cum reversus a Græcia Antigonus esset, transitione militum destitutus, regnum Macedoniæ cum exercitu amittit. Justinus libro 26. H. St. Exstant cap. 2. sub fin.
Imagines similitudine & transitione perceptæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.

TRANSITUS, ûs. m. [πάροδος, Gl. L. G. & G. L. δίοδος, πέρασμα, L. G.] Idem. Item Via, qua transitur. Plin. lib. 6. cap. 14. Causa portarum nominis eadem, quæ supra, interruptis jugis angusto transitu, ita ut vix singula meent plaustra. Cic. 5. Tusc. 59. Et quum fossam latam cubiculari lecto circumdedisset, ejusque fossæ transitum ponticulo ligneo conjunxisset.
Certior transitus. V. CERTUS.
Adimere transitum. V. ADIMO.
Claudere transitum. V. CLAUDO.
Dare transitum, pro Cedere de via. Plin. 3. Epist. 14.
Transitum facio, διαβαίνω, Gloss. Græcolat.
Prohibere transitu. Nepos 23. 3. 4. Al. Transitum.
Transitus in alias figuras. Plin. lib. 11. cap. 36.
In transitu, Cursim. Quintil. lib. 2. cap. 11. Si quid inciderit, quod ad scholas pertineat proprie, in transitu non omittemus. i. e. Obiter.

TRANSITOR, ōris. m. Ammian. 15. 2. Singulos transitores observans.

TRANSITŌRIUS, a, um. Adj. [παροδικός, Gl. G. L.] Suet. in Nerone, cap. 31. Domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo transitoriam, mox incendio absumptam restitutamque, auream nominavit.
Forum transitorium. Eutrop. 7. 15. V. & Serv. ad Virg. 7. Æn 607.

TRANSITORIE, Adv. August. Serm. 62. Non transitorie, sed fideliter audientes.

TRANSEUNTER, Adv. In transitu, obiter. Ammian. 24. 8. Transeunter judiciorum fide discussa, supplicio letali damnavit.

TRANSILIS, e. Adj. [ὑπερβατικός] Palmes relictus, alios transiliens. Plin. lib. 17. cap. 23. Traducem bimum præcidere solebant. Oneratis enim vetustate melius donare tempus, ut transilem faciant, si largiatur crassitudo, alias utile toros futuri draconis pasci.

TRANSITO, āre. [παροδεύω, Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 21. Ceteroqui abstinens, sed Julia lege transitans. al. Transita. V. Commentat. apud Gronov.

TRANSSĒRO, serui, sertum, [μεταφυτεύω] ĕre. a Trans & Sero; est In alium locum serere. Stat. 2. Silv. 1. 101.
Vidi ego transsertos alieno in robore ramos
Altius ire suis. h. e. Insitos in aliena arbore.

TRANSFĔRO, fers, tŭli, lātum, [μεταφέρω, Gl. L. G. & G. L. μεταβάλλω, G. L.] ferre. De loco in alium locum ferre. Ter. And. 5. 4. 49. Cur non illam huc transferri jubes? Virg. 1. Æn. 275.
— regnumque a sede Lavini
Transferet, & longam multa vi muniet Albam.
Auferre & Transferre. Cic. 13. Att. 13. Totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtuli ad nostrum sodalem.
Bella transferre. Ovid. 12. Met. 25.
Calores suos alio transferre. i. e. Amores suos ad aliam puellam. Propert. lib. 2. 15. 34.
Caussam aliquam alio transferre. Cic. 1. Fam. 4.
Ex quorundam præceptis quædam transferre, quæ nostro instituto convenire videantur. Cic. 1. de Invent. 26.
Judicia transferre. Cic. 3. Verr. 6. Sin absolvitur, desinemus nos de judiciis transferendis recusare. Transferre judicia, inquit Budæus, est Ab uno ordine ad alterum transferre.
Sermonem, si placet, alio transferamus. Cic. 1. de Orat. 133.
Servitium translatum. Propert. lib. 1. 12. 18.
Transferre se ad alios. Cic. 4. Acad. 30. Cur non se transtulit ad alios, & maxime ad Stoicos?
Ad aliquid faciendum se transferre. Cic. de Clar. Orat. 48. Totumque se ad artes componendas transtulit.
Ab oculis ad animum transferre. Cic. 1. Off. 14. Quam similitudinem natura ratioque ab oculis ad animum transferens, &c.
Animum oculosque ad aliquid transferre. Cic. 4. Verr. 187. Statim suspicione offensi, ad ea ipsa nomina oculos, animumque transtulimus.
Dictum aliquod ad invidiam & fortunam transferre. Cic. 9. Fam. 16. Illam Accii similitudinem, non modo jam ad invidiam, sed ad fortunam transferam.
Hoc idem transfero in Magistratus. Cic. 4. Verr. 126.
Transferre semina e terra in terram. Varr. 1. de R. R. cap. 39.
Transferre modo in dexteram partem, modo in sinistram. Plin. lib. 9. cap. 29.
Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Ter. Adel. 2. 3. 10.
Maledicta, famam, meum amorem, & peccatum, in se transtulit.
Idem Hec. 1. 2. 94.
Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit
Amorem: postquam par ingenium nactus est. Al. rectius, Huc transtulit. conf. supra Calores suos &c.
Caussam in proximum annum transferre. Cic. 8. Fam. 9.
Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sext. 82. Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem 15. Att. 27.
Culpam in alium transferre. Ter. And. 2. 3. 5.
Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferet. Cic. 3. Verr. 83. Quid si doceo, si planum facio, teste homine nequam, verum ad hanc rem tamen idoneo, te hujus circumsessionis tuæ causam, & culpam in alios transtulisse?
Capita aliqua in edictum provinciale transferre. Cic. 3. Verr. 27. Iterum enim quæro abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum provinciale transferre nolueris.
Exercitum in Africam transferre. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Jucunditatem in animum transferre. Cic. 2. de Finib. 14.
In aliam rem transferri. Cic. 4. Acad. 43. Num illa definitio posset in aliam rem transferri quamlibet?
Litteras & lituras de tabulis in libros transferre. Cic. 4. Verr. 189. Litteræ, lituræque omnes, assimulatæ, expressæ, de tabulis in libros transferuntur.
Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit. Cic. 4. Acad. 30.
Transferri trans Alpes. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque à præconum consessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur. conf. infra Transferor.
Auctores Græcos transferre, pro Convertere. Quintil. lib. 10. cap. 5.
Ad verbum translatum non invenio. Quintil. lib. 7. cap. 5.
In linguam Latinam transferre. Plin. lib. 18. cap. 3.
Verbum aliquod transferre dicimur, quum illud a propria significatione in aliam convertimus. Cicero Translationem verborum maxime probat in Orat. 147. Quintil. autem, quæ sint verba propria, quæque translata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa translatio, & cur reperta sit translatio, diffuse tradit lib. 1. Institut. & lib. 8. cap. 6. V. Translata verba, in VERBUM, & infra TRANSLATIO.
Verba apertius transferre. Cic. in Orat. 65.
Transtulisse, μετηνεγκέναι. Gloss. Græcolat.
Transferor. Pass. μετήχθημαι, ἐπὶ τινα. Idem Gloss.

TRANSLĀTUS, sive **TRĀLATUS**, a, um. [μετενεχθείς, Gl. L. G. & G. L.] Partic. Cic. 1. Verr. 24. Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatosque homines translata sit. Idem 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in arcano convivis tuis.
Cursu translato vada mutat amnis. Sil. lib. 3. 471.
Verba translata. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Audacius translatum verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Speciose translatum. Quintil. lib. 2 cap. 5.

TRANSLATIO, sive **TRALATIO**, ōnis. f. [μεταφορά, μετακομιδή, Gl. G. L.] Plin. lib. 21. cap. 4. Translatione quoque, ut vitis, optime ocissimeque provenit.
Translatio pecuniarum a justis dominis ad alienos. Cic. 1. Off 43. Quare Lucii Sullæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio a justis dominis ad alienos, non debet liberalis videri.
Criminis translatio. Cic. 4. Verr. 91.
Translatio Latine, metaphora. Quintil. 8. 6.
Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde sumas. Cic. 3. de Orat. 156.
Unius verbi translatio, aut inversio verborum. Cic. 2. de Orat. 261.
Jam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia plane fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν, nomine recte, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cic. in Orat. 94.
Verecunda tralatio. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam Fidelis dici potest, ut sit, quo modo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

TRANSLĀTOR, vel **TRĀLATOR**, ōris. m. [μετακομιστής] Cic. 7. Verr. 151. Verres ille, vetus proditor Consulis, translator Quæsturæ, aversor pecuniæ publicæ.

TRANSLĀTĪTIUS, sive **TRĀLATITIUS**, a, um. Adj. [μετασολιμαῖος, Gl. L. G.] Quod transfertur, vel translatum est. Cic. 8. Fam. 5. Nosti enim hæc tralatitia. Cic. 3. Fam. 8. Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me exqui-

exquisitè aliquid, in quo te offenderem, tralatitium est. i. e. Vulgare, aut affectatum, & aliunde arcessitum, atque adeo falsum.
Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cic. 3. Att. 8.
Constitutio translatitia. [μετάληψις] Cic. 1. de Invent. 57. At quum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, Translatitia dicitur constitutio, quia actio translationis & commutationis indigere videtur. Vetus codex habet Translativa.
Translatitius, pro Levi: quod dicimus *Faict par acquit*. Sueton. in August. cap. 10. Sed adversante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adjutorem speraverat: ac ne publicum quidem & translatitium jus ulla in re sibi sine pactione gravissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum invisum sentiebat. Sic Translatitiæ causæ, pro Levibus, apud eundem in Nerone cap. 7. Celeberrimis patronis, non translatitias & breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus. Sic & Translatitium funus apud eundem cap. 33. Britannicum postero die raptim, inter maximos imbres, translatitio extulit funere.
Officia translatitia. Plin. 9. Epist. 4. V. TRANSLATIVUS.
TRANSLATITIE, Adv. Perfunctorie. l. 1. D. de jure Patron. Injuriam translatitie exsequi.
TRANSLĀTĪVUS, a, um. Adj. [παραγραφικὸς, μεταληπτικὸς, μεταστατικὸς] Idem quod Translatitius. Cic. 1. de Invent. 14. Rursus nec definitiva causa potest simul ex eadem parte, eodem in genere, & definitiva esse & translativa.
Translativum, & Translatitium, vel ut aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. 9. Epist. 4. a fine. Nec tuæ naturæ est, translativa hæc, & quasi publica officia, a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Al. Translatitia. Cic. 3. Verr. 114. Sed in re tam usitata, satis est ostendere, omnes antea jus ita dixisse: & hoc vetus edictum translativumque esse. Budæus. Al. Translatitium.
TRANSLATIVE, Adv. [μεταληπτικῶς] Marcianus Jurisconf. Prævaricatorem esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translative munere accusandi fungitur. Ulpian. in l. j. D. De jure patronatus. Patronorum querelas adversus libertos Præsides audire, & non translative exsequi debent. Alii utrobique legunt Translatitie, quibus accedit & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.
TRANSFĪGO, xi, xum, [διαπείρω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium figere. Plaut. Pers. 1. 1. 25.

— saucius factus sum in Veneris prælio:
Sagitta Cupido cor meum transfixit. Cic. 2. de Finib. 97. Evelli jussit eam, qua erat transfixus, hastam.

Telis transfigitur pectora. Lucan. lib. 3. 587.
Transfigere cum armis corpus alicujus. Liv. 21. 8.
Transfigere gladio aliquem per pectus. Liv. 2. 46.
Per adversum pectus transfigere. Liv. 26. 15. extr.
TRANSFIXUS, a, um. Partic. [διαπεπαρμένος, Gl. L. G. & G. L. διαπεπερονημένος, διαπεπηρμένος, L. G.] Plin. lib. 22. cap. 23. Siccantur pendentes suilli, junco transfixi, quales e Bithynia veniunt.
Clypei transfixi. Sil. lib. 10. 317.
Hasta transfixa virum. Virg. 11. Æn. 645.
Pectus transfixum. Virg. 1. Æn. 48.
TRANSFĪGŪRO, [μετασχηματίζω, Gl. L. G. & G. L. μεταμορφόω, L. G.] āre. In aliam figuram vertere. Sueton. in Claud. Nerone cap. 28. Puerum Sporum, exsectis testibus, etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est.
Animos judicum in eum, quem volumus, habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Corpus in scorpiones transfigurare. Plin. lib. 9. cap. 31.
Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plin. 17. 24.
In plurimas similitudines transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 53.
In lupum transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 22.
TRANSFIGURĀTUS, a, um. Partic. [μετεσχηματισμένος] Ulpian. in l. Quid tamen. §. Si massæ. D. Quibus modis ususfructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, exstinguit usumfructum.
Ædes transfigurata. Sueton. Calig 22.
TRANSFIGURATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap. 55. Alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sensum inferis dando.
TRANSFIGURĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 5. 12. Dolosi transfiguratores sui.
TRANSFIGURĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Carne Christi cap. 6. Angeli in carnem humanam transfigurabiles.
TRANSFLŪMĬNĀLIS, e. Adj. Quod trans flumen est, ut Transfluminales, περατικοί. Gloss. Latinogræc.
TRANSFLUO, xi, xum, [μεταρρέω] ĕre. Plin. lib. 11. cap. 38. Sanguinem multis non transfluere transfossis evenit.
Dies transfluxere. Claud. ad Probinum v. 5.
TRANSFLŪVIO, āre. Flumen transgredi. Commod. Instruct. 50. Transfluviat hostis, tu sub latebra conde.
TRANSFŎDIO, fōdi, fossum, [διακεντέω] ĕre. Ovid. [Nisi error.

—gemino transfodit vulnere pectus. Liv. 39. 42. Deinde fugienti, fidemque Pop. Rom. atque eorum, qui aderant, imploranti, latus transfodisse.

TRANSFOSSUS, a, um. Partic. [διακεκεντημένος, Gl. G. L.] Valer. 6. Argon. 222.

— cadit impiger una,
Inguine transfosso, clari Taulantis alumnus.

TRANSFORMIS, e. Adj. [μεταμόρφωτος] Quod quamcunque formam recipit, sive in formas diversas transformatur.
Corpora transformia. Ovid. 8. Met. 877. conf. 1. Fast. 373.
TRANSFORMO, [μεταμορφόω, Gl. G. L.] āre. In aliam formam mutare. Virg. 4. Georg. 441.

Omnia transformat sese in miracula rerum.

Diætas transformare. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. Sed si ædium. D. de usufructu.
Membra transformat in juvencos. Ovid. 10. Met. 237.
Faciem suam transformare. Ovid. 1. Fast. 373. al. Transformis.
Ad naturam alicujus transformari. Quintil. lib. 1. cap. 2. Maxima pars eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum, & transformari quodammodo ad naturam eorum, de quibus loquimur, necesse est.
TRANSFORMĀTUS, a, um. Partic. [μεταμορφωθεὶς] ut, Scylla in scopulum transformata. Ovid. 14. Met. 73.
TRANSFORMATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G.] August. de Trin. 15. 8. Gratia Dei nobis conferri tam optabilis transformationis bonum.
TRANSFORMĀTOR, ōris. m. Sidon.
TRANSFŎRO, āre. Sen. 2. de Benefic. 6. Gladius idem & stringit & transforat.
TRANSFRĒTO, [διαπορθμίζω, Gl. L. G.] āre. Trans fretum ire. Plin. in Paneg. cap. 81. extr. Remisque transfretare obstantia freta. Al. Tranfire.
Mare transfretaturi. Suet. Cæs. 34.
TRANSFRETĀTIO, ōnis. f. Gell. 10. 26.
TRANSFRETĀNUS, a, um. Adj. Qui trans fretum est, Transmarinus. Tertull. Apol. cap. 25. Patriæ solum transfretanis dedisse.
TRANSFŬGIO, fūgi, fŭgitum, [αὐτομολῶ, Gl. G. L.] ĕre. De loco ad locum fugere. Plaut. Milit. 2. 6. 107.

Nam illius oculi, atque auris, atque opinio,
Transfugêre ad nos.

Ad hostes transfugere. Plaut. Epid. 1. 1. 28. Pol illa ad hostes transfugêre. Liv. 2. 16.
Ab afflicta amicitia transfugere. Cic. pro Quint. 93. Fatetur se, non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.
TRANSFUGIUM, i. n. [αὐτομολία] Profugium vel defectio. Auctor de Viris illustr. 8. Gabios per Sextum filium, simulato transfugio, in potestatem redegit. Liv. 22. 43. Simul ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. Tacit. 2. Hist. 34. Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris, ut in civili bello, transfugiis.
TRANSFŬGA, æ. m. [αὐτόμολος, Gl. L. G. & G. L.] Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liv. 2. 12. Deinde metuens, ne si Consulum injussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus forte a custodibus Romanis retraheretur, ut transfuga, (fortuna tum urbis crimen affirmante) Senatum adiit.
Transfuga ad Græcos. Plin. lib. 29. cap. 1.
Transfuga non solum (ait Paulus Jurisc. De captivis. l. Postliminium §. 8.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.
Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cic. 1. de Divin. 100.
Amnis transfuga. Stat. 1. Silv. 2. 203. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam pervenire dicitur ad Arethusam, cujus amore captus fingitur.
TRANSFULGĬDUS, a, um. Adj. Sidon.
TRANSFŪMO, [διατμίω] āre. Stat. 6. Theb. 399.

Compressæ transfumat anhelitus iræ.

TRANSFUNDO, fūdi, fūsum, [μεταντλῶ, μεταχέω, Gl. G. L.] ĕre. De vase in vas fundere. Cato de R. R. Ubi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquito usque ad vindemiam. Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan. lib. 8. 770.
Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. 9. Fam. 14. Libentius omnes meas, si modo sint aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim.
Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.
TRANSFŪSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteo per noctem relinquitur, &c.
TRANSFUSIO, ōnis. f. [μεταγγισμὸς] Plin. lib. 34. cap. 18. Lavatur in linteis raris, in aqua cælesti, separatumque terrenum transfusione, cribratumque teritur.
TRANSGLŪTIO, īre. ut Hic alii exclusisse torporem somni judicant parasitum, alii transglutisse quod in ore mandebat. An Excussisse? H. St. Auctorem ascriptum empectes resecuit. Videntur Commentatoris alicujus verba. An Donati in Ter.? Utitur hoc verbo Veget. Mulom. 3. 78.
TRANSGRĔDIOR, gressus sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] grĕdi. Transire, & potissimum de montibus, vel fluminibus, dicitur. Liv. 2. 39. pr. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus. Cic. 1. de Divin. 33. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.
Taurum transgressus sum. Cic. 3. Fam. 8.
Alpes transgredi. Cic. 11. Fam. 20. Hæc cum audissem & jam in itinere essem, committendum nondum putavi, prius ut Alpes transgrederer, quam quid istic agere tur scirem.
Amnem. Tacit. 12. Ann. 16.
Danubium. Idem 2. Ann. 63.
Rhenum. Idem 13. Ann. 56.
In contrarias sedes transgredi. Plin. lib. 2. cap. 81.
In partes transgressus est. Tacit. in vita Agric. 7.
Ad accusandum transgrediens Fortunatus, &c. Tacit. 16. Ann. 10.
In universum fama est transgressa. Tacit. in vit. Agric. 10.
Transgredi aliquem, per translationem, pro Superare. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit: solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.
TRANSGRESSIO, ōnis. f. [ὑπέρβασις] Gallorum transgressio. Cic. in Pison. 81. Cujus ego imperio, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum, &c. i. e. Transitum.
Transgressio [ἀποστροφή] apud rhetores dicitur, Quum ab ea sententia, quam proposuimus, convertimus sermonem ad aliquam personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus. Cic. 3. de Orat. 205. Est etiam gradatio quædam, & conversio, & verborum concinna transgressio. [Hic non est apostrophe, ut nec in seq.
Transgressio est, quæ verborum perturbat ordinem perversione aut transjectione. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.
Transgressio, [παράβασις] pro Legis violatione. Vulg. Interp. Gal. 3. 19. Lex propter transgressionem posita est.
TRANSGRESSUS, ûs. m. Transitus. Tacit. 15. Ann. 7. Transgressus Euphratis. Idem 6. Ann. 73. Auspicium prosperi transgressus.

Transgressor, ōris. m. [παραβάτης] Vox Theologica pro Peccatore. Arnob. 7. Ut contempti se vellent de audacibus & transgressoribus vindicare.

Transjăcio, jēci, jactum, ĕre. Solin cap. 65. Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, ut transjaci ne sagittis quidem possint. V. infra TRANSJICIO.

Transĭgo, ēgi, actum, [διανύομαι] ĕre. ex Trans & Ago: Transire, seu ultra ducere. Valer. 6. Argon. 247.

— lævum per luminis orbem
Transigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.

Transigere, [διακεντεῖν, Gl. L. G.] Transfigere.
Transegit pectora mucro. Sil. lib. 4. 396. h. e. Penetravit.
Gladio se ipsum transegit. Tacit. 14. Ann. 37.
Transigere [διάγειν, Gl. G. L.] Ducere, & præterire. ut Vitam transigere. Sallust. in Catilina cap. 2. Sed multi mortales, dediti ventri atque somno, indocti, incultique, vitam sicuti peregrinantes transegere.
Ævum transigitur venatibus. Sil. lib. 3. 390.
Transigere, [ἀπαρτίζειν, Gl. L.G.] Perficere, absolvere. Plaut. Amph. 3. 1. 8.

Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Ter. And. 5. 6. 17.
Intus transigetur, si quid est quod restet. Plaudite.

Unumquodque transigere, expedire, absolvere. Cic. 1. Verr. 46.
Multitudinem rerum uno tempore transigere. Cic 1. de Invent. 39.
Negotium transigere, Perficere, absolvere. Cic. 2. Philipp. 90. Negotium transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ conjecisset. Idem pro Quint. 76. Ego hæc duo quæro, primum qua ratione Nævius susceptum negotium non transegerit, hoc est cur bona, quæ ex edicto possidebat, non vendiderit?
Verbo transigere. Cic. 6. Verr. 35. Tametsi jamdudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram, utrum emeris, & quomodo, & quanti emeris: quod verbo transigere possum.
Facta, transacta omnia, Proverbiale est, inquit Donat. in id negotii, de quo nihil superfit ad agendum. Ter. And. 1. 5. 14.
Per nuntium hoc, quod erat tam leve, transigere potuisti. Cic. pro Rosc. Com. 49.
Transigere, [διαλύσασθαι, Gl. L. G.] Convenire, pacisci. Cic. 5. Verr. 60. Summittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transigerent.
Non deerant quidem, qui neque transigi volebant. Cic. 8. Fam. 11.
Me absente omnia cum illis transigi malo. Cic. 13. Att. 47.
Cum aliquo transigere qualibet conditione. Cic. pro Quint. 96. Idem pro Rosc. Com. 37. Defensio meâ quæ est? Roscium pro sua parte cum Flavio transegisse.
Cum privatis non poterat transigi minore pecunia. Cic. 4. Att. 75.
Cum aliquo transigere atque decidere. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si hanc ei rem privatim Sex. Roscius mandavisset, ut cum Chrysogono transigeret, atque decideret, inque eam rem fidem suam, si quid opus esse putaret, interponeret.
Controversiam transigere. Cic. 1. Att. 3. Nos longo intervallo viseris, Acutilianam controversiam transegeris.
Pro sociis transigere. Cic. pro Rosc. Com. 15. Qui pro sociis transigit, satisdat neminem eorum postea periturum.
Transactum est. Cic. ad Brut. 16. De Cæsare vero quod fieri potuit, ac debuit transactum est: neque jam revocari in integrum potest.
Transactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de hordeo, inquit, & Docimo, amiculo meo? Cic. 5. Verr. 79.

Transactus, a, um. Partic. [παρελθὼς, τετελεσμένος, ἀπηρτισμένος, πεπερασμένος, Gl. L. G.] Ter. Adelph. 2. 4. 22.

Ego jam, re transacta, convortam me domum cum obsonio.

Res transactæ & præteritæ. Cic. 4. Tusc. 14. Quid, quum jam in rebus jam transactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?
Partes transactæ. Cic. 2. de Orat. 15. Sed hoc tamen cecidit peropportune, quod transactis jam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.

Transactio, ōnis. f. [διάλυσις, Gl. L. G. & G. L. πλησμὸς, συμβιβασμὸς, πέρας, περάνσις, L. G.] Consummatio. Tertull. de Anim. cap 55. Cum transactione mundi referabuntur regna cælorum.
Apud JCtos est Conventio vel Compositio eorum, quæ sub litem veniunt. V. De transactionibus 2. Dig. t. 15. & 2. Cod. t. 4.
Transactionis alicujus pactione convenit. Arnob. 7.

Transactor, ōris. m. [διαπράκτωρ] Qui transigit. Cic. 4. Verr. 69. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum hujusmodi omnium transactor & administer.

Transjĭcio, jēci, jectum, ĕre. Idem ac Trajicio. Sen. de Benef. 3. 23. Se uno ictu transjecit. Sed frequentius legitur Trajicio, quod vide in suo loco. Nonnunquam & Traicio. Gloss. Latinogræc. Traice, μετᾶθες.

Transjectus, a, um. Partic. pro Trajectus, a Trajicio reperitur scriptum. Cic. de Univers. 32. Jam vero terram altricem nostram, quæ transjecto axi sustinetur, diei noctisque effectricem, &c. V. TRAJECTUS.

Transjectio, ōnis. f. [ὑπέρβασις] Auct. ad Heren. 4. 45. Hujusmodi transjectio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus ante dictum est. V. TRAJECTIO.

Transĭlio, vel **Transălio**, silīvi, vel silui, sultum, [ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Ultra salire. Liv. 1. 6. Vulgatior fama est: ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. Plaut. Truc. 2. 1. 38. Per hortum transiluit ad nos.
Rates transiliunt vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Transilire, Excedere.
Munera Liberi transilire, Nimium potare. Hor. 1. Carm 18. 7.
Transilire aliquid, pro Præterire & tacere. Plin. in Paneg cap. 66. pr. Quid est enim in principatu tuo, quod cujusquam prædicatio, vel transilire, vel prætervehi debeat? Ovid. 1. de Pont. 2. 146.
Rem transilire oratio dicitur. Cic. 2. Philip. 84. Sed ne forte ex multis rebus gestis M. Antonii rem unam pulcherrimam transiliat oratio.
Transilire aliquid, pro Omittere, & tanquam negligere. Cic. 3. de Orat. 158. Id accidere credo, vel quod ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere.

Transĭlis, e. Adj. Plin. 17. 23. Palmes transilis, i. e. Qui inter alios traduces transilit. [ἀπὸ τοῦ Transeo scilicet. q. V.

Transulto, [ὑπεράλλομαι] āre. ex Trans & Salto compositum. Plaut. Capt. 3. 4. 105.

Tu transultas, ego miser vix asto præ formidine. Alii legunt Sussultas.

Liv. 23. 29. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus, desultorum in modum, binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam, in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

Transitio, **Transitus**, V. TRANSEO.

Transjungo, junxi, junctum, [μεταζεύγνυμι] ĕre. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, ut transjungi non possit, ut sana sit, &c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore, ut alterum jugum non patiatur: sanam non esse. Transjungere, est in quadrigis locum veterinis mutare: ut mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Plerasque denique carrucarias tales esse, ut transjungi non possint.

Translābor, ĕris, lapsus sum, [διολισθεῖν] lābi. ex Trans & Labor, compositum. Claud. 1. in Eutrop. 376.

— rapit cæli per inania cursum
Diva potens, unoque Padum translapsa volatu,
Castra sui rectoris adit.

Translator, V. TRANSFERO.

Translĕgo, lēgi, lectum, [διαναγινώσκω] ĕre. Perlegere. Plaut. Asin. 4. 1. 5.

Horrescat saxo lena, leges quum audiet.
DI. Age, quæso mi, hercle translege. PA. audin'? DI. audio.

Translūceo, vel **Trālūceo**, xi, [διαφαίνω] ĕre. Vehementer & clarissime lucere, pellucere. Plin. lib. 6. cap. 17. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat. h. e. Veste in publico induatur usque adeo tenui, ut corpus in ea transluceat, & pæne nudum appareat.
In liquidis translucet aquis. Ovid. 4. Met. 354.
E speculo in speculum tralucet imago. Lucret. 4. 308.

Translucens, entis. Partic. Plin. lib. 37. cap. 12. Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.

Translūcĭdus, a, um. Adj. [διαφανὴς, διαυγὴς, Gl. L. G.] Quod adeo lucet ut per medium aspicere liceat. Plin. lib. 36. cap. 8. Probantur quammaxime mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.
Translate. Quintil. lib. 8. in Procem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effeminat.

Transmărīnus, a, um. Adj. [διαπόντιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod trans mare est, vel petitur. Cic. 7. Verr. 44. Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec arcessere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plaut. Most. 2. 2. 66.

Ego transmarinus hospes sum Diapontius.

Transmarina latio, Διαπόντιος ὁδός, Gloss. Latinogræc.
Peregrinatio transmarina. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Transmarina vectigalia. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Politissima doctrina transmarina & adventitia. Cic. 3. de Orat. 133.

Transmeo, vel **Trāmeo**, āre, [διοδεύω] Ultra meare. Plin. lib. 30. cap. 11. Præcipueque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII signa digestere eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap. 29. Ad quem ciconiæ non transmeant.
Terra marique transmeare. Tacit. 12. Ann. 62.
Vitrum species trameat omnis. Lucret. 4. 60. Et sic Varro de L. L. 4. 23. Trama, quod trameat filum.

Transmeātus, a, um. Partic. Apul. 6. Met. Limite transmeato. Ut vult Pric. p. 120. At Elmenh. p. 180. Cujus te limine transmeatam simul commiseris. [An Limini transmeatum? Ut sit Supinum verbi.
Transmeato lentius freto. Ammian. 27. 18.

Transmeātōrius, a, um. Adj. Tertul. adv. Valent. cap. 27. Transmeatorio potius, quam generatorio more.

Transmeābĭlis, e. Adj. Auson. Spatio non transmeabili.

Transmĭgro, sec. c. [μετοικέω, Gl. G. L.] āre. est In longinquioris loci domicilium, habitationemve migrare, ut ait Valla lib. 5. Liv. 5. 54. Hanc eandem rem actam esse, ut Vejos transmigraremus.
Transmigrare, Demigrare. Sueton. in Tiber. cap. 15. Romam reversus, deducto in forum filio Druso, statim e Carinis ac Pompejana domo, Esquilias in hortos Mæcenatianos transmigravit.

Transmigrātio, ōnis. f. [μετανάστασις] Prudent. Hamart. v. 448.

Hæc illa est Babylon, hæc transmigratio nostræ
Gentis.

Transmigrātor, ōris. m. [μετανάστης] Augustin.

Transmitto, vel **Trāmitto**, īsi, issum, [διαπέμπω, μεταβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium mittere & ponere. Plaut. Mil. 1. 1. 30.

Perque os elephanti brachium transmitteres.

Mors transmissa per artus. Stat. 2. Theb. 627.
Transmittit cuspide pectus, Perforat. Sil lib. 7. 658. h. e. Trajicit.
Transmittere mare, [διαπλεῖν] Transnavigare. Cic. 5. de Finib. 87. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?
Transmitti mari supero. Cic. 9. Att. 3.
Transmissus trans. Virg. 3. Æn. 403.

Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. [Immo Steterint trans.

Transmittere, absolute, pro Transfretare. Cic. 1. Philip. 7. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco conscendi, ut transmitterem. Idem 2. Q. frat. 5. Eosdem ajebant nuntiare te prima navigatione transmissurum.
Transmittere in Africam velis. Liv. 28. 30. extr. Ceterasque, quas indepta esset, mulcasset, ni cum reliquis quinque navibus Adherbal velis in Africam transmisisset.
Tramittere, pro Transmittere. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter CCC processissem.
Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg 4. Æn. 154.
Transmittere maria, Transvolare, Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam.
Transmittere tectum lapide: h. e. Lapidem ultra tectum conjicere. Plin. lib. 28 cap. 4.

Transmittit Benacus lacus Mincium fluvium. i. e. Dat ei exitum. Plin. lib. 9. cap. 22.

Transmittere exercitum, pro Dare transitum exercitui. Liv. 21. 24. extr. Reguli Gallorum &c. capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Ruscinonem oppidum transmiserunt.

Aranearum telæ valentiora animalia transmittunt. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ext. 11. De Anacharsi, Anacharsis leges aranearum telis comparabat. Nam ut illis infirmiora animalia retineri, valentiora transmitti: ita his humiles & pauperes constringi, divites & præpotentes non alligari.

Transmittere litteras papyrus dicitur, quæ Bibula est. Plin. lib. 13. cap. 12.

Transmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Columel. lib. 7. cap. 8.

Transmittere menses aliquot in specu, h. e. Transigere. Plin. lib. 8. cap. 25.

Transmittere tempus, Ducere, consumere. Plin. 9. Epist. 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundissima quiete transmisi.

Transmittere tempus temporibus amicorum. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi.

Operi transmittere noctes, Totas noctes operari. Stat. 3. Theb. 278.

Ævum transmissum, Ætas præterita. Stat. 1. Silv. 4. 124.

Annos steriles transmisimus. Stat. 4. Silv. 2. 12.

Transmittere vitam per obscurum, Vivere sine fama. Sen. Epist. 19.

Discrimen transmittere, Evadere. Plin. Epist. 164.

Transmittere, Præterire, tacere. Sil. lib. 7. 162.

Haud fas, Bacche, tuos tacitum transmittere honores.

Oblivio transmisit eam sententiam. Tacit. 4. Hist. 9.

Silentio transmittere. Tacit. 4. Hist. 9.

Transmittere de gr. Tollere. in voce SILENTIUM. Transmittere aliquem silentio, sed non probo in mea Orthogr. H. St.

Transmittere aliquem, Cum festinatione mittere. Plaut. Epid. 1. 2. 52.

Continuo te orabit ultro, ut illam transmittas sibi. Ibid. 3. 4. 27.

Mihi illam ut tramittas: argentum accipias. pro Transmittas.

Transmittere bellum, vel aliquod aliud onus alicui: pro Dare provinciam belli administrandi. Cic. pro Lege Manil. 42. Et quisquam dubitabit, quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit, qui ad omnia vestræ memoriæ bella conficienda, divino quodam consilio esse videatur.

Transmittere hereditatem alicui, Transferre, legare. Plin. Epist. 171. Idem in Paneg. 13. An S. P. Q. Romani exercitus, provincias, socios transmissurus uni, successorem e sinu uxoris accipias?

TRANSMISSIO, ōnis. f. [διάβασις] Cic. 4. Att. 17. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

TRANSMISSUS, ûs. m. pro Trajectu, seu trajiciendi spatio. Cæs. 5. Bell. Gall. 13. Pari spatio transmissus, atque est a Gallia in Britanniam.

TRANSMONTĀNUS, a, um. Adj. [ὑπερόριος] Qui ultra montes habitat. Liv. 39. 2. Subactis cis Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus. In his & Friniates Ligures erant, quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilius subegit.

Transmontani Astures. Plin. 3. 3.

TRANSMŎVEO, mōvi, mōtum, [μετακινέω] ēre. De loco in alium locum movere. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam
Verbis sæpe in se transmovet, qui habet salem. h. e. Attribuit, Adsciscit sibi gloriam.

TRANSMŌTUS, a, um. Partic. [μετακινηθείς] Tacit. 13. Ann. 35. Quippe e Syria transmotæ legiones.

TRANSMOTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Mart. Capell. 5. Metathesis est transmotio, cum rem a nobis alio transmovemus.

TRANSMŪTO, [μεταλλάσσω, Gl. G. L.] āre. Lucret. lib. 2. 487.

Summa atque ima locans, transmutans dextera lævis.

Fortuna transmutat incertos honores. Hor. 3. Carm. 29. 49.

TRANSMUTĀTIO, ōnis. f. [μεταλλαγή, Gl. G. L.] Quintil. 1. 5. Duos in uno nomine faciebat barbarismos & immutatione (litterarum) & transmutatione. i. e. Transpositione.

TRANSMUTĀTOR, ōris. m. Apul.

TRANSNATO, V. post seq. dict.

TRANSNO, [διανήχομαι] āre. Ultra nare. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipsis cultis, notisque terris, num aut tuum, aut cujusquam nostrûm nomen vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transnare? Hor. 2. Serm. 1. 8.

— ter uncti
Transnanto Tiberim, somno quibus est opus alto. V. TRANO.

TRANSNĀTO, [διακολυμβῶ, Gl. G. L.] āre. Ultra natare, natando transire. Liv. Magonem cum equitatu flumen transnatasse, &c. Idem 21. 27. Ipsi cetris suppositis incubantes, flumen transnatavere. Sed Gronovius legit, Tranavere. V. TRANO. Plin. lib. 6. cap. 27. Unum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alveo, sicut nec e Tigri pisces in lacum transnatant.

TRANSNĀVĬGO, [διαπλέω, Gl. G. L.] āre.

TRANSNŌMĬNO, [μετονομάζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Nomen commutare, vel invertere, aut immutare. Sueton. de Claris Grammat. cap. 18. L. Crassicius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, mox Pansam se transnominavit.

Idem Suet. in Domit. c. 13. in fine, Post autem duos triumphos, Germanici cognomine assumpto, Septembrem mensem & Octobrem ex appellationibus suis Germanicum Domitianumque transnominavit. H. St. Desiderabatur hic locus in Lugd.

TRANSNOMINATIO, ōnis. f. [μετωνυμία] Gloss. Lat. Gr. Transnominatio, Metonomasia. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

TRANSNŪMĔRO, āre. Ultra numerare. Auctor ad Heren. lib. 4. 64. Puer qui jam bene hominis naturam novit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

TRANSPĀDĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Πάδον] Qui trans Padum habitat. Cic. 5. Att. 2. Marcellus sedendi comes, etsi ille Magistratum non gesserit, erat tamen Transpadanus. Idem 2. Fam. 17. Quod autem meum erat proprium, ut alariis Transpadanis uti negarem, id etiam populo se remisisse scribit. Catull. 37. 13.

TRANSPĬCIO, spexi, spectum, [διοράω] ēre. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Per oculorum membranas sensus ille, qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, transpicit. Ibid. Si quis vellet transpicere per cicutam, &c.

TRANSPICIOR, ici. Pass. Lucret. lib. 4. 271.

Quod genus illa foris, quæ vere transpiciuntur.

TRANSPECTUS, ûs. m. [διόρασις] Lucret. lib. 4. 272.

Janua quum per se transpectum præbet apertum.

TRANSPLANTO, [μεταφυτεύω δένδρον] Gloss. Græcolat.

TRANSPŌNO, pŏsui, pŏsitum, [μετατίθημι, Gl. G. L.] ĕre. notæ significationis. Gell. lib. 12. cap. 1. Arborem in locum alium transpositam.

Copias transponere. Justin lib. 25. Quum copias Cherroneso transposuisset. h. e. Per Cherronesum in Græciam transportasset atque trajecisset.

Militem transposuit. Tacit. 2. Ann. 8.

Arbitrio meo transponantur verba. Lips. in Tacit. 324. H. St.

TRANSPŎSĬTUS, a, um. Partic. Gell. 12. 1. Sæpe videas arborem in locum alium transpositam deperisse.

TRANSPOSĬTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Apud Grammat.

TRANSPOSĬTĪVUS, a, um. Adj. Quintil. 3. 6. μεταληπτικὴν nos varie translativam, transumptivam, & transpositivam vocamus.

TRANSPORTO, [μετακομίζω, διαπορθμεύω, Gl. G. L.] āre. De loco in locum portare. Cic. 14. Att. 5. Quid quas Annius transportavit? Eidem lib. 7. 16. De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Carina transportari. Martial. lib. 13. 72.

Copias transportare vel exercitum: pro Traducere, quum navigio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello & Lentulo, 8. Att. 12. Reliquæ copiæ omnes Brundusium cogerentur, & inde Dyrrhachium transportarentur. Cic. in Pison. 47. Te Provinciam Macedoniam, in quam tantum exercitum transportasses, sine ullo milite reliquisse? Virg. 6. Æn. 328.

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta
Transportare prius, quam sedibus ossa quierunt.

Transportare, pro Deportare in exsilium. Sen. lib. de Clement. Quas civitates funditus exscindi, quas transportari, quibus eripi libertatem, quibus dari oportebat, mea jurisdictio est. Suet. in Augusto, cap. 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, immo in dies amentiorem in insulam transportavit.

TRANSPORTĀTIO, ōnis. f. [ἐξορισμός] Sen. ad Helv. cap. 6. Populorum transportationes exsilia publica sunt.

TRANSPORTĀNEUS, a, um. Adj. Cassiod. 10. Epist. 30. de Elephante, Cutis hujus ulcerosis vallibus exaratur, a qua transportaneorum nefanda passio nomen accepit. Transportanei igitur sunt, qui Elephantiasi laborantes extra urbem ablegantur. [Qui trans portam sunt locuti.

TRANSQUIĒTUS, a, um. Adj. i. e. Valde quietus. Plaut. Merc. 5. 2. 50.

Ego istum in transquieto tuto sistam, ne time. al. Tranquillo.

TRANSRHĒNĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τοῦ Ῥήνου] Qui trans Rhenum habitat. Plin. lib. 19. cap. 1. Jam quidem & Transrhenani hostes. Cæs. 5. Bell. Gall. 16. Germanosque Transrhenanos sollicitare dicebantur.

TRANSTĪBĔRĪNUS, a, um. Adj. Qui trans Tiberim in urbe habitat. Martial. 1. 42.

Non es, crede mihi. Quid ergo? Verna es:
Hoc quod Transtiberinus ambulator. conf. Cic. 12. Att. 2. & 3.

TRANSTRUM, i. n. [ζυγὸν σκάφης, κνῆμις, Gl. L. G.] Pers. 5. Sat. 146.

— tibi torta cannabe fulto
Cœna sit in transtro.

Ad transtrum navis obnixus corporis pondere. Flor. Epit. Liv. 89. V. Turneb. Advers. 20. 1.

Transtra, ōrum. plur. num. [ζυγὰ σκάφης, κνημῖδες, Gl. L. G.] sunt Tabulæ, super quas sedent remiges, inquit Festus. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine. Ovid. 14. Met. 534.

— & incurvæ fumabant transtra carinæ.

Considere transtris. Virg. 3. Æn. 289.

Novare transtra. Virg. 5. Æn. 752.

Transtra, Tigna quæ transversa a pariete in parietem porriguntur, auctore Festo. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Trabes supra columnas & parastatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, subjectis: si majora spatia sunt, columen in summo fastigio culminis, unde & columnæ dicuntur & transtra & capreoli, si commoda, columen & canterii prominentes ad extremam subgrundationem.

TRANSTILLUM, i. n. dimin. usus est pro Trabeculis Vitruv. 5. 12. conf. Philand. ad Vitruv. 1. 5.

TRANSVĀRĬCO, [ὑπερβαίνω, Gl. L. G.] āre. Idem quod Prævarico. q. V. Proprie utitur Veget. Mulom. 3. 60.

TRANSVĔHO, xi, ctum, [διαπορεύω, διακομίζομαι. Gl. L. G.] ĕre. Ultra vehere, sive id ratibus in mari, sive curru per terram fiat. Sallust. in Jugurth. cap. 18. Ex eo numero Medi & Persæ & Armenii, cum navibus in Africam transvecti, proximos nostro mari locos occupavere. Plin. lib. 8. cap. 6. Transvecti ratibus. Claud. 2. de Laud. Stil. 273.

Transvehitur Tuscos, Apenninusque volatu
Stringitur.

Tempus transvectum est. Tacit. 2. Hist. 76.

Traveho, pro Transveho. Varro de R. R. 2. 7. Cum flumen travehendum est. al. Trajiciendum.

TRANSVECTIO, ōnis. f. [μεταγωγή, μετακομιδή, Gl. G. L.] Cic. 1. Tusc. 10. Dic, quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transvectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus?

Transvectio est, quum equites solenniter recensentur. Eam Fabius Maximus instituit. Liv. lib. 3. in fine, Ab eodem Fabio institutum dicitur, ut equites Idibus Quintilibus transveherentur. Suet. in August. cap. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, post longam intercapedinem reducto more transvectionis. Sed neque detrahi quenquam in transvehendo ab accusatore passus est, quod fieri solebat. V. Valer. lib. 2. cap. 2. de Institutis antiquis, extr.

TRANSVERBĔRO, [διαπείρω, Gl. G. L.] āre. Transfigere. Cic. 7. Fam. 1. Præclara bestia venabulo transverberatur? Et Liv. 38. 22. Hi vero non vulnerabantur, sed transverberatis scutis, plerique inter se conserti hærebant. Virg. 11. Æn. 667.

— cujus apertum
Adversi longa transverberat abiete pectus.

TRANSVERSUS, a, um. Adj. [πλάγιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod contrarium est Obliquo. Columel. lib. 2. Sed in arando maxime observandum est, ut transversus mons sulcetur. Liv. 1. 14. Inde subito exorti Romani transversam invadunt hostium aciem. Hor. de Arte Poet. 447.
— incomptis illinet atrum
Transverso calamo signum.
Auferre transversos V. AUFERO.
Fortuna transversa incurrit. Cic. de Clar. Orat. 331. In te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipublicæ.
Fulmina transversa volant per imbres. Lucret. lib. 2. 213.
Transverso gradu, πλαγίῳ βαθμῷ, Gloss. Latinogræc.
Itinera transversa. Liv. 3. 7.
Motio transversa. Cic. de Univers. 27. Tunc ex alterius naturæ motione transversa, in ejusdem naturæ motum incurrentia, &c.
Verba transversa, pro Male compositis. Sen. Epist. 114.
Transversum digitum, aut unguem discedere, frequenter est apud Cic. pro eo quod est Quam minimo spatio. ut 4. Acad. 58. Ab hac regula mihi non licet, transversum, ut ajunt, digitum discedere. Idem 12. Att. 29. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul. 1. 1. 18.
Istic astato; si hercle tu ex isthoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris, &c. Hæc Erasmus.
Transversum agere. Transversus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobium libro Saturnalium secundo, cap. 7. Cursum fortunæ transversum vocat. Hunc enim C. Cæsaris benignitas invitavit, ut eques Romanus & senex, prodiret in scænam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eo se Cæsaris auctoritate fuisse compulsum;
Necessitas, inquit, cujus cursus transversi impetum
Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,
Quo me detrusit pæne extremis sensibus? Ita qui præceps ira fertur, Transversus rapi dicitur. Ductum apparet a navigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu adverso, transversum aguntur. Erasmus.
Ferre corpus alicujus transversum. Lucret. lib. 4. 424.
In transversum positus. Plin. lib. 16. cap. 42.
De transverso. V. DE præpositionem.
Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 15.
Ex transverso cedere. Plaut. Pseud. 4. 1. 45. [conf. Liv. 1. 13. pr.
Transversa, Adverbialiter positum. Virg. 5. Æn. 19.
Mutati transversa fremunt. Transversa, Hinc atque hinc. Est autem Adverbium factum de nomine. Idem 3. Ecl. 8.
Novimus & qui te transversa tuentibus hircis. subaud. Risere. i. e. Vestram turpitudinem indignantibus. Servius.
TRANSVERSĀRIUS, a, um. Adj. Quod in transversum ponitur. Cæs. 2. Bell. Civil. 16. Ubi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transversaria tigna injiciuntur, quæ firmamento esse possint. V. Cratitius, in CRATES.
TRANSVERSE, Adv. Vitruv. 9. 9. In columella horæ transverse describantur.
TRANSVERSIM. aliud Adv. Plin. lib. 3. cap. 1. Ad Gallicum oceanum Iberico a mari transversim se pandens terra.
TRANSVERTO, ti, sum, ĕre. Firmic. lib. 6. cap. 15. Mentis levitate instabiles faciet ista conjunctio, eorumque consilia hac atque illac varia cogitatione transvertet, ne animus eorum aliquando unius consilii ratione utatur. Arnob. 7. Præstare quæ bona sunt, atque inimica transvertere.
TRENSULTO, V. TRANSILIO.
TRANSŪMO, sumpsi, sumptum, [μεταλαμβάνω] ĕre. Ex alio sumere. Stat. 3. Theb. 292.
— lacrimas non pertulit ultra
Bellipotens: hastam læva transumit, & alto
(Haud mora) desiluit curru, &c. h. e. Mars hastam, quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Unde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate juris adhibita, dicuntur Transumpta: & actus ipse Transumptio.
TRANSUMPTIO, ōnis. f. [μετάληψις] Figura est apud Rhetores, quam Græci μετάληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmovemus. V. Quintil. 8. 6. Demosthenes, Quum bellum Phocense conflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribuniciis legibus, exhaustum a quibus sit, ipsi sciunt.
TRANSUMPTĪVUS, a, um. Adj. Quintil. lib. 3. cap. 5. V. supra. TRANSPOSITIVUS.
TRANSUO, ui, ūtum, [διαρράπτω] ĕre. ex Trans & Suo, s abjecta. Columel. lib. 6. cap. 5. Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur: & facto foramine, prædicta radicula inseritur. Apud Cels. lib. 7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum, quum toties acus transuet, magnam inflammationem moveat. [Nisi Transiet scripsit.
TRANSVŎLO, [ὑπερίπταμαι] āre. Ad aves pertinet. Plin. lib. 10. cap. 29. Perdices non transvolant Bœotiæ fines in Attica. Item lib. 9. cap. 8. De delphinis, Tantaque vi exsiliunt, ut plerumque vela navium transvolent. Lucret. lib. 4. 563.
Et conturbari vocem dum transvolat auras. Hor. 1. Serm. 2. 108.
Transvolare, Celeriter ire. Liv. 3. 63. Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transvolat inde in partem alteram, suis victoriæ nuntius.
Alpes transvolare. Cic. 10. Fam. 31.
Transvolans animum cogitatio. Plin. lib. 7. cap. 12.
Transvolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid. 1. 1. 32.
Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,
Transvolaverunt ad hostes.
TRĀVŎLO, āre. Varro 4. de L. L. 25. Trua, quod travolat ea aqua. Lucret. lib. 4. 603.
— species quod travolat omnis. al. Trameat.
TRANSVŎLĬTO, āre. frequent. Lucret. lib. 1. 355.
Inter septa meant voces, & clausa domorum
Transvolitant.

TRĀPES, ĕtis. m. vel TRAPĒTUM, i. n. [ἐλαιῶν μύλος, Gl. L. G & G. L. ἐλαιουργεῖον, L. G. ἐλαιοτρίβιον, G. L.] vel TRAPĒTUS, i. m vel TRAPĒTA, æ. f. Mola olivaria, ut ait Servius. A τρέπω, volvo. seu verto. Cato de R. R. cap. 18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virg. 2. Georg. 519.
Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, quam canalis & solea. Columel. lib. 12. cap. 50.
Trapetus emptus est in Suessano nummis quadringentis. Cato de R. R. cap. 22. Idem cap. 12. Trapetos quinque.
Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato R. R. cap. 22. ut statuatur ad libellam æquatum, ne quid fastigii, ne quid devexi habeat: sed ut æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim Librare cum dicit intelligit. V. plura apud eundem.
Trapeta funibus suspensa, apud Ulpianum in l. Sed addes. §. 2. D. Locati & conducti, intelliguntur Molæ olivariæ, non volubiles, nec trusatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eoque funibus opus erat ad eam suspendendam. Columel. 12. 52. Suspensa mola oleum frangito. [V. SUSPENSUS.
TRĂPĔZA, es. f. [τράπεζα] Mensa Græce dicitur. Unde
TRAPEZĪTA, æ. m. [τραπεζίτης] Mensarius. In Gloss. Latinogræc. Mensularius, & in Græcolat. Nummularius. Plaut. Capt. 1. 2. 90.
— subducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet.
TRAPEZŎPHŎRON, i. n. vel TRAPEZOPHŎRUS, i. m. [τραπεζόφορον, τραπεζοφόρος] Cic. 7. Fam. 23. Quod tibi destinaras trapezophoron, si te delectat, habebis. Ubi interpres, Trapezophorum signum erat sacerdotis cujusdam hujus nominis, qui cum alio, Cosmo nomine, omnia sacra Minervæ administrabat. Auctor Suidas. Apud vero Julium Pollucem lib. 10. §. 69. sic legitur, Licet porro mensam, in qua pocula reponuntur ποτηρίων dicere, aut etiam κυλικεῖον: vel si quis ambitiose ne novis quidem abstineat, τραπεζοφόρον. Hæc Pollux. Veluti Qui mensam gestet. Proinde Cæl. lib. 7. cap. 12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego vero Trapezophorum intelligo apud Ciceronem Statuam, quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Juven. 3. Sat. 203.
Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex,
Ornamentum abaci: nec non & parvulus infra
Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron. [V. ABACUS. Gloss. Græcolat. Τραπεζόφορον, Caliclare. A caliculis nempe sustinendis.
Trapezophoron, Paul. in l. 3. §. 1. D. De supell. legat. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, &c.
TRĂPĔZŪS, untis. f. [Τραπεζοῦς] Cappadociæ civitas libera, & vasto monte clausa, ut auctor est Plin. lib. 6. cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo; qui ad extremam senectutem omnium, & Græcarum, & Latinarum litterarum oblitus est. *Trebizonde* hodie vocatur, & est ditionis Turcicæ. Alii proferunt vulgo *Trapezonda*. Tacitus in 3. Hist. 47. vocat Vetustam Asiæ civitatem, a Græcis in extremo Ponticæ oræ conditam.
TRASENNA, V. TRANSENNA.
TRĂSĬMĒNUS, [Τρασίμενος] Lacus in agro Perusino, unde & hodie vocatur *Lacus Perusinus*, teste Blondo in Italia illustrata, juxta quem Hannibal Flaminium Consulem cum XXIII Romanorum millibus interfecit, & sex millia cepit. Meminit hujus Plin. lib. 2. cap. 84. Ibid. cap. 107. Reperitur apud auctores, Trasimenum lacum arsisse totum. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Multos cæsos, non ad Trasimenum lacum, sed ad Servilium vidimus Idem de Clar. Orat. 57. meminit. Dictus est hic lacus Trasimenus a Trasimeno, puero formosissimo, Tyrrheni filio, quem Agylle Nympha, ejus amore capta, rapuisse dicitur in eum lacum, ut docet Silius a principio lib. 5. Fuit autem ea Romanorum clades in planitie, inter Mevium & Gietum jacente, quam Sanguinætæ rivus ex Mevio monte manans, interfecat, & in Trasimenum conditur. Is habet ab ortu villam instar oppidi. Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: & a meridie Trasimenum. Non ita procul locus est, ubi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Comana dicitur. Est & Ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam, a Trasimeno tribus passuum millibus distans.
Scribitur & Trasymenus, per y. Sed rectius Latina littera.
TRASIMĒNUS, a, um. Adj. [Τρασιμήνιος] Ovid. 6. Fast. 765.
Sunt tibi Flaminius Trasimenaque litora testes.
Busta Trasimena. Sil. lib. 11. 347.
Vada Trasimena. Sil. lib. 11. 172.
TRASIMENĬCUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 248. Trasimenica strages.
TRASŶMĂCHUS, [Θρασύμαχος] qui princeps inveniendi numeros in oratione fuit, teste Cic. in Orat. 175. Idem de Clar. Orat. 30. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus Chalcedonius, &c.
TRASYMENICUS, TRASYMENUS, V. TRASIMENUS.
TRĀVIO, [διαπεραίομαι] āre. Transire. Lucret. lib. 4 603.
Qualia sunt vitri, species quæ traviat omnis. Nonnulli leg. Trameat. al. Travolat. Idem lib. 6. 348.
Incolumisque venit per res, atque integra transit
Multa: foraminibus liquidis quia traviat ignis,
Multaque perfringit. Traviare, quasi Trans sive per alia corpora sibi viam facere.
TRAVOLO, V. TRANSVOLO.
TRAULUS, i. m. [τραυλός] Græcum vocabulum significans Balbum, aut eum, qui cum difficultate loquitur. τραυλίζω Græcis, Balbutio Latinis. Lucret. lib. 4. 1157.
Magna atque immanis κατάπληξις, plenaque honoris;
Balba loqui non quit, τραυλίζει, muta pudens est. [Gloss. Græcolat. τραυλή, Balva, rauca; τραυλίζω, Balvucio, Rauco; τραυλὸς Valvus, Raucus, Blessus. Et Latinogræc. Balbutit, Νηπίως ψελλίζει, τραυλίζει.
TRAULISMUS, [τραυλισμὸς] Balbutientis vitium.

T R E

TREV. CIV. Trevirenses cives, vel Trevirensis civitas.
TRĔBĀTIUS, [Τρεβάτιος] Jurisconsultus, Ciceronis familiaris, ut perspicere licet ex familiaribus epistolis. V. Hor. 2. Serm. 1. 4.

TREBAX, ācis. Adj. Pervicax. Sidon. 1. Epist. ult. Trebacissimus senex. V. Voss. Etymol.

TREBACĪTER, Adv. Idem 9. Epist. 11. Malui factum fateri simpliciter, quam trebaciter diffiteri.

TRĔBELLIUS, i. m. Nomen gentile apud Romanos frequens.
M. Trebellius. Tacit. 16. Ann. 41.
Trebellius Maximus. Idem 16. Ann. 3.
Trebellius Pollio, Historicus, cujus exstant Vitæ quædam Imperatorum. V. Voss. de Histor. Lat. 2. 6.

TRĔBIA, [Τρεβίας] Subalpinæ regionis fluvius, juxta Dertonam civitatem (auctor Strabo lib. 5.) clade Romanorum ab Annibale accepta insignis.
Est & Trebia Celtiberorum civitas. quæ pars est Hispaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.

TREBIĀTES, Umbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. Iidem &

TREBIANI, dicuntur. Suet. in Tiber. 31. Iterum eo censente, ut Trebianis legatam in opus novi theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

TREBLA, æ. f. Instrumentum rusticum; quasi Tribla a Tribula. Cato R. R. 135. Treblæ albæ.

TRĔBŌNIUS, [Τρεβώνιος] Nomen gentile Ro. A. Trebonius cum Bruto & Cassio tertius conjuravit contra Cæsarem, in Asia deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissime fuit, ut narrat Cicero in 11. Philipp. conf. Vell. 2. 69. 1. & Hor. 1. Serm. 4. 114.

TRĔBŬLA. [Τρεβοῦλα] Oppidum fuit haud longe ab urbe, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Et olim Trebulanis civitas data fuit. Hinc Casei Trebulani dicti sunt. De quibus Martial. lib. lib. 13. 33. Prope Trebulanos sunt & alii populi, nomine Trebani, auctore Plin. lib. 3. cap. 12.

TREBULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 6. Vina Trebulana.

TRECENARIUS, TRECENI, TRECENTENI, TRECENTESIMUS, TRECENTI, TRECENTIES, V. TRES.

TRĔCHĔDIPNUM, i. n. [τρεχέδειπνον] Juven. 3. Sat. 68.
Rusticus ille tuus sumit trechedipna, Quirine. Trechedipna, Gymnasticæ vestes, quæ a cursu nomen habent, & cœna; ut perstringat poeta Romanos acriter, qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, ut iis prope vitam & spiritum ducere viderentur, ad easque, tanquam ad cœnam, currerent: qua veste etiam esuritores fortasse Græculi ad cœnam cursitantes uti solebant. Hæc est Turnebi opinio, Adverf. 3. 17.
Trechedipni, apud Plutarchum in Symposiacis appellantur, Qui licet appetentes & ambientes alienas cœnas, in mora tamen erant ceteris convivis, tardius accedentes: ut per contrarium Trechedipni videantur dicti. Cessatoribus enim celeritas tribuitur. V. Rhodiginum lib. 27. cap. 24. & Calcagninum.

TREIS, in accusativo plurali pro Tres. V. TRES.

TREMEBUNDUS, V. infra TREMO.

TREDECIES, TREDECIM, TREMISSIS, V. TRES.

TRĔMO, ui, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Commoveri, seu agitari significat; a similitudine vocis: quæ tunc quum valde quis commotus est, tremula auditur. Est autem Tremere proprie corporum solidorum, quum propter frequentem commotionem ita agitantur & concutiuntur, ut stare loco nesciant. Hinc fit ut Tremor pro Rigore accipiatur, quanquam hoc illo majus sit, præsertim in febribus. Plaut. Asin. 2. 2. 23.
Non placet, pro monstro extemplo est, quando qui sudat tremit.
Ter. Eun. 1. 2. 4. — totus, Parmeno,
Tremo, horreoque, postquam aspexi hanc. PA. bono animo es.
Cic. 2. de Orat. 285. Hujus generis est plenus Nævius: & jocus est familiaris, Sapiens si algebis, tremes. Ac sæpius de animatis dicitur.
Animo tremere. Cic. 1. Q. frat. 1. 4. Quid si tibi, bellum aliquod magnum & periculosum administranti, prorogatum imperium viderem, tremerem animo. h. e. Maximopere timerem, tralatione sumpta ab iis, qui quum timent, maxime tremunt.
Artus tremit, figurate, pro Artus tremunt. Virg. 3. Georg. 84.
Stare loco nescit, micat auribus, & tremit artus. Accusativus est pluralis, quasi diceret, Tremit membra. [Antiptosis Græcanica. V. Vechner. Hellenol. 1. 26.
Corde & genibus tremit. Hor. 1. Carm. 23. 8.
Iræ tremuere. Sil. lib. 7. 581.
Ossa tremere pavore. Hor. 2. Serm. 7. 57. Synecdoche est.
Serviliter tremere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Toto pectore tremere. Cic. 4. Tusc. 49.
Calamo tremente. Martial. lib. 4. 30.
Frondes tremuerunt vento. Ovid. de Nuce, 175.
Motibus insolitis tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg. 475.
Tellus tremuit longo cum murmure. Ovid. 4. Fast. 267.
Tremere, cum Accusativo. Liv. 22. In ea civitate, in qua Magistri Equitum virgas ac secures Dictatoris tremere atque horrere soliti sunt.
Te Stygii tremuere lacus. Virg. 8. Æn. 296.
Tremendus, Timendus. Virg. 2. Æn. 199.
Hic aliud majus miseris, multoque tremendum Objicitur magis.

TREMENS, entis. Partic. [τρέμων]. Virg. 5. Æn. 431.
— sed tarda trementi Genua labant.
Horrens & tremens. Cic. in Pison. 99.
Timidus & tremens. Cic. in Pison. 74.
Genæ trementes. Virg. 4. Æn. 643.
Lingua tremente dictum. Ovid. 4. de Pont. 10. 84. al. Querente.
Ore tremente loqui. Ovid. 3. de Pont. 1. 154.
Oscula trementia. Lucan. lib. 2. 114.
Vox tremens. Cic. 3. Q. frat. 2. Homo undique actus, & quum a me maxime vulneraretur, non tulit, & me trementi voce exsulem appellavit.
Bos tremens procumbit humi. Virg. 5. Æn. 481.
Frusta carnis trementia, h. e. Adhuc palpitantia. Virg. 2. Æn. 216.
Hasta tremens. Virg. 2. Æn. 175.
Tela trementia. Ovid. 12. Met. 99.

TREMENDUS, a, um. Partic. [τρομητός] Propter quod quis tremere debet.
Visuque adituque tremendus. Stat. 10. Theb. 158.
Nefas tremendum. Valer. 2. Argon. 209.
Regem tremendum adiit, Plutonem. Virg. 4. Georg. 469.
Tumultu tremendo ruens Juppiter. Hor. 2. Carm. 16. 11.

TREMĔBUNDUS, vel TREMĪBUNDUS, a, um. Adj. [τρομητὸς τρομικός, Gl. G. L.] Tremens. Martial. lib. 9. 94. Cic. pro Domo 134. Aut si dixit aliquid verbis hæsitantibus, postemque tremebunda manu tetigit, certe nihil rite, nihil caste, nihil more, institutoque perfecit.
Humus tremebunda nutat. Valer. 6. Argon. 168.
Membra tremebunda. Ovid. 4. Met. 133.
Vox tremebunda. Auctor ad Heren. lib. 3. 25.
Compar. [περιτρομώτερος] Columel. lib. 10. 396.
Candidus effetæ tremebundior ubere porcæ.

TREMISCO, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Tremore concuti: interdum etiam Timere. Virg. 3. Æn. 648.
— sonitumque pedum, vocemque tremisco.
Motu tremiscere. Ovid. 7. Met. 205.
Tonitru tremiscunt ardua terrarum. Virg. 5. Æn. 694.
Ad omnem strepitum tremiscens. Ovid. 14. Met. 214.
In Gloss. exstat. Tremesco, per e.

TREMĔFĂCIO, feci, factum, [τρομοποιῶ] ĕre. Tremorem incutere. Cic. 1. de Divin. 18.
Aut quum se gravido tremefecit corpore tellus. Ex poeta.
Tremefacere aliquem. Virg. 6. Æn. 803.
Libertas tremefacta, Concussa. Cic. 2. Off. 24. Quamvis enim demersæ sint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut judiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Legitur & Timefacta.
Pectora tremefacta. Virg. 2. Æn. 228.
Polus tremefactus nutu. Ovid. 2. Fast. 489.
Quies tremefacta. Stat. 1. Achil. 247.
Tellus tremefacta. Virg. 10. Æn. 102.

TREMOR, ōris. m. [τρόμος, Gl. L. G. & G. L. φόβος, L. G.] Ipsa trementis commotio. Virg. 2. Georg. 479.
Unde tremor terris, qua vi maria alta tumescant, Objicibus ruptis.
Tremor, Timor. Cic. pro Flacc. 10. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore & pallore dixit?
Albus tremor pallere faciens. Pers. 3. Sat. 100.
Gelidus tremor per ossa cucurrit. Virg. 2. Æn. 121.
Horridus tremor quassat artus. Senec. Troad. 3.
Occultus tremor subitæ pestis. Sil. lib. 17. 556.
Subitus tremor. Ovid. 3. Met. 40.
Vagus errat per artus tremor. Senec. Herc. OEth. 706.
Incidit tremor manibus. Hor. 1. Epist. 17. 23.
Invasit me tremor. Ovid. 14. Met. 210.
Pertentat corpora tremor. Virg. 3. Georg. 250.
Præpedit ossa tremor. Ovid. 14. Epist. 18.
Tremor stellarum, pro Splendore, quod lumen earum sit quodammodo tremulum, cujus etiam rei causam philosophi investigare conantur. Lucret. 5. 587.
Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor earum. Turneb.

TREMŬLUS, a, um. Adj. [περίτρομος, ἔντρομος] Quod valde tremit. Ter. Eun. 2. 3. 45.
Incurvus, tremulus, labiis demissis, gemens. Plin. lib. 20. cap. 9. Ideo paralyticis & tremulis dari jubet.
Artus tremuli. Lucret. lib. 3. 7.
Dextra tremula. Ovid. 5. Fast. 511.
Frigus tremulum, ab effectu. Cic. in Arat. 68.
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.
Gradu tremulo venit ægra senectus. Ovid. 14. Met. 143.
Horrore tremulo moveri. Ovid. 9. Met. 345.
Manus tremula. Martial. lib. 12. 75.
Passu tremulo venit hiems horrida. Ovid. 15. Met. 212.
Risus tremulus, Totum corpus concutiens. Lucret. lib. 1. 918.
Arundo tremula. Ovid. 2. de Arte Am. 77.
Jaculum tremulum. Ovid. 4. Epist. 43.
Mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura. Ovid. 11. Epist. 75.
Cantus tremulus. Hor. 4. Carm. 13. 5.
Fletus tremuli. Propert. lib. 1. 5. 15.
Guttur tremulum. Cic. 1. de Divin. 14.
Haud modicos tremulo fundens e gutture cantus. Ex poeta.
Ululatus tremuli. Stat. 5. Silv. 5. 71.
Vox tremula. Claud. 1. in Eutrop. 263. Lucret. lib. 2. 367.
Cometa tremulus. Cic. 1. de Divin. 18.
Vidisti, & claro tremulos ardore cometas. Ex poeta.
Flamma tremula. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. — pedibusque tenetur
Magnu' leo tremulam quatiens e corpore flammam.
Fulgore tremulo micantes oculi. Ovid. 2. de Arte Am. 721.
Ignes tremuli. Lucret. lib. 4. 406.
Lumen tremulum. Virg. 7. Æn. 9.

TREMULO, [τρέμω] āre. Gloss. Græcolat.

TRĔPĬDUS, a, um. Adj. [φοβερός, Gl. L. G. φοβερώδης, G. L.] Pavidus, metuens, timens. Festus, Trepit, vertit: unde Trepido, & Trepidatio: quia turbatione mens vertitur. V. Voss. Etymol. in Tremo.
Liv. 2. 24. At vero Curia mæsta ac trepida ancipiti metu.
Trepida res, Dubia, & ob hoc timorem inducens. Liv. 1. 27. Tullius in re trepida duodecim vovit Salios, fanaque Pallori, & Pavori. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Trepidi rerum suarum, Incerti. Virg. 12. Æn. 589. Servius, Nescientes quid agant, ignari auxilii. Liv. 36. 31. Messenii, sine responso dimissis legatis, moverant bellum: trepidique rerum suarum, &c. Puto scribendum, Trepidi, rerum suarum incerti. H. St. Virg. tantum habet Trepidæ rerum, sed Liv. ut hic legitur. Nec audiendus noster. Sed voluit forsan tantum lemma mutatum.
Cives trepidi. Virg. 12. Æn. 583.
Exoritur trepidos inter discordia cives.
Admirationis & metus trepidus. Tacit. 6. Ann. 21.
Spe trepidus. Lucan. lib. 7. 297.
Formidine trepidus. Virg. 9. Æn. 756.
Equi trepidi. Ovid. 16. Epist. 206.
Manus trepida. Virg. 12. Æn. 901.
Mentes trepidæ. Lucan. lib. 1. 518.
Metus trepidus, ab effectu. Ovid. 3. Trist. 1. 54.
Noctes trepidæ. Stat. 9. Theb. 622.
Nubes trepidæ. Stat. 12. Theb. 529.
Os trepidum. Ovid. 5. Met. 234. al. Timidum.
Terror trepidus. Lucret. lib. 5. 41.

Tumultus trepidus. Virg. 8. Æn. 5.
Vultus trepidi. Ovid. ad Liv. 275.
Trepidus, Festinus: quod qui timent, festinent gressus. Virg. 3. Æn. 616.
Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt,
Immemores socii vasto Cyclopis in antro
Deseruere. Servius; Trepidi, festini: ut per timorem, non per odium relictus fuisse videatur. Idem 4. Georg. 73. & 3. Æn. 316. & 4. 642.
Acies trepidæ. V. ACIES.
Carina trepida. Lucan. lib. 8. 662. Trepidam vocat propter timorem illorum, qui insidebant: aut trepidam, i. e. Celerem.
Certamen trepidum. Hor. 1. Epist. 20. 48.
Cursus trepidus. Virg. 4. Æn. 672.
Fuga trepida. Ovid. 1. Trist. 10. 10.
Rotæ trepidæ, Celeres. Valer. 3. Argon. 52.
Urbs trepida. Lucan. lib. 3. 373.

TREPIDE, Adv. [σπουδαίως] Celeriter, & quasi per timorem. Liv. 22. 31. Nam & stativa trepide deserta fuerunt.

TREPĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπότρομος] Gell. lib. 2. cap. 29. Pulli trepiduli circumstrepere. Plaut. Pers. 4. 2. 3. Trepidula ut graphice decet.

TREPĬDO, [ἀγωνιῶ, δειλιῶ, πτύρομαι, πτοοῦμαι, Gl. L. G. & G. L. φοβοῦμαι, L. G.] āre. Metu concuti, timere. Ter. Eun. 5. 5. 8.
Quid est, quod trepidas? satisne salvæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat. 166.
At Romanus homo, tamen etsi res bene gesta est,
Corde suo trepidat.
Metu trepidare. Virg. 6. Æn. 491.
In dubiis trepidare periclis. Lucret. lib. 3. 1089.
Mens trepidat metu. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Pectus mihi trepidat. i. e. Palpitat. Pers. 3. Sat. 88.
Passim trepidatur in urbe. Sil. lib. 17. 509.
Vastis trepidatur in agris. Sil. lib. 4. 26.
Trepido, Festino. [σπεύδειν ἵεμαι] Virg. 4. Æn. 121.
Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt. Hor. 2. Carm. 4. 23.
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere lustrum. [Gloss. Latinogræc. Trepidat, Festinat, σπεύδηται. Scribendum puto, σπεύδεις ἐπείγεται. Ibidem, Trepidat, Titubat, σφάλλεται, πταίει, βαμβαίνει.
Gressus trepidant. Sen. Hippol. 7.
Trepidare, Tumultuari præ festinatione. Liv. 27. 1. Trepidante tota civitate ad excipiendum Annibalem visendumque.
Trepidare & Concursare. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 33. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, cursari sursum prorsum.

TREPIDANS, antis. Partic. [σπαίρων] ut, Fuga trepidans. Lucan. lib. 3. 159.
Alis trepidantibus effugit. Ovid. 7. Met. 382.
Corda trepidantia bello. Virg. 4. Georg. 69.
Linguis trepidantibus ululat. Catul. de Berecynth. 64. 29.
Mœnia trepidantia. Sil. lib. 1. 129.

TREPIDANTER, Adv. Idem, quod Trepide, Timide. Suet. in Claud. Cæs. cap. 49. Quod ut sensit, trepidanter effatus, &c.
Trepidanter & timide agere. Cæs. 1. Bell. Civil. 19. Atque omnia trepidantius timidiusque ageret.

TREPIDĀTIO, ōnis. f. [ἀγωνίασις, Gl. L. G.] Cic. pro Dejot. 20. Num quæ trepidatio? num qui tumultus?
Insana trepidatio. Liv. 32.
Facere trepidationem. Liv. 3. 3.
Injicere trepidationem. Liv. 2. 53.

TREPIDARIUS, i. m. Veget. de Art. Vet. 2. 56. Equi, quos vulgo trepidarios, militari verbo guttonarios vocant.

TREPONDO, V. TRES.

TRĒS, [τρεῖς, τρία, Gl. L. G.] & n. Tria. plur. num. Numerale nomen. Virg. 8. Ecl. 77. Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores.
Trium litterarum homo, i. e. Fur, quod tres in ea dictione tantum sint litteræ. Plaut. Aul. 2. 4. 46.
Tribus verbis, i. e. Breviter. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Idem Trin. 4. 2. 121.
Pax, te tribus verbis volo.

TRĪS, [τρεῖς] pro Tres in Accusativo, legimus apud antiquos. Cic. 4. Acad. 138. Testatur sæpe Chrysippus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Virg. 1. Æn. 112.
Tris notus abreptas in saxa latentia torquet. Quorum autem nominum Genitivus pluralis ante UM syllabam, I litteram habuerit, Accusativum, inquit Priscianus, per IS loquimur, ut refert Charisius, quanquam nostra ætate passim ab eruditis receptum est, nec minus quorundam majorum, ut hujusmodi Accusativi per EI diphthongum scriberentur: quum tamen Velii Longi sententia sit, ut per I solam notentur. Nam & aliquando Quintiliano incommodum per EI scribere visum est. V. Gell. lib. 13. cap. 19.

TRĒPONDO, [τρίλιτρον] indecl. Quintil. lib. 1. cap. 5. De virt. & vitiis orat. Nam dua & tre & pondo diversorum generum sunt barbarismi. At duapondo & trepondo usque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est & recte dici Messala confirmat. [V. loc. Dicitur, ut Tredecim, Trecenti, Trevir, Tressis, &c.

TĔR, Adverbium numerale. [τρίς, ἐπὶ τρὶς] Virg. 2. Æn. 792.
Ter conatus erat collo dare brachia circum,
Ter frustra comprensa manus effugit imago. Ibid. 6. 229.
Ter Consul, Tertium. Plin. lib. 19. cap. 1.
Ter amplus Geryon, Tricorpor gigas. Hor. 2. Carm. 14. 8.
Ter tanto pejor ipsa est, quam illam tu esse vis. Plaut. Perf. 1. 3. 72.
Ter quatuor. Cic. 1. de Divin. 55.
Cædunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Ex poeta.
Ter & quater. Hor. 1. Carm. 31. 13.
Ter & vicies. Plin. lib. 7. cap. 28.
Ter ternus. Varro 2. de R. R. cap. 1. Ea parte habet novem discretas ter ternas. De pecunia.
Ter in anno. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Aptam & ratione dispositam se habere existimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent unde vix ter in anno audire nuntium possunt.
Ter, συχνάκις, pro Multum, Plurimum, Valde, ut
Ter felix. Ovid. 8. Met. 51.
Terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 94. Idem 4. Æn. 589.

TERDENI, æ, a. plur. Adj. Triginta Virg. 8. Æn. 47.
Ex quo ter denis urbem redeuntibus annis, &c. Martial. 8. 78.
Quid numerem currus, ter denaque præmia palmæ.

TERCENTUM, [τριακόσια] Virg. 8. Æn. 716.
Maxima ter centum totam delubra per urbem
Lætitia, ludisque viæ, plausuque fremebant.

TERCENTĒNI, æ, a. plur. tantum, Adj. [ἀνὰ τριακόσιοι] Martial. 2. 1.
Ter centena quidem poteras epigrammata ferre.

TERNUS, a, um. vel potius TERNI, æ, a, plur. Adj. [τρεῖς, Gl. L. G.] Cic. 9. Fam. 22. Quum loquimur terni, nihil flagitii dicimus, at quum bini obscænum est. Cic. 4. Verr. 137. Hoc quoque propter tuos ternos denarios nunc primum postulatur. Cic 5. Verr. 114. Virg. 5. Æn. 120.
— terno consurgunt ordine remi. Hor. 2. Serm. 4. 76.
Immane est vitium, dare millia terna macello.
Terni deni. Plin. lib. 18. cap. 26. V. TREDECIM, infra.

TERNĀRIUS, a, um. Adj. [τριαδικός] Columel. lib. 11. cap. 2. Ternarii scrobes. V. SCROBS.

TERNIO, ōnis, m. ut Quaternio, Senio, Unio. V. Gell. 1. 20.

TERGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. L. G.] Quod & Trigeminus. Tergemini proprie dicuntur Tres, qui ex uno utero, uno die, editi sunt. Plaut. Mil. 3. 1. 122. Plin. lib. 7. cap. 3. Tergeminos nasci certum est, Horatiorum Curiatiorumque exemplo. Liv. 1. Tergemini fratres. Vetus codex habet Trigemini. q. V. infra.
Tergeminus Triplex. Liv. 6. 7. Modo tergeminæ victoriæ triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Æquis & ex Hetruria egistis. Ovid. 4. Trist. 7. 16.
Tergeminumque virum, tergeminumque canem. [Prior tricorpor Geryon, posterior triceps intelligitur, Cerberus.
Ignis tergeminus Jovis, Fulmen trisulcum. Stat. 1. Silv. 1. 92.
Proles tergemina, Tres filii. Stat. 4. Silv. 8. 21.
Tergeminus, pro Maximo & amplissimo; ut, Tergemini honores apud Horatium 1. Carm. 1. cum populus ingentem tollit plausum, aliquem honorans. Et in hac notione sæpe hoc verbum a poetis tritum animadverti. Martial. 3. 46.
— tergeminum mugiat ore sophos. i. e. Maxima voce succlamet Sophos. Tibull. 4. 1. 10.
Illum tergeminæ nantem confinia mortis. i. e. Ingentis & multiplicis. Hinc adeo id factum est, quod quæ tergemina sunt, eadem ampla & magna sunt. Turnebus.
Tergeminum par in scelere. Cic. 11. Philipp. 2. de Antonio & Dolabella, Ecce tergeminum in scelere par, inusitatum, inauditum, ferum, barbarum. i. e. Trisceleratum. Sic Budæus. Vetus exemplar legit, Tibi geminum.

TERTIUS, a, um. Adj. [τρίτος] Qui post secundum est. Virg. 3. Æn. 117.
Tertia lux classem Cretæis sistet in oris. Plin. 4. Epist. 27. pr.
Tertius dies est, quod audivi recitantem Sentium Augurinum cum, summa mea voluptate. [i. e. Triduum est, quum, seu Ante tres dies audivi.
Tertio die, Nudius tertius, τρίτης ἡμέρας, Gloss. Græcolat.
Tertio quoque die. Cic. 2. Tusc. 24.
Jam tertio me quoque funesto die
Tristi advolatu aduncis lacerans unguibus. Ex poeta.
Tertio quoque verbo. Cic. pro Rabir. Post. 34. Modo vobis inspectantibus, in judicio Gabinii, tertio quoque verbo excitabatur.
Tertius in pretio, vel auctoritate. V. AUCTORITAS tributorum. Plaut. Pœn. 1. 2. 118. Salve in pretio tertia.
Tertio loco, Tertia dignitate. Plin. lib. 12. cap. 12. In nostro orbe proxime laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
Tertium locum Milesiæ oves obtinent. Plin. lib. 8. cap. 48.
Tertiæ notæ herbæ, Tertio loco adscribendæ, vel tertiam dignitatem post alias sortitæ. Columel. lib. 9. cap. 4. Cave autem putes Tertiæ facultatis.
Tertio pedato, τρίτη ἐφόδῳ, ἐκ τρίτου. Gloss. Latinogræc. [Forte conjuncte scribendum. V. TRIPEDO infra.
Sed si res coget, est quiddam tertium. Cic. 1. Fam. 5.
Aut in re esse, aut in verbo: nihil esse tertium. Cic 9. Fam. 22.

TERTIA, Mulieris nomen. Feminæ siquidem appellabantur familiæ nomine: sed ut internoscerentur, quum duæ erant, Major & Minor vocabantur; ut apud Sueton. in August. cap. 4. Octavia Major, & Octavia Minor. Quum tres erant, quæ tertia nata esset, Tertia dicebatur; quum quatuor, Quarta; cum quinque, Quinta: unde in oratione pro M. Cœlio 34. & de Aruspicum responsis 27. Quinta Claudia. Ergo Tertia, sive Tertulla per diminutionem: Bruti soror, uxor Cassii, quia post duas edita esset; hæc abortum fecerat: quod queritur Cic. 14. Att. 23. Tertullæ nollem abortum: tam enim Cassii sunt jam, quam Bruti serendi. De hac ipsa Macrobius hæc Saturn. lib. 2. cap. 2. Mater M. Bruti Servilia, quum pretiosum ære parvo fundum abstulisset a Cæsare, subjiciente hastæ bona civium, non effugit dictum tale Ciceronis: Et quidem, quo melius emptum sciatis, comparavit Servilia hunc fundum, tertia deducta. Filia autem Serviliæ erat Junia Tertia, eademque C. Cassii uxor, lasciviente Dictatore tam in matrem, quam in puellam. Hæc Macrob. [Quum alioqui & tertia pars deducta intelligi possit, lusitque Tullius vocabuli ambigua significatione.

TERTIO, Adv. [τρίτον] Ter. Eun. 3. 3. 24. Non hercle veniam tertio. Columel. lib. 3. cap. 13.

TERTIUM, Adv. [τρίτον] ut, Tertium Consul. Liv. 3. 22.
Tertium consul. V. ITERUM. H. St.
Iterum ac tertium jacere. Cic. 2. de Divin. 121. Quid est tam incertum quam talorum jactus? tamen nemo est, quin sæpe jactans Venereum jaciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac tertium.

TERTIĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος, Gl. G. L.] ut, Tertiana febris, Quæ tertia quaque die novam accessionem facit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicendum sit.
Tertiana quoque absolute, Idem significat: quod & pluraliter etiam frequenter legitur. Plin. lib. 2. cap. 20. Seminis grana tria in tertianis devorari jubent aliqui ante accessionem.

TERTIANI, orum. m. pl. [τριταῖοι] Tacit. 5. Hist. 1. Tradidit & Syria duo & vicesimanos, tertianosque. [h. e. Vcesimæ tertiæ legionis milites.

NUDIUSTERTIANUS, a, um. Adj. τρίτηι ἡμέραι, Gloss. Græcolat. V. f. I.

Tertiarius, a, um. Adj. [τριτημόριος] Plin. lib. 34. cap. 17. Idem & tertiarium vocant, in quo duæ nigri portiones sunt, & tertia albi. De stanno.

Tertiarius, Actor tertiarum partium. V. SECUNDARIUS. Expressit Cic. 1. Verr. 48. quum scribit, Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ex Turnebo.

Tertiarium, [τριτημόριον] Ponderis genus satis notum, cui correspondet Quartarium. Cato R. R. cap. 95. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulfuris quartarium. h. e. Tertiam vel quartam partem unciæ. [Nisi Congii, vel Sextarii potius, & est m. Tertiarius.

Tertio, [τριτόω] āre. Tertio facere: ut Terram vel solum tertiare dicimus, Quum tertio aratur & colitur. Columel. lib. 2. cap. 4. Sed jugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commode proscinditur duabus, una iteratur, tertiatur dodrante, in liram statim redigitur quadrante operæ. Idem 2. 13. & cap. 4. Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septembris Calendas tertiatos.

Tertiatus, a, um. Tertiata verba, [ἰσχνόφωνα ῥήματα] appellantur Imperfecta, lapsantia, & cum pavore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra, sed vix tertia quæque enuntiat, mediis ex perturbatione suppressis. Apulejus lib. 5. p. 166. Elmenh. Tremens & exsangui colore lurida, tertiata verba substrepens, sic ad illas ait.

Tertiatio, ōnis. f. [τρίπωσις] Columel. lib. 12. cap. 50. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem cum prima pressura. De tribus olivarum pressuris loquitur, iterationem vocans secundam pressuram. sive oleum secundæ pressuræ, tertiationem vero tertiam pressuram.

Teruncius, i. m. [τεταρτημόριον, τριούγκιον] Nummus perexiguus, a tribus unciis dictus. Varr. de L. L. 4. 36. Teruncius a tribus unciis dictus, quod sit libellæ quarta pars, quomodo & Quadrans assis. Plaut. Capt. 3. 1. 17.

Neque ridiculos jam teruncii faciunt. Cic. 5. Att. 20. Nos tamen, etsi hoc te ex aliis audire malo, sic in provincia nos gerimus, quod ad abstinentiam attinet, ut nullus teruncius insumatur in quenquam. Teruncium, inquit Budæus, appellavit Cicero, quem Plinius Quadrantem & Triuncem vocat. Cic. 3. de Fin. 45. Interit magnitudine maris Ægei stilla muriæ, & ut in divitiis Crœsi teruncii accessio.

Fecit palam te ex libella, me ex teruncio. Cic. 7. Att. 2. Subaudi Hæredem. V. AS & TRIUNX.

De præda mea, teruncium non attigit quisquam. Cic. 2. Fam. 17.

Tremissis, is. m. vocabulum pro Triente ad exemplum Semissis finxerunt mediæ Latinitatis auctores. Lamprid. Alex. Sever. cap. 39. Tunc etiam, quum ad tertiam partem auri vectigal decidisset, tremisses formati sunt. Isidor. 16. 15. Solidi tertiam partem dixerunt tremissem, eo quod solidum faciat ter missus. [Prave fictum nomen ad imitationem ꝟ Semissis.

Fuit autem Nummus aureus pondere & pretio tertia ex parte minor, quam solidus, pari, ut probabile videtur, forma insignitus. Credo tamen interdum Trientem Latine appellari, veluti apud Trebell. Claud. cap. 14. Philippeos nostri vultus annuos centum quinquaginta, & in strenis quadraginta septem, & trientes centum sexaginta. Idem cap. 17. Aureos Valerianos centum quinquaginta, trientes Salonianos trecentos. Hotman. Antiq. Roman. 4. 3. 8. Salmas. de Mod. Usur. cap. 1. & 8.

Triarii, orum. m. pl. [ἐπίτακτοι] Genus militum, qui quales fuerint olim, lucidissime explanat Liv. 8. 8. his verbis. Postremo in plures ordines acies instruebantur. Ordo sexagenos, (sive ut alii legunt, sexenos) milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat. Prima acies Hastati erant, manipuli quindecim, distantes inter se modicum spatium: manipulus Leves vicenos milites, aliam turbam scutatorum habebat. Leves autem, qui hastam tantum gæsaque gererent, vocabantur. Hæc prima frons in acie: florem juvenum pubescentium ad militiam habebat. Robustior inde ætas totidem manipulorum, quibus Principibus est nomen, hos sequebantur Scutati, omnes insignibus maxime armis. Hoc triginta manipulorum agmen, Antepilanos appellabant, quia sub signis jam alii quindecim ordines locabantur, ex quibus ordo unusquisque tres partes habebat: earum unamquamque primum pilum vocabant: tribus ex vexillis constabat: vexillum centum octoginta tres (ut alii sex) homines erant Primum vexillum Triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum Rorarios minoris roboris ætate factisque: tertium Accensos, minimæ fiduciæ manum. Eo & in postremam aciem rejiciebantur. Ubi his ordinibus exercitus instructus esset, hastati omnium primi pugnam inibant. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes, in intervalla ordinum principes recipiebant. Tum principum pugna erat, hastati sequebantur. Triarii sub vexillis considebant, sinistro crure porrecto, scuta innixa humeris, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud secus quam vallo septa inhorreret acies, tenentes. Si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum, a prima acie ad triarios sensim referebantur. Inde rem ad triarios redisse, quum laboratur, proverbio increbuit. Triarii consurgentes, ubi in intervalla ordinum suorum principes & hastatos recepissent, extemplo compressis ordinibus velut claudebant vias: unoque continente agmine, jam nulla spe post relicta, in hostem incidebant. Id erat formidolosissimum hosti, quum velut victos insecuti, novam repente aciem exsurgentem, auctam numero cernebant. Hactenus T. Livius, cujus ex verbis satis arbitror liquere proverbium, Rem ad triarios rediisse, dici, quum eo periculi res redacta est, ut extremo conatu, summisque viribus sit enitendum, & ad suprema confugiendum consilia: quibus si nihil proficiatur, jam nihil reliquum esse videatur, unde subsidium sperare possis. Item Vegetius de Re Militari, lib. 1. 20. declarat post omnes acies solere collocari triarios, omni armorum genere instructos, qui genu posito subsidebant: ut si primam aciem vinci contigisset, ab iis integrato prælio victoria repararetur. Idem 3. 14. Sextus, inquit, ordo post omnes a firmissimis & scutatis, & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi ut requieti & integri acrius invaderent hostes, post ultimas acies sedere consueverunt, & si quid in primis ordinibus accidisset, de eorum viribus reparaturis spes tota pendebat. Flavius Vopiscus in vita Firmi Imperatoris (cap. 4.) indicat robustissimum quemque militem in triarios allegi solitum, docens eum nervis robustissimis fuisse, hoc argumento, quod triarium quoque vinceret. Hactenus ex Erasmo. Al. Tritanum legunt apud Vopisc. Varro de L. L. 4. 16. Triarii dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut. Fragm. 1. 92.

Agite nunc, subsidete omnes quasi solent triarii.

Trias, ădis. f. [τριάς] Numerus ternarius Græcis. Gell. 1. 20. Numerus ternio, qui Græce dicitur trias. V. TRINITAS.

Triens, entis. m. [τριτημόριον, τρίτον, Gl. G. L.] Tertia pars assis, in ratione usuraria. Cic. 4. Att. 15. Fenus ex triente, Id. Quint. factum erat bessibus.

Triens, Genus nummi, tertiam partem assis valens, hoc est, uncias quatuor. Juven. 3. Sat. 267.

Infelix nec habet quem porrigat ore trientem.

Lex frumentaria de semissibus & trientibus. Auctor ad Heren. 1. 21.

Triens, Mensuræ genus quatuor cyathos continens. Pers. 3. Sat. 100.

Sed tremor inter vina subit, calidumque trientem. al. Triental.

Propert lib. 3. 10. 29.

Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

Triens, Tertia pars jugeri. h. e. Unciæ quatuor. Dividebatur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. V. Columel. lib. 5. cap. 1.

Trientes, sive quod idem est, Trientalis materia. apud Vitruvium (10. 6. nomen habent a mensura, quod asseres instrumenti ejus, trientali crassitudine, hoc est quatuor unciarum essent, sive quatuor pollicum. In mensuris enim uncia pollicem significat. Ex Budæo.

Trientālis, e. Adj. [τριτημοριαῖος] ut, Trientalia folia, a mensura dicta sunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc est pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.

Materia trientalis. Vitruv. 10. 6.

Triental, ālis. n. Vasis genus, tertiam partem sextarii capiens. Pers. 3. Sat. 100. — calidumque triental

Excutit e manibus. Nonnulli legunt Trientem.

Trientārius, a, um. Adj. Jul. Capitol. in Antonino Pio, cap. 2. Idem fenus trientarium, hoc est minimis usuris, exercuit; ut patrimonio suo plurimos juvaret. *Interest ou usure à quatre pour cent.*

Trifāriam, Adv. [τριχῶς, Gl. L. G. & G. L. τριμερῶς, τριπλῶς, G. L.] Tribus modis, sive in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13. Sed vel præcipue luxuriæ, sævitiæque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat. Liv. 5. 26. Trifariam Romani muniebant.

Trīmus, a, um. Adj. [τριετής, Gl. L. G.] Quod est trium annorum. Plaut. Rud. 3. 4. 39.

Trima quæ periit mihi, jam tanta esset, si vivit, scio. Plin. lib. 17. cap. 11. Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Videndum ne sint minores trimæ, majores decem annorum.

Equa trima. Hor. 3. Carm. 11. 9.

Trimo, τριετής, Gloss. Latinogræc.

Trimŭlus, a, um. Adj. dimin. Suet. in Neron. 6. Trimulus patrem amisit.

Trimātus, ûs. m. [τριετία] Ipsa trium annorum ætas. Columel. lib. 8. cap. 5. Summovebimus autem veteres, id est quæ trimatum excesserunt. Plin. lib. 8. cap. 43. Partus a xxx mense ocissimus, sed a trimatu legitimus.

Vide BIMATUS, Spatium, sive Ætas duorum annorum. H. St.

Trīnus, a, um. Adj. [τρεῖς] Idem quod Tres significat. Plaut. Bacch. 2. 3. 40.

Etiamne est quid porro? c. hem accipe, trina hæc nunc erit. Cæs. 7. Bell. Gall. 46. Milites signo dato celeriter ad munitionem perveniunt, eamque transgressi, trinis castris potiuntur.

Forum trinum. Stat. 4. Silv. 9. 15.

Trini, pro Terni. Suet. in Neron. cap. 56. Detecta confestim conjuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseveravit. i. e. Quotidie tribus. Plin. lib. 2. cap. 41. Trinos soles antiqui sæpius videre. i. e. Tres simul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparuere.

Reddere trinas litteras. Cic. 11. Att. 17.

Nulla trinis æstivis gratulatio. Cic. in Pison. 97.

Trinĭtas, ătis. f. [τριάς, Gl. G. L.] Vox apud Patres & scriptores ecclesiasticos frequens.

Triplāsius, a, um. Adj. [τριπλάσιος] Græcum est. Idem quod Triplus. Mart. Capell. 9. 322. Ratio triplasia.

Triplex, ĭcis. Adj. [τριπλοῦς, Gl. L. G. & G. L. τρίπλοκος, τρισσός, G. L. τρίμιτος, L. G.] Quod est trium plicarum. Hor. 1. Carm. 3. 9.

Illi robur, & æs triplex

Circa pectus erat, &c.

Anima triplex. Cic. 1. Tusc. 20. Plato triplicem finxit animam, cujus principatum, id est rationem, in capite, sicut in arce, posuit; & duas partes separare voluit, iram & cupiditatem, quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit.

Colore triplici diversa licia. Virg 8. Ecl. 73.

Deæ triplices, Parcæ. Ovid 2. Met. 654.

Forma triplex Cerberi. Ovid. 9. Met. 185.

Muro triplici circumdata mœnia. Virg. 6. Æn. 549.

Natura triplex animi. Lucret. lib. 3. 238.

Pugna triplex, Quæ ter facta est. Martial. lib. 5. 66.

Triumphus triplex. Virg. 8. Æn. 714.

Triplex, pro Tribus aliquando ponitur. Cic. 1. Acad. 17. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex.

Litteras triplices remittere. Cic. 13. Att. 3.

Triplices, pl. m. pro quodam Tabellarum genere, in quo scribi epistolæ leviores & amatoriæ solebant. Martial. lib. 14. 6.

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,

Quum se venturam scribet amica tibi. Dicti autem sunt Triplices a tribus foliis. V. Cic. 13. Att. 8.

Triplex, substantivum, pro Triplo. Scribonius Largus comp. 218. Emplastrum aliud ex sale nigrum efficacius, idem ad omnia facit: sed recipit singulorum pondo libram similiter, olei autem veteris triplex adjicitur. [Pro Triplum ejus. V. Rhod. Lexic. Scrib.

Tripliciter, Adv. Auct. ad Heren. 4. 42. Eandem rem commutabimus tripliciter. Mart. Capel. 3. L littera tripliciter sonat.

Triplĭco, [τριπλασιάζω] āre. Plin. lib. 7. cap 48. Cornici novem nostras attribuit ætates Hesiodus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Idem ipse numerus triplicatur. Gell. 1. 20.

Vox triplicata. Sidon. 2. Epist. 2.

TRIPLICĀTIO, ōnis. f. Cajus in l. Consilio. D. de curat. furios. &c. Dig. 27. t. 10. l. 7. §. 1. Firmicus quoque lib. 2. cap 26. Nulla vel duplicatione, vel triplicatione, vel quadruplicatione. V. Quadruplicatio, in QUADRUPLEX.

TRIPLICĀBĬLIS, e. Adj. Sedul. 1. extr.

Quod simplex, triplicet, quodque est triplicabile, simplet.

TRIPLUS, a, um. Adj. [τριπλοῦς, Gl. G. L.] Idem quod Triplex. Cic. de Univers. 20. Unam principio partem detraxit ex toto, secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ secundæ dupla esset. quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulo post, Tripla intervalla. [Numerale est proportioni vel comparationi serviens.

TRIPLĀRIS, e. Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. Alternatio triplaris. Idem 1. 19. Numerus triplaris. V. DUPLARIS.

TRISĒMUS, a, um. Adj. Ternarius. Mart. Capell. 1. 9.

TRIANGŬLUS, i. m. & tritius TRIANGULUM, i. n, [τρίγωνος, Gl. G. L. τρίγωνον L. G.] Figura tres angulos habens, quam Græci τρίγωνον, vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues, quum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus ejus qui nascatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent.

TRIANGULUS, a, um. [τρίγωνος] Adj.
Triangulus ager. Columel. lib. 5. cap. 2.
Forma triangula. Cels. lib. 7. cap. 25. tit. 2.

TRIANGULĀRIS, e. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam refert: ut, Triangularis agri forma, apud Columel. lib. 5. cap. 2. Al. Triangulus.

TRIBRĂCHUS, i. m. [τρίβραχυς] Pes tribus syllabis brevibus constans, a τρεῖς, tres: & βραχὺς brevis, ut Dŏmĭnŭs. V. Terentianum Maurum de octo pedibus trisyllabis.

TRĬCEPS, ĭtis. Adj. [τρικέφαλος, τρίφυής, Gl. G. L.] Tria capita habens. Cic. in Orat. 159. Quid in verbis junctis? quam scite Insipientem, non Insapientem? Iniquum non Inæquum? Tricipitem, non Tricapitem? Idem 1. Tusc. 10. Dic quæso num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ibid. 2. 22.

Hæc a Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem. Ex poeta. Ovid. 7. Met. 194.
Tuque triceps Hecate.

Triceps [τριμερής] Tripartitus. Gloss. Græcolat.

TRICĂPĬTĪNUS, a, um. Idem. in Gloss. Græcolat. in utraque dict.

TRICHORDIS, e. Adj. Tres habens chordas. Sidon. 5. 5. Citharæ trichordes.

TRĬCHŌRUM, i, n. [τρίχωρον] Locus in tres parvulos locellos distinctus. Spartianus in Pescennio Nigro cap. 12. Domus ejus hodie Romæ visitur in campo Jovis, quæ appellatur Pescenniana: in qua simulacrum ejus in Trichoro constituit, statim post annum, ex Thebaico marmore, quod ille ad similitudinem sui factum a rege Thebæorum acceperat. Stat. 1. Silv. 3. 58.

— quid nunc ingentia mirer,
Aut quid partitis distantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis surgentia. Cæl. lib. 18. cap. 11. Trichorum arbitratur posse deduci a distributione triplici. χωρίζειν namque, disparare significat. Sunt qui Trichorum interpretentur, Trium capax. Apud Dioscorid. lib. 1. cap. 115. legimus Acaciam in Cappadocia semen ferre in folliculis jugatis, τριχώροις ἢ τετραχώροις, id est trilocis vel quadrilocis. Ruellius vertit, In loculis connexis, ternum quaternumve capacibus. χῶρος, χῶρος. Græce, Regio, seu Locus dicitur Latine.

TRICHRŪS, i. m. [τρίχρους] Gemmæ nomen, a tribus coloribus impositum, quos reddit coti attrita. Plin. lib. 37. cap. 10. Trichrus ex Africa niger est: sed tres succos reddit, a radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum.

TRICĪNIUM, i. n. Trium vocum cantio. Symmach. 1. Epist. 47.

TRICLĪNIUM, vel TRICLĪNUM, i. n. [τρίκλινος, Gl. G. L.] Cœnatio, seu Conclave discubitorium dici potest. Est enim locus in quo discumbebant & cœnabant præcipue in convivium accepti: dictum a tribus lectis, quos sternebant inter se contiguis. Nam tres lectos in convivio apponere veteres solebant, & jacendo cœnare, ut Turcæ hodie faciunt. τρεῖς enim, tres: κλίνη, lectus dicitur. Hinc Hor. 1. Serm. 4. 86.

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Juven. 5. Sat. 17.
Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto, &c. Cic. 13. Att. 50.

Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.

Triclinium, secundam syllabam producit, ut Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manil. lib. 5.

Nunc jam luxuriæ pars, & triclinia templis.
Concertant. Proinde sunt qui putent mendosum esse hunc veteris auctoris versum in Copa, v. 8.
Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Censeantque legendum tribus syllabis Triclina. Alii tamen legunt,
Et trichila umbrosis, &c. V. TRICHILUM.

Sternere triclinium. Cic. pro Muren. 75. Rogatus est a Maximo ut triclinium sterneret.

Triclinium & Cubiculum. Cic. 2. de Orat. 263. Quando tandem, Galba, de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.

Capax triclinium quindecim convivarum. V. CAPAX.

Lecti tricliniorum. Cic. 4. Verr. 183. Jam non quæro unde CCCC amphoras mellis habueris, unde tantam Melitensem vestem, unde quinquaginta tricliniorum lectos.

TRICLINIĀRIUM, i. n. Idem quod Triclinium: vel Quod ad triclinium pertinet. Varro 1. de R. R. cap. 13. Quo elaborant ut spectent sua æstiva tricliniaria ad frigus Orientis. al. Triclinaria.

TRICLINIĀRIS, e. Adj. Quod ad triclinium pertinet: ut, Lectus tricliniaris. Plin. lib. 37. cap. 2.

Apothecæ tricliniares. Varro apud Non. 2. 597.

Vestimenta tricliniaria, Quibus utimur in tricliniis. Labeo in l. Apud Aufidium. D. de opt. legat.

TRICLINIĀRIUS, vel TRICLINARIUS, a, um. Adj. Vetus Inscr. apud Gruter. p. 576. n. 6. SERVVS TRICLINIARIVS. Plin. lib. 9. cap. 19. Quis non jam triclinaria facit. scil. Vestimenta.

Tricliniariæ mappæ, apud Varr. H. St. De Ling. Lat. 8. 33. Quis facit mappas tricliniarias non similes inter se?

TRICOCCUS, i. m. [τρίκοκκος] Plin. lib. 22. cap. 21. Genera heliotropii duo, Tricoccum, & helioscopium, &c. Alterum genus, quod tricoccum appellavimus, & alio nomine scorpiuron vocatur, foliis non solum minoribus, sed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teste) communi vocabulo Tricoccum quasi triossum aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana sive ligna, seminis loco, fructus contineat.

TRICODATUM, τρίτημον. Gloss. Latinogræc.

TRICONGIUS, i. m. [Τριχόγγιος] Cognomen Novelli Mediolanensis, qui gestis honoribus a Prætura ad Consulatum usque pervenerat. Hic enim tribus congiis epotis, spectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum hoc cognomen sibi vendicavit. Plin. lib. 14. cap. 22.

TRICORNIS, e. Adj. [τρίκερως] Quod tria cornua habet. Plin. lib. 8. cap. 21. Indicos boves unicornes, tricornesque. conf. Solin. cap. 65.

TRICORPOR, vel, ut Gloss. TRICORPUS, ŏris. Adj. [τρίσωμος, Gl. G. L.] Tria habens corpora. Virg. 6. Æn. 289.

— & forma tricorporis umbræ. Sil. lib. 3. 422.
Geryonis peteret quum longa tricorporis arva.

TRICUSPIS, ĭdis. Adj. [τριγλώχιν] Tres habens cuspides. Ovid. 1. Met. 330. — positoque tricuspide telo,
Mulcet aquas rector pelagi.

TRĬDENS, entis. m. [τρίαινα, Gl. L. G. & G. L. τριόδοντον, L. G. τριόδους, G. L.] Quicquid habet tres dentes. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni a gubernaculis non superantur, ne tridente quidem in eos sæpius jacto territi.

Dicitur sic proprie Neptuni sceptrum. Virg. 1. Georg. 13.
— cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percussa tridenti.

Sævus tridens. Virg. 1. Æn. 142.

Sævit tridenti Nereus. Virg. 2. Æn. 418.

TRIDENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [τριαινοφόρος] Absol. Neptunus. Ovid. 8. Met. 595.

Regna vagæ dixi sortite, Tridentifer, undæ.

TRIDENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Ovid. 11. Met. 202.

Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

TRIDUUM, i. n. vel, ut Gloss. TRIDUUS, i. m. [τριήμερος, Gl. G. L.] Spatium trium dierum. Ter. And. 2. 6. 9.

Nihil hercle, aut si adeo, bidui, aut tridui est
Hæc sollicitudo. Cic. 2. de Legib. 57. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco femina piaculum pati. Idem pro Milon. 26. Clodius respondit, triduo illum, ac summum quatriduo periturum.

Continuum triduum. V. CONTINEO.

In triduo hoc. V. IN.

Non interest triduum. V. INTEREST.

TRIDUĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος] Apul. lib. 10. p. 247. Elmenh. Spectaculum triduanum. Hieron. Epist. 10. Triduana jejunia.

TRIENNIUM, i. n. [τριετία, Gl. G. L.] Spatium trium annorum. Cic. 4. Verr. 49. Triennium provinciam obtinuisti. Idem 4. Acad. 5. Inimicorum calumnia triennio tardius, quam debuerat, triumphavit. Ovid. 9. Met. 641.

Ismariæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græce alibi Trieterica appellat.

Continuum triennium. V. CONTINEO.

TRIENNĀLIS, e. Adj. [τριετηρικός, Gl. L. G. & G. L.] V. TRIETERICUS.

TRIĒRĒS, is. f. [τριήρης] Navis Triremis. Nepos 7. 4. 3. In trierem, quæ ad eum deportandum erat missa, adscendit. Sic optimi Codd. Vulgo, Triremem. V. hanc dict.

TRIERARCHUS, i. m. [τριήραρχος] Præfectus trieris. Cic. 3. Verr. 52. Qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sese, quum esset trierarchus, &c.

Datæ a classe Misenensi duæ triremes, cum quibus Cythnum insulam tenuit; nec defuere, qui trierarchos nomine Neronis accirent. Tacit. 2. Hist. 9. conf. Suet. Neron. cap. 34.

TRIĒTĒRIS, ĭdis. f. [τριετηρίς] Spatium trium annorum. Stat. 4. Theb. 722.

Ludus & atra sacrum recolet trieteris Opheltem. Martial. lib. 6. 38.
Aspicis ut parvus, nec adhuc trieteride plena
Regulus, auditum laudet & ipse patrem. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. Quinto Niso natum & Tyone, a quo trieterides constitutæ putantur.

TRIETERĬCUS, a, um. Adj. [τριετηρικός] Triennalis, ut Gloss. Græcolat. A τρεῖς, & ἔτος annus.

Nox trieterica. Stat. 2. Theb. 661.

Orgia trieterica. Virg. 4. Æn. 302.

Sacra trieterica. Ovid. 6. Met. 587.

Trieterica, (apud Thebanos) appellata sunt Sacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti instituta sunt, tertio quoque anno celebrari solita, annuis ejus orgiis sumptuosiora. Idem & Servius affirmavit, enarrans illud Virg. 4. Æn. 302.

Thyas, ubi audito celebrant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

TRĬFĀTĬDICUS, a, um. Adj. Auson. in Ternario, 85.

Atque trifatidicæ nomen commune Sibyllæ. h. e. Valde, aut plusquam fatidicæ. Tris enim in compositione fere semper augendi cumulandique vim habet: ut Trifur, trifurcifer, triveneficus apud Plautum.

TRIFAUX, faucis. Adj. [τρίστομος] Tres fauces habens. Virg. 5. Æn. 417.

Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Personat.

TRIFAX, ācis. m. Telum ttes cubitos longum. Festus. Ennius,

Aut permaceret paries percussus trifaci.

Trifaces inter Tela enumerat Gell. lib. 10. cap. 25. V. CESTRUS.

TRIFER, ĕra, ĕrum. [τριφόρος] Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap. 27. Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id insanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnes etiam biferæ & triferæ.

Trifidus, a, um. Adj. [τρισχιδὴς] Quod tribus partibus finditur.
Cuspis trifida Neptuni. Claud. de Rapt. Proserp. 181.
Flamma trifida, Fulmen. Ovid. 2. Met. 325.
Hasta trifida. Valer. 1. Argon. 641.

Trifilum, i, n. Gloss. Græcolat. τρίλινον, κόσμος γυναικὸς, Trifilum gemmarium.

Trifinium, i. n. Isidor. 15. 14. Trifinium dictum, eo quod trium possessionum fines adstringit. Flacc. de condit. Agr. p. 6. Goes. Si in trifinium (id est in eum locum, quem tres possessores attingebant) termini ponebantur.

Trifissilis, e. Adj. Auson. Epigr. 128. Forma trifissilis; scil. de Græca littera Ψ dicitur.

Trifolium, i. n. [λωτὸς, ὀχύρος Gl. L. G. & G. L. τρίφυλλον, L. G.] Herba, quæ invenitur confragosis locis, efficacissima traditur contra viperæ venenum, odoris gravissimi, neque absimilis bitumini. Et idcirco Græci eam asphaltion appellant: nostri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirsutis foliis viret, caulemque robustiorem facit, quam pratense. V. Plin. abunde de hoc tractantem, lib. 21. cap. 21.
Est & aliud Trifolium, pratense, a loco in quo frequenter invenitur, dictum. V. Botanicos.

Triformis, e. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Adj. Tres habens formas. ut, Canis triformis, Cerberus. Senec. Herc. OEth. 1202.
Diva triformis, Hecate. Hor. 3. Carm. 22. 4. V. trivia.

Trifur, uris. Adj. Plus quam fur, vel Maximus fur. Plaut. Aul. 4. 4. 6.
Non fur, sed trifur.

Trifurcifer, eri, m. Plus quam furcifer, vel Maximus furcifer. Plaut. Aul. 2. 4. 47.

> Me vituperas fur? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 3. 4. 29.
> Tun, trifurcifer, mihi audes inclementer dicere?

Trifurcus, a, um. Adj. [τρίχηλος, τρίοδμος] Quod tres furcas habet. Columel. lib. 5. cap. 10. Trifurcam maxime ponito, ea exstet minimum tribus pedibus. Ibid. cap. 11. 3. Surculi, sint bifurci, vel trifurci.

Triga, æ. f. [τρίιππον, Gl. G. L.] ut Biga, quasi Triaga, a tribus equis junctis. Pl. Trigæ, [τρίπωλα, Gl. G. L.] Currus dicitur, qui a tribus equis trahitur. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De Ædil. edict. l. 38. §. 14. Etsi triga venierit, redhibenda erit tota; sed & si quadriga, redhibeatur.
Ex veteri poeta citat Scaliger ad Propert. 3. 21.

> Triga, mihi paucos inter dilecta sodales,
> Triga sodalitii pars bene magna mei.

Trigarium, i. n. [τόπος, ὅπου ἵπποι γυμνάζονται, Gl. L. G.] Trigarium, Curule certamen. Plin. lib. 37. cap. 13. Ne equos quidem in trigariis inferri ullos vernaculis animadverto. Apud Marcianum quoque Capellam lib. 9. qui de Musica inscribitur, Trigarium, inquit, supplicantis semper germanitatis advenit: hoc est, trigemina, inquit, illa mulier, sive tres in unius nominis vocabulum conspirantes.

Trigarius, i. m. [τριιππηλάτης] Trigarum agitator. Plin. lib. 28. cap. 16. Feruntque & Neronem principem hac potione recreari solitum, quum sic quoque se trigario approbare vellet. [Nisi a Trigarium, i, n.

Trigeminus, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. G. L.] Auctor de Viris illustrib. 4. Tullus Hostilius, quia bonam operam adversum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finivit. Subaudi Fratrum.
Duo vel trigemini. Columel. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Columel. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres uno partu eduntur.
Trigemini fratres, nec ætate nec viribus dispares. Liv. 1. 24.
Natura trigemina. Plin. lib. 15. cap. 28. Quorundam natura trigemina est, corpus, deinde lignum, rursusque semen in ligno, ut Persicis.
Trigemini filii. Plaut. Mil. 3. 1. 122. V. Gell. 13. 24. Columel. lib. 3. cap. 8. &c. conf. tergeminus supra.
Trigemina porta dicebatur Romæ, Per quam trigemini fratres Horatii exierunt: sed tertius qui superstes fuit, porta Capena rediit. Liv. 35. 10. Minucius extra portam Trigeminam bove aurato donatus est.

Trigemmis, is. m. [τρίοφθαλμος] Columel. lib. 3. cap. 19. Vallis & uliginosi campi situs ferimus etiam trigemmem (scilicet malleolum) qui est paulo minor dodrante, longior utique semipede. Isque non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, quum fere circa plagam, qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum: sed quod his acceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. Plin. lib. 17. cap. 21. Iidem quum decisi, nec intorti trigemmes.

Triglyphus, i. m. [τρίγλυφος] Vox technica in Architectura: dicitur a tribus glyphis, id est sculpturis, vel canaliculis. Sæpe usus est Vitruv. ut, 1. 2. & 4. 1. &c.

Trigon, onis. m. [τρίγων] Pilæ genus. Martial. lib. 12. 84.

> Captabit tepidum dextra, lævaque trigonem. Idem lib. 4. 19.
> Seu lentum ceroma teris tepidumve trigona. V. Pila trigonalis, in pila.

Trigonus, i. m. [τρίγωνος, Gl. G. L.] Triangulus. Manil. lib. 2.

> Quadrati si forte voles effingere formam,
> Aut trinis paribus facies quum membra trigonis. Ausonius parum recte corripuit in Ternario, 50.
> Per trinas species trigonorum linea currit.

Trigonus, a, um. Adj. Triangularis. Manil. lib. 2. 276.

> Et quæcunque tamen dicuntur signa trigona. Ibidem,
> — licet ergo signa trigona
> Dicantur, partes non servant illa trigonas.

Trigonicus, a, um. Adj. Idem. unde Trigonica radiatio apud Julium Firmicum lib. 2. cap. 32. & rursus lib. 3. cap. 1. & cap. 3.

Trigonalis, e. Adj. Forma tribus lineis constans, Ad trigona pertinens. De pila trigonali est epigramma Martial. lib. 14. 51. V. pila.

Trigonometria, æ. f. [τριγωνομετρία] Ars triangulos mensurandi.

Trihorium, i. n. Spatium trium horarum. Auson. Epist. 4. 62.

> Nec duraturi post bina trihoria corvi. Corvi autem pisces sunt.

Trijugis, e. Adj. Auson. Epist. 8. 6.
Vel cisio trijugi si placet insilias.

Trilibris, e. Adj. [τρίλιτρος] Quod est trium librarum. Hor. 2. Serm. 2. 33.

> — laudas, insane, trilibrem
> Mullum.

Trilinguis, e. Adj. [τρίγλωσσος] Qui tres linguas habet, vel per metonymiam, Qui unum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Hor. 2. Carm. 19. 31. De Cerbero.

Trilex, vel **Trilix**, icis. [τρίμιτος, Gl. L. G. & G. L.] natura Adjectivum est. Trilices vestes, Quæ ex tribus liciis versicoloribus constant.
Interdum pro Triplici ponitur. Virg. 3. Æn. 467.

> Loricam consertam hamis, auroque trilicem. Valer. 3. Argon 199.
> Per clypei cedentis opus, partemque trilicem. [In Gloss. Latinogræc. Triplex, τρίμιτος. Nisi error est, & Trilex scribendum.

Trilōris, e. Adj. Vopisc. in Aurel. 46.

Trimacrus, a, um. Adj. [τρίμακρος] Pes constans ex syllabis tribus longis, ut, Virtuti.

Trimatus, V. trimus, in tres.

Trimembris, e. Adj. Hygin. Fab. 30. Filium trimembrem uno telo interfecit.

Trimestris, e. Adj. [τρίμηνος] Quod est trium mensium. Plin. lib 7. cap. 15. Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere exsistit, & trimestri spatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimestres aves, ut turdi.
Trimestres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimestres annorum cælique vices. Auson. in Ternario 24. h. e. Quatuor anni partes, quarum singulis terni menses tribuuntur.

Trimenstruus, a, um. Adj. [τριμηνιαῖος] Gloss. Græcolat.

Trimeter, tri. [τρίμετρον] Tria habens metra. Versus trimetri, Qui tres habent mensuras, hoc est sex pedes. Unde & a Latinis dicuntur Senarii: suntque vere Iambici, id est pedem ultimum semper habent iambum. Hor. de Arte Poet. 252.

> — hic & in Acci
> Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De Spondeo loquitur in carminibus Iambicis.

Trimetria, æ. f. ut, Æsopia trimetria. Auson. Epist. 16. 78.

Trimodia, æ. f. Trium modiorum mensura. Plin. lib. 33. cap. 1. Neque enim aliter potuisset trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & feminino genere a Columella usurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulum hodie retinemus in eo infundibulo, quod in moletrinis fruges molæ transmittit. Tremodiam enim vocamus. Nomen factum est a mensura trium modiorum. Hoc nomine offensi emendatores, feminino genere expuncto, neutrum formavere, vel deformavere potius sinceram scripturam. Hæc Turneb. Adversf. 6. 22.

Trimodium, i. n. Idem. Plaut. Men. prol. 15.

> Nunc argumentum vobis demensum dabo,
> Non modio, neque trimodio, verum ipso horreo. V. super. dict.

Trimodius, a, um. Adj. Columel. lib. 12. cap. 50. De apparatu olivitatis, Tum scalæ, corbulæ, decemmodiæ, trimodiæ satoriæ, quibus districta bacca suscipitur.

Trimormus, a, um. Adj. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Idem quod Triformis. [An Trimorphus scribendum?

Trinepos, otis. m. [τρίπαππος, Gl. G. L.] Abnepotis filius: quod sit post tres a nepote. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus. l. 10. §. 9. Trinepos, trineptis: hi sunt filii filiæve abnepotis, abneptis.

Trinoctium, i. n. [τρίνυκτον, Gl. G. L.] Tres noctes. Gell. lib. 3. cap. 2. Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII tabulis deberet.

Trinoctialis, e. Adj. [τρινύκτιος] Martial. lib. 12. 74.

> — sed ipse divum
> Offensus genitor, trinoctiali
> Affecit domicœnio clientem.

Trinodis, e. Adj. [τριγόμφιος] Trium nodorum: ut, Clava trinodis. Ovid. 4. Epist. 115.

> Ossa mei fratris clava perfracta trinodi. Idem 1. Fast. 575.

Trinodo, are. Plin. Tres nodos facere.

Trinundinum, i. n. [τρίτη ἐκκλησία, τρίτη πανήγυρις] sive Trinum nundinum, dicebatur Dies tertiarum nundinarum, qui prædici antea solebat, ut notior esset universis. Idem enim est dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc est in tertias nundinas. Sunt qui putent Trinundinum esse Trium dierum spatium ad habenda comitia, creandorum magistratuum causa. Sed Festus scribit nefas esse nundinis agi cum populo, quod est populum ad concilium aut comitia vocare. Alii non pro Trium dierum spatio, sed pro Loco accipiunt, quod tribus in locis uno die fierent comitia, aut tribus diebus uno in loco celebrarentur, ut vult Valla 3. 5. Liv. 3. 35. Postquam vero comitia Decemviris creandis in trinundinum indicta sunt. Alii legunt, In trinum nundinum. Cic. pro Domo 41. Si quod in ceteris legibus trinundinum esse oporteat, id in adoptione satis est trium esse horarum. Quintil. lib. 2. cap. 4. Sive non trino forte nundino promulgata, sive non idoneo die.
Petere trinum nundinum. Cic. 16. Fam. 12.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Philipp. 8. V. Pitisc. Lex.

Triobolum, i. n. [τριώβολον] Tres obolos valet. Alio nomine Hemidrachmium dicitur. Senos enim obolos drachma efficit, ut auctores sunt Plinius & Pollux, & alii. Trioboli nota ab altera parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habebat; quam illi glauca appellant. Ex quo factum putat proverbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut. Bacch. 2. 3. 26.
Negare sese debere tibi triobolum.
Abjudicare ab suo triobolum. Plaut. Rud. 5. 2. 43.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretii. Plaut. Pœn. 1. 2. 168. Trioboli hominem vocat, ut Nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi.

Triobolaris, e. Adj. [τριωβολιμαῖος] i. e. Vilis, & vix pretii trium obolorum.
Dicuntur & Diobolares homines.

Triophthalmus, i. m. [τριόφθαλμος] Lapis in Sicyonia nascens, qui trium oculorum effigiem præ se fert, auctore Plin. lib. 37. cap. 11.

Triopis, [τριωπὶς] Monilis species, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib. 5. cap. 16.

Triorches, is. m. [τριόρχης] Avis est ex accipitrum genere a testium numero, dicta Latinis Buteo. Plin. lib. 10. cap. 8.
Triorchis, item herba, Tertium centaurii genus. Plin. lib. 25. cap. 6.

Tripalis, e. Adj. Tripales vites dicebantur, quæ tribus palis sustinebantur.

bantur. Varro apud Non. 3. 171. Quid tu? non vides in vineis, quod tria pala habeant, tripales dici?

TRIPARCUS, a, um. Adj. [τριφειδωλὸς] Valde parcus. Plaut. Perf. 2. 3. 14.

Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos, avidos, aridos,
Bene admordere, &c.

TRIPARTITUS, sive TRIPERTITUS, a, um. Adj. [τριμερὴς, Gl. L. G. & G. L.] Quod in tres partes divisum est. Cic. 1. de Invent. 7. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimanda est, &c.

Causa tripertita. Cic. 5. Verr. 13.
Oratio tripartita. Cic. ad Quir. post redit. 16. Cujus oratio fuit, quemadmodum accepi tripertita. Primum vos docuit, &c.
Philosophia tripertita. Senec. Epist. 89.
Ratio bonorum tripartita. Cic. 1. Acad. 19.
Tripertita, substantivum, pro Libri titulo. Pomponius in l. 2. §. Deinde Sex. Ælius. D. de orig. jur. Sextum Ælium etiam Ennius laudavit: & exstat illius liber, qui inscribitur Tripertita, qui veluti cunabula juris continet. Tripertita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præposita, jungitur interpretatio, deinde subtexitur legis actio.

TRIPARTITO, sive TRIPERTITO, Adv. [τριμερῶς, Gl. G. L.] In tres partes. Cic. 5. Tusc. 40. At diffidat necesse est, qui bona dividit tripartito. Liv. 21. 7. Urbem tripertito aggreditur.

TRIPATINUM, i. n. Plin. lib. 35. cap. 12. Atque ut luxu auctoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia. Una erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis: inclinatis jam scilicet moribus, ut tamen eos præferre Græciæ etiam philosophis possimus.

TRIPECTORUS, a, um. Adj. Tria habens pectora. ut, Tripectora vis Geryonæ. Lucret. lib. 5. 28.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai? Alii legunt,
Quidve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuisse tricorporem.

TRIPEDO, [τριποδίζω] are. Gloss. Græcolat.

TRIPES, edis. m. [τρίπους, Gl. L. G.] Quod tres pedes habet. Martial. lib. 12. 28.

Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liv. 40. 2. Simul procuratum est, quod tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.
Mensa tripes. Hor. 1. Serm. 3. 13.
Tripes ferreus, Πυριστάτης. Gloss. Latinogræc. [Ubi substantivum est.

TRIPEDALIS, e. Adj. [τριποδιαῖος] a Tripes; Quod tres pedes longitudinis habet. Plin. lib. 27. cap. 12. Medion folia habet iridis sativæ, caulem tripedalem.

Tripedalis latitudo. Varro 3. de R. R. cap. 9. & Plin. 17. 22.
Tripedalis parma. Liv. 38. 21.

TRIPEDANEUS, a, um. Adj. Idem. [τριποδιαῖος] Cato R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Plin. lib. 27. cap. 12. Varro de R. R. 3. 9.

TRIPTOTUM, [τρίπτωτον] Nomen dicitur quod tribus duntaxat casibus declinatur, ut Opis, opem, ope. V. Isidor. 1. 6. & Grammat. Diomed. 1. & Priscian. 5.

TRIPUS, odis. m. vel TRIPODA, æ. f. [τρίπους] dicitur Omne quod habet tres pedes. Tripodes erant Mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades vaticinabantur, ut ait Servius. V. Diod. Sicul. 16. 26. Plin. lib. 34. cap. 3. Ex ære factitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicabantur. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Ex eo igitur & Lisyto est is Hercules, quem concertavisse cum Apolline de tripode accepimus. [In Gloss. Græcolat. convertitur Cortina. q. V. s. l.

Tripodas sentire; i. e. Quiddam revelatum ab Apollinis Oraculo percipere. Virg. 3. Æn. 360.
Sacri tripodes. Virg. 5. Æn. 110.
Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia non facile succumbant. Virg. 9. Æn. 265.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Hor. 4. Carm. 8. 3.
Donarem tripodas, præmia fortium
Grajorum.

TRIPODIUM, i, n. [τριπόδιον, Gl. G. L.] Diminutivum a Tripus. [Ridicule Voss. Tripedium legebat, & pro Tripudio dictum putabat.

TRIQUETRA, æ. f. vel TRIQUETRUM, i. n. sc. c. [τρίγωνον] Figura triangularis, quæ est ut Delta Græcorum, Δ. Plin. lib. 2. cap. 15. Postea radiorum ejus contractu teguntur, & in triquetro a partibus centum viginti stationes matutinas faciunt. Lucret. lib. 4. 657.

Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est.

TRIQUETRUS, a, um. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam habet. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 13. Insula natura triquetra: cujus unum latus est contra Galliam, &c.

Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus. Columel. lib. 5. cap. 2.
Triquetra, Sicilia dicta est a tribus promontoriis Peloro, Pachyno, Lilybæo. Triquetram autem dictam esse quasi Triquedram a tribus sedibus indicat Quintil. lib. 1. cap. 6. Dicitur & Θρινακία a Græcis, quasi Τρινακρία: seu a Thrinaco quodam Siciliæ Tyranno. Lucret. lib. 1. 718.

Insula quem Triquetris terrarum gessit in oris. i. e. Siculis.

Tellus Triquetra Hor. 2. Serm. 6. 55. i. e. Sicula, quod in tres partes, id est promontoria, diducta sit, vel quadras, inquit Porphyrio. [V. Plin. 3. 8. pr.

TRIREMIS, is. f. [τριήρης, Gl. G. L.] Navis tres remorum ordines habens. Cæs. 2. Bell. Civil. 6. Appulsaque ad proximum litus trireme constrata, & in litore relicta, pedibus Adrumetum profugerat. Cic. 7. Verr. 43. Navem vero Cybeam maximam, triremis instar, pulcherrimam atque ornatissimam.

Ærata triremis. Hor. 3. Carm. 1. 39.
Bellatrix triremis. Claud. 6. Conf. Hon. 135.
Validæ triremes. Lucan. lib. 3. 529.

TRISÆCLISENEX, is. m. Senex trium sæculorum. Ita vocatur Nestor a Nævio apud Gell. 19. 7.

TRISCHŒNUS, a, um. Adj. [τρίσχοινος] Plin. 5. 24. Mensura trischœna; i. e. Quæ ter sexaginta stadia complectitur.

TRISCURRIA, orum. n. pl. Maximæ scurrilitates, a Tris & & Scurra: nam Tris & Ter pro superlativo Græci ac Latini usi sunt: unde, Trifurcifer, & Triveneficus apud Plautum; i. e. Maximus furcifur, Maximus veneficus. Juven. 8. Sat. 190.

Qui sedet, & spectat triscurria patriciorum. h. e. Nobilium facta maxime scurrilia.

TRISMEGISTUS, i. m. qui etiam [Ἑρμῆς Τρισμέγιστος] Mercurius, quasi Ter maximus dictus, vel Valde maximus, qui fuit nepos majoris Mercurii quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum adserunt occidisse Argum, Ægyptiisque præfuisse, & leges litterasque tradidisse: sed litterarum characteres, animalium arborumque figuras habuisse. Hic condidit urbem, quam a se Hermopolim nominavit. Dictus est autem Trismegistus, quod & philosophus maximus, & sacerdos, & maximus denique rex fuerit. Consueverunt enim Ægyptii ex omni philosophorum numero sacerdotes, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem ut philosophus sapientia, ita religione sacerdos excelluit, ac mox in imperio administrando superiores omnes reges superavit. Hic primus a Physicis ad divinorum speculationem se erexit. Primus de majestate Dei, de Dæmonum ordine, animarumque mutationibus sapientissime disputavit. Scripsit multa volumina, quibus arcana mysteria & oracula panduntur. Non enim ut philosophus solum, sed ut Propheta futura sæpe prædixit. Hæc ex Diodoro Siculo. conf. Lactant. 1. 6. & 9.

TRISPASTUS, i. m. [τρίσπαστος] Trochlea per tres orbiculos circumvoluta. Vitruv. 10. 3.

TRISTEGA, orum. n. pl. [τρίστεγα] Trium contignationum ædificia, sive tres contignationes. Hieronymus lib. 1. adversus Jovinianum vertit Tricameratum. Alcim. 4. 245. [Vulgat. Interp. Actor. 20. 9. ἀπὸ τοῦ τριστέγου reddit De tertio cœnaculo. Mallem, De tertio tabulato. Schol. Juven. ad illud Sat. 3. 199. — tabulata tibi jam tertia fumant. Superiora, inquit, tecta & tristega. Gloss. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, στέγανος, Tignacio.

TRISULCUS, a, um. Adj. [τρίοχος, Gl. L. G. & G. L. τρισχιδὴς, τριαυλαξ, L. G.] i. e. Trifidum; hoc est tres acies habens & a tribus partibus scindens.

Fulmina trisulca. Senec. Herc. OEth. 17.
Ignibus trisulcis armata dextra Jovis. Ovid. 2. Met. 848.
Linguis micat ore trisulcis. Virg. 2. Georg. 439.
Tela trisulca Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.

TRITAVUS, i. m. [τρίπαππος, Gl. G. L.] Plaut. Perf. 1. 2. 5.

Pater, avos, proavos. abavos, atavos, tritavos. Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus affinitatis, Tritavus autem is est patris & matris atavus, avi vel aviæ abavus, proavi vel proaviæ proavus, abavi vel abaviæ avus, atavi vel ataviæ pater, dictus quasi tertius avus.

TRIVENEFICUS, i. m. & TRIVENEFICA, æ. f. Maxime veneficus. Plaut. Aul. 1. 2. 8.

Mirum, quin tua nunc me causa faciat Juppiter
Philippum regem, aut Darium, trivenefica.

TRIVERBERO, onis. m. [ὁ περιτρεχὼς ἐν πληγαῖς] Gloss. Cyril. Verberibus obduratus.

TRIVIUM, i. n. [τρίοδος, Gl. L. G. & G. L. τρίοδια, pl. G. L.] Locus e quo trium viarum iter fieri potest, vel Spatium quod est inter tres vias, quemadmodum Quadrivium, Locus, in quem permulti propter tot viarum concursum affluere solent. Catul. [Nisi error.

Omnibus in triviis vulgetur fabula passim. Cic. 1. de Lege Agrar. 7. Ut in atriis auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitis auctionentur.
Arripere maledictum ex trivio. Cic. pro Muren. 13.
Trivia erant etiam rusticorum sacris attributa; nam illic oves cædebantur, & serta appendebantur. Tibul. lib. 1. 1. 12.

Nam veneror: seu stipes habet desertus in agris,
Seu vetus in trivio florea serta lapis.

In trivio esse consilii, i. e. Incertum esse, quid consilii capias. V. Erasmi Chil.

TRIVIA, æ. f. [Τριοδῖτις, ἡ Ἑκάτη, Gl. G. L.] dicta est Diana, quod triviis præesset, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg. 4. Æn. 511.

— tria virginis ora Dianæ. Ovid. 4. Æn. 511.
Ora vides Hecates in tres vergentia partes,
Servet ut in ternas compita secta vias.

Ara Triviæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 71.
Sacerdos Triviæ. Virg. 6. Æn. 35.
Potens Trivia. Valer. 3. Argon. 321.
Virgo Trivia. Lucret. lib. 1. 85.

TRIVIALIS, e. Adj. Quod in trivio fit, vel quo in triviis utebantur. ut, Verba trivialia, i. e. Inculta, & parum elegantia. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 5. Tum ne usquequaque scholasticus existimaretur, circumcise ac sordide, & tantummodo verbis trivialibus egit.

Carmen triviale. Juven. 7. Sat. 55.
Trivialis lingua, Vulgaris, qua in triviis, pueri grammaticam discentes utebantur.
Scientia trivialis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed in verbis quoque quis est adeo imperitus, ut ignoret genera, & qualitates, & personas, & numeros? Litterarii pæne ista sunt ludi, & trivialis scientiæ.

TRIVIALITER, Adv. quod significat Passim. Arnob. 7. Infantes parvuli, trivialiter & populariter instituti.

TRIVIATIM, Adv. Per trivia. Mart. Capel. lib. 1. Cum id loquax triviatim dissultaret humanitas.

TRIVIALITAS, atis, f. Pontanus de Sermone pag. 401. H. St.

TRIUMVIR, iri. m. [εἷς τῶν τριῶν ἀρχόντων] Nomen magistratus Romani, quem tres collegæ administrabant.

Οἱ τρεῖς ἄνδρες. Dio. lib. 47. p. 231. Par. Vide TREVIRI, puto dictum pro Triumviri; an differt etiam? H. St. Sejuncta utraque dictio est. in Lugd. nec hic conjungi commode potuit. Gloss. Latinogræc. Triumvir, πυροφύλαξ, τριανδρικός. Prius de Capitali Triumviro accipimus, posterius Adj. videtur & Triumvirale reddens. Nisi potius ipse Triumviratus.
Triumviri ecquando nisi per XXXV tribus creati sunt. Cic. 2. de Lege Agr. 17.
Triumviri plurimi fuere; ut Agrarii, qui colonis agros dividebant. Liv. 3. 1. Triumviros agro dando creat. Idem 8. 16. Triumviros coloniæ deducendæ agroque dividendo creaverunt.
Capitales Triumviri (inquit Pompon. De orig. juris. l. Necessarium. §. Eodem tempore) constituti sunt, Qui carceris custodiam haberent: ut quum

quum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Valer. lib. 5. cap. 4. De amore filiæ erga matrem. Tam admirabilis spectaculi novitas ab ipso custode ad Triumvirum, a Triumviro ad Prætorem, a Prætore ad concilium judicum perlata. Cic in Orat. 156. Planeque Duorumvirorum judicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus judicandis dico nunquam. Liv. 25. 1. Incusati graviter a senatu Ædiles, & Triumviri capitales.

Triumviri locorum publicorum reficiendorum. Liv. 25. 7. Creati sunt triumviri reficiendis ædibus Fortunæ, &c.

Epulones triumviri. Liv. 33. 42. Romæ eo primum anno triumviri epulones facti C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, & P. Porcius Lecca. His triumviris, item ut pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ jus.

Monetales triumviri. V. MONETA.

Mensariis triumviri. Liv. 23. 21. extr. Triumviri mensarii rogatione M. Minucii Tr. pl. facti. Hi Mensariis, seu nummulariis, & monetæ forsan cusoribus præerant. conf. Idem 24. 18.

Nocturni triumviri. Tacit. Triumviri nocturni, quod ad incendium in sacra via ortum tarde venerant, a Tribuno plebis die dicta, damnati sunt. Conf. Liv. 9. 46.

Triumvirātus, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν τριῶν] Ipsum Triumvirorum officium. Cic. de Clar. Orat. 117. Qui quidem in triumviratu judicaverit contra P. Africani avunculi sui testimonium.

Triumvirālis, e. Adj. [τριανδρικός] Hor. Epod. 4. 11.

Sectus flagellis hic triumviralibus
Præconis ad fastidium.

Supplicium triumvirale. Tacit. 5. Ann. 9.

Tresvĭri, vel **Treviri**, ōrum. m. pl. [οἱ τρεῖς] Idem quod triumviri. Plaut. Amph. 1. 1. 3.

Quid faciam nunc si tresviri me in carcerem compegerint.

Treviri etiam dicebantur, qui & Triumviri. Hoc satis indicat Ciceronis jocus 7. Fam. 13. sub finem, Treviros, inquit, vites censeo: audio Capitales esse: mallem Auro, argento, ære essent: sed alias jocabimur. Quo in loco Treviri, & Capitales, in ambiguo genere sunt posita, nam quum videatur monere illum, qui tum in Gallia esset cum Cæsare, ut vitet Treviros Galliæ populos, qui bellicosi, eoque capitales sint: ludit cum in Trivirorum, tum in Capitalium verbo. Erat enim Romæ magistratus Triumviri capitales: qui etiam Treviri dicebantur. Sed quoniam hoc ipsum Triumvirûm nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum essent etiam apud Romanos Triumviri pecuniæ cudendæ: quos ita inscribebant, A. A. A. F. F. hoc est, Auro, Argento, Ære, Flando, Feriundo, ut in nummis antiquis adhuc visitur: jocatur iterum in hoc verbo, luditque Cicero bellissime, addens, Mallem Treviros istos esse pecuniosos, quam bellicosos: ut Cæsare eos vincente, tu ditesceres. Itaque infert, Mallem esse Treviros auro, argento, ære, quam scilicet Capitales. Triumviros autem Treviros solitos dici, Livius satis locuples testis esse potest lib. 40. 29. pr. Colonia Graviscæ eo anno deducta est in agrum Hetruscum, de Tarquiniensibus quondam captum: quina jugera agri data. Treviri deduxerunt, C. Calpurnius Piso, P. Claudius Pulcher, C. Terentius Istra. Sic legit Bembus. Meus tamen Livius habet Triumviri, proinde consulendi sunt veteres manuscripti.

Triuncis, vel **Triunx**, m. [τριούγκιον] a tribus unciis dicebatur Quadrans. Unde Triuncium, quod trium unciarum est Plin. lib. 33. cap. 3. Quadrans antea triuncis vocatus, a tribus unciis. Gloss. Græcolat. Τριούγκιον, Quadrans. V. TERUNCIUS supra.

Tressis, is. m. [τριώβολον] Tripondium, nummus æneus pretii & ponderis trium assium, communi nota insignitus. Varr. de L. L. 8. 49. Tressis ex tribus æris; quod sic pro assibus nonnunquam æs dicebant antiqui. Itaque pro Levi pecunia usurpabant, velut apud Pers. 5. Sat. 76.

— hic Dama est, non tressis Agaso.

Cic. 5. Att. 20. Mancipia veniebant Saturnalibus tressis. In antiquis codicibus legitur Tertiis. V. Gronov. de Pecun. vet. 1. 8. & 3. 12. Hotman. Antiq. Roman. 4. 1. 13.

Trēdĕcim, n. indecl. [τρισκαίδεκα] XIII. Liv. 36. 45. Tredecim captis navibus.

Tredecies, Adv. [τρισκαιδεκάκις] pro Ter & decies. Cic. 5. Verr. 148. Tu ex pecunia publica HS tredecies scribam tuum, permissu tuo, quum abstulisse fateare, aliquam tibi ullam defensionem putas esse?

Trĭginta, [τριάκοντα, Gl. G. L.] indecl. nomen numerale. Virg. 3. Æn. 391.

— inventa sub ilicibus sus,
Triginta capitum fetus enixa, jacebit.

Trĭcies, Adv. [τριακοντάκις] a Triginta, pro Trigecies. Liv. 28. 9. Pecuniæ in ærarium tulerunt sestertiûm tricies, octoginta millia æris. Cic. 3. Verr. 95. His nominibus solis Cn. Dolabellæ HS ad tricies litem esse æstimatam.

Tricies octies centena viginti quinque millia. Plin. lib. 4. cap. 16.
Tricies quater centena quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 108.

Trĭgēsĭmus, a, um. [τριακοστός] Adj. Numerale ordinis. Cic. de Senect. 19. Cujus a morte jam tertius & trigesimus est annus.

Tricēsĭmus, a, um. Adj. Idem. Cic. 2. Off. 29. Tricesimo anno post, &c. Et in Epist. 12. 2. Tricesimo post die. Plin. lib. 17. cap. 23. Ante tricesimum sextum mensem attingi falce vetantur. Hor. 1. Serm. 9. 69.

— hodie tricesima sabbata.

Tricesimo quoque die. Cic. 6. Att. 6.

Trĭcēni, æ. a. [τριάκοντα] Adj. plur. num. a Triginta, G littera in C mutata: sicut pro Vigeni, Viceni. Plin. lib. 9. cap. 3. Anguillæ quoque in Gange amne tricenos pedes. Ibidem cap. 36. Latent sicut murices circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martial. lib. 1. 44.

Tricena mensura. Columel. lib. 3. cap. 3. At si qui cum scientia sociaverint diligentiam, non, ut ego existimo, tricenas, vel quadragenas, certe: sed, ut Græcinus, minimum computans, Licet, inquit, amphoras vicenas percipiant ex singulis jugeribus.

Tricenis tauris. Hor. 2. Carm. 14. 5.

Pedes triceni. Auctor ad Heren. lib. 3. 126. Intervalla locorum mediocria placet esse, fere paulo plus, aut minus, pedum tricenûm. Treceni, vide in TRECENTI.

Tricēnārius, a, um. Adj. [τριακονταῖος] Trigesimus. ut, Tricenariæ vites. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. Nonne item in agro Faventino, a quo ibi tricenariæ appellantur vites, quod jugerum tricenas amphoras reddat?

Trĕcenti, æ. a. [τριακόσιοι] CCC. A Tres & Centum: Adjectivum plurale, pro Ter centeni. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Pers. 3. 3. 6. — trecentis versibus

Tuas impuritias loqui nemo potest.

Catenæ trecentæ cohibent Pirithoum. Hor. 2. Carm. 4. 79.
In Gloss. scriptum est Tricenta.

Trecenteni, æ, a. Adj. Idem. Columel. lib. 5. cap. 2.

Tricentēni, æ. a. aliud Adj. [τριακόσιοι] Idem quod Treceni, scil. CCC. Columel. lib. 5. cap. 2. Quoniam sex latera sunt, quæ consummata funi duo millia tricentena & quadraginta.

Trecēni, æ, a. pl. [τριακόσιοι, Gl. G. L.] Numerale distributivum. Liv. 31. 16. Attalus trecenos tantum milites in præsidium, Rhodii quadriremem unam ex classe, quum ad Tenedum staret, miserunt. Alii legunt Trecentos. Idem 8. 8. Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus in singulas legiones trecenis.

Trecenārius, a, um. Adj. Inscript. apud Fabret. p. 634. NVMISIENA. A. NVMISIENO. GALLO. TRECENARIVS.

Trecentēsimus, a, um. Adj. ordinis. Valer. Max. 8. 13. 6. Annos trecentesimus.

Trecenties, Adv. [τριακοσιάκις] Catull. 27. 15.

Ducenties comesset aut trecenties.

Tricenties, Adv. [τριακοσιάκις] Martial. lib. 3. 22.

Dederas, Apici, bis tricenties ventri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

Trēvĕri, sive **Trevĭri**, [Τρηουῆροι] Galliæ Belgicæ populi, vetusti sane, nomenque retinentes, nec pristinæ cedentes famæ: apud quos insignis olim cognoscendarum causarum populi Rom. Curia, Trevirorum cognominata, cujus in Floriano meminit Vopiscus. cap. 5. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Nerviis, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus, id est Metensibus, & Rheno fluvio, usque in pontem, quo Cæsar trajecit exercitum, quæ pars est nunc Coloniensis diœcesis. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 37. Et legati ab Heduis & Treviris veniebant.

Singulari numero usus est Lucan. lib. 1. 441.

Tu quoque, lætatus converti prælia, Trevir.

Τρηουῆροι. Vide Dionem. H. St. Straboni Τρηουίροι, Ptol. Τρηβιροί. Male Cæsaris metaphrastes, 1. de Bell. Gall. 37. pr. Τρηύιροι. Primam enim sine controversia producit, nec diphthongum recipit.

Trevir, Appellativ. V. dict. TRES ad fin.

T R I

TRIB. Tribunus, Tribus. TRIB. COH. Tribunus cohortis; COHH. cohortium; Pl. plebis; LEG. II. legionis secundæ; ML. vel MIL. militum. TRIB. POT. Tribunitia potestas.

Triambi, inquit Festus, dicebantur, Qui terni ex proscenio loquebantur.

Triangularis, **Triangulum**, **Triangulus**, **Triarii**, V. in TRES.

Triārius, i. m. [Τριάριος] Magnus orator, cujus meminit Cic. de Clar. Orat. 266. Me quidem admodum delectabat etiam Triarii in alia ætate plena litteratæ senectutis oratio: quanta severitas in vultu, quantum pondus in verbis, quam nihil non consideratum exibat ex ore? Tum Brutus Torquati & Triarii mentione commotus, utrumque enim eorum admodum dilexerat, Næ ego, inquit, (ut omittam cetera, quæ sunt innumerabilia) de duobus istis cum cogito, doleo nihil tuam perpetuam auctoritatem de pace valuisse: nam nec istos excellentes viros, neque multos alios præstantes cives Resp. perdidisset. Idem 4. Att. 15. Scaurum Triarius reum fecit.

Trias, V. TRES.

Triballi, [Τριβαλλοί] Epiri populi, Dardanis oppositi, & Mœsiæ gentibus, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 1. V. TRALLI.

Trĭbas, ădis. f. [τριβάς] Mulier, quæ in sexum suum libidinem exercet. τρίβω idem valet quod Frico, tero. Tribades itaque dici possunt Latine Fricatrices, de quibus Juven. 6. Sat. 310.

Inque vices equitant, & luna teste moventur.

ut altera scilicet alteram ineat. Hoc libidinis portentum describit Martial. lib. 1. 91. in Bassam tribadem. Id sceleris primo instituisse dicuntur Lesbiæ mulieres. Unde apud Aristotelem λεσβίζειν id agere est. Talis fuit Sappho, ut ipsa fatetur: & propterea dicitur ab Hor. 1. Epist. 19. 28. Mascula Sappho. Phæd. 4. 14. 1.

Rogavit alter, tribades & molles mares,
Quæ ratio procreasset, &c.

Est etiam tribas Græcis fabrile instrumentum. V. Tritorium in TERO.

Trĭbŏci, m. pl. [Τρίβοκοι] Populi Germaniæ, nunc Alsatii dicti. V. Cæs. Bell. Gall. 1. 51. Plin. 4. 17. Tacit. de Germ. 28. 7. [Nomen varie scribitur.

Trĭbōn, ōnis. m. [τρίβων] vel **Tribōnium**, i. n. [τριβώνιον] Pallium tritum. Auson. Epigr. 53. 1. V. Ferrar. de Re Vest. 2. 4. 14.

Trĭbōniānus, i. m. [Τριβωνιανός, ἢ Τριβουνιανός] (ait Suidas) natione Græcus, cum omnis religionis contemptor erat, tum vero in primis a Christiana fide abhorrens. Assentator & fraudulentus: ut qui Justiniano principi persuaserit, mortem eum non oppetiturum esse, atque in cælum cum carne assumptum iri. Quæstor Justiniani fuit, tanta vi ingenii præditus, ut doctrina præstantissimus evaserit, ac nulli ævo suo secundus. Ceterum avaritiæ eousque indulgens, ut lucro venale jus habendum semper duxerit. Nam & leges quotidie ferme sordida nundinatione antiquare identidem ferreque instituerat, ut cuique commodum esset. Hic quum diu post honorem adeptum supervixisset, morbo tandem interiit, nihil prorsus molestiæ a quoquam unquam passus. Erat enim sermone blandus, & aliis suavis: avaritiæ quoque morbum doctrinæ præstantia facile obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

Tribrachus, V. TRES.

Tribuarius, V. TRIBUS.

Tribula, **Tribularium**, **Tribulatio**, **Tribulatus**, V. TERO.

Tribulis, V. TRIBUS.

Tribulo, **Tribulum**, V. TERO.

Trĭbŭlus, i. m. [τρίβολος, ἄκανθα, Gl. G. L.] Sentes, Spinæ genus, a semine

ſemine triangulari dictum: vel quod cuſpidatum trifariam feriat. Ovid. 5. Met. 486. —lolium tribulique fatigant
Triticeas meſſes. Plin. lib. 18. cap. 27. Nam lolium & tribulos & carduos, lappaſque non magis quam rubos, inter frugum morbos potius quam inter ipſius terræ peſtem numeraverim. Virg. 1. Georg. 153.
Tribuli, Machinulæ ferreæ. V. MUREX.
Gall. *Chauſſetrape.* H. St.

TRIBULŌSUS, a, um. Adj. Aſper, ſpinoſus. Sidon. 1. Epiſt. 7. Diſſimulatio tribuloſiſſima.

TRĪBŪNAL, ālis. n. [βῆμα, ἐπὶ ἄρχοντος, Gl. L. G. & G. L.] Locus excelſus, in quo reſidebat qui jus tribubus redderet. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullius inopiam ac ſolitudinem non modo illo populari acceſſu ac tribunali, ſed ne domo quidem & cubiculo eſſe excluſam.
Tribunale quidam dici volebant. Vide CERVICAL. Vide & quæ ſcripſi Appendice ad Varr. cap. 21. H. St. Factum per apocopen, ut fere reliqua in *al* terminata, ex Adj. Tribunalis, e. Græcis junioribus dicitur τριβουνάλιον. V. Suid. & Voſſ. Lex Etymol.
Tribunal eſt proprie Sedes tribuni, ut Papias exponit, hoc eſt, ſolium ſive locus ſublimior, ubi is jus dicit.
Tribunal qua forma fuerit, Vitruvius lib. 5. cap. 1. docet, de baſilica Julia loquens, quam ipſe architectatus erat: in baſilicis enim fere jura reddebantur. In ea baſilica ædem Auguſti fuiſſe dicit, & in ea tribunal. Verba autem ejus hæc ſunt, Item tribunal eſt in ea æde hemicycli ſchematis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte eſt intervallum pedum quadraginta ſex: introrſus curvatura pedum quindecim: uti eos, qui apud magiſtratus ſtarent, negotiantes in baſilica ne impedirent. Quibus verbis Vitruvius ſignificat formam illius tribunalis, non ſemicircularem fuiſſe, ſed arcuatam. Non enim juſti ambitus plenique centri hemicyclium illud fuiſſe: ſed ita modulatum, ut in fronte, (id eſt, ut mathematici dicunt) in chorda, ſex & quadraginta pedes: introrſus vero, id eſt in linea perpendiculari, quæ quaſi ſagitta eſt in arcu, quindecim pedes pateret. Si enim juſtum, plenumque hemicyclium fuiſſet: linea hæc perpendicularis trium & viginti pedum eſſet introrſus: quæ media pars eſt diametri. Propterea ſchema vocavit Vitruvius curvatura hemicyclio minore formatum. Ex prædictis apparet magnificum aſpectum tribunalis fuiſſe: nec immerito majoribus judicibus aſſignatum. Erat enim tribunal Conſulum, Prætorum, Præfecti urbis, Proconſulum, & Præſidum in provinciis, & Imperatoris in caſtris, quod cæſpititium dicebatur. Plin. in Paneg. 56. Decora facies Conſulis: multa poſt ſæcula tribunal viridi cæſpite exſtructum: nec faſcium tantum, ſed pilorum ſignorumque honore circumdatum. Subſellia vero (ut in Ciceronis Divinationem 48. ait Pedianus) ſunt Tribunorum, Triumvirorum, Quæſtorum, & hujuſmodi minora judicia exercentium: qui non in ſellis curulibus, nec tribunalibus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Budæus.
Aurelium tribunal. Cic. Poſt. redit. ad Quir. 13. Ego cum homines in tribunali Aurelio palam conſcribi, &c. Fuit autem hoc tribunal in foro Romano.
Caſtrenſe tribunal, in quo poſita fuit ſella caſtrenſis & curulis. Fuit ſuggeſtus editior ex cæſpite conſtructus, in quo ſella curuli poſita Imperator aut jus dicebat, aut exercitum alloquebatur. Tacit. 1. Ann. 18. Simul congerunt cæſpites: exſtruunt tribunal, quo magis conſpicua foret ſedes. conf Turneb. Adverſ. 12. 7.
Sublime tribunal. Claud. 1. in Eutrop. 311.
Pro tribunali agere. Cic. 3. Fam. 8. Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, & nonnullis in conviviis intelligi potuiſſe.
Citare de tribunali. V. CITO.
Complere tribunal. Cic. de Clar. Orat. 289. Volo hoc oratori contingat, ut cum auditum ſit eum eſſe dicturum, locus in ſubſelliis occupetur, compleatur tribunal, &c.
Prætor de ſella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr. 94.
Nummarium tribunal, Judex venalis. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 9.
Turpe tribunal. Ovid. 1. Amor. 10. 40. Sed aliter diſtinguitur.
Tribunale legitur apud Tertull. adv. Marc. 4. 7.

TRIBUNATUS, V. TRIBUNUS.

TRIBUNIANUS, V. TRIBONIANUS.

TRĬBŪNUS, i. m. [δήμαρχος, Gl. L. G. & G. L. φύλαρχος, L. G.] a Tribus: dictus quod primum in tres partes diviſus erat Populus Romanus, & ex ſingulis ſinguli creabantur tribuni. Vel a Tribubus: quia tribuum ſuffragio creabantur, inquit Pomponius de Origine juris. Vel quia (ut Vegetius ait de Re Mil. lib. 2. cap. 7.) tribuebant jura militibus. Latius poſtea hoc nomen extenſum eſt.
Tribuni olim vocati ſunt qui magiſtratum gerebant, ut regum tempore Tribuni celerum, qui centuriis præerant. Tribunus celerum (inquit Pomponius de Origine juris, l. Neceſſarium) equitibus præerat, & veluti ſecundum locum a regibus obtinebat; quo in numero fuit Junius Brutus.
Tribuni plebis [δήμαρχοι, Gl. L. G. & G. L.] fuerunt, qui ſeceſſione plebis a Patribus creati ſunt anno fere XVII. poſt exactos reges circa ann. 260. Pomponius de Origine juris, l. Neceſſarium, Quum plebs a Patribus ſeceſſiſſet, anno fere ſeptimo decimo poſt reges exactos, tribunos ſibi in monte Sacro creavit, qui eſſent plebei Magiſtratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere, & in concionem productum cogere pro ipſorum jure & poteſtate, ut quibus de rebus eſſet interrogatus, iis de rebus reſponderet. Itaque Tribunus plebis C. Carbo minorem Africanum, exciſa Nuantia redeuntem, ab ipſa (porta) in concionem cum produxiſſet, quid de Tiberii Gracchi nece ſentiret, interrogavit. Vide etiam Cic. 1. Att. 13. Tribuni plebis magiſtratum inibant Nonis Decembr. Conſules & Prætores Calend. Januar.
Tribunus pleb. quem majores præſidem libertatis, cuſtodemque voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar. 15.
Superare furioſam vim veſani Tribuni plebis. Cic. pro Domo 55.
Improbus Tribunus plebis. Cic. 4. Acad. 63.
Appellantur Tribuni; a quibus quum eſſet certum auxilium, ita tamen diſceditur. Cic pro Quint. 29.
Severi Tribuni. Tacit. 2. Ann. 55.
Interceſſerunt Tribuni. V. INTERCEDO.
Petere auxilium a Tribunis. Cic. pro Quint. 63.
Tribunus [χιλίαρχος, Gl. L. G. & G. L.] Tribuni militares, ſive Tribuni militum, (χιλίαρχοι) poſtea facti ſunt in caſtris, qui parem fere cum Conſulibus haberent poteſtatem, & Imperatori opponebantur pro militibus. Tribunorum militarium, inquit Aſconius (in 2. Verr. 30.) duo ſunt genera. Alii Rufuli dicuntur, qui in exercitu creari ſolent. Alii ſunt Comitiati, qui Romæ comitiis deſignantur.
Tribuni militaris officium eſt, ut miles veſte indutus, armis bene munitus, exercitationis uſu & diſciplina eruditus incedat. Macer in l. Officium tribunorum eſt, vel eorum qui exercitui præſunt, milites in caſtris continere, & ad exercitationem producere, claves portarum ſuſcipere, vigilias interdum circumire, frumentationibus commilitonum intereſſe, frumentum probare, fraudem menſorum coercere, delicta ſecundum ſuæ auctoritatis modum caſtigare, principiis frequenter intereſſe, querelas commilitonum audire, valetudinarios inſpicere.
Olim Tribuni militum Conſulari poteſtate promiſcue ex Patribus ac plebe creati ſunt. Pomponius. De origine juris, l. Neceſſarium, Quum poſt aliquot annos plebs contenderet cum Patribus, & vellet ex ſuo quoque corpore Conſules creare, & Patres recuſarent, factum eſt ut Tribuni militum crearentur, partim ex plebe, partim ex Patribus, conſulari poteſtate: hique conſtituti ſunt vario numero: interdum plures, nonnunquam pauciores. Cic. pro Cluent. 199. Lucan. 1. 177.
Et cum conſulibus turbantes jura Tribuni.
Tribuni ærarii dicti ſunt, quibus attributa erat pecunia, quam militib. redderent. Varro de L. L. 4. 36. Tribuni ærarii (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos *generales receptores* vocant. V. Ærárii Tribuni, in ÆS.

TRIBUNĬTIUS, ſive TRIBUNICIUS, a, um. Adj. [δημαρχικὸς] Quod ad Tribunos pertinet.
Actio Tribunitia. Cic. 2. de Lege Agrar. 65.
Canditatus Tribunitius. Cic. 2. Q. frat. 14.
Mucro Tribunitius. Cic. 3. de Legib. 21.
Poteſtas tribunicia [δημαρχικὴ ἐξουσία, Gl. G. L.] Cic. 3. de Legib. 19. De tribunitia poteſtate taceo. V. ſeq. dict.
Spiritus Tribunitii. Cic. pro Cluent. 109.
Vir Tribunitius, Qui Tribunus fuit. Cic. 13. Philipp. 30.
Vis Tribunitia. Cic. pro Cluent. 95.
Abſolute etiam Tribunitius vocabatur, Qui tribunatu functus erat & honoris cognomine fruebatur; ſicut Conſulares, ex conſulatu. Cic. 13. Philipp. 30. Qui ædilitii? Qui tribunitii? Qui quæſtorii? Adde Suet. Tiber. 8. Columel. 1. 3. Plin. 33. 3. & Sidon. 1. 3.
Tribunitius, χιλιαρχικὸς, Gloſſ. Græcolat.

TRIBUNĀTUS, ûs. m. [δημαρχία, Gl. G. L.] Ipſa Tribunorum dignitas. Cic. de Amicit. 41. De C. Gracchi autem Tribunatu quid exſpectem, non libet augurari.
Tribunatus aliud eſt, aliud Tribunitia poteſtas. Sulla Tribunatum non ſuſtulit, ſed Tribunitiam poteſtatem. Romani Imperatores Tribunatum non geſſere, ſed Tribunitiam poteſtatem ſumpſere, ut auctor eſt Dion. Nam quum plebejis fas eſſet ſolis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum ſibi vindicare, quum patricii eſſent: poteſtatem tamen uſurpavere.
Fretus ſanctitate Tribunatus. Cic. pro Sext. 79.
Inire Tribunatum. Cic. 11. Att. 9.
Tribunatus, [χιλιαρχία, Gl. L. G.] Tribuni militum gradus.
Auferre Tribunatum. Cic. 2. Q. frat. 15.
Exſutus Tribunatu. Tacit. 15. Ann. 71.
Petere Tribunatum alicui ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 15.

TRĬBUO, ui, ūtum, [νέμω, ἀπονέμω, παρέχω, Gl. L. G. & G. L. ἀπομερίζω, μερίζω, μεταποιῶ, L. G.] ere. quaſi Tributum dare; unde ſimpliciter pro Dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei ſucceſſorem.
Alicui tribuere aliquid, pro Imputare & attribuere. Cic. Sed hoc benevolentiæ ejus tribuendum eſt. Lucret. lib. 2. 973.
Alicui tribuere ut, pro Concedere & permittere. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuiſti, excepto Cæſare, præter me, ut domum ventitares, horaſque multas ſæpe ſuaviſſimo ſermone conſumeres?
Tribuere & Concedere. Cic. 1. de Orat. 48. Tamen huic ipſi multa tribuat & concedat neceſſe eſt.
Alicui tribuere, pro Æſtimare aliquem. Cic. 4. Acad. 12. Quibus ille ſecundum fratrem plurimum tribuebat.
Alicui tribuere ignaviæ. Cic. 2. Fam. 25. Hoc noſtra laus erit illuſtrior, quod illi tribuebatur ignaviæ.
Auctoritatem tribuere. V. AUCTOR.
Bona tribuere alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 693.
Fidem ſenſibus tribuere. Cic. 1. Acad. 42.
Fidem teſtimonio tribuere. Cic. pro Sulla 10.
Gratiam inventoribus. Cic. 4. de Finib. 13. Quod item cum veſtri faciant, non-ſatis magnam tribuunt inventribus gratiam.
Honorem. Cic. 3. de Finib. 73.
Honorem litteris tribuere. Quintil. lib. 2. cap. 12.
In duas partes vim loquendi tribuere, i. e. Diſtribuere, Dividere. Cic. 2. de Finib. 17. Zenonis eſt, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Ariſtoteles; in duas tributam eſſe partes dicere.
In vulgus tribuere. Cic. 13. Fam. 71. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, ſed plerumque neceſſariis in hoc tempore.
Laudes tribuere alicui. Propert. lib. 3. 24. 3.
Locum alicui tribuere. Quintil. lib. 3. cap. 3.
Miſericordiam. Cic. pro Milon. 93. Quid reſtat? niſi ut orem obteſterque vos, Judices, ut eam miſericordiam tribuatis fortiſſimo viro, quam ipſe non implorat?
Nimium ſibi tribuere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Nomina deorum tribuere ſibi. Ovid. 6. Met. 89.
Officium alicui. Cic. 4. Fam. 11.
Operam Reip. Cic. 2. de Divin. 8. Nunc quoniam de Rep. conſuli cœpti ſumus, tribuenda eſt opera Reip. vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.
Palmam menſarum alicui piſci tribuere. Plin. lib. 32. cap. 6.
Pietatem, ſanctitatem, religionem, numini deorum tribuere. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
Præmium tribuere. Cic. pro Corn. Balb. 37. Propert. lib. 4. 2. 49.
Præmia bene meritis tribuere. Hirt. Bell. Alex. 65.
Precibus alicujus aliquid tribuere. Ovid. 1. de Arte Am. 689.
Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Columel. 2. 7.
Priores partes alicui. Cic. 3. Q. frat. 4. Tibi iſtius generis in ſcribendo priores partes tribuo, quam mihi.
Silentium orationi alicujus tribuere. Cic. pro Cœl. 29.

Suavilo-

Suaviloquentiam alicui. Cic. de Clar. Orat. 58.
Societatem hominum tueri, & suum cuique tribuere. Cic. 1. Off. 15.
Tantum cuique tribuendum est, quantum ille, quem diligas atque adjuves, sustinere possit. Cic. de Amicit. 75.
Tantum tibi tribuo, quantum mihi arrogo. Cic. 4. Fam. 1.
Tempus alicui rei. Cic. 2. Off. 4. Cui cum multum adolescens discendi causa temporis tribuissem, &c.
Triumphalia alicui tribuere. V. TRIUMPHUS.
Valetudini aliquid. Cic. 1. Tusc. 119. Sed nunc quidem valetudini aliquid tribuamus.
Veniam. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Tributum est, Impersonale. Cic. 1. Off. 11. Generi animantium omnium a natura tributum est, ut se, vitam, corpusque tueatur. Idem 4. de Fin. 17. Primique ex omnibus Philosophis a natura tributum esse docuerunt, ut hi qui procreati essent, a procreatoribus amarentur.

TRIBŪTUS, a, um. Partic. [ἀπονενεμημένος, Gl. L. G.] & TRIBŪTŪRUS, a, um. Partic. [δώσων] Ovid. 9. Met. 401.

TRIBŪTIO, ōnis. f. [νομὴ] Cic. 1. de Nat. Deor. 50. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, id est æquabilem tributionem. Ulp. in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Tributio autem fieri debet pro rata ejus, quod cuique debetur.

TRIBŪTUM, i. n. [ἐπίταγμα, φόρος, Gl. L. G. & G. L. τέλεσμα, τέλος, εἰσφορά, G. L.] a Tribubus Varro de L. L. 4. 36. dictum ostendit, quod ea pecunia, quæ populo imperata erat, tributim a singulis pro portione census exigebatur. Festus, Tributum dictum, quia ex privato in publicum tribuitur. Sumi postea hoc vocabulum cœpit largius, pro omni Munere, quod a subditis solvitur. Ulpianus de Verb. signifi. l. Ager, Tributum sane appellatur ab intributione: vel ex eo, quod militibus tribuatur. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera est, ne, quod apud majores nostros sæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, assiduitatemque bellorum, tributum sit conferendum.
Tributorum olim duo erant genera: unum agris impositum, alterum capitibus: sed quibus esset ab Imperatore remissum tributum capitis, eorum etiam immune solum esse factum. Imperator Titus interpretatus est. Turnebus Adversf. 9. 15.
Vectigal & tributum. Cic. pro Flacc. 44. Si Prætor dedit, ut est scriptum, a Quæstore numeravit, Quæstor a mensa publica, mensa aut ex vectigali, aut tributo.
Vacuus tributo. Tacit. 12. Ann. 61.
Confectio tributi. Cic. pro Flacc. 20.
Levamentum tributi. Tacit. 1. Hist. 8.
Tributum capitulare, Ἐπικεφάλαιον. Gloss. Latinogræc.
Immortalia tributa. Tacit. 4. Hist. 32.
Nescia tributa aliis gentibus, Ignorata. Tacit. 1. Ann. 59.
Conferre tributum. V. CONFERO.
Debere tributum alicui. Claud. 2. Cons. Stil. 279.
Exuere tributa. Tacit. 1. Ann. 59.
Ferre tributa alicui. Ovid. de Nuce, 88.
Frenare urbem tributis. Stat. 4. Silv. 1. 40.
Imperare tributum. Plaut. Epid. 2. 2. 41.
Imponere tributum. Liv. 23 31.
Indicere tributum populo. Cæs. 3. Bell. Gall. 32.
Inferre tributum. V. INFERO.
Irrogare tributum. V. IRROGO.
Liberare acerbissimis tributis civitates. Cic. 15. Fam. 4. pr.
Pendere lamentabile tributum. Ovid. 8. Met. 263.
Petere tributa ex omni gente. Ovid. 4. Epist. 54.
Poscere insigne tributum. Stat. 1. Silv. 4. 40.
Vindicare a tributis. Cic. 2. Philip. 93.
Vocari in tributum. Ulpian. in l. 1. §. Si is qui. D. De exercit. actione.

TRIBŪTUS, ûs. m. etiam dicitur, Plaut. Epid. 2. 2. 44.
Illis, quibus tributus major penditur, pendi potest.

TRIBŪTOR, ōris. m. Apul. de Asclep p. 92. Elmenh. Mundus præstitor est & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona.

TRIBUTŌRIUS, a, um. Adj. Unde Titulus Digestorum lib. 14. De tributoria actione. Ulp. ibidem. l. Illud quoque. §. Si cujus dolo malo factum est, quo minus ita tribueretur: in eum tributoria datur, ut quanto minus tributum sit, quam debuit, præstet.

TRIBUTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑπόφορος, ὑποτελής] Qui solvendo tributo obnoxius est. Justin. lib. 1. cap. 7. Sed civitates, quæ Medorum tributariæ fuerant, &c. Plin. lib. 12. cap. 1. Tributarium solum.
Tabulæ non commendatitiæ, sed tributariæ. Cic. 6. Verr. 148.
Indictiones tributariæ. Salvian. de Gub. Dei, 5.
Necessitas tributaria. Justin. 32. 2. 1.
Civis tributarius. Petron. cap. 57.

TRIBUO, ōnis, m. Tinero, Οἰνοχέωπαλον, Gloss. Lat. Græc. At Græcolat. οἰνοχέωπαλον, Trica. Ænigmata sunt.

TRIBUS, ûs. f. [φυλή, Gl. L. G. & G. L.] a Tributo dando dicta. Vel quod ager Romanus primo divisus in tres partes fuerit, & tres partes populi factæ. Una Tatiensium, a Tatio Sabinorum rege, jam amico post fœdera: alia Ramnium, sive Ramnensium a Romulo: tertia, Lucerum a Lucumone. Varro enim scribit Romulum dimicantem contra Titum Tatium, a Lucumonibus, hoc est Tuscis auxilia postulasse: unde quidam venit cum exercitu, cui recepto jam Tatio pars urbis est data; unde in Urbe Tuscus dictus est vicus: sive, ut aliqui volunt, a Luco, quem asylum vocaverat Romulus. Ergo in tres partes divisus erat populus, adeo ut qui etiam uni præerat parti, tribunus diceretur: & sumptus dati populo, tributa vocarentur. Sed postea aliæ quoque partes urbis factæ, quæ similiter tribus appellatæ sunt. Nam in sex partes fuit distributa civitas: in primos, secundosque Tatienses, Ramnes, Luceres. Quælibet ex tribubus decem Curias continebat, quæ de nominibus Sabinarum appellatæ sunt. Hæc ex Varrone, Festo, Plutarcho, & Asconio. Dissentit paulum Liv. 1. 13. scribens a Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas, Ramnenses & Tatienses & Luceres. Nec videtur existimare totum populum in hos fuisse distributum, sed solos equites. Idem 1. 43. extr. sic ait, Quadrifariam enim urbe divisa regionibus collibusque, quæ habitabantur partes, Tribus eas appellavit: ut ego arbitror, ab tributo. Nam ejus quoque æqualiter ex censu conferendi ab eodem inita ratio est: neque hæ tribus ad centuriarum distributionem numerumque quicquam pertinuere. Hæc Liv. de Ser. Tullio loquens. Columel. lib. 5. cap. 1. Tribus dictæ primum a partibus populi tripartito divisi, quæ tamen nunc multiplicatæ pristinum nomen possident. Cic. 3. de Legib 33 Descriptus enim populus censu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad suffragium consilii, quam fuse in tribus convocatus.
Tribus ex Sabinarum nominibus fuisse appellatas, mirum est Asconium memoriæ prodidisse. Is enim exponens illud Verrinæ tertiæ, (14.) Quinque & triginta tribus; sic ait, Principio tres fuerunt, Tatiensis una a Tatio rege, Ramnensis altera a Romulo, Luceres altera a Lucumone, sive Lucretino, sive a Luco, quem lucum Asylum vocaverat Romulus. Post de nominibus Sabinarum plures fuere, quibus deprecatricibus parentum bellum maritorumque finitum est. Ad postremum triginta & quinque factæ. Obtinuerunt autem nomen aut a tributo dando, aut quia primo tres fuerunt, unde etiam Tribuni dicti. Hæc Ascon. Liv. 1. 13. nomina Sabinarum fuisse, non Tribubus, sed Curiis indita, his verbis testatur, Ex bello tam tristi læta repente pax cariores Sabinas viris ac parentibus, & ante omnes Romulo ipsi fecit. Itaque quum populum in triginta curias divideret, nomina earum curiis imposuit. Id non traditur (quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum, fuerit) ætate, an dignitatibus suis virorumque, an forte lectæ sint, quæ nomina curiis darent.
Tribus easdem esse & Curias tradit Blondus in Roma triumphante. Verum quanto in errore versetur, vel unus Dionysius Halic. palam facit. Is enim lib. 2. sic ait, Romulus, in tres partes divisa multitudine, singulis præclarum aliquem virum ducem præposuit. Deinde unamquamque rursum in decem partibus, totidem fortissimos viros eis præfecit. Has curias, illas tribus vocari voluit, sicut vocantur & hodie: Curiæ rursum in Decurias distributæ sunt, & cuique suus præerat Decurio Ita digesto per tribus atque curias populo, agro quoque in triginta sortes æquales diviso, singulas curias sortiri jussit, &c.

Tribuum XXXV nomina ex libris P. Manutii excerpta.

AEMI. Æmilia.	Cic. 2. Att. 14. Liv. lib 38. 36. Antiquæ urbis inscriptiones.
ANI. Aniensis.	Cic. 8. Fam. 8. & pro Planc. 54. Liv. 9. 20. Antiquæ urbis inscript. 160. 175. & in libro Petri Appiani de Inscriptionibus antiquis totius orbis, 93.
ARNIENSIS.	Cic. 2. de Lege Agr. 79. Liv. lib 6. 5. & lib. 29. 37. ubi corrupte legi putamus Narniensi; nam lapis antiquus, quem Vulsiniis in templi parietibus vidimus, expressam Arniensis mentionem continet. [Apud Liv. tamen sic & Gronov. edidit.
CLA. Claudia.	Liv. lib. 2. 16. Virg. 7. Æn. 708. Dionysius Halic. lib. 5. Antiquæ urb. inscript. 75. 84. 114. Liber Appiani 479.
CLV. Clustumina. vel CR. Crustumina. Nam utroque modo legitur.	Cic. pro Planc. 38. pro Balbo 57. Antiquæ urbis inscriptt. Liv. 42. 34.
COL. Collina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera V. Antiquæ urb. inscr. 27. 99. 120. Liber Appiani 110. Joseph Antiq Jud. 14. 7.
COR. Cornelia.	Livius lib. 38. 36. Antiquæ urb. inscr. 29.
ESQ. Esquilina. vel EX. Exquilina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib 18. cap. 3. Festus in littera V. Antiquæ urb inscr. 75. Est præterea in ædibus viri optimi, valdeque eruditi Gentilis Delphinii Romani, fragmentum antiqui lapidis cum hac tribu; quod ipse quidem non vidi, sed is, cui facile credo, se vidisse dixit, Honofrius Veronensis, monachus ordinis Augustiniani, qui ordinem annorum urbis Romæ a Romulo ad Justinianum peritissime descripsit.
FAB. Fabia.	Hor. 1. Epist 6. 52. Sueton. in Aug. cap. 40. Antiquæ urb. inscr. 61. 73. 76. 94. & Petri Appiani lib. 62. 66. 335. 343. 500
FAL. Falerina.	Liv. lib 9. 20. & in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis est ita inscriptus, C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR CVRATORI OPER. PVBLICOR. item Josephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ, κεφαλῇ ιζ.
GAL. Galeria.	Liv. lib. 27. 6. Plin. lib. 7. cap. 2. etsi pro Galeria legitur Galerius, sed corrigendus locus est ex antiquo libro avunculi mei Francisci Asulani; & Antiquæ urb. inscr. 89. 142. 159. Liber Appiani 14. 15. 18. 19. 21. 22.
LEM. Lemonia.	Cic. pro Planc. 38. Philipp. 9. 15. Festus in littera L. Antiquæ urb. inscr. 91. 151.
MAEC. Mæcia.	Hanc in antiquis lapidibus duobus invenimus, C. OCTAVIO. C. F. MAEC. VERO. C. HEBACIO MAEC. ROMANO; in libris quater nominatam observavimus, a Tullio lib. 4. ad Att. 14. a Livio lib. 29. 37. a Valerio Max. lib. 2. cap. 4. a Festo in littera M.
MEN. Mentina.	Cic. 13. Fam. 9. Josephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ, κεφαλῇ ιζ. cum quibus lapides tres consentiunt, C. VALERIO C. F. MEN. DOLVTIO MARCIANO. A. MVNIO A. F. MEN. EVARISTO. C. CATIO C. F. MEN. BALBO C. CASTIVS C. F. MEN. CALLVS. [An GALLVS?] Sed rectius scribes Menenia. Mentina enim nullam secum fert significationem; sed gens fuit Menenia florentissima, a qua procul omni dubio Tribus Menenia nomen sumpsit. Sic scriptus est locus Cic. 13. Fam. 9. P. Rupilius, P. F. Men. qui in vetustis Codd. modo Menenius, modo Menius legitur; nunquam vero Mentinus. Lapis est apud Feltriam ad lævam, cum ædem Cathedralem ingrediaris;

C. FIRMIO. C. F.
MENENIO. RVFINO.
EQ. PVB. LAVRENT.
LAV. DEC. FLAMIN.
PATRONO. COLLE-
GIORVM. FAB. CENT.
DENDR. FELTRIAE.
ITEMQVE. BER. VENS.
COLLEG. FABR. ALBI-
NATIVM. PATRONO.

OVF. Oufentina. Liv. lib. 9. 20. Festus in littera O. Antiquæ urb. inscr. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS. Q. F. OVF. LVCVLLIVS.

PAL. Palatina. Cic. 4. Verr. 107. Pedianus (ibid.) 18. Varro 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Liv. Epit. lib. 20. Festus in littera V. Antiquæ urbis inscript. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. Liber Appiani 17. 22. 34. 64.

PAP. Papia. Scriptum in libris de hac tribu nihil est, quod ego quidem legerim; in libro tamen de Antiquæ urbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. Sic enim ejus libros appello. Frequentissima est ejus mentio in vetustis lapidibus. Lapis vet. Sutrii, M. ANTEIO. M. F. PAP. RESTITVTO. PR. IVV. AEDILI. AVGVRI. CVR. R. P. DECVR. AVGVST. ET. POP. AERE. CONLATO.

PAP. Papiria. Festus in littera P. Antiquæ urb. inscr. 72. 135.

POB. Poblilia. Quæ deinde Publilia scripta est: sicuti ex Poblius Publius factus est. Reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PVBL. & PVBLIL. & POB. Liv. 7. 15. Antiquæ urb. inscript. 10. Lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe. Exempla Publiliæ, per u scriptæ, quinque habemus, duo in Antiquæ urbis inscriptionibus, 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.

POL. Pollia. Liv. 8. 37. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. & lib. 9. cap. 10. Antiquæ urbis inscript. 110. 113. 147. Liber Appiani 18.

POM. Pomptina. Cic. 4. Att. 15. Liv. 7. 15. Festus in littera P. Antiquæ urbis inscript. 114. 117. Liber Appiani 141. 484.

POP. Popilia. Cic. 8. Fam. 8. Valerius Max. lib. 8. Festus in littera P. Liber Appiani 297. Non alia videtur quam Poblilia. Nam varie scribitur. [Et Popillia.

PVP. Pupinia. Cic. 2. Q. frat. 3. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 26. 9. Festus in littera P. Duo antiquorum lapidum exempla exstant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patavii, C. CLAVSIO C. F. PVP. Tam Popinia quam Pupinia (POP. & PVP.) in vetustis Epigrammatibus exarata invenitur. [Nisi prius Popillia.

QVIR. Quirina. Cic. pro Quint. 24. Et 8. Fam. 8. Asconius 61. Festus in littera Q. Antiquæ urb. inscript. 15. 34. 44. 115. Liber Appiani 14. 17. 18. 19. 103.

ROM. Romilia. Cic. 2. in Verr. 22. & in Agraria 2. 78. Asconius 18. Varro lib. 4. de L. L. 9. Festus in littera R. Servius in 3. Æneidos. Antiquæ urbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum, 51. L. GALLIO L. F. ROM. Est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.

SAB. Sabatina. Liv. lib. 6. 5. Festus in littera S. Lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpensis, CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCIPI VIAE APPIAE. Et alius in via Latina, L. IVNIO L. F. SABATINA. POLIONI. AVRO-MATARIO. A. VIC. PVBL. VIX. ANN. XLVII.

SCA. Scaptia. Liv. lib. 8. 17. Suet. in August. 38. Festus in littera S. Lapidis antiqui exemplum Romæ exstat in regione Pantheonis, C. AVFELIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.

SER. Sergia. Asconius 61. Antiquæ urb. inscr. 61. 63. 81. 165. est & in eodem lib. 63. quatuor litteris SERG.

STEL. Stellatina. Liv. lib. 6. 5. Antiquæ urb. inscr. 110. Liber Appiani 150. & duabus litteris ST. 239.

SVB. Suburana. Varro lib. 4. de L. L. 9. Cicero etiam in Agraria 2. 78. quo in loco videtur corrupte legi, Ab Ocriculana: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmavit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatur, Ab usura nam. Unde mihi orta conjectura est, quam Phaernus ipse, & Octavius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione fere nulla. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera S. & littera U. Antiquæ urb. inscr. 147.

TER. Terentina. Cic. pro Planc. 38. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 9. & lib. 10. 9. Antiquæ urbis inscr. 140. 199. Liber Appiani 105. 336.

TRO. Tromentina. Festus in littera T. Livius etiam lib. 6. 5. scripsit, Tromentina, ut opinor, non, ut impressum est, Promentina. Antiquæ urb. inscr. 107. Liber Appiani 16. 177. & in lapide, qui Gajetæ est, LATILLIO L. F. TROMEN.

VEI. Vejentina. Cic. pro Planc. 38.

VEL. Velina. Cic. 4. Att. 15. in Bruto. Hor. 1. Epist. 6. 52. Pers. 5. Sat. 73. Antiquæ urbis inscript. 162. Lib. Appiani 19.

VOL. Voltinia. Cic. pro Planc. 38. Antiquæ urbis inscript. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis, CN. NVMERIVS. CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor litteris VOLT. in Appiani lib. 484.

Sunt & aliæ quædam tribus, præter notissimas istas XXXV, quas memoravit Manutius. v. g.

AEL. Ælia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.

CAM. Camilla, vel Camilia. Memorata est in antiquis quibusdam inscriptionibus in libr. Epigr. Antiq. Urb. L. VICIDIVS. L. F. CAM. PRAESENS. Et, Q. MANLIVS. Q. F. CAM. &c.

CL. Claudia. Rustica. Liv. 2. 16. Virg. 7. Æn. 706. Rosin. Antiq. Rom. 6. 15. [Occurrit supra eadem CLA.

CLV. Cluentia. Bello sociali addita est. Appian. de Bell. Civil. 1. p. 380. Virg. 5. Æn. 123.

CLV. Cluvia. Item Bello sociali addita. Liv. 9. 31. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.

DVM. Dumia. Item Bello sociali addita. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus, Q. PERCERNIVS. Q. F. DVM. MASCVLINVS.

FL. Flavia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus Romæ, C. VALERIVS. C. F. FLAVIA. SPECTATVS. &c.

HOR. Horatia. Rustica. Frequens est ejus mentio in vetustis marmoribus. Panvin. de Civ. Rom. cap. 50.

IVL. Julia. In Augusti honorem appellata. Dio. 44. p. 242. De hac inscriptio Fani, Q. TITIENVS. Q. F. IV-LIA. QVADRATVS.

SAP. Sappinia. Fuit extra numerum. Memoratur a Liv. 31. 2. & 33. 23.

VET. Veturia. Rustica. Nomen a gente Veturia accepit. Liv. 26. 22.

Urbanæ tribus, & rusticæ. Liv. 9. ad finem, Flavium, dixerat Ædilem forensis factio, Appii Claudii Censura vires nacta: qui Senatum primus, libertinorum filiis lectis, inquinaverat. Et posteaquam eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat, quas petierat, opes urbanas: humilibus per omnes tribus divisis, forum & campum corrupit. Tantumque Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit civitas: aliud integer populus, fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius, simul concordiæ causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, urbanasque eas appellavit. Adeoque eam rem acceptam gratis animis ferunt, ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriæ prodidit lib. 2. cap. 1. tit. De ordine equestri. Plin. lib. 18. cap. 3. Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Urbanæ vero, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum urbanæ libertinorum essent. Epitome Liv. lib. 20. Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum antea dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse jam puto nos, fuisse inter leges P. Clodii, quas ferre propofuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quam in urbanis tribubus suffragium ferebant, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.

Certa tribus, certus numerus. Cic. pro Corn. Balb. 30.

Tribum ferre; est Tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicujus magistratus petitione. Cic. pro Planc. 54. & 2. Att. 1. Favonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luceji perdidit.

In ærarios referri, ac tribu moveri. Cic. pro Cluent. 122. V. MOVEO.

TRIBŪLIS, is. m. [φυλέτης. Gl. G. L.] Qui ex tribu eadem est Cic. 13. Fam. 24. LucioCossinio, amico & tribuli tuo, valde familiariter utor. Ter. Adel. 3. 3 85. Estne hic Hegio tribulis noster? Liv. 2. 16. Vetus Claudia tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venerant agro, appellata. Martial. lib. 9. 50. Nunc anus: & tremulo vix accipienda tribuli.

Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt Cic. de Petit. Consul. 25.

Tribulis & vicinus. Cic. pro Rosc. Amer. 47. Quid ad istas ineptias abis, inquies? quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribules, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.

Observare tribules. Cic. pro Planc. 47.

Tribulis conviva, pro Non divite ab Horatio usurpatum; non dissimili notione, qua Plinius quoque Tribus pro Pauperioribus dixit, ut asserit Turnebus. Locus Horatii est 1. Epist. 13. 15.

Ut cum pileolo soleas conviva tribulis.

Judex tribulis. Cic. pro Planc. 47.

TRIBUĀRIUS, a, um. Adj. [φυλετικός] Quod ad tribus pertinet: ut, Tribuarium crimen, & Tribuaria res. Cic pro Planc. 47. Itaque hæsitantem te in hoc sodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibid. 36.

TRIBŪTIM, Adv. [κατὰ φυλὰς] Per singulas tribus. Cic. 4. Att. 16. Populo tributim domi suæ satisfecerat. Hor. 2. Serm. 1. 69.

— atqui
Primores populi arripuit, populumque tributim.

Tributim & centuriatim descriptis ordinibus. Cic. pro Flacc. 15.

Spectacula sunt tributim data. Cic pro Muren. 72.

Tributim, idem est quod In comitiis tributis, apud Liv. 3. 55.

TRIBUTUM, V. TRIBUO.

TRĪCÆ, arum. plur. num. tantum, [τριχάπλεγματα] Capilli pedibus pullorum gallinaceorum involuti.

Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quod tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut. Curc. 5. 2. 15.

Quod argentum? quas tu mihi tricas narras? quam tu virginem?

Cic.

Cic. 10. Att. 8. Cujus quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.
Conjicere se in tricas. V. CONJICIO.
Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plaut. Rud. 5. 2. 36.
Eloquere propare celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.
Tricas & Apinas vulgo Res futiles ac nugatorias dicebant. Martial. lib. 14. 1.
Sunt apinæ, tricæque, & si quid vilius istis. Adagium ab eventu natum. Nam Tricam & Apinam oppida Apuliæ demonstrat Plin. lib. 3. cap. 11. referens Europæ sinus, Diomedes, inquit, ibi delevit gentes Monadorum, Dardorumque, & urbes duas, quæ in proverbii ludicrum vertere, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam urbem fuisse Thessaliæ, fortitam id nominis a Trica Penei filia.
Tricas, Nonius Marcellus Impedimenta & implicationes interpretatur, ἀπὸ τῶν τριχῶν, id est a pilis, quibus involvuntur pulli gallinacei: unde dictum fit Extricare & Intricare. Lucilius apud eundem Tricones appellat, Qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus, pro Tardo seu Sicco. Et Varro Tricas Atellanas, Nugas impeditissimas. Equidem non negaverim in voce allusum ad pilos. Ceterum ab oppido ductum proverbium vero propius est. Plin. lib. 8. cap 48. ostendit oves laudari solitas brevitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas Apinas appellavit, ceu rejiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinii exemplar in posteriore exemplo habet Apicas. q. V.
TRICŌSUS, a, um. Adj. [ἀχρεῖος, ἰξώδης, λαγγώδης, Gl. L. G.] Lucil. apud Gell. 11. 7.
Hic tricosu' bovinatorque ore improbu' duro. Bovinator autem est Tergiversator. V. Fest. Vetus est inscriptio ad Herculem Romæ in Capitolio:
ALCMENAE IOVIS ET MAGNI FORTISSIMA PROLES,
TRICOSVS SVBITO POST MEA FATA VOCOR. [In Gloss. legendum videtur, λαγγώδης.
Tricosus Vide PERTRICOSUS. Martial. lib. 3.
Res pertricosa est, Cotile, bellus homo. H. St. Exstat. Epig. 63. extr. Al. Prætricosa. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.
TRICO, ōnis. m. [τρίχων] Morosus, & ad ridendum durus; ut ait Non. 1. 85. Alii exponunt Triconem, Contentiosum, & litium peramantem. V. Rhodig. Julius Capitolinus in Vero Imp. cap. 4. Fertur & nocte perpete alea lusisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Cajanorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, ut vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, obtecto capite cuculione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum livida facie rediisse, & in tabernis agnitum, quum sese absconderet. V. ibi Salmas. & Parei Lex. Crit. p. 1252.
TRICO, V. in suo loco.
TRICOR, āri. pro Nugas agere dicebant veteres. Cic. 15. Att. 13. Quas litteras quum e balineo exiissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricatur scilicet, ut homo talis. Eidem lib. 14. 19. Publilius tecum tricatus est. i. e. Falsa locutus est.
TRICAPITINUS, V. TRICEPS, in TRES.
TRĪCASTĪNI, [Τρικαστῖνοι] Populi sunt Galliæ prope Druentiam fluvium. Hinc
TRICASTINUS, a, um. Adj. ut, Fines Tricastini. Sil. lib. 3. 466.
Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.
TRICENARIUS, TRICENI, V. TRIGINTA in TRES.
TRICENTENI, TRICENTIES, V. TRECENTI, in TRES.
TRICEPS, V. TRES.
TRICESĪMUS, V. TRIGINTA, ibidem.
TRICHAPTUM, i. n. [τρίχαπτον] inter Ornamenta muliebria positum a Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap. 16. Nullo tamen Græcorum usu aut exemplo, ut scribit D. Hieronymus in commentariis ejus loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, ut pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: unde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto Subtilius transtuli, quod tenui stamine atque subtemine textum erat.
TRĪCHIAS, æ. m. [τριχίας] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 15. Intrantium Pontum soli non remeant trichiæ.
TRĪCHĪLUM, i. n. vel TRICHĪLA, æ. f. [τρίχηλον] Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment. Belli Pompejani, & apud Columellam fit mentio lib. 10. v. 379.
Tum modo dependens trichili, modo more cylindri, &c. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæs. 3. Bell. Civil. 96. stragulæ vestis prætenuis genus sunt qui putent. Hæc ille, sed Dionys. Vossius negat apud Cæsarem legi Trichilas, sed potius Triclinia strata. Rursus Columel. lib. 10. 394.
At qui sub trichila manantem repit ad undam, &c. De cucumere. Virg. vel auctor incertus in Copa v. 8.
Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ,
Et trichila umbriferis frigida arundinibus. Ubi Scaliger, Trichilæ, inquit, nomine intelligit pergulas, quæ & umbellæ & umbraculæ vocabantur. Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit brevis, quum labrum Græcis dicatur χεῖλος, unde τρίχηλον nascitur. Proinde legunt,
Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Sed & cum hac lectione pugnat syllabæ quantitas. Triclinium enim secundam producit, et Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legunt quidam,
Triclina umbriferis, &c. ut sit trium duntaxat syllabarum.
TRICHĪNUS, a, um. Adj. Idem quod Tardus, & quasi impeditus, vel siccus, & sine succo, ut sunt capilli, qui Græce τρίχες dicuntur. Varro Eumenidibus, Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est uber: ut quæstus sit magnus. Hæc Non. 2. 864. Mercer. habet Tricinus.
TRĪCHĪTIS, is. f. [τριχῖτις] Aluminis genus, de quo Plin. lib. 35. cap. 15. Diosc. 5. 77.
TRĪCHŌMĂNES, [τριχομανές] Herba, quæ Romanis *capillaris* dicitur, aliqui *pinnulam*, alii *filiculam*, aliqui *adianton* & hanc vocarunt. A luxuria capillitii nomen adipiscitur. Plin. lib. 22. cap. 21. Duo genera adianti, candidius & nigrum breviusque. Id quod majus est, polytrichon, aliud trichomanes vocant. Utrique ramuli nigro colore nitent, foliis filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autem contrariis pediculis densa inter se ex adverso: radix nulla: umbrosas petras, parietumque aspergines, ac fontium maxime specus sequitur, & saxa manantia, quod miremur, quum aquas non sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib. 27. cap. 13. Trichomanes, inquit, adianto similis est, exilius modo, nigriusque, foliis lenticulæ densis, amaris, adversis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbariis *Polytrichon*.
TRICHORDIS, TRICHORUM, TRICHRUS, V. TRES.
TRICHYPHA, [τρίχυφα] apud Pherecratem Poetam, pro Indumentis puellarum subtili sile textis intelligit Athenæus lib. 6.
TRICIES, V. TRIGINTA, in TRES.
TRICINIUM, TRICLINIARIS, TRICLINIARIUS, TRICLINIUM, V. TRES.
TRICO, TRICOR, TRICOSUS, V. TRICÆ.
TRICOCCUS, TRICODATUM, TRICONGIUS, TRICORNIS, TRICORPOR, TRICUSPIS, V. TRES.
TRIDENS, TRIDENTIFER, TRIDENTIGER, TRIDUANUS, TRIDUUM, V. TRES.
TRIENNALIS, TRIENNIUM, TRIENS, TRIENTAL, TRIENTALIS, TRIENTARIUS, TRIERARCHUS, TRIERIS, TRIETERICUS, TRIETERIS, V. TRES.
TRIFARIAM, TRIFATIDICUS, TRIFAUX, TRIFAX, TRIFER, TRIFIDUS, TRIFINIUM, TRIFISSILIS, TRIFOLIUM, TRIFORMIS, TRIFUR, TRIFURCIFER, TRIFURCUS, V. TRES.
TRIGA, TRIGARIUM, TRIGARIUS, TRIGEMINUS, TRIGEMMIS, V. TRES.
TRIGESIMUS, V. TRIGINTA in TRES.
TRIGLA, [τρίγλη] Genus piscis, qui a nostris Mullus dicitur & Barbio. Diosc. 2. 21. [Gloss. Græcolat. τρίγλη, Mulus. lege Mullus. Hinc
TRIGLĪTES, is. m. [τριγλίτης] Lapillus, qui mulli piscis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias, marini cancri colore; echites viperæ; scorpites scorpionis, aut colore aut effigie; scarites scari piscis, triglites mulli.
TRIGLYPHUS, TRIGON, TRIGONALIS, V. TRES.
TRIGON, Piscis, V. TRYGON.
TRIGONICUS, TRIGONOMETRA, TRIGONUS, V. TRES.
TRIHORIUM, V. TRES.
TRIJUGUS, V. ibid.
TRILIBRIS, TRILINGUIS, TRILIX, TRILURIS, V. TRES.
TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMACRUS, TRIMEMBRIS, TRIMENSTRUUS, TRIMESTRIS, TRIMETER, TRIMETRUS, V. TRES.
TRIMO, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMODIA, TRIMODIUM, TRIMODIUS, V. TRES.
TRIMULUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRĪNACRIA, æ. f. sec. c. [Τρινακρία] Insula quæ & Sicilia & Sicania & Triquetra appellatur. A tribus promontoriis dicta est Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & ἄκρα summitas. V. Steph. Hinc
TRINACRIS, idis. f. [Τρινακρίς] Patronym. pro Adj. apud Ovid. 4. Fast. 420.
Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor
Trinacris, a positu nomen adepta loci.
Insula Trinacris. Idem 5. Met. 347.
Hybla Trinacris. Ovid. 5. Trist. 13. 22.
TRINACRIUS, a, um. Adj. [Τρινάκριος] Siculus. ut, Aqua Trinacris. Ovid. 12. Epist. 126.
Juvenes Trinacrii. Virg. 5. Æn. 300.
Litus Trinacrium. Virg. 1. Æn. 200.
Viri Trinacrii. Virg. 5. Æn. 530.
TRINEPOS, V. TRES.
TRINITAS, V. TRINUS, in TRES.
TRINNA, TRINNUS, V. TRES.
TRINOANTES, [Τρινόαντες] Britanniæ insulæ populi Orientales, penes Iamesam æstuarium, ut auctor est Ptolemæus lib. 2. cap. 3. Trinobantes Cæsar appellat Bell. Gall. lib. 5. 21. Trinobantibus defensis, atque ab omni militum injuria prohibitis. conf. cap. super. ibid.
TRINOBANTES, V. dict. super.
TRINOCTIALIS, TRINOCTIUM, TRINODIS, TRINODO, TRINUNDINUM, TRINUS, V. TRES.
TRIOBOLARIS, TRIOBOLUM. V. TRES.
TRIŌCĂLA, vel TRIOCLA, æ. f. [Τρίοκλα] Siciliæ urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 4. hodie *Trio.bala*. V. Steph. & Sil. 14. 271.
TRIŌNES, um. m. pl. [βόες, ἀροτῆρες; ἄμαξαι, Gl. L. G.] quasi Teriones, Boves aratorii dicti sunt antiquis. Unde Septem stellas Septemtriones veteres a bobus junctis appellarunt, ex quibus figurantur. Martial. lib. 6. 58.
Cernere Parrhasios dum te juvat, Aule, triones
Cominus, & Scythici sidera ferre poli. Cic. 2. de Nat. Deor. 105. Altera dicitur esse Helice, cujus quidem clarissimas stellas totis noctibus cernimus,
Quas nostri septem soliti vocitare triones.
Gelidi. Ovid. 2. Met. 171.
Inoccidui. Claud. de Gigantom. 11.
Gemini. Virg. 1. Æn. 748.
Pigri. Claud. 3. Conf. Hon. 205.
Scythici. Claud. 4. Conf. Hon. 473.
Trio, in sing. non legitur extra compositionem.
TRIŌPAS, [Τριόπας] Thessalorum rex fuit, pater Meropis, a cujus nomine Cos insula olim Meropis, ipsique insulani Meropes sunt appellati. Auctor Stephanus.
TRIOPHTHALMUS, TRIOPIS, TRIORCHES, V. TRES.
TRIPALIS, TRIPARCUS, TRIPARTITO, TRIPARTITUS, TRIPATINUS, TRIPECTORUS, V. TRES.
TRIPERTITUS, & TRIPERTITO. V. TRIPARTITUS, in TRES.
TRIPEDALIS, TRIPEDANEUS, TRIPES, V. TRES.
TRIPLARIS, V. TRIPLUS, in TRES.
TRIPLASIUS, TRIPLEX, TRIPLICABILIS, TRIPLICATIO, TRIPLICITER, TRIPLICO, TRIPLUS. V. TRES.
TRIPODA, TRIPODIUM, V. TRIPUS, in TRES.
TRĪPŎLIS, [Τρίπολις] locus, ex numero dicitur trium urbium. Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida Tripolis Africanæ sunt, Oea, Sabratæ, & Leptis magna, teste Solino c. 27. Syriacæ vero Tyrus, Sidon, atque Aradus, ut testatur Strabo, Plinius 5 20. & Pomponius Mela lib. 1. 12. in descriptione Phœniciæ. Nunc vulgo dicitur *Tripol de la Suria*. Olivarius in Melam. Hinc
TRIPOLITANUS, a, um. Adj. [Τριπολιτικός] & Tripolitana regio dicta est.

TRIPŎLIUM, i. n. [τρίπολιον] Herba, quæ alias Polium, ut Plin. 21. 7. vult, dicitur. Nascitur in maritimis ubi allidit unda, iterumque retro commeat, neque in mari, neque in sicco plane. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altum, in mucrone divisum. Hujus flores tradunt ter in die mutari, candidos mane, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius. Diosc. 4. 130.

TRĪPTŎLĔMUS, [Τριπτόλεμος] Celei filius, teste Servio, aratri inventor & agriculturæ. Eleusin (inquit) civitas est Atticæ provinciæ, non longe ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiam ejus Triptolemum recens natum per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrivit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad usum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Servius in 1. Georg. 18. Auctor ad Heren. lib. 4. 10. Si Triptolemus, quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur.

Æthereus Triptolemus. Stat. 4. Silv. 2. 36.

TRIPTOTUM, V. TRES.

TRĬPŪDIUM, i. n. [χορεία] quasi Terripavium: sic enim primo dictum est: postTerripudium, deindeTripudium est dictum a Pavio, ferio.V.Fest. Alii sic dici putant, quod saltantes ter pedibus terram feriebant, uti describit Hor. 3. Carm. 18. 15.

Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. V. Turneb. Adverf. 25. 29. Voss. Instit. Orat. 2. & Etymol.

Tripudium pro Saltatione. Liv. 1.20. Ac per urbem ire, canentes carmina cum tripudiis, solennique saltatu jussit.

Citatis celerare tripudiis. Catull. de Berecynth. 61. 26.

Tripudia solistima dicebantur auguria, quæ fiebant quoties offa, quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, ita enim a solo solistimum, ut a medio mediastinum dicitur. Cic. 2. de Divin. 72. Quum igitur offa ex ore pulli ciderat, tum auspicanti tripudium solistimum nuntiabatur.

TRIPUDIO, [χορεύω, Gl. G. L.] āre. Saltare. Cic. pro Sext. 88. Sed illum tot jam in funeribus Reip. exsultantem ac tripudiantem, legum, si posset, laqueis constringeret.

TRIPUDIĀTIO, ōnis, f. [χορεία ἱερέως περὶ τὸν βωμόν] Gloss. Latinogræc.

TRIPUS, V. TRES.

TRIQUETRA, TRIQUETRUS, V. ibid.

TRIREMIS, V. ibid.

TRISÆCLISENEX, TRISCHŒNUS, TRISCURRIA, TRISEMUS, TRISMEGISTUS, TRISPASTOS, V. TRES.

TRISSĀGO, V. TRIXAGO.

TRISSO, āre. de Cantu hirundinis dicitur. Auct. Philomelæ, v. 26.
— trissat hirundo vaga.

TRISTĔGA, V. TRES.

TRISTIS, e. Adj. [σκυθρωπὸς, στυγνὸς, λυπηρὸς, Gl. L. G.] Mæstus dicitur. Donatus, Tristis animo, Truculentus vultu. Virg. 10. Ecl. 31.

Tristis at ille, tamen cantabitis, Arcades, inquit. Idem 4. Georg. 235.
Tristior hibernas cælo descendit in undas.

Tristis & Conturbatus. Cic. 6. Verr. 13. Quum iste ab sese hydriam, Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere, per potestatem abstulisset, se sane tristem & conturbatum domum revertisse.

Triste ac severum genus dicendi. Cic. de Clar. Orat. 113.

Suppliciter tristis. Virg. 1. Æn. 485.

Cum tristibus severe, cum remissis jucunde vivere. Cic. pro Cœl. 13.

Triste ad recordationem. Liv. 24. Lacus Trasimenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.

Tristis, Sævus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, gravitatis, iræ, minarum, studii, difficultatis indicium est. Virg. 2. Æn. 548. Tristia facta. Idem 6. Æn. 315. Navita tristis. Et 2. Æn. 337. Tristis Erinnys.

Tristis, pro Sævo. Ovid. 3. Trist. Elegia 11.
Sævior es tristi Busiride. Sic apud Capitol. in Opilio Macrino, Sed omnibus immanitatibus tyrannicis tristiorem. Subaudi, Crudelitatem. Vulcatius Gallicanus in fine vitæ Avidii Cassii, Hæc epistola ejus significat, quam sævus & quam tristis futurus fuerit Imperator. H. St. Locus Ovid. v. 39. Capitol. cap. 12.

Tristis, Gravis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & gravitatis suæ liquit illum tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio 4. 455. Plin. in Paneg. cap. 41. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte gravi & tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent.

Tristis, Iratus. Lucilius,
Timeo certe ne mihi sit tristior. Afran. Epist.
Jactavit sese, jactet, mihi erit tristior. Nonius ibid.

Tristis, Minax. Virg. 2. Æn. 115.
— isque adytis hæc tristia dicta reportat. Nonius l. c.

Tristis, Horridus. Martial. ad Scazontem lib. 1. 92.
Amator ille tristium lacernarum.

Acheron tristis. V. ACHERON.
Adulatio tristis. Tacit. 11. Ann. 21.
Ægrimonia tristis. Hor. Epod 17. 73.
Antiquitas tristis & impexa. Tacit. in Dialogo in Orat. 20.
Arbor tristis aspectu. Plin. lib. 13. cap. 22.
Arma tristia. Tibul. lib. 1. 10. 51.
Bellum triste. Senec. Octav. 6. Virg. 6. Ecl. 7.
Carmina non tristia. Ovid. 2. Trist. 493.
Clades tristis. Hor. 3. Carm. 3. 62.
Cor triste. Virg. 6. Æn. 185.
Curæ tristes. Virg. 4. Georg. 531.
Damna tristia. Ovid. 1. Fast. 60.
Domus tristis sine sole. Virg. 6. Æn. 534.
Epulæ tristes, Insipidæ, vel mali saporis. Sil. lib. 3. 281. [Victus durus.
Exta tristia, Res tristes portendentia. Virg. 1. Georg. 483.
Facinus triste. Ovid. 6. Met. 623.
Fortuna tristis, Mala. Ovid. 3. Epist. 43.
Frons tristis. Tibul. lib. 2. 3. 37.
Funus triste. Virg. 4. Georg. 256.
Hiems tristis, Aspera. Virg. 4. Georg. 135.
Janua nostræ artis est tristissima, Major est difficultas in prima statim curatione. Ovid. Rem. Amor. 233. al. Strictissima.
Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ovid. 11. Met. 427.
Imago tristissima noctis. Ovid. 1. Trist. 3. 1.
Iræ tristes, Quæ tristes faciunt. Virg. 2. Ecl. 14.
Litteras tristes dare ad aliquem. Cic. 4. Att. 27.
Mens tristis. Ovid. 12. Epist. 148.
Morbus tristis. Virg. 4. Georg. 252.
Mors tristis. Senec. Octav. 4.
Nebulæ tristes. Stat. 5. Theb. 184.
Nefas triste. Virg. 2. Æn. 144.
Nox tristior quam tempora Phœbi, i. e. Quam dies. Ovid. Rem. Amor. 585.
Nubila tristia. Ovio. 6. Met. 690.
Oratio tristis, cui Hilaris opponitur. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Ora tristia. Virg. 2. Georg. 247.
Pœna tristis, Exsilium intelligit. Ovid. 2. Trist. 494.
Querimoniæ tristes. Hor. 3. Carm. 24. 33.
Ruinæ tristes. Virg. 1. Æn. 242.
Senectus tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Sermo tristis. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Silentium. Liv. 1. 29.
Sors. ut, Quid tua sors? tristis, atrox. Cic. pro Muren. 42.
Supercilium triste. Lucret. lib. 6. 1182.
Tempus triste. Ovid. 4. Trist. 3. 36.
Verba tristia. Hor. de Arte Poet. 105. Cic. 2. de Finib. 118. Sic enim majores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo, ærumnas etiam in deo nominaverunt.
Vultus tristis. Ovist. 17. Epist. 15.
Patrare aliquid triste. Tacit. 5. Ann. 4.
Statuere triste aliquid. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.
Tristis succus, Amarus. Virg. 2. Georg. 126. Idem 3. Georg. 448.
Amurca tristis.
Absinthium triste. Ovid. 3. de Pont. 8. 15.
Sapor tristis. Ovid. 4. Trist. 6. 12.
Suaviolum tristi tristius helleboro. Catul. ad Juven. 96. 14.

Tristis, Doctus. Lucil. lib. 28.
Adde eodem tristis ac severus philosophus. Cic. 2. Verr. 30. Judex tristis ac integer. Ita Non. 4. 455. Ego potius cum Servio Severum interpretarer. Donatus in illud Ter. And. 5. 2. 16. Tristis severitas inest in vultu: Ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem sumitur Tristis, citans locum istum Ciceronis, Judex tristis.

Tristis, Qui invitus aliquid facit, nec libenter, auctore Donato. Ter. Eun. 4. 1. 8. Invitat tristis, mansit ibi.

Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 48. Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flabellum, &c. accipio tristis.

Compar. Tristior [στυγνότερος, Gl. L. G.] Val. Max. 3. 3. 1. Mucius, tristior Porsennæ salute, quam sua lætior. Virg. 1. Æn. 228.

Superl. Liv. 5. 51. Tristissimi exitus solatium.

TRISTIUS. [ἀθυμότερον] Adv. Compar. Cic. de Senect. 67. Facilius in morbos incidunt adolescentes, gravius ægrotant, tristius curantur. Non. Difficilius exp. 4. 455.
Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cic. 4. Fam. 13. i. e. Asperius.

TRISTĬCŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑποσκυθρωπός] Aliquantum tristis. Cic. 1. de Divin. 103. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva, osculans, animum advertit tristiculam.

TRISTĬTIA, æ vel TRISTITIES, ei, f. [λύπη, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. de Finib. 79. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, &c.

Imitamenta tristitiæ, Luctus simulatus. Tacit. 13. Ann. 4. pr.
Severitas & tristitia. Cic. de Clar. Orat. 97. Homo, non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia & severitate popularis.
Tristitia & Lætitia, contraria. Cic. 2. de Orat. 72. Judex tum ad tristitiam, tum ad lætitiam est contorquendus.
Temporum tristitia. Cic. 3. Fam. 8.
Simulata & versuta tristitia. Cic. Post. red. in Senat. 12.
Abstrudere tristitiam. V. ABSTRUDO.
Compescere tristitiam alicujus. Ovid. 9. Met. 397.
Condire tristitiam. V. CONDIO.
Contorquere aliquem ad tristitiam. V. CONTORQUEO.
Contrahere tristitia. V. CONTRAHO. Cic. 2. de Nat.Deor.102. Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram.
Deducere a tristitia & Acerbitate. Cic. 2. de Orat. 340. Nil enim tam facile quam multitudo a tristitia & sæpe acerbitate, commode ac breviter, & acute & hilare dicto, deducitur.
Finire tristitiam. Hor. 1. Carm. 7. 17.
Mitigare tristitiam. Cic. 2. de Orat. 236.
Prætendere tristitiam malis moribus. Quintil. in procem. lib. 1. Vultum, & tristitiam, & dissentientem a ceteris habitum, pessimis moribus prætendebant.
Tradere se lacrimis ac tristitiæ. Cic. 5. Fam. 14. Lacrimis ac tristitiæ te tradidisti.

TRISTITIES, ēi. f. Apul. Met. 9. p. 231. Elmenh. Mira tristitie deformis.

TRISTITŪDO, ĭnis. f. Apul. Met. 3. p. 134. Elmenh. Tristitudinem de pectore suo mittere. Sidon. 8. Epist. 11. Animus tristitudine gravis.

TRISTĪTAS, ātis. f. Pacuv. apud Non. 2. 869. Quid istuc est? Vultum alligat quæ tristitas?

TRISTIMONIUM, i. n. Petron. Fragm. Trag. cap. 63. Cum nos tum plures in tristimonio essemus. Nævius apud Festum, Tristimonium detur- bat ex animo.

TRISTĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀλγεινός] Quod tristitiam affert. Cic. 1. de Divin. 13.
Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.
Promere voces tristificas. Cic. 1. de Divin. 20.
Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

TRISTOR, [λυπῶ] āri. Sen. de Ira, 2. 7. Concitari tristarique ob scelera.

TRISULCUS, V. TRES.

TRITĀNUS, [Τριτανός] ut auctor est Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis, Gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris

celebris, & rectos & transversos cancellatim toto corpore habuit nervos, in brachiis etiam manibusque. Hic omnes adversarios levi tactu, ac pæne securis congressionibus vicit. Filium habuit Cnei Pompeji militem, pari fortitudine natum; qui hostem se provocantem ita sprevit, ut inermi dextra eum superaverit, & captum digito uno in castra Imperatoris sui reportaverit. Hujus meminit & Plin. lib. 7. cap. 20.

TRITAVUS, V. TRES.

TRITHALES, [τρίθαλης] Herba, quæ est alterum genus aïzoi. Plin. lib. 25. cap. 13. Aïzoi duo genera: majus in fictilibus vasis seritur, &c. alterum minusculum, quod erithales vocant, alii trithales, quia ter floreat, alii chrysothales, aliqui isoetes.

TRITICUM, i. n. [πυρὸς, σῖτος, Gl. L. G. & G. L.] Genus frumenti, ut ait Isidor. 17. 3. vel a Tritura dictum, quod purissimum horreo condatur, vel quia granum ejus commolitur & teritur. Plin. lib. 18. cap. 7. Tritici genera plura, quæ fecere gentes. Italico nullum equidem compararaverim candore ac pondere, quo maxime decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. Tertium pondus erat Thracio Syrioque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac prætenuibus exit, folio uno, germinibus omnino multis, sed quæ in ramos brachiari non possit, aristas ex se mittit, & in herba per hiemem est. Remollito autem cælo, cauliculus de medio assurgit, cujus tertio aut quarto genu spica geritur, non prius evidens, quam folliculo inclusa, quæ gluma dicitur. Consummato eo flos erumpit quarto aut quinto post die, ac totidem fere diebus, plurimumque septem durat. Varro de R.R. 1. 32. quindecim diebus, frumentum in vaginis esse dicit, quindecim florere, quindecim arescere. Post florem crassescit, inquit Theophrast. maturaturque intra quadragesimum diem, quum tardissime, octavo ab satu mense plurima parte metitur. Ægyptiis, ut ajunt, septimo. Folium tritico arundineum, angustius tamen quam hordeo: caulis quoque levior & lentior, nec perinde fragilis: triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis. Culmus tritico altior est quam hordeo, spica quoque remotior a folio, palea suavior, mollior, succosior. Inconditæ tritico spicæ, explanatæque, hordeo in versus dispositæ. Utrique culmus spicam sustinet, quæ & spicus & spicum a Cicerone dicitur in Arato: spica, granum & aristam. Columel. lib. 2. cap. 8.

TRITICEUS, a, um. Adj. [σιτικὸς] ut, Messis triticea. Virg. 1. Georg. 219. Ovid. 5. Met. 487.
Fetus triticei. Ovid. 1. Fast. 693.

TRITIUM Metallum, [Τρίτιον Μέταλλον] Hispaniæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. hodie *Tafalla*.

TRITO, V. TERO.

TRITON, onis. m. [Τρίτων] inquit Servius, Deus marinus, Neptuni & Salaciæ deæ marinæ filius, ab aqua salsa dictæ. Hæc Servius enarrans hunc locum, Virg. 1. Æn. 158.

> Cymothoe simul, & Triton adnixus acuto
> Detrudunt naves scopulo, &c.

Meminit Cic. 1. de Nat. Deor. 79. Hic Neptuni tubicen esse fertur, cui mandat, ut receptui canat, fluviosque in suos fontes revocet.
Cæruleus Triton. Ovid. 1. Met. 333. V. CÆRULEUS.
Canorus Triton. Ovid. 2. Met. 8.
Citi Tritones. Virg. 5. Æn. 824.
Immanis Triton. Virg. 10. Æn. 209.
Ingens Triton. Valer. 1. Argon. 93.
Maritimus. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.
Rapidi Tritonis hera, Minerva. Catul. Argon. 62. 395.
Piscinarum Tritones, Piscinarum studiosi. Cic. 2. Att. 9. Non modo de Cynico Consulari, sed ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se jactare.
Triton, Africæ minoris fluvius & lacus, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 4. Herodot. lib. 4. In palude insulam esse ait, ubi vestigia sunt evidentia, Iasonem aliquando in his fuisse. Amnis ipse Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolem. lib. 4. cap. 3. Alii aliis in locis paludem hanc statuerunt, ut belle Plinius observavit.

TRITONIA, æ. f. [Τριτωνία] i. e. Minerva, quod temporibus Ogygis regis ad lacum Tritonis virginali primum habitu apparuerit. Ubi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam a Cretæ filio Tritone. Lucan. lib. 9. 685.
Armipotens Tritonia. Cic. Anteq. iret in exsil. 24.
Audax Tritonia. Stat. 10. Theb. 889.
Virgo Tritonia. Stat. 1. Silv. 1. 37.

TRITONIS, idos. f. patronym. [Τριτωνὶς] Lucret. lib. 6. 750.

> — Palladis ad templum Tritonidos almæ.

Arx Tritonis. Ovid. 5. Met. 645. Intelligit Athenas.
Sævæ Tritonidis arx. Virg. 2. Æn. 226.
Palus Tritonis, Tritonia. Sil. lib. 3. 322.

TRITONIACUS, a, um. Adj. [Τριτωνιακὸς] Ovid. 15. Met. 358.

> Quum Tritoniacam novies subiere paludem.

TRITOR, TRITURA, TRITURO, TRITUS. V. TERO.

TRIVENEFICUS, TRIVERBERO, TRIVIA, TRIVIALIS, TRIVIALITER, TRIVIATIM, TRIVIUM, V. TRES.

TRIUMPHUS, i. m. [θρίαμβος, Gl. L. G. & G. L.] quidam Græcum putant: nam θρίαμβον appellant Græci: nos aspiratione ex prima in novissimam syllabam translata, & B, mutata in P, dicimus Triumphum. Varro de L. L. 5. 7. a Baccho hujus rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus apud Isid. 18. 2. dici existimat Triumphum, quia qui triumpharet, triplici judicio honoraretur: primo enim exercitus de triumpho decernendo duci judicabat, secundo Senatus, tertio populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui a populo Rom. dari solebant, maximus. Erat autem pompa solennis, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria.
Triumpos olim dicebant, ut ostendit Cic. in Or. sicut Cetegos, Pulcros, sine aspiratione, Vide quæ notavi in TROPHÆUM. Puto Latinum esse, & Græcos in θρίαμβος imitari voluisse ex Triumpos deducentes, β pro π ponentes. Si Græcum esset, Dio nequaquam eo abstinuisset, & non ἐπινίκια, aut νικητήρια pro eo dixisset, & quidem cum verbo πέμψαι. Sonat autem ἐπινίκια, q. d. Victorialia. Habet autem πέμψαι unitum alteri horum nominum, aut alii ejusmodi, usum illum, a quo est illud πομπή, quod & Latini mutuantes dixerunt Pompam. H.St. V. Cic. Or. 160.
Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur, curru inaurato, capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem victus hostis, oneratus colla catenis, agebatur, & præeunte Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Jovis Capitolini, ubi mactato tauro albo domum redibant. Cic. in Pison. 80. Differes de triumpho: quid tandem habet iste currus? quid aurum? quid argentum? quid Legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania sunt ista, mihi crede, delectamenta pæne puerorum.
Is demum est, mea sententia, justus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis testimonium a consensu civitatis datur. Cic. 14. Philipp. 13.
Dives triumphis terra Africa. Virg. 4. Æn. 37.
Castellanus triumphus. V. Castellanus in CASTRUM.
Castrensis triumphus. V. CASTRUM.
Navalis triumphus. V. NAVIS.
Felices triumphi. Claud. de Bell. Get. 636.
Ingens triumphus. Senec. Herc. OEth. 6.
Insignis triumphus. Claud. 1. in Ruff. 54.
Læti triumphi. Ovid. 13. Met. 252.
Laurigeri triumphi. Claud. 3. Conf. Hon. 12.
Magni triumphi. Hor. 1. Carm. 2. 49.
Magnificus triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 28.
Opimus triumphus. Hor. 4. Carm. 4. 52.
Præclarus triumphus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 329.
Sacer triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 49.
Speciosissimus triumphus. Val. Max. lib. 7. cap. 1. de Q. Metelli felicitate.
Superbus triumphus. Hor. 1. Carm. 37. 4.
Agere triumphum. Ovid. 15. Met. 757.
Agere triumphum de aliqua re. Cic. 7. Verr. 98.
Agere triumphum justissimum ex inimicis. Cic. 3. Fam. 10. Ages victor ex inimicorum dolore triumphum justissimum.
Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in urbem rediissent. Cic. 1. Off. 78. Pompejus dixit frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse, nisi, &c.
Ducere aliquem in triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43.
Deducere in triumpho. Vide annon & apud Horatium de Cleopatra. H. St. lib. 1. Carm. 37. extr.

> Sævis Liburnis scilicet invidens
> Privata deduci superbo,
> Non humilis mulier, triumpho.

Ducere per triumphum. Cic. 7. Verr. 66. Vivum tu illum servabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.
Frequentare triumphum. Liv. 36. 39.
Habere triumphos, pro Triumphare. Cic. pro Corn. Balb. 9. Qui tot habuit triumphos, quot oræ sunt partesque terrarum.

TRIUMPHALIS, e. Adj. [θριαμβικὸς] Quod ad triumphum pertinet. Ut,
Coronæ triumphales, Quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin. lib. 22. cap. 3.
Cœnæ triumphales. Plin. lib. 9. cap. 55.
Currus triumphalis, Super quem sedebant triumphantes. Plin. lib. 7. cap. 26.
Fronde triumphali vinctus tempora. Ovid. ad Liv. 334.
Habitus triumphalis. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Imagines triumphales. Hor. Epod. 8. 12.
Laurus triumphalis. Tibul. lib. 2. 5. 5.
Porta triumphalis Romæ dicta, quod per eam triumphantes victores in urbem deducerentur. Cic. in Pison. 55.
Provincia triumphalis, Propter quam devictam imperator triumphum reportavit. Cic. in Pison. 42. Ut ex ea provincia, quæ fuerit ex omnibus una maxime triumphalis, nullas sis ad senatum litteras mittere ausus. [Triumphalis, quæ triumphi materiam suppeditat.
Statua triumphalis. Plin. 2. Epist. 3. In habitu triumphantis. Lege Plin. lib. 34. cap. 4. de honore statuarum.
Tituli triumphales. Juven. 1. Sat. 129.
Vehicula triumphalia. Cic. in Pison. 61. Nummus interea mihi, Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus, domi manet & manebit.
Vestes triumphales, Quæ triumphantium erant: quemadmodum & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Pictas vestes jam apud Homerum fuisse, unde triumphales natæ. Idem lib. 9. cap. 36. De purpuræ succo, seu colore purpureo, Diis advocatur placandis, omnemque vestem illuminat, in triumphali miscetur auro.
Vir triumphalis, Qui triumphavit; quemadmodum Consularis, Qui consul fuit. Liv. 5. 39. extr. Senes triumphales, consularesque.
Absolute Suet. de August. cap. 25. Solos triumphales, &c.
Bis triumphalem fieri. Cic. in Sallust. 21.

TRIUMPHALIA, orum. [θριαμβικὰ] Ipsa triumphatio. ut,
Tribuere alicui triumphalia. Tacit. 4. Ann. 14. [Subaudi Ornamenta. V. in ORNO.
Triumphalia ornamenta, Quæ favore principum concedebantur iis, qui non triumphassent, quorum sæpe fit mentio apud Tacitum, Suetonium &c. Interdum vero sine substantivo ponitur, ut apud Plin. in Paneg. Licet alteri vestrum triumphalia filii virtus, cælum alteri dederit.

TRIUMPHO, [θριαμβεύω, Gl. G. L.] are. Triumphum agere. Cic. 2. de Finib. 65. Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumpharat. Amplissime & honestissime triumphare. Cic. pro Muren. 15.
Triumphavit Achæos, i. e. Victis Achæis, triumphavit. Auctor de Viris illustr. cap. 61. pr.
Gloriose triumphare. Cic. 2. Fam. 11.
Triumphare de. Cic. de Senect. 55. Curius quum de Samnitibus triumphasset.
De sententia alicujus triumphare. Cic. 7. Att. 1.
Amor de me triumphat. Propert. lib. 2. 8. 4.
Triumphare ex aliquo. Plin. lib. 7. cap. 43.
Ovans triumphavit. Paterc. lib. 2. 96. extr. Hujus victoriæ compos Nero, ovans triumphavit. V. OVO, avi.
Triumphare, Exsultare, & sibi placere. Cæcil. Fragm. 2. Epist. Quod evenisse nobis gaudeo & triumpho. Ter. Heaut. 4. 2. 5.

> Nam quod de argento sperem, aut posse postulem me fallere,
> Nihil est: triumpho, si licet me latere tecto abscedere.

Triumphare & Gaudere. Cic. 9. Att. 16. Atque ego cum ex ipsa re ma-

gnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo.

Triumphare gaudio. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa egregia ac præclara mater palam exsultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.

Triumphat oratio mea, & exsultat. Cic. 2. in Catil. 3. At si quis est talis, quales esse omnes oportebat, qui in hoc ipso, in quo exsultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuset.

Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic. 7. Verr. 120. Lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.

Triumphari, Impersonale Liv. 3. 63. extr. Tum primum sine auctoritate Senatus, populi jussu triumphatum est. Cic. 2. Off. 28. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amissi imperii portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea urbe triumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

Non triumphabor. Vide quæ scripsi in Livius Histor. H. St.

Triumphans, antis. Partic. Cic. 14. Philip. 12. Quum hesterno die propter eorum res gestas me ovantem, & prope triumphantem, Pop. Rom. in Capitolium domo tulerit.

Consules triumphantes urbem inierunt. Liv. 3. 24.

Equi triumphantes. Ovid. 2. de Pont. 8. 43.

Triumphātus, a, um. Partic. [θριαμβευθεὶς] De quo triumphatum est. Virg. 3. Georg. 33.

Bisque triumphatas utroque ab litore gentes. Plin. lib. 5. cap. 5. Omnia armis Rom. superata, & a Cornelio Balbo triumphata.

Triumphātus, ûs. m. [θριαμβευσις] Plin. lib. 9. cap. 35. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius. Alii legunt Triumviratu.

Triumphātor, ōris. m. [θριαμβευτὴς] Qui triumphat, vel qui aliquando triumphavit. Apul. Apol. De Pyrrho triumphator. Cyprian. Epist. 34. 2. Minuc. Fel. 40. 1. Prudent. in Symmach. 1. 539.

Triumphatōrius, a, um. Adj. Tertul. adv. Marc. 5. 10. Verbum triumphatorium & insultatorium.

Triumvir, Triumviralis, Triumviratus, V. tres.

Trixāgo, ĭnis. f. [χαμαίδρυς, Gl. L. G.] Eadem herba quæ Trissago, vulgo Chamædreos: alii Serratam, & ab ea ferram inventam dixere, teste Plin. 24. 15. Carpitur prægnans succo, petrosis gaudet. Officinis Græcum nomen insedit. *Quercula*m vel *serratulam* vulgus nominat. Ruellius. Apul. de Herb. 24. Cels. 8. 3.

T R O

Troas, V. troja.

Trŏchæus, i. m. [τροχαῖος] Pes celer, & volubilis, quod rotatim & celeriter diceretur. Nam τροχὸς, Latine rota dicitur. A Mercurio repertus fertur, constatque ex duabus syllabis, prima longa & ultima brevi. Vel dicitur, ἀπὸ τοῦ τρέχειν, id est a currendo: quia cursum suum habet de longa syllaba in brevem. Cic. 3. de Orat. 180. Quum sint numeri plures, iambum & trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochæus e brevibus fit. Cic. in Orat. 191. Quod enim Pæon habeat tres breves, dactylus autem duas, brevitate & celeritate syllabarum labi putat Ephorus verba proclivius: contraque accidere in spondæo & trochæo, quod alter ex longis constaret, alter e brevibus fieret: alteram nimis incitatam, alteram nimis tardam orationem, neutram temperatam. Quæri potest cur Cic. dicat trochæum e brevibus fieri, quum Grammatici dicant hunc pedem ex longa & brevi constare, ut Totus. Sed sciendum est, antiquis eundem fuisse trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quod ex tribus brevibus constet, ut Dominus, quod ex Quintiliano satis intelligi potest. Is enim lib. 9. cap. 4. sic scribit: Tres breves trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choræo trochæi nomen imponunt: totidem longæ molosson efficiunt. Deinde aliquot post versibus asserit, Trochæum, quoties ultima sit longa, converti in Anapæstum, quod certe fieri non posset, nisi tres breves essent in trochæo. Præterea subjungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa fit Pæon: quale est, Si potero: &, Dicit hoc Cicero: Obstat invidia. Pæon autem primus, e longa & tribus brevibus constat. Ergo sublata longa, restat trochæus e tribus brevibus.

Trochæus qui est eodem spatio quo choræus, cordax ab Aristotele appellatur. Cic. in Orat. 193. V. cordax.

Trochæus qui temporibus & intervallis est par iambo. Cic. in Orat. 194.

Trochāĭcus, a, um. Adj. [τροχαϊκὸς] ut, Versus trochaicus. Garrulitas trochaica. Sidon. 5. Epist. 15.

Trŏchĭlus, i. m. [τρόχιλος] Parva avis, rexque avium dicitur, alio nomine Regulus appellatur, sive ut Suetonius ait, Regaliolus. V. rex. Plin. lib. 10. cap. 74. Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur avium. Idem lib. 8. cap. 25. Avis quæ trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia, &c.

Trochiscus, V. trochus.

Trochlea, vel Troclea, æ. f. pr. c. Totam illam machinam significat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam trajectum, circa quem rotula versatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Hujusmodi meminit Cato de R. R. cap. 12. in instrumento torcularis, in quo suculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. Idem cap. 3. Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus sparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret. lib. 4. 903.

Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi sustollit machina nisu.

Trochleis pituitam adducere, pro Difficulter exspuere, metaphorice dixit Quintil. lib. 11. cap. 3. de pronuntiatione. Budæus.

Trochleātim, Adv. Per modum trochleæ. Sidon. 5. Epist. 17.

Trochum, i. n. Genus sellæ, teste Festo.

Trŏchus, i. m. [τροχὸς] Turbo, quo lusitant pueri. A rotando dictus. nam τρέχω, curro significat. Et τροχὸς Rota, in Gloss. Græcolat. quæ rota, inquit Acron, a ludentibus pueris scutica agebatur. Martial. lib. 14. 168.

Inducenda rota est, das nobis utile munus:
Iste trochus pueris, at mihi cantus erit. Al. Canthus. Hor.

Arte Poet. 380.

Indoctusque pilæ, discive, trochive, quiescit.

Græcus trochus, A Græcis inventus. Hor. 3. Carm. 24. 56.

Trochŭlus, i. m. [τροχίσκιον] diminut. Plaut. Amph. prol. 144.

Tum meo patri autem trochulus inerit aureus
Sub petaso. Exemplaria alia legunt Torulus. q. V.

Trochiscus, i. m. dimin. [τροχίσκος] Parva rota. Unde Compositiones quædam medicorum, in formam rotulæ redactæ, Trochisci dicuntur. Latini Pastillos vocant, teste Celso lib. 5. cap. 17.

Item Piscis quidam apud Plin. 9. 52.

Troghiscĭlus, i. m. aliud dimin. Apul. Apol. 1. p. 153. Stewech. V. Elmenh. ad p. 294.

Troctes, [Τρώκτης] Vir quidam e Phœnicia, qui, ut testatur Homer. lib. Odyss. 14. aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Ulyssi persuasit ut in Phœniciam, ubi ipsius domus & substantia erat, proficisceretur.

Trœzēn, ēnis, vel ēnos, [Τροιζὴν] vel Trœzēnē, es. f. Oppidum fuit Peloponnesi, in sinu Argolico, a Trœzene filio Pelopis. In eo educatus fuit Theseus. Meminit Cic. 3. Off. 48. Athenienses, cum Persarum impetum nullo modo possent sustinere, statuerentque ut, urbe relicta, conjugibus & liberis Trœzene depositis, naves conscenderent, libertatemque Græciæ classe defenderent, &c. Ovid. 4. Epist. 107.

Hic tecum Trœzena colam, Pittheïa regna.

Alta Trœzene. Ovid. 2. Fast. 276. al. Cyllene.

Est & Trœzene, Urbs Cariæ, minoris Asiæ regionis. Plin. lib. 5. cap. 29.

Trœzēnius, a, um. Adj. [Τροιζήνιος] ut, Heros Trœzenius, Lelex. Ovid. 8. Met. 566.

Trœzenii, populi [Τροιζήνιοι] fide societatis Atticæ illustres, ut inquit Pomponius Mela, lib. 2. 3. in Peloponneso siti, ad quos recto cursu ex Piræo commodissima navigatio est. Eo igitur tempore, quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam trajecit, quum Themistoclis oraculum interpretantis sententia valuisset, ut terra relicta, mari se concrederent: juventutem omnem Athenienses in triremes imposuerunt, plurimi vero parentes & uxores in Trœzenen, Trœzenii eos humanissime suscipientibus. Decreverunt enim ut hi publice alerentur, duobus obolis in singulos distributis: puerisque facta potestas ut undecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magistris merces persoluta est. Ejus decreti auctor Nicagoras fuisse traditur. Hactenus in Themistoclis vita Plutarch.

Trogala, æ, f. τρωγάλια, χάλις, Gloss. Latinogræc. At Græcolat. τροχιλία, Torquilla. Disquirant doctiores.

Trōglōdўtæ, [Τρωγλοδύται] Populi Æthiopiæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib. 1. 4. strident magis, quam loquantur: specus subeunt, aluntur que serpentibus. Meminit Cic. 2. de Divin. 93. In his locis, quæ nos incolimus, post solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus: apud Troglodytas, ut scribitur, ante solstitium, &c.

Trogus, i. m. scil. Pompejus cognomine; Floruit tempore Augusti; Græcas & totius orbis historias composuit, quas (hodie non superstites) ex quatuor & quadraginta voluminibus in epitomen redegit Justinus. V. præf. ad Justini historiam.

Trogus, ex quo Justinus expromsit. Perott. ex quodam Trogo, quem Severissimum auctorem vocat, quædam φυσιογνωμικὰ afferre. pag. 980. H. St.

Trōja, teste Livio lib. 37. Regio est minoris Asiæ, in qua fuit Ilion civitas cantatissima: Sæpius tamen pro ipsa urbe Troja [Τροία] ponitur. Ovid. 1. Epist. 3.

Troja jacet certe Danais invisa puellis. Troja dicebatur, a Troe rege: antea Teucria a Teucro, & Dardania a Dardano.

Auctor Trojæ Cynthius. Virg. 3. Georg. 36.

Domitor Trojæ Ulysses. Hor. 1. Epist. 2. 19.

Alta Troja. Hor. 4. Carm. 6. 3.

Laomedontea Troja. Virg. 1. Georg. 502.

Magnæ Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achil. 318.

Nuptunia Troja. Virg. 2. Æn. 625.

Troja, etiam Ludus puerilis equestris, ab Ænea constitutus. Virg. 5. Æn. 602.

Trojaque nunc pueri, Trojanum dicitur agmen. Suet. in August. cap. 43. Sed & Trojæ ludum edidit frequentissime, majorum minorumque puerorum delectu, prisci, decorique moris existimans claræ stirpis indolem sic notescere. Hunc lusum pulcherrime describit Virg. lib. 5. Æn. l. c.

Scribitur Græca dipthongo, nec dividitur j consona: Adjectivum vero o & i vocales, & divisæ. Et quum provinciam significat, principale nomen est, & brevis est tro: (Senec. Troad. v. 822.

Misit infestos Troïæ ruinis Non semel arcus. Quando autem non est principale, & derivatio est, tro longa est: Virg. 1. Æn. 763.

— & Troïa gaza per undas. Servius.

Troja, Locus est in agro Laurente, in quo primum Æneas constitit. Semper autem prima longa est. V. Liv. 1. 1.

Trojānus, a, um. Adj. [Τρωϊκὸς] ut, Acestes Trojanus. V. acestes.

Arma Trojana. Virg. 9. Æn. 180.

Bellum Trojanum. Hor. de Arte Poet. 147.

Equus Trojanus. Cic. pro Muren. 78. Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me Consule dormientes opprimemini.

Gens Trojana. Virg 4. Æn. 425.

Juventus Trojana. Virg. 1. Æn. 471.

Opes Trojanæ. Virg. 2. Æn. 4.

Urbs Trojana. Virg. 1. Æn. 628.

Ferocitas Trojanorum. Cic. 2. de Divin. 82.

Trojūgĕna, æ. c. Ennius, Trojugenas bello claros. Sane Trojugena, & Grajugena, quum gemino i scribi debuerint, mutarunt i sequens in u, ut pro Trojigena & Grajigena, Trojugena & Grajugena factum sit. Catul. Argon. 62. 355.

Trojugenûm infesto prosternet corpora ferro. Virg. 3. Æn. 359.

Trojugena interpres divûm.

Gentes Trojugenæ. Lucret. lib. 1. 466.

Trōs, [Τρὼς] Qui ex Troja est. Virg. 1. Æn. 537.

Tros, Tyriusve mihi nullo discrimine agetur. Ibid. 6. 51.

— cessas in vota precesque,
Tros, ait, Ænea, cessas, &c.

Troes, plur. Virg. 2. Æn. 325.

— fuimus Troes, fuit Ilium & ingens
Gloria Teucrorum. Ovid. 12. Met. 66.

Troĭus, a, um. aliud Adj. [Τρώϊος] ut,
Arma Troïa. Virg. 3. Æn. 596.

Gaza

Gaza Troïa. Virg. 2. Æn. 763.
Heros Troïus. Virg. 8. Æn. 530.

Troïcus, a, um. Adj. [Τρωϊκός] ut,
Bellum Troicum. Cic. 5. Fam. 12.
Castra Troica. Virg. 11. Æn. 341.
Ensis Troicus. Ovid. 7. Epist. 184.
Fata Troica. Ovid. 1. Epist. 28.
Tempus Troicum. Cic. de Clar. Orat. 40.

Troas, ădis. f. [Τρωάς] Asiæ regio, Hellespontо adjacens, eadem quondam Æolis & Mysia appellata, auctore Plin. lib. 5. cap. 30. Mela lib. 1. 18. pr. Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incoli cœpit, Æolis facta, ante Mysia, &, qua Hellespontum attingit, Trojanis possidentibus Troas fuit. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Æsapo usque ad Caycі fluminis ostia ejus fines produxit. In ea Ilion, quæ & Troja, mille quingentis passibus a portu distans, omnium quæ sub Sole sunt nobilissima, Civitates aliæ Troadis nobiliores. Dardanium, Simoentis fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomene, Ephesus, Miletus, Pergamus, Thyatyra, Philadelphia, Laodicea, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

Troas, patronym. f. pro gentili. Virg. 5. Æn. 613.
At procul in sola secretæ Troades acta
Amissum Anchisen flebant. h. e. Trojanæ mulieres.

Troïlus, [Τρωΐλος] Priami & Hecubæ filius, ætate impar cum Achille congressus, periit: cujus meminit Virg. 1. Æn. 478. Hor. 2. Carm. 9. 15.
— nec impubem parentes
Troïlon, aut Phrygiæ sorores
Flevere semper. Troilon. Accus. Græc.

Troito, āre. χαρίζω, ψηλαφῶ, Gloss. Latinogræc. [An pro Tracto?

Tromentīnus, a, um. Adj. ut, Tribus Tromentina apud Romanos. V. tribus.

Tropæus, i. m. [τροπαῖος] dicitur quasi Versarius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se convertit. Suet. in Claud. Cæs. cap. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur: interdum ferula, flagrove, velut per ludum, excitabatur a tropæis. τρέπω enim verto, & τροπὴ versionem significat. Sed in emendatis codd. legitur, A copreis.
Venti tropæi, Qui e mari redeunt. Plin. lib. 2. cap. 43. Namque ut e fluminibus, ac e nivibus, & e mari videmus, & quidem tranquillo, & alios, quos vocant altanos, e terra consurgere ventos. Qui quidem quum e mari redeunt, tropæi vocantur: si pergunt, apogæi.

Tropæum, i. n. [τρόπαιον] sic enim scribendum est, & non ut vulgo, Trophæum; ut ipsa ostendit vocis Etymologia. Festus, Tropæi significantiam propriam Varro Bimargo ostendit. Ideo fuga hostium, Græce vocatur τροπή. Hinc Spolia capta, fixa in stipitibus, appellantur Tropæa. Virg. 11. Æn. 7.
Mezenti, ducis exuvias (tibi magne tropæum
Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin. lib. 6. cap. 28. Tropæa eodem in loco Jovi ac Neptuno statuisse. Hor. 2. Carm. 9. 19.
— & potius nova
Cantemus Augusti tropæa. Virg. 3. Georg. 32.
Et duo rapta manu diverso ex hoste tropæa.
Alii Tropæum volunt, ut dicitur τρόπαιον. Ut pro Bosporo dicunt Bosphorum. Quod tamen Xyl. vult dici posse q. d. Portans bovem. Vide Annot. in Dionem. Aliquis fortasse & Trophæum volet defendere, ut sit *h* additum, sicut in Triumphus, quum olim diceretur Triumpus. Vide triumphus. H. St. Scribebatur cum adspirata in Lugd. V. Cellarii Orthogr. Lat. p. 5. Græcis solitum fuit tenuem aspiratæ substituere, vel tollere hanc e mediis vocibus. Sic in N. T. Καπερναούμ, ubi Lat. Capharnaum, ut & Nonnus, nisi fallor, habet. Sic ex Johannes, Ιωάννης, & alia. In Gloss. Latinogræc. Tropeum, τρόπαιον, τροπαῖον, & Græcolat. τρόπαιον, Tropæum. conf. Suid. & Etymol. M.
Signum cupiditatis, tropæum necessitudinis, indicium amoris. Cic. 4. Verr. 115.
Belligera tropæa. Stat. 10. Theb. 28.
Clarum & exornatum tropæum. Cic. 1. de Invent. 69.
Immane tropæum retulimus. Claud. de Nupt. Hon. 117.
Salaminium tropæum. Cic. 1. Tusc. 110.
Trunca tropæa. Ovid. 3. de Pont. 4. 104.
Ornata urbs tropæis. Auctor ad Heren. lib. 4. 66.
Hic in Macedonia tropæa posuit: eaque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt, &c. Cic. in L. Pis. 92.
Statuere tropæum. Cic. 2. de Invent. 69.

Tropæātus, a, um. Adj. Tropæo ornatus. Ammian. 23. 14. Trajanus & Verus hinc sunt digressi victores & tropæati.

Tropæŏphŏrus, i. m. Triumphator. Apul. de mundo p. 75. Elm.

Tropæophŏrum, i. n. [τροπαιοφόρον] Tropeoforum, Quo tropeum portant. Gloss. Latinogræc.

Trŏphĭma, ătis. n. [τρόφιμα] Paulus in l. Publia. D. Depositi. Habere me a vobis auri pondo plus minus decem, & discos duos, saccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem, & quod excurrit. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib. 1. Dispunctionum cap. 18. Significat, inquit, trophima hic χρυσοτρόφιον, id est mercedem ipsam & pretium nutricationis, potest Latine dici Nutritium, sicut plurali numero Nutritia, nutricum merces: a qua voce nec Ulpianus se abstinuit. Ostendit igitur Titius, habere depositum, super quod inter cetera sibi debeantur decem, quos trophimati debebat Sempronius. τρέφειν significat alere, τροφὴ ἢ τρόφιμα nutricationem. Hæc Alciatus. Ulpian. in l. 1. §. Ad nutritia. D. de extraord. cognit. Ad nutricia quoque officium Præsidis vel Prætoris devenit. Namque & nutrices ob alimoniam infantium apud Præsides, quod sibi debetur, petunt. Sed nutritia eousque producemus, quoad infantes uberibus aluntur. Hæc Ulpian. Quos trophimati, id est, quos in nutriciis expendi.

Trŏphĭum, i. n. Ornamenti genus, apud Psychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib. 1. Nisi illic Strophium legendum sit, quod magis credo: de quo supra diximus.

Trŏphōnius, [Τροφώνιος] Summus artifex in secandis saxis fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotiæ regione construxit, quod vulgo Trophonii fanum cognominatum est ab artifice. Hic ubi aliquamdiu oracula reddidisset, atque tandem fame interisset, ferunt genium quendam in id immigrasse, atque oracula reddere perrexisse: post superstitione mortalium plures se in id antrum demiserunt, ac dies complures ibi commorati sunt. Qui vero huc oracula sciscitatum descendissent, in aditu specus nudi sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam, quas lemuribus & serpentibus occurrentibus objicerent. Deinde percepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Erasmum in proverbio, In antro Trophonii vaticinatus est. De homine vehementer tristi, tetricoque: propterea quod olim creditum est eum, qui in Trophonii specum descendisset, postea nunquam ridere. Hujus Trophonii meminit & Cic. 3. de Nat. 56. Qui alterum Mercurium Valentis & Phoronidis filium, qui sub terris habetur, Trophonium censet. Idem 1. de Divin. 74. Quumque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res divina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assidue canere cœpisse, ut nihil intermitterent.

Trophoniānus, a, um. Adj. Cic. 6. Att. 2. Narratio Trophoniana.

Trŏpis, is. f. [τρόπις] Latine Carina dicitur, teste Gloss. Græcolat. Martial. lib. 12. 83.
Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagenæ,
Frontis & humorem colliget usque tuæ. [Pro Sentina, seu fæce.

Tropologia, **Tropologice**, **Tropologicus**, V. tropus.

Trŏpus, i. m. [τρόπος] dici potest Modus, figura, conversio. Et definitur a Quintil. lib. 8. cap. 6. quod sit verbi vel sermonis a propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Cic. de Clar. Orat. 69. Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant τρόπους, &c. Virg. 1. Æn. 169.
— horrentique atrum nemus imminet umbra. Ubi Serv. Atrum nemus, tropus est: per atrum, nigrum ostendit: per nigrum umbrosum: per umbrosum densum, id est frondibus plenum. [Sed errat Servius, & sine tropo dicitur, Atrum umbra nemus. V. metalepsis. τρόπος in Gloss. Græcolat. Secta, mos.

Trŏpĭcus, a, um. Adj. [τροπικός] Figurativus. Gell. 13. 24. Tropica quadam figura mutationem vocabuli facere.
Item vox apud Astronomos. ut, Circuli Tropici. i. e. Quos cum pertingit Sol, cursum suum mutat, & revertitur. Ad Tropicum cancri fit Solstitium æstivum; ad Tropicum Capricorni Solstitium hiemale. Manil. 3. 620.
Quæ tropica appellant, quod in illis quatuor anni
Tempora vertuntur signis, nodosque resolvunt. V. Macrob. in Somn. Scip. 1. 15. & 2. 15. [Vitruv. 1. 7. conf. Gloss. in τροπ.

Tropice, Adv. [τροπικῶς] August. de Gen. ad lit. 4. 9. Maluit tropice loqui.

Trŏpŏlŏgia, æ. f. [τροπολογία] Figura, qua sermo ad emendationem morum dirigitur. V. Hieron. 1. Epist. 9. [V. allegoria. Nam idem est.

Tropolŏgĭcus, a, um. Adj. [τροπολογικός] Sidon. 9. Epist. 3. Tropologicum genus & figuratum.

Tropologice, Adv. [τροπολογικῶς] Hieron.

Trōs, [Τρώς] Rex Trojæ, inquit Servius, Ganymedis pater, a quo Troja dicta. Virg. 3. Georg. 36.
— demissæque ab Jove gentis
Nomina, Trosque parens, & Trojæ Cynthius auctor.
Tros etiam ponitur pro Troïus, ut notat idem Servius, de quo vide supra in troja, & facit genitivum Trois, & Troos. Quia, ut inquit Servius, omnia nomina monosyllaba Græca, quæ in Latinum sermonem transeunt, tertiæ tantum sunt declinationis, & tam Latine quam Græce declinari possunt, ut Tros, Trois, Troos: Pan, Panis, Panos.

Trossŭlum, i. n. [Τρόσσουλον] Oppidum Tusciæ citra Volsinios pass. ix. m. dictum, quod illud sine peditum adjumento equites cepissent: a quo Trossuli dicti sunt ejus incolæ, de quibus Plin. lib. 33. cap. 2.

Trossŭlus, vel, ut in Gloss. **Trusulus**, i. m. [ὁ ἐν μικρῷ παχύς. Gl. L. G.] Trossuli dicti sunt Equites, quod oppidum Tuscorum Trossulum sine opera peditum ceperint. Festus. Pers. 1. Sat. 81.
— unde istud dedecus, in quo
Trossulus exsultat tibi per subsellia lævis. Ubi Casaubonus dicit, Trossulos vulgo vocari, Qui cultu & toto vitæ genere ceteris præstare vellent.
Trossulos Senec. Epist. 87. Divites sui sæculi lautiore comitatu equitantes vocat. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando. Idem Epist. 76. Faciam quod juvenes & trossuli, id est qui sunt bene habito corpore.
Trossuli, dicti sunt Torosuli. Varr. Sesquiulysse, Nunc emunt trossuli nardo nitidi vulgo Attico talento equum. Non. 1. 240.
Trossuli milites. Plin. lib. 33. cap. 2. Celeres sub Romulo, regibusque appellati sunt, deinde flexumines, postea trossuli.

T R U

TRVM. PPP. Trium Publiorum.

Trua, æ. f. [τρύβλιον] Vasis genus, a terendo dictum, quasi Terua, quam nos diminutive Trullam dicimus. Sive ut Varro docet a transvolando, trajiciendove, quod per eam aqua trajiciatur.
Truæ, quæ a culina in lavatrinam aquam fundunt. Varr. de L. L. 4. 25.
Cocus magnum ahenum, quando fervit, paulla confutat trua. Titinn. apud Fest. & Non. 1. 68.

Trulla, æ. f. dimin. [τρύβλα, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 25. Trulla ad similitudinem truæ, illa magna, & hæc parva. Truæ, quæ e culina in lavatrinam aquam fundunt. Juven. 3. Sat. 108.
Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo.
Trulla, *Truelle*. H. St.
Trulla, Vas in quo ventris onus deponitur. Martial. lib. 9. 98.
Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
Trulla, & Genus est vasis, seu poculi vinarii, ut declarat hic locus apud Cic. 6. in Verr. 62. Erat enim vas vinarium, ex una gemma prægrandi trulla excavata, cum manubrio aureo. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum festis potare diebus
Campana solitus trulla, &c. i. e. Fictili poculo.
Ferreæ trullæ. Liv. 7. 11.
Gemmea trulla. Cic. 6. Verr. 62. Mittit etiam Trullam gemmeam rogatum, velle eam se diligentius considerare.
Trulla lignea, Ζωμήρυσις, Gloss. Latinogræc. Græcolat. Ζωμάρυστρον, Trulla.
Trulla,

Trulla, Vas est apud Catonem de R. R. cap. 10. & 11. & 13. quo de situla aquam hauriebant, & de ahenis aut labris. Sic explicat Turneb.
Trulla, Cæmentarii instrumentum, quo fabri murarii, tectoriis linendis complanandisque delutare solent: ut non solum parietes pulchritudinem accipiant, sed & fortitudinem contra injuriam imbrium & creberrimas tempestates. [Meminit Pallad. 1.13. & 15. Hinc Trullisso. q. V.
TRULLARIA, æ. f. Ζωμαρυστρον, Gloss. Latinogræc.
TRULLEUM, i. n. [χέρνιβον, Gl. L. G. & G. L. ξέστιν, L. G.] Vas, in quo manus perluuntur. Varr. de Vit. pop. Roman. lib. 1. Itaque ea sibi modo ponere ac suspendere, quæ utilitas postularet, trulleum, matellionem, pelvim, nasiternam, &c. Ejus urceolum aquæ manalem vocamus, quod ea aqua in trulleum effundatur. Unde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc movetur, cum pluviæ exoptantur. Ex Non. 15. 32.
Trulleum figura trullæ simile, nisi quod aquam latius concipit, & quod manubrium cavum non est. Varr. de L. L. 4. 25. [In Gloss. Latinogræc. etiam Guttum & Aquiminale Synonyma habet.
TRULLEUS, i. m. Idem. Plin. 34. 2. Vasa Corinthia transferunt in trulleos.
TRULLIO, ōnis. m. Idem. Plin. Valer. 3. 38. Mittere in trullionem.
TRULLISO, vel TRULLISSO, āre. Trulla gypsum inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 3. Coronis explicatis parietes quam asperrime trullissentur: postea autem supra trullissatione subarescente deformentur directiones arenati.
TRULLISSATIO, ōnis. f. Vitruv. in loc. citat. supra in TRULLISO.
TRUCIDO, TRUCULENTER, TRUCULENTIA, TRUCULENTUS. V. TRUX.
TRŪDO, si, sum, [ὠθῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐρείδω, L. G.] ĕre. Vi quadam impellere. Plaut. Asin. 3. 1. 30.

Næ ille ecastor hinc trudetur largus lacrumarum foras.

Quo ne trudamur, dii immortales nos admonent. Cic. de Arusp. Resp. 61.
Trudi ad mortem, & ad supplicium. Cic. 1. Tusc. 71. Et cum pæne in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur ascendere. Idem 4. Att. 3. Ille omnium vocibus cum se, non ad judicium, sed ad supplicium præsens trudi videret, omnes Catilinas, Acidinos postea reddidit.
Fallacia alia aliam trudit. Ter. And. 4. 5. 40.
Truditur dies die. Hor. 2. Carm. 18. 15.
Trudere tenebras, i. e. Objicere. Plaut. Epid. 3. 4. 40. al. Cudere.
TRŪSUS, a, um. Partic. Tacit. 5. Hist. 25. In arma trusus.
TRUSO, āre. Frequent. Vox obscæna apud Catull. 57. 6.
TRUSĀTĬLIS, e. Adj. [ὠστός] Quod truditur: ut, Mola trusatilis, i. e. Mola manuaria, quod manibus trudatur, id est pellatur. Gell. lib. 3. cap. 3. Ob quærendum victum ad circumagendas molas, quæ trusatiles appellantur, operam pistori locasset. De Plauto. conf. Cato de R.R. cap. 10.
TRUSĬTO, āre. Aliud frequentat. Phædr. 2. Fab. 7. 8.

Interque cædem ferro mulum trusitant. Varia tamen lectio est.

TRUDES, is. [ὠστήριον] Instrumenti genus, quo aliquid truditur. Tacit. 3. Ann. 46. Quidam trudibus aut furcis inertem molem prosternere. Vectes exponunt.
TRŪENTUM, [Τρύεντον] Fluvius Picenorum, & urbs ejusdem nominis Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Tronto*. V. Plin. lib. 3. cap. 13.
TRUENTĪNUS, a, um. Adj. Sil. lib. 8. 434.

Quique Truentinas servant cum flumine turres.

TRULLA, TRULLARIA, TRULLEUM, TRULLEUS, TRULLIO, TRLULISO, V. TRUA.
TRUMEN, Inis. n. [τρύχος, τριχίνιον. Gloss. Latinogræc. Sed Oedipo indiget.
TRUNCUS, i. m. [στέλεχος, κορμός, Gl. L. G. & G. L.] Pars arboris, quæ ramis aboletis superstat. Columel. lib. 3. 6. pr. Ut ex his partibus trunci sumantur, quæ & genitales sunt, & maxime fertiles. Cic. 3. de Orat. 177. Quid in arboribus, in quibus, non truncus, non rami, non folia denique, nisi ad suam retinendam conservandamque naturam?
Arboris acclivis trunco. Virg. 10. Æn. 835.
Arboris obnixus trunco. Virg. 3. Georg. 233.
Cavi trunci. Hor. 2. Carm. 19. 10.
Cælebs sine palmite truncus. Ovid. 4. Met. 663.
Enodes trunci. Virg. 2. Georg. 78.
Ficulnus truncus. Hor. 1. Serm. 8. 1.
Iners truncus. Ovid. 3. Amor. 7. 15.
Sincerus truncus, Non læsus. Ovid. de Nuce 35.
Teretes trunci. Virg. 6. Æn. 207.
Valentes trunci. Virg. 2. Georg. 426.
Recto trunco se attollere. Ovid. 7. Met. 640.
Denudat foliis ramos, & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
Terra ex minutissimis seminibus, tantos truncos ramosque procreat. Cic. de Senect. 51.
Truncus corporis. [κορμὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Rosc. Com. 28. Virg. 2. Æn. 557. — jacet ingens litore truncus,

Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus. Ibid. lib. 9. 332.
Tum caput ipsi aufert domino, truncumque relinquit,
Sanguine singultantem. Lucret. lib. 3. 405.

Informes trunci. Lucan. lib. 2. 189.
Truncus atque stipes, pro Homine stupido. Cic. in Pison. 19. Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus.
Qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? Cic. 1. de Nat. Deor. 85.
Truncus ægritudinum. Cic. 3. Tusc. 83.
TRUNCŬLUS, i. m. dimin. [κολοβὸς, σκέλεος, Gl. L. G.] Cels. lib. 2. cap. 19. & 21. Præcipue tamen in ungulis, trunculisque suum, in petiolis, capitulisque hœdorum. Fortasse legendum Pedunculis. [Male. V. Ludov. Nonium de Re cib. lib. 2. cap. 12.
TRUNCUS, a, um. Adj. [κολοβὸς, Gl. L. G. & G. L. ὁ μέρος τὸ σώματος ἀφῃρημένος, G. L. ἀκέφαλος, ἀκροτετμημένος, L. G.] Quod est truncatum. Columel. lib. 2. Quum deinde truncam reddideris, acuto ferramento plagam lævato.
Animalia trunca pedum, Pedibus carentia. Virg. 4. Georg. 310.
Arma trunca. Stat. 10. Theb. 336.
Corpus truncum, Oculis privatum, cui evulsi sunt oculi. Senec. OEdip. 14.
Exta. Liv. 27. 26. extr. Quod secundum trunca & turpia exta, nimis læta apparuissent.
Manus trunca. Propert. lib. 4. 9. 16.
Nares truncæ inhonesto vulnere. Virg. 6. Æn. 497.
Pinus trunca. Virg. 3. Æn. 659.
Tempora trunca. Ovid. 9. Epist. 140.
Vulnera trunca. Ovid. 3. Met. 724.
Vultus truncus, Caput hominis recisum. Stat. 5. Theb. 236.
Sermo truncus. Stat. 12. Theb. 479. h. e. Inarticulata vox, seu semiplenus sermo.
Urbs trunca, sine senatu, sine plebe, &c. Liv. 31. 29.
TRUNCO, [ἀκρωτηριῶ, κολοβῶ, Gl. L. G. ἀκρωτηριάζω, G. L.] āre. In partes scindere. Valer. 6. Argon. 567.

— jam non per curva volantem
Stagna: nec in medio truncantem marmore cervos.

Anguis truncatus. Claud. de Bell. Gildon. 471.
Cervos truncare. Val. Flacc. 6. 568.
Caput truncavit. Lucan. 6. 566.
Manibus truncatus, & armis. Claud. de Bell. Get. 89.
Membra truncata. Claud. de Bell. Get. 263.
Truncatus aliqua sui parte. Plin. lib. 9. Epist. penult. ad Mustium; Erit etiam faciundum ipsius deæ signum: quia antiquum illud e ligno quibusdam sui partibus vetustate truncatum est.
TRUNCATIO, ōnis. f. [ἀκρωτηρίασις] Gloss. Græcolat.
TRUO, ōnis. m. Avis quædam apud Festum.
TRUO, āre. Movere. Festus in Amtruare.
TRUSATILIS, TRUSITO, TRUSO, TRUSUS, V. TRUDO.
TRŪTĬLO, āre. Auctor. Philomel. v. 15.

Tum turdus trutilat. al. Truculat.

TRŪTĬNA, æ. f. [τρυτάνη, Gl. L. G. & G. L.] Statera. Vitruv. lib. 10. cap. 8. Id autem ex Trutinis, quæ staterae dicuntur, licet considerare.
Trutina, per translationem ponitur pro Judicio. Cic. 2. de Orat. 159. Ad ea probanda, quæ non artificis statera, sed quadam populari trutina examinantur.
Castigare examen in trutina. Pers. 1. Sat. 7.
Pensari eadem trutina, Hor. 2. Epist. 1. 30. Eodem examine, eodem judicio, eadem æstimatione. Porphyr.
Suspendere in trutina. Juven. 6. Sat. 436.
Trutinam Cornutus scribit foramen esse, intra quod est lingua bilancis, ad quod est examinatio; quod alii Æquamentum, alii Libramentum, alii Æquilibrium vocant. V. Scholiast. ad illud Pers. 1. Sat. 7.

— examenve improbum in illa
Castiges trutina.

TRUTĪNO, [σταθμίζω] āre. est trutina pensitare. Gloss. Cyrill.
TRUTĪNOR, [σταθμίζομαι] āri. depon. Idem. Pers. 3. Sat. 82.

Atque exporrecto trutinantur verba labello. [Nisi Passivum Impersonale est.

TRUTINĀTUS, a, um. Partic. Sidon. 7. Epist. 9. Statu satis superque trutinato.
TRUTTA, vel TRŪTA. æ. f. Piscis qui & Varius vel Variolus dicitur. Gesner.
TRUX, trŭcis. Adj. [ἀπότομος, ὠμὸς, χαλεπός, Gl. L. G.] Ferox, crudelis. Plaut. Bacch. 5. 2. 29. Arietes truces nos erimus. Idem Truc. Argum. 5.

Vi magna servos est, ac trucibus moribus,
Lupæ ne rapiant domini parcimoniam.

Fronte trux. Valer. 4. Argon. 232.
Tactu trux. Plin. lib. 22. cap. 6.
Affectus truces comprimere. Senec. Agam. 3.
Animi truces. Lucan. lib. 7. 128.
Aspectus trux. Cic. 2. de Divin. 133.

Capite brevi, cervice anguina, aspectu truci. Ex poeta.

Classico truci excitatur miles. Hor. Epod. 2. 5.
Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
Inimicitiæ truces. Hor. 1. Epist. 19. 48.
Iræ truces. Valer. 1. Argon. 673.
Oculi truces. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.

E trucibusque oculis duo fervida lumina flagrant. Ex poeta.

Puellæ truces. Senec. OEdip. 5. De Amazonibus.
Sonus trux oris. Plin. lib. 6. cap. 22.
Tauri truces. Ovid. 8. Met. 297.
Tribunus plebis horridus & trux. Cic. 2. de Lege Agr. 64.
Venti truces. Plin. lib. 2. cap. 36.
Vocem trucem expavescere. Sil. lib. 1. 67.
Vultus trux. Tacit. 4. Ann. 34.
Compar. Ammian. 25. 4. Major vis & trucior. al. Atrocior.
TRŬCŬLENTUS, a, um. Adj. [ἀπηνής, ὠμός, Gl. L. G.] Qui truci vultu crudelitatem præ se fert, aliosque terret. Ter. Adelph. 5. 4. 12.

Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cic.

pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu? Idem 2. de Nat. Deor. 110.

Adversum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.

Æquor truculentum. Catul. 1. Argon. 62. 179.
Auster truculentior. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 308.
Facinus nefarium & truculentissimum. Auctor ad Heren. 4. 12.
Insomnia truculenta. Sil. lib. 10. 354.
Truculentus, cum Dativo. Plin. lib. 8. cap. 4. Sic & tigris etiam feris cunctis truculenta.
Truculentus, ἰλιγγῶδης. Gloss. Latinogræc.
TRUCULENTER. [ἀπηνῶς] ius, issime. Adv. Cic. 2. de Lege Agr. 13.
Truculentius se gerebat, quam ceteri.
Aspicere aliquem truculentissime. Quintil. lib. 6. cap. 1.
TRUCULENTIA, æ. f. Plaut. Truc. 3. 2. 7. Tuam exspecto truculentiam. Tacit. 2. Ann. 24. Truculentia cæli.
TRUCULO, V. TRUTILO.
TRŬCĪDO, [κατασφάζω, μιαιφονῶ, σφαγιάζω, Gl. L. G.] āre. Crudeliter necare. Virg. 2. Æn. 494.

Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Cic. pro Lege Manil. 5. Uno nuntio, atque una litterarum significatione cives Rom. necandos, trucidandosque denotavit.

Qui nos, qui conjuges, qui liberos nostros trucidare voluerunt. Cic. 4. in Catil. 12.

Trucidari

Trucidari ferro. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Trucidari fenore. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne fenore trucidetur.
Verbis gravibus trucidari ab aliquo. Cic. de Arusp. Respons. 2.
TRUCIDĀTUS, a, um. Partic. Tac. 2. Ann. 45. Trucidatas legiones ostentabat.
TRUCIDATIO, ōnis. f. [κατάκοψις] Cic. 4. Philipp. 11. Nullus ei ludus videtur esse jucundior, quam cruor, quam cædes, quam ante oculos trucidatio civium.
Non jam pugna, sed trucidatio, velut pecorum, fieri cœpit. Liv. 28. 16.
Tantas trucidationes facis. Cato apud Gell. 13. 24.
TRUCIDĀTOR, ōris. m. August. de Civ. Dei, 16. 43. Moses subtractus trucidatoribus parvulorum.

T R Y

TRYBLIUM, i. n. [τρύβλιον] Catinus; verbum quidem Græcum, sed quod pro Latino Varro usurpavit, & Plaut. Stich. 5. 4. 9. cujus verba sunt,
— hoc convivium est
Pro opibus nostris satis commodule nucibus, fabulis, ficulis,
Oleæ in tryblio, lupilli comminuto crustulo. Interrupto in editis hodieque legitur, sed nullo sensu. Restituit Turnebus. Gloss. Græcolat. Τρύβλιον Paropsida.
TRYCHNON, [στρύχνος] V. STRYCHNUS, Herba quæ & Strychnon dicitur; Latine, Solanum. Plin. lib. 21. cap. 31.
TRYGĪNON, [τρύγινον] Atramenti genus. Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt qui & vini fæcem siccatam excoquant: affirmantque, si ex bono vino fæx fuerit, Indici speciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, e vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari potest Fæcatum, aut fæcutinum; utpote factum ex fæcibus.
TRYGŌDES, [τρυγώδης] Fæculentus, in Gloss. Græcolat. Cels. 6. 6. 8.
TRYGON, ŏnis. m. [τρυγών] & Avis & Piscis venenatus. Auson. Epist. 4. 58. Letalis trygon. V. Cels. 6. 9. Plin. 9. 48. & Diosc. 2. 19.
Trygonus. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Trygonum, & cetum, & mollem caseum. Al. Trigonum.
TRYPANE, es. f. & TRYPANUM, i. n. [τρύπανον] Terebra, Perforaculum, Gloss. Græcol. V. ABAPTISTUM.
TRYPHIODŌRUS, i. m. [Τρυφιόδωρος] Ægyptius grammaticus, cujus exstat de Troja capta poëma. De reliquis V. Suidas.
TRYPHON, [Τρύφων] Alexandrinus Grammaticus, Augusti tempore, scripsit de copia orationis, de orthographia, & alia a Suida commemorata.
Fuit & alius Tryphon, cognomine Diodotus. Strab. 16.
Item Ptolemæi cognomen propter luxuriem. Ælian. Var. Hist. 14. 31.
Item Judæus, contra quem scripsit Justin. Martyr.
TRYXĀLIS, [τρυξαλίς] Animal locustæ simile sine pennis, Latinum nomen non habet, ut aliqui arbitrantur: nec pauciores, hoc esse quod Gryllus vocetur. Hæc Plin. lib. 30. cap. 6. al. Troxalis. [Gloss. Græcolat. Τρώξαλις, Grellus.

T U

T. V. Titulo usus.
TŪ, tŭi, vel tis antique, tĭbi, tē. [σύ] Ter. Heaut. 5. 4. 11. Crede, & nostrum te esse credito. Plaut. Trinum. 2. 2. 30.
Nimio satius tui opus est te ita esse, quam ut animo lubet. Al. Ut opu'st.
Quia tis egeat, quia te careat. Plaut. Mil. 4. 2. 42. V. TIS.
Tibi eidem. Plaut. Merc. prol. 71.
Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis.
Tibi est domi. Plaut. Trucul. 1. 2. 86.
Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 121. V. MIHI.
At tibi repente. Cic. 9. Fam. 2.
Hic tibi strepit. Cic. 8. Fam. 2.
Alter tibi descendit de Palatio & ædibus suis. Cic. pro Rosc. Amer. 133.
Nunc tibi nostri milites. Cic. 8. Fam. 15.
Te, σὲ ἢ σύ, Gloss. Lat. Gr. σέ, Gr. Lat.
Te ipsum, Σεαυτόν, Gloss. Latinogræc.
Te socio. Cic. 4. Fam. 13. Per me quondam, te socio, defensa Respublica.
Tu, repetitum. Cic. pro Rabir. 3. Tu mihi etiam legis Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cujusquam denique hominis popularis mentionem facis?
Tune, vel Tun' interrogative. Plaut. Amph. 2. 2. 126.
Tun' me heri advenisse dicis? Al. tun' te abisse hodie hinc negas? Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, &c.
Tu tu. Plaut. Mostel. 2. 1. 17. Egone? A. tu tu.
Hujus pronominis geminatione. Valer. lib. 6. cap. 8. Tu profecto, tu, Dive Juli, cælestibus tuis vulneribus debitam exegisti vindictam. Sic puto alicubi apud Virgil. H. St.
Tu ipse, Tumet ipse, Σὺ αὐτός. Gloss. Græcolat.
TUTĔ, Tu ipse. Ter. Eun. 1. 1. 19.
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cic. 1. Fam. 8. Ut tute mihi præcepisti. Cic. 4. Verr 117. Hoc autem tute fatebere.
Tute dicebas. Cic. 2. de Fin. 87. Etenim, quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diurnitatem quidem temporis ad beate vivendum aliquid afferre, nec minorem voluptatem percipi in brevitate temporis, quam si illa sit sempiterna.
Tute paulo ante dixisti. Cic. 1. de Orat. 99. Nam me quidem semper a genere hoc toto sermonis refugisse, & tibi cupienti atque instanti sæpissime negasse, tute paulo ante dixisti: quod ego, non superbia, neque, &c.
Tute tibi imperes. Cic. 2. Tusc. 47. Quod si tibi persuasum est (principio enim dixisti plus in dedecore mali tibi videri, quam in dolore) reliquum est ut tute tibi imperes.
Tute ipse. Virg. 3. Ecl. 35. V. TE.
TUTĔMET, pro Tute, i. e. Tu ipse. Lucret. lib. 4. 913.
Tutemet in culpa quum sis. Idem lib. 1. 103.
Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
Terriloquis victus dictis, &c. Meminit Priscian. lib. 12.
Tu & Tute & Tutemet & Tutemet ipse facis. Donat. in Ter. Adelph. 3. 1.
TEMET, Temet ipsum, Σεαυτόν, Gloss. Græcolat.

TECUM, [σὺν σοί, Gl. L. G.] Adverbium compositum ex Ablativo Te, & præpositione Cum. Plaut. Mil. 2. 5. 12.
Quid nunc taces? tecum loquor. PA. immo edepol tute tecum.
Tecum oro & quæso. Plaut. Curc. 3. 62. h. e. Te oro.
Tecum sentio. Plaut. Pseud. 4. 2. 3.
Tecum simul. Plaut. Amph. 2. 2. 136.
Neque edepol ego, dixi, istam vidi, nisi tecum simul.
TŪUS, a, um. [σός, Gl. G. L.] Pronomen possessivum a Tu. Plaut. Pers. 4. 4. 37. Tua merx est, tua indicatio est. Cic. 15. Fam. 20. Nunc hæc primo cupio cognoscere, iter tuum cujusmodi sit.
Pro amicitia tua, Cicero dixit: hoc est, Pro amore quo te prosequor, nempe quo tu a me diligeris; 10. Philipp. 6. An vero hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere soleo) efferri hæc foras, & ad Populi Ro. aures pervenire? [Emendatius Tuam vicem legitur.
Tuo arbitratu. Plaut. Aul. 4. 4. 20.
Tuo tibi judicio est utendum. Cic. 2. Tusc. 63.
Tua sui memoria. Cic. 13. Att. 1. Nicias te (ut debet) amat, vehementerque tua sui memoria delectatur.
Tuum studium adolescentis. Cic. 15. Fam. 13. Sed moleste fero, me Consulem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum, quum id ætatis sim, perspicere non posse.
Tua virtus. Cic. 15. Fam. 5.
De tuis unus, pro Unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cic. 13. Fam. 17. Qui & in bello tecum fuisset, &, propter memoriam Crassi, de tuis unus esset.
Tam longe a tot tuis. Cic. 4. Att. 14. Nunquam enim tu sine justissima causa tam longe a tot tuis & hominibus, & rebus carissimis & suavissimis abesse voluisses.
Panætius ille tuus, Quem admiraris. Cic. 1. de Orat. 45. Vigebat auditor Panætii illius tui Mnesemarchus.
Tuum est mihi ignoscere, Ad te spectat, tui est negotii & officii. Ter. And. 4. 1. 54.
Tetigine tui quicquam? Ter. Adel. 2. 1. 24.
De tuo. V. DE.
Tui studiosus. Cic. 16. Fam. 9. Ego A. Varroni, quem cum amantissimum mei cognovi, tum etiam valde tui studiosum, diligentissime commendavi.
Amor tui. Ovid. 5. Epist. 105.
Ardet amore tui, sic & Menelaon amavit.
Tui caritas. Cic. 10. Fam. 6. Me autem impulit tui caritas.
TUOPTE, Ablativus compositus a Tuus & pte, syllabica adjectione. Plaut. Mil. 3. 1. 11.
Tuopte tibi consilio occludunt linguam, & constringunt manus.
Idem Capt. 2. 3. 11.
Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.
TUĀTIM, Adv. a Tuus, i. e. Tuo more. Plaut. Amph. 2. 1. 4. Ecce rem jam tuatim Facis, ut &c. Obsoletum. conf. Non. 2. 853.

T U A

TUATIM, V. TU.
TUÆSIS, [Τύαισις] Æstuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. vulgo *Tvveed*; juxta quod *Bervicia*, munitissimum oppidum regis Britanniæ, in finibus Scotiæ, vulgo *Bervvick*.

T U B

TVB. Tubilustrium.
TŪBA, æ. f. [σάλπιγξ, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum vulgo notum, a tubo canali sic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt, & ex cornibus, & quæ ex ære sunt, Tubæ ductiles appellantur.
Æris directi tuba. Ovid. 1. Met. 98.
Non tuba directi, non æris cornua flexi.
Tuba utuntur ad excitandos militum animos in prælium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum tubas, quum signa militaria, quum aquilam illam argenteam scirem esse præmissam.
Clangor tubarum. Virg. 2. Æn. 313.
Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
Sonitus tubæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 21. In concione de virtute loqueris, in prælio per ignaviam tubæ sonitum perferre non potes. Virg. 4. Georg. 72. — fractos sonitus imitata tubarum.
Canora tuba. Ovid. 3. Fast. 849.
Navalis tuba. V. NAVALIS.
Stridentes tubæ. Lucan. lib. 1. 432.
Vocales tubæ. Senec. Thyest 8.
Canunt tubæ. V. CANO.
Canere ludos commissos tuba, Signum committendi dare. Virg. 5. Æn. 113.
Occanere tubas. Tacit. 2. Ann. 81. Tum Sentius occanere cornua tubasque, & peti aggerem, erigi scalas jussit, ac promptissimum quemque succedere.
Floralis tuba est, Qua committebantur ludi Florales, in quibus meretrices nudis corporibus per varias artes ludendo discurrebant & armis certabant gladiatoriis, atque pugnabant. Scholiast. in Juven. 6. Sat. 249.
Atque omnes implet numeros, dignissima prorsus
Florali matrona tuba.
Tuba belli civilis, Per translationem pro Auctore. Cic. 6. Fam. 13. Quod mirifica est improbitas in quibusdam, qui tulissent acerbius tibi veniam dari, quem illi appellabant tubam belli civilis.
TUBĀRIUS, i. m. Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius, in l. ult. D. de jur. immunit.
TUBICEN, ĭnis. m. [σαλπιγκτής, Gl. L. G. & G. L.] Qui tuba canit. Veget. de Re Mil. lib. 2. cap. 7. Ovid. 3. Met. 704.
— cum bellicus ære canoro
Signa dedit tubicen.
Tubicines a tuba & canendo. Varro de L. L. 4. 16.
Tubicines, Cornicines, & Buccinatores: Qui tuba, vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. Senec. Epist. 79. Nec tubicen prædicationi nominis nostri silentium faciens.
Tubicines in berro, ἀντηρίδες, ἦχοι. Gloss. Latinogræc. V. TIBICEN.
TUBICĪNO, [σαλπίζω] Gloss. Græcolat.

TUBICINATOR. [σαλπικτής] Idem Gloss.

TUBO, āre. [σαλπίζω] Gloss. idem. Tuba canere.

TUBĪLUSTRIUM, i. n. Festum, mense Aprili, ultimo quinquatriorum die celebratum.

Tubilustria, Dies quibus tubas lustrabant. Varro de L. L. 5. 3. Tubæ sacrorum in atrio sutorio lustrabantur.

Tubilustria, quibus diebus ascriptum in fastis est, cum in atrio sutorio agna tubæ lustrantur, ab eis tubos appellant, quod genus lustrationis ex Arcadia Pallanteo transvectum esse dicunt. Festus.

Qui has lustrationes etiam peragebant, Tubicines appellabantur; ut ait idem Festus. Ovid. 5. Fast. 725.

Proxima Vulcani lux est, Tubilustria dicunt;
Lustrantur puræ, quas facit ille, tubæ.

TŪBER, ĕris. n. Tubera terræ [ὕδνα, Gl. L. G.] Est terræ, callus: vulgo *tartufus* dicitur. Galli *truffes* vel *trufles* vocant. Plin. lib. 19. cap. 2. Et quoniam a miraculis rerum cœpimus, sequemur eorum ordinem, in quibus vel maximum est aliquid nasci, aut vivere sine ulla radice. Tubera vocantur hæc, undique terra circumdata, nullisque fibris nixa, aut saltem capillamentis, nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimam agente: neque ipsa terræ cohærent: cortice etiam includuntur, ut plane nec terram esse possimus dicere, neque aliud, quam tetræ callum. Siccis hæc fere & fabulosis locis, frutectosisque nascuntur. Excedunt sæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere. Duo eorum genera, arenosa, dentibus inimica, & altera sincera. Distinguntur & colore rufo, nigroque, & intus candido. Laudatissima Africæ, &c. Idem capite sequenti, 1. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nasci; & maxime e tonitribus, nec ultra annum durare, tenerrima autem verno esse. Martial. lib. 13. 50.

Rumpimus altricem tenero de vertice terram
Tubera, boletis poma secunda sumus. Juven. 5. Sat. 116.

Fumat aper, post hunc radunrur tubera, &c. Quibusdam in locis acceptantur riguis ac feruntur, sicut Mitylenis. [Gloss. Græcolat. Ὕδνα, Tribe. ἴτυς Trive. unde Gall. *Truve*, vel *Trufe*. Porro Tubera cum Boletis quidam confundunt. V. de utrisque Plin. Gloss. Latinogræc. Tubera, κολοκύνθη.

Tuber, [ὑπέρσαρκωμα, Gl. L. G.] metaphoricôs pro quovis Tumore capitur: tuncque Adjectivum quidam esse volunt, sed falso. Ter. Adelph. 2. 2.37.

Præterea colaphis tuber est totum caput. Sic dicitur Caput tuber, pro Tuberoso: quo modo Homo scelus, pre Scelerato. Hor. 1. Serm. 3. 73.

Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, &c.

ImmoBud. putat esse Adjectivum, afferens hunc ipsum locum, & Extubero ex Plinio libri 19. capite 2. H. St. V. infra TUBEROSUS, a, um.

Tubera bina in dorso habent cameli, teste Plin. lib. 8. cap. 18.

Tubere super armos a cervicibus eminente. Plin. lib. 8. cap. 45.

Immodico prodibant tubere tali. Ovid. 8. Met. 808.

Tuber, Durities illa in arboribus exstans, ad nodi similitudinem. Plin. lib. 16. cap. 16. Reperitur & in alno tuber, tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa distat. Ibid. Pulcherrimum vero est in acere bruscum, multoque excellentius mollusculm. Tuber utrumque arboris ejus: sed bruscum, intortius crispum.

TŪBER, ĕris. f. Arboris genus. Columel. lib. 11. cap. 2. Possunt etiam his diebus cerasi, & tuberes, & armeniacæ, atque amygdala, ceteræque arbores, quæ primæ florent, inseri commode. Plin. lib. 15. cap. 14. Peregrina sunt zizipha, & tuberes, quæ & ipsa non pridem venere in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem Consulem vidimus, primus utraque attulit D. Augusti novissimis temporibus, in castrorum aggeribus sata, baccis similiora quam malis. Idem 16. 25. Ab ea (amygdala) proxime florent Armeniaca, dein tuberes, & præcoces: illæ peregrinæ, hæ coactæ.

Tuber, m. pro Fructu ejusdem arboris. Martial. lib. 13. 43.

Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et vernæ tuberes, quid tibi cum Libycis? Vernæ, i. e. Domi nostræ nati. conf. epig. præced. Suet. in Domit. cap. 16. Oblatos tuberes servari jussit in crastinum.

TUBERCŬLUM, i. n. dimin. [φυμάτιον] Plin. lib. 11. cap. 11. Apes regias exstruunt, tuberculo eminentes. Idem lib. 22. cap. 32. Habet proximam terræ mastichen, tuberculo fabæ: quæ apposita, feminarum menses trahere dicitur. conf. Cels. 2. 1. & Columel. 7. 5.

Tuberculum, Celsus 83. puto Ald. edit. Radius leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Alibi Capitulum pro eodem, vel simili dixit, & Capitulata ossa. Idem, Interius os in vertice sinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum. Idem φῦμα, tuberculum furunculo simile, sed rotundius & planius. Idem Atheromata. & Meliceridas, & Ganglia in capite tubercula appellat, & Crithen, id est hordeum, in palpebra. H. St. Duo priora Celsi loca sunt lib. 8. cap. 1. tertius lib. 5. cap. 28. §. 9. pr. quartus lib. 7. cap. 6. quintus lib. 7. cap. 7. §. 2. Ubi & Parvuli adjicit epitheton, Tuberculum parvulum.

TUBERUS, a, um. Adj. [τυλώδης, Gl. L. G.] [Sic & Tuber m. g. V. supra, ut Gibberus & Gibber.

TŪBERŌSUS, a. um. Adj. Varro de R. R. 1. 49. Herba tuberosus campus. Petron. cap. 15. Calvus tuberosissimæ frontis.

TUBĔRO, āre. Tumescere. [φυματίω] Vet. Onomast.

TUBERANS, antis. Partic. Apul. 2. Met. Rosa soluta in sinu tuberante.

TUBĔRO, ōnis. m. [Τουβέρων] Romanus, is notissimus est ex Ciceronis oratione pro Ligatio. Sunt autem plures hujusce cognominis in historia Romana.

Tuberonem historicum laudat Liv. 4. 23. & alibi.

TUBICEN, TUBILUSTRIUM, &c. V. TUBA.

TUBURCĪNOR, [λαφύσσω] āri. Raptim comedere, auctore Nonio 2. 851. Titinn. Tuburcinari sine me vultis reliquias. Plaut. Pers. 1. 3.41.

Lubido extemplo cœpere est convivium,
Tuburcinari de suo, si quid domi est.

Prandio raptim tuburcinato. Apul. Met. 6. p. 183. Elmenh.

TUBURCINĀBUNDUS, a, um. Adj. Cato. Sed rejicit hanc vocem, tanquam nimis vetustam. Quintil. lib. 1. cap. 6. V. Burmann. in loc. qui per CH Tiburchinor scribit.

TŪBUS, i. m. [σωλὴν, Gl. L. G. & G. L.] Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic. 2. de Legib. 2. Ductus vero aquarum, quos isti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriserit? Vetus codex legit Nilos.

Tubi, ὀχετηγοὶ, σωληνες, Gloss. Latinogræc.

Tubos etiam viscerum dicimus. Martial. lib. 1. 62.

Cavari in tubos. Plin. lib. 16. cap. 42.

TUBŬLUS, i. m. dimin. [σωλήνιον] Varro 1. de R. R. cap. 8. Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso, quos cuspides appellant. Columel. de Arborib. cap. 9.

Tubulum aliquando vocamus Avenam, quæ & Cicuta appellatur, Græce Siphon. [Gloss. Græcolat. Σίφων, ἡ καλάμη τ̃ ἀγρία καλάμη, Avena, cicuta.

TUBULĀTUS, a, um. Adj. Cavatum ad effigiem tubuli. Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente rostro, & cuniculi latere introrsus tubulato: qua profertur lingua.

TUBULATIO, onis. f. Excavatio. Apul. 2. Flor. p. 346. Elmenh.

T U C

TUCCA, æ. f. [κατάχυμα ζωμοῦ] Gloss. Latinogræc.

TUCCA, æ. m. [Τύκκας] L. Varus, & Plocius, viri doctissimi, amici Virgilii, heredesque ex parte testamenti relicti, jussu Augusti carmina Æneidos emendaverunt, hac lege ut nihil adderent, ut Servius tradit.

TUCCĒTUM, vel TŪCĒTUM, i. n. [Ζωμὸς παχὺς, Gl. L. G.] Micæ carnium cum arvina, & minutim infecta ilia; idem cum Isicio & tomaculo. Apul. 2. Met. p. 117. Elmenh. Tucetum perquam sapidissimum. Pers. 2. Sat. 43.

Esto, age, sed grandes patinæ tucetaque crassa. V. Scholiast. in loc. Cibos regios interpretatur Fulgent. in libello de Vocibus antiq. 41. Tuceta, inquit, dicuntur escæ regiæ. Callimachus in Pisæis,
— ambrosio redolent tuceta sapore. Hæc ille.

TUCRIS, [Τουκρὶς] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tudela*.

T U D

TVD. Tudertinus.

TUDÆ, [Τοῦδαι] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, hodie *Tuy* in Gallicia.

TŬDER, ĕris. n. [Τοῦδερ] Oppidum mediterraneum Umbriæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Sil. 6. 645. Hinc

TUDERTES, m. pl. Incolæ. Sil. lib. 4. 222.

TŬDES, is. f. Malleus; a Tundo, tutudi. Virg. in Ætn. 561.

Fabriles operæ tudibus contundere massas
Festinant, &c.

TUDES, ĭtis. f. Idem. Tudites, Mallei a tundendo dicti, inquit Festus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quod caput malleo simile habuerit.

TUDĬCŬLA, æ. f. [τορύνη, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum sive stilus, quo vasis signa imprimuntur. Quidam etiam accipiunt Tudiculam pro Cochleari majori, quo ad carnes & juscula e cacabis extrahenda utuntur.

Tudicula, Machina qua tunduntur oleæ. Columel. lib. 12. cap. 50. Est & organum erectæ tribulæ simile, quod tudicula vocatur: idque non incommode opus efficit, nisi quod frequenter vitiatur, & si baccæ plusculum injeceris, impeditur.

TUDICŬLO, āre. [τορυνῶ, Gl. G. L.] Imprimere ac sculpere.

Tudiculare, per translationem ponitur pro Commovere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculasse vetulam. Nonius 2. 844.

TŬDIĀTOR, ōris. m. [χαλκοτύπος, Gl. L. G.] Ærifex, Ærarius faber. Quasi a v. Tudio, āre.

TŬDĬTO, āre. Frequent. Lucret. lib. 2. 1141.

Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam
Corpora conficere, & plagis infesta domare. Idem lib. 3. 395.

Tuditantia, i. e. Frequenter tundentia, sive agitantia.

TUDITĀNUS, i. m. Cognomen apud Romanos. V. TUDES.

TUDOS, TUDĔCULUS, i. m. Ἐρίθακος. Gloss. Latinogræc. [Avis, a Tundendo dicta.

T U E

TUEOR, ēris, ēri. nonnunquam TUOR, tuĕris, tūtum vel tuitum, tui. Idem quod Intueri. Lucret. 1. 300.

Nec calidos æstus tuimur. Idem 4. 224.

Cum tuimur misceri absinthia. Hodie tamen Tuor, cum compositis raro est in usu: eorumque loco magis recepta sunt Tueor, Contueor, Intueor, &c.

Tueor, ēri. Tuendo. Virg. 1. Æn. 717.

Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo
Phœnissa.

Ora alicujus tueri. Virg. 6. Æn. 688.

Oculis immitibus tuens. Ovid. 6. Met. 621.

Acerba tuens serpens. Lucret. lib. 5. 34.

Aversa tueri. Virg. 4. Æn. 362.

Diversa tuentes oculi. Ovid. 1. Fast. 283.

Transvnrsa tueri. Virg. 3. Ecl. 8.

TUOR, ōris. m. Visus. Apul. de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Fila tenuia usque adeo, ut radios omnes nostri tuoris raritate transmittant.

TUEOR, ēris, tūtus, vel tuitus sum, [φυλάσσω, φυλάττω, Gl. L. G. & G. L. κήδομαι, συντηρέω, ἀσφαλίζομαι, L. G.] ēri. Defendere, conservare. Ovid. 2. de Arte Am. 13.

Nec minor est virtus, quam quærere, parta tueri. Cic. de Amicit. 50. Populos universos tueri, eisque optime consulere.

Tueri & Conservare. Cic. pro Lege Manil. 6. Vobis turpissimum sit, illud, quod accepistis, tueri & conservare non posse.

Tueri & Defendere. Cic. 1. de Orat. 172.

Tueri & Ornare. Cic. 3. in Catil. 117. Illud perficiam profecto, Quirites, ut ea, quæ gessi in Consulatu, privatus tuear atque ornem.

Tueri & Regere. Cic. 2. de Legib. 9. Quæ vis, non modo senior est, quam ætas populorum & civitatum, sed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.

Ægre aliquem tueri. Quintil. lib. 3. cap 8. Quosdam ratio ipsa ægre tuetur.

Fortiter tueri. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Pertinaciter aliquid tueri. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Absentem tueri, Defendere. Cic. 2. Fam. 15. Te tamen oramus, quibuscunque erimus in terris, ut nos, liberosque nostros ita tueare, ut amicitia nostra & tua fides postulabit.

Amicitias

Amicitias tueri, Conservare. Cic. 3. de Fin. 13. Atque etiam ad justitiam colendam, ad tuendas amicitias & reliquas caritates quid natura valeat, hæc una cognitio potest tradere.
Armenta & vitulos tueri. Virg. 2. Georg. 195.
Arva tueri. Virg. 1. Georg. 21.
Certamina belli tueri. Lucret. lib. 2. 5.
Concordiam conglutinatam tueri. Cic. 1. Att. 14.
Dignitatem. Cic. 2. Tusc. 48. Hos admonitu simili oportebit, ut bonos milites, revocatos dignitatem tueri.
Factum alicujus præstare & tueri. Cic. pro Sext. 38. Ea conditione gesseram, ut meum factum semper omnes præstare, tuerique deberent.
Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic. pro Dejot. 22.
Locum conspicuum & eminentem. In Suet. Vitell. cap. 2. in Dial. de Orat. Ubi scribit, Persuasum fuisse priscis, neminem sine eloquentia aut assequi posse in Civitate, aut tueri conspicuum & eminentem locum. H. St. Ex Beroaldi, opinor, Comm. in Suet quædam adscripsit, sed priora verba cultro resecta sunt. Sunt autem hæc fere Taciti verba in Dial. Orat. cap. 36. §. 8.
Mediocritatem. Cic. 3. Tusc. 74. Posse tamen tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communem cultum atque usitatum.
Munus suum. Cic. 10. Fam. 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere.
Parta. Ovid.
Non minor est virtus, quam quærere, parta tueri. H. St. scil. de Arte 2. v. 13.
Patrocinia. Cic. 5. Fam 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit, qui pro se causam dicier vult.
Personam alicujus dicendo. Cic. de Clar. Orat. 171. Atque etiam L. Paulus, Africani pater, personam principis civis facile dicendo tuebatur.
Rempub. Cic. 2. Off. 2. Ab hoc igitur genere largitionis, ut aliis detur, aliis auferatur, aberunt hi, qui Remp. tuebuntur.
Sanctitate sua se tueri. Cic. 2. de Finib. 73. Jam si pudor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo temperantia, pœnæ aut infamiæ metu coercebuntur, non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac projiciet, aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia?
Societatem conjunctionis humanæ munifice & æque tueri. V. MUNUS.
Ædem habere tuendam, Sartam tectam conservandam. Cic. 3. Verr. 110. Ædem Castoris, Judices, P. Junius habuit tuendam.
Ædificia tueri. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11.
Se tueri, pro eo quod est Alere & tolerare vitam. Scævola in l. penult. & ultima, D. De in rem verso, Sine quibus aut se tueri, aut servos paternos exhibere non posset. Budæus.
Tueri, Passive, pro Defendi. Cajus in l. Consilio, in prin. D. De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solum patrimonium, sed & corpus & salus furiosi.
Eodem modo Varro de R. R. 3. 1. In pace a rusticis Romani alebantur, & in bello ab his tuebantur. Vitruv. præf. lib. 8. Res omnes non ali, neque crescere nec tueri. Vetus inscript. in Philandri not. ad Vitruv. loc. cit. NOSCANT OMNES SENATVS ET POP. ROM. IMPERIVM ET DEORVM NVMINE ET MILITVM FORTITVDINE ET TVERI ET REGI.
Item Tuere in voce Activa in Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 498. ROGO PER SVPEROS QVI ESTIS OSSA MEA TVEATIS.
TUITUS, a, um. Partic. Sed tantum pro Perf. Dep. Quintil. in Pariete palmato. Tuitus sum adolescentis miserrimi causam. Plin. 6. Epist. 29. Tuitus sum Julium Bassum. i. e. In judicio defendi. Paul. D. de vacatione & excusat. munerum. l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit, intra tempora vacationis præstituta rursum ejusdem negotii defensio mandari non potest.
TUTUS, a, um. Adj. V. infra paulo.
TUENDUS, a, um. Partic. [ἀμυντέος] Cic. 1. Fam. 9. Totus est nunc ab iis, a quibus tuendus fuerat, derelictus.
Pacis mihi cura tuendæ. Ovid. 11. Met. 297. al. Tenendæ.
Vita tuenda mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 36.
Tuendus, Passive, pro Defendendus. Cajus in l. An usufr. §. ult. D. de usufruct. Dubitatio est: quousque tuendi essent in eo usufructu municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes: quia is finis vitæ longævi hominis est. Ulpian. in l. 3. §. 1. D. de jurejur. Tuendum erit jusjur. Neratius in l. Si ea res. in fine. D. de actionibus empti. Sive ab eodem emimus, sive ab alio atque alio: is ex nobis tuendus est, qui prior jus ejus apprehendit, hoc est, cui primum tradita est. Sed si alter ex nobis a domino emisset, is omni modo tuendus est.
TUITIO, ōnis. f. [ἀσφάλεια, Gl. G. L.] Custodia. Cic. in Topic. 90. Tuitio sui. Natura partes habet duas, tuitionem sui, & ulciscendi jus.
Prætoris tuitio. Ulpian. in l. 1. D. Quod falso tutore auctore gestum esse dicetur, Nisi forte Prætor decrevit, ratum se habiturum id, quod his auctoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitionem, non ipso jure.
Tucio, pro Tutio, vel Tuitio, exstat in Gloss. Græcolat. Ἀσφάλεια, Caucio, Municio, Tucio, Præsidium, Tutela. Nisi mendum est.
TŪTO, āre. verbum antiquum, idem significans quod Protego, defendo. Plaut. Merc. 5. 2. 25. Invoco vos, Lares Viales, ut me tutetis. V. & Non. 7. 70. Al. Bene juvetis.
TŪTOR, [ἀσφαλίζομαι, Gl. G. L.] āri. frequent. pro Diligenter defendere. Ter. in Hec. prol. 42.
Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hec. 5. 1. 8.
Nam mores facile tutor. Cic. in Somn. Scip. 4. Sed quo sis, Africane, alacrior ad tutandam Remp. sic habeto.
Tutari a. Plin. lib. 7. in præfat. Truncos etiam arboresque cortice, interdum gemino, a frigoribus & calore tutata est.
Tutari & conservare. Cic. pro Sulla, 61. Hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu, quo afflictus jacet, per vos tutari, conservareque cupiunt.
Fortiter & industrie aliquid tutari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Armis tutari res alicujus. Hor. 2. Epist. 1. 2.
Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul. Rom. Aut si provideritis, in tutandis periculis magis, quam ulciscendo teneamini.
Præsidio suo tutari aliquem. Hor. 1. Epist. 18. 81.

Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subjectæ, leviterque eminentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.
Se committere alicui tutandum. Phædr. 1. 32. 1.
TUTĀTOR, ōris. m. Idem ac Tutor. Apul. de Deo Socr. p. 51. Elmenh. Periculosis tutator, egenis opitulator.
TUTĀCULUM, i. n. Prudent. adv. Symmach. 2. 387.
— fida ut tutacula nudis
Invalidisque paret.
TUTĀMEN, inis. n. [ὀχύρωμα] Munimentum, defensio. Virg. 5. Æn. 262.
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.
TUTAMENTUM, i. n. [ἀσφάλισμα] Liv. 21. 61. Ut ea sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.
TŪTOR, ōris. m. [ἐπίτροπος ὀρφανῶν, Gl. L G. & G. L. φροντιστής, L. G.] Defensor pupilli. Cic. pro Cæcin. 72. Cui filius agnatus sit, ejus testamentum non esse ruptum, judica: quod mulier sine tutore auctore promiserit, deberi.
Datio tutoris. Ulp. in l. Muto. D. de tutelis.
Atilianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Lex Atilia jubet mulieribus, pupillisve non habentibus tutores, dari a Prætore, & majore parte Tribunorum plebis: quos Atilianos appellamus. Sed quia lex Atilia Romæ tantum locum habet, lege Julia & Titia prospectum est, ut in provincia quoque similiter a præsidibus earum dentur tutores.
Cessicus tutor, V. Cessicus, in CEDO, cedis.
Dativus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis, Uti legassit super pecunia, tutelave suæ rei, ita jus esto: qui tutores Dativi appellantur. Modestinus. l. Dativus. D. Rem pupilli salvam fore, Dativus, vel testamentarius tutor, sive curator, non petet satis a collega suo: sed offerre ei poterit, utrum satis accipere velit, an dare.
Falsus tutor, cui opponitur Verus. Ulpianus in l. 1. D. Quod falso tut. &c. Si duo tutores, alter falsus, alter verus auctoritatem accommodaverit, &c.
Fiduciarius tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Qui liberum caput, mancipatum sibi; vel a parente, vel a coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur, qui Fiduciarius tutor appellatur. V. & Modestinus in l. Quo defuncto. D. de legit. tut.
Honorarii tutores. Ulpianus l. 3. D. de administrat. & peric. tut. & Paulus in l. Si quis tutor. §. 1. D. de rit. nupt.
Idonei atque honesti tutores. Ulpian. in l. Testamento. D. de testament. tutel. V. & paulo post, Eximere aliquem tutela.
Justus tutor. Ulpian. in l. 3. D. de tutel. Sic Tryphoninus in l. Idem fiet. D. de testament. tut.
Legitimi tutores sunt, qui ex lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem Legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim tabularum introducuntur, seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam, quales sunt patroni. Legitimi tutores, alii tutela in jure cedere possunt. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani.
Legitimus tutor. Ulp. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
Prætorianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Moribus tutor dari mulieri, pupillove, qui cum tutore suo lege aut legitimo judicio agere vult, ut auctore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam auctor fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia a Prætore urbis dari consuevit.
Temporarius tutor. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Testamentarius tutor. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testam. tutel.
Abjicere tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
Accipere tutorem. Ulpian. l. 3. D. de tutelis.
Adhibere tutorem. Ulp. in l. 1. D. Quod falso tutore, Ne contrahentes decipiantur, dum falsus tutor adhibetur.
Adjungere tutorem. Tryphoninus in l. ultima. D. Ubi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expediat alium adjungi.
Adscribere tutorem liberis. V. ASCRIBO.
Confirmare tutorem. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur judicium. Modestinus l. 1. D. de confirmando tutore vel curatore.
Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus. D. de administ. & peric. tut. Sic Modestinus in l. Cajus. D. de excus. tutor.
Creare tutores. Modestinus in l. Scire oportet. D. de tutoribus & curatoribus datis.
Definit esse tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis. Idem in l. Si adrogati. D. de tutelis.
Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Cajus. D. de excusationibus, Cajus testamento suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet. Paulus l. 1. D. de tutelis.
Dari tutores feminæ non possunt, quia id munus est masculorum: nisi a principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. ultima. D. de tutelis.
Datus alicui vitiose tutor. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Durat adhuc tutor. Ulpian l. §. D. de suspect. tutor. Tutor quoque contutorem potest suspectum facere: sive duret adhuc tutor, sive jam desierit ipse, contutor autem maneat tutor.
Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Exigere tutorem idoneum. Ulpian. in l. 1. D. de magistratibus conveniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quod si satis exegit, & idoneum exegit: quamvis postea facultatibus lapsi sunt tutores vel fidejussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.
Habere tutorem legitimum. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Instituere aliquem tutorem filio suo. Cic. 13. Fam. 61.
Institui tutorem testamento. Liv. 1. 34. extr.

Manet tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Mittere tutorem alicui. Cic. 5. de Finib. 64. Nos tutores misimus regibus.
Perseverant tutores. Paulus in l. Quæsitum est. D. de tutelis. *Ils sont toujours tuteurs.*
Petere sibi tutorem. Pomponius l. 2. D. de tutelis, Non est exigendum a pupillo, ut tutorem sibi petat.
Petere tutorem alicui. Ulpian. in l. 1. D. de eo qui pro tutore, &c. V. titulum, Qui petant tutores, &c.
Postulare tutorem videtur, & qui per alium postulat; item nominare, & qui per alium hoc idem facit. Ulpian. l. 2. D. de fidejussoribus & nominatoribus tutorum.
Remanet tutor. Ulpian. In l. Si filiusfamilias. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Scribere tutorem. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela, Quid enim interest, suum servum an alienum tutorem scripserit: quum pupilli favore, & publicæ utilitatis gratia assumpta libertas sit in persona ejus, qui tutor scriptus est?
Scribere aliquem tutorem testamento. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Esse tutorem alicui. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus, Quum nemo patruus impuberi tutor esset.
Tutor, proprie Qui tuetur, Defensor, ut
Orbata resp. tutoribus annuis. Cic. Post redit. in Senat. 4. i. e. Consulibus.
Tutor finium Silvanus. Hor. Epod. 2. 23.
Orbæ eloquentiæ quasi tutores relicti sumus. Cic. de Clar. Orat. 330.
TŪTRIX, īcis. f. Justinian. cap. 5. t. 35. l. 3. Filiorum tutricem eam existere sancimus. V. Dari tutores in dict. super.
TUTŌRIUS, a, um. Adj. Justin. 33. 4. Mittitur, qui tutorio nomine regnum pupilli administret.
TUTĒLA, æ. f. [ἐπιτροπὴ ὀρφανῶν, ἀσφάλεια, Gl. L. G. & G. L.] Defensio, sive jus ac potestas aliquem tuendi. Paulus l. 1. D. de tutelis, Tutela, est vis ac potestas, in capite libero constituta, ad tuendum eum, qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permissa. Tutores autem sunt, qui eam vim ac potestatem habent. Cic. 1. Off. 85. Ut enim tutela, sic procuratio Reip. ad eorum utilitatem, qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est, gerenda est.
Actor tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.
Jure tutelarum. Cic. 1. de Orat. 173.
Cessicia tutela. V. Cessicius, in CEDO, ĕre.
Diffusa & negotiosa tutela. Paulus in l. Si is, qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
Legitima tutela. Cic. 1. Att. 5. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usu capi posse.
Legitimæ tutelæ dicuntur, quæ, quum quis intestato mortuus est, ejus liberis lege dantur. Dari autem agnatos, & consanguineos, item patronos, id est eos, qui ad legitimam hereditatem admitti possunt, scribit Ulpianus in consuetudine fuisse: & patronos ob eam causam, ut qui sperarent successionem, iidem ea bona studiosius tuerentur. conf. mox Amittere tutelam &c. & Diminui de tutela &c.
Testamentaria tutela, cui opponitur Legitima. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distra. Quia semper legitima tutela testamentariæ cedit. V. etiam titulum De testamentaria tutela.
Abdicare se tutela. V. ABDICO.
Abiit ad propinquos tutela. V. ABEO.
Abire tutela. Ulpian. l. 3. D. de suspect. tut. Non erit famosus, quia nou est abire tutela jussus.
Agnoscere tutelam. Ulpian. in l. Si filiusfamilias. D. de tutelis, Si filiusfamilias tutor a Prætore datus sit, si quidem pater tutelam agnovit: in solidum debet teneri. Si non agnovit: duntaxat de peculio. Agnovisse autem videtur, sive gessit, sive gerenti filio consensit, sive omnino tutelam attigit. Unde quum quidam filio scripsisset, ut diligenter tutelam gereret, Quum scias (inquiens) periculum, ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnovisse. Plane si solum monuit filium, non videtur agnita. *Approuver, Accepter, Avoir agreable.*
Agere tutelæ cum tutore. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis. & rursus ibidem l. Si tutor reipublicæ causa.
Amittere tutelam legitimam. Ulpianus in l. 2. D. de legitimis tutoribus.
Attingere tutelam. Ulpian. in l. 1. D. de eo, qui pro tutore, &c. Si omnino non attigerit tutelam, non tenebitur. Neque enim attingere debuit, qui tutor non erat.
Cohærere tutelis ante susceptis. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
Commendare filios suos alicujus tutelæ. Cic. 1. de Orat. 228.
Committere alicui tutelam. Ulpian. l. Muto. D. de tutelis. Idem in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
Vacationem tutelarum concedere alicui. h. e. Ne cogatur alicujus tutelam suscipere. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Confirmata tutela. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de testamentaria tutela.
Convenire aliquem tutelæ. Subaud. Judicio. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Decernere tutelam alicui. Ulpian. in l. Legitimos. D. de legitimis tutoribus.
Deferre alicui tutelam: & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. conf. Tryphon. l. penult. ejusd. tit.
Deponere tutelam. Paulus in l. Post susceptam. D. de excusationibus, Post susceptam tutelam cæcus, aut mutus, aut surdus, aut furiosus, aut valetudinarius deponere tutelam potest. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar est, solet tribuere vacationem.
Descendunt tutelæ ad aliquem. V. Transit tutela.
Descendit tutela ad solum filium, post filium tunc ad nepotem. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus. Idem in l. penultima. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Diminui nihil potest de tutela legitima, sine omnium tutorum auctoritate. Cic. pro Flacc. 84.
Dimitti a tutela. Modestinus l. 3. D. Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimissi sunt per excusationem a tutela, necesse non habent petere pupillis tutorem.
Dari aliquem ad tutelam. Papinianus in l. ultima. D. de excusationibus. Sed & hoc genus excusationis est, si quis se dicat ibi domicilium non habere, ubi ad tutelam datus est.
Durare in tutela. *Demeurer en tutelle.* Ulpianus l. tertia. D. de tutelis.
Excusari a tutelis. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Excusare se a tutela. Paulus l. Nesenn. D. de Excusat.
Excusari de tutela. Hermogenianus in l. Administrantes. D. de excusationibus, Eorum, qui reipublicæ causa absunt, comites de tutela, quæ absentibus vel profecturis delata est, excusantur; nam susceptam antea non deponunt.
Eximere aliquem tutela. Modestinus in l. 15. D. de excusationibus, Claudius Marcus (quamvis filiusfamilias) si idoneus tutor esse videbitur, pater autem ejus idcirco cavere non vult, ut filium suum tutela eximat, & in hoc artificio perseverabit; existimo te huic fraudi recte occursurum, ut & filius, & ipse ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.
Expediri non potest administratio tutelæ sine hoc. Ulpianus in l. Si tutor post pubertatem. D. de tutel. & rationibus distrahendis.
Finitur tutela, non solum pubertate, sed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l. 4. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Fungi tutela. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Gerere atque administrare tutelam. Ulpian. l. 1. D. de administ. & pericul. tut.
Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat. D. de excusationibus.
Imputare alicui tutelam. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Injungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Injungere alicui munus tutelæ. Tryphoninus in l. penult. D. de excusationibus.
Mandare tutelam alicui. Papinianus in l. Jure nostro. D. de testamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam testamento mandatam excusationis jure suscipere noluit.
Nancisci tutelam. Cajus in l. Si plures. D. de legitimis tutoribus, Si plures sint agnati, proximus tutelam nanciscitur: & si in eodem gradu plures sint, omnes tutelam nanciscuntur.
Obire munus tutelæ. Tryphoninus in l. penultima. D. de excusationibus.
Obligatur & furti & tutelæ. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Occupare tutelam. Marcianus l. in eos. D. de tutelis, In eos extra ordinem animadvertitur, qui probantur nummis datis tutelam occupasse.
Onerari tutela. Paulus in l. Quæro. D. de testamentaria tutela.
Pertinet ad Plautium tutela. Jabolenus in l. penultim. D. de testamentaria tutela. Sic Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.
Pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit. Cic. pro Rosc. Com. 16.
Recusare onus tutelæ. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus.
Redit tutela ad legitimum tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
Redintegrare tutelam. Papinianus l. 8. D. de tutel. & ration. distrahendis, Quamvis jure postliminii tutelam pristinam possit redintegrare.
Remanebit tutela apud fratres. Ulpian. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
Removere aliquem tutela. Ulpian. l. 4. D. de suspect. tut.
Remotus a tutela. Paulus in l. Quid autem. D. de excus. tut.
Repelli & rejici a tutela. Ulpian. in l. Testamento. D. de testamentaria tutela.
Retineat tutelam, quoad restituatur hæreditas. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Revertitur ejus tutela ad agnatum. Paulus in l. Intestato. D. de legitimis tutoribus.
Subdita utraque cura tutelæ tuæ. Ovid. Rem. Amor. 78.
Subire onus alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Sufficere non posse administrationi tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.
Penes patronum est tutela. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes ceteros patronos est, quamvis ille filium reliquerit.
Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Suscipere tutelam. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus. Ibidem in l. Plane. Tacit. 1. Ann. 2. V. Mandare tutelam, supra.
Suscepta tutela finitur eo casu. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Suscipere officium tutelæ. Callistratus in l. Non tantum. D. de excusationibus.
Suscipere onus tutelæ. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Sustinere periculum alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excusationibus.
Teneri judicio tutelæ. Ulpian. l. 1. D. de tutel. & ration. distrahendis.
Traditus in tutelam tibi gnatus. Cic. 2. de Orat. 193.
Transit tutela. Cajus in l. Tutela. D. de tutelis. Tutela plerumque virile officium est. & sciendum est, nullam tutelam hæreditario jure ad alium transire. Et licet ad liberos virilis sexus perfectæ ætatis descendunt legitimæ, ceteræ tamen non descendunt.
Valet tutela. Pomponius in l. Si nemo. D. de testamentaria tutela.
Versari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam administrare. Ulpian. l. 3. D. de suspectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibusve ejus sit, & generaliter, si qua justa causa Prætorem moverit, cur non debeat in ea tutela versari: rejicere eum debebit.
Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam. D. de testamentaria tutela.
Factus suæ tutelæ pupillus dicitur, Qui non est amplius in potestate tutoris. Ulp. in l. Quoties. §. Nequaquam. D. de administ. & peric. tutor.
Venire in suam tutelam. Cic. Topic. 44. Crassus in Curiana causa exemplis plurimis usus est, agens de eo, qui testamento sic hæredem instituisset, ut si filius natus esset in decem mensibus, isque mortuus prius, quam in suam tutelam venisset, secundus hæres hæreditatem obtinuisset. h. e. Inquit Boëthius, Ante obiret diem, quam testamentum jure facere posset, secundus hæres succederet. Idem Cic. 1. de Orat. 180. Quum Q. Scævola &c. ex scripto testamentorum jura defenderet, negaretque, nisi postumus & natus, & ante quam in suam tutelam veniret, mortuus

mortuus esset, hæredem eum esse posse, qui esset secundum postumum & natum & mortuum hæres institutus: ego autem defenderem hac eum mente fuisse, qui testamentum fecisset, ut si filius non esset, qui in tutelam veniret, M. Curius esset hæres. Secundum postumum, i. e. Post postumum. In suam igitur tutelam venisse, est Sui juris esse, non tutoris, & per ætatem testamentum facere posse. Sic rursum loquitur ipse Cic. in Brut. 194. & 196.

Tutela, significatione latiori, [σωτηρία, Gl.L.G.] Ipsa tuitio, vel defensio. Lucret. lib. 5. 859.

Commendata manent, tutelæ tradita nostræ.

Committere studium suum in tutelam alicujus. Ter. prol. Hec. 52.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo feminarum concurrit, ut, &c. Justin. lib. 25. 4.

Desperata tutela urbis, ut circumvallari mœnia viderunt, &c. Liv. 23.17. pr.

Latent omnia hæc nostra præclara studia, &c. in tutela ac præsidio bellicæ virtutis. Cic. pro Muren. 22.

In tutela Jovis esse salutem hominum. Cic. 3. de Finib. 66.

Rerum tutela mearum Cum sis. Hor. 1. Epist. 1. 103.

Tutelæ & Septa, idem. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

TŪTĒLA, æ. f. [παράσημον πλοίου, Gl. L. G.] Dei alicujus signum, proræ impositum, navi nomen imponens. Sen. Epist. 77. Navis bona dicitur, non quæ pretiosis coloribus picta est, nec cui argenteum rostrum est, nec cujus tutela ebore cælata est. i. e. Numen tutelare navis, seu numen, in cujus tutela est navis. Sil. lib. 14. 543.

Tutelæque deûm fluitant. Ibidem dixerat 410.
Numen erat celsæ puppis vicina Dione. Et 438.
Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Huc spectat illud Ovid. 1. Trist. 3. 110.

—& pictos verberat unda deos. Illud quoque Virg. 10. Æn. 171. —aurato fulgebat Apolline puppis.

TUTELARIS, e. Adj. Quod ad tutelam pertinet: ut, Causa tutelaris. Ulpian. in l. Videamus. §. 1. D. de litem jurando.

Tutelaria instrumenta. Paulus in l. Hæredes. D. de fidejussoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum, Non excusetur hæres, si dicat se instrumenta tutelaria non invenisse.

Dii tutelares, In quorum tutela sunt urbes. Macrob. 3. Saturn. 9.

TUTELARIUS, i. m. [ἱεροφύλαξ] pro Ædili, & eo qui ædes sacras aut publicas suo periculo tuetur; quæ dictio nullo alio in loco a nobis lecta est, præterquam apud Plin. lib. 34. cap. 7. Capite tutelarios cavere pro ea instituti publici fuit. [i. e. Æditüos, νεωκόρους.

TUTELĀTUS, a, um. Adj. In tutelam assignatus. Aggen. de Limit. Agr. p. 58. Goes. Genus agri tutelatum.

TUTELĀTOR, ōris. m. Defensor. Mart. Capel. 2. Tutelator, fidelissimusque germanus.

TUTĀNUS, i. m. Deus a tutando dictus, viz. Hercules. Varro apud Non. 1. 242. Tutanum omnes, qui laborant, invocant.

TUTELINA, vel TUTILINA, æ. f. Dea a tuendis frugibus. Varro apud Non. 1. 242. Tuam fidem, Tutelina, invoco. conf. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 30.

TŪTUS, a, um. ior. issimus. Adj. [ἀσφαλής, Gl. L.G. & G. L.] Metu vel periculo vacuus, in tutela locatus. Virg. 1. Æn. 575.

Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo.

Tutus a. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint a frigoribus, & caloribus tutiores.

A ferro tutus. Ovid. 13. Met. 498.

Non hospes ab hospite tutus. Ovid. 1. Met. 144.

Ab insidiis alicujus tutus. Cic. 10. Fam. 31.

A morsu fieri loco tutum. Plin. lib. 11. cap. 25. Unum modo relinqui solertissimum, & qui se ipsius matris clunibus imponendo, tutus & a cauda & a morsu loco fiat.

A perfidia tutus. Liv. 28. 44.

A vi tutus. Liv. 3. 44. Jam a vi tuta erat, quum assertor, &c.

Ad omnes ictus tutus. Liv. 36. 32.

Tutum adversus pericula. Celsus lib. 5. cap. 23.

Consilium tutum, Firmum, quod nil periculi habet. Ter. Heaut. 2. 3. 86.

Nusquam tuta fides. Virg. 4. Æn. 373.

Fortuna tuta & tranquilla. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

Injuria tuta ab aliquo. Liv. 35. [Nisi error.

Iter tutum currere. Virg. 5. Æn. 22.

Locus tutus, In quo secure versari, aut quippiam agere possumus. Ter. Phorm. 5. 3. 35. Non satis tutus est ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil. 31. Quis locus tam firmum habuit præsidium, ut tutus esset?

Loca tutiora. Liv. 2 62.

Perfugium tutum. Tacit. 12. Ann. 29.

Portus tutissimus. Cæs. 3. Bell. Civil. 27.

Receptus tutus. Liv. 27. 17.

Statio tutissima nautis. Virg. 4. Georg. 421.

Tellus tutissima. Stat. 1. Achil. 211.

Via tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.

Per vias tutas ambulare. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas vias.

Viam tutam fugæ quærere. Cic. pro Cæcin. 44.

Vita tuta. Cic. 1. de Finib. 53. Nam diligi & carum esse jucundum est, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit pleniorem.

Tuta timere. Ovid. 7. Met. 42.

Omnia tuta timens. Virg. 4. Æn. 298.

In tutum eduxit legiones. V. IN.

In tuto res est. V. IN.

In tuto esse. Ter. Heaut. 4. 3. 30.

Tuto esse, pro In tuto. Cic. 14. Fam. 3. Ut tuto sim, quod laboras, id mihi nunc facillimum est.

Tutus, interdum A quo nihil mali timetur, A quo nullum imminet periculum. Cui nihil imminet periculi, & a quo nihil imminet periculi. Sic ἀσφαλής. H. St. Gloss. Græcolat. Ἀσφαλής, Cautus, Tutus, tuta. Potuit & Innoxius addi.

TUTO, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Impune, sine periculo. Ter. Heaut. 5. 1. 20. Loquere. s. at tuto. CH. loquere. Cic. 4. Verr. 141. Qua vix tuto transire posse videamur. Virg. 2. Georg. 332.

Tuto & sine metu. Cic. 2. de Finib. 82. Ob eamque rem colendam esse quod sine ea tuto & sine metu vivi non posset.

Tuto & libere. Cæs. 1. Bell. Civil. 2.

Amare tuto. Ovid. 2. Amor. 2. 65.

A suis munitus, tuto in magistratum gereret. Cic. pro Sext. 79.

Nec mihi tuto in Senatum venire licet. Cic. 12. Fam. 2.

TUTE, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Idem. ut

Tute cauteque agere aliquid. Auctor ad Herenn. lib. 3. 13.

Eum tute vivere, qui honeste vivat. Auctor ad Herenn. lib. 3. 9.

Tutius, Comparativi gradus. Ovid. 13. Met. 9.

Tutius est igitur fictis contendere verbis,
Quam pugnare manu. [Adj. est, non Adv.

Tutissime, superlat. [ἀσφαλέστατα] Cic. 8. Att. 12. Censeo ad nos Luceriam venias: nam te hic tutissime fore puto.

TUEROBIS, [Τυέροβις] Fluvius Britanniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Camdeno *Tivy*.

T U G

TŬGŬRIUM, i. n. [καλύβη. Gl. G. L.] dictum est quasi Tegurium a tegendo, E in U mutata: Rustica habitatio, tecta ex ulva palustri. Virg. 1. Ecl. 69.

Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. Pro Tugurii.

Tugurii appellatione (ut ait Pomponius D. de verb. signific. l. Tugurii) omne ædificium, quod rei rusticæ magis custodiendæ convenit, quam urbanis ædibus, significatur. Quæ autem ita ædificantur, ut nec parietem habeant, nec luto crustata sint: sed stramentis vel arundinibus, aliove simili genere teguntur: tuguria appellant. Columel. lib. 12. cap. 15. Et Varro 3. de R. R. cap. 1.

TUGURIŎLUM, i. n. dimin. [καλύβιον] Parvum tugurium. Apul. 4. Milef. p. 147. Elmenh. Arnob. 6.

TUGURIUNCŬLUM, i. n. aliud dimin. Hieron. in vita Hilarii.

T U I

TUI, V. TUUS.

TUITIO, V. TUEOR.

T U L

TVLL. H. Tullus Hostilius.

TULI, [ἤνεγκα, ὑπήνεγκα, Gl. L. G.] V. FERO.

TULIPHURDUM, [Τουλίφουρδον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs; vulgo *Göttigen*.

TULISURGIUM, i. n. [Τουλισούργιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ; hodie *Brunsvicum*, vulgo *Brunsvvick*. [An idem potius?

TULLIA, TULLIANE, V. TULLIUS.

TULLIANUM, i. n. Sallust. in Catil. cap. 55. Ipse dispositis præsidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit ceteris per Prætores. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur: ubi paulum ascenderis ad lævam, circiter duodecim pedes humi depressus: eum muniunt undique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus juncta: sed inculta tenebris, odore fœda, atque terribilis ejus facies est. In eum locum postquam dimissus est Lentulus, judices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quod fuerit a Tullo Romanorum rege additum carceri. V. Varr. de L. L. 4. 32. & Fest.

TULLIOS, alii dixere Silanos, alii Rivos, alii Vehementes projectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace, Ajax misso sanguine tepido tullii efflantes evolant. Festus lib. 18. Alii tamen Tullios ominis causa dictos volunt, quasi tollendos.

TULLIUS, i. m. [Τύλλιος] Nomen gentis Patriciæ apud Romanos, ex qua fuit Servius Tullius.

M. Tullius, orator omnium Latinorum facile princeps, cognomento Cicero, quod vide.

TULLIA, æ. f. Filia M. Ciceronis, de qua sæpe in Epistolis Fam. 2. 15; 6. 18. & Att. 10. 18.

TULLIOLA, æ. f. Dimin. Eadem Ciceronis filia, de qua 1. Att. 3.

TULLIANE, Adv. Augustin. de Grammat. p. 98. Adverbia etiam ab appellativis transeunt; & sicut a pulcro, pulcre, sic a Tullio, Tulliane.

TULLUM, [Τοῦλλον] Galliæ urbs in Belgica, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Toul*.

TULLUS, [Τύλλος] Hostilius, tertius Romanorum rex bellicosus. De quo V Liv. 1. 26.

TULUTANUS, i. m. [βαδιστής] Gloss. Lat. Græc. V. TOLUTANUS.

T U M

TUM, [τότε, Gl. L. G. & G. L. εἶτα, L. G.] Copulativa particula frequenter sequitur dictionem Cum. Cum minus quiddam, vel magis generale proponit: Tum vero, majus, vel minus generale, Indicativoque fere jungitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Cum multæ res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis, Brute, (quod tu minime ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum. Sed hic duplex est verbum. Aliquando unum tantum est, & cui adhæreat Cum. Cic. 4. Tusc. 1. Cum multis in locis nostrorum hominum ingenia virtutesque, Brute, soleo mirari, tum maxime in his studiis, quæ sero admodum expetita in hanc civitatem e Græcia transtulerunt. V. CUM.

Subjunctivo modo aliquando jungitur. Cic. 14. Att. 13. Nosque cum multum litteræ, tum non minimum Idus quoque Martiæ consolentur.

Nulli verbo aliquando adhærent, ut in subjectis exemplis. Cic. 2. Fam. 2. Qui cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam a vita discederet. Idem 1. Verr. 2. Factum est, uti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur.

Cum spe summa, maxima, tum majore etiam animo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut. Cist. 1. 1. 2.

Tum ego antidhac te amavi, & mihi amicam esse crevi,
Mea Gymnasium, & matrem tuam, tum id mihi hodie
Aperuistis, tu atque hæc. Al. Cum ego.

Tum semper, tum in his ipsis rebus. Cic. 4. Verr. 107.

Qui non tum hoc, tum illud: sed idem semper. Cic. de Amicit. 13.

Tum, sæpius repetitum, pro Et. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, tum recedunt, tum antece-

antecedunt,tum autem fubfequuntur,tum celerius moventur,tum tardius.
Tum autem, pro Et. Ter. Eun. 2. 3. 11.
Ut illum di, deæque fenium perdant, qui me hodie remoratus eft,
Meque adeo, qui reftiterim: tum autem qui illum non floccifecerim.
Donat.
Tum, Præterea, inquit Donatus. Ter. in prol. Eun. 4.
Si quifquam eft, qui placere fe ftudeat bonis
Quamplurimis, & minime multos lædere:
In his poëta hic nomen profitetur fuum.
Tum fi quis eft, qui dictum in fe, &c. Virg. 3. Æn. 228.
Tum præterea. Cic. 3. Verr. 63.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Tum vero, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic. 1. de Orat. 194. Ex his enim & dignitatem maxime expetendam videmus: tum vero juftus atque honeftus labor honoribus, præmiis atque fplendore decoratur. Vetus exemplar legit, Cum verus, juftus, &c.
Tum, pro Deinde. Cic. 1. de Orat. 202. Deinde qui poffit, non tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis vel inter hoftium tela verfari: tum qui fcelus fraudemque nocentis poffit dicendo fubjicere odio civium, fupplicioque conftringere. Budæus.
Tum autem, Præterea, inquit Donatus. Ter. And. 1. 5. 34.
Laborat e dolore: atque ex hoc mifera follicita eft, diem
Quia olim in hunc funt conftitutæ nuptiæ: tum autem hoc timet,
Ne deferas fe. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Ifque tum fufus & extenuatus fublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.
Tum, pro Tunc. [τότε] Adv. temporis. Ter. Phorm. 2. 1. 12.
Quamobrem omnes, cum fecundæ res funt maxime, tum maxime
Meditari fecum oportet, quo pacto advorfam ærumnam ferant.
Cic. 4. Acad. 71. Quoque folebat uti argumento tum, cum ei placebat nihil poffe percipi.
Nifi forte hæc illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaremus. Cic. 7. Att. 6.
Tum interim. Cic. pro Cluent. 179.
Tum demum, Noviffime. Virg. 12. Æn. 6.
Tum demum movet arma leo. Plaut. Trin. 3. 3. 52.
Tum igitur demum adolefcenti aurum dabis,
Ubi erit locata virgo in matrimonium.
Tum denique, pro Tunc tandem. Cic. 2. de Legib. 9. Erat enim ratio profecta a rerum natura, & ad recte faciendum impellens & a delicto avocans: quæ non tum demum incipit lex effe, quum fcripta eft, fed tum, quum orta eft.
Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic. 4. Verr. 1. Putabam tum denique recte judicari poffe, fi, &c.
Tum vero. Virg. 1. Æn. 489.
Tum vero ingentem gemitum dat pectore ab imo.

TUMBA, æ. f. [τύμβα] Locus in terra concavus. Unde & pro Sepulcro poni confuevit. Perottus. V. TYMBUS.

TŬMEO, ui, [οἰδαίνω, Gl. L. G.] ēre. Inflari. Plaut. Perf. 2. 5. 11.
Quid hoc hic in collo tibi tumet? s. vomica eft, preffare parce.
Corpus tumet omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.
Lingua tumet. Ovid. 7. Met. 556.
Lumina fletu tument. Tibul. lib. 1. 8. 68.
Orbis genuum tumebat. Ovid. 8. Met. 807. al. Rigebat.
Tumere vaftius. Celf. lib. 7. cap. 18.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.
Tumere negotia, Cic. 14. Att. 4. dixit, quæ in eo funt, ut in tumultum, aut bellum erumpant: ut tumefcunt arborum gemmæ, cum parturiunt frondes: tument animalia, cum in libidinem turgent: tument terræ, cum parere, aut gignere cupiunt, ut vere. Tument, inquit, negotia. Sic Turneb. Adverf. 13. 5. V. TUMOR rerum.
Bella tument, Surgunt. Ovid. 7. Epift. 121.
Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo fuperbientium animi videntur. Plin. lib. 7. cap. 7. Tu, qui te deum credis, aliquo fucceffu tumens, tanti perire potuifti.
Laudis amore tumes. Hor. 1. Epift. 1. 36.
Animus turgefcit & tumet. Cic. 3. Tufc. 19. Sapientis autem animus femper vacat vitio, nunquam turgefcit, nunquam tumet.
Tumere, pro Irafci. Stat. 2. Silv. 1. 58.
Accenfum quis bile feret? famulifque tumentem Leniet?
Tumentibus plebis animis. Plin. Paneg. 27.
Corda tument rabie. Virg. 6. Æn. 49.
Ora tument ira. Ovid. 3. de Arte Am. 503.

TUMENS, entis. Partic. [οἰδαίνων] ut
Pedes tumentes. Virg. 2. Æn. 273.
Suræ tumentes. Hor. Epod. 8. 9.
Vana tumens. Virg. 11. Æn. 854. i. e. Superbiens in vanum, Plenus vana gloria.
Animi tumentes. Lucan. lib. 1. 354.
Animus inflatus & tumens. Cic. 3. Tufc. 19. Sic igitur inflatus ac tumens animus in vitio eft.
Aura tumens. Ovid. 5. Trift. 5. 29.
Fluvius tumens. Virg. 8. Æn. 86.

TUMESCO, [οἰδαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum fieri. Cic. 1. de Divin. 13.
Atque etiam ventos præmonftrat fæpe futuros
Inflatum mare, quum fubito penitufque tumefcit. Ex poeta.
Colla inflata tumefcunt. Ovid. 6. Met. 377.
Maria alta tumefcunt. Virg. 2. Georg. 479.
Pondera ventris tumefcebant, Infans crefcebat in utero. Ovid. 11. Ep. 37.
Alte tumefcunt ferviles animi. Claud. 1. in Eutrop. 176.
Bella operta tumefcunt. Virg. 1. Georg. 465.
Aquæ tumefcentes æquoris. Ovid. 3. Amor. 11. 30.

TUMĔFĂCIO, fēci, factum, [οἰδίσκω, ὀγκόω, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum facere. Martial. lib. 4. 11.
Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ovid. 15. Met. 303.
Extentam tumefecit humum.
Cor tumefactum. Sen. Agam. 13.

TUMENTIA, æ. f. Cæl. Aurel. Acut. 1. 10. 74. Capitis tumentia.

TUMOR, ōris. m. [οἴδημα, Gl. L. G. & G. L. οἴδησις, οἴδησις, L. G. ὄγκος, G. L.] Inflatio. Plin. lib. 7. cap. 6. Ingeftabile onus: crurum & inguinum levis tumor. Cic. 3. Tufc. 19. Num manus affecta recte eft, quum in tumore eft?
Repentinus oculorum tumor. Cic. 4. Tufc. 81.
Corporis bonam valetudinem tumor imitatur. Auct. ad Heren. 4. 16.
Minuere aliquid ex tumore. Celf. lib. 5. cap. 28.
Obcalluit tumor. Celf. lib. 4. cap. 24.
Tumor animi. Cic. 3. Tufc. 26. Non inerant in his, quæ tibi cafus invexerat, & quidem inveterato malo, quum tumor animi refediffet.
Inanis tumor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Vanus tumor. Sil. lib. 11. 150.
Gerere tumores mente, Superbire. Lucan. lib. 10. 100.
Tumor rerum, Eruptio & commotio. Cic. 14. Att. 5. Meam ftultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deferere viderer hunc rerum tumorem: cui certe fi poffem mederi, deeffe non deberem. Interitum Cæfaris magnæ turbæ ftatim confecutæ funt. Eas tumorem appellat, fumpta tralatione a corporibus male affectis: ideoque infert Mederi. Etiam in epiftola proxima fuperiore dixerat, Tument negotia.

TUMĬDUS, a, um. Adj. [ὀγκώδης, οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatum fignificat. Plin. lib. 19. cap. 6. Silveftri minores, tumidæ. Cic. 3. Tufc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiofe fe habet?
Æquor tumidum. Virg. 5. Æn. 157.
Amnis tumidus. Lucan. lib. 1. 205.
Mare tumidum. Virg. 8. Æn. 671.
Montes tumidi. Ovid. 2. Amor. 16. 51.
Pontus tumidus fluctibus. Ovid. 1. Trift. 2. 24.
Torrens tumidus. Ovid. 1. Amor. 7. 43.
Venter tumidus pondere cælefti. Ovid. 3. Faft. 42.
Uvæ tumidæ. Ovid. 15. Met. 77.
Cervices tumidæ, Inflatæ. Cic. in Vatin. 4. Repente enim te, tanquam ferpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intulifti.
Homo durus, confidens, tumidus. Hor. 1. Serm. 7. 7.
Succeffu tumidus. Ovid. 8. Met. 495.
Imagine genitoris tumidus. Ovid. 1. Met. 754.
Cor tumidum vitio. Hor. 2. Serm. 3. 213.
Faftus tumidi. Ovid. 1. de Arte Am. 715.
Ira tumida. Ovid. 11. Epift. 15.
Minæ tumidæ. Hor. 4. Carm. 3. 8.
Spiritus tumidi, Animi fuperbi. Senec. Agamem. 4.
Vultus tumidi & truces. Sen. Octav. 4.
Ore tumido delitigare, Grandiloquo genere dicendi. Hor. de Arte Poet. 94.
Sermones tumidi. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Superl. Sil. 11. 25. Eridani tumidiffimus accola. i. e. Superbiffimus.

TUMĬDE, Adv. Plaut. Afin. 3. 3. 115. Ut tumide is? al. Ut tu incedis. Sen. Suafor. 1. 11. Tumide fcribere. Idem Controv. 4. 25. Tumidiffime dixit Murrhedius.

TUMIDĪTAS, ātis. f. Firmic. lib. 8. cap. 29. Vicefima pars aquarii, fi in horofcopo fuerit inventa, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate correpti, hac ex caufa moriantur.

TUMĬDO, āre. [οἰδαίνειν] Gloff. Græcolat.

TUMIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. Complanator tumidulæ gingivæ.

TUMIDŌSUS, a, um. Adj. Ammian. 21. 10. Anguftiæ tumidofis collibus definentes.

TUMEX, Icis. f. [σμῶδιξ, αἱματώδης τόπος] a Tumendo, Vibex. Vet. Gloff. Lat. Græc. & Græcolat. τύμπανον, Tumix. V. TOMEX.

TUMULO, V. TUMULUS.

TŬMULTUS, ûs. m. [θόρυβος, Gl. L. G. & G. L. κλονίδιον, L. G.] Motus, trepidatio: dictus quafi Timor multus. Servius, Tria genera olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum finguli milites jurabant: Tumultus, id eft bellum Italicum vel Gallicum, in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando fingulos interrogare non vacabat, qui convenerant, fimul jurabant: & dicebatur ifta militia, Conjuratio. Qui enim ducturus erat exercitum, ibat ad Capitolium, & exinde proferens duo vexilla, unum rofeum, quod pedites evocabat; & unum cæruleum, quod erat equitum (nam cæruleus color eft maris, a cujus deo conftat equum inventum) dicebat, Qui Remp. vult falvam effe: me fequatur. Erat & Evocatio, quum ad diverfa loca diverfi cogebantur exercitus. Hactenus ex Servio in hunc locum Virg. 8. Æn. 4.
Extemplo turbati animi, fimul omne tumultu
Conjurat trepido Latium. Cic. 8. Philip. 2. Belli nomen ponendum in fententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant; ignari, non modo rerum, fed etiam verborum. Poteft effe bellum fine tumultu: Tumultus effe fine bello non poteft. Quid eft enim tumultus, nifi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum eft tumultus. Itaque majores noftri, tumultum Italicum, quod erat domefticus: tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus: præterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem effe tumultum quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem fentit Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 8. 20. pr. Idem lib. 7. 11. Dictator, quum tumultus Gallici caufa juftitium edixiffet, omnes juniores facramento adegit. Infignia autem omnia tumultus Cicero uno in loco expreffit, 5. Philipp. 31. his verbis, Rem adminiftrandam arbitror fine ulla mora, & confeftim gerendam cenfeo, tumultum decerni, juftitium indici, faga fumi dico oportere, delectum haberi fublatis vacationibus, in Urbe & in Italia. Ex prædictis fatis apparet omnia in tumultu præpropere adminiftrari publice privatimque folita, quum bellum urgens, & quafi muris imminens folennes actus non admittit. Indeque factum ut Tumultuarium pro præpropero & fubitario & rapide facto aut quæfito accipiatur. Budæus.
Metus & Tumultus. Cic. 2. in Catil. 26. Mihi ut, urbi fine veftro metu, ac fine ullo tumultu, fatis effet præfidii, &c.
Trepidatio & Tumultus. Cic. pro Dejot. 20. Num qua trepidatio? num qui tumultus?
Cæci tumultus, Conjurationes occultæ. Virg. 1. Georg. 465.
Repens tumultus. Tacit. 2. Hift. 49. h. e. Repentinus tumultus.
Repentini tumultus. Ovid. 5. Met. 5.
Comprimere tumultum. Tacit. 4. Hift. 16.
Concuffa omnia trepido belli tumultu. Lucret. lib. 3. 846.

Facere tumultum. Salluſt. in Jugurth. cap. 72. extr. Gall. *Faire une fauſſe allarme.*
Injicere tumultum civitati. V. INJICIO.
Præbere tumultum. Liv. 25.
Tumulti, Genitivus antiquus pro Tumultûs. Plaut. Caſ. 2. 5. 22. Quid intus tumulti fuit? Ter. And. 2. 2. 28. Nihil ornati, nihil tumulti. Idem Hec. 3. 2. 21. Quid fuit tumulti? V. Non. 8. 7.
Tumultus pro omni Trepidatione, & perturbatione. Plaut. Milit. 4. 9. 16.
　Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio.
Inflatus tumultu. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Ingentes tumultus plagæ. Lucret. lib. 2. 955.
Magnus tumultus. Virg. 2. Æn. 122.
Monſtrifer tumultus. Lucan. lib. 2. 3.
Plebejus tumultus. Stat. 1. Silv. 2. 234.
Tremendus tumultus. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Ferre tumultus alicujus. Ovid. 3. Met. 308.
Miſcetur domus miſero tumultu. Virg. 2. Æn. 486.
Miſcere tumultum in concionem. V. MISCEO.
Perſonare tumultu. V. PERSONO.
Sedare tumultum. Liv.
Vaſtata impio tumultu fana. Hor. 4. Carm. 4. 47.
Miſeri tumultus mentis. Hor. 2. Carm. 16. 10.
Reddere tumultum ſermonis, Balbutientem imitari. Plin. lib. 7. cap. 12.
TUMULTUŌSUS, a, um. Adj. [θορυβώδης, Gl. G. L.] Plenum tumultu. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
　Quis homo tam tumultuoſo ſonitu me excivit ſubito foras? Cic. 2. Fam. 12. Ita tumultuoſæ conciones, ita moleſtæ Quinquatrus afferebantur.
Mare tumultuoſum. Hor. 3. Carm. 1. 26.
Tumultuoſum genus pugnæ. Liv. 1. 14.
Tumultuoſa ſomnia. Plin. lib. 26. cap. 8.
Seditioſa & tumultuoſa vita, cui opponitur Quieta. Cic. 1. de Invent. 4. Sic ex ſeditioſa & tumultuoſa vita ſe in ſtudium aliquod traderent quietum.
Nuntius tumultuoſus. Liv. 2. 24. pr.
Tumultuoſus, Qui turbas excitare ſolitus eſt. Liv. 4. 28. In otio tumultuoſi, in bello ſegnes?
Compar. Tumultuoſior. Tumultuoſiores [ἀτακτότεροι, Gl. L. G.] Vell. Paterc. 2. 74. Tumultuoſior Italia. Cic. 12. Fam. 17. Ex Syria nobis tumultuoſiora quædam nuntiata ſunt.
Superl. Liv. 2. 10. Quod tumultuoſiſſimum pugnæ erat parumper ſuſtinuit.
TUMULTUOSE, [θορυβωδῶς] ius, iſſime. Adv. Impetuoſe quod dicitur. Liv. 2. 28. pr. Adeo tumultuoſe excepta eſt clamoribus undique & indignatione Patrum. Conf. ſeq. cap.
Compar. Cæſ. 7. Bell. Gall. 45. Iis imperat, ut paulo tumultuoſius omnibus in locis pervagarentur.
Superl. Liv. 1. 40. In veſtibulo regiæ quam potuere tumultuoſiſſime ſpecie rixæ in ſe omnes apparitores regios convertunt.
TUMULTUĀRIUS, a, um. Adj. [θορυβωματικός] Properatum & ſubitarium, aut rapide factum & quæſitum ſignificat, ut ait Budæus.
Delectus tumultuarius. Liv. 24.
Dux tumultuarius, Qui pro tumultu eligitur. Liv. 28.
Exercitus tumultuarius. Liv. 8.
Miles. Idem 35. 2. Mens ea Senatus fuit, ut in Hiſpania tumultuarii milites legerentur.
Miles tumultuarius & ſubitarius. Liv. 31.
Opus tumultuarium, In promptu, & rapide factum. Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 6. 29.
Sermo tumultuarius & fortuitus. Quintil. lib. 10. cap. 7.
TUMULTUARIE, Adv. Ammian. 24. 8. His raptim ac tumultuarie actis.
TUMULTUO, [θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. In perturbatione eſſe. Plaut. Rud. 3. 2. 14. Quid ſit mihi expedi, quod tumultues? Sed uſitatius eſt
TUMULTUOR, [θορυβῶ, Gl. L. G. & G. L. θρυλλῶ, L. G.] āri. depon. Idem. Ter. Hec. 3. 2. 1.
　Neſcio quid jamdudum hic audio tumultuari, miſera
　Male metuo. [Ubi puto Imperf. Paſſ. Neſcio quid, pro Quam ob rem. Qui Tribunos plebis perhorreſcam? qui ſæpe & ſine cauſa tumultuer? Cic. 2. de Lege Agrar. 100.
In otio tumultuaris, in tumultu ſolus es otioſus. Auctor ad Heren. 4. 22.
Quid tumultuaris ſoror? quid inſanis? Cic. pro Cœl. 36.
Paſſim tumultuari. Quintil. lib. 2. cap. 12.
TUMULTUANS, antis. Partic. Curt. 5. 2. 7. Fremitus tumultuantium.
TUMULTUATUS, a, um. Partic. Dep. Petron. cap. 79. Non diu tumultuatus, ſtabuli januam effregit.
TUMULTUĀTIM, Adv. Sidon. 4. Epiſt. 11. Non tumultuatim doctrinæ ſuæ opes erogaturus.
TUMULTUATIO, ōnis. f. [διαθρόησις] Liv. 38. 2. Hæc tumultuatio regem cupientem, ſi ſe ſequerentur, raptim evadere anguſtias, revocare primos, & eadem, qua venerat via, referre cœpit ſigna.
An Coëgit? H. St.
TUMULTUĀTOR, ōris. m. [ὀχλοκόπος] Gloſſ. Latinogræc.
TŬMŬLUS, i. m. [λόφος, ὑψηλὸς τόπος, βουνός, Gl. G. L.] Terra tumens. Virg. 2. Æn. 713.
　Eſt urbe egreſſis tumulus. Cæſ. 1. Bell. Gall. 43. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus ſatis grandis. Cic. 7. Verr. 93. Ignis e ſpelunca ſublatus, aut tumulo.
Agger tumuli, Tumulus elatus. Virg. 5. Æn. 44.
Albani tumuli atque luci. Cic. pro Milon. 86.
Arduus tumulus. Ovid. 15. Met. 297.
Silveſtres tumuli. Cic. 2. in Catil. 24. Jam vero urbes coloniarum, ac municipiorum reſpondebunt Catilinæ tumulis ſilveſtribus.
Struere tumulum. Tacit. 2. Ann. 7.
Nivalis tumulus. V. NIX.
Tumulus, [τύμβος, Gl. L. G. & G. L.] Sepulcrum: quod in ſepulcris coacervari terra conſuevit. Virg. 3. Æn. 322.
　O felix una ante alias Priameia virgo,
　Hoſtilem ad tumulum, Trojæ ſub mœnibus altis,
　Juſſa mori. Virg. 3. Æn. 304. — maneſque vocabat
　Hectoreum ad tumulum.
Exſangues tumuli. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 342.
Marmoreus tumulus. Ovid. 14. Met. 442.
Componi tumulo eodem. Ovid. 4 Met. 157.
Contegere tumulo. V. CONTEGO.
Dare corpora tumulo. Ovid. 2. Met. 326.
Facere tumulum. Virg. 5. Ecl. 42.
Parare tumulum. Lucan. lib. 8. 713.
Struere tumulum. Senec. Med. 12.
Vili tumulo tectus. Senec. Med. 8.
Honorarius tumulus, pro Cenotaphio. Suet. in Claud. cap. 1.
TUMULŌSUS, a, um. Adj. [λοφώδης] Plenum tumulis. Salluſt. in Jugurth. 91. Deinde tertia multo ante lucis adventum pervenit in locum tumuloſum, a Capſa non amplius duûm milium intervallo.
TUMULO, [θάπτω, Gl. G. L.] āre. Sepelire, Condere in tumulum. Martial. lib. 11. 92.
　Æolidon Canace jacet hoc tumulata ſepulcro, &c. Catull. Argon. 65. 103.
　— nec injecta tumulabor mortua terra. Ovid. 8. Met. 710.
　— ne conjugis unquam
　Buſta meæ videam, neu ſim tumulandus ab illa.
TUMULĀTUS, a, um. Partic. [τεθαμμένος] Ovid. 1. de Pont. 6. 49.
　Inque Tomitana jaceat tumulatus arena.
Nobiliſſime tumulatus; i. e. Honorifice ſepultus. Liv. Epit. 54.
TUMULATIO, ōnis. f. Varr.
TUMULĀMEN, ĭnis. n. In verſu veteri apud Fabrett. p. 634.
　IPSE MEIS QVOD CONSTITVI TVMVLAMINA MEMBRIS.

T U N

TUNC, [τότε, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium temporis, ſignificat, Eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.
De Præſenti. Plaut. Tunc ad eam accede, quum potes.
Tunc ſic lætus ait. Claud. in Conſ. Hon. 33. al. Tum.
De Præterito. Virg. 4. Æn. 597.
　Tunc decuit, quum ſceptra dabas.
Etiam tunc. Cic. de Amicit. 11. Senectus enim, quamvis non ſit gravis, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.
Tunc & Nunc. Cic. 7. Philipp. 14. Sed erat tunc excuſatio oppreſſis, miſera illa quidem, ſed tamen iſta: nunc nulla eſt.
Tunc temporis, idem quod Tunc. Juſtin. lib. 1. 4. 4. Sed de gente, obſcura tunc temporis, Perſarum Cambyſi, mediocri viro, in matrimonium tradidit.
De futuro. Plaut. Ego tunc adero, quum tui videndi mihi copia erit.
Tunc tua me infortunia lædent Hor. de Arte Poet. 103.
Tunc demum. Plin. lib. 11. cap. 24. Hos primum tela involventes, & tunc demum labra utraque morſu apprehendentes. Liv. 41. 3.
TUNDO, tŭtŭdi, tūſum & tunſum, [θλάω, Gl. L. G. & G. L. λεπτύνω, L. G. κόπτω, τὸ λύω, G. L.] ĕre. Percutere, pulſare: ut, Tundere pectus. Plaut. Caſ. 2. 6. 62.
Denique proximus lictor Sextius, converſo bacillo oculos miſero tundere vehementiſſime cœpit. Cic. 7. Verr. 141.
Ictu crebro tundi. Lucret. lib. 4. 1279.
Alicui jacenti latera tundere. Cic. 7. Verr. 141. Cum ille nihilo minus jacenti latera tunderet, ut aliquando ſpondere ſe diceret.
Pectora tundere manu. Ovid. 3. Amor. 9. 10.
Pectora tundens palmis. Ovid. 1. de Arte Am. 535. Virg. 1. Æn. 485.
　Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Terram pede tundere. Hor. de Arte Poet. 430.
Tympana tundere. Ovid. 4. Faſt. 183.
Tundere eandem incudem aſſidue, eſt Indefatigabili aſſiduitate in operis alicujus ſtudio perſeverare. Metaphora ducta a fabris, crebris ictibus incudem ferientibus: atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincentibus. Cic. 2. de Orat. 162. Ego autem, ſi quem nunc plane rudem inſtitui ad dicendum velim, his potius tradam, aſſiduis uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus. Conveniet in grammatiſtas ac litteratores, quibus ſine fine eadem ſunt inculcanda pueris, ut hæreant aliquando. Eraſm.
Tundere, Comminuere in mortario. Virg. 4. Georg. 267.
　Proderit & tunſum gallæ admiſcere ſaporem. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipſæ aut ſpicæ melius fuſtibus tunduntur, vanniſque expurgantur. [Hæc ſola ſignif. in Gloſſ. expreſſa videtur.
Litus tunditur unda. Catull. ad Furium, 11. 4.
Aures alicujus tundere, pro Obtundere, ſæpius rem aliquam repetendo. Plaut. Pœn. 1. 3. 25.
Vocibus tundi. Virg. 4. Æn. 448.
Tundere, Sæpius idem repetere, translatio a fabrorum malleo, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 2. 48.
　Tundendo, atque odio denique effecit ſenex.
TUNSUS, vel TŪSUS, a, um. Partic. [θλασθείς] Virg. 1. Æn. 481.
　Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Teſta tuſa. Vitruv. 2. 5. & Plin. 36. 25.
TUDES, TUDICULA, &c. V. ſuo loco.
TUNĒTUM, ſive ut quidam dicunt, TUNITIUM, i. n. Scipionis tempore tumulus erat editior, unde Scipio ſpectavit Carthaginienſes ad Romanam claſſem exurendam proficiſcentes. Noſtra tempeſtate, Urbs eſt ſatis ampla, ac piratica infamis, Tunetanique regni caput; quod ejectis Hiſpanis, eorumque arce Gollettâ capta ac diruta, anno C. 1574. ſub Turcarum ditionem eſt ſubactum. Tunetum non ſane ob hanc cauſam habitarunt, quod Carthagine carerent a Scipione diruta, quum denuo amplificata ſurrexit, ex qua (velut ex equo Trojano) manarunt litterarum proceres. Ad cujus celeberrimum gymnaſium Auguſtinus ſe profitetur contendiſſe. Hanc Florus libro 2. cap. 15. continuis ſedecim diebus arſiſſe perhibet. Hæc ſeptingenteſimo anno, poſtquam condita erat, deleta eſt. Hæc, ut ait Eutrop. 4. 9. extr. L. Cæcilio Metello & T. Quintio Flaminino Conſulibus in Africa juſſu Senatus reparata eſt, quæ nunc manet, annis vigintiduobus evolutis, poſtquam a Scipione fuerat everſa. Abeſt Tunetum a Carthagine duodecim millia ferme paſſuum. A Tuneto, Tunetei dicti ſunt, quos Sidonius Tuniſæos appellat. Livius videtur uſus Græca declinatione Tunes, hujus Tunetos, ſic enim ait 30. 9. Scipio gravem jam ſpoliis multarum urbium exercitum trahens, captivis, aliaque præda in, vetera

vetera castra ad Uticam missis, jam in Carthaginem intentus, occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine XII millia ferme passuum) locum, cum operibus, tum suapte natura tutum: & qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum, cum ad urbem, tum ad circumfusum mare urbi posset. V. ibi cetera. Vocatur hodie *Tunis*.

TŬNĬCA, æ. f. [χιτών, Gl. L. G. & G. L.] Vestis erat apud Romanos interior, brevior & sine manicis, quæ proprie viris conveniebat. Virg. 9. Æn. 616.
Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit ut barbarum & peregrinum morem indicet, nonRomanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. V. infra Manicatis. Plaut. Milit. 5. 30.
De tunica, & chlamyde, & machæra ne quid speres, non feres. Cic. 7. Verr. 3. Tunicamque ejus a pectore abscidisset, &c.
De Tunica V. plura apud Gell. lib. 7. cap. 12.
Tunica pallio propior. Proverbiale apud Plaut. Trin. 5. 2. 30. V. PALLIUM.
Tunica accipitur etiam pro Ea, quæ ima erat, quaque hodie linea utimur, ut olim Athenienses talari & linea utebantur, auctore Polluce 7. §. 71. Ovid. 3. Amor. 14. 21.
Illic nec tunicam sibi sit posuisse pudori. Et 1. Amor. 5. 14.
Pugnabat tunica sed tamen illa tegi. Sunt qui Interulam vocitent. Athenæus χιτώνιον ἐχόμενον, appellat in decimo tertio, ubi de Phryne scorto nobili, ἐχόμενον γὰρ χιτώνιον ἠμπίσχετο, hoc est, Tunicula carni proxima amiciebatur, quam *Camisiam* dicimus. Utebantur & tunica, quæ media dici potest: cujusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore utimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur. Budæus. [Illa Subucula dicitur, q. V. conf. Suet. Aug. 82.
Adamantina tunica. V. Adamantinus, in ADAMAS.
Candidæ tunicæ linteæ V. Linteus, in LINTEUM.
Coloriæ tunicæ dicuntur, non a nativo aut factitio colore, ut scribi video: sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ, aut purpureæ. Nam in his proprium nomen jam coloris sui, ut purpuræ & cocci dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod a Vopisco (in Aureliano 46.) scribitur, in quo coloriis blatteas opponit his verbis, Ut blatteas matronæ tunicas haberent certas vestes, cum antea colorias habuissent. Turneb. 18. 19.
Fluentes tunicæ. Ovid. 3. de Arte Am. 301.
Laxa tunica Ovid. 16. Epist. 247.
Lucentes auro tunicæ. Stat. 9. Theb. 691.
Laticlavi tunica. Suet. in August. cap. 97. Sumenti virilem togam tunica laticlavi, refuta ex utraque parte, ad pedes decidit. V. Latusclavus in CLAVUS & infra Tunicæ purpuram latiorem.
Manicatis tunicis indui non sine probro solebant veteres, ut auctor est Gellius 7. 12. Cic 2. in Catil. 22. Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis & talaribus tunicis, velis amictos, non togis. [conf. Suet. Jul. cap. 45.
Molesta tunica, Genus erat supplicii. Ea ignium alimentis illita & intexta, ut Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obvolutos nocentes, qui sceleris comperti gravioris forent, amburebat vivos. Cæl. lib. 10. cap. 5. Verba Senecæ sunt Epist. 14. Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculeos, & uncum; & adactum per medium hominem, qui per os emergat, stipitem; & distracta, in diversum actis cruribus, membra; illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam, & quicquid aliud præter hæc commenta sævitia est. Juven. 8. Sat. 235.
Ausi, quod liceat tunica punire molesta. V. PIX, genus tormenti. Martial. 10. 25.
Nam cum dicatur, tunica præsente molesta,
Ure manum; plus est dicere, non facio.
Palmata tunica. V. Palmatus in PALMA.
Pexa tunica. Hor. 1. Epist. 1. 96. Pexa tunica est, Quæ demissa est usque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt. [i. e. Purgata, inquit Schol. Cruq. propter lanam longiorem, in qua sordes facilius hærent, quam in subucula trita. V. Pexus, in PECTO.
Pulchræ tunicæ. Hor. 1. Epist. 19. 33.
Pulla tunica. Cic. 6. Verr. 55. Ipse tamen Prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina majorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat & pallio.
Recincta tunica. Ovid. 1. Amor. 5. 2.
Recta tunica. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima (Tanaquil) texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Tirones intelligit adolescentes, qui tirocinii die, togam puram, seu Virilem sumerent. V. TIRO.
Russæ tunicæ hæ sunt, quæ a Græcis φοινικίδες dicuntur, quibus qui exercitus ducebant fere utebantur. Vopisc. in Aureliani vita, (cap. 13.) Tunicas ducales russas quatuor. V. Turneb. Adversf. 18. 19. [conf. Trebell. Claud. 14.
Valentes tunicæ, Crassæ, non molles. Ovid. 3. de Arte Am. 109.
Cingere Tunicas. Sen. Troad. 2.
Demissis tunicis ambulare. Hor. 1. Serm. 2. 25.
Diducere tunicam. Quintil. lib. 1. cap. 15.
Diripere tunicam alicui. Ovid. 1. Amor. 5. 13.
Discindere tunicam, & cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat. 105.
Instaurare sibi densas tunicas adversus hiemem. V. INSTAURO.
Laniare tunicam. Ovid. 2. de Arte Am. 171.
Nere tunicam. Virg. 10. Æn. 818.
Ponere tunicam. Cic. 5. Tusc. 60. Cum pila ludere vellet, tunicamque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.
Relaxare vincla tunicarum. Ovid. 2. Fast. 321.
Scissa tunica. Ovid. 11. Epist. 57.
Solutæ tunicæ. Tibull. lib. 1. 5. 15.
Tunicæ purpuram latiorem, Plin. lib. 33. cap. 1. vocavit Latum clavum; dicens, Annuli distinxere alterum ordinem a plebe, ut semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatum tantum, quanquam & hoc sero, vulgoque purpura latiore tunicæ usos invenimus etiam præcones. V. paulo supra de Manicatis tunicis.
Tunicæ oculorum, pro Membranis, quibus varie conteguntur. Plin. lib. 11. cap. 37. Tenuibus, multisque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora caloresque in extremo tunicis. conf. in CALLUS s. l.
Tunicæ testiculorum. Cels. lib. 7. cap. 24. Deinde non extracto testiculo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vinciendæque, ubi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.
Replicatæ bulborum tunicæ. Stat. 4. Silv. 9. 30.
Tunica lupini, pro Folliculo seu siliqua lupini. Juven. 14. Sat. 153.
Tunica arboris. Plin. lib. 12. cap. 19. Probatur casia brevi tunicarum fistula, & non fragili.
Tenues tunicæ. Virg. 2. Georg. 75. De interiore libro arboris intelligit.

TUNĬCŬLA, æ. f. dimin. [χιτώνιον] Plaut. Rud. 2. 6. 65.
Eheu! redactus sum usque ad hanc unam tuniculam. Plin. lib. 26. cap. 12. Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam densitatemque tunicularum felle subeunte.

TUNĬCO, [χιτωνίζω] āre. Tunicam induere. Varr. apud Non. 2. 873. Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque homulum.

TUNĬCĀTUS, a, um. Partic. [χιτωνοφόρος] Tunicam indutus. Cic. pro Cœl. 11. Ut exercitatione ludoque campestri tunicati uterentur. Ovid. 2. de Arte Am. 301.
Astiterit tunicata, &c.
Homo tunicatus. Plaut. Pœn. 5. 3. 2.
Popellus tunicatus. Hor. 1. Epist. 7. 65.
Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens. Juven. 3. Sat. 143.
— tunicati fuscina Gracchi. [Descriptio gladiatoris Retiarii: quippe hi solis tunicis vestiti erant.
Tunicatus, Vide in INTERULA, quæ notavi ex Beroaldo. H. St.

T U O

TUOPTE, V. TUUS, in TU.
TUOR, V. TUEOR.

T U R

TVR. Turma, Turmarius.
TURA, æ. f. Herba ita dicta. Marcell. Emp. cap. 8.
TURARIUS, V. TUS.

TURBA, æ. f. [τύρβη, Gl. L. G. & G. L. ὄχλος, L. G. θόρυβος, G. L.] Ulpian. D. Vi bonorum, & de turba. l. Prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus, idque verbum ex Græco tractum, τυρβάζειν. Si duo rixam commiserint, utique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Si vero fuerint decem, aut quindecim homines, turba dicetur. Rectissime Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esse turbationem & cœtum.
Turba, Confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum omnium viveremus. Ter. Eun. 5. 4. 25. Quæ illæc turba est? numnam ego perii? Idem And. 4. 4. 6. Di vestram fidem! quid turbæ est apud forum? Sic Heaut. 1. 2. 16. Propter eam hæc turba atque abitio evenit. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa.
Turbam & Turbas diversam volunt habere significationem, ut sit Turba, Populi conventus: Turbæ, Turbationes. Nos contra, inquit Nonius, lectum invenimus, & indiscrete positum, & pro turbis turbam. Accius, Athamante, Ah dubito, ah quid agis? cave ne in turbam te implices. Ter. Eun 4. 1. 2.
Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. V. plura apud Non. 12. 26.
Sed tamen constat magis usitatum esse pluralem numerum, pro turbatione. Deinde non affert vicissim, ut opinor, exemplum pluralis Turbæ de Conventu positi. H.St. Nullum. Sed legitur in vulg. interp. N.T. ni fallor.
Acris turba prædonum. Hor. 1. Serm. 2. 43.
Concire turbas. V. CONCIEO.
Excitare turbas populares. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Turba, Multitudo: quia fere non vacat perturbatione & commotione. Liv. 2. 40. Uxor deinde ac liberi, amplexi, fletusque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregere tandem virum. [Sic puto & Ter. And. 4. 4. 6. paulo supra.
Turba & Primi, contraria. Stat. 4. Theb. 810.
Incubuere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique.
Turba & Colluvies. Cic. de Senect. 85. Cumque ex hac turba & colluvie discedam.
Comes turba. Ovid. 13. Met. 353.
Confusa. Ovid. 12. Met. 214.
Densa. Sen. Herc. fur. 9.
Frequens. Sen. Herc. fur. 10.
Imbellis feminarum inermisque turba. V. IMBELLIS.
Impia. Hor. 2. Serm. 3. 228.
Inops. Ovid. 14. Met. 114.
Levis. Hor. 1. Carm. 10. 19.
Luxuriosa. Ovid. 1. Epist. 88.
Maxima. Virg. 6. Æn. 611.
Plurima. Virg. 6. Æn. 667.
Pullata. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Rustica. Ovid. 6. Met. 348.
Sodalis turba, i. e. Turba sodalium. Ovid. Rem. Amor. 182.
Temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
Vaga. Ovid. 13. Met. 221.
Congregare magnam turbam. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
Inferere se turbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 605.
Rarescit turba, Minuitur. Stat. 2. Theb. 612.
Ruebat effusa turba ad ripas. Virg. 6. Æn. 305.
Ruit furens turba omnis in unum. Ovid. 3. Met. 716.
Stipatus comitum turba. Ovid. 3. Met. 186.
Stultorum turba, Multitudo. Cic. 5. Tusc. 46.
Comitantum. Ovid 1. Amor. 7. 37.
Capitum. Virg. 8. Æn. 300.
Malorum turba, Multitudo. Sen. Med. 679.
Negotiorum. Plin. 9. Epist. 25.
Prunorum turba, pro Variis generibus. Plin. lib. 15. cap. 13. Ingens postea turba prunorum, versicolor, nigra, candicans.

Rerum.

Rerum. Stat. 2. Silv. 2. 44.
Rotarum turba. Ovid. 6. Met. 219.
Scelerum. Lucan. 4. 251.
Vocum. Gell. 9. 15.
Voluminum novorum turba. Cic. de Clar. Orat. 121.
Vulnerum turba, pro Multitudine. Plin. lib. 11. cap. 37.

TURBŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 11. p. 259. Elmenh. Dimotis turbulis.

TURBELLA, æ. f. aliud dimin. Plaut. Bacch. 4. 9. 134. Tantas turbellas facio.
Quantas soleam turbellas dare. Idem Pseud. 1. 1. 108.
Apud Apul. cum simplici L scribitur de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Omnes turbelæ tempestatesque procul exsulant.

TURBĬDUS, a, um. Adj. [ταρακτικός, θορυβώδης, Gl. G. L.] Conturbatum, confusum, non clarum. Plaut. Trin. 2. 2. 18. — nihil ego istos
Moror fatuos mores & turbidos, quibus boni dedecorant se.
Achelous turbidus. V. ACHELOUS.
Acies oculorum turbidæ. V. ACIES.
Æquora turbida Ponti. Lucret. lib. 5. 998.
Amnis turbidus imbri. Lucret. lib. 1. 287.
Aqua turbida & inquinata. Cic. 5. Tusc. 97. Darius in fuga, quum aquam turbidam, & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundius.
Cælum turbidum. Plin. 8. Epist. 17. Num istic quoque immite & turbidum cælum?
Dies turbidus, Procellosus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Imber turbidus aqua. Virg. 5. Æn. 696.
Liquor turbidus, Minime clarus. Plin. lib. 13. cap. 12.
Loca turbida, Obscura. Virg. 6. Æn. 534. de Inferis.
Nubila turbida. Virg. 4. Æn. 245.
Pulvis turbidus atra caligine volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Tempestas turbida. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex turbida tempestate in portum, sic, &c.
Actiones turbidissimæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Imago turbida, me terret in somnis, Terribilis. Virg. 4. Æn. 353. Servius.
Jurgia turbida. Lucan. ad Pison.
Novitas turbida. Claud. 1. in Cons. Stilich. 148.
Rebus esse in turbidis. Cic. 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur.
Seditio turbida. Ovid. 9. Met. 426.
Tempus reip. turbidum & Tranquillum, contraria. Cic. 6. Fam. 14. Fac animo magno fortique sis: & si turbidissima sapienter ferebas, tranquilliora læte feras.
Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, ut ait Servius. Virg. 9. Æn. 57. Idem lib. 12. 10.
Animi turbidus. Tacit. 4. Hist. 48.
Mens, quæ omni turbido motu semper vacet. Cic. 1. Tusc. 80.
Pectora turbidiora ipso mari. Ovid. 1. Trist. 10. 34.
Ira turbidus. Stat. 3. Silv. 1. 39. Sic
Armis. Sil. 12. 254.
Turbidus, Terribilis. Virg. 11. Æn. 742.
Hæc effatus, equum in medios, moriturus & ipse,
Concitat, & Venulo adversum se turbidus infert. Servius.
Turbidus, Elatus, arrogantia tumens Virg. 10. Æn. 648.
Tum vero Æneam aversum ut cedere Turnus
Credidit, atque animo spem turbidus hausit inanem. Servius.
Superl. Tacit. 3. Hist. 43. Turbidissimus quisque. Cic. 6. Fam. 15. Turbidissima sapienter ferre. V. paulo ante Tempus reip. turbidum.
Turbidum, Adverbialiter apud Hor. 2. Carm. 19. 5.
Euhœ! recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore, turbidum
Lætatur.

TURBIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Prud. Apoth. v. 208.
Turbidulos sensus & litigiosa fragosis
Argumenta modis concludunt.

TURBĬDE, Adv. [ταραχωδῶς] Cic. 4. Tusc. 24. Intelligatur igitur perturbationem jactantibus se opinionibus inconstanter & turbide in motu esse semper.
Turbide & seditiose. Tacit. 3. Ann. 12.
Compar. Tumultuosius atque turbidius. Quintil. 3. 8.

TURBĬDO, āre. Sidon. 6. Epist. 2. Animæ serenitatem fæcularium versutiarum flatibus turbidare. Solin. Salmas. cap. 49. Limum excitant, ut turbidetur.

TURBIDATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. Aer ex calore supero madoreque infero turbidatus.

TURBULENS, entis. pro Turbulentus; ut, Opulens pro Opulentus. Callistr. JCt. D. 48. t. 19. l. 28. §. 3.

TURBULENTUS, a, um. Adj. [ταραχώδης, Gl. L. G. θολώδης, G. L.] Turbationum plenus; Commotus, iratus. Plaut. Epid. 1. 1. 68. Tu edepol re es turbulentus.
Tempestas turbulenta. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna, turbulentaque tempestate fuerit, quin aliquo tempore solem ejus diei homines viderent.
Ea sunt & turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
Animus turbulentus. Cic. 4. Tusc. 9.
Annus inde turbulentior L. Valerio, T. Æmilio COSS. Liv. 2. 61.
Civis seditiosus & turbulentus. Cic. 2. de Orat. 48.
Conciones turbulentæ. Cic. 4. Att. 3. Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appii, furiosissimæ Publii. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Concursio turbulenta. Cic. 1. de Finib. 20.
Errores turbulenti. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Libido, temeritas, & ignavia turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Mens turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Negotium turbulentum. Cic. 7. Att. 11.
Res placatæ & minime turbulentæ. Cic. in Orat. 63.
Tempus reip. turbulentum. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reip. qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Tempus meum turbulentissimum, tuo tranquillissimo præstat. Cic. in Pison. 33.
Tribunatus turbulentissimus. Cic. de Clar. Orat. 193.
Turba turbulenta. Varro apud Gell. 13. 11.

TURBULENTE, Adv. [θολωδῶς] Concitate. Cic. pro Domo 68. Omnia contra leges, moresque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem esse gesta.
Agere aliquid raptim & turbulente. Cic. pro Domo 139.

TURBULENTER, [ταραχωδῶς] aliud Adv. Cic. 2. Fam. 15. Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.

TURBO, [ταράσσω, θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. Confundere, commovere. Plaut. Epid. 2. 3. 7. Sed me una turbat res, ratioque.
Ab imo turbare aliquid. Lucret. lib. 3. 38.
Omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit. Cic. 3. de Legib. 19.
Notabilius turbare. Tacit. 1. Hist. 55.
Aristoteles multa turbat, a magistro Platone dissentiens. Cic. 1. de Nat. Deor. 33.
Capillos turbare. Martial. lib. 2. 36.
Aciem turbare. V. ACIES.
Convivia turbant eversæ mensæ. Ovid. 12. Met. 222.
Delectum civium turbare. Cic. 4. Verr. 123.
Fortunas turbare timore, Felicitates sive curriculum vitæ fortunatæ. Lucret. lib. 1. 107.
Quietem alicujus turbare, Interrumpere. Propert. lib. 1. 3. 17.
Fœdera turbare, Rumpere. Virg. 12. Æn. 633.
Jura turbantes Tribuni. Lucan. lib. 1. 177.
Pacem turbare. Liv. 35. 13.
Rationem turbare. Ulpian. in l. 1. in fine. D. De serv. corrup. Ut rationes dominicas intercideret, vel adulteraret, vel etiam ut rationem sibi commissam turbaret.
Affectibus animos judicum turbare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Res animos incognita turbat. Virg. 1. Æn. 519.
Turbare, Absolute. Tacit. 3. Ann. 47. Si una, alterave civitas turbet.
Turbor, Pass. Cic. 2. Att. 14. Prorsus, ut scribis ita sentio, turbatur Sampsiceramus.
Metu turbari. Ovid. 15. Met. 517.
Arenæ turbantur Zephyro. Virg. 2. Georg. 106.
Turbatum est, Impers. Ter. Eun. 4. 3. 7.
Nescio quid profecto absente nobis turbatum est domi.
Turbatum, Absolute. Tacit. 1. Ann. 20. Postquam turbatum in castris accepere. [Subaudi Esse.
Turbassit, pro Turbaverit usurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Legib. 11. Ast qui turbassit in agendo, fraus actoris esto. Vetus exemplar habet Turbassitur. [Porro Auctoris malim.

TURBĀTUS, a, um. Partic. [θολώδης, ταραχώδης, Gl. L. G.]
Acies turbatæ. V. ACIES.
Aqua turbata. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Comæ. Ovid. 3. Fast. 16.
Freta procellis. Virg. 3. Georg. 259.
Res placare turbatas, Cic. pro Planc. 11. Nostrum est autem, qui in hac tempestate populi jactemur ac fluctibus, ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas: honores si magni non putemus, non servire populo.
Turbatus, Commotus. ut, Turbatus ex inopinato malo. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 12.
Mentis vulnere turbatus. Virg. 12. Æn. 160.
Pectora turbatus. Virg. 8. Æn. 29.
Animi turbati. Virg. 8. Æn. 4.
Castra. Virg. 9. Æn. 13.
Equi. Virg. 9. Æn. 124.
Mens funere. Virg. 11. Æn. 3.
Pede turbato fugere. Ovid. 11. Epist. 102.
Viri turbati. Ovid. 3. Epist. 88.
Fides. Claud. 3. Cons. Hon. 63.
Quies. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Compar. Suet. Tiber. cap. 69. Turbatiore cælo.
Facies turbatior. Sen. de Ira 2. 35.

TURBATE, Adv. [τεταραγμένως] Trepide. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate.

TURBATIO, ōnis. f. [ταραχή, Gl. G. L.] Gell. 19. 1. Coloris & vultus turbatio. Solin. cap. 3. Incisa temporum turbatio. Flor. 4. 6. 2. Spes ex turbatione Reipublicæ. Sed frequentius legitur Perturbatio.
Turbatio. Pontanus de Bello Neap. lib. 1. p. 473. Quique Italicarum turbationum se medium gerere consuesset. Pro Turbarum. H. St. Extant fol. 253. b. Aldi. Desiderabatur hæc vox in Lugd. Utitur & Non. V. locum in in TURBA.

TURBĀTOR, ōris. m. [ταρακτής] Qui turbat. Liv. 2. 16. Quum pacis ipse auctor a turbatoribus belli premeretur. [An Ab auctoribus?
Præcipuus turbator. Tacit. 1. Ann. 30.
Germaniæ turbator. Idem 1. Ann. 55.

TURBĀTRIX, icis. f. Prudent. Psych. v. 669.
— placidæ turbatrix invida pacis.
Accumulat crebros turbatrix fama pavores. Stat. 4. Theb. 369.

TURBĀMENTUM, i. n. [τάραγμα] Perturbatio. Tacit. 1. Hist. 23. Quæque alia turbamenta vulgi. Sallustius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Fragm. cap. 6. Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probate.

TURBELIX, icis. f. ἀχηλος, ὀρνίς εἶδος, Gloss. Latinogræc.

TURBEN, vel TURBO, inis. m. [δίνη, Gl. L. G & G. L. στρόβος, καὶ συστροφὴ ἀνέμων, ἴλιγξ, L. G.] Ventus cum fragore maximo, objecta quæque deturbans, prosternensque ex depressæ nubis specu. Plin. in Paneg. 65. Erant sub oculis naufragia multorum, quos, invidiosa tranquillitate provectos, improvisus turbo perculerat. Translate.
Ventorum turbo. Lucret. lib. 6. 152. & Tacit. 16. Ann. 31.
Ventus turbo. Plaut. Curc. 5. 2. 41.
Ater turbo. Virg. 1. Æn. 516.
Immanis turbo. Virg. 6. Æn. 594.
Indomitus turbo. Catul. 62. Argon. 107.
Nimbosus turbo. Ovid. 11. Met. 551.
Nigro turbine. Virg. 1. Georg. 320.
Pulvereus turbo. Claud. de Bell. Get. 458.
Versabundus turbo, Versatilis & se contorquens. Lucret. lib. 6. 437.
Violentus turbo. Lucret. lib. 3. 824.

Armatur Boreas turbine rauco. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 69.
Erumpunt undique omnes venti, sævi exsistunt turbines. Cic. 3. de Orat. 155.
Fertur celeri turbine. Virg. 12. Æn. 320.
Fumans piceo turbine nubes. Virg. 3. Æn. 573.
Furit insanis turbinibus ventus. Sil. lib. 8. 665.
Gubernare navem in maximis turbinibus. Cic. in Pison. 20.
Perflant venti turbine terras. Virg. 1. Æn. 87.
Ruit æquore turbo. Virg. 3. Georg. 470.
Rupto turbine confligunt venti. Virg. 2. Æn. 416.
Turbo ac tempestas pacis & otii. Cic. pro Domo 137. Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otii.
Duo Reipublicæ turbines. Cic. pro Sext. 25.
Turbo leti. Catul. 62. Argon. 149.
Mentis turbine agi. Ovid. 2. Amor. 9. 28.
Turbo, pro Vortice. [ἴλιγξ, Gl. L. G.] Stat. 4. Theb. 809.

Incubere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique: nequit secernere mistos
Æqua sitis, frenata suis in curribus intrant
Armenta, & pleni dominis, armisque feruntur
Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt
Saxa.

Videtur ita intelligi posse etiam Ovid. 7. Epist. 66.

Finge age te rapido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprendi: quid tibi mentis erat? Sed melius ut de

Vento intelligatur. Sequitur enim,

Quæque cadent, in te fulmina missa putes.

Furialis turbo. Sil. lib. 3.
Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Sil. lib. 5. 191.

Ater letifero stridebat turbine serpens. Nisi malis pro Impetu accipere.

Saxi turbo. Virg. 12. Æn. 531.

Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine saxi
Excutit. i. e. Saxo, quod rotatur, quum impellitur aut jacitur.

Tereti versabat turbine fusum. Catul. 62. Argon. 314.
Turbo, [ῥόμβος, Gl. L. G. στρόμβος, G. L.] Genus instrumenti lusorii, pueros maxime delectans. Tibul. lib. 1. 5. 3.

Namque agor, ut per plana citus sola verbere turbo,
Quem celer assueta versat ab arte puer. Charisius in hoc loco

lib. 1. non Turbo legit sed Turben, quod probat Scaliger. Virg. 7. Æn. 378.

Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, &c. Ubi Servius, Catullus Hoc turben dixit, ut Hoc carmen. Hic turbo, unde turbinis facit: nam si Turbonis sit, erit a proprio nomine Genitivus. Cic. de Fato, 42. Sed revertitur ad Cylindrum, & ad turbinem suum. quæ moveri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volvi, & versari turbinem putat. De Chrysippo.

Turbo, [κῶνος] Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiorem. Plin. lib. 27. cap. 4. de aloe, In turbinibus cadorum. Ovid. 1. Met. 335. — cava buccina sumitur illi,

Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.

Turbo, Vasculi genus, quo pruna & coctana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cujus effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pirorum.

Turbĭneus, a, um. Adj. [στρομβοειδής] ut, Vortex turbineus, In modum turbinis se volvens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ovid. 8. Met. 556.

Turbinātus, a, um. aliud Adj. [κωνοειδής] Quod veluti turbo desinit. Plin. lib. 21. cap. 31. Folliculis magnis, latisque & turbinatis. Idem lib. 11. cap. 37. Cor homini infra lævam papillam, turbinato mucrone in priora eminens.

Turbinatior piris figura. Idem lib. 15. cap. 15.

Turbinatio, ōnis. f. [στρόμβωσις] Plin. lib. 15. cap. 21. Aliis turbinatio piri, aliis ovata species.

Turbo, ōnis. m. [Τύρβων] Gladiatoris proprium nomen. Hor. 2. Serm. 3. 301.

Corpore majorem rides Turbonis in armis.

Turcæ, vel Turci, m. pl. [Τῦρκαι] teste Pompon. lib. 1. 21. Populi sunt Scythici, juxta Thyrsagetas & ultra Sauromatas. Ab his orti judicantur, qui ætate nostra latissime imperitant: Turci vulgo dicti, ignavia quidem nostra magni; sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.

Turcia, æ. f. Turcorum regio.
Turcĭcus, a, um. Adj. ut, Regnum Turcicum.
Turcomannia, æ. f. Asiæ regio Turcis subjecta.
Turde, [Τύρδε] Uumbrorum civitas in Italia, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. Vitiose pro Tuder, quod vide. *Tudertum* hodie: vulgo *Todi*.
Turdetani, m. pl. [Τυρδητανοί] Lusitaniæ populi. Strabo lib. 3. Turdetani. Qui turdos venditant. Plautus joco dixit Capt. 1. 2. 60.

Opus Turdetanis, opus est Ficedulensibus.

Turdetania, æ. f. [Τυρδητανία] Regio ejusdem populi, quæ & Bætica, ut vult Steph.

Turduli, [Τυρδοῦλοι] & Bastuli, Populi in Hispania Bætica præcipui, ut & Bætica Turdetania dicta sit Strab. lib. 3. Plin. lib. 3. cap. 1. Ab una autem, inquit, Atlantico Oceano obversa Hispania, Bastulorum, Turdulorumque est. Strabo lib. 3. Turdetanos cum Ptolem. lib. 2. cap. 44. nominat. Varro 2. de R.R. cap. 10. Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei; Galli appositissimi maxime ad jumenta. Turduli, partim Andaluses partim Granatenses. Bastuli, omnes Granatenses. Hæc Olivarius in Melam.

Turdus, i. m. [κίχλα, Gl. L. G. & G. L.] Avis nota, & inter primas a saporis bonitate collocata. Hor. 1. Epist. 15. 41.

Nil melius turdo. Martial. lib. 13. 92.
Inter aves turdus, si quis me judice certet:
Inter quadrupedes gloria prima lepus. Plin. lib. 10. cap. 53.

Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, pæne contextim, in secessu generant. Ibid. cap. 29. Turdis color æstate circa collum varius, hieme concolor.

Macer turdus. Hor. 1. Serm. 5. 72.
Crassus. Martial. lib. 2. 40.

Subdola tenduntur crassis modo retia turdis, &c.

Obesus turdus. Hor. 1. Epist. 15. 40.
Ab transenna hic turdus lumbricum petit. Plaut. Bacch. 4. 6. 22. De amatore loquitur. V. Transenna.
Turdus, Piscis. Columel. lib. 8. cap. 16. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Plin. lib. 32. cap. 11. Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Varro 4. de L. L. 12.

Turdārium, i. n. Varro de L. L. 5. 1. Locus, in quo turdi saginantur.
Turdēla, æ. f. Parvus turdus. Isid. 12. 7.
Turdillus, i. m. aliud dimin. Sen. Epist. 96. Sed varia est lectio.
Turea, æ. f. Planta odorifera. Columel. lib. 3. cap. 8.
Tureus, Adj. V. Tus.
Turgeo, si, [ὀργάω, Gl. G. L.] ēre. Virg. 7. Ecl. 48.

— jam læto turgent in palmite gemmæ.

Fortassis ab ὀργῶ. H. St.
Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ eruptionibus cum cera. Plin. lib. 20. cap. 13.
Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg. 1. Georg. 315.
Oratio, quæ turget & inflata est. Auctor ad Heren. lib. 4. 16.
Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoveri. Plaut. Casin. 2. 5. 17.
Veteres in tertia Conj. dixere Turgĕre. Sic, Vet. Gloss. Latinogræc. Turgit, φλεγμαίνει, πιμπρᾶται. [Nisi forte Turgescit scribendum.

Turgens, entis. Partic. [οἰδαίνων] ut
Lumina turgentia gemitu. Propert. lib. 1. 21. 3.
Mammæ turgentes. Plin. lib. 20. cap. 13.
Ora turgentia. Ovid. 3. Fast. 757.

Turgesco, [οἰδαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Pers. 5. Sat. 19.

Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis
Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo. Cic. 3. Tusc. 19.
Corque meum penitus turgescit tristibus iris. Ex poeta. Varro 3.

de R. R. cap. 9.
Semen turgescit in agris. Ovid. 3. Amor. 10. 11.
Ramus turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
Virgulta turgescentia. Plin. lib. 8. cap. 50.
Ut Tumeo, Tumesco, Tumefacio, sic puto, Turgeo, Turgesco, Turgefacio dictum fuit. H. St. Posterius tamen compositum verbum legere me non memini.

Turgĭdus, a, um. Adj. [οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatus, tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Turgidis labris. Martial. lib. 6. 39.
Fluvii turgidi. Hor. 4. Carm. 12. 4.
Frons turgida cornibus. Hor. 3. Carm. 13. 4.
Mare turgidum. Hor. 1. Carm. 3. 19.
Vela turgida. Hor. 2. Carm. 10. 24.

Turgidŭlus, a, um. dimin. Catull. de Passere Lesbiæ, 3. 17.

Flendo turgiduli rubent ocelli.

Turgor, ōris. m. [οἴδημα, Gl. G. L.] Mart. Capel. 2. Distentum magno cum turgore respiciens.
Turges, ĭtis. m. [σφυγμός] Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Turiasso, ōnis. m. [Τουριασσώ] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tiriassona*.
Turibulum, Turicremus, V. Tus.
Turio, onis. m. Teneritas summitatum arborum vel arbustorum dicitur. Columel. lib. 12. cap. 48. Concisis deinde pleno vase olivis, immitte defrutum usque ad os. Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas deprimant: post dies viginti utere. V. Cyma.
Turma, æ. f. [λόχος, Gl. L. G. & G. L. διάδρομή, L. G.] Ordo militaris & equitum proprie. Dicta quasi terdena, quod terdeni equites ex tribus tribubus, Tatiensium, Ramnensium, & Lucerum fiebant: constabat enim ex triginta duobus equitibus. Et qui illi præerat, Decurio dicebatur ut Varro L. L. 4. 16. & Vegetius de Re Mil. 2. 14. tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curiatius, quasi termam, quod terdeni equites, &c. eadem verba quæ supra. Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic. 5. Att. 21. Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
Cohors & Turma. Cic. pro Marcell. 7. Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. V. Cohors.
Equitum turmæ. Virg. 5. Æn. 560.
Equestris turma. Claud. de Bell. Get. 579.
Feroces turmæ. Virg. 3. Georg. 179.
Mortales turmæ. Hor. 3. Carm. 4. 47.
Ducere turmas. Virg. 5. Æn. 550.
Glomerare turmas. Sil. lib. 3. 225.
Invadere turmas. Virg. 11. Æn. 620.

Turmālis, e. Adj. Qui ejusdem turmæ est, inquit Budæus. Cic. 2. de Orat. 122. Ex translatione autem, ut quum Scipio ille major Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent imperatorum, turmales dixit displicere. Liv. 25. 18. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impune insultare Campanum pateretur. Stat. 5. Silv. 2. 18. — non sanguine cretus

Turmali.

Buccina turmalis. Claud. de Bell. Gild. 447.

Turmarius, i. m. [ἰλάρχης] Turmarii dicebantur, Qui turmas tironum cogebant. Cod. Theod. l. 6. tit. 35. Quibus omnibus condonamus, ne exactorum vel turmariorum, quos capitularios vocant, curam subeant.
Turmātim, Adv. [ἰλαδόν] Per turmas. Cæs. 8. Bell. Gall. 18.
Turmatim in eum locum devenerunt. Liv. 5. 39.
Turmatim pugnas edere. Lucret. lib. 2. 118.

— pugnasque
Edere turmatim certantia, &c.

Turnus, [Τύρνος] Nomen ducis Rutulorum, qui ab Ænea occisus est, ut videre licet in 12. Virg. Æn. extr.
Præstanti corpore Turnus. Virg. 7. Æn. 783.
Audax Turnus. Virg. 9. Æn. 3.
Barbarus Turnus. Tibul. 2. 5. 48.
Pulcherrimus Turnus. Virg. 7. Æn. 55.

Turōnes,

TŬRŌNES, [Τέρονες] Lugdunensis Galliæ populi ad fluvium Ligerim, auctore Plin. lib. 4. cap. 18. Cæs. 2. Bell. Gall. 35. Lucan. 1. 437.
Instabiles Turonas circumsita castra coercent. Al. Tricoros.

TURPICULUS, V. infra TURPIS.

TURPĪLIUS, i. m. Vetus poeta comicus, cujus pauci jam exstant versus in Nonio, Prisciano, & Victorino. V. Non. 4. 422.

TURPIS, e. Adj. [αἰσχρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deforme: contrarium Pulchro. Ad corpus & animum refertur. Ter. Heaut. 5. 4. 19. Pudet dicere hac præsente verbum turpe. Ovid. 1. Amor. 9. 4.
Turpe senex miles, turpe senilis amor.
Inter Turpe & Fœdum. Turpe, levior res est: Fœdum vim habet majorem. Cic. 1. Off. 123. Luxuria vero, cum omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est. Nonius 5. 51.
Quid hoc turpius, quid fœdius? Cic. 2. Philip. 86.
Turpissimus & sordidissimus. Cic. 9. Att. 11.
Homo turpissimus & inhonestimus. Cic. pro Rosc. Amer. 50.
Vita turpis & infamis. Cic. pro Font. 24.
Non turpis, sed miser. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, sed miser confugit.
O rem turpem & miseram. Cic. 8. Att. 8.
Amor turpis. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Campus turpis sine gramine. Ovid. 3. de Arte Am. 248.
Caput turpe sine crine. Ovid. 3. de Arte Am. 249.
Crimen turpe. Hor. de Arte Poet. 262.
Egestas turpis. Virg. 6. Æn. 276.
Fabula turpis relatu. Claud. 2. in Eutrop. 549.
Formido turpis. Virg. 2. Æn. 400.
Fuga turpis, Inhonesta. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus.
Lacrimæ turpes. Stat. 8. Theb. 58.
Macies turpis. Hor. 3. Carm. 27. 53.
Mors turpis. Lucret. lib. 6. 1238.
Opprobrium turpe. Hor. 1. Serm. 6. 84.
Præceptor turpis, h. e. Flagitiosus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Prælia turpia. Propert. lib. 2. 5. 25.
Pudor turpis. Ovid. 11. Met. 180.
Rebus in turpissimis aliquid habere. Cæs. 6. Bell. Gall. 21.
Scabies turpis. Virg. 3. Georg. 441.
Senecta turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Vestitus. Ter. Phorm. 1. 2. 57. Lacrimæ, vestitus turpis
Ungui turpior uno. Hor. 2. Carm. 8. 3.
Vita turpis. Tacit. in Vita Agric. 33.
Vitia turpia decipiunt cæcum. Hor. 1. Serm. 3. 39.
Celare turpia. Hor. 1. Serm. 2. 85.
Ducere turpe. Quintil. lib. 1. cap. 2. Turpe ducet cedere pari, pulchrum superasse majores. De pueris.
Turpis, Magnus. Virg. 3. Georg. 51.
— optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. Idem 4. Georg. 395.
— & turpes pascit sub gurgite phocas. Nonius 4. 459.
Turpis, Crudelis: frequens apud Sallustium. [Loca vellem adscripta.
Turpe, adverbialiter. Catull. 43. 8. Turpe incedere.
Turpe gemens. Stat. 3. Theb. 335.

TURPĬCŬLUS, a, um. dimin. [ὑπαισχρος] Cic. 2. de Orat. 248. Tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur. Idem 4. Att. 5. Quid? etiam subturpicula mihi videbatur παλινῳδία. V. SUBTURPICULUS.
Nasus turpiculus. Catull. de Acme, 42. 3.

TURPĬTER, Adv. [αἰσχρῶς] Inhoneste, indecore. Ter. Eun. 2. 1. 24.
— mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo
Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic. 2. de Finib. 25. Quia quod bene, id recte, frugaliter, honeste: ille porro male, prave, nequiter, turpiter cœnabat.
Flagitiose & turpiter. Cic. 6. Att. 5.
Turpiter & nequiter. Cic. 3. Tusc. 6. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur.
Extimesco ne quid turpiter faciam. Cic. 9. Att. 6.
Perpeti turpiser. Cic. pro Milon. 9.
Cato in me turpiter fuit malevolus. Cic. 7. Att. 2.
Ingenium turpiter hirtum. Hor. 1. Epist. 3. 22.
Turpiter iners. Ovid. Rem. Amor. 780.
Compar. Ovid. 5. Trist. 6. 13.
Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes.

TURPĬTŪDO, ĭnis. f. [αἰσχρότης, Gl. G. L. ὄνειδος, L. G.] Deformitas. Cic. 2. de Finib. 47. Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, nisi honestas natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem, non est facile defendere.
Turpitudo & Deformitas. Cic. 2. de Orat. 236. Locus autem & regio quasi ridiculi turpitudine & deformitate quadam continetur.
Turpitudo, quæ a libidine, aut petulantia, aut ab audacia nata est. Cic. pro Font. 27.
Crimen turpitudinis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Generis turpitudo. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Mandati turpitudo. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. Qui ædem. D. Mandat. Qui ædem sacram spoliandam, hominem vulnerandum occidendumve mandatum suscipit: nihil mandati judicio consequi potest, propter turpitudinem mandati.
Delere ac tollere turpitudinem atque infamiam. Cic. 2. Verr. 49.
Fœdare turpitudine. Cic. de Arusp. Resp. 32.
Habere turpitudinem. Cic. pro Domo 83.
Infligere sibi turpitudinem. V. INFLIGO.
Liberare turpitudine aliquem. V. Libero in LIBER, adj.
Notari turpitudine. Cic. pro Cluent. 119.
Venire in turpitudinem. Cic. pro Quint. 53.
Vitare verborum turpitudinem & rerum obscænitatem. Cic. 2. de Orat. 242.

TURPĪDO, ĭnis. f. Idem. Tertull. de Cor. Mil. cap. 14. Et turpido & dedecoratio. [Nisi Turpitudo reliquit.
Turpedo in Gloss. pro Torpedo, q. V.

TURPĬFĂCIO, ĕre. [αἰσχροποιῶ] Gloss. Græcolat.

TURPIFACTOR, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloss. Græcolat.

TURPĬFĬCĀTUS, a, um. Partic. [αἰσχυνθεὶς] Turpis factus. Cic. 3. Off. 105. Quæ si in deformitate corporis habeat aliquid offensionis, quanta illa depravatio & fœditas turpificati animi debet videri?

TURPILŎQUIUM, i. n. [αἰσχρολογία, Gl. G. L.] Tertull. de Pudicit. cap. 17. Concupiscentia mala & turpiloquium.

TURPĬLUCRĬCŬPĬDUS, a, um. tert. c. Adj. fictitia vox apud Plaut. Trin. 1. 2. 64.
Turpilucricupidum te vocant cives tui.

TURPILUCRIS, e. Adj. [αἰσχροκερδὴς] Gloss. Græcolat.

TURPO, āre. [αἰσχύνω, Gl. G. L.] Turpefacere, fœdare. Cic. 1. Tusc. 85.
Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam evitari,
Jovis aram sanguine turpari. Virg. 10. Æn. 832.
Aram turparunt sanguine. Lucret. lib. 1. 85.
Pallor turpat ora. Sil. lib. 7. 631.
Rugæ turpant te. Hor. 4. Carm. 13. 11.

TURPĀTUS, a, um. Partic. Stat. 4. Theb. 106.
— Herculea turpatus gymnade vultus.

TURPATOR, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloss. Græcolat.

TURRANIUS, i. m. Nomen Romanum; ut, D. Turranius. Cic. 1. Att. 6.

TURRANIĀNUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Pira Turraniana.

TURRICULA. TURRIFER, &c. V. infra TURRIS.

TURRIS, is. f. [πύργος, Gl. L. G. & G. L.] a Terrendis hostibus dicta est; vel quod aspectu torva sit, hoc est terribilis. Cæs. 5. Bell. Gall. 42. Tum ex omni parte lapidibus conjectis deturbati, turrisque succensa est.
Ærata turris. Claud. 1. in Eutrop. 83.
Ahenea turris. Hor. 3. Carm. 16. 1.
Alta turris. Cic. 5. Tusc. 59. Dionysius concionari ex turri alta solebat.
Ardua. Ovid. 11. Met. 392.
Cava. Virg. 9. Æn. 46.
Celsa. Hor. 2. Carm. 10. 11.
Contabulata. V. CONTABULO.
Excelsa. Sil. lib. 13. 688.
Valida. Lucret. lib. 5. 1439.
Confrigere turres. Lucan. lib. 6. 123.
Munitus turribus & tropæis locus. Cic. de Provinc. Consl. 4.
Quassæ nutant turres. Lucan. lib. 6. 136.
Percussæ de cælo turres. V. PERCUTIO.
Stabilire quassas turres. Sen. Thyest. 7.
Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius de Re Mil. lib. 4. cap. 17. hæc scribit, Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum speciem ex trabibus, tabulatisque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissime ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos, vel quinquagenos latæ sunt. Proceritas autem ipsarum tanta fit, ut non solum muros, sed etiam turres lapideas altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur: quarum lapsu volubili magnitudo tam alta moveatur. Præsens autem periculum civitatis est, si ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit scalas, & diverso genere conatur irrumpere. Nam in inferioribus habet arietem, cujus impetu destruit murcos. Circa mediam vero partem accipit pontem factum de duabus trabibus, septumque de vimine, quem cito prolatum, inter turrim murumque constituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in civitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus contati & sagittarii collocantur, qui defensores urbis contis, missilibus, saxisque ex alto prosternant. Quo facto civitas capitur sine mora. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, ususque multis tormentis.

TURRĪTUS, a, um. Adj. Altus & excelsus. vel ad turris similitudinem factus. ut, Domus turrita, i. e. Alta & sublimis.
Scopuli turriti. Virg. 3. Æn. 536.
Turritus, Turrifer, Turri instructus, ut
Puppes turritæ. Virg. 8. Æn. 693
Elephanti turriti, Quibus superponuntur turres, vel qui turres gerunt. Plin. lib. 8. cap. 7.
Turritus alinuando dicitur Turribus plenus. Unde & Turritæ urbes, & Mater deum nominatut Turrita: quia terra est, quæ urbes sustinet. Virg. 6. Æn. 786.
— qualis Berecynthia mater
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes. [Quia scilicet Coronam turritam gestat capite, ut & in nummis videre licet.
Castella turrita. Lucan. lib. 6. 40.
Dea turrita, Cybele. Propert. lib. 4. 12. 52.
Mœnia turrita. Ovid. 3. Amor. 8. 48.
Muri turriti. Ovid. 3. de Pont. 4. 105.

TURRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [πυργοφόρος, Gl. G. L.] ut, Corona turrifera Cybeles. Ovid. 4. Fast. 219. al. Turrita.

TURRĬGER, ĕra, ĕrum. [πυργοφόρος] aliud Adj. i. e. Gerens turres. Plin. 11. 2. Sed turrigeros elephantorum miramur humeros.
Dea turrigera. Ovid. 4. Fast. 224.
Carina turrigera. Lucan. lib. 4. 226.
Frons turrigera Cybeles. Ovid. 6. Fast. 321.
Mater turrigera, Cybele. Stat. 2. Achil. 147.
Urbes turrigeræ. Virg. 10. Æn. 253.

TURRĬGĔNA, æ. m. Turribus delectatus. Rutil. 1. 596.
Inter turrigenas Lydia tota suos. [Terrigenas codd. emendati.

TURRĬCŬLA, æ. f. dimin. [πυργίσκος, πυργίσκιον, Gl. G. L.] Parva turris, Armarium. V. infra.
Supra medium tecti fastigium turricula. Vitruv. 10. 19.
Turricula, Vasculi genus, a turris similitudine, quo jactari tali ludendo solent; eadem Pyrgus & Orca dicitur. De hac tale est Martial. Epig. lib. 14. 16.
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. [Gloss. Græcol. Πυργίσκος, πυργίσκιον.

πυργισκάριον, Turricula, Armarium. Incertum de Fritillo ne, an de condente supellectilem theca intelligi velit Hoc potius arbitror. Nam & in Lat. Gr. Armarium, Πυργίσκος, a forma nimirum turris quadratæ. In eodem Fritillum, Πυξίς. V. Talus pro Ludo, in TALUS, & PYRGUS, & FRITILLUM.

TURRIS Bissŏnis, [Πύργος Βίσσωνος] Civitas Sardiniæ Ptolem. lib. 3. cap. 3. *Porto di torre* hodie: Turris Libysonis Plinio 3. 7. extr.

TURSIO, ōnis. m. Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 9. Delphinorum similitudinem habent qui vocantur tursiones.

TURTUR, ŭris. m. [τρυγών, ὄρνεον, Gl. G. L.] Avis nota, a sono vocis nomen habens. Plaut. Most. 1. 1. 44.

Tu tibi istos habeas turtures, pisces, aves. Martial. lib. 3. 58.
Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur. Domitius interpretatur Pinguem. Cic. 2. de Fin. 209. Turtures & cursu & peregrinatione lætantur.

Niger turtur. Ovid. 15. Epist. 38.
Gemit turtur. Virg. 1. Ecl. 59.

Nec tamen interea raucæ, tua cura, palumbes,
Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo.

Turtur, [τρυγών, ἰχθύς, Gl. G. L.] Piscis, qui alias dicitur Pastinaca, Trygon autem a Græcis, in cujus caude emergit radius præsentissimi veneni.

TURTŬRILLA, æ. f. dimin. Seneca in Epist. 96. vocat istos, quos publica quies, aliis laborantibus, molliter habet, turturillas. Nam turtures sunt aves molliusculæ.

TURŪLIS, [Τυρούλις] Fluvius Hispaniæ Tarraconensis, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Turia vulgo Claudiano, & Hermolao apud Plinium; Pomponius Duriam corrupte nominat.

TŬRUNDA, æ. f. Genus panificii. Non. 17. 18. Turundam, libum sacrum, quoddam ex farre genus panificii. Varr. 3. de R. R. cap. 9. Amplas omnes ex his, evulsis ex alis pinnis, & e cauda, farciunt turundis ordeaceis, partim admistis ex farina loliaceâ, aut semine lini, ex aqua dulci. De gallinis. Cato R. R. cap. 89. Gallinas teneras, quæ primum pariunt, concludat, polline vel farina ordeacea conspersa turundas faciat, eas in aquam intinguat, & in os indat. Varro de Liberis educandis, Alii afferrunt libum ac turundam. Turunda [μοτάριον, ἐγκόλλουρον, Gl. L. G.] apud Catonem R. R. cap. 157. significat Linamentum illud ex filis, quod in vulnus immitti a medico solet. ait enim, Et si fistula erit, turundam intro trudito: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito. In Gloss. Scribitur Torunda. per. o.

TURUPTIANA, æ. f. [Τουρουπτιανα] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis urbs: Tuitana hodie; *Tuy* vulgo.

T U S

TŪS, tūris. n. [λίβανος, Gl. G. L. λιβανωτός, θυμίαμα, L. G.] Incensum, quo diis sacrificabatur, ἀπὸ τοῦ θύειν, odorem facio, vel potius θύω sacrifico: quod qui sacrificabant, ture utebantur. Charisius lib. 1. Tus a tundendo sine adspiratione dicitur, quamvis Julius Modestus, ἀπὸ τοῦ θύειν tractum dicat. Porphyr. in lib. 1. Carm. ode 30. Dicitur autem Thus ἀπὸ τοῦ θύειν, id est Sacrificare, unde aspiratur TH. Alii tamen credunt esse dictum a tunsis glebis, quia de arbore destillat, & a terra subjecta combibitur, in eaque congelatur, indeque tunsis glebis colligitur. Servius in 1. Georg. 57.

— molles sua tura Sabæi. Sane, inquit, Tus modo sine aspiratione dicimus; nam antiqui Thus dicebant ἀπὸ τοῦ θύειν, quod displicuit. Tura enim a tundendo dicta esse voluerunt, a glebis tusis, cum quibus dicitur fluens de arboribus coalescere. Sine aspiratione & in optimis MSS. codd. & in Gloss. utroque etiam scribitur. Plin. lib. 12. cap. 14. 1. Tura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem universæ, &c. Plura in ipso capite de ture leges. Tibul. lib. 1. 3. 34.

Reddereque antiquo menstrua tura Lari.

Acerra turis. Ovid. 4. Fast. 934.
Acerræ turis. Ovid. 8. Met. 266.
Mica turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Turis pollen, [Μάννα] Gloss. Latinogræc. Ibidem Tuspolline.
Vindemia turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Candidum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Eoum tus. Stat. 1. Theb. 263.
Flava tura. Ovid. 21. Epist. 92.
Incana tura glebis. Stat. 6. Theb. 60.
Mammosum tus. V. MAMMA.
Mascula tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Niliacum tus. Stat. 4. Silv. 9. 12.
Odoratum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Pia tura. Juven. 13. Sat. 116.
Sabæum tus. Virg. 1. Æn. 421.
Adolere tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Dignari aliquem sacri turis honore. Ovid. 14. Met. 130.
Dare blanda tura. Tibul. lib. 3. 3. 2.
Incendere tura & odores. Cic. 6. Verr. 77.
Ingerere tura aris. V. INGERO.
Legere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Litare ture. Pers. 5. Sat. 120.
Metere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Ministrare tura. Ovid. 2. Met. 289.
Mittunt Sabæi tura. Virg. 1. Georg. 57.
Placare deos ture. Hor. 1. Carm. 36. 1.
Tribuere alicui honores turis. Ovid. 14. Met. 128.
Tus item significat Arborem turiferam. Unde apud Plin. 16. 27. Arbor turis, Lignum turis, Virgæ turis.

TUSCŬLUM, i. n. dimin. [λιβανωτίδιον] Plaut. Aul. 2. 8. 15.

Nunc tusculum emi, & hasce coronas floreas.

TURARIUS, a, um. Adj. ut Vicus Turarius, Romæ. Ascon. Signum Vertumni in ultimo vico turario est, sub basilica se flectentibus.

TŪRĀRIUS, i. m. Qui tura tractat ac vendit. Firmic. lib. 8. cap. 25. Vicesima septima pars libræ si in horoscopo fuerit inventa, turarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas.

TŪREUS, a, um. Adj. [λιβανωτός, Gl. G. L.] Quod est turis. Columel. lib. 3. cap. 8. Jam tuream plantam, florentesque hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. 117.

— solis est turea virga Sabæis.

Dona turea. Virg. 6. Æn. 225.
Flamma turea. Stat. 12. Theb. 487.
Grana turea. Ovid. 4. Fast. 410.
Planta turea. Columel. 3. 8.

TURĬNUS, a, um. Adj. [λιβάνινος] Gloss. Græcolat.

TURĬBŬLUM, i. n. [θυμιατήριον, Gl. L. G. & G. L. λιβανωτρίς, G. L.] Vas, in quo tus adoletur. Liv. 46. Cic. 6. Verr. 29. Num etiam de L. Papirio, viro primario, locuplete, honestoque equite Romano, turibulum emisti?

TURĬCRĔMUS, a, um. Adj. Tus cremans: ut: Aræ turicremæ, In quibus crematur tus. Virg. 4. Æn. 453.
Foci turicremi. Ovid. 2. Epist. 18.

TURĬFĔR, ĕra, ĕrum. Adj. [λιβανωτοφόρος] ut, Saba turifera, Quæ producit tus. Plin. lib. 6. cap. 23. Regio turifera. Idem lib. 12. cap. 14. Ut illo modo, quum devicisset turiferas gentes, supplicaret.
Indus turifer. Ovid. 3. Fast. 720.
Aræ turiferæ. Stat. 1. Achil. 520.

TURIFĬCO, āre. Tura incendere. V. Voss. de Vit. L. L. 4. 27.

TURIFICĀTUS, a, um. Partic. Turificati vocabantur Apostatæ, qui idolis tura incendebant. V. Cyprian. Epist. 52.

TURILĔGUS, a, um. Adj. ut, Arabes turilegi, Tura colligentes. Ovid. 4. Fast. 569.

Nam modo turilegos Arabas, modo despicit Indos.

TUSCANIA, æ. f. [Τουσκανία] Oppidum Tusciæ prope Tarquinios, a quo Tuscanienses Plin. 3. 4. Hodie *Toscanella*.

TUSCENIUS, [Τυσκένιος] Homo furiosus & avarus, cujus meminit Cic. 1. Q. frat. 1. Nisi forte me Paconii, nescio cujus hominis, ne Græci quidem ac Mysii aut Phrygis, potius querelis moveri putas: aut Tuscenii, hominis furiosi ac sordidi, vocibus, cujus tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate. Idem 1. Q. frat. 1. 16. Quid L. Cæcilium? nonne omni ratione placavi? quem hominem, qua ira, quo spiritu? quem denique, præter Tuscenium, cujus causa sanari non potest, non mitigavi?

TUSCIA, æ. f. quæ & HETRURIA dicitur, [Τυρρηνία] Italiæ regio celebris: a sacrificiis, ut quidam arbitrantur, dicta; Græci enim θύειν sacrificare dicunt: vel a Ture, quo maxime in sacrificiis utimur: vel a Tusculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Unde & sine H ab eis scribitur. Hæc Tyrrhenia dicta fuit, a Tyrrheno Atys filio, qui e Mæonia discedens in Italiam venit, & eam partem occupavit, quæ ad mare inferum sita est, quod & Tyrrhenum dicitur. Hæc a Liguribus Romanisque finibus contingitur, jugis inaccessis & difficilibus referta. Ejus fines Macra & Tiberis amnes, centum & septuaginta quatuor millia inter se distantes. In ea scientia faciendorum sacrorum ita floruit, ut Romani, qui non servandæ tantum, sed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatusconsulto singulis Tusciæ populis, percipiendæ sacrorum disciplinæ gratia, traderent. Longior est ea provincia, quam latior ab Orientali plaga in Occidentalem porrecta. Nam si ab Aquilonari in Australem perambulemus, arctis finibus contenta est. Ab Occidente, qua Liguriæ proxima est, habet Pisas, Senas, Lucam sui juris, & Florentiam inclitas civitates. Ad Septentrionem habet Urbem veterem. In Meridionali vero litore, Pisaurum, Aretium, & Alsium. Et Tibris Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia jungitur. Vulgus Italorum hodie *Toscanam* vocat. V. Liv. 2. 51. & Plin. 2. 54.

TUSCI, [Τυρρηνοί] Qui Tusciam habitant. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. An vos, Tusci ac barbari, auspiciorum pop. Rom. jus tenetis, & interpretes esse comitiorum potestis?

TUSCUS, a, um. Adj. [Τυρρηνός] ut, Æquora Tusca. Hor. 4. Carm. 4. 54.
Annis Tuscus, Tibris. Ovid. 3. de Arte Am. 386.
Flumen Tuscum. Idem. Ovid. 14. Met. 615.
Mare Tuscum, Vulgo *El mar de la Toscana*. Hor. 2. Epist. 1. 202.
Tiberis Tuscus. Virg. 1. Georg. 499.
Tuscus, [Τοῦσκος] Vicus Romæ dictus, quod ibi habitaverunt Tusci, qui recedente ab obsidione Porsenna remanserunt, ut ait Festus. De quo Hor. 2. Serm. 3. 228.

— ac Tusci turba impia vici.

TUSCE, Adv. [Τυρρηνιστί] Varro apud Gell. 2. 25. Quum dicamus ab Osco, Tusco, Græco; Osce, Tusce, Græce.

TUSCĀNUS, a, um. Adj. Vitruv. 4. 6. Tuscana columna.

TUSCANĬCUS, a, um. Adj. Idem 4. 7. Opera Tuscanica.

TUSCŬLUM, i. n. [Τύσκλον, Τύσκλος Steph.] Italiæ oppidum, Telegoni, Ulyssis & Circes filii, opus, Ciceronis villa nobilissimum. Sil. lib. 7. 693.

Mœnia, Laertæ quondam regnata nepoti. Tusculani, Frederici Ænobarbi Imperatoris quondam conjuncti copiis, Romanos insigni clade affecere, ut postea resipiscere non esset. Romani itaque injuriæ memores, post aliquot annos, tanta in eos ira perciti sunt, ut vix urbis fundamenta relinquerent. Hæc Volaterran. lib. 6. Tusculum vulgo *Frascati*. Ex Tusculo Cato Censorius ortum habuit. Hor. Epod. 1. 29.

Nec ut superni villa candens Tusculi
Circæa tangat mœnia.

TUSCULANUS, a, um. Adj. [Τυσκλανός] Qui Tusculum incolit. Cic. 3. de Lege Agr. 9. Ego Tusculanis pro aqua Crabra vectigal pendam, quia a municipio fundum accepi, si a Sulla mihi datus esset, Rulli lege non penderem.

Ager Tusculanus, in quo erat villa Ciceronis celebratissima.
Disputatio Tusculana, Quæ in Tusculano tractata est. Cic. 2. de Divin. 2. Cumque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus a nobis quinque libris, ut quid a quoque, & quid contra quemque philosophum diceretur intelligi posset: totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum res ad bene vivendum maxime necessarias aperuerunt. Al. Pertractatus est.

TUSCULANUM, i. n. Villa Ciceronis in agro Tusculano, in quam post forensia negotia animi recreandi gratia se Cicero recipiebat: ubi aut cum doctis aliquibus, quos eo adduxerat, se declamando exercere, aut philosophica studia intermissa revocare solebat, ut frequenter in scriptis suis meminit. 1. Att. 6. Nos Tusculano ita delectamur, ut nobismet ipsis tum denique, cum illo venimus, placeamus.

Cogito Tusculanum. V. COGITO.

TUSCULANENSIS, e. aliud Adj. Cic. 9. Fam. 6. Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto, &c.
TUSCŬLUS, a, um. aliud similiter Adj. ut,
Tellus Tusculа. Tibul. 1. 7. 57.
Umbra Tusculа. Stat. 4. Silv. 4. 16.
TUSCUS, V. TUSCIA.
TUSSIS, is. f. [βήξ, Gl. L. G. & G. L.] Quæ gignitur vel ex frigore, vel ex pituita in arterias, seu fauces, descendente. Ter. Heaut. 2. 3. 132.
Gemitus, screatus, tusses, risus, abstine. Martial. 1. 20.
Veterem tussim acetum inhibet. Plin. lib. 23. cap. 1.
Mortuus tussi. Lucret. lib. 4. 1161.
Malam tussim expuli pectore. Catul. 7.
Anhela tussis quatit ægros sues. Virg. 3. Georg. 497.
Tussim exasperant palmæ. Plin. lib. 25. cap. 4.
Tusses concoquere. Plin. lib. 24. cap. 8.
Tussis sicca, quæ nihil emolitur. Cels. lib. 4. cap. 6.
TUSSĬCUS, i. m. Qui multum tussit. Firmic. lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet. Al. Tussiacos.
TUSSĬCUS, a, um. Adj. Idem. Marc. Empir. cap. 20.
TUSSĬCŬLA, æ. f. dimin. [βηχίσκιον] Plin. 5. Epist. 19. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit. conf. Cels. 4. 5.
TUSSICULĀRIS, e. Adj. [βηχικός] Ad tussim spectans. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. 177. Medicamenta tussicularia. i. e. Quæ ad tussiculam amovendam idonea sunt.
TUSSICULŌSUS, a, um. Adj. Tussi laborans. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13. 90. Tussiculosa atque frigida senilis est ætas.
TUSSĒDO, ĭnis. f. Idem, quod Tussis. Apulejus Met. 9. p. 222. Elmenh. Assiduo pulsu tussedini hiulci.
TUSSIO, īvi, ītum, [βήσσω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Tussim pati. Plaut. Asin. 4. 1. 50.
Forte si tussire occœpit, ne sic tussiat,
Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin. lib. 20. cap. 2.
Semen eorum, cum cumino tritum, potumque in vino tussientibus auxiliatur. Martial. lib. 1. 11.
Quid ergo in illa petitur & placet? tussit. Idem 2. 26.
Male tussire. Hor. 2. Serm. 22. 107.
TUSSILĀGO, ĭnis. f. [βήχιον] Plin. lib. 6. cap. 26. Tussim sedat bechion, quæ & tussilago dicitur. Duo ejus genera: silvestris ubi nascitur, subesse aquas credunt, & hoc habent signum aquileges. Folia sunt majuscula quam hederæ, quinque aut septem, subalbida a terra, superne pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgo *Ungula caballina*, a forma pedis caballi. V. BECHION.
TUSUS, V. TUNDO.

T U T

TVT. Tutela. TVTELAR. S. Tutelaribus sacrum.
TUTAMEN, V. TUEOR.
TUTĀNUS, [τυτανός] Deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur. Varr. Tutanum deum Romæ omnes, qui laborant, invocant. Meminit Cæl. lib. 25. cap. 30.
TUTE, V. TU.
TUTELA, TUTELINA, V. TUEOR.
TUTEMET, V. TU.
TUTIA, V. POMPHOLYX.
TUTOR, V. TUEOR.
TŬTŬLUS, i. m. Tutulum, inquit Festus, vocari ajunt Flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & exstructum in altitudinem. Ennius,
Libaque, fictores, argeos, & tutulatos. Itaque Varr. lib. de L. L. 6. 3. exponens hunc eundem Ennii versum, ait, Tutulati dicti ii, qui in sacris in capitibus habere solent ut metam. Id Tutulus appellatur ab eo, qnod matres familias crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dicunt tutulos. Sive ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant. Sive ab eo, quod altissimum in urbe est, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur. Hactenus Varro. Fulgent lib. de Prisc. sermone 14. Varro, inquit, in Pontificalibus ait Tutulos sacerdotes dici brevium deorum. Numa vero Pompilius, & ipse de Pontificalibus scribens, Tutulum dici ait Pallium, quo sacerdotes caput tectabant, cum ad sacrificium accessissent, sicut & Virg. ait, 3. Æn. 545.
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu. Hæc Fulgent.
TUTULĀTUS, a, um. Adj. Tutulum gerens. Varro de L. L. 6. 3. V. supra in TUTULUS.
TUTUS, V. TUEOR.

T U U

TUUS, V. in TU.

T Y A

TYĀNA, æ. f. [Τύανα] Urbs Cappadociæ: Apollonii Tyanei patria. Inde Tyanensis Præfectura, in qua est oppidum Tyana. Auctor Strab. lib. 12. & Plin. lib. 6. cap. 3. Junge Steph.
TYANĒIUS, a, um. Adj. [τυανεῖος] Ovid. 8. Met. 719.
— ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de gemino vicinos corpore truncos.

T Y B

TYBER, &c. V. TIBER.
TYBUR, &c. V. TIBUR.

T Y C

TȲCHĒ, es. f. [Τύχη] Gr. Fortunam significat. Est autem & Urbs Siciliæ, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cic. 6. Verr. 119. cum ait, Tertia est urbs, quæ quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est, in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ: coliturque ea pars, & habitatur frequentissime.
TȲCHIUS, [Τυχίος] Cerdo, sive faber celeberrimus apud Homerum Iliados 7. qui scutum Ajacis fecit: cujus etiam mentionem facit Ovid. 3. Fast. 823.
Nec quisquam invita faciet bene vincula plantæ
Pallade: sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

T Y D

TȲDEUS, dissyllabum, Tydĕi vel Tydĕos, m. [Τυδεύς] Atheæ & OEnei filius, quem in bello Thebano Menalippus exstinxit. Auctor Servius in illud Virg. 6. Æn. 479.
Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis
Parthenopeus. De hoc, ut scribit Homer. lib. 4. Iliad. quum Mycenis moraretur, fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.
Cruentus Tydeus. Stat. 8. Theb. 479.
Fulmineus Tydeus. Stat. 4. Theb. 94.
Magnanimus Tydeus. Stat. 6. Theb. 824.
Maximus Tydeus. Stat. 6. Theb. 380.
TYDĪDES, æ. m. patronym. [Τυδείδης] Diomedes: Tydei filius, bellator strenuus, qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dextra, & Martem sub utero percussit, ut late scribit Homerus lib. Iliad. 5. Proinde scribitur Hor. 1. Carm. 15. 28.
Tydides melior patre. Sic Ibid. 6. 16.
Tydiden superis parem? Virg. 1. Æn. 101.
— ô, Danaûm fortissime gentis,
Tydide!
Cruentus. Virg. 1. Æn. 475.
Impius. Virg. 1. Æn. 164.
Par superis Tydides. Hor. supra.

T Y L

TYLOS, [Τύλος] Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas ferunt, mali cotonei amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. V. Plin. lib. 6. cap. 27. & 12. cap. 10. & 11. Solin. cap. 65.
Item Vermis multipedus. Plin. 29. 6.

T Y M

TYMBADES, [τυμβάδες] Græco nomine appellantur Sagæ & veneficæ: quod περὶ τύμβους, hoc est circa sepulcra versentur, cadavera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sue abutantur. Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 38.
TYMBRA, herba; & TYMBRA, nomen proprium loci, V. THYMBRA.
TYMBUS, i. m. [τύμβος] in Gloss. Græcolat. Bustus, Tumulus, Sepulcrum convertitur. Cic. 2. de Legib. 64. Si quis bustum (nam id puto appellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut, columnam violarit, dejecerit, fregerit. Ab hoc verbo Tumba deducitur.
TȲMŒTES, [Τυμοίτης] Priami filius. Hujus meminit Servius, Euphorionis verba referens: Priamus, inquit, ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troja posset everti, pepererunt simul & Tymœtæ uxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, uxoremque jussit occidi. Hactenus Servius enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 32. — primusque Tymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari.
TYMOLUS, V. TMOLUS.
TYMPANIOLUM, TYMPANISTA, TYMPANISTRIA, TYMPANIUM, TYMPANIZO, V. post seq. dict.
TYMPĂNUM, i. n. [τύμπανον] Instrumentum ex una, vel utraque parte membrana clausum, intus vacuum, quod manu, vel baculo pulsatur, Eo uti solebant in sacris Matris deûm Galli.
Impulsa palmis tympana. Ovid. 4. Met. 29.
Leve tympanum. Catull. de Berecynth. 62. 8.
Rauca tympana. Ovid. in Ibin, 456.
Sæva tympana. Hor. 1. Carm. 18. 4.
Taurina tympana. Claud. 2. Cons. Stilich. 365.
Tenta tympana. Lucret. lib. 2. 618.
Virilis sonus tympani. Sen. Herc. fur. 6.
Adhibere tympanum. V. ADHIBEO.
Dare tympana eloquentiæ. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Reboant tympana. V. REBOO.
Remugit tympanum. V. REMUGIO.
Tundere inania tympana. Ovid. 4. Fast. 183.
Tympanum, Vehiculi tectum, ut ait Servius. Sive, ut aliqui putant, Testudo supra radios: radii autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt. Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. [Rotæ sine radiis, puto.
Tympanum, Rota est, quæ a calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subvehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco γεράνιον, id est grus dicitur. In ea trochleæ sunt in summo carchesio, id est in versatili & superiore parte machinæ: & in trochlea ductarius funis, qui circum tympanum advolvitur: & a fune dependentes, qui forfices dicuntur, quibus onera evehenda prehenduntur. Budæus. Lucret. lib. 4. 903.
Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi sustollit machina nisu.
Tympanum etiam, Machina haustoria dicitur, quæ, dum versatur, aquam adnexis permultis modiolis haurit, & rursus circumactu defundit: a Vitruvio in decimo cap. 9. & 10. describitur, passimque in pristinis aquariis videtur. Budæus.
Tympanum, Genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.
TYMPANIŎLUM, i. n. [τυμπάνιον] dimin. Arnob. 6.
TYMPANIUM, i. n. [τυμπάνιον] Margaritæ genus. Plin. 9. 35.
TYMPANĪZO, [τυμπανίζω] āre. Tympana pulsare. Suet. de August. cap. 68. Et assensu maximo comprobavit versum in scæna, pronuntiatum de Gallo Matris deûm tympanizante.
Videsne ut cinædus orbem digito temperat?

Tympanista, æ. m. [τυμπανιστής] Qui tympanum pulsat. Apul. de Deo Socr. p. 49. Elmenh.

Tumpanistria, æ f. [τυμπανίστρια] Quæ tympaaum pulsat. Sidon. 1. Epist. 2. Tympanistria psaltria canit.

Tympanŏtrība, æ. m. [τυμπανοτρίβης] In tympano apud Græcos homines torquebantur: hinc eum, qui sæpe in eo per tormenta cruciatus sit, credit Turneb. a Plauto apud Priscianum tympanotribam vocari: verba sunt Plauti in Truc. 2. 7. 49. Tympanotribam amas, hominem non nauci. Ac videretur, a τυμπανότριψ formari, ut fictum est οἰκότριψ. Vel Tympanotribam vocat, Qui tympanum pulsabat, ut in sacris Rheæ: & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur, ut e Lysistrata Aristophanis constat. Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censebaturque muliebre. Atque hanc interpretationem meliorem puto. Hæc ille Adverſ. 17. 17. [An Qui tympanum machinam versat?

Tympanītes, æ. m. [τυμπανίτης] Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Cels. lib. 3. cap. 21.

Tympanĭcus, [τυμπανικός] Qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 2. cap. 5. Hydropicis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, &c. al. Tympaniticis. V. Harduin. in loc.

Tympanitĭcus, a, um. Adj. Idem. Veget. Mulom. 3. 27.

Tymphæi, [Τυμφαῖοι] Populi sunt Ætoliæ, Pindi montis accolæ, Thesprotis & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum invenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymoliæ cretæ usum supplens. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & lib. 35. cap. 17. & Steph.

T Y N

Tyndăris, ĭdis, f. [Τυνδαρίς] Siciliæ urbs, media ex parte a mari absumpta. Plin. lib. 2. cap. 91. Hodie *Tindaro.*

Tyndaris Patronym. V. post tyndarus.

Tyndaritānus, a, um. Adj. Cic. 15. Att. 2. & passim in Verr.

Tyndărus, i. m. [Τύνδαρος] Rex OEbaliæ, filius OEbali regis, habuit uxorem formosissimam Ledam.

Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur. ut Ovid. 8. Epist. 31.
Me tibi Tyndareus vita gravis auctor & annis
Tradidit. Cic. de Fato 34. Nec Hecubam causam interitus fuisse Trojanis, quod Alexandrum genuerit: nec Tyndareum Agamemnoni, quod Clytemnestram. Hinc

Tyndarĭdæ, arum. m. pl. [Τυνδαρίδαι] Castor & Pollux dicti sunt. Ovid. 8. Met. 301.
Tyndaridæ gemini: præstantes, cæstibus alter,
Alter equo. Meminit Cic. 1. Tusc. 28. Valer. 6. Argon. 612.
Tum magis atque magis peditem candore notato
Tyndaridem incendit amor. i. e. Castorem.
Astro comantes Tyndaridæ. Valer. 5. Argon. 367. Comantes, id est, ex quorum ore plurimus manabat fulgor: & fit allusio ad astra. Nam & Castor & Pollux in sidera mutati fuerunt, ut dictum est in dictione castor.

Tyndăris, ĭdis. f. patronym. [Τυνδαρίς] dicta est Helena. Ovid. 5. Epist. 91.
Tyndaris infestis fugitiva reposcitur armis. Lucret. lib. 1. 461.
Denique Tyndaridem raptam. Virg. 2. Æn. 601.
Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ,
Culpatusve Paris, &c. Ubi Servius, Atqui, inquit, Helena Jovis est, non Tydari filia. Sed sic dicimus Tyndaris de Helena, ut de Hercule Amphitryonides. Nam de Jove & Leda nati sunt Pollux & Helena. De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Unde Virg. 6. Æn. 121.
Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam vero immortalem fuisse indicat tempus. Nam constat fratres ejus cum Argonautis fuisse. Argonautarum filii cum Thebanis dimicaverunt. Item illorum filii contra Trojam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio sæculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius a Theseo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.

Tyndareus, a, um. Adj. [Τυνδάρεος] ut, Puer Tyndareus, Castor, aut Pollux. Valer. 1. Argon. 167.

T Y P

Tȳpha, æ. f. [τύφη] Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cujus in summo capite flos enascitur, evadens in pappum sive lanuginem. A Galeno lib. 1. de aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita. Diosc. 3. 124.

Tȳphis, [Τῖφυς] Argonauta. Claud. de Bell. Get. 6.
Omnibus attonitis solus post numina Typhis
Incolumem tenui damno servasse carinam
Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiose translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem. V. tiphys.

Tȳphhōeus, trisyll. cum eu dipthongo, ĕi vel ĕos. m. [Τυφωεύς] Gigas fuit, Terræ & Titani filius. V. typhon.
Sævus Typhoeus. Virg. 2. Georg. 179. Hinc

Typhōēus, a, um. quatuor syllabarum, Adj. [Τυφώϊος] Virg. 1. Æn. 665.
Nate, patris summi qui tela Typhoea temnis.

Typhōĭus, a, um. Idem. [Τυφώϊος] Claud. 3. de Rapt. Proserp. 183.
— rupisne Typhoia cervix
Inarimem? [Sic, puto, & Virg. scripsit.

Tȳphon, [Τυφῶν, δαίμων, Gl. L. G.] Idem qui & Typhoeus, quem Strabo lib. 13. ex Pindari auctoritate sub Ætna cruciari scribit. Alii sub Inarime condunt. ut Lucan. lib. 5. 101.
Conditus Inarimes æterna mole Tuphoeus.
Ferus Typhon. Senec. Octav. 5.
Terribilis Typhon. Ovid. 2. Fast. 461.
Typhon, frater Osiridis regis Ægypti, qui, ut testatur Diodor. Sicul. lib. 1. cap. 2. ipsum regem clam necavit, & in vigintiquinque partes corpus ejus discerpsit. Tandemque ab Iside regina, Osiridis & sorore & uxore, auxilio filii, cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscii.
Typhon item Ventus est, quem Græci Turbidum & orbe motum nominant, ut scribit Meteororum 2. Aristoteles. Gell. lib. 19. cap. 1. Navigabamus, inquit, a Cassiopa ad Brundusium, mare Ionium violentum & vastum & jactabundum. Nox deinde, quæ diem primum secuta est, in ea fere tota ventus, a latere sæviens, navem undis compleverat. Tum postea, complorantibus nostris omnibus, atque in sentina satis agentibus, dies quidem tandem illuxit: sed nihil de periculo atque sævitia remissum, quin turbines etiam crebriores, & cælum atrum, & fumigantes globi, & figuræ quædam nubium metuendæ, quas τυφῶνας vocabant impendere, imminereque, ac depressuræ navem videbantur. Hactenus Gell. Plin. lib. 2. cap. 48. de repentinis flatibus, Sin vero depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine vorticem faciunt, qui Typhon vocatur, id est vibratus ecnephias. Defert hic secum aliquid abruptum e nube gelida convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigantium pestis, non antennas modo, verum ipsa navigia contorta frangens.

Tȳphos, [τῦφος] Latine Superbia, elatio, fastus, arrogantia, jactantia, a τύφομαι Superbio, inaniter jacto. Utitur frequenter Augustinus, ut de Civit. Dei lib. 11. cap. pen. Unam fruentem Deo, alteram tumentem typho.

Tȳpus, i. m. [τύπος] Formula, Forma, Norma in Gloss. Græcolat. Est Figura, adumbratio rudis, vestigium, umbra, & veluti imago quædam alicujus rei. Plin. lib. 35. cap. 12. Umbram ex facie ejus ad lucernam, in pariete lineis circumscripsit, quibus pater ejus, impressa argilla, typum fecit.
Typi, de quibus scribit Cic. 1. Att. 10. non sunt imagines solum, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ, quarum distincta varietate in tectoriis delectabantur, ita ut variæ quadræ & crustæ, variis cælatæ speciebus viderentur. Muretus Tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior. Verba Cic. sunt, Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere.

Typĭcus, a, um. Adj. Vox apud Ecclesiasticos scriptores frequens. V. Tertull. de Patient. cap. 6. Hieron. Epist. 9.

Typice, Adv. Vulg. Interp. 1. Corinth. 10. 11.

Typĭco, āre. Typo exprimere. G. Brito Phil. 12. 211.
Virginis intactæ typicans nova gaudia.

Typogrăphia, æ. f. [τυπογραφία] Scriptura typis, seu formulis expressa. Ars hodie probe cognita. De ejus origine & progressu, V. Annales Typograph. viri doctiss. Mich. Maittaire, (qui Indicem in illos Annales necessarium & copiosissimum prelo paravit, brevi proditurum) Boxhornium, Phil. Carol. ad Agell. p. 218. Palmer, &c.

Typographĭcus, a, um. Adj. [τυπογραφικός] ut, Ars typographica.

Typogrăphus, [τυπογράφος] Qui hanc artem exercet.

Typographēum, i. n. [τυπογραφεῖον] Locus, in quo ars typographica exercetur.

T Y R

Tȳra, sive Tyras, æ. m. [Τύρας] Ptolemæo, Fluvius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens a Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabens, ubi & oppidum habet sui nominis. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & Ptolemæum lib. 3. cap. 5. Ovid. 4. de Pont. 10. 50.
Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

Tyrambe, es. f. [Τυράμβη] Sarmatiæ in Asia urbs, auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. vulgo *Trapano.*

Tȳrannion, [Τυραννίων] Amisenus, discipulus Estiæi Amiseni, nobilis Grammatici, tempore Magni Pompeji, docebat Romæ. Ductus est a Lucullo captivus in bello Mithridatico: Cum prius diceretur Theophrastus, mutavit nomen, quod inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeo est, ut supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ.
Tyrannion junior e Phœnicia discipulus prioris, a quo nomen sibi usurpavit, quum prius Diocles vocaretur. Captivus & ipse Romam ductus, a quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eaque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros lxvii. utriusque auctor Suidas. Is docuit Q. Ciceronem filium. Cic. 2. Q. frat. 1. Hoc nunc magis animadverto, quod Tyrannio docet apud me. Idem 4. Att. 4. Et 2. 6. A scribendo prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικὰ, quæ constitueram, magnum opus est: ita valde Eratosthenes, quem mihi proposueram a Serapione & ab Hipparcho reprehenditur, quid censes, si Tirannio accesserit?

Tyrannis, V. seq. dict.

Tȳrannus, i. m. [τύραννος] apud veteres dicebatur Dominus omnem habens in subditos potestatem. Unde, ut ait Justinus 1. 1. pr. quæque civitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat, quos ad hujusmodi fastigium majestatis, non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provehebat. Hique & Tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg. 7. Æn. 266.
Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.
Late tyrannus. Hor. 3. Carm. 17. 9. de Lamo. i. e. Late regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Æn. 25.
Hinc populum late regem, &c.
Tyranni nomen, crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantum translatum est, qui non jure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic. 4. de Finib. 56. Negatque Platonem, si sapiens non sit, eadem esse in causa, qua tyrannum Dionysium. Idem 3. Verr. 82. Quum in oppidis & civitatibus amicorum, non legatum Pop. Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelemque præbueris. [Gloss. Græcolat. τύραννος, Tyrannus, Rebellis.
Exitus tyrannorum. Cic. 2. Off. 24. Nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, interitus declarat, quantum hominum odium valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.
Vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52. Hæc enim est tyrannorum vita, nimirum

nimirum in qua nulla est fides, nulla caritas, nulla stabilis benevolentiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque sollicita sunt, nullus locus est amicitiæ.
Ferus tyrannus. Ovid. 6. Met. 549.
Immitis tyrannus. Virg. 4. Georg. 459. De Plutone. [Ut rege.
Importunus & amens tyrannus. V. IMPORTUNUS.
Impotens tyrannus. Sen. Herc. fur. 9. 25.
Infandus tyrannus. Lucan. lib. 8. 687.
Intolerandus. Cic. in Vatin. 23. Simulque mihi respondeto tu, qui nos, qui de communi salute consentimus, tyrannos vocas, fuerisne, non Tribunusplebs, sed intolerandus, ex cæno nescio quo atque ex tenebris, tyrannus.
Letiferi tyranni. Sil. lib. 13. 620.
Orbis tyrannus, Nero. Sen. Octav. 5.
Sævus tyrannus. Sen. Octav. 3, Perf. 3. Sat. 35.
Magne pater divûm, sævos punire tyrannos
Haud alia ratione velis (cum dira libido
Moverit ingenium, ferventi tincta veneno)
Virtutem videant, intabescantque relicta.
Tecta inhospita tyranni. Ovid. 1. Met. 218.
Conjungere se cum tyranno. Cic. 7. Att. 19. Ad fugam hortatur amicitia Cn. causa bonorum, turpitudo conjungendi cum tyranno: qui quidem incertum est Phalarimne an Pisistratum sit imitaturus.
Ferre tyrannum. Cic. pro Milon. 36. Quo tandem animo hoc tyrannum tulisse creditis?
Inveniri tyrannum in aliquem. Cic. pro Dejot. 15. Cujus tam inhumani & ingrati animi, a quo rex appellatus esset, in eum tyrannum inveniri, &c.
Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic. 1. de Divin. 53.
Capricornus tyrannus Hesperiæ undæ. Hor. 2. Carm. 16. 20.

TYRANNIS, idis. f. [τυραννίς] Duellium, in Gloss. Græcolat. Proprie Sævum ac violentum imperium. Juven. 8. Sat. 223.
Quid Nero tam sæva crudaque tyrannide fecit? Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Atque in suo lectulo mortuus, in tyrannidis rogum illatus est. Ovid. 15. Met. 61.
— odioque tyrannidis exsul
Sponte erat. [i. e. Tyranni.
Affectare tyrannidem. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Affectatæ tyrannidis reus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Destruere tyrannidem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Occupare tyrannidem. Cic. 3. Off. 93. Quid si tyrannidem occupare, si patriam prodere conabitur pater?
O dii boni vivit tyrannis. Cic. 14. Att. 9.

TYRANNĬCUS, a, um. Adj. [τυραννικός] Quod est tyranni. Cic. 1. de Legib. 42. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges justæ haberentur?
Tætrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum. Auctor ad Herenn. lib. 2. 49. Quo ostendemus tætrum facinus, crudele, nefarium, tyrannicum esse. i. e. Per vim, per manum opulentam patratum, quæ res ab legibus & ab æquali jure remotissima est.

TYRANNĬCE, Adv. [τυραννικῶς] In modum tyranni, Crudeliter. Cic. 5. Verr. 115. Nunc ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice statuit in, &c.

TYRANNĬCĪDA, æ. m. [τυραννοκτόνος] Qui tyrannum occidit. Plin. lib. 7. cap. 23. Clarissimum in feminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicavit Harmodium & Aristogitonem tyrannicidas.
Tyrannicidæ proprium est, tyrannum occidere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Præmia tyrannicidarum. Suet. Tiber. cap. 4.

TYRANNICIDIUM, i. n. [τυραννοκτονία] Plin. lib. 34. cap. 8. Quintil. lib. 7. cap. 3. Tyrannicidium est occidere tyrannum.

TYRANNOCTŎNUS, i. m. [τυραννοκτόνος] Idem Græcis, quod Tyrannicida: a Τύραννος, & κτείνω, Interficio. Cic. 14. Att. 15. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset. conf. 12. Fam. 22.

TYRANNŎPŎLĪTA, æ. m. [τυραννοπολίτης] Civis tyranni. Sidon. 5. Epist. 8.

TYRAS, V. TYRA.

TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. [τυριάνθινος] ex Tyrio & Ianthino compositum. ut, Tyrianthinus color dicebatur quando absolutus amethystus rursum tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex utroque improbum nomen. Ex Pliu. lib. 9. cap. 41.
Tyrianthina, Vestimenta Violacea purpura tincta, ita dicta ab Ianthino, hoc est violaceo colore: & Tyrio, hoc est purpureo. Martial. lib. 1. 54.
Sic interpositus vitio contaminat uncto
Urbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.
Pallium tyrianthinum. Vopisc. in Carin. cap. 20.

TYRIDATES, [Τυριδάτης] Rex Armeniæ magnus temporibus Neronis, ut auctor est Plin. lib. 33. cap. 3. Et lib. 30. cap. 2. V. Sueton. in Neron. 13. & 30. Al. Tiridates, per i. q. V.

TYRINS, TYRINTHIA, TYRINTHIUS, V. TIRYNS.

TYRIUS, V. TYROS.

TYRO, TYROCINIUM, TYRONATUS, TYRONIANUS, TYRUNCULA, TYRUNCULUS, V. TIRO.

TŸROS, vel TYRUS, i. f. [Τύρος] Phœniciæ peninsula. Plin. lib. 5. cap. 19. Tyrus, quondam insula, præalto mari septingentis passibus divisa, nunc vero Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara, urbibus genitis, Lepti, Utica & illa Romani imperii æmula, terrarum orbis avida Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura constat. Hactenus Plinius. De obsidione ejus, utque continenti adjuncta est Diodor. lib. 17. Lege Curt. lib. 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, ut ait Gell. 14. 6. Unde Sarranum ostrum dicitur, & ostrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fuerunt Maris rubri: dicti a palma, cujus regio plena erat. Palma enim Φοῖνιξ dicitur. Hinc terræ motu pulsi in maritimam Syriæ se contulere, condita urbe, Sidonem a pisce appellarunt: eam Syri vocabant Sarram. Lingua Syra enim piscis Sear dicitur. Postea condidere Tyrum in ipso mari, propter merces. τύρος enim Græce, Latine Cafeus. Tyros nunc *Sur* dicitur. Civitas erat Christianorum, sed Turcæ deleverunt eam, & servant portum, qui vocatur *El porto de Sur.*
Regna Tyri. Virg. 1. Æn. 350.
Antiqua Tyros. Virg. 4. Æn. 670.
Antiqua Tyros; Proverbium est, quo significamus summam molestiam extremumque malum. Tyrum enim, quæ cognominata est Vetus, dictione composita Παλαίτυρος, Alexander expugnatam, & ex insula comportatis aggeribus redditam continentem, crudeliter tractavit, plurimisque affecit incommodis: unde proverbium τὰ ἐκ παλαιᾶς, quo significabant tantum malorum, quantum antiqua Tyros pertulisset. Recensetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Historia est apud Quint. Curt. Hæc Erasmus.
Instabilis Tyros. Lucan. lib. 3. 217.
Phœnissa Tyros. Ovid. 15. Met. 288.
Tyro despectus Hiarbas. Virg. 4. Æn. 36. Valet contemptus a Tyro & per denominationem a te Tyria muliere. Non enim assentiendum est Servio, qui Hiarbam facit Tyrium, quem e Trogo, & hoc 4. Æn. constat Afrum fuisse. Turnebus.

TYRIUS, a, um. Adj. possess. [Τύριος] Qui ex Tyro est. Claud. de Bell. Gild. 520.
Urbs, Libyam contra, Tyrio fundata potenti,
Tenditur in longum Caralis, &c.
Amictus Tyrii. Ovid. 2. de Arte Am. 297.
Arces Tyriæ. Virg. 1. Æn. 24.
Coloni Tyrii. Virg. 1. Æn. 16.
Colores Tyrii. Ovid. 9. Met. 340.
Ostrum Tyrium. Virg. 3. Georg. 17.
Rubores Tyrii. Virg. 3. Georg. 307.
— quamvis Milesia magno
Vellera mutentur, Tyrios incocta rubores.
Succo Tyrio cocta strata. Lucan. lib. 10. 123.
Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, succo
Cocta diu.
Urbs Tyria. Virg. 1. Æn. 392.
Tyriæ, Vestes purpura Tyria infectæ. Ovid. 2. de Arte Am. 297.
Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. 4. 28.
Hispanas, Tyriasque, coccinasque. [Sic Tyrium, n. & Tyria, pl.
Tyrius, pro Lecto Tyrio vel purpureo. Juven. 10. Sat. 334.
— dudum sedet illa parato
Flammeolo, Tyriusque palam genialis in hortis
Sternitur, &c. [Nisi potius τὸ Genialis substantive posuit, subaudito Lectus, vel Torus. Schol. vet. Genialis, Lectus, ubi concumbunt.
Tyria maria, proverbio dicebatur, de Re magnopere tumultuosa, periculique plena. Festus Pompejus inde natum adagium indicat, quod Pœni, Tyro oriundi, adeo potentes maris fuerunt, ut per hos omnibus mortalibus navigatio esset periculosa, citatque Afranium, qui scripserit de quopiam, quod Tyria maria conciret: hoc est ingentes turbas excitaret. Erasm.

TYRIUM, i. n. pro Purpura. Tertull. de Pœnitent. cap. 11. Num in coccino & Tyrio pro delictis nos supplicare condecet. V. Tyriæ supra.

TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. V. suo loco.

TYROTARĪCHUS, i. m. [τυροτάριχος] Genus obsonii ex caseo, salsamentisque confecti; τυρὸς enim caseus, τάριχος salsamentum. Cic. 9. Fam. 16. Tu vero (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem 4. Att. 8. Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quam patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apic. lib. 4. cap. 2. V. infra. Sed & Cæl. lib. 13. cap. 26. his quidem verbis, Invenio apud Græcos dici quidem τάριχος, salsamentum. Suidas tamen carnem intelligere mavult sale conspersam: addito etiam etymo, παρὰ τὸ εἰς χρόνον ἐξικμάζεσθαι, quod eliquetur inde tabes gari modo; nam ἰχὼρ tabes est ac cruor. Id fuisse annonæ vilioris ut credam, facit Aristophanis interpres, quum in comœdia, cui titulus est ἱππεῖς, id est Equites, ita scribat: ὅπου τὰ ταριχοπωλεῖα, ἀλλ᾽ ὅπου τὰ εὐτελῆ πωλεῖται. Ubi, inquit, est Tarichopolium, hoc est ubi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gadiricum est apud Eupolin in Marica. Julius Pollux Ægyptia addit. & tiltitarichos (τίλτον τάριχος, 6. 49.) dicitur ab eodem, & λεπιδωτὸν quod squamatum intelligit: & servile cibarium fuisse monstrat comicus Plato, καὶ πρίων ἀλφ., τίλτου τάριχος ἐσιτούμην τοῖς οἰκέταις. Ex his ducor conjectura, non tam, ut monitorum plerisque est visum, a caseo duci tyrotarichum, quam a loco ubi conficeretur, mox Romam subvectaretur, uti ex Hispania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium scribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque salso volueris, coques ex oleo: exossabis & cerebella cocta, pulpas piscium, jecuscula pullorum, caseum mollem excaldatum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Eustathio referente, legitur τυρὸς καὶ τάριχος, ubi auctor idem probare nititur, tarichos neutro dici genere, ut apud Menandrum ἐπίπασον ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, id est sale inspersi tarichos: & masculino apud Aristophanem, τάριχον τούτων τῶν πωλῶν, id est tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.

TYRRHĒNIA, æ. f. [Τυῤῥηνία] Tuscia, Italiæ regio. V. TUSCIA.

TYRRHĒNI, orum. m. [Τυῤῥηνοί] Romani Hetruscos appellant atque Tuscos. Græci vero eos hoc nomine nominarunt a Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enim, ex prognatis Herculis & Omphales unus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur, e duobus filiis, sorte jacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno autem majorem applicans populum, foras abire jussit. Hanc ille ingressus oram, de suo nomine vocavit Tyrrheniam. A cujus gentis præcipua crudelitate Tyranni sunt dicti.

TYRRHĒNUS, a, um. Adj. [Τυῤῥηνὸς] ut, Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æn. 71.
Arva Tyrrhena. Virg. 8. Æn. 551.

Gens Tyrrhena. Ovid. 15. Met. 577. Cic. 1. de Divin. 17.

Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruſpex. Ex poeta.

Mare Tyrrhenum dictum eſt, vel quod Tuſciam alluit (inquit Servius) id eſt Tyrrheniam, vel a Tyrrhenis nautis, qui ſe in hoc mare præcipitaverunt. Namque hoc habet fabula, Dormientem in litore Liberum patrem puerum nautas abſtuliſſe Tyrrhenos, qui quum eſſet experrectus in navi, quo duceretur interrogavit. Reſponderunt illi, Quo vellet. Liber ait, Ad Naxum inſulam ſibi ſacratam. Sed quum alio vela deflecterent, iratum numen tigres, ſibi ſacratas, viſibus eorum objecit: quo terrore ſe illi in fluctus dedere præcipites. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 1. Æn. 71.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes ſcripſit Homerus. *La mer Thyrrene, la mer d'aval.*

Monſtra Tyrrhena. Ovid. 3. Faſt. 723.

Rex Tyrrhenus. Ovid. 4. Faſt. 893.

Sedes Tyrrhena. Virg. 7. Æn. 209.

TYRRHUS, i. m. [Τύῤῥος] Paſtor, apud quem Lavinia peperit. Inde

TYRRHIDÆ, arum. pl. [Τυῤῥίδαι] Tyrrhi filii. Hæc Servius apud Virg. 7. Æn. 485.

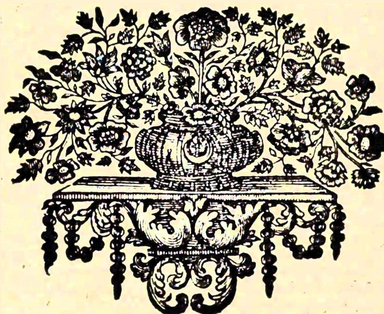
Cervus erat forma præſtanti, & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri, quem matris ab ubere raptum
Nutribant, Tyrrhuſque pater, cui regia parent
Armenta, & late cuſtodia credita campi, &c.

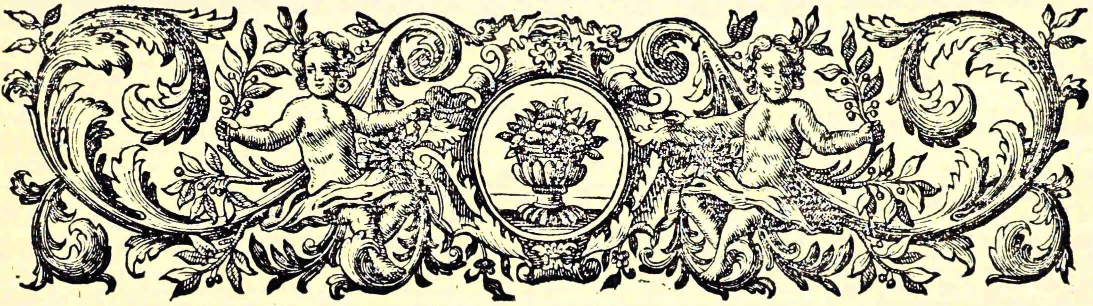
Juvenes Tyrrhidæ. Virg. 9 Æn. 28.

TYRTÆUS, i. m. [Τυρταῖος] Poeta Græcus, cujus ſæpe meminit Plato in libris de Legibus, O divine poeta Tyrtæe, inquit, ſapiens certe ac bonus nobis eſſe videris, quia excellentibus eos extuliſti laudibus, qui in bello excelluerunt. Scripſit exhortationes ad virtutes bellicas. V. Suid. Stob. Plutarch. & Poll. 4. 15.

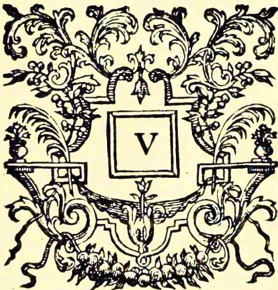
T Y S

TYSIAS, æ. m. [Τυσίας] Princeps Rhetor, ſeu inventor artis rhetoricæ fuit, ut docet Cic. 2. de Invent. 6. Ac veteres quidem ſcriptores artis, uſque ab principe illo atque inventore Tyſia repetitos, unum in locum conduxit Ariſtoteles, &c. [Al. Tiſias, per i, Τισίας. Emendatius, opinor.

V

Vocalis in locum Ου Græcorum successit; ut Μοῦσα, Musa. Consonæ tamen aliquando officio fungitur, idemque, quod Digamma Æolicum, munus præstat; ut, Virtus, Juvenis, &c. idque, pro more Digamma, aliquando in initio vocis, ut ἲς Vis, ἕσπερος Vesper, aliquando in medio, ut ὠὸν sive ὠϝὸν, Ovum; δῖος, Divus; & sexcenta alia. V, in potestate consonantis veteres appellabant Vau, teste Quintiliano. Credibile est Romanos semper consonam V efferre solitos ut hodie Septemtrionales W. Ita enim fere perpetuo Græci Romanas res conscribentes Οὐεργίλιος, Οὐαλέριος, Virgilius, Valerius. Hinc Latina provincialis, *Waste*, *Wine*, *Widovv*; est Vasto, Vinum, Vidua Anglis. [V. plura in DIGAMMA, & littera F.

B, P, & V consona, litteræ scil. cognatæ, sæpissime inter se permutantur, ut Δαυὶδ, David; Opilio, quod Ovilio; Βάδω, Vado; Taberna, *Taverne*; Sapor, *Saveur* Gallis. [In Gloss. Græcolat. litteræ V consornæ locum fere B occupat.

U vocalem recte censuerunt critici a consona V non esse figura distinguendam. Nam priorem formam, sub qua hodie vulgariter venit, in antiquis monumentis, sive cippis, sive numismatibus, nusquam conspicimus.

Permutantur vocales,

A & U, ut κύλιξ, calix; κάλαμος, Culmus; Salsus, Insulsus.

E & U, ut Juro, Dejero; Ulmus, *Elm*, Angl. σκοπελὸς, Scopulus; idque maxime in Gerundivis, ut Repetundæ, Repetendus.

I & U, ut a φύω, Fio; idque maxime in incremento & compositione: ut Caput, Capitis; Cornu, Corniger; Arcus, Arcitenens; Opus, Opifex, &c. Vicissim διπλοῦς, duplus; Dies, Biduum: maxime autem in Superlativis; ut Optumus, Maxumus. [V. Fabius 1. 7.

O & U, ut ὠλένη, Ulna; Colo, Occulo; νὺξ, Nox; μύλη, mola; Ebur, Eboris. [conf. l. c. Quintil.

Quin & diphthongi sæpe fiunt U. ut φαιὸς, Fuscus; a Cædo fit Cudo; Claudo, Occludo; φοινίκιος, Puniceus; a Pœna, Punio.

In verbis, quæ a Græco fonte cadunt, terminatio per o breve, præstatur per u; ut Κῦρος, Cyrus; πέλαγος, Pelagus, &c.

Nonnunquam inter C & L interponitur, ut Ἡρακλῆς, Hercules; Ἀλκμήνη, Alcumena: Aliquando abjicitur, ut Vinc'lum, Sæc'lum, Hercle. [Sæpius tamen apud Poetas, quam in soluta oratione, postulante scilicet metro.

V designat numerum Quinarium, non, ut Quintilianus absurde opinatur, quod esset quinta vocalis: neque, ut alii, quod esset dimidia pars denarii. X. Hoc enim est Retro gredi, atque a tegulis ædificare: sed quod in antiqua & simplici computatione in omni quinario numero necessaria esset ad ambiguitatem vitandam mutatio figurarum. Quatuor unitates IIII distincte caperet oculus, quinque non ita facile IIIII. Unitatibus igitur binis in angulum coeuntibus enascitur V. Ita neque progredimur ultra XXXX, neque ultra CCCC. In Græcis numeralibus hoc quoque accidit. V. plenius Alciat. Parerg. & Huetius in Huetianis. [Qui tamen, nisi fallor, a computatione per digitos arcessit.

V. Vale, Valeo, Vestalis, Vestis, Veteranus, Victoriatus, (scil. Nummus) Vir, Virgo, Visu, Vivens, Viva, Vivum, Vivus, Vixit, Volera, Volero, Volusus, Vopiscus, Voto, Votum, Vovit, Urbs, Usus, Uxor.

V. A. Veterano assignatum. V. AED. Viro Ædilicio. V. AET. Virtus æterna. V. A. F. Vivus aram fecit. V. A. I. D. Virtus aram jussu dedit. V. A. I. D. XI. Vixit annum unum dies undecim. V. A. L. Vixit annos quinquaginta, Vovit animo libens. V. A. L. H. S. E. Vixit annos quinquaginta hic situs est. V. A. L. S. Votum animo libens solvit. V. A. V. Vixit annos quinque. V. A. X. Vixit annos decem, & similiter de pluribus.

V. B. Vir bonus. V. B. A. Viri boni arbitratu. V. B. F. Vir bonæ fidei.

V.C. Vale conjux, Vivens, vel Vivus, curavit, Vir clarissimus, Vir consularis, [Urbis conditæ] V. C. C. Vir clarissimus Consul. V.C.C.F. Vale conjux carissima feliciter. V. C. P. Vivens curavit ponendum. V. C. P. P. Vir clarissimus Præfectus Prætorio. V. C. P. P. HISP. CIT. Vir clarissimus præfectus prætorio Hispaniæ citerioris. V. C. P. T. Vir Consularis Provinciæ Tarraconensis.

V.D. Vir devotus, Vivens dedit, vel dedicavit, Votum dedit. V. D. A. Vale dulcis anima. V. D. D. Votum dedicatum. V. D. V. N. Vale

decus urbis nostræ. V. D. P. S. Vivens dedit propio sumptu, Vivens de pecunia sua.

V. E. Vir egregius, Visum est. V. E. D. N. M. Q. E. Vir egregius devotus numini majestatique ejus. V. E. F. Viro egregio fecit.

V. F. Verba fecit vel fecerunt, Vir frugalis, Viro fidelissimo, Visum fuerit, Vivens vel Vivus fecit, Voluit fieri, Votum fecit. V. F. C. Victoriæ felicitatis Cæsaris, Vivens faciundum curavit. V. F. D. M. Vivens fecit dis manibus. V. F. F. Vivens fieri fecit. V. F.G. Voluerunt fieri gratis. V. F.H.M.H. N. S. Vivens fecit hoc monumentum hæredes non sequitur. V. F. I. Vivens fieri jussit. V. F. N. M. N. S. Vivens fecit novum monumentum nomine suo. [Nisi potius Nummis suis] V. F. S. Vivens fecit sibi. V. F. S. E. S. Vivens fecit sibi & suis.

V. H. S. F. M. Vivens hoc sibi fecit monumentum, vel fieri mandavit.

V. I. Vir illustris. V. I. C. P. Vir illustris comes patrimonii. [vel Palatii.

V. K. APR. Quinto Kalendas Aprilis. [Sic V. EID. Quinto Idus.

V. L. A. S. Votum libens animo solvit. V. L. M. S. Vivens locum monumenti sibi, Votum libens merito solvit. V. L. P. Votum libens posuit. V. L. S. Votum libens solvit.

V. M. Vir magnificus, Vivens mandavit, Volens merito. V. M. F. M. Vivens monumentum fieri mandavit. V. M. M. Votum Magnæ Matri. V. M. S. Voto merito suscepto, Votum merito solvit.

V. N. Quinto Nonas.

V. P. Vicarius præfecti, Vir Patricius, Vir perfectissimus, Vivens posuit, Urbis Præfectus, Utriusque Pannoniæ. V. P. P. P. Vir perfectissimus Præfectus Prætorio. V. P. PR. Vir perfectissimus præses. V. P. R. Vota pro reditu. V. P. S. Vivens posuit sibi.

V. R. Votum reddidit, Urbs Roma, Urbjs Romæ, Uti rogas.

V. S. Vice sacra, Vivens sibi, Votum solvit, Voto solenni, Voto suscepto. V. S. A. L. Voto suscepto animo libens. V. S. C. Voto suscepto curavit. V. S. D. M. Vivens sibi dedit monumentum. V. S. D. S. L. M. Vivens sibi de suo locum monumenti, Voto suscepto de suo libens merito. V. S. E. S. F. Vivens sibi & suis fecit. V. S. F. Vivens sibi fecit, Universi sic fecerunt. V. S. F. I. Vivens sibi fieri jussit V. S. I. Vice sacra judicans. [vel Votum solvi jussit.] V.S.L. Votum solvit libere. [vel Lubens] V. S. L. A. Votum solvit libens animo, vel Voto suscepto. V. S. L. A. P. C. Voto suscepto libens animo ponendum curavit. V. S. L. D. B. P. Voto suscepto libens Deæ Bonæ posuit. V. S. L. D. D. D. Vivens sibi locus datus decreto Decurionum, vel Votum solvit loco dato. V. S. L. L. Votum solvit libentissime. V. S. L. L. M. Vivens sibi legavit locum monumenti, Votum solvit libentissime merito. V. S. L. M. Votum solvit libens merito, Voto soluto libero munere. V. S. L. M. H. D. S. P. Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia. V. S. L. M. P. Vivens sibi locum monumenti posuit, Voto suscepto libens merito posuit. V. S. L. P. Vivens sibi locum posuit, Voto suscepto libens posuit. V. S. M. Vivens sibi monumentum, Voto suscepto merito, Votum solvit merito. V. S. N. T. L. P. Vivens sibi novum tituli locum posuit. V. S. P. Viva, vel Vivus sibi posuit. V. S. P. L. D. D. D. Vivens sibi posuit loco dato necreto Decurionum. V. S. P. L. L. M. Voto suscepto posuit libentissime merito. V. S. S. Vivens sibi statuit, Voto suscepto solvit. V. S. S. L. M. Voto suscepto solvit libens merito. V. S. T. L. M. Voto suscepto tulit libens merito.

V. T. Usus titulo. V. T. F. Usus titulo fecit. V. T. F. I. Usus titulo fieri jussit.

V. V. Valens victrix, Virgo Vestalis, Votum vovit, Voverunt. V'. V'. Virgines Vestales. V. V. C. C. Viri clarissimi. V V, C C. Virgines vestales clarissimæ. V. V. F. Vivis vivens fecit. V. V. L. Virginis vestalis locus. V. V. M. Virgo vestalis maxima. V. V. OSC. Urbs victrix Osca.

V A C

Vacanter, **Vacatio**, &c. V. VACO.

Vacca, æ. f. [δάμαλις, Gl. L. G. & G. L. βοῦς, L. G.] Bos femina. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, juvencus & juvenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. Cic. 1. de Nat. Deor. 78. Cur non gestiret taurus equæ contrectatione, equus vaccæ?

Candens. Virg. 4. Æn. 61.

Feta. Virg. 3. Georg. 117.

Nitida. Ovid. 2. Met. 694.

Nivea. Ovid. 5. Met. 330.

Sterilis. Virg. 6 Æn. 251.

Demittunt ubera lactea vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.

Distentent pastæ ubera vaccæ. Virg 9. Ecl. 31.

Mugit vacca. Stat. 4. Silv. 5. 18.
Pascere vaccas. Ovid. 2. de Arte Am. 339.
Vacca, Μιλιτηπικὸς αὐλὸς, Gloss. Latinogræc. V. VASCA.

VACCŬLA, æ. f. dimin. [δαμάλιον, βοΐδιον] Virg. sive Valer. Cato in Diris v. 132.
Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.
Perdita vaccula. Apul. 7. Met. p. 198. Elmenh. Pastores mei perditam sibi requirentes vacculam.
Steriles vaccula. Arnob. 7. p. 225.

VACCĪNUS, a, um. Adj. [βόειος] Quod est ex vacca. Plin. lib. 24. cap. 3. Cortex illinitur, decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.

VACCINIUM, V. paulo post f. l.

VACCA, æ. f. Oppidum Numidiæ. Sallust. in Jugurth. cap. 47. pr. Erat haud longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni, maxime celebratum, ubi & incolere & mercari consueverant Italici generis multi mortales. [Sed Vaga ex MSS. & consensu aliorum scriptorum legendum esse docet Cort. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 4. 5. 16.

VACCENSES, um. m. Vaccæ oppidi Numidici incolæ. Sallust. in Jugurth. cap. 66. & seq. [Sed hic quoque Vagenses Cort. q. V.

VACCĪNIUM, i. n. [ὑάκινθος, Gl. L. G. & G. L. ἄγχουσα, L.G. δαμάλιον, G. L.] Flos, qui alias Hyacinthus dicitur. Virg. 2. Ecl. 18.
Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi Servius, Vaccinia sunt violæ, quas purpurei coloris esse manifestum est. Falso, ut arbitror, inquit Ruellius, Servium accusant, qui vaccinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmarit. Nec obstat, quod Nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant auctores. Idem sic florem hunc deliniat, Vaccinium folium habet bulbi, caulem palmeum, lævem, tenuioremque digito minimo, coloris herbacei, comam jacentem, incurvam, plenam floris purpurei, radice bulbacea. Hyacinthi cum viola nigra erumpunt vere, sed ante rosam, ut fere omnia, quæ in coronas a montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, ceterum hyacinthus maxime durat. In Gallia eximie provenit. Hoc inibi pro cocco hysginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædam rudimenta relucent, quasi vaccinum & vaccinium innuant, herbam ipsam nemoralem, vel agrestem cepam. [Sunt qui uno c scribunt, Vacinium. Sed quia Græci quoque, teste Gloss. δαμάλιον vocant, apparet a Vacca ductum, & rectius litteram geminari.
Mollia vaccinia. Virg. 2. Ecl. 50.

VACCUS, i. m. [Οὔακκος] Dux Fundanorum in Privernati bello, qui a L. Papirio captus, ædes ejus dirutæ sunt & bona publicata. V. Liv. 8. 19. & Cic. pro Domo 102. In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quæ publicata est & eversa, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

VACEFIO, V. VACUUS.

VĂCERRA, æ. m. Vecors & vesanus dicitur. Paulus.
Vacerram Verrius & alii complures vocari dicunt Stipitem, ad quem equos solebant religare. Atejus vero Philologus, maledictum hoc nomine significari magnæ acerbitatis, ut sit Vecors & Vesanus, teste Livio, qui dicat, Vecors & malefice vacerra. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 19. Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt omnesque transversis sex temonibus, quasi vacerræ inter se ligantur, ita ut a posteriore parte, quæ latior est, velut in caveam quadrupes possit induci, &c. De machina facienda, qua clausa jumenta curentur.
Vacerra, Genus clathrorum. Columel. lib. 9. cap. 1. Ubi vero neutrum patrifamiliæ conducit, ratio postulat vacerris includi, sic enim appellatur genus clathrorum: idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere.

VACERRŌSUS, a, um. Adj. Insanus, vecors. Suet. August. cap. 87. V. ibi Casaub.

VACIUS, VACIA. V. VATIUS.

VACILLO, āre. pr. com. [βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L. λικμίζω, ὑποχωλαίνω, ὑποσκάζω, L. G.] Titubare, Inconstantem esse, & quasi alternatim moveri. Cic. de Clar. Orat. 16. Curio in utramque partem toto corpore vacillans.
Vacillare dictum a senibus, qui sint ævo defessi, atque ad sustinendam lassitudinem baculo tarditatem levent. Ex Non. 1. 148.
Vacillare ex vino. [κραιπαλῶ, Gl. L. G.] Quintil. lib. 8. cap. 3.
Arbusta tabe nimborum vacillant. Lucret. lib. 1. 806.
Fides vacillat Arcad. in l. 1. D. de testib. Testimoniorum usus ab his præcipue est exigendus, quorum fides non vacillat.
Justitia vacillat, vel jacet potius, inquit Cic. 3. Off. 118.
Memoriola vacillare. Cic. 12. Att. 1. Sed quod scribis igniculum matutinum, γεροντικώτερον est memoriola vacillare.
Nomina vacillant. Cic. 14. Att. 18. De Paulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse: cujus non sine magna culpa, vacillarunt. i. e. Nomina seu debita exacta non sunt. Ad ista expedienda, h. e. Ad mea nomina exigenda.
Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Sed & ille reprehensus a multis est, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat.
Stabilitas amicitiæ vacillare videtur. Cic. 1. de Fin. 66.
Tellus vacillat sub pedibus, Nutat, tremit. Lucret. lib. 5. 1235.

VACILLANS, antis. Partic. Titubans, Inconstans, incertus.
Arbor vacillans. Lucret. lib. 5. 1095.
Fama vacillans. Lucret. lib 4. 1121.
Languent officia, atque ægrotat fama vacillans.
Legio vacillans, Non firma fide. Cic. 3. Philipp. 51. In Galliam mutilatum duxit exercitum: cum una legione, & ea vacillante, L. fratrem exspectat.
Litterulæ vacillantes. Cic. 16. Fam. 15. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis, i. e. Manu tremula, non recte præ valetudine scriptis.
Testis vacillans, apud Jurisconsultos, Qui inconstantia diversa testimonia dicit. Modestin. in l. 2. D. de testib. Testes, qui adversus fidem testationis vacillant, audiendi non sunt.

VACILLĀTIO, ōnis. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. Est & illa indecora in dextrum ac lævum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.
Fœda vacillatio. Suet. Claud. cap. 21. Non sine fœda vacillatione discurrens.

VACILLĀTOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vacillator, συνεφάπτης.

VACINIUM, V. VACCINIUM.

VACINIA, æ. f. Arbor est Plin. lib. 16. cap. 18. Item vacinia Italiæ in aucupiis sata, Galliæ vero etiam purpurea, tingendi causa ad servitiorum vestes. [V. Hard. not. & hic pl. n. Vaccinia.

VĂCO, [σχολάζω, ἰνκαιρῶ, Gl. L. G. & G. L. εὐσχολῶ, G. L.] āre. Otium habere. Cic. 12. Fam. 29. Quamvis enim occupatus sis, otii tamen plus habes: aut si ne tu quidem vacas, noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere. Idem 12. Att. 38. Scribes aliquid, si vacabis.
Apud Hor. Sat. 6. libri 1. Commentator anonymus Otior exp. Otium ago & otio vaco. Puto male dici Vacare otio, quia Vacare dicimur alicui rei, in qua occupamur. Acro autem dicit esse fictum verbum, quum tamen Cicero usus sit. Otium ago, ut Gr. ἡσυχίαν ἄγω. H. St. Ad verba Domesticus otior, Sat. extr. Scripsit forte Schol. Negotio vaco. i. e. Careo.
Animo vacare, pro Curis solutum esse. Cic. 1. de Divin. 10. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen, si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni prævertendum putes.
Vacare, Dare operam. Dativo jungitur. Cic. 1. de Divin. 11. Ego vero, inquam, philosophiæ, Quinte, semper vaco.
Armis vacare. Cic. 11. Philipp. 38.
Choris epulisque vacare. Claud. 2. in Eutrop. 584.
Corpori vacare, Curare corpus. Plin. 1. Epist. 9.
Postulationibus vacare. V. POSTULO.
Sermoni alicujus vacare. Curt. lib. 6. 7. 20.
Sibi vacare. Martial. lib. 2. 5.
Vitæ vacare. Martial. lib. 5. 21.
In opus aliquod vacare, Scribendo operam dare. Ovid. 3. de Pont. 3. 36.
Vacare, Vacuum esse. Absolute aliquando ponitur. Plaut. Cas. 3. 1. 7.
Fac vacent ædes.
Agri vacant, Non sunt consiti, Non coluntur. Cæs. 4. Bell. Gall. 3.
Domus, triclinium. Cic. 12. Att. 11. Tota domus superior vacat, ut scis. Eidem lib. 13. 50. Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
Locum vacare eum noluit. Cæs. 1. Bell. Gall. 28.
Locus vacat a custodibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 25.
Quantum vacabit ab officio publico. Cic. 2. de Divin. 7. Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit a publico officio & munere. [Hic est Imperf.
A scribendo vacare. Plin. Epist. 51. h. e. Supersedere a scribendo.
Vacat tempus a. Cic. de Clar. Orat. 271. Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi dictione, aut a commentatione domestica, aut a scribendo, aut a cogitando. i. e. Semper aut dicebat, aut scribebat orationes, inquit Budæus.
A metu vacare. Liv. 7. 1.
Ab omni administratione rerum vacare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. An ab omni curatione & administratione rerum vacent.
Vacare re aliqua, pro Carere. Cic. 3. de Orat. 40. Domicilium tantum in ea urbe remanet studiorum; quibus vacant cives, peregrini fruuntur.
Armis vacare. Lucret. lib. 5. 1348.
Crimine fama nostra vacat. Ovid. 4. Epist. 18.
Culpa vacare. Cic. 6. Fam. 3. Nec enim, dum ero, angar ulla re: quum omni vacem culpa.
Culpa vacare in re aliqua. Cic. 2. Fam. 1. Præsertim cum, in quo accusabar, culpa vacarem.
Cultu vacat insula. Ovid. 10. Epist. 59. conf. Agri vacant supra.
Curis vacans. Lucan. lib. 5. 126.
Cura & negotio vacare. Cic. 1. de Legib. 8.
Custode vacans. Ovid. 2. Met. 422.
Dolore corpus vacat. Ovid. in Ibin, 115.
Epulis ora vacant. Ovid. 15. Met. 478.
Justitia vacare. Cic. 1. Off. 62. Ea animi elatio, quæ cernitur in periculis & laboribus, si vacat justitia, &c.
Lamentis vacavit mors ejus. Cic. de Senect. 73. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentisque vacare. V. ELOGIUM.
Legibus vacat ætas nostra. Cic. de Senect. 34. Ergo & legibus & institutis vacat ætas nostra muneribus iis,quæ non possunt sine viribus sustineri.
Lite vacent aures. Ovid. 1. Fast. 73.
Metu vacat amor. Ovid. 1. Amor. 6. 60. Liv. 7.
Milite & pecunia vacare. Liv. 2. 211.
Molestia vacare. Cic. 4. Acad. 131. Voluptatem autem & honestatem finem esse Callipho censuit: vacare omni molestia Hieronymus: hoc idem cum honestate Diodorus.
Morbis vacare. Jabolen. in l. Qui tertiana. D. de Ædil. edict. Qui tertiana febre, &c. ne iis quidem diebus, quibus morbis vacant, recte sani dicentur.
Populo vacare, Procul esse. Cic. 2. Tusc. 64. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi, & quasi quandam exaggerationem quam altissimam animi, quæ maxime eminet contemnendis & despiciendis doloribus: unam esse omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem si vacet populo, nec plausum captans, se tantum ipsa delectet. Budæus.
Pudore vacat nox. Ovid. 1. Amor. 6. 60.
Valetudine aliqua vacare. Cels. lib. 2. cap. 14. Sed ut levata quoque adversa valetudine recte frictio adhibetur, sic nunquam adhibenda crescente febre: verum si fieri poterit, quum ex toto corpus ea vacabit, minus recte quum ea remiserit. [Subaudi Febris.
Vento omni qui vacant dies. Cels. lib. 2. cap. 1.

VACAT, Impersonale, [σχολή ἐστι] Otium vel vacuum tempus est. Dativo & Infinitivo jungitur. Ovid. 2. Trist. 216.
Non vacat exiguis rebus adesse Jovi. Virg. 1. Æn. 377.
Et vacet annales nostrorum audire laborum. [Subaudi, Tibi.
Vacat mihi esse diserto. Quintil. lib. 11. cap. 1.

VACANS, antis. Partic. [σχολάζων] Qui otiatur. Cic. 8. Fam. 3. Hoc mihi certum ac jucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otii tempus consumere.
Animus vacans, Curis vacuus. Ovid. 9. Met. 611.
Saltus longe lateque vacantes. Virg. 3. Georg. 477.
Vacantes dicebantur, Milites adscriptitii, ad commoda solum participanda in numeros relati. Treb. Pollio in Balista tyranno extr. Est & alia ejus epistola, qua gratias Balistæ agit &c. gaudens, quod ejus consilio nullum adscriptitium, id est vacantem, haberet. conf. Suet. Claud. 25.

VACANTER, Adv. Inaniter. Phavorinus apud Gellium, Vacanter hoc etiam, inquit, accumulavit & inaniter. V. Noct. Att. lib. 17. cap. 10.
VACANTIA, æ. f. [σχολή] Gloss. Græcolat.
VACATIO, ōnis. f. [ἀνοχλία, Gl. G. L.] Feriæ, cessatio, immunitas.
Adolescentiæ vacatio. Cic. pro Cœl. 30. Erat enim meum, deprecari vacationem adolescentiæ veniamque petere: non, inquam, audeo: perfugiis non utar ætatis.
Ætatis vacatio. Cic. 1. de Legib. 10. Ego vero ætatis potius vacationi confidebam, cum præsertim non recusarem, quominus more patrio, sedens in solio, consultantibus responderem.
Legis vacatio. Suet. in Claud. cap. 18. extr. i. e. Solutio legis. Budæus.
Militiæ vacatio. Cæs. 6. Bell. Gall. 14. pr. Cic 1. Att. 16. Senatus decrevit, ut Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur, vacationes ne valerent. V. TUMULTUS.
Militiæ vacationem dare. Justin. lib. 11. 1.
Munerum omnium vacatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Nos autem beatam vitam in animi securitate, & in omnium vacatione munerum ponimus.
Rerum gestarum vacatio. Cic. pro Sull. 26. Si me, non modo non rerum gestarum vacatio, sed neque honoris, neque ætatis excusatio, vendicat a labore. [i. e. Vacatio, quam ob res meas gestas meritus sum.
Rerum omnium dare vacationem. Cic. 6. Verr. 23. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus, laboris, militiæ, rerum denique omnium.
Dare vacationem a causis. Cic. 1. de Legib. 11.
Habere vacationem. Cic. 4. Acad. 121. Sed cum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?
Sublatis vacationibus delectum haberi in urbe. Cic. 5. Philip. 31.
Uti vacatione. Cic. 7. Verr. 41. Quod tam immune municipium, quod per hos annos tam commoda vacatione sit usum omnium rerum, &c.
Vacatio etiam ponitur pro ipsa Pecunia, quæ pro vacatione solvebatur. Tacit. 1. Hist. 46. Ut vacationes, præstari centurionibus solitæ, remitterentur. V. ibi Savil.
VACUUS, a, um. Adj. [κενός, Gl. G. L.] Inanis, nihil continens. Virg. 7. Æn. 379.
— vacua atria circum. Et 2. Georg. 287.
— neque in vacuum poterunt se ostendere rami. Idem 3. Georg. 143.
Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Ubi tamen Servius, Vacuis, Magnis interpretatur. [Malim, vel Otiosis, pacatis, vel Intactis, nondum occupatis.
Agri vacui, Arboribus carentes, & soli expositi, nec obumbrati ramis arborum. Virg. 2. Georg. 54.
Aula vacua, Vacuefacta. Virg. 4. Georg. 90.
Domus vacua. Cic. 1. in Catil. 4.
Equus vacuus, Sine sessore. Liv. 26. 16.
Lectus vacuus. Ovid. 11. Met. 471.
Lecto vacuo vivere. Propert. lib. 2. 2. 5.
Pectore in vacuo regnat amor. Ovid. 1. Amor. 1. 26. h. e. In pectore, quod paulo ante vacuum erat amoris affectu.
Transtrum vacuum, subaudi Remigibus. Cic. 7. Verr. 134. Nullum propugnatorem abfuisse, nullum vacuum transtrum esse: remigi rem frumentariam esse suppeditatam, &c.
Ventre vacuo mulier, cui opponitur Ventre pleno mulier, id est, prægnans. Papinianus in l. Ventre. D. de acquirenda hered.
Uterus vacuus, i. e. Non prægnans. Ulpian. in l. Cum quidam. §. Suum heredem. D. de acquiren. hered.
Vacuus [κοῦφος, Gl. L. G.] Levis, ut
Aër vacuus. Virg. 3. Georg. 109.
Auræ vacuæ. Virg. 12. Æn. 592.
Cælum vacuum. Virg. 5. Æn. 515.
Nomina vacua, Vana, inania. Tacit. 1. Hist. 30. Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt. Al. Vana.
Nummi vacui dicuntur, Qui sunt sine usura & fenore, nec in usum aliquem erogantur. Scævola in l. Quintus. D. Depositi vel contra.
Pars vacua & integra. Cic. pro Rosc. Com. 52. Petisse, inquit, suam partem, Roscium a Flavio confiteor, vacuam & integram reliquisse Fannii, concedo.
Possessio caduca & vacua. Cic. 3. de Orat. 120.
Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Cum ille confirmaret se nomen Sex. Roscii de tabulis exempturum, prædia vacua filio traditurum, &c.
Venire in vacuum, Succedere in locum alicujus. Hor. 2. Serm. 5. 50.
Vacuus cum Genitivo. ut, Vacuus frugum, pro Frugibus. Sallust. Jugurth. Ager autem aridus, & frugum vacuus. Nonius. [Nisi error.
Animi vacuus, Meticulosus. Stat. 5. Theb 643.
Tempus vacuum laboris dare sibi. Ter. Heaut. 1. 1. 38.
Operum vacuus, Cessans ab opere. Hor. 2. Serm. 2. 119.
Rerum vacuæ litteræ. Tacit. 15. Ann. 8. extr.
Virium vacuus, Qui sine viribus est. Plaut. Bacch. 1. 2. 46.
Ab exercitu vacua provincia. Cæs. 8. Bell. Gall. 46.
Locus vacuus, ab defensoribus. Ibid. 2. 12.
A re aliqua vacuus, Extricatus, quum negotium absolvimus. Cic. 1. Q. frat. 3. Sin eris ab isto periculo vacuus, ages scilicet, si quid agi posse de nobis putabis.
Ab molestia omni vacuum esse, & Aliquam sollicitudinem habere, contraria. Cic. 11. Fam. 16. Permagni interest, quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, utrum cum sollicitudinis aliquid haberes, an quum ab omni molestia vacuus esses.
A periculo vacuus. Cic. 10. Att. 16. Consilium nostrum spero vacuum a periculo fore.
Vacuus ac nudus a re aliqua. Idem 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua ac nuda est.
A securibus vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.
Ab omni sumptu vacui, Expertes, soluti ac liberi. Cic. 6. Verr. 23. Verum, ut opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere.
A suspicione vacuus. Cic. de Arusp. Resp. 11.
A tributis vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.
Non hora vacua a furto. Cic. 3. Verr. 33. Hora nulla vacua a furto, a scelere, crudelitate, flagitio reperietur.
Locus vacuus a turba. Cic. 5. de Fin. 1. Maxime, quod is locus ab omni turba id temporis vacuus esset.
Æmulatione vacuus. Tacit. 12. Ann. 2.
Curis vacuus. Cic. 2. de Fin. 46. Cum vacui curis etiam quid in cælo fiat scire debemus.
Cura domestica vacuus. Tacit. 12. Ann. 5.
Insidiis nihil vacuum, nihil tutum. Cic. 4. Fam. 14. Quum, propter eorum scelus, nihil mihi intra meos parietes tutum, nihil insidiis vacuum viderem.
Metu vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.
Molestiis vacuus. Cic. 4. Fam. 4.
Negotiis vacuus. Cic. 4. de Fin. 12. Vacui negotiis honeste ac liberaliter possumus vivere.
Noxiis vacuus. Plaut. Merc. 5. 4. 25.
Periculo vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.
Somno vacuus. Ovid. 1. Amor. 2. 3.
Timore vacuus. Cic. 2. de Fin. 30. Luxuriam non reprehendit, modo sit vacua infinita cupiditate & timore.
Tributo vacuus. Tacit. 12. Ann. 61.
Ætas vacua periculo. Tacit. 16. Ann. 13.
Gladius vagina vacuus. Cic. pro Marcell. 17.
Mens vacua tranquillitate, &c. Cic. 3. Tusc. 8. Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam constantiaque censebant, his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam.
Nox vacua crimine. Ovid. 4. Fast. 581.
Tempus sterile & vacuum beneficio. Plin. in Paneg.
Vita vacua laboribus. Ovid. 5. Trist. 3. 9.
Vacuus, Nullis negotiis distractus. Cic. in Brut. 10. Itaque hunc elegimus diem, quum te sciremus esse vacuum.
Vacuus, pro Otioso. [εὔκαιρος, σχολάζων, Gl. L. G. & G. L. εὔσχολος, L. G.] Tacit. 2. Ann. 46. Quoniam tres vacuas legiones, & ducem fraudis ignarum perfidia deceperit.
Vacuus ad narrandum aliquid. h. e. Cui vacat narrare, aut agere. Ter. And. 4. 2. 13.
Animus vacuus, Otiosus, nullis negotiis curisve irretitus. Cic. de Clar. Orat. 20. Nunc vero, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod quærimus.
Animus vacuus & solutus. Cic. 6. Verr. 23.
Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre. Cic. 12. Att. 37.
Aures vacuæ. Plaut. Trin. prol. 11.
Accipite, & date mihi vacuas aures, dum eloquor. h. e. Nolite aliis rebus occupare aures, tantum audite me. Al. Vacivas. Cic. Anteq. iret in exsil. 13.
Aures vacuas permulcere dictis, Adulationibus patentes. Hor. 1. Epist. 17. 26.
Dies vacuos habere, h. e. Nullis aliis rebus dedicatos. Cic. 2. Verr. 56. Etiamsi statim ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissemus, tamen oratione longa nihil opus fuisse.
Mentes vacuas tenere, Oblectare animos otiosos. Virg. 3. Georg. 3.
Operarii vacui. Columel. lib. 11. cap. 2.
Pedes vacui. Ovid. 1. de Arte Am. 491.
Tempus vacuum amori. Lucan. lib. 3. 26.
Temporis quum vacui nihil haberem. Cic. 2. Att. 23.
Umbra tonsoris vacua, Tonstrina tonsoris cessantis. Hor. 1. Epist. 7. 50.
Urbs vacua, in qua homines degunt otiosi. Hor. 2. Epist. 2. 81.
Vacuum fuit concupiscere securas opes. Tacit. 2. Hist. 38. pr. Superl. Ovid. 3. de Pont. 1. 141.
Nec rursus jubeo, dum sit vacuissima quæras. h. e. Otiosissima, vacua & libera ab aliis negotiis.
VACUE, Adv. [κενῶς] Arnob. lib. 3. p. 121. Inaniter, vacue & sine ulla substantia constituta.
VACUĬTAS, ātis. f. [κένωσις, ἀνοχλησία] Cic. 1. Off. 73. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Idem 1. de Fin. 37. Nam quoniam, quum privamur dolore, ipsa liberatione & vacuitate omnis molestiæ gaudemus.
Securitas & vacuitas. Cic. 5. Tusc. 42. Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est.
Dolorum omnium vacuitas. Cic 2. de Fin. 36.
VACĪVUS, a, um. Adj. [εὔκαιρος, Gl. L. G.] Idem quod Vacuus. ut, Aures vacivæ. Plaut. Trin. prol. 11.
Ædes aurium vacivæ. Idem Pseud. 1. 5. 54.
VACĪVE, Adv. Idem, quod Vacue. Phædr. 5. prol. 14.
Quartum libellum dum vacive perleges.
VACIVĪTAS, ātis. f. Idem quod Vacuitas. Plaut. Curc. 3. 2. 40. Cibi vacivitate Et Cic. 11. Fam. 10. Cupiditatem hominibus injiciat vacivitas non te fugit. Alii legunt Vacuitas; sed J. G. Grævius legit Vacivitas ex MSS.
VACUO, [κενῶ, Gl. G. L.] āre. Vacuum efficere. Martial. lib. 11. 6.
Si redeant veteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si vacuare nemus. Columel. lib. 3. cap. 13.
Opus est autem perito, ac vigilante exactore, qui ripam erigi jubeat, sulcumque vacuari.
VACUATUS, a, um. Partic. ut, Vacuata dolia. Columel. 12. 50. Penates vacuati. Sil. 11. 57.
Impensis belli vacuati sæpe penates.
VACUEFACIO, ĕre. Idem quod Vacuo. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Venas inedia vacuefacere. Nepos 5. 2. 5. Vacuefacere insulam.
Vacuefacere apud Lactantium de Vera sapientia libro quarto, de Christo, Quod sabbatis non vacaret, operans in salutem hominum: quod circumcisionem vacuefaceret: quod abstinentiam suillæ carnis auferret. Id est, (opinor) pro vacua & inani re haberet. H. St. Exstant cap. 17. pr.
VACEFĪO, fieri. pro Vacuefio. Lucret. lib 6. 1015.
Hoc ubi inanitur spatium, multusque vacefit, &c. conf. v. 1003.
VACUEFACTUS, a, um. Partic. Nepos 20. 3. 2. Civibus veteribus sua restituit, novis bello vacuefactas possessiones divisit.
VACANTO, onis. m. Fascis, manipulus, apud Petron. cap. 63. Alii aliter legunt.
VACŪNA, [Οὐακοῦνα] Dea quæ præerat otiosis & vacantibus. Huic sacrificabant agricolæ, quum post collectas fruges quiescebant. Ovid. 6. Fast. 307.

Nam quoque quum fiunt antiquæ sacra Vacunæ,
Ante Vacunales stantque sedentque focos. Hor. 1. Epist. 10.49.
Vacuna, antiquorum obsoletum & ridiculum numen, non videtur tantum fuisse vacantium & otiosorum dea, sed etiam eorum, qui vel crimine, vel calumnia, contumelia denique & maledicto vacui reddebantur. Eam facio conjecturam ex eo quod Ausonius Epist. 4. 101. scribit,
Totam trado tibi simul Vacunam,
Nec jam post metues ubique dictum. i. e. Vacuum te jubeo esse, liberum & immunem ab omni dicto & contumelia. Turneb. 2. 23.
VACUNĀLIS, e. Adj. Ad Vacunam pertinens. Ovid. 6. Fast. supra.
VACORIUM, i. n. [Οὐακώριον] Urbs Norici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 14. hodie *Villacum*. vulgo *Villach*. V. VOCONTII.
VACUNA, VACUNALIS, in VACO, paulo supra.

V A D

VADA, VADABILIS, V. VADUM.
VADATIO, VADATUS, V. VADIS.
VADIMŌNIS, is. m. [Οὐαδιμῶνος λίμνη] Etruriæ lacus est, in quo fluctuant insulæ, de quo Plin. lib. 2. cap. 95. multa commemorat. Plinius lib. 8. epist. 20. Exegerat socer meus, ut Amerina sua prædia inspicerem, Hæc perambulanti mihi ostenditur subjacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbiensi fervet, scatetque sulphureis aquis.
VADIMONIUM, V. VADIS.
VĀDIS, is. primo dicebatur, deinde per syncopen VĀS, vădis. m. [ἐγγυητὴς, ἀνάδοχος, Gl. L. G. ἐγγυητής, G. L.] est Sponsor alterius in re capitali, ut ait Festus. Vas (inquit Varro de L. L. 5. 7.) dictus est qui pro altero vadimonium promittebat, &c. Cic. 3. Off. 45. de duobus Pythagoreis, Quum is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulavisset, vas factus est alter sistendi ejus, ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. V. Liv. 25. 4.
Inter vadem & Prædem. V. PRÆS.
Justus vas. V. JUSTUS.
Accipere aliquem vadem mortis. Cic. 5. Tusc. 63. Quorum quum alterum vadem mortis accepisset, alter, ut vadem suum liberaret; præsto fuisset ad horam mortis destinatam. V. ACCIPIO.
Dare vades. Varr. l. c. Hor. 1. Serm. 1. 19.
Ille, datis vadibus, qui rure extractus in urbem est. Cic. 2. de Fin. 79. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico?
Deserere vades. Liv. 39. 41.
VADĪMŌNIUM, i. n. [ἐγγύη, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυοδοσία, L. G.] Sponsio quædam sistendi, comparendique in judicio ad diem præstitutam, per se, vel per advocatos, quod deserere non licet. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venit: quis? is, qui tibi præsto semper fuit.
Convadari aliquem vadimoniis. Plaut. in Curc. 1. 3. 5.
Ubi tu es, qui me convadatus Veneriis vadimoniis?
Vadimonium a Vade deductum est, ut Mercimonium a Merce: & quanquam eo nomine proprie censetur obligatio sistendi se judicio, tamen omnis sponsio & promissio eo interdum vocabulo continetur, ut e dicto Thaletis Milesii cognosci potest, ἐγγύα παρὰ δ' ἄτα, quod Ausonius in Sapient Sentent extr. vertit,
Mileti fugisse Thales vadimonia alumnus. Idem Lud. Sapient. v. 190. convertit, — sponde, noxia est præsto tibi.
Garrula vadimonia. Ovid. 1. Amor. 12. 23.
Concipere vadimonium, Certam formulam exprimere. Cic. 2. Q. frat. 14. Negat enim in tanta multitudine eorum, qui una essent, quenquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. V. CONCIPIO.
Constituere vadimonium. Cic. de Senect. 21. Omnia, quæ curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant.
Deserere vadimonium. Plin. in præfat Inscriptiones, propter quas vadimonium deseri posset. i. e. Festivissima, & magna, multaque promittentes, ita ut vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deseri possit. Budæus. V. DESERO.
Differre vadimonium. Cic. 2. Att. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule ut differrem cum eo vadimonium: nam mira sum alacritate ad litigandum. i. e. Differre diem judicii, diem adeundi Prætoris. V. DIFFERO.
Facere missum vadimonium, est Vadimonii obligationem remittere, condonareque. Cic. pro Quint. 23. Qui quo tempore primum male agere cœpit, in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit, qui postea quoque vadimonium missum fecerit. Budæus. [i. e. Noluerit te vadari, cum posset.
Imponere vadimonium alicui. Nepos 20. 5. 2.
Obire vadimonium. V. OBEO.
Obstricti vadimonio hodie dici possunt, qui ob crimina in judicium vocati, ab judicibus (ut fit) impetraverunt, ut aut sua, aut sponsorum fide dimittantur, ea lege ut in diem certum, aut quandocunque judici visum fuerit, ad judicium sistantur, quos *elargis* Galli vocant. Budæus.
Occurrere ad vadimonium. Suet. Calig. cap. 39. Et litigatorum plerique, quod occurrere absentes ad vadimonium non possent, causa caderent.
Promittere vadimonium. Cic. 5. Verr. 38. Et 7. Verr. 141. Quod isti simul ac nuntiatum est, hominem jubet Lilybæum vadimonium Venerio servo promittere. Promittit, Lilybæum venitur. V. PROMITTO.
Sistere vadimonium. Cic pro Quint. 20. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. V. SISTO.
Esse vadimonium alicui cum aliquo. Cic. pro Quint. 56.
Esse in vadimonio. Cic. pro Quint. 23.
VADOR, [ἐξεγγυῶμαι, Gl. L. G. & G. L. μετὰ παρεγγυήσεως συντίθεμαι, L. G.] āri. Verbum commune est secundum Priscianum, pro Vadimonio obstringere, sive diem judicii ex compacto constituere, & in jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Debere tibi dicis Quintium: procurator negat. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur. Judicium postulas: non recusat. Plaut. Pers. 2. 4. 18.
Vadatur hic me. P. utinam vades desint, in carcere ut sis. Cic. pro Quint. 23. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: si quid agere secum velit Quintius, non recusare. Hic quum rem Gallicanam cuperet revisere, hominem in præsentia non vadatur, Ita sine vadimonio disceditur. Hor. 1. Serm. 9. 36.
— & casu tunc respondere vadato
Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. Ovid. Rem. Amor. 665.
Jamque vadaturus, lectica prodeat inquit.
VADATUS, a, um. Partic. Fulgentio de Prisc. ser. 61. teste, Obstrictus, vel sub fide, aut fidejussione exsistens, sicut Fenestella ait: Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur. V. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh. Amore vadatus vinctusque. Plaut. Bacch. 2. 2. 3.
VADATIO, ōnis. f. apud JCtos. V. Hotoman. de verb. jur.
VĀDO, si, sum, [ἀπέρχομαι, Gl. L. G.] ĕre. Iter facere, quasi Viæ se dare. Virg. 2. Æn. 396.
Vadimus immisti Danais, haud numine nostro. Cic. in Arat. 326.
Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit.
Lentulus Spinter hodie apud me, cras mane vadit. Cic. 14. Att. 11.
Ad eum postridie mane vadebam, quum hæc scripsi. Cic. 4. Att. 9.
Vade, ὕπαγε, ἄπιθι. Gloss. Latinogræc.
Vade age. Virg. 3. Æn. 462.
Vadit adversus imminentem hostium aciem. Liv. 9. 31.
In hostes vadendum. Liv. 7. V. INVADO.
In mortem vadere. Virg. 2. Æn. 359.
In præceps vadere. Sen. Hippol. v. 179.
— vadit animus in præceps sciens.
In prælium vadere. Liv. 3. 63. & 9. 13.
Veloci via vadere. Senec. Med. 4.
Feræ erectæ vadunt. Auctor ad Heren. lib. 2. 29.
In Mesopotamiam vadit Euphrates per Seleuciam. Plin. lib. 5. cap. 26.
Per iter præceps gloria vadit. Ovid. 4. Trist. 3. 74.
VADENS, entis. Partic. [βαδίζων] Virg. 6. Æn. 263.
Ille ducem, haud timidis vadentem passibus, æquat.
Vadentes per. Liv. 26. 6. Elephanti, per media castra vadentes, fragem tabernaculorum, ingenti sonitu ac fuga abrumpentium vincula jumentorum, facerent.
VĂDUM, i. n. Plur. Vada. [βράχη τῆς θαλάσσης, Gl. L. G. & G. L.] Locus in flumine, lacu, mari, & quacunque aqua, qua propter brevitatem transiri potest, sive per quem vadere licet, quum sit minus profundus. Plin.
Lignum vado hærebat. Liv. 38.
Pontem, quia vado nusquam transitus erat, facere instituit. Liv. 38. 18.
Rhodanus nonnullis locis vado transitur. Cæs. 1. Bell. Gall. 9.
Scitus vadorum. Ovid. 9. Met. 108.
Brevia vada. Virg. 5. Æn. 221.
Cæca. Virg. 1. Æn. 540.
Dura vada cæcis saxis. Virg. 3. Æn. 706.
Gelida. Ovid. 3. Amor. 6. 26.
Iniqua. Propert. lib. 1. 17. 10.
Limosum. Ovid. 4. Fast. 300.
Palustria. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 59.
Prona vada fluvii. Claud. 1. in Eutrop. 353.
Sacra vada fontis Numici. Virg. 7. Æn. 242.
Tarda vada, Aquæ torpentes & pigræ. Sen. Herc. fur. 9.
Torva vada. Senec. Theb. v. 116. Al. Torta.
Vitrea vada. Claud. de Aponi balneis 5. 32.
Emergere e vadis, per metaphoram. Cic. pro Cœl. 51. Sed quoniam emersisse jam e vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, per facilis mihi reliquus cursus ostenditur.
Frangere undosum vadum nando. Sil. lib. 8. 555.
Labitur placido vado Lethe. Senec. Herc. fur. 9.
Nudantur vada. V. NUDUS.
Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ovid. 1. de Arte Am. 437.
Transiliunt rates vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Res est in vado, i. e. In tuto. Nam ut in profundo periculum consistit, ita in vado securitas. Ter. And. 5. 2. 4.
Vadum, pro Fundo. Plin. lib. 31. cap. 3. de aquarum salubritate, Super omnia observatio una, ut illa vado exsiliat vena, non e lateribus.
Refusa imis vadis stagna. Virg. 1. Æn. 130.
Vadum pro Mari. Catull. Argon. 62. 6.
Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi.
Cærula vada. Virg. 7. Æn. 198.
Fervida. Virg. 7. Æn. 24.
Piscosa. Ovid. 2. de Arte Am. 82.
Salsa vada. Virg. 5. Æn. 158.
Applicare remos vadis. Ovid. 3. Trist. 9. 10.
Exsultant vada. Virg. 3. Æn. 557.
Pellere vada remis. Catull. Argon. 62. 58.
Vertere vada livida remis. Virg. 6. Æn. 320.
VADUS, i. masculino genere apud antiquos. Sallust. Hist. lib. 1. Et mox Fufidius adveniens cum legionibus, postquam tantas asperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti, quam suis, opportuniora videt, &c. Ex Nonio 3. 265.
VADA, orum. n. pl. Locus Italiæ in Liguria, cui Sabatiorum nomen adjicitur. Cic. 11. Fam. 10. Ad Vada pervenit. Et Epist. 13. Priusquam ad Vada venit. V. Geograph. Hodie *Savona*. Sic
Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24. Quum venissent ad vada Volaterrana, quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, &c.
VADUS, a, um. pro Vadosus. Pomp. Mela 2. 5. Atax ex Pyrenæo monte digressus, vadusque est. Al. Vadosus rectius.
VADŌSUS, a, um. Adj. [τεναγώδης] ut, Vadosus amnis, Qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæs. 1. Bell. Civil. 25. Quod his locis vadosum mare erat, longius progressus, &c. Liv. 37. 14. Quod in fluminis modum longum & angustum & vadosum ostium portus sit.
Aquæ vadosæ. Lucan. lib. 8. 698.
Superl. Solin. cap. 65. Ganges, ubi vadosissimus est.
VADO, [διαπεράω] āre. Per vadum transire. Solin. Flumen, quod propter brevitatem facile vadari poterat.
VADĀBĬLIS, e. Adj. Idem, quod Vadosus. Saresb. 2. 24. Non vadabilis Abyssus.

V Æ

VÆ, [οὐαί] Interjectio, his rebus propria, quas exsecramur. Dativo jungitur. Ter. And. 2. 1. 3. Væ misero mihi. Martial. lib. 5. 34.

Carpere

Carpere causidicus fertur mea carmina: quis sit
Nescio: si sciero væ tibi, causidice.
Aliquando sine casu. Virg 9. Ecl. 28.
Mantua, væ miseræ nimium vicina Cremonæ! [Nisi Væ miseræ! i. e. Infelici tibi. V. MISER.
Væ victis! a Brenno Gallorum Rege in proverbium venit. Festus. V. Liv. 5. 48. extr.
Nonnulli Veh scribunt, alii Væh, aut Væ.
VÆCORS, V. VECORS.
VÆNEO, V. VENEO.
VÆSANUS, V. VESANUS.

V A F

VĂFER, afra, frum. pr. c. Adj. [δόλιος, πανοῦργος, Gl. L. G.] Callidus, astutus, quasi valde Afer, ut vult Non. 1. 70. Mira enim semper fuit Afrorum calliditas. Cic. 3. de Rep. apud Non. l. c. Non sunt in disputando vafri, non veteratores, non malitiosi. Et 3. Off. 57. Certe non aperti, non simplicis, non ingenui, &c. versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Ovid. 3. de Arte Am. 332.
Cuive pater vafri luditur arte Getæ. [V. Valer. pr. lib. 7. cap. 3.
Jus vafrum. Hor. 2. Serm. 2. 131.
Compar. Hieron. Epist. 23. Cavillentur vafriora licet.
Superl. Senec. Epist. 48. Interrogationes vaferrimas struere. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Chrysippus, qui Stoicorum, somniorum vaferrimus habetur interpres.
VAFELLUS, a, um. Adj. dimin. Festus, Sicut fit diminutive a Macro macellus, a Vafro vafellus. [Sic Misellus, Pulchellus, Nigellus, &c.
VAFRE, Adv. [πανούργως] Callide. Valer. lib. 7. cap. 3. De Vafre dict. aut fact. sæpius. Cic. 4. Verr. 132. Nihil sane vafre, nec malitiose facere conatus est.
VAFRĬCIA, æ. f. Senec. Epist. 49. Non vacat mihi vafriciam meam experiri.
VAFRĀMENTUM, i. n. Valer. Max. lib. 7. cap. 3. ext. 2. Quantum imperium quam parvo interceptum est vaframento. Ibidem 4. Lampsacenæ urbis salus unius vaframenti beneficio constitit.

V A G

VĂGEDRŪSA, æ. f. Fluvius inter Achatem & Gelam, apud Sil. lib. 14. 229.
Qui fontes, Vagedrusa, tuos, &c. Emendati codd. Vage Chrysa.
VĂGENI, orum. m. [Οὐάγεννοι] Plin. lib. 3. cap. 20. Populi inter Alpinas gentes. Sil. lib. 8. 608.
Tum pernix Ligur, & sparsi per saxa Vageni.
VĀGĪNA, æ. f. [ξιφοθήκη, Gl. L. G. & G. L. κολεός, L. G.] Alicujus rei theca. Vagina Isidoro 18. 9. videtur dicta quasi Bajugina, quod in ea mucro vel gladius bajulatur, Vossio quasi Vacina a vacuitate; aliis a Vagiendo, quod quasi vagitum edat, dum stringitur gladius. Cic. 1. in Catil. 4. Verumtamen ut inclusum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2. de Nat. Deor. 37. Ut clypei causa involucrum, vaginam autem gladii, sic præter mundum cetera omnia aliorum causa esse generata. Virg. 9. Æn. 305.
Sic ait illacrimans: humero simul exuit ensem
Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon
Gnossius, atque habilem vagina aptarat eburna.
Diripere ensem vagina. Ovid. 10 Met. 475.
Ducere ferrum vagina. Ovid. 4. Fast. 929.
Educere gladium e vagina. Cic. 3. de Invent. 14.
Eripere ferrum vagina. Virg. 6. Æn. 260.
Liberare ensem vagina. Ovid. 2. Fast. 792.
Tectus ensis vagina. Hor. 2. Serm. 1. 41.
Corporis in vaginas unguium mucrones condunt feræ. Plin. 8. 15.
Viscerum membranæ & vaginæ. Plin. lib. 11. cap. 37.
Frumenti vagina. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus, quum oriuntur, neque plane apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Cic. de Senect. 51. Culmoque erecta geniculato, vaginis jam quasi pubescens includitur.
VAGINŬLA, æ. f. dimin. [κολεάριον] Plin. lib. 18. cap. 7. Et far in vaginulis suis servant ad satus.
VĀGIO, [βαβάζω] īre. proprium est infantium. Ter. Hec. 4. 1. 2. Nam audisse vocem pueri visus est vagientis. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam. Ovid. 2. Fast. 405.
Vagierant ambo pariter. Heins. ex MSS. legit, Vagierunt clamore pari.
Dicitur de Hœdis. Varro de L. L. 6. 5. Ejusdem (sc. Ennii) ab hœdo,
Clamorque ad cælum volvendus per æthera vagit.
Item de Leporibus. Auctor Philomel. v. 60.
VAGĪTO, [βαβάζομαι] āre. frequentat. Stat. 4. Silv. 8. 35.
— quumque tibi vagitet tertius infans. Alii Vagiret.
VAGĪTUS, ûs. m. [ὁ τῶν βρεφῶν κλαυθμός, καὶ μυγμός, μυκηθμός, Gl. L. G. κλαυθμὸς παιδίου, κλαυθμυρισμός, G. L.] Ipsa infantium vox. Martial. lib. 9. 9.
Sordida vagitu posceret æra puer.
Ingens vagitus. Virg. 6. Æn. 426.
Lugubris vagitus. Lucret. lib. 5. 227.
Rudis vagitus. Stat 2. Silv. 1. 105.
Edere vagitum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Misti ægris vagitibus ploratus. Lucret. lib. 2. 579.
VAGOR, ōris. m. Idem. Lucret. lib. 2. 575.
Et superantur item, mulcetur funere vagor. Nonius 2. 889.
VAGITĀNUS, i. m. Vagientium deus. Augustin. de Civit. Dei 4. 8. Vagitanum, qui infantum vagitibus præsideret. Al. Vaticanum.
VAGŬLUS, a, um. Adj. a Vagio. Adrianus imperator in carmine, quod moriturus dixit apud Spartianum cap. 25.
Animula vagula, blandula, &c. [Immo Dimin. a Vagus Adj. q. V. & not. Casaub.
VAGULĀTIO, ōnis. f. a Vagulo, āre, quod a Vagio descendit; Vagitus, clamor, convicium. Verba sunt legis XII Tabul. Cui testimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet, diebus perendinis, ut dicitur tertiis nundinis: ob portum, ad ædes: ob vagulationem, ad quiritandum & convicium homini faciendum, qui ad testimonium dicendum non venerit. Nec assentior iis qui a Vagor deducunt, nec qui Obvagulatum legunt, cum Vagulationem Festus plane aperteque legat, & interpretetur, sitque Ob vagulationem dictum antiquo more pro Ad vagulationem. Ex Turnebo.
VAGNA, æ. f. [βατιὰς μεγάλη, ἐν ᾗ τοὺς γαύλους κλάσιν] Cupa. Gloss. Latinogræc.
VĂGUS, a, um. Adj. [ἀλήτης, ῥεμβός, πλανήτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sine negotio modo huc, modo illuc inutiliter discurrit. Dictus quod vacuus, id est sine negotio agatur. Cic. 7. Att. 11. Vult enim me Pompejus esse, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπίσκοπον, ad quem delectus & summa negotii referatur. Itaque vagus esse cogitabam. Solutum quiddam sit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare. Cic. in Orat. 77.
Aliquem vagum & exsulem errare. Cic. pro Cluent. 175.
Exsul vagus. Ovid. 11. Met. 408.
Juventus vaga. Martial. lib. 2. 90.
Mercator vagus. Hor. de Arte Poet. 117.
Pecora vaga. Catul. de Berecynth. 61. 13.
Turba vaga. Ovid. 13. Met. 221.
Villicus vagus, i. e. Libidinosus. Columel. lib. 12. cap. 1. Curandum est, ne vagum villicum, nec aversum contubernio suo habeamus.
Volucres vagæ. Ovid. 14. Met. 340.
Animi vagus. Catull. de Berecynth. 61. 4.
Gressus vagi. Martial. lib. 2. 57.
Hic quem videtis gressibus vagis lentum, &c.
Pede vago quisque discedebant. Catul. Argon. 62. 225.
Aves vagæ. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Aura vaga. Ovid. 8. Met. 197.
Errores vagi. Ovid. 4. Met. 501.
Fama vaga. Ovid. 21. Epist. 233.
Febres vagæ, Inordinatæ. Cels. lib. 3. cap. 5.
Flumina vaga. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70.
Lumina vaga noctis. Stat. 3. Theb. 63.
Mane vagum, Quo vagamur. Martial. lib. 7. 38.
Discursus varios, vagumque mane.
Murmura vaga. Stat. 6. Theb. 563.
Natura vaga, Effrenis. Hor. 2. Serm. 7. 74.
Nomen herbæ vagum, Inconstans, & multis opinionibus obnoxium. Plin. lib. 27. cap. 4. Ambrosia vagi nominis est, & circa alias herbas fluctuati. h. e. Ambrosiæ nomen multis herbis est commune.
Pars quæstionum vaga, libera & late patens. Cic. 2. de Orat. 67.
Rumores vagi. Ovid. 11. Met. 667.
Sententia errans & vaga, cui Certa & stabilis opponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam.
Sermonibus vagis complet aures. Claud. 1. Cons. Prob. & Olyb. 31.
Vitam prosequi inopem & vagam. Cic. 12. Philipp. 15.
VAGULUS, a, um. Adj. dimin. V. in VAGIO.
VAGE, Adv. Auctor ad Herenn. lib. 4. 43. Restant etiam decem exornationes verborum, quas idcirco non vage dispersimus, sed a superioribus separavimus, &c.
Amnes vage deerrarunt. Lucret. lib. 3. 872.
Res sparsæ & vage disjectæ. Auctor ad Herenn. lib. 4. 3.
VAGOR, [ῥέμβομαι, Gl. G. L.] āri. Inutiliter huc atque illuc ferri. Cic. pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro, cum quibusdam minis, & barbaro atque immani terrore verborum. Et 1. de Invent. 2. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.
Boves vagantur per arva. Ovid. 1. Fast. 545.
Vagantur gregatim fere cujusque generis squamosi. Plin. lib. 9. cap. 16.
Per orbem terrarum vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 41.
Quacunque velis vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 34.
Tota urbe vagatur. Virg. 4. Æn. 68.
In foro volitare & vagari. Auctor ad Herenn. lib. 4. 52.
Cum conjugibus & liberis vagamur egentes. Cic. 8. Att. 2.
Terras vagari, Pervagari. Propert. lib. 2. 28. 19. Al. 21. 21.
Ino etiam prima terras ætate vagata est. [An Terris?
Vagatur animus, quod etiam Peregrinari dicimus, & divagari, hoc est alienari, discurrere. Cic. 2. Off. 7. Non enim sumus ii, quorum vagetur animus errore, nec habeat unquam quid sequatur.
Fama vagatur. Virg. 2. Æn. 17.
Mors immatura vagatur. Lucret. lib. 5. 222.
Nomen tuum longe atque late vagabitur. Cic. pro Marcell. 30.
Oratio ne vagari & errare cogatur. Cic. 2. de Orat. 209.
Vagari & Perstringere breviter, contraria. Cic. 3. Tusc. 13. Et primo si placet, Stoicorum more agamus, qui breviter perstringere solent argumenta: deinde nostro instituto vagabimur.
Eo fit ut errem & vager latius. Cic. 4. Acad. 60.
Dicitur de Lascivis & libidinosis. Suet. de Neron. cap. 26. Post crepusculum statim, arrepto pileo, vel galero, popinas inibat, circumque vicos vagabatur ludibundus. V. Idem Othon. cap. 2.
VAGO, [πλανάομαι] āre. neutrum. Plaut. Mil. 2. 5. 13. Te alloquor, vitii probrique plena, quæ circum vicinos vages. al. Vaga es.
VAGANS, antis. Partic. [περιφερόμενος] ut, Aves vagantes. Tibull. lib. 1. 3. 59.
Aves huc & illuc passim vagantes. Cic. 2. de Divin. 80.
Licentia vagans. Hor. 4. Carm. 15. 10.
Spartacus vagans. Hor. 3. Carm. 14. 19.
VAGĀTIO, ōnis. f. [πλάνη, Gl. G. L.] Liv. 5. 8. Neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum.
Incerta vagatio. Apul. de Deo Socrat. p. 50. Elmenh.
VAGĀBUNDUS, a, um. Adj. Seneca de vita beata, Ille effusus in voluptates, ac vagabundus semper & ebrius. Alii aliter legunt.
Flamma vagabunda. Solin. cap. 11.
VAGERASSIM, Adv. [ἀγοραίως] Gloss. Latinogræc.

VAH

VAH, vel VA, [φεῦ, Gl. G. L.] Interjectio admirantis. Plaut. Curc. 3. 78.
Subegit solus intra viginti dies.
LY. Vah! C. quid mirare? &c.
Vah, exsultantiæ & lætitiæ. Ter. And. 3. 4. 10. Vah consilium callidum.
Vah, insultantis aliquando. Ter. Adelph. 2. 1. 33. Vah, leno iniqua me non vult loqui.
VAHA, Interjectio exsultantis, vel ridentis. Plaut. Casin. 4. 4. 25. Vaha. 2. quid negotii est?

VAL

VAL. Vale, Valeria, Valerius, Valerianus. VALENT. Valentinus.
VALASCA, æ. f. [Οὐαλάσκα] Bohemorum regina fuit, quæ, facta cum ceteris mulieribus conjuratione, de excutiendo virorum principatu, copiarum ductrix bellum movit: interfectisque viris, feminas omnes assueruit in libertatem, ita ut instar Amazonum multos annos imperarint sine viris. Volater. in Geographia.
VALDE, V. in Validus post VALEO.
VALENTIA, æ. f. [Οὐαλεντία] Hispaniæ citerioris urbs, tribus millibus passuum a mari remota, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 3. & Ptolemæus lib. 2. cap. 10. & Mela lib. 2. 6. Nomen retinet.
Est & Valentia, juxta Viennam ad Rhodanum, Allobrogum civitas, ut docet Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie *Valence*.
VALENTĪNA, æ. f. Herba Artemisia. Apul. de Herb. cap. 10.
VĂLEO, ui, ĭtum, [ὑγιαίνω, ἰσχύω, Gl. L. G. & G. L. ἔρρωμαι, G. L.] ēre. Sanum vel salvum esse. Plaut. Amph. 2. 1. 34.
Equidem valeo, & salvos sum recte, Amphitruo. Ovid. 5. Trist. 13. 7.
Si tamen ipse vales, aliqua nos parte valemus.
Nos hic valemus recte: & quo melius valeamus, operam dabimus. Cic. 11. Fam. 23.
Valere & Ægrotare, contraria. Cic. 2. de Fin. 43. Quæ cum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, ut inter optime valere, & gravissime ægrotare nihil prorsus dicerent interesse: recte jampridem desitum est disputari.
Valere ab oculis, & ejusmodi, h. e. Morbo oculorum liberatum esse. Gell. lib. 5. cap. 10. Plaut. Epid. 1. 2. 26. A morbo valui, ab amimo æger fui.
Valere a pecunia. Plaut. Aul. 2. 2. 9. Jocus Plautinus.
Animo valere. V. ANIMUS.
Corpore valere. Cic. de Clar. Orat. 77. Filius quidem ejus, is qui hunc minorem Scipionem a Paulo adoptavit, si tantum corpore valuisset, in primis habitus esset disertus.
Stomacho valere. Juven. 6. Sat. 100.
Ne valeam, Imprecantis vox. Martial. lib. 2. 5.
Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus,
Et tecum totis noctibus esse velim. Idem lib. 2. 92. V. Phæd. 4. 1.
Cursu valere. Quintil. lib. 9. cap. 2. Virg. 5. Æn. 67.
— quique pedum cursu valet, &c.
Pugnis valere. Plaut. Amph. 1. 1. 244.
Viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107. Alios enim videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.
Valere, Momentum vel pondus, sive auctoritatem habere, alicujus momenti putari. Ter. Eun. 5. 2. 42.
Neque tam imperita, ut quid amor valeat, nesciam. Idem in prol. Heaut. 26.
Arbitrium vestrum, vestra existimatio
Valebit. Cic. de Amicit. 48. Non tantum valet, ut tollat e vita amicitiam.
Proficere & valere. Cic. de Clar. Orat. 139. Omnia veniebant Antonio in mentem, eaque suo quæque loco, ubi plurimum proficere & valere possent.
Minus valet. V. Minor in PARVUS.
Naturaliter valere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Nihil valet. V. NIHIL.
Publice valere. Tacit. 12. Ann. 60.
Rogando valere. Ovid. 2. Met. 183.
Ut lex valet. Cic. 2. de Legib. 23. Tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. [i. e. Legis instar erat.
Arma. ut Cic. 9. Fam. 17. Fiet enim quodcunque volent qui valebunt: valebunt autem semper arma. [i. e. Prævalebunt.
Arma plus valent legibus. Ovid. 4. de Pont. 9. 94.
Auctoritas valuit. Cic. 2. Tusc. 53. Cur ergo postea alii? valuit auctoritas.
Opinio diuturna valet tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Preces vestræ valuere. Ovid. 13. Met. 89.
Auctoritate & voluntate Magistratuum valuit hæc res. Cic. 4. Verr. 19. Quæ omnia ante istum Prætorem, & nostrorum Magistratuum auctoritate, & Halesinorum summa voluntate, valuerunt.
Valere, cum Dativo. Gell. lib. 5. cap. 12. Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet.
Valere ad. Cic. 1. Acad. 21. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.
Ad gloriam hæc res mihi valet. Cic. 3. in Catil. 29.
Vide an alibi apud Cicer. H. St.
Ad eam rem valet, ut. Cic. 1. Verr. 29. Etenim ista Quæstura ad eam rem valet, ut elaborandum tibi in ratione reddenda sit, quamobrem, qui Quæstor ejus fueris, accuses.
Apud aliquem valere, Posse aliquid ab aliquo facile obtinere. Ter. Heaut. 3. 1. 79. Cic. 9. Fam. 14. O mi Cicero, inquit, gratulor tibi, quum tantum vales apud Dolabellam.
Apud eum valet mea gratia, vel auctoritas. Cic. ad Brut. 8. Idem 2. Tusc. 11. Sed hæc eadem num censes apud eos ipsos valere, nisi admodum paucos, a quibus inventa, disputata, conscripta sunt?
Apud plebem valet auctoritas illius. h. e. Multum potest. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 17.
Apud me auctoritas tua plurimum valet. Cic. 4. Fam. 11.
Apud quem quicquid valebo, vel auctoritate vel gratia, valebo tibi. Cic. 6. Fam. 6. extr.
Voluntate apud aliquem valere. Cic. 1. de Orat. 4. Nam neque auctoritate quisquam apud me plus valere potest, neque voluntate.
Veritas valet apud eum. Cic. pro Quint 10. Certe aut apud te, & eos, qui tibi adsunt, veritas valebit: aut, &c.
Gratia valere apud Senatum. Liv. 31. 48.
In arte aliqua valere. Martial. lib. 2. 64.
In causis valet multum. Cic. 1. Tusc. 26. Quod in omnibus causis & debet & solet valere plurimum.
In hoc felicitatis fama sermoque valet. Cic. pro Muren. 38.
In id valet. Quintil. lib. 4. cap. 5.
In omnes partes valere. Cic. 4. Fam. 10.
In utranque partem valent arma facundiæ. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In vulgus insipientium valet opinio. Cic. 2. Tusc. 63. Sed tamen hoc evenit, ut in vulgus insipientium opinio valeat honestatis, quum ipsam videre non possint.
Amicis valere. Cic. 4. Att. 17. Reliqui duo plebi sic exæquantur, ut Domitius valeat amicis, & adjuvetur, tamen non gratissimo munere.
Auctoritate valere. Cic. 3. de Legib. 38. Libertatem istam largior populo, ut & auctoritate valeant, & utantur bonis.
Ingenio valere. Ovid. 1. Amor. 15. 14.
Perfidia valere. Plaut. Bacch. 2. 2. 40. Sic
Opibus & potentia valere. Cic. 1. Fam. 7. Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfecisse tantum mihi videntur, stultitia, & inconstantia adversariorum, ut etiam auctoritate jam plus valerent.
Valet, pro Significat. Suet. in Vitell. cap. ult. extr. Cui Tolosæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id valet, gallinacei rostrum. h. e. Significat.
In utranque rem illud verbum, Unde, valet. Cic. pro Cæcin. 89.
Idem valet. Tacit. 1. Ann.
Verbum quid valeat non vident. Cic. 3. Off. 39.
Quo valet. Nepos in Themistocle 2. Athenienses miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis. Deliberantibus Pythia respondit, ut mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quo valeret, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit consilium esse Apollinis, ut in naves se suaque conferrent: eum enim significari murum ligneum. Paulo post, Hoc eo valebat, ut ingratis ad depugnandum omnes cogerentur.
Valere, Posse, pollere, potentem esse, vim vel vires habere, de Medicinæ auxiliis.
Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib. 34. cap. ult.
Valet pro antidoto. Plin. lib. 20. cap. 13.
Valere pro indiviso. Plin. lib. 16. cap. 32. Illud proxime mirum, mutari naturam in iisdem, atque pro indiviso valere.
Valet eodem. Cels. lib. 6. cap. 6. h. e. Ad idem.
Adversus aliquid valere. Cels. lib. 4. cap. 15. Valensque est etiam adversus cancrum intestinorum minii gleba, cum salis hemina contrita.
Valet, [ἄξιόν ἐστι] Gloss. Latinogræc.
Valere, ad pretium & æstimationem refertur, tuncque pretium in Ablativo ponitur. Plin. lib. 30. cap. 3. Aureus nummus post annum sexagesimum secundum percussus est, quam argenteus, ita ut scrupulum valeret sestertiis vicenis.
Accusativum dedit Varro L. L. 4. 36. dicens, Denarii, quod denos æris valebant: quinarii, quod quinos.
Admittit & Genitivum. Paulus in l. Si servum meum. D. Ad leg. Aquil. Si servum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. i. e. Omnium opinione & æstimatione.
Quasi minimo valere res dicitur, Quæ fere nullius aut exigui pretii est. Ulpianus in l. Julianus. §. Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor decessisset, relicto herede fratre suo: & res quasdam ex hereditate, & instrumenta, & mancipia villicis subtraxisset: quibus subtractis, quasi minimo valeret hereditas.
Vale, [ὑγίαινε, Gl L. G.] Imperativus, quo utimur quum recedimus: vel quum remanentes respondemus abeunti. Ter. Eun. 1. 2. 110. In hoc biduum, Thais, vale. i. e. Sana sis. Cic. 16. Fam. 6. Vale, mi Tiro, vale, & salve.
Ave & Salve. Martial. lib. 9. 8. — non vis, Afer, avere, vale.
Mi frater vale. Cic. 2. Q. frat. 5.
Etiam atque etiam vale. Cic. 5 Att. 19. V. ETIAM.
Longum vale. Virg. 3. Ecl. 79.
Et longum, formose, vale, vale, inquit, Iola.
Valete mea desideria, valete. Cic. 14. Fam. 2.
Valeas, interdum pro Discedas, & abeas ponitur: non quod abeat ille a nobis, sed quod nos ab illo. Vale dicendo, inquit Valla lib. 6. cap. 30. Adelph. 4. 4. 13.
Hem quid istud obsecro, inquam, est? valeas, habeas illam, quæ placet.
Valeat. [ὑγιαίνη, Gl. L. G.] Ter. And. 4. 2. 13. Valeant qui inter nos dissidium volunt.
Valeat, aliter. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Si maxime talis est deus, ut nulla gratia, nulla hominum caritate teneatur, valeat.
Valere dicebat. Suet. in August. cap. 53. Die Senatus nunquam Patres nisi in curia salutavit: & quidem sedentes, ac nominatim singulos, nullo submonente: & discedens eo modo sedentibus valere dicebat. conf. infra VALEDICERE.
Valere jussit. i. e. Vale dixit. Cic. 5. Att. 2. Postea jam jussi valere, quum me spectans e sua villa, numquid vellem, rogasset. Ibid. 5. 2. Hominem aliquid agentem salutavi, postea valere jussi.
Vale & Salve (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, non id dictum est, quod aut valere, aut salvi esse possint, sed quod ab his recedimus, eos nunquam visuri. Virg. 11. Æn. 97.
— salve æternum mihi, maxime Palla,
Æternumque vale. Serv.
Supremum vale dicere. Ovid. 6. Met. 62. V. Lex. Pitisc.
VALĔDĪCO, ĕre. Ovid. 1. Trist. 7. 21.
Idque quod ignoti faciunt, valedicere saltem. Et Senec. Epist. 17. Tibi valedicere non licet. Sed sæpius vocabula divisa legimus.
VALEDICTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Oratio valedictoria. V. Cellar. Antibarb. p. 100.
VALENS, entis. [ὑγιής, Gl. G. L. ἰσχύων, L. G.] Partic. Sanus, incolumis. Cic. 16. Fam. 9. Sed tamen Asclapo medicus plane confirmat propediem te valentem fore.

Oblectatio

Oblectatio valentium. Cic. 2. Off. 6.
Recte valens. Hor. 1. Epist. 7. 3.
Adolescens imberbis, bene valens & maritus. Cic. pro Domo 37.
Sensus sani & valentes. Cic. 4. Acad. 19.
Valens, Viribus pollens. Cic. 7. Att. 3. His ille rebus ita convaluit, ut nunc in uno civi res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quam nunc tam valenti resisteret.
Membris & mole valens. i. e. Mole membrorum. Virg. 5. Æn. 431.
Valens & Infirmus, contraria. Varro de R. R. lib. 3. cap. 16. Providendum ne infirmiores a valentioribus opprimantur.
Pugnare cum valentiore. Cic. 5. Fam. 21. Quavis tuta conditione pacem accipere malui, quam viribus cum valentiore pugnare.
Civitas firma & valens. Cic. de Arusp. Resp. 60.
Deus morbo omni valentior. Stat. 1. Silv. 4. 111.
Homo colonus quidam, valens. Cic. pro Cluent. 175.
Juvenis valens. Ovid. 15. Met. 207.
Juventa valens. Catul. Epithal. Jul. 59. 234.
Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi. Cic. 7. Verr. 141.
Satelles robustus & valens & audax. Cic. 2. de Lege Agr. 83.
Trunci valentes. Virg. 2. Georg. 426.
Tunicæ valentes. V. TUNICA.
Valentius ad omnia, Utilius, potentius, efficacius. Plin. lib. 20. cap. 18.
Adjumentum valentissimum. Plin. lib. 22. cap. 19.
Amor patriæ valentior omni ratione. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
Argumenta valentiora. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Causa valentior. Ovid. 1. de Pont. 10. 35.
Postulatio valentior. Cic. 7. Att. 6. Est illa quidem impudens postulatio opinione valentior.
Cibus valentissimus. Cels. lib. 2. cap. 18. Valentissimum cibum voco, in quo plurimum alimenti est.
Materia valentissima. Idem. Cels. lib. 2. cap. 18. Ovum durum valentissimæ materiæ est: molle, vel sorbile, imbecillissimæ.
Valentissimum genus, Quod est maximi alimenti. Cels. lib. 2. cap. 18. Scire oportet, quæ ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse, Id valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est.
VALENTER, Adv. [ἐῤῥωμένως] Columel. lib. 1. cap. 5. Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.
Compar. ut, Valentius spirare. Ovid. 11. Met. 481.
VALENTIA, æ. f. [ἰσχύς, ῥώμη, Gl. G. L.] Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cujus contrarium est Invalentia. Solinus cap. 2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, quum oppidum ibi offendisset, quod exstructum antea Valentiam dixerat juventus Latina, servataque significatione impositi prius nominis, ῥώμην Græce, Valentiam Latine nominatam.
Populorum valentia, Vires. Tertull. adv. Judæos cap. 9. Congregavit omnem valentiam populorum.
Valentia, Dea Ocriculanorum. Tertull. Apol. cap. 24.
VALENTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Cas. 4. 4. 26. Obsecro & valentula est, pæne expofuit cubito.
VALITŪRUS, a, um. Partic. [ῥώσων] Ovid. 1. Trist. 3. 44.
Multaque in adversos effudit verba penates,
Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib. 17. cap. 1.
VALESCO, [ῥώννυμαι, Gl. G. L.] ĕre. inchoativum, Validum fieri. Lucret. lib. 1. 940.
Sed potius tali facto recreata valescat. h. e. Vires recolligat, & pristinam sanitatem recipiat. Idem lib. 4. 17.
Meditatio & labor in posterum valescit. Tacit. 4. Ann. 61.
VALĬDUS, a, um. Adj. [ἰσχυρός, Gl. L. G. & G. L. ῥωμαλέος, ἐῤῥωμένος, στερεός, G. L.] Valens, sanus Plaut. Men. 5. 3. 2.
Qui me vi cogunt, ut validus insaniam.
Validus ex morbo, Convalescens. Liv. 3. 13.
Omnia viceris, si, ut spero, te validum videro. Cic. 16. Fam. 6.
Mente minus validus quam corpore. Hor. 1. Epist. 8. 7.
Validum ac salvum. Ter. Hec. 3. 5. 7.
Animi validus & corpore ingens. Tacit. 15. Ann. 53.
Virium & opum validus. Tacit. 2. Hist. 19.
Copiis validus. Tacit. 3. Hist. 8.
Gratia & facundia validus. Plin. 3. Epist. 9. ad Cornelium Minucianum.
Validus in animo alicujus. Tacit. 4. Ann. 12. Quia Prisca in animo Augustæ valida, anum, suapte natura potentiæ anxiam, insociabilem nurui efficiebat.
Orandi validus. Tacit. 4. Ann. 21.
Honoribus spernendis validus. Tacit. 4. Ann. 37.
Cum verbo Inf. ut, Validus sustinere pondus. Plin. lib. 16. cap. 42. h. e. Ad sustinendum.
Armis validis potens. Ovid. 6. Met. 678.
Certamina valida. Stat. 6. Theb. 704.
Ensis validus. Virg. 10. Æn. 815.
Gens valida. Claud. de Bell. Get. 134.
Hostis validus. Ovid. 12. Met. 511.
Ictus validi. Ovid. 3. Met. 64.
Lacerto valido torquentur pila. Ovid. 2. Fast. 11.
Leo validus. Lucret. lib. 5. 983.
Manu valida lacerare aliquid. Virg. 12. Æn. 98.
Silices validi, i. e. Duri. Lucret. 1. 572.
Taurus validus. Tibul. lib. 1. 3. 41.
Vires validæ. Virg. 2. Æn. 50.
Urbs valida muris, Munitissima. Liv. 1. 15.
Æstus validus, Magnus. Ovid. 14. Met. 352.
Flumen validum. Lucret. lib. 1. 292.
Fons validus. Plin. Epist. 161.
Gressus validi. Stat. 2. Silv. 1. 126.
Opes validæ, h. e. Magnæ. Plaut. Cist. 2. 1. 18.
Plaga valida. Lucret. lib. 3. 819.
Pondus validum. Virg. 3. Georg. 172.
Præsidium validissimum, Maximum, Firmissimum. Plin. in Paneg.
Puer validus, Jam robustus. Hor. 2. Serm. 2. 87.
Radices validæ. Lucret. lib. 2. 102.
Rumor validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Segetes validæ. Ovid. Rem. Amor. 84.
Spes valida, Magna. Tibul. lib. 2. 6. 25.
Vino valido titubantia membra, Multo. Ovid. 6. Fast. 677.
Auctor validissimus, Gravissimus. Tacit. 6. Ann. 31.
Leges validas rescindere. Lucret. lib. 5. 59.
VALIDE, Adv. [ἐῤῥωμένως] Vehementer. Plaut. Merc. prol. 48.
Amare valide cœpi hic meretricem: illico &c.
An bene se, an satis valide haberet sciscitatur. Pontanus de Sermone. p. 386. H. St.
Compar. Validius. [ἐῤῥωμενέστερον, Gl. G. L.] Magis. Quintil. lib. 3. cap. 8. Verborum autem magnificentia non validius est affectanda. Idem in proœm. lib. 6.
Cocta beta validius. Plin. lib. 20. cap. 8.
Superl. [ἐῤῥωμενέστατα] Plin. 9. Epist. 35. Idem 3. Epist. 15. Nam & poeticen ipsam religiosissime veneror, & te validissime diligo.
Favere alicui validissime. Cic. 8. Fam. 2. Quin ego quum pro amicitia validissime faverem ei, & me jam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstupui.
Placere validissime. Plin. 1. Epist. 20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validissime placeat.
VALDE, Adv. [πάνυ, Gl. L. G. & G. L. ἄγαν, L. G. λίαν, G. L.] i. e. Multum; Admodum, Perquam. a Valide factum est, detracto i. [ut Caldus, a Calidus, &c.
Positivis jungitur, ut Valde doctus. etiam verbis & adverbiis.
Positivis. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus ut Pœnus, & valde studiosus ac diligens.
Valde iniquum esse. Cic. de Arusp. Resp. 6.
Valde magnus. Cic. 15. Fam. 17. De Hispania, novi nihil: sed exspectatio valde magna.
Valde, cum Substantivo. Cic. 11. Att. 16. Neque enim valde de adventu ejus, opinio est. [i. e. Magna opinio hominum.
Adverbiis. Cic. 1. Fam. 8. Rem te valde bene gessisse rumor erat. Cic. 15. Fam. 21. Quod de ingenio ejus valde existimavi bene.
Valde graviter ferre. Cic. 1. Att. 14. Qui primum illud valde graviter tulerunt, promulgatum ex Senatusconsulto fuisse. Eidem lib. 1. 11. Valde graviter prætexuit.
Valde vehementer eum visum & libere dicere. Cic. 14. Att. 1.
Cum verbis Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Idem 16. Fam. 19. Litteras tuas valde exspecto.
Epistola tua valde me levavit. Cic. 4. Att. 7.
Tam valde. Cic. 2. de Divin. 81. Quasi vero quidquam sit tam valde, quam nihil sapere, vulgare.
Nimis valde, dixit Cic. 3. de Legib. 1.
Valde quam. Cic. 11. Fam. 10. Nam suos valde quam paucos habet.
Compar. Hor. de Arte Poet. 321. Idem 1. Epist. 9. 6.
Quid possim videt, novit me valdius ipso.
VALIDITAS, ātis. f. [ἀλκή, Gl. L. G.] Apul. in Asclepio p. 97. Elmenh. Membra & validitate & tenuitate diversa.
VALETŪDO, ĭnis. f. sec. c. [ῥῶσις, ὑγεία, Gl. L. G.] Absolute tam Bona, quam Mala corporis constitutio dicitur.
Bona. Cic. 3. Off. 22. Si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset.
Firmitas valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 5. Firmitatem valetudinis custodivi.
Incommodum valetudinis. Cic. 7. Att. 7. Sed prorsus te commoveri incommodo valetudinis tuæ nolo. [Sic sæpe Commodo. V. COMMODUS.
Prosperitate tanta usus esset valetudinis, ut annis triginta medicina non indiguisset. Cornel. Nepos in vit. Attici cap. 21. pr.
Bona valetudo orationis. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Commodior valetudo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Firma valetudo. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
Integra valetudo. V. INTEGER.
Meliorem valetudinem senibus faciunt fici. Plin. lib. 23. cap. 7.
Tenui valetudine homo. Cic. de Senect. 35. Quam fuit imbecillus P. Africani filius, is qui te adoptavit? quam tenui, aut nulla potius valetudine?
Amittere valetudinem. Cic. 9. Fam. 18. Ipse melior fio, primum valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram.
Confirmata a morbo valetudo. Cic. 11. Att. 19. V. CONFIRMO.
Consulere valetudini. Cic. 16. Fam. 4.
Curare valetudinem. Cic. 14. Fam. 7.
Dare operam valetudini, A morbis se conservare. Cic. 1. de Orat. 265. Nunc Scævola, &c. paulum requiescet, dum se calor frangat, & nos ipsi, quoniam id temporis est, valetudini demus operam.
Facere bonam valetudinem. Plin. lib. 23. cap. 7.
Firmare valetudinem. Tacit. 3. Ann. 31.
Habere rationem valetudinis. Cic. 16. Fam. 6.
Indulgere valetudini. V. INDULGEO.
Inservire valetudini. V. INSERVIO.
Parcere valetudini. V. PARCO.
Præstare secundam valetudinem. Cels. lib. 1. in proœm.
Regere valetudinem alicujus. Tacit. 6. Ann. 50. Erat medicus, arte insigni, nomine Charicles, non quidem regere valetudines principis solitus, &c.
Servire valetudini, Idem quod Inservire. Cic. 1. Q. frat. 1. Te oro, ut valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.
Sustentare valetudinem. Cic. 2. Off. 86. Valetudo sustentatur notitia sui corporis: & observatione, quæ res aut prodesse solerent, aut obesse: & continentia in victu omni atque cultu, corporis tuendi causa: & prætermittendis voluptatibus.
Usus est firma valetudine, nisi quod solebant ei manus tremere. Plin. 2. Epist. 1. ad Romanum.
Mala. Cic. 4. Fam. 1. Molesteque te ferre, quod me propter valetudinem tuam, quum ad urbem accessissem, non vidisses. Sic 1. de Orat. 124. Valetudine impeditus non potui.
Conditio temporis, vel valetudinis impedimento tibi fuerit, quo minus, &c. Ulp. in l. 5. si pecuniam ideo. in princip. D de condit. caus. dat.
Cura sive curatio valetudinis. Cic. 9. Fam. 15. Idem 2. de Divin. 123. Æsculapius potest præscribere per somnium curationem valetudinis.

Gravitas

Gravitas valetudinis. Cic. 6. Fam. 2.
Imbecillitas valetudinis. Cic. 7. Fam. 1.
Infirmitas valetudinis, Idem. Cic. 7. Fam. 1. Si te dolor aliquis corporis, aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo, quam sapientiæ tuæ.
Morbus valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 8.
Vitium valetudinis. Cic. 1. de Divin. 81. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.
Imbecillior valetudine. Cic. 2. Q. frat. 9. Marius & valetudine est & natura imbecillior.
Mentis valetudo. Suet. in Cæs. cap. 49. i. e. Vitium, quod mentem tanquam morbus infestat.
Valetudo ei neque animi, neque corporis constitit. Suet. in Calig. cap. 56. Valetudo mentis ibidem. H. St.
Acerba valetudo. Firmic. lib. 6. cap. 17.
Adversa valetudo. [νόσος, Gl. G. L.] V. ADVERSUS.
Bona valetudo. Cic. 1. de Finib. 42. Ut enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed bonæ valetudinis causa probamus. V. supra.
Difficilis valetudo. V. infra Insuperabilis valetudo.
Dura valetudo. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Extrema valetudo. Unde, In extrema esse valetudine, quod & Esse in extremis, dicitur. Julianus in l. si pater. §. Quædam. D. de fideicommissariis libertatibus.
Impatibilis valetudo. V. IMPATIBILIS.
Incommoda valetudo. Cic. 5. Att. 8.
Infensa valetudo. Tacit. 14. Ann. 56.
Infirma valetudo. Cic. 16. Fam. 1. Idem 1. de Orat. 200. In ejus infirmissima valetudine, affectaque jam ætate.
Infirma & Ægra valetudo. Cic. de Clar. Orat. 180. Is semper Infirma, atque etiam ægra valetudine fuit. V. ÆGER.
Ingravescens valetudo. Ulpianus in l. Si quis, in princ. D. de S. C. Silaniano.
Mala valetudo animi. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid: ii sunt ejusmodi coustituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.
Perdita valetudo. Cic. 8. Philipp. 31. Ego Q. Scævolam augurem memoria teneo bello Marsico, quum esset summa senectute & perdita valetudine, quotidie simulatque luceret, facere omnibus conveniendi sui potestatem. V. PERDO.
Conflictari iniqua valetudine. V. Conflictor in CONFLIGO.
It in melius valetudo. Tacit. 12. Ann. 68.
Elle va mieux. H. St.
Inflantur corpora valetudine. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Levatur adversa valetudo. Cels. lib. 2. cap. 14.
Valetudo, ipse Morbus. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.
Fessus valetudinibus. Tacit. 3. Hist. 2. Circo quoque ac theatris & amœnitate urbis emollitos, aut valetudinibus fessos.
Calculorum valetudo. Plin. lib. 21. cap. 27. Rusci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & tortuosiore urina, vel cruenta.
Oculorum valetudo. Cic. 14. Fam. 4. Clodium Philetærum, quod oculorum valetudine impediebatur, hominem fidelem, remisi.
Febrium valetudines. Plin. lib. 23. cap. 1.
Insuperabilis valetudo, Insanabilis. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium, Nuper me, paucosque mecum, quos maxime diligit, advocavit: rogavitque ut medicos consuleremus de summa valetudinis: ut si esset insuperabilis, sponte exiret e vita: sin tantum difficilis & longa, resisteret, maneretque.
Longa valetudo. [ἀσθένεια μακρά, Gl. L. G.] i. e. Diuturnus morbus. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. V. Insuperabilis valetudo.
Pertinax valetudo, i. e. Morbus continuus. Plini 1. Epist. 22. ad Catilium Severum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titii Aristonis.
Conflictabatur valetudine novissima. Plin. 2. Epist. ult.
Consumi longiore valetudine. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Emergere valetudine. Cic. 5. Att. 8.
Ferre valetudinem. Quintil. in procem. lib. 6. 10. Nam quo ille animo, qua medicorum admiratione, mensium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.
Fluctuare periculosa valetudine. Valer. Max. lib. 5. cap. 15. de Tiberio Cæsare.
Impeditus valetudine. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit, perseverantem constantia fugit. Plin. 1. Epist. 12. ad Calestrium.
Recolligere se a longa valetudine. Plin. lib. 23. cap. 7.
Succurrere valetudini alicujus dicitur balneum. Paterc. lib. 2. 114.
Tentari valetudine aliqua. Cic. 11. Att. 20. Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

VALETŪDĬNĀRIUS, a, um. Adj. ut, Valetudinarius medicus, Qui valetudine affectos curat: vel potius Qui in valetudinario ministerio artis fungitur. Callistratus de Jure immunitatis. L Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum conditio tribuit, ut sunt mensores, optiones, valetudinarii medici, capsarii artifices. Alii sic distinguunt, Valetudinarii, medici, capsarii, artifices.

VALETŪDĬNĀRIUS, i. m. [ἄρρωστος] Qui male sanus est, & frequenter ægrotat. Marcianus de Re militari, D. l. Officium, Officium Tribuni est, delicta militum secundum suæ auctoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, veletudinarios inspicere. Cels. in præfat. lib. 3. Qui ample valetudinarios nutriunt.

VALETUDINARIUM, i. n. [ὑγιαστήριον, Gl. L. G. & G. L. διαιτητήριον, L. G.] Locus, in quo valetudinarii & infirmi curantur: qualia sunt in cœnobiis. Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta: sive alter languidior est, in valetudinarium confestim deducat. Sic lib. 12. cap. 3. 7. Valetudinaria quoque, vel si vacent, &c. Adde Senec. Epist. 27. pr.

VALOR, ōris. m. [τιμή] Pretium. Plin. Victoriati valore redimi potest. Fortasse locus est corruptus. [Vel potius non exstat apud Plinium.

VALERIA, æ. f. [Οὐαλερία] Ptolemæo lib. 3. cap. 3. Oppidum Hispaniæ, a qua Valerienses populi. Plin. lib. 3. cap. 3.

Valeria. nom. fem. Ro. V. post VALERIUS.

VĂLĒRII, [Οὐαλέριοι] prius Valesii, teste Quintiliano 1. 4. appellati: sicut Fusii, deinde Furii.

VĂLĒRIUS, i. m. [Οὐαλέριος] Nomen gentis Patriciæ Romanæ, multis illustribus viris nobilitatæ.
P. Valerius, Volesi filius, qui primum de Vejentibus, deinde de Sabinis, postremo de utrisque triumphavit. Hic quia in locum Bruti collegæ Consulem non subrogaverat, & domum in Velia, tutissimo loco, habebat, in suspicionem regni affectati venit. Quo cognito, apud populum questus est, quod tale aliquid timuissent: neque dubitavit mittere, qui domum suam diruerent: secures etiam fascibus dempsit, eosque in populi concione summisit, legem de prevocatione a Magistratibus ad populum tulit. Hinc Publicola dictus. Quum diem obiisset, publice sepultus, & annuo matronarum luctu honoratus est. Hæc fere Auctor de viris illustribus. cap. 15. Hic quadriga primus in triumpho vectus est, sine ulla invidia: præterea collegæ Bruto honores funusque curavit, funebremque orationem de ipsius laudibus habuit, quæ adeo grata fuit Romanis, ut ex eo consuetudo manarit, ut qui strenue pugnando occubuissent, ab optimatibus laudarentur. Auctor Plutarchus in Public. qui ei L. præ nomen tribuit.
Manius Valerius, Publicolæ frater, A. Postumio Dictatore, T. Æbutio Magistro Equitum, in prælio ad lacum Regillum contra Tarquinios profectus, rem fortiter gerens, occubuit. V. Liv. 2. 20. Huic publice domus ædificata, cujus fores extra honoris gratia aperirentur, quum ceteræ intus procederent, teste Plin. 36. 15.
M. Valerius Corvinus, Tribunus militum, sub duce Camillo, reliquias Senonum persequente, adversus Gallum provocatorem solus processit. Corvus ab ortu solis galeæ ejus insedit, & inter pugnandum, ora oculosque Galli everberavit: hinc hoste victo, Valerius Corvinus, vel, ut aliis placet, Corvus cognomine dictus fuit. Hic, quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintium necessitate magna compulsum fecisset, sublato ære alieno, seditionem compressit. Hæc Auctor de Vir. Illust. c. 29. Livius vero lib. 7. addit de Samnitibus eum triumphasse, sexies Consulem fuisse, hostes T. Manlii morte exsultantes compressisse. Vixit præterea, teste Valerio 8. 13. 1. corporis & animi viribus integris annos centum.
Suid. male, ut puto, Μαρκίῳ in Ἐπώνυμος. ubi lego, ἐπωνυμίαν δίμιοι Μαρκίῳ Κόρβινοι. Vide Corvinus in CORVUS. H. St. puto, Μάρκον scribere voluit, alioqui mendum ipsum est illud Suidæ. conf. Suid. in Αμύντην, & Κορβῖνος. V. & Schott. ad Aur. Vict. de Vir. Ill. l. c. Quid si Μανίῳ;
L. Valerius L. F. Potitus, post Decemviralem invidiam, plebem in Patres incitatam, legibus & conditionibus suis mitigavit. Unde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul post Decemviros, quum Volscos Æquosque ad Algidum magna laude debellasset, triumphus ei a Patribus negatus fuit. Sed suadente Icilio Tribunoplebis primus sine auctoritate Senatus triumphavit cum Collega suo M. Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini a Senatu, præterquam Fabio Maximo, concessum est, ut scribit Plutarchus.
P. Valerius Lævinus Consul cum Pyrrho prælio congrediens, in Lucania infeliciter pugnavit. Iterum postea Consul contra Agrigentum missus, ac superato Hannone, duce Carthaginensium, oppidum in potestatem recepit: Senatum securi percussit.
Alter Valerius Lævinus, contra Philippum Macedoniæ regem feliciter bellum gessit, teste Liv. 27.
L. Valerius Flaccus, M. Catonis familiarissimus, eundem ex agro Tusculano ad Rempublicam adduxit pariter & instruxit, ut ait Plutarchus in Cat. Maj. Consul cum eodem Catone A. U. C. 557. circa Mediolanum, ut Livius testatur 33. 43. cum Gallis & Insubribus & Bojis collatis signis pugnavit, ubi decem millia hostium sunt cæsa. Causam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam suum Catonem obtinuit, quorum vide apud Livium elegantes utriusque orationes lib. 34. pr. [Immo hic fuit L. Valerius Trib. pleb. non COS.
Valerius Soranus poeta, quem Cic. 3. de Oratore 43. doctissimum togatorum appellat. Plutarchus vero in Pomp. virum philosophum & eruditum dicit, ac interfectum a Cn. Pompejo fuisse.
Valerius Antias scriptor historiæ, sæpe ab auctoribus testis citatus; ut a Livio 33. 32.
C. Valerius Procillus, Caburi F. militavit sub Cæsare in Gallia, missusque legatus ad Ariovistum, ac contra jus gentium ab eo in vincula conjectus, a Cæsare post victoriam servatus est. ut est in Commentariis Cæsaris 1. 47. seq.
Valerius Maximus historicus, scripsit libris IX. dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæsarem. Militavit cum Sex. Pompejo in Asia, ut ipse de se testatur, ubi de institutis antiquis loquitur 2. 6. 8.
Valerius Flaccus poeta, scripsit Argonautica. Quintilianus eum sua ætate fuisse testatur lib. 10. cap. 1. his verbis, Multum, inquit, in Valerio Flacco nuper amisimus.
De Valerio Catullo, & Martiale, V. CATULLUS, & MARTIALIS.

VALERIUS, a, um. Adj. ut, Gens Valeria. Cic. pro Flacc. 1.
Tabula Valeria. Idem in Vatin. 21. V. TABULA.

VALERIĀNUS, a, um. Adj. ut, Statua Valeriana, in Descript. urbis Romæ.

VALERIĀNUS, i. m. Imperator, de quo Trebellius Pollio V.

VALGITER, VALGIUS, V. VALGUS.

VALGUS, a, um. Adj. [στρεβλός, Gl. L. G.] In Gloss. Valgius scriptum. Est, Qui altrinsecus prominentes suras habet, & in diversum actas, quales cancri habent & lacertæ, auctore Aristotele, qui Ægyptios hujusmodi esse tradit in Problematis, eadem ratione qua capillum crispum habent, & a calore intortum. Plaut 1. Fragm. 128.
Aut varum, aut valgum, aut compernam, aut petum, aut brochum.
Compar. Cels. 8. 20. Crus longius altero & valgius est.
Valgum, significat Obtortum. Unde Valga suavia apud Plautum, Obtortiones sunt oris, ad derisionem. Nam suavium interdum est conformatio oris & labrorum ad suaviandum. Meretrices autem, dum gloriosum militem ductabant atque captabant, per illusionem tamen inter osculandum os obtorquebant valgumque reddebant, eum ex animo non basiantes, atque ludificantes. Ex Turnebo. V. Non. 1. 98. Fulgent. de Prisc. Serm. §. 47. & Barth. Adversf. 37. 1.

VALGĬTER, Adv. antiq. Petron. cap. 26. & Fulg. l. c. Abroso valgiter labello.

VALGIUS, i. m. Nomen gentile Ro. T. Valgius Rufus, poeta præstantiss. & C. Valgius Saturninus Orator. Hos sæpe confundi docet Broekhus. ad Tibul. 4. 1. 180.

VALLES, vel VALLIS, is. f. [φάραγξ, χαράδρα, Gl. L. G. & G. L. νάπη, βῆσσα, νάπη, κοιλάς, L. G.] Planities duobus lateribus inclusa, ut ait Festus: dicta quod hinc atque hinc vallata sit. Virg. 11. Æn. 522.
Est curvo anfractu valles, accommoda fraudi. Servius ait Valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur ut Vallis dicamus. Statius,
Vallis in amplexu nemorum sedet.
Cava vallis. Virg. 2. Georg. 391.
Concava. Ovid. 8. Met. 334.
Condensa arboribus. V. CONDENSUS.
Curva. Virg. 2. Æn. 748.
Gelida. Virg. 2. Georg. 485.
Ima. Ovid. 2. Met. 761.
Madidæ valles clivosæ Idæ. Ovid. 1. Amor. 14. 11.
Opaca. Ovid. 11. Met. 277.
Rauca vallis. Stat. 4. Theb. 801.
Reducta in valle seclusum nemus. Virg. 6. Æn. 703.
Refusæ valles. Sil. lib. 17. 63.
Saxosa. Virg. 5. Ecl. 84.
Inter saxosas decurrunt flumina valles.
Supina vallis. Liv. 6. V. SUPINUS.
Tonsa. Virg. 4. Georg. 277.
Umbrosa vallis. Virg. 5. Georg. 331.
Claudere altas valles insidiis. Tibull. lib. 1. 4. 49.
Conditus occulta valle. Sil. lib. 7. 132.
Fluere totis vallibus. Quintil. lib. 5. cap. 14. Sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat: ac sibi viam, si quando non acceperit, faciat. De eloquentia.
Alarum vallis, Sinus, cavitas. Catul. in Rufum 67. 6.
Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur
Valle sub alarum trux habitare caper.

VALLĒCŬLA, vel VALLĬCULA, æ. f. [κοιλάδιον] dimin. ut legitur apud Festum. V. Vulg. Interpr. Levit. 14. 37.

VALLESTRIS, e. Adj. Ambrof. Epist. 12. In vallestribus subterraneis habitaculis.

VALLONIA, æ. f. Dea vallium apud Romanos. August. de Civ. Dei, 4. 8.

VALLUS, i. m. [χάραξ] Firmior palus, cui vitis alligatur. Virg. 1. Georg. 264.
Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasque sudes, & acuto robore vallos.
Vallus, Ipsum vallum. Cæs. 3. Bell. Civil. 63. Erat eo loco fossa pedum XV & vallus contra hostem in altitudinem pedum decem. ubi V. Davies. Tibul. lib. 1. 11. 9.
Non arces, non vallus erat. V. Isidor. 15. 9. & Voss. Etym. p. 539.
Induere se acutissimis vallis aut stimulis. V. INDUO.
Varro dicit Intervalla esse spatia, quæ sint inter capita vallorum, id est stipitum, quibus vallum fit. Unde cetera quoque spatia dicunt. Annæus sive Agnæus Cornutus apud Cassiodorum de Orthogr. p. 15. H. St. Extant cap. 1. p. 958. edit. Aurel. Allobr.

VALLUM, i. n. [ἕρκος, ἑρκίον, χάραξ, χαράκωμα] Munitio castrorum: quod ex vallis, id est palis fiat. Cæs. 2. Bell. Gall. 5. Castra in altitudinem pedum duodecim vallo, fossaque duodeviginti pedum munire jubet. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi, sex castellis castrisque maximis sæpsi.
Non exsuperabile vallum. Claud. 2. in Ruff. 127.
Cingere oppidum vallo & fossa. Cic. 5. Att. 20.
Circumjicere vallum. V. CIRCUMJICIO.
Disjectum vallum. Sil. lib. 7. 523.
Claudere ducto vallo locum. Tibull. lib. 4. 1. 85. ad Messalam.
Intersæpire urbem vallo. V. INTERSÆPIO.
Rescindere vallum. Virg. 9. Æn. 523.
Scindere vallum ferro. Virg. 9. Æn. 146.
Tenere aliquem fossa & vallo sæptum. Cic. 9. Att. 14.
Subruendo vallo inducit. Tacit. 13. Ann. 39.
Cæcum vallum. V. CÆCUS.
Ferre vallum & arma. Cic. 2. Tusc. 36. Hor. Epod. 9. 13. [i. e. Vallos.
Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Pectinis vallum. Ovid. 1. Amor. 14. 15. ad puellam, cui capilli deciderant,
Non acus abrupit, non vallum pectinis illos.
Vallum significat nonnunquam Vannum. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis: ita fit, ut quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evannetur foras extra aream. V. Jos. Scalig. Conject. p. 60.

VALLĀRIS, e. Adj. [χαρακωματικός] Quod ad vallum pertinet: ut, Vallaris corona, qua donari solebat, qui primus vallum hostium ascendisset. Liv. 30. 28. Qui Imperatores, qui Consules Romanos, sua manu occidissent, muralibus, vallaribusque insignes coronis. Idem 10. 46. Adde Suet. August. cap. 25.

VALLO, [χαρακῶ, Gl. G. L.] āre. Munire vallis, Firmare, & quasi vallum facere.
Munire & vallare contra feras. Plin. lib. 10. cap. 33.
Oppida vallarant muri nulli. Lucan. lib. 4. 224.
Sæpimento vallare. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo, vallabit disserendi ratione, veri & falsi judicandi scientia, & arte quadam intelligendi quid quamque rem sequatur: & quid sit cuique contrarium.
Armis vallare aliquem. Valer. 1. Argon. 697.
— medioque in crimine patrem
Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis.
Monitis vallare aliquem. Sil. lib. 7. 408.
— sic castra relinquens
Vallârat monitis.

VALLĀTUS, a, um. Partic. ut,
Castra vallata. Plin. 15. 18.
Cumulus vallatus arenæ. Propert. 3. 15. 29.
Gula vallata & indomita. Cæcil. ap. Macrob. 2. Saturn. 11.
Stipatus & vallatus. Cic. pro Muren. 49. Catilinam interea alacrem atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis.
Jus legatorum divino jure vallatum. Cic. de Arusp. Resp. 34.

Urbs vallata vertice montis. Sil. 15. 408.

VALLATIO, ōnis. f. [χαράκωσις, Gl. G. L.] Munitio, stipatio. Octav. Hor. 4. Integra salute reliquum tempus facile transiges, sine vallatione medicorum.

VALLATUS, ûs. m. [χαράκωμα] Idem. Gloss. Græcolat.

VALLESCO, ĕre. est Vallo sive vanno excuti, & foras ejici & perire. Secundum Festum est a vallo militari, quod fit circa castra, quod qui eo ejiciuntur, pro perditis habentur. V. Salmas. in Solin. p. 967.

VALLEFACTUS, a, um. Partic. Vanno excussus. Festus; Valvoli folliculi fabæ, quasi vallivoli, quia vallefacti excutiantur. Ita legit Salmasius. Vulgo, Vallo facti. V. VALVULUS.

VALOR, V. VALEO.

VALVÆ, arum. f. [θύραι ἱεραί, θύραι ἱππικαί, θύραι δίπτυχαι, παραστάδες θύραι, Gl. L. G.] pluraliter tantum, dicuntur, quod intus revolvantur, suntque Portæ geminas partes habentes. Cic. 6. Verr. 124. Confirmare hoc liquido, Judices, possum, valvas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas unquam ullo tempore fuisse. [v. δίπτυχαι in Gloss. corrupta est. An διάπτυχαι; V. Polluc. lib. 10.
Ibi enim postis est, ubi templi aditus est, & valvæ ambulationis. Cic. pro Domo 121.
Strepitus ingens valvarum. Hor. 2. Serm. 6. 112.
Apertæ valvæ. Ovid. 1. Met. 172.
Bifores valvæ. Ovid. 2. Met. 4.
Eburnæ valvæ. Ovid. 4. Met. 185.
Patefacere valvas. Ovid. 4. Met. 185.
Patent cur non valvæ Concordiæ. Cic. 2. Philipp. 112.
Stare ad valvas alicujus. Cic. 3. Verr. 61.

VALVĀRIUS, i. m. Qui facit valcas. Gloss. Vet. Valvarius, θυρώτικτων.

VALVĀTUS, a, um. Adj. Valvas habens. ut, Lumina fenestrarum valvata. Vitruv. 6. 6.
Ornamenta forium valvata. Idem 4. 6.
Triclinia valvata & fenestrata. Varro de L. L. 7. 14.

VALVŬLUS, i. m. [λοβός] Concavitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum, in quam ipsa grana separatim recipiuntur. Columel. lib. 6. cap. 10. Interdum magis prosunt gramina concisa, & his admista fresa faba. Lentes quoque valvulis exemptæ, & minute molitæ miscentur aquæ calidæ. Idem lib. 2. cap. 12.
Valvuli, inquit Festus, fabæ folliculi appellati, quasi vallivoli, quia vallo facti excutiantur. [Vallo, i. e. Vanno. Porro Fracti legendum puto. Prius enim franguntur, quam evannentur. conf. VALLEFACTUS.

VALVĬFRĀGUS, a, um. Adj. Valvas frangens. ut, Lex valvifraga. Saresb. 8. 7. V. Casel. Var. Lect. 7. 6.

V A N

VANDĂLI, ōrum. m. [Οὐανδαλοι] sive, ut Plin. lib. 4. cap. 14. & Straboni lib. 7. placet, Vindelici, populi sunt Germaniæ: qui ut ait Volaterranus, paucis ante annis, quam Gothi Romam caperent, Gallias invasere. Inde in Hispaniam, trajecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam, quæ Vandalia postea dicta est, occupaverunt.

VANDALĬCUS, a, um. Adj. Prosper. Aquitan. præf. lib. de Providentia, Vandalicis armis sternimur & Geticis.

VANGA, æ. f. Instrumentum, quo vepreta persequimur. Pallad. 1. t. 43.

VANGIŌNES, um. [Οὐαγγίονες] inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur, Coloniæ Agrippinensi vicini. Plin. lib. 4. cap. 17. Lucan. lib. 1. 430.
Et, qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis,
Vangiones.

VANITAS, V. VANUS.

VANNUS, i. f. [λικμός] Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo, propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur. Virg. 1. Georg. 166.
— & mystica vannus Iachi. Mystica, inquit Servius, quod Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines ejus mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur.

VANNO, [λικμάζω] āre. Ventilare, ut fit vannis, quum frumenta purgantur. Hinc compositum Evannare, apud Varronem de R. R. lib. 1. cap. 52.

VANNO, ĕre. tert. conj. dictum veteribus Ventilare, a Vanno. Lucil. Sat. lib. 7.
Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere lumbis. Idem lib. 11.
Crissavit, ut si frumentum clunibus vannat. Nonius 1. 69.

VĀNUS, a, um. Adj. [μάταιος, κενός, εἰκαῖος, Gl. L. G. & G. L.] a Vacuo, Idem significat. Virg. 1. Georg. 226.
— sed illos
Exspectata seges vanis elusit avenis. Servius. [In Gloss. Latinogræc. perperam σκαιός expressum puto, pro εἰκαῖος.
Vanum & inane. Cic. pro Planc. 101. Memini, neque unquam obliviscar, noctis illius, cum tibi vigilanti, assidenti, mærenti, vana quædam miser atque inania, falsa spe inductus, pollicebar. [An Vigilanti assidens?
Vanus, Mentiens & infidus, levia, inaniaque pro gravibus & veris astutissime componens. Virg. 1. Æn. 396.
Ni frustra augurium vani docuere parentes.
Mendax & vanus. Virg. 2. Æn. 80. — nec, si miserum Fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perfidiosus & vanus. Cic. pro Quint. 26. Necesse est iste, qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum, & impium esse fateatur.
Auctor vanus. Liv. 29. 32. Inde vanus auctor absumpti Massanissæ ad regem redit. [i. e. Falsus nuntius.
Convicia vana facere. Ovid. 9. Met. 302.
Error vanus. Lucret. lib. 1. 1067.
Fides vana, Falsa. Virg. 4. Æn. 12.
Fiducia vana pedum. Ovid. 9. Met. 121.
Gaudia vana. Hor. 2. Epist. 2. 188.
Imago vana. Hor. 1. Carm. 24. 41.
Linguæ vanæ mendacia. Ovid. 3. Amor. 11. 21.
Metus vanus. Hor. 1. Carm. 23. 3.
Oratio vana. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Ejus malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.
Persuasio vana. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Precibus vanis sollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 681.
Ratio vana. Auctor. ad Herenn. lib. 2.
Somnia vana. Virg. 6. Æn. 284.
Spes vana. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Spem vanam sequi. Ovid. 14. Met. 364.
Timores vani. Valer. 8. Argon. 402.
Verba vana. Ovid. 13. Met. 263.
Vanum, Nec possibile, nec verisimile, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 24.
Sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuo palam est.
Vanus, Stultus, quasi mente vacuus, qui in rebus inanibus studium collocat. Juven. 3. Sat. 159.
Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.
Vanus ingenio. Liv. 35. 47.
Dulcedo vana. Ovid. 5. Met. 308.
Gloria vana, Κενοδοξία, Gloss. Græcolat.
Ictus vanus, In cassum, Liv. 34. 39.
Inceptum vanum, Frustra. Liv. 37. 27.
Ingenium vanum, i. e. Leve & mutabile. Liv. 1. 27.
Ira vana. Valer. 8. Argon. 374.
Lex vana. Liv. 2. 42.
Vanus cum Genitivo. ut, Veri vana. Virg. 10. Æn. 631.
Voti vanus. Sil. 12. 261.
Vanæ gloriæ, κενόδοξος. Gloss. Græcolat. Subaudi Homo.
Vana, n. pl. loco Adverbii. Virg. 11. Æn. 854.
Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem.
Compar. Quintil. 12. 10. Vanior gloria dicendi.
Superl. Genus vanissimum. Plin. 28. 6. V. Paterc. 2. 80. 1.

Vanum, i, n. [τὸ κενὸν] Vacuum, Inane. Gloss. Græcolat.

Vane, Adv. [ματαίως, κενῶς, Gl. G. L.] Tertull. Apol. cap. 40. Vulgus vane de nostra vexatione gaudet.
Compar. Apul. Apol. p. 300. Elmenh. Multo vanius & nequius excogitatum.

Vanĭtas, ātis. f. [ματαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀκαιότης, κενότης, G. L.] Mendacium, fallacia, & levitas. Cic. 3. Off. 58. Quod si vituperandi qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt.
Vanitati opponitur Constantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Nulla igitur in cælo, nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest; contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia. [Immo Temeritati ratio, Vanitati veritas, Errationi constantia.
Cedit veritas vanitati. Cic. 3. Tusc. 2. Tum ita variis inbuimur erroribus, ut vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.
Uti prosperitate rerum in vanitatem. Tacit. in vit. Agric. 18.
Exitus vanitas. Tacit. 15. Ann. 71.
Levitate, vanitate, malitia, exclusam divinationem probo. Cic. 1. de Divin. 134.
Vanitas, Mendacium. Vellej. 2. 60. 3. In quo turpiter deprehensa ejus vanitas est. V. Terent. Phorm. 3. 2. 40.
Manifestus vanitatis. Tacit. 13. Ann. 23.
Simulatio est conjunctior vanitati, quam liberalitati. Cic. 1. Off. 44.
Blanda vanitas. Cic. de Amicit. 99.
Adhibere vanitatem orationis. V. ADHIBEO.

Vanĭties, ēi. f. Idem. Ammian. 29. 3. Ad extollendam ejus vanitiem.
Plebeja vanities. Apul. 2. Met.

Vanitūdo, ĭnis. f. [ἀκαιοσύνη] Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 38.
Pol, ego ut rem video, tu inventus, vera vanitudine
Qui convincas. V. Non. 2. 886. [Est autem oxymōron, Vera vanitudo, i. e. Verum mendacium.

Vanĭdĭcus, a, um. Adj. [ἀκαιόλογος] Qui vana dicit. Plaut. Trin. 2. 1. 37.
Cum probis potius, quam cum improbis vivere vanidicis.

Vanilŏquus, a, um. Adj. [ματαιόλογος. Gl. L. G. & G. L. κενολόγος, G. L.] Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 223.
— ergo istoc magis,
Quia vaniloquus vapulabis: ego sum, non tu, Sosia.
Genus vaniloquum. Sil. lib. 8. 17.
Legatus vaniloquus. Liv. 35. 48. Is, ut plerique, quos opes regiæ alunt, vaniloquus. De quodam Antiochi legato in Achæorum concilio. H. St. Defuit hic locus in Lugd. In Gloss. Græcol. Synon. jungitur Blato. Sed sine dubio Blatero scribendum. Ibidem Vaniloqua, Ματαιολογεῖ. Scribe Vaniloqua est, Ματαιολογεῖ.

Vaniloquium, i. n. [ματαιολογία, κενολογία, Gl. G. L.] August. Epist. 28. Joviniani vaniloquia redarguens.

Vaniloquentia, æ. f. [κενολογία] Idem. Liv. 34. 24. Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorem Achæorum excitavit. Tacit 3. Ann. 49.

Vaniloquĭdōrus, i. m. Jocosa Plauti dictio in Pers. 4. 6. 20.
Vaniloquidorus virginisvendonides.

Vanesco, [ματαιοῦμαι] ĕre. Vanum fieri, Evanescere. Cic. 2. de Legib. 24. Animi labes, nec diuturnitate vanescere, nec manibus ullis elui potest. h. e. Aboleri.
In auras vanescere. Ovid. 1. Epist. 79.
In herbam Ceres sterilem vanescit. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

Vano, [ἀπατάω] āre. verbum antiquum: Fallere significat. Actius Alcumena, Sic illum vanans in angiportum deduxit. Non. 2. 885.

Vanor, Pass. [ματαιοῦμαι] Evanesco. Gloss. Græcolat.

V A P

Văpor, ōris. m. [ἀτμὶς, Gl. L. G. ἀτμὸς, G. L.] Exhalatio. Dicitur & Vapos. Lucret. lib. 6. 952.
Pervolitant, permanat odor, frigusque, vaporque.
Aquarum vapor. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum. Earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.
Crassus vapor. Stat. 6. Theb. 471.
Humidus vapor. Ovid. 1. Met. 432.
Efflat niger vapor anhelo ore. Stat. 10. Theb. 104.
Ejectare vaporem. Stat. 6. Theb. 471.
Vapor, pro Calore. Columel. lib. 5. cap. 10. Scrobs imus summo patentior, ut laxius radices vagentur: & minus frigoris hieme, minusque vaporis æstate per angustum os penetret.
Flammæ levis vapor. Senec. Octav. 5.
Solis vapor. Plin. lib. 9. cap. 10. de testudinibus, Ut solis vapore siccato cortice, non queant mergi.
Siderum vapor. Hor. Epod. 3. 15.
Calidus vapor. Lucret. lib. 2. 843.
— & enim secreta teporis
Sunt, ac frigoris omnino, calidique vaporis.
Calidus tepidusque vapor. Lucret. lib. 2. 857.
Lentus vapor, Ignis. Virg. 5. Æn. 683.
— lentusque carinas
Est vapor, & toto descendit corpore pestis.
Dissiliunt fero vapore saxa. Lucret. lib. 1. 492.
Findit Phœbus arva vaporibus. Ovid. 3. Met. 153.
Presserat ora vapor. Ovid. 2. Met. 283.
Tepefactum terra semen vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Torreri vapore. Plin. lib. 9. cap. 38. de purpuræ infectura, Ac modico vapore torreri. Idem lib. 13. cap. 4. Assiduo vapore torrentes.
Pinguis vapor, Fumus ex suffitu. Senec. Herc. fur. 11.

Vaporālis, e. Adj. Augustin. de Genesi ad lit. 2. 5. Vaporali tenuitate.

Vaporalĭter, Adv. Idem. Augustin. de Genesi ad lit. 3. 3. Vaporaliter tenuatum & suspensum.

Vapōrus, a, um. Adj. ut, Vaporus ardor. Prudent. Peristeph. hymn. 6. 115. V. Arnob. lib. 6.

Vaporōsus, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 165. Elmenh. Balnearum vaporosis fontibus curatas, &c.
Caligo vaporosa. Idem 9. Met. p. 222.

Vaporārium, i. n. [ἀτμιστήριον] accipitur pro Tepidario, sive hypocausto. Cic. 3. Q. frat. 1. Ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, esset subjectum cubiculis. V. Scalig. ad Catull. p. 13.

Vaporĭfĕr, vel **Vaporiferus**, a, um. Adj. [ἀτμοφόρος] Stat. 3. Silv. 5. 96.
Sive vaporiferas, blandissima litora, Bajas.
Vaporiferæ fornaces. Stat. 1. Silv. 3. 45.

Vapōro, [ἀτμίζω, Gl. G. L.] āre. neutrum verbum, pro Vaporem emittere. Plin. lib. 31. cap. 2. de differentiis aquarum, Vaporant & in mari ipso, quæ Licinii Crassi fuere.
Vaporandi verbum facit absolutum Lucret. lib. 5. 1130. his verbis,
Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant
Plerumque, & quæ sunt aliis magis edita cunque. Lambin.
Vaporare, pro Calore temperare. Hor. 1. Epist. 16. 17.
— sed ut veniens dextrum latus aspiciat sol,
Lævum discedens curru fugiente vaporet. Deinde subjungit,
Temperiem laudes, &c.
Vaporare, Calefacere. Columel. lib. 1. cap. 5. Quum plerique amnes æstate vaporatis, hieme frigidis nebulis caligent.
Vaporare, [θυμιάω] Activum, Suffire. Plin. lib. 28. cap. 11. Quidam inassati jocineris sanie inungunt, aut felle capræ, carnesque eas vesci, & dum coquantur, oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, jocinere in ollis decocto. Hic Vaporare & Suffire pro eodem accepit. Virg. 11. Æn. 481.
Succedunt matres, & templum ture vaporant. Budæus.

Vaporans, antis. Partic. Solin. cap. 34. Capuæ riguæ fontanis interdum sacris & vaporantibus.

Vaporātus, a, um. Partic. Columel. lib. 2. cap. 16. Glebæ solibus æstivis vaporatæ. i. e. Arefactæ. V. in ipso verbo.
Auris vaporata, i. e. Calefacta. Pers. 1. Sat. 126.
Exhalatio vaporata. Apul. de Mundo p. 61. Elmenh.
Tempora vaporata, Æstuosa. Ammian. 17. 7.

Vaporāte, Adv. Compar. Ammian. 24. 4. Effervescente vaporatius sole.

Vaporatio, ōnis. f. [θυμίαμα, ἀναθυμίασις] Vaporis excitatio. Plin. lib. 28. cap. 4. Gell. lib. 19. cap. 5. Quum aqua frigore aëris duratur & cort, necessum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, & emanare.

Văpĭdus, a, um. Adj. i. e. Multi vaporis.
Pectus vapidum. Pers. 5. Sat. 117.
Pelliculam veterem retines, & fronte politus,
Astutam vapido servas sub pectore vulpem. i. e. Veterum vitiorum pleno, & fraudibus redolente.
Pix vapida. Pers. 5. Sat. 148.
— Vejentanumque rubellum
Exhalat vapida læsum pice sessilis obba. Vapida, i. e. Quæ odorem & vaporem indat vino, ut exponit Britannicus. Vel, ut Nebrissensis, Insipida, & quæ vini saporem facit evanescere.
Vinum vapidum. Columel. lib. 12. cap. 5. In vini vapidi, ut acre fiat, sextarios duodequinquaginta, &c. *Vin poussé.*

Vapĭde, Adv. Vapide se habere solebat dicere Augustus, pro Male habere. Sueton. in ejus vita cap. 87.

Vappa, æ. f. [ὀξίνας, Gl. L. G.] Vini vitium, quod sponte deferbuit, & odorem saporemque amisit, ut illud quod in exhausto vase reliquum fuit, & evaporavit. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum festis potare diebus
Campana solitus trulla, vappamque profestis. Ibid. 1. Serm. 5. 16.
— absentem cantat amicam
Multa prolutus vappa nauta. Plin. lib. 14. cap. 20. Vitiumque musto quibusdam in locis, iterum sponte fervere: qua calamitate quum deferbuit, deperit sapor, vappæque accipit nomen, probrosum, etiam hominum quum degeneravit animus. [An Probrosum etiam homini, &c?
Vappa pro Homine ignavo vilique aliquando ponitur, ac nugatore, & in quo nihil prudentiæ est. Hor. 1. Serm. 1. 104.
— non ego avarum
Quum verp te fieri, vappam jubeo, aut nebulonem. Idem 1. Serm. 2. 12.
Fufidius vappæ famam timet, ac nebulonis. Vappæ, inquit Acron, dicuntur Perditi & luxuriosi. Nebulones vero Vani & leves, ut nebula. Aliter Vappa dicitur Stultus & insulsus, qui nihil sapit. Dicitur enim vinum vappa, quod perdidit saporem.
Perfida. V. PERFIDUS.

Văpŭlo, [Δέρομαι, Gl L. G. τύπτομαι, G. L.] āre. Verbum neutrum passivum, Cædi, verberari. Cic. 8. Fam. 1. Susurratiores duntaxat veniunt, alius equitem perdidisse: quod opinor certe factum est: alius feptimam legionem vapulasse. Propert lib. 2. 12. 20.

Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.

Corpus vapulat. Lucret. lib. 4. 937.

Ferulis vapulare. Senec. in Apocolocyntosi, Et proximo munere, inter novos auctoratos, ferulis vapulare placet. Novos auctoratos dicit, qui nuper conducti sunt ut depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cum ipsi ferro carerent, & alii gladiatores per ludibrium ferulis eos cæderent, ut pueros ludimagistri. Turneb.

Sermonibus vapulare, pro Oblocutionibus suggillari. Cic. 2. Att. 14. Qui cum se omnium sermonibus sentiet vapulare, & quum has actiones ἀκατασχέτους videbit, ruere incipiat.

Vapula Papiria, Proverbium est, ortum a quadam ancilla, quæ libertate donata a Papiria hera sua, patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta, mox benemeritam ingrate aspernata est. Ancilla enim illa continuo se Libertam salutavit, cum Patronam salutare deberet (qui enim manumissi erant, mox manumissori, Salve patrone, dicere solebant) & patronæ dixit per contemptum Vapula Papiria. Plauti verba sunt Fragm. 1. 80. — id ego dico tibi,

Liberta salve, vapula Papiria. Annotavit Turneb. conf. Fest.

Plaut. Curc. 4. 4. 12. & Asin. 2. 4. 72. [Vapulo Active poni videtur in Gloss. Græcolat. Δέρω, Τύπτω, Vapulo, Castigo.

Vapulans, antis. Partic. Petron. cap. 96. Favebam ego vapulanti.

Vapulator, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vapulator, δαρτής.

Vapularis, e. Adj. Qui vapulare solet. Plaut. Perf. 1. 1. 22.

— plusculum annum

Fui præferratus apud molas tribunus vapularis.

Vapulo, ōnis. m. ut Verbero. V. Barth. Adverf. 19. 22. p. 966.

V A R

Vardæi. V. bardæi.

Varduli, orum. m. Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela lib. 3. 1. Hodie Ligusca, & pars Vasconiæ, ut in Melam scribit Olivarius.

Vargus, i. m. Sidon. 6. Epist. 4. Vargi sunt indigenæ latrunculi.

Varguus, a, um. Adj. [βλαισός] Gloss. Latinogræc. Quod explicat Græcolat. Βλαισὸς, Scaurus. q. V. f. l.

Vāria, æ. f. Oppidum in Sabinis olim, nunc vicus imminens Anieni. Hæc Schol. Antiq. ad Horat. 1. Ep. 14. 3.

Quinque bonos solitum Variam dimittere patres. Al. Baria corrupte.

Varicator, Varicatus, Varicitus, Varico, Varicus, V. varus.

Varicose, Varicosus, Varicula. V. varix.

Vārius, a, um. Adj. [ποικίλος, Gl. L. G. & G. L. διάφορος, G. L.] Multiformis, vel Multorum colorum. Ter. Eun. 4. 4. 16.

— ita visus est

Dudum, quia varia veste exornatus fuit.

Lynces variæ. Virg. 3. Georg. 264.

Uvæ vel olivæ variæ fiunt, quum ad maturitatem perduci incipiunt, & colorem mutant. Cato R. R. cap. 73. Ubi uvæ variæ cœperint fieri, bubus medicamentum dato quotannis uti valeant.

Varium, ad multa transfertur. Cic. 1. de Finib. 10. Varietas enim Latinum verbum est, idque proprie quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia, varium poëma, varia oratio, varii mores, varia fortuna: voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur e multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficientibus voluptates.

Varius & multiplex & copiosus. Cic. 1. Acad. 17. Plato varius, & multiplex, & copiosus fuit.

Disputationes variæ & diversæ, & in omnem partem diffusæ. Cic. 3. de Orat. 58.

Oratio multa & varia & copiosa. Cic. 2. de Orat. 214.

Ferre ea, quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita versantur. Cic. 2. Off. 67.

Varius ad animum & mores transfertur. Nepos 4. 1. 1. Varius in omni genere vitæ fuit: nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Sic Virg. 4. Æn. 569. — varium & mutabile semper

Femina.

Animus varius. Sallust. Catil. cap. 5.

Mens varia. Lucan. 4. 704.

Æstu vario irarum fluctuat. Virg. 4. Æn. 564.

Artes variæ. Virg. 1. Georg. 133.

Casus varii. Virg. 1. Æn. 208.

Colores varios mentitur lana. Virg. 4. Ecl. 42.

Gentes variæ linguis. Virg. 8. Æn. 723.

Jus varium & dispar conditio. Cic. 7. Verr. 48.

Lepore vario distincta omnia. Lucret. lib. 5. 1375.

Opum variarum dives. Virg. 2. Georg. 468.

Sententiæ variæ & discrepantes. Cic. 1. de Nat. Deor. 2.

Sermone vario trahebat noctem. Virg. 1. Æn. 752.

Terra varia cariosaque. V. Cariosa terra, in cariis.

Victoria varia. Liv. 2. 6. [Sic Vario Marte. V. mars.

Varius, Qui varis in facie distinctus est. Unde jocus Ciceronis apud Quintil. lib. 6. cap. 4. in Isauricum, Miror quid sit, quod pater tuus, homo constantissimus, te nobis varium reliquit. Turnebus putat Isaurico inconstantiam objici & flagra, quum servilem in modum a patre loris cæsus fuisset. Quintil. lib & cap. eodem, M. Cœlius Prætor, quum sellam ejus curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam: dicebatur autem Consul a patre aliquando cæsus flagris. Sic Plaut. in prol. Pœn. 26.

Ne & hic varientur virgis, & loris domi. i. e. Cædantur, & velut variis coloribus picturentur eorum terga vibicibus. conf. varus.

Varia, æ. f. [πάρδαλις, Gl. L. G.] Panthera. Plin. lib. 8. cap. 17. Nunc varias & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Africa, Syriaque. Varias dixit pro Pantheris.

Variē, Adv. [ποικίλως] Variis modis. Cic. 6. Fam. 6. Varie sum affectus tuis litteris.

In varie se tondentem, tale est epigramma Martial. lib. 8. 47.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est:

Pars vulsa est: unum quis putet esse caput?

Agere varie. Liv. 2. 2. Socer præterea ipsius, agere varie, rogando alternis, suadendoque cœpit, ut &c.

Decernere varie, & Conjunctis sententiis, contraria. Cic. 6. Verr. 145. Postea decernitur, ac non varie, sed prope conjunctis sententiis, ut laudatio, quæ C. Verri decreta esset, tolleretur. [i. e. Non variantibus sententiis.

Diffundi late & varie. Cic. pro Sext. 97. Numerus, ut dixi, hujus generis late & varie diffusus est.

Differere varie de re aliqua. Tacit. 1. Ann. 11.

Moveri varie. Cic. 2. de Divin. 89. Perinde ut quæque stellæ in his finitimisque partibus sint quoque tempore, eamque vim varie moveri ab iis sideribus, quæ vocantur errantia.

Perscripti varie copioseque sermones. Cic. 1. Acad. 16. Hic in omnibus fere sermonibus, qui ab iis, qui illum audierunt perscripti varie, copiose sunt, ita disputat ut nihil, &c.

Valui varie. Plaut. Epid. 1. 1. 15. h. e. Quod vulgus nunc dicit, Nunc bene, nunc male. Turneb. putat Plautum lusisse in servos, quibus tergum loris redditur varium, ut pantherinum.

Variĕtas, ātis. f. [ποικιλία, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 8. cap. 30. Oculis mille esse varietates, colorumque mutationes.

Criminum varietas. Cic. 7. Verr. 158. Neque hoc providerim, ut varietate criminum vos attentos tenerem.

Florum omnium varietas. Cic. de Senect. 54.

Gentium varietate constans provincia. Cic. pro Font. 3.

Locorum varietate distinguere historiam. Cic. 2. de Orat. 54.

Sententiarum varietas. Cic. 2. de Orat. 58.

Vocum surdus varietates noscere non potest. Cic. 2. de Divin. 9.

Ut in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis exsistunt majores etiam varietates. Cic. 1. Off. 107.

Incredibilis quædam varietas. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Multiplex varietas. Senec. Epist. 96.

Distinguere varietate inæquabili. V. inæquabilis.

Efficit stella Jovis multas varietates. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Facere varietatem. Cic. 2. de Fin. 75.

Habere varietatem. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Reficit animos ac reparat varietas. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Varietates, Maculæ illæ subrubræ, quæ hieme contrahuntur, quum crura ad ignem propius admoventur. Plin. lib. 20. cap. 9. Flos bulborum tritus crurum maculas, varietatesque igne factas, emendat.

Vario, [ποικίλλω, Gl. G. L.] āre. Varium facere. Virg. 1. Georg. 441.

Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. De sole.

Cælum variant sidera, i. e. Velut pingunt. Ovid. 3. Fast. 449.

Jamque ubi cæruleum variabunt sidera cælum,

Suspice.

Tapetia variantur acu. Martial. lib. 8. 28.

Virgis variari. V. paulo ante, varius, Qui varis, &c.

Artes variare. Ovid. de Rem. Amor. 425.

Nam quoniam variant animi, variabimus artes.

Capillos positu variare. Ovid. de Medicam. faciei 19. Idem 2. Met. 412.

Nec positu variare comas.

Otium variare labore, Mutare, distinguere. Plin. 8. Epist. 8.

Pectora variare dubiis curis. Valer. 3. Argon. 623.

Sententiam variavit timor. Liv. 2. 57.

Sonum variare. Plin. lib. 10. cap. 29. Deinde in una perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus, & nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.

Vices variare. Virg. 9. Æn. 164.

Vocem variare & mutare. Cic. in Orat. 59.

Voluptatem variare & distinguere. Cic. 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, ut postea variari voluptas distinguique possit, augeri amplificarique non possit.

Oratoris est orationem variare & distinguere. Cic. 2. de Orat. 36.

Prodigialiter variare aliquid. Hor. de Arte Poet. 29.

Figuris variare. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Mistura jocorum variare materiam aliquam. Martial. lib. 8. 1.

Variare, neutrum, vel neutraliter positum. Cels. lib. 3. Non in iis solum, in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque, in quibus variat. Idem lib. 2. cap. 1. Ex tempestatibus optimæ æquales sunt: sive frigidæ, sive calidæ; pessimæ, quæ variant maxime. Budæus.

Animi variant, V. Artes variare, supra.

Variant multa de morte ejus auctores. Liv. 27. 28.

Variant Græcorum exempla. Plin. lib. 12. cap. 14.

Sententia dissidet & variat. Ovid. 15. Met. 647.

Timores variant. Ovid. 2. Trist. 153.

Variare, pro Ambiguam rem esse. Liv. lib. 1. 43. de suffragiis, Ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundæ classis centuriæ vocarentur.

Variare dicuntur uvæ vel olivæ, quum mutant colorem. Columel. lib. 12. cap. 50. Quum primum baccæ variare cœperint, & jam quædam nigræ fuerint, plures tamen albæ, sereno cælo manibus distringi olivam oportebit.

Variatur, Impersonale. Liv. 22. 60. Ibi quum sententiis variaretur, &c.

Varians, antis. Partic. [ποικίλλων] Plin. lib. 7. cap. 42. Cetera exempla fortunæ variantis innumera sunt.

Cælum varians. Plin. lib. 14. cap. 2.

Formæ variantes. Lucret. lib. 5. 823.

Uvis variantibus adhuc & acerbis. Columel. lib. 4. cap. 20.

Variantia, æ. f. Idem quod Variatio, Varietas. ut, Rerum variantia. Lucret. lib. 1. 653. i. e. Varietas. V. Non. 2. 887.

Variātus, a, um. Partic. [πεποικιλμένος] ut,

Vestis variata figuris hominum priscis, Tapete diversis hominum figuris pictum & variegatum. Catul. Argon. 62. 50.

Figuris multigenis variatus. Lucret. lib. 2. 335.

Sententia variata. Cic. pro Milon. 8. Itaque hoc, judices, non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententiis, non solum humana, sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.

Compar. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Lyra concentu variatior.

VARIĀTIM, Adv. [ποικιλμένως] Gell. lib. 5. cap. 12. Ve enim particula, quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras cum A littera media immissa dicitur, &c. Alii Variatum.

VARIATIO, ōnis. f. [ποικιλσις] Liv. lib. 24. 9. Cæteræ centuriæ fine variatione ulla Consules eosdem dixerunt.

VARIATOR, ōris. m. [ποικιλτὴς] Gloss. Græcolat.

VARIABĪLIS, e. Adj. Apul. de Mundo p. 58. Elmenh. Aër inferior natura variabilis.

Variabilis, unde Invariabilis. Camer. utitur. Vide pag. 486. Indicis Regiſtralis. H. St. Abfuit a Lugd. hæc dictio.

VARIĀNUS, a, um. Adj. Colorem mutans sæpius. ut, Uvæ varianæ. Plin. lib. 14. 2.

VARIĒGO, āre. Ornatus varietate distinguere. Apul. 1. Florid. p. 342. Elmenh. Lyra ejus auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.

VARIEGĀTUS, a, um. Partic. ut, Tunica picturis variegata. Apul. 2. Florid. p. 351. Elmenh.

Navis picturis miris variegata. Idem 11. Met. p. 264.

VARIUS, i. m. Poeta tragicus, amicus Virgilii & Horatii. V. Hor. 1. Serm. 5. 93. Ibid. 1. 6. 55. & Quintil. 10. 1. p. 912. Burm. Pauca ejus fragmenta exstant.

VĀRIX, īcis. m. [κιρσὸς, ἰξία] Varices, [κιρσοὶ, Gl. L G.] Venæ plus æquo intumescentes atque obtortæ, in temporibus, ventre, testibus, inguine, & potiſſimum in cruribus. Plin. lib. 11. cap. 45. Varices in cruribus viro tantum, mulieri raro. Cic. 2. Tusc. 35. Quum varices secabantur C. Mario, dolebat. Celſ. lib. 5. cap. 26. pr. de noxis in corpore loquens, Quum quid increvit, ut vena, quæ intumescens in varicem convertitur.

Varix. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. p. 1031. Burm. ubi de Togæ forma loquitur, Velandarum varicum gratia. Al. Velandorum. V. Joc. & not. Burm.

VARICŌSUS, a, um. Adj. [κιρσώδης] Qui tumidiores habet hujusmodi venas. Juven. 6. Sat. 396.

Hæc de Comœdi te consulit, illa Tragœdum
Commendare volet: varicosus fiet aruspex.

VARICŌSE, Adv. Idem. Compar. Festus, Varicosius onera portare.

VARICŬLA, æ. f. dimin. apud Celſ. lib. 5. cap. 26. de curatione ulceris.

VARRO, ōnis. m. pro Stupido & bardo usurpabatur; vocabulo a varris deflexo, qui perticas significant. Lucilius apud Festum in voce Squarosus, Varronum ac rupicum squarosa incondita rostra. Ex Turneb.

VARRO, ōnis. m. [Οὐάῤῥων] Cognomen non unius gentis Romanæ.

M. Terentius Varro, Romanorum eruditiſſimus, cujus exſtant libri de Re Rustica, & ad Ciceronem scripti libri de lingua Latina: Quique 500 volumnia scripsiſſe dicitur. V. Gell. 19. 14. Eum Fabius Quintilianus, inter peritiſſimos Satiræ scriptores enumerat, lib. 10. cap. 1. p. 910. Varro sanctiſſimus atque integerrimus. Cic. 2. Philipp. 104.

P. Terentius Varro Atacinus, poeta, laudatus eidem Fabio, ibidem p. 905. V. de utroque in dict. TERENTIUS.

Habere thesauros Varronis. Cic. 11. Fam. 10.

VARSOVIA, æ. f. Urbs Poloniæ, arce regia, regumque ibi seceſſu & comitiis publicis nobilis.

VĀRUS, a, um. Adj. [σκαμβὸς, Gl. L. G.] Qui pedes habet incurvos, & in se contractos, cujusmodi spadones seu castratos videmus. Plaut. Mil. 3. 1. 128. Aut varum aut valgum. Idem Merc. 3. 4. 54.

Canum, varum, ventriosum, bucculentum, breviculum. Plin. lib. 11. cap. 45. Nam & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, sicut a cruribus Vari. Hor. 1. Serm. 3. 47.

Brachia vara, Diducta ad complexandum luctatorem adversarium. Martial. lib. 7. 31.

Manus varæ, i. e. Incurvæ, inflexæ, diductæ ad corripiendum antagonistam. Ovid. 9. Met. 33.

Genius varus. Perſ. 6. Sat. 18. —geminos, horoscope, varo
Producis genio. Varo, Intorto, hoc est, non æquali, sed diſſimili ingenio & inclinatione naturali præditos, quamvis sub eodem natos sidere, eodemque momento temporis. Varius in Gloſſ. scriptum.

VĀRA, æ. f. Tabula transversaria, imposita arrectarris, vibiis furcillisque sustentata. Vitruv. 10. 19. Compegit arrectariis & jugis varas. Et Columel. lib. 5. cap. 9. Si prius varam feceras.

Sequitur vara vibiam; proverb. i. e. Cadente uno, cadit & alterum. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 150. & Salmaſ. in Solin. 664.

Vara est etiam Pertica instar furcæ, qua aliquid suspenditur. conf. Lucan. 4. 439.

VARTINUS, a, um. Adj. [στρεβλὸς] Gloſſ. Latinogræc. [An Varicinus?

VĀRĬCUS, a, um. Adj. Qui longe divaricat crura, metiturque grandes passus. Ovid. 3. de Arte Am. 304.

Illa, velut conjux Umbri rubicunda mariti,
Ambulat, ingentes varica fertque gradus. Hinc, quod apud Vitruvium (3. 2) Baryca ædium species legitur, Varica legi debet: laxitas enim columnarum efficit ut varica videatur. Turneb.

VARICĪTUS, Adv. Cruribus distensis. Apul. 1. Met. p. 108. Elmenh. Varicitus super faciem meam residentes.

VARĪCO, [ὑπερβαίνω, Gl. L. G.] āre. vel VARĪCOR, āri. Transgredi est, Pedes diducere, seu distorquere. Quintil. lib. 11. cap 3. Varicare supra modum & in stando deforme est, & accedente motu prope obscænum. Varro de L. L. 4. 24. Vallum, vel quod ea varicare nemo poſſit, &c.

VARICĀTUS, a, um. Partic. Caſſiodor. 6. Epist. 6. Superbus quin etiam varicatis greſſibus patet.

VARICĀTOR, ōris. m. Ulpian. in l. j. D. De prævaricatoribus. Prævaricator est quasi varicator, qui diversam partem adjuvat prodita causa sua.

VARO, āre. Curvare. Auct. de Limit. p. 257 Edit. Goeſ. Sunt & alii pontes, quorum alvei varantur. V. Ind. Goeſ. & Salmaſ. ad Solin. p. 664.

VARĀTIO, ōnis. f. Curvatura. Auctor de Limit. p. 257. & 285. Varatio fluminum.

VĀRUS, i. m. [ἴονθος, Gl. L. G.] Vari apud Celſ. lib. 6. cap. 5. Maculæ sunt in faciæ, ut lenticulæ & ephelides. Unde Homines varii dicti. V. VARIUS. Plin. lib. 20. cap. 4. Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. Idem lib. 28. cap. 8. Lentigines tollit ac varos, omnesque maculas.

VARIOLÆ, arum. f. Dimin. Pustulæ vel papulæ majores minoresve. Vox recentium medicorum.

VĀRUS, i. m. [Οὔαρος] nomen Romanum a cruribus varis ortum. Varus Attius a Jul. Cæsare victus. Vellej. 2. 55. 4.

Quintilius Varus, Galliæ Cisalpinæ præfectus sub Augusto, cujus auxilio Virgilius amiſſos agros recuperavit, & eum laudibus extulit 9. Ecl. 26. & 35. Is postea, vel alius ejusdem nominis, a Germanis cum tribus legionibus occisus est. V. Suet. Aug. cap. 23.

Varus, Vates Græcorum apud Valer. Flacc. 6. 116.

VARIĀNUS, a, um. Adj. ut, Variana clades. Suet. Aug. cap. 23. Adde Calig. cap. 3. & Plin. lib. 7. cap. 45.

VARUS, Fluvius est, Narbonensem provinciam ab Italia separans. De quo lege Strab. lib. 4. ab initio. Nomen retinet. Vulgo *Le Var.*

V A S

VAS, vădis. V. VADIS.

VĀS, vāsis. n. [ἀγγεῖον, σκεῦος, Gl. L. G. & G. L.] tertiæ declinationis in singulari, in plurali secundæ. Apud Cic. 2. de Invent. 16. Vasa magnifica & pretiose cælata. Idem 1. Tusc. 52. Nam corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. De pl. Vasa, V. VASUM.

Vasorum appellatio generalis est: dicimus enim vasa & vinaria & navalia, inquit Ulpian.. De auro & argento legato, l. Si gemma. D.

Æreum vas. V. ÆS, æris.

Argentea vasa. Hor. 2. Serm. 7. 72.

Cupreum vas. V. CUPRUM.

Coquinaria vasa. V. COQUO.

Olearia & salsamentaria vasa. V. Olearius, in OLEA.

Viatoria vasa. V. Viatorius, in VIA.

Vinarium vas. Cic. 6. Verr. 62.

Vinaria vasa, amphoras & cados intelligimus, auctore Proculo, De tritico, vino & oleo legato. l. Vinum. D.

Aretina. Martial. lib. 14. 98.
Aretina nimis ne spernas vasa monemus.

Clodiana vasa. V. CLODIA.

Corinthia vasa & Deliaca. Cic. pro Rosc. Amer. 133.

Samia vasa. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Et exposuit vasa Samia. V. OPUS.

Aspera vasa, Cælata. Juven. 14. Sat. 62.

Pertusum vas. Lucret. lib. 3. 949.

Rimosa & curta vasa cadunt fenestris. Juven. 3. Sat. 271.

Sincerum vas. Hor. 1. Epist. 2. 54.
Sincerum est nisi vas, quodcunque infundis acescit. Conf. mox Incrustare, &c.

Apponere in vasis. V. APPONO.

Colligere in vas. V. COLLIGO.

Collocare vasa in tabernam. V. COLLOCO.

Ducere vasa e luto. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Efferre sine thecis vasa. Cic. 6. Verr. 52.

Incrustare sincerum vas. Hor. 1. Serm. 3. 56.
At nos virtutes ipsas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incrustare.

Pelliculare vas. V. Pelliculo, in PELLIS.

Quaſſatis vasis diffluit humor. Lucret. lib. 3. 435.

Vasa etiam omne Instrumentum significant, ut Venatorium quoque apud Gratium Cyneg. 219. —nec sibi turbam
Contraxit comitem, nec vasa tenentia longe. Eo nomine Supellex Liv. 1. 24. intelligitur, cum scribit, Vasa comitesque meos. Turnebus.

Unde Convasare. de supellectili. H. St. Huc pertinent & ista, apud rei militaris, bellorumque scriptores obvio.

Colligere vasa. Cic. 6. Verr. 4. Ille ex Sicilia castra jam moverat, & vasa collegerat. h. e. Repente Diodorus profugerat. V. COLLIGO.

Conclamare vasa. Cæſ. 3. Bell. Civil. 37. Scipio, suspicatus fore ut invitus dimicare cogeretur, noctu, neque conclamatis quidem vasis, flumen transivit. V. CONCLAMO.

Vasa dicuntur Testiculi. Plaut. Pœn. 4. 2. 40.
Quid agis? s. facio quod manifeste mœchi haud ferme solent.
M. Quid id est? s. refero vasa salva. V. Lipſ. Antiq. Lect. 1. 7.

VĀSUM, i. n. dixerunt veteres, teste Gell. lib. 13. cap. 22. Plaut. Truc. 1. 1. 33. Aut aliquod vasum argenteum. [Hinc Pl. Vasa, sec. decl.

VASUS, i. m. Petron. cap. 57. Vasus fictilis. [Gloſſ. Græcolat. Σκεῦος, Vasus, Vasum, vasa.

VASĀRIUM, i. n. [σκευοθήκη, Gl. G. L κυλίκιον, L. G.] ut Vestiarium, Calcearium: h. e. Vasorum supellex. Plin. lib. 7. cap. 49. Nec sunt omnia vasaria excutienda: mediæ tantum partis, inter Apenninum Padumque ponemus exempla. Hic per translationem posuit.

Vasarium, Cicero appellat Id, quod publice dabatur magistratibus, ut muli, equi, & vasa, & reliqua, quæ magistratus instrumentum implerent. Id quod patet ex eo, quod idem dicit in 2. de Lege Agraria 32. de Decemviris loquens, quos Rullus creandos esse censuerat ad agros dividendos. Intelligimus ergo Vasarii nomine pecuniam publice dari solitam magistratibus euntibus in provincias, ex qua sibi neceſſaria compararent. Id quod postea Augusti tempore Senatusconsulto constitutum est, ut testatur Tranquillus in August. cap. 36. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi versarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti? Hæc & plura Budæus in libro de Aſſe.

VASĀTUS, a, um. Adj. Vasa, i. e. Testiculos habens. ut, Bene vasati. Lamprid. in Heliogab. cap. 5. 8. 9. & 31. V. Scalig. in Priap. p. 201. & Rutgerſ. Varr. Lectt. 2. 2. [Non a Testiculis, verum a Pene. V. VASCULUM infra.

VASĪFER, i, m. [σκευοφόρος] Sarcinarius. Gloſſ. Græcolat.

VASCŬLUM, i. n. dimin. [ἀγγείδιον] Plin. lib. 15. cap. 28. Quædam vasculis constant. Cato R. R. cap. 111. Si voles scire, in vinum aqua addita sit, necne, vasculum facito de materia hederacea.

Argenti puri vascula. Juven. 10. Sat. 19.

Vasculum, est etiam Penis apud Petron. cap. 24.

VASCELLUS, i m. Inscript. Vet. apud Gruter. p. 1108. n. 6. FILIUS IN VASCELLO ET MASSA REPOSITUS. V. seq. dict.

VASCELIUM, i, n. [σκευάριον] Gloſſ. Græcolat. [Nisi forte Vascellum legendum, a quo & præcedens Vascello ductum puto.

VASCULĀRIUS, i. m. [σκευοποιὸς, Gl. G. L.] Qui vasa argentea & aurea facit, venditve. Sunt enim inter aurifices vascularii, cælatores, inauratores, & bractearii. in l. apud Labeonem, D. De præscript. verbis, Si, quum emere argentum velles, vascularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. 54. In regiam maximam

maximam palam artifices omnes, cælatores ac vascularios, convocari jubet; ipse suos complures habebat.

VASĀTÆ, arum. f. [Οὐασᾶται] Urbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,

> Quique superba tuæ contemnis mœnia Romæ
> Consul, arenosas non dedignare Vasatas.

Eam putaverim esse quæ vulgo dicitur *Basa*.

VASĀTĬCUS, a, um. Adj. ut, Vasatica rheda. Auson. Epist. 7. 18.

VASCŌNES, um. m. [Οὐάσκωνες] Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3. 3. Hi, a Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Juven. 15. Sat. 93.

VASCONIA, æ. f. Regio Vasconum. Paulin. ad Auson. epist. 2. 100.

> Vasconiæ saltus, &c.

VASCONĬCUS, a, um. Adj. Ibid. v. 218.

> Ac si Vasconicis mihi vita fuisset in oris.

VASCUS, a, um. Adj. Inanis. ut, Vascus & invenustus aspectus. Vitruv. 3. 2. Conf. Solin. cap. 11. V. Turneb. Adverf. 17. 20. & Salmaf. Hist. Aug. p. 495. & ad Solin. p. 86. & 87.

VASCA, æ, f. [μιληνκὸς αὐλὸς] Gloss. Latinogræc. conf. VASTA.

VASTRAPES, φιμινάλια. Idem Gloss. [i.e. Feminalia. V. Suid. in hac ipsa dict.

VASTUS, a, um. Adj. [ὑπερμεγέθης] dicitur Quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amph. 4. 4. 1. suppos.

> Quis tam vasto impete has fores toto convolsit cardine?

Plin. lib. 10. Epist. 42. pr. Quum diversam partem provinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas privatorum domos, & duo publica opera, &c. absumpsit.

Æquor vastum. Virg. 2. Æn. 780.
Altitudinem in vastiorem, ac velut profundum, invehi. Liv. 31. 1.
Antrum vastum. Virg. 1. Æn. 56.
Aper vastus. Claud. 2. Conf. Stil. 306.
Arma vasta. Virg. 10. Æn. 768.
Artus vasti. Virg. 5. Æn. 432.
Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Divin. 49.
Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æn. 503.
Campi vasti. Virg. 3. Æn. 13.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553.
Crater vastus. Ovid. 12. Met. 236.

> Forte fuit juxta, signis exstantibus asper,
> Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
> Sustulit Ægides.

Feræ vastæ. Ovid. 2. Met. 194.
Figura vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. Deor. 98.
Fluctus vasti. Virg. 1. Æn. 337.
Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æn. 237.
Ictus vasti. Virg. 5. Æn. 198.
Impetus vastus. Hor. 4. Carm. 14. 30.
Ira vasta. Ovid. 10. Met. 551.
Iter vastum. Ovid. 14. Met. 438.
Latratus vastus & canorus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Littera vastior, Consona duplex x. Cic. in Orat. 153.
Moles vasta. Virg. 3. Æn. 656.
Molimen vastum. Ovid. 15. Met. 809.
Mundus vastus. Ovid. 1. Fast. 119.
Murmure vasto mare. Virg. 1. Æn. 249.
Onus vastum. Ovid. 1. Fast. 566.
Orbis vastus. Ovid. 2. de Arte Am. 78.
Pondus vastum. Virg. 5. Æn. 447.
Rupes vastæ. Virg. 1. Æn. 166.
Silentium vastum. Tacit. 3. Hist. 13.
Sinus vastus. Virg. 4. Georg. 362.
Tellus vasta. Valer. 2. Argon. 597.
Vires vastæ. Virg. 5. Æn. 368.
Vorago vasta. Virg. 6. Æn. 296.
Vulnera vasta. Lucret. lib. 5. 1289.
Animus vastus, Immensæ cupiditatis. Sallust. in Catil. 5. 5.
Homo vastus atque agrestis motu corporis, per contemptum. Cic. 1. de Orat. 115. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiamsi ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.
Vastus, Desertus. [ἔρημος, ἀνάστατος] Actius, Hanc urbem ferro vastam faciet. Non.
Vastus locus a natura & humano cultu. Sallust. in Jugurth. 48.
Ager vastus & desertus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.
India vasta & agrestis. Cic. 5. Tusc. 77.
Locus vastus & Coædificatus, contraria. Cic. in Partit. 36.
Oratio vasta atque hians. Auctor ad Herenn. lib. 4. 19.
Solitudo vasta. Cic. in Somn. Scip. 14. Et Liv. 1. 4.

VASTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vegetis & vastulis corporibus fores nostras irruentes.

VASTE, [ἀγρίως] ius, issime. Adv. Cic. 3. de Orat. 172. Id assequemini, si verba extrema cum consequentibus primis ita jungetis, ut neve aspere concurrant, neve vastius diducantur.
Vaste & rustice. Cic. 3. de Orat. 42. Sic majores, non aspere, ut ille quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse & æquabiliter, & leniter.
Tumere vastius. V. TUMEO.

VASTĬTAS, ātis. f. Magnitudo. Columel. lib. 3. Pari tamen in hac terra vastitate belluas progenerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.
Odoris vastitas. Plin. lib. 31. cap. 6.
Soli sterilis profundi vastitas. Senec. Herc. furen. v. 701.
Vastitas, Vastatio. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. ἐρημία, G. L.] Actius, Propterea tot, tantasque habemus vastitates funerum. Non. 4. 482. Cic. 1. in Catil. 12. Tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. 114. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, &c.
Deflere judiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat. 21.
Depellere vastitatem. Cic. pro Flacc. 1.
Efficere vastitatem. Cic. in Pison. 85.
Inferre vastitatem. Cic. de Arusp. Resp. 3.
Reddere vastitatem. Liv. lib. 3.
Vastitas, κνίζω, κνίδη. Gloss. Latinogræc. [Id autem Pruriginem, urticamve notat.

VASTITIES, ēi. f. Idem. [ὑπέρογκος] Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrori fuit. V. Non. 2. 891.
Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 1. 1. 68.

> Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi
> Distractio, dissidium, vastities venit.

VASTITŪDO, inis. f. [ἀνάστασις] Vastatio. Cato R. R. cap. 141. Uti tu morbos visos, invisosque, viduitatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasque prohibessis. conf. Non. l. c.

VASTĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀναστατικός] Quod vastitatem affert. Cic. 2. Tusc. 22.

> Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam.

Ex poeta.

VASTO, [πορθῶ, Gl. L. G. & G. L. λυμαίνομαι, πολιορκῶ, L. G.] āre. Perdere, destruere. Cic. 9. Att. 7. Primum consilium est, suffocare urbem & Italiam fame, deinde agros vastare, urere, pecuniis locupletum non abstinere.
Agros vastare cultoribus. Virg. 8. Æn. 8. h. e. Abducendo cultores, vastos & desertos efficere. Servius.
Agros vastare & exinanire. Cic. 5. Verr. 119.
Iter alicujus vastare. Sil. lib. 3. 469.

> Turbidus hic truncis, saxisque Druentia lætum
> Vastavit ductoris iter.

Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil. 13.
Mentem vastat conscientia. Sallust. in Catil. 15.
Omnia late vastare. Virg. 4. Georg. 16.
Omnia vastare ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil. 21.
Regiones vastare. Cic. 5. Fam. 10.
Homo magis ad vastandum, quam ad vincendum paratus. Cic. 8. Att. 16.

VASTANS, antis. Partic. Liv. 8. 19. Vastans effuse Setinum.
Gothi Macedoniam vastantes. Eutrop. 9. 11.

VASTĀTUS, a, um. Partic. [ἀνάστατος] Cic. pro Sext. 54. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.
Fana vastata tumultu impio. Hor. 4. Carm. 4. 48.
Pascua vastata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 168.
Urbs vastata defensoribus suis, pro Spoliata. Liv. 23. 30.

VASTĀBUNDUS, a, um. Adj. Ammian. 31. 8. Vastabundi omnes per latitudines Thraciæ pandebantur impune.

VASTATIO, ōnis. f. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. λεηλασία, L. G.] Liv. 7. 15. Accessit ad eam cladem & vastatio Romani agri.
Possessionum vastatio. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?
Defendere aliquid a vastatione. Cic. 10. Fam. 15.

VASTĀTOR, ōris. m. [πορθητὴς, Gl. G. L.] ut, Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill. 318.
Aper vastator Arcadiæ. Ovid. 9. Met. 192.
Ferus vastator. Ovid. 11. Met. 395.

VASTĀTRIX, īcis. f. Senec. Epist. 96. Luxuria terrarum marisque vastatrix.

VASTĀTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Globus vastatorius. Ammian. 19. 19.
Manus hostium vastatoria. Idem 18. 13.

VASTESCO, ēre. Inhorrescere, vel deseri. Acc. Phœnissis: Jussit proficisci exsilium quovis gentium, ne scelere tuo Thebani vastescant agri. V. plura apud Non. 2. 892.

VASTĬTO, āre. Frequent. unde,

VASTITĀTUS, a, um. Partic. Ammian. 16. 5. Terræ vastitatæ. Ita legit Hadrian. Valef. ex MSS. Vulgo Vastatæ.

V A T

VĀTES, vel VATIS, is. c. [μάντις, μάντις, Gl. L. G. & G. L. ποιητὴς, προφήτης, L. G.] a fando dictus est, quasi Fates; Divinator, sacerdos, & propheta. Plaut. Mil. 3. 3. 37.

> Bonus vates poteras esse, quum quæ sunt futura videas.

Virg. 6. Æn. 662.

> Quique pii vates, & Phœbo digna locuti.

Cic. 1. de Nat. Deor. 55.
Præsagia vatum. Ovid. 4. Trist. 10. 129.
Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Cic. 2. de Legib. 20.
Pater vatum Latous. Stat. 1. Silv. 2. 200.
Peritus vates. Ovid. 1. de Arte Am. 29.
Pii vates. Virg. 6. Æn. 662. V. paulo supra.
Præsagi vates. Sil. lib. 16. 591.
Sacer vates. Hor. 4. Carm. 9. 18.
Terrifici vates. Virg. 5. Æn. 524.
Vates non raro femininum, ut Virg. 6. Æn. 211.

> Cunctantem & vatis portat sub tecta Sibyllæ.

Insana vates. Virg. 3. Æn. 491.
Sanctissima vates præscia venturi. Virg. 6. Æn. 65.
Vera vates. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 338.
Vates, inquit Varro de L. L. 6. 3. Poetæ dicti sunt a viendis versibus. Viere enim vincire est. Columel. in præf. lib. 10. Ex voluntate vatis maxime memorandi. i. e. Virgilii. Cic. 1. de Divin. 114.

> Versus, quos olim Fauni vatesque canebant.

Sic honor & nomen divinis vatibus. Hor. de Arte Poet. 400.
Attonitus vates. Hor. 3. Carm. 19. 14.
Cothurnatus vates, Poeta Tragœdiarum. Ovid. 2. Amor. 18. 18.
Lauriger vates. Stat. 1. Theb. 42.
Vates medicinæ. Plin. lib. 11. cap. 37. Herophilus medicinæ vates.

VATĬCĬNOR, [φοιβάζομαι, Gl. L. G. μαντεύομαι, G. L.] āri. Divinare, quasi Faticinare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic. 8. Att. 11. Non multo, inquam, secus possum vaticinari. Idem 1. de Divin. 67. Illud, quod volumus, expressum est, ut vaticinari furor vera soleat.
Per furorem vaticinari. Cic. 1. de Divin. 34.
Interdum pro Ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. 2. Fam. 16. non procul a fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus: recordor enim desperationes eorum, qui senes erant adolescente

lescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio. Adde Plaut. Pseud. 1. 3. 176.

VATICINANS, antis. Partic. Ovid. 2. de Pont. 1. 62.
Jam nunc hæc a me, juvenum belloque, togaque
Maxime, dicta tibi vaticinante nota.

VATICINATUS, a, um. Partic. Dep. Ovid. 6. Met. 157.
Nam fata Tiresia, venturi præscia, Manto
Per medias fuerat, divino concita motu,
Vaticinata vias.

VATICINATIO, ōnis. f. [μαντεία, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 11. Nam pridie quidem, quoquo modo potueram, scripseram ipse eas litteras, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 3. de Nat. Deor. 10. Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex Aruspicum responsis commemorare possum, &c.
Sortes, quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Divin. 70.

VATICINĀTOR, ōris. m. [χρησμῳδὸς] Ovid. 1. de Pont. 1. 42.
Unde tamen vivat vaticinator habet.

VATICINĀTRIX, īcis. f. legitur apud Pompon. Lætum de Sacerd. Rom.

VATICINIUM, i. n. Idem, quod Vaticinatio. Plin. 7. 52. Plena est vita his vaticiniis, sed non conferenda cum sæpe falsa sint. Et Solin. cap. 2. Evandri mater, quæ a vaticinio Carmentis dicta est. V. Borrich. in Cogit. p. 260.

VATICĪNUS, sive VATICINIUS, a, um. Adj. [μαντικὸς] Quod ad vatem petinet: ut, Liber vaticinus, vel vaticinius. Liv. 25. 1. Is & in concione Senatusconsultum recitavit, & edixit ut quicunque libros vaticinos, precationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omneis, litterasque ad se ante Calend. Apriles deferret. Alii legunt Vaticinios.
Furor vaticinus. Ovid. 2. Met. 642.

VĀTICĀNUS, i. m. sec. c. [Οὐατικανὸς] collis in urbe Roma, dictus, inquit Festus, quod eo potitus sit Populus Romanus vatum responso, expulsis Hetruscis. In eo autem colle sita est S. Petri basilica. Is denique collis non longe est a theatro Pompeji, ut Porphyio scribit apud Hor. 1. Carm. 20. 7. — simul & jocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. Juven. 6. Sat. 343.
Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatii secunda corripitur.
De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gellius lib. 16. cap. 17. Et agrum Vaticanum, inquit, & ejusdem agri deum præsidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quæ vi atque instinctu ejus dei, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam Marcus Varro in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, deus appellatus, araque ei statuta est, quæ est infima nova via, quod eo in loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri simulatque parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcircoque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Augustinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præsidentem: unde vagire dicuntur. V. in VAGIO.

VATICĀNUS, a, um. Adj. ut, Ager Vaticanus. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Campus Vaticanus. Cic. 13. Att. 33. Illum Vaticanum campum fieri quasi Martium campum.
Vallis Vaticana. Tacit. 14. Ann. 14.

VATILLUM, i. n. [πυρεῖμμα, Gl. L. G. πυρεῖμα, G. L.] legit Salmasius in Hist. August. p. 336. pro Batillum. V. Varr. de R. R. 3. 6. In Gloss. prior. Vatilum, poster. Vacillum.

VĀTĪNIUS, i. m. [Οὐατίνιος] quum esset dignitati Ciceronis semper adversus, ita postea prævaluere amicitia, ut duobus judiciis publicis ab eo fuerit defensus. Auctor Valerius lib. 4. cap. 2. Hic quum esset impudentissimus, eleganter a Seneca de Const. 17. describitur Qui assiduis conviciis, inquit, depudere didicerat.
Vatinius, Beneventanus sutor, distorti corporis, & artifex calicum vitreorum, qui quatuor rostra instar nasorum protensa habuerunt. V. Martial. 14. 96. Juven. 5. Sat. 46. & Tacit. 15. Ann. 34.

VATINIĀNUS, a, um. Adj. [Οὐατινιανὸς] ut, Carmina Vatiniana. Catull. 54. 2.
Odium Vatinianum, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinius enim, in quem acerrime M. Tullius invectus est, in tantum odium Populi Romani pervenerat, jam detectis illius flagitiis, ut in proverbium cesserit, Odium Vatinianum. Catull. ad Calvum, 14. 3.
Ni te plus oculis meis amarem,
Jucundissime Calve, munere isto
Odissent te odio Vatiniano. Erasmus. [i. e. Odio ipsius Vatinii.

VATIUS, i. m. Vatii sunt, Qui pedes extrorsus obtortos habent, iidem, ut arbitror, qui Valgi. Varro lib. 2. de R. R. cap. 9. de canibus loquens, Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatiis. i. e. In se potius, & introrsus intortis, quam extrorsus. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, Pansæ: sicut a cruribus Vari, Vatiæ, Vatii: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vaciæ, Vatinii. V. seq. dict.

VATIA, æ. f. Varro de L. L. 8. 5. Si quis puerorum per delicias pedes male ponere, atque imitari vatias cœperit, hos corrigi oportet. [Omnino Vacia, æ. m. est, nec Vatius, i. m. vel Vatius, a, um. vel Vatia, æ. f. Latina sunt. Ab hoc puto v. Vacillare esse ductum. Fuit autem, ni fallor, Cognomen gentis Serviliæ.

VATRAX, ācis. & VATRICOSUS, a, um. Adj. Qui crura vitiosa habet. teste Nonio 1. 99. Lucil. lib. 28. Ut si progeniem antiquam, qua est maximus Quintus Vacax, qua vatricosus vatrax.

VAUNIA, æ. f. [Οὐαυνία] Italiæ civitas, Venetiæ propinqua; Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 1. Vulgo *Lovino*.

U B E

UBER, ūberior, uberrimus. Adj. [εὔφορος, Gl. L. G.] Fertilis, pinguis, fecundus. Juven. 1. Sat. 87.
Et quando uberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, quod vide. [Sed in Nummis Quintilli & Gallieni apud Oisel. Tab. 73. UBERTAS.
Actio uberior. Ulp. in L. 1. §. ult. D. De in rem verso.
Ætas uberior, Fecundior. Ovid. 15. Met. 208.
— neque enim robustior ætas
Ulla, nec uberior, nec quæ magis ardeat ulla est. De juventute.
Aqua. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam, permultis locis aquam profluentem, & eam uberem.
Aquis uberibus fecundus specus. Ovid. 3. Met. 31.
Ars. Cic. de Clar. orat. 312. Vir ornatus uberrimis artibus.
Arva uberrima. Valer. 1. Argon. 511.
Auctor uber & fecundus. Cic. in Orat. 15.
Cibaria uberiora facta sunt caritate. Cic. 5. Verr. 216.
Copia exilis & Uberrima contraria. Cic. 4. de Fin. 113.
Dona uberiora promissis. Ovid. 17. Epist. 222.
Fructus uberrimi, lætissimique. Cic. 2. de Nat. Deor. 156.
Fruges uberes. Hor. 4. Carm. 15. 5. Cic. de Clar. orat. 16. Ut ager, quum multos annos quievit, uberiores efferre fruges solet.
Genis gravidis uberibusque effusæ lacrimæ. Ovid. ad Liviam 116.
Guttis uberibus flent omnia. Lucret. lib. 1. 350.
Honor uberior. Ovid. de Nuce 18.
Ingenium uberius. Ovid. 2. Trist. 74.
Uberes animi atque ingenii motus ad explicandum. Cic. 1. de Orat. 113. Nam & animi, atque ingenii celeres quidam motus esse debent: qui & ad excogitandam acuti, & ad explicandum, ornandumque sint uberes, &c.
Litteræ Uberiores. Cic. 13. Att.
Morus uberrima niveis pomis. Ovid. 4. Met. 89.
Provincia uberrima supplicationibus, triumphisque. Cic. in Pison. 97.
Regna uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Rivi uberes lactis. Hor. 2. Carm. 19. 10.
Sententiæ uberes. Cic. 1. Tusc. 64.
Spes uberior. Cic. 1. de Orat. 13.
Spicis uberibus & crebris seges. Cic. 5. de Fin. 91.
Terris uberibus fertilis Umbria. Propert. lib. 1. 22. 10.
Plenus & uber ad dicendum Cic. de Clar. orat. Nemo plenior & uberior ad dicendum fuit. Idem ibid. 121. Quis enim uberior in dicendo Platone, Idem. 4. Acad. 118. Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris.
Ferax & uber locus in Philosophia. Cic. 3. off. 5. Nullus feracior in philosophia locus, nec uberior, quam de officiis.
Uberrimum & quæstuosissimum edictum. Cic. 5. Verr. 36.

UBERIUS, & UBERRIME, Adv. ut, [ἀφθονώτερον] Uberius atque fusius aliquid disputare. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Et 4. Acad. Uberius explicata. Loqui uberius. Idem 3. Fam. 11. Eadem illa fecerunt lætiora mihi tuæ litteræ: non solum quia planius loquebantur & uberius, quam vulgi sermo, &c.
Tractare uberrime. Idem 2. de Divin. 3. V. Quintil. 10. 3. & Tacit. 12. Ann. 60.

UBERTIM, Adv. [ἀφθόνως] Abunde. Catul. de Coma Berenicis, 61. Claud. de Laudib. Serenæ, 214.
Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant
Ubertim lacrimæ?

UBER, ĕris. n. [οὖθαρ, μαστὸς ἀλόγου ζώου Gl. L. G. & G. L. θηλὴ, L. G.] pro Mamma.
Distentum uber, Lacte plenum ad distensionem usque. Ovid. 13. Met. 826.
Grandius uber habet pecus vicinum. Ovid. 1. de Arte Am. 350.
Gravidum uber. Virg. 3. Georg. 317. Cic. 1. de Divin. 20.
Martia, quæ parvos, Mavortis semine natos,
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
Profusum uber, Lacte manans. Sil. lib. 4. 378.
Alere fetus ubere. Virg. 3. Ecl. 30. Binos alit ubere fetus.
Depulsus equus ab ubere matris. Virg. 3. Georg. 187.
Exhausto ubere spumat mulctra. Virg. 3. Georg. 306.
Pressare ubera palmis. Virg. 3. Ecl. 99. Virg. 3. Æn. 642.
— cavo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat.
Raptus ab ubere vitulus. Ovid. 4. Fast. 459.
Mammarum ubera. Lucret. lib. 5. 883.
Distenta ubera lacte. Virg. 4. Ecl. 22.
Equina ubera. Hor. Epod. 8. 8.
Inania ubera. Ovid. 10. Met. 391.
Lactantia ubera. Ovid. 7. Met. 321. V. LAC.
Lactea ubera. Virg. 2. Georg. 524.
Virgata ubera feræ Caspiæ. Sen. Herc. OEth. 2.
Ablatus uberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
Admovere ubera alicui. Virg. 4. Æn. 367.
Consumunt ubera vaccæ. Virg. 3. Georg. 178.
Demittunt ubera vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.
Distentis uberibus manat humor lacteus. Lucret. lib. 1. 260.
Distentant ubera vaccæ, Multum implent lacte. Virg. 9. Ecl. 31.
Dare ubera alicui. Ovid. 4. Met. 324.
Ebibere ubera. Ovid. 6. Met. 342.
Siccare distenta ubera, Hor. Epod. 2. 46.
Sugere ubera. V. SUGO.
Tendunt ubera capræ. Virg. 3. Georg. 396.
Tenta ubera, Distenta, plena. Hor. Epod. 16. 50.
Uber & ubera, de homine, ut Juven. 6. Sat. 9.
Et potanda ferens infantibus ubera magnis.
Rapti ab ubere infantes. Virg. 6. Æn. 428.
Trahunt ubera infantes. Lucan. lib. 3. 352.
Uber, [οὖθαρ] pro Ubertate posuit interdum. Virg. ut 1. Æn. 535.
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ.
Fertilis ubere campus. Virg. 2. Georg. 185.
Lætum uber. Virg. 3. Æn. 95.
Agri uber. Virg. 7. Æn. 261.
— non vobis Rege Latino
Divitis uber agri, &c. Ubi Servius, Uber agri, ubertas.
Herbarum. Pallad. lib. 1. cap. 33. Pratis vero recentia stercora proficient ad uber herbarum.
Apum uber, Globus novi examinis ex ramo pendens. Palladius in Junio cap. 7. Quum se agmina in ramo, aut loco quocunque, suspenderint: si unius

unius uberis eductione pendebunt, noris aut unum regem esse universis, aut reconciliatis omnibus manere concordiam. Si vero duo, vel plura ubera suspendens se populus imitatur: & discordes sunt, & tot reges esse, quot velut ubera videris, confitentur.

Uberōsus, a, um. Adj. [γόνιμος, Gl. L. G.] Idem quod Uber.

Ubertus, a, um. Adj. Abundans. Gel. 7. 14. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus: Magnificum in Ulysse, & ubertum, &c. Alii codd. legunt, Uber est.
Solum ubertum. Solin. cap. 34. [An Uberatum?

Ubertas, ātis. f. [εὐφορία, Gl. G. L.] Fertilitas, fecunditas, abundantia, copia, multitudo. ut, Opum ubertas. Sil. lib. 15. 412.
Agrorum ubertas. Cic. pro Lege Manil. 44.
Baccarum. Cic. 1. Tusc. 69.
Dicendi ubertas. Cic. in Orat. 12.
Ubertas in dicendo. 1. de Orat. 50. cui contraria Exilitas.
Mammarum ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate saturantur.
Pomorum ubertas & varietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 258.
Soli ubertas. Plin. lib. 7. cap. 2.
Virtutis ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Siquidem satis a nostris & a principe Philosophiæ Socrate, dictum de ubertatibus virtutis & copiis.
Ubertas, copia, vilitas frugum. Cic. post red. ad Quir. 18.
Orationis ubertas, varietas, copia. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Ubero, [γονιμόω, πιαίνω] āre. Uberem & fecundum facere. Plin. in Paneg. 32. Et cælo quidem nunquam benignitas tanta, ut omnes simul terras uberet foveatque.
Uberare fructus dicuntur, pro Uberes esse. Columel. 5. 9. Neque enim olea continuo biennio uberat. i. e. Fecunda & fertilis est.
Uberari, Pass. Pallad. Octob. 8. 3. Hoc velut coitu steriles arbores uberantur.

Uberātus, a, um. Partic. Pallad. Feb. tit. 17. Surculi, qui inserendi sunt, sint novelli, fertiles, gemmis pluribus uberati.

Uberto, āre. Idem quod Ubero. Eumenius pro Flaviens. cap. 9. Agros imber ubertat.

U B I

Ubī, pr. br. Adv. loci, [ὅπου, Gl. L. G. & G. L.] significat In quo loco. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexandriæ, ubi tura interpolantur.
Interrogative aliquando pronuntiatur. [ποῦ, Gl. G. L.] Ter. Eun. 5. 9. 20. Sed ubi est frater? c. præsto adest.
Ubi ego audiverim? Plaut. Amph. 2. 2. 116.
Relative nonnunquam. [ἔνθα, Gl. G. L.] Virg. 1. Æn. 103.
— ubi Æacidæ telo jacet Hector. Plaut. Truc. 1. 2. 38.
Infinite aliquando. [ἔνθα, Gl. G. L.] Plaut. Truc. 3. 2. 30. Ter. Eun. 2. 3. 20.
Sive adeo digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. [i. e. Qua in re.
Ubi gentium, Interrog. Plaut. Merc. 2. 3. 97. Ubi nam est is homo gentium?
Ubi loci, pro In quo statu. Plaut. Capt. 5. 2. 5.
Propemodum ubi loci tuæ fortunæ sint, facile intelligis. Idem Merc. 5. 4. 26. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem, Ut inanis mens quærat ubi sit loci.
Ubi terrarum, pro Ubi. Cic. 5. Att. 10. Etsi mihi nihil erat propositum ad scribendum, quia quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem.
Ubi nunc, interdum dicitur, quum aliquis velut oblitum se ostendit eorum, quæ promisit, πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια; Hom. lib. 1. aut 2. Il. H. St. Versus hic exstat Il. β. 339.
πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Nunc ubi, &c. de illis Urbibus, quæ floruerunt & omnino exstinctæ sunt apud quendam ποιητήν. Et ita Philo, ποῦ δὲ ἡ ἐν Πελοπίδαις οἰκία; 370. Philonis. H. St.
Ubi, Temporis Adv. Postquam. Virg. 2. Æn. 790.
Hæc ubi dicta dedit. Ter. And. 2. 19.
Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.
Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea, etiamsi per plures deos juret, non oportet. Cic. pro Rabir. Post. 36.
Ubi primum, Statim ut. Ter. Eun. 4. 1. 14.
Hoc est signi, ubi primum poterit, se illinc subducet scio.
Ubi, Quando. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Ibid. 5. 9. 58. Ubi vis, accede.
Est, ubi id isto modo valeat. Cic. 5. Tusc. 23.
Ubi enim, More Græco interdum usurpatur, ut ὅπου γάρ, quod significat Cum enim. Lucret. 3. 165.
— ubi enim propellere membra,
Corripere e somno corpus, mutareque vultum,
Atque hominem totum regere ac versare videtur;
Quorum nil fieri sine tactu posse videmus:
Nec tactum vero sine corpore: nonne fatendum est
Corporea natura animum constare animamque? i. e. Cum ista facere videamus animum, nonne corporeus erit? Turneb.

Ubiubi, [ὅπου ἄν, ὅπου δήποτε, ἔνθα ἄν, Gl. G. L.] compositum, pro Ubicunque. Cic. 1. Tusc. 70. Nunc ubiubi sit animus, certe quidem in te est. Ter. And. 4. 2. 1.
Jam ubiubi erit, inventum tibi curabo, & mecum adductum.
Ubiubi gentium. Plaut. Asin. 2. 2. 21.
Ubiubi, Statim ut. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 1. 24. Ubiubi erit inventa, mater redimet.

Ubicunque, [ὅπου δήποτε, Gl. L. G. & G. L. ὅπου ποτ' ἄν, L. G. ὅπου ἄν, G. L.] i. e. In quocunque loco. Cic. 3. Att. 25. Ut te ante Calendas Januarias, ubicunque erimus, sistas.
Ubicunque sunt. Cic. 7. Verr. 172. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant.
Ubicunque visum. Plin. lib. 10. cap. 4. Ova hic consectatur aquilæ aviditate malefica: at illa ob hoc rapit ubicunque visum.
Ubicunque opus sit obsequi. Ter. Heaut. 3. 3. 17.
Ubicunque factum est, improbe factum est. Cic. 5. Verr. 217.
Ubicunque gentium. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Nihil est enim virtute amabilius: quam qui adeptus erit, ubicunque erit gentium, a nobis diligetur.
Ubicunque locorum. Hor. 1. Epist. 3. 34.
— ubicunque locorum
Vivitis, indigni fraternum rumpere fœdus.
Ubicunque terrarum. Cic. 2. Philipp. 113. Qui, ubicunque terrarum sunt, ibi est omne Reip. præsidium.

Ubinam, [ποῦ ἄρα, Gl. G. L.] Servius in 1. Æn. 116. de accentu hujus dictionis, & aliis sic dicit; Pronuntiationis causa contra usum Latinum, syllabis ultimis, quibus particulæ adjunguntur, accentus attribuitur: ut hujusce, ubinam.
Ubinam gentium. Cic. 1. in Catil. 9. O dii immortales, ubinam gentium sumus?

Ubivis, [ὅπου ἂν βούλῃ] Cic. 14. Att. 22. Qui mihi videntur ubivis tutius, quam in Senatu fore.
Nemo est, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit. Cic. 6. Fam. 1.
Ubivis gentium. Ter. Hec. 3. 1. 4.
Solet & divise scribi. Hor. 1. Serm. 4. 74.
Non ubi vis coramve quibuslibet.

Ubique, [πανταχοῦ, Gl. L. G. & G. L. πανταχῆ, L. G.] In omni loco. ut, Ubique terrarum, locorum, gentium. Virg. 1. Æn. 605.
— grates persolvere dignas
Non opis est nostræ, Dido, nec quicquid ubique est
Gentis Dardaniæ.

Ubiquaque, Apul. de Mundo p. 69. Elmenh. Omnia, ubiquaque gerentur, otacustarum delatione discebat.

Ubii, ōrum. m. [Οὔβιοι] inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Coloniæ Aggrippinensi finitimi ponuntur. Plin. lib. 4. cap. 17. V. Tacit. 12. Ann. 27. & 4. Hist. 28.

U C A

Ucălegon, ontis. m. [Οὐκαλέγων] Nobilis Trojanus, qui tempore Trojani belli ob senium abstinebat armis, ut scribit Homerus lib. 3. Iliad. Inde, ut scribit Servius, Virg. 2. Æn. 312. rem domus ad personam transtulit, dum ait,
— jam proximus ardet
Ucalegon: Sigæa igni freta lata relucent.

U C I

Ucia, æ. f. [Οὐκία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 3. cap. 1. Ucia, Hispaniæ civitas.

U D

VDL. Videlicet.

U D O

Udo, ōnis. m. Udones, de quibus Ulpianus titul. de aur. & arg. leg. his verbis, Alia causa est udonum, quia usum calceamentorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alii Undonum, alii Odonum, alii OEdorum legunt, perperam omnes ut Turnebo videtur. De udonibus Martial. scripsit, lib. 14. 140.
Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti. V. Cujac. Observ. 10. 40. Salmas. ad Lamprid cap. 4. Scalig. ad Hesiod. Ἔργ. v. 542.

Udus, ūda, um. Adj. [ὑγρός, βεβρεγμένος, Gl. L. G.] quasi Sudum, a sudando; dicitur Humidum. Virg. 3. Georg. 388.
Nigra subest udo tantum cui lingua palato. Plin. lib. 24. cap. 15. Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito udo linteolo.
Udus osculis. Martial. lib. 8. 44.
Aqua udus. Martial. lib. 11. 22.
Campi udi. Sil. lib. 8. 509.
Capilli udi. Ovid. 5. Met. 513. al. Passi.
Genæ udæ. Ovid. 2. Fast. 406.
Humus uda. Hor. 3. Carm. 2. 23.
Luminibus udis respiciens, Suffosis lacrimis. Propert. lib. 2. 7. 10.
Pomaria uda mobilibus rivis. Hor. 1. Carm. 7. 13.
Terra uda viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Ver udum, Pluvium. Virg. 3. Georg. 429.
Via uda. Lucan. lib. 3. 85.
Aleator udus, Vino plenus, Bene potus. Martial. lib. 5. ult.

Udo, āre. Udum seu humidum facere. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ udanda sunt corporis, vino foventur: quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

Udor, ōris. m. [ὑγρασία, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 5. Udor aquæ vis deorsum. Alii legunt aliter. V. not. Gothofrid. p. 1580.

V E

VE. Veteranus, Vesuntini. VE. COS. Veteranus Consul. [VECOS. ut VEFLAMEN. q. V.

Vĕ, [τε, ἤ, Gl. L. G.] disjunctiva conjunctio est, id significans, quod Aut. Cic. 6. Att. 1. Appius enim ad me ex itinere, bis, terve, litteras miserat.
Quum eam tempestas vetustasve consumpserit. Cic. 1. de Legib. 7.
Suaves gravesve sententiæ. Cic. in Orat. 150.
Omnia, quæ fiunt, futurave sunt. Cic. 2. de Divin. 19.
Ne quid plus minusve dicat. Cic. pro Flacc. 12.
Geminata eleganter postponitur negative. Cic. 1. Fam. 9. Peto a te, ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras. Idem 3. de Orat. 169. Componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit, sed quodammodo coagmentatus & lævis.
Geminata interdum idem est quod Vel. Ovid. 15. Met. 215.
— nec quod fuimusve, sumusve,
Cras erimus. Adde 5. Fast. 110.
De hac particula vide plura apud Gellium lib. 5. cap. 12.

V E C

Vĕcors, ordis. Adj. [ἄνους, ἐμμανής, Gl. L. G.] quasi Sine corde; Qui, ut ait Festus, est mali, turbatique cordis. Macrob. lib. 6. Saturn. cap.

cap. 8. Vecors, & Vesanus, privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 1. Tusc. 18. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordesque dicuntur.
O vecors & amens! Cic. in Pison. 21.
Juvenes vecordes. Sen. Theb. 1.
Audacia vecors. Liv. 28. 22.
Furor vecors. Catul. ad Aurel. 16. 14.
Libelli vecordes. Tacit. 2. Ann. 30.
Libido vecors. Sen. Troad. 4.
Mens vecors agitatur furiis. Ovid. in Ibin, 345.
Rixam vecordem excitare. Catul. ad Ravidum, 38. 4.
Vox vecors. Liv. 4. 49. Audita vox ejus in concione stolida, & prope vecors.
Vecors, pro Doloso & astuto. Cic. in 2. Tusc. 20. Vecors OEnei partu edita. Hoc est Deianira OEnei filia, dolosa & astuta. Sic enim δολῶπις a Sophocle vocatur, a quo hunc versum convertit Cicero. Interim notandum est partum hic viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam τίκτειν de viris usurpatum reperitur. Turneb.
Compar. Aurel. Vict. de Cæs. 40. 17. Agrestibus parentibus vecordior.
Superl. Cic. pro Domo sua 141. Itaque istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant.
Scribitur & Væcors, & in Gloss. utroque modo.

Vecordia, æ. f. [ἄνοια, Gl. L. G. & G. L.] Pravitas cordis. H. St. Ter. And. 4. 1. 2.
Tanta vecordia innata cuiquam ut siet, &c. Sallust. Catil. 15. extr. Igitur color exsanguis, fœdi oculi, citus modo, modo tardus incessus, prorsus in facie vultuque vecordia inerat.
Pulsat te vecordia. Ovid. 12. Met. 228.

Vectiarius, **Vecticularius**, V. vectis.

Vectibilis, **Vectigal**, **Vectigaliarius**, **Vectigalis**, **Vectigalium**, V. in veho.

Vectis, is. m. [μοχλὸς σιδηροῦς, Gl. L. G. μοχλὸς λιθουργοῦ, G. L.] dicitur Quod manibus percutiendo vehatur. Est enim Palus e ferro, sive ligno, grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæs. 2. Bell. Civil. 11. Saxa, quam maxima possunt, vectibus promovent, præcipitataque muro in musculum devolvunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 19. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Hor. 3. Carm. 26. 7.
Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic. 6. Verr. 94.
Vectis [μοχλὸς βαλάνης, Gl. G. L.] Prelum. Vectes, (inquit Bud.) Baculi sunt validi, per mediam machinam trajecti, quibus manu ductis machina, dum versatur, sumen ductuarium advolvit. Ab his vectibus Vectiarii dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. V. sucula.
Vectes, [μοχλοὶ θύρας, Gl. G. L.] etiam sunt, Seræ, seu Obices ex ligno vel ferro, quibus ostia clausa muniebant. Virg. 7. Æn. 609.
Centum ærei claudunt vectes, æternaque ferri
Robora. V. Prudent. Cathem. 9 70.

Vectiārius, i. m. Qui torcularia premit vectibus. Vitruv. lib. 6. cap 8. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

Vectīcŭlārius, a, um. Adj. [τοιχωρύχος] unde, Vecticularia vita dicitur eorum, qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato, Vecticulariam vitam vivere, est Repente largiter habere, repente nihil. Festus.

Vectis, [Οὐῆκτις] Insula Britannici maris, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 3. *Wight* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Newport* & *Yarmouth*. Scribitur etiam Vecta & Victesis.

Vecto, are. **Vectura**. V. veho.

Vectōnes, um. m. [Οὐέττωνες] Hispaniæ populi, Vaccæis & Celtiberis proximi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Horum meminit Lucan. lib. 4. 9.
Vectonesque leves, profugique a gente vetusta &c. Alii Vettones. V. Bos. ad C. Nepot. 22. 4. 1.

V E D

Vēdius, i. m. quasi Malus divus. Vedius, id est, Pluton, quem etiam Ditem Vejovemque dixere. Mart. Capella 2. p. 40. conf. infra vegetus.

Vedra, æ. [Οὐέδρα] Fluvius Britanniæ insulæ, Ptolem. lib. 2. cap. 3. *Were* vulgo.

V E F

Veflāmen, ĭnis. m. Flaminalis, qui functus est Flaminio, ad differentiam ejus, qui dicitur Flamen perpetuus. Grut. Inscript. p. 374. n. 1.
C. MVTIVS. BRVTIANVS. FAVSTINVS. ANTONIANVS. VEFLAM. AVG. &c.

V E G

Vĕgeo, ui, [ζωοποιῶ] ēre. Nonius, 2. 876. Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus. V. Lucret. 5. 553. & 1297. Usitatius est nunc Vigere.
In Sallustii prologo belli Catilinarii, Veget. in edit. Carrionis ex vet. lib. pro Eget, Alterum alterius auxilio veget. H. St. Extant cap. 1. extr. Ubi pro Palmerii conjectura venditat Cortius. Non dubito, quin Veget, vel Viget Sall. scripserit, ex quo facile librarii Eget & Indiget fecerunt. V. ipsum Palmer. Spicileg. p. 25. edit. Feyrabend.

Vĕgētus, a, um. [ἀκμαῖος, Gl. L. G. ἀκμαῖος, G. L.] Quod sanum & incolume est: & ad corpus proprie pertinet. Gell. lib. 3. 1. Quid igitur, inquit, dicimus, quod multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegeto ac valenti? Cic. 10. Att. 18. Tu, quoniam quartana cares, & non solum morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Græcia siste, & litterarum aliquid interea.
Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quod Vegetum sit incolume; Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio 5. 44. [Quem sequentibus exemplis refellere licet.
Ingenium vegetum. Liv. 6. 22. Sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.
Mens vegeta, Viva, integra; apud Cic. 1. Tusc. 41. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jaceat.
Oculi vegeti. Suet. Cæs. cap. 45. Nigris, vegetisque oculis, valetudine prospera.
Pulsus vegetus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valer. Max. lib. 5. 7. ext. 1.
Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic. 1. de Divin. 61. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somniandum acremque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Compar. Columel. lib. 6. cap. 20. Neque enim alio distat bonus taurus a castrato, nisi quod huic torva facies est, vegetior aspectus, breviora cornua. conf. Valer l. c.
Superl. Plin. lib. 18. cap. 26. Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeque operosum est.
Vegetus in Gloss. Latinogræc. & λιγυρός redditur. [Puto, aut ἀκμαῖος scribendum, aut in Latino Vedius.

Veges, ĕtis. Idem quod Vegetus. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent: vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet Vigentibus. Vegetis rectus occurrit in Gloss. Latinogræc.

Vegĕto, āre. Fortificare, recreare, vegetum facere, conservare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius 17. 2. Memoriæ vegetandæ gratia. Quod dicimus, Bonæ memoriæ faciendæ gratia. Adde Mart. Capell. 3. p. 233.

Vegetātus, a, um. Partic. Prudent. Cathem. 10. 7.
— elementa
Tibi dum vegetata cohærent.

Vegetatio, ōnis. f. Apul. de Asino aureo lib. 1. pr. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

Vegetātor, ōris. m. Auson. Ephemer. v. 16.
Irrequies, cuncta ipse movens, vegetator inertum.

Vegetāmen, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 75.
Sunt tria nempe simul, lux, & calor, & vegetamen.

Vegetābĭlis, e. Adj. Quod vegetari potest. ut, Planta, radix vegetabilis. Ammian 22. 8.
Flabra vegetabilia. Mart. Capel. 3. p. 223.

Vegetātīvus, a, um. Adj. Idem. ut, Anima vegetativa, apud Philosophos.

Vegeti, orum. m. Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis & Armeniis vicini, ut scribit Pomponius Mela lib. 1. 2.

Vegetius, i. m. Flavius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani lib. 22.
P. Vegetius Mulomedicinæ quatuor libros scripsit, editos a Sambuco 1574.

Vegrandis, e. Adj. [ἀναύξητος] Festus, Vegrande significari alii ajunt male grande, ut vecors, vesanus, mali cordis, maleque sanus. Alii parvum sive minutum: ut quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut. in Cistel. Qui nisi iteres, nimium is vegrandi gradu. Hactenus Festus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. Quod quæ postea concipiunt, vegrandes fiunt atque inbecillæ.
Vegrande, Valde grande. Lucil. lib. 26. Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius 2. 884. Antiquum.
Farra vegrandia. V. far.

V E H

Veha, V. veho.

Vehemens, entis. Adj. [σφοδρὸς, Gl. L. G. & G. L. γενναῖος, δυνατὸς, L. G.] Alacer, Gravis, magnus, urgens. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est: alterum a mentis vi atque impetu dicitur. Ter. Andr. 1. 1. 123.
— ne hæc quidem
Satis vehemens causa ad objurgandum. Idem Heaut. 3. 1. 31.
Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis.
Dea vehemens. Catull. ad Licinium, 48. 21. Coalescunt primæ duæ syllabæ in Vehemens.
Natura nimium & vehemens feroxque. Cic. in Vatin. 4.
Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.
Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic. 2. de Orat. 317.
Incitatione quadam acri & vehementi inflammari. Cic. 2. de Orat. 183.
Litteræ vehementes, Acres, acerbæ. Cic. 6. Verr. 41. Litteræ mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quo progrederetur.
Metu vehementi commmota mens. Lucret. lib. 3. 153.
Opera vehemente minister. Hor. 1. Epist. 13. 5.
Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic. 2. de Orat. 200.
Violentia vehemens. Lucret. lib. 3. 481.
Usus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 120. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breves in unam longam. V. Lucret. 3. 153.
Lupus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 28
Palus vehemens, Validus. Columel. lib. 4. cap. 12.
Statumina vehementiora. Columel. 4. 16.
Vitis vehemens. Columel. lib. 3. cap. 1. Vehemens Columellæ, non solita frequentique significatione pro Luxuriante exuberanteque ponitur, ut cum ab eo scribitur, Terræ densæ vehementem multaque materia frondentem. Nam ei opponit Vitem rari sarmenti. Iterum, Unde etiam materiæ vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic Vehementissimas materias dicit Luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima sarmenta. Fortasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantique usu, 2. Epist. 2. 120.
Vehemens & liquidus puroque simillimus amni. Quod ferax sit & fecundus in producendis rerum vocabulis, semperque aliquid advehat,

vehat, & ut amnis vehemens exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

Vehementer, Adv. [σφόδρα, σφοδρῶς, Gl. G. L.] Acriter, admodum. Cic. 8. Philipp. 16. Vehementer me agere fateor: iracunde, nego. Lucret. lib. 4. 821.
Quæ vehementer, acriter, animose fiunt. Cic. 4. Tusc. 50.
Quintum puerum accepi vehementer. Cic. 10. Att. 5. i. e. Severe. *Je l'ay bien tensé.*
Admirari vehementer. Cic. 4. Acad. 63.
Adversari vehementer. Cic. 7. Verr. 81.
Agi autem de summa prorsus vehementer & severe volo. Cic. 16. Att. 14. i. e. Summam mihi debitam volo acerrime exigi, etiam sponsoribus appellatis.
Displicet vehementissime. Cic. 4. Acad. 133.
Dolet vehementer. Ter. Adelph. 4. 5. 48.
Excusare vehementer. Cic. 3. Verr. 103. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.
Exercere se vehementer in aliqua re. Cic. 1. de Orat. 152.
Exspectare vehementer litteras alicujus. Cic. 11. Fam. 15.
Fefellit vehementer. Cic. 12. Fam. 15. Quæ res nos vehementer fefellit.
Insanire vehementer. Plaut. Merc. 4. 6. 19.
Invehi vehementer. Cic. 6. Verr. 8. Sed quid ego tam vehementer invehor?
Irasci vehementius. Curt. 6. 9. 2.
Minari vehementer. Cic. 6. Verr. 149. Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur.
Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1. de R. R. cap. 55.
Repugnare vehementer. Cic. 4. Acad. 41. Idem 5. de Finib. 77. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.
Vindicare severe ac vehementer. Cic. 7. Verr. 132. Fateor, non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros, persæpe esse severe ac vehementer vindicatum.
Velim vehementer. Ter. Eun. 5. 9. 39.

Vehementia, æ. f. [σφοδρότης, Gl. G. L.] Acritudo. Plin. lib. 13. cap. 8. Flore candido cum vehementia odoris.

Vehementesco, [παροξύνομαι] ĕre. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Cum viderint fluorem vehementescere. Idem 1. 2. Passio vehementescit.

Vehes, **Vehia**, **Vehis**, V. veho, vehis.

Vĕho, vexi, vectum, [ὀχέομαι, κομίζω, Gl. G. L.] ĕre. proprie de Navi, equo, ceterisque quadrupedibus & plaustris dicitur. A. Vehiare Osco verbo. Plaut. Mostel. 3. 2. 95.

> Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch. 1. 1. 73.
> Nam ut e navi vecta es, credo, timida es. b. aliquantum, soror.

Curru vehere aliquem. Ovid. 15. Epist. 91.
Curru vehi. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi jus esset.
Curru quadrigarum vehi. Cic. 2. de Divin. 144. Cursor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad conjectorem.
In curru vehi. Ovid. 4. Trist. 2. 47.
Dorso cornipedis vehi. Senec. Hippol. 6.
Equo vehi. Ovid. 3. de Arte Am. 777.

> Parva vehatur equo.

Equus, in quo vehebar, mecum una demersus, rursus apparuit. Cic. 2. de Divin. 140.
Navi vehimur. Lucret. lib. 4. 388.
Phaselis pictis vehitur circum sua rura. Virg. 4. Georg. 289.
Per maria vasta vehunt ratibus. Plin. lib. 12. cap. 19.
Per æquora fraterna vexerat Europen taurus. Martial. de Spect. 16. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.
Carpenta vehebant matres Ausonias. Ovid. 1. Fast. 619.
Fructus vehere ex agris. Liv. 21. 43.
Sex motibus vehi. Cic. de Univers. 41. Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate & fortuitu, ut sex motibus veheretur.
Bella vehere trans pontum. Senec. Thyest. 1.
Cibum ore vehit formica, Gestat. Ovid. 1. de Arte Am. 94.
Fortunam ætas vehit. Lucret. lib. 3. 1098.
Ventrem gravem vehere. Ovid. 9. Met. 684.
Vehitur oratio tanquam in mari, per translatioem. Cic. 1. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio.
Pretium vehendi. Ovid. 2. Fast. 215.

Vehens, entis. Partic. [ἐποχῶν] Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reip.
Delphinus vehens. Gell. 16. 19. extr.
Equo vehentes. Idem 5. 6.
Plaustro vehens. Justin. 11. 7. 13.

Vectus, a, um. [κομισθείς, Gl. L. G.] aliud Partic. ut,
Diversa per æquora vecti. Virg. 1. Æn. 380.
Multa per æquora vectus. Catull. ad fratris tumulum, 98. 1.
Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg. 7. Æn. 65.
Jumentis junctis vectus. Nepos 20. 4. 2.
In nave vectus. Nepos 12. 4. 3.
Vehiculo vectus. Paterc. lib. 2. 59.

Vectio, ōnis. f. [ὄχησις] Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Vectus, ûs. m. [ὄχησις, Gl. G. L.] Idem.

Vector, ōris. m. Qui vehit. Ovid. 1. Fast. 433.

> Ecce rudens rauco Sileni vector asellus
> Intempestivos edidit ore sonos.

Cæli vector. Senec. Medea v. 1968.
Fulminis vector, Aquila. Stat. 9. Theb. 858.
Vector, [πορθμεύς, Gl. L. G.] Qui nave transvehit, Portitor.
Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Idemque, cum ei naviganti vectores, adversa tempestate timidi & perterriti, dicerent, non injuria sibi illud accidere, qui illum, &c.
Vector, [ἐπιβάτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui in aliena navi, vel equo, vel plaustro vehitur pretio. Quintil. In corpore projecto, In navim filii mei male permutatus vector imponor.
Vectores, metaphoricôs pro Civibus. Cic. 2. Att. 9. Male vehi malo, alio gubernante; quam, tam ingratis vectoribus, bene gubernare.
Vector, Eques. Ovid. 3. de Arte Am. 555.

> Sed neque vector equum, qui nuper sensit habenas,
> Comparibus frenis, artificemque regat. Adde 1. Trist. 3. 115.

Vectrix, īcis. f. Paulinus Nolanus Epist. 49. 8. Vectricem draconis Epidauro navem venerantur.

Vectōrius, a, um. Adj. ut, Vectoria navigia, pro Majoribus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 8. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis, gravibusque navigiis, non intermisso remigandi labore, longarum navium cursum adæquaverunt.
Navicula vectoria. Suet. Cæs. cap. 63.

Vectārius, a, um. Adj. [ὀχητικός] ut, Vectarius equus, Qui vehit, aptusque est ad vehendum. Varro 2. de R. R. cap. 7.

Vectĭbĭlis, e. Adj. Sen. 3. Nat. Quæst. 25. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectibilis. Al. Vectabilis.

Vectūra, æ. f. [φόρητρον, φόρετρον, Gl. L. G. & G. L.] Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. Equi, quod alii sunt idonei ad rem militarem, alii ad vecturam, alii ad admissuram, &c. Cic. 1. Att. 3. Misimus qui pro vectura solveret. Et 3. Verr. 147. Longa difficilique vectura.
Exercere aut locare vecturas navium. Papin. in l. Si urbana. D. de condict. indeb.
Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quintil. in Pastu cadaverum.
Vivere vecturis. V. Vellaturam facere, in vella.
Vectura, [ναῦλον, Gl. L. G.] Merces vehendi. Ulpian. in l. Ex conducto. §. Item. D. Locati, Item quum quidam, nave amissa, vecturam, quam pro invecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonino Augusto, non immerito procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Idem in l. Si quis pro uxore. D. de donationibus inter virum & uxorem. Papinianus scripsit, vecturas uxoris & ministeriorum ejus, virum, itineris sui causa datas, repetere non posse. V. Plaut. Most. 3. 2. 138.

Vecturārius, i. m. Qui præest vecturis. Theod. Cod. l. 14. 6. Vecturarios præcipimus trecentos boves dare.

Vecto, [ἐποχέω] āre. frequentat. Gell. lib. 16. cap. 19. Dorso super fluctus edito vectavisse. Propert. 3. 2. 46.
Corpora vectare carina. Virg. 6. Æn. 391.
Vector, [γυμνάζομαι, Gl. G. L.] Gestor. q. V.
Equo vectari. Ovid. 8. Met. 374.
Humeris vectari. Hor. Epod. 17. 74.

Vectātus, a, um. Partic. Liv. 35. 35. Paulisper cum tyranno vectatus.
In orbe vectatus. Manil. 2. 138.

Vectatio, ōnis. f. Suet. Calig. cap. 3. Gracilitas crurum paullatim repleta assidua equi vectatione post cibum. Et Senec. de Tranquil. anim. cap. 15. Aliquando vectatio iterque vigorem dabunt.

Vectābŭlum, i. n. [ὄχημα] Idem quod Vehiculum. Gell. lib. 20. cap. 1. Jumentum quoque, non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

Vectācŭlum, i. n. Idem. Tertull. de Anima cap. 53. Auriga corporis, spiritus animalis, deficientis vectaculi nomine, &c.

Vectĭto, āre. Aliud frequentat. Arnob. 5. p. 183. Curru quadrijugo vectitatus.

Vectīgal, ālis. n. [τέλος, Gl. L. G. & G. L. φόρος, L. G.] Quod ex vectura publice penditur. E vehendo dicitur, quum ex fundis fruges in urbem vehuntur. [Videtur ex Vectigale Adj. n. per apocopen factum, subaudito τῷ æs, ut in ceteris ejus modi usu venit.
Vectigalia, πρόσοδοι δημοσιαί. Gloss. Latinogræc.
Vectigaliorum, τῶν συντελεσμάτων. Idem Gloss. Suet in Augusto, cap. ult. Quantum pecuniæ in ærario, & fiscis, & vectigaliorum residuis.
Vectigalium conductor, Τελώνης, Gloss. Græcolat.
Vectigal duplex est, publicum & privatum; Vectigal publicum, Ex quibus reditus accipit ærarium, vel fiscus.
Vectigalia publica trium generum apud Cic. pro Lege Manil. 15. Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. [conf. Ascon. in Divinat. 33. & in his ipsis dict.
Abrumpere vectigalia. V. abrumpo.
Augere vectigalia. V. augeo.
Capere vectigal. V. capio.
Constituere vectigal. V. constituo.
Exercere vectigal. Cic. pro Lege Manil. 4. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ. conf. ibid. 17.
Exigere vectigalia. Cic. 1. Q. frat. 1. 26. V. paulo post, Pendere vectigal.
Imponere vectigal. Cic. pro Font. 10. Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor.
Levare agrum vectigali. Cic. de Clar. Orat. 136. Is, qui agrum publicum, vitiosa & inutili lege, vectigali levavit. Claud. in 2. Cons. Stilich. 98.
Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia. V. obsoleo.
Pendere vectigal. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui per se pendere vectigal non potuerunt.
Pensitare. Cic. pro Lege Manil. 16. Quo tandem animo esse existimatis, aut eos, qui vectigalia vobis pensitant, aut eos, qui exercent atque exigunt.
Porrigere parva vectigalia. Hor. 3. Carm. 16. 40.
Vectigal, Privatum dicitur, Quod quisque percipit ex reditibus & fructibus suis. Cic. in Parad. 6. Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Jurisc. Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse consuevit, ad fructuarium pertinet. Cic. 2. Off. 88. Ut bona valetudo voluptati anteponatur, vires celeritati; externorum autem, ut gloria divitiis, vectigalia urbana rusticis. i. e. Proventus, reditus. Hor. 2. Serm. 2. 100. — ego vectigalia magna

> Divitiasque habeo tribus amplas regibus. [Apud JCtum puto Publicum intelligi.

Non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parcimonia. Cic. Parad. 6.
Egeo equidem, non jam vectigalibus, & parvo contentus esse possum. Cic. 12. Att. 20.

Inſtituere vectigal. Columel. lib. 8. cap. 2.
Vectigalia pro Terris vectigalibus. Salluſt. Hiſt. Fragm. 1. 14. Mithridates in latere vectigalium noſtrorum, quibus adhuc ſuſtentantur, diem bello circumſpicit. V. Cic. 4. Verr. 7.

VECTIGĀLIS, e. Adj. [ὑποτελής, πλειοφόρος] Quod tributum pendit. Sic provinciæ, agri, & ii qui tributa perſolvunt, vectigales dicuntur. Cic. 3. Off. 87. Quas civitates L. Sulla, pecunia accepta, Senatuſconſulto liberaviſſet, ut eæ rurſus vectigales eſſent.
Vectigalis & Immunis, contraria. V. IMMUNIS.
Vectigalis & Stipendiarius. Liv. 21, 41. Utrum Annibal hic ſit æmulus itinerum Herculis, ut ipſe fert, an vectigalis ſtipendiariuſque & ſervus populi Romani a patre relictus.
Liberare vectigales & ſtipendiarios. Cic. de Provinc. Conſ. 10.
Agri vectigales. Cic. in Piſon. 87.
Civitas vectigalis Cic. 3. Verr. 79.
Equi vectigales. Cic. 2. Philipp. 62. Tum exiſtimavit ſe ſuo jure, cum Hippia vivere, & equos vectigales Sergio mimo tradere.
Homo ſeu ſervus vectigalis, Qui domino ſuo pecuniam meret, ut vectigales equi ſolent. Columel. in præfat. lib. 1. Ex mercenariis aliquem jam recuſantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis eſſe non poſſit, ignarum rei, cui præfuturus eſt, magiſtrum fieri jubet.
Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium reditibus provenit. Cic. 3. Verr. 89. Decem enim naves, juſſu L. Murenæ, populus Mileſius ex pecunia vectigali Pop. Rom. fecerat.
Provincia vectigalis. Cic. in Piſon. 87.
Socii vectigales. Cic. 3. Off 49.
Facere vectigales. Cæſ. 4. Bell. Gall. 3. Hos quum Suevi multis ſæpe bellis experti, propter amplitudinem gravitatemque civitatis, finibus expellere non potuiſſent, tamen vectigales ſibi fecerunt, ac multo humiliores, infirmioreſque reddiderunt.

VECTIGALIĀRIUS, i. m. Qui vectigal exercet. Firmic. lib. 3. cap. 13. Erunt enim aut publicani, aut vectigaliarii. Id eſt qui vectigalia exigant.

VECTIGALIUM, i. n. [τελώνιον] Telonatum, Mancipatum. Gloſſ. Græcolat.

VEHA, vel **VEHIA**, æ. f. Oſcorum lingua Plauſtrum dicitur. Feſtus.
Brevis veha vehiculum dictum eſt. Varr. L. L. 4. 31.
Veha, Via veteribus dicebatur, quod per eam omnia veherentur. Varro 1. de R. R cap. 2. A quo ruſtici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas. [An a Celtico *Wege*, *Weg*?

VEHICŬLUM, i. n. [ὄχημα, Gl. L. G. & G. L.] In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur inveniſſe, teſte Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. 185. Omneſque dii, qui vehiculis thenſarum ſolennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Piſon. 61. Nummus interea mihi, Cæſar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.
Camerata vehicula. V. CAMERA.
Meritoria vehicula. V. MEREO.
Anteire vehiculo. V. ANTEEO.
Pro Navi ponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 89. Qui navem nunquam ante vidiſſet, ut procul divinum & novum vehiculum Argonautarum e monte conſpexit, &c. V. Fr. Nannius in Curis ſecundis ad Nonni Paraph.
Furtorum Verris vehiculum. Cic. 7. Verr. 59. vocat Navem Mamertinam.

VEHICULĀRIS, e. Adj. Ad vehiculum ſpectans. ut, Curſus vehicularis, Dig. 50. t. 4. l. 18. §. 4.
Rei vehicularis munera. Ibid. l. 1. §. 1. conf. Suet. Aug. cap. 49. & Caſaub. ad Spartian. Hadrian. f. 15.

VEHICULARIUS, a, um. Adj. Idem. ut, Curſus vehicularius. Capitolin. in Anton. Pio cap. 12.
Fabricator vehicularius. Idem in Max. & Balb. cap. 5.
Res vehicularia. Ammian. 14. 11.

VEHICULATIO, ōnis. f. Vet. nummus Nervæ Imp. apud Spanhem. diſſ. 13. p. 561. & 570. & Oiſel. Tab. 112. VEHICVLATIONE ITALIAE REMISSA.

VEHATIO, ōnis. f. Idem. Cod. Theod. leg. 3. de calcis coctoribus.

VEHES, vel **VEHIS**, is. f. [ἐλκυστρον] a vehendo, dicitur Quantum fœni vel ſtercoris una vectura in plauſtris vel aliis inſtrumentis ferre poſſumus. Plin. lib. 36. cap. 15. Amplitudinem cavis eam feciſſe proditur, ut vehem fœni large onuſtam tranſmitteret. Columel. lib. 11. cap. 2. Satis erit in ſingula jugera vehes ſtercoris comportare numero decem & octo, Vehes autem ſtercoris habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2. Materies ſi roborea eſt, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum XX, hæc erit vehis una. Pinus autem V & XX pedum æque ab uno expeditur, quæ & ipſa vehis dicitur.

VEHELA, æ. f. ut, Scythicis vehelis. Capitolin. in Maximin. cap. 13. Vulgo Vehiculis. V. Salmaſ. ad loc. p. 251.

V E I

VEIEN. Veientina, ſcil. Tribus.

VEJA, æ. f. [Οὐηία] Venefica quædam mulier, cujus meminit Hor. Epod. 5. 29.

Abacta nulla Veja conſcientia,
Ligonibus duris humum
Exhauriebat, ingemens laboribus.

VĒJI, [Οὐήιοι] urbs Hetruriæ, inſignis quondam bellorum frequentia cum Romanis, quam Camillus cepit. Vejos poſt urbem a Gallis captam migrare Quirites conſtituerant, ab eodem Camillo ab incœpto prohibiti. Unde quum Nero domum auream ædificaret ampliſſimam, editi fuerunt illi verſus,

Roma domus fiet, Vejos migrate, Quirites,
Si non & Vejos occupat iſta domus. Suet. Ner. 39.

Veteres Veji. Propert. lib. 4. 11. 27.

VEJENS, entis. Patron. [Οὐηιεντ] Populus Vejorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quum lacus Albanus præter modum creviſſet, Vejentem quendam ad nos hominem nobilem perfugiſſe, eumque dixiſſe, ex fatis, quæ Vejentes ſcripta haberent, &c. Et paulo poſt, Quum autem Vejentes bello feſſi legatos ad Senatum miſiſſent, &c.
Populi Vejentum. Sil. lib. 7. 40.

VEJENS, entis. Adj. Cic. 1. de Divin. 100. Quid, quod in annalibus habemus, Vejenti bello, &c.
Ager Vejens. Cic. pro Roſc. Amer. 47.
Arvi Vejentis emptor. Hor. 2. Epiſt. 2. 167.
Solum Vejens. Stat. 4. Silv. 5. 54.

VEJENTĪNUS, a, um. Adj. ut,
Tribus Vejentina. Cic. pro Planc. 38. V. TRIBUS.

VEJENTĀNUS, a, um. aliud Adj. [Οὐηιεντανὸς] ut, Vinum Vejentanum. Hor. 2. Serm. 3. 143.
Gemma Vejentana. Plin. lib. 37. cap. 10. Vejentana Italica gemma eſt Vejis reperta, nigram materiam diſtinguente limite albo. De Vejentana gemma ſcribit & Solinus cap. 8. ſub finem.

VĒĬUS, a, um. triſyll. Adj. Idem quod Vejens. Propert. lib. 4. 11. 31.
Forte ſuper portæ dux Veius aſtitit arcem.

VEIANUS, i. m. Gladiatoris nomen apud Hor. 1. Epiſt. 1. 4.

VĒJŎVIS, [Μικρὸς Ζεὺς] veteribus dicebatur Deus, cui dempta atque detracta eſſet juvandi facultas. Nam quoſdam deos ut prodeſſent celebrabant: quoſdam ne nocerent, placabant. De quibus abunde Gell. lib. 5. cap. 12. Ubi corrigendus eſt locus in fine capitis. Sic enim legitur in omnibus, quos vidimus, codicibus, Arungus quoque habetur & Rubigus. Ubi Averruncus legendum eſt. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Quid Vejovi facies? quid Vulcano?
Vejovem interpretatur Ovidius, Parvum Jovem, 3. Faſt. 447.

V E L

VEL. Velina, ſcil. Tribus.

VĔL, [ἤ, Gl. L. G. & G. L. ἤτοι, G. L.] conjunctio plerumque disjunctiva; ut, Vel ſcribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Vel adeſt, vel non. Virg. 1. Æn. 749.

Quid tantum Oceano properent ſe tinguere ſoles
Hiberni, vel quæ tardis mora noctibus obſtet.

Vel, copulativa. ut, Maxime me tibi amicum facit, vel virtus, vel doctrina tua. Ter. Eun. 2. 3. 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas.
Vide de Vel in Indice regiſtrali p. 263. Puto ita eſſe Copulativam, ut tamen dubitationem relinquat q.d. Neſcio, an virtus magis, an doctrina me tibi amicum faciat. H. St. Reliqua empectæ culter ſic mutilavit, ut legi nequeant.
Multorum, vel honori, vel periculo ſervire. Cic. de Clar. Orat. 242.
Sunt iſta quidem, vel magna, vel potius maxima. Cic. 2. Q. frat. 14.
Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 1. 3.

Per pol quam paucos reperias meretricibus
Fideles evenire amatores, Syra:
Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun. 3. 1. 7.

Vel, quod multo etiam minus eſt ferendum. Cic. pro Planc. 8.
Vel, in principio ſententiæ poſitum, pro Nam, indignationi interdum ſerviens, a Græcis tractum videtur, qui ἤ eodem ferme modo utuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. 3. de figuris, Alia, inquit, commendatio vetuſtatis, cujus amator unice Virgilius fuit, 11. Æn. 406.

Vel quum ſe pavidum contra mea jurgia fingit
Artificis ſcelus, & reliqua, quæ ſcripta ſunt 1. Æneidos. Quaſi ſcilicet ſimile ſit illi, v. 23.
Progeniem ſed enim Trojano, &c. Quum tamen Cicero non ſemel uſus ſit in eo ſenſu: a quo, ut opinor, Virgilius ſumpſit potius, quam ab antiquitate obſoleta retulit. Cic. pro Flacc. 56. Vel quod eſt in eodem decreto ſcriptum, homines clariſſimos civitatis, ampliſſimis uſos honoribus, hoc Prætore circumventos: cur hi, neque in judicio adſunt, neque in decreto nominantur? Ac ſi diceret, Quid impudentius quam hoc dicere? Budæus.

Vel, pro Etiam. Cic. ad Brut. 8. Et quod te tantum amat, ut vel me audeat provocare. V. plura apud Nonium 12. 34. Ter. And. 3. 2. 9.
Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te eſſe ortum? Hic ironia eſt, teſte Donato. Virg. 11. Æn. 259.
Vel Priamo miſeranda manus. In his duobus exemplis Budæus Vel pro Nam poſitum dicit. Idem 8. Ecl. 69.
Carmina vel cælo poſſunt deducere lunam. Ter. Heaut. 4. 6. 2.
Nulla eſt tam facilis res, quin difficilis ſiet,
Quum invitus facias; vel me hæc deambulatio,
Quam non laborioſa, ad languorem dedit. Cic. Att. Ut vel perire maluerit, quam perdere omnia.

Vel, pro Saltem. Ter. Phorm. 2. 1. 71.
Poſtremo ſi nullo alio pacto, vel fenore. Vel rejicit Bentl.
Vel apud Suet. pro Saltem. Vide Ber. 244. a. H. St.
Vel etiam. Plaut. Men. 4. 3. 17.
Vel tu, vel tua uxor, vel etiam in oculos compingite.
Vel hercle. Plaut. Aul. 5. 1. 22. Vel hercle enica, nunquam hinc feres a me.
Vel maxime. Cic. 4. Acad. 93. Statuere enim qui ſit ſapiens, vel maxime videtur eſſe ſapientis.
Vel minimum. Cic. in Orat. 91. Hoc in genere nervorum vel minimum, ſuavitatis autem eſt vel plurimum.
Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. 116. Hæc ſunt omnia ingenii vel mediocris, exercitationis autem maximæ.
Vel plurimum. Cic. 4. Verr. 181. Nam quod in publicanorum cauſis vel plurimum ætatis meæ verſor, &c. conf. Vel minimum.

VELABRUM, **VELAMEN**, **VELAMENTUM**, **VELARIS**, **VELARIUM**. V. VELUM.

VELATUS, V. Velo, are. in VELUM.

VĒLEDA, & **VELLĔDA**, æ. f. Virgo in ſumma auctoritate apud Germanos, & inſtar numinis habita, de qua Tacit. de Moribus German. 8. 3. & Stat. 1. Silv. 4. 90.

VĒLES, ĭtis. m. [ψιλὸς, γυμνήτης, ἀκροβολιστὴς] Miles leviſſime omnium armatus, qui & Velatus & Ferentarius dicitur Refert Ælianus ordinem pedeſtrem in militia dividi ſolitum trifariam: in armatos, quæ gravis armatura dicitur: & velites, qui leviſſime omnium armantur: unde & expediti nuncupantur. Non enim ocreas aut loricam induunt, ſed tantum jaculis & fundis utuntur. In tertio ordine ſunt peltati, a pelta, parvo & levi ſcuto: hi medii erant inter gravem armaturam & levem. Liv. 26. 4.

Et ubi

Et ubi ad conjectum teli ventum est, signo dato, velites desiliunt. Cic. de Clar. Orat. 270.
Hastæ velitibus amentatæ. Ovid. in Ibin, 48.
Utque petit primo plenum flaventis arenæ
Nondum calfacti velitis hasta solum.
Velites, quasi Volites dicuntur. Cic. de Repub. Militari more veterum velocissimi, cum scutis levibus, pedites, ad hoc ipsum exercitati, iisdem miscendi, quos expeditos quasi volitantes, volites appellabant. Inde versa littera o in e Velites, Vel ἀπὸ τοῦ βάλλειν, i. e. a jaculatione, eo quod tela tantum missilia secum gerant. [Turbat hic Perottus, V. Voss. Etymol. & Lex. Pitisc.
Veles scurra. Cic 9. Fam. 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse non moleste tuli. Scurram velitem dicit, Scurram tironem, non veteranum gravis armaturæ: ut enim si veles cum armato milite congrederetur male acciperetur, sic ut velitem scurram se verberatum esse jocatur a Papirio, dicacissimo & acerrimo scurra. Turnebus. V. SCURRA.
Velitāris, e. Adj. [γυμνητικός, ἀκροβολιστικός] Quod ad velites pertinet. Unde, Arma velitaria. Sallust. in Jugurth. 113. Præterea iere sagittarii & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi causa. Liv. 26. 4. Et septena jacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro, quale hastis velitaribus inest.
Velitātim, Adv. [κατὰ διαλειμμάτων] significat per saltus & intervalla: quod velites pugnando saltibus utantur. Sisenna lib. 1. Hist. Nos una æstate in Asia & Græcia gesta idcirco continentia litteris mandavimus, ne velitatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Non. 2. 911. Quidam legunt Vellicatim.
Velĭtor, [ἀψιμαχῶ, ἀκροβολίζομαι] āri. Digladiari, Levi pugna certare.
Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Jurgari. Plaut. Men. 5. 2. 28.
Nescio quid velitati estis inter vos duos. Gell. lib. 6. cap. 11. Cum inquinatissimis hominibus non est convicio decertandum, neque in maledictis adversum impudentes & improbos velitandum; quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & consimilia dicas, atque audias.
Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercari, & inter se rixari dixerunt veteres. Afranius,
Interea verba jactare, & labris
Inter se velitari, velificarier. Ex Turnebo. ex Non. 1. 2.
Velitatio, ōnis. f. [ἀκροβολισμός, λογομαχία] Levis contentio, dicta ex congressione velitum. Non. 1. 2. Plaut. Rud. 2. 6. 42.
Equidem meam velitationem exerceo.
Velitatio, inquit Festus, est Ultro citroque verborum objectatio, ab exemplo velitaris pugnæ. Plaut. Asin. 2. 2. 41.
Verbis velitationem fieri compendi volo.
Velatrīcus, a, um. Adj. Idem quod Velitaris. Sidon. 7. Epist. 2. Historia juvenis eximii, fabula militiæ velatricæ par. [An Velitatrici?
Vĕlia, æ. f. [Οὐελία] Lucaniæ oppidum in Italia ad mare situm. Item vicus, seu collis in urbe Roma. V. Liv. 2. 7. Inde
Velīnus, a, um. Adj. Virg. 6. Æn. 366.
Injice, (namque potes) portusque require Velinos.
Lacus Velinus. Plin. lib 2. cap. 64.
Regio Velina in urbe, Palatino monti conjuncta, in qua Valerii Publicolæ, & Victoriæ, deorumque Penatium ædes erant. Dicta Velina, quod ibi pastores Palatini vellere lanam sint soliti.
Tribus Velina. Cic. 4. Att. 15.
Veliensis, e. Adj. Cic. 7. Fam. 20. cujus initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. Nescio quid enim Velienses verebantur, &c.
Populi Velienses. Plin. lib. 3. cap. 5.
Velifer, **Velifico**, **Velificus**, &c. V. VELUM.
Velitaris, **Velitatim**, **Velitor**. V. VELES.
Velĭtræ, ārum. f. [Οὐελίτραι] Civitas Volscorum insignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volscis victis Romani ademerunt, ut scribit Liv. 8. 14. Ex ea urbe gentem Octaviam fuisse testatur Suetonius in Augusto pr. Refert Dionys. lib. 7. pestilentiam adeo Velitras esse depopulatam, ut ex decem partibus Veliternorum vix una superfuerit.
Veliternus, a, um. Adj. V. supra in VELITRÆ.
Inde etiam Veliterni populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 5.
Velivŏlus, Adj. V. VELUM.
Vella, æ. f. [κώμη] ab antiquis dicebatur pro Villa. unde
Vellatūra, æ. f. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam, non villam, quo vehunt & unde vehunt. Item dicuntur qui vecturis vivunt, vellaturam facere. Rectius Velatura. V. infra in VELUM.
Vello, velli & vulsi, vulsum, [τίλλω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Opilare. Exstirpare; ut, Vellere herbas.
Radicitus vellere, vel cum radice. Columel. lib. 11. cap. 3. Plin. lib. 12. cap. 12.
Herbas vellens dentibus. Ovid. 8. Met. 800.
Poma vellere manu. Tibul. lib. 3. 5. 20.
Spinas vellere. Cic 4. de Fin. 6 Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice sunt dicta ab illis? quam splendide? de justitia, de fortitudine, &c. de spinas vellentium, ut Stoici, &c.
Arbos solo vellitur ruptis radicibus. Virg. 3. Æn. 28.
Barbam vellere; proverbium est, ait Erasmus, quo Summum contemptum, ac ludibrium significamus. Hor. 1. Serm. 3. 133. — vellunt tibi barbam
Lascivi pueri.
Capillos albos a stirpe vellere. Propert. lib. 4. 25. 13.
Comam vellere. Martial. lib. 5. 37.
Ex patellis vellere emblemata, Evellere, eximere. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa ex patellis & turibulis, quæ vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, &c.
Munimenta vellere, sepulchra, vallum; Eruere, projicere in terram. Liv. 2. 25. Idem 10. 25.
Pontem vellere. Virg. 8. Æn. 650.
Postes vellere a cardine. Virg. 2. Æn. 480.
Signa vellere castris. Virg. 4. Georg. 108.
Spicula vellere. Virg. 10. Æn. 889.
Pectora mea velluntur secreto morsu, Lacerantur mærore. h. e. Tacita torqueor mæstitia. Stat. 5. Silv. 2. 3.

Pisces vellere ex æquore, Extrahere e mari. Hor. 2. Serm. 3. 235. al. Verrere, melius.
Tonderi, radi, & velli. Suet. in Cæs. cap. 45. Circa corporis curam morosior, ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed vellleretur etiam. h. e. Pilum sibi ad radicem velli juberet: quod nonnullæ mulierculæ facere solent, ne amplius renascatur.
De Præt. Vulsi V. in EVELLO.
Volsus, vel **Vulsus**, a, um. Partic. [τιλμένος] Vulsa corpora a Quintiliano in Proœm. lib. 8. dicuntur, Corpora si quis vulsa, inquit, atque fucata muliebriter comat, fœdissima sunt ipso formæ labore.
Aræ, foci, deûm delubra, sepulcra majorum vulsa, temerata, ac violata. Liv. 26. 13.
Tela vulsa pectore. Lucan. lib. 6. 232.
Volsus, a, um. Adj. pro Vorsus & versus, de industria fictum a Martial. 3. 63.
Qui movet in varios brachia volsa modos. Forte rectius Volsa interpreteris Vulsa, depilata. Ridet enim Cotili mollitiem, curamque nimiam circa corporis cultum.
Vulsio, ōnis. f. Irenæus 3. 11. Nicolaitæ sunt vulsio ejus.
Vulsūra, æ. f. [τίλμα, Gl. G. L.] Ipse actus vellendi. Varro 2. de R. R. cap. 11. Quam demptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant: ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
Volsella, sive **Vulsella**, æ. f. [τριχολαβίς, Gl. L. G. & G. L. ἀκροτριχολαβίς, L. G.] Instrumentum ad pilos evellendos e corpore. Cels. lib. 6. cap. 18. de cancri, qui in cole nascitur, curatione, Incipit a nigritie: quæ si cutem occupavit, protinus specillum subjiciendum, eaque incidenda est: deinde oræ vulsella prehendendæ: tum quicquid corruptum est, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12. Ergo specillo conquirenda est testa, quæ recessit, & volsella protrahenda est. V. Martial. 9. 28. & Suet. Cæs. cap. 45.
Vellŭmen, vel **Vellĭmen**, ĭnis. n. V. VULSURA, & VELLUS.
Vellus, V. f. l.
Vellĭco, [κνιπτίζω, Gl. L. G.] āre. Frequenter vellere: quod proprie fit, quum extremas corporis partes vellimus, & pressando infestamus. Propert. lib. 2 5. 8. Plaut. Mostel. 3. 2. 146.
Viden' pictum ubi ludificatur cornix vulturios duo?
Cornix astat; ea vulturios duo vicissim vellicat? Quintil. lib. 6. cap. 1. Ex pædagogo se vellicari respondit. De puero flente.
Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, mordere, lacerare. Plaut. Merc. 2. 3. 73.
Contemplent, conspiciant, nutent, nictent, sibilent,
Vellicent, vocent, molesti sint, occentent ostium. Cic. pro Corn. Balb. 58. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant.
Absentem vellicare. Hor. 1. Serm. 10. 79.
Vellicare, Reprehendere. Gell. lib. 4. cap. 15. In quibus plura inscite aut maligne vellicant. De Sallustii scriptis.
Beneficium vellicare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Opus alicujus vellicare. Varro 3. de R. R. cap. 16.
Vellicātus, a, um. Partic. Paulinus Nolanus Epist. 49. cap. 3. Vellicata blande auricula suscitavit.
Vellicatio, ōnis. f. Senec. de Vita beata 5. Quum non tantum lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. Idem 3. de Ira 43 extr. metaphorice accipit pro Molestiis, Detrimenta, inquit, injurias, convicia, vellicationes contemnamus. [i. e. Obtrectationes.
Vellicātus, ûs. m. [κνίσμα] Plin. lib. 28. cap. 6. Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perstringi. Vetustum exemplar omittit hanc dictionem Vellicatibus.
Vellicātim, Adv. Sisen. Hist. lib. 1. Nos una æstate in Græcia & Asia gesta litteris idcirco continentia mandavimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Ex Non. 2. 911. V. Velitatim, in VELES.
Vellus, ĕris n. [πόκος, Gl. L. G. & G. L.] Lana ex ovibus detonsa. Varro de R. R. lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegeticulis subjectis oves tondere solent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem sumuntur sereni, & iis id faciunt fere a quarta ad decimam horam: quoniam sole calidiore tonsa ex sudore ejus lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant; ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulsuram, quam tonsuram inventam.
Ovis auratæ vellus. Ovid. 6. Epist. 2.
Atrum vellus. Ovid. 7. Met. 244.
Fulva vellera. Ovid. 6. Epist. 14. intelligit Vellus aureum.
Milesia vellera. V. MILETUS.
Nigro de vellere stamina facta. Ovid. 4. Trist. 1. 64.
Nivea vellera. Virg. 4. Æn. 459.
Peresa vellera illuvie. Virg. 3. Georg. 561.
Pullum vellus. Ovid. 4. Fast. 620.
Splendentia vellera lanæ niveæ. Sil. lib. 15. 709.
Succida palliolo vellera quinque petit. Martial. lib. 11. 28. V. SUCCIDUS.
Depectant tenuia vellera foliis Seres. Virg. 2. Georg. 121.
Infuscare vellera. V. INFUSCO.
Inquinare vellus murice. V. INQUINO.
Mollire vellera. Ovid. 6. Met. 21.
Mutare vellera luto. V. MUTO.
Stratis velleribus jacebat. Virg. 7. Æn. 95.
Ferina vellera, Ferarum pelles. Ovid. 11. Met. 3.
Hirsuta vellera setis leonis. Ovid. 2. Fast. 620.
Vellera pro Frondibus. Ovid. de nuce, 131.
At simul induimus nostris sua vellera ramis, &c. al. Munera.
Vellus de Nubibus dicitur. Lucan. lib. 4. 123.
— jam clarior aer,
Et par Phœbus aquis densas in vellera nubes
Sparserat
Vellĕreus, a, um. Adj. Ascon. Ped. in 2. Verr. 22. p. 50. Cremenæ & velleræ & scorteæ.
Velo, āre. V. VELUM.
Velocasses, ium. m. Populi sunt Galliæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat; hodie *Vilcassinenses* appellati, qui

qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos Velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, ubi oppidum est Gisortium, & castellum Andeliacum. Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Æsiam. Sic enim Vibius Sequester appellat fluvium Galliæ, quem hodie *Isaram* appellamus, a quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.

VĒLOX, ōcis. Adj. [ὠκύς, Gl. L. G. & G. L. ταχύς, G. L.] Celer: a volando, quasi volax. Plin. lib. 8. cap. 34. Velox saltu, venatu vivens.
Ferro velox. Stat. 3. Theb. 399.
Ad facinus velox. Claud. 1. in Ruff. 240.
Ad præmia velox. Ovid. 1. de Pont. 2. 123.
Achilles velox. [ὠκύπους] V. ACHILLES.
Alæ veloces. Claud. 1. in Ruff. 122.
Cervi veloces. Virg. 5. Æn. 253.
Crura velocia. Ovid. 1. Met. 306.
Equi veloces. Ovid. 8. Met. 554.
Gradus velocior. Senec. de Benef. 5. cap. 2.
Jaculum velox. Virg. 2. Georg. 530.
Membra velocia. Sil. lib. 17. 537.
Oculo veloci percurrere aliquid. Hor. 2. Serm. 5. 55.
Pedites velocissimi. Cæs. 1. Bell. Gall. 48.
Pila velox. Hor. 2. Serm. 2. 11.
Victoria velox, Alata. Hor. 1. Epist. 18. 64.
Animus velox. Hor. 1. Epist. 2. 13.
Ingenium velox. Ovid. 8. Met. 254.
Ingenium velox ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ævi velocis memor. i. e. Cito transeuntis. Senec. Herc. fur. 3.
Annus velox. Stat. 5. Theb. 460.
Horæ veloces. Ovid. 2. Met. 118.
Procella velox i. e. Ventus. Hor. 3. Carm. 27. 63.
Compar. Velocior. [ταχύτερος, ὠκύτερος] ut
Nihil est annis velocius. Ovid. 10. Met. 529.
Superl. Velocissimus, [ταχύτατος, ὠκύτατος, Gl. G. L.]
Velox, pro Velociter. Virg. 5. Æn. 444.

— ille ictum venientem e vertice velox
Prævidit, celeriqae elapsus corpore cessit.

VELŌCĬTAS, ātis. f. [ταχύτης, Gl. G. L.] Celeritas. Cic. 2. de Fin. 49. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, ut vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?
Pernicitas & velocitas. Cic. 5. Tusc. 45. An dubitas, quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimisque sensibus, adde etiam, si libet, pernicitatem & velocitatem.
Pernix velocitas. V. PERNIX.
Velocitas, corporis celeritas appellatur: quæ eadem ingenii etiam laus habetur. Cic. 4. Tusc. 31.
Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107.
Concertare velocitate nandi. V. CONCERTO.
Exercitata studio velocitas. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Cogitationum velocitas. Plin. lib. 7. cap. 12. Quoniam velocitas cogitationum, animique celeritas, & ingenii varietas, multiformes notas imprimit.

VELOCĬTER, Adv. [ταχέως, Gl. G. L.] Celeriter.
Auferre aliquid velociter. Ovid. 4. Fast. 445.
Compar. Velocius [ταχύτερον, ὠκύτερον, Gl. G. L.] ut
Currere velocius. Ovid. 10. Met. 583.
Pervolare in aliquem locum velocius. Cic. in Somn. Scip. 21. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit.
Superl. Velocissime. [ταχύτατα, ὠκύτατα] Cic. de Univers. 27. Quæ velocissime movebantur, ea celeritate vinci a tardioribus: & quum superabant, superari videbantur.

VĒLUM, i. n. [παραπέτασμα, Gl. L. G. & G. L.] Tegmen; a Volo volas, nonnulli derivant, quod vela ventis aptata, volitare videantur. Varro a Velleribus, quod ex ovium velleribus fierent. Cic. in Orat. 153. a Vexillum, per contractionem. V. AXILLA & Voss. Etym. [Varr. L. L. 4. 29.
Niveis tentoria velis. Virg. 1. Æn. 473.
Obducere velum. V. OBDUCO.
Obtendere velis rem aliquam. Cic. 1. Q. frat. 1. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.
Vela etiam sunt Aulæa, quæ in Theatris scænæ, in divitum & potentiorum ædibus foribus prætendebantur. Plin. 4. Epist. 19. Eadem, si quando recito, in proximo, discreta velo, sedet. V. Virg. 3. Georg. 24. Suet. Calig. 26. & in Claud. cap. 20. & ibi Torrent. Lucret. 4. 73.

Et vulgo faciunt id lutea, russaque vela,
Et ferrugina, cum magnis intenta theatris,
Per malos volgata, trabesque trementia pendent. V. ad finem h. dict.

Velum, [ἄρμενον, Gl. L. G. & G. L. ἱ F ἱσῦ ὀθόνη, L. G. ἱστίον, G. L.] Navis armamentum. Plin. lib. 12. cap. 19. Vehunt per maria vasta ratibus, quas neque gubernacula regant, neque remi trahant vel impellant, non vela, non ratio ulla adjuvet.
Tenor veli. Lucan. lib. 5. 709.
Carbasina vela. V. CARBASUS.
Fugacia. Ovid. 13. Epist. 21.
Levia vela. Valer. 2. Argon. 447.
Nautica. Hor. 2. Serm. 3. 106.
Nutantia. Lucan. lib. 8. 47.
Parva. Hor. 4. Carm. 15. 4.
Passa, V. Passus, in PANDO.
Tumida. Hor. 2. Epist. 2. 201.
Abeuntia vela prosequi oculis. Ovid. 5. Epist. 55.
Æquare vela. V. ÆQUO.
Aptare classem velis, Instruere & disponere classem ad navigandum. Virg. 3. Æn. 472.
Arripere tellurem velis. Virg. 3. Æn. 477.
Cadunt vela. Virg. 3. Æn. 207.
Contrahere vela. V. CONTRAHO.
Contrahere turgida vela. Hor. 2. Carm. 10. 24.
Deducunt vela nautæ. Ovid. 3. Met. 663.
Deserta vento vela. Senec. Agamemn. 6.
Dirigere vela in medio freto. Ovid. 1. Fast. 466.
Dirigere vela aliquò Cæs lib. 2 Bell Civil. cap. 25.
Dare vela, Ventis se committere & navigare. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Dare vela retrorsum, pro In diversum mutare sententiam, vitæque institutum. Hor. 1. Carm. 34. 4. A navigantibus, qui cursus errorem versis velis corrigunt.
Dabant vela in altum. Virg. 1. Æn. 39.
Dare vela ventis. Virg. 4. Æn. 546.
Dare læta vela pelago. Senec. Troad. 4.
Dare vela suæ famæ, per translationem, pro Celebrem facere famam suam. Martial. lib. 8 70.
Dare vela ingenio. Ovid. 3. Fast. 790. ad Bacchum.
Euntia navigia velis. Plin lib. 9. cap. 15.
Facere vela, idem quod Vela dare. Cic. 7. Verr 87. Princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi ancoras imperavit. [Conf 4. Tusc. 9. Hinc Velifico verbum.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Flectere viam velis. Virg. 5. Æn. 28.
Implere vela ventis. Virg. 7. Æn. 23.
Inflata vela secundis Notis. Senec. Agamem. 2.
Intendere vela ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.
Intendunt vela Zephyri secundi. Virg. 5. Æn. 33.
Legit humida vela navita, Colligit. Virg. 1. Georg. 373.
Ministrare velis. Virg. 6. Æn 302. Aut, Per vela, & est septimus: aut, Velis obsequitur, & est dativus.
Pandere tota vela, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 1. Cic. 4. Tusc. 9. Quærebam igitur, utrum panderem vela orationis statim, an &c.
Pandere alas velorum. Virg. 3. Æn. 528.
Permittere vela ventis. Quintil. Tryphoni, in præf. Permittamus vela ventis, & oram solventibus bene precemur. h. e. Editionis ancipitem eventum, utcunque cadet, experiamur. Erasmus.
Procedit æquatis velis classis. Virg. 4. Æn. 587.
Solvere vela. Virg. 4. Æn. 574.
Subducta vela, Amota, & ad malum ligata. Sil. lib. 6. 325.
Subit pleno ostia velo. Virg. 1. Æn. 404.
Subnectere totum velum antennis. Ovid. 11. Met. 483.
Tendunt vela Noti. Virg. 3. Æn. 268.
Tenet concava vela ventus. Ovid. 6. Epist. 66.
Trahere vela, Contrahere. Virg. 4. Georg. 117.

— ni jam sub fine laborum
Vela traham, & terris festinem advertere proram.

A nautis ducta metaphora, qui appropinquantes portui aut litori vela contrahunt.
Vocant auræ vela, Auræ secundæ & lenes invitant ad navigandum. Virg. 3. Æn. 357.
Velis equisque, i. e. Omnibus nervis, omni conatu. Cic. 2. Q. frat. 14. Sic ego, quoniam in isto homine colendo tam indormivi diu, te me hercle sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem, tum equis tum velis. Vetus exemplar legit, Tum vero quadrigis. Idem 3. Off. 116. Cum his velis equisque (ut dicitur) si honestum tueri ac retinere sententia est, decertandum est. In his exemplis respexit Cicero ad utriusque pugnæ genus, equestre, ac navale. Ex Erasmo. Hieronymus Ferrarius in suis annotationibus in Philippicas, de hoc proverbio loquens, corrigit locum, & legit, Viris equisque. Idque confirmat, tum libris manuscriptis, tum aliorum etiam scriptorum auctoritate: etiam illo argumento, quod res militaris equis potius & viris administratur, quam equis & velis.
Remis velisque; idem cum priore significat. Inde translatum, quod quum navis simul & remigio & velis impellitur, summus est nautarum conatus. Cic. 3. Tusc. 25. Tætra enim res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis (ut ita dicam) remisque fugienda. Plaut. Asin. 1. 3. 5.

Remigio, veloque, quantumque poteris, festina & fuge. Erasmus.

Velum etiam erat in Theatro. Plin lib. 19. cap. 1. Postea in theatris tantum umbram fecere, &c. de velis loquens. V. quæ supra ex Lucret. conf. Ammian. 14. 14.

VELĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. ut, Carina velifera. Ovid. 15. Met. 719. Propert. lib. 3. 9. 35.
Malus velifer. Valer. 1. Argon. 126.

VELĬFĬCO, āre. vel VELIFICOR, āri. [ἱςιοδρομέω, Gl. G. L.] depon. Vela facere, sive Dare vela, & navigare. Propert. lib. 4. 10. 6.

Nauta per urbanas velificabct aquas. Idem lib. 2. 28. 40.
Una ratis fati nostros portabit amores
Cærula ad infernos velificata lacus.

Plin. lib. 9. cap. 33. Navigant ex his veneriæ: præbentesque concavam sibi partem, & alteram auræ opponentes, per summa æquorum velificant. Subaudi Conchæ.
Velificari, Vela in altum extendere, quod fugientes & fugam simulantes facere solent: unde pro Simulare & fugere ponitur: nisi quis malit accipere pro Fortunam temere experiri, & nullo consilio aliquid facere, quod solent, qui vela ventis expandunt. Cic. 8. Fam. 10. Quare tibi suadeo, quicunque est istic status rerum, diligenter & caute perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris: aut aliquid, quod referret scire, reticuisse. Velificatus hic alii exponunt Gratificatus.
Velificari honori suo, per translationem. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Quod si quis vestrûm spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo: primum me Consule id sperare desistat h. e. Evadere ad summos honores, non virtute, & majorum gloria, sed violenta quadam ratione, ut solet fieri ab iis, qui quascunque fortunas experiuntur velis in altum datis.

VELĬFĪCANS, antis. Partic. Flor. 3. 7. 3. Velificantes Cretes portibus suis adremigaverunt.

VELIFĬCĀTUS, a, um. Partic. ut
Athos velificatus. Juven. 10. Sat. 174. i. e. Transnavigatus, seu per quem naves suis velis navigavere. Xerxes enim, bellum Græcis illaturus, eum perfodi curavit Unde est illud Catul. 64. 46.

Per medium classis barbara venit Athon.

VELIFICATIO, ōnis. f. Cic. 1. Fam. 9. Quum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est eum tenere cum periculo cursum, quem cœperis.
Metaphorice. Ammian. 18. 5. Velificatione plena in rempublicam ferri. Adde 29. 2.

VELĬFĬCUS, a, um. Adj. ut, Velificus cursus, Qui velis fit. Plin. lib. 13. cap. 11.

VELIFICIUM, i. n. Hygin. Fab. extr. Velificia primum invenit Isis. [i. e. Velorum usum docuit
VELĬVŎLUS, a, um. Adj. [ἀερμινοπτης, ἱστιοπτης, Gl. G. L.] Mare dicitur velivolum, Quod vela id pervolant. Virg. 1. Æn. 228.
Naves velivolæ, Quæ velis volant, apud Ennium, teste Servio, l. c.
Rates velivolæ. Ovid. 4. de Pont. 5. 42.
VELIVŎLANS, antis. Partic. ut, Naves velivolantes. Cic. 1. de Divin. 67.
Advenit, & fera velivolantibus
Navibu' complevit manus litora.   Ex poeta.
VĒLO, [καλύπτω, σκέπω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Tegere, operire.
Amictu croceo velari. Ovid. 3. de Arte Am. 179.
Caput velare. Cic. pro Domo 124. & Ovid. 1. Met. 382. & 398.
Corpora velantur lino. Sil. lib. 3. 24.
Corpus velat maculoso vellere. Ovid. 3. Met. 197.
Corpora pecudum velantur fulvis setis. Virg. 3. Georg. 383.
Humeros velare ostro. Virg. 7. Æn 815.
Penna latus velat. Ovid. 2. Met. 376. al. Vestit.
Delubra Deûm fronde festa velamus, Sertis ornamus. Virg. 2. Æn. 249.
Tempora velat myrto. Virq. 5. Æn. 72.
Velare, Ligare. Pomponius apud Non. 4. 479. Reste velet gulam. [Jocus.
Velare, Dissimulare. Plin. in Paneg. 56. pr. Quare non alia major, Imperator Auguste, gloria tua, quam quod agentibus tibi gratias, nihil velandum est, nihil omittendum.
Adjumentis extrinsecus aliquid velare. Tacit. 12. Ann. 61.
Scelere scelus velandum est. Sen. Hippol. 721.
VELANS, antis. Partic. [καλύπτων] ut, Squamæ velantes artus. Ovid. 4. Met. 45.
VELĀTUS, a, um. Partic. [κεκαλυμμένος] Tectus, Amictus.
Filo velatus. Tibull. lib. 1. 5. 15.
Ostro molliter velata. Stat. 5. Silv. 1. 225.
Antennæ velatæ. Virg. 3. Æn. 549.
Capite velato, Tecto & operto. Cic. pro Domo 124.
Comæ velatæ. Virg. 3. Æn. 174.
Juvencus auro & vittis velatus. Virg. 5. Æn. 366. Tale est illud 9. Æn. 627.
Et statuam ante aras aurata fronte juvencum.   h. e. Cornibus auratis. Vittis, id est Sertis rosaceis caput cingentibus. [Verbenæ huic rei serviebant, tum vittæ & infulæ, de quibus s. l. V.
Manus velatæ. Plaut. Amph. 1. 1. 101.
Monedula velata nigris pennis. Ovid. 7. Met. 468.
Velatus. Ornatus vittatusve. Virg. 11. Æn. 101.
Jamque oratores aderant ex urbe Latina,
Velati ramis oleæ.   Ubi Servius; Velati, Instructi, & ornati: id est in manibus ramos olivæ tenentes. V. paulo ante Juvencus &c.
Navis velata infulis ramisque oleæ. Liv. 30. 36. Scipio profectus ab Utica, portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis, ramisque oleæ, Carthaginensium navis occurrit. Decem legati erant, principes civitatis, qui cum ad puppim Prætoriæ navis accessissent, velamenta supplicum porrigentes, orantes, implorantesque fidem & misericordiam Scipionis, &c.
Tempora velata corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Velatus, Vestitus. Plaut. Muliebri velatus toga. Unde Velati, auctore Festo, appellabantur Vestiti & inermes, qui exercitum sequebantur, quique in mortuorum militum locum substituebantur. Hi postea mutatis litteris Velites dicti sunt, qui & Ferentarii ab auxilio ferendo. V. VELES.
VELATO, Adv. Tertull. adv. Marc. 4. 29. Tantum velato cum maxime discentes eum.
VELATŪRA, æ. f. Transvectio sive vectura, quæ velis fit. Varro R. R. 1. 2. Dicuntur, qui vecturis vivunt, velaturam facere. Et Idem de L. L. 4. 7. Velaturam facere etiam nunc dicuntur, qui mercede faciunt. V. VELLATURA.
VELĀRIS, e. Adj. Quod pertinet ad vela. Plin. lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.
VELĀMEN, ĭnis. n. [κάλυμμα, Gl. L. G. & G. L. φαρσος, ἱμάτιον, L. G.] Res, qua aliquid velatur, id est tegitur. Virg. 1. Æn. 653.
Et circumtextum croceo velamen acantho.
Fulgentia auro velamina. Ovid. 6. Met. 567.
Mollia velamina. Ovid. 15. Met. 118.
Deripere velamina ex humeris. Ovid. 6. Met. 566.
Induitur cærula velamina. Ovid. 14. Met. 45.
Ponere velamina, Deponere, exuere. Ovid. 2. Fast. 169.
Ponere mollia velamina de corpore. Ovid. 4. Met. 345.
Retegit scisso velamine vultus. Lucan. lib. 8. 669.
VELĀMENTUM, i. n. [σκέπασμα, τὸ περιβόλαιον, Gl. G. L. σῦμμα, L. G.] Idem. Liv. 24. 30. Ramos oleæ, ac velamenta alia supplicum porrigentes, orare, ut reciperent sese.
Velamenta & infulæ. Tacit. 1. Hist. 66.
Tunicas testiculos ambientes, Valamenta testiculorum, & tunicas ulcerum & tuberculorum, vocat Cels. lib. 7. cap. 18. Budæus.
Metaphorice, Senec de Vita Beata cap. 12. Quærentes libidinibus suis patrocinium aliquod ac velamentum.
VELĀRIUM, i. n. [παραπέτασμα] Velaria dicebantur Vela, quibus theatra tegebantur. Stat. 1. Silv. 6. 10.
Jam velaria lintea pluebant.   Sic legit Calepinus: ubi nunc legimus, Jam bellaria adorea pluebent.
Velaria, Loca abdita, quæ velis clauduntur. Juven. 4. Sat. 122.
— sic pugnas Cilicis laudabat, & ictus,
Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos.   [Ad alta theatri velamina. Schol.
VELATRUM, i. n. Idem, quod Velum. ut, Album velatrum. Tertull. de Cultu Fem. cap. 6.
VĒLĀBRUM, i. n. [Βήλαυρον] a Velo, velas; Locus Romæ, in quo vela obtendebantur, sub quibus olearii & alii venditabant. Plaut. Capt. 3. 1. 29.
Omnes compacto rem agunt, quasi in Velabro olearii.   Cic. ad Brut. 15. In eoque fum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos, Pontifices, ad aram in Velabro facere soletis. Alii a Vehendo, Velabrum dictum volunt: quod cum paludibus mons Aventinus a reliquis esset disclusus, eo ex urbe, quadrante soluto, per paludes illas advehebantur. Hor. 2. Serm. 3. 209.
Cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum,
Mane domum veniant.   V. Lex. Pitisc.
Velabra, Festo Ventilabra sunt, vocabulo quasi imminuto curtatoque, extrita videlicet syllaba. Annotavit Turnebus.
VELABRENSIS, e. Adj. [Βηλαυρήσιος] Martial. lib. 11. 53.
Altera non deerunt, tenui versata favilla,
Vel Velabrensi massa recocta foco.
VĒLUT, vel VELŪTI, [ὥσπερ, Gl. L. G. & G. L. οἷον, L. G.] Adverbia similitudinis, imaginem & similitudinem quandam alicujus rei innuunt, Subjunctivisque verbi Sum junguntur, & fere si Præsens præcedit, Præterito imperfecto: ut, Incedis veluti rex esses. Aliorum vero verborum potentialibus potius: ut, Incedis veluti rex incederet, & Facis veluti vir probus faceret. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Bestiæ, quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. Idem 2. de Finib. 116. Non elogia monumentorum id significant, velut hoc ad portam? Hor. 1. Carm. 12. 45.
Crescit, occulto velut arbor ævo,
Fama Marcelli.   Sic 2. Serm. 3. 98.
— hoc, veluti virtute paratum,
Speravit magnæ laudi fore.
Conatum Clodii refutabo, velut hesterno die. Cic. de Arusp. Resp. 7.
Velut, & Ita. Columel. lib. 3. cap. 95. Nos quoqee pari ratione, velut Olympicarum equarum, ita fortissimarum aminearum vitium seminibus electis, largæ vindemiæ spem capiamus.
VEMENS, Vide VEHEMENS, Quidam Væmens. H. St.

V E N

VENALIC. Venalicius. VENAT. Venatio.
VĒNA, æ. f. [φλέψ, Gl. L. G. & G. L.] Conceptaculum sanguinis in corpore animali. Dicta, quod per eam sanguis veniat. Plin. lib. 11. c 37. Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores revocant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis rivi. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.
Cava vena. V. CAVUS.
Seminales venæ, Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Vena in maribus, quæ semen continet, duplex est, paulo interior, quam illud humoris obscæni receptaculum. Sicut enim renes duo sunt, itemque testes: ita & venæ seminales duæ, in una tantum compage cohærentes. Ipsum semen quidam putant ex medullis tantum, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibique concrescere.
Vacuæ venæ. Hor. 2. Serm. 4. 25.
Vitales venæ. Lucret. lib. 2. 1118.
Abrumpere venas. V. ABRUMPO.
Abscindere venas. V. ABSCINDO.
Calentes venæ fibrarum. Lucan. lib. 1. 582.
Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.
Exsolvere venas. Tacit. 16. Ann. 17.
Ferire venam, est apud Cels. lib. 1. cap. 10. pro eo, quod Græci dicunt φλεβοτομεῖν, id est Venam secare.
Ferire venam inter ima pedis. Virg. 3. Georg. 460.
Imbutæ venæ viscerum veneno. Cic. 2. de Finib. 94.
Incidere venam, quod medici Phlebotomare dicunt. Cic. in Pison. 83. Medico, quem tecum eduxeras, imperasti, ut venas hominis incideret.
Inflavit libido tætra venas. Hor. 1. Serm. 2. 33.
Inflatus venas laccho. Virg. 6. Ecl. 15.
Intercidere venas. V. INTERCĪDO.
Laxat hiatus tenues venarum cruor. Stat. 9. Theb. 530.
Marcent venæ. Lucan. lib. 4. 326.
Nigrescunt sanguine venæ. Ovid. 3. de Arte Am. 503.
Pallent amisso sanguine venæ. Ovid. 2. Met. 524.
Pertundere venam. Juven. 6. Sat. 46.
Reficere venas cadentes vino. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.
Revulsæ venæ. Senec. OEdip. 12.
Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Tumuerunt plenis guttura venis. Ovid. 3. Met. 73.
Vena pro Arteria. Ovid. 10. Met. 289.
— saliunt tentatæ pollice venæ.   Cic. de Fato 15. Si cui venæ sic moventur, is habet febrem, &c. Nam ei venæ sic moventur, & febrem is non habet? Celsus 2. 4. Periculosissimum tamen est, si venæ quoque ibi vehementer agitantur.
Capita venarum. Cels. lib. 2. cap. 10. Ipsius quoque venæ, si forte præcisa est, capita comprimuntur, neque sanguinem mittunt.
Percussus venarum. Plin. lib. 7. cap. 51.
Pulsus venarum. Plin. lib. 2. cap. 97. Quoniam & in corpore, extrema pulsum venarum, id est spiritus, magis sentiunt.
Trepidæ venæ. Ovid. 6. Met. 389.
Detectique patent nervi, trepidæque sine ulla
Pelle micant venæ.
Concidere venæ dicuntur, quando deficiunt vires. Cels. lib. 3. cap. 5. Si protinus venæ conciderunt, & sæpius eodem die, si inter plures accessiones, subinde vis corpori deest.
Concitat venas & resolvit sol, & balneum, & exercitatio, & metus & ira, & quilibet alius animi affectus. Cels. lib. 3. cap. 6.
Conquieverunt venæ. Cels. lib. 3. cap. 4. Illud magis ad rem pertinet scire, num oporteat cibum dari, quum jam bene venæ conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis febrium.
Micant venæ. V. paulo supra Trepidæ venæ, & MICO.
Moventur venæ inæqualibus intervallis. Cels. lib. 3. cap. 6.
Movet ægri venas conspectus medici. Cels. lib. 3. cap. 6.
Ordinatæ naturaliter venæ. Cels. lib. 3. cap. 6. Sed his non omnia credere, ac protinus quidem scire, non febricitare eum, cujus venæ naturaliter ordinatæ sunt, teporque talis est, qualis esse sanis solet.
Subeunt & quiescunt venæ. Cels. lib. 3. cap. 6. Nonnunquam etiam incipiente febre, subeunt & quiescunt venæ: ut imbecillus is videri possit, cui facile adhuc gravis instat accessio.
Submittunt se venæ. Cels. in procem. lib. 1. Tum requirunt etiam, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant.
Tangere venas alicu. Pers. 3. Sat. 107.

Ora venarum, sanguinem solita fundere, si subito suppressa sunt, aut aqua inter cutem, aut tabes sequitur. Celf. lib. 2. cap. 7. i. e. Hæmorrhoides.
Alba vena. Celf. lib. 4. cap. 1. A renibus singulæ venæ, colore albæ, ad vesicam feruntur, ἐρητῆρας Græci vocant, quod per eas inde descendentem urinam in vesicam destillare concipiunt.
Periculum inclusum in venis & visceribus reip. Cic. 1. in Catil. 31.
Vena, pro Membro virili. Martial. lib. 11. 17. Ad lectorem,
O quoties rigida pulsabis pallia vena,
Sis gravior Curio, Fabricioque licet! Subaudi, Legens meos versus impudicos.
Venæ, Terræ pori. Virg. 1. Georg. 91. de igne,
Seu durat magis & venas astringit hiantes.
Arborum venæ. Plin. lib. 16. cap. 38. In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. Discrimen earum facile. Venæ latiores, candidioresque, pulpæ fissilibus insunt. Ideo fit, ut aure ad caput trabis, quamlibet prælongæ, admota, ictus ab altero capite vel graphii sentiatur, penetrante rectis meatibus sono: unde deprehenditur an torta sit materies, nodisque concisa.
Marmoris venæ. ut, Picturata lucentia marmora vena. Stat.3. Silv.8.36.
Silicum venæ. Ovid. 1. Amor. 11. 9.
Silicis venis abstrusus ignis. Virg. 1. Georg. 135.
Venæ, per translationem in terra dicuntur, Subterranei meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. Hirt. Bell. Alexand. cap. 8. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis habere venas.
Aquæ vena perit fecundæ. Ovid. 3. Trist. 7. 16.
Auri & argenti venæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Adde etiam reconditas auri argentique venas, infinitamque vim marmoris. Ibid. 98. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus, & ad usum aptas, & ad ornatum decoras.
Argenti aurique venas sequi. Lucret. lib. 6. 808.
Lapicidinarum venas & metallorum inquirere. Ulp. in l. Si cujus rei. §. Inde est quæsitum. D. de usufruct.
Accipimus tenue argentum, venæque secundæ. Juven. 9. Sat. 31.
Vena, pro Ingenio hominis ad aliquid scribendum apto. Juven.7.Sat.53.
Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, &c. h. e. Ingenium vulgare, & rude, commune cum pluribus.
Venam appellant Indolem, & vim genuinam ingenii: translatione ducta vel a fontibus, quorum alii angustiore vena manant, alii tanta, ut flumen ingens efficiant: vel a metallis, quorum etiam venæ, non genere tantum, sed & copia differunt. Simillimum est quod ait Ulpianus lib. 11. cap. ult. [An potius Quintilianus? Dispice, lector.
Vena & ingenium. Hor de Arte Poet. 409.
— ego nec studium sine divite vena,
Nec rude quid possit video ingenium: &c.
Benigna vena ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 10.
Tenuis & angusta ingenii vena. Quintil. lib. 6. cap. 2. pr.
Tenere venas cujusque generis hominum, quod alias dicimus, Uniuscujusque naturam pernoscere & ingenium. Cic. 1. de Orat. 223. Acuto homine nobis opus est, & natura, usuque callido, qui sagaciter pervestiget, quid sui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit, cogitent, sentiant, opinentur, exspectent. Teneat oportet venas cujusque generis, ætatis, ordinis, &c.
Prioris venæ ævum, i. e. Sæculum ferreum. Ovid. 1. Met. 128. Al. leg. Pejoris.
Venŭla, æ. f. dimin. [φλέβιον] ut, Oculorum venulæ. Celf 2. 6.
Venōsus, a, um. Adj. [φλεβώδης] Quod venas permultas habet. Plin. lib. 24. cap. 10. Folia ei plantaginis, nisi angustiora essent, & magis laciniosa, convexaque in terram, alias etiam venosa similiter.
Liber venosus, pro Aspero, duro & horrido. Perf. 1. Sat. 76.
Compar. Plin. lib. 20. c. 8. Sativum autem ferin, quod est minus & venosius.
Venox, ōcis. m. Venæ indagator. Ita appellatus est Plautius ob inquisitas Appiæ aquæ venas, Frontin. de Aquæduct. p. 14. conf. Liv. 8. 19.
Venabulum, V. venor.
Venāfrum, i. n. [Οὐέναφρον] Civitas Campaniæ oleis abundans. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. & Acron grammaticus apud Hor. 2. Carm. 6. 16.
— viridique certat Bacca Venafro.
Venafrānus, a, um. Adj. [Οὐεναφρανός] ut
Agri Venafrani. Hor. 3. Carm. 5. 55.
Oliva Venafrana. Hor. 2. Serm. 4. 69.
Venalis, Adj. V. venbo.
Venaticus, **Venatus**. V. venor.
Vendĭco, āre. a Venum sit, quasi conveniens sibi dicere, & quod vulgo dicitur, *Sibi appropriare*: hoc est sibi proprium facere & assumere. Sed Cordatiores Critici Vendico explodendum volunt, & Vindico semper scribendum. V. Priscian. Manut. Lips. Dausq. Voss. Cellar. in libris Etym. & Orthograph. [Quia scilicet significatio in utroque nil discrepat, & accedit Vindico ad Vindex, Vindicta, Vindiciæ &c. Adde sic & in Gloss. tantum occurrere. V. igitur vindico.
Vendo, vendĭdi, venditum, [πωλῶ, πιπράσκω, Gl. L. G. & G. L.] ěre. ex Venum & Do compositum. Cic pro Quint. 6. Eum non ita commode posse eo tempore quæ proscripsisset vendere.
Male vendere & Recte, contraria. Cic 5. Verr. 227. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendidis: ut aut male vendendum intelligas, si processit: aut male perceptos fructus, si recte licet vendere.
Quam optime vendere. Cic. 3. Off 51. Cetera sine insidiis agere, & quoniam vendat, velle quam optime vendere.
Præclare vendere. V. Vendere pro Laudare infra.
Auctionem vendere, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio 19. ea dicendi forma dictum arbitror, qua a Cæsare 2. de Bell Gall. 33. extr. Vendere sectionem Estque Vendere auctionem, Auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.
Adversione vendere vel per adversionem. V. Adversio, in adversus.
Merces suas vendere Ovid. 5. Fast 671.
Prædia vendere. Hor 2. Serm. 7. 10.
Beneficia alicujus vendere, Pretio aliis conciliare. Cic. 13. Fam. 36.
Suffragia vendere. Juven 10. Sat. 77.
Cum Ablativo construitur, si pretium exprimatur. Plaut. Trin. 4. 3. 48.
— nam ego talentum mutuum
Quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi
Patriam vendidit auro. Virg. 6. Æn. 621.

Quanto pretio vendidisti, dicimus; non, Quanti pretii. [Sed Quanti, subaudito Æris pretio.
Magno vendere, dixisse Varro docet, quum ait, Venierunt propter penuriam magno. V. venbo.
Plurimo Cic. 5. Verr. 124. Quæro si ipse excogitare non poterat, quemadmodum plurimo venderet.
Aliquid quam plurimo vendere Cic. 3. Off. 51.
Pecunia grandi vendere Cic. pro P. Sext. 56.
Pretio vendere. Cic 6. Verr. 134.
Cum Genitivis Tanti, quanti, pluris, & minoris. Cic. 3. Off. 51. Vendo meum, non pluris, quam ceteri, fortasse etiam minoris: quum major est copia.
Pluris aliquid vendere. Hor. 2. Serm. 3. 300.
Vendere trans Tiberim. Gellius 20. 1. Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregre venum ibant. Eo significari puto, inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem, ut extra fines qui venditus est serviat, non in agro Romano, cum Transtiberina regio extra agrum Romanum proprie dictum esset, & in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, censeretur, & jam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius, quod Græci πωλεῖν ἐπ' ἐξαγωγῇ dicebant, quod erat hac conditione vendere, ut extra fines mancipium educeretur, & serviret. At vero ejus Transtiberinæ regionis, quæ urbis pars erat, magnam fere partem Judæi, qui Romæ se infuderant, occupaverant, quod quodam loco a Philone in Gajum recordor relatum esse. Quin etiam, quod ea urbis pars esset infrequentior, minusque culta, & a Judæis, ignotis, & omnibus invisis, humilique & sordida plebecula tantum incoleretur, fere in ea pleraque viliora, immundiora & sordidiora fiebant, & administrabantur, pellesque animalibus fœtidæ diripiebantur. Hinc illud Martial. 6. 93.
Et detracta cani Transtiberina cutis. Et Juven. 14. Sat. 201.
— nec te fastidia mercis
Ullius subeant ablegandæ Tiberim ultra. Qui sulphurata vendebant eam etiam partem habitabant. Martial. 1. 42.
Hoc, quod Transtiberinus ambulator,
Qui pallentia sulphurata fractis
Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo, Adversf. 24. 43.
Vendere, pro Laudare, commendare. Cic. 13. Att. 12. Ligarianam præclare vendidisti: posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam. Metaphora sumpta de iis, qui quod vendere cupiunt, prius laudant, quo libentius ematur. Ex quo illud Hor. 2. Epist. 2. 11.
Laudat venales, qui vult extrudere, merces. Vendidisti, inquit, præclare orationem meam pro Q. Ligario; hoc est, ita meam orationem laudasti, ut alii, tuam auctoritatem tuumque judicium secuti, eam probare cœperint, æque atque ii, qui venditori suas merces laudanti fidem adhibentes, bonum sæpe putant esse, quod vitiosum est Infra, epist. 19. Ligarianam, ut video, præclare auctoritas tua commendavit. Scripsit enim ad me Balbus, ac Oppius, mirifice se probare. Præconium deferam: perstat in tralatione: nam præcones in auctione vendebant, dicit igitur Præconium, id est vendendi curam. Quum aliquid, inquit, a me scriptum emittere voluero, rogabo te, ut id, antequam emittatur, tua auctoritate commendes: ut scilicet alii deinde probent, quod a te, tali viro, prius esse laudatum senserint. [Vendidisti, *Fecisti valere*, ut vulgo dicunt. Cic. forte Proscripsero reliquit.
Vendere, pro Locare. V. Bona prædia, in bonus. [& Fest. in Venditiones.
Vendens, entis. Petron. cap. 13. Vidit personam vendentis contemptam. Adde Hor. 2. Epist. 1. 269. & 1. Epist. 7. 6.
Vendĭtus, a, um. Partic. [πραθείς] ut, Merx vendita sæpe. Martial. 12. 103.
Bona vendita. Sallust. Fragm cap. 2.
Vendĭtor, ōris. m. [πράτης, Gl. G. L.] Cic. 3. Off. 51. Ut ne quid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. Idem in Topic. 100. Feci, quod sæpe liberales venditores solent, ut quum ædes, fundumve vendiderint, &c.
Mercatores provinciarum, ac venditores nostræ dignitatis. Cic. Post redit. in Senat. 9.
Vendĭtrix, īcis. f. Scævola in l. Mulier. D. de leg. commissor. Die statuto emptor testatus est se pecuniam omnem reliquam paratum fuisse solvere: & sacculum cum pecunia signatorum signis obsignavit: defuisse autem venditricem, &c.
Venditio, ōnis. f. [πρᾶσις, πωλή] Cic pro Rosc. Amer. 100. Ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum. Proscriptiones venditionesque fieri. Cic. pro Rosc. Amer. 128.
Ascribere aliquid in venditione capitis cujuspiam. Cic. in Pison. 86.
Rescindere venditionem. V. rescindo.
Vendĭbĭlis, e. Adj. [πωλητός] Quod facile vendi potest. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Accedent salicta ad Minturnas, adjungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.
Vendibilis aspectu. Plin. lib. 14. cap. 3.
Fundus vendibilis. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Puella vendibilis. Ovid 3. Amor. 12. 10.
Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic. de Amicit. 96. Tamen illius vendibilem orationem, religio deorum immortalium, nobis defendentibus, facile vincebat. i. e. Favorem populi captantem.
Vendibilis orator. Idem de Clar. Orat. 264.
Vendax, ācis. Adj. [φιλοπωλής] Qui facile seu libenter vendit. Cato de R. R. cap 2. Patrem familias vendacem, & non emacem, esse oportet.
Vendĭto, [πωλῶ, πιπράσκω, Gl. L G. & G. L.] āre. frequent. Venale habere, inquit Budæus Plaut. Curc 4 1. 21.
In Tusco vico, ibi sunt homines, qui ipsi sese venditant. Cic. 1. Att. 11. Tusculanum venditat, ut si possit, emat Pacilianam domum.
Venditare, Frequenter vel passim vendere. Columel. lib 8 cap. 18. Cato, tutor Luculli, grandi ære piscinas venditabat. Cic 4. Verr. 135. Istius omnia decreta, imperia, litteras peritissime & callidissime venditabat. i. e. Passim vendebat.
Asse venditare aliquid. Catull ad Vibennium 31. 8.
Venditare, Ostentare, tracta ab institoribus metaphora, qui merces suas ostentare præcupide solent Unde Venditare se alicui, est Per assentationem, operam suam ultro spondere, quasique venalem ostentare. Budæus. Cic. 8. Att. epist. ult. Non me igitur is ducit, sed sermo hominum, qui ad me a Philotimo scribitur; is enim me ab optimatibus ait con-

ait conscindi. Quibus optimatibus, dii boni! qui nunc quomodo occurrunt? quomodo autem se venditant Cæsari? i. e. Sese in clientelam Cæsari dedunt, & ad ejus partes adjungunt. Liv. 3. 35. In foro volitare, per illos se plebi venditare: donec collegæ quoque, &c.

Ingenium venditare, & memoriam ostentare. Auctor ad Heren. lib. 2. 47.

VENDĬTANS, antis. Tacit. 1. Hist. 66. Stativorum mutationes venditans dux. V. Vellej. 2. 63. 2.

VENDITĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 14. Ann. 50. Venditata munera & adipiscendorum honorum jus.

VENDITĀTIO, ōnis. f. [ἀλαζονεία] Ostentationem significat. Cic. de Amicit. 88. Quanquam a multis ipsa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. Idem 2. Tusc. 64. Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ sine venditatione, & sine populo teste, fiunt. Sic Plin. lib. 29. cap. 1. Ostentatio artis & portentosa scientiæ venditatio manifesta est.

VENDITĀTOR, ōris. m. Qui se venditat. Tacit. 1. Hist. 49. Famæ nec incuriosus, nec venditator. conf. Gell. 5. 14. & 18. 4.

VENDITĀRIUS, a, um. Adj. [πωλητικός] Qui vendere solet. Plaut. Stich. 1. 3. 103.

Neque aliud quicquam, nisi hoc quod habeo pallium,
Linguam quoque etiam venditariam. V. not. Turneb. conf. Curc. 4. 1. 21.

VENDITŪRIO vide an reperiatur, sicut Empturio legitur. H. St.

VĔNĒNUM, i. n. [φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] dictum, quod cito per venas eat, sive salubre, sive noxium. Cajus de Verb. signif. l. 236. Qui venenum dicit, adjicere debet, utrum malum, an bonum: nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, ejus naturam, cui adhibitum est, mutat. Quum id, quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque, tam medicamenta, quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Unde adjectione alterius nominis distinctio fit. V. etiam Marcianum in l. 3. D. Ad l. Cornel. de sicariis.

Venenum, pro Colore. Virg. 2. Georg. 465.

Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. Servius.

Venenum, pro Medicamento, vel unguento. Lucan. lib. 8. 691.

Summota est capiti tabes, raptoque cerebro,
Exsiccata cutis, putrisque effluxit ab alto
Humor, & infuso facies solidata veneno est. h. e. Medicamentis, qualia sunt oleum cedrinum, myrrha, aloe, & hujusmodi aromata. De capite Pompeji exsecto loquitur.

Venenum, [θανάσιμον φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] Pro malo veneno frequentius ponitur.

Celeritas veneni. Cic. pro Cœl. 60. Ex hac igitur domo progressa ista mulier, de veneni celeritate dicere audebit.

Ferax venenorum Iberia. Hor. Epod. 5. 22.

Indicia & vestigia veneni. Cic. pro Cluent. 30. Omnia præterea, quæ solent esse indicia & vestigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.

Acre venenum. Lucret. lib. 4. 641.

Atrum venenum. V. ATER, Adj.

Cervarium venenum. V. CERVUS.

Dira venena. Hor. Epod. 5. 62.

Gelida venena. Valer. 6. Argon. 85.

Lene venenum. Cic. 2. Att. 21. Sed ita lenibus uti videbantur venenis, ut posse viderentur sine dolore interire.

Nigrum venenum. Virg. 4. Æn. 514.

Piceum venenum. Ovid. 2. Met. 800.

Portentifica venena. Ovid. 14. Met. 55.

Rapidum & velox venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Somnifera venena. Ovid. 9. Met. 693.

Torpens venenum. Lucan. lib. 9. 848.

Violentissimum venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Adfusum vulneri venenum. Tacit. 1. Ann. 10.

Agere venena membris, E membris expellere. Virg. 2. Georg. 130.

Ardente veneno coquitur cruor. Ovid. 9. Met. 171.

Correptus cæco veneno, Occulta peste. Lucret. lib. 6. 822.

Deprehendere venenum. Cic. pro Cluent. 20. Quum manifesto venenum deprehendisset, quod vir matris Oppianicus ei paravisset, &c.

Expugnare venenum. Plin. lib. 28. cap. 10.

Exstinguere venenum. Plin. lib. 22. cap. 23.

Facere malum venenum. Cic. pro Cluent. 148. Qui venenum malum fecit, fecerit. Ex l. XII. tabb.

Hebetat venena omnia. Plin. lib. 23. cap. 4.

Imprimere venenum dicitur serpens, repulsu dentium. V. IMPRIMO.

Inficere veneno pocula. V. INFICIO.

Infundere alicui venenum. Cic. 11. Philipp. 13. At hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit.

Inspirant venenum morsibus. Virg. 4. Georg. 236. de apibus.

Interimi veneno. V. INTERIMO.

Latent impia sub dulci melle venena. Ovid. 1. Amor. 8. 104.

Lecta venena Ponto. Virg. 8. Ecl. 95.

Necare veneno. Cic. pro Cluent. 166. Oppianicum veneno necatum esse, quod ei datum sit in pane per M. Asellium.

Necavit eo denique veneno C. Oppianicum fratrem. Cic. pro Cluent. 30.

Occidere aliquem veneno. Cic. pro Rosc. Amer. 99.

Occisus veneno. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Parare venenum alicui. Cic. pro Cœl. 51. Venenum, quod, ejusdem Clodiæ necandæ causa, parasse Cœlium criminantur.

Polluere ora veneno. Martial. lib. 1. 79.

Præbere venenum. Cic. 1. Tusc. 96. Vereque ei, qui venenum præbuerat, mortem est eam auguratus, quæ brevi consecuta est.

Prætincta humus valido veneno. Ovid. 7. Met. 123.

Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Hi pueri, tam lepidi ac delicati, &c. sicas vibrare, & spargere venena didicerunt.

Suffusa lingua est veneno. Ovid. 2. Met. 777.

Timere dolos veneni. Catul. ad Furium 21. 10.

Tollere aliquem veneno. Cic. pro Cluent. 166. Objectum est C. Virbium Capacem ab hoc A. Cluentio veneno esse sublatum.

Tumet corpus omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.

Venenum, pro Arte malefica. Cic. in Orat. 129. Quum sibi venenis ereptam memoriam diceret, h. e. Magica arte, vel alia malefica. Budæus.

Blandum venenum desidiæ, Translate. Sil. lib. 3. 580.

Crudele venenum nostræ vitæ. Catul. ad Rufum, 755.

Lædere summa humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius, Stat. 1. Theb. 171.

Tincta libido ferventi veneno. Pers. 3. Sat. 36.

VENENĀRIUS, a, um. Adj. ut, Calix venenarius. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 16.

VENENĀRIUS, i. m. [φαρμακεύς, Gl. L. G.] Qui venenum parat, aut conficit. Suet. in Neron. cap. 33. Britannicum, &c. veneno aggressus est. Quod acceptum a quadam Locusta, venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apulejus Apolog. p. 291. Elmenh. Qui venenarium accusat, scrupulosius cibatur: qui furem arguit, sua custodit. Utitur Lactantius lib. 5. cap. 20. Vide Torr. in Sueton. p. 447, 448. H. St.

VENENŌSUS, a, um. Adj. Varro R. R. 1. 2. Venenosæ istæ capræ.

VENENĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [φαρμακοφόρος] Ovid. 3. Met. 85.

Jamque venenifero sanguis manare palato
Cœperat.

VENEFĬCUS, a, um. Adj. [φαρμακευτικός] ut, Veneficus aspectus, Veneno inficiens. Plin. lib. 28. cap. 3. Hominum monstrificas naturas & veneficos aspectus, plenius diximus in portentis gentium.

Vermis veneficus. Solin. cap. 25.

Vir veneficus. Plaut. Rud. 4. 4. 68.

VENĒFĬCUS, i. m. [φαρμακός, Gl. L. G. & G. L.] Qui venenum conficit, & Qui incantationibus & ceteris malis artibus utitur. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, &c.

Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? Cic. 13. Philip. 25.

VENEFICA, æ. f. [φαρμακοῦ γυνή, Gl. L. G.] Uxor venefici.

Item Quæ & Malefica, & Græcis etiam Pharmaceutria dicitur.

VENEFICIUM, i. n. [φαρμακεία, Gl. G. L.] Plinius, Hæc arbor ante atrium fata, omnibus veneficiis remedio est. Cic. de Clar. Orat. 217. Idque veneficiis & cantionibus Ticiniæ factum esse dicebant.

Apud Romanos capitale veneficium fuit. Quæsivit autem de eo, non Prætor modo, verumetiam Judex quæstionis, qui Prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, satis manifesto errore videtur esse lapsus in suis adnotationibus. Criminalibus enim, ut appellant, in causis, præter Prætorem urb. neminem quæsiisse, eumque tum, nomine commutato, Judicem quæstionis esse dictum, tradidit. Capitale fuisse veneficium, indicat exsilium Oppianici, de veneficio condemnati: cujus mentio fit in oratione pro Cluentio: & in eadem cum futurum ait Cicero, si Cluentius veneficii reus damnetur, ut patris sepulcro privetur. Clarissime autem hoc significatur Instit. juris civilis lib. 4. Quod autem a Budæo scriptum est, Prætorem urb. ubi de criminibus quæreretur, solum cognovisse, aperte falsum esse dico. Non modo enim solus non quæsivit Prætor urb. sed nec omnino quæsivit. Ipse jus dicebat: quod, Quærere, non est. Quærebant ceteri collegæ, cum iis judicibus, quos Prætor urb. & sortitus, & subsortitus esset. Exemplorum plena sunt omnia: unam, quæ multorum exemplorum loco sit, rationem afferam. Accusat Verrem Cicero in suis libris acerbissime, Præturam urbanam totam exagitat. Objicitne usquam, quod in caussa capitali contra leges aliquid commiserit? nusquam certe. Neque tamen dubium, quin Verres, si potestatem illam Prætor habuisset, multa fuerit inique facturus. Addidit idem Budæus, Prætorem urb. cum quæreret, Judicem quæstionis esse dictum. Hoc certe nemo (de veteribus loquor, hos enim sequor) unquam tradidit: mirorque, cur hoc illi, qui suæ sententiæ testem non haberet, placuerit affirmare. Sed ut opinor, error ex errore fluxit. Nam, cum Prætorem urbanum quærere de criminibus jam sibi persuasisset: quod omnino falsum est; sequi videbatur, ut idem Quæstionis judex appellari posset.

Leges, quibus veneficium vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt: anno demum urbis conditæ 622. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcello COSS. de veneficiis esse quæsitum, legemque latam, Liv. lib. 5. 2. scriptum reliquit. Cornelia postea fuit, L. Sullæ: quam bello civili confecto, Dictator tulit, cum unus omnia teneret. De quo scriptum est in oratione pro Cluent. 1. Hujus autem legis pœna capitalis, non ad veneficos tantum, sed ad eos etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidissent, aut qui mala medicamenta publice vendidissent: omnesque prorsus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, servi, hac lege in judicium vocabantur. Permissum autem esse reo, ut ex illius voluntate, clam, aut palam, a judicibus sententiæ ferrentur, ex ea, qua de proxime meminimus, oratione cognoscitur: eademque lege de corruptis judiciis quæsitum, eadem declarat oratio. Secuta est consularis Julia, C. Cæsaris. Nec tamen deinde ex lege Julia, sed ex Cornelia, quanquam vetustior fuerit, judicia sunt administrata: puto, quia non semper posterior lex priorem comprehendebat, sed interdum aliquid tantum addebat: ut universa pæne judicii ratio a priore lege penderet; propterea Corneliam potius, quam Juliam, posteriores jurisconsulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.

Damnatus veneficii. Tacit. 12. Ann. 66.

VENĒNO, [φαρμάσσω, Gl. G. L.] āre. Veneno inficere. Lucret. lib. 6. 820.

Ut spatium cæli quadam de parte venenet.

Morsu venenare. Hor. 1. Epist. 14. 38.

Non istic obliquo oculo, mea commoda quisquam
Limat, non odio obscuro, morsuque venenat.

Venenare, Tingere. C. Mattius apud Gell. 20. 9. Tapetes concha purpura venenavit.

VENENĀTUS, a, um. Partic. [φαρμακτὴς] Quod & Venenosus. ut, Anguis venenatus. Ovid. in Ibin, 481.

Caro venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Colubris venenatis vallata Hydra. Lucret. lib. 5. 27.

Morsus venenatus. Plin. lib. 8. cap. 58.

Munera venenata. Cic. 13. Philipp. 35.

Pabulum venenatum. Plin. lib. 8. cap. 27.

Sagitta venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Sanies venenata. Columel. lib. 7. cap. 5.

Spiritus venenatus. Auctor ad Heren lib. 4. 63. Iste quotidie per forum medium, tanquam jubatus draco serpit, dentibus aduncis, aspectu rabido, spiritu venenato, &c.

Telum venenatum. Cic. pro Quint. 8. Et si qua in re, id quod parati sunt

funt facere, falfum crimen, quafi venenatum aliquod telum jecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
Vipera venenata ac peftifera. Cic. de Arufp. Refp. 50.
Virga venenata. Ovid. 14. Met. 413.
Joco venenato mifta littera, Translate. Ovid. 2. Trift. 566.
Compar. Plin. lib. 32. cap. 2. Nihil eft ufquam venenatius, quam in mari paftinaca.
Superl. Tertull. de Baptifmo cap. 1. Vipera venenatiffima.

VĒNEO, īvi, & fæpius ii per fyncopen, [πωλοῦμαι, πιπράσκομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Vendi; componitur ex Venum, & Eo, ire, tefte Diomede: alii Væneo per Æ diphthongum fcribunt. [Contra fidem Mſſ. & Lapid. & Gloff. utriufque.
Quod venditur, in Nominativo ponitur; & is a quo venditur, in Ablativo cum præpofitione; & pretium in Ablativo fine præpofitione. Cic. pro Rofc. Amer. 125. Primum hoc videamus, ejus hominis bona, qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt? Idem de Arufp. Refp. 1. Atque ei fefe, cui totus venierat, etiam vobis infpectantibus venditaret. Plaut. Men. 2. 2. 15.
— refponde mihi,
Adolefcens, quibus hic pretiis porci veneunt? Hor. 1. Serm. 5. 88.
— venit viliffima rerum
Hic aqua. Ibid. 2. 2. 25.
— quia veneat auro
Rara avis.
Si ex edicto poffedifti, quæro, cur bona non venierint. Cic. pro Quint. 73.
Malo compilari, quam venire. Cic. 2. de Orat. 268.
Adverfione venire, vel Per adverfionem. V. Adverfio, in ADVERSUS.
Veniit ei olea. Cato R. R. cap. 144.
Venire magno. Varro, Veneunt propter penuriam magno.
Venire quam plurimo. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandafti potiffimum, cui expediret illud venire quam plurimo.
Veneor, Paffivum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egone illi venear?

VENĪTUS, a, um. Partic. Venditus. ut, Sedulius hymno 1. 21.
Reppulit ille famem, venitus crimine fratrum.

VĒNUM, [εἰς τὸ πωλεῖσθαι] a Venio, quafi Venitum, ufurpatur pro Supino verbi Veneo. Liv. Se venum a primoribus datos. Gell. lib. 7. cap. 4. Venum folitos ire pileatos. i. e. Vendi.
Habere venui. Apul. 8. Met.
Venum ire, dicimus pro Vendi. Salluft. in Jugurth. 28. pr. Quippe cui Romæ omnia venum ire in animo hæferat. Liv. 3. 55. Familia ad ædem Cereris, Liberi Liberæque venum iret. Claud. 1. in Eutrop. 37.
Omnes pœnituit pretii, venumque redibat,
Dum vendi patuit.
Dari venum, Vendi. Claud. 1. in Ruff. 179.
Pro Venundari. H. St.
Veno exercere, i. e. Promercale habere, apud Tacit. 13. Ann. 51. tefte Budæo.

VENUM DO, vel VENUNDO, dĕdi, dătum, [ἀπεμπολεῖν] āre. Vendere. Tacit. 14. Ann. 3. Capere, venundare belli commercium.

VENUNDĀTUS, a, um. Partic. Tacit. Vit. Agric. cap. 28. Quos per commercia venundatos, &c.
Figura venundata. Propert. 3. 17. 21.

VENUNDATIO, ōnis. f. [πρᾶσις, Gl. G. L.] Permutatio rerum & contractus ex conveniente proveniens. Gloff. Cyrill.

VENĀLIS, e. Adj. [πράσιμος, Gl. L. G. & G. L.] Quod vendendum eft, vel venditioni expofitum. Cic. 3. Off. 58. Venales quidem fe hortos non habere dixit. Plin. lib. 6. cap. 22. Fluminis ulteriore ripa merces pofitas juxta venalia tolli ab his, fi placet permutatio. De Taprobanes infulæ incolis.
Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Hor. 2. Carm. 16. 7.
Pueri venales. Cic. pro Quint. 24. Quum veniffent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, qui ex Gallia pueros venales ifti adducebat.
Venales, fi nihil addas, Servi novitii intelliguntur, qui ad vendendum funt expofiti. Servorum enim alii novitii funt, alii veteratores. Quintil. lib. 8. cap. 2. Item quod commune eft & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur; ut Urbem Romam accipimus: & Venales novitios: & Corinthia æra: quum fint urbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quam æs Corinthium. V. RETICULUM, Sacculus in modum retis.
Venalis homo, Sordidus, avarus, qui pecuniæ gratia fe ipfum vendit. Salluft. in Bello Jugurth. cap. 35. extr. Urbem venalem, & mature perituram, fi emptorem invenerit. Dictum Jugurthæ de Roma.
Venalis, Qui vel pecuniæ vel obfonii gratia aliquid facit, aut aliquo it. Martial. lib. 3. 60.
Quum vocor ad cœnam, non jam venalis, ut ante;
Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur?
Afcriptor venalis, Qui pretio emitur, & pecunia comparatur. Cic. pro Domo 49. Denique ille novitius Ligur, venalis afcriptor & fubfcriptor tuus, quum M. Papirii fui fratris teftamento effet & judicio improbatus, mortem ejus fe velle perfequi dixit.
Amicæ venales ad munus. Propert. lib. 2. 16. 21.
Animæ venales. Sil. lib. 15. 502.
Campus venalis, Ubi emuntur fuffragia largitione. Lucan. lib. 1. 180.
Dextram venalem in prælia adferre. Sil. lib. 5. 195.
Eloquium venale. Stat. 4. Silv. 5. 50.
Fidem habere venalam. Cic. 5. Verr. 144.
Fidem proponere venalem. Cic. 4. Verr. 78.
Jura venalia auro. Propert. lib. 3. 13. 48.
Lingua venalis. Lucan. lib. 1. 269.

VENALĬTER, Adv. apud Senecam de Benef. 2. 11. ubi dicit: Si mentio fiat de beneficiis, quæ in aliquem contulerimus, ut modefte extenuemus, idque non venaliter. Alii legunt Vernaliter, fed perperam.

VENALĪTAS, ātis. f. Sidon. 5. 13. Hos venalitas folvit. conf. Caf. fiod. 1. 35.

VENĀLĪTIUS, a, um. Adj. [πράσιμος, Gl. G. L.] Venalis. Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eft infigne venalitiis gregibus. i. e. Venditis fervis.
Familia venalitia. Paulus in l. Sed fi vir. §. ult. D. de donat. int. vir. & uxor. Quod fi familiam domefticam uxoris aut venalitiam pavit, contra puto obfervari debere.
Merces venalitiæ. Ulpian. in l. Si fervus fervum. §. Si navem. D. Ad legem Aquiliam. Si navem venalitiarum mercium perforaffet quis.
Scribitur & per c. Venalicius, ut in utroque Gloff.

VENALITIUM, i. n. Corpus ipfum, vel venditio, vel locus ubi novitii venduntur. Venulejus De Ædilitio edicto, l. ult. Nam quicunque ex venalitio novitiorum emptus alicui minifterio præpofitus fit, ftatim eum e veteratorum numero effe.

VENALITIUS, i. m. [πρατής] Venditor. Cic. in Orat. 232. Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalitii, mercatorefque fuperarunt. Majoragius in Oratorem Ciceronis, Sed cur Cicero, quum mercatores dixiffet, adjunxit etiam venalitios, qui fervos emere atque venumdare folent? An non etiam venalitii mercatores funt? Non certe. nam Africanus, D. de verb. fignif. l. Mercis. ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, fed venalitiarios appellari. Ubi Alciatus ait: Venalitiarios effe, qui vulgo *Revenditores* vocantur, qui mercatores dici non poffunt. Et mangones etiam effe venalitiarios, quoniam venalitia, id eft fervos venales expofitos ipfi emere præoccupant, ut carius vendant. Dicuntur autem mangones, quod homines agant in manum, id eft in poteftatem. Hæc ille. Sunt qui apud Cic. Venalitiarii legunt.
Interdum etiam venalitii dicuntur, ipfi fervi qui venduntur: ut Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eft infigne venalitiis gregibus. Idem Majoragius.

VENALITIĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vitam venalitiariam exercere. Ulpian. in l. Suos autem fervos. §. ult. D. Ce legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, Venalitiariam, fine fubftantivo.

VENALITIĀRIUS, i. m. [σωματέμπορος, Gl. L. G. & G. L.] apud Varronem & Plinium dicitur Mango, & novitiorum fervorum negotiator. Africanus in l. Mercis appellatione. D. de verb. fignif. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, fed venalitiarios appellari ait. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilit. edict. Quia ergo venalitiarii fciunt, facile decurri ad novitiorum emptionem, idcirco interpolant veteratores, & pro novitiis vendunt.

VĔNĔROR, [προσκυνῶ, Gl. L. G. & G. L. σεβάζομαι, ἱκετεύομαι, θρησκεύω, L. G.] āri. a Venia & Orando compofitum effe videtur: quafi veniam orare, hoc eft colere. Cic. 1. Tufc. 114. Ejufque inventori & principi gratias exfultantes agunt, eumque venerantur, ut deum.
Colere, precari, venerari. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Laudibus gratiifque aliquem venerari. Tacit. 12. Ann. 37.
Deos venerari. Virg. 1. Georg. 338.
Deos augufte omnes, fancteque veneramur. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.
Memoriam alicujus venerari. Tacit. in vita Agric. 46.
Numina magna venerari. Virg. 3. Æn. 697. Ovid. 5. Met. 297.
— fallaci veneratus numina cultu.
Pacem veneramur amantes. Propert. lib. 3. 5. 1.
Venerari ut, pro Orare & precari. Plaut. Rud. 5. 2. 62.
— Venus,
Veneror te, ut omnes miferi lenones fient. Idem Aul. prol. v. 7.
Thefaurum auri, clam omnes, in medio foco
Defodit, venerans me, ut id fervarem fibi.
Venerari, Adorare. Cic. 6. Verr. 94. Quod in precibus & gratulationibus non folum id venerari, verum etiam ofculari folent.
Lapidem e fepulcro venerari. Cic. pro Planc. 95.
Templa venerari. Virg. 3. Æn. 84.
Paffive ponitur. B. Ambrof. 1. Orat. contra Symmach. pr. Ipfe enim folus verus Deus eft, qui intima mente veneretur.
Activa terminatione utitur Plaut. Bacch. 2. 1. 4. Veneroque te. Sic exftat & in Gloff. Græcolat.

VENĔRANS, antis. Partic. ut, Suppliciter venerans aram. Virg. 12. Æn. 220.
Carmina venerantia aliquem. Ovid. 2. Trift. 79.

VENERANTER, Adv. Tertull. de Judicio Domini cap. 7.
Submiffique omnes genibus veneranter adorant.

VENERANDUS, a, um. Partic. [προσκυνητός, Gl. G. L.] Cic. 2. de Lege Agr. 94. Non eos, in deorum immortalium numero, venerandos a nobis & colendos putatis?
Amicus venerandus. Hor. 1. Epift. 18. 73.
Cani venerandi. Senec. Herc. fur. 13.
Dux venerandus. Ovid. 1. Faft. 646.
Effigies veneranda. Valer. 5. Argon. 207.
Veneranda Palatia. Martial. lib. 1. 71.
Sacra veneranda. Sil. lib. 7. 382.
Vox veneranda. Lucan. lib. 2. 530.

VENERĀTUS, a, um. Partic. [προσκυνηθείς] Virg. 3. Æn. 460.
— curfufque dabit venerata fecundos. al. Sacerdos.
Ceres venerata. Hor. 2. Serm. 2. 124. h. e. Rogata, & venerata.
Numen veneratum. Ammian. 22. 23.
Compar. Mela 3. 10. pr. Automoloe, pulchri forma æqui corporis, parumque veneratiores, veluti optimarum alumni virtutum.

VENERĀBUNDUS, a, um. Adj. [καταδεόμενος] Venerans. Liv. 5. 22. Namque delecti ex omni exercitu juvenes, pure lautis corporibus, candida vefte, quibus deportanda Romam Regina Juno affignata erat, venerabundi templum iniere.

VENERATIO, ōnis. f. [τιμή, σέβασμα, σεμνότης, Gl. L. G. προσκύνημα, G. L.] Cic. 1. de Nat. Deor. 45. Nam & præftans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna effet & beatiffima. Habet enim venerationem juftam quicquid excellit. Plin. lib. 8. cap. 1. Religio quoque fiderum, folifque ac lunæ veneratio.
Profequi aliquid veneratione. V. PROSEQUOR.

VENERĀTOR, ōris. m. [προσκυνητής] Ovid. 2. de Pont. 2. 1.
Ille domus veftræ primis venerator ab annis. V. Valer. Max. 3. 7. 1.

VENERĀBILIS, e. Adj. [σεβάσμιος, σεμνός, Gl. L. G. & G. L. προσκυνητός, L. G.] Qui cultu & veneratione dignus eft. Plin. in Epift. Vir gravis, & ipfa fenectute venerabilis. Auctor de Viris illuft. cap. 22. Anguis e fedibus ejus elapfus venerabilis, non horribilis. [In Gloff. forte προσκυνητικός pro προσκυνητός legendum.
Decus formæ venerabile. Lucan. lib. 8. 664.
Exemplum venerabile morum. Ovid. ad Liviam, 13.
Jus veuerabile. Stat. 5. Silv. 1. 115.

Moles

Moles venerabilis, Stupenda. Martial. de Spectac. 2.
Nomen venerabile amicitiæ. Ovid. 1. Trist. 7. 15.
Templum venerabile. Ovid. Rem. Amor. 549.
Compar. Liv. 1. 7. Venerabilis vir miraculo litterarum, venerabilior divinitate matris. Adde Hor. 2. Serm. 5. 14. & Justin. 42. 3. 5.
Active utitur Valer. Max. 1. 1. 15. Quanto nostræ civitatis Senatus venerabilior in Deos? i. e. Magis reverens Deos. [An Venerabilius?
Venerabiliter, Adv. [σεβασμίως, Gl. G. L.] Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 11. Servius, his dictis venerabiliter assensus, obticuit.
Compar. Minuc. Fel. cap. 5. Quanto venerabilius & melius.
Veneris Portus, [Ἀφροδίτης λιμήν] Galliæ inter Pyrenæi promontoria oppidum. Auctor Pomponius Mela, lib. 2. 5. extr. Strabo Aphrodisium nominat; Veneris templum Ptolemæus.
Věněti, ōrum. m. [Οὐένετοι] Galliæ Lugdunensis populi, auctor Plin. lib. 4. cap. 18. pr. Fuerunt autem Veneti populi inter Celtas litora Oceani Gallici incolentes, quos Cæsar, (ut ipse testatur 3. de Bell. Gall. 8. seq.) navali prælio superavit. *Vannes en Bretagne.*
Sunt & Veneti, Italiæ populi, Trojana stirpe orti, ut auctor est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari apposita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam usque ad ostia Padi. Tradit Liv. 1. 1. pr. Antenorem cum multitudine Henetum, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylæmene ad Trojam amisso, quærebant: venisse in intimum maris Adriatici sinum: Euganeisque, qui inter mare Alpesque incolebant, pulsis, Henetos Trojanosque eas tenuisse terras, & in quem primum egressi sunt locum, Trojam vocatum: pagoque inde Troja nomen esse, gentem universam Venetos appellatos. Hactenus Livius. Alii (in quibus Strabo lib. 4.) a Gallis ejusdem appellationis originem traxisse dixerunt. In hac Italiæ regione sunt urbes illustres, Verona, Vicentia, Patavium, & Venetiæ civitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib. 2. cap. 4. Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Ea regio usque ad Rubiconem nunc dicitur *la marcha Trevisana.*
Venetiæ, ārum. f. [Ἐνετίαι] Civitas insignis, quam Veneti inhabitant: quæ anno a natali Christi quinquagesimoquarto supra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquilejam evertit.
Venetiæ etiam alia civitas in nostra Gallia, nempe in ea parte, quæ a Britonibus incolitur, de qua Cæsar in suis commentariis multa: est autem maritima, & *Vannes* vulgo dicitur. V. dict. super.
Věnětus, a, um. Adj. possess. [Ἐνετὸς] Quod e Venetis est: ut, Veneti cives. Propert. lib. 1. 12. 4.
Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.
Color Venetus (ut ait Vegetius lib. 4. de Re Mil. cap. 34. extr.) Cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit autem Vegetius nautas veste veneta esse induendos, & vela navium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam Thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσαν mare appellant. Idem a colore ferri, Ferrugineus dicitur.
Conditura Veneta. Scribit Lampridius Elag. cap. 24. pr. Heliogabalum comedisse pisces coctos conditura venera, quasi in marina aqua, cum colore suo.
Factio Veneta. Suet. in Vitell. cap. 14. A veneto colore aurigantium dicta, & qui ei factioni favebant, Venetiani dicebantur. [V. Capitolin. in Vero cap. 6.
Věnia, æ. f. [συγγνώμη, Gl. L. G.] Remissio culpæ, & condonatio erroris. inquit Valla. Quintilian. in Gladiatore, Peccavi, veniam peto.
Facilior venia. Quintil. in procœm. lib. 1.
Impetrabilis venia. Tacit. 4. Hist. 69.
Accipere veniam pro aliquo. V. accipio.
Carere venia. Hor. de Arte Poet. 355.
Concedere veniam alicui. Lucan. lib. 3. 739.
Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. 8. Verumtamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt. Idem 8. Philipp. 32. Veniam & impunitatem dandam puto.
Dari veniam illi qui acerbius tulissent. Cic. 6. Fam. 12.
Dare veniam homini impudenter petenti. Cic. 5. Att. 21.
Dare veniam scriptis. V. do, das.
Dare veniam in aliquem. Tacit. 12. Ann. 52.
Dare veniam ad ignoscendum. Cic. in Pison. 98. Cui non apud Senatum, non apud ullum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia ulla ad ignoscendum dari possit.
Datur etiam venia concinnitati sententiarum, Indulgetur. Cic. in Orat. 38.
Dare veniam veniam culpæ. Ovid. 7. Epist. 105.
Dare necessitati veniam. Cic. 2. Off. 56.
Exposcere veniam irarum cælestium. Liv. 3. 7. extr.
Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil. lib. 11. cap. 1.
Impetrare veniam culpæ vel errati. Cic. pro Ligar. 1. Quum a te, non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent. V. impetro.
Impetrare veniam pro aliquo. Tacit. 12. Ann. 8.
Minuere veniam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Negare veniam alicui. Ovid. 10. Met. 37.
Orare veniam. Virg. 4. Æn. 435.
Petere veniam. Cic. 7. Verr. 138. Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, ut tibi ignosceret, postulare?
Petere veniam in præteritum. Tacit. 11. Ann. 30.
Peto ab Jove pacem ac veniam, precorque ab eo ut, &c. Cic. pro Rabir. 5.
Petere veniam delicti. Cic. pro Muren. 62. Fatetur aliquis se peccasse, & ejus delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere.
Poscere deos veniam. Virg. 4. Æn. 50.
Precari veniam. Senec. Med. 8.
Rogare veniam. Ovid. 6. Met. 32.
Sit venia. Plin. lib. 12. cap. 1. Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.
Sit venia dicto. Plin. 5. Epist. 101.
Tribuere veniam. V. tribuo.
Exsilii venia, Remissio pœnæ exsilii. Tacit. 12. Ann. 41.
Tristitiæ venia. Plin. lib. 25. cap. 1. Ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitiæ, veniamque afferens. i. e. Immunitatem vacationemque a tristitia.
Dare diei alicujus veniam. V. do, das.
Datur venia excusationis. Cic. 2. de Orat. 126. Vix ut mihi tenuis quædam venia daretur excusationis, quod, &c.
Impetrare veniam edicti. Modest. in l. ult. D. de in jus vocand.
Invenire veniam supplicii. V. invenio.
Petere veniam advocandi, Excusare se ab advocatione. Plin. 5. Epist. 8. ad Capitonem.
Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virg. 1. Æn. 523.
Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic. pro Arch. 3. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam. i. e. Indulgeatis, concedatisque mihi hoc. Nam apud hunc vix unquam indulgentia reperitur. Ter. And. 5. 3. 30.
Æquum postulat, da veniam. P. sine te hoc exorem. s. fino. Hæc duo pro utroque posuit, id est Da veniam: Sine ut hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixero: hoc est, Si quid erro, tamen cum pace tua, & (ut isti loquuntur) Cum licentia tua dixero. Hactenus Valla lib. 4.
Cum bona venia, vide cum. H. St.
Audire attente, bonaque cum venia. Cic. pro Rosc. Amer. 9.
Audies me bona venia. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ut moleste ferrem, tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse.
Dixerim bona venia. V. bonus.
Dare, veniam, Permittere. ut, Auctor ad Heren. lib. 4. 22. Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam.
Da nobis hanc veniam, ut. Cic. 1. de Orat. 23. Sed cum, &c. dabis hanc veniam, mi frater, ut opinor, &c. ut eorum quibus, &c. Ibid. 98. Date nobis hanc veniam, ut ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.
Expetere bona venia. V. bonus.
Exposcere veniam dicendi. Tacit. 12. Ann. 5. Veniam dicendi ante alios exposcit.
Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin. lib. 12. cap. 19.
Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Petere, ut. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. Cic. 9. Att. 2.
Veniālis, e. Adj. Venia dignum. Macrob. 7. Saturn. cap. ult. Si venialis erit ista translatio.
Pax venialis. Ammian. 28. 27.
Species venialis. Mart. Capella 5. p. 147.
Status venialis apud Rhetoras. Servius in illud 4. Æn. 333.
— ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat objecta, removens a se crimen ingrati: & veniali utitur statu, profectionem suam retorquens in voluntatem deorum.
Veniabilis, e. Adj. Idem. Sidon. 9. Epist. 1. Nescio qualiter fieri veniabile queat.
Culpa veniabilis. Idem. 4. Epist. 11.
Et apud Sidonium Apollinarem Venialia. At Veniabilia in exempl. Casauboni notatur, puto, linea subducta. H. St.
Venicŭla, æ. f. Uvæ seu Vitis species. Plin. 14. 2. V. venuculus.
Venīlia, æ. f. Nympha, uxor fuit Fauni, & soror Amatæ, Latini regis conjugis, mater Turni. Virg. 10. Æn. 76.
Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.
Veniliam item antiqui Neptuni conjugem appellarunt, a veniendo, inquit Varro lib. 4. de L. L. 10. quam eandem & Salaciam appellaverunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cujus fluctus modo ad terram veniunt, modo in salum abeunt. Meminit hujus & Augustinus lib. 7. de Civit. Dei.
Věnio, vēni, ventum, [ἥκω, ἔρχομαι, Gl. L. G. & G. L.] Ire. notæ significationis. Cic. 2. Fam. 11. Obviæ mihi velim sint tuæ litteræ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes plane veniam. [Quod plerique malunt Adveniam dicere, repugnante veterum consuetudine.
Venire ab. Plaut. Amph. prol. 140.
Nunc hodie Amphitruo veniet huc ab exercitu.
Ab aliquo venire. Cic. pro Rosc. Com. 30. Quia veniebat a Roscio, plus etiam scire, quam sciebat, videbatur.
Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut. Asin. 3. 3. 151.
Ad aliquem supplicem venire. Cic. 16. Att. 18. Nunquam putavi fore, ut supplex ad te venirem.
Ad cœnam venire. Hor. 1. Epist. 7. 72.
Ad urbem venire. Cic. 16. Fam. 3. Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad Urbem venire: tamen peccasse mihi videor qui a te discesserim. V. ad.
Venire de. Cic. 5. Att. 13. Verumtamen, cum de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prætori se alacres obtulerunt. Al. Verum tamen Decumani, si &c.
De auctione venire, & quo die. Cic. 12. Att. 1.
Ex Arabia venerunt legati. Plin. lib. 12. cap. 14.
In hanc urbem missus venio. Ovid. 3. Trist. 1. 1.
In solitudines venire. Cic. 2. Fam. 15. In easdem solitudines tu ipse (ut arbitror) venies, in quibus nos consedisse audies.
In colloquium ad aliquem venire. Liv. 25. 16.
In complexum alicujus. Cic. 14. Fam. 1. Si in vestrum complexum venero, ac si & vos, & me ipsum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percepisse. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8. extr. Ipse gravissima hieme in navibus excubabat, neque ullum laborem aut munus despiciens, si in Cæsaris complexum veniret. i. e. Ut a Cæsare complecteretur & amaretur. [Immo Si Cæsari ipsi hosti occurrere posset, ut cum ipso confligeret.
In concionem venire. Cic. 3. Verr. 68. Postridie mane homines in concionem veniunt, quærunt quid optimum factu sit.
In consilium alicujus venire, pro Obtemperare ejus consilio. Cic. 10. Att. 1. Veniendumne sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. [i. e. In Senatum sub tyrannno, oppressa libertate.
In conspectum alicujus. Cic. 1. de Finib. 34. Neque ex utraque parte audita, pronuntiaret, eum non talem videri fuisse in imperio, quales ejus majores fuissent, & in conspectum suum venire vetuit.
In conspectum ad aliquem venire. Cic. 10 Fam. 23. Legatos, fide Lepidi missos, ad me in conspectum venire vetueram.
In flammam venire. Cic. 16. Att. 18. Veniendum est igitur vel in ipsam flammam: turpius est enim privatim cadere, quam publice. i. e. Conjicere se oportet in periculum.

Ad

Assidue veniebat inter densas fagos. Virg. 2. Ecl. 4.
Omnes, qui istinc veniunt, ita de tua virtute commemorant. Cic. 1. Q. frat. 1.
Domum venisti ad tuos penates. Catull. ad Veranium, 9. 3.
Cum impetu venire. Cic. 2. de Finib. 112. Si cum tanto impetu in Græciam venisset.
Inimicus ei venit, pro Est illi inimicus. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Vident omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt hujusce pecunia te adductum esse.
Ad interdictum venire, pro Venire in jus ad Prætorem. Petronius cap. 13. Ut, si nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
Intro venire. V. INTRO.
Mature venit ipse. V. MATURUS.
In medium. Cic. 4. Verr. 175. Venient in medium: dicent quid statuerint.
Navibus venire. Liv. 21. 39.
Obviam venire. Cic. 4. Tusc. 97.
Alacris obviam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem 2. Att. 1. Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupide relinquenti, venit obviam tuus puer.
Turba mihi obviam venit. Propert. 2. 30. V. OBVIAM.
Opportune venire. V. OPPORTUNUS.
Optato venire. V. Optato in OPTO.
Parate venire. V. PARO.
Passu ingenti venire. Ovid. 3. Amor. 1. 12.
Peropportune venire. V. PEROPPORTUNUS.
Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9. cap. 15. Cic. pro Cluent. 168. Quum ad illud prandium crudior venisset.
Ad pugnam venere. Hor. 1. Serm. 5. 56.
Cum supplemento. Liv. 9. 22.
In rem præsentem. V. IN præpositionem.
In secreta venire. Ovid. 13. Met. 555.
In tempore veni. Ter. And. 4. 5. 19.
Ad vadimonium venire. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venerat, ut ais, is, quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant.
Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Viam multorum dierum venire. Cic. 2. Philipp. 61. Quis, qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum?
Satis venire duobus. Virg. 7. Æn. 470.
Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque.
Desuper venire. Virgil. de machina Trojani equi, 2. Æn. 47.
—venturaque desuper urbi. i. e. Superventura urbi, & eam oppressura. Turnebus.
Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Feliciter hæc res tibi venit, pro Evenit. Cic. 16. Fam. 21. Emisse te prædium vehementer gaudeo, feliciterque rem tibi istam venire cupio. Vetus exemplar legit Evenire.
Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æn. 42.
Prospere veniunt. Plaut. Pseud. 2. 1. 1. Emendatum Eveniunt.
Usus venit. Ter. Heaut. 3. 2. 45.
Et, næ ego te (si usus veniat) magnifice, Chreme, Tractare possim. c. de istoc, cum usus venerit, &c.
Usu mihi venit. Cic. 3. Fam. 8. Idem 7. Att. 26. Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior.
Venire, Ire. Nepos 20. 4. 2. Veniebat autem in theatrum, &c. propter valetudinem vectus jumentis junctis.
Venire cum Supino. Nepos 18. 6. 1. Cum litteras & nuncios misisset in Asiam, consultum, utrum repetitum Macedoniam veniret. conf. Hor. 1. Epist. 3. 19. Sic
Venient ad te comessatum. Plaut. Pers. 4. 4. 19. V. supra Venire cum Supino.
Derisum venit. Plaut. Aul. 2. 2. 46. Et apud Ter. Eun. 4. 6. 14. Venit ereptum.
Emptum venire. Cic. 4. Verr. 124. Tamen ad istum venerunt emptum locum illum senatorium, non solum veteres, sed etiam novi.
Oratum venio. Cæs. 7. Bell. Gall. 32.
Alicui venire advorsum, Ire obviam. Plaut. Most. 1. 4. 1.
Auxilio alicui venire. Liv. 9. 43.
Subsidio. Cic. 6. Att. 5. Ad meque legati ejus, & Quæstor, & amici litteras mitterent, ut subsidio venirem.
Suppetias venire, & proficisci suppetias, locutiones elegantioris sunt sæculi & oris. Oppius de Bell. Afr. 25. Oppidisque suppetias profectus est. Iterum 5. pr. Nuntiabantur auxilia magna equitatusque oppidanis suppetias venire. Turnebus. [Subauditur τὸ Latum.
Venire, Portari, deferri. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo post, Ejus quæ ex Africa venit, octoni asses.
Venire, pro Afferri, de litteris dictum. Cic. 11. Fam. 24. Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi litteræ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.
Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Epistola mihi venit, Allata est ad me. Ovid. 1. de Pont. 9. 1.
Fama mihi venit. Virg. 4. Æn. 387.
Venies ad illud quod refert tua: h. e. Tandem vel postea id leges. Plaut. Pers. 4. 3. 50. Ter. Heaut. 2. 3. 33.
Mane, hoc, quod cœpi, primum enarrem, ô Clitipho: Post istuc veniam.
Ad Arcesilam, Carneademque veniamus. h. e. De Arcesilâ loquamur. Cic. 4. Acad. 12. Et pro Rosc. Amer. 46. Ut ad fabulas veniamus.
In eum Sermonem, ut, &c. Cic. 3. Fam. 5. Veni in eum sermonem, ut dicerem libenter me ad eam partem provinciæ primum esse venturum.
In bona alicujus venire. Ovid. 2. Amor. 5. 32.
In divitias venire. Plaut. Capt. 5. 4. 13.
At nunc liber in divitias faxo venies.
Hæreditate venire dicitur res aliqua, Obvenire. Cic. 1. de Invent. 84. Sed neque emisti, neque hæreditate venit, neque domi natus est, neque donatus est.
Hæreditas mihi venit a patre. Cic. 3. Verr. 126. Quum ejus filio, Prætore Sacerdote, hæreditas a propinquo permagna venisset.
Venire prope. ut, Prope exitium venire. Liv. 5. 16.
Venire, Accidere. Cels. lib. 7. cap. 27. Solet vero sub ejusmodi victu venire, ut alvus non reddatur. Lind. exhibet Evenire.
Clamor a populo venit ad astra. Ovid. 3. Fast. 368.
Ad digitos. V. AD.
Ad aures alicujus venire, Audiri. Hor. de Arte Poet. 255.
Ad aures meas venit, te, &c. Cic. pro Marcell. 25. Mulier est, muliebris vox mihi ad aures venit.
Ad aures vox venit. Virg. 2. Æn. 119.
Ad extrema venire, Descendere. Liv. 2. 47.
Ad finem venire dicitur res aliqua. Liv. 25. 23. Quum maxime Capua circumvallaretur, Syracusarum quoque oppugnatio ad finem venit.
Ad fœdus veniunt amantes. Ovid. 2. de Arte Am. 579.
Ad inimicitias venit res. Cic. 3. Q. frat. 4. Ad inimicitias res venisset, &c. cum Æsernino Samnite Pacidejanus comparatus viderer.
Ad internecionem venire. Liv. 36. 34.
Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mæror summus venit ad eum morte fratris. Cic. pro Quint. 14. Ut ad quem summus mæror morte sua veniebat, ad eundem summus honos quoque perveniret.
Ad nasum venire. Plin. lib. 15. cap. 28. Multoque celerius talia ad nasum veniunt, quam pinguia. h. e. Ascendunt, & nares feriunt.
Ad nihilum venire, Redigi. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, senescat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur.
Ad nimium venire. Plin. lib. 26. cap. 4.
Ad nomen venire. Plin. lib. 10. cap. 70. Spectatur in piscinis Cæsaris, genera piscium ad nomen venire, quosdam singulos. h. e. Quum vocantur nomine suo, adnatare.
Ad pactionem venire. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.
Ad summum venire. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad summum.
In aciem venire. V. ACIES. & infra Ventum est Imperf.
In adoptiva sacra venire. Cic. pro Domo 35. Neque amissis sacris paternis in hæc adoptiva venisti.
In amicitiam venire aliquorum. Liv. 25. 16. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 7.
In arbitrium venire, ac potestatem alicujus. Cic. 3. Verr. 150. Hac conditione, si quis de populo redemptor accessisset, &c. tum in ejus arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.
In arma venire. Lucan. lib. 3. 184.
Intra arma aliena venire, h. e. Intra præsidia & alienas manus. Cic. 8. Att. 15. Neque enim eos solos arbitrabamur capi, qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilominus, qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.
In buccam quod venit. Cic. 1. Att. 9. Tu velim sæpe ad nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Proverbialiter dictum, pro Quicquid occurret & in mentem veniet. V. BUCCA.
In calamitatem venire. Cic. pro Rosc. Amer. 49. Hoc vero est, quod ferri non potest, si & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinem: & quod ea studiose coluit, id erit ei maxime fraudi.
In casum venire. Cic. pro Cluent. 81. Postremo, in eum casum veneram, ut omnis mearum fortunarum status unius judicii periculo contineretur.
In certamen venire. Cic. 5. Tusc. 78. Mulieres vero in India, quum est cujusque earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt.
In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. 319. In patrocinio Siciliensi maxime in certamen venit designatus Ædilis cum designato consule Hortensio.
In certamen virtutis venire. Cic. 5. de Finib. 71. Qui omnes motus fortunæ, mutationesque rerum & temporum leves & imbecilles fore intelligant, si in virtutis certamen venerint.
In cognitionem Senatus venit hæc res. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In computationem venire. Plin. lib. 6. cap. 33. V. COMPUTO.
In confessum venit ea res. Plin Epist. 102. h. e. Nota, & manifesta est.
In consuetudinem. Cic. 2. de Invent. 65. Deinde quædam in consuetudinem ex utilitatis ratione venerunt.
In consuetudinem benignitatis. Cic. in Pison. 45. Ut Senatus is, qui in eam jam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene Remp. gesserint, novis honoribus afficiat.
In consuetudinem proverbii. Cic. 2. Off. 55. Id quod a nostris hominibus sæpissime usurpatum, jam in proverbii consuetudinem venit, largitionem fundum non habere.
In contemptionem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 47.
In contemptum. Idem. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 17.
In contentionem. Cic. pro Quint. 24. Quod nisi ex Publicio narratum Nævio esset, non tam cito res in contentionem venisset.
In contentionem, utrum. Cic. 2. de Divin. 129. Venit enim jam in contentionem, utrum sit probabilius, &c.
In controversiam vel contentionem venit ea res. Quintil. lib. 3. cap. 6.
In contentionem de accusando. Cic. 1. Verr. 62. Neque fere unquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
In contentionem honoris. Cic. Anteq. iret in exsil 4. Eos in contentionem honoris venire, qui officiis se superari æquissimo animo tulerunt?
In controversiam. Cic. 4. Verr. 37. Nam hoc animo providebat, cum tanta hæreditas in controversiam venisset.
In crimen. Ter. Hec. 3. 1. 55. h. e. Accusari.
In cruciatum. Cæs 1. Bell Gall. cap. 31.
In deditionem. Cæs. 6. Bell. Gall. 3.
In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
In desiderium venit res aliqua. Liv. 3. 37. i. e. Desideratur.
In disceptationem. Liv. 39. 37.

In

In discrimen, In periculo esse. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Quum omnium nobilium dignitas & salus in discrimen veniret.
In discrimen existimationis. Cic. 1. Verr. 71. Itaque semper hi diligentissime, laboriosissimeque accusarunt, qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt.
In disquisitionem. Liv. 26. 31.
In dubium. Cic. 16. Att. 18. Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur.
In dubium de voluntate, &c. Cic. 11. Att. 15. Alii capti, alii interclusi, non veniunt in dubium de voluntate, eo minus scilicet, cum se expedierint, & una esse cœperint: ii autem ipsi, qui sua voluntate ad Fusium venerunt, nihil possunt, nisi timidi existimari. Ter. Adel. 2. 2. 35. Etiam de sorte venio in dubium miser.
In dubium venire de civitate. Cic. pro Cæcin. 18. Itaque homo timidus imperitusque, qui neque animi, neque consilii satis haberet, non putavit esse tanti hereditatem, ut de civitate in dubium veniret.
In dubium venit quid sit factum. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In exemplum venire. Ovid. 4. Fast. 243.
In faciem pacis veniretur. Tacit. 13. Ann. 38.
In familiaritatem alicujus. Cic. 7. Fam. 15. Quod vero in C. Matii, suavissimi doctissimique hominis, familiaritatem venisti, non dici potest quam valde gaudeam.
In fidem alicujus venire, h. e. Sese dedere. Liv. 26. 40.
In fœdera venire. Virg. 4. Æn. 339.
In gloriam summam. Cic. 2. Att. 20. Edicta ejus & conciones describunt & legunt, novo quodam genere in summam gloriam venit.
In invidiam ex gratia nimia venire, Auctor de Viris Illust. cap. 66.
In judicium venire. Cic. 2. Att. 1. Quid verius, quam in judicium venire, qui ob rem judicandam pecuniam acceperit?
In judicium venit fama ejus. Cic. pro Quint. 30. Demonstrabant de re judicium fieri oportere, ut aut uterque inter se, aut neuter satisdaret: non necesse esse famam alterius in judicium venire.
In laudem venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In locum summum venire. Cic. 3. de Legib. 27. Ex his autem, qui magistratum cœperunt, quod Senatusconsulto efficitur, popularem sane neminem in summum locum, nisi per populum venire, sublata cooptatione Censoria.
In manus alicujus. Cic. 3. Off. 34. Neque enim quicquam de hac parte post Panætium explicatum est, quod mihi quidem probaretur de iis, quæ in manus meas venerint.
In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Tryphoni.
In mentem venit, pro Succurrit. Ter. Eun. 2. 2. 2.

— hoc adeo ex hac re venit in mentem mihi. Cic. 2. Fam. 17. Quæ mihi veniebant in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar, quod in Ciliciam proficiscebar, existimavi me ad te oportere scribere.
In mentem hujus rei. Cic. 5. de Finib. 2. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hic disputare solitum. Ter. Phorm. 4. 3. 47.

Nam mihi veniebat in mentem ejus incommodi.
In mentem quemadmodum. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Et simul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam hujusce depinxeris.
In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. 33. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam sustinere.
In mentem venit ut. Plaut. Mil. 4. 8. 48.
In morem venire. Ovid. 2. de Pont. 7. 39.
In notitiam. Plin. lib. 7. cap. 1. Quis enim Æthiopas, antequam cerneret, credidit? aut quid non miraculo est, quum primum in notitiam venit? V. NOTITIA.
In numerum oratorum. Cic. 1. de Orat. 15. Sed sunt quidam, aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. i. e. Dici oratores, sive Pro oratoribus haberi.
In oblivionem. Cic. in Sallust. 5. Tu tuis vita, quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras: ut etiam si fuerint egregii cives, certe venerint in oblivionem.
In odium venire. V. ODIUM.
In officium oratoris venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In orationem venire. Quintil. lib. 9. cap. 4. Horum pedum nullus non in orationem venit. i. e. Ingreditur orationem.
In ordinem Senatorium. Cic. 3. de Legib. 29. Nam quum omni vitio carere lex jubeat, ne veniet quidem in eum ordinem unquam vitii particeps.
In ora venire, pro Honorifico omnium sermone celebrari. Hor. 1. Epist. ad Jul. Florum, 3. 9.

— Romana brevi venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, ut apud Catullum 38. 5.

Anne ut pervenias in ora vulgi? Sic Liv. 2. 36. Timorem injecit, ne in ora hominum pro ludibrio abiret.
In ora virûm venire. Propert. lib. 3. 9. 32.
In ore venire, i. e. Esse. Propert. 2. 1. 2.

Unde meus veniat mollis in ore liber. In ora, libri meliores.
In otium. Cic. 1. Att. 7. Omnem spem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate positam habemus.
In partem alicujus. Liv. 6. 40. Parum est si cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis, nisi partem petendo totum traxeris?
In partem impensæ. Cic. 14. Fam. 2. Illud doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem miseram & despoliatam venire.
In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintil. in Procem. lib. 1.
In periculum venire. Ter. Adelph. 2. 2. 32. Cic. 3. Verr. 70. Neque adhuc causam ullam excogitare potuit, quamobrem commiserit, aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret.
In periculum ne. Cic. pro Muren. 55. Venit in periculum, ne & ea, quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parta sunt, amittat.
In populos venire. Ovid. 6. Met. 546.
In possessionem. Cic. 3. de Lege Agr. 11. Etiamne si vi ejecit? etiamne si clam, si precario venit in possessionem?
In possessionem Reipublicæ venire. Cic. 7. Att. 8. Quid censes, ajebat, facturum esse ipsum, si in possessionem Reip. venerit, cum hæc Quæstor ejus, infirmus & inops, audeat dicere?
In potestatem alicujus. Cæs. 4. Bell. Gall. 38.
In proverbium. Liv. 40. 46. Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit, Amicitias immortales, inimicitias mortales debere esse.
In quæstionem venire. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Nat Deor. 10. Gracchus, cum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, ad Senatum retulit.
In sermonem hominum; & vituperationem. Cic. 6. Verr. 13. Nunquam enim, si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, commisisset, ut propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.
In sermonem alicui venire. Cic. 1. Att. 14. In sermonem se post Idus Martii, præterquam Lepidi, venisse nemini. [An Neminis?
In sermone. Cic. 11. Att. 24. Neque eum rogari, ne me quidem: sed quasi ita sit, quoniam in sermone jam venisti, poteris eam monere, ut alicui committat, cujus extra periculum hujus belli fortuna est. Quidam legunt, In sermonem.
In societatem laudum alicujus. Cic. 14. Att. 19. A te autem peto, ut me hanc, quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ sinas cernere, meque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare.
In solum venire. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcunque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. Id est quicquid est in rerum natura. Proverbium est: ut enim ea demum nobis esse videntur, quæ sensibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: sic cum omnia prope ferat solum, id Solum esse existimamus, quod in eo videmus, & omnia, quæ sunt in rerum natura, eo sustineri putamus: proinde Quod in solum, valet Quicquid est, quicquid accidit, quicquid sese offert, quicquid evenit. Varro hoc proverbium etiam usurpavit, Libet mi epigrammata facere, & qui nomina non memini, quod in solum mihi venerit ponam, id est quodcunque nomen sese mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turneb. [Aliter Non. 2. 426. q. V.
In sortem provinciæ. Liv. 28. 44.
In spem. Cic. 2. de Orat. 217. Nonnullam in spem veneram, posse me aliquid ex istis discere. Cæsar Oppio, Cic. 9. Att. 13.
In spem ventum est, Impersonale. Liv. 2. 44.
In spem, quod. Cic. 11. Fam. 13. In spem venerant, quod neque Planci quatuor legiones omnibus suis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum trajici posse credebant.
In suspicionem venire. Cic. 2. de Invent. 32. Si id non poterit, si quam in similem ante suspicionem venerit.
In suspicionem venire de morte alicujus. Cic. ad Brut. 6.
In suspicionem furti venire alicui. Pomp. in l. pen. D. de condict. caus. dat. Cum servus tuus in suspicionem furti Attio venisset.
In tædio venire. Plin. lib. 31. cap. 2. Al. Tædio, omissa præp.
In tutelam suam venire. Cic. de Clar. Orat. 194. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres institutus esset, si pupillus ante mortuus esset, quam in suam tutelam venisset, pupillo non nato hæredem esse non posse. V. TUTELA.
In vacuum venire. V. VACUUS.
In vitam venire. Cic. 1. de Legib. 59.
In unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
In usum venire. Plin. lib. 24. cap. 11. Nec tus Latinum nomen habet, quum in usum plurimis modis veniat. V. TUS.
In usum alicujus rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.
Sub aspectum venire. Cic. 2. de Orat. 358 His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.
Sub jactum telorum venire. Liv. 27. 19.
Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1. cap. 5.
Dolor ad quem veniat, ad eundem necesse est interitum venire. Cic. 3. de Nat. Deor. 36.
Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluent. 52. Sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Aviti venturum emolumentum fuisse concedebat.
Fides tarda venit dictis, difficilisque. Ovid. 3. Fast. 350. i. e. Tarde & cum difficultate adhibetur fides verbis.
Gradibus venire ad virtutem, Ascendere. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Nam a beatis ad virtutem, a virtute ad rationem video te venisse gradibus.
Dies venit legi. Cic. 4. Att. 15. Venit legi dies, Terentius intercessit.
Hiems venit. Cic. 5. Att. 18. Ea si venerit, nec illi ante in meam provinciam transierint, unum vereor, &c.
Nox venit. Propert. lib. 1. 8. 44.
Livor venit in artus, Membra contrahunt livorem. Ovid. 10. Met. 258.
Lues tabida venit membris. Virg. 3. Æn. 137.
Lues miseranda venit arboribus. Virg. 3. Æn. 138.
Mores eo venere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Commoda veniunt hinc, Oriuntur. Cic. 1. de Invent. 5. Nam hinc ad Remp. plurima commoda veniunt.
Plaga venit vehementior, Incidit. Cic. 2. Tusc. 56. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venitque plaga vehementior.
Pœnæ veniunt crudelitati alicujus. Liv. 3. 56.
Pulchritudo corporis venit ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Rabies venit canibus. Virg. 3. Georg. 496.
Risus veniunt. Ovid. 1. de Arte Am. 239.

Tunc veniunt risus, &c.
Rumor venit. Ter. in prol. Hec. 39.
Spes venit ex merito. Ovid. 2. Epist. 62.
A vero venit causa, i. e. Vera est causa. Ovid. 3. Fast. 368.
Vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Venire, Provenire, Crescere. Virg. 1. Georg. 54.

Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ.
Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg. 2. Georg. 11.
Sponte venire ex arboribus sapores, pro Provenire. Plin. lib. 11. cap. 1.
Venibo, Futurum antiquum pro Veniam. Pomponius Geminis, Sero est, sexta, si tibi placet, venibo. Nonius 10. 32.
Venitur, Impersonale. Plin. Epist. 190. Venitur ad me: consurgo. Cic. pro Quint. 3. Ad me ventum est.
Venitur, & Ventum est in discrimen, Impersonaliter. Cic. 8. Philipp. 29.

Nam si maximum in discrimen venietur, aut libertas parata victori est, aut mors exposita victo. Idem 2. Off. 33. Et quum res agatur, in discrimenque ventum sit, expedire rem, & consilium ex tempore capere posse.
Cum ventum in aciem. Tacit. in lib. de German. 14. pr.
Ad cœnam ut ventum est, &c. Hor. 1. Epist. 7. 72.
Juxta seditionem ventum. Tacit. 6. Ann. 13.
Prope seditionem ventum. Tacit. 3. Hist. 21.
Ventum gaudeo. Plaut. Cist. 1. 1. 16.
Quod ille dixit, qui secundo vento vectus est,
Tranquillo mari, ventum gaudeo ecastor ad te.
Veniri oportet. Ulp. in l. 1. in princip. D. de quæst. Ad tormenta servorum ita demum veniri oportet, quum suspectus est reus.
Causas veniendi discere. Virg. 6. Æn. 488.
Causas veniendi poscere. Virg. 1. Æn. 418.
VENIENS, entis. Partic. [ἐρχόμενος] ut, Veniens ad litora classis. Virg. 3. Æn. 652.
Ætas veniens. Ovid. 6. Fast. 639.
Annus veniens. Cic. 3. Q. frat. 4. Non enim sumus omnino sine cura venientis anni, etsi sumus sine timore.
In annum venientem curas extendere. Virg. 2. Georg. 405.
Dies veniens, Dies decedens, contraria. Virg. 4. Georg. 466.
Virtus veniens in pulchro corpore. Virg. 5. Æn. 344. Crescens. Servius.
VENTŪRUS, a, um. Partic. [ἐλευσόμενος] Futurus. ut, Ævi venturi inscius. Virg. 8 Æn. 627.
Bella ventura. Virg. 3. Æn. 458.
Doloris venturi signa. Ovid. 19. Epist. 107.
Hiemis venturæ memores. Virg. 4. Georg. 156.
Mali venturi prima favilla. Propert. lib. 1. 9. 18.
Senectæ venturæ memor. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Videre ventura, Futura prævidere. Virg. 2. Æn. 125.
Præscia venturi vates. Virg. 6. Æn. 66.
VENTIO, ōnis. f. [ἔλευσις] Plaut. Truc. 2. 7. 61. Quid tibi huc ventio est? h. e. Ad quid huc venis?
VENTO, āre. frequentat. Festus; Ventabant antiqui dicebant sine præpositione pro Adventabant.
Et Venito, sed puto ἄχρηστον. H. St.
VENTĪTO, [ἐπιχωριάζω] āre. alterum frequentat. ut, Sæpius ventitare in agrum. Plin. lib. 18. cap. 5. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, ut domum ventitares, horasque multas sæpe suavissimo sermone consumeres? Catull. ad se ipsum. 8. 4.
Quum ventitabas, quo puella ducebat.
VENTĪTANS, antis. Partic. Solin. cap. 52. Elephanti ad potum ventitantes.
VĒNOR, [κυνηγετέω, Gl. G. L.] āri. Feras indagare. feris insidiari. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Canum tanta alacritas in venando. Idem 2. Fam. 10. De pantheris, per eos, qui venari solent, agitur mandato meo diligenter.
Apros venari. Virg. 10. Ecl. 57.
Leporem canibus venari. Virg. 3. Georg. 410.
Venari imperio alicujus. Cic. 6. Att. 1. Illud autem alterum, alienum esse existimatione mea, Cibyratas imperio meo publice venari.
Venari apros in mari; Proverbium in eos, qui frustra aliquid conantur & operam perdunt. Plaut. Asin. 1. 1. 87.
Pisces venari. Plin. lib. 16. cap. 1.
Viduas avaras venari frustis & pomis. Hor. 1. Epist. 1. 77. i. e. Captare & decipere, ac velut irretire aut inescare cibis delicatis & munusculis, ut res earum tibi vindices.
Venari, per translationem, pro Artificio quodam & solertia quærere: ut, Venari laudem, gloriam, &c. Cic. 16. Att. 7. Bene igitur tu, qui εὐθανασίαν venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco Venaris legit Bene.
Amores venari. Ovid. de Medic. faciei 27.
Laudem modestiæ in aliqua re venari. Auct. ad Heren. lib. 4. 5.
Venari de verbis alterius aliquid, Expiscari, Persequi. Plaut. Milit. 4. 2. 38.
Venandi, venando, venandum; Gerundia. ut, Studio venandi lassus. Ovid. 3. Met. 413.
Tempora longa ponere venando. Ovid. 19. Epist. 9.
Venatum, venatu; Supina. ut, Ire venatum. Virg. 4. Æn. 117.
VENANS, antis. Partic. Virg. 7. Æn. 493.
Hunc procul errantem rabidæ venantis Iuli
Commovere canes. Catull. 117. 1.
Sæpe tibi studioso animo venante requiris,
Carmina uti possem &c. Al. Venanda requirens.
VĒNĀTIO, ōnis. f. [κυνηγέσιον, Gl. G. L.] Venandi actus. Cic. 2. de Fin. 23. Piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis, vitantes cruditatem, &c.
Venatio est etiam ipsa Præda. Liv. 35. 49. Apud bonum & scitum convivatorem comiter accepti, cum miraremur, unde illi eo anni tempore tam multa & varia venatio. conf. Idem 25. 9. V. Cels. 5. 26. & 5. 28.
Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim servi instituebantur docebanturque, non ad feras per saltus indagandas, ut Accursius existimavit, sed ad voluptatem populi, ut in oculis ejus feras in arena conficerent. Ut enim Ludus erat Gladiatorius, id est schola, in qua ad gladiaturam instituebantur: sic venatorius ludus, in quo ad venationem bestiarii exercebantur. Suet. in Claud. cap. 21. Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interjecta per quinos missus venatione. i. e. Quinquies instaurata, aut quincuplici ferarum immissione edita. Idem in Domitiano cap. 4. Spectacula magnifica assidue, & sumptuosa edidit. Nam venationes gladiatoresque & noctibus ad lychnos: nec virorum modo pugnas, sed & feminarum. Cic. 2. Off. 55. Prodigi sunt, qui epulis, & visceratationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt. Idem 7. Fam. 1. Reliquæ sunt venationes binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat. Sed quæ potest homini esse polito delectatio, quum aut homo imbecillus a valentissima bestia laniatur, aut præclara bestia venabulo transverberatur? [Missus Suet. quadrigarum intelligit, quorum quinto cuique interponebat unam venationem Claudius.
Proscribere venationem. Cic. 16. Att. 4. Itaque se scripturum ajebat, ut venationem etiam, quæ postridie ludos Apollinares futura est, proscriberent III. ID. Quint. V. PROSCRIBO.
De Venatione direptionis, quæ dicebatur, cum diversi generis feræ immittebantur in Circum, populo diripiendæ, V. Salmas. ad Prob. Vopisc. p. 415.
VENĀTUS, ûs. m. [κυνηγέσιον, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Rud. 4. 3. 31. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin. lib. 8. cap. 16. Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant. Cic. 5. Tusc. 98. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames, sitis.
Assiduus venatus. Virg. 9. Æn. 245.
Apti saltus venatibus. Ovid. 5. Epist. 17.
Pro ipsa Præda ponitur. Gell. 9. 4. Esse in montanis terræ Indiæ homines caninis capitibus & latratibus; eosque vesci avium & ferarum venatibus. conf. Plin. lib. 7. cap. 2. & Ammian. 23. 6.
VENĀTOR, ōris. m. [κυνηγός, Gl. L. G. κυνηγέτης, θηρευτής, G. L.] Qui venatur. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
De quatuor Venatorum generibus, V. L. J. Scoppa & Isidor.
Venator adest nostris consiliis, cum auritis plagis. Per translationem. Plaut. Milit. 3. 1. 14.
Naturæ venator, Physicus philosophus. Cic. 1. de Nat. Deor. 83.
VENĀTRIX, īcis. f. [κυνηγέτειρα] Virg. 1. Æn. 323.
Namque humeris de more habilem suspenderat arcum
Venatrix, dederatque comam diffundere ventis. [i. e. Habitu venantis incedens.
Dea venatrix, Diana. Adjective. Ovid. 2. Met. 454.
Pharetræ venatrices. Claud. 4. Conf. Hon. 160.
Turba venatrix canum. Valer. 3. Argon. 335.
VENĀTĪCUS, a, um. Adj. [κυνηγετικός] Quod ad venationem pertinet: ut, Venaticus canis. Plaut. Mil. 2. 2. 113. Varro 2. de R. R. cap. 9. Canum duo genera: unum venaticum, & pertinet ad feras bestias ac silvestres: alterum, quod custodiæ causa paratur, & pertinet ad pastorem. Cic. 6. Verr. 31. Mirandum in modum, canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & pervestigabant, &c.
Canum autem venaticorum elegantissime excogitata nomina habes apud Ovid. 3. Met. 210.
Catulus venaticus. Hor. 1. Epist. 2. 65.
Parasiti venatici. Plaut. Capt. 1. 1. 17.
Exercere venaticam, subaud. Artem. Saresb. 1. 4.
VENATĪCIUS, a, um. Adj. ut, Præda venaticia. Ammian. 29. 18. & 30. 3.
VENATŌRIUS, a, um. aliud Adj. Idem. [θηρευτικός, κυνηγετικός] Plin. 3. Epist. 19. Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atriensium, topiariorum, fabrorum, atque etiam venatorii instrumenti.
Culter venatorius. Martial. lib. 14. 31.
Galea venatoria. Nepos 12. 3. 2.
VENATŪRA, æ. f. Venatio. Plaut. Mil. 4. 1. extr.
Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus?
VENĀBŪLUM, i. n. [ζιβύνη, Gl. L. G.] Telum venationi aptum, aciei longissimæ. Martial. lib. 14. 31.
Si dejecta gemes longo venabula rostro,
Hic brevis in grandem cominus ibit aprum. Virg. 4. Æn. 131.
Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin. lib. 7. cap. 56.
Piseum venabula invenisse dicunt.
Cornea venabula lato ferro. Ovid. 4. Epist. 83.
Dorica venabula. Martial. de Spectac. 23.
Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intelligo Laconica. Juventus enim Laconum montes venatu assidue lustrabat, venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuisse: vel potius a Doride, in qua est Pindus mons, optimæ ferax materiæ ad hastilia, sunt Dorica vocata venabula. Certe Dorica etiam erat armatura certi cujusdam suique generis, ut ab Hesychio refertur, & Doricum pro Græco audiri potest. Ex Turnebo.
Splendida venabula. Ovid. 8. Met. 419.
Infigere sagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.
Intrant ursos venabula. V. INTRO.
Subeunt latum venabula pectus. Lucan. lib. 1. 211.
Transverberari venabulo. Cic. 7. Fam. 1. V. VENATIO.
VENOSUS, VENOX, V. VENA.
VENTER, tris. m. [κοιλία, γαστήρ, Gl. L. G. & G. L.] Pars corporis, quæ a pectore ad pubem terminatur, tam in animalibus brutis, quam hominibus. Juven. 4. Sat. 107.
Montani quoque venter adest, abdomine tardus. Plin. lib. 9. cap. 50. Attritu ventrium pisces coeunt.
Albus venter. Pers. 3. Sat. 98.
Gravidus venter. Ovid. 10. Met. 505.
Gravidus venter justo pondere. Ovid. 16. Epist. 44.
Gravis venter. Ovid. 9. Met. 684.
Intentus venter. Cels. lib. 4. cap. 9.
Mollis venter. Hor. Epod. 8. 9.
Pestifer venter serpentis. Ovid. 1. Met. 459.
Planus venter. h. e. Sine rugis. Ovid. 1. Amor. 5. 21.
Summus venter. Cels. lib. 4. cap. 13.
Tumidus venter cælesti pondere. Ovid. 3. Fast. 42.
Complevit sua tempora maturus venter. Ovid. 11. Met. 311.
Distringere ventrem. Cels. lib. 4. cap. 15.
Indurescit venter. Cels. lib. 4. cap. 12.
Inflatur venter. Cic. 2. de Divin. 119.
Intumuit venter ab unda. Ovid. 1. Fast. 215.
Metiri ventrem lino. Cels. lib. 3. cap. 21.
Petere ventrem. Cic. pro Muren. 52.
Vitiati ventris tumescunt pondera. Ovid. 11. Epist. 37.
Venter apud Jurisconsultos plerumque accipitur pro Fetu: qui in ventre continetur. Unde Pandectarum lib. 25. tit. est, Si mulier ventris nomine in possessionem missa sit. Et ibidem Ulpian.
Ventrem perferre, pro Esse gravidam. Columel lib. 6. cap. 24. de vaccis.
Mulier ventre vacuo, incerto, pleno, præterito, apud Papinianum in L. Ventre. D. de acquirenda vel omit. hæred.
Venter, Protuberantia quævis: ut
Tumido ventre cucurbita. Propert. lib. 4. 2. 43.
Crescit in ventrem cucumis. Virg. 4. Georg. 122.
Facere ventrem dicitur paries, Qui vetustate collabens, curvatura quadam veluti ventre extra fundamenti limites eminet. Alphenus in l. Si quando. §. 1. D. Si servitus vend. Si quando inter ædes binas paries esset, qui ita ventrem faceret, ut in vicini domum semipedem, aut amplius procumberet,

cumberet, agi oportet, jus non esse illum parietem ita projectum in suum esse, se invito.
Venter, Stomachus, ventriculus. Plin. lib. 19. cap. 5. Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant, sed non intumescant. Juven. 5. Sat. 6.
　Ventre nihil novi frugalius. Pers. prol. in Sat. v. 11.
　Magister artis, ingenique largitor
　Venter, negatas artifex sequi voces.
Orificia ventris. V. ORIFICIUM.
Rabies improba ventris, Dira fames. Virg. 2. Æn. 356.
Vitium ventris. Cic. pro Coel. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum, nulla conviviorum ac lustrorum libido, quod quidem vitium ventris & gutturis non modo minuit ætas hominibus, sed etiam auget. [Hic videtur Ventris imi vitium. i. e. Libido.
Avarus venter, Insatiabilis. V. paulo post, Donabat &c.
Carnosus venter. V. CARO.
Improbus venter. Senec. Thyest. 5.
Inanis venter. Hor. 1. Serm. 6. 128.
Vacui ventris furor. Juven. 15. Sat. 100.
Vorax venter. V. paulo post, Placare &c.
Auferre aliquid in ventrem. Cic. 2. de Orat. 265.
Donabat avaro ventri quidquid quæsierat. Hor. 1. Epist. 16. 32.
Duci ventre, Inservire ventri & gulæ. Hor. 2. Serm. 7. 38.
Mersæ res in ventrem. Juven. 11. Sat. 40.
Placare jejunia voracis ventris. Ovid. 15. Met. 95.
Placat iratum ventrem esca. Hor. 2. Serm. 8. 5.
Vacare luxuriæ ventrique. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 54.
Victa cupidine ventris pietas. Ovid. 15. Met. 173.
Venter, Alvus. Cels. lib. 3. cap. 18. Ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem ejus ante solvendum esse: ubi a superiore, comprimendum.
Fluxiones ventris sistere. Plin. lib. 23. cap. 5.
Fluor ventris. Cels. lib. 4. cap. 16.
Inflatio ventris. V. INFLO.
Proluvies ventris fœdissima. Virg. 3. Æn. 216.
Solutiones ventris. Plin. lib. 24. cap. 10. Et lib. 27. cap. 10.
Astrictus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.
Fusus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.
Liquidus venter. V. LIQUOR.
Comprimere ventrem & Solvere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.
Contrahere ventrem. V. CONTRAHO.
Contractus venter. Cels. lib. 2. cap. 8.
Crepat mihi venter. V. CREPO.
Emollire ventrem difficilem. Plin. lib. 22. cap. 13.
Exinanire ventrem, Cels. lib. 4. cap. 12.
Est si venter quasi fermentatus, pinguis, atque rugosus. Cels. 2. 8.
Fluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8.
Liquare ventrem. Cels. lib. 4. cap. 12.
Mollire ventrem. Cels. lib. 2. cap. 12.
Movere ventrem. V. MOVEO.
Profluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si venter omnibus horis, & cum sono, & sine hoc profluit.
Resolvere ventrem. Cels. lib. 3. cap. 16.
Resolutus venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si sanguis e naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum definit ex toto.
Sistere ventrem. Plin. lib. 20. cap. 23. & lib. 21. cap. 19.
Solvere ventrem & Comprimere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.
Suppressus venter. Cels. lib. 4. cap. 15.
Tenere ventrem. Cels. lib. 4. cap. 19. h. e. Sistere fluxum ventris.
Turbare ventrem. Cels. lib. 1. cap. 6.
Turbatur venter semine sumpto. Plin. lib. 22. cap. 22.
VENTRIŌSUS, VENTRŌSUS, sive VENTRUOSUS, a, um. Adj. [προγάστωρ, προκοίλιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui magnum habet ventrem. Plaut. Asin. 2. 3. 20.
　Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Idem Merc. 3. 4. 54. Canum, varum, ventriosum.
　Ventrosum, Quod ventrem facit. Plin. lib. 14. cap. 21. Ventrosa ac patula minus utilia. al. Ventruosa. [Sunt &, qui Ventricosus scribunt.
VENTRĀLIS, e. Adj. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 8. Sed si in ventrem receptæ sint, solvitur vis earum ventralis humoris alluvione, qua fiunt dilutiores.
VENTRALIS, is, m. [κοιλιόδεσμος, Gl. L. G. & G. L. φῦσλα, L. G.] vel VENTRĀLE, is. n. ut malunt alii, Vestimentum ventrem contegens. Plin. lib. 8. cap. 48. Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa, & etiam ventralia. Cælius Calcagninus legendum putat Neutralia, intelligitque Vestes neutra parte villos habentes. [Del. distinctio & copula.
　Ventrale, Ulpianus accipit pro Semicinctio, sub quo habentur loculi, quibus non solum sudariola, sed leves etiam nummulos in quotidianum usum gestare solemus, ut in l. Divus, in principio. D. de bonis damnat. Nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debebit: sed vestem, qua is fuerit indutus, aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa in promptu habuerit. Ubi alii codices legunt, Nummulos inveterales.
VENTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [γαστέριον, κοιλία ἄνω] Corn. Cels. lib. 4. cap. 1. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & jecur positus est, utroque ex his paulum super eum ingrediente. Juven. 3. Sat. 97.
　　— vacua & plana omnia dicas
　Infra ventriculum.
Porta ventriculi. Cels. lib. 4. cap. 12.
　Ventriculus cordis. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calescit primum ipso ab spiritu, deinde contagione pulmonum, ex eaque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant. Cui similis alter adjunctus est, in quem sanguis a jecore per venam illam cavam influit.
　Ventriculus [γαστροκνημία, Gl. L. G. & G. L.] Sura. Ventriculi digiti, [σκοτίλαι, Gl. L. G.] Utrumque alibi non reperi.
VENTRICULŌSUS, a, um. Adj. [κοιλιακός] Torminibus laborans: ut, Passio ventriculosa. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.
VENTRICULĀTIO, ōnis. f. Morbus & tormina ventris. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17.
VENTRĪGO, āre. Ventrem facere. Plin. Valer. 1. 1. Ut post paucos dies ventriget.
VENTRĬCŎLA, æ. m. Qui ventri servit. Augustin. Epist. 86. Voracitas & ebriositas ventricolarum.
VENTRIFICĀTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 8. 142. Fortificari ventrificationem. Al. Venter fricatione.
VENTRĪFLUUS, a, um. Adj. ut, Medicamenta ventriflua. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.
VENTRILŎQUUS, a, um. Adj. & Subst. [ἐγγαστρίμυθος] Tertull. adv. Marc. 4. 25. Quis alius disjiciet signa ventriloquorum? V. Barth. Advers. 44. 18.
VENTIDIUS, i. m. Nomen Romanum. V. Gell. 15. 4.
VENTIGENUS, VENTILABRUM, VENTILAMENTUM, VENTILATIO, VENTILATOR, VENTILATUS, VENTILO, VENTILOQUIUM, VENTIPOTENS, V. VENTUS.
VENTITO, V. VENIO.
VENTOSUS, V. VENTUS.
VENTUS, i. m. [ἄνεμος, Gl. L. G. & G. L.] a Venio fit: proprie est, Cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quam aër commotus atque agitatus. Vitruvius 1. 6. Ventus est aëris fluens unda cum incerta motus redundantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Divin. 44. Placet enim Stoicis, eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint ventos esse.
　Ocior ventis. Virg. 5. Æn. 319.
　Domus pervia vento. Ovid. 2. Met. 762.
　Accessus ventorum. V. ACCEDO.
　Cursus ventorum. Catull. in Camerium, 55. 28.
　Paces ventorum. Lucret. lib. 5. 1229.
　Potestas cæca venti. Lucret. lib. 3. 248.
　Prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.
　Rabies sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7.
　Turbo venti. Virg. 9. Æn. 91.
　Vis fera ventorum. Ovid. 15. Met. 599.
　Vires validæ ventorum. Lucret. lib. 3. 493.
　Adversus ventus. Ovid. 6. Epist. 7.
　Aërii venti. Catul. Argon. 62. 142.
　Gravis ventus. V. paulo post Salubris, &c.
　Igneus ventus. Senec. Thyest. 1.
　Inanis. Virg. 10. Æn. 82.
　Injuriosi venti. Hor. Epod. 17. 34.
　Insanus. Stat. 6. Theb. 300.
　Languidus. Senec. Herc. OEth. 6.
　Levis. Virg. 2. Æn. 794.
　Loquax. Lucan. lib. 5. 83.
　Magnus. V. MAGNUS.
　Mobilis. Ovid. 5. Epist. 110.
　Mitior ventus. Ovid. 13. Met. 440. al. Amicior.
　Nigris ventis aspera æquora. Hor. 1. Carm. 5. 7.
　Nivalis. Virg. 3. Georg. 318.
　Pertinax ventus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59.
　Pluvius. Hor. 1. Carm. 17. 4.
　Protervus. Hor. 1. Carm. 20. 2.
　Rapax. Ovid. 1. de Arte Am. 388.
　Rapidus. Virg. 6. Æn. 75.
　Sævus. Ovid. 12. Met. 8.
　Salubris & Gravis ventus, contraria. Cels. lib. 2. cap. 1. Nam fere ventus ubique a mediterraneis veniens regionibus, salubris: a mari gravis est.
　Secundus ventus, Prosper, minime contrarius. Cic. 15. Fam. 3. Et existimabam M. Bibulum Proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheso, in Syriam navibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset, jam in provinciam suam pervenisse.
　Septemtrionales venti. Columel. lib. 11. cap. 2. Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septemtrionales venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse, aut incendisse dicunt.
　Tenuis. Virg. 3. Æn. 448.
　Tepidus. Ovid. 7. Met. 556.
　Trux. Stat. 10. Theb. 92.
　Tumidus. Senec. Med. 8.
　Vagus. Hor. 3. Carm. 29. 24.
　Validus. Ovid. 6. Met. 315.
　Vanus. Catul. Argon. 62. 111.
　Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Rosc. Amer. 131.
　Violenti venti summa vis. Lucret. lib. 5. 1225.
　Absentes venti. V. Absens, in ABSUM.
　Accipiunt ventos a tergo carinæ. Ovid. 12. Met. 37.
　Accipiunt naves a tergo ventos. V. A præpositionem.
　Admovit te ventus oræ Siculæ. Virg. 3. Æn. 411.
　Agentes frigora venti. Virg. 1. Georg. 356.
　Agit nubes ventus. Virg. 1. Georg. 463.
　Agit nubila ventus. Virg. 1. Georg. 422.
　Agitur carina suo vento. Ovid. 15. Epist. 72. V. SUUS.
　Actus discordibus ventis. Ovid. 4. Met. 620.
　Agitari ventorum vi. Cic. pro Cluent. 131.
　Aspirare ventos alicui. Virg. 5. Æn. 607.
　　Irim de cælo misit Saturnia Juno
　　Iliacam ad classem, ventosque aspirat eunti.
　Bacchans ventus. Hor. 1. Carm. 25. 22.
　Claudit ventos carcere Hippotades. Ovid. 4. Met. 662.
　Clausus carcer ventorum. Virg. 1. Æn. 145.
　Cohibentur in antris leves venti. Ovid. 15. Met. 346.
　Committere vitam ventis, Navigare. Virg. 10. Æn. 69.
　Commôrunt magni æquora venti. Lucret. lib. 2. 765.
　Concipere ventum. V. CONCIPIO.
　Concita odioso vento æquora. Ovid. 19. Epist. 21.
　Concrescunt imbres gelidis ventis. Ovid. 9. Met. 220.
　Concurrunt prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.
　Confligunt rupto turbine adversi venti. Virg. 2. Æn. 416.
　Consurgunt venti ab atro vespere. Virg. 5. Æn. 20.

Coorti venti. Lucret. lib. 2. 552.
Crepitabat leni bractea vento. Virg. 6. Æn. 209.
Custodit ventos Æolus. Ovid. 11. Met. 747.
Deprælianteꞅ fervido æquore venti. Hor. 1. Carm. 9. 10.
Dare comam diffundere ventis. Virg. 1. Æn. 323.
Dant cursum venti. Virg. 3. Æn. 337.
Dant placata maria venti. Virg. 3. Æn. 69.
Dat operam ventus, Prosper est. Plaut. Mil. 4. 4. 51.
Dare se vento. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 13.
Evertere æquora ventis Virg. 1. Æn. 43. Al. 49.
Explorare omnes ventos. Virg. 3. Æn. 514.
Exspectare ventum. Cic. Torqueor utrum ventum exspectem, &c.
Facientes frigora venti. Ovid. 1. Met. 56.
Faventes venti cælo pelagoque. Ovid. 2. Epist 19.
Ferens ventus. Virg. 4. Æn. 430.
Exspectet facilemque fugam ventosque ferentes. i. e. Bene flantes, propitios. Servius.
Ferri injuriosis ventis. Hor. Epod. 17. 34.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Fervunt omnia ventis nimbisque. Virg. 1. Georg. 455.
Franguntur venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Cryptoporticus, ut tenet Solem, sic Aquilonem inhibet, submovetque, similiterque Africum sistit, atque ita diversissimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
Furentes venti. Virg. 10. Æn. 37.
Glomeratque ferens incendia ventus. Virg. 2. Georg. 311.
Habere secundos ventos. Cic. 15. Fam. 3.
Impellunt ratem venti. Sil. lib. 17. 44.
Impulsa janua animoso vento. Ovid. 1. Amor. 6. 51.
Impendens ventus. Virg. 1. Georg. 365.
Increbescit ventus. V. INCREBESCO.
Intendere secundis ventis vela. Virg. 3. Æn. 683.
Intrare utilibus ventis urbem. Ovid. 13. Met. 630.
Ire ventis. Hor. Epod. 9. 30.
Luctantes venti. V. LUCTOR.
Nancisci ventum. Cæs. 4. de Bell. Gall. cap. 33.
Nascitur ventus. V. NASCOR.
Navigare faventibus ventis æquor. Ovid. 15. Met. 49.
Perpessus ventos & imbres. Virg. 2. Æn. 60.
Petere urbem aliquam vento. Virg. 2. Æn. 25.
Ponunt venti. Virg. 7. Æn. 27. i. e. Quiescunt, desinunt.
Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. Virg. 5. Æn. 777.
Pugnantes venti. Lucret. lib. 6. 97.
Pulsari vento & imbri. Virg. 4. Æn. 249.
Pulsæ flamine ventorum nubes. Catul. Argon. 62. 239.
Quassata classis ventis. Virg. 1. Æn. 555.
Quiescunt venti. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
Sævit mare ventis. Senec. Troad. 10.
Secare ventos. Virg. 4. Æn 257. de Mercurio volante.
Secundante vento. Tacit. 2. Ann. 24.
Sequi urbem aliquam aut regionem vento. Virg. 4. Æn. 381.
Silent venti. Senec. Med. 8.
Solutum æquor pace ventorum. Stat. 3. Theb. 255.
Sternere ventos, Placare. Hor. 1. Carm. 9. 10.
Straverunt placidi æquora venti. Virg. 5. Æn. 763.
Sum. ut, Erit ventus. Virg. 1. Georg. 431. i. e. Spirabit ventus.
Surgentes venti. Virg. 1. Georg. 356.
Temperat ventos Æolus. Ovid. 10. Epist. 66.
Tenuerunt æquora venti emissi. Ovid. 11. Met. 433.
Trahitur vento nubes. Virg. 4. Georg. 60.
Turbantes æquora venti. Lucret. lib. 2. 1.
Veniens a mediterraneis regionibus ventus. Cels. lib. 2. cap. 1.
Verrentes æquora venti. Lucret. lib. 5. 267.
Vesaniens ventus. Catull. ad Thallum, 23. 13.
Vitare verbera ventorum. Lucret. lib. 5. 955.
Vocatis ventis prona petit maria. Virg. 5. Æn. 221. [Hic Dii sunt venti.
Volvunt mare venti. Virg. 3. Æn. 196.
Uti crudelibus ventis. Ovid. 10. Epist. 29.
Abire in ventos. V. ABEO.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Loqui ventis. Ammian. 15. 9.
Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
Scribere in vento; Proverb. de iis, quæ duratura non sunt. Catull. 71. 4. de inconstantia feminei amoris,
In vento & rapida scribere oportet aqua.
Recessit vita in ventos. Virg. 4. Æn 705.
Movere ventos tenui flabello. Ovid. 1. de Arte Am. 161.
Premere folle ventos. Pers. 5. Sat. 11.
Spargitur vitalis ventus per pulmonis raritatem, Spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Ventus secundus; pro Secunda fortuna, per translaionem. Cic. 3. Att. 23. Quid si etiam Cæsarem, cujus nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem?
Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic in Pison. 21. Neque tam fui timidus, ut qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. navem gubernassem, salvamque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.
Colligere concionum ventos, h. e. Rumores, & sententias, aut deliberationes. Cic. pro Cluent. 77. Condemnato Oppianico statim L. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere consuesset, oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset crescere, quod ejus ordinis judicia minus jam probari populo arbitrabatur.
Quærere ventum popularem in re aliqua, Populi plausum & sebundum rumorem, favoremque inanem expiscari. Cic pro Cluent. 30. Verum omnes intelligimus in istis subscriptionibus ventum quendam popularem esse quæsitum.
Circumflari a ventis invidiæ. V. CIRCUMFLO.
Ventus textilis, pro Veste ventosa & tenuissima, æquanteque propemodum subtilitate ventos. Petronius Arbiter cap. 55. extr.
Æquum est induere nuptam ventum textilem. Turneb. 1. 19.

VENTŌSUS, a, um. Adj. [ἀνεμώδης, Gl. G. L.] Vento plenum: ut, Ventosa regio.
Aër ventosus. Plin. lib. 2. cap. 18.
Æquora ventosa. Virg. 1. Georg. 206.
Auræ ventosæ. Ovid. de Medicam faciei, 57.
Dies ventosus. Paul. in l. Qui occidi. §. in hac act. D. Ad legem Aquil. Si quidem die ventoso id fecit, culpæ reus est.
Mare ventosum. Hor. 3. Carm. 4. 46.
Murmur ventosum auræ. Virg. 9. Ecl. 58.
Potentia ventosa Neptuni, In ventos. Ovid. 2. Amor. 16. 27.
Qualitas ventosa cæli. Columel. lib. 3. cap. 1.
Regio ventosissima. Liv. 36. 43.
Status ventosus cæli. Columel. lib. 7 cap. 3.
Undæ ventosæ. Ovid. 19. Epist. 199.
Alæ ventosæ, Leves. Virg. 12. Æn. 848. Ovid. 2. Amor. 9. 49. ad Cupidinem.
Tu levis es, multoque tuis ventosior alis.
Equi ventosi, Celeres. Ovid. 4. Fast. 392.
Mens cervorum ventosa, Fugax. Lucret. lib. 3. 300.
Concha ventosa, Concava.. V. Concha pro Tuba. in CONCHA.
Currus ventosus Gloriæ. Hor. 2. Epist. 1. 177.
Follis ventosus. Virg. 8. Æn. 449.
Fornax ventosa. Cato R. R. cap. 38.
Ventosus, Inanis, ut Natio ventosa. Plin in Planeg. 31. pr. Superbiebat ventosa & insolens natio. de Ægyptiis.
Gloria ventosa. Virg. 11. Æn. 708. i. e. Inanis jactantia. V. Currus ventosus paulo ante.
Homo ventosus, dicitur Levis & inconstans. Hor. 1. Epist. 8. 12. Cic. 11. Fam. 9. In primis rogo te ad hominem ventosissimum Lepidum mittas. Sic Natio ventosa supra, & Cupido ventosus.
Imperium ventosum. Cic. 11. Philipp. 17. Nam extraordinarium semper imperium populare atque ventosum est, minime vestræ, gravitats, minime hujus ordinis.
Ventosus, per translationem, Mobilis. Hor. 1. Epist. 19. 37. ad Mæcenatem,
Non ego ventosæ plebis suffragia venor. Liv. lib. 42. 30. Quosdam ventosum ingenium præcipites ad omnia novanda agebat.
Plebs ventosa. Hor. 1. Epist. 19. 37.
Ratio ventosa favoris. Claud. de Bell. Ger. 113.

VENTŌSE, Adv. Apul. 10. Met. p. 248. Elmenh. Pulvilli ventose delicata pluma tumentes.

VENTOSĬTAS, ātis. f. ut, Ventositas stomachi, Inflatio. Apul. de Herb. c. 126. Item Jactantia. Fulgent. Mythol. 2. 17. Ventositatis inanem speciem præsumit. Et August. de Doctr. Christ. 4. 6. Non ventositate sed soliditate.

VENTOSĀLIS, e, Adj. Octav. Hor. 4. Quæ sub ventosali artifice posita ad se humorem attrahit. [A Ventosa, i. e. Cucurbitula. Gall. *Ventouse*.

VENTŌSO, āre. Constant. Afer 2. 15. A parte naris effluentis ventosetur.

VENTĬGĔNUS, a, um. Adj. Ventum gignens. ut, Ventigeni crateres. Lucret. lib. 6. 701. Sed alii aliter legunt. V. Turneb. Adversf. 22. 18.

VENTĬLŎQUUS, a, um. Adj. Saresb. 7. 21. Ventiloqui aut ventriloqui habitum induere. V. in VENTER.

VENTIPŎTENS, entis. Adj. ut, Æolus ventipotens, apud Mantuanum.

VENTŬLUS, i. m. dimin. [ἀνεμίδιον] Ter. Eun 3. 5. 47.
Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lavamur.

VENTĬLO, [πνέω, ῥιπίζω, Gl. L. G. λικμάω, ἀνεμίζω G. L.] āre. Ventum excitare, ut ad ignem excitandum. Propert. lib. 4. 3. 50.
Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. [q. d. Ventulo. Vide Pontanum in 3. Georgic. in illud Lacessit ventos fol. 482. H. St.
Carbasa ventilantur aura. Stat. 4. Silv. 3. 106.
Faces accensas ventilare. Ovid. 1. Amor. 1. 8.
Frumentum ventilare, Ventilabro expurgare. Plin. lib. 18. cap. 30.
Jubas aura ventilat. Sil. lib. 16. 444.
Incendia flatus ventilat. Sil. lib. 17. cap. 527.
Vinum ventilare & refrigerare. Columel. lib. 12. cap. 30.
Ventilare, sine adjecto, est Excitare auram, ad calorem temperandum. Suet. in August. cap. 82. Æstate apertis foribus, ac sæpe in peristylio, saliente aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat.
Ventilare manu, Per manum versare. Apulejus 2. Met. p. 26. Elmenh. Ad hæc ego insperato lucro diffusus in gaudium, & in aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam, &c. Juven. 1. Sat. 28.
Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum. [i. e. Anulos digitis exemptos.
Ventilare [γυμνάζεται, Gl. L. G.] dicuntur gladiatores, Cum proludentes brachia jactant & arma, aeremque percutiunt vane, & ventum faciunt. Senec. Epist. 117. Quam stultum est, cum signum pugnæ acceperis, ventilare? Remove ista lusoria arma, decretoriis opus est.
Ventilare, Verbum juris [συγκροτεῖται, διηχεῖται, Gl. L. G.] Inquirere. l. 6. Cod. de Maleficis & Mathem. Multi magicis artibus si elementa turbare, vitam insontium labefactare non dubitant; & manibus accitis audent ventilare, ut quisque suos conficiat malis artibus inimicos.
Ventilare concionem aliquam. Cic. pro Flacc. 54. Cujus lingua, quasi flabello seditionis, illa tum est egentium concio ventilata. [i.e. Accensa.

VENTILĀTUS, a, um. Partic. ut, Liquamen ventilatum. Apic. 1. 7.

VENTILATIO, ōnis. f. [λικμησις] Plin. lib. 23. cap. 1. Innocentiores, quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam utiles fiunt stomacho, ægrisque. De uvis.

VENTILĀTOR, ōris. m. [λικμητής, Gl. L. G.] Qui frumentum ventilat. Columel. lib. 2. cap. 10. Faba, quæ longius emittetur, pura eo perveniet, quo ventilator eam jaculabitur.
Ventilator [ἐνλόπτης, Gl. L. G.] Ventilatores apud Quintil. lib. 10. cap. 7. sunt Præstigiatores, qui ut ventilatores grana, quæ purgant, in ventum projiciunt, ita rem, quam retinent manibus, ejicere videntur. Ita enim ait, Quo usu constat mira illa in scænis pilariorum ac ventilatorum, ut ea quæ emiserint ultro venire in manus credas, & qua jubentur decurrere. V. ibi Burm.

VENTILĀMENTUM, i. n. [λικμητήριον] Gloss. Græcolat.

VENTILĀBRUM, i. n. [λικμητήριον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo aliquid ventilatur. Columel. lib. 2 cap. 10. Nam quum acervus paleis granisque mistus in unum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium jactetur.

VENUCŬLUS, vel ut in quibusdam exemplaribus legitur, **VENICŬLUS**, aut

aut Venuncŭlus, a, um. Adj. ut, Venucula vitis, Venunculum far. Columel. lib 3. cap. 2 Item quarum uvæ temporibus hiemis durabiles vasis conduntur, ut venuculæ, & nuper, in hos usus exploratæ, Numisianæ. Et in eodem cap. 17. Plin. lib. 14. cap. 2. Veniculam inter optime deflorescentes, & ollis aptissimam, Campani malunt sirculam vocare, alii staculam, Tarracina numisianam, nullas vires proprias habentem, sed totam perinde ac solum valeat.

Far venunculum. Columel. lib. 2. cap. 6. Far, quod vocatur venunculum, rutilum, atque alterum candidum, sed utrumque majoris ponderis quam Clusinum. Quo in loco Vermiculum legit Ruellius, fortasse exemplo Plinii adductus, qui lib. 22. cap. 25. ait, In farre vermiculum esse, teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Nescio tamen an Vernaculum melius legi debeat, ait enim Plinius, Far adoreum vernaculum dici.

Venŭlus, i. m. Turni legatus ad Diomedem, ut scribit Virg. in procem. 8. Æn.

Venum, Venundatio, Venundatus, Venundo. V. venio.

Vĕnus, ĕris. f. [Ἀφροδίτη, Gl. L. G. & G. L.] Jovis filia, (ut scribit Cic. 2. de Nat. Deor. 69.) sic dicta, quod ad res omnes veniret, atque ex ea potius Venustas, quam Venus ex venustate. Sic ibid. 3. 62. Venus, quia venit ad omnia. Augustinus de Civitat. Dei lib. 6. cap. 9. Venus ob hoc dicitur nuncupata, quod sine ejus vi [An Venia?] femina virgo esse non desinat. Græci Ἀφροδίτην vocant, quod e spuma maris, e testibus Saturni projectis, sit nata. Concha insidentem finxerunt, quod, ut legitur apud Stobæum, mulierem deceat præter omnia cura sub tecto, ac silentium. Hæc ut amorum, gratiarumque; ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea habita est.

Veneres Cicero plures fuisse declarat lib. 3. de Nat. Deor. 60. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cujus Elide delubrum videmus: Altera, spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accipimus: Tertia, Jove nata & Diona, quæ nupsit Vulcano: sed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria, Tyroque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est. Hor. 1. Carm. 30. 1. O Venus, regina Gnidi Paphique.

Alma Venus. Virg. 1. Æn. 622.
Aurea Venus. Virg. 10. Æn. 16.
Cytherea Venus. Hor. 1. Carm. 4. 5.
Decens Venus. Hor. 1. Carm. 18. 6.
Diva Venus. Virg. 2. Æn. 787.
Formosa Venus. Virg. 7. Ecl. 72.
Idalia Venus. Virg. 5. Æn. 779.
Ignava venus, Quæ otio delectatur. Ovid. 2. Amo. 18. 3.
Læta venus. Hor. 3. Carm. 21. 21.
Marina Venus. Hor. 4. Carm. 1. 15.
Nuda venus. Ovid. 3. de Arte Am. 225.
Paphia Venus. V. paphos.
Prisca venus. Hor. 3. Carm. 9. 17.
Amatoria venus. Ovid. de Rem. Amor. 143.
Potens muneribus Veneris, Formosus. Hor. 4. Carm. 10. 1.
Ruens tota in me Venus. Hor. 1. Carm. 19. 9.

Venus pro Libidine. Ter. Eun. 4. 5. 6. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc sub persona Chremetis, adolescentis rustici, qui sobrius oderat meretrices, post idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta sunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura persistens. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Erasmus.

Venerem, quam coitum dixisse magis decet, ait Quintil. lib. 8. cap. 6. Plin. lib. 24. cap 9. Ad venerem impetus inhibent.

Frigidus in venerem senior. Virg. 2. Georg. 329.
Pronum genus in venerem. Ovid. 6. Met. 459.
Rudis ad furtum veneris. Ovid. 17. Epist. 141.
Studiosa veneris juventus. Hor. 2. Serm. 5. 79.
Concordia veneris. Ovid. 13. Met. 875. Al. Veneri.
Sagittæ veneris. Lucret. lib. 4. 1273.
Spes veneris inconcessa. Ovid. 9. Met. 638.
Stimuli veneris. Lucret. lib. 4. 1209.
Voluptas damnosa veneris. Ovid. 1. de Pont. 10. 33.
Usus veneris alienus. Cels. lib. 3. cap. 21. Ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris usus est.
Auspicata venus. Catul. de Acme & Septimio 43. 26.
Casta non Venus. Sen. Hippol. 2.
Externa venus. Ovid. 14. Met. 380.
Femineam venerem refugere. Ovid. 10. Met. 80.
Furtiva venus. Ovid. 1. de Arte Am. 275.
Illicita venus. Stat. 8. Theb. 500.
Impia venus, Concubitus incestus. Sen. Thyest. 6.
Nefanda venus. Virg. 6. Æn. 26.
Parabilis venus. Hor. 1. Serm. 2. 119.
Rara venus, Concubitus rarus. Cels. lib. 3. cap. 27.
Sancta. Sen. Hippol. 211.
Cur sancta parvis habitat in tectis Venus? [i.e. Concubitus licitus.
Turpis venus. Sen. Octav. 4.
Tuta venus, Non prohibita legibus. Ovid. 1. de Arte Am. 33.
Volgivaga venus. Lucret. lib. 4. 1065.
Utilis venus. Cels. lib. 1. cap. 3.
Utraque venus. Ovid. 3. Met. 323.
— venus huic erat utraque nota. De Tiresia, qui & mas fuerat & femina.
Abstinere venere. V. abstineo.
Abundare venere. V. abundo.
Accipere telis veneris ictum. Lucret. lib. 4. 1046.
Admittere venerem curis. V. admitto.
Agitare furtivam venerem cum aliqua. Firmic. lib. 5. cap. 11.
Ardescere venere. Lucret. lib. 5. 895.
Avertere venerem & stimulos amoris. Virg. 3. Georg. 210.
Carere fructu veneris. Lucret. lib. 4. 1067.
Facere sibi modum veneris in aliqua. Ovid. 4. Met. 258.
Inhibere venerem. V. inhibeo.
Jungi per veneris res. Lucret. lib. 5. 846.
Languentis veneris irritamentum. Juven. 11. Sat. 165.
Nosse venerem. V. nosco.
Perrumpere nodos veneris. Lucret. lib. 4. 1142.
Solvere corpora in venerem. Virg. 4. Georg. 199.
Temperare venere. Cels. lib. 4. cap. 24.
Vacare veneri. Sen. Agamem. 3.
Vendere venerem. Tibull. lib. 1. 4. 59.
Uti concessa venere. Hor. 1. Serm. 4. 113.

Venus, pro Amica. Virg. 3. Ecl. 68.
Parta meæ Veneri sunt munera, &c. Adde Lucret 4. 1178.

Venus, Pulchritudo, venustas, ornatus, elegantia. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Plaut. Stich. 2. 1. 5. Amœnitates omnium venerum & venustatum affero.
Dicendi veneres. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Exornare narrationem gratia & venere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Venus, Stella, quæ alias Lucifer dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Infima est quinque errantium, terræque proxima, stella Veneris, quæ Φωσφόρος Græce, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur solem: quum subsequitur autem Hesperos.

Venus, pro Talorum jactu. Suet. in August. cap. 71. Talis enim jactatis, ut quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Adde Propert. 4. 9. 17. V. in talus.
Damnosa Venus. Hor. 1. Epist. 18. 21. [Nisi h. l. est libido.

Venĕreus, sive Venerius, a, um. Adj. [Ἀφροδίσιος, Gl. G. L.] Quod ad Venerem pertinet: ut, Venerius nepotulus, apud Plaut. in Milit. 5. 20. Et apud eundem, Veneria sacerdos, in Rud. 2. 2. 23.
Homo Venerius, Veneri consecratus. Cic. pro Cluent. 43. Cumque item, ut in Sicilia permulti Venerei sunt, sic illi Larini in Martis familia numerarentur. V. Græv. ad Divinat in Cæcil. cap. 17. Idem 7. Verr. 141. Iste autem, homo Venerius, & affluens omni lepore & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit.
Rebus venereis uti, Ipsa venere. Cic. de Senect. 47.
Voluptates venereæ. Cic. 4. Tusc. 68. Et ut turpes sunt, qui efferunt se lætitia tum, quum fruuntur venereis voluptatibus, sic flagitiosi, qui eas inflammato animo concupiscunt.
Jactus venereus tali. Cic. 1. de Divin. 23. Quatuor tali jacti, casu venereum efficiunt. Num etiam centum venereos, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? V. in talus.
Pyra venerea, apud Columel. lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 10.

Venerea, vel Veneria, æ. f. [ἀκόρηγον, Gl. L. G.] Herba, Græco nomine notior.
Item Radix acorus. Apul. de Herb. cap. 5.
Venerea, Conchula hoc nomine. Sen. Epist. 95. & Plin. 32. 11.
Venerea civitas, in quam Veneris Erycinæ religionem transtulerunt Siculi. Solin. cap. 40.

Venerarius, a, um. Adj. ut, Res venerariæ. Petron. cap. 61. Alii legunt Venerea. V. Reines. ad loc. p. 309. edit. Burm.

Venerōsus, a, um. Adj. [ἀφροδισιαστής] Gloss. Græcolat. Veneri deditus.

Venerĭvăgus, a, um. Adj. Venerem vagam sectans. Varro apud Non. 1. 223. Spatula eviravit omnes venerivaga pueros.

Vĕnĕro, āre. Coïre. Hinc

Venerans, antis. Partic. Hygin. Fab. 75. Pastor dicitur dracones venerantes baculo percussisse. V. Voss. Etym. p. 545.

Venustus, a, um. Adj. [ἐπαφρόδιτος, Gl. L. G. & G. L.] a Venere dicitur, teste Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Ad aspectum venustus. Cic. in Orat. 228. Ut quicquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum.
Pulcher & Venustus. Suet. Neron. cap. 52. Sufflavo capillo, vultu pulchro magis, quam venusto.
Gestus corporis venustus. Cic. de Clar. Orat. 203. Gestus & motus corporis ita venustus, ut tamen ad forum, non ad scænam institutus videretur.
Homo venustus. Catul. ad Varum, 10. 2. Idem de Passere, 3. 2.
Lugete, ô Veneres, Cupidinesque,
Et quantum est hominum venustiorum.
Soror venusta. Catull. de Gell. 86. 2.
Vultus venustus, Ingenuus, elegans. Ter. And. 1. 1. 93.
— & vultu, Sosia,
Adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra.
Venustum esse, quod cum gratia quadam & venere dicatur, apparet, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 15. Fam. 21. Primum quod tibi facetum videtur quicquid ego dixi, quod alii fortasse non item: deinde quod illa, sive faceta sunt, sive sic fiunt narrante te venustissima.
Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non ut. Cic. in Parad. 5.
Venustus & Urbanus. Cic. 1. de Orat. 228. Sed cum omnium sis venustissimus & urbanissimus, omnium gravissimum & severissimum & esse & videri, quod isti contigit uni, id mihi vix ferendum videbatur.
Sermo urbanus & venustus. Cic. pro Domo 92.
Sententia dulcis & venusta. Cic. de Clar. Orat. 325.

Venusta, æ. f. herba Cynocephalium. Apul. de Herb. cap. 86.

Venustŭlus, a, um. Adj. Dimin. Plaut. Asin. 1. 3. 70.
Bene salutando consuefcunt: compellando blanditer,
Osculando, oratione vinnula, venustula.

Venuste, Adv. [ἐπαφροδίτως, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 4. Qua in re mihi videtur illud perquam venuste cecidisse.
Compar. Sen. Controv. 1. 1. Hispanus hunc colorem venustius. Scil. Adhibuit.
Superl. Cic. 8. Fam. 11. Venustissime respondere.

Venustas, ātis. f. [εὐπρέπεια, εὐσχημοσύνη, χάρις] Pulchritudo propria muliebris, & dignitas; item gratia dicendi, amabilisque suavitas. Plaut. Pœn. 1. 2. 44. — diem pulchrum, & celebrem, & venustatis plenum. Ter. Hec. 5. 4. 17.
Antiquamque adeo tuam venustatem obtines. Cic. 6. Verr. 5. Erant ænea præterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu atque vestitu.
Ex venere venustas dicta est. Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Venustas & Dignitas. Cic 1. Off. 130. Venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.
Vultus multam affert, tum dignitatem tum venustatem. Cic. in Orat. 60.
Venustas & pulchritudo corporis secerni non potest a valetudine. Cic. 1. Off. 95.

Festivitas

Festivitas & Venustas dicendi. Cic. 1. de Orat. 243. Itaque hilaritatis plenum judicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi juris civilis exercitatio profuerit, non intelligo; dicendi vis egregia, summa festivitate & venustate conjuncta, profuit.
Urbanitas subtilis atque venustas. Cic. 1. de Orat.
Usus & Venustas. Cic. 1 de Nat. Deor. 47. Cum artificium effingitis, fabricamque divinam, quam sint omnia in hominis figura, non modo ad usum, verum etiam ad venustatem apta, describere.
Agere cum dignitate & venustate. Cic. 1. de Orat. 142. Tum ea demum vestire atque ornare oratione, post memoria sæpire, ad extremum agere cum dignitate & venustate.
Affluens lepore & venustate. Cic. 7. Verr. 141. Iste autem, homo venerius, & affluens omni lepore, & venustate.
Commendatur expositio venustate. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Venustas, Felicitas. Ter. Hec. 5. 4. 8.
Quis me fortunatior, venustatisque adeo plenior? [Sic Invenustus, pro Infelici. V. f. l.
VENUSTO, āre. Nævius apud Fulgent. Expos. Serm. Antiq. 43. in Myropolæ. Unguentum largitus est, quo me venustarem.
VĔNŪSIA, æ, f. [Οὐενουσία] Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatii poetæ patria, qui inde Venusinus, dicitur. Venusiæ meminit Plin. lib. 3. cap. 11.
VENUSĪNUS, a, um. Adj. ut, Colonus Venusinus. Hor. 2. Serm. 1. 35. Silvæ Venusinæ. Hor. 1. Carm. 28. 26.

V E P

VĒPALLĬDUS, a, um. Adj. Male & misere pallidus, vel aliquantum pallidus. Nam Ve in compositione interdum auget, interdum minuit, ut in his, Vesanus, Vecors, Vegrandis. Hor. 1. Serm. 2. 129.
— vepallida lecto
Desiliat mulier, &c. Sic restituit Lambinus. Alii legunt Vel pallida. V. Schol. Vet. Cruq.
VĒPĒNIS, Martial. Vide Erythræum, in Indice Virgiliano, voce Vesana. H. St.
VEPRA, æ. Fluvius, vel torrens potius, e Cebennis montibus descendens, & Biterrinorum (quod oppidum est in diœcesi Bœterrensi) mœnium quartam partem alluens, ibique ad eam ejus loci portam, quæ Portaletum dicitur, Obri sese conjugens, Bœterris in mare Mediterraneum, haud procul Narbone, procurrit: nomine a vepribus, inter quos & scaturit & labitur, deducto. Gallice, *Vebre*.
VEPRES, is. m. pr. c. [θάμνοι, Gl. L. G. & G. L.] tam in singulari, quam in plurali, generis masculini est secundum Probum, & Feminini secundum Priscianum: Rubus, sive spina, aut etiam spinarum sæptum vel sæpes dicitur: quod vehementer prehendat.. Ovid. 5. Met. 628.
Aut leporis, qui vepre latens hostilia cernit
Ora canum. Columel. lib. 11. cap. 3. Hunc veprem manifestum est interimi non posse. In quo capite Spinam, Sentem & Veprem pro eodem accipit. Cic. 5. Tusc. 64. Sæptum undique & vestitum vepribus & dumetis, indagavi sepulcrum. Hor. 1. Epist. 17. 9.
Corna vepres, & pruna ferant, & quercus, & ilex.
Hirsuti secuerunt corpora vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Sparsi rorabant sanguine vepres. Virg. 8. Æn. 645.
Incendere vepres. Virg. 1. Georg. 271.
Sunt qui Nomin. sing. Hic vepris faciunt.
VEPRĔCŬLA, æ. f. dimin. Cic. pro Sext. 72. Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub. conaretur arrodere.
VEPRETUM, i. n. [ἀκανθών] Locus vepribus plenus. Columel. lib. 4. cap. 32. Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quam mediis agris deponitur.

V E R

VER. Verona, Verum.
VĒR, veris. n. [ἔαρ, Gl. L. G. & G. L.] Anni pars temperatior, a Veniendo dictum, quod tum venire, id est oriri & crescere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum. [Quasi non origo ex Græco manifeste appareat. V. Voss. Etymol.
Ver in tres partes dividitur, Novum, adultum, & præceps. V. ADULTUS. Virg. 1. Georg. 43.
Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur. Ubi Servins, Vere novo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.
Primo vere, i. e. Novo. Plin. lib. 10. cap. 29.
Incipiente vere. V. INCIPIO.
Ineunte vere. V. INEO.
Veris initium, quando. Cic. 7. Verr. 27. Quum autem ver esse cœperat, cujus initium ille, non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat, sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.
Aquosum. Stat. 4. Silv. 4. 12.
Benignum. Sen. Thyest. 9.
Breve. Ovid. 1. Met. 118.
Imbriferum. Virg. 1. Georg. 313.
Nidificum. Sen. Med. 9.
Nimbosum. Juven. 4. Sat. 88.
Purpureum, Pulchrum. Virg. 9. Ecl. 40.
Rubens. Virg. 2. Georg. 323.
Tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
Tepidi veris tempora. Ovid. 5. Fast. 602.
Udo vere madent terræ. Virg. 3. Georg. 429.
Adolescit ver. V. ADOLEO.
Agere ver. Virg. 2. Georg. 338.
Appetit ver. V. APPETO.
Ver tanquam adolescentiam significat, ostenditque fructus futuros: reliqua tempora demetendis frugibus, aut percipiendis accommodata sunt. Cic. de Senect. 70.
Ver sacrum. Sisenna lib. 4. Hist. Quondam Sabini feruntur vovisse, si res communis melioribus locis constitisset, se ver sacrum facturos. Fest. Ver sacrum vovendi mos fuit Italis: magnis enim periculis vovebant adducti, quæcunque proximo vere nata essent apud se animalia, immolaturos. Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. V. Liv. lib. 22. 9. & 34. 44.
VERCŬLUM, i. n. dimin. Ver parvum. Plaut. Cas. 4. 4. 15. Meum corculum, melliculum, verculum.
VERNUS, a, um. Adj. [ἐαρινός, Gl. G. L.] Quod est veris: ut, Verni flores.
Vernum æquinoctium. Plin. lib. 10. cap. 31.
Aura verna. Ovid. 6. Epist. 109.
Flos vernus. Tibull. lib. 2. 1. 59.
Rosa verna. Propert. lib. 3. 5. 22.
Sol vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Species verna diei, Formositas temporis verni. Dies enim hic Tempus significat. Lucret. lib. 1. 10.
Tempus vernum. Hor. de Arte Poet. 302. Cic. de Senect. 70. Breve enim tempus ætatis satis est longum ad bene honesteque vivendum: si processeris longius, non magis dolendum est, quam agricolæ dolent, præterita verni temporis suavitate, æstatem autumnumque venisse. Idem 5. Tusc. 37. Verno tempore tepefacta frondescunt.
Venti verni. Hor. 1. Carm. 4. 7.
VERNA, æ, f. [ἐαρινὴ τροπή] Gloss. Græcolat.
VERNUM, i. n. pro Verno tempore, vel Vere. Plin. lib. 19. cap. 3. Ibid. cap. 5. In hoc mirum, imas ejus radices crescere hieme: verno, aut quum apparuerit viola, minui ac contrahi.
VERNŬLUS, a, um. Adj. Dimin. ut, Avis vernula. Rutil. Itin. v. 112.
VERNĀLIS, e. Adj. Idem quod Vernus. Manil. 3. 258.
Tunc angusta dies vernales fertur in horas.
Aliam notionem, V. infra in VERNA. æ, m.
VERNO, [ἐαρίζω] āre. Pullulare: quod ipso vere omnia renasci & succrescere conspiciantur.
Humus vernat. Ovid. 7. Met. 284.
Nemus vernat. Sen. Herc. OEth. 4.
Vultus vernabant lanugine. Claud. 4. Cons. Hon. 199. Martial. lib. 2. 61.
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. i. e. Pilos emittere inciperent.
Dicitur de variis animalibus. De avibus. ut,
Vernant aviculæ. Plaut. Dum aviculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur. Ovid. 3 Trist. 12. 8.
Indocilique loquax gutture vernat avis. i. e. Lætatur, lascivit.
De apibus. Columel. 9. 9. Apes curam postulant diligentiorem, cum vernant, & exundant novis fetibus.
De anguibus. Plin. 8. 27. Anguis, hiberno situ membrana corporis obducta, fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidusque vernat. Conf. VERNATIO.
VERNANS, antis. [ἐαρίζων] ut,
Ager vernans passere arguto. Martial. 9. 57.
Arbores vernantes. Plin. 12. 22.
Cælum salubre & vernans. Idem 7. 2.
Silvæ vernantes. Senec. Herc. OEth. v. 380.
VERNATIO, ōnis. f. [λεβηρίς] Corium vetus, quo serpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt. Notum enim est serpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis, hiberno situ obductam. Plin. lib. 30. cap. 3. Anguinæ vernationis membrana cum oleo tedæque resina calefacta. Sic lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita. V. & 32. 4.
VERNĀTĬLIS, e. Adj. Cassiod. Var. 3. 53. Aridis locis aquas dare vernatiles.
VERNĬCŎMUS, a, um. Adj. Mart. Capella 6. p. 188.
— vernicomæ frondent tibi munera olivæ.
VERNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Mart. Capella 1. 1.
Comere verniferis florentia limina sertis.
VERNĬRŎSEUS, a, um. Adj. Tertull. de Judicio Dom. v. 2.
Et vernirosεas titulabit floribus auras. [Nisi divise scribendum, ut sit Genitivus, a Vernum, i, n. quod & quantitas postulat.
VERACITAS, V. VERUM.
VERÆDUS, vel ut al. & Gloss. VEREDUS, i. m. [πῶλος, Gl. L. G.] Opinio est Veræduṁ equum esse, qui vehat rhedam: sed Turnebus equum putat, qui neque rhedam, neque cisium trahat, sed vice tamen rhedæ sit. Id adeo ex Martiale lib. 12. 14. & Ausonio conjicere licet: Ille enim inquit,
Parcius utaris moneo rapiente verædo,
Prisce, nec in lepores tam violentus eas. Non, ut opinor, qui venabatur, rheda vectabatur. Sed & equum esse, non rhedam, sequens versus indicat,
Decidit excussus, nec rediturus, equo. Ausonius etiam apertissime id indicat Epist. 17. his verbis,
Non cisium, aut pigrum cautus conscende veredum:
Non tibi sit rhedæ, non amor acris equi. Iterum Epist. 11.
Vel celerem mannum, vel ruptum terga verædum. Ubi in equis viatoriis numeratur verædus. Sed & in antiquo lexico exponitur πῶλος. Isidorus tamen 12. 1. Verædos esse dictos ait, quod veherent rhedas, vel quod per vias publicas currant, per quas & rhedas ire solitum erat. Ex Turnebo. V. Voss. Etym.
VERÆDĀRIUS, vel VEREDARIUS, i. m. Onomast. Vet. Verædarius, δρομεύς. Sidon. 5. Epist. 7. Hi sunt, qui invident stipendia paludatis, viatica veredariis, &c.
VĒRĀTRUM, i. n. [ἐλλέβορος, Gl. L. G. & G. L.] Herba, quæ & Helleborum dicitur, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Pers. 1. Sat. 51.
— non hic est Ilias Acci
Ebria veratro. Lucret. lib. 4. 644.
Præterea nobis veratrum est acre venenum:
At capris adipes, & coturnicibus auget. V. HELLEBORUM.
Album veratum. Cels. lib. 2. cap. 13.
Nigrum veratrum. Cels. lib. 2. cap. 12.
VERACITER, VERACULUS, VERATOR, VERATRIX, VERAX, V. VERUM.
VERBALIS, VERBATIM, V. VERBUM.
VERBASCUM, i. n. [φλόμος] Herba, quæ Græcis, inquit Plin. Phlomos dicitur, cujus apud eundem duas species videbis expressas, nostra lingua *Bulionem* album aut nigrum vocamus. V. Plin. lib. 25. cap. 10.
VERBĒNA, æ. f. [θαλλὸς, Gl. L. G. θαλλοὶ, G. L.] proprie, ut ait Servius,

Servius, herba sacra, sumpta de loco sacro Capitolii, qua coronabantur Feciales & Pater patratus fœdera facturi, vel bella indicturi. Plin. lib. 22. cap. 2. Siquidem auctores imperii Romani, conditoresque, immensum quiddam & hinc sumpsere, quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen, ex arce cum sua terra evulsum: ac semper & legati, quum ad hostes clarigatumque mitterentur, id est res captas clare repetitum: unus utique verbenarius vocabatur. Hæc Plin. Virg. 12. Æn. 120.

— & verbena tempora vincti. Cic. 6. Verr. 110. Dies ille, quo ego Ennam quum venissem, præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.

Verbenas abusive vocamus omnes frondes sacratas, ut est laurus, oliva, myrtus. Plaut. Truc. 2. 5. 27.

Astaphium: fer huc verbenam mihi, tus, & bellaria. Ter. And. 4. 3. 11.

— ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Nam myrtum fuisse Menander testatur. Hæc Servius.

Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas, ex aliquo loco puro decerptas, quasi Herbenas.
Adolere pingues verbenas. Virg. 8. Ecl. 65.
Velare capita verbena. Propert. lib. 4. 3. 57.
Vincta castis verbenis ara. Hor. 4. Carm. 11. 7.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.
De Verbena, quam proprio nomine Botanici vocant, V. Ruell. & infra VERBENACA.

VERBENĀRIUS, i. m. Varro apud Non. 12. 38. Verbenarius ferebat verbenam, id erat caduceus pacis signum. V. Plin. loc. cit. in VERBENA.

VERBENĀTUS, a, um. Adj. Suet. in Calig. cap. 27. Alterum, qui se periturum ea de causa voverat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatumque. Sic restituit ex veteribus libris, cum Verberatum mendose legeretur, Turnebus.

VERBĒNĀCA, æ. f. [περιστερεών, ἱεροβοτάνη] Herba eadem, quæ & Verbena dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quam hierobotane. Aliqui peristereon, nostri verbenacam vocant. Hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus. Hac Jovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturque. Genera ejus duo sunt, Foliosa quam feminam putant: Mas rarioribus foliis. Ramuli utriusque plures, tenues, cubitales, anguloli. Folia minora quam quercus, angustioraque, divisuris majoribus, flos glaucus, radix longa, tenuis. Nascitur ubique in planis aquosis.

Verbenaca, nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione formatum sit non apparet: proindeque Verbenatam dici debere Turnebus putat, cum præsertim verbena gramen ex arce cum sua terra evulsum significet, quod gramen sacrum putabant, & περιστερεών, id est verbenata sæpe sumeretur, & verbena fieret, &, ut ita dicam, verbenaretur. Quo factum est ut verbenata etiam verbena diceretur, cum verbena proprie omnem herbam sacram significaret: sed & ramos, quibus aras ornabant, aut adolebant. Virg 8 Ecl. 13.

Verbenasque adole pingues & mascula tura. Hæc Turneb. 8. 23.
[Sic tamen & Securidaca dicitur, quod idem in Securiclata mutatum volebat. Sed quid ceteris fiet similiter desinentibus ut Portulaca, item hisce Urtica, Myrica, Lactuca, & pen. br. Brassica, Vettonica?

VERBENNA, æ. f. Terra proscissa aratro, id est Vomere. Actum. Gloss. Latinogræc. sublata interpretatione Græca. conf VERVACTUM.

VERBER, ĕris. n. [μάστιξ, πληγή, αἰκισμός] Instrumentum (inquit Valla lib. 6.) longum & exile, qualis est virga, baculus, fustis, lora, flagellum, ferula, arundo, & si quid est simile. Virg. 3. Georg. 106.

— illi instant verbere torto,
Et proni dant lora. Martial. lib. 14. 71.
Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis,
Colligat hunc tenui verbere cauda levis.

Surdo verbere hominem cædit conscientia. Juven. 13. Sat. 194.

— cum tamen hos tu
Evasisse putes, quos diri conscia facti
Mens habet attonitos, & surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verbere, h. e. Occulto, tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius a conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum, quia tortoris præstat officium. Malos enim sua punit & torquet conscientia.

Increpuit ictu verberis equos. Ovid. 14 Met. 821.
Laceravit crudo verbere mea terga. Ovid. 2. Fast. 695.
Mugit crudo verbere forum. Stat. 1. Silv. 1. 68.
Sævire verbere. Ovid. 2. Met. 399.
Recto verbere sævus Scorpius, Ictu caudæ erectæ. Lucan. lib. 9. 838.
Verbera pl. Quod solum usitatum Glossographus falso tradit. [μάστιγες, πληγαί, Gl. G. L.] Ter. And. 1. 2. 27.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem.

Densa verbera. Stat. 6. Theb. 422.
Pati lenta verbera. Virg. 3. Georg. 208.
Præbere manus verberibus. Ovid 1. de Arte Am. 16.
Scindentia verbera pectus. Sil. lib. 1. 171.
Sonant sæva verbera. Virg. 6. Æn. 558.
Subeunt verbera manus teneræ. Ovid. 1. Amor. 13. 18.
Trahuntur ad supplicium servi, qui cæsi verberibus &c. Cic. Anteq. iret in exsil. 18.
Verbera, plerumque pro Ipsa verberatione, sive pro ictibus accipimus. Cic. 7. Verr. 130. Ne catenæ, ne verbera, ne secures, ne cruciatus sociorum, &c. Ter. Heaut. 2. 3. 115.

Tibi erunt parata verba, huic homini verbera. Liv. 2. 23. Inde ostentare tergum fœdum recentibus vestigiis verberum.

Inania verbera. Claud. 1. in Ruff. 49.
Sæva verbera. Virg. 3. Georg. 252.
Accipere verberibus. V. ACCIPIO.
Animadvertere verberibus. V. ANIMADVERTO.
Castigare verberibus. V. CASTIGO.
Coercere aliquem verberibus. V. COERCEO.
Deterreri verberibus. Cic. 5. de Fin. 55. Videmus igitur ut conquiescere ne infantes quidem possint: quum vero paulum processerint, lusionibus vel laboriosis delectantur, ut ne verberibus quidem deterreri possint.

Ferre verbera in aliquem. Ovid. 1. Amor. 7. 6.
Ferre verbera alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 533.
Formidare verbera. Stat. 5. Silv. 3. 184.
Multare aliquem verberibus. Tacit. 1. Ann. 32.
Necare aliquem verberibus. Cic. in Pison. 84.
Negare se verberibus. Tibul. lib. 2. 3. 86.
Pati verbera. Tibul lib. 5. 4. 66.
Stare ad verbera. Ovid. 1. Amor. 6. 19.
Linguæ verbera, Objurgationes. Hor. 3. Carm. 12. 3. V. VERBERO, āre.
Radiorum verbera. Lucret. lib. 5. 1103.
Ventorum verbera vitare. Lucret. lib. 5. 955.

VERBEREUS, a, um. Adj. [τυπτικός] Quod est dignum ut verberetur. Plaut. Perf. 2. 2. 2. Ain' vero verbereum caput? Idem Pseud. 4. 1. 7.

Sed video eccum verbeream statuam: ut magnifice infert sese.

VERBERŌSUS, a, um. Adj. [μαστιγίας] Gloss. Græcolat. Verberosus, flagellatitius. Rectius Verberonem dixisset.

VERBĔRO, ōnis. m. [μαστιγίας] Qui est verbere dignus. Plaut. Amph. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero. Ibid. 2. 1. 15. Tun' me, verbero, audes herum ludificarier?

Vitiorum verberones, eleganter dixit P. Chrysolog. Serm. 5.

VERBĔRO, [αἰκίζομαι, μαστιγῶ, Gl. G. L.] āre. Verbere cædere. Liv. 2. 41. Sunt qui patrem auctorem ejus supplicii ferant, eum, cognita domi causa, verberasse, ac necasse. Cic. 7. Verr. 111. Quæ quum apud te diceret, virgis oculi verberabantur.

Pendere, pulsari & verberari. Cic. 5. Verr. 66. Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, & verberari porro alios, &c.
Manifesto verberari. V. MANIFESTUS.
Injuria aliquem verberare. Cic. 4. de Fin. 76. Æque peccat, qui patrem & qui servum injuria verberat.
Lapidem verberare. Plaut. Curc. 1. 3. 41. Proverb. in eum, qui objurgat incastigabilem. V. Chiliad.
Manu ora verberat. Propert. lib. 2. 9. 10.
Alas verberat hirundo. Plaut Bacch. 1. 1. 17.
Æthera aquila verberat alis. Virg. 11. Æn. 756.
Auras ictibus verberare. Idem 5. Æn 377.
Tormentis urbem verberare, Percutere ariete. Cic 8. Philipp. 20. Quid ille ut faceret inducias? ante consules, oculosque legatorum, tormentis Mutinam verberavit; opus ostendebat, munitionemque legatis.
Ungula sonante urbem verberat eques. Hor. Epod. 16. 12.
Partem interiorem etiam aër verberat. Lucret. lib. 4. 936.
Verberari sole, luna, imbre, ac ventis. Plin. lib. 14 cap. 21.
Verberare, de Verbis etiam dicitur; quoniam, ut testatur Nonius 1. 216. Verberare non solum a verberibus dictum, sed etiam a verbis. Plaut. Amph. 1. 1. 177.

Hinc enim mihi dextera vox aures ut videtur verberat. [Apud Non. puto De verberibus, & De verbis, scribendum.

Convicio cogitationis verberare, pro Lacessere. Cic. 16. Fam. 26. Verberavi te cogitationis tacito duntaxat convicio. conf. VERBERATIO.

VERBERANS, antis. Partic. Petron. cap. 134. Arundo quassata verberantis impetum minuit.

VERBERATUS, a, um. Partic. [μαστιχθείς, Gl. L G.]

VERBERATIO, ōnis. f. [αἰκία, βάσανος, Gl. L. G. μαστίγωσις, G. L.] Cic. 16. Fam. 27. Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. conf. Dig. 48. t. 19. l. 17.

VERBERĀTUS, ûs. m. [αἰκισμός] Ipsa verberatio. Plin. lib. 31. cap. 3. Si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripiat aëra. De qualitate aquarum.

Verberatus, pro Impulsu. Curt. 7. 1. 29. Si non propemodum tuo verberatu ei omnes, te præeunte, juravimus, eosdem nos inimicos. Sed meliores libri, In tua verba, tui omnes, &c.

VERBERATOR, ōris. m. Prudent. Passione Cassiani v. 38.

Donetur ipsis verberator parvulis.

VERBERĀBILIS, e. Adj. [τυπτός] ior, issimus. Plaut. Aul. 4. 4. 6.

Verberabilissime, etiam rogitas? non fur, sed trifur?

VERBERĬTO, āre. Sæpe verberare. Festus, Verberitare idem Cato frequentative, ab eo quod Verbero dixit.

VERBUM, i. n. [ῥῆμα, Gl. G. L. & L. G. λόγος, G. L.] a Verberatu, quod Verberato lingua intra palatum aëre, omnis oratio promatur. Varro a Veritate deducit, quod verum nos loqui oporteat. Cic. in Topicis, 35. Verba sunt rerum notæ. Ter. And. 5. 2. 19. Verbum si addideris. Idem Hecyr. 3. 1. 33.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc conciverit, here. Cic. 2. de Orat. 130. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis, toties ejus verbi litteræ sunt cogitatione conquirendæ.

Verbum voluptatis, non habet dignitatem Cic. 2. de Fin. 75.
Verbo tenus disserere. Cic. 3. de Legib. 14. Veteres verbo tenus, acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem, de Rep. disserebant.
Castrense verbum. V. Castrensis, in CASTRUM.
Carum ipsum verbum est amoris, ex quo amicitiæ nomen est ductum. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.
Contumeliosissimum verbum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Durum verbum, insolens & humile. Cic. de Clar. Orat. 273.
Inquinatum verbum, abjectum, non aptum, durum longe petitum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7.
Insolens verbum. V. INSOLENS.
Lugubre verbum. V. Lugubris, in LUGEO.
Nauticum verbum. V. Nauticus, in NAVIS.
Aberrare verbo aut nutu. Cic. de Arusp. Resp. 23.
Absit verbo invidia. V. ABSUM.
Accedit verbum ad aures. V. ACCEDO.
Accidit in te istud verbum. V. Verbum, pro tota sententia, & ACCIDO.
Accipere verbum, & verbis. V. ACCIPIO.
Accipere ad verbum, non ad sententiam, Vide ACCIPIO. H. St.
Addam non amplius verbum. Hor. 1. Serm. 1. 121.
Cogitare ad verbum. V. COGITO.
Commodat verbum, λογοποιεῖται, Gloss. Latinogræc.
Complecti uno verbo. V. COMPLECTOR.

Conjicere verbum in interdictum. V. CONJICIO.
Ducere verbum ex verbo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Exprimere verbum de, vel e verbo, Ad verbum transferre. Ter. in prol. Adelph. 11. Cic. 4. Acad. 17. Nec definiri ajebant necesse quid esset cognitio, aut perceptio, aut (si verbum e verbo volumus) comprehensio.
Fingere verbum aliquod. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Interponere verbum ullum. V. INTERPONO.
Interpretari verbum priscum & insolitum. V. INTERPRETOR.
Labi verbo. Plin. 2. Epist. Ne verbo quidem labitur.
Peccare verbo aliquo. Ovid. 2. Amor. 16. 11.
Perdere, ut Cic 5. Fam. 15. Dicerem jucundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem.
Permittere verbo, re hortari. Cic. 4. Verr. 67. V. RES.
Premere aliquem verbo. Cic. 1. Tusc. 13.
Reddere verbum verbo. Hor. de Arte Poet. 133.
Reddere verbum pro verbo, Idem. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Converti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschiniis Demosthenisque: nec converti ut interpres, sed ut orator, sententiis iisdem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi.
Eisdem verbis, sive ad verbum reddere quod cogitavimus. Cic. de Clar. Orat. 301. Quintil. lib. 10. cap. 6.
Relinquere verbum ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
Respondere verbum verbo. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Translatum audacius verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1. V. Translata Verba infra.
Volat semel emissum irrevocabile verbum. Hor. 1. Epist. 19. 71.
Verbum, Proverbium, vulgare dictum. Plaut. Most. 3. 2. 104. Ter. Adel. 5. 3. 17.
Non æquum dicis, non: nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia. Idem And. 2. 5. 15.
Verbum, pro Tota sententia. Ter. And. 5. 3. 14.
Olim istuc, olim, quum ita animum induxti tuum,
Quod cuperes, aliquo pacto efficiundum tibi.
Eodem die istuc verbum vere in te accidit. Idem Eun. 1. 2. 95.
Utinam istuc verbum ex animo ac vere diceres. Idem Adel. 5. 8. 30.
Quid istuc verbi est? Plaut. Cist. 2. 3. 61. h. e. Quid sibi volunt hæc verba.
Verbum sat est. Plaut. Bacch. 4. 8. 37.
Tu aurum rogato, ceterum verbum sat est. Idem Truc. 2. 8. 14.
Verbi gratia, [λόγε χάριν, Gl. L.G.] & Verbi causa, quod & Exempli gratia dicitur in eandem significationem. Cic. de Fato 12. Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. Sic 5. de Finib. 30. Verbi gratia, propter voluptatem nos amemus. Idem 4. Verr. 129. & 1. Tusc. 12. & Lucret. lib. 3. 423.
Ad verbum. V. AD. & paulo supra.
In verbo, Inter loquendum. Virg. 6. Æn. 547.
Tantum effatus, & in verbo vestigia torsit. h. e. Simul cum ultimo verbo avertit.
Verba istæc sunt. Ter. Phorm. 3. 2. 32.
Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.
D. Verba istæc sunt. [i. e. Inania, vel potius Mera verba.
Verba & Ineptiæ. Cic. in Pison. 65. Existimatio, dedecus, infamia, turpitudo, verba sunt atque ineptiæ.
Ora pervia verbis. Ovid. 5. Met. 194.
Ambage novorum verborum obscurum carmen. Ovid. 14. Met. 57.
Asperitas verborum. Ovid. 14. Met. 526.
Bonitas verborum. Cic. in Brut. 164. Orator autem vivis ejus æqualibus proximus optimis numerabatur Curio, propter verborum bonitatem, ut ante dixi, & expeditam, ac profluentem quodam modo, celeritatem. Paulo ante dixerat: Itaque in Curione hoc verissime judicari potest, nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum splendore & copia. Apparet igitur, Verborum splendore, & bonitate rem eandem significari, ut Copia & Celeritate. V. Bonitas, in BONUS.
Collocatio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Comprehensio verborum. V. Periodus & Verborum comprehensio in COMPREHENDO.
Concinnitas verborum. Cic. in Orat. 149.
Copia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Copia cassa verborum. Lucret. lib. 4. 514.
Delectus verborum, origo est eloquentiæ. Cic. de Clar. Orat. 253.
Derivatio verborum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Doctrina verborum. V. Vera & absoluta eloquentia, in ELOQUOR.
Electio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Elegantia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Gravitas verborum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Jactatio verborum. V. Jactatio, in JACIO.
Jaculatio verborum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Immutationes verborum. V. Immutatio, in IMMUTO.
Latitudo verborum. Cic. 2. de Orat. 91. Fusius nervos in dicendo C. Fimbriæ, quos tamen habuit ille, non assequitur; oris pravitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nervi, sunt robur orationis. Oris pravitas, oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vasta ac rustica litterarum expressio. [Lego, Si quos tamen.
Magnificentia verborum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Majestas verborum. Cic. in Orat.
Murmura verborum. Ovid. 10. Met. 382.
Splendor verborum. Cic. in Brut. 164 V. paulo ante, Bonitas verborum.
Suavitas verborum. [πιθανολογία] Gloss. Latinogræc. & Græcolat. Ibid. Synon. Subtilitas verborum jungitur.
Balba verba. Hor. 1. Serm. 3. 274.
Certa verba. V. CERTUS.
Composita verba. V. COMPONO.
Confusa verba. Ovid. 2. Met. 666.
Exanimata exiliter verba. V. Exanimatus, in EXANIMUS.
Expressa & sensu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exquisita verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Grandia verba. Pers. 3. Sat. 45.
Gravia verba, plena, sonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, superlata, in primisque translata, nec in singulis verbis, sed in continentibus soluta. Cic. in Partit. 54.
Horrida verba. Cic. in Brut. 68. de Catone, Antiquior est hujus sermo, & quædam horridiora verba, ita enim tum loquebantur. Hoc est, incompta, brevia, non operosa, ut ait Gell. lib. 10. cap. 3.
Incompta verba. Gell. lib. 10. cap. 3.
Inversa verba. V. INVERTO.
Luculentiora verba. V. Luculentus, in LUX.
Nativa verba. V. Nativus, in NASCOR.
Nostratia verba. V. Nostras, in NOS.
Nova fictaque verba. Hor. de Arte Poet. 52.
Nuda verba. Plin. 4. Epist. 14. Ex quibus tamen si nonnulla tibi paulo insolentiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare, summos illos, gravissimos viros, qui talia scripserunt, non modo lascivia rerum, sed ne verbis quidem nudis abstinuisse. Nudis, i. e. Nulla circumlocutione ob verecundiam tectis.
Nupta verba. V. NUBO.
Obsoleta & Barbara verba. V. Obsoletus, in OBSOLEO.
Propria, usitata verba, nova, prisca, inusitata. Cic. in Orat. 80.
Propria, significantia, & non sordida verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Sesquipedalia verba. Hor. de Arte Poet. 97.
Vulgaria & quotidiana verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Adigere in verba alicujus. V. ADIGO, & infra Jurare in verba.
Arripere verba de foro. V. ARRIPIO.
Aucupari verba, vel vim verborum. V. AUCUPOR.
Coagmentare verba. V. COAGMENTO.
Consuescere verbis idoneis. V. IDONEUS.
Commutare verba. V. COMMUTO.
Inculcare verba Græca. V. INCULCO.
Infarcire verba. V. INFARCIO.
Inhærere verbis. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Jungere verba. V. JUNGO.
Pingere verba. Cic. in Brut. 141. Schemata quæ vocant Græci, ea maxime ornant oratorem, eaque, non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. Pingendis, h. e. Ornandis distinguendis. Unde Latini Colores, & Græci χρώματα vocant ipsas Exornationes. Hinc Cicero 2. Att. 1. scripsit, librum suum totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsisse. V. PIGMENTUM.
Posita verba in usu quotidiano. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Trahere verba de verbis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Transferre totidem verbis, Ad verbum. Cic. 6. Att. 2. Itaque istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transtuli.
Translata verba ea dico, quæ per similitudinem ab alia re aut suavitatis, aut inopiæ causa transferuntur: Mutata, in quibus pro verbo proprio subjicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex aliqua re consequenti. Hæc Cicero in Orat. 92. Ubi etiam Immutata vocat, quæ hic Mutata. Sensus est: Differentia est inter translata & mutata verba. Translata sunt, quæ similitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potissimum de causis fit: vel propter suavitatem, vel propter inopiam. Suavitas sentitur vel in verbo, quod significantius fit: ut Incensus ira, Inflammatus cupiditate, Lapsus errore: vel in verbo, quod fit decentius, ut Lumen orationis, Claritas generis, Concionum procellæ, Flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: ut Durum hominem dicimus, & Fructus laborare, & Agros sitire. Quoties autem nihil horum in translatione erit, semper erit improprium. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem significet: ut Arma pro Bellis, Bacchus pro Vino, Ceres pro Frugibus. Dicimus Totam Italiam esse commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. V. Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.
Verba, pl. n. Plerumque pro Ipsa oratione, quæ his constat, dicimus, ut Summa verborum. Ovid. 14. Met. 815.
Blanda verba. V. BLANDUS.
Canina verba. Ovid. in Ibin, 234.
Latrat & in toto verba canina foro.
Consulta verba. V. Consultus, in CONSILIUM.
Gravissima verba. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Inania verba. V. INANIS.
Indomita verba. Senec. Agamem. 13.
Ingentia verba, Magnifica. Ovid. 13. Met. 341.
Inopinata verba. V. INOPINATUS.
Inornata verba. Hor. de Arte Poet. 234.
Intrepida verba. Senec. Hippol. 5.
Lenia verba. Ovid. 2. Amor. 1. 22.
Libera verba. Propert. lib. 4. 12. 90.
Luctifica verba. Senec. Theb. 1.
Magnifica verba. V. Magnificus, in MAGNUS.
Mala verba. V. MALUS.
Quid multa verba? H. St. Priora cultro resecta sunt. Verba puto Cic.
Mitida verba. V. Nitidus, in NITEO.
Nuntia verba. Valer. 1. Argon. 440.
Obscura verba. Senec. 1. Theb.
Perabsurda verba. V. PERABSURDUS.
Perplexa verba. Senec Hippol. 8.
Prænuntia verba cladis. Ovid. 3. Met. 191.
Profana verba. Ovid. 3. Trist. 5. 48.
Sæva verba. Hor. Epod. 12. 13.
Simulata verba. Virg. 1. Æn. 714.
Sobria verba. V. SUBNOTO.
Sollennia verba. Ovid. 10. Met. 4. V. SOLLENNIS.
Speciosis verbis aliquid narrare. Paterc. lib. 2. 41.
Splendidioribus verbis utebatur Curio. Cic. in Brut. 124.
Suspensa semper & obscura verba. Tacit. 1. Ann. 11.
Tristia verba. Hor. de Arte Poet. 105.
Vana verba. Ovid. 13. Met. 263.
Violenta verba. Ovid. 13. Met. 717.
Abstinere verbis. V. ABSTINEO.
Accommodare alicui verba. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Addere verba. Sil. lib. 13. 719.
    Appellare viros erat ardor, & addere verba.
Addere perjuria falſis verbis. Ovid. 11. Met. 206.
Affari aliquem blandis verbis. Stat. 1. Achil. 383.
Anhelata verba. V. ANHELO.
Aptare verba rebus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Aucupari verba rumoris. Senec. Theb. 2.
Auferre alicui uſum verborum. Ovid. 14. Met. 99.
Cadentia verba tollere. V. CADO.
Capta verbis puella, Decepta. Ovid. 1. de Arte Am. 458.
Cavillari verba alicujus. Tacit. 1. Ann. 46.
Claudere verba pedibus, Verſus facere. Hor. 2. Serm. 1. 28.
Claudere verba modis imparibus, Scribere elegias. Ovid. 4. de Pont. 16. 36.
Cogere verba in pedes, Carmina ſcribere. Ovid. 5. Triſt. 12. 34.
Commemorare verbis. V. COMMEMORO.
Committere verba tabellis, Scribere in tabellis. Ovid. 9. Met. 585.
Compellere aliquem amicis verbis. Virg. 2. Æn. 372.
Compeſcere verba. Senec. Med. 3.
Comprehendere verbis. V. COMPREHENDO.
Concipere verba. Ovid. 10. Met. 290.
    Tum vero Paphius pleniſſima concipit heros
    Verba, quibus Veneri grates agit.
Concipere verba jusjurandi. Tacit. 4. Hiſt. 31.
Conferre verba in pauca. V. CONFERO.
Conferre verba ad rem. V. CONFERO.
Confici verbis gravibus ab aliquo & trucidari. Cic. de Aruſp. Reſp. 2.
Conflictari verbis. V. CONFLICTO.
Conſerere verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Conſiſtere cum aliquo verbis. V. CONSISTO.
Contendere inter ſe verbis. V. CONTENDO.
Contendere fictis verbis. Ovid. 13. Met. 9.
Continuare verba. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Conveniunt utriuſque verba. V. CONVENIO.
Credere verba alicui. V. CREDO.
Decepta ſum tuis & amans, & femina verbis. Ovid. 2. Epiſt. 65.
Depromere verba. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Deſunt verba animo. Ovid. 3. Met. 231.
Dicere noviſſima verba. Virg. 4. Æn. 650.
Dictata ab aliquo verba. Ovid. 20. Epiſt. 29.
Dare verba alicui, Verbis fallere. Ovid. 16. Epiſt. 237. V. DO.
Dare verba ventis, Verba in vanum fundere, vel oblivifci. Ovid. 2. Epiſt. 25.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Domare horrida verba, Reprimere verba magnifica. Tibul. lib. 1. 5. 6.
Effingere verba alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Errare non ultra verba ac voces. Tacit. 1. Hiſt. 55. Quartam & duodevi-ceſimam legiones, paucis ſeditionis auctoribus, non ultra verba ac voces erraſſe, & brevi in officio fore. Similem ſenſum eleganter enuntiat Curtius 7. 1. 25. per Intra: Utinam, inquit, Philotas quoque intra verba peccaſſet. Et Intra verba deſipere, Celſo 3. 18. eſt, Non ultra verba deſipientiâ vel inſaniâ progredi.
Eſt nil opus verbis. Lucret. lib. 5. 264.
Exaſperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exaudi verba mea. Senec. Hippol. 12.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833. Idem lib. 3. 964.
Facere multa verba. V. MULTUS.
Facere rata verba alicujus. Ovid. 4. Met. 387. al. Vota.
Facere verba mortuo, Proverbialis locutio. Ter. Phorm. 5. 9. 26. i. e. Operam ludere. V. MORIOR.
Frangere alicujus verba indomita. Senec. Agamem. v. 964.
Fundere verba. Ovid. 7. Met. 248.
Hortari aliquem verbis. Hor. 2. Epiſt. 2. 35.
Jacere verba. Ovid. 15. Met. 780.
Jactare mitiſſima verba alicui. Ovid. 2. Met. 816.
Inceſſere aliquem amaris verbis. Sil. lib. 11. 209.
Incidere verba ceris. Ovid. 9. Met. 528.
Incluſa verba pectore. Valer. 4. Argon. 372.
Includere verba verſu. V. INCLUDO.
Incluſa modis verba, Verſus. Stat. 4. Silv. 4. 113.
Incurrere verbis in aliquem. V. INCURRO.
Ingerere verba & vocem. V. INGERO.
Iterare verba. V. ITERUM.
Jurgari verbis. Hor. 2. Serm. 2. 100.
Jurare conceptis verbis. V. JURO.
Lenire aliquem mollibus verbis. Hor. Epod. 5. 84.
Loqui diſerta verba. Propert. lib. 3. 23. 6.
Loqui meditata verba. Stat. 2. Silv. 1. 74.
Loqui modeſta verba. Ovid. 3. Amor. 14. 16.
Miniſtrat verba vinum. Hor. 1. Epiſt. 15. 20.
Modulanda verba fidibus. Hor. 2. Epiſt. 2. 143.
Movent aliquem blanda verba. Ovid. 6. Met. 360.
Movere odia verbis. Virg. 2. Æn. 96.
Niti verbis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Notare verba memori animo. Ovid. 14. Met. 913.
Nuncupare verbis. V. NUNCUPO.
Obvolvere vitium decoris verbis. Hor. 2. Serm. 7. 42.
Parcite verbis male ominatis. Hor. 3. Carm. 14. 12.
Perdere verba, Fruſtra loqui. Senec. 1. Theb.
Perhibere verba. V. PERHIBEO.
Perferre verba alicujus ad alium. Ovid. 20. Epiſt. 10.
Portare verba alicujus. Ovid. 2. Met. 744.
Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
Promittere verbis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Proſequi aliquid verbis ante præparatis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Recitare verba ex codice. Cic. 5. Verr. 26. Si hæc edicta non ex ipſius tabulis totidem verbis recitare poſſem, ſicuti faciam, da quæſo ſcribæ, recitet ex codice.
Redarguere verba alicujus. Virg. 11. Æn. 681.
Reddere verba, Reſpondere. Ovid. 9. Met. 28.
Relinquere imperfecta verba. Ovid. 3. Met. 526.

Repetere verba. Ovid. 20. Epiſt. 9.
Retentare intermiſſa verba. Ovid. 1. Met 746.
Retenta verba dolore. Ovid. 10. Met. 474.
Socianda verba chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.
Sordent verba. Stat. 5. Silv. 5. 51.
Spernere verba alicujus. Ovid. 5. Met. 669.
Trahere verba. Sil. lib. 8. 79.
Trucidari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Aruſp. Reſp. 2.
Vexare aliquem verbis. Lucret. lib. 5. 164.
Vincere verbis aliquid, Verſibus digne deſcribere. Virg. 3. Georg. 289.
Volutare ſecum verba alicujus. Ovid. 1. Met. 389.
Vulnerari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Aruſp. Reſp. 2.
Uti minoribus verbis. Ovid. 6. Met. 151.
Bona verba quæſo. V. BONUS.
Verbis meis ſalutem ei adſcribito: h. e. Meo nomine. Plaut. Bacch. 4. 4. 79.
    Scribe. M. quid ſcribam? C. ſalutem tuo patri verbis tuis. Cic. 16. Att. 11. Atticæ, quoniam hilarula eſt, meis verbis ſuavium des.
In hæc verba. V. IN.
Verba pl. eleganter poetæ cum Præſ. Partic. Act. & v. Dico, Loquor, aut ſimili, jungunt, ut ipſum verbum, cujus Partic. eſt, exprimant, ut Ovid. 5. Met. 105.
    Atque ibi ſemianimi verba exſecrantia lingua
    Edidit.   i. e. Exſecrata eſt interfectorem.
Indignantia verba. Ovid. 6. Met. 584.
Medentia verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Minantia verba. Ovid. 5. Met. 669.
Ovantia verba, Elata & magna. Sil. 8. 266.
Singultantia verba. Stat. 5. Silv. 5. 26.
Solantia verba. Ovid. 11. Met. 685.
Sonantia verba. Plin. 1. Epiſt. 16. [Hic ſunt Magna, ſonora.
Suadentia verba. Stat. 11. Theb. 435.
Dicere excuſantia verba, Excuſare ſe. Ovid. 9. Met. 215.
Dicere precantia verba, Precari. Ovid. 7. Met. 590.
Flectunt animos verba precantia. Ovid. 2. Met. 482.
Onerantia verba laſſas aures. Hor. 1. Serm. 10. 10.
Perdere verba non proficientia. Ovid. 1. Triſt. 2. 13.
Rogantia verba mittere. Ovid. 20. Epiſt. 33.
Uti petulantibus verbis. Ovid. 15. Epiſt. 245.
Jurare in verba alicujus, Obedientiam jurare alicui. Hor. Epod. 15. 4.
Jurare in verba aliqua. V. JURO.
Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua potiſſimum vis orationis eſt. De qua abunde apud Grammaticos. Quintil. lib. 9. cap. 4. Verbo ſenſum claudere; ſi compoſitio patiatur, optimum eſt.
Formare recte verba. Quintil. lib. 1. cap. 12.

VERBĀLIS, e. Adj. [ῥηματικὸς] Quod a verbo deſcendit. ut, Lector a Lego, Doctor a Doceo. Dictio Grammaticis familiaris. Iſidor. 1. 6.
Verbalis, In verbis conſiſtens. Fulgent. 1. Mythol. Mulierum verbalibus undis & cauſſidici cedant.

VERBŌSUS, a, um. Adj. [φλύαρος, Gl. L. G. & G. L. ἀδόλεσχος, L. G.] Quod verbis abundat. Cic. 7. Fam. 3. Habes epiſtolam, verboſiorem fortaſſe, quam velles.
Commentarii verboſi. Gajus in l. j. D. de orig. juris.
Forum verboſum. Ovid. 3. Triſt. 12. 18.
Leges verboſæ. Ovid. 1. Amor. 15. 5.
Loci verboſiſſimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Loquela verboſa. Catull. in Camerium, 53. 20.
Simulatio verboſa. Cic. pro Muren. 30. Non ſolum iſta veſtra verboſa ſimulatio prudentiæ, ſed etiam ipſa illa domina rerum ſapientia.

VERBŌSE, Adv. [πολυμύθως] Multis verbis. Cic. pro Muren. 26. Satis verboſe, ſed quid poſtea? Et 7. Fam. 3. Hæc ad te ſcripſi verboſius.
Adhibere diſcrimina verboſius. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Exponere aliquid verboſius. Quintil. lib. 3. cap. 11.

VERBOSĬTAS, ātis. f. [φλυαρία, Gl. G. L.] Firmicus lib. 6. cap. 11. Therſites fuit debilis, ridiculus, & garrula verboſitate ſemper impatiens.

VERBATIM, Adv. [αὐτολεξεὶ] Aliquot verſuum, qui huc tranſcripti ex Senecæ Octavia verbatim. Puto quoſdam dixiſſe & Verbotim. H. St. Auctoris mentio cultro empectæ deſecta eſt. Puto eſſe Lipſii, pro Verbotenus.

VERBĬFĬCĀTIO, ōnis. f. Cæcil. apud Donat. in Ter. Eun. Quid tibi aucupatio eſt argumentum, aut de meo amore verbificatio eſt patri?

VERBĬGĔNA, æ. m. i. e. Chriſtus. Prudent. Cathem. 3. 2.

VERBIGĔRO, [διαλέγομαι] āre. Verba facere. Apul. Apol. p. 321. Elmenh. Nimis multa eſt oratio, ſi velimus memorare, quæ ego contra reſponderim, quamdiu & quoties inter nos verbigeratum ſit. [Ut Belligerare. At Gerere bellum dicimus, non item Verba gerere.

VERBILŎQUIUM, i. n. Fulgent. 1. Mythol. Ariſtotelis ſyllogiſmaticum verbiloquium.

VERCELLÆ, ārum. f. [Οὐερκέλλαι] Urbs Italiæ Tranſpadanæ, in regione undecima, Taurinis vicina, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 17. Sil. lib. 8. 599.
    Vercellæ, fuſcique ferax Pollentia villi.   Vulgo *Verceil en Piedmont*.

VERCELLENSIS, e. Adj. ut, Vercellenſis ager. Plin. 23. 7.

VERE, V. VERUS.

VERECUNDE, VERECUNDIA, VERECUNDITER, VERECUNDOR, VERECUNDUS. V. VEREOR.

VEREDO, [κίας τυχών] Gloſſ. Latinogræc. Quod Oedipo explicandum relinquimus.

VEREDUS, V. VERÆDUS.

VĔREOR, veritus ſum, [ἐντρέπομαι, ὑφορῶμαι, φοβοῦμαι, Gl. L. G. εὐλαβοῦμαι, G. L.] ēri. Timere: proprie liberorum eſt, qui honeſti gratia pudore moventur. Dictum, ut quidam volunt, quaſi Valde reor, quia ea, quæ timemus, multi facere, ac diu cogitare ſolemus. Cic. pro Planc. 29. Is patrem veretur, ut deum. Idem de Senect. 81. Vos tamen deos verentes, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur & regunt, memoriam noſtri pie inviolateque ſervabitis.
Vereri & Metuere aliquem. Auctor ad Heren. lib. 4. 49. Licentia eſt, cum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.
Metuebant eum ſervi, verebantur liberi. Cic. de Senect. 37.
Vereri ac Timere ut differat. Liv. 39. 37. Veremur quidem vos, Romani: &, ſi ita vultis, etiam timemus: ſed plus veremur & timemus deos immortales.
Bella vereri. Ovid. 5. Triſt. 10. 26.
Caritatem annonæ vereri. Cic. 5. Verr. 47. Et, quod caput eſt rei frumentariæ,

tariæ, campus Leontinus, cujus antea spes hæc erat, ut quum obsitum vidisses, annonæ caritatem non vererere.
Conspectum patris vereri. Ter. Phorm. 2. 2. 1.
Culpam vereri. Cic. 1. de Orat. 113. Perge vero, Crasse, inquit Mucius, istam enim culpam, quam vereris, ego præstabo.
Pauperiem veritus. Hor. 1. Epist. 10. 39.
Reprehensionem doctorum vereri. Cic. in Orat. 1.
Verbera vereri. Ovid. 20. Epist. 77.
Vereor, Genitivo junctum, qui vice Accusativi sit apud veteres. Afranius, Optandum uxorem, quæ non vereatur viri. V. plura apud Nonium 9. 3. Conf. Veretur Imperf. infra.
Vereri cum Dativo, Cic. 4. Acad. 138. Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinionem, & aliquid adsciscam, & comprobem.
Navibus veritus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 9.
Ab aliquo vereri, ne malum afferat, Ter. And. 3. 4. 3.
Ego dudum nonnihil veritus sum, Dave, abs te, ne faceres idem,
Quod vulgus servorum solet, dolis ut me deluderes.
Ab aliquo vereri supplicium. Auctor ad Heren. 2. 28. Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, a quo supplicium verebatur.
De aliquo vereri. Cic. de Senect. 18. Carthagini, male jamdiu cogitanti, bellum multo ante denuntio: de qua vereri non ante desinam, quam illam excisam esse cognovero.
Magis vereor. V. MAGIS.
Dicere vereor.. Ter. And. 2. 1. 25.
Tune id veritus es? Cic. 1. Q. frat. 3.
Vereor ne. Ter Phorm.. 5. 8. 8.
Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini,
Ne non id facerem, quod recepissem semel?
Vereor ne non sit obligatus. Marcian. in l. Si mulier. §. ij. D. de jure dotium.
Non vereor ne meæ vitæ modestia parum valitura sit in posterum contra falsos rumores. Cic. 11. Fam. 27.
Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasses, ne operam perdidisses. Cic. 1. de Orat. 234.
Quod una quæque vestrum veretur, ne in se conspiciatur. M. Porcius Cato in Oratione pro lege Oppia apud Livium initio libri 34. An pro Ne non? an vero ita scribendum est? H. St. Habentur cap. 4.
Vereor num. Cajus in l. Potior. D. Qui potior, in pign. hab. Sed vereor, num hic aliud sit dicendum.
Vereor quid sit. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid sit. Cic. 7. Att. 7.
Vereor quorsum. Ter. And. 1. 2. 5.
Mirabar, hoc si sic abiret, & heri semperlenitas
Verebar quorsum evaderet.
Vereor ut, pro Vereor ne non. Ter. Hec. 1. 2. 26.
Habet, sed firmæ hæ vereor ut sint nuptiæ. Idem Phorm. 5. 8. 72. At vereor, ut placari possit. Cic. 2. de Lege Agr. 57. Hoc quia vos fœdus non jusseritis, veretur Hiempsal ut satis firmum sit & ratum. Adde Cic. 12. Fam. 19.
Addo illud, quod vereor tibi ipsi ut probem. Cic. 6. Att. 1.
Veretur, Impersonaliter. Pacuv. apud Non. 9. 3. Nihilne te populi veretur? Et Varro apud eundem, Non te tui saltem pudet, si nihil mei te vereatur?
VERENS, entis. [αἰδούμενος] Partic. Timens. Cic. 9. Fam. 16. Qui te ad scribendum incitavit, verentem ne Silius suo nuntio aliquid mihi sollicitudinis attulisset.
Invidiam verens. Nepos 18. 7. 1.
Plagarum verens. Columel. lib. 6. cap. 2. Sed non inertes hujus pecudis mores, qui sunt verentes plagarum & acclamationum. De bobus.
VERENTER, Adv. Sedul. 1. 8.
— sanctoque verenter
Stare choro, & placidis cælestia psallere verbis.
VERENDUS, a, um. aliud Partic. [αἰδέσιμος] ut,
Augusta gravitate verendus. Ovid. 9. Met. 270.
Majestas verenda. Ovid. 4. Met. 539.
Patres verendi. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.
Senex verendus. Claud. 2 in 1. Conf. Stilich. 433.
VERENDA, orum. n. [αἰδοῖα] dicuntur, Corporis partes, quæ non nisi cum verecundia nominantur. Plin. 3. Epist. 14. Repente eum servi circumsistunt, alius fauces invadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, fœdum dictu, verenda contundit.
Carbunculi verendorum. Plin. 28. 15.
VERĒCUNDUS, a, um. Adj. [αἰδήμων, Gl. L. G. & G. L. αἰσχυντηλὸς, εὐλαβὴς, G. L. ἐυλαβητικὸς, L. G.] Pudens. Plaut. Asin. 5. 1. 6. Decet verecundum esse adolescentem. Cic. 1. de Legib. 50. Innocentes ergo & verecundi sunt, ut bene audiant, & ut rumorem bonum colligant. Erubescunt: pudici etiam loqui de pudicitia. [V. interpp. An Pudice?
Verecundus in re aliqua. Cic. 12. Philipp. 11. Verecundioremque coram putamus, in postulando fore, quam fuerit tum, cum misit mandata ad Senatum?
Impudens & Verecundus, contraria. Cic. 2. de Orat. 36. Habetis sermonem bene longum hominis, utinam non impudentis: illud quidem certe, non nimis verecundi.
Parcus & verecundus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. 81. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in priscis reliquisque ornamentis & verborum & sententiarum demissior. Alii aliter distinguunt.
Inimicus verecundus. Cic. 2 Philipp. 47. Tu autem eo liberior, quod ea in te admisisti, quæ a verecundo inimico audire non posses.
Puellæ verecundæ. Ovid 1. Amor. 5. 7.
Puer verecundissimus. Petron. cap. 25.
Color verecundus. Hor. Epod. 17. 21.
Decor verecundus. Stat. 2. Silv. 1. 136.
Oratio casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cic. in Orat. 74.
Pudor verecundus. Ovid 4. Trist. 4. 50.
Rubor verecundus. Ovid. 1. Met. 484.
Tralatio verecunda, Minus dura, vel audax. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici potest, ut sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio.
Verba parum verecunda. Quintil. lib. 10. cap. 1. i. e. Obscæna.
Vita verecunda. Ovid. 2. Trist. 354.
Vultus verecundus. Ovid. 14. Met. 840.
Verecundum est dicere. Quintil. lib. 7. cap. 10.
Compar. & Superl. exempla supra sunt.
VERECUNDE, Adv. [αἰδημόνως] Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem.
Constanter & Verecunde, contraria. Cic. 2. de Finib. 115. Cyrenaici quidem non recusant, vestri hæc verecundius, illi fortasse constantius.
Modeste ac verecunde. Liv. 26. 49. extr.
Gratulari alicui nimis verecunde. Cic. 7. Fam. 2.
Loquor jamdudum verecundius hac de re. Cic. 1. de Orat. 171.
VERECUNDĬTER, Adv. antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos senes, unum verecunditer non ducentem discipulum, verum scalpentem nates. Non. 11. 59.
VERECUNDIA, æ. f. Pudor. [αἰσχύνη, Gl. L. G. εὐλάβεια, ἐντροπὴ, G. L.] Licet Donatus Pudorem esse dicat mali facti: Verecundiam recti & honesti. Cic. pro Quint. 39. Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1. Off. 93. Verecundia, & quasi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit 79. Custos vero virtutum omnium, dedecus fugiens, laudemque maxime consequens, verecundia est.
Sine verecundia nihil potest esse rectum, nihil honestum. Cic. 1. Off. 148.
Timiditas imitatur verecundiam. Cic. in Partit. 81.
Verecundia & pudor. Cic. 4. de Finib. 18. Hoc solum animal natum est pudoris & verecundiæ particeps.
Ætatis verecundia. Liv. 1. 3. i. e. Reverentia.
Oris verecundia. Suet. Domit. cap. 18. Commendari se verecundia oris, adeo sentiebat, &c. Verecundia oris, i. e. Vultu modesto.
Adducere in verecundiam. Liv. 1. 21.
Cepit eum verecundia. V. CAPIO.
Tardatus verecundia. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Verecundia in rogando. Cic. 3. Q. frat. 1.
Verecundia, pro Modestia. Plin. 7. Epist. 2. Causas summa fide, pari constantia, nec verecundia minore defendit.
A verecundia, i. e. Præ verecundia. V. A vel AB.
VERECUNDOR, [ἐντρέπομαι, Gl. L. G. & G. L.] āri. Verecundia teneri. Plaut. Trin. 2. 4. 77.
Verecundari neminem apud mensam decet. Cic. 2. de Orat. 240. Nam quod Sp. Carvilio, graviter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam causam verecundanti in publicum prodire, mater dixit.
Verecundantur. Cic. in Hortens. Hi nostri amici verecundantur, capti splendore virtutis. Ex Nonio 2. 921.
VERETRUM, i. n. [αἰδοῖον, Gl. L. G.] Idem. Membrum virile. Sueton. in Tiber. cap. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, fidicularum simul urinæque tormento distenderet.
Muliebre veretrum. Cæl. Aurel. Tard. 5. 8.
VERETILLA, æ. f. Veretillas a virorum pudendo Conchas quasdam vocat Apulejus Apol. p. 296. Elmenh. propter similitudinem. [Nisi forte Veretillum scripsit. An veneria concha est?
VERGĬLIÆ, ārum. f. [Πλειάδες, Gl. L. G. & G. L.] Stellæ sunt, quæ & Pleiades, & Institor vestis dicuntur. V. INSTITOR. Ita appellatæ, quod earum exortu Ver finem faciat, seu quod circa æquinoctium vernum sit earum ortus matutinus. Sunt autem septem in Tauro locatæ, quarum signo exoriente, æstas significatur, occidenre hiems ostenditur. Earum exortus fit circa quintum Idus Majas, distans ab æquinoctio verno undequinquagesimo die. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
Nec Jugulæ, nec Vesperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib. 16. cap. 25. Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.
At propter lævum genus omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis. Ex poeta. Virg. 1. Georg. 138.
Navita tum stellis numeros & nomina fecit,
Pleiadas, Hyadas, claramque Lycaonis Arcton. Ubi Servius, Pleiades signum est ante genua Tauri, quod ortu suo primæ navigationis tempus ostendit. Unde Græce Pleiades dicuntur ἀπὸ τοῦ πλεῖν, navigare: Latine Vergiliæ, a verni temporis significatione, quo oriuntur.
Occasus Vergiliarum. V. Occasus, in OCCĬDO.
Terrestres Vergiliæ, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin. lib. 18. cap. 26. in fine, Lucentes per arva cicindelæ. Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci vero Lampyridas. Ibid. cap. 27. Jam Vergilias in cælo notabiles caterva fecerat: non tamen his contenta, terrestres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris, agricola? Cur sidera quæris, rustice? jam te breviore somno fessum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas spargo peculiares stellas, easque vespere, & ab opere disjungenti ostendo: ac ne possis præterire, miraculo sollicito. Videsne ut fulgor igni similis alarum compressu tegatur, secumque lucem habeat & noctem? Paulo post, Cur etiam nunc altius spectas, ipsumque cælum scrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proveniunt, durantque fœdere sideris hujusce: partumque eas illius esse certum est.
VERGO, versi, vel secundum Diomedem verxi, versum, [ἐπικλίνω, Gl. G. L.] ĕre. Frequentius in tert. perf. VERGIT. [ῥέπει, ἐπικέκλιται, καὶ ἀπονεύει, Gl L. G.] neutrum verbum, & nonnunquam Deponens, significat Declinare Virg. 12. Æn. 727.
Quem damnet labor, & quo vergat pondere letum.
Vergere ad. Cic. 11. Philipp. 26. Et ejus auxilium ad Italiam vergere, quam ad Asiam maluissemus.
De situ loci. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Vergit ad Septemtriones.
Ad imum vergere. Hor. de Arte Poet 378.
Vergere in. Cic. 2. de Nat. Deor. 120 Ut, omnibus ejus partibus in medium vergentibus, (id autem medium, infimum in sphæra est,) nihil interrumpat.
In longitudinem vergere. Cæs. 1. Bell. Civil. 45.
Ætas vergit. Tacit. 2 Ann. 43.
Venenum vergere alicui, Active, pro Miscere, fundere. Lucret. lib. 5. 1008. [An Porgere? Sed V. seq. dict.
VERGOR, vergi. Passiv. Lucan. lib. 1. 54.
Nec polus adversi, calidus qua vergitur, Austri. Stat. 4. Silv. 4. 69.
— nos

— nos facta aliena canendo
Vergimur in senium. Idem 6. Theb. 211.
Spumantesque mero pateræ verguntur. V. Priscian. p. 798.

VERGENS, entis. Partic. [συννεύων] Lucan. lib. 2. 624.
Illyris Ionias vergens Epidamnus in undas.
Annis vergens. Tacit. 13. Ann. 19. Impudicam, & vergentem annis dictitans.
Anni vergentes in senium. Lucan. lib. 1. 129.
Die jam vergente ingressus Senatum, i. e. Inclinato. Suet. in Othon. cap. 7.
Dies vergens in noctem. Senect. Thyest. 9.
Ora Hecates vergentia in tres partes. Ovid. 1. Fast. 141.

VERGOBRETUS, i. m. Celtarum lingua Summus erat apud Heduos magistratus, qui creabatur annuus, & vitæ necisque in suos habebat potestatem. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 17.

VERIDICUS, &c. VERISIMILIS, VERITAS. V. VERUS.

VERMICULUS, &c. V. VERMIS.

VERMIS, is. m. [σκώληξ, Gl. L. G. & G. L.] a Vertendo dicitur, quod sese torquendo vertat, & ita repat. Plin. lib. 19. cap. 18. Vulgo vero si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium est amurca pura, &c. Lucret. lib. 2. 870.
Quippe videre licet vivos exsistere vermes
Stercore de tætro.
In Gloss. Græcolat. Synonym. exstat. Vermex. [Quod alias non legi.

VERMIFLUUS, a, um. Adj. Paulinus,
Vulnere vermifluo fœtidus interiit.

VERMICULUS, i. m. dimin. [σκωλήκιον, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 62. Jam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2. 898.
Vermiculus, Coccus vel coccum. Isidor. 19. 28. Κόκκον Græci, nos rubrum, seu vermiculum dicimus. Est enim vermiculus ex silvestribus frondibus. V. Plin. 24. 4. & Salmas. ad Solin. p. 192. & 854. [Gloss. Græcolat. Κόκκος, βάμμα. Vermicula, hoc coccum. Gall. *Vermeil*, & *Vermilion*. In Gloss. exstat. & Vermiculum. & g. n.
Vermiculus, βάλανος, σκώληξ, Vermiculi, βάλανοι, ἐπὶ ῥ κλέπτου, καὶ ὀβελίσκος. Gloss. Latinogræc.

VERMICULUS, a, um. Adj. Coccinus. ut, Vermiculæ pelles apud Hieronymum.

VERMICULOSUS, a, um. Adj. Pallad. 12. c. 6. Poma caduca & vermiculosa.

VERMICULOR, [σκωληκοῦμαι, τερηδονίζομαι] ari. Vermiculari dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Est igitur Vermiculari, Vermiculis infestari. Plin. lib. 17. cap. 24. Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen fere, idque aves cavi corticis sono experiuntur.

VERMICULANS, antis. Partic. ut, Vermiculans pulsus. V. Formicans, in FORMICA.

VERMICULATUS, a, um. Adj. [σκωληκόβρωτος, Gl. G. L.] Vermibus infestatum.
Vermiculatum opus dicitur, Quod parvis tessellis insititiis aptum atque consertum est. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec tantum ut parietes toti aperiantur, verum & interraso marmore, vermiculatisque ad effigies rerum & animalium crustis. Budæus.
Vermiculatum, est Minutis segmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnatum. Cic. de Orat. 169.
Quam lepide lexeis compostæ, ut tesserulæ, omnes
Arte, pavimento, atque emblemate vermiculato. V. Nonium 2. 918. & supra Tessellatus, in TESSERA.

VERMICULATE, Adv. Tessellatim. Quintil. 9. 4. p. 864. Burm. Relicto rerum pondere tesserulas struet, & vermiculate inter se lexeis committet.

VERMICULATIM, Adv. Idem. apud Zenon. Veronens.

VERMICULATIO, onis. f. [σκωλήκωσις] est quum enatis vermiculis & bestiolis, segetes, arboresve infestantur. Plin. lib. 17. cap. 11. Neque vermiculationi obnoxium.

VERMINA, orum. n. plur. [στρόφος] Dolores corporis, qui quodam minuto motu intestina, quasi vermes, scindere videntur. Hic dolor Græce στρόφος dicitur. Hæc Festus. Plinius, Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.
Sæva vermina. Lucret. lib. 5. 995.
Donicum eos vita privarant vermina sæva. i. e. Sævi dolores.
[Quasi Vertimina, ut vult Dacer. a Verto. Sed apud Lucret Vermina, sunt Ipsi vermes, quod nomen ad huc Galli usurpant. Apud Plin. omnino Tormina scribendum, quæ Festus imperite cum illo altero intestinorum morbo, Lumbricis nempe alvum infestantibus, contudit.

VERMINOSUS, a, um. Adj. Quod vermes in se alit. ut, Verminosæ aures. Plin. lib. 20. cap. 14.
Fici verminosæ. Idem 17. 28.
Lignum verminosum. Idem 17. 10.

VERMINO, [σκωληκιάω, Gl. L. G. & G. L.] are. Vermes habere. Cornelius Celsus, Nihil est perniciosius pueris dum verminant. Perottus. [Non memini me apud Celsum hæc legere.
Vermino, Vermes gigno. Seneca lib. 2. Natur. Quæst. cap. 31. Malorum serpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis inest, quum fulmine icta sunt venenum omne consumitur. Unde, inquit, scis? In venenatis corporibus vermis non nascitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.
Verminare quoque significat Cum quodam pruritu scabendi molestare. Martial. lib. 14. 23. de auriscalpio,
Si tibi morosa prurugine verminat auris,
Arma damus tantis apta libidinibus.
Verminari, pro Torqueri, a vermibus deductum verbum, quod facile se torqueant, inquit Nonius 1. 189. Varro; Septimo, inquit, mense verminari cœpit, partum putavit propinquum. V. Senec. de Vit. beat. cap. 17.
In Gloss. Græcolat. non Vermino, sed Vermico exstat.

VERMINANS, antis. Partic. Arnob. 1. p. 30. Verbo Christus compescuit verminantium membrorum cruces.

VERMINATUM, i. n. [σκωληκίασις] Gloss. Græcolat.

VERMINATIO, onis f. [σκωληκίασις] Morbus præsertim jumentorum. Plin. lib. 28. cap. 1. Iisdem sanari, demissis in fauces jumentorum, verminationes notum est. Idem lib. 30. cap. 15.
Verminatio, pro Acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte. Sen. Epist. 79. Omnium istorum prima verminatio vexat, impetus mora exstinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.
Verminatio, Capitis dolor, ubi intus videtur arrodi cerebrum. Sen. Epist. 96. Quod oculorum, auriumque tormenta, & cerebri æstuantis verminationes?

VERNA, æ. c. [οἰκογενής, Gl. L. G. & G. L. οἰκότροφος, G. L.] Servus domi nostræ natus ex ancilla nostra aut servo. Plaut. Mil. 3. 1. 103.
Quid, nutrici non missurus quicquam, quæ vernas alit? Cic. 9. Fam. 15. Bellienus, verna Demetrii, qui ibi cum præsidio erat, &c.
Vernas Festus & Nonius dictos volunt Vere ex ancillis in villis natos, quod tempus illud maxime naturale feturæ est. Stuckius in Antiquit. Convivalibus 144. b. Quære apud hos, an ita legatur. H. St. Verba ipsa Pauli supra sunt, ex Festo pæne ad verbum descripta, qui omnes insuper Quirites in principio Vernas dictos docet. At Nonius 1. 206. Vernas veteres appellabant, qui fere sacro fuerant nati, & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Quod tamen ex adscriptis Plauti, Lucilii que locis difficulter eruas. V. infra paulo.
Turba vernarum. Tibul. lib. 2. 1. 23.
Lactei vernæ. Martial. lib. 3. 58. Domitius legit Lutei, id est, sordidi.
Procaces vernæ. Hor. 2. Serm. 6. 66.
Puer verna. Hor. 1. Serm. 2. 117.
Satur verna. V. SATUR.
Tuberes vernæ. V. TUBER.
Verna, Qui vere sacro natus est: & habebatur nomen hoc pro Vitabili maledicto. Plaut Amph. 1. 1. 25. Hic, qui verna natus est, queritur. Et iterum 4. 2. 13.
Cum cruciatu tuo isthæc hodie, verna, verba funditas. Nonius 1. 206.

VERNUS, a, um. Adj. [οἰκογενής, οἰκότροφος, Gl. G. L.] Idem.
Vernus, a Ver ductum, V. in VER.

VERNULA, æ. c. [οἰκογενής, Gl. L. G. & G. L.] dimin. Martial. lib. 14. 54.
Si quis plorator collo tibi vernula pendet. Juven. 10. Sat. 117.
Quem sequitur custos angustæ vernula capsæ.

VERNACULUS, a, um. Adj. [οἰκότροφος, ἐπιχώριος, Gl. L. G. οἰκογενής, G. L.] Omne quod domi nostræ nascitur, vel in nostra patria, ut ait Valla lib. 1.
Artifices vernaculi. Liv. 7. 2. i. e. Domestici.
Consilium vernaculum. Plaut. Pœn. 4. 2. 105.
Festivitas antiqua & vernacula. Cic. 9. Fam. 15.
Lingua vernacula dicitur, vel Servilis, vel Plebeja, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgo loquuntur: linguam Maternam hodie vocamus.
Mos vernaculus, i. e. Domesticus vel patriæ.
Res quotidianæ & vernaculæ. Cic. 3. de Orat. 90.
Volucres vernaculæ: cui Advenæ opponuntur. Varro 3. de R. R. cap. 55. Præterea volucres, quum partim advenæ sint, ut hirundines & grues: partim vernaculæ, ut gallinæ & columbæ.
Vernaculum, Proprium ac peculiare. Plin. lib. 14. cap. 2. Potissima nobilitas datur uvis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.
Vernaculum, Quod a nobis domestica consuetudine usurpatur. Cic. de Clar. Orat. 27. Nec scio quo sapore vernaculo. Idem 5. Verr. 141. Non ut solemus in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum.
Vernaculum, [ἰαρινόν] aliquando dicitur Quod est veris. Plin. lib. 17. cap. 22. Vernacula putatio, dejectis per ramos vitium crinibus, circumvestit arborem, crinesque ipsos uvis. Quo in loco non putarim Vernam significari putationem, sed Eam, quæ tum esset illic vulgaris. Mox enim sequitur, Gallica in traduces porrigitur, &c.

VERNACULUS, i. m. Verna, servus. Prosper. Aquitan. de Prædict. 1. 11. Vernaculus meus mihi hæres erit.
Vernaculi, Malis moribus homines. Senec de Benef. 6. c. 11. pr. Alter apud proximum circulatorem resedit: & quum vagor atque erro vernaculis congregatur, & ludit, transeuntem Platonem, quem non quæsierat, invenit. [Servulum scilicet cessatorem intelligit, erronem & se vernaculis ludentibus aggregantem.

VERNALIS, e. Adj. Ad vernas pertinens, servilis. ut, Vernales allucitæ. Petron. Fragm. p. 674.
Corpus vernale. Corn. Gall. 9. v. 63.

VERNALITER, Adv. [δουλικῶς] i. e. Serviliter. Hor. 2. Serm. 6. 108.
— necnon vernaliter ipsis
Fungitur officiis. Quod alii Luxuriose, alii pro Adulatorie exponunt, quibus hæc vivendi ars est. Meliores libri habent Verniliter.

VERNILIS, e. Adj. [πολιτικός, Gl. L. G.] Idem quod Servilis, sive Scurrilis.
Blanditiæ verniles. Tacit. 2. Hist. 59. extr. Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. h. e. Servilibus, & adulatoriis, ut ait Rhenanus in Castigationibus in Tacitum.
Dictum vernile. Tacit. 3. Ann. 32. h. e. Scurrile, procax.

VERNILITAS, atis. f. [βωμολοχία] Scurrilitas. Plin. lib. 34. cap. 8. Puerum subdolæ ac fucatæ vernilitatis.
Vernilitatem vocant quicquid contrarium est Ingenuitati. Senec. Epist 69. Hæc, seu levitas est, seu vernilitas, punienda est promittendi facilitate. Loquitur de protervia petendi, quod impetratum nolis.
Imbui vernilitate. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Servilis vernilitas. Quintil lib. 1. cap. 11.

VERNILITER, Adv. [κολακευτικῶς] Scurriliter, seu adulatorie: a vernis, quibus hæc vivendi ars est. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc fit verniliter. Nonius 1. 205. Al. Vernaliter. Et Senec. de Benefic. 2. 11. Et hæc ipsa, non verniliter, nec ea figura, &c. V. VERNALITER.

VERNULITUS, i, m. apud Stuckium in Antiq. Convivalibus. Vernilitus quoque a veteribus pro adulatore usurpatur, quod hæc vivendi ars vernarum propria sit. Cæcil. Credo nimis tandem hic sit vernulitus. Vernæ proprie sunt Servi domi nati, quorum quoniam propria est scurrilitas, hoc est impudens quædam & stolida dicacitas, hinc Verna & Vernaculus accipitur pro Scurra, qui improba & servili dicacitate utitur. Mart. Vernaculorum dicta Sordidum dentem appellat. Tibullus inquit
— consuescit amantis
Improbus in dominæ ludere verna sinu. H. St. Apud Cæcil. forte Adv. Vernulitus, ut Pugnitus & alia ejusmodi, quæ ex eodem adducunt Grammatici. Non. Verniliter legit. V. in ipsa dict. Apud Tibull. 1. 5. 26. Garrulus, non Improbus, legitur in libris emendatis.

VERNATILIS, VERNATIO, VERNICOMUS, VERNIFER, VERNIROSEUS, VERNO, VERNUS. V. VER.

VERNILĀGO, inis. f. Carduus silvaticus. Apul. de Herb. cap. 109.

VERO, ōnis. m. Telum. Aurel. Vict. de Cæs. cap. 17. Cum ipse ferrum objectum veronibus plumbeis uteretur. Al. Mucronibus. V. Interp.

VĒRO, Discretiva conjunctio, [δὲ, γεμὴν, μὲντοι] ut, Achilles quidem fortis fuit, Ulysses vero astutus. [A Verus Adj. ubi V.

Ain' vero, indignantis. Plaut. Amphit. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero?

Est vero ita, sed tamen huic amœnitati quam ex Quinto sæpe audio. Cic. 2. de Legib. 7.

Est vero, Ironice. Cic. 1. Fam. 9. Est vero probandum, qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

Obstat vero etiam patris judicium. Apud Livium lib. 40. 507. Feirab. Ubi jam tertio repetitum Obstat. H. St. Exstat cap. 9.

Mirum vero, per ironiam dictum. Ter. And. 4. 4. 16.

Mirum vero, impudenter mulier si facit
Meretrix. Cic. pro Flacc. 19. Mirandum vero est, homines eos, &c. h. e. Nequaquam mirari debemus.

Vero, his dictionibus solet jungi, Neque, nec, tum, age, sane, jam enim, at, quasi, ceu, nunc: ut, Neque vero, nec vero, tum vero, age vero, sane vero, jam vero, enim vero, at vero, quasi vero, seu vero. Cum quibus particulis raro Autem particula jungi solet.

At vero nos, docti scilicet a Græcia, hæc & a pueritia legimus & discimus. Cic. 2. Tusc. 27.

Aut vero, pro Aut etiam. Cic 6. Verr. 78. Quem tibi hominem, invitis diis immortalibus, aut vero deum, tantis religionibus eorum violatis, auxilio futurum putas? Budæus.

Eja vero. Plaut. Rud. 2. 3. 9.

Sed Pleusidippus, tuus herus ubi amabo est? TR. eja vero
Quasi non sit intus. [Pro, Eja, quasi vero V. in QUASI.

Et vero. Cic. 1. Q. frat. 1. 6. Tibi & fuit hoc semper facillimum, & vero esse debuit.

Et vero etiam. Cic. 16. Att. 17. Qua quidem voluntate esse erga Atticum sæpe præsens & illi ostendisti, & vero etiam mihi.

Jam vero. Plin. lib. 18. cap. 6. Latifundia perdidere Italiam, jam vero & provincias.

Ita vero, Ironice. Plaut. Ita vero: ut tu ipse me dixisse dictites. h. e. Mirum quin tibi hoc dicam, ut postea me accuses proditi arcani. Bud.

Nec vero, Nec etiam. Cic. de Univers. 11. Nihil porro igni vacuum videri potest, nec vero tangi, quod careat solido. Idem de Orat. Non enim omnis fortuna, non omnis honor, non omnis ætas, nec vero locus aut tempus, &c.

Nisi vero. Cic. in Verr. act. ult. Nisi vero existimatis, &c. Quasi dicat, Nihil minus est credibile.

Non vero. V. NOM.

Nunc vero. V. NUNC.

Nunc vero jam. V. NUNC.

Sane vero, Ironice. Ter. in Eun. 1. 2. 9.

Sane quia vero hæ mihi patent semper fores. Budæus.

Sed vero, ut At vero. Cic. pro Cluent. 18. Sed ea vero sic agit, ut prorsus reticere nullo modo possit.

Vero, cum pronomine Ego, non tam discretionem interim significat, quam (ut Hermolao placet) confirmationem, pro Quinetiam, Vel Etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupantibus locum faveo: ego vero & posteris. Sic legit Hermol.

Ego vero, sæpe veluti in respondendo adhibetur, significatque Profecto, vel Certe, vel potius γὲ Græcum. Cic. 3. Att. 13. Nam quod scribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi vero mens integra est. Idem, Quod laudas quia oblivisci me scripsi ante facta & dicta nostri amici, ego vero ita facio. Idem 7. Fam. 33. Quas si, ut volumus, exceperimus: ego vero multam salutem & foro dicam & curiæ.

Ego vero, Servi, vellem. initio epist. Vide mea Schediasmata. H. St. Ad Fam. 4. 6. Ubi tamen observes, Responsoriam esse.

Ego vero in principio epistolæ. Cic. 5. Att. 1. Ego vero & tuum in discessu vidi animum, & meo sum ipse testis.

Ego veo; aliter. Cic. 1. Q. frat. 3. Quum enim te desidero, fratrem solum desidero. Ego vero suavitate prope fratrem, prope æqualem, obsequio filium, consilio parentem.

Ego vero, permittentis est, & concedentis. Cic. de Clar. Orat. 300. Tum Brutus, De isto postea, sed tu, inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego vero, inquam, Brute, sed in Cumano. Ter. Heaut. 3. 2 26.

Eho laudas qui heros fallunt? C. in loco,
Ego vero laudo. Cic. 1. de Fin. 28. Verum igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet, &c. Tuo vero id quidem, inquam, arbitratu. q. d. Utique laudo, &c.

Item. Tum Atticus, Nunc dicam, opinor, quod sentio. Tu vero, inquam, Attice. H. St.

Id vero. Ter. in prol. Eun. 33.

— sed eas fabulas factas prius
Latinas scisse sese, id vero pernegat. Pro Id demum.

Id vero, ubi Vero expletiva vel ornativa est. Ter. Eun. 5. 4. 8.

Id vero est, quod ego puto mihi palmarium me reperisse. Ubi ait Donatus, Nisi ornativum esset Vero, nihil significaret.

Ille vero, pro Immo vero, vel Ille etiam. Cic 2. de Divin. 114. Idem pro Cœl. 47. Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipsæ loquuntur? Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant.

Ille vero, Ille certe. Cic. Att. De Lepido vero & Tullio, quod quæris, illi vero non dubitant, quin Cæsari præsto futuri, in Senatumque venturi sint.

Ipse vero, ille vero. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse vero aër, qui natura maxime frigidus, minime est expers caloris: ille vero & multo quidem calore admixtus.

Tu vero, similem usum habet, quem Ego vero. Ter. Eun. 4. 4. 20.

Quem tu vero videre velles, Phædria. V. in Egovero.

Legitur & cum nominibus. Ter. Eun. 3. 5. 28.

Illa ilico ubi accepit, læta vero ad se abducit domum.

Vero, auctore Donato, particula est, quæ ironiam aliquando juvet. Virg. 4. Æn. 93.

Egregiam vero laudem, & spolia ampla refertis,
Tuque, puerque tuus.

Vero, ironicōs, cum Accusativo aliquando. Cic. 13. Philipp. 25. Turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. Hic manifesta est ironia.

Vero, pro Interjectione stomachantis, accipi ait Donatus in illo Eun 5. 3. 3. Move vero ocius te, nutrix.

VERO, are. V. VERUS.

VERO, ōnis. m. Fluvius Celtiberiæ, a quo populi Verones dicti sunt, circa eum habitantes.

VERŌMANDUI, orum. m. [Ῥωμάνδυες] Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 17. Et Cæs. 2. Bell. Gall. 16. Vulgo *Vermandois*.

VĒRŌNA, æ. f. [Οὐήρωνα] Urbs Venetiæ a Gallis olim condita, duce, ut quidam opinantur, Brenone, a quo Brenona primum, deinde mutatis consuetudine litteris, Verona appellata. Galli enim quum novas sedes quærere ob intestinas discordias, & assiduas domi dissensiones cogerentur, in Italiam venere: expulsisque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condiderunt. Veronam magna ex parte alluit fluvius omnium amœnissimus Athesis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longe a fossa Clodia Pado miscetur. Clara hæc urbs solo, ac frugum & fructuum omnium ubertate, tum alumno Catullo poëta. Ovid. 3. Amor. 15. 7.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Hinc

VERONENSIS, e. Adj. ut

Ager Veronensis. Plin. lib. 9. cap. 22.

Campi Veronenses. Aurel. Vict. Epit. cap. 53.

Juvenum Veronensium flos. Catul. de Cœlio & Quintio, 97. 2.

VERPUS, i. m. Medius digitus est: a verrendo podice dictus.

Verpus, [ἀπελλήθερμος, ψωλὸς] Homo renudatam glandem penis habens. Quod in rebus turpibus habitum fuit. Qua de causa & a Plauto Pœn. 5. 5. 33 Deglupta mænas probrosissime dicitur: & Judæi ob eam partem nudatam & retectam, Apellæ, recutiti, verpi, per summam contumeliam vocabantur. Sic & ψωλὸς a Græcis etiam usurpatur. Catullus,

Verpus præposuit Priapus ille. Ex Turneb.

Verpi dicti sunt Judæi, quod sanguinis fluxum patientes, medio digito verrendo podici utuntur, vel potius quia sunt recutiti: unde & Apellæ dicuntur. Juven. 14. Sat. 104.

Non monstrare vias, eadem nisi sacra colenti:
Quæsitum ad fontem solos deducere verpos.

VERPA, æ. f. [ψωλὴ] Mentula recutita. Martial. lib. 11. 95.

Jam nisi per somnum non arrigis: & tibi, Mevi,
Incipit ad medios mejere verpa pedes. Catull. ad Memmium, 26.

— nam nihilo minore verpa
Farti estis. [Conf. Priap. Carm. 34.

VERRA, æ. f. Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ nascerentur.

VERRES, is. m. [Βέῤῥης] C. Verres, functus Quæstura & Prætura urbana, patre C. Verre vivo, & prætextato filio, & filia nupta, successit in Sicilia Prætor C. Sacerdoti: atque in ea per triennium libidinose avareque versatus, decedens tandem, succedente Metello, repetundarum reus a Siculis postulatus est. Qui M. Tullium ad accusandum descendere compulerunt, jam pridem ipsis necessitudine copulatum, quum Quæstor in Sicilia fuisset. Auctor Asconius Pedianus. [Apud quem reliqua & apud ipsum Tullium in septem Verrinis actionibus V. & brevius apud Fabric. in Vit. Cic.

VERREUS, a, um. Adj. ut, Lex Verrea. Cic. 3. Verr. 117.

VERRĒA, orum. n. [Βέῤῥεια] Festa sive sacra solennia a Verre instituta. Cic. 4. Verr. 53. At vero præclarum diem reposuisti, Verrea ut agerent, & ut ad eum diem, quæ sacris epulisque opus essent, in complures annos locarentur.

VERRES, vel VERRIS, is. m. [κάπρος, Gl. L. G. & G. L. παλινεργὴς, σφάλαξ, L. G.] Porcus masculus. Varro de R. R lib. 2. cap. 4. de sue loquens, Castrantur verres commodissime anniculi, utique ne minores quam semestres: quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. Hor. 3. Carm. 22. 7.

Imminens villæ tua pinus esto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris, obliquum meditantis ictum,
Sanguine donem.

Verrem, ad Hominem masculum transtulit Plaut. Mil. 4. 2. 66.

— nisi huic verri affertur merces,
Non hic feminio suo quamquam porculam partiturus est.

VERRĪNUS, a, um. Adj. [ὁ κάπρου] Quod est verris. Plin. lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum jecur, exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibid. cap. 9. Adipe verrino confici.

VERRICULUM, V. VERRO, ere.

VERRICULĀTUS, a, um. Adj. Columel. lib. 2. cap. 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel rostratis, vel denticulatis: medium culmum secant. Nisi quis malit legere Verticulatis, aut potius Vermiculatis. Alii legunt Vericulatis, alii Veruculatis.

VERRO, verri & versi, versum, [σαρῶ, Gl. L. G. & G. L.] ere. Trahere. Virg. 1. Æn. 63.

Ni faciat, maria ac terras, cælumque profundum,
Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras.

Æquora verrentes venti. Lucret. lib. 5. 267.

Arenæ verruntur cauda. Ovid. 10. Met. 701.

Cærula verrunt nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Dapes diripiunt verruntque. Valer 4. Argon. 454. De Harpyiis.

Freta verrebant remi. Ovid 3. Amor. 8. 43.

Vada livida remis verrunt. Virg. 6. Æn. 320.

Verrere, Mundare, quod trahendo sordes mundentur. Apud Plaut. in Merc. 2. 3. 63. Verre ædes. Juven. 14. Sat. 60.

Verre pavimentum, nitidas ostende columnas. Cic. in Parad. 5.
Qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

VERSUS, a, um. Partic. [σεσαρωμένος] Virg. 1. Æn. 482.

— & versa pulvis inscribitur hasta. [Ut vult Serv. Sed rectius Versa, i. e. Inversa, a Verror. Servii comment. h. l. mutilatus est. Spumant freta versa lacertis. Idem 5. Æn. 141.

Verrĭcŭlum, i. n. [σαγήνη, Gl. L. G. & G. L.] Rete piscatorium, quod verrendo, i. e. trahendo educitur. Servius in illud 1. Æn. 63.

— verruntque per auras. Verrere (inquit) est trahere, a rete, quod verriculum dicitur. V. Everriculum, in everro. Val. Max. lib. 4. cap. 1. ext. 7. de septem sapientibus, A piscatoribus in Milesia regione verriculum trahentibus quidam jactum emerat.

Missile verriculum. Veget. de Re Mil. 2. 15. Al. Veruculum.

Verrūca, æ. f. [δειράς] Locus in monte editior. Cato in libris Originum, Maturum censeo, inquit, si rem servare vis, faciundum, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas: eam uti occupent imperes, horterisque. Ex Gellio lib. 3. cap. 6. ubi Verrucam, Locum editum, asperumque interpretatur. [A vitio corporis, puto, translatum. Verruca, [ἀκροχορδὼν, μυρμηκία, ἢ μυρμηκιά, Gl. L. G. & G. L.] Caruncula eminens in corpore sine pruritu. Plin. lib. 20. cap. 12. Ocimum verrucas, misto atramento sutorio, tollit.

Sessiles verrucæ. Plin. lib. 37. cap. 2. Verrucæque, non eminentes, sed sessiles.

Ad alia vitia transtulit Hor. 1. Serm. 3. 73.

Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum,
Postulat; ignoscet verrucis illius: æquum est
Peccatis veniam poscentem reddere rursus.

Maculæ & verrucæ gemmarum. Plin. lib. 37. cap. 3.

Verrūcŭla, æ. f. dimin. [ἀκροχορδόνιον, Gl. L. G μυρμηκία, G. L.] Columel. lib. 7. cap. 6. Caper, cui sub maxillis binæ verruculæ collo dependent, optimus habetur.

Verrucōsus, a, um. Adj. [μυρμηκίας, Gl. L. G.] Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. Verrucosa loca, Inæqualia, & diversas partes eminentes habentia. Translate Pers. 1. Sat. 77.

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur
Antiopa, &c. h. e. Aspera, non perpolita.

Verrucosus, Cognomen Q. Fabii Maximi, qui & Cunctator & Ovicula dictus est, quem in claris oratoribus commemorat. Cic. de Clar. Orat. 57.

Verrucāria, æ. f. [ἡλιοτρόπιον] Herba, quæ verrucas tollit. Plin. lib. 22. c. 21. Verrucas cum sale tollit succus e folio: unde nostri verrucariam herbam appellavere, aliis cognominari affectibus digniorem. [An Ab aliis?

Verrunco, āre. Verrere, inquit Festus, unde Averrunco compositum: de quo vide suo loco. Cic. 1. de Divin. 45.

Perpropinqua hæc bene verruncent populo. Ex poeta. Et Liv. 29. 27. Divi Divæque, quæ geruntur, uti ea bene mihi verruncent. V. ibi Gronov.

Versicolor, Versiculus, Versipellis, Verso, are. Versura, Versus, partic. nomen, præpositio, adverb. V. verto, vertis.

Versus, Partic. a Verro, V. verro.

Versutus, Versutiloquus. V. verto.

Vertăgus, i. m. Canis nomen, dictus veluti Fertrahus, a fera scilicet trahenda ad dominum, g in vicem elementi h transeunte, ut in Tragula, quam a Trahendo nomen habere grammatici affirmant. Martial. 14. 200.

Non sibi, sed domino venatur Vertagus acer,
Intactum leporem qui tibi dente refert.

Gratius poëta Vertraham appellare videtur, etsi tempus syllabæ mutet, Cyneg v. 203.

Et pictam macula Vertraham delige falsa. Ex Turneb. 18. 1.

Vertebra, Vertebratus, Vertex, Verticillum, Verticulum, Vertigo, V. verto.

Verto, ti, sum, [στρέφω, Gl. G. L.] ĕre. a Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Ter. Heaut. 5. 1. 73. Redigam, ut quo se vertat nesciat.

In Africam se vertit Auster. Cæs. 3. Bell. Civil. 26.
In fugam vertere aliquem, Cogere ut fugiat. Liv. 30. 33.
Arma vertere adversus Carthaginenses Romani. Liv. 24. 47.
Arma vertere in aliquem. Liv. 25. 34.
Aures ad pacem vertere. Propert. lib. 2. 13. 15.
Cælum vertitur. Virg. 2. Æn. 250.

Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. i. e. In aliam faciem commutatur: quod more suo explanat sequentibus Servius.

Impetum cæli cum admirabili celeritate moveri vertique videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 95.
Cursum vertere aliquo. Virg. 3. Æn. 146.
Dies vertitur. Propert. lib. 2. 28. 32.

Nunc, utcunque potes, fato gere saucia morem:
Et deus, & durus vertitur ipse dies.

Allocutionem vertere, Mutare. Plin. 2. Epist. ult.
Equos vertunt ad mœnia. Virg. 11. Æn. 619.
Gradum vertere, Retrogredi. Ovid. 4. Met. 338.
Iter vertere aliquo. Virg. 5. Æn. 23.
Iter retro vertere. Liv. 28. 3.
Mentes vertere terror facilis. Lucan. lib. 2. 460.
Oculos ad sidera vertit. Sil. lib. 4. 104.
Oculos omnium in se vertere, Facere ut omnium oculi in se convertantur. Liv. 7. 34.
Omnia mutata & versa sunt in pejorem partem. Cic. pro Rosc. Amer. 103.
Ora vertere huc & illuc. Hor. Epod. 4. 9.
Orbes torvi luminis ad aliquem vertere, Torve aspicere. Ovid. 2. Met. 752.
Partem alicujus rei ad se vertere, pro Accipere sibi. Cic. 1. Verr. 57.
Pecuniam in privatum vertere. Liv 38. 59.
Pecuniam in rem suam vertere. Ulpian. in l. prima ad l Juliam peculatus.
Pecuniam vertere in usum publicum. Liv. 34. 6.
Prælium eo versum est. Liv. lib. 4. 28.
Quo me vertam, nescio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicujus gravitatem ostendimus. Cic. 3. Q. frat. 5. De Latinis vero quo me vertam nescio, ita mendose & scribuntur & veneunt. Idem 5. Verr. 198. Quid esse reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? quo enim se verteret non habebat. V. supra ex Ter.
Quoquo verteris, i. e. In quamcunque partem. Cic. in Parad. 3. Ipsum quidem illud peccare, quoquo verteris, unum est.
Superstitio instat & urget, & quo te cunque verteris persequitur. Cic. 2. de Divin. 149. i. e. Quamcunque in partem confugeris.
Rationem vertere. Cic. pro Rosc. Com. 34. Vertit hic rationem, & id quod probare non potest, fingere conatur.
Regnum in formam provinciæ verterat. Tacit. 3. Hist. 47.
Rempublicam vertere in meliorem statum. Suet. in August. cap. 28.
Se vertere in aliquem, pro Celare secreta nostra eum, cui ea detegere solebamus, & alteri aperire. Liv. 40. 5. V. versus, Partic.
Sententiam vertere retro. Virg. 10. Æn. 6. h. e. Mutare.
Sententia vertit te. Virg. 1. Æn. 241. V. sententia.
Seria vertere ludo. Hor. de Arte Poet. 226.
Solum exsilii causa vertere, i. e. Sedem aut locum mutare. Cic. pro Quint. 86. V. solum, soli.
Stimulos sub pectore vertit Apollo. Virg. 6. Æn. 101.
Stilum in tabulis vertere, i. e. Scripta inducere & delere. Cic. 4. Verr. 101. Vertit stilum in tabulis: quo facto causam omnem evertit suam. Budæus. V. stilus.
Tempus hiemis vertitur, vel mutatur æstate. Columel. lib. 7. cap. 7.
Terga vertere, Fugere. Liv. 1. 14.
Vultus vertere ad ora alicujus. Ovid. 7. Met. 112.
In dorsum vertere, pro Resupinare. Plin. lib. 9. cap. 10.
Agrum vertere, pro Subigere. Plin. lib. 18. cap. 6.
Glebas vertere vomere. Lucret. lib. 1. 212.
Terram vertere, Arare. Virg. 1. Georg. 2.
Terram vertere aratro. Hor. 1. Serm. 1. 28.
Terram bidentibus vertere. Columel. de Arbor. cap. 12. Bidentibus terram vertere utilius est quam aratro.
Terram vertere ferro. Virg. 1. Georg. 147.
Omnia vertere, pro Evertere & corrumpere. Cic. 1. Off. 84. Translatum videri potest ab iis, qui segetem vertunt. Ex Budæo.
Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut. Merc. 4. 1. 15.
Arces vertere. Virg. 1. Æn. 24. h. e. Evertere.
Cadum vertere, valet Exhaurire: quæ enim exhauriuntur, vertuntur denique. Plaut. Stich. 5. 4. 39.

Namque edepol, quamvis de subito vel cadus verti potest. Lucil.
Vertitur œnophoris fundus, sententia nobis. Et apud Hor. 2. Serm. 8. 39.
Invertunt Alliphanis vinaria tota. Turnebus.

Crateras vertere, pro Epotare. Virg. 9. Æn. 165.

— fusique per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemistichium Ennianum. Servius.

Mœnia urbis ab imo vertere. Virg. 5. Æn. 810.
Mœnia vertere ferro. Lucan. lib. 3. 489.
Ad gloriam vertere. Tacit. 13. Ann.
Ad invidiam vertere. Tacit. 13. Ann.
Ad spem vertere. Liv. 29. 36.
In bonum vertere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam bona facile mutantur in pejus, nunc quando in bonum verteris vitia.
In contrarium aliquid vertere. Quintil lib 3. cap. 11.
In contumeliam suam vertere, quod alius gesserit. Cæs. 1. Bell. Civil. 8.
In crimen vertere quod gloriæ esse debet. Liv. 40. 15.
In ignorantiam verti. Senec. de Benefic 3. 1.
In jocum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.
In laudem vertere. Tacit. 4. Ann.
In ludibrium vertere. Tacit. 12 Ann.
In religionem vertere. Liv. 5. 14. V. religio.
Aerem in perniciem vertere. Plin. lib. 18. cap. 1.
Auspicia in bonum vertere. Liv. 10. 42.
Beneficium vertere in gravissimam injuriam. Plin. in Paneg.
Causas secundorum & adversorum vertere in deos, Diis imputare. Liv. 28. 11.
Crimen reus citra accusationem in adversarium vertit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Culpam vertere in gloriam. Plin. Epist. 171.
Culpam omnem belli a publico consilio in Annibalem vertentes. Liv. 30. 22.
Facinus in horrorem versum. Liv. 4. 17.
Facinora in supplicium vertere. Tacit. 5. Ann.
Gloria in invidiam vertit se. Liv 2. 7.
Invidiam in aliquem vertere, Derivare. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Iras in aliquem vertere. Liv. 1. 13.
Iram vertere ab aliquo in alium. Hor. Epod 10. 13.
Laudem vertere in crimina. Ovid. 8 Epist. 53.
Libertatem in licentiam vertere. Liv. 27. 32.
Periculum vertere in aliquem. Liv 32. 12.
Pœnas montium in voluptatem gulæ vertere. Plin. lib. 19. cap. 4.
Stultitiæ vertere aliquid alicui, pro Stulte factum esse interpretari. Plaut. Capt. 2. 2. 9.
Vitio vertere, Dare. Hor. 1. Serm. 6. 85. Plaut. Epid. 1. 2. 5.

— quis erit, vitio qui id vortat tibi?

Usum alicujus rei ad luxuriam vertere, pro Convertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15 cap. 4.
In cinerem vertere, Redigere. Ovid. 2. Met. 216.
Dulcia se in bilem vertunt. Hor. 2. Serm. 2. 75.
Homines in lupos vertere. Plin. lib. 8. cap. 22.
Se in facies omnes vertere, Varias formas & species referre. Virg. 12. Æn. 891.
Sese in faciem alterius vertere, Mentiri alterius formam, & simulate effingere. Plaut. in argument. Amph. 1. 1.
Sese vertere in hirundinem. Plaut. Epid. 3. 3. 104.
Terra in aquam se vertit. Cic. 3. de Nat. Deor. 31.
Vertere fabulas, Platonem, Aristotelem: pro Transferre, traducere in aliam linguam. Cic. 1. de Fin. 7. Quanquam si plane sic verterem, Platonem aut Aristotelem, ut verterunt nostri poetæ fabulas, male, credo, mererer de meis civibus.
In Latinum Græca vertere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Ibid. & Convertere & Transferre pro eodem posuit.
Comœdiam a. Gell. lib. 2. cap. 23. A quo istam comœdiam verterat.
De Græcis multa vertere. Cic. 2. Tusc 26. Verti enim multa de Græcis, ne quo ornamento in hoc genere disputationis careret Latina oratio.
Vertere ex Græcis. Ter. in prol. Eun. 7.
Ex Græco in Latinum sermonem vertere annales. Liv. 25. 39.
Vertere, pro Fallere, a piscibus, qui dum assantur, vertuntur, inquit Turneb. Plaut. Curc. 4. 1. 23.

Vel

Vel qui ipsi vertant, vel qui aliis subverſandos præbeant. i. e. Qui fallant, vel fallendos præbeant. Plaut. Aſin. 1. 3. 28. Vorſes quo pacto lubet. In priori loco alii Verſuram facere exponunt.
Vertere pollicem damnantis erat, ut, Premere faventis: & in muneribus gladiatoriis qui eum, qui ſuccubuerat adverſario, occidi jugularique volebat, pollicem vertebat, ut munerarius. Juven. 3. Sat. 36.
— & verſo pollice vulgi
Quemlibet occidunt populariter. Et Prudentius 2. in Symm. 1097. de Veſtalibus, quæ gladiatores Romæ in eminenti podio ſpectabant,
— pectuſque jacentis
Virgo modeſta jubet converſo pollice rumpi.
Vertere, pro Verti, abſolute. Liv. 3 36. Aliquamdiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cœpit. i. e. Verti.
In avaritiam verterat. Tacit. 4. Hiſt.
In conſuetudinem vertere. Tacit. Dialog. de Orat.
In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Liv 39. 48. Hæc, quæ augendæ amplitudinis ejus cauſa facta erant, extemplo in invidiam, mox in perniciem adoleſcenti verterunt. i. e. Verſa ſunt.
Detrimentum in bonum verteret. Cæſ. 3. Bell. Civil. 73. extr.
Malo vertere. Tacit. 6. Ann. 19.
Renuntiata in gaudium verterunt. Liv. 45.
In præſagium vertit. Tacit. 11. Ann. 31.
Bene vertere, pro Evenire. Gell. lib. 1. cap. 15. Virg. 9. Ecl. 6.
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos. i. e. Quæ res ejus in perniciem vertatur, id eſt ut malo omine hoc munus accipiat, inquit Servius.
Bene tibi vertat hæc res, pro Utinam res proſpere tibi ſuccedat. Plaut. Aul. 4. 10. 58.
Bono animo es & bene dice, nunc quæ res tibi & gnatæ tuæ
Bene feliciterque vortat, ita di faxint, inquito. Ter. Adelph. 2. 1. 37.
Minis viginti tu illam emiſti, quæ res tibi vertat male.
Vertunt res male, Male cedunt, male exeunt, male habent. Plaut. Perſ 4. 1. 5.
Si malus aut nequam eſt, male res vertunt, quas agit.
Male tibi vertat; Imprecantis. Ter. Phorm. 4. 3. 73.
Vertitur in, Repoſitum eſt. Liv. 37. 7. In voluntate Philippi id totum vertitur.
Cauſa vertitur in eo, pro Conſiſtit. Quintil. lib. 3. cap. 13.
Certamen vertitur alicubi. Cic. 8. Att. 22. Brundusii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis.
Crimen meum non in ſupplicio vertitur. Cic. 7. Verr. 133.
Diſcrimen vertitur. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Omnia vertuntur intra hos fines. Cic. 8. Fam. 10. Plura ſuſpicari non poſſum, hæc novi: alia, quæ poſſunt accidere, non cerno. Multa tempus afferre, & præparata multa eſſe ſcio, ſed intra hos fines, quæcunque acciderint, vertentur.
Omnia vertuntur in unius poteſtate ac moderatione. Cic. 2. Verr. 20.
Quæſtio eadem vertitur in pluribus judiciis. h. e. Agitatur. Paulus in l. Si cum uno. D. de except. rei judicat.
Res in diſcrimine verti dicuntur. Liv. 6. 36.
Res in eo vertitur. Liv. 1. 30.
Res vertitur in periculo. Plaut. Merc. 1. 1. 12. h. e. Periclitatur.
Res vertitur in meo foro. Plaut. Moſt. 5. 1. 10.
Ubi ego video rem verti in meo foro, quantum poteſt
Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida eſt. i. e. De mea re agi, & in meam cervicem cuncta ruere. V. Eraſm. Chiliad. tertiæ, Cent. 6. 2. vide etiam interpretes Plauti.
Salus mea in eo vertitur. Liv. 3. 46.
Spes civitatis in eo vertitur. Liv. 4. 31.
Vertitur, Imperſonale, pro Diſceptatur. Liv. 39. 48. Multæ & parvæ diſceptationes jactabantur, ſed quæ maxime rem continerent, erant: utrum reſtituerentur quos Achæi damnaverant, necne: inique, an jure occidiſſent, quos occiderant. Vertebatur, & utrum manerent in Achaico concilio Lacedæmonii. [i. e. Quæſtio vertebatur.
Vertens, entis. Partic. [ἑλίσσων] Cic. in Arat. 333.
Annua conficiens vertentia tempora curſu.
Annus vertens. Cic. in Somn. Scip. 17. Quum autem ad idem, unde ſemel profecta ſunt, cuncta aſtra redierint, eandemque totius cæli deſcriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere vertens annus appellari poteſt, in quo vix dicere audeo, quam multa hominum ſæcula teneantur. Propert. lib. 4. 2. 11.
Sed quia vertentis fructum percepimus anni. V. Annus.
Menſis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plaut. Perſ. 4. 4. 76.
Vertendus, a, um. Partic. [ςρεπτέος] ut,
Aquæ vertendæ, Navigandæ. Ovid. 1. Amor. 9. 14. al. Verrendæ.
Versus, a, um. Partic. [ἐςραμμένος] Cic. pro Roſc. Amer. 103. Videte nunc, quam verſa & mutata in pejorem partem ſint omnia.
Acies retro verſa. V. Acies.
Amor verſus in tædia. Ovid. 3. Epiſt. 139
Armis verſis pugnare, eſt Mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inverſis armis pugnaſſe gladiatores non eſt dicendum, ſed verſis, id eſt tranſmutatis: ſic non inverſis pannis agitaſſe aurigas, ſed verſis. Turnebus.
Equis verſis animoſus Parthus. Hor. 1. Carm. 19. 11.
Fas verſum atque nefas. Virg. 1. Georg. 506.
Gradu verſo diſcedere. Ovid. 4. Met. 338.
Hoſtes verſi fuga. Virg. 3. Georg. 120.
Leges abolitæ & funditus verſæ. Tacit. 3. Ann. 36.
Mens mea verſa eſt cum fortuna. Ovid. 4. de Pont. 9. 90.
Regna ab imo verſa. Senec. Hippol. 4.
Sententia retro verſa. Virg. 10. Æn. 7.
Status civitatis verſus, Everſus, mutatus. Tacit. 1. Ann. 4.
Vice verſa. V. Vicis.
Verſus, Propenſus. Liv. 40. 5. Totus in Perſea verſus pater, cum eo cogitationes ejus rei. &c. V. Vertere ſe in aliquem.
Verſus animi. Tacit. 4. Hiſt. 84. Qui verſus animi, modo numen paveſcere, modo minis adverſantis populi terreri.
Verſus, ûs. m. V. infra.
Versio, ōnis. f. [ςροφή] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, ſed totius oculi verſione circumſpicit. al. Verſatione.
Versōria, æ. f. ut, Verſoriam capere, i. e. Reverti. Plaut. Trin. 4. 3. 19.
Quin tu, quod periit, periiſſe ducis: cape verſoriam,
Recipe te ad herum. Ubi Turnebus Verſoria, inquit, eſt funis, quo vertitur velum. Nam eos ferre non poſſum, ſubdit idem, qui recentem illam pyxideculam naviculatoriam, atavorum memoria inventam, explicant. V. Joſ. Scalig. ad Manil. 3. 679.
Versūra, æ. f. [ςροφή] a Verto, ĕre. dicitur, quum aliquid vertitur: h. e. Converſio. Varr. 1. de R. R. cap. 46. Propter ejuſmodi res, admiranda diſcrimina ſunt naturalia, quod ex quibuſdam foliis, propter eorum verſuram, quod fit anni tempus dici poſſit, ut olea, & populus alba, & ſalix. Horum enim folia quum converterunt ſe, ſolſtitium dicitur fuiſſe. [Puto Diſci poſſit ſcribendum.
Vorſura per o, pro Verſura fere ſemper apud Comicos ſcribitur.
Verſura, [καμπή] ſcriptoribus agriculturæ dicitur, quum boves in arando, poſt peractum legitimum ſulcum, circumaguntur, vertunturque. Columel. lib. 2. cap. 2. Ibid. cap. 18.
Verſura, pro Sulco ipſo. Columel. lib. 2. cap. 2. ſub finem, de bubulco, Sed nec in media parte verſuræ conſiſtat: detque requiem in ſumma, ut ſpe ceſſandi totum ſpatium bos agilius enitatur.
Verſura, Flexus ipſe angulorum in ædificiis & parietibus exterior, ut eſt apud Vitruvium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 6. ad finem. Ibid. cap. 11. & cap. 12.
Verſura, Rei pecuniariæ, ſeu fœnebris, vox, ut
Solvere verſura. Ter. Phorm. 5. 2. 15.
Quid fiet? in eodem luto hæſitas, verſura ſolves,
Geta: præſens quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ creſcunt,
Niſi proſpicis. i. e. Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ii ſolent, qui ut ſyngrapham unam diſſolvant, & una cautione ſe liberent, pecuniam mutuam majori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem ſuam faciunt, quod frugi homines non ſolent. Hæc Budæus.
Diſſolvere ſine verſura. Cic. 1. Tuſc. 100. Ego vero illi maximam gratiam habeo, qui me ea pœna multaverit, quam ſine mutuatione & ſine verſura poſſem diſſolvere. Al. Uſura.
Facere verſuram. Cic. 5. Att. 1. Salaminii, cum Romæ verſuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. 186. Inſpiciebamus Syracuſis a Carpinatio confectas tabulas ſocietatis, quæ ſignificabant multis nominibus eos homines verſuram a Carpinatio feciſſe, qui pecuniam Verri dediſſent. i. e. Multis de cauſis pecuniam fœneratitiam ſumpſiſſe. Hæc Bud. [Immo Multis capitibus, vel articulis, ut ajunt.
Verſuram facere, vel ſolvere verſura (inquit Donatus) eſt Creditorem mutare, & fœnus fœnore diſſolvere. Feſtus, Verſuram facere, Mutuam pecuniam ſumere, ex eo dictum eſt, quod initio qui mutuabantur ab aliis, non ut domum ferrent, ſed ut aliis ſolverent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacc. 48. Negavit ſeſe omnino verſuram ullam feciſſe Romæ. Idem pro Font. 1. A quibus verſuras tantarum pecuniarum factas eſſe dicunt?
Ab Epicuro verſura facienda eſt. Sen. Epiſt. 19. ſub finem.
Versĭlis, e. Adj. Facilis ad vertendum. ut,
Verſilis profunditas. Mart. Capell. 4. p. 135.
Vertebra, æ. f. ſec. c. [σφόνδυλος, πτέρνη, Gl. L. G.] Ubi ſummæ oſſium partes non æqualiter finiunt, ſed quibuſdam craſſioribus nodis conglobatæ, & ſubſtringuntur facilius nervis, & tutius vertuntur, inquit Perottus. Plin. lib. 11. cap. 1. Imbricatis flexilibus vertebris.
Pedum crurumque reſolutæ vertebræ. Senec. in Controverſ. 33.
Vertebrātus, a, um. Adj. [σφονδυλοειδής] In vertebræ modum tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed quibus cervix e multis vertebratiſque orbiculatim oſſibus flexilis ad circumſpectum, articulorum nodis jungitur. Idem lib. 34. cap. 8. Dente vertebrato.
Vertĭbŭlum, i. n. Idem quod Vertebra. Lactant. de Opific. Dei, cap. 5. Summas eorum partes craſſioribus nodis conglobavit, ut & ſubſtringi nervis facilius, & verti tutius poſſent: nnde ſunt vertibula nominata.
Vertĭcŭlum, i. n. [σφόνδυλος] Inſtrumentum, quod fuſo adhibetur ut facilius vertatur. Lucil. apud Non. 3. 103.
Verticŭlus, i. m. Idem. Solin. cap. 47. Verticuli ſpinæ ipſius latitudinem ſemipedem ſunt ſupergreſſi.
Verticŭla, æ. f. Verticulas, ἄρθρα, inquit Feſtus, quum dixit Lucilius, Articulos intelligi voluit.
Verticillum, i. n. ſive **Verticillus**, i. m. dimin. [σφονδύλιον, περὶ ἄτρακτον, Gl. L. G. σφόνδυλος, G. L.] Plin. lib. 37. cap. 2. In Syria quoque feminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, veſtiumque fimbrias rapiat.
Verticilla, Inſecti ſpecies, inquit Budæus
Verticillātus, a, um. Adj. [σφονδυλοειδής] Celſus lib. 8. cap. 1. Superius autem humeri caput, rotundius, quam cetera oſſa, verticillatis ſcapularum oſſibus inſeritur. Legitur & Verticulatus. Hoc etiam Vertibulatus dici poteſt, quoniam Vertibulum & Vertebra pro ſpondylis accipiuntur: & Vertebratum. Budæus. V. Morgagni epiſt. 2. in Celſ. p. 580. & 594. [Qui Vertici lati ſcapularum oſſis legendum docet, niſi fallor. Non enim jam ad manus eſt liber. Legebam Cervici.
Vertīgo, ĭnis. f. [ςρόφος, ἴλιγξ, Gl. G. L.] Converſio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40. de cane invadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicatione, qua maxime opus eſſet, infeſtans atque evitans, donec aſſidua rotatum vertigine afflixit, ad caſum ejus tellure concuſſa.
Cæli vertigo, apud Plinium, teſte Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotatæ vertiginæ aſſidua. Ibid. cap. 8. Æterna mundi vertigine.
Rerum vertigine attonitus. h. e. Mutatione. Lucan. lib. 8. 16.
Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 359.
Torta vertigo. V. Tortus, in Torquĕo.
Vertigo, [σκοτισμὸς, Gl. L. G.] Morbus capitis, quo qui affecti ſunt, oculis caligant, & quavis de cauſa ſuccidunt. Dicta, quod ob oculos eorum verticoſa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. lib. 20. cap. 17. Vertigines a partu cum ſemine cucumeris & lini pari menſura trinûm digitorum, vini albi tribus cyathis diſcutit. Idem lib. 7. cap. 6. A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines, tenebræque. Juvenal. 6 Sat. 303.
Ut deſpici vix ſine vertigine quadam, ſimul oculorum animique, poſſit. Livius lib. 44. pag. 559. Feyrabend. Ut dicitur Mens calligare. H. St. Exſtant cap. 6.
Vertigĭnōsus, a, um. vel **Verticulosus**, Adj. [ἰλιγγιώδης, Gl. G. L.] Adj.

Adj. Vertigine laborans. Plin. lib. 23. 2. Acetum fcillinum vertiginofis perquam utile.

Vertigino, vel Vortigo, [ἰλιγγιῶ, Gl. G. L.] āre. Circumrotari. Tertull de Pallio cap. 3. Ocelli, immo luminis puncta, vertiginant.

Verticinor, [στροφῶμαι, σκοτῶμαι] Gloff. Græcolat.

Versĭcŏlor, ōris. Adj. [ποικιλόχροος, Gl. L. G.] dicitur, Quod mutat colorem. ut eft cauda pavonis, & collum columbæ, & aqua maris. V. Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur. & arg. legat. l. Pediculis. §. Labeo. Cic. 3. de Finib. 18. Plumæ verficolores columbis.

Verficolor etiam Quod variis coloribus conftat: quafi eos mutare invicem videatur. Livius 34. 1. fcribit Punico bello interdictum fuiffe mulieribus ne verficoloribus veftibus uterentur, i. e. coloris varietate diftinctis.

Armis verficoloribus, apud Virgilium 10. Æn. 181. Servius exponit Depictis: per quod bellicofus oftenditur. [Deeft negatio, Non bellicofus. De clypeo vel fcuto, loqui puto. V. Liv. 7. 10.

Cultu verficolore decens. Ovid. 5. Faft. 356.

Maculæ verficolores, non Quæ mutant colorem, fed Quæ diverforum funt colorum. Plin. lib. 36. cap. 6. Verficolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam, diligentiffimus luxuriæ interpres, primus & raro attigit.

Pluma verficolor. Propert. lib. 3. 7. 50.

Varietas verficolor & numerofa. Plin. lib. 9. cap. 17.

Versicolōrius, a, um. Adj. Idem. l. 32. §. 7. D. de auro arg. mundo, &c.

Vertĭcordius, a, um. Adj. Val. Max. lib. 8. cap. 15. 12. De Sulpicia, Quum Senatus cenfuiffet ut Veneris verticordiæ fimulacrum confecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens a libidine ad pudicitiam converteretur, &c.

Versiformis, e. Adj. Varias formas recipiens. Tertull. de Pallio cap. 2. Totum verfiforme eft.

Cupido verfiformis. Mart. Capella 9. p. 310.

Versipellis, e. Adj. [χαμαιλέων, Gl. L. G. & G. L.] Chamæleon proprie, item Quod facile vertit pellem, hoc eft quomodolibet vultum & faciem mutat: unde pro Aftuto & callido fimulatore poni folet. Plaut. Amph. prol. 123.

— eccum Juppiter
In Amphitruonis vertit fefe imaginem,
Omnefque eum effe cenfent fervi, qui vident:
Ita verfipellem fe facit quando lubet. Idem Perf. 2. 2. 48.
Ne ubi capillus verfipellis fuat, fœde femper fervias. Lucilius,

At libertinus tricorius Syrus ifte ad maftigias, quicum verfipellis fio, & quicum commuto omnia. Non. 1. 173.

Verfipellis, [λυκάνθρωπος, Gl. L. G.] Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rurfumquu reftitui fibi, falfum effe confidenter exiftimare debemus: aut credere omnia, quæ fabulofa tot fæculis comperimus. Unde tamen ifta vulgo infixa fit fama in tantum ut in maledictis verfipelles habeant, indicabitur.

Compar. Porc. Latro in Catil. in Script. Lat. Vol. 2. Nihil fuit ifto monftro verfipellius.

Versipellio, ōnis. m. in Gl. L. G. Item. Verfipillo, Vertipillo, in Græcolat.

Verso, [στρέφω, Gl. L. G. & G. L.] āre. frequent. Frequenter vertere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Verfati & adufti pifces, & poftero die appofiti. Plin. lib. 14. cap. 8. Uvæ, ter die verfatæ per triduum, quarto exprimuntur.

Verfare orbem faltatorium. Cic. in Pifon. 22. In quo ne tum quidem, quum illum fuum faltatorium verfaret orbem, fortunæ rotam pertimefcebat.

Omnia fors verfat. Virg. 9. Ecl. 5.

Auctores verfare, Frequenter evolvere. Hor. de Arte Poet. 269.

Caufas verfare. Cic. in Orat. 31. Sed ita, ut rerum explicator, prudens, feverus, gravis: non ut in judiciis verfaret caufas, fed ut in hiftoriis bella narraret.

Rem eandem multis modis fæpe verfare. Cic. in Orat. 137.

Vultus verfare in omnia. Ovid. 3. Trift. 9. 21.

Verba verfare. Cic. 4. de Fin. 56. Homo igitur acutus, caufam non obtinens, repugnante natura, verba verfare cœpit.

Verfare teftes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Multum domi ante verfandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab adverfario poffunt, explorandi funt. De teftibus.

Verfare aliquid, Tractare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Finitio plerumque legibus iifdem, quibus conjectura, verfatur.

Dolo verfare, pro Evertere. Virg. 2. Æn. 62. Servius. Al. Dolos.

Oves verfare, pro Pafcere. Virg. 10. Ecl. 68.

Pecuniam verfare, pro Tractare. Suet. in Galb. cap. 9.

Terram verfare, Arare, fodere. Virg. 1. Georg. 119.

Aliquem verfare, pro Deludere. Plaut. Perf. 5. 2. 17. Idem Bacch. 4. 5. 6. Verfabo ego illum, hodie, fi vivo, probe.

Hominem regere ac verfare Lucret. lib. 3. 165.

Cura, quæ nunc te coquit & verfat. Cic. de Senect. 1.

Animum verfat cupido regni, vel Pudor. Liv. 1. 17. Idem 25. 3. h. e. Exagitat, variis cogitationibus angit.

Animum verfare in omnes partes. Virg. 4. Æn. 630.

Animum verfare per omnia. Idem 4. Æn. 286.

Animum muliebrem verfare in omnes partes, Precibus & minis tentare, ut faciat quod volumus. Liv. 1. 58.

Animos militares verfare. Curt. 5. 10. 9. Interim qui Perfas follicitarent mittuntur: hinc fpe, hinc metu, militares animos verfabat.

Confilia nova verfare pectore. Virg. 1. Æn. 661.

Dolorem corde verfans. Stat. 1. Theb. 249.

Dolos verfare. Virg. 2. Æn. 62. i. e. Tractare. Servius.

Mentem fuam verfare ad fraudem. Cic pro Cluent. 70. Ad omnem malitiam & fraudem verfare mentem fuam hæc fecum cogitans cœpit.

Naturam fuam verfare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.

Pectora verfat illis pudor. Liv. 2. 45.

Pectora amor verfat. Ovid. 1. Amor. 2. 8.

Se verfare. Cic. 3. Verr. 133. Verfat fe, quærit quid agat.

Se in utramque partem verfare. Cic. 4. Verr. 74. Itaque æftuabat dubitatione: verfabat fe in utranque partem, non folum mente, verumetiam corpore.

Se huc atque illuc verfare. Cic. 5. de Fin. 86. Id quæres, inquam, in quo utrum refpondebo, verfes te huc atque illuc neceffe eft.

Sefe verfat animus. Cic. de Univerf. 23. Sefeque ipfe animus verfans, divinius, fempiternæ, fapientifque vitæ induxit exordium.

Spes occultas verfaret animo. Tacit. 2. Hift. 78.

Verfare, Animo volvere, confiderare. Hor. in Arte Poet. 39.

Sumite materiam veftris, qui fcribitis, æquam
Viribus, & verfate diu, quid ferre recufent,
Quid valeant humeri. Virg. 5. Æn. 408.
Huc illuc vinclorum immenfa volumina verfat. i. e. Confiderat, ait Servius.

Secum in animis verfare. Liv. 3. 34.

Verfare in corde, Cogitare. Plaut. Trin. 2. 1. 1.

In amoris rota verfari. Paffive. Plaut. Ciftel. 2. 1. 4.

In turbinem verfari, Paffive item dixit Senec. de Ira, 3. cap. 6. Pars fuperior mundi & ordinatior, ac propinqua fideribus, nec in nubem cogitur, nec in tempeftatem impellitur, nec verfatur in turbinem, omni tumultu caret.

Versor, [στρέφομαι, διάγω, διατρίβω] āri. deponens, In aliqua re affiduum effe. Cic. pro Milon. 53. Quo in fundo, propter infanas illas fubftructiones, facile mille hominum verfabatur valentum adverfari.

Verfari ad. V. Ad.

Ad folarium verfari. V. Ad.

Ante oculos alicui verfari. Cic. 7. Verr. 93. Verfatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Ante oculos imago verfatur nobis. Lucret. lib. 2. 112.

Cum aliquo verfari in. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 48. Cum his in præliis verfabantur.

Cum animis verfari. Cic. 1. de Divin. 115. Qui quia vixit ab omni æternitate, verfatufque eft cum innumerabilibus animis, omnia, quæ in natura rerum funt, videt.

Nobifcum verfari jam diutius non potes. Cic. 1. in Catil. 10.

Inter aliquos fine dedecore verfari. Cic. 10. Att. 7.

Intra mœnia hoftis verfatus eft. Cic. Poft redit. in Senat. 10.

In acie verfari. Cic. 1. Off. 81. Temere autem in acie verfari. & manu cum hofte confligere, immane quiddam & belluarum fimile eft.

In anguftiis. Cic. 2. de Finib. 28. In magnis interdum verfatur anguftiis.

In animis verfatur timor. Cic. 1. de Finib. 53. Itaque non ob ea folum incommoda, quæ eveniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, fed multo etiam magis, quod cujus in animo verfatur, nunquam finit eum refpirare, nunquam acquiefcere.

In artibus ingenuis verfari, Occupari. Cic. 4. Fam. 3.

In arte fordida verfari. Cic. 1. Off. 150.

In confiliis præclariffime, ac adminiftratione Reipublicæ verfari. Quintil. in prœm. lib. 1.

In corde meo verfatur cupido, apud Plaut. in Pœn. 1. 1. 68. Et Moft. 1. 3. 34.

In difcrimine. Cic. pro Quint. 92. Ea res enim nunc in difcrimine verfatur, utrumne poffit fe contra luxuriem, ac licentiam; rufticana illa atque inculta parcimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus fpoliata, nuda cupiditati, petulantiæque addicatur. Ubi aliqui legunt In difcrimen: nam utrumque eleganter efferri poteft.

In errore uno verfari. Plin. 3. Epift. 11. extr.

In errore verborum verfari. Cic. pro Cæcin. 50. Eos enim vere poffumus dicere effe dejectos, annon? Quum voluntas & confilium & fententia interdicti intelligatur, imprudentiam fummam aut ftultitiam fingularem putabimus in verborum errore verfari?

In inanitate fumma. Cic. 3. Tufc. 3. In fumma inanitate verfatur, confectaturque, nullam eminentem effigiem virtutis, fed adumbratam imaginem gloriæ.

In loco aliquo Cic. 7. Verr. 144. Verfabatur in Sicilia, longo intervallo, alter.

In loco difficili verfari, pro eo quod vulgo dicitur *In difficultate effe.* Cic. de Nat. Deor. Difficili in loco verfor. i. e. Hic locus eft difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. Deor. 85. Invita in hoc loco verfatur oratio.

In malis. Ter. And. 4. 1. 25.

In memoria hominum & fermone verfari. Plin. 2. Epift. 1.

In mente & cogitatione aliqua verfari. Cic. pro Cluent. 69. Quæ pecunia, fimulatque ad eum delata eft, homo impuriffimus ftatim cœpit in ejufmodi mente & cogitatione verfari, nihil effe fuis rationibus utilius, quam Oppianicum condemnari.

In munere fuo verfari, Suo munere fungi. Cic. de Fato 11. Non enim credo nullo percepto, aut ceteros artifices verfari in fuo munere, aut eos, qui divinatione utantur, futura prædicere.

In ore vulgi, atque in communibus proverbiis verfatur illius nequitia. Cic. 3. Verr. 121. Vos illud vellem recordari, iftius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus proverbiis effe verfatam.

In publico verfatus. Tacit. 15. Ann. 59.

In periculis amicorum cafte verfatur labor meus. Cic. pro Lege Manil. 1. Et meus labor in privatorum periculis cafte integreque verfatus, ex veftro judicio fructum ampliffimum eft confecutus. V. Integer.

In quæftione aliqua acute verfari. Cic. 4. Tufc. 11. Stoici mihi videntur in hac quæftione verfari acutiffime.

In quæftu, & compendio verfari. Cic. 5. Verr. 109.

In ratione vitæ verfari. Cic. pro Font. 27.

In re aliqua verfari. Cic. 4. Acad. 110. Itidem fi de officio multifque aliis de rebus, in quibus verfatur, exercitatufque fit, nefcire fe dicat.

In re adverfa verfari. Plaut. Pfeud. 2. 4. 55.

In rebus & ufu verfari. Cic. 6. Fam. 10.

In rebus exulceratis verfari. Cic. 1. Fam. 1. Ut in rebus multo ante, quam profectus es, ab ipfo rege, & ab intimis, ac domefticis Pompeji clam exulceratis, deinde palam a Confularibus exagitatis, & in fummam invidiam adductis, ita verfamur.

In falute atque auxilio ferendo verfari. Cic. pro Quint. 33. Eos porro qui defendere confuerunt, vides accufare: & ea ingenia converti ad perniciem, quæ antea verfabantur in falute atque auxilio ferendo.

In fumma feveritate verfari. Cic. 4. in Catil. 7.

In fubfelliis utrifque bona fide verfari. Cic. 13. Fam. 11. Deinde verfatus in utrifque fubfelliis, optima & fide, & fama, jam ante hanc commutationem Reip. petitioni fefe dedit.

In fuis fummis verfari. Cic. pro Rofc. Com. 22. Rofcio cur tanti fuerit

causam requiro Egebat? immo locuples erat: debebat? immo in suis summis versabatur. i. e. Multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alii legunt Nummis.
In tenebris versari. Cic pro Planc. 42.
In timore ruinæ. Cic. 2. Att. 4 Sed ita tamen ut nihil minus velim, quam Pomponium & puerum versari in timore ruinæ.
In varietate magna causa vers ta est. Cic. 6. Fam. 2. Quod majore in varietate versata est adhuc tua causa, quam homines aut volebant, aut opinabantur.
In vicinitate. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.
In vita versatur inscitia. Cic. 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quod inscitia multa versaretur in vita.
In labiis primoribus modo versabatur mihi. Plaut. Trin. 4. 2. 65.
In oculis animoque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. 143. Nunquam tibi populi Rom. absentis dignitas, nunquam species ipsa hujusmodi multitudinis, in oculis animoque versata est?
Circa res omnes versatur rhetorice. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Inter manus versari liber dicitur, Qui lectores invenit. Cic. 8. Fam. 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat.
In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. 19. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur. Al. Investigatione.
Versatur malum alicujus domi. Plaut. Mostel. 1. 3. 34. Quod malum versatur domi meæ?
Bellum vel Clades, versatur alicubi. Cic. 5. Verr. 45. Quænam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te Prætore versatum est?
Dolo versari, pro Dolo agere. Ulpian. in l. Si fidejussor. D. Mandat. vel contra.

VERSANS, antis. Lucret. 6. 125.
Turbine, versanti magis ac magis undique, nubem
Cogit. Ovid. 5. Met. 134. Versans lumina. Adde Cic. 3. de Nat. Deor. 93.

VERSĀTUS, a, um. Partic. [στρεφθείς] ut,
Fuso versato ducere stamina. Ovid. 4. Met. 221.
Corporis versati lassa ossa. Ovid. 1. Amor. 2. 4.
Membra versata toto toro. Juven. 13. Sat. 218.
Versatus in ea re satis. H. St. Vellem addito exemplo firmasset.

VERSĀBUNDUS, a, um. Adj Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6. 437.
Versabundus enim turbo descendit, &c. Adde Vitruv. lib. 9. cap. 7.

VERSATIO, ōnis. f. [δίνησις] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.
Rerum sursum ac deorsum euntium versatio. Senec. de Tranquil. c. 11. extr.

VERSABĪLIS, e. Adj. Senec. de Tranquil. vitæ 11. Scito ergo omnem conditionem versabilem esse.
Fortuna versabilis. Curt. 5. 8. 15.
Apud Amm. Marcell. sæpe Versabilis, & quidem in plerisque locis, ubi non minus Versatilis locum habere puto: veluti ubi dicit Versabiles motus fortunæ. Vide Indicem Francf. H. St.

VERSABILĪTAS, ātis. f. Saresb. 3. 12. Versabilitate ingenii Protea vincere.

VERSĀTĬLIS, e. Adj. [δινητός] Quod huc & illuc versatur: sive Quod idoneum est ut versetur. Plin. lib. 36. cap. 18. Idem molas versatiles Volsiniis inventas, aliquas & sponte motas invenimus in prodigiis.
Acies versatilis. Curt. lib. 4. 13. 32. Adeoque aciem versatilem posuit, ut qui ultimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.
Ingenium versatile. Liv. 39. 40. de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres, quodcunque ageret.
Templum mundi versatile. Lucret. lib. 5. 1435.
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

VERSUS, ûs. m. [στίχος, Gl. L. G. & G. L.] Linea vulgo vocatur. Plin. 3. Epist. 5. ad Macrum. Idem lib. 4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rabir. Post. 14. Glaucia solebat, homo impurus, sed tamen acutus, populum monere, ut quum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet. conf. VERSICULUS.
Pronuntiare versus multos. Cic. 1. de Orat. 261. Qui etiam, conjectis in os calculis, summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuescebat.
Versus, Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa varie huc atque illuc vertantur. Cic. pro Arch. 23. Nam si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quam ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg. 2. Georg. 385.
Necnon Ausonii Troja gens missa coloni
Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. i. e. Carminibus, inquit Servius, Saturnio metro compositis: quod ad rhythmum solum vulgares componere consueverunt. [Dicitur a Versis retrolineis, ut hæ a Versibus agri.
Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat. 67.
Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret. lib. 1. 122.
Canori versus. Hor. 2. Epist. 2. 76.
Catenati versus ex pluribus asperrime coeuntibus inter se syllabis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Clari parum versus, Subobscuri. Hor. de Arte Poet. 448.
Concinnior versus. Hor. 2. Epist. 1. 74.
Confragosi versus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Diserti versus. Martial. lib. 6. 14. in Laberium.
Duri versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inculti versus & male nati. Hor. 2. Epist. 1. 233.
Inertes versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inopes rerum versus. Hor. de Arte Poet. 322.
Intercalaris versus. V. INTERCALO.
Laboriosus versus. V. LABOR, ōris.
Lascivus versus. Martial. lib. 10. 64. ad Pollam.
Lepidus versus Catull. ad Flavium, 6. 17.
Longi versus. V. LONGUS.
Malus versus. Cic. in Pison. 73.
Scaber versus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quod versus eorum scabri nobis videntur.
Solutus versus. Quintil lib. 1. cap. 8.
Suavidicis versibus edere aliquid. Lucret. lib. 4. 181.
Teres versus. Lucan. ad Pison. 236.
Amplecti cuncta versibus. Virg. 2. Georg. 42.
Componere versus. Hor. 1. Serm. 4. 8.
Conficere numerum & versum. Cic. 3. de Orat. 50. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.
Contendere alternis versibus. Virg. 7. Ecl. 23.
Coopertus famosis versibus. Hor. 2. Serm. 1. 68.
Deducere versum. Ovid. 1. de Pont. 5. 13.
Dicere versus. Virg. 5. Ecl. 2.
Dicere aliquid versu. Hor. 1. Serm. 5. 87.
Dicere ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua. Cic. 1. de Orat. 69.
Dictare versus. Hor. 1. Serm. 4. 10.
Ducere versus, Scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 63.
Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 122.
Effutire leves versus. Hor. de Arte Poet. 231.
Evolvere molles versus, Legere lascivа carmina. Ovid. 2. Trist. 307.
Exponere versibus aliquid. Hor. de Arte Poet. 89.
Facere versus in. Cic. 7. Verr. 80. Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Hinc Versificus & Versifico.
Factitare versus. Hor. de Arte Poet. 470.
Fingere versus. Hor. de Arte Poet. 382.
Fundere versus ex tempore. Cic. 3 de Orat. 192. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.
Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 138.
Includere versu verba. V. INCLUDO.
Juvenari teneris versibus. i. e. Juveniliter lascivire & loqui versibus mollibus, suavibus & delicatis. Hor. de Arte Poet. 247.
Lædere aliquem tristi versu. Hor. 2. Serm. 1. 21.
Ludere incomptis versibus. Virg. 2. Georg. 386.
Nectere ludenti versu carmina. Lucan. ad Pison. 152.
Oblinere aliquem atris versibus. Hor. 1. Epist. 19. 30.
Perscribere versum puris verbis. Hor. 1. Serm. 4. 54.
Persequi versu aliquid. Virg. 3. Georg. 339.
Positi commode versus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior, exsibilatur, exploditur. Cic. in Parad. 3.
Ructari sublimes versus. Hor. de Arte Poet. 457.
Scribere versus. Hor. 1. Serm. 9. 23.
Scribere versibus. Cic. 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.
Solvere versus. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Surgit pagina versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17.
Tornati versus. Hor. de Arte Poet. 441. Bentlejus legit, Male ter nati. [Male, opinor. V. in TORNO, & INCUS.
Versus, pro Cantu avium. Plin. lib. 10. cap. 29. Meditantur aliæ juniores, versusque, quos imitentur, accipiunt. De lusciniis.
Versus, Species quædam motus est, cujus multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Stich. 5. 7. 2.
Si isthoc me versu viceris, alio me provocato. Monuit Turneb.
Versus in agricultura, est Sulcus a fronte ad finem perductus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. In Hispania ulteriore metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino jugeris. Jugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquoversum, quadratum. Jugerum, quod quadratos duos actus habeat. Columel. lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum. V. Scalig. Conject. in Varr. p. 73.
Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5. Æn. 119. Gallicum vulgus dicit *rang*, vel *rangée*. Et Liv. 45. 35. Regia nave, ingentis magnitudinis, quam sedecim versus remorum agebant.
Arborum versus, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg. 144.
Favorum versus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Foliorum versus. Plin. lib. 15. cap. 20.

VERSĬCŬLUS, i. m. dimin. [στιχίδιον, Gl. G. L.] Linea, quam vocant. Cic. ad Brut. 14. Breves tuæ litteræ: breves, dico, immo nullæ: tribusne versiculis, his temporibus, Brutus ad me? Idem 2. de Legib. 14. Quæ præsertim uno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint.
Transversus versiculus. Cic. 5. Att. 1. Nunc venio ad transversum illum extremæ epistolæ tuæ versiculum. Quum pagina versibus, recto ordine subsequentibus, completa, nihil ultra capit: tum, si quid ejusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transverso.
Versiculi, Versus poematii. Cic. 3. Att. 6. Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiares missas a Corintho.
Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 17. 8.
Euntes mollius versiculi. Hor. 1. Serm. 10. 58.
Scribere versiculos. Hor. Epod. 11. 2.

VERSĬFĬCUS, a, um. Adj. Solinus cap. 16. Studium musicum inde cœptum, quum Idæi Dactyli modulos, crepitu ac tinnitu æris deprehensos, in versificum ordinem transtulissent.

VERSIFĬCE, Adv. Saresb. in Metalog. 1. 3. Versifice dicere.

VERSIFĬCO, [στιχοποιέω, Gl. G. L.] āre. Versus facere. Quintil. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.
Fatiloquia versificare. Apul. de Deo Socrat. p. 102. Elmenh.

VERSIFICĀTUS, a, um. Partic. Lucil. apud Non. 13. 2. Multa homines portenta in Homero versificata, monstra putant, &c.

VERSIFICATIO, ōnis. f. [στιχοποιία, Gl. L. G.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Abusive in versificationis ac sermonum imitatione servatur. Ibid. cap. 4.

VERSIFICĀTOR, ōris. m. [ἐποποιός] Quintil. lib. 10. cap. 1. Versificator, quam poeta, melior Cornelius Severus.

VERSUS, Præpositio, Accusativum requirit, & semper postponitur. Cic. 11. Fam. 27. Et initio belli Civilis, quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem 1. de Divin. 77. Quum Aretium versus castra movisset.

Habet

Habet quandoque adjunctam præpositionem; ut, Ad Occidentem versus, In forum versus: & tunc est Adverbium, ut Vallæ placet. Cic. de Amicit. 96. Is primum instituit in forum versus agere cum populo. Vetus exemplar habet Versibus. Liv. 1. 18. Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus consedit.
Versum ad eum. Plaut. Epid. 2. 2. 63.
Cœpi rursum versum ad illas pauxillatim accedere. [Nisi dictum est Rursum, vorsum, ut Ultro citroque, vel Huc illuc.
Quoquo versus, i. e. In unamquamque partem & quocunque. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 4. Quoquo versus legationes dimitti.
Sursum versus, Deorsum versus. Cato R. R. cap. 156.
Quum gradatim sursum versus reditur. Cic. in Orat. 135.
Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic. in Partit. 24.
Sursus versus. Lucret. lib. 2. 188.
Utroque versus, i. e. In utramque partem. Gell. lib. 5. cap. 12.
Undique versus. Gell. lib. 12. cap 13. Quum vero omnes terras omnifariam, & undique versus circumfluat, nihil citra eum est.
Versūtus, a, um. Adj. Quod vertitur. Plaut. Epid. 3. 2. 35.
Versutior es quam rota figularis.
Versutus, [πολύτροπος, Gl. L. G. & G. L. ποικιλόφρων, L. G.] Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc varie & simulate fertur. Festus, Versuti dicuntur, quorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Cic. 2. de Fin. 53. Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Et paulo post, Is enim, qui occultus & tectus dicitur, tantum abest, ut se indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Quid enim est aliud esse versutum? Ovid. 11. Met. 312.
Versuta quædam. Sic Stropha Græcis (quo utuntur & Latini, præsertim, comici) ἀπὸ τοῦ στρέφειν, Callida impostura. Gall. item *Une courvée*. H. St.
Versutus & callidus. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Et Chrysippus tibi acute dicere videbatur, homo sine dubio versutus & callidus.
Versutus in differendo. Cic. 3. de Finib. 2. Neque enim, qui defendunt eam, versuti in differendo sunt, nec qui contradicunt, causam difficilem repellunt.
Versutus ingenii. Plin. lib. 7. cap. 12.
Malitia, est versuta & fallax ratio nocendi. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.
Tristitia versuta & simulata. Cic. Post. redit. in Senat. 12. Nam ille alter Cæsonius Calventius ab adolescentia versatus est in foro, cum eum, præter simulatam versutamque tristitiam, nulla res commendaret.
Superl. Cic. 1. Off. 109. Quo in genere Lysandrum versutissimum accepimus.
Versūte, Adv. [πανούργως] Callide. Cic. de Clar. Orat. 35. Nihil, ut ita dicam, subdole, nihil versute, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.
Dicere versute & subtiliter. Cic. in Orat. 22.
Compar. Hoc si vobis versutius, quam mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimetis, &c. Cic. pro Cæcin. 85.
Superl. August. de Trinit. 15. cap. 20. Quidam acute respondit hæretico versutissime interroganti.
Versutia, æ, f. [πονηρία, πανουργία] Gloss. Latinogræc.
Versutilŏquus, a, um. Adj. [κερδαλεόλογος] Qui versute loquitur. Cic. 3. de Orat. 152.
Num non vis hujus me versutiloquas malitias: Videtis enim & Versutiloquas, & Expectorat, ex conjunctione facta esse verba, non nata.
Malitiæ versutiloquæ. Cic. in Orat. 160. Habeo istam ego perterricrepam. Idemque, Versutiloquas malitias.
Vertex, ĭcis. m. [ἕλιξ, Gl. G. L.] a vertendo; & **Vortex**, apud antiquos juxta Quintilianum lib. 1. cap. 7. de Orthographia, p. 90. Burm. qui primum Africanum per e Vertices dixisse docet.
Vertex, [ἕλιξ ὕδατος, Gl. L. G.] Auctore Quintil. lib. 8. cap. 2. est Contorta in se aqua, vel quicquid aliud similiter vertitur. Liv. 28. 30. Ut fugientem navem videres retro vertice intortam, victricibus illatam.
Cavi vortices. Stat. 9. Theb. 503.
Densi vertices. Ovid. 6. Fast. 502.
Insanus vortex. Virg. 1. Georg. 481.
Rapidus vortex. Virg. 1. Æn. 121.
Turbineus vortex. Ovid. 8. Met. 556. V. turbo.
Exæstuat unda vorticibus. Virg. 3. Georg. 241.
Involvunt amnes spumoso vertice silvas. Claud. Conf. Mall. Theod.
Tortus crebro vortice Halys. Ovid. 4. de Pont. 10. 48.
Volvit flumen vortices. Hor. 2. Carm. 9. 22.
Vertex [ἕλιξ, συστροφὴ ἀνέμων] Vertices proprie dicuntur Contorti venti, ac rotati: a quibus fit qui Typhon, & Turbo vocatur, id est vibratus. Vertice (inquit Apulejus in Cosmo p. 62. Elmenh.) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. V. ibid. seq. Lucret. lib. 1. 294. de ventis, Vertex tortus. Idem lib. 3. 631.
Vicinum involvens contorto vertice pontum
Amoris absorptus vertice. Catul. ad Mallium, 66. 107.
Vertices dolorum, dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. 21. pro Vertigine, rotationeque, quæ in doloribus circumagit, lancinatque præcordia,
Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc serpit ardor.
Capitis vertex, [κεφαλῆς κορυφή, Gl. L. G. κορυφὴ ανθρώπου, G. L.] etiam dicitur: propter flexum capillorum. Testis est Quintil. lib. 8 cap. 2. Inde, A vertice ad calcem, i. e. A principio ad finem. Plin. lib. 7. in præf. Quamdiu palpitans vertex, summæ inter cuncta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37. Vertices bini homini tantum.
Ab imis unguibus usque ad verticem summum. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Criniger vertex. Claud. 1. in 1. Conf. Stilich. 203.
Crinitus vertex. Stat. 9. Theb. 129.
Intonsus vertex. Stat. 6. Theb. 607.
Nudo vertice fulva cæsaries. Virg. 11. Æn. 642.
Rasus vertex. Juven. 12. Sat. 81.
Summo vertice intrabant humiles postes. Ovid. 8. Met. 638. al. Submisso.
Supposito vertice ferre aliquid. Ovid. 3. Amor. 13. 28. Idem 2. Met. 712.

Vacuum verticem plus nimio attolens gloria. Hor. 1. Carm. 18. 15.
Feriam sublimi sidera vertice. Hor. 1. Carm. 1. 36. V. sidus.
Obstipare verticem. V. obstipo.
Palpitat vertex. V. palpito.
Rupit juncturas verticis gravi ictu. Ovid. 12. Met. 288.
Tollere late conspicuum verticem. Hor. 3. Carm. 16. 18.
Veniens ictus a vertice. Virg. 5. Æn. 444. V. a præpos. & paulo infra.
Pedum vertices [ἦλοι ἐν ποσὶν] Gl. Latinogræc.
Arboris vertex, [κορυφὴ] Plin. lib. 12. cap. 1. Arbor numeroso vertice. V. numerus.
Celso vertice quercus Virg. 3. Æn. 679.
Numerosus vertex. Sil. lib. 6. 324.
Arcis vertex. Lucret. lib. 6. 750.
Montis vertex, [κεφαλὴ ὄρους, ἀκρώρεια, Gl. L. G.] etiam dicitur Eminentissima montis pars: quod quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in sinistram vertantur. Virg. 1. Æn. 167.
— geminique minantur
In cælum scopuli: quorum sub vertice late
Æquora tuta silent.
Saxi vertex. Virg. 4. Æn. 152.
Aerius vertex. Sil. lib. 1. 128.
Altus vertex saxi. Virg. 2. Æn. 308.
Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æn. 35.
Nivali vertice attolens se Apenninus. Virg. 12. Æn. 702.
Planus vertex. Martial. lib. 1. 170.
Summus vertex. Virg. 2. Æn. 682.
Umbrosus vertex montis. Sil. lib. 5. 45.
Vertices, [πόλοι] Altissimæ cæli partes, quas Græci Polos dicunt: quod circa hos mundus rotetur. Virg. 1. Georg. 242.
Hic vertex nobis semper sublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt manesque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15. Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos. Cic. 2. de Nat. Deor. 103.
Extremusque adeo duplice de cardine vertex
Dicitur esse polus. Ex poeta.
Cæli vertex. Virg. 1. Æn. 229.
Verticem, pro Aquilone posuit. Virg. 2. Georg. 310.
Præsertim si tempestas a vertice silvis
Incubuit. Idem 1. Æn. 118.
— ingens a vertice pontus
In puppim ferit: &c. [Græci similiter κατὰ κορυφὴν usurpant. Quod idem est, ac Desuper, Ex superiore loco.
Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.
Vertĭcōsus, & **Vorticosus**, a, um. Adj. [ἰλιγγώδης] Liv. 21. 5. Quidam vorticoso amni delati in hostes, ab elephantis obtriti sunt.
Motus verticosus. Senec. Quæst. Nat. 7. 8. Turbinum motus vagus est, & disjectus & verticosus.
Vertumnus, i. m. Deus, qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab anno verso dictus, vel ab eo, quod anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propert. lib. 4. 2. 10. Hor. 1. Epist. ad Librum suum, 20. 1.
Vertumnum, Janumque, liber, spectasse videris. Propterea autem, quod hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac varie afficere. itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, irato Vertumno natos dicebant, ut Hor. 2. Serm. 7. 14.
— Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Ex Lambino.
Vertumni etiam dicebantur Gladiatores, qui equum mutabant, seque de uno in alterum trajiciebant. Propert. 4. 2. 35.
Est etiam Aurigæ species Vertumnus, & ejus,
Trajicit alterno qui leve pondus equo. V. Interpretes Petronianos ad cap. 24.
Vertumnālia, um. pl. Vertumni festa, mense octobri celebrata. V. Varr. de L. L. 5. 3.
Vĕru, indeclinabile in singulari, in plurali hæc Verua, [ὀβελός, ὀβελίσκος, Gl. G. L.] Instrumentum ferreum cum cuspide, quo carnes ad ignem torrere solemus. Virg. 2. Georg. 396.
Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis. Plaut. Rud. 1. 2. 46.
Prunas subjiciunt verubus. Virg. 5. Æn. 103.
Salignis verubus transfixa exta. Ovid. 2. Fast. 363.
Veru natum est vere. Plaut. Rud. 5. 2. 15.
Namque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est a fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem, cum æstivi fructus & autumnales sæpe in totum durent annum. Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere. Ex Turnebo. Al Verum, antiquo scil. nominativo.
Veru, Telum ad veru similitudinem factum. Virg. 7. Æn. 665.
Et terreti pugnant mucrone, veruque Sabello. Plaut. Truc. 2. 7. 66.
Verucŭlum, i. n. dimin. [ὀβελίσκος] Plin. lib. 33. cap 6. E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis fereis, atque in ipsa flamma convoluta veruculo, ut sit modici ponderis. De spuma argenti. al. Verriculis.
Veruīna, æ. f. Obeliscum significat, id est parvum veru, & tanquam veruculum. Plaut. Bacchid. 4. 8. 46.
Si tibi machæra est, nobis veruina est domi,
Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris,
Confossiorem soricina nænia. Se enim minatur eum veru confossurum: nec enim cæsim ferit veru, sed punctim, nec obtruncat sed confodit. Turnebus.
Veruina, Jaculi genus longum, quod aliqui Verutum nominant. Cajus Bassus Satyr. Veruina confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.
Verūtum, i. n. [θυλακόβολον, Gl. L. G.] Veruta (inquit Festus) Pila dicuntur, quod velut verua habent præfixa. Nonius 8 16. Verutum esse telum breve & acutum. Cæs. 5. Bell. Gall. 43. Transfigitur scutum Pulfioni, & verutum in balteo defigitur. Liv. 10 29. Quibus (pilis) plerisque in scuta, verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. V. Idem. 1. 43.
Tenue verutum. Sil. lib. 3. 363.
Fixus super inguina Tyrio veruto. Sil lib. 10. 39
Verūtus, a, um. Adj. [πελοφόρος] Verutus armatus. Virg. 2. Georg. 168.

Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos.

Dentes veruti, i. e. Mucrones instar veruum una cuspide prominentes. Grat. in Cyneget. v. 110.

VERTORIGE, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 1.

VERTUMNUS, V. VERTO.

VERU, V. VERTO.

VERVACTUM, i. n. [νέατος, νέωμα] Terra, quæ interdum requievit, & vere proscissa: quia vere actum arvum, id est versum est. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam utique ab æquinoctio verno proscindi volunt. Quod vere semel aratum est, a temporis argumento vervactum vocatur. Varr. 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea feras, quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis: an in vervacto, quæ interdum requierit. Columel. lib. 1. cap. 3. 8. Amplissima vervacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ mense Januario vervacta fecimus, nunc ultima parte Martii sunt iteranda.

VERVACTOR, ŏris. m. Nomen Dei, quo usus est flamen Cerealis, cum sacra faceret. V. Serv. ad Virg. 1. Georg. 21.

VERUCULUM, V. Veru, in VERTO.

VERVEX, ĕcis. m. Mas inter oves, cui inversi sive adempti sunt testiculi. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui patroni nomen indunt verveci sectario. Al. Petroni. Cic. 2. de Legib. 55. Quod genus sacrificii Lare vervecibus fiat.

Vervex pro Stolido, & simplici ponitur. Plaut. Merc. 3. 3. 6. Itane vero, vervex, intro eas? V. Apul. 8. Milef. p. 212. Elmenh. Senec. de Const. Sap. cap. 17. & Juvenal. 10. Sat. 50.

VERVĔCEUS, a, um. Adj. Ad similitudinem vervecis factum. Plaut. Capt. 5. 1. 31.

Vos ite intro, interibi ego ex hac statua vervecea volo
Erogitare, meo minore quid sit factum filio. i. e. Servo qui veluti imago vervecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quam vervex. Al. Verberea.

Juppiter verveceus, Ammon. Arnob. 5. p. 171.

VĔRVĒCĪNUS, a, um. Adj. Quod ex vervece est. ut, Pellis vervecina. Lamprid. in Commod. cap. 1.

VERVĒNUS, a, um. Adj. Idem. Eugen. Toletan. Carm. 22.

Musmonem capra verveno sanguine gignit.

VERULĀNI, orum. m. [Οὐερουλᾶνοι] Populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VERUM, Conjunctio. V. post. VERUS, a, um.

VĒRUS, a, um. Adj. [ἀληθής, Gl. L. G. & G. L. ἀληθινός, L. G.] Solidum, certum, sincerum, non falsum significat. Ter. And. 4. 2. 15.

— non Apollinis magis verum, atque hoc, responsum est.

Verus & Germanus. Cic. 6. Verr. 147. Esse perspicuum, quantum inter hunc & illum Numidicum, verum & germanum Metellum, interesset.

Simulatus, fucatus, Sincerus & verus, contraria. Cic. de Amicit. 95

Causam veram exponere. Lucret. lib. 3. 964.

Causa vera, pro Bona. Cic. de. Off. 3. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici causam esse malit. Affert Franciscus Sylvius in Orat. pro Quint.

Veritas causæ, pro Bonitas. H. St. V. Cic. 3. Off. 43. conf. CAUSA.

Color verus, Nativus, non adulteratus. Ter. Eun. 2. 3. 26.

Color verus, corpus solidum, & fucci plenum.

Consilium verum. Hor. 2. Serm. 3. 17.

Fama vera. Virg. 4. Georg. 42.

Homo verus, Veridicus. Ter. And. 2. 5. 12. Donatus.

Labor verus. Virg. 12. Æn. 435.

Disce puer virtutem ex me, verumque laborem,
Fortunam ex aliis. Ubi Servius, Verum laborem, quem per me ipsum suscipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus ascribi consuevit.

Laus vera. Ter. Eun. 5. 4. 3.

Nuntius verus. Virg. 6. Æn. 456.

Nuptiæ veræ. Ter. And. 1. 1. 20. Opposita Simulatis.

Verum, i. n. [τὸ ἀληθές] frequenter absolute ponitur, ut & Vera pl. Ter. Heaut. 3. 1. 81.

Videre verum, atque ita, uti res est, dicere. Idem. And. 3. 1. 7.
Quid ego audio? actum est, si quidem hæc vera prædicat.

Verum & Falsum contraria. Cic. 4. Acad. 33. Interesse oportet, ut inter rectum & pravum, sic inter verum & falsum.

Procul a vero. Ovid. 5. Trist. 6. 27.

Notitia veri falsique. Lucret. lib. 4. 478.

Magis verum. V. MAGIS. & paulo ante ex Ter.

Majora vero. Tecit. 3. Hist. 57. Sua quisque facta extollentes, falsa, vera, aut majora vero miscebant.

Minora vero. Tacit. 1. Hist. 29. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero. Tacit. 1. Ann. 6. Propius vero Tiberium ac Liviam, illum metu, hanc novercalibus odiis, suspecti & invisi juvenis cædem festinavisse.

Simile vero. Cic. 12. Fam. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur. Sic Similis veri, & VERISIMILIS ὑφὲν, q. V.

Simillima verba veris. Ovid. 15. Epist. 129.

Verius vero. Martial. lib. 8. 70. Hyperbole.

Conscia numina veri. Virg. 2. Æn. 141.

Ignorantia veri me decipit. Ovid. 7. Met. 92.

Insolens veri. Qui verum non amat, Senec. Hippol. 2.

Patiens veri. Curt. lib. 10. 4. 2.

Providus augur veri. Ovid. 12. Met. 18.

Similitudo veri. Cic. 4. Acad. 37. Cum possit sine assensione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi. V. VERISIMILITUDO.

Mordax verum. Pers. 1. Sat. 107.

Abdere verum. V. ABDO.

Abhorrere a vero. V. ABHORREO.

Abesse a vero. V. ABSUM.

Aversus a vero. V. AVERTO.

Cernere verum. V. CERNO.

Concedere veris, Veritati non adversari. Hor 2. Serm. 3. 305.

Confundere vera falsis. V. CONFUNDO.

Convertere se ad verum. V. CONVERTO.

Dicere verum. [ἀληθεύειν, Gl. G. L.] Hor. 1. Serm. 1. 24.

Verum vis dicam? Ter. And. 4. 2. 25.

Dijudicare. ut, Ars differendi, & vera ac falsa dijudicandi. Cic. 2. de Orat. 168.

Distinguere falsum vero. Hor. 1. Epist. 10. 29.

Educere mersum latebris verum. Claud. 4. Conf. Hon. 511.

Examinare verum. Hor. 2. Serm. 2. 8.

Exsequi vera. Tacit. 11. Ann. 20. Neque falsa prompserim, & vera exsequi pudet.

Fatebor tibi cuncta vera. Virg. 2. Æn. 78.

Jacere vera aut vana. V. JACIO.

Intendere vera. Tacit. 2. Ann. 57. h. e. Augere.

Involvens obscuris vera. Virg. 6. Æn. 100.

Latet in occulto verum. Cic. in Orat. 237. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inveni firmius, quod tenerem, aut quo judicium meum dirigerem, quam id quodcunque mihi quamsimillimum veri videretur, cum ipsum illud verum in occulto lateret.

Perspicere quid in quaque re verum sincerumque sit. Cic. 2. Off. 18.

Referre vera. Ovid. 3. Met. 659.

Remiscere falsa veris. Hor. de Arte Poet. 151.

Esse quum plus uno verum non possit. Cic. 2. de Orat. 30.

Sit verum velim. Plaut. Rud. 3. 6. 39. Perii! c. verum sit velim.

Ex vero, pro Ex veritate. Saluft. in Bello Catilinario de Fort. loquens, Ea res cunctas, ex libidine magis, quam ex vero, celebrat obscuratve. Ovid.

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit. H. St. Sall. Cat. cap. 8. pr. Ovid. 3. Amor. 9. 4.

Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.

Verum, vel Verum id est, Responsio. Plaut. Merc. 4. 6. 18. suppos.

Quantum intelligo, & hanc male habet, Demipho. P. id verum.

Idem Asin. 4. 1. 45. Scio, captiones metuis. DI. verum.

Verum modo, pro Modo sit verum. Plaut. Cas. 3. 6. 24.

Verum, Irridentis interrogatio. Ter. Eun. 5. 6. 18.

Siquidem istuc impune habueris, PY. verum? OA. reddam hercle.
PY. credo. Donatus.

Verum aliquando non est Nomen, sed Adverbium confirmantis, id est, Vere, teste Donato. Ter. Adelph. 4. 2. 5. Me quærit? verum, perii.

Verus, pro Æquo & justo. Cic. pro Muren. 74. At enim agit mecum austere & Stoice Cato, negat verum esse allici benevolentiam cibo: negat judicium hominum, in magistratibus mandandis, corrumpi voluptatibus oportere. Et in Sallust. 17. Ita igitur egit, ut nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipsi facere collibuisset. Et pro Domo 89. Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam ulli Reipub. extra ordinem præfici. Ubi perperam in plerisque libris pro Verum, Juris, legitur. Hor. 1. Epist. 7. 98.

Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. Utitur & Livius sæpe, & Jurisconsulti interdum. Budæus.

Vide in Indice Paris. in Epistolas Ciceronis. H. St.

Verum fœdus. Virg. 12. Æn. 694.

Compar. Verius, pro Æquius & justius. Cic. Anteq. iret in exsil. 4. Nam neque majus est defendere unum, quam populum: neque verius a singulis, quam ab omnibus repetere officii præmium & fructum.

Vox verior. Martial. 6. 30.

Superl. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem nunc se causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Crimina verissima dicere in aliquem. Ovid. 4. de Pont. 14. 29.

Imago mortis verissima. Ovid. 5. Trist. 7. 17.

VERE, Adv. [ὄντως, Gl. L.G.] quod dicitur In rei veritate. Ter. Eun. 3. 5. 58.

— an ego occasionem,
Mihi ostentatam, tantam, tam brevem, tam optatam, tam insperatam,
Amitterem? tum pol ego is essem vere, qui assimulabar. Al. Vero. Idem Heaut. 1. 1. 102. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur.

Honestum, quod proprie vereque dicitur, id in sapientibus est solis. Cic. 3. Off. 13.

Falso & Vere, contraria. Cic. pro Muren. 7. Quum grave est vere accusari in amicitia, tum etiam si falso accuseris, non est negligendum.

Ficte, fallaciterque, & Vere, contraria. Cic. pro Domo, 7. Majores nostri, qui non ficte & fallaciter populares, sed vere & sapienter fuerunt.

Nullum amans vere. Catull. ad Furium, 11. 12.

Vere, Juste. Plaut. Capt. 5. 2. 7.

Recta & vera loquere: sed neque vere, neque recte adhuc
Fecisti unquam.

Compar. Verius. [ἀληθέστερον, Gl. L. G. & G. L.] Liv. 32. 37. Philippus quasdam urbes, non contumeliosius, quam verius, compedes Græciæ appellavit.

Superl. Verissime. [ἀληθέστατα, Gl. G. L.] Cic. 4. Verr. 163. Laudarem illam civitatem, id quod verissime possem.

Non ὑπερβολικῶς, sed verissime loquor. Cic. 5. Att. 21.

VERAX, ācis. Adj. [ἀληθής, ἀληθινός, Gl. G. L.] Veridicus. Cic. 1. de Divin. 38. Multis sæclis verax fuisse id oraculum. Ibid. 61. Tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Saga verax. Tibul. lib. 1. 2. 43.

Vates verax. Ovid. 1. Epist. Sabin. 94.

Compar. Cic. 2. de Divin. 116. Herodotum cur veraciorem dicam Ennio?

Superl. August. Epist. 6. Veracissima promissio.

VERĀCĬTER, Adv. Ambros. Epist. 30. pr. Salus tuta esse non poterit, nisi unusquisque Deum verum veraciter colat. V. Priscian. lib. 15. p. 1010.

Superl. August. Civ. Dei 5. 8. Veracissime creditur.

VERĀCŬLUS, i. m. Qui vera se prædicturum gloriatur. Suet. Vitell. cap. 14. Nullis tamen infensior, quam veraculis & mathematicis. Alii legunt Vernaculis. V. ibi Interpr.

VERĪTAS, ātis. f. [ἀλήθεια, Gl. L. G. & G. L.] Verum, Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Invent. 162. Veritas est, per quam immutata ea, quæ sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cœl. 63. O magna vis veritatis, quæ contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias, facile se per se ipsam defendat!

Res & Veritas, & Imago, contraria. Cic. 5. Tusc. 13. Quum autem animum ab ista pictura, imaginibusque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.

In veritate. i. e. Secundum verum judicium. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Quis

Quis in veritate tumens, potensque ne minima quidem certe fiducia partis, memoriam artis speraverit?
Ex veritate. Tacit. 4. Ann. 31.
Foci veritas. Quintil. lib. 6. cap. 1. [Immo Loci, ni fallor, vel certe Joci.
Morum veritas. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Amicus simplicis veritatis & vir bonus. Cic. 1. Off 63.
Cultor veritatis. Cic. 1. Off. 109. Sunt his alii multum dispares, simplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.
Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat. 81.
Fides veritatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
In tuam fidem, veritatem. Pro Quintio. H. St. Cic. pro Quint. 10. subaudi Confugerit. [Ubi pro Justitia poni videtur.
Cana veritas. V. CANUS.
Infracta veritas. Tacit. 1. Hist. 1.
Jucunda ista veritas etiamsi non est, mihi tamen grata est. Cic. 3. Att. 24.
Incorrupta fides nudaque veritas. Hor. 1. Carm. 24. 7.
Accommodare se assertorem veritatis. V. ACCOMMODO.
Adducere ad veritatem. V. ADDUCO.
Adductus veritate, Quia veritas postulabat. Cic. 13. Fam. 32. Neque id ambitione adductus facio, sed tum familiaritate, & necessitudine, tum etiam veritate.
Contaminare veritatem mendacio. V. CONTAMINO.
Dicere veritates fortiter. Gell. 18. 7.
Infirmare veritatem. V. INFIRMUS.
Intueri veritatem. V. INTUEOR.
Limare veritatem in disputatione. Cic. 2. Off. 35. Alia est illa, cum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Limata veritas, ait Budæus, i. e. Subtilitate philosophica disputata & exquisita.
Niti veritate. V. NITOR.
Obscurare veritatem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. 157. Et illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda.
Revocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Off. 84. Nihil contra inutilius ei, qui id injuste consecutus sit, invenio, cum ad veritatem cœpi revocare rationem.
Veritas, pro Justitia. Cic. pro Dejot. 5. Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis gravissima sunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leviora. Veritatem pro Justitia posuit. Budæus.

VERĬMŌNIA, æ. f. Idem quod Veritas, sed antiquum. Plaut. Truc. 1. 1. 64.

Qui potis est, amabo, planius? qui antehac amator summus
Habitus est, istunc ad amicam verius verimonia referre. Meliores libri habent, Meras querimonias.

VERŌSUS, a, um. Adj. Mart. Capella lib. 4. Argumentum verosæ assertionis.

VERĬCŎLA, æ. m. Verum colens. Tertull. Carm. ad Senat. conversum cap. 2.

— quum vericolæ penetraveris ostia legis.

VERĪDĬCUS, a, um. Adj. [ἀληθινός, Gl. G. L.] Qui vera dicit. Cic. pro Flacc. 77. Veridicas adjungis causas inimicitiarum.
Cantus veridici. Catul. Argon. 62. 306.
Dicta veridica. Lucret. lib. 6. 23.
Oraculum veridicum. Catul. Argon. 62. 326.
Os veridicum. Lucret. lib. 6. 6.

VERIDĬCE, Adv. Ammian. 31. 1. Post multa, quæ vates Augurésque prædixere veridice.

VERIFĬCO, āre. Probare; frequens philosophis. V. Voss. de Vit. L.L. 1. 23.

VERILŎQUAX, ācis. Gloss. Græcolat. Ἀληθινός, Veriloquax, Veridicus.

VERILOQUIUM, i. n. [ἐτυμολογία, Gl. L. G.] Cic. in Topic. 35. Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant, id est, verbum ex verbo, veriloquium. V. Quintil. 1. 6. p. 78. edit. Burm.

VERISĪMĬLIS, e. Adj. [εἰκός, πιθανός, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Simile vero. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Etiam tum, quum verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione latratote. Ter. Heaut. 5. 2. 37. Est verisimile. [Potest & divise scribi, ut veteres primum scripsere.
Narrationem jubent verisimilem esse & apertam & brevem. Cic. 2. de Orat. 83.
Verisimili simile. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo, vera an falsa nescio: sed verisimili tamen similiora quam vestra. Vetus exemplar legit Veri tamen.
Volunt probabile aliquid esse, & quasi verisimile. Cic. 4. Acad. 32.
Non est verisimile ut. Cic. pro Rosc. Amer. 121. Non est ita profecto, Judices, non est verisimile, ut Chrysogonus horum litteras adamarit aut humanitatem.
Non verisimile est, quam sit in utroque genere & creber & distinctus Cato. Cic. de Clar. Orat. 69.
Facere verisimile. Plaut. Pseud. 1. 4. 10.
Non fit verisimile. Ter. And. 1. 3. 20.

Mihi quidem hercle non fit verisimile, atqui ipsis commentum placet.

Compar. Plin. lib. 5 cap. 22. Quod est verisimilius, quam quia cadendo tripudium sonumve faciant.
Superl. Cic. 1. de Invent. 4. Verisimillimum mihi videtur quodam tempore, neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.

VERISIMILĬTER, Adv. Apul. Apol. p. 293. Elmenh. Fingere verisimiliter.
Compar. Idem p. 294. Hæc & alia longe verisimilius confinxisses.

VERISIMILITŪDO, ĭnis. f. Probabilitas. Cic. 4. Acad. 107. Sine assensione ipsam verisimilitudinem non impeditam sequi. Et Senec. de Benef. 4. 33. Ea ire, qua ducit verisimilitudo.

VERĪVERBIUM, i. n. Plaut. Capt. 3. 4. 36.

Tu enim repertus, Philocratem qui superes veriverbio. V. ibi Taubm.

VERO, [ἀληθεύω] āre. Verum dicere. Gell. lib. 18. cap. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?
Verare, Vera repræsentare. Sidonius, Quoties verba Graja carmine verat.

VERĀTOR, ōris. m. V. Salmas. Hist. Aug. p. 169.

VERĀTRIX, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Magna cura requisitam veratricem feminam, quæ devotionibus ac maleficiis quidvis efficere credebatur, multis exorat precibus. Alii legunt Veteratricem. V. Scalig. in Cirin. p. 75. & Broeckh. ad Tibull. 1. 2. 41.

VERO, Conj. Gloss. Græcolat. Ἀληθῶς, Vero, Certe. Ἀληθῶς γάρ, Enimvero. V. suo loco. [Certe ex Ablativo n. Adj. formata est. ut seq. Conj.

VĒRUM, [πλήν, Gl. G. L.] Conjunctio, idem quod Sed significat. Ter. Eun. 2. 3. 96.

Quid istuc? si certum est facere, facias: verum ne post conferas
Culpam in me.

Verum, incœptiva aliquando particula, non relativa. Ter. And. 4. 4. 29.

Quemne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?
M. O hominem audacem. D. verum; vidi Cantharam
Suffarcinatam. Virg. 3. Ecl. 35.
Verum id, quod multo tute ipse fatebere majus.

Verum, pro At. Plaut. Amph. 1. 1. 241.

Verum, utut es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.

Ejectio nusquam est. Verum fit. Cic. pro Domo 51.
Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Cic. 2. de Orat. 139.
Verum, ut aliud ex alio incidit. Ter. Heaut 3. 3. 37.
Verum enim. Ter. Adelph. 2. 1. 47. Cic. 3. de Orat. 51. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita, quandoquidem in ea versatur, &c.
Verum enimvero. Ter. Adelph. 2. 3. 2.

Abs quivis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas:
Verum enimvero id demum juvat, si quem æquum est benefacere,
is facit. Cic. 5. Verr. 194. Verum enimvero quum

esset H-S binis, aut etiam ternis, quibusvis in locis provinciæ, duodenos sestertios exegisti.
Verum etiam, [ἀλλὰ μὴν, Gl. L. G.] ut Sed etiam. Cic. pro Cœl. 45. Non modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere.
Verum hercle vero, cum belle recogito. Plaut. Curc. 3. 5 V. Gell. 13. 17.
Verum tamen, [ἀλλ' ὅμως] Idem quod Tamen. Cic. 7. Verr. 81. Consilium capit primo stultum, verum tamen clemens. Idem pro Quint. 11. Qui societatem cum Sex. Nævio fecerit, viro bono, verum tamen non ita instituto, ut jura societatis, & officia certi patris familias nosse posset. Et si tum nemo erat admodum copiosus, verum tamen versus ab his admisceri orationi, &c. Cic. 2. Tusc. 26.
Non dubitabam equidem: verum tamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. 12. Fam 29.
Verumtamen si qua reliqua spes est. Cic. 1. Verr. 18.
Verum tamen interdum ad revocationem & continuationem sententiæ, non adversantis jure usurpatur. Cic. 1. Verr. 47. Atque ego plus oneris habeo, quam qui ceteros accusarunt (si onus id est appellandum, quod cum lætitia feras & voluptate) verum tamen hoc ego amplius suscepi, quam ceteri. Turnebus.
Verum tamen, absolute positum, sed ita ut aliquid subaudiendum sit. Cic. 12. Att. 17. Scire certum velim, & appelles procuratores, si tibi videtur: quanquam quid ad me? verum tamen. subaudi, Appelles procuratores. Eidem lib. 13. 2. Tuas litteras hodie exspectabam, nihil equidem ut ex iis novi: quid enim? verum tamen subaudi, Exspectabam.
Verum tamen, non semper habet vim adversandi, sed quandoque concludendi, ut apud Cic. 4. Att. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Verum tamen idipsum mecum in his locis commentor, ut ista improbem, &c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, ut indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem. Hæc Paulus.
Verum tamen, pro Inquam. Cic. 1. Att 8. Quum essem in Tusculano, &c. verum tamen quum ibi essem, &c. Scribitur & ὑφέν.

VERUTUM, V. Veru, in VERTO.

V E S

VESP. Vespasianus. VEST. Vestalia, Vestalis.

VĒSĀNUS, a, um. Adj. [μανιώδης, Gl. L. G. & G. L. μανίαν ἐμβάλλων, ἀσελγ..., L. G.] Vecors, furiosus. Plaut. Trin. 4. 1. 7.

Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.

Vesanus, Male sanus, inquit Festus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Vecors & Vesanus privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 2. de Divin. 114. Utrum tandem, per deos atque homines magis verisimile est, vesanum remigem, an aliquem nostrûm, &c. Idem pro Domo 55. Hæc furiosa vis vesani Trib. pleb.
Vesanus & furiosus. Cic. pro Domo, 3. Ac primum illud a te, homine vesano & furioso, requiro, quæ te tanta pœna &c.
Acies vesana. V. ACIES.
Amor vesanus, Ad insaniam ingens. Propert. lib. 2. 15. 29.
Fames vesana. Virg. 9. Æn. 340. Alibi, Et malesuada fames, dixit.
Flamma vesana. Catul. de Cœl. & Quint. 97. 7.
Impetus vesanus. Liv. 9. 13.
Leonis vesani stella furit. Hor. 3. Carm. 29. 19.
Vires vesanæ. Ovid. 1. Amor. 7. 25.
Scribitur & Væsanus, ut in Gloss. Lat. Græc. [Ubi & ἀκλιδής exponitur, quod quid sit nescio.

VESANIA, æ. f. [μανία, Gl. L. G.] Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11. Nobiles ejus tabulæ Ephesi, Ulysses simulata vesania bovem cum equo jungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.
Discors vesania vos agit. Hor. 3. Serm. 3. 174.

VESANIO, [μαίνομαι] īre. Insanire, sævire. Catul. ad Thallum 23. 13.

— velut minuta magno
Deprehensa navis in mari vesaniente vento. Budæus.

VESCIS, [Οὔεσκις] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 4. Hispaniæ civitas: alio nomine Vesci, & Faventia Plinio dicta lib. 3. cap. 1.

VESCOR, ĕris, [ἐσθίω, θοινῶ, Gl. L. G.] vesci. Cibo uti. Festus, Vescor, Pascor. Cic. 2. de Nat Deor. 59. Dii nec escis, nec potionibus vescuntur. Ibid. 68. Est enim omne, quo vescuntur homines, penus. Idem in Orat. 31. Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus, glande vescantur?
Avide vesci. Plin. lib. 11. cap. 53.
Foliis vescatur amaris. Hor. 2. Serm. 3. 114.
Lacte, caseo, carne vescor. Cic. 5. Tusc 90.
Munere terræ vescimur. Hor. 2. Carm. 14. 10.

Piris vesci. Hor. 1. Epist. 7. 14.
Sanguine atro vesci. Virg. 3. Æn. 622.
Voluptatibus vesci. Cic. 5. de Finib. 57. Itaque ut quisque optime natus institutusque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbatus, possit paratissimis vesci voluptatibus.
Vescor, cum Accusativo. Plin. lib. 10. cap. 38. Aves nonnullæ vescuntur ea, quæ rapuere, pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum jecur vescantur. V. Broeckh. ad Tibull. 2. 5. 63.
Aura ætheria vesci, Vivere, Spirare. Virg. 3. Æn. 339. Vesci pro Uti, teste Nonio, 4. 487.
Auris vitalibus vesci. Lucret. lib. 5. 855. [Hinc arripuit Virg.
Vesci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priusquam infans esses, tui oculi vescuntur. Nonius, l. c.
Vescendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, Aptum esui. Plin. lib. 15. cap. 18. Alexandrinæ ficus vix sunt vescendo. Sic enim legendum juxta Hermolaum. Idem lib. 21. cap. 16. Radix ejus vescendo est decocta. De scolymo.
Sus ad vescendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. Deor. 180.

VESCO, ĕre. activ. Tertull. de Jejun. cap. 5. Quis nos vescet carne? V. Bang. Observ. philol. p. 467.

VESCENS, entis. Partic. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphinus ex hominum manibus vescens. Et Virg. 6. Æn. 656.
Conspicit, ecce, alios dextra lævaque per herbam
Vescentes, &c.

VESCENDUS, a, um. Partic. Plin. lib. 20. cap. 5. Coctas dysentericis vescendas dedere. De cæpis.

VESCUS, a, um. Adj. [ὀλιγόποτος, ὀλιγοδεής, Gl. L. G.] In Gloss. VESCES scriptum. Festus, Vescus, Fastidiosus, ve enim pro pusillo utebantur. Lucretius (1. 327.) Vescum dicit Edacem, cum dixit,
Nec, mare quæ impendet vesco sale saxa peresa. Hactenus Festus. Significat autem ille, Vescum salem, seu sale a Lucretio dictum, quia saxa peredat, & minuat, & consumat. Gell. lib. 16. 5. Vescum, quod ex ve particula, & esca copulatum est, utriusque diversæ significationis vim capit. Aliter enim Lucretius Vescum salem dixit, ex edendi intentione: aliter Lucilius vescum appellat, cum edendi fastidio. Turnebus.
Vescum, Nimis obscurum. Lucil. lib. 26. Quam fastidiosum ac vescum cum fastidio vivere. V. plura apud Nonium 2. 904.
Vescum, Quicquid ad escam pertinet, & quicquid edule est, ab edendi intentione. Unde Lucret. lib. 1. 327. Vescum salem appellat. Virg. 4. Georg. 131.
— verbenasque premens, vescumque papaver. i. e. Quo vescimur. Servius. [Hæc fere vocis significatio ubique est.
Ἅπαντα χάριτι βρωτὰ τοῖς πολιορκουμένοις. Cinctis ab hoste Vesca sunt & quælibet. Proverb. Omnia esculenta sunt obsessis. H. St.
Frondes salicum vescæ, quoniam escis jumentorum sunt accommodatæ. Virg. 3. Georg. 175.
Nec vescas salicum frondes, ulvamque palustrem. Perottus Minutas interpretatur. Servius vero Siccas & teneras: verum ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Servii.
Vescum, Parvum & minutum. Unde & apud Marsos, lingua vernacula, quum dicunt Malvam vescam, intelligunt de ea, quam Parvam vocamus. Ovid 3. Fast. 446.
Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni,
Quæ male creverunt, vescaque parva vocant. Plin. lib. 7. cap. 20. Corpore vesco fuisse, sed eximiis viribus Tritanum. V. ibi Harduin.

VESCŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ἄσαρκος] Male curatus & gracilis, ut ait Festus.
Dictio vescula. Sidon. 8. Epist. 16.

VESCILIÆ, arum. pl. f. [χαῖται φρυγὸς] Gloss. Latinogræc.

VESĒVUS, & VESŬVIUS, i. m. pr. c. [Οὐεσούϊος] Campaniæ mons juxta Sarnum fluvium, non longe a Neapoli, bonitate vini celebratus, qui semper emittit fumum & ignes, sicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœnissimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (ut ait Strab. lib. 5.) cinerosus est, & cavernosus, petris exustus, quas color indicat igni abrosas fuisse. Virg. 2. Georg. 224.
— & vicina Vesevo
Ora jugo. Hic (ut quidam volunt) dictus est Vesuvius, & per syncopam Vesvius appellatur a conflagratione, (nam vesuiæ, favillæ dicuntur) qui, Tito imperante, ruptus in vertice tantum emisit incendii, ut regiones vicinas incenderet. Alii (ut Servius) dicunt Vesuvium esse montem Campaniæ: Vesevum vero Liguriæ sub montibus. De hoc Vesuvio monte, Martial. lib. 4. 41.
Hic est pampineis viridis Vesuvius umbris, &c.
Insanus Vesevus. Stat. 4. Silv. 8. 5.
Prorupti Vesevi letalis apex. Valer. 4. Argon. 507.

VĒSĪCA, æ. f. [φύσα, Gl. L. G. & G. L. κύστις, ἡ φύσα, G. L.] Folliculus, in quo urina colligitur, infra alvum a priore parte. Plin. lib. 11. cap. 37. Vesica, membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Cic. 2. de Finib. 96.
Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem possit accedere. Ovid. 15. Met. 304.
Difficultates vesicæ. Plin. lib. 30. cap. 8.
Displosa sonat vesica. Hor. 1. Serm. 8. 46.
Vensica per N, Caper proferri censet: quod non sit sine vento.

VESICĀRIUS, a, um. Adj. Ad vesicam pertinens. ut, Aqua vesicaria. Marc. Emp. cap. 26.

VESICARIA, æ. f. [ἁλικάκαβον] Herba, quæ vesicæ medetur. Plin. lib. 21. cap. 31. de strychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, granosi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion. Nostri autem vesicariam, quoniam vesicæ & calculis prosit. Frutex est surculosus verius, quam herba, folliculis magnis, latisque, & turbinatis, grandi intus acino, qui maturescit Novembri mense.

VESĪCŬLA, æ. f. dimin. [κυστίδιον] In herbis etiam dicitur. Cic. 2. de Divin. 33. Et pulejum aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculas, & semina malorum, quæ in his mediis inclusa sint, in contrarias partes se vertere. Lucret. lib. 6. 129.
— quum plena animæ vesicula parva
Sæpe ita dat pariter sonitum, displosa repente.

VESICULŌSUS, a, um. Adj. Spumosus. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Pinguibus & versiculosis connexus.

VESĪCO, āre. Vesicam facere. Theod. Priscian. 1. 33. Quibus vesicaverint.

VESPA, æ. f. [ἀνθηδών, εἶδος ὀρνέου, Gl. L. G. ἀνθηδὼν, εἶδος σφηκὸς, σφήξ, G. L.] Animal parvum volatile, api simile, quod vesperi muscas venetur in cibum. V. Plin. de hac abunde tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de R. R. cap. 16. Vespa, quæ similitudinem habet apis, neque socia est operi, & nocere solet morsu, quam apes a se secernunt. Cic. 5. de Fin. 42. Cornibus ut videmus boves, vespas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad vivendum ducem.
Vespa, pro Vespillone. Festus lib. 19. Vespæ dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.

VESPĀSIĀNUS, i. m. [Οὐεσπασιανὸς, Βεσπασιανὸς] Imperator Romanus, cujus vitam vide apud Suetonium. Scribitur & Vespesianus. [Sed male, quum sit a gentili Vespasius deductum, cujus idem meminit Suet. quod & vett. nummi clarius confirmant, ubique obvii.

VESPER, ĕris. vel VESPERUS, i. m. [Ἕσπερος, Gl. G. L.] Stella, quæ & Vesperugo, & Venus dicitur, quod sole jam occiduo, & prima omnium ex stellis lucere vesperi conspiciatur, dicta quasi Hesperus: nam sic eam stellam Græci vocant, & ultimam partem diei. Stat. 10. Theb. 45.
— sed vesper opacus
Lunares jam ducit equos. Cic. in Arat. 109.
Hunc tegit obscurus subter præcordia vesper.
Frigidus vesper æthere ruit. Valer. 4. Argon. 377.
Puro similis vespero. Hor. 3. Carm. 19. 26.
Serus vesper quid vehat. Virg. 1. Georg. 462. V. infra.
Processit vesper Olympo. Virg. 6. Ecl. 86.
Surgente vespero, &c. Hor. 2. Carm 9. 10.
Vesper, Vespertinum tempus. Plaut. Bacch. 5. 2. 87. Hic vesper est, vos sequimini. Cic. 12. Att. 16. Quumque mane me in silvam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum.
Vesper diei. Sallust. in Jugurth. 52. pr. Et jam diei vesper erat. Al. Die, Genitivo antiquo.
Primo vespere. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 43.
Sero vespere. Ovid. 1. Trist. 2. 28.
Nunc Zephyrus sero vespere missus adest.
Nescis quid serus vesper vehat, Ex Menippeis Varronis satiris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum a Macrobio: neque dubitandum quin proverbialis sit, sicut sunt & alii plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati, futuri curam abjiciamus: neque ulla de re securi simus, prius quam exitum viderimus. Apparet Maronem ad parœmiam allusisse, quum ait 1. Georg. 462.
Denique quid serus vesper vehat. Liv. 45. 8. In secundis rebus nihil in quenquam superbe ac violenter consulere decet, nec præsenti cedere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus.
Ad vesperum. V. AD.
Ambulare usque ad versperum contentius. Cic. 5. Tusc. 97.
Declinat in vesperum dies. V. DECLINO.
Quum exspectarem epistolam a te avide ad vesperum. Cic. 2. Att. 8.
Parata in vesperum. V. IN præpositionem.
Perpotare ad vesperum. Cic. 3. Philipp. 77. Atque ibi se occultans perpotavit usque ad vesperum.
Vivere suo vesperi, i. e. Furtis suis vespertinis. Plaut. Mil. 4. 2. 5.
Consurgunt ab vespere atro venti, Ab Occidente. Virg. 5. Æn. 19.

VESPĔRA, æ. f. [ἑσπέρα, Gl. G. L.] pro eodem dicitur. Plaut. Curc. 1. 1. 4.
Si media nox est, sive est prima vespera. Cic. 2. Catil. 6. Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. Stat. 5. Theb. 250.
Flexo in vesperam die. Tacit. 1. Ann. 16.
Inumbrante vespera universum Flaviani exercitus robur advenit. Tacit. 3. Hist. 19.
Propinqua vespera Tribunus venit. Tacit. 15. Ann. 60.

VESPĔRI, sive VESPĔRE, Adv. i. e. Principio adventus noctis. Cic. 11. Fam. 27. Nam quum in Tusculanum vesperi venissem. Et 11. Att. 12. Cephalio mihi a te litteras reddidit ad octavum Idus Martii, vespere.
Heri vesperi. Cic. 2. de Orat. 13. Cum ad me in Tusculanum, inquit, heri vesperi venisset Cæsar de Tusculano suo, &c.
Pridie vesperi. Cic. 1. Acad. 1. Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperi, &c.
Prima vesperi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 20. Castigatiores codices habent, Vespera.

VESPER, ĕra, ĕrum. Adj. etiam dicitur; [ἑσπερινὸς] unde quum Vesperum dicimus, neutro genere, intelligimus Tempus. Plin. lib. 10. cap. 12. His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum. [Nisi Vespertina & Vespertinum scripsit.

VESPERTĪNUS, a, um. Adj. [ἑσπερινὸς, Gl. G. L.] Quod fit vesperi. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo. Hor. 1. Epist. 6. 20.
Acies vespertina. V. ACIES.
Cantus vespertini. Plin. lib. 10. cap. 21.
Forum vespertinum. Hor. 1. Serm. 6. 113.
Hospes vespertinus. Hor. 2. Serm. 4. 17.
Litteræ vespertinæ. Cic. 13. Att. 23. Antemeridianis tuis litteris heri statim rescripsi, nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Vespertinam antiqui dicebant Cœnam, sive vespertinum cibum. Isidor. 20. 2. [Immo Vespernam, q. V.
Vespertinis, Ablativus. Plin. lib. 30. cap. 10. Perunctos matutinis vespertinisque liberari. h. e. Mane & vesperi. [Subauditur Temporibus, vel Horis.

VESPERĀLIS, e. Adj. Solin. cap. 14. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent: a Vesperali plaga Dardani sunt & Illyrii: qua Septemtrione tunditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.

VESPERNA, æ. f. [δεῖπνον] Cœna apud veteres dicebatur. Nam ut Festus ait, Cœna vocabatur, quod nunc est Prandium: Vesperna, quam nunc Cœnam appellamus, quod convivium, non nisi adventante nocte inibant prisci.

Vespĕrūgo, inis. f. [Ἑσπερ@, Gl. L. G.] Idem quod Vesper, stella Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, ut alter Sol, & ante ortum Solis apparet in Oriente: in occasu Solis refulgens, Vesper appellatur, quasi vicem Lunæ reddens: videturque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plaut. Amph. 1. 1. 119.

Nec Jugulæ, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.

Vesperug, per apocopen antiquos dixisse, testis Quintil. 1. 7.

Vesperugines pro Vespertilionibus posuit Tertull. de Anima, cap. 32.

Vesperugo, Vide in DOMUS quæ scripsi. H. St.

Vespĕro, [συσκοτάζω] āre. Vesperam fieri. Gell. lib. 17. cap. 8. Philosophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna, plerumque ad id diei, ubi jam vesperaverat. Id enim est tempus isti cœnandi frequens. [Quid si Vesperascit Præteritum est?

Vesperātus, a, um. Partic. Ad vesperam perductus. ut, Die jam vesperato. Solin. cap. 16.

Vesperascit, [συσκοτάζει] Imperf. Ter. Heaut. 2. 3. 7.

— portant quid rerum. CLIN. hei mihi!

s. Autum, vestem, & vesperascit, & non noverunt viam.

Vesperascens, entis. Partic. ut, Vesperascente cælo. Nepos in Pelopida cap. 2. extr. Quum Athenis interdiu exissent, ut vesperascente cælo Thebas possent pervenire.

Die vesperascente. Tacit. 2. Hist. 49. Lipsius legit Vesperante. conf. 1. Ann. 65.

Vespertīlio, ōnis. m. [νυκτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Animal mediæ cujusdam inter avem & murem speciei, ut mus alatus dici possit; appellatus autem ob id, quod vespere se ad volatum proferat. Plin. lib. 10. cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantum cui membrana ceu pennæ. Eadem sola volucrum lacte nutrit, ubera admovens geminos volutat amplexa infantes, secumque deportat. Eidem coxendix una traditur, & in cibatu culices gratissimi. V. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult. Auctor Philomelæ 38.

Strix nocturna sonans, & vespertilio stridunt.

Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Jurisconsultos, Qui interdiu exiliter videt, noctu acri fit acie. Ego potius putem eum esse, qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitivos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu sese abdebant, cum foras exirent noctu, ut vespertiliones. Aliis tamen in libris Vespillo legitur. Turnebus. V. VESPILLO.

Vespillo, onis. m. [νεκροθάπτης, Gl. G. L.] Vilis cadaverum funerator, qui vespertino tempore eos efferre solebat, qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, ut ait Perottus. Martial. lib. 1. 115.

Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem lib. 2. 63. V. DIAULUS. Sueton. in Domit. cap. 17. Corpus ejus populari sandapila per vespillones exportatum.

Vespillo, in antiquo lexico est Sepulchrorum violator, quem Græci τυμβωρύχον vocant, quod intelligetur per antiphrasin, quasi non sepeliat, sed nudet, cum vespillo funerare soleat. In Latino Græco lexico reperi Vispellio & Vespillo, ubi etiam exponitur ille νεκροθάπτης, hic νεκροφόρος: Ita ille funerator est, hic cadavera portat. Verba sunt Turnebi. [Verba Gloss. Græcolat. hæc sunt: Νεκροθάπτης, Vispillo, Libitinarius. Item. Τυμβωρύχος, Sepulcri violator, Vispiliator. Ubi nihil opus est argutiis Turnebi, quum & Vespillo dictus, seu Sandapilarius, fodere sepulcra consueverit, ubi pauperes, quibus nullum exstructum fuit, sepeliantur.

An per syncopen, pro Vespertilio? H. St.

Vesta, æ. f. [Ἑστία, Gl. L. G.] duæ a veteribus memorantur Vestæ: altera Saturni mater, altera ejusdem dei filia. De qua Ovid. 6. Fast. 285.

Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas

Semine Saturni: tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt, de matre Saturni intelligendum est: quando vero virginem nominant, de filia ejus, quam ignem esse voluere. Ovid. ibid. 291.

Nec tu aliud Vestam, quam vivam intellige flammam:

Nataque de flamma corpora nulla vides.

Hujus simulacrum Romani, Pesinunte allatum, in æde Victoriæ, quæ est in Palatio, posuere: & virgines ei sacrarunt, quæ ignem perpetuum conservarent: hæ si stuprum commisissent, vivæ defodiebantur. Si vero ignis fuisset exstinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, sed accensa per fomites ex Sole flamma, purus & cælestis ignis eliciebatur.

Vesta, ἀπὸ τῆς ἑστίας, id est a foco, in quo ignis alitur, dicta est. Est enim Vesta, quasi focus urbis appellata, ait Cicero de Legib. 2. 29. Nam quum pro terra, sive deorum matre accipitur, a vestitu denominatur, quod variis herbis ac floribus vestita sit terra, ut annotavit Perottus vel quia vi sua stet. Ovid. 6. Fast. 299.

Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur. V. Lips. Syntagma de Vesta.

Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus. Cic. 4. in Catil. 18.

Ignis exstinctus lacrimis Vestalis. Cic. pro Font. 27. Prospicite ne ignis ille æternus nocturnis Fontejæ laboribus vigiliisque servatus, sacerdotis Vestæ lacrimis exstinctus esse dicatur.

Æterna Vesta. Hor. 3. Carm. 5. 11.

Canæ penetralia Vestæ. Virg. 5. Æn. 744.

Mater Vesta. Virg. 1. Georg. 499.

Potens Vesta. Virg. 2. Æn. 567.

Sancta Vesta. Claud. de Bell. Gild. 129.

Vesta, pro Igne ponitur apud Poetas. Virg. 4. Georg. 384.

Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam.

Vestālis, e. Adj. [Ἑστιάχ@, Gl. G. L.] Cic. 2. de Legib. 20. Virginesque Vestales in urbe custodiunto ignem foci publici sempiternum.

Ara Vestalis. Lucan. lib. 1. 544.

Foci Vestales. Lucan. lib. 1. 199.

Sacra Vestalia. Ovid. 6. Fast. 395.

Virgo Vestalis. Gell. 1. 12.

Incesta Vestalis. V. INCESTUS.

Vestalia, um. n. Festa. Varro L. L. 5. 3. [Subaudito Sacra.

Vester, tra, trum. [ὑμέτερος, Gl. L. G. & G. L.] pro Voster, a Vos ductum, Pronomen possessivum. Ter. And. 4. 4. 24.

Cedo, cujum puerum hic apposuisti? dic mihi.

M. Tu nescis? D. mitte id quod scio: dic quod rogo.

M. Vestri. D. cujus nostri? M. Pamphili. Idem Eun. 5. 9. 36.

Non cognosco vestrum tam superbum.

Omnium vestrûm bona, pro Omnia vestra. Cic. 11. Att. 6. Ut jam omnium judicio constitutum esset, omnium vestrûm bona prædam esse illius victoriæ.

Vestrum dare, vincere nostrum est. Ovid 4. Fast. 889.

Vestras, atis. Pronomen patrium V. Vallam lib. 2. cap. 3.

Vestĭbŭlum, i. n. [πρόθυρον, Gl. L. G & G. L.] Locus ante januam domus, per quem a via ad ædes itur. Gell. lib. 16. cap. 5. Cæcilium Gallum in libro De significatione verborum, quæ ad jus pertinent, ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec partem ædium, sed locum ante januam domus vacuum, per quem a via aditus, accessusque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores domos habere licebat, ii ante januam locum relinquebant, qui medius inter viam & fores domus esset: qui locus erat statio salutatorum. V. etiam Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut Mostel. 3. 2. 131.

Viden' vestibulum ante ædes hoc, & ambulacrum cujusmodi? Cic. 4. Att. 3. Discessimus in vestibulum. Virg. 6. Æn. 575.

— cernis custodia qualis

Vestibulo sedeat?

Vestibulum dictum est (inquit Servius) vel quod januam vestiat, ut videmus cameram duabus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ consecratum est. Unde nubentes puellæ limen non tangunt. Lucan. lib. 2. 352.

Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, sacrata sunt diis: ut Culina diis Penatibus: Maceries, quæ ambit domum, Herceo Jovi. Idem alio loco, Vestibulum, ut Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem: sed fit pro captu ingenii. Alii dicunt ab eo, quod nullus istic stet. In limine enim solus est transitus: quo modo Vesanus dicitur Non sanus: sic Vestibulum, quasi Non stabulum. Virg. 2. Æn. 469.

Vestibulum ante ipsum, primoque in limine templi.

Astare vestibulo. Virg. 7. Æn. 181.

Privatum vestibulum. Cic. de Arusp. Resp. 31. Nunc sanctissimam partem, ac sedem maximæ religionis privato dicunt vestibulo contineri.

Ædium vel templi primus aditus & vestibulum. Cic. 4. Verr. 160. At quo loco? celeberrimo ac religiosissimo, ante ipsum Jovem, in primo aditu vestibuloque templi. Idem pro Cæcin. 35. Non modo limine tectoque ædium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibere quempiam.

Balnearum vestibulum. Cic. pro Cœl. 62. Nam si essent in vestibulo balnearum, non laterent.

Curiæ vestibulum & Senatus. Liv. 2. 48. & Cic. pro Milon. 19. Insidiator erat in foro collocatus, atque in vestibulo ipso Senatus.

Sepulcri vestibulum. Cic. 2. de Legib. 61. Quod autem πρόθυρον, id est vestibulum sepulcri bustumve usucapi vetat.

Siciliæ vestibulum, pro Ingressu. Cic. 7. Verr. 170. Monimentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ, prætervectione omnium, qui ultro citroque navigarent.

Cubilium vestibulum gallinaceorum, columbariorum, apum. Columel. lib. 8. cap. 3. Sic ibidem cap. 4. Idem lib. 8. cap. 8. & lib. 9. cap. 7.

Vestibulum & aditus ad caufam, Translate. Cic. in Orat. 50. Vestibula nimirum honesta, additusque ad causam faciet illustres.

Ingredi vestibulum alicujus artis. Quintil. lib. 1. cap. 5. De vitiis & virtut. orat.

Vesticeps, **Vesticontubernium**, V. VESTIS.

Vestīgium, i. n. [ἴχνος, Gl. L. G. & G. L.] Pedis impressio, id est signum quod a pede relinquitur. Virg. 3. Georg. 59.

Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistel. 4. 2. 29.

Sed is hac iit; hac socci video vestigium

In pulvere: persequar hac.

Cæca vestigia, Obscura & perplexa. Virg. 6. Æn. 30.

Certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Communia vestigia. V. COMMUNIS.

Errabunda vestigia. Virg. 6. Ecl. 59.

Fœda vestigia. Virg. 3. Æn. 244.

Irrita vestigia. V. IRRITUS.

Consequi vestigiis. Cic. pro Cluent. 36. Asinius cum Avilio Romam est profectus: hos vestigiis Oppianicus consecutus est.

Delere pedum vestigia. Stat. 1. Achil. 60.

Excipere vestigia fugientis. Curt. lib. 4. 15. 33.

Facere vestigia in loco aliquo. Cic. pro Rabir. Post. 48. Hic vos aliud nihil orat, nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri, atque in hoc foro vestigium facere liceat. Idem pro Cæcin. 39. Utrum pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar atque dejiciar. Virg. 2. Georg. 474.

Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius 4. 9. 18. Et prærupta saxa vestigium subinde fallentia. Budæus. V. FALLO

Ferre taciturna vestigia gradu suspenso digitis. Ovid. 1. Fast. 426. *Cheminer sur le bout des doigts sans faire bruit.*

Ferre vestigia per ignes. Propert. lib. 1. 5. 5.

Figere ebria vestigia. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 19.

Firmare vestigia. Virg. 3. Æn. 659.

Flectere vestigia aliquo. Ovid. 1. Met. 372.

Flectere vestigia, Decedere. Stat. 9. Theb. 485.

Hærere vestigio suo non posse. Liv. 21. 35. extr.

Hærere in vestigio. Plin. lib. 8. cap. 30.

Impedire vestigia cursu. Virg. 5. Æn. 592.

Implere vestigia alicujus, Respondere exemplo. Plin. 8. Epist. 13.

Imprimere vestigium. Cic. pro Cæcin. 76. Nisi ex eo loco, ubi vestigium impresserit, dejici neminem posse.

Imprimere vestigiis flagitiorum totam Italiam. V. FLAGITIUM.

Indagare omnibus vestigiis, i. e. Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 22. De publico quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

Inflectere vestigia cursus sui. Cic. 2. de Nat. Deor 45. Stellæ nunquam cursus sui vestigium inflectunt.

Ingredi vestigiis patriis, Patrissare. V. INGREDIOR.

Inhærere vestigiis prioribus. V. INHÆREO.

Insistere vestigia certa viæ, Deprehendere, Invenire. Lucret. 1. 407.

Insistere vestigiis. Cic. 3. de Orat. 30. Quibus vestigiis primum institi, in his fere soleo perorare. Per translationem, V. INSISTO.

Insistere alienis vestigiis. Quintil. in procem. lib. 1.
Insistere vestigiis laudum suarum. V. INSISTO.
Instare in vestigio. Cic. 3. de Orat. 6. Post ejus interitum veniebamus in curiam, ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset.
Interdicere vestigiis. V. INTERDICO.
Lustrare vestigia alicujus. V. LUSTRUM.
Movere vestigium, hoc est pedem, Discedere, abire. Curt. lib. 10. 2. 13.
Movere se vestigio. V. MOVEO.
Obterere vestigia. V. OBTERO.
Occumbere in vestigio. Tacit. 4. Hist. 60. Pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubuere.
Occurrere hosti in vestigiis ejus. Liv. 21. 41.
Persequi vestigia alicujus. V. PERSEQUOR.
Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia, & eo pacto progredi, quo ipse prius. Cic. de Clar. Orat. 307. Hæc etsi videntur a proposita ratione diversa, tamen idcirco a me proferuntur, ut nostrum cursum perspicere, quoniam voluisti, Brute, possis, & videre quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.
Persequi aliquem vestigiis ipsius, Per ipsius vestigia, hoc est scripta, quæ reliquerat, reum facere. Cic. 3. Verr. Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cum te, non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quæ & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?
Ponere vestigium. Cic. 3. Philipp. 31. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicunque posuit vestigia?
Ponere vestigia summa arena. Virg. 3. Georg. 195.
Ponere falsa vestigia. Ovid. 2. Met. 871.
Ponere vestigium, per translationem: pro Attingere, ut ait Erasmus. Cic. 5. de Finib. 5. Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.
Posui libera per vacuum vestigia. Hor. 1. Epist. 20. 21.
Premere vestigia alicujus, Pressius sequi. Tacit. 2. Ann. 14. Neque bellum ultra, modo se patris patruique vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virg. 6. Æn. 197.
Premere vestigia leviter. Cic. pro Sext. 13. Quanquam non est omittenda singularis illa integritas provincialis, cujus ego nuper in Macedonia vidi vestigia, non pressa leviter ad exigui prædicationem temporis: sed fixa ad memoriam illius provinciæ sempiternam. Metaph. dixit de Re publica præclare administrata. [Malim Impressa, etsi ex Lucret. tuetur Abram.
Relinquere vestigium avaritiæ. Cic. pro Muren. 20. Asiam istam refertam, & eandem delicatam, sic obiit, ut in ea neque avaritiæ neque luxuriæ vestigium reliquerit. conf. supra Persequi aliq. vestigiis &c.
Sequitur admisso vestigia passu. Ovid. 1. Met. 332.
Sequi retro vestigia. Virg. 2. Æn. 753.
Sequi certa vestigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Sequi contracta vestigia vatum. Hor. 2. Epist. 2. 80.
Signat tenuia vix summo vestigia pulvere. Sil. lib. 4. 148.
Spargere vestigia fugæ. Curt. lib. 5. ad finem.
Spectantia retrorsum vestigia. Hor. 1. Epist. 1. 74.
Stare in vestigio. Auctor ad Heren. lib. 3. 26.
Tenere vestigia inconcussa, In sententia sua perseverare. Lucan. lib. 2. 248.
Titubata vestigia. Virg. 5. Æn. 331.
Torquere vestigia. Virg. 3. Æn. 669.
Trahere ebria vestigia. Propert. lib. 1. 3. 9.
Turbare incerta fugæ vestigia, Non ire recto itinere, sed confundere, & modo huc modo illuc flectere, ne possis per vestigia deprehendi, & ut qui persequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8. 4.
Omnibus vestigiis indagare, Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 7. De Publio quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.
Vestigium, Ima pars pedis. Gell. lib. 5. cap. 14. Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem revulsi. Virg. 5. Æn. 566.

— vestigia primi
Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam.

Adversis vestigiis contra nostra vestigia stant antipodes. Cic. 4. Acad. 123.
A vestigio ad verticem. V. A præpositionem.
Vestigiorum articulis & unguibus amplissimis, villaticum canem esse eligendum docet Columel. lib. 7. cap. 20.
Carnosum vestigium. V. CARO.
Vestigium equi excussum ungula. Plin. lib. 28. cap. 20.
Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lavare pedes. Catul. Argon. 62. 162.
Stringit canis vestigia leporis. i. e. Pedes radit. Ovid. 1. Met. 536.
Vestigium totius corporis, Impressio. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus.
Vestigia in lectulo recentia. Ibid. 5. 79. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderent recentia. [conf. Liv. 1. 58.
Vestigium, pro Reliquiis, signo, monumento, sive indicio aliquando ponitur. Cic. pro Font. 2. Unæ tabulæ proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fontejo datam. Virg. 4. Ecl. 31.

Pauca tamen suberunt priscæ vestigia fraudis. Plura exempla in superioribus V.

Brevia quædam demonstranda vestigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Vestigium & Index. Cic. 7. Verr. 161. Cujus rei, neque index, neque vestigium aliquod, neque suspicio cuiquam esset ulla.
Amoris vestigia. Cic. 7. Fam. 25. Virg. 4. Æn. 23.

— agnosco veteris vestigia flammæ. Flammæ, i. e. Amoris.

Annulorum vestigium, i. e. Argumentum, quod annuli tunc fuerint, ut interpretatur Budæus. Plin. lib. 33. cap. 1. Ita quadringentis XLVIII. a condita urbe gestum est, & primum annulorum vestigium exstat.
Fortitudinis, humanitatis, &c. vestigia. Cic. pro Corn. Balb. 13. Qui locus, in quo non exstant hujus, cum fortitudines, tum vero humanitatis, tum animi, tum consilii, impressa vestigia?
Olfactus vestigium nullum habere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Pecuniæ profectæ vestigium. Cic. pro Cluent. 124. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, unde dederit, quemadmodum dederit: unum denique aliquod a Cluentio profectæ pecuniæ vestigium ostende.
Sceleris manent vestigia nostri. Virg. 4. Ecl. 13.
Sceleris exstant expressa vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Hæc cum sint omnia, tamen exstent oportet expressa sceleris vestigia, ubi, qua ratione, per quos, quo tempore, maleficium sit admissum.
Stirpis vestigia ostendere. Curt. lib. 9. 4. pr.
Tumoris vestigium. Plin. lib. 11. cap. 52.
Veneni indicia & vestigia. Cic. pro Cluent. 30.
Non exstare vestigia rei dicimus, quam plane sublatam intelligi volumus.
Civitatis nullum vestigium. Cic. 10. Fam. 1. Nec leges ullæ sunt, nec judicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestigium civitatis.
Dignitatis vestigium reliquum. Cic. 4. Fam. 14. Ne vestigium quidem ullum est reliquum nobis dignitatis.
Fratris ne vestigium quidem. Cic. 1. Q. frat. 3. pr. Non enim vidisses fratrem tuum: non eum, quem reliqueras: non eum, quem noras, &c. ne vestigium quidem ejus nec simulacrum, sed quandam effigiem spirantis mortui.
Judiciorum vestigia. Cic. pro Rosc. Amer. 91. A quibus miror, ne quod judiciorum esset vestigium, non subsellia quoque esse combusta.
Libertatis morientis manebant etiam tum vestigia. Tacit. 1. Ann. 74.
Officii antiqui vestigia remanent. Cic. pro Rosc. Amer. 27. In qua muliere, Judices, etiam nunc, id quod omnes semper existimaverunt, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent.
Religionis violatæ vestigium. Cic. 6. Verr. 97. Nihil in religiosissimo fano, præter vestigia violatæ religionis, nomenque P. Scipionis reliquit.
Vestigium, pro Nota, quæ rei formam & qualitatem ostendit. Cic. 1. de Nat. Deor. 37. Ita fit ut deus ille, quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere, nusquam prorsus appareat. Budæus.
E vestigio, Statim. Cæs. 2. Bell. Civil. 25. extr. Se in hostium habiturum loco, qui non e vestigio ad castra Corneliana vela direxisset.
E vestiglo, An ut παρὰ πόδας Gr. dicunt, & quidem sæpe, ut lib. 1. p. 3. Basil. Παρὰ πόδας εὗρον μιμητὰ τῆς πράξεως. H. St. Mentio auctoris omissa est.
E vestigio temporis primum agmen erat in conspectu. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 26. i. e. Statim, confestim.
Eodem & loci vestigio & temporis. Cic. in Pison. 21. Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria, non mei solum, sed patriæ funeris abstulisti.

VESTĪGO, [ἰχνεύω, Gl. G. L.] āre. Quærere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indiciis dictum. Cic. 3. de Orat. 86. Ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa delectatione vestiges. Virg. 12. Æn. 482.

Vestigatque virum.

Causas rerum vestigare. Cic. 2. de Orat. 166. Nam & conjuncta quærimus, &c. & causas rerum vestigabimus, &c.
Famam vagam vestigare in umbra. Valer. Flacc. 2. Argon. 116.
Iter alicujus vestigare. Stat. 11. Theb. 137.
Voluptates omnes vestigare atque odorari. Translatio a canibus venatoriis, qui vestigia ferarum odorantes, ipsas consequuntur. Cic. Post. redit. in Senat. 14. Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.
Oculis alte vestigare. Virg. 6. Æn. 145.
Oculis & naribus escam vestigare. Columel. lib. 8. cap. 17.
Odore vestigare. Plin. lib. 8. cap. 18.

VESTIGANS, antis. Partic. Virg. 12. Æn. 557.

Ille, ut vestigans diversa per agmina Turnum,
Huc atque huc acies circumtulit.

VESTIGATIO, ōnis. f. [ἴχνευσις, Gl. G. L.] Apul. 6. Met. p. 113. Elmenh. Psyche dies noctesque mariti vestigationibus inquieta. conf. Cic. 1. Off. 28. & V. ibi Lang. Lamb. & Græv.

VESTIGĀTOR, ōris. m. [ἰχνευτὴς, Gl. L. G. & G. L.] Venator, a vestigiis ferarum dictus, ut auctor est Varro de L. L. 4. 18. Columel. lib. 9. cap. 8. Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore silvæ fronde consident, vel a vestigatore præparato vase reconditur. Ulp. in l. Quæsitum. §. Si in agro, D. De fundo instructo.
Dicitur de iis, qui dicta & facta hominum observant & annotant, & deferunt ad alios, atque accusant. Senec. de Benef. 3. 26. extr. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit.

VESTĪNI. ōrum. m. [Οὐεστῖνοι] Populi Italiæ, Sabinis & Picentibus vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Apud eos olim fiebant casei laudatissimi. Martial. lib. 13. 31.

Si sine carne voles jentacula sumere frugi,
Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

Aquæ Vestinæ. Lucan. lib. 2. 425.
Juventus Vestina. Sil. lib. 8. 518.
Vide in B. ex Suida Βεστῖνοι. H. St.

VESTIS, is. f. [ἐσθὴς, ἱματισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] a Velando, quod corpus velet, dicitur. Seu a Vellere, quod est universæ ovis lana, ut ait Varro de L. L. lib. 4. 29. Estque generale indumentum, tam virile, quam muliebre, & scænicum, etiamsi tragicum & citharœdicum sit. Plaut. Curc. 4. 2. 2.

Et aurum, & vestem omnem, suam esse ajebat, quicquid haberet.

[Vestis etiam, quæ equis & lectis insternitur, ut infra planum fiet. V. Melitensis vestis, Phryxiana, Pretiosa, &c. Quibus in locis Vestis, Generis nomen est, ut Aurum, Argentum, &c. pro Vasis ex iisdem metallis. V. Ulp. loc. in VESTIMENTUM, & totum tit. de auro & arg. leg. in D.
Vestis. Quibusdam nationibus sua cuique propria vestis est: ut Parthis sarabara, Gallis linnæ, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mastrugæ. Sarabara sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabara eorum non sunt immutata. & Publius: Ut quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenderunt? Apud quosdam autem sarabaræ nuncupantur capitum quædam tegmina, qualia videmus in capite magorum picta. Linnæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Linnæ cooperta est textrino Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris usque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hispida, ut imbres respuant: quos vulgo Reptos vocant, eo quod longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallust. (6. Hist.) Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones a Rheno, Germaniæ flumine, ubi his frequenter utuntur. Mastruga vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum mastruga mutavit. Mastruga autem dicta, quasi monstruosa, eo quod, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformentur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia

& crura linamentis, caput tiara tegunt; eminent apicibus fastigiatis Alani; horrent, & male tecti cum latrantibus linguis Scoti; fagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes, non solum in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vindicant: ut videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. Circumcidunt quoque Judæi præputia: pertundunt Arabes aures: flavent capitibus intectis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tætra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes exstant Alani. Hæc Isidorus de etymologiis, 19. 23.
Obtentu vestis caput velata mulier. Sen. Herc. fur. 6.
Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659.
Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Servius; Vestis, h. e. Barba: unde e contra Investes dicimus Imberbes. Unde 8. Æn. 160.
Tunc mihi prima genas vestibat flore juventa. Sic & Lucret. 5. 672.
Nec minus in certo dentes cadere imperat ætas
Tempore, & impubem molli pubescere veste. [Quasi minus apte τὸ Barba posuisset. Ego vestem puto, Auro virgatam intelligi. V. Sil. 4. 155.
Vestis balnearis, Vide suo loco. H. St.
Bombycina. V. BOMBYX.
Casta. Valer. 1. Argon. 839.
Cœnatoria. Vide suo loco. H. St.
Commoda adversus. Ovid. 2. Fast. 288.
Conchyliata. V. CONCHYLIUM.
Cymatilis. V. CYMA.
Eximia. Lucret. lib. 4. 1125.
Fluxa. Stat. 1. Achill. 533.
Laciniata. V. LACINIA.
Longa. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Lugubris. V. LUGEO.
Madida cocco. V. MADEO.
Muliebris. Cic. 6. Verr. 103.
Nexilis. Lucret. lib. 5. 1349.
Nocturna. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Obsoleta. V. OBSOLEO.
Olida. V. OLEO.
Ostrina. V. Ostrinus, in OSTRUM.
Papaverata. V. Papaveratus, in PAPAVER.
Pexa. V. PECTO.
Picta. Virg. 9. Æn. 26.
Purpurea. Cic. 1. de Divin. 19. Cæsar, cum immolaret illo die, quo primum in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bovis opimi cor non fuit.
Sacrifica. Sil. lib. 3. 27.
Servilis. Cic. in Pison. 92. Nocte intempesta, crepidatus, veste servili, navem conscendit.
Sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.
Tenuissima vestis. Ovid. 3. Amor. 1. 9.
Trita. Hor. 1. Epist. 20. 38.
Vilis vetusque. Ovid. 8. Met. 859.
Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æn. 685.
Abscissa planxi mea pectora veste. Ovid. 12. Epist. 153.
Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon. 340.
Auferre læsis de vestibus maculas. Ovid. 3. Fast. 821.
Cingere vestem ad pectora. Ovid. 6. Met. 59.
Commutaverunt inter se vestem. V. COMMUTO.
Concinnare vestem. V. CONCINNO.
Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Silv. 1. 127.
Deducere vestem ab ore. Ovid. 3. Met. 480.
Deducere vestem a pectore. Ovid. 6. Met. 405.
Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æn. 404.
Demissa vestis. Hor. 1. Serm. 2. 95.
Deponere vestes humeris. Ovid. 19. Epist. 43.
Discindere vestem. Sil. lib. 16. 437. Ter. Adel. 1. 2. 40.
Ire in longis vestibus. Ovid. 6. Fast. 688.
Ire scissa veste. Virg. 12. Æn. 609.
Exuere vestem. Lucret. lib. 4. 59.
Gerere vestes. Ovid. 13. Epist. 37.
Illitæ vestes. Sen. Herc. OEth. 4.
Illitæ vestes auro atque purpura. Sen. Hippol. 4.
Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Servius. Virg. 2. Georg. 464.
Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induor vestem, & veste, V. INDUO.
Induere vestes humero. Ovid. 21. Epist. 90.
Infringere vestes. Ovid. 9. Met. 208.
Laboratæ arte vestes. Virg. 1. Æn. 639.
Lacerare vestem. Ovid. 11. Met. 726.
Laniare vestem ab ora summa. Ovid. 5. Met. 398.
Madens sanguine vestis. V. MADEO.
Mordebat fibula rasilis vestem summam. Ovid. 8. Met. 318.
Mutare vestem. V. MUTO.
Mutavit auratis vestibus atras. Ovid. 8. Met. 448.
Nitentes vestes. Sen. Herc. OEth. 4.
Obnubitur caput atra veste. Sil. lib. 11. 260.
Perfusæ vestes ostro. Virg. 5. Æn. 112.
Perscindere tenuem vestem. Tibul. lib. 1. 10. 63.
Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon. 340.
Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg. 3. Æn. 483.
Prætexuit vestem ostro. Sil. lib. 8. 489.
Recinctas vestes induta. Ovid. 7. Met. 182.
Rescindere vestem. Cic. pro Cœl. 38. Fores effregit. Restituentur. Rescidit vestem. Resarcietur. Ter. Adel. 1. 2. 40. Unde Cicero hæc verba accepit, habet. Discidit vestem?
Resolvere cinctas vestes. Ovid. 1. Met. 382.
Retecta veste nudare papillas. Catul. de Coma Beren. 64. 81.
Squalentes pulvere vestes. Lucan. lib. 8. 57.
Stabant sorores atris cum vestibus. Ovid. 6. Met. 788.
Subnectit purpuream vestem aurea fibula. Virg. 4. Æn. 139.
Subsuta talos tegit instita veste. Hor. 1. Serm. 2. 28.

Succincta vestem puella. Ovid. 10. Met. 530.
Sumere vestes, Induere. Sen. Med. 10.
Sumere pretiosas vestes. Ovid. 1. de Arte Am. 303.
Sumere virilem vestem. Hor. 1. Serm. 2. 16.
Suspensæ in litore vestes. Lucret. lib. 1. 306.
Tegere funerea veste corpus. Ovid. 3. Fast. 214.
Tegi vili veste. Ovid. 15. Epist. 75.
Trahit bibulas vestes unda. Valer. 1. Argon. 289.
Velatus nivea corpora veste. Ovid. 10. Met. 430.
Venire pura cum veste. Tibul. lib. 1. 2. 28.
Virgatæ vestes auro. Sil. lib. 4. 155.
Velare caput veste. Cels. lib. 4. cap. 2. De curationibus morborum qui nascuntur a capite, Considerandum est, quæ causa dolorem excitarit. Si calor; aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit; caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe salsa: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum. *un Bonnet.* [Mallem Palliolum dixisset. quo de f. l. V.
Vestis nonnunquam Genus denotat, q. d. Supellectilem vestiariam, Instrumentum laneum, linteumque &c. domus copiosæ: nonnunquam & Pannum ἁπλῶς. ut
Lintea vestis. Cic. 7. Verr. 145. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alii purpuram Tyriam, tus alii atque odores, vestemque linteam, gemmas alii & margaritas.
Melitensis. Cic. 4. Verr. 176. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse. Ita legit Budæus pro eo quod Pannum vocamus. Ut sit Vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus: ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro Panno Rotomagensi.
Phryxianæ, vestes sunt, Quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius 8. 48. Togas rasas phryxianasque. Sic enim legendum, non Phrygianas, ut hactenus. Senec. de Benef. 1. 3. Inveniam alium poetam, apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus 24. 19.
Pretiosa. Cic. 2. Philipp. 66. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.
Explicare vestem. Cic. 1. de Orat. 161. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.
Saturatæ murice vestes, Pannus purpura tinctus. Ovid. 13. Epist. 37.
Tincta vestis rubro cocco. Hor. 2. Serm. 6. 102.
Variata figuris vestis. Catul. Argon. 62. 50.
Stragula vestis. V. STRAGULA.
Cubare plebeja in veste. Lucret. lib. 2. 36.
Serpentis vestis, Leberis, vernatio, & pellis exuviæ. Lucret. lib. 4. 59.
Aranei vieta vestis. Lucret. lib. 3. 387.
VESTICŬLA, æ. f. dimin. Parva vestis. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ, Haloander legit Vestispicam.
VESTIĀRIUS, a, um. Adj. [ἱματικὸς] ut, Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conservantur. Cato R. R. cap. 11.
VESTIĀRIUM, i. n. [ἱματοφυλάκιον, Gl. G. L.] Locus, in quo vestes, vel servantur, vel venduntur. Plin. lib. 15. cap. 8. Vestiarium etiam, contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.
Vestiarii nomine aliquando Vestitus intelligitur. Scævola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ præponerentur, deberi. Columel. lib. 1. cap. 8. Ne aut in vestiariis, aut in ceteris præbitis injuriose tractentur. [Nisi hic est Adj. & refertur ad τὸ Præbitis.
Suid. Βεστιάριον παρὰ Ῥωμαίοις τόπος, ἔνθα ἡ ἀναγκαία ἀπόκειται ἐσθής. Et nota τὸ ἀναγκαία. Senec. de Benef. 3. 21. Est aliquid, quod dominus præstare servo debeat, ut cibaria, vestiarium. H. St. Qui locus defuit in Lugd. Ubi, non loci, ut Suid. vult, sed rei nomen est.
VESTIARIUS, i. m. [ἱματοφύλαξ, Gl. G. L.] Qui vestes facit aut vendit. Ulpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam & distrahendam: quos vulgo *circuitores* appellamus.
VESTĬCEPS, ipis. [γενειῶν] Puer jam pubes, ut ait Budæus. Gell. lib. 5. cap. 19. Jusque jurandum a Q. Mucio Pontif. Max. conceptum dicitur, quod arrogando juraretur. Sed arrogari non potest nisi jam vesticeps. Vestis enim aliquando Barbam significat. Unde, Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659. V. Aurea vestis in VESTIS. conf. INVESTIS, & Fest.
VESTICONTUBERNIUM, i. n. Verbo juncto dixit Petronius cap. 11. de iis, qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monuit Turnebus. Quidam legunt Vestæ contubernium. V. not.
VESTIFĬCUS, i. m. Grut. Inscript. p. 578. n. 7. CLAVDII. LIB. DIPTERVS. VESTIFICVS.
VESTIFĬCA, æ. f. Quæ conficit vestes. Grut. Inscript. p. 578. n. 6. AGRIAE. TRIPHOSAE. VESTIFICAE.
VESTIFICĪNA, æ. f. Vestium confectio. Tertull. de Pallio cap. 3. Tantam paraturam materiarum ingenia quoque vestificinæ prosecuta, &c.
VESTIFICIUM, i, n. [ἱματισμός] Gloss. Græcolat.
VESTIFLUUS, a, um. Adj. Auson. Technop. cap. de Historiis v. 25.
Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser. V. Turneb. Adversf. 26. 6.
VESTIPLĬCUS, i. m. Qui munus illud habuit apud Imperatores, ut vestes eorum plicaret. Reines. Inscript. 9. 64. & 11. 90.
VESTIPLĪCA, æ. f. Femina vel famula, quæ vestes plicat. Isidor. Gloss. V. Quintil. Decl. tit. 363. & ibi Burm.
VESTISPĬCUS, i. m. & VESTISPĪCA, æ. f. [ἱματοφύλαξ] Servus, sive ancilla, custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciant; inquit Nonius 1. 41. cum Varrone de L. L. 6. 2. Plaut. Trin. 2. 1. 22.
— ducitur familia tota,
Vestispicæ, unctor, auri custos, flabelliferæ, sandaligerulæ.
Al. Vestipici. Afranius, Novi non inscium ancillulam vespere vestispicam.
VESTIO, [ἐνδύω, ἱματίζω, περιβάλλω] ire. Vestem induere.
Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Pilo vestiri. Plin. lib. 9. cap. 13.
Spoliis ferarum vestire corpus. Lucret. lib. 5. 952.
Vestire, Veste instruere. Plaut. Cas. 4. 4. 4. Vir te vestiat, tu virum despolies. Ter. Heaut. 1. 1. 78. Ancillæ tot me vestiant? [i. e. Vestem mihi texant, conficiant, unde me vestiam, domumque instruam.
Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Rosc. Amer. 147.
Malas juventas vestit lanugine. Lucret. lib. 5. 887.
Oculos vestivit membranis Natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Natura primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit, &c.
Agrum vineis vestire. Columel. lib. 3. cap. 4.
Colles vestit vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.
Hortum vestit morus. Plin. 2. Epist. 17.
Iter vestit seges. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 188.
Sepulcrum sæptum undique & vestitum vepribus & dumetis. Cic. 5. Tusc. 64.
Montem hiems vestit gelu. Claud. de Bell. Get. 167.
Lumine vestire. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. de Capricorno,
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan.
Campos æther vestit purpureo lumine. Virg. 6. Æn. 640.
Tabulis parietes vestire. Cic. 6. Verr. 122. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.
Atria ebur vestit. Lucan. lib. 10. 119.
Sententias reconditas exquisitasque mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Clar. Orat. 273.

Vestiens, entis. Partic. Plin. 16. 33. Folio virenti semper vestiens. Ita legit Harduin.

Vestītus, a, um. Partic. [ἐνδεδυμένος] Propert. lib. 2. 15. 17.
Candide vestitus. V. candidus.
Male vestitus. Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus xv, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
Mediocriter vestitus. V. mediocris.
Vix ad privati habitum. Liv. 38. 14. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatusque vix ad privati modice locupletis habitum.
Optime citharœdus vestitus. Auctor ad Heren. lib. 4. 61.
Vestem vestitus. Plaut. Epid. 2. 2. 38. Sed vestita aurata ornamenta. Sed Al. Vestita, aurata, ornata.
Genas vestitus, Barbatus. Senec. Herc. OEth. 3.
Agri vestiti messibus. Ovid. 4. Fast. 707.
Montes vestiti silvis. Liv. 32. 13. Cic. 2. de Nat. Deor. 132. Montes vestiti atque silvestres.
Ripæ vestitæ gramine. Columel. lib. 8. cap. 5.
Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tori vestiti gramine. Ovid. 1. Fast 402.
Uvæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3. 13. 31.
Compar. Apul. Apol. p. 288. Elmenh. Hercules neque una pelle vestitior fuit, neque uno baculo comitatior.
Superl. Columel. lib. 7. cap. 3. Id pecus, quamvis ex omnibus animalibus vestitissimum est, frigoris tamen impatientissimum.

Vestītus, ûs. m. [ἔνδυμα, Gl. G. L.] Vestis ornatus, & ipsa vestis contectio. Plaut. Epid. 4. 2. 8.
Scio quid erres, quia vestitum atque ornatum immutabilem
Habet hæc.
Pulcher vestitus. Cic. 3. de Finib. 69. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.
Fœditas vestitus. Cic. 12. Philipp. 12. Quando ejus oblivìscetur ulla posteritas, cujus scelere in hac vestitus fœditate fuerimus? [i. e. In luctu & squalore, veste mutata.
Victus vestitusque necessarius. Cic. pro Quint. 49.
Immutare vestitum. V. immuto.
Indulges vestitu nimio. V. indulgeo.
Indutus muliebri vestitu. Cic. 1. Att. 8.
Asper vestitus. Cic. pro Sext. 19. Vestitus asper, nostra hac purpura plebeja, ac pæne fusca, &c.
Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib. 8. cap. 22. Evanthes tradit, ex gente Antæi cujusdam sorte electum ad stagnum quoddam regionis ejus duci, vestituque in quercu suspenso tranare, atque abire in deserta. Et paulo post ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.
Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Riparum vestitus viridissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. 327. Concinnitas illa crebritasque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo consueverat, ornata non erat.

Vestītor, ōris. m. ut, Vestitores divinorum simulacrorum apud Julium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum vestitores.
Fullones, Vestitores & pictores. Lamprid. in Alex. Severo p. 227. H. St. cap. 41. ubi lego Pistores. Nam hos Pincernæ excipiunt. Neque unquam Pictores in aulico ministerio numerati sunt.

Vestitūra, æ. f. Gruteri Inscript. p. 98. n. 8. TEGVLAE CVM CARPVSCVLIS ET VESTITVRIS.

Vestīmentum, i. n. [ἔνδυμα, ἱμάτιον, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vestis. Ulpian. De auro & argento legato, l. Vestimentum id est, quod detextum est, etsi defectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. Nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legaverit, neque stamen, neque subtamen legato continebitur.
Vestimentorum sunt lanea omnia lineaque, vel serica, vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternendi, injiciendi, accubandive causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt insitæ picturæ, clavique qui vestibus insuuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patris-familias causa parata sunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt, quæ ad nullum alium usum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ, chlamydes, pallia, quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamilias causa parata sunt, quibus vir non facile uti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quam ornandi causa sunt comparata: plagulæ, penulæ. Communia sunt quibus promiscue utitur mulier cum viro: veluti si ejusmodi penula palliumve est, & reliqua hujusmodi, quibus sine reprehensione vel vir vel uxor utatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicæ, penulæ, lintea, vestimenta stragula & cetera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Ulp lib 34. D. t. 2. l. 23. Vestis. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicam, & stragulam pelliceam nonnulli habeant. Paul. l. 24. Cum & ibid.
Cruor in vestimentis. Auctor ad Herenn. lib. 2. 8.
Aridum vestimentum. V. abeo.
Funebre vestimentum. Cic. 2. de Legib. 59. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.
Pretiosa vestimenta. Hor. 1. Epist. 18. 32.
Affers purpuram Tyriam, in qua tibi invideo, quod unis vestimentis tamdiu lautus es. Cic. pro Flacc. 70.
Detrahere nudo vestimenta. V. nudus.
Mutare vestimentum. Cic. pro Milon. 28. Milo autem, cum in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutavit.

Vĕsŭlus, i. m. [Οὐέσουλος] Mons Liguriæ juxta Alpes, ut notat Servius. In hujus radicibus imis exoritur Padus fluvius ut Pomponius scribit lib. 2. 4. & Plin. 3. 16. Virg. 10. Æn. 709.
— multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit.
Est & Viri nomen apud Sil. 10. 145.

Vĕsŭvius, sive **Vesēvus**, & **Vesvius** per syncopen, [Οὐεσούϊος] Mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Sil. 17. 598.
Evomuit pastos per secula Vesvius ignes. V. vesevus.

Vesvius, a, um. Adj. ut, Vesvia rura. Columel. lib 10. 135.

Vesuvīnus, a, um. Adj. [Οὐεσουΐνος] ut, Apex Vesuvinus. Stat. 3. Silv. 5. 72.
Incendia Vesuvina. Stat. 5. Silv. 3. 205.

V E T

VET. Veteranus, Veturia. VET. ASS. Veterano assignatum. VET. COH. Veteranus cohortis. VET. LEG. Veteranus legionis. VET. PROC. AVG. Veteranus procurator Augusti.

Vĕter, ĕris. Adj. [παλαιός] Senex. Aquo Veterior comparat. & superl. Veterrimus. Ennius apud Priscianum,
Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo. Actius, Veter fatorum terminus sic jusserat.
Pro cognomento C. Antistii, qui consul fuit collega Cornelii Cethegi, remansit hoc veter, non vetus. Sic Prisca terminatio plus auctoritatis habebat. Vide apud Dionem initio lib. 57. H. St. vetus tamen legitur in denario ultimo hujus gentis apud Fulvium Ursinum. De Dionis epigraphe Consulum error est, Tribuitur ibi Antistio Justi cognomen & collega Asinius Pollio, ut & apud Tacit. pr. Annal. 4.
Compar. [παλαιότερος] Plaut. Bacch. 5. 2. 31.
— senem illum
Tibi dedo veteriorem, lepide ut lenitum reddas. Alii legunt Ulteriorem.
Superl. [παλαιότατος] Cic. 12. Fam. 16. Pro nostro veterrimo, verissimoque amore. Cic. 1. de Nat. Deor 41. Ut etiam veterrimi poetæ, qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.
Liberorum veterrimus. Tacit. 6. Ann. 31. h. e. Major natu.
Auctor veterrimus. Liv. 2. 18.
Hostis veterrimus. Liv. 28. 39.
Societas veterrima. Liv. 4. 9.
Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima. Cic. de Amicit. 69.

Vĕtus, ĕris. o. g. Adj. [παλαιός, Gl. L. G. & G. L.] Antiquum & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id, cui adjectum est. Plaut. Truc. 2. 2. 50.
Non mirum, vetus est maceria, lateres si veteres ruunt. Idem Amph. prol. 118.
Veterem atque antiquam rem novam ad vos perferam. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. cap 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus, & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est, alterum a mentis vi atque impetu dicitur.
V. veter. An ex ἔτος, ut Vestis ex ἐσθής, an ab Ætas? H. St.
Vetus & Usitatus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.
Veteres nostri, pro Majores nostri. Plin. lib. 36. cap. 7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec usquam alibi nasci putavere veteres nostri.
Veteres, Senes, & Antiqui differunt. V. antiquus.
Adagium vetus, h. e. Jamdiu usurpatum, & a veteribus etiam dictum, Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 40.
Ætas vetus. Hor. de Arte Poet. 61.
Amicum veterem agnoscit. Virg. 3. Æn. 82.
Amores veteres cantare. Ovid. 16. Epist. 255.
Avorum veterum effigies. Virg. 7. Æn. 177.
Calceos veteres vendere. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Exceptio vetus & usitata. Cic. 1. de Orat. 169.
Fagi veteres. Virg. 3. Ecl. 12.
Fama vetus. Hor. 2. Serm. 1. 36.
Hospita vetus. Cic 4. Verr. 24.
Infamia vetus. Ovid. 2. Met. 708.
Malorum veterum memor. Ovid. 13. Met. 570.
Memoria vetus. Tacit. 6. Ann 28.
Miles exercitatus & vetus. Cic. 2. Tusc. 38.
Sic Veteres milites, qui & Veterani, apud Lamprid. in Alexandro Severo, Milites veteres & Senes, uno ad militiam, altero ad ætatem relato. At Senes Veteres non recte Tibull. Est n. supervacaneum, præterquam quod Vetus de re potius dicitur. Vide in Sched. meo in Chartario Bastard. pap. 94 H. St. Lampridii. verba exstant cap. 16. Tibulli infra notantur.
Necessitudo paterna, magna, vetus, & justa. Cic. 16. Att. 16.
Patientia vetus. Tacit. in vita Agric. 16.
Querela vetus. Virg. 1. Georg. 378.
Senes veteres. Tibull. lib. 1. 8. 50.
Tussis vetus, Inveterata. Columel. lib. 6. cap. 10.

Verbum

Verbum vetus. Ter. Adelph. 5. 3. 17.
Vexator vetus. Cic. pro Sext. 18. Alter unguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ, &c
Virorum veterum monimenta. Virg. 3. Æn. 102.
Viris (ut ajunt) credendum est veteribus & priscis. Cic. de Univers. 34.
Vetus, Frivolum, tritum. ut, Vaticinari vetera. Plaut. Pseud. 1. 3. 129. V. Cic. 1. Tusc. 74.
Vetus, ad vituperationem aliquando refertur: pro Carioso, & quasi rancido. Ter. in prol. Heaut. 22.
Tum quod malevolus vetus poeta dictitat,
Repente ad studium hunc se applicasse musicum.
Regnandi vetus. Tacit. 6. Ann. 44.

Vetŭlus, a, um. [παλαιὸς ὑπογέρων, Gl. G. L.] Adj. dimin. Cic. 13. Att. 29. Se scire ajebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam, vetulam sane & multarum nuptiarum.
Arbor vetula. Cic. 5. de Fin. 39. Itaque & vivere vitem & mori dicimus: arboremque & novellam & vetulam & vigere & senescere.
Cornix vetula. Hor. 4. Carm. 13. 25.
Edentulæ vetulæ. Plaut. Most. 1. 3. 118.
Vetulæ edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt. Nisi quis malit distinctim sic legere, Vetulæ, edentulæ, &c. [Aut Vetulæ est Subst.
Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic. de Amicit. 69. Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut equis vetulis teneros anteponere solemus.
Falernum vetulum. Catull. ad puerum suum, 25. 1.
Gladiator vetulus. Cic. pro Quint. 29. Alfenus interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.
Vinum vetulum. Columel. lib. 10. 429.

Vetŭlus, i. m. Senex. Cic. 7. Fam. 16. Sero sapiunt. Tu tamen, mi vetule, non sero, primas illas rabiosulus sat fatuas dedisti. Al. Rabiosulas. Juvenal. 15. Sat. 54.
Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
Si juvenis vetulo non assurrexerat. conf. Plaut. Merc. 2. 2. 43.

Vetŭla, æ. f. Anus. Martial. lib. 4. 5. ad Fabianum,
Nec potes algentes arrigere ad vetulas.
Turpis vetula, h. e. Infamis. Juvenal. 6. Sat. 240.
— utile porro
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

Vetuscŭlus, a, um. Adj. dimin. ut, Dictio vetuscula, torosa & quasi mascula. Sidon. 8. Epist. 16.

Veternus, a, um. Adj. [παλαιὸς] Gloss. Latinogræc. [An Veteranus?

Vetustus, a, um. Adj. [παλαιὸς, ἀρχαῖος, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vetus. Cic. 13. Fam. 37. Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem 6. Fam. 6. Ratio vetustæ disciplinæ.
Amicitia vetusta puero junctus. Ovid. 4. de Pont. 3. 11.
Gens vetusta. Virg. 9. Æn. 284.
Lucus vetustus. Ovid. 8. Met. 742.
Mos vetustus. Ovid. 2. Fast. 301.
Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret. lib. 2. 1172.
Templum vetustum. Virg. 2. Æn. 713.
Vetustissimus in poetica arte. Plin. lib. 25. cap. 2.
Vetustissimum quemque militum nomine vocans. Tacit. 1. Hist. 23.
Vetustissimus liberorum. Tacit. 2. Ann. 2. h. e. Maximus natu.
Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis utitur. Cic. in Brut. 83. de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quam Scipio. Vetustior, i. e. Verbis vetustioribus, & magis priscis utitur. Horridior, Verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam uti paulo magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto, 94. Lucius Mummius vocatur Antiquus, quod verbis antiquis uteretur.

Vetuste, Adv. [παλαιῶς] ius, issime. Plin. lib. 27. cap. 7. Vetustissime in usu est. h. e. Etiam diutissime conservatum, adhuc in usu est.

Vetustas, ātis. f. [παλαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀρχαιότης, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 35. Nix vetustate rubescit.
Ad vetustatem. V. ad præpositionem.
Exempla vetustatis oratori nota esse debent. Cic. 1. de Orat. 201.
Historia nuntia vetustatis. Cic. 2. de Orat. 36. Historia vero testis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nuntia vetustatis, qua voce alia nisi oratoris, immortalitati commendatur?
Judicium vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Possessionis vetustas. Cic. 2. de Lege Agr. 56. Qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non jure: misericordia Senatus, non agri conditione defendunt.
Rerum vetustas, vel auctorum. Liv. 2. 21.
Municipium vetustate antiquissimum. Cic. 3. Philipp. 15.
Alta vetustas. Sil. lib. 1. 26.
Annosa vetustas. Ovid. 5. Trist. 2. 11.
Anteacta vetustas. Lucret. lib. 3. 985.
Arcana mundi vetustas. Stat. 4. Theb. 32.
Deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 118.
Edax vetustas. Ovid. 15. Met. 872.
Exacta vetustas. Claud. 1. in Eutrop. 287.
Invidiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 234.
Longinqua ævi vetustas. Virg. 3. Æn. 415.
Nimia vetustas. Cic. de Clar. Orat. 286. Nimia vetustas, nec habet eam, quam quærimus, suavitatem, nec est jam sane tolerabilis.
Obsoleta vetustas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Spatiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 623.
Tabida vetustas. Ovid. 4. de Ponto, 8. 49.
Tarda vetustas. Ovid 11. Met. 182. i. e. Senectus.
Vitiosa vetustas. Claud. de Phœnice, 35.
Abiit vetustate memoria. Liv. 2. 4.
Acceptum ab omni vetustate. V. ab.
Adepta vetustatem. V. adipiscor.
Adjuta impulsu ventorum vetustas. V. adjuvo.
Capere vetustatem. V. capio.
Coacescit ætas vetustate. Cic. de Senect. 65.
Delet vetustas famam operis. Ovid. 1. Met. 445.
Evanescit vetustate vinum. Cic. 2. de Divin. 117.

Exolescere vetustate. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Extrusa vetustas novitate. Lucret. lib. 3. 977.
Facit peritiores vetustas. Cic. pro Domo 117.
Fallunt vetustatem vites aliquæ. Plin. lib. 14. cap. 2.
Ferent scripta vetustatem, Ad posteros pervenient. Ovid. 5. Trist. 9. 8. V. Columel. lib. 12. cap. 44. & 29. & Cic. 14. Att. 9.
Induere vetustatem. V. induo.
Occupat interdum enim vetustas ulcus, inducitur que ei callus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Probatus vetustate. Auctor ad Heren. lib. 4. 4.
Remotæ res ab nostra memoria propter vetustatem. Cic. 1. de Invent. 1.
Sumere ex vetustate verba. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Vetustas in amicitia, pro Longo usu ponitur, ut
Vetustas & Consuetudo. Cic. 11. Fam. 16. Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.
Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic. de Amicit. 70.
Exuitur vetustas anguibus. Ovid. 3. de Arte Am. 77. conf. senium, & senectus, & vernatio.

Veterānus, a, um. Adj. Idem quod Vetus, vel Inveteratus.
Hostis veteranus. Liv. 21. 16.
Pecus veteranum. Columel. lib. 6. cap. 2.
Vitis veterana. Columel. lib. 3. cap. 15.
Mancipia veterana a Novitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in urbe servierunt: Novitia intelliguntur, quæ anno nondum servierunt. Hæc Marcian. §. Quotiens, l. ult. D. de Publicanis & vectigalibus.
Milites veterani, sunt Qui per viginti annos in legione vel vexillatione militaverunt, teste Budæo. Cic. 2. Tusc. 39. Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens, facere non poterit? V. seq. dict.
Comparare firmissimum exercitum invicto genere veteranorum militum. Cic. 3. Philipp. 3.
Veterana lego ex Porphyrione. in Epist. ad Dal. H. St.

Veteranus, i, m. [παλαιστρατιώτης, Gl. L. G. παλαιὸς στρατιώτης, G. L.] Cic. 14. Att. 5. Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides ejusdem exercitus, vides in latere veteranos.
Incitare veteranos ad aliquid. Cic. 1. Philipp. 6. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissime caverat, non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum prædarum incitabantur.
Suid. Βετεράνος παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας. Ἐπὶ ἐκχωρεῖν δὲ ὕπο ἐθελοντήν. Quasi idem quod Emeritus. H. St. Distant tamen Emeriti & Veterani, quod illi erant, qui confectis stipendiis missionem impetraverant, hi vero qui longiori jam militia castrorum usum habebant, & ea re Tironibus opponebantur, qui adhuc rudes militiæ sunt. Observandum autem τὸ ἐθελοντὴν, pro Merere hic positum.

Veterarium, i. n. Apotheca, horreum, sive locus, ubi quid in vetustate reponitur. Senec. Epist. 114. Adspice veteraria nostra, & plena multorum sæculorum vindemiis horrea. Alii legunt Veterana.

Veterarius, i, m. [παλαιοπώλης] Gloss. Latinogræc.

Veterētu, i. n. Idem quod Vervactum. Columel. lib. 2. cap. 13. In vetereto bubulcorum duas operas volunt.

Veteriballus, seu **Veterivallus**, i, m. [παλαιοφόρος, Gl. G. L.] Idem quod Veteramentarius. q. V.

Vĕtĕrīnus, a, um. Adj. [κτήνιος] Veterina animalia dicuntur, Ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi venterina, quod ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11. cap. 46. Ungulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23. Namque ut veterina a jugo, & canes a cursu volutatio juvat. Lucret. lib. 5. 863.
Et genus omne quod est veterino semine partum.
Veterina bestia, ὑποζύγιον. Gloss. Latinogræc.

Veterinārius, a, um. Adj. [κτηνικὸς] ut, Veterinaria medicina. Columel. lib. 7. cap. 3.

Veterinarius, i. m. Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Columel. lib. 11. cap. 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.
Veterinarius, [ἱππιατρὸς, Gl. L. G.] Medicus veterinorum. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarii vocant.

Veterasco, [παλαιοῦμαι] ēre. Vetus fieri. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.
Inter Vetustiscere & Veterascere quid intersit Nigidius commentator grammaticus lib. 10. explanavit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inveterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtium, Cum enim nobilitas sit nihil aliud, quam cognita virtus, quis in eo, quem veterascentem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius 5. 63.

Veterascens, entis. Partic. Cic. apud Non. 5. 63. Veterascens ad gloriam. V. paulo supra.

Vetero, [παλαιόω] āre. Idem. Cels. lib. 3. cap. 12. In his autem febribus, quæ veteraverunt, utilis fames non est. [An Inveteraverunt? Certe Præteritum puto a Veterasco potius, ut illud ab Inveterasco.

Veterātus, a, um. Partic. ut, Caseus veteratus. Scribon. Larg. Comp. 140.

Veterātor, ōris. m. [παλαιμάχλωψ, Gl. L. G. & G. L. πανοῦργος, τρίβακος, ἀπατεών, L. G.] auctore Donato, est Homo astutia vetus, & in omni re callidus: a multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Ter. Heaut. 5. 1. 16.
— idem isthuc mihi
Venit in mentem. c. veterator. Veterator igitur Servus, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata servitute astutus & vafer evasit: ut ait Budæus.
Veterator & Novitius, contraria. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro novitio veneat.
Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic. 2. de Finib. 53. Acutum, versutum, veteratorem: facile ut excogitet, quo modo occulte, sine teste, sine ullo conscio fallat. Idem de Clar. Orat. 82. Ejus æqualis P. Cethegus, &c. in causis publicis nihil, in privatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic. 2. Q. frat. 12. Veterator magnus.

Veterator Advocatus dici hodie poteſt, qui diu ac multum in foro verſatus omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagioſ is fugitandi ludificationes, omnes prehenſiones, nexuſque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forenſium ſalebrarum Marte, belliſſime inſidias diſponere, atque etiam providere novit: ſed is proprie, ut uno verbo abſolvam, qui eam ſe artem ſcire atque exercere profitetur, qua arte cauſa inferior, ſuperior evadere, vel reclamante æquo bonoque, poſſit. Budæus.

Veterātrix, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Veteratrix quædam femina, &c. Sed Scalig. legit Veratrix.

Veterātōrius, a, um. Adj. [πανοῦργικός] Subdolum, & impoſtorium. Cic. de Clar. Orat. 238. de C. Macro oratore loquens, At in inveniendis componendiſque rebus mira accuratio, ut non facile in ullo diligentiorem majoremque cognoverim, ſed eam ut citius veteratoriam, quam oratoriam diceres.

Veteratoria, & Perſpicua dicere, opponuntur. Cic. 3. Verr. 141.

Veteratorie, Adv. [πανούργικῶς] Cic. in Orat. 99. Ille enim ſummiſſus, quod acute & veteratorie dicit, ſapiens jam.

Veterāmentum, i. n. Pontanus 261. Neque enim Veteramenta poſſunt ſplendeſcere. Ibidem utitur verbo veterascere. H. St.

Veteramentārius, a, um. Adj. ut Sutor veteramentarius, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap. 2.

Veteramentarius, i. m. Abſolute. [παλαιορράφος, Gl. G. L.] Idem.

Vetuſteſco, ſive Vetuſtiſco, [παλαιοῦμαι] ēre. Vetuſtum fieri. Columel. lib. 1. cap. 7. Apothecæ recte ſuperponentur his locis, unde plerumque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetuſteſcunt, quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt. conf. veterasco.

Vĕternus, i. m. & Veternum, i. n. [ὕδρωψ, Gl. L. G. & G. L.] Morbus ex nimio otio perpetuum ſomnum inducens. Plaut. Men. 5. 4. 3.

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Funeſto veterno arcere aliquem. Hor. 1. Epiſt. 8. 10.

Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg. 1. Georg. 124.

Nec torpere gravi paſſus ſua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5. Veterno conſeneſcere.

Veternus civitatem occupat. Cic. 8. Fam. 6. Niſi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupaſſet.

Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap. 36. Primis diebus bis ſeptenis tam gravi ſomno urſi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pingueſcunt.

Veterno pigrior. Martial. lib. 3. 25.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam 18. 24. al. Stolidum.

Situ & veterno macerare vites dicitur muſcus. Columel. lib. 4. cap. 26.

Veternōſus, a, um. Adj. [ὑδρωπικός, Gl. L. G. & G. L. φθισικός, L. G.] Qui gravi ſomno premitur, inquit Feſtus. Plin. lib. 20. cap. 4. Livori vero recenti corticem cum melle: veternoſis autem quam acerrimos mandere.

Veternoſum Eunuchum vocat Ter. Eun. 4. 4. 21. Quia ſegnis eſt & quaſi veternum patitur,

Hic eſt vietus, vetus, veternoſus, ſenex.

Veternoſum, Cato Hydropicum appellat, quum inquit, Veternoſus quamplurimum bibit, tam maxime ſitit. Feſtus.

Veternoſa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Superl. Senec. Epiſt. 82. Ego non redigo iſta ad legem dialecticam, & ad illos artificii veternoſiſſimi nodos. Veternoſiſſimi, i. e. Admodum debilis & languidi, inſtar veterno laborantium. [An Ventoſiſſimi?

Veternosĭtas, ātis. f. Fulgent. Mythol. 3. 4. Omnis caloratæ juventutis igniculus torpidæ veternoſitatis algeſcit ſenio.

Vĕto, ui, ĭtum, [κωλύω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Ter. Phorm. 4. 4. 28.

Aruſpex vetuit: ante brumam aliquid novi negotii incipere. Ibid. 5. 6. 24. Ait eſſe vetitum, intro ad heram accedere. Cic. 5. Verr. 176. Vetat te Volcatius, tuæ tuorumque deliciæ, mentionem mancipis facere. Vetāvi Præt. Perf.

Excepto ſi quid Maſuri rubrica vetavit. Sed Scodrenſis legit in antiquo, ut ait, Rubrica notavit, inquit Deſp. qui & Vetatum affert ex Statii Thebaid. Vide col. ſeq. H. St. Vetavit etiam in edit. Rob. Steph. 1527. & 1544. Sat. 5. v. 90. Bondius Vetabit. At Notavit etiam Nebriſſenſis, & Jo. Murmellius, qui in Ecphraſi ſtultitiæ arguit eos, qui ex hoc verſu conantur oſtendere, Veto facere etiam Præt. Vetavi, quum nihil de ea re monuerit Priſcianus. conf. Voſſ. de Analog. lib. 3. cap. 20. extr. Vetaveram Planc. ad Cic. 10. 23. Al. tamen Vetueram codd.

Jubere & Vetare, contraria. Cic. 2. de Legib. 16. Lex vera atque princeps apta ad jubendum & ad vetandum ratio eſt recta ſummi Jovis.

Prohibere & Vetare. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 33.

Aſcendere lex peregrinum vetat in murum. Cic. 2. de Orat. 100.

Aſſentiri tu me incognito vetas. Cic. 4. Acad. 114.

Deſperare eum ſaluti vetuit. Cic. pro Cluent. 68.

Loqui plura vetor. Ovid. 2. Met. 657.

Bella vetare, Diſſuadere. Virg. 2. Æn. 84.

Phœbum vetat, i. e. Arcet. Senec. Herc. OEth. v. 1624.

Fatis vetari, Inhiberi. Virg. 1. Æn. 39.

Quippe vetor fatis.

Proverbio aliquid vetari. Cic. de Amicit. 87. Præpoſteris enim utimur conſiliis, & acta agimus, quod vetamur veteri proverbio.

Vetare, Obeſſe. Hor. 1. Serm. 1. 24.

— ridentem dicere verum

Quid vetat? h. e. Quid obeſt, quo minus etiam qui ridet, verum dicere poſſit, & ſerio agere? Vel etiam, Quid prohibet? Virg. 10. Ecl. 56.

Vetans, antis. Partic. [κωλύων] Cic. 2. de Legib. 8. Ita principem legem illam & ultimam, mentem eſſe dicebant, omnia ratione aut cogentis, aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid. Propert. lib. 4. 1. 90.

Venti vetantes, Contrarii. Ovid. 13. Epiſt. 131.

Vetĭtus, a, um. Partic. [κεκωλυμένος] Virg. 6. Æn. 623.

Hic thalamum invaſit natæ, vetitoſque hymenæos.

Adulterium vetitum. Ovid. 3. de Pont. 3. 57.

Æquor vetitum. Ovid. 2. Met. 172.

Alea vetita legibus. Hor. 3. Carm. 24. 58.

Amor vetitus. Ovid. 1. de Arte Am. 283.

Arma vetita. Virg. 9. Æn. 547.

Ciborum vetitorum fames. Ovid. 15. Met. 138.

Concubitus vetitus. Ovid. 10. Met. 353.

Crimen vetitum. Ovid. 2. Triſt. 498.

Libido vetita. Ovid. 9. Met. 576.

Nefas vetitum. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Probrum vetitum. Ovid. 10. Met. 695.

Vetatus, aliud Partic. Deſpaut. Veto etiam Vetavi habere conſtat. Particip. Vetatus Papin. 3. Theb.

— piget irrupiſſe volantum

Concilia, & cælo mentem inſertaſſe vetati. H. St. Sed Vetanti in emendatis codd. legitur v. 550. conf. ſupra de Vetavi Præt. notata.

Vetĭtum, i. n. [κώλυμα] Id quod prohibetur. Ovid. 3. Amor. 4. 17.

Nitimur in vetitum ſemper, cupimuſque negata. Virg. 10. Æn. 9.

Quæ contra vetitum diſcordia?

Juſſa & Vetita. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi ſic oportet & hæc & alia juſſa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi.

Vetātūrus, a, um. [κωλύσων] Partic. non Vetiturus. Valla lib. 1. 2.

Vetatio, ōnis. f. [κώλυσις] non Vetitio, auctore Valla lib. 1. 2.

Vetōnes, um. m. Populi in Hiſpania, teſte Plin. lib. 25. cap. 8. qui herbam Vetonicam invenerunt. Alii Vettones ſcribunt, alii Vectones. Lucan. lib. 4. 9.

Vectoneſque leves, profugique a gente vetuſta

Gallorum, Celtæ miſcentes nomen Iberis.

Vetōnĭca, æ. f. [κέστρον] Herba a Vetonibus dicta. Plin. lib. 25. cap. 8. conf. Dioſc. 4. 1. [In Gloſſ. ſcriptum Κέστρος, Vertonica, corrupte.

Vetula, Vetulus, V. veter.

Vĕtŭlōnium, i. n. [Οὐετουλώνιον] ſeu Vetulonia, æ. f. Hetruriæ, quam Mæonii tenuerunt, urbium erat caput: de qua Sil. lib. 8. 485.

Mæoniæque decus quondam Vetulonia gentis. Hodie *Viterbo.*

Vetulonensis, e. Adj. ut, Populi Vetulonenſes. Plin. lib. 3. cap. 5.

Veturius, i. m. Hujus nominis multi occurrunt apud Livium, Tacitum & alios.

Veturia, æ. f. Corioleni mater. Liv. 2. 40.

Veturia, Centuriæ nomen. Liv. 26. 22. V. ibi Gronov.

Veturnus, Vetus, Vetusculus, Vetustas, Vetuste, Vetusteſco, Vetustus, V. veter.

V E X

Vexamen, Vexatio, Vexator, &c. V. vexo.

Vexillum, i. n. [σημεῖον τάγματος στρατιωτικοῦ, Gl. G. L.] quaſi Parvum velum, ut ait Servius. Cicero tamen in Orat. 153. docet Velum a Vexillo factum per contractionem, ut a Paxillo, Palus; a Taxillo, Talus. V. axilla. Eſt autem Signum, quo in exercitu, aut claſſe imperatores utuntur. Cæſ. 2. Bell. Gall. 20. Vexillum proponendum, quod erat inſigne, quum ad arma concurri oporteret.

Navale vexillum. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 173.

Convellere vexilla. Tacit. 1. Ann. 20.

Mitti ſub vexillo. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 35.

Submittere fortunæ vexilla. Stat. 4. Silv. 2. 43. V. submitto.

Vexillum etiam eſt Corpus, ſeu numerus militum, qui ſub vexillo ſunt. Tacit. 1. Hiſt. 70. Præmiſſis Gallorum, Luſitanorum, Britannorumque cohortibus & Germanorum vexillis. Continebat vexillum homines centum octoginta ſex, teſte Liv. lib. 8. 8. V. triarii.

Vexillārius, i. m. [σημειοφόρος] Anteſignanus. Liv. 8. 8. Ordo ſexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat.

Vexillarius, etiam Miles qui ſub vexillo eſt. Tacit. 1. Hiſt. 18. Et mille vexillarios, cum paucis equitibus, &c. V. Lipſ. de Rom. Milit. 1. Dialog. 8. & 5. 19. & Pichen ad Tacit. 1. Ann. 17.

Vexillĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. Signifer. Prudent. in Pſychom. v. 19.

Hunc vexilliferæ quoniam fors obtulit ictum.

Vexillatio, ōnis f. Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis ſtipendiis ſub vexillis etiamnum habebantur, uſque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton. Galb. 20. Excepta Germaniciorum vexillatione. Tacit. 1. Ann. 17. Ne dimiſſis quidem finem eſſe militiæ: ſed apud vexillum retentos alio vocabulo eoſdem labores perferre. Turnebus, Adverſ. 5. 2.

Alæ etiam equitum, Vegetio 2. 1. de Re Mil. Vexillationes dicuntur.

Vexo, [σκύλλω, Gl. L. G. & G. L. ὀχλῶ, καταπονῶ, σκυλεύω, L. G.] āre. a Veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gell. lib. 2. cap. 6. Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc diſtrahitur, is vexari proprie dicitur. Cato ex oratione, quam de Achæis ſcripſit, Quumque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut ſævitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpeſſa ſit. Hactenus Gellius. Cui ſuccinit Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Cic. 2. Verr. 12. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit. De Sicilia loquitur. In quem locum Aſconius: Nimirum vexavit, ingentis calamitatis uſum ſignificat. Nam & ipſe ſupra ſic ait, Populatæ, vexatæ, funditus everſæ provinciæ. Virg. 6. Ecl. 76.

Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris

Dulichias vexaſſe rates. Hactenus Aſconius. V. ad fin.

Diripere & vexare oppidum. Cic. 3. Verr. 56. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curaſti.

Populari & Vexare. Cic. 5. Verr. 122. Provincia populata atque vexata.

Spoliare ac Vexare. Cic. pro Font. 20. Hæ ſunt nationes, quæ quondam, tam longe ab ſuis ſedibus, Delphos uſque ad Apollinem Pythium, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac ſpoliandum profectæ ſunt.

Vaſtare & Vexare. Cic. 1. in Catil. 29. Quum bello vaſtabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare divina & humana. Cic. pro Sext. 1. Qui omnia divina & humana violarint, vexarint, perturbarint, everterint.

Contumeliis & Probris vexare aliquem. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, ſed miſer confugit. Et pro Flacc. 48. Splendidiſſimum atque ornatiſſimum civitatis ſuæ, probris omnibus maledictiſque vexat.

Peſtilentia vexari. Columel. lib. 7. cap. 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo 3. Ac primum illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quæ te tanta pœna tuorum scelerum flagitiorumque vexet, ut hos tales viros, &c.
Querelis ingratis vitam vexare. Lucret. lib. 6. 15. al. Infestis servire.
Verbis vexare aliquem. Lucret. lib. 5. 164.
Agros vexare. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 15.
Annonam attentare & vexare vel maxime Dardanarii solent. Ulpian. in l. 6. D. de extraord. criminib.
Corpora calor vexat fessa. Tibull. lib. 4. 11. 2.
Fortunas alterius vexare. Cic. pro Rosc. Amer. 141. Idcircone experrecta nobilitas armis atque ferro Remp. recuperavit, ut ad libidinem suam liberti, servulique nobilium, bona, fortunas vestras, nostrasque vexare possent?
Impios vexat sollicitudo. Cic. 1. de Legib. 40.
Me insomnia vexant. Ovid. 3. Trist. 8. 27.
Mœnia vexantur malis. Catul. Argon. 62. 80.
Montes ventus vexat flabris. Lucret. lib. 1. 276.
Pudorem vexare. Lucret. lib. 3. 83.
Vitia vexare nos dicuntur, quia animum jactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust. in Catil. cap. 3. extr. Ac me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem, quæ ceteros, fama atque invidia vexabant. Quin & vitia ipsa vexant mores, ut est apud eundem Sallustium in eodem opere.
Urbem trepidam vexat legionibus. Claud. 2. Conf. Stil. 219.
Uxorem alterius vexare. Cic. pro Domo 59. Quid enim vos uxor mea misera violarat, quam vexavistis, omni crudelitate laceravistis? [De litibus intelligendum est, quibus Terentia distinebatur.
Vexare [χειμάζειν, Gl. L. G.] de navibus proprie dicitur, quum tempestate jactantur. V. supra ex Virgil. & VEXANS, VEXATUS, Partic.

VEXANS, antis. Partic. Lucret. lib. 1. 277.
Sunt igitur venti nimirum corpora cæca,
Quæ mare, quæ terras, quæ denique nubila cæli
Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.

VEXĀTUS, a, um. Partic. [κατατεινηθείς, σκυλείς, Gl. L. G. σκυλευθείς, G. L.] ut, Contentione vexatus. Cic. 3. Philipp. 23. Ti. Canutium, a quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & jure vexatus, &c.
Bello audacis populi vexatus. Virg. 4. Æn. 614.
Febre vexatus. Plin. Epist. 234. Atque etiam febriculis vexatus.
Comæ vexatæ. Ovid. 1. Amor. 14. 24.
Domus vexata vetustate, apud Plin. 6. Epist. 116.
Vindemia vexata nimbis continuis. Martial. lib. 1. 52.
Vita vexata per multa pericula. Propert. lib. 2. 28. 15.
Unda vexata ingenti Noto. Senec. Herc. fur. 12.

VEXĀTIO, ōnis. f. [σκυλμός, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Afflictatio, ægritudo cum vexatione corporis. Idem 5. Verr. 6. Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphyliæ, squalore & lacrimis Siciliæ concitetur? Liv. 38. 59. Per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.
Vexatio & Direptio. Cic. 1. in Catil. 18. Tibi vexatio, direptioque sociorum impunita fuit, ac libera.
Virginum vexatio. Cic. 4. in Catil. 2. Cum vero mihi proposui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamilias, tum fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium, perhorresco.

VEXĀTOR, ōris. m [σκυλτής] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatoremque defendes? Idem de Arusp. Resp. 47. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?
Ætatulæ suæ veteres vexatores. Cic. pro Sext. 18. [Obscæno sensu.
Urbis direptor & vexator. Cic. 3. Philipp. 27.

VEXĀTRIX, īcis. f. Prudent. Psychom. v. 58. Vexatrix hominum.
Generis hominum perpetua vexatrix. Lactant. 3. 29.

VEXĀMEN, īnis. n. Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. lib. 5. 341.
Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.

VEXĀBILIS, e. Adj. Vexans. ut, Vexabile vitium. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13.

VEXABILĪTER, Adv. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9. Vexabiliter caput onerare.

VEXATĪVUS, a, um. Adj. ut, Potio vexativa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

U F E

UFENS, ūfentis. m. [Οὔφης] Fluvius qui labitur per Pomtinas paludes, qui etiam Aufentum a quibusdam dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. 7. Æn. 745.
— gelidusque per imas
Quærit iter valles, atque in mare volvitur Ufens.
Est etiam nomen Ducis & Viri apud Virg. 8. Æn. 6. Sil. 4. 343.

UFENTĪNUS, a, um. Adj. [Οὐφεντῖνος] ut, Ufentina tribus. Liv. 9. 20. V. TRIBUS.

V I

VI. Sex. VII. Septem, Septemviri.

VIA, æ. f. [ὁδός, Gl. L. G. & G. L.] Dimidius actus quo potest ire vehiculum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui Iter erit, non Via. li. 8. D. t. 3. l. 23.
Via, abusive, pro omni Loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin.
Quum de via vocassem. Ter. Eun. 3. 2. 41.
— haud convenit
Una cum amica ire Imperatorem in via.
Flexus viarum. Lucret. lib. 3. 586.
Meta longarum viarum. Virg. 3. Æn. 714.
Refectio viæ. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. fiat, &c.
Spatium viæ. Ovid. 8. Met. 794.
Præliorum viæ. Tacit. 2. Ann. 5.
Urbis viæ. Cic. 6. Verr. 119. Ceteræque urbis partes una lata via perpetua, multisque transversis divisæ, privatis ædificiis continentur.
Angusta viarum. Virg. 2. Æn. 332.
Angusta & lubrica viarum. Tacit. 3. Hist. 82.
Opaca viarum. Virg. 6. Æn. 633.
Strata viarum. Virg. 1. Æn. 426. Lucret. lib. 1. 316.
Strataque jam volgi pedibus detrita viarum.
Ignarus viæ. Virg. 1. Georg. 41.
Insidiator viæ. V. INSIDIÆ.
Inter vias. V. INTER præpositionem.
Viæ trium sunt generum. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco publico. §. Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædam privatæ, quædam vicinales.
Privatæ viæ, sunt quas Agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est servitus, ita ut ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt: per quas omnibus commeare liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Ulpian. in l. eadem. D.
Publicas vias dicimus (ait Ulpian. in l. eadem D.) quas Græci βασιλικάς, nostri Prætorias, alii Consulares vias appellant.
Vicinales viæ sunt, Quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Ulp. li. 43. D. t. 7. de locis & itineribus publicis l. 3. Viæ vicinales, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non exstat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & ceteras vias militares hoc interest, quod viæ militares exitum ad mare, aut in urbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio, nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine ullo exitu intermoritur.
Urbicæ viæ, quibus opponuntur Rusticæ. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Viæ in Urbe Roma passim memorantur, ut in his facile nobilissima Sacra. Hor. 1. Serm. 9. 1.
Ibam forte via sacra, sicut meus est mos V Varr. L. L. 4. 8. & Lex. Pitisc.
Militaris. Cic. 12. Philipp. 25. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? V. MILES.
Militaris viæ obsessio. Cic. in Pison. 40
Terrena via, opponitur Lapide stratæ. Ulpian. in l. 1. D. de via public. Si quis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impune vim patietur, propter quod neque altiorem, neque longiorem, neque latiorem, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream injicere: aut sternere viam lapide, quæ terrena sit: vel contra, lapide stratam, terrenam facere.
Tres viæ. Cic. 12. Philipp. 22. Tres ergo ut dixi viæ, a supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.
Appia via imbuta sanguine latronis. V. IMBUO.
Caupo de via Latina. Cic. pro Cluent. 163.
Via, Ipse eundi actus. Cic. 1. Philipp. 3. Quum de via languerem, & mihimet displicerem. Ovid. 2. Met. 549.
Impatiens viæ genitor. Ovid. 6. Met. 322.
Potest enim quidquam esse absurdius, quam quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic. de Senect. 65.
Dierum aliquot via. Cic. 5. Verr. 191. Video quot dierum via sit.
Subita via, Profectio. Ovid. 17. Epist. 156. conf. Languere e via, in LANGUOR, & Levare viam, in LEVIS.
Æstuosa & pulverulenta. Cic. 5. Att. 14. Nunc iter conficiebamus æstuosa & pulverulenta via.
Alta ruptis collibus. Senec. Hippol. 10. V. ALTUS.
Anceps. Ovid. 14. Met. 438. V. ANCEPS.
Arctæ viæ. Stat. 9. Theb. 437.
Ardua. Ovid. 2. Met. 63. V. ARDUUS.
Assueta. Ovid. 19. Epist. 36.
Audax. Ovid. 2. de Arte Am. 22. de Dædalo.
Brevis. Virg. 9. Ecl. 23.
Cæca via. Ovid. 2. Amor. 11. 16.
Celebris via. V. CELEBRIS.
Certa via. Cic. 11. Philipp. 4. In Syriam patebat, via certa, neque longa.
Declivis. Ovid. 7. Met 410.
Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si usus ejus ad commeandum corrumpatur, hoc est, ad agendum vel eundum: ut quum plana fuerit, clivosa fiat; vel ex molli aspera; aut angustior ex latiore; aut palustris ex sicca. Hæc Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco public. &c.
Deterrima. Cic. 9. Att. 11. Cursem huc illuc via deterrima.
Difficilis via clivis. Ovid. 3. Amor. 13. 4.
Habilis via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco, &c. Si quis cloacam in publicam viam immitteret, exque ea re minus habilis via per cloacam fieret; teneri eum Labeo scribit. [Barbare *Non practicabilem* dicunt.
Implicitæ viæ errore, Variis circuitionibus in errorem ducentibus confusæ. Lucan. lib. 8. 5.
Inexplicabiles viæ continuis imbribus. V. INEXPLICABILIS.
Inoffensa. V. INOFFENSUS.
Invia. Virg. 3. Æn. 383.
Irremeabiles. Senec. Herc. fur. 7.
Latebrosa. V. LATEO.
Longa. V. LONGUS.
Mollis. Senec. Herc. fur. 6. V. MOLLIS.
Patentior. V. Patens, in PATEO.
Perpetua via iis aliquo profecturis optari solebat, qui maximo habebantur odio, quibus verbis petebant a diis, ut nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis e conspectu se eriperent. Cic. in Pison. 33. ostendens quantum foret odium ipsius in animis civium, ob res improbe ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes exsecrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpilii apud Nonium in titulo 8 De mutata declinatione. §. 2.
Age, age, egredere, atque utinam illuc perpetuum itiner sit tibi. [Hic enim Iter & Via synonyma sunt.
Præcipites viæ. Ovid 2. Met. 206.
Prona. Ovid. 18. Epist. 121.
Sublimis. Ovid. 1. Met. 168.
Tectæ viæ. Lucan. lib. 4. 91.
Transversa via. V. paulo ante VIÆ urbis.
Tremenda. Claud. de Bell. Get. 341. al. Ferenda.

Trita. Cic. de Clar. Orat. 11. Ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus, ei tritam reliquissent.
Trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Tritissima & celeberrima via. Senec. de Vit. beat. cap. 1.
Tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.
Uda. Lucan. lib. 3. 85.
Velatæ viæ. Ovid. 3. Amor. 13. 12.
It per velatas annua pompa vias. De Junonis festo.
Accelerare viam, Iter. V. ACCELERO.
Affectare viam. V. AFFECTO.
Affectare viam Olympo. Virg. 4. Georg. 562.
Actus errore viæ. Virg. 7. Æn. 199.
Ambulare per vias tutas. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas.
Anticipare viam. Stat. 6. Theb. 442.
Aperire viam, est Ad veterem altitudinem latitudinemque restituere. Ulpian. in l. 1. D. de via public.
Aperire patulas vias. Sil. lib. 17. 424.
Calcanda omnibus via leti. Hor. 1. Carm. 28. 16.
Capere viam animo. V. CAPIO.
Carpere viam. Virg. 3. Georg. 347.
Celerare viam Virg. 5. Æn. 609.
Clamare de via. V. CLAMO.
Claudere vias. V. CLAUDO.
Claudunt incendia objecta vias. Stat. 2. Theb. 6.
Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Modo occurrentibus silvis via coarctatur, modo latissimis pratis diffunditur, & patescit.
Coarctata via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Commeare viam scrupulosam. V. COMMEO.
Committere se viæ. V. paulo post, Dare se in viam.
Commonstrare viam. V. COMMONSTRO.
Commutare viam, retroque reverti. Lucret. lib. 2. 129.
Concinnare viam. V. CONCINNO.
Conficere viam. Cic. de Senect. 6. Volumus sane, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc, quo pervenisti, videre quale sit.
Consternere viam frumento. V. CONSTERNO.
Construere vias. Lucan. lib. 2. 673.
Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æn. 422. V. CORRIPIO.
Corrumpere viam publicam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. public. &c.
Decedere de via. Cic. pro Cœl. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderit Cœlius, se nulla cupiditate inductum de via decessisse.
Declinare se extra viam. V. DECLINO.
Declinare de via ad dextram. Cic. 5. de Finib. 5. V. DECLINO.
Declinare regione viæ. Lucret. lib. 2. 250.
Deducere de via. V. DEDUCO.
Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.
Deterit pedes via longa, Iter longum. Tibul. lib. 1. 9. 16.
Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon. 397.
Dare viem alicui per fundum suum, Concedere transitum. Cic. pro Cæcin. 26.
Dare se in viam, vel Committere se viæ. Cic. 14. Fam. 12. Idem 16. 6.
Ducit via. Virg. 9. Ecl. 1.
Ducit tristis via ad Manes. Sen. Herc. fur. 19.
Ducens via ad villam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loco publico.
Ire viam. Virg. 3. Georg. 77.
Ire atque redire viam. Virg. 6. Æn. 122.
Ire longam viam. Virg. 4. Æn. 468.
Ire fallaces vias, Non tutas. Ovid. 2. Amor. 11. 8.
Ire felici via. Ovid. 1. Fast. 432.
Itur via qua. Cic. 6. Verr. 96. Fanum ejus est in agro, propter ipsam viam, qua Assoro itur Ennam.
Errare via. Virg. 2. Æn. 739.
Evadere viam. Virg. 2. Æn. 739.
Excedere nova regione viarum. Virg. 2. Æn. 737.
Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quam diligentissime sumptu facto. Asconius in Prætura urbana, in fine.
Facere viam, est Locum, ubi non erat via, aperire. V. FACIO.
Fecit tellus icta viam in Tartara. Ovid. 5. Met. 423.
Facere viam ruina. Lucan. lib. 1. 150.
Fallit via euntes. Virg. 9. Æn. 243.
Fert via. Virg. 6. Æn. 295.
Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æn. 540.
Illuminare vias igni. Stat. 12. Theb. 275.
Implet innumeras vias errore Dædalus. Ovid. 8. Met. 168. De Labyrintho.
Incedere via & Per vias. V. INCEDO.
Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Theb. 358.
Includere viam. V. INCLUDO.
Inducere viam. V. INDUCO.
Inire viam, redire viam. Cic. pro Muren. 26. V. INEO, Ire.
Ingressus viam hâc. Stat. 4. Silv. 4. 2.
Insistere viis. V. INSISTO.
Instaurare vias. Stat. 5. Theb. 9.
Invadere viam. V. INVADO.
Laxavit viam bellis. Claud. 2. in Ruff. 24.
Mittere e via. V. MITTO.
Moliri viam. V. MOLIOR.
Monstrare viam parvo tramite. Lucret. lib. 6. 26. al. Prono tramite.
Morari iter viæ propositum. Ovid. 16. Epist. 118.
Munire viam. Cic. pro Muren. 48. V. MUNIO.
Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg. 419.
Novi viam. V. NOSCO.
Obfirmare viam. V. OBFIRMO.
Obliquare vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Obsæpire viam. Cic. pro Muren. 48.
Obsessa via. V. OBSIDEO.
Pandere viam. V. PANDO.
Patefacta via. Senec. Herc. fur. 1.
Pergere viam. Cic. pro Planc. 98. Qui antequam de meo adventu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam, ad Planciumque perrexi.
Præbere viam alicui. Ovid. 11. Met. 515.
Præcipitare viam. Ovid. 3. Met. 235. al. Anticipare.
Procedere viam. Cic. 6. Att. 15. Etsi, te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.
Proficisci recta via. Cic. 3. Q. frat. 1. Ex eo loco recta Vitularia via profecti fumus in Fufidianum fundum.
Progredi viam. Cic. 1. de Divin. 26. Itaque ut ex ipso audiebam, persæpe revertit ex itinere, quum jam progressus esset multorum dierum itinere.
Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem proprie dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Ulpianus.
Rapere viam aliquo, Currere. Sil. lib. 8. 182.
Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino, qui in pristinum statum reducunt. Ulpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.
Scindere viam. Virg. 10. Æn. 765.
Secare viam. Virg. 6. Æn. 899. i. e. Tenere. Servius. V. SECO.
Secta compita in ternas vias. Ovid. 1. Fast. 142.
Sternere viam lapide. V. paulo ante, Terrena via.
Stravit viam per mare Xerxes. Lucret. lib. 3. 1042.
Esse in via. Cic. 16. Fam. 2. Jam ad id biduum, quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuo ad reditum dies quinque.
Est via per Macedoniam. Cic. de Provinc. Conf. 4. Via illa nostra, quæ per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris.
Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.
Tendere vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Tendere directis viis. Lucret. 4. 613.
Tentare viam. Virg. 3. Æn. 520.
Terere viam. Ovid. 1. de Arte Am. 5.
Vadere veloci via, Passu. Sen. Med. 4.
Venire viam. Cic. 2. Philipp. 61. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.
Volare viam, Cito conficere. Catul. ad libellum, 33. 7.
Maris tuta via. Ovid. 11. Met. 747.
Æquoreæ viæ. Ovid. 19. Epist. 160.
Liquidæ viæ, Viæ in aquis. Lucret. lib. 1. 374.
Agere occultas vias subter mare. Virg. 3. Æn. 695.
Agitare perennes vias ætheris alti. Senec. Hippol. 9.
Currit indociles vias lympha. Propert. lib. 1. 2. 12.
Dat aura viam. Ovid. 7. Epist. 170.
Ire negata via. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ovid. 19. Epist. 208.
Flectere viam velis, Cursum. Virg. 5. Æn. 28.
Invasit vias phaselus in æquore. Stat. 5. Silv. 1. 245.
Patuit via in cælum. Senec. Med. 12.
Transit claustra viarum vox. Lucret. 4. 616.
Via, Adeundi facultas seu ratio. Virg. 6. Æn. 104.
Este duces o, si qua via est, cursumque per auras
Dirigite. Columbas alloquitur. Ibid. 367.
Aut tu, si qua via est, si quam tibi diva creatrix
Ostendit, &c.
Accedundi via. Ter. Heaut. 3. 3. 22.
Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æn. 494.
Invenire viam, Exitum reperire. Virg. 3. Æn. 395.
Via, per translationem, pro Ratione & modo aliquid faciendi, Methodus.
Tradere viam litigandi. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus: & qui aliter jus civile tradunt, non tam justitiæ, quam litigandi tradunt vias.
Arte & via dicere. Cic. de Clar. Orat. 46. Antea neminem solitum via nec arte, sed accurate tamen & de scripto plerosque dicere.
Ratio ac via. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim.
Dicendi via. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Morum via. Stat. 3. Silv. 3. 203.
Via ad. Cic. 2. Off. 43. Præclare Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiariam dicebat esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset.
Sera nunquam est via ad bonos mores. Sen. Agamem. 4. i. e. Iter.
Aperta, simplex & directa. Cic. 1. de Finib. 57.
Brevior, & multo lucidior via, subaudi Docendi. Quintil. 3. 11.
Facilis. Virg. 1. Georg. 122.
Facilior & apertior. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Illustris & lata. V. ILLUSTRIS.
Inepta. V. INEPTUS.
Mollior & magis trita. Quintil. lib. 1. cap. 6. V. MOLLIS.
Pervolgata via, Consuetudo. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Prima. Plaut. Mil. 2. 2. 98.
Quantumvis prolationum, dummodo nunc prima via
Inducamus, vera ut esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo ictu*, h. e. Statim, primo ipso congressu.
Simplex via mortis. Virg. 3. Georg. 482.
Nec via mortis erat simplex, sed ubi ignea venis
Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Ubi Servius; Nec moriebantur ex usu, id est secudum naturalem ordinem, non tantum fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustii qui ait, Ne simplici quidem morte moriebantur.
Accipere viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Adjuvare temeraria via. V. ADJUVO.
Aggredi alia via. Ter. And. 4. 1. 46.
Aperit viam vis. Virg. 10. Æn. 864.
Aperire viam alicui. Virg. 11. Æn. 884.
Deducere in viam. Cic. 1. de Legib. 41.
Demonstrare rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Depelli recta via. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Deserere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Dare viam, per translationem. Virg. 11. Æn. 128.

Et te,

Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino
Jungemus regi. i. e. Si voluntatem nostram fortuna comitetur. Servius.
Dare viam ad scientiam. Cic. 2. de Divin. 102. Et non, si significant futura, nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.
Errare tota via, Proverbium in eos, qui vehementer aberrant. Ter. Eun. 2. 2. 14.
— quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum a viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare a via, ut non sine dispendio quidem, tamen quo tendebant perveniant: nonnunquam sic aberrant, ut longe divertant, & in diversum tendant. Erasmus.
Facere sibi viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Habere docendi viam. Cic. in Brut. 114. Volo igitur huic summo omnem, quæ ad dicendum trahi posset, loquendi rationem esse notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.
Ignorare viam gloriæ. Cic. de Clar. Orat. 280. Quod si ita putas, totam ignoras viam gloriæ.
Indagare viam inusitatam. Cic. in Orat. 11. Reprehendent, quod inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.
Ingredi vulgarem viam. Quintil. in procem. lib. 1.
Ingredi sceleris viam. Lucret. 1. 82.
Ingredi viam vivendi. V. INGREDIOR.
Insistere viam agendi aliquid, Instituere artem. Servius. Virg. 3. Georg. 164.
Instas rectam viam. V. INSTO.
Intercludere vias omnes seditionum. V. INTERCLUDO.
Moliri vias vetitas. Sil. lib. 4. 790.
Monstrare viam. Cic. 3. Off. 51. Quid enim est aliud, quam viam erranti non monstrare (quod exsecrationibus publicis sancitum est) &c.
Monstrata est vitæ via per carmina. Hor. de Arte Poet. 404.
Munire diversas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1. Diversas tamen vias munierunt.
Noscere vias pecuniæ. Cic. 1. Q. frat. 1. Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ causa faciunt.
Panditur via salutis. Virg. 6. Æn. 96.
Patent undique ad libertatem viæ multæ, breves, faciles. Senec. Epist. 12.
Patefacere viam avaritiæ. Cic. 5. Verr. 219.
Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philipp. 49. V. PATEFACIO.
Persequi vias. Cic. 4. Fam. 13. Et in ipsius consuetudinem, quam adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certe omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse.
Præstare alicui faciliorem viam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Quærere viam vitæ, Rationem recte vivendi. Lucret. lib. 2. 10.
Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. 6. Quod si erratum, P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. V. REDEO.
Reduci alio flexu ad rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Sequi viam aliquam in re aliqua. Cic. 4. in Catil. 9. Si eritis secuti sententiam C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, secutus est.
Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 3. 2. 41.
Tentare illicitas vias. Valer. 1. Argon. 197.
Tentanda via est. Virg. 3. Georg. 8.
Trahere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Divin. 1. Quærenti mihi, multumque & diu cogitanti, quanam re possem prodesse quamplurimis, ne quando intermitterem consulere Reipub. nulla major occurrebat, quam si optimarum artium vias traderem meis civibus.
Trahere vias medendi. Celsus in præf. lib. 1.
Uti via. Cic. 2. Att. 19. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi: utor via. h. e. Neque in hanc partem, neque in illam declino, interjacet quædam quasi via, qua ego utor.
Viæ ab intestinis ad jecur ductæ ac directæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Ovid. 2. Met. 828.
Sic letalis hiems paulatim in pectora venit,
Vitalesque vias, & respiramina clausit.
Vocis via. Ovid. 6. Met. 355.
Vocis tenuata via. Ovid. 14. Met. 498.
Lubrica via plagæ. h. e. Hiatus vulneris humectatus sanguine. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Lactea via, Congeries stellarum. Ovid. 1. Met. 169.
Est via sublimis, cælo manifesta sereno,
Lactea nomen habet; candore notabilis ipso, &c.
Viæ, sunt Virgæ auratæ vestimentis Cois intextæ. Tibul. 2. 7. 36.
— auratas disposuitque vias.
VIĂCŬLUS, i. m. [ὁδὸς ἐπιμικρής] Gloss. Latinograec. V. VIOCURUS infra.
VIĀLIS, e. Adj. Ad viam pertinens. ut, Lares viales. Plaut. Merc. 5. 2. 24. De Diis Vialibus, V. Ever. Otton. Comment.
VIĀRIUS, a, um. Adj. [ὁδιαῖος] ut, Lex viaria. Cic. 8. Fam. 6. Levissime enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæsare loqui cœpit, legemque Viariam non dissimilem Agrariæ Rulli, &c. i. e. De viis muniendis vel faciendis.
VIĀTĬCUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικός, Gl. G. L.] ut, Cœna viatica, quæ peregrinis datur, vel peregre abeuntibus. Plaut. Bacch. 1. 1. 61. Viaticus labor. Cæl. Calcagn. Epist. 19. lib. 6. Laborem hunc viaticum subire.
VIATĬCUM, i. n. [ἐφόδιον, Gl. L. G. & G. L.] Quicquid iter agendi causa necessarium est, sive cibus, sive pecunia ad victum expendenda. Plaut. Capt. 2. 3. 89.
Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi. Hor. 1. Epist. 1. 54.
Aut cistam effractam, & subducta viatica plorat.
Velim videas & quid viatici, & quid instrumenti satis sit. Cic. 12. Att. 32.
Equidem video mihi quoque opus esse viaticum. Cic. 15. Att. 20.
Collecta viatica multis ærumnis. Hor. 2. Epist. 2. 26.
Largum & liberale viaticum. V. LIBER, Adj.
Habere viaticum. Cic. 7. Att. 17. Q. Titinius viaticum se neget habere.
Viaticum dicitur Peculium & facultas. Suet. Cæs. cap. 64. Ingresso civile bellum centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo obtulerunt. V. ibi Torrent. conf. Gell. 17. 2.
VIATICŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in L. Si longus, in fine. D. de judiciis, Ne si ei non dederimus actionem, futurum sit, ut impune fraudem patiatur, & egestate Romæ laboret, viaticulo suo non recepto, quod ad sumptum pater ei destinavit.
VIATICATUS, a, um. Adj. a Plauto fictum. Men. 2. 1. 30.
Audi, Menæchme, quum inspicio marsupium,
Viaticati hercle admodum æstive sumus. Dictum est ex eo quod plura alimenta hibernis solent providere milites, quam æstivis: & quod æstate qui iter faciunt, paucioribus diebus quo volunt perveniunt, & de æstatis frugibus inter eundum se interim tolerant, cum interim hieme idem nuda tellure facere non possint, & ea tempestate lagenam & potionem potius, quam cibum & obsonium quærant. Nam in lagena est æstivum viaticum. Hæc Turnebus, 18. 15. [Viaticati, i. e. Viatico instructi. Videtur Adj. ut Peculiatus a Peculio, Petasatus a Petaso, &c. etsi etiam Partic. esse possit. Æstive, Tenuiter: allusio est, cum ad Vestitum æstivum, qui præ hiberno, levis & tenuis est, tum ad sarcinulas æstate viantium.
VIO, [ὁδεύω, ὁδοιπορῶ] are. Iter facere, ire. ut, Iter viare. Lucilius. Et Plaut. Truc. 1. 1. 8. Pericula vianda, i. e. Adeunda. V. ibi Interpr. Intendi ad viandum. Ammian. 20. 23. V. Quintil. 8. 6.
VIANS, antis. Partic. Solinus cap. 42. Latrones puteos arenis operiebant, ut temporaria fraude subductis aquis, in fame & siti iter submoveret accessus viantium. Et Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Quis viantium vectorem suum non libenter auferat secum?
Ita Sidonius Apoll. libri 6. Epist. 6. Postquam fœdifragam gentem rediisse in suas sedes comperi, neque quidquam viantibus insidiarum parare. H. St.
VIĀTOR, ōris. m. [ὁδοιπόρος, Gl. L. G. & G. L.] Qui iter facit. Cic. de Fato, 34. Hoc enim modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse dicitur cur ab eo spoliaretur. Juven. 10. Sat. 22.
Cantabit vacuus coram latrone viator.
Non semper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. Cic. pro Milon. 56.
Nisi si quid ex prætereunte viatore exceptum est, scire nihil possimus. Cic. 2. Att. 12.
Aridus viator. Virg. 4. Georg. 98.
Cautus præcingitur ense viator. Ovid. 2. Trist. 271.
Exceptus viator a latronibus. Cels. in præf. lib. 1.
Fessus viator. Hor. 1. Serm. 5. 17.
Lassus viator. Catul. ad Mallium, 66. 61.
Siccus viator. Ovid. 4. de Pont. 10. 34.
Sitiens viator. Ovid. 3. Amor. 6. 97.
Viator [ἀμφοδάρχης, ἀρχιυπηρέτης, Gl. L. G.] etiam dicebatur Minister, Qui magistratibus apparebat: eo quod plerumque evocabantur ex agris homines ad magistratus, & frequens eorum ab agris ad urbem via erat. Columel. in præfat. Illis temporibus proceres civitatis in agris morabantur: & quum consilium publicum desiderabatur, a villis arcessebantur in Senatum: ex quo qui eos evocabant, viatores nominati sunt. Cic. de Senect. 56. A villa in Senatum arcessebantur Curius & ceteri senes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt.
Mittere viatorem. Cic. in Vatin. 22. Miserisne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret.
Viatores, in factionibus circi ludisque dicebantur, Qui ministri cursitabant huc illuc ultro citro jussu agitatorum, si qua forte re egerent, ac illis præsto semper erant. Horum mentio est in epigrammate isto, quod e priscis titulis Turnebus (11. 11.) eruit; M. VISPANIO FULLONI TENTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. &c.
VIĀTRIX, īcis. f. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 745. n. 5. AQVILIA VIATRIX.
Infatigata viatrix. Mart. Capella lib. 6. post init.
VIATŌRIUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικός] Quod ad viam pertinet. Unde Viatorium, Quod per viam deferebatur: ut, Vasa viatoria. Plin. lib. 16. cap. 10. Idem lib. 37. cap. 2.

V I B

VIB. Vivo.
VĪBEX, īcis. f. [μώλωψ] Pl. Vibices, [μώλωπες ἀπὸ πληγῶν, Gl. L. G.] Signum verberis in humano corpore remanens, quod vi fiat, ut ait Festus. Plaut. Most. 4. 1. 10. Malam rem prius cavendam multo esse, quam ut meum tergum subjiciam culcitram vibicibus. Sed alii omittunt Culcitram vibicibus. V. Gronov. edit. Plin. lib. 30. Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ovium recentibus impositis, obliterantur.
Flagellare vibice. Pers. 4. Sat. 48.
VIBIA, æ. f. Auson. præf. Monosyllab. Ut in vetere verbo sequitur vara vibiam. V. Scalig. Lect. Auson. 1. 18. p. 54. Al. Bibiam. V. VARUS.
VIBILIA, æ. f. Dea viarum. Arnob. lib. 4. p. 131. Ab erroribus viarum Dea Vibilia libera.
VIBIUS Virius, [Οὔιβιος Οὐίριος] Capuæ deditionem vehementissima oratione dissuadet apud Liv. 26. 13. Fuerat enim auctor Campanæ defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi conscivit ante deditionem, & multis civibus Senatoribusque, ut idem quoque facerent, persuasit.
VIBO, ōnis. m. Flos herbæ, quæ vocatur Britannica. Plin. 25. 3. Florem vibones vocant. V. ibi Harduin.
VIBRISSO, āre. Crispare vocem in cantando. Festus ex Titinnio.
VIBRISSÆ, seu, ut Gloss. VIBRUCÆ, ārum. f. [τρίχες ῥινός, Gl. L. G.] sunt Pili in naribus hominum: dicti quod iis evulsis caput vibretur. Festus, vel potius Paulus.
VIBRO, pr. c. [σείω, κραδαίνω, Gl. L. G. & G. L. κλάω, ἐγκλῶ, L. G. πάλλω, G. L.] are. a Vi deductum: significat Movere & quasi vi agitare. Virg. 2. Æn. 211.
Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Off. 29. Quam hastam L. Sulla quum vibrasset, Dictatore propinquo suo. Idem 2. in Catil. 23. Sicas vibrare.
Bipennem vibrare. Lucan. lib. 3. 433.
Hastam vibravit gelidis viribus. Sil. lib. 10. 113.
Jaculum vibrare excusso lacerto. Ovid. 4. Epist. 43.
Lancea vibravit, i. e. Vibratus est. Sil. 1. 553.
Spicula vibrare. Virg. 11. Æn. 606.
Telum vibrare. Lucan. lib. 4. 40.
Iambos truces vibrare. Catul. in Annales Volusii, 34. 5.

Fulmina

Fulmina vibrant. Cic. in Orat. 234. Demosthenes, cujus non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur.

Vibrare dicitur mare, h. e. Micare, & intremiscere, ut ait Budæus, sive contremefieri. Cic. 4. Acad. 105. Quodque nunc, quia a sole collucet, albescit & vibrat, dissimileque est proximo ei continenti.

Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8. de Terræmotu & hiatibus, Nec simplici modo quatitur unquam, sed tremit vibratque.

Vibrare, neutrum, i. e. Trepidare. Valer. 8. Argon. 57.

Quum subito ingentem media inter nubila flammam
Conspicit: & sæva vibrantes luce tenebras. i. e. Quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis pervigilis.

VIBRANS, antis. Partic. [πάλλων] ut,
Draco vibrans linguas multifidas. Valer. 1. Argon. 62.
Serpens lingua vibrante minans. Lucret. lib. 3. 657.
Supercilio vibrante loqui. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Sonus vibrans, Aures feriens, vel Tremulus. Plin. lib. 10. cap. 29.
Oratio incitata & vibrans. Cic. de Clar. Orat. 326. Et erat oratio, cum incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.
Sententiæ vibrantes. Quintil. lib. 10. cap. 1. Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breves, vibrantesque sententiæ. i. e. Incitatæ.

VIBRANDUS, a, um. Partic. Claud. de 4. Conf. Honor. v. 519.
— jam cornus avita
Tentatur vibranda tibi.

VIBRĀTUS, a, um. Partic. [πεπαλμένος] ut, Vibrata hasta.
Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Fulmina vibrata jactat Juppiter. Ovid. 2. Met. 308.
Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop. 359.
Sibila vibrata per auras. Sil. lib. 3. 185.
Spicula vibrata per auras. Ovid. 8. Met. 374.
Tela vibrata lacertis. Ovid. 12. Met. 79.
Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æn. 100.
— & fœdare in pulvere crines
Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. i. e. Crispatos calamistro, inquit Servius. Columel. lib. 10. 187.
Candida vibrato discrimine, candida thyrso est.

VIBRĀBUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capell. 8. p. 297. Stilbon ante emergentis splendorem jubaris vibrabundus apparet.

VIBRĀTIO, ōnis. f. Crispatio. Festus, Gradivus dictus a vibratione hastæ, quod Græci dicunt κραδαίνειν.
Sideris igniti vibratio. Vopisc. in Caro. cap. 8.

VIBRĀTUS, ûs. m. Tractus crispus. Mart. Capella lib. 8. Proprii luminis vibratum amittere.
Ignium vibratus. Idem lib. 1. p. 17.

VIBRĀBĬLIS, e. Adj. Mart. Capell. 1. p. 11. Sidus vibrabile.

VIBRĀMEN, ĭnis. n. Vibratio, crispatio. Apul. 6. Met. p. 179. Elmenh. Trisulca vibramina draconum.

VĪBURNUM, i. n. [χαμαιπιτίων κομάρεις, Gl. L. G.] Genus fruticis. unde Virg. 1. Ecl. 26.
Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi. [In Gloss. scribo, χαμαιπιτιον, κόμαρος.

V I C

VIC. Vicarius, Vicentia, Vicit, Victor, Victoria, Victrix, Vixit. VIC. AVG. Victoria Augusti. VICC. Victores. VIC. S. I. Vice sacra judicans. VIC. S. Victoria Sicula. VICT. Victor, Victoria.

VICA POTA, æ. f. Dea Victoriæ, quæ & Victoria. Senec. de morte Claudii, Diespiter, Vicæ Potæ filius. Liv. 2. 7. extr. Ubi nunc Vicæ Potæ est domus. Et Cic. 2. de Legib. 28. Si fingenda nomina Vicæ Potæ, &c. Alii scribunt Vicepota. V. Gronov. ad Cic. l. c. & Grut. ad l. c. Senec.

VICANUS, V. VICUS.

VICARIUS, V. VICIS.

VICENALIS, VICENARIUS, VICENNIUM, VICENUS, VICESIMA, VICESIMANUS, VICESIMARIUS, VICESIMATIO, VICESIMUS, VICIES. V. VIGINTI.

VICENTIA, æ. f. [Οὐίκεντια] Venetiæ oppidum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 19. Tacit. 3. Hist. 8. Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant, non Vincentia. Quidam & Vicetiam ex inscriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, ut annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.

VĬCIA, æ. f. [χορτόσπερμον, Gl. L. G. βίκια, χόρτος, G.L.] Genus leguminis, a vinciendo dicta. Plin. lib. 18. cap. 15. Et vicia pinguescunt arva, nec ipsa agricolis operosa; uno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quam deoccatur. Sationis ejus tria tempora. Varr. 1. de R. R. cap. 31. Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet ut vitis, quibus quum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliumve quem, ut hæreat, eum solet vincire. [In Gloss. corrupte Vicinia scriptum.
Fetus tenues viciæ. Virg. 1. Georg. 75.
Pabularis vicia. V. PABULUM.
Serere viciam. Virg. 1. Georg. 227.

VICIARIUS, a, um. Adj. [βικιακὸς] Quod ad viciam pertinet. ut, Cribrum viciarium, in quo vicia expurgatur, apud Columel. 8. 5.

VICIARIUM, i. n. corrupte legebatur apud Columel. lib. 11. cap. 2. pro Vitiario, V. in VITIS.

VICINIA, VICINUS. V. VICUS.

VĬCIS, em, e. plur. Vices, ĭbus. [ἀμοιβὴ] est Alternatio, sive vicissitudo. Quintil. lib. 6. cap. 5. Judices vel præsidentes magistratus appellandi sunt frequenter, ut loquendi vices serventur.
Annorum vices. Columel. lib. 2. cap. 9.
Belli vices. Stat. 9. Theb. 78.
Colloquii vices. Ovid. 21. Epist. 18.
Feriarum vices. Plin. 17. 23. Nihil est in opere naturæ, quod non aliquas vices feriarum velit.
Alternare vices. Ovid. 15. Met. 409.
Disponere varias vices operum. Tibul. lib. 1. 9. 64.
Dividere vices professionum. Quintil. in proœm. lib. 1.
Exercere vices. Virg. 9. Æn. 175.
Fertque refertque vices incerta sors. Lucan. lib. 2. 13. h. e. Fortuna mutat prospera adversis, & contra.
Implere destinatas vices. Curt. lib. 4. 10. 5.
Inversæ vices. Propert. 1. 15. 30.
Mutat terra vices. Hor. 4. Carm. 7. 3.
Servare vices. Virg. 9. Æn. 222.
Sortiri vices. Virg. 3. Æn. 376.
Variare vices. Virg. 9. Æn. 164.
Volvere vices. Virg. 3. Æn. 376.
Per vices, In vicem, Vicissim. V. præpositionem PER.
Vicibus, Idem quod Per vices. Plin. lib. 8. cap. 32. Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibusque ad terga redeuntes. De cervis.
Alternis vicibus, Euripi reciprocationibus nunc ultro, nunc citro. Senec. Herc. fur. 377.
Permutatis vicibus stationum, Expletis redituris, traditis. Curt. lib. 8. 6. 11.
Fungi vicibus alicujus. Propert. lib. 4. 12. 75.
Vitare vices, i. e. Pugnas: quia per vicissitudinem pugnabatur, ut Salustius docet. Virg. 2. Æn. 433. Servius.
Vices, Pœnæ, & incommoda. Hor. 1. Carm. 28. 32.
— vicesque superbæ
Te maneant Ipsum.
Exigere vices alterius. Propert. lib. 1. 13. 10.
Hæc erit illarum contempti pœna doloris:
Multarum miseras exigit una vices. h. e. Una puella, quam perdite amas, exigit a te pœnas, quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.
Vice, ἐν μέρει. Gloss. Latinogræc.
Sermonum vice. Virg. 6. Æn. 535.
Sic autem dixit. Amm. Marcell. libro 23. imitans hoc loquendi genus, Nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur. In edit. Francf. p. 421. in fine. Et in Indice exponuntur Nullis colloquiis. Sic Colloquii vices Ovid. H. St. V. in SERES totum locum.
Alia vice. Liv. 1. 21. Ita duo deinceps reges, alius alia vice, ille bello, hic pace, civitatem auxerunt. i. e. Unus una vice, & alter alia.
Videtur tamen hoc accipi pro Tempore: ut sit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est usitatum. Vetus tamen exemplar legit, Alius alia via, &c.
Alterna vice. Plin. 9. Epist. 33. ad Caninium, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alterna, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.
Annua vice. V. ANNUUS.
Benigna vice. Hor. Epod. 13. 11. h. e. Felici mutatione aut vicissitudine.
Grata vice. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Stata vice. Curt. lib. 9. 9. 9.
Sua vice. Curt. lib. 7. 1. 14.
Versa vice. Ulpianus de Stipulationibus, lib. 45. Pand. l. 1. §. Si quis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit pure, &c.
Vice, pro Loco accipitur: ut Vice mea, Vice tua; pro Tuo & meo loco. Hor. in Arte Poet. 304.
— fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exsors ipsa secandi. Plin. lib. 8. cap. 46. Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.
Fungi aliena vice. Liv. 1. 41.
Fungi mutua vice. Paulus in l. Certum. D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrentur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.
Vice, pro Instar; ut Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic. 10. Att. 11. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines, in Rep. excellentes, tulerunt, nisi forte me, Sardanapali vice, in suo lectulo mori censueris, quam exsilio Themistocleo, qui, &c.
Carinæ vice inversæ, i. e. In modum. Plin. 9. 6.
Mundi vice circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet. in Nerone, cap. 31.
Poetæ vice fingere nomina. Cic. 2. de Legib. 28.
Teli vice sævit nuda manus. Juven. 15. Sat. 53.
Commoveri vice. Quintil. lib. 4. Si judex aut sua, aut Reip. vice commovetur.
Simplici vice, Semel. Hor. 4. Carm. 14. 13.
— & arces
Alpibus impositas tremendis.
Dejecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.
Suam cujusque vicem. Liv. 3. 36. Quum priores Decemviri ita servassent, ut unus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem suam cujusque vicem per omnes iret.
Efficere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 4.
Exhibere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 7.
Explere vicem olei, Plin. lib. 31. cap. 2.
Habere vicem obsonii. Plin. lib. 15. cap. 19.
Peragit vicem vox. Ovid. 4. Met. 218.
Repræsentare vicem olei. Plin. lib. 28. cap. 10.
Revocare vicem. Senec. Herc. fur. 13.
Vicem pro Officio quoque dicimus. Liv. 1. 20. Ne sacra regiæ vicis desererentur, flaminem Jovi assiduum sacerdotem creavit.
Demandare vicem suam alicui. V. DEMANDO.
Vide Indicem. Histor. Rom. H. St. V. DEMANDO.
Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui e vita emigrarit, propius accedat quam hæres. Cic. 1. de Legib. 48. i. e. in locum.
Vicem alicujus sollicitus. Curt. lib. 7. 11. 20.
Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus fere semper accusativum posuit, Vicem meam, tuam, &c. ut in Capt. 3. 3. 11.
Occidam, oppetamque pestem, heri vicem meamque. i. e. Pro hero meo. Ibid. 2. 3. 37.
Ut eum redimat & remittat huc nostrûm amborum vicem. Idem Rud. 3. 5. 33. Videntur Cicero & Livius sic etiam locuti. V. Irasci vicem, infra. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum

rum, qui tuis maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam, & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese. i. e. In sese pœna afficiendo occupavit officium nostrum, inquit Budæus.

Implere vicem alterius. V. IMPLEO.

Obtinere vicem veri. Curt. lib. 8. 8. 15.

Pensare vicem. V. PENSO.

Præstare vicem alterius. Ovid. 3. de Arte Am. 666.

Recitare vicem officii. Cic. pro Sext. 10. Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficii, vicem præsentis officii, testimonium præteriti temporis.

Reddere vicem Lunæ. Plin. lib. 2. cap. 8.

Supplet vicem solis, Loco solis est. Plin. lib. 5. Epist. 6.

Sustinere vicem duorum ut unus homo difficile est. Paulus in l. Si plures. D. De pactis.

Miseret vicem. Ter. Heaut. 4. 5. 1.

Ita me di amabunt, ut nunc Menedemi vicem
Miseret me.

Dolere vicem nostram, est Propter incommoda privata dolere. Vicem autem publicam, est quod vulgo dicunt, Zelo Reip. Est autem figurata locutio, ut docet Priscianus de constructione.

Irasci vicem alterius. Liv. 34. 32. At enim cum Philippo Argivi senserunt. Remittimus hoc tibi, ne vicem nostram irascaris. V. IRA.

Mæstus, non suam vicem, sed propter ipsum periclitantium fratrum. Curt. lib. 7. 2. 5. Alia exemplaria habent, Non ob suam vicem.

Pertimescere. ut Cic. pro Domo 8. Mihi uni necesse erit & meam & aliorum vicem pertimescere.

Timeam necesse est valde & meam & vestram vicem. Cic. 11. Fam. 19.

Vices appellantur Pœnæ, quæ in sceleratos pro admissis regeruntur, ut inquit Porphyrio in illud Hor. Epod. 5. 87.

Venena, magnum fas, nefasque, non valent
Convertere humanam vicem.

Vicis, Gratia vel bona vel mala. ut,

Reposcere & reddere vicem. Martial. lib. 8. 38.

Captet forsitan, aut vicem reposcat. Plin. 2. Epist. 9. Reddam vicem, si reposces. i. e. Par beneficium. [Par pari referam.

Reddere vicem meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.

In vicem. Columel. lib. 3. cap. 14. V. INVICEM.

Cedere in vicem alicujus rei. V. CEDO.

Sumere ptisanam in vicem vini. Cels. lib. 4. cap. 6.

VICĀRIUS, a, um. Adj. Quod vicem alicujus gerit, sive obtinet, & in ejus locum successit.

Corpus vicarium. Quintil. Decl. 16.

Fidem vicariam operæ nostræ supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Propterea quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur. [Nisi est & subst. Vicaria, æ. f.

Manus vicarias polliceri. Quintil. in Gladiatore, ad finem.

Mors vicaria, Quæ pro altero subitur. Quintil. in Gladiatore.

Opera vicaria, Mutuo data. Quintil. Vicariam operam ei impendi.

Pœna vicaria. Quintil. Decl. 6.

Servitus vicaria. Quintil. Decl. 8.

VICARIUS, i. m. [δοῦλος οἰκέτου, Gl. G. L.] dicitur Servus, qui alterius servi vices gerit, qui servo majori in familia servit. Plaut. Asin. 2. 4. 27.

— eho, ecquis pro vectura olivi
Resolvit? LI. resolvit. LE. cui datum est? LI. Sticho vicario ipsi
Tuo. LE. vah delenire apparas: mihi scio vicarium esse,
Neque esse servum in heri ædibus qui sit pluris, quam ille est. Cic. 3. Verr. 93. Peculia omnium, vicariique retinentur. Paulus de Noxalibus act. l. Si in re, Si servus tuus navem exercuerit: ejusque vicarius, & idem nauta in eadem navi damnum dederit.

Vicarius, Successor. Suid. Βικάριος παρὰ Ῥωμαίοις διάδοχος. Sed Vicarius ad tempus esse solet. H. St.

Vicarius, Qui vicibus alterius, etiam liberi, fungitur. Liv. 29. 1. Quando igitur adolescens quid sentires non dissimulasti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equumque, & cetera instrumenta militiæ tradas.

Dare vicarium. Cic. 12. Philipp. 3. Quod si in bello dari vicarii solerent, libenter me, ut Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.

Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 5. Verr. 120. Unum & quinquaginta aratores ita video dejectos, ut his ne vicarii quidem successerint. V. SUCCEDO.

Esse alicujus vicarium alteri. Quintil. in Gladiatore.

Dominationis alienæ vicarius. Cic. ad Brut. 16.

Juris alieni vicarius. Cic. pro Cæcin. 57. Qui legitime procurator dicitur omnium rerum ejus, qui in Italia non sit, absitve Reip. causa, quasi quidam pæne dominus, hoc est alieni juris vicarius.

Laboris miserrimi vicarius. Apul. lib. 8.

Invenire vicarium regni. Cic. pro Sul. 26. Tamen hoc regnum appellabitur, cujus vicarius qui velit esse, inveniri nemo potest. Longe abest regni suspicio.

Succedere vicarium diligentiæ alterius. Columel. lib. 11. cap. 1.

Subtrahere vicarium diligentiæ alterius. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ.

Vicarii etiam interdum sunt, Qui in vicem aliorum exitio pestique devoventur, ut in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant eventura, ut in carmine devotionis, Eosque vicarios pro me, fide magistratuque meo, & pro populo Romano, exercitibus, legionibusque nostris do, devoveo. Ex Turnebi Adversf. 18. 4.

VICARIĀNUS, a, um. Adj. Sidon. 1. 3. Civium desidiam vicariano apice transcendit. i. e. Honore vicariæ præfecturæ.

VICISSIM, Adv. [ἀνὰ μέρος, Gl. L. G.] Per vices. Ter. Eun. 4. 7. 45.

— Sanga, ita ut fortes decet
Milites, domique focique fac vicissim ut memineris. Virg. 5. Ecl. 49.

Nos tamen hæc quocunque modo tibi nostra vicissim
Dicemus. Cic. 2. de Nat. Deor. 3. Quod si haberem aliquid, quod liqueret, tamen te vicissim audire vellem, quum ipse tam multa dixissem.

Terra uno tempore florere, dein vicissim horrere potest. Cic. 2. de Nat. Deor. 19.

Fari vicissim. Virg. 6. Æn. 531.

Vicissim, [ἐμπαλιν] Secundo loco, sive Contrario. Cic. de Amicit. 10. Sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Ter. Heaut. 4. 3. 10.

Ita credo: sed nunc, Clinia, da te mihi vicissim:
Nam amici quoque res est videnda, in tuto ut collocetur.

Si sint ea genera divinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, esse deos: vicissimque si dii sint, esse qui divinent. Cic. 1. de Divin. 9.

Exspecto quid ille tecum, quid tu vicissim. Cic. 16. Att. 3.

Experiri vicissim. Virg. 3. Ecl. 28.

Mutuari ab aliquo, & ei vicissim reddere aliud quippiam. Cic. de Fato, 3.

VICISSĀTIM, Adv. Idem: sed antiquum est. Plaut. Pœn. prol. 46.

Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare. Idem Stich. 4. 1. 27.

VICISSITŪDO, ĭnis. f. [ἐπάλλαξις, ἐπαμφοτερισμός] Alternatio, mutatio ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tusc. 69. Idem de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Ter. Eun. 2. 2. 45.

— hoc nunc dices,
Ejectos hinc nos, omnium rerum, heus! vicissitudo est.

Vicissitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5. Tusc. 69. Inde est indagatio nata initiorum, & tanquam seminum, unde essent omnia orta, generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio?

Dierum ac noctium vicissitudines. Cic. 1. Tusc. 68. Ut quum videmus speciem primum candoremque cæli, deinde conversionis celeritatem tantam, quantam cogitare non possumus, tum vicissitudines dierum atque noctium.

Laboris ac voluptatis vicissitudo. Cic. pro Muren. 76.

Diurnæ nocturnæque vicissitudines. Cic. 1. de Invent. 59. Verum ad utilitates quoque rerum omnium, sunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque vicissitudines, nulla in re unquam mutatæ quicquam nocuerunt.

Aufert tædium vicissitudo. Cic. 3. de Orat. 191. Horum vicissitudines efficient, ut neque ii satientur, qui audient, fastidio similitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.

Ad actionis suavitatem, quid est vicissitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3. de Orat. 223.

VICISSĬTAS, ātis. f. Idem: sed antiquum. Actius Phœnissis, Vicissitatemque imperandi tradidit. Nonius 2. 893.

VICTĬMA, æ. f. [θῦμα, Gl. L. G. & G. L.] Quæ post victoriam dextra victrice immolabatur. Ovid. 1. Fast. 335.

Victima, quæ dextra cecidit victrice, vocatur.

Frequenter pl. Victimæ. [τὰ μεγάλα θύματα, Gl. L. G.] Cic. 1. Att. 8. Ego enim te arbitror cæsis apud Amaltheam tuam victimis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum.

Amplior victima. Senec. Herc. fur. v. 922.

— victima haud ulla amplior
Potest, magisque opima, mactari Jovi,
Quam rex iniquus.

Devota victima. Hor. 3. Carm. 23. 10.

Impatiens sacri victima. Lucan. lib. 1. 606.

Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg. 147.

Melior victima, Cum prima hostia non litabatur, aut effugerat, & succidaneæ hostiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dari dicebantur. Virg. 12. Æn. 296.

Hoc habet, hæc melior magnis data victima divis. Quo & proverbium Græcum pertinet, λωΐτερον ἀμείνονι. Turnebus, 14. 4.

Sacra victima. Juven. 12. Sat. 113.

Cadet nivea victima ante aras. Senec. Agamem. 6.

Litare victimas. V. LITO.

Mactata victima. Senec. Octav. 4.

Mactare victimam gratiorem. Cic. pro Flacc. 99. Quam potestis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum conjugumque vestrarum trucidatos incendio patriæ sepelire conatus est, mactare victimam gratiorem, quam, &c.

Præbere se victimam alicui. Cic. 2. de Finib. 91. Neque porro ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens Consul cecidisset in prælio, seque e continenti genere tertiam victimam Reip. præbuisset.

VICTIMĀRIUS, a, um. Adj. ut Negotiator victimarius, Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 11. Et Scipioni in servo Serapione, victimarii negotiatoris vili mancipio. Vetustum exemplar manu scriptum hic aliter legit & distinguit, necnon pro Victimarii negotiatoriis. Suarii legit.

VICTIMARIUS, i, m. [μοσχοθύτης, μοσχοτόμος, Gl. L. G.] Victimarum minister, qui in sacrificiis victimas ligabat, cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua, quæ sacris erant necessaria. Valer. lib. 1. cap. 1. Libros Petilius, Prætor Urbanus, ex auctoritate Senatus, per victimarios facto igne, in conspectu populi cremavit. Liv. 40. 29. Libri in comitio, igne a victimariis facto, in conspectu populi cremati sunt.

VICTĬMO, āre. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Hircum Marti victimant. Hostiam victimare. Idem 7. Met. p. 197.

VICTITO, V. VIVO.

VICTORIA, VICTORIATUS, VICTRIX, VICTUS, Partic. V. VINCO.

VICTUS, ûs. m. V. VIVO.

VĪCUS, i. m. [ῥύμη, κώμη, Gl. L. G. & G. L. ἄμφοδος, ἐποικία, L. G.] Pars urbis est, quæ ex multiplicatis domibus fit: & ex pluribus vicis urbs constat. Dividitur enim urbs in vicos, quasi in membra minora. Cic. pro Milon. 65. Nullum in urbe vicum, nullum angiportum esse dicebant, in quo Miloni non esset conducta domus. Hor. 2. Epist. 1. 269.

Deferat in vicum vendentem tus & odores.

Vicus ex domibus constat. In oppido vici, inquit Varro L. L. 4. 32. A via, quod ex utraque parte viæ sunt ædificia. Vici Romæ fuisse dicuntur quadraginta, Hor. 1. Serm. 9. 13.

— cum quidlibet ille
Garriret, vicos, urbem laudaret, &c.

Africus vicus, Varr. L. L. 4. 32.

Ciprius vicus. Varro ibid. & in CIPRIUS.

Cosconius vicus. Varro ibid.

Publilius vicus. Varro ibid.

Sceleratus vicus. Varro ibid. Ovid 6. Fast. 610. V. SCELUS.
Tuscus vicus. Varro L. L. 4. 8. V. TUSCUS.
Ædificare vicos. V. ÆDIFICO.
Omnibus vicis statuæ factæ sunt. Cic. 3. Off. 80.
Magister vici. Martial. lib. 10. 79. V. Suet. Aug. cap. 30. & Tiber. cap. 76. V. MAGISTER.
Vicus ruri, sive rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ & ipsæ rusticæ dicuntur, hoc est plures rusticanæ domus conjunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab urbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. 14. Fam. 1. Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro, te (me miserum) quid futurum est? Idem 1. Att. 3. Quod si assequor, Crassum divitiis supero atque omnium vicos & prata contemno. [Gloss. Græcolat. Κώμη, Villa, Castellum, vicus.
Concursus fiunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cic. 5. Att. 16.
Conscribere servos ex omnibus vicis concitatos. Cic. pro Domo 54.

VICĀNUS, a, um. Adj. [κωμητικός, Gl. L. G.] Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Divin. 132.

Non habeo denique nauci Marsum augurem,
Non vicanos aruspices, non de circo astrologos. Ex poeta. Idem pro Flacc. 8. Timolites ille, vicanus homo, non modo nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

VICANUS, & VICANEUS, i. m. [κωμήτης, Gl. L. G.] Saresb. 8. 21. Tanquam vicaneos tributa persolvere præcepit.

VICŬLUS, i. m. [κωμίδιον] dimin. accipitur pro Pago & rusticanis domibus. Liv. 21. 33. Castellum, viculosque circumjectos capit. V. Vopisc. Aurel. cap. 3.

VICĀTIM, [κωμηδὸν, Gl. G. L.] Adv. Per vicos. Sisen. Hist. lib. 3. Cum complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens una cum liberis circumiret. Nonius 2. 916.
Conscribere homines vicatim. Cic. pro Sext. 34. Adde Hor. Epod. 5. 97. Suet. Cæs. cap. 41. & Tacit. 2. Hist. 95. & Plin. 6. 26.

VICĪNUS, i. m. [γείτων, Gl. L. G. & G. L.] Qui eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic. 8. Att. 6. M. Lepidus vicinus noster.
Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sull. 158.
Anniversarii vicini. V. Anniversarius, in ANNUS.
Bonus vicinus. Hor. 2. Epist. 2. 132.
Interior vicinus. Cic. 1. Q. frat. 2. Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Gn. Octavius? Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.
Proximus vicinus. Cic. 2. Att. 14. C. Arrius proximus est vicinus, immo ille quidem jam contubernalis.

VICINA, æ. f. [γείτων] Gloss. Græcolat.

VICĪNUS, a, um. Adj. ut, Vicinum malum, i. e. Proximum. Plaut. Merc. 4. 4. 32. Virg. 9. Ecl. 28.

Mantua, væ miseræ! nimium vicina Cremonæ.

Jurgia vicina, Cum vicinis. Hor. 2. Epist. 2. 171.
Oppidum vicinum. Hor. Epod. 5. 44.
Pecoris vicini contagia. Virg. 1. Ecl. 51.
Terra vicina mihi. Ovid. 3. Trist. 4. 52.
Villa vicina. Hor. 1. Serm. 5. 79.
Urbes vicinæ. Virg. 1. Georg. 510.
In vicino sunt terræ. V. IN.
Dialectica vicina & finitima rhetoricæ. Cic. in Orat. 113.
Mala sunt vicina bonis. Ovid. de Rem. Amor. 323.
Partus vicinus, Instans, propinquus. Stat. 1. Achil. 218.
Vicina ad pariendum. Cic. 3. Verr. 48.
Compar. Ovid. 6. Fast. 275.

Ni convexa foret, parti vicinior esset. Subaudi Alicui.

VICĪNE, Adv. Superl. August. de Doctrin. Christian. 1. 23. Vicinissime frui.

VICINĬTAS, ātis. f. [γειτνία, γειτνίασις] Vicinorum propinquitas. Ter. Heaut. 1. 1. 4. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c.
Amicitiæ, consuetudines, vicinitates. Cic. Post red. ad Quir. 3.
Silvæ vicinitas. Plin. lib. 4. cap. 16.
Cum civibus vicinitas. Cic. 5. de Finib. 65. Serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus cum civibus.
Cum eo mihi vicinitas & magnus usus est. Cic. pro Cluent. 49.
Meretricia vicinitas. Cic. pro Cœl. 37. Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?
Vicinia, Vicinorum multitudo. Cic. 6. Verr. 96. Signum, quod erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. 134. Cantu vocum & nervorum & tibiarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas personet. Cic. pro Cluent. 11. Pater hujusce, Judices, homo non solum municipii Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis, virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.
Vicinitates & confinia. Cic. 2. Off. 63. In omnique re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.
Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. i. e. Parum abesse a nomine voluptatis; vel qui potius voluptatis quam virtutis studiosi dicantur.
Oris vicinitatem nares non sine causa secutæ sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Artium studiorumque quasi finitima vicinitas. Cic. de Clar. Orat. 150. V. Exulcerare gratiam alicujus, in EXULCERO.
Nominis vicinitas. Plin. lib. 21. cap. 18.
Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Quintil. lib. 3. cap. 6.

VICINĪTUS, Adv. Theod. Cod. l. 15. tit. 1. Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinet, arceantur.

VICĪNIA, æ. f. [γειτονία, Gl. L. G. γειτνίασις, γειτοσύνη, G. L.] Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Cic. 1. Tusc. 37. Inde in vicinia nostra Averni lacus.
Hic viciniæ, & Huc viciniæ. Plaut. Mil. 2. 3. 2.

Certo edepol scio me vidisse hic proximæ viciniæ, &c. V. HIC & HUC Adverbia.

Urbis vicinia. Columel. lib. 7. cap. 3.
Vicinia, Vicini. Hor. 1. Epist. 17. 44.

Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota.

Dives vicinia. Ovid. 3. Fast. 189.
Reclamat vicinia rauca. Hor. 1. Epist. 18. 62. ad Scævam.
Solis vicinia mollit ceras, Propinquitas. Ovid. 8. Met. 225.
Rerum est tamen diversarum quædam vicinia. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Lactis ad viciniam accedens aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
Virtutum vitiorumque vicinia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Ex aliqua rei vicinia. Quintil. lib. 3. cap. 10. vel 8. ut alii distingunt.
Vicinia tropo cum tropo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.

VICINIUM, i. n. Senec. de Brevitate vitæ cap. 15. In vicinio versatur invidia, simplicius longe posita miramur. Alii legunt, In vicino.

VICINĀLIS, e. Adj. [γειτωνικός] Quod ad viciniam pertinet; ut Vicinales viæ. V. VIA.
Bella vicinalia. Justin. 41. 1. 9.
Vicinalis usus. Liv. 21. 26.

VICĪNOR, āri. Propinquum esse. Sidon. 2. Epist. 11. Si nobis pro situ spatiisque regionum vicinaremur. Et Cæl. Aurel. Acut. 2. 23. 90. Autumni tempus, quod Hiemi vicinatur.

VICĪNANS, antis. Partic. ut, Cordis vicinantis causa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 14. 94.
Loca capiti vicinantia. Idem 2. 6. 27.
Serpyllum terræ vicinans. Macer 2. 9. 1.

V I D

VIDELICET, V. VIDEO.

VĬDEO, vīdi, vīsum, [βλέπω, Gl. L. G. & G. L. εἴδω, L. G. ὁρῶ, G. L.] ēre. Oculorum actio & officium est. Cic. 7. Verr. 86. Jam hoc ipso istum vestitu Siculi civesque Romani permulti sæpe viderunt. Ovid. 9. Met. 602.

Vidisset lacrimas, vultus vidisset amantis.

Cernere & Videre. Cic. pro Milon. 79.
Venire, videre, & visere. Cic. 9. Fam. 23. Sed tamen constitui ad te venire, ut & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam.
Absens absentem auditque videtque. Virg. 4. Æn. 83.
Magis vidi. V. MAGIS.
Parum videre. V. Prospicio parum, in PARUM.
Oculis suis videre. Ter. Eun. 4. 4. 11.

— hunc oculis suis
Nostrarum nunquam quisquam vidit, Phædria. Idem Adelph. 3. 2. 31. Certe, hisce oculis egomet vidi, Sostrata. Cic. 3. Catil. 18. Ut eos pæne oculis videre possemus.

Oculis somnum videre. V. SOMNUS.
Oculis claris videre. V. CLARUS.
Vultu placido videre aliquem, Aspicere. Tibul. lib. 2. 4. 59.
Manifesta videre. Lucret. lib. 1. 855.
Pæne videre est, Propemodum videri potest. Hor. 1. Serm. 2. 101.
Videre, pro Vigilare. Ter. Eun. 1. 1. 28.

Et tædet & amore ardeo, & prudens, sciens,
Vivus, vidensque pereo. Ubi Donatus, Videre pro Vigilare posuit: ut etiam Virgilius, quum de Sileno dicit, 6. Ecl. 21.
— jamque videnti
Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. Ergo Vivus, Non mortuus: Videns, Non dormiens. [Videns, i. e. Sentiens id ipsum me perire, quasi oculis cernerem.

Diem videre, Attingere. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & meum recuperaro, satis, magnum mihi fructum videbor percepisse & vestræ pietatis & meæ.
Ingratum quippiam videre, h. e. Videre aliquid quod nobis non placeat. Ovid. 2. Met. 780.
Licet videre. Cic. 1. Off. 44. Videre etiam licet plerosque, non tam natura liberales, quam quadam gloria ductos.
Videre, fere pro Una esse vel congredi. Cic. 1. Fam. 9. Quippe qui etiam Ravennæ Crassum ante vidisset, ab eoque in me esset incensus. Idem 6. Att. 2. Ego (ut spero) propediem te videbo.
Videre aliquem, Convenire, Alloqui. Cic. 4. Att. 12. Graviter se acturum cum Aquilio, confirmavit. Videbis ergo hominem. Et 12. Fam. 15. Septimium vide, & Lænatem, & Statilium.
Vidit hic annus Ventidium. V. ANNUS.
Animo aliquid videre. Cic. 4. Acad. 125. Etsi nunc, aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur, imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.
Somnia videre, Somniare. Ovid. 9. Met. 474.
Video, Absolute, de visu per insomnium. Tacit. 2. Ann. 14. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum.
Causas videre, Intelligere. Lucret. lib. 1. 154.
Videre, Animadvertere. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
Insidias alicujus videre. Ovid. 1. de Arte Am. 766.
Spem videre. Ter. Heaut. 4. 1. 46.
Vitium videre in aliquo. Ovid. 2. Amor. 19. 9.
Videre, Prævidere, prænoscere. Cic. 4. Fam. 9. An tu non videbas mecum simul quam illa crudelis esset futura victoria? Idem 10. Philipp. 17. An vero, si quid esset quod a M. Bruto timendum videretur, Pansa id non videret? aut si videret, non laboraret?
Animo videre, Prævidere. Cic. 6. Fam. 3. Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quam ea quæ oculis cernimus.
Futura videre & divinare. Cic. 15. Fam. 15. Sed sunt ea consequuta, ut magis mirum sit accidere illa potuisse, quam nos non vidisse ea futura, nec homines cum essemus, divinare potuisse.
Ventura videre. Virg. 2. Æn. 125.
Videre in futurum. Liv. 6. 12.
Videre, Parare. ut, Prandium alicui videre. Cic. 5. Att. 1. Antecesserat Statius, ut prandium nobis videret. h. e. Pararet, curaret. Sic ad eundem lib. 14. 21. Quare talaria videamus, quidvis enim potius quam castra. i. e. Paremus talaria, ut hinc abeamus.
Videre, Attendere, curare aut intelligere, cognoscere & perficere. Ter. Heaut. 4. 2. 3.

Nisi

Nisi aliquid video, ne esse amicam hanc gnati rescistcat senex. Idem And. 2. 2. 36.
Nisi vides, nisi senis amicos oras, ambis: &c. Cic. 16. Fam. 5.
Navem idoneam ut habeas, diligenter videbis; unum illud, mi Tiro, video, si me amas, ne &c. Et 2. Att. Tu ista omnia vide & guberna.
Sed id quoque videbimus. Cic. 2. Att. 7.
Considerare & videre. Cic. 7. Verr. 173. Quamobrem te quoque, Hortensi, quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consideres, quid agas, quo progrediare, quem hominem & qua ratione defendas.
Intelligere & videre. Cic. 6. Fam. 5. Non mihi sumo, ut plus ipse prospiciam, quam te videre atque intelligere mihi persuaserim.
Videre de, Dispicere, Anquirere. Cic. 4. de Fin. 8. De summo bono, mox, ut dixi, videbimus.
Plus videre, i. e. Magis sapere, rectius consulere. Cic. 6. Fam. 4. Vidisse me plus, quam ceteros. Adde Ter. Heaut. 3. 1. 97.
Quid de illis respondeat videat. Cic. 3. Verr. 12.
Videro, pro Cavebo, & attente considerabo. Ter. And. 2. 6. 25. Ego istæc recte ut fiant videro. Cic. pro Cœl. 35. Videro hoc posterius. Idem 6. Verr. 36. Compone hoc quod postulo de argento: de reliquo videro.
Valde videro Cic. 9. Att. 12. Valde videro, & consideratius utilitati nostræ consuluero.
Viderit [ὄψεται, Gl. L. G.] i. e. Videat, hoc est, Hujus rei illi cura sit, vel hujus opinionis rationem reddat, non ego, inquit Valla in Raudensem. Sic Videris, viderimus, videritis, viderint. Cic. 4. Acad. 19. Epicurus hoc viderit, & multa alia. Idem ad Brut. 2. Sed de hoc tu videris Et pro Quint. 55. Viderint, inquit ista officia viri boni: de me ista considerent.
Utilitas viderit. Ovid. 3. de Arte Am. 671. i. e. Num utilia sint, quæ præcipio, alii dispiciant & curent.
Quid concupiscas, tu videris: quod concupiveris certe habebis. Cic. 3. Philipp. 33.
Videndum est ne. Cic. 1. Off. 28. Videndum est ne non satis sit justos ei, &c. Ter. Hec. 5. 1. 3. i. e. Providendum, cavendum.
Viden', pro Videsne. Ter. Eun. 2. 2. 10. Viden' me ex eodem ortum loco? Et Virg. 6. Æn. 774. — viden' ut geminæ stant vertice cristæ?
Videbis, pro Videbit quis. Virg. 4. Æn. 490. — mugire videbis
Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos.
Vide, [ἰδὲ, βλέπε, Gl. L. G.] stomachantibus convenit, qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui. Ter. Phorm. 2. 3. 11. Avaritia vide quid facit. Sic in Adelph. 5. 1. 5. Illud sis vide exemplum disciplinæ.
Vide modo, inquis: non me hercules. Cœlius Cic. 8. Fam. 2. pr.
Vide ut incedit. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Ironia.
Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicito, certum id habeto. Ter. And. 2. 2. 13.
Istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil pericli est, me vide. Idem Phorm. 4. 4. 30. Fient, me vide. [Quod vulgo dicunt, *Sine me facere.*
Hoc vide, præmonentis, & consulentis. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
Hoc vide: in mea vita tu tibi laudem is quæsitum, scelus?
Quantum fallare vide. Cic. 1. de Finib. 15.
Quid agas vide, Non terrentis est, sed excitantis. Ter. Phorm. 2. 2. 32.
Senex adest: vide quid agas, prima coitio est acerrima.
Vide ut. Ter. Heaut. 4. 1. 4. At vide, ut satis modo contemplata sis. i. e. Cave ne non satis. Alii non habent Vide.
Vide ne. Cic. 1. Tusc. 83. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quæ sunt bona in vita. Vide ne a malis dici verius possit. Idem 4. Acad. 62. Vide quæso etiam atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum, a te ipso minuatur auctoritas.
Vidĕ sis, pro Vide si vis. Pers. Sat. 1. 108.
— vide sis ne majorum tibi forte
Limina frigescant. Sumptum a comicis, ut Apagesis, in qua distinctione tanquam per hyphen legenda sit, poeta mediam corripuit. Ter. Heaut. 2. 3. 128.

VIDEOR, [δοκῶ, Gl. G. L.] pro Speciem offero, speciem habeo, & præ me fero. Ter. Eun. 5. 2. 61.
Parum perspexisse ejus videre audaciam. Idem Heaut. 3. 1. 81.
Videre verum, atque uti res est, dicere.
Meruit formosa videri. Ovid. 4. Met. 319.
Mihi videris. Cic. 1. Acad. 26. Tu vero inquam, Varro, bene etiam meriturus mihi videris de tuis civibus. Hor. 1. Epist. 7. 91.
Videor, pro eo quod barbare dicitur, *Videtur mihi quod.* Cic. 15. Fam. 2. Eoque vos studiosius feci certiores, quod in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis, ingenii, fidei, benevolentiæque erga vos perspexisse. Virg. 3. Æn. 174.
Videor, pro Mihi videor, nescio an Cic. dicat. Perion. in Epistola præfixa libro de Linguæ Gall. origine, ejusque cum Gr. cognatione, in principio, Id ego quatuor libris tam aperte demonstrasse videor, ut nec quenquam &c. Atqui hic est ambiguum. At Cic. non puto ita uti, saltem ubi est ex parte ambiguitas. H. St.
Si quid est in me, quod jam sperare videor, quoniam, &c. Cic. 2. de Orat. 122.
Mihi videbor. Cic. 14. Fam. 2. Quod de domo scribis, hoc est de area, ego vero tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta.
Perspicere videor mihi primum ipsius animum, qui plurimum potest, propensum ad salutem tuam. Cic. 4. Fam. 13.
Videor enim videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem. Cic. 16. Fam. 21.
Videre videor jam diem illum, quum hinc egens. Ter. Adelph. 3. 3. 30.
Videre videor mihi hanc urbem, lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem. Cic. 4. in Catil. 11.
Ut videmur. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis, ut videmur, bonis utimur, speramus.
Visus sum audire. Plaut. Aul. 5. 1. 4.
Certo enim ego vocem hic loquentis modo me audire visus sum.
Visus sum mihi cum Galba ambulare. Cic. 4. Acad. 5.
Visus sum videri. Plaut. Curc. 2. 2. 10.
Hac nocte in somnis visus sum viderier.
Visus est mihi dicere. Ter. And. 1. 5. 20.
— id mihi visus est dicere, abi oito, & suspende te.
Videri pro nihilo. Cic. 2. de Finib. 43. Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, &c. i. e. Nihili æstimata ab eis.
Videtur [δοκεῖ, φαίνεται, Gl. L. G.] frequenti in usu, pro Apparet. Videtur mihi, [δοκεῖ μοι, φαίνεταί μοι, Gl. L. G.] pro Statuo, Censeo.
Videtur mihi, pro Placet, cum Infinitivo. Cic. 1. Off. 36. Quum Pompilio videretur unam dimittere legionem, &c.
Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem, cujus obtusior sit acies, non videre? Cic. de Senect. 83.
Posse dici mihi videtur, valere libertatem. Ulpian. in l. Fidei commissa libertas, in princip. D. de fideicom. libert.
Videtur ita mihi, Ita censeo. Plaut. Cist. 4. 2. 61. Ter. Phorm. 2. 4. 10.
— mihi
Sic hoc videtur, quod te absente hic filius egit, &c.
Si videtur, Si placet. Cic. 14. Fam. 7. Si tibi videbitur, villis iis utere, quæ longissime aberunt a militibus. Idem 7. Fam. 24.
Quibus videbitur. Cicero, Quibus tibi videbitur, velim des litteras nomine meo. h. e. Quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabir. 20. Fit senatusconsultum, ut C. Marius, L. Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Prætores, quos eis videretur.
Magnopere videtur. V. in MAGNUS.
Visum est illi. Plaut. Epid. 4. 2. 29.
Quid si servo aliter visum est? non poteras novisse, obsecro. Cic. 5. Att. 17. Sextius ad me scripsit quæ tecum esset de mea domestica & maxima cura loquutus, quid tibi esset visum.
Cælitibus non ita visum est. Ovid. 4. de Pont. 9. 39.
Dis aliter visum. Virg. 2. Æn. 428.
Superis visum. Virg. 3. Æn. 2.
Visum est faciendum, vel ut facerem. Cic. 4. Fam. 12.
Videri fecisse. Illud memorabile, inquit Budæus, quod in sententiis ferendis, non reum Crimen admisisse pronuntiabant, sed Admisisse videri. Id quod a Cicerone significatur 7. Verr. 14. quo in loco Verri objicit, quod fugitivos bellum molientes in Italia comprehensos de consiliique sententia damnatos, ipse post pœnæ exemerit. O præclarum (inquit) Imperatorem, &c. Comprehendi jussit: quis non pertimescat? causam dicere dominos. Quid servis tam formidolosum? Fecisse videri, pronuntiavit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse. Quid deinde sequitur? verbera atque ignes: & ad metum ceterorum, cruciatus & crux, hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin. lib. 14. cap. 13. Cn. Domitius judex pronuntiavit Mulierem videri plus vini bibisse, quam valetudinis causa, viro insciente: ac dote mulctavit. Cujus rei exemplum est in cap. pri. Ad Turpil. Quæri (inquit Marcianus) possit: si ita fuerit interlocutus, L. Titius temere videtur accusasse: an calumniatorem pronuntiasse videatur. Idque non in judicando modo prisci, sed testificando etiam observabant. Cujus instituti originem ex Academicorum opinione emanasse, Cicero docere videtur circa finem Academicarum quæstionum, nimirum lib. 4. De Acad. (146.) enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, e rebus humanis tollebant, ita inquit: Quam rationem, majorum etiam comprobat diligentia: qui primum jurare Ex sui animi sententia quemque voluerunt: deinde teneri, Si sciens falleret, quod inscientia multa versaretur in vita, tum qui testimonium diceret, ut Arbitrari se diceret etiam, quod ipse vidisset: quæque jurati judices cognovissent ut ea, non Esse facta, sed ut Videri, pronuntiarent. Ex eo more est illud Ulpiani tractatu De jure fisci, in l. Quum quidam capitis reus emancipasset filium ut hæreditatem adiret: rescriptum est, Non videri in fraudem fisci factum, quod acquisitum non est. De testimonii dicendi more exemplum est in oratione Cic. pro Cæcin. 73. Iste vester testis ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cujus rei argueretur quidem scire potuisset.
Videbitur, Impersonale. Plaut. Asin. 3. 3. 94.
Da mihi istas viginti minas: vides me amantem egere.
LI. Videbitur. i. e. Videbo, dispiciam.

VIDENDI, VIDENDO, VIDENDUM; gerundia. Virg. 1. Ecl. 27.
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?
Avidus videndi. Ovid. 10. Met. 56.
Copia rara videndi. Tibul. lib. 2. 3. 83.
Insatiabilis cupiditas veri videndi. Cic. 1. Tusc. 44.
Dare se videndum populo. Ovid. 3. de Arte Am. 42.
Offerre se videndum alicui. Virg. 2. Æn. 589.
Videndo, gerundii modus a passivo. Virg. 3. Georg. 215.
Carpit enim vires paulatim, uritque videndo
Femina, nec nemorum patitur meminisse, nec herbæ. h. e. Dum videtur, ut ajunt Servius & Valla.

VISU, supinum. ut Deformia visu. Ovid. 3. de Arte Am. 217.
Facilis visu. Virg. 3. Æn. 621. de Polyphemo.
Ferum visu dictuque. Sil. lib. 1. 175.
Miserabile visu. Virg. 1. Æn. 115.
Terribiles visu formæ. Virg. 6. Æn. 277.
Tenuis visu. Stat. 8. Theb. 86.

VIDENS, entis. Partic. Ter. Heaut. 5. 1. 40. Se vidente amicam pati suam, &c.
Procul videntes, i. e. Spectantes. Flor. 3. 5. 16.

VIDENDUS, a, um. Partic. [βλεπτέος] ut, Cuncta videnda sunt animo. Ovid. 3. Trist. 4. 56.
Probra videnda meis oculis. Ovid. 3. Amor. 14. 44.

VĪSUS, a, um. Partic. [ὀφθείς, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Heaut. 3. 2. 9. Visa vero est, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Hec. 3. 1. 38. Matris vox visa est Philumenæ. Ubi Donatus, Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, Visa dicimus. [Ubi scilicet, non Partic. Pass. vim habet, sed Perf. verbi Videor est, & significat Apparuit.
Non magnopere visu. V. MAGNUS.
Oculis meis visa est. Ovid. 3. de Pont. 3. 18.
Formæ visæ correptus imagine. Ovid. 3. Met. 416.
Imago visa mihi ante oculos. Virg. 2. Æn. 773.
Male visa, pro Invisa, Vide Invisus. H. St. V. MALE.
Via visa est pedum. Ter. Phorm. 2. 2. 12.
Non ita est. factum est periculum, jam pedum visa est via.
Visos vultus agnoscere. Ovid. 1. de Pont. 10. 25.
Sensibus visa, Apparentia. Lucret. lib. 4. 468.

Viso est opus. Plaut. Capt. 2. 1. 29. ut Facto &c.
VISURUS, a, um. Partic. [ὀψόμενος] Qui videbit.
Visuros, Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil. lib. 9. cap. 3.
Abies casus visura marinos. Virg. 2. Georg. 68.
Dies belli visura tumultus. Lucan. lib. 1. 233. conf. in VISO.
VISUM, i. n. [ὅραμα, Gl. L. G. θέα, θέαμα, ὄψις, G. L.] pro Eo quod videmus: ut, Referre visa. Ovid. 3. Fast. 40.
Turpia visa. Propert. lib. 2. 6. 28.
Visum, [ἐνύπνιον, Gl. L. G. ὄνειρος, G. L.] Somnium, & nocturnum, sive etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virg. 4. Æn. 456.
Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. Cic. 1. Acad. 39.
Sensus junctos esse censuit e quadam quasi impulsione, oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus.
Visum est enim tale objectum dormienti, ut id, quod evenit, naturæ vis, non opinio erroris effecerit. Cic. 2. de Divin. 143.
Visa, pl. [ὀνείρατα, Gl. L. G.] Cic. 1. de Divin. 61. Huic omnia visa objiciuntur a mente ac ratione vacua.
Somniorum visa. Cic. 1. Tusc. 97. Quamobrem sive sensus exstinguitur, morsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.
A dormientibus multa significata visis. Cic. in Topic. 77.
Cur, si deus ista visa nobis providendi causa dat, non vigilantibus potius det, quam dormientibus. Cic. 2. de Divin. 126.
VISIO, ōnis. f. [ὀπτασία, ὅραμα, Gl. G. L.] Id quod videtur. Cic. 4. Acad. 33. Nec potest iis, cui est visio veri falsique communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Idem 2. Tusc. 42. Falsaque ejus visione ac specie moveri homines dico vehementius.
Adventitia visio. V. ADVENIO.
Visio, [φαντασία, Gl. L. G. & G. L. φάντασμα, ἐνύπνιον, G. L.] Phantasia etiam dicitur. Quintil. lib. 6. cap. 2. Quas phantasias Græci vocant, nos sane Visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentes habere videamur.
Inanes visiones. V. INANIS.
Visio [ζήτησις, Gl. G. L.] apud JCtos idem est quod Quæstio seu θεωρία, l. 25. §. 15. de Hæredit. petit. Tribus visionibus relatis. V. Gothofredi notas, & conf. Tertull. de Anima cap. 9.
VISUS, ûs. m. [ὄψις, Gl. L. G. & G. L. ὅραμα, ὅρασις, G. L.] Aspectus. Plin. lib. 8. cap. 22. Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.
Connexus visus. V. CONNECTO.
Torvus visus. Stat. 10. Theb. 834.
Abducere visum. V. ABDUCO.
Auferre visus agris, Obscurare agros. Stat. 11. Theb. 134.
Effugere visus alicujus. Ovid. 3. Fast. 406.
Hærere immoto visu. Stat. 5. Theb. 723.
Intercludere visus prospectu. Stat. 6. Theb. 205.
Lassari inani visu. Valer. 1. Argon. 707.
Prælibare vultus alicujus visu. Stat. 2. Achil. 88.
Satiare lumina longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.
Sparsus visus per omnia. Stat. 5. Theb. 546.
Subdere aliquid visu oculorum. Lucret. lib. 5. 102. Visu, pro Visui.
Umbratus visus. Sil. lib. 13. 342.
Quod præpinguis fuerit visus. Intelligo n. dici, Fuisse illi visum præpinguem Quorsum enim diceret, Illum fuisse visum præpinguem? quasi vero non fuerit quidem talis, sed visus fuerit tantum. H. St. Loci notatio refecta cultro empectæ. Sunt autem Suetonii verba in Galba cap. 3. Mira autem loci istius enarratio est, quasi ibi τὸ Visus substantivum, non Participium sit. V. GALBA.
Visus est potentia obtuitus. Quintil. lib. 1. cap. 3. An potest esse ulla tam perpetua discentis intentio, quæ non ut visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?
Orbus visûs. Orbus oculorum. Sil. lib. 13. 726.
Acer visus. V. ACER, Adj.
Alacres visus, Oculi. Serenus cap. 13.
Summa boni est alacres homini contingere visus, &c.
Hebes visus. Sen. Herc. fur. v. 653.
Hebetesque visus vix diem insuetum ferunt.
Inocciduis visibus stellatus Argus, h. e. Oculis nunquam dormientibus. Stat. 6. Theb. 277.
Inoffensi visus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 116.
— & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. h. e. Oculos, quos nihil remoratur, aut impedit, quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.
Puri visus dempta caligine, Oculi. Serenus cap. 13.
Decipere visus alicujus. Sen. Herc. fur. 9.
Deprendere aliquid visu. Valer. 1. Argon. 464. de Lynceo.
Dirigere visus aliquo. Claud. 2. in Eutrop. 133.
Ducere visus per omnia. Stat. 1. Silv. 3. 52.
Fallere visum. Plin. lib. 9. cap. 50.
Fallit imago dubia visus meos. Sen. Agamem. 10.
Ferre visus per membra alicujus, Contemplari membra. Stat. 4. Silv. 6. 40.
Flectere visus aliquo. Stat. 10. Theb. 813.
Fugere visus alicujus. Ovid. 2. Fast. 80. i. e. Non videri posse.
Habere visum illustrem. V. ILLUSTRIS.
Habetat visus mæror. Sen. Herc. fur. 12.
Marcens visus, Deficiens, Languidus. Sen. Agamem. 8.
Metiri aliquid visu. Stat. 10. Theb. 834.
Movere visum. Lucret. lib. 6. 165.
Obliquare superbos visus. Stat. 1. Achil. 323.
Perstringere visum. Quintil. lib. 10 cap. 1.
Premere visus alicujus, Claudere oculos. Stat. 2. Silv. 1. 172.
Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie. Stat. 4. Silv. 2. 31.
Visus, pro Apparitionibus, ut vocant. Plin. lib. 7. cap. 22. Nam Cimbricæ victoriæ, Castoresque Romani, qui Persicam victoriam, ipso die, quo contigit, nuntiavere, visus, & numinum fuere præsagia. Liv. 26. Nocturnos visus dixit.

Visus, id quod videtur. Virg. 3. Æn. 36.
Rite secundarent visus.
Defixus acerbo visu. Valer. 8. Æn. 369.
Obstupuit visu Æneas. Virg. 5. Æn. 90.
Tremefactus visu. Virg. 2. Æn. 382.
Turbatur subito Scipio visu. Sil. lib. 13. 449.
Immundo somnia visu. Hor. 1. Serm. 5. 84.
Nocturnus visus. Tacit. 12. Ann. 13.
Visus, Species. Cic. 1. de Nat. Deor. 12. Ex quo exsistit & illud, multa esse probabilia, quæ quanquam non perciperentur, tamen, quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.
VISOR, oris. m. [ὁρατής] Visores, pro Inspectoribus exploratoribusque Tacit. 16. Ann. 2. Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera afferentur.
VISIBILIS. e. Adj. [θεωρητικός, Gl. L. G. ὁρατός, βλεπτός, θεατός, G. L.] Quod videri potest. Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.
An Visile? H. St.
VISIBILITER, Adv. Paulin. Nolan. Epist. 20. cap. 3. Et visibiliter & invisibiliter operaris, &c.
VISIBILITAS, ātis. f. [ὄψις, φαντασία, Gl. L. G.] Fulgent. Virg. p. 150. edit. Munck. In picturis est visibilitas, deest sensibilitas.
VISUALITAS, ātis. f. Visio. Tertull. de Anima cap. 29. Contrarietates visualitatis & cæcitatis.
VIDELICET, [δηλαδή, δηλονότι, Gl. L. G.] Adverbium confirmandi est, teste Donato, significat idem quod Videre licet: sicut Scilicet, Scire licet: & Ilicet, Ire licet. De hoc sic Valla; Scilicet & Videlicet, idem significare videntur quod Certe: sed habent usum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permistam. Nonnunquam post relativum, sicut solet poni Quidem: nonnunquam & ante vel sine relativo. Et hi sunt fere modi utendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo usitatissimum modum, quum ea quæ confuse dicta sunt, per singula postea exponimus: quale esset, Quatuor sunt virtutes, scilicet, vel videlicet prudentia, justitia, fortitudo, modestia. Hactenus Valla lib. 2.
Maluit videlicet homines peccare, quam deos. Cic. 4. Verr. 22.
Quidam magnus videlicet vir & sapiens. Cic. 1. de Invent. 2.
Sapiens videlicet homo cum primis nostræ civitatis. Cic. 2. de Orat. 124.
Videlicet, cum irrisione. Cic. 2. Philipp. 15. Tuus videlicet salutaris Consulatus, perniciosus meus. Idem 4. de Finib. 21. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in urbem, in forum, in curiam.
Videlicet, sine irrisione: pro Nimirum, certe, nam, enim. Ter. Heaut. 2. 3. 22.
— hic de nostris verbis errat videlicet,
Quæ hic sumus locuti. Idem Heaut. 3. 2. 3. Cic. 2. de Legib. 24.
Caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.
Videlicet, cum relativo. Cic. 3. de Finib. 31. Hæc natura videlicet vult salvam esse se. Idem 2. de Legib. 14. Quos imitatus Plato, videlicet hoc quoque legis putavit esse persuadere aliquid, &c.
Videlicet, pro Scilicet, sive nempe. Cic. pro Sext. 28. Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis.
Et videlicet. Cic. 13. Att. 30. Sp. Mummium putaram in decem legatis fuisse, & videlicet: etenim, &c. i. e. Et videlicet puto ita esse.
Ut videlicet. Cic. pro Cluent. 128. & 129. Statuerunt enim ita majores nostri ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Idem in Orat. 114 Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: ut hoc videlicet inter se differant, &c.
Nihil videlicet est eorum. Cic. pro Planc. 96.
Tu videlicet. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc quum loqueris, nos barones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.
Videlicet igitur. Cic. 5. Verr. 90. Videlicet igitur, non Turpioni lucrum datum, sed Petrinis pecuniæ ereptæ. Vetus exemplar legit Gloriatur.
Videlicet, quod est Videre licet, vel videas licet, suæ originis casum interdum retinet. Plaut. Stich. 4. 1. 49.
Videlicet parcum illum fuisse senem, qui dixerit. Iterum 4. 1. 51.
Videlicet illum fuisse nequam adolescentem, qui illico, &c. Idque est tanquam videre licet. Turnebus.
VĪSO, si, sum, [βλέπω, ἐπισκέπτομαι, Gl. G. L.] ĕre. Ad videndum ire. Ter. And. 4. 2. 25. Ego hanc visam. Liv. 3. 28. Ex muris visite agros vestros, ferro igni que vastatos.
Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere. Cic. 1. Tusc. 44.
Aliquem longo intervallo visere. Cic. 1. Att. 3.
Orbem peregrinum visere. Ovid. 1. Met. 94.
Reginam visere. Hor. 1. Carm. 37. 25.
Viso ad. Ter. Hec. 3. 2. 4. Nunc ad eam visam.
Viso ecquid. Plaut. Bacch. 4. 10. 9.
— nunc Mnesilochum, quod mandavi, viso
Ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua compulerit.
Viso si. Ter. Eun. 3. 4. 7. Idque adeo visam, si domi est.
Vise redieritne jam, an nondum domum. Ter. Phorm. 2. 4. 5.
Viso, Ad videndum venio, interprete Donato. Ter. And. 3. 3. 4. Id viso, tune, an illi insaniant. i. e. Ob id viso te.
Viso, junctum cum Venio, aut Eo, is; significat Video. Plaut. Rud. 1. 2. 6.
Nunc hunc ad Veneris fanum venio visere,
Ubi rem divinam se facturum dixerat. Al. Huc ad. Ter. Hec. 1. 2. 114. Nostra illico it visere ad eam, admisit nemo.
Idem significat junctum cum Gratia, Causa, Studio, & hujusmodi. Ter. Hec. 3. 2. 7.
Non visas, ne mittas quidem visendi causa quenquam. Cic. 5. Tusc. 9. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed visendi causa venirent, studioseque perspicerent quid ageretur, & quomodo. [Apud Ter. puto esse ἐπισκέψασθαι.]
Visendi studio. Virg. 2. Æn. 63.
Undique visendi studio Trojana juventus
Circumfusa ruit.

Visere ii dicebantur, qui ordinaturi Provincias mittebantur. Vellej 2. 94. 3. Nec multo post missus ab eodem vitrico cum exercitu ad visendas ordinandasque, quæ sub Oriente sunt, provincias.

Visens, entis. Partic. Catul. 11. 10.
Cæsaris visens monumenta magni. Idem 61. 48.
Ibi maria vasta visens lacrimantibus oculis.
Visitur, Passiv. Cic. 6. Verr. 4. Idem opinor artifex ejusdemmodi Cupidinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem Thespiæ visuntur. Nam alia visendi causa nulla est. Idem 1. Off. 138.

Visendus, a, um. Partic. [ἐπισκεπτέος] Cic. pro Lege Manil. 61. Eam quoque rem populus Romanus, non modo vidit, sed etiam studio omni visendam putavit.
Visendus, Spectabilis & admirandus. Plin. lib. 16. cap. 44. Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis, trigintaquinque pedum ambitu caudicis, decem arbores metiens, singulas magnitudinis visendæ. Idem lib. 10. cap. 29. Upupa crista visenda plicatili. Idem lib. 11. cap. 49. Ceu plane visenda res esset, principem terrarum insidere portentis. Cic. in Vatin. 31. Epulum, omni apparatu, ornatuque visendo.

Visitor, ōris. m. Apul. 2. Apol. p. 224. Elmenh. In ludo quoque gladiatorio frequens visitor. al. Visitur.

Visĭto, [ἐπισκοπῶ, Gl. L.G. ἐπισκέπτομαι, G.L.] āre. frequent. a Visere. Plaut. Curc. 2. 3. 64. Cic. 5. de Fin. 94. Is quum arderet podagræ doloribus, visitassetque hominem Carneades, Epicuri perfamiliaris, & tristis exiret, &c. Annuo visitasse. Plaut. Curc. 2. 3. 63.

Visitātus, a, um. Partic. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Nocte visitata. i. e. Conspecta.
Omnia visitata & invisitata temporum necessitudine sunt constituta. Vitruv. 9. 4.

Visitātio, ōnis. f. [ἐπίσκεψις] August. Serm. 185. Per gratiam visitationis.
Est etiam idem ac Apparitio. Vitruv. 9. 4. Luna nova visitationem facit extremæ rotundationis.

Visitātor, ōris. m. August. Feria 2. Pentecost. Serm. 1. Non visitator subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator æternus.

Vĭdua, æ. f. [χήρα, ἡ χήρα, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quasi Valde idua, ab Iduum die, qui mensem dividit: hoc est a viro divisa. Plaut. Stich. 1. 1. 2. Quæ tamdiu vidua viro suo caruit. Cic. pro Cæcin. 14. Cognitor viduarum.
Avaras viduas venari. Hor. 1. Epist. 1. 78.
Vidua etiam dicitur, Quæ nulli nupserit. Plaut. Cist. 1. 1. 46.
Nubet mox noctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi.
V. Pontan. Observat. 2. vol. Progymn. p. m. 97. Grangr. ad Juven. 4. Sat. 4. & Livin. ad Propert. 2. 33. 17.

Viduus, a, um. Adj. [χῆρος] Orbatus, Privatus. Hor. 1. Carm. 10. 11.
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo. Cic. 2. Tusc. 25.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. Ex poeta.
Ager viduus pecudibus. Columel. lib. 2. cap. 15.
Nomen viduum sua fama, Nudum & sine elogio. Plin. 3. præf.
Solum arboribus viduum. Columel. lib. 2. cap. 2.
Genitivo quoque jungitur. ut, Cæspes herbæ viduus. Avien. Perieg. v. 939.
Pectus viduum amoris. Ovid. 3. Amor. 10. 18.
Anni vidui. Stat. 1. Silv. 2. 168.
— viduos ut transmittare per annos. i. e. Ut nunquam nubas.
Cubile viduum. V. paulo post, Toro viduo jacere.
Domus vidua. Ovid. 1. Fast. 36.
Lectus viduus. Lucan. lib. 5. 806.
In somnis viduo tum primum frigida lecto.
Lecto viduo discedere, Iterum nubere. Ovid. 1. Epist. 81.
Manus viduæ. Ovid. 1. Epist. 10.
Noctes viduas exigere, Dormire sine conjuge. Ovid. 19. Epist. 69.
Noctes viduas jacere. Catul. ad Flavium, 6. 6.
Puellæ viduæ. Ovid. 2. Fast. 557.
Thalami vidui. Valer. 2. Argon. 370.
Toro viduo jacere, Sine conjuge. Ovid. 16. Epist. 316.
Sola jaces viduo tam longa nocte cubili,
In viduo jaceo solus & ipse toro.
Vir viduus. Plaut. Merc. 4. 8. 13.
Viri plures sunt vidui, quam nunc mulieres. Ovid. 8. Epist. 86.
Virgines viduæ, Innuptæ. Sen. Agamem. 3.
Arbor vidua. Plin. lib. 13. cap. 4. Hujus arbore excisa, viduas post sterilescere feminas. Hor. 4. Carm. 5. 30.
Et vitem viduas ducit ad arbores. i. e. Conjugit vites arboribus, tanquam maritum mulieri viduæ. Alibi dicit, Altas maritat populos. V. marito.
Vitis vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.

Viduālis, e. Adj. ut, Vestis vidualis. Prosper. Aquitan. de Promiss. & Prædict. parte 2. 38.

Viduĭtas, ātis. f. [χηρεία γυναικός, Gl. L.G. & G. L. χηρωσύνη, G. L.] Cic. pro Cæcin. 13. Æbutius iste, qui jamdiu Cæsenniæ viduitate ac solitudine aleretur. Liv. 40. 4. In viduitate relictæ filiæ singulos filios, parvos habentes.
Viduitas, Privatio. Plaut. Rud. 3. 3. 2.
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum.
Auxilii: præsidii viduitas nos tenet.

Viduertas, ātis. f. [συμφορά] apud Catonem R. R. cap. 141. Calamitas dicitur, teste Festo.

Viduvium, i. n. [πρόστημα χήρας, Gl. L. G.] Viduitas. Sidon. 3. Epist. 2. V. ibi Savaron.

Viduo, [χηρόω, χηρεύω] āre. Orbare, Privare. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive enim caput ipsum demortuum est, duo viduantur statumina, & mox viviradices totidem substituendæ sunt: quæ numero suo rationem cultoris onerant.
Dexteram viduare ense. Senec. Hippol. 8.
Orni viduantur foliis. Hor. 2. Carm. 2. 8.
Penates viduare. Stat. 3. Theb. 385.
Urbem viduare civibus. Virg. 8. Æn. 511.

Viduātus, a, um. Partic. [χηρωθείς] ut,
Arva nunquam viduata pruinis. Virg. 4. Georg. 118.
Conjux viduata tædis. Sen. Med. 8.
Leges viduatæ judice. Claud. Cons. Mall. Theod. 117.
Regna viduata lumine, Tartara. Sil. lib. 3. 601.
Genitivo jungitur. ut, Manuum viduata portenta. Lucret. 5. 841.

Viduātus, ûs. m. Idem, quod Viduitas. Tertull. de Virg. Veland. cap. 9. Virgo in viduatu ab annis nondum viginti collocata. [Non magis videtur esse verbale, quam Cælibatus, Principatus, Tribunatus, & similia.

Vĭdŭlum, i. n. vel **Vidŭlus**, i. m. [φυλακτήριον] Loculus, in quo aliquid servatur. Plaut. Epid. 1. 1. 20.
— ubi ergo est, nisi si in vidulo,
Aut si in melina attulisti? Idem Men. 5. 7. 47.
— vasa & argentum tibi
Referam: recte est obsignatum in vidulo marsupium. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 7. Obiter vero adjiciatur illud: operimentum pudendorum dici quandoque melinam, quandoque vero etiam vidulum: unde & vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nummariam thecam signat vidulus. Hæc illæ. Porro sive bulga fuerit scortea, sacculusve, sive follis, certe constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum infuisse auri argentique plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palæstræ puellæ, crepundia, & ornamenta valde multa. Plaut. Rud. 4. 4. 47.
Siquidem hic lenonis ejus est vidulus, quem suspicor. Paulo post Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur: v. 85.
G. Audi nunc jam, Palæstra atque Ampelisca, hoc quod loquor.
Estne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? P. is est.
G. Perii hercle ego: prius quam plane aspexit, illico
Eum esse dixit. Aliquot post versibus Palæstra ipsa nominatim recenset quid rerum suarum inesset in cista, idque verbis non paucis. Ibid. 5. 2. 8.
G. Siquis perdiderit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum ut veniat. Paulo post, v. 22.
G. Quid perdidisti? L. vidulum cum auro atque argento multo.
G. Ecquid meministi in vidulo quid infuerit?
L. Nummi octingenti auri in marsupio primum infuerunt.
Præterea centum mnæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G. Profecto est hujus vidulus. perge alia tu expedire.
L. Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus, epichysis, cantharus, gaulus, cyathusque.

Vidulārius, a, um. Adj. ut Vidularia, Plautina fabula, cujus passim meminerunt vett. Grammatici.

V I E

Vienna, æ. f. [Ἰουλιόβονα] Austriæ civitas inclita, omnium urbium, quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia, clarissima, quam Vianam Plinius nominasse videtur lib. 3. cap. 24. ut placet Hermolao.
Est & Vienna, [Οὐίεννα] Allobrogum illustris civitas in Gallia Narbonensi cujus meminit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis.

Viennensis, e. Adj. Tacit. 1. Hist. 65. Veterem inter Lugdunenses Viennensesque discordiam, &c. V. 1. 77. & 2. 66. & Plin. 4. Epist. 22.

Vieo, ēvi, ētum, [λυγίζω] ēre. Alligare, inflectere: quia vietis virgis ligare possumus quidlibet. Unde vimina, & vasa viminea, teste Festo. Varr. de L. L. lib. 4. 10. Viere, inquit, est vincire. Unde apud Ennium, Ibant malam viere Veneream corollam.
Viere, In obliquum flectere. Plaut. Men. 5. 2. 76.
Vides tu illi oculos viere, ut viridis exoritur colos? al. Virere.
Varro 2. de R. R. cap. 23. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut scirpeas, vallos, crates.

Viētus, a, um. Adj. [μεμαρασμένος, Gl. L. G.] Mollis, languidus, sine vi, & naturalibus privatus viribus, ut ait Festus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59. Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta fiant. i. e. Flaccida, marcida, rugosa. Cic. de Senect. 5. Vietum & caducum.
Cor exiguum & vietum. Cic. 2. de Divin. 37. Vel suspicari contractum aliquo morbo bovis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse.
Ficus vieta. Columel. lib. 12. cap. 15.
Locus vietus. Cato R. R. cap. 9. Salicta locis aquosis, vietis, umbrosis, propterque amnes ibi seri oportet.
Membra vieta. Hor. Epod. 12. 7.
Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescat odor. h. e. Rugosis, & vetustate confectis, inquit Acron. At Porphyr. Necessitate contortis. Hic penultimam nove corripuit Horatius.
Nisi dicemus esse συναίρεσιν in *ie*, ut in Pituita, vide Lambinum. H. St.
Senex vietus. Ter. Eun. 4. 4. 21.
Hic est vetus, vietus, veternosus senex. Ubi Donatus, Vietus, mollis, flaccidusque, & flexibilis corpore. Unde & vimina & vimenta, & vites, & vietores dicuntur: & viere, religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possimus quidlibet.
Vestis vieta aranei, Tela flexibilis & mollis. Lucret. lib. 3. 387.
Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam
Vestem. H. St. desiderabātur hæc in edit. Lugd.

Viĕtor, ōris. m. Qui vasa vinaria religat, stipatque, ut ait Budæus. Ulp. in l. Si servus servum. § ult. in fine. D. Ad leg. Aquil. Item si vietori locaveris lacum vino plenum curandum: & ille eum pertuderit, ut vinum sit effusum, &c.

Vimen, cum derivatis, quæ hinc arcessunt Grammatici, V. suo ordine.

V I G

VIG. Vigilum, id est cohortum.

Vigeni, V. viginti.

Vĭgeo, ui, [θάλλω, ἀκμάζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Vivere, potentem esse, sive in vigore esse, & viriditatem quandam habere. Cic. 3. Tusc. 75. Quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit vigeat, & habeat quandam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur a vi agendo, sed non hostilibus rebus, verum his, quæ celerrimo, concitatoque animo ad bonam tendunt frugem. Cic. 5. de Finib. 26. Ut necesse sit omnium rerum, quæ natura vigeant, similem esse finem, non eundem.

Vivere & vigere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Quod si ea, quæ a terra stirpibus continentur, arte naturæ vivunt & vigent.
Certamine assiduo miles vigeat. Tibul. 4. 1. 88. ad Messalam.
Corporibus vigere. Liv. 2. 30.
Vires & vigent. Lucret. lib. 5. 1111.
Animo vigere. Cic. 4. Att. 3. Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam cum florebamus.
Animus post mortem sentit & viget. Cic. pro Sext. 47.
Animus viget lætitia. Lucret. lib. 3. 151.
Memoria vigere, Pollere & valere. Cic. 2. de Orat. 355. Qui memoria vigent, sciunt, &c.
Curæ tibi vigent, animique viriles. Valer. 1. Argon. 55.
Deus est qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet. Cic. in Somn. Scip. 19.
Florere & Vigere. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil semper floret, ætas succedit ætati, diu legiones Cæsaris viguerunt, nunc vigent Pansæ.
Citharœdus viget. Suet. in Ner. 20. Terpnum Citharœdum, vigentem tum præter alios, arcessiit. H. St. Artis scil. fama & celebritate.
Tui politici libri omnibus vigent. Cic. 8. Fam. 1.
Viguit hæc secta usque ad nostram ætatem. Cic. 1. de Nat. Deor. 11. Hæc in philosophia ratio, contra omnia differendi, usque ad nostram viguit ætatem.
Summo in honore vigere. Lucret. lib. 4. 1149.
Immensum viguit. Tacit. 3. Ann. 30.
Libertate vigere. Claud. de Bell. Get. 105.
Industria ut eorum & in bellicis & in civilibus vigeat. Cic. 1. Off. 122.
Invidia & crimina vigent. Hor. 1. Serm. 3. 61.
Laus venandi & equitandi apud quos viget. Cic. 2. Tusc. 62.
Leges vigent Lycurgi. Cic. 1. Tusc. 116. Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigebant.
Nomen viget Pythagoreorum. Cic. 1. Tusc. 38. Multaque sæcula postea sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur.
Purpura vigebat eo tempore. Plin. lib. 9. cap. 39. Quod vulgus dicit, *In cursu erat*.
Regnum viget consiliis. Virg. 2. Æn. 86.
Studia rei militaris vigent. Cic. pro Cœl. 12.
Urbes vigent populis. Stat. 3. Silv. 5. 74.

VIGENS, entis. Partic. [ἀκμάζων, Gl. L. G.] Cic. 2. de Finib. 45. Quod rationem habeant a natura, mentemque datam & acrem & vigentem.
Vigens & Vegetum differunt. V. VEGETUS.
Animus vigens. Stat. 1. Silv. 4. 54.
Herbæ vigentes rore. Lucret. lib. 2. 361.
Mens vigens. Lucret. lib. 1. 924.

VIGESCO, [ἐπακμάζω] ĕre. Inchoativum. Catul. 44. 8. ad se ipsum,
Jam læti studio pedes vigescunt. Adde Lucret. 1. 757.

VIGŎR, ŏris. m. [ἀκμή, Gl. L. G. & G. L.] Firmitas, robur, integritas. Plin. lib. 7. cap. 25. Animi vigore præstantissimum arbitror C. Cæsarem Dictatorem.
Juventæ vigor. Liv. 1. 57. Quin si vigor juventæ inest, conscendimus equos?
Constat vigor membris. Lucan. lib. 3. 715.
Crudo vigore asper equus. Sil. lib. 3. 387.
Experrectus vigor. Columel. in præfat. lib. 1. Et nullius momenti ducimus peritissimum quemque villicum facere: vel si nescium, certe vigoris experrecti, quo celerius, quod ignoret, addiscat.
Habilis vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Vivus vigor. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
In ore gratus vigor. Ovid. 12. Met. 397.
Vigor, Translate. [δύναμις, Gl. L. G. & G. L. ἰσχύς, ῥώμη, L. G.]
Animi vigor. Ovid. 16. Epist. 51.
Ingenii vigor. Ovid. 8. Met. 254.
Vigores, ἀκμαί. Gloss. Latinogræc.

VIGŎRO, āre. Hinc
VIGŎRANS, antis. Partic. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 26. Vinum animæ vigorantis ex vite Christi.
VIGORĀTUS, a, um. Partic. Vigore præditus. Apul. 9. Met. p. 227. Elmenh. Vigoratus juvenis.
VIGESIES, VICESIMA, VIGESIMARIUS, VIGESIMUS, VIGESSIS, VIGIES, V. VIGINTI.

VĬGIL, ĭlis. Adj. [ἄγρυπνος, Gl. L. G.] Qui non est torpens, quales sunt dormientes.
Animus vigil. Stat. 1. Achil. 543.
Auris vigil. Stat. 2. Achil. 120.
Aurora vigil. Ovid. 2. Met. 112.
Canum vigilum excubiæ. Hor. 3. Carm. 16. 2.
Curæ vigiles; ab effectu, quod homines dormire non sinant. Ovid. 3. Met. 396.
Custos vigil. Ovid. 3. de Arte Am. 612.
Custodia vigil. Ovid. 12. Met. 148.
Flamma vigil. Ovid. 4. Trist. 5. 4.
Ignis vigil, Qui semper lucet. Virg. 4. Æn. 200.
Lucernæ vigiles. Hor. 3. Carm. 8. 14.
Oculi vigiles. Virg. 4. Æn. 182.
Sensus vigiles angit dolor. Stat. 5. Theb. 326.

VIGIL, ĭlis. m. [γρηγορητής, Gl. L. G. ἀγρυπνητής, G. L.] Qui vigilat. Plur. Vigiles [φύλακες, Gl. L. G.] Nocturnus custos. Plaut. Amph. 1. 1. 195. Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur.
Castrorum vigiles. Lucan. lib. 7. 25.
Mundi vigiles Sol & Luna. Lucret. lib. 5. 1435. Vigilant enim & excubant pro mundo: sol quidem interdiu, luna noctu.
Cædere vigiles. V. CÆDO.
Obsidere portas excubiis vigilum. Virg. 9. Æn. 159.
Tertius vigil. V. Abrupta quies, in ABRUMPO.

VIGILIA, æ. f. [ἀγρυπνία, Gl. L. G. & G. L.] pro Una, vel etiam multis noctibus insomnibus traductis: ut quod tempus somno traducendum erat, alicujus rei diligentiæ impendamus.
Vigiliæ, pl. [ἀγρυπνίαι, Gl. L. G.] Cic. 5. de Fin. 54. Vigilias suscipere. Et 4. Tusc. 4. Cui non sunt auditæ Demosthenis vigiliæ, qui dolere se aiebat, siquando opificum antelucana esset victus industria?
Affecta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur. Liv. 36. 24.
Agere, sive Agitare vigilias. V. AGO.
Certare vigiliis ac labore. V. CERTO.
Majorum vigiliarum opus. Cic. in Parad. 1. Quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.
Vigilia, [φυλακή, Gl. L. G.] & frequentius Vigiliæ, arum. Excubiæ dicuntur: sed tamen hoc inter se differunt, quod Vigiliæ sunt tantum nocturnæ: Excubiæ autem tam nocturnæ, quam diurnæ. Cic. 6. Verr. 93. Præcipitur, & negotium datur Quæstoribus & Ædilibus, ut noctu vigilias agerent ad ædes sacras.
Dividebantur autem in quaterna horarum spatia, ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic. 3. in Catil. 6. Interim tertia fere vigilia exacta, quum jam pontem, &c. Et 3. Fam 7. Quum puer tuus ad me secunda fere vigilia venisset, isque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiasset.
Inire vigilias. Tacit. 13. Ann.
Incuriosæ vigiliæ. Tacit. 5. Hist. 22.
Vigiliæ, [φρουροί] Ipsi custodes, qui vigilant. Salluft. Catil. 32. pr. Et ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam. Cic. pro Milon. 68. Si Capitolinæ cohortes, si excubiæ, si vigiliæ, si delecta juventus, quæ tuum corpus domumque custodit, contra Milonis impetum armata est. Idem 1. in Catil. 8. Sensistine illam coloniam meo jussu, meis præsidiis, custodiis vigiliisque esse munitam?
Circumire vigilias. Salluft. in Jugurth. 45. 2.
Deducere vigilias. Salluft. in Jugurth. 44. 5.
Manere in vigilia urbis, aut alterius rei, per translationem. Cic. in Pison. 16. Neque enim, me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, unquam se illi Remp. delere posse duxerunt. Idem 1. Philipp. 1. Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam Consulari ac Senatoria: nec vero usquam discedebam, nec a Rep. dejiciebam oculos.
Reddere vigilia & providentia sua aliquem vacuum metu. Cic. 7. Philip. 19. Idcirco in hac custodia, tanquam in specula collocati sumus, ut vacuum pop. Rom. metu nostra vigilia & providentia redderemus.
Tradere suam vigiliam alteri. Cic. 11. Fam. 24. Sed, ut mones, frenum momordi: etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiæ meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares. Nam qui in castris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alii aliis vigiliam quasi per manus tradunt.
Vigilia, pro eo Die, qui festum diem præcedit, in quo mos erat vigilare in sacrificiis faciendis, & sacris hymnis cantandis. Plaut. Aul. prol. 36.
Is adolescentis illius est avunculus,
Qui illam stupravit noctu Cereris vigiliis. [i. e. In pervigilio, seu Sacro nocturno. V. PERVIGILIUM.

VIGILIUM, i. n. [ἀγρυπνία, Gl. G. L.] etiam apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto speculatum tota urbe, ut quid facerent homines cum experrecti sint, me faceret certiorem, si quis melius operam superet, ut ejus consilio potius vigilium adminicularem nostrum, qui videt alium ovantem extremo noctis tempore. Hæc Nonius, 3. 268.
VIGILIĀRIUS, i. m. [φρουρός] pro Excubitore. Sen. Epist. 58. Quid interest utrum super aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris. V. ibi Lips.
VIGILĬCIUS, a, um. Adj. [ἀγρυπνος] Gloss. Græcolat.

VIGĬLO, [γρηγορῶ, Gl. L. G. & G. L. ἐγρήγορα, L. G.] āre. notæ significationis. Ter. Eun. 2. 1. 15. Vigilabis lassus. Cic. 2. in Catil. 6. Tardissime autem Lentulus, credo, quod litteris dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilârat.
Vigilare usque ad lucem. Ter. Eun. 2. 2. 47.
Ad multam noctem vigilare. Cic. in Somn. Scip. 1. Me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilassem, arctior, quam solebat, somnus complexus est. V. AD.
Vigilare de multa nocte, Idem. Cic. 2. Q. frat. 15. Ego vero ardenti quidem studio: ac fortasse efficiam, quod sæpe viatoribus, quum properant, evenit: ut si serius, quam voluerint, forte surrexerint, properando etiam citius, quam si de multa nocte vigilassent, perveniant quo velint. Vetus exemplar omittit Multa.
Noctes vigilare ad ipsum mane. Hor. 1. Serm. 3. 17.
Dolores mei vigilant sine fine. Ovid. 1. de Ponto. 10. 23.
Ignis vigilat. Stat. 1. Silv. 1. 35.
— an tacita vigilet face Troicus ignis. Loquitur de inexstincto Vestæ foco, cujus sacra Æneas in Italiam transtulit.
Vigilare, Vigilanter providere, inquit Servius: sive studium & diligentiam adhibere. Virg. 1. Georg. 313.
Quid tempestates Autumni, & sidera dicam?
Atque ubi jam breviorque dies, & mollior æstas,
Quæ vigilanda viris?
Vigilare pro re alterius. Cic. 2. Off. 67. Vigilantem pro re alterius eos ipsos qui aut consuluntur, aut defendunt rogantem, &c. Idem 6. Philipp. 18. Quamobrem, Quirites, consilio, quantum potero, labore plus pæne, quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis.
In scelus aliquod vigilare. Stat. 5. Theb. 200.
Studiis vigilare severis. Propert. lib. 2. 3. 7.

VIGĬLOR, [ἀγρυπνοῦμαι] āri. Passiv. ut, Noctes vigilantur. Ovid. 12. Epist. 169.
Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ.
Vigilatur, Imperf. Martial. lib. 12. 69.
Otia me, somnusque juvant, quæ magna negavit
Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic.

VIGĬLANS, antis. Partic. [ἐπάγρυπνος, Gl. L. G.] Ter. And. 5. 6. 8.
— num ille somniat
Ea, quæ vigilans voluit?
Amor vigilans. Ovid. 20. Epist. 230.
Curis vigilantibus excita, Quæ homines dormire non patiuntur. Ovid. 2. Met. 779.
Dormire vigilantes, dicuntur Remissi socordesque ac segnes. Plaut. Pseud. 1. 3. 151.
Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, scitum, callidum, &
Qui imperata affecta reddat, non qui vigilans dormiat.
Stertis vigilans. Lucret. lib. 3. 1061.

Vigilans,

Vigilans, [νήφων, Gl L. G.] Providus & intentus. Plin. 2. Epist. 17. Vir exercitatus & vigilans.
Vigilans & acutus. Cic. 1. de Lege Agr. 3.
Vigilans, sobrius, & industrius. Cic. pro Coel. 74.
Vigilans, bonus, & fortis. Cic. pro Rosc. Amer. 139. Unum hoc dico, nostri isti nobiles, nisi vigilantes, & boni, & fortes, & misericordes erunt.
Oculi vigilantes, Intenti in re aliqua. Virg. 5. Æn. 438.
Compar. Cic. 2. Verr. 32. Perficiam ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior, ad judicium venisse videatur.
Superl. Treb. Pollio in Gallienis, cap. 14. Constantinus vigilantissimus Cæsar.

VIGILANDUS, a, um. aliud Partic. [φροντιστέος, Gl. L. G.] ut, Nox vigilanda cum fletu. Tibul. lib. 1. 2. 78. Vide paulo ante, Vigilare, Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.

VIGILĀTUS, a, um. [ἀγρυπνηθείς] Partic. ut.
Carmen vigilatum, Lucubratum, & nocte vigili compositum. Ovid. 4. Fast. 109.
Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad clausas concinuisse fores.
Labores vigilati. Ovid. 2. Trist. 11.
Nox vigilata. Ovid. 4. Fast. 167.
Nox convivio vigilata. Tacit. 13. Ann. 20.

VIGILANTER, Adv. [ἀγρύπνως] Cum diligentia & sollicitudine. Cic. 10. Fam. 23. Ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes.
Compar. Cic. Somn. Scip. 19. Enitar multo vigilantius.
Superl. Cic. pro Muren. 32. Quem L. Murena, pater hujusce, vehementissime vigilantissimeque vexatum, repressum magna ex parte, non oppressum reliquit.

VIGILĀTE, Adv. Vigilanter. Gell. 3. 14. Vigilate & attente aliquid mutare.

VIGILANTIA, æ. f. [γρηγόρησις, Gl. G. L.] Diligentia. Cic. 8. Att. 9. Sed hoc τέρας horribili vigilantia, celeritate, diligentia est, plane quid futurum sit nescio. Ter. Adelph. 3. 3. 44. Vigilantiam tuam tu mihi narras?
Mirifica vigilantia. Cic. 7. Fam. 31.
Animi vigilantia & sollicitudo. Hermogenianus in l. 1. D. De muner. & honor. Personale munus est, quod cum corporibus, cum labore, sollicitudine animi ac vigilantia principaliter exsistit.

VIGILATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 101. Ne ex vigilatione sequenti spiritus crassi fiant.

VIGILĀBILIS, e. Adj. Varro in Satyra Menipp. Dormitio vigilabilis, quæ me puellum impuberem cepisti.

VIGĪLAX, ācis. [ἀγρυπνητικός] Adj. pro Vigilante. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, & circumspecti magis quam temerarii. De canibus. V. Curax in CURA.
Suburræ vigilacis furta. Propert. 4. 7. 15.

VĪGINTI, [εἴκοσι, Gl. G. L.] Nomen numerale, indeclinabile. Cic. 3. de Orat. 71. Annosque natus unum & viginti, nobilissimum hominem & eloquentissimum in judicium vocarim. Idem pro Planc. 90. Quæ si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulum recidissent.

VIGĒNI, æ, a. Numerale distributivum a Viginti. Idem quod Viceni. Columel. 4. 30. Quinis & vigenis jugeribus ligandæ vineæ. Frequentius per ἀντίστοιχον

VICĒNUS, a, um. Adj. [εἰκοσὸς] Idem. Plin. lib. 10. cap. 53. Plus vicena quina incubanda subjici vetant. De ovis. Columel. lib. 3. cap. 3. Vicenas amphoras percipient.

VICENĀLIS, e. Adj. ut, Vicenalis sphæra. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. al. Vigesimalis.

VICENĀRIUS, a, um. Adj. [εἰκοσιακός] Vicesimus. Plaut. Pseud. 1. 3. 69.
Perii! annon tum lex me perdit quina vicenaria? Ubi interpres, Videtur lex lata, ut si cuipiam crederentur supra viginti quinque minas, redhibitio nulla esset, nec debitor quicquam deberet. Alii, Quina vicenaria, Centum interpretantur.

VIGESĬMUS, a, um. Adj. numerale ordinis, [εἰκοστὸς] quod & Vicesimus dicitur. Cic. 14. Fam. 5. Uno & vigesimo die.
Annus vigesimus. Propert. lib. 3. 18. 15.
Ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat. Cic. pro Lege Manil. 7.

VICĒSĬMUS, a, um. ordinis Adj. numerale. [εἰκοστὸς] pro Vigesimus. Cic. 12. Fam. 25. Altero vicesimo die.
Ætas vicesima. Lucan. ad Pison. 249

VIGESĬMA, æ. f. [εἰκοστή] Tributum seu exactio, sicut Decima. Plin. in Paneg. cap. 37. pr. His vigesima reperta est, tributum tolerabile.

VICESĬMA, æ. f. [εἰκοστή, Gl. L. G. & G. L.] Vectigal, seu tributum, quum de vicenis unum penderetur. Cic. 2. Att. 2. Et eo magis, quod portoriis Italiæ sublatis, agro Campano diviso, quod vectigal superest domesticum, præter vicesimam, quæ mihi videtur una conciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

VICESIMĀNUS, a, um. Adj. Vicesimani, Milites a legionis suæ numero ita appellati. Tacit. 1. Ann. 51. & 64.

VIGESIMĀRIUS, a, um. Adj. Vigesimarium aurum a Livio dicitur, [εἰκοστικὸς] Quod ex vigesimis exigebatur. V. seq. dict.

VICESIMĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vicesimarium aurum, Quod ex vicesima colligebatur. Liv. 27. 11. Aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad ultimos casus servabatur, promi placuit. i. e. Aurum quod ex vicesima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum Decima.
Vexillarii vicesimarii. Tacit. 14. Ann. 34. [Nisi Vicesimani sunt.

VICESIMARIUS, i. m. Qui vectigal vicesimæ colligebat. Gloss. Græcolat. Εἰκοστώνης, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, Vicesimarius. conf. Petron. cap. 65.

VICESIMATIO, ōnis. f. Supplicii militaris genus, quo vicesimus quisque fontium punitus. V. Capitol. in Macrin. cap. 12. conf. Decimatio, in DECEM.

VIGESIES, Idem quod Vicies. Apul. de Dogm. Plat. p. 51. Elmenh. Vigesies angula sphæra.

VIGIES, pro Vicies. Mart. Capell. 6. p. 194. Umbra vigies quater complicata.

VICIES, Adv. [εἰκοσάκις] pro Vigecies. Cic. 4. Att. 2. Æstimarunt H-S vicies.
Bis & vicies. Cic. 11. Att. 1.
Centies vicies duceni. Columel. lib. 5. cap. 2.

VIGESSIS, is. c. [εἰκοσσὸς] Viginti assium. Martial. lib. 12. 77.
Amphora vigessis, modius datur ære quaterno:
Ebrius & crudus nil habet agricola. i. e. Viginti assibus amphora venditur. Alia exemplaria habent Vicenis.

VICENNIUM, i. n. Viginti annorum spatium. Modestinus in l. Calcularii. D. de administrat. rerum, &c. V. Expungere rationes, in EXPUNGO.

VIGINTIANGŬLUS, a, um. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. Forma octangula & vigintiangula.

VIGINTIVĪRI, [οἱ εἴκοσι] Nomen magistratus apud Romanos, ut Triumviri. Cic. 2. Att. 6. Ubi nemo sit præter me, qui quenquam ex vigintiviris unum esse salvum velit. Erant autem hi a C. Cæsare, agro Campano dividundo creati. V. not. Græv. in locum.

VIGINTIVIRĀTUS, ûs. m. Munus quoddam in republica gubernanda, cui qui præerant, vigintiviri dicebantur. Sallust. Utque munere capessendo vigintiviratus solveretur. Viginti autem viri erant, ut hoc declaretur, Triumviri capitales, Triumviri monetales, & Quatuorviri curatores viarum urbis, & Decemviri, qui hastam centumviralem cogebant. Dio lib. 53. hujus rei auctor est, cujus auctoritate freti, hoc de vigintiviris affirmare non temere, tutoque possumus. Monuit Turneb. Advers. 2. 25. V. Cic. 9. Att. 2. & Tacit. 3. Ann. 29. V. Lex. Pitisc.

VIGOR, ōris. V. VIGEO.

V I L

VILIC. Villicus.

VĪLIS, [εὐωνος, Gl. L. G. & G. L. εὐτελὴς, G. L.] Quod parum valet. Plaut. Trin. 1. 1. 10.
Neque quicquam hic vile nunc est, nisi mores mali. [Pro Abundanti hic positum.
Vile, dicitur Quod parvo pretio emitur. Cic. 5. Verr. 195. Frumentum, quoniam vilius erat, ne emisses.
Pretiosus & Vilis contraria. Cic. 2. de Finib. 19. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis.
Levis & vilis. Cic. 1. Q. frat. 1. Semper eos putavi, si vulgares essent, viles, si temporis causa constituerentur, leves.
Vulgare & vile. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus, &c.
Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. Cic. 5. Tusc. 102.
Habere vile aliquid, Parvi facere. Sallust. in Catil. cap. 16.
Alimenta vilia. Ovid. 5. Trist. 8. 13.
Annona vilis amicorum est, bonis ubi quid deest. Facile possunt haberi amici, quibus multa desunt. Acron. Hor. 1. Epist. 12. 24.
Aqua vilis. Propert. lib. 3. 15. 18.
Aqua rerum vilissima. Hor. 1. Serm. 5. 88.
Ova vilia. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Pretium non vile. Martial. lib. 1. 77.
O mihi curarum pretium non vile mearum.
Pretium non vile laboris. Ovid. 18. Epist. 163.
Servulus vilis. Cic. 3. Off. 89. Quærit, si in mari jactura facienda sit, equine pretiosi potius jacturam faciat, an servuli vilis.
Supellex vilis. Virg. 1. Georg. 165.
Vestis vilisque vetusque. Ovid. 8. Met. 859.
Gratia vilis. Ovid. 2. de Arte Am. 29.
Honor meus vilis vobis. Cic. pro Flacc. 103.
Honos vilis studiis. Stat. 5. Silv. 3. 33.
Oratio vilis, cui opponitur Accurata. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Virtus vilior alga. Hor. 2. Serm. 5. 8.
Et genus, & virtus, nisi cum re, vilior alga est.
Projecta vilior alga. Virg. 7. Ecl. 42.
Vile, pro Abundanti. Virg. 1. Georg. 227.
Si vero viciamque seres, vilemque faselum. Servius; Vilem, Abundantem: nam omne quod abundat, vile est. Ibid. 274.
Sæpe oleo tardi costas agitator aselli,
Vilibus aut onerat pomis.
Vili, Ablativus, seu Vile, ut in Gloss. [ἐωνου, Gl. G. L.] verbis pretii solet addi. Plaut. Epid. 1. 1. 49.
Quid istanc, quam emit, quanti eam emit? T. vili. Martial. 12. 67.
Instructam vili vendis, Amene, domum.
Compar. [εὐτελέστερος, Gl. G. L.] Hor. 1. Epist. 1. 52.
Vilius est auro argentum, virtutibus aurum.
Istoc vilius. Ter. Adelph. 5. 9. 14.
Tu tuum officium facies, atque huic aliquid paululum præ manu Dederis, unde utatur: reddet tibi cito M. istoc vilius. Ubi Donatus, Quasi, nihil minus. Negatio enim est floccum ostendentis, aut quid tale: cum ἐλλείψει, qua subauditur Quicquam, & Non dabo.
Superl. [εὐωνότατος, Gl. L. G.] Pars vilissima rerum, opes. Lucan. lib. 3. 120.

VILĬTER, Adv. [εὐτελῶς] Apul. 1. Florid. p. 344. Elmenh. Viliter semet ipsum colere, sui contemptus est.
Compar. [εὐτελέστερον, Gl. G. L.] Plaut. Curc. 2. 1. 28. Venire poteris intestinis vilius.
Superl. [εὐτελέστατα] Plin. lib. 18. cap. 6. Quicquid per asellum fieri potest, vilissime constat.

VILISSIMO, Idem. Scævola, Si fisco aliquid debebatur, & res stipulatoris vilissimo distracta est, &c. Budæus.

VILĬTAS, ātis. f. [εὐωνία, Gl. L. G. & G. L. εὐτέλεια, G. L] cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. 44. Tanta repente vilitas annonæ, ex summa inopia & caritate rei frumentariæ consecuta est, unius spe & nomine, quantam vix ex summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. Idem pro Domo 15. Subito illo ipso die carissimam annonam nec opinata vilitas consecuta est.
Vilitas sui. Curt. lib. 5. 9. 7. Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. i. e. Ad despicientiam vitæ suæ. [Hic Vilitas est τὸ εὐκαταφρόνητον. C. Mucius apud Liv. 2. 12. Ut sentias, quam vile corpus sit iis, qui magnam gloriam vident.

Vilitas

Vilitas & Utilitas sæpe a librariis confundi, docet Burm. ad Quintil. 5. 7. p. 382.

VILESCO, [εὐωνίζομαι] ĕre. Vile fieri. Avien. in Arat. v. 318.

At postquam argento deformis viluit ætas. Hinc Evilesco, apud Suetonium. q. V.

VILO, [εὐτελίζω] āre. Gloss. Græcolat.

VILĬTO, āre. Vilem facio, ut Nonius ait, 2. 896. Turpil. Lindia. Quin moneam, quin clamem, & querar tua vitia, quæ te vilitant.

VILĬFICO, āre. ut, Vilificare mulierem. Hieron. in Esaj.

VILĬPENDO, ĕre. Plaut. Truc. 2. 6. 58. Etiamnum me vilipendit.

VILLA, æ. f. [ἔπαυλις, οἴκιον, Gl. L. G. κώμη, G. L.] Domus extra urbem ædificata, casa agrestis, & suburbana domus. Plin. lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ descriptionem habes in epistolis Plinii 2. 17. & 5. 6. conf. eundem de generibus villarum 3. 19.

Villa dicta est (inquit Varro de R. R. lib. 1. cap. 2.) quod a villico in eam convehuntur fructus, & evehuntur, quum veneunt.

Frumenta aut in agris, aut in villis sunt. Cic. 10. Fam. 33.

Otium domus est, quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. 6. Fam. 18.

Aqua non longe a villa belle sane fluens. Cic. 3. Q. frat. 1.

Anser erat minimæ custodia villæ. Ovid. 8. Met. 684.

Culmina villarum fumant. Virg. 1. Ecl. 83.

Aperta villa. Cic. 2. Q. frat. 9. Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc invitare nolui.

Minuscula villa. V. Minor, in PARVUS.

Optima villa. Cic. pro Rosc. Com. 13. Tum erat ager incultus, sine tecto: nunc est cultissimus, cum optima villa.

Parva villa. Cic 2. de Legib. 3. Hoc ipso in loco cum anus viveret, & antiquo more parva esset villa, ut illa Curiana in Sabinis.

Plenissima villa, Populosa. Hor. 1. Serm. 5. 50.

Suburbana villa Catull. ad Fundum, 42. 7.

Esse in agro, & ali ad villam. Cic. pro Rosc. Amer. 44.

Contexere villas. V. CONTEXO.

Inclusæ in paucis villis. V. INCLUDO.

Villam Columella 1. 6. pr. tripartito distribuit, partem unam urbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Rustica villa, est ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque instrumento omni rustico condendo aut continendo.

Villa urbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars est, quam dominus sibi recepit: itaque quia elegantius, amœniusque ædificari solet & instrui, ideo urbana vocatur, quasi urbani nitoris, & elegantiæ plus quam rusticæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Fructuosior est certe fundus propter ædificia, si potius ad antiquorum diligentiam, quam ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ rusticæ erant majoris, quam urbanæ, quæ nunc sunt pleræque contra.

Villa publica, erat Locus in Campo Martio, ubi census agebatur. V. Liv. 4. 22. extr.

VILLŬLA, æ. f. dimin. [ἐπαύλιον, κωμίδιον, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 9. Ego Arpini volo esse pridie Calen. deinde circum villulas nostras errare. Eidem 12. 27. Villula sordida & valde pusilla. Catul. ad Furium, 24. 1. Proxima Campano villula. Hor. 1. Serm. 5. 45.

VILLĀNUS, i. m. [ἀγροικικός] Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (unde villici dicti) ascripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum majores fuerint, quarum rerum vestigia non obscura multis in locis exstant: quod tamen nomen loquentium inscitia in contumeliam jam vertit. Villanum enim & Vilem vernacula simplicitas confundit.

VILLATĬCUS, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Quod ad villam pertinet. unde Villatica pastio, dicitur Alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, ut puta, pecudes, aves, pisces. Sic dicitur Villaticus canis, Qui in villa tenetur. Columel. lib. 7. cap. 12.

Ales villatica, quæ in villa pascitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Ajunt, si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutasque fieri villaticas alites.

VILLĀRIS, e. Adj. [ἀγροικιακός] Idem quod Villaticus. Plin. lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis & religio inest.

VILLĬCUS, vel VILĬCUS, i. m. uno enim L sæpe scribitur, [οἰκονόμος, οἰκολόγος, καὶ ὁ κατὰ ἀγρὸν οἰκονομῶν, Gl. L. G. οἰκονόμος, ὁ ἐπὶ τῆς κώμης, G. L.] Villæ gubernator: vel Qui præest pago, & totius rei rusticæ curam habet. Varro de R. R. 1. 2. Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa. Columel. lib. 11. Villicus semper caveat ne improvidus ab opere vincatur. Hor. 1. Epist. 14. 15.

Nunc urbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid a Colono differat, V. Colonus, in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico sit. Cic. 1. de Orat. 249.

Silvarum & agelli villicus. Hor. 1. Epist. 14. 1.

Dominus villico delectatur. Cic. 5. Verr. 119.

Custos ac villicus. Cic. 5. Verr. 119. Putat se bonum in arationibus, fructibusque suis habuisse custodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. 14. Att. 17. Quum Piliæ nostræ villam ad Lucrinum, villicosque procuratores tradidissem. [Ubi videtur Adj. Villicus non tantum rusticarum, sed etiam aliarum rerum Procurator, per Translationem dicitur. ut,

Ærarii villicus. Tibul. 4. 14. 1.

Urbis villicus. Juvenal. 4. Sat. 77.

VILLĬCA, æ. f. [οἰκονόμου γυνή] Uxor villici. Columel. lib. 12. cap. 1. Nec tamen instituendo villicam, domesticarum rerum villico remittimus curam, sed tantummodo laborem ejus, adjutrice data, levamus. Martial. lib. 1. 56.

Pinguis inæquales onerat cui villica mensas.

VILLĬCO, [οἰκονομῶ, Gl. G. L.] āre. & VILLICOR, āri. depon. Villici munere fungi. vel In villam animi causa secedere. Pomponius Ergastulo, Longe ab urbe villicari, quo herus rarenter venit, non villicari, sed dominari, mea est sententia. Afranius Suspecta, In Arpinos jam quantum potes explodam hominem ut villicetur. Plin. lib. 18. cap. 6. Exercitusque ducebant Senatu illis villicante.

VILLICĀTIO, ōnis. f. [οἰκονομία] Rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui susceperit officium villicationis.

VILLĬCO, ōnis. m. [ἐπιστάτης] Idem quod Villicus. vel præfectus villicationis; ut est apud Apulejum in Apologia p. 329. Elmenh. qui & Epistates dicitur.

VILLUM, V. VINUM.

VILLUS, i. m. [μαλλός, Gl. L. G. & G. L.] Pilus. Martial. lib. 14. 136.

Calfaciunt villi pallia vestra mei. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quarum animantium aliæ coriis tectæ sunt, aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Ovid. 3. Met. 218. de Canibus venaticis,

Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Albentes villi. Ovid. 11. Met. 176.

Mollibus villis albi greges. Virg. 3. Georg. 386.

Udis villis mersatur aries. Virg. 3. Georg. 456.

Conficere & contexere villos ovium. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis atque contextis, homines vestiantur?

Solutis villis mantile, i. e. Cirris. Ovid. 4. Fast. 933.

Tonsis villis mantilia. Virg. 4. Georg. 377.

Cani villi arborum. V. CANUS.

VILLŌSUS, a, um. Adj. [μαλλωτός, Gl. L. G. & G. L.] Villis plenus. Cauda villosa. Plin. lib. 7. cap. 2. Et lib. 8. cap. 38.

Genua villosa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Guttura villosa colubris. Ovid. 10. Met. 21.

Pectus villosum. Columel. lib. 7 cap. 12. Nigris vel glaucis oculis acri lumine radiantibus, amplo villosoque pectore. Virg. 8. Æn. 266.

Pelles villosæ. Ovid. 12. Met. 319.

Terga villosa leonis. Sil. lib. 16. 452.

Ursa villosa. Ovid. 13. Met. 836.

Veste villosa tegere corpus. Tibul. lib. 2. 3. 82.

Radice villosa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib. 12. cap. 32.

V I M

VĪMEN, ĭnis. n. [λύγος, Gl. L. G. & G. L. οἰσύα, L. G.] Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quasi vincimen, vel a Viendo, ut in ea voce dictum. Columel. lib. 4. cap. 30. Nec refert cujus generis vimen feras, dum sit lentissimum. Cæs. 6. Bell. Gall. 16. Alii immani magnitudine simulacra habent: contexta viminibus membra vivis hominibus complent.

Vimina fiunt ex populorum virgis, ulmi, & sanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & salicis, quæ principatum obtinent. Columel. lib. 4. cap. 13. Si viminibus salicis aut ulmi ligaveris. Sic lib. 9. cap. 151.

Densus vimine specus. Ovid. 3. Met. 29.

Fecundæ viminibus salices. Virg. 2. Georg. 446.

Fenestræ factæ viminibus raris. Varro 3. de R. R. cap. 9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnavit. Ovid. 2. Met. 554.

Aspera rusci vimina. Virg. 2. Georg. 414.

Breve vimen. Martial. lib. 4. 89.

Fruticosa vimina. Ovid. 6. Met. 345.

Lentum vimen, Molle & flexuosum. Virg. 3. Æn. 31.

Lento vimine texta alvearia. Virg. 4. Georg. 34.

Querno vimine texunt crates. Virg. 11. Æn. 65.

Spisso vimine quali. Virg. 2. Georg. 241.

Detexere aliquid viminibus. Virg. 2. Ecl. 72.

VIMENTUM, i. n. Idem. Tacit. 12. Ann. 16. Mœnia, non saxo, sed cratibus & vimentis, ac media humo, adversum irrumpentes invalida erant.

VIMINĒTUM, i. n. Locus viminibus consitus. Varro de L. L. 4. 8.

VIMĬNEUS, a, um. Adj. [οἰσύϊνος] Quod est ex vimine: ut, Vasa viminea. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Crates vimineæ. Virg. 1. Georg. 95.

Fasces viminei virgarum. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Vimineos qualos superimponant. Columel. lib. 8. cap. 3.

Viminea tegumenta. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 63.

VIMINĀLIS, e. Adj. [οἰσυοφόρος] Quod est ad ligandum aptum, seu Quod pertinet ad vimina. Plin. lib. 17. cap. 20. Hæc est viminalium cultura.

Salices viminales. Columel. lib. 4. cap. 30.

Collis viminalis dictus est Romæ, quod ibi viminum silva fuit. Plin. lib. 17. cap. 1. In colle Viminali C. Aquilii.

V I N

VIN. Vinalia.

VIN, pro Visne, Vide quæ notavi in VOLO. H. St.

VINACEUS, VINARIUS. V. VINUM.

VINCA, æ. f. Herba a vinciendo dicta. Plin. 2. Epist. 17. Adjacet gestationi interiore circuitu vinca tenera & umbrosa, nudisque etiam pedibus mollis & cedens. Ubi corrupte legitur Vinea, facili lapsu litteræ C in E.

Vincapervinca. Plin. lib. 21. cap. 11. Vincapervinca semper viret, in modum lineæ foliis geniculatim circumdata.

VINCIO, vinxi, vinctum, [δεσμῶ, Gl. G. L.] īre. Constringere. Virg. 1. Æn. 341.

Purpureoque alte suras vincire cothurno. Plaut. Men. 1. 1. 3.

Homines captivos qui catenis vinciunt.

Vinctum & constrictum aliquem alicui tradere. Cic. pro Domo 23. Tu liberos populos L. Pisoni vinctos constrictosque tradidisti.

Aliquem catenis vincire. Ovid 15. Met. 601.

Comas vitta vinxi. Propert. lib. 4. 12. 34.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib. 1. 9. 70.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acron. Hor. 4. Carm. 1. 32.

Lino vincire. Cels. lib. 7. cap. 19.

Guttura alicujus vincire. Ovid. 10. Met. 22.

Manus vinxerat post terga Virg. 11. Æn 81.

Linguas hostiles vincire. Ovid 2 Fast. 581.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib. 3. 5. 21.

Dolia vincire plumbo Cato R. R. cap. 39.

Locum præsidiis vincire, pro Tenere. Cic. 7. Att. 17. Cæsarem quidem L. Cæsare

L. Cæsare cum mandatis de pace misso, tamen ajunt acerrime delectum habere, loca occupare, vincire præsidiis.
Custodiis amicorum vinciri & constringi. Cic. 2. Tusc. 48. Si turpissime se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet, vinciatur, & constringatur amicorum propinquorumque custodiis.
Fœdere certo vinciri. Propert. lib. 3. 20. 21.
Legibus vincire. Cic. pro Marcell. 24. Omnia quæ delapsa jam fluxerunt severis legibus vincienda sunt.
Numeris vincire membra orationis. Cic. 3. de Orat. 188. Sæpe carpenda membris minutioribus oratio est, quæ tamen ipsa membra sunt numeris vincienda.

VINCIENS, entis. Partic. Apul. Apol. 1. p. 132. Venus corpora complexu vinciens.

VINCTUS, a, um. Partic. [δεδεμένος, Gl. L. G. & G. L.] Constrictus. Vinctus & astrictus. Cic. 6. Verr. 96.
Vinctum & Dissolutum, contraria. Cic. in Orat. 195. Alterum est minus vinctum, ut de industria factum appareat: alterum nimis dissolutum, ut pervagatum ac vulgare videatur.
Aspicite religatum asperis vinctumque saxis. Cic. 2. Tusc. 3.
Trādere alicui aliquem vinctum. Cic. 5. Verr. 37. Translate.
Nexu vincti. V. NECTO.
Nodis ahenis vinctus post tergum. Virg. 1. Æn. 299.
Vincta amicitia inter aliquos. Plaut. Cistel. 1. 1. 27.
Caput lauro vinctus. Ovid. 11. Met. 165.
Fides vincta teste numine, Jurejurando obligata. Ovid. 20. Epist. 212.
Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri vinctam testimoniorum fidem esse voluerunt. Pro M. Fontejo 222. edit. Lamb. Pro Vinctam, quod affert Faërnus ex vet. vulgo Sanctam. H. St. V. not. Græv. & supra Sanctus in SANCIO. Exstant autem hæc Pro Font. 20.
Fossor compede vinctus. Ovid. 4. Trist. 1. 5.
Orbes vincti inter se. Cic. in Arat. 243.
Pectore vincto virgo, i. e. Tenui & gracili. Ter. Eun. 2. 3. 22.
— quas matres student
Demissis humeris esse, vincto pectore, ut graciles fient.
Præcordia vincta ferro. V. PRÆCORDIA.
Vinctus, pro Coacto. Hor. 2. Serm. 7. 30.
— si nusquam es forte vocatus
Ad cœnam, laudas securum olus: ac velut usque
Vinctus eas: ita te felicem dicis, &c.　i. e. Quasi ad alienam cœnam semper eas coactus. [Quasi non tuis pedibus solutus & liber eas, sed vinctus & constrictus traharis.

VINCTUS, i, m. [δέσμιος, Gl. G. L.] pro Servo & compedito. In compedibus enim vincti servi ad agriculturam destinabantur. Plin. 3. Epist. 19. Nam nec ipse usquam vinctos habeo, &c.

VINCTŪRUS, a, um. Partic. Virg. 2. Georg. 94.
— tenuisque lageos
Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.

VINCTIO, ōnis. f. Arnob. lib. 2. Adverf. gent. Neque esse omnino dissolutionis expertes: sed voluntate Dei regis ac principis vinctione in perpetua contineri. conf. Cic. 2. Tusc. 72.

VINCTUS, ûs. m. [δεσμὸς] Ligamen. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Et vindemia facta, denique discat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

VINCTOR, ōris. m. Qui vincit. Arnob. lib. 6. p. 199. Phidias sciebat, aurum fuisse, lapides atque ossa informia, disparata, confusaque, seque horum omnium congregatorem atque vinctorem.

VINCTŪRA, æ. f. Plin. lib. 16. cap. 37. Pariuntque baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad victuras lentitiæ. De salicibus.

VINCEUS, a, um. Adj. fictum a Plaut. Stich. 4. 7. 55. Potione vincea onerabo gulam. Ubi Turneb. lepide Laqueum vocat Potionem vinceam.

VINCŬLUM, i. n. [δεσμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Ligamen. Dicimus & VINCLUM, i. per syncopen. Pl. Vincula, [δεσμά, Gl. L. G.] Columel. lib. 3. Salix humida loca desiderat, genista etiam sicca, utræque tamen circa vineam feruntur, quum palmitibus idonea præbent vincula.
Digitorum vincula. Ovid. 9. Met. 77.
Juncea vincula. Ovid. 4. Fast. 870.
Linea vincula. Virg. 5. Æn. 510.
Roseum vinculum, i. e. Corona. Senec. Med. v. 50.
Spinea vincula. Ovid. 2. Met. 790.
Stuppea vincla. Stat. 3. Silv. 2. 27.
Arcta vincula. Virg. 2. Æn. 147.
Fabrilia vincula. Ovid. 1. Amor. 9. 39.
Immania vincula. Valer. 7. Argon. 593.
Irresoluta vincula. Ovid. 1. de Pont. 2. 22.
Tenacia vincla. Virg. 4. Georg. 412.
Abducere vincula ab aliquo loco. V. ABDUCO.
Abrumpere vincula alicui. Hor. 4. Carm. 7. 28.
Abdere manus alicujus in vincla. Ovid. 1. Amor. 7. 1.
Adhibere vincula captis. Ovid. 3. Fast. 293.
Adimere vincula canibus. Ovid. 8. Met. 332.
Aptare vincula collo. Ovid. 10. Met. 381.
Arcebant vincula palmas. Virg. 2. Æn. 406.
Astringere vincula. Ovid. 11. Met. 75.
Capere aliquem vinclis. Virg. 4. Georg. 396.
Circumdare vincula collo. Ovid. 1. Met. 631.
Conjicere in vincula. V. CONJICIO.
Constricta corpora vinculis. Cic. 1. de Orat. 226. Si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen suum jus, &c.
Contendere vincla. V. CONTENDO.
Copulare vinculo. V. COPULO.
Demere alicui vincula. Ovid. 3. Fast. 320.
Demere vincla pedibus. Ovid. 3. Met. 168. Calceamenta solvere.
Dilaniare vincula. Ovid. 10. Met. 387.
Effugere vincula. Hor. 2. Serm. 3. 71.
Emittere ex vinculis. Cic. 1. Tusc. 75.
Evadere vincla. Sil. lib. 7. 71.
Excidere vinclis, Evadere vincula. Virg. 4. Georg. 405.
Exuta pedem vinclis Dido. Virg. 4. Æn. 518.
Exutæ vinclis palmæ. Virg. 1. Æn. 38.

Frangere digitorum vincula. Stat. 6. Theb. 860.
Gerere vincla. Ovid. 4. Met. 680.
Impediunt firma vincula manus. Ovid. 1. Fast. 370.
Impediri vinculis. V. IMPEDIO.
Imponere vincla, & Solvere vincla, contraria. Propert. lib. 3. 20. 23.
Imposita capiti vincla, Corona, diadema, vel simile quippiam. Senec. Thyest. 6. Imposita capiti vincla venerando gere.
Indere vincula. Tacit. 15. Ann. 56.
Injicere vincula. V. INJICIO.
Innectere vincla gutturi. Hor. Epod. 17. 72.
Innectere vincula cæsis silvis. Lucan. lib. 2. 670.
Intendere vincula collo. V. INTENDO.
Levare vincla alicui. Virg. 2. Æn. 147.
Ligare vincla. Sil. lib. 11. 249.
Ligabantur minacia vincla collo. Ovid. 1. Met. 91.
Nectere vincula alicui. Virg. 6. Ecl. 23.
Præstricta secantibus vinclis manus. Senec. Troad. 6.
Recusantes vincla leones. Virg. 7. Æn. 16.
Rumpere vincula. Virg. 2. Æn. 134.
Solvere vincula. Ovid. 18. Epist. 11.
Solvere epistolæ vincula, i. e. Aperire epistolam. Nepos 4. 4. 1.
Tendere vincula alicui. Virg. 4. Georg. 399.
Tenere vinculis aliquem. Virg. 4. Georg. 405.
Teneor gravibus vinclis coercita. Ovid. 13. Epist. 3.
Vincula, orum. [πέδαι] Compedes, & per translationem Carcer, in quo noxii vincti servantur. Venulej. l. 224. D. de verb. signif. Vinculorum appellatione, vel privata, vel publica vincula significantur: custodiæ vero, tantum publica custodia. Cic. 7. Verr. 17. In vincla conjectus est. Ibid. 78. Quid si aufugisset? si vincla rupisset?
Abripi in vincula. Cic. 6. Verr. 24.
Absolutus vinculis. V. ABSOLVO.
Coerceri vinculis. Callistrat. in l. Succurritur. D. Ex quibus causis majores, &c.
Dicere causam ex vinculis. V. DICO, ĕre.
Habere in vinculis. Sallust. in Catil. cap. 51. extr. Ipsos in vinculis habendos per municipia. Quod cap. seq. expressit, Ipsos per municipia in custodiis habendos.
Mandare æternis vinculis. V. MANDO, āre.
Necare aliquem vinculis & verberibus, atque omni supplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Esse in vinculis, In carcere esse vinctum. Plin. lib. 7. cap. 34.
Amicitiæ vincula rumpere, Translate. Lucret. lib. 3. 83.
Tenacissimum vinculum ad connectendas amicitias. Plin. 4. Epist. 15. ad Fundanum, Quum sit ad connectendas amicitias vel tenacissimum vinculum morum similitudo.
Affinitatis vinculis esse cum aliquo conjunctum. Cic. pro Planc. 27. Est quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis conjunctus.
Concordiæ vincula. Cic. 2. de Finib. 117. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ sunt vincula concordiæ.
Conjunctionis vincula cum aliquo. Cic. 6. Att. 2. Dixerim me vel plurima vincla tecum summæ conjunctionis optare, etsi sunt amoris arctissima: tantum abest ut ego ex eo, quo astricti sumus, laxari aliquid velim.
Juris vincula. Cic. 3. de Finib. 67. Et quo modo hominum inter homines juris esse vincula putant, sic homini nihil juris esset cum bestiis.
Judiciorum revellere vincula. Cic. pro Cæcin. 70. Qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque communis.
Legum certa vincula. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Quæstionis vinculum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Societatis arctissimum vinculum. V. ARCEO.
Connubialia vincla, Conjugium. Stat. 5. Theb. 112.
Jugalia vincla, Fœdus matrimonii. Virg. 4. Æn. 59.
Jugali vinclo sociare se alicui. Virg. 4. Æn. 16.
Vinculum ad. Cic. 3. Off. 115. Nullum enim vinculum ad astringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt.
Astrictus vinclis. Cic. 4. Acad. 61.
Astrictis certis legum vinculis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Copulatus locus vinculo quæstionis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Habere constrictum in vinculis suis eum, qui responsurus est, dicitur cavillator sophista. Quintil. lib. 7. cap. 3. p. 616. Burm.
Vincla, pro Negotiis. Hor. 1. Epist. 7. 67.
— ille Philippo
Excusare laborem, & mercenaria vincla.

VINCULĀTUS, a, um. Adj. ut, Mutuo amplexu vinculati. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8.
Rosæ decussatim vinculatæ. Mart. Capell. 1. p. 21.

VINCO, vīci, victum, [νικῶ, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Superare, superiorem discedere. Cic. 3. in Catil. 27. Mihi vivendum est cum illis, quos vici ac subegi. Idem 8. Att. 7. Malo cum Pompejo vinci, quam cum istis vincere.
Vinci & expugnari. Cic. in Parad. 4. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus septus, vincetur & expugnabitur, qui ne civitate quidem pelli potest?
Vincere ac vinci vultu eodem. Liv. 7.
Vince & vale. Cic. 11. Fam. 25.
Vinci a voluptate. Cic. 1. Off. 68. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum se a labore præstiterit, vinci a voluptate.
Bello vincere. Lucan. lib. 1. 145
Fame vinci, Expugnari. Ovid. 6. Fast. 393.
Hostem miles vicit. Ovid. 2. Trist. 49.
Amor vincitur donis. Ovid. 1. Trist. 5.
Animum vincere. Plaut. Trin. 2. 2. 29.
Tu si animum vicisti potius, quam animus te, est quod gaudeas.
Clementia vincitur lacrimis. Ovid. 4. Trist. 9. 3.
Omnia vincit amor. Virg. 10. Ecl. 69.
Omnia vincit animus. Ovid. 2. de Pont. 7. 75.
Omnia vincit labor. Virg. 1. Georg. 145.

Vincere, pro Obtinere. Plaut. Perf. 2. 2. 33. Fatear si ita sim. S. jam abi, vicisti. Cic. pro Cluent. 124. Vince deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Ibid. 64. Si doceo non ab Avito, vinco ab Oppianico. Budæus.
Judicio vincere. Cic. pro Rosc. Com. 53. Itane vero? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset judicio, ferres tuum. Suo nomine petiit: quod abstulit, sibi, non tibi exegit.
Ratione nulla vinci. Cic. 4. Tusc. 48. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui nulla ratione vincerentur.
Sponsione vincere. Cic. pro Quint. 84. Nam quidquid est causæ, C. Aquili, quin si longe aliter possedit, quam Prætor edixit, iste ex edicto non possederit, ego sponsione vicerim?
Causa victa. Cic. pro Deiot. 23. Sed tamen cum ad Cœlium mittebat, utram causam illam victam esse nesciebat?
Crimina vincere. Martial. lib. 1. 7.
Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.
Furorem vincere ratione. Ovid. 7. Met. 10.
Licitationem vincere. Paulus in l. Locatio, D. de publicanis. Locatio vectigalium quæ calor licitantis ultra modum solitæ conductionis inflavit, ita demum admittenda est, si fidejussores idoneos & cautiones is qui licitationem vicerit, offerre paratus sit. Alii legunt Licitatione vicerit.
Vicit sententia lenior, ut unde culpa esset orta, ibi pœna consisteret. Liv. 28. 26.
Vicimus, Vicistis, Nostra est causa, Vestra est ratio. Cic. 14. Att. 20. Cui si esse in urbe tuto licebit, vicimus. Et 3. Verr. 61. Unum ostende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum esse, vicisti.
Viceris. Ter. And. 5. 3. 25. Adducti qui illam civem hic dicant; viceris. Ubi Donatus, Viceris verbum est ejus, qui vix sibi extorquet ut abjiciat curam, & proprium patribus, ac familiare iratis.
Carminibus vincere aliquem, Superare, Præstare. Virg. 4. Ecl. 55.
Certamine pedum vincerat omnes. Ovid. 12. Met. 304.
Gloria vincere aliquem. Cic. pro Dejot. 12.
Moribus vincere aliquem. Propert. lib. 3. 6. 25.
Numero vincere, ætatibus, auctoritate. Cic. 11. Philipp. 39. Nunc vigent Pansæ, vigent Hirtii, vigent Cæsares filii, vigent Planci: vincunt numero, vincunt ætatibus, nimirum etiam auctoritate vincunt.
Te uno vicimus. Cic. 4. Fam. 4. Uno te vicimus, quod de Marcelli Collegæ tui salute paulo ante, quam tu, cognovimus.
Aciem vincere ferri. Plin. lib. 19. cap. 1.
Animum divitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, lib. 1. cap. 8.
Cervum vincere cursu, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 27.
Comites cursu vincere. Ovid. 1. Trist. 10. 5.
Magnitudinem alterius rei vincere. Cic. in Somn. Scip. 8. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facile vincebant.
Omnes officio vincere. Cic. 14. Fam. 4. Sallustius officio vincet omnes.
Viribus ramum vincere, Hærentem vi avellere. Virg. 6. Æn. 148.
Cibum vincere, Concoquere. Plin. lib. 11. cap. 53.
Difficultates locorum vincere, Superare. Cæs. 8. Bell. Gall. 41.
Exspectationem vincere, Facere præter exspectationem & spem aliorum. Cic. 2. Fam. 4. ad fin. Idem 7. Verr. 11. Exspectate facinus quam vultis improbum, vincam tamen exspectationem omnium.
Fata sua vivendo vincere. Virg. 11. Æn. 160.

Contra ego vivendo vici mea fata, superstes
Restarem ut genitor. Ubi Servius; Vici mea fata, id est naturalem ordinem vita longiore superavi: namque hic ordo est, ut sint parentibus superstites filii.

Memoriam vicit vita istius. Cic. in Sallust. 3. Quod si vita istius memoriam vicerit, aliam, P. C. non ex oratione ejus, sed ex moribus spectare debetis.
Montes vincere ascensu, Superare. Claud. 3. Conf. Hon. 46.
Noctem vincunt funalia flammis. Virg. 1. Æn. 731.
Opinionem omnium vincere. Cic. 4. Acad. 1.
Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul. lib. 3. 4. 76.
Se ipsum vincere. Cic. 12. Fam. 13. Quod maximus consularis maximum Consulem te ipsum vicisti, & lætamur, & mirari satis non possumus.
Virum invictum dolor vicit. Ovid. 13. Met. 386.
Cura vincendi. Ovid. 16. Epist. 79.

Vincens, entis. Partic. Hirt. Bell. Alex. cap. 40. Legio fortiter vincentium impetum sustinuit. Adde Hor. 1. Serm. 1. 115.

Vincendus, a, um. Partic. [νικητέος, Gl. L. G.]

Victus, a, um. Partic. [ἡττηθεὶς] ut,
Victi & subacti populi. Cic. pro Font. 26. Aut si non poterit, M. Fabium, subscriptorem ejus, rogabimus, ut Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum: ut velint isti aut quiescere, id quod victi ac subacti solent, &c.
Galli victi silere solent; canere victores. Cic. 2. de Divin. 56.
Hostis victus terra marique. Hor. Epod. 9. 27.
Opes civitatis victæ. Cic. 7. Verr. 98. Hic primum opes ipsius civitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt.
Terga victa dare. Ovid. 7. Met. 73.
Urbes victæ. Hor. 3. Carm. 15. 2.
Bellis victi. Stat. 12. Theb. 507.
Natura victus. Cic. 2. de Finib. 49. Itaque idem natura victus (cui obsisti non potest) dicit alio loco, &c.
Prece victus. Hor. Epod. 17. 43.
Somno victus. Liv. 9. 30.
Viribus victa virgo, Expugnato pudore a fortiore. Ovid. 1. de Arte Am. 699.
Voluptate victus. Cic. 1. de Finib. 48. Et qui suum judicium retinet, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum.
Vulnere ingenti victus. Virg. 10. Æn. 842.
Clementia illius victa est nostro vitio. Ovid. 2. de Pont. 2. 121.
Corpora victa sopore. Ovid. 1. Fast. 420.
Femina victa dolo divûm duorum. Virg. 4. Æn. 95.
Gemitus victus. Tacit. 4. Ann. 8. Effusum in lacrimas senatum, victo gemitu, &c. Victum gemitum dixit, quia is non sufficeret amplius exprimendo affectui, quo confundebantur.
Ira victa per preces. Ovid. 1. de Pont. 7. 48.
Patientia victa vitiis. Ovid. 3. Amor. 10. 1.
Pietas victa furore. Hor. 3. Carm. 27. 35.
Pudor victus amore. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
Reus victus. Cic. 3. Verr. 10. Ne actor quidem est is, cui reus tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occulte surripi, aut impune eripi possit.
Victus. Virg. 9. Ecl. 5.

Nunc victi tristes, quoniam sors omnia versat,
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos. Ubi Servius;

Victi, id est impotes voti. Nam quo modo victores dicimus Voti compotes, qui quod volunt faciunt: sic victos contrario Voti impotes, qui non possunt facere quod volunt.
Victus, A proposito pristino recedens. Virg. 2. Æn. 699.

Hic vero victus genitor se tollit ad auras. Servius.

Victus & Vinctus confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 6. 348.

Victor, ōris. m. [νικητὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vicit. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 24. Qui ab decumana porta, ac summo jugo collis nostros victores flumen transire conspexerant.
Multa enim victori, eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invito facienda sunt. Cic. 4. Fam. 9.
Belli victor. Stat. 9. Theb. 625.
Gentium omnium victor. Cic. in Pison. 16. Neque enim me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, &c.
Hostium victor. Hor. 1. Carm. 6. 2.
Hostium ille externorumque bellorum victor. Cic. de Arusp. Resp. 49.
Cruentus victor. Lucan. lib. 5. 758.
Ferus victor. Hor. 1. Epist. 2. 156.
Violens victor. Hor. 1. Epist. 10. 37.
Currus victor, Triumphalis. Ovid. 4. Trist. 2. 47.
Victor est etiam Propositi effector, ut interpretatur Servius ad Virg. 2. Æn. 329.

— victorque Sinon incendia miscet. V. Hor. 1. Epist. 13. 2. & Ovid. 1. Fast. 562.

Victrix, īcis. f. [νικήτρια] Quæ vicit. Cic. ad Brut. 10. Erat victrix Respub. cæsis Antonii copiis, ipso expulso.
Victrix filiæ, non libidinis. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa, egregia ac præclara mater, palam exsultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit, victrix filiæ, non libidinis.
Victrix, Voti compos. Virg. 7. Æn. 544.

Junonem victrix affatur voce superba.

Victrix, īcis. Adj. [νικηφόρος] ut, Arma victricia, pro ipsis Victoribus, & iis qui armis vicerunt. Virg. 3. Æn. 54.

Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus,
Fas omne abrumpit. Ubi Servius, Omnia nomina a verbo venientia, quum in or exeunt, masculina sunt, ut Victor; quum in trix, feminina sunt, ut Victrix. Neutra vero non faciunt nisi tantum ex numero plurali: unde est Victricia. Sed vide infra in Solum victrix.

Athenæ victrices. Cic. 1. Tusc. 116.
Catervæ victrices. Hor. 4. Carm. 4. 63.
Dextra victrix. Ovid. 1. Fast. 335.
Lauri victrices, Quibus victores seu triumphantes coronabantur. Virg. 8. Ecl. 13.
Libido victrix. Senec. Thyest. 1.
Litteræ victrices, Victoriam nuntiantes. Cic. 5. Fam. 21. Quo autem die Cassii litteræ victrices in Senatu recitatæ sunt, id est Non. Octob. eodem meæ tumultum nuntiantes. V. Litteræ laureatæ s. l.
Manus in cæde victrix. Cic. pro Sext. 79. Quum subito manus illa Clodiana, in cæde civium jam sæpe victrix, exclamat, incitatur.
Palmæ victrices. Lucan. ad Pison. 31.
Solum victrix. Claud. de 6. Conf. Honor. v. 24.

— & certius omnia surgunt
Victrici concepta solo.

Victōria, æ. f. [νίκη, Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Truc. 2. 2. 20. Hic sunt, quas habet victorias. Cic. a Brut. 15. Facilius in timore benigni, quam in victoria grati reperiuntur. Idem pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentis ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.
Victoria & triumphus. Cic. pro Muren. 12. Finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse.
Victoria natura insolens & superba. Cic. pro Marcell. 9.
Compos victoriæ. Paterc. lib. 2. 96.
Facies victoriæ. Tacit. in Vita Agric. 38.
Clementissima victoria. Paterc. lib. 2. 86. pr. Victoria fuit clementissima, nec quisquam interemptus nisi paucissimi, & hi, qui deprecari quidem pro se non sustinerent.
Cruenta victoria. V. cruentus.
Facilis victoria. Juven. 15. Sat. 48.

Adde, quod & facilis victoria de madidis &
Blæsis, atque mero titubantibus.

Immanis victoria, i. e. Valde magna. V. Facere emolumentum, in emolumentum.
Læta victoria. Hor. 1. Serm. 1. 8.
Pulchra & spectabilis victoria. Tacit. in Vita Agric. 34.
Adipisci cruentam victoriam. Cæs. Bell. Afric. 32 Turpe sibi existimabat tot rebus gestis, tantisque exercitibus devictis, tam claris victoriis partis, a reliquis copiis adversariorum ex fuga collectis, se cruentam adeptum existimari victoriam.
Cedere victoriam. Paterc. lib. 2. 85. At illi quum pro absente dimicassent duce, ægre, summissis armis, cessere victoriam.
Cessit illi victoria. V. cedo.
Cohonestare victoriam. V. cohonesto.
Concedere victoriam. Tacit. 5. Ann. 18.
Concelebrare victoriam. V. concelebro.
Conclamare victoriam. V. conclamo.
Consequi victoriam. Cic. pro Cœl. 18. Qui cum & ex Reip. causa jam esset mihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus.
Consistit victoria. V. consisto.

Constituere

Constituere victoriam. V. CONSTITUO.
Constat victoria magno detrimento, &c. Cæs. 7. Bell. Gall. 19.
Corrupta toties victoria. Tacit. 4. Hist. 35.
Deferre victoriam. Liv. 5.
Differre victoriam. Liv. 23. 18. Illa cunctatio distulisse modo victoriam videri potuit: hic error vires ademisse ad vincendum.
Dare victoriam. Liv. 5.
Edere victoriam. Tacit. in Vit. Agric. 34.
Eripere partam victoriam ex manibus. Salluſt. in Jugurth. cap. 82. extr.
Excidit victoria e manibus. V. EXCIDO.
Exercere victoriam crudeliter. Salluſt. in Catil. cap. 38. extr. & Jug. 16.
Extorquere victoriam. Liv.
Facere victoriam. Liv. 1. 37.
Habere victoriam. Liv. Quod primum esset, confessionem se hostium habere, nequaquam pares eos esse sibi, brevi & victoriam haud dubiam habiturum, nec meliore eventu eos secum, quam spe pugnaturos.
Habere victoriam in manibus. Liv. 30. 30.
Inquietare victoriam. Tacit. 3. Hist. 84. h. e. Inquietabant.
Interpellare victoriam. Cæs. 3. Bell. Civil. 70.
Morari victoriam. Liv.
Nascitur victoria. Cæs. Bell. Alex. 76.
Oritur victoria. Cæs. 3. Bell. Civil. 94.
Parere victoriam. Cæs. Bell. Afric. 32.
Patrare victoriam. Tacit. 13. Ann. 41.
Portendere victoriam. Liv.
Referre victoriam ex Volscis. Liv. 4. 10.
Reportare victoriam. Cic. pro Lege Manil. 8. Etenim adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt Imperatores, ut ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent.
Retinere victoriam. Salluſt. in Jugurth.
Spectare victoriam. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Stat victoria multorum sanguine, &c. hosti. Liv. 23. 30. Multorumque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit.
Esse victoriam in manu. Salluſt. in Catil. cap. 20. Victoria nobis in manu.
Tradere victoriam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Transferre victoriam. Cæs. Bell. Alex. 62.
Tribuere victoriam. Cæs. Bell. Alex. 70.
Victoria de re quacunque dicitur, quæ in certamen vel contentionem venit. Ut victoria in judicio, &c. exempla in superioribus occurrunt.
Victoriam deam vetustas, pinnatam & aligeram pinxit, ut e cælo devolantem ad eos, quos suis ornare successibus vellet; hinc Auson. Epigr. 1. v. 2.

Tu quoque ab æthereo præpes Victoria lapsu. Et Prudent. In Symmach. 2. 28.

Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
Explicet, & multis surgat famata talentis. Id eo scribit, quod aureæ & auratæ victoriæ plerumque ponerentur. Quas & quædam simulacra interdum suis manibus sustinebant. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Idem Victoriolas aureas, & pateras, coronasque, quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat: eaque se accipere, non auferre dicebat. Puella autem formabatur, ut Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio revincta, sinu vestis fluitante. Ex Turnebo. [Victoriæ imagines exhibet ex nummis Oisel. Thesau. Tab. 68. 69.
Agilis Victoria. V. AGILIS.
Velox Victoria. Hor. 1. Epist. 19. 64.

VICTORIŎLA, æ. f. dimin. ut, Victoriolæ aureæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. V. paulo supra de Victoria dea.

VICTORIĀLIS, e. Adj. ut, Dies victorialis. Treb. Poll. in Gallen. cap. 3. Triumphi victoriales. Ammian. 22. 4.

VICTORIĀTUS, i. m Genus nummi. Plin. lib. 33. cap. 3. Qui nunc victoriatus appellatur, lege Clodia percussus est. Antea enim hic nummus ex Illyrico advectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dicente quodam victoriato se uno in Sicilia quinque pedes longam murenam emisse. Cic. pro Font. 9. Croduni Porcium, & Numium ternos victoriatos. Vulchalone Servæum binos HS, & victoriatos mille.

VICTORIĀTUS, a, um. Partic. Victoria partus. Tertull. adv. Gnost. cap. 6. Plus victoriatum est, quam injuriatum.

VICTORIŌSUS, a, um. Adj. [νικηφόρος, Gl. G. L.] Qui varias sive plures victorias reportavit, qua dictione usus Cato, teste Gell. lib. 4. cap. 9. Superl. Vet. Inscript. Grut. p. 179. n. 2. IVLIANVS NOBILISSIMVS AC VICTORIOSISSIMVS CAES.

VICTORIUS, a, um. Adj. ut, Crux victoria. Tertull. Apol. cap. 16. [Nisi per appositionem dictum.

VINCĬBĬLIS, e. Adj. [ἡττητός] Quod facile vincitur. Ter. Phorm. 1. 4. 48.

Justam illam causam, facilem, vincibilem, optumam.

Gravem terram, vix ulla cultura vincibilem. Columel. lib. 3. cap. 12.

VINDĔLĬCIA, æ. f. [Οὐινδελικία] Provinciæ Europæ, sicuti a Ptolemæo lib. 3. scribitur. Est autem inter Rætiam, quam habet ab Occasu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis disterminat a Rætia, Enos fluvius dividit a Norico. A Septemtrione Danubio terminatur, a Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Ejus civitas insignis fuit Augusta Vindelicia.

VINDELĬCI, ōrum. m. [Οὐινδέλικοι] Populi, de quibus diximus in dictione VANDALI. Hor. 4. Carm. 4. 7.

VINDELĬCUS, a, um. Adj. [Οὐινδελικός] ut,
Spolia Vindelica. Claud. de Bell. Get. 415.
Saltus Vindelici. Claud. de Bell. Get. 365.

VINDEMIA, VINDEMIALIS, VINDEMIATOR, VINDEMIATORIUS, VINDEMIO, VINDEMIOLA, VINDEMITOR, V. in VINUM.

VINDEX, ĭcis. c. [ἔκδικος, Gl. L. G. κηδεμών, G. L.] Ultor vel ultrix injuriæ. Cic pro Flacc. 57. Quum speculatur, atque obsidet Rostra, vindex temeritatis, & moderatrix officii Curia. Et ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, &c. si vindex illius mali, auctor exstitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, si patiamur?
Oppressor & vindex dominationis. Cic. ad Brut. 16. Petitur ut vindices atque oppressores dominationis salvi sint?
Ultor & vindex. Columel. lib. 7. cap. 12. de cane.
Facinorum & sceleris speculator & vindex. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furiæ, deæ sunt speculatrices, credo, & vindices & facinorum & sceleris.
Fraudis avaræ vindex. Hor. 4. Carm. 9. 37.
Linguæ magnæ vindex, Vindex superbiæ. Hor. 4. Carm. 6. 2.
Nefariorum carcer vindex. Cic. 2. in Catil. 27.
Scelerum vindex. Lucan. lib. 9. 17.
Justissimus vindex. Ovid. 3. de Arte Am. 323.
Vindex æris alieni, Defensor, & assertor pecuniæ creditæ. Cic. 2. Att. 16. Tusculanum & Pompejanum valde me delectant, nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære, non Corinthio, sed hoc circumforaneo obruerunt. Conjuratio Catilinæ propter æs alienum facta est, odio maxime creditorum; recte igitur vindex, & servator creditorum Cicero, quia conjuratos occiderat.
Vindex honori alicujus. Plaut. Trin. 3. 2. 18.

Atque honori posterorum tuorum ut vindex fieres. Quod est, Eorum honorem contaminares & violares, & tolleres. Quod sumptum ab his, qui quid vindicant suumque asserunt, & manum injiciunt, proindeque alteri auferunt: nisi quis Honori vindex fieres, exponat honorem manumitteres & liberares, ne tuis, tanquam addictus, serviret, & in familia esset: qui sensus in Plauto nec insulsus est, nec a significatione alienus. Turnebus. Al. Vibex. V. Gronov. not.
Libertatis nostræ exstitisti tu vindex. Cic. ad Octav.
Vindex & Judex sæpe confunduntur. V. Drakenb. ad Sil. 2. 456.

VINDEX, ĭcis. Adj. ut,
Pœna vindex. Catul. Argon. 59. 191.
Vires vindices. Ovid. 9. Epist. 13.

VINDĬCIÆ, ārum. f. [ἐκδικήσεις, κράτησις, ἀμφισβήτησις ἐκδικία, Gl. L. G.] Festus, Vindiciæ appellantur res eæ, de quibus controversia est: de quibus Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo sumptæ, in jus allatæ erant. Servius Sulpicius vindiciam esse ait, ab eo quod vindicantur res ex controversia. Hactenus Festus. Vindiciæ, id est sententiæ, ut dicunt aliqui, aut verius assertiones rei & adjudicationes, ut loquuntur: ubi nescit judex si duo sint, utrius sit: vel, si sint plures, cujus. Nihil namque aliud est vindicia, quam assertio: quæ si a servitute est in libertatem, dicitur Vindicia secundum libertatem: si vero a libertate in servitutem, dicitur Vindicia secundum servitutem pronuntiari. Unde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando in libertatem asserit. Item dicitur dare vindicias secundum servitutem, quando pronuntiat assertionem ejusmodi. Hæc vero omnia latissime declarat Budæus, his verbis, Ut autem ad vindicias veniamus. Liv. 3. 44. de filia Virginii loquens, ita inquit, Hanc, virginem adultam, forma excellentem, Appius amore ardens, pretio ac spe pellicere adortus, postquam omnia pudore septa animadverterat, ad crudelem superbamque vim animum convertit; Marco Claudio clienti negotium dedit, ut virginem in servitutem assereret: neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias: quod pater puellæ abesset, locum injuriæ esse ratus. Item paulo post, Advocati puellæ, quum Virginium Reipub. causa dixissent abesse, biduo affuturum si nuntiatum ei sit, iniquum esse absentem de liberis dimicare; postulant ut rem integram in patris adventum differat, lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem. Vindicias secundum libertatem dare, & Livius & Pomponius intellexerunt decernere; ut interim, dum pater puellæ arcessitur, dumque ipsa status sui quæstionem patitur, in possessione ipsa sui ac libertatis esset. Ut, vindicias postulare secundum libertatem pro eo quod est Postulare ut interim libertate potiretur. Quod autem sequitur de Bruto, qui vindicias secundum libertatem dixisset in persona Vindicis Vitelliorum servi, Vindicii, non Vindicis legendum est, ex eodem Liv. 2. 5. extr. Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio ipsi nomen fuisse. Post illum, servatum ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen, non a Vindicio, ut Accursius putavit, sed a vindicando tractum est: id quod ex Livio 3. 46. intelligi satis potest, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, sed inquietum hominem locum seditionis quærere diceret, non præbiturum se illi eo die materiam, jus eo die se non dicturum, neque decretum interpositurum, a M. Claudio petiturum ut decederet jure suo, vindicarique puellam in posterum diem pateretur. Vindicari puellam Livius pro Vindicias puellæ secundum libertatem dari dixit, hoc est asseri interim in libertatem, & in possessione libertatis esse usque in posterum diem. Idem paulo post, Ita vindicatur Virginia spondentibus propinquis. Hactenus Budæus.
Nunc subjiciam verba Asconii Pediani in 3. Verr. Ciceronis: Lis vindiciarum est, inquit, quum litigatur de ea re apud Prætorem, cujus incertum est, quis debeat esse possessor, & ideo qui eam tenet, satisdat pro prædе litis vindiciarum adversario suo, quo illi satisfaciat nihil se deterius in possessione facturum, de qua jurgium esset, rursus sponsione ipse provocatus ab adversario certæ pecuniæ aut æstimationis, quam amittat ni sua sit hæreditas, de qua contendit. Cic. 3. Verr. 115. Si habuisset, inquit, iste edictum, quod ante istum & postea omnes habuerunt Prætores, possessio Minuciæ genti esset data. Si quis testamento se hæredem esse arbitraretur quod tum non exstaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum, quum satis accepisset, sponsionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinor jure & majores nostri & nos semper usi fumus. Quæ verba Pedianus exponens, ita inquit, Aut peteret ut possessor esset, aut acciperet ab adversario satis pro præde litis vindiciarum: & ipse sponsionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortasse autem non prædes apud Ciceronem, sed præde legendum est. Ex supradictis satis, ut opinor, apparet vindiciarum litem eam esse qua controversæ rei possessionem fiduciariam petimus, interea dum lis de re ipsa, aut de possessione disceptatur. Hujusmodi enim possessio, quam Pedianus intelligi ex Cicerone voluit, non justa & absoluta est possessio, sed fiduciaria, & veluti depositaria, rationibus reddendis & fructib. obnoxia. Hæc Budæus. [Prædes quid sint ibidem exponit Asconius, ut dubium esse non possit de lectione.
Vindiciæ, inquit Festus appellantur res eæ de quibus controversia est: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic fere sensum in eo constituendum credit Turnebus, & sententiæ ejus exemplum Catonis convenit, quod ipse profert, Prætores secundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quæ ex agro afferebantur in jus vindicandi causa: etiam vindiciam in singulari dicebat rem Servius, de qua controversia erat ab eo quod vindicabatur.

Ferre vindiciam, est sententia decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias judex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat: sed si vindiciam ille tulerat, qui non debuerat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat: lex enim erat, Si vindiciam falsam tulit, rei sive litis arbitros tres dato, eorum arbitriis fructus duplione damnum decidito. Significant & Vindiciæ manus correptionem, καρπισμὸς a Clemente vocatur, a Charisio καρπιστεία, quod manus brachiale caperetur, qui Carpus dicitur. Id & Gellius indicat scribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præsenti apud Prætorem fiebant. Sunt & Vindiciæ, Libertas, Charisio auctore, qui ἐλευθερίαν explicat. Ex Turnebo. [Gloss. Græcolat. Καρπιστικὸν, Liberalem, Liberale judicium. Καρπίζομαι ἐπὶ ἐλευθερίᾳ. Adseror. Καρπισμὸς, Vindicta, Adsertio. Καρπιστὴς, Adsertor, Vindex. Καρπιστία, Adsertio. Καρπιστίαι, Vindiciæ, singulare non habet. Idem Gloss. Ἐλευθερία, Libertas, Liberatio. Ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος λεγόμενα, Vindicta. Ἐλευθερίας ἐκδικίαι, Vindiciæ, singulare non habet. Cujus rei contrarium ex Festo supra, & ex ipso Glossario infra ostendimus. Sed de frequentiore vocis usu intelligendum videtur. Porro Gloss. Latinogræc. Vindigestæ, τὰ ἐν ἀμφισβητήσει πράγματα. Puto Vindiciæ scribendum.

Petere vindiciis ac sacramentis. Cic. pro Milon. 75. Eum denique, cui nulla lex erat, nullum Civile Jus, nulli possessionum termini: qui non calumnia litium, non injustis vindiciis ac sacramentis alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis, petebat. Clodius, inquit, non jam aliquo juris colore quæsito alienas invadebat possessiones, ut calumniatores & litigiosi solent, sed vi armata apertaque, & tanquam hostili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & sacramentum, & vindicationis formulam, qua in jure manu consertum vocabant, similes quodammodo inter se ac cognatas actiones formulasque fuisse. Budæus. V. & CONSERO.

Postulare vindicias secundum libertatem, vel Dare, V. supra in ipsa hujus vocis explicatione.

Vindiciæ, pars una juris, pro Jure ipso. Lucil. apud Festum,

Nemo hic vindicias, neque sacra, aut numina retur. h. e. Nemo hic jus ullum esse putat, aut ulla sacra, aut numina. Turnebus.

VINDICIA, æ. f. & VINDICIUM, i. n. in Gloss. Græcolat. Idem. Prius aliquoties apud Fest. q. V. supra.

VINDĬCO, [ἐκδικέω, Gl. G. L.] āre. Ulcisci, castigare, punire. Cic. 2. de Legib. 39. Graviter olim ista vindicabat vetus illa Græcia: longe providens, &c. Idem de Amicit. 43. Talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3. Off. 61.

Maleficia acerrime vindicare. Cic. pro Rosc. Amer. 12.

Mortem vindicare alicujus. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicujus vindicare. Ovid. 6. Fast. 467.

Offensas suas vindicare ense. Ovid. 3. Trist. 8. 40.

Peccata moribus & judiciis vindicare. Cic. 2. de Invent. 80. Tum leges quoque & judicia demonstranda sunt, per quæ potuerit id peccatum, quod sponte sua reus privatus sit, moribus & judicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. 4. Omnia postremo, quæ vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt.

Seditionem vindicare. Cic. 1. Fam. 9.

Scelera alterius in aliquem vindicare. Cic. 5. Verr. 178. Atque in eam fraudem videtur mihi divinitus incidisse, non solum ut eas pœnas, quas proxime meruisset, solveret: sed ut illa etiam scelera ejus in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur.

Vindicare in aliquem. Gell. lib. 11. cap. 18. Is sua lege in fures duplici pœna vindicandum existimavit.

Vindicare se ab aliquo, pro Ulcisci. Senec. de Benef. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & postea fecit injuriam: utrum & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare se de aliquo. Cic. 3. Q. frat. 1. Præsertim quum is unus esset, qui posset de absente se vindicare?

Vindicare, Passive. Cic. pro Cæcin. 66. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, si voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violavi.

In posterum diem vindicari. V. paulo ante in VINDICIÆ.

Vindicatum est, Impersonale, pro Animadversum est. Cic. 7. Verr. 132. Fateor non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. Budæus.

Vindicare, Liberare, asserere. Cic. 7. Att. 7. sub finem, Itaque usurpavi vetus illud Drusi, ut ferunt, Prætoris in eo, qui eadem liber non juraret: me istos liberos non addixisse, præsertim quum adesset nemo, a quo recte vindicarentur. Addixisse (inquit Paulus Manutius) jussisse, pronuntiasse. Vindicarentur: subaudi In libertatem. Quod præter ipsum alios quoque adesse oportet, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætore dominus, servus, vindex, testes, scriba: neque sine his justa erat addictio liberorum in hoc genere manumissionis. Sensus est, Drusus Prætor, quum is, quem manumiserat, eadem liber non juraret, quæ servus juraverat, negavit se manumisisse. Negabo ego quoque: quoniam istos, quos memores beneficii putavi futuros, improbos ingratosque experior.

Vindicare & liberare. Cic. pro Rabir. 16. An vero servos nostros horum suppliciorum omnium metu, dominorum benignitas una vindicta liberavit: nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem 3. Q. frat. 1. Teque item ab eo vindico & libero.

A dedecore. Curt. lib. 4. 14. 24. Vindicare ab ultimo dedecore nomen gentemque Persarum.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sull. 26. Sed neque honoris, neque ætatis excusatio vindicat a labore. i. e. Asserit, tuetur, immunem præstat.

A magnitudine doloris aliquem vindicare. Cic. 2. Tusc 44.

A molestia vindicari: pro Liberari. Cic. 1. Q. frat. 4. Te satis innocentia tua & misericordia hominum vindicat hoc tempore a molestia. A supplicio. Liv. 1. 26.

Ab impetu libidinum. Cic. 1. de Finib. 46. Sapientiamque esse solam quæ nos a libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab oblivione & silentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. 1. Vel me hercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, possem quantum, ego ab oblivione hominum atque a silentio vindicarem.

A solitudine senectutem vindicari juris Civilis scientia. Cic. 1. de Orat. 199.

A vitiis omnibus aliquem vindicare. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Fame & sine præpositione, apud Curt. lib. 9. 10. 18. Itaque fame duntaxat vindicatus exercitus, tandem in Gedrosiæ fines perducitur.

In libertatem vindicare, pro Asserere. Cic. 10. Fam. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus sim. Idem in Parad. 5. In libertatem vindicari vult?

In libertatem vindicari & solvi terroribus. Cic. 1. de Nat. Deor. 56. His terroribus ab Epicuro soluti & in libertatem vindicati.

Data vindicare, Compensare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Libertatem vindicare, Defendere vel ulcisci. Cæs. 7. Bell. Gall. 76.

Se vindicare ad suos. Cic. pro Rabir. Post. 25. Hoc quidem semel susceptto atque contracto perpetienda illa fuerunt, ut se aliquando ad suos vindicaret.

Se vindicare existimationi hominum. Cic. 5. Verr. 132. Pro dii immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuisset, aut quamvis nocens, qui modo judicia Romæ fore putaret, non aliqua se simulatione existimationi hominum vindicasset? [Græv. Venditasset. An Existimatione?

Vindicare, ubi pro Asserere ponitur, Ubi aliis placet Vendicare scribi. V. quæ in ea dictione supra notata sunt. Cic. 1. Off. 22. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat, partem amici.

Aliquid pro suo vindicare. Curt. lib. 10. 9. 19.

Sibi assumere & vindicare. Cic. 1. Off. 2. Quoniam in eo studio ætatem consumpsi, si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare.

Dicere suum, vindicare suum, vel Confirmare suum esse: idem significant. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant.

Arva, quæ nemo vindicat, Possessore vacua. Ovid. 1. de Pont. 3. 56.

Cognomen sibi vindicare. Plin. lib. 13. cap. 19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen sibi vindicat. Vetus exemplar habet Cognomine.

Curam. Plin. Epist. 47. Quam curam, etiam si non mandasses, vindicassem. i. e. Ultro suscepissem.

Laudem alicujus rei sibi vindicare. Ovid. 4. de Pont. 1. 33.

Nomen aliquid sibi vindicare. Quintil. in procem. lib. 1.

Partem ceterarum rerum aliquam sibi quisque vindicat. Cic. in Orat. 61.

VINDICANS, antis. Partic. Justin. 5. 3. 6. Tyrannidis sibi impotentiam vindicantes.

Diis perjuria & parricidia vindicantibus. Idem. 4. 3. 10.

VINDICĀTUS, a, um. Curt. 3. 12. 16. Jus magis a rege permissum, quam vindicatum ab Hephæstione.

Mare vindicatum. Vellej. 2. 73. 3.

Pars major victoriæ a se vindicata. Liv. 44.

VINDICĀTIO, ōnis. f. [ἐκδικία, Gl. L. G. ἐκδίκησις G. L.] Ultio vindicta. Cic. 2. de Invent. 161. Vindicationem, per quam vim & contumeliam defendendo, aut ulciscendo, propulsamus a nobis & a nostris, qui nobis esse cari debent, & per quam peccata punimus.

Vindicatio gregis. Ulp. in l. 3. D. de rei vindic. Marcellus lib. 4. digestorum scribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc utique gregis (inquit) vindicatione continebuntur.

VINDICTA, æ. f. [τιμωρία, Gl. L. G. ἐκδικία, G. L.] i. e. Animadversio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De injuriis. Quod Reipub. vindicandæ causa secundum bonos mores fit: etiamsi ad contumeliam alicujus pertinet, quia tamen, non ea mente magistratus facit, ut injuriam faciat, sed ad vindictam majestatis publicæ respiciat, actione injuriarum non tenetur.

Vindicta, [ἀπαγωγὴ, Gl. L. G. καρπισμὸς, ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος λεγόμενα, G. L.] idem quod Vindiciæ, assertio. ut,

Suscipere vindictam legis. Ovid. 4. de Pont. 6. 33.

Libertatis vindicta. Vellej 2. 64. 2.

Vindicta, Libertas, sive Virga qua servi libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes sunt, Una, ut censu liber fiat, censebantur enim antiquitus soli cives Romani. Si quis consentiente vel jubente domino nomen detulisset in censum, civis Romanus fiebat, & servitutis vinculo solvebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur, scilicet virgula, quam Prætor manumittendi servi capiti imponens, eundem servum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia. atque ideo illa virgula vindicta vocabatur. Plin. 7. Epist. 16. Spero, immo confido, facile me impetraturum, ut ex itinere deflectat ad te, si voles vindicta liberare, quos proxime inter amicos manumisisti. Tertia pars faciendi liberi est, si quis suprema voluntate, in testamenti serie servum liberum scripserit. Cic. in Topic. 10. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est ulla earum rerum, non est igitur liber. Hor. 2. Serm. 6. 76.

— quem, ter vindicta, quaterque
Imposita haud unquam misera formidine privet. Ubi Acron; Vindicta, i. e. Virga qua percutiebantur servi dum liberi fiebant.

Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Ann. 27. Cic. pro Rabir. perd. reo, 16.

VINDICTOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. Ἔκδικος, Defensor, Vindictor.

VINDIGESTÆ, V. VINDICIÆ.

VINDIUS, i. m. [Οὐίνδιος] Edulius, Egdubeda, Ortospeda; Hispaniæ Tarraconensis insignes montes sunt apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. vulgo *Montes de Oca y de Asturias.*

VINDICŎLA, æ. c. ut, Naiades vindicolæ. Varro apud Non. 4. 50.

VINEA, VINEALIS, VINEARIUS, VINEATICUS, VINEOLA, VINETUM, VINITOR, VINOSUS, VINNICUS, VINNULUS, V. VINUM.

VINTIUM, i. n. [Οὐίντιον] Nerusiorum in Alpibus litoreis urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. vulgo *Mont Visol, Vesulo monte.*

VĪNUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 1. de Arte Am. 244.

Et Venus in vinis, ignis in igne fuit. A vi deducitur, ut nonnulli volunt, quod vim inferat menti.

Immo ab οἶνος. H. St.

Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Cels. lib. 3. c. 19.

Vinum cui nihil ætatis accessit. Cels. lib. 2. cap. 26.

Vinum

Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucilium epist. 36. Ariston ajebat, malle se adolescentem tristem, quam hilarem & amabilem turbæ. Vinum enim bonum fieri, quod recens durum & asperum visum est: non pati ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & a lacu recens, maturum jam potui visum est. Vina quippe in doliis inveterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Juven. 5. Sat. 30.

Ipse capillato diffusum Consule potat. & Hor. 1. Epist. 5. 4.

Vina bibes iterum Tauro diffusa. i. e. Tauro Consule inveterari cœpta. V. Vinum diffundere, in DIFFUNDO.

Vide Doliare vinum infra. H. St. conf. Vinum de dolio ad fin. Puto autem apud Hor. τὸ Iterum, non cum verbo jungendum, sed Tauro iterum, subaudi Consule.

Vina pluraliter. Cic. 3. Verr. 91. Vina ceteraque quæ in Asia facile comparantur. Alibi sæpe. Sic & Horat. paulo ante. V. OLEUM.

Languidus vino. V. LANGUOR.

Plenus vini, Ebriosus. Cic. Post. red. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.

Ætas media vini. V. ÆTAS.

Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. 6. 11.

Pernicies vini, lymphæ. Catull. ad puerum, 25. 6.

Saporis infirmi vinum. V. INFIRMUS.

Sapores vini quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.

Violentia vehemens vini. Lucret. lib. 3. 481

Achaicum vinum, quod a Phliunte oppido Achaiæ, & Phliasium, ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.

Albanum vinum. V. ALBANIA.

Allobrogicum vinum. V. ALLOBROGES.

Anicianum vinum, ab Anicio. Cic. de Clar. Orat. 288.

Cæcubum vinum. V. CÆCUBUM.

Calenum. V. CALENUM.

Collina vina. V. COLLIS.

Falernum vinum V. FALERNUS.

Gaurana vina. V. GAURUS.

Indigena. V. INDIGENA.

Opianicum, ab Opio, qui primum vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent. [Nugæ. Alius ibi Oppianicus.

Opimianum, ab Opimio Cos. sub quo primum vinum diffundi cœpit, ut servaretur diutius. V. Plin. 14. 14. Cic. de Clar. Or. 287.

Signinum vinum. V. SIGNINUS.

Surrentinum. V. SURRENTUM.

Album vinum. V. ALBUS.

Asperum. V. ASPER.

Atrum. V. ATER.

Austerum. V. AUSTERUS.

Bellissimum vinum. Columel. lib. 12. cap. 19.

Calidum. Ovid. 15. Met. 324.

Dilutum vinum. Martial. 1. 107. —raram

Diluti bibis unciam Falerni.

Edentulum vetustate vinum. Plaut. Pœn. 3. 3. 87. h. e. Quod vim suam amisit. Jocus est comicus.

Factum vinum. Columel.

Firmissimum. Virg. 2. Georg. 97.

Forte. Columel.

Fuscum. Martial. lib. 2. 40.

Condantur parvo fusca Falerna vitro.

Hornum. V. HORNUS.

Ignitius. V. IGNIS.

Inveteratum. Plin. lib. 14. cap. 2.

Larga aut Libera vina. Hor. 3. Carm. 18. 6. & de Arte Poet. 85.

Lene vinum. Cic. 5. Tusc. 13. Tanquam lenia quædam vina, nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam potata delectant. Al. Levia.

Marcida. Stat. 1. Silv. 6. 33.

Merum. V. MERUS.

Molle vinum, Quod caret asperitate & defæcatum est. Virg. 1. Georg. 341.

Mucidum. V. MUCOR.

Nectareum. Martial. 13. 108.

Attica nectareum turbatis, mella, Falernum.

Novitium vinum. V. NOVUM.

Novum & Vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. 287. Ut si quis Falerno vino delectetur, sed eo nec ita novo, ut proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere, ut Opimium, aut Anicium Consulem quærat.

Operarium vinum. V. LORA.

Peculiare. V. PECULIUM.

Præfaminum vinum, quod præfationibus expiatur. Cato R. R. cap. 141.

Purum. Ovid. 7. Met. 594.

Quietum vinum est, Quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Doleto.

Rubens. Ovid. 5. Fast. 511.

Spurcum. V. SPURCUS.

Tenue. V. TENUIS.

Torvum. V. TORVUS.

Turbulentum, i. e. Cui fæx permista est. Doletus.

Vapidum. V. VAPIDUS.

Vehemens, i. e. Generosum. Celsus.

Vetulum. V. VETUS.

Vini varia genera memorantur, a varia parandi, vel condiendi ratione. ut Acratophorum vinum, i. e. Purum. Varro.

Aigleuces vinum. V. in AIGLEUCES.

Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita ut dilui non debeat.

Cibarium. V. CIBUS.

Circumcisitium vinum. V. CIRCUMCISITIUS, in CIRCUMCIDO.

Defrutum vinum. V. DEFRUTUM.

Doliare vinum. Ulpianus l. 1. §. ult. D. De periculo & commodo rei venditæ, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam convenerit, id videtur actum, ut ante evacuarentur, quam ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam Vini pendentis. V. Catonem R. R. cap. 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti. [Quin & ad differentiam Vini diffusi, seu Veteris. V. supra, Vinum in dolio. conf. Cic. de Clar. Orat. 288. V. DOLIUM.

Hippocraticum vinum, Latine Aromatites. V. Aromatites, in AROMATA.

Marathrites vinum. V. MARATHRUM.

Mellitites. Plin. lib. 14. cap. 9. & 16. cap. 89.

Myrtites. V. MYRTUS.

Œnanthinum vinum. V. OENANTHE.

Omphacium vinum. V. OMPHACIUM.

Passum vinum. V. PASSUM.

Pramnon vium. V. PRAMNIUM.

Proticum vinum, Quod primum in lacum ex torculario defluit. Columel.

Protropum vinum. V. PROTROPUM.

Resinatum. Martial. lib. 3. 35.

Resinata bibis vina, Falerna fugis. V. Resinatus, in RESINA.

Sireum vinum, quod Latini Sapam appellant. V. SAPA.

Abstinere vino. V. ABSTINEO.

Absumere vinum. V. ABSUMO.

Acere, vel Acescere vinum dicitur. V. ACIDUS.

Adhibere vinum ægrotis. V. ADHIBEO.

Carere vino. V. CAREO.

Circumcidere vinum. V. CIRCUMCIDO.

Coacescit vetustute vinum. Cic. de Senect. 65.

Collectum vinum. Plin. 14. 21. Et collecto jam vino differentia in cella.

Concinnare vinum. V. CONCINNUS.

Corrigere vina. V. CORRIGO.

Defæcatum vinum. V. DEFÆCO.

Diffusum vinum ex œnophoro. Cic. 2. de Finib. 23. Quibus vinum diffusum e pleno sit œnophoro, ut ait Lucilius. Vetus exemplar pro OEnophoro legit Hirsiphon. V. in utraque dictione.

Dant animos vina. Ovid. 12. Met. 242.

Eliquatum vinum a fæcibus. Columel. lib. 12. 27.

Evanescunt vetustate vina. Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate.

Exsurdant fervida vina subtile palatum. Hor. 2. Serm. 8. 38. V. EXSURDO.

Ferre vetustatem dicuntur vina. V. FERO. Cic. de Amicit. 69. Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima.

Fugiens vinum. Cic. 3. Off. 19. V. FUGIO.

Fundere vina pateris. Virg. 5. Æn. 98.

Fundere liquentia vina. Virg. 5. Æn. 238.

Infuscare vinum. V. INFUSCO.

Invergere vina. V. INVERGO.

Liquare ex vino medicamentum. Cels. lib. 5. cap. 28. §. 12. de Fistulis.

Medicata suffitione vina. V. MEDICO.

Miscere vinum aqua. V. MISCEO.

Nutrire vinum. V. NUTRIO.

Olere vina. Hor. 1. Epist. 19. 5.

Parant vina animos. Ovid. 1. de Arte Am. 237.

Pressa vina. Hor. Epod. 13. 8.

Promere languidiora vina. Hor. 3. Carm. 21. 8.

Promens horna dulci vina dolio. Hor. Epod. 2. 47.

Reponere vina mensis. Virg. 7. Æn. 134.

Subtrahere vinum, Usum vini. Cels. lib. 3. cap. 2.

Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. Deor. 78. Ut si medicus sciat eum ægrotum, qui jussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.

Ventilare vinum. V. VENTILO.

Uti largiore vino. V. LARGIOR, largiris.

Vinum de cupa. Cic. in Pison. 67. Panis & vinum a propola & de cupa. V. CUPA.

Vinum de dolio. Cic. in Brut. 287. Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?

Vinum sæpe pro ipsa Compotatione ponitur, seu Perpotatione, & ex ea proficiscente vinolentia & ebrietate, ut

Ad vinum, Inter convivium & symposia. V. AD præpositionem.

Ad vinum disertus. V. ibidem.

Vina quies sequitur. Ovid. 3. Fast. 305.

Regna vini sortiri talis. V. Talus pro ludo, in TALUS.

Expletus dapibus vinoque sepultus. Virg. 3. Æn. 630.

Facit ingenium vinum. Ovid. 7. Met. 433.

Facit somnum vinum. Ovid. 1. Fast. 421.

Jacebant graves vino somnoque. Ovid. 14. Epist. 33.

Impulsus vino. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Incalescere vino. V. INCALESCO.

Lavere dulci mala vino, Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Hor. 3. Carm. 12. 2.

Levare vino curasque sitimque. Ovid. 12. Met. 156.

Madent membra vino. V. MADEO.

Marcescere nimio vino. Ovid. 1. de Pont. 5. 45.

Mersus vino & madens. i. e. Ebrius. Sen. Epist. 84.

Pellere curas vino. Hor. 1. Carm. 7. 31.

Sepulti vino conticuere, Sopiti & obruti bibendo. Virg. 9. Æn. 236.

Sepulta urbs somno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.

Soluti somno vinoque procubuere. Virg. 9. Æn. 189.

Transire ad vinum, Ad usum vini. V. AD præpositionem.

Vinum, Liber appellatur per translationem, a Libero patre. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum. [Non est Translatio, sed Metonymia causæ pro effectu, Inventor pro Invento.

Vinum & Bacchus interdum pro eodem. Unde apud Plin. 24. extr. Dionysonymphas, ex hoc nomen adepta, quod mire vino conveniat. Steph. in Λάμψακος, διὰ τὸ οἶνον καὶ Πελάγης κλῆμα ταύτην φησί, ὃ ἦν Ἀφροδίτης καὶ Διονύσου. H. St.

Vina, pro Poculis. Virg. 1. Æn. 728.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. h. e. Implent pocula usque ad marginem. Hunc versum legimus etiam lib. 7. 147. Idem lib. 9. 318.

Inter lora, rotasque viros, simul arma jacere,
Vina simul.

Vinum vocantur ipsæ etiam Uvæ. Unde Vinum pendens, vide Pendens in PENDEO. Hinc Vindemia, quasi Vinidemia. H. St. conf. Doliare vinum supra.

Villum, i. n. [οἰνάριον] dimin. ficut ab Unus, Ullus. Ter. Adelph. 5. 2. 11. — interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormifcam hoc villi: fic agam.

Vinōsus, a, um. Adj. [οἰνώδης,] Cupidus vini dicitur, ut ait Valla. lib. 1. Plinius ait idcirco vinofos dici homines, quod foli animalium non fitientes bibunt. Sic. legit Calepinus: ubi nunc fic legimus lib 23. cap. 1. Vino debemus homines, quod, &c. Ovid. 3. Faft. 760. — vinofior ætas.
Hæc erat, & gravidæ munera vitis amans.
Senex vinofus. Ovid. 3. de Arte Am. 330.
Vinofus, Ebrius. Plaut. Curc. 1. 1. 79. Quid opus eft verbis? vinofiffima eft.
Convivia vinofa. Ovid. 3. Amor. 1. 17.
Fructus vinofus, Vini fapore præditus. Columel. lib. 5. cap. 10.
Mordacitas vinofa ad linguam, h. e. Quæ haud fecus ac vinum linguam ferit. Plin. lib. 21. cap. 18.
Sapor vinofus. Plin. lib. 12. cap. 13.
Succus vinofus (ut auctor eft Plin. lib. 15. cap. 28.) proprie eft moro, piro, myrto. Idem lib. 13. cap 19. & lib. 23. cap. 6. inter mali punici genera, vinofa quædam appellat, quæ alvum fiftunt & ftomachum.

Vinosĭtas, ātis. f. Tertull. de Jejuniis cap. 1. Arguunt nos, quod xerophagias obfervemus ficcantes cibum ab omni carne & omni jurulentia & vividioribus quibufque pomis, ne quid vinofitatis vel edamus vel potemus.

Vinācĕa, vel per i, Vinacia, ōrum. n. [στέμφυλα, Gl. L. G.] fignificat Grana uvæ jam preffæ, & etiam nondum preffæ. Significat etiam interdum Lignofa illa femina, quæ funt in acinis, id eft uvæ granis. Columel. lib. 11. cap. 2. Naturalis autem maturitas eft, fi quum expreſſeris vinacea, quæ acinis celantur, jam infufcata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3. Licet etiam fi fit leguminum inopia, & eluta & ficcata, vinacia, quæ de lora eximuntur, cum paleis mifcere. Cato R. R. cap. 7. Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.
Vinacium, [στέμφυλον] recto fing. in Gloff. Græcolat. ubi & Brifa fynonymon additum.

Vinacēus, i. m. pro eodem. [στέμφυλον] Cato R. R. cap. 25. Vinaceos quotidie recentes fuccernito. Columel. lib. 3. cap. 1. Humido loco fciet non recte mandari fructus teneri & amplioris acini, fed callofi & angufti, frequentifque vinacei.
Illuti vinacei Catoni de R. R. 147. dicuntur, E quibus non eft facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfufis, id eft lotis. Turnebus.

Vinbacea, vel potius Vinacea, æ. f. Idem. [γίγαρτον] Columel. lib. de Arbor. cap. 4. Vitem quam ponis, fac ut ad Orientem fpectet adminiculo religata. In imo fcrobe lapides circa pondo quinque ita ponito ne vitem premant, fed tamen juxta radices fint. Præterea poft hæc vinaceæ heminam uvæ albæ in nigra, uvæ nigræ in alba ponito, atque ita fcrobem vel fulcum cum ftercorata terra ad medium completo. Plin. lib. 17. cap. 22. Circum capita addito ftercus, paleas, vinaceas, aut aliquid horumce.

Vinaceus, a, um. Adj. [στεμφυλίτης, Gl. G. L.] ut, Acinus vinaceus. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipfam omnium, quæ generantur a terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum, aut ftirpium, minutiffimis feminibus, tantos truncos racemofque procreat. Sed Jobus Ludolfus legit Ex acini vinaceo.

Vinaciŏla, æ. f. Certa aliqua vitis, quam foli novere Sabini & Laurentini. Plin. lib. 14. cap. 3.

Vinālis, e. Adj. Ad vinum pertinens. Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Si qua vinalis fortitudo in hominem refedit, hanc diluit & exftinguit.

Vinalia, ium. n. [Πιθοιγία] Feriæ IX Cal. Maji deguftandis vinis inftitutæ, ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, ut ipfe paulo poft dicit.
Fefta Vinalia, quæ X Calend. Maji fiebant, ab Ænea inftituta fuiffe docet Ovid. 4. Faft. 861.
Vinalia ruftica, V. Rufticus, in rus.

Vinārius, a, um. Adj. [οἰνηρὸς] Quod ad vinum pertinet: ut, Taberna vinaria.
Cella vinaria. [οἰνὼν, Gl. G. L.] Plin. lib. 14. cap. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ.
Crimen vinarium, Quod ob portorium vini exportandi gratia folvendum, a Fontejo conftitutum in Gallia, accufator ejus movebat. Cic. pro Font. 9. Cognofcite nunc de crimine vinario, quod illi invidiofiffimum & maximum effe voluerunt.
Lacus vinarii. Columel. lib. 12. cap. 18.
Saccus vinarius. Plin. lib. 24. cap. 1. Qua de caufa & in faccos vinarios additur polenta. V. saccus.
Vas vinarium. Cic. 6. Verr. 62. Erat etiam vas vinarium ex una gemma pergrandi, &c.

Vinarius, i. m. [οἰνοπώλης, Gl. G. L.] Vini venditor. Unde Lampridius fcribit Alexandrum Romanum Imperatorem conftituiffe corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. In vit. cap. 33. Plaut. Afin. 2. 4. 30.
Sed vina, quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœn. 4. 2. 16.
Vinarius, [οἰνοπότης, Gl. G. L.] pro Vinofo & ebriofo, Ulpianus in L. Ob quæ. D. De Ædilicio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quofdam refpondiffe Pomponius ait: quemadmodum nec gulofos, nec impoftores, aut mendaces, aut litigiofos. Ibidem, in l. Ædiles. Utputa fi imitatione confervorum apud emptorem talis factus eft, aleator forte, vel vinarius, vel erroneus fit. Budæus. [Dicitur eadem forma, ac Ancillarius, Carnarius, &c.

Vinaria, æ. f. [οἰνών, ὁ τόπος] Gloff. Græcolat.

Vinarium, i. n. [οἰνοφορεῖον, Gl. G. L.] Cadus. Hor. 2. Serm. 8. 39.
— invertunt Aliphanis vinaria tota. [Nifi de loco exponendum, & in Gloff. quoque pr. loco neut. pl. eft.

Vineus, a, um. Adj ut, Vineus latex. Solin. cap. 5.

Vinŏlentus, vel Vinulentus, a, um. Adj. [οἰνοβαρὴς, οἰνομέθυσος, Gl. G. L.] Ebrius, qui vino fe ingurgitavit. Plaut. Aul. 4. 7. 6.
Te eam compreffiffe vinolentum virginem. Cic. 4. Acad. 87.
Dormientium & vinolentorum & furioforum vifa imbecilliora effe dicebas, quam vigilantium, ficcorum, fanorum.
Somnia vinolentorum. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum effe vobis confilia ficcorum, an vinolentorum fomnia, &c. videntur?
Furor vinolentus. Cic. 12. Fam. 25. Sic fum in Antonium invectus, ut ille non ferret, omnemque fuum vinolentum furorem in me unum effunderet.
Bacchatur vinolentus. Cic. in Orat. 99. Furere apud fanos, & quafi inter fobrios bacchari vinolentus videtur.
Incidere fobrium in vinolentiam vinolentorum. Cic. 5. Tufc. 118. Al. Violentiam.
Medicamina vinolenta, Ex vino parata. Cic. in Pifon. 13.

Vinolentia, æ. f. [οἰνοφλυγία] Ebrietas. Cic. in Topic. 75. Cujus etiam generis illa funt, ex quibus verum nonnunquam invenitur pueritia, fomnus, imprudentia, vinolentia, infania.
Amor, iracundia, ægritudo, vinolentia. Cic. 2. de Invent. 17.
Vinolentia fubjecta eft ægrotationi. Cic. 4. Tufc. 26. Ægrotationi autem talia quædam fubjecta funt, avaritia, ambitio, mulierofitas, pervicacia, liguritio, vinolentia, cupedia, & fi qua fimilia.
Furiofa vinolentia. Cic. 2. Philipp. 101. Quid furiofam vinolentiam tuam proferam?

Vīnea, æ. f. [ἄμπελος, Gl. L. G.] Locus vitibus confitus: vel ipfa Vitis. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Jugera CCC. ubi inftitui vineæ poffunt. Columel. lib. 3. cap. 2. Ideo non eft vineis apta, vix etiam arbufto.
Brachiata. V. brachium.
Calvata. V. calva.
Capitata. V. caput.
Compluviata. V. compluvium.
Campeftris. Columel. lib. 12. cap. 21.
Collina. V. collis.
Paluftres vineæ. Columel. lib. 12. cap. 21.
Culta. Tibul. lib. 1. 10. 37.
Imputata. Hor. Epod. 16. 44.
Macerrimæ vineæ. Columel. lib. 8. cap. 1.
Floret vinea. Ovid. 5. Faft. 264.
Induunt fe uvis vineæ. V. induo.
Pubefcit vinea. Virg. 2. Georg. 390.
Verberatæ grandine vineæ. Hor. 3. Carm. 1. 29.
Conftituere vineas. Columel. lib. 3.
Decuffare vineas. Columel. lib. 12. cap. 53.
Fodere vineam. Columel. & Varr. R. R. lib. 1. cap. 31.
Frequentare vineam. Columel. 4. 15. pr.
Jugare vineas. V. jugum.
Limitare vineas. Plin. lib. 17. cap. 22.
Occare vineas. Columel. lib. 11. cap. 2.
Ordinare vineam paribus intervallis. V. Ordino, in ordo.
Palare vineas. Columel. lib. 11. cap. 12. in palus, i.
Pampinare vineas. V. pampino.
Ponere vineas. Columel. Et nos, Publi Silvine, magno animo vineas ponamus, &c.
Purgare vineam. Catull. Argon. 62. 39.
Sternere vineam. Columel. Factis fulcis optime fternitur.
Vinea, Inftrumentum bellicum lignis compactum, inquit Livius, latum pedibus octo, altum feptem, longum fexdecim, tectum duplici ligno, cratibufque contexitur, latera quoque vimine fæpiuntur, ne faxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinfecus, ne crementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, junguntur ordine, fub quibus oppugnantes tutius ad muros fubruendos pugnant. Plaut. Mil. 2. 2. 111.
Si invenio qui vidit, ad eum vineas, pluteofque agam. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, ufufque multis tormentis. Idem 8. Philip. 17. Conductæ vineæ funt, pugnatur acerrime.
Viniæ quidam fcripferunt per i. Cornutus apud Caffiodorum 15. fed reprehendit hanc differentiam. H. St. En verba cap. 1. de Orthogr. Vineas per e quidam fcribendum tradiderunt, fi fignificarent quas in agris viderimus: ac contra per i Vinias illas, fub quibus latere miles folet. Quod difcrimen ineptiffimum eft: nam neque aliunde vineæ caftrenfes dictæ funt, quam quod Vineis illis agreftibus fimiles funt.

Vineŏla, æ. f. dimin. Vet. Infcript. apud Fabrett. p. 223. HVIC. MONVMENTO. CEDIT. CVM. VINEOLA. SOLA. SVO. FINE. VINEAE.

Vineālis, e. Adj. [ἀμπέλειος] Quod eft aptum ad vineam. Columel. lib. 3. cap. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni fpecies evagemur, non intempeftive commemorabimus Julii Græcini confcriptam velut formulam, ad quam pofita eft limitatio terræ vinealis.

Vineārius, a, um. Adj. [ἀμπελικὸς] Quod eft vineæ, vel quod ad vineam pertinet: ut, Collis vinearius. Columel. lib. 5. cap. 6.

Vineātĭcus, a, um. Adj. [ἀμπέλειος] Idem. ut, Falces vineaticæ. Varro 1. de R. R. cap. 22. Columel. lib. 4. cap. 1. Unum tamen atque alterum reprehendiffent, quippe feminibus vineaticis nimium me profundos cenfuiffe fieri fcrobes. Cato R. R. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas fex.

Vinētum, i. n. [ἀμπελὼν, Gl. L. G.] Locus ubi multitudo vitium confita eft, hoc eft ubi multæ vites, vel multæ vineæ funt. Columel. lib. 3. cap. 4. Cui vineta facere cordi eft, faciat vitiarium, ex quo poffis agrum vineis veftire. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Nec vero ita refellendum eft, ut fi fegetibus aut vinetis cujufpiam tempeftas nocuerit. Idem 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta virgetaque & falutem populi auguranto.
Læta vineta. Lucret. lib. 2. 1157.
Madentia vineta. Stat. 3. Silv. 5. 99.
Reftibile vinetum, Quod fingulis annis repaftinatur, id eft reftituitur. Columel. 3. 18. pr.
Conferere vinetum. Columel. cap. 11.
Infeftantur vineta Auftris & Euris. V. infestus.
Inftituere vineta. Columel. lib. 3. cap. 2.
Ordinare vineta. Columel. lib. 4. cap. 27.

Vinĭtor, ōris. m. [ἀμπελουργὸς, Gl. L. G.] Rufticus vinearum cultor. Columel. lib. 2. Separandi funt aratores a vinitoribus. Cic. 5. de Fin. 40. An ea, quæ per vinitorem antea confequebatur, & per fe ipfam curabit? Uvæ maturæ vinitor. Virg. 10. Ecl. 36.
Aut cuftos gregis, aut maturæ vinitor uvæ. Sed forte refertur ad vocem Cuftos. Vinitor cuftos uvæ maturæ. Badius Vindemiatorem interpretatur, Mancinellus Cuftodem vineæ. Vel cuftos, inquit Serv. vel cultor vinearum.

Vinitorius, a, um. Adj. [ἀμπελουργικός] Quod est vinitoris. Columel. lib. 4. cap. 25. Est autem sic dispofita vinitoriæ falcis figura.

Vindemia, æ. f. [τρύγη, Gl. L. G. τρυγή, τρυγητὸς, G. L.] quasi Vinidemia, a Vino (pendente fcil.) demendo. V. vinum ad fin. Virg. 2. Georg. 522.
Non eadem arboribus pendet vindemia noftris;
Mitis in apricis coquitur vindemia faxis.
Fructus vindemiæ. Ulpianus in l. Fructus effe conftat. D. Solut. matrimonio.
Coactæ vindemiæ. i. e. Collectæ. Ulpian. in l. Fructus effe conftat. D. Sol. matrim. Si coactis vindemiis altera die divortium intercedat.
Pendens vindemia. Julianus in l. Qui pendentem. D. de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, fi uvam legere prohibeatur a venditore, adverfus eum, &c. V. pendeo.
Percepta vindemia fi mulier ftatim fundum viro in dotem dederit, &c. Ulpianus in l. Fructus effe conftat. D. Solut. matrim.
Vindemiam & Vindemias inter fe differre vult Servius, his verbis, Quum Vindemiam numero fingulari, dicimus, unius anni fignificamus: quum plurali, multorum, ut Meffem, meffes: hiemem, hiemes. Hæc enim femel tantum annis quibufque contingunt. Multi tamen volunt Vindemiam effe totius orbis generaliter, Vindemias fingularum partium: ut plus fignificet fingularis, quam pluralis numerus: ficut plus eft quum dicimus, Per terram pluit, quam Per terras: tunc enim omne elementum per fingularem numerum, non terras aliquas fignificamus. Virg. 2. Georg. 6. — fpumat plenis vindemia labris. [Vindemiæ pl. extat in Gloff. Græcolat. Nempe, quia plurium funt, promifcue ponitur.
Adminiftrare vindemias. V. administro.
Colligere modicas vindemias. Plin. 9. Epift. 28. ad Romanum.
Mellis vindemia. Plin. Prima mellis vindemia melior. Idem lib. 11. cap. 14. & 15.
Olivarum vindemia. Plin. lib. 15. cap. 1.
Scribitur in Gloff. Græcol. & Vintemia, Vintemio, mendofe.

Vindemiola, æ. f. dimin. [τρυγητίδιον] Cic. 1. Att. 10. Ego omnes meas vindemiolas eo refervo, ut illud fubfidium fenectuti parem. De fructu ftudiorum intelligit.

Vindemialis, e. Adj. [τρυγητικός, Gl. G. L.] Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Nuper in Tufculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua folennitate legerentur.
Feriæ vindemiales. Minuc. Felix poft pr. conf. Suet. Auguft. cap. 35. & ibi Cafaub. & Stuck. Antiq. Convival. 1. 23.

Vindemio, [τρυγάω Gl. G. L.] āre. Vindemias colligere. Plin. lib. 14. cap. 2. Noviffimas vindemiant.

Vindemiatus, a, um. Partic. Gloff. Gr. Lat. τετρυγημένος Vindemiatus.

Vindemiator, ōris. m. [τρυγητὴς Gl. G. L.] Qui vinum legit. Columel. lib. 3 cap. 21. Vindemiatorum aleam fubeat. Idem lib. 4. cap. 17. Et fructus commodius legitur a vindemiatore.
Vindemiator, Sidus quod tertio Nonas Martii apparet. Columel. lib. 11. cap. 2. dicit illud feptimo Calendas Septembris exoriri. Plin lib. 18. c. 31. Stella, quæ Vindemiator appellatur exoriri, mane incipit. Hoc fidus ita dictum putant, quod fæpe vindemias faciat, h. e. Uvas immaturas exurat, vel nimiis pluviis infeftet, ut jam amplius aliam vindemiatorum operam non poftulent vites.

Vindemator. ōris. m. per fyncopem, tefte Porphyrione. Idem. ut, Durus vindemator. Hor. 1. Serm. 7. 30. [Nifi per Synærefin fit vox quatuor fyllabarum. V. quæ in pituita & vietus notata funt.

Vindemitor, ōris. m. [τρυγητὴρ] Idem. Ovid. 3. Faft. 407.
Sive eft Arctophylax, five eft piger ille Bootes,
Mergetur, vifus effugietque tuos:
At non effugiet vindemitor. Seneca de morte Claudii,
Carpebat raras ferus vindemitor uvas.

Vindemiatorius, a, um. Adj. [τρυγητικός] Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3. de R. R. cap. 2. Nihilo magis torcula, vafa vindemiatoria, aut ferias olearias, ut trapeta.
Quali vindemiatori. Ulpianus in l. Inftrumento. D. de inftructo vel inftrumento leg.

Vinifer, ĕra, ĕrum. Adj. [οἰνοφόρος] ut, Vitis vinifera. Apul. de Herb. cap. 66.
Vinifera terra. Οἰνοφόρος γῆ. Gloff. Græcolat.

Vinipotor, ōris. m. [οἰνοπότης] Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54. Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syracufis tamdiu potare folitum, donec ab eo cooperta in terra ova fetum ederent. Vetus exemplar legit Potore.

Vinnicus, a, um. Adj. [τρυχλὸς] Gloff. Latinogræc. vel

Vinulus, vel **Vinnulus**, a, um. Adj. in Plauto Mollis eft, ex vini diminutione. Cum enim vinum, quod generofum non effet fignificabant, vinulum & villum appellabant, unde adjectivum Vinulus eft factum. Turnebus. Locus Plauti eft Afin. 1. 3. 70. conf. Feft. Non. 2. 198. & Parei Lex. Crit. p. 1300.

V I O

VIOL. Violentia.

Viocuri, orum, m. Viarum curatores. Varro L. L. 4. 32. Publilius & Cofconius vicus, quod ab his viocuris dicuntur ædificati. Idem alio loco, (4. 1.) Quis enim non videt, unde Aurifodinæ & Viocurus? In antiquo lexico fcribitur, Viaculus, ὁδῶν ἐπιμελητὴς, fed vel Viarius, vel Viocurus in eo fcribendum cenfeo. Turnebus, 22. 16. [V. in via. Apud Varr. pr. loco Ab his vireis, altero Viocurrus legitur.

Viola, æ. f. [ἴον τὸ ἄνθος, Gl. L. G. & G. L.] notæ fignificationis. Dicta, ut quidam volunt, per antiphrafim, quafi minime violata: vel quod non violanda: vel a vi olendi; quamvis aliqui per diminutionem, a Græco ἴον violam dictam velint. Plin. lib. 21. cap. 6. Violis honos proximus. Earum plurima genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, ut olus, fatæ. Ex iis vero, quæ fponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio ftatim ab radice carnofa exeunt, &c. Abunde de violis in hoc capite tractat. Ibid. cap. 11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus vero locis etiam hieme emicat. Poftea quæ appellatur purpurea. Proxime flammea, quæ & phlox vocatur, filveftris duntaxat. [Violam nigram effe Vaccinium liquet ex Gloff. Græcolat. Ἴον, ἄνθος Viola, Vaccinium. Ἴον μέλαν, Vaccinium. V. in hac dict.
In viola, Prov. Cic. 5. Tufc. 73. An tu me in viola putabas, aut in rofa dicere?
Fufcæ violæ. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 129.
Mollis viola. Virg. 5. Ecl. 38.
Nigræ violæ. Virg. 10. Ecl. 39.
Viola alba, [λευκόϊον, Gl. L. G. & G. L.] Caltæ in Gloff. Græcolat.
Viola ruftica, [χρυσάνθεμον βοτάνη, Gl. L. G.] In Gloff. Græcolat. ἴον ξανθὸν, Luteolum. V. in hac dict.
Pallentes violæ. Virg. 2. Ecl. 47.
Tinctus viola pallor amantium. Hor. 3. Carm. 10. 14.
Tondere violas manu. Propert. lib. 3. 13. 29.

Violaceus, a, um. Adj. [ἰώδης] ut Violaceus color. Plin. lib. 35. cap. 16. i. e. Purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib. 9. cap. 39. Nepos Cornelius, qui Divi Augufti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacea purpura vigebat.

Violacium, i. n. Vinum vel fuccus e viola. Apic. 1. 4. De viola violacium facere.

Violarius, i. m. [ἰοβάπτης] Violacei coloris infector. Plaut. Aul. 3. 5. 36.
Flammearii, violarii, carinarii.

Violarium, i. n. [ἰὼν] Locus ubi nafcuntur violæ, inquit Servius. Virg. 4. Georg. 32.
— irriguumque bibant violaria fontem.

Violantilla, æ. f. [Ἴανθις] Græce Ianthis, nomen Mulieris, *Iolant.* Budæus.

Violabilis, **Violandus**, **Violans**, **Violatio**, **Violator**, **Violatus**, **Violens**, **Violente**, **Violenter**, **Violentia**, **Violentus**, V. vis.

Vion Valentia, [Οὐίων Οὐαλεντία] Apulorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Bivona, Hippo Plinio. q. V.

V I P

Vipera, æ. f. [ἔχις, Gl. L. G. ἔχιδνα, G. L.] Genus ferpentis. Dictum quod vi pereat. De quo Plinius abunde multis locis, maxime vero lib. 10. cap. 62. Viperæ mas caput inferit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terreftrium eadem fola intra fe parit ova unius coloris, & mollia ut pifces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde fingulos diebus fingulis parit, viginti fere numero. Itaque ceteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera, occifa parente. Ovid. Rem. Amor. 421.
Parva necat morfu fpatiofum vipera taurum.
Brevibus viperis implicata crines Canidia. Hor. Epod. 5. 15.
Læfa vipera ignaro pede. Ovid. 2. de Arte Am. 376.
Venenata vipera ac peftifera, Homo peftilens, tranflate. Cic. de Arufp. Refp. 50. Etiamne in finu atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac peftiferam habere potuerunt.
Vipera eft etiam Convicium. Florus, 4. 12. 37. Aliis oculos, aliis manus amputabant: unius os futum, recifa prius lingua, quam in manu tenens barbarus, Tandem, inquit, vipera, fibilare defifte. V. Donat. ad Ter. Eun. 5. 2. 6.

Viperalis, e. Adj. ut, Herba viperalis. Apul. de Herb. cap. 89.

Vipereus, a, um. Adj. [ἐχιδναῖος, Gl. G. L.] ut, Carnes vipereas edere. Ovid. 2. Met. 769.
Crinis vipereus. Virg. 6. Æn. 281.
Cruore vipereo madent tela. Ovid. 4. de Pont. 7. 36.
Dentes viperei. Ovid. 3. Met. 103.
Felle vipereo linere fpicula. Ovid. 1. de Pont. 2. 18.
Nodis vipereis nexa brachia. Ovid. 4. Met. 491.

Viperinus, a, um. Adj. [ἐχιεῖος] Plin. lib. 11. cap. 53. Scythæ fagittas tingunt viperina fanie & humano fanguine.
Cruor viperinus. Hor. Epod. 3. 6.
Morfus viperinus. Cic. 2. de Fin. 94.

Viperina, æ. f. Herba, quæ & Serpentaria. Apul. de Herb. cap. 5.

Vipiones, um. m. [μικρόγεροι] funt Minores grues: ficut Pipiones, Minores columbi. Plin. lib. 10. cap. 49. In Balearibus infulis & Buteo, accipitrum generis, in honore menfarum eft: item vipiones: fic enim vocant minorem gruem.

V I R

VIR. Virgo. VIR. DIAN. Virgo Diana. VIRT. AETERN. AVG. Virtus æterna Augufti.

Vir, viri. m. [ἀνὴρ, Gl. L. G. & G. L.] Nonnunquam refpectum fexus habet. Plin. lib. 10. cap. 63. Viros avidiores veneris hieme, feminas æftate Hefiodus prodidit.
Vir itaque nominatus eft, quod major in eo vis eft, quam in femina, & hinc Virtus nomen accepit. Lactantius de Opificio Dei cap. 12. H. St.
Soboles virûm. Lucret. lib. 4. 1226.
Gens effrena virûm. Virg. 3. Georg. 382.
Genus acre virûm. Virg. 2. Georg. 168.
Vis invicta viri. Stat. 3 Theb. 62.
Famæ magnæ vir. Ovid. 7. Met. 475.
Ingenii jucundi & elegantis vir. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Roboris magni vir. Senec. Theb. 1.
Spiritus ingentis vir. V. ingens.
Abfurdus vir. V. absurdus.
Acres viri. Virg. 11. Æn. 48.
Ademptus vir. V. adimo.
Adolefcens vir. V. adoleo.
Agreftes viri. Hor. 3. Carm. 1. 22.
Ampliffimus & ornatiffimus vir. V. amplus.
Audax vir. Sil. lib. 3. 524. al. Nudatus.
Bellatores viri. Sil. lib. 1. 218.
Bonus vir. V. bonus.
Bonus vir & prudens. Hor. de Arte Poet. 445.
Bonus vir & fapiens. Hor. 1. Epift. 7. 22.
Cæleftis vir. V. cælum.
Cenforius vir. V. censor.
Civilis vir. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Clari viri. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Clarorum virorum animi. Hor. 2. Epift. 1. 249.
Clariffimus vir. Cic. 2. Fam. 2.
Comis & bonus vir. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Confularis vir. V. consul.

Egregius

Egregius ſanctuſque vir. Juven. 13. Sat. 64.
Excellens vir. Cic. 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præſtanti in eum liberalitate devinctum, &c.
Externus vir. Ovid. 16. Epiſt. 308.
Ferox vir. Sil. lib. 12. 695.
Fortis vir. Ovid. 13. Met. 383.
Fortis vir ad arma. Ovid. 2. Faſt. 688.
Gravis vir. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ignoti nova forma viri. Virg. 3. Æn. 591.
Illuſtris vir. V. ILLUSTRIS.
Injuſtus vir. Ovid. 2. Faſt. 688.
Inſignis vir pietate. Virg. 1. Æn. 10.
Inſtructiſſimus vir. V. INSTRUO.
Intemperans vir. V. INTEMPERANS.
Invictum virum vicit dolor. Ovid. 13. Met. 386.
Juriſperiti, an militaris viri laus major. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Juſtus vir & tenax propoſiti. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Lectiſſimi viri atque ornatiſſimi. V. LEGO, ere.
Litterati viri. V. LITTERA.
Magnus vir. Ovid. 13. Met. 341.
Maximus vir. V. MAGNUS.
Memor, gratus, & bonus vir. Cic. 2. Fam. 5.
Mendax vir. Virg. 8. Æn. 644.
Molles viri, vel potius Non molles. Hor. Epod. 1. 10.
Nefandus vir. Virg. 4. Æn. 497.
Princeps vir. Ovid. ad Liv. 344.
Sanctus vir. Senec. Hippol. 12.
Sollers vir. Ovid. in Ibin, 279.
Subtilis vir. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Veloces viri. Ovid. 10. Met. 561.
Compellare virum blande. V. COMPELLO.
Congelare virum. V. CONGELO.
Dividere in viros. V. IN præpoſitionem.
Increvit per hos viros ſalutaris profeſſio. Celſ. lib. 1. in procem.
Legere vir virum, in Romana militia dicebatur, cum in conſtituenda acie quiſque ſibi eum deligeret adſciſceretque ſocium pugnæ, ſeu aſtitem, cujus virtuti plurimum tribueret. Virg. 11. Æn. 621.
Tertia ſed poſtquam congreſſi in prælia, totas
Implicuere inter ſe acies, legitque virum vir. V. Briſſon. de Form. p. 446. Petr. Victor. Var. Lect. 16. 19. & Turneb. Adverſ. 25. 7. conf. etiam Suet. Aug. cap. 35.
Vir, Fortis vir, qui præſenti fortique animo eſt præditus. Ter. Adelph. 4. 2. 26.
Laudo, Cteſipho, patriſſas, abi, virum te judico. Idem Eun. 1. 2. 74.
Heu noſter, laudo, tandem perdoluit, vir es. Cic. 2. Tuſc. 43.
Si virtutis compotes, vel potius ſi viri volumus eſſe.
Cadere in virum. V. CADO.
Vir & Homo. Cic. 2. Tuſc. 53. Ita & tulit dolorem, ut vir: & ut homo, majorem ferre ſine cauſa neceſſaria noluit. Idem pro Flac. 52. Si civitas per viros bonos, graveſque homines, querelas ad vos detuliſſet. Et 2. Q. frat. 10. Sed quum veneris, virum te putabo, ſi Salluſtii Empedoclea legeris, hominem non putabo.
Matura viro filia, Marito. Virg. 7. Æn. 155.
Durus vir. Ovid. 3. Amor. 4. 1.
Perjurus vir. Ovid. 10. Epiſt. 76.
Viduus vir. Ovid. 8. Epiſt. 86.
Conjuncta ô digno viro. Virg. 8. Ecl. 32.
Dare nuptum viro. V. NUBO.
Expertæ virum puellæ. Hor. 3. Carm. 14. 11.
Meruit illa virum dote. V. MEREO.
Nupta viro puella. Ovid. 16. Epiſt. 367.
Nupta ſævo viro. Hor. 3. Carm. 10. 2.
Vir, reſpectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modo in puero ſive adoleſcente, ſed etiam in viro admiratione dignum videretur.
Vir, Maritus. Ter. And. 3. 3. 39.
Tibi generum firmum, & filiæ invenies virum.
Quærere virum. Petron. cap. 119. Ubi Interpr. Quæ omni corporis habitu & inceſſu mollitiem præferebant, dicebantur virum quærere.
Vir, pro Virilitate. Catull. 61. 6.
Itaque ut relicta ſenſit ſibi membra ſine viro, &c. i. e. Poſtquam. Atys virilia ſibi abſcidit.
Vir, de Brutis etiam dicitur. Virg. 7. Ecl. 7.
Vir gregis ipſe caper.
VĪRA, æ. f. Feſtus, Feminas antiqui viras appellabant, unde adhuc permanent Viragines & Virgines. V. Serv. ad Virg. 12. Æn. 468.
VIRĀGO, ĭnis. f. [ἀνδρεία, γυναίκα, Gl. L. G.] Mulier fortis, quæ viro ſimilis ſit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc. 2. 3. 78.
— recte ego emero matri tuæ
Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.
Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat. 11. Theb. 414.
Diva virago, Diana. Senec. Hippol. 1.
Flava virago, Pallas. Ovid. 6. Met. 131.
Metuenda bello virago, Pallas. Ovid. 2. Met. 765.
Regina bellorum virago, Pallas. Stat. 4. Silv. 5. 23.
Virago, [ἀνδρόγυνος, Gl. L. G.] [An pro Semimare? In Græcolat. etiam Ἐπακμος κόρη, Viripotens, Virago, Adulta.
VIRĀTUS, a, um. Adj. ut, Uxor virata, Viro juncta. Varro apud Non. 2. 907.
Compar. Novatian. de Trin. cap. 2. Omni robore robuſtior, omni virtute viritior. pro Viratior. [An Virilior?
VIRĀTUS, ûs. m. Viri conditio. Sidon. 7. Epiſt. 9. Bono viratu æmulis magis prodeſſe cupiens quam placere.
VIRIPLĀCA, æ. f. Dea, nomen hoc a placandis viris fertur aſſecuta. Valer. Max. 2. 1. 6. Quoties inter virum & uxorem aliquid jurgii interceſſerat, in ſacellum Deæ Viriplacæ, quod eſt in Palatio, veniebant; & ibi invicem locuti quæ voluerant, contentione animorum depoſita, concordes revertebantur.
VIRIPŌTENS, entis. [ἐπακμος κόρη, Gl. L. G. & G. L. ἐπακμος, L. G.] Virgo dicitur, quæ apta eſt connubio. Plaut. Perſ. 2. 3. 1. Paulus in l. Si filiæ familias. D. de leg. 3.
Juppiter viripotens. Plaut. Perſ. 2. 3. 1. [A viribus.
VIRIPOTENTIA, æ, f. Puellarum viripotentia, titulo capitis primi, libri ſept. de Hiſt. anim. H. St. Ariſtotelis Latinum interpretem deſignat neſcio quem.
VIRĪLIS, e. Adj. [ἀνδρικὸς, Gl. G. L.] Quod eſt viri: ut, Opus virile. Et, Forma virilis. Ovid. 4. Epiſt. 76.
Oculi viriles. Ovid. 5. Faſt. 153.
Officium virile. Hor. de Arte Poet. 193.
Proles virilis, Maſcula. Virg. 7. Æn. 50.
Sexus virilis. [ἀρρενογονία, Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 55.
Stirps virilis. Liv. 1. 1. extr.
Studia virilia. Ovid. 12. Met. 208.
Tela virilia. Ovid. 8. Met. 392.
Toga virilis. Cic. 2. Philipp. 44. Suet. Aug. cap. 36. V. TOGA.
Veſtis virilis. Hor. 1. Serm. 2. 16.
Vultus virilis. Ovid. 3. Met. 189.
Virilis [ἀνδρῶδης] Virum decens, Fortis.
Magis virilis. V. MAGIS.
Parum virile. Cic. 2. de Finib. 47. Vereturque quicquam aut facere aut loqui, quod parum virile videatur.
Animus virilis, i. e. Fortis, qualis debet viri eſſe. Ter. Phorm. 5. 8. 64.
Animo virili præſentique ut ſis para. Cic. 14. Att. 21. Acta enim illa res eſt animo virili, conſilio puerili.
Cura virilis. Virg. 9. Æn. 311.
Dolor virilis. Cic. 11. Att. 10. Nec res periiſſet, & videremur aliquid doloris virilis habuiſſe.
Habitus orationis virilis. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Igniculus virilis. Cic. 15. Att. 25. Reliqua pars epiſtolæ: illam namque in utramque: ſed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles.
Inflexio fortis ac virilis laterum. Cic. 3. de Orat. 318.
Partes viriles mandare puero. Hor. de Arte Poet. 177.
Ratio fortis & virilis. Cic. 3. Tuſc. 22. Sententiis tamen utendum eſt eorum potiſſimum, qui maxime forti, & ut ita dicam, virili utuntur ratione atque ſententia.
Sententia fortis & virilis. Cic. 3. Tuſc. 22.
Vox virilis. Cic. pro Sext. 10. Recita quæſo, P. Sexti, quid decreverint Capuæ Decuriones, ut jam virilis tua vox poſſit aliquid ſignificare inimicis noſtris.
Virilis [ἴσον κατὰ ἀναλογίαν, Gl. L. G.] Columel. lib. 7. cap. 11. Virilis pars. Eſt autem pars virilis, Pars cujuſque viri. Cic. 5. Verr. 7. Qui præſertim plus etiam, quam pars virilis poſtulat, pro voluntate Pop. Ro. oneris ac muneris ſuſcipere debeam. Idem 6. Verr. 81. Eſt aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis ſum, quam ille amplam, illuſtrem, claramque reddidit. Ὅλως τι καὶ προθυμίας ἀνδρὶ δυνατῆς ἐξέλιπεν. Appianus p. 142. τῇ μ. Par. Ubi ſuperfl. ἀνδρὶ δυνατῆς non intelligitur. H. St.
Parte pro virili, Pro viribus. Cic. pro Sext. 138. V. PRO.
Portione pro virili. Tacit. in Vit. Agric. 45.
Vocare aliquos ad virilia. Salluſtius lib. 3. fragm. in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem. Dein, ne vos ad virilia illa vocem.
Compar. Lamprid. dixit obſcæno ſenſu Heliogab. cap. 8.
VIRILIA, um. plur. tantum, [αἰδοῖα] Verenda, pudenda. Plin. lib. 21. cap. 27. Et in totum ad virilia cauliculis ejus, in vino & aceto tritis, nihil utilius putant.
Ad differentiam ſexus feminei, ut ſi dicam Virilia vocari illa, quæ virilitatem teſtantur. H. St.
VIRILĬTAS, atis. f. [αἰδοῖα, ἀρρενότης] Idem quod Virilia, ſeu pudenda virilia. Martial. lib. 9. 7.
Non puer avari ſectus arte mangonis,
Virilitatis damna mæret ereptæ.
Ademptæ virilitatis homo. V. ADIMO.
Exciſa virilitas. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Virilitas de beſtiis. Plin. lib. 23. cap. 1. Utiliter etiam fovetur vino calido virilitas jumentis.
Inceſtæ virilitatis, de Stupratore. Tacit. 6. Ann. 5. Arguitur pleraque, C. Cæſarem quaſi inceſtæ virilitatis, &c. dixiſſe. Id autem ideo de Caligula dixerat Meſſalinus, quod is cum omnibus ſororibus ſuis ſtupri conſuetudinem fecit, ut ſcribit Tranquillus.
Ad animum translatum. [ἀνδρειότης, Gl. L. G. & G. L. δύναμις, G. L.] Quintil. lib. 1. cap. 8. Sanctitas, &, ut ſic dicam, virilitas a Tragicis petenda.
VIRILĬTER, Adv. [ἀνδρείως, Gl. L. G.] Fortiter & magno animo. Cic. 2. Tuſc. 95. Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrime poſſunt, ægrotare viriliter non queunt.
Viriliter & magno animo. Cic. 1. Off. 94. Quod enim viriliter animoque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.
Viriliter age, Ἀνδρίζου, Gloſſ. Græcolat.
Defendere viriliter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Facere viriliter. Hor. 1. Epiſt. 18. 38.
Ferenda fortuna viriliter. Ovid. 1. Faſt. 479.
VIRĪTIM, Adv. [κατ' ἄνδρα, καθ' ἕνα ἕκαστον, Gl. L. G.] Per ſingulos viros, inquit Feſtus. Cic. 3. Tuſc. 48. Nolim, inquit, mea bona, Gracche, tibi viritim dividere liceat: ſed ſi facias, partem petam Cæſ 7. Bell. Gall. cap. 71. Pecus, cujus magna erat ab Mandubiis compulſa copia, viritim diſtribuit.
Ferre legem de aliquo agro viritim dividendo. Cic. de Clar. Orat. 57. Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem de agro Gallico & Piceno viritim dividendo tulerit.
Percrebuit rumor viritim. Curt. lib. 6. 2. 15.
Viritim, de uno etiam dicitur. Curt. lib. 7. 4. 33. Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad pugnam. Hor. 2. Epiſt. 1. 92.
Viritim, metaphorice, pro Particulatim. Seneca Natur. Quæſt. lib. 5. cap. 7. De ventis in univerſum diximus, nunc viritim incipiemus illos diſcutere. V. Suet. Tiber. cap. 76.
VIRITĀNUS, a, um. Adj. Viritim diſtributus. ut, Ager viritanus. Feſt.
VĪRŌSUS, a, um. Adj. [ἀνδρομανής] a Vir, primam corripit. ut, Viroſæ mulieres, dicuntur Virorum appetentes, vel luxurioſæ. Lucil. lib. 7.
Dixi ad principium venio, vetulam atque viroſam
Uxorem cædam potius quam egomet me. Afranius Divortio,
Vigilans

Vigilans ac folers, ficca, fana, fobria, virofa non fum: & fi fum, non defunt mihi qui ultro dent, ætas integra eft, formæ fatis.
Virofus, a Virus primam producit. V. VIRUS.

VIRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 223. Elmenh. Scæva, fæva, viriofa, ebriofa, pervicax, &c.
Viriofus, Robuftus. V. in VIS.

VIRIĀTUS, a, um. Adj. Magnarum virium. Lucil lib. 26. Contra flagitium nefcis bello vinci a viriato Annibale. Nonius 2. 903.

VIRTUS, quod & hinc ducunt, V. fuo ordine.

VIRBIUS, i. m. dicitur, Hippolytus Thefei filius, quafi bis vir: quia novercali calumnia necatus, beneficio Æfculapii vel Dianæ revocatus fertur ad vitam. Revera, inquit Servius in 7. Æneid. 761. Virbius eft nomen conjunctum Dianæ, ut Matri deûm Atys, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.

VIRDŎMĂRUS, i. m. Gallorum rex, de quo cæfo Claudius Marcellus opima fpolia Jovi Feretrio confecravit. Propert. lib. 4. 11. 39.
Virdomari genus hic Rheno jactabat ab ipfo.

VIRECTUM, VIREO, VIRESCO, V. VIRIDIS.

VĪREO, ōnis. m. [χλωρίων] Plin. lib. 18. cap. 29. Avem parram oriente Sirio, ipfo die non apparere, donec occidat. E diverfo vireonem prodire ipfo folftitii die. Gaza eum intelligit, qui & Ariftoteli & Plinio vocatur Chlorion.

VIRES, VIRIUM, &c. V. VIS.

VIRGA, æ. f. [ῥάβδος, Gl. L G. & G. L.] Vimen in Gloff. pofter. notæ fignificationis. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 12. Porcia lex virgas ab omnium civium Roman. corpore amovit: hic mifericors flagella retulit.
Lentior virgis falicis. Ovid. 13. Met. 800.
Arbuteis virgis texunt feretrum. Virg. 11. Æn. 65.
Cornea virga. V. Corneus, in CORNU.
Fraxina virga. Ovid. 11. Epift. 76.
Medicata virga. Ovid. 1. Met. 716.
Rafæ haftilia virgæ. Virg. 2. Georg. 358.
Vifcata virga fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.
Virgæ fanguineæ. Modeftin. in l. 9. D. de leg. Pompeja de Parricid. Plin. Si quidem & geniftæ, & populi, & ulmi, & fanguinei frutices. Aut igitur e fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, ut terror ineffet in cruento earum colore, aut ad horrorem, ut exiftimo, cruentabantur. Sic de Bellona fcribit Maro, 8. Æn. 703.
Quam cum fanguineo fequitur Bellona flagello. & Fecialis hafta fanguinea & cruenta bellum indicabat. Liv. 1. 32. Ut Fecialis haftam ferratam, aut fanguineam præuftam ad fines eorum ferret. Turnebus. V. SANGUINEUS.
Virga turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Virgam turiam dixit, Virg. 2. Georg. 117.
Aurea virga. Virg. 7. Æn. 190.
Cenforia virga. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quo quidem ita funt fevere ufi veteres grammatici, ut non verfus modo Cenforia quadam virga notare, &c. Hæc autem virga alias dicitur Obelifcus, ut annotat interpres Quintiliani.
Cædere virgis. V. CÆDO.
Cædere aliquem virgis ad necem. Cic. 5. Verr. 70. Quid erit extremum? fi damnatus eris, virgis te ad necem cædi neceffe erit.
Lacerare aliquem virgis. V. Lacero, in LACER.
Morientur in tergo virgæ. V. MORIOR.
Multari virgis. V. MULTA.
Variari virgis. V. VARIUS.
Virgam tribuebant Somno, qua feriens homines, foporem inducebat. Papin. —extremo me tange cacumine virgæ. Maro ramum ei tribuit, quem foporatum vi Stygia fuper utraque tempora Palinuri quaffaffe dicit: alii etiam ei cornu tribuunt. Ex Turneb. Adverf. 21. 4.
Virga, Linea colorata. Ovid. 1. de Arte Am. 291. de tauro quodam,
Signatus tenui media inter cornua virga.
Purpureæ virgæ, i. e. Veftis virgata. Ovid. 3. de Arte Am. 269. V. VIRGATUS.

VIRGĀRIUS, i. m. Qui virgis & loris cædit. Gloff. Gr. Lat. ῥαβδοῦχος, Lictor, Virgarius.

VIRGĀTUS, a, um. Adj. ut Calathifci virgati, Virgis contexti. Catul. Argon. 62. 319.
Virgatus, Quod virgas quafdam in longum aut latum varia ferie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. ut Virgatæ veftes, virgata fagula, quæ difcoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non funt, fed ajunt ad Gallorum etiam refpectum effe linguam, quibus Virga purpuram fignificat, ut virgata fint purpurea. Sed fimplex intellectus & Latinus magis convenit. Valerius certe Flaccus Thracum mulieribus virgatas veftes tribuens, purpureas non intellexit, fed barbarorum ritu difcolores, & veluti virgatis fegmentis contextas. Ejus funt verfus, lib. 2. 158.
Jam veniet durata gelu, fed me quoque pulfam
Fama viro: noftrofque toros virgata tenebit. Ex Turneb. 2. 14.
Veftes virgatæ auro. Sil. lib. 4. 145. h. e. Virgis feu lineis aureis diftinctæ. V. VESTIS.
Corpore virgato tigris, Variis coloribus diftincto. Sil. lib. 5. 148.
Tigres virgatæ. Sen. Hippol. 3.
Ubera virgata. Sen. Herc. OEth. v. 145.

VIRGEUS, a, um. Adj. [ῥαβδωτός, Gl. G. L.] Quod eft ex virgis factum. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei, vilifque fupellex.
Area virgea. Columel. lib. 7. cap. 3.
Flamma virgea. Virgil. 7. Æn. 463. h. e. De virgis facta: unde eft flamma validior. Servius.
Pabula virgea, Arbufcularum frondes in pabulum caprarum decerptæ. Virg. 3. Georg. 320.
Sæpem virgeam interponere. Columel. lib. 11. cap. 3.

VIRGŌSUS, a, um. Virgarum plenus. ut, Virgofus frutex. Pallad. 1. tit. 24.

VIRGĒTUM, i. n. [ῥαβδόφυτον] Locus virgis confitus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat ut hodie quoque, dum Amerina falix aut genifta juxta vites feruntur. Cic. 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta, virgetaque & falutem populi auguranto.

VIRGINDEMIA, vel VIRGĬDEMIA, æ. f. [ῥαβδολογία] Collectio virgarum ob verbera, aut ad aliquid vinciendum. Varro in Agathone, Quid triftiorem video te effe? hæc fpes eft argentaria: ideoque fcapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud. 3. 2. 22.
At ego te per crura & talos, tergumque obteftor tuum,
Si tibi uberem ulmeam effe fperes virgidemiam. [Ficta vox a Comicis, ad imitationem Vindemiæ.

VIRGŬLA, æ. f. dimin. [παράφυάς, Gl. L. G.] Cic. 8. Philipp. 23. Quum tempus ille differret, virgula ftantem circumfcripfit: dixitque, fe non antea renuntiaturum Senatui, nifi prius fibi refpondiffet, quid facturus effet, quam ex illa circumfcriptione excederet.
Virgula divina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operam quafi divinitus nobis fignificamus contingere. Propterea quod antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis exiftimavit aliquam fatalem, ac ceu magicam ineffe virtutem. Cic. 1. Off. 152. Quod fi omnia nobis, quæ ad victum cultumque pertinent, quafi virgula divina, ut ajunt, fuppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in Virgula divina; ut appareat hunc fuiffe titulum alicujus ex Menippeis, qui nimirum & ipfi plerique feruntur proverbiales. Adagium natum videri poteft potiffimum ab illa virga Homerica, quam ille Palladi tribuit, adeo celebri, ut de ea Antifthenes Cynicæ fectæ conditor, librum confcripferit, eam cum fuo, ut conjicio, baculo conferens. Erafm.

VIRGULĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 9. cap. 33. Jam diftinctione virgulata, crinita, crifpa, &c.

VIRGĀTOR, ōris. m. [ῥαβδίζων] Qui virgis cædit. Plaut. Afin. 3. 2. 19.
Ubi fæpe caufam dixeris pendens adverfus octo
Aftutos, audaces viros, valentes virgatores.

VIRGULTUM, i. n. [βλάστημα, Gl. L. G. & G. L. ῥαβδίον, G. L.] Virgulta pl. [θάμνοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 19. Præcipua bonitas virgultorum tenuiffimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cœl. 42. Ergo hæc deferta via & inculta, atque interclufa jam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1. de Divin. 49. Omnia arbufta, virgulta, tecta pervertere. [Ubi forte Frutecta legendum. conf. Liv. 21. 22. extr. Virgultum autem, per fyncopen pro Virguletum dici puto, a Virgula, ut Virgetum a Virga.
Cornea virgulta. Virg. 3. Æn. 23.
Sonantia filvis virgulta. Virg. 6. Æn. 704.
Silveftria virgulta. Virg. 2. Georg. 3.
Tenera attondent fimæ virgulta capellæ. Virg. 10. Ecl. 7.
Defodere nova virgulta in terram. Lucret. lib. 5. 788. & 933.
Refonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.

VIRGULTUS, a, um. Adj. Vallem virgultam per appofitionem dixit Sil. 12. 354. V. ibi Drakenb.

VIRGI, Hifpaniæ oppidum, in finu quem Virgitanum vocant. Auctor Pompon. lib. 2. 6. Nunc Almeria dicitur, tefte Olivario in Melam.

VIRGILIÆ, V. VERGILIÆ.

VIRGĪLIUS, i. m. [Οὐιργίλιος] Mantuanus poeta celeberrimus, Marone, Maraque natus, qui primum inter Latinos poetas obtinet locum. Sunt ex recentioribus, qui Vergilium, non Virgilium, fcribi debere autument: de quo vide Caftigationes Pierii in Virgilium. fcripfit Bucolica, Pollione ipfum hortante, atque emendavit triennio. Georgica abfolvit annis feptem, cum id ei argumentum propofuiffet Mæcenas. Æneida rogatus ab Augufto fcripfit quidem annis undecim, fed inemendatam reliquit, ac moriens juffit cremari. Cui voluntati ejus Auguftus reftitit, Tuccæ & Varo emendatione commiffa. Hujus vitam non minus docte, quam copiofe fcribit Petrus Crinitus lib. 3. de poetis Latinis. Virg 4. Georg. 563.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, ftudiis florentem ignobilis oti.
Amantiffimus Virgilius vetuftatis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Optimus Virgilius. Hor. 1. Serm. 6. 54.

VIRGILIĀNUS, a, um. Adj. poffeff. [Οὐιργιλιανός] ut, Virgiliana virtus, apud Plin. in præf.
Virgilianum illud. Quintil. lib. 1. cap. 3. Habendumque in animo femper illud Virgilianum.

VIRGINIUS, i. m. Nomen Romanum, ut L. Virginius, Virginiæ pater, & parricida, plurefque paffim Livio memorati.
Virginius, Rhetor & Orator Romanus. V. Quintil. 3. 1. extr. & ibi Burm.

VIRGINIA, æ. f. L. Virginii Centurionis filia; quam ftupro deftinatam ab Appio Decemviro pater in medio foro occidere maluit, quam pati, ut in fœdam fervitutem abduceretur. V. Liv. 3. 31.

VIRGO, ĭnis. f. [παρθένος, Gl. L. G.] a Vir. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cicero objurgantibus, quod fexagenarius Popiliam virginem duxiffet, Cras mulier, inquit, erit. Ulpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod fi ego me virginem emere putarem, quum effet mulier, emptio non valebit.
Abfolutio virginum. Cic. 3. in Catil. 9. Cinnam ante fe & Sullam fuiffe, eundemque dixiffe, fatalem hunc effe annum ad interitum hujus urbis atque imperii, qui effet decimus annus poft virginum abfolutionem, &c. V. Abfolutio in ABSOLVO.
Adulta virgo. V. ADOLEO.
Animofa virgo. Ovid. 20. Epift. 115.
Armata virgo. V. ARMA.
Afpera virgo. Virg. 11. Æn. 664.
Bellica virgo, Pallas. Sil. lib. 7. 459.
Caffa virgo dote. V. CASSUS.
Corrupta virgo. Ovid. 3. Amor. 8. 30.
Frigida non virgo. Ovid. 2. Amor. 1. 5.
Jugatæ nondum thalamis virgines. Sen. Herc. fur. 10.
Juncea virgo. V. JUNCUS.
Laudatiffima virgo dote formæ. Ovid. 9. Met. 715.
Matura virgo. Hor. 3. Carm. 6. 22.
Matura viro virgo. V. MATURUS.
Nitidæ virgines. Hor. 2. Carm. 12. 19.
Pulcherrima virgo. Ovid. 9. Met. 9.
Regia virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Sanctæ virgines, Veftales. Hor. 1. Carm. 2. 27.
Teneræ virgines. Hor. 1. Carm. 21. 26.
Tempeftiva virgo Fefto dicitur, Quæ matura viro eft & nubilis & formofa, velut ὡραία. Auctoritate, inquit, virginis cujufdam tempeftivæ nomine Romes.
Abftinere virgine. V. ABSTINEO.
Comprimere virginem. V. COMPRIMO.

Rapere ad virum virginem Catul in Epith. Juliæ 59. 4.
Virgo, pro Muliere, quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos. Virg. 6. Ecl. 47. de Pasiphaë,

Ah virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Servius, a viridiore ætate; nam jam mater fuerat Phædræ, Ariadnes, Androgei.

Nobilis virgo in omne ævum. Hor. 3. Carm. 17. 36. Quo in loco Virginem pro Muliere posuit. Hypermnestram enim intelligit, quæ Lino marito pepercit.
Virgo pro Filia ponitur. Nepos 15. 3. 5. Cum virgo amici nubilis propter paupertatem collocari non posset, &c.
Virginem, Omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in Orat. 64. Mollis est enim oratio philosophorum, & umbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus, nec vincta numeris, sed soluta liberius, nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo; itaque Sermo potius, quam Oratio dicitur. Idem de Clar. Orat. 330. Domi teneamus eloquentiam sæptam liberali custodia, &c. tueamurque ut adultam virginem caste. [Non tamen his in locis metaphora, sed Assimilatio est.
De rebus omnibus integris & incorruptis Adjective dicitur. ut,
Carnes virgines. Plin. lib. 28. cap. 4.
Equa virgo. Plin. lib. 28. cap. 9.
Porca virgo. Martial. lib. 13. 56.

Te fortasse magis capiet de virgine porca,
Me materna gravi de sue vulva capit.

Tribuitur Sexui virili a Patribus ecclesiasticis, deque iis dicitur, qui expertes conjugii venerisque sunt. ut, Virgo maritus. Chrysol. Serm. 168. V. Hieron. Apol. pro libris adversus Jovianum.
Virgo est etiam Signum cæleste. Columel. 11. 2.
Virgo, urbis Romæ aqua. V. MARCIA.

VIRGĬNULA, æ. f. [παρθενισκάριον, Gl. G. L.] Sed frequentiore in usu
VIRGUNCŬLA, æ. f. aliud dimin. Petron. cap. 20. Utique postquam virguncula cervicem invasit. Et Juven. 13. Sat. 40.

— tunc, cum virguncula Juno. Subaudi Fuit.

VIRGĬNĀLIS, e. Adj. [παρθενικός, Gl. G. L.] Quod ad virginem pertinet: ut, Virginalis modestia. Cic. 1. de Divin. 66.
Habitus atque vestitus virginalis. Cic. 6. Verr. 5.
Ploratus virginalis. Cic. 2. Tusc. 21.

Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poeta.

Virginali verecundia homo. Cic. pro Quint. 39.

VIRGINAL, ālis. n. [φύσις] Virginis membrum naturale.
Virginalia, Conchæ quædam Apulejo Apolog. p. 296. Elmenh. dicuntur, a mulierum virginumque natura, id est, obscæna parte. Turneb. conf. Solin. cap. 4. & Indicem Elmenh. in Apulej.

VIRGINĀRIUS, a, um. Adj. [παρθένιος] Plaut. Pers. 4. 9. 14. Scelesta fides est virginaria.

VIRGINEUS, a, um. Adj. Idem. [παρθενικός, Gl. G. L.] Plin. lib. 28. cap. 7. Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate spontanea.
Agmen virgineum. Claud. 2. Conf. Stilich. 263.
Artus virginei. Ovid. 3. Met. 164.
Chorus virgineus. Ovid. 3. de Arte Am. 168.
Facies virgineæ. Virg. 9. Æn. 120.
Forma virginea puer. Ovid. 3. Met. 607.
Habitus virginei. Ovid. 13. Met. 166.
Pudor virgineus. Tibul. lib. 1. 4. 74.
Rubor virgineus. Virg. 1. Georg. 430.
Timor virgineus. Ovid. 10. Met. 361.
Vultus virginei. Ovid. 5. Met. 563.

VIRGINEUM, i. n. [παρθενών, Gl. G. L.] Subaudito Conclave. In Gloss. vitiose scriptum Vigrinem.

VIRGINĬTAS, ātis. f. [παρθενία, Gl. G. L.] Castitas, castimonia. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Minerva patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem.
Spolium virginitatis. Ovid. 5. Epist. 140.
Matura toris virginitas. Stat. 1. Achil. 292.
Perpetua virginitas. Ovid. 4. Trist. 3. 14.
Severa virginitas. Ovid. 3. Met. 255.
Carens virginitate. Ovid. 9. Met. 331.
Erepta virginitas. Virg. 12. Æn. 141.
Libata virginitas. Ovid. 2. Epist. 115.
Patet virginitas. Ovid. 14. Met. 133.
Raptæ virginitatis præmia. Ovid. 8. Met. 851.
Resoluta virginitas. Plin. lib. 28. cap. 7. Asperrimamque vim profluvii ejus esse primis annis virginitate resoluta.

VIRGINIUM, i. n. Idem in Gloss. Græcolat.

VIRGINENSIS, is. f. Dea, cui novæ nuptæ zonam dedicabant. August. Civ. Dei, 6. 9.

VIRGINISVENDONIDES, æ. m. Vide VANILOQUIDORUS ex Plauto. H. St. Vocabulum est joci causa confictum a Comico in Pers. 4. 6. 20.

VIRGĬNO, āre. [παρθενεύω, Gl. G. L.] Caste vivere. Tertull. de Virgin. Veland. cap. 12. Virginari volunt sola capitis nuditate.

VIRIA, æ. f. pl. VIRIÆ, [χοινικίδες, Gl. L. G.] vel VIRIŎLA, æ. f. [κλανίον, ψέλιον, περιχείριον, Gl. L. G. & G. L. βραχιόλιον γυναικός, G. L.] Ornamentum colli e gemmis viridibus, ut putat Baysius. Paulus in l. Si tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ, quas elegissem, mihi legatæ sunt: sive duæ solæ sint relictæ, sive ab initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Jabolenus in l. Medico, De auro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdis.
Viriæ, Armillæ sunt virorum, inquit Isidorus (19. 31.) quanquam muliebres etiam armillæ viriæ appellari cœperunt. Septimius, (Tertull. de Pallio, cap. penult.) Utique sicut vestigia cæstuum viriis occupavit: ita & endromidis solocem aliqua multicia synthesi extrusit. Plin. 33. 3. pr. Viriolæ Celticæ, viriæ Celtibericæ. Contra legitur, sed mendose prorsus, in editis. Turneb. Advers. 13. 3.

VĬRĬĀTUS, i. m. [Οὐρίατος] Lusitanus, primum in Hispania, e pastore venator, e venatore latro, mox justi exercitus dux factus, universam Lusitaniam occupavit. C. Vetilium Prætorem, fuso ejus exercitu, cepit. Post Cn. Plancius Prætor nihilo felicius rem cum eo gessit: tantumque terrorem hostis his intulit, ut adversus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Denique a proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & ab exercitu multum desideratus tumulatusque honorificentissime. Auctor Livius in Epit. 52. & Florus 2. 17.

VIRIATĪNUS, a, um. Adj. ut, Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap. 3. h. e. Quod duce Viriato, Lusitani adversus Romanos gesserunt.

VIRĪCA, æ. f. Missilis teli genus. Gell. 10. 25. Ejus viricam surculum de arbore felici habere. Alii legunt In ricam.

VĪRĪCŬLUM, i. n. [οὐρίκιον] Missilis genus, quod Græci Cestron vocant: id autem a Virica deductum videtur, cujus fit mentio apud Gellium lib. 10. cap. 25. Et quod virica surculum de arbore felici habet. Plin. lib. 35. cap. 11. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cestro, id est viriculo, donec classes Pingi cœpere. conf. Vericulum in VERU.

VĬRĬDIS, e. Adj. [χλωρός, Gl. L. G. & G. L. χλοερός, G. L.] a Vigore dicitur. Unde dicimus Virides plantas, Quæ nondum aruerunt, & in vigore suo sunt.
Ætas viridis. Columel. lib. 1. in præf. Quum istud opus, non solum scientiam, sed & viridem ætatem, cum robore corporis ad labores sufferendos, desideret.
Ævum viride. Ovid. 3. Trist. 1. 7.
Animi virides ausis, Apti ad audendum. Sil. lib. 1. 187.
Flore viridissimo puella. Catul. ad Coloniam, 17. 14.
Juventa viridis. Virg. 5. Æn. 295.
Senectus cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29. Virg. 6. Æn. 304.
Viride, Quod viriditatem habet, Cic. 3. Verr. 45. Ignem ex lignis viridibus, atque humidis in loco angusto fieri jussit.
Lentiscus semper viridis. Cic. 1. de Divin. 15.

Jam vero semper viridis, semperque gravata
Lentiscus triplici solita grandescere fetu. Ex poeta.

Viride, Colore sui nominis præditum. ut Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos.
Aquæ virides. Ovid. 4. Fast. 164.
Cæspes viridis. Virg. 3. Æn. 304.
Color viridis. Ovid. 10. Met. 136. Viridissimus color. Vitruvius.
Gemma ingrate viridis. Plin. lib. 37. cap. 25.
Gemmæ acriter virides. Plin. lib. 37. cap. 5.
Gramen viride. Virg. 2. Georg. 219.
Herba viridis. Virg. 6. Ecl. 59.
Humus viridis. Ovid. 6. Fast. 330.
Lapilli virides. Hor. 1. Serm. 2. 80.
Litus. Virg. 8. Æn. 83.
Pratum viride. Ovid. 13. Met. 924.
Ripa viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Ripa in viridi & opaca inambulare. Cic. 1. de Legib. 15.
Smaragdi virides. Ovid. 2. Amor. 6. 21. al. Fragiles.
Smaragdi viridis lux. Lucret. lib. 4. 1120.
Umbra viridis. Virg. 9. Ecl. 20.
Viride oleum, Ὀμφάκινον. Gloss. Græcolat. Viridia, n. pl. V. infra.

VIRĬDE, Adv. Plin. lib. 37. cap. 8. Comitatur eam, similitudine propior, quam auctoritate, Callais viride pallens.
Compar. Plin. lib. 37. cap. 5. Herbas quoque virentes frondesque avide spectamus: Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius, comparatum illis, viret. [An Vividius?

VIRIDĬTAS, ātis. f. [χλόη, Gl. G. L.] Cic. de Senect. 51. Terra semen, tepefactum vapore & complexu suo, diffundit, & elicit herbescentem ex eo viriditatem. Ibidem 57. Viriditas pratorum.
Amittere viriditatem. Cic. de Provinc. Consul. 29. Ac laurea illa, magnis periculis parta, amittit longo intervallo viriditatem.
Imitari viriditatem puri maris. Plin. lib. 37. cap. 5.
Viriditas, Vis & fortitudo. Cic. de Amicit. 11. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem. 3. Tusc. 75. Sed quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tamdiu appelletur recens.

VIROR, ōris. m. Idem significat quod Viriditas. Apul. 2. Florid p. 348. Elmenh. Pratorum virores.
Novus viror. Vopisc. in Probo cap 19.

VIRIDĀRIUM, i. n. [κῆπος] Locus, in quo sunt herbæ & plantæ virentes, & amœnitate refertæ. Suet. Tiber. cap. 60. Militem Prætorianum, ob surreptum e viridario pavonem capite punivit. Plin. lib. 18. cap. 2.
Est etiam Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 225. IN VIRIDARIO PATRIS. P. XIX. M. LIVIVS M. F. CASSIVS DON.

VIRIDARIUS, a, um. Adj. unde, Viridarii servi, Ulpiano Jureconf. dicuntur, Qui hortos curant, & eorum curam habent.

VIRIDIA, [χλωρά Gl. L. G.] VIRIDARIA & VIRIDARIA, eodem significatu leguntur. Pomponius. D. de servitutibus. l. Quoties, Servitutum non ea natura est, ut aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut amœnior prospectum præstet, aut in hoc ut in suo pingat: sed ut patiatur, aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander tamen Viridiaria legit. Jabolenus, D. de servitut. urban. præd. l. Ædificia, quæ servitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam altitudinem habere possunt. Et hic Viridia habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulpian. D. de usufructu. l. Si cujus, Vel viridiaria ad alium modum convertere. Idem. D. de instructo vel instru. leg. l. In instrumento, Si etiam viridiaria sint. Utroque loco sic habent Pandect. & Haloand. Paulus. D. de verbor. signific. l. Impensæ, Voluptariæ impensæ sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: ut sunt viridia, aquæ salientes, incrustationes, picturæ. Sic habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulp. tit. vj. ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani, Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omissis, deterior dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod evenit in viridiariis, & picturis, similibusque rebus. Jabolenus in l. Dolia. D. de fundo instru. Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria posita, ædium esse Labeo & Trebatius putant.
Viridia, sunt Herbæ virides apud Columel. 12. 57.

VIRETUM, sive VIRECTUM, i. n. [παράδεισος] Locus viriditate plenus: vel ipsæ Herbæ virentes. Virg. 6. Æn. 638.

Devenere

Devenere locos lætos, & amœna vireta
Fortunatorum nemorum.

Viretus, a, um. Adj. probat Calepinus ex lib. 12. Columel. cap. 15. de ficu, Ea porro neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Ubi nunc sic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura. [Ceterum, quum Salictum, Frutectum, & similia, per syncopen, pro Salicetum, Fruticetum, a Genitivis Salicis & Fruticis dicantur, Viretum rectius puto. V. Pier. ad Virg.

VIRIDESCO, ĕre. Gloss. Gr. Lat. Θάλλω, Germino, Vigeo, Viridesco, Vireo.

VIRIDO, āre. [χλοάζω] Gloss. Græcolat. & Pass.

VIRIDOR, āri. Gratius cum Ovidio de piscibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim Ovid. in Halieuticis v. 90.

Nam vada submatis imo viridentur ab undis. [Gratius tantum Parti. utitur.

VIRĬDANS, antis. [χλοάζων] species Participii sine verbi origine, temporis præsentis. Virg. 5. Æn. 539.

Sic fatus, cingit viridanti tempora lauro. Plin. lib. 37. cap. 8. Viridantium & alia plura sunt genera.

Gramina viridantia. Stat. 5. Theb. 526.
Lux viridans fluvii. Plin. lib. 4. cap. 8.
Toro viridante consederat. Virg. 5. Æn. 388.

VIRIDĬCANS, antis. similiter Partic. Tertull. de Pudicit. cap. 20. Viridicantes & rubescentes.

VIRIDICATUS, a, um. Adj. [ἀμφιθαλής] Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & silva viridicata. [An Viridiata? i. e. instar Viridium facta. Vel est Partic. a Viridico? dictumque pro Viridicante, seu Viridante.

VIREO, [θάλλω, Gl. G. L.] ēre. Viride esse. Cic. 5. Tusc. 37. alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.

Nemus omne viret. Virg. 7. Ecl. 59.
Pectora felle virent. Ovid. 2. Met. 777.
Vireo [ἀκμάζω, Gl. L. G.] Vigeo, Vegetus sum.
Genua virent, Firma sunt. Hor. Epod. 13. 6.
Virere & Nitere sæpe a librariis mutantur. V. Burm. ad Quintil. Decl. 12. 13. p. 254.

VIRENS, entis. Partic. [χλωρός, θάλλων, Gl. G. L.] ut, Ævi flore virens. Sil. lib. 1. 61.

Maligne virens. V. MALUS.
Agelli virentis cultor. Hor. de Arte Poet. 117.
Buxus perpetuo virens. Ovid. 10. Met. 97.
Campi virentes. Hor. 2. Carm. 5. 5.
Hedera virens. Hor. 1. Carm. 25. 17.
Herbæ virentes. Ovid. 4. Met. 301.
Stagna virentia musco. Virg. 4. Georg. 18.
Silvarum virentium domina Diana. Catull. in Carm. sæcul. 32. 10.

VIRESCO, [ἀκμάζω, Gl. G. L.] ĕre. Viride fieri. Columel. lib. 11. cap. 2. Quidam, quum vidissent partem aliquam uvarum virescere, crediderunt tempestivam esse vindemiam.

Gramina injussa virescunt. Virg. 1. Georg. 55.

VĪRESCERE, V. in VIS.
VIRILIS, V. VIR.
VIRIOLA, V. VIRIA.
VIRIPOTENS, VIRITIM. V. VIR.
VIRITIUM, i. n. auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Griesnagen*.
VIROR, V. VIRIDIS.
VIROSUS, V. VIR, & VIRUS.

VIRTUS, ūtis. f. [ἀρετή, ἀνδρεία ἢ ἀνδρία, ἰσχύς, δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] a Viro dicta est, teste Cic. 2. Tusc. 43. Et proprie Fortitudinem significat, quod viri maxime fortitudo fit. Virg. 5. Æn. 455.

Tunc pudor incendit vires & conscia virtus. Cic. pro Lege Manil. 36. Non enim solum bellandi virtus in summo atque perfecto Imperatore quærenda est: sed multæ sunt artes eximiæ, hujus administræ comitesque virtutis. Ter. Eun. 4. 7. 8.

Egone? imperatoris virtutem noveram, & vim militum,
Sine sanguine hoc fieri non posse: qui abstergerem vulnera.

Cinis omnium virtutum Troja, i. e. In qua præstantissimus & fortissimus quisque periit. Catull. ad Mallium 66. 90.

Inferior virtute alicujus. Ovid. 9. Met. 62.
Actuosa virtus. V. Actuosa vita, in AGO.
Animosa. Sil. lib. 16. 109.
Ardua. Stat. 10. Theb. 839.
Aspera. Sil. lib. 7. 51.
Atrox. Sil. lib. 13. 369.
Arguta virtus. V. ARGUO.
Bellica virtus. V. Bellicus, in BELLUM.
Crudelis virtus. Stat. 6. Theb. 734.
Damnosa alicui virtus. Ovid. 10. Met. 707.
Effera virtus. Valer. 2. Argon. 648.
Expertæ virtutis homo. Tacit. 3. Ann. 74. h. e. Exploratæ & cognitæ.
Ferox. Virg. 12. Æn. 20.

O præstans animi juvenis, quantum ipse feroci
Virtute exsuperas, tanto, &c.

Fervida. Catul. Argon. 62. 218.
Horrida. Stat. 5. Theb. 172.
Ignea. Lucan. lib. 9. 7.
Indomita. Senec. Herc. fur. 1.
Major post otia virtus Stat. 4. Silv. 4. 34.
Spectata virtus belli domique. Hor 2. Epist. 1. 230.
Temeraria virtus nocet. Ovid. 8. Met. 407.
Velox virtus. Sil. lib. 4. 99.
Vivida bello virtus. Virg 5. Æn. 754.
Affirmare armis virtutem. Tacit. 4. Hist. 73.
Conniti virtute. V. CONNITOR.
Defendere terram patriam armis ac virtute. Lucret. lib. 2. 641.
Egressa modum virtus. Stat. 10. Theb. 828.
Fracta virtus. Hor. 2. Carm. 7. 11.
Frenata his juvenum virtus quievit. Stat. 10. Theb. 239.
Præstans virtute. Virg. 8. Æn. 548.

Punita bona virtus exsilio. Sil. lib. 13. 280.
Tenere locum virtute secundum. Virg. 5. Æn. 258.
Fretus mira manuum pedumque virtute. Lucret. lib. 5. 964.
Senescit virtus evicta veneno desidiæ. Sil. lib. 3. 580.
Virtute tua, pro Tuo auxilio. Plaut. Truc. 4. 2. 28.

Virtus, opes, facultates, vires in civitate. Cic. 2. Att. 19. Laudis Apollinaribus Diphilus tragœdus in nostrum Pompejum petulanter invectus est. Nostra miseria tu es magnus: millies coactus est dicere eadem. Virtutem istam veniet tempus quum graviter gemes, totius theatri clamore dixit, itemque cetera. Versus sunt ex vetere tragœdia. Idem scribit Valerius Maximus lib. 6. cap. 2. 9. Sensus est, Veniet tempus, quum te tantum potuisse pœnitebit. [Nisi ad virtutem Cæsaris, soceri ipsius, respexit.

Virtus, Vis illa qua res, cujus est virtus, perfecta redditur. Cic. 5. de Fin. 36. Atqui in sensibus est sua cuique virtus.

Sentire alicujus rei virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Arboris vel equi virtus. Cic. 1. de Legib. 45.

Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut. Milit. 4. 5. 12. Idem Mostel. 1. 3. 17.

Virtute formæ id evenit, te ut deceat quicquid habeas.

Mercis virtus, Id quod valet merx ipsa, Mercis bonitas. Plaut. Mil. 3. 1. 132.

Orationum virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Verbi vel dictionis virtus. Cic. pro Planc. 78. Non dicam miser (natura quidem abhorret a virtute verbi) sed, &c. [Ordo est Natura verbi abhorret a virtute. Male igitur Lemma conceptum Verbi virtus. In emendatis libris exstat, Nam hoc q. a. a. v. verbum.

Dicendi vis & virtus. Cic. 2. de Orat. 120. Alterum est in quo oratoris vis illa divina, virtusque cernitur.

Dicendi virtus, nisi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta sint, exstare non potest. Idem 1. de Orat. 83. Conf. Bellandi virtus a pr.

Disputatrix virtus. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Certare virtute Virgiliana. V. CERTO.

Virtus, Proprietas. Quintil. lib. 4. cap. 2. Sunt quidem hæ quas supra retuli, virtutes aliarum quoque partium.

Virtus, Perferendorum malorum fortis atque invicta patientia. Virtutes, recte Animi affectiones appellantur a Cicerone lib. 2. Tusc. 43. Cic. 10. Fam. 3. Omnia summa consequutus es virtute duce, comite fortuna. Ter. in prol. Phorm. 34.

Quem actoris virtus nobis restituit locum. h. e. Qui toties exclusus animum non abjecerit, sed perseveraverit agere, inquit Donatus. [Nisi Virtus est Præstantia actoris, quem populus revocavit.

Invia virtuti nulla est via. Ovid. 14. Met. 113.

Virtus est animi habitus naturæ modo rationi consentaneus. Cic. 2. de Invent. 159.

Virtus est per se ipsa laudabilis, & sine qua nihil laudari potest. Cic. 2. de Orat. 343.

Virtutes in specie fictæ simulationis inesse non possunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Vera laus uni virtuti debetur. Cic. 2. de Orat. 342.

Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. 9. Fam. 14.

Libera semper sola est virtus. Cic. 1. de Orat. 226. Potestne virtus, Crasse, servire istis auctoribus, &c. quæ & semper & sola libera est, quæque etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen jus suum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat.

Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco. Cic. 4. Philipp. 13.

Virtus animi. Cic. de Clar. Orat. 129. Is virtute animi atque vita fuit bonus auctor in Senatu.

Vir singulari virtute præditus. Cic. pro Domo 39.

Singularis & præstantissima virtus P. Lentuli. Cic. Post redit. in Senat. 5.

L. Piso qui tanta virtute atque integritate fuit, ut, &c. Cic. pro Font. 29.

Dignum honore virtutibus suis judicare alterum. Cic. pro Muren. 23. Aliis ego te virtutibus, continentiæ, gravitatis, justitiæ, fidei, ceteris omnibus, Consulatu, & omni honore semper dignissimum judicavi.

Inexplebilis virtutis veræque laudis homo. V. INEXPLEBILIS.

Pro tuis maximis, clarissimisque virtutibus. Cic. 4. Fam. 7. Ornatus virtutibus. Cic. 1. Off. 46. Qui virtutibus his levioribus erit ornatus, modestia, temperantia, justitia, &c.

Aditus virtutis. V. Aditus, in ADEO, ire.
Præmium virtutis est gloria. Cic. pro Milon. 98.
Sæculum virtutum sterile. Tacit. 1. Hist. 3.
Acris animi virtus. Lucret. lib. 1. 71.
Æterna virtus. V. ÆTERNUS.
Ardens virtus. Virg. 6. Æn. 130.
Ardua virtus. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Civiles virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Clara & insignis virtus alicujus posteris. V. INSIGNIS.

Egregia virtus. Cic. 2. de Invent. 114. Si exsistant qui apud majores nostros ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt, nonne, &c.

Egregia virtute progenies. Virg. 7. Æn. 257.
Gloriosa & memorabilis virtus. V. MEMOR.
Immunis non est virtus. V. IMMUNIS.
Ingens virtus. Hor. 2. Serm. 7. 102.
Jugatæ virtutes. V. Jugatus, in JUGUM.
Manca virtus. V. MANCUS.
Spectatæ virtutis durior est conditio, quam incogitatæ. Cic. ad Brut. 16.
Veræ virtutis custos. Hor. 1. Epist. 1. 17.
Abundare virtutibus. Plin. 2. Epist. 17.
Accedere virtuti. V. ACCEDO.
Adhibere virtutem. V. ADHIBEO.
Adolevit virtus. V. ADOLEO.

Amittere virtutem. Cic. 2. Tusc. 52. Virtutem autem si unam amiseris, etsi amitti virtus non potest, sed si unam confessus fueris te non habere, nullam te esse habiturum.

Amplexari virtutem. V. Amplexor, in AMPLECTO.
Amplificare virtutem laudibus. V. AMPLIFICO.
Capere virtutem. V. CAPIO.
Confidere virtuti. V. CONFIDO.

Contestata virtus. V. CONTESTOR.
Deserere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Eminere virtutibus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Extendere virtutem factis. i. e. Gloriam. Servius. Virg. 6. Æn. 806. Al. Virtute extendere vires. V. Pier.
Exuere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Ferre præ se virtutem. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Fingere virtutes. Tacit. 6. Ann. 51. Occultum ac subdolum fingendis virtutibus.
Habere & perdere virtutem. Cic. Post red. ad Quirit. 20. Recuperata vero sua dignitate, se non commissurum, ut, &c. virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidisset.
Jacent virtutes. V. JACEO.
Imminuta virtus. V. IMMINUO.
Inchoare virtutem. V. INCHOO.
Involvere se sua virtute. Hor. 3. Carm. 29. 55. de Fortuna,

— si celeres quatit
Pennas, resigno quæ dedit, & mea
Virtute me involvo, probamque
Pauperiem sine dote quæro.

h. e. Mea virtute me munio, sola probitate contentus & bona conscientia.
Laborare virtute ac studiis. Quintil. in procem. lib. 1.
Locare virtutem. V. Loco, in LOCUS.
Monstrare studium virtutis alicui. Stat. 4. Silv. 8. 58.
Multare virtutem morte. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Obsolescit virtus. V. Obsolesco, in OBSOLEO.
Ornatus ex suis virtutibus. V. ORNO.
Præstare virtute. Cic. pro Planc. 60. Is gloria maxime excellat, qui virtute plurimum præstet.
Repræsentare virtutem alicujus. Hor. 1. Epist. 19. 14.
Retinere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Esse parem alicui virtute. Ovid. 4. de Pont. 13. 27.
Superare virtute dolores. Ovid. 8. Met. 518.
Superatur virtus virtute. Cic. 14. Philip. 18.
Catonis virtus, pro ipso Catone. Hor. 3. Carm. 21. 11.

Narratur & prisci Catonis
Sæpe mero caluisse virtus.

Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, auctore Donato. Ter. Adelph. 2. 1. 22. Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus. Plaut. Pseud. 2. 4. 36.

VIRTUŌSUS, a, um. Adj. Virtute præditus; apud Recentiores. Nam τὸ ἐνάρετος recentiorum est, ut Virtuosus, inquit Wolf. in Cicer. Off. 128. Sed pro barbaro habet. Qui inter barbaros haberi non possit. Male igitur quidam tantum esse dicunt a recentioribus usurpatum ut ἐνάρετος a recentioribus Græcis. Sed hoc ἐνάρετος cum alii usi sunt, tum Sextus philos. At vocabuli Virtuosus non afferunt exemplum. H. St. Recisa quædam sunt, puto auctoris alius Græci nomen, qui τὸ ἐνάρετος usurparit præterea. Quæ facile supplebit lector ex Thesauro Græco nostri Vol. 1. Col. 515.

VIRVESTA, [Βυρβέσκα] Ptolem. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virdubesca, Hispaniæ urbs, vulgo *Briviesca*.

VĪRUS, indecl. n. [ἰὸς ἐχίδνης, Gl. L. G. & G. L. ἰὸς ζώου ἀλόγου, καὶ ἰχὼρ, L. G.] significat proprie Asperitatem odoris in homine jam adulto: quippe talis odor in puero non est, nec ante coitum mulieri. Plin. lib. 35. cap. 15. Virus alarum sudoresque sedat. Idem 28. 3. Signum est vernis temporibus odoris virus. Sane (inquit Servius in illud 1. Georg. 129. Ille malum virus, &c.) Virus hodie tres tantum habet casus, hoc virus, hoc virus, ô virus. Antiqui hoc virus, hujus viri dicebant. Lucret. lib. 2. 475.

— tætri primordia viri.

Viro, Ablativus. Lucret. lib. 6. 26.

Quod flueret naturali viro, atque veniret.

Virus naturale vocat, Incommoda, quæ a natura nobis proveniunt. V. Virus, Vis naturalis; infra.
Mustelæ virus. Plin. lib. 8. cap. 11. de Basilisco, Huic tali monstro mustelarum virus exitio est. i. e. Necant eos odore. Budæus.
Paludis virus, pro Tætro odore. Columel. lib. 1. cap. 5. Nec paludem vicinam esse oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat.
Amatorium virus, pro Veneno. Plin. lib. 8. cap. 22. Quin & caudæ hujus animalis creditur vulgo inesse amatorium virus exiguo in villo, eumque quum capiatur abjici. De lupo.
Dirum virus. Lucan. lib. 1. 610. al. Nigrum.
Edax virus. Ovid. 5. Fast. 403.
Grave virus. Hor. 2. Epist. 1. 159.
Ingenitum corpori virus. V. INGIGNO.
Ingratum virus. V. INGRATUS.
Lunare virus. Lucan. lib. 6. 669.

— taboque medullas
Abluit, & virus large Lunare ministrat.

Interpretes intelligunt Spumam Lunæ, aut Menstruum muliebre.
Malum virus. Virg. 1. Georg. 129. Servius, Bene addidit Malum ad discretionem epitheton. Nam Virus & bonum & malum est: sicut Venenum, nam idem est. Venit autem a Græco: nam & illi φάρμακον medium habent, id est, bonum & malum.
Mortiferum virus. Cic. in Arat. 436.
Nocens virus. Ovid. 2. Met. 800.
Pestiferum virus. Ovid. in Ibin, 608.
Rutilum virus. Lucan. lib. 9. 813.
Adjicere virus. V. ADJICIO.
Aspergere virus alicui. Virg. 3. Georg 419.
Exstinguere virus ingluvie natum. Plin. lib. 13. cap. 1.
Virus, per metaphoram, Asperitatem saporis significat. Plin. lib. 31. cap. 8. Aqua marina vetustate virus deponit. i. e. Amaritudinem illam & salsedinem. Idem, Virus mali Medici. i. e. Acor & amaritudo. Idem lib. 34. cap. 17. Æruginis virus.
Virus, Asperitas coloris. Plin. de sanguine purpuræ, Tum superadditum decoquitur virus. Idem lib. 9. cap. 36.
Virus, Genitura, id est, humor qui e genitalibus fluit. Plin. lib. 28. cap. 11. Virus verrinum e scrofa ex coitu exceptum, prius quam terram attingat, contra dolores. Idem lib. 9. cap. 50. Nisi editis ovis inter se versando mares & feminæ vitale asperserint virus. De piscibus.
Lentum distillat ab inguine virus. Virg. 3. Georg. 281.
Virus, Vis naturalis. Lucret. lib. 2. 850.

Concoctosque suo contactus perdere viro.

h. e. Virtute naturali, ut Marcellus interpretatur: vel Virulentia & illiberali odore, ut Baptista Pius.
Virus, Viror, seu Herbæ virentes. Stat. 1. Sylv. 4. 104.

— jungam ipse manus, atque omne benigne
Virus, odoriferis Arabum quod doctus in arvis, &c.

Sed forte non ad Viriditatem respexit poëta, sed ad Odorem. Domitius sic exponit, Omne virus, Omnes herbas virentes: nam Virus, Virorem significat. [Sed Viror primam brevem habet. Virus, pro Medicamine posuit, ut locus inspectus indicat. conf. in QUOTIDIANO, & VITRUM.
Ad animi vim transtulit Sil. 2. 288.

Ingenitum noscens virus, flatusque paternos.

Acerbitatis virus, Translate. Cic. de Amicit 89. Tamen is pati non possit, ut non inquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbitatis suæ.

VIRŬLENTUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum veneno. Gell. lib. 16. cap. 11. Ut serpentium virulentorum domitores sint.

VIRULENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epist. 14. Hircorum vos obtulisse virulentiam, Christus sibi computat.

VIRŌSUS, a, um. Adj. [βρομώδης] Mali odoris, aut venenatus. Virg. 1. Georg. 58.

At Chalybes nudi ferrum, virosaque Pontus
Castorea, Eliadum palmas Epirus equarum?

Ubi Servius, Virosa, id est, venenata. Nam licet sint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abjiciunt egeruntque partum. Et Virosa dicta ab eo, quod est Virus. Alii Fortia accipiunt, a Viribus. Alii Virosa dici putant ab odoris gravitate.
Virosus, Cato. Mali odoris. R. R. cap. 157. Et si mulier eo lotio locos fovebit, nunquam virosi fient.
Virosus, Mali saporis. Varro, Rancidam carnem apposuit nobis & virosam.
Superl. Scribon. Larg. Compos. 103. Virosissimum medicamentum.

§VIRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Spinæ punctu venenato viriosæ. Pricæus legit Virosæ.

V I S

VISIT. Vixit. [Puto VICSIT.

VĪS, vis, vim, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] pluraliter Vis, accusativo Vis, vocativo Vis apud veteres: nunc ab antiquo singulari dicimus hæ Vires, virium, viribus, &c.
Vis in Accusativo plurali. Sallust. lib. 3. Hist. Male jam assuetum ad omnes vis controversiarum. Nonius.
In manibus vis. Cic. 1. Acad. 119. In pedibus celeritatem, vim in manibus, claritatem in voce, &c. Subaudi Corporis.
Vis, Potestas. Virg. 1. Georg. 198.

— ni vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret.

Idem 1. Æn. 533.

Non ea vis animo nec tanta superbia victis.

Sallust. in Bell. Catil. pr. Sed nostra omnis vis in animo & corpore sita est. Servius. [Loco post. Virgilii, non δύναμις, sed βία.
Effectus radicum & vis. Cic. 2. de Divin. 47. Et eo quidem loco & prognostica nostra pronuntiabas, & genera herbarum scammoneam, aristolochiamque radicem, quarum causam ignorares. vim & effectum videres.
Facultas oratoris & vis. Cic. 1. de Orat. 142. Quumque esset omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes distributa, &c.
Natura rei & vis. Cic. 1. de Orat. 196. Ac si nos, id quod maxime debet, nostra patria delectat, cujus rei tanta est vis ac tanta natura, ut Ithacam illam, in asperrimis saxulis, tanquam nidulum, affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret.
Eloquentiæ natura & vis. Idem in Orat. 112. Rei potius, id est, eloquentiæ vim & naturam explicemus.
Potestas & Vis. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Improborum igitur prosperitates secundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac potestatem.
Amicitiæ vis est in animorum consensione. Cic. de Amicit. 15.
Animi vis mista toto corpore. Lucret. lib. 3. 278.
Astutiæ. Ter. Heaut. 4. 3. 32.

Qui vim tantam in me & potestatem habeam tantæ astutiæ.

Boni vis. Ter. Phorm. 1. 2. 57.

Capillus passus, ipsa horrida,
Lacrumæ, vestitus turpis: ut ni vis boni
In ipsa inesset forma, hæc formam exstinguerent.

i. e. Bona indoles & probitatis signum.
Conscientiæ vis. Cic. pro Milon. 63. Magna vis est conscientiæ, Judices.
Ingenii vis. Cic. 1. de Orat 172. Antonii incredibilis quædam & prope singularis, & divina vis ingenii.
Luminis vis. Tacit. 4. Hist. 81. Non exesam vim luminis.
Magistratus hanc esse vim, ut præsit, præscribatque recta & utilia, &c. Cic. 3. de Legib. 2.
Orationis impetus & vis. Cic. in Orat. 229. Enervetur oratio compositione verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis esse possit.
Ostenti vis, ut. Cic. 1. de Divin. 73. Quod ostentum habuit hanc vim, ut Dionysius paucis post diebus regnare cœperit.
Potestatis vis. Cic. 1. Philip. 3. Dictaturam, quæ vim jam regiæ potestatis obsederat, funditus ex Rep. sustulit.
Verborum vis, quæ Græcis Energia dicitur. Cic pro Cluent. Ea intellecta, certe nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis sit, ac nominum.
In fortuna vis magna ad res secundas vel adversas. Cic. 2. Off. 19. Magnam vim esse in fortuna in utranque partem, vel secundas ad res, vel adversas quis ignorat?
Dicendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Loquendi vis & norma. Hor. de Arte Poet. 72.
Percipiendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Ardens vis fulminis. Lucret. lib. 6. 144.

Auxiliaris vis. V. Auxiliaris, in AUXILIOR.
Blanda vis dei noctivagi. h. e. Somni. Stat. 10. Theb. 152.
Cæca vis, Occulta potentia, seu facultas. Sil. lib. 17. 593.
Cælestis vis. Cic. 1. de Divin. 63.
Cælestis vis & numen divinum. Cic. pro Milon. 84. Nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam vim cælestem existimat numenve divinum.
Concalefactoria vis. V. Concalefactorius, in CONCALEFACIO.
Coruſca vis. V. Coruſcus., in CORUSCO.
Eximia vis. Cic. pro Lege Manil. 40.
Ignea vis cæli, Ovid. 1. Met. 26.
Imperiosissima vis risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Incita vis ventis. Lucret. lib. 1. 272.
Ingens vis rerum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Occulta vis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Solida ac virilis ingenii vis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tacita vis. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Vera vis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Vivida vis animi. Lucret. lib. 1. 73.
Afferre vim maximam ad dicendum. Cic. 1. de Orat. 113. Sic igitur censeo, inquit Crassus, naturam primum atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. h. e. Facultatem.
Demittere ad unum auditorem vim dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Distracta vis animæ per artus. Lucret. lib. 4. 914.
Dare vim faciendi quid. Cic. 4. Att. 2. Tum profecto doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit.
Habere summam vim dicendi. Cic. 1. de Orat. 88. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudentiam, summamque vim habuisse dicendi.
Habere vim ad aliquid agendum. Cic. 1. de Orat. 258. Illud vero fuit horribile, quod mehercule vereor, ne majorem vim ad deterrendum habuerit, quam ad cohortandum.
Habere vim & religionem in se. Cic. pro Muren. 1. Quod si illa solennis comitiorum precatio, Consularibus auspiciis consecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam Reipubl. dignitas postulat, &c.
Habent litteræ vim fœderis. Cic. 5. Fam. 8. Has litteras velim existimes fœderis habituras esse vim.
Impendere vim suam in rem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Intendere vim. Tacit. 4. Ann. 2. Vim Præfecturæ modicam antea, intendit. h. e. Auget.
Intendere vim verbis. V. INTENDO.
Languescit vis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Servare vim suam. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Suggerere vim occultam. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Vis sæpe in malum, de his quæ nocent. ut
Cantharidis vis. Cic. 5. Tusc. 118. Theodorus Lysimacho mortem minitanti, Magnum vero effecisti, si cantharidis vim consecutus es.
Frigoris vis. Cic. pro Rabir. Post. 42. Hanc vim frigorum, hiememque, quam nos vix hujus urbis tectis sustinemus excipere.
Morborum vis. Tacit. 11. Ann. 6.
Morbi vis excita. Lucret. lib. 4. 669.
Veneni vim experiri in aliquo. Cic. pro Cœl. 58. Habuisse ajunt domi, vimque ejus esse expertam in servo quodam, ad rem ipsam parato, cujus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.
Horrida vis leti. Lucret. lib. 3. 171.
Inimica vis Parcarum propinquat. Virg. 12. Æn. 150.
Magna vis nocendi. Ovid. 5. Met. 457.
Malefica. V. MALUS.
Morbida. V. MORBUS.
Mordax. V. MORDEO.
Mortifera. Lucret. lib. 6. 819.
Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3. 297.
Vis, [βία, Gl. L. G.] Violentia. Virg. 2. Æn. 494.

Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. Ter. Phorm. 1. 4. 38.

Vi coactum te esse, invitum, lege, judicio: tenes?

Expers consilii vis. Hor. 3. Carm. 4. 65.
Vis & violentia. Cic. Anteq. iret. in exsil. 12. Quum inimicorum nostrorum vim atque violentiam perspiciat.
Armatorum vis. Cic. pro Cæcin. 63.
Pelagi ingens vis. Lucan. lib. 3. 62.
Necessitas ac vis. Cic. pro Quint. 51. Timide tamen & pedetentim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti, inviti.
Dura vis. Virg. 4. Georg. 399.
Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Ter. Adel. 3. 4. 47.
Temperata vis. Hor. 3. Carm. 4. 66.
Cessit ægra animo vis, ac fiducia. Stat. 8. Theb. 531. [An Ægre?
Domatur magna vi flexa ulmus. Virg. 1. Georg. 169.
Frangere vim alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Incutere vim. V. INCUTIO.
Niti propria vi. Virg. 2. Georg. 428.
Retinere omni vi. Cic. 8. Fam. 16. Hoc a te præsens contendissem, atque omni vi te retinuissem.
Suscitare vim ira. Virg. 5. Æn. 454.
Deponunt vim suam æquora. Ovid. 2. Trist. 152.
Rapit acrior vis me. Hor. Epod. 7. 13.
Vis duplex fuit, Publica & Privata. Publica definitur, ea quæ armis, Privata, quæ sine armis infertur. Privatis enim hominibus armorum usu, tum in urbe, tum in agro lege Julia interdictum, nisi si haberent ea venationis, itineris, navigationisve caussa, legimus in Marciano, tit. ad l. Juliam de vi publica. Idque removatum a Justiniano, scribit ipse in libro Novellarum constit. titu. περὶ τῶν ὅπλων. Sed hoc ante legem Juliam, & ante Magni Pompeji edictum, de quo legimus in Plinii naturalis historiæ lib. 36. qui vetuit in tumultu necis Clodianæ ullum in urbe telum esse: primis temporibus institutum, observatumque non dubito. Ideo enim, Servio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campum extra urbem convenisse, quia in urbe usus armorum interdiceretur: serpit deinde licentia, quam novis legibus & edictis reprimi necesse est. Publica vis, vel contra Rempublicam & magistratus, vel contra privatos fiebat. Contra Rempub. & Magistratus capitalis erat semper: contra privatos, non item, sed tantummodo cum erepta vita esset. De publica Prætor cognoscebat: de privata judices dabat. Nec tamen semper de publica cognovit, Nam exsistunt controversiæ quædam de vi, quæ consistunt in jure civili, ut ea pro Cæcina: In qua non Prætor, sed Recuperatores, qui erant judices a Prætore dati, judicarunt. Ergo de publica vi modo Prætor, cui ea quæstio obtigisset, (is autem nec Urbanus, nec Peregrinus erat, sed unus de reliquis sex) modo judices a Prætore dati cognoscebant. Dabat autem eos, vel Urbanus Prætor, si caussa esset in jure civili, & ageretur inter cives, ut ea pro Cæcina: vel Peregrinus, si ageretur inter peregrinos: vel unus de reliquis sex, si cognitio non a jure civili penderet.
De privata vero nunquam Prætor, semper judices a Prætore dati cognoscebant, Prætore autem vel Peregrino, si res esset inter peregrinos: vel Urbano, si civis civem in judicium vocaret, & in jure civili posita causa esset, vel uno de reliquis, si de jure civili nulla esset consideratio.
Leges de vi fuere Plotia Tribunicia: Consulares autem Lutatia, Pompeja, Julia, Antonia, Plotia, de vi publica privatis civibus illata. Catilinam ab L. Paulo, M. Lepidi, qui III vir postea fuit, fratre, accusatum, in Sallustio (bell. Catil. cap. 31.) legimus: Clodium a Milone in oratione pro Milone, (35.) M. Tuccium a C. Sempronio Rufo, in epistola (8.) M. Cœlii. ad Cic. Quæ omnes caussæ, non dubito, quin capitales fuerint, cum Catilinam & Clodium minime levibus flagitiis affines fuisse constet: causam autem, qua in judicium Tuccius est vocatus, extraordinariam Cœlius appellet. Hanc legem tulit, opinor, M. Plautius Silvanus Tribunus pl. Cn. Pompejo Strabone L. Porcio Catone coss. is qui legem judiciariam tulit. Lutatiam de vi Reip. illata Q. Lutatius Catulus consul, M. Æmilii Lepidi collega, in tumultu Reipub. tulit: quæ festis etiam diebus judicium de vi jubebat exerceri, ut ex prooemio patet orationis pro M. Cœlio: eaque damnati sunt, qui de Catilinæ sociis in urbe remanserunt. Unde illud in oratione pro Sulla: Severitatem judiciorum, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est, lenitate ac misericordia mitigate. Quod exponitur in ea pro Cœlio 70. his verbis, De vi quæritis, quæ lex ad imperium, ad majestatem, ad statum patriæ, ad salutem omnium pertinet, quam legem Q. Catulus, armata dissensione civium, reip. extremis pæne temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma consulatus mei, fumantes reliquias conjurationis exstinxit. Pompejam tulit Cn. Pompejus Magnus III. Consul, post occisum P. Clodium. Hæc & pœnam graviorem, quam reliquæ de vi superiores leges, & formam judiciorum breviorem continebat. Jubebat enim, Ut prius. quam causa ageretur, citati testes per triduum audirentur: dicta eorum judices consignarent: quarta die adesse omnes in diem posterum juberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inscripta essent, æquarentur: rursus postera die a Quæsitore sortitio judicum fieret unius & LXXX: qui numerus cum forte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum duas accusator horas, tres reus haberet, reusque eodem die illo judicaretur: prius autem quam sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus rejiceret, ita ut numerus judicum relinqueretur, qui sententias ferrent. L. Juliam tulit C. Cæsar post victum Pompejum, Ut damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. Sic enim oratione (1. Philip. 23.) in Antonium scriptum invenimus, Aqua vero & igni interdicere, nihil aliud est, quam exsilium non nominatim, sed re ipsa inferre. Damnato enim necessitas imponitur exsilii, ope ea denegata, atque interdicta, sine qua vivi non potest: quod etiam Pompeja, & ante Pompejam Plautia, & aliæ quoque superiores leges, ut puto, sanxerant: itaque non dubito, quin Cæsar nova lege novam sententiam, ad vim removendam, attulerit. Hac lege tenebantur, ut M tianus ait, (l. 1. D. ad l. Jul. de vi pub. Qui turbæ seditionisve faciendæ consilium iniissent servosve aut liberos homines in armis habuissent, omnesque puberes cum telo in publico deprehensi. Subjungit idem: de vi privata damnatos, neque Senatores, neque Decuriones, neque Judices esse, neque honorem ullum capere, Julia lege, potuisse. Cæsare mortuo tulit M. Antonius, (teste Cic. 1. Philipp. 21.) Ut damnatis de vi ad populum provocatio esset. Quod a conciliandos sibi multitudinis animos, qui tyrannidem spectaret, excogitavit. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.
Divina vis. Ulpianus, De damno infecto, l. Fluminum. §. Vitium autem; Servius quoque putat, si ex ædibus promissoris vento tegulæ dejectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificii vitio id acciderit, non si violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat divinam. Budæus.
Major vis. Plin. lib. 18. cap. 28. de sterilitatum causis, Ante omnia autem duo genera esse cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia, intelliguntur: quæ quum acciderunt, Vis major appellatur, &c. Ex his verbis apparet vim majorem esse, quam Ulpianus D. Locati & conducti, l. Ex conducto, Tempestatem calamitosam appellat. Cajus. D. Locati & conducti. l. Si merces. §. 6. Vis major, quam Græci θεῦ βίαν appellant, non debet conductori damno esse, si plus quam tolerabile est, læsi fuerint fructus. Cic. pro Planc. 101. Sin autem vitam mihi fors ademisset, aut vis aliqua major reditum peremisset. Budæus.
Cæli major vis, aut prædonis incessit. Columel. lib. 1. c. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium: nunquam, nisi si cæli major vis, aut prædonis incessit, detrimentum affert.
Abducere vi aliquem. V. ABDUCO.
Abstinere vim ab aliquo. Hor. 2. Serm. 3. 203. Sed omissa præpositione,

— abstinuit vim
Uxore & gnato. De Ajace insano.

Adacta vis mortis. V. ADIGO.
Adhibere vim. Cic. 1. in Catil. 19. V. ADHIBEO.
Adhibere vim pactioni. Cic. 5. Verr. 37. Cohibitio tollendi, nisi pactus esset, vim adhibebat pactioni, non voluntatem. Al. Prohibitio.
Admovere vim, V. ADMOVEO.
Afferre vim mulieri, Violare eam. Cic. 3. Verr. 62. Quam multis istum ingenuis, quam multis matribusfamilias in illa tætra atque impura legatione vim attulisse existimatis? V. AFFERO.
Afferre vim sibi. Tacit. 16. Ann. 17. V. ibid.
Agere vi. V. AGO.
Avellere vi. V. AVELLO.
Auferre per vim. V. AUFERO.

Cogere vi & minis. V. COGO.
Convulsus vi dominationis. Tacit. 6. Ann. 48.
Decutere vi V. DECUTIO.
Defendere vim. V. DEFENDO.
Defendere vim vi. Cic. pro Milon. 29. Certe illud est, non modo justum, verum etiam necessarium, quum vi vis illata defenditur.
Denuntiare vim alicui. Cic. pro Muren. 49. Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem, ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
Datus per vim. Cic. 7. Att. 9. Tenuisti provinciam per decem annos, non tibi a Senatu, sed a te ipso per vim & per factionem datos.
Facere vim. [βίαν ποιεῖν, καὶ βιάζειν, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Att. 2. Si quæ vis facta esset, Senatum existimaturum ejus opera factam esse, qui S. C. intercessisset. V. FACIO.
Facere imperium vi. i. e. Metu ac malo. Ter. And. 1. 1. 41.
Qui imperium credat gravius esse, aut stabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur. Hic opposuit Vi facere imperium, & Amicitia adjungere.
Ferre vim, Afferre. Ovid. 4. Met. 402.
— regemque reposcunt,
Vimque ferunt, sævisque parant incessere telis.
Ferre vim alicui. Virg. 10. Æn. 77.
Fracta vis & debilitata. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suorum, qui maximis beneficiis ornatus, in te potissimum fractam illam & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem ultus est ipse sese.
Imponere alicui vim. V. IMPONO.
Inferre alicui vim. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Inferre vim & manus alicui. V. INFERO.
Infringere, V. INFRINGO.
Parare vim, V. PARO.
Paratus ad vim. Ovid. 11. Met. 296.
Pati vim [βιάζομαι ὑφ' ἑτέρου, G. G. L.]
Perferre aliquid vi eadem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Potitur auro vi. Virg. 3. Æn. 56.
Repellere vim vi. Cic. pro Sext. 39. Non verebar, ne quis aut vim vi repulsam reprehenderet. V. REPELLO.
Stuprare per vim. V. STUPRO.
Suscipere vim contra Rempublicam. Cic. pro Milon. 13. Nulla vis unquam est in libera civitate suscepta inter cives, non contra Rempublicam.
Victus vi. Virg. 12. Æn. 245.
Vires, pl. δυνάμεις, Gloss. Latinogræc. Plerumque de corporis robore, nonnunquam tamen & per translationem.
Infirmitas virium. V. INFIRMUS.
Ad portionem virium. V. AD præpositionem.
Audax viribus. V. AUDAX.
Editior viribus, Fortior. Hor. 1. Serm. 3. 110.
Inferior viribus. Ovid. 4. Met. 652.
Invicti viribus. Virg. 6. Æn. 394.
Prædurus viribus. Virg. 10. Æn. 748.
Agrestes & horridæ vires, translate de vi eloquentiæ. Cic. 1. de Legib. 6. Fannii autem ætate conjunctus Antipater paulo inflavit vehementius, habuitque vires agrestes ille quidem atque horridas sine nitore ac palæstra.
Firmæ vires. Ovid. 3. Fast. 39.
Furiatæ vires. Sil. lib. 13. 209.
Infirmis viribus homo. V. INFIRMUS.
Invalidæ vires. Ovid. 1. Trist. 5. 72.
Magnæ vires. V. MAGNUS.
Maximis viribus vir. Cic. pro Cœl. 59. Quumque ille vir, qui se natum huic imperio putavit, tertio die post, quam in Curia, in Repub. floruisset, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indignissime bonis omnibus, atque universæ civitati.
Præduræ vires. Claud. in Gigantomach. 66.
Vastæ vires. Virg. 5. Æn. 568.
Vesanæ vires. Ovid. 1. Amor. 7. 25.
In mea vesanas habui dispendia vires,
Et potui pœnam fortis inire meam.
Violentæ vires. Lucret. lib. 5. 1269.
Abscedunt vires. V. ABSCEDO.
Abstulerat vires corporis ipse timor. Ovid. 6. Fast. 442.
Absumit ira vires mora. Ovid. 3. Met. 693.
Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit, ut ira mora vires absumere posset.
Abuti viribus corporis. V. ABUTOR.
Accipere vim, & vires. V. ACCIPIO.
Acquirere vires. Virg. 4. Æn. 175.
Acquirere novas vires. Lucan. lib. 2. 647.
Adjicere vires. V. ADJICIO.
Adimit dolor vires. V. ADIMO.
Adnixus summis viribus. Virg. 5. Æn. 226.
Adolevit robustis viribus ætas. Lucret. lib. 3. 450.
Agere pro viribus. Cic. de Senect. 27. Nec nunc quidem vires desidero adolescentis, non plus quam adolescens tauri aut elephantis desiderabam: quod est, eo decet uti; & quicquid agas, agere pro viribus.
Alere vires. V. ALO.
Amittit ventus vires. Lucan. lib. 3. 362.
Augentur vires. Ovid. 9. Met. 787.
Capere vires. V. CAPIO.
Carpere vires. V. CARPO.
Colligere vires. V. COLLIGO.
Conferre vires in unum. V. CONFERO.
Confisus viribus. Juven. 10. Sat. 10.
Contendere viribus inter se. Lucret. lib. 3. 784.
Contorsit validis viribus hastam. Virg. 2. Æn. 50.
Decedunt vires. V. DECEDO.
Deficiunt vires. V. DEFICIO.
Deficere quum me vires cœpissent. Cic. 1. de Orat. 199.
Defici viribus. Quintil. in procem. lib. 4.
Desiderare vires adolescentis. Cic. de Senect. 27.
Dare vires alicui in rem aliquam. Ovid. 1. Fast. 17.
Domare vires alicui. Sen. Herc. OEth. 9.
Effundere vires suas in aliquo. Ovid. 12. Met. 107.
Effundere vires in ventum. Virg. 5. Æn. 446.
Enervare vires alicujus. Hor. Epod. 8. 2.
Eniti viribus. Virg. 2. Georg. 360.
Excellere aliquem pulchritudine & viribus dicimus. Cic. 3. Off. 25.
Exercere vires. Cic. 1. de Orat. 149. Plerique in hoc vocem modo, neque eam scienter, & vires exercent suas, & linguæ celeritatem incitant.
Experiri vires alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 180.
Explorare vires alicujus. Stat. 8. Theb. 42.
Fractæ vires Danaûm. Virg. 2. Æn. 170.
Frigent effetæ in corpore vires. Virg. 5. Æn. 396.
Gerere res viribus. Cic. de Senect. 17. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia.
Habere vires alicujus. Cic. de Senect. 33. Nec vos quidem T. Pontii centurionis vires habetis.
Habere magnas vires dicitur virtus. Cic. in Parad. 2. Nescis quantas vires virtus habeat.
Infringere magnas vires alicujus. Propert. lib. 1. 14. 17.
Instigat & alit vires quies tempestiva. Stat. 4. Silv. 4. 133.
Laborare vitio virium. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Metiatur, ac diligenter æstimet vires suas actor. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Obtusis ceciderunt viribus artus. Lucret. lib. 3. 453.
Ostentare superbas vires. Stat. 6. Theb. 647.
Progredi viribus suis sine adminiculo. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Prosterni suis viribus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Pugnare viribus ac lacertis. Cic. 4. Fam. 7. Non enim iis rebus pugnabamus, quibus valere poteramus, consilio, auctoritate, causa, quæ erant in nobis superiora: sed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.
Recipere vires suas. Cels. lib. 4. cap. ult. ad finem.
Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4. 866.
Recuperatis cibo somnoque viribus. Tacit. 3. Hist. 22.
Reparat vires alterna requies. Sen. Hippol. 4.
Resolvere vires. Lucret. lib. 4. 951.
Restituere vires. Cels. lib. 4. cap. 11.
Revocare vires victu. Virg. 1. Æn. 218.
Stant solidæ vires suo robore. Virg. 2. Æn. 639.
Subducere vires alicui. Ovid. 13. Met. 61.
Esse bonis viribus. V. BONUS.
Superare viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.
Sustinere omnibus viribus. Cic. 5. Fam. 5. Quæ ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo.
Temperare vires suas. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
Torpent infractæ ad prælia vires. Virg. 9. Æn. 499.
Torquere lacertis & viribus. Cic. 1. de Orat. 242. A quo quum amentatas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis viribusque torquebit.
Tueri vires, Sustinere, tolerare. Cels. lib. 3. cap. 19. Ultimum auxilium est, in alvum, ptisanæ, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus injicere: si quidem id quoque vires tuetur.
Valere viribus. Virg. 5. Æn. 67.
Vigent vires. Lucret. lib. 5. 1111.
Uti viribus per clivos. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Opibus & viribus omnibus elaborandum est, ut, &c. Cic. 5. Tusc. 6. Est profecto animi medicina Philosophia, cujus auxilium, non, ut in corporis morbis, petendum est foris, omnibusque opibus, viribusque ut nosmetipsi nobis mederi possimus, elaborandum est.
Eloquentiæ vires. Quintil. in procem. lib. 1.
Exiguæ vires ingenii. Ovid. 2. Trist. 532.
Inexhaustæ vires. Sil. lib. 16. 499.
Maximæ vires, in oratione, per translationem. Cic. in Orat. 76. Orationis subtilitas imitabilis quidem illa videtur esse existimanti, sed nihil est experienti minus. Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet, ut etiam si illis maximis viribus careat, sit (ut ita dicam) integra valetudine.
Occultis viribus egregius fons, i. e. Arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Juven. 12. Sat. 42.
Abolere vires. Tacit. 4. Hist. 39.
Abrogare vires beneficii. V. ABROGO.
Assumpsit vires flamma. Ovid. 20. Epist. 14.
Grammatica tenuis, a fonte, assumptis poetarum historicorumque viribus, pleno jam satis alveo fluit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Augere vires eloquentiæ. Quintil. in procem. lib. 1.
Colligit vires sibi amor usu. Ovid. 2. de Arte Am. 339.
Concipere vires. V. CONCIPIO.
Concipiunt flumina vires. Ovid. 15. Met. 335.
Concipiunt occultas vires terræ. Virg. 1. Georg. 86.
Consumpsit fortuna vires ipsa suas. Senec. Agamem. 7.
Dejecta trabs insanis viribus Austri. Ovid. 12. Met. 510.
Dare sententiæ vires. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Firmare vires. Virg. 3. Georg. 209.
Fundare vires alicujus. Sen. Herc. fur. v. 344. — alieno in loco
Haud stabile regnum est: una sed nostras potest
Fundare vires, vincta regali face,
Thalamisque Megara.
Ministrare vires alicui. Virg. 11. Æn. 71.
Minuuntur vires amoris. Ovid. 5. Met. 374.
Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æn. 258.
Pacatus vindicibus viribus orbis. Ovid. 9. Epist. 13.
Posuere indomitas vires incendia. Virg. 5. Æn. 681.
Quassatum est corpus validis viribus ævi. Lucret. lib. 3. 453.
Sumunt vires incendia. Hor. 1. Epist. 19. 85.
Usus armorum viribus. Ovid. 13. Met. 657.
Uti orandi viribus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In verbis vis, Significatio. Cic. 6 Fam. 2. Quæ vis insit in his paucis verbis, si attendes, quod facis, &c.
Habere certam vim, ut. Cic. pro Corn. Balb. 35. Id habet hanc vim, ut sit ille in fœdere inferior.
Vis, [πλῆθος] Multitudo & copia. Cic. pro Lege Manil. 22. Sic Mithridates

dates fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium. Cic Parad. 6. 2. extr. Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris, quam virtus æstimanda est. Vis frumenti. Cæs. 3. Bell. Civil. Vis feminum magna. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Vis mellis maxima, Cic. 4. Verr. 176. Vis militum, Cic. 7. Att. 24. Idem 14. Fam. 1. Vis lacrimarum. Idem 4. Acad. 120. Tantam vim natricum, viperarumque fecerit.
Vide an in his omnibus significet multitudinem. Et magis proprie puto cum singulari, ut Magna vis auri: Alicubi junctum cum violentis, & tunc potest esse ambiguum. Ut Magna vis militum. H. St. Locus Cic. ex 7. ad Attic. falso notatus est, & inquirenti diutius horæ pereunt.
Copia & vis. Cic. pro Marcell. 8. Nulla est enim tanta vis, tanta copia, quæ non ferro ac viribus debilitari frangique possit.
Auri & argenti magna vis. Cic. 5. Tusc. 90.
Canum vis. Virg. 4. Æn. 132.
Massylique ruunt, & odora canum vis.
Equorum vis. Cic. 2. de Divin. 144.
Lacrimarum infinita vis. Cic. 1. Q. frat. 3.
Negotii vis, Maxima & multa negotia. Plaut. Pœn. 1. 2. 1.
Ranunculorum vis maxima. Cic. 7. Fam. 18.
Rerum optimarum continet mens vim maximam. Cic. 1. de Legib. 16. Quod sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.

VĪRĬCŬLÆ, arum. f. dimin, Apul. 11. Met. p. 271. Elmenh. Nam & viriculas patrimonii peregrinationis attriverant impensæ.

VĪRĬŌSUS, a, um. Adj. [δυναμικός, Gl. G. L.] Robustus. Tertull. adv. Valentin. cap. 16. Vitia usu viriosa.

VIRIŌSE, Adv. Idem. Compar. Tertull. de Anima, cap. 19. Ultro ambibit & quidem viriosius de suo ingenio.

VĪRESCO, ĕre. Vires capere vel recuperare. Furius Antias apud Gell. lib. 18. cap. 11.
Increscunt animi: virescit vulnere virtus.

VIŎLENS, entis. Adj. Idem quod Violentus. Hor. 3. Carm. 30. 10.
Dicar, qua violens obstrepit Aufidus.
Homo vehemens & violens. Cic. 5. Philipp. 19.
Victor violens. Horat. 1. Epist. 10. 37.

VIOLENTUS, a, um. Adj. [βίαιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui vim facit. Violentus & furens. Cic. 2. Philipp. 68. Necesse est, quamvis sis, ut es, violentus & furens.
Tranquillus & Violentus, contraria. Claud. Cons. Mall. Theod. 140.
— peragit tranquilla potestas,
Quod violenta nequit.
Aper violentus. Ovid. 8. Met. 438.
Ense violento fortiter uti. Ovid. 11. Epist. 97.
Impetus alicujus furentes & violenti. Cic. de Arusp. Resp. 46.
Ira violenta. Ovid. 8. Met. 106.
Ira violentior surgit. Sil. lib. 4. 263.
Mors violenta. Tibul. lib. 1. 3. 4.
Opes violentæ. Cic. 1. Philipp. 29. Non opes violentas, & Pop. Rom. minime ferendam potentiam: sed caritatem civium & gloriam concupisse.
Pectora violenta, Superba. Virg. 10. Æn. 151.
Tela violenta sumere. Ovid. 11. Met. 382.
Vis violenta leonum. Lucret lib. 3. 297.
Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib. 5. 1269.
Violentior æquo. Ovid. 3. Met. 253.
Violentus [σφοδρός, Gl. L. G.] Vehemens, Acer. Colum. 5. 5. extr. Superest reliqua illa cultura prostratæ vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.
Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib. 5. 717.
Amnis violentior influit in mare. Virg. 4. Georg. 373.
Aura cæli violentior. Stat. 9. Theb. 157.
Fames violenta. Lactant. in Phœnice.
Lues violenta. Valer. 5. Argon. 15.
Tempestates violentissimæ. Cic. pro Cluent. 138. Populum Rom. sua sponte esse placatum, hominum seditiosorum vocibus, ut violentissimis tempestatibus concitari.
Venti violenti. Lucret. lib. 4. 1225.
Compar. & Superl. exempla supra vide.

VIOLENTE, Adv. Senec. Med. v. 605.
Rumpe nec sancti violente mundi
Fœdera sacra. [Immo Sacro, violente, sancta F. mundi. ut sit Vocativus. V. Schœd.

VIOLENTER, Adv. [βιαίως, Gl. G. L.] ut vult Acron. Liv. 5. 1. Quia solennia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisses.
Gerere violenter Consulatum, pro Crudeliter. Plin. 9. Epist.
Invadere violenter. Columel. lib. 7 cap. 12.
Tolerare violenter, pro Ægre & invito. Ter. Phorm. 5. 1. 4.
Compar. Ovid. 1. de Arte Am. 23.
Facere violentius. Ulpian in l. Quemadmodum. §. pen. D. ad leg. Aquil. Si quid tamen magistratus adversus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.
Superl. ut, Rivalem violentissime persequi. Columel. lib. 7. cap. 3.

VIOLENTIA, æ. f. [βία, Gl G. L.] Plin. lib. 2. cap. 47. In Narbonensi provincia clarissimus ventorum est Circius, nec ulli violentia inferior. Idem lib. 17 cap. 2. Sed tanta plerumque violentia, ut auferat tecta.
Vinolentorum violentia. Cic. 5. Tusc. 118. Ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, ante discedit.
Vultus violentia. Ovid. 1. Met 218.
Acris violentia. Lucret. lib. 3. 483.
Effrenata violentia. Cic. 12. Philipp. 26. Novi hominis furorem, novi effrenatam violentiam.
Vehemens vinolentia vini. Lucret. lib. 3. 481.
Gliscit violentia. Virg. 12. Æn. 9.
Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exsilium 13.
Prospicere violentiam inimicorum Cic. Anteq. iret in exsil. 12.

VĬŎLO, [βιάζομαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vim facere, inferre. Et proprie de hominibus dicitur.
Corpus sanctum manu. Cic. Post red. in Senat. 6. Fortissimi atque optimi viri, Tribuni plebis sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectumque vidistis.
Corpus vulnere. Virg. 11. Æn. 591.
Hospites. Cæs. 6. Bell. Gall. 22.
Voce aliquem violare. Cic. pro Domo 82. Sed tametsi nihil de me tulisti, quo minus essem, non modo in civium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores Pop. Rom. collocaverunt; tamenne eum tua voce violabis, quem, post nefarium scelus Consulum superiorum, tot vides Judiciis, Senatus, Pop. Rom. totius Italiæ, honestatum?
Violare [λυμαίνομαι, Gl. L. G.] Devastare, Vexare.
Bello violari. Cic. 9. Att. 13.
Rempub. Cic. 1. Tusc. 72. Vel in Rep. violanda fraudes inexpiabiles concepissent.
Silvam violare securi, Cædere. Ovid. 3. Met. 28. [Subaudi Intactam.
Venas violare. Cels. lib. 7. cap. 12.
Violare, [μιαίνειν, Gl. L. G.] Vitiare, Polluere, corrumpere.
Amores alicujus violare. Tibull. lib. 1. 3. 81.
Aurum cibis violare. Stat. 1. Theb. 150.
Cubile alicujus. Catull. ad Januam, 65. 23.
Famam probris flagitiisque violare. Cic. 3. Verr. 82. Quum apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam, tuis probris flagitiisque violaris.
Puellam violare. Tibul. lib. 1. 6. 51.
Speciem serenam mundi nubes violant. Turbant & obscurant serenitatem aëris. Lucret. lib. 4. 138.
Virginitatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.
Violare [ἀνοσιόω, Gl. L. G. & G. L.] de Rebus sacris proprie dicitur.
Aras cælicolûm violavit mea dextera. Sil. lib. 17. 130.
Loca religiosa. Cic. pro C. Rabir. perd. 7. Nisi forte de locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.
Numina verbo violare. Tibull. lib. 1. 2. 83.
Parentes. Cic. 3. de Finib. 32. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.
Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 8. Qui sacra Bonæ deæ, quæ viri oculis, ne imprudentis quidem, aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violarit.
Vitam patris. Cic. in Parad. 3.
Violare, [παραβαίνω, Gl. L. G.] Infringere, Rumpere.
Violare amicitiam. Cic. pro Cluent. 118. A me tamen, ut æquum est, omnia caute, pedetentimque dicentur, ut neque fides hujus defensionis relicta, neque cujusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.
Dignitatem. Cic. 1. Fam. 6.
Existimationem alicujus. Cic. 13. Fam. 74.
Fidem violare. Ovid. 7. Epist. 57.
Fidem conjugii. Plin. lib. 10. cap. 34.
Fœdus. Liv. 28. 44.
Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib. 5. 1154.
Jura. Cic. in Somn. Scip. 22. Eorum animi, qui se voluptatibus dediderunt, earumque quasi ministros præbuerunt, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum jura violaverunt.
Jus sanctum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.
Violare, Tingere. Virg. 12. Æn. 67.
Indum sanguineo veluti violaverit ostro
Si quis ebur, &c.

VIOLANS, antis. Partic. [βιάων, Gl. G. L.] Vulg. Interpr. Malach. 2. 10. Violans pactum patrum nostrorum.

VIOLĀTUS, a, um. Partic. [βιασθείς, Gl. G. L.] ut,
Ab arcu violatus. Ovid. 3. de Pont. 5. 45.
Fletu genas violata Diana. Stat. 9. Theb. 713.
Corpus violatum nullo crimine. Sil. lib. 17. 39.
Juris violati pœna. Cic. 2. de Legib. 22.
Jura violata mariti. Ovid. 2. de Arte Am. 381.
Leges violatæ. Caud. 2. in Eutrop. 158.
Potestas violata. Lucan. lib. 3. 125.
Virtus violata suspicione. Liv. 2. 7.

VIOLANDUS, a, um. Partic. [βιαστέος] ut,
Fœdera clam violanda. Tibull. lib. 1. 9. 2.

VIOLATIO, ōnis. f. [βιασμός] Liv. 29. 8. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem objecit.
Religionum violatio. Senec. Epist. 104.

VIOLĀTOR, ōris. m. [λυμεών, Gl. G. L.] Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris?
Fœderis violator. Tacit. 1. Ann. 58.
Templi violator. Ovid. 2. de Pont. 2. 27.

VIOLĀBĬLIS, e. Adj. [βιαστός] Qui violari potest. Stat. 5. Theb. 258.
Cor violabile levibus telis. Ovid. 15. Epist. 79.
Numen non violabile. Virg. 2. Æn. 154. [An in Gloss. Ἀλυμάντων legendum?

VISCUM, i. n. & VISCUS, i. m. [ἰξός, Gl. L. G. & G. L.] Glutinum, quod ad aucupium pertinet. Et singulariter tantum declinatur. Plin. lib. 16. cap. 44. Viscum confit ex acinis qui colliguntur messium tempore immaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem augentur, visco vero marcescunt. Siccantur deinde, & aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis fere diebus. Unumque hoc rerum putrescendo gratiam invenit. Inde in profluente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore lentescunt. Hoc est viscum, pennis avium tactu ligandis, juglandis oleo subactum, quum libeat insidias moliri. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quod intercipere soleant accipitres, qui ita accipiuntur, quum se obleverint visco. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. In visco inhærescere.
Sequaci visco correpta avis. Valer. 6. Argon. 263.
Viscum, ipse Frutex qui ex turdorum potissimum fæce super arborum quarundam ramis delapsa, & a Sole cum humiditate quadam fervefacta nascitur, viret autem per totam hiemem. Virg. 6. Æn. 205.
Quale solet silvis brumali frigore viscum, &c. V. Plin. lib. 16. cap. 44.
Viscum pro Ipsa viscatione posuit. Plaut. Bacch. 1. 1. 16. Viscus merus vestra est blanditia.
Viscum, inquit Nonius 6. 20. positum aliquando pro Rete, a tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete,

in rete, sic fugere viscum nequiverunt, lineamque compedem. Testatur & Virg. 1. Georg. 139.

Tum laqueis captare feras, & fallere visco
Inventum: & magnos canibus circumdare saltus.

Θήρεσιν δ' ὑπὸ λῆξ, ἀγρότεροις δὲ λίνα. Sub. φοιβεῖον κακόν. H. St. Verba sunt poëtæ, cujus nomen ascribere forsan oblitus est.

Viscārium, i. n. [ἰξίνιμον, ἰξευτήριον] Viscus. Hieron. Si cum viris feminæ habitent, non deerit viscarium diaboli.

Viscārius, i. m. Auceps. Gloss. Græcolat. Ἰξευτὴς, Aucupator, Auceps, Viscarius.

Viscĭdus, a, um. Adj. [ἰξώδης] ut, Acetum viscidum. Theodor. Priscian. 1, 2.
Compar. Idem de Diet. 18. Viscidiores cibi.

Viscōsus, a, um. Adj. Idem. Pallad. 1.14. Si, quod asciæ adhæret, fuerit molle atque viscosum.

Visco, [ἰξεύω, Gl. G. L.] āre. Aucupor.

Viscātus, a, um. Partic. Visco oblitus. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quos columbarii interficere solent duabus virgis viscatis defixis in terram, inter se curvatis.
Alæ viscatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 391.
Munera viscata, & Hamata, pro eodem: h. e. Quibus majora attrahuntur quam quæ dantur. V. Hamata munera, in HAMUS.
Virga viscata fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.

Viscus, ĕris. n. [σπλάγχνον] non tantum Intestina significat, sed Quicquid sub corio est, i. e. Carnem, quæ est inter ossa & cutem, inquit Serv. Singularis numerus rariore in usu est, frequens Plur. **Viscĕra**, ĕrum. [σπλάγχνα, Gl. L. G. & G. L. ἔγκατα, L. G.] Virg. 6. Æn. 253.

Et solida imponit taurorum viscera flammis. Et 3. Æn. 622.
Visceribus taurorum, & sanguine vescitur atro. Suet. in Vitell.

cap. 13. Quin inter altaria, ibidem statim, viscus, & farra, pæne rapta e foco, manderet.
Soliditas viscerum. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Quin & humorem & calorem, qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem, &c.
Imbutæ venæ viscerum viperino morsu. Cic. 2. de Finib. 94.
Liquefacta viscera, Putrida. Virg. 4. Georg. 555. Sic enim Ovid. 15. Met. 365.

— de putri viscere passim
Florilegæ nascuntur apes.

Nudare viscera. Virg. 1. Æn. 215.

Tergora diripiunt costis, & viscera nudant.

Patefacta viscera per vulnus. Cels. in præf. lib. 1.
Salientia viscera. Ovid. 6. Met. 390.

— salientia viscera posses,
Et pellucentes numerare in pectore fibras.

Solvere viscera cultro. Senec. Hippol. 1. Virg. 4. Georg. 302.

Tunsa per integram solvuntur viscera pellem.

Spumantibus visceribus ardens, pro Valde irato & commoto dixit Juven. 13. Sat. 15.

— exiguamque malorum
Particulam vix ferre potes, spumantibus ardens
Visceribus, sacrum tibi quod non reddat amicus
Depositum.

Sumere aliquid ex visceribus alicujus. Cic. 2. de Orat. 318.
Torrere viscera, Assare. Virg. 5. Æn. 103.

— fusique per herbam
Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Trajecit viscera ferro. Ovid. 1. Amor. 10. 51.
Periculum inclusum penitus in venis, atque in visceribus Reip. Cic. 1. in Catil. 31.
Ad animum etiam transfertur. Cic. 4. Tusc. 24. Permanat in venis, & inhæret in visceribus id malum.
Pro Liberis ponitur. Ovid. 11. Epist. 118.

Diripiunt avidæ viscera nostra feræ. Et 2. Amor. 14. 27.
Vestra quid effoditis subjectis viscera telis?

Montis viscera avulsa. Virg. 3. Æn. 875. Servius, Viscera, Partes. Sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicuntur. [Partes scil. interiores.
Terræ viscera. Ovid. 1. Met. 138.

— sed itum est in viscera terræ,
Quasque recondiderat, Stygiisque admoverat umbris,
Effodiuntur opes.

Viscĕrĕus, a, um. Adj. Visceribus præditus. Prudent. Apoth. v. 1025.

— quum vas componeret arvo
Nondum viscereo, sed inertis glutine limi.

Viscerātio, ōnis. f. [εὐωχία, Gl. L. G. Δημοθοινία κρέως, G. L.] Epulatio, Crudæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solennitate quadam. vel in funere alicujus excellentis personæ. Gellius, Tum in Albano visceratio Latinis data. Liv. 8. 22. Et populo visceratio data a M. Flavio in funere matris. Auctor de Viris illustr. cap. 32. Mortui huic tantum æris populi liberalitate congestum, ut inde filius viscerationem & epulas publice daret. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res, &c. V. Latinæ feriæ, in LATIUM.
Visceratio [ἀρτόκρεας, Gl. L. G.] Cibi genus. V. ARTOCREAS.

Viscerātim, Adv. [κατὰ σπλάγχνα] significat Per viscera. Ennius Andromeda, Dissipat visceratim membra. Non. 2. 880.

Viscellātus, a, um. Adj. Ex visceribus avium pisciumque confectus, ut est apud Barth. Adverf. 36. 22.
Pisces viscellati. Plin. Valer. 1. 24. [Nisi idem est ac Juscellatus, de quo V. in JUS.

Visibilis, **Visio**, **Visito**, **Viso**. V. VIDEO.

Visio, īre. Flatum ventris emittere. Lucil. apud Non. 11. 46. Visire minutim per commissuras rimarum. V. Scalig. ad Catull. p. 49.

Visso, [βδέω, Gl. G. L.] ēre. Idem. unde Gall. *Vesser*, &

Visio, vel **Vissio**, ōnis. f. [βδέλυγμα, Gl. L. G.] Ventris crepitus. &

Vissium, i. n. [βδέσμα, Gl. G. L.] Idem.

Visontium, i. n. [Οὐισόντιον] Portugalliæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. Vulgo *Viseo*.

Visula, æ. f. Sarmatiæ in Europa fluvius, Pompon. lib. 3. 4. Vistula item dicitur, Justila, Justula, & Istula, ut notat Vadianus. Germ. *die Weichsel.*

Visulæ, arum. f. Vites, de quibus Columel. lib. 3. cap. 2.

Visum, V. VIDEO.

Visurgis, is. m. Germaniæ fluvius. Plin. lib. 4. cap. 14.

Visus, V. VIDEO.

V I T

Vīta, æ. f. [βίος, Gl. L. G. & G. L. ζωή, G. L.] notæ significationis. Lucret. lib. 3. 984.

Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usu.

Male a Vivo separatur. H. St. In edit. Lugd. scil.
Blandimenta vitæ. Tacit. 2. Hist. 53.
Causa vitæ, pro Facultatibus, aut copiis, quibus vitam nostram sustentamus. Quintil. Decl. 13. Audete nunc, inquit, lacessere divitem, quibus vitæ causa superest. Sic & Vivendi causam usurpasse Juvenalis videtur, 8. Sat. 97.

— Furor est post omnia perdere naulum,
Et propter vitam vivendi perdere causam.

i. e. Res quibus vita toleratur. Ex Turneb. Adverf. 22. 32.
Color vitæ. V. COLOR.
Cupiditas vitæ. Cic. 2. Philipp. 37.
Curriculum exiguum vitæ. Cic. pro Rabir. 30. Etenim, Quirites, exiguum nobis vitæ curriculum natura circumscripsit, immensum gloriæ.
Debitum vitæ. Curt. lib. 10. cap. 5. pr. Velut omni vitæ debito liberatus.
Delinimenta vitæ. Tacit. 15. Ann. 63.
Petere aliquid discrimine vitæ. Ovid. 10. Met. 612.
Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2. 172.
Exemplar vitæ morumque. Hor. de Arte Poet. 317.
Integritas vitæ anteactæ. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Labes vitæ. Ovid. 9. Epist. 8.
Cæcæ vitæ lubrica. Stat. 2. Silv. 2. 221.
Desidis otia vitæ. Stat. 3. Silv. 5. 85.
Lumen vitæ. Lucret. lib. 2. 1055.

Ipse Epicurus obiit, decurso lumine vitæ.

Perpetuitas vitæ. V. paulo post, Constituere vitam.
Patet tranquillæ vitæ semita per virtutem. Juven. 10. Sat. 364.
Series atra tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.
Solatia dulcia vitæ. Lucret. lib. 5. 21.
Spatium vitæ. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Sortitus brevis vitæ spatium. Ovid. 3. Met. 124.
Spes vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Eo usque spem vitæ produxerat.
Summa brevis vitæ. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Tædia vitæ. Ovid. 10. Met. 625.
Via vitæ per carmina monstrata est. Hor. de Arte Poet. 401.
Quærere palantis vitæ viam. Lucret. lib. 2. 10.
Absurdum atque alienum a vita. V. ABSURDUS.
Exspes vitæ. Tacit. 6. Ann. 24.
Integer vitæ scelerisque purus. Hor. 1. Carm. 22. 1.
Plenus vitæ. Lucret. lib. 3. 951.
Securus vitæ. Stat. 4. Theb. 793.
Spirans ac vitæ manifestus. Tacit. 12. Ann. 51.
Acerba vita. V. ACERBUS.
Actuosa. V. AGO.
Amara. Cic. 1. de Finib. 44.
Arida. V. ARIDUS.
Attenta. V. ATTENDO.
Basilica. V. BASILICUS.
Beata. V. BEATUS.
Brevis est vita, cursus gloriæ sempiternus. Cic. pro Sext. 47.
Cælebs. V. CÆLEBS.
Cara. Ovid. 10. Met. 612.
Constans & probata. Cic. in Topic. 78. Quos doctrina præditos vident, quorumque vitam constantem & probatam ut Catonis, Lælii, Scipionis.
Crudelis. Virg. 8. Æn. 579.
Deformis vita, Inhonesta. Stat. 10. Theb. 326.
Dubia. Columel. lib. 1. cap. 3.
Dulcis stabilisque. Lucret. lib. 3. 66.
Enervis vita. Val. Max. lib. 6. cap. 4. 2. de Scipione Æmiliano, Quum haberet consortem censuræ Mummium, ut nobilem, ita enervis vitæ.
Familiaris vita Plaut. Vide FAMILIARIS. H. St.
Fœdissima ac miserrima. Cic. pro Sull. 75.
Fortunata. Hor. 1. Epist. 11. 14.
Gravis, cui Jucunda opponitur. Hor. Epod. 1. 5.
Honesta. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Vita rustica honestissima atque suavissima.
Illustris. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Inculta & horrida. V. INCOLO.
Infesta alicui. V. INFESTUS.
Injuriosa. V. INJURIA.
Innoxia. V. INNOXIUS.
Invisa. V. INVISUS.
Jucunda. Hor. Epod. 1. 5.
Licentior. V. LICET.
Longa. Cic. 2. de Orat. 204. Docuit enim jam nos longa vita, ususque rerum maximarum, &c.
Longa vita dignissimus. Ovid. 4. Met. 409. Catul. 62. Argon. 215.

Longa gnate mihi jucundior unice vita.

Longinqua. V. LONGUS.
Mæsta. Virg. 10. Æn. 820.
Malefica. Tacit. 4. Ann. 21.
Maritima. V. MARE.
Menstrua. V. MENSIS.
Meretricia vita. V. Collocare se in vita meretricia, in COLLOCO.
Miseræ vitæ brevissima portio. Juven. 9. Sat. 128.
Mortalis. Virg. 4. Georg. 326.
Nitidior. V. NITEO.
Pigræ vitæ oblivio. Stat. 1. Silv. 4. 57.
Precaria vita. Tacit. 4. Hist. 76.
Rapida, Cito præteriens. Pers. 5. Sat. 94.
Rudis. Stat. 2. Achill. 397.

Rustica. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Similis feris. Ovid. 2. Fast. 291.
Solitaria. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Sollicitæ jucunda oblivia vitæ. Hor. 2. Serm. 6. 62.
Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
Turpis vita. Cic. pro Quint. 49. Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.
Turpis & nocens vita. V. NOCEO.
Vitalis vita. V. VITALIS.
Vitiosa & flagitiosa. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa & flagitiosa vita afflueret voluptatibus.
Umbratilis vita. Quintil. lib. 1. cap. 2. V. UMBRATILIS.
Umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam quum accesserunt etiam poëtæ, nervos omnis virtutis elidunt. [An Omnes ?
Urbana vita. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Urbana vita clemens. V. CLEMENS.
Vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
Abire e vita. V. ABEO.
Abjicere vitam. Cic. Nusquam facilius hanc miserrimam vitam, vel sustentabo, vel, quod multo est melius, abjecero cum paucis.
Abrumpere vitam. Virg. 8. Æn. 579.
Accipere vitam. V. ACCIPIO.
Addicere vitam. V. ADDICO.
Addicta præmiis vita alicujus. V. ADDICO.
Adducere ad vitam communem. V. ADDUCO.
Adimere vitam. Cic. pro Planc. 110. Sin autem vitam sors mihi ademisset. V. ADIMO.
Afferre vitam. V. AFFERO.
Agere, vel Agitare vitam. V. AGO.
Agere vitam sub dio, & trepidis in rebus. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Agere vitam innocentissime. Cic. in Sallust. 4. Velim mihi respondeat, numquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, ante fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quam eos res gestæ suæ, & vita innocentissime acta commendavit?
Agere vitam pueriliter. Catul. de Lesb. 74. 19.
Amittere vitam. Auctor ad Heren. 4. 57. V. AMITTO.
Amittere per summum dedecus vitam. Cic. pro Rosc. Amer. 30.
Amittere vitam in undis. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Assignare vitam hominum rebus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Attingere lumina vitæ, Nasci. Virg. 6. Æn. 828.
Auferre vitam. V. AUFERO.
Aufert reliquias vitæ eæ membris. Lucret. lib. 6. 825.
Carere sensu & vita. Cic. pro Rabir. 29. Quid jam ista C. Mario, inquit, nocere possunt, quoniam sensu & vita caret?
Cedere vita, & E vita. V. CEDO.
Cernitur vita beata honestate. V. CERNO.
Colere vitam. V. COLO.
Committere vitam ventis, dicuntur navigantes. Virg. 10. Æn. 69.
Commorari in tam turpi vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
Commutare vitam cum morte. V. COMMUTO.
Comprobare vita & moribus. V. COMPROBO.
Concedere vitam. V. CONCEDO.
Concessit vita per auras ad Manes. Virg. 10. Æn. 820.
Conferta vita voluptatum varietate. V. CONFERCIO.
Conficere vitæ extremum diem morte. V. CONFICIO.
Constituere vitam. Cic. 1. Off. 119. In tota vita constituenda multo est major rei cura adhibenda, ut constare in vitæ perpetuitate possimus nobismet ipsis.
Conterere vitam in quærendo. V. CONTERO.
Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Decedere de vita. V. DECEDO.
Decurrere spatium vitæ. Ovid. 3. Trist. 4. 33. Conf. Lumen vitæ, supra.
Deficere vitam aliquem. V. DEFICIO.
Defuncta corpora vita, Mortua. Virg. 4. Georg. 475.
Degere vitam expertem thalami. Virg. 4. Æn. 551.
Demigrare ex vita. V. DEMIGRO.
Depactus vitæ terminus. Lucret. lib. 2. 1086.
Desciscere a vita. V. DESCISCO.
Deserere vitam. Cic. de Senect. 72. V. DESERO.
Deseruit vita miserum. Ovid. 19. Epist. 202.
Dimittere vitam. Mori. Sil. lib. 17. 265,
At mihi Cannarum campis ubi Paulus, & illæ
Egregiæ occubuere animæ, dimittere vitam
Non licitum.
Dirigere vitam ad normam. V. NORMA.
Discedere e vita. Cic. 2. Fam. 2. Qui, cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam e vita discederet. V. DISCEDO.
Dispergere vitam in auras. Virg. 11. Æn, 617.
Dare vitam. Cic. Anteq. iret in exsil. 8. Neque enim peto ut mihi detis vitam, sed datam repeto, ut reddatis.
Dare æternam vitam. Virg 12. Æn. 879.
Dare vitam alicui, Concedere vitam, non occidere, Virg. 2. Æn. 145.
Ducere vitam, Vivere. Virg. 2. Æn. 641.
Me si cælicolæ voluissent ducere vitam,
Hanc mihi servassent sedem.
Ducere vitam longius. Ovid. 11. Met. 702.
Ducere vitam per omnia extrema. Virg. 3. Æn. 315.
Ducere dulcem vitam. Lucret. lib. 2. 996.
Ducenda est vita ingrata misero. Hor. Epod. 17. 63.
Edere vitam, Mori, exspirare. Lucret. lib. 6. 1256.
Extulit vitam ictus sagittis, Mortuus est. Senec. Herc. OEth. 11.
Effluit vita cum sanguine. V. EFFLUO.
Effundere vitam alicui. Ovid. 7. Epist. 181.
Emigrare e vita. V. EMIGRO.
Eripere vitam homini. Senec. Theb. 1.
Eripere vitam alicui per crimina. Ovid. 2. Fast. 807.
Esse in vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
Excedere vita. V. EXCEDO.
Excolere vitam per artes. Virg. 6. Æn. 663.
Exire e vita, vel de vita. V. EXEO.
Exhalare vitam sub acerbo vulnere. Ovid. 5. Met. 62.
Exigere vitam, pro Traducere. Ter. Heaut 2. 3. 39.
Expellere aliquem e vita, i. e. Occidere. Cic. pro Muren. 34. Tamen non ante, quam illum vita expulit, bellum confectum judicarit.
Expetere vitam. Cic. 1. de Legib. 31. Vita expetitur, quia nos in quo nati sumus continet.
Explemur fructibus vitæ nunquam. Lucret. lib. 3. 1020.
Extorquere vitam membris. Lucret. lib. 6. 1222.
Facere finem vitæ. Lucret lib. 3. 956.
Ferre incommoda vitæ. Juven. 13. Sat. 21.
Fessus vita. Plin. lib. 5. cap. 17.
Finire vitam. Tacit. 1. Ann. 9. Quod Nolæ &c. vitam finivisset.
Finire vitam ense. Ovid. 3. Trist. 7. 49.
Frui vita. Cic. 4. in Catil. 7. V. FRUOR.
Fudit vitam cum multo sanguine. Virg. 2. Æn. 532
Gubernant sensus vitam. Lucret. lib. 3. 549.
Gubernare vitam vera ratione. Lucret. lib. 5. 1116.
Habere vitam ab aliquo. Cic. 2. Philipp. 60. Sed fac te dedisse mihi quod non ademisti: meque a te habere vitam, quia a te non sit erepta.
Jacebat vita in tenebris ac mærore. Lucret. lib. 5. 175.
Impendere vitam famæ. Stat. 5. Sylv. 1. 63.
Impendere vitam patriæ. Lucan. lib. 2. 382.
Implere finem vitæ. Tacit. 2. Ann. 42.
Incolere vitam. V. INCOLO.
Inire limen vitæ. Lucret. lib. 3. 681.
Ingredi in vitam. V. INGREDIOR.
Instituere vitam sapienter. V. INSTITUO.
Interficere aliquem vita. V. INTERFICIO.
Interminari alicui vitam. V. INTERMINOR.
Introire in vitam. V. INTROEO.
Iterare vitam a morte. V. ITERO.
Labefactare vitas hominum. V. LABES.
Lacerare reliquias vitæ alicujus, atque distrahere. V. LACER.
Largiri vitam. V. LARGIOR.
Linquere vitam. V. LINQUO.
Lugere vitam hominum. V. LUGEO.
Mandare vitam fugæ solitudinique. V. MANDO.
Manere in vita. V. MANEO.
Manet. vita. Virg. 5. Æn. 724.
Nate, mihi vita quondam, dum vita manebat,
Care magis.
Mentiri sibi vitam. V. MENTIOR.
Metuo de vita. V. METUO.
Migrare de vita vel ex vita. V. MIGRO.
Moratur vita in membris. Lucret. Lib. 3. 121.
Nuncupata vita. V. NUNCUPO.
Objectare vitam procellis. Claud. 3. de Rapt. Pros. 356.
Pacisci vitam pro laude. Virg. 5. Æn. 230.
Pacisci vitam ab hoste. V. PACISCOR.
Pallescere solitaria & velut umbratili vita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Parcere vitæ. V. PARCO.
Pati a vita. V. PATIOR.
Penetrare alicujus vitam ac famam. Tacit. 4. Hist. 7.
Perdere vitam. V. PERDO.
Perducere vitam. V. PERDUCO.
Ponere vitam. Cic. 9. Fam. 24.
Ponere sibi finem vitæ. Tacit. 6. Ann. 40. Senec. Agamem. 7.
Privare vita aliquem. Lucret. lib. 5. 995.
Prodere vitam. V. PRODO.
Producere vitam. Auctor ad Herenn. lib. 4. 34. Neque erat, quo vitam produceremus. V. PRODUCO.
Profundere vitam pro re aliqua. Cic. 1. Fam. 4. Quid enim aut me ostentem, qui si vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum assecutus? V. PROFUNDO.
Prolatare vitam. Tacit. 11. Ann. 37.
Propagare vitam. V. PROPAGO, Inis.
Proposita vita telis. V. PROPONO.
Redire ad vitam. Cels. lib. 2. cap. 8. Neque is ad vitam redit, qui ex suspendio spumante ore detractus est.
Relinquere vitam. Virg. 3. Georg. 547.
Reliquit eum vita. Lucret. lib. 5 64.
Relinquit vita artus. Ovid. in Ibin, 337.
Retinere vitam. V. RETINEO.
Rumpere vitam. Sil. lib. 7. 33.
Sequi vitam. Cic. Hanc vitam quietam & otiosam sequuti sumus, &c.
Serenare vitam. Lucret. lib. 2. 1093. Alii legunt, Serenam vitam.
Spoliare vita aliquem. Virg. 6. Æn. 168.
Sum. ut, Est sic vita hominum. Cic. pro Rosc. Amer. 84. Sic vita est hominum ut ad maleficium nemo conetur sine spe.
Sumere liberioris vitæ iter. Ovid. 3. Fast. 778.
Suppetere vitam. Cic. 1. de Finib. 11.
Sustentare vitam. Cic. 1. Tusc. 56. Tam natura vita hominis sustentatur, quam vitis, quam arboris.
Tenere vitam, & Vita tenetur. V. TENEO.
Tolerare vitam simplici victu & agrestibus pomis profluenteque aqua. Tacit. 15. Ann. 45. De Seneca. V. TOLERO.
Tractare vitam, Vivere. Lucret. lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabant more ferarum.
Traducere vitam. Cic. ad Brut. 16.
Traducatur enim quibus potius hæc vita Factis. V. TRADUCO.
Trahere vitam in luctu. Virg. 2. Æn. 92.
Trahere vitam in silvis. Virg. 3. Æn. 646.
Trahere vitam in tenebris. Virg. 2. Æn. 92. V. TRAHO.
Tueri vitam famamque. Hor. 1. Serm. 4. 118.
Turbare humanam vitam ab imo. Lucret. lib. 3. 38.
Vivere vitam. Cic. 4. Verr. 118. Proponeremque spem meis hospitibus ac necessa-

necessariis, quo tutiorem vitam sese meo præsidio victuros esse arbitrarentur.
Vivere vita. Plaut. Pers. 4. 3. 24.
Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
In vita mea. Cic. 5. Att. 20. Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta sum affectus, quanta afficior hac integritate.
Ab ineunte vita. V. INEO, īre.
Vita, Vitæ longitudo. Virg. 4 Georg. 252.
Si vero (quoniam casus apibus quoque nostros
Vita tulit) tristi languebunt corpora morbo.
Vita, pro Victu ponitur. Plaut. Trin. 2. 4. 76.
Neque ulli concedam quicquam de vita mea.
Reperire sibi vitam. Plaut. Stich. 3. 2. 9.
Vita, pro Fortunæ bonis. Cic. 1. Acad. 19. Constituebantque extremum esse rerum expetendarum, & finem bonorum, adeptum esse omnia e natura, & animo, & corpore, & vita. Vita, i. e. Fortunæ bonis ad vitam degendam necessariis.
Mea vita, Blandientis vox. Cic. 14. Fam. 2. Obsecro te, mea vita; quod ad sumptum attinet, sine alios, qui possunt, si modo volunt, sustinere.
Vitæ, in plurali, pro Moribus. Ter. Adelph. 3. 3. 61.
Inspicere tanquam in speculum, vitas omnium
Jubeo: atque ex aliis sumere exemplum sibi.
Sic Vita modica. Cic. de legibus primo pag. penultima. Ubi est & ex natura vivere. H. St. Cic. 1. de Legib. 56. Ut ex natura vivere summum bonum sit, id est vita modica, & apta virtute perfrui.
Tenues sine corpore vitæ. Animæ. Virg. 6. Æn. 292. Idem 4. Georg. 224.
VITĀLIS, e. Adj. [ζωτικός, Gl. G. L.] Quod vitam præstat, aut Quod habet vitam.
Vitalis, proprie Quod ad vitam pertinet, quod vitam adjuvat, quod vitæ utile est. Lucret. lib. 3. 129.
Est igitur calor, ac ventus vitalis in ipso
Corpore, qui nobis moribundos deserit artus.
Vitale appellamus, Quod vita præditum est, ut Plaut. in Bacch. 4. 9. 75.
Da, si esse salvum vis me, aut vitalem tibi. Hor. 2. Serm. 1. 61.
— ô puer ut sis Vitalis metuo, &c. Ex Lambino.
Vitale, cui opponitur Mortiferum. Liv. 6. 40.
Ævum vitale. Plaut. Pœn. 5. 4. 14.
Aura vitalis. Virg. 1. Æn. 392. i. e. Aër quo vivimus.
Calor vitalis. Curt. lib. 3. 5. pr.
Calor salutaris & vitalis. Cic. 2. de Nat. Deor. 27.
Fetus vitalis. V. FETUS.
Halitus vitalis. Plin. lib. 9. cap. 7.
Homo vitalis haud unquam est ante septimum mensem. Plin. lib. 7. cap. 5
Lumina vitalia. Cic. 1. de Divin. 18.
Luce serenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.
Motus vitalis. Lucret. lib. 2. 954.
Partus vitales edem. Plin. lib. 7. cap. 15.
Ros vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.
— quæ parvos, Mavortis semine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
Sæculum vitale, In quo vivitur. Lucret. lib. 1. 203.
Sanguis vitalis, In quo vita continetur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Sensum vitalem reddere. Lucret. lib. 2. 889.
Venæ vitales. Lucret. lib. 2. 1118.
Viæ vitales. Ovid. 2. Met. 828.
Sic letalis hiems paulatim in pectora venit:
Vitalesque vias, & respiramina clausit.
Vincula vitalia. Valer. 4. Argon. 309. — vitalia donec
Vincula, qua primo cervix committitur artu,
Solvit dextra gravis.
Vim caloris natura habet in se vitalem. Cic. 2. de Nat. Deor. 24.
Vita vitalis. h. e. Vitam vivens, vel vita superstes. Antiqua locutio. Cic. de Amicit. 22. Principio Quis potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? Al. Cui potest &c. [Ut sit pro Vita jucunda.
Vitalis, Vita dignus. Senec. lib. 5. Epist. Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quam nimia. Illa enim utilia vitaliaque sunt, at hæc eo quo superfluunt, nocent. Lactant. lib. 6. 13. extr. Unum est enim sapientis & justi & vitalis viri opus, divitias suas in sola justitia collocare. Turneb. Adversf. 18. 27.
VITĀLIA, um, n. Vitalia, inquit Budæus dicuntur, Cor, jecur, pulmo, cerebrum: in quibus quatuor, vitæ summa consistit. Lucan. lib. 1. 618.
— pulmonis anheli
Fibra latet, parvusque secat vitalia limes.
Capitis vitalia, Cerebrum. Plin. lib. 8. cap. 7.
Nuda vitalia. Lucan. lib. 6. 194.
Everberata lamentationibus assiduis vitalia. Quintil. Declam. 7.
Ferire ac tueri vitalia. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Vacui artus vitalibus. Lucan. lib. 3. 643.
Nom. sing. apud. Cic. 2. de Divin. 32. Fissum familiare & vitale tractant. [Nisi Adj.
VITALĪTAS, ātis. f. [τὸ ζωτικὸν] pro Vita, & vitali motu. Plin. 11. 37. Ceteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibid. cap. 45.
VITALITER, Adv. [ζωτικῶς] Lucret. lib. 5. 145. Vitaliter esse animata.
VĪVO, vixi, victum, [ζάω, ζῶω Gl. G. L.] ĕre. notæ significationis. Plaut. Mil. 4. 2. 87.
Quin mille annorum perpetuo vivunt ab sæculo ad sæculum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Non ut edam vivo, sed ut vivam edo.
Ætatem vivere. Plaut. Amphit. 4. 2. 3.
Annos vel annis centum vivere: i. e. Annos explere, & implere. Plin. lib. 7. cap. 48. Ibid. cap. 50.
Annum. ut, Nemo enim est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. Cic. de Senect. 24.
Vitam vivere. Ter. Adelph. 5. 4. 5. conf. infra.
Ærumnis omnibus vivere. Lucret. lib. 3. 50.
Consilio nullo vivere. Propert. lib. 1. 1. 6.
Lecto vacuo vivere, Sine uxore aut concubina. Propert. 2. 2. 1.
Moribus antiquis vivere. Plaut. Trin. 2. 2. 17.
Ad naturam vivere. V. AD.
Cum aliquo conjunctissime vivere. Cic. 3. de Orat. 11. Sulpicius autem, qui in eadem invidiæ flamma fuisset, quibuscum privatus conjunctissime vixerat.
Cum aliquo familiariter vivere. Cic. 6. Att. 6. Decreram enim cum eo valde familiariter vivere. Cic. pro Quint. 15. Ibi cum isto Nævio familiariter vivit.
Cum aliquo multum vivere. V. MULTUS.
Cum gloria summa vivere. Cic. 7. Verr. 180. Et maximis in laboribus, usque ad summam senectutem, summa cum gloria vixit.
Cum labore vivere. Plaut. Aul. prol. 14.
De die, vel in diem vivere. Cic. 2. Philipp. 87. Cum perditissimis latronibus, non solum de die, sed etiam in diem vivere. Ubi Græv. V.
De lucro vivere. Cic. 9. Fam 17.
E natura vivere. Cic. 3. de Finib. 68. Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens velit gerere & administrare Remp. atque ut e natura vivat, uxorem adjungere, & velle ex ea liberos procreare.
Ex more alterius vivere. Ter. Heaut. 2. 2. 29.
In caupona vivere, Habitare, Vitam transigere. Hor. 1. Epist. 11. 12.
In diem vel In horam vivere. V. IN præpositionem, & paulo ante De die vivere.
In celebritate maxima, & in media Reipub. luce vivere. Quintil. lib. 1. c. 2.
In laude vivere. Cic. 15. Fam. 6. Ea est enim profecto jucunda laus, quæ ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt.
In oculis civium vivere, Sine timore, & securum in civitate vivere. Cic. 3. Off. 3. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & sæpe soli sumus.
In tranquillitate vivere. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest.
Inter prælia vivere. Ovid. 2. Amor. 6. 27.
Instituto bonorum vivere. Cic. pro Quint. 56. Etenim si vult virorum bonorum instituto vivere, multa oportet discat atque dediscat.
Bene & fortunate vivere. Plaut. Milit. 3. 1. 111.
Delicate & molliter, parce, continenter, severe, sobrie vivere. V. PARCUS.
Fortunate beateque vivere. Cic. de Clar. Orat. 4.
Honeste vivere. Ter. And. 4. 6. 2.
Inculte atque horride vivere. V. INCOLO.
Jucundissime vivere. V. JUCUNDUS.
Libenter vivere. V. LIBET.
Liberaliter, vel libere vivere. V. LIBER, Adj.
Magnifice vivere. V. MAGNUS.
Male vivere. V. MALUS.
Molliter vivere. Ovid. 3. Trist. 1. 24.
Negligentius vivere. Plin. 1. Epist. 12.
Obsequenter & obsequentissime vivere. V. OBSEQUOR.
Parce ac frugaliter vivere. Hor. 1. Serm. 4. 107.
Parcius vivere. Hor. 1. Serm. 3. 49.
Parce vivere æquo animo. Lucret. lib. 5. 1117.
Placide vivere. Ovid. 2. Amor. 9. 24.
Quiete & libere vivere. Cic. 4. Fam. 7.
Recte vivere. Hor. 1. Epist. 6. 17.
Sanctissime vivere. Cic. 1. de Orat. 231.
Suavius victurus, quam si, &c. Hor. 1. Serm. 6. 130.
Temere inconsulteque vivere. Senec. 1. Epist. 1.
Turpiter vivere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Una prorsus vivere. Cic. in Pison. 68. Dedit se in consuetudinem, sic ut prorsus una viveret.
Vivere alicui. Plaut. Bacch. 3. 6. 24. Bene valens vivit tibi.
Vivit sibi. Cic. ad Octav. Quibus ille sæptus omnia misceret, nulli parceret, sibi viveret.
Vivere pro Esse. Hor. 1. Epist. 15. 66. Qui metuens vivet. i. e. Metuens erit, vel metuet. Adde 1. Epist. 2. 26. & Plaut. sæpe.
Vivere, Lætam vitam agere. Plaut. Milit. 4. 8. 30.
Conservi, conservæque omnes bene valete & vivite. Et Catull. 5. 1.
Vivamus, mea Lesbia, atque amemus. V. Petron. cap. 35.
Ævo extento vivet Proculejus, Longo ævo fruetur felix. Hor. 2. Carm. 2. 5.
Studiis vivere. Cic. 12. Fam. 29. Est enim in eo, cum virtus & probitas, & summum officium summaque observantia, tum studia illa nostra, quibus antea delectabamur, nunc vivimus.
Cum aliquo vivere, pro Jucundissime esse, ut referatur ad jucunditatem remissionemque animorum. Cic. 13. Att. 23. Quum ita simus affecti, ut non possimus plane simul vivere (intelligis enim profecto in quo maxime posita sit συμβίωσις) facile patiebar nos potius Romæ una esse, quam in Tusculano. Innuit symbiosin positam esse in jucunditate. Quum enim jucunde non liceat vivere, nulla potest esse συμβίωσις, id est convictus.
In amore jocisque vivere. Hor. 1. Epist. 6. 66.
In litteris vivere. Cic. 9. Fam. 26.
In rebus jucundis vivere. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Sic sæpe modo imperandi bene precantes. ut
Felices vivite. Virg. 3. Æn. 493.
Fortes vivite. Hor. 2. Serm. 2. 135.
Memor nostri vive. Ovid. 11. Epist. 125.
Vivite, silvæ. Virg. 8 Æn. 58.
Omnia vel medium fiant mare, vivite silvæ!
Præceps aërii specula de montis in undas
Deferar. Vivite. i. e. Valete. Nam non bene optantis est, sed renuntiantis. Servius. At sic Willichius, Vivite, est tantum hic quantum Perite, & est maledicentis, sicut in 3. Æn. 493. Vivite felices, est bene optantis.
Causa vivit, & erigit oculos. V. CAUSA.
Exemplum vivit, Manet. V. EXEMPLUM.
Odia improba vivunt, Permanent. Stat. 12. Theb. 441.
Laude gloriæ vivere, Superstitem esse. Cic. in Pison. 44. Summa virtute, pietate, gloria militari, periit in mari: qui tamen ob virtutem gloriæ laude vivit.
Spiritu & laude vivere. Cic. 13. Philipp. 7.
Rapto vivere, Vitam tolerare. Ovid. 11 Met. 291. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Gramine vivunt armenta, Aluntur. Ovid. 15. Met. 84.
Siliquis vivere, & pane

Vivunt

Vivunt arboris radices; Non exaruerunt, nec emortuæ sunt. Ulpian. in l. 3. D. Arbor. furt. cæs.
Ignis vivit. Plaut. Aul. 1. 2. 15.
Vitium alitur, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Ita vivam; bene precantis particula. Cic. 16. Fam. 12. Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valetudo. V. ITA.
Ne vivam, i. e. Ne sim salvus: imprecantis particula, pro Dispeream. Cic. 4. Att. 16. Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne vivam si scio. V. NE.
Vivitur, Impersonale. Plin. lib. 18. cap. 1. Ipsum quoque, quo vivitur, aërem in perniciem vertimus. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest, omnium cupiditatum ardore restincto.
Parvo bene vivitur. Hor. 2. Carm. 16. 13.
Vivitur ex rapto. Ovid. 1. Met. 144.
Vivitur exiguo melius. Claud. 1. in Ruff. 215.
Vivitur, Personale. Ovid. 12. Met. 188.
— vixi
Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas.
Conditio vivendi. Hor. 2. Serm. 8. 65.
Finis vivendi mihi adest. Ovid. 3. Trist. 3. 30.
Voluptas tenet me vivendi. Virg. 10. Æn. 846.
Vincere aliquem vivendo, Post eum mortuum vivere. Plaut. Epid. 2. 1. 8.
Ad vivendum firmus. V. AD.
Mihi vivendum est semper in Barbaria. Ovid. 3. de Pont. 1. 5.
VIVENS, entis. Partic. [βιοτεύων] ut,
In urbe vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
Rure vivens. Hor. 1. Epist. 14. 10.
Favilla vivens. Ovid. 4. Fast. 553.
Fluvius vivens, Perennis. Stat. 9. Theb. 573.
Pectore viventi eripiunt fibras. Ovid. 15. Met. 136.
VICTA, æ. f. Dea victus. Arnob. 3. p. 117. Victa & Potua sanctissimæ, victui potuique procurant. [An Victua potius?
VICTUS, ûs. m. [τροφὴ, Gl. L. G. & G. L.] Ulpian. D. de verb. signif. Victus verbo continentur quæ esui, potui, cultuique corporis, quæque ad vivendum homini sunt necessaria. Cic. 14. Fam. 20. Item cetera, quæ sunt ad victum & valetudinem necessaria.
Victi, Genitivus antiquus legitur apud Plaut. Capt. 4. 2. 75.
Proin tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.
Victus & vestitus, sive Cultus & victus. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent & ad cultum & ad victum. Idem pro Quint. 49. Cujus, non modo illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitusque necessarius sub præcone cum dedecore subjectus est.
Victus ex rapina. Plin. lib. 11. cap. 43.
Parcimonia aliquorum in victu. Cic. 5. Tusc. 99.
Penuria victus. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Annuis victibus sufficiens prædium. Plin. lib. 7. cap. 46.
Aridus victus. V. ARIDUS.
Asper. V. ASPER.
Basilicus, V. Basilicos, in BASIS.
Facilis. Virg. 2. Georg. 460.
Fœdus. Hor. de Arte Poet. 392.
Frugi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Infelix. Virg. 3. Æn. 649.
Inops victus. Ovid. 6. Fast. 373.
Luxuriosus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Malignus. Sil. lib. 3. 280.
Mundus. Hor. 1. Epist. 4. 11.
Parcus & parabilis. Curt. lib. 8. 4. 28.
Sordidus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tenuis victus. Cic. de Amicit. 88. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultusque delectat.
Alitur corpus victu. Lucret. lib. 4. 634.
Attenuans victus. V. ATTENUO.
Carere omni cultu & victu humano. Cic. 5. Tusc. 63.
Colere victum. Cic. 12. Att. 27. Nunc plane nec ego victum nec vitam illam colere possum.
Deducere aliquem a pristino victu, i. e. A vitæ ratione. Nepos 10. 4. 5.
Distat hominum vita multum a cultu & victu bestiarum. Cic. 2. Off. 15.
Invigilare victu, i. e. Acquirendo victui. Virg. 4. Georg. 158.
Ministrare victum. V. MINISTRO.
Mutare ex consuetudine victus aliquid. Cels. lib. 1. cap. 10.
Negabat seges ægra victum. Virg. 3. Æn. 142.
Tolerare victum lacte. Columel. in præf. lib. 10.
Vigent maxime vita victusque communis in amicitiis. Cic. 1. Off. 58.
Victus, pro Vita positum probat Nonius ex Cic. 5. de Finib. 35. ubi legit, Persequutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.
VICTUĀLIS, e. Adj. Ad victum spectans. Apul. de Dogm. Platon. p. 61. Elmenh. Ministerium suggerere victuale.
Substantia victualis, Leg. 9. Cod. de episc. audient.
VICTUALIA, um. n. pl. [γυμνάσια τῶν μετρίων (?), Gl. G. L.] Annona. Cassiodor. 3. Epist. 44. Victualium caritas.
VICTUĀRIUS, a, um. Adj. Idem quod Victualis. Tertull. de Monogam. cap. 8. Victuaria exhibitio.
VĪVAX, ācis. Adj. [πολύζωος, Gl. L. G. & G. L. μακρόβιος, πολύγηρως, L. G.] Validus, vigorosus, inquit Perottus: sive Qui diu vivit. Virg. 2. Georg. 181.
Palladia gaudent silva vivacis olivæ. Plin. lib. 9. cap. 20. In sicco quoque repunt, ideo etiam vivaciora talia.
Vivax in pœnam. Plin. lib. 7. cap. 50. Nec reputantur infantiæ anni, qui sensu carent, non senectæ in pœnam vivacis.
Aconita vivacia. V. ACONITUM.
Anima vivax. Ovid. 12. Met. 508.
Anus vivax. Ovid. 13. Met. 519.
Apium vivax, Diu viriditatem retinens. Hor. 1. Carm. 36. 16. Acron.
Cervus vivax. Virg. 7. Ecl. 30.
Cursus equi vivacissimus. Gell. lib. 5. cap. 2.
Dextra vivax, Animosa. Lucan. ad Pison. 171.
Fata vivacia senectæ. Lucan. lib. 2. 65.
Gramen vivax, Tenerum & viride. Ovid. 7. Met. 232.
Gratia sermonum vivax. Hor. de Arte Poet. 69.

Hæres vivacior. Hor. 2. Serm. 2. 132.
Oliva vivax. Virg. 2. Georg. 181.
Pernicitas vivacissima. Gell. lib. 9. cap. 4.
Verba vivacia, vel efficacia, vel ad posteritatem usque perventura. Lucan. ad Pison. 60.
Virtus vivax, expersque sepulcri. Ovid. 4. de Pont. 8. 47.
Compar. & Superl. supra exempla sunt.
VIVACĬTER, Adv. Fulgent. 1. Mythol. p. 22. Res mysticas vivaciter pertractare.
VIVACĬTAS, ātis. f. [μακροβιότης, Gl. G. L.] Naturalis vigor. Columel. lib. 11. cap. 3. Multis etiam locis vivacitatem suam usque in annos decem prorogat.
Impia vivacitas. Quintil. in proœm. lib. 4.
VICTĬTO, [σιτῶ] āre. Vesci, & quasi victu uti. Ter. Eun. 5. 8. 44.
Et libenter vivis, etenim bene libenter victitas.
Parce victitare. V. Parce, in PARCUS.
Sorbilo victitare Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: suspiria enim & gemitus vapulantium imitantur spiritum sorbentium. Ejus verba sunt, Pœn. 1. 2. 185.
Nam mihi jam video propter te victitandum sorbilo. Turnebus.
VĪVUS, a, um. Adj. [ζῶν, Gl. G. L.] a Vivo; Quod mortuo contrarium est. Cic. pro Milon. 91. Ut eam mortuus incenderet, quam vivus everterat.
Exturbari ex numero vivorum. Cic. pro Quint. 49. Is non modo ex numero vivorum exturbatur, sed si fieri potest, infra etiam mortuos amandatur.
Vivus & videns. Cic. pro Sext. 59. Vivus (ut ajunt) est & videns cum victu ac vestitu suo publicatus. V. VIDEO.
Vivi pervenimus illuc, i. e. Diu vivendo. Virg. 9. Ecl. 2. Servius.
Vivus, Validus, vehemens. Virg. 1. Æn. 725.
— paulatim abolere Sichæum
Incipit, & vivo tentat prævertere amore. Servius.
Vivus, pro Naturali: ut Viva sæpes, Viva aqua.
Viva posse dici, Quæ neque animo, nec spiritu moventur, probat Nonius 6. 47. ex Virg. 1. Æn. 171.
Intus aquæ dulces, vivoque sedilia saxo,
Nympharum domus, &c.
Animus vivus & naturalis, apud Plin. Epist. 159.
Aqua viva, Naturalis, & ex eo loco nata. Varro 1. de R. R. 11.
Aquæ vivæ, Fluentes. Ovid. 2. Fast. 259.
Cæspes vivus, Viridis. Hor. 1. Carm. 19. 13.
Calor vivus. Ovid. 4. Met. 248. de Sole & mortuo Phaethonte.
Caro male viva. Ovid. 15. Met. 380. V. Male in MALUS.
Cutis viva. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
Exemplum vivum. V. EXEMPLUM.
Flumen vivum. Liv. 1. 45. Fluens aqua.
Lacus vivi. Virg. 2. Georg. 469.
Lapis vivus, Ignitus, quod vim habeat emittendi ignem. V. Plin. lib. 36. cap. 19. V. etiam PYRITES, & LAPIS.
Linum vivum. Plin. lib. 19. cap. 1.
Lucernæ vivæ, Ardentes. Hor. 3. Carm. 21. 23.
Plantaria viva. Virg. 2. Georg. 27.
Sanguis vivus. Ovid. 5. Met. 436.
Sæpes viva, Quæ rubis non præcisis, sed in eo loco natis contexitur. Columel. lib. 11. cap. 3.
Sulfura viva. V. SULFUR.
Vigor vivus. Ovid. 1. Trist. 6. 31.
Unda viva. Sil. lib. 12. 750.
Voluptas viva pratis. Claud. 1. in Ruff. 209.
Vultus vivos ducere, h. e. Vivam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Æn. 848.
Detrahere, vel resecare aliquid de vivo. Cic. pro Flacc. 91. Dat de lucro: nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr. 118. De vivo igitur erat aliquid resecandum, ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. i. e. Non de lucro, sed de eo, quod aratores pro impendiis perceperant. Budæus.
Resecare ad vivum. Cic. de Amicit. 18. V. AD præposit.
VIVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Gloss. Græcolat. Ζῶον, Vivula.
VIVĀTUS, a, um. Adj. & Vividus, a Vi magna a poetis dicuntur, inquit Festus. Inscite Lucret. lib. 3. 559.
Ut lacerato oculo, circum si pupula mansit
Incolumis, stat cernendi vivata potestas.
VIVESCO, sive VIVISCO, [ζωοποιοῦμαι] ĕre. significat Vivere, sive Vivum fieri. Quod verbum præcipue usurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, ut inanimatis, & hujusmodi. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta vivіscunt, nec alia est earum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25. Hoc enim maritantur vivescentia e terra.
Ulcus vivescit, & inveterascit alendo. Lucret. lib. 4. 1062.
Verbum affixum cordi vivescit. Lucret. lib. 4. 1132.
VIVĀRIUM, i. n. [ζωγρεῖον ἰχθύων, Gl. G. L.] Locus, in quo vel aves, vel pisces, vel feræ continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin. lib. 9. cap. 54. Ostrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano. Idem lib. 8. cap. 52. Vivaria eorum (scilicet Suum) ceterorumque silvestrium primus togati generis invenit Fulvius Hirpinus, qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Columel. lib. 8. cap. 1. Juven. 4. Sat. 51.
Non dubitaturi fugitivum dicere piscem,
Depastumque diu vivaria Cæsaris: inde Elapsum &c.
Vivaria, per translationem, apud Hor. 1. Epist. 1. 79.
— sunt qui
Frustis & pomis viduas venentur avaras:
Excipiantque senes, quos in vivaria mittant.
VIVARIUS, a, um. Adj. ut, Naves vivariæ, Quibus pisces vivi perveheuntur. Macrob. 2. Saturn. 12.
VIVĬDUS, a, um. Adj. [ζωτικὸς, ἔμψυχος, ἀκμάζων, ἰσχυρὸς, βίαιος, Gl. L. G.] Plenum vigoris. Propert. lib. 2. 31. 8.
Quatuor artificis vivida signa boves. Quasi spirantia, atque viventia. Plin. in Paneg. cap. 44. Amas constantiam civium, rectosque ac vividos animos. [Imo Erectosque.

Animus vividus. Tacit. 13. Ann. 3.
Corpus agile & vividum. Plin. 3. Epist. 1.
Imago vivida Martis. Claud. de Bell. Get. 468.
Impetus vividus. Hor. 3. Carm. 4. 10.
Ingenium vividum. Liv. 2. 48.
Membra vivida. Sil. lib. 7. 64.
Odia vivida. Tacit. 15. Ann. 49. Vivida odia intulere.
Virtus vivida bello, i. e. Fortis. Virg. 5. Æn. 754.
Compar. Martial. lib. 8. 6. Vividius merum.
Superl. Vividissimus, inquit Paulus. Etsi Vivissimus excusam.

VIVIDŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Catul. 64. 63.
Vividulo afflatu, &c. Alii legunt, Uvidulum a fluctu.

VIVĪDE, Adv. [ζώντως, ἰσχυρῶς, Gl. L. G.] Compar. Gell. lib. 7. cap. 3. Omnia distinctius numerosiusque ac comptius fortasse dici potuerunt: fortius atque vividius potuisse dici non videntur.

VIVERNA, æ. f. Γενναία, Gloss. Latinogræc.

VIVĪCOMBŪRIUM, i. n. Crematio vivorum. Tertull. de Anima cap. 1. De patibulo & vivicomburio.

VIVIFĪCUS, a, um Adj. ut, Vigor vivificus. Ammian. 21. 1.

VIVIFĪCO, [ζωοποιῶ, Gl. G. L.] āre. In vitam revocare. Apul. in Asclep. p. 399. Spiritus, quo plena sunt omnia, permixtus cunctis cuncta vivificat. Tertull. advers. Marc. 5. 9. & de Præscript. cap. 75.

VIVIFĪCANS, antis. Partic. ut, Spiritus vivificans. Sidon. 8. Epist. 13.

VIVIFICĀTUS, a, um. Partic. Tertull. advers. Valentin. cap. 14. Illa Æon a Christo vivificata.

VIVIFICATIO, ōnis. f. Tertull. de Resurr. carn. cap. 28. Cui anima per occisionem erepta, referenda est per vivificationem.

VIVIFICĀTOR, ōris. m. Tertull. de Resurr. carn. cap. 37. Spiritus vivificator carnis mortificatæ.

VIVIFICĀTRIX, īcis. f. Prosper. Aquitan. de Ingratis cap. 21.
Dicite plectentes apices, mortisque ministros
Hoc expresse operis, quod gratia vivificatrix.

VIVIPĂRUS, a, um. Adj. ut, Pisces vivipari, Qui piscem vivum pariunt: sicut Ovipari, Qui ova pariunt. Apulejus in Apologia prima, p. 298. Elmenh. Viviparos eorum & oviparos.

VIVĪRĀDIX, īcis. f. [μόσχευμα] Planta quæ cum radice feritur, quasi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli & talearum. Plin. lib. 17. cap. 22. In arido solo viviradix quoque frustra feritur. Columella, Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis. Idem lib. 3. cap. 5. Nam depositæ stirpes valido solo quamvis celeriter comprehendant atque prosiliant, tamen quum sint viviradices factæ, prius quam transferantur, retorrescunt, nec adolescere queunt.

VĪTELLIUS, i. m. A. Vitellius imperator. De cujus origine Familiæ V. Suet. in Vita Vitell. cap. 1.

VITELLIA, æ. f. Fauni uxor, pro numine culta. V. Suet. l. c. & Ind. Bernecc.

VITELLIUS, a, um. Adj. ut, Via Vitellia. Suet. l. c.

VITELLIĀNUS, a, um. aliud Adj. ut, Milites Vitelliani. Tacit. 1. Hist. 85.
Partes Vitellianæ. Idem 1. Hist. 84.
Vitelliani absolute dicuntur, Pugillares lutei. Martial. lib. 2. 6.
Hæc sunt, quæ, relegente me, solebas
Rapta exscribere, sed Vitellianis. Ubi Interpr. Vitellianis, Pugillaribus luteis, vitello ut credo illitis, quibus res lascivæ & elegantiores scribebantur. Alii a Vitellio nescio quo, inventore dictos volunt. V. Plin. lib. 34. cap. 7.

VITELLUM, i. n. vel VĪTELLUS, i. m. [λέκιθος ᾠοῦ, Gl. L. G.] a vita dictus est: Pars ovi rubra, quod ex eo vivat pullus. Hor. 2. Serm. 4. 57.
Quatenus ima petet volvens aliena vitellus. Martial. lib. 13. 40.
Candida si croceos circumfluit unda vitellos,
Hesperius scombri temperet ova liquor. Cic. 2. de Divin. 134. Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum declarasse, reliquum argentum.
Mas vitellus. Hor. 2. Serm. 4. 14.
Longa quibus facies ovis erit, illa memento
Ut succi melioris, & ut magis alba rotundis
Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum.

VĪTEX, īcis. f. [ἄγνος] Fruticis genus, Græci agnon vocant hoc est castum: quod, inquit Galenus, castitatem conservet iis, quibus aut editur, aut bibitur, aut substernitur: vulgus herbariorum *Agnum castum* appellat, utraque voce idem significante. Plin. lib. 24. cap. 9. Non multum a salice vitilium usu distat vitex foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset. Et paulo post, Duo genera ejus, Major in arborem salicis modo assurgit: Minora, ramosa, foliis candidioribus lanuginosis. Prima album florem mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur: Nigra, quæ tantum purpureum.

VITIARIUM, VITICULA. V. VITIS.

VITILITIGĀTOR, ōris. m. [συκοφάντης] Vitiosus litigator, est obtrectator & calumniator. Hi enim vitilitigatores sunt, quum hoc sola pravitate contentionem quærunt. Plin. in prol. Nat. Hist. 13. Ergo securi etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis & litigatoribus composuit.

VITILITĪGO, [συκοφαντῶ] āre. Criminari, damnare. Plin. in prol. Nat. Hist. 12. Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palam proferantur, multos fore qui vitilitigent.

VĪTĪLĪGO, vel VITŬLIGO, īnis. f. [ἀλφὸς, ἀλωπεκία, Gl. L. G. ἐλεφαντίασις, G. L.] Diversi coloris maculæ, per omnia membra dispersæ. Cels. in fin. lib. 5. Vitiligo, quamvis per se nullum periculum affert, tamen fœda est: & ex malo corporis habitu fit. Ejus tres species sunt. Alphos vocatur, ubi color albus est fere subasper, & non continuus, ut quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas, colore ab hoc differt, quia niger est, & umbræ similis: cetera eadem sunt. Leuce habet quiddam simile alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eaque albi pili sunt, & lanugini similes. Omnia hæc serpunt, sed in aliis tardius. Hactenus Celsus. Festus, Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam Græci alphon vocant, a quo nos album, sive a vitio dicta, etiam si non lædit. Sive a vitulo, propter ejus membranæ candorem, qua nascitur involutus. Lucilius, Odiosa vitiligo. Plin. lib. 20. cap. 15. Radix ejus vitiligines albas tollit.

VITILIGINŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Ἐλεφαντιῶν, Vitiliginosus.

VĪTĪLIS, e. Adj. [ἰτέϊνος] Quicquid fruticis sic lentum est, ut commode flecti possit, cujusmodi vimina sunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, ut Vitex, vitis, vimen, viticula. Plin. lib. 9. cap. 5. Cucurbita omnimodo fastigiatur, vaginis maxime vitilibus. Et lib. 4. cap. 16. Ad eam Britannos vitilibus navigiis corio circumsutis navigare. [A Vieo ductum videtur: unde & Vitor, Καλαθοπλόκος, in Gloss. Latinogræc. nisi forte Vietor scribendum.

VITIO, VITIOSUS. V. VITIUM.

VITIPARRA, æ. f. Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 33. V. ibi Harduin.

VĪTIS, is. f. [οἴνη, ἄμπελος] notæ significationis. Varro. lib. 1. de R. R. cap. 31. Posterior, quo ea vitis immittitur ad uvas pariendas, dicta primo videtur a pariendo Parilema, &c.
Vinea & Vitis differunt. Ulpian. l. 4. D. de censib. Forma, inquit, censuali cavetur, ut in censum referatur, vinea quot vites habeat.
Cultura vitium. Cic. 4. de Fin. 38.
Propagatio vitium. Cic. de Senect. 53. Cujus quidem non utilitas me solum, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, &c. religātio, propagatio vitium sarmentorumque, &c.
Putatio arborum ac vitium. Cic. 1. de Orat. 249.
Putator vitis. Ovid. 14. Met. 649.
Alba vitis, cui opponitur Nigra. Columel. lib. 4. cap. 29. non procul a fine, Locis aridis & siccis nigram vitem inserito, humidis albam.
Arbustiva vitis. V. ARBUSTUM.
Lanatæ vites. V. LANA.
Miscellæ. V. MISCEO.
Ordinaria. V. Ordinarius, in ORDO.
Pergulana. V. PERGULANUS.
Almæ vites. Virg. 2. Georg. 233.
Cicatricosa. V. CICATRIX.
Fecunda. Juven. 9. Sat. 56.
Inerticula. V. INERS.
Insana. V. INSANUS.
Lenta vitis. Virg. 3. Ecl. 38.
Luxuriosa. V. LUXUS.
Macrior. V. MACER.
Morosa. V. MOS.
Nequam. V. NEQUAM.
Obliqua vitis. Columel. lib. 4. cap. 4. V. ORBIS.
Obnoxia vitis procellis. V. OBNOXIUS.
Palmea. V. PALMES.
Pampineæ. Ovid. 10. Met. 10.
Perexilis. V. PEREXILIS.
Prævalidæ vites. Virg. 2. Georg. 190.
Purpureis de vitibus collectæ uvæ. Ovid. 8. Met. 676.
Semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.
Adaperire vites. V. ADAPERIO.
Adjugare vitem. V. ADJUGO.
Adjungere ulmis vites. Virg. 1. Georg. 2.
Æmulatur vitem ulmus. V. ÆMULOR.
Amans gravidæ munera vitis. Ovid. 3. Fast. 766.
Amicta vitibus ulmus. Hor. 1. Epist. 17. 3.
Applicitæ vites arboribus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Attondere vitem curvo dente Saturni. Virg. 2. Georg. 407, h. e. Falce quæ est in Tutela Saturni.
Carbunculant vites. V. CARBO.
Castrare vites. V. CASTRO.
Colere vitem. V. COLO.
Committere vitem fulco. Virg. 2. Georg. 289.
Compescere vitem. V. COMPESCO.
Componere vitem in brachia. V. COMPONO.
Concredere vites solo calido. V. CONCREDO.
Contundit grando vites. Hor. 1. Epist. 85.
Curare vites. Virg. 2. Georg. 397.
Disponere vites certo sidere. Claud. 2. in Eutrop. 197.
Educat vitis uvam. Catul. in Carm. nuptial. 60. 50.
Enodare vitem. Cato de R. R. cap. 34.
Fluentes vites multo Baccho. Virg. 2. Georg. 190.
Immittere vitem ad uvas pariendas. Varro de Re Rust. lib. 1. cap. 31.
Incidere novellas vites. Virg. 3. Ecl. 11.
Instituere vitem. V. INSTITUO.
Intexere lætis vitibus ulmos. Virg. 2. Georg. 221.
Nodare vitem. Cato de R R. cap. 33.
Ponere vites. Virg. 1. Georg. 284.
Serpens vitis multiplici lapsu & erratico. Cic. de Senect. 52.
Sociata palmite vitis. Stat. 5. Silv. 1. 48.
Vinctæ vites. Virg. 2. Georg. 416.
Vitis interdum Catoni est Palmes, vel flagellum vitis; ut cum de insitione sic loquitur. R. R. cap. 41. Si vitis vitem continget, utriusque vitem teneram præacuito, obliquo inter sese medullam cum medulla libro colligato. Turneb. [Sic & Varro. V. lib. 1. cap. 31.
Vitis, Gestamen centurionis, non carnificis, aut lictoris: honorificentior enim pœna quæ a centurione, quam quæ a lictore esset illata. Juven. 8. Sat. 247.
Nodosam posthæc frangebat vertice vitem,
Si lentus pigra muniret castra dolabra. i. e. Vite pulsabatur in castris a centurione. Et Ovid. 3. de Arte Am. 427.
Dux bonus huic centum commisit, vite regendos.
Jacere hastas sub vite dicitur veles, cum eas sub manu sursum mittit. Festus.
Præliari sub vite dicuntur milites, cum sub vinea militari pugnant. Lucil. apud Festum.

VITĪCŬLA, æ. f. dimin. [ἀμπελίδιον] Cic. 5. de Nat. Deor. 86. At enim minora dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas persequuntur. conf. Pallad. 1. 35.

VITICŬLUM, i. n. [ἕλιξ, ἕλιξι] Capreolus vitis, flagellum & claviculus, ut sunt flagella etiam cucurbitarum & similium. Plin. lib 24. cap. 11. Frutex est, folio ederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. Rhodiginus. lib. 8. cap. 4. Viticulas appellat gen. fem. ab vitium ratione vocabulo deflexo.

Vitiarium, i. n. [ἀμπελόφυτον] Vitium seminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius, quam pingui. Idem lib. 11. cap. 2. Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda.

Viteus, a, um. Adj. [ἀμπέλινος] ut, Pocula vitea. Virg. 3 Georg. 380. Coliculus viteus intortus, ut cincinnus, i. e. Capreolus. Varro R. R. 1. 31.

Vitigineus, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod est ex vite. Columel. lib. 12. cap. 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt. Cato R. R. cap. 41. Eo duos surculos vitigineos, quod genus esse voles insertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6. Vitigineis lignis combustus.

Vitineus, a, um. Adj. Florus 3. 20. 4. Vitineis vinculis delapsi. alii legunt Vitigineis.

Vitisco, [ἀμπελοῦμαι] ĕre. Vitem fieri. Columel. de Arboribus, cap. 7. Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At hunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

Vitĭcŏla, æ. m. Cultor vinearum. Sil. lib. 6. 193.
Viticolæ nomen pervulgatura Falerni.

Viticōmus, a, um. Adj. Pampineum sertum gestans, sive vitibus ornatus. Avienus in Arateis v. 70.
Et cum viticomo crinem tondere Lyæo.

Vitĭfer, ĕra, ĕrum. [ἀμπελοφόρος] Quod fert vites, In quo proveniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16. Sequitur regio Margianæ, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera. Martial. lib. 13. 107. Vienna vitifera.
Arva vitifera. Sil. lib. 7. 207.
Montis vitiferi vertex. Sil. lib. 4. 349.

Vitĭgĕnus, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod genitum est e vite. Lucret. lib. 5. 15.
Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. h. e. Vinum. Idem lib. 6. 1070. Vitigeni latices.

Vitisător, ōris. m. [ἀμπελοφύτης] Qui vites serit. Quo nomine dictus est Saturnus, Virg. 7. Æn. 179.
Vitisator, curvam servans sub imagine falcem.

Vĭtium, i. n. [ἐλάττωμα, σφάλμα, σίνος, Gl. L. G. & G. L. ἁμάρτημα, μοχθηρία, κηλίδωμα, L. G.] Quod opponitur Virtuti: a Vito, are. quod vitandum sit, ac fugiendum. unde Hor. 1. Epist. 1. 41.
Virtus est vitium fugere. Ter. Heaut. 5. 3. 18.
Nam illi nihil vitii est relictum, quin id itidem fit tibi. Cic. 3. de Finib. 39. Virtutibus igitur rectissime mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari. Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo ante, Quas enim Græci κακίας appellant, vitia malo, quam malitias nominaret.
Vitium & Erratum. Cic. pro Cluent. 133. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ, non dicam vitium, sed erratum.
Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leviora sunt, teste Gell. lib. 1. cap. 17.
Vitiorum officina. V. Officina, in officium.
Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1. de Orat. 116. Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat.
Convertit natura vitium alicui in bonum, i. e. Hoc efficit, ut quod alioqui vitium in altero judicaretur, in hoc minime culpari possit. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed quum hæc magna in Antonio, tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat, non verba exprimens, sed cum sententiis congruens; manus, humeri, latera, supplosio pedis, status, incessus, omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens: vox permanens, verum subrauca natura: sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat. [An Converterat, ut Vetterat pro Versum erat?
Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.
Vitium, Culpa. Cic. 4. Acad. 49. Huc si perveneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris, tuum.
Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Truc. 4. 3. 54.
Affinis vitio. Cic. 2. de Invent. 134. Ut si avaritia inductum arguas fecisse, & avarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.
Gurges & vorago vitiorum. Cic. 5. Verr. 23.
Pinguis vitiis, Per otium & gulam. Hor. 2. Serm. 2. 21.
Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem, Vide indicem edit. Lamb. Puto intelligi Et aliorum vitiorum. H. St.
Purum vitio cor. Hor. 2. Serm. 3. 213.
Servum vitiis pectus. Ovid Rem. Amor. 54.
Alimenta vitiorum. Ovid. 2. Met. 769.
Ebrietatis vitium. Quintil. 1. 11.
Adulta vitia. V. adoleo.
Commune vitium. V. communis.
Immane vitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.
Iners vitium, Livor, Invidia & alienæ felicitatis dolor, vitium quod obsidet tantum & aggreditur ignavos. Ovid. 3. de Pont. 3. 101.
Ingens vitium. Hor. 2. Serm. 3. 92.
Insigne vitium. Cic. 1. Q. Frat. 1.
Magnum vitium. Hor. 2. Serm. 2. 69.
Mediocria vitia. Hor. 1. Serm. 4. 130.
Prævalida & adulta vitia. Tacit. 3. Ann. 53.
Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. in Conf. Stilich. 161.
Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Absterrere animum vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 129.
Abstinere se a certis vitiis. Cic. 5. Verr. 4. Ut ab iis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderunt.
Abesse a vitiis. V. absum.
Abundare vitiis. V. abundo.
Accendere & irritare vitia. Ovid. Rem. Amor. 133. V. accendo.
Addere vitium. V. addo.
Addere vitium pudicitiæ. V. addo.
Ægrotare vitio animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.
Affectus vitiis. V. afficio.
Apponere modum vitiis. V. appono.
Avocare a vitiis. V. avoco.
Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere. Cic. in Sallust. 21.
Coarguere aperte vitia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Colligere vitia in aliquem. V. colligo.
Concipere vitium. V. concipio.
Condire vitia studio. V. condio.
Conferre vitia in senectutem. V. confero.
Consequi vitium. V. consequor.
Contaminare vitiis. V. contamino.
Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. 18. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.
Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & conditione dignis operæ curæque ponetur, id jure laudabitur.
Delabi in vitium. V. delabor.
Dicere vitium. Gloss. Latinogræc. Vitium furi dico, Καταγινώσκω τὸ ἐλάττωμα.
Dare vitio, Culpare. Cic. 11. Fam. 28.
Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer. 48. V. do.
Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Excidit libertas in vitium. Hor. de Arte Poet. 282.
Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Exprobrare vitia alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 641.
Exuere vitia. Tacit. 6. Ann. 25.
Flecti in vitium. Hor. de Arte Poet. 163.
Fugere vitium est virtus. Hor. 1. Epist. 1. 41.
Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Incidere in vitium. V. incido.
Inclinare in vitium. V. inclino.
Inquirere vitia in civitatem. V. inquiro. [Nisi error.
Irritare vitia vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 11.
Labi in vitium. Hor. 2. Epist. 1. 94.
Laborare vitio. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Laborare diversis vitiis. Livius lib. 34. Diversisque duobus vitiis, avaritia & luxuria, civitatem laborare. H. St. Exstant cap. 4. pr.
Levare vitiis atque erroribus. V. levis.
Mederi vitiis atque erroribus. V. medeor.
Nosse enim sua vitia est bellum. Cic. 2. Att. 17.
Notare vitium aliquod. V. nota.
Obvolvere vitium. V. obvolvo.
Offensus vitiis. Ovid. 10. Met. 244.
Pensare vitia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Persecare vitium aliquod ne serpat. V. perseco.
Persequuntur aliquem vitia ab institutione puerili Fab. V. persequor. H. St.
Ponere vitium. V. pono pro Depono.
Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur. Ductum verbum a Confidendo, quod laudis est. Ubi observa, Laudis est, opponi illi, In vitio ponitur. H. St.
Recisa vitia a stirpe. Claud. 1. in Ruff. 56.
Remotus ab omni vitio. Hor. de Arte Poet. 384.
Ridere vitia. V. rideo.
Est eodem vitio, quo, &c. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.
Est tam in vitio, quam, &c. Cic. 1. Off. 23. Qui autem nec defendit, nec obsistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.
Est hoc in vitio. Cic. 5. de Finib. 31. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.
Suppressa vitiis pectora. Ovid. Rem. Amor. 75.
Surrepunt vitia. Senec. Epist. 91.
Teneri mediocribus vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 130.
Vacare vitio. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.
Vertere vitio. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi illæ vitio verterent, quod abesset a patria.
Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Vitium, [πάθος, ἐπὶ νόσῳ, Gl. G. L.] non tantum ad animum refertur, sed etiam ad corpus: unde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum jumentum, id est, morbosum. Ulpian. in Tit. De Ædilitio edicto, l. 1. Ajunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiive sit. Et paulo post, Vitiumque a morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis quam morbosum.
Vitium (inquit Nonius 5. 77.) a Morbo prudentia veterum sic voluit separari: ut sit Morbus cum accessu utique aut temporis, aut contagii: ut Vitium, perpetua & insanabilis, atque irrevocabilis causa. Cic. 4. Tusc. 29. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. Plaut. Mostel. 1. 3. 118.
Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occultant.
Intercutia vitia. V. intercus.
In capite vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.
Opportunus vitio. Cels. lib. 4. cap. 4.
Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Locorum vitium. Cels. lib. 5. cap. 21. Si concidere vitio locorum mulier solet,

solet, cochleæ cum testis suis comburendæ conterendæque, deinde his mel adjiciendum est.
Recens vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.
Valens vitium. Cels. lib. 5. cap. 20.
Vetus vitium. Cels. lib. 4. cap. 15.
Alitur vitium, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Corripi vitio comitiali. V. CORRIPIO.
Levatur vitium. Cels. lib. 4. cap. 2.
Occurrere vitio. Cels. lib. 1. in proœm.
Submovere vitium. Cels. lib. 6. cap. 6.
Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic. 9. Fam. 15. Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur.
Vitium in libris. Plin. Librum vitiis plenum.
Paginæ vitium. V. PAGINA.
Capere vitium materia dicitur. V. CAPIO.
Facere vitium dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur. Cic. in Topic. 15. Si ædes eæ corruerunt, vitium ve fecerunt. V. FACIO.
Moriens aëris vitio herba. Virg. 7. Ecl. 57.
Vitium, Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virg. 1. Georg. 88.

— sane illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exsudat inutilis humor.

Vitium, Stuprum; unde, Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem, dixit Ter. Hec. 3. 3. 23.
Afferre vitium pudicitiæ. Plaut. Epid. 1. 2. 7.

At pudicitiæ ejus nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre; Amph. 2. 2. 179.
Quia pudicitiæ hujus vitium, me hic absente est additum. [An Hinc absente?

Vitium, Verbum Augurale, ut Tabernaculum vitio capere, i. e. Non rite, nec addicentibus auspiciis. V. TABERNACULUM, & VITIOSUS.
Navigare vitio, i. e. Contra auspicia. Cic. 1. de Divin. 29. Classes maximas perdiderunt, cum vitio navigassent.

VITIŎLUM, i. n. [ἐλαττωμάτιον, Gl. G. L.] a Vitio Diminutivum, apud Vivem de Off. mariti p. 152. in 8. Vitiola duobus in locis. H. St. Exstat in Gloss. ut adscripsimus.

VITIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπίμωμος, Gl. L. G.] Vitiis plenum. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem 1. Att. 11. Ille alter uno minus vitio vitiosus, quod iners, quod somni plenus, quod imperitus, quod ἀπραγμάτευτος, sed voluntate.
Civitas vitiosa. Cic. de Petit. Cons. 43. Et quoniam in hoc vel maxime vitiosa est civitas, quod largitione interposita virtutis & dignitatis oblivisci solet.
Cura vitiosa. Hor. 2. Carm. 16. 21.
Humanitas vitiosissima. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Libido vitiosa. Hor. 1. Epist. 1. 85.
Progenies vitiosior. Hor. 3. Carm. 6. 48.
Vitiosum, [σαπρὸν, παθητικὸν, Gl. L. G.] Corruptum, putridum. Plaut. Milit. 2. 3. 45.

— non ego nunc emam vitam tuam vitiosa nuce.

Corpus vitiosum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Divin. 80. Animi enim integri, non vitiosi corporis est divinatio.
Corpus corruptum vitiosumque. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrænæ.
Oves vitiosæ, Morbosæ, morbo infectæ. Columel. lib. 7. cap. 3.
Pars vitiosa. Cels. lib. 1. cap. 9. Subaudi Corporis.
Carmina vitiosa, Plurimis vitiis referta. Ovid. 4. de Pont. 13, 17.
Consuetudo vitiosa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.
Opus vitiosum. Cic. 3. Verr. 143. Quid ita? ne vitiosum opus fieret?
Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic. 3. de Legib. 35. Quamobrem suffragandi nimia libido in bonis causis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.
Magistratus vitiosi, dicuntur Vitio creati. Unde apud Livium legimus expugnatum esse, ut vitiosus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philipp. 84. vitiosum Consulem appellat Dolabellam, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratuum creandorum, solebant augures de cælo servare, si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audivissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur. V. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. [V. omnino Liv. lib. 8. 23.

VITIŌSE, Adv. Male, corrupte. Quintil. lib. 4. cap. 1. Vitiose in scholis facimus, quod exordio sic utimur, quasi causam judex jam cognoverit.
Cautum vitiose vel satisdatum est. Paulus in l. Quoties. D. Qui satisdar. cogant. Quoties vitiose cautum vel satisdatum est, non videtur cautum.
Concludere vitiose. Cic. 4. Acad. 98. Si recte conclusit, teneo, sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Intercedit vitiose contractus pignoris. Modestin. in l. Cum vitiose. D. de pignor.
Habet se vitiose membrum, Vitio affectum est. Cic. 3. Tusc. 19. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Usurpari vitiosissime aliquid. Columel. lib. 4. cap. 24.

VITIOSĬTAS, ātis. f. [κακία, σαπρότης, Gl. L. G.] ut Cic. 4. Tusc. 29. ait, est Habitus aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Ibid. 34. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Græci κακίαν appellant, nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium.
Occasio vitiositatis. Macrob. 7. Saturn. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluus ita & noxius est.

VITIO, [σινῶ, φθείρω, Gl. L. G.] āre. Corrumpere, destruere.
Auræ vitiantur odoribus, Cadaverum fœtoribus. Ovid. 7. Met. 545.
Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ovid. 3. Trist. 8. 25.
Facies longis vitiabitur annis. Ovid. 3. Trist. 7. 33.
Oleum vitiatur in amurcam. Plin. lib. 15. cap. 3.
Virginem vitiare, i. e. Stuprare. Ter. Eun. 4. 3. 12. Plaut. Aul. 1. Perioch. 5. Ejus filiam Lyconides vitiarat.

VITIANS, antis. Partic. ut, Lolia oculos vitiantia. Ovid. 1. Fast. 691.
Oculi vitiantes omnia ipso visu. Ovid. 7. Met. 366.

VITIĀTUS, a, um. [ἐφθαρμένος, Gl. L. G.] Partic. ut,
Auræ vitiatæ. Ovid. 3. Met. 76.
Ossa vitiata. Cels. 8. 2.
Significationes comitiorum vitiatæ & corruptæ. Cic. pro Sext. 115.
Venter vitiatus. Ovid. 11. Epist. 37.
Virgo vitiata. Ter. Eun. 4. 4. 37.

VITIĀTIO, ōnis. f. Senec. Controvers. lib. 4. Antea legem vitiationis evertere conatus est, nunc transferre vult.

VITIĀTOR, ōris. m. pro Stupratore. Senec. Controvers. lib. 4. Vitiatorem dimisisti, virum occides.

VITIABĬLIS, e. Adj. Prudent. Apoth. v. 1059.
— ne jam vitiabilis esset.

VĪTO, [ἐκκλίνω, ἢ ἐκκλίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cavere est, immo plus quam cavere: & a Vi dicitur, quasi Vi avertere: a quo Vitium dictum. Cic. 3. Tusc. 63.

Qui miser in campis mærens errabat Alæis,
Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Ex poeta.

Vitare & Cavere. V. in CAVEO.
Cavendo vitare. Cic. 3. Verr. 39. Nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis.
Æstum vitare sub frondibus. Ovid. in Fragm. Somn. v. 7.
Amorem vitare. Lucret. lib. 4. 1067.
Contagia vitare. Ovid. Rem. Amor. 613.
Culpam vitavi, non laudem merui. Hor. de Arte Poet. 26.
Frigus vitare, Cavere sibi a frigore. Q. Cic. 16. Fam. 8. Vix in ipsis tectis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.
Insidias dolumque vitare. Lucret. lib. 2. 558.
Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. 1. 35.
Mortem fuga vitare. Cæs. 5. Bell. Gall. 20.
Onus jugi juvenca vitans. Catul. de Berecynth. 61. 33.
Patriam vitare. Ovid. 3. Met. 8.
Pericula vitare. Virg. 3. Æn. 367.
Periculum proprium quis non morte vitet? Cic. ad Octav.
Perjuria vitare. Ovid. 20. Epist. 185.
Se ipsum vitare, i. e. Non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam. Hor. 2. Serm. 7. 113.
Suspiciones vitare. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.
Suspicio vitanda est ingenii ostentationisque. Cic. 2. de Orat. 333.
Vitium vitare. Hor. 2. Serm. 2. 54.
Vituperationem vitare. Cic. de Provinc. Cons. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet?
Cum Dativo jungitur. Plaut. Curc. 2. 3. 19. Infortunio vitare. Idem Cas. 2. 2. 35.

— semper tu huic verbo vitato
Abs tuo viro.

Vitatu, supinum. Hor. 1. Serm. 4. 115.

— sapiens vitatu, quidque petitu
Sit melius, causas reddet tibi.

VITĀTUS, a, um. Partic. ut, Arma vitata. Ovid. 13. Met. 38.

Sed sibi inutilior, timidi commenta retexit
Naupliades animi, vitataque traxit in arma.

VITĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἐκκλίνων, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vitans. Sallust. Jugurth. cap. 110. Marius vitabundus hostium classem, ad oppidum pervenit. Idem in Jugurtha cap. 38. pr. Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare.
Vitabundus castra hostium, ex Tito Livio. H. St. Exstant lib. 25. cap. 13.

VITATIO, ōnis. f. [ἐκκλισις] Cic. 12. Att. 32. Illud autem, quod fore video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & una est vitatio, & ego nollem, sed necesse est. Et 3. Philipp. 24. Quæ vitatio oculorum, lucis, urbis, fori?
Periculi vitatio. Auctor ad Heren. lib. 3. 3.

VITABĬLIS, e. Adj. Arnob. 5. p. 165. Illam fœtor vitabilem reddidit fugiendamque caprinus.
Vitabilis. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.

Esset perpetuo sua quam vitabilis Ascra
Ausa est agricolæ Musæ docere senis. H. St. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.

VITRĪCUS, i. m. pr. c. [πατρωὸς, Gl. L. G. & G. L.] Matris defuncto patre meo, maritus. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater proscriptionum sectrix? Cic. 15. Att. 12. Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. Ovid. 1. Amor. 2. 24. ad Amorem,

Qui deceat, currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.

VITRUM, i. n. pr. c. [ὕαλος, Gl. G. L.] Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cujus origine & ratione faciendi, & ejus generibus multifariis vide Plin. lib. 36. cap. 26.
Perlucidus magis vitro amnis. Ovid. 15. Epist. 155.
Undæ vitreæ. H. St. V. infra VITREUS.
Splendidior vitro fons. Hor. 3. Carm. 13. 1.
Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro Rabir. 39.
Obsidianum vitrum. Plin. 36. 26. V. OBSIDIUM.
Vitrum, Herba quædam, cujus succo inficitur cæruleus & viridis color. Vitruvius, (7. 14.) Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Græci Isalin appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Isatin autem scribendum in Vitruvio est, quod qui ignoravere ὕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit auctoritas Oribazii sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæs. 5. Bell. Gall. 14. quod scribitur, Omnes vero se Britanni ultro inficiunt: quidam Glasto reposuerunt, sed Vitro legendum est. Idem error est apud Melam, (3. 6.) quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turnebus lib. 6. cap. 7. [Gemina leges in Ciacconii ad Cæsarem comment. repugnante tamen Davisio, & τὸ Glastum ex MSS. tuente. Qui mihi tamen non persuadet, quia peregrinis vocibus, nisi monito lectore, uti Cæsar non solet. Pro Vitro stat Salmas. ad Solin. c. 23. p. 180. & in Gloss. Græcolat. ὑάλινον χρῶμα, Ferrugineum redditur. Quid si Cæsar Viro se inficiunt scripsit, virosam infecturæ

ctura naturam indicans? V. quæ de Pliniano loco in v. QUOTIDIANO dixi.

VITREUS, a, um. Adj. [ὑάλινος, ὑέλινος, Gl. G. L.] Quod est ex vitro: ut, Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4. Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla.
Vitreum, Pertenue, & perlucidum quicquid est, auctoritate veterum dici potest. Varr. Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Nonius 6. 4.
Bilis vitrea. V. BILIS.
Fama vitrea. Hor. 2. Serm. 3. 222.
Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. h. e. Fragilis. Sensus, Eum qui famæ serviat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur Splendidam.
Hostis vel Miles vitreus. Ovid. 2. de Arte Am. 208.
Sive latrocinii sub imagine calculus ibit,
Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus. Lucan. ad Pison. 181.
Callidiore modo tabula variatur aperta
Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.
Undæ vitreæ. Pellucidæ. Ovid. 5. Met. 48.

VITREA, ōrum. n. Plin. lib. 12. cap. 19. Contra revehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulas, cum armillis ac monilibus.
Vitrea fracta, pro Nugis & rebus nihili frivolisque, perquam scite dixit Petronius cap. 10. An videlicet, inquit, audirem sententias, id est vitrea fracta? V. Vet. Grammat. apud Rigalt. p. 271.

VITREAMINA, um. n. pl. Vasa vitrea. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de instruc. vel instr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vestispicam habuerat.

VITRĀRIUM, i. n. [ὑαλουργεῖον] Gloss. Græcolat. Officina vitroflando destinata.

VITRĀRIUS, i. m. [ὑαλουργός, Gl. G. L.] Qui vitra facit. Senec. Epist. 91. Cuperem Possidonio vitrarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format. Legitur & Vitriarius Sed ita Gronov. edit.

VITRIARIA, æ. f. Herba, quæ & Parietaria dicitur. Apul. de Herb. cap. 81.

VITRUVIUS, i. m. M. Vitruv. Pollio, qui sub Jul. Cæsaris & Octav. Augusti principatu vixit, & decem libros de Architectura scripsit. V. Fabric. Bibl. Lat. & Reinef. Var. Lect. 2. 6.

VITTA, æ. f. [ταινία, Gl. L. G.] Fascia, qua circum capita antiqui, vel crines, vel serta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. Plaut. Mil. 3. 1. 197.
Capite compto, crines, vittasque habeat.
Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quod alio virgines cultu capitis & ornatu, quam nuptæ, matronæque uterentur: argumento est illud Propert. 4. 12. 34.
Cinxit & acceptas altera vitta comas. i. e. Postquam nupsi. & Maronianum, 2. Æn. 168.
Virgineas ausi divæ contingere vittas. Hinc Valer. Flacc. lib. 8. 6. exponendus est, cum scribit,
Ultima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.
Præsignis vittis victima. Ovid. 15. Met. 131. Virg. 2. Æn. 133.
Et salsæ fruges, & circum tempora vittæ. Ubi Servius, Vittæ, quibus victimæ coronabantur.
Cæruleis vittis stant mæstæ aræ. Virg. 3. Æn. 64.
Leves vittæ. Ovid. 11. Epist. 68.
Cinge molli hæc altaria vitta. Virg. 8. Ecl. 64.
Circumdatur nivea infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.
Coercet alba vitta neglectos capillos. Ovid. 2. Met. 413.
Evinctus vittis coronisque. Tacit. 4. Hist. 53.
Exuta comam vittis. Stat. 11. Theb. 460.
Ligat purpurea vitta mæsta capita. Sen. Thyest. 8.
Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æn. 81.
Solvere crinales vittas. Ovid. 4. Met. 6.
Stringit torta vitta comas. Lucan. lib. 5. 143.
Sumere ferales vittas. Ovid. in Ibin, 103.
Tegere via vitta tempora. Virg. 4. Æn. 637.
Velatus albenti tempora vitta. Ovid. 5. Met. 110.
Velatus auro vittisque juvencus. Virg. 5. Æn. 366.
Vitta pro Pudicitia ponitur. Ovid. 4. Fast. 323.
Sed, si crimen abest, tu nostræ pignora vittæ
Re dabis: & castas casta sequere manus. Ita emendavit Jo. Fred. Gronov. vulgo Vita legitur. V. Broekhus. ad Tibull. 1. 7. 73.

VITTĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatam navem Dionysius tyrannus Platoni misit obviam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In Metellorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab usu vittæ qua ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. [Immo Diadematus. V. Plut. p. 218. edit. Francf. V. & in DIADEMA.
Capilli vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17.
Femina vittata comam. Stat. 3. Silv. 3. 3.
Honos vittatus, Corona poëtica e lauro vel hedera vittis colligata. Stat. 5. Silv. 5. 29.
Sacerdos vittata. Lucan. lib. 1. 595.

VITULA, V. VITULUS.

VĬTŬLUS, i. m. [μόσχος, Gl. L. G. & G. L.] a Vitulando, id est lasciviendo dictus: Bos junior, Juvenco minor, dicitur. Cic. 2. de Invent. 95. Ut in vituli immolatione.
Ferox vitulus templis maturus. Juven. 12. Sat. 7.
Imbelles vituli. Stat. 8. Theb. 594.
Lactentes vituli. Ovid. 2. Met. 624.
Tener vitulus. Hor. 4 Carm. 2. 54.
Mactatus vitulus. Lucret. lib. 2. 352.
Tueri vitulos. Virg. 2. Georg. 195.
Vitulus etiam de aliis quadrupedibus majoribus. Plinius de elephantis, lib. 8 cap. 1. Atque ita salutato sidere in silvas reverti, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Quin etiam de piscibus. Plin de balænis, lib. 9. cap 6. Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fetas, vel etiam gravidas, lancinant morsu.
Vitulus marinus, [φώκη, Gl. L. G. & G. L.] Piscis genus. Plin. lib. 9. cap. 13. Quæ pilo vestiuntur animal pariunt, ut pristes, balæna, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fetum. Non ante XII diem deducit in mare, ex eo subinde assuefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eliso. Ipsis in somno mugitus, unde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, voceque pariter & visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respondent. Nullum animal graviore somno premitur.

VITŬLA, æ. f. [μόσχος, Gl. G. L.] Vacca tenera, quin & viridioris ætatis. Virg. 3. Ecl. 29. — ego hanc vitulam (ne forte recuses,
Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus)
Depono. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima vitulus & vitula, in secunda juvencus & juvenca.
Cæsa vitula. Virg. 4 Georg. 546.
Vitula, etiam Dea hilaritatis præses. Macrob. 3. Saturn. 2. Hyllus libro, quem de Diis composuit, ait Vitulam vocari Deam, quæ lætitiæ præest.

VITULĪNUS, a, um. Adj. [μόσχειος] Quod ex vitulo est: ut Vitulina caro, apud Plaut. in Aul. 2. 4. 5.
Caruncula vitulina. Cic. 2. de Divin. 52. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mavis, quam Imperatori veteri credere?
Assum vitulinum. Cic. 9. Fam. 20. Integram famem ad ovum affero: itaque usque ad assum vitulinum opera perducitur. al. Vitellinum.

VITULINA, æ. f. [μόσχειον] Gl. Græcol. [In Gr. κρέας, in Lat. Caro subauditur.

VITULĀRIUS, a, um. Adj. ut, Via vitularia. Cic. 3. Q. frat. 1.

VITELLUS, i. m. dimin. Plaut. Asin. 3. 3. 77.
Agnellum, hœdillum me tuum dic esse, vel vitellum.
Vitellus, Pars interior ovi, V. suo loco.

VITELLĪNUS, a, um. Adj. ut, Caro vitellina. Plaut. in fragm. Gastrion. Fricta vitellina. Apic. 8. 5.

VITULOR, [εὐφραίνομαι] āri. Veteres usurparunt pro voce Lætari, testibus Festo & Nonio 1. 47. Et Vitulantes dicuntur Lætantes. Plaut. Pers. 2. 3. 2.
Opes, spes, bonas copias commodanti lubens, meritoque vitulor.

VITULATIO, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 2. Piso ait, Vitulam victoriam nominari, &c. quod post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio.

VITULĀMEN, ĭnis. n. [μόσχευμα] Ramus inutilis. Vulg. Interpr. Sap. cap. 4. 3. Spuria vitulamina non dabunt radices altas. V. Ambros. in Ps. 105.

VITUNUS, & VITUMNUS, i. m. [Ζωοδότης] Deus antiquis erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus, sensum. V. August. de Civ. Dei 77. 2.

VĬTŬPĔRO, [ψέγω, Gl. L. G. & G. L. κακηγορῶ, G. L.] āre. Vitio aliquid dare. Ter. in prol. And. 15. Isti id vituperant factum, i. e. Vitium rei parant, inquit Donatus.
Improbum notari & vituperari. Cic. 2 de Orat. 349.
Graviter vituperari. Cic. 2. de Finib. 91. Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quam in Syracusanis mensis, quæ a Platone graviter vituperantur.
Artem, scientiam, & studium vituperare. Auctor ad Heren. lib. 2. 44.
Cælum vituperare. Phædrus 4. 6. 25. Proverbialiter dicitur de iis, qui præ nimia sapientia, vel stultitia potius, pulcherrima & absolutissima reprehendere volunt.
Consilium alicujus vituperare. Cic. pro Muren. 60. Ego tuum consilium, Cato, propter singulare animi mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo.
Vituperare, Dativo junctum. Plaut. Cas. 2. 6. 59. Cur omen mihi vituperat? Al. Omine malo.

VITUPERATIO, ōnis. f. [ψόγος, κακηγορία, κακολογία, Gl. G. L.] Cic. 7. Verr. 99. Hæc autem istius vituperatio, atque infamia, confirmabantur eorum sermone, qui a suis civitatibus illis navibus præpositi fuerant.
Adducere in vituperationem. Cic. 5. Verr. 140.
Cadere in vituperationem. V. CADO.
Effugere vituperationem. Cic. 16. Att. 7. Se autem lætari, quod effugissem duas maximas vituperationes, unam, &c.
Liberare vituperatione. Cic. de Arusp. Resp. 49.
Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp. 25.
Scribere vituperationes. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Subire vituperationem. Cic. 14. Att. 21.
Vitare vituperationem. Cic. de Provinc. Consul. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet.
Vituperatio, si cum Venio, Sum, vel similibus jungatur, Passive accipitur. Cic. 6. Verr. 13. Ut propter eum in sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret. Idem 13. Fam. 74. eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. 97. Eaque res P. Africano vituperationi fuit. [Sic & superiora Adducere, Cadere, Effugere, &c.

VITUPERĀTOR, ōris. m. [κακηγόρος, κακολόγος, Gl. G. L.] Qui vituperat. Cic. 2. Tusc. 4. Nos autem universæ philosophiæ vituperatoribus respondimus in Hortensio. Et 7. Fam. 3. Hæc tecum coram malueram, sed quia longius fiebat, volui per litteras eadem: ut haberes quid disceres, si quando in vituperatores meos incidisses.

VITUPERĀBĬLIS, e. Adj. [μεμπτός] Dignum quod vituperetur. Cic. 3. de Finib. 40. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitio nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari.

VITUPERABILITER, Adv. ut, Opinionem suam vituperabiliter tractare. Cassiodor. 6. 11.

VITUPERIUM, i. n. Cic. 3. de Legib. 23. Nam isto quidem modo vel consulatus vituperio est. Ita legit Gruter. & Gebhard. Alii, Vituperabilis est.

VITUPERO, ōnis. m. nove dictum a Nævio pro Vituperatore, scribit Gell. lib. 19. cap. 8.

V I V

VIVV. Vivo.

VIVAX, VIVACITAS, V. VIVO in VITA.

VIVARIUM, VIVARIUS, V. VIVUS, in VITA.

VĪVERRA, æ. f. [γαλῆ ἀγρία, Gl. G. L.] Animal parvum quidem, sed magni vigoris: mustela rustica dicitur, ut ait Strabo, ab Africa primum importata. His utuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum nidis aviculas

aviculas. Plin. lib 8. cap. 45. Magna propter venatum eorum (subaudi cuniculorum) viverris gratia est. Injiciunt eas in specus, qui sunt multifores in terra, unde & nomen animali, atque ita ejectos superne capiunt.

Viverrārium, i. n. Gloss. Gr. Lat. γαλεάγρα, Cavea, Viverrarium, muscellarium.

Vivicomburium, Vividus, Vivifico, &c. Viviparus, Viviradix, Vivisco, V. vivo, in vita.

V I X

VIX. Vixit.

Vix. Adv. [μόλις, Gl. L. G. & G. L. μόγις, G. L.] significat Cum vi ac difficultate & labore. Ter. Eun. 3. 2. 19 Hic sunt tres minæ. c. vix. Idem Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser. Ubi Donatus, Vix: potuit & unciatim & cito conflari peculium, ut multa pauxillatim & cito fiunt maxima. Merito ergo additum est Vix. Cic. 4. Acad. 105. Nos probabilia multa habemus, quæ sequi facile, affirmare vix possumus.

Vix, nedum. Liv. 34. 20. Vix clamorem eorum, nedum impetum Suessani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre possumus. Cic. 1. de Orat 7.

Vix, Multis modis, vel statim, interprete Donato. Ter. Hec. 3. 1. 17.

Tamen nunquam ausus sum recusare eam, quam mi obtrudit pater.
Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea expedivi animum,
Vixque huc contuleram, en nova res orta est.

Vix ægre. Plaut. Pœn. 1. 2. 26.

Nam quum sedulo munditer nos habemus,
Vix ægre amatorculos invenimus.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Vix, refertur ad tempus. Virg. 1. Æn. 38.

Vix e conspectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. i. e. Mox, statim. Sic. 4. Æn. 545.
— & quos Sidonia vix urbe revelli. i. e. Statim, aut etiam vix. Servius.

Vix, Non, auctore Donato. Lucilius,

— carcer, vix carcere dignus. Ovid. 1. Epist. 4.
Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

Vix ita tamen vivimus. Plaut. Cist. 1. 1. 30.

Mihi vero cum his ipsis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic. 9. Fam. 8.

Vix dum, [μόλις δή, Gl. G. L.] Vix adhuc. Ter. Phorm. 4. 2. 4.

Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperatur ab hominibus non insulsis, quod tibi tam cito succederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. Et 9. Att. 4. Vix dum epistolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Postumus Curtius venit, nihil nisi classes loquens & exercitus.

Vix tandem. [μόλις ποτέ, Gl. G. L.] Ter. Phorm. 2. 1. 4. O facinus audax! ô Geta monitor! G. vix tandem. Ubi Donatus, Convenit hoc dictum ei: jam pridem se male audire putat: & ideo sero videtur ad hunc senex pervenisse: quum ille metuens, se primum ad accusationem crederet. Idem And. 3. 2. 12. Vix tandem sensi stolidus. Cic. 3. Fam. 9. Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio.

Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix saltem præcipiendum videtur.

Vix ut. Plin. lib. 12. cap. 17. Vix ut dignosci possit a mastiche vera.

Vix est, ut. Africanus in l. Tutor. §. 1. D. ad S. C. Vellejanum, Quando vix sit, ut aliqua apud eundem pro eo ipso intercessisse intelligi possit.

U L C

Ulciscor, ultus sum, [ἀμύνομαι, Gl. L. G. ἐκδικῶ, τιμωροῦμαι, G. L.] isci. Vindicare, & injuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Ulciscor te, pro, Ulciscor me, & Ulciscor scelus. Ter. Eun. 5. 4. 20.

Ego pol te, pro istis dictis & factis, scelus,
Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. h. e. Puniam. Idem Adel. 3. 2. 15.
Satis mihi id habeam supplicii, dum illos ulciscar modo.

Persequi & Ulcisci. Cic. ad Brut. 3. Quos quidem ego omnibus sententiis ulciscor, & persequor, omnibus bonis approbantibus.

Sanare & Ulcisci, contraria. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo quam sanare.

Ab aliquo se ulcisci. Plin. lib. 34. cap. 14. A ferro sanguis humanus se ulciscitur. Contactum namque eo, celerius subinde rubiginem trahit.

Aliquem ulcisci. Cic. 2. de Invent. 106. Ab defensore, in ejus quem ultus sit, audaciam sui conquestione, rem non ex nomine ipsius negotii, sed ex consilio ejus qui fecerit, &c.

Factum aliquod ulcisci. Ter. Phorm. 1. 4. 12.

Recte; ego mihi vidissem, & fenis essem ultus iracundiam. Cic. 3. in Catil. 24. Ultus est hujus victoriæ crudelitatem postea Sulla.

Fratres cæsos ulcisci. Ovid. 12 Met. 903.

Funera gentis deletæ ulcisci. Lucan. lib. 2. 84.

Genera singula ulcisci. Cic. Post. redit. ad Quir. 21. Sic ulciscar genera singula, quemadmodum a quibusque sum provocatus.

Illum ulciscentur mores sui. Cic. 9. Att. 14.

Injurias ulcisci. Cic. 2. de Invent. 81. Deinde hoc si constitutum sit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciscantur, quantum incommodorum consequatur.

Mortem alicujus ulcisci. Cic. pro Rabir. 24. Et similis viri tu ulcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset?

Necem alicujus ulcisci armis. Ovid. 7. Met. 458.

Nefas fortiter est ulta laqueo. Ovid. 1. de Arte Am. 284. de Biblide.

Patriam cadentem ulcisci. Virg 2. Æn. 575.

Ultum ire. Curt. lib. 10. 8 5. Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverunt. Sallust. Jugurtha cap. 68. pr. Cum maxima cura ultum ire injurias festinat. De Metello.

Ulcisco, ĕre. activa forma. Ennius apud Non. 4. 155. Nisi patrem materno sanguine exantlando ulciscerem.

Ulciscens, entis. Partic. Ovid. 1. de Pont. 8. 20.

Se nimis ulciscens exstitit ipse nocens.

Ultus, a, um. Partic. Sallust. Catil. cap. 33. Ne quæramus, quonam modo, maxime ulti sanguinem nostrum pereamus.

Ultio, ōnis. f. [τιμωρία, Gl. L. G. & G. L. ἄμυνα, L. G. ἐκδίκησις, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Illis enim ultionis causa datum est.

Promptus ultioni. Tacit. 11. Ann. 32.
Voluptas ultionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Audere ultionem. Tacit. 2. Ann. 62.
Mactare aliquem ultioni & gloriæ. Tacit. 2. Ann. 13.

Ultus, us, m. [τιμωρία, Gl. G. L.] Idem.

Ultor, ōris. m. [ἔκδικος, τιμωρός, Gl. G. L.] Qui ulciscitur. Ponitur autem dupliciter. Cic. in Pison. 23. Piso vocatur Catilinæ ultor. Epistolarum vero familiarium lib. 2. epist. 8. in fine, Te vero, mi Rufe, diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, ultorem, non modo inimicorum, sed etiam invidorum meorum. In his diversus est usus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orat. 267. Duo præterea Consulares, quorum Publius ille nostrarum injuriarum ultor, auctor salutis. Idem pro Sull. 85. Conjurationis investigator atque ultor.

Prævaricator & ultor alicujus. Cic. in Pison. 23. Id autem templum, sublato aditu, revulsis gradibus, & conjuratorum reliquiis, atque a Catilinæ prævaricatore, tum ultore, armis teneretur.

Dolorum alicujus ultor. Virg. 10. Æn. 864.
Mortis alicujus ultor. Ovid. 3. Met. 53.
Scelerum ultores. Lucan. lib. 2. 531.
Fortissimus ultor. Ovid. 15. Met. 821.
Di ultores. Propert. lib. 3. 19. 22.
Dies ultor stat ausis olim tam tristibus. Sil. 2. 495.

Ultrix, īcis. f. [νέμεσις, Gl. L. G. & G. L. ἀμύντειρα, L. G. τιμωρός, G. L.] Quæ ulciscitur. Cic. pro Domo 112. Hæc ultrix afflictæ civitatis, Reip. spoliis ornabitur? Virg. 11. Æn. 590.

Hæc cape, & ultricem pharetra deprome sagittam.

Anima ultrix. Stat. 11. Theb. 563.
Dextra ultrice fusus Lycus. Sen. Herc. fur. 11.
Flamma ultrix. Virg. 2. Æn. 587.
Tela ultricia, Genere neutro. Stat. 5. Theb. 117.

— potuitne ultricia Grajis
Virginibus dare tela pater?

Ultōrius, a, um. Adj. Tertull. adverf. Marc. 2. 24. Deus immittit mala, non peccatoria, sed ultoria.

Ulto, pro Ultus fuero, vel Ulciscor. Accius apud Non. 2. 894. Nisi genitorem ulto, nullum meis dat finem miseriis.

Ulcus, ĕris. n. [ἕλκος, Gl. L. G. & G. L.] Sanies collecta intra cutem latitans: quæ ut propere abrupta cute erumpat, emplastris superne alligatis solet consoveri.

Ulcus & Vulnus hoc distant, quod Ulcus tecta, & clausa est malignitas. Virg. 3. Georg. 454.

Quam si quis ferro potuit rescindere summum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. Vulnus contra hians & patens. Idem 9. Æn. 487.
Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi
Veste tegens. Ex Nonio, 5. 49.

Crustulas ulcerum rumpit lens. Plin. lib. 22. cap. 25.
Duritias in alto ulcerum persequitur multipeda trita. Plin. lib. 30. cap. 13.
Eruptiones ulcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.
Inflammationes ulcerum. Plin. lib. 28. cap. 9.
Impetus ulcerum incipientes serpere coercet calx. Plin. lib. 36. cap. 24.
Labra ulcerum. Plin. lib. 26. cap. 14.
Margines ulcerum duriores absumit cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.
Margines ulcerum erodit Anonis. Plin. lib. 27. cap. 4.
Os ulceris. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.
Sinus ulcerum explent, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.
Sinus ulcerum Chelidonia siccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.
Altum & angustum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De fistulis & earum generibus, Id nomen est ulceri alto, angusto, calloso.
Atra ulcera ad vivum corpus redigunt lupini silvestres. Plin. lib. 22. cap. ult.
Callosa ulcera. V. callus.
Cava ulcera commodissime implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Cels. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.
Chironium ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Corruptius ulcus. Cels. lib. 7. cap. 4.
Deplorata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Desperantia jam ulcera cicatrice includit mel. Plin. lib. 22. cap. 24.
Difficilia ulcera. Plin. lib. 23. cap. ult.
Durum & rotundum ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.
Humidum & inæquale ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.
Inæquale ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Theriomate.
Incurata ulcera. Hor. 1. Epist. 16. 24.
Mala ulcera. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.
Nigrum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.
Periculosissima ulcera. Cels. lib. 6. cap. 11.
Putre ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Erysipelatum, Si magis putre est ulcus, jamque procedit ac serpit, opus est vehementius erodentibus. Paulo post, Post ustionem putris ulceris superponenda sunt quæ crustas a vivo resolvant, eas ἐσχάρας Græci vocant.
Putria ulcera & tætri odoris emendat aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. ad finem.
Recentia ulcera. Cels. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Senilia ulcera siccant impositæ spongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.
Sordida ulcera. Cels. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, Si sordida quoque ulcera sunt, melius mulso eluuntur.
Tætra ulcera. Lucret. lib. 5. 993.
Vetus ulcus scalpello incidendum est, excidendæque ejus oræ. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Vetustis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime succurrit Sphærion. Cels. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.
Adapertum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Ambit

Ambit rubor ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinfecus, &c.
Aperire ulcera. Plin. lib. 23. cap. 7.
Aftringit & explet ulcera Sil. Plin. lib. 33. cap. ult.
Coercent ulcera quæ ferpunt lactucæ. Plin. lib. 2. cap. 7.
Cohibet fevum cum cera quæ ferpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Compefcit ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Comprimuntur ulcera aceto. Celf. lib. 4. cap. 4. De difficultate fpirandi.
Continuatur ulcus ruptis puftulis. Celf. lib. 5. cap. 28. De facro igne.
Curare ulcera. Celf. lib. 6. cap. 17. De cancri, qui in cole nafcitur, curatione. Ibidem, De digitorum ulceribus.
Defcendere folet interdum ulcus ad nervos. Celf. lib. 6. cap. 17. De colis morbis.
Difcutere manantia capitis ulcera. Plin. lib. 22. cap. 21.
Efferentia fefe ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Emendantur oris ulcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.
Emendat butyrum ulcera. Plin. lib. 28. cap. 12.
Erodit ulcera excrefcentia lapis farcophagus. Plin. lib. 36. cap. 17.
Erumpentia per fe ulcera. Plin. lib. 22. cap. 10.
Excidere totum ulcus ufque ad fanam carnem. Celf. lib. 5. cap. 28. De Meliceria.
Excrefcentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 5.
Exeft putria ulcera Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Exefum ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Explet cava ulcera Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Expurgat ulcera fordida Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Facit ulcus feptica vi Anemona. Plin. lib. 21. cap. 23. ad finem.
Facta calceamento ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & præcipue pedibus digitifque eorum. Celf. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.
Finita fi ulcera cum inflammatione non funt: aut fupercrefcentia, aut fordida, aut cava, aut certe vetera effe confuerunt. Ex his fupercrefcentia collyrio, quod Memigmenon vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur ex eodem. Celf. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus fupercrefcentibus, &c.
Fovere ulcera fucco aliquo. Plin. lib. 24. cap. 14.
Illinitur Gentiana ulceribus quæ ferpunt. Plin. lib. 26. cap. 14.
Illinitur Beta contra ulcera, quæ ferpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.
Implere ulcus. Celf. lib. 5. cap. 24. Enchrifta ad ulcera purganda & implenda.
Imponitur ulceribus manantibus fæx vini cremata. Plin. lib. 23. cap. 2.
Increfcentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 14.
Inducere cruftas ulceribus. Celf. lib. 6. cap. 11. ad finem. & lib. 5. cap. 8.
Inhibet infantium ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Infpergitur ulceribus farina Plin. lib. 23. cap. ult.
Inveterata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 1.
Manant ulcera quæ in capite. Plin. lib. 20. cap. 8.
Manantia ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Maturefcentia non ulcera. Plin. lib. 22. cap. 23.
Medetur omnium generum ulceribus plantago. Plin. lib. 26. cap. 14.
Nafcuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 12. Quæ in latere linguæ nafcuntur ulcera, diutiffime durant.
Nutrire ulcus lenibus medicamentis. Celf. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Occupat ulcus vetuftas. Interdum vetuftas ulcus occupat, inducitur que ei callus, & circum oræ craffæ livent: quod fere negligenter curato ulceri fupervenit. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinfecus, &c.
Oriuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 13. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, fuccurrunt.
Percurat fevum ulcera quæ ferpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Perducere ulcera ad fanitatem. Celf. lib. 7. cap. 30.
Periclitantur ulcera quæ vermibus. Plin. lib. 30. cap. 13.
Purgare replereque ulcera. Celf. lib. 5. cap. 26. ad finem.
Perfanare ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Prodeft mire toftum hordeum ulceribus ex ambufto. Plin. lib. 29. cap. 3.
Purgandum ulcus maxime melle & refina eft: fed aliis quoque purgari poteft, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad fanitatem perducendum eft. Celf. lib. 7. cap. 30.
Purgantur ulcera & explentur butyro. Plin. lib. 28. cap. 18.
Putrefcentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 7.
Renovare ulcera. Celf. lib. 7. cap. 30.
Renovatur ulcus. Celf. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Repugnantia cicatrici ulcera quæ ferpunt. Plin. lib. 23. cap. 5.
Repurgatum ulcus fic ut cetera nutriendum eft. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione Eryfipelatum.
Refcindere os fummum ulceris. Virg. 3. Georg. 454.
Rubet juftis ulceribus corpus. Lucret. lib. 6. 1164. al. Inuftis.
Serpunt ulcera. Celf. lib. 5. 28. De facro igne. Ulcera fi mediocriter ferpunt, aqua calida: fi vehementius, vino calido fovenda funt.
Serpentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 6.
Siccat ulcera per fe farina lupinorum. Plin. lib. 22. cap. ult.
Tendit ad fanitatem ulcus. Celf. lib. 7. cap. 28.
Tollit ulcera humida cinis ex offibus fepiarum. Plin. lib. 32. cap. 7. ad finem.
Tollunt ulcera humida in capite ova. Plin. lib. 29. cap. 3.
Trahunt ulcera quæ non cicatricem. Plin. lib. 30. cap. 13.
Trahentia ulcera difficile cicatricem. Plin. lib. 22. cap. 25.
Vivefcit ulcus, & inveterafcit alendo. Lucret lib. 4. 1062.
Ulcus tangere, per metaph. eft Movere dolorem, ejufque rei facere mentionem, quæ nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppido quam eleganter expreffit in Clodium (pro Domo 12.) qui populum fame jam exafperatum, concionibus infuper feditiofis in rabiem agebat. Ut tu, inquit, in hoc ulcere tanquam unguis exfifteres. Erafmus.

Ulcus eft, quicquid attigerit horum. Cic. 1. de Nat. Deor. 105. Quæro igitur, vefter deus primum ubi habitet? Deinde quæ caufa eum loco moveat, fi modo movetur aliquando. Poftremo quum hoc proprium fit animantium, ut aliquid appetant, quod fit naturæ accommodatum, deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis utatur. Poftremo quomodo beatus fit, quomodo æternus. Quicquid enim horum attigerit, ulcus eft: ita male inftituta ratio exitum reperire non poteft. i. e. Ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatifque convincatur.

Ulcus, a nonnullis fcribitur cum H, quod Græce ἕλκος dicitur.

Ulcuscŭlum, i. n. dimin. [ἑλκύδριον] Celf. lib. 5. 28. de puftularum generibus, Ex puftulis vero nonnunquam etiam ulcufcula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.

Ulcerarius, a, um. Adj. ut, Herba ulceraria. Apul. de Herb. cap. 45.

Ulcerōsus, a, um. Adj. [ἑλκώδης] Plenum ulceribus. ut, Jecur ulcerofum. Hor. 1. Carm. 25. 15.

Ulcerofum ad arbores translatum. Plin. lib. 17. cap. 14. Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihil ufquam ulcerofum effe, aut retorridum.

Ulcĕro, [ἑλκῶ, ἑλκόω, Gl. G. L.] āre. Dilaniare, & multa ulcera facere. Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum præterquam virginum erodit, emarginat, ulcerat. In veteri codice legitur, Emarginat ulcera. Hor. 1. Serm. 6. 106.

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

Jecur alicujus ulcerare, Fœde vulnerare. Hor. 1. Epift. 18. 72.

Ulcerātus, a, um, Partic. Cic. de Fato 36. Nondum enim ulcerato ferpentis morfu Philoctetа, quæ caufa in rerum natura continebatur, fore, ut is in infula Lemno linqueretur.

Ulceratio, ōnis. f. Senec. de Conft. ad Serenum 6. In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa fe frementium fecurus afpiciat.

Magna ulceratio. Celf. lib. 5. cap. 28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmeciis. Myrmecia latiffimis radicibus inhærent, ideoque ne excidi quidem fine ulceratione magna poffunt.

U L E

Ulex, ŭlĭcis. F. Frutex eft roris marini fimilis, afper, aurumque retinens. Plin. lib. 33. cap. 4.

U L I

Ulīgo, ūligĭnis. F. [ἰκμάς, Gl. G. L.] Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 184.

At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta. Varro 2. de R. R. cap. 2. Solum oportet effe eruderatum & proclivum, ut everri facile poffit, ac fieri purum. Non enim folum ea uligo lanam corrumpit ovium, fed etiam ungulas, ac eas fcabras fieri cogit.

Peftifera uligo campi. Sil. lib. 8. 380.

Salfam nonnunquam & amaram uliginem vomit terra. Columel. lib. 2. cap. 9.

Uligĭnōsus, a, um. Adj. [ἰκμαλέος] Semper uvidum: ut, Uliginofus ager, qui femper eft humidus. Varro 1. de R. R. cap. 6. Columel. lib. 2. cap. 4. Igitur uliginofi campi profcindi debent poft Idus menfis Aprilis. Plin. lib. 17. cap. 5. Item uliginofam triftia terram demonftrant.

Ulixes, is, m. [Ὀδυσσεύς, Gl. L. G.] Sic fcribi docti veteri confuetudine malunt, quam Ulyffes, q. V.

U L L

Ullus, V. unus.

U L M

Ulmus, i. f. [πτελέα, Gl. G. L.] Arbor fui generis, vineis amica. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortiffime fervat ulmus, ob id cardinibus, affamentifque portarum utiliffima, quoniam minime torquetur: permutanda tantum fic, ut cacumen ab inferiore fit cardine, radix fuperior.

Alta ulmus. Virg. 10. Ecl. 67.
Exefa ulmus. Ovid. 3. Faft. 747.
Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.
Fortes ulmi. Virg. 2. Georg. 83.
Frondofa ulmus. Virg. 2. Ecl. 70.
Patula ulmus. Perf. 3. Sat. 6.
Speciofa ulmus nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiofa tumentibus.
Viduæ ulmi, Quibus non adhærent vites. Juven. 8. Sat. 78.
Adjungere vites ulmis. Virg. 1. Georg. 2.
Amictæ vitibus ulmi. Ovid. 10. Met. 100.
Degravat ulmum vitis. Ovid. 5. Trift. 3. 35.
Intexere ulmos vitibus. Virg. 2. Georg. 221.
Vincitur vitibus ulmus. Ovid 5. Epift. 47.

Ulmeus, a, um. Adj. [πτελέϊνος] Quod ex ulmo eft. ut, Virgæ ulmeæ, apud Plaut. in Afin. 2. 2. 74. Et Epid. 5. 1. 20.

Quem Apelles Zeuxifque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. Virgis ulmeis cædent, ad vibices ufque & livorem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probaturque maxime ulmea frons.

Ulmitrĭba, æ. m. [πτελειοτρίψ] Qui ulmum terit, id eft qui virgis ulmeis cæditur. Plaut. Perf. 2. 4. 7.

Ulmarium, i. n. [πτελεών] Locus ulmis confitus, ulmorum feminarium. Plin. lib. 17. cap. 11. Differendæ ex arearum venis poft annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquamque partem.

Ulmētum, i. n. [πτελεών, ὁ τόπος, Gl. G. L.] Locus ulmis confitus.

U L N

Ulna, æ. f. [ὠλένη, ὠλένη] Pars humani brachii, quæ & Cubitus dicitur, a commiffura humeri ad manum. Plin. lib. 11. cap. 43. Terreftrium uni homini juguli, humeri, ceteris armi: uni ulnæ. Virg. 3. Georg. 105.

Tres pateat cæli fpatium, non amplius, ulnas. Dicta Ulna, ut ait Servius, ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, id eft a brachiis, unde & ὠλεκρανον "Hρα dicitur. Licet Suetonius unum cubitum velit effe tantummodo. Virg. 3. Georg. 355.

— ſeptemque aſſurgit in ulnas. Ubi Servius, Creſcit in ſeptem ulnas. Ulna autem, ut diximus, ſecundum alios utriuſque manus extenſio eſt, ſecundum alios cubitus, quod magis verum eſt, quia Græce ὠλένη dicitur cubitus: unde eſt λευκώλενος Ἥρη. De Ulna vide diligenter Parerga Alciati lib. 1. cap. 18. & Budæum in priorib. annotat.
Leves ulnæ. Claud. 4. Conſ. Hon. 166.
Teneræ ulnæ. Ovid. 9. Met. 651.
Tremula ulna. Catul. ad Coloniam, 18. 13.
Attollere aliquem mollibus ulnis. Ovid. 7. Met. 847. al. Sontibus.
Circumdare aliquem ulnis. Stat. 5. Silv. 3. 266.
Circumligant avidis ulnis matrem. Stat. 1. Achil. 172.
Complectitur niveis reducem ulnis. Claud. 2. in Eutrop. 187.
Ulna, [πῆχυς, Gl. L. G. & G. L.] Menſuræ genus. proprie, inquit Servius, eſt Spatium quantum utraque extenditur manus. V. paulo ſupra.
Toga bis ter ulnarum. Hor. Epod. 4. 8.

U L O

Ulophŏnon, i. n. [οὐλόφονον] Carduus ſilvaticus, ita vocatus ob gravitatem odoris. Plin. 22. 18. & Apul. de Herb. cap. 109.

U L P

Ulpianus, i. m. [Οὐλπιανός] Juriſconſultus, Alexandri Severi Imperatoris ſcriniorum magiſter, teſte Lamprid. 26. Tyrius fuit. Is utitur auctoritate Pomponii in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus eſt, ut notat Raphael Volaterranus. Alius Ulpianus Rhetor, & Scholiaſtes Demoſthenis.
Ulpĭcum, i. n. [ἀφροσκόροδον] genus Allii grandius inter pulmentaria ruris adſcriptum, auctoribus Plinio & Columel. Plaut. Pœn. 5. 5. 35.
— tum autem plenior
Alli ulpicique, quam Romani remiges? Columel. lib. 11. cap. 3. Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον, appellant, longe majoris eſt incrementi, quam allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex uno capite in plura dividetur. Habet enim velut allium plures cohærentes ſpicas: eæque quum ſint diviſæ, liratim ſeri debent, ut in pulvinis poſitæ minus infeſtentur hiemis aquis.
Ulpius, i. m. nomen gentile apud Romanos. ut, Ulpius Trajanus. Inde Ulpia, Urbium nomen a Trojana conditarum. ut, Ulpia Trajana in Dacia, &c. Subaudito Colonia. Hinc & Ulpianus, cognomen adoptivum. q. ſupra V.

U L S

Uls, [ἐπέκεινα] facit Ultra & Ultimus, inquit Feſtus. Nonius, Uls Cato pro Ultro poſuit. V. & mox ultis.

U L T

Ulterior, **Ultimus**. V. ultra.
Ultio, **Ultor**. V. ulciscor.
Ultis, pro **Uls**, vel Ultra. Pomponius in l. 2. §. Et quia. D. de orig. jur. Quinque viri conſtituti ſunt cis Tiberim, & ultis Tiberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.
Ultra, [ὑπέρ, πέραν, περαιτέρω, Gl. G. L.] ab antiquo Uls derivatur, ſicut Citra a Cis: Præpoſitio Accuſativo caſui ſerviens, ſignificat Præter & Trans. Plaut Merc. prol. 24.
Sed amori accedunt etiam ultra hæc, quæ diximus. Emendata exemplaria non habent Ultra.
Ultra, ad locum relatum. Cic. 12. Att. 26. Ultra Silianam villam eſt, quam puto tibi notam eſſe, &c.
Ultra annos pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ultra modum progredi. Cic. 4. Tuſc. 38. Sed adhibent modum quendam, quem ultra progredi non oporteat.
Ultra placitum laudare. Virg. 7. Ecl. 27. Servius, i. e. Nimie, irriſorie. Ultra quam placeo & mereor.
Ultra terminum vagari. Hor. 1. Carm. 22. 10.
Ultra, ad tempus relatum, Adverbium eſt, quum ſine caſu ponitur. Plaut. Stich. 2. 1. 25.
Nunc ultra hoc deportem? haud placet: neque id vero officium arbitror. In emendatis Ultro. Columel. de Arboribus, cap. 5. Quæ ſic reſectæ inoleſcunt, nec ultra obſunt vitibus. [Subauditur Id tempus, & ſimilis in ceteris ellipſis.
Intendamus ultra animum. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Ultra citrave pervolare. Plin. lib. 10. cap. 23.
Nihil ultra, vel non ultra, pro Nihil ſupra. Cic. 15. Att. 1. Eſt autem oratio ſcripta elegantiſſime, ſententiis, verbis, ut nihil poſſit ultra cogitari.
Nihil ultra, vel Non ultra, pro Nil præterea. Cic. de Univerſ. 6. Si probabilia dicentur, ne quid ultra requiratis. Non ultra, Non amplius. Liv. 24. 16. Tanta vi ſe in hoſtem intulerunt, ut ſuſtineri ultra non poſſent.
Ultra quam. Cic. 1. de Invent. 26. Remotum eſt, quod ultra quam ſatis eſt, petitur. Idem 1. Tuſc. 17. Ultra enim quo progrediar, quam ut veriſimilia videam, non habeo.
Ultra quam oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5. i. e. Ulterius.
Non ultra quam. V. non.
Ultrātus, a, um. Adj. ut, Regio ultrata. Hygin. de Limit. p. 156.
Ulterior, us. [περαιτέρω] ab Ultra comparativus. Ter. Phorm. 4. 2. 10. Sed eccum ipſum, quis eſt ulterior? [Puto eſſe ab Ulterus, a, um. inuſitato Adj. ut a Supra Superus.
Provincia ulterior, & Citerior. Cic. de Provinc. Conſ. 36. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. h. e. Alter Tranſalpinam, alter Ciſalpinam.
Ripa ulterior, Quam trans flumen eſt. Liv. 42. Paterc. 2. 107.
Mirari ulteriora, præſentia ſequi. Tacit. 4. Hiſt. 59.
Loqui ulteriora. Ovid. 5. Faſt. 532.
Ulterius, Adv. [περαιτέρω, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 2. Met. 875.
Inde abit ulterius: mediique per æquora ponti
Fert prædam.
Ulterius juſto. Ovid. 6. Met. 470
— quotieſque rogabat
Ulterius juſto, Prognen ita velle ferebat. h. e. Ultra quam honeſtum foret.
Quærere ulterius. Senec. Epiſt. 103. Et ulterius ſi licuiſſet, juvabat de immortalitate animorum quærere, immo credere.
Ultĭmus, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G.] ab Ultra ſuperlativum; Idem quod Poſtremus, extremus, ſummus. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus capiat ſcribendi exordium. Ego enim ab ultimis cenſeo.
Extremus & ultimus. Cic. 2. de Divin. 91. Cælum ipſum quod extremum atque ultimum mundi eſt.
Ædes ultimæ. Ter. Heaut. 5. 1. 29.
Linea ultima rerum mors. Hor. 1. Epiſt. 16. 79.
Platea ultima. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
Sed quis hic eſt ſenex, quem video in ultima platea? ipſus eſt.
Terra ultima. Cic. de Aruſp. Reſp. 24.
Tempus proximum, medium, ultimum. Cic. de Provinc. Conſ. 43.
Dies ultima exſpectanda homini. Ovid. 3. Met. 135.
Luna ultima. Cic. in Somn. Scip. 8.
Telum ultimum ac maximum. Liv. 4. 28.
Ultimus, pro Primo aliquando ponitur; ſi a poſtremo orſus, ad primum aſcendas, qui tum fit ultimus. Virg. 7. Æn. 49.
— tu ſanguinis ultimus auctor. Dictus ultimus, quod ultra omnia ſit, ſive ante reſpicias, ſive retro. Servius.
Ultimus pro Primus, vide in meo Indice Terentiano pag. 91. H. St.
Antiquitas ultima. Cic. 1. de Finib. 65. Quod quam magnum ſit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur.
Initium ultimum. Auctor ad Heren. lib. 1. 15. Rem breviter narrare poterimus, ſi inde incipiemus narrare, unde neceſſe erit, & ſi non ab ultimo initio repetere volemus.
Memoria pueritiæ ultima. Cic. pro Arch. Poeta 1.
Origo ultima, pro Initio originis. Nepos 25. 1. 1. Pomponius Atticus ab origine ultima ſtirpis Romanæ generatus. [Manut. E ſtirpe Romana. Lambin. Generatus mutat in Generoſus. Boſ. Romano genere natus. Barth. Stirpis regiæ. Rutgerſ. Romæ generatus, vel ut Boſ. Tollius delet τὸ Generatus. Ego non dubito, quin, ceteris intactis, Romano genere ortus ſcribendum ſit.
Principium ultimum. Cic. 2. de Invent. 5. Nobis omnium quicunque fuerunt ab ultimo principio hujus præceptionis, uſque ad hoc tempus expoſitis copiis, quodcunque placeret, eligendi poteſtas fuit.
Stirps ultima. Liv. 1. 47. Ibi Tarquinius maledicta ab ſtirpe ultima orſus, Servum ſerva natum, &c. i. e. A prima ſtirpis origine, ab initio.
Stirps ultima, i. e. Omnium viliſſima ac obſcuriſſima. Vellej. 1. 11. 1. de Pſeudophilippo, Qui ſe regiæ ſtirpis ferebat, cum eſſet ultimæ.
Ultimus, Extremus, ſummus. ut, Ultimum bonum. Cic. 3. de Finib. 33. Eorum, dico qui ſummum bonum, quod ultimum appellant, in animo ponerent. Nonius 4. 483.
Pœna ultima. Liv. 3. 58.
Denuntiare neceſſitatem ultimam. Tacit. 15. Ann. 61.
Ultima in malis hæc ſunt illi. Cic. ad Brut. 17. i. e. Extrema & ſumma mala eſſe videntur.
Ad ultimum. V. ad præpoſitionem.
Ultimum periculi. Curt. lib. 8. 1. 15. Lyſimachus enim quondam, quum venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram ſolus. ſed lævo humero uſque ad oſſa laceratus, ad ultimum periculi pervenerat. Gr. εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον. H. St.
Ultimum in amicitia, Primum. Cic. 1. Off. 56. Efficiturque, id quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus fiat ex pluribus. Nonius 4. 483.
Et abſolute, Cauſæ ab ultimo repetendæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. Recte autem monemur, cauſas non utique ab ultimo eſſe repetendas, id eſt ab initio.
Ultima experiri, i. e. Summa. Liv. 2. 28. Celſ. lib. 7. cap. 7. Igitur ubi ultima experiri ſtatutum eſt, &c.
Pati ultima, Extrema ſupplicia. Liv. 37. 54.
Ultĭmum, Adv. [τὸ ἔσχατον] Poſtremum. Liv. 1. 29. De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos ſuas, ultimum illas viſuri, pervagantur. Curt. lib. 5. 12. 18. Darius Artabazum, ultimum illum viſurus, amplectitur. Liv. lib. 40. Ultimum de cælo, quod comitia turbaret, intervenit. Idem 45. 19. An ultimum mori juſſurum?
Ultime, Adv. [ἐσχάτως] Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Ultime affectus.
Ultĭmo, [ἐσχάτως] Adv. temp. Denique. Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimo templis compluribus dona detraxit, ſimulacraque ex auro vel argento fabricata conflavit.
Ultĭmo, āre. In ultima parte eſſe. Tertull. de Pallio cap. 1. Cum ultimant tempora patriæ.
Ultrāmundānus, a, um Adj.. Apul. lib. 1. de Dogm. Plat. p. 8. Elmenh. Deus ille ſummus, ultramundanus.
Ultro, Adv. [περαιτέρω, ἐπιδὶ] ab Ultra fit: & ſignificat Ultra, ſive Inſuper. Virg. 2. Æn. 145.
His lacrimis vitam damus, & miſereſcimus ultro. Ubi Servius, Ultro, non eſt Sponte, nam jam rogaverat: ſed Inſuper. Et venit ab eo quod eſt Ultra: quia plus, quam rogaverat præſtiterunt. Idem 5. Æn. 55.
Nunc ultro ad cineres, ipſius & oſſa parentis. Ubi Servius, Ultro, aut ultra, id eſt inſuper, hoc eſt amplius numina præſtiterunt: aut Ultro, Sponte ſua, non optantibus, aut volentibus nobis.
Ultro interdum idem valet, quod Altera ex parte. Ulpianus in l. 3. D. de condictione cauſa data. Quid ſi ita dedi, ut Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præteriit, inhibenda erit repetitio, niſi me pœniteat, quod ſi præteriit, condici poterit. Sed ſi Stichus deceſſerit: an repeti, quod datum eſt, poſſit? Proculus ait, ſi poſt id temporis deceſſerit, quo manumitti potuit: repetitionem eſſe. ſi minus: ceſſare. quinimmo & ſi nihil tibi dedi, ut manumitteres, placuerat tamen ut darem: ultro tibi competere, quæ ex hoc contractu naſcitur, i. e. Condictionem, defuncto quoque eo. Idem l. 1. §. Interdictum. D. Uti poſſidetis. Interdictum autem quod eſt, Uti poſſidetis, poſſeſſorem prædii tuetur. Actio enim nunquam ultro poſſeſſori datur: quippe quum ſufficiat, quod poſſideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante nave jactus factus eſt: amiſſarum mer-

cium

cium domini, si merces vehendas locaverant, ex locato cum magistro navis agere debent. magister deinde cum reliquis quorum merces salvæ sunt: ex conducto, ut detrimentum proportione communicetur, agere potest. Servius quidem respondit, ex locato agere cum magistro navis debere, ut ceterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent: immo & si non retineat merces magister: ultro ex locato habiturus est actionem cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nullas sarcinas habeant? plane commodius est, si sint, retinere eas: at si non, & totam navem conduxerit: ex conducto aget, sicut vectores, qui loca in nave conduxerunt. Idem in l. Si emptione. §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit furtivum esse quod venit: a neutra parte obligatio contrahitur: si emptor solus scit: non obligabitur venditor. Nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi ultro, quod convenerit, præstet. Quod si venditor scit, emptor ignoravit: utrinque obligatio contrahitur. Rursus idem in l. Legavi. D. de liberatione legata. Si is, cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum jusserit, ut eum liberaret, an prohibeat eum exigere. utroque enim modo liberandus est debitor, & utroque casu competit ultro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quam. D. de novi operis nuntiatione. Si prius quam ædificatum esset, ageretur jus vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes judicis non alias futuras fuisse ait, quam ut eum, cum quo agere-tur, cavere juberet, non prius se ædificaturum, quam ultro egisset jus sibi esse altius tollere. Marcianus in l. Ex castrensi. D. de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio salvo communi dividundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædii. Sed nec si socius ultro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictum est.

Ultro, E contrario. Virg. 5. Æn. 446.

> Entellus vires in ventum effudit, & ultro
> Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto
> Concidit. Nam (inquit Servius) ille cadere debuerat. Sed rectius

Donatus videtur interpretari, Nullo impellente.

Ultro, Prave, & perverse. Ter. Adel. 4. 3. 5.

> Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant,
> Sibi fieri injuriam, ultro si quam fecere ipsi, expostulant,
> Et ultro accusant. Donatus.

Ultro, [ἑκόντι, ἑκουσίως Gl. G. L.] Non requisitus, inquit Valla. Sponte, Voluntarie in Gloss. Ter. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultro accusatum advenit. Idem And. 1. 1. 73. Hac fama impulsus Chremes, ultro ad me venit. Cic. 4. Fam. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non ultro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum ultro. Virg. 4. Georg. 204.

Compellare aliquem ultro. h. e. Ante quam ille aliquid loquatur. Virg. 2. Æn. 280.

Imputare ultro exemplum. Tacit. 1. Hist. 71.

Offerre se ultro alicui. Cic. pro Cœl. 21.

Polliceri ultro. Cic. pro Planc. 24.

Ultro citroque, [ἔξωθεν καὶ ἔνδοθεν, τοῦτ' ἔστιν πανταχοῦ, Gl. L. G.] Hinc atque illinc, sive utrimque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 1. Multisque verbis ultro citroque habitis ille nobis est consumptus dies. Quum ego te alloquor, tunc verba ultro quasi ultra sunt, quum te alloquentem audio, tunc verba ultro quasi citra veniunt. Sicut pedes quum a loco recedo, tunc ultro eo: quum redeo, tunc citro. Nec elegans esset, Huc atque illuc commeabat, nisi errabundum, & incertum iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines cursare ultro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. 170. Ultro citroque navigare. Et 2. de Nat. Deor. 84. Sic naturis his, ex quibus omnia constant sursum deorsum, ultro citroque commeantibus, mundi partium conjunctio continetur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42. Quum sæpe ultro citroque legati inter eos mitterentur.

Ultrōneus, vel Ultronius, a, um. Adj. [αὐτεπάγγελτος, Gl. L. G. & G. L. ἐθελοντής, ἑκούσιος, G. L.] Senec. 2. Nat. Quæst. 59. Suadetur deliberantibus: at ultronei admonentur, Idem ibid. Quid interest ad mortem jussi eamus, an ultronei?

Ultrōtrĭbūta, ōrum. n. Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Livius 39. 4. de Censur. M. Porcii Catonis & Valerii Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. h. e. Vectigalia. quibus reditus & fructus Pop. Romani constabant, quantum potuerunt. Censores auxerunt: Ultrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens ultrotributa ἐργολαβίας vocat, proindeque nobis hujus rei erit astipulator. Illud item Livii 43. 16. Qui publica vectigalia, aut ultrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter a Seneca 4. de Benef. cap. 1. scriptum est, Cum virtutem nec lucrum invitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, ut cuncta in se impendere jubeat, ac sæpius in ultrotributis sit. Turnebus.

U L V

Ulva, æ. f. [φῦκος πλατυκόν] Herba palustris. Virg. 2. Æn. 135.

> Limosoque lacu, per noctem obscurus in ulva
> Delitui.

Fluminea ulva. Ovid. 5. Fast. 519.

Glauca ulva. Virg. 6. Æn. 416.

Leves ulvæ. Ovid. 8. Met. 336.

Limosa ulva. Lucan. lib. 2. 70.

Palustris ulva. Virg. 3. Georg. 175.

Steriles ulvæ. Ovid. 4. Met. 299.

Viridi ulva tectus Rhenus. Ovid. 4. Trist. 2. 41.

Ulvōsus, a, um. Adj. Sidon. Carm. 7. sive Paneg. Aviti, v. 324.

> — ulvosa quem vel Nicer abluit unda,
> Prorumpit Francus.

Ulūbræ, ārum. f. sec. c. [Οὐλοῦβραι] Oppidum est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quum sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Hor. 1. Epist. 11. 30. Vacuæ Ulubræ. i. e. Desertæ, vel parum habitatæ. Juven. 10. Sat. 102.

Ulubrānus, a, um. & Ulubrensis, e. Adj. Cic. 7. Fam. 12. Quid fiet porro populo Ulubrano, si tu statueris, πολιτεύεσθαι non oportere? Plin. lib. 3. cap. 4.

Ŭlŭla, æ. f. pr. l. [ὀλολυγών, Gl. L. G. & G. L. ὀλολυγή, G. L.] Avis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Servius, quod est ululare & flere. Virg. 8. Ecl. 55.

> Certent & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus.

Plin. lib. 10. cap. 12. Uncos ungues & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ. Ululas Athenas. V. noctua.

Ŭlŭlo, [ὀλολύζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Canum est & Furiarum, inquit Servius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. 468.

> — & alte
> Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes. Idem 4. Æn. 168.
> — summoque ulularunt vertice Nymphæ.

Sic Plin. lib. 26. cap. 4. Terribili Marte ulularent.

Canes ululant. Virg. 6. Æn. 257.

Galli tristia ulularunt. Lucan. lib. 1. 562.

Lætis ululare triumphis. Lucan. lib. 6. 261.

Ædes ululant plangoribus femineis. Virg. 2. Æn. 488.

Ripæ flebile ulularunt. Sil. lib. 6. 285.

Ŭlŭlans, antis. Partic. [ὀλολύζων] Cic. in Orat. 27. Quum vero inclinata ululantique voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? Tumultus ululans. Virg. 11. Æn. 662.

Ululātus, a, um. aliud Partic. [ὀλολυγμῷ] ut, Prælia ululata. h. e. Luctuosa. Stat. 9. Theb. 724.

Ululātus, ûs. m. [ὀλολυγμός, Gl. G. L.] Liv. 5. 39. Mox ululatus cantusque dissonos, vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris, audiebant. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 36. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt. Ibid. lib. 7. cap. 80. Et ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & ululatu suorum animos confirmabant.

Acutus ululatus. V. acuo.

Flebilis ululatus. Stat. 5. Theb. 554.

Femineus ululatus. Virg. 4. Æn. 667. & 9. 477.

Insani ululatus. Claud. de Bell. Gild. 134.

Mæsti. Ovid. 8. Met. 447.

Querulis ululatibus implevi Idam. Ovid. 5. Epist. 73.

Terrificus ululatus. Claud. 1. in Ruff. 130.

Tremuli ululatus. Stat. 5. Silv. 5. 71. Ululatum dixit pro Vagitu. Loquitur enim de infante.

Complere auras ululatibus. Ovid. 6. Fast. 513.

Feriunt crebris ululatibus aures. Lucan. lib. 2. 33.

Implere montes ululatibus. Ovid. 4. Fast. 453.

Inerrat auribus ululatus. Stat. 9. Theb. 724.

Ululāmen, ĭnis. n. Idem. Prudent. Hymno exsequiarum v. 114.

> Quid turba superstes inepta
> Clangens ululamina miscet?

Ululabĭlis, e. Adj. ut, Clamor ululabilis. Ammian. 30. 15. V. Apul. 4. Met. p. 143. Elmenh.

U L Y

Ulysses, vel Ulixes, is. m. pr. b. [Ὀδυσσεύς] Græcorum omnium qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Anticliæ. Cujus vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus in Odysseide & Iliade. Dicimus Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, Ulysses. Item Ulysseus, Ulyssei, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, quatuor syllabarum: & Ulysseus per eu diphthongum, Ulyssẽ vel Ulyssi, trium syllabarum. Est & vocativus Ulysse ab Ulysses, e producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alii dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλέως, Ἀχιλλεῖ, vel Ἀχιλλέα, Ἀχιλλεῦ, Ἀχιλλεῦ: Dores dicunt Ἀχιλλῆς, Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆι, Ἀχιλλῆν, Ἀχιλλῆ. Hoc casu usus est Ovid. 1. Epist. 1.

> Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse.

Et 13. Met. 83.

> Quaque ruit, non tu tantum terreris Ulysse,
> Sed fortes etiam.

Eodem in libro sæpius etiam Achille vocandi casu usurpatum invenies. Reliquos casus non omnes Latinis in usu fuisse arbitror. Nam ut Ulyssei & Ulyssi sæpius invenio: ita Ulysseus, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, nusquam. Sic Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, usitata sunt: Ulysses vocandi casu vix invenies. Postremo Ulysses, Ulysse, nominat. & vocativus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in usu frequenti sunt, quorum genitivus & dativus Ulyssæ, Ulyssæ, (quemadmodum usitatum est Anchisæ) a Latinis repudiati sunt. conf. ulixes.

Multa passus est Ulysses. Cic. 1. Off. 113. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt, inserviret, &c.

Ulysses & Nestor sapientes habiti. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Ulysses simulatione insaniæ militiam subterfugit. Cic. 3. Off. 97. Utile videbatur Ulyssi, ut quidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum, optimum auctorem, talis de Ulysse nulla suspicio est: sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.

Orator Ulysses. Cic. de Clar. Orat. 40. Neque enim jam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus.

Socii Ulyssi. Virg. 8. Ecl. 70.

> Carminibus Circe socios mutavit Ulyssi.

Cautus Ulysses. Ovid. 1. Trist. 2. 9.

Dirus Ulysses. Virg. 2. Æn. 261.

Duplicis Ulyssei. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Duri miles Ulyssi. Virg. 2. Æn. 7.

Experientis Ulyssi. Ovid. 14. Met. 159.

Fallacis Ulyssi. Ovid. 13. Met. 712.

Inventor scelerum Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.

Ithacensis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 6. 63.

Laboriosi Ulyssei. Hor. Epod. 17. 16.

Patientis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 7. 40.

Pellacis Ulyssi. Virg. 2. Æn. 90.

Sævi terram exsecramur Ulyssis. Virg. 3. Æn. 273.

Solers Ulysses. Juven. 9. Sat. 65.
Deprensus Ulyssis ingenio. Ovid. 13. Met. 304.
Confidit socio semper Ulysse. Ovid. 13. Met. 240.

Ulyssipona, æ. f. [Ὀλισιππών, Ὀδύσσεια πόλις] Lusitaniæ metropolis, quam hodie *Lisbonam* vocant, regum Portugalliæ hodie regia est. Tradit vetustas ab Ulysse conditam esse. Strabo Ulysseam appellari scribit lib. 3. Aliqui *Ulysippo* scribunt, alii *Olisipo*, ut apud. Plin. lib. 8. cap. 42.

Ulyssipponensis, vel **Olisiponensis**, e. Adj. [Ὀλυσιππωνιος] ut, Ulisiponense promontorium. Plin. lib. 4. cap. 21.

U M B

Umbella, V. umbra.

Umber, V. umbria.

Umbīlīcus, i. m. [ὀμφαλὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] ab Umbone derivatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam fere planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, ut per eum, fetus, dum est in utero matris, nutriatur.
Umbilicus ovi. *Le germe ou germillon.* Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Umbilicus ovis a cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.
Castrare umbilicum. V. castro.
Umbilicus, Quicquid in aliqua re est medium. Unde Reate oppidum, umbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio fere Italiæ situm est. Cic. 6. Verr. 106. Et raptam esse Liberam, quam eandem, Proserpinam vocant, ex Ennensium nemore, qui locus, quod in media est insula situs, umbilicus Siciliæ nominatur. Liv. 35. 18. Ætolos, qui umbilicum Græciæ incolerent, in armis eum inventurum.
Certus terrarum umbilicus. Cic. 2. de Divin. 115.
Sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obsides. Ex poeta.
Diei umbilicus. Plaut. Men. 1. 2. 45.
Dies jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. [De meridie exponit Turneb. Sed forte intelligit Diem vergentem, & eo jam semimortuum. Ad umbilicum, Ad finem, παρεγμιακῶς.
Umbilicus, pro Gnomone horarum indice, V. gnomon.
Umbilici, interprete Porphyrione. Ornamenta quædam ossea, aut lignea, corneave, umbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus jam absolutis addebantur. Hinc proverbialis figura nata, Ad umbilicum ducere, quod significat Librum finire, atque absolvere. Hor. Epod. 14. 8.
Deus deus nam me vetat
Incœptos, olim promissum carmen, iambos
Ad umbilicum ducere. Martial. lib. 4. epigr. ult.
Ohe! jam satis est, ohe, libelle!
Jam pervenimus usque ad umbilicos. Idem lib. 5. 6.
Nigris pagina crevit umbilicis. Et lib. 3. 2.
Pictis luxurieris umbilicis. Idem lib. 1. 67.
Liber umbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad Varum, 20. 7.
— chartæ regiæ, novi libri,
Novi umbilici, &c.
Binis umbilicis decoratus liber. Stat. 4. Silv. 9. 8.
Umbilicus, Parvus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33. Per hujus mediam longitudinem duci farculo sulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum xx. conveniet: mediamque mensuram, hoc est in x pede, circumscribi circulo parvo, qui vocetur umbilicus.
Umbilici, Parvi ac rotundi, politique lapilli. Cic. 2. de Orat. 22. Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scævola, conchas eos & umbilicos ad Cajetam & ad Laurentum legere consuesse.
Veneris umbilicus, Planta est. V. Apul. de Herb. cap. 42.
Umbilicum & Umbonem promiscue usurparunt veteres. Glossographus, Umbilicus, Ὀμφαλὸς ἀσπίδος, τοῖς ... Nisi quid desideratur. V. Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 373.

Umbilicāris, e. Adj. ut, Nervus umbilicaris. Tertull. de Carne Christi cap. 20.

Umbilicātus, a, um. Adj. [ὀμφαλόεις] Quod umbilicos habet, vel aliquid ad umbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alvo medio plerisque umbilicatum. De palma.

Umbo, ōnis. m. [ὀμφαλὸς ἀσπίδος, Gl. G. L.] Media pars clypei est. Liv. 4. 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat. Idem 9. 41. Umbonibus incussaque ala sternuntur hostes.
Umbo, Scutum: a parte totum. Virg. 9. Æn. 810.
— nec sufficit umbo
Ictibus. Ibid. lib. 10. 884.
Fortis umbo. Lucan. lib. 6. 192.
Propellere umbone. Curtius 3. 10. 6. Totam aciem suo pavore fluctuantem umbonibus posse propelli.
Repellere cunctos umbone. Martial. 3. 46. ubi Umbo pro Brachio ponitur. V. Interpr.
Umbo candidus, pro Ætate militari. Perf. 5. Sat. 33.
— totaque impune Subura
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. i. e. Posteaquam vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidum, velut e Virgiliano versu notum est, 9. Æn. 548.
Ense levis nudo parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat Nubigeros Papinius 5. Silv. 2. 131.
Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactaque cædibus arma? Ex Turnebo. [Nisi potius Umbonem Togæ puræ, seu virilis intellexit, de quo V. in toga. & Salmasf. loco in dict. præced. adducto.
Umbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

Umbra, æ. f. [σκιὰ, Gl. G. L.] Aër carens sole: quod fit alicujus corporis opaci objectu, præsertim nubium. Cic. 1. de Orat. 28. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa cujus umbram secutus est Socrates.
Nemorum altorum umbræ. Virg. 3. Georg. 520.
Æmula umbra. V. æmulor.
Apta umbra pastoribus. Ovid. 1. Met. 681.
Arborea umbra. Ovid. 10. Met. 129.
Cava umbra, nox atra circumvolat. Virg. 2. Æn. 360.
Densæ umbræ in montibus. Virg. 1. Georg. 342.
Dulcis umbra. Virg. 1. Æn. 698.
Frigida noctis umbra. Virg. 8. Ecl. 14.
Gravis umbra. Virg. 10. Ecl. 75.
Horrenti umbra atrum nemus. Virg. 1. Æn. 169.
Ingens umbra. Virg. 2. Georg. 19.
Largæ umbræ opulenta silva. Stat. 6. Theb. 91.
Levis umbra nemoris. Ovid. 5. Met. 336.
Longæ umbræ. V. longus.
Matutinæ umbræ. V. matutinus, post matuta.
Nemorales umbræ. Ovid. 3. Amor. 1. 5.
Nocturnæ umbræ. Ovid. 1. Amor. 8. 13.
Nutrix aut noverca umbra. V. noverca.
Obscura umbra. Virg. 6. Æn. 452.
Pampinea umbra. V. pampinus.
Spissæ umbræ noctis. Virg. 2. Æn. 621.
Squallentes umbræ picearum. Sil. lib. 1. 83.
Sublustris umbra noctis. Virg. 9. Æn. 373.
Tremulæ umbræ. Stat. 5. Theb. 759. [i. e. Arborum ventis agitatarum.
Abluit nigras umbras sibi terra. Lucret. lib. 4. 342.
Accubat sacra nemus umbra. Virg. 3. Georg. 334.
Blanditur populus umbra. Ovid. 10. Met. 555.
Cadunt umbræ. V. cado.
Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.
Contrahit umbras dies medius. Ovid. 3. Met. 144.
Dimoverat polo aurora humentem umbram. h. e. Noctem humidam. Virg. 4. Æn. 7.
Discutit nigras umbras aër lucidus. Lucret. lib. 4. 342.
Discutit pallentes umbras sol, Nubes dissolvit. Servius. Virg. 3. Georg. 357.
Duplicat crescentes umbras decedens sol. Virg. 2. Ecl. 67.
Efficere umbram. Celf. lib. 1. cap. 2.
Ire per umbras sub nocte. Virg. 6. Æn. 268.
Exuberat umbra luxuria foliorum. Virg. 1. Georg. 191.
Facere umbram. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Fecerat exiguas umbras sol altissimus. Meridies erat. Ovid. 3. Met. 50.
Fecerat minimas umbras sol. Ovid. 14. Met. 54.
Incurrere in umbram. Cic. 2. de Divin. 17. Vident ex constantissimo motu lunæ, quando illa, e regione solis facta, incurrat in umbram terræ, quæ est meta noctis, ut eam obscurari necesse sit.
Inducit umbras terris nox. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Ingruit umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.
Involvit nox cælum magna umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Ministrans umbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg. 146.
Nocent frugibus umbræ. Virg. 10. Ecl. 76.
Obruit roriferis umbris nox terram. Lucret. lib. 6. 864.
Obtexitur cælum umbra. Virg. 11. Æn. 612.
Porrigit ingentes umbras murorum campus. Stat. 12. Theb. 257.
Requiescere sub umbra. Virg. 7. Ecl. 10.
Sufficiunt salices umbram pastoribus. Virg. 2. Georg. 435. Umbras, Ramos arborum segetibus incumbentes.
Viridis umbra, Gramen umbram faciens. Virg. 9. Ecl. 20.
Umbras arborum amputare, i. e. Frondem. Virg. 1. Georg. 157.
Umbræ, inquit Festus, vocabantur Neptunalibus, Casæ frondeæ pro Tabernaculis.
Coit minax umbra. Valer. 2. Argon. 579. i. e. Tempestas in nubibus congregatur.
Vacua umbra tonsoris, Officina. Hor. 1. Epist. 7. 50.
Rhetorica umbra. Juven. 7. Sat. 173.
Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. i. e. A declamationibus, quæ fiunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras lites & causas forenses.
Metuere suam ipsius umbram dicuntur, Qui pueriliter trepidant, ubi nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui forte conspecta corporis sui umbra, subito expavescunt. Vel a melancholicis quibusdam, qui auctore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu vero tuam, quemadmodum dici solet, metuens umbram, i. e. Tibi ipsi diffisus. Cic. de Petitione Conf. 7. Alter vero, quo, dii boni! splendore est? primum nobilitate eadem, (qua Catilina) num majore? non: sed virtute. Quamobrem? quod inanius umbram suam metuit. Erasmus. Cic. 15. Att. 20. Etsi mihi videtur iste qui umbras timet, ad cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.
Umbræ, proverbiali loco dicebantur olim ii, Qui venirent ad convivium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos sequentes, velut umbra corpus, ultro sequitur. Ad hanc parœmiam allusit Hor. 1. Epist. 5. 28.
— Brutum tibi Septimiumque,
Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum
Detinet, assumam: locus est & pluribus umbris. Idem 2. Serm. 8. 22.
Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone
Vibidius, quos Mæcenas adduxerat umbras. i. e. Ultroneos comites. Erasmus.
Velut umbra sequi dicitur, Qui nunquam deest. Nam umbra corpus assectatur, velit nolit. Plaut. Caf. 1. 4.
— quia certum est mihi
Quasi umbra, quoquo ibis tute, persequi. Unde Asseclas individuos, Umbras vocamus, & ultro comitantes ad convivium. M. Tullius lib. 1. Tusc. Quæst. 109. Etsi enim nihil in se habeat gloria cur expetatur, tamen virtutem tanquam umbra sequitur. Ex Erasmo.
Umbra & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3. Off 69.

Sed

Sed nos veri juris germanæque justitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus, umbra & imaginibus utimur.

Ne umbram quidem ejus novit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat umbris ruditer repræsentabat. Cic. 7. Att. 11. O hominem amentem & miserum, qui ne umbram quidem unquam τοῦ καλοῦ viderit. Ex Erasmo.

Gloriæ falsæ umbras consectari. Cic. in Pison. 57. Nam ut levitatis est inanem aucupari rumorem, ut omnes umbras etiam falsæ gloriæ consectari, sic &c.

Honoris umbra. Tacit. 3. Hist. 73.

Luxuriæ umbra, Signum, vestigium. Cic. pro Muren. 13. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriæ reperturum putas?

Veritatis umbra, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30. cap. 2.

Umbræ dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?

Umbra & imago alicujus. Cic. pro Rabir. Post. 41.

Ne contagio mea bonis, umbrave obsit. Cic. 3. de Orat. 162.

Auxilii umbra. Liv. 32. 21. Quia sub umbra auxilii vestri latere volunt, in societatem vestram confugiunt. Adde 34. 9.

Sub umbra Tribunitia delitescere. Liv. 4. 42.

Umbræ, [σκιαὶ] Inferorum imagines. Virg. 6. Æn. 390.

Umbrarum hic locus est, somni, noctisque soporæ. Tranquil. in Calig. cap. 59. Satis constat, custodes hortorum umbris inquietatos. Plin. lib. 7. cap. 57. Inter inferos umbræ. Servius in illud 4. Æn. 654.

Vixi, &, quem dederat cursum Fortuna, peregi.
Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait. Imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Umbra, quam Lucretius sic definit, Supra spoliatus lumine aër. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib. 6. Æn. 391.

Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apotheosin dii facti sunt. Unde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Hor. de Libero, 2. Carm. 19. 30.

Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas, & confuse vel Simulacrum, vel Umbram dicere. Hactenus Servius.

Dominus umbrarum, Pluto. Ovid. 10. Met. 16.
Rector umbrarum. Senec. OEdip. 10.
Rex umbrarum. Ovid. 7. Met. 249.
Crudelibus occubat umbris. Virg. 1. Æn. 551.
Exsangues umbræ. Stat. 1. Theb. 308.
Gelidæ umbræ. Ovid. 8. Met. 496.
Gracilis umbra, Tenuis. Ovid. 4. Trist. 10. 86.
Imas Erebi descendit ad umbras. Virg. 6. Æn. 401.
Infernæ umbræ. V. INFERNUS.
Inhumata umbra. Sil. lib. 13. 445.
Pallentes umbræ. Virg. 4. Æn. 357.
Parentales umbræ. Ovid. 4. Trist. 10. 87.
Sævæ. Stat. 10. Theb. 398.
Senilis. Ovid. 14. Met. 117.
Silentes. Virg. 6. Æn. 264.
Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.
Tenues Erebi umbræ. Virg. 4. Georg. 472.
Tristes umbræ. Virg. 5. Æn. 734.
Ultricis umbræ vanis exagitari terroribus. Quintil. in Sepulcro incantato, ad finem.
Volantes nocte umbræ. Ovid. 1. Amor. 6. 13.
Adigere aliquem ad umbras infernas. V. ADIGO.
Umbra & Unda confunduntur in libris MSS. V. Drakenb. ad Sil. 4. 681.

UMBELLA, æ. f. dimin. [σκιάδιον] Quo feminæ arcent solis ardores. ut, Viridis umbella. Juven. 9. Sat. 50.

Umbella, id est σκιάδιον, in plantis quibusdam dicitur, Floris feminisve veluti pedamentum in plures divisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuo radiantur, singulique florem vel semen sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleraque alia sunt: quod quoniam umbellæ, qua solem a vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationemque suam ideo umbella & σκιάδιον dicitur. Ceterum Dioscorides hanc umbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti divisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latine Muscarium.

UMBRĀTĬCUS, a, um. Adj. [ἐπίσκιος] Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ.

Homo umbraticus dictus est a Plaut. in Curc. 4. 3. 24. Trapezita, qui in umbra sub tecto vitam agit otiosam.

Litteræ umbraticæ. Plin. lib. 9. Epist. 2. ad Sabinum, Nos quam angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Alii legunt Umbratiles.

Turba umbratica. Senec. de Benef. lib. 4. cap. 2. In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium.

UMBRATICŌLA, æ. c. Umbraticus, mollis. Plaut. Truc. 2. 7. 49.
Mœchum malum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam.

UMBRATĬLIS, e. Adj. [σκιώδης] ut, Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam, cum accesserunt etiam poetæ, nervos omnes virtutis elidunt. Exercitatio umbratilis, Quæ in loco operto atque adeo in umbra fit. Cic. 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.

Mora segnis & umbratilis. Columel. lib. 1. cap. 2.

Oratio philosophorum mollis & umbratilis. Cic. in Orat. 64. Quia videlicet philosophi in umbraculis versabantur. V. Umbratilii oratio, in ORO.

Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27.

UMBRATILĬTER, Adv. Sidon. 2. Epist. 20. Umbratiliter effingere. i. e. Levi pictura.

UMBRŌSUS, a, um. Adj. [σκιερὸς] ior, issimus. Opacus.
Arbos umbrosa. Virg. 2. Georg. 66.
Arundo umbrosa. Virg. 8. Æn. 34.
Cacumina umbrosa. Virg. 2. Ecl. 3.
Collis umbrosus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.
Nemus umbrosum Ovid. 7. Met. 75.
Ripa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Silva. Ovid. 1. Met. 693.
Tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.
Vallis. Virg. 3. Georg. 331.
Compar. & Superl. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum umbrosissimumque. Idem lib. 11. cap. 27.

UMBRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκιαφόρος, Gl. G. L.] Ferens umbram.
Academia umbrifera. Cic. 1. de Divin. 22.
Inque Academia umbrifera, nitidoque Lyceo
Fuderunt claras fecundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de R. R. cap. 2. Circiter meridianos æstus dum defervescunt, sub umbriferas rupes, & arbores patulas subjiciunt.
Fundo umbrifero Styx livida. Stat. 1. Theb. 57.
Nemus umbriferum. Virg. 6. Æn. 473.
Undæ umbriferæ sulcator. Stat. 8. Theb. 18. Charontem intelligit & Stygem.

UMBRO, [σκιάζω, Gl. G. L.] āre. Tegendo umbram facere. Columel. lib. 5. cap. 6. Tum omnes pæne virgæ, ne umbrent, eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. Marcellus velis forum umbravit.
Montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

UMBRANS, antis. Partic. ut, Arbustis umbrantibus tegi. Pallad. August. t. 8.
Cilio umbrante tegi. Prudent. Hamart. v. 873.

UMBRĀTUS, a, um. aliud Partic. ut, Dux umbratus rosis. Claud. de Bello Gildon. 446.
Currus umbratus. Manil. 2. 139.
Tempora umbrata quercu. Virg. 6. Æn. 772.

UMBRATŪRUS, a, um. Partic. Claud. Nupt. Hon. & Mar. v. 149.
Umbratura Deam retro sinuatur in arcum
Bellua.

UMBRĀCŬLUM, i. n. [σκιάδιον, Gl. G. L.] Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad umbram præbendam. Varro lib. 1. de R. R. cap. 51. Ubi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg. 9. Ecl. 42.
— & lentæ texunt umbracula vites.
Tegmen & umbraculum. Columel. lib. 3. cap. 10.
Eruditorum umbracula. Cic. de Clar. Orat. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Idem 3. de Legib. 14. Mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. Budæus, ductum a σκιαμαχία, id est umbratili pugna, existimat. Sententia est, Civilem doctrinam & disputationes de Republica non solum sub tecto scholisque philosophorum exercuit, verum & ad justum prælium descendit, ac disciplinam civilem in concertationes forenses, & Reip. contentiones, cujusmodi fere in populari statu exsistunt, produxit. Ductum potius a Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ: ut in Academia & Lyceo. V. Procedere in Solem, in SOL.
Umbraculum, pro Umbella mulieris. Ovid. 2. Fast. 311.
Aurea pellebant rapidos umbracula soles.
Vincant soles umbracula. Martial. 14. 28.
Vincta umbracula sertis. Tibull. lib. 2. 5. 97.

UMBRIA, æ. f. [Ὀμβρική] Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14. in sexta regione collocat, ἀπὸ τοῦ ὄμβρου, hoc est ab Imbre: quod umbri a Græcis quasi Umbrii dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Umbria ab umbra: quod ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, umbrosa sit. Incipit Umbria ab Apennino, & ultra ac usque ad sinum Adriaticum extenditur, multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & Fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: a quo nunc ea regio, Ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta Umbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit Umbriæ Cic. 1. de Divin. 92. & Lucan. lib. 2. 463.

UMBER, bri. m. [Ὄμβρος] Qui est ex Umbria. Catull. in Egnatium, 37. 11.
Aut parcus umber, aut obesus Hetruscus.
Aper Umber. Hor. 2. Serm. 4. 40.
Martius Umber. Sil. lib. 10. 313.
Mariti Umbri rubicunda uxor. Ovid. 3. de Arte Am. 303.

ŪMBRIUS, a, um. Adj. ut, Terra Umbria. Gell. lib. 3. cap. 2.

UMBRĪCA, æ. f. Cretæ species. Plin. lib. 35. cap. 17.

UMBRICIUS, i. m. Aruspicis nomen. Tacit. 1. Hist. 27.

UMBRO, are; UMBROSUS, V. UMBRA.

U N A

UNA, UNANIMANS, UNANIMIS, UNANIMITAS, UNANIMITER, UNANIMUS, V. UNUS.

U N C

UNCATIO, UNCATUS, V. UNCUS.

UNCIA, æ. f. [οὐγκία, Gl. G. L.] Exiguæ mensuræ genus. Dicta quod una sit ex duodecim partibus Assis. V. AS.
Uncia Pondo. Plaut. Men. 3. 3. 3.

Atque huic ut addas auri pondo unciam. Idem Rud. 4. 2. 8.
Lepide evenit: neque piscium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nisi hoc, quod fero hic in rete. Celf. lib. 5. cap. 17. Sed & ante sciri volo, in uncia pondus denariorum septem esse. V. reliqua, & Budæum lib. 5. de Aff. Vide etiam LIBRA.
Uncia hæreditatis. Cic. 13. Att. 48. Mortuus enim Babulius. Cæsar, opinor, ex uncia: etsi nihil adhuc: sed Lepta ex triente.
Uncia agri, Duodecima pars jugeri. Varr. 1. de R. R. cap. 10.
Uncia in mensuris vocatur Duodecima pars pedis. Nos Pollicem dicimus. Unde Plin. lib. 15. cap. 24. Latitudo pollicaris, quæ & uncialis. Frontinus de Aquæductibus, Est autem digitus, ut convenit, sextadecima pars pedis, uncia duodecima.
Uncia, Duodecima pars sextarii. V. Sextarius Romanus, in SEX.
Uncia usura, Quæ duodecima pars est Centesimæ, & hujus, velut Assis, uncia una. Scævola. l. Titium. §. Præfectus. D. de administr. & peric. tutorum, Præfectus legionis ita testamento cavit: Volo ut sit in arbitrio tutorum filii mei, si voluerint hujus summæ uncias inferre usurarum nomine, ita ne nummi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fenerata a tutoribus: judicio tutelæ uncias usuras, an vero eas, quas stipulati sunt, præstare debeant. V. infra UNCIARIUS.

UNCIŎLA, æ. f dimin. [οὐγκιάδιον] Juven. 1. Sat. 40.
Unciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem.

UNCIĀTIM, Adv. [κατ' οὐγκίαν] Ter. Phorm. 1. 1. 9.
Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto residant.

UNCIĀLIS, e. Adj. [οὐγκιαῖος] Quod ad unciam pertinet: vel Quod est unius unciæ.
Altitudo uncialis. Plin. lib. 18. cap. 16.
Assis uncialis, Qui unciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Q. Fabio Maximo Dictatore asses unciales facti.
Litteræ unciales. Hieronymus in præfatione libri Job, Habeant, qui volunt, veteres libros, vel in membranis auro argentoque descriptos, vel uncialibus (ut vulgo ajunt) litteris, onera magis exarata, quam codices. Unciales litteras Hieronymus intelligi voluit, Pollicis crassitudine exaratas. Bud. de Asse lib. 1. [Nisi ad altitudinis modulum potius referendum.

UNCIARIUS, a, um. Adj. [οὐγκιακός] ut, Lex unciaria, apud Fest.
Fenus unciarium, Omnium minimum quod ex centum unciam tantum in annum reddebat. Liv. 7. 16. De unciario fenore a M. Duellio, L. Menenio Trib. pleb. rogatio est perlata. Sane vetus urbi fenebre malum, & seditionum discordiarumque creberrima causa, eoque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primo duodecim tabulis sanctum, ne quis unciario fenore amplius exerceret, cum antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunicia ad semuncias redacta. Postremo vetita versura. [V. plenius Uncias usuras, & quæ eodem pertinent, explanantem Jo. Fred. Gronov de Pecun. vet. lib. 3. cap. 13. & in Diatr. de Unciis usuris. Sunt autem Unciæ usuræ, cum pars centesimæ duodecima singulis mensibus solvitur, h. e. unus in centenos.
Stips unciaria, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin. lib. 34. cap. 5.
Vites unciariæ, Quæ ita depositæ erant, ut inter quamlibet vitem unius jugeri uncia intervallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.

UNCINATUS, UNCINUS, UNCIPES, V. UNCUS.

UNCTUM, V. UNGO.

UNCUS, i. m. [ὄγκινος] Fustis ab uno latere incurvus ac sese retorquens. A Græco fit: Græci enim ὀγκοῦσθαι extuberare & intumescere dicunt: & ὄγκον tumorem: a quo ὄγκινον uncum sive uncinum: quod ubi incurvatur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Columel. lib. 3. cap. 18. Et velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, prærumpitur.
Unco puniebantur damnati. Juven. 10. Sat. 66.
— Sejanus ducitur unco Spectandus. Plin. in Paneg. cap. 33. Nemo spectator spectaculum factus, miseras voluptates unco, & ignibus expiavit. Cic. pro C. Rabir. 16. Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt?
Impactus uncus. Cic. 1. Philipp. 4. Uncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. Quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias scalas, aut in Tiberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, unde a Juvenale scriptum est, 1. Sat. 156.
— qui fixo gutture fumant. Et a Propert. 4. 1. 141.
Et bene cum fixum mento discusseris uncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo. Unco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tiberim, ut honore sepulturæ privarentur, quo carere acerbissimum antiquis erat. Etiam in barathro unci erant, & abjecta in id cadavera his affixa hærebant in barathro pendentia, ut ex Suida notum est. Ex Turneb. 13. 9.
Severus uncus. Hor. 1. Carm. 35. 20. Quo loco Turnebus sic ait, Uncus severus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & aspere retinens, liquido plumbo addito. Hæc ille.
Ferreus uncus. Liv. 30. 10.
Navalis uncus, Harpago. Valer. 8. Argon. 298.
Uncus, pro Anchora. Val. Flac. 2. Argon. 428.
Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis:
Jam remi rapuere ratem, &c.

UNCUS, a, um. Adj. Incurvus. [γαμψός, ὀγκινώδης] Columel. lib. 7. cap. 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin. lib. 11. cap. 37. Aquaticis unci ungues sunt.
Lævia & Unca, contraria sunt apud Lucret. lib. 2. 426.
Æra unca. Ovid. 2. de Pont. 7. 9. i. e. Hami.
Aratrum uncum. Virg. 1. Georg. 19.
Cauda unca minatur scorpius. Ovid. 15. Met. 371.
Cornibus uncis ferit taurus. Propert. lib. 2. 5. 19.
Dente unco recluditur tellus. Virg. 2. Georg. 423.
Hami unci. Ovid. 15. Met. 476.
Labrum uncum. Lucret. lib. 4. 592.
Morsu unco naves alligat anchora. Virg. 1. Æn. 173.
Ora unca. Stat. 3. Theb. 534. De aquilis.
Pedes unci. Virg. 3. Æn. 233.
Retinacula unca. Stat. 3. Silv. 2. 32.
Unguibus uncis timendæ volucres. Lucret. lib. 5. 31.
Vomer uncus. Virg. 2. Georg 223.

UNCĪNUS, a, um. Adj. Paulinus Natal. 7. Felic. v. 270.
Staminis uncino, quasi piscis, inhæserat hamo.

UNCĪNUS, i. m. [κόραξ σιδηροῦς θύρας, Gl. L. G. & G. L. ὄγκινος, G.L.] Repagulum. Idem quod Uncus. Apul. 3. Met. p. 135. Elmenh. Pessulis injectis & uncino firmiter immisso.

UNCINĀTUS, a, um. Adj. [ὀγκινωτός] Uncinis armatum. Cic. 4. Acad. 121. Nec ut ille, qui asperis & lævibus, & hamatis, uncinatisque corporibus concreta hæc esse dicat, interjecto inani.

UNCO, āre. Auctor Philomel. v. 51.
— ursus ferus uncat. [An Oncat?

UNCĀTUS, a, um. Partic. Instar uncini factus. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. 37. Quidam uncati permanent.
Litteræ uncatæ. Sidon. 4. Epist. 20.

UNCATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Unguium uncatio, quam γρύπωσιν vocant.

UNCĬPES, ĕdis. Cui uncus pes. Tertull. de Pallio cap. 5.

U N D

UNDA, æ. f. [κῦμα, ὕδωρ, καὶ κῦμα, Gl. L. G.] proprie Pars aquæ in se collecta, & in unam partem tendens, ut quum fluctuat mare, dicta quod sit una, & in se coacta. Cic. 10. Philipp. 8. O spectaculum illud, non modo hominibus, sed undis ipsis & litoribus luctuosum, cedere e patria servatorem ejus, manere in patria proditores. Apud Plaut. in Milit. 2. 6. 33. Undarum plenum mare.
Unda ponitur pro Aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Met. 22.
— & terris abscidit undas. h. e. Mare a terra separavit.
Cæcis erramus in undis, Tenebricosis. Virg. 3. Æn. 200.
Deformis unda Stygis. Senec. Thyest. 8.
Dulces undæ. Virg. 2. Georg. 243.
Flavæ undæ. Claud. 1. in Ruff. 91. al. Refluæ.
Acrius Harpyiis, flavis incertius undis.
Fluctivaga unda. Stat. 1. Theb. 271.
Formosæ undæ. Propert. lib. 1. 20. 41.
Gelida unda perluor. Hor. 1. Epist. 15. 4.
Grata unda siti. Ovid. de Rem. Amor. 406.
Humilis unda, Non profunda. Senec. Agamem. 6.
Inertes undæ. Lucan. lib. 6. 107.
Innabilis unda. Ovid. 1. Met. 16.
Lapidosæ undæ. Ovid. 15. Met. 32.
Limosæ undæ. Sil. lib. 8. 602.
Liquidæ undæ. Virg. 5. Æn. 859.
Mendax unda scrupeis vadis. Dolosa ob vada saxosa, quibus atteruntur naves. Senec. Agamem. 6.
Minax unda. Hor. 1. Carm. 12. 32.
Molles undæ. Lucret. lib. 2. 375.
Nigræ undæ. Lucret. lib. 3. 841.
Nitidis undis argenteus fons. Ovid. 3. Met. 407.
Opaca unda. Ovid. 14. Met. 330. al. Amœna umbra.
Præceps unda. Stat. 6. Theb. 774.
Rapax. Ovid. 8. Met. 550.
Rapida. Ovid. 7. Met. 6.
Rauca unda. Ovid. 11. Met. 783.
Recurvatæ undæ, Anfragosæ. Ovid. 2. 246.
Quaque recurvatis ludit Mæander in undis.
Sævæ undæ. Lucret. lib. 5. 223.
Salsæ undæ. Lucret. lib. 6. 891.
Salubris unda. Ovid. 1. de Arte Am. 258.
Sequaces undæ, Malæ. Virg. 5. Æn. 193.
Silens unda, Quieta. Valer. 5. Argon. 522.
Spumea. Virg. 10 Æn. 212.
Spumosa. Virg. 6. Æn. 174.
Stygiæ undæ. V. STYX.
Tacita unda Virg. 8. Æn. 87.
Leniit, & tacita refluens ita substitit unda.
Tarda unda innabilis palus. Virg. 4. Georg. 479.
Tenui unda pellucidus fons. Ovid. 3. Met. 116.
Tepidæ undæ. Ovid. 2. Met. 269. al. Antra.
Torrentem undam levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.
Tremulæ undæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 2.
Tristi unda inamabilis palus. Virg. 6. Æn. 438.
Vaga unda. Ovid. 8. Met. 595.
Veloces undæ. Lucan. lib. 1. 433.
Vitreæ undæ. Ovid. 5. Met. 48. al. Antra.
Volucris unda. Valer. 5. Argon. 428.
Agitata ventis unda. Senec. Agamem. 6.
Albescentes undæ. Sil. lib. 8. 453.
Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342.
Asperat hiems undas Aquilonibus. Virg. 3. Æn. 285.
Conticuere undæ. Ovid. 5. Met. 474.
Currens unda. Ovid. 2. Amor. 16. 35.
Curvata in montis faciem circumstetit unda. Virg. 4. Georg. 361.
Decrescentes undæ. Ovid. 1. Met 345.
Dehiscens unda terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 110.
Desilire in undas. Ovid. 2 Fast. 111.
Despumare undam tepidi aheni. Virg. 1. Georg. 296.
Divulsa remis sonat unda. Ovid. 8 Met 138.
Dare vela per undas. Virg. 5. Æn 796.
Exasperat concussas Triton undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27.
Exercet indomitas undas Auster. Hor. 4. Carm. 14. 20.
Exsultantes undæ. Ovid. 13. Met. 892.
Ferventes æstibus undæ. Ovid. 14. Met. 48.
Haurire undam ab omnibus. Stat. 1. Silv. 2. 259.
Impellitur unda unda. Ovid. 15. Met. 181.
Incanescit unda spumis. Catull. 62. Argon. 13.

Inhorruit

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Innatare undam. V. INNATO.
Insilire undis. Ovid. 8. Met. 142.
Insonuit unda. Ovid. 4. Met. 688.
Intremuere undæ. Virg. 3. Æn. 673.
Labentes undæ. Ovid. 5. Met. 587.
Ludunt per undas delphines. Virg. 5. Æn. 595.
Mergitur unda delphinus. V. MERGO.
Natare placidis undis. Ovid. 13. Met. 899.
Projicere aliquem in undas. Virg. 5. Æn. 859.
Rapere currus suspensos per undas. Cic. 2. Tusc. 67. Et equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes undæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret. lib. 5. 1003.
Satiare ora unda. Stat. 3. Theb. 455.
Sonat incursu undarum unda. Ovid. 11. Met. 496.
Spumans unda. Virg. 4. Georg. 529.
Stridentes undæ. Lucan. lib. 9. 869.
Subsidunt undæ. Virg. 5. Æn. 820.
Surgentes undæ. Virg. 6. Æn. 354.
A bis septem undis. V. A & AB præpositiones.
Aëriæ undæ, Nubes. Lucret. lib. 2. 151.
Unda prima preli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4. Ex eadem quippe oliva differunt fucci. Primum omnium crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminutiones.
Undæ comitiorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus, veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro Planc. 15. Sin hoc persæpe accidit ut & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescunt quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
Bellorum undæ. Claud. 2. in Eutrop. 507.
Unda, pro Hominum multitudine. Virg. 2. Georg. 462.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus undam.

UNDĀTUS, a, um. Adj. [κυματωτός] ut, Undatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.

UNDĀTIM, Adv. [κυματοειδῶς] Ad similitudinem undarum. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum undatim crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta canitie. Idem lib. 13. cap. 15.

UNDŌSUS, a, um. Adj. [κυματώδης, κυματίας] Undis plenum: ut, Undosum mare.
Æquor undosum. Virg. 4. Æn. 313.
Fluctus undosior. Solin. cap. 22.
Plemmyrium undosum. Virg. 3. Æn. 693.
Regna undosa, Fluvius. Sil. lib. 5. 21.

UNDŌSE, Adv. Compar. Ammian. 27. 6. Freto undosius ab Euxino Ponto labenti.

UNDO, [κυμαίνομαι, κυματοῦμαι] āre. Undas facere. De igne Virg. 12. Æn. 673.
Ecce autem flammis inter tabulata volutus
Ad cælum undabat vortex, turrimque tenebat. V. UNDANS, Partic.
Regio undat equis, floretque viris. Valer. Flacc. 1. 539.
Undare, Inundare. Stat. 1. Achil. 86.
Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
Undabit campos, &c.

UNDANS, antis, Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.
Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui.
Galea undans fletu. Stat. 2. Theb. 635.
— nec vincla coercent
Undantem fletu galeam. h. e. Lacrimarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.
Nilus bello undans. Virg. 3. Georg. 28. Servius, quasi non undas, sed bella portans, propter Antonii & Cleopatræ gravissimum prælium.
Vulnere perfundit undanti somnum. Stat. 2. Theb. 124. h. e. Sanguine vulneris dormientem perfundit.
Undantia flammis, Βρυάζοντα. Gloss. Latinogræc. V. & in ipso verbo.
Ætna undans. Virg. 1. Georg. 472. Undæ modo flammas evomens. Serv.
Fumus undans mixto pulvere. h. e. Abunde exsurgens. Virg. 2. Æn. 609.
Curis undans, Abundans. Valer. 5. Argon. 303.
Præcipue Æsonidem varios incerta per æstus
Mens rapit undantem curis, &c. h. e. Curis abundantem, & agitatum fluctuantemque.
Chlamydem undantem facere. Plaut. Epid. 3. 3. 55.
Habenæ undantes. Virg. 12. Æn. 471.
Lora undantia. i. e. Large effusa. Virg. 5. Æn. 146.

UNDANTER, Adv. Apul. 2. Met. p. 244. Elmenh. Capillo fluente undanter.

UNDABUNDUS, a, um. Adj. ut, Mare undabundum, [κυματίζουσα θάλασσα] apud Gellium dicitur, Abunde undas faciens, lib. 2. cap. 30. Sed mare est etiam atque etiam undabundum.

UNDĀMEN, inis. n. Auson. Mosell. v. 32. Alii hic legunt Manamen.

UNDULĀTUS, a, um. Adj. [κυματοειδής] Undulata vestis, quæ fit ex hircorum & caprarum pilis, potius quam lanis: quod ad undarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est opertum, perinde ut olim reges nostri undulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius 2. 926. Varro, inquit, undulatum nove pro puro posuit. Plin. lib. 8. cap. 48. Undulata vestis primo lautissimis fuit, inde soriculata defluxit.

UNDĬCŎLA, æ. c. In undis vivens. ut, Naiades undicolæ. Varro apud Nonium.
Pistrix undicola. Avien. Phænom. Arat. v. 809.

UNDIFLUUS, a, um. Adj. ut, Gurges undifluus. Dracont. Hexaem. v. 233.

UNDIFRĂGUS, a, um. Adj. ut, Fluctus undifragi. Fortunat. Epist. præmiss. 2. Carm. 3.

UNDĬSŎNUS, a, um. Adj. [ῥόθιος] ut,
Dii undisoni. Propert. lib. 3. 20. 18.
Rupes undisonæ. Stat. 1. Achill. 198.

UNDIVĂGUS, a, um. Adj. ut, Mare undivagum. Eugen. Toletan. Carm. 19.

UNDĔ, Adv. [πόθεν, Gl. L. G. ὅθεν, G. L.] Ex quo loco: interrogative & infinite accipitur. Ter. Eun. 2. 3. 13. Quid tu es tristis? quidve es alacris? unde is? CH. ego nescio hercule. Hic tamen Donatus interpretatur Unde, pro Ad quid. Idem Adelph. 3. 2. 4.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Cic. pro Cæcin. 87. Unde tu. hoc verbum Unde, utrumque declarat, & ex quo loco, & a quo loco. unde dejectus est Cæcina? ex urbe unde dejecisti? ab urbe. unde dejecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio.
Inde, unde. Auctor ad Heren. lib. 1. 14. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit.
Unde, A cujus domo: vel Cujus, vel Cujas est? Ter. And. 4. 5. 9.
Eho Mysis, puer hic unde est? quisve huc attulit? Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantundem. Idem And. 4. 5. 11.
Unde domo? i. e. De qua civitate? Virg. 8. Æn. 114.
Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis, an arma? Servius.
Ubi, quis, & unde. Cic. 4. Verr. 188. Ego instare, ut mihi responderet ubi esset, quis esset, unde esset, &c.
Unde, A latere. Plaut. Cas. 2. 2. 25. Vide quod scriptum unde villicus est. [Longe alia in editis lectio est.
Unde, Ad quid. Hor. 2. Serm. 7. ad finem;
Unde mihi lapidem? quorsum est opus? unde sagittas? [Hic Quorsum significat Ad quid, non Unde. Unde mihi? pro Ubi capiam?
Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? Cic. 2. de Lege Agrar. 59.
Unde sæpe vice Præpositionis & pron. relativi, pro A quo, vel A qua, ut Eloquentia, unde longe absum. Cic. de Clar. Orat. 318.
Unde, Ex qua re. Ter. Adelph. 1. 2. 41.
— est, diis gratia,
Et unde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cic. de Arusp. Resp. 29. Alterum putabo regem si habuerit unde tibi solvat. [Vulgo *De quo.*
Dos, unde sustentare se possit mulier. i. e. Ex qua se possit alere. Cajus in l. Curator. D. de ventr. in possess. mittend.
Unde, A quo homine. Virg. 1. Æn. 10.
— genus unde Latinum. Ter. Eun. 1. 2. 25. E prædonibus unde emerat. Cic. 1. de Orat. 67. De ea multo dicat ornatius quam ille ipse, unde cognorit.
Hem mea lux, meum desiderium, unde omnes opem petere solebant. Cic. 14. Fam. 2.
Unde petitur, h. e. Debitor. Cic. 7. Fam. 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim, ut a singulis interregibus binas advocationes postulent. Idem 1. de Orat. 168. Homo ex disertorum numero postulabat, ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur, cujus pecuniæ dies fuisset.
Unde, Quomodo, qua ratione, ex qua re. Ter. And. 3. 2. 31. Unde id scis? D. audivi, & credo. Cic. 1. Acad. 8. Nec erat unde studiosi scire possent.
Verbum, unde quisquam possit offendi. Cic. pro Sull. 72.
Non recordor unde ceciderim, sed unde surrexerim. Cic. 4. Att. 16.
Unde gentium, Idem quod Unde. Plaut. Asin. 1. 1. 77. Face id ut paratum jam sit. L. unde gentium? Idem Cistel. 4. 1. 16. Nam, obsecro, unde hæc gentium?
Aliquando geminatur. Plaut. Pseud. 1. 1. 104.
Atque id futurum unde, unde dicam nescio. conf. Catull. 65. 27.

UNDECUNQUE, Adv. [πόθεν δήποτε, Gl. L. G. ὅθεν δήποτε, G. L.] Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in Paneg. cap. 80. Postremo, velocissimi sideris more, omnia invisere, omnia audire, & undecunque invocatum, statim numen velut adesse & adsistere. Et Quintil. lib. 7. cap. 3. Nec, undecunque causa fluxit, ibi culpa est.

UNDELĬBET, Adv. [ὅθεν βούλει] Auctor ad Heren. 4. 64. At istud quidem facile fuit undelibet invenire.

UNDĬQUE, Adv. [πανταχόθεν, Gl. G. L.] Ex omni parte. Cic. 5. Verr. 149. Testis est tota provincia, propterea quod undique ad emendas decumas solent eo convenire. Idem 5. de Finib. 26. Quod ita interpretemur, vivere ex hominis natura undique perfecta & nihil requirente.
Cogunt auxilia undique. Virg. 8. Æn. 7.
Perfecta atque absoluta honestas undique. Cic. 5. de Fin. 69.
Perfectus undique est mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 38.
Proripere undique aliquem. Cic. 7. Verr. 161 Deinde jubet undique hominem proripi, vehementissimeque verberari. [i. e. Ubicunque sit. Paulo supra idem aliis verbis Cic. expressit.
Sæptus locus undique. Cic. 7. Verr. 67.
Tolle religionem aut undique, aut usquequaque conserva. Cic. 2. Philipp. 110.
Undique, Ex omni genere. Cic. 5. Tusc. 86. Sic vita, non solum si undique referta bonis est, sed si multo majore & graviore ex parte bona propendent, beata recte dici potest.
Ex omni genere, & undique. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpem ac delibem.
Undique secus. Solin. cap. 40. Locus viret undique secus agris arentibus.
Undique versum. Solin. cap. 53. Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quot usquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. De avibus Memnoniis. V. Gell. lib. 12. cap. 13.

U N E

UNEDO, UNEFERA, UNETVICESIMUS, UNETVICESIMANI, V. UNUS.

UNGO, unxi, unctum, [ἀλείφω, Gl. G L.] ĕre. & UNGUO, ungui, unctum, ĕre. secundum Priscianum: quasi Unum agere, Unguendo enim copulatur atque unitur caro. Cato R. R. cap. 72. Pice liquida cornua infima unguito. Sic cap. 8. & 95.
Tractare, tergere, unguere. Cic. in Parad. 3. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.
Olivo ungi. Hor. 1. Serm. 6. 23.
Unguentis ungere. Cic. 6. Verr. 77. Quid hoc tota Sicilia est clarius, quam omnes Segestanas matronas & virgines convenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? unxisse unguentis, complesse coronis & floribus?
Ungi & accumbere. Cic. 13. Att. 50. De Mamurra non mutavit, unctus est, accubuit, ἐμετικὴν agebat.
UNGENS, entis. Partic. [ἀλείψας] Vulg. Interp. Jac. 5. 14. Presbyteri ungentes infirmum oleo in nomine Dei.
UNCTUS, a, um. [κεχρισμένος] Partic.
Unctus cruore, apud Hor. 2. Carm. 1. 5.
Capillis unctis puer. Hor. 1. Carm. 29. 8.
Lapis unctus. Lucret. 5. 1198. Unctum vertier ad lapidem. i. e. Ad simulacrum se vertere religionis causa. Nam in salutandis, & precandis diis, dextroversum se vertere solebant, & ipsa simulacra oleo aut unguentis perfundere. Turnebus Adversf. 1. 21. al. Velatum. V. paulo supra Unguentis ungere.
Manus unctæ, Pingues, non tersæ. Hor. 2. Serm. 4. 79.
Olusculа uncta pingui lardo. Hor. 2. Serm. 6. 64.
Unctus, Squalido opponitur. Martial.
Ad alia transfertur. ut, Cœna unctior, Lauta. Martial. 5. 46.
Consuetudo loquendi unctior. V. Consuetudo, in CONSUESCO.
Patrimonia uncta, Ampla. Catull. 30. 23.
UNCTULUS, a, um. dimin. Varro apud Non. 2. 847. Circumtonsi, & tersi atque unctuli. V. Apul. 3. Met. p. 139. Elmenh.
UNCTIUSCULUS, a, um. Adj. [λιπαρώτερος] dimin. ab Unctus adjectivo. Plaut. Pseud. 1. 2. 85.
Num quopiam est hodie tua tuorum opera conservorum,
Nitidissimum caput? aut num ipse pulmento utor magis
Unctiusculo? [i. e. Lautiore.
UNCTIO, ōnis. f. [ἄλειψις, Gl. L. G.] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas sudatorias. Cic. 2. de Orat. 21. Philosophum omnes unctionis causa relinquunt.
UNCTUS, ûs. m. Idem. Apul. 1. Met. sub finem: Oleum unctui profer.
UNCTOR, ōris. m. [ἀλείπτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui ungit. Martial. lib. 7. 31. Sordidus unctor. Et Cic. 7. Fam. 25. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me, &c. V. ALIPTES.
UNCTURA, æ. f. [ἄλειμμα] Idem quod Unctio. Cic. 2. de Legib. 60. Hæc præterea sunt in legibus de unctura, quibus servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio.
UNCTŌRIUS, a, um. Adj. [ἀλειμματικός] ut, Unctorium hypocauston, Ubi servabatur oleum ad unguendum opportunum. Plin. 2. Epist. 17.
UNCTITO, [ἀλείφομαι] āre. frequent. Plaut. Most. 1. 3. 117.
Nam istæc veteres, quæ se unguentis unctitant, interpoles.
UNGUEN, inis. n. [ἄλειφαρ] Idem quod Unguentum: significat Succum omnem, ex quo aliquid ungi potest. Unguen, Cato R. R. cap. 80. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos, quod muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) ea exulcerare. Columel. lib. 6. cap. 32. Unguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33. Pice & oleo vel unguine mistis.
Pingues unguine ceræ. Virg. 3. Georg. 450.
Crasso vitiarunt unguine pultes. Pers. 6. Sat. 40.
Pingui fluit unguine tellus. Valer. 6. Argon. 360.
UNGUĪNŌSUS, a, um. Adj. [ἀλειμματώδης] ab Unguine: ut, Unguinosum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8. Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, siccæ unguinosiores, & stomacho inutiles.
UNGENTUM, & frequentius UNGUENTUM, i. n. [μύρον, Gl. L. G. & G. L. ἄλειμμα, L. G.] non est Medicamentum, ut vulgus existimat, & tenax illa compositio, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda: sed Commistio diversorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad ungendum capillum, deliciarum & luxuriæ causa inventa. Plaut. Most. 1. 1. 41.
Non omnes possunt olere unguenta exotica. Pomponius tamen Jurisc. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit Unguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Hor. 2. Carm. 7. 23.
— funde capacibus
Unguenta de conchis. V. IATRALIPTICE.
Compositio unguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.
Crassum unguentum. Hor. de Arte Poet. 375.
Lepidum unguentum. V. LEPIDUS.
Nardinum unguentum. V. NARDUS.
Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores. Cic. 5. Tusc. 62.
Moritur suis horis unguentum. V. Morior, in MORS.
Nitere unguentis. V. NITEO.
Perfricare caput suum unguento. Cic. 5. Verr. 62.
Stillant unguenta capillo. Tibull. lib. 1. 7. 51.
Unguentum in lenticula, Proverbium est notissimum, non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quam in tenuiculo apparatu & victu, ut in lenticulæ pulmento, non esse locum unguentis, quibus in lautis opiparisque conviviis uti solebant. Quin & cibis interdum unguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulii vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot. ex Eurip.
Ὅταν φακῆ ἕψοιτο, μὴ ἐπιχεῖν μύρον. Hæc ille 21. 4.
Unguentum non recipit u, sicut nec Ungo, auctore Servio in 9. Æn. 773. Sed V. Cellarii Orthogr.
UNGUENTĀTUS, a, um. Adj. [μεμυρισμένος, Gl. G. L.] Catul. in Epithal. Juliæ, 62. 142.
Diceris male a tuis
Unguentate glabris marite
Abstinere.
Milites unguentati, i. e. Luxuriosi. Suet. Cæs. cap. 67.
Mœchus unguentatus. Plaut. Mil. 3. 3. 30.
UNGUENTĀRIUS, a, um. Adj. [μυρεψικός] Quod ad unguenta pertinet: ut, Unguentaria vasa. Plin. lib. 36. cap. 8.
UNGUENTĀRIUS, i. m. [μυροπώλης, Gl. G. L.] Qui unguenta conficit ac vendit, a Græcis Myropola dicitur. Cic. 1. Off. 150. Adde huc si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. Hor. 2. Serm. 3. 228.
— pomarius, auceps,
Unguentarius, ac Tusci turba impia vici.
UNGUENTARIA, æ, f. Plin. lib. 8. cap. 5. De elephantis. Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.
UNGUENTARIA, æ. f. [μυρεψική] Ars ipsa conficiendorum unguentorum. Unde.
Unguentariam facere. Plaut. Pœn. 3. 3. 90.
Ibi ut balneator faciat unguentariam.
UNGUENTIPARIS, m. [μυρεψός, Gl. L. G.] [Nisi forte Unguentarius, vel Unguentiparus legendum.
UNGUĒDO, inis. f. Idem, quod Unguen. Apul. 3. Met. p. 138. Elmenh. Pyxides plusculas depromit, atque indidem egesta unguedine, &c.
UNGUENTIANA, æ. f. Acorus dicitur. Apul. de Herb. cap. 6.
UNGUILLA, æ. f. Solin. cap. 40. Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum avide venantium gestus affectant, relicta consulto visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripi.
UNXIA, æ. f. Dea unctionum præses. Arnob. 3. p. 115. Unctionum supereft Unxia. Et lib. 7. p. 227. Bos sterilis Unxiæ mactatur.
UNGUIS, is. m. [ὄνυξ Gl. L. G & G. L.] Ablativum habet ungue, & ungui, apud Catullum in Carm. nupt. 60. 43. Proprie eorum animalium est, quæ digitos habent separatos, ut sunt homines, simiæ, aves. Plin. lib. 11. cap. 45. Ungues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure plerisque dependet. Ter. Eun. 4. 3. 6.
Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.
Acuti ungues, Furaces. Juven. 5. Sat. 41.
— custos affixus ibidem,
Qui numeret gemmas, unguesque observet acutos.
Adunci ungues. V. ADUNCUS.
Formosi ungues. Propert. lib. 3. 8. 6.
Quini ungues. Ovid. 2. Met. 670.
Recurvus unguis. Stat. 3. Theb. 531.
Rigidus unguis. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Scaber unguis. Ovid. 3. de Arte Am. 276.
Validi ungues. Valer. 1. Argon. 157.
Demere ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Græcolat.
Facio ungues, Ὀνυχίζω. Gloss. Græcolat.
Ponere ungues, Deponere. Hor. de Arte Poet. 297.
Purgare ungues cultello. Hor. 1. Epist. 7. 51.
Resecare ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Latinogræc.
Arrodere ungues, caput scabere, gestus hominis sunt cogitabundi, & de mutando, cujus pœniteat, secum agitantis. Unde trahuntur in usum proverbialem. Hor. 1. Serm. 10. 71.
Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum,
Detereret sibi multa, recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.
Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna legi sint
Scripturus. Id imitatus Pers. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues. Idem 5. Sat. 162.
crudum Chærestratus unguem
Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.
Prave sectus unguis. Hor. 1. Epist. 1. 104.
Subsecare ungues docta manu. Tibull. lib. 1. 8. 11.
Discedere non unguem latum, aut Transversum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod est, Quam minimo spatio. Fit autem festivior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum undequaque consensum significamus, ut Acad. Quæst. 4. 58. Ab hac regula mihi non licet transversum (ut ajunt) unguem discedere. Idem 7. Fam. 25. Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aul. 1. 1. 18.
Istic adstato, si hercle tu ex istoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris. Erasmus.
Notare genas ungue. Ovid. 1. Amor. 7. 50.
Ostendere medium unguem dicitur, Qui maxime contemnit alterum. Juven. 10. Sat. 53.
Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. Hic duobus adagiis extremum contemptum significavit. Erasmus.
Ad unguem. V. AD præpositionem.
Perfectum ad unguem. Hor. de Arte Poet. 294.
Ad unguem factus homo. i. e. Perfectus. V. FACIO.
Ab imis unguibus. V. AB.
Incipere ab unguibus. V. A vel AB.
De tenero ungui. Hor. 3. Carm. 6. 24.
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Jam nunc, & incestos amores
De tenero meditatur ungui. quod Græci dicunt ἐκ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων. i. e. Ab ætate tenera.
In unguem committi. V. IN.
Carptus tenui ungui flos. Catull. in Carm. nupt. 60. 43.
Diripere artus insanis unguibus. Ovid. in Ibin. 601.
Ire unguibus in vultus alicui. Ovid. 1. Amor. 7. 64.
Exercent volucres aduncis unguibus iras. Ovid. 13. Met. 613.
Fœdans ora unguibus Virg. 12. Æn. 871.
Lacerare unguibus. V. LACER.
Laniare hamatis unguibus ora alicujus. Ovid. 12. Met. 563.

Petere

Petere curvis unguibus vultus alicujus. Hor. Epod. 5. 93.
Rapit nigris unguibus hydrum corvus. Ovid. 2. Fast. 257.
Secari acuto ungui. Hor. 1. Epist. 19. 46.
Timendæ uncis unguibus volucres. Lucret. lib. 5. 32.
Unguis, [ὁπλὴ] pro Ungula. Columel. lib. 6. cap. 12. Si sanguis in inferiore parte ungulæ est, extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. De bobus.
Unguis, de Palmitibus. Columel. lib. 4. cap. 12. Ungues custodum annotinos resecato.
Unguis rosæ. Plin. lib. 21. cap. 10. Capita foliorum, partesque, candidæ ungues vocantur.
Unguis arborum. Plin. lib. 12. cap. 9. Bactriano nidor siccus, multique candidi ungues.
Ungues ferrei, Instrumenta quædam, quibus vindemiatores unguium vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columel. lib. 12. cap. 18. Et ungues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat uvas, & non minima fructûs portio dispersis acinis in terram dilabatur. [His præacutis secabant racemos a scapi pediculo.
Unguis, Vitium oculi. Celsus lib. 7. cap. 7. De ungue oculorum, Unguis vero, quod pterygion Græci vocant, est membranula nervosa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte nascitur. V. totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil.*

Unx, unguis. Nomin. antiquus. Exstat in Gloss. Græcolat. [Ita propius accidit ad etymon Græcum.

Unguĭcŭlus, i. m. dimin. [ὀνύχιον] Plaut. Epid. 5. 1. 17.
— contempla, Epidice,
Usque ab unguiculo ad capillum summum est festivissima. Cic. 5. de Finib. 8. Valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem unguiculorum omnium.
A teneris (ut Græci dicunt) unguiculis; i. e. Ab infantia. Cic. 1. Fam. 6. Sed præsta te eum, qui mihi a teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. V. De tenero ungui, in unguis.

Unguicularium, i. n. [Ὀνυχιστήριον, Gl. G. L.] [Puto esse instrumentum unguibus resecandis.

Ungŭla, æ. f. [ὁπλὴ, Gl. G. L.] ab Unguis denominativum, non diminutivum; de his animalibus dicitur, quæ digitis carent. Plin. lib. 11. cap. 45. Solidas ungulas habent, quæ non sunt cornigera.
Vestigium ungulæ Castoris equi. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Ergo & illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigium ungulæ Castoris equi credis esse?
Cava ungula. Ovid. 4. de Pont. 8. 80.
Dura ungula. Ovid. 6. Met. 220.
Levis ungula. Ovid. 2. Met. 671.
Omnibus ungulis; proverbiale est, quod significat Omnibus viribus, manuumque pedumque conatu & totius corporis, ut etiam ungues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius existimat esse summas nervorum clausulas. Cic. 2. Tusc. 56. Toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt.
Quatit ungula campum quadrupedante sonitu. Virg. 8. Æn. 596.
Sonat graviter cornu solido ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Ungulas, pro Unguibus usurparunt veteres, ut
De gallo gallinaceo, Plaut. Aul. 3. 4. 8.
Ubi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire ungulis.
Injicere ungulas. Plaut. Pseud. 2. 2. 48.
— nunc certe scio,
Hoc febrim tibi esse, quia non licet huc injicere ungulas. i. e. Hoc argentum rapere.
Ungula [ὀνύχιον, τὸ ἐσθιόμενον, Gl. G. L.] & pl. Ungulæ [ὄνυχες χοίρειοι, Gl. G. L.] Edulii genus ex Porcinis ungulis. V. unguella. conf. trunculi.
Ungula, Tormenti genus. Constantinus, imperator in l. Etsi. C. de maleficis, Convictus sit eculeo deditus, ungulisque sulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas. V. Prudent. Pass. 5. 120.

Ungŭlum, i. n. [δακτύλιον, σύμβολον] Plin. lib. 33. cap. 1. Miror Tarquinii ejus statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos prisci Ungulum vocabant, postea & Græci & nostri Symbolum.

Ungulātus, a, um. Ungula instructus. Tertull. Apol. cap. 26. Altero pede ungulatus. V. etiam Fest. & Mart. Capella 4. p. 113.

Ungella, vel Unguella, [ὀνύχια, Gl. L. G. ὀνύχιον τὸ ἐσθιόμενον, G. L.] dimin. ab Ungula, q. V. ut, Ungellæ coctæ. Apic. 1. 9.

U N I

Unicalamus, Unicaulis, Unicolor, Unicuba, Unicornis, Unicus, Unigenitus, Unijugus, Unimanus. V. unus.

Unio, ōnis. m. [μαργαρίτης μεγάλος μονόκοκκος, Gl. L G. μονόκοκκον, G. L.] quam *perlam* vulgo dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35. Quidam tradunt, sicut apibus, ita concharum examinibus singulas magnitudine & vetustate præcipuas esse veluti duces, miræ ad cavendum sollertiæ: has urinantium cura peti: illis captis, facile ceteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas sale in vasis fictilibus, erosa carne omni, nucleos quosdam corporum, hoc est uniones decidere in ima. Usu atteri non dubium est, coloremque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, lævore, pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indiscreti: unde nomen unionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ. Nam id apud Græcos non est, nec apud Barbaros inventores ejus aliud quam margaritæ.
Unio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod fere citra cervicem in caput extuberavit, in cujus nominis ambitu est, quæ simplex non fruticavit, nec habuit soboles adhærentes, qualis est Marsica. Hanc vocent unionem veteres rustici, ut testatur Columella. Quod nomen apud Gallos velut triviale, hactenus usurpatum est. Siquidem quod singulari constat, nec pluribus coagmentatur bulbis, unionem Gallica lingua (*ognon*, s. *oignon*) nominat. Hæc Ruellius. Columel. lib. 12. cap. 10. Pompejanam vel Ascaloniam cæpam, vel etiam Marsicam simplicem, quam vocant unionem rustici, eligito.

Unio, ōnis. f. Uniocŭlus, Unistirpis, Unitas, Uniter, Universus, Univocus, Uniusmodi. V. unus.

Unni, V. hunni.

U N O

Unoculus, V. Unioculus in unus.

Unose, Adv. dictum fuisse olim pro Simul probat Nonius 2. 881. ex Pacuvio Iliona, Occidisti, ut multa paucis verba unose abnuntiem. Obsoletum.

U N Q

Unquam, Adv. [ποτὲ] significat Aliquo tempore. Ter. Heaut. 5. 4. 8.
Et cave posthac (si me amas) unquam istuc verbum ex te audiam.
Unquam hodie. Plaut. Amph. 1. 1. 108.
Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has sinam unquam accedere.
Unquam gentium. Cic. 4. Tusc. 77. Quis homo te exsuperavit unquam gentium impudentia? [Nisi Usquam scribendum.
Raro unquam possunt ante judicium scire, quid testis dicturus sit. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35.
Ut nemo unquam, pro Ut nemo unquam magis. Cic. 3. Att. 12. Ita sum afflictus, ut nemo unquam. Ibid. 13.
Non unquam, pro Nunquam. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat

U N U

Unus, una, um; [εἷς, μία, ἕν, Gl. L. G. & G. L.] unius Genitivum facit, sed quum opus est corripitur, hac excusatione, quod quoties vocalem longam vocalis sequitur, superiori vires detrahit, teste Servio. Dat. Uni.
Unus principium est numerorum. Ovid. 1. Met. 6.
Unus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere chaos. Virg. 1. Æn. 255.
Navibus (infandum) amissis unius ob iram
Prodimur. Ibid. 45.
Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.
Unus, Solus. Ter. Adel. 3. 3. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet. Plaut. Capt. 2. 2. 81.
Mihi uni commodus. Hor. 1. Epist. 9. 9.
Unus, pro Solus, Genitivo aliquando jungitur, & fere cum Adjectivo Omnis: aliquando Substantivo jungitur, sed quasi subintelligitur Omnium. Plin. lib. 11. cap. 37. Calvitium uni tantum animalium homini. Cic. 4. Fam. 13. P. Nigidio, uni omnium doctissimo, &c. ne benigne quidem polliceri possum.
Ad unum. V. ad.
Aliquis unus. Cic. 10. Philipp. 3. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, ut unus aliquis tuam sententiam secutus sit?
Ad aliquem unum confugere virtute præstantem. Cic. 2. Off. 41.
Alter & unus, pro Duobus. Cic. 4. Verr. 75. Repente iste testes citari jubet, dicit unus, & alter breviter, nihil interrogatur.
Unus & alter assuitur pannus. Hor. de Arte Poet. 15.
Alter aliquando subauditur. Virg. 9. Æn. 554.
— vix unus Helenor,
Et Lycus elapsi, quorum primævus Helenor.
Unus aut alter. Cic. 7. Att. 25. Quid enim est tantum in uno aut altero die?
Unus & item alter. Ter. And. 1. 1. 50.
Sed postquam amans accessit, pretium pollicens,
Unus & item alter.
Unus, alter, plures dies. Cic. 6. Verr. 66. Dies unus, alter, plures: non referri. Ibid. 7. 76. Unum, alterum mensem, prope annum.
Unus, alter, tertius. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Acad. 15. Fuit ergo jam accepta a Platone philosophandi ratio triplex. Una, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de disserendo.
Unus aut alter legi & apud Liv. quodam loco, quem notavi in edit Feyrab. *en marge au coté gauche*. Sed suspecti sunt mihi omnes isti loci, & puto Et scribendum, pro Aut. Quomodo nempe Alter pro duobus sumi posset. H. St. Locus Livii est 27. 31. V. Cellari Cur. sec. p. 426.
Unus, pro Alter. Cic. in Off. 1. 118. Quum duas cerneret vias, unam virtutis, alteram voluptatis. Virg. 4. Æn. 518.
Unum exuta pedem vinclis. [Potius sæpe & Alter iterare antiquos, pro Unus & Alter, dicemus, & Alterum pro Uno ponere.
Una altera. Ter. Phorm. 5. 8. 90.
— una injuria est
Tecum. d. lege agito ergo. p. altera est tecum, Chreme. i. e. Actio injuriarum ex lege, ait Donatus.
Unus atque idem. Cic. 7. Verr. 92. Una atque eadem nox erat, qua, &c.
Ejusdem unius aut plurium verborum iteratio. Auctor ad Heren. lib. 4. 39.
De illis unus. Cic. pro Milon. 66.
De malis unum. Cic. 3. Att. 2. Mihi etiam unum de malis in metu est, fratris miseri negotium.
De multis unus. Cic. 2. de Finib. 66. Tenuis L. Virginius, unusque de multis, sexagesimo anno post libertatem receptam, virginem filiam sua manu occidit.
De septem unus, Una de tribus. Columel. lib. 1. cap. 3. Martial. lib. 9. 8.
E multis una. Virg. 5. Æn. 644.
E populo unus. Senec. Epist. 10.
E vulgo unus. Quintil. lib. 8. cap. 4.
Ex omnibus unus. Plaut. Stich. 1. 2. 12.
Ex multis unus, i. e. Pars vulgi, unus e populo. Cic. 4. Acad. 5.
Ex omnibus unus erat timendus. Cic. 3. in Catil. 16. Idem 4. Acad. 117. Sed sit ingenio divino, quem unum ex Physicis potissimum probabit? nec enim plus uno poterit.

Ex duobus efficere pæne unum. Cic. de Amicit. 83.
Ex vitiis mediocribus unum. Hor. 1. Serm. 4. 130.
Inter omnes unus. Cic. in Orat. 104.
Unus multorum. Hor. 1. Serm. 9. 71.
Unus, subticetur aliquando. Quintil. lib. 9. cap. 1. Nec desunt qui tropis figuræ nomen imponant, quorum est Cajus Artorius Proculus. V. QUI, æ, od. Pron.
Hic unus, pro Hic tantum. Cic. 13. Fam. 8.
Honos omnibus hic erit unus. Virg. 5. Æn. 308.
Unus, Præcipuus. Virg. 5. Æn. 704.
Tum senior Nautes, unum Tritonia Pallas
Quem docuit, multaque insignem reddidit arte. Idem 2. Æn. 426. — cadit & Ripheus, justissimus unus
Qui fuit in Teucris. Servius. [Subauditur Omnium, ut dictum supra.
Ætas una. Plaut. Capt. prol. 19.
Hic postquam hunc emit, dedit eum huic nato suo
Peculiarem, quia quasi una ætas erat. i. e. Ejusdem ætatis.
Animal unum est. Curt. lib. 4. 14. 18. Nam Alexander, quantumcunque ignavis & timidis videri potest; unum animal est: & si quid mihi creditis, temerarium & vecors; adhuc nostro pavore, quam sua virtute felicius.
Animo uno. [ὁμοθυμαδὸν] Ter. Hec. 2. 1. 4.
Itaque adeo uno animo omnes socrus oderunt nurus. [Hinc Unanimus.
Cantharo uno potare, i. e. In eodem poculo libare. Plaut. Stich. 5. 4. 4.
Exemplo uno omnes vivunt. Plaut. Milit. 3. 1. 129.
Ictu uno. Plaut. Milit. 1. 1. 53. V. ICTUS.
Locum in unum cogi, unum sub aspectum subjici. Cic. 1. de Invent. 98.
Modi unius, V. UNIUSMODI. infra.
Moribus unis, & nunquam mutatis legibus vivere. Cic. pro Flacc. 62. Adsunt Lacedæmonii, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.
Opera una. Plaut. Cas. 2. 5. 1. V. OPERA.
Quies una omnibus &c. Virg. 4. Georg. 184.
Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.
Res una. Plat. Capt. 3. 1. 28.
Abeo ab illis, postquam video me sic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: una res:
Omnes compacto rem agunt, quasi in velabro olearii. Posterioribus verbis declarat quid velit, quum dicit Una res.
Salus una victis, nullam sperare salutem. Virg. 2. Æn. 710.
Unius sensus, Μονότροπος, Gloss. Græcolat.
Spes una. Ter. Eun. 2. 3. 4.
Una hæc spes, ubi ubi est, diu celari non potest.
Tempore uno, pro Eodem tempore. Cic. 2. Att. 12. O suaves epistolas tuas uno tempore mihi datas duas! V. TEMPUS.
Verbo uno eloquere. Plaut. Truc. 4. 2. 43. Et Merc. 3. 4. 17.
Viro cum uno fortissimo loquor. Cic. 15. Fam. 16. Quanquam quicum loquor? cum uno fortissimo viro, qui posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis. [Subaudi Omnium.
Ullus unus. Cic. 2. de Lege Agr. 34. Ratum sit quod finitor uni ulli, a quo missus erit, renuntiaverit.
Voce una Senatus frequens retinendum me in urbe censuit. Cic. 1. Att. 19.
Uni, æ, a, pl. Eleganter ponitur maxime cum nominibus, quæ tantum pl. sunt, ut Athenæ, Litteræ &c.
Ab unis hostium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil 9.
In unis ædibus. Ter. Eun. 2. 3. 75. Aderit una in unis ædibus. i. e. Iisdem.
Coire in unum. V. COEO.
Colligere & conferre in unum. Auctor. ad Heren. lib. 4. 53.
Unum, in neutro genere, pro Re vera. Ter. Eun. 5. 9. 34. Unum etiam hoc vos oro, ut me in vestrum gregem recipiatis. Idem And. 3. 2. 26.
Unum venit in mentem modo. Plaut. Cas. 2. 6. 26.
Unum aliquid insigniter facere Plin. Epist. 206.

UNĀ, Adv. [ὁμοῦ, Gl. L. G. & G. L. ἅμα, L. G. ὁμοθυμαδὸν, G. L.] acuitur in fine, Unà, ad differentiam Ablativi nominis Unus: significatque Simul. Cic. 7. Att. 10. Si in Italia Pompejus consistit erimus unà.
Ambos unà necare. Cic. 2. de Fin. 69. Et si id non probares, quo minus ambo unà necaremini, non precarere?
Unà inter se. Plaut. Mil. 2. 1. 61.
Unà mecum. Ter. Adelph. 4. 3. 7.
Sed quæso ut unà mecum ad matrem virginis eas, Micio. Virg. 2. Ecl. 31.
Mecum unà in silvis imitabere Pana canendo.
Unà cum. Cic. de Amicit. 34. Quod summi puerorum amores sæpe unà cum prætexta, sumpta toga deponerentur.
Philosophari unà cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 101.
Unà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quam Cum & tum. Cic. 1. Verr. 1. Is si mei consilii causam rationemque cognoverit, unà & id quod facio probabit, unà & in hac causa profecto neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Sic legit Valla; at nostra exemplaria non habent secundum illud Unà.

UNALITAS, ātis. f. Marius Victorin. 4. adv. Arium. Et unalitas in Trinitate.

UNIUSMŎDI, [μονότροπος, μονοειδής] indecl. Non varius, uniformis. Ter. Heaut. 1. 2. 31. — nam parentum injuriæ
Uniusmodi sunt ferme: paulo qui est homo tolerabilis, &c.
Materia semper est uniusmodi, suique similis. Cic. de Univers. 19.
Principia sunt uniusmodi, & simplicia. Cic. 1. Acad. 26. Quia sola cerneret id quod semper esset simplex & unius modi, & tale quale esset.

UNUSQUILĪBET, unaquælibet, unumquodlibet. Senec. Controv. 26. Ut unusquilibet satis sit. V. ibi Gronov.

UNUSQUISQUE, unaquæque, unumquodque & unumquidque. [ἕκαστος, Gl. L. G. & G. L.] i. e. Singuli: non facile patitur Superlativum, ut ait Valla, quia illud Unus, vim quandam atque naturam Superlativi obtinet: potiusque dicimus, Optimus quisque. Cic. pro Font. 17. Movetur eo timore, quo unusquisque nostrûm, quum in eum locum productus est. Ibid. 12. Unaquaque de re. Idem 6. Verr. 132. Unumquidque ostendere.
Unusquisque & Universi. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas uniuscujusque & universorum, &c.
Leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.
Sigillatim unicuique calamitati fore se denuntiabat. Cic. 6. Verr. 76.
Gradu unoquoque. Cic. 3. Verr. 154. Quis a signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur?

UNUMQUICQUID. Ter. Adelph. 4. 2. 52.
Nam jam adibo: atque unumquicquid, quod quidem erit bellissimum, Carpam.

UNUSQUIVIS, uniuscujusvis. Ter. And. 5. 4. 1.
Mitte orare: una harum quævis causa me, ut faciam, monet.
Si tu solus aut quivis unus. Cic. pro Cæcin. 62.
Unumquodvis, n. Lucret. lib. 4. 124.
Horum unumquodvis leviter si forte ciebis.

UNĬCUS, a, um. Adj. [μονογενής, Gl. L. G. & G. L.] Singularis, solus, vel unus tantum inter alias species: ut Phœnix est unica avis. Cic. pro Rosc. Amer. 41. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unico filio.
Unicum solatium in malis. Idem 4. Fam. 4.
Unicus, *Qui n'a pas son pareil.* Vide apud Livium sæpe, ut ubi Minucius de Scipione loquitur. H. St. Immo de Fabio 22. 27. pr. Illum in rebus asperis unicum ducem, ac parem quæsitum Annibali. Sic Unice Imperator, Catull. ad Cæsarem. Bibaculus apud Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.
Mirati sumus, unicum magistrum,
Summum grammaticum, optimum poetam, &c. Quod & dicitur Singularis & Incomparabilis.
Unica liberalitas. Cic. pro Quint. 41. Restat ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut unica liberalitas.
Nequitia & malitia unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 11.
Turpitudo unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 37. Si egregiam pulchritudinem, aut unicam turpitudinem eis attribuemus.
Marito unico gaudens mulier. Hor. 3. Carm. 14. 5.
Unicus est etiam Qui solus natus est patri. Plaut. Capt. 1. 2. 44.
Quid me patrem par facere est, cui ille est unicus. Et v. 47.
Tibi ille unicus est, mihi etiam unico magis unicus.

UNĬCE, Adv. [μοναχῶς] Singulariter: ut, Unice eum diligo. Plaut. Truc. 1. 2. 91. Ain' tu tu me amare? A. immo unice unum. Cic. 5. de Finib. 8. Quem unice diligo.
Avus tuus, qui amavit unice patriam. Cic. 3. in Catil. 10.
Negare ei, quem unice diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat. 1.

UNIO, ōnis. f. [μονάς, Gl. G. L.] ut, Unio duarum in Christo naturarum, pro Copulatione seu conjunctione apud Theologos.
Pro Unitate posuit Hieron. in Amos cap. 5. Decas decima unione completur. V. & Tertull. de Monogam. cap. 4.

UNIŎLA, æ. f. Gramen. Apul. de Herb. cap. 77. [Forte ab Unione gemma.

UNĪTAS, ātis. f. [μονάς, ἑνάς] ab Unus Adjectivo.
Alvei unitas. Plin. lib. 5. cap. 9. Mensura ab unitate alvei, unde se primum findit in latera ad Canopicum ostium CLXVI. De Nilo fluvio.
Solitudinis latæ unitas facta est. Quintil. in Apibus pauperis.
Unitas, Indiscreta similitudo. Plin. lib. 7. cap. 12. Toranius M. Antonio, jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.
Coloris unitas. Columel. lib. 7. cap. 3. Ideo nisi lanatas oves emi non oportet, quo melius unitas coloris appareat.
Foliorum unitas. Plin. lib. 16. cap. 22.
Variare unitatem. Plin. lib. 35. cap. 1.
Venire in unitatem. Plin lib. 33. cap. 2.
Unitas, pro Convenientia & conjunctione seu concordia. Senec. de Vita beata cap. 9. Pigritia & hæsitatio pugnam & inconstantiam ostendit. Quare audacter licet profitearis summum bonum esse animi concordiam. Virtutes enim ibi esse debebunt, ubi consensus atque unitas erit, dissident vitia. Idem lib. 4. de Benefic. cap. 18. De laudibus societatis, Hanc societatem tolle, & unitatem generis humani, qua vita sustinetur, scindes.
Dicitur de iis, quæ ita commiscentur, ut unum fiant. Cels. lib. 4. cap. 19. Donec omnia, quæ indita sunt, liquata in unitatem quandam coeunt. V. Justin. 21. 14.
Facere unitatem. Cels. lib. 6. cap. 6.

UNĬTER, Adv. i. e. Unimode & æquabiliter. Lucret. lib. 5. 538.
— atque aliam naturam subter habere
Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam.

UNIVERSUS, a, um. Adj. [σύμπας, Gl. L. G. & G. L. ἅπας, L. G.] quasi Omnis ad unum versus: id est, sine aliqua exceptione. Et in singulari quidem idem est, quod Totus: ut, Universus ager, Universus exercitus. In plurali significat Omnes conjunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur, Domicilium sibi unumquemque constituisse. Si vero dicimus, Universi sibi domicilium constituerunt, significatur, Omnes simul unum sibi pro omnibus domicilium fecisse. Ter. Phorm. 1. 1. 17.
Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser,
Id illa universum abripiet. Cic. 4. Acad. 73. Hæc loquor de universis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra universa.
Universi, Ὁμοθυμαδὸν, Gloss. Græcolat. [An Universim?
Unusquisque & Universus. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas uniuscujusque & universorum, &c.
Vim oratoris definire universam & propriam. Cic. 1. de Orat. 64. [i. e. Communem & propriam, ut alias loqui amat Cic.
Continens universa atque omnia communis rerum natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 36.
Excipere unum pro universis. Cic. de Provinc. Consul. 23.
Eloquentia universa. Cic. de Clar. Orat 50. Laus est interdum in aliqua parte dicendi, in universa eloquentia laudem non habet.
Familia universa. Cic. pro Cæcin. 58. Tam restitues, si unus servulus, quam si familia dejecerit universa.
Mare universum. Cic. 2. de Finib. 112. Omne cælum totamque cum universo mari terram mente complexum.
Naturam contra universam nihil est contendendum. Cic. 1. Off. 110.

Vita

Vita universa. Cic. pro Rosc. Com. 44. Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque universæ vox.
Pars & Universum, contraria. Cic. pro Quint 89. Omnia autem bona possessa non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quæ teneri ac possideri possunt.
Dividere universum in partes. Cic. in Orat 117. Idemque etiam, cum res postulabit, genus universum in species certas, ut nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & dividet.
Separatim & Cum universis, contraria. Cic. pro Domo 134. Audierat ex illo se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis.
Singula & Universa, contraria. Cic. 6. Fam. 10. Singula persequi non est necesse: universum studium meum & benevolentiam ad te defero.
Singulatim collecta, universa perdere. Cic. 2. Verr. 72. Si tantulum offensum titubatumque sit, ut ea, quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus. conf. Terent. supra.
In universum. V. IN præpositionem.
Unversum, pro Universum. Lucret. lib. 4. 262.

Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quamque solemus
Particulam venti sentire, & frigoris ejus,
Sed magis unversum.

UNIVERSE, Adv. [καθόλου, ὅλως] Generaliter, sive generatim; cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. 143. Quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis sigillatim potius, quam generatim atque universe loquar? Idem 5. Att. 2.

UNIVERSIM, vel UNIVERSUM, [ὁμοθυμαδὸν, Gl. L. G.] Idem. Gell. lib. 1. cap. 3. Summatim universimque.

UNIVERSĀTIM, Idem. Sidon. 8. Epist. 2. Votis universatim ferventibus.

UNIVERSĬTAS, ātis. f. [ὁμάς, σύμπαν, Gl. G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 164. Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos.
De universitate libri pronuntiare, In genere, vel in universum judicare de libro. Plin. 3. Epist. 15. ad Proculum, Non temere jam nunc de universitate pronuntio, de partibus experiar legendo.
Per universitatem, Καθ' ὁμάδα. Gloss. Græcolat.
Rerum universitas Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Tum enim censet imagines divinitate præditas inesse in universitate rerum.
Corpus universitatis. Cic. de Univers. 13. Quod si universitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.
Currus universitatis. Cic. de Univers. 37. Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit.

UNIVERSĀLIS, e. Adj. [καθολικός, ὁλικός] Quod ad universos pertinet. Auctor ad Heren. lib. 2. 37. Nam hujusmodi in rationibus, non universali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. V. Quintil. lib. 2. cap. 13.

UNIVERSALĬTER, Adv. Cajus in l. quod sæpe. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex universaliter venierit. i. e. Totus una venditione. V. Cellar. Cur. Poster. p. 102.

UNIO, īre. Unum facere. Tertull. de Anima cap. 17. Cælum mari unitur, ubi visio absumitur. V. Sulp. Sever. Hist. Sacr. 2. 43.

UNITUS, a, um. Adj. ut, Corpora unita. Senec. Quæst. Nat. 2. 2. Ratio unita. Apul. 11. Met.

UNITIO, ōnis. f. Unio. ut, Unitio naturarum. Fulgent. de Incarnat. Dom. cap. 3.

UNO, āre. Tertull. adv. Praxeam cap. 27. Qui unum eundemque contendunt patrem & filium, incipiunt dividere illos potius, quam unare.

UNĀNĬMIS, e. & UNANĬMUS, a, um. Adj. [ὁμόφρων, ὁμόψυχος, Gl. G. L.] Quod unius est animi, & ejusdem sententiæ cum altero. Liv. 7. 21. Novi Consules fenebrem quoque rem, quæ distinere unanimos videbatur, levare aggressi, &c. Virg. 4. Æn. 8.

Quum sic unanimem alloquitur male sana sororem.

Fratres unanimes. Catull. ad Veranium, 9. 4.
Sodales unanimi. Catull. ad Alphenum, 28. 1.

UNANIMANS, antis. Idem quod Unanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Sed sociæ unanimantis, fidentis fuit
Officium facere.

UNANIMĬTAS, ātis. f. [ὁμοφροσύνη, ὁμοψυχία, Gl. G. L.] Consensus æquanimitas. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Proh dii immortales, non amantis mulieris,
Sed sociæ unanimitatis fidentis fuit
Officium facere. Alii legunt Unanimantis. Liv. 40. 8. Mihi

Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regnum æquasse.

UNANIMĬTER, Adv. Vopisc. in Tacit. cap. 4. Quod me unanimiter delegistis.

UNĬCĂLĂMUS, a, um. Adj. ut, Frumentum unicalamum, quod unicum habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8. Unicalamum præterea, nec usquam capax seriturque non nisi tenui terra.

UNICAULIS, e. Adj. [μονόκαυλος] Quod unum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plin. lib. 19. cap. 10. Est autem unicaulo, radice bulbo simili.

UNICŌLEUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μονόρχις, Unitestis, Unicoleus.

UNICŎLOR, ōris. [μονοχρώματος] Unius coloris. Plin. lib. 32. cap. 9. Dulciores, feminæ sunt & unicolores. Ovid. 11. Met. 611.

At medio torus est hebeno sublimis in antro
Plumeus, unicolor, pullo velamine tectus. al. Atricolor.

UNICOLŌRUS, a, um. Idem. Prudent. Hamart. v. 819.

Sic animas cæli de fontibus unicoloras
Infundit natura solo.

UNICORNIS, is. m. [μονόκερως Gl. G. L.] sive UNICORNUS, i. vel UNICORNUM, i. n. Animal, quod unicum in fronte cornu longum gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græce monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21. Asperrimam autem feram monocerotem: reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente. V. Tertull. adv. Jud. cap. 10.

UNICORNIS, e. Adj. [μονόκερως] Quod unum tantum cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46. Solida ungula, & bicorne nullum: unicorne asinus tantum Indicus.

UNICORPŌREUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Taurus est signum in cælo Femininum, Septentrionale, unicorporeum. Et sic alibi plerisque in locis.

UNICŪBA, æ. f. [μονόλεχος Gl. L. G.] Unius viri uxor. Isidor. Gloss.

UNICULTOR, ōris. m. Unius Dei cultor. Prudent. Passione Cypriani v. 90.

Edere jussus erat, quid viveret? Unicultor inquit,
Servo salutiferi mysteria consecrata Christi.

UNIFORMIS, e. Adj. Macrob. 7. Saturn. cap. 5. Ut horrore uniformis alimoniæ, edendi desiderium languesceret. Uniformem cibum opponit Vario, vocatque etiam Simplicem. Adde Tacit. de Orat. cap 32.

UNIFORMĬTAS, ātis. f. Macrob. lib. 7. Saturn. 5. Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adjicis?

UNIFORMĬTER, Adv. Apul. Trismeg. sub initium; Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctæ.

UNIGĔNA, æ. c. [μονογενής Gl. L. G.] Cic. de Univers. 10. Mundus vocatur, quod solus atque unus esset, his verbis, Ut hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quod solus atque unus esset: idcirco singularem deus hunc mundum atque unigenam procreavit. Ubi aliqui legunt Unigenum, id est, unicum genitum.
Pallas unigena, apud Catullum in Argonaut. 63. 300. quia e Jovis cerebro atque uno parente orta. Budæus.

UNIGENĬTUS, i. m. [μονογενής] Filius qui unicus est: quasi solus genitus, nec fratrem ullum habuit, aut sororem. Verbum est ecclesiasticum. V. Tertull. adv. Gnost. cap. 7. Salvian. 4. p. 121.

UNIJŬGUS, a, um. Adj. [μονόζυγος] Unijugæ vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis adnectuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. Si unijuga erit vinea.
Joseph unijugus, i. e. Monogamus. Tertull. de Monog. cap. 6.

UNIMAMMIA, vel UNOMAMMIA, æ. f. Unam mammam habens. Plaut. Curc. 3. 1. 75. Et Classiam unomammiam.

UNIMĂNUS, a, um. Adj. [μονόχειρ, Gl. G. L] Unam tantum manum habens. Liv. 35. 21. Capram sex hœdos uno fetu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretii puerum natum unimanum. Vide & 41. 21.

UNIMŎDUS, a, um. Adj. ut Prudent. Psychom. v. 768.

Spiritus unimodis texat compagibus unus.

UNIOCŬLUS, vel UNOCŬLUS, i. m. [μονόφθαλμος] Qui unum tantum oculum habet. Plaut. Curc. 3. 22.

Unocule salve. CU. quæso, deridesne me?
LE. De coclitum prosapia te esse arbitror;
Nam ii sunt unoculi. Quædam exemplaria legunt Une ocule, vel

Uniocule. Gell. lib. 3. cap. 11. De Cyclope itidem inquit vel maxime quod unoculus fuit. V. Solin. cap. 25.

UNIPES, ĕdis. c. [μονόπους, Gl. G. L.]

UNISTIRPIS, e. Adj. [μονοστελέχης] Unius stirpis. Plin. lib. 16. cap. 30. In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, ulmus & si qua unistirpia.

UNITESTIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μονόρχις, Unitestis, Unicoleus.

UNIVĪRA, vel UNIVIRIA, æ. f. Quæ semel tantum nupsit, uni tantum viro conjuncta. Grut. Inscript. p. 748. n. 4.

RENATVS.
VOLVSIAE. IVSTAE.
MATRI. CARISSIMAE.
OMNIVM. FEMINAR.
SANCTIORI. VNIVIRAE. V. etiam Tertull. ad

Uxor. 1. 7. Trebell. in Tito cap. 32.

UNIVIRĀTUS, ûs. m. [μονογαμία] Tertull. de Uxor. lib. 1. extr. & de Castit. cap. 13.

UNIVŎCUS, a, um. Adj. [συνώνυμος] Cujus & nomen commune est, & eadem substantiæ ratio, quod Græce synonymum dicitur. Homo & equus univoca sunt, quia sub uno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est utriusque substantia. V. Mart. Capel. 4. p. 95. V. HOMONYMUS.

ULLUS, a, um. [τὶς] Per dimin. ab Unus, Gen. Ullius, Dat. Ulli. Aliquis, quasi unus aliquis. Nunquam autem affirmative ponitur, sed vel negative, ut, Non est ullus qui currat: vel interrogative, ut, Est ne ullus qui currat? vel subjunctive: ut, Si ullus me vocabit, statim veniam. Ter. Hec. 4. 4. 102.

Si ullo modo est, ut possit, quod spero fore. Cic. 6. Verr. 7.

Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum, Bonam fortunam, ut opinor. Idem in eundem, 4. 60. Debebat Epicrates ullum nummum nemini.
Objicit mihi quod ullum de liberis meis potuerim facere discrimen. Quintil. in Ægro redempto.
Rei ullius emptor nemo. Cic. 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor.
Scientiam ullam negat prodesse alicui. Cic. 1. de Orat. 250.

UNETVICESĬMUS, a, um. Adj. ut, Legio unetvicesima. Tacit. 1. Ann. 45. V. ibi Lips. & Freinshem. Al. Una & vicesimus scribunt.

UNETVICESIMĀNI, orum. Tacit. 1. Ann. 37. Non abscessere quintani unetvicesimanique. scil. Milites.

UNDE, pro UNUM DE, ut Duode quoque, usurpatur in compositis numeralibus sequentibus, aliisque a Stephano prætermissis.

UNDĒCENTUM, [ἑνὸς δέοντος ἑκατόν] quasi Uno dempto de centum. Plin. lib. 7. cap. 60. Paruerunt tamen ei annis undecentum.

UNDECENTĒSĬMUS, a, um. Adj. Ordinale. Valer. Max. 8. 7. ext. 11. Ad undecentesimum annum.

UNDENŌNĀGINTA, Liv. 37. 30. Hostium classis undenonaginta navium fuit.

UNDEOCTŌGINTA [ὀγδοήκοντα ἑνὸς δέοντος] natus annos. Hor. 2. Serm. 3. 117.

UNDEQUADRĀGINTA, [τεσσαράκοντα ἑνὸς δέοντος] Adj. indecl. Liv. 23. 57. Ad mille CCCC Carthaginiensium cæsi, undequadraginta vivi capti. al. Undesexaginta.

UNDEQUADRĀGIES, Adv. [ἑνὸς δέοντος τεσσαρακοντάκις] Plin. lib. 7. cap. 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

UNDEQUADRAGESĬMUS, a, um. Adj. Valer. Max. 8. 7. ext. 10. Undequadragesimum volumen.

UNDEQUINQUĀGINTA, Adj. indecl. Liv. 37. 58. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt. V. Plin. lib. 33. cap. 4.

UNDEQUINQUAGESĬMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος πεντηκοστός] Cic. pro

pro Lege Manil. 35. Ipse autem, ut a Brundusio profectus est, undequinquagesimo die totam ad imperium Pop. Rom. Ciliciam adjunxit.

UNDESEXAGINTA, [ἑνὸς δέοντα ἑξήκοντα] Adj. indecl. Plin. lib. 36. cap. 15. Adjecit ipse in Ædilitatis suæ commemoratione & ludos undesexaginta diebus factos. Liv. 23. 37.

UNDETRIGINTA, Vitruv. 9 4. Mensibus undetriginta & amplius.

UNDETRICENI, æ, a. Macrob. Saturn. 1. 13. Januarius, Aprilis, Junius, Sextilis, September, October, November, December, undetricenis censebantur diebus.

UNDETRIGESIMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος, τριακοστὸς] Liv. 25. 36. Anno octavo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, undetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

UNDEVIGINTI, [ἑνὸς δέοντος εἴκοσι] Adj. indecl. Cic. de Clar. Orat. 226. Undeviginti annos natus erat eo tempore. Et Liv. 23. 46.

UNDEVICENI, æ, a. Quintil. lib. 1. cap. 10. Porrecti utrimque undeviceni.

UNDEVICESIMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος εἰκοστὸς] Cic. de Senect. 14. Anno enim undevicesimo post ejus mortem hi Consules T. Flaminius & M. Attilius facti sunt. Et Liv. 10. 47. & 27. 38.

UNDECIM, quasi Unum & decem. Martial. lib. 2. 44. Debeo undecim millia Phileto.

UNDECIES, Adv. [ἑνδεκάκις] Cic. 4. Verr. 20. H-S. undecies numeratum esse, ut eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscente obtineret. Martial. lib. 5. 80.

> Undecies una surrexti, Zoile, cœna,
> E mutata tibi synthesis undecies.

UNDECIMUS, a, um. Adj. [ἑνδέκατος] Plin. lib. 11. cap. 54. Durasse & ultra undecimum diem plerosque.

UNDECENI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Idem quod Undecim. Plin. lib. 36. cap. 8. Idemque digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium, longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

UNDENI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Undecim. Plin. lib. 11. cap. 25. Patiuntur autem undeni. Idem lib. 8. cap. 42. Partum in eo genere undenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

UNDECIREMIS, is. [ἑνδεκήρης] Navis undecim remorum ordines habens. Plin. lib. 26. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur, ad undeciremem Demetrii succisa, centumtriginta pedum longitudinis, crassitudinis vero ad trium hominum complexum. De cedro.

U N X

UNXIA, V. UNGO.

V O

VO. Volero, Votinia, scil. Tribus; Volusus. VO. DE. Vota decennalia.

V O C

VOCABULUM, VOCALIS, VOCATIVUS, VOCATOR, VOCIFEROR, &c. VOCITO, VOCO. V. VOX.

VOCONIA, orum. n. [βοκώνια] Genera sunt pirorum, quemadmodum & Volema, apud Plin. lib. 15. cap 15.

VOCONTII, orum. m. [Οὐοκόντιοι] Galliæ Narbonensis populi, ut scribit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis. Hinc

VOCONTIUS, a, um. Adj. [οὐοκόντιος] ut, Rura Vocontia. Sil. lib. 3. 467. Alii Vocuntia scribunt.

Forum Vocontium. Cic. 10. Fam. 34.

VOCULA, VOCULATIO. V. VOX.

V O G

VOGESUS, i. m. [οὐόγεσος] Mons in finibus Lingonum, a quo Mosa fluvius profluit, non longe a fonte Matronæ fluvii in Francorum regno situs. Lucan. lib. 1. 397.

> Castraque, quæ Vogesi curvam super ardua ripam
> Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

V O L

VOL. Volcanalia. VOLER. Volerus. VOLK. Volcano.

VOLGIVAGUS, V. VULGUS.

VOLA, æ. f. [θέναρ, τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Media pars manus sive pedis, ut ait Servius. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam.

Pro Vestigio pedis. Varro apud Non. 4. 480. Nec vola nec vestigium extat. [i. e. Nec manus, nec pedis vestigium. V. tamen Fest.

VOLA oppidum, V. BOLA.

VOLATERRÆ, ārum. f. [Οὐολατέρραι] Hetruriæ oppidum ad Cæcinnam fluvium, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VOLATERRANUS, a, um. Adj. ut, Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24.

VOLATILE, VOLATICUS, VOLATURA, VOLATUS. V. VOLO, āre.

VOLCÆ, arum. m. [Οὐόλκαι] Populi Galliæ Narbonensis. Volcarum nomen trans Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Saliorum sive Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap. 10. Volcæ vulgo *Languedoc*. Olivarius in Melam tradit Volcas esse eos, qui apud Montem Pesulanum agunt.

VOLCATIUS, vel VULCATIUS, i. m. [οὐολκάτιος] L. Volcatius Tullus Consul, impediit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Consulatum. Auctor Pedianus in argum. orat. pro C. Cornel.

Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantum exstat nunc Avidii Cassii vita.

Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniorem vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. Auctor Capitolinus in vit Gord. Jun. extr.

Volcatius Epidius grammaticus, scripsit res gestas Pompeji Magni & ejus patris: primus libertinorum, qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, ut scribit Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium & Augustum. [Ex male inspecto Tranquillo Rhet. 3. & 4.

Volcatius Sedigitus in libro de Poëtis, quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, monstrat apud Gell. lib. 15. cap. 24.

VOLEMA, ōrum. n. vel VOLEMI, m. ut Gloss. [κολοκυνθίδες, ἄπιοι, Gl. L. G.] Pira Gallis dicuntur bona & grandia: eo quod impleant volam. Apud Catonem R. R. cap. 7. Columel. lib. 5. cap. 10. & 12. 10. Virg. 2. Georg. 88. —nec surculus idem

> Crustumiis, Syriisque piris, gravibusque volemis.

VOLENTIA, V. VOLO, vis.

VOLESUS, i. m. Sabinus, qui cum Tatio Romam venit. V. Ovid. 3. de Pont. 2. 105.

Volesus, sub Augusto Proconsul Asiæ. V. Senec. de Ira 1. 5.

VOLGIOLUM, i. n. inter Rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10. Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

VOLITINA, seu VOLTINIA Tribus, V. TRIBUS.

VOLO, [ἵπταμαι, πέταμαι, Gl. L. G. & G. L. πετάομαι, L. G.] āre. Proprium est pennas habentium. Virg. 1. Æn. 301.

> — volat ille per aëra magnum
> Remigio alarum. Cic. in Arat. 47.
> Namque est ales avis, lato sub tegmine cæli
> Quæ volat, & serpens geminis secat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plin. lib. 11. cap. 28.

Alte volare, & Demissius volare, contraria. Ovid. 3. Trist. 4. 23.

Catervatim volare. Plin. lib. 10. cap. 24.

Gregatim volare. Quintil lib. 1. cap. 6.

Perniciter volare. V. PERNIX.

Volare transfertur ad alia, quæ celeriter currunt: ut Navis volat, fama volat, & hujusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Ter. Hec. 3. 4. 24.

> Immo, quod constitui me hodie conventurum eum,
> Non posse, ne me frustra illic exspectet, vola.

Volare, & Iter facere. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Passu volat alite virgo. Ovid. 10. Met. 587.

Ætas volat. Cic. 1. Tusc. 76.

Axis fervidus vi volat. Virg. 3 Georg. 7.

Dicta magna volant superbo. Valer. 5. Argon. 600.

Faces & saxa volant. Virg. 1. Æn. 154. Al. Volunt.

Fama volat. Virg. 3. Æn. 121.

Litteræ volant, Quæ celeriter perferuntur. Cic. 2. Att. 19. Litteræ Capuam ad Pompejum volare dicebantur.

Spiritus volat altus in auras. Ovid. 3. Trist. 3. 61.

Tela volant hiberna grandine plura. Ovid. 5. Met. 157.

Vis volat telorum. Liv. 26. 44.

VOLANS, antis. Partic. [πετόμενος] ut,

Curru fecundo volans. Virg. 1. Æn. 160. & 12. 478.

Currus agitare volantes. Virg. 3. Georg. 181.

Equos inhibere volantes. Ovid. 2. Met. 128.

Fumi volantes. Lucret. lib. 6. 103.

Hasta volans. Sil. lib. 16. 587.

Nubes volantes. Lucret. lib. 5. 254.

Sagitta volans. Ovid. 3. Trist. 10. 55.

Umbræ volantes. Ovid. 1. Amor 6. 13.

Volantes, loco substantivi, pro Avibus. Virg. 6. Æn. 239. de Averno,

> Quam super haud ullæ poterant impune volantes
> Tendere iter pennis.

VOLATUS, ûs. m. [πτῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Idemque & volatus alitum sustinet, & spiritu ductus alit & sustentat animantes.

Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Divin. 26.

Celer volatus. Claud. Conf. Mall. Theod. 270.

Lenis volatus. Ovid. 12. Met. 527.

Præceps volatus. Martial. lib. 11. 92.

Suspensus volatus. Stat. 3. Theb. 463.

In volatu. V. IN præpositionem.

VOLATURA, æ. f. [πτῆμα] Idem. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi caussa. Columel. lib. 8 cap. 9.

VOLATICUS, a, um. Adj. [πτηνὸς] pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. 13. Att. 25. extr. O Academiam volaticam & sui similem, modo huc, modo illuc? Idem de Arusp. Respon. 46. Illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti.

Mulieres volaticæ, Strigæ, maleficæ. Festus in Strigas.

Volaticus. Epist. 42. H. St. Reliqua omisit.

VOLATICA, æ. f. Tertull. de Pallio cap. 6. Qui volaticam spectat. i. e. Geometriam, ut Junio videtur; sed Jo. Lud. de la Cerda & Salmasius p. 471. Auspicem interpretantur.

VOLATILIS, e. Adj. [πτηνὸς] quasi Volans. Volucres, Volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Præterea vescimur bestiis & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiendo, partim alendo. Vetus codex legit Volantibus.

Ætas volatilis. Ovid. 10. Met. 519

Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg. 4. Æn. 71.

Pecus volatile facile pastoris custodiam recipit. Columel. lib. 8. cap. 4. De cibariis gallinarum.

Pueri volatilis arcus. Ovid. 2. Amor. 7. 27. h. e. Cupidinis.

Telum volatile mittere. Ovid. 7. Met. 481.

VOLABILIS, e. Idem. Varro apud Non. 18. 8. & 21. Cervum qui volabile currens sparo secutus tragulave trajicit. Alii legunt Volabilem.

VELOX, quasi VOLOX. H. St. V. f. l.

VOLITO, [ἱπτάμαι Gl. G L.] āre. frequent. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. In hac igitur immensitate, latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.

Passim ac libere volitare. Cic. 2. de Orat. 23. Sic enim se res habet, ut quemadmodum volucres, &c. levandi laboris sui causa passim ac libere solutas opere volitare.

Super carpentum volitare. Liv. 1. 34.

Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Orat. 23. Animi nostri forensibus negotiis atque urbano opere defessi, gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore.

Favillæ volitant. Ovid. 2. Met. 284.

Umbræ volitant inter vivos. Lucret. lib. 4. 42.

Voces

Voces volitant per aures. Idem. 4. 222.
Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, ut ait Valla. Tacit. 2. Ann. 21. Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quam virtus deserebat.
Insultare & volitare. Cic. pro Flacc. 38. Nunc vero, non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.
Cupiditate gloriæ volitare, h. e. Efferri & vehementer trahi. Cic. in Pison. 59. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.
Ante oculos alicujus volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Volitat enim ante oculos istorum Jubæ regis filius, adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus.
In armis volitare. Cic. 2. in Catil. 15. Nunquam ego a diis immortalibus optabo, Quirites, invidiæ meæ levandæ causa, ut L. Catilinam ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.
In foro volitare. Cic. 1. de Orat. 173.
Per gentes volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 98. Ut volitaretis interea per gentes, per regna omnia, cum imperio summo, cum judicio infinito, cum omni pecunia.
Per forum volitare. Cic. pro Domo 49. Itaque cum florens ac potens per medium forum popularis volitares.
Toto foro volitare. Liv. 39. 32.
Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic. 1. Tusc. 34.
Nemo me lacrimis decoret, nec funera fletu
Faxit. cur? volito vivu' per ora virûm.
VOLĬTANS, antis. ut, Vespertilio volitans. Plin. 10. 61.
Asilus volitans. Virg. 3. Georg. 147.
Currus volitans, i. e. Navis. Catull. Argon. 59.
Fama volitans. Virg. 7. Æn. 104.
Simulacra volitantia. Virg. 7. Æn. 89.
Volitans, Discurrens. Cic. Post red. in Senat. 7. Cum ferro & facibus homines tota urbe volitantes, &c.
Acie tota volitans. Liv. 4. 10. & Tacit. 2. Ann. 21.
In aciem primam volitans. Flor. 3. 10. 4.
Per totum mundum volitans. Manil. 2. 742.
VOLITĀTUS, ûs. m. Fortunat. lib. 4. de Vita Martini,
Ecce repens oritur variante fragore procella,
Stridula sidereo volitatu, & multa tumultu.
VŎLŬCER, ucris, cre. pen. c. [πτηνὸς, Gl. L.G. & G.L.] Celer. de Alitibus proprie.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb. 691.
Columba volucris. Virg. 5. Æn. 488.
Cupido volucer. Ovid. 9. Met. 481.
Somnus volucer. Virg. 2. Æn. 794. [Fingebatur alatus.
Aquæ volucres, Fluvii, torrentes. Ovid. 2. Met. 234. al. Equi.
Auræ volucres. Virg. 5. Æn. 503.
Currus volucer. Hor. 2. Carm. 33. 8.
Cursus volucer. Ovid. 1. Trist. 9. 5.
Dies volucris. Hor. 3. Carm. 28. 6.
Equi volucres. Ovid. 2. Met. 234. al. Aquæ.
Fluvius. Virg. 1. Æn. 321.
— volucremque fuga prævertitur Hebrum.
Fortuna volucris. Cic. pro Sull. 91. O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Sil. lib. 17. 589.
Fumi volucres. Virg. 2. Georg. 217.
Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres.
Levitas volucris. Lucret. lib. 4. 204.
— volucri levitate feruntur.
Nuntius volucris. Cic. pro Quint. 80.
Oratio. Cic. de Clar. Orat. 326. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quam verbis volucre atque incitatum.
Pardus. Martial. 1. 15.
Et volucrem longo porrexit vulnere pardum.
Procellæ volucres. Ovid. 2. Amor. 11. 33.
Rotæ volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.
Sagitta volucris. Virg. 11. Æn. 858.
Saltus volucer. Stat. 6. Theb. 569.
Vox volucris. Plaut. Amph. 1. 1. 170. Volucrem vocem gestito.
VOLŬCRIS, is. f. [πτηνὸν, Gl. L. G. & G. L.] Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoque, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi. Cic. 2. de Orat. 23. Quemadmodum volucres videmus procreationis atque utilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ovid. 12. Met. 15.
Advenæ volucres. V. ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1. 12.
Avidæ volucres. Ovid. 5. Met. 484.
Flumineæ volucres. Ovid. 2. Met. 253.
Fœda volucris. Ovid. 5. Met. 549.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg. 470.
Infandæ volucres. Stat. 10. Theb. 423.
Obscænæ volucres, Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 241.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg. 243.
Picturatæ volucres. Claud. ad Serenam 3.
Rapidissima volucris milvius. Ovid. 2. Met. 716.
Tener volucris. Cic. 2. de Divin. 64.
Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Hic videtur Adjectivum Volucres, pro Substantivo positum, quum masculino jungat. [Nisi malis Teneras.
Vaga volucris. Ovid. 2. Met. 308.
Variæ volucres. Virg. 7. Æn. 33. Lucret. lib. 2. 144. Varias vocat quas Virgil. Pictas. Nisi malis, quod plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ovid. 7. Met. 4. Harpyias intelligit, de quibus & Virg. 3. Æn. 361.
Virginei vultus volucrum, &c.
Conflictatæ volucres sævissima hieme. V. Conflicto, in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ovid. 15. Met. 474.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3. 893.
Sentire linguas volucrum. Virg. 3. Æn. 361.
Volucrium in Genitivo plurali, teste Charisio, citatque Ciceronem de Finibus.

VOLUCRĬTAS, ātis. f. Fulgent. 2. Mythol. Mundus celeri quadam volucritate versatur.
VOLUCRĬTER, Adv. Ammian. 17. 3. Volucriter congregati.
Perurgere volucriter. Idem 39. 5.
VOLUCRĬPES, ědis. Auson. Epist. 16. extr.
Volucripes dimetria. V. Sidon. 9. Epist. 15.
VOLŪCRA, æ. f. Columel. de Arboribus, cap. 13. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere prærodit teneros adhuc pampinos & uvas. Involucrum & Convolvulum quidam vocant. V. in VOLVO.
VŎLO, vīs, vult, volui, [θέλω, βούλομαι, Gl. L. G. & G. L.] velle. Virg. 3. Ecl. 29.
Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim
Experiamur.
Volo te, subaudi Alloqui: & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Idem Epid. 3. 4. 24. & Trinum. 4. 2. 121. Ter. And. 5. 3. 1. Quis me volt?
Velint nolint. Plin. in Paneg. cap. 20. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.
Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. 3. Q. frat. 8. Crassum Junianum, hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.
Volo Arpinum, subaud. Proficisci. Cic. 9. Att. 1. Nos autem in Formiano morabamur; quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sæpius utitur verbo Cogito.
Id volumus, id contendimus. Cic. 2. de Fin. 72. Id enim volumus, id contendimus, ut officii fructus sit ipsum officium.
Ne velit emisse. Cato R. R. cap. 5. Ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. h. e. Nihil emat.
Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluent. 188. Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit.
Volo, pro Opto. Cic. 12. Fam. 19. Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire.
Honorem hunc deum fortunare tibi volo, h. e. Vehementer cupio. Cic. 15. Fam. 18. Maxima sum lætitia affectus, cum audivi Consulem te factum esse, eumque honorem deos tibi fortunare volo.
Clementer volo. V. CLEMENS.
Leviter bene velle alicui. V. LEVIS, & BENE.
Magis vellem. V. MAGIS.
Maxime vellem. V. MAGIS.
Minime volo. V. PARVUS.
Nimis vellem. V. NIMIS.
Nimium volo. V. NIMIS.
Quid vultis amplius? Cic. 5. Verr. 118. & sæpe alias.
Gratiam tuam volo, i. e. Opto. Plaut. Curc. 3. 55.
Causa tua volo omnia, i. e. Tibi bene cupio. Cic. 13. Fam. 22. Nam & semper me coluit, diligentissimeque observavit, & a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. conf. Epist. 15. extr.
Causa ejus valde volo. Cic. 16. Fam. 17. Cuspio, quod operam dedisti, mihi gratum est: valde enim ejus causa volo.
Causa tua volo, absolute. Cic. 11. Att. 8. Per eos, qui nostra causa volunt, valentque apud illum, diligentissime contendas opus est.
Defensum volo, i. e. Cupio defendi. Cic. 13. Fam. 10. Remque & utilitatem sociorum (cujus rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maxime defensam & auctam velis.
Donatum tibi volo. Ulpian. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, servo communi meo & Titii rem tradidit. Idem in l. hoc jure. D. eod. tit. Si quis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Sejo, cui donatum volebat: deinde, &c.
Excusatum istis me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus, qui istius injurias norunt, hoc est Pop. Rom. universo, me vehementer excusatum volo.
Factum alicui velle. Apul. Apol. p. 314. Elmenh. Sicinium Pontianum, cui factum volo. V. Ter. Adelph. 5. 7. 20.
Liberatum ea te cura quamobrem volo. 3. Q. frat. 1.
Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut. Capt. prol. 53.
Nominatum volo eum honoris causa. Cic. 2. Verr. 18. Fit obviam casu ei multitudini C. Curio, quem ego hominem honoris potius, quam contumeliæ causa, nominatum volo.
Oratum volo a vobis rem justam. Plaut. Amph. prol. 33.
Oratos & vos volo esse. Plaut. Casin. prol. 21.
Obsequutum amori illius volo. Plaut. Asin. 1. 1. 62.
Velle salvam. Cic. 11. Fam. 28. At debeo pro civili parte Rempub. velle salvam.
Velim, ὄφελον, ἠθέλησα, βουλοίμην. Vellem, ἤθελον, ἠθέλησα, ὄφελον. Gloss. Latinogræc.
Velim, Optantis cum desiderio. Plaut. Truc. 2. 5. 28.
Date aquam manibus, nunc eccastor, ut veniret miles velim.
Velim ut velles. Plaut. Most. 3. 2. 53.
Velim ut velles, Tranio: sed quid est negotii? i. e. Cupio ita tibi esse, ut velles.
Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27. Plaut. Asin. 1. 2. 26.
Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius 17. 88. [Futurum est, non infrequentis usus.
Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, divinas esse vult. Et paulo post itidem.
Quid sibi vult istud? Cic. 4. Verr. 150. Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? h. e. Quid significant.
Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic. 3. de Legib. 33.
Apud comicos Volt pro Vult fere semper legitur.
Velle, jubere, decernere. Cic. 2. de Legib. Ita decernebat Senatus, jubebat & volebat populus. i. e. Suffragiis suis comprobabat. V. Liv. 33. 25. & 38. 54. [Respicitur formula rogandi populum, Velitis, Jubeatis, Quirites.
Vin' tu, pro Visne tu, Vide in OPPEDO. H. St.
VOLENS, entis. Partic. [βουλόμενος, θέλων, Gl. L. G.]
Animo volenti aliquid agere. Sallust. in Jugurth. cap. 73.

Vobis si volentibus erit. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 6. Figuras vero quas traxit de vetustate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggesserit, enumerabo.

Volens, propitius. Plaut. Curc. 1. 1 89.

Potate, fite mihi volentes propitiæ. Liv. 7. 26. Precatus deinde, si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitiusque adesset.

Volens, pro Benevolo, ut in deorum precationibus. Cato R. R. cap. 141. Mars pater, te precor quæsoque, uti sies volens propitius mihi, domo, familiæque nostræ. Livius 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper sospitet progeniem. Turnebus.

Volentia, i. e. Quæ vellent, a voluntate. Sallust. Histor. lib. 4. Multisque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius 2. 900.

Talia plebi volentia fuere. Tacit. 15. Ann. 36. i. e. Grata.

Rescribere volentia. Idem 3. Hist. 52.

VOLENTER, Adv. Idem. Apul. 6. Met. p. 178. Elmenh. Perrexit Psyche volenter.

VOLENTIA, æ. f. Solin. cap. 36. Volentia resistendi prompta.

Fretus alicujus volentia. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh.

VOLUNTAS, ātis. f. [βούλησις, προαίρεσις, πρόθεσις, Gl. G. L.] Animi inductio volens, mens & consilium. Cic. 4. Tusc. 12. Quamobrem simul objecta species cujuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quum constanter prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est, quæ quid cum ratione desiderat.

Libertas & Voluntas. Cic. pro Sext. 69. Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.

Mens & Voluntas. Cic. 3. in Catil. 22. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepi.

Sensus & Voluntas. Q. Cic. de Petit. Conf. 32. Petitori vero necessaria est, cujus & frons, & vultus, & sermo ad eorum, quoscunque convenerit, sensum & voluntatem commutandus est.

Simulatio & Voluntas, contraria. Cic. 8. Att. 9. Sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.

Nihil tam flexibile, quam voluntas. Cic. pro Milon. 23.

Nihil obscurius voluntate hominum. Cic. pro Muren. 36.

Voluntas ad aliquid agendum. Cic. pro Font. 30. Quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.

Voluntate, Ablativus. Ter. Adelph. 3. 4. 44.

Quod vos jus cogit, id voluntate impetret.

Voluntate, Sponte. Plaut. Mil. 2. 5. 40.

Nisi voluntate ibis, rapiam te domum. conf. Ter. And. 3. 4. 44. Cic. 5. Fam. 5. & V. Gronov. ad Liv. 5. 17.

Omnium voluntate, i. e. Omnibus volentibus & concedentibus. Cic. 13. Fam. 5. Cum iis, qui similem injuriam acceperant, amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adjutor incolumitatis fui.

Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2. de Finib. 65.

Remittere aliquid voluntate. Liv. 35.

De mea voluntate. V. DE præpositionem.

Ex voluntate. Cic. in Pison. 46. Illud accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.

Ex voluntate alicujus aliquid facere, h. e. Quod aliquis concedat & velit. Cic. 13. Fam. 30. Hoc mihi velim credas, si quid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem me invitissimum fecisse.

Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.

Legis voluntas, Sententia. Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed voluntate legis se tuebitur.

Abdita voluntas ac retrusa. V. Abditus, in ABDO.

Adversa voluntas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Animosa voluntas. Lucan. ad Pison. 239.

Aversa voluntas. Virg. 12. Æn. 647.

Dubia voluntas. Tacit. 4. Hist. 6.

Malefica voluntas. Plin. lib. 9. cap. 59.

Occulta voluntas, multiplex natura. Cic. ad Brut. 1.

Abalienare voluntatem. V. ABALIENO.

Abhorret voluntas ejus a me. Cic. 2. Fam. 16. Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certiorem me nunquam fecisti, quam valde Bibuli voluntas a me sine causa abhorreret.

Abjicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cic. 2. de Orat. 142.

Accidit voluntas. V. ACCIDO.

Accommodare voluntatem. Ulpian. in l. j. §. in potestate. D. de exercit. action. Si servus peculiaris, volente filiofamilias, in cujus peculio erat: vel servo, vicarius ejus navem exercuit: pater dominusve, qui voluntatem non accommodavit, duntaxat de peculio tenebitur, sed filius ipse in solidum.

Adducere in voluntatem. V. ADDUCO.

Adjuvare voluntatem. V. ADJUVO.

Alienare a se voluntates suorum. V. ALIENO.

Auferre voluntatem. V. AUFERO.

Conformare se ad alicujus voluntatem. V. CONFORMO.

Emetiri voluntatem, seu (ut alii legunt) Remetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit, admonuitque, Pomponi, ut a te ipso sumerem aliquid ad me reficiendum, teque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur a doctis, quod eadem mensura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque ut ignoscas, a te peto. h. e. Remunerandi voluntatem tibi præstabo.

Facere voluntatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Fert ita corde voluntas. Virg. 6. Æn. 675.

Habere voluntatem nocendi in iracundia. Cic. 2. de Orat. 302.

Immutare voluntatem. V. IMMUTO.

Impetrare aliquid voluntate. V. IMPETRO.

Incitata adversus rationem voluntas. V. INCITO.

Incumbere ad voluntatem. Cic. 1. Fam. 16.

Incutere voluntatem. V. INCUTIO.

Introspicere voluntates hominum. Tacit. 1. Ann. 7.

Loqui ad voluntatem. V. LOQUOR.

Manet voluntas. V. MANEO.

Mutare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. 59.

Nuncupata voluntas. V. NUNCUPO.

Scrutari alicujus voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sum. ut, Est mihi diversa voluntas. Ovid. 5. Fast. 529.

Est temerata nostra voluntas. Ovid. 9. Met. 626.

Suscipere voluntatem. Cic. 3. in Catil. 22.

Voluntas, pro Favore. Ter. prol. Phorm. 30.

Voluntas vestra si ad poetam accesserit. h. e. Si faveritis. Donatus.

Offensa voluntas populi. V. OFFENDO.

Voluntas erga quid, pro ea quam vulgo *affectionem* vocamus. Cic 2. de Finib. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.

Grata voluntas in parentes. Cic. pro Planc. 80.

Mutua voluntas, Benevolentia. Cic. 5. Fam. 2. Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.

Officiosa voluntas. Ovid. 3. de Pont. 2. 17.

Pauper voluntas. Ovid. 8. Met. 678.

Perpetua & constans voluntas. Cic. 13. Philipp. 13.

Singularis voluntas. Cic. pro Rabir. 8. Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliæ, singulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur?

Conciliare sibi voluntatem alicujus. V. CONCILIO.

Conferre voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18. Voluntatem contulisti.

Copulare voluntatem. Cic. 3. Fam. 4. Non mediocre vinculum mihi quidem attulisse videtur ad voluntates nostras copulandas.

Præstare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. Eam voluntatem, quam exspectabam, præstiterunt.

Profiteri voluntatem. Cic. 10. Fam. 8. Professionem bonæ voluntatis.

Propensa voluntas. Sil. 16. 289.

Quando ita cælicolûm nobis propensa voluntas
Annuit.

Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1. 141. al. Sperata.

VOLUNTĀRIUS, a, um. Adj. [αὐθαίρετος, Gl. L. G. & G. L. ἑκούσιος, G. L.] Quod fit voluntate. Cic. pro Sext. pr. Intueri potestis eos, qui omnia divina & humana violarint, non solum alacres lætosque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis civibus periculum moliri. h. e. Nulla injuria lacessitos.

Voluntarius adest. Liv. 1. 59.

Amicus voluntarius. Cic. pro Cæcin. 14. Ille, quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus.

Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret. in exsil. 12.

Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr. 143.

Testes voluntarii. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Voluntarii, apud Liv. 1. 30. Milites sunt diversæ conditionis a Volonibus. Liberi nempe homines, non servi: qui cum, vel propter ætatem, vel quod legitima stipendia fecissent, cogi non possent, sponte militabant. Liv. 31. 8. Voluntarios, quos posset, duceret, invitum ne quem militem veterem ducendi jus esset.

Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. 15. Fam. 4.

Casus voluntarius. Cic. 2. de Fin. 65.

Exitus voluntarius. Tacit. 6. Ann. 40.

Interitus voluntarius. Cic. pro Marcell. 14.

Maleficium voluntarium. Cic. 1. de Invent. 102.

Mors voluntaria. Cic. 3. de Fin. 61. Alter propter perpetuam in populari ratione levitatem, morte voluntaria se a severitate judicum vindicavit.

Motus animi voluntarius. Cic. de Fato 23.

Oblivio voluntaria. Cic. 1. Fam. 9. Quum mihi cum illo magna jam gratia esset, quod ejus omnes gravissimas injurias communis concordiæ causa voluntaria quadam oblivione contriveram.

Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 15. Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.

Societas voluntaria. Cic. pro Quint. 79.

Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Fin. 36.

Herba voluntaria, Quæ sua sponte nascitur, cui opponitur Sativa. Plin. lib. 20. cap. 22. de serpyllo, Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.

VOLUNTARIE, Adv. [ἑκουσίως, Gl. G. L.] Bono & prompto animo, non coacto. Cæs. 3. Bell. Civil. 91. extr. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX voluntarie ejusdem centuriæ sunt prosecuti. De Crastino viro fortissimo. Al. Voluntarii.

VOLUNTARIO, Idem Liv. 1. 30. Inde ob residuas bellorum iras, maxime sollicitatis ad defectionem animis voluntario traxere. Vetus exemplar habet Voluntarios.

VOLŌNES, um. m. [βολῶνες] dicti sunt Servi, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liv. 23. 35. Ut tirones (ea maxime pars volonum erat) discerent signa sequi. Idem 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni sese exæquari sineret.

VOLSCI, ōrum. m. [Οὐόλσκοι] Populi mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. 4. in descriptione Italiæ.

Veruti Volsci. Virg. 2. Georg. 168.

VOLSCUS, a, um. Adj. Virg. 7. Æn. 803.

— Volsca de gente Camilla.

VOLSCE, Adv. Titinn. apud Festum; Osce & Volsce fabulantur, nam Latine nesciunt.

VOLSELLA, V. VELLO,

VOLSGRA, æ. f. Avis, quæ se vellit. Festus.

VOLSINIUM, i. n. [Οὐολσίνιον] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuscorum urbs, hodie *Bolsena*.

VOLSI-

Volsinius, a, um. Adj. ut, Tribus Volsinia. Cic. pro Planc. 38. Alii legunt Voltinia.

Volsiniensis, e. aliud Adj. & absolute, Incola. Liv. 5. 32. & 9. 41.

Volsus, V. vulsus, in vello.

Volta, æ. f. Monstrum apud Volsinienses. Plin. lib. 2. cap. 53.

Voltumna, æ. f. Dea a bene volendo dicta. Hinc Fanum Voltumnæ, Locus Etruriæ. V. Liv. 4. 23.

Volva, V. vulva.

Volubilis, V. volvo.

Volucer, Volucra, Volucris, Volucripes, Volucritas, Voluciter, V. in volo, are.

Volumen, V. volvo.

Volumnius, i. m. Philosophus, ex partibus Bruti & Cassii, qui de pugna fatali ad Philippos scripsit. V. Voss. de Hist. Lat. 1. 17.

Volumnia, æ. f. Uxor Coriolani. Liv. 2. 40.

Voluntas, V. volo.

Volvo, volvi, vŏlūtum, [κυλίω, Gl L.G. & G. L. ἰλίσσω, L. G. ἑλῶ, G.L.] ĕre. a Volo, āre; ut quidam existimant, derivatur. Inter volandum enim quasi volvi alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42. Pampinato semper orbe se volvens.

Quam citatissime volvere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volvi, Præcipitari. Virg. 1. Æn. 120.
In præceps volvi. Ovid. 2. Met. 320.
Ante pedes alicujus volvi, Prosterni. Propert. lib. 3. 8. 12.
Amnis præceps volvitur per devia. Sil. lib. 17. 124.
Annus volvitur in se. Virg. 2. Georg. 402.
Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
Flammæ volvuntur per culmina. Idem 4. Æn. 671.
Ignem volvere sub naribus. Idem 3. Georg. 85. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
Ignis volvitur summa ad fastigia. Idem. 2. Æn. 759.
Incendia volvunt æstus. Idem 2. Æn. 706.
Lacrimæ volvuntur inanes, Furstra cadunt. Idem. 4. Æn. 449.
Libros volvere, Legere. Cic. de Clar. Orat. 198. Volvendi enim sunt libri, cum aliorum, tum in primis Catonis.
Mare venti volvunt. Virg. 3. Æn. 196.
Oculos per singula volvit. Idem 8. Æn. 618.
Orbem volvere. Liv. 4. 28. V. orbis.
Pulvis volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Saxum ingens volvunt alii. Idem. 6. Æn. 616.
Saxa volvebant infesto pondere. Idem. 9. Æn. 512.
Vices volvere. Idem. 3. Æn. 376.
Dicitur de verbis celeriter prolatis. ut,
Facile soluteque verbis volvere sententias. Cic. de Clar. Orat. 279.
Volvi uno spiritu. Cic. 3. de Orat. 179. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest.
Volvere, Cogitare, versare animo. Virg. 1. Æn. 369.

At pius Æneas per noctem plurima volvens. [Subaudi In animo.

Casus volvere. Idem 1. Æn. 13
Curas multiplices animo volvebat. Catul. 62. 250.
Fluctus curarum volvere in pectore. Lucret. lib. 6. 33
Cogitationes volvere, pro Cogitare. Liv. 26. 7.
Iras in pectore volvere. Liv. 35. 18.
Volvere cum animo. Sallust. in Jugurth. cap. 6. & 108.

Volvens, entis. [κυλίων] Partic.
Oculos huc illuc volvens. Virg. 4. Æn. 363.
Sensus varios volvens. Valer. 7. Argon. 196.
Verba celeriter sane volvens. Cic. de Clar. Orat. 240.
Anni volventes. Virg. 1. Æn. 238.

Certe hinc Romanos olim volventibus annis. Hic est participium pro nomine. Volvens enim est qui volvit: Volubilis autem qui volvitur. Anni autem volvuntur, non volvunt. ut est 2. Georg. 402.

Atque in se sua per vestigia volvitur annus. Servius.

Plaustra volventia, Volubilia. Virg. 1. Georg. 163. Servius.

Volvendus, a, um. [δινηθησόμενος] aliud Partic. Virg. 1. Æn. 273.

Triginta magnos volvendis mensibus orbes
Imperio explebit. i. e. Volubilibus. Idem 9. Æn. 7.
— volvenda dies en attulit ultro. Servius

Vŏlūtus, a, um. [κεκυλισμένος] item Partic. ut,
Amnis per saxa volutus. Virg. 3. Georg. 521.
Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg. 238.

Volūtus, ús. m. Apul. 2. Florid. p. 17. Dedit volatus avibus, volutus serpentibus.

Volūtim, Adv. Non. 1. 12. Tolutim dicitur quasi volutim vel volubiliter.

Volūbĭlis, e. Adj [εὐκύλιστος, Gl. G. L.] Quod facile volvitur. Cic. de Univers. 18. Deinde animum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago & volubili, & in orbem incitato complexus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 46. Neque vero mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardentem, volubilem Deum, portenta & miracula non dissentientium philosophorum, sed somniantium.
Amnis volubilis. Hor. 1. Epist. 2. 43.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70. Vide quam sit varia vitæ commutabilisque ratio, quam vaga, volubilisque fortuna.
Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cic. pro Flacc. 48.
Malum volubile, Pomum rotundum, Ovid. 20. Epist. 209.
Nexus volubiles draconis. Ovid. 3. Met. 41.
Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.

Volubilĭtas, ātis. f. [τὸ εὔστροφον] Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Ex utraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c.
Dare volubilitatem. Cic de Fato 43. Ut igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit.
Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ovid. 12. Met. 434.
Rotundavit Deus cælum ad volubilitatem. Cic. de Univers. 31.
Fortunæ volubilitas, Inconstantia. Cic. 2. de Divin. 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
Linguæ volubilitas. Cic. pro Planc. 62.
Verborum volubilitas. Cic. 1. de Orat. 53. Est enim & scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est.

Volubilĭter, Adv. [εὐστρόφως] Cic. in Orat. 210. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium funditur numerose & volubiliter oratio.

Volūmen, ĭnis. n. [ἔλυμα, Gl. G. L.] est Quicquid volubile est. ut,
Immensa vinclorum volumina. Virg. 5. Æn. 408.
Celeri volumine cælum torquet sidera. Ovid. 2. Met. 71.
Sinuare volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192. de equis.
Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æn. 208. h. e. Involutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curvant.
Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æn. 85.
Versat sinuosa volumina serpens. Virg. 11. Æn. 753.

Corruit igne rogus, nigrique volumina fumi
Infecere diem. Ovid. 13. Met. 601.

Sortis humanæ volumina, pro Varietate. Plin. lib. 7. cap. 45.
Volumen, Liber, a Volvendo: quod majores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quo ferrent commodius, complicabant. Ideoque volumina appellata sunt, libellis similiora, quam libris. Est enim volumen pars codicis, utputa Metamorphoseôn liber in quindecim volumina distinctus. Ovid. 1. Trist. 1. 117.

Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. 3. Ep. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. Quasi in sex minores libros, ut sint volumina aliquanto minora quam libri. Volumen igitur pars libri est: Liber vero pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. lib. 7. cap. 29. Hæc est regio secundo volumine a nobis significata. Cic. 3. Tusc. 6. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est. tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. V. Ulpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.

Epistolarum volumen. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum venissem, evolvi volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, servoque diligentissime.
Referre epistolas in volumina. Cic. 16. Fam. 17. Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.
Annosa volumina vatum. Hor. 2. Epist. 1. 26.
Lintea volumina. V. Linteus, in linteum.
Plenum volumen querelæ iniquissimæ. Cic. 3. Fam. 7.
Conficere volumina. Cic. 9. Fam. 16. Audio Cæsarem, quum volumina jam confecerat ἀποφθεγμάτων.
Crescit magnitudo voluminis. Auctor ad Heren. lib. 1. 27. Nunc quoniam satis hujus voluminis magnitudo crevit, commodius in altero libro de ceteris rebus deinceps exponere.
Explicare volumen. Cic. pro Rosc. Amer. 100. Veniat modo, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse.
Implere volumen oraculis falsis. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen implevit, partim falsis, ut ego opinor, partim casu veris, ut fit in omni oratione sæpissime.
Peragere volumina. V. perago.

Volumĭnōsus, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 76.
Angues corporibus voluminosis.

Volvox, ŏcis. m. [ἴψ] Vermis qui & Convolvolus dicitur, & Involvolus, & Volucra, ut superius visum est. Plin. lib. 18. cap. 18. Alii volvocem appellant animal prærodens pubescentes uvas. V. convolvolus.

Volutina, æ. f. Dea, quam inter agrorum Deas præfecerunt involumentis folliculorum. V. August. de Civ. Dei, 4. 8

Volūto, [κυλίω, Gl. L. G & G. L. ἁλύσσω, G. L] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 9. Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.
Volutare se supra rem aliquam. Plin. lib. 8. cap. 37.
Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scip. 22. Namque eorum animi, qui se corporis voluptatibus dedidere, earumque se quasi ministros præbuere, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominum jura violavere, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis revertuntur.
In luto volutari. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus?
Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. 3. Itaque nihil aliud studet nisi, ut lutulentus sus, cum quovis volutari.
In stupris volutari, per translationem: h. e. Veluti sus quædam luto, ita stupris delectatur. Cic. de Arusp. Resp. 42. Idem 9. Fam. 3. Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelerum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.
Dedecore in omni volutari. Auctor ad Heren. lib. 4. 20. Non denique in omni dedecore volutatus es?
Volutari, pro Libidinari. Justin. lib. 12. non ita procul a fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec decepta somnio est. Nam profecto majus humana mortalitate utero opus tulit. Græv. Onus. Plin. lib. 35. cap. 11. Clesides innotuit reginæ Stratonices injuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.
Cum scortis libere volutari. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic, cum sororibus volutatus?
In veteribus scriptis studiose volutari. Cic. 3. de Orat. 36.
In animo volutari. Liv. 28. 18.
In secreto cum amicis aliquid volutare. Liv. 34. 36.
Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æn. 185.
Secum animo aliquid volutare Liv. 40. 8.
Secum volutare aliquid. Virg. 9. Ecl. 37.
Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3. 241.
Animum mentio hujus regis sæpe tacitis cogitationibus volutavit. Liv. 19. 7.
Dolos dirumque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon. 568
Vocem volutant per atria, Jactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æn. 729.

Volūtans, antis. Partic. Virg 3. Æn. 607.

— genua amplexus, genibusque volutans, Hærebat.

Talia secum corde volutans. Idem 1. Æn. 54.

Volutātus, a, um. Partic. [κεκυλισμένος] Cic. 2. Q. frat. 13. Itaque ad Cal-

ad Callisthenem & Philistum redeo, in quibus te video volutatum, h. e. Cum labore versatum.

Volutābundus, a, um. Adj. Cic. apud Non. 8. 64. Libidinoso, & volutabundo in voluptatibus.

Volutatio, ōnis. f. [κύλισμα] Plin. lib. 8. cap. 51. In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur. V. haphe. Idem lib. 10. cap. 73. Solidipedum volutatio propria. Cic. in Pison. 83. An vero tu, parum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui stragesque provinciæ? quas quidem, nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Animi volutatio. Senec. de Tranquill. Animæ cap. 2.

Volutātus, ûs. m. Idem. [κυλινδῆμα] Plin. lib. 10. cap. 4. Multum pulverem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos. V. Apul. 4. de Asin. p. 144. Elmenh.

Volutātim, Adv. [κυλινδῶν] Plaut. Milit. 2. 5. 40. Volutatim domum te rapiam. Sed Gronov. Nisi voluntate ibis.

Volutābrum, i. n. [κυλίςρα ζώων, Gl. L. G.] Locus ubi sues volutantur. Virg. 3. Georg. 411.

Sæpe volutabris pulsos silvestribus apros
Latratu turbabis agens.

Volutārium, i. n. [κύλινδρος, Gl. G. L.] Cylinder.

Volūta, æ. f. [ἕλιξ] Vitruv. lib. 1. cap. 2. His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet; Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium Nymphis, Corinthio genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, foliisque & volutis ornata opera facta, augere videbuntur justum decorem. Idem lib. 3. cap. 3. & multis aliis locis.

Volutāre, is. n. Vas, quo aliquid volvitur ad abluendum. Apic. 8. 7. Porcellum in volutari perfundes & inferes.

Voluptas, ātis. f. [ἡδονὴ, Gl. L. G. & G. L. τέρψις, L. G.] est Elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Ter. Heaut. 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim jucundum motum, quo sensus hilaretur, Græce ἡδονὴν, Latine voluptatem vocant. Cic. 2. de Finib. 8.

Omne autem id, quo gaudemus, voluptas est: ut omne, quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib. 37.

Lætitia & voluptas. Cic. 1. de Orat. 197. Percipietis etiam illam ex cognitione juris lætitiam & voluptatem.

Abdominis voluptas. V. abdomen.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. 9. Estne quæso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Cas. 1. 48.

Amœnissima voluptas. V. amœnus.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dia voluptas dux vitæ. Lucret. lib. 2. 172.

Divina voluptas. Lucret. lib. 3. 28.

Egregia. Juven. 14. Sat. 256.

Incredibilis. Cic. 5. Fam. 7.

Ineruditæ voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Insatiabilis. V. insatiabilis.

Jucunda. Lucret. lib. 2. 3.

Levis autem voluptas non illa, & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec. Epist. 18.

Liquida & libera. V. liquor, oris.

Liquida & pura. Lucret. lib. 3. 40.

Mediocris. Cic. pro Planc. 1.

Miseranda. Stat. 6. Theb. 72.

Perpetua. Cic. 3. Fam. 2.

Pura. Lucret. lib. 4. 1069.

Pura voluptas litterarum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Poëticæ voluptates. Idem lib. 1. cap. 1.

Remissæ sapientum voluptates, & modestæ, ac pæne languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: ut quæ neque arcessitæ veniant, nec quamvis per se accesserint, in honore sint, neque ullo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitæ & ludum jocumque inter feria. Seneca de Vita beata cap. 12.

Resupina voluptas. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Sobria ac sicca voluptas. Seneca de Vita beata cap. 12.

Sincera est nulla voluptas. Ovid. 7. Met. 453.

Torva voluptas frontis. Claud. 4. Conf. Hon. 517.

Vera voluptas. Lucret lib. 5. 1432.

Viva voluptas prati. Claud. 1. in Ruff. 209.

Accipere voluptatem. V. accipio.

Adjungere voluptatem ad virtutem. V. adjungo.

Afferre voluptatem. V. affero.

Architectari voluptatem. V. architector.

Assumere voluptatem. V. assumo.

Bacchari in voluptate. V. bacchor.

Capio voluptatem ejus, pro De eo. Plin. 2. Epist. 17.

Capitur mihi mente voluptas. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.

Capi voluptate. Cic. 1. de Legib. 31. Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suavitate delectat.

Captare Voluptatem. V. Capto in capio.

Carere voluptatibus. V. careo.

Condire voluptatibus. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Conquirere & comparare voluptates. V. conquiro.

Contrectare varias voluptates mente. V. contraho.

Corrupta voluptas multo dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Creare voluptatem inimicis. V. creo.

Cumulatus voluptatibus. V. cumulo.

Deliniri voluptate quadam prava. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exclusa animo voluptas. Stat. 3. Silv. 3. 106.

Expleta voluptas flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

Habere voluptatem. Cic. 2. Fam. 9.

Inclinari ad voluptatem audientium debemus. Quintil. 2. 10.

Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Injicere voluptatem. V. injicio.

Legere cum voluptate, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. 51. Quid cum fictas fabulas, e quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Locupletata voluptas in perfectione vitæ. V. locus.

Loqui ad voluptatem. V. loquor.

Percipienda voluptas oculis. Ovid. 4. de Pont. 9. 38.

Perfundi voluptate. Cic. de Clar. Orat. 188. Delectatur audiens multitudo, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.

Permulcere aures assistentium pravis voluptatibus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Permulceri voluptate lætissima. V. permulceo.

Petere voluptatem audientium. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Satiata voluptas. Stat. 6. Theb. 294.

Esse voluptati, Gratum esse. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam speroque & opto, nobis hanc conjunctionem voluptati fore.

Esse in voluptate. Cic. 1. de Finib. 38. His rebus instructus semper est in voluptate.

Esse in voluptate & Dolere, contraria. Cic. 4. Acad. 21.

Voluptas, mala est aliquando. Plaut. Merc. 5. 3. 1. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.

Voluptas maxima est inimica virtuti, bonique naturam fallaciter imitando adulterat. Cic. in Partit. 90.

Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3. Off. 119.

Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem, quam voluptatem corporis, hominibus a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.

Omnium malorum mater voluptas. Cic. 1. de Legib. 47. Vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.

In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect. 40.

A voluptatibus. V. a vel ab.

Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62.

Condimentum voluptatis. V. condio.

Ministræ voluptatum. V. Minister, in ministro.

Confusa voluptas amborum. Ovid. 15. Epist. 49.

Furtiva voluptas. Ovid. 4. Met. 327.

Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.

Irritata voluptas. Ovid. 2. de Arte Am. 681.

Libidinosa voluptas. V. libido.

Lucrosa voluptas. Ovid. 1. Amor. 10. 35.

Mutua voluptas. Lucret. lib. 4. 1195.

Amplexari voluptatem. V. amplector.

Avolat voluptas. V. avolo.

Capere voluptatem cum aliqua, i. e. Concumbere. Plaut. Amph. prol. v. 114.

Dedere se voluptatibus. V. dedo.

Inhærere voluptatibus. V. inhæreo.

Invenire novam voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20. Xerxes præmium proposuit qui invenisset novam voluptatem.

Liquescere voluptate. V. liquor, ōris.

Mollit blanda voluptas truces animos. Ovid. 2. de Arte Am. 477.

Nocet empta dolore voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Perfluere voluptatibus. V. perfluo.

Placet inconcessa voluptas. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

Properata voluptas. Ovid. 1. Amor. 4. 47.

Sperata voluptas. Ovid. 2. Met. 862.

Spernere voluptates. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Voluptas dicitur etiam de Spectaculis, Ludis & Certaminibus. Treb. Pollio in Gallien. cap. 10. Quæ voluptates paratæ sunt? qualis cras erit scæna? Et Vopisc. in Aureliano cap. 34. Datæ sunt populo voluptates ludorum scænicorum. [Pl. tantum, Voluptates.

Voluptātula, æ. f. Diminutivum apud Vivem de Fem. Christ. H. St.

Voluptārius, a, um. Adj. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 3. 2. 25.

Liberum ut commonstraremus tibi locum & voluptarium.

Mollis & voluptarius. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.

Impensæ rerum voluptariarum. Cajus in l. utiles. D. de petit. here.

Disciplina voluptaria. Cic. 1. de Finib. 37. Intelligaturque ea, quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quam gravis, quam continens, quam severa sit.

Disputatio voluptaria. Cic. 3. de Orat. 59. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.

Homo voluptarius. Cic. 2. Tusc. 18. Ego a te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. Plaut. Men. 2. 1. 34.

Voluptarii atque potatores maximi. Cic. in Pison. 42. Atque hos quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Græci. i. e. Voluptatis assertores, quales erant Epicurei.

Possessio voluptaria. Cic. 12. Att. 25. Voluptarias enim possessiones nolet Silius.

Prædium voluptarium. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. fructuarius. D. de usufr.

Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap. ult.

Sensus voluptarius gustatus. Cic. 3. de Orat. 97. Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur.

Voluptuarius, a, um. Adj. Idem quod Voluptarius. Capitol. in Vero cap. 2. Fuit voluptuarius & nimis lætus.

Veneris voluptuariæ filius. Mart. Capell. lib. 2.

Voluptarie, Adv. Apul. 3. Miles. p. 138. Transactis voluptarie paucis noctibus.

Voluptuōsus, a, um. Adj. [ἡδυπαθής] Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem.

Res voluptuosa, Quæ in se habet voluptatem, Et plena est voluptatis, & quæ voluptate afficit. Plin. 3. Epist. 13. Voluptuosum esse utraque opera eodem viatico invisere.

Superl.

Superl. Sidon. 2. Epist. 9. Voluptuosissimum tempus exegi.

Voluptuōse, Adv. Sidon. 5. Epist. 20. Ad patriæ solum & præter occasionem voluptuose venit.
Compar. Idem 1. 9. Voluptuosius relegendis versibus immorabere.

Voluptuor, vel Voluptor, āri. Voluptate fruor. Apul. 7. Milesf. p. 343. Quanto me felicior Daphne vicina, quæ mero & prandio matutino satiata cum suis adulteris voluptatur. V. Quintil. Decl. 3. & Voss. Etym. p. 566.

Voluptābilis, e. Adj. [ἡδὺς] Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1. 1. 19.
Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.

Voluptĭfĭcus, a, um. Adj. Apul. 2. Florid. p. 17. Jovis stella benefica, Veneris voluptifica.

Volup, vel Volūpe, [ἡδὺ] i. e. Delectabile. Plaut. Cas. 4. 2. 5. Facite animo vestro volupe. Ter. Phorm. 4. 3. 5. Venire salvum volupe est. V. Plaut. Asin. 5. 3. 1. & Gell. 12. 4.
Sic Vesperug, pro Vesperugo, Vide in domus. H. St.
Respicit Plautinum locum, ubi in quibusdam codd. pro Volupe legitur Volup, per apocopen.

Volupia, æ. f. Dea, voluptates hominibus afferens. Augult. de Civ. Dei 4. 8.

Vŏlūsius, i. m. [Οὐολούσιος] Poeta fuit Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ poetæ, 92. 7.
At Volusii annales Aduam morientur ad ipsum,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.

Voluta, Volutabrum, Volutabr, Volutarium, Volutatim, Voluto. V. volvo.

V O M

Vomānus, i. m. Fluvius Piceni. Plin. lib. 3. cap. 13. Sil. lib. 8. 349.

Vomer, ĕris. m. V. vomo.

Vŏmĭca, æ. f. [ἀπόστημα, Gl. G. L.] Tumor excrescens, sive grossities illa, quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. V. abscessus. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec prodesse Pheræo Iasoni, is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Plin. lib. 20. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas.
Putres vomicæ. Juven. 13. Sat. 95.
Erumpit vomica. Celf. lib. 2. cap. 8.
Excitat vomicas dolor. Celf. lib. 2. cap. 7.
Laborare vomica. Celf. lib. 4. cap. 8.
Oritur vomica. Celf. lib. 2. cap. 6.
Rumpere vomicam. Celf. lib. 2. cap. 8.
Vomica, de Suppuratione interiore. Celf. lib. 2. cap. 8. Quod si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso, febris quievit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. ult. Omnis tunc vomicæ finis est, ut rumpatur, indiciumque est pus, vel alvo vel ore redditum. Budæus.
Vomicam non infestiviter Plautus vocat Crumenam plenam argenti, in Perf. 2. 5. 11.
Quid hoc, quod in collo tibi tumet? sa. vomica est, pressare parce.
Vomica, Concava loca, vetustate exesa. Lucil. lib. 29. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Non. 2. 902. Mercer. Vulnera.
Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim si Cicero recte sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.

Vomĭcus, a, um. Adj. Senec. Controv. 2. 12. Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit. i. e. Malum maximum.

Vomicōsus, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 2. 17. Empyici, id est, vomicosi. conf. Veget. 1. 37.

Vŏmo, ui, ĭtum, [ἐμῶ, τὸ ἐξεμῶ, Gl. G. L.] ĕre. Ejicere: proprie de cibis, ore per nauseam rejectis, dicitur. Cic. pro Deiot. 21. Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneum te ducere cœperunt.
Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pison. 23. Aliquod Lapitharum aut Centaurorum convivium ferebatur: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit, an vomuerit, an effuderit.
In conspectu alicujus vomere. Cic. 2. Philip. 63. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Pop. Rom. conspectu vomere postridie.
In mensam vomere. Cic. 2. de Finib. 23. Nolim enim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur.
Animam ille vomit purpuream, Sanguinem vomens exspiravit. Virg. 9. Æn. 349.
Flammas ore vomit Cacus. Ovid. 1. Fast. 572.
Fluctus vomit ac resorbet Scylla. Ovid. 12. Epist. 125.
Vitam vomere. Lucret. lib. 6. 828.

Vomor, ĕris. Paff. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur.
Vomĭtur, Impersonale. Cic. 2. Philipp. 144. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Vomens, entis. Partic. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus totum tribunal implevit.
Fumum vomens stupa. Virg. 5. Æn. 682.
Ignes ore vomens. Idem. 8. Æn. 199.

Vomĭtus, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. Egestio vomitorum spumosa.

Vomĭtio, ōnis. f. [ἔμετος] Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Quid ea, quæ nuper, id est paucis ante sæculis, medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.
Inimicæ oculis vomitiones. V. inimicus.
Concitare vomitiones. Plin. lib. 24. cap. 18.

Vomĭtus, ûs. m. [ἔμετος, Gl. G. L.] Idem. ut,
Araneosus vomitus. V. aranea.
Varius vomitus. Celf lib. 2. cap. 6.
Extrahere vomitum. lib. 2. cap. 8.
Facere lib 13. cap. 23.
Inhibere. lib. 12. cap. 15.
Invitare. lib. 22. cap. 14.
Movere. lib. 33. cap. 8.
Repetere. lib. 4. cap. 4.
Sistere. lib. 20. cap. 14.
Supprimere. lib. 4. cap. 5.

Vomitium, i. n. Idem. Mart. Capella lib. 2. p. 25. Nausea & vomitio laborare.

Vomĭtor, ōris. m. [ἐμετής] Plin. lib. 23. cap. 1. Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum. Harduin. legit Vomitionibus. Jejuni vomitores. Senec. Epist. 88.

Vomitōrius, a, um. Adj. [ἐμετικός] Quod vim vomitum faciendi habet. Plin. lib. 21. cap. 19. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.

Vomitorium, i, n. Vomitoria in spectaculis dicimus, Unde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundunt. Macrob. 6. Saturn. 4. conf. Lips. de Amphith. p. 31.

Vomax, ācis. Libenter vomens. Compar. Sidon. 8. Epist. 3. Anus, qua nihil litigiosius, bibacius, vomacius.

Vomitina, æ, f. Ἔμετος, Gloss. Latinogræc.

Vomĭto, [ἐξεμῶ] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. Et Suet. Vitell. cap. 13.

Vomĭtans, antis. Partic. Sen. Epist. 18. Hoc multo fortius est ebrio ac vomitante populo, &c.

Vomĭfĭcus, a, um. Adj. ut, Vomificum medicamen. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.
Succus vomificus. Apul. de Herb. cap. 108.

Vomifluus, a, um. Adj. ut, Passio vomiflua. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14.

Vōmer, vel Vomis, ĕris. m. [ὕνις, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Id ferrum in aratro, quod liras facit, & utrimque vomit, unde nomen habet. Plin. lib. 17. cap. 18. Vomerum plura genera: Culter vocatur prædensam, prius quam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati ut vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virg. 1. Georg. 46.
Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Ubi Servius, Vomer a frequenti aratione atteritur & decrescit. Lucret. lib. 1. 315.
— occulto decrescit vomer in arvo. Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab utroque hujus vomeris facit. Virg. 1. Georg. 162.
Vomis & inflexi primum grave robur aratri.
Saucia vomeribus tellus. Ovid. 1. Met. 102.
Aduncus. Ovid. 4. Fast. 927.
Curvus. Ovid. 3. Amor. 8. 39.
Duro fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.
Ferreus. Lucret. lib. 1. 315.
Laureatus. V. laurus.
Obtusi vomeris dentem procudere. Virg. 1. Georg. 262.
Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 196.
Unci vomeris patiens tellus. Virg. 2. Georg. 223.
Perstringere aliquid vomere. Cic. 2. Philipp. 102. Cujus quidem vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut, &c.
Pro Membro virili posuit. Lucret. lib. 4. 1267.
Eicit enim sulci recta ratione viaque
Vomerem, atque locis avertit seminis ictum.

V O P

VOP. Vopiscus.

Vopiscus, i. m. dicitur Qui ex duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellabant e geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. Namque maxima, etsi rara, circa hoc miracula exsistunt.
De Flavio Vopisco, historico, cujus exstant vitæ paucorum Imperatorum, V. Voss. Hist. Lat. 2. 7.

V O R

Vorānus, i. m. [Οὐοράνος] fuit Q. Lutatii furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cæl. lib. 10. cap. 49. Hor. 1. Serm. 8. 39. V. excalcio.

Vŏro, [καταπίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cibum non confectum deglutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia vorant, alia mandunt.
Plaga vorat medullas. Senec. Hippol. 3.
Rapidus vortex vorat navem. Virg. 1. Æn. 121.
Vorare, Avide sumere. Plaut. Truc. 1. 1. 22.
Adduntur noctes: interim ille hamum vorat. V. Curc. Act. 3. v. 61. & in hamus.
Litteras vorare, Cupide arripere. Cic. 4. Att. 10. Nos hic voramus litteras, cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.
Viam vorare, Celerrime currere. Catul. ad Libel. 33. 7. V. via.

Vorans, antis. Partic. ut, Vorans Charybdis. Propert. lib. 2. 26. 53.

Vorātus, a, um. Partic. ut, Musca vorata. Martial. lib. 5. 18.
Viscera vorata. Arnob. lib. 7. p. 249.

Voratio, ōnis. f. [κατάποσις] Catullus ad Porcium & Socrationem, 45. 7.
— mei sodales
Quærunt in trivio vorationes. Alii legunt Vocationes, exponuntque de vocationibus ad convivium. V. Vocatio, in vox.

Vorātor, ōris. m. Hieron. adv. Jovian. 2. 11. Vorator & potator vini.

Vorax, ācis. Adj. [καταπότης, Gl. G. L.] Plurimum vorans. Cic. 2. Philip. 67. Quæ Charybdis tam vorax?
Voracibus impensis onerosus equitatus. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. in fine.
Ventris voracis placare jejunia. Ovid. 15. Met. 94.
Usura vorax. Lucan. lib. 1. 181.
Compar. Ovid. 8. Met. 839.
— quo copia major
Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est.

Vŏrācĭtĕr, Adv. Macrob. 7. Saturn. 5. Voraciter invadere.
Voracĭtas, ātis. f. Plin. lib. 2. cap. 107. Natura voracitatem in toto mundo avidiſſimam ſine damno ſui paſcit.
Vorāgo, ĭnis. f. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L. καταπόσις, χάρυβδις, G.L.] Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, ſed quaſi devorantur. Cic. 1. de Divin. 73. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipſe demiſiſſet in flumen, ſummerſus equus voraginibus non exſtitit.
Ima vorago. Cic. in Salluſt. 18.
Ingens vorago faucibus vaſtis patet. Senec. Herc. fur. 9.
Lividiſſima, maximeque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 18.11.
Pigra vorago, Limoſa & cænoſa. Sil. lib. 13. 562.
Tenebroſa vorago. Stat. 6. Theb. 382.
Tenax vorago. Catul. ad Coloniam 18. 26.
Vaſta voragine exæſtuat gurges. Virg. 6. Æn. 296.
Vorago, aliter. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius, quam alias, fuſus campos lubricos & inequitabiles fecerat: graveſque, & propemodum immobiles, currus illuvie & voragine hærebant.
Metaph. Vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111. Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonii heluabare?
Scopulus & vorago. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, ſcopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum, voraginem potius.
Vorāgĭnōsus, a, um. Adj. [βαραθρώδης] Voraginibus plenum. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 29. Nam paluſtri & voraginoſo ſolo currebat ad dexteram partem.
Amnis voraginoſus. Ammian. 24. 22.
Via voraginoſa. Apul. 9. Met.
Voratrīna, æ. f. Vorago. Ammian. 17. 16. Patefactis ſubito voratrinis, terrarum partes abſorbent.
Eſt etiam Popina. Tertull. Apol. cap. 39. Inde non epulis, non potaculis, nec ingratis voratrinis diſpenſatur, ſed egenis alendis humandiſque.
Vorsura, V. Verſura, in verto.
Vortex, V. Vertex, in verto.
Vorto, ĕre. V. verto.

V O S

Vos, veſtrûm vel veſtri, [ὑμεῖς, ὑμᾶς, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen pluralis numeri a Tu. ut Virg. 5. Ecl. 21.
Vos, coryli, teſtes.
Ne cui veſtrûm ſit mirum. Ter. Heaut. prol. v. 1.
Veſtrorum pro veſtrûm dixit Plaut. Moſtel. 1. 3. 122.
Vosmet, cum enclitica. Plaut. Capt. 3. 5. 18. Ita voſmet ajebatis.
Vosmetipsi, [ὑμεῖς αὐτοί, Gl. G. L.] pro Vos ipſi. Cic. 4. Acad. 72. Nos autem dicimus ea nobis videri, quæ voſmet ipſi nobiliſſimis philoſophis placuiſſe conceditis. Et pro Roſc. Amer. 104. Quæ facitis, ejuſmodi ſint ut ea dedita opera a vobis contra voſmet ipſos facere videamini.
Voster antique, pro vester, q. V.

V O T

VOTA. SOL. PRO. SAL. P. R. Vota ſolvit pro ſalute populi Romani. VOT. SOL. DECEN. Vota ſoluta decennalia. VOT. V. Votis quinquennalibus. VOT. X. Vota decennalia.
Votiēnus, i. m. Montanus, Narbonenſis rhetor & poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. V. Tacit. 4. Ann. 42. Senec. Suaf. 21. & 28.
Votum, V. voveo.

V O V

Vŏveo, vōvi, ōtum, [εὔχομαι, Gl. L. & G. L.] ēre. Deo aliquid ſancte promittere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid optamus a diis immortalibus? quid vovemus? Hor. 3. Carm. 8. 6.
Ex amiſſione alicujus rei vovere. Cic. 1. de Divin. 31. Quum propter paupertatem ſues puer paſceret, una ex his amiſſa, voviſſe dicitur, ſi recuperaſſet, uvam ſe Deo daturum, quæ maxima eſſet in vinea.
Votum vovere. Liv. 23. 19. Ovid. 9. Met. 793.
Vota puer ſolvit, quæ femina voverat Iphis.
Vovere in eadem verba. Liv 33. 9.
Vovere, pro Votis optare. Senec. de Benef. lib. 6. Et quicquid inimicus optaret, amantes vovent. Hor. 1. Epiſt. 4. 8.
Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Voveo, [ἀνατίθημι, Gl. L. G.] Voto conſecro.
Caput vovere pro ſalute patriæ. Cic. 5. de Finib. 64. Noſtri imperatores pro ſalute patriæ ſua capita voverunt. i. e. Periculis ſe objecerunt. Al. Devoverunt. [Reſpicit Decios.
Decimam vovere alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quiſquam decumam vovit unquam, ſi ſapiens factus eſſet.
Templum vovere Deo. Liv. 1. 12.
Vōtus, a, um. Partic. [ἐπευχθείς] Cic. 3. de Nat. Deor. 43. At earum templa ſunt publice vota & dedicata. Liv. 4. 12.
Delubra vota Menti. Ovid. 6. Faſt. 241.
Vōtum, i. n. [εὐχή, Gl. L. G. & G. L.] Promiſſio facta Deo. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum ſatis in lege dicta eſt, ac voti ſponſio, quo obligamur Deo: pœna vero violatæ religionis juſtam recuſationem non habet.
Voti reus. V. reus.
Preces & Vota. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea petere, contendi.
Promiſſum & Votum. Cic. 12. Att. 10. Sed jam quaſi voto quodam & promiſſo me teneri puto.
Votum pro. Cato R. R. cap. 83. Votum pro bubus, ut valeant ſic facito.
Amarum votum, Quod male cedit, quale fuit Midæ. Claud. 2. Conſ. Stil. 229.
Audax votum. Stat. 9. Theb. 623.
Furialia vota, Deſideria furioſa. Sil. lib. 8. 26.
Furioſa, Furioſa cupiditas. Ovid. 10. Met. 370.
Futile votum, Inane deſiderium. Sil. lib. 10. 340.
Ignavum. Claud. Eutrop. 2. 394.
Modeſta parum vota. Ovid. 3. Triſt. 8. 13.
Nefarium votum. Cic. pro Cluent. 194. Quin etiam nocturna ſacrificia, quæ putat occultiora eſſe, ſceleratafque ejus preces & nefaria vota cognovimus.
Pavidum votum. Claud. de Bell. Gildon. 67.
Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ovid. 1. Met. 221.
Publica. Ovid. 7. Met. 450.
Temeraria vota. Tibul. lib. 3. 6. 27.
Triſtia vota. Ovid. in Ibin, 103.
Annuit votis noſtris Deus. Claud. 2. Conf. Stil. 212.
Aſſueſcere vocari votis. Virg. 1. Georg. 42.
Canere vota divis, Hymnos & preces. Servius. Virg. 3. Æn. 438.
Ceſſare in vota. V. cesso.
Concipere vota. Ovid. 7. Met. 583.
Concepta vota. Sil. lib. 7. 77.
Confugere ad vota. V. confugio.
Corrigere vota ſua, Suos appetitus. Ovid. 2. Met. 89.
Damnari votorum, vel voti. V. damno.
Debere votum. Cic. 6. Verr. 12.
Diſſolvere vota. Cic. 15. Att. 11. al. Diis ſolvere.
Ducere vota ad bonos exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æn. 556.
Effundi in vota. Tacit. 1. Ann. 79.
Exſequi annua vota. Virg. 5. Æn. 53.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milon. 76. Vota enim faceretis, ut in eos ſe potius mitteret, quam in veſtras poſſeſſiones. V. facio.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2.
Facere vota de aliquo ægroto. Cic. 8. Att. 25.
Ovid.
Atque aliquis pendens in cruce vota facit. H. St. V. 1. ex Po 6. 58.
Vota homines parcius facerent. Vide Senecam lib. 2. de Benef. cap. 1. ubi dicit etiam Deos precari. Virgil. Ceſſit in vota preceſque. H. St. Poſterius errorem puto.
Inhibere vota alicujus rogando. Ovid. 16. Epiſt. 117.
Liberari voti, pro Voto. Liv. 5. 28.
Nectere vota votis. Lucret. lib. 5. 1201.
Nuncupare vota. V. nuncupo.
Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æn. 24.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn. 438.
Perſolvere votum. V. persolvo.
Poſcere opem votis. Ovid. 3. Faſt. 594.
Reddere vota. V. reddo.
Repetere vota. Quintil. in procem. lib. 4.
Sacrabat immortale votum diis. Virg. 8. Æn. 715.
Sancire feralia vota diis Stygiis contra aliquem. Stat. 11. Theb. 345.
Solvere vota. V. solvo.
Solvere fidem voti. Ovid. 1. Faſt. 642.
Superare ſupplicibus votis iram numinis. Virg. 8. Æn. 60.
Suſcipere vota. V. suscipio.
Suſpendit tacito vota labello. Catul. Argon. 62. 104.
Timere erecto voto aliquid. Stat. 6. Theb. 756.
Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æn. 514.
Vocare divos in vota. Virg. 5. Æn. 234.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg. 157.
Vocari votis aſſueſce. Virg. 1. Georg. 42.
Votum [ἀνάθημα] eſt Ipſa res Deo dicata. Petron. cap. 19. Stipant graves equi receſſus Danai, & in voto latent. i. e. In equo, quem Græci Palladi voverant. conf. Virg. 3. Æn. 279.
Votum, Voluntas & deſiderium: quod ea valde deſideramus, quæ voto a Deo poſcimus. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa ſunt, ego vero te quamprimum, mea vota, cupio videre. Sed emendati libri habent, Mea vita.
Ad votum. V. ad.
Compos voti. V. compos.
Voto, εὐθέτως, εὐκταίως. Gloſſ. Latinogræc.
Matura vota coloni. Ovid. 8. Met. 449.
Deplorata vota jacent. Ovid. 1. Met. 273.
Sternuntur ſegetes & deplorata colonis,
Vota jacent. h. e. Spes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat Frumenta multis votis & precibus expetita.
Expoſcere pacem votis. Virg. 3. Æn. 261.
Fingere voto aliquem. Plin. Epiſt. 112.
Fovere ſua vota animo. Ovid. 7. Met. 633.
Frui votis. Valer. 4. Argon. 760.
Implere votum alicujus. Curt. lib. 4. 13. 24.
Obire vota. Paterc. lib. 2. 35. extr. Catilina non ſegnius vota obiit, quam ſceleris conandi conſilia inierat.
Petere voto, i. e. Optare. Plin. 14. Epiſt. 17.
Potiri voto. Ovid. 9. Met. 313.
Reſpondere votis alicujus, Satisfacere deſiderio. Virg. 1. Georg. 47.
Eſt in voto. Perſ. 3. Sat. 48.
Jure, etenim id ſummum quid dexter ſenio ferret,
Scire erat in voto. h. e. In deſiderio meo ſummum.
Succedere in vota alicujus. i. e. Idem velle quod ante te alius concupiverit. Ovid. 11. Met. 227.
Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil. 1. 45.
Vota, Nuptiæ. Hinc, Cum ſpe votoque uxoris tranſigere, Contrahere matrimonium eſt. Tacit. de German. 19. 4. Melius quidem adhuc quædam civitates in quibus tantum virgines nubunt, & cum ſpe votoque uxoris ſemel tranſigitur.
Vota fecunda, i. e. Nuptiæ ſecundæ. Juſtinian. Novel. 2. C. 2. §. 2.
Vota & Nota confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 3. 34. & 6. 437.
Votīvus, a, um. Adj. [εὐκταῖος, Gl. G. L.] Quod ex voto dari promittitur. Hor. 1. Epiſt. 3. 36.

Paſcitur

Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.
Aures votivæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casin. prol. 29.
Legatio votiva, Quæ pro voto ac voluntate vel voluntarie suscipitur. Cic. 14. Att. 2. Simulque cogites, quid agendum nobis sit, super legatione votiva, quod in his locis moneor a multis ne in Senatu Calendis adsim. V. Legatio, in LEGO, are.
Ludos votivos appellat Cic. 2. Verr. 31. Quos Pompejus voverat, si Sertorium superasset. Ascon. Plin. lib. 7. cap. 48. Ludis pro salute divi Augusti votivis.
Preces votivæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.
Tabella votiva. Hor. 1. Serm. 1. 33. V. Tabella, in TABULA.
Tura votiva. Ovid. 3. Amor. 12. 9.
Noctes votivæ. Tibul. lib. 5. 3. 29.
Votivum, Quod voto desideratum est. Apul. lib. 6. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur.
Votivum, est Gratum, ex voto. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet.
VOTO, āre. frequentat. Onomast. Vet. Voto, ὁμολογῶ. V. Jornand. de Regn. Successf. in Julian. Parabata.
VOTĪTUS, a, um. Partic. Votitum veteres Religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut. Asin. 4. 1. 44.
Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Ex Nonio, 1. 215.
VOTĪFER, ĕra, ĕrum. Adj. Votivus. Stat. 4. Silv. 4. 92.
Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas.

VOX

VOX, vōcis. f. [φωνή, Gl. L. G. & G. L.] Omne quod sonat. Fit ἀπὸ τοῦ βοᾶν, quod est voco. Priscianus lib. 1. Vox dicta est, vel a vocando, ut dux a ducendo: vel ἀπὸ τοῦ βοᾶν βοῶ, ut quibusdam placet. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maxime voce commoventur. Ibid. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi tanta sit, & tam suavis varietas perfecta in cantibus. Idem 1. Acad. 19. In lingua etiam explanata vocum impressio.
Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, grave, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem 3. de Orat. 214. Nam voces ut chordæ sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis: cita, tarda: magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum: contractum, diffusum; continenti spiritu, intermisso: fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatum.
Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmaque, ut volumus, uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare: & aliqua cogit, ut summittere, deflectere, &c. Paulo post, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grandis, aut exigua est: sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summam, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obtusa. Ibidem, Non enim tam molli teneraque voce, quam forti ac durabili opus est. Paulo post, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primum (ut sic dicam) sana, id est nullum eorum, de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effeminata. Et aliquanto post, Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, ut nervi, quo remissior, hoc & gravior & plenior: quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo post, Sic velut media vox, quem habitum a nobis acceperit, hunc judicum animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem, quot illa, mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus nervis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paulum in invidia facienda lentior, quia non fere ad hanc nisi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & moventium, & pollicentium, & consolantium gravis: in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis: in expositione ac sermonibus recta, & inter acutum sonum & gravem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro utriusque rei modo altius vel inferius. Multo post, Vox temperata, ac gestus modestus. Ibidem, Fusa illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo post, Nam vox quoque Demetrii jucundior, illius acrior erat.
Absonus voce. V. ABSONUS.
Plenior voce. Cic. 1. de Orat. 232. Ego enim neminem nec motu corporis neque ipso habitu atque forma aptiorem, nec voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse.
Asperitas vocis. Lucret. lib. 4. 546.
Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Cantus vocis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. 261. V. Contentio, in CONTENDO.
Copulatio inoffensa vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Discrimina vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Flexus vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Intensio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Iter vocis. Ovid. 2. Met. 830.
Jucunditas claritasque vocis. Quintil. in procœm. lib. 6.
Modestia vocis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Remissio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Splendor vocis. Cic. in Brut. 164.
Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Suavitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Varietas vocum. Cic. 2. de Divin. 9. Aut si surdus sit, varietates vocum aut modos noscere?
Absona. V. ABSONUS.
Absurda. V. ABSURDUS.
Accusatoria vox. Liv. 45. 10. Popilius quæ singuli universique eo bello hostiliter dixerant fecerantque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum, quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.
Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acuta. V. ACUO.
Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 14.
Amœnæ voces. Lucan. ad Pison. 81.
Angusta. Juven. 3. Sat. 90.
Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 414.
Animosa vox. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
Assidua. Virg. 4. Æn. 447.
Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Bona. V. BONUS.
Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Canora. V. CANO.
Clara & suavis. Cic. 1. Off. 133.
Clarisona vox. Catul. Argon. 62. 320.
Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confusa. Lucret. lib. 4. 566.
Consona. Sil. lib. 5. 199.
Constans. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Contenta vox. Cic. in Orat. 57. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri gravis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, ut in Pisonem, Tune etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum jucunditate pronuntiare studemus; hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid graviter & sententiose pronuntiamus; quo genere vocis utimur potissimum in exordiis, & alibi, quoties occurrunt graves aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commovere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.
Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Dissona. Stat. 8. Theb. 620.
Dulcis & clara vox. Cic. in Orat. 57.
Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Durabilis. Ibid.
Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exigua. Virg. 6. Æn. 493.
Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Feminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ferrea. Virg. 6. Æn. 626.
Fessa loquendo. Ovid. 3. Trist. 3. 85.
Ficta. Lucan. lib. 3. 102.
Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fusca, i. e. Subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandior & plenior vox. Cic. in Brut. 288.
Gravis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.
Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Hiulcæ voces. V. HIULCUS.
Horrenda. Virg. 9. Æn. 112.
Incerta. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Inclinata. Cic. in Orat. 57. V. Contenta vox.
Inflexa vox. V. Contenta vox, paulo ante.
Infragilis vox. Ovid. 1. Trist. 5. 53.
Ingeniosa mutandis sonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18. De psittaco.
Ingens. Virg. 1. Georg. 477.
Ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 119.
Interrupta atque moriens. V. INTERRUMPO.
Iracunda. Ovid. 2. Met. 483.
Lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Liberalis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. ult. De sandaracha.
Languens. ut, Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off. 133.
Liquata vox apud Macrobium in Hostii carmine, videtur esse, quæ liquido gutture discta, claraque foras editur, quam scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his, quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.
Liquidæ voces avium. Lucret. lib. 5. 1378.
Lugubris. Lucret. lib. 4. 552.
Mæsta. Virg. 2. Æn. 280.
Magna. Cic. de Senect. 14. Voce magna & bonis lateribus suasissem.
Minax. Hor. 1. Carm. 10. 10.
Mollis, Effeminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est, quin effugere cupiat, mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.
Moribunda. Stat. 8. Theb. 642.
Nitida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obtusa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Parvæ vocis murmura. Ovid. 12. Met. 49.
Peracuta vox. Cic. in Brut. 214.
Permanens vox. Cic. in Brut. 141. i. e. Non fracta, firma.
Plena. Cic. de Clar. Orat. 288. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desiderant.
Præpinguis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Pura. Pers. 5. Sat. 28.
Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Rara. Virg. 3. Æn. 314.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ovid. 6. Met. 377.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Reſona. Ovid. 3. Met. 496.
Ruſtica. Cic. 3. de Orat. 38. Ruſtica vox & agreſtis quoſdam delectat, quo magis antiquitatem, ſi ita ſonet, eorum ſermo retinere videatur.
Sacra. Ovid. 2. Met. 278. al. Sicca.
Sana. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Serena. Perſ. 1. Sat. 19.
Splendida vox, i. e. Clara. Cic. in Brut.
Suavis & canora. Cic. de Clar. Orat. 234.
Suaviſſima vox. Cic. in Orat. 149. Verbaque ſunt quam ſuaviſſimis vocibus.
Subrauca. Cic. in Brut. 141.
Subſurda. Quintil. lib. 11. cap. 3. [Loc. ſupra V. An Subabſurda?
Summiſſa. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata. Ovid. 2. Met. 373.
Tenuis vox & tinnula. V. Deducere vocem, in DEDUCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tinnula. Catull. in Epithal. Juliæ, 59. 13.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Sil. lib. 1. 68.
Veneranda. Lucan. lib. 2. 530.
Virilis. Ovid. 4. Met. 382.
Ululans. Cic. in Orat. 27.
Aboritur vox. V. ABORIOR.
Accommodare vocem. V. ACCOMMODO.
Æquiparare aliquem voce. Virg. 5. Ecl. 48.
Alloqui patriam voce mæſta. Catull. de Berecynth. 61. 49.
Attollere & Submittere vocem, ſunt oppoſita. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Boans vox. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
Canere inclinata ululantique voce, more Aſiatico. Cic. in Orat. 27.
Captus dulcedine vocis. Ovid. 1. Met. 709.
Complere timenda voce nemus. Hor. Epod. 6. 9.
Comprimere vocem. V. COMPRIMO.
Concipere mente vocem alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicujus memori aure. Ovid. 19. Epiſt. 98.
Conferre vocem in quæſtum. V. CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confirmata conſtitutaque vox. Ibid.
Confiteri magna voce. V. MAGNUS.
Conſequi vocem gradu. V. CONSEQUOR.
Contendere voce. V. CONTENDO.
Continere vocem. V. CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4. 563.
Curata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Currit vox. V. CURRO.
Cuſtodire vocem. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem. V. DEDUCO.
Demiſſa voce loqui. Virg. 3. Æn. 320.
Deplorare voce lamentabili. V. LAMENTOR.
Deſcendit vox, hoc eſt Deprimitur, ſubmittitur. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Devorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ovid. 13. Met. 539.
Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira ſunt de voce digna dictu. In theatrorum orcheſtris ſcobe aut arena ſuperjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concavo vel recto parietum ſpatio, quamvis levi ſono dicta verba ad alterum caput perferens, ſi nulla inæqualitas impediat.
Dicere aliquid acuta voce. Hor. 3. Carm. 4. 3.
Diſtinguere vocem lingua. Sil. lib. 1. 78.
Dat voces lingua. Ovid. 9. Met. 563.
Dare vocem alienæ perſonæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ducere longas in fletum voces. Virg. 4. Æn. 463.
Effundere voces ad æthera. Virg. 8. Æn. 70.
Eliſa vox, in illum ſonum erumpit, cui Græci κλωγμὸν, nomen, ab immaturo gallorum cantu, dederunt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Eluctata vox. Stat. 1. Achill. 525.
Emittere vocem. Tibul. lib. 1. 9. 27.
Exaſperatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exaſperant vocem fauces raſæ. Ibid.
Excitare vocem. Cic. 1. de Orat. 251. Tamen me auctore nemo dicendi ſtudioſus, Græcorum more Tragœdorum voci ſerviet, qui & annos complures ſedentes declamitant & quotidie antequam pronuntient, vocem, cubantes, ſenſim excitant: eandemque, cum egerunt, ſedentes, ab acutiſſimo ſono uſque ad graviſſimum ſonum recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Expavere trucem vocem. Sil. lib. 1. 67.
Exprimere voces. Lucret. lib. 4. 553.
Expromere anhelam vocem. Claud. 2. in Eutrop. 390.
Exſtincta vox. V. Exſtinctus, in EXSTINGUO.
Fertur vox ad aures. Virg. 3. Æn. 40.
Flectere vocem. Ovid. 2. Amor. 4. 25.
Fractæ voces ad litora. Virg. 3. Æn. 556.
Frangitur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fundo extremam vocem cum ſanguine. Virg. 4. Æn. 621.
Fuſa vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12.
Impedire vocem loquentis. Ovid. 13. Met. 745.
Inclamare aliquem magna voce. V. INCLAMO.
Includit vocem dolor. V. INCLUDO.
Induere voces dolentum. Tacit. 4. Ann. 12.
Inflectere voces cantu. Tibul. lib. 1. 7. 37.
Inflexa vox ad miſerabilem ſonum. Cic. 2. de Orat. 193.
Intendere vocem. Cic. 3. de Orat. 214. Voces ut chordæ ſunt intentæ, &c.
Invocare ſollicita voce aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
Iterare reſonis vocibus aliquid. Ovid. 3. Met. 496.
Jungere vocem fidibus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Locare vocem. Juven. 8. Sat. 186.
Loqui primum incerta voce tentavit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Loqui triſti voce. Ovid. 7. Met. 517.
Mittere vocem. Lucret. lib. 3. 943.
Modulari vocem. V. MODULOR.
Mutare vocem. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes ſunt totidem, quot animorum.
Obſcurant vocem fauces obtuſæ. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obſcuratur vox vitio faucium. Ibid.
Obtundere vocem. V. OBTUNDO.
Parcere voci. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Penetrat vox ad aures. Ovid. 12. Met. 42.
Perſequi voce. V. PERSEQUOR.
Præterradit vox fauces. Lucret. lib. 4. 531.
Premere vocem, Continere vocem, tacere. Virg. 9. Æn. 323.
Proclamare magna voce. Virg. 5. Æn. 345.
Profuſæ voces abiere domos ætherias. Sil. lib. 6. 252.
Profuſa immoderate vox. V. IMMODERATUS.
Referuntur voces uſque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Natura autem ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes, voceſque referantur.
Remittunt vocem nemora. Virg. 12. Æn. 929.
Replere litora voce. Ovid. 1. Met. 348.
Reſolvere vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.
Reſorbere vocem. Plin. lib. 18. cap. ult.
Roboratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51.
Rogare ſubmiſſa voce opem alicujus. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Scinditur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Sequi vocem fugientem. Virg. 1. Æn. 410.
Simulare fictas voces læto tumultu. Lucan. lib. 3. 102.
Strangulare vocem. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Suffocata vox majore riſu minus clara eſt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Eſſe bona voce. V. BONUS.
Erat vox in curſu. Ovid. 5. Faſt. 245.
Supprimere vocem. Celſ. lib. 2. cap. 10.
Supprimere vocem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Temperata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Terrere minaci voce aliquem. Hor. 1. Carm. 10. 3.
Tollere vocem. Hor. de Arte Poet. 93.
Tollere exiguam vocem. Virg. 6. Æn. 492.
Tollere lugubri voce querelam. Lucret. lib. 4. 552.
Trahere vocem ab imo pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vocare voce aliquem. Virg. 12. Æn. 638.
Vocare plena voce aliquem. Virg. 1. Georg. 388.
Volutant vocem per atria. Virg. 1. Æn. 729.
Urgenda vox non eſt ultra vires. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Utendi voce, multiplex ratio. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Vox toto inſtructa organo. Proverbii ſpeciem habet, ſignificatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remiſſionis gradus ſequax & flexibilis traducitur: translato ſermone a muſicis organis & hydraulis, quæ totius canonis muſici varietates & flexus vocis & ſoni complectuntur. Quintil. 11. 3. Utique habens omnes in ſe, qui deſiderantur, ſonos intentioneſque, & toto, ut ajunt, organo inſtructa Ex Turnebo.
Simulans vocum ales. Ovid. 2. Amor. 6. 23. de pſittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn. 669.
Acutæ vocis Hylactor canis. Ovid. 3. Met. 224.
Cygnea vox. V. Cygneus, in CYGNUS.
Liquidæ voces corvi. Virg. 1. Georg. 410.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2. 367.
Vigil anſeris. Ovid. 2. Met. 538.
Nec ſervaturis vigili Capitolia voce
Cederet anſeribus.
Compoſitæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5. [Hic ſunt Dictiones, ſeu vocabula.
Vox, pro Dicto. Sic ſæpe apud Suetonium, ut in Vitellio cap. 2. in fine Hujus & illa vox, eſt Sæpe facias. Sed & alibi ſæpe pro dicto. H. St.
Hæc vox, Civis, &c. Cic. 7. Verr. 168. Conſtitue nihil eſſe opis in hac voce, Civis Romanus ſum.
Ambiguæ voces, Dicta ambigua. Virg. 2. Æn. 99.
Blandæ voces. Virg. 1. Æn. 674. Al. 670.
Contumelioſæ voces. V. Contumelioſus, in CONTUMELIA.
Dira Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 228.
Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Efferatæ voces. Sen. Herc. fur. 6.
Erudita vox Hortenſii. Cic. de Clar. Orat.
Facunda. Ovid. 4. Faſt. 245.
Falſa. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Ferox. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 320.
Furialis. Cic. de Aruſp. Reſp. 39.
Inceſta. Ovid. 2. Triſt. 503.
Incorrupta vox bene judicantium. V. INCORRUPTUS.
Infandæ vocis ſonus. Sen. Agam. 13.
Inhumana & ſcelerata. V. INHUMANUS.
Inimica alicui. V. INIMICUS.
Inſana. Ovid. 11. Epiſt. 74.
Legitima. Ovid. 3. de Arte 293.
Libera. Liv. 39. 25.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Silv. 1. 104.
Nuptialis. V. Nuptialis, in NUBO.
Obſcæna. Juven. 11. Sat. 172.
Salutaris. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10.
Simplices voces. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ovid. 10. Met. 639. & 14. 706.
Superba. Lucret. lib. 5. 1172.
Supplex. Liv. 30.
Tacita. Ovid. 9. Met. 300.
Triſtis. Ovid. 7. Met. 517.
Viva. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viva vox magis afficit. Plin. 2. Epiſt. 3.
Una vox omnium. Cic. 9. Fam. 14. Atque hæc una vox omnium eſt.

Una voce, Uno ore, uno consensu. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant praeterea praeclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una paene repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum, &c.
Accipere voces. V. ACCIPIO.
Addere voces lacrimis. Ovid. 13. Met. 576.
Alit vox viva. Quintil. lib. 2. cap. 2. Tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius.
Annuere vocibus alicujus. Hor. 4. Carm. 6. 22:
Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æn. 689. i. e. Familiariter loqui, ut ait Servius.
Captare voces auribus. Ovid. 19. Epist. 53.
Citat vox praeconis. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æn. 161.
Compescere voces. Sen. Herc. OEth. 11.
Dicere tacita voce aliquid. Ovid. 9. Met. 300.
Elicit vox vocem. Ovid. 1. Fast. 256. Interrogatio provocat ad respondendum.
Eripere vocem ab ore loquentis. Virg. 7. Æn. 119.
Excidit vox ore. Virg. 6. Æn. 686.
Excipere vocem alicujus. Sen. Thyest. 1.
Expromere maestas voces. Virg. 2. Æn. 280.
Ferre voces ad aliquem. Ovid. 5. Fast. 478.
Fingere optime sibi voces. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Fundere voces. Catul. Argon. 62. 125.
Habere voces, Tumultum facere. Cic. pro Muren. 50. Meministis enim, cum illius nefarii gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem. Catull. de Ruffa, 58. 4.
Jactare voces inertes. Virg. 10. Æn. 322.
Jactare voces ad sidera. Virg. 5. Ecl. 62.
Incurrere in voces malevolorum. V. INCURRO.
Ingeminare voces. Virg. 1. Georg. 411.
Iterare voces. Hor. 1. Epist. 19. 12.
Lacessere aliquem voce. Virg. 3. Ecl. 51.
Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. 88. Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam, his Judicibus freta, miserit. V. MITTO.
Mittere vocem de. Cic. pro Flacc. 6. Vox de Quaestura nulla missa est.
Mittere vocem pro se, aut pro aliquo. Cic. pro Sex. 4. Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub. neminem mittere. Idem pro Coel. 55. An aliquam vocem putatis ipsam pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales. V. MITTO.
Mittere Liberam vocem. Liv. 35.
Mittere superbas voces. Lucret. lib. 5. 1172.
Moneri voce alicujus. Virg. 3. Æn. 461.
Morari blandis vocibus aliquem. Virg. 1. Æn. 674.
Movere numina voce. Virg. 4. Georg. 505.
Multiplicare voces acceptas. V. Multiplico, in MULTUS.
Negare constanti voce aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Profundere vocem. Catul. Argon. 62. 202.
Reddere voces. Virg. 1. Æn. 413.
Referre voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Referre voce, per pleonasmum dicitur a poetis. Virg. 1. Æn. 213.
Talia voce refert. Servius.
Reverti nescit vox missa. Hor. de Arte Poet. 390.
Rumpere vocem, Loqui. Virg. 2. Æn. 129. Idem. 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem.
Spargere voces ambiguas in vulgum. Virg. 2. Æn. 98.
Temerantur incestis vocibus aures. Ovid. Trist. 503.
Trahere aliquid pura voce, Verbis puris nec fictis enarrare aliquid. Pers. 5. Sat. 28.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc. Virg. 4. Æn. 448.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Uti falsis vocibus Hor. 2. Carm. 2. 21.
Loqui Latina voce. Ovid. 3. Trist. 12. 40.
Vox, pro Littera Vocali. Cic. in Orat. 151. In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.
Fraudare legitima voce litteram. Ovid. 3. de Arte Am. 293.

VŌCĀLIS, e. Adj. [φωνικὸς, εὔφωνος, Gl. G. L.] Quod est sonorum & summae vocis. Plin lib. 18. cap. 35. Ranae quoque, ultra solitum vocales, sunt signa tempestatis. Cic. de Clar. Orat. 242. Addamus huc etiam, ne quem vocalem praeteriisse videamur, C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon. Ovid. 11. Met. 317.
Chordas vocales impellere pollice. Tibul. lib. 2. 5. 3.
Ora vocalia. Ovid. 5. Met. 332.
Vocalis, Loquens. Val. Max. 1. 8. ext. 4. Ægles Samius, athleta mutus, cum ei victoriae, quam adeptus erat, titulus & praemium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit.
Vocales litterae, [φωνήεντα γράμματα] dictae, quia per se voces faciunt.
Coeunt vocales frequentissime. Quintil. lib. 11. cap 3.
Concursus vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus, concursu vocalium, molle quiddam.
Compar. Sen. Quaest. Nat. 2. 29. Vocaliora sunt vacua quam plena.
Superl. Plin. 4. Epist. 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret, &c.

VOCALIS, is. m. [φωνασκὸς, Gl. G. L.] Magister vocis.

VOCALĬTER, Adv. Apul. 1. Milef. Januam vocaliter pulsare incipit. V. ibi Pricaeum.

VOCALĬTAS, ātis. f. [εὐφωνία] Consonantia, quam Graeci Euphoniam vocant. Quintil. lib. 1. cap. 5. pr. Sola est, quae notari possit, velut vocalitas, quae εὐφωνία dicitur.

VOCISSIMUS, i. m. [ἠχὼ, Gl. L. G.] Echo.

VŌCŬLA, ae. f. dimin. [φωνὴ, Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 23. Et cum recreandae voculae causa necesse esset mihi ambulare, haec dictavi ambulans. Idem 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsae voculae, quam certae, & severae? Falsas voculas Budaeus interpretatur *Deschant*, f. *déchant*.
Malevolorum voculae. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit haec nostra laurus non solum in oculos, sed jam etiam in voculas malevolorum.
Est etiam Dictio, verbum. Gell. 12. 14. Significatio hujus voculae.

VOCULATIO, ōnis. f. Accentus vocatur Nigidio, cum scribit, Deinde voculatio qui poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum interrogandi aut vocandi sint? Ex Gell. lib. 13. cap. 25.

VOCĪFEROR, [βοῶ, Gl. G. L. καταβοῶ, L. G.] āri. est, inquit Valla, Voce effrenata, non modo dolorem, sed etiam indignationem (quanquam indignatio, doloris genus est) ostendere. Interdum Sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cic. 6. Verr. 39. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere.
Libere vociferari. Cic. pro Rosc. Amer. 9. Neque satis libere vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? Cic. pro Rabir. Post. 21.
Carmina ejus vociferantur. Lucret lib. 1. 732.
Æra vociferantur, i. e. Sonitum edunt. Lucret. lib. 2. 450.
Res ipsa vociferatur. Lucret. 2. 1050.

VOCIFĔRO, āre. Activum protulit Cic. (si locus mendo vacat) 4. Verr. 51. Nam me dies, vox, latera, deficiant, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c. Al. Vociferari. Varro. 3. de R. R. cap. 9. Item qui elati sunt, ac vociferant saepe in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis. Exstat & in Gloss. utroque.

VOCĪFĔRANS, antis. Partic. [κράζων] Virg. 2. Æn. 679.
Talia vociferans, gemitu tectum omne replebat.
Grave vociferans. Valer. 5. Argon. 170. V. & Liv. 22. 41.

VOCIFERATIO, ōnis. f. [ἀπειλητισμὸς, Gl. L. G.] Cic. 7. Verr. 155. An te L. Flavii, ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat?
Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. 30. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
Aperta vociferatio. Liv. 22. 43.
Furiosa vociferatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Muliebris vociferatio. Auctor ad Herenn. lib. 3. 25. & 22.
Uti vociferatione. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Qua vociferatione in ceteris judiciis accusatores uti consueverunt.

VOCIFERĀTUS, ûs. m. Idem quod Vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

VOCIFERĀTOR, ōris. m. Tertull. adverf. Marc. 4. 11. Johannes vociferator in solitudine.

VOCIFERARIUS, i. m. [φωνασκητὴς, Gl. G. L.] Qui docet vociferari.

VOCĪFĬCO, are. Varro R. R. 3. 16. Quos vocificantes plures persequuntur etiam paucae. Sed variant libri. conf. Gell. lib. 9. cap. 3. & Lips. lib. 3. Epist. Q. epist. 6.

VŎCO, [καλῶ, Gl. L. G. & G. L. φωνῶ, G. L.] āre. Clamare, appellare. Vocare ad se, Advocare. Plaut. Capt. 2. 2. 110.
— praecipe
Quae ad patrem vis nuntiari. vin' vocem huc ad te? T. voca.
Voca illum verbis meis. Plaut. Amphit. 4. 2. Suppos. 2. 60.
Clamore vocare suos. Virg. 12. Æn. 312.
Clamoribus vocare hostem. Virg. 4. Georg. 76. Provocare. Servius.
Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æn. 731.
Voce magna vocavit Æneam. Virg. 10. Æn. 873.
Auxilia vocans frustra. Virg. 5. Æn. 221.
Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æn. 686.
Concilium vocare. Ovid. 1. Met. 167.
Vocari aliquo. Lucan. lib. 1. 146.
Ad libertatem servos vocare, Manumittere. Liv. 34.
Ad pileum, Idem. V. PILEUS.
Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. 56. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiusque refellam. h. e. Adducis mihi testem Democritum.
Ad exemplar alicujus vocare aliquem, Ei conferre. Plin. in Paneg. cap. 58. pr.
Ad altercationes vocari. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad bella fata nos vocant. Virg. 11. Æn. 97.
Ad exitium & vastitatem. Cic. 2. in Catil. 12. Templa deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Ad calculos aliquem vocare: h. e. Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur Ad computationem. Liv. 5. 4. V. CALCULUS.
Ad computationem vocare. Plin. in Paneg. cap. 38.
Ad judicem vocare, Citare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad litteras alias. Cic. 1. de Finib. 1. Postremo aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras vocent.
Ad probationem vocare. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad procurationem rei alicujus vocari. Cic. 4. Att. 1. Et ad ejus procurationem sermone non solum plebis, verum etiam bonorum Pompejus vocaretur.
Ad testimonium. Varro de R. R. 1. 4.
Ad verbum. Cic. pro Caecin. 81. Tu me ad verbum vocas, non ante venio quam recusaro.
Ad vitam vocare, Revocare desperantem. Cic. 3. Att. 7. Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus abstineam.
Ad utilitatem vocare. Cic. 2. de Orat. 332.
Extra ordinem. Cic. 5. Verr. 8.
In certamina divos, Provocare. Virg. 6. Æn. 172.
In deorum concilium. Cic. 1. de Divin. 49.
In consilium. Cic. pro Flacc. 77. Cur autem per te inimicum paternum in consilium vocavit?
In contemplationem. Plin. lib. 32. cap. 11.
In contentionem. Cic. pro Muren. 19. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; ab utroque dissimillima ratione tractatum est.
In disceptationem & controversiam vocari. Cic. 2. de Orat. 291.
In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. 39. Sed cum de illo laboro, tum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum a te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec haerere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

In judicium. Cic. 3. Verr. 34. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in judicium voco.
In jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur.
In locum mortui. Cic. 2. Att. 19. Cosconio mortuo, sum in ejus locum vocatus. Al. Invitatus.
In lucem e tenebris vocare obscuram familiam. Cic. pro Deiot. 30. Rex enim Deiotarus vestram familiam, abjectam & obscuram, e tenebris in lucem vocavit.
In medium vocare rem. Cic. pro Cluent. 77.
In partem vocare, juris verbum est, pro Participem facere, & partiarium admittere. Cic. pro Cæcin. 12. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virg. 3. Æn. 222.
— ipsumque vocamus
In prædam partemque Jovem. Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, ut Dianæ aprorum capita & cervorum cornua. Ex Turnebo.
In partem curarum. Tacit. 1. Ann. 11.
In sermonem longum. Cic. 1. de Legib. 13.
In spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?
In concionem aliquem, In judicium. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?
In crimen, Accusare aliquem, Criminari. Cic. pro Rabir. 24. Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?
In culpam vocari. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. 132. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, ut aut fidem suam corrumpi paterentur, aut judicium corrumperent, in discrimen ac judicium vocandi?
In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. 83. Itemque alii de gloria & benevolentia civium in discrimen vocantur.
In simulationem probrorum. Cic. pro Font. 29. Tamen in falsam atque iniquam probrorum in simulationem vocabatur. [An In insimulationem?
In invidiam aliquid. Cic. 7. Verr. 132. Etiam illud præcidas licet, quod supplicium more majorum sumpseris, securique percusseris, id circo a me in crimen & invidiam vocari. conf. In odium.
In luctum. Cic. 3. Att. 7. Non faciam ut enumerem miserias omnes, in quas incidi per summam injuriam & scelus, non tam inimicorum meorum quam invidorum, ne & meum mærorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.
In odium. Cic. 1. Off. 86. Nec vero criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit.
In periculum vocare. Plin. Epist. 317.
In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil. 12. Quid quod salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?
In suspicionem. Cic. 7. Verr. 10. Leonidæ cujusdam Siculi familia in suspicionem vocata est conjurationis.
Vocare ad cœnam, Invitare. Cic. 6. Verr. 3. Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit.
Ad cœnam per. Martial. lib. 2. 14.
Per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure, voca.
Convivam vocare. Plaut. Asin. 4. 1. 23.
Domum suam vocare aliquem, Ad cænam, ut vult Scholiastes vet. Cic. pro Rosc. Amer. 52.
Esum & comessatum vocare, h. e. Ad cœnam & comessationem. Plaut. Men. 3. 1. 11. Idem Stich. 5. 4. 4.
Intra tecta vocare aliquem. Virg. 6. Æn. 525.
Vocaverat me in hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 12.
Cras apud me eritis, & vos, & ille, cum vestris uxoribus.
P. Et apud me perendie: nam ille heri me jam vocaverat
In hunc diem. h. e. Dixerat ut hodie venirem.
Clamore vocare deum. Virg. 1. Georg. 347.
Et Cererem clamore vocent in tecta. i. e. Invocent dari copiam frumentorum. Servius.
Voce vocare aliquem Deum. Virg. 6. Æn. 247.
Ignibus imponit sacris libamina prima,
Voce vocans Hecaten, cæloque ereboque potentem. Ubi Servius, Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, ut in Lucano legimus, varie numina invocabantur.
Votis vocari. Virg. 1. Æn. 294.
In vota vocare, Invocare. Virg. 5. Æn. 514.
Pluviam vocat cornix, h. e. Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg 388. Servius, Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluviam.
Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Asin. 3. 3. 62.
Haberi & vocari sapientem. Cic. 3. de Orat. 135. Sed ut ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur uno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.
Vocare & Subire. V. in SUBEO.
Vocare pudicam tanti. Juven. 6. Sat. 136.
Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Sensus est, Cæsenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea, quod pudica sit, sed quod ei dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,
Optima sed quare Cæsennia, teste marito? Mox respondet,
Bis quingenta, &c.
Crudelem vocare. Virg. 5. Ecl. 23.
Atque deos atque astra vocat crudelia mater.
Cucullum vocare. Viatores solebant cultores & vinitores sero colentes, appellare cucullos in desidiei probrum. Plin. lib. 18. cap. 66. Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur opprobriumque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, ut ob id petulantiæ sales, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella istius petulantiæ ita meminit, 163.
— inde viator
Riparum subjecta terens, hinc navita labens
Probra canunt seris cultoribus. Ex Turnebo. V. CUCULLUS.

Quæ vocantur, αἱ καλούμεναι. Cic. pro Cœlio 500. edit. Lamb. Quæ vulgo vocantur, cum aliquid non esse omnibus usitatum, (ἰδιωτικῶς) aut quæ novo quodam nomine ita dicuntur, seu recenti. H. St.
VOCANS, antis. Partic. Virg 3. Georg. 393.
In nemora alta vocans.
Pulchritudo corporis me ad se vocans, Alliciens. Petron. cap. 32.
Zephyris vocantibus, Invitantibus. Virg. 3. Georg 322.
VOCĀTUS, a, um. Partic. [κεκλημένος] ut, Vocatus atque non vocatus audit. Hor. 2. Carm. 18. 40.
Tenuit mora nulla vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
Venit ad exiguas turba vocata dapes Ovid. 2. Fast. 362.
Ad pocula vocatus. Ovid. 14. Met. 294.
Opera est vocata. Plaut. Stich. 3. 2. 18. h. e. Rogavit me aliquis ut negotium aliquod transigerem pro eo.
VOCATIO, ōnis. f. Invitatio ad cœnam. Catullus ad Porcium & Socrationem 45. 7.
Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis: mei sodales
Quærunt in trivio vocationes. i. e. Eo miseriæ sunt redacti, ut quærant a quibus vocentur ad prandium.
VOCĀTUS, ûs. m. [κλῆσις] Virg. 12. Æn. 95.
— nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos, &c. Ubi Servius; Vocatus, i. e. Invocationes & preces. Nam appellatio est a verbo, quæ semper aut in io exit, aut in us. id est nomen verbale. Cic. 3. de Orat. 2. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. Junge Suet. Calig. 39.
VOCĀTOR, ōris. m. [κλήτωρ] Vocatores dicti sunt Quibus datum est invitandi negotium, sive Qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib. 35. cap. 10. Invitatus, ad regis cœnam venit Indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret a quo eorum invitatus esset, &c. Adde Suet. Calig. cap. 39. & Senec. de Ira 3. 37.
VOCATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. de Anima cap. 47. Si qua vocatoria.
VOCĀTĪVUS, a, um. Adj. [κλητικός] a Grammaticis fictum, a quibus Vocativus casus dicitur, quod per eum vocemus. Hic & Salutatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu. Conf. Gell. lib. 14. cap. 5. & V. Scalig. Lect. Auson. 1. 11. p. 36. & Ph. Caroli Animadv. ad Curt. lib. 3.
VOCATĪVE, Adv. [κλητικῶς] apud Gell. lib. 13. cap. 21. Vocative dicit. i. e. Per vocativum.
VOCĀBĬLIS, e. Adj. Compar. Gell. lib. 13. cap. 19. Sonus vocabilior est visus & amœnior. al. Vocalior.
VOCĀBŬLUM, i. n. [προσηγορία, Gl. L. G & G. L. ὀνομασία, G. L.] est Id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Ter. Eun. 2. 2. 33.
Si potis est, tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur. Plin. lib. 3. cap. 1. Vocabula oppidorum. Et lib. 2. cap. 1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Quintil. lib. 9. cap. 1. Mutatur vocabulis vis rerum.
Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cic. 1. de Divin. 2. Nomen & vocabulum. Cic. 3. de Orat. 157. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.
Magistratuum vocabula. Tacit. 1. Ann. 3.
Cognata vocabula. Hor. 2. Serm. 3. 159.
Incognita nobis vocabula. V. INCOGNITUS.
Media vocabula. V. MEDIUS.
Proprium & certum vocabulum. Cic. 1. de Invent. 34. Nomen est quod unicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.
Speciosa vocabula rerum. Hor. 2. Epist. 2. 116.
Vulgaria, & forte occurrentia vocabula. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Construere rerum vocabula. V. CONSTRUO.
Dare vocabula terris. Sil. lib. 5. 11.
Immutare rebus non commutatis vocabula. Cic. 1. de Legib. 38.
Imponere vocabulum alicui. V. IMPONO.
Tribuere vocabula monti. Ovid. 14. Met. 622.
Vocabulum, pro Nomine substantivo accipit Gell. lib. 1. cap. 16. Aperte ostendit Mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib. 3. cap. 12. A vocabulis, non a verbis, inclinata sunt. Ibid. cap. 19. vocat vocabulum nomen Parcus. Idem lib. 4. cap. 1. de generibus & casibus vocabulorum disserens. V. Varro de L. L. 7. 41.
VOCABULARITER, Adv. [προσηγορικῶς, Gl. G. L.] Appellative.
VOCĀMEN, ĭnis. n. [φώνημα] Lucret. lib. 2. 656.
— & Bacchi nomine abuti
Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen. h. e. Vocabulum & nomen. Arnob. lib. 3. adversus Gent. Sub istius vocaminis appellatione.
Dare vocamen. Solin. cap. 40.
Trahere vocamen de aliqua re, pro Nomen habere. Solin. cap. 65.
VŎCĬTO, [καλέσκω] āre. frequenter. Plaut. Capt. 5. 3. 7.
Pægnium vocitatus est. Cic. 2. de Nat. Deor. 105.
Quas nostri septem soliti vocitare triones. Ex poeta. Cic. pro Rabir. Post. 23. Phalereus vocitatus est.
VOCITĀTUS, a, um. Partic. Liv. 4 61. Servius Romanus vocitatus. Lipara antea Melogonis vocitata. Plin. lib. 3. cap. 9.

U P

UPĪLIO, ōnis. m. [ποιμὴν, Gl. G. L.] positum est a Virgilio, pro Opilione, causa metri, 10. Ecl. 19.
Venit & upilio, tardi venere bubulci. V. OPILIO.
UPŬPA, æ. f. [ἔποψ Gl. G. L.] Avis, cristis a capite exeuntibus galeata, in fimo semper degens. Plin. lib. 10. cap. 29. Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obscœna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis.
Upupa, pro Meretrice. Plaut. Capt. 5. 4. 7.
Itidem huc mihi advenienti upupa, qui me delectet, data est. V. ibi Salmas. [In Gloss. scriptum est Epupa, & Gr. ἔποψις, mendose, puto.

URA,

U R A

Ura, æ. f. [οὐρὰ] Cauda. Hinc Ura Scorpii, herba. Apul. de Herb. cap. 49.

Uræus, a, um. Apj. [οὐραῖος] Caudatus. ut, Uræa cybia, i. e. Pelamides, genus thunni. Plin. lib. 32. cap. 11.

Urănia, æ. vel Ūranie, es. f. [Οὐρανία] Una ex Musis, & apud nos Cælestis dicitur. Ovid. 5. Fast. 55.

Excipit Uranie, fecere silentia cuncta. οὐρανὸς enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Uranos vero dicitur quasi oranos (ut ait Ambrosius libro Hexaemeron) ab ὁρᾶν, quod sit visui pervium & minime densum, ut est aqua & terra. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 2.

Collis ô Heliconei
Cultor, Uraniæ genus.

Urania Musa. Cic. 1. de Divin. 17.

Urania est etiam Planta. Diosc. 1. 1.

Uranoscŏpos, i. m. [οὐρανοσκόπος] Piscis qui & Callionymus dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem piscis & uranoscopos vocatur, ab oculo, quem in capite habet.

Urănus, i. m. [Οὐρανὸς] auctore Bocatio lib. 3. cap. 23. pater Saturni: alio nomine Cælum vel Cælius, cui Saturnus filius amputavit virilia. V. Lactant. 1. 11. & 22.

U R B

VRB. Urbanus. Urbs. VRB. C. Urbs condita.

Urbanatim, Urbane, Urbanitas, Urbanus. V. urbs.

Urbīna, æ. f. Teli genus legitur apud Plaut. Bacch. 4. 8. 46. Sed emendati libri habent Vervina. q. V.

Urbīnum, i. n. [Οὔρβινον] Italiæ oppidum in Umbria; a quo,

Urbinātes, um. m. Incolæ. Plin. lib. 3. cap. 14.

Urbs, urbis. f. [πόλις, Gl. L. G. & G. L.] Oppidum muro cinctum. Dicta ab Urvo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis urbibus, interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, ut urbs fossa muroque munita esset: & locum unde terram fodissent, fossam vocabant. Ovid. 4. Fast. 819.

Apta dies legitur qua mœnia signet aratro. Cic. 1. de Rep. apud Non. 5. 27. Quam quum locis manuque sæpsissent, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellarunt, delubris distinctam, spatiisque communibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, qualem exposui, civitas est. Hic urbem a Civitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sext. 91. Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano, mœnibus sæpserunt.

Inter urbem & Civitatem hoc interest teste Nonio, Urbs est ædificia: Civitas incolæ. Virg. 1. Æn. 16.

Urbs antiqua fuit. Enn. Telepho, Et civitatem video Argivum incendier. V. plura apud eundem Nonium 5. 27.

Sic ἄστυ & πόλις. τὸ ἄστυ κτίσμα δηλοῖ, ἡ δὲ πόλις κ̀ πολίτας. H. St.

Casus urbis, Ruina. Virg. 2. Æn. 265.

Conditores urbium. Quintil lib. 2. cap. 16.

Incrementum urbis. V. Incrementum, in increSCO.

Pars intima urbis. V. Intimus, in intra.

Proximus urbis, Ἀγχιγείτων. Confinis. Gloss. Græcolat.

Accessus ad urbem. V. accedo.

Amplissima atque ornatissima urbs. Cic. 2. de Lege Agr. 75.

Antiqua urbs. Virg. 1. Æn. 16.

Arcta civibus urbs, Plena civibus. Stat. 11. Theb. 273.

Celsa urbs, Virg. 3. Æn. 293.

Clara. Catul. ad seipsum. 44. 6.

Egregia. Virg. 2. Georg. 155.

Famosa urbs. Tacit. 5. Hist. 2. h. e. Celebris. De Hierosolymis.

Florentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.

Frequens populis urbs. Lucan. lib. 1. 506.

Gravis urbs armis opibusque. Stat. 11. Theb. 273.

Infima urbs. Liv. 4. 59. Qui adversus Fabium urbem infimam tuebantur.

Magna. Virg. 4. Æn. 174.

Nobilis urbs situ. V. nobilis.

Nuda urbs præsidio. V. nudus.

Opportunissima urbs portu. V. opportunus.

Opulentissima urbs. Catullus in Jul. Cæs.

Pulcherrima, florentissima, potentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.

Summis in urbibus. Catul. Argon. 62. 8.

Vacua urbs. Valer. 3. Argon. 313.

Abire urbe, vel domo. V abeo.

Abesse urbe, vel domo, &c. V. absum.

Accipere urbem. V. accipio.

Æquare urbes solo. V. Æquo, are, in æquus.

Cadunt concussæ urbes. Lucret. lib. 5. 1236.

Capessere urbem. V. Capesso, in capio.

Capere urbem. Virg. 2. Æn. 507.

Cedere urbe. V. cedo.

Cingere urbem. V. cingo.

Cingere urbes muris. Senec. Octav. 7.

Cingitur urbs obsidione. Virg. 3. Æn. 52.

Condere novam urbem. Virg. 1. Æn. 526.

Convenire ad urbem aliquam. V. convenio.

Evertere urbes. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Exstruere pulchram urbem. Virg. 4. Æn. 267.

Incedere ad urbem. V. incedo.

Incensa urbs. Virg. 2. Æn. 353.

Intercurrunt, cinguntque has urbes tetrarchiæ. intercurro.

Intersæpire urbem vallo. V. intersæpio.

Introire ad urbem. V. introeo.

Invadere in urbes vi. V. invado.

Invisere urbes. Virg. 1. Georg. 25.

Lacerare urbes. Lucan. lib. 10. 45.

Penetrare in urbem. V. penetro.

Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.

Ponere urbem. Virg. 4. Æn. 212.

Premere urbem ingenti obsidione. Virg. 8. Æn. 647.

Reserare urbem. & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.

Sepultæ urbis ruinis allidere. Tacit. 3 Hist. 35. pr.

Spoliare magnas urbes populis. Stat. 4. Theb. 36.

Statuere præclaram urbem. Virg. 4. Æn. 655.

Sternere urbes admotis machinis. Sen. Thyest. 4.

Transcribunt urbi matres. V. transcribo.

Viduare urbem civibus. Virg. 8. Æn. 571.

Urbs, pro Civitate ipsa aliquando ponitur, id est pro Civibus, qui in urbe degunt. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. Per metonymiam dictum, ut ait Quintil. lib. 8. cap. 6.

Beatæ urbes, Divites. Catul. ad Lesbiam, 49. 16.

Infestæ urbes imperio. Cic. 3. in Catil. 21. V. orno, are.

Lymphata urbs horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10. Theb. 55.

Misera. Hor. 4. Carm. 15. 20.

Mæsta urbs attonitaque. Juven. 11. Sat. 197.

Pavida urbs. Virg. 9. Æn. 473.

Trepida urbs. Lucan. lib. 2. 160.

Turbida urbs. Valer. 3. Argon. 113.

Adjungere urbem aliquam in societatem. V. adjungo.

Afflicta urbs pestilentia. V. affligo.

Agitare perdomitas urbes. Lucan. lib. 2. 644. [An Per domitas, divisa?

Armata urbs. Lucan. lib. 2. 574.

Circumvasit urbem terror. V. circumvado.

Componere urbem. V. compono.

Concussa urbs. Virg. 4. Æn. 666.

Domitæ urbes. Virg. 3. Georg. 30.

Emendare urbes judiciis. Quintil. in procem. lib. 1.

Excire feras urbes. Lucan. lib. 2. 48.

Exedere urbem nefandis odiis. Virg. 4. Æn. 785.

Ferunt arma vicinæ urbes inter se. Virg. 1. Georg. 510.

Florent urbes lætæ pueris. Lucret. lib. 1. 256.

Fundare urbem legibus. Virg. 6. Æn. 811.

Implere urbem nomine alicujus, pro Spargere famam alicujus per urbem. Hor. Epod. 17. 60.

Irrumpere securas urbes. Claud. 2. in Eutrop. 275.

Mittere in servitutem urbes. V. mitto.

Redit ægris urbibus vivus calor. Claud. de Bell. Get. 437.

Regebat placidas urbes in pace. Virg. 7. Æn. 46.

Regere consiliis urbes. Quintil. in procem. lib. 1.

Victæ urbes. Hor. 4. Carm. 15. 2.

Urbs [κατ' ἐξοχὴν Ῥώμη, Gl. L. G.] proprie dicta est Roma, per antonomasiam, quum cetera dicantur Oppida: ut testatur Quintil. lib 9. cap. 2. Marcellus de Verb. signif. l. Alfenus, Urbem Alfenus ait esse Romam, qua muro cingeretur.

Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 863.

Ad urbem esse. V. ad præpositionem.

Ancipiti discordes urbe Tribuni. Lucan. lib. 1. 266.

Colere urbem. V. colo.

Defendere urbem a vastatione. V. defendo.

Lustrare urbem. V. Lustro, in lustrum.

Urbĭcŭla, æ. f. dimin. [πολίχνη] Parva urbs. Onomast. Vet. Urbicula, πολίχνιον.

Urbĭcus, a, um. Adj. [ἀστικὸς] Quod ad urbem pertinet. Gell. lib. 15. cap. 1. Si quid autem posset remedii fore, ut ne tam assidue domus Romæ arderent, venum hercle dedissem res rusticas, & urbicas emissem. Martial. lib. 12. præf. Quæ absolvenda non esset inter illas quoque occupationes urbicas. [Fere non nisi de Urbis κατ' ἐξοχὴν, i. e. Romæ, propriis dicitur.

Ministeria urbica. Paulus in l. Nam quod §. penult. D. de penu legata. Urbica ministeria dicimus, & quæ extra urbem nobis ministrare consueverunt.

Negotiatores urbici. Suet. Cæs cap. 49.

Rationibus urbicis domini fungebatur servus. Scævola in l. Prædia. in princ. D. de fundo instru.

Usui urbico destinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata.

Urbici nomine certi quidam Actores, & proprium quoddam Poetarum genus significabatur. Ut enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum spectatorem Atellanarum exodia interserebantur: nec histrionibus earum actus committebantur, sed honestis juvenibus: erantque hæ fabulæ urbanissimæ, & urbis jocos elegantiamque imitabantur, & ab urbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores Urbici dicebantur. Juven. 6. Sat. 71.

Urbicus exodio risum movet Atellanæ, &c. & earum auctores Urbici vocabantur. Martial. lib. 1. 42.

Quod non optimus urbicus poeta. Hinc & illud Fulgentii, Denique Batinius augur dicere solitus erat, diversarum urbium honores similiter peragi urbicario mimologo. Ex Turnebo.

Urbānus, a, um. Adj. [πολιτικὸς, Gl. L. G. & G. L.] Idem significat quod Urbicus: aut Eum qui in urbe habitat: cui Rusticus opponitur. Cic. 2. de Finib. 77. Quam omnes, urbani, rustici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. [Et hoc fere de his tantum, quæ Urbis Romæ essent.

Arbor urbanior. Plin. lib. 16. cap. 19. i. e. Quæ fructu, aut aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvat.

Excubiæ urbanæ. Tacit. 1. Ann. 17.

Familia urbana. Pomponius de Verb. signifi. l. 166. pr. Urbana familia & rustica, non loco, sed genere distinguitur. Potest enim aliquis dispensator non esse urbanorum servorum numero, veluti is qui rusticarum rerum rationes dispenset, ibique habitet, & non multum absit a villico.

Mus urbanus. Hor. 2. Serm. 6. 90.

Nimis urbanus, Urbem nimis amans, atque ab secessu abhorrens. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, in fine, Justisne de causis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere secessum? quem tu nimis urbanus es, nisi concupiscis.

Otium urbanum. Cic. 12. Fam. 1. Manabat enim illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie, ut ego quidem & urbi, & otio diffiderem urbano.
Prædia urbana. Ulpianus de verb. fignific. l. Urbana prædia omnia ædificia accipimus, non folum ea, quæ funt in oppidis, fed & fi forte ftabula funt, vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel fi Prætoria, voluptati tantum defervientia: quia urbanum prædium non locus facit, fed materia. Proinde hortos quoque, fi qui funt in ædificiis conftituti, dicendum eft in urbanorum appellatione contineri. Plane fi plurium horti in reditu funt (vineatii forte, vel etiam olitorii) magis hæc non funt urbana.
Rebus urbanis abftinere. V. ABSTINEO.
Servi urbani. Paulus De legatis, l. Servus. Urbani fervi intelligendi funt, quos paterfamiliâs inter urbanos adnumerare folitus fit; quod maxime ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.
Vita urbana, cui opponitur Ruftica. Ter. Adel. 1. 1. 17.
Vitæ urbanæ commoda Ovid. 1. de Pont. 8. 29.
Urbanus, [ἀστεῖος, Gl. L. G.] Cultus, difertus, facetus: hoc eft, qui in verbis, & fono & ufu, proprium quendam præ fe fert urbis guftum, & fumptam ex converfatione doctorum tacitam eruditionem. Cic. pro Domo 92. Et homo facetus inducis etiam fermonem urbanum ac venuftum. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem, & Urbanum Cicero nova credit. Cic. 3. Fam. 8. Primum te hominem, non folum fapientem, verumetiam (ut nunc loquimur) urbanum.
An in nova hic fignificatione accipit? H. St.
Comis & urbanus. Hor. 1. Serm. 10. 90.
Frons urbana. Hor. 2. Epift. 9. 11.
Homo lautus & urbanus. Cic. 3. Verr. 17.
Sal urbanum. Phædrus 5. 6. 8.
Notæ urbanioris homines. Petron. cap. 116.
Factum atque dictum urbaniffimum. Columel. 8. 16.
URBANUS, i. m. Civis. Suet. Cæf. cap. 51.
Urbani, fervate uxores, mœchum calvum adducimus.
URBĀNE, Adv. [ἀστείως, ἀστικῶς] Facete. Cic. 1. de Finib. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos arridente. Al. Irridente.
Compar. Elabi urbanius. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Recinere & refonare urbanius. Cic. in Brut. 171. In vocibus noftrorum oratorum recinit quiddam & refonat urbanius. Nec hoc in oratoribus modo apparet, fed etiam in ceteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetiffimum, cum familiari noftro Q. Granio præcone dicacitate certare: fed Tincam non minus multa ridicule dicentem Granius obruebat nefcio quo fapore vernaculo. i. e. Nefcio qua fuavitate domeftica urbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipfe Cic. 3. de Orat. 42. Me autem tuus fonus, & fuavitas ifta delectat, &c. fed hanc dico fuavitatem, quæ exit ex ore: quæ quidem, ut apud Græcos, Atticorum, fic in Latino fermone, hujus eft urbis maxime propria. Paulo poft, Eruditiffimos homines Afiaticos quivis Athenienfis indoctus, non verbis, fed fono vocis; nec tam bene, quam fuaviter loquendo facile fuperabit. Noftri minus ftudent litteris, quam Latini: tamen ex iftis, quos noftis, urbanis, in quibus minimum eft litterarum, nemo eft, quin litteratiffimum Togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipfo oris preffu & fono facile vincat. Quare quum fit quædam certa vox Romani generis, urbifque propria, in qua nihil offendi, nihil difplicere, nihil animadverti poffit, nihil fonare, aut olere peregrinum, hanc fequamur: neque folum rufticam afperitatem, fed etiam infolentiam fugere difcamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco funt omnes qui jus habent togæ, five fint nati cives Romani, five facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Urbanius igitur recinere, eft Lenius, fuavius, venuftius, & magis Romane fonare. Urbanos vocat, in ipfa urbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipfo Latio nati. Preffus oris, eft aptus labrorum, dentium, ac linguæ habitus, quo fonus liberalis & venuftus exprimitur.
Superl. Gell. 15. 5. Urbaniffime refpondere.
URBANĀTIM, Adv. [πολιτικῶς] Modefte & eleganter. Pomponius Alconibus, Ego rufticatim tangam, urbanatim nefcio. h. e. More eorum qui urbes habitant. Nonius 2. 747.
URBĀNĬCUS, a, um. Adj. ut, Urbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. major. Sed & in urbanicis militibus idem divus Pius conftituit. al. Urbaniciani.
URBANĬTAS, ātis. f. [ἀστειότης, ἀστεϊσμὸς, χαριεντισμὸς] Quintil. lib. 6. cap. 3. Nam meo quidem judicio, illa eft urbanitas, in qua nihil abfonum, nihil agrefte, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque fenfu, neque verbis, neque ore, geftuve poffit deprehendi: ut non tam fit in fingulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos Atticifmos ille redolens Athenarum proprium faporem. Cic. 1. de Finib. 7. Et funt illius fcripta leviora, ut urbanitas fumma appareat, doctrina mediocris.
Urbanitatis color. Cic. in Brut. 170. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus iftis externis quafi oratoribus? Quid cenfes, inquam, nifi idem quod urbanis, præter unum, quod non eft eorum urbanitate quadam quafi colorata oratio? Et Brutus, Qui eft, inquit, ifte tandem urbanitatis color? Nefcio, inquam, tantum effe quendam fcio. Id tu, Brute, jam intelliges, quum in Galliam veneris. Urbanis, In urbe natis, quibus opponit externos. Quafi oratoribus, quod habiti fint, non fuerint oratores. Urbanitate quadam urbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam citeriorem. Huc faciunt, quæ paulo poft fcripfimus in URBANIUS retinere & refonare.
Convicium & Urbanitas, contraria. Cic. pro Cœl. 6. Maledictio autem nihil habet propofiti præter contumeliam, quæ fi petulantius jactatur, convicium: fi facetius, urbanitas nominatur.
Mira urbanitas. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Opportuna urbanitas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Oratoria urbanitas. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Subtilis venuftas atque urbanitas. Cic. 1. de Orat.
Vetus urbanitas. Cic. 2. Q. frat. 9. Aliquando fubtilitatem veteris urbanitatis & humaniffimi fermonis attingerem.
Deponere defiderium urbanitatis. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias iftas & defideria urbis & urbanitatis depone.
In Epiftola 17. libri 7. autem Manutius pro Rebus Urbanis poni. H. St. Verba hæc funt, Levis in Urbis, urbanitatifque defiderio, &c. videbare. [Puto Vitam Urbanam, ufumque Urbis potiffimum intelligere.
Incurrere in hominum facetorum urbanitatem. V. INCURRO.
Limatus vir noftrorum hominum urbanitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.
URBANOR, [πολιτεύομαι, Gl. G. L.] āri.
URBĬCĀPUS, i. m. Plaut. Milit. 4. 2. 64. Urbicape, occifor regum.
URBICRĔMUS, a, um. fec. c. Adj. Urbes cremans. ut, Nubibus urbicremis fe fubducere. Prudent. Hamartig. v. 727.
URBO, āre. Unde URBATUS, a, um. Partic. ἐγγραμμισμένος, in Gloff. Latinogræc. V. Cang. Gloff. Inf. Lat.

U R C

URCE, [Οὔρκη] Urbs Tarraconenfis Hifpaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie *Aquile*.
URCĔUS, i. m. [κάλπις, Gl. L. G. & G. L. ξέστης, L. G.] Vas, quo aqua in urnam vel ahenum infunditur, auctore Paulo Jureconfulto in L. Cum de lanionis. §. Afinam. D. de fund. inftruct. Plaut. Milit. 3. 2. 18.
Neque equidem heminas octo exprompfi in urceum.
Æneus urceus. Cato R. R. cap. 13. Urceum unum æneum quod capiat quadrantalia quinque.
Aquarii urcei. Cato R. R. cap. 10. Sic cap. 11. Urceos muftarios vocat.
Fictiles urcei. Cato R. R. cap. 13. De urceo fictili tale eft epigramma apud Martial. lib. 14. 106.
Hic tibi donatur panda ruber urceus anfa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.
URCEŎLUS, vel URCIOLUS, i. m. [ξέστης, Gl. L. G. & G. L. ξεστίον, L. G. καλπίον, G. L.] dimin. Columel. lib. 12. cap. 16. Eodem tempore forba, manu lecta, curiofe in urceolos picatos adjicito.
De urceolis miniftratoriis, h. e. Quibus aqua ad menfam bibituris miniftrabatur, exftat epigramma apud Martial. lib. 14. 105. In Gloff. Græcolat. Orciolus & Horciolus fcribitur.
URCEOLĀRIS, e. Adj. unde Urceolaris herba dicitur, quod fit lavandis urceolis idonea fua afperitate, quæ alias Perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17. Perdicium, five parthenium, a noftris herba urceolaris vocatur, ab aliis aftericum, folio fimilis ocimo, nigrior tantum, nafcens in tegulis parietinifque.
URCEĀTIM, Adv. Plenis urceis. Petron. Fragm. Tragur. p. 16. Urceatim pluebat.

U R E

UREDO, V. URO.
URĒTĒRES, um. m. [οὐρητῆρες] Græcis dicuntur a renibus fingulæ Venæ, colore albæ, quæ ad veficam feruntur, quod per eas inde defcendentem urinam in veficam deftillare concipiunt. Celf. 4. 1.
URĒTHRA, æ. f. [οὐρήθρα] Meatus urinarius in viris, apud Medicos. Gloff. Græcolat. Οὐρήθρας ὀπή, Fiftula.

U R G

URGEO, vel, ut Gloff. URGUEO, urfi, urfum, [ἐπείγω, Gl. L. G. & G. L. κατεπείγω, ἐπείκομαι, πιέζω, L. G.] ēre. Cogere, premere, impellere. Virg. 3. Georg. 523.
— oculos ftupor urget inertes. Cic. in Hortenf. Itaque nunc Democriti manus urgebatur. Plaut. Pœn. 4. 2. 35. At urget onus. An ab ἐπείγω; Urfit. Cic. Lepidus urfit me & fuis, & Antonii litteris, ut Legionem Trigefimam mitterem fibi. lib. 10. Epift. 32. H. St.
Urgere, Infeftare, & exercere. Celf. 2. 8. Defieruntque urgere cibi faftidium & potionis defiderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rabir. Poft. 2. Satis eft homines imprudentia lapfos non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe eft inhumanum. Budæus.
Inftare, urgere, infectari. Cic. pro Planc. 48. Etiam atque etiam infto, atque urgeo, infector, pofco atque adeo, flagito crimen.
Affultibus variis urgere aliquem. Virg. 5. Æn. 442.
Convicio aliquorum urgeri. Cic. 4. Acad. 125. Urgebor jam omnium veftrûm convicio.
Culullis urgere aliquem. Hor. de Arte Poet. 434. V. CULEUS.
Hortatibus urgere aliquem. Valer. 3. Argon. 550.
Juffis ingentibus urgere. Virg. 7. Æn. 241.
Laboribus urgere famulas. Ovid. 4. Met. 35.
Dominus non lenis urget mentem, Premit. Hor. 2. Serm. 7. 93.
Mole urgetur corpus. Virg. 3. Æn. 579.
Anguftiis urgeri. Cic. de Fato 33. Hi enim urgentur anguftiis, illorum ratio foluta ac libera eft.
Curis multis undique urgeris. Lucret. lib. 3. 1064.
Dolore gravi urgentur. Celf. lib. 3. cap. 2.
Exfilio urgeri. Cic. 10. Att. 11. al. Ex illo.
Fame ferroque urgeri. Liv. 26. 6.
Hofte ab magno urgeri. Valer. 8. Argon. 428.
Litteris urgeri. Cic. 10. Fam. 32.
Malis omnibus urgeri. Cic. 5. Tufc. 23.
Mærore urgeri. Cic. 11. Att. 2.
Morbo urgeri. Cic. de Fato 17. Ut in eo, qui mortifero morbo urgeatur, verum fit, hic morietur hoc morbo.
Sollicitudine provinciæ urgeri. Cic. 6. Att. 3.
Dies & noctes in aliquo opere urgeri. Cic. 1. de Orat. 260.
Febres magnæ urgent. Celf. lib. 7. cap. 26.
Fortuna urget miferos tenaciter. Ovid. 3. Epift. 43.
Nox urget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo. Hor. Epod. 17. 25.
Onus urget. Ovid. 4. Faft. 515.
Periculum urget. Plin. lib. 28. cap. 1.
Somnus urget, Inftat. Cic. 12. Att. 9. Sed neque hæc digna longioribus litteris, nec erat quid fcriberem, & fomnus urgebat.
Tempus urget moriendi. Cic. 1. Tufc. 103.
Altum urgere, Ufque in alto navigare. Hor. 2. Carm. 10. 2.
Acrius urgere. Hor. 1. Serm. 2. 15.

Occafio.

Occasionem urgere. Cic. 7. Fam. 8. Quin tu urges istam occasionem & facultatem, qua melior nunquam reperietur?
Precibus iratis urgere aliquem. Hor. 2. Serm. 6. 29.
Propositum urgere. Hor. 2. Serm. 7. 6. h. e. Persequi propositum suum.
Urgere aliquem de. Cic. 2. Q. frat. 2.
Sin tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. 2. de Orat. 16.
Urgere ad solutionem. Ulp. in l. Si extraneus. D. de jure dotium.
Urgere, Accelerare. Virg. 9. Æn. 489.

Veste tegens, tibi quam noctes, festina, diesque
Urgebam, & tela curas solabar aniles.

Iter urgere, Festinanter ire. Ovid. 6. Fast. 520.
Urgere, Insistere in disputatione. Cic. 5. de Finib. 80. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibid. lib. 4. 77. Urgent tamen, & nihil remittunt.
Diutius urgere. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. An quicquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam) &c.
Jus Crassus, æquitatem Antonius urgebat. Cic. 3. Off. 67. Jus Crassus urgebat, quod vitii venditor non dixisset sciens, id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset, qui illas ædes vendidisset.
Urgere cum Infinitivo, pro Insistere multo conatu. Hor. 2. Carm. 18. 20.

Marisque, Bajis obstrepentis, urges
Summovere litora.

Urgere, Tegere. Virg. 2. Georg. 352.

Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Urgerent. [Premerent. Exempla supra sunt.

Male administratæ provinciæ urgeri. Tacit. 6. Ann. 29. Græcorum imitatione dictum est, ceu Livianum illud lib. 41. 23. Senatus nec liberavit ejus culpæ regem, nec arguit. [Ellipsis est, & subauditur Crimine.

Urgens, entis. Partic. [ἐπείγων] Cic. 3. Tusc. 61. Est enim nulla alia, nisi opinio & judicium magni, præsentis, atque urgentis mali.
Fato urgenti incumbere. Virg. 2. Æn. 653.
Senectus Urgens & Adventans. ut, Onus aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis. Cic. de Senect. 2.
Compar. August. Epist. 86. Urgentiori actioni non est prandium præferendum.
Superl. Cod. Justin. 3. 1. 11. l. 1. Si rerum urgentissima ratio flagitaverit.

Urgenter, Adv Cyprian. Epist. 30. 1.
Urgenter accersebat. Gelen. apud Appianum 2. de Bello Civili, p. 248. Gelen. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

U R I

Uri, V. Urus.
Urica, Urigo, V. Uro.
Urīna, æ. f. [οὖρον, ἐνούρησις, Gl. G. L.] a Græco οὐρῶ, mejo. A quo οὖρον, urinam dicunt Latini. Est autem Humor, qui ex renibus vesicaque profunditur. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cic. de Fato 5. Ut in simul ægrotantibus fratribus, ut in urina, ut in unguibus.
Urina, urinæ & menstruis efficax. Plin. lib. 20. cap. 1. ad finem.
Utilis urinæ, jocineri, capitis doloribus. Plin. lib. 23. in proœm. 9.
Angustiis urinæ utile abrotonum. Plin. lib. 21. cap. 21.
Cupiditas crebra urinæ, sed magna difficultas est. Cels. lib. 2. cap. 7.
Difficultates urinæ succus emendat. Plin. lib. 20. cap. 7.
Difficultatibus urinæ medetur. Plin. lib. 24. cap. 19.
Incontinentia urinæ. V. Incontinens.
Iter urinæ. Cels. lib. 4. cap. 1.
Profluvium urinæ. Plin. lib. 28. cap. 6.
Tormina urinæ discutit cichorium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Alba urina. Cels. lib. 2. cap. 4.
Arenosa. Cels. lib. 2. cap. 7.
Bullans. Cels. lib. 2. cap. 7.
Candida. Plin. lib. 18. cap. 6.
Crassa. Cels. lib. 2. cap. 6.
Cruenta urina. V. Cruentus.
Deterrima. Cels. lib. 2. cap. 6.
Difficilis. Plin. lib. 23. cap. 8.
Diluta. Cels. lib. 2. cap. 4. & 6.
Liquida parum urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Mala urina, deterior, pessima. Cels. lib. 2. cap. 4.
Mortifera. Cels. lib. 2. cap. 6.
Nigra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Pallida. Cels. lib. 2. cap. 6.
Rubens. Plin lib. 28. cap. 6.
Rubra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Russa. Cels. lib. 1. cap. 2.
Tenuis Cels. lib. 2. cap. 6.
Tortuosior. Plin. lib. 21. cap. 27. V. Torqueo.
Viridis. Cels. lib. 2. cap. 7.
Vitiosa. Plin. lib. 28. cap. 6.
Ciere urinam. V. Cieo.
Concepta auribus atque oculis urina. Juven. 11. Sat. 168.
Citare urinam & Tardare. Cels. lib. 2. cap. 19.
Concitare urinam. V. Concito.
Defricatus dens urina. Catull. in Egnatium, 35. 20.
Descendit urina. Cels. lib. 7. cap. 27. Pura urina descendat.
Destillat urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Excalefacere urinas. Plin. lib. 21. cap. 20.
Excedit urina, h. e. Exit, educitur. Cels. lib. 7. cap. 26.
Excitare urinam. Plin. lib. 20. cap. 23.
Exinanita prius urina. Plin. lib. 8. 37.
Expellere urinam. Plin. lib. 23. cap. 1.
Facere, vel reddere urinam, pro Mejere. Plin. lib. 8. cap. 16. & Columel. lib. 6. cap. 30.
Impellere urinam. Plin. lib. 21. cap. 26.
Inhibere urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
Instillare urinam. Plin. lib. 28. cap. 6. ad finem.
Movere urinam. Plin. lib. 24. cap. 11.

Movetur urina. Juven. 11. Sat. 168.
Mordet urina. Plin. lib. 20. cap. 15.
Nocere urinæ existimatur galbanum. Plin. lib. 24. cap. 5. ad finem.
Pellere urinam. Plin. lib. 20. cap. 5.
Pellit urinam celerrime. Plin. lib. 24. cap. 6.
Prodest & urinæ pota modice radix, & menstruis. Plin. lib. 21. cap. 22.
Profluit urina naturaliter. Cels. lib. 7. cap. 26.
Solvere urinam. Plin. lib. 26. cap. 8.
Tardare urinam. Cels. lib. 2. cap. 19.
Trahere urinam. Plin. lib. 24. cap. 13.
Transfluens urina si id non rodit. Cels. lib. 7. cap. 26. ad finem.
Genitalis urina, Genitale sperma. Plin. 8. 43.

Urinālis, e. Adj. ut, Urinalia medicamenta. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 25. Virtutes urinales. Idem 2. 13. 188.

Urīno, [οὐρῶ] āre. Urinam facere. [Veteres non usurparunt.
Urinare, vel Urinari, depon. In aquam mergi, & natando emergere. Plin. lib. 11. cap. 37. Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ urinentur.

Urinātor, ōris. m. [κολυμβητής, δύτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sub aqua natat. Callistratus Jureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Navis onusta. §. Sed si navis. appellat eos qui merces e mari extrahunt, navigii servandi gratia jactatas. Liv. 44. 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est. Tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jusserit.

Urīnum, i. n. [ὑπηνέμιον] Ovum quod fit, explicat Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes, & turtures plurimum terna pariunt ova, nec plus quam bis fere pariunt: atque ita, si prior fetus corruptus est, quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium, quod irritum est, urinum vocant. Idem lib. 10. cap. 60. Urina fiunt incubatione derelicta, quæ alii cynosura dixere.

Urio, ōnis. m. Genus ludi. Saresb. 1. 5. Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna.

Urium, i. n. [Οὔριον] Hispaniæ urbs, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 4. Auriensis alio nomine dicta.
Urius Juppiter [Οὔριος Ζεύς] id est Imperator. [Immo Felix, vel propitius.

U R N

VRN. MARMOR. MOESTISS. POS. Urnam marmoream mœstissima posuit.

Urna, æ. f. [ὑδρία, Gl. L. G. & G. L. κάλπις, L. G. κάλπη, στάμνος, G. L.] Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda urinat, id est mergitur atque emergit. Plaut. Pseud. 1. 2. 24.

Tu, qui urnam habes, aquam ingere: fac plenum ahenum sit cito.

Cato R. R. cap. 10. Urnam quinquagenariam unam, trullas tres.
Aquæ urna. Hor. 1. Serm. 5. 91.
Argenti urna. Hor. 2. Serm. 6. 10.
Liquidi urna, Urna liquoris. Hor. 1. Serm. 1. 54.
Arcta urna. Ovid. 11. Epist. 124.
Capacibus urnis excipere & fundere laticem. Ovid. 3. Met. 172.
Demissa urna in undas. Ovid. 2. Met. 36.
Declinare undantem urnam. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 70.
Urna quinquagenaria, apud Catonem lib. de R. R. cap. 10. est Quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.
Urna [κληρωτρίς, Gl. L. G.] in quam antiqui, non tantum tabellas judiciarias judicum, sed & nomina conjiciebant, quum Prætor judices sortiebatur. Cic. 2. Q. frat. 6. de Sexto Cœlio, Senatorum eum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribuni ærarii condemnarunt. Plin. 10. Epist. 3. Ut essemus in Senatus potestate, pateremurque nomina nostra in urnam conjici. Virg. 6. Æn. 432.

Quæsitor Minos urnam movet. Hor. 3. Carm. 1. 14.
— æqua lege Necessitas
Sortitur insignes & imos
Omne capax movet urna nomen.

Delere urnas. Cic. in Vatin. 34. Nam quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, urnas deleverit, &c.
Quatere urnam. Stat. 2. Silv. 1. 219.
Vincere urnam Prætoris gratia dicitur, quum contra jus valet. Juven. 13. Sat. 4. — improba quamvis

Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam.

Improbam gratiam appellat, Quæ apud improbum judicem valuit. Vicerit urnam Prætoris, h. e. Evaserit judicium damnationemque Prætoris, qui per fraudem & non recte duxit sortem ex urna.
Urna imaginis mortui. Cic. 1. Tusc. 34. Quid poetæ, nonne post mortem nobilitari volunt? unde ergo illud?

Aspicite ô cives senis Ennii imaginis urnam: &c.

Solebant autem corporum crematorum cineres in urnis asservari.
Feralis urna, In qua mortui reliquiæ conditæ sunt. Tacit. 3. Ann. 1.

Urnālis, e. Adj. [στάμνιος] Quod ad urnam pertinet. Urnales caliculi, vel urcei, Urnam continentes. Plin. lib. 9. cap. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudini respondentes. Cato R. R. cap. 13. Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas.

Urnārium, i. n. [σταμνεῖον] Mensa quadrata, super qua urnæ aqua plenæ in culina reponebantur. Varro περὶ Μοιχῶν, Sed quæ necessitas te jubet aquam effundere domi tuæ? si vasa habes pertusa, plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluvium? ad quam rem urnarium? Ex Nonio 15. 10.

Urnŭla, æ. f. dimin. [σταμνάριον] Parva urna. Unde Urnula aqualis. Varro de vita Populi Romani, lib. 1. apud Non. 15. 8. Cic. in Parad. 1. Minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?

Urnĭger, ĕra, ĕrum. Virg. de Signis cælest. v. 12.

Et qui portat aquam puer urniger.

U R O

Uro, ūris, ussi, ustum, [καίω, Gl. L. G. & G. L. διακαίω, L. G.] ĕre. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4. Uritur ebenus odore jucundo.

Sepelire & urere. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII tab. in urbe ne sepelito, neve urito.
Calore uri. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Flammis subjectis urere aliquid, Coquere. Virg. 2. Æn. 37.
Calor urit artus. Lucret. lib. 4. 872.
Duritia corporis, quod quum uritur non sentit. Cic. pro Domo, 97.
Sol gravis urit arva. Ovid. 6. Met. 339.
Sitis usserat herbas. Ovid. 4. Fast. 299.
Cedrum urere. Virg. 7. Æn. 13.
Urit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo tædas urebant luminis causa, ut narrat Hesychius in vocabulo λαμπτήρ. Turnebus.
Urere, de Frigore etiam dicitur. Lucan. lib 4. 52.
Urebant montana nives. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
Loris uri, Cædi, flagellari. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Virgis uri. Hor. 2. Serm. 7. 58. Nam ex virgarum percussione corpus calesit, & inflammatur.
Calceus angustior dicitur Urere pedem. Hor. 1. Epist. 10. 43.
Uro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: sive Ango, ut ait Budæus. Inde Uri pro Cruciari. Ter. Eun. 2. 2. 43.
— uro hominem. P. ut falsus animi est. Hor. 2. Epist. 1. 13.
Urit enim fulgore suo qui prægravat artes
Infra se positas. i. e. Splendore sui nominis urget & incendit invidos. Liv. 27. 30. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello urebat.
Urit atrox Juno, dixit Virg. 1. Æn. 666. pro Cruciatur ob Junonem.
Uri, de aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æn. 68.
Uritur infelix Dido. i. e. Amore consumitur & conflagrat.
Uri in aliquo. Ovid. 7. Met. 22.
— quid in hospite regia virgo
Ureris, & thalamos alieni concupis orbis? i. e. Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea se ipsam alloquitur.
Doloribus tacitis uri. Ovid. 3. Fast. 489.
Ignibus uri. Hor. 3. Carm. 7. 11. Ignes, intelligit Amores.
Impensius uri. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.
Pectore intimo uri. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 177.
Pectore toto uri. Ovid. 1. Met. 496.
Amor me urit. Virg. 2. Ecl. 68.
Amor violenter me ussit. Ovid. 1. de Arte Am. 23.
Dolor urit amantes. Ovid. 4. Met. 278.
URENS, entis. Partic. [καίων] ut
Caminus urens ramos. Hor. 1. Serm. 5. 8.
Capellæ urentes culta. Virg. 2. Georg. 196. V. Plin. lib. 8. cap. 50. ad finem.
Manus urentes. Ovid. 4. Fast. 705.
URENDUS, a, um. Partic. [καυστέος] ut, Filix urenda. Hor. 1. Serm. 3. 38.
USTUS, a, um. [κεκαυμένος, Gl. L. G.] Partic. Plin. lib. 10. cap. 70. Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam.
Ignibus ustus crudeliter. Ovid. 3. Trist. 11. 53.
Aër siccis fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.
Capillus ustus. Tibul. lib. 1. 10. 39.
USTA, æ. f. Coloris factitii species. Vitruv. 7. 11. Usta satis habet utilitatis in operibus. V. Plin. lib. 35. cap. 6.
USTIO, ōnis. f. [καῦσις] Cato R. R. cap. 38. Virgas & sarmenta quæ tibi ustioni supererunt, in segetem comburito.
Ustio, pro Cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. cap. 15. Quædam ustione sanantur: privatim vero canis rabidi morsus. Cels. 4. 26. Omnes autem hujuscemodi dolores, vix citra ustionem finiuntur. i. e. Citra candentis ferri admotionem.
USTOR, ōris. m. [νεκροκαύστης, Gl. L. G.] Qui corpora in bustuariis cremat. Martial. lib. 3. 93.
Ustorque tædas præferat novæ nuptæ, &c. Budæus. Catul. de Rufa & Rufulo, 57. 5.
Quum devolutum ex igne prosequens panem
A semiraso tunderetur ustore.
Sordidus ustor Lucan. lib. 8. 738.
USTĪVUS, a, um. Adj. Vim urendi habens. Macer. 2. 8. Ustivas mire juvat epiphoras oculorum.
USTILĀGO, ĭnis. f. ut, Ustilago rustica. Apul. de Herb. cap. 63. & 109.
USTRICŬLA, æ. f. Ustriculæ, Tertull. de Pallio cap. 4. sunt Mulieres, quæ suburendis crinibus operam collocabant. Salmasius legit Histriculæ. V. ejus Not. p. 284. & Casaub. in Suet. p. 144.
USTERNA, æ. f. [καῦσις νεκρῶν, Gl. G. L.] Idem quod Bustuarium, vel
USTRĪNA, æ. f. [πυρκαϊά, πυρὰ νεκρῶν, Gl. L. G.] Locus in quo metalla candescunt ut laborentur. Plin. lib. 36. cap. 21. In ustrina ter siccantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.
Ustrina talis moram non sustinens. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh.
Ustrina, Locus dicebatur, in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, ut ait Festus.
USTRĪNUM, i. n. Idem. Vet. Lap. HVIC MONVMENTO VSTRINVM APPLICARI NON LICET.
URĪTO, [αἰθάλω] āre. frequentat. Plaut. Mostel. 3. 1. 81.
Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. al. Urit.
USTŬLO, [καυτηριάζω] āre. forma diminut. significat Urere. Pacuvius, Candenti ferro crines ustulare.
USTULĀTUS, a, um. Partic. ut, Pali ustulati. Vitruv. lib. 5. cap. 12.
USTULANDUS, a, um. Partic. [καυτηριαστέος] Catul. in Annales Volusii, 34. 8.
Electissima pessimi poetæ,
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
USTULATIO, ōnis. f. Gloss. Cyrilli. Ἀπόκαυμα, Ustilatio, Torres.
URĒDO, ĭnis. f. [καύσων] Morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in ceteris rubigo, pisa, plantas, arboresque adurens. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. Nec si uredo aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Columel. lib. 3. cap. 20. Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens uredinis.
Uredo, Incendium ac pruritus. Plin. de urtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta uredinem mittit.
URĪCA, æ. f. [καυθμός] Satorum vitium ab ustione. Plin. lib. 18. cap. 17. Commune autem omnium satorum vitium urica. conf. URUCA.
URĪGO, ĭnis. f. [καυθμός] pro Uredine, & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti provenit. Plin. lib. 20. cap. 22. At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos.
URTĪCA, æ. f. [κνίς, Gl. L. G. & G. L. κνίζα, L. G.] Genus herbæ notissimum, ab urendo dictum: quod ejus folia tacta acerrime urant. V. Plin. lib. 21. cap. 15.
Vivere herbis & urtica. Hor. 1. Epist. 12. 8.
Mordax urtica. Ovid. 2. de Arte Am. 417.
Mortifera contactu urtica. V. MORS.
Urtica, pro Pruritu libidinis. Juven. 2. Sat. 128.
— unde
Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?
Acres urticæ. Juven. 11. Sat. 166.
Irritamentum Veneris languentis, & acres
Divitis urticæ.
Urtica marina, [ἀκαλήφη, Gl. L. G.] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 45. Urticæ noctu vagantur, noctuque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademque quæ terrestris urticæ. [Corrupte alibi in Gloss. Virtica marina, Σκαλάφη.
UROLANIUM, [Οὐρολάνιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britanniæ insulæ civitas: vulgo *Saint Albans*.
UROPYGIUM, & ORRHOPYGIUM, i. n. [οὐροπύγιον, ὀῤῥοπύγιον] est Angusta & ultima spinæ pars, sive (ut Julius Pollux inquit) spondylii finis podici imminentis, quasi terminus pygæ, sive finis vertebræ. Martial. 3. 93.
Et anatis habeas uropygium macræ.

U R P

URPEX, ĭcis. m. [ἅρπαξ] Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. Urpicem unum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet. V. IRPEX.

U R R

URRUNCUM, i. n. Varro declarat 1. de R. R. cap. 48. de spica loquens, Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum.

U R S

URSA Balvia, [Οὐρσαβαλβία] Picenorum urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie *Urbsa*.
URSUS, i. m. [ἄρκτος, Gl. L. G. & G. L.] Animal ferum. De ursis vide Plinium 10. 63.
Armati unguibus ursi. Ovid. 10. Met. 540.
Informes ursi. Virg. 3. Georg. 247.
Sævis inter se convenit ursis. Juven. 15. Sat. 164.
Truces ursi. Valer. 2. Argon. 73.
Turpes ursi. Ovid. 3. Trist. 5. 35. Stat. 6. Theb. 866.
Vespertinus circumgemit ursus ovile. Hor. Epod. 16. 51.
URSŬLUS, i. m. diminut.
URSA, æ. f. Plin. lib. 10. cap. 63. Informia etiam magis quam supradicta, ursæ pariunt, rarumque est videre parientes.
Villosæ ursæ catuli. Ovid. 13. Met. 836.
Ursa, Sidus cæleste, figuram habens similem plaustri: unde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque a bobus junctis, Septemtriones appellaverunt, hoc est a septem stellis, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Sunt autem duæ ursæ, Major & Minor, quas Græci Ἄρκτους vocant.
URSĪNUS, a, um. Adj. [ἄρκτειος] Quod ursorum est. ut, Ursinus sanguis. Columel. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36. Quoniam potum in ursinam rabiem agat.

U R T

URTICA, V. URO ad fin.

U R U

URUCA, æ. f. [κάμπη, Gl. L. G. & G. L.] Insectum, olera & fruges absumens, quod & Eruca dicitur. [An sic apud Plin. pro Urica legendum? Vide supra in voce.
URUS, i. m. [βοῦς Γερμανός, Gl. L. G. βούβαλος, G. L.] qui & Bubalus dicitur a nonnullis, hoc est bos silvestris. Plin. lib. 6. cap. 15. Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum, pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferorum genera, jubatos bisontes, excellentique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum id gignat Africa, vituli potius, cervive quadam similitudine. Virg. 3. Georg. 532.
Quæsitas ad sacra boves Junonis, & uris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.
URVUM, i. n. Aratri curvatura. A quo Urvo, are; quod est Aratro definire. Festus, Urvat, Ennius in Andromeda, significat circumdat. ab eo sulco, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ fit forma simillima uncini curvatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum sese urvat ad pedes. V. Varr. de R. R. 4. 27.

U S I

VS. IP. Vespasianus Imperator.
USIA, æ. f. [οὐσία] Latine Essentia, sive substantia dicitur. Ulpianus utitur in l. In venditionibus. D. de contrah. empt. Gloss. Græcolat. Οὐσία, Patrimonium, Substantia, Res familiaris.
USIO, USITATUS, USITOR. V. UTOR.

U S P

Uspiam, [πȣ, Gl. L. G.] Adv. in loco. Ter. Adel. 1. 1. 3. Si absis uspiam, &c. Cic. 1. Att. 17. Sed tamen hoc me ipse consolabar, quod non dubitabam, quin te ille, aut Dyrrhachii, aut in istis locis uspiam visurus esset. Eidem lib. 7. 12. Inde utrum consistere uspiam velit, an mare transire, nescitur. [Videtur ab Uls præpos. pro Ulspiam, dictum. Uspiam, In re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Cas. 4. 3. 14. Num me expertus uspiam?

Uspinio, ōnis. m. Νικρώτης. Gloss. Latinogræc. Lego Vispillo, νεκροθάπτης. V. vespillo.

U S Q

Usquam, [οὐδαμοῦ] Adv. in loco. Cic. 6. Verr. 25. Quam crucem non ausus est usquam defigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset. [Et hoc pro Ulsquam dici puto.

Nec mihi magis usquam videor, quam quum aut in foro magistratus, aut in curia Senatum video, somniare. Cic. 2. de Divin. 42.

Usquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cic. 1. Philip. 1. Nec vero usquam discedebam. Idem dicit & Donatus in Ter. Cic. 6. Verr. 146. Cives Romani a me nusquam discedere.

Usquam, In re aliqua, in negotio aliquo. Ter. And. 2. 5. 9.

Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora.

Nec est usquam consilio aut auctoritati locus. Cic. 2. Off. 2.

Usquam, aliter. Ter. And. 5. 3. 7.

Vide num ejus color, pudoris signum usquam indicat? i. e. Aliqua parte corporis.

Usquam gentium, De loco & ad locum. Plaut. Mil. 3. 1. 91.

Nam bona uxor, si ea quidem educta est usquam gentium,
Ubi ea possit inveniri, Ter. Hec. 3. 1. 13.
Quid consolare me? an quisquam usquam gentium est æque miser?

Usque, [ἕως, ἄχρις, μέχρι, Gl. G. L.] Præpos. quasi Ad unum vel locum, vel tempus, vel aliud hujuscemodi: ut ex sequentibus exemplis patet. Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus h. e. Quoad lux crastina, aut stella diurna a nobis videbitur. Ter. And. 1. 2. 28.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem.

Cic. 2. Att. 7. Ibi esse volo usque ad pridie Calend. Majas. Ibid. 4. 9. Nos in Formiano esse volumus usque ad pridie Non. Majas. Eidem 3. 17. De Q. fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerant, ex ante diem Nonarum Junii usque ad pridie Cal. Septemb. [Ab Ulsque antiquo, ut cetera ejusmodi, & significat Ultraque, ac revera Adv. est unde & præpositionem ascifcit, præterquam ubi subauditur.

Usque ad eum, pro Excepto eo. Plin. 2. Epist. 11. Assenserunt Consules designati, omnes etiam Consulares usque ad Pompeium collegam.

Aspera arteria ad pulmones usque pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus. Cic. 2. de Invent. 5.

Ab ovo usque ad mala. Hor. 1. Serm. 3. 7. Porphyrio, id est ab initio cœnæ ad finem usque. Ovum enim olim hodieque initium cœnæ: quippe quum in gustu statim a balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cetera secundæ mensæ afferebantur.

Usque sub. Virg. 1. Georg. 211. —serite hordea campis

Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. i. e. Non usque ad brumæ finem, sed circa. Servius.

Usque Romam, vel Romam usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur: contende quæso atque elabora. Ter. Adelph. 4. 5. 21. Miletum usque, obsecro?

Usque ad adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect. 50.

Ad jactum teli usque. Tacit. 13. Ann. 40.

Ad serum usque diem. Tacit. 3. Hist. 79.

In noctem, pro in noctem usque vel Ad noctem usque. Vide in. H. St.

Usque illo, Usque ad illum locum. Plin. lib. 6. cap. 23.

Usque, aliquando est Adverbium: tunc varia significat, varieque præpositionibus, & aliis dictionibus jungitur, ut ex sequentibus videre est. [V. quæ supra posui.

Usque a, quod & Ab usque dicitur, eam vim habet quam sola præpositio. Ter. Adelph. 5. 9. 5.

Ego istos vobis usque a pueris curavi ambos sedulo.

Usque a mari supero. Cic. pro Cluent. 192. Comperi mulierem quandam Larino, atque illam usque a mari supero Romam proficisci cum magno comitatu. [Pro inde a.

Usque a capite arcessere. Cic. in Topic. 39.

Usque ab. Cic. 3. Verr. 87. Hoc illi navigio ad omnes populi Rom. hostes usque ab Dianio, quod in Hispania est, ad Sinopen, quæ in Ponto est, navigaverunt.

Usque ab stirpe. Plaut. Trinum. 1. 2. 180.

Quod perquiramus usque ab stirpe auctores. Ter. Phorm. 2. 3. 48.
Progeniem vestram usque ab avo atque atavo proferens.

Ab usque. Virg. 7. Æn. 289. —Siculo prospexit ab usque Pachyno.

Usque adeo, [μέχρι τούτου, Gl. Gl. L.] In tantum. Virg. 1. Ecl. 12.

Non equidem invideo, miror magis, undique totis
Usque adeo turbatur agris.

Usque adeo, [μέχρι πῶς, Gl. L. G. & G. L.] Tamdiu: & accipit post se Donec. Ter, And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, usqueadeo, donec perpulit. Cato R. R. cap. 67. Amurcam commutet usque adeo, donec in lacum, qui in cella est, postremum pervenerit.

Usque adeo, dum. Idem. Ter. Eun. 4. 6. 3.

Usqueadeo ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,
Verba dum sint.

Usque adeo, pro Eo usque, sequente Quoad. Suet. de Illust. Grammat. cap. 22. Usque adeo arguere perseveravit, quoad Cassius Severus, interpellatis judicibus, dilationem petiit.

Usque adeo ut. Ulp. in. l. 1. §. Usqueadeo. D. quib. mod. usufruct. amittat. Usque adeo autem capitis deminutio eum demum usumfructum perimit, qui jam constitutus est, ut si in singulos annos, vel menses, vel dies legatus sit: is demum amittatur, qui jam præcessit.

Usque adhuc [μέχρι νῦν] pro Hactenus, vel huc usque. Ter. And. 1. 5. 27. Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc,

Quæ meo cunque animo libitum est facere. Sueton in Domitiano, cap. 18. Usque adhuc certe animum meum probastis, & vultum.

Usque admodum dum, Idem, sed antique. Cato R. R. cap. 156. Postea ubi iterum occipiet fervere, paulisper demittito usque admodum, dum quinquies quinque numeres.

Usque affatim, Ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 31.

Usque ante. Liv. 25. 12. pr. Romæ Coss. Prætoresque usque a. d. v. Kal. Majas Latinæ tenuerunt.

Usque antehac. Ter. And. 2. 1. 3.

Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. Ubi Donatus; Usque antehac, i. e. Antequam tua verba audirem. Et una est tantum præpositio, velut Adverbium. [Immo non una, & Usque διηνεκῶς h. l.

Usque dum, [ἄχρις οὗ] pro Usquequo, vel quoad. Ter. Heaut. 1. 1. 84.

—nam usque dum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas injurias,
Interea usque illi de me supplicium dabo. Cic. 3. Verr. 12. Usque dum per me licuerit. Idem pro Quint 67. Usque dum inveniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Usque & Dum. Ter. Heaut. 5. 2. 30.

Immo & ibi nunc sum, & usque dudum id egi, dum loquitur pater.

Usque eo. [μέχρι τούτου, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis embæneticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, non sum commotus.

Usque eo dum, pro Tamdiu quoad, vel ita ut. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Usque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent.

Usque eo ne. Cic. pro Quint. 59. Inferiorem esse patitur duntaxat usque eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Nævii cupiditati crudelitatique dedatur.

Usque eo ut. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. Hoc enim nomine asini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, usque eo ut mea memoria asinus venierit sestertiis millibus lx. Cic. 2. Att. 14. Ego autem usque eo sum enervatus, ut, &c.

Usque e, vel Ex. Plaut. Pers. 4. 1. 13.

Quas tu attulisti mihi ab hero meo usque e Persia. Ter. Eun. 3. 2. 18. Ex Æthiopia est usque hæc. Hic adverbium usque de loco, teste Donato. Cic. 7. Verr. 157. Ut qui usque ex ultima Syria atque Ægypto navigarent.

Usque extra solitudines deductus. Plin. lib. 8. cap. 17.

Usque istinc. Cic. 1. Att. 11. Nosti jam in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, ut ego eo brevior sim, quod eos usque istinc exauditos putem.

Usque hodie, μέχρι σήμερον. Gloss. Græcolat.

Trans Alpes usque transfertur. Cic. pro Quint. 12.

Usque, pro Diu, aut multum, vel valde: aliquando Pæne, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 2. 2. 5.

Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. Et Adelph. 4. 2. 21.

Rogitas? Ctesipho me pugnis, miserum, & istam psaltriam,
Usque occidit. Hic Usque, potest significare Pæne, auctore Donato.

Aut Usque pro Valde est. Occidit, vehementer cecidit. Ter. Eun. 2. 1. 14.

Opus faciam ut defatiger usque ingratus ut dormiam.

Usque, [διηνεκῶς] Assidue, perseveranter. Cic. 12. Fam. 19. Mihi quidem usque curæ erit quid agas. Ter. Adelph. 2. 2. 7.

Quid potui melius, qui hodie usque os præbui. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes licet usque (minus via lædet) eamus. i. e. Jugiter, inquit Servius.

Usque valuisti? Interrogativa particula, pro Hactenusne. Plaut. Most. 2. 2. 19.

Here, salve: salvum te advenisse gaudeo:
Usque ne valuisti? TR. usque, ut vides. Idem Merc. 2. 3. 53.
Usquene valuisti? CH. perpetuo recte, dum quidem illic fui.

Usque opperiar. Plaut. Epid. 2. 2. 120.

Usque omne. Ter. Adelph. 4. 6. 3.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portum, ad lacum. Quo non?

Usque & usque, geminatum, Idem. Martial. lib. 1. 11.

Et quicquid petit, usque & usque donas. Idem. lib. 5. 61.
Adlatres licet usque nos & usque,
Et gannitibus improbis lacessas.

Usquequāque, Adv. [πανταχοῦ, Gl. G. L.] Ubique, in unoquoque loco. Cic. 4. Att. 9. Hic quoque, ut loquebantur, & opinor usquequaque. Idem 7. Verr. 10. Nolite usquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus potest esse?

Nusquam & Usquequaque, contraria. Cic. 2. de Invent. 63. Atque hoc non alienum est, quod ad multa pertineat, ne aut nusquam, aut usquequaque dicatur, hic admonere.

Usquequaque, pro Assidue, omnino, quocunque tempore. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet, id erit telum acerrimum.

Usquequaque & ex maxima parte. Cic. 5. de Finib. 91. An hoc usquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota judicabis?

Usquequaque & Undique. Cic. 2. Philipp. 110. Aut undique religionem tolle, aut usquequaque conserva.

Usquequaque mihi loquitur. Plaut. Bacch. 4. 4. 83.

Usquĕquo, Adv. [μέχρι οὗ, μέχρι πῶς, Gl. G. L.] pro Donec vel quoad. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. Quod jubet ranam luridam conjicere in aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris.

Usquequo, interpositis dictionibus. Martial. lib. 2. 64.

Eja age, rumpe moras, quo te sperabimus usque?

Usquequo, pro Quatenus. Ulpian. in l. Si suspect. §. 2. D. de inofficio. test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata usquequo Falcidia permittit, suam habent potestatem.

Quousque, V. in quo.

Usquequōque, Adv. [ἀεὶ, πανταχοῦ, Gl. L. G.] An Usquequaque scribendum?

U S T

Ustĭca, [Οὐστίκα] Mons in Sabinis, cujus meminit Hor. 1. Carm. 17. 11.

Utcunque dulci, Tyndari, fistula
Valles & Usticæ cubantis

Levia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suaviter dixit, ad resupinam ejus regionem attendens.

Ustio, Ustor, Ustrina, Ustulo, Ustus. V. uro.

U S U

Usualis, Usuarius, Usucapio, Usura, Usurpo, Usus, Ususfructus. V. utor, eris.

U T

Ut, vel ŭti, [ἵνα, Gl. L. G. & G L.] Conjunctio causativa: vel, ut ait Valla lib. 2. causam finalem dicens, quemadmodum si quis dicat, Dedi tibi librum ut legeres. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent. [Hic est ὥστε, non ἵνα, nec causæ finalis proinde.

Resolvitur in Infinitivum, ut Opto ut. Cic. in Catone Majore, Quam ut adipiscantur omnes optant: eandem accusant adepti. Lactantius lib. 6. c. 25. Iniquum est enim, ut id exigas, quod præstare ipse non possis. pro Id exigere. H. St. Cic. de Senect. 4.

Ut eam potissimum nominem: per parenthesim positum. Cic. 4. Verr. 145. Syracusana civitas (ut eam potissimum nominem) dedit ipsi statuam.

Ut alia obliviscar. Cic. pro Rosc. Amer. 87. Quam sis audax, (ut alia obliviscar) hinc omnes intelligere potuerunt.

Ut vere dicam. Cic. 7. Verr. 177. Sed de judicibus, & (vere ut dicam) de te futurum est.

Ut ad pauca redeam, uxorem deduxit domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. h. e. Ut paucis agam, ut summatim dicam, ut in summam colligam, ut in pauca conferam.

Ut ita dicam. Quintil. lib. 8. cap. 3. Si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmuniendum est, Ut ita dicam, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi sic, &c,

Ut ita dixerim. Pontanus de Conviventia p. 268. bis. H. St.

Ut, adjunctionem aliquando significat. Plaut. Men. 5. 2. 11.
Repente expetit me, ut ad sese irem.

Ut, elegantiæ causa aliquando ponitur. Cic. de Senect. 42. Invitus feci, ut L. Flaminium e Senatu ejicerem. Hic nihil significat, nisi Invitus ejeci.

Ut etiam [ἵνα καὶ] Ter. Phorm. 4. 3. 64.
Nihil do: impuratus me ille ut etiam irrideat?

Ut ne addam. Ter. Phorm. 1. 3. 16.
— tu conjicito cetera,
Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex istac copia:
Ut ne addam quod sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. i. e. Ut non.

Ut ne, eleganter pro sola particula ne usurpari solet, dicendi modo, quo litteratissimi illius felicis sæculi utebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Ter. Hec. 1. 2. 30.
— nempe ea causa ut ne id fiat palam. Idem Eun. 5. 4. 20.
Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. Cic. 2. Fam. 6. Petivi sæpe per litteras, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod solet esse difficilius: sed ut ne quid novi decernatur. Idem 16. Fam. 9. Sed tamen ita velim, ut ne quid properes.

Ut quid, [ἵνα τί, Gl. G. L.] pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. 7. Att. 7. Depugna, inquis, potius quam servias. Ut quid? si victus eris, proscribare, si viceris, tamen servias.

Ut non, pro Quin. Cic. 1. de Finib. 33. Fieri, inquam, Triari, nullo pacto potest, ut non dicas quid non probes ejus, a quo dissentias.

Ut non, cum Vereor. Quintil. lib. 8. cap. 3. Oppido, quo sunt usi paulum tempore nostro superiores, vereor ut non jam ferat quisquam.

Ut, cum verbis Metuo, Vereor, & Timeo junctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne non dicunt, sumitur, ut ex sequentibus exemplis patet. Ter. And. 5. 4. 11. Metuo ut substet hospes. Ibid. 4. 2. 22. Dies mihi ut sit satis vereor ad agendum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant.

Ut, [ὡς, ὅπως, Gl. L. G. & G. L.] Similitudinem dicit. Plaut. Rud. 4. 4. 55.
Ut tute es, item censes omnes esse, perjurii caput?

Ut si, pro Perinde ac si. Corn. Nepos in Datamis vita cap. 3. Vinctum ante se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sæpius. V. Hor. 1. Epist. 7. 3. & Cic. 2. Fam. 14.

Ut, adverbium similitudinis, cum præterito imperfecto conjunctivi. Cic. 4. Fam. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea.

Ut enim, ὥσπερ γὰρ Gloss. Græcolat. ἵνα γὰρ ibid. Quod posterius finalem causam notat.

Ut & Sic. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Nam ut illud incredibile est, mortem oblatam esse patri a filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc Verisimile non est, &c.

Ut & Ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud. 1. 3. 11. Ut voles esse me, ita ero.

Ut, similitudinis, suppresso Ita. Hor. 2. Serm 2. 44.
— quanquam ridentem dicere verum.
Quid vetat? ut pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint ut discere prima.

Ut, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita ut, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites adveniunt, ut incipiam jam stomachari tantam frequentiam.

Ut, pro Ita ut, vel Adeo ut. Hor. Sat. 1. libri 1.
Ummidius quidam, (non longa est fabula) dives,
Ut metiretur nummos; ita sordidus, ut se, &c. Quidam vero ex posterioribus passim sic usi sunt ut Suetonius. H. St. Exstant v. 95. Bentlej. autem legit Qui tam, pro Quidam, probante Cuningamo, me vero mirante.

Ut, præcedente Ita. Cic. 2. Tusc. 27. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces, ut non legantur modo, sed etiam ediscantur. Cic. pro Marcell. 18. Sed quum ita late pateat ejus potestas, quem veremur, ut terrarum orbem complexa sit, nonne mavis sine periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ?

Ut, sequente Ita. Ter. Hec. 3. 3. 20.
Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

Ut, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, ut apud Quintil. lib. 12. cap. 12. Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, ut optime possumus. Et Cic. in 13. Philipp. 29. Quas ut honorificentissimis verbis ipse consequi potero, complectar mea sententia. Altero modo sic, ut apud eundem 2. de Orat. 173. Hæc ut brevissime dici potuerunt, ita a me dicta sunt. De positivo autem nemini dubium erit Quam & Ut convenire cum Possum, ut idem in 2. Philipp. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum breviter perstringam: & ut potui, breviter perstrinxi. Hæc Valla lib. 1.

Ut, Tanquam si. Plin. 7. Epist. 27. ad Suram, Jam ut in limine, jam ut intra limen audiri.

Ut pro Postquam, vel Ex quo. Ter. Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te, fit forte obviam mihi Phormio. Idem Hec. 5. 1. 26.
Segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. Cic. in Anton. Est enim annus, ut repulsam tulit. Idem 7. Att. 15. Ut ab urbe discessi, nullum intermisi diem, quin aliquid ad te litterarum darem.

Ut, Statim, postquam, ex quo primum. Virg. 2. Æn. 561.
Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem.

Ut & Confestim. Liv. 1. 12. Ut Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Ut & Sic. Cic. 3. Verr. 64. Ut hæc audivit, sic exarsit ad id, quod non modo ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Ut primum, quod & Quumprimum dicitur. Cic. in Somn. Scip. 5. Atque ego, ut primum, fletu represso, loqui posse cœpi, Quæso, inquam, pater sanctissime. Virg. 6. Æn. 102.
Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.

Ut quemque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim ut. Plaut. Pœn. 2. 37. Al. Quemquem, omisso Ut. Ter. Hec. 5. 3. 4.
Itaque ineptus hodie, dum illic sedeo, ut quisque venerat
Accedebam, adolescens dic dum quæso, tun' es Myconius?

Ut quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic. 1. de Invent. 29.

Ut quidque acciderit. Cic. 15. Att. 22. Misi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus singulis, ut quidque accidisset, dares litteras.

Ut quisque me viderat. Cic. 2. Verr. 19. Immo vero ut quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

Ut & Ita, cum Superlativo, pro Tanto & quanto. Cic. 2. de Orat. 265. Ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. Ibid. 1. 120. Ut enim quisque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla. [Accedente pron. Quisque nempe omnibus his locis.

Ut in quoque erat auctoritatis plurimum. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

Ut, Quippe, vel Utpote, sequente Relativo. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nec ignoro quos transeo: nec utique damno, ut qui dixerim esse in omnibus utilitatis aliquid, &c. Plaut. Curc. 2. 1. 2.
Quando Æsculapi ita sentio sententiam,
Ut qui me nihili faciat, nec salvum velit.

Ut qui maxime. Tacit. de Germ. 10. Auspicia sortesque, ut qui maxime, observant. i. e. Auspicia sortesque ita observant, ut illi, qui id quam maxime faciunt.

Ut qui verissime: subaudi amat. Plin. Epist. 199. Amat, ut qui verissime: dolet ut qui impatientissime.

Ut, Quemadmodum, quomodo. Ter. And. 1. 1. 8.
Ego postquam te emi a parvulo, ut semper tibi
Apud me justa & clemens fuerit servitus,
Scis. Idem Eun. 1. 2. 47. — tute scis, post illa quam intimum
Habeam te, & mea consilia ut tibi credam omnia. Cic. 1. Att. 13. Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audisse, quæ consurrectio judicum facta sit, ut me circumsteterint, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.

Ut apparet, ut dicitur. Cic. pro Flacc. 38. Neque in toto Acmonensium testimonio, sive hic confictum est, ut apparet, sive missum domo est, ut dicitur, commovebor.

Ut dixi, per parenthesim. Cic. 1. Acad. 4. Quod ista ipsa de re multum (ut dixi) & diu cogitavi.

Ut ferunt. Liv. 1. 37.

Ut fama est. Liv. 31. 32.

Ut est consuetudo. Cic. pro Cæcin. 23.

Ut fit. [ὡς γίνεται, Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Amer. 56. Verum (ut fit) multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Ut intelligi potest e. Cic 2. de Finib. 2. Et ceteros sophistas, ut e Platone intelligi potest, lusos videmus a Socrate.

Ut perhibent; locutio Virgilio peculiaris, quas utitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virg 8. Æn. 135.
Electra (ut Graji perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros. [Sic Martial. 14. 191. neutor tamen absolute.

Ut sæpe venit. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive vivit, & (ut sæpe venit) vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in uno, sed in pluribus pedamentis ædificat. [An Sæpe evenit?

Ut, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te mutavit fortunæ amplitudo, nisi ut prodesse tantundem posses, ut velles.

Ut, pro Quod. Nepos in Annib. 22. 1. pr. Si verum est, quod nemo dubitat, ut Populus Romanus omnes gentes virtute superarit, non est inficiandum, &c.

Ut, pro Sicut, Quomodo. Cæs 3. Bell. Gall. 8. Horum auctoritate finitimi adducti (ut sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa Trebium, Terrasidiumque retinent. h. e. Qui mos est Gallorum in consiliis capiendis. Ter. Phorm. 1. 2. 5. Ut nunc sunt mores.

Ut, Tanquam. Cic. 5. de Finib. 64. Pueri, in quibus, ut in speculis, natura cernitur.

Ut par est, Ut decet. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus quibus tu pro me (ut par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe restitisti.

Ut potest. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu quemadmodum spero, dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

Ut, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cic. de Senect. 12. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis? quæ scientia juris augurii? Multæ etiam (ut in homine Romano) litteræ. i. e. Secundum id, quod solent scire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Ut temporibus illis. Cic. de Clar. Orat. 27. Posteaque Clisthenem multum,

tum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. i. e. Secundum illorum temporum eloquentiam.
Ut in tali tempore. Liv. 24. 28.
Ut numerantur Atheniensium sæcula. Cic. de Clar. Orat. 39. Ut Populi Romani ætas est, senes: ut Atheniensium sæcula numerantur, adolescentes debent videri.
Ut in tantis malis, i. e. Secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. 12. Fam. 2. Nonnihil, ut in tantis malis, est profectum.
Ut in licentia hac temporum, i. e. Respectu horum temporum, in quibus magna utimur licentia. Plin. 3. Epist. 3.
Ut nunc est. Cic. 12. Att. 28. Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & ut nunc est, mansuræ videntur.
Non, ut olim solebat, Atellanum: sed, ut nunc fit, mimum introduxisti. Cic. 9. Fam. 16.
Ut se causa habet. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem se nunc causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.
Ut diei tempus est. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus est diei, videsis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
— sed, ut diei tempus est,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.
Ut, pro eo quod barbare dicitur *Quum ita esset quod*. Plaut. Men. prol. 63.
Nam rus ut ibat, ut multum forte pluerat,
Ingressus fluvium rapidum ab urbe haud longule.
Ut numerabatur forte argentum: h. e. Quum numeraretur, ea hora qua numerabatur. Ter. Adel. 3. 3. 52.
Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit
Homo de improviso, &c.
Ut ego mihi statuo. Cic. pro Muren. 32. Quò ille quum esset, ut ego mihi statuo, talis, qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus.
Ut mea memoria est. Idem 13. Att. 22.
Ut visum est illi. Cic. 4. Acad. 124. Tenemus ne quid sit animus, ubi sit, denique sit ne, aut, ut Dicæarcho visum est, ne sit quidem ullus?
Ut, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Pers. 1. 1. 17. Ut vales? s. ut queo. Ibid. 4. 4. 6.
Quid, id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum est oppidum?
Ut, pro Quam admirative. Cic. 2. Att. 21. de Pompejo: Ut ille tum humilis! ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat! Et 3. 21. Quod quum facis, ut ego tuum amorem desidero!
Ut, pro Quomodo, cum quadam admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt. 1. 2. 62.
Ut sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. 61. Ut illi efferuntur lætitia, quum vicerint? ut pudet victos? ut se accusari nolunt? quam cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt, ut æqualium principes sint? Ter. Heaut. 4. 1. 51. Ut præter spem evenit? Idem Eun. 2. 2. 42. Ut falsus animi est? Virg. 8. Æn. 155.
— ut te, fortissime Teucrûm,
Accipio, agnoscoque libens! Idem 2. Æn. 283.
— ut te, post multa tuorum
Funera, post varios hominumque, urbisque labores,
Defessi aspicimus!
Ut pro Licet, vel Posito, vel Dato, ut nunc loquimur. Cic. 8. Att. 3. Quis autem locus erit tutus, ut placatis utamur fluctibus? Idem ad Brut. 9. Nos te tuumque exercitum exspectamus, sine quo ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idem 2. de Orat. 221. Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. i. e. Quamvis, ut vult Budæus. Idem 1. de Lege Agr. 23. Etenim, ut circumspiciamus omnia, quæ populo grata atque jucunda sunt: nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. Hor. 2. Epist. 2. 71.
Plures sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstet. al. Puræ. Liv. Ex Brutio agro, qui, ut omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat. [Apud Horat. est Ita ut.
Ut, pro Utinam, exsecrantis, vel optantis particula. Ter. Heaut. 4. 6. 6.
Ut te omnes equidem di, deæque quantum est, Syre,
Cum istoc invento, cumque incœpto perduint. Idem Adel. 4. 6. 2.
Quod plerique omnes faciunt, ut. Ter. And. 1. 1. 29.
Ut, Ita ut. Ter. And. 1. 1. 108.
Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneres,
Rejecit se in eum flens, quam familiariter? Idem Phorm. 1. 2. 57.
Ut, pro Usqueadeo ut. Cic. in Orat. 56. Ut non jam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem 15. Att. 17. Est autem oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.
Ut post Adeo. Nepos 10. 9. 4. Fit strepitus, adeo ut audiri posset foris.
Ut, Modo ut. Plaut. Curc. 2. 2. 7. Cic. 5. Verr. 112. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici seritur, perpetua atque æquabili satione ager efficit, cum octavo bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.
Ut maxime. Colum. de Arboribus, cap. 7. Diversæ autem, quæ supra terram exstare debent, ne passus fueris plus quam duas, aut, ut maxime, tres gemmas habere. [Ut pro Si maxime.
Ut quum maxime. Cic. 2. Q. frat. 5. Domus celebratur ita, ut quum maxime. h. e. Ut si nunquam alias. Budæus.
Ut multum, i. e. Ad summum. Martial. lib. 10. 11.
Donavi tamen, inquis, amico millia quinque,
Et lotam, ut multum, terque quaterque togam.
Ut plurimum. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numerosa differentia, tribus, ut plurimum, bonitatibus distat.
Ut plurimum valet. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli: in quo, & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, jus, ut plurimum, valet, & fides.
Utputa, [οἷον, Gl. L. G. & G. L.] V. PUTO, are.
Ut ut, significat Utcunque, sive quoquo modo, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 3. 1. 4.
Nam ut ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ est, consuleres. Idem Adel. 2. 2. 40.

— immo hercle hoc quæso, Syre,
Ut ut hæc sunt facta, potius, quam lites sequar,
Meum mihi reddat. Ibid 4. 4. 21.
Uti, [ὡς, ὥστε] particula idem significat atque Ut. Plaut. Amph. Cic. 4. Acad. 22. Eos consuetudine adhibita tam facile internosceremus, uti minimum quidem similes viderentur.
Putant fore uti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr. 68.
Uti eorum, qui audirent, sic afficerentur animi, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 87.
Nihil aliud, nisi uti ne quid per vim agi posset. Cic. pro Domo 54.
Neque uti satis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum uti ne omnino desertus esset. Cic. pro Rosc. Amer. 5.
Cervus uti, pro Uti cervus. Hor. 1. Carm. 15. 29.
Uti rogas. V. Rogare legem, in ROGO.
Uti, pro Atque id, vel tanquam id, aut Nempe quod. Cic. 9. Philipp. 17. Quod sepulcrum ipsius, liberorum posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est.
Utcunque, Adv. [ὁπωσοῦν, ὅπως δήποτε] i. e. Quomodocunque. Plaut. Amph. 1. 1. 187.
Servos es ne, an liber? s. utcunque animo collibitum est meo.
Utcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 3. 5. 9.
Utcunque est ventus, exin velum vortitur. Cic. 5. Finib. 11. Quibus esset moderandum, utcunque res postularet.
Utcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Ter. And. 4. 3. 21.
— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. 55. Itaque ille perfectus, quemadmodum jam dudum nostra judicat oratio. Utcunque se affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum.
Utcunque, pro Quandocunque, seu ubicunque. Nam, Ut quidem apud bonos scriptores valet interdum Ubi, qua parte, quo tempore, cum simulatque. Catullus ad Fur. & Aur. 11. 3.
Litus ut longe resonante Eoa
Tunditur unda. V. plura apud Lambinum in illud Hor. 1. Carm. 17. 10.
Utcunque dulci, Tyndari, fistula, &c.
Utcunque, Prout. Liv. 2. 12. Mea prima sors fuit: ceteri, utcunque ceciderit, prius, quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Alii legunt Ut cuique. Virg. 6. Æn. 822.
— utcunque ferent ea facta minores,
Vincet amor patriæ, laudumque immensa cupido.
Sed utcunque aderunt res. Cic. 1. Off. 53.
Utcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18. Utcunque rabiem & ipsi sentiunt.
Utpote, Adv. [καθάπερ, Gl. L. G. οἷον, ἅτε δὴ, G. L.] confirmantis; i. e. Quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. 2. Att. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem 5. Att. 8. Me & incommoda valetudo, qua jam emerseram, utpote cum sine febri laborassem, &c.

U T E

Utensile, V. UTOR.
Uter, utra, trum, pr. c. [πότερος, Gl. L. G. & G. L. ὁπότερος, G. L.] Quis unus ex duobus: ponitur que interrogative, & aliquando infinite. Plaut. Truc. 1. 2. 51. Sed utriscum rem esse mavis? Idem Men. 5. 2. 29. Uter meruistis culpam?
Utrum. [πότερον κοινὴ, Gl. L. G.] Cic. pro Font. 25. Videte igitur, utrum sit æquius, hominem honestissimum, virum fortissimum, civem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus, an reddi amicis. Potest omnino hoc esse falsum, poret verum: sed utrum sit, non est mirabile. Cic. 2. de Divin. 141. [Pro Utrumlibet.
Utrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Divin. 115.
Uter repeti solet, ut Cic. 1. de Invent. 146. Utra permittat, utra lex jubeat aliquid.
Uter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. 112. Omnium controversiarum, quæ essent inter aratorem & decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.
Uter alteri dixerit, nescio. Plin.
Uter utri. Cic. pro Milon. 23. Uter utri insidias fecerit.
Neuter utri invidet. Plaut. Stich. 5. 4. 51.
Quem, pro Utrum, de duobus Seneca, Thebaide Act. 4.
Sollicita nunc cui mater alterna prece
Verba admovebo? misera, quem amplectar prius? H. St. v. 459.
Utercunque, utràcunque, utrumcunque. Adj. [ὁπότερος δήποτε] pro Utervis vel Uterlibet. Cic. 6. Fam. 4. Magnæ utrinque copiæ, ita paratæ ad pugnandum esse dicuntur, ut utercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10. Ne sententia sua, utramcunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.
Utrumcunque. Quintil. in procem. 5. Utrumcunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententiam) hic liber erit illorum opinione maxime necessarius, quo toto hæc sola tractantur. i. e. Utrumvis. Utrum tandem horum sit, &c.
Uterlibet, utràlibet, utrumlibet. Adj. [ὁπότερος ἂν, ὁπότερος βούλει] Alter ex duobus: h. e. Uter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4. Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex utralibet parte sistit. Cic. pro Quint. 81. Utrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus utrumque inauditum.
Uternam, [ὁπότερος ἂν] Hor. 2. Serm. 2. 107.
— uternam
Ad casus dubios fidet sibi certius, hic, qui
Pluribus assuerit, &c.
An qui, &c. Cuningam. legit Uterne.
Uterque, utràque, utrumque. [ἑκάτερος, Gl. L. G. & G. L.] Alter & alter, vel unus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amph. 1. Arg. 7.
Uterque deluduntur dolis mirum in modum. Ter. Phorm. 3. 2. 16.
Uterque est similis sui. Idem Eun. 5. 2. 1.

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera domi erant.
Utrique, ἑκάτεροι. Gloss. Latinograec ἀμφότεροι ἑκατέρωθεν. Idem Gloss.
Utrumque, παρεκατέρων. Idem Gloss.
Eorum controversiam non incommodum videtur cum utrorumque ratione exponere. Cic. 1. de Invent. 57.
Horum uterque cecidit victus. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue. Cic. 2. Q. frat. 4.
Lingua utraque, Græca & Latina. Plin. lib. 12. cap. 1. Est platanus una insignis utriusque linguæ monumentis.
Manu utraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 460.
Palmas utrasque tetendit. Virg. 5. Æn. 685.
Parte in utraque multa dicuntur. Cic. 4. Acad. 124.
Partem in utramque. V. IN præpositionem.
Studii quoniam utriusque nostra possessio est, hodie utro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato 3.
Tempora utraque, dixit Virg. 5. Æn. 855.
Utrique; de pluribus dicitur duo genera facientibus. Cic. 2. in Catil. 20. Quos ego utrosque, Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono. i. n. Quæ duo genera civium. Budæus.
Uterque utrique est cordi. Ter. Phorm. 5. 3. 17.
Uterque alterum verberavit, i. e. Hic illum, & ille hunc verberavit. Cic. 1. Off. 28. Quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum.
Utrumque invicem adjumento esse, pro Utrumque alteri. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium Maximum.
Utrique ab utrisque. Ter. Heaut. 2. 4. 14.
Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini. Hic in plurali Duo significat, sed sic ut in singulis multi sint.

UTERVIS, utrăvis, utrumvis. pr.c. Adj. [ὁπότερος βούλει] Uter, quem tu vis. Cic. de Senect. 33. At minus habeo virium quam vestrûm utervis.
Utrumvis. Cic. 9. Att. 7. Proquæstor ego unus, cui utrumvis liceret.
Utrumvis, salvo officio se facere posse arbitrarentur. Cic pro Rosc. Amer. 4.
Quod certum est non facere dum utrumvis licebit. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

UTRIMQUE, vel UTRINQUE, Adv. [ἑκατέρωθεν, Gl. G. L.] Ab utroque latere. Plaut. Amph. 1. 1. 65.
Postquam utrimque exitum est maxima copia. Cic. 6. Fam. 4. Tum hoc tempore ita magnæ utrinque copiæ. Hor. 1. Epist. 18. 9.
Virtus est medium vitiorum utrimque reductum;
Utrimque, pro Ab utroque. Plaut. Amphit. prol. 111.
Utrimque est gravida, & ex viro, & ex summo Jove.

UTRINQUESĔCUS, pro Undique, ex omni parte. Lucret. lib. 4. 937.
Quare utrinquesecus quum corpus vapulet, &c. V. Solin. cap. 65.

UTRO, Adv. [ἑκατέρως, Gl. G. L.] Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur utro vomer ierit.

UTROBI, V. paulo post UTRUBI.

UTROBĪDEM, Adv. Plaut. Truc. 1. 2. 50.
Utrosque percognovi utrobidem.

UTROBĪQUE, Adv. [ἑκατέρως, ἑκατέρωθι] Idem quod Utrimque. Liv. 27. 40. Ut eodem tempore utrobique Resp. prospere gereretur, adversa secundis pensando. Cic. 10. Fam. 31. Quum vero non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam.
Eadem veritas utrobique est. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.

UTRŌQUE, Adv. loci. [ἑκατέρωσε, Gl. G. L.] Ad utrumque locum. Plaut. Stich. 3. 1. 44.
Ea ibo obsonatum, eadem referam obsonium
Per hortum: utroque commeatus continet.
Utroque versum. Plaut. Capt. 2. 3. 7. Gell. lib. 5. cap. 12. Ambigua sint, & utroque versum dicantur.

UTRŬBI, [παρ᾽ ὁποτέροις, Gl. L. G. ποτέρωθι, G. L.] Utro in loco. Ulpian. in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. unica. D. Utrubi. Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte hujusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alii legunt Utrobi. Significat autem, In utrovis loco e duobus: vel, Apud utrum e duobus. *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

UTRUM, [πότερον κατά, Gl. L. G.] Interrogandi adverbium, idem quod Num significans, & sequentem fere semper habet particulam An, ut in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad 95. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexens tollit ad extremum superiora, utrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Rosc. Com. 43. Utrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam; utrum pro me? an & pro me & pro te?
Multum interest utrum laus imminuatur, an salus deferatur. Cic. 1. Fam. 7.
Quid tu malum curas, utrum crudum, an coctum edam? Plaut. Aul. 3. 2. 16.
Utrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Stich. 5. 5. 9.
Utrum tibi accumbo? SA. utrum, ubi tu vis? In codd. emendatis est Utrubi.
Utrum gravius aliquid in quempiam dici potest? Cic. pro Cæcin. 29.
Utrum, dubitantis. Ter. Phorm. 4. 2. 54.
Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.
Utrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus utra sit, incerti sumus.
V. AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi a veteribus usurpatum, quum de duabus rebus utram redderent, ignorabant.

UTRUMNE. Adv. [πότερον ἄρα, πότε ἄρα, Gl. L. G.] Hor. Epod. 1. 7.
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem, &c.
Utrumne, an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. ut possit discerni, utrumne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an vero procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat. Idem in l. 1. D. de rescindenda venditione. Sed quæritur, utrumne nihil agatur ex ea pactione: an vero ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

UTRUMNAM, Adv. Idem Liv. 37. 17. Rhodios cum percunctatus esset, utrumnam Pataris universa classis in portu stare posset.

ŬTER, ĕri. vel ŬTĔRUS, i. m. [μήτρα, δελφύς, γαστήρ] Qui continet, & tanquam uter est ad fetum continendum proprie enim de mulieribus & reliquis hujusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterquam vesicæ junctus utriculus: unde dictus uterus, quod alio nomine locos appellant Plin. lib. 8. cap 43. de asina, Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a coitu.
Uter, [γαστήρ, Gl. G. L.] pro Utero. Cæcil. Umbris, Nunc uter crescit, non potest cælari. Nonius 2. 915.
Felicis uteri femina. Paterc. lib. 2. 93. Feminam neque sibi, neque Reipub. felicis uteri.
Gravis utero. Plin. lib. 9. cap. 6.
Potens uteri diva, Lucina. Ovid. 9. Met. 315.
Cælare manibus uterum. Ovid, 2. Met 463.
Fert diro utero impia femina. Ovid. 10. Met. 470.
Ignoratus uterus. V. IGNORO.
Implerat uterum generoso semine. Ovid. 9. Met. 280.
Notavit Lucina rugis uterum. Ovid. 3. de Arte Am. 785.
Tendebat gravitas mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287. Verba sunt Alcmenæ.
Tumens uterus. Stat. 12. Theb. 637.
Uti facilior utero. Plin lib. 8. cap. 32.
Uterus, interdum pro Fetu. Tacit. 1. Ann. 59. Subjectus servitio uxoris uterus ventrem agebat. Intelligit autem filium, quem utero adhuc gestabat uxor Arminii.
Parere uno utero marem & feminam. Ulpian. in l. Si fuerit legatum. §. Plane D. de reb. dubiis. *D'une ventrée.* [i. e. Una prægnatione, uno partu.
Uterus, pro Ventre. Virg. 2. Æn. 20.
— uterumque armato milite complent. Plaut. Truc. 1. 2. 97.
Nam equidem uterum illi, quod sciam, nunquam extumere sensi.
Uterum, neutro genere dici auctor est Nonius 3. 258. Plaut. Aul. 4. 7. 10. Perii, mea nutrix, obsecro, uterum dolet. AL. Doleo. Afran. Vopisc. Sedit uterum, non ut omnino tamen.

UTĔRĪNUS, a, um. [ὁμογάστριος] Qui ex eodem utero prodiit. Institut. lib. 3. titulo De bon. possess. Frater, sororve, consanguinei vel uterini.

UTER, vel UTRIS, is. m. sec. c. [ἀσκός, Gl. L. G. & G. L.] Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7. Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georg. 384.
Mollibus in pratis unctos salìere per utres. Ovid. 3. Amor. 12. 29.
Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros.
Uter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.
Nare super utres. Curt. 7. 8. 6.
Metaph. pro homine ventoso. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

UTRĀRIUS, i. m. Utrarios videtur vocare Liv. 44. 33. Qui utribus aquam ferunt; Postremo sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, jussit.

UTERCŬLUS, sive UTRĪCŬLUS, i. m. dimin. [ἀσκίδιον] Plin. lib. 11. cap. 12. Præterea e fronde ac pabulis potus in uterculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum, &c. Idem lib. 11. cap. 37. V. paulo supra in UTERUS.
Utriculos Plinius vocat, lib. 18. cap. 11. non procul a fine, quæ Græci ἔλυτρα, id est feminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ sive acus dicuntur. Quin etiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, utriculos vocat, lib. 16. cap. 26. de arboribus loquens, Pariunt vero quum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.
Uterculus, i. m. dimin. Apul. 1. Milef. Sanguinis eruptionem uterculo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compareret usquam. Elmenh. p. 108. exhibet Vasculo admoto.

UTRICULĀRIUS, i. m. [ἀσκαύλης] Qui inflat ex utre fistulam. Suet. Neron. cap. 54. Voverat se proditurum hydraulam, & choraulam, & utricularium.
Utricularii etiam dicuntur, Qui pontes vel naves ex utribus conficiunt. Inscript. Vet. apud. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 61. COLLEGIO VTRICVLAR. & p. 171. INTER VTRICVLAR. LVG. Vide Schwart. Altorfin, præf. in Miscell. Polit. humanit. p. 27. sqq.

UTERCUNQUE, UTERLIBET, UTERNAM, UTERQUE, UTERVIS. V. UTER, adj.

UTERUS, V. UTER, ĕri.

U T I

UTĬCA, æ. f. [Ἰτύκη] urbs Africæ minoris in litore Carthaginiensi, & magnitudine & auctoritate secunda post Carthaginem, quæ illa excisa, ut metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo lib. ult. Apud hanc Cato se interemit: unde & Uticensis dictus est. Nunc vulgo *Bisertha* dicitur. Olivarius in Melam
Beroald. apud App. in Iber. p. 196. in 8. vocat Itycam. H. St.

UTICENSIS, e. Adj. [Ἰτυκαῖος] ut, Ager Uticensis. Liv. 27. 5.

UTILIS, UTILITAS, UTILITER. V. UTOR.

UTĬNAM, [εἴθε, Gl. L. G. & G. L. ὄφελον, G. L.] Adv. optantis. Ovid. 1. Ep. 5.
O utinam tunc, quum Lacedæmona classe petebat, &c.
Atque utinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. 3. Att 15.
Utinam ne. Cic. 5. Fam. 27. Illud utinam, ne vere scriberem. V. Ter. Phorm. 1. 3. 5. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Utinam igitur, ut illa anus optat,
— ne in nemore Pelio securibus &c.
Quod utinam, ut Quod si. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuissem, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. i. e. Quod si modo minus vitæ cupidus fuissem, certe, &c.
Utinam geminatum. Cic 13. Fam 46. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum, quod utinam! iterum utinam! tuo tamen commodo.

UTĪNUM, i. n. [Οὔινον] Italiæ oppidum juxta Aquilejam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio urbis edito colliculo conspicuum, ut scribit Vadianus.

UTĪQUE, Adv. affirmandi. [πάντως. Gl. L. G. & G. L. ὅτι μήν, L. G.] Certe. Cic. 5. Att. 9. Id unis diligenter litteris, quæ ad me utique perferantur, consequerer. Eidem 12. Att. 40. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & utique Attica.

Utique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, utique platanus non est. Nec quod non est virtus, utique potest esse justitia. Ibid. Sol colorat: non utique qui est coloratus, a sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, a sole sit coloratus.*
Utique, sive hinc abiero, sive ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq. iret. in exsil. 23. [Hic est Et uti, ut saepe apud Livium.
Mittas utique ad me tabellarios. Cic. 6. Att. 1.
Scire illud vero utique cupio. Cic. 13. Att. 13.
Scribito utique quod censeas mihi faciendum. Cic. 10. Att. 1.
Sis utique cum tuis apud me quo die venies. Cic. 4. Att. 4.
Teneto utique annum quidem. Cic. L. Att. 9.

U T O

Utor, usus sum, [χρέομαι, ὦμαι, Gl. L. G. & G. L.] uti. Commodum ex re capere. De omnibus rebus dicitur: ut, Utor domo, diligentia, consuetudine, studio, & hujusmodi. Ablativo jungitur. Cic. 1. Verr. 21. Sunt haec & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor.
Utor, Accusativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 79.
— immo si placebit utiminor
Consilium: si non placebit, repetitote rectius. Al. Utitor.
Nisi forte sic putes exponendum: Si placebit consilium, utiminor; subaudi Eo. Idem Asin. 1. 3. 47.
Cetera, quae volumus uti, Graeca mercamur fide. Cic. in Acad.
Et quae a superioribus acceperant, utebantur. V. Gell. lib. 13. cap. 2.
Nihil te utor, Nolo mihi quicquam negotii esse tecum. Plaut. Trin. 2. 1. 26.
Utor cum Ablativo & Dativo. ut, Uti aliqua arbore carboni, h. e. Ad carbonem faciendum. Plin. lib. 16. cap. 6. Ab hac proxime latifoliae proceritas, sed minus utilis aedificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida utuntur carboni.
Alariis uti ad speciem. Caes. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in conspectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine militum legionariorum, pro hostium numero, valebat, ut ad speciem alariis uteretur.
Amicitia familiariter alicujus uti. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Amicitia alicujus uti bene vel male. Plaut. Cistel. 1. 1. 25. Idem Pers. 1. 1. 19. Nimis stulte amicis utere. Ter. Hec. 5. 1. 37.
Fac eadem sis porro, nostra utere amicitia, ut voles.
Amoribus dementer usa Clytie. Ovid. 4. Met. 259.
Amore uti surreptitio, pro Clam amare. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Aquis frigidis uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Aura nocturna uti dicuntur naves. Caes. 3. Bell. Civil. cap. 8.
Auribus alicujus uti. V. AURIS.
Balneo uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Commodis uti. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda, quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque, quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.
Consilio uti. Caes. 1. Bell. Gall. cap. 8.
Criminatione in aliquem uti. Cic. 3. de Lege Agr. 3.
Disciplina uti. Plaut. Asin. 1. 3. 49.
Equo uti. Caes. 8. Bell. Gall. cap. 12.
Exemplis grandibus uti in parvis. Ovid. 1. Trist. 3. 25.
Fide & praesidio alicujus uti. Cic. 1. Verr. 13.
Fide lenonia uti. Plaut. Rud. 5, 3. 30.
Foro uti. V. FORUM.
Fortuna uti. Virg. 9. Æn. 240.
Honoribus vir amplissimis usus, Functus. Cic. pro Flacc. 52. V. HONOS.
Horis suis uti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres cum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis, ut cum horis nostris nos essemus usi, tu, binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.
Hortamine longo non est utendum. Ovid. 1. Met. 277.
Hortatione uti. Cic. 11. Fam. 5. Quanquam cum hortatione non egeas: ut supra scripsi, non utar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.
Humanitate utor abs te. Cic. 2. Q. frat. Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil utor abs te.
Illis utar ut meis. Plin. Epist. 132.
Ingenio alicujus uti, i. e. Ingenio obsequi & morem gerere. Treb. Pollio in Trigin. Tyrann. cap. 16.
Judicio suo uti de. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipsis utere tuo judicio.
Oculis uti. Plaut. Epid. 1. 1. 4.
Officio improbi viri uti. Plaut. Stich. 1. 1. 14.
Opera alterius uti. Plaut. Aul. 2. 1. 22.
Da mihi operam, amabo. M. tua est, utere,
Atque impera, si quid vis.
Oraculo uti, h. e. Apollinem consulere. Tacit. 2. Ann. 54.
Parvo uti. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Patientia incredibili uti. Cic. 10. Philipp. 9. Nam quoad vos omnia pati vidit, usus est ipse incredibili patientia.
Perfugio uti. V. PERFUGIUM.
Permisso uti. Hor. 2. Epist. 1. 45.
Porta uti, Effugere. Cic. 7. Att. 2. Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, utar ea porta, quam primum videro.
Progressionibus uti. Cic. 5. de Finib. 29. Omnium enim rerum principia parva sunt: sed suis progressionibus usa augentur.
Potestate uti ad quaestum, i. e. Quaestus causa. Cic. 1. Q. frat. 1. 8. Non ut ea potestate, quam tu ad dignitatem permisisses, ad quaestum uteretur.
Ratione uti. Plaut Casin. prol. 25.
Re aliqua ad aliquid faciendum uti. Cic. de Clar. Orat. 277.
Re aliqua contra se. Senec. de Benef. 2. 14.
Re aliqua certatim uti. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Sensibus uti. Lucret. lib. 3. 561.
Sermonibus morologis uti. Plaut. Pseud. 5, 1. 20.
Simulatione itineris uti. Caes. 6. Bell. Gall. cap. 7.
Solatio aliquo uti. Cic. 11. Fam. 26.
Sorte sua uti. Virg. 12. Æn. 932.
Spe duplici uti. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Gallico proverbio dicitur, *Habere duas chordas in suo arcu extensas.*
Usitatis uti. Quintil. lib. 1. cap. 5. Usitatis tutius utimur.
Valetudine uti firma, Bene habere. Plin. Epist. 25.
Verbis mollibus uti ad aliquem. Ovid. 6. Fast. 120.
Via populi uti. Cic. 2. Att. 15. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quae antea gessi. Via populi utor.
Via uti ab aliquo. Ulpian. in l. 3. in princ. D. de Itinere actuque privato. Si cum a me recte via utebaris, fundum vendidero, per quem utebaris: Deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti (nam qui prohibitus utitur, clam utitur) tamen interdictum tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo post, Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est: recte a me via uti prohibetur, & interdum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. V. A, vel AB, praepositiones.
Vino uti modice. Cels. lib. 8. cap. 11. ad fin. [Modico malim, ut solet Celsus.
Viribus uti. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Viribus utendum est. Lucan. lib. 1. 347.
Voce uti, Loqui. Cic. 1. Verr. 72. Si universa, ut dixi, provincia loqui posset, hac voce uteretur.
Vocibus uti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æn. 68.
Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est.
Benignis uti aliquibus. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Bonis eloquentiae male uti. Quintil. in procem. lib. 1.
Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 118.
Libertate modice uti. V. MODUS.
Muneribus deorum sapienter uti. Hor. 4. Carm. 9. 48.
Oculo minus uti. Plaut. Mil. 4. 7. 25.
Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime. h. e. Ademptus omnino est mihi hujus oculi usus.
Re aliqua bene uti. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Re aliqua honeste uti. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Uti, cum de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conversari. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Et sese ad Caeciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater usus erat plurimum. Idem pro Cluent. 46. His Fabriciis semper usus est Oppianicus familiarissime.
Aliquo uti multum. V. MULTUS.
Majoribus uti. Hor. 1. Epist. 17. pr.
Quamvis, Scaeva, satis per te tibi consulis, & scis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti. i. e. Cum majoribus vivere.
Regibus uti. Hor. 1. Epist. 17. 13. i. e. Cum regibus vivere.
Vicinis, aliisque mulieribus quam minimum utatur. Cato R. R. 143.
Amico aliquo uti. Plaut. Asin. 1. 1. 51.
Quippe qui mage amico utantur gnato, & benevolo. h. e. Plus gnatus eos amaret. Ter. Heaut. 2. 1. 5.
Mihi si unquam filius erit, nae ille facili me utetur patre. h. e. Facilis illi & placabilis pater ero.
Amico uti, Vide in meis Schediasmasin. H. St.
Defensore aliquo uti. Cic. pro Cluent. 56. Sed ipse his neque defensoribus uti postea, neque laudatoribus potuit.
Homine aequo uti. Cic. 7. Verr. 154. Hic vide quam me sis usurus aequo.
Interprete aliquo ad linguam aliquam uti. Cic. 5. Verr. 84. Quo iste interprete, non ad linguam Graecam, sed ad furta & flagitia uti solebat.
Teste aliquo uti. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam utitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.
Utimur etiam malis, & contrariis, ut
Bestiis uti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Noluerunt feris corpus objicere, ne bestiis quoque, quae tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur. h. e. Immaniores essent erga nos.
Invidia minore uti. Plaut. Aul. 3. 5. 8.
Necessitate uti. Tacit. 16. Ann. 11.
Odio civiliter usus est. Ovid. 3. Trist. 8. 41.
Valetudine uti minus commoda, Ægrotare. Caes. 3. Bell. Civil. cap. 62.
Ventis adversis uti. Cic. 14. Fam. 5. Quum sane adversis ventis usi essemus, tardeque & incommode navigassemus.
Vitio uti aetatis. Cic. 2. Fam. 15. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor aetatis vitio.
Opera uti alterius ad rem aliquam, Interponere eam. Cic. 4. Acad. 86. Negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum.
Uti, frui, V. FRUOR.
Bonis suis utatur oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.

Utens, entis. Partic. [χρώμενος] ut
Ratione utens, & Rationis expers, contraria. Cic. in Topic. 69. Specie autem comparantur, ut anteponantur, quae propter se expetenda sunt, iis, quae propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione utentia, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.
Vectigalibus utens ad liberalitatem. Cic. 2. de Finib. 84. Ad eas enim res ab Epicuro praecepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem utens.
Compar. Cic. 2. Off. 71. Sed fac juvare, utentior sane sit, honestior vero quo modo? Hodie per exemplaria proseminatum est Potentior: credo hominibus semidoctis illud Utentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certe non video. Illud constat potius hic Ciceronem de usu divitiarum, quam de potentia verba facere debuisse. Haec Turnebus. 19. 1. [Utentior, Instructior. Miror tamen, nihil de eo verbo Grammaticos monuisse.

Utendus, a, um. Adj. [χρηστέος] Ter. Heaut. 1. 1. 81.
Quod illa aetas magis ad haec utenda idonea est.
Utendum accipere. Cic. 1. Tusc. 36. Et graviter feras te, quod utendum acceperis, reddidisse.
Utenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4. Verr. 46. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia utenda ac possidenda tradiderat.

Usus, [χρησάμενος] Partic. Depon.

Usūrus, a, um. Partic. [χρησόμενος] ut, Male usurus donis. Ovid. 11. Met. 103.

Usio, ōnis. f. antiquis idem quod Usus. Varr. περὶ Μενίππου, Diogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esset. Meminit Nonius, 3. 262.

Longa

Longæ usionis gratia. Vide in PENUS, locum Phavorini ex Gell. 4. 1. H. St.

USUS, ûs. m. [χρῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Virg. 3. Georg. 559.
Nam neque erat coriis usus. Hor. 2. Epist. 1. 92.
— aut quid haberet
Quod legeret, tereretque viritim publicus usus?
Usus & Abusus, contraria. Cic. in Topic. 17. Usus enim, non abusus legatus est.
Laborum usus. Lucan. lib. 1. 123.
Medicinæ usus. Plin. lib. 12. cap. 8.
Oculorum usus cessat. Curt. lib. 10. 5. 16.
Sermonis usus. Plin. lib. 10. cap. 96.
Veneris usus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Virtutis usus. Cic. 1. Acad. 37. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.
Vocis tractatio atque usus. Cic. in Orat. 59.
Aptus in usum aliquem. Ovid. 3. de Arte Am. 526.
Ad usus. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Quod si omnes mundi partes ita constitutæ sunt, ut neque ad usum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.
Communis & vulgaris usus. Cic. 3. de Finib. 3.
Humanis usibus apta Ceres. Ovid. 2. Fast. 666.
Medicus usus. Plin. lib. 22. cap. 8. Sed in medico usu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.
Mirificus usus in re aliqua. Cic. pro Sext. 12.
Nudus usus alicujus rei. V. paulo post, USUARIUS.
Operarius usus. V. OPERA.
Pervius usus tectorum. h. e. Transitus. Per quæ media est via, quæ usui cedit. Virg. 2. Æn. 453. Verbum juris; via, actus, usus. Servius.
Quotidianus usus. Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in usu quotidiano, &c.
Quotidianus usus, pro Utensilibus quotidiani usus. Sall. Catil. cap. 48. Quippe cui omnes copiæ in usu quotidiano & cultu corporis erant. Loquitur de infima plebe Romana.
Rarissimus usus. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Temperatus usus. Hor. 2. Carm. 2. 4.
Convertere pecuniam publicam in suos usus. Papinian. l. 1. D. de usur. & fructib. &c.
Descendit usus in nostram usque ætatem. Quintilian. lib. 1. cap. 11.
Dispenere usum divitiarum. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Dare nominis usum. Ovid. 2. Met. 36.
— ô lux immensi publica mundi,
Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c. i. e. Si mihi licet te vocare patrem, si uti possum hoc nomine erga te.
Ediscere usum rei alicujus. Ovid. 7. Met. 99.
Formare vitulos ad usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.
Habere aliquid usui. Tacit. 3. Ann. 31.
Indiget horum usus, Hæc serviunt usui, pertinent ad usum. Virg. 2. Ecl. 71.
Perdere usum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, usum.
Usu possessum, Vide in REFERT ex Varrone Grammatico. H. St.
Præbere usum aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 73.
Præcludere alicui usum vocis. Ovid. 2. Met. 658.
Promovere membrum a luxatione curatum ad suos usus. Cels. 8. 11.
Reducere ad antiquos usus. Cels. lib. 8. cap. 10. §. 7.
Sum. ut, In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 13.
Temperare usum. Ovid. 7. Epist. 179.
Venit usus, vel usu, i. e. Accidit. Cic. 4. Verr. 14. Quod ego in paucis tamen usu venisse eo moleste fero. Ter. Phorm. 3. 2. 20.
Nec cum hujusmodi unquam usus venit, ut conflictares malo.
Veniat si usus tibi, i. e. Si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Vectium, 95. 3.
Venit non idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Cic. 7. Att. 26.
Venit quod in illo mihi sæpe usu, idem modo quum te audirem acciderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 59.
Venire usu, Accidere, vel evenire. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserius, aut acerbius usu venire? quod tantum evenire dedeçus? Idem de Senect. 7. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usu venirent omnia, reliquisque omnibus majoribus natu.
Venit usu ut. Cic. 4. Acad. 56. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, &c.
Vigent artus usu. V. Perdere usum supra.
Usus, pro Utilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quam in plurali, quod soleamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus.
Vilis usus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Esse usui. Plaut. Pseud. 1. 2. 49. Cic. 1. Att. 1. Fuit & mihi & Q. frat. magno usui in nostris petitionibus.
Est usu. Plaut. Mil. 3. 1. 6.
Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis usu esse potest.
Esse sine usu. Tacit. 4. Ann. 32. extr. Non tamen sine usu fuerit, &c.
Esse ex usu, pro Utile esse, & juvare. Ter. Hec. 4. 1. 34. Si ex usu esset nostro hoc matrimonium?
Ex suo usu. Tacit. 6. Ann. 42.
Ex usu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quando tempus exigebat.
Usus est, Opus est. Virg. 8. Æn. 441.
Arma acri facienda viro: nunc viribus usus,
Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Off. 92. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub. si quando usus esset.
Non usus facto est mihi. Ter. Hec. 3. 1. 47.
De ceteris studiis alio loco dicemus si usus fuerit. Cic. 4. Tusc. 5.
Usus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 1. 3. 151. i. e. Opus est homine, &c.
Usus venit, pro Opus est. Plaut. Cist. 1. 2. 28. Ter. Heaut. 3. 2. 42.
Non usus veniet, spero h. e. Non opus erit & necesse.
Τί χρεμίσιν ἀνθρώπων ἀνθρώπῳ; Plato Alcib. primo p. 303. Ald. in fine. Verti, Quis usus? H. St. p. 223. edit. Gr. Basil. apud Valder. ad fin.

Est sic mihi usus: h. e. Sic mos meus est, Ita consuevi. Ter. Heaut. 1. 1. 28.
Mihi sic est usus, tibi ut opus est facto, face. Cic. 5. de Fin. 29. Sed alii dolore moventur, alii cupiditate: iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant,
Mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctesque torqueri, vellent: nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. [Nisi melius exponas, Est mihi usus, Opus est mihi, Expedit mihi, ut in exemplis superioribus. Porro Efferantur apud Cic. lego.
Est omnino Capitoni in usu, claros viros colere. Plin. 1. Epist. 17.
Usus, pro Consuetudine, id est conversatione. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in Urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum consuetudine & familiaritate loquitur.
Domesticus usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Verum etiam domesticus usus & consuetudo.
Magnus usus mihi cum eo. Cic. 7. Fam. 33. Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi, num a Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus usus.
Mutui usus. Curt. lib. 7. 3. 5. Nullo commercio volentem mutuos usus.
Summus usus cum aliquo. Cic. 9. Fam. 25. Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est usus.
Cognitus longo usu. Ovid. 3. Trist. 5. 9.
Conjungi usu. V. CONJUNGO.
Junctissimus longo nobis usu. Ovid. 3. Trist. 6. 19.
Insinuare se in quam maxime familiarem usum. V. INSINUO.
Intercedit usus vetus inter ipsos. Cic. 13. Fam. 24. Inter nosmet ipsos vetus usus intercedit, & Atticus noster majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.
Usus, Frequens exercitatio. Cic. 1. de Orat. 15. Adjungatur usus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. V. infra.
Usus & Habitus. Cic. 1. Acad. 37. Nec virtutis usum modo, ut superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.
Dicendi usus. Quintil. lib. 3. cap. 11. ut Loquendi infra.
Usus est magister optimus. Cic. pro Rabir. post. 9.
Bellorum usu exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est. Cic. pro Font. 32. Tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.
Assiduus usus. Cic. pro Corn. Balb. 45. Assiduus usus uni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.
Peritus usu. V. PERITUS.
Adhibere usum. V. ADHIBEO.
Antecedere usu rerum. Cic. 6. Verr. 138. Incipit is loqui, qui & auctoritate & ætate, &, ut mihi visum est, usu rerum antecedebat, Diodorus Timarchides.
Colligere usum patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 77.
Doceri usu. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Explorare usu. Cels. in præfat. lib. 1.
Facere usum alicujus rei. Lucan. lib. 2. 97.
Habere usum. Cic. 13. Fam. 16. extr. Valet ingenio, habet usum.
Genitor vocabulorum usus. Hor. 2. Epist. 2. 119.
In usu plerique libros chartas appellant. Ulpian. in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg. 3.
Accepit usus. Quintilian. lib. 1. cap. 4. Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus usus acceperit.
Concedere alicui usum loquendi. Cic. in Orat. 170. Usum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi.
Confirmatum usu. Quintilian. lib. 3. cap. 2. Hæc confirmata sunt usu.
Mancipat quædam usus. Usus possessionem facit, ut in præscriptione. Hor. 2. Epist. 2. 159.
Molliri usu. Quintil. lib. 1. cap. 5.
USUĀLIS, e. Adj. [χρήσιμος] ab Usu; Quod usui nostro servit. Marcianus in l. Interdum. D. De publicanis. Quotiens quis mancipia invecta professus non fuerit sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est.
Sermo usualis, i. e. Qui in usu quotidiano est. Sidon. 4. Epist. 10.
USUĀRIUS, a, um. Adj. Idem. Gell. lib. 4. cap. 1. Ex iis autem, quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint usu annuo.
Res usuaria. Paulus in l. Neratius. D. de usu & habit.
USUĀRIUS, i. m. Qui nudum usum alicujus rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Cajus. D. de usu & habitat. l. 1. Constituitur enim & nudus usus, id est sine fructu. Ibidem Ulpianus l. per servum usuarium. Poterit autem apud alium esse usus, apud alium fructus sine usu, apud alium proprietas.
USUSFRUCTUS, ûs. m. [χρῆσις καρπίας, Gl. L. G. & G. L. νομὴ, L. G.] dicitur, quum res aliqua, non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset: definiturque ab Ulpiano l. 1. De usufructu: quod sit jus alienis rebus utendi, fruendique, salva rerum substantia. Cic. pro Cæcin. 11. Usumfructum omnium bonorum suorum Cæsenniæ legat, ut frueretur una cum filio.
Amittere usumfructum. Cic. in Topic. 14. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit, a filio, neque a secundo herede legavit, mortuo filio mulier usumfructum non amittet. [Solet & divise scribi, quod voluit forte Gloss. Latinogræc. quum reddit Νομὴ, χρῆσις, καρπία. Nisi ex Græcolat. emendandum est, ut posui.
USUFRUCTUĀRIUS, i. m. Qui usumfructum ex aliqua re capit. l. 3. Dig. Si ex noxali: Si cum usufructuario noxali judicio agetur.
USŪCĂPIO, cēpi, captum, ĕre. Verbum JCtorum. Paul. l. 33. De mort. c. Qui alienam rem mortis causa traditam usucepit, non ab eo videtur accepisse, cujus res fuisset, sed ab eo, qui occasionem usucapionis præstitisset. Cic. 1. Att. 4. De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil jam quod laboraretur, quoniam hæreditas usucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua diceretur esse puella, nihil usucapi posse.
Nihil mortales a diis immortalibus usucapere possunt. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Usu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cum solus. D. de usucapionibus, Propius est, ut usu eas capere non posses: quia nec pro hærede usucapi potest, quod ab hærede vero possessum est. Neratius, in l. Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam rediisse, usuque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Hæres ejus. Hæres ejus, qui bona fide rem emit, usu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait usu me eum non capturum: quia id, quod emptum non sit, pro emptore usucapi non possit. [Ex hac observatione & his, quæ sequuntur, perspicuum est divise veteres perpetuo scripsisse.

Capere usu, idem quod Usucapere. Papinianus in l. Justo errore. D. de usucapionibus, Non enim ideo minus capietur usu puer, quod alienam matrem, &c. Paulo post, Cur non capiat usu, quum bona fides initio possessionis adsit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies usu, quia juris error nulli prodest. Paulo post, Si eam rem, quam pro emptore usucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam usu.

Capere utilitatis causa. Idem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Si a furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere utilitatis causa me posse.

Facere suum usu. Idem. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Non solum bonæ fidei emptores, sed & omnes, qui possident ex ea causa, quam usucapio sequi solet, partum ancillæ furtivæ usu suum faciunt. [conf. USUFACIO.

Longo tempore capere. Idem quod Usucapere. Ulpian. in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Hoc jure utimur, ut servitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus judicio Communi dividundo accepto, ex adjudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Ulpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Julianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. de usucapionibus, Si mandavero tibi, ut fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quamvis, eo tit. Si ex bonis vacantibus, nondum tamen nunciatis, emptor prædii ex iisdem bonis exstiterit: recte diutina possessione capiet. Sic Julianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum D. de usucapionibus, Lex Julia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Scævola l. ultima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obvenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat: Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris venisse, per longum tempus cepisse.

USUCAPIO, ōnis. f. [νομὴ χρονία, Gl. G. L.] ab Usu, dicitur Aquisitio, sive (ut definit Modestinus in l. 3. D. usucapionibus) Adjectio dominii per continuationem possessionis temporis lege definiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, Præscriptionem vocant: hanc vero Usucapionem. Cic. pro Cæcin. 74. Fundus a patre relinqui potest: at usucapio fundi, hoc est finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. [In Gloss. scribitur Usurpacio, sed puto Usucapio scribendum, aut confudit utrumque vocabulum Glossularius.

Usucapio, Translate. Cic. 1. de Legib. 55. In qua quoniam usucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus.

Currit usucapio. Ulpianus in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, ut usucapio currat, utrum emptionis initium, ut bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis.

Implere usucapionem. Papinian. in l. Justo. D. de usucapionibus.

Impleta usucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus.

Interpellare usucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari usucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Interpellabitur usucapio. Paulo post, Non interpellabitur usucapio debitoris.

Interrumpere usucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. de usucapionibus, Rerum mistura facta an usucapionem cujuscunque rei præcedentem interrumpat., quæritur.

Interrumpitur usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus. Sic Scævola in l. Qui pro Donato. D. Pro donato.

Procedit usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus, Videndum est, an heredi ejus procedat usucapio. Modestinus in l. Quamvis. eod. tit. Quamvis adversus fiscum usucapio procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam. eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem, vel post aditam intercessit, ad usucapionem heredi procedit.

Capio, ōnis. f. Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quod si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem ejus fundi putes? Paulo post appellat Longi temporis præscriptionem, Ideoque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Ulpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, quam nuptiæ secutæ sint: usu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem juris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiviso partem aliquam alienam esse scit. Eam enim duntaxat non capiet: ceterarum partium non impedietur longa possessione capio.

USUFĀCIO, ĕre. Idem, quod Vindicare, Usucapere. Plaut. Amph. 1. 1. 219.

Quojus nunc es? so. tuus: nam pugnis usufecisti tuum. V. USUCAPIO, ĕre.

USUPERDO, ĕre. Plaut. Amph. 2. 2. 215. Cavesis ne tu te usuperduis.

USŪRA, æ. f. [χρῆσις] Usus vel Usio dicitur. Cic. 1. Tusc. 77. Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus, diu mansuros ajunt animos: semper, negant.

Gaudii usura. Cic. 6. Fam. 12. Gratulor tibi, mi Balbe, vereque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim.

Lucis usura. Cic. pro Rabir. Post. 48. Et usuram hujus lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Temporis usura. Cic. 3. Fam. 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege Agr. 2. A vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo.

Dare alicui diuturnam lucis usuram. Cic. 7. Verr. 74. Cur, inquam, civibus Romanis, quos piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? V. LUX.

Dare alicui usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. in Catil. 29.

Eripere usuram lucis. Cic. pro Sull. 90. Lucisne usuram eripere vis, plenam lacrimarum atque mæroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Frui usura. Quintil. lib. 6. cap. 3. de Ironia, Qua que Cicero usus est, quum Vatinii morte nuntiata, cujus parum certus dicebatur auctor, Interim, inquit, usura fruar.

Usura, [τόκος, Gl. L. G. & G. L.] Pecunia, quæ in fenore sorti accedit. Cic. 5. Verr. 168. Ut quum Senatus publicanos usura sæpe juvisset, magistratus a publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre. Pomponius l. Usura, De verb. signific. Usura pecuniæ quam percipimus, in fructu non est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est nova obligatione.

Mos fuit apud veteres, ut Idibus usuræ solverentur. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. Quod dixit, quia Idibus solvere feneratoribus usuras cogeretur. V. Manut. not.

Pensio usurarum. Paulus in l. Seja. D de usuris.

Præstatio usurarum. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris.

Usurarum usuræ. Marcianus l. Placuit. D. de usuris.

Centesimæ usuræ. V. Centesimus, in CENTUM.

Illicitæ usuræ. Paulus in l. Usuras illicitas. D. de usur.

Legitimæ usuræ. Papinianus l. Pecuniæ fenebris. D. de usur.

Leviores usuræ. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Maritimæ usuræ. Paulus in l. Fenerator. D. de nautico fenore.

Menstrua usura. V. Menstruus in MENSIS.

Quincunces usuras præstare, Scævola in l. Cum quidam. D. de usur. &c. V. Unciæ usuræ in UNCIA.

Quincunces usuras spondere. Scævola l. Creditor oblatam. D. de solut. & liberat.

Semisses usuræ, & Semissales. Scævola in l. Qui semisses. D de usur. &c. Qui semisses usuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores solvat, &c. V. SEMISSIS.

Vorax usura. Lucan. lib. 1. 181.

Accipere usuram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & Dare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum usuris, & fructibus prædiorum. Cic. 2. in Catil. 18.

Crescunt usuræ. Scævola l. Cum quidam. D. de usuris, &c Sic temperanda res est, ut in futurum duntaxat ex die cessationis crescant usuræ.

Exigere usuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D de usuris, &c.

Exsolvere usuras. Scævola in l. Qui semisses. D. de usuris, &c. Ibidem, Paulus in l. Seja.

Inferre usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris, &c. Cajus Sejus, qui rempublicam gerebat, feneravit pecuniam publicam sub usuris solitis. Fuit autem consuetudo, ut intra certa tempora non illatis usuris, graviores infligerentur. Quidam debitores cessaverunt in solvendis usuris: quidam plus intulerunt.

Infligere usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Usuræ, non propter lucrum potentium, sed propter moram non solventium infliguntur.

Infligere graviores usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris

Multiplicare usuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Parere usuras. Ulpian. in l. Si bene. D. de usuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maxime si parient usuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses provinciæ.

Pendere usuram. V. PENDO.

Placitæ inter nos usuræ. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris. Modus usurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. de usuris, Pœnam pro usuris stipulari nemo supra licitum modum usurarum potest.

Præstare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus usuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere cum usura, vel sine usura. Cic. de Senect. 51. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore.

Reddere per aliquot annos usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Remittere alicui usuram. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Solvere usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Teneri in majores usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

USURĀRIUS, a, um. Adj. Ex quo capitur usus. Plaut. Amphit. Argum. 1. 3.

Alcmenam uxorem cepit usurariam Et Curc. 3. 12. Usurarius puer.

Pecunia usuraria. V. PECUNIA. Plaut. Truc. 1. 1. 54.

Ubi æra perscribantur usuraria.

UTENSĪLE, is. n. Quod est ad usus nostros necessarium. Columel. lib. 12. in præf. Utensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem lib. 8. cap. 4. vocat utensilia quæ apes in alvearia conferunt. Varro 1. de R R. cap. 2. Contra quod in Italia utensile modo non nascitur, sed etiam non egregium fit? Liv. 26. 33. Quæque una secum dediderunt, agrum urbemque, divina, humanaque, utensiliaque, sive quid

quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre utensilia in civitatem jusserit, ut ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum avocentur ab opere rustico. Quare confestim, ubi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reverti debent. Utensilia, inquit Budæus, hic Edulia, annonamque intelliguntur.

Utensilĭtas, ātis. f. ut, Ferri & æris utensilitas. Tertull. de Habit. mulier. cap. 5.

Utĭlis, e. Adj. [χρήσιμος, Gl. L. G. & G. L. εὔχρηστος, L. G.] Quo utimur, quod nobis confert. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum.

Utilis ad. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem invenimus ad eam rem utilem? E. hic erit optimus.

Neutro pede satis utilis. Cujus neque unus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Arbos bis utilis pomis. Virg. 2. Georg. 150. i. e. Biferæ sunt arbores. Servius.

Cibus utilis ægro. Ovid. 3. Trist. 3. 9.

Res utiles & salutares. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Perseus eos dicit esse habitos Deos, a quibus magna utilitas ad vitæ cultum esset inventa, ipsasque res utiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis utilibus intra urbem, Secundis. Ovid. 13. Met. 630.

Magnifice utile. V. MAGNUS.

Maxime utile. V. MAGIS.

Modice utile. V. MODUS.

Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe, Cic. 3. Off. 64.

Utile, n. Absol. Hor. de Arte Poet. 343.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Compar. Claud. 4. Consul. Honor. v. 221.

Major & utilior fato conjuncta potenti.

Superl. Ulpian. in l. Judicem. D. Communi divid. Cic. 9. Fam. 9.

Sic enim facillime, quod tibi utilissimum erit, consilii capies.

Utĭbĭlis, e. Adj. [χρήσιμος] Idem. Plaut. Men. 5. 6. 23. Ii solent heris esse utibiles. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Al. Utile.

Utibile illi. Plaut. Merc. 5. 4. 45.

Utibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 3. 1. 19.

Utĭlĭtas, ātis. f. [χρησιμότης, ἐπιτηδειότης, Gl. L. G.] notæ significationis, pro Commodo. Ter. Eun. 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. Hor. 1. Serm. 3. 98.

Atque ipsa utilitas, justi prope mater & æqui.

Utilitas & Opportunitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Ne hic quidem vos movet, considerantes quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere. Idem 2. de Nat. Deor. 58. de Natura, Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium.

Utilitas ex. Cic. 1. de Finib. 69. Ut etiam si nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter se ipsos amentur.

Communis utilitas. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mediocris non utilitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Multæ utilitates & magnæ. V. MULTUS.

Publicæ utilitates. Tacit. 1. Ann. 10.

Aberrare a communi utilitate. V. ABERRO.

Abhorret oratio ab utilitate auditorum. Cic. pro Sext. 96. Et ut arbitror, nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sextii abhorrebit oratio mea.

Adducere ad utilitatem. V. ADDUCO.

Afferre utilitatem. V. AFFERO.

Capere utilitates. V. CAPIO.

Convellere justitiam utilitate aliqua. V. CONVELLO.

Duci utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 18.

Finitus sola utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fugit hæc utilitas neminem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Habere utilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere.

Omittere suas utilitates, cui opponitur Servire suis utilitatibus. Cic. 3. Off. 42. Nec tamen nostræ nobis utilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ, quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est.

Parere utilitatibus alicujus. Cic. pro Dejot. 13. Teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus tuis paruit. i. e. Commodis inservire. Budæus.

Præbet æquor utilitatem sitientibus nautis. Lucret. lib. 6. 893.

Præbere mirabiles utilitates alicui. Cic. 7. Att. 7. Quem quidem ego, etsi mirabiles utilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorum vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam malo salvum, quam propter usum meum.

Quærere utilitatem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 118. Itaque in iis artibus, in quibus non utilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio, quam diligenter & quam prope fastidiose judicamus?

Servire utilitati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. 19. Est autem, non modo ejus, qui sociis & civibus, sed etiam ejus, qui servis, qui mutis pecudibus præsit, eorum, quibus præsit, commodis utilitatique servire.

Utilitates, in plurali, pro Usu. Cic. 16. Fam. 5. Utilitatibus tuis possum carere. Plura supra exempla sunt.

Utilĭter, Adv. [χρηστῶς, χρησίμως, Gl. G. L.] Commode. Cic. 4. Acad. 135. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.

Facere aliquid utiliter. Ovid. 13. Met. 206.

Servire utiliter. Hor. 1. Epist. 17. 70.

Compar. Ovid. 1. Epist. 67.

Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.

Superl. Columel. lib. 11. cap. 2. Ficulnea cacumina jam tumentia utilissime ponuntur.

Usĭtor, vel **Usito**, [χρῶμαι, Gl. G. L.] āri. frequent. ab Utor. Gell. lib. 17. cap. 1. Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

Usĭtātus, a, um. Adj. ex Partic. [κατημαξευμένος, Gl. L. G.] significat, Quod in usu est. Cic. 5. Verr. 16. Cur in re tam veteri, tam usitata quicquam novi feceris.

Non solum enim usitatum, sed & quotidianum est. Cic. ad Brut. 16.

Consuetudo usitata, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quint. 67. Jacet res in controversiis isto calumniante biennium: usque dum inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

Exceptio vetus atque usitata. Cic. 1. de Orat. 168.

Genus litterarum usitatum. Cic. 4. Fam. 13.

Honos usitatus. Cic. 15. Fam. 6. Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignum honore, usitato præsertim, existimaturum.

Honos usitatus & pervulgatus. Cic. 14. Philipp. 11.

Judicium usitatum. Cic. pro Quint. 71. Cui neque magistratus adhuc æquus inventus est: neque judicium redditum est usitatum.

Mos usitatus. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique in aliquo ingenue peccasset.

Potiones non usitatæ. Hor. Epod. 5. 73.

Scelus leve aut usitatum. Senec. Theb. 2.

Tempus usitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. 10. Fam. 25.

Vocabula usitata. Cic. 3. de Finib. 4. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi.

Usitatum est. Cic. 7. Verr. 117. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. Ibid. 126. Non est usitatum, non senatorium.

Usitatum in multis rebus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.

Usitatum malitia. Cic. pro Cæcin. 2. Nam id quidem, tametsi improbe fit, in aperta re, tamen malitia est jam usitatum.

Usitatum fere est sic legare. Africanus in l. Si servus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Compar. Gell. lib. 15. cap. 13. Pars usitatior.

Superl. Ulpianus in l. Illud usitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Mos usitatissimus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Usitāte, Adv. [νενομισμένως] Cic. 4. de Finib. 72. Cur igitur quum de re conveniat, non malumus usitate loqui? Ibid. 5. 89.

Compar. Gell. lib. 13. cap. 9. Dicere usitatius manente numero posset.

Usurpo, [χρῶμαι, ἰδιοποιοῦμαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. In frequenti usu habere, sive uti, tum verbis tum factis; ut ait Valla lib. 5. Columel. lib. 2. 2. Nam illud, quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, fere repudiatum est ab omnibus. h. e. Fit. Cic. in Orat. 73. Quod semper usurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis, quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Usurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cic. in Parad. 5. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum ego auctoritate non uterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Usurpare ac retinere. Cic. 7. Verr. 50. Id nunc, nullo novo officio suo, tot annis post, jure imperii nostri quotannis usurpato, ac semper retento, summa in difficultate navium a C. Verre pretio assecuti sunt.

Usurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare Cic. pro Milon. 28. Quæ cruentata antea cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, posteaquam latronis & parricidæ sanguine imbuta est. Idem de Univers. 35. Fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. Budæus.

Usurpare aliquod vocabulum, vide ex Plinio in MENTAGRA. H. St.

Usurpare barathrum. Plaut. Bacch. 1. 2. 41.

Sermonibus crebris usurpare. Cic. pro Marcel. 5. Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus.

Dictum usurpare alterius. Cic. 3. de Finib. 33. Bonum autem, quod in hoc sermone toties usurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brut. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Jus usurpare, pro eo quod vulgo dicunt *Capere possessionem*. Liv. 5. 12. Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe, usurpandi juris causa, P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 27. 8. Nec patrum, nec avorum memoria Dialem quemquam id jus usurpavisse. i. e. Eo jure usum esse ut possessione. Budæus.

Memoriam usurpare alicujus, h. e. Mentionem facere. Cic. de Amicit 28. Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non cum caritate aliqua & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam viderit?

Nomen civitatis usurpare, i. e. Dicere se civem & agere. Cic 7. Verr. 161. Sed cum imploraret sæpius usurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam, infelici & ærumnoso, qui nunquam istam potestatem viderat, comparabatur. Budæus.

Nomen virtutis usurpare. Cic. in Parad. 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficii usurpare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 5.

Officium aliquod usurpare. V. OFFICIUM.

Oratio usurpata apud Platonem. Cic. 5. Tusc. 34. Apud Platonem hæc oratio usurpata est, ut nihil præter virtutem diceretur bonum.

Otium usurpare. Tacit. 14. Ann. 55.

Pœnam aliquam usurpare in improbos. Cic. 4. in Catil. 7. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos cives in hac Rep. esse usurpatum recordatur.

Usurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Usurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1. 302.

— nec frigora quimus

Usurpare oculis, &c.

Ratione usurpatum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sensibus usurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucret. lib. 4. 972.

Et, quicunque dies multos ex ordine ludis,
Assiduas dederint operas, plerumque videmus,
Quum jam destiterint, ea sensibus usurpare.

Regionem usurpare pedibus. Plaut. Trin. 4. 2. 4.

Advenio ex Seleucia, Macedonia atque Arabia,
Quas ego, neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis.

h. e. Quas nunquam adii, nec ingressus sum.

Sonitum usurpant aures meæ. Translatio. Plaut. Cas. 3. 59.

Usurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. 7. Non ut aliquid ex hujus bonis usurparet, sed ut quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Usurpare, [παρασπῶμαι, σφετερίζομαι, ἐπιχειρῶμαι, ὃ ἐστιν ἐγχειρητικὴ κλοπή,

κλοπή, Gl. L. G. ὑφαρπάζω, G. L.] Usucapionem interrumpere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q. quoque Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ quum Calend. Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem IIII Calend. Januarias sequentes usurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

USURPANS, antis. Partic. Suet. Claud. cap. 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. Usurpantes, i. e. Utendo invadentes Romanorum civium nomen, qui non erant. Tacit. Agric. 7.
Vinolentiam ac libidines usurpans. Tacit. 11. Ann. 16.

USURPĀTUS, a, um. aliud Partic. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?
Consolationes a viris sapientissimis usurpatæ. Cic. 5. Fam. 16.
Mulier una usurpata duplex cubile. Idem 9. Fam. 22. ex poeta.

USURPATIO, ōnis. f. [ἰδιοποίημα, πλεῖσμα, ἐξιδιοποίησις, ὑφάρπασις, Gl. L. G. σφετερισμός, G. L.] Frequens usus. Cic. de Clar. Orat. 250. Qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo, consoletur se, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.
Civitatis mentio & usurpatio. Cic. 7. Verr. 165. Apud te Prætorem, si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit?
Vetustatis usurpatio. Cic. 2. de Lege Agr. 31. Sint igitur Decemviri, neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis, per triginta lictores, auspiciorum causa, adumbratis, constituti.
Vocis usurpatione abstinere. Liv. 27. 19.
Superba usurpatio nominum. Plin. lib. 33. cap. 2. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.
Usurpatio, apud Jurisconsultos, est Usucapionis interruptio. Oratores autem Frequentem usum vocant. Hæc Paulus de usurpationibus seu usucapionibus, l. 2.

USURPĀTOR, ōris. m. [σφετεριστής, Gl. L. G.] Ammian. 26. 7. Usurpator indebitæ potestatis.

USURPĀTRIX, īcis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 4. p. 133. Usurpatrix innocentiæ arrogantia.

USURPĀTŌRIUS, a, um. Adj. Impp. l. 8. Cod. de Excusat. Mun. Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

USURPABĪLIS, e. Adj. ut, Usurpabilis futurus. Tertull. adv. Marc. 2. 6.

U T P

UTPOTE, UTPŪTA, V. UT, & PUTO.

U T R

VTRIC. CORP. ARELAT. Utricularius corporis Arelatensium.

UTRICULARIUS, UTRICULUS. V. UTER, utris.

UTRINQUE, UTRO, UTROBI, UTROBIQUE, UTROQUE, UTRUBI, UTRUM. V. UTER, adj.

UTUT, V. UT.

U V A

VV. Viri. [viventes, vivi] VV. F. Viventes fecerunt.

UVA, ūvæ. f. [σταφυλή, Gl. L. G. & G. L. βότρυς, G. L.] Fructus vitis: dicta ab Uvore, ut vult Varro L. L. 4. 21. extr. Columel. lib. 3. cap. 6. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur. Cic. 1. de Divin. 31. Quumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdixissent; quarta parte, quæ erat reliqua in regione distributa, mirabili magnitudine uvam, ut scriptum videmus, invenit.
Terra ferax uvis. Ovid. 2. Amor. 16. 7.
Commentor uvæ Bacchus. Ovid. 3. Fast. 785.
Acerba uva. [ὄμφαξ, Gl. L. G. ὄμφαξ βότρυς, G. L.] Cic. de Senect. 53.
Agigartos [ἀγίγαρτος] uva, Quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.
Bumastos uva. V. BUMASTOS.
Cibaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Coloratæ uvæ. V. COLOR.
Cultæ uvæ. Ovid. 3. de Arte Am. 101.
Dactylides uva. V. DACTYLUS.
Duracina uva. V. DURACINI.
Escaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Flava uva. Stat. 5. Theb. 269.
Generosæ uvæ fertilis vinea. Ovid. Rem. Amor. 567.
Genialis consitor uvæ. Ovid. 4. Met. 14.
Gravidæ uvæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 466.
Helvolæ uvæ. V. HELVOLUS.
Immatura uva, [ὄμφαξ βότρυς, Gl. G. L.] Quæ & Uva acerba.
Immitis uva, Immatura. Hor. 2. Carm. 5. 12.
Lageos uva. Virg. 2. Georg. 93.
Lanata uva. V. LANATUS.
Madentes uvæ. Claud. Cons. prob. & Olyb. 274.
Maturæ uvæ. Virg. 2. Georg. 419.
Miscellana uva, vel Miscella. V. Miscellus, in MISCEO.
Mitis uva, Matura. Virg. 1. Georg. 449.
Nigerrimæ uvæ. Catull. ad Colon. 18. 16.
Nitentibus uvis speciosa ulmus. 14. Met. 661.
Ollaris uva. V. Ollaris, in OLLA.
Passa uva. [σταφίς, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 23. cap. 12. quæ & Passa in Gloss. Græcolat. absolute.
Pensilis uva. Plaut. Pœn. 1. 2. 99.

Siquidem tu es mecum futurus pro uva passa pensilis.

Uvæ sæpenumero suspenduntur ut passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est, unde illud Varronis R. R. 1. 68. pr. Pensilia, uvæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad usum oporteat promi. Turneb. 15. 6. Hor. 2. Serm. 2. 121. V. Pensilis in PENDEO.
Peracerba gustatu uva. Cic. de Senect. 53.
Præcoquæ uvæ. V. PRÆCOQUUS.
Pubescens uva. Plin. lib. 17. cap. 12.
Purpureæ uvæ. Ovid. 13. Met. 814.
Racemiferæ uvæ. Ovid. 3. Met. 666.

Semivieta uva. Columel. lib. 10. cap. 13.
Serotina uva. V. SEROTINUS.
Similes auro uvæ. Ovid. 13. Met. 813.
Taminia uva. V. TAMINIA.
Varianæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.
Venucula, vel Venuncula uva. V. VENUNCULUS.
Augescunt uvæ. V. Augesco, in AUGEO.
Calcare uvas. V. CALCO.
Decerpere uvam. V. DECERPO.
Desecare uvam a vite. Columel. lib. 12. cap. 43.
Ducit colorem uva. Virg. 9. Ecl. 29.
Pendentes uvæ plenis vitibus. Ovid. 1. Amor. 10. 55.
Percoquit teneras mora uvas. Ovid. Rem. Amor. 83.
Proterit ulmus labens uvas. Stat. 8. Theb. 547.
Rubens uva incultis pendet sentibus. Virg. 4. Ecl. 29.
Variari incipit uva. Columel. lib. de Arbor. cap. 12.
Varians se uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Varia fieri incipit uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Veniunt illic uvæ feliciter. Virg. 1. Georg. 54. i. e. Melius proveniunt.
Vestitæ frondibus uvæ. Propert. lib. 3. 13. 31.
Uva, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georg. 60.

Et turpes avibus prædam fert uva racemos. Servius.

Uva, etiam aliarum rerum. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomi uva in usu est.
Uva, dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Columel. lib. 9. cap. 9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo consederit, animadvertito an totum examen in speciem unius uvæ dependeat. Virg 4. Georg. 558.

— & lentis uvam demittere ramis. Servius, Uvam demittere, in morem uvæ, id est botryonis defluere.

Uva, [σταφυλὴ ἀνθρώπου, κίονις, Gl. L. G. & G. L. γαργαρεών, L. G.] appellatur in homine, Caruncula, quæ inter tonsillas ultimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quod aliquando ad similitudinem uvæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Dicitur eadem & Columella. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ: Quod inter eas uvæ nomine ultimo dependet palato, homini tantum est. Sub eo minor lingua epiglottis appellatur. V. Cels. lib. 8. cap. 4.
Uva, est etiam Piscis in mari vivens. Plin. lib. 32. cap. 11.

UVĪFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σταφυλοφόρος] Uvas producens: ut, Glebæ uviferæ. Sil. lib. 7. 263.
Massicus uvifer. Stat. 4. Silv. 3. 64.

U V E

UVEO, ēre. Madefacere. Unde

UVENS, entis. Partic. quod idem ac Uvidus significat. ut, Uventibus oculis, Petron. cap. 115. Et Sil. lib. 7. 651.

Uventi ferrum admovit tepefacta palato. V. Drakenb. ad Sil. 3. 522.

UVĪDUS, ūvida, um. Adj. [ὑγρὸς] Humidum significat. Virg. 10 Ecl. 20.

Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. Ubi Servius, Uvidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Uvidum vero quod intrinsecus, unde & uvæ dictæ sunt, quod tamen plerumque confundunt poetæ. Columel. lib 3. cap. 2. Nisi præpingui & uvida terra. Idem lib. 7. cap. 3. Ubi cæli status uvidus ventosusque est.
Bacchus uvidus. Hor. 3. Carm. 19. 17.
Gemma uvida in tenero palmite. Ovid. 3. Fast. 238.
Vestis uvida, Humore madens. Plaut. Rud. 1. 4. 31.

UVIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Catul. 64. 63.

Uvidulum a fluctu cedentem ad templa Deum, me
Sidus in antiquis Diva novum posuit.

UVESCO, ēre. Uvidum fieri. V. SEBESCO.

UVOR, ōris. m. usus est Varro 4. de L. L. 21. extr. ubi ait, Uvæ ab uvore.

V U L

VULCĀNUS, i. m. [Ἥφαιστος Gl. L. G. & G. L.] Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quod canus per aëra volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quod ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Jovis ex Junone filium, qui faber Jovi fulmina contra Gigantes fabricarit.
Vulcani (inquit Cic. 3. de Nat. Deor. 55.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerva Apollinem eum, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius e tertio Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.
Ardens Vulcanus. Hor. 1. Carm. 4. 8.
Avidus Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 59.
Luteus Vulcanus. Juven. 10. Sat. 133.
Vulcanus, pro ipso Igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro Litteris. Plaut. Amph. 1. 1. 185.

Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? i. e. Ignem in laterna.

Furit immissis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æn. 662.
Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æn. 312.

VULCANIUS, a, um. Adj. [Ἡφαίστειος] Virg. 10. Æn. 408.

Correptis subito mediis, extenditur una
Horrida per latos acies Vulcania campos. V. ACIES.

Ardor vulcanius. Valer. 4. Argon. 686.
Arma Vulcania, a Vulcano fabricata. Virg. 8. Æn. 535. Cic. 2. Tusc. 33.
Pungit dolor, vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.
Insulæ Vulcaniæ. V. VULCANUS.
Pestis Vulcania, Incendium. Sil. lib. 14. 423.

VULCANIA, um. n. pl. ['Ηφαίστια, Gl. G. L.] Idem quod Vulcanalia.

VULCANĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Vulcanalis. Varro de L. L. 4. 15.

VULCANALIA, um. n. pl. ['Ηφαίστια] Festa Vulcano dedicata. Columel. lib. 11. cap. 3. Ceterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia satio est.

VULGA, æ. f. Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib. 2. In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexagef. Eo ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius 2. 908. V. BULGA.

VULGĬGO, ĭnis. f. Herba, Asarum dicta. Macer. 2. 24.
VULGUS, Antique VOLGUS, i. m. & n [δῆμος, πλῆθος, Gl. G. L.] significat Multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milon. 28. Quum hic insidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparasset, cum uxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c.
Vulgum Accus. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.
Consilium non est in vulgo. Cic. pro Planc. 9. Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c.
Imperitorum vulgus. Cic. 3. de Orat. 196. Illud autem ne quis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.
Servorum vulgus. Ter. And. 3. 4. 4.
Nihil est incertius vulgo. Cic. pro Muren. 36.
Femineum vulgus, Vulgus feminarum. Lucan. lib. 7. 39.
Humile vulgus. Plin. in præfat.
Ignobile vulgus. Virg. 1. Æn. 153.
Imperitum quibus vulgus bubalorum nomen imponit. Plin. lib. 8. cap. 15.
Incertum vulgus scinditur in contraria studia. Virg. 2. Æn. 39.
Indoctum vulgus. Ovid. 5. Met. 308.
Iners vulgus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 21.
Infidum vulgus. Hor. 1. Carm. 35. 25.
Inutile vulgus. Juven. 15. Sat. 126.
Leve vulgus. Ovid. 12. Met. 53.
Miserabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.
Mobile. Stat. 2. Silv. 2. 123.
Mutabile. Valer. 1. Argon. 762.
Profanum vulgus. Hor. 3. Carm. 1. 1.
Rude vulgus & expers artis. Ovid. 2. Fast. 292.
Segne vulgus. Lucan. lib. 3. 58.
Attonitum pavet vulgus. Ovid. 14. Met. 412.
Designari digitis vulgi. Ovid. 3. Amor. 6. 77.
Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Univers. 4.
Mutatur mobile semper cum principe vulgus. Claud. 4. Conf. Hon. 301.
Spernere malignum vulgus. Hor. 2. Carm. 16. 39.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Vulgus esse. Sallust. in Catil. Ceteri omnes strenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, sine gratia, sine auctoritate.
In vulgus, crebro usurpant veteres, pro Vulgo, Vulgariter, Promiscue, In quosvis, ut
Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tusc. 103. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc, quæ expetitur, gloria, molestiæ habeat, quam voluptatis.
Fames in vulgus inopia quæstus, & penuria alimentorum. Tacit. 1. Hist. 86.
Gratus in vulgus. Tacit. 1. Ann. 28.
Retinere nomen in vulgus. Cic. 2. de Divin. 87. Fani pulchritudo & vetustas Prænestinarum etiam nunc retinet sortium nomen, atque id in vulgus.
Acceptum in vulgus. V. ACCIPIO.
Cedebant spolia in vulgus. Tacit. 3. Hist. 83.
Celebrata in vulgus Celsi laus. Tacit. 1. Hist. 71.
Exire hoc atque in vulgus emanare non poterit. Cic. pro Rosc. Amer. 3.
Probari in vulgus. V. PROBO.
Spargere voces in vulgum. Virg. 2. Æn. 99.
Fuit in vulgus adverso rumore. Tacit. 2. Hist. 52.
Tribuere in vulgus. Cic. 13. Fam. 71. pr. Quia non est obscura tua in me benevolentia, sic fit ut multi per me tibi commendari velint. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus.
Vulgus, de Ovibus dixit Virg. 3. Georg. 469.
Continuo ferro culpam compesce, priusquam
Dira per incautum serpant contagia vulgus.
VULGO, [πανδημεί] Adverbialiter positum, significat Passim, Catervatim, ut ait Servius. Virg. 4. Ecl. 25.
— Assyrium vulgo nascetur amomum.
Vulgo, Passim. Liv. 31. 34. Adversus quæ tela, quosque viros pugnandum esset, pavidi vulgo cernebant.
Vulgo & Passim. Cic. pro Muren. 73. Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium invitare? minime: sed vulgo, passim. Quid est vulgo? Universos. [Subaudi Invitare. conf. 72.
Appellare vulgo aliquem superbum. Liv. 1. 50.
Ascribit vulgo hominum opinio socium me tuis laudibus. Cic. 14. Att. 19.
Audieram vulgo. Cic. 5. Verr. 62. Non mehercule, qui loquor crederem, Judices, tametsi vulgo audieram.
Colunt Saturnum vulgo maxime ad Occidentem. Cic. 3. de Nat. Deor. 114.
Dicitur vulgo, vel dici solet. Ter. And. 2. 5. 15. Plin. Epist. 168.
Exaudita vox vulgo per lucos. Virg. 1. Georg. 477.
Loquuntur vulgo. Cic. 7. Verr. 78. Cum vulgo loquerentur suppositum in ejus locum, quem pro illo probare velles.
Occidi vulgo, Publice, Passim. Cic. pro Rosc. Amer. 80. Ejusmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur.
Occupare vulgo regnum. Cæs. 2. Bell. Gall. 1.
Ostendere vulgo. Cic. 6. Verr. 64. Neque ponere, neque vulgo ostendere ac proferre voluerunt.
Requirunt vulgo id homines. Liv. 1. 31.
Quæsitus vulgo, pro Spurio. Ulpianus l. ad Tertull. Sed & vulgo quæsiti admittuntur ad matris legitimam successionem. Et l. 2. Sive juste sint procreati, sive vulgo quæsiti. Budæus.
Quæsiti vulgo dicuntur, Qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem, sed eum habent, quem habere non licet: qui & Spurii appellantur παρὰ τὴν σποράν. Hæc Modestinus l. 23. D. de stat. homin.
VULGĀRIS, e. Adj. [κοινός, λιτός, χυδαῖος, Gl. L. G. δημότης, G. L.] Quod est vulgi, hoc est vile ac commune. Cic. 2. de Invent. 112. Magna an parva; facilia, an difficilia; singularia sint, an vulgaria. Hor. 2. Serm. 12. 38.
Jejunus stomachus raro vulgaria temnit.
Vulgare, Tritum & consuetum. Quintil. in procem. lib. 1. Simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem.
Obsoletum & vulgare, cui Novum & inauditum opponitur. Cic. pro Quint. 56. Vulgaria & obsoleta sunt, res autem nova & inaudita.
Vile & vulgare. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint.
Volgare est, Tritum. Plin. lib. 8. cap. 2.
Artes vulgares, quæ vulgo *mechanicæ* dicuntur. Cic. pro Rosc. Amer. 134. Mitto hasce artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios.
Consuetudo vulgaris. Cic. 1. de Orat. 248.
Declamatio vulgaris & pervagata. Cic. pro Planc. 48.
Fabula vulgaris. Ovid. 4. Met. 53.
Forma vulgaris, Quæ vulgo videri solet. Plin. lib. 10. cap. 42.
Generatio vulgaris. Plin. lib. 7. cap. 14.
Intelligentia a vulgari hæc remotiora sunt. Cic. 2. de Invent. 67.
Notitia vulgaris. Plin. lib. 20 cap. 5.
Opinio vulgaris. Cic. 1. de Orat. 109.
Oratio ad vulgarem popularemque sensum accommodata. Cic. 1. de Orat. 108.
Orator vulgaris & Excellens, contraria. Cic. in Orat. 45.
Prudentia communis & vulgaris. Cic. 2. de Orat. 299.
Sermo vulgaris. Cic. 1. Acad. 5. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis; vulgari sermone disputant.
Via vulgaris. Quintil. in procem. lib. 1.
Commendatio non vulgaris, h. e. Non levis, non modica. Cic. 13. Fam. 15. extr. Genere novo sum litterarum ad te usus, ut intelligeres non vulgarem esse commendationem.
Genus dicendi minime vulgare. Cic. de Clar. Orat. 302.
Mulier vulgaris, Quæ vulgo sui copiam facit. Suet. Vitell. cap. 2. V. ibi Torrent. p. 503. Vide quæ notavi in marg. Torr. de loco Ovidii, ubi pro Vulgares lego Vulgaris,
Numina vulgares Veneris celebrate puellæ. Ut sit τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης. H. St. Locus Ovidii infra notatur, ubi forsan v. seq. pro Multa, Nuda legendum est. Ceterum nil mutant docti, neque MSS. versu priore, quia nominatim Erycinam Venerem designat poeta.
Puellæ vulgares, Quæ prostant. Ovid. 4. Fast. 865.
Simplicitas vulgaris, pro Vulgi simplicitas. Ammian. Marcell. lib. 16. Sed ex tapete & sisyra, quam vulgaris simplicitas Susurnam appellat. p. 332. Francf. principio. H. St. Exstant cap. 5. Vales.
Compar. Liv. 25. 17. Et ea vulgarior fama est. [Immo Vulgatior.
VULGARIUS, a, um. Adj. Gell. 12. 10. In libris vulgariis scriptum est. Significatio vulgaria. Idem 3. 16. Sic & in aliis Gellii locis. H. St. Defuit in Lugd. hæc dict.
Temeritas vulgaria. Afranius apud Nonium 8. 41.
Venus vulgaria. Apul. Apol. p. 281. Elmenh.
VULGARĬTAS, ātis. f. Vulgus. Arnob. lib. 3. advers. Gent. Palem, sed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Jovis.
VULGARĬTER, Adv. [πανδήμως] Idem quod Vulgo. Plin. lib. 28. cap. 14. Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia cæliacorum & disentericorum tradunt.
Vulgariter & ambitiose. Cic. 13. Fam. 69. Hæc ad te eo pluribus scripsi, ut intelligeres me non vulgariter, nec ambitiose, sed ut pro homine intimo, ac mihi perneceſſario scribere. Sed in MSS. legitur Vulgare.
VULGĬVĂGUS, Adj. [κοινοπλανής] pro Plebejo. Lucret. lib. 4. 1065.
Vulgivagaque vagus venere. i. e. Sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabam more ferarum.
VULGO, [φημίζω, θρυλῶ, Gl. G. L.] āre. In vulgus emittere, & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere, commune omnibus facere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Vulgare aliquid per. Liv. 28. 27. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim. [i. e. Ad omnes pertinere.
In majus aliquid vulgare. Tacit. 3. Ann. 12.
Famam vulgare. Liv. 27. 34.
Laudem vulgare. Liv. 1. 10.
Librum vulgare. Quintil. in procem. lib. 1.
Rumor deinde vulgatur duas deesse tabulas. Liv. 3. 44.
Voce vulgari. Cic. pro Flacc. 65. Nonne hoc vestra voce legatum est?
Concubitus plebis & Patrum vulgare, pro Permiscere connubia plebejorum & Patriciorum. Liv. 4. 2. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis Patrumque? ut qui natus sit, ignoret cujus sanguinis, quorum sacrorum sit: dimidius Patrum sit, dimidius plebis.
Corpus suum vulgare dicitur meretrix. Plaut. Amph. Cui me absente corpus vulgavit suum. [In suppos. puto.
Morbos vulgare, Morborum in vulgus & passim causam adferre. Liv. 3. 6.
Rem non vulgabat P. Virginius. Liv. 2. 29. i. e. Non ad omnes referebat.
Vulgari cum privatis dicitur Magistratus, quum ad ejus humilitatem se admittit. Liv. 3. 25. Nimium in ordinem se ipsum cogere, & vulgari cum privatis, non tam properantis abire Magistratu, quam viam ad continuandum Magistratum quærentis esse.
VULGANS, antis. Partic. Tacit. 4. Ann. 58. Properum finem vitæ conjectantes vulgantesque.
Talia vulgantes. Idem 13. 7.
VULGĀTUS, a, um. [διαπεθρυλημένος, δεδημευμένος, διαπεφημισμένος, Gl. L. G.] Partic. ut,
Bella vulgata per orbem fama. Virg. 1. Æn. 461.
Verba vulgata. Plaut. Epid. 3. 2. 14.
Cibus vulgatus, Quo quotidie & passim utuntur. Plin. lib. 13. cap. 22.
Corpus vulgatum. i. e. Prostitutum. Liv. 1. 4. Sunt, qui Laurentiam, vulgato corpore, Lupam inter pastores vocatam putant.
Navis vulgata omnibus. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quæ navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam istius ætas fuit?
Fama vulgatior. Liv. 1. 7.
Sensus vulgatissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
VULGATŪRUS, a, um. Partic. [φημίσων] ut, Littera vulgatura nefas. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 296.
VULGĀTE, Adv. Compar. Ammian. 15. 3. Hæc augente vulgatius fama.
VULGĀTUS, ûs. m. Sidon. 8. 1. Sufficere suspicabamur, si quid superiore vulgatu protulissemus.
VULGĀTOR, ōris. m. [φημιστής] ut, Taciti vulgator. Ovid. 3. Amor. 7. 51.
VULNUS, ĕris. n. [τραῦμα, Gl. L. G. & G. L. ἕλκος, L. G.] est Hians patensque apertura corporis, ictu aliquo inflicta.

Color

Color vulneris si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Glutinatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Impetus vulnerum. Plin. lib. 20. cap. 21.
Impetus vulnerum recentium lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.
Inflammatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus vulnerum inflammationem.
Oræ vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Oras vulneris leviter diducere manibus. Cels. lib. 7. cap. 19.
Clauda vulnere pars corporis. Virg. 5. Æn. 278.
Invalidus vulnere. Tacit. 1. Ann. 46.
Onustus vulneribus. Tacit. 2. Ann. 15.
Saucius vulneribus. Ovid. 12. Met. 207.
Tardus vulnere. Virg. 2. Æn. 436.
Acerbum vulnus. V. ACERBUS.
Altum vulnus. Cels. lib 5. cap. 29. De curatione gangrænæ.
Calidum vulnus. Ovid. 5. Met. 137.
Cruda vulnera. Juven. 2. Sat 73.
　Vulneribus crudis populus modo victor.
Cruenta vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19. in initio.
Fatale vulnus. Valer. 6. Argon. 652.
Grande vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Gravia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 29. De Leucis emplastris.
Immania vulnera. Stat. 5. Theb. 29.
Immitia vulnera. Ovid. de Nuce, 69.
Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adjicere. Cels. lib. 7. cap. 5.
Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æn. 497.
Latum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Laxum vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5.
Letale vulnus. Virg. 11. Æn. 749.
Letiferum vulnus. Sil. lib. 10. 295.
Leve vulnus. Ovid. 3. Met. 87.
Magnum. Cels. lib. 5. cap. 26.
Malum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Mortiferum vulnus. V. MORS.
Nigra vulnera. Ovid. 1. Met. 444.
Pejus est vulnus quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est. Cels. lib. 5. cap. 26.
Periculosa vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.
Purum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curationibus proprie articulorum, Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consuevit.
Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Cels. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.
Sanabile vulnus. Juven. 15. Sat. 34.
Senilia vulnera. Cels. lib 5. cap. 19.
Subjecta oculis vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tenue vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.
Tolerabilius vulnus. Cels lib. 5. cap. 26.
Tristia vulnera. Ovid. 3. Met. 57.
Trunca vulnera dejectis membris. Ovid. 3. Met. 725.
Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel pejora, vel meliora sunt. Cels. lib. 5. cap. 26.
Vehemens vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.
Vetusta vulnera. Ovid. 4. Trist. 1. 97.
Abdidit alto nefandum ferrum vulnere. Senec. Troad. 1.
Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æn. 683.
Accenditur vulnus, si parum bibitur. Cels. lib. 7. cap. 27.
Accipere vulnera. V. ACCIPIO.
Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æn. 242.
Arcebat exiguum stimulando vulnus. Claud. 1. in Ruff. 182.
Adfusum venenum vulneri. Tacit. 1. Ann. 10.
Adhibere medicas manus ad vulnera. Virg. 3. Georg. 455.
Adigere vulnus. V. ADIGO.
Adactum vulnus alte. Virg. 10. Æn. 850.
Adurere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum.
Aggravantur vulnera introitu eorum, qui unquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.
Agere humorem in vulnus. Cels. lib. 7. cap. 27.
Ali vulnus non potest. Cels. lib 7. cap. 27.
Allevantia fomenta malum vulnus. Hor. Epod. 11. 25.
Alligare vulnus. V. ALLIGO.
Ambesum corpus multo vulnere. Sen. Hippol. 12.
Ampliare vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5. *Agrandir.*
Ancisa recenti vulnere membra. Lucret. lib. 3. 661.
Aperire vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum Idem. lib. 7. cap. 5.
Astrinxit sicca rigens vulnera sanguis. Lucan. lib. 4. 291.
Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibetque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.
Cadere per mutua vulnera. Ovid. 3. Met. 123.
Circumactus in vulnus. V. CIRCUMAGO.
Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat. 249.
Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Concidere mutuis vulneribus. V. MUTUUM.
Confectus vulneribus. Liv. 24. 26. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.
Confodere aliquem vulneribus. V. CONFODIO
Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.
Conglutinat vulnera holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.
Consumptus vulneribus. Sil. lib. 10. 286.
Conturbare prima vulnera novis plagis. Lucret. lib. 4. 1064.
Crepitant duro sub vulnere malæ. Virg. 5. Æn. 436.
Curare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Deligare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Theb. 340.
Detegere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. §. 27. Detecto vulnere, considerandus color est.
Dirigere vulnera. Virg. 10. Æn. 140.
Divellere vulnus. Cæs. de Bell. Afric. 88.
Dare cæcum vulnus cuspide. Virg. 10. Æn. 140.
Dare certa vulnera. Ovid 1. Met. 458.
Dare inania vulnera. Ovid. 3. Met. 83.
Durare ad vulnera. Virg. 3. Georg. 257.
Edere vulnera & conserere dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.
Elusa vulnera. Ovid. 12. Met. 104.
Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.
Exanimari gravi vulnere. Cic. 2. de Finib. 97.
Excipere vulnera. V. EXCIPIO.
Exhalans crudeli vulnere vitam. Virg. 2. Æn. 561.
Exsugere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. titulo 3. Homo adhibendus est, qui vulnus exsugat.
Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.
Exstinctus miserando vulnere. Stat. 5. Theb. 717.
Facere vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Fecit vulnus in vulnere. Ovid. 12 Met. 49.
Facere vulnera alicui in tergo. Ovid. 3. Met. 232.
Fervens vulnus. Ovid. 4. Met. 120.
Figere iterata vulnera. Stat. 1. Silv. 2. 84.
Fiunt vulnera morsu serpentis. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.
Fovere vulnus aqua calida. Cels. lib. 7. cap. 26. tit. 5.
Glutinantur vulnera candido ovi. Plin. lib. 29. cap. 3.
Habere grave vulnus. Ovid. 4. Met. 207.
Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Ictus mortifero vulnere Alexander. Liv. 9. 19.
Illinunt vulneribus Polium. Plin. lib. 21. cap. 20.
Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.
Inflammantur vulnera superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35. cap. 6.
Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æn. 943.
Impingere vulnus. V. IMPINGO.
Implere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.
Imponere stercus caprinum super vulnus. Cels. lib. 5 cap 27. tit. 5. & tit. 8.
Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.
Imponuntur vulneribus folia lilii. Plin. lib. 21. cap. 19.
Imprimere vulnus. V. IMPRIMO.
Incidere circa vulnus scalpello. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 3. & lib. 7. cap. 16.
Inducere cicatricem vulneribus. Cels. lib. 5. cap. 19. in princ. & cap. 26. ad finem.
Inferre vulnera alicui. V. INFERO.
Inferuntur vulnera quæ per tela. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.
Infestant vulnera & nimius calor, & nimium frigus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Infligere vulnus. V. INFLIGO.
Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp. 101.
Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 534.
Infundere vulneri acetum. Cels. lib. 5. cap. 26. in curatione adversus profusionem sanguinis, &c.
Intumescit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Ingestis vulneribus concidit. Tacit. 3. Hist 85. pro Inflictis.
Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 2. Æn. 529.
Integrare vulnera, Renovare dolorem. Stat. 5. Theb. 29.
Inurere vulnus. Cic. pro Sext.
Lædunt vulnere dracones. Ovid. 4. Met. 601.
Læsum parvo cor vulnere. Ovid. 12. Met. 421.
Lenire vulnera. Sil. lib. 17. 182.
Mederi vulneribus. V. MEDEOR.
Minitans vulnera curvata cuspide. Ovid. 2. Met. 199.
Miscent crebris vulneribus prælia. Virg. 3. Georg. 221.
Misit eum geminato vulnere ad umbras Tartareas. Ovid. 12. Met. 227.
Movere aliquem in vulnera alicujus, i. e. Instigare ut vulnus infligat alicui. Claud. 2. in Eutrop. 482. — & Persas in regia vulnera movit.
Mulcere vulnera. Sil. lib. 13. 455.
Novat repetitum vulnus stipite. Ovid. 12. Met. 287.
Obligare vulnus. V. OBLIGO.
Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, utrum ferro, an igne, an veneno, uno vulnere, an pluribus.
Occidit minimo vulnere. Ovid. 6. Met. 265.
Patet vulnus. Cels. lib. 7. cap. 16.
Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æn. 40.
Patiens mille vulnera. Ovid. 12. Met. 171.
Passi alterna vulnera. Lucan. lib. 5. 1.
Passi Martia vulnera pugnando. Virg. 7. Æn. 182.
Penetravit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Perire vulnere. Hor. 1. Carm. 27. 12.
Petere mortem per vulnera. Virg. 4. Georg. 218.
Poscunt medicinam vulnera. Sil. lib. 11. 166.
Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æn. 56.
Recidendum est ense immedicabile vulnus. Ovid. 1. Met. 190.
Recrudescit vulnus. H. St.
Refricare vulnus. V. REFRICO.
Repetitum vulnus. Quintil. in Procem. lib. 6.
Resolvere vulnera. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Resolvere cæca vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.
Sanare vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Satiatur largo vulnere cornus. Claud. 1. in Ruff. 355.
Scinditur novatum vulnus. Ovid. Rem. Amor. 729.
Serebant vasta vulnera. Lucret. lib. 5. 1289.
Siccare vulnera. Ovid. 10 Met. 187.
Stridet infixum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 689.
Est vulnus quod in summa parte. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tardatus vulnere. Ovid. 13. Met. 81.
Valet mel in eo vulnere quod Cerastes fecit. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 8.
Victus ingenti vulnere. Virg. 10. Æn. 842.
Ulcisci sævo vulnere aliquem. Sen. Herc. fur. 12.
Urere vulnus, & Ustum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum. Et ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.

Flebile venis vulnus hiat. Stat. 2 Silv. 1. 4. de morte alumni.
Evicta vulneribus ornus. Virg. 2. Æn. 630.
Scinditur odoro vulnere pinus. Stat. 6. Theb. 104.
Ferre aratri rastrorumque vulnera dicitur Tellus. Ovid. 2. Met. 286.
Vulnus per translationem accipitur & pro Angore animi,&Damno. Liv. 22. 54. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabantur.
Sanare vulnus injuriæ. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas, fautorque sis. h. e. Injuriam vindicare. [Immo Ad solatium injuriæ.
Sanare vulnus Reip. V. Sano, in SANUS.
Sedare vulnera. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Turbatus tristi vulnere mentis. Virg. 12, Æn. 160.
Orbitatis vulnus. Quintil. in proœm. lib. 6.
Vulnus pro Amore, & dolore. Virg. 4. Æn. 2.
At regina, gravi jamdudum saucia cura,
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. i. e. Amoris dolorem ac molestiam fovet intra venas. Lucret. lib. 1. 35.
Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ovid. 5. Met. 426.
Mutua vulnera, Mutuus amor. Ovid. 14. Met. 771.
Servans æternum sub pectore vulnus. Virg. 1. Æn. 40. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad utrumque vulnus.
Tabescere cæco vulnere. Lucret. lib. 4. 1114.
Vivit tacitum sub pectore vulnus. Virg 4. Æn. 67.
Tabularum vulnera recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. 104. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.
VULNUSCŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. j. D. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.
VULNĔRĀRIUS, a, um. Adj. [τραυματικός] Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4. Vulnerariis emplastris utile.
VULNERARIUS, i. m. [χειρουργός] Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap. 1. Ob id publice vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, mireque gratum adventum ejus initio.
VULNĬFER, vel VULNIFĔRUS, a, um. Adj. [τραυματοποιός, Gl. G. L.] Prudent. Psychom. v. 173.
— vulniferos gradiens intacta per imbres.
VULNIFĬCUS, a, um. Adj. [τραυματοποιός] Quod vulnus infert. Virg. 8. Æn. 446.
Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.
Dentes vulnifici. Sen. Hippol. 3.
Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon. 420.
Sus vulnificus. Ovid. 8. Met. 359.
VULNIFĬCO, āre. ut, Aliquem vulnificare. Fortunat. Carm. 8.
VULNĔRO, [τραυματίζω, τιτρώσκω, Gl. G. L.] āre. Vulnus infligere, Sauciare. Cæs. 1. Bell. Civil. 46. Vulnerantur amplius sexcenti.
Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr. 67.
Caput ense sævo vulnerat. Ovid. in Ibin, 298.
Corpus vulnerare ferro. Cic. Post red. in Senat. 6. Sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro, confectumque vidistis.
Ferri viribus vulnerari. Cic. pro Sext. 24. Sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
Bono proprio vulnerari. Ovid. 21. Epist. 38.
Fortunæ continuo ictu vulneror. Ovid. 2. de Pont. 7. 41.
Translate. ut, Vulnerare aliquem voce, Lædere, & offendere verbis. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Aures gravior nuntius vulnerat. Virg. 8. Æn. 583.
VULNERĀTUS, a, um. Partic. [τετραυματισμένος, Gl. G. L.] ut, Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
Mortifere vulneratus. V. Mortifere, in MORS.
Multitudine sagittarum vulneratus. Cæs. 7. Bell. Gall. 41.
Translate. ut, Naves vulneratæ. Liv. 37. 24.
VULNERATUS, i. m. [τραυματίας, Gl. L. G. & G. L.] Saucius.
VULNERATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 47. Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
Translate Cic. in Pison. 47. Major hæc est vitæ, famæ, salutis suæ vulneratio.
VULNERABĬLIS, e. Adj. Vulnerans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Materia acerrima & vulnerabilis.
VULPES, & antique VOLPES, is. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] Animal quadrupes maxime astutum: cujus naturam vide apud Plinium. Pers. 5. Sat. 117.
Astutam vapido servas sub pectore vulpem.
Cauta vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.
Feta vulpes. Hor. 3. Carm. 27. 4.
Quam facile vulpes pirum comest. Proverbium apud Plaut. Most. 3. 1. 21. De re factu proclivi: quod nihil negotii sit vulpi dentatissimæ pirum edere. Ex Erasmo.
Animi sub vulpe latentes. Hor. in Arte Poet. 437. h. e. Sub dolo & imposturis adulantium. Acron.
Jungere vulpes; dicitur de re absurda. Virg. 3. Ecl. 91. [Ἀδύνατον.
Mutat pilum vulpes, non mores. Suet. Vesp. cap. 16.
VULPĔCŬLA, æ. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] dimin. Hor. 1. Epist. 7. 29.
Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c. Bentlejus legit Nitedula. Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Nec unquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculasque sæpe vidisses.
VULPĪNUS, a, um. Adj. [ἀλωπέκειος] Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Ubi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. [Non videntur Tranquilli.
Lingua vulpina. Plin. lib. 28. cap. 11. Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.
Vulpinus, [ἀλωπός] Astutus. Plaut. Vulpinus animus ne quid moliatur mali. [Forsan ex Plauti suppositis.
VULPINĀRIS, e. Adj. ut, Amasio vulpinaris, i. e. fraudulentus. Apul. 3. Met. p. 386. Elmenh.
VULPĪNOR, [ἀλωπεκίζω] āri. Mendaciis ac fraudibus vera pervertere, sive effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis, Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras. Ex Nonio 1. 226.
VULPIO, ōnis. m. Homo vulpina indole præditus. Apul. Apol. p. 328. Elmenh. Si ex litteris tuis nosceretur, te etiam prius, quam ad eum migrasses, etiam cum matri blandirere, tamen jam tum vulpionem & impium fuisse.
VULSELLA, V. VELLO.
VULSINII, orum. m. [Οὐολσίνιοι] Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plin. lib. 2. cap. 52. Hujus meminit & Strabo lib. 5.
Vulsinienses [Οὐολσίνιοι] inde dicti sunt Incolæ.
VULSĪNENSIS, vel VOLSINIENSIS, e. Adj. [Οὐολσινιήσιος] ut, Vulsiniensis lacus. Columel. lib. 8. cap. 16.
VULSURA, VULSUS. V. VELLO.
VULTUR, ŭris. & VULTŪRIS, is. & VULTURIUS, i. m. [γύψ, Gl. L. G. & G. L.] Avis rapax, carnivora. A volatu tardo dicta, quod propter magnitudinem corporis tarde volet. Plaut. Truc. 2. 3. 16.
Illud est: vide jam, quasi vulturii, triduo
Prius prædivinabant, quo die esurituri sient. Ennius,
Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. V. Plin. lib. 10. cap. 6.
Dirus vultur. Valer. 4. Argon. 69.
Edax vultur. Ovid. 2. Amor. 6. 33.
Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æn. 597.
Obscænus vultur exanima consumit corpora. Sil. lib. 13. 472.
Vulturius, per translationem, pro homine Rapace. Cic. in Pison. 38. Appellatus est hic Vulturius, illius provinciæ (si diis placet) Imperator.
Togati vulturii, i. e. Forenses rabulæ. Apul. 6. Met. V. Cic. pro Sext. 71.
Vulturius, Latus unum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, ut vulturum aut regulorum. De vulture in talis, Plaut. Curc. 2. 3. 78. Jacit vulturios quatuor. V. ibi Taubm. p. 335. & Turneb. Adversf. 5. 6.
VULTURĪNUS, a, um. Adj. [γύπινος] Quod est vulturis. Plin. lib. 10. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. cap. 6. Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3. Vulturina species.
VULTUR, ŭris. m. [Οὐόλτυρ] Mons Apuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horatius, 3. Carm. 4. 9.
Me fabulosæ Vulture in Apulo, &c.
VULTURNUS, & antique VOLTURNUS, i. m. [Εὖρος, Gl. L. G.] Ventus ab Oriente hiberno spirans, inquit Gellius lib. 2. cap. 22. Eum plerique Græci misto nomine, quod inter Notum & Eurum sit, Εὐρόνοτον appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. Columel. lib. 11. 2 Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant. [Cum quo facit Glossographus. V. & lib. 5. cap. 5.
Celer vulturnus. Lucan. lib. 2. 423.
Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluvio ejusdem nominis, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 4. 37. Vulturnum Hetruscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam. Pomponius Mela lib. 2. 4. Vulturnus: amnis: Vulturnum oppidum. Sil. lib. 8. 530. — fluctuque sonorum
Vulturnum. Nunc vulgo dicitur *Volterno*.
Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ovid. 15. Met. 715.
Volturnus, Deus Tiberinus. Varr. de L. L. 4. 5.
VOLTURNĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Volturnalis. Varro de L. L. 6. 3.
Volturnalia Volturno Deo sua sacra faciebant. Paulus.
VULTUS, antique VOLTUS, ûs. m [εἶδος, ὄψις, Gl. L. G. εἶδος, πρόσωπον, G. L.] dicitur, Indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Plin. lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pison. 1. Vultus denique totus, qui sermo quidem tacitus mentis est.
Interdum etiam significat, Ipsius corporis faciem. Martial. lib. 1. 32.
Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.
Vultus, a volendo dicitur, sicut a colendo cultus, teste Valla lib. 4. cap. 13. Hinc antiquis Voltus scribebatur.
Immo, puto, aliter Valla. Verba Vallæ sunt, Facies magis ad corpus, Vultus magis ad animum refertur, atque voluntatem unde descendit. Nam Volo Supinum habet Vultum. Inde dicimus irato & mæsto vultu, potius, quam Facie: & contra Lata aut longa facie, non Vultu. &c. H. St. Ergo non aliter, puto, Valla.
Vultus & Facies hoc distant: Vultus est voluntas, quæ pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Sallust. in Catil. cap. 15. extr. Prorsus in facie, vultuque vecordia inerat. V. plura apud Nonium 5. 21.
Vultus qui sensus animi plerumque indicant. Cic. 2. de Orat. 148.
Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. 60. Vultus, qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.
Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.
Quidam vultu motuque corporis vasti atque agrestes. Cic. 1. de Orat. 115.
Mutabilis vultu. Hor. 2. Epist. 2. 189.
Simulacra vultus. Tacit. in vita Agric. 46.
Violentia vultus. Ovid. 1. Met. 238.
Acer vultus in hostem. Hor. 1. Carm. 2. 40.
Agrestes vultus. Ovid. 9. Met. 96.
Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Hor. 2. Carm. 5. 24.
Benignus vultus. V. BENIGNUS.
Bonus vultus. Ovid. 8. Met. 677. in Philemonis fabula,
— super omnia vultus
Accessere boni. i. e. Hilares.
Gall. *Bon visage on monstre, Il fait bon visage a quelcun.* Vultus plurali numero, pro singulari, ex Cicer. Lamb. in Lucretium p. 16. H. St. Ad lib. 1. v. 93. Ubi duo Cic. loca adducit, alterum ex 12. ad Fam. 30. ubi Cortium V. alterum ex 2. de Orat. 148. Apud poëtas tamen frequens est hæc heterosis numeri.
Compti vultus. Claud. 2. in. Eutrop. 337.
Confusi vultus. Lucan. lib. 3. 753.
Conjux sæpe fui, confusis vultibus unda,
Credidit ora viri, Romanum amplexa cadaver.

Consceleratus vultus. V. CONSCELERO.
Coruscus vultus. Claud. 6. Conf. Hon. 559.
Decorus vultus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 431.
Dilecti vultus. Stat. 11. Theb. 374.
Distortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Tristis, severus. Ovid. 16. Epist. 10.
Parce precor fasso, nec duro cetera vultu
Perlege.
Erectior vultus. Quintil. lib. 11. cap. ult.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. 26. Rictum lupi intelligit.
Ferini vultus. Ovid. 7. Met. 271.
Ferox vultus. Sen. Hippol. 10.
Formosi vultus. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
Gravis, Juven. 9. Sat. 12.
Hilaris. Ovid. 5. Trist. 1. 40.
Igneus vultus. Sen. Herc. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. Post red. in Senat. 14. Si modo vultum importunum in forum detulisset.
Infestus vultus. Lucan. lib. 5. 296.
Ingenui vultus puer. Juven. 11. Sat. 154.
Inimicus. V. INIMICUS.
Iratus. Claud. 4. Conf. Hon. 426.
Juveniles vultus. Ovid. 3. Fast. 437.
Junior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ovid. 10. Met. 5.
Loquax vultus. Ovid. 1. Amor. 4. 17.
Lubricus vultus aspici. Hor. 1. Carm. 19. 8.
Urit me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Urit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus aspici. h. e. Qui quum aspicitur lubricos in amorem sui facit juvenes. Porphyr.
Lucidi vultus Lunæ. Sen. Hippol. 4.
Lugubres vultus. Ovid. 1. Trist. 7. 23.
Mærens. Ovid. 11. Epist. 93.
Mæstus. Senec. Thyest. 6.
Minaci vultu gravis. Valer. 5. Argon. 519.
Modestus. Juven. 10. Sat. 300.
Nitidus. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4. 1027.
Projectus & degener vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ovid. 4. Epist. 73.
Serenus vultus, Non perturbatus. Hor. 1. Carm. 37. 26.
Severus & tristis vultus. Cic. 2. de Orat. 289.
Sidereus. Sen. OEdip. 5.
Supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ovid. 1. Met. 265.
Torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Torvo vultu ferus. Hor. 1. Epist. 19. 12.
Trepidi vultus. Ovid. ad Liv. 275.
Tristis vultus. Ovid. 17. Epist. 15.
Trux vultus. Tacit. 4. Ann. 34. Et Cæsar truci vultu defensionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Senec. Octav. 4.
Virginei vultus. Virg. 3. Æn. 216.
Virgineus vultus in ore puerili. Ovid. 10. Met. 631.
Virilis vultus. Hor. 3. Carm. 5. 44.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3. 655.
Abdere vultus suos tenebris. Ovid. de Rem. Amor. 588.
Addere vultum verbis. Ovid. 5. Fast. 503.
Adhibere aliquo vultum. V. ADHIBEO.
Advertere vultus suos sacris. Ovid. 8. Met. 482.
Affulsit vultus tuus populo. Hor. 4. Carm. 5. 6.
Appellare vultu. V. APPELLO.
Arat ruga senilis jam meos vultus. Ovid. 1. de Pont. 4. 2.
Aspectans alterno vultu & hunc & illum. Ovid. 5. Met. 30.
Aspice vultus meos. Ovid. 2. Met. 92.
Aspicere aliquem molli vultu. Ovid. 10. Met 609.
Avertere vultus ab aliquo. Ovid. 14. Met. 750.
Componere feros vultus. Ovid. 13. Met. 767.
Compositus vultus. Tacit. 1. Ann. 7.
Condere vultus. Ovid. 2. Met. 330.
Confundere vultum alicujus. Ovid. 14. Met. 367.
Conjectare aliquid vultu. Tacit. 1. Ann. 12.
Consentit vultus cum oratione. V. CONSENTIO.
Convertere vultus suos in aliquem. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
Defixus silenti vultu. Valer. 7. Argon. 407.
Defixus mæsto lumina vultu. Virg. 6. Æn. 156.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg. 255.
Dejecit vultum, & demissa voce locuta est. Virg. 3. Æn. 320.
Dejectus vultus. Virg. 6. Æn. 862.
Dejectus in humum vultus, Vultus humum aspiciens. Ovid. 6. Met. 707.
Demissa vultum Dido. Virg. 1. Æn. 565.
Deposuit vultum suum in gremio. Ovid. 2. Fast. 756.
Detinere vultus alicujus. Ovid. 13. Epist. 20.
Discere vultum alicujus. Virg. 1. Æn. 755.
Dissimulare vultum. Stat. 9. Theb. 203.
Ducere vultus. V. DUCO.
Exsatiare. Stat. 8. Theb. 650.
Aspicit, & vultu non exsatiatur amato. i. e. Vultum illius semper aspicit.
Excidit illi vultus. Ovid. 2. Met. 601.
Excipere pacato vultu aliquid. Ovid. 1. Fast. 3.
Expressi vultus per ahenea signa. Hor. 2. Epist. 1. 249.
Fecere taciti vultus convicia. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Ferre vultu. Tacit. 4. Hist. 85.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æn. 70.
Fingere vultum. Ovid. 4. Met. 319. V. FINGO.
Fictus & simulatus vultus. Cic. pro Cluent. 72. Recordamini faciem atque illos ejus fictos simulatosque vultus.
Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æn. 714.
Flectere vultum ad aliquem. Ovid. 10. Met. 235.
Fœdare serenos vultus. Virg. 2. Æn. 285.
Fœdati vultus. Ovid. 5. Met. 59. al. Laudatos.
Fusus prono super oscula vultu. Stat. 3. Silv. 3. 177.
Gerit dejectos vultus pudore. Senec. Troad. 12.
Gerere incertos vultus. Senec. Agamem. 7.
Habet pacem vultus, i. e. Præ se fert animum pacatum. Ovid. 2. Met. 858.
Hærent infixi pectore vultus. Virg. 4. Æn. 4.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æn. 469.
Immutare vultum. V. IMMUTO.
Induere vultus severos. V. INDUO.
Infecit niveos purpura vultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 270.
Ire modesto vultu. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Lacrimare durus vultus malis nescit. Sen. Herc. fur. 13.
Lavare vultum profusis lacrimis. Ovid. 9. Met. 679.
Madentes sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Mutare vultum. V. MUTO.
Notare vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
Obducti vultus ægro luctu. Ovid. 2. Met. 329.
At pater obductos luctu miserabilis ægro
Condiderat vultus.
Pertulit intrepidos vultus ad fata novissima. Ovid. 13. Met. 478.
Prætendere vultum. Quintil. in proœm. lib. 1.
Procumbere toto vultu in terram. Ovid. 14. Met. 281.
Promittere aliquid vultu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Promittere amico vultu aliquid. Ovid. 3. Met. 257.
Referre vultum alicujus. Ovid. 13. Met. 443.
Regi alicujus vultu. Senec. de Benef. 6. 7.
Rejicere alto vultu dona alicujus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
Renidens falsum vultu. Tacit. 4. Ann. 60.
Renidenti cohibens suspiria vultu. Valer. 4. Argon. 359.
Respice placido vultu mea munera. Ovid. 2. Fast. 17.
Ridere ficto vultu. Stat. 1. Achil. 194.
Ridere invito vultu. Hor. 3. Carm. 11. 21.
Rigabat vultum atque ora lacrimis. Virg. 9. Æn. 251.
Rogare supplice vultu aliquid. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 212.
Servat benignum vultum Fortuna. Hor. 1. Epist. 11. 20.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb. 355.
Solvere vultum risu. Valerius Maximus lib. 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparsi vultus sanguine. Ovid 13. Met. 532.
Spectare iniquo vultu aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
Esse boni vultus. Ovid. 5. Met. 501.
— quum tu, curaque levata,
Et vultus melioris eris. V. Bonus vultus supra.
Tegere castos vultus. Ovid. 4. Met. 799.
Tegit consilium vultu. Virg. 4 Æn. 477.
Tendens ad sidera vultus. Ovid. 1. Met. 731.
Tenere immotos vultus. Ovid. 14 Met. 592.
Tenere rectos vultus in aliquem. Stat. 10. Theb. 536.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. 3. 27.
Terrere aliquem vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44.
Territa pavido vultu. Sen. Herc. OEth. 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
Velare demissos vultus. Lucan. lib. 2. 361.
Vertit vir formosus mulieres in suos vultus. Ovid. 14. Met. 327. in Pici fabula.
Salis placidi vultus. Virg. 5. Æn. 848. i. e. Maris facies.
Omniferi vultus Telluris. Ovid. 2. Met. 275.
Purpureus vultus Lunæ. Ovid. 1. Amor. 8. 12.
Vulta, neutro genere protulit Lucret. lib. 4. 1205.
— sed quos utriusque figuræ
Esse vides mistim referentes vulta parentum. V. Non. 3. 260.

VULTĬCŬLUS, i. m. dimin. quo usus est Cic. 14. Att. 23. Non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? i. e. Vultus macie attenuatus.

VULTUŌSUS, a, um. Adj. [προσωπώδης] Quintil. lib. 11. cap. ult. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuosa, & gesticulationibus molesta, & vocis mutationibus resultans. Cic. in Orat. 60. In quo quum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio. Ineptum, h. e. Alienum a re, a persona, a causa, a loco, a tempore, a modo: sunt enim hæc diligenter oratori consideranda. Vultuosum, h. e. Vultu ipso nimis affectatum. ut si quis in tristitia plus, quam deceat, vultum contrahat: quod quidam efficere solent, ut tristiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In summa Vultuosum dicitur, Quicquid est nimium & præter decorum in vultu. V. Nonius 2. 917.

VULTUOSE, Adv. Donat. in Ter. Phorm. Act. 1. Scena 1. circa finem, Hoc vultuose pronuntiandum. H. St.

VULTĬVŎLUS, i. m. Saresb. 1. 12. Vultivoli sunt, qui ad affectus hominum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere nituntur, effigies exprimunt.

VULVA, antique VOLVA, æ. f. [μήτρα, Gl. L. G. & G. L.] dicitur in animalibus quod Uterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde dictus uterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam. [Ipse tamen Plinius & Celsus nominibus hisce, de feminis loquentes, promiscue utuntur.
Articuli vulvarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
Os vulvæ. Cels. lib. 6. cap. ult. Si anus vel os vulvæ procidit.
Sinus vulvæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Callum vulvarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
Contractio vulvæ. Plin lib. 24. cap. ult.
Conversione vulvarum suffocatas excitat odore sinapi. Plin lib. 20. cap. 22.
Cruciatus vulvæ. Plin. lib 24. cap. ult.
Doloribus vulvarum imponitur lac muliebre. Plin. lib. 28. cap. 7.
Dolores vulvarum tollit Melitites lapis. Plin. lib 36. cap. 19.
Dolores vulvæ sedat Chamæsyce. Plin. lib. 24. cap. 15.
Duritias & conversiones vulvæ emendat pix. Plin. lib. 24. cap. 72.

Duritiem

Duritiem vulvarum emollit sevum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exanimationes vulvarum Plin lib. 32. cap. 3.
Exulcerationes vulvarum sanat serum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exulcerationibus vulvarum prodest medulla vituli. Plin. 28. 12.
Fluxionem vulvæ sistit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
Inflammationes vulvæ. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
Inflationi vulvæ, fimum aprinum cum oleo illini prodest. Plin. lib. 28. cap. 19.
Morbo vulvæ strangulatas ajunt respirare capillorum muliebrium odore si crementur. Plin. lib. 28. cap. 7.
Onera vulvæ extrahit resina. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentia vulvæ. Plin. lib. 23. cap. 1. & 9.
Strangulationes vulvæ Cuminum potum in vino aperit. Plin. lib. 20. cap. 15.
Strangulationes vulvæ sedat Anisum. Plin. lib. 20. cap. 17.
Strangulationibus vulvæ succurrit Crethmos. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulationes vulvarum discutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
Strangulationes vulvæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
Strangulatus vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
Strangulatus vulvæ Peucedanum ustum recreat nidore. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulatus vulvarum discutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
Strangulatum a vulvis emendat Agaricum. Plin. lib. 26. cap. 15.
Tormenta vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
Vitia vulvæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap. 7.
Adjuvat vulvam pulmo leporis aridus potus. Plin. lib. 28. cap. 19.
Aperit vulvas contractas Porri succus. Plin. lib. 20. cap. 6.
Apponitur vulvæ concitatæ succus foliorum cypri. Plin. lib. 23. cap. 4.
Contineri vulvas adalligato Samio lapide tradunt. Plin. lib. 36. cap. 21.
Corrigit conversas vulvas Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20. cap. 13. & 14.
Diluitur in vino Circea, bibiturque ad dolorem vulvæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
Emollire vulvas. Plin. lib. 21. cap. 19. Idem lib. 24. cap. 8.
Expurgare vulvas. Plin. lib. 22. cap. 23.
Exulceratæ vulvæ medetur oleum myrteum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Induratam vulvam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Inflammatis contractisque vulvis admoventur strigmenta athletarum. Plin. lib. 28. cap. 4.
Juvantur vulvæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
Laborans vulva duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
Laborantes vulva suffiri felle Crocodili salutare tradunt. Plin. lib. 28. cap. 8.
Mollire vulvam. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
Præclusa vulva. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentes vulvas inhibet Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 15.
Procidentes vulvæ reprimuntur suffitu fimi e mare bove. Plin. lib. 28. cap. 19.
Procidentes vulvas resilire cogit Urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Procidentes vulvas sistere. Plin. lib. 24. cap. 4. & 12. ad finem.
Prodest vulvis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Subvenit strangulante vulva Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
Suffire vulvas pilo cervino. Plin. lib. 18. cap. 19.
Versa vulva, spiritum si inclusit, funebris est. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vulvam ex porca in deliciis habuere aliquando Romani. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa, hæc Porcaria, primiparæ suis optima; contra effetis. A partu, præterquam eodem die suis occisæ, livida ac macra. V. STERILIS.
Ampla vulva nil pulchrius. Hor. 1. Epist. 15. 41. V. ibi Torrent.
Volva, Antiqui usurpant. Plin. lib. 22. cap. 22. Volvam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui post tempus nascuntur, & remanserunt in volvis intimis.

VULVŬLA, æ. f. Farciminis genus. Apic. 2. 3.

U X A

VX. Uxor.

UXAMA, æ. f. Oppidum Hispaniæ citerioris, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

U X E

UXELA, æ. f. [Οὔξελλα] Insulæ Britanniæ urbs, ut scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3.

U X O

UXOR, ōris. f. [γαμετὴ, Gl. L. G. & G. L. ἄλοχος, γυνὴ, L. G.] Quæ viro tradita est. Ter. Adel. 4. 7. 41. Uxor sine dote veniet? Cic. 15. Fam. 9. Quare gratum mihi feceris si uxori tuæ Juniæ, gravissimæ atque optimæ feminæ, meis verbis eris gratulatus. [In Gloss. Græcolat. Γαμετὴ, Uxor nupta, Uxor marita. Quasi videlicet Epitheto opus esset. An delendum posterius uxor, ut sint totidem synonyma? An vero Justæ uxoris periphrasis, quæ opponitur Concubinæ?
Uxor, quasi Unxor dicitur, inquit Servius in Virg. 4. Æn. 458. Mos fuerat, ut nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo ungerent. Et inde uxores dictæ sunt, quasi unxores. Plinius quoque scribit lib. 18. cap. 9. Novas nuptas lupino adipe postes inungere solitas, ne quid mali medicamenti inferretur. [V. Voss. Etym. An pro Unisors, i. e. Consors?
Duæ formæ uxoris. Cic. in Topic. 14. Genus est uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias, earum, quæ in manu convenerunt: altera, earum, quæ tantummodo uxores habentur.
Beata uxor creandis pueris. Hor. 1. Epist. 2. 45.
Capacissima uxor secreti. V. CAPAX.
Feta uxor. Juven. 14. Sat. 167.
Formosa uxor. Juven. 13. Sat. 43.
Incommoda uxor & importuna. V. INCOMMODUS.
Justa uxor. i. e. Legitima, opponiturque Concubinæ. Sueton. in Vespas. cap. 3. Post uxoris excessum Cænidem, Antoniæ libertam, & a manu, dilectam quondam sibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam Imperator pæne justæ uxoris loco.
Justa uxore nati. V. JUSTUS & NASCOR.
Legitima uxor. V. LEX.
Liberalis uxor. V. LIBER adjectivum.
Optima uxor. Lucret. lib. 3. 907.
Placens uxor. Hor. 2. Carm. 14. 22.
Abducere uxorem a viro. V. ABDUCO.
Abhorrere a ducenda uxore. Cic. 14. Att. 12. A ducenda uxore sic abhorret, ut libero lectulo neget esse quicquam jucundius.
Adjungere sibi uxorem. V. ADJUNGO.
Arcessere uxorem. V. ARCESSO.
Assumere uxorem. V. ASSUMO.
Commutare uxorem. V. COMMUTO.
Ducere uxorem. [γαμεῖν, Gl. G. L.] Cic. pro Sext. 6. Duxit uxorem, patre vivo, optimi & calamitosissimi viri filiam. [An Sed calamitosissimi?
Ducitur tibi uxor. Virg. 8. Ecl. 29.
Facere missam uxorem. V. MITTO.
Habere uxorem. Cic. 2. de Orat. 260. Ex tui animi sententia tu uxorem habes.
Permolere alienas uxores. Hor. 1. Serm. 2. 35.
Prægnans uxor. Cic. 1. de Orat. 183. Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquisset, Romæque alteram duxisset, neque nuntium priori remisisset, mortuusque esset intestato, & ex utraque filius natus esset, mediocrisne res in controversiam adducta est?
Recusare uxorem grandi cum dote. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Reddere gravidas uxores. Lucret. lib. 4. 1232.
Deviæ uxores olentis mariti, Capræ. Hor. 1. Carm. 17. 7.

UXORCŬLA, æ. f. dimin. [γαμετίδιον] Plaut. Cas. 4. 4. 19.
Eja uxorcula. V. Apul. Met. lib. 9. p. 219. Elmenh.

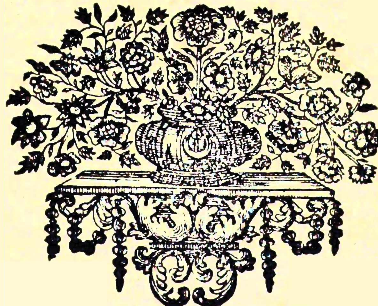
UXORCŬLO, āre. Plaut. in Sitelitergo apud Varron. de L. L. 6. 3. Mulieres uxorculavit, ego novi scio actiosas.

UXŌRIUS, a, um. Adj. [γαμετικὸς] Quod est uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. Cic 3. Off. 61. In arbitrio rei uxoriæ, melius æquius.
Dos est uxoria lites. Ovid. 2. de Arte Am. 155.
Jus uxorium. Jabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat. 3.
Levamentum uxorium. Tacit. 3. Ann. 34. Quod honestius, quam uxorium levamentum?
Bibere uxoria. Quintil. Declam. 15. de eo, cui meretrix potionem odii dederat, Felix profecto qui non nisi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis uxoria, tu lacrimis rogas, &c.
Pependisse uxorium dicitur, qui, quod uxorem non habuerit, æs populo dedit. Festus. [Hic videtur Subst. subaudito æs.
Uxorius, [γυναικομανὴς, γυναικοκρατούμενος, Gl. L. G. γυναιμανὴς, G. L.] Qui uxori nimis inservit. Virg. 4. Æn. 266.

— tu nunc Carthaginis altæ
Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem
Exstruis?

Amnis uxorius. Hor. 1. Carm. 2. 20.
Imber uxorius, Lacrimæ ob mortem uxoris. Stat. 5. Silv. 1. 31.

UXŌRIŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Lat. Gr. Uxoriosus, ὁ τὴν ἰδίαν γυναῖκα φιλῶν.

X

X

X Latinarum litterarum ultima. Quintil. 1. 4. Nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæsissemus. Græcis Ξ, ξ, & Hebræorum ס Samech, ordine tam litterario, quam numerali exadversum respondet. Nam apud utrosque populos ס 60 Ξ 60 etiam repræsentat. Vasti esse soni innuit Cic. in Orat. 153. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? Quam litteram etiam e maxillis & taxillis & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [V. in his vocabulis, & paulo infra.

Liquefit X littera ab hodiernis Italis, qui pro Alexandro *Alessandro* proferunt. [Quod miror non & Gallos secutos, qui eam in multis vocabulis finalem habent, ubi vel plane non efferunt, vel instar s.

E Consonis duplicibus X, nam vel CS vel GS (vel etiam CHS) exprimit, uti liquet ex flexione Pax, pacis, Grex, gregis. Immo olim scribebatur Pacs, Gregs, idque usque ad Augusti tempora si Isidoro fides. Attamen in Columna Duilliana, quicquid de ea statuitur, legimus Exfociont pro Effugiunt. [Nisi forte ex Petri Ciacconii supplemento hæc sunt. Illud certe constat antiquiores sæpius vim & potestatem ejus usurpasse, ut in Faxo, Faxim, &c. apparet exoletis.

X transit in S, ut ξυλίκη Siliqua, uti videmus SS in X mutari, ut πίσσα Pix, Ulixes idem qui Ulysses.

Transit in SC, ut ἰξὸς Viscus.

Q mutatur in X, ut Coquo, coxi.

V in X, ut Vivo: vixi. Item,

H in X, ut Veho, vexi.

X perinde fit Q, ut a Lax, Laqueus: item V, ut Nix, nivis. Videtur etiam aliquando ex φς fieri, ut νιφὸς Nix: quod & Latine fit, ut Proximus pro Propsimus; q. d. Propissimus.

S post X omitti debere contendit Priscianus, quod Græce ἐκ non ἐξ ante scribatur, & X sit loco CS: ergo Exequor scribendum esse non Exsequor. At hinc sequeretur potius scribi debere Ecsequor, quo pacto etiam antiquitus scribebatur Ecferre. In veterum monumentis inseri S videmus etiam ubi non erat opus, ut Dixserit, Uxsor. [Sane v. g. Expolio & Exspolio etiam significatione distant. Adde nec t litteram Græcos ξ subjungere, cum apud Latinos id perpetuum sit, ut Extendo, ἐκτείνω, & similia. Valeat igitur Prisciani ratio.

In numeris valet 10, unde in antiquis Codd. etiam pro Denario Romano ponitur. Plin. 12. 12. Mesosphærum emitur x. LX. i. e. Denariis 60. Unde fit ut numerum exprimat denarium. Vide quæ diximus in V numerus. Errat Priscianus, qui hanc causam adfert, quia ξ est decima Græcorum consona.

X. Decima, Decimus. X. E. Decimæ erogator. X. K. OCT. Decimo Kalendas Octobres. X. P. Decem pondo. X. PS. Decem passus. X V. Decem vir.

X A

Xanion, i. n. [ξάνιον] inter Instrumenta muliebria positum a Polluce lib. 10. cap. 26. [Puto a ξαίνω, Carmino.

Xanthi, ōrum. m. [Ξάνθιοι] Populi sunt in Asia: qui quum eorum urbs ab Harpago, Cyri regis præfecto, obsideretur, uxores suas ac servos una cum suppellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, ut scribit Herodotus lib. 1.

Xantippe, es. f. [Ξανθίππη] Uxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat, & reliqua. V. Gell. 17. 1. & Diog. Laërt. in Socrate.

Xanthippus, i. m. [Ξάνθιππος] Lacedæmoniorum dux, arcessitus a Carthaginiensibus, contra Luctatium Consulem pugnavit. Volaterranus.

Xanthium, i. n. [ξάνθιον] Herba e lapparum genere, qua rufantur capilli. V. Plin. 24. 19. Diosc. 4. 133.

Xantho, ûs. f. [Ξανθὼ] Una fuit ex Nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4. Georg. 336.

Xanthos, i. m. [ξανθὸς] Gemma e fulvo candicans. Plin. 37. 10. Alii legunt Xanthenes.

Xanthus, i. m. [Ξάνθος] Latine Flavus dicitur, quo nomine dictus fluvius Trojanus, qui & Scamander dicitur. Nam quod in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa & pecora leucophæa nascuntur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellavisse dicuntur. De quo Virg. 1. Æn. 477.

Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Fluenta Xanthi. Virg. 4. Æn. 143.

Amnis Xanthus. Hor. 4. Carm. 6. 26.

Est præterea Xanthus, Flumen & Oppidum Lyciæ, cujus quoque meminit Homerus lib. Iliad. 6. & Pompon. lib. 1. 15.

Xanthus Achillis equus nominatus fuit. Claud. 4. Cons. Hon. v. 556.

Xanthus, Antiquus rerum Lydorum scriptor. Lydusne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit e Sardibus civitate fuisse, scripsisseque historiam Lydorum libris quatuor.

Xanthus alter, Poëta melicus ponitur ab Æliano.

Xanthus ridiculus philosophus in commentitia Æsopi vita.

X E

Xĕnarchus, i. m. [Ξέναρχος] Poeta comicus, cujus fabulas commemorat Athenæus.

Xenarchus alter, e Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primum, deinde Romæ, Arii philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus amicitia, usque in honore habitus. Denique paulo ante mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib. 14.

Xenarchus alius Rhodius, tantæ homo bibacitatis, ut ex ea re Metreta cognominatus fuerit. Athenæus lib. 10. At Ælian. Xenagoram vocat.

Xeniades, is. m. [Ξενιάδης] Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret, Novi, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum demiratus Xeniades emit & manumisit, filiosque suos ei tradens: Accipe, inquit, liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib. 2. cap. 18. & plenius Diog. Laert. in Cynici vita.

Xenion, [ξένιον] Auratum capitis ornamentum, ex Polluce 5. 16.

Xĕnium, i. n. [ξένιον] dici potest Munus hospitalitatis, i. e. munus ab hospite seu amico missum: ξένος enim hospitem significat. Unde Martial. lib. 13. in quo ejusmodi munera distichis describit, Xenia inscripsit, quod versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim, epigr. 3.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabit nummis quatuor empta tibi. &c.

Xenia dicebantur Dona, quæ post mensam hospitalem effundebantur in amicos non peregrinos. Plin. 6. Epist. 31. Summo die abeuntibus nobis (quam diligens in Cæsare humanitas!) xenia sunt missa. V. Rader. ad l. c. Martial. & Dempst. ad Rosin. Antiq. 1. 12. p. 65. [Gloss. Græcolat. Ξένιος, Hospitalis, Ξένιον, τὸ δῶρον, τὸ πεμπόμενον ξένω, Hospitale.

Xeniŏlum, i. n. dimin. Apul. 2. Met. p. 119. Elmenh. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byrrhæna xeniola, &c.

Xenius, a, um. Adj. Xenias balneas apud Ciceronem quidam Bajas esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cœl. 62. Sed ut venenum, quum a Licinio traderetur, manifesto comprehendi posset, constitui locum jussit balneas xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Gruter. ex Mss. leg. Senias.

Xenius [Ζεὺς ξένιος] Juppiter, Deus erat hospitalis, quem hospites invocabant siquando jura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

Xĕnocles, is. m. [Ξενοκλῆς] Spartanus, dux contra Persas in expeditione Agesilai. Diodorus lib. 14.

Xenocles, Carcini filius, Poeta tragicus. V. Aristoph. Ran. Schol. 86.

Xenocles, Adramyteneus, princeps Rhetorum in Asia. Cic. de Clar. Orat. 416.

Xĕnocrătes, is. m. [Ξενοκράτης] nomen philosophi Chalcedonii auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeo ut quum eum Plato Aristoteli compararet, hunc freno, illum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus exstitit. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut quum injurati nullius testimonium admitteretur, huic soli injurato crederetur. Auctor Suidas, & Laërt. in ejus vita. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exsilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu forte in sartaginem offendisset. Cic. 1. Att. 13. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa, quum jurare tui cives Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκοσκόπον, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

Xĕnŏdŏchīum, vel Xenodocheum, i. n. Item, Xenon, ōnis. m. [ξενοδοχεῖον, ὁ ξενὼν] Leg. 33. §. 7. & Leg. 35. Cod. de episc. & clericis, &c. Gloss. Ξενοδοχεῖον, Hospitalium.

Xenodochus, i. m. [ξενοδόχος] Qui advenas inopes & debiles hospitio excipit. Leg. 33. §. 7. & Leg. 49. §. 3. Cod. Gloss. Ξενοδόχος, Hospita.

Xenodōrus, i. m. [Ξενόδωρος] Statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postponendus. Cujus meminit Plin. 34. 7.

Xenopărŏchus, i. m. [ξενοπάροχος] Qui hospitibus res ad victum necessarias præbet. Dig. lib. 50. t. 4. leg. 18. §. 10.

Xĕnŏphănes, is. m. [Ξενοφάνης] Philosophus Colophonius Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbans. Auctor Laertius. Hujus meminit etiam Strabo lib. 4. de Colophone scribens. Cic. 4. Acad. 118. Xenophanes paulo etiam antiquior, unum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum.

Xenophanes, alter poeta, item iambicus, patria Lesbius. Suidas.

Xĕnŏphantus, i. m. [Ξενόφαντος] Tubicen, de quo Seneca de Ira 2. 2. extr. Militaris viri in media pace togati aures tuba excitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse.

Xenophĭlus, i. m. [Ξενόφιλος] Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui CVII vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore exstinctus est. Auctor Valer. Max. 8. 13. 3. ext. Felicitatis hujus Xenophili meminit & Plin. lib. 7. cap. 50.

Xenŏphon, ontis. m. [Ξενοφῶν] Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam Musa Attica vocatus: equorum, venationis, & rei familiaris in primis studiosus, ut ex ejus monumentis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac παιδείαν ejus scripsit, non tam historiæ serviens veritati, quam ut perfectum institueret ducem, ut Cic. 2. de Orat. testatur. Quintilianus Xenophontis jucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, ut scribit Gell. lib. 14. cap. 5. &, qui pluribus persequitur hujus vitam, Laertius.

Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic. de Senect. 58.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic. in Orat. 32. Ibid. 62. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontes, præter hunc alii tres fuere: unus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Auctor Suidas.

Xenophonthēus, vel **Xenophontius**, a, um. Adj. [Ξενοφώντειος] Cic. 5. Fam. 12. Gratiam illam, de qua suavissime quodam in procemio scripsisti, a qua te flecti non magis potuisse demonstras, quam Herculem Xenophontium illum a voluptate. Cic. in Brut. 132. Molli & Xenophonteo genere sermonis. i. e. Tali, quali Xenophon est usus.

Xerampelīnus, a, um. Adj. [ξηραμπέλινος] ut, Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab aridæ vitis colore, qui medius est inter coccum & muricem. Merula scribit Atrebaticas fuisse appellatas apud Juven. 6. 517.

Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.

Xeranticus. a, um. Adj. [ξηραντικός] Exsiccans. Macer. 1. 88. 3. Xerantica decoctio.

Xerocollyrium, i. n. [ξηροκολλύριον] Collyrium ex aridis compositum. Marcell. Emp. cap. 8.

Xerolibya, æ. f. Africæ pars inter Ægyptum & Cyrenaicam. V. Serv. ad Virg. 4. Æn. 42. & 196.

Xerolŏphus, i. m. [Ξηρόλοφος] significat Tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξηρὸς, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantii constat, ubi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicunturque adhuc ejus rei non obscura superesse vestigia. Socrates auctor ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 5. sicuti & Nicephorus lib. 14. cap. 13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, ubi & forum Arcadii erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is lib. 1. cap. de Accidentibus litteræ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantii, sic scripta, &c. Rursus lib. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ litteris antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripode Apollinis, qui est Constantinopoli in loco, quem Ξηρόλοφον vocant.

Xeromyrrha, æ. f. [ξηρόμυρρα] Unguentum siccum quasi manibus confectum. Sedul. Hymn. 2. 81.

Xeromyrrham post sabbatum
Quædam vehebant corpori. Alii leg. Xeromyrum: al. Christo myrrham. Sed ita MSS. [Alioqui commode legi posset Sero myrrham &c.

Xeron, vel **Xerum**, i. n. [ξηρόν] Xera sunt Arida medicamenta, quæ pulveris in modum inspergunt. Plin. Valer. 3. 22. Alii legunt Xeria.

Xerŏphăgia, æ. f. [ξηροφαγία] Tertull. adverf. Psych. cap. 1. Arguunt nos quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam Xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulentia & uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis, vel edamus, vel potemus. V. Voss. Etym. fol. 573. & de Vit. Serm. 3. 4.

Xerophthalmia, æ. f. [ξηροφθαλμία] Arida lippitudo. Cels. lib. 6. Est etiam genus aridæ lippitudinis, ξηροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam gravescunt, & noctu prægravi pituita inarescunt: quantoque minor generis hujus impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρὸς, siccus, aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

Xerxes, is. m. [Ξέρξης] Darii filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ a patre desciverat, recepit. Expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum, ut Valerius 9. 13. ext. itemque Herodotus testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset futurus. Hac igitur multitudine accinctus, ut omnes referunt auctores, & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib. 4. cap. 10. victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiæque, relicta militia, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum invenientibus proposuit, ut scribit Valerius 9. 1. ext. 3. Quamobrem a suis spretus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. V. Justin. 2. 10. &c. Lucan. 2.672. Xerxes præmium proposuit qui novam invenisset voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20.

Xerxes templa Græciæ inflammavit. Cic. 2. de Legib. 20. V. loc.

Xerses idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer. Max. 9. 5. Jam Xerses, inquit, cujus in nomine superbia & impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est, &c.

X I

Xiphia, vel **Xīphias**, æ. m. [ξιφίας ἰχθύς, Gl. G. L.] Nomen piscis, de quo Plin. 32. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocetur, non procul a Lixo flumine, Trebius Niger auctor est. Xiphias etiam Cometarum genus. V. Plin. 2. 25.

Xiphion, i. n. [ξιφίον] Herba quæ Romanis Gladiolus, vel ut Gloss. Gladiolum, dicitur, aut Segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniam gladii speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladii modo mucronata nervosaque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum una insidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna vero habitiore, adultiorique, in arvis maxime nascitur. Plinio 25. 11. in humidis quum primum exit, gladii præbet speciem, caule duûm cubitorum, radice ad nucis avellanæ figuram fimbriata. Folium xiphio, ut Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, unde nomen herbæ inditum.

Xiphŏīdes [ξιφοειδὴς] Græcis Ensiforme dicitur, quod ensis vel gladii speciem habet. Ita proprie χόνδρος ξιφοειδὴς vocatur ab Anatomicis cartilago imæ parti Sterni ad nata, quam & Mucronatam juniores vocant. Galen. lib. de ossib. cap. 12. toti Sterno hanc appellationem tribuit, cartilaginem vero, quam diximus, Triangulam, τρίγωνον χόνδρον, vocat.

X U

Xūthus, i. m. [Ξοῦθος] Hellenis filius, qui cum Thessalia pulsus esset a fratribus, Athenas confugit, dignusque habitus est ab Erechtheo rege, cui filiam despondenret Creusam. Pausan. Achaic. pr. & Herodot. lib. 7. Alius hoc nomine Philosophus. Aristot. Phys. 4. 9.

Xuthus Choraules, apud Plutarch. in Antonio.

X Y

Xylbos, vel **Xylbchios**, i. f. Herba Symphoniaca. Apul. de Herb. cap. 4.

Xylinæ, ārum. f. [Ξύλιναι] Ptolemæo lib. 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ urbs, vulgo *Sentina*.

Xylobalsămum, i. n. [ξυλοβάλσαμον] Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, ut inquit Dioscor. 1. 18. Columel. 12. 51.

Xylŏcinnămōmum, i. n. [ξυλοκιννάμωμον] Lignum cinnamomi. Plin. lib. 12. cap. 19. de cinnamomo, Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

Xylon, i. n. [ξύλον] Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon. V. Ruell. 2. 150.

Xylīnus, a, um. Adj. [ξύλινος] ut, Lina xylina. Plin. 19. 1.

Xylothon, i. n. Herba eadem quæ Pentaphyllum. Apul. de Herb. cap. 2.

Xylophўton, i. n. Herba, quæ Latine Consolida. Idem c. 59.

Xyris, īdis. f. [ξυρὶς] Herbæ nomen, quam Romani Gladiolum appellant, quidam Irim silvestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata: caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, satisque crassum, in quo triquetra sunt veluti siliquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acreque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore russo. Sic Dioscorid. lib. 4. cap. 24. V. Plin. 21. 20.

Xystīlis, is. f. Meretriculæ nomen. Plaut. Pseud. 1. 2. 76.

Xystios, i. f. Gemma. Plin. 37. 9.

Xystis, is. f. [ξυστὶς] Talaris tunica & muliebris, Cælio lib. 21. cap. 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum lib. 7. cap. 13. Clemens vero Alexandrinus Pædagog. 2. 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, a ξύω, quod pulverem radat: aut ut alii malunt, ἀπὸ τοῦ ξύεσθαι, quod sit veluti rasum propter tenuitatem. V. RASUS & RALLUS. conf. Suid.

Xystus, i. m. & **Xystum**, i. n. [ξυστὸς] Vitruv. lib. 6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hiberna tempora exercentur. Nostri autem hypæthras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας, dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. 9. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Idem 1. Att. 8. Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latine usurpata sunt. Plin. meminit in epistolis. Cic. de Clar. Orat. 10. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. 5. Epist. 6. Præcurrere in alium xystum. Phædr. 2. 5. 18.

Xystĭcus, a, um. Adj. [ξυστικός] Ad xystum pertinens. Tertull. de Pudicit. cap. 7. Spectaculum quadrigarii furoris, & gladiatorii cruoris, & scænicæ fœditatis, & xysticæ vanitatis.

Xystĭcus, i. m. [ξυστικός] Qui per hiemem sub tecto exercebatur. Suet. in August. cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas severissime semper exegit.

Xystarches, æ. m. [ξυστάρχης] Qui præerat certamini & xysto. Ammian. 21. 1. Xystarchæ similis purpurato. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. [Suid. Ξυστάρχης, Γυμνασίου ἄρχης.

Y

Y Græcorum ὖ ψιλὸν, Vocalis, nostris in iis duntaxat vocibus usurpata, quæ a Græcia in Civitatem receptæ sunt. Inventa esse dicitur a Palamede cum grues acie instructa volare, & inter volandum mutatis subinde ordinibus observasset effingere Y.

Latini veteres ab hac Græcorum vocali abstinebant, uti notat Velius Longus. Dixerunt enim vel cum I, ut Silva, Silvanus; vel cum U, ut Purrhum, Fruges, i. e. Pyrrhum, Phryges. Quemadmodum quoque posteriores Latini sæpe U retinebant in iis vocabulis, quæ Græco fonte cecidere, neque in Y mutabant, uti Mus, Fuga, Cubus, Purpura, &c. Uti aliquando per O exprimebant, sicut Ancora, Mola, Nox.

Y apud Anglos solos Consonantis vice fungitur in vocabulo ineunte.

Y Littera Pythagorica. Lactant. 6. 3. Dicunt enim humanæ vitæ cursum Y litteræ similem, quod unusquisque hominum, cum primæ adolescentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas, hæreat mutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Adde Auson. in Monosyll. de Litteris,

Pythagoræ bivium ramis patet ambiguis Y. Et Pers. 3. Sat. 56.
Et tibi, quæ Samios deduxit littera ramos
Surgentem dextro monstravit limite callem.

Nulla vocabula habet littera Y quæ a se incipiant, quod a Græcis in initio vocis semper aspiretur. Quærendum ergo sub H.

Z

Z

Z Græcorum ζῆτα, Hebræorum ז Zaiin, Consona duplex, valetque DS. Vide Dionys. Halic. π. συνθέσ. ὀνομάτων. Unde Æoles in originem eam resolvebant; & pro Ζεὺς dixere Δσεύς. Dores tamen inverso ordine litterarum per σδ exprimebant, ut συρίσδω pro συρίζω. Ita vulgo Esdras scribitur pro Ἔζρας.

De ejus varia pronuntiatione vide Alciat. Parerg. 5. 14. Græca est & repudiata Latinis, Velio auctore. Usus illius tamen in iis tantum vocibus est, quas a Græcis in Romanas litteras convertimus, ut Zephyrus, Zona, Zelus. Unde antiqui, qui nullam peregrinam litteram adhibebant, pro ζ usurpabant simplex S. Z tamen est ubi convertebant Latini in duplex SS., ut Massa, Patrisso, Pitisso. Aliquando in D. ut ab ὄζω fit Odor. Quas liquet cognatas esse litteras, cum aliter, tum ex eo, quod in compositionem τοῦ ζ, istud D, uti diximus, ingrediatur. Ita olim, teste Prisciano, pro Mezentius dicebatur Medentius. Atque hinc etiam in Laconum dialecto duplex δδ pro ζ familiare erat, ut pro μάζα μάδδα. In J consonam sæpiuscule mutatur, ut ζυγὸν, Jugum.

Cum G aliquam cognationem obtinet, ut liquet ex Ionum dialecto, qui φύζα pro φύγα scribebant, neque id immerito, cum ζ commutetur in γ & δ in futuris secundis verborum quartæ.

Z A

Zaba, [ζάβα] Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites Buccellarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotavit Turnebus. V. Cang. Gloss. inf. Græc.

Zabii, orum. m. pl. Chaldæorum Idololatrarum quoddam quasi corpus fuerunt. V. Reines. Var. Lect. 3.2. p. 515.

Zabŏlus, i. m. [ζάβολος] pro Diabolus, pro διὰ enim Æoles ζα dixere. Paulin. Carm. ad Cyther. v. 597.

Quibus peremptis interibit zabolus. V. Ambros. de fide contra Arian. cap. 6. [V. Lactant. de Mortib. persec. cap. 16. & ibi Cellar.

Zabūlos, [ζάβυλος] Idem. V. Voss. de Vit. Serm. 3. 56. p. 643. & Suid.

Zachalius, i. m. Plin. lib. 31. cap. 10. Zachalius Babylonius in his libris, quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata.

Zachlas, æ. m. Ægyptius Propheta. Apul. 2. Met. p. 127. Elmenh. Sed variant codices.

Zăcynthus, i. f. [Ζάκυνθος] Græciæ insula est, Ætoliæ Propinqua, unicam habens urbem ejusdem nominis, teste Liv. lib. 26. 24. Plin. lib. 4. cap. 12. scribit sitam esse inter Samen & Achajam, oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc ab incolis *Zant* vocatur. Virg. 3. Æn. 270.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,
Alta Zacynthos. Ovid. 1. Epist. 87.

Zacynthīnus, vel **Zacynthius**, a. um. Adj. [Ζακύνθιος] Nepos in Dione cap. 3. Suorum autem e numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit. conf. Plaut. Merc. 5. 2. 104.

Zălātes, æ. m. Juven. 2. Sat. 164.

Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
Mollior.

Zaleucus, i, m. [Ζάλευκος] Legislator & Philosophus Locrensis, vinum ægris prohibuit injussu medici, pœna capitis indita. Auctor Ælianus Var. Hist. 2. 37. Apud Valerium Seleucus male scribebatur, de quo ab eodem narratur: quod quum ejus filius adulterii crimine damnatus secundum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota civitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utrique videndi reliquit. Ex Valer. lib. 6. cap. 5. V. Vitam ejus apud Laert. Diog.

Zăma, æ. f. [Ζάμα] Urbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio a Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam appellat. Sil. lib. 3. 261.

Et Zama & uberior Rutulorum sanguine Tapsus.

Zamia, æ. f. [ζημία] Damnum, pœna. Plaut. Aul. 2. 2. 20.

Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. V. Salmas. not.

Zamiæ, sunt etiam Nuces pineæ. Plin. lib. 16. cap. 26.

Zamolxis, vel **Zamolxis**, ĭdis. m. [Ζάμολξις] Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac servus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem habitus deus, ut scribit Herodot. lib. 4. V. Suid. & Laert. in Pythag. 2.

Zanchia, sive **Zanga**, æ. f. Calceamenti genus ex pelle Parthica, quo Imp. Divus Claudius usus. V. Treb. Poll. in vita ejus 17.

Zanclē, es. f. [Ζάγκλη] Oppidum Achaiæ, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 5. Est & Siciliæ civitas eodem auctore lib. 3. cap. 8. condita a Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen ajunt, quod falcis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt, ut meminit Thucydides lib. 6. Silius autem lib. 14. 48. nomen accepisse ait, quod Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem a poetis idcirco fictum tradunt, quod solum Siculum fertilissimum habeatur. Ovid. 15. Met. 296. — Zancle quoque nota fuisse
Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, a, um. Adj. [Ζαγκλαῖος] ut, Arena Zanclæa. Ovid. 13. Met. 729.

Charybdis Zanclæa. Ovid 4. Fast. 499.

Saxum Zanclæum in freto Siculo, dictum a Zancle propinquo Siciliæ oppido.

Zanthēnes, is. m. [Ζανθήνης] Gemmæ species, quæ in Media nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Zaplūtus, [ζάπλουτος] pro Διάπλουτος, ut ζάπεα, pro διάπεα. Valde dives. Petron. cap. 37. Ipse nescit quid habeat, adeo zaplutus est. Al. Saplutus.

Zarātus, i. m. Magus quidam apud Medos. Plin. lib. 30. cap. 1.

Zarmizegetūsa, æ. f. [Ζαρμιζεγέτουσα] Regia Daciæ urbs, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Ulpia Trajana deinde dicta.

Z E

Zĕa, æ. f. [ζειά] Frumenti genus, quod Latini Semen a præstantia frugis appellarunt. Duo ejus genera reddidit Dioscorides lib. 2. cap. 80. alterum simplex & unius tantum grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens. Plin. lib. 18. cap. 8. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, Semenque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit: non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap. 24. Serere in jugero temperati soli justum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zea, Rosmarini species. Apul. de Herb. cap. 79.

Zēlo, āre. & Zelor, [ζηλόω] āri. significat Æmulari, Cupide aliquid imitari, Vehementer amare, adeo ut nullam in partem amoris admitti patiamur: significat etiam Invidere. Usus est Tertull. contra Marc. 4. & Vulg. Interp. Psalm. 73. 3.

Zelātor, ōris. m. Zelotes. Ambros. in Psalm. 51. 15. Ille magnus fidei zelator, qui iniquos docet.

Zelōtes, æ. m. [ζηλωτὴς] Æmulus, Æmulator, in Gloss. Græcolat. dicitur: Amator, qui nullum in amore fert rivalem. Vulg. Interpr. Exod. cap. 20. 5. Dominus Deus tuus, fortis, zelotes. V. Tertull. adv. Marc. 1. 28.

Zelōtўpus, i. m. [ζηλότυπος] Zelator, sive æmulator formæ dicitur. In Gloss. Græcolat. Pellicator, Pellex. Nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat ut sollicitus sit ne quis amore suo perfruatur, Zelotypus est. Juven. 5. Sat. 45. — quas in vaginæ fronte solebat
Ponere zelotypo juvenis prælatus Hiarbæ. Quintil. lib 4. cap. 2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Ex Perotto hæc omnia p. 98. sed male. Nam τύπος, non est Forma in ea significatione, qua Formam vocamus pulchritudinis. H. St. V. Voss. Etymol.

Zelotўpa, æ. f. Idem de sexu sequiore. Petron. cap. 6. Noli zelotypa esse. Et Juven. 6. Sat. 277.

Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Zelotypia, æ. f. [ζηλοτυπία] V. Zelus. Plin. lib. 25. cap. 7. Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cic. 4. Tusc. 18. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo quod, ipse concupiveris. [Sic lego, pro Concupiverit.

Offensio nata a zelotypia. Cic. 10. Att. 8. Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis a ζηλοτυπία mea, quam ab injuria tua nata est.

Pro Zelotypia Propert. videtur Invidiam dicere. H. St. V. lib. 1. Eleg. 12. v. 9 & Eleg. 16. extr. & 2. 13. 67. & 19. 74. & 20. 15.

Zelīvira, æ. f. Idem quod Zelotypa. Tertull. Exhort. ad Castit. cap. 9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena.

Zēlus, i. m. [ζῆλος Gl. G. L.] Æmulatio, Pellicatus, Pellicatio in Gloss. Græcolat. ζηλοτυπία, Pellicatus, Pellicatio. Vulg. Interpr. Joh. cap. 2. 7. Zelus domus tuæ comedit me. V. Vitruv. præf. lib. 7.

Zema, æ. f. Vas coquinarium. Apic. 8. 1. Sed Humelbergius Zyma legendum putat.

Zēno, ōnis. m. [Ζήνων] Philosophus, ex Cittio oppido Cypri, unde Cittieus dictus, Stoicorum sectæ conditor, ut inquit Cic. pro Muren. 61. tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu vero terram feriens, illud ait, Ex Niobe

Ἔρχομαι, τί μ' αὔεις; i. e. Venio, quid me vocas? Et continuo se strangulans interiit. [Laërt. ἀποπνίξας ἑαυτόν. i. e. Intercluso, vel potius Retento spiritu, suffocatus obiit. Quo genere mortis & Cynicorum coryphæum obiisse docet lib. 6. Segm. 77.

Zeno inventor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno in una virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno Eleates, Parmenidis auditor, (simul cum Perdica) & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inventorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est auctor. Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto indicio, comprehensus traditusque est tortoribus torquendus. Qui cum laceraretur, ut conscios conjurationis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos intimosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum complices conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni exspuit. Quo facto cives tyrannum lapidaverunt. Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cic. 2. de Finib. 17. meminit, & eum cum Attico frequenter audivisse Epicuri sententias explicantem. Plures apud Laërt. & Suid. V.

ZENŎBIA, æ. f. [Ζηνοβία] ut ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem, in Syria Romanum rexit imperium: poniturque inter XXX tyrannos, qui tempore Gallieni orbem usurpaverunt. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumpho ducta fuit, ejusque principis clementia Tibure honeste degens mortem obiit. Hæc ea castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Persarum fere modo adorabatur: ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis. Græci Ægyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinamque historiam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios litteris erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. Ex Treb. Poll.

ZENŎDŎTUS, i. m. [Ζηνόδοτος] Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.

Zenodotus alter, Alexandrinus, grammaticus & ipse, teste Suida. Scripsit adversus Platonem, de Diis, de Homerica consuetudine, solutiones Homericarum dubitationum, item in Hesiodi Theogoniam, & alia. V. Voss. de Hist. Græc. 1. 11. p. 71.

Zenodotus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum sermonem historiam Sallustii, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas. Alii Zenobium vocant.

ZĔPHȲRIUM, i. n. [Ζεφύριον] Locrorum promontorium in Italia, a quo Locri Epizephyrii dicti, in extimo ejus agri jugo siti, juxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib. 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrii urbs insignis.

ZĔPHȲRUS, i. m. [Ζέφυρος] Græcis dicitur ventus, quem Latini, teste etiam Gloss. Græcolat. Favonium nominant. Is adversus Eurum flat, ut scribit Gell. lib. 2. cap. 25. Plin. lib. 18. cap. 34. Ipse leniter pluvius, tamen est siccior Favonius, ex adverso ejus ab Æquinoctiali occasu, Zephyrus a Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, ut auctor Varro lib. 1. de R. R. 7. Idibus Febr. Hor. 1. Carm. 4. 1.

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni. Virg. 1. Georg. 44.

Vere novo, gelidus canis quum montibus humor

Liquitur, & Zephyro putris se gleba resolvit. ζωὴ vita, φέρω ferens. Hinc Zephyrus dictus, quasi vitam ferens. V. Voss. Etymol. Vernum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucret. lib. 1. 11.

— genitabilis aura Favoni. V. FAVONIUS.

Auræ tepentes Zephyri. Virg. 2. Georg. 339.
Flamina nova Zephyri. Sil. lib. 16. 365.
Felices Zephyri. Virg. 3. Æn. 120.
Levis Zephyrus. Ovid. 1. Amor. 7. 55.
Modici Zephyri, Modice spirantes. Ovid. 15. Met. 700.
Placidi Zephyri. Ovid. 1. Met. 107.
Secundi spirant Zephyri. Virg. 4. Æn. 562.
Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg. 273.
Tepente Zephyro victa nix. Ovid. 2. Fast. 220.
Minuunt frigora Zephyri. Ovid. 3. Trist. 12. 1.
Mulcent flores Zephyri. Ovid. 1. Met. 108.
Posuere Zephyri, i. e. Desiere spirare. Virg. 10. Æn. 103.
Venit aura mitior a Zephyris. Ovid. 2. Fast. 148.

ZEPHYRIUS, a, um. Adj. [Ζεφύριος] ut, Zephyria ova, Quæ sunt sterilia. Plin. lib. 10. cap. 60. Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alii cynosura dixere. V. URINUM Ovum.

ZEPHYRĪTIS, ĭdis. f. [Ζεφυρῖτις] patronym. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri filia, a Catullo, de Coma Berenicis 64. 57.

ZERCON, ŏnis. m. [Ζέρκων] Scytha, Maurusius genere, brevis, gibbosus, distortis pedibus, naribus ita depressis, ut nasus vix appareret. V. Suidam.

ZERNA, æ. f. Impetigo. ut, Zernas tollere. Priscian. de Diæta cap. 14.

ZEROS, i. m. Gemma similis iridi aspectu. Plin. lib. 37. cap. 9.

ZERYNTHUS, i. f. [Ζήρυνθος] Urbs & antrum Hecate sacrum in Thracia.

ZERYNTHIUS, a, um. Adj. [Ζηρύνθιος] ut, Litora Zerynthia. Ovid. 1. Trist. 10. 19.

ZETA, æ. f. [ζῆτα] pro Nomine loci, vel Bibliotheca quidam legunt apud Plin. Ep. 2. 17. Hinc turris, sub qua zetæ duæ. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat Diætæ. Tametsi apud Lampridium in Heliogabalo Zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, (cap. 31.) Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. V. DIÆTA. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax unius lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Nomen, quoniam tribus e partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ἀπὸ τοῦ ζεῖν, quod est, fervere, quando & heliocaminus in ipsa zeta ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis usum, sed ad solis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quod in ea commodissime vivatur, ut quam delicias & amores suos vocet idem Cæcil. lib. 2. ad Gallum, epist. 17. & lib. 5. ad Apollinarem, epistola sexta, sicut a conversatione victuque diæta. Hactenus Hermolaus: cujus sententiam fortiter tuetur adversus calumniatores Cælius Rhodiginus lib. 12. cap. 18. Vide Beroald. in Sueton. fol. 186. qui putat legi Zeta, pro Diæta apud Plin. H. St. V. & not. Varior.

ZETARIUS, i. m. Minister diætæ serviens. Paul. lib. 3. Sentent. tit. 6.

ZĒTHES, æ. m. [Ζήτης] & Calais, Boreæ Thraciæ regis filii & Orithyiæ, alati juvenes, cum Argonautis profecti a quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, ut scribit Servius. Ovid. 6. Met. 716.

Implumes Calaisque puer, Zethesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius, Zethes legendum est, non Zethus: ut fere in exemplaribus est depravatum. Alii Zetes legunt. V. CALAIS.

ZĒTHUS, i. m. [Ζῆθος] Jovis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. 2. de Orat. 155. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. Hor. 1. Epist. 19. 42.

Durus Zethus. Propert. lib. 3. 15. (Al. 15.) 29.

ZĒTUS, i. m. Mathematicus, de quo Sidon. Apollin. 4. Epist. 3. Nunquam investigare destituit cum Thalete tempora, cum Atlante sidera, cum Zeto pondera, &c.

ZEUGITES, æ. m. Zeugitæ pl. Calamorum genus. Plin. lib. 11. cap. 12. & lib. 16. cap. 36.

ZEUGMA, ătis. n. [ζεῦγμα] Latine Connexio, sive adjunctio dicitur. Figura Grammatica, quum plures sensus uno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neque is es, Catilina, ut te aut pudor a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: ut, Trojugena interpres divûm.

ZEUGMA, [Ζεῦγμα] Daciæ urbs. Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Vulgo *Clausenburg*.

Alia ejusdem nominis urbs Cœlesyriæ ad Euphratem. Stat. 3. Silv. 2. 137.

Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ

Pacis iter. V. Flor. 3. 11. 4. & Geogr.

ZĒUS, i. m. [ζεὺς] Piscis, qui & Faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16. Ut Atlantico faber, qui & in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eumque prisca consuetudine zeum appellamus.

ZEUXIPPUS, i. m. [Ζεύξιππος] Sicyoniorum rex, successor Pelasgi. Zeuxippus etiam Macedoniæ ac Thraciæ præfectus.

ZEUXIS, is. m. [Ζεῦξις] Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. lib. 35. cap. 9. opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis litteris in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quod ea nullo satis digno pretio permutari posse diceret. Æquales ejus & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, ut in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supradicti libri, fertur pinxisse puerum uvas ferentem, ad quas quum advolarent aves, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Uvas melius pinxi quam puerum: nam si & hoc consummassem, aves timere debuerant. Hujus meminit Cic. 2. de Invent. 3.

Zeuxis Helenam adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam visere cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo eam Helenam meretricem vocitabant, quod ex ejus lenocinio quæstum faceret. Auctor Ælianus de Varia historia 4. 12.

Z I

ZIGIR, ĭris. n. [ζίγιρ] Casiæ genus. Diosc. 1. 12.

ZIMPIBERI, Idem quod Zingiberi, apud Plin. lib. 12. cap. 7.

ZINGĬBER, ĕris. n. vel ZINGIBERI vel ZINGIBERIS, eos. f. [ζιγγίβερις] Genus aromatis. Dioscorides lib. 2. cap. 149. Zingiberis diversa a pipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytica, & Arabia nascitur: fronde ejus ad multa, & in quibus nos ruta, utuntur, pulmentis potionibusque eam miscentes. Habet zingiber, parvas radices quadrati odorati junci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis. Suid. ζιγγίβερ.

ZINZĬBŬLO, āre. Auctor Philomelæ v. 41.

Regulus atque Merops & rubro pectore Progne

Consimili modulo zinzibulare sciunt.

ZIRBUS, i. m. vel ZIRBUM, i. n. Omentum. Apic. 8. 6. Intestina super hœdum componis in zirbo.

ZIZANIA, ōrum. n. pl. [ζιζάνια] vel ZIZANIUM, i. n. [ζιζάνιον, Gl. G. L.] V. LOLIUM, & Vulg. Interpr. Matth. cap. 13. 38.

ZIZĪPHA, vel potius, ZIZYPHA, orum. n. pl. [ζίζυφα] Sex. Papinius (teste Plin. 15. 14.) ex Africa novissimis Augusti temporibus primus invexit, in castris sata, & aggeribus præcipue decora: baccis similiora quam malis, & in tecta jam silvæ ascendunt, flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex zizyphi genus, ut Columellæ 9. 4. placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam zizyphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis. Officinis omnibus *Jujuba* dicta. Zizypha grano seruntur. Ruell. ex Plin. l. c.

ZIZYPHUS, i. f. [ζίζυφος] ipsa arbor Zizypha proferens. V. dict. super.

ZMILAMPIS, is. Gemma, quæ in Euphrate nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Zmilantis dicitur a Solin. cap. 37.

ZMILUS, i. m. Architectus Lemnii Labyrinthi. Plin. 36. 13.

Z O

ZŌDIĂCUS, i. m. [ζωδιακὸς] dici potest Animalis, ab effigie animalium. Nam sphæræ circulus est major, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cujus una medietas ad Septemtrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, ut Aries, Taurus, &c. Græce enim ζῶα, animalia dicuntur.

Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2. de Divin. 89. [Nomen habet a Signis cælestibus, quæ Græci ζώδια appellant. Gloss. Græcolat. ζώδιον, Sigillum, Signum, ζωδιακὸν, Sigillatum, ζωδιοφόρος, Signifer. Quod ejusdem circuli apud Latinos nomen. V. suo loco.

ZODĪACTEUS, a, um. Ad Zodiacum pertinens. Mart. Capell. lib. 1. p. 3. Annua peragratio zodiactea.

ZŌĬLUS, i. m. [Ζωΐλος] Poeta Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimum nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem ausus est, libris aliquot in eum scriptis, incessere, unde Ὁμηρομάστιξ, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in proverbium: sic enim appellari cœpti nobilium auctorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ naturalis. Hæc Erasmus. Ovid. de Rem. Amor. 866.

Ingenium magni livor detrectat Homeri:

Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quumque Zoilus inopia pressus regem rogaret, ut sibi aliquid, quo viveret, daret; Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu, qui illo doctior es, saltem te ipsum pasce. Tandem Zoilus parricidii damnatus, jussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruvius in præfatione lib. 7. varie memoratur. Alii eum scripserunt a Philadelpho esse

esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnæ vivum in pyram esse conjectum. V. locum Vitruvii.

ZŌNA, æ. f. [ζώνη] est, Id quo cingimur: unde quidam Cingulum appellant. Gloss. ζώνη, Baltheum, Cingulum. Martial. lib. 14. 151.
Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona brevis.
Constringit zona brevis sinus. Senec. Hippol. 4.
Retinens vestem zona. Senec. OEdip. 5.
Teres zona. Ovid. 2. Fast. 320.
Recingere. Ovid. Epist. 2.
Castaque fallaci zona recincta manu. H. St. v. est. 116.
Solvere zonam, i. e. Virginitatem perdere, vel Nubere. Catull. 2. 11.
Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam.
In zonis pecuniam deferebant veteres. C. Gracchus apud Gell. lib. 15. cap. 12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli.
Perdidit zonam, Proverbium castrense, in eos, qui nihil habent nummorum: quod quicquid habent milites, in zona secum portant, ut inquit Porphyrion. Hor. 2. Epist. 2. 40.
Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, &c. Plaut. Pœn. 5. 2. 48.
— tu, qui zonam non habes,
Quid in hanc venistis urbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam, quæ in zona gestatur, citra quam in urbe sumptuosa, non sat commode vivitur. Erasm.
Zona, [ἕρπης] Morbi genus. Scribon. Larg. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam, quam Græci ἕρπητα dicunt. conf. ZOSTER.
Zonæ cæli. [Ζώνη ἐν τῷ οὐρανῷ] Plaga. Gloss. Græcolat. Plin. lib. 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subjectum duabus extremis utriusque circa vertices, hunc qui Septemtrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Virg. 1. Georg. 233.
Quinque tenent cælum zonæ, &c. Ubi Servius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translative: nam proprie zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septemtrionalis, Æstivalis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ovid. 1. Met. 46
Lucentes zonæ. Stat. 10. Theb. 214.
Nivalis zona, Plaga Septemtrionalis. Lucan. lib. 4. 106.
Rubens zona, Torrida plaga cæli. Claud. de Bell. Gild. 148.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. OEth. 11.

ZŌNŬLA, æ. f. [ζώνιον] dimin. Catul. in Epithal. Jul. 59. 53.
— tibi virgines Zonula solvunt sinus.

ZŌNĀLIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 2. 5. Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

ZŌNĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad zonam pertinet. ut Sector zonarius, quem Crumenisecam alias appellare possumus. Plaut. Trin. 4. 2. 20.
Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

ZŌNĀRIUS, i. m. [ζωνοποιός] Qui zonas facit. Cic. pro Flacc. 17. Quod Mithridates, qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit; id sutores & zonarii conclamarunt.

ZŌNĀTIM, Per gyrum. Lucil. lib. 6. Zonatim circum impluvium cumeram is cludebat. Nonius 2. 928.

ZŌNĪTIS, is. f. [ζωνῖτις] Cingularis, Cadmiæ species, quæ maculas lineis similes habet. Diosc. 5. 42.

ZŌNĂRĂS, æ. m. [Ζωναρᾶς] Historicus sua ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Volumen triplex Historiarum, quas conscripsit, opus modis omnibus commendandum, tum ob amplitudinem rerumque varietatem, tum ob brevitatem. Desinit ubi Nicetas incipit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 10. p. 241.

ZŌŌNȲCHON, i. n. [ζωόνυχον] Herba eadem cum Leontopodio, Diosc. 4. 126.

ZŌOPHTHALMUS, i. m. [ζωόφθαλμος] Herba sic dicta, quod oculum animalis refert. Plin. lib. 25. cap. 15.

ZŌŎPHȲTA, orum. n. [ζωόφυτα] dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cujusmodi sunt, quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos forte Plantanimantes dicere possumus, vel Plantanimalia) ut ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

ZŌPHŎRUS, i. m. [ζωφόρος] est Vitruvio & architectis, quam vulgo *Frizam* appellant: hoc est, *Une platte bande entre l'architrave & la corniche, en la quelle s'entaillent aucunefois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne.* Vitruv. lib. 3. cap. ult. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

ZŌPISSA, æ. f. [ζώπισσα] Derasam navigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (a plerisque eadem hypochyma appellatur, quod marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. 24. 7. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata: Optima hæc a tirocinio navium.

ZŌPȲRUS, i. m. [Ζώπυρος] Physiognomus dictus est, quod profiteretur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & a virtute aliena de Socrate dixisset, ac a multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Hujusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem. V. Cic. de Fat. 10.
Zopyrus alius, ut testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputavit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur a Babyloniis, & dux belli constitutus, urbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quam viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius. V. Justin. lib. 1. cap. 10.
Est & alter Zopyrus, qui, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 12. sculpsit Areopagitas, & judicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.
Zopyrus Clazomenius, Orator. Quintil. lib. 3. cap. 6.

ZOPȲRON, i. n. [ζώπυρον] Herba similis Serpyllo. Plin. 24. 15.

ZŌRŎASTRES, æ. m. [Ζωροάστρης] Bactrianorum rex, qui primus, ut auctor est Plin. lib. 30. cap. 1. artes magicas in Perside invenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Trojanum annis CCCC. Absumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si ejus cineres servarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur ejus de Natura libri IIII. De lapidibus item pretiosis unus. Præterea Astronomica, & alia. Auctor Suidas. Plinius quoque lib. 7. cap. 16. unum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidemque cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ. V. Dissert. Joh. Henr. Ursin. Cluver. Antiq. Germ. 1. 23. f. 191. & cap. 24. f. 206. & Justin. 1. pr.

ZOROASTRÆUS, a, um. Adj. Magicus. Prudent. primam temere corr. Apotheos. v. 562.
Qui Zoroastræos turbasset fronte susurros.

ZŌRŎBĂBEL, elis. m. [Ζοροβάβελ] Princeps gentis Judææ. V. Isidor. 7. 6.

ZŌSĪMUS, i. m. [Ζώσιμος] Libertus Plinii Junioris. V. ejus Epist. lib. 5. 19.
Zosimus etiam Historicus Græcus, qui exstat.
Zosimos alios V. apud Suid.

ZOSTER, ēris. m. [ζωστήρ] Cingula, Baltheum, Cingulum, in Gloss. Unde Zoster, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11. Zoster, Frutex maris. Plin. lib. 13. cap. 25.
Zoster, Oppidum & Promontorium Atticæ inter Piræum portum & Ceam insulam. Cic. 5. Att. 12.
Est & Zoster, Italiæ Promontorium, & Sibyllæ Cumanæ domicilium. V. Lycophron.

ZŌTHĒCA, æ. f. [ζωθήκη] videtur dictus locus, in quo adservabantur animalia ad immolandum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 4. 9. n. 3. HERCVLI. SAXANO. SACRVM. SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS. AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM. PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT.

ZOTHECŬLA, æ. f. dimin. pro Bibliotheca legitur apud Sidon. Apollin. 8. Epist. 16. Per armariola & zothecula nostras non remanserunt digna prolatu.

Z U

ZURA, æ. f. Afrorum lingua semen Paliuri, contra scorpiones efficacissimum. Plin. 24. 13.

Z Y

ZYGANTES, um. m. pl. [Ζύγαντες] Populi sunt Pœnis vicini, ubi, ut auctor est Herodotus lib. 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

ZYGIUS, a, um. Adj. [ζύγιος] Jugalis, connubialis. Apul. 4. Met. p. 157. Elmenh. Sonus tibiæ zygiæ. [i.e. Paris. Gloss. Græc. Lat. ζύγη, Junctio, Par.

ZYGIA, æ. f. Carpinus, ex qua fiunt juga jumentis. Vitruv. 2. 9. & Plin. lib. 16. cap. 15.

ZYGIS, ĭdis. f. [ζυγίς] Serpyllum agreste. V. Apul. de Herb. cap. 99. & Diosc. 3. 4.

ZYGOSTĀTA, æ. m. [ζυγοστάτης] Libripens, in Gloss. Græcolat. Leg. 2. Cod. Theod. de Ponderat. & auri illatione, Imp. Julianus: Per singulas civitates constitui zygostatem.

ZYGOSTASIUM, i. n. [ζυγοστάσιον] Librarium in Gloss. Græcolat. Munus libratoris. Leg. 1. Cod. Theod. de frumento Alexandrino: Quicquid de Crithologia & Zygostasii munere Eminentia tua disposuit, roboramus.

ZYMA, æ. f. Olla, a ζέω, ferveo. Apic. 8. 1. Mittitur in zymam. Alii legunt Zemam. V. Salmas. Hist. Aug. p. 334.

ZYTHUM, i. n. [ζῦθος] Potus ex hordeo aqua resoluto, qui in Ægypto plerumque fieri solet, ideoque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resolvatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plin. lib. 22. cap. ult. ad finem, & frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, aliisque provinciis. V. ibi Harduin. Gloss. Græcolat. ζῦθιον, Fermentum.

Soli DEO Gloria.

